

2011

IANUARIE

Sâmbătă 1 ianuarie

Bună dimineața!
Ceasul arată 6,36, dar eu sunt treaz de pe la orele 2.
M-am trezit, să văd: mi-a instalat Filip Jurnalul 2010?
Da, mi-l instalase - cu ameliorări pe care nu le-am pătruns,
dar le-am acceptat cu drag.
Așadar, am pășit dincoace.
De ne-ar fi trecerea pârleazului fastă.

Unsprezecele din dată, în principiu, mi-ar fi favorabil. E-he, câte cifre “favorabile” m-au de-favorizat, de nu m-am văzut!

Un vizitator al Jurnalului 2010, observind câte lucruri rele scrisesem despre Plahotniuc, despre Diacov, despre Marian Lupu, știind de la ziar că acest partid (Democrat) a căpătat și Ministerul Culturii Moldovei (recompensă pentru îmbogățirea limbii noastre, româna: cu pluralul “capuri”, în loc de “capete”) mă întreabă dacă nu mă tem că mi se va sabota editarea Seriei...

Ba mă tem. Chiar tare de tot. Mai ales că am ajuns la capătul vârstei, nu mai am de unde scoate oleacă de așteptare («De ce vă grăbiți așa?»), mi s-a tot reproșat). Mă consolez cu ce pot:

Mă temeam eu și de Ceaușescu și de Securitatea lui, chiar de mă laudam că nu mi-e frică de Bau-Baul tricolor. Ei, da: însă așa cum este mai meritoriu să scrii poezie bună fără a avea un mare talent, frizînd geniul (de mirare la o populație norddunăreană), îmi spun că poți avea un comportament normal, chiar de mori de frică (așa, cam ca mine); de frica “fostei Securități”, cum o descântă căcăcioșii noștri directori de tipul Andrei Cornea, Gabriela Adameșteanu - chiar și curajosul istoric Marius Oprea.

Am să înfrunt - cu mare frică - ostilitatea românului din moși-strămoși Diacov, ostilitatea marelui român (din cumnată în cuscră a lui Plahotniuc), a lui Lupu, cel român-roșu-pătlăgică; cu frică stăpînită, ca față de naturalii dușmani ai mei și ai nației mele, ca față de slugile rușilor asupritori, obraznici, brutali; am să dărdâi, însă așa, dărdâind, am să spun-scriu ce cred eu despre basarabienii mei ajunși împărați de județ, hai, de provincie, trădători ai noștri. Ce-or să-mi facă? Or să conteste trădarea? Cine? Voronin? Grecenca? Au poate Plahotniuc? Or să dea tele-

foane?, or să transmită “directive” să nu fiu editat? Ei și, dacă n-am să fiu tipărit la Chișinăul meu - nu al lor? În Basarabia mea, nu a lor, năvălitorii? Eu am acele cărți gata-scrise - ei ce au, gata-scris? Directive? Să-și publice, măcar un volum de directive! Să și le premieze. Că directivele lor ar putea să-mi saboteze editarea Seriei? O-ho, și cum! După care eu voi putea să decedez liniștit în exil, la Paris, iar ei să-și mai ia încă “un mic concediu la Karlovy Vary”, în bună tradiție bolșevică, pentru a-și veni în fire după atâtea și atât de crâncene eforturi de a distruge până la rasul pământului Basarabia, nici măcar să lăse așa, în ruini, ce au distrus comuniștii și rusiștii și beliştii holocaustologozii.

*

Mi-a venit “informații” dinspre Chișinău: “niște confrăți de peste Ocean” au fost în vizită pe malurile Bâcului “la mai multe instituții de cultură și la sedii de decizie politică”. Iar pe-acolo m-au vorbit de rău; că neg Holocaustul, că sunt antisemit, xenofob, antirus, antiucrainean (dar s-au păzit să spună că sunt și feroce anti-român). Și cerînd-somîndu-i pe guvernamentali să-mi retragă cetățenia de onoare a Chișinăului (pe care tot nu mi-au dat-o); să nu-mi acorde cetățenia moldavă (pe care tot nu mi-au ‘rdat-o: trecuseră pe-acolo “veteranii” vizitatorilor, politrucii evrei care, începînd din 28 iunie 1940 semănaseră dezolarea, prin deportări, înfometare, moarte,); să nu mă sărbătorească la 2 octombrie, după cum promiseseră (în afară de modestul colocviu de la Academie - nimic : gubernamentali dârji, iubitori de cultură cu caractere latine, nu m-au felicitat, nici nu auziseră de mine - dacă bieții, nu cunosc buchile “burgheze”, românești) *si* dă-i *si* luptă-i, vorba lui Caragiale în varianta *maldavineascî*.

Enervanți, informatorii (tot români de viță veche)! Nu am aflat de la ei cine anume erau “confrății de peste Ocean”. Unii spuneau cinstit, că nu știu care, anume; alții că nu pot rosti nume, fiindcă ei nu sunt denunțatori - alții, muuult mai curajoși, fiind de părere că nu putea lipsi javra de Mark Tkaciuk...

Cu ce m-am ales din “informații”? Cu atâta: nu Tismăneanu era aclamatul vizitator la Chișinău, cum scrisese Tudoran că ar fi aflat de la Mihăieș.

Mare scofală! Nu e Vova?, uite Vovii, căci ei sunt preste tot. O Armată Roșie, o Divizie de Cavalerie babeliană, cea iubită de umoristul nepot al propriilor mătuși telaviviotice: Cosașu. Pentru o treabă ca aceea se găsesc legioane de lepre care nu mă suportă nici în vizită, la mine - “în ospetie, acasă”, cum formulase Snegur invitația primă, prin 1992. Știam de multă vreme că “tovarășii evrei” se opun din răspuțeri călătoriei mele în Basarabia. Eram pe

punctul de a spune/scrie: “dar măcar ei o fac pe față...” Ei bine, eram pe punctul... de a mă înșela, crunt; nici evreii nu protestează “pe față”, nu iscălesc protestele cu numele lor adevărate - fiindcă ei nu au așa ceva, ci doar pseudonume conspirative, de ilegaliști kamuniști, de profitori-pe-viață ai regimurilor bolșevice instalate și prin truda lor, nu modestă, ci hotărâtoare. Ei protestează cu spume, cu stropi la prakuratura, la Varonin, la guvern, la Biblioteca Națională (suferă cumplit de lipsa NKVD-ului, de a KGB-ului) - în haită, în grup de tovarăși *anonimeni*, cum le spunea mama.

*

Nu mi-a dat pace “**scrisoarea deschisă de protest**” reproducă în jurnalul pe decembrie 2010.

Nu contează cine este “Cella Manea cenoma@msn.com.” (o analfabetică obrăznicuțică, altfel o binecrescută și o bineeducată - de-acasă!). Contează că prin glăsciorul (sic) ei vorbește o formație de asalt blindarisită, asmuțită asupra victimei gata-judecate, gata-condamnate - la Tel Aviv, la Washington - rămâne doar (!) să fie sfâșiată în public, la București, în urletele de satisfacție ale... nesfârșiților intelectuali românòși din 2010-2011.

Sub titlul “scrisoare deschisă” *li se cere* (să se observe impersonalul bolșevic) intelectualilor în chestie să participe la execuția cuiva. Este prezentată - ca pe la noi, dar grafiată cu ambele picioare-stângi - ca pe la *ei*:

“Uitati o **scrisoare deschisa de protest** (subl. mea, P.G.) catre directorul TVR (televiziunea de stat), despre o emisiune in care Ion Cristoiu a prezentat un portret de politician mainstream lui Corneliu Zelea Codreanu. Se poate vedea un fragment al emisiunii pe link-ul de YouTube inclus. Daca gasiti chestiunea suficient de inacceptabila sa va alaturati semnatura trimiteți un email dl. prof. Mihai-Dinu Gheorghiu la adresa mihaidg@yahoo.fr

Si diseminati scrisoarea altor cunoscuti care credeti ca ar dori sa o semneze.” (...)

“Domnule Director,

Am aflat cu îngrijorare de difuzarea pe primul canal al Televiziunii Române a unei emisiuni realizate de dna Eugenia Voda si difuzate pe TVR 1 la data de 21 noiembrie 2010, în cadrul careia jurnalistul Ion Cristoiu a facut unele afirmatii inacceptabile cu privire la "moralitatea" lui Corneliu Zelea Codreanu, fondatorul miscarii legionare din România, personaj pe care l-a prezentat ca erou romantic. Dorim sa va atragem atentia ca afirmatii de genul celor facute în cadrul acestei emisiuni sunt nu doar încercari de acreditare a unor neadevaruri istorice, ci si ofense la adresa memoriei victimelor miscarii legionare din România. Dl. Ion Cristoiu, care se declara ca ziarist discipol al lui Nae Ionescu, ca si gazda sa, dna Eugenia Voda, ignora caracterul fascist , si terorist al acestei grupari politice, contributia ei la pregatirea Holocaustului din România, responsabilitatea ei (si a liderului ei) pentru asasinarea unor

oameni nevinovati, între care și personalități ale vieții politice și culturale românești din perioada interbelică. Difuzarea unei asemenea emisiuni nu poate crea decât confuzie și derută în contextul politic și economic actual.

Va solicitam de aceea, domnule Director, ca instituția publică pe care o conduceți să se delimiteze în mod ferm de afirmațiile făcute în emisiunea amintită și să sancționeze pe cei care sunt răspunzători profesional pentru producerea și difuzarea ei .

Secvențe edificatoare din această emisiune pot fi văzute la adresa <http://www.youtube.com/watch?v=Ks0mqFIkycg>”

Așadar, “Scrisoarea” prezentată de cenomania cu formula nesfârșit de protocolară: «Uitați!», care vine, nu de la “a uita”, ci de la familiarul: «Io-te!» a fost semnată, deocamdată, de (am mărit caracterele, ca numele să fie văzute de departe):

“Dinu Adam, scriitor; Laszlo Alexandru, scriitor; Liviu Antonesei, scriitor; Adina Babesh, politolog; Daniel Barbu, profesor de știința politică; Tereza Barta, profesor; Liviu Beris, genetician; Gheorghe Campeanu; Igor Cașu, Ph.D.; Adrian Cioflanca, istoric; Vera Cimpeanu; Mariana Codruț, scriitoare; Alexandru Cosciug; Dr. Peter Dan, psiholog; Iulia Deleanu; Doina Denes, psiholog; Caius Dobrescu, scriitor; Marius Drăghici; Alexandru Florian, sociolog ; Mihai Dinu Gheorghiu, sociolog; Prof. Dr. Adrian-Paul Iliescu; Radu Ioanid, istoric; Maximilian Marco Katz, istoric; Marius Lazar, sociolog; Ioana Macrea Toma, dr.; Sorin Adam Matei, Profesor asociat, USA; Adrian Miroiu, prof. dr.; Mihaela Miroiu, prof.dr.; dr. Sergiu Miscoiu; Drd. Crisanta Moldovan; Rodica Moldovan, profesor; Mircea Moldovan, inginer; prof.univ. dr. Mircea Morariu; Alexandru Muraru; Lucian Nastasa, istoric; Andrei Oisteanu, cercetător; Gina Pana, doctor în filosofie ; Alina Pavelescu; Ovidiu Pecican, prof. univ. dr., membru al Uniunii Scriitorilor ; Alexandru Petria, ziarist și scriitor; Ion Popa, istoric; Nicolae Rosu, Germania; Liviu Rotman, istoric; Gheorghe Schwartz, scriitor; Dragos Sdrobis; Michael Șafir, politolog; Nicoleta Sovre; Lucian Ștefanescu; Edit

Szegedi; G.M.Tamas, Budapesta, Ungaria; William Totok, publicist, Berlin ; Dorin Tudoran, scriitor, Eniko Vincze, antropolog; Alexandru Zugravu, redactor. Ioana Dumitrescu, redactor; Norman Manea, scriitor ; Mircea Țicudean, ziarist; dr. Adrian Niculescu, politolog; Livia Popescu, sociolog; Smaranda Enache, filolog ; Christine Chiriac; Raluca Petcut, activist pentru drepturile omului; Serban Nichifor, compozitor; Alexandru Jadaneant, avocat; Vlad Gross, drd; Andrei Muraru; Denis Deletant, istoric; Vlad Solomonbegin [...], medic, jurnalist, Israel; Maria Roth, prof. dr.; Camelia Runceanu, drd; Andreea Pruncut; Peter Manu; Raymond Luca; Stefan Maier; Andrei Ujica, Marietta Ujica; Nicolae Prelipceanu; Mioara Villancher; Joaquin Garrigos, traducător, fost director al Institutului Cervantes din București; Wanda Cristali; Bogdan Suceavă, scriitor si matematician; Constantin Severin, scriitor si artist vizual; Miron Stefan; Olga Stefan; Vasile Morar, prof.dr.”

I-am copiat aici pe toți cei declarați de acord cu textul agresiv, acuzator, *uitați!*-tor, idiot, puitor-la-zid, vâșinskian (dar și: brucanian și nestorignatian și barangian) al scrisorii. Nu figurează, aici I. Vianu: el a comis un text “personal” în același ton: condamnare hotărâtă, fără apel, a extremismului de dreapta, a legionarismului, care, se știe (în fine, se știe la Tel Aviv), tot-mereu-într-una amenință, rânjind și așteptând momentul să devoreze draga democratură din țărișoară și nu, doamne ferește, extremismul de stânga, bolșevismul renăscut, holocaustizarea care nu ne mai lasă să respirăm fără a plăti fumărit pe existență, taxă pe aer - prin condamnare în haită, a orice manifestare de exprimare liberă, fără zapiskă de la partidul lor, telaviviot!

Concluzia mea - să mi-o combată Dorin Tudoran, Laszlo Alexandru, M.D. Gheorghiu, Katz, Florian, Oișteanu, Shafir, Pecican, I. Vianu și ceilalți holocaustologo-transsinistrologi profesionalizați : Românachii se “solidarizează” cu vijelios avânt și cu nesfârșit drag când se ivește ocazia să înfunde pe câte

cineva (nu se întreabă: merită acela sau nu să fie pus la zid?, cine hotărăște? Wiesel?; au poate I. Vianu?) - și nu Doamne ferește, pentru a-l apăra (de agresorii Wiesel, Zuroff, Oișteanu, Katz, Laszlo, Shafir, I. Vianu), ci: cât iese la solidarizarea asta?

Observase un forumist (dealtfel singurul care nu delirase de satisfacția tăierii-capului “vinovatului” pentru *lèse* Holocaust): intelectualilor noștri românăcești (dacă admitem că un Katz, un Horodi, un Solomonbegin, un Totok, un Mihai Dinu Gheorghiu, un Alexandru Florian, un Oișteanu, un Peter Dan, un Peter Manu, un Pecican și alții și atâția alții sunt intelectuali-români) - le crapă buza după cenzură - dar *unilaterală!*, *dar parțială!* Și numai dacă este în favoarea evreilor - și în folosul *goi*-lor.

Întrebare inevitabilă : *ce fel de intelectuali sunt cei care pledează pentru reintroducerea instituționalizată a cenzurii?*
Răspuns: aceia (nu: aceștia) sunt bravi «intelectuali românøși» - ca cei înșirați mai sus, fără a-l uita pe supraintelectualul Ion Vianu, fiul, vai, al democratului Tudor Vianu.

Am avut cuvinte rele, aspre pentru colegii scriitori, aceia care, în iunie 1977 acceptaseră fără crâcnire hotărîrea lui Ceaușescu de a introduce *întrecenzura* (autocenzura nemaiavînd nevoie de o HCM, ca să funcționeze duduind), acea piteștizare-dulce. “De-acum” (din iunie 1977) operația de cenzurare a textelor de publicat urma să fie “efectuată” de către scriitorii-redactori ai periodicelor, ai editurilor, să nu fie lăsată în întregime pe umerii împovărați de atâta sarcini-de-stat-și-de-partid a Ianoșilor, a Pavel-Cîmpenilor, a Docsăneștelor de tustrele sexe, “instructorii de partid”...

S-a supărat atunci pe mine - prin intermediar, nu mai avea “contacte dușmănoase” cu mine de când trimisesem manuscrisul **Ostinato** în Occident - buna mea prietenă, Gabriela Adameșteanu: Ce-aș fi vrut eu : ca ei, scriitorii, redactorii la periodice, la edituri să facă în gest de protest? Ei, singuri-singurei, cu mâna lor (în fine, mi-e imposibil să formulez astfel: “cu mâna pe inimă”)? N-oi fi poftind o grevă? Măcar un text de opunere la “măsura” Ceaușescului? Dar unde ne trezim: în Occident? La urma urmei, mai bine așa: de ce să ne lăsăm cenzurați de troglodiții ne-scriitori, instructori de la CC, când putem face treaba asta între noi, colegi, prieteni, cultivați, scriitori profesioniști? - nu am pus ghilimelele citării, fiindcă nu sunt sigur de... formă, însă fondul cugetării scriitoarei Gabriela Adameșteanu acesta era.

Am mai consemnat în jurnalele mele rezultatul modului - intelectualnik, scriitoricos - de a vedea (și de a accepta) cenzura-de-sus, altfel-zisa cenzura-de-stat-și-de-partid, când, prin 1988, Gabriela Adameșteanu a călătorit și în Franța și ne-am

re-văzut - după muuulți ani. Fiindcă mă întrebasese ce mai scriu, cu toată buna-credință și bune amintiri colegiale (dinainte de 1971!) i-am încredințat dactilograma cărții intitulată atunci **Din Gară**, devenită apoi **Arta refugii**. Când mi-a restituit-o, am crezut că îneebunisem: prietena mea bună (chiar dacă în ultimii 12-13 ani în țară nu mă mai frecventase, mă evitase cu un curaj de Ecaterină Teodoroiu), excelenta scriitoare olteancă Gabriela Adameșteanu îmi făcuse, pe manuscris, observații năuce, obraznice, în același timp împanicate, de-a dreptul îmbălegate-pe-sine, parcă știind că vor fi verificate de torurile futelare, convinsă că are să i le vadă tovarășul său de viață Bălăiță, membriul CC al PCR, cohabitantul și cenzorul șef-personal al ei - dacă nu chiar Docsăneasca în persoană (fiindcă să nu ne închipuim noi că tovarășii de la Controlu' Presi' dăduseră ortu' popii iar autorii de cărți pe românie rămăseseră de capul lor - nooo!). Din moment ce, din iunie 1977, la directica ceaușească vulgara, obșteasca cenzură nu mai exista (sic) - dar însă-totuși și-o făceau, cu clacă, chicotind, dîndu-și coate complice-amuzate/peste poate înșiși iscălitorii de cărți, cei care se opuneau puternic comunismului, prin cultură curată cu voie de la Melița 'Porului - după care mergeau, în grup organizat, de să beie o bere - de la mama ei...

I-am arătat și Anei "contribuțiile" prietenei noastre. Pentru câteva clipe ne-am trezit - la noi, la Paris - pătrunși de frica, de spaima, de teroarea cenzurii de la București răzbătută prin notațiile Gabrielei Adameșteanu făcute departe de Ochiul Neadormit al lui Big Brother, pe o dactilogramă comisă de mine. Dealtfel, draga de Gabriela, mărturisea că ei îi este atât de frică - în general, de avioane, în special de ceea ce ea nu-i spunea pe nume - încât se pișează pre dânsa...

Frica ori nevoia de protecție din partea Puterii, a adus "intelectualitatea română" să ceară, cu gura ei, cenzurarea colegilor, a confrăților. Mecanismul mental fiind simplu: cel cu capra vecinului; și cel al gardienilor de rang inferior: "Decât să plângă mama..."

Ce noroi, ce latrină de cazarmă, debordată, viața 'telectualilor României, în frunte cu stindardnikul ei, Ion Vianu, nemilosul pedepsitor de "extremiști de dreapta", fiindcă pe bolșevicii evrei veniți pe tancurile cu o stea roșie în cur, cei care ne-au distrus țara și oamenii și sufletele lor nu-i vede, de când, brusc, a aflat că el este iudeu curat, nu un murdar *goi*.

*

Ne-a scris Dana, strănepoțicuța-mi! Merge la Brașov, la o tabără de ski. Bucurie la noi, să fie și la ele, fata și mama.

Luni 3 ianuarie 2011

Nici că se putea o veste mai bună pentru o primă zi de lucru a noului an - aceasta:

“Sondaj: Traian Băsescu, Ion Iliescu și Adrian Năstase, cei mai apreciați politicieni români”

Brava, români! - am scris cu *î*, după cum merită... sondații.

Bine-bine, sondajele sunt niște chestii pentru uzul personal al personajilor, nu pentru a informa populațiunea despre o anumită situație la un moment dat. Ei și? Eu cred în “sondajele” fabricate de presa românească (tentativa de a ghilimeliza și *presa și românească* nu mă părăsește). Fiindcă acestea sunt adevărate, măi tovarăși! Iar adevărul zice că suntem o populație (*populace*, ce corect definește franceza starea-noastră-cea-de-toate zilele!). Nu ne mai venim noi în fire (care fire?) odată ce tăvălugul istoriei (nedrepte, cum altfel?) a trecut peste noi și ne-a “încorporat” în solul nămoletico-băștinios. Că mai cârtim, că în locul lui A l-am fi pus pe B, iar pe C l-am fi înlocuit cu un cumnat, nimic nu mai schimbă nimic în universul carpatodanubian. Pen’că nu personalitățile fac istoria, ci așa cum ne-a învățat marxismul nostru drag și stalinistii care ni-l predau: Răutu, Roller, Tismăneanu, Radu Florian, Paul Cornea: masili turmoasili (nu turmili măsoase?). Acestea fac, nu prin fapte - atunci ar fi alcătuite din polonezi - ci prin păreri; prin năzăriri; prin spaime ieșite la lumină din întunericul ființei noastre subpământene. Or acestea - părerile-năzăririle-spaimele maselor (largi populare) în spațiul românesc - au devenit literă de Evanghelie.

Prin urmare, adevărul-românesc este cel enunțat în presa noastră-zilnică-și-îndrăgită:

“...Traian Băsescu, Ion Iliescu și Adrian Năstase, cei mai apreciați politicieni români”!

Mărturisesc: iubitor de gen gingașiu, aș fi introdus, fie și lucrînd/dînd din coate și din gură și nește tovarășele femèle d-ale noastre, dîn puopuor: Monicuța Macovei, Ritzi, Plăcintă, Turtăverde-dar-Acră, Norica Nicolai, aia cu nepoata iubitoare de butoane), inevitabila Udrea Nutzy-spaima-perdeluți’, evitabila Mona Muscă, Smaranda Enache și, ca să nu fie supărare/în familia domnitoare, pe fata-lu’-tăticu, cea cu succesur’li, precum și pe colegii ei de numeroase facultăți care de care mai inexistente: Sida, Prigoană... S-a observat: nu am “nominalizat”, vorba gazetarnicilor dâmboviței, nici o vedetă de TV, nici vreo recordmană la măritat, ba cu unul, ba cu ceialalți, nici chiar pe Blandiana, Vergina Verginelor, cea mult-mai-preferată. Însă nu e

după mine, ci după Box Populi, ce-mi imaginam?

Dacă și eu..., vorba Getei Dimisianu, unica femeie care mi-a produs coșmaruri nesexualnice (din contra, ar fi precizat Măgureanu, sociosecuristul cu pricina - să repet o alta de-a lui, că-mi place, i-a plăcut și Zoei Condurache, amûza Asztaloșului - nu știam că "Virgil" vine de la "Imre", nici de la "Structură", cum se tânguia Emilul Blandianei și al Doinei Cornea: «**Noi n-am distrus dosare - dimpotrivă!**»); ziceam că, ce? Ziceam că, și eu: mi-am găsit momentul să pretind. Când țara se piaptână. Taman atunci, și eu; pun condiții de nu se pun. Căci nu ieste momentu' de pus condiți, ci de pus uăsul, vorba Pleșițului Sec. Întru propășirea noastră, a tuturilor, cu precădere a sondaților...

Nu: nici un semn bun Anul Nou (nu) are. Oriunde m-aș roti, răsuci, în așteptare-căutare: nimic. Ba, vorba Secureanului sătmărean de la Ghiurtelek, Astaloș: «Noi - dimpotrivă!»

Spectacolul oferit de frații basarabeni - cei buni! - acum, după ce au asudat din greu la operațiunea de coborîre a raiului pe pământul dintre Prut și Nistru arată a fi un vulgărel plagiat din Budai-Deleanu: nu o Moldoveniadă (e-he, ce frumoasă și ochioasă ar fi fost!) ci o Regățeniadă, superlativul 'Găniadei: se observă mâna lui Băsescu, prin consilierul (trimis lui Ghimpu!) Dungaciu. Simplificînd, pentru o mai apropiată înțelegere: Ghimpu a pierdut și, împreună cu el, am pierdut toți.

Ce blestem pe capul nostru, al basarabenilor!

*

Acum, că visul de a înălța o bibliotecă avînd și rol medicalo-alimentar s-a spulberat, îmi mut utopia la Mana.

De unde bani pentru materializare? Ce întrebare: de la Lotărie! În mediul sub-rural al Manei va trebui ca măcar o părticică din ce vor primi oamenii - în majoritate: femeile - să fie plata... munca lor. De acord, așa e mai bine, așa e mai drept, așa e mai pedagogic. Întrebarea mea, fiindcă nu prea știu ce ar putea face, lucra, prestă fetele și femeile din Mana - și din împrejurimi - ca să nu aibă simțămîntul că ceea ce primesc este cu totul gratuit, însă nici să nu creadă că cel care nu poate să lucreze acela nu va putea primi ceea ce este de primit: asistență medicală, deci și medicamente, alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte...

Ce ar putea fi amenajat, ca program, pentru femeile și fetele noastre din Mana - evident, cele care încă nu au de gând să plece "la lucru" în străinătate; și adultele care s-au întors, strivite de același lucru, nesănătoase, rău atinse? "Ceva" care să nu le lase

pradă singurătății, excluderii, rușinii că s-au întors, dacă nu ca niște ostași grav-răniți, atunci ca așa-și-așa-răniți (chiar dacă nu și vindecabili).

Mă gândesc la *clacă*, obicei străvechi la noi, însă care nu va fi rămas nealterat, nemaculat, nespurcat în perioada comunistă prin odiosul colhoz. Să i se zică altfel, dar să existe ca un timp și ca un loc de... retragere, de pauză, de comunicare și, de ce nu: de bucurare? În anotimpurile calde fiecare va lucra "la deal"(-ul său), pentru ca oamenii să recapete sentimentul de proprietate a pământului, iar în pauze (când plouă-ninge...), să treacă, să vadă ce mai calea-valea pe la locul în care se adună lumea, să mai și lucreze, în rest să pună țara la cale.

Nu aş putea propune soluții, de genul:

"Ar fi bine (rentabil) să avem sere, unde să cultivăm legume, fructe..." - foarte bine, le cultivăm, doar la așa ceva ne pricepem, dar ce facem cu ele, odată culese, cum le valorificăm, unde, cui le vindem?;

"Ar fi bine să avem un atelier de covoare (sau de confecții din țesături de bumbac, in, cânepă, lână...)", dar suntem asigurați că le vom putea vinde?;

"N-ar fi rău dacă am crește iepuri de casă, pentru carne - spațiul "vital" iepuresc va fi modest, vor fi necesare câteva bune hectare pentru lucernă, trifoi, morcovi, napi, precum și de un modest abator, de un spațiu de depozitare mai însemnat, cu instalații frigorifice..." etc, cu condiția să fim asigurați că vom avea clienți la carne de iepure..."

Mai degrabă aceste "cooperative" să funcționeze după modelul capitalist, să fie proprietatea cuiva (o persoană sau o asociație), iar mănenii să lucreze ocazional...

Oh, ocazionalul mănean... Poate femeile să fie mai disciplinate, mai punctuale...

O altfel de utopie n-am găsit? Una în care să nu fie nevoie să se investească nici un ban? Ba ar fi: un în care să se "investească", dacă nu dragoste, atunci înțelegere față de aproape; acceptare și a lui. Dar de unde înțelegerea?

*

Mi-au căzut ochii pe prelungirile listelor partizanilor pedepsirii drastice a lui Cristoiu și a Eugeniei Vodă, ca și ale celor care protestează împotriva execuției. La cei care cer tăierea capetelor apar, cine? Blandiana și Rusan (spre mirarea unei forumiste)!, la ceilalți, neciudat: Liiceanu apare și ca semnatar al apărării, dar și "în așteptare" - în-așteptarea a ce? A direcției

vântului? S-o afle (direcția) cu degetul băgat în cur apoi în gură?

Marți 4 ianuarie 2011

Altă noapte grea. Va trebui să le semnalez pe cele ne-grele - când există... Suntem în așteptare, cu Ana. Nu, nu este o stare normală așteptarea: te macină, de consumă, te ronțăie, te ucide.

Oricâte rele-deprinderi semnalasem la intelighențioții noștri români, tot nu m-am obișnuit cu setea-și-foamea de cenzură la confrății noștri, în principiu cavaleri ai libertății cuvântului, în ne-principiu foarte ostili acestui control abuziv, al abuzului controliv. Chiar într-atâta să fi fost striviți, reeducați, piteștizați mândrii - și liberii - intelectuali români, încât au ajuns să sufere de... mancă, vorba franțuziților?, de lipsa, nu a unui drog, ci a cotonogelii zilnice - bine: săptămânale, administrată de frații-noștri-cenzorii?

Nu vorbesc de evrei (trei sferturi dintre apelători la cenzurarea celorlalți, care se manifestaseră împotriva intereselor lor, de rasă, ei apărându-și ciocanul propriu-și-personal: *unicitatea Holocaustului*), ci de sfertul rămas, alcătuit din *goi-ii obștești*: ce-i mână pe ei, bieți târîe-obielle, să ceară cenzurarea altora, fără tresărire, fără rușine, vorba românului tramvaic: «Nu ț'ă roșâne?». Nu, nu i-i rușine lui Antonesei să se ia după MDG, turnător dovedit - e drept: m-a denunțat pe mine, nu pe el, în *Le Monde*, care nu-i o *Scînteie* oarecare, deși dacă ne luăm după declarațiile sale "Profesorul"- este vorba despre turnătorul scrobitoroșococat - ăsta "*se simte deranjat de obscurantismul religios și de excesiva prezență a religiei în viața publică, de anticomunismul postcomunist...*"! (căci M.D. G. a mai-binepreferat, de totdeauna, să lupteze numai împotriva "facis-mului" din secolul trecut, decât să ridice un deget împotriva actualului bolșevism sionist); nici lui Pecican, nici lui Vighi, nici lui Gelu Ionescu nu le-a fost rușine să se înregimentez în brigăzile sioniste (luptătoare antifaciste!), ci de frică, e-he, ce știm noi ce e frica la intelectualul român!, ba chiar și la intelectuala româncuță, ca Marta Petreu, Blandiana, Adameșteana. Nici lui Tudoran nu-i este ro-șâ-ne să umble din Voiculescu-n CăCaT Popescu, din Manolescu-n "R. Ioanid"-escovici. Dar lui Ujică? Dar lui Suceavă ? - acesta ar fi făcut bine să pună, în sfârșit, un becar la cheia literaturii sale analfabet-dieznice, în loc să se bage unde nu-i fierbe oala/filosofala.

Dar de unde, rușinea la nerușinații de profesie?

*

Filip mi-a propus să prezint Jurnalul 2011, nu lunar, ca până acum, ci săptămânal. Nu știu dacă ideea este bună. Anul trecut am oferit o lună în două felii a câte o chenzină, existînd atunci “o stare de urgență”, însă nu am aflat dacă a fost bine. De modă veche fiind, trag către un ritm lunar, pentru mine *luna* fiind o unitate numibilă - dar vom încerca...

Miercuri 5 ianuarie 2011

Am dormit ceva mai mult - cu întreruperile obișnuite - dar tot neodihnit am trezit.

Citesc în presa de la Chișinău că guvernării au șters-o în vacanță - în străinătate !, unde alt’? - după exemplul lui Voronin care acum câteva zile ofta după “oleacî di Karlovy Vary”, dar se plîngea că încă nu se poate duce, are treabă “na Moldova”. Avea, avea, chiar de nu era prezent. Se și observă, după oboseala cumplită prăbușită peste miniștrii nou aleși (sic - așa pretind ei, mimînd democrația: “aleși”, în fapt sunt nește vulgari *numiți*): au nevoie să respire aer occidental în locul celui băș(t)inal. Din informațiile prețioase culese reiese că va trebui să mai aștept, să ajungem în săptămâna viitoare, până să-i scriu lui Gheorghe Duca, președintele Academiei, singurul rămas în post, ca să mă plîng de... De ce? De Cine?

Vai de steaua mea! Nu-mi mai văd eu cărțile tipărite acasă la mine, în Basarabia. Bodrug a promis - adevărat, nu cu gura lui, personală, ci prin a Luminiței-Dumbrăviței, încă de acum o lună (nu de acum un an?) - că, de cum se întoarce din campania electorală (e-he, fost-ai lele, când ai fost), pe loc mă contactează, ca să stabilim termenii colaborării noastre editoriale. Ca tăti șelea, la noi, la Moldova, stabelite au rămas! Academia - nu e platnică, ci comanditară - cu editura lui Bodrug a încheiat înțelegera, așa că autorul de mine șade la cheremul nimurua.

Am abandonat utopia cu Biblioteca; să părăsesc și utopia cu editarea cărților? Așa se arată Realitatea Basarabiei: degeaba au decretat anul 2011 “An Goma”, degeaba au înscris manifestările - hârtiile acelea nu au fost semnate de guvernări, nici nu le venise rîndul la iscălit, fiind ei atât de mari (deasupra norilor, ca Lupu), încât nu știau cine-i Goma cela, că ei nu cetesc cărțile, doar le aranjează pe rafturile daurite după culoarea cotorului - apoi noii aleși a fugit iute-iute, să se hodinească după sfînta trebușoară făcută, fie-le-ar de cap făcătorilor... Mie ce-mi rămâne de făcut?

Nimic. În cel mai bun caz o scrisoare adresată lui Gheorghe

Duca, “publicată” în jurnalul meu pe internet, citită de trei-patru persoane, care, Doamne-fereste să spună în jur ce-au aflat, așa că rămân tăcute și anonime, cum le șade lor bine când se aștern pe rezistență naționale-spir(i)tuală.

Și ce bine porniseră lucrurile după invitația lui Mihai Cimpoi, domnule! Și ce jalnic sfârșește, oameni buni...

*

Blogul lui Dorin Tudoran din “Cultura” 2 ian. 2012, sub titlul “Spiritul și litera” ne informează solemn..., pecumcăci...

“Înainte de 1990 am făcut parte, pentru mai mulți ani, dintr-un grup de oameni pentru care încrederea reciprocă reprezenta un liant indestructibil. Fiecare dintre noi avea din partea celorlalți dezlegarea de a-i semna pe orice demers – scrisoare deschisă, apel, protest, memoriu etc. – adresat unor autorități sau presei. Primordial în folosirea acelei *carte blanche* era spiritul în care era elaborat un document pe care ne puneam semnăturile. (...)

Curând, a dispărut regula acelei *carte blanche* și a fost înlocuită cu obligația de a prezenta fiecăruia dintre noi documentul în cauză.(...) De ani buni, semnez foarte rar documente comune, limitându-mă să o fac doar atunci când miza unor asemenea demersuri depășește considerabil orice îngrijorare față de imperfecțiunile literei unui document, important redevenind *spiritul în numele căruia este inițiat demersul*. (subl. mea, P.G.) Este și cazul scrisorii adresate CNA în legătură cu o ediție a îndrăgitei emisiunii a Eugeniei Vodă, Profesioniștii, în care invitatul, Ion Cristoiu, a făcut afirmații mai mult decât “discutabile” în legătură cu liderul Legiunii – Corneliu Zelea Codreanu. Dacă aș fi fost cel care a scris textul inițial, probabil că l-aș fi articulat ușor diferit, aș fi drămuț accentele altfel etc. (...) Reținerile mele față de o formulare ori a alteia au pălit însă în raport cu adeziunea mea necondiționată la spiritul din care s-a născut acel document. De aceea l-am semnat.”

Mai departe? Așteptam ca autorul rândurilor citate și semnatar al “scrisorii adresate CNA” să deie o explicație a “**adeziunii necondiționate**” (*a protestului contra emisiunii, să nu se uite*).

Ca și în celelalte prilejuri (de a se explica): motivul pentru care i-a ales ca prefațator și postfațator la volumul său de documente ale Securității, pe “Radu Ioanid” și pe N. Manolescu (îmi plecaseră mână să ghilimelizez și numele Manolescului, și acesta fiind unul adoptat, nu adevărat); în penibila ceartă de tațe de ambe sexe în legătură cu Mihai Botez, Dorin Tudoran nu a știut să iasă onorabil, corect, prin explicații cinstite, din încurcături unde sigur-singurel se băgase ca proasta - și acolo rămăsese cu lăbuțele încleiate.

Degeaba pune la dispoziția comentatorilor Forumul blogului revistei *Cultura*, fiindcă el nu ascultă ce spun cei care nu (prea) sunt de acord cu faptele, cu motivațiile sale. De unde concluzia: Dorin Tudoran este sigur că a făcut bine ce a făcut : nu doar *semnarea* unui **denunț**, fiindcă denunț este “scrisoarea”

(semnată alături de orfani ai gornistului-de-clasă precum Laszlo, Horodi, M.D. Gheorghiu, Katz, Florian, Oişteanu, Shafir, Pecican, Solomon-begin, Totok, Oişteanu, Peter Dan, Peter Manu și ceilalți holocaustologo-transsinistrologi profesionalizați, înregimentați sub steagul zdrențaros (unguresc) al lui Wiesel: dar și **cerere de pedepsire a făptașilor!**

Și, desigur, **suplică, în fața puterii, de a (re-)instaura cenzura.**

Am încercat să părăsesc Forumul, suprasătul de a auzi (da: a auzi!) glasurile obraznice, țipetele, răcnetele, urletele, tânguierile evreilor și ale slugilor lor, proclamând aceleași minciuni, aceleași litanii, împrôșcînd cu acuzații aiurea - am auzit și aici, pe unul care producea un argument năuc: că el are dreptate când condamnă “cu hotărîre” emisiunea «fașistă» - deci să fie interzisă, iar făptașii pedepsiți - folosind argumentul: «Bunicul meu a fost gazat la Bergen Belsen!» - raționament din aceeași familie de idiotisme ca și cele produse de securiștii evrei unguri care îi snopeau în bătai pe țărani dobrogeni, regățeni, olteni, zbierînd, cu spume la gură: «Voi, fașiştilor, care ne-ați ars la Auschwitz!» - de-ai fi zis că-l auzi pe Wiesel, secondat de secundacul Shafir.

Însă curiozitatea - mazochistă - m-a ținut locului (și vorba mea: bine mi-a făcut: am dat de câteva intervenții normale, ale unor oameni normali, care gîndeau normal (cu capul lor, nu cu al Oişteanului, al Shafirului, nici chiar cu al simpaticului evanghelist-biciclist Cosașu). Spre surpriza mea am întîlnit opiniile normale ale lui Florin Iaru (despre care multe vorbe rele zisesem înainte - însă tot pe teme iscate de Tudoran) ale unuia (uneia?) “Vali...” (acesta/ aceasta îl flocăiește pe măgarul de “Radu Ioanid”, răul sfetnic al lui Tudoran), și “InimaRea”.

Florin Iaru, ziceam, a pus punctele pe i:

“Eu cred că CNA a pus în discuție dreptul cuiva de a vorbi despre o legionari altfel decît e cursul oficial (de înfierare formală), în contradicție flagrantă cu dreptul la libera expresie a oricărui individ. Cum avem acum pe ecrane un formidabil film dedicat lui Nicolae Ceaușescu (filmul lui Ujică), eu aş propune și interzicerea filmului. (...) despre asta e vorba: CNA a sancționat părerea “bună, favorabilă, neoficială” a unui invitat, referitoare la un actor istoric important – și care a marcat istoria modernă a României. CNA are păreri și știe mai bine decît noi cum trebuie să vorbim? S-a făcut propagandă legionară? Se pare că nu. Asta, indiferent de persoana care și-a exprimat părerile, e intolerabil. Ascultă: interzicerea vorbirii neconvenționale despre comunism e la fel de intolerabilă. Și asta o spune un om care era să-și lase pielea pe băț în ‘89!”

Să nu-i uit pe vorniceii lui Tudoran de la Politrom:

Manolescu: nu am înțeles unde “se situează” el față cu prabliema: De partea curajoșilor (trebuie să ai curaj, pentru a

înfrunța minciunile Holocaustologo-Transnistroloage) sau de partea... Rodicăi Gordon și a lui Taubmann, cei care-i cadroriseră ambasada Unesco de la Paris.

“Radu Ioanid”: de la “...Vali” află natura luării la cuvânt a bolșevicului sionist - aceasta:

“Dumneavoastra [i se adresează lui Tudoran, n.m. P.G.] spuneti: “Am semnat documentul trimis la CNA pentru că el nu punea în discuție profesionalismul realizatoarei, dovedit de-a lungul unei decade de muncă, ci semnala un accident de parcurs”. Hmm, după cum citesc aici (<http://www.observator-cultural.ro/index.html/articles%7Cdetaile?articleID=24665>) pe autorii protestului îi cam doare în cur (scuzați!) de parerile lui Cristoiu, ei capul lui (Eugenia) Voda îl vor, vezi Radu Ioanid:

“Problema emisiunii Profesioniștii, difuzată pe TVR 1, la data de 13 noiembrie 2010, nu o constituie opiniile propagandistice prolegionare afișate de domnul Ion Cristoiu, ci atitudinea moderatorului acestei emisiuni, doamna Eugenia Vodă.” (subl.meă, P.G.)

Iar eu (un ilustru anomin, vorba cuiva... cindva poet: “ca fumul din furnale”) în acest context interpretez a doua scrisoare de protest, semnat de cei 10, de sprijin pentru doamna Eugenia Voda (dar nu și pentru Cristoiu). Iar postarea de față este (din nou, în interpretarea mea) o nuanțare binevenită vizavi **de un atac** (care ascunde vechi rafuieli!?) **în haita**, la care ati semnat alături de alte nume onorabile dar și mulți “oieri ai minții”, asupra unei Doamne ! (sublinierile mele, P.G.)

“Și dacă, voi toți cei 100, veți fi efectivi și veți reuși să scoateți emisiunea doamnei Voda din grila TVR [vezi același Radu IOANID: “*Am rugămintea să aveți amabilitatea să ne informați (pe mine și pe colegii care au semnat scrisoarea către dumneavoastră) în legătură cu eventualele decizii ale Comisiei de Etică și Arbitraj a TVR în acest caz*”] atunci, va rog, să veniți (oricare din cei 100) cu o propunere constructivă care să înlocuiască emisiunea ei cu alta, cel puțin, la același nivel. Cum?! Asta nu ar fi treaba celor 100 ... treaba lor ar fi doar să darime orice, oricând, oricum... hmm... atunci, pacat!”

Atac explicabil în subteran, astfel: Cristoiu este un oarecare găinar “facist”, cu un dos de palmă îl trimiți sub laviță, dar Eugenia Vodă este o trădătoare! (vezi diferența de pericolozitate între Breban și mine: eu dușman - el trădător al CC al PCR!). Ea, căsătorită cu evreul Lustig să comită o asemenea eroare (de rasă)? Ce-ar mai urechea-o - dar nu executa-o - “E. Ioanid”, acest măgar răpănos!

Nu, nu sunt curios cum are să scoată cămașa Tudoran.

N-are s-o scoată. Și nu va căpăta măcar un guturai.

Dacă nu a înțeles ce i se reproșează... Fericit, Dorinul!

Iar ca supliment, un răspuns forumistului “Lucid” - acesta aducea mereu vorba de N. Manolescu și de faptul că obținuse ambasada Unesco pe spinarea “cazului Stoiciu-Goma”.

Versat în psihologia maselor (în care se scaldă cu voluptate), știind el bine că oamenii nu mai țin minte ce a fost, cândva, în

realitate, “cazul Stoiciu-Goma” (o spun eu pentru cei doi-trei cititori ai Jurnalului meu pe internet: un denunț ticălos, la adresa mea și stârnirea întregii cirezi de membri ai Uniunii Scriitorilor de a ne acuza, pe L.I. Stoiciu pentru... “neglijență”, iar pe mine de... “antisemitism”, turnătorie nu doar ne-acceptată de masele cu pricina, dar susținută cu entuziasm, în sensul: “da, Stoiciu și Goma sunt antisemiți!”, susținut de Gârbea («Goma a scris în Jurnal de 126 ori *evreii*, articulat»), Cistelecan, Marta Petreu, Vozganian), Dorin Tudoran ambalează odioasa faptă: murdara turnătorie a Manolescului (înaintea lui: a lui CTPopescu, a lui Liiceanu) în foiță de argint astfel:

“@ lucid

1. Faptul ca ati pomenit de doua ori ce numiti “cazul Stoiciu-Goma” iar eu ma “feresc” sa il amintesc nu indica ce insinuati — dare dupa cires, ci altceva. Si anume: incercarea de a tine discutia cat mai aproape de subiectul propus.(...).

2. Aceasta discutie nu este nici despre ce a reusit ori nu N.Manolescu in calitate de ambasador la UNESCO, nici despre valoarea ori lipsa de valoare a Istoriei...sale.”

Nu, nu, ne asigură veteranul diversionist Tudoran. Discuția era numai și numai despre legionăroiul Cristoiu!

Tudorane, Tudorane sau, citîndu-l pe răcniciosul Antonesei:
«Frate Doriine!»

*

De : olga.stanciu@prut.ro

Objet : La Multi Ani!

Date : 5 janvier 2011 11:25:54 HNEC

À : paulgoma@gmail.com

“Stimate domnule Paul Goma,

Va scrie Olga Stanciu, director executiv la Prut International. Va doresc un an frumos, cu sanatate si multe realizari!

In sfarsit am incheiat toate sarbatorile si sper sa incepem 2011 cu o colaborare frumoasa, iar la primavara sa avem posibilitatea si sa ne intalnim. Am primit de la doamna Dumbraveanu lista cu titlurile pe care le propuneti spre editare. Unele din ele ne sunt cunoscute, altele - mai putin. Avem nevoie de opinia dumneavoastra - care din aceste titluri le putem include in primul volum. Ce numar de pagini are fiecare din ele? Daca in lista dumneavoastra sunt titluri care nu au fost inca editate?

Raman in asteptarea raspunsului dumneavoastra.

Cu respect,

Olga Stanciu,

director executiv

Editura Prut International

Tel./fax: +373 22 749318

Mob.: + 373 68 044899

www.prut.ro

Am răspuns pe dată - doar eu așteptam cu sufletul la gură:

“Mă așteptam să mă contacteze Dl Bodrug, după promisiunea D-lui Gheorghe Duca și a Luminiței Dumbrăvița. Cu D-sa ar fi urmata să stabilem lista lucrărilor și programul. Dar se vede că nu am noroc.

Cu drag aș discuta cu Dvs - dar ce? Dvs. nu cunoașteți situația mea, ca autor - din moment ce mă întrebați:

“Ce număr de pagini are fiecare din ele? Dacă în lista dumneavoastră sunt titluri care nu au fost încă editate?”

Sunt conștienți: vom colabora armonios după ce veți fi puși la curent de Dl. Bodrug - dar cum el nu are timp de mine, rămânem pe loc, tot pe loc cum am fost și până acum, de unde opinia mea: astfel nu voi fi editat la Chișinău, decât eventual (vorba celuiia: foarte eventual!), postum.

Al Dvs,
Paul Goma

Joi 6 ianuarie 2011

În continuarea corespondenței angajată ieri, azi-dimineață am trimis explicațiile de mai jos:

“Paris, 6 decembrie 2011

Mesaj pentru Dl. Bodrug prin D-na Stanciu:

V-am trimis azi dimineață o parte din lista cărților mele, de editat la Prut International.

V-am propus - nu v-am impus - acele titluri importante pentru mine și pentru cititor.

Am constatat, cu ocazia alcătuirii numărului special al revistei “Metaliteratura”, dedicat mie ca cercetătorii colaboratori duceau lipsă arzătoare de volume de-ale mele - deși mi-au fost publicate în Basarabia câteva, de A. Vartic: două, de I. Rosca: trei, de Erizanu : una - dar mai ales de texte de referință. Mi s-a spus că bibliotecile publice - de la Orhei, dar și cea școlară din Mana, satul meu natal, nu mai au cărți de-ale mele [chiar dacă au fost... nereturnate, chiar “furate”, “hoții de cărți” nu au comis vreun păcat, se presupune că măcar le-au răsfoit...]

Această pledoarie pentru editarea cărților mele: chiar în aceste momente de criză, vor fi căutate.

M-am gândit la o Serie editorială generală, purtând numele meu.

În cadrul acesteia, “sub-serii” se vor înscrie: a jurnalelor, a cărților de ficțiune, a mărturiilor (care intră și alături, la ficțiune - de pildă prima propusă; “Culoarea curcubeului”), etc.

Firește, în editură vor apărea alte criterii de împărțire - foarte bine, îmi vor fi transmise și le vom discuta. Vor fi negociate chestiunile tehnice (format, coperte etc.) însă nu titlurile trimise, nu conținutul volumelor. Desigur - după acceptarea generală a... listei generale, vom stabili un program al aparițiilor, însă doar autorul va decide prezenta cutărui titlu sau absenta lui.

Am marcat în dreptul câtorva dacă se află încă în drepturile altei editur - deci nu vor fi neînțelegeri de acest ordin.

Asadar, stimate Doamnă Bodrug și stimate Doamnă Stanciu, după ce veți cerceta lista și acest supliment de explicații, comunicați-mi propunerile

Dvs - editoriale.

Atunci vom începe târguiala...

Va anunt că împuternicita mea pentru editarea cărților în R. Moldova este Doamna Aliona Grati. Domnia sa este în posesia fisierelor cărților din lista prezentată. Vi le va prezenta după ce vom fi de acord - cu totalitatea și cu detaliul. D-sa va fi în contact permanent cu editura și îmi va transmite mersul - sau nemersul trebilor.

În o zi sau două îi voi expedia D-nei Grati și o sumă de fotografii recente pentru a fi reproduse pe coperte.

Până atunci, știind că mulți se tin "pe vechi", vă urez Sărbători fericite și Un An Nou 2011 - cât se poate de nou și pentru mine, în tentativele zadarnice de a mă întoarce pe pământul Basarabiei.

Al Dvs.

Paul Goma

Nu cred că Prut îmi va răspunde azi. Nici mâine. Nici...

Dacă și eu, vorba Getei Dimisianu, am împuternicit-o pe Aliona Grati (nu pe Getuța-cu-poșetuța, citat din Dan Petrescu, pe când Monicuța trăia) să mă reprezinte, să depoziteze, să vegheze la editarea cărților...

Între timp am completat, la lista titlurilor, numărul paginilor.

Vineri 7 ianuarie 2011

Mare luptă, mare - la Iazul Mic de pe Bâc:

Liliana Armașu (ea mi-a fost redactor la volumul **Basarabia** tipărit de Iurie Roșca, la Flux) a scris în *Contrafort* că Grigore Vieru nu-i chiar așa mare poet, că a mai făcut și compromisuri. În *Timpul* Dumitru Crudu îi răspunde: adevăratele poezii ale lui Vieru sunt puțin sau deloc cunoscute...

Și se dezlănțuie forumiștii de la Moldova! Citindu-i, capeți imaginea unui Codru-Cosmin al hârtiei! Conciliant cum sunt (sic) spun că ambele tabere au dreptate. Ba au mare dreptate să "dezbătă" așa, cu violențe, în atac și cu lacrimi în apărare. Poate-poate din astfel de "înfruntări colegiale" va ieși la suprafață dulcea smântână de care cu toții avem nevoie, mai vârtos basarabienii, lirici prin structură (atenție, nu am spus: plângăreți), iar lăcrămioarele poezilor - cam ca perjâșoarele/ de marele... - cad pe pământul primitiv al Maicii Îndurerate, Basarabia noastră. Au observat și alții: ar fi timpul ca, fără a-i pedepsi pe poeți la-post-de-tăcere-cu-pâine-și-apă, să fie lăsați și prozatorii să-și spună... poezia lor, în care, prin legendarul har naturel de povestași moldoveți, prin influența fastă a prozei rusești (nu am spus: "buna proză rusească", pentru că ne-rea le ieșea ivanilor adeseori chiar și crunta proză realist-socialistă), au și ridicat capetele, observate cu simpatie-ciudă și de pe malul drept al Prutului.

Măcar de-ar continua astfel de dezbateri în săraca presă cultural-literară basarabeană. “Miracole” s-au produs nu doar în poezie, la București, în anii Nichita-Blandiana-Alexandru-Sorescu, ci și acum, în proză, la Chișinău. Să-i lăsăm pe comentatori să se întrebe, cu ochii lărgiți de mirare: «Cum se explică?», să-i lăsăm să caute “explicația” și să-i urmărim, citindu-i pe prozatorii basarabeni.

Îndrăznesc o profecție: în curând proza în limbă română cea mai bună, cea mai viguroasă, cea mai adevărată (ei da, fraților prozatori ieșiți din Școala de la Târgoviște, de sub bagheta unor Crohmălniceanu, Mircea Martin, Manolescu, M. H. Simionescu: proza bună și *adevărată*, nu doar “măiestrită”) va fi scrisă și de basarabeni. Oamenii dintre Prut și Nistru au coaie, circa trei-decăciulă, chiar dacă le lipsește oleacă de schinare-dreaptă, cum ar veni: coloană vertebrală.

Atenție, vine-vine cavaleria basarabeană (eram tentat să spun: “orheiană”, gândindu-mă la tradiția războinică a celor din ținutul meu): Leo Butnaru, D. Crușu, frații Vakulovski, Cheianu, Baștovoi, Aurel Busuioc, V. Beșleagă, Nicolae Popa, Serafim Saka, Vasile Vasilache (dispărut dintre noi), N. Esinenco, Anatol Moraru, Claudia Partole (în fine, o reprezentantă a gingașului), Iulian Ciocan... Voi fi omis pe câțiva, dar să fie asigurați: eu nu fac “istorii ale literaturii”, nici clasamente. Vor veni și hoitarii ierarhizatori, ca totdeauna, la încheierea unei perioade...

Sâmbătă 8 ianuarie 2010

Noapte grea: udă. Pentru a câta oară mă întreb: de unde Dumnezeu atâta lichid în hoitul meu? Voi fi fabricând eu, de capul meu, așa ceva?

*

Agopian îl demască (nițel) pe Manolescu - să fie semn că Niki al Monicăi umblă în cârji? Parcă îl durea ficatul, nu pantoful - altfel cum l-ar ataca viteazul Iepurilă Agopian?

“Exces de Zelea CULTURA 24 Dec 2010 de Ștefan Agopian

“(...)Așa cum era normal, o mulțime de intelectuali au protestat față de cele afirmate de Ion Cristoiu. Ultimul care a făcut-o a fost dl Nicolae Manolescu. Într-un editorial din România literară nr. 48, din 17 decembrie a.c., intitulat „Un provocator care, vai, se ia în serios“, dl Manolescu face o analiză foarte precisă a „fenomenului“ numit Cristoiu. Printre altele, dl Manolescu scrie, și îi dau dreptate: „Ion Cristoiu nu e nici scriitor (s.m.), nici ideolog, nici istoric, nici politolog“.

Deci dl Manolescu, critic literar de o viață și președintele Uniunii Scriitorilor, a hotărât că Cristoiu nu e scriitor. Adevărul e că nu prea e. Cu

toate acestea, acum vreo doi ani, Comisia de validare a noilor membri ai Uniunii Scriitorilor, din care făceam parte și eu, s-a trezit pe cap cu două dosare care nu urmaseră căile obișnuite în astfel de cazuri. Dosarele erau ale lui Ion Cristoiu și Cristian Tudor Popescu și erau însoțite de recomandarea verbală a președintelui Uniunii, nimeni altul decât dl Manolescu, de a fi rezolvate favorabil. Comisia i-a făcut hațurul domnului președinte, fără nici un chef, dar i l-a făcut. Ce să mai zic?”

Ce să mai zici! I-ai ars o piedcă pe la spate Manolescului, nu fiindcă acesta este un ticălos și merita o demascare și o chelfăneală, ci pentru că nu ți-a dat, în Istoria lui, locul - și cantitatea de comentariu la care pretindeai. Cum adică: nu erai de acord cu “dispoziția” șefului tău de a-l coopta pe Cristoiu în Uniunea Scriitorilor - și, ca supliment pe alt scriitor, tot atât de merituos ca Găina fătătoare de pui vii - CT Popescu - de ce ți-ai dat votul (sau asentimentul) pentru... din contra? Cum se cheamă acel scriitor care își îndoieie spinarea - “dacă o are și pe aceea”, citat din tovarășul Sorin Toma, cel cu putrefacționarea lui Arghezi - după directivele noului Sorin Toma-Manolescu? Și, vorba armenească: ce ți-a ieșit la afacerea asta?

Acum îmi aduc aminte: la congresul în care Manolescu v-a pus pe toți alcătuitoarii cirezei de autori de cărți să condamnați “antisemitismul lui Goma și neglijența lui L.I. Stoiciu”, ai fost unul dintre cei mai sonori și mai agitați... agitatori ai acuzației formulată de turnătorul Manolescu. Tot tu ai fost acela care, în *Cațavencu* grafiai cu umor turbat titlul romanului meu, **Ostinato** astfel: “**Prostinato**”.

Convinge-mă că mă înșel și îți cer pe loc iertare

*

Din textul lui Mihai Iovănel din *Cultura* aflu... câteva confirmări noi-nouțe ale unor stră-vechi afirmații ale mele - mai cu seamă în **Săptămâna Roșie**:

“Sotron cu legionari - Mihai Iovanel

In: sensuri si nonsensuri

“În „Convorbiri literare”, nr. 11/ 2010, Sorin Lavric aduce un emoționant omagiu legionarului Mircea Nicolau, a cărui cunoștință i-a inspirat nu puține pagini din cartea despre „Noica și Mișcarea Legionară” (...)

„Îmi amintesc cum, intrându-i pentru prima oară în casă, Mircea Nicolau m-a pofțit în sufragerie. Intrând, am înghețat: pe pereți erau atârinate portretele unor oameni despre care învățasem la școală că erau niște criminali odioși care făcuseră de rușine generația interbelică. (...)

Iată ce spune Mircea Nicolau despre asasinarea lui Nicolae Iorga:

„Iorga a fost asasinat de NKVD.Mișcarea Legionară, reprezentată, evident, prin Horia Sima, nici nu se gândea să se atingă de Iorga” (op. cit., p. 57).

“Iată ce spune Mircea Nicolau în legătură cu „mitul” evreilor agățați în cârlige la Abator în timpul rebeliunii legionare din ianuarie 1941:

„nu evrei, ci legionari au fost agățați în cârlige” (op. cit., p. 103).

“Iată ce spune Mircea Nicolau despre pogromul din 1941 de la Iași, stimulat de întrebarea lui Gabriel Stănescu („Apropo, la Iași a existat cu adevărat în anii '41 un pogrom îndreptat împotriva populației evreiești despre care vorbește Elie Wiesel?”):

„Informațiile mele în legătură cu pogromul de la Iași – și menționez că mă aflam în închisoare – sunt următoarele: pe când trupele germane traversau orașul, elemente comuniste, ascunse în podurile caselor de pe Strada Ștefan cel Mare au tras focuri de armă asupra lor. Făcându-se cercetări asupra locurilor de unde erau atacați, trupele germane au trecut la represalii, ucigând oamenii găsoiți acolo. (...) Pentru că elementele comuniste erau solidare cu o parte din populația evreiască, aceasta a fost eliminată. (...) Precizez că nu legionarii au fost implicați în acest pogrom” (op. cit., p. 75, subl. autorului).

“(...) În același număr din „România literară” dl Liiceanu se bucură și de atenția lui Nicolae Manolescu, care îl ceartă că s-a solidarizat cu Eugenia Vodă, în a cărei emisiune TV Ion Cristoiu a lăudat puritatea morală a lui Zelea-Codreanu. „Mă așteptam la mai multă logică din partea prietenului meu Gabriel Liiceanu”, mărturisește dl Manolescu, care crede totuși că filozoful care a ratat ocazia de a tăcea nu a văzut emisiunea cu pricina (în București recepția postului TVR1 fiind ceva mai precară decât la Paris). „Gabriel, te rog, recunoaște că n-ai văzut-o!”, se roagă Nicolae Manolescu. (...)”

Reflexul senilo-infantil al manolescului: “Recunoaște că n-ai văzut-o!”, te somează el ca și în cazul interviului de el luat lui Iliescu imediat după Sângeroasa Mineriadă și publicat în *România literară* din iulie 1990, reproșat de mine, însă abia după mai bine de un deceniu contestat pe hârtie de autor prin - cum altfel: “Goma nu a văzut acel număr cu interviul!” Așa și acum: ne-vederea emisiunii TVR de către “Gabriel”, ca și “nevederea numărului cu interviul” (afirmație aiurea: nu numai că văzusem “numărul”, dar îl am și în momentul de față), în concepția magică a ciobanului de la Sibiel ar face să dispară argumentul dimpreună cu proba...

“(...) Este cu totul ciudat însă de ce dl Manolescu nu-i permite dlui Liiceanu să ia apărarea Eugeniei Vodă, în virtutea aceleiași libertăți de opinie invocate de dl Manolescu în 1998, când i-a luat apărarea negaționistului Roger Garaudy (ispravă consemnată și în „Raportul Final” al Comisiei Wiesel, la pag. 368 și 382-383 – am în vedere, firește, ediția de la Polirom)”

M. Iovănel continuă scurtul inventar al gafelor-amneziilor-porcăriilor lui Manolescu.

Cu bucurie constat palma (morală, nu brebană) pe care a administrat-o Domnița Ștefănescu Intușabilului Escroc și Falsificator de Istorie: Elie Wiesel - relatează Alex Ștefănescu:

„Un moment de maximă admirație față de ea [Domnița] l-am trăit în urmă cu câțiva ani, la lansarea unui nou volum din «Dicționarul victimelor comunismului», editat cu sacrificii de Domnița. Cu o zi înainte, Elie Wiesel, care tocmai făcuse impolitețea ca, aflat la Sighet, să refuze să viziteze Memorialul Victimelor Comunismului și al rezistenței, i-a culpabilizat încă o dată pe români (omîțând să deplîngă și tragedia pe care au trăit-o ei înșiși în timpul comunismului):

«Românii să nu uite: au ucis, au ucis, au ucis».

În fața a sute de oameni veniți la lansare, Domnița a spus în replică:

- Elie Wiesel să nu uite: românii au fost uciși, au fost uciși, au fost uciși!”.

Într-adevăr: e suficient să ne gândim la legionarii agățați în cârlige, la Abator.”

Nu cunoșteam episodul, dar nu e prea târziu ca să o felicit pe Domnița Ștefănescu - tot femeile, sireacele, fiindcă dacă ne-am lăsa în nădejdea consorțiilor, ca de-o pildă curajosul, consecventul, verticalul - ca un sac de cartofi pe jumătate gol - cu propriile afirmații de alaltăieri, soț: Alex Ștefănescu...

Duminică 9 ianuarie 2011

Ia să vedem cum ne cheamă - binevenită această listuță:

08 Jan 2011 **Stalin, Belici, Sulică, Păsărică, Curoș și alte nume... moldovenști**

Strămoșii noștri au avut o imaginație bogată atunci când și-au pus nume pe care le purtăm astăzi cu mândrie. Inspirația înaintașilor noștri când au născocit nume nu a avut limite. Purtăm nume de culori, de flori, de copaci, de fenomene ale naturii, de instrumente muzicale, de organe umane, de arme, de specii de animale...

Oricine se poate convinge de aceasta, accesând sursele deschise de pe Internet ale Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor din Registrul de Stat al Populației. În baza de date nu a fost găsit vreun cetățean cu numele sau prenumele „Moldova”.

Flora, fauna, păsările și insectele – izvor de inspirație pentru nume

Se pare că tot ce mișc și mișună în ăara asta a constituit cea mai bună sursă de nume la moldoveni. În Registrul de Stat al Populației găsim 63 de persoane care poartă numele „Buhai” și 99 – „Ploșniță”. Puiu (1155 de persoane din Moldova, potrivit datelor oficiale, poartă acest nume); Baran (1233); Curoș (peste 2000); Tântar (49); Muscă (64); Pupăză (49); Bounegru (450); Boubătrân (137); Bouros (243); Purcel (929); Vrabie (2982); Bou (295); Măgar (27); Frunz/ă/e (3805); Pădure/Păduraru (1225); Ciotcă (5); Porcescu (674); V(a)ăcaru (310); Popușoi (2599); Găinaru (15); Purice (706), Puric (1); M(î)âță (632//29); Pisică (48); Capră (35); Țap (131), Țapu (852); Potârniche (80); Vulpe (1827); Mânzu (65); Creangă (509); Berbec (381); Lobodă (14); Mohor (15); Bradu (971); Leu (1405); Berbec (381); Șarpe (259); Cepoi (949); Curca (357); Curcă (175); Liliac (18); Trandafir (251); Busuioc (2378); Tufar (82); Păsărică (1); Graur (2729); Găină (974); Puică (117); Gâscă (10); Cloșca (28); Bî(â)cu (355//9); Petuh(ov) (16//93); Buruiană (1494); Pătrunjel (53); Morcov (393); Cioară (292); Ceapă (153); Usturoi (249); Curcan (116); Cucu (2714); Pițigoi (16); Stejar/u (94//14); Bujor (2428); Marar/u (18//4); Struț (241); Balaur (614); Fasolă (18); Perju (1889); Broască (76)...

Nume inspirate din culori

Negru (4631 de persoane poartă acest nume); Suru (187), Roșu (887), Roșca (11225); Galben/u (790//9)...

Corpul uman, defecte și atu-uri ale omului, stări și calități umane

Tot scărpinându-se, probabil, la ceafă, strămoșii noștri s-au gândit că nu ar fi rău să purtăm nume precum Curu (acum acest nume este purtat de 299 persoane) sau Curlat (195). În documentele oficiale găsim numele Mititelu (1228); Curoș (385); Mutu (618); Chioru (113); Șchiopu (2286); Feteleu (35); Surdu (1742); Moșneguțu (155); Moșneaga (782); Frumusachi (396); Frumosu (176); Urātu (300); Lungu (14118); Scurtu (1639); Mortu (96); Amorițu (45); Bețivu (557); Blându (3); Slabu (96); Grasu (28); Pletosu (271); Pleșu (334); Friptu (143); Ochișor (783); Picior (11); Spălatu (5); Pălitu (49); Bucă/a (73//152); Laba (263); Botu (1); Buric (47); Nasu (84); Crețu (7768); Pălitu (49); Chișcă (242); Mațu (5); Cucietu (184); Nebunu (166); Buzatu (211); Banari/u (1936//526); Must(e)ată (2702//3); Barbă (413); Barbu (591); Stângaciu (5); Păcătos (11); Flocosu (74); Pleșu (334); Ticălos (4); Șuler (10); Băbălău (350); Roadedeal (21); Rău (606); Bunu (205); Horoșii/h (41//9); Plohoi (29); Burduhosu (4), Păgănu (128), Spănu (4770)...

Nume provenit de la denumiri de obiecte și instrumente muzicale

Talentați cum suntem este firesc ca să regăsim în numele noastre denumiri de instrumente muzicale: Vioară (174); Potlog (600); Cărămidă (2); Fluier (54); Fluieraru (60); Nai (2); Cobzar/i (52/ 568); Strună (85); Bas (81); Cușcă (30); Cheptene (807); Scripca (47); Dobă (57); Baraban (7); Lulea (1); Toporaș (133); Topor (592); Bardă (21); Fusu (300); S/traistă (circa 90); Scripcaru (400); Mucu (16); Sula/ă (circa o mie); Poloboc (233); Gologan (259); Banu (608); Ciocan/u (874//253); Borcan (136); C(î)ârlig (6//1179); Găleată (67); Cumpănă (125); Fîntînă (121); Lopată (34); Căldare (260); Verigă (5); Toacă (202)...

Tematica militară

Pușcă (186); Pușcaș (1713), Arcaș (2); Calășnicov (151); Kalașnikov (3); Chistol (1679); Pistol (294); Sabie (15); Teacă (366); Sergentu (67); Militar (44); Buzdugan (1310); Patron (88)...

Oameni care au nume de politicieni și personalități

Pulbere (581); Gagarin (11); Voronin (147); Snegur (489); Lucinschi (130); Ghimpu (523); Lupu (4871); Tcaciuc (1775); Tkaciuk – 10; Putin/ă (peste 400); Brejnev (8); Madvedev (336); Ulianov (68); Filat (150); Stalin (18); Dodon (2039); Pușkin/Pușchin (10//21); Stati (1072); Sulac (102); Plahotniuc (50); Sturza (979); Sturdza (1), Rasputin (3)...

Națiuni și etnii

Românu (39); Romînu (21); Rusu (23084); Russu (7347); Neamțu (1293); Rus (85); Turcu (993 persoane); Maghiar (1); Ungureanu (5849); Moldovanu/Moldoveanu (peste 1500); Țiganu (49); Țigan (1); Mocan/u (2208//5478)...

Natura și fenomene ale naturii

Părau (900); Bulbuc (247); Luna (2); Stîncă (148); Furtună (1177); Fulger (118); Ploaie (34); Vî(â)ntu (508); Soare (3); Brumă (200); Cărare (112); Nour (627); B(î)âlhac (80); Baltă (297)...

Nume ciudate și haioase

Am căutat aleatoriu în baza de date șii următoarele cuvinte: Cracan (365 de persoane); Chișu [Chișu nu vine de la chișat, a se chișa, ci de la Chișu, la rându-i venind din ungurește: Kis : mic n. m.](1); Haiduc (57); Carol/Karol (30); Subire (1); Gros/u (circa 10 mii de persoane); Cărbune (176); Păcală (8); Tutun (29); Bogatu (319); Săracu (26); B(î)ârzoii (300); Ci(u)botaru (1101//2807); Carne (1); Z(e)am¶ (15//195); Gălușcă (260); Chiperi (1648); Pojar (233); Foca (315); Berlin (5); Postu (786); Creștin (62); Geru (22); Zeru (104); Br(î)ânză (1066//40); Zero (21); Doibani (302); Șaptefrați (412); Golan (454); Dușmăneanu (4); Plugaru (800); Chiș (1); Oțel (555); Rugină (42); Chiabur/u (64//336); Rai (1); Talpă (996); Salam (3); Braga/ă (1473//144); Bușilă (102); Gram (142); Butoi (21); Crăciun (2004); Dragu (120); Șaric(k)ov (6//1); Mereacre (1062); Bulgăre (25); Petic/ă (362//300); Că(î)rpă (4//58); Noroc (599); Sulică (9); Slănoiană (242); Smâ(î)ntână(3//190); Lapteacru (336); Lapte/i (8//13); Belibou (63); Popenco (191); Tulbure (723); Amin (3); Jora

(275); Brat/u (1//497); Durac/k (8//1); Heine (1); Tandără (2). Static (1); Miaun (95); Butuc (1415); Copilu (2); Copiimulți (68); Brîncă (71); Dacu (21); Bortă (737); Belici (14); Stînga (circa 300); Popa (circa 13 mii); Bleandur/ă (circa 150); Frecățel (42); Dragoste (74); Puțuntică (44)...

Prenume la moldoveni

Constatăm că moldovenii nu s-au sinchisit să pună copiilor prenume precum Tarzan (două persoane în Moldova poartă acest nume) Stalina (50); Lenina (17) sau *Ghertruda (de la Gheroi truda!)* (subl. mea, P.G.)– 11. În Registrul de Stat al Populației găsim prenume Draga (4); Ion (107756); Vanea (4), Vasile (59183); Vasea (1); Gheorghe (46587); Florin (417); Volodea (6); Ileana (59); Elena (104203); Viorica (peste 15 mii de persoane); Marusea (3); Maria (133320); Octeabrina (59); Octombrina (2); Marfa (circa 500); Vera (36253); Crizantema (2); Bujor (9); Niva (1); Camila (11); Mișa (1); Micu (1); Eva (885); Adam (150); Spartac/k (76//3); Lenin (1); Vaselina (22); Romanița (56); Pobeda (1); Victoria (25396); Soare (1); Adolf (29), Iosif (905); Păsărica (1); Amin (10); Jora (10); Izea (12); Ițhac (2); Basil (3); Jana (1109); Janet (1); Roza (465); Ștefan (10176); Mir/a (2//85); Vladimir (49853); Vlad (4273) și Vova (3)...

*

CARTI PROPUSE

Seria Jurnale:

I.	1. Jurnal pe Sârite - 321 pag.		
	2. Jurnal de Căldură Mare - 233 p.		
	3. Jurnal de Noapte Lungă - 201		
	4. Unde am gresit? - 121		
		880	
II.	5. Alte jurnale - 244.		
	6. Jurnalul unui jurnal - 283		
	7. Jurnal de Apocrif - 369		
		900	1 900
III.	8. Jurnal 1999 - 311		
	9. Jurnal 2000 - 241		
	10. Jurnal 2001 - 101		
	11. Jurnal 2002 - 170		
	12. Jurnal 2003 - 369		
		1 352	3 252
IV.	13. Jurnal 2004 - 352		
	14. Jurnal 2005 - 767		
		1 000	4 252
V.	15. Jurnal 2006 - 897		
	16. Jurnal 2007 - 619		
		1 516	5 768
VI.	17. Jurnal 2008 - 457		
	18. Jurnal 2009 - 686		
		1 143	6 911
VII.	19. Jurnal 2010 -		
		1 100	8 000

Seria Fictiune

1. *Ostinato (varianta scurtă, pentru internet) - 200 p*
2. *Usa noastră cea de toate zilele - 200*
3. *Astra - 182*
6. *Din calidor - 280 (drepturi: Lumina)*
7. *Arta ReFugii - 351*
8. *Sabina - 369*
9. *Bonifacia - 260*

- 10. Justa
- 11. Altina

Seria Mărturii:

- 1. Culoarea curcubeului - 522
- 2. Patimile după Pitesti - 211
- 3. Soldatul câinelui - 185
- 4. Basarabia - 200
- 5. Săptămâna Rosie - 560

Dictionar:

- 1. Alfabetedar - 340 pagini

Publicistică:

- 1. Scrisuri I (1971 - 1989) - 564 drepturile la Curtea Veche
- 2. Scrisuri II (1986 - 1990) - 640
- 3. Scrisuri III (1990 - 2010) - 560

*

Nu chiar din întâmplare m-am întors în timp la Delirul IonVianal în legătură cu “cazul Vodă-Cristoiu”. Din partea “forumiştilor”, fie ei anonimi, cum le şade bine românilor curagioşi, fie cunoscuţi oameni de condei - nu mai este vorba de exerciţii-de-admiraţie, ci de-adulaţie-béată, de plecaciunism jegos, cu pălăria (!- vezi-l mai jos pe curajosul anonimeni “Tudor”) nici măcar în mână, ci în dinţi...

Ia să vedem:

“Jos palaria! Tudor - Vineri, 24 Decembrie 2010, 16:38

Domnule Vianu, jos palaria! Impecabil raspuns. Cei 10 s-au umplut de penibil, tinand partea tovarasului Ion Cristoiu si a mimozei Eugenia Voda. CNA a reactionat foarte bine. Moderatoarea Voda trebuia sa spuna de crimele si de incitarea la crima ale lui CZ Codreanu, sa nu admita elogiul lui Codreanu in emisiune. Doamna Voda nu cred ca stie istorie - nici aceea de clasa a VIII-a, altfel ar fi avut o reactie de jurnalist si de om cu o minima informatie. Ca jurnalist este firesc sa reactionezi cand invitatul bate campii si, la fel de firesc, este sa intrebi invitatul cum se face ca "marele romantic" era un criminal. IMPECABIL!

Violetta - Vineri, 24 Decembrie 2010, 17:04

... cu adevarat de citit aceasta "iesire in arena" si de recomandat prietenilor. Ceea ce eu am si facut, deja...(...) Oricum, felicitari, Domnule Ion Vianu! De oameni ca dvs. avem o disperata nevoie!

Michael Shafir - Vineri, 24 Decembrie 2010, 18:54

Disectia facuta de Doctorul Vianu e la inaltsimea cu care ne-a obisnuit in tot ce scrie, indiferent daca e vorba de literatura sau luare de atitudine in "problemele zilei". Ar mai merita sa fie adus la cunoshtintsa "celor zece" ca doamna Eugenia Voda nu se afla la prima abatere de acest gen. Excelentul documentarist si analist care este William Totok mi-a atras azi, mie si altora, atentia asupra unei emisiuni difuzate anul trecut cu dl. Constantin Iulian, fost si, aparent, actual legionar. (...) Mai mult. Sau (deloc intamplator, din nou, in *fituica legionara*. (sublinierea mea, P.G. și, tragerea-de-atentie: cine, cine, cine numea orice scris, înscris “dușmănos” : *fîtuică*? Firește, securitatea poporului, inspirată din rusește, prin consilierii sovietici)

Ovidiu Pecican - Vineri, 24 Decembrie 2010, 19:05

Ma bucur sa citesc textul domnului Ion Vianu, excelent scriitor si om e constiinta civica, pentru ca aduce limpeziri necesare. Ma bucur si ca s-a gasit o publicatie care sa il insereze in pagina, ceea ce nu este intotdeauna usor, atunci cind vine vorba despre discutarea opiniilor edictate de unii monstri sacri ai zilei. Imi permit, de asemenea, sa mentionez ca, la rindul meu, am incercat acelasi lucru intr-un text postat, pentru a evita eventuale refuzuri redactionale (traim intr-o lume intelectuala oarecum imprezibila!) direct pe blogul meu personal.(...)O INTREVENTIE EXEMPLARA (o exemplară plecăciuneală și o limbăială așîşderi - n.m. P. G.)

NEDEEA BURCA - Vineri, 24 Decembrie 2010, 20:44

intr-adevar la adevarata altitudine morala si intelectuala a lui Ion Vianu. Ii sunt profund recunoscatoare pentru faptul ca mi-a inseninat aceste zile: o tara in care se mai pot manifesta caractere precum acela al d-lui Ion Vianu, nu este inca o tara pierduta. O replica necesara scrisorii celor 10 (se observă cum i se rupe Nedeei Burcă de nepierderea țării - care țară: România? Da de unde! Israelul - precizarea mea, P.G.)

Peter Dan - Vineri, 24 Decembrie 2010, 22:33

Articolul Dlui Vianu este pertinent si absolut correct. (...)

Cu riscul de a ma repeta, vreau sa-mi exprim multumirea de a apare in acelasi numar cu Dnul Vianu.

Peter Dan o fi un văr al lui Petruț Manu? Văr... de maghiarie: și familia acestuia a aterizat în România, după 1945, din Ungaria - dimpreună cu a lui Manu - trimisă de ruși, să ne fabrice ei o NKVD locală. Proba: accentul pe prima silabă a prenumelui și cunoașterea limbii maghiare la al doilea. Peter Dan (?) nu este "pârît" ca evreu ungur, însă dacă am ști cum era numit pe când hălăduia în România, am avea surpriza să aflăm că și el era tot un Petruț. Țsta se laudă că i-a apărut adeziunea la condamnare a "antisimiților" "în același număr cu Dnul Vianu"...

'Zdai dai seama? În-același-număr-cu! 'Zdau! «Eu sunt ăla care a călătorit în tramvaiul 5 cu Nichita Stănescu!»

da Adelin A. - Sambata, 25 Decembrie 2010, 00:45

Un text perfect. Spune niste adevaruri incomode, pe care toti le trecem sub tacere si le ocolim, din cauza fricii, a intereselor diverse etc. Va felicit, Domnule Vianu. Felicit revista Observator cultural pentru ca va gazduieste.

Mihai Manea - Duminica, 26 Decembrie 2010, 21:06

O personalitate importanta, covarsitoare pentru cultura romana, Ion Vianu, autorul, in 2009 si 2010, a doua volume exceptionale, "Exercitiu de sinceritate" si "Amor intellectualis", a dat o replica necesara, taioasa si adecvata scrisorii celor zece intelectuali. Este o replica impecabil scrisa. Fata de textul dezlanat si craznit scris de Andrei Plesu in "Dilema Veche" - pe aceeasi chestiune, articolul domnului Ion Vianu este de o limpezime de invidiat. Felicitari, domnule Vianu, e foarte important ca personalitati de talia Dvs. sa spuna ferm ce gandesc. (alt Mann/Manea - remarca mea, P.G.)

@ Adrian: Ce sa fie? Ce sa fie?

Nina - Luni, 27 Decembrie 2010, 14:50

Cele ce scrieti m-au trimis la textul original, iar textul original si d-lui Plesu m-a trimis la semnatarii scrisorii... aaaa.... astia..."nelinistiti de profesie"! Am citit lista, de

mai multe ori, interesata si de cei care nu s-au iscalit acolo.... Big surprise! Lipseste Marta Petreu, ceea ce mi se pare teribil de ciudat, avand in vedere felul in care milita, draguta de ea, impotriva "extremei drepte"! Nici Mihail Sebastian n-a scapat nemustruluit de preavigilenta.... "doamna de fier".... Ce sa fie? ce sa fie?

O prestatie intr-adevar penibila

I. stanciu - Vineri, 24 Decembrie 2010, 19:37 Subscriu fara nici o rezerva la comentariul de mai sus, ca si celui atat de sagace si metodic facut de dl I. Vianu. "Grupul celor 10" s-a comportat lamentabil, intr-o prestatie lipsita de o minima coerenta si credibilitate. Cu alte cuvinte, si-au cam turtit fesul... (fireste, "sagace si metodic" doar I. Vianu. "Grupul celor 10" - fașistii, antisimii și-au cam /? de ce cam, nu total?/ turtit fesul comentariul meu antifasist, P.G.)

Peter Manu Cine a scris protestul celor 10? (chiar așa: Cine s-a bișit în front - un pas în față!, să-i fie tăiat capul pentru crima de antisemitism! - n.m. P.G.), Vineri, 24 Decembrie 2010, 19:45

"Aceste zece personalitati au fost incitate de cineva din TVR (poate chiar de Eugenia Voda) sa reactioneze. Si au facut-o in necunostinta de cauza, pripiti si penibili."Cu "pripiti si penibili" sunt complet de acord. Problema care trebuie lamurita este care au fost autorii scrisorii si care doar semnatarii ei. De la inceput, cred ca David Esrig, Lucian Pintilie si Marie-France Ionesco "have other fish to fry" si sunt doar semnatori. Cristian Mungiu si Siviu Purcarete sunt si ei probabil aderenti, nu initiatori. Anumite cuvinte ("cochet" de exemplu), intorsaturi de fraze, si adversitatea fata de corectitudinea politica il idertifica usor pe Andrei Plesu drept unul dintre autori. Celealt pare a fi Gabriel Liiceanu, in evidenta deriva ideologica si cu penita tocita (ca sa-l parafrazez pe Ion Vianu). Sa ne reamintim ca discipolul sau, Sorin Lavric, a publicat la Humanitas volumul "Noica si miscarea legionara", in care : capitanul" Zelea Codreanu este prezentat drept erou romantic si politician incoruptibil. Asadar, incitarea nu trebuia sa vina de TVR sau de la apropiatii Eugeniei Voda. Putea veni la fel de bine de la unul dintre membrii Academiei Romane care au votat un premiu important cartii lui Lavric.

[Cam multi "Manu", "Manea", "Mann" - chiar și o pipiță, "Cemana", ca să bănuim o familie mobilizată - bine: un clan - voiam să spun: o celulă de partid, cum erau ei organizați în Basarabia, în iunie 1940, cu lozincile "**Bine ați venit! V-am așteptat 20 ani! - moarte faciștilor români!**"]

Investigație tipic securistă: «Cine i-a incitat? Unul de la Academie, care au votat un premiu pentru Lavric...» etc etc.

Ce caută aici fostul meu prieten Petruț (accentuat ungurește: Petruț) Manu? Îl miros pe tatăl său, Securistul Mare. Parcă era în America (fiul), practicînd medicina - și numai medicina. A, după obiceiul inginerilor, ei își dau frâu pornirilor umanitare abia după pensionare: «Și cine ar fi câștigat banii? Mi i-ai fi avansat d-ta?», m-au luat de guler cel puțin cinci persoane onorabile: după ce își făcuseră, cinstit - exclusiv - meseria și adunaseră bani albi pentru zile negre, aveau timp și pentru "alte activități"... Dacă el este, Petruț Manu, va fi avînd acum 65 ani - nu e prea târziu pentru o activitate militantă sionistă! Prin 1967-68, în camera de pod de la anticarul Sterescu și el îmi era "audient": eu vorbeam despre Basarabia, despre retragerea din Săptămâna Roșie, iunie-iulie 1940, despre ocupația bolșevică îndurată (cine îmi contestă

memoria de la cinci ani și jumătate?: evreii, neavînd altceva de contestat, de murdărit, de negat), despre vânătorile de basarabeni, bucovineni refugiați, despre “Centrele de Repatriere” de sub oblăduirea “Comisiei Aliate de Control” - “aliată în stil bolșevic”, alcătuită nu mai din ruși, despre Jilava, despre Gherla, despre Canal, despre Pitești... Și el părea interesat, dovadă: a venit, repetat. La un moment dat, prin 1970, m-am dus la el acasă - pe lângă Atheneu: am dat nas în nas cu o persoană în vârstă care, ciudat, deși părea a fi locatarul, s-a... ascuns iute-iute după o ușă de dulap. Asociația de idei, a dracului: mi-am adus aminte că, în timpul anchetei de la Interne, în iarna 1956-57, un “străin” citește: un civil, intra în biroul de anchetă - anchetatorii, toți erau în uniformă de... anchetator - deschidea ușa câte unui dulap Fichet, se prefăcea că răsfoiește acolo, dosare, dar trăgea cu urechea. Ieșea, după un timp, ieșea anchetatorul principal, după ce revenea, ancheta pornea pe un nou drum... deducție; primise noi-instrucțiuni de la ascunsul în dulap. Nu am aflat cum îl chema, ce grad sau funcție avea (desigur, una mare de tot). Am dedus că persoana iubitoare de dulapuri era tatăl lui Petruț Manu (semăna), însă nu l-am întrebat pe fiu dacă tată-său obișnuia să frecventeze Fichet-urile Ministerului de Interne din București; nici pentru ce, adineauri, se ascunsese de mine. Mă recunoscuse, el? Poate că da, poate că ba... Până de curînd, de cînd a reînceput campania de facizare, de legionarizare a tot ce mișcă-n țara asta: râul, ramul, iar printre cei mai activi - citește: violenți, orbeți, isterici “forumiști” s-a dovedit a fi fostul meu elev “Peter Manu”... - alături de I. Vianu, Boris Mehr, Mirel Horodi și încă unul, Waldmann, un bolșevic bătrîn, umblînd cu bretelele-n mîna stîngă, cu nădragii în bernă, vorba lui Luca Pițu și care scuipe, împrășcă bale tocmai din Australia, pretinzînd că a fost jurnalist în România, iar de curînd “a reușit să facă să dispară din Memorialul Victimelor Comunismului câteva nume necorespunzătoare”, adică legionare - printre ele și al Mariei Antonescu! [descoperire-mare-descoperire: Antoneasca, legionară!]- o fi fost și el jurnalist de gazetă-de-perete: ca Reichman, ca Zalis, adică turnător-fără-prihană, fiind și el poporean-ales.

Tot din 22, sub semnătura lui Liviu Rotman, aflu:

“un medic, universitar, Petre Manu, și un istoric, Horia Bozdochină, ne oferă o carte - **Polemica Paulescu: știință, politică, memorie** - despre unul dintre mentorii antisemitismului românesc și, în același timp, un important cercetător-medic, Nicolae Constantin Paulescu. Acest fenomen este dezvoltat în prefață de William Totok și în postfață de Radu Ioanid”.

Așadar sinistrologul securist bolșevic “R. Ioanid” lucrează

în tandem: pe Tudoran l-a făcut sandviș cu Manolescu, pe Paulescu îl execută dimpreună cu celebrul turnător al Securității, Totok. Azi-mâine vom afla împreună cu cine (formal, se înțelege) cu cine îl prefațase-postfațase pe Urésésistul Ernu (că, de scris în locul autorului știm cine: echipa de mercenari negri de la Politrom).

Pai da! Adelin A. - Sambata, 25 Decembrie 2010, 01:42

Da, aveti dreptate. Ei sint filosofii si scriitorii tzarii, adica inteligenta si talentul, deci creierasul inspirat si bolnavior al natiei.

Pro Decentul - Luni, 27 Decembrie 2010, 00:16

Felicitari Domnule Vianu. Cu un spirit ca al dumneavoastra adevarata libertate nu va pieri! Din pacate sunt prea putini cei care-si dau seama de pericolozitatea recrudescenței extremei drepte.

[Ce spuneam: pe de o parte linsuire până dincolo de nivelul pământului, în adânc - față de Arhanghelul I. Vianu și mobilizare împotriva "recrudescenței extremei drepte", cu alte cuvinte amenințarea nației vine numai de la faciști, nu de la bolșeviciști]

De extemporalul lui Shafir cine se miră? De invocarea informatorului securității Totok - cine se miră că este citat ca martor de moralitate de către purtătorul de servietă a feldwebelului Wiesel? Și, uite, nici prezența lui Pecican, istoricul ardelenestru, nu mă miră. El face parte din acea categorie - largă - de intelighențioți care, dacă nu mai au cui să facă o plecăciune, intră în panică: «Doamne-Dumnezeule, oare cui mă-nchin azi?» Ca să-ți dai seama de calitatea lui moral-intelectuală, este suficient să-i privești fotografia : un gânditor puternic; hotărît; un tenace gânditor. Atât de intens gândește Pecican, încât i s-a îngreuiat capul (dacă-i plin de gânduri și se știe: gândurile unui ardelean sunt muuult mai grele decât ale oricărui altui provincial - mai era, unul, la *Ziua*, Hoandră: n-or fi ei cumnați?), deci are nevoie de sprijinul (la propriu) al mâinii.

Că sunt gelos pe Ion Vianu, cel acoperit de elogii? Putem pentru ca să o zicem și pe asta, ca să continuăm discuția. Da, madam, sunt gelos!

Serios: intervenția sa a fost o cruntă decepție: probă de neglijență și de insolență: textul său este o capodoperă... a necunoștinței-de-cauză, a militantismului sionist de cea mai primitivă extracție. Se simte influența nefastă a vecinătății Oișteanului, lângă care a moțait, ani în șir, la tribune - *aceea* s-a luat, a trecut de la Tovarășul Oighenștain, nepotul lui Răutu, la fiul lui Tudor Vianu ca râia, ca păduchii. Iar *goi-ii* (dar *goaiele!*, am văzut și niște persoane de sex opustnic băgîndu-și nasul), au dau buzna la lins, la periat, la lăudat, la... proslăvit!

Mă sâcâie, nu atât laudele “dișanțati” (așa ziceau Răutu, Chișinevski, N. Moraru despre eventualele cuvinte, dacă nu de preamărire, atunci de ne-critică feroce la adresa democrației, a normalității - aici: a “fașizmului”) întru slava lui I. Vianu, al cărui text, devenit peste noapte “monumental”, “îndreptar”, “literă de evanghelie” pentru întreaga prostologie holocaustologă, pledează pentru... pentru ce?

Dar bineînțeles: **pentru reinstaurarea cenzurii !**

Pentru **cenșura** care va să închidă gura criticelor și criticilor care ar îndrăzni să conteste “adevăru” evreiesc (acela șchiop, unilateral, pronînd unicitatea Holocaustului, neadmițînd punerea alături a ororilor sionisto-bolșevice - deci neadevărat).

Chiar să nu-și dea seama *goi* ca Pecican că, pledînd pentru “punerea în aplicare a gândirii lui I. Vianu” se fac complici la o crimă împotriva spiritului? Că se înregistrează în noua campanie de reactivare a Holocaustului, prin provocări de “acte antisemite”, deci prin replici isterice, imbecile, ca cea de față?

De pildă a lui “Otto Waldmann” : « *bunicii tăi (sau ai dvs., nu mai revad acum textul), nu au fost gazați* ».

O încercare de a-l rezonabiliza (sic) pe OW o face Klaus Enburg (?). El scrie:

“Argumentele lui Otto:

- pelticul populist
- avea în centrul frunții o infecție de puroi cerebral cit tot capul lui
- sa îl despoaie pe Cristoiu de TOATE izmenele irationalului
- doamna pe blond
- un vierme prin namolul coproculturii
- scirbavnica injosire în tenebrele golanismului
- avalansa asta mioritica de infecții

Dincolo de incoerenta și neglijența cu care se exprima ori de câte ori încerca să el să spună cite ceva, tot ce mai rămîne din intervenția lui Otto de pe thread-ul asta sînt insultele cu spume la gura, epitetele, comparațiile și metaforele caznate, atacul la persoana și eternele referințe la puroi, infecții, viermi etc., atît de binecunoscute celor familiarizați cu “publicistica romanească” din anii ’50, pe post de argumente.”

Ba da. Își dau seama de porcărie, însă își vor fi spunînd că păcatul lor va fi iertat, fiindcă va fi “iertat” păcatul evreilor care orchestraseră, controlaseră “dezbateră și procesul legionăroilor”.

Ei bine, lor, *goi*-lor nu le va fi iertat păcatul.

*

Textul de mai jos trimis de Dan Culcer vine la momentul potrivit. Numai pentru cei care au ochi de văzut, urechi de auzit.

Defamation - Création de l’Antisémitisme par les Sionistes
regarder absolument. Ce documentaire incroyable qui suit cet article nous

montre une réalité inquiétante, terriblement malsaine et dangereuse pour la concorde entre les peuples et celle au sein de nos propres sociétés ainsi que le paroxysme du ridicule chez les sionistes créateurs d'un faux antisémite exponentiel.

Ce film qui malheureusement ne sera sans doute jamais diffusé sur une chaîne de télévision a été tourné par **Yoav Shamir, un réalisateur juif israélien**, qui voulait savoir si l'antisémitisme était un vécu complètement abstrait, inhérent à une propagande mensongère intensive, ou si ce phénomène était bien réel, s'appuyant sur une liste factuelle et répétitive d'actes dits antisémites.

Le résultat de cette enquête démontre que le fantasme de judéité, en tant que race élue, arrive à inhiber le développement de la personnalité, à nier l'identité même de l'individu qu'il soit de religion juive, ou simplement athée mais d'éducation juive, et cela pour un grand nombre d'entre eux, en majorité ashkénazes, donc sans relation aucune avec les Sémites. Dorénavant, pour cesser de participer à cet amalgame je n'utiliserai plus du substantif « antisémite » qui est totalement inapproprié car le judaïsme n'a jamais généré de race et les Ashkénazes ne sont en rien sémites. Je dirai donc - antijuif -.

Le réalisateur a suivi différents protagonistes de la Shoah-business et nous montre la face cachée de ces VPR qui vont vendre leur produit partout dans le monde.

Un certain, Abe Foxman, président de l'ADL aux Etats-Unis (Anti-Defamation-League) se rend dans tous les pays pour promouvoir la Shoah et pour que chacun d'eux intègre un programme spécifique d'enseignement sur l'Holocauste.

Le premier rôle de Foxman consiste évidemment à créer partout de l'antijuif pour le combattre et d'infiltrer ensuite au plus haut niveau les états pour mieux les manipuler tout en faisant naître un réel sentiment de culpabilité au sein de ces différents gouvernements surtout si ces pays cherchent l'appui de Tel-Aviv et de Washington. *Foxman a même cette parole nauséabonde en disant au Président Ukrainien que : « Si vous souhaitez que l'ADL vous aide à obtenir des soutiens US. Aucun lien ne doit être fait entre votre Holocauste (Holodomor) et le nôtre. Si vous établissiez un tel lien, cela serait contreproductif pour vous comme pour nous ».* (sublinierile îmi apartin, P.G.)

L'Holocauste des juifs est unique pour Foxman et sans égal, comme pour de nombreux juifs sionistes d'ailleurs. Celui-ci ne peut être ni comparé et il est incomparable aux autres. Mais d'après *Gilad Atzmon, militant juif antisioniste, il y a d'autres raisons « Les juifs bolchéviques furent largement impliqués dans le crime génocidaire perpétré contre le peuple ukrainien, mais aussi contre d'autres peuples. Au cas où quelqu'un voudrait lire des choses au sujet des « juifs de Staline » dans un quotidien sioniste, le journaliste Sever Plocker, du site Ynet (du quotidien israélien Yediot Ahronot) a écrit des choses excellentes à ce sujet. « Nous ne devons pas oublier que certains des plus grands criminels des temps modernes étaient juifs », dit le sioniste Plocker.* Abe Foxman est certainement au courant. S'il exige des Ukrainiens qu'ils ne fassent aucun rapprochement entre leur passé horrifiant et la Shoah, c'est tout simplement parce qu'il sait que bien trop nombreux sont les membres de son propre peuple qui ont été directement impliqués dans les crimes perpétrés à l'encontre du peuple ukrainien ».

Si l'homme, Foxman, et la manière d'exercer son job sont pitoyables et sordides, le pire est aussi dans sa démarche schizo-phrénique qui consiste à créer une réelle paranoïa chez tous les juifs qu'il croise.

Des Juifs, de tous âges, vivent ainsi perpétuellement dans la célébration et le culte de la mort en éprouvant une peur et une haine irrationnelles envers le reste du monde. Et les sbires des dominants sionistes, comme partout, peu-

vent encore compter sur un bon nombre de dominés, aux esprits faibles, donc manipulables, pour continuer de d'étendre leur plan machiavélique.

Si le traumatisme de la Shoah est entretenu chez les plus anciens, à coups de millions de dollars et de shekels, il est totalement absent chez les nouvelles générations. Alors il est créé, dès le plus jeune âge, par la mise en place d'un imaginaire morbide où l'enfant juif croit que le pire peut arriver à tout instant dans un univers où le monde entier le hait et où il est constamment pourchassé par des hordes d'ennemis qui veulent le tuer simplement parce qu'il est de religion juive.

L'enfant juif, principalement israélien, est élevé en étant déjà la victime d'un futur nazisme imaginaire, il devient aussi le successeur d'un martyr car on lui fait "endosser" les vêtements et l'étoile jaune des juifs déportés et morts durant cette guerre. Enfin, on lui fait développer les stigmates d'une pseudo-persécution des juifs datant "de l'origine du Monde".

Le réalisateur nous montre également le témoignage de rabbins orthodoxes, de professeurs et de simples citoyens, tous juifs et antisémites, qui combattent cette industrie de la Shoah, qui contestent formellement le fait qu'il existe aujourd'hui un néo-mouvement antijuifs mais qui constatent que la politique israélienne sioniste est de plus en plus décriée et combattue vigoureusement dans le monde.

Dès l'enfance un programme d'endoctrinement est donc enseigné à chaque enfant pour l'élever dans le culte de la Shoah, la peur et la haine de l'autre, celles du non-juif.

À l'adolescence, tous les ans, 30 000 jeunes juifs israéliens sont envoyés en voyage scolaire afin de visiter différents camps nazis comme celui d'Auschwitz. Un agent du Mossad, ou instructeur, conditionne les écoliers avant et pendant le voyage pour que leur esprit reste marqué, choqué et traumatisé à tout jamais et qu'un vif désir de vengeance et de haine surgisse alors en eux. Ce n'est qu'après la naissance de ce ressentiment qu'ils seront aptes à détester l'autre, à le voir systématiquement comme un ennemi et surtout prêts à intégrer Tsahal sans états d'âme. Une gamine dira en sortant d'un camp : « *Quand on visite Auschwitz, après ça, ça nous fait plus rien de détruire les maisons des Palestiniens* ».

Une réflexion stupide, idiote et grave, certes, mais qui prouve que le but est atteint et que le lavage de cerveau est total. Car en quoi le peuple sémitique de Palestine est-il responsable de la Shoah ? En rien. D'autres gamines imagineront également qu'elles ont été insultées par des vieillards polonais, tranquillement assis sur un banc, alors qu'il n'en est rien. « *Nous sommes élevés dans l'idée que nous sommes haïs* », dit une autre lycéenne israélienne. (sublimierile îmi apartin, P.G.)

Il s'agit là sans aucun doute des premiers symptômes d'une psychose paranoïde qui a été créée volontairement afin d'instrumentaliser plus tard ces enfants, de s'en servir comme soldats, agents ou sionistes lambda, sans conscience, qui mentiront, qui manipuleront les autres et pour certains qui tueront des innocents au nom de la Shoah et sous l'égide d'un dieu psychopathe qui leur accorde l'impunité totale et son pardon pour tous leurs crimes commis (C'est le Kol Nidre dans le Talmud).

Toutes ces réactions sont terribles car elles ne s'appuient sur aucune réalité. Comme il est aussi dangereux de croire qu'une bande de musulmans égyptienne a assassiné un groupe de croyants coptes alors qu'ils sont de la même race, donc frères, et ce depuis toujours.

L'horreur pour ces enfants est qu'ils se construisent dans un passé de souffrance qui ne leur appartient pas, où la mort et la persécution de juifs, il y a 70 ans, sont le moteur qui les conduira à l'ostracisme, au racisme et à la haine. Ce programme est simplement démoniaque. Je suis profondément attristée en voyant et en écoutant ces pauvres enfants manipulés et crédules.

Ces gamins débutent ainsi leur existence dans la peur de l'autre, avec un esprit de vengeance et de haine des non-juifs au lieu d'apprendre à être objectifs, au lieu de développer la tolérance, le pardon, la compassion, l'altruisme et l'amour de l'autre. Ainsi ils enterrent eux-mêmes leur propre avenir, leur propre épanouissement pour servir l'idéologie et les doctrines sionistes racistes. Ces jeunes se forment leur identité sur les cendres sans cesse ranimées d'un passé lointain et sans jamais regarder devant eux. Mais ce drame devrait pourtant leur donner naturellement l'envie de protéger et de respecter la vie humaine, et non le contraire.

Voir ces gamines qui sont atteintes de bouffées de chaleur délirantes, conséquemment produites après un endoctrinement raciste, visant à les isoler tout en leur faisant croire qu'elles sont supérieures aux autres... mais en danger permanent, est douloureusement consternant et terriblement cynique.

Mais l'espoir est là ! Car le Sionisme touche à sa fin, et il sera détruit, non pas par les non-juifs, mais par les nombreux mouvements juifs antisionistes et grâce à des hommes et à des femmes ayant un lien avec cette religion mais respectueux des autres et porteurs de messages de Paix d'Avenir et de Vie."

Spuneam eu altceva? Același lucru - însă "audiența" mea... este redusă la 2-3 vizitatori pe internet, și aceia tremurând de frică să nu bage de seamă nevestele - sau cumnații ! - ce anume citesc ei!

Luni 10 ianuarie 2011

Observator cultural ne anunță:

"Dorin Tudoran revine în România, în perioada 11-18 ianuarie, pentru o serie de evenimente și întâlniri cu publicul, organizate atât în capitală, cât și la Botoșani și Cernăuți. (...) La București, Dorin Tudoran se va întâlni cu cititorii și media autohtone în cadrul a doua evenimente deschise publicului larg, prilejuate de apariția, la Editura Polirom, în urmă cu câteva luni, a volumului **Eu, fiul lor. Dosar de securitate.**"

(...) "Cel de-al doilea eveniment va avea loc marți, 18 ianuarie, începând cu ora 18.00, la Libraria Dalles (B-dul Nicolae Bălcescu nr. 18). La întâlnirea scriitorului Dorin Tudoran cu cititorii, precum și la dialogul despre cel mai recent volum al său, **Eu, fiul lor. Dosar de securitate**, vor mai lua parte: *Cristian Tudor Popescu, Mircea Martin, Ovidiu Șimonca și Daniel Cristea-Enache*"

I-am marcat în roșu pe cei care îl vor asista, acum, atrăgând atenția asupra celor care vor absenta - în frunte cu "R. Ioanid", în coadă cu Manolescu, prefațatorul și postfațatorul volumului - sau invers, nici o pagubă.

Marti 11 ianuarie 2011

Oleg Brega îmi transmite următorul mesaj de la prietenul epistolar George Onofrei din Galați :

"Stimate domnule Oleg Brega

De cand v-am trimis ultimul mesaj a trecut ceva timp si eram dator cu unele informatii despre ce s-a mai intamplat pe aici prin acest colt de tara.

Citind jurnalul d-lui Goma din luna iulie am aflat ca urma sa vina la Chisinau de ziua lui pe 2.10.2010. Nu va spun cat m-am bucurat. Am avut placerea sa vad filmuletul pe youtube cu vizita d-nei Flori Balanescu in satul Mana si iarasi m-am bucurat. Eram pur si simplu entuziasmat. Mi-am facut planuri pentru o vizita la Chisinau (mai fusesem in aprilie 2008) si imaginatia lucra cu febrilitate gandindu-ma la o multime de oameni care vor veni sa-l intampine. N-a fost sa fie. Motivul il banuiesc si nu doresc sa-mi mai aduc aminte. Am fost pur si simplu doborat cand mi-am dat seama ca pe zi ce trece sansa de-al vedea pe Paul Goma in viata se anuleaza. In tot acest timp, eu m-am agitat aici sa organizez la Biblioteca VA Urechia un simpozion cu expunere de carte. Va aduceti aminte ca v-am lansat si D-vs o invitatie pentru ca in entuziasmul meu naiv chiar am crezut din tot sufletul ca voi reusi. S-a tot tergiversat data de organizare si am constatat cu dezamagire ca se programase altceva pentru ziua de 2.10.2010. Ceea ce am reusit totusi, a fost organizarea unei expuneri de carte in Sala Mihai Eminescu, lucru care m-a bucurat tare mult. In attach aveti poze de la expunere. In paralel am scris un articol care a aparut in ziarul local si poate fi citit pe linkul <http://www.viata-libera.ro/cautare-0-0-disident-pagina-1.html>.

Desigur ca nu e mult dar m-am straduit ca cetatean sa fac ceva pentru cineva care, iata a facut atat de mult pentru noi toti. Articolul a fost "periat" dar mi-am zis ca e mai bine sa apara ceva decat nimic.

Sunt foarte bucurosi ca o cauza comuna ne-a facut sa ne cunoastem (internetic!) si sa impartasim impresii despre lucruri care ne intereseaza pe amandoi deopotriwa.

Va impartasesc ca am fost foarte mahnit de evolutia votului in Moldova, dar traiesc cu speranta ca poate scapam si noi si voi de comunismii (criminali!).

Va urez un An Nou cu realizari si de ce nu poate ne vedem. (tel:0040742.090.258 mob.)

George Onofrei, Galati, 9.01.2011, h:10.47 (...)

*

Numele lui D. Cristea-Enache printre prezentatorii lui Tudoran mi l-a re-adus pe tatăl său adoptiv, Valeriu Cristea. Iar acesta din urmă proza din Basarabia, mai cu seamă pe Druță.

Ce tragedie dispariția lui Valeriu Cristea! Am scris în mai multe rânduri despre asta și, dacă este adevărat că fiecare își face viața, tot adevărat este că ultima parte a vieții lui Cristea a fost făcută în prima jumătate a anului 1900 de către N. Manolescu și de ambiția lui feroce de a pune mâna pe *România literară*, nu cu oricine: cu cei mai detestați dintre redactori: Băran, Silvestru și alți turnători, dar și cu trădarea lui Dimisianu. "Bătrânului Dimi" ar trebui să i se interzică de a mai pronunța numele prietenului său de o viață, vândut lui Manolescu pentru o mână de... ce-o fi.

Că Valeriu, în ciuda aparenței sale, era o ființă fragilă - dar cine nu are fragilitățile sale? Însă rana pricinuită de Manolescu (mai puțin, nu-i era prieten), mai ales de Dimisianu, l-a doborât;

dintr-un om drept a devenit peste noapte apărător (cu condeiul) al nedreptății întruchipate de Iliescu.

Cum de a ajuns aici? Simplu. Și abuziv: Bănuiesc: dezamăgit de neputința mea de a-i convinge pe editorii francezi de valoarea **Dicționarului** său, Cristea s-a "aplecat" (un eufemism) asupra lui Druță, ridicându-i un monument... de aramă, ca să rămânem în universul rusesc. Oricât ar încerca apărătorii lui Cristea să justifice "dragostea" de scrisul lui Druță, se poticnesc în însăși structura lui Valeriu: dostoievskian până la durere, luând în brațe - și în elogiile pe Druță? Nimeni nu i-a observat disperarea cu care se răzbuna, iertați de vorbă ră, ca văcarul pe sat?

Iată ce scrie, îndurerat, Livius Ciocârlie în 2007 în *LiterNet*:

"În ceea ce-l privește pe Valeriu Cristea, cel mai eficient argument în favoarea bunei lui credințe este faptul că situarea lui de partea noii puteri nu i-a adus, într-o vreme când toată lumea a apucat tot ce a putut, nimic. Nici onoruri, nici profit.

Pe de altă parte, de reținut este că, așa cum o recunoaște, Valeriu Cristea s-a implicat pătimas în politică. Iar patima aceasta l-a făcut să fie, la rândul lui, agresiv și nedrept. E adevărat că nu e normal să fii privit de sus fiindcă ai alte păreri politice, dar dacă părerile lui Valeriu Cristea au fost respinse cu brutalitate, nu s-ar putea spune că el a fost mai blând cu adversarii săi. A fost și el nedrept. Întâmplarea face să cunosc bine împrejurările în care s-a produs despărțirea de cea pe care scriitorul o numește în carte Xenia și de soțul ei. Știu cât de triști au fost aceștia pentru că, deși continuau să-i fie prieteni, nu s-au mai putut înțelege cu el. Obiectivitatea i-a fi impus lui Valeriu Cristea să admită că adversarii lui nu aveau numai păcate, ci își aveau și ei argumentele lor. Numai că dacă autorul unei cărți de felul celei pe care o comentez s-ar sili să fie obiectiv, e foarte probabil că produsul lui literar ar fi banal. Tocmai patima și, mai ales, adâncă subiectivitate îi dă valoare unei asemenea cărți.

Cert mi se pare că drama, reală, a lui Valeriu Cristea s-a greșit pe un complex al înfrângerii și al nedreptății. Despre nereușita de a se face acceptat într-o școală de balet el spune: "...am fost eliminat, am eșuat (încă o dată)" (21). Semnificativ este mai cu seamă acel încă o dată care sugerează că a eșua în toate a fost destinul lui. S-ar putea replica: a reușit foarte bine, de vreme ce a fost un mare critic literar. N-ar avea relevanță. În construirea imaginii de sine contează mai puțin faptele decât unele tendințe obscure. Nu cred, ca autorul, că originile lui bulgărești au influențat atitudinea altora față de el. În nici un caz atât de grav, încât să se poată vorbi de a-ți purta crucea originii etnice. În schimb, întâmplări din îndepărtata copilărie pot avea valoare explicativă. Umilința îndurată de bunic, bătut de jandarmi, l-a putut marca definitiv pe copil. Deși folosindu-se voit de exagerare, Valeriu Cristea are dreptate să scrie: "...o simplă palmă poate traumatiza cât o deportare" (334)."

Nimic de adăugat la ce a scris Ciocârlie.

Miercuri 12 ianuarie 2011

Guvernării de la Chișinău au mari dificultăți cu pluralele.
După Diacov, iată-l pe Marian Lupu, ăsta pretinde că
româna îi este limbă maternă - nu cumva maternovă? :

“Eu nu am "asuri" în mânăca mea ca și dl Ghimpu! (perlă rostită în
cadrul unei emisiuni la PublikaTV)”

Îl corectez pe comentator: nu o singură perlă a comis Lupu,
ci două : “*asuri*” și : “*ca și dl Ghimpu*”.

Joi 13 ianuarie 2011

Mihai Ciucanu, ca de obicei, mă alimentează cu presă
italiană - evident, cea care mă privește. Nu mai țin minte dacă
acest text nu mi-a mai fost transmis, dar, să mă ierte cititorii mei
internetici dacă îl repet. Este un supliment cultural al Municipi-
palității Modena, despre **Calidor** purtând titlul *Stradanove*:

» *Rubriche* » *Libri* 09.01.2011

Marilia Piccone

NEL SONNO NON SIAMO PROFUGHI, PAUL GOMA

Gli anni dei ricordi

*Dello scrittore rumeno Paul Goma abbiamo già letto il bellissimo
“L’arte della fuga”, pubblicato da Voland nel 2007. E’ uscito da poco,
per Keller, “Nel sonno non siamo profughi”, prima parte dell’auto-
biografia dello scrittore di cui “L’arte della fuga” è il seguito.
Ritroviamo quindi il ragazzino che tanto abbiamo amato, con il suo
grido che ci spingeva oltre, di capitolo in capitolo- “Partiamo!”
“Traslochiamo!”-, quasi un rullo di tamburo. In questo libro è più gio-
vane, proprio un bambino, con una memoria meno organizzata. E tut-
tavia Paul Goma impiega qui, ancora ma per la prima volta, l’espe-
diente letterario che ci sospinge nella lettura: le parole ‘ritornello’
sono “sto nel calidor” e ogni volta, all’inizio di un capitolo, è come se
balenasse il flash di una macchina fotografica su un ricordo.*

*Din calidor è il titolo originale, “Dalla veranda”, e l’autore ci rac-
conta subito quale spiegazione fantasiosa la mamma desse della paro-
la calidor. Secondo lei era l’unione di un vocabolo greco e uno rume-
no e voleva dire ‘bella nostalgia’. E allora è chiaro come queste
memorie siano pervase dalla nostalgia per un tempo ed un luogo che
non ci sono più. Il punto di vista è dalla veranda di casa, dal calidor,
che è- come dice Goma.- l’ombelico del mondo, il centro di tutto, e,
naturalmente, in quel centro c’è la mamma, la figura più importante
di tutto il libro.*

*“Nel sonno non siamo profughi” si può idealmente dividere in tre
parti. Una prima parte in cui la voce del bambino diventato adulto fa
delle domande al padre, dandogli modo di parlarci della Bessarabia e*

della storia di questa contesa terra di confine. La seconda parte è quella dei ricordi, con il trauma subito dal bambino quando il padre, insegnante, viene prelevato dai russi dopo essere stato obbligato a bruciare i libri della scuola, perché non scritti in carattere cirillico. Il bambino resta solo con la mamma e quasi sfrutta la condizione di essere un orfano che, inevitabilmente, attira le simpatie degli altri. Fuggono, mamma, bambino e gli altri abitanti di Mana, per timore dei russi, poi rientrano in paese, per partire infine, definitivamente per l'esilio. Ma allora il padre è già tornato dalla prigionia, risorto dalla tomba senza corpo che era stata allestita per lui nel cimitero.

Il padre e la madre sono le figure più importanti per un bambino, ma c'è anche- bellissima, accanto ai genitori- la figura di nonno Jacob, non un vero nonno, solo un vicino di casa che fa il bottaio e, con la sua abilità manuale, sta in diretto contrasto con l'arte delle parole del padre. Nonno Jacob a cui il bambino rivolge il primo saluto al mattino, che gli insegna i nomi degli alberi, gli spiega i diversi usi dei cucchiari che intaglia nel legno, lo chiama 'bimbo del nonno'. E c'è infine una quarta figura, direi quasi collettiva, di un universo femminile che circonda il bambino, avvolgendolo e nascondendolo sotto le sue gonne, stuzzicandolo e risvegliando in lui un precoce istinto sessuale.

Il libro si chiude con l'arrivo di madre e figlio nella scuola che li ospita, prima tappa della loro fuga. Ancora soli, provvisoriamente. Nel buio totale perché il direttore scolastico non ha lasciato loro neppure una candela (è il buio simbolico del loro futuro?). E la madre, abbracciando il bambino per difenderlo dalle paure, lo invita a chiudere gli occhi per serrare fuori il buio. "Su dormiamo piccolo mio. Nel sonno non siamo profughi."

E' straordinario come un grande scrittore riesca a scrivere di tutti, toccando le corde del cuore di ogni lettore, scrivendo di se stesso e del proprio paese.

Paul Goma, Nel sonno non siamo profughi, Ed. Keller, trad. Davide Zaffi, pagg. 322, Euro 16,00

*

Ovidiu Nimigean îmi trimite:

“De : o_nimigean@yahoo.com

Objet : **de aproape**

Date : 12 janvier 2011 19:15:25 HNEC

À : paulgoma@gmail.com

Iubite domnule Paul Goma,

N-o sa spun multe, ca ar suna gaunos, retoric, fals. Stiu si ce se poate si ce nu se poate. In situatii precum cea de fata, nu de vorbe aveti nevoie. Dar cred ca nu va va face rau sa stiti ca se gindeste cineva la Dumneavoastra si ai Dumneavoastra cu drag si ingrijorare. Fie sa fie bine! Cu sanatatea. Apoi si cu celelalte.

De aproape, de foarte aproape,
O. Nimigean”

Cum știu scriitorii foarte buni să scrie scrisori bune. Oblojitoare. Vorba lui: “**de aproape**”.

Bănuiesc de unde a aflat că aveam nevoie de o de-aproape: de la Flori Bălănescu. Doamne-fereste, nu-i fac ei vreun reproș că a vorbit... Eu nu am secrete decât... secretele mele, nu fleacuri ca: «uite, îți spun numai ție ceva, dar să nu spui că eu ți-am spus»...

Oricum, mi-a făcut foarte bine pe la suflet cuvintele lui Nimigean.

Vineri 14 ianuarie 2011

Încă de alaltăieri, când am primit nr. 12 - 2010 al revistei *Vatra* și am văzut pe copertă chipul lui Mircea Martin...

Nu-mi pot șterge din viscere cumplita și nevindecata rană administrată mie, prin surprindere, la sfârșitul anului 1999 de Mircea Martin. Nu vom fi fost prieteni la toartă - nici nu avusem când să exersăm fie și prietenia-simplă - însă după 1989 ne regăsisem cu bucurie. Drept care el îmi editase la Univers **Ostinato** în 1991 (premiat în 1992). Însă abia cu acel prilej am aflat că noi, cei din exil, nu facem parte din aceeași literatură română - cum tot clamasem ani și decenii de-a rândul, fiindcă iată: editura Univers inaugurasă o baracă aparte : colecția “*Ithaca, Scriitori români din exil*”...Desigur, atât binele cât și răul i se datoresc lui Mircea Martin ; numai-binele Sandei Anghelescu, cea care avea să-mi scoată, după **Ostinato** și **Gardă inversă** în 1997. Sanda s-a îngrijit ca volumul să fie bine “încadrat : Biblio, Cronologie, Repere critice - coperta a patra.

Am dorit din toată inima să-mi apară și **Sabina**, versiune integrală și **Roman intim**. Am făcut multe demersuri. În van: Mircea Martin (îndărătul raftului Denisei Comănescu) nu a cedat: nu “mergeau” cărțile mele, dacă nu plăceau inevitabilei raftese, comportându-se ca adevărata directoare a editurii...

Întru acestea cade ca un trăsnet textul semnat de Mircea Martin, editorul, prietenul, publicat în revista 22, (decembrie 1999) sub titlul fals, aiurit: “*Jurnalul de exil al lui Paul Goma*”.

Mă întorc în prezent: văzînd că Mircea Martin era onorat de revista - care și pe mine mă cinstise, cu un număr la care participase, cu elogii nemeritate, sărbătoritul de acum - m-a apucat... jalea. Nu ciuda, nu ura, nu simțămîntul nedreptății, ci jalea. Mai puțin jalea-de-mine, cât de “colegii” de la *Vatra*: uitaseră

execuția cu care mă ucisese- puțin-cam-mult prietenul Mircea Martin. Li se șterseseră din memorie acuzațiile - nedrepte, din moment ce erau inventate - cuvintele grele cu care mă tratase...

Ce-l apucase pe blajinul, pe civilizat, pe rigurosul Mircea Martin să mă pună la zid pentru păcate inexistente? Și chiar nimeni-nimeni dintre confrăți nu observase că acuzatorul este profund nedrept, neinformați - sau tendențios informați de cineva, care avea tot interesele de a mă discredita, anatemizându-mă orbește, prostește (nu cumva "Radu Ioanid"; adjunctul lui Wiesel?) Din câte știu, niciunul dintre cei care îl sărbătoresc, azi, pe Mircea Martin, nu a deschis gura pe hârtie, să apere un principiu: **adevărul** și nu pe un ins doar nesuferit, ca mine.

Acesta va fi fiind pricina jellii mele: constatarea că scriitorului român puțin îi pasă că un coleg este batjocorit, acuzat de păcate inventate. De ce să protesteze, el, sau măcar să-și exprime îndoiala că lucrurile nu fuseseră "chiar așa"? Dar își periclita propria-i situație: editorială, profesorală - socială... Ce, în apărarea lui săriseră colegii când "șeful" îi făcuse o mare nedreptate? Deloc, "toată lumea" rămăsese mută; de lemn; de piatră - altfel cum să supraviețuiască neamul nostru, decât lăsând apa să treacă peste...?

Mărturisesc: jalea m-a covârșit ceva mai târziu, primul reflex a fost... să nu mai zgândărăsc rana, să o las așa, poate-poate se va cicatriza. Am șters răspunsul meu trimis atunci revistei 22.

Azi m-a răzgândit. De ce să doarmă liniștit Mircea Martin, protejat de mantia profesorului, a conducătorului de cenaclu, a criticului literar, a teoreticianului apreciat?

Reproșul meu din răspunsul trimis revistei nu a năruit atunci reputația nimănui și nu o va năruia nici acum, după ce voi aminti - după 11 ani - porcăria făcută de alți mari intelectuali români cu un comportament de găinari - lângă cine să-l pun pe Mircea Martin: lângă Marian Papahagi? Lângă Marin Sorescu? Lângă Gabriel Liiceanu? Lângă Gabriela Adameșteanu? Lângă Monica Lovinescu?

Reproșul meu de acum nu va tulbura somnul celor-care-deși au-știut-au-tăcut atunci, fiindcă lor nu li se întâmplase nimica: Cornel Moraru, Virgil Podoabă, Ion Pop, Al. Cistelean, Nicoleta Cliveț, Sanda Cordoș, Iulian Boldea.

Iată răspunsul meu de atunci la atacul lui Mircea Martin:

"Către redacția revistei 22, București

Paris, 1 decembrie 1999

În legătură cu textul "Jurnalul de exil al lui Paul Goma", semnat de Mircea Martin, apărut în numerele 45, 46 și 47 ale revistei, am de făcut rectificările :

I. "Jurnalul de exil al lui Paul Goma"

1. Nu am scris, nu am publicat vreun "jurnal de exil". Dealtfel, cât timp am

trăit în România, nu am ținut jurnal (o explic în primul volum intitulat : **Jurnal pe sărite**), deci nu există un altul, de ne-exil ;

2. Vorbind, scriind : “**Jurnalul**”, se înțelege că cele trei volume editate de Nemira în 1997 (**Jurnal pe sărite**, **Jurnal de Căldură Mare** și **Jurnal de Noapte-Lungă**) ar alcătui totalitatea (jurnalului). Or, în 1998, au apărut la Dacia volumele IV și V : **Alte jurnale** și **Jurnalul unui Jurnal**, în iunie acest an, VI : **Jurnal de apocrif...**

II. “*În ciuda cetățeniei franceze, el (P.G.) a rămas exterior Franței*”.

1. Nu am cerut, deci nu am “*cetățenia franceză*” (dealtfel, nici română);

2. “*A rămas exterior Franței*” - a vrut Mircea Martin să spună : netrecând la franceză (ca Tănase, Țepeneag, Ilie Constantin, Oana Orlea, Rodica Iulian, Ion Omescu, Kiropol, Astaloș...), continuând a scrie în românește, la Paris, ar rezulta că nu m-a interesat, deci nu știu ce se petrece în Franța, cu Franța, în francezește ? Dacă m-a preocupat Cambogia, Afganistanul, Kosovo, Cecenia - voi fi fost curios să aflu și ce se mai petrece în țara, cu țara care mi-a dat adăpost : Franța. Nu ?

Explic pentru a suta oară : din 20 noiembrie 1977 (22 ani), soția, fiul și cu mine avem statut de **refugiat politic din România**. Certificatele sunt valabile până în 17.05/ 2001 - când supraviețuitorii le vor prelungi. Pe pașapoarte scrie limpede : [X] “(poate călători) în toate țările - **cu excepția României**” (sublinierea mea, P.G.). Vor fi știut ei, Francezii, ce vor fi știut, de ne-au înnoit statutul de **refugiat politic din România - după 17 noiembrie 1996...**

Desigur, Mircea Martin nu este obligat să știe toate fleacurile. Numai că (*și*) despre acest fleac a vorbit la telefon cu mine - în 28 mai 1998 (vezi **Jurnal de apocrif**, Dacia, pagina 218).

III. “*Am putea vorbi, în cazul lui, de un dublu exil : exilat din România (...)
exilat în Franța...*”

De corectat numărul... exilurilor :

1. exilul-pe-loc, în Basarabia ocupată de ruși, între 26 iunie 1940-22 iunie 1941;

2. exilul-în-proprie-țară, cel început în martie 1944 ;

3. exilul-din-România, început în 20 noiembrie 1977;

4. exilul-din... exil, sau: “expulzarea din exilul românesc”, în 1994, prin lucrarea Monicăi Lovinescu, a lui Virgil Ierunca, a lui Paul Barbăneagră.

Desigur, Mircea Martin nu este obligat să știe aceste fleacuri. Numai că:

a. despre fleacul de la nr. 2 (exilul basarabenilor în propria-le țară, România) Mircea Martin a avut o discuție cu mine la Colocviul de la Aix-en-Provence, în octombrie 1990 ;

b. despre fleacul de la nr. 4 Mircea Martin a aflat din chiar “*Jurnalul de exil al lui P.G.*” - despre care, cu atâta aplicațiune, scrie.

IV. “*Paul Goma n-a intrat în contact cu
mediul intelectual și artistic francez decât spre a se referi tot la România...*”

În primele trei volume ale jurnalului relatez - pe sărite - faptele mele de după noiembrie 1977. Cum să iau afirmația lui Mircea Martin ; ca reproș ?; drept constatare ? - dar aceasta se reazemă, dacă nu pe citate văzute, atunci pe... citite deduse.

Or cine a citit “*Jurnalul de exil*” (sic) a aflat : am... “*intrat în contact cu mediul (...) francez*” și totuși - nu m-am “*referit*” (citește : preocupat, militat pentru...) **doar** “*la România*”. Ci **și** “*la viața literară și politică*” din Polonia, din Cehoslovacia, din Ungaria, din Iugoslavia, din URSS - din Cuba, din China, din Vietnam, din Coreea de Nord, din Iran, din Cambodgia, din Afganistan, din Argentina, din Africa de Sud...

Pe urmele lui Țepeneag, am propus, am impus editorilor mei Gallimard, Seuil, Albin Michel, Hachette, Julliard, volume ale scriitorilor români (nu am avut succes

cu Breban, Buzura, Bănulescu, Adameșteanu, însă cu C. Dumitrescu : **Cetatea totală**, postfațată de mine la Seuil - da ; cu Nedelcovici la Albin Michel ; cu Papilian la Albin Michel ; Rodica Iulian la Julliard ; cu basarabeanca Renata Lesnic la Hachette), dar și cu ale neromânilor Milosz, Patocka, Vaculik, Djilas...

V. “...autorii minimalizați și denigrați nu sunt alții decât cei care ar fi trebuit să fie considerați de Goma drept camarazi de arme...
Autorul Jurnalului deschide însă focul undeva în spatele frontului împotriva aliaților săi naturali”.

- Aliatul meu (foarte) natural *Al. Ivasiuc*, coleg de închisoare, devenit director adjunct la Cartea românească, **în 1970**, a decodificat fantezist, abuziv, romanul **Ușa noastră cea de toate zilele**, de pe urma căreia am fost total interzis, iar pe lângă mine soția și socrul ; **în 1976 și în primele două luni din 1977** a făcut, pentru Securitate, mai multe rapoarte (nu declarații de anchetă) : despre persoana mea, dar și despre cartea **Gherla** - pe care a transcris-o după înregistrarea emisiunilor Europei libere ;

- Aliatul meu (destul de) natural *Nicolae Breban* (dimpneună cu precedentul aliat-natural *Al. Ivasiuc*) s-a dus - **în 1976** - la München, la Noël Bernard, directorul Europei libere, pentru a explica : Goma nu are valoare, să nu-l mai laude la microfon... (asta după ce, în 1972 eu îl recomandasem la Gallimard...) ; tot împreună cu Ivasiuc a fost la Stockholm, la editorul Coeckelberghs, pentru a-l descuraja de a publica în suedeză cartea mea **Gherla**;

- Aliații mei (orișicâtuși) naturali *G. Bălăiță* și *C. Țoiu* au călătorit, **în 1977**, la Stockholm, cu același scop culturalo-colegial ;

- Aliații mei (curat) naturali din Consiliul Uniunii Scriitorilor (vezi-le numele în citatul X) m-au exclus, **în aprilie 1977 - pe când eram arestat** ;

- Aliatul meu (nesfârșit de) natural *G. Liiceanu*, **în vara anului 1990** a retras din librării și a trimis la topit volumul meu de măturii **Culoarea curcubeului** ;

- Aliatul meu (de bine de rău) natural *M. Sorescu* a distrus (*în 1993 ? , 1994?*) plumburile romanului **Gardă inversă** cules integral în octombrie 1990;

- Aliatul meu natural *M. Papahagi*, **în 1993-95**, a primit subvenție de la Soros pentru volumul meu **Patru dialoguri** - dar nu l-a editat ; și nu a restituit banii...

VI. «Este scriitor acel ins care știa ce fac comuniștii

- și utemiștii - cu “teroriștii” (...) cu verii, unchii, poate frații lui ?»

- se întrebă el retoric. Aici se pot pune, însă, și alte întrebări, referitoare, de pildă, la șansele pe care le are un demnitar comunist de a deveni scriitor, desigur, nu înainte de a trăi o dramă de conștiință”.

Doar cel care nu a citit “Jurnalul de exil” riscă să-l creadă pe Mircea Martin, cel care omite un alt citat răspunzând la... întrebarea (mea) retorică, în același timp anulând obiecția sa - iată-l (**Jurnal de Căldură-Mare** pag. 201):

“Tavi Paler era cunoscut ca «Ăla de la Utemeu”, tată-său la Canal, el... din contra. **Dar asta s-a petrecut demult, acum trebuie să recunoaștem: «Utemistul» vă dă lecții de demnitate scriitoricească** (subl. mea)”.

VII. “ce relevanță are faptul că Liiceanu transpiră copios în orice împrejurare? (...) Asemenea inițiative pamfletare intră, desigur, în arsenalul firesc al scriitorului, dar nu reprezintă, în nici un caz, un mod de a spune adevărul (subl. în text) până la capăt...”

Nici una (că transpiră). Dar faptul că mi-a distrus o carte nedistribuită (fără a mă avertiza nici de retragerea din librării, nici de topire)- ce relevanță are ?; pretextând că nu are hârtie, mi-a respins *două volume de el comandate (Scrisori și Articole)* - ce relevanță va fi avînd, pentru *editorul* Mircea Martin - acela carele nici din greșeală nu atinge *fapte editoriale* nesfârșit de culturale ? Au oare distrugerea unor cărți - de către *editorul* Liiceanu, autor de cărți - editate și cu banii guvernului

francez - să fie ea *adevărată* ? Sau, în ochii intelectualului român binecrescut, “reprezintă” acel *adevăr care “nu se cade să fie spus”*?(s. mea).

VIII. “Autorul Jurnalului procedează la fel și cu tovarășii săi de exil, alături de care combătuse până în 1989. (...) În vreme ce inamicii, ticăloșii, “răii” rămân în afara interesului Jurnalului, autorul lui se concentrează asupra răului descoperit la prieteni și-l evidențiază cu patimă”.

a. Pe “tovarășii mei de exil” - Țepeneag, Virgil Tănase, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Barbăneagră... - i-aș putea înșira ca și pe “aliații naturali”, re-explicând ceea ce era suficient de explicit explicat în chiar “Jurnalul de exil”;

b. Să afirmi că, într-o scriere a mea, “inamicii, ticăloșii, «răii» rămân în afara interesului”... - iată o surpriză ! : până și Mircea Martin este capabil să scrie negru pe alb neadevăruri flagrante. Și capabil să treacă-peste-contradicții (în alt paragraf afirmă exact contrariul !). Re-amintesc: pe Vasile Nicolescu, pe Dodu-Bălan, pe Ghișe, pe E. Barbu, pe Dumitru Popescu-Dumnezeu, pe Burtică, pe Ceaușescu, pe Ceaușeasca - i-am atacat atunci când eram în România, la cheremul lor (și am fost mereu pedepsit pentru asta) ; în exil, după Mircea Martin, tocmai pentru că pe cei răi “îi lăsam în afara interesului”, ticăloșii au încercat să-l otrăvească, apoi să-l răpească pe fiul meu, iar mie mi-au trimis coletul-bombă și pe securistul Haiducu, să mă suprime...

IX. “... *faptul că personajele <atacate de Goma> [acestei comedii “prea omenești” nu sunt altele decât] <sunt> valori[le] de vârf ale literaturii și culturii române conține un pericol [cel puțin] potențial [în măsura în care autorul nu ne oferă alte motive : e vorba de] instalarea în **anomie**” (subl. în text).*

Citat avînd un dublu interes :

a. ilustrează obiceiurile redacționale ale revistei (mâna Adameșteancăi) - care nu se mulțumește să extragă din textul publicat citate (unele contrase - am marcat “lipsurile” prin paranteze drepte), ci să adauge, (între paranteze ascuțite) ;

b. termenul **anomie** (de care m-aș face vinovat, după Mircea Martin) semnifică: dezordine (socială), haos, absență a legilor, a normelor, dar și “tulburare în evocarea cuvintelor” - ceea ce indică o maladie psihică...

Îmi dă prea mare importanță: nu sînt în stare de a provoca haos (social); nici “tulburare” a... cuvintelor. Cu atît mai puțin de a zdruncina solida *ierarhie realist-socialistă*, în vigoare, acum - și de-acum încă vreo două-trei decenii (adevăr pe care l-a scris chiar Mircea Martin, în chiar acest text...).

Cît despre afirmația că aș ataca în exclusivitate (“nu sunt altele decât...”) “valorile de vârf ale culturii și literaturii române” - aceasta rămîne fără acoperire : cît de “vârf” poate fi un Cristoiu ?, dar un C. T. Popescu ?; dar persoana care a iscălit volumul denigrator **Această dragoste care ne leagă?**; dar Anania, dar I.C. Drăgan, Ciachir, Săraru, Băran, Sergiu Nicolaescu, Voican-Sturdza ?; dar Pelin, dar...?

X. “...*După decembrie ‘89 Paul Goma a fost reprimit în Uniunea Scriitorilor laolaltă cu toți ceilalți membri excluși...*”

1. Neadevăr strident - și repetat, repetat, repetat de nouă ani, de parcă Români, colegii mei, fie “aliați naturali”, fie dușmani nu ar citi, nu ar înțelege ce citesc, nu ar ține minte ce au citit în acest din urmă deceniu - în legătură cu mine, doar despre mine scriu ei, luîndu-mă de urechi ori dojenindu-mă cu blîndețe absentă - așa cum face, și acum, în 22 (o mai făcuse în *Vatra*, iunie 1992) Mircea Martin.

Nu am fost reprimit în Uniunea Scriitorilor. “După decembrie ‘89”, Mircea Dinescu i-a aruncat lui Lucian Raicu ceva în genul : «Hai, bă, că v-am primit (sic) pe toți!» *Ceea ce nu este adevărat*. Au fost *primiți*, dintre exilați doar Sorin Alexandrescu și Mihai Botez ; au fost *cooptați* (ca membri de onoare) Monica Lovinescu și Virgil Ierunca.

Am mai scris (de o sută de ori) : nu am cerșit regim de favoare, nu am solicitat certificat de anticomunism eliberat de Iliescu, Roman, Brucan și alte autorități culturale-morale - am pretins **“o hârtie pe care să stea scris că am fost reprimat”**.

În zece ani am avut timp să aflu că s-au opus acestei normale repunerii în drepturi : Doinaș, Blandiana, Zăciu, Manolescu, Bănulescu, Sorescu, Eugen Simion, Toiu, Fănuș Neagu - ca din întâmplare exact **aceia care, în aprilie 1977, pe când eram arestat, m-au exclus din Uniunea Scriitorilor - pentru trădare de patrie (și pentru lipsă de talent conjugată cu “sminteala” diagnosticată de Zăciu)**.

Schimbarea Președintelui nu a schimbat “programul” Uniunii Scriitorilor : Ulici a continuat... să nu trimită acea nenorocită de hârtie. A dispărut Sorescu, rămașilor li s-au asociat Liiceanu, Pleșu, Dimisianu, Buzura, Ștefănescu, D. C. Mihăilescu, Pruteanu - și, din fosă, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca...

XI. *“Uniunea Scriitorilor și, mai târziu PEN Clubul l-au invitat - fără succes - la o reuniune sau alta”...*

1. Ulici m-a invitat la o cumetrie la Neptun, în care ar fi urmat ca “scriitorii din diaspora” să se pupe-n Piața-Ndependenti. I-am răspuns - și am publicat răspunsul :

a. Nu am ce căuta la o reuniune a “membrilor Uniunii Scriitorilor” : nu sânt membru al Uniunii în chestie - mi-a trimis el “hârtia” netrimisă de Dinescu ? Nu ;

b. Este inadmisibil ca un scriitor să scrie negru pe alb: **“diaspora română”** - faptul de a mai fi scris nerozii ca : **“Rezistența prin cultură”, “Revoluția din ‘89”**... nu constituie o circumstanță atenuantă, ci una (grav) agravantă ;

2. S-ar înțelege că și PEN Clubul m-ar fi invitat - “fără succes” (în traducere : mi s-ar fi trimis o invitație, iar eu aș fi refuzat să o onorez).

Pradă aceleiași spaime viscerale de “a da la mână o hârtie”- ca și Uniunea Scriitorilor - *PEN Clubul român nu m-a invitat*. **După obiceiul locului, m-a întrebat - prin Mircea Martin (în ziua de 28 mai 1998) - dacă... voi accepta o invitație ce ar urma să-mi fie trimisă, în cazul răspunsului meu favorabil...** Oriunde în lume aceasta se cheamă, nu *invitație, ci misiune de recunoaștere, în teren, a inamicului*. Așa a procedat și Pleșu, în 1990, când era ministrul culturii lui Iliescu : a rugat-o pe Monica Lovinescu să mă întrebe : voi accepta o invitație - pe care o va trimite - numai dacă eu sânt de acord să o primesc (altfel, ce rost să mi-o mai trimită, nu ?).

XII. Mircea Martin a adus vorba despre decorația primită de la unguri - astfel:

“Vecinii noștri unguri s-au simțit datori să-l decoreze când au aniversat Revoluția din 1956...”

Îl amendez :

Ungurii (și Cehii și Slovacia, și Polonezii) **nu “s-au simțit datori”** față de mine. Ci din datoria (de la sine înțeleasă) față de ei înșiși, față de identitatea lor națională, culturală, morală, au gândit normal, au acționat normal, ca niște europeni ce au fost și sunt : printr-o scrisoare **m-au înștiințat că mi s-a decernat cutare decorație**, că *s-a hotărât cutare cinstire* - și m-au invitat la data cutare, în cutare loc, unde urma să aibă loc ceremonia...

S-a înțeles, desigur, iar dacă nu, repet : nu am a-i contesta lui Mircea Martin... contestațiile formulate în legătură cu persoana și cu faptele mele. Cu unele sânt de acord, cu altele mai puțin, în fine, altele m-au pus pe gânduri... Nu pot să nu remarc - o dată mai mult - cunoscuta-i civilitate.

Numai că, a produce - cu civilitate - un text nu înseamnă în mod necesar că *acel* text respectă adevărul.

În *acel* text Mircea Martin a mânuit *informațiile* cu o binecrescută indolență.

Mulțumiri redacției pentru publicarea acestor câteva băgări de seamă.

Paul Goma”

*

Să-l ascultăm pe Vasile Ernu, cel mai ascultat urésésistic:

“Vasile Ernu : Fiul Securității sau lecția lui Tudoran (I)

La 14 Ianuarie 2011, ora 09:34 Timpul

“Zilele acestea, am avut onoarea și norocul să-l cunosc pe unul din oamenii pe care-i prețuiesc nespus de mult. Era în trecere prin București și, printr-o conjunctură fericită de întâmplări, am stat la o poveste mai lungă. Este vorba de Dorin Tudoran - poate, unul dintre cei mai curajoși și verticali intelectuali pe care-i are România.

Recunosc, întotdeauna m-au impresionat oamenii curajoși (...)

Tudoran venise la București și pentru a-și prezenta una din cărțile cutremurătoare, „Eu, fiul lor”, care cuprinde o mică parte a dosarului (de 18 volume) creat de Direcția Securității Statului și despre care autorul afirmă: „Iată singura carte pe care nu ar fi trebuit să o scriu. (...)”

Tudoran este însă omul care, la de la 1 august 1984, a făcut poate cel mai curajos act, reușit doar de câțiva scriitori ruși în URSS «E greu de imaginat, ținând cont de contextul și situația acelor vremuri, dar la acea dată scriitorul îi trimitea o scrisoare lui Nicolae Ceaușescu, în care îi spunea că el se consideră „un ostatic politic” și îl compara indirect pe acesta cu Stalin». (...) Chiar dacă nu am avut curajul să ne solidarizăm cu acești oameni la timpul potrivit (Dorin Tudoran, Paul Goma, Dan Petrescu, Doina Cornea etc.), nu e niciodată târziu să-i respectăm și să le mulțumim pentru ceea ce au fost și mai sunt încă. Vom reveni.”

Îl asigur și pe Vasile Ernu: nu m-am simțit deloc - dar deloc - de-gradat pentru că în înșiruire l-a plasat pe Dorin Tudoran înaintea mea. M-am obișnuit cu Autocronia la Român, în virtutea căreia, atunci când îți povestește el Istoria Comunității sale, suferind de dezorientare-în-timp-și-spațiu o ia, dacă nu chiar de la Bădica Traian, de mai încoace: “de la 1 august 1984, a făcut poate cel mai curajos act, reușit doar de câțiva scriitori ruși în URSS”.

Care fusese curajosul-act? «E greu de imaginat», ne ține cu sufletul la gură, în așteptare, povestașul uresésic, «ținând cont de contextul și situația acelor vremuri, dar la acea dată scriitorul [aici: D. Tudoran, precizarea mea, P.G.] îi trimitea o scrisoare lui Nicolae Ceaușescu, în care îi spunea că el se consideră „un ostatic politic” și îl compara indirect pe acesta cu Stalin»!

Ați reținut, oameni buni, scriitori ne-ruși, dar și voi născuți în URSS, cum arată adevărul cronologic, să-i zicem: istoric, sub pana (zic și eu: “pana”, însă promit că voi reveni) tovarășului Ernu, cronicar foarte improvizat? Acesta povestește, în modul său aiurit-cu-program, năclăit, aburit, dar limpede pravakaționist, întâmplări, nu din realitatea-reală, cum o ironizează gros și fără haz tovarășii săi de șaibă, komsomoleții rămași orfani de “structură”, ci din para-realitatea realismului socialist rămasă pe vecie metoda-de-lucru a autorului operei nemuritoare **Născut în URSS**. El își imaginează că tot ce scrie este și *adevărat* (din

moment ce și-a băgat în cap că orice afirmă este și *just*, ca să folosească un termen drag lui și alor lui. Ei bine, îmi voi lua inima în dinți și “mă voi delimita de tovarășu”, atrăgându-i atenția că a falsificat adevărul, prin o afirmație, dacă nu de-a dreptul minci-noasă, atunci “nu prea adevărată”, cum ar spune un ardelean.

Coincidența naibii: în 2006, când apărea **Născut în URSS**, la Polirom, Iași, apărea, la aceeași editură și cartea mea **Culoarea Curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor)**, la care adăugasem **Cod «Bărbosul» (Din dosarele Securității, 1957-1977)**. Dacă născutul în URSS va pretinde că nu a citit-o (de cartea mea vorbesc acum, de a sa voi vorbi mai încolo), îl voi contrazice: nu este vorba de *citit* (omul are cumpline dureri de ochi, de cap, dacă citește scrisul altora - taman ca Edgar Reichman, nesfârșitul turnător de la Universitatea București, în 1956, transferat la Paris, ca “agent literar” al lui Eugen Barbu!), ci de *avut de a face* - ca funcționar al editurii, la serviciul drepturilor de autor. De aceea îmi îngădui să-i explic, poate va avea nevoie de această informație în viitor: **Culoarea curcubeului** este o mărturie despre ce se întâmplase în 1977, în România, scrisă la Paris, în 1978, tradusă în franceză și editată de Seuil, lansată în 1979 în prezența lui Eugène Ionesco și a lui Fernando Arrabal, tipărită în românește, în limba în care a fost scrisă, iar la Humanitas, apărută în iunie 1990. Însă abia ajunsă în librării, a și fost retrasă de prietenul meu, Liiceanu (cel care o citise în francezește prin 1984, la Paris, o lăudase, iar “după revoluție” mi-o solicitase), apoi după doi ani de...“depozit”, a trimis-o la topit, la fabrica de hârtie Bușteni. În 2005 Dan Petrescu mă recomandase Poliromului pentru “o ediție, în sfârșit, adevărată, a topitei **Culori...**” Pentru că istoricul Stejărel Olaru îmi recuperase o parte din “hârtiile de la Securitate”, am adăugat - cu asentimentul lui Lupescu : **Cod «Bărbosul»**.

Fatalitate! El, Silviu Lupescu, fără să se consulte cu mine, a suprimat **Introducerea** - povestea primei ediții, distrusă de Liiceanu - chiar și informațiile strict editoriale (unde a mai apărut, în care limbă, la care editură...), producând un monstru: o carte decapitată, despicioasă, fruct al spaimelor ancestrale ale marelui editor.

Oricum, chiar așa, mutilată, rămăseseră mărturii-documente - repet: publicate fragmentar, în periodice occidentale începând din 1978 - printre care și câteva scrisori adresate lui Ceaușescu, “la Palatul Regal”, la sfârșitul lunii ianuarie 1977.

Repet afirmația tovarășului născut în URSS:

“Tudoran este însă omul care, la de la 1 august 1984, a făcut poate cel mai curajos act, reușit doar de câțiva scriitori ruși în URSS «E greu de ima-

ginat, ținând cont de contextul și situația acelor vremuri, dar la acea dată scriitorul îi trimitea o scrisoare lui Nicolae Ceaușescu, în care îi spunea că el se consideră „un ostatic politic” și îl compara indirect pe acesta cu Stalin»”.

Mărturisesc, umil : deși în anii în care D. Tudoran se străduia să emigreze (aceasta fiind “disidența” sa, pentru care nu a fost pedepsit nici cu un minut de închisoare, “curajosul act reușit doar de câțiva scriitori ruși în URSS”), eram aliatul său și, împreună cu Monica Lovinescu, pompam de zor la reputația sa de... opozant, însă nu am auzit de scrisoarea pomenită, în care expeditorul “îl compara indirect” (cum adică “indirect”?) pe Incompara-bilul Ceaușescu - cu... Stalin. Uite, mie nu mi-a venit ideea de a-l compara, fie și “indirect”!) cu Stalin - în 1984! - însă în 1977 îl invitase (pe Ceaușescu) să semneze Charta 77 de la Praga.

Ce-l va fi împins pe Vasile Ernu să-și vâre apendical nazal unde nu are ce căuta? Faptul că îl cunoaște pe Tudoran și că îl prețuiește? Foarte bine, să-l prețuiască sănătos, *dar fără a minți* - nici măcar prin o inversiune cronologică. Crede el că Tudoran iese “mai mare”? Decât cine: decât Goma? Dar Goma nu este mare (dovadă: în 1977 avea doar 7 dosare de Securitate, pe când Tudoran 18!) A vrut să-i facă o floare lui Lupescu? De ce? Fiindcă lui, lui Ernu, patronul editurii Politrom nu i-a mutilat nici o carte, în schimb lui Goma... După asasinarea, de către editorul Liiceanu, a mărturiei despre un eveniment, totuși, cunoscut și peste hotare (chiar și la Moscova), dacă a fost numit de gazetarii occidentali : “**Le Tremblement des hommes**”, profanarea de cadavre, a aceleiași cărți, “efectuată” de Lupescu (în treacăt : asociat în afacerea editorială cu numitul Serge Moscovici, bolșevicul doritor să instaureze, în august 1944, cu sprijinul frățescovietic al Tancurilor Rusești (altfel spus: ale URSS), o Republică Sovietică, avînd capitala: Iași, până la urmă ajuns diriginte de Școală Sociologică la Paris, unde i-au fost elevi Andrei Oișteanu, Chiva, MD Gheorghiu, Lavastina și alți turnători și calomniatori holocaustologizatori ?

În un dialog cu Costi Rogozanu Urésésistovici se laudă:

“Eu nu vin sa dau nici sfaturi, nici solutii, nici macar raspunsuri directe. Eu vin sa ridic niste intrebari esentiale pe care omul trebuie sa si le puna macar o data in viata. (...) Eu incerc sa arat cititorului riscurile la care se supune, modul in care isi poate pierde libertatea, care sint noile forme de represiune si ca de multe ori pericolele vin din cu totul alta parte. Eu vreau ca cititorul meu sa-si puna intrebari (...). (ca sint nascut in urss, ca traiesc in romania, ca sint de o anumita formatie intelectuala, ca am fost educat intr-un mediu religios de o anumita factura... un soi de protestant de factura iudaica... si tot asa). (...) Eu ironizez si stinga, nu rareori”

Cine să-l creadă? Rogozan, Șimonca! Și cine îl ia în serios când declară, iresponsabil, fără să clipească:

“Mi-ar placea sa scriu o carte despre puscariasi *insa la noi nu exista cultura puscariiei* (subl. mea, P.G.) asa cum este ea dezvoltata la rusi si americani.”

Care “la noi”, tovarășe Urésésescovici? România, Basarabia, pentru dumneata - măi tovarășe - este “la noi”, adică la voi în URSS? Și cum, cine să vă ia - tovarășe - în serios? Cum, cine? Dar Simonca atâta așteaptă: să-i ardă el o cronică ultrafavorabilă la o carte încă nescrisă!

Ochiul de vultur al lui Ernu-URSSiuk nu a observat că însuși Tudoran declarase - în mai multe rânduri:

„Iată singura carte pe care nu ar fi trebuit să o scriu” ?

Dar nici n-a scris-o cel care o semnează ! - în asta Tudoran, Americanistul se aseamnă până la confuzie cu Vassili-Urésésistul (voi reveni mai încolo). “Cartea cutremurătoare”, cum îi zice tovarășul nostru Ernu (de ce: “cutremurătoare”? Nu a mai citit în viața lui curată asemenea cărți? Sigur: nu, în românește îl doare capul..., dar în rusește? El, născutul-în-URSS?). Dar obiectul **Eu, fiul lor** a fost imaginat, fabricat, impus lui Tudoran, prefațat de acea javră securisto-sionistă pseudonumită “Radu Ioanid”, postfațat fiind de altă odioasă creatură turnătoare: N. Manolescu.

Cine-i “R. Ioanid”? Răspund pe dată: primăveristul și trimisul lui Iliescu, în 1990, la Washington și care, dimpreună cu rabinul Moses Rosen și cu Wiesel a fabricat “Holocaustul în România”, diktînd: “*victime: 400 000 evrei*”- și înscriind cifra, negru-pe-piatră la Coral, București.

Altceva: poetul Vasile Gârneț a refuzat să asiste la o lansare de carte la care autorul, cel de pe copertă, Ernu, îl invitase și pe Mark Tkaciuk, unul dintre cei mai puturoși, mai împuturoznici, mai scârbavnici, mai îndrăciți antiromâniști, cel care, intervievat în românește, răspunde în limba-i maternă: tkaciukă.

Cum explică Vasile-URSS onoarea făcută Markului?:

“Pentru cei care stiu zona si povestea o sa va spun un lucru care poate o sa va socheze sau cel putin o sa va mire: “Mark Tkaciuk” nu exista. El este o inventie. El este un erou din cartea mea...”(...)

Ha-ha-ha! Acesta a fost un banc urésésist ieșit pe gura butelcei de vodcă - nu s-a observat? (nota mea, P.G.)

“Eu am incercat sa deconstruiesc “mitul Tkaciuk” si sa scot din mintile intelighentiei basarabene “proiectia Tkaciuk”. (...)

Ha-ha - punct. Impresionant program - cine i l-a suflat? Shafir? Oișteanu? Cosașu? Au I. Vianu?

“Ma rog, sint prea bine educat si destept” (...)

Da, oameni buni!, Urésésistul Vassili e (prea) bine educat. Cât despre deșteptăciune, să așteptăm cartea următoare, scrisă de o altă echipă de negri de la Politrom.

Însă nu doar Tkaciuk ignoră limba oficială a Moldovei: româna, ba o și batjocorește (această lepră bolșevico-sionistă a făcut parte din toate delegațiile evreiești - profitând și de faptul că este deputat... moldovean ! - și el cerut guvernanților să nu mi se permită călătoria la Chișinău, ca antisemit notoriu), dar și... urésésistul nostru, Ernu !

Adevărat: mai întâi un participant la un Forum mi-a atras atenția....:

“...sunt siderat de rudimentarul textelor pe care domnul Ernu le posteaza pe diverse forumuri: gramatica precara (insotita de inevitabile justificari despre graba in care si-ar scrie textele), saracie stilistica, putinatate a ideilor transferata in termeni sablon (stanjenitor de apropiati de marotele lingoului de propaganda) si fraze tip repetitive menite sa contracareze orice critica... Totul imbibat intr-un tezism naucitor de simplificator – pare-mi-se – despre cum memoria traiului in URSS ar trebui reinvestita...” (...) etc etc

...apoi eu însumi, căutînd cu Google, am dat peste schimbul de mesaje cu Vasile Gârneț și cu Vitalie Ciobanu.

Catastrofă! Am constatat că, pe de o parte Urésésistul Vassili scoate pe gură banalitățile și prostiile cu o frecvență de Kalașnikov (iar jurnaliștii bucureștenioți rămân cu gurile căscate de admirație), pe de altă parte... ei, da, scriitorul Ernu nu știe să scrie, iar când scrie cu mâna lui ai impresia că rezultatul (sic) este un fel de început de extemporal, iute abandonat din necunoașterea limbii în care se exprimă. Drept care m-am întrebat:

«Bine-bine, dar cine scrie - în românește - cărțile semnate: Vasile Ernu?»

Cât despre concepția-despre-lume-și-viață, scârbavnica-i “detașare” cu care privește și comentează realitate din stînga și din dreapta Prutului...- nu poți afirma că îi vine de la bravul Ostaș Cosașu (Radu și el, ca “Ioanid”, ca “Florian”, ca “Rupea”, ca “Lupan”...), de care nu se mai desparte, însă de la zisele cosașice, da: pe una dintre ele, o adevărată blasfemie (nici măcar

nu a avut are onestitatea să o regrete, ca pe o scăpată), anume:

«*Stalinismul (numai stalinismul?; nu comunismul? - nota mea, P.G.) la noi a fost o banală blenoragie de tinerețe...*»

Să nu uit: Vasile URSS umblă pe după cap, nu doar cu Tkaciuk și Cosașu, ci și cu Antohi, alt băiat curat ca lacrima. Cu Hoișie, nu? Dar cu M.D. Gheorghiu? Doar fac parte din aceeași echipă.

Iată alte citate din sonorizările (le-am extras din interviuri) de câlți și de votcă:

"Comunismul e joacă de copii pe lângă Gulagul glamour generalizat al zilei de azi. Fiecare epocă cu idoli și lanturile ei.

"Ceea ce ne desparte. Epistolarul de la Hanul lui Manuc" de Bogdan-Alexandru Stanescu și Vasile Ernu (*cu o prefață de Radu Cosașu*, subl. mea, P.G.)

"Când am scris "Născut în URSS", mă gândeam mai degrabă la reutilizare, la reciclarea acestei experiențe colosale, mai ales că am trăit în Uniunea Sovietică, cea mai mare țară, cea mai nebună, cea mai utopică. Ar fi mare păcat să tragi linie și să spui "totul a fost rahat, hai să trăim acum în nouă lumea, o nouă viață". Îmi pare rău, dar a existat viața și în comunism: am iubit, am urât, am dansat, am cântat, am suferit și am fost din când în când fericiți."(...)

"Prietenul nostru de la răsărit [Rusia, precizarea mea, P.G.] este interpretat greșit. *Prietenul de la răsărit a devenit una dintre cele mai liberale țări*" (subl. mea) (...)

[Replică forumist: "1. situatia jurnalistilor din Romania e net mai buna decat cea a jurnalistilor din Rusia unde sunt ucisi pe capete; 2. Rusia nu este un stat liberal si nici o democratie, ci "o democratie controlata sau suverana" cum ei insisi spun, 3. aparent Romania nu are o strategie fata de R Moldova; cred ca e doar o aparenta."]

"Ce se întâmplă la Chișinău? Podul peste Prut pare să apară alta dată și în altă formă decât îl gândeau unii care acum par pur și simplu romantici. Dacă podurile de piatră se dărâmă, podurile de flori se ofilesc și se dărâmă după două zile. A trecut perioada romantică și naționalismul de secol 19 nu mai este funcțional azi, cu toate că văd că e vehiculat la toate nivelurile. (...) în ultima perioadă a apărut un interes sporit față de Moldova, iar în Moldova se dezvoltă un anumit naționalism de secol 19. Nu cred că asta e "calea".

A, nu crezi-că? Cine ți-a suflat teoria cu ne-crezutul podurilor de flori? Dar cea cu "naționalismul din secolul 19"? Nu spune, că știu: Prima - cea glumețoasă, leită bancurile de tip *Urzica*, de la Tel Aviv, gustată de celebrele mătuși, vine de la nepoțel: tovarășu Cosașu, cel cu: stalinismul la noi a fost o blenoragie de tinerețe; cea de a doua, sumbră, amenințătoare, dinspre Tkaciuk: pute a "moldovenism" glios, transnistrolog.

Am obosit, nu-i mai caut păduchi în tiubiteică (sau kipa khazară?) lui Vassili Uréséscoviceanovici.

*

Ben Ali, Ceaușescu al Tunisiei a șters-o ceașește, la orele 18,35, ora și a Franței. Cică s-a prelins în Libia. De acolo ar putea zbura în Malta, apoi în Franța. Ce rușinoasă, atitudinea Franței Sub pretextul “barajului contra integrismului musulman” i s-au tolerat toate mafiozitățile, toate crimele. În zilele din urmă înghițișe o altă gălușcă: eșecul recuperării ostaticilor - unul dintre ei a fost atins de gloanțele franceze.

Sâmbătă 15 ianuarie 2011

Aniversarea lui Eminescu.

Cine s-a prezentat, primul, la bustul Poetului?

Voronin! Mai lipsea Vassili URSS.

Îmi fac un dar: Nu pot spune că îl iubesc pe Steinhardt, însă iubesc modul în care el declară că îl iubește pe Eminescu. Declarație care nu vine din “cap”, ci din inimă.

“(o mărturisire a Părintelui Nicolae Steinhardt, Mănăstirea Rohia, 24 martie 1989)

ZIUA DE 15 IANUARIE E PENTRU MINE O ZI SFÎNTĂ...

“Mi-am pus demult întrebarea: dacă mi se va cere să scriu despre Eminescu, oare ce voi face? Să cutez a scrie? Nu va fi impertinență și abatere de la modestia cea mai elementară?”

Iată însă că, pînă la rezolvarea teoretică a problemei, am scris și am publicat cîteva texte despre Eminescu: în Viața românească, în Caiete critice, în volumele Escale în timp și spațiu și Prin alții spre sine, în cuvîntul înainte la Eminescu – abisul ontologic de Svetlana Paleologu. Am învățat și predat euforic multe poezii eminesciene la Jilava, Gherla și Dej.

Știu bine că am scris copilării și banalități; dar cu teamă, dragoste, credință și adînc respect. Așa încît s-ar putea ca păcatul de temeritate și poftă de fală să-mi fie iertat.

Îl iubesc pe Eminescu. Ziua de 15 ianuarie e pentru mine o zi sfîntă; nu uit, cînd sînt în București, să depun și eu o floare la statuia din fața Ateneului, a sculptorului Anghel.

Cu ce drept îl iubesc pe Eminescu? Fără nici un drept. Prin declarație unilaterală de voință, pentru că oricine are dreptul să iubească, oricît de nevolnic și de neîndreptățit este. Pentru că, după cum spun englezii, o pisică poate privi un rege. Tot astfel, fără nici o justificare, iubesc în mod arbitrar și total poporul român și “fenomenul românesc”.

Și-apoi Eminescu, prin fermitatea și curăția caracterului, îmi este sprijin de nădejde în credința că popoului român îi este venit a se împărtăși în cultură și în viața spirituală de o soartă cu mult deasupra mediocrității – acea binecuvîntată soartă în care au crezut Hasdeu, Pârvan, Blaga, Mircea Eliade și Constantin Noica.

Cît de fericit sînt că mi-ați dat prilejul să-mi mărturisesc dragostea pentru Eminescu și fenomenul românesc!”

(Această mărturie sintetică a lui N. Steinhardt, făcută cu doar cîteva zile înaintea morții sale (30 martie 1989), are valoarea unui testament în eternitate. Socotesc

că ea spune mai mult decît toate vociferările festiviste care au marcat și în acest an aniversarea nașterii Poetului. Simțim cu toții că EMINESCU și FENOMENUL ROMÂNESC sînt termeni corelativi, dar într-un fel sună în mărturisirea monahului de la Rohia și cu totul altfel în gura unor protocroniști obscuri de azi, care nu fac decît “să ieftinească” toate lucrurile despre care se cred datori să nu tacă. Să-i dorim posterității lui Eminescu vorbirea celor care chiar știu ce spun și tăcerea celor care doar spun ce știu! Răzvan Codrescu)

*

Ben Ali, refuzat de Franța, a aterizat la Djeddah, în Arabia Saudită. La Tunis a fost stabilit un interimat - fragil, noncredibil. Bine-ar fi să fie bine, dar prea multe sunt asemănările cu țărișoara noastră mult-iubită, Românică, după fuga lui nea Nicu și a nenei Nica. Se spune că tovarășa de viață a Tunisianului, Leila era - pînă aseară - o feroasă mafioasă.

Duminică 16 ianuarie 2011

Mihai Ciucanu îmi mai trimite o cronică italiană la **Calidor**:

Din revista <http://mangialibri.com/node/7733>

Nel sonno non siamo profughi

Paul Goma

Traduzione: Davide Zaffi

Romanzo Keller 2010

Articolo di: Francesco Scarcella

“Il calidor della casa di Paul, a Mana, in Bessarabia, è l'ombelico del mondo. Il calidor è molto più di una semplice veranda, è la stazione dove transitano i sentieri della fuga, le vie degli esuli, i corridoi della transumanza. Mana, da sempre abituata a rinascere dalle ceneri di tutti gli incendi, a risollevarsi dai saccheggi dei popoli di passaggio: tatari, polacchi, lituani, svedesi, turchi, cosacchi, russi. Lì Paul sta nel calidor, e vede. Vede la paziente costruzione della scuola, edificata mattoni su mattone dal papà maestro. Vede la mamma danzare, avvolta da quell'autoritaria dolcezza che possiedono solo le madri. I suoi occhi da bambino non prevedono che da lì a poco i bolscevichi avrebbero interrotto le danze, sottraendogli l'infanzia, deportando il padre. Paul resta nel calidor, e trema. Ha impresso ormai le proprie radici su quella veranda e col tronco e i rami tenuti per mano dalla madre, fugge, diventa profugo. Disperso nei boschi o su campi arati di granturco, trascina il peso della propria incolpevolezza, assapora il dolce veleno di una primavera metallica, quando le albicocche si fondono col piombo e i dolci fagotti materni diventano pesanti fardelli da trasportare. Cresce, Paul; impara ad amare; tutto quello che hanno cercato di privargli: la fanciullezza, il gioco, il papà, riemerge nella dignità di un popolo, in quel piccolo e dignitoso harem che continua ad essere, in qualsiasi radura, il calidor di Paul, l'osservatorio privilegiato dal quale percepire gli insensati accanimenti dei grandi. Il piccolo mondo, più

giusto, nel quale addormentarsi... Il linguaggio è spietato, appiccica etichette a cose e persone e lascia che queste fagocitino le cose e le persone stesse. Così, chi viene definito “profugo” è come se non avesse una storia alle spalle, un passato meritevole d'attenzione. Etimologicamente imprigionato nella propria etichetta, esiste solo in funzione del proprio fuggire (fug-ere) avanti ('ro). E quello che c'è dietro? Quello che c'è dietro è probabilmente il vissuto decisivo, quello che svela la dignità della persona, la cultura dei popoli oppressi. Lo sa bene Paul Goma, simbolo romeno della resistenza antisovietica, fermo oppositore al regime di Ceaușescu e, appunto, profugo. Nato a Mana, in Bessarabia (regione compresa tra i fiumi Prut, affluente di sinistra del Danubio nel suo corso inferiore, e il Nistro), ci racconta la propria infanzia in una terra contesa e lacerata. Nel sonno non siamo profughi (titolo originale *Din calidor*, "Dalla veranda") è l'autobiografia di una fuga. Un memoir complesso e intenso, dove famiglia, guerra, desiderio e storia si compenetrano senza retorica. Non adatto a lettori svogliati, lo stile spesso ruvido e impegnativo nasconde una commovente dolcezza: come l'amore assoluto per un nonno.”

Tot Duminică 16 ianuarie 2011

Ca niciodată m-am trezit la orele 8 fără un sfert. De ce? Nu mă mai întreb, cunosc răspunsul: De-aia!

În așteptare (?) am revizuit **Din Calidor**, **Arta reFugii** pe jumătate. Ce să fac și eu, bade Gheorghe și lele Ileană...

*

Se putea să nu-i sară în ajutor lui Ernu un tovarăș de babe-liană șaibă? Nu se putea! Dar nu pentru a explica ceea ce Urésésistul a încâlcit atât de bine, că nici el nu mai știe ce ar fi trebuit să comunice. Nu: pentru a corecta ortografia unui forumist care îl cotonogea pe tovarășu' Vassili trimis în misie de *pravakaționism*. M. Șafir, cel care vede numai “scăpările” *goi-lor*, dar nu-și recitește propriile texte de demascare-acuzare-antisemitizare - iată ce a produs el:

“Vajnicii aparatori ai rrrromanismului in camasa berde si izmne [în loc de *verde* și de *izmene*] rupte ar trebui sa-si invete mai intai propria limba.” (M. Șafir).

La care i se poate răspunde:

“Vajnicii apărători ai holoholoholocaustologismului sionisto-bolșevic, pe teritoriul României, ar trebui să învețe să se șteargă la nas de mucă și la gură de atâta căcat mâncat și “facism” și “antisemitism” împrășcat

orbește (a uitat că întâi m-a antisemitizat bine-bine, dimpreună cu Laszlo Alexandru, transnistrologul, abia apoi a recunoscut, senin, că nu citise ceea ce condamnase : **Săptămâna Roșie?**).

Și, în primul rând să învețe limba în care se exprimă, chiar dacă nu româna îi este “propria limbă” ci, vai: “impropria”.

Să nu-mi ceară să-i fac și un desen ca să priceapă.

Luni 17 ianuarie 2011

Am aflat că Mihai Cimpoi a pierdut, nu doar șefia Uniunii Scriitorilor, ci și scaunul de deputat. Uite-așa, ca la noi, în România Mare. Și nici anunțat nu a fost că nu mai e parlamentar! Îi voi căuta adresa de acasă ca să-i scriu două cuvinte.

*

Îl iertasem pe Shafir de o greșală? Mare greșală să-i ierți lui Shafir... o greșală, fie și de tastare, într-un text de criticare-acuzare a cuiva că a comis... o greșală din aceeași pricină.

Subliniez greșalele shafireze:

“6. De Michael Shafir la 14.01.2011, ora 14:45

Oare nu modereaza *nimeci* aceste comentarii? Daca nu pentru continut, cel puțin pentru ortografie!!! "Tudor S-AU Paunescu" (*acesta fiind greșala condamnată de negreșitorul Shafir, n. m. P.G.*). Vajnicii aparatori ai rrrromanismului în *camasa berde* și *izmne rupte* ar trebui să-și invete mai întâi propria limba.”

Îi repet lui Shafir sfatul de ieri, cel de după “doar” două greșeli:

“Și, în primul rând să învețe limba în care se exprimă, chiar dacă nu româna îi este “propria limbă”, ci, vai: “impropria”.

*

Mi-e inima la Tunisia. Mă tem să nu aibă soarta României, să i se fure sângele vărsat. Urmăresc evenimentele cu inima strânsă, cu simpatie și cu durere. Le țin pumnii kartaginezilor.

Marți 18 ianuarie 2011

Ca să vezi, minune! Am un vizitator de marcă al Jurnalului instalat pe internet: tovarășul nostru de veacuri “R. Ioanid”. Echipa lui de supraveghere-și-pază îi va fi înaintat dosarul meu, iar starșii-leitenenat a pus de o replică.

“Despre două Cărți negre și doi negaționiști ai Holocaustului Radu Ioanid

“După publicarea cărților sale Săptămâna Roșie și Basarabia [*și evreii* - acesta fiind titlul complet, ciuntit de “Ioanid”], Paul Goma scrie an după an în jurnalul său (accesibil la adresele paulgoma.free.fr sau www.paulgoma.com) [ce l-a apucat pe tovarășu vistavoi: furnizînd adresele, vrea să “dovedească” adevărul atacurilor sale - P.G.], multiplicînd textele impregnate cu un antisemitism primar, în care abundă enormități propagate cu vulgară regularitate [foarte, inadmisibilă “*vulgară regularitate*”, n.m. P.G.] despre evrei și violente atacuri antiisraeliene”.

Aceasta a fost intrarea în subiect. Subiectul fiind cartea de mărturie de jurnalist de front, în Ucraina a lui Vassili Grossman - în special în zona Odessa, controlată de Armata Română. După obiceiul holocaustologic, răs-verificat în atâția ani de ciomăgeală culpabilizatoare, nici de astă dată tovarășul securist sionist “R. Ioanid” nu contestă faptele - relatate de evreul Grossman co-autor al **Cărții negre** alcătuită cu Ehrenburg), ci faptul că... informația îmi fusese furnizată de I. Coja!

Ce concluzie trebuie să trag eu (întâi, apoi cititorii):

Faptele prezentate de Vassili Grosman în cartea sa “A Writer at War” nu pot fi adevărate - pentru că... mi-au fost transmise de I. Coja!

“Ba chiar din contra”, vorba securiștilor de pretutindeni : faptele prezentate de “R. Ioanid”, Ancel, Matatias Carp i drughie - acelea sunt “adevărate”, ele constituind litera de Evanghelie a Holocaustologiei!

Lălăiala cu care este umplut textul sionistului “Ioanid” nu prezintă interes: aceleași infantile (dar cât de nocive” întoarceri de replică: “Ba tu, ba tu! ești antisemit, negaționist, tuberculos!”)

Iată încheierea:

“Așa cum am mai scris, nimeni nu-i va nega lui Paul Goma rolul important în istoria disidenței anticomuniste românești. Antisemitismul său sălbatic și falsificarea militantă a istoriei Holocaustului din România pe care el le practică sistematic i-au afectat însă grav imaginea. Alăturarea sa cu Ion Coja nu face decât să desăvârșească răul pe care Goma și l-a făcut singur.”

Să fie liniștit tovarășu’ primăverist (coleg de cartier cu Vova Tismenețki, cu Nicu Ceaușescu, cu fetele lui Răutu-Oighenștain)

“Ioanid”; oricât m-aș fi străduit, “Răul” de care vorbește, nu mi l-am făcut singur (nu sunt masochist). Răul acela mi l-au făcut evreii fanatici, isterici, cretini, care au ars cărțile “burjuiești - scrise cu litere reacționare, românești”, ca cei care, sub conducerea lui G. Goldenberg de la NKVD Orhei l-au arestat pe tata și l-au deportat; ca Wiesel, ca el, “Ioanid”, ca Ancel, ca Shafir, ca M.D. Gheorghiu ca Oișteanu, A. Cornea, Mehr, I. Vianu, Horodi, Al Florian, M. Katz, ca Mark Tkaciuk, care nu mă lasă să trăiesc, mereu mă mușcă de cur și mă stropesc cu bale. Dar și mai dureros rău mi l-au pricinuit *goi*-ii slugarnici, gata să le vândă și pe mamele lor, dacă holocaustologii le promet o bursă, o călătorie, o invitație la un colocviu internațional, un semn de “considerație” (nu mai vorbesc de ditamai Ambasadă UNESCO, la Paris, dăruită, cu omagiile Rodicăi Gordon, ambasador al Israelului și cu ale ambasadorului USA, Taubmann lui N. Manolescu - reprezentantul american în România ocupându-se cu interesele Israelului - tot în România și, tot în România impunerea unui monument în cinstea “bravilor militari americani care ne liberaseră de ‘faciștii germani’ - dar vorba glumei amare: “Nu ne liberaseră și de bolșevicii ruși?” - cine ni erau liberatorii? : **piloții de bombardiere americani care ne dresdizaseră și nu doar în blestemata zi de 4 aprilie 1944).**

Așadar, vorbeam de *goi*-ii auxiliari ai evreilor: Laszlo Alexandru, Pecican, Antonesei, Dan Pavel, Carmen Mușat, I.B. Lefter, Simonca, D. Cristea Enache, Gârbea, și alți “colegi” care gândeau ca mine, dar acționau după cum li se comanda de la Tel Aviv, de la Washington. «Nu aveam încotro, erau presiuni...», explică ei - când catadicsesc să explice.

Ciudățenie - în fapt : obrăznicie crasă, purtînd marca holocaustologiei Universale: semnatarul și al acestui text abject, mincinos - “R. Ioanid” -, se crede autorizat să semnaleze:

“Acest articol a fost scris de autor în calitatea sa personală și nu angajează niciuna dintre organizațiile la care el este afiliat.”

Eu unul am înțeles ce vrea să comunice tovărășelul “Radu Ioanid” : că tovărășoiul Wiesel nu are cu textul de mai sus nici în mînă, nici în clinică!

Nici chiar Zuroff? Poate Ancel, că tot e mort.

Asta să i-o spună lui Tudoran, că tot i-a scris cartea **Eu, Fiul lor...**, în colaborare cu Vasiili-URSS - am greșit, am vrut să spun: i-a scris-o, lui Tudoran - tot la Politrom - cu aceeași echipă cu care scrisese capul de operă urésésisticoid.

*

Surpriză: am primit de la editură următorul mesaj:

De : olga.stanciu@prut.ro
Obiect : **propunerea noastra**
Date : 18 janvier 2011 09:34:43 HNEC
À : paulgoma@gmail.com

Stimate domnule Paul Goma,
Dl Bodrug tot mai este implicat mult in activitatile sale, pentru ca apele tulburi ale politicii din tara noastra nu mai vor sa se limpezeasca. Dar iata ce propunere are dansul. Noi am selectat din preferintele dumneavoastra - Bonifacia, iar din seria Fictiune - Sabina. Si am fi interesati ca aceste 2 titluri sa apara in colectia noastra Scriitori contemporani. Avem peste 15 titluri in aceasta colectie. Cartea va avea coperta cartonata si formatul 150x200 mm dupa taiere. Daca primim aprobarea dumneavoastra, voi contacta pe doamna Grati, pentru a discuta contractul.

Cu respect,
Olga Stanciu,
director executiv

Editura Prut International
Tel./fax: +373 22 749318
Mob.: + 373 68 044899
www.prut.ro

Am răspuns pe dată:

De : paulgoma@gmail.com
Obiect : Stimate Doamnă Olga Stanciu
Date : 18 janvier 2011 09:57:04 HNEC
À : olga.stanciu@prut.ro

Vestea pe care mi-o dati este bună dar vorba Cuiva despre Cineva:
Nu pe asta o asteptam.

Ce însemnează “Noi am selectat...”? Cine, “noi” a selectat “din preferințele Dvs, Bonifacia, iar din sectia Ficțiune ... Sabina? Eu sunt acela care le-a împărțit - arbitrar, recunosc - în secții, dar si una si alta fac parte din aceeasi.

Tot nu ne înțelegem, stimată Doamnă. Si timpul trece, in defavoarea mea, fiindcă eu sunt bătrânul, nu Dvs. (felicități!).

Deci Dvs ignorati că Dl. Gheorghe Duca fusese de acord că se va publica o Serie din scrisurile mele, Seria care va cuprinde Secțiunea Jurnale, Sectiunea Fictie, Sectiunea Mărturie...Este adevărat, pe atunci era vorba de Editura Știința, mai apoi Dl. Duca a indicat editura Dvs.

M-ati năucit, iubită Doamnă Stanciu: Imi spuneți că Dl Bodrug imi este inaccesibil (si el s-a dus la Karlovy Vary?), iar Dvs imi vorbiți un limbaj pe care nu-l înțeleg - si nu-l accept.

Să facă bine Dl. Bodrug să ia contact cu mine - după ce va fi citit propunerea amănunțită a mea.

Până atunci mai aștept. Doar n-o să mor ca mâne, vorba bocetului Mariei Tănase, întru bucuria răilor și a urâților.

Paul Goma

Miercuri 19 ianuarie 2011

Ceea ce toată lumea (bună) bănuia, începe a răzbate:

“18 Jan 2011 08:22

Familia Kaczynski: Accidentul de la Smolensk, organizat de Rusia

Familia presedintelui Lech Kaczynski, decedat în aprilie în catastrofa aeriană de la Smolensk din Rusia, a reiterat luni ipoteza unui atentat inspirat de Moscova împotriva fostului șef de stat polonez, informează stirileprotv.ro.

"Ipoteza unui atentat împotriva presedintelui polonez este în prezent mai plauzibilă ca niciodată", a afirmat ginerele presedintelui polonez defunct, Marcin Dubieniecki, într-o declarație difuzată de agenția PAP. Avocat de profesie, Dubieniecki este în același timp sotul și reprezentantul legal al Martei Kaczynska, unica fiică a fostului președinte și care a manifestat deseori o neîncredere profundă față de Moscova.

"Există multe indicii potrivit cărora este vorba despre un atentat împotriva lui Lech Kaczynski", a subliniat el luni, la postul de televiziune TVN24. El a prezentat drept motive "posibilitatea realegerii presedintelui Lech Kaczynski, răzbunarea pentru (angajamentul sau în favoarea) Georgiei și interesele ruse în raporturile dintre Moscova și Uniunea Europeană".

În raportul său final publicat miercuri la Moscova, Comitetul interguvernamental de aviație (MAK) a decis că Polonia este sigură responsabilă de catastrofa.

Cine alții decât Rușii?

*

Am scris editurii:

De : paulgoma@gmail.com

Obiect : **Stimată Doamnă Olga Stanciu**

Date : 19 janvier 2011 09:56:23 HNEC

À : olga.stanciu@prut.ro

“Am fost neplăcut surprins ieri când, prin “propunerea noastră” mi-ati comunicat rezultatul vizitei Dvs. la taraba mea librescă:

“Noi am selectat din preferințele dumneavoastră - Bonifacia, iar din seria Fictivă - Sabina. Și am fi interesați ca aceste 2 titluri să apară în colecția noastră Scriitori contemporani. Avem peste 15 titluri în această colecție.”

Mi-a trebuit o noapte ca să diger maniera în care Dvs. ati ales două cărți “fără probleme politice actuale,” “de dragoste”.

Mă aflu într-o situație foarte grea: sunt șantajabil, Dvs invocați “faptul că posibilitățile noastre nu ne permit să tipărim toată opera dumneavoastră integral.” (sic), iar eu nu vă pot contrazice, vă cred pe cuvânt.

Asadar, accept “propunerea noastră” (adică a Domniilor Voastre, de la editura Prut), privind două cărți: “Bonifacia” și “Sabina”, dar facem pe din două:

Acceptati alte două cărți: “Culoarea curcubeului Cod «Bărbosul»” și “Ostinato”.

Dacă sunteți de acord, ordinea în care vor fi puse în lucru va fi:

1. Culoarea curcubeului
2. Ostinato
3. Bonifacia
4. Sabina

Vă rog să confirmați primirea acestei propuneri și vă rog să-i transmiteți D-lui Bodrug multumirile mele pentru deferența cu care m-a tratat, nerăspunzând la niciunul din mesajele mele, fiind Domnia sa foarte ocupat, cu permanenta stare de asediu electoral.

Paul Goma

Joi 20 ianuarie 2011

Tata ar fi împlinit... Câți ani, dacă e născut în 1909?

Noapte agitată, udă. Nemulțumiri, privind soarta cărților. Prut nu va accepta “șantajul” (ce-am ajuns; eu, biet autor samizdatizat să șantajez ditamai editura Prut Internațional!)

*

Abia acum am primit de la prieteni - mai am, mai am - rezumatul emisiunii “Profesioniștii”, articolul lui N. Manolescu despre..., cât și opiniile unor forumiști despre emisiune, despre Manolescu. Firește, mă voi opri la o selecție (subiectivă, cum alt’?) din intervențiile telespectatorilor emisiunii și a cititorilor textului manolescian: “O emisiune TVR care nu trebuia difuzată”

Pentru început :13 decembrie:

Decizia CNA: „Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune TVR 1, cu somație publică, întrucât, în cadrul emisiunii „Profesioniștii”, din 13 noiembrie 2010, în care a fost abordat un subiect controversat, nu a fost asigurată pluralitatea ideilor și a punctelor de vedere, fiind încălcate principiile echilibrului și imparțialității informațiilor și favorizarea liberei formări a opiniilor, prevăzute de legislația din domeniul audiovizualului”. CNA consideră incriminatorii secvențele din emisiune în care Ion Crisoiu își exprima îndoiala că va finaliza vreodată cartea despre Corneliu Zelea Codreanu, deși a muncit la ea mai bine de doi ani.

Două intervenții:

REGNI18.Dec.10-07:32hs

Este tragic ca ne se dicteaza ce sa spunem! Mai rau ca in timpul lui Ceausescu!
Cine conduce aceasta orientare? Cei din umbra...Rusine, Rusine!

MIRCEA18.Dec.10-09:29hs

După 1948, când se edita o carte, se preciza, în subsolul paginii, că personajul/autorul are idei care nu corespund ideologiei existente etc. Nu s-a schimbat nimic

în Lumea de azi, a se înțelege peste tot în lume...

Articolul lui N. Manolescu "O emisiune TVR care nu trebuia difuzată"

"(...)Răspunsul mai marelui peste TVR e concludent în acest sens. Pasarea unei decizii către Comisia de Etică și Arbitraj e un subterfugiu nedemn de Televiziunea Națională. Faptul că emisiunea se dă pe post de un deceniu nu e în chestie, nici faptul că a primit numeroase distincții: nu de vechime sau de tradiție e vorba, ci de o anumită emisiune, aceea din 13 noiembrie 2010. În fine, a invoca alte emisiuni, cum să zic, corecte politic, precum cea cu Norman Manea, este de-a dreptul o perversitate. Are dreptate Manea să se simtă manipulat. Rezultă din toate acestea o lipsă acută de conștiință a răspunderii, atât personale, cât, mai ales, instituționale. (...) .Personajul principal în urâta poveste difuzată la o oră de seară nu e Ion Cristoiu, nici chiar „romanticul" și „incoruptibilul" Zelea Codreanu, ci TVR. Emisiunea nu trebuia difuzată".

Comentarii:

BUNI19.Dec.10-14:51hs

Of! 13 ! Zi cu ghinion! Imi e greu sa inteleg de ce atata inversunare : un om este si bun si rau si admirat si controversat, dupa cum si pe dvs. domnule Manolescu istoria va va consemna, cum oare? Un mare critic literar, un profesor admirat, un om politic integru , un familist dedicat sau un oportunist fara caracter, un fustangiu, un rautacios lipsit de obiectivitate, un corupt si un corupator(sunt n forme ale coruptiei). Cenzuram? Cenzuram? Poate ca ar trebui sa ne asumam cu echilibru si detasare propria istorie cu bunele si relele ei si sa asteptam si cartea dlui Cristoiu.Sau interzicem si cartile? Ar fi bine sa stim ca sa ne apucam sa memoram fiecare cate una..

OBSERVER21.Dec.10-21:49hs

Un scriitor propovaduieste cenzura, scotand-o din memoria anilor ceausisti de cenzura. Avem scriitori cu memorie...

JACQUES 08.Jan.11-19:25hs

Cate complexe are dom profesor,cita inversunare impotriva tuturor in acelasi timp,o viata intreaga si-a permis ceea ce altii nu isi permiteau . O viata usoara, compromisuri sub acoperire, duplicitate inclusiv in relatiile personale , bani cu ghiotura, sinecure peste sinecure , o fi vrut-o cumva si pe cea de la TVR ,cine stie .Altfel, ca intelectual de soi sa strigi in gura mare dupa CENZURA asta risca sa ramina in amintirea urmasilor

HORIA SIMA11.Dec.10-21:28hs

Maestre, nu-ti crapa obrazu' de rusine? Nu se rasuceste taica-tu in mormant? Nemtii pot sa-si faca MUZEU despre Hitler, da' noi nu avem voie nici sa discutam despre Codreanu? Era o vorba, mai demult: Sa te fereasca Dumnezeu de k.urva pocaita! Te regasesti cumva in ea?

DAN SERBAN11.Dec.10-22:13hs

S-A RAMOLIT MANOLESCU ! PARCA E ARTICOL DIN " SAPTAMANA " LUI EUGEN BARBU ! A UITAT CA TATAL SAU A FOST LEGIONAR , IAR EL SI-A SCHIMBAT NUMELE DIN APOLZAN IN MANOLESCU , SI S A DEZIS DE FAMILIE ! FRATELE SAU SORIN A FACUT FACULTATEA LIN-ISTIT CU NUMELE SAU ! AI DEVENIT CENZOR COMUNIST LA SENEC-TUTE !

PAUN11.Dec.10-22:46hs

Extremismul are succes acolo unde democratia esueaza prin politicienii corupti, lacomi , incompetenti....Daca organismul social e slabit , "microbii " extremismului pot sa infloreasca.Prea mult caz pentru o emisiune cu o audienta infima.

Nimic nu va mai place, de la Herta Müller la Cristoiu..?

KOLEA11.Dec.10-23:13hs Capitanul, MARE Roman, MARE Patriot!

T.B.12.Dec.10-00:11hsDomnule Profesor!Domnule Profesor!

Cum ati putut scrie asa ceva? Si dvs. vreti sa se desfiinteze cea mai profesionista emisiune TV din Romania? Cum de scrieti acest articol la aproape doua luni de la difuzarea emisiunii in cauza? ADICA NUMAI DUPA CE UN GRUP SEMNIFICATIV A PUBLICAT RECENT ACEL PROTEST REDACTAT IN CEL MAI CURAT STIL BOLSEVIC?Ati fost, cumva, sollicitat de grupul celor care au semnat acel protest, sa "luati atitudine"? Daca asa este, atunci va inteleg. nu puteati refuza. Asa cum nici Dorin Tudoran nu a putut refuza sa semneze acel text, dar a gasit totusi o formula eleganta de a se delimita, printr-o postare pe forumul "Revista 22". Poate gasiti si dvs. o solutie!

UNI19.Dec.10-14:51hs

Of! 13 ! Zi cu ghinion! Imi e greu sa inteleg de ce atata inversunare : un om este si bun si rau si admirat si controversat, dupa cum si pe dvs. domnule Manolescu istoria va va consemna, cum oare? Un mare critic literar, un profesor admirat, un om politic integru , un familist dedicat sau un oportunist fara caracter, un fustangiu, un rautacios lipsit de obiectivitate, un corupt si un corupator(sunt n forme ale coruptiei). Cenzuram? Cenzuram? Poate ca ar trebui sa ne asumam cu echilibru si detasare propria istorie cu bunele si relele ei si sa asteptam si cartea dlui Cristoiu.Sau interzicem si cartile? Ar fi bine sa stim ca sa ne apucam sa memoram fiecare cate una.

CATALIN12.Dec.10-09:37hs

Sunt foarte curiosi daca Dl Nicolae Manolescu citeste comentariile textelor. Daca da, mi-ar placea sa-i cunosc parerea despre comentarii si comentatori.

CIP.13.Dec.10-09:29hs

D-le Manolescu , nu vreau sa va amintesc cine este groparul miscarii Alianta Civica si transformarea ei in partid PAC. Dar , doresc sa va reinprospatez memoria ca acest popor roman are o istorie zbuciumata pe care dumneavoastra o renegati. Despre ce avem voie sa vorbim si sa scriem ? sau sa citim ? Se pare ca vi se cam pune pata cind auziti rotit numele de Codreanu Zelea . Nu avem voie sa avem opinii , pareri , chiar daca nu am trait acele timpuri groznice ale istoriei acestui neam ? Sau , inteleg , veti primi un premiu de la vreo fundatie democrata pentru a va opune si infiera istoria neamului romanesc.Ceea ce faceti dvs. se numeste prostiutie culturala , sa nu mai zic politica.

SILVIU13.Dec.10-10:42hs

manolescu=profitor ordinar in comunism si azi. el este cu "curentul"

UN OM LUCID13.Dec.10-18:02hs

Domnule Manolescu, ma scuzati dar sunteti cu vaca; domnul Cristoiu, in emisiunea "Profesionistii" nu a facut nicio pledoarie pro Zelea Codreanu. A spus doar ca in arhivele fostei Directii de Siguranta nu a gasit nicio referire la banuieli privind eventuale acte de coruptie comise de Codreanu. Mai mult acelasi Cristoiu a exprimat despre acesta doar parerea ca s-ar fi temut sa ajunga la putere pentru ca "puterea dezamageste" si deci ca oamenii si-ar mai fi diminuat din entuziasmul pro-codrenist. Atata tot! Deci nimeni n-ar fi avut nici un motiv si nici o justificare sa solicite parerea unei a treia parti ori mai rau sa interzica difuzarea emisiunii.

CIPRIAN15.Dec.10-09:09hs

1. Dl. Manolescu din pacate ia bani direct si indirect pentru aceste opinii.
2. Orice informatie care ar putea trezi dragostea de neam si tara si ne arata un altfel de model decat cel capitalist este interzis.
3. Pot homosexualii, teroristii (ce zice bin laden chipurile, apare imediat pe toate canalele), comunistii sa isi spuna parerile. Despre neam si adevaratii sai luptatori nu putem.
4. Sunt scarbit de tine dl. Manolescu.

CODUL X15.Dec.10-11:10hs
pai si el este fiu de legionarium

GELU 15.Dec.10-11:49hs
tovarase manolescu, dupa aceasta "interventie", mi-ati demonstrat ca numele dumneavoastra este o insulta pentru titlul de Profesor.

CAMELIAN PROPINATIU17.Dec.10-23:31hs
Aha, insisi megaintelectualii CNA sa bage Cenzura, institutul Mihai Dulea, finantat de la buget aplicând pe baza de proiecte euroatlantice, întâi la postaci, apoi la emisiuni cu profesioniști, pe când alea tv culinare e mortale la care n-are si tine post.

CRISTIAN DREPTU18.Dec.10-00:32hs
Articolul lui Manolescu e O MIZERIE, din mai multe puncte de vedere: moral, stilistic, gazetaresc, istoric etc. Daca a cules un cor de injurii, le-a cules pentru ca le merita: CINE SEAMANA VINT, CULEGE FURTUNA! Iar sa traga si o copita inutila celei mai bune edituri a Romaniei, Humanitas, care a semanat atita lumina, in aceasta tara, dupa 89 - e incredibil, ca sa nu spun o ticalosie pura. NU MI SE PARE CA AR FI O "VOCE A RATIUNII", vocea lui Manolecu, CUNOSCUȚ, SE SPUNE, IN BREASLA, PRINTR-O DEJA PROVERBIALA LIPSA DE CARACTER. MI SE PARE VOCEA UNUI OM CARE PLATESTE POLITE. Sau mici datorii.

Mă opresc aici. E destul. Ba chiar prea.

De două zile citesc pe ici, pe colo pecumcă: Dorin Tudoran și-a retras semnătura de pe Apelul Vâșinskian inițiat de securiștii sioniști "R. Ioanid" și M.D. Gheorghiu. O fi, dar până nu văd cu ochii mei textul disidentului Tudoran prin care să explice de ce și-a retras-o - după ce ne explicase în lung, dar mai ales în lat, pe blogul său de la revista *Cultura*, pecumcădece și-a pus-o (semnătura) - nu-l cred. Promitea că va redeschide blogul pe 20 ianuarie. Mă duc să văd dacă s-a ținut de cuvânt.

Nimic: Ultima postare: 13 ianuarie. Poate mâine să dea Tudoran o explicație. Numai că el este incapabil să dea explicații cinstite, "autocritice", ci balmăjește nește frăzulele din care, la o adică, să se înțeleagă orice și contrariul. Ca aici, unde subiectul era: *libertatea cuvântului și a presei*, însă Tudoran a tras-o pe Cristoiu, pe Tăpălagă..., dar, doamne ferește, nu pe instigatorii la vânătoare de legionari, pentru a face uitată... inexis-tenta vânătoare de bolșevici veniți să ne ferească prin tancurilesovietice. Reamintesc un fragment - acesta limpede - din declarația sa de adeziune datată, pe blogul *Culturii* : 2 ianuarie 2011:

“Am semnat documentul trimis la CNA pentru că el nu punea în discuție profesionalismul realizatoarei, dovedit de-a lungul unei decade de muncă, ci semnala un accident de parcurs. Dar unul major, cu un potențial exploziv foarte periculos.”

*

Acum, că am ajuns la terminus (unul dintre...) pot face (încă) un bilanț.

Și zic, interogându-mă:

«Puteam face altfel cu mine, scriitorul?»

“Altfel” - da. Adică exilat, să fi ajuns să scriu în franceză - ca Tănase, ca Țepeneag, ca Kiropol, ca Omescu, Oana Orlea, Rodica Iulian, Papilian și ceilalți scriitori români din generația mea de exilați. Mi-ar fi fost foarte greu, dar în doi-trei ani...

Zic și eu, să nu tac. Mai întâi că nu puteam să-mi dau un termen atât de lung: mă grăbeam, totdeauna m-am grăbit, am scris ce am scris ca hăituit, urmărit (acum îmi vine: în starea de spirit din **Bonifacia** : să spun/scriu cât mai mult, acum, să nu vină ei - sau Ea - și să mă oprească din scris/spus).

Apoi: chiar dacă eu m-am întâlnit cu norocul de a avea, de la început, traducători: în franceză, în germană, în italiană..., nu din această pricină m-am încapățânat să rămân la/în română. Ci și pentru că primii cititori ai mei, ne-români (Schlesak, Anemone Latzina) mi-au spus că limba mea, româna “trece” dificil în alte limbi. Și nici această informație - exterioară - nu m-a determinat să rămân în românește - dar m-a confortat în rămânere. Confruntările cu traducerile de mai apoi au confirmat zisele prietenilor nemți (eu sperasem până în ultimul moment că Dieter Schlesak va traduce în germană **Ostinato**, dar până și nemții uită promisiunile-ferme...).

Am trecut prin momente de îndoială și le-am consemnat: am încercat “să trec” la franceză, dar încercarea a fost doar intenție, nu și trecere la fapte. Așa că am scris în franțuzește doar luări la cuvânt la colocvii, conferințe - ca de obicei, nefolosite: din momentul în care trebuie să sonorizez ce scrisesem, păraseam hârtia și porneam, târâș-grăpiș la deal, cu oralul...

Exista însă și o altă frână în încercările mele de “a trece”: conștiința că niciodată, niciodată nu voi putea stăpâni franceza, corect, pentru a mă exprima convenabil, respectuos în/cu ea; pe de altă parte eram prea bătrân, pentru o asemenea schimbare de piele. În fine: eram destul de mulțumit de româneasca mea, chiar dacă, prin despărțirea de Alain Paruit dispărea alternativa traducerii în franceză. Iar lucrurile s-au petrecut așa cum mă temeam: la sfârșitul anului 1989 Alain mi-a făcut imensa măgărie cu “scurtarea” **Artei Refugii** - fiindcă asta era opinia expertă a Mălinei Vornic - iar tentativele de găsire a altui traducător au eșuat - cu Pujol, cu prietena Ștefanei Bianu - sau au avut durata unei singure cărți: Hélène Lenz (**Profil bas**).

Deceniul 1990-2000 a fost, în prima lui parte, ocupat că

cărțile apărute în românește, în România. Dar “scandalul Jurnalului” din 1997 a coalizat întreaga scriitoricime împotriva mea. Chiar Grigurcu a avut nevoie de câțiva ani buni, ca să accepte că nu Monica Lovinescu este victima mea, ci din contra (sunt optimist, nefiind sigur că a acceptat acest adevăr sau nu l-a mai amintit în scris).

În 1995 am primit, de la Bieni, un ordinator: mi-a fost de un imens ajutor - am imprimat și am trimis prin poștă texte, însă abia când mi-a instalat Filip internetul a început pentru mine o perioadă de (semi)libertate. În sensul că puteam comunica - virtual - cu eventualii “cititori” ai mei. Am mai spus, primele încurajări, prin găzduire în site-urile lor au făcut-o Oleg Brega și Dan Culcer (să fie re-lăudați).

Internetul însă nu mi-a dat libertatea deplină, a scriitorului care își poate edita cărțile - dar mai ales: ale cărui cărți sunt semnalate, comentate, fiindcă aceasta este viața cărților.

Acțiunea de înmormântare a mea, scriitor, deși un curajos - un kamikadze îl numea cineva - ca Grigore Arsene, directorul Curții Vechi mi-a scos cinci titluri, însă dacă acestea nu sunt semnalate, pot fi considerate, dacă nu moarte, atunci nenăscute.

Iată, de pildă volumul **Scrisuri I**: a apărut în octombrie 2010. În ciuda faptului că în unele comentarii se vorbește despre articolul din 1972, despre cenzură, autocenzură, nimeni nu s-a încumetat să discute volumul, în (parțiala sa) totalitate. Doar Flori Bălănescu și Magda Ursache au vorbit despre el - laudativ, însă iară: numai despre articolul apărut în *Die Zeit* în 1972.

Ce să fac? Să mă consolez cu postumitatea? Nu neapărat din răzbunare, ci din ne-uitare le-o doresc “prietenilor” mei Manolescu, Liiceanu, Adameșteanu, Pleșu, Mircea Martin... să aibă parte de ea, până la disperare, așa cum mi-au pregătit-o ei mie.

Vineri 21 ianuarie 2011

Am felicitat-o pe Daniela: azi împlinește 18 ani. Mulți și fericiți, înainte!

Nici azi vreun semn că s-ar fi trezit Dorin Tudoran.

În schimb, dau peste un text de Costi Rogozanu, în care acesta repetă idioțenia etilnică deja vânturată de Ernu - iată ce scrie el cu mâna lui:

“Dorin Tudoran insusi, in prefata acestei carti, nu mai are *seninatatea aceea sfarimatoare si superba din scrisoarea catre Ceausescu in care îl compara fara echivoc cu Stalin*”(subl. mea)

Una din două: m-am ramolit în asemenea hal, încât nu-mi amintesc lucruri esențiale în legătură cu lupta lui Tudoran cu Ceaușescu - căruia îi trimisese o scrisoare “în care **îl compara fără echivoc** cu Stalin” - reamintesc: “bibliografia” lui Tudoran se prezenta, în varianta Ernu, astfel: “o scrisoare [adresată] lui Nicolae Ceaușescu, în care îi spunea că el se consideră „un ostatic politic” **și îl compara indirect** pe acesta cu Stalin”; sau Monica Lovinescu nu mi-a arătat această “scrisoare” - ceea ce nu accept în ruptul capului, mai lesne aș accepta că am uitat eu actul de mare curaj săvârșit de Tudoran (care i se adrează - lui Ceaușescu - în “*sfarimatoare[a] si superba*” scrisoare cu: “Excelență”).

“Indirect”? “Fără echivoc?” - puțin le pasă literaturioților români de adevăr - ce-i acela adevăr, pe meleaguri?

A lucrat bine “R. Ioanid” la fabricarea, nu doar a postamentului statuii Eroului Tudoran (să nu fie uitat coautorul, mai ales “moral”, turnătorul N. Manolescu!), ci a modelat Statuia din lut veritabil, autentic, garantat kasher, adus cu mari sacrificii de la Washington, via Ierusalim ! Iar puținele cuvinte pe care “R. Ioanid” l-a pus pe Tudoran să le articuleze, fuseseră înregistrate apoi sonorizate de un automat.

*

Un comentator al unui text de Rogozanu a afirmat că Manolescu ar fi fost “cântăreț comunist”. Un altul l-a contrazis. Primul a revenit cu citate - chiar dacă le-am mai reprodus cândva, nu strică să fie repetate:

“Cântăreț comunist Nik Manolescu

“Literatura realist-socialistă este, prin natura ei, o literatură a valorilor etice, surprinzând mutațiile profunde, determinate în conștiință de ideea socialismului... Înzestrați cu conștiința științifică a realității, scriitorii noștri reflectă cu perspicacitate desăvârșirea făuririi construcției noi, socialiste, reflectă chipul omului nou, constructor al societății viitorului. Acesta este în primul rând muncitorul comunist. E o mare cucerire a literaturii noastre contemporane zugrăvirea acestui erou al revoluției.”

Nicolae Manolescu, „Înnoire”, “Contemporanul”, nr. 34/24 aug. 1962.

„Subliniind în cuvântarea sa la ultima conferință pe țară a scriitorilor «rolul de seamă al literaturii în formarea și educarea tineretului», tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej spunea: «Tânăra noastră generație are nevoie de opere care întruchipează idealurile pline de măreție ale epocii noastre, evocând tradițiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare...».

Această sarcină trasată literaturii este extrem de semnificativă. În fabrici, pe șantiere sau în gospodăriile agricole colective, tineretul participă cu entuziasm la desăvârșirea construcției socialismului. În condițiile preluării puterii de către clasa muncitoare, un relief deosebit l-au căpătat tinerii muncitori. Ei

și-au însușit socialismul ca pe un mod de viață, identificându-se cu peisajul inedit al țării. (...)

Ce a însemnat Revoluția socialistă pentru tot acest tineret osândit la nerealizare (sub burghezie) e ușor de înțeles. În peisajul țării, devenit un imens șantier, literatura a surprins nemaipomenita dezlățuire de energii, munca trepidantă, entuziasmul sutelor de mii de tineri, închinând o laudă tinereții... o laudă efortului uman eliberat. (...)

Devotamentul și eroismul acestor tineri, născuți și crescuți după Eliberare, educați în spiritul moralei comuniste, trebuie să facă obiectul unor opere pe măsura cerințelor epocii noastre.”

Nicolae Manolescu, „Tinerii muncitori în creația literară contemporană”, „Contemporanul”, nr. 18, 14 mai 1962

“23 august 1944 a avut urmările cele mai profunde în literatura pusă în fața unor probleme umane nemaicunoscute, a unui peisaj social și moral cu totul deosebit. Arta, hrănită secole întregi din negare, devine un mod de a afirma noul umanism socialist. Factorul hotărâtor al revoluționării literaturii noastre este Partidul, chiar numai pentru faptul că avangarda marxist-leninistă a clasei noastre muncitoare e arhitectul structural prefacerii sociale și politice, al unei noi realități, al unui nou tip uman, mult mai evoluat, care pune scriitorilor probleme noi, mult mai complicate... Întregul nostru front scriitoricesc a înțeles că literaturii noastre îi revine – așa cum spunea tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Conferința pe țară a scriitorilor, în cuvântarea din 24.I.1962 – misiunea de mare răspundere de a contribui prin toată forța ei de înrăurire la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, la formarea omului nou, a moralei socialiste...”

Nicolae Manolescu, „Literatura română de azi”, „Contemporanul” nr. 34 din 21 august 1964.

“Partidul i-a ajutat pe scriitori să înțeleagă ce rol le revine în viața socială, în lupta pentru construirea și desăvârșirea socialismului, aportul pe care îl pot aduce la făurirea și dezvoltarea conștiinței socialiste și la distrugerea vechii mentalități.”

Nicolae Manolescu, „Contemporanul”, nr. 34, 1964

“Ideologia revoluționară a proletariatului a revitalizat cele mai bune tradiții și tendințe înnoitoare, stimulând dezvoltarea lor largă”; “O participare activă la mișcarea literară are organul central al partidului, ‘Scânteia’, care exercită de pe acum un rol îndrumător”; “Mergând în întâmpinarea scriitorilor și a întregii intelectualități democrate, partidul a arătat de la început, cu claritate, direcția pe care aceștia trebuiau s-o urmeze pentru a contribui eficient la sprijinirea cauzei poporului, la făurirea unei culturi noi”; Referiri la “memorabilele cuvântări ținute de tovarășul Nicolae Ceaușescu la întâlnirea conducătorilor de partid și de stat cu oamenii de artă și cultură, din mai 1965, și la conferința din iunie 1965 a organizației de partid a orașului București. Un amplu răsunset au găsit în conștiința scriitorilor și creatorilor de artă cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna celui de al IX-lea Congres al PCR”

Din “Literatura română de azi. 1944-1964”, D. Micu și Nicolae Manolescu, Ed. Tineretului, 1965, p. 5, 13, 15, 16, 17, 23, 27 etc.

Din Jurnalul **Unde am gresit?** (1995):

“(...) de cînd a apărut cartea lui M. Nițescu ce a stîrnit mare tulburare printre “cei buni” (de ce au fost tulburați, scriitorii noștri dragi - dacă sunt atît de buni ?), unul dintre cei mai fideli ucenici ai Monicăi și ai lui Virgil, anume **Dan C. Mihăilescu, scriind despre necesarul act de salubritate morală scriitoricească - vorbesc de cartea postumă a lui Nițescu - conchide că această carte...**

“pică prost chiar acum, cînd se apropie alegerile, iar Opoziția trebuie să cîștige...” (sublinierea îmi aparține - dar numai sublinierea) !

Riscînd să fiu acuzat iar de calomnie, fac apropiere între “Nu-i momentul” lansat de Monica Lovinescu în Anul Domnului 1990 și “Pică prost...” al lui D.C.M., în ecou.”

“Opoziția” lui D.C. Mihăilescu a cîștigat. Și cu ce s-au ales oamenii, opozanții, cîștigătorii? Cu un Constantinescu în locul lui Iliescu și cu Măgureanu în locul lui Măgureanu? A, da: și cu Zoia Petrii, consiliera care l-a înțelept-consiliat pe Președinte să semneze Tratatul cu Ucraina - printre altele... E drept, mai erau acolo tot felul de intelectuali: Praloanga (ce se va fi ales de impoștoarea care pretindea că, “înainte de revoluție” ea activase puternic în Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului - când?, care ligă?, unde, în ce țară ? S-a întors în neantul său de origine?) Sorin Alexandrescu - colegul meu de primă facultate, nepotul monumentului lui Eliade - care s-a opus decorării mele... Din fericire, acest mare textilstilograf a fost recuperat de Carmen Mușat, sub lozinca - în fine, strigătul care începe cu:

«Neamule!» și continuă cu: «Cultura bate criza»...

*

Nina Corcinschi îmi face un dar de preț: un fragment din studiul său în pregătire. Chiar dacă am mai reprodus din el, cu prilejul alcătuirii sumarului *Metaliteraturii*, îmi fac plăcere de a-l reproduce aici, preluat din ziarul *Timpul* din Chișinău, de azi. În mesajul însoțitor Nina spune că acest text reprezintă debutul său de critic literar. Îi urez vecinei mele (satul ei natal, Dâșcova se află dincolo de Curchi, la vreo zece kilometri de Mana mea): și la mai mare, și la mai multe. Merită din plin:

“21 Ianuarie 2011, ora 10:36 **Paul Goma: un scriitor care a simțit din plin greul închisorilor**

“În cadrul rubricii ne-am propus să prezentăm critica literară contemporană din Republica Moldova. În fiecare săptămână, câte un critic literar este invitat să-și expună viziunea sa asupra literaturii și culturii, conform metodei sale critice, într-un articol de mici dimensiuni.

Continuă rubrica Nina Corcinschi, cu un articol despre Paul Goma.

“Că Paul Goma este un Reformator al Limbii era clar încă din romanul *Ostinato*, ca să devină certitudine în romanele *Din calidor*, *Adameva*, *Arta refugii*, *Roman intim* și *Bonifacia*. Adept al anticalo-filiei, prozatorul nu se servește de grațioase decorațiuni stilistice. În același timp, cel care are percepția hiperrealității (Alex Ștefănescu) nu poate exprima această percepție decât printr-un hiperlimbaj, care erupe dureros și violent într-o poetică a autenticității. Expresie a unei sensibilități hipertrofiate, fraza scriitorului orheian se supune altor reguli decât celor ale sintaxei convenționale – unor reguli ale sincerității neîngrădite. Codul lingvistic este nevoit să se flexibilizeze, să se reformeze pentru a-l exprima pe Goma la cotele lui de intensitate maximă a trăirii. Discursul sparge schemele, pentru a se descătușa într-o rostire totală. Această formă de expunere conduce în creația sa la o dispunere scenică a materiei. Litera își pierde simbolistica, rămânându-i doar sonoritatea naturală, neliteraturizată, neconsfințită în scris, ci ancorată pragmatic, „ros-ti-tă”.

Autorul operează suprimări, adjoncțiuni, substituții, permutări în cadrul cuvintelor, creând semne iconice noi, „postlexicale” (Emilia Parpală Afana), care adumbresc codul în favoarea unei realități a vorbirii. (...) Sincopete, apocopele, aferezele perturbază coerența sonoră în beneficiul captării „pe viu” a graiului basarabean neaoș, în autenticitatea lui colocvială. (...) În romanul *Din calidor*, strigătul „Moș-Iacob!; - Ce faaaaci Moș Ia’...?” și răspunsul „- Hă, băi’țalu moș’lui!” sunt un dialog-refren de o magie poetică aparte, muzicalitatea lui indicând o plinătate de ființă. Prin ruperi discursive, naratorul își distribuie programatic tensiunile semantice. Dislocările în cadrul construcțiilor fonice au o deosebită forță de sugestie. În același roman, când vin rușii, Moș Iacob, „premare” al satului, își dozează subversiv euritmii discursive, operează dilatări și accentuări deliberate ale sunetelor, indicând, prin antifrază, psihologia conservării țaranului basarabean: „Bine-ați vinit, daraghie tovarăș’, obștea m-o trimăs de să vă spui, de la inimă, că muuuuul’ v-am mai așteptat! D-amu, c-aț’ venit, fiți bineveniț’ !”. (...) Metafora (cea mai complexă fiind „galeria casei părintești din Mana este buricul pământului”), metonimia, sinecdoca, comparația sunt tropi subliminali de repliere într-un trecut care conservă memoria nealterată și declanșează ținerea de minte, imposibilă altfel în confesiunile din primii ani de viață ai scriitorului. (...) Un scriitor care a simțit din plin greul închisorilor nu face decât o pledoarie a libertății umane și, în special, a libertății de creație, a capacității infinit creatoare a limbajului. Hibridarea stilistică este un principiu de creație al prozatorului, pentru care orga retorică nu are niciodată prea multe partituri de exprimare a adevărului.”

Nina Corcinschi

Născută pe 20 septembrie 1979, în satul Dîșcova, raionul Orhei, Nina Corcinschi este critic literar, cercetător științific și cadru didactic universi-

tar. Iată ce afirmă Nina Corcinschi despre critica sa: „eu consider că în literatură contează mai mult inovația de limbaj decât povestea în sine și îmi focalizez atenția pe po(i)etică.” Fragmentul de mai jos face parte dintr-un studiu mai amplu despre creația lui Paul Goma, axat pe procedeele limbajului, în formula teoretică a grupului de la Liège.

*

S-a întins focul nemulțumirilor și în Algeria. Parcă mai violent decât în Tunisia. Nu “parcă”, ci sigur-mai.

Sâmbătă 22 ianuarie 2011

Încă o “uiteală” a lui Dorin Tudoran:

În urmă cu câțiva ani, fostul prieten mă “demasca” în scris pentru că notasem în jurnal “amănuntul”: înregistrez conversațiile telefonice, pentru ca “la caz de ceva”, să am o probă, atât în privința amenințărilor din partea securiștilor, cât și (asta l-a șifonat pe el): conversațiile cu prietenii, dovediți, de multe ori, că azi afirmă una, mâine contrariul și neagă că ar fi spus, ei, așa ceva...

DST-ul (Serviciul Secret Francez) mă sfătuiseră să-mi înregistrez conversațiile, atât - nu mi-a furnizat “aparatură”, însă mi-a indicat unde o pot cumpăra.

Si iată-l pe Tudoran, indignatul, că Goma poate face așa ceva, cu “prietenii” (le înregistrează spusurile, la telefon!); uită această acuzație la adresa mea formulată în trecut - că azi (în *Observatorul cultural*) îi scapă mărturisirea:

“Eu sînt mai trecut decît Vladimir Tismăneanu prin amenințări, unele s-au dovedit foarte reale, am fost apărut de autoritățile americane, am fost supravegheat pentru preîntîmpinarea oricărei tentative de asasinat, am cerut Ministerului de Justiție din SUA să-mi asculte telefoanele, după un timp au fost arestați doi dintre cei care îmi propuseseră să mă asasinez. Eu știu cum funcționează amenințările.”

Deosebirea dintre “cazurile” noastre: eu, în 1981, tocmai “ieșeam” din “Afacerea Tănase-Goma” în care nu era vorba de “preîntîmpinarea unei tentative de asasinat”, ci de *tentativele de asasinat - eșuate*. Nu mai pun la socoteală diferența de “dotare” în materiale și oameni: Tudoran ceruse Ministerului de Justiție american să-i asculte telefoanele, mie (și lui Virgil Tănase - care, fie vorba între noi, scrisese și publicase un pamflet împotriva Ceaușescului, nu doar îi adresase o scrisoare, începînd cu “Excelență” și despre care pricepători în d-alde astea ca Ernu și Rogozan jură cu mâna pe Biblie că “disidentul”, în 1984, “îl comparase - *indirect* - cu Stalin”) ni se recomandase să ne înregistrăm singuri, ca niște băieți mari - pe banii noștri.

Încă un amănunt: Tudoran știa - din gura mea, de la

întâlnirile față către față, din scrisori (și pe acestea le păstrez, nu doar casetele audio), știa, deci că înregistrează convorbirile telefonice. Presupun că știa și faptul că, din momentul în care telefonul sună, întâia manevră a celui chemat este declanșarea aparatului de înregistrare, abia apoi ridicarea receptorului din furcă. Chiar dacă corespondentul era un cunoscut, un prieten, lasam să se înregistreze - multe surprize mi-au pricinuit prietenii: negații, indignări că nu îi cred “acum”, plângeri-denunț că Goma înregistrează conversațiile cu prietenii - printre ei: Dorin Tudoran...

*

«Frédéric Mitterrand doit renoncer à jeter des fleurs sur la mémoire de Céline»

“Serge Klarsfeld s’indigne de voir l’anniversaire de la mort de l’écrivain inscrite sur la liste des célébrations nationales 2011.”

Nici mort nu scapă Céline de răzbunarea evreilor (și mai pretind că ei nu se răzbună, că nu le șade în obișnuință!). Fusese propus pentru omagierea a 50 ani de la moartea sa (în 1961), dar, speriat de lătratul lui Klarsfeld, căcăciosul de Fred nepotul-unchiului a ciocnit călcâiele și, “după o matură chibzuință”, a cedat, chibzuitorul matur!

Un comentator al ziarului *Libération* a scris:

“davidf (2224) Si on devait expurger la littérature de tous ses anti-sémites on ne lirait plus Kant, ni Bernanos "Hitler a déshonoré l'anti-sémitisme", ni Gide, les Frères Goncourt, Julius Evola, Paul Valéry, Karl Marx, on écouterait plus Wagner, ni les concerts de Karajan, on s'interdirait de regarder les tableaux...”

La noi au fost epurați, în masă cei mai de seamă scriitori, în frunte cu Eminescu (cu această ocazie, fac reclamă pentru cartea mea **Astra**), fiindcă așa dictau tovarășii sovietici și așa executau cu entuziasm tovarășii caralii evrei: Răutu, Vitner, Moraru, Iosifescu, Savin Bratu, Mândra, Novicov, Paul Cornea, Baranga, Sorin Toma și alți politrucii bolșevici. În anii din urmă a continuat a fi batjocorit Eminescu, ultimul denigrator exprimându-se, șerpuit, cu dar-însă-totuși, e valoros, dar-însă-totuși, în afară de Eminescu mai există și alte valori muuult mai valoroase - a fost cuvântul lui Vasile Urésésescovici, pe urmele unor consângeni ai săi, ca Patapievici.

Au înghițit niște găluște cu Marele Sebastian, democratul lui pește, “persecutat” de Nae Ionescu și de Mircea Eliade!, însă ei nu se descurajează, o țin tot așa, până vor “purifica” și cultura

română, că doar tot un “român” (Klarsfeld) a purificat-o pe cea franceză, “răzuindu-l” pe Céline...

Ce apucătură! Ce tentație! Să elimine, să ștergă, să răzuiască din memoria unui comunități persoane, personalități, mai cu seamă scriitori, savanți (ca Paulescu - recenta carte a fostului meu prieten Petruț Manu și Cioflîncă (Bozdoghină, corectez,,P.G.), cloștită de dușmanca mea Doina Jelea - *dar comandată de același “R. Ioanid”*), acuzați, nu că ar fi ucis evrei ci pentru că evreii au decretat că “faciștii ceia” fuseseră considerați foarte-foarte anti-semiți. Și tibirculoși.

Dar asta este o curată operație de descreierare, de mancurtizare, de reeducare, de fabricare a omului-nou!

Îmi aduc aminte de... amintirile mele din adolescență: eram student la Filologia bucureșteană, la începutul anului 1956 o scrîntisem, punînd, la seminarul de stalinism-marxism întrebări-care-nu-se-pun: războiul împotriva Finlandei, “limba moldovenească”, cotele, prezența armatei de ocupație (Roșie), obligativitatea limbii ruse... În toiul examenelor de vară fusesem judecați, la Rectorat - erau implicați alți doi colegi: Vasile Albu și Aurel Covaci, însă “pe parcurs” ei trecuseră de partea cealaltă, din acuzați deveniți acuzatori (ai mei). “Judecători” erau numai somițai științifice: Iorgu Iordan, Al. Graur, Coteanu, iar dintre ciurucuri: Radu Florian de la catedra de stalinism - așa-i spuneam noi - Tismăneanu, bătrânul, Mihai Novicov și “niște tovarăși necunoscuți în civil”, așa le spun eu. Cei trei mari erau cu toții lingviști; eu, studentaș, aveam păreri proaste despre toți trei. Despre Iordan, ca slugă supusă a rușilor, iar ca lingvist - și încă romanist! - bulgărist de cea mai joasă extracție; Graur: alt savant, pe care însă nu-l puteam suferi pentru că el, lingvist român, susținea că “limba moldovenească” este o limbă slavă - în timp ce tovarășul sovietic Șișmariov afirma că este de origine latină... În fine, Coteanu: deși orheian de-al meu, îl știam spion sovietic (motiv pentru care și fusese expulzat, prin 1946, din Franța, împreună cu soția Mariana și Mihai Șora, cu tatăl lui Alain Paruit, doctorul Herskovits, cu Glontzstein-Mușat, idolul lui Reichman). Cel mai păcătos dintre ei: Graur, strălucit savant, epurase, din Fondul Principal Lexical nu persoane “antisemite” - nu știam, atunci numele lor...- , ci cuvinte - din “Lista lui Graur” lipsesc: “**crăciun**” și “**paște**”.

De ce o făcuse? Din probitate științifică? Da de unde! Din slugărnice față de sovietici. Nu se dezmințise, ca evreu: scopul lui era să facă să nu mai existe niște *cuvinte* - ale *goi*-lor antisemiți! Să le facă să dispară, șterse, răzuite.

*

«Puteam face altfel cu mine, scriitorul?» - continuare.

Nu la această întrebare am intenția să răspund, azi; azi vreau să repet: scriam (ce scriam și cum ieșea) cu plăcere, cu jubilație. Nu sunt singurul care scrie de parcă ar poseda o femeie (și ce femeie, fraților!), dar sunt dintre cei care multă vreme după ce am publicat peste zece cărți (în ne-românește, adevărat), am aflat că scriu binișor, chiar bine... Negoitescu a fost cel care mi-a dat certificat de bine-scriere; apoi Lucian Raicu. Asta atâta timp cât nu-mi ieșiseră cărțile în românește. Determinant însă a fost cuvântul Tatianeii Slama-Cazacu. Ciudat-neciudat: nu substanțialul studiu despre mine, rezemat mai ales pe **Roman intim**; ci mult mai târziu, când, într-o vizită la noi, la Paris, i-am arătat **Alfabecedarul**, dactilografiat, fotocopiat. I-am pus pe masă toate volumele și am lăsat-o să le răsfoiască. După o vreme, D-na Slama-Cazacu a rostit :

«Bănuiam că pizdă este productiv, dar nici așa...» - a filat paginile, multe. «Însă nu bănuiam că pulă este mult mai neproductiv, ai găsit doar vreo douăzeci de derivate...».

Îmi venea să o sărut pe bătrâna Doamnă - m-am stăpânit.

Cum să nu fie **pizdă** productiv(ă)? Doar ea ne productivizează. Adevărat, cu ajutorul dezinteresato-voios al **pulii**.

Da, Domnule. Mi-au făcut mult bine cuvintele sale. Mai ales că rostise cuvintele-de-rușine așa cum le grafiasem eu însă, față de ea, nu le sonorizasem.

Regret mult că atât Flori Bălănescu (“**Paul Goma 75**”) cât și Aliona Grati (numărul omagial din *Metaliteratură* dedicat mie) și-au alcătuit volumele în taină, scontând pe efectul surpriză (plăcută, se înțelege) pe care urma să o resimt. Astfel, eu, “surprinsul”, nu am fost consultat în alcătuirea sumarelor.

Nu m-aș fi opus prezenței niciunui autor, însă am resimțit ca pe o vină a mea absența, din mai ales *Metaliteratură* a Doamnei Tatiana Slama-Cazacu cu studiul său, întâi prezentat ca o conferință la Universitatea din Bacău în 1999, apoi ca o “conferință plenară” la “Al șaselea Congres Internațional de Psiholingvistică” de la Caen, Franța, în fine inclus în volumul **Viață, personalitate, limbaj: Analize Contextual-Dinamice** editat la Minerva, în 2006.

Va trebui să-i scriu, să-i explic - dar ce să-i explic, Doamne Dumnezeule: absența sa dintr-un loc care-i aparține?

*

ALAMBICOTHECA

DUMITRU UNGUREANU Paul Goma pentru Premiul Nobel

Nu există un scriitor român care să merite Premiul Nobel mai mult decât Paul Goma. Distincția nu încununează valoarea strict literară, dar nici nu e acordată pe criterii politice, geostrategice sau masonice, cum cred frustrații. Literatura română suferă lipsa unui nume nobelizat. S-au ratat câteva momente prielnice pentru asemenea consacrare. Lucian Blaga a fost aproape de cunună. Contextul politic al vremii permitea un succes meritat, dacă nu bântuia Războiul Rece. Opera lui Blaga nu-i de valoare mai mică decât a unor poeți italieni sau greci (cu simpatii comuniste!), răsplătiți mai degrabă pentru atitudinea lor cetățenească decât pentru estetică. În interiorul națiunii române, bulversată de-o lungă serie de acte politice idioate ale „elitelor” conducătoare inter- și post-belice, „Războiul Rece” devenise „război fierbinte” - războiul sângelui, război intrauterin, război fratricid. Nu pot numi altfel faptul că niște români au omorât alți români, instigați de-o i(u)deologie inumană și mincinoasă până dincolo de limita rațiunii.

În anii '50 s-a dat cu piciorul șansei de-a avea un literat român consacrat de Premiu. Nu miră stupizenia organizației de breaslă, incapabilă să gestioneze favorabil momentul. Lăsând laoparte motivul invidiei personale și dezbinarea, prioritar era interesul național. Premiul ar fi încununat pe toți românii, nu doar pe cel merituos. Blaga însă a fost boicotat de cei care țineau cârma Uniunii Scriitorilor, cârmuiți de politrucii prosovietici. Astăzi boicotul vine din partea unor aleși dintre „ai noștri” care se comportă ca vătafii cu misie și simbrerie, nu ca promotori ai interesului cultural românesc.

Sunt cunoscute „luptele” lui Paul Goma cu trecătorii (sau închipuiții) lideri ai breslei literare. Aceștia nu l-au sprijinit în 1971, când, cu puțină diplomatie, se obținea din „cazul Goma” exact „Premiul Nobel Goma”. Reverberațiile, în siajul portdrapelului, se puteau răsfărânge benefic asupra autorilor pasibili de tradus în limbi străine și premiați. Breasla n-a venit alături de Paul Goma în 1977, când avea o datorie de conștiință față de popor, nu față de inițiatorul Mișcării pentru drepturile omului, cum a rămas în istorie. După 1990, reprezentanții de frunte ai breslei („crema cremelor”, căreia Herta Müller, laureată Nobel, i-a dat recent peste nas), au vrut chiar să-l izgonească pe Goma din literatura română! Nu-l mai pomenesc pe scribărețul veleitar, trezit opozant nevoie mare și disident... de care nu știa nimeni!

[O paranteză. Literat de certă valoare, a cărui importanță culturală n-o contestă nimeni, Al. George s-a înscris tam-nesam pe lista opozanților comunismului, tot de el întocmită. Vorb-aia: chelului tichie de mărgăritare îi trebuia! Lui Paul Goma i s-a părut rizibil asemenea gest, tocmai din partea cuiva de la care aștepta luciditate maximă. „Pamfletul” incriminat de Al. George e o razantă punere la punct, o ironie greu suportabilă. De înțeles lipsa de (ori apetența

pentru asemenea) umor a celui vizat. Complet de neînțeles este răbufnirea dânsului într-o insanitate precum: „...el (Goma) s-a despărțit de frumoasa sa soție și s-a însurat cu urâta fată a lui...” (*Litere*, octombrie 2010). Nu doar că Al. George minte (Paul Goma a fost căsătorit o singură dată, și este, cu aceeași minunată ființă, pe nume Ana Maria). Dar să afirmi - și-n scris! - despre o femeie că e urâtă - iată ceva care nu face cinste niciunui bărbat. Citind asemenea stupiditate, aproape ignori că Al. George folosește ideea lui Goma referitoare la România ocupată de români, fără să precizeze de unde a preluat-o!]

Ce organizație profesională să-l propună pe Paul Goma la Premiul Nobel? Evident, nu Uniunea Scriitorilor din România, sub conducerea actuală. Ci - am spus-o de-astă toamnă - Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Sunt convins că acum, după așezarea apelor politice la Chișinău, oamenii de ispravă de acolo vor ști să joace pe cartea câștigătoare. Nu-i nevoie să explic eu cum și de ce, nici că singurul scriitor român (re)cunoscut de ultimul laureat cu Premiul Nobel (l-am numit pe Mario Vargas Llosa) poate trage după sine toată republica.

Și chiar pe nerecunoscătoarea Românie.”

Duminică 23 ianuarie 2011

Mi-a scris Oleg Brega: i-a plăcut cum l-am “descântat” pe Ernu în Jurnal. Totodată îmi atrage atenția asupra unei conferințe susținute de Shafir la Universitatea Ebraică din Israel (din 2006) în care vestitul comic Fritsch, altfel Mihai, dă un spectacol...

...“*al glumitelor la adresa Dvs (de exemplu referirea la banii care stau în spatele antisemitului Goma, care se hraneste doar cu ceai și cu supe, dar e popular ca scriitor, explicatia simplista ca aveti sotie evreica, și asta ar putea fi cauza supararii...)*”

Da, domnule! La asta nu mă gândisem. Deci iată un alt... călcâi al lui Achile al meu (câte voi fi avînd?). Îmi imaginez spectatoricimea israelioasă cuprinsă de delir... erotic, față cu demascarea și caricaturarea shafirnică a antisemitului Goma! Mai ales de aia cu ceaiul-și-cu-supa - hi-hi-ho-ho!!

Cu acest prilej am aflat care este “nivelul” frecventatorilor Universității Ebraice: cam ca al frecventatorilor Căminului Cultural din Cocârlații de Brăcinari. Să și-i poarte sănătoși, “conferențiarilor”!

*

Ce spunea Dumitru Ungureanu, ce spunea? Că singura organizație capabilă să propună o candidatură la Premiul Nobel ar fi Uniunea Scriitorilor din Moldova?

Cum adică: să-i privăm pe scriitorii de la Chișinău de scumpa, de dorita calitate de români? Doamne ferește! Îi re-asigur pe confărtații mei, basarabeți:

«Și voi sunteți români, oameni buni! Cum spun Ardelenii despre alții: “Români verzi, cu mucii pe chept!”»

Visul meu cu editarea cărților la Chișinău: dacă aș avea bani mulți - câștigați la Loterie - mi le-aș co-edita, adică aș plăti o editură puternică, avînd o bună difuzare și cu un local de librărie din care să am și eu o parte. Partea mea ar fi, fără fantezie: **Autura Autorului**. Acolo ar fi și un centru de distribuție prin internet. Aș plăti cîstit editura-gază, odată pentru editare deci: ce se va aduna din cărțile mele mi se va transfera mie; chiria localului o voi plăti eu.

As trage două ediții din fiecare titlu: una “normală”, vandabilă, care ar putea fi, dacă nu de lux, atunci de Prima Clasă; a doua va fi o ediție “populară” sau “școlară”, de format mai modest, rezervată bibliotecilor școlare și tinerilor fără bani suficienți pentru a cumpăra cartea. Din aceasta vor fi “vândute” volume la un preț simbolic - pentru elevi, studenți, pensionari.

Am mai scris, repet: visele mele - de mărire - nu au vizat niciodată Premiul Nobel. Nu pentru că l-aș refuza, ci pentru că nu l-am dorit cu ardoare, cu patimă, cu ură la adresa “concurrentilor”. Visul meu de căpătâi a fost să-mi văd cărțile tipărite în românește; visul meu de sub-căpătâi: să am o casă cu calidor, la Mana (atunci aș deveni fulgerător, ne-șontorog, picioarele m-ar purta până la fântâna din fața Școlii, să scot o ciutură de apă, să beau din ea, pe ghizd, ghiolcîind, restul să-l torn în căldare și să-l duc în casă, în cuhnie. Mi-aș face rost de o căniță de lemn, o donicioară - cu ea mi-aș bea apa și mi-aș aduce aminte de Faulkner și de apa lui și de găleata lui, din lemn de cedru, din minunata-i carte **Pe cînd trăgeam să mor** (nu am putut da acest titlu traducerii făcută împreună cu Horia Florian Popescu).

Apă... De cînd m-am îmbolnăvit a doua oară - fiindcă întîia nu era bună - sufăr cumplit de sete. Beau apa cu conștiința că sunt o ierugă, însă apa mea nu mai ajunge la roata-morii-se-nvârtește, fiindcă i-am secăt-o eu, dacă nu dintr-o sorbire, atunci din trei.

Cîta vreme a trăit Marin Sorescu, îmi motivam neintrarea în Jocul Nobel: «Și să mă mânânce de viu Marinete?» : de atunci, îmi zic: «Să mă mânânce de mort, Cărtărete?»

Nu, dragă, eu scriu cum scriu, cu gândul la publicarea a ceea ce scriu în limba în care scriu: în românește, nu la Premiu - deși, dacă mi-ar pica Mară-Pălăiață, l-aș refuza trei minute, în al cincilea aș zice, făcînd un gest de lehamite:

«Bine, dacă voi insistați, mă supun vrierii voastre...»

Luni 24 ianuarie 2011

Sărbătoarea Unirii? Și pe asta ar vrea-o holocaustologii stearsă, nu doar din calendar, ci și din memoria noastră: “Fiindcă ia iesti o rămășiță naționalistă, reacționară!”

Nu cunosc un alt eveniment pe care să-l fi provocat și dus la buns sfârșit românii : Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza, Vasile Mălinescu, Constantin A. Rosetti, frații Ion și Dim. Brătianu, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Boliac, Nicolae Orășanu...- să fie cinstiți în veac.

*

S-a întins contestatația și în Egipt. Lozinci cu “Moubarak - cară-te!”

*

Retrospectiva Monet. Se încheie azi, după un succes fenomenal. Aș fi tremurat și eu de frig, de oboseală, așteptând ore și ore să pătrund “înăuntru”. Erau și oameni veniți de departe, special pentru Monet: din Finlanda, din Canada, din Cehia, din Suedia, Norvegia, nu mai vorbesc de germani, italieni, englezi.

Și nici un român. Vor fi fost, dar nu au dat peste ei jurnaliștii cu microfonul lor minunat... Vai, așa ceva îmi este interzis: picioarele și...

Mi-a făcut plăcere, ieri, citind pe internet într-un ziar românesc știrea că Christian Paraschiv, pictorul român cunoscut aici, la Paris, acum vreo 20 ani, a deschis o expoziție (sau: participă) în România, la Bacău. Și că se simte bine în Franța - atunci se simțea singur, neajutorat... Bine că i-i bine, acum.

*

Mi-au venit, de la Chișinău, 3 exemplare din *Metaliteratura* 5-6 (25) 2010, trimise de Aliona Grati. Mare bucurie, mare.

*

Jelălăita se amestecă iar unde nu trebuie (Eugen Simion, din *Cultura*):

“D-nii Petre Manu (inevitabilul Petruț, n.m.) și Horia Bozdoghina (prefață: inevitabilul komisar “R. Ioanid” - n.m. P.G.) încearcă să dovedească, acum, că rolul lui Paulescu este minim în cercetarea și remediul acestei maladii răspândite și că supararea românilor (ma rog: a sustinatorilor din

lumea academica) de a nu fi primit Premiul Nobel, cum s-ar fi convenit, este neîntemeiata...(...)

Nu sunt convins, vreau sa spun, ca statuia lui Paulescu este goala pe dinauntru, cum zice redactorea cartii, d-na Doina Jela, si nici nu ma grabesc sa primesc cu bucurie vestea proasta pe care ne-o da, si anume ca: „ne maturizam toti prin naruri succesive de mituri si nu suntem niciodata destul de maturi ca sa primim bine naruirea unuia“. Si tot ea: „ne e frica sa nu ramânem fara mituri“... Mie, unuia, trebuie sa recunosc, nu mi-ar face deloc placere sa traiesc si sa scriu într-o cultura în care toate miturile s-ar prabusi, dar aceasta este o alta problema. Veche si confuza. Astept, dar, ca diabetologii, biologi celulari si toti cei priceputi si interesati de tema sa ne spuna daca statuia pe care o invoca si o condamna cu atâta vehementa d-na Doina Jela este sau nu goala si daca a mai cazut sau nu un mit românesc.

(...)Mai ales ca, asa cum declara cu tarie d-na Jela, „Paulescu nu a descoperit insulina“, ci a facut doar efortul de a trata o boala severa...?! Raspunsul vine de la sine: nu merita. Daca n-a descoperit nimic si tot ce spun despre el savantii români si straini este vorba goala, sigur ca nu merita nimic. Nici chiar o carte scrisa de un medic ce pare mai calm si mai informat si de un istoric dezlantuit, cu un limbaj tot atât de grobian ca si subiectul sau de studiu...

Putorile: în frunte cu nelipsitul komisar bolșevic “R. Ioanid”, el fiind comanditarul volumului; apoi “elevul” meu de la Sterescu, Petruț Manu. În fine, Doina Jelea...

Cui îi va veni rândul să fie “răzuit” dintre români? Lui Eminescu? A mai fost, bietul. Alecsandri? De ce nu, vorba lui Barbăneagră, că tot se vorbește la el despre o ascendență iudaică...

Eu sunt prea mititel ca să mă re-lichideze Raduioanizii securezi bolșevicioși. Deși...

Martți 25 ianuarie 2011

Azi prietenul Mihai Ciucanu îmi trimite “Un mic articol in revista Cooperazione din Basel” :

tempo libero&cultura Memorie di Paul

Testo: Elisabetta Bucciarelli

Foto: S. Bassouls/Sygma/Corbis Stampare Inviare

Più sul tema In palio 5 libri «Nel sonno non siamo profughi»
kellereditore.it

«Nel sonno non siamo profughi» di Paul Goma:
un romanzo autobiografico sulle ferite inferte a un paesino
dell'ex Romania.

La nostra diffidenza nei confronti degli estranei spesso nasce dalla non conoscenza. Paul Goma, classe 1935, considerato uno dei maggiori scrittori romeni, al suo secondo romanzo tradotto in Italia,

sana molte lacune riferite al suo popolo. Leggerlo insegna, come si direbbe a scuola, la storia e la geografia di un paese a lungo malamente ferito, sia dal punto di vista politico che nel profondo dell'anima. Grazie al traduttore Davide Zaffi, leggendo «Nel sonno non siamo profughi» (ed. Keller), riusciamo a scoprire un lessico inconsueto, una costruzione dei pensieri che rimanda a un modo di ragionare e vivere arcaico ma, al tempo stesso, universale. Sono gli scarti di senso, i punti di vista insoliti, che conferiscono alla narrazione una dose di surrealismo e leggerezza e bilanciano una scrittura densa e complessa.

Nel libro si narra di un luogo dove non si riesce a fare il bagno perché ci sono troppi pesci, si dice che un uomo sotto la pioggia senza un sacco sulla testa è come una pentola senza coperchio. Si rivelano i nessi logici tra un cappello e la trasformazione socialista dell'agricoltura. Il tutto osservato dagli occhi di un bambino, Paul (l'autore Goma) che guarda il mondo dalcalidor, la veranda di casa, ritmico ritorno che scandisce le vicende quasi fosse il rifugio di un abbraccio materno. Memorie appuntate, «non-dimenticanze» sparpagliate, che seguono le sorti del protagonista e del suo paese, Mana, che passa dalla Romania all'Urss e poi diventa provincia della Repubblica Moldova. Storie di terre contese e famiglie deportate, crudeli ma anche poetiche, sempre fortemente emotive. Il libro è stato preceduto in Italia da L'arte della fuga (Volland), che ne costituisce il seguito.”

Miercuri 26 ianuarie 2011

Mariana Amalia Pasincovschi mi-a făcut o mare bucurie. Un alt studiu despre **Calidor**.

Însă, înainte de lui, voi trece aici un fragment care va trebui, într-o viitoare ediție a **Calidorului**, implantat imediat după episodul Tecla - și în continuarea lui. Iată-l:

“Așa-i programul de dimineață: așteptăm să nu se mai audă gălăgie dinspre școală, semn că au început clasele, cu mama; mă asigur că domnișoara nu s-a trezit; mănânc bine-bine, de puteri, ea încuie ușa bucătăriei și urcăm pe cuptor, unde Tecla are tot felul de guri și eu nu apuc să le număr - dacă n-am decât zece degete...”

Era bine cu Tecla. Dar nu destul-de. Și-atunci mi-am zis în sinea mea:

«Hai să ne jucăm de-a datul!»

Așa că i-am zis Teclei, cu mult drag - mai că-mi dăduseră lacrimile de iubire de ea:

«Tu ai două mâini - dă-mi și mie una».

Ea nu a înțeles ce vreau. Am repetat. A priceput, mi-a

întins o mână. I-am luat-o cu amândouă mâinile, mi-am pus-o pe obraji, pe frunte, aici, la rădăcina gâtului, i-am sărutat-o - pe față, pe dos, pe dungă, în căuș. I-a plăcut. Mi-a luat și ea o mână, și-a dus-o la piept, la buze...

«Și-acum?» a întrebat Tecla, gata de.

«Și-acum, dă-mi și mie o țâță, tu ai două».

A tresărit, a luat o mutră mirată, dar numaidecât a început să râdă, mi-a dat o palmuță după ceafă și m-a sărutat pe tâmplă.

«Să-ți dau o țâță... Ce să faci cu ea?»

«S-o țin în mână», am zis. «Știi tu: când eram mic și ceream un lucru, dacă mă întrebau ce vreau să fac cu el, răspundeam: ‘Să-l țin în mână...’».

«Cum anume îl ții în mână? Arată! Uite îți dau țâța stângă...» - mi-a dat-o, i-a fost ușor, doar era dezbrăcată.

Am luat-o cu amândouă mâinile. Mi-am lipit de ea obraji, fruntea, am sărutat-o. Și am rămas cu ea, lipită aici, la rădăcina gâtului. Apoi am dus-o la gură, am supt-o.

După o vreme Tecla a întrebat:

«Și-acum ce să-ți mai dau?»

Am zis:

«Să-mi dai o puță dulce - tu ai mai multe...»

Tecla s-a desprins de mine, a întins mâna să-și ia rochia, să plece. S-a oprit, s-a întins la loc, lângă mine:

«Ce să faci cu ea: s-o ții și pe ea în mână?»

Am încuviințat din cap. Ea a început să râdă:

«S-o ții în mână!», hohotea de râs.

Eu am început să plâng.

M-a luat la piept. Mă mângâia, mă săruta.

«Îți dau ce vrei, dar nu mai plânge»

«Nu pot să nu mai plâng. Așa mă bucur eu de tine și de ale tale. Mă joc de-a datul: tu-mi dai, eu te țin în mână și te sug de pe-peste tot - și mă bucur».

M-am bucurat de Tecla o vreme, o multă vreme.

Însă la un moment dat mama vine acasă, să caute ceva, găsește ușa bucătăriei închisă; încuiată.

Și de-aceea. De aceea am rămas orfan și de ea. S-a dus Tecla cu ochi verzi și guri roș-negre Am plâns după ea, îmi lipseau mâna, țâța, puța ei de miere - de ținut în mână.

Și de bucurat, tare.”

*

Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

Din Calidor – o copilărie basarabeană. Opera între semnificație și structură

Situată între „ficționare și mărturie”, după cum își intitulează unul dintre capitole Nicoleta Sălcudeanu, sau între „depoziție și fantasmare”, în viziunea Martei Petreu, proza lui Paul Goma, foarte violentă la o primă lectură, s-ar afla, conform unor critici literari, depășind granița între literaritate și terestritate, pe tărâmul consolidat al istoriei, ca text documentar, contrazicând ideea curentă de literatură.

Vitregit de copilărie, casă și țară, ca urmare a unor vremuri nefaste în care s-a născut, textul lui Paul Goma este prins într-o vastă și inepuizabilă rețea de asociații pe diferite planuri și în diferite sisteme de referință, istoria având importanță prin dimensiunea socio-temporală hotărâtoare, fără a constitui, însă, unica sursă de inspirație. Meritul lui Paul Goma este acela de a transforma documentul în literatură. Prelucrând, prin intermediul amintirii autobiograficului, autorul își mobilează lumea textului, transformând-o în imagine, în *realitate fantasmagorică*, făcând să trăiască în text mitul poeziei. Și dacă operele gulagului, prin încercarea de a reproduce realitatea, contamineză toate coordonatele textului, eclipsând, pentru un cititor neavizat, această latură primordială, operele autobiografice suscită literarul, scrisul devenind un proiect prin el însuși și, mai ales, „mustind de literaritate”. Cum se produce acest fenomen?

Desigur, la acest capitol, părerile sunt împărțite, literaritatea fiind un teren mult prea accidentat pentru a permite o discuție facilă la Paul Goma. Totuși, dincolo de dificultatea impusă, o analiză minuțioasă este în măsură să deconstruiască principiile prestabilite, ridicând opera mult deasupra documentarului. Pentru a demonstra cum funcționează acest mecanism, ne propunem analiza unor cărți fundamentale, care au amalgamat, în cochilia lor, o bună parte din criteriile literarității. Este vorba despre ciclul autobiografic, din care fac parte, deși apărute separat și nu într-o ordine cronologică, următoarele scrieri: *Din Calidor* (1987, în franceză, 1989 la editura Dialog din Dietzenbach, 1990, în mai, în engleză și în decembrie, în românește), *Arta refugii* (1990 în franceză, iar în 1991 în românește), *Astra* (1992, numai în românește deocamdată), *Sabina* (1991, în românește), *Roman intim* (1999, în românește). Cornel Ungureanu ne recomandă a începe studiarea operei pornind de la acestea („trebuie să citim *Din Calidor*, *Arta refugii*, *Astra*, *Sabina*”) pentru a observa cât de diferită este literatura pe care o propune Paul Goma de cea care se scrie în România în anii șaptezeci. Aflăm că prozatorul nu aparține „generației sale”. E un mutant.

Pentru a vedea în ce măsură se justifică sau nu afirmația lui Cornel Ungureanu, dar și deoarece „la temelia întregului ciclu autobiografic stau amintirile din cea mai fragedă copilărie transcrise în romanul *Din calidor*”, vom începe analiza chiar de la acesta, fiind considerat, și pe bună dreptate, creația majoră a lui Paul Goma.

La fel ca și întreaga operă a scriitorului, care se naște, după cum afirmă Virgil Podoabă, din „doi centri generatori: unul *coșmaresc și infernal*, care a produs imaginea universului concentraționar, și *altul paradiziac și visător*, care a generat amintirile din copilărie și secvențele dragostei fericite, dar și câteva proiecții utopice a căror axă de orientare este viitorul”, romanul *Din calidor* își trage seva din aceeași „substanță”, fiind construit pe două planuri:

cel al unui spațiu mitic, edenizat, văzut din perspectiva unui copil de la cinci la nouă ani, nelipsit de un erotism precoce, ca în romanul pastoral, și cel al violenței politice, declanșate după ocupația sovietică din 1940.

Configurând un univers literar diferit de cel al ideologiei oficiale, *Din Calidor* ne oferă posibilitatea recuperării unei „vârste de aur” și, odată cu ea, a unui loc binemeritat în literatura română, uzurpat, de altfel, de dimensiunea disidenței anti-comuniste. Deși descendent din Constantin Stere și apropiat, printr-un evident patetism al evocării de Panait Istrati, ba și contemporan cu Fănuș Neagu și cu Ștefan Bănuțescu, proza lui Paul Goma ilustrează un alt tip de literatură, spațiul paradisiac fiind, de cele mai multe ori, minat de suflul viu al istoriei, expurgat de „fata aceea” din lumea tihnită a reveriei, văduvit de implicații mistice, într-o perfectă comuniune cu societatea din care își trage seva.

Prins între două lumi și continuator al *canonului carnavalesc* al romanului european, în tradiția consemnată de M. Bahtin, romanul lui Paul Goma răspunde unei necesități de a transcende lumea reală și timpul prezent, eliberându-se de sub domnia lui „aici” și „acum”, transferându-se într-un spațiu predilect reveriei și idilismului. Stabilită „sub presiunea istoriei și a tradiției”, scriitura „este tocmai acea libertate capabilă de a-și aminti [*liberté souvenante*], care este libertate numai în raport cu gestul alegerii, dar nu și în raport cu durata sa”. Născută dintr-o confruntare a scriitorului cu societatea, scriitura este liberă până la un anumit punct, această libertate având sens numai prin raportare la lumea ideală la care aspiră protagonistul, dar, paradoxal, singura realitate a acestei lumi ideale este cea pe care i-o conferă experiența individuală a eroului. Cu un simț excepțional al limbii, suntem introduși într-un „biotop de basm” sustras oricărei temporalități, într-un spațiu peste care plutește firescul existenței rustice, trăgându-se dintr-o lungă tradiție, doar evenimentele istorice având puterea de a anihila cu duritate rusticitatea aparent eternă a acestei stări ideale, vizibilă în impetuoșitatea antiidilică, deconstructivă a scriiturii.

Fără a intra în subsolurile traumatizante ale biografiei auctoriale, evitând, de asemenea, o analiză care să vizeze eticul și, într-un plan secund, esteticul, direcționând discursul spre mărturie și document, pledând abia în subsidiar pentru caracterul ficțional al relatării – aspecte care au dus la concluzii îndoielnice privind literaritatea operei, ne vom propune ca, pornind de la structura solidă, de „cronică responsabilă”, să urmărim cele două planuri spațio-temporale, pornind de la mitologia creată și urmărind poziționarea eului față de fiecare în parte, trecând prin spațiul feeriei, al obiecțiilor cvasiarhaice, coborând, însă, și pe suprafața sângeroasă și fatală a istoriei. Ceea ce vom putea demonstra este că, punct de plecare și, în același timp, punct de sosire, *Din Calidor* constituie *centrul imaginarului* lui Paul Goma, fiind prefigurată, în finalul cărții, problema fundamentală a vieții prozatorului, găsim și explicația autobiografică a temei majore a epicii sale: „tema refugiului”. Prin urmare, avem în față „[...]o lume în care Paul, copilul, crescut într-o viață de familie armonioasă, își are primele rădăcini – și (s.n.) o lume în care Goma, scriitorul, disidentul și exilatul găsește de fiecare dată loc de ancorare și refugiu”.

În accepțiunea opiniilor dezvoltate de M. Bahtin, considerăm de o mare importanță înțelegerea formei artistice a operei, pornind de la aspectul obiectual-semantic și expresiv, „tensiunea moral-volitivă”, „accentul axiologic” al scriitorului, refuzând, astfel, concretetea științei, „patosul pozitivismului științific”, refuzând, prin urmare, ceea ce făceau contemporanii prozatorului.

De asemenea, ni se pare benefică privirea romanului ca fenomen „pluristilistic”, „plurilingual” și „plurivocal”, evidentă fiind plurivocitatea interioară a cuvântului „calidor”, a „discursului dialogic”, precum și a stilului hibrid. Avem de-a face cu o scriitură care vede lucrurile prin ochii unui copil, folosind, pentru a descrie percepția acestuia, fie limbajul adultului, fie limbajul copilului, interferența dintre planuri fiind irecognoscibilă în dialogul cu tatăl, somându-ne să ne întrebăm, deși indirect, cine este cel care vorbește, surprinzându-ne, în acest sens, comportamentul ciudat al copilului cu preocupări de matur. Focalizând evenimentul prin conștiința copilului – limitând povestirea la ce simțea sau gândea la momentul respectiv, – dar și prin puterea de cunoaștere și înțelegere din momentul relatării, naratorul combină aceste perspective, efectul de straniu risipindu-se imediat ce intrăm pe tărâmul istoriei, singura în stare de a sparge barierele normalității, invadându-ne de tenebre și împărțindu-ne pe categorii, în funcție de modul în care ne manifestăm și luăm decizii, paradoxal rămânând faptul că, învolburată de istorie, copilăria lui Paul Goma devine, prin contrast, și mai „fragil-poetică”.

„Calidorul” – Acasarabia utopică între Haos și Cosmos

Arătând proveniența romanului din speciile „inferioare”, „neconformiste”, opuse fixității și închistărilor din sfera dominantă a societății, M. Bahtin întreprinde o cercetare a genezei romanului, descoperind cele „două linii stilistice” în dezvoltarea acestui gen: este vorba despre „romanul sofistic”, care a influențat speciile „superioare” ale prozei, și „satira antică”, influențând speciile „inferioare” – „aici se exersează un «scepticism radical» față de cuvântul «serios», «literar», «corect», sau față de cuvântul «autoritar», «solemn», «patetic», care va fi deformat, tachinat, înjosit în limbajul bufonului, nebunului, picaroului, aceste personaje și imagini constituind – conform altei afirmații – «leagănul romanului european modern»”.

Distingând, în cadrul variantei dialogice – de *poetică istorică* – două linii proeminente în dezvoltarea romanului european: cu originea în *epopee* și în *satira-menippee*, M. Bahtin consideră izvorul genetic al romanului *menippeea*, care descinde din genurile hibride ale „serios-ilarului”, instituind o nouă direcție a romanului european, cea *carnavalescă*. La fel este gândită și proveniența romanelor autobiografice, repertoriul carnavalesc prezentând o altă fațetă a autobiografiei, transformând-o în *biografie*, dezvelind-o de inhibiții și arătând-o în starea ei primară, în spațiul propriei intimități.

În sfera unui asemenea tablou al literaturii europene se integrează și romanul lui Paul Goma. Aparținând unui *sistem*, opera își conservă *individualitatea*, autorul servindu-se de un discurs inadecvat, dublat de opacitate, în concordanța principiului: „l’art naît là où la communication se brise”. Fără a vrea să fotografieze o realitate preexistentă, literatura lui Paul Goma încarnează o nostalgie, reflectându-i obsesiile, forțându-ne să inventăm ceea ce ne dă să vedem și să simțim. Privat de libertate, autorul își investeste opera cu nostalgia unei libertăți totale, de unde poate pleca și unde se poate întoarce „de mâna, din, în, spre calidorul casei din Mana: buricul pământului. Osia lumii”.

Încă din *Pre-mergere* (acel „prolog sugestiv”, după o formulare a lui Nicolae Oprea) autorul, localizându-și paradisul în casa părintească din Basarabia, simte nevoia să ne explice titlul operei sale. În sens etimologic, *calidor* ar fi o rudă al francezului *corridor*, devenit în limba rusă *karidor* și înmuiat prin pronunția moldovenească. Devine astfel un termen specific Basarabiei, preferat slavismelor țărănești „prispă”, „pridvor” și turcismului

„cerdac”. Dincolo de această explicație etimologică, Paul Goma îi atribuie *Calidorului* și un înțeles simbolic: «**Calidor**, carevasăzică: **dor-frumos**», unind grecescul *kali* cu românescul *dor*, transformându-l în simbolul unui spațiu privilegiat, capabil să dea viață trecutului. Alegând acest cuvânt care sintetizează aproape toate direcțiile posibile ale individualității românești (dorul înseamnă nostalgie, lumini, speranțe, patrie, străbuni, dragoste, natură, într-un cuvânt, specific românesc), autorul își înzestreză opera cu puterile înțelepciunii echilibrului, temperând titanismul, dar și oprind alunecările în iraționalism. Semnificând punctul-de-plecare și, deopotrivă, punctul-de-sosire, *Calidorul* plasează copilul-martor în proximitatea realului, surprinzând, din galeria casei țărănești, ca și de la înălțimea „prepeleacului”, mișcarea lumii.

Tocmai aceste categorii, *mișcarea*, *transformarea*, *unitatea*, devin fundamentale în viziunea carnavalescă și în cea rabelaisiană asupra existenței. Dar ce înțelege Bahtin prin „carnaval” sau „cultura populară a râsului”?

Inspirat de categoriile transcendente de timp-spațiu din filosofia lui Kant, Bahtin preia din fizică termenul de *cronotop*, adoptându-l cu sens metaforic pentru a defini imaginea spațio-temporală prin care e reprezentat omul în literatură. Examinând mai mulți cronotopi, criticul se oprește la unul pe care îl consideră de o „înaltă intensitate emoțional-valorică”: *pragul*, acesta fiind asociat și cu tema întâlnirii, însă întregirea lui substanțială este cronotopul *crizei* și al *cotiturii* în viață. Descoperind, la Dostoievski, cronotopi vecini pragului precum scara, anticamera și *coridorul*, dar și alți cronotopi care-i continuă, M. Bahtin constată că aceștia devin locurile principale ale acțiunii în operă, locurile unde se desfășoară evenimentele crizelor, căderilor, renașterilor, înnoirilor, deciziilor, care determină întreaga viață a omului, aceste clipe aparținând unui timp specific *misterului* și *carnavalului*.

La fel se întâmplă și în romanul lui Paul Goma. Devenită un mijloc de a revela partea imaginară sau ideologică, opera lui este acel „ar vrea mai mult să-și viseze viața decât să o trăiască” de Proust, însă să n-o viseze, să n-o îmbrățișeze decât în scrisul său. Subiectul, realul reprezentat, nu este decât un pretext, esențialul adăpostindu-se în „forma” sa, în compoziția și munca discursului, în „ficțiunea aburoasă care este calidorul casei din Mana”.

Acordând o atenție deosebită cuvântului, autorul își construiește o casă arhetipală, o casă făcută „cu mâsurile mele, o casă – din cuvinte”, cuvântul fiind începutul tuturor lucrurilor. Fără a face caracterizări directe și descrieri, Paul Goma uzează de elementele cognitivului senzorial trimitând, implicit, la „cunoașterea prin simțuri”: „Din calidor, o văd bine pe mama, în casă, îndărătul meu. O simt cum mângâie o dată, încă o dată chiar lucrul acela, scos din bagaje și pus să stea la locul lui”. „A simți enorm și a vedea monstruos, nu e oare literatură?”, se întreabă Nicoleta Sălcudeanu referindu-se la senzorialitatea exacerbată cu care este pipăită lumea în universul lui Paul Goma. Cum văzul este simțul nostru fundamental, verbul *văd* presupune, în același timp, și o ontologie, ca valoare relevantă, în sensul în care Tudor Arghezi dorea să *pipăie*, adică „să cunoască” și să urle: *este!*

În afară de acest *cronotop al calidorului*, am putea vorbi, în opera lui Paul Goma, despre *cronotopul naturii*, *cronotopul familial-idilic*, *cronotopul timpului* și al *spațiului biografic* și, nu în ultimul rând, despre *cronotopul drumului*. Centre în jurul cărora se organizează principalele evenimente ale subiectului romanului, acești cronotopi constituie punctul de plecare al operei, în perfectă continuitate cu scrierile de mai tarziu. Urmărind *cronotopul drumului* ca axă centrală a romanului *Din Calidor*, vom constata că acesta

nu este decât începutul unui drum, o *artă a fugii* care va răsună în celelalte romane ale acestui ciclu, toate aspectele fiind „vazute” și „simțite”, retrospectiv, din calidor: este vorba despre fuga descrisă în primul capitol, *Casa*, când mama scoate afară „lucruri neîmpachetate, neînvalizate, neîn’, nimic”, iar tatăl „dă numai-o-raită”, fuga mamei pe bicicletă, furată în noapte de la Chiștelnița, venirea învățătorilor, tot pe bicicletă, la Mana, deportarea tatălui în Siberia, fuga în pădure, apoi la Camincea și nesfârșitul *re-fugiu*. Traversând, mai întâi, țara natală, drumul are posibilitatea de a dezvălui *varietatea social-istorică* a acestei țări, varietate pe care Paul Goma o raportează la Mana, limitând universul la un cerc îngust de oameni apropiați, reliefând, astfel, unitatea idilică a locului, confundând, totodată, istoria nefericirii unei familii cu istoria nefericirii unei țări.

La fel cum pentru „grecul epocii clasice, orice existență era *vizibilă și audibilă*”, trăind *pe de-a-ntregul în afară*, tot astfel și aici, trăind într-un spațiu în care *Calidorul* devine permanentă cu valoare de *axis mundi*, autobiografia își pierde statutul intim, vizibile fiind exteriorizarea și dorința arzândă de a o face cunoscută. De aici au pornit peregrinările sale prin lume, aici s-au petrecut întoarcerile în spirit către începuturi și surse, casa din Mana întruchipând lumea idilică a universului lui Paul Goma.

Depășind spațiul terestru, ridicând opera „...nu doar cu un metru și jumătate mai sus decât pământul curții. Ci suspendat. Ca Grădinile”, autorul se situează în întregime într-un afară proxim, judecând lucrurile de la distanță, „având capacitatea de a se privi pe sine – atât ca individ, cât și ca reprezentant al nației – liber și lucid”. De altfel, iată ce afirmă Virgil Podoabă în continuarea celor expuse mai sus: „... mult râvnita înnoire a literaturii române de-acasă nu va veni decât cucerind această dimensiune: a exilului. Înclin să cred că literatura română nu se va înnoi cu adevărat până nu vom avea cu toții o conștiință de exilați!”

Revenind la autobiografia lui Paul Goma, vom observa că, departe de a fi, după cum scrie Philippe Lejeune, doar „un contract de identitate” al autorului cu sine, ea este „în chip fatal, și un contract cu istoria care însoțește mereu sinele”. În chip fatal deoarece tocmai această dimensiune, năvălind în spațiul mitic al narațiunii, în care – „hectarele se odihnesc, noaptea-de-vară miroase a fân uscat (și umezit de rouă) și a calapăr și a regina-noptii, abricoasele cad din abricoși ca plunghii, dar galbene, galbene și pistruiate. Când Doamna apucă trunchiul dintr-o parte și mama din cealaltă și-ncep amândouă să scuture, galbenul curge, se mută, de sus, din rotund, jos, în iarbă, pe întins..., când funda fetei este albastră-verdastră, stogul de fân dolofan și bineparfumositor și știi cum miroase Raiul: ca dealurile Manei când înfloresc viile...” – preschimbă lucrurile dinspre idilic, carnavalesc, atemporal într-un *realism grotesc*, „asediat fiind de valurile unei istorii a cărei concretețe nu aduce decât izolare și moarte: ocuparea Basarabiei de către ruși în 1940, urmată de o prea scurtă revenire a autorităților românești și de plecare în exil a familiei îi prilejuiește naratorului, prin vocea învățătorului Goma, excursuri istorico-eseistice ce amintesc de plânsul cronicarului, pe fundalul cărora ultimul Crăciun basarabean [...] apare ca o ultimă lumină pe o hartă înghițită treptat de întunericul istoriei”.

Am putea spune, raportând afirmația la întreaga operă a prozatorului că, în cazul lui Paul Goma, este vorba, așa cum explică și își fondează teoria N. Leiderman, despre o îmbinare a *Haosului* cu *Cosmosul* - «Хаосογραφuu» u «Κοσμογραφuu».

Încercând să afle locul literaturii secolului XX în diacronia coordo-

natelor istorico-literare, întrebându-se dacă aceasta este doar o „bucată” a procesului de creație, așezată confortabil în cronologia granițelor, sau o parte consistentă a sistemului diacronic, Leiderman descoperă două tipuri de cultură: cea *clasică* și cea *neclasică* sau *modernă*. Care este deosebirea între ele?

Considerând că orice operă literară năzuiește să construiască un univers finit și original al lumii, în acest sens ea purtând o anumită mitologie, fiecare structură mitologică se naște din învingerea Haosului și instaurarea ordinii generale sau a Cosmosului.

Raportându-se la cultura *clasică*, Leiderman consideră că realizările artistice ale acestui tip, începând cu poveștile și terminând (cel puțin în literatura rusă) cu realismul lui Tolstoi și a predecesorilor acestuia, sunt orientate către o armonie între om și natură, de fiecare dată existând modelul ordinii universale, adică *Cosmosul*, simbol al cerului și al pământului, luminii, ciclicității naturii, stelelor, simbolul casei și al iubirii. Leiderman e de părere că fiecare dintre curentele Noului timp – clasicism, romantism, realism – și-au creat propria invariantă referitoare la *Cosmos*, invariantă realizată în numeroase variante artistice.

Cât despre noul tip de cultură, apărut spre finele secolului al XIX-lea, numit modernism, teoreticianul consideră că acesta s-a născut mai întâi din neîncrederea în dobândirea armoniei universale, modernismul, iar mai apoi avangarda și postmodernismul orientându-se nu spre o învingere a Haosului prin Cosmos, ci, din contră, spre poeticitatea și orientarea către Haos ca spre o formă indispensabilă și universală a existenței. Referindu-se la Haos în continuumul literar, Leiderman vorbește despre utilizarea acestei noțiuni ca metaforă a modelului universal de construire a universului, care tinde către cele mai novatoare forme ale conștiinței artistice. Opoziția Haos/Cosmos rezidă, astfel, în construirea oricărei activități estetice, manifestată prin alte opoziții în diferitele epoci: periferie/centru, paradis/infern, cocret/abstract... .

Prin urmare, în modernism relația cu Haosul este pentru prima dată conștientizată ca *osatură* a creației și considerată drept subiect central al acesteia. Având o importanță majoră în procesul artistic al secolului XX, modernismul a realizat o revizuire a întregului sistem de valori spirituale, dând un impuls vădit înnoirii conștiinței artistice. Refuzând speranța de a găsi o armonie în lumea concretă, acesta nu s-a dezis de setea armoniei, întruchipând elanul său în lumea Haosului ca o *minus-armonie*, mărturisind despre necesitatea de a se mișca *per realia ad realiora*.

Are loc, așadar, o interacțiune între sistemul clasic și cel modern, respectiv între Cosmos și Haos, interacțiune vizibilă, de altfel, în operele multor autori de valoare. Spre deosebire de postmodernism, care realizează un compromis cu Haosul, postrealismul se caracterizează prin lupta împotriva acestuia, întrebarea legată de structura noului concept al acestui binom rămânând, încă, una deschisă.

Întorcându-ne la opera lui Paul Goma, de la care ne-a sustras excursul nostru, se poate observa, cum am mai precizat, o îmbinare a Haosului cu Cosmosul, pornind de la statutul de exilat al autorului, situat în universul Haosului, trecând prin operele de debut, aparținând aceleiași dimensiuni, și până la proiecțiile mirifice din operele de maturitate, situate în universul Cosmosului. Odată cu jurnalele are loc revenirea la dimeniunea infernului, a non-comunicării la care îl supune societatea, împingându-l spre urma traumelor existențiale, „unicele paradisuri rămânând cele pierdute”, după cum avea să susțină Camus.

Shillerian vorbind, așa cum o face Vasile Morar, trebuie să subliniem

că „omul este stăpânit în starea sa fizică, *dominator de sine* în starea sa morală și *liber* abia în starea sa estetică”. Această libertate, asumată din plin în romanul *Din Calidor*, îi dă posibilitate prozatorului de a scruta, prin limbă, cele mai sensibile coarde ale vieții, dramatice și nu numai, trecând prin *erosul* amintirilor, orientându-se către proiecțiile utopice, construind un întreg cosmos de cuvinte (nu trebuie să uităm aici că „utopicul și esteticitatea sunt coordonate care se presupun și se susțin reciproc”): „Limba nu e ca o haină, s-o scoți și s-o schimbi când vrei, ci e mai curând ca mantaua lui Nessos pentru Hercules, ți se lipește de piele și n-o mai poți rupe”. Această limbă are însă un dublu avantaj, acela de a se afla concomitent în două spații diferite, inaugurând două lumi: una suspendată, legată de cer, aparținând Cosmosului, iar alta terestră, legată de pământ, aparținând Haosului, întrepătrunderea realizându-se sub teroarea timpului și a istoriei, aceasta din urmă violentând intimitatea feerică a copilăriei ascunse în calidor: „Ne place, nu ne place, bem-grigore-agheazmă; jucăm cum ne cântă putoarea de istorie (fata geografiei, cum ar veni). Când pune ea ochii pe câte un popor, pe câte un grup, pe câte un individ, nu-l mai lasă! Îl iubește, dar nu-l lasă... Să zici că te pedepsește pentru vreo faptă rea?; că există un grăunte de logică – în „legica” ei? Da’ de unde! Când pune ea ochii pe tine...”.

Ca „biotop paradisiac” sustras oricărei temporalități, *Din Calidor* are, așadar, și o altă latură, plasând autorul atât în postura povestitorului, cât și a istoricului. Echivalentă cu devastarea paradisului imaginar al copilăriei, istoria își lasă amprenta asupra spațiului idilic, copilul trăind acut șocurile unor evenimente care îl afectează decisiv: deportarea tatălui în Siberia, retragerea disperată din calea agresorilor, arderea cărților românești de către sovietici și nesfârșitul re-fugiu. Amestecând sistematic planurile și cronologiile, Paul Goma descrie o lume devastată de vremuri, când spațiul și timpul determină soarta oamenilor: „ca fiu al tatei, sunt convins că la început a fost nici oul, nici găina, ci geografia – ea mamă a istoriei: spune-mi unde te afli, în spațiu, ca să-ți pot spune ce ți s-a întâmplat în timp”. Răsturnând ierarhiile, istoria se joacă cu destinele mănenilor, invadându-i de tenebre, blamându-le idealurile, permutând valorile, făcându-i să trăiască într-o maturitate resimțită pururi ostilă. Cauza trebuie căutată, dacă e să-i acordăm credibilitate lui I. Negoitescu, nu numai în desfășurarea ulterioară a istoriei, cu vicisitudinile binecunoscute, ci și în impactul originar cu ea, adânc înfipt în subconștient. Iată de ce – continuă criticul literar – *Din Calidor*, romanul lui Paul Goma, este străbătut de un lirism pe cât de autentic, pe atât de larvar, mai mult transparent decât evident, binevenit într-o manieră narativă cu desăvârșire lipsită de pitoresc. Un plâns lăuntric continuu hrănește acest lirism cu apele lui lustrale, purificatoare.

„De ce n-am plecat și noi în primul refugiu, cel din ’40?” – este întrebarea care îl preocupă aparent pe copilul-Goma, întrebare esențială adresată tatălui „de când am fost în stare să pun întrebări”. Construindu-și *Calidorul* împrejurul acestui „de ce”, întorcându-se, „de la distanță de patruzeci de ani și trei mii de kilometri – la început, nu chiar în Mana mea, în universul ei rotund și pentru eternitate rotunjit, ci «pe-acolo»; prin jur – cât mai prin-jur târcolul”, acest „fecior de Bohr”, jefuit de istorie, își recuperează libertatea, reîncepe să trăiască din moment ce poate să pună întrebări. Invocând, la început, raționamentul neînțeleș al tatălui („de mult de lipsești cu mai puțină strângere de inimă decât de puțin. Când ai mult de pierdut, îți permiți să pierzi – ai de unde...”), autorul ajunge să-l descopere prin propria experiență (aducând exemplul unei poete care, ajunsă la Paris, declarase că preferă să

moară de foame decât să lucreze «cu mâinile»), fiind hotărât să-l însușească și să-l urmeze. Legat prin cordonul ombilical de timpul mitic, Paul Goma este legat prin cugetul patern de timpul istoric, familia simbolizând o sferă care gravitează neîncetat între plecare și venire, mâna mamei susținând spațiul celor două peregrinări.

Deși romanul operează pe întreaga scală a timpului, laitmotivul acestei compoziții *Stau în calidorul casei din Mana*, reluat, de obicei, la începutul capitolelor, devine un principiu ordonator, acționând, însă, numai la timpul prezent, contopindu-se, astfel, cu unicul timp al Edenului. Non-comunicarea fiind echivalentă cu infernul, curiozitatea copilului deschide porțile unei lumi mirifice, în care *poeticitatea*, strigată în fiecare dimineață *din calidor*, răspunde simplu „Hă!” sau „Băi’țalu moș’lui!”, sau joacă, prin Moș Iacob, cu o plăcere evidentă, rolul de mag și de bufon: „ – Ian te uită, băi’țalu moș’lui, la aista! I-un jugastru! Îi zicem așa, fiindcă din el facem juguri... Istalant îi paltin. Îi zice lumea paltin, fiindcă din el facem pale de avion [...]. Uite și teiul cel rotat și-mbălăsmat! I se zice tei, fiindcă din el facem curmei; pentru cotei... Uite și la istalant: mai demult i se zicea: crapin, fiindcă crăpa aiurea, nu-i bun de lucrat, decât de foc – așa-i cu carpenul...”.

De aceeași *poeticitate* ține și decântecul Mătușii Domnica „de-râie”, erosul infantil peste care se suprapune complicitatea adultului, precum și „re-plecarea” din Calidor. Chiar dacă istoria imprimă operei un ton dramatic, aceste scene, împreună cu cele care au în ele o *doză de joc*, de *carnaval* – enorma ospitalitate basarabeană, defilarea de colibe de pândă, în prepeleac, din harbuzăriile mănenilor – împiedică alunecarea romanului în monotonie. Preferința autorului pentru *jocurile de cuvinte* sau *etimologiile fanteziste*, *digresiunea limbajului* sunt alte tehnici care suscită *literaritatea* operei.

Autorului nu-i este străină nici morala „ghinișorului”, unii măneni fiind nevoiți să se supună „iubiților tovarăș”, să se supună, însă, nu oricum, ci având în mâini pâine și sare. Teroarea timpului, acoperind întregul teritoriu al Basarabiei, răstoarnă valorile prestabilite, oamenii modelându-și comportamentul în funcție de tipologia de care aparțin. În acest sens, am putea spune că Paul Goma face o clasificare a modelelor de supraviețuire: I *Adaptare*, II *Opunere*, III *Profit*, demonstrând că, sub același sistem, unii suferă, alții mor și ceilalți profită. Dacă ar fi să exemplificăm aceste categorii, am constata că, dincolo de universul diegetic pe care îl populează, ele reprezintă axa centrală pe care se sprijină întreaga țesătură a romanului.

Dar dincolo de toate acestea, *Calidorul* lui Paul Goma, original prin însăși substanța care îl produce, dezlănțuie o *magie verbală*, aparent aceeași și, totuși, alta în cele aproximativ optzeci și două de ipostaze, optzeci și două de „zăboviri”, „raite”, „ocoluri”, „târcoale”, „re-plecări de-acolo-aici”, din, în, spre *Calidor*. Născut din „duroare”, plămădit cu „mânurile unui fărdețarat”, văzut cu ochii unui copil și simțit cu toată intensitatea sufletului pueril, *Din Calidor* absoarbe, de la distanță, din mijlocul universului, mișcarea lumii, rapiditatea exprimării fiind încetinită de nesfârșita răbdare a timpului. Ficțiune a autobiograficului, opera se pliază perfect pe terenul literaturii, exprimând *nostalgia pentru copilărie*, introducând, sub semnul banalității, o *estetică originală*, deosebit de subtilă, care orientează discursul către formele nuanțate ale comicului, insolitului, ironicului și, pe alocuri, tragicului, somându-ne să ne întrebăm „Cum poți să fii în același timp și mărunț, insignifiant, banal, vulgar chiar, dar și deosebit de grav, expresiv și, de ce nu?!, înălțător, purificator?!”.

Calidorul – Epopeea Mănenilor

Construindu-și opera cu un realism de sorginte folclorică, nelipsind ingeniozitățile, bizareriile sau surprizele care populează acest spațiu pe fundalul unei istorii zbuciumate, performanța lui Paul Goma constă în „a stoarce dintr-o imensă tragedie un atât de fecund prilej de desfătare”. Pătrundem, astfel, într-o lume a eternului țăran, într-un ținut fermecat unde, înzestrați cu „sălbăticia naivă a naturii”, localnicii – „striviți, dar indestructibili” – etalează un fel aparte de a percepe dramele umane, eliberându-se prin dans, râs, ritualul de preparare a vinului, pescuitul din iazul mănăstirii, atenția obsedată acordată prepeleacurilor, inițierea în tainele erosului și participarea la momentele fundamentale ale existenței satului, de concretețea istorică, construind o mitologie și înscriindu-se în atemporalitate: „Satul nu s-a lăsat ispitit și atras în «istoria» făcută de alții peste capul nostru. El s-a păstrat feciorelnic neatins în autonomia sărăciei și a mitologiei sale, pentru vremuri când va putea să devină temelie sigură a unei autentice istorii românești”.

Creând un spațiu restrâns, Paul Goma ni-l etalează în toată frumusețea lui, construindu-l sub cerul liber, în spațiul deschis al calidorului, pe primul loc aflându-se, așa cum se cuvine tuturor așezămintelor de acest gen, sistemul legăturilor de familie. În tradiția inaugurată de Ion Creangă, autorul construiește personaje fabuloase, memorabile prin forța magică de a povesti sau de a „trebălui” prin gospodărie. Un exemplu ilustrativ în acest sens este Moș Iacob, „vecinul și bunicul meu adoptiv”, „copilăria mea de la Mana”. Dedicându-i un subcapitol intitulat cu același nume, prozatorul scoate în relief o puzderie de bizarerii și delicii, atribuindu-i rolul de mag și de bufon, investind, totodată, personajul cu o importanță majoră, fără de care, se înțelege, Raiul Manei nu ar mai fi arătat la fel.

Mai multe exemple confirmă această ipoteză, semnificative fiind poeticitatea cu care bătrânul deslușește toate tainele naturii din pădure sau adevăratul eveniment al „închegatului poloboacelor și bătutul cercurilor”, ritual descris cu o expresivitate ce, parafrazându-l pe Florin Ardelean, am putea spune că aduce deliciul lecturii la un punct suprem. Amintind de poetica sărbătorilor dionisiace, râsul și veselia dau acum scriiturii o „franchețe de carnaval”, ancorând-o puternic în tradiția folclorului românesc:

„ – Șșșșș! Să nu ne-audă...”

Să n-audă doagele și cercurile că avem noi de gând să le punem la treabă împreună. Doagele și cercurile sunt ca Mănenii noștri, îmi spunea Moș Iacob, nu se-ndeamnă să facă lucru obștesc, fiecare de capul lui...

...și tiptil, pitiș, pituliș, ne apropiam de floare: frumoasă și plină de tot felul de taine, așa, închisă pe trei sferturi; cătinel, încetinel (să nu prin’ de veste!), o încoronam... după ce o așezam pe fiecare, Moș Iacob zicea-recita, cu un deget bortilind susul:

„Papa cu-a lui trii coroani puse una pisti alta...” (punea capacul polobocului).

...Dezbârnăm vrana cu ciocanul de alături, vâram în poloboc chișca – nici prea mult, să nu stârnesc drojdia, nici prea puțin, să nu trag aer, sugeam o dată, de două ori; a treia, ca-n poveste, era cea bună: venea vinul – îl îndreptam spre brăcace, apoi scuiam, o dată, de două, de trei ori: rămasul în gură nu-mi plăcea: era acru – îmi plăcea că-i plăcea lui Moș Iacob.

– Măi, băietii, măi (de acea dată, nu mie mi se adresa – eu eram băi’țalu-moș’lui): ce-ai vre tu s’ ieș’? Ai iși tu o lingură din borș-di-pește – din ceala ce mă’liga prăpădește? ’Mbălsămat cu multă foai’-verdi-leuștean? ’Nroșat pi

la răsuflarea gurii mele c-o mână di chiperi?

Ba nu, că ești cam scurticel, ne-om frige la mânuri cân' împlăm cu tini-n foc – ia s' eș' tu o lingurică-di-dulcică-di-jișânică... – nu di nuci, di jișâne-am zîs!; nu di-abricoase, din cele dolofănoase și-anirăsâcioase;”.

În spiritul aceleiași tradiții moldovenesti are loc și confecționarea lingurilor de lemn, de această dată aproape exact ca în Ion Creangă:

„Și, Doamne (cum ar zice – și chiar zice; și bine zice Creangă), ce minunății ieșeau din mânurile lui! Și nu doar cozile alcătuiind șerpi încolăciți, pești cu gura deschisă (parcă pohtind și ei borșul Mătușii Domnica), vrejuri, funii, păsări, flori, adesea și câte un trup (însă întotdeauna îmbrăcat, sirenele lui Moș Iacob purtau, peste solzi, câte ceva, de păreau și fără-solzi) – însă și găvanele pe care ceilalți lingurari le tratează (!) după canoane imuabile, bătrânul le făcea pe-gură (pe măsură!) [...]. ...nu conta cum ieșeau, conta ce zicea el că au să iasă...”.

Preferința pentru jocurile de cuvinte, ludic, și pentru lexicul dialectal creează atmosferă, învăluind scriitura într-un spațiu de basm, unde nu lipsesc ironia subtilă, intertextul, umorul gratuit. Puterea cuvântului ne introduce pe tărâmul lui „a fost odată...” constituind, împreună cu efectele de „culoare locală”, „elementul de contrapondere pentru fraza sincopată și gătuită parcă”, ca urmare a urgenței comunicării. Personificate, obiectele prind viață, dând scriiturii intensitate, amestec de umor și duioșie. De fapt, întregul text este presurat de o suită de astfel de procedee, autorul recurgând, în tentativele sale de depășire a barierelor consacrate, la o „adevărată poetică în act”, urmărită cu o rară consecvență. Menționăm, în acest sens, *calculul lingvistic, anagrama, afereza și apocopa, cuvintele adaptate din alte limbi*, modelul rusesc deținând prioritate, *cuvintele compuse, depreciative, metafore și epitete, intertextul, moldovenismele, jocurile de cuvinte*, nelipsind nici *personificările, propozițiile incidente, onomatopeea, pleonasmul, limbajul popular, aliterția, descântecul, deformările morfologice* și, nu în ultimul rând, *crearea de cuvinte noi*:

„...mașâna a trecut singură, încolo, spre mijlocul satului, mașâna s-a întors, s-a oprit mașâna în dreptul porții lui Moș Iacob”; „înainte, în școală, avusesem o ...conversație cu Ghirei-Han, enkavedizat: Ghireihanov, Hanghireev... Hantătarov”; „'talianu' sau 'trebui' să plecați, doamnă, să vă duceți”; „Când am ajuns la Prut, Ciolovecii (cădea-le-ar bernevecii!) închiseseră noua graniță. Vorba lui Moș Iacob: „Nici n-ați apucat să vă udați picioarele în Iordanu' Prutului, că ați și fost botezați: *săviețki grăjdian*! Măcar eu și cu baba nu ne-am trudit cu drumul: grăjdianu' ne-o chicat în cap...”; „Tremur acum, pentru tremuratul de atunci: nu-l mai țin minte, dar mi-l-am însușit-ca-la-școală” sau „când Doamna plânge, mama o cuprinde pe după mijloc și-i spune că Bun-e-Dumnezeu-o-să-se-ntoarcă”; „Ivane-Hoțomane, Ivan-Pravoslovan, minciunovan”; „Ocolesc un stog de fân dolofan și bineparfumirositor”, „Doamne, ce fete bune frumoase și mustoase și parfumoase și!”; „Asta-i provocare curată, chem Miliția! Îmi stătea pe limbă să zic: Curat Miliția, dar umflați-!”, „Firește, caii, înnebuniți, au luat-o la sănătoasa: peste-un ceas, păgânătatea e ca pleava vânturată/ Iar în urmă se întinde falnic armia, în fine, română, doar se chema, cu acte, Popescu”; „Păi, dacă dă 'Mnezău on chic di ploai'; ș' nu dă 'Mnezău cu cheatra, ca mai anțărt... D-apăi crește pânea lu' 'Nezău, domțători’”; „Da'bine-ați vinit, *daraghie tavarîșci*, obștea m-o trimăs de să vă spui, de la inimă, că muuuul' v-am mai așteptat! D-amu, că tot aț' vinit, fiți bineveniț'!”, „Ion aplica asolamentul, zic. - Aplica... asoilimentu'...”.

Deformând seriozitatea, aceste procedee dau naștere unor „scene burlești care dezvăluie un simț comic, oarecum excentric și hermetic, care necesită rapide asociații complexe, de natură filozofică și social-politică, un simț deosebit al subtilităților cuvântului și cunoașterea folclorului dramatic românesc”. Totodată, denotă un stil hibrid și o manieră aparte de a scrie, „din care străbat la suprafață vocile îndepărtate ale naratorilor anonimi de speță folclorică, ale cronicarilor moldoveni sau ale povestitorului de la Humulești”, exprimând, „în economia artisticului lui Paul Goma, dorința de a crea o lume polifonică, plurivocă [...]”.

În linia tradiției carnavalului se înscriu și alte scene, cum ar fi descântecul Mătușii Domnica de râie, „hodinirea” hectarelor, excesul de ospitalitate al basarabenilor, episodul personificării arborilor porniți în căutarea tatălui aflat în deportare, dar mai ales scena de la scăldat, când naratorul vede, tot din calidor, „o bulboană frumoasă-coz; una de pică; de la soare te puteai uita, dar la ea ba; ce mai încoace-n-colo, Zâna Zânelor Cosânzene...”. Cât despre dansul tatălui revenit acasă, jucându-și crucea pe mormânt, deși am putea să îl includem în aceeași categorie, dansul macabru funcționează, mai degrabă, ca o desacralizare a modelului patern, copilul părăsind acum „universul paradisiac al fanteziei pentru realul coercitiv. Istoria pătrunde și erodează raiul preferit al imaginației infantile”:

„Oamenii mari sunt niște mari tâlhari, tâlhari, tâlhari – și Moș Iacob; în frunte cu tata [...]

– Tâlhărilor! Voi sunteți niște mari tâlhari!, plâng eu, cu foc, din calidoc.

Mă ia în seamă doar Moș Iacob [...] el singur vine lângă mine, în calidor, și mă întreabă, cu limba, acum groasă, de parcă ar fi picior, de ce plâng: mă dor bubele de la gionate?

Mă doare inima de la suflet!!, răcnesc eu, cu deznădejde și cu bucurie că are cine mă asculta...”.

Observăm, așadar, că experiențele traumatizante sunt încadrate de altele, mirifice, ceea ce îndreptățește afirmația că „de la Creangă încoace proza românească n-a mai cunoscut asemenea duios-nostalgică evocare ca-n paginile cu prepeleacurile din Mana sau cu «șezutul» din pădure”. Chiar dacă nu există nimic din tehnica și motivele prozatorului humuleștean, puse în pagină în fragmente precum „la scăldat” ori „pupăza din tei”, „Basarabia și basarabenii lui Goma vin – cu adăposturile lor împodobite și dichisite, înălțate pe stâlpi verticali – direct din Povestea uriașului bonom din Țicău”. Desprinși din „universul lui Breughel”, eroii lui Paul Goma, mai curând „contemplativi decât leneși”, traduc, prin „dezinteresul marcat pentru bunăstare și tot ce ține de funcția lor terestră, [...] o aspirație către spațiul celest de care, acolo sus (în prepeleacuri) sunt ceva mai aproape”. Surprinzând, deosebit de original, acest comportament al celor de la înălțime, care, cum văd vreun drumeț apărând pe calea spre sat strigă „Hoții!”, Ovidiu Pecican îi află explicația în „deturnarea de la contemplație, din statica lor plutire”: „Astfel, demascat, drumețul e îndată recuperat, integrat în micul ritual – cvasi-instinctiv – de comuniune cu transcendența: e urcat, rând pe rând, când într-un prepeleac, când într-altul, sub pretextul gustării de harbuji. Banchetul *sui generis*, în aerul proaspăt și tare al înălțimilor evocat odinioară de Nietzsche, cheamă, vrei-nu vrei, ideea că înfruptarea e cumva și una în ordinea spiritualului”.

O altă perspectivă referitoare la ritualurile *Calidorului*, pornind de la

descrierea *jubiliațiilor corporale* este surprinsă de către Aliona Grati, autoarea considerând că „prin reabilitarea corporalității, Paul Goma se opune tendinței metaforizante a literaturii contemporane, descrierea jubiliațiilor corporale denotând o concepție specifică de estetizare a cotidianului”. Pornind de la realismul de sorginte folclorică, care percepe materialitatea corpului profund pozitiv, ca un început de viață și nicidecum ca o expresie vulgar-materialistă – după cum însăși afirmă –, Aliona Grati consideră că, dacă de-a lungul anilor cultul religios a subminat excesiv corporalitatea și necesitățile ei, folclorul le-a abordat obișnuit, acordându-le valoare egală cu evenimentele naturale, împingându-le spre cotidian. Astfel, revenind la textul lui Paul Goma, „nu se poate vorbi aici de patologii și efecte ereditare malefice, ci de o senisibilitate a naturalului, a percepției organice a lumii, care instaurază domeniul umanului și omenescului chiar și în condițiile unei realități mortifiante. [...] Aventura scăldatului, cea a «mâncării», splendidele imagini ce evocă «omenirea goală alergând prin viile-n floare» sunt încărcate de reminiscențe folclorice. Cu toată «depravarea» și «grosolănia» etalată, aceste scene au ceva din sacralitatea riturilor, ele figurează dezmațul sacru al pubertății și restabilesc dimensiunile «făr-de-bătrâneții»”.

„Scene statice, scene-cheie, scene-sâmbure: momente, stări care, «atinse» mai apoi (chiar azi) cu doar suflarea gurii înspre arama aceluia clopot, prind să răspundă, să vibreze, să sune...” sunt declanșate de către „principalii furnizori ai memoriei deficitare”, tatăl și mama, „provocați să-și reconstituie trecutul”. Dacă tatăl, ancorat pe deplin în realitatea cotidiană, are menirea de a ne introduce și ghida pe tărâmul nedefrișat al istoriei și geografiei, păzindu-ne de căderea în mit și reverie, mama, cu ale ei „cizme dansatrice”, ne duce direct către cer, cultivarea și idealizarea maternului, punct de reper al refugiului imaginar și al ocrotirii fiind intens invocate și în romanele de închisoare. Referindu-ne la binomul static/dinamic, vom constata, cum bine observă Daniela Sitar-Tăut, că tatăl constituie „entitatea dinamică, fiind asociat plecării, distanței, departelui: «*la război, în deportare (moarte), după mâncare*», adică «*cel-așteptat și uneori întors*», în vreme ce mama este persoana statică, așteptândă, dar care preia toate atribuțiile domestice virile”. Tot prin intermediul părinților se realizează acum fuziunea celor două elemente tematice, *istoria* și *femeia*, „într-o formulă chimică ultimativă, dar definitivă pentru proza sa, și într-un aliaj de o complementaritate încheștată”.

Se detașează, astfel, două planuri spațio-temporale: „unul (preponderent) al copilăriei petrecute în Basarabia, în timpul celui de-al doilea război mondial și altul, complementar, ce – situat la o vârstă adultă, – îl comentează și întregeste pe cel dintâi, prin redarea dialogurilor de maturitate purtate cu părinții, în care protagonistul-povestitor are inteligența de a-și rezerva, în continuare, un rol (provocator) de inocent”. Ceea ce s-a observat, de altfel, la întreaga operă a scriitorului basarabean este că, pornind de la sfidarea normelor ortografice, ortoepice, lexicale, gramaticale și sintactice, „este ceva paradoxal feminin în această debordare de pălăvrăgeală cu vervă (care se instituie – s.n.) și nu-i fără semnificație faptul că personajele bine realizate sunt femei”. Întrebat, într-o carte recentă a lui Dinu Mihail, apărută la Chișinău, *la cine vă gândiți când scrieți?*, Paul Goma răspunde: „La cine mă gândesc când scriu... Întrebarea mă pune în încurcătură. N-am mai fost întrebat: **la cine?** – de obicei, răspundeam **la ce...**”

Să încerc...

Încercând, constat că mă gândeam (scriind) numai la partea femeiască.

La câte o fată, la două, la cinci – apoi la mama... Și iar mă gândeam, în timp ce scriam, la o fată anume – și iar mă întorceam cu gândul la mama...

Presupun că nu sunt defel original: în momentele tensionate, privirea caută, dacă nu consolare, atunci sigur, confirmare:

„Ce crede ea: fac bine ce fac?”

Ea – fata-fetele, femeia-femeile, mama (la singular) – exercită prima „cenzură”. Fiind liber consimțită (iată o amintire – dulce – a matriarhatului...), poate fi luat drept autocenzură:

„Ce crede ea: fac bine ceea ce fac?”

Iată o cenzură la care se supune bucuros, chiar cu jubilație (să nu mergem până la extaz...) cel ce poartă condeiul pe hârtie”.

Permanentă raportare la femeie, la mamă ca mod de autocenzură, ne duce cu gândul la „recunoașterea permanenței, în sufletul omenesc, al unui nucleu de copilărie, o copilărie care, chiar dacă este nemișcată, rămâne vie, în afara istoriei, ascunsă celorlalți, care ia aparența unei povești atunci când este povestită, dar care nu capătă realitate decât în momentele sale de iluminare – cu alte cuvinte, în momentele *existenței sale poetice* (s.n.)”. Înnodând firul istoriei acolo unde se rupe firul amintirilor personale, Paul Goma ne farmecă cu măreția celor umili, trezind în noi „nostalgia paradisului pierdut”, situându-l – sub zodia tatălui și al spațiului matern pierdute – cumva la mijloc, între afară și înăuntru: „...Poate că de aceea locul meu de întoarcere este, nu înăuntru de tot, ca încă ne-născuții, ci în calidor, acel vestibul deschis spre ambele părți, acel afară proxim și nu definitiv, acel loc la aer și lumină și umbră și căldură, expus agresiunilor – dar nu morale: oricând poți face pasul înapoi, la adăpost”.

Deformând, prin subtitlul romanului imaginea clasică a unui gen – nostalgic, dar generator de armonie în cele din urmă dacă ar fi să ne gândim la *Amintiri din copilărie*, autorul aruncă această temă a copilăriei în vidul istoriei, destorsionându-i sensul. Iar toate astea, într-o perfectă simbioză între copilărie și sat, așa cum o prezintă, cu deosebită măiestrie, Lucian Blaga:

„...Copilăria petrecută la sat mi se pare singura mea copilărie. Cine nu privește în urma sa peste o asemenea copilărie, mi se pare aproape un condamnat al vieții [...]. Copilăria și satul se întregesc reciproc alcătuind un întreg inseparabil”.

Situată în orizontul cosmic, prelungindu-se în mit, copilăria lui Paul Goma pare a fi „singura poartă deschisă spre metafizica satului, spre acea stranie și firească, în același timp metafizică, vie, adăpostită în inimile, care bat sub acoperișele de paie, și oglindită în fețele bântuite de soartă, dar cu *ochii atârnați de cer* (s.n.)”. Trăind din întregul unei lumi – pentru acest întreg, într-un neîntrerupt schimb de taine și revelații cu acesta, numai o asemenea imagine, vie în timp, te face să te întorci („de la distanța de patruzeci de ani și trei mii de kilometri [...] ... și nu doar cu gândul... Ce să spui doar-cu-gândul despre copilăria fericită?...” – „În copilăria „rememorată” intri (avansezi, retrogradezi, te privește, în fapt îi privește pe cei care freudizează totul...); în copilăria-amintită pătrunzi ca firul de grâu coaja ogorului, dintr-o dată; și pentru prima oară; în copilărie se intră ca în dragoste”.

Valorizat feminin prin însuși simbolul în jurul căruia se centrează întreaga carte, *Din Calidor* se leagă de spiritul masculin abia la nivelul său istoric, construindu-și lumea copilăriei fericite nu atât în realitatea ei, ci restituiind-o în idealitate. Are loc, așadar, „un amestec indecompozabil de memo-

rie și imaginație afectivă. Când retrăiește, scriitorul devine și el un arhitect visător. Un arhitect magic. Un poet”.

Concluzii

Fără a intra pentru prima dată în orizontul prozei lui Paul Goma, patria intactă și copilăria fericită apărând și în romanele gulagului ca „nostalgic pol opus al prezentului nimicitor”, *Din Calidor* aduce în spațiul scriiturii imaginea unei Basarabii idilice, la care autorul se va întoarce ori de câte ori va simți nevoia de a-și trage seva din *albastrăverzimea* apei de la Mana.

Structurat, prin dispunerea capitolelor, „în linia unui crescendo, cu treceri dinspre *andante* spre *allegro* (de la *Casa*, *școala* etc. la tumultoasele *Vin Români!*, *Au venit Români!*, *Au plecat Români!*), după cum nici tehnica contrapunctului nu pare străină compoziției românești, polifonia muzicală a romanului este dublată de plurivocitatea discursului, *Calidorul* lui Paul Goma devenind, „un microcosm al plurilingvismului”, cum avea să îl numească Aliona Grati. Romanul confirmă, astfel, faptul că proza lui Paul Goma se bazează pe legi de compoziție împrumutate din muzică. E de semnalat și aici, ca în toate operele autorului, prezența leitmotivului („Stau în calidorul casei din Mana”) care, „prin frecvența repetare, asigură, pe lângă caracterul poetic al romanului, o fermă coerență în linie tematică, ce întoarce spre sine toate punctele de (aparentă) fugă, îmbogățindu-se prin chiar variațiile (digresiunile) de discurs”. Totodată, metaforă obsedantă, *Calidorul*, construit „după rețeta covrigului” („...Deși scriitor și el, n-ar fi înțeles cum fac eu, cu mâinile mele, o casă – din cuvinte. Ei, cum! După rețeta covrigului [care se confecționează învârtind aluatul în jurul unei găuri date], învâltuiesc și eu cuvinte de-jur-împrejurul calidorului”) „indică *programul specific* (s.n.) de estetizare a cotidianului, într-o manieră circulară și voit concentrică, cu reluări obsesive de teme, motive, în care variază doar instrumentele expresive”. De altfel, acest simbol circular trenează de-a lungul întregului roman, doar spre final surclasând optica obișnuită pentru a se instala în golul nostalgic al plecării. Câteva exemple în acest sens credem că ar fi relevante:

„Totul îmi pleacă de acolo și de atunci, toate mi se întorc, după largi ocoluri, perfect rotunde, după defnive dusuri – atunci și acolo (p. 5).

Mergem, mergem, numai o raită să mai dau pîmprejurul casei ... Numai o raită și mă duc după un căraș... Numai una și plecăm... (p. 9)

...Nu doar pământul, cu un gest rotunjit de nehotărâre și care ar voi să zică: „Pe-aici, pe undeva...” (p. 20)

...Și încă: „avântul” rotunjit cu care pornea, dintr-un loc în altul, în casă, după un obiect... (despre mama, p. 31)

Și bine face: pe loc se-ntunecă cerul – și numai pentru astă clipă huietul e atât de gros, de plin și rotund, încât plesnește, pârâie, crapă... (p. 72)

Așa că mă întorc... la început, nu chiar în Mana mea, în universul ei rotund și pentru eternitate rotunjit, ci „pe-acolo”; prin jur – cât mai prin-jur târcolul. (p. 220)

Răspuns pe măsură: Moș Iacob îl împoșca, îl împușca, îl detuna; scurt; pătrunzător – dar... rotund la capăt, bont (n-avea el nevoie de ascuțit, ca să străbată aerul dintre ograda lui și calidorul nostru, desigur: după ce mai întâi ocolise de trei ori pământul). (p. 222)

Nu-mi aduc aminte plecarea, mă văd în calidor, așteptând [...], mă văd undeva, pe un drum, pe o șosea largă, mergând pe jos, în urma carului, ca să nu tragă prea din greu, bieții boi, că și ei sunt oameni – dar între aceste momente: nimic.

Golul. Gaura covrigului (p. 271)”.

Spațiu situat în centrul eului autobiografic, calidorul este și unul generator de mitologie (interioară) pe care Goma o opune amenințării istoriei. Prin sensul său original, calidorul (*dor frumos*) pare a fi un spațiu pierdut, dar este cu siguranță mai ales unul creat, născut din imaginația-memoria scriitorului, e casa legată de destinul tatălui său de învățător, în care tatăl îl învață apartenența. Spațiu născut dintr-o anumită nostalgie, acea imagine a casei (păstrată doar în memorie), reimaginată după atâția ani, pare a fi o metaforă a tăvălugului istoriei, eul poziționându-se aici ca dezrădăcinat, revoltat, nostalgic, evocator sau creator de mitologie.

Victime ale unei *istorii iraționale*, țăranii lui Paul Goma „sunt doar oameni fixați de soartă la granița dintre două lumi, călcați sistematic și de unii și de ceilalți, mefienți, din această pricină, față de toți”. Cu multe documente sociale, proza lui Paul Goma „este și efortul de-a prelungi documentul în simbol și de a prinde tragismul unei lumi [...] de margine, o lume veche, cu sfinții (Ștefan cel Mare), fantasmеle, obiceiurile și spaimеle ei...”.

Desigur, putem vorbi și despre o tipologie structurată de carte, restituind mai întâi basarabeanul, apoi rusul, arătând că sub același sistem oamenii acționează diferit.

Dacă în romanele gulagului autorul este un auditiv, el consemnând mai întâi ce „aude” și abia mai apoi ce „vede”, de remarcat este faptul că aici, deși are loc aceeași perecepere a lumii prin senzorialitate, ea se realizează invers, pornind de la ceea ce se vede, „stau și văd” devenind stări predilecte pentru mișcarea lumii din calidor. Autorul apelează la adverbe precum „aici” și „acum”, adverbe care indică faptul că reperul (temporal și spațial) nu mai este situat în trecut, ci că axa povestitorului și cea a povestitului se suprapun. Pe de altă parte, aceste adverbe temporale au rolul de a da timpului o altă dimensiune, una „furată” din Grădinile Edenului, desfășurată într-un continuu „acum”, sub ochii noștri, înghițind deopotrivă trecutul, prezentul și viitorul.

Pe de altă parte, paradoxal, dacă în copilărie ni se *arată* atâtea lucruri, încât ne pierdem simțul profund lui *a vedea*, *a vedea* și *a arăta* fiind într-o antiteză violentă, copilul din Paul Goma preferă să vadă, căci „cum ar putea adulții să ne arate lumea pe care au pierdut-o?”. Integrându-se în existențialismul fabulosului, înlocuind percepția cu admirația, luarea în posesie a copilăriei se realizează prin culori, mirosuri, anotimpuri. Astfel, ultimul Crăciun sau scăldatul din „vara veșnică” devin adevărate valori sufletești, valori psihologice directe, imobile, indestructibile. Strecurând întâmplările prin „cerneala simțurilor” și pipăind lumea cu o „senzorialitate exacerbată”, „Paul Goma, din calidorul său cu umbre, reușește să fie «*acolo unde vrei tu*», dar la adăpostul literarității de fiecare dată”.

A stăpâni cuvintele sau a te lăsa stăpânit de cuvinte, ne-am putea întreba? „A stăpâni cuvintele înseamnă a te confunda cu soarta lor și a fi răspunzător de ea. Dar dacă nu mai au soartă? Dacă limbajul în criză – un ironist tragic?, un tragic ipocrit? – nu mai poate remania nici un sens? Să răspunzi de soarta cuvintelor e să închei și să respecti un contract de viață și de moarte [...]. Este să riști. Să repeți cu conștiința ta conștiința celui ce spune că spune: «Îndrăzniți! Eu am biruit lumea!»”. Asumându-și acest risc, Paul Goma se așază în centrul lumii, descoperind „cum miroase Raiul: ca dealurile Manei când înfloresc viile” – în trecut, ca și în prezent, un miros drag este centrul unei intimități. Realizând o *poetică individuală a simțirii*,

după cum avea să afirme Nina Corcinschi, culorile, împreună cu întregul arsenal olfactiv, vizual, tactil rămân însemne imprimare direct pe retina universurilor noastre, „de-acolo-aici” de unde poți vedea „numai de-bine; de fără-bătrânețe”. Se poate vorbi, așadar, de o *estetică a voluptății*, arta apărând, după cum se știe, numai acolo unde se întâlnesc maxima concretețe cu maxima semnificație: „frumusețea este întotdeauna individuală și concretă, unică și irepetabilă, având consubstanțial sensul și semnul, aparența și esența, ideea și expresia”.

Chiar dacă nu respectă ordinea cronologică a evenimentelor, autorul construiește o proză echilibrată, ironia și umorul protejându-o de „căderea în sentimentalism și idilism”, nu și de căderea din Rai, „din mit în istorie”. Dezrădăcinat din spațiul sacru al existenței, copilul ajunge din lumină în întuneric, anul 1944 constituind începutul unui întuneric de refugiu pentru mulți basarabeni. Acum timpul nu mai are răbdare, oamenii fiind dezorientați „între o venire și o ducere”. Odată produsă ruptura, se instalează un zid de protecție între refugiat și refugiu, un zid prin care cel dintâi este împiedicat să vadă, până în clipa maturizării, spațiul care-l adoptă: „Mama plătește, omul se duce de parc-ar veni. Dacă-i întuneric. N-am văzut niciodată un întuneric mai întunecat. Se vede că-i întuneric de refugiu; dacă n-am fi refugiați, s-ar vedea, fie noaptea cât de grea! Dar așa...”.

Dorind să cuprindă totul – miză raportată, de altfel, la întreaga creație a basarabeanului, *Din Calidor* reprezintă începutul, dar, în același timp, continuitatea *începutului* (un *alt* început), autorul nepunând niciun prag, lăsând ușa deschisă, pentru a putea oricând să-și „facă de lucru pe-acolo, pimprijur”, să *facă, refacă, re-vadă, des-facă* și *să facă din nou*, „*Ca-n Întâia Zi. Firește: din calidor*”. Sfărâmând barierele sintaxei convenționale, devenind un *om al verbului* (dotat pentru invenții verbale, cum avea să afirme), fără a fi gratuit, facil, „literaturizat”, kathartic, Paul Goma trăiește, prin scris, la intensitate maximă, parodiind și, totodată, poetizând, iar toate astea „în beneficiul libertății, ca principiu de creație”. Construindu-și opera nu doar de la ce „s-a întâmplat” ci, mai ales, de la ce „ar fi putut să se întâmple” („literatura nu lucrează cu adevărul - «a fost adevărat», ci cu veridicul, cu «ar-fi-putut-să-fie-adevărat»”), anticalofil și anti-manierist, dovedind „un altfel de rafinament decât cel formal-estetizant, descoperind o altfel de poezie decât cea izvorâtă din lirism, etnografie ori prețiozitate textualistă, autorul *Patimilor după Pitești* refuză programatic poeticitatea, nu și poezia (am putea scrie chiar Poezia)”, construind, din Calidorul său cu *umbre* și *lumini* nu doar o istorie a sa, ci o istorie a noastră, a tuturor („drama lui oglindește perfect drama întregii națiuni”), după cum observă Liviu Cangeopol, reverberând, în diverse acorduri, fie o tensiune ontică, fie o recuperare paradisiacă, „totul însă pe temelia trăitului”:

„ – Uite ce e, puiul mamei: ești mare de-acum; de-acum trebuie să înțelegi cum stau lucrurile pe lumea asta; și cu noi în ea. Noi suntem, de-acum, niște refugiați...”

Eu nu vreau să fiu refugiat!

Ei, dac-ar fi după noi...

Eu nu vreau refugiat, adică culcat pe jos, în cancelarie, pe-ntuneric și, în plus, lung de foame!

Se spune: lat de foame. Sau: mort de foame – nu lung.

Eu spun cum spun. Nu sunt mort și nu sunt lat. Eu sunt viu și mi-e așa de foame, încât simt cum mă lungesc. Simt cum cresc. Sunt lung și mare, de foame, mamă...”.

Asemenea pagini sfâșietoare, încheind-deschizând filele voletului autobiografic, trecute prin sufletul pueril de copil, grefate de mâna fermă și, totuși, obosită de atâta exil a adultului, violentând cursul firesc al lucrurilor, ne opresc din mersul istoriei, pironindu-ne în fața foii încă mirosindă a școală, a motorină-de-podele, și praf-de-podele, și a-elev, și a-cărțile-elevului, și a învățător..., îndemnându-ne spre „orbita relecturii” – infinită dar, în același timp, amplă și totală, boantă, mustind de autenticitate și de suflul *viu* al inefabilului. Pesemne că „după ce ai pierdut totul, ți-a rămas totul. De spus”. Să-l ascultăm, vorbind, participând la dialog, lăsându-ne amprenta pe clanta întredeschisă a operei – e un semn că cineva așteaptă cu acribie clipa întorcerii la Ithaca, e un semn că, încă, mai crede în miracole. Să le spulberăm? sau să le dăm viață? – rămâne o probă de verticalitate pe care ne-o asumăm în dorința de a demonstra că „poți învăța *libertatea* (s.n.) nu doar de la cei care sunt multă vreme liberi. Ci și de la cei care au fost robi până mai ieri”, iar asta în condițiile în care arta nu exprimă decât nostalgia unei libertăți totale: „il (art) n’exprime jamais, profondément, que la nostalgie d’une liberté totale, d’un détachement, d’une indifférence et d’une innocence qui le laisseraient faire retour à sa seule vérité: celle d’être le recommencement absolu dans un monde ou rien encore ne serait arrivé, et prêt pour son seul avènement [...]”.

BIBLIOGRAFIE

I. Volume

Goma, Paul, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, Editura Polirom, Iași, 2004

II. Studii teoretice

Alexandrescu, Sorin, *Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice*, Editura Univers, București, 2000

Bachelard, Gaston, *Poetica reveriei*, Traducere din franceză de Luminița Brăileanu, Editura Paralela 45, Pitești, 2005

Bahtin, M., *Probleme de literatură și estetică*, Traducere de Nicolae Iliescu, Editura Univers, București, 1982

Barthes, Roland, *Gradul zero al scriiturii. Noi eseuri critice*, Traducere din franceză de Alex. Cistelecan, Editura Cartier, Chișinău, 2006

Behring, Eva, *Scriitori români din Exil 1945-1989*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001

Bлага, Lucian, *Elogiul Satului Românesc*, Depozitul general Cartea Românească, Bulevardul Academiei, 3-5, București, 1937

Caraion, Ion, *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995

Cimpoi, Mihai, *Basarabia sub steaua exilului*, Editura Viitorul Românesc, București, 1994

Culea, Haralambie, *Cunoașterea sociologică*, Editura Academiei, București, 1976

Dinu, Mihail, *Paul Goma sau Predica în Pustiu*, Editura Magna-Princeps, Chișinău, 2010

Lefebve, Maurice-Jean, *Structure du discours de la poésie et du récit*, Éditions de la Baconnière, Neuchâtel (Suisse), 1971

Morar, Vasile, *Moralități elementare*, Ediția a II-a, Editura Paideia, București, 2004

Negoitescu, Ion, *Scriitori contemporani*, Editura Dacia, Cluj, 1994

Oprea, Nicolae, *Timpul lecturii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002

Podoaba, Virgil, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura

- Paralela 45, Pitești, 2004
 Podoabă, Virgil, *Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii*, Editura Paralela 45, București, 2007
 Sălcudeanu, Nicoleta, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003
 Simion, Eugen, *Genurile autobiograficului*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002
 Simuț, Ion, *Reabilitarea ficțiunii*, Editura Institutului Cultural, București, 2004
 Ungureanu, Cornel, *La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului*, Editura Amarcod, Timișoara, 1995
 Vianu, Tudor, *Estetica*, Editura Pentru Literatură, București, 1968

III. Periodice românești

- Bălănescu, Flori, *Paul Goma – Românul rătăcitor în patria limbii române*, în „Metaliteratură” nr. 5-6 (25)/2010, p. 21
 Corcinschi, Nina, *Printre figurile și tropii lui Paul Goma*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 80
 Goma, Paul, *Despre „Ostinato” și altele (VI)*, în „Vatra”, nr. 9/1992, p. 8
 Grati, Aliona, *Romanul Din calidor de Paul Goma: dialoguri cu „memoria genului”*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (19)/2008, p. 90
 Leiderman, N., *Траектории «экспериментирующей эпохи»*, în „Вопросы литературы”, iulie-august/2002, p. 10
 Malița, Liviu, *Orfânelul*, în „Apostrof”, nr. 5-6-7/1990, p. 44
 Pecican, Ovidiu, *Singur printre ai săi*, în „Familia”, nr. 3/1994, p. 23
 Turcanu, Andrei, *Paul Goma: atitudine și poezie*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 88

IV. Dicționare, Istorii literare și Antologii

- Dicționar analitic de opere literare românești*, coordonator Ion Pop, vol. I, A-D, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000
Dicționar analitic de opere literare românești, coordonator Ion Pop, vol. III, M-P, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000
Dicționarul esențial al scriitorilor români, Coordonatori Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, Editura Albatros, București, 2000
Dicționarul general al literaturii române, E/K, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005
Istoria critică a literaturii române contemporane 1941-2000, Alex. Ștefănescu, Editura Mașina de scris, București, 2005
Istoria literaturii române de azi pe mâine, vol. II, Popa, Marian, Editura Semne, București, 2009
Valențe europene ale literaturii române contemporane, Coordonator Ion Simuț, Editura Universității din Oradea, 2007
 Cornel Ungureanu, *La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului*, Editura Amarcod, Timișoara, 1995, p. 230
 Ion Simuț, *Reabilitarea ficțiunii*, Editura Institutului Cultural, București, 2004, p. 191
 Virgil Podoaba, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 244
 Apud Roland Barthes, *Gradul zero al scriiturii*, în *Poetică și Stilistică. Orientări moderne. Prolegomene și Antologie* de Mihail Nasta și Sorin Alexandrescu, Editura Univers, București, 1972, p. 224
 Eva Behring, *Scriitori români din Exil. 1945-1989*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001, p. 157
 M. Bahtin, *Probleme de literatură și estetică*, Traducere de Nicolae Iliescu, Editura Univers, București, 1982

- Apud Marian Vasile, M. Bahtin, *op. cit.*, p. 20
- Maurice-Jean Lefebvre, *Structure du discours de la poésie et du récit*, Éditions de la Baconnière, Neuchâtel (Suisse), 1971, p. 27: „Arta se naște acolo unde se sparge comunicarea” (traducerea noastră).
- Paul Goma, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, Editura Polirom, Iași, 2004, p. 6
- Nicolae Oprea, *Timpul lecturii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
- Nicoleta Sălcudeanu, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003, p. 106
- Paul Goma, *op. cit.*, p. 21
- Ibidem*, p. 266
- Nicoleta Sălcudeanu, *op. cit.*, p. 107
- M. Bahtin, *Probleme de literatură și estetică*, Traducere de Nicolae Iliescu, Editura Univers, București, 1982, p. 351
- Paul Goma, *op. cit.*, p. 20
- Virgil Podoabă, *Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii*, Editura Paralela, București, 2007, p. 83
- Idem*
- Eugen Simion, *Genurile biograficului*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002, p. 29
- Paul Goma, *op. cit.*, pp. 27, 33, 87, 91, 96, 262
- Eugen Simion, *Dicționarul general al literaturii române*, E/K, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, pp. 382-383
- Н. Лейдерман, Траектории «экспериментирующей эпохи», în „Вопросы литературы”, iulie-august 2002
- Ibidem*, «Хаосографу» и «Космографу» («Хаосографии» și «Cosmografii»), p. 10
- Vasile Morar, *Moralități elementare*, Ediția a II-a, Editura Paideia, București, 2004, p. 28
- Ibidem*, p. 26
- Sorin Alexandrescu, *Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice*, Editura Univers, București, 2000, p. 117
- Paul Goma, *op.cit.*, pp. 179-180
- Ibidem*, p. 18
- Ion Negoitescu, *Scriitori contemporani*, Editura Dacia, Cluj, p. 195
- Paul Goma, *op.cit.*, p. 7
- Ibidem*, p. 220
- Ibidem*, p. 13
- Ibidem*, p. 233
- Culea, Haralambie, *Cunoașterea sociologică*, Editura Academiei, București, 1976, pp.104-119
- Georges Walter, „Quest-France”, 26 iulie 1987
- Lucian Blaga, *Elogiul Satului Românesc*, Depozitul general Cartea Românească, Bulevardul Academiei, 3-5, București, 1937, p. 11
- Ibidem*, pp. 223-225
- Ibidem*, p. 230

Încercări de analiză a formelor lingvistice propriu-zise, a simțului excepțional al limbii, într-un cuvânt a *stilului Goma*, descoperim la Alexandru Laszlo, în revista „Basarabia”, mai 1993, articol apărut mai târziu în cartea sa *Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma*, Editura Bastion, Timișoara, 2009, cu titlul *Un spontan bine temperat*; câteva reflecții în legătură cu acest subiect face și Daniel Cristea-Enache, în volumul *Concert de deschidere*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001, cu titlul *Cazul Goma*; o analiză fundamentală și foarte serioasă realizează Tatiana Slama-Cazacu în revista „Vatra”, nr. 10-11/2000, *Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma*; iar un studiu recent în acest sens scrie Nina Corcinschi în revista „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010.

Aliona Grati, „Romanul *Din Calidor* de Paul Goma: dialoguri cu «memoria genu-

- lui», în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2008, p. 90
Ibidem, p. 93
Ibidem, p. 94
 Liviu Malița, *Orfănelul*, în „Apostrof”, nr. 5-6-7/1990, p. 44
 Paul Goma, *op. cit.*, pp. 168-169
 Ovidiu Pecican, *Singur printre ai săi*, în „Familia”, nr. 3/1994, p. 23
Idem
Idem
Idem
 Aliona Grati, *op. cit.*, pp. 91-92
Ibidem, p. 92
 Paul Goma, *op. cit.*, p. 52
 Daniela Sitar-Tăut, *Paul Goma. Poetica insurecției*, în *Memorialistica închisorilor. Diasporă. Disidență*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2009, p. 84
 Nicoleta Sălcudeanu, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003, p. 103
 Ion Pop, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. I, A-D, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000, p. 311
 Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, vol. II, Editura Semne, București, 2009, p. 662
 Dinu Mihail, *Paul Goma sau Predica în Pustiu*, Editura Magna-Princeps, Chișinău, 2010
 Apud Paul Goma, Dinu Mihail, *op. cit.*, pp. 18-19
 Gaston Bachelard, *Poetica reveriei*, Traducere din franceză de Luminița Brăileanu, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, p. 104
 Lucian Blaga, *Elogiul Satului Românesc*, Depozitul general Cartea Românească, Bulevardul Academiei, 3-5, București, 1937, p. 4
Ibidem, p. 5
 Virgil Podoabă, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 259
 Ion Pop, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. I, A-D, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000, p. 311
Idem
 Paul Goma, *op. cit.*, p. 21
 Nina Corcinschi, *Printre figurile și tropii lui Paul Goma*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 80
 Paul Goma, *op. cit.*
 Eugen Simion, *Genurile autobiograficului*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002, p. 126
 Nicoleta Sălcudeanu, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003, pp. 106-107
 Ion Caraion, *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 22
Idem
 Nina Corcinschi, *op. cit.*, p. 80
 Tudor Vianu, *Estetica*, Editura Pentru Literatură, București, 1968, p. 69
 Paul Goma, *op. cit.*, p. 278
 Nina Corcinschi, *op. cit.*, p. 83
 Apud Paul Goma, Dinu Mihail, *op. cit.*, p. 29
 Andrei Țurcanu, *Paul Goma: atitudine și poezie*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 88
 Paul Goma, *op. cit.*, p. 282
 Flori Bălănescu, *Paul Goma – Românul rătăcitor în patria limbii române*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 21
 Apud Paul Goma, Dinu Mihail, *op. cit.*, p. 57
 Maurice-Jean Lefebvre, *op. cit.*, p. 178 „ea (arta) nu exprimă niciodată, profund, decât nostalgia unei libertăți totale, a unei detașări, indiferențe și a unei nevinovății care ar

lăsa-o să se întoarcă la un singur adevăr: acela de a fi un nou început absolut într-o lume în care nimic încă nu s-ar fi întâmplat, și gata pentru propria sa venire [...]” (traducerea noastră).

*

“...documentele CNSAS, în care Groșan și-ar fi turnat profesorul de filosofie de la facultate”

Nu mi-a fost niciodată simpatic Groșan, dar nu mă încred orbește în “documentele CNSAS”. Că acelea vor fi transcriind o situație de la un moment dat - nimeni n-o neagă. Dar eu sar peste “contradicțiuni” și întreb: Ce i s-a întâmplat profesorului în urma denunțului lui Groșan? I s-a, ori nu i s-a?

Judec strâmb, dar e judecata mea. De ce:

Fiindcă uite, mie mi s-a întâmplat să nu mai pot publica și mai ales: să nu se vorbească/scrie despre puținele cărți strecurate pe ici, pe colo, însă nici Manolescu, nici Gârbea, nici Liiceanu, nici Pleșu, nici Adameșteanu, nici M.D. Gheorghiu, nici Guzgarian, nici Shafir, nici Andreescu, nici Antonesei, nici Laszlo, nici Șimonca, nici Carmen Mușat, nici D. Cristea Enache nici “R. Ioanid”, - cum ar veni: pârîtorii, denunțatorii, antisemitizatorii mei, nu au fost “supărați”, își văd liniștiți de turnătoriile lor, nu au fost puși la stâlpul infamiei pentru că au denunțat calomnios.

Vreau să-l văd țintuit de gard, în piroane, pe securistul care a exercitat asupra nefericitului student Groșan o asemenea presiune, însoțită de amenințări, încât să ajungă să semneze acel angajament. Da, dar de securosnicul bestialist nimeni nu se-atinge nici azi - de frică, de jenă: dacă e un văr al Groșanului?

Joi 27 ianuarie 2011

Și în Yemen! Și acolo Cel-Mai domnește de peste 30 ani!

*

Oleg Brega a deschis, pe **www.CurajMD** și mi-a rezervat o rubrică în care, azi a reprodus un fragment din Jurnal 2010, 27 decembrie.

De-acum o să am cinci vizitatori zilnic, nu doar 2-3, ca pe timpurile intunecate...

*

Așadar: azi e joi, 27 ianuarie. Penultima zi dintr-o săptămână în care tot nu se mai poate face nimic bun, iar luna viitoare este ultima zi a lunii.

Așadar eu îmi închei “activitatea” basarabeană. Îmi iau

rămas-bun de la toate visele, de la toate promisiunile basarabeților mei.

Îl vor fi criticat pe Mihai Cimpoi scriitorii moldoveni - pentru că îmi trimisese invitația primă; îi vor fi reproșat lui Gheorghe Duca, președintele Academiei că apucase să facă promisiuni de reparare a gafelor guvernamentale, traduse prin “diplomații” de trei lulele. Și nu le vor fi iertând acestora doi greșeala - gravă, de neiertat - de a fi fost la originea stabilirii “Anului Goma”, de a fi lăsat să se strecoare în presă propunerile scrise, cu numele și funcția celor care ar fi semnat - dacă... E-he, dacă ar fi avut lelea Ileana șenile de T 34...

N-a avut și nici nu i-au trebuit. Ce să facă “bunicii noștri care ne-au vândut comuniștilor pe-o b’cățacă di pensioari?”, cum se plâneau cei mai lucizi - și mai neputincioși (și mai tineri) - dintre basarabeni, după alegeri.

Necazul - și suferința - meu/mea a fost că am crezut în promisiuni. Am crezut în oamenii care le făcuseră. Am crezut, i-am crezut, chiar dacă Jurnalul 2010, a doua a sa jumătate, e presărat de temeri că nu, de bănuieli că vor exista opuneri din partea evreilor, a rușilor, a dâmbovitelor lui Băsescu, a meteorologiei, a ghinionului românului și a basarabeianului împotriva căruia nu poți face ni’ca.

La aceste... imponderabile s-au adăugat câteva foarte-ponderabile-locale, pe care nu aveau cum să le cunosc:

- înfrângerea lui Cimpoi în alegerile pentru șefia Uniunii Scriitorilor;

- înfrângerea cășcaților, a analfabeților de la conducerea Alianței - la care s-a adăugat forța de distrugere a comuniștilor, a evreilor, a “comisarilor europeni” care nu aveau interes ca democrația, fie și firavă, clătinându-se pe picioare să vadă lumina zilei la Chișinău;

- în fine, a treia: rolul toxic jucat de Bodrug și de a lui editură “Prut Internațional” [cei care nu știu franceză, să afle: “Prut”, numele râului, grafiat “Prout”, însă rostit tot ca în românește: *Prut*, semnifică, pardon, scuzați, “Bășină”]. Acesta - vorbesc de patron, care nu și-ar fi botezat “afacerea” cu numele împutiturozitor descris mai sus, dacă ar fi fost alfabetizat și ar fi știut măcar oleacă de franțuskă, ori ar fi avut un consilier care să cunoască măcar rudimente din limba lui Racine; și dacă el însuși ar fi avut noțiuni elementare de Istorie a Basarabiei și nu și-ar fi botezat editura, acea chestie care scoate cărți și le difuzează - cu numele râului-blestemat-care-n-două-ne-a-tăiat - nu-i acesta dublu analfabetism? Bodrug, deputat, sperase să obțină subvenția guvernamentală destinată editării “Seriei Goma” și a sărit pe

ocazie, dar șiret ca o vulpe, nu s-a amestecat el însuși, nu mi-a adresat măcar un bilețel electronic (și nu m-a felicitat de ziua mea - ca să nu i se reproșeze că s-a “înhăitat” cu Goma, facistul, antisimitul). Și-a comunicat “părerea” - fiindcă păreri are, are, dar vorba Ardeleanului vorbind de ale lui Iorga; «Nu tăte-s bune» - numai prin intermediari: Luminița Dumbrăveanu, Duca, Olga Stanciu... A fost încurajat și de prezența lui Gheorghe Duca printre guvernamentali, sperînd că președintele Academiei va face ceea ce el, Bodrug, se ferea ca de foc a face, ca să nu-și frigă lăbuțele. Numai că cei trei din fruntea Moldovei s-au mâncat între ei, încă înainte de “victoria în alegeri”, împărțindu-și o pradă virtuală - și iată ce a ieșit; un că-cat (frate bun cu *Bășina Internaționalnică*).

Nu mai există nici o speranță - nici pentru mine, nici pentru veșnic nefericiții basarabeni de care li se rupe-n paispe basarabenilor Lupu și Filat (bine: și lui Ghimpu, că nu se va fi frecat atâta vreme de conaționalii săi, fără să i se ia, pe mâni, pe la gură jegul sovietic varianta “maldovineasci”). Mie nu mi-a rămas nici o șansă de a-mi tipări la Chișinău cărțile, nici de a-mi amenaja un culcuș - cu calidor - la Mana, nici... nimic. Ni-mic. Voi rămâne răsplătit doar cu invitațiile lui Cimpoi, cu promisiunile lui Duca de reparare a imbecilităților lui Leancă și mai ales cu semnele de prețuire manifestate la Colocviul de la 4 octombrie 2010 precum și la alcătuirea numărului special a revistei *Metaliteratură* la care au trudit “femeile mele”, dragele, cu Aliona Grati în frunte (dar, vai, nici ele nu au putut mai mult decât li s-a permis să poată).

Ce gură spurcată a avut Oleg Brega când “a (pre)văzut” cum plec, cu coada între picioare, după “festivități”: sunt lăsat în gară, cu geamantanele cu care am venit, cu nevasta și cu feciorul - doar că nu ne-au dat prețiosul sfat :

«De-aici descurcați-vă singuri, că noi avem treabă: instaurăm europenitatea în acest colț de Asie!»

Am exagerat pe ici, pe colo, dar în esență asta este: basarabeni mei cei dragi m-au vrut pe mine - și pe Filip, însă fără exagerațiune - pe Ana Maria “nu prea”. Nu prea deloc. Nu fiindcă Ana este evreică - dar Tcaciuk nu este evreu?, încă din cei foarte-răi? - dar, știind ei, “demnitarii” că, fără nevastă nu plec la Chișinău, au profitat, măgarii, de acest “clenci”; dacă Goma nu vine fără soție, hai să facem să nu vină de loc, nici el!

În cele din urmă au cedat - pe hârtie, într-o promisiune prin Luminița Dumbrăveanu - i-au acordat și Anei /tot pe hârtie/ marea favoare de a călca pământul bărbatului său și al părinților și al strămoșilor, nu doar ai soțului, ci și al fiului - ca fiu al nostru, oricât ar strâmba din nas tovarășul nostru Leancă. Iar la

urmă, după bănuiala-adevărată a lui Oleg Brega, îndemnul exprimat în cea mai corectă limbă rusă:

«*Cemadan - vokzal*» (să fiu corectat, eu, dacă nu am grafiat cum trebuia zicerea: «Valiza și la gară!»).

Și nu știu de ce îmi bâzâie în memoria auzului o frântură dintr-un cântec - tot rusesc, intonat în gara Chișinău, pentru noi, Gomie:

“*Prașceai, mama...*” - fac apel la știutorii limbii lui Lenin și Stalin, pe care eu am uitat-o, fiindcă așa am vrut - și rău am făcut, aș fi înțeles limba lui Voronin când îi înjură, în voroninește pe maldavenii lui, iobagi ai rușilor și palestinieni ai tkaciucilor.

Vineri 28 ianuarie 2011

Egiptul arde și el. Mahomed el Baradei (comisarul pentru afaceri nucleare - și care seamănă cu regretatul socru-meu, Năvodaru), originar din Egipt s-a întors “acasă”, să ajute tranziția spre democrație... Să-l ajute Alah să reușească!

În Tunisia, din vechiul guvern au mai rămas doi inși, printre care Ghanoucci.

Sâmbătă 29 ianuarie 2011

În Egipt Moubarak promite... un nou guvern - atât.

În Turcia manifestări de solidaritate cu egiptenii.

La Teheran un înalt demnitar (religios) vede, în revolta musulmanilor întinsă peste tot (și la ei?) înfrângerea spiritului laic occidental, victoria religiosului islamic.

*

Iar e foarte bun Bedros Horasangian; dublu foarte bun:

“Transformarea unui intelectual de marcă, precum Teodor Baconschi, într-un simplu propagandist de partid este cu totul regretabilă. Și nici nu este eficientă. Cuvîntarea domniei sale de Ziua Unirii de la Iași s-a transformat dintr-un apel la simbolistica Unirii într-o muștruluială adusă celor care huiduiau. Nu avem prea multe de comentat, luăm lucrurile așa cum sînt. Dacă asta este prețul unui portofoliu în Guvernul Boc și dacă colegialitatea cu Botiș, Ialomițeanu sau Gabriel Oprea este o onoare, refuzăm să mai obiectăm într-un fel sau altul. (...) Că veni vorba, ce treabă au șefii SRI și SIE cu recalcularea sau nu a pensiilor militarilor? De ce au fost convocați ei la Cotroceni pentru a discuta o decizie constituțională și aplicațiile ei guvernamentale? Dacă era o chestiune de siguranță națională, și existau informații și elemente care să alarmeze siguranța României, ar fi trebuit să se convoace Consiliul de Apărare, care are atribuții directe în acest sens. Dar așa președintele a dovedit ceea ce deja e limpede: serviciile speciale sînt mai importante decît

Parlamentul și Guvernul României. Dacă un Cosmîncă, Hrebengiuc și Șerban Mihăilescu sau un Flutur, Falcă și Ioan Oltean știu lecția aburirii maselor de la sat și oraș pe vechile tehnici – cu poporul, pentru popor –, cu personalități ca Teodor Baconski, aruncate la sacrificiu în bătăliile politicii interne, nu se va ajunge prea departe. Păcat, dar și semnificativ, desigur, pentru slăbiciunile actualei coaliții de guvernare. Care, în loc să ia taurul de coarne și să recâștige încrederea oamenilor și să-i facă să simtă că tot ce se decide și se face este în favoarea și spre binele lor, continuă această politică de forță, de admonestări și de găsit vinovății. Chiar și acolo unde greșelile sînt evidente. Ori televiziunile și mogulii manipulează opinia publică, ori sindicatele sau jurnaliștii neafiliați puterii duc de nas mulțimile – cam asta e judecata guvernanților. (...)

P.S.: Atragem atenția lui Andrei Pleșu, cu salamalecurile și temenelele amicale de rigoare, că Nicu Steinhardt nu a avut hîrtie și creion la mititica, să scrie acolo **Jurnalul fericirii**, cum a afirmat senin domnia sa în dialogul televizat cu Gabriel Liiceanu, din emisiunea 50 de minute cu Pleșu și Liiceanu (TVR 1, duminică, 23 ianuarie). Poate am înțeles noi greșit, să zicem. Totuși, e bine de știut că l-a scris ulterior ieșirii de la pîrnaie, manuscrisul a fost confiscat de băieții cu ochi albaștri și rescris apoi, din memorie, de acel fantast gînditor și monah român. Virgil Ciomoș, dacă memoria nu ne joacă feste, a povestit toată această extraordinară aventură a unei cărți greu de uitat. Nu de altceva, dar emisiunea de pe TVR 1 a pătruns și acolo unde nu au ajuns și cărțile lui N. Steinhardt. În rest, no comment!

Aceleași antipatii am și eu: ditamai teologul, specializat în jacuzzi - eu l-am chișcat în legătură cu “personalul” consulatului de la Chișinău recrutat din caralii închisorilor din dreapta Prutului, instrucți să se poarte măgărește, securește cu solici-tanții cetățeniei RSR; ce nevoie a avut el să-și modifice grafia numelui? Asta mi s-a părut de un prost gust desăvârșit, când am constatat dispariția *ky*-ului moștenit de la bunicu-său, popa din Cofa, Hotin, mi se confirmă acum, după prestația de la Iași, chiar de Ziua Sfântă a Unirii - el, un basarabean, fiu de poet realist-socialist pocăit. A, că a fost “ofensat”, mă rog frumos de huiduielile mulțimii, auzindu-l muștruluindu-i pe amărății cetățeni, victime directe ai comanditarilor discursului său de fost ambasadar la Vatican: trivialul Băsescu și prostul-satului Boc - foarte bine, ar fi meritat să fie bombardat și cu pătlăgele - vai, prea scumpe, în ianuarie, de ouă nici vorbă: să strici bunătate de ouă pe un rahat securist, ca Baco’? - el de ce s-a băgat în treuca porcilor? Nu s-a gîndit că i se maculează pantofii de viitor prezi-dențiabil? Așa-i trebuie teologului cu epoleți albaștri, Baconski!

De Pleșu - ce să mai zic? Nici Bedros nu este sigur de faptul că a spus ceea ce presupune el că ar fi spus.

Însă dacă a rostit într-adevăr povestea cu “hîrtia și creionul în celulă...”, atunci e foarte grav: ar fi trebuit să știe care era “regimul de detenție” comunist: pentru o etichetă de pe un flacon de medicamente făcută-la-stînga într-o vizită la infirmerie,

căpătai o săptămână de carceră - nu mai vorbesc de ciomăgeala zdravănă - iar despre creion nu mai vorbim.

Eu credeam că se cunoaște “istoria” **Jurnalului fericirii**, *scris de Steinhardt după liberarea din închisoare*, probabil-sigur denunțat de un “bun prieten” sau de un învățacel ascultător, Securitatea i-a confiscat manuscrisul. Cu un efort supraomenesc, autorul, jefuit de memoria, de sufletul său a scris o nouă variantă - o copie din aceasta am purtat-o, împreună cu Marie-France Ionescu și cu Virgil Tănase prin București, până i-am ameuțit pe “urmăritori”, apoi am pus-o la “cutia poștală”, de unde a ajuns la Virgil Ierunca, la Paris.

Chiar dacă Bedros Horasangian nu va fi auzit bine cuvintele Pleșului nostru internațional, eu cred că “Andreiul” lui “Gabi” tot măgar este, a spus o măgărărie. Și tot din ignoranța-i bășinoasă:

În ianuarie 1990, după întâia sa călătorie în România, Marie-France Ionescu povestise, indignată, cuvintele lui Pleșu în legătură cu “programul” său editorial:

«Îi vom traduce pe Ionesco, pe Monica Lovinescu, pe Goma, pe Tepeș... și îi vom edita».

Vacă pleasă! - tot așa a rămas după 20 de ani! Dacă Ionesco avea nevoie să fie tradus, nu același lucru se întâmpla cu Moniciei, cu mine, cu Tepeș - care scrisesem în românește!

Duminică 30 ianuarie 2011

Penultima zi din ianuarie. Senzație că am ajuns pe buza promontoriului de unde începe Marea Moartă.

Mi-e din ce în ce mai greu cu echilibrul... desechilibrat, nu mai îndrăznesc, de zile, dacă nu de săptămâni să ies până la prăvălia de sub noi pentru cumpărăturile zilnice: pâine, lapte, iaurt... Asta și pentru că picioarele mi-au slăbit, îmi bătâie - sau bătâi eu deasupra lor - nu mai sunt deloc sigur pe călcătură. Mi s-au anchilozat de când nu le mai folosesc decât la deplasări în triunghi: pat - ordinator - sala de baie.

Ei, da: asta-i bătrânețea. Și boala. Și supărarea.

Mă întreb cum mi-ar fi fost viața dacă Cimpoi nu m-ar fi invitat acasă. Cu certitudine: mai-bine; adică: muuult mai puțin rău. Nu am fi fost - toți trei - în euforia călătoriei, în depresia dezamăgirilor, eu nu aș fi avut necazul acela cu voma - de atunci am rămas cvasi-invalid, oricum, diminuat. Desigur, chiar absent de acolo, de acasă, am avut mari bucurii: Colocviul de la Academie, alcătuirea numărului din *Metaliteratură*, senzația că sunt corcolit - de la distanță, se înțelege. Ceea ce nu mă

impiedecă să afirm: degradarea, până la prăbușire a sănătății Anei și a mea se datorează refuzului de a mi se da cetățenia Moldovei, “act politic” comis de oameni fricoși, neavînd curajul normalității - iar aici, în afară de asociațiile evreiești care măcar au acționat pe față, nepermițînd “intruziunea” noastră pe pămîntul nostru, “guvernării”, troica Alianței, niște neputincioși, profund analfabeți, dar cu gîndul numai la ce-or să capete ei, dacă sunt corecți-politicește. Și nu mă flatează deloc, dar deloc importanța pe care mi-au dat-o - în sens negativ - primarii-adjuncți de la Chișinău. Ei m-au considerat “cheia” succeselor lor: dacă nu-mi permit mie să mă întorc pe pămîntul părinților, al strămoșilor mei, atunci ei vor fi bine notați, favorabil “apreciați” de ruși, de evrei, de ungurul Meszei, precum și de liota de incapabili - și aceia profund analfabeți - din Consiliul Europei.

*

Un general (de spionaj!), în *Cotidianul*, pretinde că Noica și ucenicii săi ar fi fost manipulați de serviciile secrete britanice. Cică editura Politica i-a fost dăruită lui Liiceanu tot la sugestia unui englez.

Și eu ce fac: dau vina topirii, îndepărtării mele de nucleul din jurul Monicăi Lovinescu la perfectarea portofoliului noii edituri, Humanitas? ; deasemeni retragerea din librării și trimiterea la topit a cărții mele **Culoarea curcubeului** tot pe Albionul Perfid? Ce simplu și comod ar fi pentru acoperirea porcăriilor, a găinăriilor autohtone liicene și pleșe cu țolul Majestății Sale!

*

„L-am *văzut pe Vladimir Voronin arhiplin de emoții*, care ar putea dăuna discuțiilor. Anume din acest motiv am decis ca aceste discuții să aibă loc între liderii fracțiunilor parlamentare”, susține Lupu”

[Nota mea: în fotografia însoțitoare l-am putut vedea pe Voronin, nu doar boțit de neputință, dar rătăcit de moarte, gata să izbucnească în plîns]

*

Aiuritoare știre. Pentru mine, din trei motive:

1. m-am născut doar “pe-acolo”, în urmă cu peste 75 ani;
2. sunt traumatizat pentru totdeauna de “rugul cărților - atât din curtea școlii din Mana, în 13 ianuarie 1941, cât și de rugurile succesive “epurărilor cărților” în Ardeal;
3. sunt rănit - tot pentru totdeauna - de actul de barbarie

(repet: **de barbarie**) făptuit de Gabriel Liiceanu, editorul meu de la Humanitas, care, după ce a retras de urgență din librării, în iunie 1991 (**corectez: 1990**) cartea de mărturie **Culoarea curcubeului**, iar după doi ani de “depozitarea strategică” a tri-mis-o, la topit, la fabrica de hârtie Bușteni.

Suferind atâtea agresiuni, prin *carte, acel semn al existenței, al identității noastre, ca popor, din care și așa aveam prea puține* - din partea ocupanților bolșevici, întâi a Basarabiei, apoi a restului României, iar “după rivoluție”, din partea unor intelectuali, unii prieteni ai mei: Liiceanu, Sorescu, Papahagi, îmi imaginam că măcar în Republica “fostă Sovietică, fostă socialistă” peste care trecuseră șenilele tancurilor cu stea în cur - trimitere la supraintelectualul Ion Vianu - provocând suferințele atroce ale ruperii de țară, ale deportărilor, ale foametei, ale canibalismului sovietic (cel mai mare canibalism din lume - am să repet, am să repet, ca o placă stricată, vorba Monicăi Lovinescu) în cele din urmă ale morții izbăvitoare, pentru oamenii noștri, basarabeni și bucovineni, dar și ale distrugerii cărților noastre “cu litere românești, burgheze, regaliste, antisimite, cum explicau arzătorii de oameni și de hârtie, komisarii evrei bolșevici - îmi imaginam că “astfel de lucruri nu se vor repeta” pe pământul meu, martirizat, ars, otrăvit de al Basarabiei...

Și iată că ai mei, basarabeni de-ai noștri, nu voroniniști și nu grecianiniste de-ai/de-ale lor fac, fără rușine, fără tresărire, treburi curat bolșevice: scuipe pe cărțile noastre sfinte, și așa imputinate de pojarul comunist - dar, mă văd nevoit să mă citez: în 1977, în Scrisoarea către Pavel Kohout de la Praga, ziceam că ei, cehii, slovacii, ungurii, polonezii sunt (încă) ocupați de ruși, dar noi, Românii suntem ocupați de români.

Iată că și basarabeni mei s-au ocupat singuri, ce nevoie mai au de ocupanții ruși, de caralii evrei? Născuți, crescuți în trogloditismul bolșevic, nu au deschis ochii decât pentru a le face fraților, lor, neamului lor ceea ce până deunăzi le-a făcuseră bolșevicii străini:

Își distrug singuri cărțile!

În 1992, Snegur, în vizită la Paris, mă poftise să mă întorc acasă (el zicea «În Basarabia», nevastă-sa, descendentă din ruși albi, refugiați în România după 1940 îl corectase, acrå: «În Republica Moldova»), la care eu, după ce mulțumisem, răspunsesem:

«Nu călătoresc în țări comuniste»

Din păcate, am avut dreptate:

Mentalitatea (asta vine de la *minte*) oamenilor de la noi a rămas schilodită de cei peste 60 ani de comunism sălbatic,

desumanizator. Drept care voi copia fragmente esențiale din articolul recent din *Timpul*, ca să se vadă halul - din nou mental - al "intelectualilor" și ai guvernanților - aici ai miniștrilor culturii (foști, actuali, viitori) de la Chișinău:

“Ex-ministrul Cozma este învinuit că fură Biblioteca Națională

În replică, acesta spune că numai datorită lui au fost salvate cărțile vechi din instituția condusă de Alexe Rău

Acuzații extrem de dure între directorul Bibliotecii Naționale, Alexe Rău, și ex-ministrul Culturii Artur Cozma. Primul susține că celălalt deține barul „Petit-café” și Restaurantul „Piotr Pervii” în edificiile bibliotecii, după ce, în timpul guvernării comuniste, a lipsit instituția de spații importante pentru păstrarea cărților rare și vechi. „Cozma nu are nimic sfânt”, constată Rău. „Vai de capul nostru! De-aș avea atâtea baruri, aș fi milionar”, afirmă, râzând, la rândul său, fostul ministru. Juriștii Ministerului Culturii consideră că soluționarea problemei depinde numai de directorul Bibliotecii Naționale, iar ministrul Boris Focșa asigură că se va documenta cu privire la acest caz. Noi încă nu am reușit să dăm de capătul problemei, dar totuși abordăm acest subiect, deoarece clădirile de-o importanță istorică ale Bibliotecii Naționale într-adevăr se află în pericol.

Marea bombă care planează deasupra Bibliotecii Naționale (BN) este bine cunoscuta tentativă a firmei „Green Hills Nistru” de a edifica în preajma blocului principal al instituției o clădire cu multe etaje, dintre care trei - sub sol. Aceasta ar pune în pericol întreg blocul și ar denatura zona istorică în care se află biblioteca. Patronul firmei își motiva lucrările printr-un act - deja nevalabil - întocmit pe vremea ministrului Artur Cozma, însă, datorită protestelor angajaților bibliotecii, construcția neautorizată a fost stopată. Astăzi, Ministerul Culturii (MC) se află în litigiu cu „Green Hills”. Totodată, directorul BN, Alexe Rău, atenționează că aceasta nu a fost singura implicare a lui Cozma în treburile instituției. El spune că fostul ministru conduce două localuri care închiriază spații în clădirea bibliotecii: restaurantul „Piotr Pervii” și barul „Petit-café”.

(...) Restaurantul ocupă o parte din subsolul blocului II al BN, unde altădată se afla Clubul „Black Elephant”. Din cauza datoriilor mari la chirie și servicii, afirmă Rău, clubul a fost evacuat, pentru ca în spațiul eliberat să fie mutată colecția de carte veche și rară, care nu încăpea în bibliotecă. „Nu aveam unde să păstrăm cărțile, care stăteau până atunci la podea. Dar a urmat cea mai strașnică scenă. Cozma m-a chemat și mi-a spus ca, în zece

zile, să nu vadă acolo nici urmă de carte veche și rară. A venit și la bibliotecă. De față cu niște doamne, care și-au consacrat viața cărților, se revolta: „La ce vă trebuie vechiturile astea? Aruncați-le! Nu vedeți că miroase de la ele?”. Când a ieșit Cozma, doamnele și-au făcut cruce, ca niște măicuțe la mănăstire...”, spune Rău. Potrivit directorului, astfel ex-ministrul a pregătit terenul pentru deschiderea în aceste încăperi a restaurantului „Piotr Pervîi”, care i-ar aparține.

(...) Am încercat să descoasem și bibliotecarele, dar nimeni nu vrea să vorbească nici despre „Piotr Pervîi”, nici despre Cozma. Doar la auzul acestor nume, privirile unora dintre ele te asigură că așteaptă să le dispari din față cât mai curând. Iată ce ne-a răspuns Tatiana Plăcintă, șefa Secției de carte rară, care credeam că ne va dezlega misterul: „Eu nu-s la curent, telefonați la direcție. Nu știu când a venit Petru („Piotr Pervîi” - n.r.) și când s-a dus Petru”. Nimic n-am putut afla nici de la Galina Stepanovna, contabilă-șefă a restaurantului. „Dacă s-a și întâmplat ceva, eu am fost lipsă”, ne-a răspuns ea la toate întrebările. E drept că ne-a recomandat să vorbim cu directorul localului, care însă a fost de negăsit...

(...) Celălalt local, „Petit-cafe”, se află în blocul principal al BN, unde pe timpuri era bufetul bibliotecii. Localul are 30 metri pătrați și o terasă de 200 metri pătrați. „Și aici Cozma și-a făcut bar, afirmă Rău. Anterior, era un patron care hrănea angajații bibliotecii la prețuri rezonabile. Dar, venind Cozma, a introdus o regulă nouă. Contractele de locațiune nu mai erau aprobate de noi, ca instituție autonomă, ci de ministru. Astfel, a refuzat să semneze contractele cu acea firmă până când a adus-o la faliment. Și atunci Cozma și-a pus omul lui”.

Cine să fie omul lui Cozma? „Petit-cafe” e condus de Oleg Carp, care zice că nici nu știe cum arată ex-ministrul. Totuși, el s-a interesat: „Chiar de eram ai lui Cozma, ce contează? Achităm arenda regulat”. Întrebat de noi cu cine a negociat pentru a închiria acest spațiu, Carp a refuzat să răspundă. Artur Cozma însă, auzind despre „Petit”, a râs: „De-aș avea atâtea baruri, aș fi milionar. Habar n-am cine-i, nu-l cunosc pe Carp”. (...)

Ministrul Culturii, Boris Focșa, afirmă că nu știe nimic despre „barurile lui Cozma”. (...)

Se presupune că, fiind ministru, Artur Cozma a fost implicat în mai multe scandaluri, inclusiv privatizarea ilegală a Circului, înstrăinarea ilicită a monumentului arhitectural de pe București 62, depășirea atribuțiilor de serviciu la gestionarea banilor și a patrimoniului Teatrului „Luceafărul” etc. TIMPUL va continua să se documenteze pentru a afla dacă ex-ministrul Cozma con-

trolează sau nu cele două localuri „găzduite” de BN. Vom reveni.
Un articol de: Pavel Păduraru Copyright 2010 *Timpul*.

Comentariile cititorilor

1. De elena la 28.01.2011, ora 16:53
de unde are tara asta, atatsia ministri tampitsi?

2. De Da-a-a-a... la 29.01.2011, ora 03:16
Trista comedie cu baruri si carti vechi... Cine-i stapanul? Nu-i stapanul. Cred ca-i Smirnov... In Chisinau totul e posibil si transnistrizarea e in toi... MGB-ul tovarasi, MGB-ul. Ca unde sa faca ei business, daca nu la Chisinau? Ca la Tirespolea e prea stramt...

Ce a înțeles cititorul din această stare de permanentă idiotizare și de atotdomnitoare tâlhărie („ca-n Codru”)? Dar mai este el sensibil în nemăsurata sărăcie materială și în animalizarea la care a fost supus atâta vreme la o astfel de stare-permanentă în Republica Moldova, cea care ține cu orice preț să intre în Europa, trăgându-i după ea și pe toți păduchii ruși, evrei, ucrainenii care ne-au batjocorit, 60 ani ne-au disprețuit, ne-au călărit și ne-au supt vlaga peste jumătate de secol, iar acum dau fuga să capete cetățenia Moldovei. Ei, sovieticii, sioniștii, ne-românii bolșevici o capătă cu miile, iar israelienii, chiar fără legături cu Basarabia, ori din cele rupte pentru “antisemitism” și emigrare în Israel, cu jumătatea de milion - ca să nu piardă prilejul de a deveni printre primii “cetățeni europeni” - dar eu, indigen din moși-strămoși nu am dreptul la reîncetățenire, fiindcă mi-a fost vândută de Lupu, Ghimpu, Filat, la o simplu ghiont al lui Tkaciuk ? Cu guvernanți ca “practicantii de limbă română” Diacov, Lupu, de “maldavinească” precum tribul lui Voronin, cu tovarășii de șaibă ai lui Tkaciuk, cunoscător al tkaciukeștei, învățată în cartierul Moldovanka din Odessa?

Firește, nu am deplâns soarta cărților mele - care nu sunt, în Biblioteca Națională din Chișinău nici vechi, nici prețioase, ci... inexistente. Dar ca fiu de învățători de țară, “burgheji”, haretieni, am plâns pe mormântul cărților astfel “cinstite” în Basarabia bolșevizată până la urzeală; până la cenușă.

Nu mai regret atât modul în care “frații” mei Ghimpu, Filat, Lupu, Leancă *i drughie* m-au primit cu atâta dragoste vitregă pe pământul meu.

Nu, nu. Pământul meu este demult al lui Voronin, al lui Tkaciuk, al lui Diacov și al celorlalți vorbitori de limbă sovietică.

*

**30 Jan 2011 13:50 Televiziunea lui Plahotniuc distruge
imagini incomode sursa: jurnal.md**

Prime TV a distrus cu bună știință niște imagini ale Curaj.TV ca să nu fie folosite în context incomod. Acestea au fost realizate la 29 ianuarie, când echipei Curaj.TV nu i s-a permis accesul la un concert festiv, dedicat zilei profesionale a procurorilor, care se desfășura la Teatrul „Mihai Eminescu”.

Ulterior, pentru că n-au reușit la protestul Hyde Park, echipa de la Prime Tv a împrumutat cardul cu imaginile de la Curaj.TV.

După ce au primit înapoi suportul, echipa Curaj.TV a constatat că le-a fost distrus un fișier video. „Solicitând de la Felicia Roșca explicații, am aflat că imaginile au fost șterse cu bună știință, ca să nu le folosim în context incomod lor”, susține Oleg Brega.

Curaj TV a recurs la metode tehnice de recuperare a imaginilor de pe card și le-a publicat.

Comentarii:

Oleg Levinschi aeste a fost la putere si mai inainte...acum au iesit din umbra... Vai si amar de Tara asta... Asa persoane trebuie sa fie lipsite de dreptul de a detine vre-un post de stat pe viata!!! Unde mai pui ca are si diploma cumparata!!!

Vasile DiaconJan 30

sau dus niste banditi de la putere si au venit altii si mai frumosi,,trist

Ion IsacJan 30

Bravo Voua.,asa si mai departe.

Irina GheorghiuJan 30

la Prime doar pe Lupu,Zubco si plahotniuc(si gasca lui) ii arata(unicii care "lucreaza" in tara asta)

Anonymous UserJan 30

tara de mizerie cu corupti la putere.si la nimeni nu ii pasa fiindca nu costam nimic.

Mihaela Demerji30 janvier

"Cheama mafia, chaema-l pe Plototniuc :D"

Bunduche Veaceslav30 janvier

Rușine

Gheorghe Lupusoru30 janvier

<http://www.curaj.net/2011/01/30/prime-tv-si-moralitatea/>

Alex Ursu30 janvier

eu pot spune una ca-i nui chiar totul cum spuneti voi in primmul rand recuperarea nu poate fi asa de calitativa precum este acest filmulet, si daca si faceau astea de la prime asa cum spuneti voi precis ca avea sa fi facut o zarva mai mare dar asa numai simple inveniri fara careva probe concrete

Gheorghe Lupusoru 30 janvier

Este de-a dreptul amoral să soliciți un serviciu, după care să scuipi pe cel ce te-a ajutat când ai avut nevoie. Cei de la Prime au gestionat, în sensul că au încercat să distrugă, un bun ce nu le aparține. Pot spune că au mare noroc că nu au fost acționați în judecată.

«În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani,

numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea “să veniți”.

*

Oleg Brega și "băieții" lui Marian Lupu

30.01.2011 Paza președintelui interimar și spicherului Marian Lupu a interzis, sâmbătă, 29 ianuarie, accesul jurnalistului Oleg Brega în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, unde urma să aibă loc un spectacol cu prilejul Zilei Procurorilor.

Fără explicații, agenți din paza lui Marian Lupu au limitat accesul lui Brega, formulând un laconic „nu”. Totuși, Oleg Brega, care ținea în mâini o cameră de filmat, a reușit să ajungă în holul instituției, dar agenții i-au blocat accesul la o altă ușă.

Oleg Brega filma pentru Curaj.tv, un proiect al Asociației „Hyde Park”. Incidentul a fost filmat și publicat pe www.curaj.net.

Jurnalistul Oleg Brega a spus pentru Agenția Monitor Media că cei care i-au interzis accesul într-o instituție de cultură publică sunt, după toate probabilitățile, agenții din paza lui Marian Lupu. Brega a mai spus că nu au fost admiși în teatru și câțiva fotoreporteri liber profesioniști.

Oleg Brega este cunoscut și ca autor al emisiunii „Inamicul public” de la „Jurnal TV”.

«În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani, numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea “să veniți”.

*

În Moldova se fură, în medie, doar... 375 000 000 dolari SUA anual. Cu fluxuri financiare ilicite în valoare medie anuală de 375 milioane de dolari SUA, Republica Moldova este plasată pe locul 82 dintre 125 de țări în clasamentul care evidențiază evoluția media anuală a fluxurilor financiare ilicite în perioada 2000-2008, elaborat de Grupul de analiză american Global Financial Integrity (GFI).

«În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani, numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea “să veniți”.

*

Întrebare la Radio Erevan:

- Ce fac toată ziua basarabeni după ce-și redobâdesc cetățenia română?

Răspuns:

- Stau și se mândresc că-s moldoveni...

Luni 31 ianuarie 2011

31.01.2011 Internauții se întreabă: Ce-i cu circul ăsta, domnilor deputații?

„Noi, utilizatorii de internet, vă rugăm: În Parlament vorbiți și răspundeți în LIMBA DE STAT!!!”, scrie Vitalie Lisnic în profilul unui eveniment public, anunțat pe rețeaua Facebook. „Priveam ședința din Parlament, cum Filat răspunde în rusă la întrebarea comunistului Petkov. Cu bâlbâieli, dar așa o ținea, în rusă...”

«În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani, numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea “să veniți”.

*

“Vlad Plahotniuc are cel puțin patru identități: moldovenească, românească, bulgară și rusească. Ceea ce înseamnă că are foarte multe de ascuns. Iar legea noastră cu privire la actele de stare civilă, are multe lacune. Ideile au fost susținute de invitații ediției speciale de la Jurnal TV în timpul cîreia s-a discutat despre identitatea controversatului om de afaceri, actualul prim-vicepreședinte al Parlamentului, Vlad Plahotniuc. jurnaltv.md

«În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani, numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea “să veniți”.

*

Pe buza râpei de unde eram gata-gata să... pășesc în apa Mării Moarte, mă opresc, îmi retrag piciorul pornit și-mi zic - (după ce am zis: «În țara asta vreți să vă duceți?» - mă întreba fetișoara din Pașcani, numai că în loc de “să vă duceți”, ea folosea: “să veniți”):

«Stai, bre omuleanule! Dar tu, nu altul te declarai “scriitor internetizat”; tu laudai această sculă îngerească - cum au laudat-o și chinezii, și birmanii - acum arabii de la Atlantic la...Pacific!

Te plângi că nu ești tipărit - pe hârtie, se înțelege, deci, oamenii nu ajung să te cetească-pe-hârtia-cărților.

Dar internetul, domnule? Adevărat: nu a fost născocit pentru a-i sfida pe Manolescu, pe Liiceanu, pe Pleșu, pe Shafir, pe Adameșteana, pe Laszlo, pe Carmen Mușat, pe Monica Lovinescu din mormânt - nu mai vorbesc de cei adunați în jurul

Mortului Vesel, Wiesel și al lui “Ioanid”, mă rog frumos, adică aceia care... vedea-te-ar mort și needitat!

Din moment ce există internetul și nu ți-l “taie” nici Ben Ali, nici Mubarak, nici Ahmani-etcetera, nici ‘prietenu’l său - de veacuri - Nethania’-și-așa-mai-demult, nici chiar Monica-Microfonica (Dumnezeu să o ierte!, că mult rău mi-a făcut) nu te pot împiedeca să te folosești de el atât timp cât mai poți da din dește pe clapele ordinatorului!

Așa că: de ce-ai fi trist (măgar bătrân) și libidinos ca un... am uitat ca ce, dar fain și copitat...?

F E B R U A R I E

Marti 1 februarie 2011

Filip a instalat Jurnalul Ianuarie 2011, cu un nou vestmânt. Sper să fie, nu doar frumos, dar și eficace pentru căutători. Dar, Doamne, câte greșeli am lăsat să scape! Multe, Domnule. Eram grăbit, eram obosit. Dar, la urma urmei, mulțumit. Că mai câștig... o lună? Întreagă, luna ceea? Vom trăi și (o) vom vedea.

*

Sunt bucuros că sunt al doilea care să-i “publice” proză lui Viorel Ilișoi (primul: *Argeșul*). Și eu aș fi avut nevoie de o Flori Bălănescu să mă împingă, să mă încurajeze, să-mi ardă o palmă peste ceafă, întru îndemn. Mă bucur pentru amândoi, drept care “fur” din revista *Argeș* fragmentul de mai jos:

“VIOREL ILISOI Paispe*

– Cumetre, nu te supăra pe mine, trebuie să te arestez.

Mă las pe spătarul scaunului și umplu postul de poliție cu un răs viguros, adunat instantaneu din tot trupul. Mă ridic și, hohotind, îl bat pe umăr pe Milică, îl felicit așa pentru surprinzătoarea probă de umor negru. Milică este vecinul și cumătrul meu, mi-a botezat fetița. Îmi permit gestul ăsta, chiar dacă nu prea ne-am ținut noi de cumetri, cel mult ne-am dat câte un bună ziua peste gard, o dată chiar am așteptat împreună autobuzul de Iași, am vorbit despre vreme și, dacă îmi aduc bine aminte, i-am dat o țigară sau doar un foc.

Cumătrul se apleacă puțin pe spate când îi ating epoletul cu trese de sergent major, întoarce capul într-o parte și închide ochii. Parcă s-ar fi așteptat să-i dau o palmă peste ureche. Reacția lui îmi curmă râsul. Și încă ceva: celălalt polițist – văd asta cu coada ochiului – s-a desprins de sobă, a făcut doi pași înapoi și acum stă cu spatele în ușă, o blochează.

– Pentru o viză de flotant trebuie să fii împușcat în cap, nu arestat. Te faci că nu știi legea? – zic eu, și încerc să zâmbesc, dar simt cum zâmbetul mi se topește pe gură și nu-mi reușește decât o strâmbătură.

Milică nu-mi răspunde. În continuare nu se uită la mine. Răsfoiește un registru flendurit, dă paginile una câte una, încet, desenând cu mâna în aer un arc, un curcubeu fără culori. Își vâra capul între file și citește, adică are oleacă de treabă, se vede, nu poate fi deranjat până nu isprăvește.

Îmi așez diplomatul pe genunchi, scot buletinul și i-l întind.

– Hai, pune-i o viză de flotant și gata!

– Dar viza nu se pune așa, pe loc, mormăie cumătrul, tot fără să se uite la mine, cu nasul în registru. Trebuie un dosar, niște acte... Potrivit legii, pentru înscrierea vizei de reședință, solicitantul va depune, împreună cu actul său de identitate, documentele...

– Nu-i vorba de viză, îl întrerupe iritat polițistul de la ușă.

Mă întorc pe jumătate spre el. Costică îl cheamă. Așa l-am auzit pe cumătrul Milică spunându-i. Îl știu doar din vedere. M-a oprit odată, mai demult, când mă întorceam de la pescuit. Treceam cu bicicleta prin fața postului. M-a oprit, s-a uitat dacă am far. Aveam două: unul cu dinam, altul cu baterii. Plus o lanternă tubulară de un cot legată

pe ghidon. Când plecam la pescuit, dimineața pe la patru, ca să prind răsăritul pe malul Prutului, instalația mea de lumini răscolea iepurii din hușeaguri. Și ochi de pisică aveam, oglindă retrovizoare, tot. M-a întrebat de unde vin. „De la Prut”, i-am zis. „Am fost să bat peștii cu undița, că la pescuit nu se poate spune că am fost, n-am prins nimic”. A băgat un deget în gura rucsacului și s-a uitat prin deschizătură, a mirosit. „Dar permis ai?” „N-am. Nu știam că trebuie permis și pentru bicicletă!” „Lăsați vrajeala, domnu’! De permisul de pescuit zic”. I l-am întins. A văzut că sunt din Botoșani, scria în permis, și m-a întrebat: „Ești din Botoșani?” „Da. E interzis să fii din Botoșani?” „Hai, bre, nu mă lua așa, că n-am nimic cu tine... dar, știi, sunt o mulțime de pescari frauduloși, fără permis, mai verificăm și noi... Și aici unde locuiești?” I-am spus cum stăteau lucrurile: că locuiam la socri. Cam fără forme legale, adică fără viza aia de flotant, dar o să o pun și pe aia odată și odată, nu e așa grav dacă nu o am, nu? Dacă n-ar fi nevoie de atâtea hârtoage și dacă n-ar trebui să vin la poliție cu socrul meu, proprietarul casei, să semneze el chiar acolo, în fața polițistului, că mă ia în spațiu... „Mie îmi sună de parcă aș ieși la ocazie pe Calea Lactee și aș face cu mâna la astronauti să mă ia la o plimbare printre galaxii...”, am comentat eu. „Așa se numește această procedură. Adică în spațiul de locuit, asta se înțelege. Deci socrul tău trebuie să vină la postul de poliție și să semneze de luare în spațiu în fața lucrătorului de poliție”. Dacă polițistul se apleacă tocmai atunci să își lege șireturile și nu prinde momentul sau dacă semnătura se dă mai la vale, în dreptul casei de lângă postul de poliție, nu e valabilă. Polițistul mi-a zis că nu mă amendează, dar să îmi pun cât mai repede viza. Și de atunci, de câte ori ne-am mai întâlnit, de fiecare dată mi-a amintit de viză. Și în seara asta, când ne-am întâlnit la mine la poartă și mi-a pus să vin până la post cu el și cu Milică, m-a lăsat să înțeleg că e ceva tot în legătură cu viza de flotant. Iar acum spune, tăind litania juridică a cumătrului polițai, că nu-i vorba de viză.

Mă întorc cu totul spre el:

– Hai, dom’ Costică, serios, pentru o amărâtă de viză...

– Nu e vorba de viză. Trebuie să te reținem. Am primit ordin de la județ să te reținem. Nu glumește. Vine la mine și mă împinge ușor la loc în scaun. Nici nu e nevoie de un gest mai energic fiindcă mă pierd, îmi tremură genunchii, simt cum îmi zvâcnesc colțurile gurii, fără control, ca aripile unei vrăbii lovite. Cu palma dreaptă încerc să stăpânesc cutremurul feței, iar stânga mi-o apăs pe inimă, de unde mă inundă și mă arde până în creștet sângele clocotit. Am senzația că mă desfac în bucăți și mă risipesc în camera cu gratii la ferestre, abia acum văd gratiile, și parcă nu am destule mâini să mă adun de peste tot și să mă țin la un loc. Sunt prăbușit în scaun, incapabil să mai fac vreo mișcare, altceva decât să mă strâng singur în brațe, și, mai ales, nu-s în stare să gândesc, să înțeleg ce se întâmplă și să iau o decizie, să spun ceva, să reacționez într-un fel...

Milică scoate cătușele din sertar și se întoarce spre mine, tot fără să mă privească, cu bărbia în piept, dar Costică îl oprește, îi ia cătușele și le pune la loc în sertar. Zice că nu e nevoie. Nu am de gând, nu-i așa?, să le fac probleme, doar ne cunoaștem. Milică îmi e chiar cumătru, doar nu l-aș băga tocmai pe el în bucluc. Costică repetă că nu e nevoie de cătușe. Nici de pistoale. Chiar așa, mai bine să le depună în camera de armament.

Deși au amândoi același grad, sergent-major, Costică pare să comande. O fi având o funcție care, evident, bate gradul. El e polițistul dominant. Așa îmi vine pe moment să-i spun, gândindu-mă la ultimul episod din „Teleenciclopedia”, ceva despre organizarea turmelor de elefanți. Milică se ridică de la locul lui, scoate pistolul din tocul prins la centură, îl apucă de țevă și i-l întinde colegului, peste capul meu. Mâinile li se întâlnesc deasupra mea, parcă doi preoți cu chipie și epoletă mă binecuvântează, revarsă asupra mea harul... Nu harul. Încărcătorul. Se desprinde din locașul lui și-mi cade în cap, apoi pe podea. Nu doare. E un încărcător mic și e gol. Pe deasupra mea se întretaie înjurături. Când Milică se apleacă după încărcător, îi cade chipiul pe jos. Înjură iar. Își îndeasă chipiul pe cap, nervos, și înjură pistolul, încărcătorul, chipiul, ministerul – ministerul așa, în general, nu un minister anume – și mama ei de viață. Costică iese din încăpere, se duce să depună pistoalele în camera de armament. Scena

bâlbâielilor îmi dă puțin curaj. Prind un fir de speranță și-l deapăn cu înfrigurare: că toată povestea cu ordinul de arestare, de reținere, de ce-o fi... parcă eu n-aș ști că arestarea se face cu mandat, nu la ordin... cu viza de flotant, cu cătușele, n-a fost decât o glumă a cumătrului Milică și a sergentului major Costică Și-Nu-Mai-Știu-Cum, parcă Roșu, farsă încheiată acum cu gagurile neîndemânaticului meu vecin și cumătru, că totul nu a fost decât o abilă punere în scenă ca să mă pregătească pentru ceea ce într-adevăr va urma: o amendă pentru nenorocita de viză de flotant lipsă din buletin. (...)Adevărul e că nici nu m-am gândit vreodată serios să îmi fac mutația la Costuleni și acum a venit momentul să plătesc pentru asta, da, să mi se dea amendă, cea mai mare, te rog eu, cumetre, Milică, dă-mi amenda cea mai mare. Prima amendă din viața mea. N-ar fi deloc o mândrie... Bine, nici un necaz prea mare n-ar fi... Hai, dați-mi amenda, nu vă mai jucați cu mine...

– Milică, du-te tu afară și anunță-mă când apare mașina noastră la curbă, spune Costică.

Milică iese din birou cu o mână pe chipiu și cu cealaltă trăgând de tocul pistolului. Costică se așază pe scaunul rămas gol, la fereastră, și începe și el să răsfoiască registrul în care se ascundea Milică de mine, dar nu ca să îmi evite privirea, ci dă filele cu mișcări sigure, cu aerul unuia care știe exact ce caută și la ce pagină anume.

Ce mașină să aștepte Milică afară? A noastră. Costică și Milică nu au mașină nici împreună, nici separat. I-am văzut de mai multe ori mergând la Iași cu autobuzul, treizeci și ceva de kilometri, i-am văzut umblând de colo-colo prin comună pe jos sau cu mașini de ocazie și chiar în seara asta, chemându-mă să vin cu ei la post, au oprit un camion la șosea și am urcat toți trei.

A, mi-au zis că pot să vin și singur, în urma lor, dar să nu întârzii prea mult, că au de făcut o pândă la noapte și poate apucă și ei o oră-două de somn. Trebuia să mă gândesc de la început la asta... Cum de mi-a scăpat? M-ați luat tare, mi-ați paralizat neuronul, de-aia mi-a scăpat! N-a zis Milică întâi, și n-a întărit și Costică după aceea că, dacă nu-s pregătit, asudat și plin de praf după o zi de săpat în grădină, pot să vin și singur? Mai târziu, după ce mă limpezesc oleacă într-un lighean cu apă și după ce pun pe mine o haină mai ca lumea, dar tot în seara asta, neapărat. Și nu prea târziu, că, știi, pândă... somnul... Am vrut eu să vin odată cu ei, fiindcă singur aș fi stat mult și bine la ocazie, de la Cozia la Costuleni, pe când ei numai ridică mâna și gata, se și oprește o mașină. Și dacă o face vreun șofer pe prostul, ei scot din mapele lor, pe care nu m-ar mira să le poarte sub braț și în pat, un baston din ăla reflectorizant și-l opresc în interes de serviciu, la o adică pot să-i ia mașina cu totul, dacă vor. Legea le permite. Dacă puteam să vin și singur la post, la fel de bine puteam să nici nu mai vin. Deci nu era așa de important cum au vrut ei să mă facă să cred. Deci totul e o farsă, na, că mă apucă și răsul: Costică și Milică mă arestează după ce-mi scapă încărcătorul în cap.

(...)Cine-i șeful de post? O fi ăla mustăcios cu care m-am întâlnit astă-vară la stația de pompare... Eu pescuiam în canalul de irigație, mai erau câțiva din sat înșirați cu undițele în lungul canalului și polițistul ne-a luat pe rând la întrebări, nu dacă pescuiam legal, ci voia să afle dacă vreunul dintre noi, obișnuiți ai bălților și ai canalelor din lunca Prutului, știe ceva despre furtul conductelor de aluminiu de la stația de pompare. Nu știu, domnule, cine a furat conductele, dar vă pot spune unde le găsiți: mergeți în oricare sat din luncă și dacă nu dați la fiecare casă ori de conducte, ori de cazane de rachiu făcute din conducte, atunci sigur o să găsiți dale de beton furate din canalele de irigații. El și-a notat ceva în agendă, ca și cum chiar era interesat de ce i-am spus, parcă n-ar fi văzut cu ochii lui, din stradă, că în toate satele riverane au răsărit deodată alei din dale de beton, de la ușă până în fundul grădinii, la veceu, că la mai toate casele au crescut burlane din țevi de aluminiu, iar rachiul are, la toți, pelicula aceea albăstrie, de la cazanul de aluminiu. Eu sigur n-am luat nici dale, nici țevi, nici motopompe din sistemul de irigații. Nu de alta, dar nu le-aș fi putut transporta cu bicicleta. Cel mai bine ar fi să se orienteze, i-am spus, către sătenii cu cal și căruță, sugestie pe care, de altfel, am făcut-o și în finalul anchetei mele din „Timpul”. O anchetă despre cum a fost distrus, în prima vară de după revoluție, marele sistem de irigații la care brigadierii uteciști, băieți și fete cam de vârsta mea, au muncit ani de

zile pe Șantierul Național al Tineretului de la Costuleni. Frumos și subtil m-am mai prezentat atunci, aducând vorba de anchetă pe un ton liniar în timp ce schimbam râma din cârlig. Polițistul a tresărit surprins: eu am scris ancheta aia? Ce coincidență! Ca să vezi! Cică o citise cineva de sus, de la Iași, sau poate și mai de sus, de la București, și a ajuns la el ordinul să deschidă un dosar, să vadă ce și cum. Mi-a spus, strângându-mi mâna, că ziarul cu ancheta mea era prima piesă la dosar. În ziua aceea n-am udat juvelnicul, pluta a rămas până seara neclintită, ca niciodată, dar eu m-am întors acasă fericit.

Sigur mustăciosul e șef de post. E și cel mai mare în grad, cel puțin plutonier. Celălalt polițist, al patrulea, e și cel mai tânăr dintre toți, a venit doar de câteva luni în comună, iese din discuție. Deci vine mustăciosul la post cu mașina lui, la o oră stabilită dinainte cu Milică și Costică. La ora asta eu puteam să nu fiu aici, dacă aș fi venit singur, mai târziu, cum mi-au dat de ales Milică și Costică, sau dacă nici nu mai veneam. Înseamnă că sosirea la post a șefului n-are nicio legătură cu mine.

(...) Gândul ăsta mă împropătează. Mă ridic și dau să ies din birou, spun că mă duc să stau cu Milică afară, la aer, până vine mașina. Mai stau să vorbesc și cu șeful de post, dacă tot am venit până aici, apoi plec acasă. Polițistul sare înaintea mea și se pune cu spatele în ușă. Pune mâna dreaptă pe clanță. Îmi pune palma stângă în piept. Nu violent, dar ferm. Nu mă împinge, dar nu mă lasă să înaintez. Înțeleg din privirea lui că nu e o glumă. Îmi spune și pe gură, rar, cu voce sigură:

– Am primit ordin să te rețin. Nu te supăra pe mine, eu execut un ordin. Nu pot să te las să pleci de aici până nu vine șeful de post. Când vine el, hotărăște el. Până atunci, stai aici. Nu te-am legat, nu te-am închis în camera de deținere, m-am purtat omeneste cu tine.

– Cum să mă reții? De ce? Ce am făcut?

– Așa e ordinul.

Mă așez la loc pe scaun și îmi aplec fruntea spre biroul cu față de masă roșie. Asfințitul aruncă în toată camera, prin fereastra cu zăbrele, o lumină sângerie. Acolo, pe deal, pe unde cerul scapă sânge, e satul Roșu. Da, da, da... parcă Roșu îl cheamă pe Costică... Măinile mi-s roșii. Îmi aud sângele izbind în tâmpile. Totul e roșu. Roșu. Roșu vesperal. Roșu vertical. Roșu menstrual. Pe birou e un chipiu vechi, de milițian, cu dungă roșie. Cu stema comunistă în frunte. Cu steaua roșie. Recit în gând: „Steaua mea a fost roșie totdeauna,/ Roșie va fi cât stelele vor fi./ Oamenii au atins cu degetul luna,/ Cu tălpile o vor atinge-ntr-o zi”. Fi-ți-ar talentul al dracului, Zaharia Stancu! Futu-te-n călimară... Azi e ziua Partidului Comunist. 8 Mai 1992. Pun 1992 sus, 1921 jos, trag linie și socotesc în gând. Se fac fix 71 de ani de la înființarea pecereului. Azi, de ziua Partidului, cineva a dat un ordin să fiu ținut închis, învăluit în roșu, la postul de poliție. Mă smulg violent din roșu, din ameteală.

– Cum naiba să fiu reținut cu un ordin?, răbufnesc, întorcându-mă brusc spre Costică. E o glumă, nu? O neînțelegere. Și dau să mă ridic, ca să pot gesticula în voie, dar sergentul major face o săritură până lângă mine și de data asta mă apasă cu putere în scaun, îmi spune că nu e deloc o glumă, e un ordin, trece la un ton tăios și îmi vorbește cu domnule. Dacă nu ne liniștim, noi, domnul, el poate să ne pună cătușe, să ne încuie în camera de deținere, conform regulamentului, să ne țină acolo până vom fi predați organului de la Iași, el nu dorește să aibă probleme cu noi, adică cu mine. Ne roagă!

– Vă domnesc și eu, domnule sergent-major. Vă rog să îmi arătați mandatul. Actul în baza căruia mă rețineți în postul de poliție. Dacă nu cumva e o glumă. Fără mandatul de reținere, de arestare, de ce-o fi, fără actul ăsta eu ies acum pe ușă și, dacă încercați să mă opriți, voi fi îndreptățit să... Adică de ce am fost eu prost să stau aici până acum? Aveți dreptate în privința vizei de flotant, pentru asta am acceptat să vin la post la ora asta. Știu că așa e legea. E o lege proastă, după părerea mea, dar asta nu contează, fiindcă e făcută ca să mă urmărească statul pe mine unde stau eu mai mult de două săptămâni, sau cât e termenul... treaba mea unde stau, e democrație, nu? Eu trebuie să o respect, așa proastă cum e, iar dumneavoastră trebuie, tot așa, să o respectați și să o apărați. Legea vă spune că nu mă puteți ține aici fără mandat.

– Înseamnă că nu cunoașteți legea, domnu' ziarist. Legea îi permite organului să vă

rețină douășpatru de ore pentru cercetări, pentru clarificări...

– Clarificări la ce? Ce să cercetați? Dar eu n-am făcut nimic!

– Noi, aici, nu cercetăm nimic. Ordinul e să vă reținem și să vă ducem la Iași. Nici la Botoșani n-ați făcut nimic?

– Nu, răspund fără ezitare. Nimic pentru care aș putea avea de-a face cu poliția. Nu am luat nicio amendă în viața mea. N-am mers nici măcar o stație de autobuz fără bilet. Când n-am avut bani de bilet, am mers pe jos – vedeți ce picioare viguroase am? N-am furat, n-am dat în cap la nimeni, pentru ce să fiu reținut?

– Nu știi. Uite, stai jos să îți arăt ceva, mă tutuiește el din nou, revenind la un ton mai cald, amical. Poate îți amintești ce ai făcut.

(...)

– Nota telefonică numărul... Asta, vezi, e o notă telefonică din data de azi, 8 mai 1992, primită de la Inspectoratul Județean de Poliție Iași. Prindeți și rețineți pe numitul... adică tu... așa... să fie predat IJP Iași. Avem informații că se ascunde la locuința socrilor săi din satul Cozia, comuna Costuleni.

Văd, peste mâna polițistului, nota telefonică din registru, patru rânduri cu un scris lăbărtat, aproape ilizibil; ceea ce pare să fie numele meu, cu majuscule, e subliniat și încercuit cu pixul. Nota, îmi spune Costică, a fost recepționată de polițistul cel nou. N-are el un scris prea frumos, dar nu asta e important. Polițistul nu e învățător, el trebuie să pună mâna pe infractori, nu să le predea caligrafia.

Cum adică mă ascund? Mi-a rămas asta în minte din ce a silabisit subofiterul. Cineva mă caută – pentru ce? – și eu mă ascund. La locuința socrilor din comuna Costuleni.

– Mă scap pe mine. Vreau la veceu!

Atât pot să spun.

Mă știu: îmi vine de fiecare dată când am emoții.

Simt pe obraz palma lui Țucu, antrenorul de lupte greco-romane de la casa de copii. Și încă una. Vin la pachet, legate una de alta. S-a anunțat că voi intra pe saltea și tocmai acum mă apucă pișatul. Mereu se întâmplă așa. „Mă scap pe mine. Vreau la veceu!”, îi spun antrenorului, încă amețit de lovituri. S-au dus amândouă până în degetele de la picioare, ca o descărcare electrică, și acum se întorc lin sus, cu un ocol prin stomac, și îmi ard obraji. Nu mai e timp să ajung până la vestiar. Antrenorul mă apucă de ceafă ca pe mâte și mă împinge în colțul sălii de concurs, lângă niște manechine cât mine de mari, rezemate de perete. Îmi încordez mușchii, mă sforțez cât pot. Nu iese mai mult de o picătură, dar senzația de iminență a trecut. „Așa faci de fiecare dată. Ești un fricos, un pișorcos. Marș în saltea și omoară-l pe ăla, rupe-i gâtul”, îmi strigă Țucu.

(...) Pășesc în hol. Câțiva pași până la ieșire. Costică vine în spatele meu. Îmi spune să o iau la dreapta, apoi înainte pe lângă perete. Veceul e în spatele clădirii. Trec printre straturi cu ceapă și salată, aliniată perfect, militărește, plivite de-a mărunțelul. Nu e mâna legii aici, e mână migăloasă, de femeie. Ori nevasta polițistului, care stă în apartamentul de la etaj, deasupra postului, ori vreo femeie din sat tocmită să îngrijească de grădină. Uite că și, la poliție, cărarușa până la veceu e pavată tot cu dale de beton de la canalele de irigații. Or fi dale confiscate. Altă grijă n-am acum, decât salata polițiștilor și canalele de irigație.

Veceul e făcut din pereți de beton prefabricați. Prin găurile din tencuială se văd, la colțuri, mustățile de fier sudate. Cabinele nu au uși, dar sunt protejate de alt perete de beton, nu se vede nimic din afară. Polițistul stă la un pas în spatele meu. Mi-e jenă, nu pot așa, de față cu el... Nu-i ca la cămin, la internat sau în armată. Când mergeam toți la dușuri și eram toți dezbrăcați, nimeni nu era dezbrăcat. Intimitatea era doar a gândurilor, nu a pieilor, a trupurilor noastre. La veceurile comune. Toți mergeam la veceu. Acum, în timp ce mă lupt să apuc cheița fermoarului de la prohab cu degetele care nu mă mai ascultă, ăsta îmi stă în spate, îmbrăcat în uniformă de stat, cu pistol la brâu, am impresia că se mai și saltă pe vârfuri ca să mi se uite peste umeri. Îl rog să se dea puțin mai înapoi, la capătul peretelui paravanului de beton, că n-am de gând să fug. De aia stă la coada mea: să nu fug. Pe unde? Prin deschizătura lăsată în perete din construcție, cât palma? Sau poate prin triunghiul tăiat în podea, cu marginile murdare de căcat. Da, pe acolo aș încăpea. Veceul ăsta a fost proiectat de cineva. Un arhi-

tect de veceuri. Pereții au fost făcuți pentru a întocmi un veceu, la dimensiunile astea, să se îmbine perfect, cu ferestruică pentru aerisire și cu gaură în podea. Găurile la veceurile de la țară sunt rotunde sau pătrate. Asta e triunghiulară. Isoscelă. Sunt prizonier într-un veceu de beton, operă a unui proiectant de veceuri revoluționar. Nu știu cum am ajuns aici, nu pot să înțeleg ce mi se întâmplă. Mă păzește un polițist. Și singura ieșire e în jos, prin triunghiul murdar, în căcat. Nu e o glumă, sunt într-un mare căcat.

Nu-l văd pe Costică. Știu că e acolo, pe cărarea dintre veceu și grădina de zarzavat, așteptând cu mâna pe pistol să mă ușurez. Dar nu-mi vine. Strig peste umăr:

– Auzi! Cine a dat ordin să mă reții?

– Nu să te rețin eu... aud răspunsul prin perete. Să fii reținut, nu să te rețin eu. Eu execut un ordin. Știi cum e la noi, în poliție: ordinul se execută.

– Dar de ce să fiu reținut?

– Nu știu. Din nota telefonică nu se înțelege motivul. Dacă vrei să știi, eu cred că ești suspect în vreun caz... nu știu ce-ai făcut pe la Botoșani, că ordinul de la Botoșani vine. Și a fost transmis la noi prin inspectoratul de la Iași... Dacă zici că nu ai făcut vreo prostie pe-acolo, eu zic că nu trebuie să îți faci probleme. Când ajungem la Iași, ai să vezi, se lămurește acolo. Nu mai suntem acum pe vremea comuniștilor, nu se mai arestează fără motiv, nici rețineri nu se mai fac fără motiv. Dar o reținere nu înseamnă automat o vinovăție. Poate să fie o reținere în interesul unei anchete, poate sunt anumite chestiuni de elucidat... Legea, ți-am spus, permite organului de cercetare să rețină un cetățean pentru douășpatru de ore. E democratic, să știi. Pentru că interesul anchetei înseamnă, de fapt, interesul public, iar interesul public, adică al tuturor, e deasupra interesului individual al unei persoane. Gata, te-ai pisat?

– Nu, nu-mi vine. Auzi, dar de ce nu se spune în nota aia telefonică motivul reținerii? Parcă nu mi se pare prea legal să fiu reținut în baza unei note telefonice. Dacă sunt cercetat pentru vreo faptă, nu trebuie mandat de la procurorul de caz?

– Ba da, dar poate nu ești tu cercetat, dacă zici că nu ai făcut nimic... Și te cred, să știi. Nu pari să fii așa... certat cu legea. Ești om la locul tău. Dar poate e necesară prezența ta la o anchetă.

– Bun, să-mi trimită procurorul citație și mă duc la ce anchetă vrea el.

– Vezi, dacă nu ți-ai făcut flotant... Dacă e așa, citația a fost trimisă la adresa din buletin, la domiciliul din Botoșani. Ai mai fost pe-acolo? Vezi? Și dacă nu te-ai prezentat, acum ești adus în fața organului de cercetare.

– Adică s-a emis un mandat de aducere?

– N-am de unde să știu asta. Dar ai să afli când ajungem la Iași. Eu zic să stai liniștit, că nu îți încalcă nimeni niciun drept. Hai, te mai piși?

– Gata. Dar s-a blocat afurisitul ăsta de fermoar, a prins tivul de la prohab! Stai așa... Soarele a strecurat prin cadrul meschin al ferestruicii o ultimă pâlpâire de purpură. Mi-am văzut umbra lipită pe perețele veceului, alături de cuvântul „Președinte”, singurul descifrabil dintr-o lozincă scrijelită în tencuială, peste care s-a dat cu var. Soarele a apus. Am rămas singur în veceul ăsta. Umbra mea e afară. Mă așteaptă cu pistolul în mână”.

* fragment din cartea cu același titlu

Pe când mai aveam speranțe că voi fi publicat la Chișinău, îmi propusesem să fac ce făcusem de când scriu și public: să provoc editarea altora: a cărții despre foamete a lui Alexei Vakulovski, tatăl “băieților mei” (părți importante și din ale lui, dar și din ale soției sale, Maria Vakulovski au fost incluse în ultimele 3 variante al **Săptămânii Roșii**); deasemeni a cărții de proză a lui Viorel Ilișoi: primul basarabean-basarabean, al doilea... autoadoptat prin reportajul despre Mana din 1992.

Vai, nu am avut noroc cu basarabeni din guvern - dacă nu

mă vor nici pe mine, fiindcă le-au șoptit evreii că sunt contaminant, provocator de... “războaie religioase”... Flori Bălănescu îmi spune că volumul lui Alexei Vakulovski va fi scos, în sfârșit, de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului - ce rușine, ce rușine pentru cei care, ani de zile refuzaseră o asemenea mărturie. Întâi Humanitas, cu Liiceanu în frunte, alfabetizat în materie de represiune, mai ales în Basarabia; inomabila Doina Jelea: ani l-a rînd i-a mințit pe frații Vakulovski - și pe Flori Bălănescu în același preț, doar ea propusese cartea - că uite-acuși o publică! și acușiul a durat ani - idioata, veninoasa, putoarea jelălăită! Despre Ilișoi Flori mi-a scris că fragmentul cu pricina l-a zmulș autorului după îndelungi rugăminți, l-a redactat și l-a trimis la *Argeș!* - dar nu pomenește de vreo editură doritoare să-l scoată (voi fi uitat eu? - posibil).

*

01 Feb 201108:19

Nicolae Negru: Plahotniuc a fost forțat să intre în politică?sursa: ziar.jurnal.md

Intrarea lui Plahotniuc în politică nu pare de bun augur, fiind marcată de o serie de minciuni și abateri de la normele bunului-simț. În mai, anul trecut, în prima sa apariție publică, el a declarat pentru televiziunea care îi aparține că preferă să rămână om de afaceri și nu are de gând să se implice în politică. În august, Vlad Plahotniuc afirma din nou că nu intenționează să se lanseze în politică și a negat zvonurile că ar pretinde funcția de prim-ministru. În septembrie, Plahotniuc se confesa „cu toată sinceritatea”, pentru o altă publicație, că nu este „dintre cei care râvnesc afirmarea publică” și poate că nici nu și-ar fi făcut apariția în fața camerelor de luat vederi, în presă în general, dacă nu era impus de necesitatea de a-și apăra „bunul nume”.

„Sunt ceea ce sunt acum, om de afaceri eficient, am foarte multe idei și proiecte în desfășurare, de aceea, astăzi, mai mult decât orice, mă preocupă domeniul afacerilor, unde mă simt cu adevărat în mediul meu”, spunea el pentru „VIP magazin”. Ca peste o lună, în noiembrie, să candideze pe listele PD, al doilea, după Marian Lupu, surclasându-l pe secretarul general de atunci al partidului, Valeriu Lazăr.

Unde a dispărut avionul?

În mod normal, prezența pe listă a unei persoane atât de controversate, obscure, acuzate, nu fără temei, de acțiuni abuzive, privilegiate de regimul comunist, nu avea cum să aducă voturi în plus partidului. Și nu a adus, după cum s-a văzut mai apoi. Cheltuind cea mai mare sumă de bani în istoria alegerilor din RM, PD a egalat cu greu rezultatul din alegerile precedente. Decizia lui Marian Lupu era riscantă și greu de înțeles, echivalentă cu o sinucidere politică. Aceasta sfida elementarele reguli ale campaniilor electorale de succes. Nu e clar de ce a „insistat” el ca Plahotniuc să candideze pe lista PD, după cum este învăluită de mister și data când s-au întâlnit prima oară. Dacă Plahotniuc afirma că a făcut cunoștință cu Marian Lupu pe când acesta deținea funcția de ministru al Economiei, Lupu sublinia că l-a cunoscut pe Plahotniuc după campania electorală din 29 iulie 2009: „Ne-am cunoscut acum 2-3 săptămâni, grație mass-media. Nu exista conferință de presă să nu

fiu întrebat de el. M-ați adus la o curiozitate extremă, astfel încât am hotărât să fac cunoștință cu el. Ne-am întâlnit la o cunoștință comună acasă, la inițiativa mea”. Declarația lui Diacov că Plahotniuc a finanțat PD-ul în alegerile din 29 iulie 2009, apoi și afirmația lui Voronin că l-a cunoscut pe Plahotniuc prin intermediul lui Lupu, în perioada restaurației mănăstirii Curchi, de care era responsabil spicherul de atunci, ne face să credem că Marian Lupu minte în privința relațiilor cu prim-vicepreședintele parlamentului RM.

O a doua minciună a lui Plahotniuc e legată de averea sa. Deși se lăudase că deține afaceri în domeniul petrolier, bancar, hotelier și mass-media, niciuna din ele nu a fost trecută în declarația de avere a candidatului. Nici măcar avionul despre care a vorbit în interviul acordat postului său, Prime, nu a figurat acolo. Acum, după ce s-a descoperit că Plahotniuc și-a schimbat numele în România, să presupunem că avionul și celelalte proprietăți au fost trecute pe numele lui Ulinici?

Un simplu „sac cu bani”

Deși a decis să intre în politică, omul de afaceri nu s-a remarcat prin nimic în campania electorală. Nu a participat la dezbateri, nu a dat dovadă de capacități oratorice, care să inspire și să mobilizeze alegătorii, sau de cunoștințe care să impresioneze. Rolul lui a fost de „simplu” sac de bani. Cu toate acestea, anume lui i s-a propus funcția de prim-vicepreședinte a Parlamentului, pe care a acceptat-o, în pofida faptului că declarase de atâtea ori că nu intenționează să intre în politică.

După atâtea declarații mincinoase, dezvăluirea că Plahotniuc are încă un nume, în România, nu poate surprinde prea tare, corespunzând întru totul „stilului” său comportamental secretos, evaziv, impropriu nu numai politicienilor, dar și unor oameni de afaceri care nu au ce ascunde. Motivul invocat de el că ar fi făcut-o pentru a-și proteja cu anticipație copiii de niște presupuse prejudecăți este pueril (a și renunțat), contrazicând o altă spusă de-a sa, într-un interviu menționat mai sus, că prețuiește numele pe care l-a moștenit și dorește să nu-l păteze cu nimic, ci să-l transmită „cu evlavie” fiilor săi. Chiar dacă nu poate fi pedepsit, este evident că Plahotniuc poartă o responsabilitate morală pentru încălcarea legii.

Este el cumva un mitoman care nu se poate abține să nu spună minciuni? Sau cineva l-a forțat să intre în politică, în pofida dorinței sale exprimate de atâtea ori de a rămâne om de afaceri? Cine ar fi cel sau cei care l-ar împinge spre acțiuni compromițătoare, care îl discreditează în fața societății și a familiei sale? Știind că ascunde un schelet în dulap (dubla identitate), de ce s-a aventurat în campania electorală? De ce a riscat din punct de vedere moral? A crezut că nu se va descoperi? Sau este atât de insensibil, încât nu-i pasă ce va crede opinia publică despre el, mizând pe serviciile „igienice”, „cosmetice” ale televiziunilor sale?

„Marketizarea” politicii moldovenești

Cu certitudine, intrarea lui Plahotniuc în politica moldovenească, fie că e benevolă, fie că e silită, ridică multe semne de întrebare și nu face bine climatului general din societate. Parcursul său e unul specific, mai curând caracteristic unui sistem corupt, în care dictează banul, decât unui meritocratic. Cariera sa fulminantă, de la om de afaceri controversat, de la autor de scheme monopoliste frauduloase, la a doua persoană în Parlament, prezintă un exemplu dubios, cu posibile efecte devastatoare pentru sănătatea încă șubredă a democrației noastre. Făcând abstracție de faptul că un bun manager nu e neapărat și un bun politician, că ei operează cu „materii” diferite, exemplul

său va încuraja „transferul” oamenilor de afaceri în politică, și „marketizarea” în continuare a politicii moldovenești ar putea fi una din consecințe. Modul în care s-au desfășurat negocierile privind crearea alianței de guvernare confirmă aceste temeri. Ceea ce nu a putut obține în alegeri, PD (și, din păcate, PL) a obținut prin șantaj asupra PLDM, așa încât partajarea funcțiilor s-a făcut invers proporțional rezultatelor alegerilor. Este un precedent nu tocmai fericit pentru viitoarele coaliții.

Dacă ține cu adevărat la interesul Republicii Moldova, Plahotniuc ar trebui să-și dea demisia din Parlament.

*

01 Feb 2011 10:07

Palatniuk, regele neîncoronat al prostiei

sursa: traianvasilcau.wordpress.com

Noi discutăm și hotărîm, maimuță coborîm,

Ei urcă...

(Efim Tarlapan)

N-avem de ce și pentru ce să ne plîngem.

Suntem fericiți, și din considerentul că Dumnezeu ne oferă din vreme în vreme, aproape permanent, ocazii nesperate de a ne vedea chipul necioplit și metehnele epocale reflectate în oglinda politicianilor de pe Bîc.

Palatniuk e figura emblematică a acestora.

Pînă mai ieri credea, era convins chiar, că are, pe lîngă bani, și GENIU!

Iată că nu-l prea are.

Pe unde trece Excelența Sa în ultimul timp seamănă doar ineptii și... nenumărate identități.

Cînd mai toată lumea justițiară îl condamnă, Măria Sa e convins că, de fapt, aceasta îl adoră.

Cînd România declară că va trebui să renunțe la o identitate, el declară, surîzînd, că a dispus stoparea procedurii de modificare a numelui și prenumelui pentru România, lux acordat în chiar anul 2009.

Cînd PLDM și PCRM i-o spală în 7 ape, iar PL-ul se bronzează în... plină iarnă prin...Brașov, Majestatea noastră e supărată pe ...partidele ce-i discreditează lipsa de bun-simț și demnitate elementară.

Adică numai Dumnezeu e vinovat de toate trăsniile extraterestrului moldo-român, Diavolul e infailibil, neprihănit, nu alta!

Palatniuk, vedeți și singuri, nu e un om. E un fenomen prezent în mai toate partidele, dar mai ales în cele parlamentare, care se susțin reciproc avantajos și la bine și la ...foarte bine, pentru ele doar, bineînțeles.

Pd-ul său ce l-a aburcat ca și politician în Parlament convoacă un întreg Consiliu Național Politic pentru a alege o Vrabie comunistă în funcția de Secretar General, ci nu pentru a-i cere socoteala răs-meritată demult.

Alianța nu se convoacă, nici Comisia parlamentară pentru numiri și imunități, din simplul motiv că avem la guvernare 2 partide corupte de Bani(Pd și Pldm) și unul corupt de ...Frică? Așa să fie, dle Ghimpu?

Tineretul și presa liberă cer demisia acestuia, dar el e ocupat cu donarea salariului său unor copii nou-născuți, cu acordarea de plicuri ziariștilor aserviți și cu scrierea unei cărți. În prezența presarilor docili, evident.

Domnia Sa a debutat ca poet în vremi deja apuse, dar cartea vieții lui abia acum o scrie.

Și în caz că va fi la fel de interesantă precum îi e și cariera de politician, avem toate șansele ca anume prin opera-i genială să pupăm și noi, odată

măcar!, în istorie Nobelul literar. Cel puțin, Pulitzer-ul obținem!

Pînă în prezent are scris doar numele și prenumele pe ea. Pe copertă adică. Noua sa identitate, cea li(f)terară e P. Ulinici, cu specificarea că se va citi fără punct și anume ... Țasta da nume de mare, genial scriitor, cu rădăcină străveche ROMÂNEASCĂ!

Din punct de vedere politic și pragmatic, precum îi place lui Pilat non-stop să ne spună, Palatniuk e drept. Nu Diakov oare, șeful său onorific, a cîntat refrenul că în politică dragoste nu există? Iar unde dragoste nu e, glăsuie Cartea Sfîntă, nimic nu e, adică e numai și numai Palatniuk!

Lumea însărcinată de tot îi cere, nu se știe de ce, demisia din toate funcțiile de vice și prim-vice, din cea de deputat, inclusiv, și tragerea urgentă la răspundere, dar el e convins că lumea aceasta muribundă trebuie să plece peste tot și nu Altețea Sa, care va putea guverna fără ea și mai dihai.

De-un lucru doar regretă amarnic.

A scăpat un avion spre Eurovision, unde ar fi putut reprezenta Moldova, poate și România, formînd un trio unic și invincibil, alături de Moțpan și tovarășa Ostapciuk.

Trei Chirițoie, Doamne, și toate trei de geniu! Iar alegătorul lui, enorm de mințitul lui alegător, căruia tot Prea Imacularea Sa îi va scumpi și serviciile telefonice de la 1 martie curent, de-un lucru regretă, plîngînd. Că are un rege în viață și deputații, netrebnicii ăștea de deputați, nu vor nicicum să-l întronizeze în... scaunul pe care încă înainte de naștere îl merită incontestabil.

Doar El, Palatniuk, Regele neîncoronat al Prostiei!

traianvasilcau.wordpress.com

*

Ion Coja îmi transmite și mie - dar nu mie mi se adresează:

“Te rog sa publici articolul din revista 22 la Textele altora si sa atasezi următorul comentariu:

Radu Ioanid?

Provine dintr-o familie de infractori celebră și duce mai departe o tradiție rușinoasă. El face parte din categoria de activiști bolșevici care după 1990 s-au reciclat în istorici ai Holocaustului din România. Au schimbat o minciună plătită cu ruble pe una plătită în dolari. Mai sunt câțiva ca el.

Crescut în minciună, Radu Ioanid a avut nerușinarea să mintă chiar și în fața tribunalului. Cu 3-4 ani înainte de 1990 a plecat în SUA, definitiv. Locuia la două blocuri de mine, pe bd Nicolae Titulescu, bloc 7. Administratorul blocului mi-a povestit următoarele: după 1990 Radu Ioanid s-a întors în țară și a cerut să i se restituie apartamentul, declarînd ca acel apartament i-a fost confiscat de statul român la plecarea din România. În apartamentul său locuia de câțiva ani o familie de nevăzatori, cu copii. Radu Ioanid a cerut și a obținut evacuarea acestei familii și a obținut sentința judecătorească favorabilă pe baza declarațiilor sale, întărite de prestigiul unuia pe care Guvernul SUA îl onorase cu funcția de director la Muzeul Holocaustului din Washington. În ultima clipă, avocatul familiei de nevăzatori a descoperit în arhivele primăriei actul prin care statul român, la plecarea din țară a emigrantului politic, răscumpăra de la acesta apartamentul, cu plata unei sume de bani corespunzătoare cu prețurile de la data respectivă. Bunăoara eu, pentru un apartament de 4 camere, am plătit în 1980 o sumă echivalentă cu circa 5000 (cinci mii) de dolari. O sumă corespunzătoare

i se va fi plătit și lui Radu Ioanid la plecarea din țară.

Faptul că a mințit în fața unui tribunal se cheamă sperjur și este de natură să descalifice definitiv o persoană, eliminând-o din viața publică. Cu atât mai mult cu cât spejorul său lovea pe nedrept într-o familie și așa lovită de soartă: doi nevzători. Cu ce inimă a putut să mintă Radu Ioanid împotriva acelor nefericiți? Am informat în mai multe rânduri Ambasada SUA asupra netrebnicului pe care guvernul american îl ține în brațe. Fără niciun rezultat. Ticălosul este mai departe salariatul guvernului american...

Rog cititorii acestor rânduri și ai textului semnat de Radu Ioanid în revista 22 să caute pe acest site al meu, la rubrica Holocaust, articolul meu despre Vasile Grossman. Articolul este scris pe marginea unor fragmente dintr-o carte apărută în America, semnalată de un român de ispravă, care a făcut și selecția citatelor. Radu Ioanid le declară a fi trunchiate. Întrebarea mea este alta: de ce comisia de falsificatori ai istoriei întrunită sub președinția rușinoasă a altui sperjur - îl numesc astfel pe Elie EWiesel, nu a folosit deloc sursa de documentare și informații oferită de Vasile Grossman, evreul onest care, cercetând Transnistria la câteva săptămâni după plecarea administrației românești, nu găsește pe nimeni care să se plângă de crimele românilor.

Vor fi murit evrei cu miile în Ucraina, deci și în Transnistria. E dreptul lui Radu Ioanid să nu lase uitării acele crime. Dar să nu fie atât de nerușinat și de prostănat să-și închipuie că în felul acest, dând vina pe români, va reuși să ascundă adevărul: acei evrei au fost uciși de ucrainieni ca răzbunare pentru aportul evreiesc la genocidul prin înfometare din Ucraina anilor 1930: zece milioane de victime... Repet: zece milioane de ucrainieni au murit prin înfometare. Printre activiștii bolșevici care au organizat și supravegheat acest holocaust se zice că au fost și mulți evrei, ba că ei ar fi fost cei mai sânghinoși în aplicarea politicii criminale a lui Stalin.

Cât a fost de real acest aport evreiesc, eu nu am de unde să știu. Și nu am nici de unde să aflu. Dar este foarte adevărat că și azi în mintea multor ucrainieni principalii vinovați de acel sinistru genocid au fost niște evrei. Cu siguranță alți evrei decât evreii care au pierit în anii când prezența armatei germane în Ucraina le-a permis unor ucrainieni să comită crimele inventariate de un Jean Ancel sau un Radu Ioanid în contul armatei române! Măcar Jean Ancel, pe patul morții, a avut reacția recuperatoare pe plan moral de a-și cere iertare pentru minciunile sale. Dumnezeu să-l odihnească și să-l ierte.

Dar tu, Radu Ioanid, netrebnice, după ce ai ajuns în America, de ce nu ai scris și nu ai spus nimic despre Holocaustul din Transnistria, din România? De ce te-ai apucat să mulgi din această minciună abia ani buni după 1990?! Spui că sute de mii de evrei au fost uciși de români în cel mai mare secret? Cum se face că despre acest masacru nu au scris nimic nici Wilhelm Filderman, nici Sigmund Jagendorff, doi dintre cei mai reprezentativi evrei care au trăit în Transnistria acelor ani și au lăsat ca documente mărturii explicite. Despre Wilhelm Filderman se știa în America că este cel mai important evreu din Europa. Filderman a ajuns în Statele Unite și nu a scris un cuvânt măcar despre vreun Holocaust sau genocid petrecut în Transnistria. Dimpotrivă, a produs un text celebru, înregistrat la notariat, depus la un tribunal elvețian, în care are cuvinte de laudă pentru omenia Mareșalului Ion Antonescu și a poporului român! De ce comisia Wiesel nu a ținut seama de acel text? De ce evreii Filderman, Grossman, Jagendorf sunt ignorați ca martori nemijlociți ce au fost, iar pușlamale cu Radu Ioanid și Elie Wiesel dezonorează paginile a zeci de publicații și edituri românești?! *Quousque tandem*, nerușinaților?! Ion Coja

Așadar tovarășul *vostru* “Radu Ioanid” nu este doar dintr-o familie de tâlhari - în ciuda eforturilor cineastului Solomon, ci el însuși este, cum îi zice Coja: “infractor” - în pronunția milițienilor din clanul “Ioanid” : *fractor!*

Ce porc de câine, javra!

Miercuri 2 februarie 2011

Tot Ion Coja îmi transmite un text despre cartea unui student de al său, carte pe care o cunosc și eu și voi fi bucuros să spun despre ea - și despre autor - câteva cuvinte.

“Iisus și ostașii romani
despre **Fondul principal lexical al Aromânei.**
de Nichita Vancea, pe grecește Vantsias.

“Unul dintre momentele cele mai tragice și ultime ale existenței lui Iisus ca ființă omenească este acela în care, crucificat, Mântuitorul cere apă. În trupul său secătuit de sânge, deshidratat, fiecare celulă plânge după o picătură de apă, lichidul primordial al vieții.

Precum se știe, soldații romani care îl păzeau pe Iisus, în loc de apă i-au dat să bea oțet, exact „pe invers” de ceea ce Iisus ceruse și avea nevoie. În evangheliile avem următoarele relatări ale momentului:

1. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: Eli, Eli, lama sabahtani? Adică: Dumnezeu Meu, Dumnezeu Meu, de ce M-ai părăsit? Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, auzind, ziceau: Pe Ilie îl strigă acesta.

Și unul dintre ei, alergând îndată și luând un burete, umplându-l cu oțet și punându-l într-un vîrf de trestie, îi da să bea. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-l scape!... Iar Iisus, strigând iarăși cu glas mare, Și-a dat duhul. (Apud Matei)

2. La Marcu, text aproape identic.

3. La Luca: Și sta poporul privind. Iar căpeteniile își băteau joc de El, zicând: Pe alții i-a mântuit; mântuiască-Se și pe Sine Însuși dacă el este Hristosul, alesul lui Dumnezeu!... Și îl luau în rîs ostașii, apropiindu-se și aducându-I oțet și zicându-I: Dacă ești împăratul iudeilor, mântuiește-te pe tine însuși!...

4. La Ioan: După aceea, știind Iisus că de-acum toate s-au săvârșit, ca să împlinescă Scriptura, a zis: Mi-e sete. Și era acolo un vas plin cu oțet; atunci ei punând în jurul unei ramuri de isop un burete plin cu oțet, I l-au dus la gură. Deci, când a luat oțetul, Iisus a zis: Săvârșitu-s-a!... Și, plecându-Și capul, Și-a dat duhul.

Reacția, altminteri promptă a soldaților romani, este considerată, de 2000 de ani, ca probă de cinism extrem, de răutate și neomenie, de bestialitate tâmpă, cazonă, a unor brute cu chip de om! Gloria romană, a poporului care a făcut cel mai mult pentru civilizarea Terrei, inclusiv pentru răspândirea creștinismului, a avut întotdeauna de pierdut de pe urma acestui episod biblic, taxat de toți creștinii cu severitate. În vremuri mai noi, ale noastre, evreii (unii evrei, vorba lui Paul Goma) încearcă să transfere pe seama acestei brutalități romane, latine, întreaga răspundere pentru calvarul îndurat de Mântuitor.

Citind și recitind de-a lungul anilor povestea biblică a răstignirii Domnului, m-am împăcat destul de greu cu acest pasaj și, de fapt, cu întreg capitolul suferințelor îndurate de Iisus. Ca om, mi-e greu să admit, să înțeleg fapte de care nu mă simt în stare a le făptui. Am crescut cu teama că, fără voia mea, sub presiunea vieții, a hazardului, aș putea comite o vărsare de sânge sau aduce cuiva alte suferințe asemănătoare celor îndurate de Iisus. M-am regăsit în duhul străbunilor când am aflat de la mama că tată-su, ciobanul Stan Licoi, născut la Rășinari și trecut la Domnul în Dobrogea, în satul Valea Neagră – azi Lumina, rostea două rugăciuni pe zi, în mod obișnuit: una seara, la culcare, alta dimineața. Și se ruga dimineața să-l ajute Dumnezeu să nu facă vreo faptă rea peste zi, în ziua care mija dinspre Răsărit, să nu pricinuiască cuiva un necaz, o suferință... Iar seara mulțumea lui Dumnezeu că i-a fost ascultată și împlinită rugăciunea cu care își începuse ziua...

Zic dar că lectura acestui „capitol” biblic a mers totdeauna mai greu. La un moment dat m-am simțit chiar mușcat de „șarpele îndoielii”, mirându-mă de promptitudinea legionarului roman care a găsit așa de repede un vas cu oțet. Ce să caute un vas cu oțet la îndemâna soldaților care păzeau un crucificat, așteptându-l să-și dea sufletul?! Nu cumva... Doamne, ferește!, îmi ziceam și citeam grăbit mai departe, să nu cad în păcat zăbovind prea mult asupra acestui detaliu. Un detaliu și nimic mai mult! Iată însă că norocul mi-a surîs și – cred eu, se vedește că de mirat nu m-am mirat degeaba. În locul cu pricina trebuie operată, foarte probabil, o mică și foarte însemnată corectură! Am mai spus-o și o mai spun o dată: numai proștii nu se miră!... Așa m-am mirat și eu de unde aveau soldații romani oțet asupra lor!

În urmă cu câteva luni, așadar, a apărut o carte intitulată **Fondul principal lexical al Aromânei**. Autor, un fost student, Nichita Vancea, pe grecește Vantsias. A fost teză de doctorat, condusă de domnul acad. Grigore Brâncuș. Față de teză, cartea este mai personală, mai bogată în ipoteze, îndeosebi etimologice, unele mai riscante, altele mai probabile. Dintre ele, una este sigur deosebită, mai ales în privința comentariului. Exceptională! Menită să-i aducă autorului o binemeritată faimă. Citez, așadar, de la pag. 313:

„**Puscă** („oțet”) < lat. *posca*. Un cuvânt cu totul deosebit!

Există numai în aromână, deși de origine latină. Lucru ce, zicem noi, subliniază importanța studierii variantei aromâne în contextul romanic.

Posca în latină era denumirea unei băuturi răcoritoare făcută din oțet amestecat cu apă și îndulcită cu miere, băutura legionarilor romani care, atunci când erau în formații de luptă, transpirau foarte abundent, din cauza armurilor grele ce le purtau, de aceea existau sclavi special însărcinați cu distribuirea – în burdufuri – a poscăi în rândul legionarilor chiar și-n timpul luptelor.

De ce oare s-a păstrat numai în aromână? Aromânii de astăzi sunt cumva urmașii legionarilor ce cuceriseră pentru Roma regiunea balcanică? Faptul că factorul legionar este foarte pregnant la aromânii care trăiesc în România de pildă poate fi o reminiscență a vremurilor glorioase de odinioară...

Acum, **pusca** armânească poate elucida o nedreptate a istoriei, un caz tipic de creare de „mituri” instigatoare la ură și resentimente religioase.

Copil fiind, uram modelul „legionarilor romani” din cauza profesorului de religie care, foarte plastic de altfel, își exprima imensa repulsie față de latini pentru faptul că, atunci când Christos, deja pe cruce fiind, spusese că îi este sete, legionarii romani, culmea cruzimii, i-au dat oțet, inumanii...

Iar acum pricepem că de fapt i-au dat posca, de milă tocmai...”

Acesta este textul prin care se lansează o ipoteză copleșitoare: gestul soldaților romani, înfierat vreme de două mii de ani, se salvează datorită

cuvîntului aromânesc *PUSCA*, datorită unei etimologii! Un cuvînt care a dispărut din toate celelalte idiomuri romanice și s-a păstrat numai la ciobanii vlahi din Pind... Și așa cum strămoșii acestor vlahi au echivalat *posca* din latină cu oțetul, zicându-i oțetului *posca*, iar mai târziu și până azi *pusca*, la fel martorii civili și ne-latini ai crucificării, neștiind ce era posca, dar miro-sindu-le a oțet, vor fi crezut că soldații ceia chiar oțet i-au dat Mântuitorului, gest care nu putea fi înțeles decât ca o culme a cruzimii, a răutății cinice, drăcești!

Recitind acum cu alți ochi pasajul biblic, s-ar părea că Mântuitorul, gustând din băutura primită de la ostașii romani nu reacționează ca la oțet, ferindu-și buzele de ea, refuzând-o. Că acea băătură i-ar fi sporit suferința nu rezultă din termenii relatării. Putea oțetul să aibă un efect mângăietor, alinător? În niciun caz! Și atunci cum se explică că „Iisus a luat oțetul”, nu l-a respins, nu s-a ferit, nu l-a depărtat de buzele sale? Se pare că explicația prin aromână, prin etimologia cuvîntului *puscă*, este acceptabilă: oțetul nu era oțet, ci era posca, băătură benefică pentru a stinge setea. Să luăm în calcul că Iisus mai băuse vreodată posca?...

Oricum, reacția martorilor este aceeași cu reacția de peste câteva secole a străromânilor care, ca strămoși ai aromânilor, la un moment dat n-au mai știut ce este posca, probabil că dispăruseră și legionarii din orizontul existenței lor, în creierul munților, și i-au atribuit poscâi o semnificație după izul emanat. Atât de pregnant, de înțepător!

Ceva din mecanismul mental al acestei schimbări de sens întâlnim și în cuvîntul latin *acetaria*, derivat de la *acetum*, și denumind o salată de legume stropită cu untdelemn și oțet. Deși este în cantitate mai mică decât uleiul, oțetul își face mai bine simțită prezența, dând numele său acestui fel de mâncare. La fel s-au petrecut lucrurile și cu martorii crucificării. Lichidul din care Iisus a băut de sete mirosea a oțet, deci oțet i s-a dat, și-au zis martorii. Cutremurați sufletește de cinismul gestului se pare că nu au fost martorii, ci posteritatea, cititorii evangheliilor. Martorii ar fi fost și ei cutremurați dacă din reacția lui Iisus s-ar fi putut deduce că băutura respectivă i-a sporit sufeințele.

Închei aici comentariul prin care am nuanțat observația atât de pertinentă a colegului Vancea. *Vlahos*, după porecla din studenție.

Adaug însă la comentariul fostului meu student următoarele: faptul că pe lângă oțet (*acetum*, în latină), romanii mai foloseau și *posca*, o băătură răcoritoare, aflată în dotarea zilnică a soldaților romani, îndeosebi în zonele călduroase ale Imperiului, face din acest episod biblic un argument deosebit de convingător privind istoricitatea, realitatea celor relatate. Face de rușine încercările unor nesăbuiți, în frunte cu un Friederic Engels, de a contesta Evangheliile, însăși existența Domnului Iisus. Dacă cele relatate în Evangheliile ar fi invenții, rod al imaginației omenești, acea minte nu avea cum să conceapă povestea cu oțetul. Căci mintea aceluia om, dacă cunoștea că soldații romani umblă la ei cu *posca*, ar fi știut și că acea *posca* nu era oțet și ar fi folosit termenul potrivit.

Mincinosul – sau, în general, cine scornește o poveste, un scenariu, are grijă să se facă crezut, să fie credibil. Iar dacă celui care, zic unii, a scornit evangheliile, i-ar fi trecut prin minte episodul cu oțetul, dacă s-ar fi gândit să introducă oțetul ca element component al inventatului supliciu christic de pe Golgota, acel talentat născocitor ar fi știut că prin textul său naște în mintea cititorului întrebarea: ce să caute oțetul în dotarea soldatului roman aflat în misiune de pază la crucea unui condamnat la moarte? Textul său trebuia să

facă verosimilă prezența oțetului, ca oțet, la îndemâna soldaților romani. Care soldați, precum scrie la Evangheliile, au reacționat imediat la suspinul trupului însetat. Prea prompt ca să fie în batjocură – îmi dau seama acum... Foarte prompt, așadar. În asemenea situație pui mâna pe ce-ți cade la îndemână. Și cum și de unde să aibă la îndemână soldatul roman un vas cu oțet?!... Ci, putem spune acum, soldatul roman I-a oferit lui Iisus lichidul cu care el însuși își potolea setea!

Nu este exclus ca cercetarea textelor vechi să ne ducă la desoperirea că intra în ritualul crucificării ca muribunzilor să li se ofere posca...

În toate ipotezele noi cu care ne încercăm Domnul Iisus credința, nu mai poate fi vorba de un gest inuman al ostașilor romani, ci dimpotrivă, se pare...

Așadar, martorii civili ai crucificării au asistat la momentul când Iisus cere să bea ceva de sete, îi văd pe soldații romani grăbindu-se să-i ofere ceva, dar nu apă, așa cum te-ai fi așteptat, ci un lichid care mirosea a oțet. Iar după mintea martorilor, acel lichid care mirosea a oțet nu putea fi decât oțet! Și oțetul intră astfel în tradiția orală a celor petrecute în acest episod, ulterior cuprins în textul evangheliștilor.

Nu e de mirare că s-a petrecut această neînțelegere, această decodare greșită a unui gest, a unui miros! La nivelul uman, asemenea neînțelegeri sunt firești și se petrec des. La nivelul sacru, mistic, al textului biblic, să descoperi în această inadvertență a mărturiei o confirmare, iar nu o infirmare a mărturiei, a celor relatate, pare a fi un semn tainic, cu valoare de revelație, merit să ne întărească în credință. Sau, după caz, să-i readucă la credință pe scepticii înzestrați cu un spirit critic pustiitor de suflete. Nu întâmplător tînărul de la care a pornit această revelație, pentru mine sacră, este un „om al zilelor noastre”, aflat în pragul cedării dinaintea scientismului ateu.

Se pare că anodinel cuvînt machidonesc *PUSCA*, de la marginea Imperiului roman și a limbii latine, salvat ca prin miracol în vorbirea unor ciobani uitați de Dumnezeu și de lume, ne mai scoate o dată la limanul credinței sau, după caz, al meu, ne întărește.

Mulțumescu-ți, Doamne!

De Sf. Ion 2011

Ion Coja”

Într-o scrisoare însoțitoare Ion Coja mi se adresează:

“Subiect de meditație: am constatat, de-a lungul anilor, o anumită empatie (folosesc prima oară acest succint!) între macedoneni și basarabeni. Ma insel? (...)”

La acestea spun ce am mai spus-scris în multe rânduri:

“Varianta locală” (basarabeană) a numelui Goma: strămoșii mei din Zona Răutului, în nordul Orheiului se numeau **Humă** dar, după ocuparea Basarabiei de către ruși, fuseseră transcriși (în rusește): **Guma**, care a devenit **Goma** - probabil în urma altei transcripții greșite.

“Varianta... ne-locală (macedoneană)”:

Există în restul României mulți aromâni purtînd numele **Goma**. Cu nici unul din triburile stabilite la Predeal, la

Caransebeș (dar nu în Bărăgan, acolo fuseseră deportați macedonenii din Banat de două-trei ori “mutați” - ca “titoiști”) nu ne-am găsit înrudiți, tata a căutat în mai multe rânduri.

Nu-mi simt o “atracție” deosebită spre macedonenii(ii din România), după cum nici vreo respingere. Pe Matilda Caragiu, profesoara mea (de dialectologie?) din a doua studenție o iubeam din tot sufletul - dar cine n-o iubea? Pentru că era frumoasă, era deșteaptă, era caldă, avea farmec - nu pentru că era țânțăroaică. Și iată: cu Derdena, chiar de nu am avut conflicte de celulă, nu am putut fi apropiat (nici n-am încercat): e din cale-afară de întunecat, gândește cu-pas-hotărît, în bocanci țintuiți.

În exil am fost bun prieten cu Ioan Cușa - dar pe Bacu nu l-am mai putut suferi de când am aflat că el, mâna dreaptă a lui Ioan în treburile tipografiei, s-a făcut luntre-punte (și-a chemat în ajutor pe alți legionari beznicoli) pentru a se opune - cu succes - publicării romanului **Ostinato** în românește, promisă până în pragul morții de Cușa (și nepublicat în românește a rămas până în 1992). Se vede că literatura mea produce alergii severe legionarilor - mai ales dacă sunt și macedonenii: acum vreo 20 ani i-am dat lui Perifan cu dedicație... fraterno-creștină un exemplar din **Patimile după Pitești**. L-a primit, apoi, după o vreme, mi-a comunicat, fără urmă de umor: «Cartea dumitale este antilegionară!» Nu l-am întrebat: *De ce?*, tot n-ar fi răspuns (nu degeaba se spune că legionarii sunt un fel de sioniști), așa că nu am suferit: mă căsătorisem cu o evreică, nu-mi băgasem în casă zâzania armânească - de tipul Derdena, Perifan, Bacu. Mă lupt cu alte zâzanii...

*

Valerian Stan îmi scrie, azi:

“Un nou termen, o noua amanare in proces. A fost in continuare "lipsa de procedura" (nu au primit citatiile MD Gheorghiu, Totok si Wiesel). Iar posta a comunicat ca nu se poate face citarea la casuta postala a Revistei Timpul si Fundatiei Timpul (care editeaza revista), desi adresa la casuta postala e singura care apare in revista Timpul. Impreuna cu dna Crangariu vom continua sa facem ce trebuie pentru reluarea "pe fond" a judecatii.

Cu drag, VS”

Ce ‘oț, prietenul Antonesei: crapă de deștept: și se plânge când îl atac pe analfabetul G. Andreescu (într-o vreme publicat număr de număr în *Timpul*, iar mie refuzându-mi dreptul la replică, justificînd: “Andreescu nu a comis nici o necuviință la adresa Dvs.”- dar calificativul *antisemit* ce era?, semn de... cuviință?), cel care nu văzuse în viața lui cartea pe care o

afurisea, **Săptămâna Roșie**, crezând că ia ieste doauă: titlul și subtitlul. Acum caraula răcnicioasă «Fraaate Doriineee!», Antonesei Liviu ascunde adresele turnătorilor Totok, M.D. Gheorghiu, în același preț “protejându-l” și pe impostorul calomniatorul falsificator de istorie Wiesel și pe turnătorul “cinstit” M.D. Gheorghiu...

*

02 februarie 2011, Cultura literară. **C. STANESCU despre Norman Manea**

“N-am fost un cititor prea sânguincios al cartilor lui Norman Manea si nu pot zice ca dupa prima pagina a unui roman al sau nu l-am mai putut lasa din mâna. Din contra, spre rusinea mea, le-am lasat, n-am putut duce pâna la capat lectura unor importante romane, altminteri pline de semnificatii, precum „Captivi“ (1970), „Atrium“ (1974) si chiar un metaroman ca „Plicul negru“ (1986), acesta din urma socotit de regretatul Ov. S. Crohmalniceanu drept „cea mai îndrazneata opera epica experimentală realizată pâna azi la noi.“ Parcurgerea unor pagini interesante, chinuite si contorsionate, si pâna la urma monotone din pricina unui vadit abuz de sinonimii definind acelasi si acelasi tip de personaj, mi-a produs un soi de suferinta de lectura pe care n-am reusit s-o înfrâng: am sfârsit prin a evita, pur si simplu, aceasta suferinta de cititor, abandonând lectura. Prima si cea mai puternica, dar si sâcâitoare impresie dupa citirea unor pagini din cartile lui era aceea ca scriitorul vrea sa spuna mult, chiar enorm, dar exprima putin: între ce parea „narratorul“ sa promita si ce izbuteau „ambasadorii“ lui sa emita ramânea o mare distanta, un drum neparcurs. Vorba lui Arghezi: sa vrei pân' la mie, sa poti pân' la suta... Cu aceasta impresie – subiectiva, gresita, nedreapta! –, am ramas, pâna târziu, doar un cititor ezitant în fata cartilor lui Norman Manea, desi „Anii de ucenicie ai lui August Prostul“ din 1979 m-au atras si chiar socat prin deghizamentul clovnesc al „nevârstnicului“ si „neispravitelui“ personaj.(...) Citite ca „scrisori persane“, si pastrând toate proportiile în aceasta comparatie enorma, cred ca scrierile lui Norman Manea dinainte si de dupa exilul sau american pot suporta un alt tratament de lectura, unul mai adecvat naturii si intentiontilor sale si nu neaparat „asteptarilor“ noastre de bieti cititori. Cele doua carti recente aparute concomitent la Polirom dau, în fine, jos mastile „persane“ si deghizarile clovnesti spre a aborda, în feluri diferite, drama si trauma personajului titular din întreaga literatura a autorului, una de factura „memorialistica“ în ultima instanta, cum cu temei – desi dintr-o ratiune negativ-minimalizanta – crede Nicolae Manolescu în „Istoria...“ lui. Carte admirabila prin intensitate si subtilitate ideatica si psihologica, „Întoarcerea huliganului“ poate fi echivalata cu o tulburatoare cadere a mastilor, realizând portretul (memorialistic si nu numai) unui deportat si exilat în mai multe rânduri si feluri, portretul unui om al secolului trecut silit de diverse regimuri si conjuncturi sa se tot deghizeze si exileze, individul aflat într-o continua goana de regasire a lui însusi si de identificare în ceea ce fiecare simte ca îi este destinat sa fie. (...)

Nu-i vorba, „cazul“ lui N. Manea, ca si, mai accentuat, al lui P. Goma, ilustreaza excelent mentalitatea care ghideaza receptivitatea româneasca: o admiratie contradictorie si în salturi, precum si vesnica „ardere a etapelor“, saritura brusca si nepregatita din arhaitate în modernitate. (...)

P.S. În mediile românești banuiala devine informatie sigura, iar zvonul

e luat drept certitudine. Astfel, se spune (!) și se da ca sigur (!) ca autorul „Întoarcerii huliganului“ ar fi fost refuzat și exclus de la un important premiu literar în România fiindcă și-ar fi „defaimat“ țara! (...)

Constat, totuși, cu surprindere și mirare ca, mai ales în „Curierul de Est“, în dialogul cu Edward Kanterian, autorul „Captivilor“ își pierde de-a binelea, în câteva rânduri, simțul umorului. Așa, bunaoara, mi-au atras atenția revenirile sale asupra lui Nicolae Manolescu, tinta unui adevărat asediu de ironii și acuzații. Cu o aplicație de contabil pe care nu mi-o reprim, m-am apucat să număr capetele de acuzare formulate pe adresa criticului. De la un punct încolo m-am oprit, plictisit de atâta statistică resentimentară. Retin doar primele 15 (cincisprezece) acuzații, care mai de care mai grave, formulate de Norman Manea: *lectura infidela, frivolitate, incorectitudine, politicianism, narcisism, ranchiuna, resentimentar, vanitos, razbunator, alergic la critica, superficial, conjuncturist („fripturist“, cum ar veni!), neatent, nedrept, arrogant* (subl. mea, P.G.) etc. etc. N-am mai stat să le număr, sunt mult mai multe, dar ce mi-a atras atenția e ca, **dupa mai fiecare din aceste acuzații, N. Manea se grabeste sa atraga insistent atentia ca „nu l-am acuzat de antisemitism si nu îl consider antisemit... L-am acuzat de..., si de..., si de... , dar nu de antisemitism“** (subl. mele, P.G. și observația: la fel m-a tratat și pe mine, vezi **Jurnal 2010***) Cum să nu citești în acest exces o totală pierdere a umorului și expresia unei supărări frustrate, concretizată într-un veritabil „complex Manolescu“?! Obsesiva apariție printre rânduri a criticului și lungul șir de acuzații ce i se aduc au două cauze: 1. N. Manolescu nu-l pretuiește pe N. Manea și nu-i gusta cărțile (ceea ce poate fi pur și simplu lipsa de gust!) și 2. N. Manolescu a scris și el despre „monopolul suferinței evreiești“. Ambele cauze fac din critic „bestia neagră“ a scriitorului, ceea ce, să recunoaștem, „vanitosul“ critic poate traduce printr-o mare laudă pe dos și omagiu involuntar.”

*) Citatul din N. Manea (despre mine):

„**Săptămîna roșie** i-a consolidat trista faimă de nou antisemit, facilitată și de unele grăbite declarații anterioare ale sale. Goma scrutează în acest text incendiar o situație complicată și extrem de interesantă, într-un mod simplist și cu un limbaj pamfletar. Este vorba despre comportarea populației evreiești din Basarabia la intrarea trupelor române și a celor sovietice. Asemenea situații fluide duc, uneori, la răbufniri ostile, îndelung mocnite – vezi faimosul caz polonez Jedwabne, din cartea lui Jan T. Gross (...) *Nu pot, totuși, să-l așez pe Goma lângă A.C. Cuza, Codreanu, Antonescu, Vadim Tudor* (subl. mea, P.G.)”

Hodoronc-tronc? Sau August-Manea?

Joi 3 februarie 2011

S-au trezit și Moldoveții...Cam târzior, ca să nu spun: din lene, din frică, din căcăcioșenie.

*

03 Feb 2011 17:05 Secera și ciocanul ar putea fi interzise

sursa: jurnal.md

Deputații ar putea vota, în viitorul apropiat, un proiect de hotărâre

care prevede interzicerea utilizării simbolurilor comuniste „secera și ciocanul”, în scopuri politice.

Proiectul documentului a fost discutat ieri, în cadrul Comisiei parlamentare Securitate Națională și Ordine Publică, care a luat decizia de a-l înainta pentru discuții în Parlament.

Potrivit deputatului liberal, Vlad Lupan, proiectul include cinci articole. Primul articol prevede că se ia act de raportul comisiei pentru studierea și aprecierea regimului comunist totalitar sovietic, creat anul trecut prin decretul lui Mihai Ghimpu. Al doilea articol stabilește că se condamnă regimul autoritar comunist din RSSM și RASSM. Prin articolul trei este interzisă utilizarea în scopuri politice a secererii și ciocanului. Iar articolul patru include, printre altele, elaborarea și promovarea de către Guvern a proiectului Legii lustrăției, finanțarea elaborării și editării unui manual de istorie a regimului totalitar comunist și introducerea în învățământul preuniversitar a unui curs de istorie a regimului totalitar comunist.

Membrii comisiei au avut păreri împărțite pe margine proiectului.

Amintim că proiectul acestui document a fost discutat și în cadrul Alianței pentru Integritate Europeană, în iunie 2010.

Atunci, PLDM, PD și AMN au pledat pentru amânarea examinării proiectului în Parlament, pe motiv că urmau să aibă loc alegerile anticipate”.

Ce pretexte puturoase! Ce motive invocate de lași, de striviți, de adunătura de *homo sovieticus* de expresie... română: “pe motiv că urmau să aibă loc alegerile anticipate”. Și dacă nu erau... “alegeri”? Nici “anticipate”, nici..., vorba lui Săraru: postanticipate?

*

tot jurnal.md

“Partidul Comuniștilor ar putea fi lipsit de o parte din simbolica sa. Cel puțin așa susține președintele interimar al țării, Mihai Ghimpu, potrivit căruia membrii Comisiei pentru studierea și aprecierea regimului comunist totalitar din Republica Moldova urmează să ia o decizie în acest sens.

„Dacă vor să rămână numai cu secera, lăsăm secera, dacă ciocanul, numai ciocanul. Dar ambele nu cred că vor rămâne”, susține președintele.

Mihai Ghimpu mai spune că totul va fi „în conformitate cu legea”. „Comisia îmi va înainta un raport, iar eu, la rândul meu, îl voi înainta Parlamentului, care va decide”, a declarat ieri seara, presei, președintele Ghimpu. Declarațiile lui Mihai Ghimpu vin ca reacție la afirmațiile făcute ieri, în cadrul unei conferințe de presă, de ex-președintele comunist, Vladimir Voronin, care s-a arătat sigur că Partidul Comuniștilor nu va fi lipsit nici de denumirea, nici de simbolica sa. Comisia pentru studierea și aprecierea regimului comunist totalitar din Republica Moldova a fost creată la mijlocul lunii ianuarie

curent, la dispoziția președintelui interimar, Mihai Ghimpu”.

*

Timpul

“Președintele interimar al RM, Marian Lupu, a semnat astăzi un decret prezidențial cu privire la acordarea Ordinului de Onoare reprezentantului special al Uniunii Europene în țara noastră, Kalman Mizsei (foto). Aceasta este prima distincție de stat, acordată de Lupu, în calitate de șef interimar al statului.

Potrivit decretului, înalta distincție de stat a fost conferită în semn de profundă grațitudine pentru contribuția sa deosebită la aprofundarea dialogului dintre UE și R. Moldova și pentru merite în promovarea valorilor democratice în Moldova.

Kalman Mizsei se află la sfârșit de mandat în țara noastră. Este reprezentant special al UE începând cu martie 2007.”

Acest Marian Lupu este un Emil Constantinescu: începe onorarea cu cel mai toxic, cel mai murdar personaj, cel mai promoscovit ungar: *elftars* Kalman.

Ghimpu fusese criticat că împărțise distincțiile cu prea mare dărnicie; tovarășul Lupu, băiat școlit, a operat o selecție și s-a oprit asupra celui mai trădător al Moldovei. Ca și el: Kalman.

Vineri 4 februarie 2011

Forumști de pe curaj.net :

Mariana și Cezar spun[e]: februarie 3, 2011 la 11:01

Paul Goma ar trebui să fie neapărat predat în școală!

Din experiența mea de profesor navetist de un an de zile, vreau să vă dezvălui un mare adevăr: Programa școlară impune copiilor un bagaj foarte mare de cunoștințe, poate că prea mare pentru unii, dar, când ai sta să privești în esență, ai înțelege că profesorilor le scapă multe lucruri, iar marea noastră problemă de orientare în spațiu și în timp – geografia și istoria – rămâne din nou și din nou nerezolvată, suspendată parcă undeva, într-o altă galaxie, amânată. Ceea ce doare, astfel, mai tare, este că nu se cunoaște istoria neamului nostru. Or, ce ar putea fi mai rău decât atât? Revenind la experiența mea de profesor, vreau să vă spun că le-am povestit, mai întâi copiilor, scrierile lui Paul Goma. Am luat-o chiar de la Din Calidor. Și, ce credeți? Copiilor le-a plăcut, m-au rugat să le fac niște copii xerox, au început să citească, chiar și cei mai slabi, care abia de silabiseau cuvintele. Apoi am mers la Arta Refugii. Cum să nu le placă? unii, care altă ocupație nu aveau decât păscutul oilor, chiar s-au regăsit în carte și mi-au spus: „dacă el a reușit să meargă mai departe, voi da și eu la liceu” (adevărul este că a reușit și acum face liceul). În concluzie, citind doar câteva dintre scrierile lui Paul Goma, copiii s-au schimbat: au început să învețe, cu interes, istoria și geografia, au devenit mai buni, au văzut că alții au trăit și mai rău decât ei, și-au amintit de obiceiurile noastre, au aflat și obiceiurile celor din Ardeal, cântecul, dansul și muzica, au devenit mai curajoși și au învățat să-și respecte și să-și iubească părinții, dar

și neamul, Oare sunt puține argumente pentru a introduce în școală scrierile minunate ale lui Paul Goma? Cine are urechi de auzit, să audă!

Le auzise Aliona Grati, de aceea propusese editurii Arc o culegere, pentru școlari, din textele mele, comentate.

“Mi-au raspuns cei de la editura Arc. Ei considera ideea mea despre o carte didactica (pentru elevi) despre romanele lui Paul Goma - excelenta si imi solicita un plan. Ce ziceti?”

Ce să zic, eu? Zic... cu amândouă mâinile: Da!

Consolant, nu? Vom vedea cât de... consolant o va trata editura, după ce se va scărpinga, temeinic, pe sub cușmă.

I-am scris:

“Selectia ta este și a mea

Din calidor

Arta refugii,

Bonifacia,

Ostinato

Propun si o păgинуță din **Roman intim** (?)

«Analizele trebuie sa fi accesibile copiilor», zici.

“Accesibile”, zic și eu, fiu de învățători de țară. Adică tu, propunător, să propui mai mult, mai sus, mai departe, pentru a-i (a)trage pe copii - mai sus, mai departe, să nu-l lași la nivelul copilului (nivel sublim, dar inexistent).

a) prin noțiuni, nu elementare, dar absolut necesare de **istorie** : copiii noștri nu știu istorie și dacă nu o învață la lecțiile de... istorie, atunci să fie... “contaminați” de oleacă de istorie prin citate, literare; prin povești.

Am primit ecouri favorabile de la elevii liceelor din Orhei: cei mai mulți au spus că au învățat Istoria pământul nostru din cărțile lui Goma (este o consolare, nu?);

b) n-ai decât să roșești de rușine până devii un măr domnesc (...) dar: te rog să propui editorului, să te blindezi cu susținerea altor “lucrătoare în domeniu”, femei, pledînd necesitatea de a-i pregăti pe adolescenți - mai ales pe fete - întru... cum îi zici așa de pe după piersic: “**jubilațiile corporale**”.

Ce poate fi mai frumos pe lumea asta decât numitele “jubilații”? Este absolut necesar ca acești oameni, viitori maturi să devină capabili să distingă *erosul de pornografie* (pe aceasta, căreia eu îi spun *porcografie* ei o văd tot timpul, oriunde și mai ales o aud); să ajungă să aibă curajul de a vorbi - cu cuvinte, nu doar cu gesturi obscene - despre acele sublime “jubilațiuni”, să nu mai expectoreze înjurături - iar la urmă să râdă, gros, cu: Hă-hă-hă!

Știu că îți va fi greu - dar încearcă. Tu, femeie frumoasă, ești mult mai credibilă, în fața, deocamdată, a editorilor decât un bărbat - urât prin natură. Deci necredibil (...)

c) să nu lipsească, rogu-te, pasajele despre **rugul cărților noastre**, și așa puține, distruse în Basarabia și Bucovina, ocupate de ruși, în restul României, “epurate”, deci nimicite de noi înșine, românii.

d) deasemeni, să existe măcar o pagină citată din care adolescenții din Basarabia să accepte că refugiații peste Prut nu au fost întâmpinați cu flori de

către frații noștri români și că au cunoscut mizeria cumplită - pe care au înfruntat-o, dacă nu cu bărbăție, atunci cu ne-frică și cu ne-rușine când și-au câștigat pâinea cea neagră lucrînd cu brațele.

Trebuie inițiați adolescenții noștri în ceea ce este mai dulce și mai curat, în ciuda impresiei de trivial, murdar, de nerostit.

Expresia folosită frecvent de mine: “dulce ca cubicul” vine dintr-o strigătură din Ardeal - mândrul își laudă mândra, o cinstește, o sărbătorește, pentru că are lindicu' ca cubîcu' - este vorba de zahăr cubic - atât că e accentuat altfel.

O să vedem cât de pudici (sic!) sunt editorii de la Arc”

*

Pică la țanc, în mijlocul... dezbaterii:

Dumitru Crudu - *Timpul* de azi:

“În editorialul său de marți, directorul ziarului TIMPUL (la care sunt și eu angajat), publicistul Constantin Tănase susținea că „operele artistice post-moderniste (cu mult sex și rahat verbal) poate că sunt bune pentru cineva, ele însă nu umplu golul istoric din memoria noastră”.(...)

“Revenind, însă, la ipochimenul nostru, adică la „sex și la rahat verbal”, nu pot să nu-mi amintesc de **Toba de tinichea** de Gunter Grass unde este relevată vina germană în ceea ce privește nașterea și ascensiunea fascismului. În acest roman, una dintre cele mai mari catastrofe din istoria Germaniei este redată din perspectiva unui copil de patru sau cinci ani care refuză să mai crească. Ei bine, în **Toba de tinichea** este extrem de mult sex și rahat verbal, cu mult mai mult decât în toate operele postmoderniste basarabene luate la un loc, dar, bașca astea, nu încetează a fi un mare roman, cum nu încetează a fi un mare roman nici **Din calidor** de Paul Goma, în care un copil de șase sau șapte ani este inițiat în arta sexului de către o femeie cu mult mai în vârstă ca el. Și așa mai putea aduce în acest sens miriade de exemple, ceea ce înseamnă că problema nu e dacă există sau nu sex și rahat verbal într-un text sau altul, ci, ce funcționalitate are. Pentru că, pe de altă parte, încă îmi mai e proaspătă în minte o scenă dintr-un roman proletcultist de Samson Șleahu în care o tovarășă și o tovarășă au dormit în același pat câteva luni de zile, spate la spate, fără să se atingă și, totuși, chiar și dacă nici vorbă nu era de sex în acel roman, textul respectiv este leșinat și mediocru. Deci, nu sexul face ca o operă să fie bună sau leșioasă, ci altceva. Dar oare ce?”

*

Un alt țanc: ciupesc de pe blogul lui Alexandru Petria <share@cititordeproza.ning.com> „O femeie cu cojones. Cristina Nemerovski” câteva fragmente - deși așa copia tot ce copiase A. Petria:

“Cristina Nemerovski, cu romanul „Sânge satanic”, m-a lăsat ca la dentist. Cristina este o femeie care, culmea, are cojones. Scrie ca un bărbat. Ca să vă incit la lectură, o să redau aici un fragment din roman. Cu trimitere la Mircea Cărtărescu, un capitol se intitulează „De ce nu iubim femeile”:

« Nu urăsc femeile pentru că vreau să le urăsc. Nu îmi propun să fiu misogin. Nu am fost respins, frustrat, traumatizat de pizde, cum își vor ima-

gina toate proastele, ci dimpotrivă. Mi s-au aruncat mereu la picioare. Am trăit pe banii lor, în casele lor, le-am mâncat mâncarea, am avut parte de sex în orice moment mi-am dorit, mi-au ușurat și prin diverse artificii, m-au simpatizat, indiferent de vârsta pe care o aveau, și multe altele. Ura mea, disprețul meu, vine din toate încercările nereușite de a relaționa cu ele ca și cum ar fi ființe umane, ca și cum eu și ele am fi aceeași specie, naivă presuposiție... Din încercările lor eșuate penibil de a se comporta ca niște ființe umane. Au rămas neevoluate, undeva între vaci și păpuși gonflabile. Dacă noi ne străduim să depășim – prin artă, prin sinucidere, prin droguri, prin extaz, prin orice – condiția umană, ele se chinuie să o atingă. Dar poate sunt doar idealist și romantic. Mi-ar fi plăcut să fiu doar indiferent.

Nu iubesc femeile pentru că întruchipează, cel mai adesea, tot ceea ce detest la ființa umană. Nu spun că dacă am extermina femeile lumea ar fi perfectă. Dar ar fi mai puțin prefăcută și superficială. Am putea în sfârșit să ne privim în ochi. Am mai avea o șansă. Well, first, pentru că le consider inutile. Pentru că s-au inventat păpușile gonflabile care sunt mai ieftine, mai de durată, nu pot vorbi și nu rămân gravide.

Nu iubesc pizdele pentru că își cumpără cosmopolitan, elle, avantaje, unica sau cool girl din care învață cum să devină și mai prefăcute, mai mult decât sunt din naștere, să se îmbrace în așa fel încât să pară mai slabe, să deschidă gura în așa fel încât să pară mai deștepte sau mai culte, să se miște în ritm de jeg disco ca să pară că știu să se fută, deși oricum nu le interesează să se fută. Pentru că nu știu să vorbească despre nimic ce nu ține de concret. Pentru că își fac un merit din faptul că merg la cumpărături uneori și găsesc. Pentru că sunt incredibil, șocant de proaste. Pentru că se uită la telenovele iar când nu se uită la telenovele aleg cele mai proaste filme cu putință. La care mai și plâng. Pentru că nu suportă berea, brutal death metal-ul, drogurile, curvele, orgiile, prietenii interesanți pe care te chinui să nu îi pierzi. Pentru că își iubesc mamele și încearcă să ți le bage și ție pe gât. Pentru că nu le place sexul. Pentru că în timp ce se fut se gândesc în ce mall să iasă la cumpărături a doua zi. Pentru că nu știu și nu vor ști niciodată ce caută pe lume.

Pentru că sunt înlocuibile, oricând (...).

Scrie *vachement bien la nenette*, ca să mi ți-o fran'zesc. După fotografie, ai zice că nu are mai mult de doisprezece ani - hai treisprezece, mai ales după cum ține creionul cu care scrie dedicații pe carte... - se va fi dezobișnuit de scula asta, ori a scris, de la grădiniță, direct pe ordinator.

Îmi place la nebunie gagicuța, dar nu sunt gelos pe ea (că scrie cum scrie), cum mi se întâmplă când dau peste texte excelentexte. Nu, nu.

Pentru că mie îmi plac femeile, de mor (nici ele pe mine..., vorba unei vorbe galice) - poate nu chiar ca lui Cărtărescu, dar știi că eu le iubesc pe-pe- peste totului-tot, cu cuvintele. Și le respect. De-aia.

*

O scrisoare a mea adresată lui Ion Lazu:

“Am citit cartea Domniei Tale **Veneticii** pentru a nu știu câta oară - cu jubilație, cu durere, cu complicitate.

De astă dată lectura “Veneticilor” mi-a provocat o foame năpraznică. O foame specială, pe care nu o vor fi resimțit nici nici alți basarabeni refugiați:

Foame de... ceai de mintă (nici măcar de mentă de grădină, ci de izma-broaștei): foarte fierbinte, ceaiul, băut din cană smălțuită de 1/2 l. ; cu mult, mult zahăr - carne nu aveam, dar zahăr puneam, mult; și pâine; multă pâine, de care se nimerea; mai bună, mai puțin bună, mai albă; mai puțin...

Dar coaptă în tavă.

Asta a fost “mâncarea” de refugiat - dar ca și cea de fasole, de cartofi, desi frecventă, ni se părea, de fiecare dată, divină...

Dar mai ales ceaiul...

V-am scris acestea, așa, nu știu de ce... Ba știu de ce: De-aia.

Vă salută,

Paul Goma

*

Mihai Ciucanu mă alimentează cu presă italiană:

O recenzie in revista EaST la 'Din Calidor'.

<http://estjournal.wordpress.com/2011/02/04/kultura-nel-sonno-non-siamo-profughi%E2%80%9D-la-bessarabia-vista-dalla-veranda/>

Nu stiu de unde a scos "literatura moldava"; in fine...)

“Nel sonno non siamo profughi”. La Bessarabia vista dalla veranda

Publicato da Redazione su 4 febbraio 2011 di **Silvia Biasutti**

“Nel sonno non siamo profughi”, di Paul Goma, è il titolo di uno dei romanzi più affascinanti e scanzonati della letteratura moldava, il cui titolo originale è “Din Calidor” (trad. “Dalla veranda”) che uscì per la prima volta in Francia nel 1987 per i tipi della Albin Michel. In Italia il romanzo è uscito per la Keller nel settembre 2010 con la traduzione dal romeno di Davide Zaffi.

Goma rivive nel romanzo gli anni incantati della sua infanzia nel villaggio di Mana, in Bessarabia, dando corpo con le parole ad affreschi autobiografici di straordinaria sensibilità. Siamo negli anni Trenta e Quaranta del Novecento, nella veranda di una casa di campagna se ne sta seduto un bambino (Goma), è il figlio dei maestri del Paese e nipote del sindaco, un nonno perspicace e amatissimo. La metafora della veranda è il filo rosso che accompagna l'intera narrazione, la quale intreccia i piccoli accadimenti quotidiani di una famiglia e della sua comunità rurale con le vicende storiche che hanno contrassegnato la metamorfosi politica e sociale della Bessarabia.

E' con una naturalezza propria dell'età infantile che Goma interpreta il rapimento del padre per mano dei russi, la condizione di orfano che, seppur temporanea, cambia la percezione del proprio posto all'interno della comunità. I fatti atroci della storia, come l'occupazione sovietica e lo smembramento della Bessariabia si intrecciano con le prime esperienze sessuali, con

la scoperta del mondo femminile e delle dinamiche familiari. Goma dipinge sapientemente un paesaggio contadino attraverso i ricordi d'infanzia, dove la vita di un bambino e della sua comunit   e intrisa di quella semplicit   confortante che viene travolta da complesse vicende politice decise da ignoti, lontani nel tempo e soprattutto nello spazio. Emerge cos   quel sentimento tipico delle popolazioni che vivono alle periferie degli imperii, dove il corso della storia giunge con tempi dilatati e i mutamenti faticano a prendere corso. Ecco che nel villaggio sopraggiunge l'imposizione del cirillico, i soldati russi entrano nelle case, compiono razzie, prelevano gli uomini e spaventano le donne. Sullo sfondo, un bambino osserva dalla sua veranda la storia scorrere lungo le vie infangate del paese.

Da quel calidor aperto su due lati, il fuori    ravvicinato e non definitivo,    un luogo aperto all'aria e alla luce, all'ombra e al caldo interiore, esposto alle aggressioni, ma mai mortali, perch   si pu   sempre fare un passo indietro, al riparo. La veranda detta pertanto il ritmo degli avvenimenti e rincuora come il calore di un abbraccio materno lo scorrere della vita. In questo palcoscenico anche ci   che    crudele viene stemperato da una narrazione poetica che, in procinto di chiudere il sipario, ci ricorda che la biografia di Goma    segnata dalla fuga dal proprio villaggio, in un viaggio anche simbolico, che segner   l'inizio della sua condizione di profugo e la fine di un'infanzia spensierata.

E' con questi ingredienti che "Nel sonno non siamo profughi" Goma ci regala un memoir di alta levatura, intenso e scevro da ogni retorica".

*

  nmorm  ntarea lui Anania (*Adevărul*, 4 febr.):

"Drumul lui Bartolomeu spre Ve  nicie

Elena Nicolae

"Peste 5.000 de oameni l-au condus pe ultimul drum pe cel supranumit „Leul Ardealului“.   nalt Preasfințitul a fost înmormântat ieri, în cripta ierarhilor de sub altarul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca. Mii de credincioși   i sute de preoți din tot Ardealul, dar   i de peste Carpa  i l-au petrecut ieri pe ultimul drum pe Mitropolitul Bartolomeu Anania, în ciuda celor -10   C de afară(...)

Credința de sfânt

Oamenii au început să se adune la Catedrala Mitropolitană de la Cluj-Napoca încă de la primele ore ale dimine  ii. C  nd în biserică n-a mai fost loc, credincio  ii au rămas să urmărească slujba de   nmorm  ntare pe cele trei ecrane-gigant din Piața Avram Iancu.   i-au stat p  n   la sf  r  it, adică după ora 14.30, în ciuda faptului că mercurul din termometre ajunsese la minus 10 grade Celsius. Au venit din toată   ara. Mulți l-au ascultat prima dată pe înalt la M  n  stirea Nicula, unde se adună anual de Sf  nta Marie zeci de mii de credincioși.   ntre cei prezen  i erau   i doi maramure  eni de pe Valea Izei, P  l  gu  a (65 de ani)   i Hodor Dumitru (79 de ani), care-au venit la   nmorm  ntare îmbrăcați în straie populare. „Băiatul nostru locuiește la Cluj   i de fiecare dată c  nd am venit la el am mers   i la slujbă la Catedrală să ascultăm predica   naltului", spune P  l  gu  a.

De la prinț la premier

La   nmorm  ntare a sosit, la c  teva minute după ce a început slujba,   i primul ministru al României, *Emil Boc, care a fost condus în Catedrală de jandarmi*. Dar   i alte personalități au ținut să-i aducă   naltului un ultim omagiu: **ministru de Externe - Teodor Baconschi**, prefectul de Cluj - Florin Stamatian, președintele Consiliului Județean Cluj - Alin Ti  e, *rectorul*

Universității Babeș-Bolyai - **Andrei Marga**, profesorul doctor Mihai Lucan (care i-a înlesnit Mitropolitului internarea la clinica AKH din Viena, unde i s-au făcut ultimele analize - n.r.) și, *extrem de discret*, **prințul Paul de România**.

Slujba a fost oficiată de Patriarhul Daniel care a și vorbit, după predică, despre viața și activitatea Mitropolitului Bartolomeu, referindu-se în primul rând la talentul său literar, care l-a ajutat, spune Prea Fericitul, „să fie un bun predicator”. Oamenii au început să plece din Piața Avram Iancu de-abia după ce sicriul Mitropolitului a fost coborât în cripta ierarhilor.

Peste drum, la Arhiepiscopie, unde s-au adunat la masă toți preoții care au participat la slujbă, doar câteva geamuri de la etajul întâi au rămas cufundate în întuneric: biroul și camera de odihnă a Înaltului au fost sigilate și așa vor rămâne până la numirea unui nou Mitropolit.

12.000 de colaci

După înmormântare, preoții au fost invitați la masă la cantina Seminarului Ortodox, aflat peste drum de Catedrală. Pentru restul credincioșilor au fost împărțiți în Piața Avram Iancu 12.000 de colaci. La slujba de înmormântare au participat, după estimările Jandarmeriei, peste 5.000 de oameni.

Două întrebări:

- Cum de oameni normali, avînd o judecată normală în general, în special pot (au putut) să-l judece pe Anania cu “îngăduință creștinească” pentru toate trădările sale;
- Cum de, la înmormântarea sa (unde s-au dat colaci 12 000!), au asistat, pe lângă trogloditul Boc doi intelectuali de calitate: Marga și Baconschi?

Pentru Marga nu găsesc răspuns, nu-i cunosc “scurta biografie” de oportunist («D-ta ce-ai fi făcut în locul meu?»), însă pentru Baconschi : da: care era legătura între Anania și băiatul lui Tolea? Faptul că ambii fac/faceau parte din aceeași herghelie - a Securității - să nu mi se ceară amănunte - le-am dat în nenumărate rânduri.

*

Răpus de oboseală, am adormit pe mine încă înainte de la orele opt (seara). Pe la orele opt și jumătate m-a trezit din somn soneria cutiei poștale a ordinatorului. Era Flori Bălănescu.

Mă întreba din titlu:

«Ați auzit că a murit Vasile Paraschiv?»

Am răspuns, năucit:

«Nu, n-am auzit. Dacă e adevărat, Dumnezeu să-l odihnească pe acest om drept.»

Am căutat în ziare. În *Adevărul* nu am regăsit știrea (unde vorbeau despre el Cesăreanu, Tismăneanu - care aflase de existența lui de la mine, dar ce se mai împăunase cu “descoperirea-i personală” - Vova, descoperitorul!); în *Cotidianul*:

**«I-a returnat "comunistului" Bănescu distincția "Steaua României"
Disidentul anti-comunist Vasile Paraschiv a murit**

Disidentul român Vasile Paraschiv s-a stins din viață, vineri, la vârsta de 83 de ani, potrivit informațiilor publicate pe site-ul Asociației 21 Decembrie 1989. Paraschiv i-a returnat președintelui Bănescu distincția "Steaua României" în grad de Cavaler, spunând că se simte obligat să refuze primirea ei de la "un comunist ca toți ceilalți, care ne-au condus țara de la Revoluție și până azi".

"Cazul cel mai spectaculos în acest sens (al industrializării forțate, n.red.) îl constituie inițierea, în noiembrie 1968, a opoziției deschise față de regim a muncitorului electromecanic Vasile Paraschiv, semnatarul de mai târziu al scrisorii de denunțare a nerespectării drepturilor omului către Conferința de la Belgrad inițiată de Paul Goma", se arată în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România.»

Flori a revenit:

«Da, am gasit confirmarea pe Mediafax. A murit azi. Avea 82 de ani. Stirea s-a raspindit de pe site-ul Asociației 21 decembrie. Era bolnav de multa vreme, am sunat acum vreo 2-3 luni si am vorbit cu sotia, apoi cu fiica lor cea mica. Era la pat. Dumnezeu sa-l ierte si sa-l odihneasca.

Lui Anania i-au facut ieri funeralii nationale. Sunt curioasa daca de Paraschiv isi va aminti cineva.

E trist pe lume...

Noapte buna,

flwr»

De Paraschiv au început a-și aminti, acum, după moartea lui, căcănarii, responsabilii de bloc, milițienii, securiștii, bășiștii, turnătorii din vocație, curvele de ambe sexe, redactorii de edituri care și-au bătut joc de cărțile lui de mărturie, iar acum fac pe cloștile contrariate (ca alde Jela), apoi de liota de "discuțatori" când dau buzna pe forumuri să împrăște rămășițele pământești ale Paraschivului cu bale de venin și de scâră.

Acestor scursuri să le trăiască (sic) Hoitul lui Anania și al mereu-treazului Bănescu.

Sâmbătă 5 februarie 2011

Încă ne-venit în fire după vestea morții lui Vasile Paraschiv. Tratamentul "diferențiat" aplicat celor doi. Iată: *Gândul* lui C.T. Popescu publică un pogon cu testamentul lui Anania dar nici un rând despre Paraschiv. Ce îi va fi displăcut suprajurnalistului-la-români la Nea Vasile? Că e țigan? Eu m-am simțit bine cot la cot cu țiganul. Dar C.T. P.: ba. Oare de ce? Fiindcă eu nu sunt, întâmplător, țigan - spre deosebire de Campionul Jurnaloșilor?

În schimb, *Evenimentul Zilei* scrie despre Paraschiv, scrie și despre întretornătoriile Anania-Plămădeală...

Cel mai important spațiu îl acordă lui Vasile Paraschiv *Observator cultural* de azi ; re-publică interviuri din 2008. Șimonca face pe gospodarul - foarte bine, își ispășește câteva din multele-i păcate.

Ceea ce este insuportabil: trogloditismul băgaților în vorbă pe forumuri - “în mod anonim”, cum îi șade bine Viteazului Român! Doamne, că dobitoci mai sunt compatrioții!

Desigur, este un principiu drept: fiecare să aibă dreptul să se exprime - **dar sub numele său!** Poate că această “condiție” ar mai frâna delirul scriitoral al analfabeților noștri anonimizati.

Oglindanet a lui Cristian Bădiliță care a publicat textul meu, precum și unul al Ralucăi Lazarovici despre mine, are câteva pelicule de pe YouTube. În una dintre ele se vede limpede: în timp ce Vasile Paraschiv îi explică lui Băsescu de ce refuză medalia, în plan secund, N. Manolescu, alături de Beligan, glumează și rânjează cu o dameză (?) - asta în timp ce se aud în toată sala cuvintele lui Paraschiv... Manolescu, aceeași javră bătrână...

Duminică 6 februarie 2011

Mă tem că mi s-au terminat și picioarele. De-acum sunt mai apropiat de mama ca oricând. Și ea a avut “ceva la picioare” și așa a sfârșit.

De dimineață, ridicându-mă din pat, am constatat că... făcusem încă un pas către starea de șoșontorog: picioarele, picioarele... În dimineața aceasta m-am văzut ca pe altul, ca pe un pacient al azilului de bătrâni: din spate, înaintînd încolo, spre unde se află, desigur, toaletele; ca pe un altul m-am văzut, m-am știut: gata, sunt definitiv un invalid; un șontorog - care înaintează cu pași mici, nesiguri, oarecum în diagonală (diagonala câinelui bătut, descâinizat) - unde, alt', dacă nu spre toaletă și numai spre acolo; unde alt' să se mai ducă; văzut de mine, din spate?

Ieri mi-a scris Flori Bălănescu o misivă lungă și acrișoară. Citise Jurnal ianuarie 2011. Găsise că noua formă a site-ului este obositoare, chiar enervant de... labirintică, îți vine să te lași păgubaș, atât de pe după cap sunt manevrele de ajungere. În asta i-am dat dreptate, am asigurat-o că îl voi ruga pe Filip să simplifice drumul.

Acest defect - al meu - este remediabil. Alte două păcate capitale mi-a reproșat Flori (corect ar fi: mi le-a semnalat):

- includerea lui Daniel Cristea Enache printre comentatorii cărților mele, cel care mă antisemitizase la modul românesc, doar aruncînd calificativul și îndepărtîndu-se - probabil spre toaleta - considerînd că el își făcuse datoria (care datorie?, față de cine, de ce?, cu ce fel de argumente antisemitizarea?), scuiase și plecase - doar toată lumea știa că Goma fusese decretat antisemit, ce să se mai ostenească și el cu argumentarea? ; vorba ovreiului: «bișise și fugise», doar nu era să rămână locului, să-l deranjeze și pe el, pe la nas, putoarea propriei bișini!

Flori nu avea știre de această... bișină a lui Cristea Enache, anterioară textului devenit evanghelie pentru holocaustologii voluntari, cel a lui "R. Ioanid". Publicat în 2002, inclus într-un volum - deci clasicizat. Nici eu n-aș fi știut fără munca de furnică a basarabencelor mele dragi care scriseseră despre mine, pentru revista *Metaliteratură*, deci se informaseră temeinic bibliografic.

Fiindcă iar am o pană de ordinator (mi s-a blocat cutia de scrisori încă de ieri), nu pot reproduce fidel reproșul prietenei Flori, însă, în mare, acesta este:

Cum de scriu urât despre D.C. Enache, când el a scris atât de frumos în "Gherla", iar recent, într-o emisiune cu O. Nimigean, a vorbit atât de frumos despre mine?

Iată pentru ce am scris despre C. Enache, urât, argumentînd:

- el a scris, hăt, în 2002 despre mine - în necunoștință de cauză - că sunt antisemit;

- afirmațiile sale - incluse într-un volum - au fost folosite cu julație de holocaustologii evrei: «Iată, până și D.C.-Enache a constatat - și a scris - că Goma este antisemit!»;

- el a scris favorabil despre mine în tripticul "Gherla", în 2010, însă în niciun moment nu a recunoscut că, în 2002 scrisese din contra și că ceea ce afirmase atunci (încă o dată: în perfectă necunoștință de cauză) atârname greu în "judecata" editorilor, a cititorilor mei. Iar când își schimbase opinia (nu întrutotul...), nu a recunoscut, nici în scris nici la oral că, acum, regretă că - atunci se pripise, iar pripeala și a lui mă costase pe mine, autor deja pus la index editorial, dar mai ales... comentarial...

Da, știu că Românul nu ar recunoaște că s-a înșelat, că a făcut rău cuiva, din neglijență, din lene, din frică (vorba lui: «Au existat presiuni...»).

Dar să nu mi se ceară mie, victimă, "să trec peste" și în legătură cu o măgărie, o ticăloșie din trecut - dar ale căror consecințe le trag și în prezent și le voi trage și în viitor - doar pentru că acum băiatul scie-de-bine despre mine, nu de-rău, ca în urmă cu opt ani. Răul făcut, rana provocată - prostește, fie

vorba între noi - de D.Cristea-Enache nu are să se vindece dacă el nu are să regrete, public, eroarea. Abia atunci voi ști că voi putea dialoga cu el, persoană civilizată, un om normal, nu un român.

Al doilea reproș al Floarei Bălănescu: de ce am scris - în Jurnal - de-bine în legătură cu D-na Slama Cazacu, deși știu cum s-a purtat cu ea, cu Flori: D-sa a refuzat să-mi dea încuviințarea de a cita, pe clapa noii ediții a **Romanului intim**, un fragment din textul său la prima ediție?

Iată de ce - motiv pe care Flori Bălănescu îl cunoștea:

În momentul acela (al refuzului) D-na Slama-Cazacu se afla într-o situație... incomodă: fusese "avertizată" că dacă îl mai laudă pe Goma, "ar putea pierde pensia" (până unde au ajuns holocaustologii, îi bănuiesc pe *goi* slugi ascultătoare la evrei)! Și chiar dacă "avertismentul" nu a existat, ar fi putut exista în Cloaca României. Și cum s-ar fi putut apăra o femeie în vârstă, singură - ce conta reputația ei internațională! - față cu agresiunea vulgului bălegarnic securist?

Eu am dedus "situația", însă Flori Bălănescu va fi insistat, insistat - de aici schimbul de cuvinte, viguros.

Or eu nu pot scoate în față refuzul său de a accepta ca pe clapa volumului **Roman intim** să figureze - pe drept ! - un citat din Tatiana Slama-Cazacu. Așa. Pentru că acest gest este nesemnificativ, semnificativ fiind altul: Tatiana Slama-Cazacu scrisese despre mine cum nimeni nu o mai făcuse până în acel moment, publicase textele în periodice românești, occidentale și le incluseră și în volumul **Viață, personalitate, limbaj: Analize Contextual-Dinamice** - Minerva, 2006. Deci eu nu o pot rupe definitiv cu T.S-C. pentru că a avut, cu Flori Bălănescu, o discuție mai... aspră - adevărat, în legătură cu mine.

Luni 7 februarie 2011

"Cu mâine zilele-ți adaugi...", scrie poetul.

La mine ar fi: cu mâine zilele (ți) le scazi.

Începând cu această însemnare în jurnal, am certitudinea că va fi ultima. Că, dacă va mai fi una mâine, alta poimâine, vor fi cele din urmă. Așa, s-a sfârșit timpul - timpul meu.

Ieri Ana a fost internată la Tenon. Azi va fi intervenția. De ieri, senzația acută că am rămas singur. Ceea ce nu era adevărat, Filip se afla în Normandia, se întoarce azi - dar așa...

Coincidența fericită de astă dată: Brega și cu ai lui de la Hyde Park au pus mână de la mână să-mi cumpere un ordinator,

aflînd din Jurnal că de două luni mă chinui cu o improvizație. Acesta are incorporat un ochi care mă filmează, deci voi putea spune că “mă dau” în direct. Am și pregătit un cearceaf care să joace rol de... decor, în spate și de *cache-misère*, tot acolo, unde se află și patul cu mormanele de cărți adunate la căpătâi.

Da, oameni buni: sunt pregătit de plecare. Aștept să se întoarcă Ana și mă duc eu.

*

Gabriel Andreescu a publicat trei articole despre “demas-carea” lui Mihai Botez. Interesant este ce scrie el despre “Radu Ioanid” - texte preluate din *Cotidianul*:

“Radu Ioanid în campania de contestare a statutului de disident a lui Mihai Botez

(...)“Cel care a dat greutate „deconspirării” lui Botez rămâne totuși Radu Ioanid. Avem toate motivele să-i considerăm intervenția preocupantă, întrucât domnia sa este un profesionist al arhivelor și un bun cunoscător al istoriei recente. Volumele despre tragedia din Transnistria și despre vânzarea evreilor de către regimul comunist îl definesc ca fiind nu doar informat în materie, ci și specialist al metodelor de investigație. În plus, domnul Ioanid nu este numai un cercetător, ci și un actor al politicii memoriei. Ca reprezentant al Muzeului Holocaustului din Washington, a reușit să obțină de la domnul Virgil Măgureanu deschiderea arhivei Securității încă de la începutul anilor '90, arhivă altfel impenetrabilă oricărei încercări de investigare din perspectivă anticomunistă. *Sunt motive să presupunem că a avut un rol-cheie în inițierea procesului atât de important al creării Comisiei prezidențiale de studiu al Holocaustului în România, cu toate consecințele ei în tranșarea acestei pete negre din istoria țării; de asemenea, în inițierea Ordonanței nr. 31 din 2002, care face ca România să fi impus unele dintre cele mai severe restricții în domeniul libertății de exprimare și asociere din fostele țări comuniste, în orice caz, singurele care condamnă doar negarea crimelor naziste, nu și a tragediilor comuniste. A intervenit în momentul în care Curtea de Apel București a luat o decizie istorică privind legalitatea declanșării de către guvernul Antonescu a acțiunilor militare menite să elibereze Basarabia ocupată de URSS printr-un act de forță condamnat de dreptul internațional. E foarte probabil ca în acel moment campania sa externă (vezi articolul din „Le Monde”), dublată de lobby-ul intern, să fi contribuit la anularea de către Înalta Curte de Casație și Justiție, sensibilă la presiuni politice, a hotărârii Curții inferioare.* (subl.meă, Paul Goma)

Mă opresc aici. Trimiterile anterioare vor să arate atenția cu care avem de privit participarea lui Radu Ioanid într-o campanie de reconsiderare a memoriei lui Mihai Botez. Domnia sa nu face parte din categoria Ioan T. Morar. Activismul dlui Ioanid probează luări de poziție întotdeauna motivate, concepute și pregătite cu atenție. Fermitatea obiectivelor îi este dublată de știința precauției. *Cum să înțelegem atunci contestarea de către directorul de la Muzeul din Washington a disidenței lui Mihai Botez? Dacă dl Ioanid are date concrete privind calitatea lui Botez de agent al Securității la care noi, ceilalți, nu am ajuns - ar fi plauzibil, având în vedere contactele sale îndelungate cu vârfurile serviciilor de informații românești -, este firesc să vor-*

bească despre ele dovedindu-le. Până acum, domnia sa ne-a prezentat doar un pasaj impresionant prin contrastul dintre talentul de a îndrepta mintea cititorului spre un verdict acuzator, lipsa de consistență a argumentelor și, la nivelul faptelor, absența oricărei probe. (subl. mea, P.G.)

Semnificația intervenției lui Radu Ioanid din perspectiva eticii și politicii memoriei

În ciuda observațiilor critice anterioare, aș nota relevanța implicării lui Radu Ioanid în „cazul Botez” ca prilej de meditație asupra eticii și politicii memoriei. Domnia sa este, prin profesie și prin ethos, un activ promotor al eticii și politicilor publice care se adresează memoriei crimelor cărora le-au căzut în trecut victime evreii. Putem remarca în privința opțiunilor sale radicalitatea tratării nu doar a celor care s-au făcut vinovați de crime, astăzi ajunși la vârste venerabile, ci și a celor implicați în negarea crimelor, ori în apologia ideologiilor vinovate. *Sunt cunoscute protestele domniei sale și ale comunității de valori căreia îi aparține referitoare la neaplicarea legislației de pedepsire a negaționismului, privind acordarea lui Paul Goma a statutului de cetățean de onoare al orașului Timișoara ș.a.m.d. (subl. mea, P.G.)*

Campaniile care au avut ca obiect responsabilitățile pentru crimele cărora le-au căzut victime evreii au căutat cu consecvență pe vinovații pentru plănuirea și executarea crimelor, nu pe evreii care au participat, sub teroare, din frică sau eroare, la teribilul fenomen al Holocaustului (vezi, printre altele, volumul lui Hannah Arendt, „Eichmann la Ierusalim. Raport asupra banalității răului”). *Impresionant în cazul politicii Israelului, ca și al activiștilor antisemitismului din întreaga lume, este refuzul de a-i transforma pe „colaboratorii” evrei ai organelor naziste în „marii vinovați”. Responsabilitatea cade pe umerii planificatorilor și ai principalilor executanți, nu ai victimelor care s-au supus sub amenințări.*

Preocupați de felul în care tratăm (și) trecutul comunist, considerăm exemplar modul în care definirea responsabilităților pentru Holocaust face diferența netă între călăi, instrumentele lor și victime. Cu această lecție în minte, nu putem fi decât oripilați unde a ajuns la noi așa-numita politică de deconspirare a instituțiilor și oamenilor responsabili de tragedia deceniilor de totalitarism. Folosirea arhivelor Securității s-a transformat în macularea unor personalități anticomuniste de mare demnitate (precum Adrian Marino), punerea la îndoială a exilului ce a activat exemplar împotriva regimului Ceaușescu (vezi campania de acuzații la adresa lui Mihnea Berindei), tratarea unor semnatari de angajamente sub șantaj ca oportuniști beneficiari ai sistemului (Carol Sebastian și Sorin Antohi), prezentarea unor informatori benigni drept marii vinovați ai represiunii (Mona Muscă). **Iar acum Radu Ioanid dă greutate, prin alegații contrazise chiar de volumul pe care domnia sa l-a editat, la demolarea imaginii unui fost disident. E interesant cine urmează după Mihai Botez.**

O ultimă observație

Datele disponibile până astăzi, cele din arhive, câte sunt, cât și celelalte, aflate la dispoziția opiniei publice de mult timp, desfid ideea ca Mihai Botez să fi fost un colaborator al Securității. Întrucât carierele de după revoluție spun enorm despre trecutul ascuns al celor ce au căpătat poziții de demnitate la începutul anilor '90, rămâne să înțelegem cum s-a ajuns la apropierea lui Mihai Botez de regimul Ion Iliescu. Să nu fi fost limpede și pentru el că președintele de atunci al României și partidul său erau responsabili pentru propulsarea fostelor elite securiste în fruntea sistemului politic și economic postdecembrist (din nou îl putem invoca pe Ristea Priboi drept exponent

magistral al acestei operații)?

Înțelegerea a ceea ce s-a întâmplat nu are nevoie de vreun ingredient ocult. Legăturile din anii '70 – ne gândim în primul rând la cumnatul său, Sergiu Celac, și la ministrul Mircea Malița – oferă o explicație pentru contactele postdecembriste ale lui Botez cu anturajul FSN și ideea ultimului de a-l utiliza. Se adaugă, desigur, și o dimensiune subiectivă a evenimentelor. E posibil ca specialistul în studiul viitorului și dezvoltării să nu fi văzut o soluție în partidele de opoziție, cu tezele lor simplificatoare, cu privirile îndreptate spre trecut și nu spre perspective, centrate aproape exclusiv pe poziția lor anti-iliesciană. Cu o astfel de premisă, singura cale de a ajuta la democratizarea României îi putea apărea folosirea inteligentă a unei poziții de autoritate.

O altă explicație ar fi ruperea contactului cu țara. În această chestiune mă bizui, din nou, pe amintirile profesorului Solomon Marcus. Articolul domniei sale, invocat în episodul anterior, vorbește despre o anumită derută determinată de faptul că Botez fusese surprins de revoluția decembristă după o perioadă mai lungă de viață în Occident și pierduse simțul realităților din țară. Dau cuvântul distinsului matematician: "În câteva lungi convorbiri telefonice pe care le-am avut cu Mihai Botez în perioada activității mele la universități canadiene (1992 și 1994) am observat profundele frământări prin care trecea, în căutarea unei orientări adecvate".

Nu ar fi de mirare ca Botez să fi pierdut contactul cu realitățile de acasă, de vreme ce erau greu de înțeles și pentru cei care se confruntau zilnic cu ele."

Publicat Duminică, 31 octombrie

Nu ar fi putut Gabriel Andreescu să judece cu același instrument (!) și cartea mea, **Săptămâna Roșie** pe care o critica, acum câțiva ani pentru... antisemitism, deși nu o văzuse în viața lui, fiind convins că era vorba de două volume: unul purtând titlu... titlului, altul al subtitlului?

Bineînțeles, nu putea: pe atunci încă mai era sub totala influență nefastă a Gabrielei Adameșteanu.

Marți 8 februarie 2011

Întreaga zi de ieri: așteptare. Așteptare. Abia aseară, pe la orele 9 am fost anunțați că "totul e bine", dar să n-o importunăm decât pe după prânz. Uf!

*

Aliona Grati îmi scrie:

'Fiind întrebat ieri în emisiunea de la PROTV în profunzime condusa de Lorena Bogza de ce nu a capatat Paul Goma cetățenia RM așa cum i s-a promis, Mihai Ghimpu a răspuns fiindcă Goma nu a depus cerere de a deveni cetățean al unui stat care are vechime de 20 de ani și el, Ghimpu, nu a putut încălca legea.

Boțit era, nu i-a plăcut întrebarea.'

Îl înțeleg, bietul de el. De aceea a și “răspuns” prin o minciună: acum vreo două luni promisem, de la guvernanți - între care el era primul - că eu și cu fiul meu Filip urmează să primim cetățenia (nici vorbă de “cerere”), dar soția mea, Ana, «deocamdată-nu», ca la poșta redacției, dar se va rezolva și problema asta...

Atunci o crezusem rezolvată, fiindcă iată ce îmi scria (la 16 dec. 2010, vezi **Jurnal 2010** pag. 1040) Luminița Dumbrăveanu, consilier al Președintelui Academiei de Științe, Gheorghe Duca:

“Referitor la demersurile Academiei de Științe către Presedinție și Guvern, copiile carora vi le-am transmis, mingea este acum în terenul oamenilor politici. Inițiativa de a declara anul 2011 drept Anul Paul Goma este înregistrată oficial la Guvern (speram să fie pusă cât de curând pe ordinea de zi a Executivului), **iar presedintele RM, Mihai Ghimpu a răspuns dlui acad. Gheorghe Duca, ca dispune de instrumentele juridice pentru a acorda cetățenia RM întregii dvs familii (în baza a două articole diferite din Lege).**” (subl. mea, P.G.).

Asadar afirmația subliniată de mine fusese făcută înainte de data de 16 decembrie 2010, când îi răspunsem lui Duca. Ce s-a petrecut între timp cu “instrumentele juridice” pomenite? S-au pierdut pe drum? Ori Mihai Ghimpu a uitat ce afirmase acum nici două luni față de acad. Gheorghe Duca, iar la emisiunea din 7 februarie a.c. a rostit ce i-a trecut prin cap, la repezeală - adică un neadevăr?

Ce i s-a întâmplat lui Ghimpu, de s-a întors pe cealaltă parte ca o clătită?

Să nu spună (nici nu va spune), că știu:

Mai întâi a fost vizitat, la Chișinău, de o delegație a evreilor și a fost băgat în boale: aceia amenințau cu “tulburări religioase”, dar, șoptit îl amenințaseră pe el: Dacă îi dai lui Goma cetățenia Moldovei, ai să pierzi voturile evreilor - și știi cât atârnă un vot de-al nostru: cât zece ale *voștrilor*. Însă dacă ești băiat ascultător, ai să primești o invitație în Israel, unde vei fi primit cu dragoste frățească. Ghimpu s-a executat, s-a prefăcut că uită “cetățenia lui Goma” și a fost pe dată răsplătit, fiindcă evreii noștri or fi ei răi, dar își respectă promisiunile: în curând a primit mica-invitație la o mică-călătorie [scuzați kakofonia] - spirituală! - la Ierusalim. Acolo a fost atât de bine primit, încât, întors la Chișinău, a constatat (sic) că l-a pălit o mică-amnezică - ce era să răspundă, bietul, la o întrebare pusă în direct, inoportună, veninoasă ca aceea? A mințit la repezeală că Goma n-a făcut cerere - de-aceea! Dacă se mai duce încă o dată în Țara Sfântă, la întoar-

cere va răspunde că nici n-a auzit de Goma cela, de unde să-l cunoască, dacă nu l-a văzut în viața lui, nu a citit nici o carte de-a lui, fiindcă... nu se află în manualele școlare - cum ziceai că-l cheamă...?

*

Mihai Ciucanu îmi trimite o cronică italienească - pe unde Dumnezeu le găsește?

Il Paradiso del Orchi, 7 fbr. 2011, Roma, rivista di letteratura contemporanea

“Paul Goma **Nel sonno non siamo profughi** (Din calidor)

Keller editore, Pag. 326 Euro 16,00

“Un libro bello, corposo. Scritto con le viscere della memoria. Si fatica a orientarsi, all’inizio, dal punto di vista storico e geopolitico, perché in quel lembo di Romania che un tempo si chiamava Bessarabia (oggi parte della Repubblica Moldova) si accavallavano situazioni che rendevano a volte difficile distinguere alleati e nemici, invasori e liberatori, e spesso i pacifici contadini del villaggio di Mana finivano per essere perseguitati e maltrattati dagli uni e dagli altri. Parliamo di un periodo che ruota intorno agli anni quaranta, partendo dall’anno in cui Paul Goma situa i suoi primi veri ricordi infantili, il 1941. Ma continuamente il racconto spazia nel prima e nel dopo, allargandosi e stringendosi in cerchi concentrici, includendo i fatti più antichi riferiti dai genitori e le esperienze più recenti di Paul adulto, e mescolando continuamente il ricordo e il dialogo. Uno straordinario meccanismo narrativo che in parte racconta e in parte fa sbocciare le storie attraverso le scherzose schermaglie con il padre o con la madre, in una sorta di maieutica: affettuose interviste ai genitori venate di umorismo e nostalgia, intessute di ragionamenti politici, ricordi, invettive, filastrocche.

Anche quando il tono è leggero vi si trattano esperienze drammatiche di guerra, prigionia, deportazione, fuga.

“Davvero sì. Nel lager, dove diavolo era, sopra il circolo polare, faccio conversazione con un professore – non un contadino, non un militare, non un diplomatico, non un attivista di partito – un professore: e per di più ucraino. D’accordo, insegnava solo al liceo, ma insegnava storia! Chiacchierando, arriviamo agli stati baltici. Dico,:’Perché li avete occupati, nel ’40?’ Risposta: ‘Non li abbiamo occupati, li abbiamo liberati’. Dico: ‘Da chi li avete liberati, visto che non erano occupati?’ Stai attento a quel che mi risponde:’Ancora non lo erano. Se non ci fossimo affrettati noi a liberarli, li avrebbe annessi Hitler!’ – che ne dici di questa logica?”

I genitori di Paul erano maestri elementari, inviati a fare i pionieri dell’istruzione là dove non esisteva nemmeno ancora la scuola: il padre l’aveva costruita con le sue mani, mattone su mattone, insieme agli altri membri della comunità. Questo non era valso a proteggerli dalle persecuzioni politiche durante l’occupazione sovietica.

Quando i rumeni scatenano l’offensiva per riappropriarsi del ter-

ritorio, Mana diventa teatro di battaglia, e il piccolo Paul è costretto a fuggire nei boschi con la madre, insieme alle altre donne del villaggio con i loro bambini. Il padre è ormai stato deportato in Siberia, e se ne ignora la sorte. Tutte le certezze sono naufragate, eppure per il bambino è un magico momento di scoperte e di iniziazione, anche sessuale, assaporata con quella che si potrebbe definire, con un ossimoro, la malizia dell'innocenza.

Si accovaccia accanto a me, ma non smette di dire che le zanzare entrano dai lati e da sotto, dice che siamo troppi per una coperta, dice che dobbiamo fare uno – a causa delle zanzare. Così, per prima cosa dice di sedermi sul suo grembiale, quindi di alzarmi un po' ch  le si rovina il vestito. Mi alzo, lei ritira il grembiale, perch  non si rovini. Adesso si sta bene: mi pare di essere sulla poltrona di casa, ma molto meglio, fatta solo per me e calda, mi stringe da tutte le parti, la poltrona. Duda dice che ancora meglio sarebbe se mi togliessi i pantaloni...

Poi il ritorno a casa, fra i guasti dei bombardamenti e i soldati da rifocillare e da curare, e i corpi dei morti da seppellire. E ancora esperienze straordinarie quando su Mana liberata piovono i paracadutisti sovietici.

... ho visto molte volte scendere sulla ruggine del bosco i paracadute, corolle nella luce arrossata del crepuscolo, sulle cime rossicce del bosco, con la lentezza dei semi di soffione quando non c'  vento.

I paracadute! Andiamo dai paracadute, forza! Gli abitanti di Mana vanno dai paracadute come in chiesa, o dai pesci quando si rompono le dighe. Appena li vedono, gli uomini pi  in forma, i ragazzi, le ragazze pi  intraprendenti, si passano la voce e corrono subito in quella direzione – i pi  a piedi, ma alcuni anche a cavallo, sui carretti, altri armati con stanghe, uncini, e perfino con falci e le graffe di ferro con le quali i telefonisti salgono sui pali. I bambini non hanno il permesso. I bambini restano a casa.

E aspettano. A volte si addormentano chiedendosi cosa porteranno i genitori andati dai paracadute: le corde di sospensione con le quali giocheranno sul cavalluccio? Insegne? Qualche portacarte? Oppure, chiss , stoffa del paracadute, dal quale la mamma confezioner  belle camicie...

Ma l'odissea non finisce qui, e ci saranno ancora altre battaglie e altre fughe...

L'Autore raccoglie in questo romanzo una grande quantit  di materiale autobiografico e storico, in altri termini mette tanta carne al fuoco, eppure affronta tutta questa dovizie con atteggiamento rilassato, straordinariamente libero da qualsivoglia canone o clich . Sembra che non si preoccupi affatto di che cosa (o di come) il lettore voglia ricevere in pasto. Sembra preso solo dal suo interiore lavoro di ricerca, di scavo nel mondo dei ricordi e degli affetti. Si prende i suoi tempi, si dilunga quanto vuole su un dettaglio o sul suono di una parola, a volte corre in avanti nel tempo e a volte torna indietro, e ritorna quante volte vuole sul punto che gli interessa, guidato da una logica sua. In un pano-

rama pieno di corsi di scrittura, di manuali di scrittura, di consolidate tecniche di scrittura, davanti a un libro così piangerei di commoziune: che bellezza, che gioia, che libert ! Non solo per chi scrive, ma anche per noi che leggiamo.

Giovanna Repetto

Miercuri 9 februarie 2011

Ieri: o alt  zi de a teptare. La pr nz, dup  lupte-seculare cu personalul, am reu it s  schimb c teva cuvinte cu ea -  n realitate: interjectii, exclama ii, promi indu-ne o ne nt rziat  convorbire telefonică. Dar nu s-a putut: a fost am nat , din oră-fixată în or -fixată-mai-t rziu, fiindcă tot nu era ieșită - din anestezie?, din somn? Aseară, t rziu un medic mi-a explicat că m ine, adică azi, dar numai după orele 12, vom putea sta de vorbă cu ea, prin telefon. Teroarea îngrijorării, a fricii, a spaimei ne-a ținut treji pe Filip  i pe mine toată noptica. M-am trezit la orele 5, a a o s-o ducem p n  la (după) amiază.

Mi-a otrăvit viața  i așa at rn nd doar într-o a a afirmația lui Ghimpu la emisiunea din 7 februarie. Am "răsfoit" cele două ziare de la Chișinău, însă numai *Timpul* dă seama despre ea, iar forumiștii - numeroși - de la care speram că vor face măcar o aluzie la "ne-cererea" mea, s-au exprimat dispri tăti celea, dar nu despre ce așteptam eu. Ce-oi fi vr nd: să aibă grija mea? Dar ei de-abia- i pot duce grijile lor. Apoi, fie vorba între noi: masele largi de moldoveni m r aluind în pas de g sc  sovietică spre Europa nici nu  tiu cine-s eu  i ce hram port (s-o creadă vecinii de bloc, de gospodărie, colegii de slujbă: răi, hrăpăreți, ariviști), iar dacă vor fi aflat ceva-cumva: era momentul să ocupe timpul cu "problema lui Goma"? Ce, aceea-i prabliem ? Să stai la Paris, pe Marile Bulevarde, să bei numai cafele  i baterii și fripturi-de carne  i să aștepti să  i se servească pe tavă cet tenia moldovenească - fără să faci măcar o mică cerere? Bine a spus Ghimpu: statul nostru are v rsta de 20 de ani  i ăla care se pretinde dizident nu vrea să-l cinstească după cum se cuvine?

 n această jumătate de an de c nd "cochetez" ( i eu, ce să fac) cu Basarabia mea, mai a mea dec t a lui Lupu  i a lui Filat - de Plahotniuc ce să mai spun, că... tace el singur, nici măcar inteligent - a trebuit să accept lucruri  i realit ti, nu at t noi, că doar din Rom nica vin  i eu, ca  i Dungaciu, dar altfel, mai grav, mai tragic puse : ei s-au născut, au crescut, au devenit structural-pe-la-crier (cum spunea careva) sovietici, pe c nd cei din dreapta Prutului căpătaseră dreptul de a fi, uneori, nu tot-mereu, de capul lor, antiruși... - revin: basarabeni mei, bieții mei basarabeni au devenit ne-oameni: nu doar limba lor este... neome-

nească, așa cum le-o scuipe în față ocupanții, colonizatorii ruși, iar ei, vai de capul lor se plâng (atunci când se plâng de acest tratament numai față de unul de-al lor, de-al nostru), strivit, cu capul cârmit cu gura și cu ochii spre spate - în loc să pună mâna pe topoare și să-i învețe minte, să-i alunge pe năvălitorii de la Răsărit, pe barbarii “oameni adevărați”, care s-au așezat cu cururile pe capetele noastre, pe “europenii de totdeauna”, cum tot dă din falca rotunjită de nesimțire pur-sovietică “moldoveanul” Marian Lupu. Ziceam ce ziceam de starea, de halul în care au ajuns basarabienii noștri, de mentalitate de slugă - a cui slugă: a rusului care niciodată nu a știut ce e libertatea, dar, uite, au impus-o unei cincimi a globului? A obraznicului sovietic, în fruntea hoardelor asiatic fiind, cum altfel, *kamisarul*, evreul sovietic, de tipul Tkaciuk, acela care, după ce face tot răul îngăduit de Stăpânul rus - ba mai mult decât atâta: diktează ce e just și ce e nejust din punct de vedere sionisto-bolșevic - refuză să vorbească, în Parlament, limba de stat a Moldovei - stat având vârsta respectabilă de 20 de ani, după cum ne învață învățătorul Ghimpu. Același Ghimpu care i-a acordat trimisului lui Băsescu, pe nume Dungaciu, cetățenia moldoveană, fără cerere (să se observe rezultatul “consiliilor” nesfârșit de inteligente ale consilierului Dungaciu în situația actuală a Republicii Moldova - stat având 20 de ani !).

De aici, de departe, de la 3 000 kilometri distanță cel-mai-aproape dintre guvernanți de la Chișinău îmi era Mihai Ghimpu. Fiindcă îl știam dintr-o familie de oameni de-ai pământului care gustaseră din mierea-de-fiere a rusului ocupant. Și mai cu seamă, fiindcă încercase să facă din data de 28 iunie (1940), Zi Națională, nu de mândrie, ci de jale, Zi Comemorativă Neagră, de Ocupație bolșevică, a comunității noastre [cu care eu nu am fost de acord: faci dintr-o zi de doliu Zi Națională?, dar nu m-am rostit].

Or Mihai Ghimpu, fratele meu basarabean m-a vândut și pe mine.

Nu-i cerusem nimic. Mihai Cimpoi mă invitase *acasă*, ca pe un coleg care scrisese ceea ce scrisese despre pământul nostru, despre istoria însângerată de ruși a comunității noastre. Am răspuns pe dată, bucuros, reamintind situația mea: refugiat politic, în Franța, din 20 noiembrie 1977, apatrid, nu am “hârtii” cu care să pot călători împreună cu familia. Mi s-a răspuns că atât el, Mihai Cimpoi, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, cât și Gheorghe Duca președintele Academiei de Științe de la Chișinău primiseră asigurări de la Guvern că se va rezolva cât de curând chestiunea cetățeniei la care aveam drept prin faptul că mă

născusem *aici*. Deasemeni am fost anunțat că voi primi cetățenia de Onoare a orașului Chișinău; că Academia și Uniunea Scriitorilor au declarat anul 2010 “An Paul Goma”; că un colocviu “Goma” va fi organizat de ziua împlinirii a 75 de ani, 2 octombrie; că un număr din revista *Metaliteratură* va fi consacrat scrierilor mele; că se va edita o **Serie** a cărților mele sub patronajul Academiei; că voi primi o casă în care să amenajez o bibliotecă ce va adăposti manuscrisele și documentele privindu-mă - în curs de a fi donate Bibliotecii Naționale a Franței (care acceptase principiul organizării unui Fond Goma la Paris și la Chișinău...)

Dar, fatalitate! Organizația Evreilor din Moldova (sprijinită ferm, atât de alte organizații similare, dar și prin emisari din America, din USA, din România, de ambasadele USA, a Germaniei, nu mai vorbesc de a Israelului (de parcă altă treabă nu avea decât “ațâțătorul la războaie religioase Goma], prin “R. Ioanid” și “Andrei Oișteanu”, altfel Oighenstein, nepotul criminalului “Răutu”), din Israel, prin Shafir și prin... Kalman Miszei, reprezentant al Moscovei și al Tel Avivului la Chișinău - au protestat vehement și în scris împotriva omagierii mele, “antisemitul” - judecat după o carte necită: Tcakiuc nu știe românește, iar **Săptămâna Roșie** nu a fost tradusă nici în rusește, nici în idiș, nici în tkaciukă, altfel-numita *limbă sovietică*) invocând “pericolul de moarte” în cazul în care “Goma va călca pământul Moldovei *nuastre*” și a cerut să mi se retragă - **ceea ce nu mi se dăduse**: cetățenia moldoveană, cetățenia de Onoare a Chișinăului, editarea Seriei de autor...- singurele semne de cinstire: colocviul de la Academie, din 4 octombrie 2010 și numărul special al revistei *Metacultură* nemaiputând fi anulate.

Cine dintre guvernanți să fi cerut “protestatarilor” să producă argumente ale... protestului? Marian Lupu? Dar el nu a auzit de Goma, a auzit doar de ruși, care iei ieste ioropeni din moși în strămoașe; Filat ? Nici el n-a auzit de mine, ocupat fiind cu plecaciunismul față de deputații ruși din parlamentul Moldovei care au nevoie, nu doar de traducători, ci de guvernamentali de rang înalt, pentru a le face lor, rușilor înțeleasă bâiguiala în rusească? Diacov? cel care crede că pluralul de la *cap* (de om, de bou) este “*capuri*”? Plahotniuc, proaspătul vice-... de ceva, bătându-se cu propria identitate (dac-o are și pe aceea, vorba tovarășilor realist-socialiști)?

Că Mihai Ghimpu nu a opus un hotărât *Niet!*, obraznicilor ruși, evrei, fie și într-o chestiune minoră (“cazul Goma”) s-a dovedit prin vizita-de-prietenie-indefectibilă moldavo-israeliană recent consumată. Toate secretele-de-stat se află în epoca

noastră, deci și “schimbarea la față” a președintelui interimar: amenințat pentru “blasfemia cu 28 iunie 1940” (blasfemie din punctul de vedere al Glorioasei Armate Roșii Ocupante, avînd kamisari sioniști). Ce a făcut ditamai președintele (deși interimar) al unei țări cu o vechime de 20 ani? Ce să facă, bietul om sub vremi: a cedat: a renunțat și la Ziua Națională și la apărarea unui principiu; neamestecul străinilor, împilatorilor, călăilor comunității noastre (în treburile țării avînd vârsta de 20 ani) și la materializarea promisiunilor făcute în cazul meu - la urma urmei niște fleacuri, dar cu proporții de amenințare, dacă nu planetară, atunci sigur: sud-europeană a pământului dintre Prut și Nistru - nici acela întreg, ciuntit de frațiorii noștri ucrainezi, mânca-i-ar mama, că tare ne mai iubesc!

*

Azi, la orele 12 fără câteva minute - când trebuia să telefonez eu... cine telefonează? Ana! Ce bucurie! Nu este complet restabilită (trezită), mâine are să meargă Filip să-i ducă niște lucruri și cărți.

Mi-a trimis Flori Bălănescu șpaltul “Culorii curcubeului” - va avea 540 pagini.

Joi 10 februarie 2011

Îi scriu lui Oleg Brega următoarea scrisoare:

“Stimate Domnule Oleg Brega,

Dacă doriți, în continuare, colaborarea mea, vă rog să reparați o eroare de cronologie: să re-puneți evenimentele în fireasca lor succesiune, publicînd integral, nefărămițat, textul de mai jos.

Cronologia - este o disciplină auxiliară a **istoriei** și se ocupă de **succesiunea în timp (kronos, în grecește) a evenimentelor**.

De pildă:

- Făt Frumos *mai întâi* s-a născut, *abia apoi* a plecat în căutarea Ilenei Cosânzene și *în cele din urmă* a murit;

- Ion: *întâi* ară-seamănă, *apoi* seceră-cosește și *la urmă* mănâncă pâinea cea de toate zilele.

Numai proștii și răii nu respectă această *succesiune*, ei ignoră **logica**, deci **adevărul** - deci **cronologia**.

Exemplul de înșelăciune, de minciună cronologică: evreii Ehrenburg și Grossman, alcătuind în 1945 **Cartea Neagră**, au afirmat:

“Motivul pentru care autoritățile sovietice au fost atât de aspre cu “fasciștii români” [începînd din 1945, precizarea mea,

cea lipsind în argumentarea autorilor] s-a datorat masacrării populației civile evreiești în Transnistria [după 1941 ! - o altă precizare inexistentă, de unde concluzia: «Bine le-a făcut [**cu anticipație**, completarea mea] Puterea Sovietică faciștilor români! Cine va face ca ei ca ei o va păți!»]

Or adevărul-adevărat, cronologic, a fost invers cronologic:

- În 28 iunie 1940 Uniunea Sovietică a diktat României cedarea Basarabiei (în același preț, a Bucovinei de Nord și a Herței); armata română și convoaie de refugiați se îndreptau spre Prut, dar înainte de a fi expirat termenul retragerii “echipe de șoc” alcătuite din minoritari, mai ales evrei, i-au atacat pe militari (care aveau ordine stricte de a nu răspunde la provocări) și pe civili, molestându-i, batjocorindu-i, “confiscându-le” puținele bagaje, pretinzând că acelea aparțin “narodului trudit” - și întâmpinând trupele sovietice cu lozinci dinainte confecționate: “**Bine ați venit! Vă așteptăm de 20 ani!**”;

- Între 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941, sub bolșevici, s-a scurs un an de groază: arestări, confiscări, execuții, pentru mulți băștinași deveniți cu de-a sila “cetățeni sovietici”, dar și mai dureros pentru zecile de mii de deportați trimiși în Siberia, nu neapărat pentru că ar fi fost jandarmi, siguranțiști, cuziști, legionari, perceptori, **ci pentru că erau români**. Iar munca murdară, criminală, în numele Ocupantului bolșevic a fost făcută cu zel, cu jubilație de foarte, prea mulți evrei, sub “lozinca: “A venit timpul nostru, al evreilor!” Într-adevăr, venise timpul lor: ca fiu de învățător de țară (deportat la 13 ianuarie 1941 pentru crima de a nu fi predat un drapel tricolor, nici cărțile din biblioteca școlii din satul Mana, județul Orhei, anchetat de șeful NKVD G. Goldenberg), mi se rupe inima, nu doar de schilodirea, de uciderea oamenilor, ci și de **arderea cărților** “scrise cu litere românești, burgheze, antisimite”.

La 22 iunie 1941 Antonescu - pentru noi, ocupații: Mareșalul Dezrobitor - a ordonat trecerea Prutului și eliberarea (cu câte victime, dintre ostași...) a noastră, a robilor din Basarabia și Bucovina de Nord și Herța, ocupate, sovietizate, însângerate, ruinate, în retragere, de “echipe de distrugere” și acestea formate mai ales din evrei, avînd gustul, nu atât al învingerii dușmanului, cât al *distrugerii casei aceluia* - ca un nesimțit arhitect de meserie din Chișinău care se lăuda, mai an, cu dinamitarea... clădirii Băncii din Tighina (vezi și ce fac israelienii, de atâtea decenii, cu palestinienii sub ocupație) - nu au lăsat piatră pe piatră după iulie 1941 pe pământurile, “în vremea burgheziei”, binecuvîntate livezi și rainice grădini cu flori.

- Când, în 1941 s-au întors militarii români în Basarabia,

neuitînd umilințele la care fuseseră supuși, ei, în 1940 de către “populația” truditorească” evreiască, dar cu gândul la sutele (nu miile?) de camarazi de-ai lor, militari ca și ei, răpiți și pe dată deportați, ca... “prizonieri de război”, s-au, vai, răzbunat. Pe vinovați? Aceia, viteji nevoie-mare, fugiseră primii peste Nistru cu Armata lor Roșie - ci pe nevinovați. Explicația: “La război - ca la război” nu este dreaptă, morală - dar moral este războiul? Ocuparea unor pământuri străine și nimicirea băștinașilor prin deportare, prin împușcare, prin înfometare (mai supraviețuiesc înalții funcționari sovietici lucrînd în Ministerul Sănătății, sau cum i se spunea din RSS Moldovenească din anii 46-48?, toți, dar toți erau evrei - ce fac urmașii acelor criminali care “recomandau” pedepse penale pentru nefericiții basarabeni care dezgropau din cimitire cadavre, care fierbeau și își mâncau propriii copii? - și nu au auzit de un Nürnberg II pe care l-ar fi meritat din plin tații, bunicii, unchii lor iubiți, iubitori de copii - dar numai ai lor)?

Aastă “operație” dragă rușilor și mai ales evreilor care o practică voios, în cadrul campaniei de holocaustizare generală a *goi*-lor este o curată **inversiune cronologică, deci o evidentă falsificare a adevărului.**

Iată ordinea evenimentelor, mici în comparație cu cele istorice-mari, însă importante pentru Istoria noastră:

1. La data de 8 februarie 2011 08:06:10 HNEC am primit de la un prieten din Chișinău următorul mesaj:

“Fiind întrebat ieri în emisiunea de la PROTV în profunzime condusa de Lorena Bogza de ce nu a capatat Paul Goma cetățenia RM așa cum i s-a promis, Mihai Ghimpu a raspuns fiindcă Goma nu a depus cerere de a deveni cetățean a unui stat care are vechime de 20 de ani și el, Ghimpu, nu a putut încalca legea. Botit era, nu i-a plăcut întrebarea.”

2. Același revine la 8 februarie 2011 10:22:18 HNEC cu:
“nu trebuie să vă întristeze” - și continuă:

“...vestea cu Ghimpu. Oare nu sunteți obișnuiți cu dezamagirile? Si eu am o școală a dezamagirilor, dar dumneavoastră? Douazeci de ani am mers de mână cu tata la toate manifestările mișcării naționale. Si cu ce ne-am ales? Cu lupi, vulpi și iepuri fricoși. Sa-i dăm naibii, să fim noi sănătoși!”

3. Tot el, la 8 februarie 2011 13:42:25 HNEC:
“ A propos de Ghimpu:

“Eu nu am acces la Ghimpu și nici nu am cui să mă plâng. Doar unui prieten i-am spus și el a zis ca... *Ghimpu a fost într-un sejur la Ierusalim*”. (subl. mea, P.G.)

Așadar Ghimpu nu s-a dus la Karlovy Vary ca toți mocofanii, milițienii rasciotnici și diplomații sovietici, comuniști fără măcar acoperire la Chișinău, ci la...Ierusalim, noua Canossa.

4. De : paulgoma@free.fr Objet : Dragă Oleg Brega,
Date : 8 februarie 2011 18:41:44 HNEC À : oleg@brega.org
“...ce se întâmplă: nu mai aveți nevoie de Jurnalul meu?”

“Întrebare - la care aștept răspuns urgent:

A spus Ghimpu la emisiune de ieri PROTV în profunzime că lui Goma nu i s-a acordat cetățenia fiindcă nu a făcut cerere?

Mulumiri, Paul Goma”

5. De: paulgoma@free.fr Objet: Uite ce scriam, azi, în Jurnal:Date : 8 février 2011 21:32:09 HNEC À : oleg@brega.org

“Fiind întrebat ieri în emisiunea de la PROTV în profunzime condusa de Lorena Bogza de ce nu a capatat Paul Goma cetățenia RM așa cum i s-a promis, Mihai Ghimpu a răspuns (: **fiindcă Goma nu a depus cerere de a deveni cetățean al unui stat care are vechime de 20 de ani și el, Ghimpu, nu a putut încalca legea**”.

Răspuns neadevărat, fiindcă iată ce îmi scria (la 16 dec. 2010, vezi Jurnal 2010 pag. 1040) Luminița Dumbrăveanu, consilier al Președintelui Academiei de Științe, Gheorghe Duca:

“Referitor la demersurile Academiei de Științe către Presedinție și Guvern, copiile cărora vi le-am transmis, mînea este acum în terenul oamenilor politici. Inițiativa de a declara anul 2011 drept Anul Paul Goma este înregistrată oficial la Guvern (sperăm să fie pusă cât de curând pe ordinea de zi a Executivului), **iar presedintele RM, Mihai Ghimpu a răspuns dlui acad. Gheorghe Duca, ca dispune de instrumentele juridice pentru a acorda cetățenia RM întregii dvs familii (în baza a două articole diferite din Lege).**” (subl. mea, P.G.).

Aici se situează inversiunea cronologică pe care o semnalez: CurajNet nu a publicat... capul afacerii, adică emisiunea de televiziune și replica mea:

6. De : paulgoma@gmail.com Objet : **Observ că nu ați difuzat nimic** (subl. mea, P.G.) Date : 9 février 2011 12:11:36 HNEC
À : oleg@brega.org:

“V-am mai trimis un fragment de jurnal”.

7. De : oleg@brega.org Objet : RE: Despre Ghimpu -

Jurnal 9 februarie 2011 Date : 9 février 2011 12:20:57 HNEC
À : paulgoma@gmail.com

“Multumim pentru textul incredintat, l-am publicat imediat:
<http://www.curaj.net/2011/02/09/paul-goma-e-dezamagit-de-mihai-ghimpu/>”

“Imediat” a fost publicat “mijlocul”, nu “capul”. Iar Titlul: “paul-goma-e-dezamagit-de-mihai-ghimpu” - dat de redacție, este fals, abuziv: eu nu scrisesem că “sunt dezamăgit”, ci: “trădat”, ceea ce este cu totul altceva, ceva astfel:

“Mihai Ghimpu, fratele meu basarabean m-a vândut și pe mine”.

8. De : oleg@brega.org Objet : RE: Observ că nu ati difuzat nimic. Date : 9 février 2011 12:25:05 HNEC
À : paulgoma@gmail.com

“Chiar daca sunt de dimineata la computer, dar posta o citesc mai rar, acuma toata lumea e pe facebook, pe twitter, iar eu mai si montez video, redactez texte pentru curaj-uri (ati observat ca am reparat curaj.md, acum zboara fara probleme), de asta am reactionat tirziu. (...)”

9. De : paulgoma@free.fr Objet : Dragă Oleg Brega,
Date : 9 février 2011 17:47:14 HNEC
À : oleg@brega.org

“Nu ati afișat fragmentul trimis cu o zi înainte (cel cu emisiunea la care Ghimpu a răspuns ce a răspuns, ori nu am dat eu peste el?)”

10. De : oleg@brega.org Objet : RE: Dragă domnule senator HP [O. Brega schimbat tonul: mă ia... de unde mă ia: de sus?, de jos?...] Date : 9 février 2011 17:58:31 HNEC
À : paulgoma@free.fr

“Fragmentul de mai devreme n-am stiut ca e pentru publicare, ci ca e doar pentru verificare (...)”

Adevărat: “fragmentul de mai devreme” - care ar fi urmat să repare un gol informativ - fusese trimis, nu pentru publicare, ci așa, de ochii frumoși ai... Ai cui? Ai lui Oleg? Imposibil, eu iubesc femeile.

Aici se situează eroarea redacției, în primul rând a lui Oleg Brega. Fiindcă publicînd “fragmente” descronologizate, provocînd o cu greu imaginabilă gaură logică și cronologică, i

s-a oferit redactorului șef ocaziunea - și pe urma lui, a altor comentatori - să se indignarisească de...

“... De acord cu Gicu, *acest limbaj [care] o fi justificat, dar e inadmisibil și condamnabil*” - citat din Oleg Brega.

Iubite Oleg Brega: cum vine asta: “limbajul” folosit de mine o fi el «justificat», dar-însă-totuși el este... «inadmisibil și condamnabil»? Unde am mai auzit-o în lunga-mi și hopuroasa viață? Îmi aduc foarte bine unde, însă nu-i voi ofensa pe basarabeni mei, ci doar le voi spune:

«Condamnați-mi-l - limbajul inadmisibil - chiar de e... justificat!»

11. Pe acestea încheiem “episodul Ghimpu” rugându-vă să reproduceți în întregime această scrisoare care vă este destinată - chiar dacă limbajul meu nu este compatibil cu ceea ce numiți **Curaj Net**.

Paul Goma

P.S. Binevenită chestiunea topoarelor:

Ca tot basarabeanul care se respectă și are cel puțin două picături de sânge ucrainean, constat:

Dumnezeu să te păzească de a cădea pe mâna unui proaspăt liberat de un asupritor: rusul scăpat de sub jugul mongol - ce stăpân crud a devenit față de supușii lui, printre ei: ucrainenii! Iar ucrainenii, umiliți, furați, înfometati de ruși (prin “Holodomor”: între 7 și 10 milioane de victime), ce mari, ce inteligenți, ce buni s-au dovedit față de cei mai mărunți decât ei: Românii.

Deși trecuseră doar 8 ani de la Groaznica Foamete (1932-1933) mulți dintre ucrainenii supraviețuitori acceptaseră să devină colonizatori ai noilor teritorii ocupate de ruși în 1940, martirizatorii lor; și doar 14 ani, până ce aceeași ruși provocaseră Cumplita Foamete în Basarabia, iar coloniștii ucraineni, ascultători, măturau podurile și dezgropau ascunzătorile de “pâne” ale basarabenilor, lăsându-i muritori de foame la propriu pe oamenii locului; desigur toate echipele erau consiliate și îmbărbătate să fie fără milă față de kulaci! - de evrei... Cum de vor fi acceptat ucrainenii colonizați în Basarabia să asculte de evrei - uneori aceeași care bântuiseră și în Ucraina și care-i înfometase și pe ei, supraviețuitorii? Misterele bolșevismului.

Ucrainenii au fost pe locul întâi, în iunie 1940, după ce Rușii ocupanți-colonizatori ai Basarabiei, Bucovinei de Nord, Herței, simultan cu nimicirea și deportarea, oricum cu despuierea de bunuri a românilor băștinași ocupați ii adusesse pe ei întru “repopulare”. Repartizarea era: Rușii ocupau, “de drept” (sic) posturile de conducere; evreii, tot de drept (sic-sic) posturile ideologice, “culturale” (nu pentru a favoriza cultura, ci pentru a o distruge), antireligioase (anticreștine) - la fel; polițiste, economice. Ucrainenilor li se lăsau cele mai la rasul pământului sarcini-de-onoare: milițieni, directori de școli elementare, președinți de sovhozuri, de colhozuri, cooperative, stațiuni de tractoare. De extracție rurală la ei, în Ucraina, s-au umflat ca broasca din poveste când s-au trezit stăpâni pe viața și pe moartea ruralilor basarabeni și bucovineni și chiar dacă unii s-au căsătorit cu localnice, au impus dominația (superioritatea) ucraineanului asupra moldoveanului “cap de bou”.

Tata, mai ucrainean decât mine (fatal!), își descria verii hoholi cam așa:

«Bărbați voinici, în trecut alimentau cohortele de sclavi-albi și luptători în arene; erau atât de puternici, încât... L-am văzut pe unul la un circ poposit la Orhei: asta ridica bolovani, căruțe, chiar și boi. Necazul fiind că, după ce ridica deasupra capului chetroiul, căruța, boul, rămânea așa, fiindcă nu știa unde să-l/să o depună.»

Tata practica, autoderiziunea - însă de unde nu-i foc nici fum nu iese:

Ucraina, devenită stat independent, cu teritorii și populații dăruite cu generozitate de Rusia - că tot nu erau ale ei (doar n-o să pretindă Timošenco Iulia că ea, cu gățele ei personale, a asudat sânge ca să cucerească Maramureșul românesc, Bucovina de Nord, Nordul Basarabiei, ce să mai vorbim de Sudul ei, furându-ne marea, ba chiar și Dunărea - la care, darnică, ne-a lăsat din ce furase patru sute de metri, nu de-kilometri), pentru a căpăta dreptul bolșevic-curat de a închide școlile românești de pe noul Teritoriu a Vitezei Ucraine, de a interzice asociațiile culturale, publicațiile periodice, cărțile în limba română și de a-i considera pe "cetățenii (deveniți) ucraineni" prin blestemul istoriei-geografiei cetățeni de ultimă categorie, iar pe puținii tineri care obțineau, pe furiș, cetățenia română "trădători ai patriei Ucraina", deci pasibili de pedepse penale, dacă se întorceau la Kiiv.

Așa că, dragă Oleg Brega, deocamdată las de-o parte *toporul* (cuvânt frecvent și la ucraineni) și pun mâna pe o armă tradițională de-a strămoșilor noștri, ciobani : *bâta*. Sătul de umilirea, batjocorirea neamului meu românesc de către fratele ucrainean, îi pun lui Taras în mâini bâta și-l întreb:

«Poți ridica *asta* ?»- adică bâta.

Iar Taras cel Voinic și inteligent o ia, o ridică...

Și așa rămâne până când intervine un moldovean-cap-de-bou și i-o ia, ca să poată creștinul să mergă să... - în fine, ca omul.

*

A fost Filip la Ana, la spital. E bine. Are să mai stea o vreme.

Vineri 11 februarie 2011

M-am culcat devreme, la miezul nopții m-am trezit learcă; am schimbat bluza, fața de pernă, însă n-am mai putut readormi.

Ziua de ieri a fost agitată, epuizantă: Scrisoarea către O. Brega - mi-a luat aproape întreg timpul, gândul la Ana, cele trei telefoane schimbate, vizita lui Filip la spital, expedierea Scrisorii, primele reacții deloc îmbucurătoare...

Nu mă plâng, dar zic.

[...]

Filip i-a auzit glasul, mut, rostit doar cu ochii: «Vreau acasă...»

Ei, da: toată lumea vrea acasă, mai cu seamă noi, refuzații de a avea așa ceva, prin grija evreilor care i-a înfricoșat pe guvernanți, până la a nu-și respecta promisiunile, până la a minți gros, grosolan, ca Ghimpu la televiziune, pe undeva știindu-se vinovat... a, nu pentru că ar fi avut muștrări de conștiință că nu ne dăduse "hârtiile" promise, ci pentru că se aflase, în jur, de schim-

barea-la-față a lui și alor lui, din guvernul de la Chișinău.

Am spus-o, o repet, o repet (ca o placă stricată, vorba Monicăi Lovinescu, fie iertată): pe noi trei ne-a atacat, ne-a cosit pe la chișițe, ca pe cai - să nu mai fim cai în veac - refuzul basarabenilor mei de a ne permite întoarcerea fie și pentru o scurtă "ospeție" în Basarabia noastră. Am mai spus, o s-o spun: pe mine, basarabean prin naștere m-a afectat mai puțin (!) închiderea ușii în nas - ușa țării mele, cât i-a rănit, i-a însângerat pe "nebasarabeni" Ana și Filip. Mai cu seamă pe Ana. Mai cu seamă acel răspuns oficial cretin, dobitoc: eu și fiul meu vom primi cetățenia Moldovei pe loc, însă... Doamna va trebui să mai aștepte... De ce să mai aștepte Doamna? Ce altă "motivație" să bănuim, decât aceea că Ana este evreică (de parcă Filip n-ar fi evreu, prin mamă!). Bine, dar un evreu, în *Maldova* are, de peste o jumătate de veac supradrepturi!, de ce este persecutată Ana? Ei, de ce!, ar răspunde ovreii, Fiindcă e soția lui Goma, antisimitul!, deci, vorba cântecului legionar: "Avem doar gloanțe pentru trădători!"

Am mai scris despre pedepsirea "trădătorilor" la evrei, când am vorbit despre Eugenia Vodă: aceea, ca soție de evreu (Lustig), aceasta, ca soție de *goi!*: Goma. Trăiască Legiunea și Căpitanul - și gloanțele pentru trădători!

Am simțit - cum să nu simt, după o osmoză durînd din 1965? - că, în afară de suferința afrontului refuzului (general), Ana se simțea vinovată că ura evreilor împotriva ei, a evreiceii trădătoare se întinsese și asupra mea, soț, dar mai ales asupra fiului său?

Acestea și încă altele - de mirare: care nu veneau dinspre evrei ! - au doborât-o. Au pus-o la pământ - nu și în pământ, se vede că ne-a păzit Dumnezeuul creștin, că al lor, Iahve...

S-a făcut unu și un sfert, după miezul nopții. Mă duc să mă culc, poate-poate reușesc să adorm.

Vineri 11 februarie 2011

Ce rău îmi pare că am pierdut "gâlceava" între I. Vianu și A. Pleșu! Îți dai seama? Trânta dreaptă - de intelectuali, să nu mai vorbim între doi inși care, până adineauri făceau parte din aceeași echipă.

Răspuns la scrisoarea deschisă a lui Andrei Pleșu

"Dragă Andrei,

De ce este așa de rău să ne certăm în public? Și înțeleptul se gâlcevea cu lumea. La urma urmelor, ar merita și cititorii tăi și ai mei să aibă parte de o discuție urbană. Așa deduc nu atât din scrisoarea ta cât din multele comentarii în marginea răspunsului meu din Observator cultural și, mai recent, la artico-

lul meu din 22, unde găsesc o lume care se exprimă civilizată și deseori cu subtilitate. *În schimb, scrisoarea voastră, a celor zece, a produs o revărsare de ură cum n-am mai văzut de mult. Toți bătrânii legionari, toți resentimentarii, toți ideologii înțepeniți în ideile de acum optzeci de ani, sute, poate mii de români verzi au urlat de plăcere; și-au spus: „Acum e momentul fraților, s-a dat drumul la antisemitism și la cultul Căpitanului“!* Nici un moment nu am crezut că tu sau alți semnatari ai „Scrisorii celor zece“ ați putea fi cripto-legionari. Dar, ca oameni înțelepți și cu răspundere ce sînteți, puteați și trebuia să prevedeați că veți declanșa acest val de ură în care s-a vorbit de gazare, de săpun etc. *Nu voi, evident, sînteți adepții „Protocoalelor“. Dar toți aceștia, excitați de reacția voastră, au ieșit din găoace, ca la comandă. (reflexul lui Norman Manea: «Tu nu ești așa și pe dincolo (aici: adeptul Protocoalelor), dar...»)*

Eu am semnat apelul contra emisiunii d-nei Vodă. Voi ați publicat, ulterior, unul de sens contrar; ați adus discuția în public. Nu era natural să răspund, tot public? Amicus Plato sed magis amica veritas. Perfect se aplică vorbele astea de demult situației dintre noi. (...) Deci: chiar este de „extremă stîngă“ faptul de-a te alarma de o astfel de derivă? A fi „antifascist“ (să zicem așa, pentru simplificare), înseamnă neapărat a fi „bolșevic“? Mie mi se pare că nu. Și continui să fiu dezolat că în România condamnarea extremei stîngi și a extremei drepte s-a făcut asimetric. Sigur ar fi fost mai demn, mai puternic, mai convingător dacă cele două extreme ar fi fost tratate solidar. (...) regret profund că voi, mari formatori de opinie, aveți două măsuri diferite pentru două ideologii asemănătoare.

Monica Lovinescu, a spus, prin 1990, cam așa celor care o întrebau dacă nu trebuie criticate toate totalitarismele: „de «criticat» Dreapta ne arde nouă acum“? (...) dînd această îndrumare, Monica a greșit. *Și nu atît ea, ci cei care au eternizat principiul asimetriei în critica totalitarismului. Iată unul din păcatele strămoșești ale României contemporane. Însă pacea, chiar imperfectă și puțin prezentabilă cum este pacea noastră, impune alte strategii. (...)*

Cu încredere, Ion Vianu”

Răspunsul lui Andrei Pleșu

“Dragă Ion, diferența dintre noi e, în fond, următoarea: ție ți se pare că atac ziua de „ieri” și nu atac destul ziua de „alaltăieri”. Adică practic dubla măsură. Tu, în schimb, echidistant, vorbești de „emoția vie” stîrnită de moartea lui Păunescu. Ai dreptate: a fi antifascist nu e totuna cu a fi bolșevic. Dar atunci *de ce simt, printre rîndurile tale, că a fi anticomunist e, nițeluș, a fi fascist?* Cît despre reacțiile stîrnite pe forum, te sfătuiesc să nu le transformi în criteriu de judecată. Scriu, săptămînal, mai mult decît tine și ecourile forumiștilor „mei”, indiferent despre ce scriu, ar trebui să mă determine, dacă aș fi mai slab de înger, să nu mai scriu nimic. De aici încolo însă, discuția dintre noi nu mai are sens: ar fi simpla coreografie a unei perechi aflate în „nepotrivire de caracter”. **Oricum, m-a interesat să constat că semnătura ta pe protestul lui Goma și plecarea ta din România anilor '70 au avut ca motivație reală antifascismul. E o perspectivă cu totul nouă asupra disidenței autohtone.** (subl. m. P.G.) Aș spune că reacția ta din momentul de față este replica, în oglindă, la reacția dnei Lovinescu, pe care o incriminezi. „De dreapta ne arde nouă acum?” – spunea dînsa. „De stînga ne arde nouă acum?” – spui tu. În ce mă privește, cred că ar trebui să ne ardă de amîndouă. (...) *În Occidentul pe care îl preferi lucrurile sînt mult mai bine așezate:*

acolo nimeni nu prea mai îndrăznește să cocheteze cu nazismul. În schimb, mitologia comunismului de „bună intenție”, compromis prin proastă aplicare, e universal victorioasă. S-ar putea, deci, ca, pînă la urmă, să ai cîștig de cauză. Sper să n-apuc. (subl. mele, P.G.)

A. P.”

Comentarii:

Scrisoarea lui Ion Vianu adăugat de Ovidiu Constant... la data de 20 Ianuarie 2011 04:01:50

Mirarea domnului Vianu in legatura cu asimetria condamnarii fascismului si a comunismului mi se pare putin “naiva”. Romanii au trait sub fascism intre 1938-1943 iar sub comunism intre 1944-1989. Victimele si distrugerile provocate de primul totalitarism au fost evident mai putine, si nu numai in Romania. Dezastrul actual se datoreste nu numai comunismului care a supus tara intre 1947-1989, dar si a celui de dupa 1989. Este interesant ca tarile care au fost supuse dictaturilor de dreapta si-au revenit social si economic iar cele care s-au aflat sub comunism nu? N-ar trebui oare cautat raspunsul in diferentele de profunzime ale raului celor doua sisteme? *Un dilematic vechi si indarjit, care isi manifesta frecvent in paginile acestei reviste nostalgiiile comunistoide profunde, nu mi-a raspuns niciodata de ce nostalgiiile fasciste (pe care nu le simpatizez, accept, sau sustin) sunt mai condamnabile. (...)*

Cu stima, Ovidiu Constantinescu, Uppsala.

Perpetuarea raului adăugat de **Id** la data de 19 Ianuarie 2011 10:01:21

Domnule Vianu, Capitanul a fost un criminal. De ce? Cred ca i-a placut.Dl Cristoiu a facut aprecieri pozitive la adresa capitanului. De ce? Pentru ca este un jurnalist tipic al zilelor noastre care nu stie sa atraga decit prin chestiuni socante. CNA a sanctionat. De ce? Unele institutii si-au propus sa pindeasca si sa distruga din fasa orice intentie de "albire" a unora din faptele criminale ale trecutului, chiar daca acest lucru aduce victime nevinovate. Un grup de intelectuali ce participa la viata cetatii a reactionat cerind echitate. De ce? Ca sa ne aduca aminte si de multe alte fapte criminale ale trecutului. Dl Vianu a adus acuze celor ce au cerut echilibru. De ce? Cred ca dl Vianu se considera a fi superior celor pe care ii acuza si a simtit nevoia sa-i puna la punct. Dl Plesu publica o scrisoare deschisa. De ce? Pentru ca in final sa invite la prietenie.Si in acest moment dvs. dle Vianu dati la o parte prietenia ce vi se propune si invitati la perpetuarea unei balacareli. Nu avem nevoie de batai cu mocirla. Avem nevoie de modele demne de urmat in gandirea lor. Cu parere de rau, numarul acestor modele pentru mine s-a mai redus cu unul, cu dvs. dle Vianu.”

Cumva, ne priveste pe toti adăugat de Mitica Hyperion la data de 18 Ianuarie 2011 03:01:01

Am revazut atit emisiunea cu pricina, *cit si apelul de protest impotriva dnei Eugenia Voda, redactat cu tonul unui jandarm mereu la pinda, gata sa raporteze prompt crima "organelor superioare"*. O scrisoare contra deciziei CNA era absolut necesara si e clar, pentru orice om de buna credinta, ca daca ar fi existat un apel in "sens contrar", in urma caruia Eugenia Voda ar fi fost sanctionata cu unealta numita CNA pentru ca nu a amendat opiniile invitatului in favoarea unui personaj al extremei stingi, "cei zece" ar fi actionat la fel. De cind responsabil pentru ceea ce spune cineva este un altul? Si, la urma urmei, cum anume ar fi trebuit, practic, sa procedeze dna Voda? Sa se intoarca spre camera si sa le explice telespectatorilor mai slabi de inger ca ceea ce aud ei in acele momente este doar opinia lui Ion Cristoiu si ca, in realitate, CZC era un monstru?! Ar fi aratat caraghios, ca o emisiune pentru copii de gradinita.(...) *mi se pare dezamagitor ca dl. Vianu a continuat disputa si a mentinut-o pe un substrat ideologic (pentru ca, printre altele, nu vad cum altfel poate fi interpretata ideea de a aduce in discutie fraza Monicai Lovinescu). Dl. Vianu ii acuza pe semnatarii scrisorii ca nu au anticipat reactia entuziasta a criptologianilor, dar ma intreb daca dinsul a anticipat reactiile de sens contrar, din care avem exemple*

chiar in numarul de fata, prin care cu mare usurinta dl. Plesu este acuzat de simpatii "nitel neo-naziste in stil romanesc". Exact aceste doua tipuri de reactii confirma necesitatea amintita in scrisoarea celor zece de a discuta deschis, fara falsa pudoare, culturile cele mai intunecate ale istoriei noastre. (Apropo, i-as provoca pe acesti comentatori sa aduca in sprijinul acuzatiilor lor macar o singura fraza semnata de oricare din "cei zece" din care sa rezulte vreo afinitate a acelor cu cei care devasteaza cimitire evreiesti. Iar daca nu pot, atunci sa taca rusinati.)

Este teribil de intristator sa vezi, iarasi si iarasi si iarasi, ca a fi "extremist de centru" este intotdeauna pozitia cea mai ingrata. Imi aduc aminte cum pe la jumatatea anilor '90, aproape ca o reflectie in oglinda a timpurilor noastre, dl. Plesu era neconținut acuzat de a fi de stinga si asta numai pentru ca se purta civilizatat si nu-l injura cu destul sirg pe Ion Iliescu."

VORBELE SUNT FAPTE? adăugat de Ionut Cornea la data de 16 Ianuarie 2011 10:01:02

Instalat confortabil in ideea ca "si inteptul se gilceva cu lumea", *Ion Vianu persevereaza in "gilceava" si, dupa parerea mea, in eroare, deci rolul inteptului i l-as distribui exclusiv dlui Plesu! Domnia sa scrie, cu seninatate, despre semnatarii "scrisorii in apararea Eugeniei Voda": "ATI ADUS DISCUTIA IN PUBLIC"! Ca si cind apelul de protest initial, cel care a declansat, de fapt, toata "gilceava", ar fi fost o scrisorica intima de "attentionare" a dnei Voda! Cind, de fapt, a fost, asa cum am citit in presa, un apel foarte violent, reclamindu-se ca reprezentant al "societatii civile" si cerind "sanctionarea de urgenta", un apel trimis nu numai la televiziunea de resort, dar si la Ambasadele SUA, Franta, Germania, Israel, si la CNA, pina si la Presedintie! Asta numeste dl I. Vianu : " nu vad ce e rau in a i se atrage atentia"...? Si cui? Eugeniei Voda, pe care dinsul o numeste "prezentator"! Dupa cite am constatat, uitindu-ma la televizor, dna Voda nu e "prezentator", ci autoarea unor emisiuni-portret, in dialog. Am avut curiozitatea sa accesez site-ul Eugeniei Voda si sa revad, la "Diverse", o emisiune cu insusi Ion Vianu, in care acesta povesteste, printre altele, de o matusa careia, bolnava fiind, i-a dus la un moment otrava, ca s-o ajute sa-si ia viata! Dna Voda n-am vazut sa se fi "scandalizat" sau "distantat", auzind aceasta poveste a unui medic care ii duce otrava unui pacient! Au sarit asociatii profesionale sa-i conteste, dlui Vianu, calitatea de medic, de vreme ce a fost in stare (gesturile sunt fapte) sa duca otrava unui om, indiferent daca acela s-a razgindit sau nu? Iata cum, scoase din context, debarasate de nuante, lucrurile se pot prezenta hidos sau denaturat, asa cum s-a intimplat si cu emisiunea in cauza (pe care eu, spre deosebire de altii, am vazut-o integral, de doua ori). Si nu mi s-a parut, nici o clipa, ca realizatoarea sa ar fi "zapacit", cum spune dnul Vianu. Eu am vazut o emisiune relaxata, cu zimbetul pe buze, in care se vorbea despre multe, si in care parerea invitatului despre Zelea Codreanu nu avea nimic "incitator" sau socant, era dreptul unui om de a-si spune parerea despre un personaj - vrem, nu vrem - al istoriei noastre. Tot circul care a urmat a fost disproportionat si incredibil, din punctul de vedere al unui privitor "ca romanul, impartial". *Iar dnul Plesu sa nu fie separat pe "comentatorii" sai, care ar fi, dupa dnul Vianu, mai putin "decenti" decit ai sai! N-am mai vazut pina acum doi autori care sa se bata in comentarii lor!* Cu permisiunea dumneavoastra, o sa-mi spun parerea si despre cele doua tabere de "comentatori": de o parte am descoperit o sarja enorma, un ton violent pamfletar, dar o sinceritate si un adevar de fond, de cealalta parte am descoperit un ton aparent "intelectualoid", dar extrem de fariseic in fond. Sa ma ierte domnul Vianu, dar m-am simtit personal jignit citind, in scrisoarea pe care a scris-o, rinduri ca: "au iesit din gaoace, ca la comanda", sau "bine ar fi ca romanul sa nu traiasca in ritmul funeraliilor si al parastaselor", sau "pamfletele imunde ale lui Paulescu"... Fiecare om are ceva bun si ceva rau. Inclusiv domnul Vianu are destule rele (dinsul, ca psihiatru, o stie foarte bine). Iar Paulescu a salvat atitea vietii, incit ar merita, poate, sa fie lasat in pace, post-mortem...*

[exceptie];"Uimiri"adăugat de **nedeea burca** la data de 15 Ianuarie 2011 09:01:22

"Domnule Iaru, dvs. chiar ati citit textele, toate textele? Mie mi se pare uimi-

toare "pozitia" dvs., care e sublima, dar lipseste cu desavarsire. **Dl. Vianu n-a "fugit din tara..."** v-au alunecat degetele pe tastatura - asta era o expresia a politrucilor de pe vremuri, si nici macar a tuturor... **Dl. Vianu s-a solidarizat cu un dizident anticomunist**, (nu pentru conținutul a Apelului, ci pentru a emigra, vezi volumul / topit de Liiceanu/ "Culoarea curcubeului"/, dar Doamne ferește să divulgi numele lui!) ceea ce dvs., "victimele" n-ati facut la vremea respectiva! (...) Referirea dvs. la "fuga din tara" a d-lui Ion Vianu ma indrituieste sa-l reiterez.

ah, cuvintele, adăugat de Florin Iaru la data de 15 Ianuarie 2011 12:01:15

(...)Asta o spune un liberal, enervat peste măsură că împotriva prezenței media a partidului comunist și a ideologiei aferente nu văd nici un protest. Dacă sînt, totuși, de acord să discutăm comunismul (ca victimă directă), de ce ar trebui să îmi plec ochii cu sfioșenie cînd vine vorba de pandantul legionar? **Cu atît mai mult sînt uimit de poziția profesorului Ion Vianu - care numai de răzbunarea legionarilor n-a fugit din țară... ***)

*) Scurtă cronologie - alcătuită de mine, P.G.:

- în 26 februarie (1977) îi transmit prin telefon lui Virgil Tănase, aflat la Paris, bomba: **ȘI IN ROMANIA SE PRACTICA INTERNARILE PSIHIATRICE PENTRU MOTIVE POLITICE** - potrivit Decretului nr. 15, din martie 1965;
- în aceeași seară, la orele 19,10 Europa liberă difuzează informația;
- joi 3 martie vine Ion Negoîtescu, pentru a semna Apelul nostru, aducînd și o scrisoare de adeziune; i-o dactilografiez, Ana i-o duce la "cutia poștală - a doua zi Europa o transmite;
- vineri 4 martie: **CUTREMURUL**;
- vineri 11 martie: Negoîtescu îl însoțește pe Ion Vianu, venit și el cu un text în care își mărturisește exasperarea de a nu putea emigra.

[din revista 22]:

55 T. Bucur 2011-01-16

"Revin la comentariul meu postat la nr. 44 si fac precizarea ca m-am documentat si m-am convins ca memoria nu m-a inselat, adica **dl. Ion Vianu este unul dintre semnatarii acelu text redactat in stil bolsevic prin care se cerea ultimativ sanctionarea emisiunii Doamnei Eugenia Voda iar ca urmare, CNA, avand in vedere influenta internationala a unora dintre semnatari, nu a avut curajul de a nu se conforma.**"

(Criticatac)

petrescu spune: 17 ianuarie 2011 la 10:42

Domnule Vianu nu s-a dat drumul la antisemitism ...ci pur și simplu s-a dat drumul la detabuizarea unui subiect. Despre asta vorbim. Știți că și acum șoptim despre legionari și Zelea Codreanu? Știți că nici un intelectual român nu are curaj să ceară la Biblioteca Academiei pe numele său vreo carte conexă acestui subiect? parcă ați trăi pe altă lume. Nimeni nu vrea să i aducă pe legionari la putere..dar măcar să avem dreptul să vorbim deschis despre acest subiect..contextualizat sau decontextualizat fără teama de etichetări și represalii în universul valorizărilor românești...

Kantor spune: 17 ianuarie 2011 la 14:20

cei care nu au curaj sa ceara carti despre sau scrise de legionari tre sa fi existe misei; sa fim seriosi, studiul Legiunii e aproape o obsesie, toata lumea citeste nu numai carti ci si documente de arhiva.

alex calpeanu spune: 17 ianuarie 2011 la 12:06

Dl Vianu nu mi se pare lucid, mai degraba orbit intr-o anumita directie. Am vazut emisiunea la care se refera, si de la care s-a declansat toata "discutia", emisiunea Eugeniei Voda, si este o emisiune foarte buna. Andrei Plesu s-a plasat de partea corecta a baricadei, aparind un principiu: dreptul la opinie, libertatea de expresie. E dreptul oricarui om sa citeasca despre personaje si intimplari ale istoriei si sa-si

formeze singur o parere. Apoi, lucrurile scoase din CONTEXT nasc monstri: totul (inclusiv "pamfletele imunde") trebuie sa fie incadrat intr-o anumita retorica a unei epoci. Ceea ce e jenant in ce scrie Ion Vianu e tonul de nejustificata superioritate, modul in care da lectii, scoate lucrurile din context, e convins ca are dreptate si ca altii nu au dreptul la adevarul lor.

lucid spune: 17 ianuarie 2011 la 13:53

Incredibila irepresibila sete de punere a pumnului in gura manifestata de un fost semnatar al miscarii lui Paul Goma din 1977. Ca sa fiu rau, in "victimizarea" bietului comunism care a distrus Romania, atat de nedrept demascat dupa I.V., e poate si o oarecare nostalgie a pre-adolescentului baiat de ambasador trimis de sinistrii "ana, luca, theo, dej" pe langa tovarasul Tito. Ceea ce este inacceptabil este apelul deschis la cenzura si "pâra" la "inalta poarta" de azi pe care au practicat-o cei 10. In Romania au murit atatzia tineri nevinovatzi in decembrie 1989 in primul rand ca sa putem fi liberi in ganduri si in exprimare. Dreptul la libera exprimare nu se negociaza. Punct.

lucid spune: 17 ianuarie 2011 la 20:09

Li astept pe cei 100 (nu 10, am gresit mai sus), CNA-ul, plus TVR-ul sa reactioneze. Aseara, la ora 20.30, pe TVR1, s-a transmis emisiunea "reportajele tvr". Subiectul: premiile Nobel legate de Romania. Ajunsa la Elie Wiesel, fatuca blonda-vorba lui Cristoiu - realizatoarea intzeleg, afirma: **Wiesel, deportat din ROMANIA la Auschwitz....und so weiter.** Probabil saracutza chiar asa crede. Asteptam ca azi macar unul din cei o suta, ce sa mai zic de conducerea TVR, sa restabileasca adevarul, macar din respect fatza de Istorie. Tacere adanca si, pun pariu, ca asa va ramane. Masochism? Ura -romaneasca- de sine - vezi celebra eticheta pentru Garaudy si Finkelstein?

Si mai pretindem sa fim respectatzi de Bruxelles...

Mă opresc aici. Uf!

*

Ce scria tovarăşa Nedeea Burcă despre Ion Vianu:

"Ion Vianu n-a plecat de bunăvoie din România, ci a fost silit de imperativul etic presupus de exercitarea propriei sale profesii (aceea de medic psihiatru), a cărei deontologie a refuzat s-o încalce [si dă-i si luptă-i, Nedeeeee!], dar, ferit de „schizofrenia“ multor conaționali din diaspora [mai ales de Monica Lovinescu, fiindcă îl tratase pe tatăl său, Marele Tudor Vianu de colaboraționist - n. m. P.G.], el a rămas solid ancorat în cultura noastră, pe care n-a disprețuit-o și nici n-a minimalizat-o vreodată, ba, mai mult decât atât, dorul și jalea l-au nevoit să păstreze, oriunde s-ar fi găsit, nostalgia neînduplecată a unui spațiu care făcea parte integrantă din însăși ființa lui, solidaritatea cu cei lăsați în urmă - „unul pentru toți“ (sintagmă pe care am regăsit-o, avînd întru totul același sens și aproape identic exprimată, și la Vasile Conta!) [ei, nu! La Vasile Conta! - comentariul meu acrișoruș], sfîrșind prin a-l readuce acasă, imediat după '90 (caz rarissim!), cu riscul asumat de a adopta postura ingrătă de scriitor român, inevitabil supus birocrăției culturale de la noi (lungă ieremiada, însă pentru o cauză justă: nu va fi fost el, I. Vianu **didident**, dar-însă-totuși, ce militant sionist a devenit de alaltăieri - n.m. P. G.). Pe urmă, nu doar că nu s-a ferit să abordeze în cărțile sale teme majore, de o gravitate deseori învecinată cu tragicul, dar n-a evitat nici să-și manifeste îngrijorările cu privire la destinul țării sale, implicîndu-se nemijlocit în viața Cetății, făcînd tot ce-i stătea în puteri pentru a încuraja voința de a construi a societății civile, de a ieși din bine-cunoscuta-i letargie,

încercînd, de asemenea, să lumineze cîteva cotloane întunecate [*curat cotloane!* - P.G.] ale istoriei noastre recente, asumîndu-și astfel, încă o dată, toate riscurile. Întru cîtva diferite acum, dar deloc neglijabile.” [*care “neglijabile riscuri”, tovarășă Burcă, în România? - în “Cetatea” României, a fi holocaustolog: nici un risc, din contra, numai avantaje, pentru acelea tatăl său a fost colaborator al comuniștilor, pentru acestea fiul este colaborator devotat al Holocaustologiei teroriste -n.m. P.G.*]

Iată și profilul Nedeei: “scriitor, poet, critic, editor, jurnalist

Absolventa a Facultatii de filologie din Cluj, studii post-universitare la Bucuresti, activitate editoriala si publicistica, autoarea cartii "Strigat si Fum", a plachetei de versuri "Printesa Cartagina", “de asemenea autoarea unui numar important de articole avand ca tema principala iudaismul, filosofia iudaica, dar si altele..”.

Mă întreb, în continuare: Nedeea va fi nepoată, strănepoată - “dar și altele...” - a fiorsului general de securitate (mascat în “grăniceri”) supratovarășul Burcă ?:

Mihai Burcă s-a născut la data de 25 aprilie 1914, în municipiul Pașcani (județul Iași). A lucrat ca tâmplar la Atelierele C.F.R. Iași între anii 1932-1935. În anul 1932 a devenit membru al Partidului Comunist din România. În noiembrie 1936, a plecat voluntar în Brigăzile Internaționale în Spania, îndeplinind funcțiile de comandant de pluton, companie și batalion în Brigada 14 Infanterie (noiembrie 1936 - februarie 1939). A fost avansat la gradul de căpitan în Armata Roșie în 1936.

În februarie 1939, după terminarea războiului civil din Spania, pleacă în URSS unde va lucra ca șef de secție la *Fabrica de vagoane din Vorosilovgrad (1939-1941)*. **A urmat cursurile Școlii Militare Politice la Moscova (1941-1943) și apoi ale Academiei Militare a M.St.M. din U.R.S.S. - Facultatea de Aviație (1956-1958)**. În octombrie 1943, este numit ca locțiitor politic al comandantului Regimentului 1 Infanterie voluntari și apoi al Diviziei 1 Infanterie "Tudor Vladimirescu". **S-a ocupat împreună cu Dumitru Petrescu de constituirea Diviziei de voluntari antifasciști, făcând propagandă sovietică în lagărele unde se aflau prizonierii de la Cotul Donului. Dumitru Petrescu (viitor general) afirmă: "De prizonierii din lagăre se ocupau două organe sovietice: de munca politică (în lagăre) se ocupau organele NKVD, de cea care privea organizarea unităților militare se ocupau organele Min. Apărării și Dir. Sup. Politice, respectiv Direcția a VII-a. De altfel din însărcinarea Dir. VII-a și personal a lui Dimitri Zaharici Manuilski - reprezentantul PCUS pe lângă Direcția VII-a, eu - ajutat de Mihai Burcă ne ocupam de un lot mare de ofițeri care fuseseră (luați - n.n.) prizonieri la Cotul Donului. Dintre aceștia un număr însemnat aderaseră la Divizie" [1]. Este înaintat apoi la gradele de maior (1944), locotenent-colonel (1945) și colonel (1947).**

Este numit ulterior **comandant secund pentru Educație Cultural-Politică al Corpului de Grăniceri (iunie - septembrie 1947), șef al Direcției Generale Politice a M.A.I. (septembrie 1947 - decembrie 1950), comandant al Trupelor M.A.I. (decembrie 1950 - 1952)**. În decembrie 1948, este înaintat la gradul de general-maior (cu o stea). De asemenea, îndeplinește și funcțiile de adjunct (ianuarie 1951 - septembrie 1952) și prim-locțiitor al ministrului afacerilor interne (septembrie 1952 - septembrie 1953).

Generalul Burcă va deține apoi funcțiile de locțiitor al comandantului Regiunii 2 Militare (septembrie - decembrie 1953), comandant al Comandamentului Forțelor Aeriene Militare (decembrie 1953 - noiembrie 1956), șef al Direcției Superioare Politice a Armatei (noiembrie 1956 - aprilie 1964), adjunct al ministrului forțelor armate (noiembrie 1956 - februarie 1972) și comandant al Comandamentului Serviciilor Armatei (februarie 1972 - ianuarie 1973). În mai 1965, a fost înaintat la gradul de general-colonel (cu 3 stele).

Este mutat în funcții administrative în afara Armatei, ca președinte al Consiliului Central al Societății de Cruce Roșie în perioada februarie 1972 - octombrie 1975. A fost trecut în rezervă în septembrie 1977.

A fost ales ca membru al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român (1960-1979). În mai 1961 a fost decorat cu medalia "A 40-a aniversare de la înființarea Partidului Comunist din România". În anul 1979, este transferat în Comisia Centrală de Revizie.

Generalul Burcă a încetat din viață în anul 1994, în orașul București.

Ce carieră, ce carieră!, vorba lui Breban.

*

Și Moubarak a plecat... E de preferat o libertate care poate da în dictatură, decât o dictatură liniștită (cugetare profundă).

Sâmbătă 12 februarie 2011

Repet prostioara spus aseară în legătură cu Egiptul.

Americanii, stăpânii Egiptului - ei au avut rolul determinant al înlăturării lui Mubarak (așa cum îl avuseseră menținîndu-l 30 ani pe Faraon) își vor mușca în curând mâinile: au lăsat Israelul

fără apărare. Acum ridică glasul și Iordania și Libanul (cu hezbollahii) și Ghaza - cu Hamas-ul - și Siria și... spre bucuria Iranului.

Ei, da, acesta va fi prețul libertății arabilor: diminuarea atotputerniciei Israelului. Să nădăjduim că nu va se va ajunge la război, altfel ardem toți.

Ce derizorie, ce umilitoare rugăminte - deși justificată - apare vocea Angelei Merkel, fricoasa de serviciu, traumatizata est-nemțoaica, cerînd, implorînd ca viitoarea conducere a Egiptului să păstreze “bunele relații cu Israelul”. Se prefac a uita Occidentalii că Mubarak a fost, vreme de decenii, călăul palestinienilor (la ordinul Americanilor). Acesta este: “echilibrul”: cu cheltuială și mai ales cu imorală se ține...

*

Ieri a venit ordinatorul plătit de Brega. Filip îl pregătește, îl descântă, ca să-mi fie mie, dacă nu mai ușor, atunci mai puțin... înspăimântător. Structura mea sau vârsta mă face incapabil de a mă modela după mașină, cer mașinii să mi se supună - nu eu ei. Ea fiind un biet mijloc, o unealtă (ca mașina de scris!), nu stăpânitoare - și persecutoarea - mea.

Probabil de luni am să încep înregistrările video. Primele două vor fi: limba (vorbirea) basarabenilor deformată, strâmbată de rusească nu vorbesc de topică, ci de pronunțarea, de pildă a sonului /; a doua: frica animalică de a spune adevărul - de crezut: șazeci de ani de teroare, de prigoană, de pedepsire a localnicilor și pentru... limba lor, “neomenească” - în gura ne-oamenilor ruși.

*

Lucian Postu îmi trimite de la Iași ceea ce se vede mai bine pisti apî, la Chiș'nău:

“Cum scupă Mișa Ghimpu pe mormîntul fratelui său 12 februarie 2011 prin Lucian Postu

N-a fost de-ajuns, anul trecut, că berbecul prezident, Mișa Ghimpu, și nepot' su, ghițalul primar Dorin Chirtoacă, s-au tuchit ca porcu-n popușoi, tratîndu-l pe Paul Goma ca niște nacealnici de selsovet, spărieți de tkaciucii din-toate-zările, stuchiți-vă !

Cum să fie de-ajuns... Păi, de ce să nu-l ajungă din urmă ghea Mișa (sto proțant!) pe tractoristul patriot Moțpan, predecesor glorios la șefia palavramentului maldavinesc ?

Prin urmare, zilele trecute, la Pro TăVă Chișinău, ghea Mișa Ghimpu l-a mai lămurit el o dată pe Paul Goma : Republica Moldova îi stat serios, di douîdzăci di ani ; n-a sî deie ie, republica, cetățânie, așa, cum vre' fiicari ! Paneatna ?

Paneatna, Mihail Baranovici. Ghini-o zîs cin' ț-o zîs, acu' douîdzăci di ani,” prostu' Frontului ”...

Numai că prostia mai înconjoară, dar batjocura dă de-a dreptul. Păi,

sărmane Mișa Pîntecovici, oare ce-ar zice acum răposatul tău frate, Gheorghe Ghimpu, pe a cărui suferință ți-ai clădit mizera ta grămăjoară de mediocritate sforăitoare ? Nu crezi c-ar mai intra înc-o dată-n pămînt, văzînd cum te-ai suit pe oasele lui de luptător anticomunist, doar ca să-i arăți dosul celui mai mare simbol al anticomunismului românesc ? Simbol care, ghinion, e basarabean. Și vrea, după șaizeci de ani și mai bine, să se întoarcă ACASĂ. Dar nu pe ușa din dos, ca slugile mancurtizzate.

Încă nu e tîrziu ca Mihai Ghimpu și Dorin Chirtoacă să înțeleagă cît de mare e răul pe care i l-au făcut lui Paul Goma. Încă nu e tîrziu să-și dea seama cum și-au bătut joc de memoria fratelui și unchiului lor, dreptul întru pomenire Gheorghe Ghimpu. Încă nu e tîrziu să arate că nu sînt doar niște mancurți soft, robi ai pîntecelui și iepuri ai umbrelor de tkaciuci din toate zările, stuchiți-vă !

Altfel, degeaba vor mai aprinde lumînări și vor da pomeni de sufletul răposatului Gheorghe Ghimpu. Fiindcă vor rămîne doar niște negustori de morminte, niște vînzători cleioși de oase părintești. Amin.

*

“Prostia nevinovată a lui Ghimpu 17 noiembrie 2010 prin Lucian Postu

Marele român și micul politician Mihai Ghimpu, președinte interimar al Republicii Moldova, a făcut din nou ceea ce știe mai bine: a dat cu copita și a vărsat căldarea cu lapte. Iar ca să fie sigur de efect, a slobozit și un pic de balegă în restul de lapte de pe fundul căldării.

Căldarea (mică, e drept, dar asta-i altă poveste...) e a tratatului de frontieră dintre România și Republica Moldova. Tratat semnat recent, în plină campanie electorală basarabeană, tocmai ca să mai înfunde trompetele comuniste, care zgheară ca pe vremea lui Stalin, anunțînd apocaliptic viitoarea ocupație a fașștilor rumîni.

Copita inteligentă și patriotică a lui Ghimpu a venit prompt, printr-o contestare publică și vehementă : premierul Filat n-avea dreptul să semneze acel tratat, ne spune scriitorul avocat de duzină Ghimpu. Tratatul e ilegal și neconstituțional, mai adaugă iscusitul politician pro-român. Ș.a.m.d.

Cei care se grăbesc să-și amintească că Mișa Ghimpu era poreclit, acum 20 de ani, “prostul Frontului ” (Popular din Moldova), greșesc. Greșesc și cei care amintesc imediat, prin contrast, de statura diferită a răposatului său frate, marele luptător antisovietic Gheorghe Ghimpu. La fel cum greșesc și cei care, imediat, spun că nepotul lui Ghimpu, primarul Dorin Chirtoacă, are mari șanse să ajungă o variantă soft a lui ghea’ Mișa.

De ce au dreptate, dar greșesc ? Fiindcă și nătîngul Ghimpu, și inocentul Chirtoacă, și traficantul Filat, și prostituatul de carieră Roșca, și toată situația de 20 de ani din Basarabia, sînt doar efectul. Nu cauza.

Cauza e la București. Cît timp Bucureștiul va susține astfel de politicieni, va avea astfel de rezultate. Dacă, după 17 ani de eșecuri rușinoase, crezi că un băiat de la Surprize-surprize, singur și cu cheptul gol, va dezrobi Chișinăul și Basarabia, atunci Rusia poate fi liniștită : urmează încă 20 de ani de dominație comodă asupra fostei gubernii dintre Prut și Nistru.

Desigur, dacă nu cumva Oleg Voronin, podgorean de Huși, nu va hotărî să-și urmeze bunicul român, și nu tatăl mancurt...

Glumeam, desigur. Rusia poate fi liniștită : Bucureștiul lucrează, în continuare, pentru ea. Postat în Eroii ai muncii maneliste, Pe malul Bîcului, Politică, Prostia fără frontiere, Romînoșima”

*

“Paul Goma și Polul Nord 16 noiembrie 2010 prin Lucian Postu

În acest noiembrie se împlinesc 33 de ani de când cel mai important militant anti-comunist român, Paul Goma, trăiește în străinătate, fără cetățenie română și fără ca babuinii pentru care și-a amărît viața să aibă habar cu cine sînt contemporani.

Pentru uzul babuinilor-șefi sau al altor babuini interesați, explic din nou, cît se poate de simplu, cine e Paul Goma :

Paul Goma e un fel de Polul Nord. E foarte greu să trăiești pe lîngă el, dar e obligatoriu să te orientezi după el, fiindcă altfel te rătăcești. Iar cînd te rătăcești te poți îmbolnăvi sau te pot mânca animalele sălbatice.

Aceasta a fost lecția de astăzi, din ciclul ” Paul Goma pe înțelesul babuinilor umani”. Dacă vă simțiți rău sau observați că sînteți înconjurat de animale sălbatice neprietenoase, înseamnă că v-ați rătăcit. Pentru a reveni în lumea civilizată, orientați-vă după Paul Goma”.

*

**Postat in Cu pînile curate, Pur și simplu
Romînoșima : natură moartă cu cadavru 16 noiembrie 2010 prin
Lucian Postu**

“Mugetul de jale al poporului apăunesc, slobozit la moartea gurului suin, m-a convins că maroul carpato-danubiano-pontic e negru-beznă : după 20 de ani de la ieșirea din beci, așa-zisa Romînie e o Hiroșimă mentală, mult mai contaminată decît era pămîntul japonez după 20 de ani de la bombardamentul atomic.

Popor de mutanți. Cum altfel poate fi definită turma care își plînge cu șiroaie nazale goebbelsul cu seceră, ciocan și milioane de euro, goebbels care a mînat-o frenetic spre rîpă, băgîndu-i otravă în apă și în iluzii ?

Deși dervișii învîrtitori urlă despre duh, peste tot plutește vechea duhoare. Mai putred decît cadavrul apăunesc, cadavrul poporului romînez stă în geam, fardat din gros și filfiit ca pretext de profitorii pereni, care semnează în numele lui și-i iau, patriotic, pensia. Numai că pensia poporului romînez nu e de merit, de război sau de vîrstă. E pensie de boală. Boala mortului viu și putred, care nu poate spune cuvintele cu care începe vindecarea : “Sînt poporul român și sînt bolnav”.

Pîna cînd va veni ziua acestor cuvinte, nu pot decît să vă adresez urarea tradițională a poporului romînez : Trăiască Păunescu, trăiască Goebbels, trăiască Ceaușescu, heil Hitler, da zdravstvuiet Stalin !

Hai, nu vă mai încruntați așa, că n-au fost chiar băieți răi – autostrăzi, blocuri, fabrici-și-uzine, servicii...Și nu uitați : zîmbiți frumos în geam.Și nu recunoașteți, în nici un caz, că putreziți. Doar n-o să-i lăsați fără pensie pe băieții noștri, care spală frumos geamul și vă dau, grijulii, cu fard.

Ca să închei optimist, vă urez înmormîntare plăcută și pomană bogată. Am doar o rugăminte: nu uitați să trageți bine ușa de plumb.”

*

Și Algeria! Și Yemenul. Cînd va veni rîndul Libiei? Doar și Gadafi este un moș, ca și Buteflika, și Moubarak?

Duminică 13 februarie 2010

Câteva comentarii în legătură cu scrisoarea mea adresată lui Oleg Brega:

Patriciu spune: februarie 9, 2011 la 23:18 Gicu și Oleg!

De ce vedeți Dumneavoastră violență în expresia "...sa pună mîna pe topoare sa-înceapă mîna..." Dacă d-l Goma zicea să le dea în cap sau în altă parte cu topoarele "liberatorilor" și mancurților, mai înțeleg și eu instigare la violență, dar Domnia sa zicînd să se pună mîna pe topoare avea în vedere doar a se demonstra capacitatea celor vizați de a opune rezistență cu demnitate tuturor celor care ne înjosesc și ne calcă demnitatea. Așa că, d-le Oleg, la părerea mea asemenea limbaj e adecvat momentului și situației și nu e condamnabil și inadmisibil, precum consideri.

Anonim spune: februarie 10, 2011 la 13:49

Toporu i topor cum nu ai da are el o destinatie, doar nu e o scoghitoare in dinti. Amenintarea cu moartea se pare ca tot se pedepseste penal. Eu e propun sa vina Paul Goma in RM si sa ne dea exemplu cum se invata minte cu ajutorul toporului.

in pasi de gasca spune: februarie 11, 2011 la 23:57

in pasi de gasca spre europa, democratie, libertate, prosperitate.

niste cuvinte de milion ,milion dollari ca si acel scriitor,scriitor roman ,roman basarabean !DAR ASTA ESTE.nascuti in comunism si stalinism,nascuti ca tradatori si vanzatori reformele se fac in pasi de gasca !si IO am zis ca puterea or si carui tara este in poporul ei si nu aceea criminali ce il conduce.

numai la voi la rom-molioli puterea a ramas in aceea criminali si dictatori !

Anonim spune: februarie 13, 2011 la 00:59

in primul rand domnule GOMA ai mare talent literar, si un sistem savuros de a scrie. In al doilea rand stai linistit,ca shafir nu mai are mult si crapa.Va fi victorie si sarbatoare. Cine face rau, sa nu se astepte la flori si la poezii. E valabil pentru GASCA wiesel-ioanid-shafir-.... din chisinau tkaciuc si altii

Anonim spune: februarie 13, 2011 la 01:00

brega, nu te scoate. Lasa-ma cu „evreii buni, Goma a spus bine. eu in locul lui puneam niste bombe la...

ionel timis.montreal ,canada spune:februarie 13, 2011 la 04:46

Ghimpu a ratat o mare oportunitate,una istorica !daca va rostogoliti un pic istoria veti vedea ca Basarabia de la 1906 strangea laolalta pe toti fruntasii scrisului romanesc in Basarabia si nu numai. dupa 1989 Paul Goma si altii ca el trebuia adus cu forta in tara daca nu ar fi acceptat !Ar fi fost o miscare sincera si nobila sa strangi asa oameni si care sa reprezinte real sufletul poporului roman prin scrisul lor,oameni capabili sa pregateasca opiniile publice pentru marile evinamente unind si tara si sa scapati de comunisti si securisti infiltrati in tot si toate .

ionel timis.montreal ,canada spune:februarie 13, 2011 la 05:08 1 si 2.Gheorg si Oleg.

spuneti ca ramas socati... dar daca ati fi trecut si voi prin ce a trecut acel om,om care a vrut binele si nu raul ati fi atacat si mai mult. romanii ai generatiilor criminale au fost niste mari criminali ,turnatori si tradatori. numai cine a crescut si leganat de maini obosite poate intelege cum intelege acest mare scriitor al zilelor noastre Paul Goma. multi,foarte multi Basarabeni, Bucoveni, Harteni refugiati din coa de prut au suferit si mai rau ca cei deportati in Siberia ! si tot la mainele slugilor ,cozi de topor rusesti.

Puscasu Vlad Irimie spune: februarie 13, 2011 la 09:52

ionel Timis,d-ta traiesti in Canada.

Dar cred ca ai auzit ca moldovenii au votat cu 40 la suta cu PCR, cu acei care i-au trimis in Siberia,i-au ucis,violat,si tot spun ca tare bine a fost! sau.....multi basarabeni au murit in Siberia,iar populatia care a inlocuit-o, rusofona si de alte etnii, sustin PCR si comunistii!

Luni 14 februarie 2011

Pe Xiti nici un basarabean. Nu stiu daca poate fi o legatura între internet si furtuna de aseara care a doborât copaci, a zmul acoperisuri.

*

Dacă aş mai avea timp să şi împlinesc ceea ce mi-am propus, iată: să nu consider *cărţile de căpătâi* cunoscute - pe de rost -, să le citesc, nu să cred că le cunosc ca pe apă. Fiindcă nu le cunosc!

Aşadar, ca tot omul am şi eu cărţi-de-căpătâi, mai corect: ţinute la căpătâi, la îndemâna-mâinii, cum ar spune Săraru. Cum mă întind în pat - cu vârsta, cu boala, a devenit mai frecventă orizontalizarea, întru... răsuflare...- al doilea gest (primul: potrivirea pernei sub ceafă) este... întinderea mâinii spre cărţi.

Recunosc, spăşit: mai multe sunt, la căpătâi, cărţile mele: **Din calidor, Arta refugii, Bonifacia, Roman intim, Culorile curcubeului...**, însă cum nu sunt exclusivist (nici chiar atunci când nimeni nu mă vede), păstrez la-căpătâi şi volume ale altor autori: de pildă **Rădăcină de bucsau** (cu *a*, cum precizează autorele, Ovidiu Nimigean), **Le Nouveau Testament (Les 4 annoncces)**, în traducerea lui André Chouraqui - am avut cinstea de a-l cunoaşte pe un platou de televiziune, unde ne-am încrucişat - şi ultima comitere editorială a dragei şi drăcoasei Magda Ursache: **Să citiţi bine!**

Îmi era prea aproape, sub ochi, de aceea nu am reţinut textul "Când Isus a coborât în celulă" (după memorizatul de noi toţi puşcăriaşii, poem al lui Radu Gyr). Şi doar trebuie să-mi sară în ochi, dacă nu de la prima frază, atunci de la a doua - o citez pe Magda Ursache :

"Iată-mă pusă pe coji de nucă, la colţ (roşu), într-o publicaţie dragă mie, *Contemporanul*, la care colaborez de altfel. O face Boris Marian, la revista presei din februarie 2009, acuzându-mă de un ton prea *pătimaş* (subl. în text, P.G.). Aş fi scris cu patimă despre *Patimile de la Piteşti*, [nu cartea mea, a cărei titlu este **Patimile după Piteşti** - precizarea mea, P.G.], recte vârful terorii staliniste, "experimentul" prin care a trecut un piteştizat, Mihai Buracu (v. "În cap, în cap, în cap!", "Acolada", decembrie 2008)."

Auziţi, oameni buni!: Boris Mehr Marian, această creatură

perfect, absolut, strălucitor de inutilă, însă cu prezență de muscă-n gaura calului, pe toate forumurile de “discuții”, reproșează Magdei Ursache “*tonul prea pățimaș*” într-o cronică la *o carte de mărturie despre Pitești!* Dacă autoarea ar fi scris despre Auschwitz, acest nemernic etnic, acest partizan al unicității Holocaustului ar fi avut obrăznicia, insolența, nesimțirea să-i reproșeze, măgarul, tonul **prea pățimaș**?

Eram pe punctul de a-l pizdi - nici asta nu merită Inutilul Limbric Mehr.

*

O dezbaterea științifică neavînd un caracter științific, ci unul curat... holocaustologic.

De la bun început înțeleg până și eu - un neștiințific - despre ce anume este vorba: despre campania de demolare, de compromitere a încă unui român celebru, dar care nu mai trebuie... celebrat (ca Eminescu și ca Eliade, ca Vintilă Horia, ca Cioran, ca Noica) - nu pentru că Paulescu ar fi fost și tuberculos, ci pentru:

1. a-l înlocui cu “adevăratul descoperitor: Israel Kleiner” ;
2. priviți la Membrii eminenti ai Tahalului - ai de dă cu boamba în babe palestiniene, apoi se plîng că fuseseră victimele de veacuri, dacă nu de milenii ale unei provocări, deci acțiunea lor, eroică peste-foarte fusese una de “autoapărare”.

De ce n-au spus asta de la început? Am fi economisit (noi) timp, iar *ei*: bale, scuipați, rîgâituri ca “Antisimitule!”

Cine sunt acuzatornicii? Aceiași (e drept, lipsesc Ion Vianu (care m-a tratat de “basarabean antisemit”, Boris Mehr, “musculoiul în guru’ lu’calu”), Mihai Dinu Gheorghiu - turnătorul meu personal și propriu (citad din Dinescu) somînd el, agent al lui Serge Moscovici, autoritățile să mă expulzeze din Franța, Edgar Reichman, altă podoabă, celebru prin faptul că cerea cunoșcuților să-i povestească “conținutul” cutărei cărți, el, literatul nu citea ceea ce urma să atace, pentru că(ți) îl durea capul de la el... - dar nu e prea târziu să li se alătore: **Peter Manu, Horia Bozdoghina, William Totok, Radu Ioanid, Mirel Horodi, Peter Dan, Doina Jela**. Cu excepția lui Bozdoghină (nu-l cunosc, nu mă interesează), celorlalți le voi face succinte fișe - ca la ei, la Cadre și la Securitate, de care apartin Radu Ioanid și tot neamul său, precum și clanul lui Peter (Petruț) Manu, fiu al fiorosului tată cu grad mare-de-tot în Secu.

“Peter Manu on Despre știința lui Paulescu si neștiința altora”

Articol aparut luni, 14 februarie 2011, in secțiunea Cultura literară

AUTOR: PROF. C. IONESCU-TÎRGOVISTE

“Prima remarca pe care as face-o lucrării „Polemica Paulescu: știința,

politica, memorie“ este aceea ca titlul lucrarii nu corespunde continutului ei. O polemica înseamna confruntarea unor puncte de vedere diferite. Or, lucrarea respectiva are pe coperta doi autori (Peter Manu si Horia Bozdoghina), temeinic încadrati de amplul studiul introductiv al lui William Totok, lung (14 pagini) si încheiat de Radu Ioanid printr-o postfata mai scurta (7 pagini), ambii ferventi acuzatori. Acuzatiile de natura politica au fost comentate recent de reputatul critic literar si om de cultura Eugen Simion, presedinte al Academiei Române timp de doua mandate, care sper ca a clarificat pozitia acestei prestigioase institutii pe care unii doresc sa o implice într-o nesfârșita polemica asupra complexei activitati a marelui savant Nicolae Paulescu. Suntem adeptii dialogului si ai polemicilor, dar nu ai lucrarilor de tipul celei mentionate, care se recomanda drept polemica, dar reflecta numai „opozitia“, nu si pozitia, adica celalalt partener al dialogului.

Din cele prezentate de autorii si coautorii „Polemicii Paulescu“, remarc unele afirmatii aberante si neadevarate, ceea ce arunca o umbra justificata de incertitudine asupra întregului material. De exemplu, prefatorul afirma ca Prof. Gerald Slama de la Spitalul parizian Hôtel-Dieu ar fi participat cândva la Bucuresti la dezvelirea unui bust al lui Paulescu, lucru care din pacate nu s-a întâmplat niciodata, venerabilul profesor fiind în imposibilitatea fizica (vederea, practic pierduta) de a face o astfel de deplasare; sau ca Paulescu ar fi avut o colaborare activa cu cercetatorii francezi pentru obtinerea brevetului („Pancreina si procedeul fabricarii sale“ – 10 aprilie 1922), lucru inexact întrucât Paulescu nu a mai putut calatori în Franta dupa 1908 datorita starii lui precare de sanatate, iar cercetatorii francezi nu au avut nici o legatura cu brevetul de inventie al lui Paulescu.

S-ar putea ca în mare masura unele referiri la activitatea stiintifica a lui Paulescu sa provina de la Prof. Peter Manu, din New York, specialist în psihiatrie si medicina interna si, mai de curând, interesat de un domeniu pe care înca nu îl cunoaste decât superficial. Senzatia pe care ti-o lasa citirea materialului este aceea ca multe dintre evenimentele prezentate de el sunt distorsionate si interpretate în mod tendentios. Îmi pare rau ca trebuie sa spun acest lucru, întrucât relatia mea cu Peter Manu este una dintre cele mai civilizate si domnia sa avea o buna ocazie ca împreuna sa clarificam multe dintre incertitudinile complicatului domeniu al diabetologiei.

Dubiul pe care îl am asupra bunei credinte a Prof. Peter Manu în problema Paulescu provine dintr-o polemica adevarata pe care am purtat-o în revista „Viata Medicala“, dupa ce acesta a publicat în respectiva revista un articol în care își exprima o „uimitoare“ asemanare între metoda de extractie pancreatica utilizata de Paulescu în 1916 si cea publicata de catre Israel Kleiner în 1919, deci trei ani mai târziu, insinuând ca Paulescu s-ar fi putut inspira din lucrarea lui Kleiner, fara a mentiona însa în mod expres aceasta afirmatie pe care, probabil dintr-o precautie bine gândita, n-a îndrăznit s-o formuleze explicit. În raspunsul meu intitulat „Despre mirarea aparent inocenta a Prof. Peter Manu“ i-am demonstrat, cu o buna – cred eu –, documentatie, ca asa-zisa asemanare între cele doua metode de extractie nu exista si ca o posibila filiatie Kleiner-Paulescu de orice natura este ridicola, întrucât ea era pur si simplu imposibila. Consideram ca argumentele mele au fost suficiente pentru a înlatura perfida mirare pe care i-ar fi trezit-o asemanarea celor doua metode, întrucât Peter Manu nu a mai reactionat în nici un fel la raspunsul meu. Constat însa cu surprindere ca domnia sa reia absurda problema în lucrarea mai sus mentionata, pe care recent a publicat-o la Ed. Curtea Veche, creându-mi disconfortul trezit de o jenanta duplicitate venita din partea unui potential prieten.

Pentru a înțelege bine absurda insinuare a lui Peter Manu, voi mentiona câteva date privind îndelungata activitate (circa douazeci de ani) a lui Paulescu în studiul diabetului. În 1899, în substantialul sau „Memoriu de tit-

luri si lucrari“ publicat în Ed. Person din Paris, Paulescu mentioneaza ca a întreprins, împreuna cu maestrul sau de la Sorbona, Albert Dastre (1848-1917), o cercetare „privind izolarea si studierea produsului activ al secretiei interne a pancreasului“. Aceste experimente presupuneau, evident, folosirea unei metode de extractie. Acele experimente deja efectuate urmau sa fie pregatite pentru publicare. În 1900, însa, Paulescu decide sa revina în tara pentru a înfiinta Catedra de Fiziologie de la Facultatea de Fiziologie din Bucuresti, astfel încât planul publicarii cercetarilor respective nu s-a mai finalizat. Cauza? În acea perioada era deja angajat în redactarea primelor doua volume ale „Traité de Médecine Lancereaux-Paulesco“, primul (938 pag.) aparut în 1903, si cel de al doilea (1051 pag.) aparut în 1906. Munca titanica, pentru a face cea mai mare sinteza enciclopedica medicala a timpului. Se adauga monografia „L'hypophyse du cerveau“ (lucrare de o valoare inestimabila), publicata la Paris în 1908.

Paulescu revine la vechea lui pasiune, diabetul, în 1911. În urmatorii ani publica la Paris lucrari referitoare la functia glicogenica-hepatica, care spune el „este influentata de secretia endocrina a pancreasului“. În 1912, în Volumul III (1200 pag.) din „Traité de Médecine Lancereaux-Paulesco“, în exhaustivul capitol „Pancreas“ (90 pag.), Paulescu avanseaza pentru prima data noul sau concept asupra diabetului, acela de a interveni „asupra substantelor nutritive absorbite în intestine (evident proteine, glucide si lipide) pentru a le face asimilabile (adica utilizabile) în tesuturile periferice“ (pag. 925). Aceasta adevarata noua paradigma a diabetului nascuta din observatia clinica trebuia demonstrata experimental. Paulescu începe aceste experimente dupa un plan minutios, cu scopul de a demonstra efectul extractului pancreatic preparat de el nu numai asupra glucozei din sânge si urina, ci si asupra ureei din sânge si urina (metabolismul proteic) si a corpilor cetonici din sânge si urina (metabolismul lipidic). Pâna la intrarea României în 1916 în Primul Razboi Mondial, când cercetarile sale au fost oprite din cauza închiderii pentru trei ani a Facultatii de Medicina, Paulescu reusise sa demonstreze efectul asupra primelor doua metabolisme, cel glucidic si proteic. În urmatoarea etapa urma sa demonstreze efectul asupra metabolismului lipidic (aceasta ultima etapa va fi reluata la sfârșitul anului 1920, începutul anului 1921, încheindu-si întregul sau program experimental).

Pauza impusa de evenimente (Primul Razboi Mondial) l-a obligat pe Paulescu sa se retraga în birou cu datele experimentelor sale si sa redacteze cele trei volume (2100 pag.) ale celebrului „Traité de Physiologie Médicale“, unde se regasesc ades subcapitole cu „cercetari personale“, de regula prioritati care au marcat istoria medicinei moderne. De altfel, acesta a fost si motivul republicarii lui anul trecut, la 90 ani de la prima lui aparitie, initiativa care se pare ca mai mult l-a deranjat pe Peter Manu, în loc sa-l bucure, asa cum s-ar fi convenit pentru un fost elev al Facultatii de Medicina din Bucuresti. În acest tratat, în capitolul „Pancreasul asimilator“ (60 pag.), înainte de a descrie pe opt pagini magnificile sale experimente efectuate pâna atunci (ele reprezinta prima marturie scrisa a descoperirii insulinei), Paulescu spune „razboiul ne-a surprins în timp ce încercam sa probam ipoteza noastra privind rolul pancreasului în asimilarea nutrientilor“ (evident proteine, glucide si lipide). În afara lui Peter Manu nu cunosc alta voce care sa nu fi înțeles circumstanțele specifice Primului Razboi Mondial, mentionate de Paulescu si cunoscute de toata lumea, acceptând fara rezerve ca magistrarele concluzii prezentate clar ca lumina zilei în acest tratat reprezinta rezultatul cercetarilor efectuate înainte de 1916. Cu o perfidie inexplicabila, Peter Manu se întreaba daca putem sa-l credem pe Paulescu ca experimentele chiar au fost facute în 1916 si nu cumva mai târziu. Daca am intra în aceasta logica absurda, ar trebui sa credem ca întregul tratat al lui Paulescu trimis la publicare pe 27 septembrie 1919 (tiparit în 1920) este o mistificare pe care as fi foarte curios sa vad cum

o interpreteaza ilustrul psihiatru newyorkez, în prezent internist, Peter Manu.

Accept sa ramân în absurda logica a colegului meu si sa lamurim ce înțelege el printr-o „asemanare uimitoare“ între metoda de extractie folosita de Paulescu în 1916 si trimisa spre publicare de Israel Kleiner în octombrie 1919 (diferenta de o luna în favoarea lui Paulescu ar exclude orice filiatie Kleiner-Paulescu). Asadar, mergem mai departe sa vedem pretinsa, dar inexistentă, asemanare dintre metoda de extractie folosita în cele doua lucrari.

Prima deosebire esentiala: în timp ce Paulescu vorbeste constant de un „extract pancreatic“ (niciodata despre „emulsie pancreatica“), Kleiner subliniaza chiar si în titlul lucrarii sale ca a folosit o „emulsie pancreatica“, la pagina 155 mentionând ca „în nici o etapa produsul nu a fost filtrat, nici nu au fost folosite alte substante precum carbonatul de sodiu sau altele“.

Ceea ce a obtinut Paulescu în produsul sau a fost rezultatul filtrării spontane printr-o dubla compresa de tarlatan (tifon) a unei tocaturi de pancreas peste care el adauga apa distilata sterila de 10 ori greutatea tocaturii; Kleiner (diferenta esentiala) adauga apa numai de patru ori greutatea pancreasului maruntit, probabil în ideea obtinerii unei „emulsii“ cât mai concentrate.

A doua diferenta fundamentala este aceea ca pentru a obtine un extract, Paulescu filtreaza preparatul sau printr-o compresa dubla, sterilizata (fara a exercita nicio presiune asupra lui), în timp ce Kleiner, pentru a obtine o emulsie, procedeaza astfel: produsul a fost presat si stors prin muslina (un fel de compresa simpla, nu dubla). Emulsia vine de la cuvântul latin „mulgere“, care înseamna chiar „a mulge“, exact ceea ce a facut Kleiner cu preparatul sau, când mentioneaza ca a fost „strained and squeezed through muslin“. Prin aceasta stoarcere (mulgere) nu s-a obtinut un extract propriu-zis, ci o emulsie de tesut pancreatic continând, evident, mai mult tesut decât putea trece prin forta gravitacionala în filtratul lui Paulescu. Acesta este „un amanunt“ esential pentru a demonstra ca cele doua procedee sunt totalmente diferite, iar produsul final folosit este diferit. Faptul ca ambele preparate au avut în final un efect hipoglicemiant nu are nimic a face cu existenta unor infinite variante de extractie, care pot fi la fel de eficiente.

A treia diferenta fundamentala consta în diluarea extractului lui Paulescu cu o solutie de NaCl 7%, în timp ce Kleiner dilueaza emulsia sa în 5 volume de solutie de NaCl sterila, 0,9%, adica o diferenta de concentratie de 10 ori! Trebuie sa fii orb, într-adevar, sa faci o confuzie atât de grosiera între un filtrat si o emulsie si între doua concentratii atât de diferite. De adaugat ca Paulescu nu vorbeste niciodata de o emulsie, ci totdeauna numai de un extract filtrat, în timp ce Kleiner vorbeste aproape numai de emulsie si chiar mentioneaza ca emulsia sa nu a fost niciodata filtrata.

Singura „asemanare uimitoare“ este aceea ca asa cum procedau toti cercetatorii si înainte si dupa, pastrau acest amestec la gheata; la Paulescu, însa, un timp mai lung si precis (24 de ore), la Kleiner o durata mai putin precisa (între 1 si 20 de ore)! Stranie folosire a cuvântului „asemanare“ de catre Peter Manu al carui discernamânt ma cam pune pe gânduri. Este ca si cum ai spune ca strugurii trebuie striviti si apoi tinuti în butoaie speciale. Evident, doua etape obligatorii, care nu pot fi altele. Calitatea vinurilor însa depinde de ce se întâmpla în aceste etape obligatorii.

Nu mai insist asupra altor diferente majore între cele doua lucrari întrucât nu doresc sa umilesc mai mult un coleg care, din nu stiu ce motive, a facut brusc un regretabil daltonism. Se stie ca un conducator auto cu daltonism poate pune în pericol si propria persoana, si pe cei trei pasageri pe care i-a luat în masina sa. În dreapta lui, Horia Bozoghina, pe locul cel mai vulnerabil.

Dupa aceasta lunga introducere ajung la întrebarea pe care simt ca mi-

a adresat-o Acad. Eugen Simion mie, ca exponent la diabetologilor: este adevarat ce spune o anume Doina Jela, ca „statuia stiintifica a lui Paulescu ar fi goala pe dinauntru?“. Nu cunosc care este formatia persoanei la care se refera, dar am respirat usurat când cineva m-a asigurat: cu siguranta, nu este medic. Numai un asemenea personaj ar mai fi lipsit tagmei noastre. În aceasta situatie, ma întreb de unde tupeul afisat printr-o asemenea iresponsabila afirmatie? Pentru noi, medicii, aceasta afirmatie este atât de jignitoare, încât nu m-as angaja pe aceasta tema în tarâta în care daca intri cu personajele de acest gen stii ce riscuri îti asumi. Prefer sa consider ca ea nu exista si nu-mi doresc nici un fel de dialog cu persoane care, nu stiu din ce motive, fac comentarii în domenii care le sunt completamente straine.

Ceea ce deranjeaza pe multa lume este faptul ca, indubitabil, Paulescu a descoperit insulina. (subl. mea, P.G.) O recunosc, cu unele exceptii (fireste, din Canada) care întaresc regula, numeroase personalitati diabetologice din întreaga lume. Le tin la dispozitia oricarei persoane interesate sa le cunoasca. Am prezentat în doua monografii, una în limba româna, alta în limba engleza, toate dovezile pentru sustinerea acestui adevar. Afirmatiile doamnei mentionate mai înainte sunt lipsite si de valoare, dar si de decenta. Despre descoperirea insulinei s-au scris si probabil se vor mai scrie multe monografii. Motivatia ne-o ofera intempestivele interventii de tipul celei facute de Peter Manu, care, desi nu neaga în mod expres în lucrarea respectiva paternitatea lui Paulescu în descoperirea insulinei, în schimb ofera posibilitatea ca voci care i s-au asociat sa afirme deschis aceasta ignobila negatie.

Obsedat de prioritatea lui Paulescu în descoperirea insulinei, trebuie sa recunosc ca am lasat în umbra cel putin alte douazeci de prioritati stiintifice si medicale ale lui Paulescu din cele mai variate domenii. Ele vor trebui sa faca obiectul tot atâtor interventii scrise si îi multumesc pe aceasta cale lui Peter Manu ca este autorul moral al acestei initiative.

P.S. Întrucât Acad. Eugen Simion a avut în articolul sau un P.S., adaug si eu unul: sunt voci care-l acuza (evident indirect) pe Albert Einstein de holocaustul de la Hiroshima si Nagasaki. Tot asa de aberant cum altii îl acuza pe Paulescu (evident, tot indirect) de holocausturile din cel de-Al Doilea Razboi Mondial. Îi apar pe amândoi cu aceeasi tarie si pentru aceeasi motivatie: incontestabila lor valoare stiintifica. Acuze ca acelea mentionate îi incrimineaza mai mult pe acuzatori decât pe cei acuzati.

Prioritatile medico-chirurgicale ale lui Paulescu

1. 1897: folosind la animal cateterismul venei suprahepatice (sonda introdusa prin vena jugulara externa si urechiusa dreapta, pâna în vena cava inferioara) demonstreaza (contrar opiniilor unor autori ai timpului) ca coagularea sângelui obtinut din vena suprahepatice se face aproximativ în acelasi timp cu coagularea sângelui obtinut din vena porta sau din venele periferice; „Archives de Physiologie“, nr.1, ianuarie 1897, p. 21.
2. 1897: realizarea anastomozei mucoasei, cap-la-cap, a venelor, ureterului si coledocului (împreuna cu Reynier); „Bulletins et Mémoires de la Société de Chirurgie de Paris“.
3. 1897: clasificarea glandelor vasculare în trei categorii distincte: (1) cele de natura epiteliala (precum ficatul si pancreasul), care posedă atât o secretie externa (drenând pe canale speciale bila si, respectiv, sucul pancreatic) cât si o secretie interna (varsata direct în sânge); (2) cele de natura epiteliala, care însa nu au canale excretorii si varsa produsul lor secretor direct în sânge (ca, de exemplu, tiroida sau glandele suprarenale); (3) cele de natura conjunctiv-limfatica, care nu au canale excretorii (ca, de exemplu, splina, timusul sau ganglionii limfatici); „Thèse pour le doctorat en médecine“, Paris, 1897.
4. 1898: utilizarea injectiei de collagen (gelatina) steril, subcutanat ca tratament al anevrismelor în general si al anevrismului aortic în special. În prealabil, în experimente pe câini, demonstreaza absorbtia collagenului din peritoneu si din tesutul subcutanat, infirmând caracterul sau „nedializabil“ (publicat împreuna cu Lancereaux);

- În „Bulletin de l'Académie de Médecine“, 22 iunie 1897.
5. 1898: studii privind funcția tiroidei și tulburările asociate acesteia, precum și efectele tratamentului cu iodotirina (extractul tiroidian BAUMANN) nu numai asupra insuficienței tiroidiene (hipotiroidism), dar și în tulburările metabolice cronice (obezitate, guta sau alte boli degenerative), cu rezultate favorabile; în „Journal de Médecine Interne“, 1 ianuarie 1899.
 6. 1898: cercetări privind „specificitatea celulară în cancer“, adică dezvoltarea cancerului din celulele țesutului în care acesta apare. Confirmă acest lucru analizând cancerul tiroidian, care produce un exces de hormoni tiroidieni, exprimat prin hipertiroidism. Infirma astfel teoria „indiferenței celulare“ (adică a caracterului nespecific al cancerului), susținută de nume sonore (Cornil sau Ménétrier) punctul său de vedere fiind confirmat ulterior; în „Journal de Médecine Interne“, 15 noiembrie 1898.
 7. 1904: determinarea pentru prima dată a dozelor toxice minime pentru sarurile metalelor alcaline și alcalino-terozee, constatând pe baza unor experimente minutoase și calcule precise, că ele sunt proporționale cu greutatea lor moleculară. „Journal de Physiologie et de Pathologie générale“. Paris 27 iunie 1904 și 11 iunie 1904.
 8. 1908: publică la Paris, la editura Vigot, monografia „L'Hypophyse du Cerveau“, în care descrie tehnica originală a hipofizectomiei transtemporale, pe care ilustră chirurg american Harvey Cushing (1869-1939) o aprecia drept „cea mai importantă contribuție în domeniu“. Prin această metodă, Paulescu demonstrează pentru prima dată caracterul vital al hipofizei (oprirea în dezvoltare a animalului la vârsta la care se efectua intervenția).
 9. 1911-1913: efectuează numeroase experimente privind funcția glicogenică hepatică, demonstrând experimental pentru prima dată rolul secreției interne a pancreasului asupra acestei funcții.
 10. 1911-1913: demonstrează experimental sursele glicogenului hepatic: maximum după aportul de glucide, încă important după proteine, dar nul sau aproape nul după lipide. Demonstrează distribuția quasi generalizată și relativ uniformă a glicogenului în ficat. C.R. Soc. Biol. Paris, 1913.
 11. 1912-1916: modificarea paradigmei diabetului considerat înainte de el ca o tulburare a metabolismului glucozei, prezentând diabetul ca o tulburare în utilizarea tuturor carburanților biochimici, nu numai a celor glucidici, dar și a celor lipidici și proteici. Este un concept vizionar, care a fost redescoperit numai în ultimii 10 ani; „Traité de Médecine Lancereaux-Paulesco“ (vol III), Paris, 1912.
 12. 1920: face o descriere magistrală a distribuției țesutului adipos, menționând pentru prima dată semnificația diferită a grăsimii abdominale (mezenterice și epiploice) față de cea subcutanată. Descrie magistral relația obezității cu diabetul în paragraful: „Cel mai ades obezii devin glicozurici, ca și cum cele două tulburări, – obezitatea și diabetul gras – reprezintă două faze ale aceluiași ansamblu patogenic“; „Traité de Physiologie Médicale“ (vol II), 1920.
 13. 1920: demonstrarea detaliată a tehnicii sale originale de realizare a pancreatectomiei totale, considerată de el o condiție sine qua non pentru apariția diabetului experimental. Nu am găsit până acum o descriere mai precisă a acestei tehnici până la acea dată; „Traité de Physiologie Médicale“ (vol II), 1920.
 14. 1920: determinarea efectului de scădere a glicemiei după administrarea extractului sau pancreatic, menționând pentru prima dată hipoglicemia indusă terapeutic. „Traité de Physiologie Médicale“ (vol II), 1920.
 15. 1920: determinarea pentru prima dată a efectului anticatabolic proteic (prin determinarea ureei urinare și sanguină înainte și după administrarea extractului sau pancreatic); „Traité de Physiologie Médicale“ (vol II), 1920.
 16. 1920: determinarea relației doza-răspuns a extractului pancreatic asupra glucozei sanguine (efectul hipoglicemiant a fost pus în evidență de mulți cercetători începând din 1893, datele lui Paulescu fiind mult mai relevante decât ale celorlalți); „Traité de Physiologie Médicale“ (vol II), 1920.
 17. 1921: determinarea duratei de acțiune a extractului pancreatic (farmacodinamica lui) după administrarea iv: „efectul începe imediat după injectare, atinge un maxim la 2 h și se epuizează după 12 h“; „Archives Internationales de Physiologie“, 31 august 1931.
 18. 1921: determinarea pentru prima dată al efectului anticetogenetic al extractului sau pancreatic; „Archives Internationales de Physiologie“, 31 august 1931.
 19. 1921: determinarea caracterului fiziologic al hormonului antidiabetic pancreatic

(numit de el „pancreina“) sczând glicemia nu numai la animalul diabetic, ci si la animalul normal; „Archives Internationales de Physiologie“, 31 august 1931.

20. 1922: obtinerea unui brevet de inventie privind pancreina si procedeul fabricarii ei (10 aprilie 1922).

Aceasta este o lista provizorie a unor prioritati ale lui Paulescu, care poate convinge pe orice om de buncredinta ca în medicina româneasca, prin problematica vasta la care ele se refera, nu au are egal nici în trecut si nici astazi. La Congresul de Diabet de la Kobe din 1996, într-o discutie cu regretatul prof. Rolf Luft din Suedia (printre altele si fost membru în Comitetul Nobel), îmi spunea: „Nu fi necajit (la acea vreme înca se mai vorbea despre decoperirea insulinei de catre Banting si Best). Timpul lui Paulescu nu a sosit înca. Sunt convins ca el va veni“. Polemica actuala declansata în jurul lui Paulescu ma face sa cred ca acea vreme a venit. Nepasarea si indecizia noastra fata de marea mostenire stiintifica a lui Paulescu, a luat sfârsit. Cer sa se dea Cezarului ce-i al Cezarului, dar sa i se lase lui Paulescu, ce-i al lui Paulescu.

Comentarii

Peter Manu Says: February 10th, 2011 at 10:33 pm

„Polemica Paulescu” este termenul introdus de profesorii G. Slama (Franta), P. Lefebvre (Belgia) si G. Alberti (Marea Britanie) in revista Lancet in 2003 pentru a descrie dezacordul lor in legatura cu omagierea lui Nicolae Paulescu la congrese internationale ale specialistilor in diabet. Pozitia acestor savanti este ca Paulescu a avut o contributie importanta la descoperirea insulinei, dar nu trebuie omagiat din cauza scrierilor sale antisemite si activitatii politice de extrema dreapta (G. Slama. Nicolae Paulescu; an international polemic. Lancet vol. 362, p. 1422. Monografia pe care am scris-o impreuna cu Dr. Horia Bozdoghina descrie contextul istoric si detaliile acestei polemici.

Prof. Ionescu-Tirgoviste se straduieste, de ceva vreme, sa acrediteze ideea ca sunt psihiatru. Nu imi dau seama ce il motiveaza, atata vreme cat stie bine ca i-am urmat, ca specialist de medicina interna, in postul pe care-l ocupase la Spitalul Orasenesc din Zimnicea. Pentru lamurirea definitiva a situatiei, mentionez ca am facut stagii de specializare in medicina interna in Bucuresti (1972-1975), Paris (1976) si New York (1977-1980). Am trecut examenele de specialist in medicina interna in Romania (1975) si Statele Unite (1980). Sunt profesor de medicina interna la Albert Einstein College of Medicine din New York si am publicat in revistele cele mai imprtante ale domeniului, ca American Journal of Medicine, Annals of Internal Medicine, Archives of Internal Medicine, American Journal of Medical Sciences si Journal of the American Medical Association. Universitatea mi-a acordat si tilul de Professor of Clinical Psychiatry pentru activitatea de cercetare a tulburarilor metabolice a bolnavilor psihiatrici.

Peter Dan Says: February 11th, 2011 at 12:17 am

Problema cu PS-ul

Dnul Prof. Ionescu-Targoviste comite o greseala logica in Post Scriptumul sau si cu ocazia asta isi dezvaluie adevarata motivatie: incercarea de a separa opera stiintifica a lui Paulescu de scrierile sale antisemite. Mentionez in trecere ca Paulescu insusi nu facea aceasta deosebire si nu ezita sa aduca reputatia sa de savant in sprijinul aberatiilor pe care le sustinea, de exemplu „toti jidanii sunt degerati fara exceptie.”

Comparatia dintre Einstein si Paulescu facuta de Prof. Ionescu-Targoviste este gresita pe mai multe nivele. In primul rand nu exista o linie cauzala directa între descoperirea teoriei relativitatii si construirea bombei atomice. Fisiunea nucleara a fost descoperita de Otto Hahn si Liese Meitner, neutronul de Yukawa; primul reactor a fost construit de Fermi. Fiecare dintre aceste descoperiri este legata mult mai direct de construirea bombei atomice decat teoria lui Einstein. Prof. Ionescu-Targoviste stie lucrul acesta, de aceea adauga calificativul „indirect” in sa continua cu analogia.

In al doilea rand, Einstein nu a fost ideologul unei miscari care propovaduia dstrugerea japonezilor. Nu a scris o carte intitulata „Degenerarea rasei Japoneze” pe cand Paulescu a scris „Degenerarea rasei jidanesti”. Einstein nu i-a acuzat pe japonezi ca vor sa stapaneasca lumea, nu i-a acuzat de violul sistematic al fecioarelor altor neamuri, nici de omor ritual asa cum a facut-o Paulescu cu evreii.

In al treilea rand, nu exista „holocausturi” [dar bineînțeles, unde ne trezim noi care avem solența de a vorbi de tragediile armenilor, ale cambodgienilor, ale balticilor, ale polonezilor, ale românilor...? - nota mea, apăsată, P.G.] ci un singur Holocaust: acel care a pus in practica ideologia lui Paulescu [cum? prin ce miracol? - nota mea, P.G.]. Si adaug, era un lucru sa incerci sa-l aperi pe Paulescu inainte de Holocaust, si complet altceva sa incerci sa-l aperi dupa Holocaust.

Dilema morala reprezentata de Paulescu este daca realizarile sale stiintifice scuza antisemitismul sau visceral si primitiv. M-am intrebat deseori ce se intampla daca Hitler in loc sa fie un pictor mediu ar fi fost un geniu artistic sau daca Mengele ar fi facut o descoperire epocala in experimentele pe fiinte umane conduse la Auschwitz. Sunt curios care ar fi pararea Dlui Prof. Ionescu-Targoviste.

Din punctual meu de vedere (sunt psiholog) cazul lui Paulescu reprezinta o tragedie: o minte luminata sedusa de ura, inteligenta deformata de un suflet bolnav.

Prof. Dr. Peter Dan,
New York

Mirel Horodi Says: February 11th, 2011 at 11:02 am

Cazul Paulescu, privit obiectiv este tragic. Un medic talentat, cu aptitudini remarcabile de cercetător, revenit în România de la studii strălucite în Franța, în loc să se concentreze pe activitate medicală și cercetare științifică, se implică într-un antisemitism feroce, compus din elemente teologice și rasism biologic. Am citit studiul lui Ian Murray (Journal of the History of Medicine, April 1971) despre rolul lui Paulescu în descoperirea insulinei. Deși în acest studiu se recunoaște rolul lui Paulescu în acest domeniu, se afirmă că realizarea acestuia nu a fost cunoscută în cercurile care fac nominalizările pentru premiul Nobel și, în consecință, savantul român nu a fost propus pentru acest premiu. Desigur condițiile în care a lucrat Paulescu, au fost influențate în mod negativ de război. Colectivul din Toronto (F.G. Banting, C.H. Best, J.R. Macleod, J.B. Collip), a avut la dispoziție laboratoare și clinici, a fost compus din specialiști din domenii diferite, inclusiv un biochimist (Macleod), ceea ce a permis obținerea insulinei într-o formă pură, aplicabilă clinic. Acest stadiu, de aplicare clinică, n-a fost realizat de Paulescu.

Ca om de știință, având o ură paroxistică contra evreilor, pe care a concretizat-o în teorii rasiste de o abjecție fără margini, Paulescu s-a pus singur în afara științei (tic verbal bolșevic: *“se pun în afara...” partidului comunist bolșevicii alungați pentru... deviere”* (nota mea, P.G.). A face o analogie între un savant umanist ca Einstein cu Paulescu, mai ales după Holocaust, pe care Paulescu l-a justificat anticipat cu teoriile sale rasiste, mi se pare o blasfemie. (*iar afirmația că Paulescu a “justificat” - anticipat! - Holocaustul nu ți se pare o imensă idioție? Bine, nu... Dacă la voi este o deșeptăție... - n.m. P.G.*)

Mirel Horodi,
Haifa, Israel

Peter Manu Says: February 13th, 2011 at 3:53 am

Obsesia prioritatii impiedica chair si pe cei cu stiinta sa nu vada padurea din cauza copacilor.

Analiza documentelor existente ne-a convins că Nicolae Paulescu a avut o contribuție decisivă la caracterizarea proprietăților fiziologice ale insulinei. Meritul lui cel mai de seamă este continuarea investigațiilor începute de cercetătorul american Israel Kleiner în 1914 și publicate de acesta în 1915 și 1919. Într-o primă serie de experiențe, Paulescu a confirmat rezultatele obținute de Kleiner cu privire la cea mai importantă proprietate a insulinei, anume scăderea cantității de glucoză din sângele și urina unui animal cu diabet indus prin extirparea pancreasului. Spre deosebire de Kleiner, Paulescu a descris însă și efectul extractului de pancreas asupra concentrației de corpi cetonic și uree în sângele și urina animalelor de laborator, demonstrând pentru prima oară importanța insulinei în metabolismul grăsimilor și proteinelor. În articolele publicate în Franța și Belgia în 1921 Paulescu a omis să indice că prioritatea pentru descoperirea metodei folosită de el la București îi aparținea lui Israel Kleiner. Reperle bibliografice fac parte din moralitatea elementară a dialogului științific, iar menționarea lor nu ar fi diminuat în nici un fel meritele lui Paulescu.

În orice caz, deși cercetările de laborator ale lui Paulescu erau cunoscute din 1921 în Europa și America de Nord, ele nu au stârmit, nici atunci și nici în anii care au urmat până la moartea savantului, entuziasmul necesar unei propuneri pentru Premiul Nobel, iar Paulescu nu a fost considerat de nici unul dintre cei care-l citiseră în epocă drept descoperitorul insulinei.

În cursa pentru izolarea insulinei s-au confruntat două curente științifice. Mai întâi, cel fiziologic, reprezentat cronologic, în conformitate cu anul publicat, de Kleiner (1915, 1919), Murlin și Kramer (1916) și Paulescu (1920, 1921). În experimentele lor, acești cercetători au utilizat extracția în apă sărată a secreției interne a pancreasului, pentru a păstra, cât de mult posibil, condițiile în care această secreție devine disponibilă organismului. Această paradigmă, elegant articulată de Kleiner, a permis descoperirea proprietăților fiziologice ale insulinei. Izolarea insulinei pentru tratamentul diabetului la om a fost făcută însă de reprezentanții curentului biochimic, în ordine Zuelzer (1908), Scott (1911), Banting și Best (1921) și Collip (1922), care au folosit cu succes solvenți organici pentru purificarea extractului pancreatic.

Prof. Dr. P. Manu
New York

Am renunțat să le fac fișe. Și le fac singuri. Numai că *goii* noștri, slugarnici, gândindu-se la osul de căpătat, nu vor înregistra și-scăderile tovarășilor: “Radu Ioanid”, alungând din apartamentul plătit de familia unui nevăzător, argumentând că el este cel cu “Comisia Ioanid”! Informatorul Totok, suferind că nu mai are cui să predea rapoartele de denunț (dacă Hoisie nu mai

este în post, la Berlin), amândoi ascunzându-și, ilegalindu-și adresa; ca pe timpurile revoluționare ale părinților (cu complicitatea lui Antonesei), pentru ca portăreii să nu-i poată convoca la judecată în procesul pe care l-am intentat holocaustologilor...

Marți 15 februarie 2011

Ce mai lipsea în panoplia de ticăloși a ticăLășului Nicolae Manolescu:

Niki al Monicăi și al lui Virgil (nu încetez de a mă mira suferi de orbirea cu program a lor față de porcăriile fiului iubit) a mai inventat o invenție, vorba copiilor:

«Goma e plătit de oculta evreiasca să fie antisemit, altfel n-ar sta el bine-mersi la Paris fără să-i pese».

Apoi adaugă, pentru cei care n-ar fi sesizat - vorba lui Breban - scenariul diabolic interpretat de Goma:

«Asta este metoda verificată a evreilor sioniști, iar la adăpostul unor astfel de scenarii își văd de afacerile și aranjamentele lor ne-cusher.»

M-a dis-trus!, Manolescu, dacă i-aș lua în serios strigătul de luptă - și de realizare!, învățat de la camarazii săi de “lupte literare” Breban și Ivasiuc, răsucitură pe care boii de ascultători urmează să înghită pe nemestecate noul nikism, curata idiotenie, anume: **Goma este un antisemit plătit de evrei - ca să fie antisemit** (“*fiindcă el critică politica pe care el o numește: apartheidistă, rasistă, teroristă a Israelului*”, așa suna acuzația formulată de luminatul intelectual, de informatul Manolescu).

Cine dintre argații săi va fi asistat la cursul manolesc ținut între două uși, care-l scutește pe cursuist de a răspundă la eventualele întrebări? Probabil Gârbea, imaginistul-de-imagi: el se va fi repezit, hărnicuț, să re-numere cuvântul “*evreii*, articulat” și să găsească mai multe decât găsise atunci când, servil, se raliase propunerii lui Manolescu de a fi condamnat Goma, votul imagi-nistului sprijinind dictatul prin numărul de... “articulate” vâdate de el personal (în jur de 120, într-un volum de peste 660 pagini!). Nu-l mai pun la socoteală pe Vozgianian - Varujan va fi găsit găselnița prezidentului nesfârșit de distractivă și pornise la multiplicarea ei pe cale orală. Însă pe Ștefan Agopian îl pun: dacă a fost el în stare să voteze primirea în US a nesfârșiților scriitori Cristoiu și (mai cu seamă a lui C.T. Popescu! - *deși, în sinea lui, era împotriva*), de ce n-ar prelua-răspândi o nemernicie a Șefului la adresa unui ins cu totul antipatic, de necitit unul Goma, autor al unei cărți ‘titulate miștoacăvencian: **Prostinato** ?

*

De pe blogul lui Alexandru Petria acest text al lui Mario Vargas Llosa. Mă bucur mult că el a fost cel care (l-)a apărat, nu pe Céline, ci un principiu. Moral. Ei, da: moral. Există și așa ceva, în ciuda convingerilor lui Manolescu.

“Ticăloșii

“Geniul artistic nu scuză rasismul, dar decizia guvernului francez de a renunța la centenarul Céline transmite opiniei publice un mesaj periculos și fals despre literatură, creând un precedent foarte grav.

Ministrul Culturii din Franța, Frédéric Mitterrand, a anunțat că guvernul francez a decis să-l scoată de pe lista de celebrări naționale de anul acesta pe scriitorul Louis-Ferdinand Céline, mort în urmă cu cincizeci de ani.

Astfel a răspuns solicitării primite din partea Asociației descendenților evreilor deportați și a numeroaselor organizații umanitare care protestaseră la adresa proiectului inițial de a-l omagia în mod oficial pe Céline, cel care scrisese violente pamflete antisemite și colaborase cu naștii în timpul ocupației hitleriste din Franța.

Într-adevăr, Céline a fost o lepădătură, din punct de vedere politic. În anii '60 i-am citit diatriba „Bagatelles pour un massacre“ și mi-a venit să vomit în fața acestui ticălos plin de ură, ocări și intenții homicide împotriva evreilor: o adevărată pledoarie pentru prejudecăți, rasism, cruzime și prostie. Doctorul Auguste Destouches-Céline era un pseudonim pentru omul de condei – nu s-a mulțumit să-și verse antisemitismul în pamflete virulente. Există dovezi că, în timpul ocupației germane, a denunțat Gestapoului familii de evrei ascunse sau care-și luaseră nume false, familii care în urma denunțului au fost ulterior deportate. Dacă ar fi fost prins la Eliberare, precis Céline ar fi stat mulți ani după gratii sau ar fi fost condamnat la moarte și executat, ca Robert Brasillach.

L-a salvat faptul că s-a refugiat în Olanda, unde a stat câteva luni la închisoare. Olanda a refuzat însă să-l extrădeze, argumentând că era greu ca Céline să aibă parte de o judecată imparțială într-o Franță exaltată de câștigarea libertății.

Acestea fiind zise, trebuie totuși spus că Céline a fost un scriitor extraordinar, cu certitudine cel mai important romancier francez al secolului XX, și că, după Proust, cu creația lui „În căutarea timpului pierdut“, și Malraux cu romanul lui „Condiția umană“, nu există în literatura franceză modernă nimic comparabil ca originalitate, forță expresivă și bogăție creatoare cu cele două capodopere ale lui Céline: „Călătorie la capătul nopții“ (1932) și „Moarte pe credit“ (1936).

Firește că geniul artistic nu scuză rasismul – eu personal îl consider chiar un factor agravant – dar, după părerea mea, decizia guvernului francez transmite opiniei publice un mesaj periculos și fals despre literatură, creând un precedent foarte grav. Decizia Franței pare a presupune că, pentru a fi recunoscut drept un scriitor bun, trebuie să scrii cărți bune, dar să fii și un cetățean, și un om bun. Adevărul e că, dacă așa ar sta lucrurile, doar câțiva scriitori ar corespunde acestei cerințe. Există unii care îndeplinesc această calitate, dar majoritatea păcătuiesc, având aceleași firi mizerabile, aceleași tare și vicii ca și oamenii obișnuiți. Amintind doar de antisemitism – prejudecată rasială sau religioasă împotriva evreilor – lista e atât de lungă, încât ar trebui să eliminăm din recunoașterea publică o mulțime de mari poeți, dra-

maturgi și scriitori, cum ar fi: Shakespeare, Quevedo, Balzac, Pío Baroja, T.S. Eliot, Claudel, Ezra Pound, E.M. Cioran și mulți alții.

Faptul că aceștia, ca și multe alte eminente sunt rasiste nu legitimează defel rasismul, firește, fiind mai degrabă dovada evidentă a faptului că talentul literar poate coexista cu orbirea, imbecilitatea și păcatele politice, civice și morale, după cum a afirmat în chip absolut impecabil Albert Camus. Altminteri cum să ne explicăm faptul că unul dintre cei mai mari filosofi ai epocii moderne, Heidegger, a fost nazist și nu s-a căit deloc, dovadă carnetul lui de militant național-socialist perfect valabil la moartea lui?

Deși nu e întotdeauna ușor, trebuie să acceptăm că apa și uleiul sunt lucruri diferite și totuși pot conviețui în aceeași persoană. Aceleași porniri sumbre și distructive care l-au marcat pe Céline de la cumplita experiență trăită în Primul Război Mondial i-au îngăduit să prezinte în cele două romane excepționale o lume atroce: mediocritate, resentiment, invidie, complexe, caracter sordid într-un vast sector social, cuprinzând mahalaua, declassații sortii și clasa de mijloc, cu toată viața lor. În scene grandioase, vulgaritatea și exagerările rabelaisiene alternează cu un umor caustic, cu un strălucitor foc de artificii lingvistic și o răscolitoare tristețe.

În lumea lui Céline abundă tristețea, ratarea, deziluzia, minciuna, trădarea, joshnicia, dar și absurdul, extravaganta, aventura, revolta, insolenta, o lume ce degajă un profund umanism. Deși cititorul e absolut convins că viața nu este doar asta – și eu sunt de aceeași părere – romanele lui Céline sunt scrise atât de formidabil încât e imposibil ca, citindu-le, să nu admiți faptul că viața înseamnă și asta. Marele merit al acestui scriitor blestemat a fost c-a reușit să demonstreze că lumea în care trăim este și această hazna, fiind capabil să transforme oroarea sordidă în frumusețe literară.

Literatura nu este o pildă, ea nu ne înfățișează viața așa cum ar trebui să fie. Ea evidențiază mai degrabă, prin formulări dintre cele mai îndrăznețe –, folosind imagini, fantezii și simboluri – aspecte pe care încercăm să le ascundem în viața noastră cotidiană prin tact, bun-gust, igienă morală ori istorie sănătoasă. Mulți scriitori și-au folosit talentul creator dezgropând acești demoni, confruntându-ne cu ei și obligându-ne să descoperim cât de mult seamănă cu noi. (Marchizul de Sade a fost unul dintre acești teribili creatori.)

Romanele lui Céline se cuvin așadar omagiate, ele fiind mari creații, care au îmbogățit literatura timpului nostru și mai ales limba franceză, creații care au conferit legitimitate estetică unui limbaj popular, picant, vulgar, puternic, eliminat cu totul din limbajul literar. Și trebuie să profităm de această ocazie, așa cum spunea Bernard-Henry Lévy: să comemorăm o jumătate de secol de la moartea scriitorului „pentru a reuși să înțelegem teribila și monstruoasa relație între ceea ce a putut să existe... relația dintre geniu și infamie“.

În timp ce citeam în presă cele petrecute în Franța la împlinirea celor cincizeci de ani de la moartea lui Céline, am descoperit în „El País“ (Madrid, 23 ianuarie 2011) un articol semnat de Borja Hermoso, intitulat „Reabilitarea lui Roman Polanski“. Într-adevăr, marele cineașt polono-francez este în momentul de față aproape un erou al libertății, după o spectaculosă campanie mediatică, în care mari artiști, scriitori și regizori au pledat pentru el, convingând astfel justiția elvețiană să refuze extrădarea lui în Statele Unite. Acest fapt a fost celebrat ca o adevărată victorie împotriva teribilei injustiții căreia, se vede treaba, i-a căzut victimă Polanski: judecătorii americani s-au încăpățânat să-l judece pentru un fleac; faptul c-a atras, prin șiretenie, la

Hollywood, într-o casă pustie, o copilă de treisprezece ani pe care mai întâi a drogat-o, iar apoi a violat-o. Bietul cineast! În ciuda talentului său enorm, abuzivele tribunale americane au vrut să-l pedepsească pentru isprava lui! Și atunci omul a fugit la Paris. Slavă Domnului că o țară ca Franța, unde cultura și talentul sunt respectate, i-a oferit azil și protecție, permițându-i să-și realizeze în continuare excelențele producției cinematografice, premiate acum în lumea întreagă!

Mărturisesc că povestea asta îmi provoacă aceeași scârbă ca textul „Bagatelles pour un massacre“, în ale cărui pagini grețoase m-am adâncit cu o jumătate de secol în urmă.

Traducerea și adaptarea de Luminița Voinea-Răuț

Am scris mult în Jurnalul 2009 și eu despre “Apărarea lui Polanski”: nedreaptă, abuzivă. Era disculpat, de către ai săi, nu pentru că ar fi fost nevinovat, ci pentru că este evreu. S-a amestecat în troaca lui și putoarea de Gore Vidal, care a tratat-o de curvă pe adolescenta violată de Polanski...

Halal, apărare!

*

Mi-a trimis, de la Chișinău, Vasile Șoimaru numărul din revista *Bibliopolis* în care sunt și câteva texte despre mine. I-am scris, mulțumindu-i.

Miercuri 16 februarie 2011

Azi, de pe JurnalTv Chișinău:

“LUPTA DE DUPĂ RĂZBOI

“Aveam câte 18 ani și erau trimiși la război fără să fie anunțați. Abia ajunși în Afganistan soldații au înțeles că s-ar putea să nu se mai întoarcă acasă. Nicolae Rotaru este unul dintre sutele de veterani care an de an în luna februarie îi comemorează pe cei căzuți în Afganistan.

Tinerii care au fost trimiși în Afganistan au pus mâna pe arme, dar fără a ști să le mânuiască. Rănile celor care s-au întors acasă din Afganistan sângerează și astăzi. Pentru a se întreține, veteranul muncește la Moscova. Statul le plătește pensii numai veteranilor invalizi.

12 mii de moldoveni au participat la luptele din Afganistan. Peste 300 dintre ei au fost aduși acasă în sicrie. Alți 300 de soldați au devenit invalizi.”

*

MEMORIE CELOR CĂZUȚI ÎN AFGANISTAN (UP.)

Veteranii războiului din Afghanistan, marchează astăzi „Ziua comemorării celor căzuți în conflictul Afgano-Sovietic”. Ceremoniile au început la Catedrala Nașterii Domnului cu o slujbă ținută în memoria moldovenilor căzuți în lupte. Combatanții au depus flori la monumentul Ștefan cel Mare și Sfânt, după care au pornit într-un marș al memoriei spre Monumentul „Feciorilor Patriei - Memorie Veșnică”.

În memoria celor căzuți în Afghanistan, demnitarii au băut votcă și au

mâncat din terciul soldătesc.

Așa au făcut demnitarii moldoveni? Au băut votcă și au mâncat din terciul soldătesc? Dar demnitarii ruși, în Rusia, în memoria alor lor ? De la Moscova a luat-o Lupu, în vizita de lucru, extrem de instructivă?

*

Și în Libia s-a aprins focul. Vreo treizeci și ceva de răniți în înfruntarea cu poliția. Bietul Muamar cel Ghadafi, surprins mai trebuie să fie: Cum așa, libienii săi nu-l mai iubesc (din inimă)? Nici libiencile-i de suflet ? - și cine-l mai gardează, păzindu-l de cruciați, cu piepțele lor cele țâșoșnice? Bine: cu sânele lor mamelonoase?...

*

Noi documente despre Foametea din Basarabia:

Canibalismul provocat de sovietici în Basarabia

Publicat de Dragoș Galbur 14 decembrie 2010 la ora 20:55

Deciziile și acțiunile regimului sovietic au avut drept consecință foametea din 1947, în ciuda încercărilor din partea istoriografiei comuniste de a învinovăți fascismul și "seceta din 1945 - 1946" pentru moartea a zeci de mii de basarabeni.

În 1947, când de acum mureau de foame zeci de mii de basarabeni, industria alimentară din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (RSSM) a depășit planul anului 1946 la fabricarea untului cu 33,2 la sută, a uleiului - cu 39,5, a cărnii - cu 32,5, a conservelor - cu 101,9 procente. Este evident că aceste produse alimentare proveneau din producția sechestrată de la țărani și se exporta în URSS în timp ce producătorii din Moldova mureau de foame.

Historia prezintă documente extrase dintr-un dosar al Procuraturii RSSM din 1947, ce poartă mențiunea Secret și Strict Secret. (sursa: Arhiva Nationala a RM, Fond.3085, inv. 1, dosar 129).

Canibalismul în RSSM era un secret de stat. Era categoric interzis de a vorbi sau scrie despre cruzimea NKVD-iștilor și a activiștilor sovietici care luau toate rezervele de hrană ale băștinașilor, măturându-le podurile.

Este destul de dificil de vorbit despre canibalism. Cu atât mai mult despre canibalism în Basarabia, în estul Europei. Nu în Africa și nici în Amazonia, ci la Chișinău, Orhei, Bălți, Cahul etc. E foarte greu de imaginat că în această provincie românească (lăsată rușilor în 1940 fără nici un foc de armă, reintoarsă de Mareșalul Ion Antonescu pentru o scurtă perioadă din 1941 până-n 1944 și reocupată de sovietici în același an), existau case "sigilate", pe ele fiind afișată inscripția **"Toți au murit"**. E foarte greu de imaginat că în această parte a Moldovei copiii erau vânați pe străzi, aduși în case, omorâți și mâncați...

STRICT SECRET 009-24 13.II.47

Procurorului General al URSS, tov. Gorsenin C.P.

Raport special "Despre situația grea a populației din RSS Moldovenească"

Prin prezentul, consider de datoria mea să vă informez despre următoarele:

Din cauza secetei și a neroadei, în Republică s-au creat condiții extrem de dificile privind situația alimentară, care au adus complicații populației,

îndeosebi de la sate, în consecință - îmbolnăviri de distrofie în masă, creșterea mortalității și a cazurilor de canibalism.

Din informația netotalizată, până la 5 februarie 1947, în Republică s-au înregistrat 213.000 bolnavi de distrofie, dintre care copii de vârstă până la 4 ani - 39.000, de la 4 la 14 ani - 33.000 oameni. Au fost instalate 14.000 paturi în barăci temporare, în total au decedat 9.000 oameni.

Numărul bolnavilor și al decedaților crește din zi în zi. De exemplu, de la 1 februarie până la 5 februarie, numărul bolnavilor de distrofie a crescut cu 24.000 de oameni, în aceste cinci zile au decedat 2.000 oameni. Au fost depistate 34 cazuri de canibalism (certIFICATELE cu descrierea amanunțită se anexează). Republica a primit un ajutor considerabil din partea guvernului URSS.

Au fost date dispoziții procurorilor județeni, orășenești și raionali de a controla cum a fost împărțit acest ajutor destinatarilor. ținând cont de situația creată în Republică, din zi în zi crește criminalitatea: banditismul, furturile, omorurile s.a.

Toți procurorii au primit dispoziții pentru a activa lucrul cu crimele nedescoperite. Drept consecință a situației, s-au supraîncărcat închisorile și celulele de arest preventiv ale miliției.

La 6 februarie 1947 a fost adoptată o hotărâre a Biroului CC al PC (b)M, în care se menționează creșterea criminalității în legătură cu problema alimentară și au fost preconizate măsuri de acordare a ajutorului organelor MAI din partea organelor de partid și sovietice și chiar a populației pentru apărare și pentru intensificarea luptei cu criminalitatea.

Aceste lucruri am avut de relatat. Anexa pe 6 file.

Procurorul RSS Moldovenești consilier judiciar de Stat Colesnic.

Certificat despre cazuri de canibalism în Republică către 10 februarie 1947

Județul Chișinău

1. La 23 decembrie, anul 1946, locuitorii satului Mileștii Mici, raionul Chișinău, Stici Eudochia Constantinovna, născută în 1910, moldoveancă, și Popov Vera Ivanovna, născută în 1914, moldoveancă, în complicitate au tăiat și întrebuințat ca hrană pe fiica lui Stici, Stici Maria Petrovna, în vârstă de 10 ani. Au avut intenția de a o taia pentru acest scop și pe fiica lui Popov, iar apoi pe a doua fiică a lui Stici - Nina, de 14 ani, dar ultima a fugit din casă. Stici și Popov sunt bolnave de distrofie.

2. La 17 ianuarie, anul 1947, în satul Caracui, raionul Kotovsk, țărancă săraca Svet E.E. a plecat la punctul de repartizare a produselor lăsând acasă copiii: Serghei de 11 ani, Maria, de 8 ani, Vasile de 5 ani și Vasilisa de 2 ani. în lipsa mamei, fiul mai mare, Serghei, a omorât-o pe sora sa de 2 ani, iar părțile moi ale corpului le-a fiert și le-a mâncat cu ceilalți copii. Toți copiii sunt bolnavi de distrofie de gradul 2 și 3, anterior, ei mâncaseră carne de pisici și câini.

3. La 20 ianuarie, anul curent, locuitoarele satului Minjir, raionul Bujor, Măgurcean Nina Antonovna și Grincovscaia Axinia Antonovna s-au înțeles între ele și l-au răpit pe băiețelul tirsin Denis, de 9 ani, apoi l-au adus acasă la ele, l-au tăiat și l-au mâncat. Măgurcean N.A. și Grincovsacia A.A., născute în 1917 și, respectiv 1925, moldovence, au fost arestate.

4. La 22 ianuarie 1947, locuitorii satului Milești, raionul Kotovsk, Scarevnea Stepan Stepanovici, născut în 1912, moldovean, țăran sărac, în complicitate cu sora sa, Graur Anastasia Feodorovna, în vârstă de 48 de ani, au omorât-o pe fiica ultimei de 3 anișori, Parascovia, și au mâncat-o. Peste

câteva zile, cu același scop, Scarevnea a omorât-o pe sora sa, Graur A.F. în ianuarie curent, Scarevnea a adus în casa sa patru cadavre de adolescenți, dintre care unul l-a consumat drept hrană, altul l-a dat lui Scarevnea Vera Antonovna, care locuiește în vecinătate cu el, iar două cadavre ale unor fetițe între vârste de 7-10 ani, le-a tăiat în bucăți și le-a dus în satul Cigherleni. În afară de acestea, tot la el în casă a fost găsit cadavrul unui adolescent de 14 ani fără cap, mâini și picioare, ascuns în sobă, fiind invelit cu niște haine. Scarevnea este sănătos fizic, a primit deseori rație alimentară, pe care, parțial, o vindea, Scarevnea a fost arestat.

5. La 27 ianuarie 1947, locuitorul S. Sofia, raionul Bujor, Cazac Pavel Vasilevici, născut în 1904, în complicitate cu fiul său Alexandru, născut în 1931, și cet. Petruhin - 1933, au invitat în casa lor pe adolescentul Cristea Vasu Horolovici, născut în 1934, l-au tăiat și consumat ca hrană. Cazac a fost arestat.

6. La 28 ianuarie curent, adolescentul de 15 ani, Romanciuc Semion Gavrilovici, întorcându-se de la piața din satul Bujor, a hotărât să înnopteze la cunoscuții săi, Romanciuc Ivan Vasilevici, în vârstă de 15 ani, și fratele lui Romanciuc Grigore Vasilevici, de 12 ani, care trăiau împreună cu mama lor Romanciuc Maria Dmitrevna, în vârstă de 40 ani, țărancă săracă. Noaptea, frații Romanciuc l-au omorât pe Romanciuc Semion și l-au mancat.

7. La 24 ianuarie curent, locuitorii satului Mileștii Mici, județul Chișinău, Chihai Constantin Alexandrovici, născut în 1927, țaran mijlocăș, și Andronache Nadejda Andreevna, născută în 1930, au invitat-o în casa lui Andronache pe vecina Petrascu Parascovia Pavlovna, o fetiță născută în 1940, au tăiat-o în bucăți cu scopul de a o întrebuința în hrană. Chihai și Andronache au fost arestați.

8. La 25 ianuarie curent, locuitorii sătucului Treșteni, județul Chișinău, Caracuian Grigorii Andreevici, născut în 1903, țaran mijlocăș, l-a tăiat pe fiul sau, Iacob, născut în 1933, și l-a mâncat împreună cu toată familia. Caracuian a fost arestat.

Județul Cahul

1. La 19 decembrie 1946, în satul Cazaclia, raionul Taraclia, locuitorii Terzinov Ivan Petrovici, Terzinova Parascovia Dmitrievna și Caramanet Elena Ivanovna l-au omorât și l-au mâncat pe copilul lui Caramanet, în vârstă de 6 luni, și pe fiul lui Puceanu (membru al sovietului sătesc), în vârstă de 8 anișori. Familiile Terzinov și Caramanet au fost arestate.

2. La 23 decembrie 1946, în satul Taraclia, raionul Taraclia, cet. Randopula M.I., născută în anul 1919, bulgăroaică săracă, la 21 decembrie 1946 a născut un copil, iar la 23 decembrie 1946 l-a omorât și l-a mâncat. Randopula a fost arestată.

3. În satul Baurci, raionul Congaz, cet. Ialanin Andrei Ivanovici, născut în 1916, găgăuz, cu acordul soției sale, la 7 februarie 1947, și-a tăiat propria fiică, în vârstă de 6 ani, și a mâncat-o. Ialanin a fost arestat.

4. În satul Besalia, raionul Congaz, cet. Topal Elena Petrovna, născută în 1922, împreună cu sora sa, Zinaida Petrovna, născută în 1913, la 3 februarie au mâncat cadavrul cetățencei Celac Anghelina Cazimirovna.

5. În satul Besalia, raionul Congaz, cet. Cogan Ilia Grigorievici, născut în 1921, a întrebuințat pentru prepararea salamului cadavrul lui Gantatova Elena Stepanovna, în vârsta de 45 de ani.

6. În aceeași localitate, la 26 ianuarie 1947, cet. Ciacu Gheorghii Gheorghievici, născut în 1912, țaran sărac, găgăuz, a tăiat-o pe fiica sa, născută în 1940, și a consumat-o în calitate de mâncare. La 28 ianuarie, tot

acest individ l-a tăiat pe fiul sau, în vârstă de 5 ani, o parte din carne a mâncat-o, iar alta a încercat s-o vândă la piață dar a fost arestat.

7. În satul Chiret-Lunga, țăranul Colpacci Andrei Constantinovici și soția sa, la 3 ianuarie, au consumat în alimentație cadavrul fiului lor, Niil, născut în 1945, care murise de distrofie; iar la 9 ianuarie, tot ei au mâncat cadavrul mamei, Colpacci Feodora, în vârstă de 65 de ani; iar la 11 ianuarie l-au tăiat pe tatăl său Colpacci Constantin Constantinovici, în vârstă de 70 de ani și l-au mâncat. Colpacci a fost arestat.

8. În satul Tomai, la 2 ianuarie, a murit țăranul Carabacjac Piotr Petrovici, născut în 1896. Soția sa, Carabacjac Maria Dmitrievna, n-a înmormântat cadavrul, ci l-a consumat ca hrană. Carabacjac a fost arestată.

9. Tot în această localitate, țăranul Cimpoies Vladimir Ivanovici, născut în 1919, și soția sa, Cimpoies Ana Ivanovna, născută în 1923, au mâncat cadavrul mamei sale care decedase. Familia Cimpoies a fost internată la spital.

10. La 20 ianuarie, în satul Besalma, raionul Congaz, la cimitir au fost reținuți găgăuzii băștinași Antonova Maria Vasilievna, Boico Anastasia Haralampievna și Topal Parascovia, care dezgropau cadavre și le tăiau în bucăți în scopul de a fi întrebuințate ca hrană. Reținuții s-au dovedit a fi distrofici.

11. În satul Taraclia, raionul Taraclia, adolescentul Poslor Ivan Dmitrievici, în vârstă de 13 ani, bulgar, cu acordul mamei sale, Poslor Stepanida, a tăiat-o pe sora sa, în vârstă de șase anișori, și au întrebuințat-o ca hrană. Poslor a fost arestat.

12. În satul Cazaclia, raionul Taraclia, cetățeanul găgăuz Mantanal A.V. n-a înmormântat cadavrele fratelui și sorei sale, ci le-a folosit în alimentație. Mantanal a fost arestat.

13. În satul Barceac, raionul Congaz, cet. Drogol G.G., născut în 1923, moldovean, n-a înmormântat corpul neinsufletit al copilului de 3 ani, ci l-a consumat drept hrană. Drogol a fost arestat.

14. La 10 ianuarie în satul Taraclia, raionul Baimaclia, de distrofie au murit Cugureanu D.S. și Cugureanu I.S. Sovietul sătesc a incredințat înmormântarea acestora Mariei Ichizli și feciorilor acesteia, Dmitri, născut în 1927, și Alexandru, născut în 1931. Ichizli Dmitri și Alexandru au îngropat unul din cadavre, iar pe celălalt l-au tăiat în bucăți și l-au adus acasă, unde l-au mâncat. Ichizli sunt bolnavi de distrofie.

15. În satul Vulcănești, raionul Vulcănești, cetățeanul Anghis Constantin, născut în 1899, a omorât și consumat ca hrană pe fiica sa de patru ani și pe o fată de 18 ani, Dernihova Nadejda, care anterior lucrase servitoare la ospătăria uniunii de consum Vulcănești.

16. La 28 ianuarie, în satul Colibaș, raionul Vulcănești, Schianu Ilie și-a omorât propria fiica, Ecaterina, în vârstă de 12 ani și a mâncat-o.

Județul Bender

1. La 12 ianuarie 1947, în satul Avdarma, raionul Comrat, Iazadji Nadejda, născută în 1907, provenită dintr-o familie de culaci, cu ajutorul fiicei sale Elena, născută în 1930, au tăiat o fetiță de șapte ani, Grec A., și au mâncat-o. Ambele au fost arestate.

2. La 25 ianuarie anul curent, în satul Dezgije, raionul Comrat, a murit de slăbiciune Topal Evdochia, în vârstă de 40 de ani, de etnie găgăuză, și cei trei copii ai săi, între vârste de 2-10 ani. Cadavrele au stat în casă cinci zile. Vecina decedatei, Deli Ana, în vârstă de 42 de ani, a furat cadavrul fetiței de 2 ani, l-a tăiat în bucăți și l-a întrebuințat ca hrană.

3. La 26 ianuarie anul curent, la locuitorul satului Volontirovca Sarov Grigore, născut în anul 1929, care este foarte sărac, a venit o fetiță de 11 ani și i-a cerut pâine. Sarov și sora sa Sarov Ludmila, născută în 1926, au omorât-o pe fată, au taiat-o în bucăți și au mâncat-o. Frații Sarov au fost arestați.

4. La 29 ianuarie, în satul Ursoaia, raionul Căușeni, a decedat de subnutriție și slăbiciune Bolgaru Agafia. La 20 ianuarie fiicele sale, Bolgaru E.P., născută în 1926, și Bolgaru A.P., născută în 1931, au tăiat de la cadavru părțile moi și le-a preparat pentru a fi mâncate.

5. La 23 ianuarie, anul curent, în satul Sadaclia, raionul Roman, Cardarar Ioana, născută în 1906, în complicitate cu sora sa, au omorât pe fiul ei de șase ani, l-au tăiat în bucăți, pe care l-au pus la fiert pentru a fi consumate ca hrană. Cardarar este de naționalitate țigancă. Avere și pământ nu are. Duce un mod de viață nomad. Ca pedeapsa ele au primit 120 kg de indemnizații alimentare.

6. La 14 februarie anul curent, Lunga Maria, născută în 1912, locuitoare a localității Romanovca, județul Chișinău, văduva, a tăiat cadavrul surorii sale, care decedase la vârsta de 12 ani, și a întrebuițat-o în calitate de hrană.

7. La 10 februarie, în casa lui Serpu Leonid, născut în anul 1912, originar și locuitor al satului Taraclia, raionul Căinari, a fost depistat cadavrul tăiat în bucăți al unui copil, Uranda, născut în 1935, pe care Stepu la 9 februarie curent l-a chemat în casă, l-a omorât și pregătit pentru consumație.

Județul Bălți

La 30 ianuarie anul curent, locuitorii satului Glinjeni, raionul Chiscareni, Marineac Pavel, născut în anul 1918, a invitat la el acasă pe cetățeanca Malarciuc Maria, născută în anul 1928, pe care a strangulat-o, a tăiat-o în bucăți pentru a fi preparată și consumată ca hrană. Marineac și soția sa sunt bolnavi de distrofie de gradul I. Soții Marineac au fost arestați.

Județul Orhei

La 13 ianuarie 1947, în satul Furceni, raionul Orhei, a decedat cetățeanca Tulan Ana. A doua zi, noaptea, vecinul acesteia, Gaspar A., născut în 1899, a intrat în casa decedatei, a tăiat de pe cadavru carnea, a adus-o acasă și împreună cu soția sa, au fiert-o și au consumat-o drept hrană. Peste câteva zile Gaspar a decedat de distrofie.

Raionul Grigoriopol

În raionul Grigoriopol (malul stâng al Nistrului), în satul Sipca, Bulat Aculina, născută în 1910, celibatară, la 24 decembrie 1946, la ora 7 dimineata, l-a tăiat în bucăți, cu toporul, pe fiul sau de opt ani, apoi l-a fiert și l-a mâncat. Bulat a fost arestată. Crima săvârșită a recunoscut-o.

Din informația acestui certificat rezultă că până la 10 februarie 1947, au avut loc 34 cazuri de canibalism.

Aceste cazuri au loc în toate județele Republicii, în afara de Soroca și unul din raioanele din stânga Nistrului.

Ancheta privind aceste dosare e realizată de organele MAI, iar în unele cazuri, de anchetatorii Procuraturii.

Conform dispoziției Ministerului Afacerilor Interne al RSS Moldovenești, toți cei invinuiți de canibalism vor fi excortați în orașul Chișinău, în închisoarea nr. 2. Pe multe dosare, ancheta s-a încheiat, dar, din cauza că mulți invinuiți sunt bolnavi de distrofie în formă acută, nu avem posibilitatea de a-i excorta în închisoare, fapt care reține trimiterea lor în judecată în ședințe închise ale Judecatoriei Supreme a RSSM. La 11.02.1947 primele trei dosare au fost trimise spre examinare Judecatoriei Supreme.

Procurorul adjunct al RSSM pentru dosare speciale, Consilier judiciar

de stat, clasa III (semnat) Drugobitki
12 februarie 1947”

(...) colectate de organele de ocrotire a sănătății, dacă la 25 decembrie 1946 erau înregistrați în RSSM 53 mii de bolnavi de distrofie, apoi la 1 februarie 1947 numărul lor crescuse până la 190 mii.

În timpul foametei din anii 1945 - 1947 în RSSM au decedat, doar din motive de subalimentație, peste 200 mii de oameni...

Alexandru Moraru

Joi 17 februarie 2011

Astăzi Ana vine acasă: îi pregătesc șnițele din piept de pui.

Astăzi am început, în sfârșit, autofilmările. Am făcut trei episoade - nereușite: sunt încă tensionat, nesigur.

*

Și în Bahrein. Doar Marocul a rămas pe dinafara cercului. revoltaților. Dar stai că or să vină pakistanezii, indienii musulmani, indonezienii așișderi...

Vineri 18 februarie 2011

Nu-mi merg autofilmările. Pe lângă faptul că mă simt diminuat fizic, mi s-a zbârcit și memoria. Când scriu - la ordinator, se înțelege - mă opresc, caut (în memoria devenită prună-afumată), în cărți, în dicționare, în note de-ale mele, iar pauza-de-căutare nu se observă în munca finită (pe hârtie, la urma urmei, eu practicînd, de ani, Jurnalul). Însă “în direct”, autofilmat... Orice bâlbă este înregistrată, orice întrerupere (de pildă soneria telefonului), nu doar mă oprește, dar mă zăpăcește, fiindcă atunci când vreau să reiau, nu mai știu unde am rămas...

Așa mi s-a întâmplat ieri: am făcut, cu chiu cu vai, trei episoade; la al treilea... țîr!, telefonul - păi să nu-l injuri pe intrus?; la reluare, când îmi era lumea mai dragă (zic și eu, politicos)- re-țâr!, iar eu i-am zis-o: «Pizda mă-tii!!» și nu am mai putut relua, de enervat ce eram.

Azi dimineață, luîndu-le Filip la lucrat, a dat peste - și a zis: «Ce-ar fi să păstrăm asta, ca “semnal”?»

Am încercat - și, culmea, am reușit! - s-o conving pe Ana să nu meargă la Sabourina. Eu, fără cunoștințe medicale, zisesem: ea se simțise bine în prima zi după externare, fiind dopată; atât de medicamentele împotriva durerii, cât și de bucuria că a ajuns acasă, în cuibul ei. Probabil dificultățile vor începe a doua zi.

Așa a și fost: s-a simțit slăbită, nesigură pe picioare.

Consultația s-a rezolvat prin telefon. Sabourina i-a spus ce-i spusese eu! Deosebirea: doctorița i-a explicat în franțuzește...

Sâmbătă 19 februarie 2011

Toată noptica m-am zvârcolit, avînd conștiința că în cele trei episoade înregistrate spusese tot ce am avut de spus. Cu această convingere m-am sculat de pe la patru și jumătate, am făcut baie, am prelungit cât am putut “deșteptarea”. Și, de cum am deschis ordinatorul, am făcut două episoade gemene despre... Biblioteca de la Chișinău, cea propusă de mine și sabotată de Comunitatea evreiască condusă de co-președintele Bilinkis, analfabetul, care nu știe ce semnifică termenii “fascism”; nici “mizantrop” (așa numea el “regimul fascist român”, vinovat de toate relele, chiar și de Foametea din 1946-47).

După înregistrarea celor două volete a “Bibliotecii” m-am oprit. Epuizat. Și mulțumit.

*

Azi după amiază am mai înregistrat 3 episoade despre cărțile arse.

*

Citat din Marino (*Obs cult*)

Pentru oricine vrea să-și formeze o imagine justă despre cultura noastră disociativă, dominată de grupuri de presiune culturală (cum este cel purtînd marca Păltiniș, evocat în pp. 338-340, 358, 393-394), Viața unui om singur intră în lista de lecturi obligatorii:

„... eram profund detestat. Deoarece contestam, direct sau indirect, întreaga atitudine a acestui grup: dreptul de a fixa definitiv opinia, de a stabili unica ierarhie acceptabilă a valorilor, de a se considera instanță culturală supremă. Adevărat grup de presiune culturală. Și ura irațională s-a dezlănțuit cînd, invitat la o ședință a GDS..., Liiceanu m-a dat pur și simplu afară (14 noiembrie 1995)... Toți tăceau, intimidăți de marele prestigiu al adversarului meu inegalabil...” (p. 339).

Acest fragment scoate la lumină o reacție ambivalentă, dar perfect rațională, împotriva modelului ca obstacol, pe de o parte, și împotriva obstacolului ca model, pe de altă parte, care ne permite să înțelegem atît coșmar-desca megalomanie a deținătorilor puterii la nivelul culturii, cît și criza de identitate a neafiliaților. În vreme ce A. Marino se simte deposedat de propriul eu și incapabil să umple vidul creat în jurul său („boicot declarat sau tacit și bine organizat... Conspirația tăcerii, bîrfeala, blocarea colaborărilor“, p. 340), opozanții se leagă „în iluzia că reprezintă singura elită a culturii române“ (p. 341). Iar la injustul triumf al acestora pare să conspire și modul în care se organizează spațiile personale: „Z. Ornea a ținut să mă elogieze călduros... Dar, în mod aproape conspirativ, tras prudent deoparte. Să nu-l vadă nimeni că stă de vorbă cu mine. Să nu se compromită. Acestea au fost și sînt moravurile culturale la noi“ (p. 340).

Duminică 20 februarie 2011

Azi am înregistrat două episoade. Mâine va fi o altă zi.

Luni 21 februarie 2011

Azi am mai înregistrat 2 episoade. Au aerul de a fi auto-prohodul - piei, drace!

Un mesaj:

“pvlad01 a ajouté un *commentaire sur Autofilmare : 21 - "Istoria" Moldovei fabricată de ocupanți :*

Cu tot respectul, dvs Paul Goma aveți un stil savuros de a scrie-vorbi, de aceea aveți și acel numit talent literar.

Si e foarte bine ca spuneti adevărul, desi minciuna si azi e la mare cautare, in special in problema Basarabia.”

*

“Soarta reprezentanților administrației românești în timpul primei ocupații sovietice (1940-1941) On februarie - 17 - 2011 0 Comentarii

Pactul dintre Hitler și Stalin semnat la 23 august 1939, la Moscova, stipula într-un protocol secret interesele sovietice de a anexa Țările Baltice, estul Poloniei și estul României – teritorii care niciodată nu le-au aparținut. În iunie 1940, prin ultimatumul Guvernului sovietic, care a amenințat cu invazia armată imediată, România e nevoită să cedeze teritoriul Moldovei de la Est de Prut, nordul Bucovinei și ținutul Herța. Criminala politica sovietică avea drept scop și lichidarea reprezentanților administrației publice române, care fie nu au reușit, fie nu au dorit să refugieze peste Prut.

Din primele ore de ocupație a început arestarea acestora. Mulți erau arestați direct din stradă, alții în timpul nopții. Cele mai multe arestări se făceau noaptea, între orele 1 și 3, pentru ca efectul moral să fie cât mai mare.

În a patra zi de ocupație au fost arestați un grup impunător de funcționari, inclusiv trei directori de la Rezistența Regală: Oreste Cravețchi, Mihai Grecu și Bușilă. În septembrie 1940 au fost arestați, printre alții, procurorii Munteanu și Țurcanu, avocații Ohanov și Mauermeister, coloneii Gurschi, Popa, Maior, Godelman ș.a[1].

Foștii primari de după 1918 care mai erau în viață au fost arestați și condamnați. Propunem doar câteva nume: Isidor Neguță din comuna Piatra, Alexei Lisovschi din Persecina, David Bujor din Susleni, Carp Cojocar din Isacova, Vasile Moraru din Pelinei, Ion Negoită din Pelinei, Victor Moșneaga din Cucuruzeni, Efrem Grecu din Puținței, Simion Munteanu din Cucuruzeni ș.a.- sunt doar o mică parte din fostul aparat administrativ.

Arestările foștilor reprezentanți ai administrației publice nu au conținut pe parcursul întregii perioade de ocupație. În majoritatea cazurilor cei arestați după o perioadă de detenție în penitenciarele din Chișinău sau din Tiraspol, ori centrele județene erau trimiși la munci în gulagurile din URSS sau în rezultatul unui simulacru de judecată erau lichidați fizic.

Dacă până la ocupația sovietică, în timpul administrației române, locuitorii provinciei se simțeau în siguranță, fiind ocrotiți de lege, atunci imediat după 28 iunie 1940 au fost nevoiți zilnic să fie martorii unor scene îngrozitoare: arestări întâmplătoare, dispariția fără urmă a unor persoane cu foste pos-

turi de conducere și chiar a membrilor familiilor lor, fără a li se preciza vinovăția, nu era dusă evidența arestațiilor etc. Pe parcurs mai mulți membri și rude a celor arestați, în speranța că noile autorități le vor revedea dosarele, adresau cereri diferitor instanțe solicitând revizuirea acestora.

În cadrul Prezidiului Sovietului Suprem creat la Chișinău a fost creată o *Comisie Specială împuternicită cu revederea dosarelor. În componența acesteia au fost incluși: doi membri ai Tribunalului Suprem – Prațevici și E.Verlan[2], precum și E.Kisuli[3], Z.Bondarenko[4], I.Mordoveț[5] și S.Bondarciuk[6]* – persoane fidele regimului de ocupație și dornice de a se afirma.

În baza analizei proceselor verbale la care am avut acces ale Prezidiului Sovietului Suprem, referitoare la amnistia condamnaților ne permitem să constatăm că *nici o cerere n-a fost satisfăcută, iar „vinovăția” tuturor a fost „confirmată”*. Astfel, regimul comunist de ocupație nu a eliberat sau cruțat în vreun fel nici o persoană suspectată de neloialitate față de puterea sovietică impusă forțat în regiune.

Mai mult, se constată că respectiva Comisie a avut o activitate prodigioasă pe parcursul lunilor martie–mai 1941, iar la începutul lunii iunie revizuirea dosarelor cu caracter penal a fost stopată, aceasta limitându-se la cele civile, care numeric le depășeau pe cele înaintate în perioade similare ale lunilor precedente. Este cert că la un anumit moment autoritățile ocupante nu vedeau utilitatea condamnărilor la moarte a reprezentanților administrației românești. Fiind nemijlocit implicați în organizarea deportărilor din luna iunie le atribuiau o mai mare utilitate condamnaților ca fiind trimiși la munci forțate în diferite regiuni ale URSS.

În același timp, în majoritatea cazurilor această Comisie doar confirma Deciziile Judecătoriilor din centrele județene ce funcționau la moment. Cele mai multe dosare parvenind de la Judecătoriile Regionale Bălți, Tighina, Soroca, Orhei și Chișinău. Mai mult, până a fi supuși verdictului final deținuții stăteau în penitenciarele din centrele județene unde și-au primit sentința.

Motivele ce li se incriminau acestora erau diverse:
au fost funcționari în timpul administrației românești;
polițiști sau jandarmi;
dețineau cărți românești;
au desfășurat activitate contrarevoluționară;
au fost agenți ai securității;
au fost membri ai partidelor burgheze[7];
au activat în calitate de fețe bisericești.

În consecință, *se organiza un simulacru de judecată și funcționarii administrației românești arestați erau condamnați la moarte în conformitate cu art. 54–13 al Codului Penal al RSS Ucrainene*. Menționăm în acest context, că asasinii niciodată nu au considerat necesar să comunice familiei arestatului despre soarta acestuia.

Pe parcursul întregului an de ocupație sovietică procese de judecată ale foștilor funcționari ai administrației românești erau înscenate atât de Tribunalul Militar Odesa, cât și de nou-creata Comisie de Stat de la Chișinău. În prima perioadă majoritatea condamnaților erau judecați de membrii Tribunalul Militar la la Odesa, ca ulterior centrul de greutate să fie transferat la Chișinău.

În momentul în care penitenciarele existente au devenit neîncăpătoare, iar industria grea sovietică necesita în permanență forță de muncă, la inițiativă

va **maiorului Sazâkin, NKVD-istul principal de la Chișinău**, și evident cu confirmarea celor de la Kremlin, mii funcționari din timpul administrației românești, au fost tranferati în lagărele de muncă forțată din URSS. Pe parcursul primului an de ocupație au fost organizate de două ori astfel de transferuri. La sfârșitul lunii august 1940 și aprilie 1941 organele NKVD-ului de la Chișinău au organizat în cea mai mare taină trimiterea acestora la munci forțate în lagărele de muncă din RSS Kazahă, regiunea Kazan (RASS Tătară), Karaganda, Siberia, RASS Komi[8], lagărele Vâtegorsk, Veatsk, Cerepoveț. Spre regret nu cunoaștem deocamdată numărul acestora, cert este majoritatea au murit în chinuri groaznice pe parcursul anilor 1942–1943. În felul acesta autoritățile criminale sovietice eliberau locul pentru întemnițarea altor mii de oameni nevinovați pe care regimul de ocupație mai apoi i-a exterminat.

Grație fricii și terorii instituite pe teritoriile ocupate regimul comunist a reușit să se mențină, inclusiv, în Moldovei de la Est de Prut. În scopul introducerii controlului asupra tuturor aspectelor politice, sociale, economice și culturale din regiune serviciul secret de informații sovietic și-a extins activitatea și pe teritoriile românești ocupate.

Celor arestați li se înscena un simulacru de judecată și în baza Codului Penal al RSS Ucrainene erau condamnați la mai mulți ani de detenție. În momentul în care penitenciarele existente deveniseră neîncăpătoare, la inițiativa maiorului Sazâkin, cu confirmarea celor de la Kremlin, mii de nevinovați au fost transferați în lagărele de muncă din URSS. Pe parcursul primului an de ocupație au fost organizate două astfel de transferuri. La sfârșitul lunii august 1940 și în aprilie 1941 organele NKVD-ului de la Chișinău au organizat în cea mai mare taină transferarea acestora în lagărele de muncă din RSS Kazahstan, regiunea Kazan (RASS Tătară), Karaganda, Siberia, RASS Komi, lagărele de corecție prin muncă din Vâtegorsk, Veatsk, Cerepoveț. Spre regret nu cunoaștem numărul acestor condamnați, cert este că niciunui nu i s-a permis să scrie scrisori acasă, și majoritatea au murit în chinuri groaznice pe parcursul anilor 1942–1943. În felul acesta autoritățile comuniste eliberau locul pentru alte mii de oameni nevinovați pe care regimul ulterior i-a exterminat.

[1] ANRM, F. 680, Inv. 2, dos. 62, f. 204.

[2] Președintele Judecătorei Supreme al RSSM, studii medii

[3] Președintele Sovietului Suprem al RSSM, studii medii

[4] Primul secretar al Comitetului Raional Nisporeni, ucrainean, șapte clase

[5] Șeful NKVD-ului de la Chișinău, ucrainean, studii medii

[6] Procurorul RSSM, studii medii incomplete

[7] În categoria partidelor burgheze erau incluse toate partidele ce activau pe teritoriul României interbelice, evident, cu excepția Partidului Comunist Român.

[8] ANRM, F. 2918, Inv. 3, dos. 1; M. Druc, Al. Chiriac, Persoane deportate din Basarabia după 1940 în Arhivele totalitarismului, 1996, pag.185–214.

Mariana S.ȚĂRANU,
doctor în științe istorice

Martți 22 februarie 2011

Coșmar: urlam. Cu disperare, cu mânie. Urlam atât de audibil, încât mă temeam să n-o trezesc și sperii pe Ana (pe Filip

nu, el lucrează noaptea, de fiecare dată el m-a trezit ușurel, cu grijă, să nu mă re-sperii.

M-a scuturat. M-am trezit - ușurat. În timp ce urcam la suprafața realității, îmi spuneam, știind eu ce știam:

«Ana mi-a dat mie o părticică din durerile ei»

Asta era. Așa era. Noi ne întrajutorăm și așa, lăsându-l pe celălalt să ducă o vreme - o habă - o parte din durere.

*

Traian Ștef anunțat și el de afișarea autofilmelor, mi-a scris:

“Draga domnule Goma,

Va multumesc pentru material. Dar dumneavoastra nu vorbiti deloc frantuzeste la Paris? Am vrut sa va prind cu un cât de mic accent sau vreun cuvint frantuzit, dar nu sint. Nu ma gindesc la fotbalisti, ci la marii nostri intelectuali care vin din cite o vacanta cam ferchezuiti. Am avut nu de mult o mare surpriza, ca un roman plecat in 1940 in Brazilia si venit prima oara acasa, la Brasov, sa vorbeasca limba aceea cu miez, fara efort, desi acolo doar a citit romaneste. Unii nu se maimutareasc.

Va doresc sanatate.

Traian Ștef”

*

Rebeliunea legionară, influențată de sovietici? (Historia)

Agenți ai serviciilor secrete sovietice, implicați în rebeliunea legionară
Tiberiu Tănase

Mișcarea Legionară a reprezentat pentru Partidul Comunist un concurent însemnat și incomod în lupta pentru cucerirea puterii politice și instaurarea unui stat totalitar, unde lupta pentru putere presupunea „eliminarea concurenților“, dorința de compromitere și distrugere a adversarului. Competiția devine evidentă în condițiile în care, prin Înaltul Decret nr. 3151 din septembrie 1940, Statul Român devine „Stat național-legionar, iar Mișcarea Legionară este singura mișcare recunoscută în noul stat“.

Odată cu proclamarea statului național-legionar, PCR transmitea noi instrucțiuni și directive membrilor săi, în care cerea ca aceștia „să speculeze asemănarea între unele principii comuniste și legionare și să se strecoare cât mai mult în rândurile cămășilor verzi pentru a le compromite; să speculeze toate nemulțumirile, creând cât mai multe dificultăți guvernului“(1).

În acest context, și autoritățile devin din ce în ce mai preocupate de infiltrările elementelor comuniste în Mișcarea Legionară. Astfel, ministrul de Interne, generalul Petrovicescu, recunoștea, în ședința Consiliului de Miniștri din 29 octombrie 1940, pătrunderea comuniștilor în Mișcarea Legionară, menționând că: „De multă vreme avem informația că se produce o penetrație de comuniști în Mișcarea Legionară“(2). De asemenea, generalul Antonescu îi comunica lui Hitler, la 14 ianuarie 1941 că „Mișcarea Legionară s-ar fi anarhizat prin implantarea în rândurile sale a comuniștilor“.

În memorandumul înaintat în aceeași zi Führer-ului, șeful statului român sublinia: „Elemente nepregătite sau trimise de comuniști poartă răspunderea pentru pierderea de popularitate a legiunii, pentru haosul economic care a urmat și pentru creșterea primejdiei de anarhie, în timp ce propa-

ganda comunistă se intensifică“ (3).

Instituțiile statului, cu ochii pe comuniști

Documente ale Inspectoratului General al Jandarmeriei, ale Direcției Generale a Poliției și ale SSI-ului conțineau o serie de informații care atestau asemenea infiltrări ale comuniștilor în rândurile legionarilor, speculând toate lipsurile muncitorilor.

Astfel, Inspectoratul General al Jandarmeriei informa prin Ordinul de informațiuni nr.71/1940, din 1 noiembrie 1940, în legătură cu „preocuparea comuniștilor în elaborarea unui plan pentru introducerea în Mișcarea Legionară a unor agenți comuniști de încredere, conform instrucțiunilor primite de la Centru (Moscova), și care, printre altele, vor căuta să provoace sub egida legionară tulburări și manifestațiuni“.

Cauzele care au dus la pătrunderea elementelor comuniste în Mișcarea Legionară au fost sesizate și de Direcția Generală a Poliției în „Dările de seamă din lunile februarie și martie“, în care erau menționate: a) ușurința cu care era primit în Mișcarea Legionară orice solicitant fără vreun control serios; b) desființarea breslelor, care a condus la împingerea muncitorilor spre continuarea activității în cuiburile legionare sau alte organizații cu caracter politic.

S-a strigat „Trăiască Rusia sovietică“ în timpul rebeliunii legionare

În ceea ce privește aspectele legate de amestecul sovieticilor prin filiera PCd.R la acțiunile din timpul rebeliunii, a fost publicat un număr redus de documente. Din documentele studiate în arhive (Direcția Arhivelor Istorice Centrale, Arhivele Naționale București, Arhiva Serviciului Român de Informații și arhivele MAPN) a reieșit însă implicarea în rebeliunea legionară atât a unor comuniști români – mulți agenți ai serviciilor secrete sovietice, cât și a altor agenți ai serviciilor secrete sovietice. În acest sens, în unele documente sunt menționate nume ale unor comuniști infiltrați și identificați ca participanți la rebeliune. Astfel, în unele dintre documente se menționează următoarele: „Cu ocazia manifestațiilor din ziua de 21 ianuarie, la care au luat parte și un grup de muncitori ceferiști, s-a auzit strigând TRĂIASCĂ RUSIA SOVIETICĂ.

Adevărații legionari au părăsit pe manifestații, văzând singuri greșeala ce au făcut-o când au primit pe acești muncitori în sânul Mișcării Legionare. Persoanele care au strigat și manifestat pentru URSS nu s-au putut identifica, majoritatea dintre ei fiind înarmați cu revolve“⁴. Privitor la participarea comuniștilor la acțiunile din timpul rebeliunii, în „Darea de seamă pe luna martie 1941“ a DGP se preciza că: „În timpul rebeliunii, între muncitorii încadrați în CML au fost identificați numeroși comuniști care au participat la demonstrații, furturi, jafuri, crime. Sentințele pronunțate de către tribunalele militare confirmă această afirmație“.

Muncitorii comuniști, rol de „agenți provocatori“

Unii muncitori, identificați ca participanți la rebeliunea legionară, sunt menționați într-o notă a DGP din aprilie 1941, și anume: „Vasilu Iulius – strungar la Rafinăria Teleajen a Societății Româno-Americane, comunist notoriu, înscris în cadrele Mișcării Legionare în care a activat până în ziua rebeliunii, la care a luat parte activă; Ionescu Nicolae (zis Dumitrache Nicolae), lăcătuș la Rafinăria Teleajen a Societății Româno-Americane, cunoscut ca vechi comunist, se înscrisese în ultimul timp în cadrele Mișcării Legionare în care a activat până în ziua rebeliunii, când a fost văzut luând parte la acțiunile la care se dedau rebelii; Cojan Constantin, lucrător la Rafinăria Teleajen a Societății Româno-Americane, comunist notoriu conti-

nuă a face propagandă în rândul lucrătorilor a făcut parte în ultimul timp din Mișcarea Legionară și a luat parte la rebeliune“(5).

De asemenea, este menționat și Lucrețiu Vâlceanu, „notoriu comunist și fost luptător în Brigăzile Internaționale Roșii din Spania, înscris ulterior în Mișcarea Legionară, în calitate de redactor al ziarului Biruința a difuzat zvonul fantezist că generalul Dragalina este de partea rebelilor“(6).

Demn de semnalat este și faptul că, într-un raport al Direcției Generale a Poliției, din 28 august 1941, rezulta că „după rebeliune s-a observat că un număr însemnat dintre foștii muncitori care aderaseră la Mișcarea Legionară s-au retras și au început să activeze în mișcarea comunistă din care făcuseră parte anterior. La Atelierele CFR Grivița, unde majoritatea elementelor comuniste trecuseră în tabăra legionarilor, astăzi se încadrează din nou în rândurile mișcării comuniste dând mâna cu foști tovarăși“.

Documentul demonstrează rolul de „agenți provocatori“ pe care l-au îndeplinit „anumite elemente comuniste“ infiltrate în Mișcarea Legionară. Activitatea „agenților provocatori comuniști“ este confirmată și de SSI, care, urmărind permanent atât activitatea Mișcării Legionare, cât și activitatea comunistă, preciza în „Nota privind rolul agitatorilor comuniști introduși în Mișcarea Legionară“: „Cercurile legionare conducătoare cred că acești pseudo legionari (n.n. – comuniști) au fost introduși în mișcare numai pentru a agita și anarhiza țara, rămânând pe mai departe comuniști. Așa fiind – susțin cercurile menționate – nu poate fi cazul despre o încadrare a unor legionari în Partidul Comunist, ci despre o revenire a comuniștilor în cadrele partidului după ce și-au făcut datoria în cuiburile legionare“.

Horia Sima și militantul comunist Dumitru Groza

Amestecul unor comuniști în timpul rebeliunii din 21-23 ianuarie 1941 este reluat și analizat pe o bază informațională mai largă de către SSI în „Darea de seamă asupra rebeliunii“, întocmită la sfârșitul lunii februarie din același an. Dar, prin aprobarea dată de Horia Sima, reorganizarea Corpului Muncitoresc Legionar (CML) urma să fie făcută sub conducerea lui Dumitru Groza, „militant comunist de notorietate“.

Așa după cum demonstrează documentele din Arhiva SSI, comuniștii se înscrieseră masiv în CML. Comandantul Mișcării Legionare observase acest fenomen și hotărâse o epurare, însă primirea de noi membri muncitori cu simpatii comuniste a continuat. Și aceasta, pentru că, între comandantul Mișcării Legionare și conducătorii Partidului Comunist ar fi existat relații mult mai vechi. După cum atestau date din Arhivele Siguranței și din cele ale Ministerului Muncii, Dumitru Groza, unul dintre apropiații lui Horia Sima, era în realitate, „unul dintre cei mai încrâncenați militanți ai extremismului de stânga“. Prin Dumitru Groza s-ar fi menținut supremația CML asupra restului Legiunii, iar Horia Sima i-ar fi luat permanent apărarea.

Tot în „Darea de seamă asupra rebeliunii“ întocmită de SSI se oferă și alte câteva exemple de intruziune comunistă. Astfel, serviciile de Siguranță și ale SSI se implicaseră în arestarea lui Boris Niconov din Basarabia, trimis de Soviete cu „misiunea de a se introduce la legionari“. Un alt exemplu făcea referire la cizmarul Moga, un alt comunist notoriu din Cernăuți, care primise suma de 200.000 lei de la Ajutorul legionar, spre a se instala ca refugiat la Suceava. Alți comuniști legionari percheziționaseră sediul Centrului Informativ Suceava al SSI, iar executanții au fost Krevinski, Cervinski și Viskeron Alois, de asemenea identificați ca notorii comuniști infiltrați în Mișcarea Legionară.

Concluzia documentului SSI privind implicarea comuniștilor în rebeliuni-

ne, în urma directivelor și intereselor sovietice, se impunea de la sine: „Sovietele – cărora orice complicații de ordin politic intern din România le foloseau – au căutat și reușit prin elementele ce se infiltraseră în rândurile Mișcării legionare, pe de o parte, să fie informate asupra activității interioare a Mișcării legionare, iar pe de altă parte de a provoca tot prin aceleași elemente mișcări și acțiuni anarhice conform cu interesele sovietice“(7).

De altfel, și Legația Sovietică din București „era de acord cu faptul că în Mișcarea Legionară se aflau foarte multe elemente comuniste, foarte bine apreciate, iar mulți dintre aceștia, cu ocazia rebeliunii, au ațâțat spiritele provocând dezordini și chiar participând la jafuri“(8). Mai mult, „Sovietele ar fi trimis în România mari sume de bani pentru a fi întrebuințate în propaganda legionară. Cu împărțirea lor s-ar fi ocupat conducătorii muncitorilor legionari“(9).

Interesul sporit al Moscovei față de situația din România este demonstrat și de un raport documentat transmis de PCdR la 9 februarie 1941 Internaționalei a III-a, cu privire la „statistica devastărilor, numărul victimelor, pagubele estimate la circa zece miliarde lei“. Raportul era însoțit de un reportaj filmat „asupra modului în care s-a desfășurat rebeliunea în Capitală și în cele mai importante centre din țară. În concluzie, PCdR raporta că acțiunea de penetrație comunistă în cadrele Mișcării Legionare a dat rezultate neașteptate și că ea reprezintă cea mai eficace încercare de revoluție în România“(10).

Concluziile autorităților statului prezentate Președinției Consiliului de Miniștri subliniau că „jafurile, asasinările și devastările au dat rebeliunii un caracter revoluționar comunist, explicabil, de altfel, prin primirea în Legiune a elementelor de stânga și a celor de la periferia Capitalei“(11).

Fragmente prezentate și în lucrarea Fețele Monedei. Mișcarea legionară între 1941-1948, Editura Tritonic, 2010, pp. 208-214

NOTE

1. Maria Georgescu, Verzii și roșii, mână în mână, în revista „Dosarele Istoriei“, nr. 9/2000, p. 44
2. Pe marginea prăpastiei, vol. 2, Ed. Scripta, București, 1992, p. 20
3. Mihai Pelin, Miza Războiului, București Editura Viitorul românesc, 2000, p. 103
4. Vezi Aurică Simion, Regimul politic din România în perioada septembrie 1940-ianuarie 1941 și Istoria PCR, vol.V, sinteză, documentar
5. Notă privind comuniștii identificați ca participanți la rebeliunea legionară, ANB, Raport, fond DGP, Dos.30/1941, f. 346
6. Cristian Troncotă, Eugen Cristescu, Asul Serviciilor Secrete Românești, p. 69
7. Cristian Troncotă, România și frontul secret, București, Editura Elion, 2008, p. 286
8. Notă a DGS, din martie 1941, A.N.B, fond DGP, Dosar 1/1941, f. 2
9. Ordinul nr. 87/1941 A.N.B., fond DGP, D.2/1941, f. 11. și f. 97
10. Nota DGP din 9 februarie 1941, ANB, fond, DGP, 1941, f 1
11. Pe marginea prăpastiei, vol. I, Ed. Scripta

*

Adevarul.ro

MARI DEZASTRE Bombardarea Bucureștilor în '44:

mii de morți și sute de clădiri făcute praf (Fotografii șocante) Emilia Sava
3567 afișări Marți 22 feb 2011

Marti, 4 aprilie 1944, ora 13.45. Alarmerle încep să răsune în întreg Bucureștiul. Oamenii nu le-au luat prea în serios, crezând că au de-a face cu încă un exercițiu de alarmare. În scurt timp, însă, peste 200 de bombardiere au întunecat cerul. Din păcate, mulți bucureșteni n-au mai ajuns la adăposturile antiaerene, îngroșând nevinovați rândurile morților.

Câteva ore mai târziu, începeau să se numere victimele și pagubele: mii de morți și sute de clădiri distruse. Iar asta n-a fost: până în august, au urmat alte 16 bombardamente ale forțelor aliate asupra Capitalei.

Mărturiile martorilor despre Bucureștiul fumegând sunt cutremurătoare.

Atacurile din aprilie '44: Prima oară când au venit americanii la București -

"Cînd am ieșit în curte am văzut plutind nenumărate hîrtii colorate (manifeste probabil) și am crezut că într-adevăr avioanele nu aruncaseră altceva decît manifeste...Primele zvonuri venite din oraș (o bombă pe Brezoianu, una pe Strada Carol) mi s-au părut născociri. Cînd am ieșit spre centru, o stranie agitație nervoasă însuflețea străzile, parcă mai mult din curiozitate decît din groază. Ahea mai tîrziu ne-am dat seama de întinderea dezastrului",

Mihai Sebastian, Jurnal

În bombardamentele din aprilie 1944 asupra Capitalei, ținta principală a fost Gara de Nord. SUA și Marea Britanie își doreau ca astfel să împiedice transporturile militare spre frontul din Moldova, unde armata sovietică, aliatul lor, forța înaintarea spre vest.

Potrivit arhivelor românești, „obiectivul strategic fundamental era distrugerea în București, ca și în alte orașe românești, a sistemului de transporturi feroviare, a industriei de război, în ultima instanță a tot ce ține de economie, inclusiv populația civilă”.

Gara de Nord, bombardată de șase ori

Astfel, Gara de Nord a fost lovită de șase ori, triajul de patru ori, gara Chitila de opt ori, gara Băneasa de patru ori. Bombardamentul din 4 aprilie 1944 nu a vizat doar Bucureștiul, ci și rafinăriile prahovene, aflate la aproximativ 60 de kilometri de Capitală.

În triajul București, 1.000 de vagoane au fost distruse prin incendiere.

„Fără îndoială, rețeaua feroviară și nodurile de comunicații pe timp de război sînt obiective militare, dar la 4 aprilie și în continuare pînă în august, distrugerea acestora de către aviația americană și engleză este însoțită de atacuri de o violență fără precedent a zonelor populate”, se arată în arhivele militare puse la dispoziție reporterilor „Adevărul de Seară” de către cercetătorul istoric Dan Antoniu.

Bilanț tragic

Bilanțul atacurilor de atunci a fost unul tragic. „Această barbarie americană împotriva capitalei țării, care avea să se repete de încă 14 ori pînă la ieșirea României din alianța cu Germania (23 august 1944) s-a soldat cu însemnate pierderi de vieți omenești și distrugerii”, se mai arată în arhivele militare.

Aproape 3.000 de bombe brizante au fost aruncate atunci, din care 166 nu au explodat, iar o mulțime au fost incendiate.

Hoteluri făcute praf Grave consecințe ale bombardamentelor au suferit atunci hotelurile Athenee Palace, Ambasador, Splendid, Papadopol, blocurile „Generală”, „Mica”, „Kapriel”, „Băicoianu”, Moara Românească și Banca de Credit.

„Se vedea arzând Athénée Palace, fum se ridica din alte părți ale orașului. Am ieșit cu Lena din hotel și cu un sentiment de oroare ne-am îndreptat spre Athénée Palace care tot ardea, flăcări ieșeau de prin fiecare fereastră; ceva mai sus, pe Calea Victoriei, am văzut fumegând hotelul Splendid, aproape complet dărâmat, pe trotuare numai sticlă sfărâmată de la vitrinele magazinelor distruse de suflul bombelor. În spatele Ateneului devastat, mai fumega locul expoziției Comitetului de Patronaj. În sus pe Calea Victoriei, pe stânga și pe dreapta, din loc în loc, clădiri dărâmate. Până în str.Frumoasă, mai toate geamurile făcute fărâme; călcam cu prudență și ocoleam grămezile. Din str. Sf. Voievozi înspre Gara de Nord, bombardamentul făcuse îngrozitoare ravagii. Gara de Nord, Gara Basarab Mărfuri, Calea Griviței grav lovite. Am văzut un tramvai surprins în mers; conducătorul mort stătea căzut cu pieptul lipit pe comenzi. N-am mers mai departe”

Acad. Gheorghe Zane, economist

Mulți bucureșteni surprinși de bombardamente și-au pierdut viața sub dărâmături. Potrivit istoricilor, în bombardamentele din 1944 și-a pierdut viața și compozitorul și actorul de revistă Vasile Vasilache.

Străzile atinse de bombe ofereau o priveliște îngrozitoare: cadavre carbonizate, bălți de sânge, oameni prinși sub dărâmături.

Atacuri-fulger

Atacurile avioanelor durau aproximativ o oră, dar nimiceau totul în cale. Distrugerii au fost și în zilele de 15 aprilie, 21 aprilie, 24 aprilie.

În acele zile, Capitala a fost crunt lovită în zona Chitila, Triaj, Gara de Nord, în zone central și periferice locuite. Sunt distruse în întregime Depoul București, Centrul Autobazei Grivița, Halta Grivița, Halta Domenii, Spitalul 2 CFR, Metropolita Societății de Gaz și Electricitate.

Piloții britanici atacau Capitala doar noaptea

Infernul din Capitală a continuat și în noaptea de 2/3 mai, între orele 01,10 și 01,30, când 70 de avioane plecate din sudul Italiei au ajuns pe cerul Bucureștiului.

Istoricii spun că britanicii bombardau România numai pe timp de noapte. Atunci a fost înregistrat primul atac nocturn executat de englezi care au revenit cu o sută de bombardiere grele în noaptea de 6/7 mai.

Pe 7 mai 1944, între orele 10,49 și 12,06, un număr de 700 de avioane dintre care 500 de bombardament de tip B-24 și 200 de aparate de vânătoare s-au năspustit asupra Capitalei, la doar zece ore de la atacul nocturn britanic.

Atacurile s-au concentrate asupra zonei Chitila, Grivița, Giulești, Gara de Nord, în continuare spre central orașului pe o fâșie cuprinsă între Dâmbovița și Biserica Cașin, având ca limită Biserica Sfânta Vineri.

Arhivele notează acest moment ca unul dintre cele mai barbare fiind distruse școli, licee, spitalul Militar, Regina Elisabeta, Viting, depozitul sanitar al armatei Ministerul Sănătății, Crucea Roșie, biserica Sfânta Vineri, Inspectoratul General Financiar, Judecătoria din strada Roma, oficii poștale, ateliere din zonă. La fel de grav afectate au fost rețelele de telefonie, garniturile de tramvaie, dar și gările.

Ultimul raid

Documentele istorice consemnează faptul că în ciuda intervenției

prompte a celor 75 de avioane de vânătoare românești și 64 germane, a artileriei antiaeriene, inamicul își atinge obiectivele, provocând distrugerii de o amploare fără precedent în capitala țării.

„La aproximativ zece ore după atacul englez nocturn, greu s-a putut organiza și conduce acțiunea de intervenție a pompierilor, care intrau primii în luptă către incendii, din cauza blocării căilor de acces.

Un alt atac este înregistrat în noaptea de 9/10 august, când cele 100 de avioane de bombardament greu, britanice ce bombardează Ploieștiul, la întoarcere către baze, se descarcă de bombele nelansate, în Capitală, distrugând o casă la periferie și ucigând doi locuitori. Cu acest atac, încetează ofensiva aeriană strategic aliată asupra Bucureștiului, în cel de-al doilea război mondial”, se mai arată în arhive.

Cifrele morții

Un bilanț statistic arată că de-a lungul celor 17 de bombardamente aeriene, începând cu cel din 4 aprilie 1944, executate de americani și englezi cu aproximativ 3.640 de avioane de bombardament de diferite tipuri, însoțite de circa 1.830 de avioane de vânătoare pe timp de zi, au fost uciși 5.524 de locuitori, răniți 3.373, iar 47.974 au rămas fără adăpost devenind sinistrați.

Au fost distruse 3.456 de case de locuit, au fost distruse parțial 3.473, 401 au fost avariate și au fost 2.305 de incendieri. Pentru apărarea Capitalei, s-au ridicat și au angajat lupte antiaeriene, de multe ori în inferioritate numeric, 601 avioane de vânătoare românești și 709 germane.

Eroilor americani....

Chiar dacă multe clădiri au dispărut, iar altele au fost reconstruite, un monument dedicat piloților americani încă mai amintește despre bombardamentele din 1944 asupra Bucureștiului. O vreme a stat în curtea Muzeului Militar Național „Ferdinand I” din București, ulterior fiind mutat în Parcul Cișmigiu. Acolo se află și în ziua de astăzi.

„Pentru americani sunt eroi, pentru noi, nu. Nu este o glorie faptul că au bombardat și au ucis civili. Nu putem să-i glorificăm după acele bombardamente”, a declarat istoricul și colonelul în rezervă Ion Dănilă.

Prima întâlnire pe pământ, după 65 de ani

Monumentul este asemenea unei cărți deschise pe care stă inscripționat faptul că 378 de soldați americani „au murit la datorie în România pentru libertatea Europei și gloria SUA”. În bombardamentele din ‘44 și-au mai pierdut viața 22 de piloți români, dar și 24 de piloți germani.

Între 23 și 26 august, Bucureștiul a mai fost victima unei noi serii de bombardamente, de data aceasta pornite de nemți.

"Palatul Regal a fost în repetate rânduri lovit de bombele inamicilor. Aripa dreaptă este încă în flăcări..., Cișmigiu (...) a fost oribil mutilat de bombele aruncate din avioanele germane..., Opera Română a fost arsă..., Întreaga Stradă Regală era la un moment dat o mare în flăcări", notează Narcis I. Gherghina.

Lacrimi de veteran: „Visez că zbor în fiecare noapte!”

Atacurile nemților s-au soldat și ele cu sute de morți și mii de răniți.

Sursa foto: Arhivele Naționale Istorice Centrale și Arhivele Militare Române. Material realizat și ilustrat cu sprijinul cercetătorului istoric Dan Antoniu.

*

Am “legături” cu fiecare din cele două subiecte:

- Rebeliunea legionară:

Aflasem, în închisoare și nu de la polițai de a unșpea categorie, ci de la maiorul Patrichi, fost în Serviciul Secret Român, deloc așa cum îl descriu dușmanii-interni-și-externi: incapabil, corupt, vehiculând informații false, politizat - ci teribil de temut de dușmanul nr. unu al României: URSS. Mișcarea Legionară fusese infiltrată de “muncitori” comuniști de nădejde, angajați deja în slujba rușilor. Deși aveam o mare stimă, chiar iubire față de Patrichi - soția sa era fosta mea profesoară de rusă de la liceul Negru Vodă de la Făgăraș, o doamnă basarabeancă distinsă (și tragică, în nefericirea ei: locuia lângă Cetate, unde era închis soțul ei, care o putea vedea când castanii și teii își pierdeau frunzele...). Urmez: pe Patrichi îl credeam... pe jumătate: cum să cred... integral ce spunea el - înalt profesionist în ale contraspionajului, dar incredibil pentru stadiul meu de cultură politică. Așadar, am crezut jumătate din explicațiile lui Moș Patrichi, anume că Rebeliunea legionară fusese, în fapt o manevră rusească, pentru a-i da o lovitură lui Antonescu. Expunând acest adevăr... partial, mi-am ridicat în cap - mă laud și eu cu masele largi de cititori ai jurnalului - , atât pe evrei, dar nu doar pe ei, ci și pe legionari: era o blasfemie (la adresa suferințelor lor) “zvonul că Mișcarea ar fi făcut jocul comuniștilor - cei vreo sută și ceva - și a URSS”.

Ei, uite, după atâta timp, atâta timp, se publică, la București studii despre această nenorocită conivență între Sima și Dumitru Groza - reținusem numele din spusele lui Moș Patrichi.

Cu al doilea “subiect” am legături de... foc, de sânge, de moarte:

- din pricina bombardamentului din 4 aprilie 1944 (pe care eu îl credeam într-o duminică) și pe care mama și cu mine, în trenul care ne ducea spre Sibiu îl evitasem, nu ne provocase “mari plictiseli - trecusem pe lângă Ploieștiul în flăcări;

- tata însă, întors de la Chișinău la Mana - “să mai ia și mobilă” - a ajuns la Ploiești în plin bombardament; a fost silit să încredințeze bagajul unui cantonier de la Buda, el s-o ia pe jos, pe Valea Prahovei, în sus - praful s-a ales de lucrurile noastre;

- la București, în bombardamentul de la 4 aprilie a dispărut unchiul meu, fratele mai mic al tatei, Ignat care locuia pe Calea Griviței...

Am scris de fiecare dată când am avut prilejul - în **Săptămâna Roșie** mai ales, despre obraznicia americanilor care ne-au impus - sub ministeriatul Apărării a lui Atanasiu

(Anastasiu?) - monumentul ostașilor americani căzuți, cică pentru liberarea României de ocupația germană - așa ceva, când americanii aceia erau piloți de bombardierele, deci n-au liberat nici pe dracu' doar au ucis atâta lume, atâția civili...

*

Mi-a telefonat - de aici, de la Paris, Gabi Pleșea. Cu multe precauții mi-a, nu reproșat, ci informat (despre) două omisiuni de-ale mele în ceea ce îl privește:

- printre apărătorii mei în chestiunea Jurnalului I-II-III de la Nemira, nu l-am pomenit și pe el (cu siguranță nu doar pe el);

- înainte de ediția scoasă de Gabriel Stănescu la Criterion din Săptămâna Roșie, dragul de Gabi Pleșea îmi confecționase o machetă a volumului, gest care, atunci mă impresionase și mă făcuse fericit... Dar nu amintisem de asta, măgar bătrân și libidinos ce sunt!

Desigur, prin notația de azi, în jurnal, nu pot repara gafa. Dar nu pentru a repara ceea ce nu mai poate fi reparat, ci ca să se cunoască, măcar din acest Jurnal 2011, faptele de laudă ale lui Gabi Pleșea.

*

A murit Vlad C. Drăgoiescu. Am aflat trista veste adineauri. A semnat Apelul nostru din 1977, a avut mari neazuri cu Securitatea, în cele din urmă a ieșit din țară, cu un popas în lagărul de la Traiskirchen, s-a stabilit la Bienne, în Elveția. Mi-au fost de mare ajutor la scrierea cărții **Patimile după Pitești** el și cu C. Dumitrescu (autorul "Demascării"). M-a vizitat aici, la Paris, acum mulți ani, poate 25. Mi-a dăruit o iconiță pictată de el, o am și acum, pe perete. Devenise foarte irascibil, s-a supărat pe mine, nu mai țin minte pentru ce - oricum, mă acuza de pactizare cu dușmanul... Dumnezeu să-l ierte.

Miercuri 23 februarie 2011

M-am trezit pe la orele 2, dar nu am făcut nici o înregistrare. A lucrat Filip la cele făcute. Probabil mâine vor fi afișate.

Joi 24 februarie 2011

Nici azi nu am făcut înregistrări, m-am uitat la cele preparate de Filip și afișate pe site-ul meu.

Strivit de oboseală. Merg - prin odaie - din ce în ce mai greu. Am impresia că chiar perioadele în care dorm, ori doar stau întins

în pat - contribuie la anchilozarea-mi.

Nina Corcinoi îmi scrie:

“mulțumire.

Draga Domnule Paul Goma,

ce cadou frumos ne-ati facut de Dragobete! Pe frigul asta nimic nu ne-ar fi incalzit si bucurat mai mult decat cuvintele Dumneavoastra despre colocviu, Metaliteratura, despre noi, care chiar am scris cu drag, mai mult, cu dragoste si admiratie sincera pentru Paul Goma, omul si scriitorul.

V-am ascultat impreuna cu tatal meu, care sta la mine, bolnav, dupa al doilea ictus cerebral. A lacrimat de emotie ascultand inregistrarea. E tare mandru, pentru ca dâșcovean fiind, stie cine-i Paul Goma. Nu-i venea sa creada ca insusi Paul Goma vorbea de fata lui.

Mi-ati facut o mare bucurie si nu doar cu aceasta inregistrare. E un deliciu pentru mine sa Va ascult si in alte inregistrari. Dincolo de disocierile importante pe care le faceti, imi transmiteti de fiecare data o stare de bine.

Va multumesc pentru emotiile frumoase pe care mi le-ati provocat si Va imbratisez cu drag,

Nina

Și Diana Vrabie:

“un colocviu "Goma" fara Goma

Va salut, Maestre!

Sunt Diana Vrabie si ma aflu inca sub efectul autofilmarii despre Colocviul Goma... Trist totusi acest colocviu Goma fara Paul Goma... Ma intreb retoric cind isi vor asuma concetatenii nostri pe deplin responsabilitatea unor acte civice daca nu si culturale si cind ne vom tratat de lasitatea proverbiala? Am sperat mult sa ajungeti la Chisinau, as avea atitea sa va spun. Sunt absolventa a Universitatii "Al.I.Cuza" din Iasi, dar niciodata nu ni s-a vorbit despre cartile dvs. V-am descoperit cind, dupa studiile de doctorat, m-am reintors in Basarabia. Prin romanul Din calidor...Apoi au urmat cautarile celorlalte carti. Admir ce faceti. Tema de doctorat a vizat conceptul de autenticitate si consecintele lui literare si dupa ce v-am descoperit, mi-ati parut din toate punctele de vedere cel mai autentic scriitor al nostru. A fost o revelatie pentru mine... De atunci citesc cu regularitate paginile de jurnal care ilustreaza in chip seducator autenticitatea, prin aceasta suprapunere a actului traiirii cu cel al scrierii, cu nuditatea sinceritatii atat de deranjanta pentru unii, prin spontaneitatea stilului etc. Am prezentat si la un alt colocviu la Balti, in toamna, un material despre diaristica dvs. si am fost atenta la reactii. A fost foarte bine primit, nici un fel de prejudecati, ba dimpotriva a provocat discutii literare foarte interesante.

Apoi am testat atitudinea unor oameni ai literelor din Tara, redirectionind materialul ce a aparut in Metaliteratura la revista Spatii culturale, Rimnicu Sarat, unei doamne (da, si de data acesta tot femeie), criticul literar, redactorul sef al evistei date, Valeria Manta Taicutu. Vreau sa va spun ca l-a publicat fara ezitare, am sa incerc sa va atasez revista cu articolul respectiv, ca sa va convingeti. Sunteți iubit si apreciat, Maestre!

Cu multa pretuire,

Diana Vrabie, conf.univ.dr.

Dacă ar fi lipsit “maestrul“ (fie: “Maestrul”), mi-ar fi fost mai cald, mai apropiat.

Și de la Impărăteasa Mâtelor (eu am botezat-o așa, ea nu a protestat) Mariana Pasincovschi:

“Iubite Domnule Paul Goma,

de o săptămână m-a țintuit o gripă rea la pat și, în ciuda încercărilor mele disperate de a continua analiza romanului ArtaRefugii, a trebuit să întrerup cercetarea. Întrerupere care, însă, a luat sfârșit deoarece deja mă simt mai bine, am reluat analiza și sper ca cel mult într-o săptămână să o finalizez, pentru a o putea vedea și dumneavoastră și chiar face observațiile necesare. După o săptămână zbuciumată, bucuria mea a fost imensă când am văzut postatate pe site autofilmările dumneavoastră. Ce bucurie și ce încântare pentru mine și pentru familia mea – un adevărat balsam sufletesc, mult mai eficient decât mulțimile de pastile pe care le-am luat. Și ce frumos ați vorbit despre noi, cu atâta dragoste și căldură! A mulțumi e, desigur, prea puțin pentru noi. Sunt sigură că și celelalte fete și doamne au avut același sentiment – Aliona Grati mi-a scris cu sufletul la gură să mă uit pe site! Mă bucur că, prin eforturi comune, am reușit să vă dăruim această mică bucurie pe care dumneavoastră ați amplificat-o, întorcându-ne-o, la fiecare, de șaptezeci de ori câte șapte.

Îmi pare rău și îmi cer scuze pentru că nu am fost foarte explicită în privința mea (și nici nu ați mai insistat – v-aș fi povestit „totului-tot”, cum atât de frumos scrieți dumneavoastră în carte, așteptând măcar un cuvânt de la moș Veniamin). Revenind la mine, trebuie să vă spun că nu fac naveta, stau în Suceava, în chirie, fiind în anul 3 la Doctorat, avându-l coordonator pe Dl. prof. Mircea A. Diaconu. De fapt, e deja al 12-lea an în Suceava, timp în care am trecut prin toate – internat, gazde, iar din 2007, an în care m-am căsătorit, am scăpat de teroarea gazdelor, mutându-mă cu soțul meu în chirie. Sunt născută pe 10 decembrie 1983 și am ales să rămân în Suceava deoarece starea sănătății nu mi-ar fi permis să fac naveta. Am făcut naveta în primul an de doctorat, când am lucrat la o Școală din Giurgești, Comuna Vulturești, din Județul Suceava. Pentru că nu aveam cetățenie română, chiar dacă am luat cea mai mare medie, a trebuit să mă mulțumesc cu ceea ce a rămas, adică satul respectiv, situat la vreo 45 de km de oraș, pe un deal, astfel încât 2 km trebuia să îi urc și să îi cobor în fiecare zi. Dezavantajele au fost mai multe decât avantajele – mai întâi sănătatea mea care se șubreziase cu totul și, la fel de important, lipsa de timp pentru a citi, a sta în bibliotecă. Așa că la finele anului școlar am renunțat la serviciu, rămânând doar cu studiul.

La Bălți merg destul de des (chiar săptămâna viitoare urmează să plec), am cunoscut-o și pe dna Vrabie – am înțeles chiar de la ea că ar fi fost în primul an de Universitate studentă la Suceava, după care s-a transferat la Bălți. În iarnă s-a organizat un Colocviu la Bălți, iar noi am făcut o analiză pe opera dumneavoastră, dna Vrabie spunându-mi, ceea ce mi-a rămas și acum în minte, că am prezentat ca un adevărat avocat al dumneavoastră. Probabil că așa a și fost căci, după ce am trecut prin câteva comisii foarte exigente la Suceava, în cadrul Școlii Doctorale, am înțeles că trebuie să fiu foarte încrezută și convingătoare pentru a putea reuși.

Ce să vă mai spun? M-am regăsit de multe ori în romanele dumnea-

voastră, nu mai zic de soțul meu, care s-a regăsit în „amintirile” legate de teologie...

Cam astea ar fi despre mine, plus faptul că mă trag dintr-o familie de deportați în Siberia – străbunica mea a fost originară din Satul Limbenii Vechi, din raionul Glodeni, dintr-o familie de intelectuali foarte bogați, „culaci”, trimiși în Siberia. Ea a reușit să se ascundă în pădure, dar a îndurat foarte multe, trebuind să lucreze în colhoz, iar cel care o crescuse – Gheorghe Cârnațal, i-a scris o scrisoare lui Stalin în care l-a rugat, ajuns în Siberia, să îi permită să învețe de doctor veterinar pentru a-și putea hrăni familia. Cu timpul, după mulți ani de zile, ei au reușit să se întoarcă în Republica Moldova. Fiind oameni milostivi și cu frică de Dumnezeu, înainte de deportare ei obișnuiau să împrumute mulți bani astfel încât, acum câțiva ani, unul dintre datornici se chinuia să moară spunând că îi este dator lui Gheorghe și că îi pare rău pentru că intenționat nu i-a restituit banii. Unii, însă, nu s-au mai întors...

Sper că nu v-am plictisit cu scrisoarea mea. Revenind la treabă, vă îmbrățișez cu drag, dorindu-vă multă sănătate dumneavoastră și familiei și mulțumindu-vă încă o dată pentru marea bucurie a autofilmărilor.

Cu respect,
Mariana Pasincovschi

Vineri 25 februarie 2011

Mai sunt patru zile din această lună. Nu mai am chef de înregistrări. Te pomenești că oi fi cam-foarte-obosit - maică.

Iată, acum, gândindu-mă la o eventuală autofilmare, găsesc... că nu mai găsesc ce să spun. Doar să repet ce am mai spus/scris. “Ca o placă stricată”, vorba Monicăi Lovinescu, draga de ea și Dumnezeu să o ierte pe-acolo pe unde va fi, că mult rău mi-a făcut... - la instigația telefonică a cuplului infernal Liiceanu-Adameșteanu.

*

Totuși am mai făcut înregistrări: un triptic de trei cărți: **Ostinato, Ușa..., Gherla** și încă unu: **Culoarea, Patimile..., Soldatul câinelui**. Filip a zis că nu sunt centrat... Abia acum află, băiatul tatii, acest defect de căpătâi al părintelui său?

Sâmbătă 26 februarie 2011

Azi am vorbit în pustiu despre: **Astra, Sabina, Bonifacia; Din Calidor, Arta refugii, Gardă inversă, Altina** (am impresia că am sărit peste ea), **Justa** și, în fine: **Roman intim**.

Sper că autofilmările de azi au fost mai puțin... rele decât cele de ieri.

*

Și Ghadafi ăsta: tot nu s-a sinucis, criminalul nebun.

*

Flori Bălănescu despre Paraschiv în *Cultura*:

Vasile Paraschiv – o conștiința de patrimoniu a românilor

duminică, 27 februarie 2011, în secțiunea *Cultura politica*

AUTOR: FLORI BALANESCU

“L-am cunoscut pe Vasile Paraschiv (3 aprilie 1928 – 4 februarie 2011) mai întâi din „Jurnalele“ lui Paul Goma și din corespondența cu scriitorul exilat la Paris. La începutul anilor 2000, l-am cunoscut pe viu, însoțit de doamna sa – Luiza, la simpoziioanele Asociației „15 noiembrie 1987 Brașov“. Ulterior, ne-am tot văzut pentru a lucra la memoriile sale, pe care le-am îngrijit la Curtea Veche.

În 1968, când a ieșit din Partidul Comunist și a început să se lupte pentru normalitate, nu mă nascusem. Până în 1977 – când împlinisem 8 ani –, avusesse deja serios de a face cu Securitatea și cu indiferența semenilor. Vasile Paraschiv nu face parte nici din amintirile mele legate de anii 1978 – vizita lui în Franța, 1979 – Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii din România sau de sfârșitul anilor 1970 și de anii 1980, când una-două era bătut, răpit, internat cu forța în azilele psihiatrice (chiar și în 1989, înainte de marea lovitură de stat, a fost internat la Voila-Câmpina). În 1983 am intrat la liceu, plecasem de acasă, unde tata asculta Europa Libera și Vocea Americii la un aparat de radio (cumpărat din prima obținută de mama de la protectorul nostru stat socialist, pentru că nascuse al treilea copil – adică pe mine). Asadar, mă rupsesem de mediul rural, oarecum liniștit, în care un om simplu – tata –, transforma pentru o vreme bucatăria într-un spațiu al speranței. Totuși, din perioada aceea îmi răzbat în memorie, mai mult afectivă, glasul Regelui Mihai, vocea inconfundabilă a Monicăi Lovinescu și, desigur, acordurile muzicale atât de reverberante ale Actualității Românești. Uneori poate fi interesantă legătura între lucruri aparent minore și diferite: cum un copil nedorit, venit pe lume sub obligativitatea Decretului nr. 770 din 1966, avea să aleagă să studieze comunismul peste douăzeci de ani, între altele, pentru că avusesse o copilărie destul de tristă și cu lipsuri. Dar, mai ales, pentru că tatăl i-a alimentat în permanență un spirit de revoltă interioară, de dreptate minimală într-un spațiu al nedreptății totale.

Detaliile autobiografice pot veni în sprijinul înțelegerii integrate unei epoci, iar în ce privește comunismul (românesc) și memoria lui avem totul de limpezit și de asumat.

Vasile Paraschiv este o particică puternică de lumină în această tablă rasă, o lumină cu atât mai importantă cu cât conformismul și amnezia au fost cultivate cu osârdie de cvasi-majoritatea românilor. Fie din comoditate pur și simplu, fie din proiect pseudocultural. Din oamenii supuși experimentului reeducării generalizate prin mutații psihoculturale, după 1945, îndeosebi după 1948, s-a născut generația mea – gata anesteziată împotriva normalității. Conformismul și amnezia se sprijină întotdeauna pe frica și lășitate, pe dorința meschină de a fi „în rândul lumii“ și chiar deasupra ei, cu orice pret. Sigur că acestea sunt, mai mult sau mai puțin, asertiuni cu caracter general. Pe care nu le-am putea formula dacă nu am avea și contraexemple de referință. Dar amnezia generației mele este una mostenită, aproape genetic, nu una

alimentata de noi insine, ci de parintii nostri.

Stiind câte sute de mii de oameni au avut de a face direct cu teroarea practicata de regimul comunist prin intermediul Securitatii, Militiei, Procuraturii etc., câti au ajuns in puscariile politice si in coloniile de munca fortata, câti au fost deportati, câti executati etc. etc. ne intrebam, pe buna dreptate, de ce s-a tocit atât de mult simtul de conservare al demnitatii individuale si nationale. De ce, având atâtea exemple de rezistenta adevarata, flacara memoriei colective a fost stinsa in cele din urma de alergatura bezmetica dupa supravietuirea biologica. De ce intelectualii nostri – adica acei oameni mai mult sau mai putin instruiti in scoli superioare, dar inzestrati de la bunul Dumnezeu cu minte si capacitate de discernamânt, chemati sa fie indrumatorii concetatenilor lor, nu si-au luat misiunea in serios. De ce aceasta discrepanta nefasta, adânca, jenanta, umilitoare, intre realitatea istorica-umana si scenariile postdecembriste ale unei asa-zise rezistente pe multiple paliere? O rezistenta de vorbe postfactum. Intelectualitatea noastra – cu exceptiile rare ce pot fi documentate –, s-a inghesuit la ascensiune profesionala, trai comod si onoruri. Inainte si dupa, la fel. Diferenta o constituie un comportament mai apasat interesat dupa 1989, si asta datorita unui mediu – sa-l numim politic –, in care a disparut frica de Securitate. Desi ne-am fi asteptat ca macar spaima de aflarea trecutului colaborationist in cazul unora sa mai separe apele, cât de cât. Daca rusine nu le-a fost niciodata! Insa, iata, decembrie 1989 a inlaturat acest impas: frica de Securitate, aceasta masinarie care a functionat din plin, in ciuda neajunsurilor sale. Si pe care Paul Goma a numit-o Raul Absolut. O spaima convertita pervers in (auto)cultul martiriului. Oricine poate ceda presiunilor, santajului, fricii. Toti suntem oameni. Insa nu mai are nicio scuza acela care a semnat pactul cu diavolul daca in continuare tace neincercând sa-si ispaseasca greselile prin recunoasterea lor.

Intrebarea subsecventa este: daca am avut o rezistenta atât de bine articulata cultural, social, religios – precum ne persuadeaza intelectualii nostri cei mai mediatizati –, cum de ne prezentam azi ca o multime dezintegrata de amnezici, de confuzi, de manipulabili? Si cum putem explica existenta uimitoare a unui om ca Vasile Paraschiv, fragilitatea razbatatoare a unei Doina Cornea, puterea unui Calciu-Dumitreasa, curajul unui Radu Filipescu (inchisi amândoi in anii 1980 in temuta inchisoare Aiud?) intr-un ocean tacut la suprafata, mocnind de frustrari in adânc? Ei de ce nu au „rezistat“ ca toata lumea româneasca, mai ales dupa strivirea Miscarii Goma, a revoltei minerilor din Valea Jiului, a SLOMR, mai târziu a revoltei muncitorilor de la Brasov? Acestea sunt intrebarile la care trebuie sa raspunda intelectualii nostri, pe intelesul românilor de toata speta.

Un exemplu „minor“ de confuzie semanata candid: Bedros Horasangian ii „atrage atentia“ lui Andrei Plesu „ca Nicu Steinhardt nu a avut hârtie si creion la mititica sa scrie acolo «Jurnalul fericirii», cum a afirmat senin domnia sa in dialogul televizat cu Gabriel Liiceanu, din emisiunea «50 de minute cu Plesu si Liiceanu» (TVR 1, duminica, 23 ianuarie). Poate am inteles noi gresit, sa zicem. Totusi, e bine de stiut ca l-a scris ulterior iesirii de la pârnaie, manuscrisul a fost confiscat de baietii cu ochi albastri si rescris apoi, din memorie, de acel fantast gânditor si monah român. (...) Nu de altceva, dar emisiunea de pe TVR 1 a patruns si acolo unde nu au ajuns si cartile lui N. Steinhardt“ 1. Am toata increderea ca Dl Horasangian nu fabuleaza intr-un text public. Recent, l-am vazut pe Dl Andrei Plesu la emisiunea de pe TVR Cultural realizata de criticul Daniel Cristea-Enache („Literatura

azi“), emisiune in care filozoful si eseistul a tinut un discurs, altfel, admirabil, despre cât de naivi, in eroare etc. sunt aceia care considera ca se putea rezista pe vremea comunismului, altfel decât... nerezistând sau altfel decât au facut-o domnia sa si grupul din care facea parte. Nu am retinut cuvintele, dar aceasta era ideea, in contextul grupului de la Paltinis. „Ochiul magic“ al Cronicarului de la „România literara“ le ridica celor „doi mari intelectuali români“ mingea la fileu: „Duminica seara, la ora de vârf, am avut placuta surpriza sa-i vedem si sa-i ascultam pe Andrei Plesu si Gabriel Liiceanu. A fost o incântare sa-i urmarim pe acesti doi mari intelectuali români dialogând despre speranta in dimensiunea ei mundana, dar si in cea spirituala, legata de nevazut. Iar aceasta Românie reprezentata de Plesu si Liiceanu, adusa pe ecranele televizoarelor, este o Românie normala, civilizata, plina de stralucire a mintii, o Românie in care se recunoaste si Cronicarul si multi asemenea lui, ce se simt ultragiati când asista la nesfârșita parada de non-valori/«vedete» pe care le promoveaza zi de zi televiziunile noastre“2. Nu, N. Steinhardt nu si-a „scris in puscarie «Jurnalul fericirii»“, carcera comunista nu a fost club de culturalizare. Eventual, de reeducare, dar Steinhardt nu a trecut pe acolo. In schimb, l-a trait direct pe Dumnezeu, la Jilava, unde s-a crestinat. Asa cum Vasile Paraschiv si-a trait deznadejdea, disperarea, chinurile, durerile fizice cauzate de batai etc. etc. – pe viu, nu perorând despre ele. Fara sa fi avut parte de o strângere tacuta si prieteneasca in brate, din care sa fi simtit ca nu e, totusi, singur. Asta propunea Andrei Plesu ca remediu pentru disperare: ajutor material sau, macar, o strângere in brate. Nu sfaturi si perle de incurajare.

Cât de absorbiti au fost românii, strânsi de pe la treburile lor, in vietile lor dirijate de „ratiunile“ crizei, chiar intr-o zi de duminica, de discutia pretioasa dintre cei doi intelectuali ar fi greu de spus. Literatului de la „România literara“, ascuns sub marca anonimatoare Cronicarul, ii pare ca ar fi vorba despre o „Românie normala, civilizata, plina de stralucire a mintii“. Noua, stiind ca mâine va fi inmormântat Vasile Paraschiv – un exemplu autentic de om normal, dar considerat pe la colturi de catre intelighenti un soi de nebun –, ne pare un teatru de fite. Discrepanta e cu atât mai vizibila cu cât Paraschiv, prezent printre „numeroase personalitati“ la ceremonia de decernare a „inaltelor“ distinctii de catre presedintele Traian Basescu, a fost singurul care a refuzat „Steaua României“. Ceea ce nu au facut actorii Radu Beligan, Gheorghe Dinica, Marin Moraru, poeta Ana Blandiana, istoricii Serban Papacostea (fost detinut politic) si Andrei Pippidi, criticul Nicolae Manolescu sau regizorul Lucian Pintilie. Au fost tare rusinati si peste poate de uimiti (imi amintesc imaginile vazute la televizor). Le era rusine de rusinea lui Vasile Paraschiv, cum spune poporul... Schimbând perspectiva, singurul netitrat din sala de festivitati de la Cotroceni le-a tras o palma usturatoare, atât inaltilor oameni de cultura, cât si presedintelui communist, transformat peste noapte in cavalerul dreptatii anticomuniste. Semn ca vanitatea si competentele profesionale nu tin loc de statura morala. Lui Paraschiv nu i-a fost nici rusine si nici frica sa fie considerat nebun (zeci de ani pâna in 1989) si dupa, mai ales dupa acest moment antologic petrecut la 1 decembrie 2008, de Ziua nationala a României. Dupa cum nu i-a fost când a facut atâtea drumuri la Bucuresti, uneori insotit de fetita lui – Maria-Luiza, pentru a semna Scrisoarea Goma, in 1977, dar si pentru a se interesa de soarta familiei Goma, care era asediata de Securitate. In timp ce scriitorii si intelectualii se dadeau la fund, ca nu cumva sa fie asociati cu Paul Goma, unii dintre ei colportând dezinformari plasate de Securitate. Nu i-a fost nici in 1978:

„La 30 aprilie 1978 pe când ma întorceam acasa cu trenul de la Paris, la granița Curtici am fost dat jos cu forța de către organele Ministerului de Interne și urcat tot cu forța în altul, care mergea în sens invers, spre Viena. Așa am fost eu, cetățean român, expulzat și dat afară din România, de către activiștii statului și partidului din Ministerul de Interne, în mod abuziv, fără nici un temei legal, fără nici o explicație, fără bilet de tren, fără bani în buzunar, fără adapost și fără mijloace de existență, pentru motivul că am vorbit liber și am spus adevărul la Paris“. Ar fi potrivit să ne amintim ce faceau intelectualii care „scapau“ în excursii în Europa occidentală...

Deși era bolnav de grija celor trei copii, a soției, a soacrei vârstnice, Vasile Paraschiv nu a dat înapoi niciodată, normalitatea lui a fost mai puternică. Esența umanității lui, pentru care, în țara orbilor, a ajuns la balamuc de atâtea ori, a învins. De fiecare dată a ieșit și mai hotărât să nu cedeze, în ciuda Partidului și Securității, tocmai pentru că nu era nebun. Iar familia lui l-a iubit și l-a susținut necondiționat.

Vasile Paraschiv, chiar tremurând de frică, nu s-a temut niciodată și nu i-a fost rusine niciodată. Până în clipa în care a murit. Normalitatea lui rămâne întreaga și fără onorurile statului român, pentru că el constituie o conștiință de patrimoniu a noastră. Este valabil pentru toți aceia, puțini, care privesc vremurile de sus, și nu sub povara lor.

Fie-i tarâna usoară, Dumnezeu să-l odihnească, în sfârșit!

7 februarie 2011

Domnule! Această femeie *este* doi-trei-bărbați ca normalitate. Să ne trăiască!

*

Mihai Gheorghe, în *Obs. Cult.*:

„Cine i-a împiedicat pe intelectualii români să urmeze lecția poloneză sau lecția cehoslovacă? Despre Jan Patočka, strălucit elev al lui Husserl, Fink și Heidegger, mort în urma unui interogatoriu al Securității cehoslovace, nu se vorbește în cultura română. Paul Goma a rămas, în bună măsură, o experiență singulară, o experiență-limită. Nimeni n-a pariat pe revoltă sau măcar pe refuz, toți cei care credeau că opera lor este sublimă sau nemuritoare au tăcut și au publicat. Cred că aici vorba lui Maiorescu este binevenită, „nu rezistă celula“, revolta, refuzul servituții nu este în datele genetice ale multora dintre noi, avem, dimpotrivă, înscrisă gros lașitatea, comerțul ignar cu toate stăpînirile, refuzul net al demnității, acomodarea cu orice, cu oricine.”

*

Paul Cernat. *Obs. cult.* despre cartea Ancăi Hațiegan
**Cărțile omului dublu. Teatralitate și roman în
regimul comunist**

„Anca Hațiegan se simte cu adevărat în elementul ei atunci când trece la literatură și, mai ales, la analizele de romane. Grosul „aplicativ“ al volumului, circa 200 de pagini, este ocupat de capitole cvasimonografice despre cărți-reper de Andrei Platonov, Marin Preda, Paul Goma, Norman Manea, Tadeusz Konwicki, Eugen Uricaru, Dana Dumitriu, Milan Kundera, Christa Wolf, Gabriela Adameșteanu sau Petre Sălcudeanu, după ce, în capitolul

despre „Teatralizarea epicului în comunism“, „prinsese“, cu acuitate, în ițele analizei, romanele unor Mihail Bulgakov, Constantin Toiu, Alexandru Ivăsiuc, Bujor Nedelcovici, Augustin Buzura sau Mircea Nedelciu. Aici se află reușita majoră a autoarei, și ea provine, mai ales, din adaptarea inteligentă, flexibilă, nuanțată a instrumentarului teoretic la „diferența specifică“ a fiecărei scrieri, la concretetea umană și complexitatea narativă a operelor analizate. O „diferență“ care nu privește doar operele, ci și contextele apariției lor, corespunzătoare atât fazelor sistemului comunist (dogmatism extrem, relaxare liberalizantă, închidere ș.a.), cât și variantelor „naționale“ ale acestuia. Căci, după cum se vede, Anca Hațiegan amestecă oportunități românești și străine, i.e. central și est-europene.

(...) Sigur, se poate obiecta oricât asupra selecției, a eșantionului (de ce nu și alte titluri, cel puțin la fel de relevante?), așa cum s-ar putea obiecta faptul că unele romane discutate ale lui Goma au fost scrise și publicate în exil, în afara contractului de lectură dintre autor, cititor și cenzura politică. De ce nu și romanele lui Nicolae Breban sau Mircea Eliade? [*pot fi comparate cărțile scrise în exil de Eliade și de Goma cu cele scrise - adevărat, la Paris - de navetistul Breban? - întrebarea mea, adresată informatului Paul Cernat, P.G.*] Dar modelul e „operațional“ și se cuvine extins cu alte ocazii. Anca Hațiegan are o bună priză la text, iar analizele sale meticuloase, scormonitoarele identifică precis „modelele“ mentale și culturale din țesutul viu al romanelor, evaluînd, după caz, porțiunile valide, precum și pe cele necrozate de presiunea tezismului ideologic oficial. În aceste pagini, ea reușește, pornind de la formele literare, o imersiune reușită în psihologia specifică a creatorilor, urmărind pas cu pas strategiile acestora în relație cu strategiile Sistemului. Foarte incitante sînt observațiile sale referitoare la evitarea introspecției în majoritatea romanelor epocii sau cele despre apelul la formule manieriste ori baroce ca procedee „oblice“ de abatere de la linia partidului și de la canonul „realist“ și „clasic“ reprogramat de socialism. Întrebarea – retorică, firește – este dacă nu cumva manierismul, barocul, parabolicul și esopicul păstrau, totuși, o referință „realistă“ mai tare, mai autentică decît cea oficială (cu trimitere piezișă la o „realitate“ istorică, socială și politică interzisă, eretică, subversivă). Nu cumva asistăm, azi, la o răzbunare/întoarcere a realismului ocultat de atunci? Ceea ce trimite la a ne întreba, neretic, în ce măsură „fugile“ sau „eschivele“ din calea tăvălugului totalitar au produs aberații și anomalii (psihologice sau estetice) sau, dimpotrivă, reușite autentice în planul soluțiilor existențiale sau literare”.

*

Experiența berlineză a Norei Iuga

Nora Iuga - **Berlinul meu e un monolog** Autor: Iulia DONDORICI

“(...) Le povestesc de frigul din dormitor în noaptea de decembrie 1989, 5°, și noi, Nino și cu mine, îmbrăcați ca pentru serviciu, în pantaloni de stofă, cu cojoace matlasate, căciuli de lînă și mănuși, îmbrăcați sub plapumă. (...) Cum, tu chiar ai vorbit cu Goma, cînd ei s-au ascuns cu toții, tu chiar ai avut interdicție de publicare, tu chiar ai fost dată afară din serviciu de atîtea ori, atunci de ce nu le-ai spus că ai fost disidentă, că te-au agresat...și ți s-a părut mai interesant că în timpul basmalelor purtai pălării. Mi se face rușine. Ce să fac eu acum, ce Securitate mă anchetează, jocul cui îl fac? N-am știut niciodată că am fost disidentă, cum n-am știut niciodată că am fost violată cu degetul de vărul meu cînd aveam zece ani... Astfel, ruptura personală de unii membrii ai grupului bănațean, printre care de fostul ei traducător

Ernest Wichner, pare să fie dublată, dacă nu și prilejuită de această diferență de discurs și de atitudine față de actul literar și de receptarea lui.(...)

*

Istoria Șoahului în România Răspuns la alegațiile lui Liviu Rotman

Obs. cult. Autor: Carol IANCU

“În numărul 561 al Observatorului cultural, a apărut articolul „Un contramodel de abordare a Holocaustului“, consacrat ultimei mele cărți: Alexandru Șafran și Șoahul neterminat în România. Culegere de documente, București, Editura Hasefer, 2010, 576 p. Obiectivul recenziei lui Liviu Rotman (L.R.) este discreditarea rolului istoric jucat de șef-rabinul Alexandru Șafran în timpul celui de-al doilea război mondial și, în același timp, afectarea reputației mele de istoric. Este vorba despre o voință tenace de denigrare, din partea cuiva care nu a produs nici un studiu privind perioada anilor 1940-1944 și a cărui „muncă“ actuală constă în a suscita o polemică falsă pentru a face să se vorbească despre el. Îmi propun să răspund alegațiilor lui Rotman.”

Au ajuns să se încaiere între ei. «Încurcă-i, drace!», vorba tatei.

*

Vulgaritatea lui Dinu Patriciu

Autor: Ovidiu ȘIMONCA

“Ca angajat al unei publicații, m-aș simți inconfortabil ca patronul să-mi ironizeze, într-un text din gazeta pe care o patronează, un prieten vechi și drag. Dacă patronul procedează astfel, pot să am, ca angajat, două variante: fie să-mi dau demisia, apărînd și prețuind prietenia față de amic, fie să merg mai departe, melancolic, îngîndurat, sastisit.

Nu știu ce este în sufletul lui Andrei Pleșu, după ce patronul holdingului Adevărul, Dinu Patriciu, a scris un articol în care a fost grobian cu Gabriel Liiceanu (adăugăm că Andrei Pleșu nu este doar un colaborator constant al ziarului Adevărul, ci și că Dilema veche face parte din trustul Adevărul). Dinu Patriciu a semnat un articol intitulat „Turma și iertarea“. Un articol în care plutește, și nu mă feresc de cuvinte, o bătălie mustind de trufie, în care critica lasă locul injuriei. Vom cita acel fragment din textul lui Dinu Patriciu: „Există oameni care fac istorie și oameni peste care trece istoria. Adam Michnik face parte dintre cei dintîi. De aceea poate să ierte, deși a trecut prin atîția ani de închisoare politică. În sala arhiplină a Ateneului Român l-am ascultat la începutul săptămîinii într-o scilipitoare discuție cu Andrei Pleșu. Din sală, cineva, un intelectual care se considera de elită, sub pretextul unei întrebări, a încercat să se arate pe sine. Se declara uimit că Herta Müller îl credea trădător pentru că prin scrisul său nu se luptase cu sistemul ca anti-comunist ce se presupunea a fi, iar acum se simțea acuzat că ar fi procuror, pentru că în 1990 le ceruse celor care se făceau vinovați de colaboraționism să stea o vreme deoparte. Adam Michnik i-a demonstrat cu adînc bun-simț că nu există vini colective. Fiecare plătește pentru greșelile lui. Regimurile extremiste au pedepsit în grup pentru simpla apartenență. Din respect pentru scrierile preopinentului, Michnik a admis că nu e chiar bolșevic. «E doar menșevic». Deși se sculase ca și coada vacii, verticală uneori, filosofeanul s-a scurs moale și s-a împrăștiat pe scaunul lui. Dacă tăcea, filosof rămînea în ochii celor de față. E o rușine să fii deștept și totuși oportunist. Acum 2.000

de ani l-ar fi lăudat pe băiatul cu focul sau pe cel care și-a făcut calul senator. Astăzi laudă scroafa cu aptitudini de a se cățăra în copac“.

Să scrii despre Gabriel Liiceanu că ar fi „filosofeanul“ și să-l compari cu o balegă („deși se sculase ca și coada vacii, verticală uneori, filosofeanul s-a scurs moale și s-a împrăștiat pe scaunul lui“) este inadmisibil. Nu cred că poziția de patron al unui holding îți dă dreptul să scrii în felul acesta. Dimpotrivă, dacă are ambiții editorialistice, patronul unui trust de presă cred că ar trebui să fie un model de jurnalism echilibrat, fără bășcălii ieftine și fără acuze vulgare. Din păcate, la noi, în România, se suprapune prea des comportamentul unui patron de presă pe o purtare abuzivă, de tipul „eu, în ziarul meu, fac ce vreau“. Acest mod de a face jurnalism, în care patronul este deasupra unor norme jurnalistice, dar și deasupra bunului-simț, n-ar trebui să mai existe în România.

Personal, mă declar dezamăgit de faptul că Dinu Patriciu confundă critica cu injuria, deturnând probleme vitale (comportamentul intelectualilor față de Putere, ieri și azi) către grosolăni. I se pot face destule reproșuri lui Gabriel Liiceanu, inclusiv cele legate de insistența acestuia în a tot invoca faptul că în comunism „nu și-a prostituat cuvintele“. La emisiunea de duminică, de la TVR, din 20 februarie, Gabriel Liiceanu mărturisea că se „enervează“ când i se amintește de „lașitățile“ intelectualilor sub comunism. Temperându-și furia, Gabriel Liiceanu ar trebui să admită că, în vremea comunismului, au fost oameni mai curajoși ca el, oameni care au contestat fățiș regimul. Nu e așa de complicat să accepți că n-ai fost ca Paul Goma, ca Doina Cornea, ca Radu Filipescu, ca Vasile Paraschiv, ca Dorin Tudoran sau ca Adam Michnik. Iar pentru vremurile de azi, de când a început criza și de când salariile bugetarilor au fost secerate cu 25%, *i se poate reproșa lui Gabriel Liiceanu faptul că n-a scos o vorbă, că a îngînat prin tăcere măsurile acestui guvern, că n-a spus nimic în apărarea profesorilor și a medicilor, extrem de loviți de criză, sufocați de cheltuieli familiale și de datorii.* (subl. mea, P.G.) În toată această vreme, când România are imense probleme, se desfășoară spectacolul hilar al proslăvirii Elenei Udrea (oare ce competențe ministeriale are totuși această doamnă?) și cel al unei inadecvate așezări în lumea europeană (la nivelul diplomației, sîntem țifnoși cu Germania și Franța...) despre care intelectualii au dreptul și datoria să se pronunțe.

Prin urmare, Gabriel Liiceanu poate fi criticat pentru pozițiile publice. Numai că este o diferență între critică și injurie. Dinu Patriciu s-a asemănat atît de mult cu acei „moguli“ pe care o anumită parte a intelectualității nu are ochi să-i vadă... Dinu Patriciu a fost mojic cu Gabriel Liiceanu. Limbajul lui Dinu Patriciu nu făcea parte dintr-o dispută de idei onestă și argumentată. Era vulgaritate pentru deliciul galeriei”.

Comentarii

liiceanu

Marinescu Irina - Sambata, 26 Februarie 2011, 21:59

Poate Dinu Patriciu a exagerat în limbaj, dar nu în sens. Liiceanu este un oportunist, a scris în favoarea regimului comunist (a se vedea introducerea de la Tragicul. O fenomenologie a limitei și depășirii). despartire imposibila!

Alcazar - Sambata, 26 Februarie 2011, 22:15

Un text foarte bun! Cer inasa circumstante atenuate pentru Dinu Patriciu. La atata infatuare si vacuitate cate salasluiesc in Gabriel Liiceanu, grosolania bogatasului roman mi se pare, totusi, indreptatita cel putin pana la un punct. Avand in vedere tinuta etica a "boierilor mintii", pariez ca Andrei Plesu nu se va desparti de Dinu Patriciu de dragul bunului sau prieten. uneori...

dece c - Duminica, 27 Februarie 2011, 13:49

este nevoie ca printr-un limbaj grosier, si chiar printr-o injuratura lata, sa fie taxat comportamentul duplicitar, dorinta de parvenire, oportunistul impins la extrem si fasoanele intelectuale ale unor "unici" detinatori ai adevarului. Din pacate, A.P. si G.L. fac parte din categoria pentru care gasirea de vini colective motiveaza spiritul de gashca ce confera corului vocal al oportunistilor "merite colective".

Luni 28 februarie 2011

Azi fiind ultima zi de iarnă, după calendarul meu potrivit după Ora Basarabiei, asemănător cu ceasurile (de mână, de buzunar, de perete, etc) ale evreilor fanatici, în general basarabeni : Răutu-Oighenstein, Tismăneanu-Tisminetchi, Moraru-Iulea Shafran-, Chișinevschi-Roitman, Nicolski-Boris Grünberg, Ofelia Manole, Anuța Toma, Ilka Wassermann etc etc etc, - ceasuri care arătau nesmintit Ora Moscovei - urmez fraza: observînd că la Chișinău, ieri, au fost minus 6 grade, azi minus 7 - mă înfior de frig și tremur vizibil, ca mama când voia să arate, la clasă, frigul de afară (și din Siberia, unde îl bănuia pe tata - chiar dacă îi făcuse mormânt cu cruce în curtea bisericii din sat)...

Astă-noaptea mi-a fost, nu doar udă - patru bluze, patru fețe de pernă - dar și bolnavă: am răcit (ce-mi mai lipsea!), iar colac peste pupăză, spre zori, când credeam că mi-am găsit în sfârșit, ceasul de odihnă, m-a fulgerat în pulpa dreaptă un afurisit de cârcel - cercelu' mă-sii sale proprii și personale!

De la o vreme, cu Ana, în "discuții", ne întreconsolăm copilărește: «Nu-mi mai dai jucăria promisă? Nici n-o mai vreau, țineți-o, fă borș din ea!» - și ne (între)oblojim.

Chiar așa, ne continuăm, de astă dat individual, în colțul fiecăruia: ce ne-am fi făcut pe o astfel de vreme, la Chișinău? În primul rând: ne-ar fi fost frig-frig-frig, iar noi, slăbiți, obișnuiți de peste treizeci de ani cu un climat mult mai clement, am fi suferit; apoi - și asta ne-ar fi ucis: constatînd cum merg trebile în țara noastră, Basarabia, conflicte care depășesc mult, în vulgaritate țigănistele băsesco-udrești dupe Dâmbovița, iar prin ferocitatea egoismului sălbatic al celor aleși depășind încăierările între câinii maidanezi din Chișinău, "împărțindu-și" hălcile de ceva, fără nici un gând măcar la nefericiții de alături, oamenii care i-au ales în speranță că, în sfârșit, cineva de-ai lor le va face dreptate - și le va da oleacă de pâne. Am fi suferit atroce constatînd "fenomenul Plahotniuc", individul despre care toată lumea știe ce afaceri murdare învârtise până mai ieri, printre care nobila ocupațiune de vindere a femeilor moldovene "pe piața" turcească și cipriotă. Asta, nu altul a fost pus în moțul unei importante și impozante funcții în stat! - de către cine? De vreo bestie de rus ocupant? Da

de unde! Ce, noi între noi nu ne putem bate cuie-n talpă, ba chiar trage singuri în țeapă - însă pornind de la gură, nu de la cur? Bine, bine, eu am simțit făcătura partidului democrat (intenționat l-am scris cu minuscule), unde șef este inenarabilul Diacov, analfabet cu diplomă, care nu cunoaște “subtilitățile”, nici măcar regulile elementare ale limbii române, limbă de stat în Republica Moldova, crezând că pluralul de la “cap” face: “capuri”! - acesta fiind patronul și al lui Lupu, târătura de doi metri (nu înălțime, ci adâncime) umblînd cu plecăciunile și la Moscova și la Strasbourg, poate-poate îi va “chica” ceva, o firimitură de putere...

Putere, la Chișinău... Poate un loc-în-spațiu (nici măcar așezat pe scaun), de unde să poată înșfăca tot ce nu este bătut în cuie. Cât despre Filat - nu mai vorbesc. Înainte de a ști ce “ieducație” promise la armată, în formațiile de NKVD, bănuisem ce hram poartă - după privire: priviți, oameni buni privirea lui Filat! Și jurați cu mâna pe inimă că ipochimenul are măcar un strop - de leac! - de cinste, de omenie, de spirit de dreptate - pentru concetățenii lui, basarabeni care crapă de frig, crapă de foame, în timp ce se desvârșește crăparea (sic!) familiilor lor din pricina sărăciei întreținută și de ei, “ai noștrii” Lupu-Ghimpu - și bineînțeles, el Filat, omul cu privire de bufniță, traducătorul umil în rusește, în parlament, pentru minoritatea rusească, obicei de rob fără leac - dar visînd ardent să devină el nacealnik de robi, să nu-l lase doar pe batiușka Voronin să exercite această înnobilitoare-bolșevicește profesie.

*

Despre Liviu Librescu am mai scris, imediat după moartea lui tragică, mi-am exprimat nedumeriri, am formulat chiar negații, atacîndu-l pe fiul său Joe cel care dăduse informații fantezisto-calomnioase, în stilul “R. Ioanid”, Oișteanu, Shafir, Wiesel și echipa.

Iată ce aflu acum, de pe un blog al lui Petru Clej:

Liviu Librescu – vărul meu – un erou al românilor, evreilor și americanilor de Emil Simiu

“Tatal lui Liviu, Izidor, avocat, a fost exclus din barou in 1940 si, dupa cum mi-a relatat verisoara noastra Livia, in 1941 a fost deportat in Transnistria. *Liviu si mama lui au gasit refugiu in cadrul familiei, la Focsani, unde au suferit mari privatiuni.*(subl mea, P.G. - *deci nu fusesera internati in “lagarul de la Focșani”*). *Ca majoritatea evreilor regatani, au scapat de consecintele cele mai grave ale politicii antisemite a statului roman,* (subl.meu, P.G.- *deci nu fusese deportat in “Transnistria, Auschwitzul românesc” după informațiile aceluiași Joe, fiul lui Librescu, reproduse în presa anglosaxonă*) moderata într-o anumita masura dupa infrangerea nazistilor la

Stalingrad, cand autoritatile romane au inceput sa caute o cale pentru a iesi din alianta cu Hitler. Lovitura de stat a Regelui Mihai dela 23 August 1944 a deschis o era de libertati si sperante. Tatal lui Liviu a devenit activ in politica, fiind membru al Partidului National Liberal al lui Gheorghe Tatarascu. Dar situatia politica s-a deteriorat rapid, comunistii au preluat efectiv puterea, si numai talentul lui stralucit i-a ingaduit lui Liviu sa-si continue studiile care ii fusesera periclitare de "originea sociala nesanoasa," formula care-i desemna pe copiii din clasele mijlocii sau prospere.(...)

Ca urmare a unei scurte perioade de relaxare politica, i s-a acordat Premiul Traian Vuia al Academiei Romane. Dar conditiile de viata sub regimul Ceausescu au devenit intolerabile si a emigrat cu familia in Israel, dupa ce a avut de suferit obisnuitele masuri represive ce se luau atunci impotriva majoritatii evreilor ce solicitau viza de iesire.(...)

Liviu a devenit profesor la Universitatea Tel Aviv si dupa cativa ani a acceptat un post la Virginia Tech (...)

Inteligent si tolerant, Liviu a fost mai mult decat un savant de clasa mondiala. Il pasionau literatura si istoria, si era iubitor si cunoscator de muzica clasica. A fost co-semnatar al apelului adresat Institutiei "Yad Vashem", care a dus la acordarea in 1993 a titlului de Dreapta intre Popoare Reginei Mama Elena. (...)"

N.Red. Acest articol al inginerului Emil Simiu, care trăiește și lucrează la Washington DC, a fost publicat inițial în publicația ISRO-Press, editată de Uli Vălușeanu <http://www.isro-press.net/Portal/>, în aprilie 2007, în urma uciderii lui Liviu Librescu de studentul care a masacrat zeci de persoane în campusul Universității Virginia Tech. Liviu Librescu a salvat, prin sacrificiul vieții sale, viețile mai multor studenți care au putut să fugă de ucigașul maniac. Publicăm acest articol pentru a contribui la păstrarea memoriei acestui om modest, dar excepțional, să fie păstrată, *în vremuri în care criminali genocidari sunt ridicați în slăvi în România, chiar dacă nu oficial. (această "precizare" aparține Redactorului șef Clej, cel care nu amintește de minciunile, de afabulațiile holocaustizatoare ale fiului - n. m. P.G.).*

M A R T I E

Martți 1 Martie 2011

Minus 8 grade la Chișinău.

Dădusem peste acest "reportaj" ieri, însă fiind prins cu încheierea lunii, nu l-am capturat. Azi dimineață am p'ous laba pă iel - citat din tetea clanului 'lfabetizat: Pleșiță. Merită a fi citate fragmente consistente, fiindcă este vorba, nu ca până acum, de autocăcănizarea 'telectualilor românăchești, dar și de, scuzați, pardon, bonsoar, de țigănizarea lor.

"Vanghelie, la 43 de ani: **"Eu nu îmbătrânesc, sunt în rebranduire"**.

VEZI cu cine petrece edilul de ziua sa Autor: Florin Ciornei

"Poetul Mircea Dinescu a gătit bucatele servite la masa lui Marian Vanghelie care serbează azi împlinirea a 43 de ani.

Marian Vanghelie, alături de Ion Iliescu și Gheorghe Nichita

E petrecere mare azi în PSD. Marian Vanghelie împlinește 43 de ani. Vicepreședintele PSD își sărbătorește ziua în restaurantul Taverna Sârbului, deținut de Marius Tucă. "Eu nu îmbătrânesc, acum sunt în rebranduire și în schimbare de look", a mărturisit edilul la petrecerea sa, unde au ajuns mai bine de 400 de invitați.

Printre aceștia, pe lângă oameni politici, se află și patroni media (**Dan Diaconescu**) și moderatori TV precum **Victor Ciutacu** și **Mihai Gâdea**. "Va fi așa, între prieteni. Vor veni oameni de la grupurile parlamentare ale PSD, jurnaliști din toate zonele vor fi. *Sponsorul gastronomic este Mircea Dinescu care va pregăti ceva special*", a declarat Vanghelie pentru EVZ. (sublinierile îmi aparțin, P.G.)

Vanghelie încearcă să-și impresioneze invitații printr-o surpriză gastronomică. La masă se vor servi *bucate alese și preparate de bucătarul Mircea Dinescu. Poetul s-a oferit personal [cum altfel?, deși Dinescu Mircea, carne d-a lor, este în stare să se ofere și impersonal - n.m. P.G.] să gătească ceva special pentru Marian Vanghelie și oaspeții săi.*

Iliescu, la petrecere

Printre cei care au ajuns la restaurantul unde are loc aniversarea lui Marian Vanghelie se numără fostul președinte al României, **Ion Iliescu**, jurnalistul **Emil Hurezeanu**, **Ion Stan** (președintele PSD Dmabovița), **Rodica Nassar** (vicepreședinte PSD), **Lavinia Șandru**, **Robert Negoită** (vicepreședinte PSD), **Nicu Bănicioiu**, liderul grupului PSD din Senat sau deputații PSD **Georgian Pop**, **Aura Vasile** și **Mihai Tudose**.

Consilierul de imagine externă al primarului sectorului 5, **Cozmin Gușă**, este la masă cu Mircea Dinescu. La o altă masă stau liderii sindical **Bogdan Hossu** și **Marius Petcu**.

În urmă cu puțin timp, au ajuns la petrecerea primarului de la 5 și vicepreședinții PSD **Dan Nica**, **Constantin Niță** și **Ion Chelaru**, omul de televiziune **Stelian Tănase**, președintele LPF **Mitică Dragomir**, primarul

Gheorghe Nichita, cântărețul **Marcel Pavel**, dar și **Eugen Simion**, *critic literar și fost președinte al Academiei Române*. (...) Și președintele Senatului **Mircea Geoană** s-a numărat printre cei veniți să îl felicite pe Marian Vanghelie. (...) El a părăsit locația [să fi fost intenția jurnalistului, sau o scăpare : crâșma lu' Tucă a devenit "locație"! - n.m. P.G.] la scurt timp, spunând că mâine urmează să plece într-o deplasare la Istanbul.

Un invitat surpriză este **Miron Mitrea**, care a venit însoțit de nevasta sa **Manuela Mitrea**. **Viorel Hrebenciuc** a ajuns spre finalul distracției.

Ce a gătit Dinescu

"Am pregătit pentru invitați purceluș de lapte la proțap, pastramă de găscă, slănină afumată, caltaboș și fasole bătută, după o rețetă specială. Aici se va servi numai vinul meu de la Cetate. *Vreau sa îmi fac reclama pentru că o să îmi deschid un restaurant în București*. O să am și o emisiune, «Politică și delicatețuri», la Realitatea TV", ne-a declarat Mircea Dinescu.

La final, oaspeții se vor înfrupta cu un tort personalizat cu poza lui Marian Vanghelie, pe care scrie "Împreună vom învinge! La mulți ani!"

Tablouri, sticle de băutură două volume de dicționare ilustrate, un dicționar englez-român, icoane - acestea sunt doar câteva dintre cadourile pe care le-a primit Vanghelie. Ciutacu i-a adus cadou colecția de cărți a Jurnalului Național.

Daniel Marian Vanghelie s-a născut pe 28 februarie 1968, în București. Acesta este căsătorit Charlotte, cu care are un fiu, Alexandru. Vanghelie ocupă funcția de primar al sectorului 5 al municipiului București din anul 2000, fiind deja la al treilea mandat".

Comentarii

1 martie, 00:34. accizatu

S-a strans toata floarea cea vestita a hotilor, a banditilor a mafiotilor din Romania in frunte cu calaul principal ,pentru a sarbatori un analfabet ,un retardat mintal care nu stiu cum a ajuns in politica! Sper din toata inima ca acest "bucatar" de seamana (o alta lepra antiromaneasca) sa le pregateasca mesenilor un meniu cu mult rozinex si verde de paris! Pofita buna!!

1 martie, 00:15. noel

Traiasca TIGANIADA COMUNISTA A p.s.d-ului.

P.S. Cind ma gandesc ca ACEASTA TIGANIADA VREA SA CONDUCA ROMANIA..MI SE SCOALA PARUL IN CAP.

Romnii fiti DOBITOCI si votati cu TIGANIADA ---psd (cu al sau lider MONDOLOIDUL-PROCUROR DE OPERETA)

1 răspuns, 9 voturi

28 februarie, 23:58. daniel c

trist dar adevarat. Si cand te gandesti ca este doar aniversarea unei zile de nastere. Cand iarasi te gandesti ca multi abia isi permit sa petreaca in familie un asemenea eveniment, altii, asa zisi social democrati, isi permit sa petreaca un asemenea eveniment impreuna cu alti 400 de invitati, si daca e sa facem un calcul asa usurel, sa cheltuiasca minimul 10 000 € daca 20 000€. Intrebare: de unde dracu au banii astea ca parca e criza nu? Si la urma urmei Vanghelie e doar un primar.

28 februarie, 22:56. vax

"Eu nu îmbătrânesc, sunt în rebranduire"

inainte : marean gitano - un kkat psd-ist

dupa rebranduire:gitano marean - acelasi kkat psd-ist

28 februarie, 22:45. Ghica

Cine se aseamana s-aduna !

Numai puscariabili unul si unul , un tribunal serios ar putea aplica toate articolele din codul penal cu 10 % la suta din invitati .

Mare chef in stil tribal tigano-roman.

Si Dinescu asta din oropsitul care a fost al regimului comunist a ajuns sa le fie sluga la masa? se vede ca nu-l deranjeaza compania stalinistilor. Si de cand e asa de faimos ca bucatar ? a facut o slanina afumata , a facut niste jumari si-o ciorba de fasole cu urzici pisate de caini si-a devenit mare etalon a bucatariei traditionale ?
sa fie de capul lor petrecerea lor de fomisti imbogatiti peste noapte .

28 februarie, 21:45. lumina

Ciutacu, Gadea, Negoita, Iliescu,etc..... nicio surpriza!

Dar ce cauta un Emil Hurezeanu, un Stelian Tanase,un Eugen Simion?

Asta e,noroc ca mai sunt zile de nastere cand „preteniile” ies ca mazga pe mlastina,la supra-fata, Ce rusine domnilor. Sa ne asteptam ca intr-o zi cu soare dl Marean Vanghelie sa devina membru al Academiei Romane!? Bineinteles,nu innainte ca acesta sa absolve cu magna si laude facultatea si doctoratul la univerversitatea de renume mondial Spiru Haret!

28 februarie, 21:08. mi-e foame de-o ciorba de burta

E trist ca un semianalfabet precum Vanghelie face prima pagina. E si mai trist ca are invitati precum Eugen Simion iar Dinescu ii "pregateste o surpriza culinara". Curat Kafka. Romania ... jenant. Au dreptate francezii: Tzara de Tzigani.”

*

La autofilmarea “Utopia utopică”, afisată de Brega pe Curajnet, un ”cititor” semnînd «Anton» nu se preocupă de subiect (“Biblioteca”), acesta nu-l interesează, decât în treacăt, afirmînd că el mă susține : «Ia, încă o bibliotecă!», și trece urginte la prabliema lui: mă roagă să...

Anton spune: martie 1, 2011 la 01:17

Domnule Paul Goma, rolul informarii corecte este crucial si va sustin cand vorbiti de crearea unor biblioteci adecvate in Basarabia.

Dar chiar inainte de asta cred ca macar in conditiile actuale trebuie ca oamenii sa fie documentati pe cat posibil din surse corecte.

Intrucat stiu cum ati fost urmarit si provocat de Securitate, cu acel baiat din orfelinat care a vrut sa intre in apartamentul dvs si sa pretinda ca l-ati violat, dupa care, cand nu a reusit, a dat cu capul de pereti(!!!) pe scari, eu v-as ruga sa va implicati si dvs personal in explicarea orientarii sexuale si a urii dedisimulate existente in RM contra homosexualilor.

Sper ca nu va cer mult!

Ba da,“Antoane”, îmi ceri prea mult. Fiindcă subiectul “homosexualitatea”, în general, nu m-a preocupat în viața-mi - lungă, am depășit 75 ani - iar în special homosexualitatea din “RM”, cum îi spui Basarabiei îmi este total necunoscută - și nu sufăr. Deci: nu mă pronunț despre ceea ce nu știu - eu nu sunt “forumist”, să dau buzna pe un site, fără a zice Bună-ziuă dar să mă bag în vorbă - evident, în perfectă necunoștință de cauză - pen’că nu-i așa, s’tem în democrație, ce candela mă-sii, fiecare cetățean are dreptu’ la părere prop’ie și chiar personală.

Eu nu am păreri, “Antoane”. Eu am opinii. Și am un nume, de care nu mi-e rușine și nici nu mi-e “oarecum-frică” să-mi semnez cu el, în clar, acele opinii. Și nu-mi ascund prenumele în manifestații publice (ca forumurile, care nu sunt... secrete); nu-mi plac “pseudonimele”, cu atât mai vârtos pseudonimații, fiindcă îi consider, după spunerea mamei: niște vai-de-curu-lor: **anonimeni**. Iar cu (ano)**nimenii** cine dialoghează? Doar ei înșiși.

Despre ce?, despre, desigur, **Nimica**, altfelzisul neant-mioritic.

Miercuri 2 martie 2011

M-am trezit mânios pe la orele 1,20 și am făcut trei episoade.

*

Eu credeam că Pecican este doar un ardelenoi *goi* slugă supusă Curții Holocaustologiei Totalitare. Ei bine [ei, rău!], nu!

28 feb 2011 Filed under: **sensuri si nonsensuri** Author: Cultura

Urmărind să încurajeze schimbul liber de idei și de opinii, revista Cultura promovează totodată și asumarea responsabilității acestora. Prin urmare, am decis să nu publicăm în revistă intervenția de mai jos. Totuși, o publicăm pe blog, deoarece, indiferent de identitatea autorului său, textul semnaleză câteva fapte reprezentative pentru moravurile mediului universitar actual, fapte care pot fi probate sub raport documentar. Am eliminat din text pasajele care conțin vulgarități sau afirmații neverificabile; din scrupul filologic, le-am marcat prin croșete. (n. red.)

Primum la redacție:

“Coriolan Ovidiu Pecican – un intelectual marga cum laude

Domnule Mihai Iovănel,

Urmăresc cu interes revista „Cultura”, cu toate că nu aprob întotdeauna accentele critice ale acestei publicații [...] . În calitatea mea de universitar (care, din motive pe care nu vi le voi mai detalia aici, e constrâns să-și păstreze deocamdată anonimatul [...] / *care constrângerii?* - n.m. P.G.), m-au interesat îndeosebi dezvăluirile pe care le-ați făcut cu privire la cărdășiile, oportunismul și parvenitismul din mediul nostru academic. [...]

Nu v-aș fi scris acest mesaj dacă nu v-ați fi referit, de curând, la un caz pe care îl cunosc mult mai bine decât mi-aș fi dorit. Este vorba despre dl. Ovidiu Pecican, cu care sunt, indirect, coleg la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj. Dacă nu mă înșel, ați semnalat, o dată sau de două ori, *postura penibilă în care istoricul s-a pus omagiindu-l obsesiv și deșănțat pe șeful său, rectorul Andrei Marga. [...] Dl. Pecican nu este singurul cirac al rectorului clujean, însă frecvența cu care domnia-sa practică acest sport degradant – degradant nu numai pentru sine, ci și pentru „obiectul” său și, în ultimă instanță, pentru întreaga noastră universitate – îl recomandă drept aplau-dacul de serviciu al d-lui Andrei Marga.* (subl. mea, P.G.)

În această ordine de idei, m-a șocat seninătatea cu care dl. Pecican minte într-o postare de pe blogul său, atunci când scrie că, „dintre sutele [...] de articole livrate de mine într-un an pe la revistele de cultură și prin presă – , unul sau și mai puțin dintre ele (unul la doi ani, să zicem) îl pomenește pe filosoful Andrei Marga” (cf. <http://ovidiupecican.wordpress.com/2011/02/20/pseudo-dezbatere-filosofica-vi-afilieri/>) Urmărind la întâmplare un an calendaristic (din iunie 2005 până în mai 2006), eu am găsit nu mai puțin de trei articole pe care domnia-sa i le-a dedicat d-lui Andrei Marga:

1. un articol „sintetic”: „Premiul Herder pentru Andrei Marga”, în „Observator cultural” din 9 iunie 2005;
2. o recenzie la volumul „Die Kulturelle Wende. Philosophische Konsequenzen der Transformation/ Cotitura culturală. Consecințe filosofice

ale tranziției” (în „Steaua”, septembrie 2005);

3. un comentariu la „Filosofia lui Habermas” (în „aLititudini”, mai 2006).

Iar acestea nu sunt simple menționări, ci articole consacrate în exclusivitate, de-a lungul unui singur an, d-lui Andrei Marga, autor despre care dl. Ovidiu Pecican afirmă că îl „pomenește” o dată la doi ani...

Trist nu este, totuși, că dl. Pecican îl „pomenește” pe dl. Andrei Marga, ci cum îl „pomenește”. În imaginația d-lui Ovidiu Pecican, șeful său capătă dimensiuni și trăsături care amintesc de „Cântarea României”. *Nu mulți știu, de exemplu, că dl. Pecican este inventatorul formulei triumfaliste, ironizată adesea în universitatea clujeană, marga cum laude* (v. CV-ul afișat pe http://www.euro.ubbcluj.ro/structura/pers/Ovidiu_Pecican.php). [...]

Nu neagă nimeni, apoi, că dl. Marga are „merite de cărturar”, cum vă acuză dl. Pecican pe dv. și pe alți preținși „detractori”. Însă mă îndoiesc că printre aceste „merite” s-ar afla și „noua alianță dintre discursul filosofic și realitatea imediată pe care, recurent și tensional, o propune scrisul lui Andrei Marga” (cf. <http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=6826>). Dacă asemenea rânduri ar fi cuprins măcar o fărâmbă de adevăr, și nu doar simple „limbi” oferite cu exces de generozitate șefului, atunci poate că dl. Pecican ar fi trebuit să ne explice și în ce ar consta această „nouă alianță” pe care a „propus-o” dl. Marga în raport cu Dewey, Habermas și, în general, cu toată filosofia secolului trecut.

Tot astfel, sunt sceptic cu privire la faptul că, în „Absolutul astăzi: Teologia și filosofia lui Joseph Ratzinger”, dl. Marga ar dezvolta nu doar un „crez propriu”, ci ar acoperi „un orizont de amplitudine maximă” prin „dimensiunea vizionară a unei gândiri teoretice care izbuteste integrarea credinței, a convingerii celei mai tari și profunde, ca factor modelator al lumii” (cf. <http://www.revista-apostrof.ro/articole.php?id=1123>). Dacă într-adevăr dl. Andrei Marga ar fi reușit să rezolve o problemă cu care și-au spart capul, în contemporaneitate, Paul Ricoeur sau Gianni Vattimo, atunci n-ar fi stricat ca dl. Pecican să ne explice și nouă, profanilor, cum de șeful său a reușit o asemenea performanță.

[...] Mă tem, însă, domnule Iovănel, că n-o să aflăm niciodată aceste explicații. Simplul fapt că, în postarea amintită, dl. Ovidiu Pecican a încercat să ascundă sub preș frenezia cu care a lăutărit până de curând la ușa rectorului Andrei Marga ne arată că domnia-sa pregătește să cânte pe la alte mese (în condițiile în care, la sfârșitul acestui an, d-lui Marga i se va termina ultimul mandat de rector și, conform noii legi a învățământului, poate chiar cariera universitară). Mai mult, *într-un cerc restrâns, dl. Pecican a mărturisit că „s-a rezolvat” deja cu noul rector și că în următorul mandat academic domnia-sa va fi „cel puțin prorector”* (!?) (subl. mea, P.G.).

Eu recunosc că nu știu cine va fi noul rector al UBB; nu știu nici măcar de la ce facultate va fi. Însă pentru dl. Ovidiu Pecican asta nu cred că are importanță, deoarece e foarte probabil ca domnia-sa să divagheze cu aceeași nonșalanță cu care s-a pronunțat despre valoarea internațională a filosofiei d-lui Andrei Marga și despre contribuțiile la dreptul familiei sau la teoria stringurilor pe care le vor fi adus diverși colegi. Va fi, negreșit, încă un pas glorios pe care dl. Coriolan Ovidiu Pecican îl va face pe urmele ilustrului său tiz și model Coriolan Drăgănescu”...

MarinelaFebruary 28th, 2011 at 5:13 pm

Ma declar profund dezgustata! Rusine acestor intelectuali de carton ahtiați după sinecuri universitare!

Ovidiu Pecican March 1st, 2011 at 9:59 am Păi, după socoteala asta strictă, domnule, stau mult mai bine în ceea ce privește aparițiile referitoare la dl. Liiceanu. Ia numărați-le, numai! Voi fi fiind și liicenian, și ignor asta, te pomenești...

Profesorul March 1st, 2011 at 10:37 am

Domnule Ovidiu Pecican, iar ați încurcat borcanele, because:

1. Spre deosebire de Andrei Marga, Dl. Gabriel Liiceanu nu e șeful Dv. și nu v-a umplut de sinecure.

Ergo:

2. Despre Dl. Liiceanu n-ați scris că a revoluționat filozofia mondială, ci doar că e un fascist nenorocit.

Q.e.d.: De-aia limba pecolină/ Forează ca o turbină.

Nicky March 1st, 2011 at 12:47 pm

Profesore, logica matale pare irefutabila, da' concluzia e out of line. Limba pecolina nu-i tare & abraziva k o sapa de turbina. E moale & califelata, poate chiar gelatinoasa, k sa poata explora & masa pe indelete toate cavitatile rect(or)ului prea-iubit.

*

Ghimpu, in 11 ianuarie:

„Relații mai bune le-am avut cu Marian Lupu și Serafim Urechean. Noi trei eram mai uniți în AIE-1. Cu Filat nu avem relații personale, doar de alianță”, a recunoscut Ghimpu, exprimându-și speranța că **după ce a revenit de la Ierusalim**, (subl/ mea, P.G.) să se împace mai bine cu toții colegii din alianță și să capete mai multă încredere în liderul PLDM.”

Ghimpu a fost la Ierusalim, ca recompensă pentru... uitarea lui Goma - așa cum scrisesem eu, în urmă cu...-, e-he!

*

14 Jan 2011 Mocanu: „**Ghimpu e în caseta lui Plahotniuc, (...)**”

Liderul Mișcării Antimafie, Sergiu Mocanu, a declarat că este îngrozit de ceea ce se întâmplă în Republica Moldova, mai ales că „cel mai mare mafiot”, Vlad Plahotniuc, a ajuns să conducă țara.

„Liderul PL, Mihai Ghimpu, a ajuns deja în „caseta” lui Plahotniuc, iar dacă Vlad Filat nu lasă la o parte plăcerea de sine și aroganța, atunci o să fie și el păpat de Plahotniuc. Asta urmează să se întâmple peste jumătate de an. Plahotniuc vrea să fie cu orice preț premier și are toate șansele să-și realizeze planul dacă Filat nu o să întreprindă nimic. Plahotniuc are toate instituțiile de drept, mai puțin Ministerul Afacerilor Interne și din acest motiv spun că RM mai are o șansă de a fi salvată”, a declarat Sergiu Mocanu în cadrul emisiunii „Chestiunea Zilei” de la Jurnal TV.

Potrivit lui, instituirea acestui prezidiu la Guvern va fi „bâta” lui Plahotniuc. „Toți membrii prezidiului vor veni cu mâinile goale, iar Plahotniuc cu bâta în mâini. Prezidiul va pune la cale ce obiecte să fie scoase la privatizare și multe probleme de acest gen”, este de părere politicianul.

Mocanu spune că știe de ce până acum Vlad Filat nu a rostit numele noului ministru de interne. „Orice numire la MAI va fi dezastruasă. Dacă Filat nu pune o candidatură care să-i convină și lui Plahotniuc, atunci viceministru va deveni Valentin Zubic. Iată din acest motiv s-a tergiversat cu numirea unui ministru”, a mai adăugat liderul Mișcării Antimafie.

De menționat că liderul Partidului Liberal, Mihai Ghimpu, a respins zvonurile precum că Plahotniuc ar fi finanțat și are controlul asupra partidului său.

Deci Ghimpu era demult murdar...

*

Débat sur Israël : l'ENS condamnée pour entrave à la liberté d'expression

Mis à jour le 01.03.11 à 20h28

Le Tribunal administratif de Paris a condamné, samedi 26 février, la direction de l'Ecole normale supérieure (ENS) pour avoir refusé la réservation d'une salle pour un débat sur la question israélo-palestinienne. AFP

Le Tribunal administratif de Paris a condamné, samedi 26 février, la direction de l'Ecole normale supérieure (ENS) pour avoir refusé la réservation d'une salle pour un débat sur la question israélo-palestinienne. Le collectif Palestine de l'ENS avait déposé, début février, une demande de réservation de salle pour organiser un nouveau débat, dans le cadre de la "semaine contre l'apartheid israélien". Selon ses membres, ce débat avait pour objectif de "réfléchir à la pertinence de la qualification juridique d'apartheid pour décrire la situation israélo-palestinienne". Le collectif avait invité Omar Barghouti, initiateur en Cisjordanie de la campagne de boycott des produits israéliens ("Boycott, désinvestissement, sanctions", aussi appelée BDS) et la réalisatrice franco-israélienne Simone Bitton, ainsi que des étudiants israéliens et palestiniens.

L'ENS a refusé, par la voix de sa directrice, Monique Canto-Sperber, fin février, la réservation de la salle, estimant que "l'ENS n'a pas pour vocation d'abriter des meetings de partis politiques ou des réunions organisées par des groupes militants, nationaux ou internationaux, dans lesquels s'exprimerait un point de vue univoque", comme l'expliquait le blog du Monde de l'éducation.

LA JUSTICE DONNE RAISON AU COLLECTIF

Le collectif Palestine a dénoncé une "censure". Après avoir essuyé un nouveau refus de la direction de l'école, il a décidé de porter l'affaire en justice. Qui lui a donné en partie raison. Dans ses conclusions, le juge des référés estime que les plaignants "sont fondés à soutenir que la directrice de l'ENS, dans l'exercice de ses fonctions, a porté une atteinte grave et manifestement illégale à la liberté de réunion, qui constitue une liberté fondamentale".

Le juge ordonne à l'ENS de suspendre sa décision de réexaminer la demande du collectif Palestine. Il note également que les plaignants ont "fait part de leur volonté d'assurer un caractère contradictoire aux débats programmés". (Voir la décision du tribunal sur [Le Monde.fr](http://LeMonde.fr).)

Contacté par [Le Monde.fr](http://LeMonde.fr), l'un des avocats de l'école, Patrick Klugman, estime que "cette décision est un dangereux précédent". "La semaine contre l'apartheid d'Israël est un événement susceptible de poursuites pénales, donc je ne vois pas comment la direction de l'école aurait pu l'autoriser", explique-t-il, estimant que l'emploi du terme "apartheid" concernant l'Etat d'Israël est illégal en France. Il ajoute que l'ENS a la volonté de saisir le Conseil d'Etat sur cette question.

Conformément à la décision du juge, la direction de l'école a réexaminé, mardi, la demande du collectif. Et a de nouveau refusé la salle, au motif que le débat aurait dû être contradictoire, et qu'il ne peut être inclut dans la "semaine contre l'apartheid israélien".

Le collectif assure que le débat organisé n'est pas une promotion du

boycott d'Israël mais un débat de fond sur la notion d'"apartheid". Et entend saisir le juge administratif mercredi pour obtenir satisfaction.

LE "PRÉCÉDENT" STÉPHANE HESSEL

Cette affaire fait suite à l'annulation d'un débat sur Israël avec Stéphane Hessel, mi-janvier, qui avait déclenché une polémique. L'auteur d'**Indignez-vous !**, ancien résistant, était invité à débattre de la répression de la campagne de boycott des produits israéliens. La direction de l'ENS avait annulé le débat après les inquiétudes relayées par le Conseil représentatif des associations juives de France et plusieurs associations juives.

Une décision qui avait suscité la colère de plusieurs chercheurs anciens élèves de l'école, qui avaient dénoncé dans une lettre publiée dans Libération une atteinte à la liberté d'expression. Ils estimaient que la directrice de l'ENS avait "déshonoré sa fonction". Cette dernière avait déploré dans une tribune au Monde un "vacarme d'indignation sincère et de mauvaise foi mêlées". Et avait expliqué avoir décidé "seule" de cette annulation, estimant qu'il s'agissait d'un "meeting sans débat". Elle ajoutait : "Si une situation analogue se présentait de nouveau, j'agiserais de la même façon".

Nabil Wakim

André Bellache 15h30

Autre témoignage sur le comité Palestine de l'ENS, celui d'Esther Benbassa : « En avril 2009, à la suite d'un colloque savant sur Israël-Palestine, j'avais organisé à l'ENS un débat entre Leïla Shahid, un représentant de l'ambassade d'Israël, deux universitaires et Régis Debray. Alors, c'étaient les défenseurs du BDS qui, pendant des semaines, avaient fait pression sur moi pour que j'annule la participation du diplomate israélien. N'ayant pas, pour ma part, cédé aux invectives... »

andre-bellaiche15h24

Les membres du comité Palestine de l'ENS ont une conception plutôt unilatérale de la liberté d'expression, comme en témoigne ci-dessous le professeur Raphaël Draï. <http://www.aschkel.info/article-vociferations-palestiniens-a-normale-sup-raphael-drai-50400103.html> P.S. Ce n'est pas l'usage du terme "apartheid" qui est interdit en France, c'est l'appel au boycott d'Israël, boycott commercial, universitaire, artistique, sportif, tel qu'il est prôné par BDS et le comité Palestine de l'ENS.

l'observateur14h26

Il n'y a pas d'apartheid en Israël. Tous les citoyens ont le droit de vote. Le principe un citoyen/une voix est strictement appliqué. Il y a douze députés arabes, soit 10% de la Knesset. L'ancien Chef de l'Etat a été jugé coupable par un tribunal présidé par un juge arabe. Un arabe est à la Cour Suprême. Les non-blancs d'Afrique du Sud, parqués dans des bantoustans, n'avaient aucun de ces droits. Aux USA les noirs ont acquis le plein droit de vote dans les années 60. La ségrégation était la loi.

ir16h04

à Roland. Il y a tout de même des différences entre l'Afrique du Sud du temps de l'apartheid et Israël. L'Afrique du sud n'a jamais bombardé des camps de l'ONU, ne s'est jamais contrefichu des résolutions de l'ONU, n'a pas assassiné de diplomates comme le comte Bernadotte, etc etc bref n'a pas placé sa sécurité au-dessus de tout

gerard-ausseil15h32

Ne faites pas comme si vous ignoriez que l'apartheid dont il est question ne concernait pas les palestiniens privés des droits élémentaires et la Palestine occupée et exploitée illégalement.

roland 15h05

La construction illégale (décision de la cour internationale de justice de La Haye) du mur de "séparation", la construction de routes "séparées" interdites aux Palestiniens dans les territoires palestiniens, les colonies et la délimitation de territoires "séparés" analogues à des bantoustans ressemblent à s'y méprendre à l'apartheid sudafricain. La justification sécuritaire était également une justification sud africaine, sans parler du blocus de populations civiles pires qu'en Afrique du Sud.

Joi 3 martie 2011

Azi am încercat să înregistrez fragmente din **Calidor**. Am fost nevoit să... pozez (eu), din profil, ca să pot citi de pe ecranul mare textul. Nu e cea mai fericită opțiune, dar nu am avut încotro. Și nu a mers: pe de o parte, pentru că eu citeam... din profil. Citind astfel, microfonul - destul de departe (și pieziș) nu înregistra suficient de audibil sunetul. Filip mi-a propus tableta lui. Nu ne-am înțeles de la început: tableta aceea este grea; apoi trebuia să o țin în față, ca pe o carte; în al treilea rând, eu citesc fără ochelari, imaginându-mi că arăt mai... 'telectual cu!

După ce mi-am făcut criza de mânie, m-am hotărât: voi accepta tableta (iPad) a lui Filip, dacă el o va încărca. Am selectat fragmentele de citit, i le-am trimis lui Filip și, dacă totul merge bine, mâine, în zori voi porni iar la drum, de la început de tot - deși mi se rupe inima după munculița mea pierdută - și ce obositoare!, mi-am adus aminte de înregistrările făcute pentru emisiunile Monicăi. Da, dar atunci eram muuult mai tânăr: cu vreo... 30 ani!

*

"ANA BLANDIANA face un bilanț al împlinirilor și dezamăgirilor din ultimii 20 de ani: "Imaginea mea literară a fost întunecată de zoaiele vieții publice"

de GABRIELA LUPU

"Cei ce își exprimă enervările, disperarea, revolta în mod anonim pe bloguri nu sunt mai puțin vegetali decât părinții lor care aplaudau la ședințe de partid și bârfeau acasă cu telefonul acoperit cu perna. "

Important nume al rezistenței prin cultură, poeta Ana Blandiana vorbește într-un interviu pentru România Liberă despre viața literară pre și postdecembristă, despre „icoanele” literaturii române și ale luptei anticomuniste, dar și despre necesitatea înființării unui muzeu al comunismului la București.

În contextul disputei inițiate de Herta Müller legată de pasivitatea intelectualilor români în timpul dictaturii comuniste, Ana Blandiana poate fi un exemplu de disident care nu numai că nu și-a „prostituat cuvintele”, cum declara filosoful Gabriel Liiceanu, ci le-a și folosit ca arme. Ana Blandiana a militat după Revoluție pentru conștientizarea atrocităților regimului de neagră amintire, ea fiind membru fondator al Alianței Civice și al Memorialului de la Sighet, important institut de cercetare a crimelor comunismului.

Cât de greu a fost să deveniți o voce atât de puternică în poezie într-o lume care a fost mai mereu „terenul de joacă” al bărbaților?

Mi-a fost atât de greu din alte puncte de vedere încât pe acesta nici nu l-am sesizat. De altfel - poate pentru că am situat întotdeauna poezia undeva deasupra clasificărilor, care nu suportă atribute - nu m-am considerat nicio dată o femeie care scrie versuri, ci, eventual, un poet care întâmplător este femeie. Iar această perspectivă a fost, în cele din urmă, acceptată de toată lumea.

E adevărat că la aceasta a contribuit, probabil, faptul că, după prima poezie publicată la 17 ani, tuturor publicațiilor din țară li s-a atras atenția că „sub pseudonimul Ana Blandiana se ascunde fiica unui dușman al poporului”, încât patru ani mai târziu când, atmosfera încălzindu-se puțin, am re-debutat, toată lumea și-a adus aminte că sunt acea fetiță persecutată de la Cluj și am fost privită cu o atenție specială și comprehensivă. Ceea ce din punctul de vedere al întrebării dvs. ar putea fi interpretat ca o confirmare a proverbului care spune că „tot răul este spre bine”.

„Rezistența prin cultură este cel puțin la fel de necesară azi ca și ieri”

Poezia mai poate astăzi aduce la viață un „popor vegetal”?

Mi se pare mie sau sugerați într-adevăr că ieri poezia era în stare de un asemenea miracol? Și, dacă da, ar putea fi numit acesta rezistență prin cultură? Nu sunt sigură de proprietatea termenilor, nu știu dacă nu ar fi mai exact să vorbim despre supraviețuirea prin cultură, a supraviețui fiind, de altfel, primul dintre sensurile verbului a rezista: a rămâne în viață. Iar simplul fapt că, iată, comunismul, cel puțin ca sistem, a dispărut, în timp ce cultura produsă în timpul lui continuă să existe, o dovedește cu prisosință.

În ceea ce privește cel de-al doilea sens al verbului a rezista - a te opune, a lupta împotriva -, exemplele sunt mai puțin spectaculoase și, chiar cele care au existat au fost tăvălite prin noroiul „României Mari” și nu mai interesează pe nimeni azi. Dar faptul că au fost scriitori interziși, faptul că au fost scriitori în închisori nu vă spune nimic, dacă nu despre împotrivirea lor, cel puțin despre spaima autorităților de posibila lor împotrivire? Cel de-al doilea mare val de teroare (primul fusese în 1945-1953), acela din 1958-1959, a cuprins incredibilele procese ale Lotului Noica-Pillat și ale Lotului Scriitorilor Germani în care pentru orori imagine s-au dat pedepse de până la 25 de ani de muncă silnică. Această represiune profilactică împotriva scriitorilor dă măsura capacității literaturii de a fi periculoasă pentru dictatură.

Iar întrebarea dvs. se referă nu la trecut, ci la prezent și viitor și, cu riscul de a vă șoca, răspunsul meu este că rezistența prin cultură este cel puțin la fel de necesară azi ca și ieri. Dar nu sunt chiar sigură că la fel de eficientă. Oricum, dacă „vegetal” înseamnă - în contextul poemului citat - indiferent, amorf, incapabil de reacție și de împotrivire, atunci este vorba de trăsături colective care continuă să existe.

Cei ce își exprimă enervările, disperarea, revolta în mod anonim pe bloguri nu sunt mai puțin vegetali decât părinții lor care aplaudau la ședințe de partid și bârfeau acasă cu telefonul acoperit cu perna. Iar a te lăsa manipulat de televiziunile de scandal și drogat de emisiuni vulgare de divertisment și de filme violente de serie C nu e mai puțin periculos și degradant decât a-ți fi fost frică de Ceaușescu. Ba e chiar mai demn de dispreț, pentru că nu mai este o chestiune de teroare, ci una de subcultură. Deci tot rezistența prin cultură este soluția.

„Uniunea Scriitorilor era infinit mai importantă decât azi"**Cum ați compara viața literară a începuturilor dvs. cu cea de azi?**

Atunci lipsea libertatea, acum lipsesc responsabilitatea și înțelepciunea de a o folosi. Mă refer, evident, la libertatea vieții literare, nu cea a scrisului, pentru că aceasta din urmă, atunci ca și acum, n-a depins decât de cel ce scrie: tot ce puteau face ceilalți era să împiedice ca această libertate interioară, atunci când exista, să ajungă la cititori. În mod paradoxal însă, viața literară era mult mai vie decât acum”.

Nu mă voi băga în troaca Blandienei. O las pe ea să se scalde, fericită, jubilatorie în nămolul putrid al «rezistenței prin cultură” șprițuit cu odicolon bulgarnic. Am eliminat comentariile din cale-afară de triviale, de injurioase ale forumeștrilor - dar nu uit:

Memorialul de la Sighet, peste care ea cu Romi domnea/ domnește, a consimțit, surâzând fermecătorește la suprimarea unor săli și a unor nume de martiri (Ogoranu, Maria Antonescu), doar la sugestia rabinilor vizitatori-supraveghetori-cenzori ai memoriei noastre, fără să ceară argumentări ale eliminărilor, probe din partea acelor dictatori nu chiar din umbră dar iubind, prin tradiție, umbra acoperitoare a tuturor ticăloșiilor lor - de ieri, de azi, de mâine.

O las pe mâna celor mai... alfabetizați dintre comentatoriști:

Comentarii:

doamna blandiana a stiut? i se aduceau intotdeauna la cunostinta informatii despre porcariile pe care le faceau aliatii civici - scoala superioara de jurnalism a lui bacanu, afacerea borsec, afacerea lido-fratii paunescu, afacerea hayssam (scos de sub supraveghere de costin georgescu) sau "tigareta 2". oare să nu fi fost interesată, să facă ordine în alianță, să nu fi putut,

Anticomunismul este o poveste pentru plebe, scrisa si spusă de marea oligarhie globalista, de bogatanii lumii speriatii ca-si vor pierde averile ! Nu are deloc de a face cu moralitatea! Din pacate dumneavoastra dna. Blandiana v-ati lasat sedusa de oglinjoarele lucitoare ale bogatanilor lumii !

cand te bagi in tarâte...te mănâncă porcii. erorile politice ale doamnei coman nu sunt balconul pieței universității, ci oamenii pe care i-a cules de pe acolo și i-a susținut - dumneaei și prietenii domniei sale. să oferi nației un marian munteanu, un emil constantinescu sau victor ciorbea... asta arată lipsa oricărui instinct politic.

botez politic nereusit. Recunosteti? Stiati ca viitorul presedinte are sotie rusoica, el isnusi nascut in basarbia la Tighina si ca va sustine interesele Ucrainei si nu pe ale Romaniei cand va semna tratatul NECERUT DE UE? Stiati ca Halaicu este un escroc? De ce ulterior nu ati recunoscut public ca ati gresit si nu ati denuntat regi-murile MAFIOTE din care si asa-zisa FALSA CONVENTIE ...

Unde este dosaru lu matale întocmit de fosta Securitate?

Cate sute de ieșiri din tara ai făcut pana la Revoluție?

Cine îți dădea valuta necesara aprobată pentru voiaj?

Ce relații aveai cu Gogu Barosanu Cominternistu(Rădulescu) bineînțeleș pe plan

cultural la cenaclurile domniei sale?

Daca ați băut un pahar de șampanie împreună cu păunesku la Cenaclu ...

Cu sincera parere de rau dar in acest interviu Ana Blandiana se face total de ras. Nu atata de mult prin insulte ("jab"-ul la "parintii postacilor" mi se pare epocal; biata femeie a ajuns la capatul liniei, injura de mama!) cat prin etalarea unei incapacitati patetice de a intelege ca marca unei "personalitati" este consecventa si integritatea. Iar putinta de atinge acest ...

Pai , bine , Manu , versurile cu pricina cine le-a scris ? Nu tot "cel mai frumos DAR pe care l-a primit Romania dupa 1989" ? Ce facem cu ele ? Le interpretam ca o forma elaborata de dizidenta ? Dar cu relatia dintre "cel mai frumos DAR" si tov. Gogu Radulescu ce facem ? O escamotam si pe asta ? O interpretam drept o modalitate particulara de lupta cu "fiarele ...

Multumiri din inima...tovarasului Gogu Radulescu! Da, stiu, vei spune ca era iubitor de oameni de cultura. Asa a spus si Dinescu..

reprezinta 2 sperante reale ale romanilor... De asta lighioanele securisto-comunsite (sau invers) le terfelesc numele constant! Greseala Hertei este ca ea se raporteaza doar la ce a fost inainte de '89. Nu poate sa vada (desi acuza existenta unui regim opresiv si a unor securitati care inca actioneaza) ca si azi e nevoie de opozitie. Serioasa si constanta... Sustinuta financiar si logistic. Pentru ...

Unde sinteti si ce ce a-ti facut in cei peste 20 de ani postdecembristi ? Dormiti acum fata de tot ce se intimpla in Romania ? In trecut Romania o tara comunista si acum o tara putregai. Fiti mai treji cu scrisul, comparatiile si gindurile voastre. Nu este vorba de nostalgie ci de adevar actual al unei tari in paragina. Sinteti prea grabiti in executii.

Vineri 4 martie 2011

Eșec, eșec, eșec: nici înregistrările de ieri, nici acelea de azi nu sunt bune. Filip a încercat alte metode - nimic de făcut. Cauza cauzelor sunt eu cu vederea mea, mult slăbită. Or acest capitol: citirea de fragmente a cărților mele este imposibil de realizat dacă nu am dinainte ecranul mare; în față: în care caz, sunt din profil, iar sunetul este slab.

Mă văd silit să renunț la citire. Îmi rumeg nereușita și merg mai departe, cu vorbitul-liber (dar despre ce?, fiindcă am senzația că am epuizat toate "subiectele").

O pauză nu mi-ar strica. M-ar aduna de pe drumuri.

Sâmbătă 5 martie 2011

Flori Bălănescu îmi trimite:

“CARTEA CARE MĂ CALCĂ PE NERVI

“Cum ieși cu Goma pe stradă - de Cristian Teodorescu

“Dacă te împinge vreun păcat pe care nu ți-l știi să te îndoiești de vreo vorbuliță a lui sau să spui că nu-ți place cum scie, te foarfecă, te toacă și te

spurcă în toate felurile. Și mai totdeauna se găsește cineva care să-ți facă procese de intenție fiindcă te-ai legat de el. (Adică „nu-ți place Goma“ fiindcă ești criptocomunist sau ești cu vreo gașcă dintre cele pe care le arată el cu degetul!) Dar la câte infamii i s-au făcut lui Paul Goma, nu numai dinspre Securitate, ci și dinspre lumea scriitoricească, cât a stat în țară și după ce a plecat, e greu să nu-i dai dreptate, chiar și atunci când ți se pare că n-ar avea-o.

Goma le dă peste nas și pe unde-i mai nimerește rezistenților prin cultură și estetizanților care au tăcut pe vremea lui Ceaușescu, ca unul care a făcut pușcărie politică, semi-pușcăria domiciliului obligatoriu și care s-a pus contra regimului comunist și lui Ceaușescu în persoană, din principiu. „Goma a făcut scandal ca să fie publicat în străinătate!“, se spunea pînă în '89. „Goma n-are talent și a dat-o pe politică, să-l ia în brațe Europa Liberă“, ziceau tot atunci voci lirice și prozatoricești care, ulterior, au schimbat macazul politic și aveau să constate cum e să nu te susțină confrății când te pui cu Puterea.

Nu cred că pe Goma l-a apucat disidența doar pentru că cenzura n-a vrut să-i publice o carte. Avea antecedente cu mult înainte. La fel cum mi se pare stupid să spui despre Goma că n-are talent. În relația lui cu literatura, Goma nu vrea să demonstreze că are talent și că se pricepe la convențiile scrisului. Pentru el, romanul nu e o formă în care torni un aluat și-l pui apoi la cuptor.

Aluatul însuși nu e plămădit după o rețetă, ci după inspirația de moment a autorului care scrie cum îi trăsnește lui prin cap, obsedat de substanță, nu de cum ar trebui proporționate ingredientele. Ca romancier, Paul Goma e un anarhist. Dacă nu-i accepți formula personală, te enervează. Dar și dacă i-o accepți, tot te poate enerva, pentru că Goma scrie în jeturi dezordonate, cu o libertate care se întoarce imprevizibil împotriva ei înseși. Un jet de proză în care simți un scriitor puternic și un profet inspirat poate fi urmat de un altul lipsit de forță, în care autorul vrea să fie satiric și nu-i ies decît niște glumițe rebegite în niște pagini plate, de nu-ți vine să crezi că sînt scrise de aceeași mîna.

Totuși, să ne înțelegem, dacă îl citim pe Goma ca pe un prozator obișnuit, ceea ce nu e, îl putem trage lejer în jos și asta fără ca autorul lui Ostinato să fie prea sus. Dacă îl luăm însă ca pe un guru bătut cu pietre al libertății românilor, ceea ce a fost cu vîrf și îndesat, inegalitățile lui de prozator nu mai contează sau îi pot fi trecute în cont, ca bîlbîiala biblicului Moise.

Publicat în Academia Catavencu – 02 martie 2011”

Duminică 6 martie 2011

Azi am făcut trei episoade cu Ana, unu cu Filip. Obosit.

Luni 7 martie 2011

Astă noapte l-am asistat pe Filip la prepararea autofilmelor. Nu le-am terminat. O vom fac diseară.

Marti 8 martie 2011

Vis terorizant-dulce, între două asùduri (se vede: ale morții):

La prima vedere (sic), dinaintea ochilor se afla, orizontalizată, Xenia, lipoveanca, personajul meu iubit din **Bonifacia**; ea nu-mi oferise cacubicul deși mi-l arătase, însă mă arănisese, dându-mi țâță, din picioare. Acum era întinsă, ca un peisaj dealvaletic, cu rotunduri moi, cunoscute de mine, deși nu i le văzusem vreodată descoperite (cele din vis, ale Xeniei, da: ba chiar mă închinaseam la, ca în fața altarului - ortodox, se înțelege).

Mă simțeam ud, plouat, infrigurat umilit; căutam un adăpost, un culcuș, unde să mă încovrig. Presimțeam ceva neplăcut, dar am înaintat, pe coate, simțind căldura și odoarea ce avea să-mi vină, dacă...Dacă...

Însă ajuns pe calidor, dinaintea ușii, am auzit o voce:

«Pe-aici se intră ; pe-aici nu se mai iese...»

N-am înțeles ce spunea, am pășit peste prag. O lumină parfumată, ocrotitoare m-a învelit, ca o, ca o, ca o... Glasul:

«Intri - dar nu ieși tot pe aici. Se iese pe dincolo, prin cezariană».

Am pătruns cu jubilație, în adăposteșteră, îmi crescuse capul de plăcere - de aceea n-a încăput și el, a rămas pe buza malului. Capul: afară, eu: înăuntru, la bine-bine, la atât de dulce-dulce, încât îmi pierdusem răsuflarea.

Gâfâind, i-am înălțat rochia. O ridicam, ritmat, împingând, nu țineam seamă de avertisment: că intru, fără să mai pot ieși - până ce capul, uriaș, plin de suc, mi s-a ridicat, periscop, astfel că i-am văzut pânțele: era însemnat de trei ori, toate în partea ei stângă, însă abia reliefate, ca de apendice scos - dar trei.

De ce: trei?; încercam să mă apăr prin întrebare, eu știam că cel mult două - de ce *ea*, trei?

Tot intrînd, am început a-i săruta cicatricile care, sub buzele mele se prefăceau în buze - și de gură și de calidor.

Când am ajuns la a treia, s-a rostogolit peste mine o furtună cumplit hodorogitoare: camionul care adună, în zori, pubelele.

A trebuit să schimb, nu doar bluza de pijama, fața de pernă, ci și cearceafurile - de pat, de plapomă. Am rămas o vreme pe marginea patului, istovit, stors, cu capul micit, secătuit.

*

Nora Iuga: "Blestemata de cenzură comunistă

ne-a rafinat stilul și Herta Muller ne-a pus la zid" 7 Martie 2011

"Când venea cartea de la cenzură, parcă veneam de la chiuretaj"

Nora Iuga vorbește despre amenințarea unei întâlniri nocturne cu Securitatea, într-un interviu acordat pentru romanalibera.ro, viața unui scriitor în timpul regimului comunist și metodele de a evita cenzura din aceea perioadă. A reușit să supraviețuiască regimului strict din perioada comunistă și a ajuns să cunoască oameni importanți ce și-au lăsat amprenta asupra

istoriei și care au format-o pe femeia de azi. O "fetiță cu o mie de riduri" jucăușă și plină de viață care nu își arată adevărata vârstă și care vorbește cu o pasiune molipsitoare de universul seducător din cărți.

Care a fost momentul/ evenimentul care v-a determinat să începeți o carieră în literatură?

N.I: Am observat demult când eram încă o fetiță de vreo 13-14 ani, că primăvara tulbura apele în trupul meu fiindcă din trup venea și nu din altă parte dorința aia, de o plăcere imposibil de definit, care mai târziu se manifesta la fel și când mă îndrăgosteam și când mă pomeneam, din senin cu un jet de poezie pe maculatorul de școală. Și îndrăgostirea și poezia se anunță prin aceeași stare, pe care eu o numesc inspirație și simt că vine, în egală măsură, de la glande și de la stele. Niciodată vreun eveniment social sau politic nu m-a convins să scriu. În textele noastre socialul și politicul există inevitabil fiindcă ele constituie cadrul, rama, în interiorul căreia se derulează viața noastră, dar pentru mine, cel puțin, nu ele sunt motive de inspirație. La mine totul pornește, de fiecare dată, de la un cutremur interior, produs de o frază auzită întâmplător, de o culoare, de-o muzică ... prima poezie am scris-o la Sibiu în primăvara lui 1942, în bucătăria doamnei Weiss, al cărei bărbat era deportat într-un lagăr din Transnistria și tata cânta la vioară "Zefirul" de Jenő Hubay.

Cum ați ajuns să lucrați pentru revistele "Gazeta literară" și "Luceafărul"? Cum a fost acea perioadă din viața dvs?

N.I: Cred că am fost chiar în aceeași zi la amândouă, fiindcă se aflau în aceeași clădire pe Ana Ipătescu. N-aș fi îndrăznit să-mi duc poeziile la o revistă din proprie inițiativă. Asta se întâmpla prin 1965, deci aveam deja 34 de ani, dar pentru mine, să-ți apară numele într-o revistă era echivalent cu un Nobel. Revistele erau pentru aleși! Acum, cred, de la o vreme, că este exact pe dos. Adevărul este că trimisesem, la sfatul cuiva, un grupaj de versuri la "Vălenii de munte", la Miron Radu Paraschivescu care m-a încurajat cum nimeni altul.

Așa am ajuns o favorită a ambelor reviste. Nichita Stănescu și Cezar Baltag mi-au stat tot timpul alături. Țin minte că Cezar mi-a copiat o poezie cu dermatograful meu: pe atunci nu aveam mașină de scris. Dar, în afară de Miron, cei mai mari susținători ai mei, la aceste reviste, au fost Geo Dumitrescu și mai târziu, Ion Caraion. Îmi admira nebunia suprarealistă și revolta care răzbătea din fiecare poezie: mă întreba mereu dacă am făcut pușcărie, nu putea să creadă că era genetică, nu deliberat politică.

Cum a fost aceea perioadă? Cea mai frumoasă din tinerețea mea. Anii '60 în România parcă nici nu erau ani de dictatură. Deținuții fuseseră eliberați, cenzura tăia frunza la câini, Goma și Richard Wagner intraseră în PCR, fiindcă noi nu am contropit Praga cu tancurile, cum au făcut ceilalți frați socialiști. Tot în perioada aia în România se traducea pe rupte din literatura universală, colecția "Luceafărul" vărsa pe piața debuturi geniale din generația '60: Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Constanța Buzea, Gabriela Melinescu ș.a, iar apoteoza acestui scurt rai a fost resurecția unui suprarealism, gătit de război și comunism mulțumită apariției miraculoase a oniris-mului care n-a durat mai mult de șase ani în România, până la monstruoasa "revoluție culturală" din 1971.

Regimul comunist v-a influențat în vreun fel opera sau viața? Existau modalități de a evita cenzura în aceea perioadă?

N.I: Fără îndoială că au urmat ani foarte grei pentru literatură și nu numai. În cultură, cenzura opera ca un aparat de tocat, nu doar cărți, ci și

capete de scriitori. Si eu am fost pe lista celor vreo 20 de scriitori cu interdicție de publicare. Opt ani de zile să nu exiști nici în reviste, nici în edituri, nici în librării, nici în biblioteci, nici măcar în bârfele confrăților. Aveam vreo 40 de ani și dacă nu căram cu mine o asemenea cantitate de talent și de încredere în puterea mea, muream de mult ca poet. Abia la 50 de ani am luat-o de la capăt, debutând din nou cu "Opinii despre durere", pentru care am luat și primul meu premiu, acordat de URSS. Cenzura devenise insuportabilă. Erau liste de cuvinte interzise ca noapte, nocturnă, întuneric, iarnă, frig, biserică, înger, Dumnezeu, Snagov- fiindcă acolo avea Ceaușescu o reședință de vară, Ilie - fiindcă Ilie Constantin era transfug... incredibil și de tot râsul!"

comentarii

7. fara talent 20:36 Î 7 Martieanonimus Nora Iuga

"Sunt născută pe 4 și 4 e un scaun" ??asa scrie pe blogul lu matale....Am văzut blogul scriitoarei Nora Iuga care într-o poza postată de domnia Sa(Gabriela Adameșteanu, Carmen Mușat și Filip Florian, la Veneția) era cu scriitoarea Gabriela Adameșteanu, fosta sefuta pe la GDS 22, a fost sursa (adică ceva mai mult decât informatoare) la DIE, ...

5. Doresc o explicație. 20:27 Î 7 Martie P.E.

..."și bineînțeles Herta Muller ne-a pus la zid."Ce vrea să spună?!

4. dna iuga, daca si cenzura rafineaza stilul... 18:14 Î 7 Martieleonte

Daca cenzura v-a „rafinat,, stilul, atunci nu aveti ce sa cautati in istoria literaturii! Cenzura - acest lucru odios pt orice forma de creatie - nu poate sa fie decat ANTI-CULTURALA prin definitie...Daca un poet cu staif confunda micile „soparle,, care se bagau in textele de dinainte de 90 cu rafinamentul marii literaturi, atunci inseamna ca „ne-am ars,, iar cultura romaneasca e doar una ...

3. Really? 17:51 Î 7 Martie Ada Scris de FS

Când va prezentați biografia stimați scribi va declarați religia și naționalitatea așa este normal cum se procedează în Israel și alte țări foarte democratice din lume. Sa știm și noi cu cine avem de a face!

Really? In alte țări foarte democratice din lume, stimate FS, antisemitismul chiar și insinuant nu e tolerat. Semnat: O ungueroaica papistasa :))))

2. cara cu ea o cantitate imensa, dar nu de talent 17:35 Î 7 MartieTeo Cine e femeia asta, ce vrea ei, parintii ei stie, cine i-a zis ca are talent??? IOI, ce modesta e!!!"dacă nu căram cu mine o asemenea cantitate de talent și de încredere în puterea mea, muream de mult ca poet."

Doamne, că proaste-proaste-proaste sunt "femeile deștepte"! Și, altfel cum să le-o mai zic: curve pe la suflet? O constatasem, cu durere, mai an, când aceeași dragă și iubită și admirată de noi - de mine - Nora Iuga s-a etalat (era să zic: crăcănăt), pe după cap, copită-n-copită cu iapa răpciugoasă Nina Cassian.

Miercuri 9 martie 2011

Filip a instalat 7 din cele 30 de autofilmări. Au mai rămas

încă 23 de pus pe site - total, rotunjit: 70, cu încă una (sau două), din care "Testament" - eu, specializatul în materie...

*

Mă pregăteam să-mi scriu... Noul Testament, cel plin de reproșuri, fierbînd de imprecății, clocotind de acuzații, fulgerînd prin blesteme și desmoștenindu-i pe veci pe frații mei basarabeți - pentru că sunt molâi, fără vlagă, băgați în boale, umili și ugiliți, chifliciți de atîta călcare în ciubotele rusești... Iar pentru că scrisesem atît de frumos, de prețuitor despre basarabence, întrebîndu-mă cum să fac împărțirea (artificială, se înțelege) între bărbații caliciți de ocupații ruși, nu doar pe la picioare, dar și pe la cap (dacă mai au "capuri", vorba lui Diacov, strălucitul folositor de limbă română - cam tot atît de stăpînitor al ei, ca și plăvanul de Lupu) - spre deosebire de femei, care, e-he-he, ce brave, ce rezistente au fost și sunt și vor fi ele, neasemuitele...

Așadar, aveam de gînd să le iau înapoi - urmașilor mei basarabeți - tot, dar absolut tot... ce nu le dădusem: cărți, în primul rînd, apoi dreptul de a folosi numele meu la botezarea unei biblioteci, a unei străzi, a unei ulițe, a unui concurs de săritură cu prăjina (vor fi aflat că îmi plăcea această athletică probă, însă nu băgaseră de seamă că nu o practicaseam - cu ce: cu o coadă de mătură? - doar o privisem); că îi pedepsisem cu mare asprime, interzicîndu-le să-mi ridice statui, monumente (sic) și alte acareturi comemorative, opunîndu-mă inițiativei lor de a-mi repatria (sic-sic) "rămășițele pămîntești", citește: cenușa de multă vreme presărată în Sena, ajunsă pe la gura Tamisei, dacă nu în Golful Finic; să nu le permit - lor, ingraților, să recupereze osemintele mamei, de-negăsit în cimitirul Străulești II, răvășit, arat, întors după Cutremurul din '77, oasele tatei, puse-bine de "consătenii" noștri de la Vad, Făgăraș sub aleea centrală, altfel: unica...

...Să nu le las nimic-nimic-nimic!, să se-nvețe minte alt'dat' să mai facă ce făcuseră cu mine și cu dragostea mea pentru ei, nerecunoscătorii...

Fără să renunț (Doamne ferește!) la dragostea de femeie basarabeancă, am înțeles că, prin această discriminare, pedepsire numai a bărbatului, contribui și eu la înfundarea, la umilirea lui - însă fără efectul balanței, adică înălțarea femeii, ci din contra, la coborîrea amîndurora.

Ce e de făcut, vorba cernîșeavskă? O singură soluție: să nu-i mai pun în cărcă bărbatului toate slăbiciunile neamului nostru, toate păcatele (vrute și nevrute) ale noastre, basarabeții. Nu voi spune ca bestia de Măgureanu, suprașeful NeoSecurității la București de după 1989 care, la acuzația că a distrus multe

dosare ale foștilor bestialiști, pentru ca aceștia să ocupe, în continuare, posturi importante și în “noua democrație de tip suedez” a lui Iliescu - ceea ce s-a și întâmplat: vezi-l pe Băsescu la București, vezi-l pe Pilaf la Chișinău - urmez prea-lunga frază: a răspuns cu ticul verbal al securiștilor de totdeauna:

«Noi nu am distrus dosare - din contra...»

Nu doar eu sunt român deștept (sic), însă numai eu am observat “scăparea” și am pus-o pe hârtie, ca să nu se uite, ceilalți, ori s-au prefăcut că nu au remarcat-o, ori o băgaseră și ei în seamă și... o uitaseră înainte ca, Doamne ferește, să se înscrie la catastiful tinerii de minte... Iar putoarea de Măgureanu (pe adevăratul său nume: Asztaloș - ceea ce nu înseamnă că nu este român verde!) și protejat-protector al Marelui ardelean Coposu, cel care întâmpinase, imediat după 25 decembrie 1989, delegația de basarabeni care-i cereau sprijinul în realizarea visului legitim de a face din nou parte din România, le comunicase socoata lui, ardelenescă, pe degete:

«Și să avem încă patru milioane de minoritari?»

Îl bag în mă-sa pe banditul Măgureanu, sfetnic a Blegiei Sale Emil Constantinescu și al sfetnicesei Zoaia Petrii de Condurache, cea care îl asigurase pe prezidentul “Cuza II” să semneze tratatul înrobitor cu Ucraina, iar pe Coposu: să se odihnească în mormânt, după multele și de-nereparat greșeli făcute, confortat în erorile sale - capitale - și de Doina Cornea, cea care a păcătuit prin nedeschiderea gurii câtă vreme a stat în preajma (umbrei) Seniorului - nu mai vorbesc de Ana Blandiana, profitoarea eternă de pe urma multor personalități și ieșind... curată ca lacrima, după fiecare bălăceală în bălătoacele porcilor yorkilor (nu e întâmplătoare trimiterea la Gogu Rădulescu).

Iar concluzia: nu-i mai bléstem, nu-i mai afurisesc pe frații mei basarabeni. Cum aș putea-o face? Dar și eu, chiar dacă nu am cunoscut direct pohodul na sibir - deși eram inițiat, prin tata și prin neamurile mele rămase în Basarabia, dar însiberizate - aflasem gustul Siberiei Bărăgane, al fugii, al refugii, al hăituirii, a pușcării, al deportării, al excluderii dintre ai mei, prietenii, scriitorii...

Îmi retrag vorbele răle, scăpate la mânie proastă.

De dragul femeilor noastre, minunatele.

Și promit că n-am să le mai vorbesc de rău bărbații, tratându-i de fricoși, înfricoșați de două-trei generații de înrobiți de ruși, batjocoriți de ucraineni, disprețuiți, desconsiderați de evreii care îi tratează și acum de slugi ascultătoare, însă nefiindu-le rușine să le mănânce pâinea și carnea și să le bea vinul pe care ei, băștinașii le fac, ei știindu-se stăpâni în țara mea... Și

n-am să le mai tratez bărbații, tații copiilor lor de lași, de ștergătoare de picioare pentru ciubotele ocupanților, nici de bețivani încercînd să-și ascundă și justifice neputincoșia de a ridica fruntea - și de ce nu: parul!, ba chiar toporul!- în dosul paharului de jinișor ocrotitor.

Ce-am ajuns! Să spun și eu ca Nichita Stănescu, sărutînd cimentul peronului gării Chișinău, proclamînd din adîncul sufletului, tratat cu votcă rusească, nu cu vin basarabean:

«Măi fraților! Toți suntem români - dă s' te pup, frate...»

Joi 10 martie 2011

Dragul de Filip: a lucrat zilele din urmă fără odihnă, până ce a terminat autofilmările.

Într-o scrisoare impresionată, Oleg Brega cere și el nepoția adoptivă. I-o voi da, cu bucurie - și...spirit de familie: dacă a ajuns să aibă nevoie de "ocrotirea" mea, înseamnă că are neapărată nevoie de așa ceva.

*

Monica Cremene **Regele decapitat al Frantei, Ludovic alXVI-lea a fost "stra-stra-stra... nepotul"lui Stefan cel Mare**

În anul 1789 are loc celebra Revolutia franceza, prin care monarhia absoluta este abolita din Franta. Regele francez deatunci, Ludovic al XVI-lea, a fost decapitat, prin ghilotinare, 4 animai târziu, la 21 ianuarie 1793. Probabil ca multi stiu acest lucru,dar oare câti stiu ca acest rege francez are printre stramosii sai pe nimeni altul decît pe marele nostru domnitor moldovean,Stefan cel Mare?

Sa ne uitam putin la descendentii lui Stefan cel Mare, si sa vedem cum a ajuns acest viteaz voievod român sa fie strabunul celebrului rege francez decapitat.

1. Stefan cel Mare (1435-1504), l-a avut ca fiu pe:
2. Petru Rares (1486-1546), domnitorul Moldovei, a avut-o ca fiica pe:
3. Maria, care casatorita cu Ion Movila (mare logofat al Moldovei), cei doi avînd ca fiu pe:
4. Ieremia Movila (?-1606), domnitorul Moldovei, a avut-o ca fiica pe:
5. Maria Movila (1592-1638), casatorita cu Stefan Potocki (1568-1631, conte polonez), cei doi avînd ca fiica pe:
6. Anna Potocki (1615-1690), casatorita cu Dominic Kazanowski (1605-1648), cei doi avînd ca fiica pe:
7. Maria Kazanowski (1643-1687), casatorita cu Stanislas Iablonowski (1634-1702), cei doi au avut ca fiica pe:
8. Ana Iablonowski (1658-1727), casatorita cu Rafael Leszczynski (1650-1703), cei doi avîndu-l ca fiu pe:
9. Stanislas Leszczynski (1677-1766), regele Poloniei, care a avut ca fiica pe:
- 10.Maria Leszczynski (1703-1768), casatorita cu Ludovic al XV-lea (1710-1774), regele Frantei, cei doi avînd ca fiu pe:
11. Louis de France (1729-1765), care l-a avut ca fiu pe:
12. Ludovic al XVI-lea (1754-1793), regele Frantei.

Nu e atît de mare distanta între un domnitor moldovean si un rege francez.

Vineri 11 martie 2011

Dezastru în Japonia: cutremur de pământ de 8,9 Richter, urmat de un tsunami cu valuri de 10 m. înălțime.

Monstruos valul de noroi acoperind totul în cale - în zona Sendai: drumuri, canale, sere, culturi în aer liber, aeroport, case, uzine, automobile. În primul moment nu am înțeles ce era valul acela, negru, credeam că este vorba de o alunecare de teren - ei bine era "fruntea" tsunamiului.

*

Viorel Cucu, editorul meu de la Bacău îmi telefonează:

Prorectorul Universității din Cluj ar fi scos din bibliotecă și cărțile mele, mai ales edițiile din **Săptămâna roșie** tipărite la Vicovia. I-am cerut mai multe și mai precise amănunte.

Deși mijloacele mele de apărare-atac sunt modeste, ca să nu spun: inexistente: o consemnare în jurnal (citit/ă/) la... 1 aprilie, un filmuleț răzbunător-pedepsitor... Atâta tot. Viorel Cucu îmi transmite:

"Lista de carti care au fost alungate (de fapt cu tot cu editura) din Libraria Universitatii Babeș-Bolyai este urmatoarea:

1. Suferinte din Ardeal - autor Vasile Stoica;
2. Saptamana Rosie... sau Basarabia si evreii - scrisa de Paul Goma,
3. Neam fara noroc sau Blestemul lui Zamolxe - Alexander E Ronnet;
4. Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahaul, Francmasoneria - Dr. Nicolae C. Paulescu;
5. Influenta evreilor in lume - Kevin McDonald.

„Scoase in strada” (...) de fapt mi-au facut retur pentru toate (au si un motiv - le ingreunez gestiunea - cu toate ca i-am iertat de plata unor carti - care dupa spusele lor au fost furate de studenti) cartile si i le-au dat in brate fratelui meu care este in Cluj si ma sprijina cu difuzarea in zona.

Prof. dr. Nicolae BOCȘAN, Prorector la Universitatii Babeș-Bolyai director al Institutului de Istorie ecleziastică al Universității Babeș-Bolyai; domenii de competență: Istoria modernă, Istoria bisericii în epoca modernă.”

Despre "scoaterea din librărie" Viorel Cucu a aflat de la librari, ei au citat numele Prorectorului. I s-a lichidat stocul de carte printr-un aviz de retur. La toate insistentele sale nu a putut lua legatura cu Prorectorul.

Deci nu pot acuza pe nimeni. Librarii l-au desemnat pe Prof. dr. Nicolae BOCȘAN ca autor al "scoaterii", însă Cucu nu a reușit să comunice cu el: ditamai prorectorul nu are îndrăzneala să dea explicații, se ascunde și el, ca un adevărat ardelean curajos.

Pe cine să dau vina? După legea universitar-ardelenească a profdoctorului Bocșan (de la Bocșa? - care dintre ele?) pe

nimeni: bănuitul nu a confirmat cu gura sa bocșăneala universi-tarnică, deci el se crede nevinovat, iar eu nu-l pot acuza fără probe.

Însă după legea mea, pot spune următoarele:

În urmă cu o săptămână revista *Cultura* a publicat o scrisoare adresată de un universitar clujean, arătându-l pe Ovidiu Pecican, profesor doctor și el - tot la Cluj - nu doar ca pe un *goi* obedient, turnător la comandă (adevărat, dimpreună cu prietenul nostru Laszlo Alexandru), antisemitizându-mă fără milă, la radio și în revista lui Grigurcu - ci și faptul de a fi...

“... încercat să ascundă sub preș frenezia cu care a lăutărit până de curând la ușa rectorului Andrei Marga (...) [deci ne arată] că domnia-sa pregătește să cânte pe la alte mese (în condițiile în care, la sfârșitul acestui an, d-lui Marga i se va termina ultimul mandat de rector și, conform noii legi a învățământului, poate chiar cariera universitară). Mai mult, într-un cerc restrâns, dl. Pecican a mărturisit că „s-a rezolvat” deja cu noul rector și că în următorul mandat academic domnia-sa va fi „cel puțin prorector” (subl. mea, P.G.).

Ce concluzie pot trage - și cine mi-ar interzice-o, motivînd “lipsa de probe”? Pecican? După metoda bolșevico-holocaustologică întrebuițată de el însuși (ca și de Laszlo) în holocaustizarea mea, el să fie obligat să-și dovedească nevinovăția!

Oricum, probe: am. În primul rând, aceea a acuzației... fără probe, doar cu afirmații cretine, infantile, sigur fiind că nimeni nu-l va contrazice (cu atât mai puțin “antisemitul” de mine!), doar și el s-a rezemat pe citate din Evanghelia lui “R. Ioanid”;

În al doilea rând și el, Pecican este un “element de supraveghere și alarmă a unicității Holocaustului” - la Cluj, în subordinea lui Mihai Shafir;

În al treilea: și el a criticat cartea mea **Săptămâna roșie, Basarabia și Evreii**, prin urmare: să dovedească el, Pecican, că nu a pus o vorbuliță în favoarea (sic) a scoaterii, eliminării (păcat că nu era un rug prin apropiere) din Biblioteca Universității clujene a unei cărți “antisemite” !

Am tot dreptul să avansez această ipoteză mult mai aproape de adevăr decât acuzațiile de slugă oarbă a stăpânilor săi, cei care-i poruncesc să latre, să scuipe veninul ucigaș al antisemitizării.

*

Câteva ecouri (în legătură cu autofilmările):

- Aliona Grati (9 mart) - Nu stiu cum e timpul la Paris, aici continua sa tina noaptea 10 grade sub zero, iar afara, acum bate un vant naprasnic, caruia doar primavaratic nu-i poti spune. Imi merge internetul, ce placere e sa va ascult! Aliona

- Ovidiu Nitoi (9 mart): Dragă domnule Paul Goma,
Vă mulțumesc foarte mult pentru filmulețe. Vă doresc multă sănătate. Fotografia de prezentare pentru filmulețul Autofilmare 39: Despre Ostinato de la adresa de mai jos nu apare pe site

- Mariana Pasincovschi (10) mart: Vă mulțumesc frumos pentru că m-ați informat. Eu de ieri am văzut autofilmările, nu știu însă dacă pe toate, voi verifica imediat. Foarte utile, autofilmările, mai ales pentru cineva care trece la analiza romanului Astra și urmează să analizeze și alte scrieri povestite de către dumneavoastră. Iar în legătură cu „centrarea” despre care s-a vorbit, mie mi s-a părut foarte în regulă și nu am văzut o problemă în ridicatul de pe scaun: oricine ar face la fel dacă ar avea atât de multe de spus, nu oricine, însă, ar reuși să le spună cu atâta măiestrie.(...)

- Sorina Gilca (11) mart.): Draga Paul Goma, Am vazut deja si mi-a placut foarte mult. De parca ati fi alaturi! SANATATE!!!! si succes ! cu mult drag Sorina

- Flori Bălănescu (11 mart): Buna dimineata, Draga domnule Goma, Multumesc pentru autofilmari.

- Mihai Rogobete (11 mart): Mulțumesc. Am urmărit evoluția site-ului. Am văzut cele filmate până săptămâna trecută
O veste rea: s-a prăpădit Mihai Buracu. Am scris ceva pe Asymetria.

- Viorel Cucu (11) : Si astazi am stat la VORBA cu Dumneavoastra pe filmarile de pe INTERNET CU FIICA MEA IOANA. Si i-a placut foarte mult limba romaneasca. A ajuns la inima. Ea stie multe pentru ca am luat-o la Chisinau la Targurile de carte inaugurate de Ghimpu si Lupu. Pacat ca a lipsit Filat.(...)

- Ion Coja: (11): M-am uitat la cateva și am inteles ce era mai important: sunteti bine, in putere! Tineti-o tot așa! Urari de bine la toata familia!

-YouTube Service <service@youtube.com> Nouveau commentaire sur "55 20110304 07h19 Ultima..."

cezalexandru: imi plac la nebunie filmuletele dumneavoastra

-G. Onofrei :Va salut d-le Goma Trebuie sa va marturisesc ca le-am vizionat deja si mi-a facut o mare placere sa le urmaresc. Sanatate multa va doresc.
George Onofrei,Galati,11.03.2011,h:11.04

- Gabriel Pleșea: (11): Multumesc pentru semnalare. Am vizionat deja cateva si le-am gasit foarte utile, mai ales ca de mult nu ne-am mai vazut la fata. M-au amuzat cele cu "prietenul" Manolescu, Garbea si m-a impresionat cel cu Vieru. Toate bune si sanatate. Gabi Plesea

- Flori Cârlan (11):FELICITARI TUTUROR ACELORA CE DOVEDESC CURAJ SI SUNT ALATURI DE BUSOLA NEAMULUI ROMANESC, PAUL GOMA, CHIAR DACA SE AFLA PENTRU A DOUA OARA IN VIATA, CU DOMICILIU OBLIGATORIU, DE DATA ACEASTA LA PARIS. CINE SI-AR FI IMAGINAT ACEST LUCRU PE 9 NOIEMBRIE 1989, ODATA CU CADEREA ZIDULUI BERLINULUI? VIN VREMURI TULBURI, NU GLUMA SI ESTE BINE SA TINEM CONT DE SFATURILE RESPECTATULUI NOSTRU COMPATRIOT!

Un gand bun tuturor gomistilor,
Florin Carlan (...)

*

Mariana Sipoș îmi transmite:

să vezi și să nu crezi! Goma „autofilmat”

Mircea Radu IACOBAN

La sfârșitul lui februarie, Paul Goma s-a „autofilmat” și a postat pe internet opt episoade conținând mărturisiri narate în spiritul său inconfundabil: detașat, cu autoironie, neiertând pe nimeni și, pare-se, urmărind un anume țel... testamentar, câtă vreme ultimul episod și-l încheie cu fraza „Vă salut și ne întâlnim pe lumea cealaltă!”. Cum am mai scris și cu alte prilejuri, îl consider pe Goma nu numai un scriitor român important, de departe cel mai în măsură să evoce veridic și avizat avatarurile oropsitului „spațiu interriveran”, ci și disidentul cu adevărat autentic, născut iar nu făcut, cel mai îndreptățit să poarte respectivul titlu dintre concetățenii noștri. În momentul de față, cum se știe, este tratat cât se poate de... românește: nu-i reprimat în Uniunea Scriitorilor și nu i se reacordă cetățenia abuziv retrasă în trecutul regim. Ba mai mult, numele lui figurează pe lista neagră cu circulație subterană a interzițiilor „de facto”. Din două pricini. Prima, „a jignit” constant scriitorimea română, scriind deloc măgulitor despre cei aflați pe primele locuri în box-office-ul momentului. A doua, acuză este pe atât de gravă, pe atât de paradoxală, câtă vreme Goma, căsătorit cu o evreică și tată de copil evreu, este învinuit de... antisemitism. Nu-i vorbă, poate că și el exagerează cu inflexibilitatea. Sunt sigur că, de-ar solicita reacordarea cetățeniei, statul român s-ar grăbi să i-o restituie. Are dreptate când pretinde să i se dea așa cum i s-a luat, adică fără s-o ceară, numai că o cerere formală trebuie, totuși, să existe, altfel ne-am putea trezi peste noapte cetățeni ai Libiei ori Hondurasului. Goma preferă să-și păstreze în continuare statutul de apatrid (în 1980 a refuzat propunerea de acordare a cetățeniei franceze; aflat pe aceeași listă, Kundera a acceptat-o). Mult mai puțin probabilă rămâne reprimirea în Uniunea Scriitorilor, unde toate punțile cu actuala conducere par a fi definitiv tăiate. „Autofilmările” își propun să lămurească situația jurnalelor sale, parțial publicate, deși „multe dintre ele sunt, totuși, bunicile, nu mi-e rușine de ele și voi continua să le scriu”. Este tocmai ceea ce irită, fiindcă memorialistica lui Goma șifonează imagini consacrate și definitiv validate ca atare. În bună măsură asta a făcut și Marino, dar a avut grijă să se auto-protejeze, condiționând publicarea jurnalului de trecerea câtorva ani de la decesul autorului. Deloc prudent, românul basarabean de la Paris și-a asumat o riscantă misie de denudare, atacând impardonabil în direcții considerate tabu. În opinia lui, Cioran este „Unul dintre cei mai fricoși oameni pe care i-am întâlnit. Laș. Nu vorbea românește cu românii din Franța”. Al. Paleologu, „filfizonul”, considerat prieten al familiei Goma, odată venit ambasador în Franța a uitat numărul de telefon al amicului disident (dând curs cabalei instrumentate de Monica Lovinescu) și nu l-a mai sunat decât... când a aflat că pleacă din post. Incredibil, dar niciodată nu l-a invitat pe Goma la manifestările organizate de Ambasadă! George Ivașcu n-a fost altceva decât „un ordinar turnător”, iar rafala de vituperări îi menține constant în colimator pe (desigur!) Manolescu, Mircea Martin, Dan Petrescu, Pintilie, Buduca, Blandiana, Groșan, Marta Petreu, Liiceanu, Denisa Comănescu, Pleșu, Dan C. Mihăilescu, George Banu ș.m.a.. Probabil că din pricina informării incomplete, nimerește și-n inocenți de calibrul Biancăi Marcovici, pe care o confundă cu... Bianca Balotă! N-uș iertați nici diriguitorii Republicii Moldova Ghimpu, Filat și Lupu: nu și-au ținut promisiunile privind cetățenia și inițierea unei serii editoriale. Cu nici un chip n-aș zice că postata literară românească este populată de îngerași imaculați, dar parcă-i prea de tot în negru zugrăvită și presărată numai cu adversități (a se vedea și reproșurile de neașezat sub bănuiala unei campanii concertate anti-Goma, în cartea „A trăi, a scrie” de Aug. Buzura. Goma afirmă că nu pretinde decât „normalitate de la anormalii mei concetățeni”; rămâne de discutat dacă posomorală viziunii este rezultatul izolării ce i-a fost impusă, al minimalizării programatice și al tratamentului punitiv întreținut de două-trei publicații în care-i gratulat cu amabilități de genul „turnător, denigrator, provocator”, ori, cine știe, provine din umorile unui sindrom

persecutor - posibil, dobândit. Înclin mai degrabă să cred că Paul Goma este regretabil izolat și menținut în condiția apatridului culpabil de les-literatură română; atât antecedentele militantismului de curaj, cât și valoarea reală a scrierilor sale i-ar da dreptul la acordarea înțelegerii și prețuirii realmente meritate. Mai târziu (când va fi, adică, prea târziu) ne va fi jenă de modul în care l-am tratat!”

„Autofilmarea” pe internet: <http://www.paulgoma.com/autofilmare-20-tot-despre-limba-2din2/>

Articol salvat de pe www.monitorulsv.ro, ediția din 08 Martie 2011.

Acest articol este proprietatea Monitorul de Suceava și nu poate fi reprodus fără acordul scris al acestora.

TOOLLosophy, 12 mart. la “Sus inima, Basarabeni”:

“Nici tu Lupu, nici tu Pitat/Filap/Pilaf...ce sa mai vorbim despre Ghimpuletz?! D-nule Goma, va multumim pentru o lectie dureroasa de istorie a romanilor, dar intr-un format ironic, amuzant, simplu, onest si demn de optimism...”

Salutari de la familia Trubceac [din Orhei pina in Cluj]”

Valerian Stan (12 mart) :Va multumesc, draga Domnule Goma! Vizitasem "capitolul", de pe când ajunsese la filmarea 39, și îl gasisem foarte interesant. Felicitari pentru idee și pentru felul în care o concretizati. Ea adauga foarte fericit Jurnalul scris - și sunt sigur ca nu este departe timpul când celor ce Dvs scrieti și spuneti li se va da întreaga atentie pe care o merita.

Va doresc sanatate, Dvs și Doamnei Goma, și numai bine în toate întregii familii!

Valerian Stan

Sâmbătă 12 martie 2011

Azi nu am reușit să mă adun - sunt și eu răvășit de tragedia japoneză. Probabil nici mâine nu voi fi capabil să mă extrag din ea.

Duminică 13 martie 2011

Somn agitat, forfecat și ud: mașina de spălat lăvează, vorba unei românce alaltăieri aterizată pe malurile Senei (cum anume? - crăcănată, pardi!), tot ce am “produs” astă noapte.

Ca toată lumea - din lumea toată - și eu, văzînd imaginile transmise și mai ales valul de noroi înghițind, rostogolind case, înecînd câmpuri cultivate și sere, am văzut sfârșitul lumii, cum nici un film de groază nu ar fost în stare să sugereze. Poate și din cauză că, filmate din elicoptere, nu aveau “sonor”, însă mi-am imaginat ce *se auzea* acolo, unde oamenii surprinși erau îngroșați de vii în nămolul atoateacoperitor. Și în asta ficțiunea este mult depășită de realitate. Și încă noi, privitorii la televizor eram separați de realitate prin însăși imaginea înregistrată. Dar bieții oameni surprinși de tsunami probabil nu au avut timp nici să strige, să țipe - de groază. Dar aceștia a fost treji în momentul acela, au văzut, fie și pentru o secundă ce venea peste ei, nu ca cei din Pompei, adormiți - cum să spui: «ferice de ei»? Ba să nu

spui nimic, nici o catastrofă nu este comparabilă cu o alta.

Prezentatorii, comentatorii de la televiziune laudau “sângele rece”, “pregătirea japonezilor”, “cultura” lor în înfruntarea cutremurelor, a tsunami-urilor (?), dar inima mea (ei, da: eu “vizionez” cu inima tragediile prezentate prin filme) se oprise asupra unei tinere femei aflată la picioarele unei clădiri din care tocmai ieșise - în ordine, potrivit “culturii catastrofelor” - privind undeva, în sus (spre partea de sus a construcției, temându-se că se va prăbuși?, spre Dumnezeu neîndurător cu japonezul?). Am avut certitudinea că femeia aceea fusese împietrită de groază, devenise “stană de sare”, ca nevasta lui Loth. Iar dacă în secunda următoare s-ar fi prăbușit peste ea o grindă ori un perete dislocat, ea, chiar văzînd ce “vine”, tot nu ar fi mișcat și ar fi fost ucisă - în ciuda “culturii”, a antrenamentului, a pregătirii (civile). Eu, privitor imoral, nerușinat, eram încremenit, privind-o, admirînd-o, chiar iubind-o, așa, cu urechile ei binișor clăpăuge - și asimetric îndepărtate de cap - cu abandonul ei, terorizat și iluminat în fața morții.

*

D-ale rezistențelor prin cultura comandată de-sus-de-tot

N. Manolescu Complicități vinovate (Adevărul)

“(…)A doua eroare constă în sacrificarea principiilor (drepturile omului și restul) de dragul intereselor de un fel sau altul. Așa se nasc complicitățile. Occidentul s-a expus mai mereu șantajului Lumii a Treia, și nu doar din motive morale, cum ar fi culpa colonialismului, dar mai ales din motive economice. Investițiile făcute în țări din Africa neagră sau arabă au legat de mâini guvernele europene.

(…) Mă tem că neînvățînd lecția istoriei, Occidentul va fi luat prin surprindere și data viitoare, când revoluția va cuprinde, inevitabil, și Africa neagră. Ce se petrece acum în Zimbabwe sau în Coasta de Fildeș e o dovadă că orbirea și complicitățile vor dura încă mult timp.

Uluiitor! Epocal! Manolescu a descoperit drepturile omului!

Singura - și ultima oară - când a adus vorba despre acest... caraghioslîc a fost în primele luni ale anului 1990, când m-a vizitat, la Paris. Adevărat, nu a folosit cuvîntul “caraghioslîc”, ci mult mai prozaic: “o chestie caraghioasă”. Tot “caraghioasă” a fost - în timpul acelei vizite - și “lupta pentru limba” a basarabenilor mei. Limba română, cea pentru care se luptau ei, din 1988, cu bestialistii ruși, cu ovreii, cu goii slugarnici.

Ce-l va fi apucat - după 20 ani - să descopere “caraghioslîcul drepturilor omului”? O fi intrat în anul morții - maică...

*

Mircea VASILESCU Europa duminică (Dilema 10-16 martie))

“Rezistenții prin cultură

“Dacă Gabriel Liiceanu, de pildă, a ales să scrie Jurnalul de la Păltiniș, și nu să pună în cutiile poștale manifeste împotriva lui Ceaușescu este (aici Herta Müller are dreptate) opțiunea sa personală, salvarea sa prin scris. Dar miile de cititori ai Jurnalului de la Păltiniș au rezistat, în felul lor, citindu-l, în fața presiunii ideologice a unui sistem care în anii '80 devenise, din nou, agresiv, după o scurtă perioadă de „slăbire a șurubului“.”

S-a observat diversiunea - grosolană, pe cât de grosolan este autorul și cei din categoria/redacția *Dilemnei*?

Așadar, bine este să “optezi” ca Liiceanu: să scrii... Jurnalul de la Păltiniș (sau oricare alt munte, că ne-au mai rămas câțiva), în loc să... - atenție, acum vine glonteale patriei, cel dulce petru-popesc’: [în loc să]“...să pună în cutiile poștale manifeste împotriva lui Ceaușescu”.

Acesta fiind ori-ori-ul lui M. Vasilescu, o altă cale neîncăpând în teaca grănicerului dilemnos.

Căci, vorba dulce: Căci de ce? Căci iată pentru că de ce:

Liiceanu - și Păltinișul său - nu suportă, dinainte, decât “contraexemplul” Radu Filipescu; așa îl consideră bravii de la *Dilema*, batjocorindu-i gestul dar și suferințele cu care acesta a plătit... punerea în cutii poștale manifeste împotriva lui Ceaușescu” (să-l întreb pe autorul unor asemenea ticăloșii scrise negru-pe-alb câți ani de închisoare a făcut el ca pedeapsă pentru un asemenea gest minor, rizibil? Inutil. Vasilescu - altfel, Mircea - nici în gând nu i-ar fi adresat /sic/Ceaușescului o astfel de interpelare. De ce? Pentru că era, este, va fi un căcăcios, un fricos, un laș, s-ar fi ascuns sub chiuveta din bucătărie, să nu se afle că aflase, întâmplător, de fapta dușmănoasă a unui Filipescu).

Și așa: contrariul Jurnalului de la Păltiniș era numai și numai punerea în cutiile poștale a manifestelor împotriva lui Ceaușescu! Alte fapte demne de pus în balanța calpă, minabilă, dilemioată nu a găsit? A auzit Vasilescu Mircea de oarecarele Paraschiv? Dar de necunoscutul Negoiteșcu? - de acord, de mine nici nu poate fi vorba, primise ordin de la Pleșu, dar și de la Păturiciu să nu-mi pomenească numele odios. Deși...

...Deși, când m-a vizitat la Paris, prin 1986, 87 împreună cu Pleșu, după ce, transpirând uleinic, insuportabil de indecent, a lăudat cartea mea de mărturii **Culoarea Curcubeului**, în traducere franceză: **Le Tremblement des hommes**, m-a întrebat, repetat, până când am început a mă simți eu rău :

«Ce să facem noi după ce ne întoarcem acasă? Ce ne sfătuiți să facem?»

Eu n-am răspuns - dealtfel erau primii români care, veniți în Occident cu o bursă germană ("Humboldt") îmi puneau o astfel de întrebare. Soția mea:

«Ce vă luminează Cel de Sus».

Am fost atât de contrariat, de tulburat, încât i-am chestionat pe Monici - la ei merseseră întâi - dacă cei doi erau sinceri?, mă luaseră peste picior?, mă provocau?

Așadar, **Liiceanu mă întrebese ce să facă, nu ce să scrie...**

Iar eu mă întreb: de ce mai scrie unul ca Mircea Vasilescu? Fiindcă ar trebui să urc - ierarhic - până la Pleșu.

...Și de ce or fi to-ot scriind, to-ot bănănăind banalități cu zdrăngălăi, Pleșu cu Liiceanu? Nu-și dau seama acești Pastori și Collucși ai vorbitului-nimica-la-tembelizor că au îmbătrânit în minciună/de la tribună?, țin neapărat să moară tot în "apa" lor: minciuna?

(Altă chestiune: de ce mă va fi întrebat Liiceanu, în urmă cu 23-24 ani, ținând în mâini cartea de mărturie despre 1977, **Culoarea curcubeului**, ce să facă ei la întoarcerea în țară? Sunt convins: *atunci* nu se gândea să o editeze - încă nu-i căzuse revoluția-sovietică în creștet, cadou: Editura Politică - apoi numaidecât să o retragă și depoziteze iar după doi ani, cu asentimentul Gabrielei Adameșteanu și al Monicăi Lovinescu să o trimită la topit. Fiindcă *atunci* Liiceanu era un biet /sic/ bursier Humboldt, atât, încă nu devenise proprietar al, până ieri, editurii Politice și cenzor de stat și de partid).

Luni 14 martie 2011

Sandra Pralong a uitat că acum câțiva ani se lăuda că apăruse drepturile omului, înainte de 1989, din Occident:

În interviul acordat *României libere*, publicat în 14 martie, vorbește despre orice : "Suntem o societate încă tânără, aplecată către vedete, pipițe și maneliști", însă nici un cuvânt despre drepturile omului, cum se prezentase, sub Emil Constantinescu.

A uitat? A omis?

Sandra Pralong: o pipițoviștină toxică, prelingându-se la Cotroceni pe filiera Soros, concurînd-o pe Blandiana - însă nu și pe Zoe Petre, inconcurabila. Tot atât de brează și veninoasă și mincinoasă ca Sorin Alexandrescu, nepotul monumentului lui Eliade, fost coleg al meu în prima studenție, ulcerat de opiniile (mele) defavorabile despre el, ca om și despre monografia sa **Faulkner**.

*

Iată-l și pe Constantinescu - în același ziar:

“Emil Constantinescu: Băsescu este un președinte contrabandist

Fostul șef al statului Emil Constantinescu a declarat, duminică, la Europa FM, că elitele intelectuale sunt responsabile de starea de confuzie generală a societății, în condițiile în care l-au girat pe "președintele contrabandist" Traian Băsescu, pe care îl numește fost nomenclaturist și colaborator al Securității, informează Mediafax.

Un comentariu:

“Puțină decenta Constantinescule! 16:33 Î 13 Martie Prof Niculescu
Dle Constantinescu, fost secretar de partid la Universitate, prin felul cum te-ai comportat în perioada cât ai murdarit scaunul de președinte, nu ai autoritatea morala să judeci pe alții. Ai creiat o mare decepție poporului român și în final de mandat ai arătat că în esență ai fost sluga prea-plecata a fostei nomenclaturi, Ramai în istoria ca o nulitate cu barba”

*

Din Tribuna Basarabiei, 2/2011

Documentul 73 Nr. 3856

1938 Luna aprilie ziua 1

Corpul 3 Armată-Stat Major Biur. Adjutantului și Justiției
cătore

DOMNUL PREFECT AL JUDEȚULUI Lăpușna

Cu onoare se trimite alăturată reclamațiune privitoare pe individul MEER ELBER, secretar la Primăria Călărași Jud. Lăpușna.

În conformitate cu ordinul în rezoluție al Domnului General Comandant al C.3 A., rugăm a dispune soluționarea.

DIN ORDIN

SEFUL DE STAT MAJOR

Colonel

I.Ștefănescu

L.Ș. (semnătura)

Șeful Biroului Adjutantului

Căpitan

Alex. Văscu

(semnătura)

* * *

Documentul 74

31 martie 1938

Bir. N. 3856

Domnule Comandant General

Dorința Majestății Sale Regelui a fost întotdeauna de a se proteja elementul românesc asigurându-i o viață liniștită.

De ce atuncea pentru Primăria Or. Călărași, Jud. Lăpușna această dorință a Suveranului nu se repsectă.

De ce postul de Secretar general al acestei instituții este ocupat de un evreu, care provine dintr-o familie de comuniști spioni.

Acest evreu se numește Meer Elbert și este fratele a spioanei Rozalia Elbert, care pentru spionaj în favoarea Rusiei ispășește acuma pedeapsa de muncă silnică în închisoarea Doftana. Acest Secretar Elbert pe mâna căruia se găsesc dosarele confidentiale și de apărare pasivă este fratele al vestitului spion Zyraiel Elbert, fugit de sub escorta românească și a teroristei Liuba Elbert asemenea dispărută dinȚară sub urmărirea autorităților Române. Grație banilor săi și legăturilor cu diferite personalități politice, acest spion se menține la postul său deservind mai mult pe dușmanii

Țării decât pe Țara care îl tolerează. Este președintele tovarășilor de la Macabi Haluțimi și altor organizații similare din or. Călărași și puterea lui după cum se vede este tare.

Faceți Vă rog Domnule Comandant General ca în locul spionului Elbert să stea un român autohton, care va fi atât de capabil cum este sus numitul.

Cred că puterea spionului nu va împiedica ca Dumneavoastră să procedați cu hotărârea în cazul lui.

Cu respect, General !

Dlui Comandant al Corpului 3 de Armată Chișinău.

*

Documentul 88 NOTA Nr. 1979 28 august 1942

Ca urmare la nota noastră Nr. 1410 din 15 Iulie a.c. avem onoare a vă comunica următoarele:

Judecătorul Perciun Vasile, de la Tribunalul Cetatea Albă, continuă să funcționeze mai departe în calitate de judecător de ședință cu toată activitatea sa antiromânească din timpul ocupației sovietice și cu toate că autobiografia sa care a fost înaintată autorităților sovietice și în care arată activitatea sa comunistă de înainte de răpirea Basarabiei, este cunoscută de Ministerul de Justiție.

În luna Iunie 1942, la Tribunalul Cet. Albă, venind în inspecție D-l Prim Președinte al Curții de Apel din Chișinău, Laurențiu Preoteșcu, însoțit de C. Dardan, procuror general la aceeași Curte, în fața întregului corp judecătoresc și funcționari, i-au făcut judecătorului Perciun o aspră muștrare, numindu-l ticălos și nenorocit, pe tema celor cuprinse în autobiografia sa pe care a înaintat-o bolșevicilor, fiind scos din ședință. Judecătorul Perciun nu a răspuns nimic, stând tot timpul cu ochii în jos.

În prezent numitul primește salariul și se plimbă fără să-i pese de cele ce s-au petrecut, așteptând începerea sesiunii de judecată care va începe la 15 Septembrie.

(...) 15 Iulie 1942

Perciun Vasile, fost judecător la răpirea Basarabiei de către soviete se află în Tighina unde a stat până în luna Septembrie 1940 când a venit în Chișinău în vederea repatrierei sale.

Neputînd obține repatrierea prin organele sovietice a recurs la Comisiunea Germană care i-a admis să plece împreună cu germanii care se repatriau din Basarabia, în locul unui cizmar de origine etnică german, care în schimbul unei însemnate sume de bani i-a cedat locul, și astfel s-a repatriat prin punctul de frontieră Reni, ajungând la Galați.

Aci s-a despărțit de grupul de germani și a rămas în Țară; mai târziu fiind reintegrat în magistratură funcționând în Vechiul Regat până la ocuparea Basarabiei.

În timpul șederei sale în Basarabia sub ocupația sovietică, numitul a făcut un memoriu autorităților sovietice, în care pe lângă faptul că solicita un serviciu, arăta și activitatea sa comunistă din timpul când a funcționat ca judecător în Justiția Românească.

Această autobiografie în original, actualmente se află în posesiunea procurorului Vorgulas de la Parchetul Trib. Tighina, fiind trimisă în copie și Ministerului Justiției, care a dispus îndepărtarea sa din magistratură.

Înainte de răpirea Basarabiei, Perciun Vasile a funcționat ca judecător în orașele Comrat, Hotin și Tighina, iar după izgonirea sovieticilor din Basarabia, înainte de a fi îndepărtat din magistratură a funcționat la Tribunalul Cetatea Albă.

* * *

Documentul 90 Confidențial

DOMNULE GENERAL GUVERNATOR,

La adresa D-vs. Nr. 3744 din 12 Septembrie 1942, prin care ne-ați înaintat notele informative Nr. 1410 din 15 Iulie și Nr. 1968 din 28 August a.c. ale C. I. Chișinău, pentru a vă comunica relațiile necesare asupra celor semnalate, avem onoare a vă aduce la cunoștință că judecătorul Perciun Vasile de la Tribunalul Cetatea-

Albă, pentru atitudinea ce a manifestat prin autobiografia scrisă sub ocupația bolșevică, a fost trimis de Ministerul Justiției în judecata Comisiunii disciplinare de pe lângă Curtea de Apel Chișinău, având fixat termenul de judecată la 18 Septembrie a.c. După terminarea procesului, vă vom comunica rezultatul și măsurile ce vor fi luate în cauză de către D-l Ministru al Justiției.

PROCUROR GENERAL,

Secretar,

D-Sale Domnului General guvernator al Basarabiei, Cabinetul Militar.

*

**ION ANTONESCU, “SCRISOARE DE RĂSPUNS ADRESATĂ LUI
C.I.C. BRĂTIANU” (29 OCTOMBRIE 1942)**

March 12th, 2011 admin Posted in Filozofie și istorie (1) 33 views

“Pentru a înțelege prezentul, e necesar să ne cunoaștem trecutul – să-l aflăm!

“În zilele minciunii universale, a spune adevărul e un act de dizidență. Practic, putem transpune scrisoarea eroului neamului românesc, situației zilelor noastre, doar cu schimbări de nume.

“Am lăsat fără răspuns scrisorile dumneavoastră anterioare. Am făcut-o din înțelepciune, fiindcă urmăream unirea, și nu vrajba. Puteam să vă răspund, aducând justiției pe toți vinovații de catastrofa morală și politică a țării, printre care sunteți, în primul rând, și dumneavoastră. Nația o dorește și o așteaptă de la mine. Nu am făcut-o totuși, fiindcă nu am voit să ațâț și mai mult spiritele și, mai ales, nu am voit să dau un spectacol care ar fi fost speculat de inamicii noștri. Am lăsat ziua acestor răfuieli mai târziu. Abuzăți, însă, de răbdarea, de tăcerea și de înțelepciunea mea și, rând pe rând, la scurte intervale de timp, îmi trimiteți, când dumneavoastră, când dl. Maniu, avertismente, sfaturi și acuzațiuni. În virtutea cărui drept? Ce reprezentați în această țară, dumneavoastră, toți foștii oameni politici, în afară de interesele dumneavoastră egoiste și un trecut politic total compromis și dureros?! Uitați, domnule Brătianu, că eu sunt omul muncii mele și martirul greșelilor acelora care au primit în 1918 România Mare și au dus-o, după 22 de ani de conducere, în prăpastia de unde am luat-o eu în 1940, pe când dumneavoastră sunteți din profitorii și dărâmatorii unei moșteniri mari. În mai puțin de un sfert de secol, fiecare în parte și toți la un loc, ați prăbușit lupta, sacrificiile și suferințele duse și îndurate, 20 de secole, de poporul nostru, pentru a face unitatea sa politică. Orice apărare încercați și orice diversiune faceți dumneavoastră, conducătorii politici de ieri, purtați pe umeri această răspundere.

Dumneavoastră, liberalii, mai mult ca alții, fiindcă și din opoziție și de la guvern, prin acțiunea dumneavoastră de dirijare și de îndrumare a vieții noastre politice, economice, morale și spirituale, exercitată direct și indirect, de pe băncile ministeriale, din birourile băncilor și din culisele politice, ați dus țara la catastrofa din 1940. Stați față în față cu conștiința dumneavoastră, depănați cu corectitudine, pas cu pas, atât actele dumneavoastră, cât și pe ale acelora cu care, rând pe rând, v-ați întovărășit și v-ați acuzat, în fața nației dezolate, scandalizate și înmărmurite; răsfoiți toată colecția ziarelor din ultimii 40 de ani, începând cu Universul și terminând cu Viitorul și cu ziarele jidovești pe care se sprijinea naționalistul domn Maniu și vă reamintiți: cine sunteți dumneavoastră și dumnealui; câte păcate ați făcut; cum v-ați calificat singuri și cum v-a calificat nația; câte răspunsuri aveți. Pentru a vă ușura munca, vă reamintesc, domnule Brătianu, că, împreună cu dl. Maniu, v-ați acuzat public și zilnic, în presă, în întruniri, în parlament, de: „incapacitate”; „tâlharie”; „falsificări” și „furturi de urne”, în București, pentru obținerea puterii; „demisii în alb”; „bătăi și omoruri”; „călcarea legilor și Constituției”; luări de comisioane” la toate furniturile statului; „traficările de influență” practicate de partizanii, deputații, miniștrii și președinții corpurilor dumneavoastră legiuitoare; „scandalurile cu contingentările” cu „grăul britanic”; modul cum ați făcut reforma agrară și cum „ați profitat de ea”; risipa avutului public; „concesionările oneroase ale bunurilor statului”; „demagogie”; incorectitudine civică, provocată de faptul că atunci când erați în

opozitie dirijați ocult statul, în profitul intereselor d-umneavoastră și ale jidanilor din ale căror consilii de administrație – mari și mici – făceați parte, iar de pe fotoliile ministeriale încurajați și favorizați, acopereați și mușamalizați afacerile lor și ale d-stră, în detrimentul statului. Adăugați, la acest bogat și concludent stat de serviciu al partizanilor și al adversarilor dumneavoastră de ieri, cu care – ca totdeauna când vă găsiți în opoziție – sunteți azi prieteni: cazurile, pe care nația le ține numai în dormitoare, ale domnilor Tătărescu, Bârsan, Boilă, Aristide Blank și afacerea Skoda; ruinarea poporului, prin dobânzile oneroase care au prăbușit economiile, avutul și munca tuturor, de la țăran la marele proprietar, de la micul până la marele negustor român; ravagiile făcute de conversiune și de concesionarea bunurilor statului, pe care am început să le răscumpăr eu; împrumuturile externe, oneroase și umilitoare; introducerea controlului străin la Banca Națională și Căile Ferate, comisioanele scandaloase etc. etc. și veți avea, domnule Brătianu, imaginea unui trecut tragic, pe care l-am plătit atât de scump și pe care nația întregă o are permanent în fața ochilor săi. Totuși, domnule Brătianu, cu toții credeți că toate acestea au fost uitate și, cu perfidia politicianistă de altă dată – de totdeauna – atât de bine cunoscută, vă așezați cu cinism pe acest trecut și – de la cel dintâi dintre dumneavoastră, până la cel din urmă – încercați să acuzați și să sabotați, pe sub mână, opera de îndreptare și consolidare la care s-a antrenat toată nația și să tăiați elanul unui om care nu a avut, nu are și nu va avea nici moșii, nici vii, nici pivniți de desfacere, nici bani depuși, nici industrii, nici consilii de administrație, nici safeuri, în țară și străinătate, nici cupoane de tăiat, nici timp de pierdut la club și care nu și-a pricopsit nici cumnații, nici nepoții, nici prietenii, nici partizanii, nici adversarii. Chiar dacă am greșit, greșesc sau voi greși, nu pot fi acuzat, domnule Brătianu, de nici unul dintre dumneavoastră. Fiți încredințați, sunteți înfierăți și puși chiar de generația actuală pe banca acuzaților. Dacă va fi să fiu și eu pe această bancă, pentru că fac tot ceea ce un om putea să facă, nu numai pentru a slava un neam de la dezunire și de la prăbușire, dar și pentru a-l întregi și a-i asigura o viață nouă, în onoare și în muncă, atunci în nici un caz nu veți fi dumneavoastră acuzatorii și în nici un caz nu voi fi pus alături de dumneavoastră și acuzat de aceleași greșeli ca dumneavoastră. Fac această afirmare nu pentru că mă simt vinovat cu ceva față de țară, dar pentru că știu ce au suferit, din antichitate și până azi, de la Socrate și Demostene, până la Clemenceanu, atâția nenumărați – mici și mari – oameni care și-au servit poporul cu credință, cu devotament și cu folos și, mai ales, pentru că nu au uitat că în Iași, în tragica primăvară din 1918, și chiar la București, după Unire, s-a cerut trimiterea în judecată și condamnarea fratelui dumneavoastră, atât pentru că făcuse războiul, cât și pentru dezmățul creat de nepriceperea dumneavoastră a tuturor, chiar de către aceia care ceruseră intrarea în luptă; care îl acuzaseră în 1914–1915 de lungă și dezmățată perioadă de neutralitate; care au aplaudat cu frenezie intrarea în război și care, ca culme a cinismului lor, erau ei înșiși vinovați de modul cum fusese administrată și ruinată țara.

Eu și mulți alții încă nu am uitat ridicolul acestei îndrăzneli pe care istoria l-a înregistrat. Oricum ar fi însă eu nu voi putea fi acuzat de dumneavoastră și nici pus pe aceeași bancă cu dumneavoastră, pentru că nu sunt nici profitorul meritelor predecesorilor mei și nici șeful unei bande de corbi odioși, care au ajuns la conducere prin „minciună”, „promisiuni”, „furt de urne” sau prin „sprijin ocult masonic și iudaic”, ci sunt omul adus de un trecut onest și de voința unanimă a unei nații care, pentru a se slava, a făcut apel la mine, iar nu la dumneavoastră sau la dl. Maniu, și nici la domniile care stau în jurul dumneavoastră și cu care ați făcut și faceți sistem. Niciodată, pentru a fi salvată, națiunea, armata și corpurile constituite nu au indicat numele dumneavoastră sau al d-lui Maniu, în ultimii ani ai tragicei guvernări, care s-a sfârșit la 6 septembrie 1940. Dumneavoastră v-ați strecurat și v-ați alăturat acestei mulțimi, cu discreția impusă de instinctul răspunderii pe care o aveți și a dorinței legitime de a vă salva și nu ați făcut nici un gest pentru a vă valorifica drepturile la conducere, când această mulțime spulberă un regim care era de fapt al dumneavoastră și când aclama un om nou, care eram eu. Când am intrat în război, cu prudență caracteristică a politicianilor valoroși nu v-ați manifestat nici pentru, nici contra. După ce am reluat Basarabia și Bucovina, v-ați grăbit să-mi cereți, și dumneavoastră, și domnul Maniu,

să mă opresc la Nistru. V-am arătat considerațiunile militare, politice, economice și morale pentru care nu puteam să o fac și v-am invitat, pentru a treia oară, să luați conducerea, răspunderea și riscurile unei asemenea acțiuni. Bineînțeles, ați refuzat. După omorurile de la Jilava și imediat după rebeliune, mi-ați trimis memorii prin care îmi arătați situația și-mi dădeți noi sfaturi. V-am oferit să luați conducerea și să faceți cum credeți că este mai bine. Și unul, și altul v-ați scuturat. Luându-vă după câțiva ofițeri, fără prestigiu militar, care au deraiat după linia principiilor sănătoase strategice, morale și politice, pe care poate că nici nu le-au avut vreodată, mi-ați cerut să retrag armata din Rusia și m-ați îndemnat să mă „aranjez” cu Anglia și cu America. Ar fi o greșeală și o felonie, iar greșelile și feliunile se plătesc scump.

Suntem la peste 1.500 km de țară, drumurile sunt cum sunt, iarna bate la ușă, depozitele sunt ale germanilor, căile ferate sunt în mâna lor, aviația are forța de distrugere pe care ar trebui s-o cunoașteți. Retragerea forțelor din situația lor actuală ar însemna părăsirea frontului. Exact ceea ce au făcut rușii în Moldova în 1917-1918. Vă întrebați ce s-ar întâmpla dacă germanii ar face cu noi astăzi în caz de părăsirea frontului, ceea ce am făcut noi, atunci, cu rușii? Vă dați seama ce s-ar alege de armata noastră de disciplina noastră, de soldații și caii noștri, de tunurile noastre, dacă am încerca, în condițiile arătate mai sus, să părăsim frontul fără asentimentul Comandantului german? Situația aceasta, a oamenilor care la cea dintâi greutate se descurajează, ar denota ușurință totală nepricepere militară și prostie. Soluția ar fi criminală, domnule Brătianu, fiindcă nu s-ar prăbuși numai armata, s-ar prăbuși însăși țara, deoarece germanii ar ocupa-o imediat și am ajunge în situația Serbiei și Greciei. Pofțiți, domnule Brătianu, vă ofer din nou conducerea statului și a guvernului. Retrageți dumneavoastră armata și „aranjați-vă” cu Anglia. Numai că trebuie să întreb și armata și poporul. Sunt gata să le pun această întrebare, deschis și categoric, dacă și dumneavoastră sunteți gata să vă luați răspunderea.

A mă fi „oprit la Nistru” și a „retrage astăzi forțele din Rusia” înseamnă, pentru un om care mai poate încă judeca, a anihila dintr-odată totul, sacrificiile făcute de la trecerea Prutului, acțiune în contra căreia nu v-ați pronunțat public; înseamnă a ne dezonoara pentru vecie ca popor; înseamnă a crea țării, în cazul victoriei germane, condiții dezastruoase, fără a ne asigura, în cazul victoriei ruse, nici provinciile pentru care luptăm, nici granițele care vor voi să ni le lase rușii, nici libertățile noastre și nici măcar viața familiilor și a copiilor noștri; în sfârșit, înseamnă, din cauza nestabilității și a feloniei pe care mă sfătuiți să o practic – și aceasta este cea mai mare crimă – a asigura țării în viitoarea comunitate europeană o poziție morală care îi va ridica drepturile idealurilor sale și ar putea să-i fie chiar fatală. Gestul pe care-l cereți să-l fac, domnule Brătianu, va face din neamul românesc o victimă a tuturor, fiindcă concomitent cu dezorganizarea, prăbușirea și distrugerea armatei, ar începe instaurarea anarhiei în țară. Comuniștii, legionarii, jandarmii, ungurii, sașii ar începe agitațiile, lupta, distrugerea ordinii, a liniștii, pentru a profita de ocazie, pentru a da ultima lovitură de picior unui neam care cu adevărat ar merita calificativul de netrebnic. Ungurii ar ocupa imediat restul Ardealului. Iată, domnule Brătianu, la ce ar da naștere gestul pe care mi-l cereți să-l fac. Ar fi gestul nefericit al unui soldat lipsit de onoare și al unui om de stat, nu numai inconștient, dar nebun. Conducătorul nefericit al Franței – și mai nefericite de azi – a declarat, într-o recentă chemare la realitatea a unui popor, care a căzut și el victimă josnică a unei guvernări venale, iudeo-democratice și masonice, că are convingerea că dacă „Germania ar fi înfrântă, Sovietele ar impune mâine legea în Europa și s-ar termina astfel cu independența și patriotismul națiunilor”.

Am avut și am această convingere. Rămân la această convingere, fiindcă noi, mai curând ca alții, mai total ca alții, vom fi zdrobiți: pentru că suntem punte între slavi și zăgazul care le stă de secole în calea expansiunii lor, către vestul și sud-vestul Europei; pentru că avem bogățiile pe care le avem; și pentru că vom fi trambulina salturilor lor viitoare. Trăgând învățăminte din trecut, cunoscând tendințele slave, plecând de la considerațiunile făcute mai sus și îndrumat de instinctul de conservare și de logica bunului-simț, nu puteam, domnule Brătianu, ca un conducător responsabil, să mă „opresc la Nistru” și nici nu pot „să retrag armata din Rusia”. Ar fi o prostie

din partea mea. Este cu neputință să o facă cineva și ar fi o greșală ireparabilă pe care nu eu și dumneavoastră, ci neamul ar plăti-o scump. Mareșalul Petain, într-una din valoroasele sale cuvântări, a dat speculatorilor situațiunile grele lecția care li se cuvenea și care a fost aplaudată de toți oamenii cu conștiință clară și nepătată. Răspunzând unor critici ale acțiunii sale, el a spus: „Când Franța este în nenorocire, nu mai este loc pentru minciuni și himere”. Nici la noi, domnule Brătianu, nu mai este loc pentru „minciuni și himere” și, mai ales, nu mai putem să ne plătim luxul de a face și prostii.

V-am răspuns, domnule Brătianu, punct cu punct, nu numai la scrisoarea dumneavoastră de la 24 septembrie, dar și la cele anterioare. Este răspunsul unui soldat, care nu are nimic de ascuns și care este conștient de greutățile și pericolele ceasului de față, precum și de îndatoririle și de răspunderile lui. V-am răspuns, cum v-am răspuns, fiindcă nu ați înțeles nici ținuta și nici înțelegerea cu care am voit să trec atât peste greșelile trecutului, cât și peste marii vinovați de ele. Ca oamenii cei mai lipsiți de păcat, marile și numeroasele greșeli politice care s-au comis sub dumneavoastră, continuând a considera comunitatea românească ca pe o turmă de sclavi, pe care – împreună cu celelalte organizații politice, cu firmă naționalistă, însă în acord cu oculoarea iudeo-masonică, cu care numai pe față erați în luptă – ați exploatat-o, ați mințit-o, ați demoralizat-o, ați exasperat-o și, în cele din urmă, din neputință, ați dus-o, mână în mână cu trinitatea Tătărescu – Urdăreanu – Lupeasca, la catastrofa din 1940 și la rebeliunea din 1941, îndrăzniți astăzi, când s-a pus regulă în țară și viața nimănui nu mai este în pericol, să ridicați capul, de după saltarele consiliilor de administrație, ale industriilor și ale multiplelor afaceri, pentru a mă acuza. Ei bine, domnule Brătianu, când cineva a fost șeful unui partid care, de la mare la mic, de la primăria din sat până la cabinetul miniștrilor, are răspunderea destrăbălării administrative, dezmațul moral, a iudeo-masonizării țării, a venalității, a compromiterii viitorului neamului și a catastrofei granițelor, nu mai are calitatea să vorbească și în numele comunității românești, să dea sfaturi de conducere altora și mai ales să-i acuze că lucrurile nu merg cum trebuie.”

(Arhiva Istorică Centrală; fond Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinet I. Antonescu, dos. 61/1940, f. 88-221)

Teribil text. Cunosc puține scrisori - sau scrisuri - ale sale, dar dintre acelea acesta îmi apare ca esențialul.

Recunosc: și eu, naivul, neinformatul am fost partizanul (sic) al “opririi la Nistru” a frontului. Nu îl citisem pe Clausewitz, deși socrul meu îl tradusese...

Cred că am mai spus, scris: am o reținere... fiziologică în a considera pământurile de dincolo de Nistru ca românești, chiar dacă printre primii colonizatori sedentari au fost și neamurile mele - dacă se dovedește că Gomia erau păstori macedoneni.

Acesta a fost punctul de vedere - militar - al militarului Antonescu. Nu mai tandru este cel al țivililor - mai ales al lui Maniu Ezitantul despre Moș Teacă Generalul.

Necazul fiind că nu se poate face o medie - medie a adevărului? Care adevăr?

*

Istovit. Dacă aș zice: “de Japonia”, m-ar bate Dumnezeu.

Compățimesc, fără să uit cât de bestiali fuseseră ei cu chinezii, cu coreenii, cu ceilalți pe care îi cuceriseră și îi tratau

ca pe niște subsclavi. Dar cu alții căzuți în ghearele lor? Îmi spun: acum sunt cumplit pedepsiți, nu de alți oameni, ci de natură! Să fie o ispășire a păcatelor de acum trei sferturi de secol? Nu plățiseră destul prin distrugerea țării lor de către aviația americană?; de bombe atomice? ; de umilința ocupației?

Nu, nu e bine cum gândesc. Nu așa funcționează istoria. Chiar când avem convingerea că o comunitate este pedepsită pentru răul făcut alteia.

Obosit de moarte. Aveam de gând să mai fac 2-3 înregistrări - nu-mi mai stă gândul la ale mele “probleme”.

Mărți 15 martie 2011

Azi: tot așa. Mai bine așa face dacă nu așa nota nimic.

Numai că nu suport pagina albă. Ce e de făcut? Nimic - să scriu, parafrazez versurile bune (unicele!) ale lui Cicerone T.

Miercuri 16 martie 2011

Trezit în jurul orei 2 noaptea, am găsit în cutia poștală un “bilețel” de la Mariana Pasincovschi, Împărăteasa Mâțelor: textul promis despre **Arta refugii**. Uitînd că trebuia să mă reculc, l-am pregătit - cu drag - și-l trec în Jurnal. Aici:

Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava “Formele contrapunctice ale Re-fugii în opera lui Paul Goma

Romanul Arta refugii - o copilărie transilvană este scris între 1985-1988 la Paris, ca al doilea volet al ciclului autobiografic. În 1990 romanul apare la Julliard, Paris, sub titlul L'Art de la fugue (traducere de Alain Paruit), în 2007 apare în italiană, la Volland, Roma, sub titlul L'arte della fuga (în traducerea lui Marco Cugno), iar în original romanul cunoaște ediția din 1991, la Editura Dacia, Cluj, cu o prefață de Marta Petreu, urmînd apoi ediția îngrijită de Nicolae Vieru – 1993, Biblioteca Basarabia, Chișinău, pentru ca cea de-a V-a ediție să apară, deocamdată, în variantă electronică (Autura Autorului, 2011).

Dacă O copilărie basarabeană ne introduce într-un biotop natal sustras oricărei temporalități, într-o atmosferă în care acțiunea nu se desfășoară cronologic, O copilărie transilvană urmărește, în mare, principiul diacronic (deși nici perspectiva temporală sincronică nu-i este străină prin numeroasele glisări în trecutul de la Mana), titlul capitolelor făcînd trimiteri directe la timpul și spațiul biografic evocate. Autorul împarte volumul în șase secțiuni (I Gusu, II Buia, III Sibiu, IV Buia, V Șeica Mare, VI Gara), constituind tot atâtea mutări pe tabla de șah a istoriei. În primele secțiuni este vorba despre refugiul în

Transilvania, în satul Gusu, unde părinții fuseseră repartizați ca învățători și mutarea, pentru a nu fi „repatriați în țara rușilor” în comuna Buia, Județul Târnava Mare. Urmează, mai apoi, admiterea, în 1946, ca elev bursier la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu, continuarea, după două clase de Normală, ca elev în clasa a VII-a la „Ciclul Doi” din Șeica Marea, Județul Târnava Mare iar, în final, arestarea părinților la Securitatea de la Mediaș și instalarea copilului, prin nenumăratele încercări de a-și afla părinții, în gară. Desigur, acestea nu sunt decât titlurile mari ale capitolelor, fiecare având, la rândul-i, subcapitole care vorbesc despre o adevărată poetică în act a textului. Ce se mai poate observa referitor la structura romanului este că, dacă în ediția din 1991 titlurile mari, împreună cu cele ale subcapitolelor, lipsesc, perceperea textului fiind îngreunată de o tehnică a amânării (bănuiești, spre exemplu că este vorba despre râie, pornind de la faptul că naratorul plânge, îi este rușine și se spală cu leșie, dar aștepti parcă o confirmare din partea acestuia), ediția curentă vine în întâmpinarea cititorului, ghidându-l pe un traseu bine structurat, încurajându-l să calce pe urmele refugiului (revenind la subcapitolul invocat, intitulat acum Se poate căpăta râie și de la o Irinucă fără capre). Chiar dacă ponderea capitolelor este inegală (cu excepția secțiunilor Buia și În gară, ambele având douăsprezece subcapitole), romanul este bine încheiat, fără a fi monoton, reușind o deosebită „combinație de literatură a satului, istorie contemporană și sondaj psihologic”¹.

În privința titlului, acesta trimite la motivul traumatic al refugiului, autorul făcând aluzie la „arta fugii” a lui Bach ca „artă a re-fugii”, investind-o, astfel, cu o dublă semnificație – tema artei muzicale interferată cu cea a destinului de basarabean în refugiu:

„ – ...O să afli multe când o să înveți latina, zice domnișoara, din nou serioasă. Latină și muzică – a fost un mare compozitor german, poate cel mai mare de pe globul pământesc, era cantor la o biserică din Lipsca. El a alcătuit un fel de culegere de exerciții pentru elevii lui și a intitulat-o, frumos: Artafugii.

– Cânticțele din cele pentru recreații, pentru orele de gimnastică? – atunci când fugim noi, pe muzică? E mare artă să știi să fugi – este, domnișoa’?

– O-ho! Și încă ce artă!, a duduie duduia Coban cu dodotele ei de darterie grea. Dar și mai mare artă e să re-fugi, ca noi, Basarabeni. Nu chiar pe muzică – e-he, de-am avea un compozitor de-al nostru, basarabean, să compună el ArtaRefugii...

Rămâne de văzut, cum spune mama: dacă nu mă fac fierar, nici rege, nici cheferist; dacă la liceu învăț bine latina și muzica, eu compozitor mă fac!, compun compoziții frumoase de tot, pentru noi, Basarabeni refugiați”².

Asemeni Artei Fugii a lui Johan Sebastian Bach, textul lui Paul Goma reprezintă un summum al posibilităților expresive, glisând între trecutul idilic și prezentul necruțător, între fantasme și reverii, într-un timp al alertei, cu mijloace de locomoție variate, în care „re-ul adevărat” din refugiu, re-fugă, derefugiu nu pare a fi decât un ecou al

lui „re” din re minor, cu un ton dramatic pe fundalul unei istorii zbuciumate, într-o interpretare de excepție, pe toate coardele și în toate acordurile sufletului uman.

Plecarea din Basarabia în 1944, an al desființării iluziilor revenirii la matcă, după cum avea să îl numească Virgil Podoabă, reprezintă o etapă zbuciumată, la cheremul istoriei, care va transforma un „copil al tuturor”, într-un „în plus”, izgonindu-l din Cosmosul idilic al primei copilării („sens ontologic, de privare de apartenență originară”), trecând prin toate etapele maturizării, deși prea timpurii, pentru a ajunge un străin în propria-i țară. Pornind de la acest sens fundamental de privare de apartenență originară, în afară de întreitul sens de excepție de la regulă în plan social, politic și etic, căruia criticii i-au acordat prioritate, Virgil Podoabă subliniază faptul că în-plusul politic, social și moral a fost precedat de în-plusul ontic, Paul Goma fiind privat de înseși temeiurile existenței sale³. Totuși, această latură istorică și formativă a romanului, Bildungsromanul, este completată de cealaltă, reprezentând experiențele copilăriei ardelen. Deși deosebit de savuroase, peste paginile de acum planează umbra unui gol – „gaura covrigului”, venită din comparația critică între satul basarabean și cel ardelean, prezentul nesuportând asocierea cu trecutul, trăirea pălind în fața retrăirii. Doar instalat în imaginația-memoria empireului copilăriei de la Mana, naratorul se descătușează de lanțul greu al istoriei, dând curs reveriei, umplând golul, creându-și o patrie și o mamă onirice. Este vorba, așadar, despre „un nivel auroral, poetic, al romanului, căruia i se opune celălalt nivel, neînfrumusețat de nimic, însă cantitativ dominant, al Bildungsroman-ului...”⁴.

Fără a constitui prima încercare de a trata tema copilăriei, împreună cu existența unei familii basarabene, mutate, după 1944, în diferite sate din Transilvania, aceasta (copilăria) apare și în romanele gulagului, cu diferența că „în exil, copilăria și ținutul natal primesc alte funcții: ele dobândesc o forță sporită ca rădăcini ale identității și constituie o sursă de inspirație importantă pentru producția artistică”⁵. Deposdarea bunurilor materiale, realizată cu scopul de anulare a identității, pălește în fața locului natal devenit punct de referință stabil, cu o tradiție cutumiară, cu diferențe etnologice, lingvistice, cu rusticitate, gastronomie, vestimentație și mentalitate resimțite ca ideale. Deoarece ruperea violentă îi conferă – după cum bine observă Eva Behring – încă mai mult aura paradisiacului, naratorul este îndreptățit să spună că, în ciuda faptului că „mamei îi este rău cu spatele”, mutarea s-a produs tocmai în acest fel – „ne-am tras înapoi, cu spatele, aici la Gusu” („chiar dacă stătusem cu fața”, precizează naratorul) – ceea ce vrea să însemne că privirea va rămâne ațintită mereu spre acolo-ul basarabean, ca punct de referință și simbol al uterului matern, ca arhetip permanent al copilăriei.

Textul debutează cu un subcapitol intitulat „Ne mutăm...”, sintagmă care va deveni leitmotivul muzical al romanului, ocupând

mai mult de jumătate din spațiul acestuia (numai în titlul subcapitolelor apare, însoțită de prefixe, particule negative, sinonime, puncte de suspensie, la timpul trecut și prezent, de douăzeci și trei de ori), „mutarea” devenind, în termenii lui Eugen Simion, și nucleul unei proiectate arte poetice⁶.

Deplasarea matinală, în zi de duminică, la moș Veniamin, „gazdă adevărată”, ne aduce în prim-plan, dintru început, în afară de naratorul subiectiv, figura centrală a volumului, mama. Numită căpitanul familiei, ea își va păstra și accentua acest statut de-a lungul romanului, devenind un model de urmat, dând dovadă de adevărate virtuți: inventivitate („fimèi cu idèi”), spirit de sacrificiu, bun simț („mama zice că tocmai a ciugulit ceva, nu i-i foame...”), educație („mama mănâncă din vârful buzelor, din vârful furculiței”), optimism, inteligență, integritate morală. Copilăria transilvană, cu diversele ei peregrinări, va avea un rol determinant în conturarea personalității lui Paul Goma, reflectându-se cu deosebită pregnanță în operă, al cărei punct forte va deveni limbajul. Intrând în contact cu graiurile regionale sau locale, cu diferite limbi, receptiv și foarte atent la exprimările celor din jur, cu un acut spirit de observație, autorul își va dezvolta conștiința lingvistică, pe un fond basarabean, creând un stil inconfundabil, înclinat către oralitate, glumă, ironie subtilă, ludic și inovații lingvistice, o policromie verbală, retușată în funcție de referentul căreia îi aparține sau pe care îl vizează.

Încă de la început, chiar din primul capitol, mutarea la moș Veniamin – „moșveniaminul” de această dată, pe jos și prin „balega reglementară” – o cădere din mit în istorie, după cum s-a observat – duce la instituirea unor diferențe majore între refugiați și cei de-ai casei, copilul, deși un în-plus, trebuind să fie cuviincios și binecrescut. Semnificative sunt, în acest sens, „monografiile” mamei, elaborate în fiecare loc de refugiu și înregistrând diferențele etnologice. Plecând de la „metodele sociologice, etnografice și lingvistice” pe care le abordează, stimulând atracția copilului pentru scriitură, „monografiile” au, totodată, și un rol curativ, dând posibilitate refugiaților de a se integra în noua cultură și împiedicându-i să își pună întrebări ontologice.

Având conștiința celui izgonit, naratorul nu poate percepe lucrurile decât prin diferență, prezentând, într-o manieră inocent-ludică, ironică sau condescendentă, burlescă, atenuând evidența tragică, comparația critică între satul basarabean și cel ardelean.

Pentru că Mana natală „s-a înălțat pe un cer inaccesibil”, se va instaura o diferență majoră între ceea ce este aici și ce a fost acolo, astfel încât nimic nu va mai fi la fel. Ardelenii par a trăi într-o altă lume, pornind de la mentalitate, particularități de limbaj, până la obiceiuri sau stil de viață. Peste tot planează un aer rece de refugiu („rece de la recens”, precizează naratorul), subliniind absența căldurii amniotice, protecția uterului matern rămas în Calidor. În Ardeal este rece, casele ardelenilor sunt friguroase, nu au tindă, antreu, calidorul nu se închide iarna, unele nici nu știu de calidor. Bisericile ardelenilor sunt foarte sărace, mâncărurile lor nu au savoarea borșurilor sau

plăcintelor basarabene, „plăcinte-cu-poalele-n brâu”. Deși harnici și grijesc fiecare palmă de pământ, ardelenii sunt lipsiți de bucuria treieratului sărbătoresc, cu clacă și, mai ales, „nu sunt în legătură cu relieful”, automutilându-se pentru a rămâne acasă în timpul războiului. Oamenii din Gusu au mersul „altul decât pe la noi: ...mers pe-n-sus-și-n-jos, hâțânat și domol și moșnegos”, se poartă rumânește, fiind îmbrăcați în alb (deși au sufletul negru), nu îi plâng și nu au o atitudine serioasă față de cei plecați pe front, școlile nu se compară cu cele din Basarabia și nici fetele nu mai au „dulceața epidermică și căldura animală a pedofilelor basarabence, care știau să «șadă» cu atâta firesc cu băieții”⁷. Ursuzul moș Veniamin, deși cam de aceeași vârstă, nu are nimic din poeticitatea lui Moș Iacob, refuzând să răspundă la salut, indiferent și absent în toate. Printre notele benefice ale ardelenilor se numără doinele lipsite de melodramatism, cheptarul, opincile, slana, dar și jocul – Învârtita și Purtata. Deși Ardealul nu este lipsit de farmec, basarabenii, oameni cu o adaptabilitate ieșită din comun, nu pot accepta, în plan istoric, cecitatea ardelenilor în fața rușilor. Încercările lor de a scoate la iveală adevărul, deși ingenioase prin schimbarea de tactică – numindu-i pe ruși sovietici, apoi bolșevici, cu trimitere la colhoz și deportare – rămân fără succes până la proba contrară când, mutilați, închiși și deportați, ardelenii vor recunoaște că nu au avut dreptate.

Se poate observa, astfel, că latura istorică și formativă a romanului, deși interferată de cea a copilăriei transilave, la Gusu, Buia, până la arestarea părinților din 1949, domină cantitativ, ca urmare a precipitării ritmului istoriei, marcând „prima ruptură definitivă în timpul fără durată al copilăriei”⁸. Ceea ce ne propunem, pornind de la acest nivel al Bildungsromanului, este să urmărim modul în care se naște și evoluează „arta re-fugii”, reprezentată atât la nivel exterior, geografic, cât și interior, psihologic. De asemenea, dorim să arătăm că, artă a re-fugii în verb, căutând explicația deplină în limbă, ca artă a re-amințirii, a re-scrierii experienței refugiului în Transilvania, ea reprezintă și o lecție de viață, de supraviețuire, lecție percepută, însă, diferit, în funcție de moralitatea, integritatea și conștiința fiecăruia. Condamnați la un provizorat fără sfârșit, basarabenii, deținătorii adevăratelor valori, reușesc să înfrunte, cu demnitate, nu doar propriile temeri, ci și un adevărat sistem al minciunii și terorii, îndreptându-se mereu către cer, cu speranța că „mare-i Dumnezeu, dacă nu azi, atunci mâine...”. Fără a omite metaforele obsedante, sloganele (enunțate și în alte romane), senzațiile, percepțiile vizuale, auditive, tactile, gustative și olfactive, suita de simboluri, cronotop, motive, personaje și plăcerea ludică a cuvântului, ne propunem o radiografie a textului demonstrând că, pe lângă acel Paul Goma grav, violent și vindicativ, cum s-a insistat în critica literară, există și un Paul Goma înclinat către glumă, umor, ironie, ludic, devenind, dintr-un anumit punct de vedere și cum avea să îl numească Tatiana Slama-Cazacu, în ciuda unei tonalități dramatice de fundal (nu numai a operei, dar și a vieții, în general), „cel mai mare copil creator de limbă română”⁹.

Proiecția Re-fugiului în istorie și a istoriei în Refugiul

Demararea romanului cu relevarea circumstanțelor celei dintâi mutări la Gusu ne așază, încă din primele pagini, sub zodia unei istorii zbuciumate unde, în reclusiune, o mână de oameni vorbesc despre război: „despre război vorbim numai noi, refugiații, în de noi”¹⁰. Introducându-i în scenă și pe ceilalți basarabeni și învățători, Domnișoara Coban, Balteș, Savițchi, Pintilie, naratorul compară istoria cu un joc de șah, persiflând logica românului care, „cavaler și cedător”, nu știe să facă altceva decât să dea dama – de sacrificiu, pentru a scăpa, deocamdată, de mat. În cheie ludică și ironică, dând curs imaginației infantile, mimând inocența, naratorul subiectiv meditează asupra situației politice și istorice, dând dovadă de un adevărat patriotism de sorginte creștină: „Eu nu-s așa românul, nu cedez nici o palmă de damă. Și, când mă fac mare, învăț bine-bine să joc șah. Îi bat pe toți – însă îi fac, direct, mat. Nu iau niciunui dama. Regina. Fiindcă nu se face să iei regina aproapei tău”¹¹.

Notațiile autorului înregistrează cu acribie și celelalte evenimente (funcționând ca un fir roșu în dinamica romanului), surprinzând bombardarea Bucureștiului și (din nou) a Ploieștiului de către anglo-americani chiar de „Sfintele Paști” (4 aprilie 1944), momentul întoarcerii armelor împotriva nemților la 23 august, soldat cu invazia rușilor și cu mutarea, în octombrie, a familiei în Comuna Buia, ca încercare de a-și pierde urma, prinderea și „conducerea” familiei în Centrul de Repatriere de la Sighișoara în ianuarie 1945, reforma învățământului din 1948 și arestarea, la începutul lui ianuarie 1949, a părinților, împreună cu alți locuitori, la Securitatea nou înființată de la Mediaș. Dacă până la arestarea părinților copilul mai copilărește încă, momentul întoarcerii într-o sâmbătă, la Buia, descoperind casa goală și lampa neaprinsă, constituie un salt în maturitate, declanșând începutul unor adevărate peregrinări prin țară – Sibiu, Alba Iulia, Sighișoara și Mediaș. Se conturează, astfel, încă de pe acum motivul așteptării, motiv care va fi exploatat și în majoritatea creațiilor ulterioare. Desigur, nici celelalte motive nu pot fi ignorate, drumul, casa, amintirea, memoria, dorința de întoarcere și nesfârșitul refugiu constituind puncte cheie care vor acoperi întreaga țesătură a romanului. De aceea, pentru a înțelege universul diegetic al operei, trebuie să urmărim secvențele narrative, caracterul compozițional al textului, precum și celelalte elemente, aflate într-o desăvârșită simbioză cu leitmotivul muzical al pribegiei.

Ca orice mutare, și plecarea din Basarabia aduce cu sine o serie de consecințe nu doar în plan geografic, ci și în plan mental, psihologic, schimbarea mediului însemnând și o pierdere a zonei de confort, când trebuie să te adaptezi pentru a te putea integra în societate. Procesul adaptării se compune din două secvențe sau verigi corelate: este vorba despre scăderea și creșterea nivelului sensibilității în raport cu punctul inițial de referință, secvențe care duc la formarea unor afecte sub presiunea lumii exterioare, datorită unor temeri față de o

amenințare reală. Apare, astfel, angoasa, refularea, proiecția, introiecția, interiorizarea, regresia, izolarea, anularea, formațiunea reacțională, întoarcerea împotriva propriei persoane și transformarea în contrariu ca metode de protecție a Eului împotriva exigențelor pulsionale.¹² Deși „beneficiar” al consecințelor înstrăinării, autorul nu lasă să se întrevadă în prima parte a textului decât o latură a acestora, și aceea umanizată cu ajutorul parafraselor, jocurilor lingvistice, lexemelor inventate, umorului, fără a dramatiza și fără a oferi aspectelor materiale vitale și sub media necesităților, un loc primordial. Aflat în preajma părinților, copilul este protejat de agresiunile istoriei, suferința nefiind percepută la intensitate maximă decât în etapă finală a maturizării. Abia rămas singur el va deveni tot mai conștient de mecanismul istoriei și va începe să resimtă constanta tragică. Iar o mărturie în acest sens este însăși afirmația, venită în timp, din partea profesorului Mitică Filip: „El s-a închis în sine, s-a îndepărtat de noi, părinții lui fiind hărțuiți de Securitate, până la Mediaș și înapoi, de trei ori pe săptămână, existența lui a depins de mila cetățenilor din acest sat, Buia”¹³.

Care sunt, așadar, urmările istoriei, ale refugiului în opera lui Paul Goma și cum se materializează acestea în roman?

Analizând cu atenție întregul parcurs textual, se poate observa așezarea romanului, în diferite momente și etape, sub un adevărat imperiu al fricii, singura stare generatoare de contradicții psihologice individuale, capabilă să modeleze comportamentul uman, împingându-l spre acțiuni grave sau derizorii ca ultimă soluție de defensivă împotriva agresiunilor mediului. Frica reușește să domine chiar și cele mai puternice caractere demonstrând că, odată ce ai mușcat din acest măr, izgonirea din Paradis este inevitabilă. Un exemplu în acest sens ar fi, bunăoară, cazul domnișoarei Coban. Descrisă de narator ca o adevărată ființă virilizată – „un om, domnule!”, care sforăie „mai ceva ca un om”, cu „sforăitul ei de tanc nemțesc” –, domnișoara Coban, la auzul focurilor de armă (din 23 august 1944), se metamorfozează brusc într-o ființă neajutorată, străină și confuză: „Domnișoara nu mă ia în seamă. Parcă nici n-aș fi pe lumea asta; parcă n-ar mai fi domnișoara mea – care ce om era, pe timpuri, domnule! – o văd, o aud. Și o miroso: i-i frică; tremură; i-i frică și să plângă cu adevărat – de frică. Și miroase a frică, domnișoara mea. Nu mi-am închipuit niciodată că un om ca ea moare de frică; pute de frică”¹⁴.

La fel de sugestiv este și cazul tatălui. Deși imagine paternă cu autoritate, naratorul înregistrează anumite schimbări de comportament încă din primul roman, evidente odată cu întoarcerea din deportare, surprinzând jocul macabru din fața casei, dar și rezervele copilului în momentul revederii. Aceste schimbări se accentuează pe parcurs, răsfrângându-se în tentațiile bahice, „pactul” cu inamicul prin oferirea serviciului de traducător rușilor, dar și prin acceparea companiei lui Bici, om josnic și incult, „porcul de câine”, ca posibilitate de a spulbera, discutând, amintirile din lagărul rusesc. Deosebit de semnificativă este, în contextul activității de traducător, discuția între tată și fiu,

când, pentru prima oară, copilul descoperă adevăratul efect al terorii, tot acum având loc și prima etapă în maturizarea acestuia:

„Tata dormea. Se prefăcea că doarme. M-am așezat pe marginea patului. Și atunci el, de parcă m-ar fi așteptat pe mine, a început să vorbească, dar tot cu fața la perete.

Zicea că eu sunt mic și nu știu nimic. Că o să înțeleg, când o să mai cresc. Și că el, de frică.

Omul ăsta nu mai era tata: tatălui meu nu i-i frică – chiar de i s-ar părea lui că i-i, n-ar spune-o; și cui: mie, care sunt și copil și al lui.

Plângea...” 15.

La fel ca și domnișoara Coban, care nu este la prima încercare de acest gen, cunoscând monstruoșitatea Cedării din 1940, ascunsă în canal, apoi într-o carieră de piatră timp de mai multe luni, tatăl, revenit din Siberia, poartă amprenta unei conștiințe traumatizate, suferind nu atât pentru ceea ce i s-ar putea întâmpla lui, ci mai ales pentru ceea ce va avea de îndurat familia sa – „Frica cea mare nu e moartea ta, e viața pe care or s-o îndure ai tăi, din pricina ta”¹⁶ – un adevărat ecou al mamei care, încă Din Calidor, se roagă, lipită de „bolohanii uscați și fierbinți și înțepăcioși”, survolați de avioanele rusești, „copilul-să-scape”.

Răsturnând ierarhiile, istoria transformă copilul în adult, îl îndeamnă să își supună tatăl unui interogatoriu, preluând chiar și gesturile maturului, constatând că nu mai există cale de întorcere:

„Tata scâncește cu fața la perete. Nu-i șade bine. În plus, vorbește urât despre femeile din podul șurii care, neavând ce face, îl vorbesc pe el de rău...

Mă ridic de lângă el și-i spun că îl poftesc să nu mai vorbească așa față de un copil! [...]

Mă plimb prin odaia noastră de la moș Ilie. Mă plimb cu mâinile la spate. M-am făcut băiat-mare, gata!

Mă plimb cu mâinile la spate și îmi spun că viața asta, de adult, e foarte complicată.

Îmi mai spun că nu pot da înapoi, să mă fac iar copil”¹⁷.

Istoria nu este, însă, cruntă doar cu refugiații, ea devenind un exemplu distructiv și în cazul celorlalți localnici, fericiți în neștiința lor. Deportarea sașilor, reforma învățământului, colhozul preschimbă radical mentalitatea și comportamentul celor ocupați, transformându-i în marionete fără vlagă sau, din contră, investindu-i cu libertate și putere de decizie. Ca prototip al înfrântului se poate vorbi despre Heinrich, sasul întors din Donbas pe motiv de boală, deposedat de toate bunurile materiale și trăind într-o sărăcie lucie, mai mult mort decât viu, interiorizat și izolat, trădând neajutorare și neputință:

„ – Nu-nțeleg ce-i cu ei, zice mama (sau tata); parcă n-ar fi oameni vii, parcă ar fi pe altă lume – în somn, în moarte...”¹⁸.

Dacă Heinrich, exclus și mutilat își păstrează, totuși, verticalitatea, soția acestuia, în schimb, deși conștientă de situația existentă, ca urmare a instaurării noului sistem – „bărbatu-său, pe trei sferturi mort,

la Mediaș, la Securitate”, iar cele două fete cărate cu camionul și descărcate în podurile grajdurilor la fermă, posedate ca niște adevărate obiecte – nu își dorește altceva decât să intre în colhoz, ca ultimă soluție disperată de supraviețuire. Din categoria înfrânilor face parte și cumnata cârciumarului. Deși umilită și batjocorită, ea nu opune rezistență demonstrând că, odată distrus din interior, psihologic, omul devine o unealtă a fricii și terorii, ușor modelată chiar și în mâinile celui mai puțin iscusit tâmplar.

În privința celeilalte categorii, a colaboraționiștilor (profitori), ilustrativ este cazul diblașului Ioji, devenit secretar de partid – funcție care îi permite să se considere rege peste sat – călcând peste moralitate, necruțător, sau al lui Ulpiu, zis Pupu. Intrat încă minor la pușcărie pe vremea Mareșalului Antonescu, el este eliberat de comuniști atfel încât, după terminarea războiului, se întoarce „mare-erou-mare, cu grad de ofițer, dar și cu ecuson de «Tudor Vladimirescu»”. Ajuns la Securitate, el se dezumanizează, amenințând, slugarnic și incult, din postura unui adevărat apărător al poporului, „sub Conducereanțeleaptă. A Partiduluiimuncitoreromî”, grobian, fără scrupule și fără demnitate.

O a treia categorie întâlnită în text și majoritară, ocupând spațiul de dinaintea, dar și de după venirea rușilor, aparține ardelenilor care profesază automutilarea pentru a rămâne acasă în timpul războiului. Aparent inocent și, totuși, ironic, naratorul constată că aceștia – pornind de la oamenii de rând și până la intelectuali – „nu sunt în legătură cu relieful”, evocând filosofia lui Lucian Blaga, împreună cu meditațiile etnopsihologice asupra insului mioritic, vizibile și în alte secvențe, în încercarea de a explica frecvența accidentelor. Aparenta rezervă a naratorului vine din cunoașterea acestei realități încă de la Mana când, mai bine de jumătate din bărbații de vârsta lui Moș Iacob erau scutiți de armată pentru invaliditate: „pe timpul acela – sub Ruși – trăia, într-un sat vecin, un scutitor de meserie: pentru atâtea ruble îți tăia cu toporul, pe butuc, taman degetul cu care trebuia să tragi în „vragul” Rusului; pentru atâtea ruble îți tăia mâna din încheietură – tot dreapta, se-nțelege, ca să nu te ieie la Moscali; însă pentru ceva mai multe, cu un pistol, îți împușca degetul arătător, strâmba degetul, îl petrecea peste cel mijlociu și lega palma între scândurele, să se vindece așa, strâmb, cârnat – ca al lui Moș Iacob...”¹⁹. Deși accidentați la picioare și nu la mâini, ardelenii practică aceeași artă de supraviețuire, descărcându-și, precum directorul de la Gusu, arma în picior, rapid și la nevoie, tocmai când se anunță „chemarea Patriei sub drapel”.

Putem vorbi, așadar, continuând linia primului roman, despre o clasificare a modelelor de supraviețuire: I Adaptare, II Opunere, III Profit, dar și IV Acceptare a condiției de înfrânt. Dacă în Din Calidor protecția spațiului matern îi permite naratorului să distingă doar primele categorii, impactul cu „tragedia nudă, neechivocă a istoriei”, soldat cu refugiul în Transilvania, deportarea sașilor dar, mai ales, cu deportarea, în Siberia a unchiului Popescu, împreună cu familia, dar și a

vărului tatei, Vulpe, și a doamnei Gane, dezvăluie și o altă fațetă a realității, când ești pus în situația de a lua decizii pripite, cu riscul de a greși sub imperiul fricii. Înăbușind vocea naratorului, aceste pagini creionează o indelebilă dramă umană care, chiar și pentru un bun povestitor, presupune un efort imens de relatare: „Nu povestesc bine. Sunt bun povestitor, dar pe asta n-o pot, bine [...]. ... Cum să povestesc bine, dacă nu-mi aduc aminte? Și cum să-mi aduc aminte, dacă a fost atât de trist, atât de trist, încât până și tata plângea. Nu cu hohote, ca mama, dar l-am văzut cum își ștergea lacrimile, cu mânie și l-am auzit ce-i zicea, pe peron, lui Niculae, încât unchiu-miu: – Mie poți să-mi zici ce-mi zici, că merit, dar să nu audă Zina și copiii. Cu mine pleacă, încolo, nu au alt bărbat și tată”²⁰.

Izgonit din timpul sacru de la Mana, copilul, „refugiat cu mare artă” din calea rușilor, mutându-se neconținut dintr-un spațiu în altul – fie gazdă, stână, cancelarie ori alt sat, într-o continuă „eschivă din fața istoriei” – dobândește o pretimpurie cunoaștere a lumii (pornind de la copilărie, adolescență și până la maturitate) învățând, pe lângă lecția despre Ruși (asistând la discuțiile maturilor), lecția sărăciei, foamei, tăcerii sau cea a „adevărurilor-de-spus-numai-acasă” – lecții devenite în timp arme vitale pentru a te putea apăra de ostilitatea regimului comunist și pentru a reuși să supraviețuiești. Astfel, alături de seria simptomelor firești ale modificărilor de ordin fiziologic: lungirea trupului, somnolența, bulimia, schimbarea vocii sau cea a regimului erotic, descrise în text și amintite de Virgil Podoabă, „succesiunea experiențelor revelatoare, de ordin existențial, politic și moral marchează această ruptură de nivel inițiativă”²¹ relevând, după cum bine afirmă Daniela Sitar-Tăut, drama insecurității „înplus”-ului în propria țară²².

Frângând liniaritatea narațiunii, naratorul ne povestește cum a fost născut a doua oară de către tatăl său în Centrul de Repatriere de la Sighișoara (de fapt lagăr de deportare pentru basarabeni și bucovineni, cum îl numește Daniela Sitar-Tăut), tatăl improvizând, în camera unui hotel, sub plapumă, un birou de acte contrafăcute, prin intermediul cărora reușește să-și scape familia de teroarea deportării în Siberia:

„Acolo și așa m-a născut tata pe mine; și amândoi am născut-o pe mama. După ce am scăpat noi de repatrierea noastră în patria rusească, am născut pe alții, la hotelul de lângă gară; pe mulți basarabeni și bucovineni am născut noi, tata și cu mine [...]. Acolo, atunci am aflat eu multe de pe lumea asta. Am aflat că depinde de tine, trebuie să vrei tu să te naști – a doua oară (s.n.), în alt loc, altă dată; am aflat că, dacă te prinde frica de fals în acte, nu te mai naști, rămâi repatriabil, rușii te pun pe trenul lor fără frâne și te repatriază la mama dracului în Extremul Orient – ca pe unchiu-meu, Popescu”²³.

Chiar dacă identitatea este produsul unei serii de identificări parțiale, niciodată întregite, iar în literatura de specialitate din ultima vreme se vorbește despre existența unei tendințe spre identificare, tendință primordială care mai apoi dă naștere dorinței (identificarea

conduce la apariția subiectului care dorește și nu invers), la Paul Goma se poate observa că dorința este cea care apare prima, pentru a fi urmată de un proces de identificare care ar îngădui dorinței să se împlinească:

„... Îmi place această formă implicativă: m-am născut. Știu – doar eram acolo: dacă nu voiam, nu ieșeam la lumină. Atunci”²⁴.

Întoarcerea „acasă” dezvăluie, într-un stil ironic și burlesc, desfășurarea altor evenimente în plan politic, lăsând să se ivească, prin însăși trimiterile din titlul subcapitolelor (Pauză – nu ne mai mutăm), un sentiment fragil al apartenenței: „Multe s-au întâmplat, pe când noi umblam prin ekskursii, cu faitonu’, prin sighișoare, cu născutul: guvern comunist și reformă agrară, deportarea sașilor în Rusia și punerea păcii, însă nici o întâmplare nu ne încălzește – din contra, zice tata”²⁵. Conturându-și, în sfârșit, o identitate (mai întâi în casa sașilor deportați, iar după aceea reparând și mutându-se în casa lui Engelman), copilul leagă prietenii, dar și conflicte, își amintește de experiențele sexuale de la Mana, încercând să le pună în practică în pădure, cu fetele lui Heinrich, se bucură de intrarea, prin concurs, ca elev bursier, la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu (pe care va trebui s-o abandoneze, însă, din cauza foamei fugind la Buia și îmbolnăvindându-se de pneumonie), copilărintă în Ardealul plin de doine, „uăi” (oi) și pâine coaptă în rer de mama. Abia conturată identitate va trebui să se supună, însă, noilor încercări ale istoriei prin intervențiile ideologice ale politicii în viața comunei, bănuită a fi „burgheză”, „anticomunistă”, prin obligația de a arde cărțile cu titluri interzise ca urmare a reformei învățământului, dar și validarea teoriei tatălui referitor la pericolul reprezentat de sovietici. Personificată („curva de istorie”), istoria nu lasă opțiuni, nu poate fi dirijată, singurul adevăr în politică rămânând acela al lucrurilor pe dos: „în politică, mi-a spus mie tata, totu-i pe invers, de-un exemplu când politica zice: pace, să fii sigur că se gândește la război”²⁶.

Deși prevăzători și adaptați la istorie – „ne adaptasem mobila la starea de vagabondaj, noi nu aveam paturi, pat, adică obiectul pat, care are niște picioare. Noi aveam niște lăzi, lăzi care se pliau, se prelungeau cu tot felul de balamale, care în cinci minute se strângeau, deveneau cufere și erau puse într-o căruță pentru următoarea plecare. Aceasta era adaptarea la teren, la istorie. Aceasta a fost copilăria mea fericită (...)”²⁷ –, basarabeni nu reușesc să scape de mutarea pe tabla de șah a rușilor, arestarea părinților la Mediaș dezvăluind partea cea mai dramatică a cărții. Trădați de mioritismul ardelenesc care nu ezită să îi predea în mâinile jandarmilor pentru a fi duși la Sighișoara și repatriați, ei scapă, prin ingeniozitate și curaj, de „magnificul Pacificului”, dar nu și de monstruoșitatea unui sistem care îi va urmări neconținut, într-o fugă decisivă, pe viață și pe moarte:

„ – Mama lui de porc! face tata. Și, în plus, să ne frece pe banii noștri: că hârtiile, că răzgânditul... Și, la despărțire, să sufere, de parcă el era oceanul, secat de dorul nostru! Și să ne spună: la revedere – că adică, am scăpat noi și de data asta, dar numai de astă dată...”²⁸.

Dacă dintre tehnicile lui Paul Goma au fost amintite, mai ales pentru ultima parte a romanului, monologul interior, rememorarea sau confesiunea în fața unui interlocutor real, Paul Goma dă dovadă și de o adevărată măiestrie de portretist, prezentându-ne, cu ocazia plecării în vizită la Balteș, pornind de la recuzita vestimentară, trăsăturile fizice și trăirile psihologice ale părinților. Cu o sinceritate dezarmantă, autorul descrie nemărginita voință și tărie a „în-plușilor” de a re-intra în normalitate, de a re-dobândi acel vag sentiment de stabilitate care îți permite să faci lucruri banale fără a le supradimensiona importanța și fără a fi privat de libertatea de a te bucura de ele. Pentru ultima dată și parcă premonitoriu el înregistrează, cu un acut spirit de observație, gesturile părinților: mama care „se rujează mereu..., și vorbește... Vorbește... Apoi iar scoate din poșetă pudriera cu oglindă și rujul de buze. Poșeta se vede: lacul a crăpat, pe alocuri, a căzut, în solzi, iar pe la colțuri burduful s-a chiar găurit. Însă oglinda pudrierei nu se vede. O vede numai mama, numai ea se oglindește în oglinda care nu mai există [...]. Așa că se chiar vede, când privește în oglinda pudrierei, în ea se pudrează, se rujează, își potrivește părul, îndreaptă o sprinceană, aranjează gulerul bluzei, restabilește poziția broșei cu «diamante»”...²⁹, tatăl care „își mereu potrivește nodul cravatei și cu un gest devenit tic, încearcă să-și netezească acel colț al buzunarului stângasus al eterniceii”³⁰ (tunica cvasimilitară făcută la comandă la Orhei, înainte de război). Cu toate că suntem lăsați să percepem dramatismul acestei familii, nevoită a-și ascunde, la sugestia naratorului, îngrijorările, nesigurantele, spaimetele – în spatele mustății –, Paul Goma are grijă să atenueze, însă, constanta tragică, tonul său ludic și ironic venind în consens cu optimismul sugerat, evocând, ca topos de reflecție, trenul, dar mai ales gara.

Terminus simbolic, gara are mai multe semnificații. Pe de o parte, ea reprezintă ascutirea universului bont al copilăriei (metamorfozat din paradis în infern), devenind cel mai prielnic spațiu de a vorbi despre „acasa de acasă”, în orice anotimp, pe bancă, în picioare sau rezemat de un perete, de un stâlp... dar, pe de altă parte, gara este cea care oferă posibilitatea unică de a fantasma, „mișca memoria-din-față”, de a-ți crea o mamă, o casă și o patrie din cuvânt și de a te hrăni cu acesta:

„Noi, basarabeni, nu trăim doar cu pâine, iar când nu avem ce mânca, ne hrănim cu cuvânt, facem din viitor și optativ un atât de grozav imperfect («Cel mai perfect timp: imperfectul, domnule!»), zice tata), încât devine mai-mult-ca-foarte-perfect”³¹.

Trimiterea la imperfect, ca timp al perfecțiunii, ca posibilitate de încarnare a evenimentelor inexistente, de însuflețire a lor prin așezarea în spațiul ficțiunii și de fotografiere ca posibilitate de a le contempla, liber și de la distanță, ba chiar și de mai aproape, deschide seria unor alte procedee utilizate de scriitor și devenite marcă a stilului Goma. Iar în cadrul acestora, tehnica fantasmării (prezentă în majoritatea cărților autorului) ocupă un loc aparte, ea funcționând ca o evadare din bestialitatea prezentului și ca o împlinire a unei „dorințe inconștiente”.

Această tehnică a fantasmării nu se declanșează însă instantaneu, ci funcționează ca o adevărată consecință a unor alte serii de evenimente, în cazul de față fiind relevant momentul saltului în maturitate sau revelația cutiei fără capac – cum deosebit de plastic îl numește Virgil Podoabă.

Întors acasă, copilul descoperă locuința goală și devastată, tot acum accentuându-se sentimentul de în-plus, în întuneric, când numai speranța și dorul revederii celor dragi îi aduce aproape, îi întrupează prin cuvânt și îi ajută să fie „acolo, acasă, în casă”. În clipa următoare însă, odată ce ai pus piciorul în prag, totul se destramă, singura certitudine rămânând în-plusul și mirosul a ceea ce vezi că nu mai este. Asociind cutia cu căldura amniotică (mai ales că încă miroase a papiotele și a broșa mamei), naratorul percepe devastarea acesteia cu însăși destrămarea propriei familii, condamnată la un nesfârșit re-fugiu:

„Asta-i a treia: nu miroase a griș, nici a orez, miroase a papiotele mamei și a broșa mamei. E goală de tot, nu sună când o scutur și, în plus, e fără capac.

Dacă mă gândesc bine, acela a fost un moment foarte important. În maturizare. Atunci mi-am spus că așa e casa noastră, precum cutia: nu doar goală: Mi-am mai zis că o cutie fără capac e ca o cancelarie, ca o gară [...]”³².

Ultima parte a romanului, intitulată În gară, este urmată și de câteva slogane de care scriitorul se va conduce pentru a supraviețui marilor drame care aveau să se abată asupra lui, pornind de la Securitatea care-i arestase părinții la numai treisprezece ani: „Să nu plângi!” și „De ce mi-e mai greu, din aceea nu mă las, nu-i las”. Fără a avea altă posibilitate de a compensa carențele prezentului, naratorul apelează la fanteziile imaginative. Maturizat pretimpuriu, copilul trebuie să renunțe chiar și la micile bucurii din care mai gusta câteodată, imaginându-și anumite obiecte și căutând pentru acestea un suport în lucrurile palpabile și vizibile din lumea reală. De fapt, dacă e să îi acordăm credibilitate lui Sigmund Freud, trebuie să subliniem faptul că, fără a fi dispuși să renunțe foarte ușor la ceva, oamenii înlocuiesc doar un lucru prin altul și ceea ce pare renunțare este în realitate doar un substitut sau un surrogat. Revenind la copilul de numai treisprezece ani și singur pe lume, acesta înlocuiește jocul cu activitatea fantasmatică, se crede a fi un luptător împotriva comunismului, pleacă, împreună cu părinții în Portocalia și își întrupează mama în gară, creând ceea ce se numește reverie. O altă caracteristică a activității fantasmatică – vise diurne în cazul de față – cum le numește Freud, este că oamenii fericiți nu se dedau niciodată acestei activități, ci doar cei nesatisfăcuți. Dorințele nesatisfăcute sunt izvoarele din care se alimentează fantezmele, iar fiecare fantasmă reprezintă împinirea unei dorințe, o corectare a realității nesatisfăcătoare.

De asemenea, raportul dintre fantasmă și timp este foarte important, fantasma având legătură cu toate cele trei timpuri, cu cele trei momente importante ale procesului nostru imaginativ: pornește de la o

impresie actuală, de la un prilej oferit de prezent, se întoarce în trecut, la amintirea unei trăiri mai vechi, de cele mai multe ori infantile, când dorința respectivă a fost împlinită și, în sfârșit, creează o situație viitoare care reprezintă împlinirea acelei dorințe, adică reveria sau fantasma care poartă în sine atât urmele evenimentului care a prilejuit-o, cât și pe cele ale amintirii³³. Astfel, operând pe întreaga scală a timpului, proza lui Paul Goma, fără a fi monotonă și unidimensională, glisează neîncetat între o ontologie paradisiacă și una infernală, permutându-le și ținând spre o existență potențială, cu rezonanțe mirifice, în slujba reveriei atotputernice.

Desfășurând „o febrilă activitate de asimilare și de corectare”, cum o numește Marta Petreu, copilul Goma proiectează imaginea mamei, mai bine zis, o reinventează, văzând-o în toate femeile frumoase și singure (sau cu un copil în care se regăsește dacă e băiat ori își imaginează că are o soră dacă e fată), întipărend-o în inima inimii:

„Umbli prin gară, prin sălile de așteptare. Cauți, cercetezi: nu se poate să nu găsești o femeie frumoasă cu măcar poșeta ei; sau cu mantoul ei – cel mai bine: ochii ei. Fii atent: ai descoperit-o, însă acum ești mare: nu te năpustești la ea, oricât ți-ar veni, fiindcă o sperii; și nu te apropii prea mult și în nici un caz nu te zgâiești la ea: o jenezi, o deranjezi, o poți chiar alunga cu uitătura și-atunci trebuie să o iei de la capăt cu alta, și nu ești sigur că găsești. [...] Cel mai bine și mai bine, în viața de gară, e să o atingi, măhuri cu privirea: ajunge frântura de secundă în care ea rămâne în ochiul tău, chiar dacă privirea ți se duce mai departe, la altceva, la altele, – nu-i nimic: ea a rămas întipărită, încrustată în lumina ochilor, în inima inimii...”³⁴.

Fără a avea doar reverii idealizante și fericite, Paul Goma „creează pe calea reveriei utopii cartografice mirobolante, inventând astfel, totodată, ceea ce a numit el însuși, în Soldatul câinelui, «terapia prin cartografie» pentru a compensa carențele realității printr-o onirico-realitate”³⁵. Proiectând mereu pe axa viitorului, Paul Goma învinge „psyche-a ultragiată de teroarea isoriei”, iar adevărată ars poetica rezidă, cum își fondează explicația Sigmund Freud, în tehnica de a depăși acea repugnanță a cărei explicație trebuie căutată în granițele existente între eu și altul. Atenuând caracterul egoist al propriilor reverii, scriitorul reușește să câștige prin plăcerea estetică pe care o provoacă întruchiparea fantasmelor sale, iar asta cu atât mai mult cu cât proveniența lor ține de surse sufletești profunde.

Astfel, cu o predispoziție de percepere psihologică a tuturor evocărilor, autorul reia obsesiv, în subcapitolele finale, plânsul, acesta având valențe eliberatoare și încheind, împreună cu râsul, momentul dramatic și emoționant al revederii mamei:

„Dar mama râde și face din cap, așa, că adică, ia te uită ce forță! Mă îndepărtează, mă apropie, râde, în continuare, însă cu lacrimi; râde cu icnituri de plâns, suspină cu chicote de răs. [...] Și râde, mama. Acum, fără lacrimi, n-o mai fi având. I s-a înstelat verdele ochilor cu steluțe aurii. Și rîd, stelele mamei.

Să nu plângi, când râde mama?”³⁶ .

Modulația laturii poetice a romanului

Pe lângă latura istorică, formativă a operei (care poate fi citită ca Bildungsroman), există și cealaltă latură, a copilăriei transilvane, reprezentând nivelul poetic al romanului, în care intră amintirile copilăriei basarabene, ficțiunile experienței amoroase, constelațiile de simboluri, culori și senzații la Gusu și la Buia, toate încă sub pecetea primei copilării, înrădăcinate atât în existența istorică, socială și morală a timpului său, cât și în pre-existența arhetipală. Lipsit de farmecul universului auroral de la Mana, textul aduce, în schimb, o conștiință a diferenței care va compensa, prin numeroase comparații critice, absența spațiului protector, îmbogățindu-l prin intermediul imaginației și dilatându-i contururile până la fabulos. Iar asta, desigur, pe mai multe registre, confirmând parcă faptul că „biografia revelatoare – nu cea istorică și anecdotică – e nepuizabilă”³⁷.

Cu un simț acut al limbii, autorul își investește romanul cu imagini, chipuri, viziuni care atestă forța percepțiilor și observațiilor. Fără a fi vorba doar de o fină sensibilitate a retinei, remarcăm atât deprinderea autorului de a reține figurile venite din afară, gustul pentru alegerea lor, cât și tehnica dobândită pentru a le fixa. Sesizând concomitent și întregul, și detaliile, autorul își investește imaginile verbale cu o anumită frumusețe fizică, ele având capacitatea de a genera o vibrație latentă a nervilor auditivi, de a produce stări emoționale diverse în care intervenția memoriei și imaginației dau impuls deschiderii, noutății. Iar cel mai sugestiv exemplu este cel al registrului lingvistic, când luarea în posesie a copilăriei atinge o adevărată stare de grație prin inventarea cuvintelor noi, intercalărilor, întreruperilor sintactice, deformarea proverbelor, înclinarea către stilul oral, monologul interior, creațiile „explicate”, dar și alte procedee care trădează un spirit ludic și o conștiință lingvistică de invidiat. Trăind stările psihologice, scriitorul trăiește în și prin limbaj, acesta devenind o reflectare fidelă a realității psihice sau, din contră, reprezentând adevărate jocuri lingvistice, lexicale și morfo-sintactice. Voalând caracterul tragic și dureros al plecării, abilitățile scriitoricești ale lui Paul Goma depășesc așteptările cititorului, lăsând să se întrevadă, printre neîncetatele mutări, și o doză de joc, de fericire, descoperind și un Paul Goma ludic, deschis către carnaval, pitoresc, în tradiția lui Ion Creangă. Chiar dacă majoritatea fragmentelor sunt întretăiate de nota istorică, definitorie și cu un volum însemnat în opera prozatorului, centrul paradisiac și visător, scăldat în apele pre-memoriei și ale pre-existenței, schițează o oază mirifică în care reveriile fericite ale anima-ei reușesc să găsească loc de ancorare și refugiu. Astfel, plecând de la aceste aspecte, suntem îndreptățiți să afirmăm că, pe lângă acel Paul Goma grav, care a incomodat și care a dat naștere unor generalizări nu tocmai fericite, există și un Paul Goma care se joacă cu așteptările cititorului, ba, mai mult, îl și invită la acest joc, făcându-l complice, prin memorarea involuntară a unor expresii și proverbe deformate, sau prin dorința relecturii. Cum se produce această luare în posesie a cititorului și care ar fi cheia înțelegerii meca-

nismului Goma?

Mai întâi, ținând cont de leitmotivul muzical al narațiunii ne mutăm, dar și de titlul cu trimitere la Arta Fugii lui Bach, se poate observa că autorul acordă un spațiu amplu muzicii, majoritatea evenimentelor desfășurându-se în acorduri muzicale, chiar dacă uneori estompate de filonul istoric al prozei.

Dacă mutarea în absența tatălui trebuie executată în mare liniștite, denotând pudoarea mamei care se tot ascunde de ochii curioși ai localnicilor, prezența tatălui aduce o notă de optimism, atenuând evidența tragică și colorând intens tablourile narațiunii. În sânul naturii, noaptea sau ziua, la stână, iarna, sau în Buia după asfințitul soarelui, muzica răsună ca o consolare, umplând golul refugiului, răscolind și creând amintiri, dar și ca o notă distinctivă a interpretului, precum și a prozatorului însuși, invitându-ne în această „canava compozițională de mare fluiditate și suplete”. Dând ritm narațiunii, fuga răsună în toate acordurile discursului, construind evenimente sau reluându-le în ralenti, subliniind încă o dată ambiția muzicalizării, tot mai evidentă de la o operă la alta.

În cheie ludic-comică, Paul Goma descrie încercarea de a pleca din Gusu, noaptea, tatăl dirijând plecarea înspre „încolo-ul” care nu se mai vede, dar și întoarcerea, cu cântec, înapoi în sat:

„Tata fumează în pumn. Mama tace. Tăcem, în cor (s.n.). Mereu și mereu întindem gâturile, căscăm gurile: ca să auzim mai bine. Nu se aude nimic [...]. Când bate Turnul Sașilor de ora unu, tata aruncă țigara, o strivește, îndelung, temeinic sub călcâi și zice:

- Cu Dumnezeu înainte, hai și noi! N-a venit nici unul – basarabeni iștea, ce neam de... [...]

- Dar tu unde-o apuci?, întreabă mama, din urmă.

- Nu se vede? Înapoi, în turmă! În cireadă! Acolo mi-i locul! [...]

- Bravo, bravo!, zice mama cu ciudă. După ce că tu ai fost cu ideea fugitului, încolo...

- Dacă tu-mi spui mie și-mi arăți cu mâna încotro-i încolo-ul, eu pun la bătaie o balercă de vin! Pentru toată trupa! Arată: încotro-i încotro-ul? Dacă mi-l arăți, îl mănânc!

- 'Cotro..., face mama, căutând. Dumnezeu știe unde-o mai fi, că-i întuneric și eu nu mă prea orientez în spațiu [...].

-[...] ia, măi sergent cutare, basarabean get-beget, dă tonul!

Tonul îl dă tot el, apoi, după ce încearcă mai multe tonalități, găsește una, o fixează – și:

- Cu cântec înaintee...

-'Arș! răcnesc eu și mă iau după tata, bătând pasul în colbul înourat.

O simt pe mama târându-se după noi, la pasul ei. Și bodogăbind.

Însă când intrăm în Gusu, pe ulița principală, batem pasul toți trei, toți trei cântând. Răcnim atât de tare, încât nu ne mai auzim.

Cântă fiecare ce melodie vrea, ce-i trece prin cap și prin suflet.

Numai tare să fie. Tare, fals și pe-pas” 38.

Cu o abilitate de a surprinde și descrie deosebit de amănunțit stările psihologice ale comportamentului uman, Paul Goma reușește să imprime fragmentului vitalitate și să capteze atenția cititorului, hipnotizându-l. De fapt, plăcerea invenției lingvistice, povestirea mereu întreruptă de nenumăratele apartouri, jocul discursului care povestește, dar și ocultează evenimentele vorbesc despre elanul naratoric al prozatorului, a cărui voce devine adevăratul loc de desfășurare a contingentei narative. Semnificative sunt, în acest sens, și alte fragmente, desfășurate sub aceeași egidă a muzicii.

Plecarea la stână, iarna, cu pantofi Dermata-garantată a mamei, schimbați pe opincile de regină, devine prilejul deformării unor proverbe, al unor inversiuni, aglutinări, dar și al cântecului pe patru, cinci și chiar pe șase voci. Cu intenții ludice și ironice, textul trebuie citit cu atenție la elementele paratextuale, limbajul urmând fluxul gândirii și al afectivității, într-un „clocot verbal tradus scriptic și chiar grafic”. Elocvente sunt, astfel, proverbele deformate ironic, cu rolul de a destinde atmosfera, exprimând vasta cultură și, totodată, puterea de invenție a naratorului: „Cine se scoală de dimineață... cade singur în ea”; „Cine sapă groapa altuia... departe ajunge”, „Pisica cu clopoței... cu cheltuială se ține”, „Boieria... nu prinde șoareci” sau „Pe cine nu lași să moară... mâine fură un bou”³⁹. Creând cuvinte noi prin prefixare, sufixare sau analogie, Paul Goma acordă o atenție sporită substantivelor compuse, recurgând adeseori la folosirea prefixului iterativ „re”. Suntem introduși, astfel, pe terenul re-fugii unde, prin aglutinare, apar inovații precum „artafugii”, „Artafugiu”, „artarefugii”, „în-plusă” („mama e în-plusă”), „bietiiboii”, „plicipliciul” sau, cu intenții cert ironice și chiar satirice, imitații ale limbii de lemn ale epocii: „așaiordinul”, „nefugituldesubescortă”, „cuvântdeonoarecă”, „Sovromtransportul”, „Sovromtractorul”, „suntem fiii Multiubiți”, „Patagonitatea”, „Bricegosul”, „Jumătatepatagonez”, dar și „cacapipi”, „subiectepredicatele altora”... . Elogiind rolul auzului și al urechii muzicale – pe care le „moștenește” de la părinți și pe care le dezvoltă frecventând „Conservatorul Doamnei Bratu”, îmbogățindu-le continuu prin contactul cu diferite graiuri, datorită ambiantei parentale, dar și a unei capacități native de percepere și de diferențiere a sunetelor verbale –, autorul dezvăluie mecanismul construirii unor romane trăgând cu ochiul la formele muzicale, după cum însuși afirmă, angajând chiar, la sfârșitul anilor '60, în „România literară”, un dialog cu Dumitru Țepeneag pe această temă: formele literare inspirate din formele muzicale. Chiar dacă dialogul a fost întrerupt, Paul Goma continuă firul gândirii în revista „Vatra”⁴⁰, vorbind despre interferența, interpătrunderea muzicii și a literaturii, modul în care este condus discursul literar, arhitectura cărții întregi, fără a sări în ochi impresiile muzicale ale autorului. Cu toate că se referă, în special, la romanul *Ostinato*, nici celelalte scrieri nu sunt trecute cu vederea, autorul „autonomizându-și” personajele prin vorbire, exemplul cel mai sugestiv rămânând al lui Caragiale:

„... De aceea îl iubesc foarte mult pe Caragiale, pentru că a fost

necruțător cu această natură profund românească, versatilă, nesigură. Acum cinci minute te-a pupat, acum te împinge și pe urmă iar te pupă, pe rană. Eu nu pot să fiu așa. Și nu spun asta pentru că vin din Basarabia, fiindcă am impresia că și basarabenii noștri sunt români tot din Traian și din Decebal”41.

Trăind într-un mediu muzical – „în casa noastră se cânta; prietenii în vizită erau și ei «muzicali», fiindcă erau învățători, popi sau doar basarabeni... Or, unde-s doi basarabeni, iată un cor (pe patru voci!)...”42 – Paul Goma reușește să transpună această artă în text, lăsând loc unui savuros optimism de sorginte populară, salvându-se prin umor, într-o adevărată beție a cuvintelor:

„E bine la stână. Seara, după cină, cântăm. Pe patru voci. Dacă i-am spune unui ardelean că noi trei cântăm pe patru, nu ne-ar crede [...]. Ei spun că pe două voci cântă numai sașii – dar pe patru? Și numai trei cântăreți? – animalul ăsta nu ezicstă!...”

Zic și eu că pe patru cântăm, dar tata ține și baritonul și basul profund, pedala; mama ține soprana, însă în anume locuri face pe tenorul – la octavă. Numai ei doi și, uite patru; cu mine, cinci, dar și eu pot ține soprana, ba când tata trece la pedală, eu las vocea mea de alto și fac pe baritonul – la câte octave pot și eu.

Cântăm de-ale noastre, din Basarabia, cu solo și cor; [...] trecem la colinde [...]. Aici, la stână, cântăm aranjamente de-ale noastre. Mama caută în caietele de monografie și ne propune o melodie de la Gusu; ori de la Buia: ea repetă, noi după ea, o învățăm. Mama o ia de la capăt, tata începe să brodeze; brodez și eu, a-doua, la terță; de pe la a cincea, a șasea oară, cântăm în cor adevărat pe cinci pe șase voci, ca la noi, în Basarabia, colinduta ardelenescă”43.

Cât despre doinele lipsite de melodramatism ale ardelenilor, descrierea acestora, cu o forță de creație orală ieșită din comun, ne introduce într-un spațiu al intimității, în care căldura vibrândă a vocii naratorului, dar și a celorlalte personaje participante la descriere, capătă o rezonanță patetică în spațiul suferinței îndurate în comun.

Obişnuți să îndemne vitele prin repetarea, după fiecare vers, al lui „Cea, nè, că mândra-i grè”, buienii practică această „activitate” și spre miezul nopții, „întorși de la crâșmă, ori de la drăguțe”, indiferent dacă vitele există sau nu în acel moment. Astfel, fără a ști întotdeauna cine este interpretul, doina îi spunea, după „cea-nè-uri”, aproape totul despre cântător:

„Mama și cu mine, chiar dacă uneori eram pe punctul de a adormi – ori ne trezeam din primul somn – ieșeam la fereastră; uneori, vara, chiar în curte ieșeam. Și ascultam.

Venea buianul cu doina lui, de depaarte, de departe, de mult mai departe decât crâșma aceea; cel mai aproape, din alt sat venea... Și străbătea Buia, cu doina, mai puțin cu cuvintele învățate de la cei care le învățaseră și ei; și nici cu melodia, pe care o mai dregeau, pe ici, pe colo, povesteau ei – ci mai ales cu felul în care îndemneau vitele, ritmic – care erau sau nu, în acel moment, nu conta. Știai, după Cea-nè, dacă

mândra i-o fo' în ia' sară, rè; ori nu prè; ori bună de tot, ăăăăi, da ce bun' o fo' mândra mè. Ori din contra. Știi, după doină, după cea-nè-uri, aproape totul despre cântător, chiar dacă, uneori, nici nu știi cine-i" 44.

Apelul la graiul regional ardelenesc, grija accentului, omisiunile de sunete, demersul spre crescendo al frazei, oralitatea, vocalele geminate, jocul de cuvinte, repetiția, alăturarea termenilor antagonici oferă relatării autenticitate și naturalețe, reprezentând prilejul descoperirii și dezvăluirii unei culturi și a unor obiceiuri care incită imaginația. Iar în cadrul acestora se înscriu, firește, acțiunile de furt ale miresei de către Candit al Munteanului, „ficio-fain care nu lasă nicio nuntă ne-stricată, nicio mireasă ne-furată”. Comicul situației se accentuează mai ales atunci când aflăm, din presupunerea mamei, că, da fapt, fetele din Buia se mărită mai mult din dorința de a fi furate de Candit: „O dădea înapoi, a doua zi (uneori cu plânsete, mireasa nu mai voia la mire), dar se chema că aceea fusese furată. Am auzit-o pe mama spunându-i tatei că ei i se pare că fetele din Buia se mărită, mai puțin pentru măritiş, mai puțin din dragoste pentru cutare flăcău, cât din dorință de a fi furate de Candit...” 45.

Fuziunea muzicii și a dansului, respectiv umorul, nu lipsesc nici în cadrul instituțiilor serioase, întregind și chiar fructificând activitatea de predare-învățare. Dacă naratorul, supus umilințelor și vicisitudinilor, critică vehement conduita și lipsa de verticalitate a noilor-veniți, prezentându-ne foarte clar politica ocupantului care nu vrea decât trei lucruri – „cias-vinò-hazaika” –, el nu are, în schimb, rețineri legate și de limba acestuia, pe care o învață cu drag de la basarabeanul Vladimiroviceanu, chiar dacă manifestă unele rezerve la început, explicabile și firești în condițiile unor evenimente în care rușii stricau obiceiurile și școlile, puneau cote și băgau oamenii la pușcărie.

Pe un ton ludic, naratorul descrie, cu lux de amănunte, analizând mimica și gesturile, intrarea profesorului în clasă – activitate repetată de cinci ori, pentru a i se răspunde la salut. Cu un comportament ciudat la început, „Papașa”, cum i se va spune, reușește să facă așteptată limba lui Lenin și Stalin, dând dovadă de o cultură impresionantă și de abilități de predare cântând, jucând și chiar descântând limba de la catedră. Desfășurat pe câteva pagini, fragmentul devine un crochiu al procedeelelor utilizate de Paul Goma, limbajul oglindind toate stările naratorului și captivând cititorul prin umor, intertext, deformări lexicale, generatoare de asociații simbolice, cu trimitere la leitmotivul romanului, dar și la perfecțiunea sferică a Calidorului. Glisând geografic între Tibet, Rusia, Scoția, trecând pe la Tomis, Persia, oprindu-se la bocetele din Oltenia, dansurile din Sumatra, amintind de Villon, Rilke, trecând de la caligrafie la alchimie, apoi la rusă, ajungând până la Antim Ivireanul, naratorul glisează, de fapt, între două lumi antitetice, memoria contopindu-se cu imaginația, stăvilind trecerea între ceea ce a fost și ceea ce ar fi putut să fie.

Aceeași tehnică a în-plus-ului și în-minus-ului ni-l descrie pe profesor în lumini și umbre – „Un moșulică băbos și ticăit – așa ni s-a arătat de la prima oră; și, în plus (mai bine-zis: în minus) semănând ca două picături de apă cu Lenin: aceeași țacălie, aceeași chelie, aceeași ochi tătarăști... Și tot în minus: soțul doamnei noastre” 46, autorul recurgând la numeroase diminutive, sufixe diminutivale și pentru indicarea modalității în dorința de a contura cu exactitate trăsăturile fizice ale domnului Vladimiroviceanu: „moșulică”, „(călcând) mărunțel și târșăit”, „Papașa cel mititel și sfrijițel și pricăjițel”, „scrie ce scrie pe tablă, apoi începe să dea mărunț-mărunțel din cap; îl auzim răzând, ronțăind, șoricește, mărunț-mărunț”. Descriind amănunțit mimica, autorul ghidează lectura introducând, de multe ori, un demers spre crescendo care dă savoare textului.

Astfel, prezentându-l clasei pe profesorul de limba rusă, doamna „a vrut să adauge ceva, mai degrabă să ne roage (își împreunase mâinile), dar a zis: Sunt convinsă: înțelegeți, sunteți adulți...” 47. Cât despre comportamentul profesorului, acesta, „de pe la mijlocul drumului, ne-a făcut cu ochiul și a ridicat un deget în aer, dar fără să scoată vreun cuvânt”. Abia după a cincea oară, revenind în clasă, „întâi părea că se miră; apoi că ne ceartă, ne imploră să facem ceva, dar nu înțelegeam ce”, iar în final „ne-a mâncat și pauza intrând, ieșind, bodogănuindu-ne, amenințându-ne” 48. Chiar dacă nu reușește, de la prima încercare, să îi învețe pe copii să răspundă la salut cu „zdrastvuite”, limbile românești poticnindu-se, cum atât de frumos spune Paul Goma, în „cocoloșul de patru consoane: v-s-t-v”, Papașa rămâne memorabil prin pronunția sa, rusificând limba română, exagerând accentul rusesc și inventând neconținut pe marginea cuvintelor. Iar cel mai ilustrativ exemplu în acest sens este discuția despre exilul lui Ovidiu:

„ – Știți voi, deti, cum Avidiu dipartat a fost iel?

Nu auzisem de Avidiu. Am aflat când i-a scris numele, însă eu știam că Ovidiu fusese surghiunit, se mai zice: exilat, deportați sunt numai basarabeni și nu se rostește cuvântul: e nejust... Am înțeles că Papașa e un basarabean grozav: exagerând accentul rusesc, nu numai că a zis cuvântul „nejust”, dar a făcut două din el: deportare și depărtare; am mai înțeles că latina e aproape mai bună, mai bogată pentru noi, românii, decât pentru latini – când o rusifică Papașa” 49.

Însușindu-și această tehnică, naratorul va uza de ea din plin colorându-și discursul prin apelul la numeroase cuvinte adaptate din limba rusă cărora le va adăuga un sufix românesc: „n-am mai fost puși să-l zdrastvuim (s.n)”, „el (Papașa) raskazește (s.n.) nemaipomenit de frumos”, „a spasibit-o (s.n.) pe fată”, dar și „ne-a cerut și tiho și vnemanie”.

În acest spațiu de aparent joc, autorul va face, totuși, și niște reflecții serioase, vorbind despre etimologia unor cuvinte (cum este cel al cuvântului „țar care vine de la Cezar, rostit Țezar, Țț’ar de către ruși, Kezar de către nemți, de unde a ieșit Kaiserul lor”), dar și expli-

când sensul altora, cu o trimitere directă la artă, vizând, totodată, legătura cu titlul și cu tematica romanului: „Avidiu o cărticică a scris, Ars amandi, în latinește, dar în românește mult mai frumos vine: o fi ea, iubirea, artă, dar mai vărtos, ardere! Dar și mai ardere ieste arta, deti!”⁵⁰.

Deschizând universul paradisiac lăsat la Mana, împletind muzica cu dansul, recurgând la inversiuni (ca să limba rusă învățăm”) și așa-zise amenințări („Cini limba lui Lienii’ și Stali’, iel nu-nvați... Viitor în viați’ n-a’ să aibe!”), moșulică captează prin „rotundurile lui”, mânuind creta ca pe o peniță dar, mai ales, prin „gura rotunjită” din care se vedea „cum iese, cum curge un șuvoi, un fluviu, o apă mare...”. Pornind de la limba rusă, profesorul face un înconjur al lumii, călătorind prin literatură, geografie, istorie, astronomie, alchimie, cu o ironie și un umor care atenuază tragismul evenimentelor trăite, introducând naratorul (dar și cititorul) într-un spațiu feeric, similar celui rămas în Calidor, continuând, astfel, linia primului roman.

Desigur, acestea nu sunt decât câteva exemple ale vorbelor în doi peri și ale replicilor de duh, alte pagini trimitând, prin tonalitatea condescendentă și ironică, la Amintirile... lui Ion Creangă. Încă din numele subcapitolelor din penultima parte: Irinuca ardeleană, respectiv Se poate căpăta râie de la o Irinucă fără capre, personajul exponențial al „universului rotund” din Mana ne introduce, cu riguroasă necesitate epică, într-un climat al povestirii aventurilor școlărești. În cheie ludic-comică naratorul descrie spațiul care-l adoptă, devenind „ coleg de babă și lădoi” cu Mihai. Atent la detalii și, mai ales, la limbaj, el face observații legate de ritmul verbal al „doamnei-de-București”: „Simpatică. Vorbește iute-iute, altfel decât pe-aici, prin Ardeal. E de loc din Șeica, dar a stat patruzeci de ani la București, «în serviciu», zicea ea”⁵¹, care îi pune să facă rugăciunile, ținând post miercuria și vinerea și, totodată, le oferă drept pat un lădoi în care „pe lățime, cu Ilă, mai merge, dar pe lungime, nu prea – sunt mare...”. Totuși, punctul culminant al șederii în gazdă îl reprezintă întoarcerea acasă plin de râie. Cu adevărată măiestrie este descris, în dialog, tratamentul cu leșie, jalea și rușinea naratorului, care ba se plânge, ba îl imită pe Papașa din ciubăr, nuanțând tabloul comic al situației și impregnând paginile cu naturalețea unui discurs savuros și memorabil.

Nu lipsesc din text nici trimiterile la simboluri, culori, mirosoari, toate într-o perfectă simbioză cu schițele etno-sociologice făcute popoului român, cu predilecție asupra limbajului ardelenilor. Pornind de la „monografiile” mamei și focalizându-și atenția asupra noii culturi, naratorul vădește interes pentru problemele de limbă, studiindu-le prin selecționarea unui vocabular uzual, pe care îl explică și utilizează, recurgând la notarea exactă a accentului, scrierea cuvintelor prin cratimă, dar și la alte procedee care incită lectura. În acest sens, remarcăm următoarele cuvinte și expresii: „bòcăză” pentru bucătărie, „cârpă” = broboadă, „cârpuță” = batistă, „ștrimf” = ciorap, „bină” =

scenă, „crâsnic” = paracliser, „blehiul” = acoperitul caselor cu tablă, „cociaș” = vizitiu, sau „ișcòlă” pentru școală, „uăi” pentru oi, ori redarea exactă a vorbirii ardelenilor prin plasarea corectă a accentului: „dòr așè – dacă nu să pòte, nu să pòte, nò... Da’ òre nu-i păcat să faci ouă de Sfintele Paști cu... Cu ciorap?”, „ai’ dinentre” = odaia dinspre uliță, „Nò, mă Török! Ghere ide”... .

Ca și în volumul precedent, erosul amintirilor zugrăvește scene cu o doză evidentă de joc, stând sub semnul poeziei, printr-o senzualitate naiv-naturală a tânărului. Dacă în primul roman alunecarea în hazul sexual este realizată și prin intermediul tehnicii exagerărilor despre care s-a vorbit nu o singură dată, statutul de orfan vindicând naratorul de inhibiții și oferindu-i posibilități nelimitate de acțiune, acum „jocurile erotice cu fetele lui Heinrich, conversațiile ambigue pe teme interzise cu domnișoara Coban sau obsesiile copilului față de frumoasa doamnă Velicoglu surprind apariția rușinii, adică formarea supra-eului și a refulărilor morale pe care acesta le implică”⁵². Cu toate acestea, literatura prozatorului merge spre „conturul îngroșat al gravurilor grotești”, inventând neconținut și demonstrând încă o dată faptul că „amintirile lui Paul Goma stau sub semnul poeziei”⁵³:

„Nu mai știi de-a ce să ne jucăm. Așa că îi zic uneia:

Eu vreau să văd puțica ta. Cea dulce. Culindicul cacubicul [...].

...N-am mai urcat cu ele nici măcar în livadă. Mi-o văzuseră. Îmi era cumplit de rușine”⁵⁴.

Distingând erosul de pornografie, Paul Goma devine un maestru al „jubilațiilor corporale”, inițiindu-ne în „ceea ce este mai dulce și mai curat, în ciuda impresiei de trivial, murdar, de nerostit”: „O altă chestiune în care trebuie să țin echilibrul este între eros și pornografie. Bineînțeles că eu consider că erosul este o constantă esențială atât în viață, cât și, mai ales, în literatură. Erosul nu în schema sa platonice sau eminesciană, ci iubirea completă. Iubirea trupului, nu doar a corpului. Eu fac o deosebire între trup și corp. Trup este ceea ce există la o femeie care face dragoste și care face și copii. Or, totul e poetizabil, totul este poezie (s.n.). Sigur că este și e ușor să zici: este. Dar în momentul când scrii despre sau aproape de sau în legătură cu sau vrei să faci cunoscută această dispoziție – da, pentru eros trebuie să fii extrem de atent [...].”⁵⁵.

De altfel, în Jurnalul recent din ianuarie-februarie 2011, publicat pe site-ul său, autorul explică originea uneia dintre expresiile folosite în mod frecvent: „Expresia folosită frecvent de mine «dulce ca cubicul» vine dintr-o strigătură din Ardeal – mândrul își laudă mândra, o cinstește, o sărbătorește, pentru că are lindicu’ ca cubicu’ - este vorba de zahăr cubic – atât că e accentuat altfel”⁵⁶, iar episodul Tecla, precum și continuarea acestuia în Din Calidor este o mărturie vie a farmecului estetic rafinat, spărgând barierele oricăror limitări de exprimare.

Valori psihologice directe, imobile, indestructibile, cuibărite în imobilitatea perfecțiunii își pun pecetea pe universul zugrăvit în culorile copilăriei, demonstrând că, și în „cruelitatea mondului”, orice copilărie este în mod firesc fabuloasă. Integrat în existențialismul fabulosului, naratorul acordă o atenție sporită cromaticii, senzațiilor și percepțiilor vizuale, auditive, olfactive, tactile și gustative, știind cum miroase noaptea de după gratii: „a regina-noptii și a fân uscat, în șuri; a postav nou și a prăvălie de oraș” sau, la marginea orașului, „a praf și a rouă – nu: și, miroase a praf umezit de rouă. Și a miriște: amestec de rugină cu pâine”⁵⁷, descriind ochii și funda albastră a Pușei chiar și atunci când se întâmplă să nu aibă fundă, căptușeala fostului palton și taiorul verde adânc, verde spre negru, adânc al mamei, pleoapele străvezii și albastrii ale doamnei Velicoglu, vioriul și fostul-roz al Pușei precum și obloanele albastre ale casei doamnei-de-București. Preponderent dinamic, romanul evoluează pe mai multe planuri, dominând atât gândirea orizontală, precum și gândirea verticală (polifonică), caracterizată prin clocotul viu desprins din suprapunerea pe diferire melodii. Cu mijloace de lucru bogate în expresie, depășind stadiul cântării monodice, Artafugii lui Paul Goma păstrează, totuși, o tentă de arhaism, pornind de la mijloacele eterofonice de origine populară, rămânând o artă prin excelență de tradiție:

„ – Măi, și dacă ardelenii au dreptate: noi, basarabeni nu ne tragem din daci? Noi, basarabeni, om fi slavi, bre, de asta nu suferim putoarea de oaie... Voi doi, care strâmbați mereu din nas... Măi, și dacă eu oi fi dac? Fiindcă n-am miros?”

Da bre. Tata e dac curat. Lipsit de miros, e un om fericit – fericiți cei daci, căci a lor este Împărăția Cerurilor...”⁵⁸.

Cât despre narator, acesta nu se poate plânge de absența mirosului, afirmând:

„Numai că o fi ea, Gina mai scundă decât mine, însă e mult mai... cum zice tata: coaptă. Parcă eu nu știu că Gina e coaptă?, doar am miros bun (s.n.), știu când ceva e copt...”⁵⁹.

Astfel, temă literară, refugiul devine în același timp prilej de spectacol lingvistic, tematic, structural, pe mai multe variațiuni și cu o arhitectonică unitară reprezentând, ca și fuga, din punct de vedere componistic, „încununarea creației polifonice, în general, și a artei contrapunctice, în special”⁶⁰.

Concluzii

Situată în două planuri distincte – cel al laturii istorice și formative, dar și al copilăriei transilvane, reprezentând nivelul poetic al romanului – Arta Refugii conferă dramaticului, prin înclinația către perspectiva sarcastică și umor, și o dimensiune a banalului. Cu o riguroasă fidelitate față de viața cotidiană, autorul dă curs inventivității, marile resurse ale fanteziei născându-se din „aici”, „acum” sau „ar fi putut să fie”, subordonându-se voinței auctoriale și elaborând fantezii utopice, compensând carențele realității printr-o onirico-realitate.

Provocând o emoție puternică prin asocierea dintre sublim,

durere și pericol, autorul mută centrul de greutate al romanului în motivul refugiului, prezent aproape în toate scenele și apăsând greu asupra acțiunii și atmosferei. Cu toate acestea, tonul ludic, înclinația către umor, dialogul, aglutinările, piruetele sintactice, inversiunile și nesfârșitele inovații lexicale atenuează constanta tragică, abolind textul de monotonie și desfășurându-l pe toate strunele sufletului uman. Combinând efectele spațiale cu jocurile de lumină, autorul realizează o arhitectură unitară, datorată bazei tonale a fugii. La fel cum în fugă se pot evidenția, din punct de vedere ritmic, câteva aspecte importante, tot astfel textul lui Paul Goma denotă prezența acestora, evidentă prin pregnanța pe care o dă ritmul numeroaselor peregrinări, variația ritmică și aspectele acestora în fugă, nelipsind nici imitația ritmică. Astfel, diferitele voci conduse în stil polifonic generează, prin suprapunere, o poliritmie ce imprimă textului dinamism, vivacitate și intensitate.

Ca și în celelalte scrieri, autorul acordă un spațiu primordial femeii, pornind de la mamă și până la aventurile erotice cu fetele lui Heinrich, unicitatea feminină fiind evidentă prin perceperea singularului în loc de plural în cazul celor două fete: „Ea e ea – și, în plus, miroase bine, a fata lui Heinrich”. Dacă în romanele gulagului femeia are o funcție ocrotitoare, stârnind imaginația deținuților și ajutându-i să depășească momentele de maximă tensiune și de așteptare, aici, pe lângă această funcție, prezența feminină aduce textului și o aură poetică, așezându-l sub semnul poeziei.

Cu o capacitate sporită de adaptare, femeia, mama devine acel stâlp al casei la care autorul se va întoarce pentru a-și trage seva și pentru a re-intra sub protecția spațiului amniotic. Perorând pe tonul ludic, ironic și bonom, el va descrie aceste scene, impregnându-le cu naturalețea și savoarea unor pagini memorabile:

„Fii atent: uite ce faci tu, când încă n-a venit tata, de pe unde s-a dus ori a fost dus, după mobila noastră și te-ai umplut până-n creștet de refugiu, alergând, de Paștele mamelor lor de anglo-americaniroșii: iei băiatul, îl dezbraci de tot, îl pui pe o piatră, lângă fântână, scoți o găleată de apă rrege-rrreglementară și i-o torni în cap; după a treia, îl trimiți în boacățaria ardelenescă, să se șteargă, iar tu – fii atentă, fiindcă ești în-gazdă și cadru-didactic și în-plusă, noroc că, în minus, e întuneric beznă, nu te vezi decât ca o pată alburie, când te îmbăiezi la fântână și copilul nu vede decât rochia ținută-n față ca pe un prosop și miroși a mamă înfrigurată plăcut și recensă” 61.

Cunoașterea gustului „fărăcasei” duce la apariția unor adevărate meditații asupra situației politice și istorice. Astfel, nașterea a doua oară a familiei echivalentă, în sens biblic, cu botezul, sau depășirea momentului „favorizării covrigale” fac trimitere la realități cu adevărat crunte. Pornind de la frontiera între refugiați și ne-refugiați, cecitatea ardelenilor în fața rușilor sau adevărul lucrurilor pe dos în politică, autorul demonstrează faptul că istoria nu lasă opțiuni și nu poate fi dirijată. Deși evidentă, dinamicitatea romanului își oprește mersul în

timpul fără durată al închisorii de la Mediaș („Necazul aici, la Securitatea lor reținătoare, e că nu sunt ceasuri; [...] timpul s-a oprit...”62), învăluind textul în atmosfera groasă a liniștii, fricii și suspiciunii. Iar în acest sens, devastarea pachetului adus cu atâta drag părinților echivalează, simbolic, cu o înjunghiere de briceag în inima inimii, când numai lacrimile mamei, prototip al delicateții fizice și morale, pot vindeca toate rănilor, eliberându-le de zelul orb al justiției:

„Mama mea nu s-a schimbat aproape deloc. Mama mea e a mea, nu se schimbă – să nu plângi, că.

Mama. Mama mea. Mama-mama-mama. Cea mai grozavă mamă din lumea-mare.

Se oprește la doi pași de mine. Ține buzele strânse. I-s strânse de tot buzele. Nu înțeleg, dar așa e mama mea, grozavă [...]” 63.

Cu toate acestea, elanul liric, școala ironiei, aplecarea asupra tuturor comportamentelor umane, inclusiv asupra celor care sunt condamnate ca vulgare, respingătoare sau obscene denotă o predispoziție de percepere psihologică a tuturor evocărilor, o abilitate de a observa până și cele mai insignifiante detalii, colorându-le printr-un limbaj predilect pentru jocurile de cuvinte, deformări morfologice dar, mai ales, lexeme inventate. Eliberând textul de tensiunea istoriei, a deportărilor și a re-fugiului, Paul Goma realizează un compromis inovator între idealism și scepticism, distanțare și empatie, între cruzime și tandrețe, demonstrând posibilitatea existenței fericirii în disperare și a seninătății în nefericire. Reunind mereu două componente, suprapuse cu precizia și verva observației, vom conchide, parafrazându-l pe Toma Pavel 64, că Paul Goma reușește să copieze demersul gândirii trăite, dar și, mai ales, să descopere în el o bogăție de imagini și o libertate de invenție comparabile cu cele specifice poeziei. Muzical mai degrabă decât descriptiv, mai mult poetic decât referențial, el reușește să trezească, asemeni lui Joyce, prin magia focurilor sale de artificii, emoții difuze, necunoscute și amețitoare, hipnotizând cititorul și invitându-l într-o odisee a fugii, într-o formă de naratăie pe toate coardele și în toate acordurile sufletului uman.

BIBLIOGRAFIE

I. Volume

Goma, Paul, *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991

Goma, Paul, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, Editura Polirom, Iași, 2004

II. Bibliografie critică

A. în volum

Behring, Eva, *Scriitori români din Exil 1945-1989*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001

Freud, Anna, *Eul și mecanismele de apărare. Psihologia copilului și adolescentului*, Traducere de Andrei Constantinescu, Editura Fundației Generația, București, 2002

Freud, Sigmund, *Opere*, vol I, *Eseuri de psihanaliză aplicată*, Traducere din limba germană și note introductive de Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, 1999,

- Iași
- Giuleanu, Victor, *Evoluția ritmului de la începuturi până la Bach*, vol. II, Editura Muzicală, București, 1969
- Hossu Longin, Lucia, *Memorialul durerii. O istorie care nu se învață la școală*, Editura Humanitas, București, 2007
- Manolescu, Florin, *Litere în tranziție*, Editura Cartea Românească, 1998
- Pavel, Toma, *Gândirea romanului*, Traducere din franceză de Mihaela Mancaș, Editura Humanitas, București, 2008
- Petreu Marta, Paul Goma, *între depoziție și fantasmare*, prefață la *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991
- Podoaba, Virgil, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004
- Voiculescu, Dan, *Fuga în creația lui I.S. Bach*, Editura Muzicală, București, 2000
B. în periodice
- Butnaru, Leo, *Dialoguri cu Paul Goma*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 143
- Goma, Paul, *Despre „Ostinato” și altele (I)*, în „Vatra”, nr. 4/1992, p. 14
- Goma, Paul, *Despre „Ostinato” și altele (V)*, în „Vatra”, nr. 8/1992, p. 13
- Goma, Paul, *Jurnal 2011 ianuarie-februarie*, pp. 134-135. Textul integral este disponibil gratuit și în mod public pe sit-ul oficial al lui Paul Goma <http://www.paulgoma.com>.
- Tatiana Slama-Cazacu, *Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma*, în „Vatra” nr. 10-11/2000, p. 119

III. Dicționare și Antologii

- Paul Goma 75. *Dosarul unei iubiri târzii*, Volum îngrijit de Flori Bălănescu și apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Editura Eagle Publishing House, 2010
- Simion, Eugen, *Dicționarul general al literaturii române*, E/K, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005
- 1 Eva Behring, *Scriitori români din exil 1945-1989*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001, p. 156
- 2 Paul Goma, *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991, pp. 37-38
- 3 Virgil Podoabă, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 261
- 4 Ibidem, p. 263
- 5 Eva Behring, op. cit, p. 157
- 6 Eugen Simion, *Dicționarul general al literaturii române E/K*, Paul Goma, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 382
- 7 Virgil Podoabă, op. cit, p. 262
- 8 Ibidem, 261
- 9 Tatiana Slama-Cazacu, *Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma*, în „Vatra” nr. 10-11/2000, p. 119
- 10 Paul Goma, op. cit, p. 45
- 11 Ibidem, p. 53
- 12 Anna Freud, *Eul și mecanismele de apărare. Psihologia copilului și adolescentului*, Traducere de Andrei Constantinescu, Editura Fundației Generația, București, 2002, p. 36
- 13 Apud Mitică Filip, Lucia Hossu Longin, *Memorialul durerii. O istorie care nu se învață la școală*, Editura Humanitas, București, 2007, p. 341
- 14 Paul Goma, op. cit, p. 105
- 15 Ibidem, p. 118
- 16 Idem
- 17 Ibidem, p. 120
- 18 Ibidem, p. 173
- 19 Paul Goma, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, Editura Polirom, Iași, 2004, p. 111
- 20 Paul Goma, *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991, pp. 156-157
- 21 Virgil Podoabă, op. cit, p. 263

- 22 Daniela Sitar-Tăut, *Odiseea ardelenească a «fugaristului»*, în Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri târzii, Volum îngrijit de Flori Bălănescu și apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Editura Eagle Publishing House, 2010, p. 160
- 23 Paul Goma, op. cit, pp. 154-155
- 24 Paul Goma, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, p. 19
- 25 Paul Goma, *Arta Refugii*, p. 159
- 26 Ibidem, p. 110
- 27 Apud Paul Goma, Lucia Hossu Longin, op. cit, p. 341
- 28 Paul Goma, op. cit, p. 179
- 29 Ibidem, p. 260
- 30 Ibidem, p. 263
- 31 Ibidem, pp. 268-269
- 32 Ibidem, p. 294
- 33 Sigmund Freud, *Opere*, vol. I, *Eseuri de psihanaliză aplicată*, Traducere din limba germană și note introductive de Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, 1999, Iași, p. 92
- 34 Paul Goma, op. cit, p. 315
- 35 Virgil Podoabă, op. cit, p. 250
- 36 Paul Goma, op. cit, pp. 333-334
- 37 Virgil Podoabă, op. cit, p. 265
- 38 Paul Goma, op. cit, pp. 112-113
- 39 Ibidem, pp. 140, 145
- 40 Paul Goma despre „Ostinato” și altele (V), în „Vatra”, nr. 8/1992, p. 13
- 41 Apud Paul Goma, Leo Butnaru, *Dialoguri cu Paul Goma*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25), 2010, p. 143
- 42 Paul Goma despre „Ostinato” și altele (I), în „Vatra”, nr. 4/1992, p. 14
- 43 Paul Goma, op. cit, p. 145
- 44 Ibidem, pp. 244-245
- 45 Ibidem, p. 225
- 46 Ibidem, p. 249
- 47 Ibidem, p. 250
- 48 Ibidem, pp. 250-251
- 49 Ibidem, p. 253
- 50 Ibidem, p. 254
- 51 Ibidem, p. 240
- 52 Marta Petreu, Paul Goma, între depoziție și fantasmare, prefață la *Arta Refugii*, p. 10
- 53 Florin Manolescu, *Litere în tranziție*, Editura Cartea Românească, București, 1998, pp. 181-182
- 54 Paul Goma, op. cit, pp. 170, 173
- 55 Apud Paul Goma, Leo Butnaru, *Dialoguri cu Paul Goma*, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25), 2010, p. 143
- 56 Paul Goma, *Jurnal 2011 ianuarie-februarie*, pp. 134-135. Textul integral este disponibil pe sit-ul oficial al lui Paul Goma <http://www.paulgoma.com> .
- 57 Paul Goma, *Arta Refugii*, p. 112
- 58 Ibidem, p. 68
- 59 Ibidem, p. 220
- 60 Victor Giuleanu, *Evoluția ritmului de la începuturi până la Bach*, vol. II, Editura Muzicală, București, 1969, p. 202
- 61 Paul Goma, op. cit, pp. 60-61
- 62 Ibidem, p. 330
- 63 Ibidem, p. 332
- 64 Toma Pavel, *Gândirea romanului*, Traducere din franceză de Mihaela Mancaș, Editura Humanitas, București, 2008

Miercuri 16 martie 2011

O suită de texte semnate : Igor Cașu în *Historia*:

Persecuțiile comuniștilor ruși asupra basarabenilor Documente inedite din arhiva fostului Comitet Central al Partidului Comunist al Moldovei, revista *Historia* - Igor Cașu

Când vorbim despre comunism, trebuie să distingem mai întâi între ideologie și practică, cu alte cuvinte, între discurs (intenții) și politică (realizare). În cazul nazismului, atât discursul (purificarea rasială), cât și practica politică (metodele) erau criminale și acest lucru explică de ce astăzi – pe lângă faptul că a existat un proces al nazismului la Nürnberg – majoritatea condamnă nazismul.

Nu și comunismul, aici nu există o cvasi-unanimitate ca în cazul nazismului. De ce? Una dintre numeroasele explicații ar fi aceea că ideologia comunistă avea o anumită atracție la nivelul intențiilor, a promisiunilor, anume, de a crea o societate echitabilă, armonioasă, fără conflicte de clasă, naționale sau de gender chiar. Realizarea acestor obiective s-a dovedit a fi utopică și s-a compromis în primul rând din cauza metodelor violente folosite pentru a realiza acest scop „nobil“. Or, deviza comuniștilor dintotdeauna a fost „scopul scuză mijloacele“. În ceea ce privește deci practica politică, comunismul apare ca o ideologie la fel de criminală ca și nazismul. Acesta din urmă a justificat exterminarea unor rase (evrei și romi), sau transformarea altora (în special al slavilor) în sclavi, deci e vorba de crima rasială, iar comunismul a aprobat exterminarea sau marginalizarea claselor zise burgheze. În primul caz, al nazismului, avem genocidul de rasă, în al doilea – cel de clasă. Ambele sunt la fel de condamnabile. Întrebarea care apare adesea – care ideologie sau regim, nazist sau comunist, a fost mai genocidal și criminal – nu are sens și, mai mult, are riscul de a ne lansa pe o pistă greșită și contraproductivă.

Caracterul criminal și ilegal al comunismului este valabil mai ales pentru perioada formativă a regimului. În fosta RSS Moldovenească acest segment cronologic coincide cu 1940-1941, primii ani ai ocupației sovietice, și cu perioada 1944-1953. Cu toate acestea, a existat mai degrabă o continuitate decât o ruptură în ceea ce privește caracterul ilegal, nedemocratic și totalitar al statului comunist dacă facem referire la perioada stalinistă în RSSM și cea de după 1953. Vom aduce argumente și detalii noi în acest sens, provenite din fondurile de arhivă din epoca comunistă, pe parcursul unei rubrici săptămânale a ziarului „Adevărul“, ediția de Moldova, din care revista „Historia“ va prelua periodic documente și chestiuni inedite.

Alte aspecte de care ne vom preocupa pe parcursul timpului vor viza politica de cadre în RSSM; în ce măsură au fost discriminați basarabeni față de cei veniți de peste Nistru; care a fost dinamica represivă a regimului; mobilizările forțate la muncă; dar și aspecte mai specifice, precum de ce RSSM nu a avut un Cod Penal până în 1961 și de ce Codul Penal al Ucrainei – dar nu și cel al RSFSR (Republica Sovietică Federativă Socialistă Rusă; cea mai mare dintre fostele republici sovietice din componența URSS) – a fost valabil pe teritoriul RSSM?; cât de previzibil sau nu a fost colapsul URSS și de ce există nostalgie față de comunism?

Una dintre cele mai importante chestiuni legate de regimul comunist este rolul partidului în stat, de fapt confundarea cu acesta, și, în acest context,

controlarea justiției, justificarea crimei organelor represive împotriva cetățenilor; în ceea ce privește fosta RSSM, o chestiune de interes sporit este încă: în ce măsură a existat discriminarea cadrelor naționale, a basarabenilor în general, în raport cu cadrele aduse din diferite părți ale URSS și ce documente noi putem invoca în acest sens?

În acest număr al revistei „Historia“ publicăm un document inedit din arhiva fostului Comitet Central al Partidului Comunist al Moldovei, actualmente Arhiva Organizațiilor Social-Politice. *Este datat 9-10 septembrie 1940* și exprimă punctul de vedere al unui funcționar de rang înalt al regimului comunist de la Chișinău, deci ceea ce mărturisește el, într-o ședință cu ușile închise, într-un document cu mențiunea „strict secret“, are o greutate deosebită. *Voloșin* era atunci președinte al Curții Supreme de Justiție din RSSM. El se pronunță pe marginea raportului prezentat la ședința activului de partid de către *Piotr Borodin*, prim-secretar al CC al PCM și prim secretar al Comitetului de partid orășenesc Chișinău. Există două părți ale acestui document, care abordează două chestiuni importante.

Prima parte se focusează asupra relației dintre partid (Borodin) și justiție (Voloșin). Se discută pe marginea Ucazului din 26 iunie 1940, adoptat de Sovietul Suprem al URSS, extins după 28 iunie și asupra Basarabiei, cu privire la criminalizarea întârzierilor la muncă. Este vorba despre faptul că cei care întârziu la lucru mai mult de 20 de minute erau condamnați la lagăr de corecție. Voloșin susține ideea că acest ucaz se aplică cu multe încălcări, mai ales prin neglijarea procedurilor judiciare. El este nevoit să accepte rugămintea partidului (formulată de Borodin) de a renunța la prezentarea martorilor în instanță atunci când este vorba de condamnarea unor persoane conform ucazului amintit. Avem un caz clasic de ingerință a partidului în treburile justiției, de fapt avem confirmarea, pentru cei care se îndoiau încă, de monopolul și omnipotența partidului comunist în stat. Este un argument în plus cu referire la caracterul ilegal al regimului comunist, în ciuda existenței unei legislații care era menită să introducă anumite practici normative; în realitate partidul decidea când aceste legi trebuiau și când nu trebuiau aplicate. În cazul de față, partidul a primit ordin să condamne cât mai multe persoane, iar procedura – chemarea martorilor – își pierde relevanța în fața voinței partidului. Vom reveni ulterior cu alte documente la acest capitol al „justiției sovietice“.

A doua chestiune reflectată în continuare în document se referă la *discriminarea cadrelor locale, basarabene* (nu specifică originea etnică a basarabenilor, deci putem lesne admite că e vorba de toți basarabeni, etnici români, ruși, ucraineni etc.). Voloșin afirmă că sunt aduse cadre de peste Nistru, mai ales din fosta RASSM (Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească; o entitate teritorială „autonomă“ creată de autoritățile sovietice în componența Ucrainei la 12 octombrie 1924), de la Tiraspol și Râbnița, în condițiile în care acest lucru nu este justificat. El confirmă că există suficiente cadre bine pregătite pe loc și se indignează de ce acestea sunt neglijate și marginalizate. Mai mult, el vorbește despre „oameni cinstiți, basarabeni“ care nu au de lucru, în condițiile în care la Chișinău sunt trimise cadre din afară sub diferite motive, numai nu din cele obiective. Indignarea lui Voloșin nu este însă una izvorâtă din motive altruiste, el nu reprezintă neapărat interesele elitelor locale basarabene, ci, mai degrabă, el apreciază că această politică de aducere masivă a cadrelor, până la nivelul unei dactilografe și a vânzătorului de carte, creează probleme în ceea ce privește asigurarea cu spațiul locativ. El confirmă existența unor rețele bine puse la punct de distri-

buție privilegiată a locuințelor – nu spune direct, dar insinuează subtil că partidul s-ar afla în spatele acestuia. Probabil că din cauza acestei atitudini, Voloșin va fi retrogradat peste câteva luni, pierzându-și funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție din RSSM.

Un detaliu important care ne-ar permite să plasăm acest document în perspectivă, în așa fel încât această situație de discriminare a cadrelor locale să nu apară ca un caz izolat: amintim că până la mijlocul anilor 1980, ponderea etnicilor români/moldoveni în rândurile directorilor întreprinderilor industriale din RSSM era de doar 8,6 % (date de arhivă publicate în 1994 de V. Stăvilă). Vom reveni cu alte detalii în materialele următoare.

Adunarea activului de partid al RSS Moldovenești 9-10 septembrie 1940

„Voloșin, președintele Curții Supreme de Justiție a RSSM: Ucazul [din 26 iunie 1940 adoptat de către Sovietul Suprem al Uniunii Sovietice «Cu privire la trecerea la ziua de muncă de opt ore, la săptămâna de lucru de șapte zile și interzicerea abandonării samavolnice a locului de muncă de către muncitori și funcționari»] se îndeplinește, dar nu cum se cade și eu am vorbit despre cauza acestui fenomen, iar tovarășul Borodin a spus aici că se tergiVERSEAZĂ examinarea dosarelor, pentru a chema martori.

Tov. Borodin: Dar avem noi într-adevăr nevoie de martori?

Voloșin: Nu avem nevoie, întrucât din cauza aceasta avem rețineri de până la o lună și mai mult.

Borodin: Să interziceți chestiunea asta.

Voloșin: Am interzis-o, dar mai continuă.

Voloșin: Acum, tovarăși, aș vrea să atrag atenția activului, în special a tovarășului Borodin, că eu știu mulți lucrători din Tiraspol, care au venit aici și consider că aici au fost aduși atâția oameni inutili, de care nu este nevoie aici, în timp ce oameni cinstiți, basarabeni, nu au de lucru. Oare nu se poate să angajezi o dactilografă de pe loc, de ce se trimit sub diferite pretexte altele de aiurea? Iată am văzut ieri două surori din Râbnîța, odrasle ale unui speculant, iar acum s-au aciuat aici și și-au adus și soții lor, iar acești oameni au ocupat apartamente și funcționarii noștri n-au locuință.

Iată, de asemenea, cei de la Knigoculttorg [Asociația de distribuire a cărții] și-au adus oamenii lor, oare aici pe loc nu e posibil să găsim persoane potrivite, care să vândă cărți. Am întâlnit un contabil, care deservea 3 instituții și s-a concediat și s-a strămutat la Chișinău și spune că are deja apartament; ne cunoaștem bine și am întrebat-o cum s-a angajat, iar ea îmi spune că și sora și soțul se vor transfera aici și vor fi satisfăcuți. Propun ca să atragem o atenție sporită acestor probleme.“ (traducere din limba rusă)

*

Deportarea și începuturile „democrației colhoznice“

Igor Cașu

Documentele din Arhiva fostului Partid Comunist al Moldovei confirmă că a existat o rezistență a țăranilor integrați în gospodăriile agricole colectivizate. Unul din scopurile doctrinei comuniste era eliminarea proprietății private și a inițiativei particulare.

Proprietatea privată era considerată sursa tuturor relelor sociale, a avariției, egoismului, invidiei etc. Întrucât țăranii erau, în comparație cu proletariatul, atașați proprietății private, pământului în special, s-a promovat insistent ideea colectivizării gospodăriilor agricole.

Lupta declarată împotriva așa-numiților „culaci“, a țăranilor înstăriți, nu

era altceva decât una împotriva țăranilor, ca reprezentanți ai unei clase sociale. Dacă inițial definiția termenului de „culac” avea la bază criterii economice, ea s-a transformat în scurt timp în una eminentă politică. Toate persoanele incomode sau recalitrante din mediul rural erau etichetate drept „culaci”, adică dușmani de clasă, și tratați drept criminali.

În realitate, prin eliminarea gospodăriilor țărănești individuale, regimul comunist și-a semnat sie însuși verdictul. Odată cu formarea colhozurilor a dispărut stimulentele de a munci și de aici a apărut o criză endemică de produse alimentare, care a dinamitat ideologia și regimul sovietic.

IMPACTUL DEPORTĂRII DIN 1949

„De ce ne vorbiți de comunism, de bunăstare și armonie totală, în timp ce nu avem ce mânca”, spuneau țăranii. Pe lângă ineficiența economică, procesul de colectivizare a provocat și atomizarea societății, cetățeanul de rând devenind neputincios în fața statului care era unicul angajator în câmpul muncii. Odată cu pierderea proprietății asupra pământului, țăranul a devenit un sclav al statului.

Țăranii din Basarabia au rezistat prin toate mijloacele posibile împotriva colectivizării, inclusiv cu arma în mână. După foametea din 1946-1947, care a secerat cel puțin 150.000 de persoane, și deportarea la 6-7 iulie 1949 a circa 35.000 de persoane, *țăranii au decis* să intre în colhoz. (*Ei au decis? Ei, cu de la sine putere? Sau cu de-la-sine-puterea Puterii Bolșevice?* - n. m. P.G.)

De frica repetării unei strămutări forțate în Siberia, agricultorii individuali *au decis* să se supună noului regim și să renunțe la pământ. Numai în perioada iulie-noiembrie 1949 cota gospodăriilor individuale colectivizate a crescut de la 32 la 80 la sută.

Deportările din Țările Baltice, unde rezistența împotriva regimului de ocupație sovietic a fost mai puternică, au avut efecte comparabile cu situația din RSSM. În ultimă instanță, îndârjirea țăranilor în fața colectivizării se explică prin premoniția ce ar însemna să rămâi la cheremul directorului de colhoz, devenit un fel de feudal local.

NEO-ȘERBIA ÎN STRAIE COMUNISTE

Noii intrați în gospodăria colectivă au avut un șoc dublu: mai întâi din cauza naționalizării, adică confiscării averii personale, inclusiv animale, dar adeseori și păsări din curte, precum și a normelor obligatorii de muncă pe care trebuiau să le presteze pe ogorul comun.

Aceste norme erau calculate în zile de muncă, în terminologia epocii numite „trudozile”.

Respectiv, fiecare țăran era obligat să facă un anumit volum de lucru, în caz contrar era pasibil de a fi pedepsit, exact ca în Evul Mediu.

Acest sistem a fost introdus în URSS în 1930 și abolit abia în 1966. Numărul de „trudozile” obligatorii era de 150, pentru maturi, și de 50, pentru copii între 12 și 16 ani.

Condițiile de muncă erau inumane, de multe ori oamenii trăgeau la plug în locul animalelor de tracțiune. Ziua de muncă era plătită mizer, de regulă cu câte un kilogram de cereale pe zi, și asta era unica formă de remunerare a muncii țăranului.

Muncitorul de la oraș primea salariu, iar țăranul obținea doar produse calculate în funcție de numărul de „trudozile”.

Dintr-un raport depistat recent în arhiva fostului CC al PCM, din 13 februarie 1950, aflăm că, după date incomplete, în anul 1949, din totalul

țăranilor apti de muncă, aproape o treime nu și-a onorat minimul de „trudozile”. Adică, din 943 de mii de oameni, 221 de mii au îndeplinit mai puțin decât norma stabilită.

REZISTENȚA FAȚA DE REGIM

Dintre aceștia, 88 de mii de țărani n-au ieșit la muncă în colhoz atâta timp le cerea regimul comunist în timpul lucrărilor agricole din toamna anului 1949. Pentru asta 3.315 țărani au fost condamnați penal, iar altor 7.215 persoane li s-au aplicat pedepse disciplinare.

Optica autorităților locale este diferită de cea structurilor ierarhic superioare, cele din urmă fiind mai insistente în aplicarea unor acțiuni punitive împotriva țăranilor recalcitranti. În același timp, administrația colhozurilor era preocupată de menținerea țăranilor în colhoz.

Condamnarea masivă a acestora ar fi însemnat ostracizarea lor din comună și, respectiv, reducerea capacității de producere a colhozului, compromiterea planurilor asumate în fața partidului de sporire a recoltei și a cotelor obligatorii la stat.

În ansamblu, aceste detalii ne arată că deportarea din 6-7 iulie 1949 nu a determinat resemnarea totală a țăranilor cu regimul comunist. Refuzul de a presta norma stabilită de „trudozile” poate fi considerată o formă de rezistență față de regim.

„Disciplina de muncă” pe ambele maluri ale Nistrului

În colhozul Ceapaiev, din raionul Cahul, din cei 352 de colhoznici apti de muncă nu au prestat numărul minim stabilit de „trudozile” nu mai puțin de 68 persoane. În colhozul ce purta numele lui Kotovski, din raionul Camenca, în primul sezon al lucrărilor agricole al anului 1949 nu și-au îndeplinit normele de lucru pentru colhoz 247 de persoane, în al doilea sezon - 206 persoane, iar în al treilea - 331. Din totalul celor 784 persoane, 28 au fost trase la răspundere, fapt criticat de organele raionale și centrale ale regimului comunist.

Datele din raionul Camenca ne mai sugerează că deosebirea dintre țăranii colectivizați în anii 1930 în RASSM și cei din partea basarabeană, goniți masiv în colhoz în anul 1949, nu era atât de mare precum se consideră de obicei, chiar dacă primii au trecut prin deportările anilor 1931-1933, două perioade de foamete (1932-1933, 1946-1947) și Marea Teroare (1937-1938).

*

Cum era urmărită elita militară a Basarabiei de poliția politică sovietică

Igor Cașu

Din Uniunea ofițerilor basarabeni în rezervă au făcut parte și deputați în Sfatul Țării, care au votat Unirea în 1918. Fosta elită militară din Basarabia își propunea, în perioada interbelică, să lupte împotriva comunismului, se arată în documentele încăpute pe mâna rușilor în 1940, descoperite în arhivă.

Uniunea ofițerilor basarabeni în rezervă din Basarabia era o organizație importantă în perioada interbelică. Își avea sediul în Chișinău, în clădirea în care a funcționat, în perioada sovietică, hotelul „Moldova” (astăzi, oficiul central al unei bănci comerciale). Despre aceasta aflăm dintr-un dosar din arhiva fostului KGB, păstrată la Serviciul de Informații și Securitate, la care am avut acces recent ca membru al Comisiei pentru studierea comunismului.

Democrație supravegheată

Societatea românească interbelică era una în care democrația era pe o pantă ascendentă. Asociațiile profesionale erau considerate ca ceva normal, însă cele mai active erau urmărite cu atenție de organele securității de stat din

România. Și asta pentru că atmosfera din Basarabia era destul de tensionată, dat fiind pretențiile URSS asupra provinciei și prezența în regiune a numeroși agenți din stânga Nistrului trimiși pentru a destabiliza situația. Atenția sporită se explică și prin faptul că multe organizații activau drept paravan al Partidului Comunist din România, interzis în 1924, după rebeliunea de la Tatarbuniar.

Acte lăsate bolșevicilor

Atunci când Armata Roșie pune stăpânire pe Basarabia, la 28 iunie 1940, administrația românească se retrage în grabă, astfel că o parte importantă din actele oficiale încap pe mâna bolșevicilor. Printre acestea sunt și documente secrete ale Siguranței, organul care se ocupa de protecția intereselor României. Multe acte sunt traduse imediat în rusă de NKVD.

Este și cazul documentelor ce se referă la Uniunea ofițerilor în rezervă din Chișinău, creată în 25 martie 1928, la zece ani după Unirea Basarabiei cu România. Activitatea organizației prezintă un interes deosebit pentru poliția politică sovietică întrucât era vorba de un grup social cu un rol aparte în societatea basarabeană interbelică, similar celui pe care îl avea, înainte de 1917, clubul nobilimii.

Au declarat război comunismului

Potrivit documentelor, în ședința din martie 1930, Uniunea ofițerilor își propune să lupte împotriva comunismului și declară oportună colaborarea cu Siguranța în acest scop. Mai mult, foștii ofițeri cer instituirea stării de asediu în provincie în legătură cu activizarea mișcării ilegale comuniste, susținută insistent de peste Nistru. Printre scopurile Uniunii figura, conform programului de activitate, „întărirea unității spirituale dintre Basarabia și întreaga țară“, „stabilirea unei solidarități frățești între ofițerii basarabeni și ofițerii din alte provincii“, „propaganda cultural-națională în Basarabia“.

Organizația avea și obiective cu caracter social. Între altele, foștii ofițeri ai armatei ruse și ai armatei Republicii Democratice Moldovenești (1917-1918) cereau pensii egale cu cele ale ofițerilor Armatei Române. Ei își sprijineau demersul prin faptul că au contribuit, unii cu riscul vieții, la Unirea Basarabiei cu România. Totodată, ofițerii în rezervă se simțeau nedreptățiți de faptul că, prin reforma agrară din 1921, le fuseseră confiscate pământurile, fără să le fie achitate despăgubiri.

Își apărau drepturile sociale

Nimeni dintre membrii Uniunii ofițerilor nu a avut de suferit în perioada interbelică, ceea ce este o dovadă a democrației promovate de Statul Român. Or, în state totalitare, precum Uniunea Sovietică, asemenea gesturi de critică la adresa autorităților ar fi fost interpretate drept antistatale, iar inițiatorii ar fi fost condamnați la închisoare sau chiar executați. Totodată, trebuie subliniat faptul că aceste documente infirmă teza invocată des de către istoriografia și propaganda sovietică potrivit căreia membrii elitei basarabene care au votat Unirea ar fi fost răsplățiți fiecare cu câte 50 de hectare de pământ.

Din Uniunea ofițerilor în rezervă au făcut parte personalități notorii ale Basarabiei, printre care Anton Crihan, membru marcant al Sfatului Țării, deputat în Parlamentul României; Gherman Pântea, deputat în Sfatul Țării, primar al Chișinăului; Ion Buzdugan, secretar al Sfatului Țării, deputat de numeroase ori în Parlamentul României. Din fericire, majoritatea au reușit să se refugieze peste Prut și astfel au supraviețuit terorii bolșevice. Cei care au ales să rămână în Basarabia (Emanuel Cateli, Gheorghe Druță) au avut o soartă tragică, fiind trimiși în închisorile sovietice.

Dispărut în drum spre Siberia

Gheorghe Druță este unul din foștii ofițeri basarabeni care nu s-a refugiat peste Prut la venirea rușilor. Într-o notă scrisă de mână, din arhiva fostului KGB, datată cu 26 iulie 1940, figurează drept „agentul nostru”, adică sovietic. Nu știm ce ar fi însemnat aceasta. Cert este însă că la 6 noiembrie 1940 Gheorghe Druță este arestat, iar la 7 martie 1941 este condamnat la opt ani de GULAG. Istoricii presupun că a murit în drum spre Siberia.

*

Preot trimis în lagăr pentru că i-a apărat pe țărani

Igor Cașu

Nicolae Șalaru (al doilea din stânga, în rândul de sus) cu rude și prieteni, până la ocupația sovietică Preotul basarabean Nicolae Șalaru a fost condamnat de poliția politică sovietică la ani grei de GULAG pentru „activitate contrarevoluționară” și „propagandă antisovietică”.

Nicolae Ion Șalaru s-a născut la 24 aprilie 1911 în satul Jora de Jos, județul Orhei, într-o familie de preoți. În 1936, după absolvirea Facultății de Teologie și disponibilizarea din Armata Română, a devenit preot în localitatea Izvoare, același județ. Când sovieticii ocupă Basarabia, la 28 iunie 1940, se evacuează în România.

Se reîntoarce în iulie 1941, când teritoriul revine în jurisdicția României, și rămâne aici și după 1944, când rușii ocupă din nou Basarabia. La 28 ianuarie 1946 este arestat de secția județeană Orhei a MGB-ului (Securitatea) din URSS și condamnat la zece ani de lagăr de corecție prin muncă. În momentul arestării era căsătorit și avea doi copii.

APĂRĂTOR AL ȚĂRANILOR DIN SAT

Țăranii chemați martori la procesul înscenat de poliția politică sovietică îi iau apărarea. Ei spun că preotul Nicolae Șalaru a avut un comportament impecabil în timpul războiului.

În iulie 1941, când revine administrația românească în Basarabia, generalul Nicolae Dăscălescu, care avea moșie în satul Izvoare, constată că aceasta i-a fost devastată și incendiată de țărani din localitate.

Cei vinovați sunt arestați. Nicolae Șalaru pune un cuvânt bun în favoarea inculpaților și aceștia sunt eliberați.

Tot datorită lui Nicolae Șalaru este eliberat din arest și fiul de 18 ani al fostului președinte al sovietului sătesc (acesta fugise cu Armata Roșie peste Nistru), chiar dacă preotul îi urăște pe cei care au colaborat cu bolșevicii.

LOIAL STATULUI ROMÂN

Autoritățile sovietice sunt indignate de solidaritatea țăranilor cu preotul lor din sat și încearcă să identifice cu orice preț „crimele” comise de Șalaru. În 1946 sovieticii înscenează mai multe procese contra persoanelor loiale României.

Ordinul venise de la Moscova, dar populația locală, inclusiv etnici ruși și ucraineni, înțeleg foarte bine scopul acestor procese - de a arăta „cât de răi au fost românii” și de a-i face pe oameni să uite ce nelegiuri au făcut bolșevicii. În cele din urmă, preotului Șalaru i se incriminează faptul că, în 1942 și 1943, a citit tinerilor recruți din satul Bulăiești, județul Orhei, textul jurământului față de statul român și că a publicat două articole într-o revistă bisericască în care critica regimul comunist.

CONDAMNAT CA „DUȘMAN AL POPORULUI”

Mai mult, în decembrie 1945, preotul Șalaru îndemna oamenii din

Izvoare să reziste împotriva ocupanților, zicându-le că degrabă Anglia va declara război Uniunii Sovietice și va elibera Basarabia.

Acesta era un mit recurent în provincie. Din alte documente aflăm că în 1946 circula zvonul că regele Mihai urma să se căsătorească cu regina Marii Britanii și aceasta trebuia să primească în dar... Basarabia!

Meritele preotului în fața comunității nu cântăreau nimic în fața autorităților sovietice. Dimpotrivă, erau deranjante. După logica bolșevică, Șalaru trebuia condamnat cu orice preț, pentru că era preot și om respectat, deci putea interveni întru apărarea consătenilor de abuzurile noii puteri.

Populația locală trebuia să simtă că nu are cine să o protejeze - nici preotul, nici învățătorul, nici alt lider local. Astfel puterea sovietică îi putea asmuța pe oameni unii împotriva altora, promovându-și nestingherit interesele. Într-o comunitate decapitată de lideri spirituali și oameni gospodari, deportați și ei în scurt timp, comuniștii s-au impus fără mari probleme.

Din dosarul păstrat în depozitul special al SIS reiese că Nicolae Șalaru a fost condamnat pe 13 august 1946, pentru „propagandă și agitație antisovietică” și „activitate contrarevoluționară”, la zece ani de lagăr de corecție prin muncă și cinci ani de privare de drepturi civice. Și-a ispășit pedeapsa într-un lagăr din orașul Karaganda, Kazahstan.

REABILITAT ÎN 1992

În perioada „dezghețului”, o parte importantă a deținuților politici au fost reabilitați parțial. La 17 iunie 1955, Comisia pentru examinarea dosarelor penale ale persoanelor condamnate pentru crime contrarevoluționare refuză însă să revadă dosarul lui Nicolae Șalaru.

Nu se știe nimic despre soarta preotului în detenție și după, precum și despre familia sa. La 22 iulie 1992, Procuratura Republicii Moldova l-a reabilitat complet pe Nicolae Șalaru.

Destine frânte, ținute la „secret de stat”

Soarta a zeci de mii victime ale regimului comunist sovietic, precum este cea a lui Nicolae Șalaru, rămâne „secret de stat”, potrivit Centrului Național pentru protecția datelor cu caracter personal.

Instituția respectivă, condusă de un fost angajat al Serviciului de Informații și Securitate, ne-a trimis două scrisori de avertizare, făcând trimitere la Legea 182-XVI din 10 iulie 2008, adoptată de fosta guvernare comunistă.

Solicităm și pe această cale organelor competente să examineze această situație în care s-au pomenit mai mulți membri ai Comisiei pentru Studiarea Regimului Comunist Totalitar.

*

Cum s-a falsificat discursul istoric cu televizorul în 1989

Marin Constantin, student Facultatea de Istorie

Istoria este cea mai manipulabilă dintre cunoașteri pentru că acest trecut istoric se află, la un moment dat și pentru o generație, într-o stare de incertitudine a cunoașterii.

Discursul istoriografic occidental este marcat de acel Război al Cuvintelor, întreținut de o întreagă medie „intelectuală”; război devenit un Infinit al Prostiei. Oamenii nu mai comunică pe baza unui spus autentic, ci pentru a-și susține anumite poziții (ideologice, politice, intelectuale, de grup), pentru a-și plăti anumite polițe, pentru a perpetua un mod eristic de a fi. Schopenhauer este cel care a făcut Apologia Eristicii, înțeleasă ca „arta vorbirii în contradictoriu”(1) sau dispută verbală sofisticată.

Eristica este bună, chiar foarte bună, pentru o lume minimală și lipsită de obiectivitate și de simț al realității. Eristica se pliază foarte bine cu spiritul amar al intelectualilor dezamăgiți de lume, de societate. Eristica este un fel de Bâlci Mizerabil al Cuvintelor unde te uiți uimit, șocat, revoltat, amuzat etc. la „ceea ce se spune”, fiind convins că acele spuse comportă o distanță față de evidența reală. Din capul locului, eristica este o pierdere de timp pentru că oricât te-ai strădui să demontezi afirmațiile impertinente, calomnioase, rău intenționate ale partenerului de discuție, acesta va continua cu alte acuzații, alte calomnii și afirmații nefondate ca într-o cascadă de invective și spus-uri negative. Este și un joc inutil între cel care atacă și cel care parează, între atacator și atacat, într-o cascadă de reprezentări și imagini distorsionante despre cele două persoane ce-și dispută Supremația Dreptății și a Adevărului despre un Anume Ceva. Polemica este doar teatru, spunea Foucault, care a refuzat acest joc de intenții și de cuvinte.

Discursul istoriografic poate fi la modul polemic un Război al Cuvintelor, dar ceea ce deranjează, ceea ce intrigă și revoltă în toată această istorie scrisă nu sunt atât cuvintele, cât o evidență a faptelor și acțiunilor, dincolo de vorbe și de interpretări, dincolo de semne și semnificații, dincolo de manipulările ce se pot institui pe baza conținuturilor de cunoaștere istorică, dincolo de funcționalitățile ce se pot institui prin aceste cunoașteri.

Acea history as evidence dez-autorizează atât istoria propusă de Sistem(e), cât și proliferarea interpretărilor, a configurațiilor intelectuale pe baza enunțurilor din istorie! Evidența istoriei ne pune în dificultatea lui No Comment! pentru că această evidență nu este stabilită de unul sau mai mulți istorici, de un grup uman sau intelectual în cautarea și confiscarea puterii, ci se dezvoltă, într-un mod obiectiv, pe baza unor acțiuni și fapte certe care, în ciuda negărilor operate de grupările ideologico-politice, mereu interesate să ofere istorie, ele conving, arată, dezvoltă atitudini, creează „pluralități”.

Imaginea televiziunii și efectul produs asupra populației

În zilele noastre media cu televiziunile ei ce țin Discursul despre Societate, Viață și Umanitate a devenit vehiculul esențial al Războiului dintre Cuvinte și Oameni, având drept efecte polarizarea societăților și difuzarea unor Stări de Intolerență față de tot ceea ce se instituie ca Diferență Autentică în raport cu Media People. Totodată, televiziunile sunt vehicul pentru promovarea falselor diferențe (naționalitatea, grupul, clasa, minoritatea sexuală etc.). În ziua de azi, perpetuarea spiritului totalitar și de masă a revenit Televiziunilor, care au preluat locul de altă dată al efectelor de discurs totalitar prezente la Stalin și Hitler! Televiziunile sunt un Loc Potrivit pentru blazare mentală, uniformizare, dezinformare, manipulare, îndoctrinare și intoleranță. În loc de informare a oamenilor avem mai mult un efect de mimesis în „formarea oamenilor”. Omul media înregimentat în „stânga”, „dreapta” pe modelul elitelor sale viciate ideologic și politic este TRIUMFUL tribalismului în societatea contemporană.

Totodată aceste televiziuni au produs și o... revoluție, nu atât o revoluție cât imaginea pe care o au unii distinși gânditori occidentali despre controversata și confiscata revoluție a românilor din decembrie 1989. Imaginea că Televiziunea a produs o revoluție politică, că această instituție anticivică este creatoare de Istorie și de un nou discurs social-politic și istoric o întâlnim și la rafinatul filosof Giorgio Agamben, atunci când a analizat funcția Televiziunii în sistemul mediatic global și în raport cu societatea spectacolului formată în epoca modernă, unde Limbajul însuși a devenit o formă de spectacular.

Revoluția de la Timișoara-exemplu de falsificare mediatică și politică
Despre revoluția de la Timișoara (3 zile – 16, 17, 18 decembrie), Agamben afirma că „pentru prima dată în istoria omenirii revoluționarii uciși și arși au fost exhumați și torturați pentru a simula în fața camerelor video genocidul ce legitima noul regim” (2), în ciuda faptului că mulți și-au dat seama de falsificarea mediatică, însă nu și de cea politică. Totuși imaginile prezentate în sistemul mediatic global au acreditat ideea unui adevăr inexistent: lupta Noului Regim cu cel vechi prin faptul că acei oameni uciși ar fi fost victimele fostului regim comunist.

Uciderea românilor în decembrie 1989, nu a fost doar o chestiune de legitimare a Noului Regim, dar și una de incertitudine, lașitate, trădare, iluzionism politic. Incertitudine a loialștilor lui Ceaușescu încotro se îndreaptă, de aici și o serie de ordine contradictorii din partea militarilor și, implicit, de victime gratuite. Lașitate a Revoluționarilor (de pe la TVR) de a admite un adevăr social-politic inexistent, și anume, că nu existase nicio luptă reală între Noul și Vechiul Regim ci doar una mimată pe ecrane. Trădare a societății românești de către reprezentanții Noului și Vechiului Regim.

Iluzia că prin tortură și carbonizare acei oameni, deveniți imagini mediatice controversate, nu mai pot fi identificați de către rudele lor și legitimează astfel triumful Adevărului asupra Minciunii. În realitate a fost un triumf al Minciunii asupra Adevărului, ceea ce a făcut imposibilă o viață social-politică și economică sănătoasă pentru românii de după 1989. În mod paradoxal oamenii uciși și arși, ulterior torturați pentru a legitima „prezența teroriștilor” și a existenței politice a Noului Regim, nu legitimează actuala viață social-politică a românilor ci o subminează. Așadar nu legitimează noul regim, cum spune Agamben, ci subminare a societății românești și a regimurilor politice de după 1989, ale căror temelii nu se (mai) pot susține prin minciuni. Aceste crime s-au întors și se întorc împotriva celor care au profitat de pe urma lor, împotriva noilor guvernanți social-democrați, dar și al revoluționarilor „de dreapta”, al anticomuniștilor. Subminare a pozițiilor pe care le ocupă (încă) în societatea românească, devenită tot prin imperturbabila activitate de manipulare a celor două grupări un spectacol trist și ieftin.

Această PseudoRomânie, care nu și-a putut întemeia existența pe Minciuna Politică din 1989, își găsește astăzi sfârșitul prin dezautorizarea pozițiilor ideologice „de dreapta” și „de stânga” ale unei intelectualități românești subdezvoltate și destul de limitate în gândire și prin imposibilitatea formării (încă) a unei identități social-politice și economice sănătoase.

Comuniștii și anticomuniștii români de după 1990 sunt ultimele rămășițe intelectuale și politice ale unui perfid stalinism în gândire. Actualul regim social-politic (1990-prezent) este expresia acestui stalinism „de stânga și de dreapta” împreună cu reperele lor intelectuale cu tot...

Agamben conchidea, referindu-se la prezența televiziunii în societatea de azi: „Timișoara este, în acest sens, Auschwitzul epocii spectacolului, și în același mod în care s-a spus că după Auschwitz este imposibil să scrii și să gândești ca înainte de el, după Timișoara nu va mai fi posibil să privim televiziunea în același mod”(3).

Spre deosebire de occidentali care au o relație de adevăr cu vizibilul sau cel puțin consideră că ceea ce se vede ca evident este și adevărat; relație întemeiată de o întregă cultură umanistă modernă și occidentală, românii de după 1945, românii din societatea spectacolului (stalinist) au trăit într-o relație de duplicitate și de autoapărare cu vizibilul, mai ales din cauza prezenței unui stalinism social-politic în toate activitățile cotidiene românești. Astfel că a

fost posibil ca pe străzi să fie adulat regimul și conducătorul iubit, iar acasă, poate chiar în fața televizorului, să fie înjurați și contestați (regimul și liderii lui!). Românii în duplicitatea lor „protectoare” nu au crezut niciodată că ceea ce văd la televizor și în societate, inclusiv în 1989, este... Adevărul, iar regimul ceaușist și cel de după el niciodată nu își făcuse iluzii ca acele aclamații și manifestări de iubire erau adevărate. Un fel de joc de-a șoarecele și pisica între societate și stat. Duplicitatea în gândire și în acțiune este o „temă” a Orientului, pe care masa intelectuală din Occident nu a înțeles-o. Totuși acest mod de gândire duplicitară, parțial autoapărare față de pervertiri sufletești, morale și asupra spiritului, parțial refuz al Sistemului o întâlnim și la iluștri gânditori germani moderni, central-europeni, destul de distanțați ca mod de a gândi de filosofii Occidentului. Ceea ce se vede este Real doar pentru Occident... Pentru că istoria, ca domeniu al cunoașterii, vorbește limbajul acțiunilor și al faptelor, puterea-cunoaștere încearcă monopolul pe discursul despre ele și controlul politic al discursului istoriografic. Este doar o iluzie că un anume regim politic ar putea deține un control total asupra discursului istoriografic, deși nu este deloc o iluzie că respectivul regim nu încearcă acest lucru. Ceea ce este esențial din punct de vedere epistemologic în tot acest discurs istoriografic modern nu este altceva decât o diversitate de condiții și de posibilități prin care istoriile s-ar putea întemeia, iar faptul că există mai multe domenii de analiză istoriografică (o filosofie analitică a istoriei, teorii ale istoriei, hermeneutici și semantici istorice, istoriografii și metaistorii etc.) nu poate decât să ne bucure. Nu există MODEL sau METODA cu FUNCȚIE UNICA în scrierea istoriilor, iar deschiderea spre diferențe, nuanțe, noi tehnici de analiză, spre puncte de vedere neașteptate este o atitudine vitală pentru orice istoric, cercetător.

Scrierea istoriei nu a fost un loc al metodelor decupate din alte științe și aplicate pe conținuturi istorice, nu a fost nici preluarea unor modele din avangarda filosofiilor sau a curentelor intelectuale, ci un raport inclasabil între acestea și cunoașterile din trecut.

(1)A. Schopenhauer, Arta de a avea întotdeauna dreptate sau Dialectică eristică, București, 2007, p. 11

(2)G. Agamben, Means without End: Notes on Politics, Minneapolis, 2000, p. 80-81

(3) Ibidem, p. 81

Joi 17 martie 2011

Azi am înregistrat 2 episoade din “Tot despre cărți”. Când le-am verificat, mi s-au părut prost (*flou*) făcute; în disperare - și în mânie - am mai făcut unul, rezumat al primelor două. A ieșit cum a ieșit. Adică... și mai *flou*...

Mi-e tot mai greu să mă concentrez.

Vineri 18 martie 2011

Azi dimineață am făcut încă două autofilme: “Japonia, Japonia” și “De ce repet, repet...?”

Ana a făcut a treia ședință; urmează o lună de pauză.

Vești bune dinspre Japonia. Continuă stropirea cu jet de apă.

Veste bună din Libia: a acceptat rezoluția ONU.

*

Iată ce “comentariu” am găsit la coada unui un text de Damian Hâncu de pe blogul Moldova.org :

“Ari Weinstein 17 noiembrie 2010

Paul Goma e un jeg fascist si Damian Hancu e la fel daca il sustine.
JOS REGIMUL AIE ! SOCIALISM SAU BARBARISM !”

Da, bre. Lucrează puternic - și răsfirat - prietenii mei de veacuri, weinsteinii - altfel pur-ari. “Weinstein” este un fals nume, însă nu dintre cele traduse direct în românește: *Wein* dînd “Podgoreanu” sau “Vianu” - pe acestea afurisiții de *goi* le descuie ușor. Weinsteinul de față este un tip de o inteligență vicioasă: semnează tot cu un nume evreiesc! Așadar, “Barbarism” este numai în Moldova, nu în Israel! Barbariști, în Moldova sunt numai băștinașii, nu ca în Israel Ocupanții. Nu, nu!

Și când ne gândim că puturosul are cetățenie maldavinească, iar în vremea din urmă a făcut să se prelingă, de la Tel Aviv la Ciș'nău 6 mătuși - mai multe decât ale lui Cosașu-Ostașu-RPR, paișpe verișoare, precum și jumătate din tribul vecin cu care se află în bune relații de afaceri. Măgarul “Weinstein”! “Barbaristul”!

De pe blogul Chișinău FORUM din spet 2010 comentarii la “Săptămâna”:

3. vladumdl (01 Octombrie 2010 11:48:21)

O, da! Multumesc mult! Revin neaparat cu comentarii dupa ce citesc cartea.

4. Batranul (17 Octombrie 2010 18:40:41)

Multumesc pentru ca pot acum sa ridic valul de pe un adevar ascuns bine atat de multi ani.

5. notathief (02 Decembrie 2010 05:24:33) PDF-urile lui Paul Goma Public Gratis Fără așteptare fără rușine Sit-ul oficial lui Paul Goma <http://www.paulgoma.com>

6. gelini (06 Februarie 2011 20:58:16)

Este clar pt cine poate sa citeasca printre rinduri; asemenea falsuri cu holocaust al evreilor 400.000, este facut pt a cere despagubiri statului Roman si asa secatuit de fel de fel de pretentii absurde facute de tot felul excroci cu acte prefabricate. Se stie ca Romania, respectiv maresalul Antonescu a protejat evreii din Romania, in cel mai rau caz exilindu-i pt ai feri de judecata hitlerista. Se intoarce in mormintul cel fara de tarina maresalul Antonescu.

Sâmbătă 19 martie 2011

Azi mă odihnesc. Nu mi-a plăcut cum au ieșit ultimele 3 autofilmări. Pe unele le-am refăcut, tot proaste au ieșit.

Ghadafi tot nu s-a sinucis. Rămâne speranța că-l vor “sinucide” aviatorii Coaliției cu boambele lor minunate.

Duminică 20 martie 2011

M-am trezit hotărât să-l pun la punct pe Manolescu pentru salba de minciuni scurse pe piept și pe nădragi, dimpreună cu balele de turnător-personal-al-meu (am mai avut unu și tot “personal”: Ivasiuc), într-un interviu la Radio România cultural. M-am rezonabilizat: să-mi fac eu viața în funcție de manolismele lui Apolzănescu - chiar așa; tot nu s-a așezat, după 70 de ani, în pseudonimul “Manolescu”? Tot în criză de identitate se zbate-bălăcește Niki al Monicăi ?

*

Votează Premiul publicului pentru Gala Premiilor Observator cultural 2011 - până luni 28 martie - Total 2702 voturi

Provizorat (Gabriela Adameșteanu)	1.92%
Ambasadorul invizibil (Nichita Danilov)	0.48%
Apropierea (Marin Mălaicu-Hondrari)	1.78%
Cînd ne vom întoarce (Radu Mareș)	0.44%
Rădăcina de bucsau (Ovidiu Nimigean)	10.66%
Gde Buharest (Constantin Stan)	9.99%
Poeme (1988-1992) - Mircea Cărtărescu	6.81%
de-a viul (Teodor Dună)	1.00%
cartea Alcool (Ion Mureșan)	2.81%
Pe prag (Vale-Deal) - Liviu Ioan Stoiciu	0.63%
În căutarea centrului pierdut (Corina Ciocîrlie)	0.11%
Secvența inflamată. Critică și creație (...) la M. Martin (Virgil Podoabă)	0.26%
Din avangardă spre ariergardă (Ion Pop)	0.26%
Șantier 2. Un itinerar în căutarea lui Mircea Eliade (Cornel Ungureanu)	0.85%
Portret de grup cu Generația 80. Poezia (Mihail Vakulovski)	8.88%
Cu fața la perete (Livius Ciocîrlie)	0.70%
Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură (Andrei Oișteanu)	2.04%
Cartea întrebărilor (Ioana Părvulescu)	0.78%
Maxilarul inferior (Doina Uricariu)	22.17%
Amor intellectualis. Romanul unei educații (Ion Vianu)	1.81%
umilirea animalelor (val chimic)	0.96%
Eu, Autorul. Reprezentări auctoriale în literatură și pictură. Din Antichitate pînă în Renaștere (Raluca Dună)	0.74%
și toată bucuria acelor ani triști (m. Duțescu)	1.15%
Aceasta e prima mea revoluție. Furați-mi-o (Maria Paula Erizanu)	0.59%
Cărțile omului dublu. Teatralitate și roman în regimul comunist (Anca Hațiegan)	0.63%
Un om din Est (Ioan Groșan)	0.85%
Sebastian în vis (Radu Vancu)	20.32%

Deocamdată - mai rămâne o săptămână - “conduce” Doina Uricaru - nu mă pronunț, nu i-am citit cartea;

Radu Vancu - idem;

Ovidiu Nimigean - îl cunosc pe autor; i-am citit “bucsaul”, mi-a plăcut foarte, însă cum eu nu votez, șad pe margine...

Sunt dezolat pentru:

- Provizorat (Gabriela Adameșteanu) 1.92%
- Când ne vom întoarce (Radu Mareș) 0.44%
- Pe prag (Vale-Deal) - Liviu Ioan Stoiciu 0.63%
- Secvența inflamată. (...) la Mircea Martin (Virgil Podoabă) 0.26%
- Amor intellectualis. Romanul unei educații (Ion Vianu) 1.81%
- Cărțile omului dublu. Teatralitate (...) (Anca Hațiegan) 0.63% - mai ales pentru că scrie și despre mine - interesul poartă fesul.

Dacă este ceva de (ne)înțeles: cum se face că autori și cărți comentatei/...-te insistent, repetat, până la delir (era să-mi scape: extaz) în Organul Carmenei : Cărtărescu, Adameșteanu, Blandiana, Vianu, Ioanid-Manolescu-Tudoran - Ioanid-Cosașu-Ernu, Manea-Kanterian, Sorin Alexandrescu, penișiotul amsterdamez, pretextul (nu cumva autorele?) găselniței de trei-lulele: “Cultura învinge criza” (nu cumva invers?) aceștia/acestea nu se află pe treptele de sus gata pre-consacrate (pleonasm, dar adevărat)? Să fie votanții independenți? În cuget și-n simțiri? Cum așa? Dar ce păzește caraliul Șimonca?

Luni 21 martie 2011

Azi: am înregistrat: 66: “Efimia Cuza” (21, 47 minute).

Mărți 22 martie 2011

Azi: am înregistrat 67: “Tot despre Manolescu I ”

Miercuri 23 martie 2011

Azi: 68. “Tot despre Manolescu II” (27 minute).

Joi 24 martie 2011

Azi am înregistrat 69. “27 martie 1918” - pentru aniversare.

Vineri 25 martie 2011

Dezorientat - de internele-și-externele 'venimente: Japonia, Libia, de ieri și Siria (nu mai vorbesc de cele din Israel).

Am epuizat "temele". Dacă mai găsesc una; ca să se facă 70, voi fi mulțumit. Dar de unde acea una?

Da, a venit primăvara. Ieri, fiindcă azi s-a retras, zgribulită, în peștera-i. Poate pe luni, pe marți să ne bucure. Atât, fiindcă nu mă văd înălțînd un imn Primăverii. Nu de alta, dar nu sunt eu dezorientat, tulburat?, atîta ar mai lipsi: o primăvară, să mă năucească de tot, de tot, să mă dea gata.

Acum, că am această sculă minunată: ordinatorul cu care mă filmez, ar trebuie să profit, să spun iute-iute ce mai am de bodogănit, boscorodit - la adresa concetățenilor mei de pe ambele maluri ale Prutului, ce mai am de criticat, "înjurat" (vorba Monicăi Lovinescu, fie iertată - i se plîngea lui Ierunca: «Virgiil, uite, Barbu iar mă înjură: sc'ie că p'ea g'aseiez...»).

*

La orele 17,30 Filip a chemat pompierii pentru Ana: se simțise rău de dimineață, avea febră, nu se putea ține pe picioare. Și nu mai putea vorbi. La orele 18 au dus-o la spitalul Tenon. Filip a luat metrul. Aștept telefon de la el.

Doamne-Doamne: Ana semăna cu Mama, în momentele grele ale bolii ei. Nu mai vedea, nu mai vorbea.

*

Îl așteptam pe Filip să se întoarcă de la spital, cu vești de la/despre Ana. Eram neliniștit, eram... cum eram, cu inima bătînd aici, sus, în gât - când cutia poștală internetică a clopoțit, anunțînd-mă că a sosit o scrisoare. Abia mai târziu am realizat că, în disperarea noastră, se întrezăriseră două colțuri de cer - chiar azi, de Bunavestire:

- Prima, cronologic venise dinspre Mariana Pasincovschi, Impărăteasa Mâțelor și mă bucura cu bucuria ei. Cistelecan primise bine textul ei despre mine, deci urma să-l publice în *Vatra*;

- A doua veste care nu mai ține de... literatură: într-una din nopțile trecute, ea, Mariana Pasincovschi o visase pe mama - nu o știa nici din fotografii... "dar știu sigur că era ea - s-a prezentat, era cu un copil, a venit să mă liniștească și mi-a spus că își face griji, în sens bun, pentru dumneavoastră. Pentru că suntem în post și la îndemnul mamei mele, i-am trecut pe toți trei în pomelnic,

la Suceava, dar și la Bălți, sperând ca Dumnezeu să le trimită alinare”.

Draga de Mariana: este a doua... soră care ne pomenește, creștinește și pe noi, cei încă vii, prima fiind minunata Flori Bălănescu - ea îi pune, între pomeniții ei, și pe morții mei: mama, tata, frate-meu Petrică.

S-a lămurit “misterul” visului: văzuse filmulețul cu Efimia Cuza, verișoara/mătușa mea și îi rămăsese comentariul meu: seamănă cu mama... Păcat că taina visului nu rămăsese nedelegate - afurisita de obișnuință a scriitorului realist, de a căuta și în lumea de abur ale viselor explicații.

Și uite, Bunavestirea nu mă uită, nu mă abandonează la foarte-greul reinternării Anei:

Tot o scrisoare oblojitoare :

“Bună seara Date : 25 mars 2011 21:39:30 HNEC

Bună seara, stimabile Paul Goma!

Vă salut de aici, din Basarabia, la care știu că vă este mereu sufletul. Am ezitat mult înainte de a vă scrie acest mesaj și uite că m-am decis. Puteam sta liniștită și tăcută mai departe, dar n-am s-o fac. *Vreau doar să știți că nu sunteți singur, iar aici în Basarabia sunteți citit, ascultat și așteptat.*

V-am descoperit acum un an și de atunci îmi sunteți exemplu. Deși cărțile dumneavoastră sunt greu de găsit, cu atât mai mult au și impactul mai mare atunci când în sfârșit le capăt și le citesc. Sunteți un om deosebit și mi-aș dori ca măcar a XX-a parte din curajul dumneavoastră să-l am și eu.

Răscolind unele înregistrări de pe site am fost foarte bucuroasă că m-am găsit și pe mine în discursurile dumneavoastră. Eu sunt una din acele fete care au citit poezii la bustul lui Grigore Vieru, în ziua comemorării sale. Plus, că mai și trăiesc în apropierea Orheiului dumneavoastră natal.

Vă salut de aici, din Basarabia românească, cu o mare stimă pentru personalitatea pe care o reprezentați, pentru verticalitate și pentru exemplu!

Cu mult drag, o copiliță româncă pe nume Claudia!

Chiar dacă internetul nu ar fi, acum, în pană de... “conexiune”, tot nu aș căuta, pe Curaj.net al lui Brega, filmul cu buchetul de fete omagiindu-l pe Grigore Vieru. Pentru că, fatal: aș căuta să dezleg ghicitoarea: care dintre flori (pentru că în acel moment era încă iarnă la Chișinău, aș zice: “Ghiocel”), este “copilița pe nume Claudița”? Și aș comite un păcat: cu toatele merită, în egală măsură, omagiile mele - “privitor ca la teatru”.

Sâmbătă 26 martie 2011

Azi-dimineață am mai primit un dar: Flori Bălănescu a înregistrat ‘Floarea Soarelui’ din volumul **Camera de alături**. Mie - firește mi-a plăcut, de mi-au dat lacrimile (nu mă mai

rușinează astfel de slăbiciuni), dar a impresionat-o și pe Aliona Grati.

Pe blogul lui O. Brega s-a publicat un fragment din studiul Marianei Pasincovschi despre mine - pasajul "antisemitizării". Acesta nu cred că are să trezească interesul basarabenilor.

*

Acum, după-amiază a fost Filip la spital. Ana este mai bine decât ieri, dar nu suficient; va mai rămâne internată la boli infecțioase.

Sunt și eu strivit de oboseală. Fur un sfert de oră de somn.

Duminică 27 martie 2011

Azi fiind Ziua Sfântă pentru Români. Vom vedea cum o percep cei încă treji, în contrast (contradicție) cu răii ocupanți.

*

Iată mărtisorul primit de la basarabeni mei de la New York:

De : florin carlan <floriancarlan@gmail.com>
 Objet : ZIUA INCEPUTULUI REFACERII NEAMULUI NOSTRU -
 27 MARTIE 1918
 Date : 27 mars 2011 07:21:13 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

STIMATE COMPATRIOT, PAUL GOMA!

Sunt primele minute ale acestei zile, aici, la New York. In copilarie, pe Baraganul basarabean, parintii mei aprindeau, intotdeauna, candela pe 27 martie, in rugaciune catre Dumnezeu. Si, mai mereu, ochii le erau jilaviti. Cand m-am marit un pic, si-am inteles cumplita noastra drama, plangeam deja cu totii. Ei sunt trecuti la cele vesnice, iar eu am ramas cu acelasi obicei; de cum incepe ziua de 27 martie, aprind candela si ma rog catre Dumnezeu sa arate calea dreapta consanginilor, ca prea se pluteste, in deriva, parca.

Ieri, am citit cate ceva din scrisurile dumneavoastra si v-am privit aproape toate autofilmarile. Cred ca este cel mai adecvat mod de a intampina aceasta, mareata, zi.

Felicitari pentru tot ce faceti, in ciuda starii precare de sanatate si....nu uitati: AVEM NEVOIE DE DUMNEAVOASTRA CA DE AER! NU AVETI VOIE SA PLECATI NICIUNDE DE LANGA NOI! VA IUBIM SI NE INCLINAM CU RESPECT IN FATA PUTERNICELOR CONVINGERI CE VA CALAUZESC EXISTENTA.

Intotdeauna, fideli Neamului,
 Mariuca, Dana si Florin Carlan
 New York
 27 Martie 2011

Le-am răspuns cu bucurie:

“Dragi prieteni,
atât de depărtati, dar cât de apropiați:
Am primit mărtisorul vostru/nostru, basarabean cu o imensă plăcere -
si, vorba cuiva: “cu ochii jilăviti”. Să fie într-un ceas bun, acest al doilea ceas
al împlinirii.
Vă multumesc din inimă.
Vă imbrățisez,
Paul Goma“

Dòr așè, vorba Ardeleanului, să am și eu un strop de noroc
în această Vale a Plângerii din care nu mai văd ieșirea.

Luni 28 martie 2011

Constatînd gradul (halul) de neinformare al basarabenilor
despre 27 martie 1918, mă hotărîsem să-i... cert, vorba lui
Breban (cel care-i certa pe Nichita, pe Matei, pe Nietzsche cu
asprime). Îmi făcusem și note, aveam de gând să-i reproșez și lui
Oleg Brega faptul că ocupase CurajNetul cu peste zece auto-
filmări ale mele - care puteau lipsi fără pagubă, în această împre-
jurare, însă nici o “temă” despre Unirea din 1918.

Am renunțat la a 70-a autofilmare - și bine am făcut. Pe cine
să “cert” fiindcă habar n-aveau ce se petrecuse la 27 martie 1918?
Pe cei care nu știau cu adevărat?; pe cei care se prefăceau a nu ști,
pentru a nu se “expune” urechilor ocupanților ruși, și slugilor lor,
“moldovenii”? (așa declara un “patriot” prorus: «Io-s moldo-
vian, nu român!» - și se hlizea, cu gura până la urechile-i
clăpăuge)?; ce să le reproșez neinformaților care stăteau la coadă
pe trotuarul Consulatului român de la Chișinău: că li se... zbâr-
cise interesul pentru lumea exterioră și rămăsese la cea mai
simplă expresie a sa:

«Ș’ ci-i rau ca moldovenii obtin cetatenia romana? Au drep-
turi mai multe, pot calatori fara viza de la Habarovsc pina la
Lisabona, is liberi, trebuie sa ne bucuram de asta ca avem mai
multe libertati, este victoria pe care am obtinuto la 7 aprilie».

Și: «Vrau să mărg în Italia, fata mé-i acolo, mă ’c la é».

«Tot în Italia, la nevastă; cu pașaportu ista [moldovenesc] nu
pot, da’ dacă am cetățenia românească, pot - asta mă interesează,
nu... ce mă-ntrebi mătale...»

Și la urma urmei, cu ce drept le reproșez basarabenilor că nu
știu ce a fost la 27 martie 1918? - vorba unei tinere interogate:

«Și dacă-ți răspund, îmi dai o slujbă aici, acasă, de să nu
merg în Italia, la lucru?»

Nu. Nu-i pot da - deși le-aș da la toate care sunt silite să-margă-în-Italia,-la-lucru...

Doamne, ce tristețe, pe lume, ce disperare, ce orizont închis!
Și eu eram pornit să-i “cert” că nu știu ce a fost la 27 martie 1918!

*

De la prima internare a Anei am resimțit fizic, cvasidureros *lipsa* ei din universul meu: din odaia ei, din camera mea, din bucătărie, de pe scara interioară. *Lipsa* tatei, a mamei după plecarea lor nu mi-a fost așa, din cauză că eu nu mai stăteam acasă, cu atât mai puțin la spitalele mamei.

Superstițios, mă gândesc să încetez a mă gândi la asta : ca să nu atrag nenorocirea. Ba chiar să mă gândesc la ceva, dacă nu, din contra, vesel, plăcut, la ceva neutru. Dar pot?

45-46 ani de trăire-alături.

Marti 29 martie 2011

Noapte grea, tocată de coșmaruri - dar cum va fi fost a Anei?

*

Am avut alte treburi, am pierdut Momentul Decernării Premiilor Observatorului Cultural. De aceea azi, când Filip s-a întors de la spital cu vești ceva mai bune, am deschis internetul - și ce am aflat? Surprizele surprizelor!

Dar să mă întorc, să recitesc ce scriam în 20 martie:

“Deocamdată - mai rămâne o săptămână - “conduce” Doina Uricaru - nu mă pronunț, nu i-am citit cartea;

Radu Vancu - idem;

Ovidiu Nimigean - îl cunosc pe autor; i-am citit “bucsaul”, mi-a plăcut foarte, însă cum eu nu votez, șad pe margine...

Sunt dezolat pentru:

- Provizorat (Gabriela Adameșteanu)	1.92%
- Când ne vom întoarce (Radu Mareș)	0.44%
- Pe prag (Vale-Deal) - Liviu Ioan Stoiciu	0.63%
- Secvența inflamată. (...) la Mircea Martin (Virgil Podoabă)	0.26%
- Amor intellectualis. Romanul unei educații (Ion Vianu)	1.81%
- Cărțile omului dublu. Teatralitate (...) (Anca Hațiegan)	0.63%

- mai ales pentru că scrie și despre mine - interesul poartă fesul.

“Dacă este ceva de (ne)înțeles: cum se face că autori și cărți comentati/...-te insistent, repetat, până la delir (era să-mi scape: extaz) în Organul Carmenei : Cărtărescu, Adameșteanu, Vianu, Ioanid-Manolescu-Tudoran - Ioanid-Cosașu-Ernu, Manea-Kanterian, Sorin Alexandrescu,

penişiotul amsterdamez, pretextul (nu cumva autorele) găselniței de de trei-lulele: “Cultura învinge criza” (nu cumva invers?) aceștia/acestea nu se află pe treptele de sus gata pre-consacrate (pleonasm, dar adevărat)? Să fie votanții independenți? În cuget și-n simțiri? Cum așa? Dar ce păzește cacaraliul Șimonca?”

Și iată surpriza anunțată ieri, aflată de mine azi:

“Laureații Galei Observator cultural 2011

La categoriile "Poezie" și "*Proză*" s-au acordat câte două premii (sublinierea mea, P.G.)

Luni, 28 martie 2011, la Teatrul Odeon, s-a desfășurat „Gala Premiilor Observator cultural 2011“.

Juriul de anul acesta a fost alcătuit din **Paul Cernat, Caius Dobrescu, Antonio Patraș, Iulia Popovici, Carmen Mușat** (președintele juriului).

Iată laureații:

Debut

Raluca Dună, **Eu, Autorul. Reprezentări auctoriale în literatură și pictură. Din Antichitate pînă în Renaștere**, Editura Tracus Arte

Critică/ Istorie literară/ Teorie literară

Corina Ciocârlie, **În căutarea centrului pierdut**, Editura Art

Eseu/ Memorialistică/ Publicistică

Ion Vianu, **Amor intellectualis. Romanul unei educații**, Editura Polirom

Poezie

Ion Mureșan, **cartea Alcool**, Editura Charmides

Radu Vancu, **Sebastian în vis**, Editura Tracus Arte

Proză

Gabriela Adameșteanu,

(era vorba de două premii la proză - dar mai înainte: care este titlul premiat?, apoi unde a dispărut al doilea premiat - ori s-a răzgândit Carmena și l-a suprimat - pe cine anume? - ca s-o lase pe Adameșteanu singură, în urzici?, să se urzicărească? - n.m. P.G.)

Programul Carmenei Mușat:

“Prin organizarea Galei Premiilor Observator cultural pe scena primitoare a Teatrului Odeon, intenția revistei este de a produce un eveniment cultural de impact, în care să fie aduși față cei mai valoroși autori români din anul precedent și un public numeros, alcătuit preponderent din formatori de opinie (jurnaliști din presa cotidiană și din cea culturală), critici literari, scriitori, iubitori de literatură de pretutindeni.

- „Premiem centralitatea, indiferent de situarea geografică, și tinerețea, indiferent de vârsta biologică“ (Carmen Mușat – redactor-șef Observator cultural)
- „Observator cultural nu este doar un săptămînal de informație și analiză culturală, ci și unul de acțiune culturală susținută. Promovăm valori ale literaturii și artei românești, dar și atitudini care fac diferența între cultura autentică și simulacrul cultural. Premiile pe care le acordăm sînt o recunoaștere a valorii europene a literaturii române“ (Carmen Mușat)

Recunoștință celui care îmi va explica:

1. ce este aceea “centralitate” - cea pe care o premiază

inventatoarea lozincii “Cultura bate criza” (în loc să o bată la palmă pe intelectuală carmenă!?!);

2. În ce constă “valoarea europeană a literaturii române”?

*

Sunt ceva mai liniștit de când Filip, întors de la spital m-a asigurat că Ana merge “mai bine”. Ceea ce este de-căpătâiul.

Miercuri 30 martie 2011

Altă noapte udă, bântuită de coșmaruri dulci - adică fără strigăte, vaiete, urlete din partea mea, posedatul. Însă tot greu de “dus”: cel puțin prima jumătate a zilei ce începe îmi este opresată, neliniștită, mă aștept ca din clipă în clipă să primesc, ciomag după ceafă, o veste proastă; oricum, una ne-bună. Suspectez (?) comunicarea dintre noi: după atâtea decenii de cuplu soț-soție, am devenit o pereche de frați gemeni.

*

Am privit și azi *Observator cultural*, cu anunțul rămas schilod, incomplet, de neînțeles, de neadmis la o publicație sponsorizată (de către cine? de către tăticuțul iubit, securistul Gheorge Mușat & Asociații). Cu o zi înainte de decernare, răspunzând unei forumiste care se întreba de ce a fost inclus în juriu Antonio Pătraș, D.C.-Enache răspunde astfel:

“@ alin lupascu Daniel Cristea-Enache - Luni, 21 Martie 2011, 15:26

E foarte ușor să insultăm un critic: în cazul de față, pe Antonio Patras. Ați citit vreo carte de Antonio Patras, până acum? Ma tem că nu. E un critic foarte bun, *in my opinion*”. (sublinierea mea, apăsată).

Strălucitor! Logic! Strivitor! Orbitor!

Cum se căcănesc (singure-singurele, doar nu va invoca D.C.-Enache existența marilor-presiuni) spiritele directoare, altfel spus: directorii de opinie. Unde mai pui că marele-june-critic (fiu al lui Valeriu Cristea) îi garantează lui A. P. bunătatea: “*in my opinion*”, în stilul Dinescu, dat-la-întors - pă anglezește.

De ce Dumnezeu o persoană cu mult bun gust, cu mare talent literar se lasă... obosit de atâta muncă, de atâta scris bun și se povârnește, se lasă rostogolit pe canapeaua comodă a... comodităților (în ambele accepții ale limbii române)? De ce, după kilometri de text excelent, după kilograme peste kilograme de măiastră stăpânire a analizei și a exprimării sale, D.C.-Enache, cuprins fulgerător de lehamite, scuipă, bășește, sictirește, ba chiar pizdește, înjurându-și propria muncuță? Ar fi fost peste puterile

lui să mai fi rezistat oboselii, greței? I-ar fi fost imposibil să strângă din dinți până termina treaba, pune punct pe hârtie - abia apoi, “pe cale vocală” să-și fi dat drumul pe englezeasca lui de trei... pennyși? Am suferit cu viscerele fiind martor nepoftit, nedorit, la momentul lui de slăbiciune. Gravă, aceasta, din martie 2011, pentru că nu este întâia:

Un triplu text despre cartea mea **Gherla** publicat în revista *Cultura*, în 2009 Daniel Cristea-Enache, sfârșea astfel:

“Dar e Paul Goma omul conformist, scriitorul evazionist care să-i ne-tacă? *Evidement, non.* (subl în text).

De ce a bulibășit textul - dealtfel, singurul, nu doar favorabil, dar care, în sfârșit, nu mă antisemitiza, fără ca mai întâi să fi citit și citat textul incriminat?

Impresia dezagreabilă s-a întărit de atunci, din 2009.

Eu, care iubesc muzica lăutărească, sufăr de fiecare dată când instrumentistul sau guristul, după ce dovedește cu strălucire că este cvasigenial, ajuns pe ulița lui, aproape de casă, rasolește melodia - grăbit să ajungă acasă, să se asigure că piranda nu se fute cu altul, iar dacă o prinde, să-i aplice versurile lui M.R.P. - în fapt ale lui Llorca: s-o bată și s-o ierte...

*

Adineauri - la orele 16 și un sfert - am avut o “convorbire” cu Ana. Draga de ea. A răspuns la întrebări, mi-a dat sfaturi prețioase. Filip are să-i lase un telefon mobil, ca să poată chema, când vrea.

Și iar ne-am înseninat oleacă.

Joi 31 martie 2011

Azi de dimineață a telefonat Ana. La întrebarea noastră: «De ce telefonează?», a răspuns: «Fiindcă am avut chef [să telefonez]» Așa, da. Am recunoscut-o pe Ana noastră. Deși vorbea cu destulă dificultate, am înțeles că voia să-i ducă Filip, la proxima vizită, cutare lucrșoare. Uf! E pe calea ce bună! Și noi după ea.

*

Am căutat și azi, pe situl cu pricina “Laureații Galei Observator cultural 2011” : ceremonia decernării a avut loc luni, 28, deci în urmă cu patru zile, însă anunțul lor a rămas tot “invalid”, atât de titlul volumului Gabrielei Adameșteanu, cât și de “al doilea premiat la proză”. Am găsit, la forumuri, postări din 29, din 30 martie, dar nici o explicație despre “pana” pe care o tot

denunț de patru zile: ce i s-a întâmplat Carmenei Mușat? I-a sărit o roată și i-a rămas căruța-n drum? Au poate tovarășul drag Simonca va fi descoperit, fulgerător, singur-singurel, că Holocaust=Gulag, deci a crăpat inima-n el de suferință atroce, care-i zdruncinase ideile primite în familia celulă de partid?

Și ce secrete-de-stat-și-de-partid mai ascunde fetița tatii?

*

Filip a fost și azi la Ana. I-a dus lucrurile cerute.

Se simte mai bine. Suntem cu gândul numai la ea. Mi-a spus la telefon cam așa:

«Tu trebuie să te faci bine, ca atunci când vin eu, să poți avea grijă de mine».

Am asigurat-o. Mâine voi ieși până la magazinul de jos.

E un început în toate...

A P R I L I E

Vineri 1 aprilie 2011

Azi se împlinesc... - câți ani, câte decenii? - de la ultima arestare, cea din 1977? Să tot fie 34 ani; trei decenii și aproape jumătate.

Atâta vreme? Atâta cale? Dacă ținem seama că “astea” se petreceau în mileniul trecut... Au intrat, devenind “acelea”, nu în istorie, cum încearcă să mă oblojească prietenii, ci în trecut. «Ăla care se dă la spate», cum cugetă necugetătornicii politicieni contemporani, dar și tineretul din ziua de poimâne.

Ce ai - dom'le - cu tineretul de azi, de-l ironizezi? Tineretul matale, cel de-alaltăieri era mai breaz? Mai moral? Mai cu moț?

Da - dom'le -, tineretul meu era mai cu moț, mai moral, știa puține lucruri (din pricina capacului de fontă care ne închisese, în Canalul Lagărului Socialismului Sovietic Biruitor), dar pe acelea bine le știa; și le știa drept, nu le dădea prin pesmetul: “au fost mari presiuni” combinat cu: “ce, voiai să bag în cutiile poștale manifeste anticomuniste?”, în loc să stai în cur și să comiți pe hârtie “Apel către lichele”? - vezi “Doctrina Dilema” cea pleasă.

Da, dom'le, mai-bine-prefer..., vorba ceea, scrisă în Abecedar, un minut vultur decât o viață cioară.

Asta ai preferat?, asta ai avut!

*

Astă noapte am primit două mesaje prin You Tube:

gabicararusa a ajouté un commentaire sur Autofilmare 54 : “Internetul, salvarea noastră” :

Va multumesc Domnule Paul Goma ! Invat de la dumneavoastra splendoarea tenacitatii si neinduplecarea.

Sa fiti sanatos inca multe decenii !

Tot respectul si admiratia mea.”

Și:

wendkx20 a ajouté un commentaire sur Autofilmare 65 :“De ce repet, repet? ”: Foarte interesant!

Fara martirii din puscariile comuniste, fara Paul Goma si altii, putini, ca ei, lumea noastra ar fi "foarte saraca"!

*

Nici azi firma Mușat & Asociații nu a găsit timp să corecteze anunțul cu pricina.

*

Abia acum, la orele 17,35 au fost afișate rezultatele - încât ai crede că a fost programat “banc de Întâi April” - astfel:

Proză: Gabriela Adameșteanu, Provizorat, Editura Polirom;
Ovidiu Nimigean, Rădăcina de bucsau, Editura Polirom
Premiul Cititorilor (acordat pe baza voturilor pe site-ul revistei): Doina Uricariu, Maxilarul inferior, Editura Polirom
Premiul „Gheorghe Crăciun“ pentru Opera Omnia: Emil Brumaru

Mă bucur pentru Ovidiu Nimigean - și las pe altădată întrebarea: de ce au întârziat atâta timp anunțul?

*

Mai am o fiică: Mariana Pasincovschi. Ea m-a solicitat, eu am acceptat cu bucurie. Cum să nu fiu bucuros? Mândru? Doar ei, solicitanții îmi fac onoarea-bucuria de a mă considera unchi sau bunic sau tată adoptiv.

Sâmbătă 2 aprilie 2011

Azi, la orele 8 mi-a telefonat Ana. Ca o floare. Că, așa; că să mai stăm de vorbă. Cum să nu (mai) stăm de vorbă - cu Ana?

Numai vești bune - dar una proastă: nu mănâncă ce i se dă la spital, nu-și dă seama dacă i s-a alterat ei gustul ori mâncarea e... nesărată, ca la spital - și cum la “pachet” încă nu are voie...

E bine, e bine.

*

Azi ar trebui să pot zice: «Încep o viață nouă». Nu de alta, dar mi s-a acrit de cea/cele vechi. M-am suprasaturat de “soarte”, cum îi zicea Ilă a lui Nonu din Buia, colegul meu de ciclul-doi la Șeica-Mare și coleg de babă și lădoi. Căci soarta, ea este oarbă, nemiloasă, nu alege, te croiește pe neașteptate și fără explicații. Ca un gardian-model, să-i zicem Șomlea cel Mic, “Câinele Roșu” de la Gherla.

Așa-căci-deci - nu mai zic (să stârnesc mânia sorții/soartei?)

*

M-a bucurat mult aflarea că și Nimigean a fost premiat “la Observator”.

Recapitulez: la 20 martie situațiunea era:

“Votează Premiul publicului pentru Gala Premiilor Observator cultural

2011 - până luni 28 martie - Total 2702 voturi

Asadar cititorilor li s-a propus/impus să voteze și au votat - iată situația la 20 martie:

<i>Provizorat (Gabriela Adameșteanu)</i>	1.92%
Ambasadorul invizibil (Nichita Danilov)	0.48%
Apropierea (Marin Mălaicu-Hondrari)	1.78%
Cînd ne vom întoarce (Radu Mareș)	0.44%
Rădăcina de bucsau (Ovidiu Nimigean)	10.66%
Gde Buharest (Constantin Stan)	9.99%
Poeme (1988-1992) - Mircea Cărtărescu	6.81%
de-a viul (Teodor Dună)	1.00%
cartea Alcool (Ion Mureșan)	2.81%
Pe prag (Vale-Deal) - Liviu Ioan Stoiciu	0.63%
În căutarea centrului pierdut (Corina Ciocîrlie)	0.11% (<i>chiar așa?, numai atât?</i>)
Secventa inflamată. Critică și creație (...) la M. Martin (Virgil Podoabă)	0.26%
Din avangardă spre ariergardă (Ion Pop)	0.26%
Șantier 2. Un itinerar în căutarea lui Mircea Eliade (Cornel Ungureanu)	0.85%
Portret de grup cu Generația 80. Poezia (Mihail Vakulovski)	8.88%
Cu fata la perete (Livius Ciocîrlie)	0.70% (<i>nici tatăl nu a avut un procent meritat</i>)
Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură (Andrei Oișteanu)	2.04% (<i>cum de nu l-a premiat Mușat pe Oighenștein, consilier de Coroană, chiar dacă întrunise doar 2.04?</i>)
Cartea întrebărilor (Ioana Pârvulescu)	0.78%
Maxilarul inferior (Doina Uricariu)	22.17%
<i>Amor intellectualis. Romanul unei educatii (Ion Vianu)</i>	1.81%
umilirea animalelor (val chimic)	0.96%
Eu, Autorul. Reprezentări auctoriale în literatură și pictură. Din Antichitate pînă în Renaștere (Raluca Dună)	0.74%
și toată bucuria acelor ani triști (m. Dutescu)	1.15%
Aceasta e prima mea revoluție. Furați-mi-o (Maria Paula Erizanu)	0.59%
Cărțile omului dublu. Teatralitate și roman în regimul comunist (Anca Hațiegan)	0.63%
Un om din Est (Ioan Groșan)	0.85%
Sebastian în vis (Radu Vancu)	20.32%

Laureații Premiilor Observator cultural 2011

Debut: Raluca Dună, Eu, Autorul. Reprezentări auctoriale în literatură și pictură. Din Antichitate pînă în Renaștere, Editura Tracus Arte
 Critică/ Istorie literară/ Teorie literară: Corina Ciocîrlie, În căutarea centrului pierdut, Editura Art
 Eseu/ Memorialistică/ Publicistică: Ion Vianu, Amor intellectualis. Romanul unei educații, Editura Polirom - de la **1.81% la locul întâi?**
 Poezie: Ion Mureșan, cartea Alcool, Editura Charmides;
 Radu Vancu, Sebastian în vis, Editura Tracus Arte - și el uitat-tăcut, în cele din urmă laureat...
 Proză: Gabriela Adameșteanu, Provizorat, Editura Polirom - *de la 1.92% la primul loc? - ca și I. Vianu, categoria «Misterele Literaturii Mușate»;*
 Ovidiu Nimigean, Rădăcina de bucsau, Editura Polirom de la **10.66% ... la... tăcere preț de o săptămână; apoi “reparare” în stilul Mușat&Asociației Veseli?**
 Premiul Cititorilor (acordat pe baza voturilor pe site-ul revistei):
 Doina Uricariu, Maxilarul inferior, Editura Polirom - o altă uitată... restabilită.
 Premiul „Gheorghe Crăciun“ pentru Opera Omnia: Emil Brumaru
 Brumaru nu existase în lista prima - dar foarte bine că a fost premiat!

Cine a avut ideea luminoasă de a-i pune pe cititori să voteze? Mușat? Șimonca? Au însuși I. Vianu?

În ce scop - cultural, se înțelege - votul? În scopul, așa, de să aibe și el - cititorul nostru, din popor - consolarea că acolo-sus cineva ține seama și de opinia lui? Cineva, acela - pardon, e o aceea - pe nume Carmen Mușat, cea care se preface a fi populară, pe marea-cu-urechea aplecată la popour și la gusturile, durerile, bucuriile dânsului (ale poporului cetitoriu-și-votatoriu).

Ce brambureală! Ce mlaștină de cristal în capul organizatorilor!

*

Evoluția lui Paul Goma de la **Camera de alături la Gherla**
aprilie 1, 2011 Cultură, Jurnal, Opinii

autor Mariana Pasincovski (care mă înștiințează că textul a apărut în *Hyperion*, în 2008)

„Adevărul răspândește, când e la un anumit carat, un fel de strălucire căreia nu i se poate rezista”.

(Cardinalul de Retz)

“În fata scrierilor lui Paul Goma obișnuitele criterii de judecată ale criticului se văd puse în dificultate. Caracterul cu totul insolit al rândurilor care îți stau în față te plimbă între prudenta în aprecieri, stupefacția în fata faptelor senzationale, al căror părtaș – prin aflarea lor – devii, și contemplația entuziastă a îndemânării stilistice a autorului.

Deși „beneficiar” deja al unei experiențe penitenciare, în anii studentiei (1956-1958), și al unui domiciliu obligatoriu de cinci ani în Bărăgan, scriitorul nu lăsa, în 1968, în volumul său de debut, **Camera de alături**, să se întrevadă aproape nimic din această experiență și nici din cariera sa viitoare. Povestirile volumului relevau un narator realist-liric, dezinhibat și permeabil la relativul liberalism stilistic al acelor ani. Prima secțiune a cărții reunea mici schițe îmbibate de lirismul și candoarea copilăriei, iar a doua, romantica adolescenței pure și imperative, abia colateral ochiul critic auctorial sancționând, moderat-ironic, rutina și compromisul în comportamentele sociale.

Referindu-se la acest volum de debut, Valeriu Cristea consideră că „Paul Goma e un analist”, căci „pe lângă calitățile necesare sondajului psihologic: inteligență, subtilitate, o bună memorie a stărilor și a impresiilor, el are și altele, propriu-zis artistice, scriitoricești: simțul culorii, umorul, înclinatia spre pitoresc, capacitatea de a situa obiectul descrierii sau al investigației într-un câmp de sugestive analogii, puterea de a îmbrăca în cuburi groase de materie stările pulverizabile, senzațiile fugitive, caracterul plastic, expresiv al limbii”. Pe lângă aceste aprecieri, Valeriu Cristea nu întârzie să ne dezvăluie însă și cealaltă față a lucrurilor, și anume că întreaga mașinărie de procedee puse în funcțiune de talentul complex al autorului merge uneori în gol, căci deși „investește în fiecare nuvelă utilaje grele, în anumite cazuri rezultatele sunt mediocre”. Iar exemplele nu întârzie să apară, sugestive fiind cele precum întreaga „osatură melodramatică în narațiunea Logodnicii vin și pleacă, idealizarea forțată a uni tip din lumea interlopă, în O, ce veste minunată, precum și manifestările personajului din nuvela Aia, nuvelă ce propune „o soluție

finală de o falsitate surprinzătoare la un prozator atât de înzestrat” .

Revenind la „un posibil initium al acelei literaturi a închisorilor comuniste” , îl vom recunoaște într-o singură bucată din **Camera de alături**, prin care se va consacra ulterior, în anii exilului, Paul Goma. Personajul din O, ce veste minunată, un abonat de drept comun al închisorii, care alternând vreme de douăzeci de ani perioadele de detenție cu cele de libertate, își făcuse un crez de onoare („n-are voie omul să fie bun?”) din a fi colportorul minciunii „consolatoare”, de la cei închiși la cei de „afară” și invers.

De fapt, însă, la data debutului, Paul Goma trimisese deja (în 1967) în apus primul roman, **Ostinato**. Acesta va apare în 1973, în același an cu **Ușa**. (*Corect: Ostinato apare, în germană și în franceză în 1971, Ușa... la Suhrkamp în 1972, n.mea, P.G.*) Urmează, tot în străinătate, în franceză, **Gherla** (1976), șirul de publicații continuând până astăzi.

Literatura închisorii politice, după cum s-a vorbit nu o singură dată, scrisă de oameni care au parcurs această experiență, a fost întotdeauna – cum atestă textele ei celebre, de la **Le mie prigionii** a lui Silvio Pellico, **Amintiri din casa mortilor** a lui Dostoievski ori **Închisorile mele** de Slavici, până la **Gestapo-ul** lui Sven Hassel ori **Reportaj cu ștreangul de gât** de Julius Fucik – caracterizată de ezitarea între dezvăluirea politică și meditația moralizatoare, între senzationalul situațiilor și aspectul existential al experimentării limitelor umanului. Romanele lui Paul Goma se mentin și ele pe aceeași linie, fie că își propun să reînvie incriminatoriu cumplitul sistem de strivire a umanității din individ în una din cele mai dure închisori comuniste la noi (**Patimile după Pitești**), fie că evocă anul 1977, când, încă o dată, după 1956 și 1968, comunismul s-a clătinat, și când Paul Goma trimitea scrisoarea de adeziune la Charta ‘77 și „Epistolele către Nicolae”, ajungând ca urmare din nou la închisoare, înainte de a fi obligat să exileze. De fiecare dată, senzationalul, moral-politicul și existentialul se îmbină. E drept că uneori textul lui Paul Goma e marcat de resentimentele personale și de un spirit vindicativ, care coboară, inevitabil, nivelul mărturiei existenciale și calitatea literară. Nu întârziem să adăugăm, însă, că și toate acestea „fac de-o literatură”, după cum bine precizează Nicoleta Sălcudeanu, literaritatea scrierilor lui Paul Goma tâșnind tocmai acolo unde nu ne-am fi așteptat, surprinzându-ne mereu prin originalitate și spontaneitate.

Adevărata valoare de document al unei epoci și de mărturie artistică a scrisului lui Paul Goma se poate găsi numai acolo unde scriitorul se eliberează de patimile personale și devine „acel animal care povestește”, cum sună definiția dată de el scriitorului. Edificator în acest sens este, de exemplu, romanul **Gherla**, conceput ca rememorare târzie a primei experiențe penitenciare. Meritul scriitorului, în cazul acestei cărți, este de a fi păstrat în text prospețimea impresiilor de atunci și de a-i fi indus totodată aura distanței temporale și sporul de înțelegere asupra universului concentrationar din România. Este ceea ce face cartea fascinantă și atroce, dar, totodată, o deschide meditației asupra istoriei contemporane. Distanțarea valorizatoare a naratorului față de faptele narate determină specificul estetic al prozei lui Paul Goma. **Gherla**, probabil unul dintre romanele cele mai unitare și mai bine organizate epic din opera lui Goma, ne va oferi, la o succintă analiză, elementele acestui specific estetic al unei opere care, se va vedea, nu se reduce la simpla și directă mărturie politică.

Nu încapă îndoială, intenția inițială a textului lui Paul Goma este, în romanul **Gherla**, ca și în celelalte, aceea a discursului politic: toate cărțile scrise în exil demarează din dorința de a depune o mărturie politică antico-

munistă. „Un roman însă devine roman, evident, numai în măsura în care reușește să traducă intenția extraliterară inițială a scriitorului într-o intenție literă”. În cazul romanului lui Paul Goma, caracteristic este că intenția politică nu se traduce direct în structura literară a realismului politic, ci, oarecum neașteptat, în structura romanului senzational. Insolitul ambiantei penitenciare, brutalitatea feroce a contactelor personajului martor în această ambianță impun pe primul plan al lecturii senzationalul. Abia într-un plan secund, apare și intenția politică, înfrățită cu aceea moral-socială, cititorul sesizând și confruntarea omului cu sistemul totalitar comunist, care se produce prin aceste forme senzationale. În acest al doilea plan al textului, „ideea moral-politică se exprimă în principal prin intermediul polemicii naratorului cu ideologia și sistemul comunist, într-o paletă ironică – de la ironia amară la sarcasmul vituperant, de violență nedisimulată”. În fine, într-un al treilea plan, romanul tinde, abia sesizabil la lectura neatentă, spre eseul românesc, prin prezenta unui „filon discret al cognitivului și al existentialului”.

Tema senzatională a romanului **Gherla** e furnizată de evenimentele ultimelor zile ale detenției naratorului, centrate în jurul teribilei bătaii îndurate înaintea eliberării. Sunt evocate regimul bestial al închisorii comuniste, cruzimea și sadismul gardienilor (emblematic fiind comandantul Goiciu, despre care se povestește că, după ce a ucis un detinut în bătaie, i-a retezat picioarele ca să încapă în sicriu), suferințele inimaginabile ale condamnatilor politici, înfometati, înghețând iarna și înăbușindu-se vara, înghesuiti câte doi-trei pe metrul pătrat de celulă, pedepsiți pentru orice fleac cu „Ulita verde” (bătaia) și cu „alba” ori „neagra” (carcera), supraviețuind totuși și rezistând dublei supravegheri a gardienilor și „turnătorilor”. Nu lipsește nota lirico-sentimentală din povestirile debutului: detinutii îndrăgostiți de o fată locuind în preajma închisorii, pe care o văzuseră crescând de-a lungul anilor și pe care unul dintre ei o „adoptase”, dându-i numele fetitei lui de-acasă, și „trădarea” acestora când fata se îndrăgostește de un băiat. Punctul culminant al acțiunii îl constituie bătaia propriu-zisă, administrată pe un pretext oarecare, de fapt o răzbunare a tortionarilor asupra victimei care „le scăpase”. „Bătaia finală”, după cum o caracterizează Ion Negoitescu, „expusă de Paul Goma cu tot dichisul, precum o adevărată ceremonie care nu admite licențe, își capătă tocmai prin aceasta semnificația estetică, înscriindu-se în literatura noastră ca o realizare artistică de prim ordin și – mai cu seamă! – inevitabilă”.

Pe această tramă, polemica anticomunistă vizează ipocrizia profundă, inumană a sistemului comunist, organizat exclusiv în vederea întăririi Puterii, prin orice mijloace. Fapte minore devin revelatori de maximă pregnantă, ca în secvența în care personajul fură eticheta unei sticlute de medicamente. De ce o fură? Pentru a avea o hârtie tipărită, lucru strict interzis în închisoare. „Pentru că”, notează sarcastic autorul, „o etichetă oarecare ajunsă în mâna dușmanului poate să se transforme și se transformă! – într-o teribilă armă contrarevolutionară!”. Ironia enormă e deseori întâlnită în text, dar ea vizează fapte numai superficial absurde, în fond tragice. În cazul etichetei furate, ni se lămurește, de exemplu: nu continutul tipărit conta, „nu interesa semnificația acelor cuvinte, ci faptul că erau ti-pă-ri-te. Conta că puteam citi niște cuvinte tipărite”. Cuvântul tipărit, mod al comunicării și al solidarității insului închis cu toți semenii, inclusiv cu cei de afară, devine astfel un simbol. De la asemenea reflecții pe amănunte particulare, meditația autorului se ridică alteori la întrebări generale. Bunăoară: de ce pierderea libertății poporului nostru ocupat de Rusia Sovietică prin „vânzarea de la Ialta și celelalte aranjamente” din 1945 a fost acceptată de noi atât de pasiv? Nu cumva pentru că

„nu ne prea puteam lăuda cu setea de libertate... Nu ne prea chinuia setea activă de libertate?” „Pe român, crede scriitorul, cu greu îl convingi (sau nu-l convingi deloc) să intre în front”, căci „tot ce depășește ograda lui, băătăura lui, nu-l interesează sau îi trezește suspiciunea, teama”. Meditații critice cam incomode pentru noi, dar oare nefondate? „Ce să mai vorbim”, adaugă scriitorul, „de foarte românească «apa trece – pietrele rămân»? Rămân, dar cum? Modelate de apa (care a trecut) și blestimate să rămână pentru totdeauna pietre peste care trece orice apă care are chef de trecut.” Este o formă a patriotismului cu care nu suntem obișnuiți, patriotismul lucid, antiutopizant, gen E. M. Cioran.

Pe acest temei, la un al treilea nivel al textului, e schitat un scenariu cognitiv. Pușcăria a fost și un experiment provocat de către un tânăr care voia să cunoască și fata ascunsă a grandioasei înscenări comuniste: „Eram grozav de mândru că fusesem arestat, voiam să mulg tot ce se putea mulge înainte de a pleca – mă temeam doar că or să-mi dea drumul înainte de a cunoaște toate tainele detenției.” Acest impuls juvenil e urmărit maturizându-se. Experiența închisorii va grăbi interiorizarea și esențializarea cunoașterii. La început, prin asumarea teoretică a problemei: de ce românii suportă și „tac”? Din lașitate? Dintr-o precauție (înțelepciune) excesivă? Apoi, prin implicare intimă, profundă, implicare ce-și limpezește resorturile în timpul ultimei încercări, marea bătaie primită în final: „și atunci, pentru prima oară de la arestare, pentru prima oară în viață, am spus, mi-am spus, le-am spus: EI, LASĂ...și m-am hotărât să nu-i uit în vecii vecilor, nu să mă răzbun, ci să nu-i uit, și, mai ales, SĂ NU TAC.” Cunoașterea, ajunsă la obiectivul ei, se reîntoarce astfel în acțiune, senzationalul, înălțat în atitudine etică-politică și sublimat în căutarea Adevărului, se reîntoarce într-un „senzational” de altă factură, al ordinii interioare când, stând față în față cu propria-ti conștiință, „important nu este să spui: Iată ce am făcut din mine, ci: Iată ce am făcut eu din ceea ce am făcut din mine”.

Chiar dacă i s-a reproșat, pe rând, ba faptul că n-ar avea operă, ba faptul că n-ar avea talent, ba faptul că n-ar fi român, ba faptul că ar fi evreu, principiul care stă la baza întregii activități a lui Paul Goma este cel care tine de cultură și anume de faptul că pentru el, „cultura e un mijloc nu un scop”. Un mijloc de a exprima și consolida valorile adevărului și ale moralității, un mijloc de a demonta și condamna hidoșenia trădării, a lașității și a crimei.

Prin urmare, marele merit al lui Paul Goma – trecând peste valoarea literară a cărților, lăsate nouă drept moștenire sacră și izvorătoare de vocalități duioase, legănate în poala feminității din **Calidor** și scăldate în mirul nesecat al cuvântului –, este „acela de a exprima adevărul cu o autenticitate ce nu admite nici o notă de contrafăcut și cu o ardoare etică ce nu permite nesocotirea măcar parțială a lui” .

Autoare: Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

1) Valeriu Cristea, *Interpretări critice*, Edit. Cartea Românească, București, 1970, p.185.

2) Ibidem, p. 186.

3) Idem.

4) Anton Cosma, *Romanul românesc contemporan (II)*, Cluj, 1998, p. 411.

5) Ibidem, p. 413.

6) Idem.

7) Ion Negoitescu, *Scriitori contemporani*, Edit.Dacia, Cluj, 1994, p.413.

8) Anton Cosma, *Romanul românesc contemporan (II)*, Cluj, 1998, p. 414.

9) Cimpoi, Mihai - *Istoria literaturii române din Basarabia*, Edit. Litera International,

București, 2003, p. 438.

Duminică 3 aprilie 2011

În ciuda veștilor bune de la Ana - sau poate tocmai datorită lor - simt că nu mai pot continua autofilmările. Nu mă mai pot desprinde de prezentul meu, egoist, ca să mă preocup și de cel altruist. Dealtfel, constat că am vorbit despre tot ce intenționez să “dezbat” ; ba chiar și despre ceea ce nici prin gând nu-mi trecea...

Vorbesc și eu vorbe: niciodată nu poți spune că ai epuizat spusele de spus. Mai ales la mine, ajutat în această logoree și de faptul că mai și uitasem că spusesem cutare, cutare, ori mă prefăceam că - și o luam de la capăt - ca placa stricată ce eram în portretul făcut de draga Monica Lovinescu.

De ce nu “trec peste”, de ce... repet, repet ca o placă stricată spusele sale? - pentru ca aceasta a fost o înjunghiere - de nevindecat. De ce: nu era adevărată “observația” ei? Ba da, ba da, însă... Dacă m-aș fi apucat și eu să-i pun în față repețirile, inconsecvențele, neadevărurile apărute de dânsa, unde am fi ajuns? La o ceartă de tațe - așa cum am spus: în Monicuța noastră Națională zăcea o tață dintre cele mai obișnuite printre boeroaice - Dan Petrescu a spus-o primul, în “Monicuța cu Ge(n)tuța” (Dimisianu).

Luni 4 aprilie 2011

Ieri, la vizită, Filip i-a făcut Anei două fotografii. E așa de frumoasă, în tristețea ei (leită tristețea mamei când, la sfârșitul vizitei, eu plecam, ea rămânea țintuită în patul de spital...).

Doamne, Doamne, femeile mele...

*

I-am trimăs lui Oleg Brega o scrisorică - prietenească:

Dragă Oleg Brega,

Fiindcă aveți de gând să amintiți oamenilor ce s-a întâmplat cu adevărat în aprilie 2009, vă sugerez să suprimați din titlurile articolelor și din anunturi expresia “*persecuție*”. Aceasta este o acțiune de edulcorare a crimelor - din partea victimelor - și care îi aranjează de minune pe călăi, ei fiind acuzați doar de “persecuții”, nu de crime. Ce: basarabienii și bucovinenii invadați de Armata Roșie au suferit, începând din 28 iunie 1940, doar... “persecuții”? Doar “persecuții” să fi fost deportările masive? “Persecuții” execuțiile sumare? “Persecuție” să fi fost foametea din 1946-47 comandată de la Kremlin? Doar “persecuție” discriminarea feroce, în artificiala R.S.S. Moldovenească, a

băştinaşilor, în favoarea ocupanţilor şi colonizatorilor ruşi, ucraineni, evrei - în toate sectoarele? În fine: “persecuţie” a fost sălbatica acţiune a poliţiei voroneniste, cu încuviintarea Grecianinei, asupra tinerilor care manifestau paşnic, ba unii doar treceau şi ei pe-acolo?

De la început (de prin 1990) mi-a displicut o altă expresie, tot edulcorantă, folosită de basarabeni noştri terorizaţi de atâtea decenii de ocupaţie sovietică: “*represie*”, de aici, victimele numite “represate”. S-a mers până acolo, încât şi cei executaţi - după legea bolşevică, cea sumară - au fost băgaţi la rubrica “represaţi”; “represaţi” să fi fost elevii de la Orhei, pentru că arboraseră tricolorul pe o clădire din oraş? Nu: asasinaţi! Ca cei din fotografia de azi a Curajnetului, îngenunchiaţi, doar în chiloţi, împuşcaţi în ceafă de tovarăşul nkvd-ist?

Sper că ai înţeles nemulţumirea mea. Eu sunt omul cuvintelor, iar când este vorba de suferinţele neamului meu cer de la toţi **proprietatea cuvântului - adică adevărul**. Oamenii pământului au fost, nu doar “persecutaţi” (prin faptul că nu au primit o recompensă, să spunem), ci au fost torturaţi, chinuiţi, înfometati - în cele din urmă împuşcaţi - ai observat: bolşevicii îşi executau duşmanii de clasă în ceafă: cu toate că primeau litrul de votcă, se temeau de privirea ultimă a împuşcatului? Ai observat că fraţii lor, întru crimă, naziştii, îi împuşcau pe duşmanii lor de rasă din faţă?

Prietenia lui

Paul Goma

*) Azi, 4 aprilie 2011 se împlinesc 67 ani de la ucigasul bombardament anglo-american şi al Bucureştiului. Atunci, în Gara de Nord si împrejurimi au fost ucişi mii de români, în majoritate basarabeni si bucovineni si herteni programaţi a lua trenuri spre Apus, ca să fie cât mai departe de ruşii care se apropiau, se apropiau...

Atunci si acolo a pierit si unchiul meu Ignat Goma, fratele mezin al tatei. Tata, abia “întors pe după rotundul pământului” spunea, repeta, repeta ca o placă stricată (de unde va fi învăţat, doar nu de la Monica Lovinescu):

«Americani sunt nişte ruşi cu mai multe stele pe drapel».

Am înţeles dreptatea lui acum câţiva ani, când ambasadorul USA la Bucureşti Taubman în strânsă colaborare cu Rodica Gordon, ambasadoarea Israelului (cei care i-au dăruit antisemitului de până ieri, Nicolae Manolescu fotoliul de ambasador Unesco la Paris, pentru că... organizase antisemitizarea mea şi legionarizarea lui L.I. Stoiciu), ba cu promisiuni, ba cu ameninţări, au obligat România să înalţe, în Cişmigiu, “Monumentul ostaşilor americani căzuţi pentru liberarea ţării noastre de... fascism” - de mirare fiind că nu l-au plantat în Piaţa Victoriei, în locul “Monumentului ostaşilor sovietici liberatori ai noştri, din 1944” - de când ne ocupaseră (monument demolat ori doar mutat).

Adevărul-adevărat: “ostaşii americani” nu luptaseră pentru... liberarea noastră, ci pentru a ne ucide: *erau, cu toţii, piloţi de bombardiere*.

Avea dreptate tata să spună ce (tot) spunea? Din păcate: da.

Care cum ne ocupă, ne înrobeşte, ne batjocoreşte apoi porunceşte să-i înălţăm - din partea casii! - “Monumentul Liberatorului”.

P.G.”

*

A murit D-na Tatiana Slama-Cazacu. Dumnezeu s-o odihnească. Nepotul său, Victor Bârcă mi-a anunțat și mie, pe lângă Mircea Stănescu și Flori Bălănescu, trista veste.

*

Pe de altă parte Mihaela Hohenlohe îmi trimite o știre potrivit căreia Damian Pleșiță, fiul “prietenului” meu, generalul, s-a sinucis, provocând explozia unei butelii de aragaz.

Marti 5 aprilie 2011

Parcă-parcă a fost mai odihnitoare (oricum: mai puțin tocată, fragmentată, agitată) această noapte. Veștile dinspre Ana vor fi lucrat ca tranchilizante.

*

Oleg Brega s-a străduit, a rediacritizat textul meu și l-a afișat pe Curaj.net. Recunoscător. I-am și scris.

*

Mă bucur de faptul că ziaristul George Damian (fost la *Ziua*, cu el am avut un conflict-minor) este constant bun - ba chiar așa zice: din ce în ce mai bun. Îl observ de la o vreme în *Timpul* de la Chișinău, unde face să se uite (sic) contribuția provocacionistului uréséséic-bănănitör Ernu. Am o bănuială: aplecarea lui spre subiecte cu Basarabia să fie pentru că părinții (sau bunicii) săi sunt refugiați basarabeni? Oricum, e foarte bun George Damian, ieri a publicat un text excelent : “Grupul Ilașcu, Leșco, Ivanțoc, Petrov-Popa, Godiac”.

“După cum spunea Alexandru Leșco la București după întoarcerea din SUA: „*Suntem persoane non grata la Tiraspol și aproape persoane non grata la Chișinău*”. Probabil că mărturiile lor ar împiedica diversele memorandumuri și planuri, chiar dacă este o mărturie susținută de o decizie CEDO care spune pe nume vinovaților. Întrebați de ziaristii din București dacă sunt membri ai vreunui partid, Alexandru Leșco și Tudor Petrov-Popa au negat, însă Andrei Ivanțoc le-a amintit zâmbind „Am fost membri ai Frontului Popular... acum nu mai există Frontul”. Leșco a menționat în trecut că au fost solicitați de unele partide politice, dar au preferat să stea deoparte. *Din păcate, cei care au făcut ceva sunt acum siliți să stea deoparte*. După cum spunea Andrei Ivanțoc: „Am primit vreme de șase luni un ajutor de șomaj de 250 de lei moldovenești, *apoi Marian Lupu a zis de noi*”

că suntem bandiți, acuma stăm acasă". (sublinierile mele, P.G.)

Iată de ce mă prăpădesc de dragoste pentru Lupu, acest basarabean trădător de Basarabie, devenit lingău-șef al Ocupanților. Nu întâmplător a fost alături de alt trădător: Voronin. Și de trădătoarea Grecianin. Nu știu în ce limbă "omenească" se va exprimat Animala cea Lupă, dar bănuiesc: "bânghit", în capul și pe limba lui, săvietică până la rădăcină, sunase: **tierrărist**. Și noi, cei de pe malul drept al Prutului am cunoscut eticheta: teroriști erau partizanii din munți, cei care încercau să spele cât de cât onoarea neamului. Nu neapărat dinspre securiștii din România, dar cine le fuseseră inspiratorii, instructorii în materie de... etichetare și umilire și tortură, dacă nu enkavediștii ruși? Teroriștii evrei, adevărații ocupanto-teroriști, în Israel, reluaseră același termen, dar lipit pe fruntea ocupaților: Palestinienii.

Miercuri 6 aprilie 2011

Azi, Flash mob: "NOI NU UITAM!"

Autor: Asociația Hyde Park aprilie 5, 2011

Asăzi, 6 aprilie 2011, ora 18:00 / Piața Marii Adunări Naționale este organizat un Flash-mob cu mesajul "NOI NU UITAM!" – dedicat tinerilor care au fost închiși, maltratați, omorâți pe străzi și în comisariatele de poliție după 7 aprilie 2009

Bine ați făcut măi băieți, că ați suprimat termenul "persecuții", înlocuindu-l cu : *închiși, maltratați, omorâți*.

*

Am dat peste acest text al lui LIS. Chiar dacă îl voi fi reprodus la timpul potrivit (în 2005), nu strică deloc, dar deloc! - să-l amintesc:

Cenzura la revista "22"? 7 Octombrie 2005

Domnule redactor-coordonator,

Revista "22", prin redactorul-sef Rodica Palade, mi-a solicitat prin telefon joi, 29 septembrie, o atitudine publica legata de "Cazul Viata Romaneasca-Paul Goma-antisemitism-LIS-USR", pe care sa o trimit pe e-mail intr-un sfert de ora, "ca se grabeste, trebuie sa plece din redactie" (dupa ce am refuzat un interviu prin telefon cu domnia sa, patit fiind cu alte ocazii, cand nu mi-am recunoscut cele declarate, o data transpuse trunchiat in scris de cel ce mi-a luat interviul). Am scris "la prima mana" ce am crezut de cuviinta, un text cu titlul "Cateva consideratii", l-am trimis pe e-mail, Rodica Palade (prozatoare pretuita de mine) a confirmat primirea, a subliniat ca e in regula, dupa care am avut impreuna, pe telefon, un dialog privat (repet, privat), amical, cu "altfel, ce mai faci, de aici inainte cum o sa te descurci" etc. Numai ca pe 4 octombrie, cand a aparut revista "22", spre consternarea mea, n-a aparut deloc textul "Cateva consideratii" (lamuritor), ci... dialogul privat cu domnia sa (neimportant pentru cititori)! Marturisesc, nu m-am asteptat sa am parte de atata rea-credinta si lipsa de profesionalism... Va rog sa publicati dumneavoastra acest text cenzurat de revista "22". Va multumesc pentru intelegere.

Redactorului-sef Rodica Palade "Revista "22"

Cateva consideratii

Totul a pornit de la un comunicat al USR, in care era blamata redactia Viata Romaneasca (VR), deoarece a permis aparitia unui fragment din Jurnalul pe acest an al lui Paul Goma, care ar avea "continut antisemit". O prostie. Urmarea? Un ziar de tiraj titra mare: cum e posibil ca Ministerul Culturii sa dea bani publici unei reviste care promoveaza antisemitismul? Eticheta a fost pusa asupra VR. Personal, cred ca ar fi normal sa-si dea demisia directorul de imagine al USR (cel ce a trimis acest comunicat iresponsabil), macar dupa acest scandal.

Caz fara precedent, USR, proprietara VR, si-a executat public propria revista. Un abuz regretabil, care compromite. VR e o revista pur literara, in paginile ei totul se relativizeaza. Un scriitor nu trebuie cenzurat, el scrie texte literare, nu are cum sa fie condamnat pentru ceea ce semneaza. Conform carui cod deontologic si caror criterii de a determina gradul de "antisemitism" al unui scriitor care publica in VR am fost eu (ca redactor-sef adjunct al revistei) judecat? Exista in Romania o lege privind antisemitismul, cum exista in Franta si Germania, dar nu exista in Anglia si SUA? De ce se arunca anatema antisemitismului dupa ureche, numai pentru a compromite pe cineva, din motive pe care le vom afla la un moment dat, institutie sau persoana?

Brusc, USR a devenit o instanta a intolerantei, care reinstituie cenzura si face un proces ideologic redactorului care a publicat Jurnalul lui Paul Goma. Repet, Jurnalul, care e o specie literara si nimic din ce e scris acolo nu poate intra sub incidenta unei legi, e pura literatura. Opiniile dinlauntru Jurnalului raman acoperite de literatura.

USR a luat si masuri administrative in contul delictului de opinie, "retragandu-mi" functia numai fiindca l-am publicat pe Paul Goma!

USR ameninta libertatea de exprimare in Romania, caz inadmisibil. Nu numai atat, instrumenteaza o judecata a mea in fata Comitetului Director pentru indrazneala de a-l publica pe celebrul scriitor Paul Goma, recunoscut polemist in tot ce scrie. Judecata in stilul inchizitiei, cu hotarari si etichete de antisemitism puse dinainte. O ticalosie de-a dreptul. Cum, e posibil ca un Comitet Director al USR (format din 11 membri, condus de N. Manolescu) sa se transforme intr-o adunatura de oportunisti, care judeca inchizitorial?

VR si-a facut datoria si a publicat un mare scriitor-disident, singurul cunoscut in strainatate. Ati aflat, Mario Vargas Llosa, premiat in Romania in acest an de aceeași USR, auzise de doi scriitori romani, Panait Istrati si Paul Goma. Oare cand va veni vremea ca USR sa-l premieze si pe Paul Goma? Pe 2 octombrie Paul Goma implineste 70 de ani si din partea actualei conduceri a USR nu are parte decat de injuraturi si jigniri publice. Rafuiala cu Paul Goma si diabolizarea lui de catre membrii USR ma fac sa-mi fie rusine ca sunt membru al USR. Paul Goma are tot dreptul, tradat de toti scriitorii, sa fie polemic, peste orice limita, atata i-a ramas dupa cate suferinte a indurat. El atrage atentia asupra lipsei de clarviziune a scriitorului roman, chiar daca-i place, chiar daca nu.

Numarul incriminat din revista VR 6-7/2005 are si acoperire juridica, nu numai morala (doua casete mari atrag atentia ca semnatarii raspund de ceea ce scriu si ca USR n-are nici o responsabilitate pentru ceea ce apare in revista). In plus, pentru echilibru si credibilitate a revistei, in alt Jurnal publicat, semnat de Florenta Albu, la cateva pagini de Jurnalul lui Paul Goma, il vorbeste de rau pe Paul Goma deoarece isi permite sa-i injure pe toti... Apoi, Paul Goma publica in Jurnalul lui opinii scrise in luna ianuarie, care au fost

publicate atunci cand au fost scrise in presa romaneasca si nimeni n-a reactionat atunci, sa-l acuze de "antisemitism".

Eu nu admit cenzura si cu atat mai putin procesele de intentie, masca-rada unor procese, dupa ce am fost executat public. Am experienta procesului instrumentat de Securitate, din 5 decembrie 1989, cand tot scriitorii m-au judecat in fata unei sali arhipline, la Focsani, deoarece am semnat acel Apel impotriva realegerii lui N. Ceausescu la al XIV-lea Congres al PCR, ceran-du-se sa fiu degradat, trimis la mina de la biblioteca la care lucram.

Paul Goma cere insistent azi sa i se demonstreze "antisemitismul" din Jurnal. El atrage iar atentia ca si in 1977, cand a fost tradat de conducerea URSS si dat afara din URSS, i s-a pus aceeaasi eticheta de antisemit. Ce se intam-pla? Mentalitatea de tip securistic s-a permanentizat la URSS. Faptul ca URSS a ajuns sa interzica aparitia scrierilor lui Paul Goma este degradant, nedemn, condamtabil. In conditiile in care URSS nu i-a luat niciodata apararea public lui Paul Goma, nici macar atunci cand tortionarii lui l-au amenintat cu moar-tea! URSS a trecut la vanatoarea de vrajitoare? Nu e interesata de colaboratorii cu Securitatea si activistii PCR pusi in conducerea ei, sa fie dati deoparte, se lupta cu scriitorii cu coloana vertebrala, dovediti caractere si dinainte de 1989? Paul Goma cel incomod si cel intransigent merita o statuie. Sa ne bucuram ca vocea lui libera, fara prejudecati si tabuuri, spune lucrurilor pe nume, deschis. Sub nici o forma celebrul scriitor-disident Paul Goma nu poate fi acuzat ca e antisemit. Laturile turnate asupra lui in ultima vreme arata care e adevarata fata a scriitorului roman, azi. Iar Protestul aparut in urma scandalului, de solidarizare cu Paul Goma (si cu mine, in secundar, pentru demitere), arata care mai e gradul de lasitate al scriitorului roman. Scriitor roman care n-a castigat in credibilitate morala, dupa 15 ani, nici cat o ceapa degerata.

In sfarsit, despre mizeria morala a scriitorului roman delator. Tot scan-dalul se pare ca a pornit de la delatiunea lui Henri Zalis, fost colaborator al "Saptamanii" Securitatii. Conform gazetei comunitatilor evreiesti din Romania, "Realitatea evreiasca", el e cel ce "a atras atentia". Dar pana azi nu exista un protest oficial al niciuneia dintre comunitatile evreiesti din Romania pe seama Jurnalului 2005 al lui Paul Goma, in care Paul Goma nu face decat sa inteleaga de ce s-a trezit cu eticheta de antisemit dupa ce a publicat "Evreii si Basarabia". La redactia VR nici pana azi nu s-a dat macar un telefon de dezavuare a Jurnalului lui Paul Goma. Sa fie tot acest scandal produs de URSS o reglare de conturi, o lupta pentru putere, in care eu trebuia sa fiu sacrificat si Paul Goma pus la zid?

29 septembrie 2005, Bucuresti
Liviu Ioan Stoiciu”

*

Îmi scrie Mihai Ciucanu:

“Am fost astazi la înmormântarea Doamnei Slama-Cazacu. Au fost in jur de 20 de oameni. Nu s-a scris nimic-nimic in presa, nu a aparut nimic la televiziune. Dumnezeu sa o ierte!”

Ei, da, asta e soarta oamenilor buni. Să moară neștiuți, ignorați de masele largi. Ați, văzut, tovarăși dragi, ce desfășurare de îndoliatură, ce ploaietură de lacrimi, ce furtună de plân-

sete, vaiete, văicăreli a fost la înmormântarea lui Adrian Păunescu, Poetul Vostru Naționale? Dar ce cădelnițare la a lui Valeriu Onania, promovat mitropolit al Ardealului din turnător vestit, reeducator de frații legionari - care tot pe el jură și azi, pentru motivul: «E de-al nostru, orice-ar fi făcut»? , or Anania a făcut mai mult rău decât “orice”. Și vom vedea - nu murim noi când vor marinarii de baltă - la “ceremonia înhumării”, în prezența a șaispe episcopi-ca-pe-mână și trei și un sfert patriarhi-ca-pe-picioar școliți la Pepiniera Securistă de la Băneasa, a Băsescuului? Dar la trecerea în neființă a Zânei Alfabetizaților-Începători, Nutzy-spaima-nu-ți-o-fi-rușine!? Nu mi-o!

*

Poftim! Acum cinci minute o persoană de la radio nu știu care m-a întrebat dacă știam că Breban m-a... denunțat și pe mine. Am respins cu hotărîre această urâtă bănuială!

De ce? Așa. Pentru că așa mi-a venit.

Iată că un corespondent al meu îmi trimite informația de pe Hot News:

“CNSAS: Scriitorul Nicolae Breban a fost colaborator al Securitatii de V.M. HotNews.ro Miercuri, 6 aprilie 2011, 16:07

Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii (CNSAS) a cerut Curtii de Apel Bucuresti sa constate calitatea de *colaborator al fostei Securitati* [cum, “colaborator al *fostei* Securități”, analfabetule?, dacă a colaborat cu “fosta”, înseamnă că a colaborat cu o decedată - or Securitate este mereu vie și răufăcătoare, n.m. P.G.] scriitorului Nicolae Breban. Surse din CNSAS, citate de Mediafax, au declarat miercuri ca Directia de investigatie a constatat ca Nicolae Alexandru Breban a fost colaborator al Securitatii.

Decizia de colaborare in cazul Nicolae Breban a fost data in martie, iar dosarul in care CNSAS cere constatarea calitatii de colaborator al Securitatii a scriitorului a fost inregistrat la Curtea de Apel Bucuresti - Sectia de contencios administrativ si fiscal in 4 aprilie.

Primul termen in procesul dintre CNSAS si Nicolae Alexandru Breban a fost stabilit de instanta pentru 12 septembrie.

Nicolae Breban, nascut in 1934, la Baia Mare, este romancier si eseist, precum si directorul revistei Contemporanul, editata de Fundatia Culturala Ideea Europeana. El este unul dintre cei mai importanti si prolifici prozatori romani contemporani.”

Urmează bibliografia.

Comentariile (anonimilor) : fără interes.

Evenimentul zilei - două tiluri:

1. “Nicolae Breban, nume de cod Someșan” - parcă “Someșan” era pseudonimul Balotă, nu? Să-și fi schimbat între ei, ardelenii, izmenele de auxiliari ai Spurcatei Organe?

2. “Ion Besoiu, recrutat de Securitate cu avizul partidului”

Căcănari CSNAS-iști! S-au trezit din somnul-cel-de-moarte.

*

“Astazi, la Paris, vor fi licitate unele manuscrise si documente care i-au aparținut lui Emil Cioran. Ministerul Culturii din Romania nu participa la licitație.”

Ce mai lipsea! Cum nu a “participat” nici la Casa Monicilor, Ministerul acela i-a lăsat să se descurce singuri-singurei Manolescu, Patapievici, Liiceanu, Mihăieș - iar aceștia s-au descurcat: au împărțit între ei banii și așa puțini “acordați” de ministerul acela - cine o fi ministru, acum? Tot loaza de Paleologu junior?

*

Totuși, copiez din *Adevărul*:

**“Scriitorul Nicolae Breban neagă că a colaborat cu Securitatea:
"Este o lucrătură" 6 aprilie 2011, 17:50**

Nicolae Breban, unul dintre cei mai importanți și prolifici prozatori români contemporani, a colaborat cu fosta Securitate, informează Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS).

Direcția de investigație a CNSAS a constatat că Nicolae Alexandru Breban a fost colaborator al fostei Securități, au declarat, miercuri, surse din CNSAS, citate de Mediafax.

Conform CNSAS, Breban îi vorbea de rău la Securitate pe colegii săi de breaslă Paul Goma, Mircea Eliade sau Monica Lovinescu.

"Paul Goma este lipsit de talent, dar ros de ambiții. Monica Lovinescu este marcată de un anticomunism primitiv. Mircea Eliade nu are o cotă așa ridicată în străinătate!" , spunea Breban, potrivit RTv.

Decizia de colaborare în cazul Nicolae Breban a fost dată în martie. Pe 4 aprilie a fost înregistrat la Curtea de Apel București dosarul în care CNSAS cere constatarea calității de colaborator al Securității a scriitorului. Primul termen în procesul dintre CNSAS și Nicolae Alexandru Breban a fost stabilit de instanță pentru 12 septembrie.

Scriitorul neagă colaborarea cu Securitatea

"Este o lucrătură a cuiva care vrea să-mi murdărească numele. În perioada aia erau sute de scriitori șicanați, dar eu niciodată n-am dat vreo informație scrisă Securității și nici nu am semnat niciodată un angajament. Eu am fost unul dintre cei mai atacați scriitori în comunism, romanul meu «Bunavestire» a fost foarte atacat, toată presa de partid m-a atacat", a spus Nicolae Breban.

Acesta a precizat că în memoriile sale a vorbit despre cele două anchete culturale în care a fost cercetat de Securitate, anchete la care a participat și fostul general de Securitate Nicolae Pleșiță.

"Am fost anchetat de două ori de Securitate și în acele momente l-am cunoscut pe Pleșiță. Prima anchetă culturală a fost în legătură cu confiscarea manuscrisului romanului meu «Bunavestire» de la Coeckelberghs (editorul René Coeckelberghs, n.r.), care urma să-l publice în Suedia. Romanul meu «Bunavestire» a fost oprit în țară de la publicare, timp de trei ani, de către

Securitate și doream să îl public în Suedia. Dar Securitatea și Poliția de frontieră au confiscat manuscrisul și eu am fost anchetat de o comisie a Securității. Atunci l-am cunoscut și pe Pleșiță. Ei m-au rugat să scriu o declarație în care să spun de ce i-am încredințat unui editor străin manuscrisul meu. Eu am explicat că sunt autorul manuscrisului și proprietarul lui și nu îl dădeam pentru a fi publicat, pentru că nu doream să îl implic pe Coeckelberghs. Aceasta este singura declarație scrisă pe care am dat-o la Securitate", a spus Nicolae Breban, citat de Mediafax.

Scriitorul a mai declarat că a doua anchetă a Securității a urmat după o încercare ratată de a trimite romanul "Bunavestire" în străinătate prin intermediul unei ambasade.

M-au anchetat din nou și atunci l-am întâlnit din nou pe Pleșiță", a mai spus Breban.

Potrivit acestuia, ambele anchete au avut loc înainte de anul 1977. Romanul "Bunavestire" al lui Breban a apărut în 1977, la Iași, la Editura Junimea.

Prozatorul a amintit și că, în 1971, a protestat față de politica regimului comunist într-un material pentru publicația franceză Le Monde, când și-a anunțat și demisia de la conducerea publicației România literară. "Ulterior s-a propus excluderea mea din biroul Uniunii Scriitorilor", a mai spus Breban.

El a precizat că, în prezent, se află în Spania și va reveni în România în circa o lună, moment în care va face o conferință de presă.

Nicolae Breban s-a născut în 1934, la Baia Mare și este este romancier și eseist, precum și directorul revistei Contemporanul, editată de Fundația Culturală Ideea Europeană.

*

Breban îi "turna" direct la Pleșiță pe Paul Goma, Monica Lovinescu și Dumitru Țepeneag 6 Aprilie 2011

CNSAS de VALI DEACONESCU PE ACEEASI TEMA

Ce spun criticii români despre colaborarea cu Securitatea a scriitorului

Nicolae Breban

CNSAS: Scriitorul Nicolae Breban a fost colaborator al Securității

Scriitorul Nicolae Breban îi "turna" pe Paul Goma, Monica Lovinescu și Dumitru Țepeneag direct generalului de Securitate Nicolae Pleșiță, reiese din documentele anexate la dosarul trimis de CNSAS la Curtea de Apel București, pentru constatarea calității de colaborator al Securității a scriitorului, potrivit Newsin.

Printre documente din dosarul de la CNSAS se află și transcrierile unor convorbiri pe care Nicolae Breban le-a avut cu generalul Nicolae Pleșiță. Într-una din aceste discuții, Breban povestește despre ce a vorbit cu Paul Goma, primind în schimb aprecieri din partea lui Pleșiță care îi spune: "Ai făcut o treabă bună!".

"Notă T.O, transcriere a convorbirii titularului cu generalul Pleșiță, din 18.02.1977, redactată și semnată de lt.col. G.S. din cadrul Direcției 1: Baltag, ora 14.09 CHEMAT:

Dl.Breban: Vă salut tov. general, a fost la mine Paul Goma, azi la prânz și am avut o discuție (...)

Tov.Pleșiță: Spuneai că te duci ieri.

Dl.B: Nu, mi s-a umflat piciorul (...)

Tov.P: Deci a venit el la matale(...)

Dl.B: A venit, eu i-am dat ieri un telefon și el mi-a spus că nu pot să

merg la el că se găsea un milițian la poartă.

Tov.P: Aiurea!...Niște insinuări, domnule...

Dl.B.: Da. Și...mă rog, am dat eu un telefon, și eu tot nu puteam ieși din casă și a zis că vine el. A venit oarecum surescitat, nu știu ce, i-am povestit întâlnirea mea cu tovarășul Burtică și că s-a discutat problema lui literară și l-am întrebat: "ești de acord, dacă vrei să publici o carte...crezi că vei găsi o carte publicabilă, care...Uite, există interesul față de problema dumitale, și nu știu ce. Și a zis că da, îl interesează foarte mult, că așteaptă o asemenea rezolvare...

Tov.P: Zău?

Dl.B: Eu i-am spus că am vorbit cu tov. Burtică și că am discutat cu dânsul problema de a scrie eu unele reportaje și că vreau să fac asta și că am fost de acord, iar el a spus:"dar aș vrea să fac eu unele reportaje".

Tov.P: Nu mai spune??

Dl.B: Da,era...și asta...și eu m-am bucurat...

Tov.P: Păi, asta-i bine! E pe calea bună.

Dl.B: Da, și așa că...

Tov.P: Dar despre tâmpenia asta la care spuneai că te-au invitat și pe dumneata să semnezi...

Dl.B: Da, mi-a povestit de câteva cazuri, a spus că au primit niște oameni pașaport rapid și că pleacă și..

Tov.P :Și că a realizat ceva!...Pentru ăia!...

Dl.B: Daa...mă rog! Aspectul ăsta m-a interesat mai puțin.

Tov.P: Deci, discuția ați axat-o pe treaba asta...

Dl.B: Da, pe problema lui și pe rezolvarea problemei lui.

Tov.P: Dar ai încercat să-l temperezi.

Dl.B: Păi acum eu cred că dacă am avut discuția asta și dacă o să mergem săptămâna viitoare la tovarășul secretar, eu cred că...

(...) Dl.B: A propos, să nu uit. Tovarășul Burtică a zis că i-a dat Tepe- neag telefon, acum vreo două zile, de la Paris și că era cam trist, așa, cam amărât..

Tov.P: Îhî. Dar de ce era amărât?

Dl.B: Nu știu. El spune că-i e dor de țară lui Tepe- neag și că a făcut și o boală la ficat pe chestia asta.

Tov.P: Nu-i de mirare. Că într-adevăr te apucă dorul de țară. El e plecat...de când e plecat?

Dl.B: Nu atât că e plecat, cât problema că chestia cu retragerea cetățeniei îl mănâncă pe el.

Tov.P: Da, să vedem, că poate că Goma îl trage și pe Tepe- neag.

Dl.B. Da. Nu știu, nu v-am spus că tovarășul secretar mi-a spus că și cu problema Tepe- neag s-ar putea găsi o rezolvare.

Tov.P: Ei, probabil că s-a gândit la ceva. Mie nu mi-a spus. Probabil că au ei niște proiecte, pe la "propagandă", pe acolo. *E o treabă bună, ai făcut o treabă bună!*

Dl.B: Ei, servim cultura și țara! (subl. mele, P.G.)

Tov.P: Așa este tovarășe Breban, era vorba să-mi dai un nume.

Dl.B.: Da, da, exact. Îl am lângă mine. Aveți o memorie excepțională. Se cheamă așa: doamna Dora Maria Călinescu, care a depus pe data de vine- ri-4 februarie, la sectorul 1, la miliția asta din colț cu Ipătescu, pentru America.

Tov.P: Da, da. Da, e de fapt mama lui Matei.

Dl.B: Da, scrieți și numele: mama lui Matei Călinescu, că e anexată și

o invitație a lui Matei, care e profesor la Universitatea Indiana, Indiana.

Tov.P: Da, e-n regulă. O găesc, dau telefon.

DI.B: Pentru asta eu vă mulțumesc în special, tovarășe general.

Tov.P: N-aveți de ce. Vă răspund și eu ca dumneavoastră: servim țara (amuzament). Caută-l neapărat pe tovarășul Burtică, pentru că ați făcut o treabă bună.

DI.B: Să sperăm că iese cu bine.

Tov.P: Domnule, într-adevăr, e o chestie de surpriză dacă s-a angajat și la un reportaj.

DI.B: Da, asta a fost și surpriza mea.

Tov.P: E perfect! E justificată surpriza. Eh, e un om nestatornic, îl bate vântul."

**După câteva zile, Breban se întâlnește din nou cu Pleșiță
(pe Calea Telefonului scurt):**

"Notă T.O, transcriere a convorbirii titularului cu generalul Pleșiță din 22 februarie 1977:

B: Alo, vă salut tovarășul general!

P: Tot respectul. Ce vă face piciorul?

B: Uitați, acum m-am întors de la partid. A durat mai bine de o oră jumătate întrevederea.

P: Aha, e bine.

B: Și eu cred că a decurs în condițiile satisfăcătoare, foarte bune. Adică i s-a spus lui Paul Goma că greșelile pe care le-a făcut, că se învecinează cu trădarea și așa mai departe. Și el a fost profund emoționat. A avut unele obiecții: a spus că mai sunt trei oameni arestați, tovarășul secretar pe loc a pus mâna pe telefon, a vorbit cu tovarășul Stănescu și s-a dovedit că nu-i adevărat.

P: Care dracu oameni a zis că are?

B: Ștefănescu și încă unu de la Oradea sau ceva. Da...nu, era o falsă informație...

P: Dacă ar fi fost vorba de arestați, în primul rând trebuia el arestat, că-i instigator.

B: Da, da i s-a și spus, că s-a plâns de anumite presiuni, i-a spus: "Nu, nu. Dacă era vorba să fii arestat, ai fi fost arestat". I s-a spus că este spiritul conducerii de partid și a tovarășului Nicolae Ceaușescu să nu se ia măsuri administrative, că ideea de conducere, știți?

(...) B: Ați auzit, ieri? N-ați auzit. Eugen Ionescu, la "Europa Liberă" a avut un interviu cu Monica Lovinescu, de 10 minute, să-l cereți că este...

P: Interesant...

B: Interesant. În ce sens? Chiar și Paul Goma a spus că bătrânul s-a scrântit.

P: S-a zăpăcit.

B: Da. Și-a permis să ia un ton, față de tovarășul Ceaușescu, inadmisibil pentru...să discuți așa cu un șef de stat!

P: Da, e un tâmpit! Da, am să-l cer, mulțumesc.

B: Da, și chiar vă spun, acum, confidențial, chiar Goma, pe stradă, mergând la partid, mi-a spus: "dom-le, este inadmisibil cum a vorbit Ionescu". Inadmisibil.

P: Ei, ar trebui influențat să ia atitudine.

B: *Ei, n-o să ia. N-o să ia, bineînțeles. Mai ales că pe el l-a făcut mare scriitor, ceea ce, iarăși, e fals. Goma nu-i un mare scriitor, dar, mă rog, așa se umflă lucrurile, știți. Ei cer obiectivitate și uită-te!* (subl. mea, P.G.)

(...) B: Să vă spun ceva: acum venind acasă, mama aștepta și zice: "Bine, bine cu Goma, dar cu cartea ta cum rămâne?" și zic: "uite, mi-a spus tovarășul Burtică că s-a rezolvat cu cartea, că a dat dispoziție să meargă la tipar" și mama mi-a spus acum în bucătărie "să-i mulțumești și tovarășului Pleșiță pentru asta".

P: Da, spune-i sărutări de mâini lui mama. "

CNSAS a înaintat Curții de Apel București, pe 4 aprilie, o cerere prin care solicită instanței să constate calitatea de colaborator al fostei Securități a scriitorului Nicolae Alexandru Breban, primul termen al procesului fiind stabilit pentru data de 12 septembrie.

În Nota de constatare atașată la dosarul trimis instanței, se arată că inițial scriitorul a fost supravegheat Securitate pentru "manifestări ostile și relații suspecte cu cetățeni străini" și mai ales după ce, în 1972, în timpul călătoriei în Franța, la festivalul de film de la Cannes, a demisionat din funcțiile deținute în țară și a dat "o serie de interviuri cu caracter calomnios la adresa partidului și statului". S-a întors în țară în același an, fiind urmărit pentru "clarificarea poziției față de politica partidului", se arată în documentele de la dosar, în care se mai precizează că a primit numele conspirativ "Baltag", pe care l-a folosit în perioada 1972-1988.

Potrivit documentelor CNSAS, dosarul "Baltag" a fost închis în 1987, după cum arată Raportul cu propunere de închidere a Dosarului "Baltag" din 9 mai 1987 semnat de lt. col. Achim Victor, Serviciul 5, Direcția 1 anexat.

"Scriitorul Breban Nicolae Alexandru a fost luat în lucru prin dosar de urmărire informativă din ordinul conducerii ministerului, la data de 10 iulie 1972, pentru atitudinea adoptată în anii 1971-1972, când, participând la Festivalul de Film de la Cannes a intenționat să nu mai revină în țară. Pentru activitățile dușmănoase desfășurate, Nicolae Breban a fost avertizat în anii 1975, 1976, 1977. Paralel cu măsurile de temperare, s-a acționat și pentru dezamorsarea oricăror situații de natură a-i stimula înclinațiile contestate. În cursul anului 1977 a fost luat în contact pentru a fi folosit la temperarea lui Paul Goma și determinarea acestuia de a renunța la acțiunile preconizate. Ulterior, a fost menținut în contact pentru influențare și exploatare informativă. Începând din 1979, în baza unui pașaport cu viză pe un an, prelungită consecutiv, a stat majoritatea timpului la Paris, unde și-a publicat până în prezent trei dintre romanele apărute în țară. Concomitent, a publicat în România două noi cărți, păstrându-și apartamentul din București. Deși, întreține relații și este constant curtat de elemente ostile din emigrație, Nicolae Breban nu s-a angrenat în acțiuni necorespunzătoare la adresa țării. Faptul că locuiește la Paris, unde își publică unele din cărțile sale, fără a avea un statut de disident, ori a face declarații defăimătoare în presa reacționară, a "iritat" mai multe elemente ostile din emigrație, între care Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Paul Goma, care îl discreditează, prezentându-l ca pe un "agent comunist trimis cu sarcini în străinătate". Este legat de țară și mulțumit cu faptul că editurile îi publică în continuare cărțile, iar presa de specialitate face referiri la ele. Având în vedere cele raportate, propunem: închiderea dosarului de urmărire informativă prin influențarea pozitivă a celui în cauză și compromitere", se arată în raport.

*

Ce spun criticii români despre colaborarea cu Securitatea a scriitorului Nicolae Breban (Rom lib) 6 Aprilie 2011

CNSAS: Scriitorul Nicolae Breban a fost colaborator al Securității
Breban îi "turna" direct la Pleșiță pe Paul Goma, Monica Lovinescu și Dumitru Țepeneag

Criticul și academicianul Eugen Simion și Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România (USR), au sarit în apărarea scriitorului Nicolae Breban care a fost acuzat de colaborare cu Securitatea.

Eugen Simion a declarat pentru Mediafax, privind decizia de colaborare dată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) în cazul lui Nicolae Breban, că are doar o întrebare: "Numai scriitorii au colaborat?".

"Numai scriitorii români au colaborat cu Securitatea, de se ocupă numai de ei?", a spus Eugen Simion.

De asemenea, Nicolae Manolescu a declarat că nu a văzut dosarul de la CNSAS al lui Nicolae Breban, precizând că "trage nădejde" în continuare că "nu este ceva foarte grav".

"Nu pot să am nicio reacție, pentru că nu am văzut dosarul. Dosarul i se comunică autorului și apoi celui care a cerut, respectiv conducerii Uniunii Scriitorilor. Eu trag nădejde în continuare - sunt optimist și credul de felul meu - că nu este ceva foarte grav. Eu aș vrea să fie o prostie, un fleac", a spus Nicolae Manolescu.

El a precizat în glumă: "Nu am observat până acum să mă fi turnat".

Implant:

"Turnătorii pentru „Bunavestire" 21 februarie 1977

Nicolae Breban: «A trecut ieri pe la mine o ziaristă de la „Times" (Dessa Trevisan - precizarea mea - P.G.) și m-a întrebat dacă este adevărat că Paul Goma a fost arestat. Și am spus: „Omul e liber, a fost la mine"(...) *M-a întrebat dacă are o bază intelectuală Paul Goma, am spus că nu are, le-am spus că noi nu suntem o țară ocupată* (! - contrazicându-l oportun pe Goma care, în Scrisoarea către Kohout afirmase că România este ocupată de români - precizarea mea, P.G.). A apărut ceva?

Nicolae Pleșiță: Da, a dat-o frumos. Evident că a redat ceea ce i-ai transmis dumneata". (despre Trevisan vorbește - n.m. P.G.)»(...)

(Ev. Zilei) **Comentarii**

6 aprilie2011, 20:38. Ochiul bleu

Si eu, in sinea mea, ii banuiesc pre multi dintre cei numarati de tine ca ar fi ciripit, da' in lipsa de probe cred ca cel mai sanatos e sa nu lansezi acuzatii de-a-nboulea.

6 aprilie, 20:36. cadrilater

ar fi mai usor sa-i numit pe cei ce NU AU COLABORAT, se pare ca a fost un fenomen de masa!

6 aprilie, 19:15. citizen kane

ce treaba are articolul despre breban cu poza in care apare (si) manolescu? ce legatura are manolescu cu articolul asta?

6 aprilie, 20:17. Garfield*motanu

Pai, si el pâra de zor! hehehe! Gm.

(...)

6 aprilie, 17:59. Un Roman cand apare si numele lui: Nistorescu, Buscu, Tanase, Manolescu, Sanziana Pop, Poate Dinescu, cine mai stie intr-o tara de Groseni, Romoseni, Stolniceni, Tudoreni!

6 aprilie, 21:09. CORECT

Corecta intrebarea. Stiti ca Stelian Tanase este fiu de nomenclaturist (e drept, de mana a doua), iar pe vremea odiosului facea materialele pentru Corneliu Ciontu (electrician la origine), care era mare secretar mare la CM Bucuresti?

(pescuită din *Rom. lib.*):

“3. ... eu, securit (lovit de securi)... 21:51 Î 6 Aprilievoila !
... sper ca macar pentru marii opozantzi (nuuu dizidentzi cu aprobare de la secu...) sa se desecretizeze integral dosarele pentru ca sa putem vedea toate tentaculele caracatitzei...shi nu numai mortzi (plesita) sau muribunzi (breban) shi asta inainte sa constatam de exemplu in cazul goma "pecumca " s-a refulgerat"-re-fugit nu numai in sinele propriu (o fi parisul ?! nuuu...) ci azi-miine in "re-fugiul suprem " (scuze maestre) chiar daca noi - unii - ii dorim sa mai traiasca o viatza ca o suta de vietzi fericite ! pacat doar ca i s-a suflat nobelul asta jubiliar de caderea comunismului pe care - nobel - il merita mai mult decit h. m. - ca alde ashtia nemtzii au fost menajatzi-protejatzi ca sa poata fi vindutzi pe marci multe...”

Joi 7 aprilie 2011

După spusele ei de ieri, Ana se va întoarce azi acasă; ce bine, ce bine! Mă întreb ce să-i prepar pentru ca și prin papile să se simtă în cuibul ei, la ea. Voi recurge la eternul pui la cuptor.

*

Si acum ce fac eu cu stogul, claiia, mormanul de știri despre Breban? Nimica. Dealtfel, discuția telefonică avută cu Pleșiță a mai fost publicată la ziar, eu am reprodus-o în jurnal - dar nu strică să fie repetată.

Mai există, alături de Breban și Besoiu. Nu am pomenit nimic de belatrul actoraș sibienăș (nu mi-a făcut nici cald, nici rece: pe când eram eu elev la Gheorghe Lazăr, Besoiu era actor consacrat), dacă în motivațiile pentru care fusese dat în... urmărire nu ar fi fost și: “l-a turnat pe Caramitru”.

Instinctiv, am derapat: dar Caramitru pe cine va fi turnat? Doar în 24-25 decembrie 1989, în casa lui, a telefonat unui “Nicolae”, poftindu-l “la revoluție” (iertare, am folosit minusculele); Victor Lupan, prezent, l-a întrebat pe cine invitase : pe Breban?, iar Caramitru, senin:

«Pe generalul Pleșiță».

Să fiu crezut: nu aștept nerăbdător să-i vină rândul la “demascare-în-ziare” și lui Manolescu. Știu că, ori îi va veni, ori nu-i va veni, Niki al Monicăi, nepot al academicianului reserist

Oțetea, protejat de tovarășul Burtică, maternat de Ivașcu, prieten de idei cu Ivasiuc: nu a fost niciodată un om curat.

De ce? Cum, de ce? "Demascarea" mea ca antisemit, ce este, dacă nu delatiune, turnătorie ordinară a Manolescului Nicolae? Că a avut loc în public - la Congresul cutare al Scriitorilor români - n-o face mai "prezentabilă", nici mai morală; tot turnătorie se cheamă, oricât s-ar strădui Gârbea să i-o cosmetizeze.

Vineri 8 aprilie 2011

Azi sper să fie ultima știre despre Breban:

**"Nicolae Breban, la „judecata“ colegilor de breaslă
7 aprilie 2011, 19:17 Î Autor: Dan Boicea MEDIAFAX**Scriitorul

Nicolae Breban este suspectat că ar fi fost colaborator al Securității. Scriitorul Ioan Groșan, academicianul Eugen Simion, criticii Alex. Ștefănescu, Luminița Marcu și Ion Bogdan Lefter și poetul Florin Iaru vorbesc despre contactele lui Nicolae Breban cu puterea comunistă. Scriitorul Nicolae Breban a fost acuzat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) că ar fi colaborat cu Securitatea.

Principalele probe sunt mai multe transcrieri ale unor discuții telefonice între Nicolae Breban (74 de ani) și generalul Nicolae Pleșiță (1929-2009). CNSAS i-a verificat dosarul lui Breban în urma unei cereri făcute de Uniunea Scriitorilor, dar și pentru calitatea sa de membru al Academiei Române.

Eugen Simion, membru al Academiei Române, consideră că deoarece Breban a fost membru în Comitetul Central al PCR nu avea nevoie să lucreze cu Securitatea. „Cred că el cunoștea niște generali de Securitate, discuta cu ei, dar asta nu înseamnă că a colaborat cu Securitatea. El nu are un angajament semnat". Academicianul spune că este încă valabilă imaginea de disident pe care și-o asumă Breban. „Disidența lui a fost vizibilă. Fiind în Comitetul Central, a fost împotriva lui Ceaușescu. Cum se împacă cele două chestiuni?", se întreabă Eugen Simion.

Varujan Vosganian, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România (USR), a declarat pentru „Adevărul" că săptămâna viitoare va pune în discuția Consiliului USR situația lui Breban, care este membru al acestui consiliu. Regula USR cere ca din funcțiile de conducere să nu facă parte persoane care au probleme în ce privește colaborarea cu fosta Securitate.

Groșan îi ia apărarea Eugen Simion și Varujan Vosganian

Scriitorul Ioan Groșan, el însuși deconspirat de CNSAS că a fost informatorul Securității, este de părere că dezvăluirile legate de Nicolae Breban „sunt false" și că se confundă o discuție în care *Breban „voia să-i facă un bine lui Paul Goma"* (! subl. mea, P.G.) cu ceea ce rezumau după aceea ofițerii de Securitate. „Mă mir că CNSAS nu ia în calcul mărturiile celor direct implicați, ci scoaterile din context făcute de ofițerii Securității". Groșan consideră că nici nu se pune problema ca Breban să fie vinovat. „Cartea «Bunavestire», căreia nu i-a dat drumul la tipar generalul Pleșiță, ci Cornel Burtică, la Editura Junimea din Iași, a fost atacată îngrozitor, într-o plenară a Comitetului Central în 1977, de Titus Popovici. Iar Nicolae Ceaușescu s-a declarat de acord cu Titus Popovici".

„Mai vinovat este aparatul de Securitate care a făcut presiuni asupra

populației și în mod special asupra scriitorilor, ca să-i pună în situația de a colabora. *Nicolae Breban nu are o vocație a colaborării cu poliția secretă*, (nu, nu are "vocația", dar ?! - subl. mea, P.G.) dar trăiau cu toții într-o țară în care ca să-ți apară o carte, ca să obții o viză, ca să ai acces la alimente de bază, trebuia să faci anumite concesii. Trebuia să simulezi că ești în relații bune cu ei. Bineînțeles, este regretabil când un scriitor cedează", punctează și criticul literar Alex. Ștefănescu.

Valoare contestată

„Îmbătat de succesul literar, tânărul Breban a devenit membru în Comitetul Central al Partidului Comunist Român, probabil iluzionându-se că face acolo, ca scriitor, figură «excentrică». Alții au încercat alte formule de «subminare din interior» a sistemului, crezând că-i manipulează ei pe manipulatorii politici ai epocii", consideră criticul literar Ion Bogdan Lefter. În opinia poetului optzecist Florin Iaru, „Breban este convins că are o inteligență atât de mare și că poate juca pe mai multe planuri", încât este foarte posibil ca el sincer să fi crezut că îl ajută pe Paul Goma.

Tânărul critic literar Luminița Marcu, care acum câțiva ani repunea în discuție opera brebaniană, într-un articol răsunător apărut în „România literară", ne-a declarat: „Singura mea problemă cu Breban este aceea că e un scriitor prost, considerat de multă lume un scriitor bun. Dacă a fost sau nu colaborator al Securității, asta nu schimbă lipsa de calitate a romanelor. Pentru mine Breban rămâne un kitsch de realism, dostoevskianism, psihologism, toate mimate, caricaturizate și ajutate de sistemul de promovare bolnav din comunism". Doinel Tronaru

"Trebuie să existe o instanță care să stabilească vinovăția și apoi publice informațiile. Cine mai repară o imagine stricată?"

Eugen Simion fost președinte al Academiei Românie

*

O dezbatere, din *Observator cultural* : **Fascismul – precizări conceptuale** Constantin Iordachi (editor) – Comparative Fascist Studies. New Perspectives

Autor: Florin MULLER

Iată ce fel de "precizări" precizează și de către cine:

Comentarii utilizatori

legionarism egal fascism BORIS MARIAN - Sambata, 2 Aprilie 2011, 01:26 un articol excelent scris, obiectiv, nu este un text de propaganda, ci de analiza

O recenzie necesara Michael Shafir - Duminica, 3 Aprilie 2011, 15:13

Felicit OC si autorul recenziei. Sau invers. Cartea ar merita tradusa in limba romana imediat. Felicitari

H. Avrum - Duminica, 3 Aprilie 2011, 18:14 *Observatorului cultural pentru lupta continua impotriva antisemitismului, fascismului, legionarismului si a extremismelor de dreapta. Suntem tot mai putini cei care ducem aceasta lupta si, daca nu-i educam pe cei tineri in acest spirit, riscam ca istoria sa se repete. Avem mare nevoie de a arata tot Raul pe care il reprezinta gandirea de dreapta, mai ales in acesti ani in care asistam la un reviriment al ei. Trebuie sa ne unim din nou, cei putini, pentru a stavili Raul si a combate autorii si grupurile care manifesta simpatii in aceasta directie (sau care o minimalizeaza prin ignorare).*

O analiza bine venită Crisanta - Duminica, 3 Aprilie 2011, 21:08
Chiar dacă textele selectate de domnul profesor Constantin Iordachi fac referiri minimale la Mișcarea Legionară din România, sunt bine venite pentru analiza acestei forme clasice de fascism.

Un *hor* bine organizat, atacînd la comandă fașîzmu' - dar nu, Doamne-fereste, bolșevismul sionist care ne-a înecat în ultimii șaptezeci de ani, "grație", în ultimii douăzeci și fostului meu prieten, Shafir, purtătorul de servietă al lui Wiesel, nesfârșitul falsificator de istorie - și de geografie, adaug, ținînd seama că ticălosul afirmase că, în aprilie 1944 evreii din Sighet fuseseră arestați și trimiși la Auschwitz de către... jandarmii români.

Sâmbătă 9 aprilie 2011

Speram să scap de Breban - m-am înșelat: aseara am primit (și eu) un mail semnat de Aura Cristi: îl apără pe Breban ca o leoaică. Și bine face, altfel, bietul leușcan ar rămâne ne-apărat, neajutorat, cu nădragii în bernă și ce s-ar alege de "lupta pentru roman", al cărui inițiator și portdrapel a fost/este El, Nicolae?

De reținut:

"Direcția de investigație a constatat că Nicolae Alexandru Breban a fost colaborator al fostei Securități, au declarat, miercuri, surse din CNSAS, informează MEDIAFAX.

Decizia de colaborare în cazul Nicolae Breban a fost dată în martie, iar dosarul în care CNSAS cere constatarea calității de colaborator al Securității a scriitorului a fost înregistrat la Curtea de Apel București - Secția de contencios administrativ și fiscal în 4 aprilie.

Primul termen în procesul dintre CNSAS și Nicolae Alexandru Breban a fost stabilit de instanță pentru 12 septembrie.

Scriitorul Cristian Teodorescu: Se spunea că avea pașaport de la generalul Pleșiță

Scriitorul Cristian Teodorescu spune că este surprins de vestea colaborării lui Breban cu Securitatea. Ceva suspect ar fi fost însă. "Nu se vehicula nimic pe această temă în mediul scriitoricesc. În cazul lui Breban se știa că ar fi fost dizident cu voie de la putere, nu că ar fi fost turnător. Singura referință pe care o poți vedea despre el e că îl vorbea de bine pe generalul Pleșiță (Nicolae Pleșiță, fost șef al Direcției de Informații Externe, n.red.) și asta pentru că acesta i-ar fi dat pașaportul", a declarat Teodorescu.

Emil Hurezeanu: Breban călătorea când vroia în străinătate înainte de '90 Fost jurnalist la Europa Liberă înainte de 1990 și țintă a Securității, Emil Hurezeanu îl caracterizează pe Breban ca pe un scriitor care avea relații cu puterea comunistă. "Știam ce știe toată lumea despre Breban. Că are o relație deschisă cu autoritățile statului, că avea permanent pașaport și călătorea în străinătate, însă altceva nu știu. Erau un om care a vrut să facă o societate a scriitorilor români din exil, împotriva Grupului de la Paris - Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, cam atât", a declarat Hurezeanu pentru REALI-TATEA.NET.

Update: **Nicolae Breban trebuia să-l tempereze pe Paul Goma**

După ce Direcția de investigație a constatat că Nicolae Alexandru Breban a fost colaborator al fostei Securități, potrivit unor surse din CNSAS, citate de *realitatea.net* scriitorul a susținut că nu a colaborat niciodată și că totul este un fals.

Într-o Notă publicată de *realitatea.net* apare transcrierea unei convorbiri dintre Nicolae Breban și generalul Pleșiță din data de 22 februarie 1977. ()”

Raport cu propunere de închidere a Dosarului "Baltag" din 9 mai 1987 semnat de lt. col. *Achim Victor*, Serviciul 5, Direcția 1

"Scriitorul Breban Nicolae Alexandru a fost luat în lucru prin dosar de urmărire informativă din ordinul conducerii ministerului, la data de 10 iulie 1972, pentru atitudinea adoptată în anii 1971-1972, când, participând la Festivalul de Film de la Cannes a intenționat să nu mai revină în țară. Pentru activitățile dușmănoase desfășurate, Nicolae Breban a fost avertizat în anii 1975, 1976, 1977. Paralel cu măsurile de temperare, s-a acționat și pentru dezamorsarea oricăror situații de natură a-i stimula înclinațiile contestatate. În cursul anului 1977 a fost luat în contact pentru a fi folosit la temperarea lui Paul Goma și determinarea acestuia de a renunța la acțiunile preconizate. Ulterior, a fost menținut în contact pentru influențare și exploatare informativă. Începând din 1979, în baza unui pașaport cu viză pe un an, prelungită consecutiv, a stat majoritatea timpului la Paris, unde și-a publicat până în prezent trei dintre romanele apărute în țară. Concomitent, a publicat în România două noi cărți, păstrându-și apartamentul din București. Deși, întreține relații și este constant curtat de elemente ostile din emigrație, Nicolae Breban nu s-a angrenat în acțiuni necorespunzătoare la adresa țării. Faptul că locuiește la Paris, unde își publică unele din cărțile sale, fără a avea un statut de disident, ori a face declarații defăimătoare în presa reacționară, a "iritat" mai multe elemente ostile din emigrație, între care Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Paul Goma, care îl discreditează, prezentându-l ca pe un "agent comunist trimis cu sarcini în străinătate". Este legat de țară și mulțumit cu faptul că editurile îi publică în continuare cărțile, iar presa de specialitate face referiri la ele. Având în vedere cele raportate, propunem închiderea dosarului de urmărire informativă "Baltag" prin influențarea pozitivă a celui în cauză și compromitere".

*

Cunoșteam - direct, de la câțiva colegi de celulă - cazuri de români deportați, fiindcă ciolovecilor, în gări, nu le ieșeau numărul îmbarcaților, fiind ei socotitori cu abacul-pe-degete și cum "în plus" erau tot timpul beți-turtă... Însă ceea ce relatează Virgil Lazăr - deportarea sistematică și a românilor - care suferiseră până de curând cinci ani de ocupație barbară ungurească - nu. Aflu că și ardelenii "nedeportabili" (pentru cine știe ce mari-merite față de Marea Uniune Sovietică de fapt: unicul: erau unguri), se răzbunau pe câte un român cu care fuseseră în conflict, turnându-l la ruși - care-l deportau pe el sau copilul. Teribil!

"SUFERINȚĂ. Mulți dintre cei luați cu japca de sovietici au plătit cu viața. Odiseea românilor deportați în Donbas 8 Aprilie 2011 de VIRGIL LAZAR Mii de ardeleni din zona Sătmăruului au fost aruncați în minele de cărbune din URSS.

De la început țin să precizez că nu este vorba nici de prizonieri, nici de condamnați în zona sovietică de ocupație, ci de români civili, pașnici, ridicați de la casele lor, fără multe explicații, și duși în deportare, la muncă obligatorie, o dată cu etnicii germani, în ianuarie 1945, tocmai în minele și întreprinderile din podișul Donbas din URSS (Ucraina). O dramă umană pe care o aflăm dintr-o investigație de istorie orală publicată cu 16 ani în urmă, la Ravensburg, în Germania, cu sprijinul Forumului Democrat German, filiala Satu Mare, sub semnătura prof.univ. dr. Doru Radosav, pe atunci directorul muzeului din județul repectiv, azi directorul Bibliotecii Centrale Universitare și al Institutului de Istorie Orală Cluj. Volumul redă, ca într-un mic roman tragic, soarta deportaților șvabi din satele sătmărene, unde politica sovieticilor, care țineau strâns la „Numerus compulsus" (ceea ce arăta statistica - n.n.), a dus la erori și abuzuri „strigătoare la cer", cum zic românii.

În primul rând că au deportat și fete de etnie germană în vârstă de numai 15 ani, fete care la destinație au fost coborâte în mină să exploateze cărbune. Fără milă! Fără scrupule! Apoi, alături de etnicii germani, au ridicat și trimis în Donbas și numeroși români, dar și maghiari.

Problemă prea „măruntă"

Astfel, în arhivele deportării, autorul a identificat numeroase nume românești, precum: Silvăstru, Gherman, Dan, Codrea, Simion etc. Între altele, el relevă cazul Mariei Cornelia Bulbuc (născută Sălăjean), fiica primarului din Sanislău, fată ce timp de patru ani a fost la muncă forțată în Donbas, „grație" notarului Pal Janos, care, desigur, a ținut să-i plătescă niște polițe celui ales de comună în fruntea localității (O supoziție a semnatarului acestui text).

De altfel, din Sanislău au fost deportate 418 persoane, între care se aflau și 94 de români și 26 maghiari de confesiune reformată. Prefectul de atunci al județului, dr Ștefan Anderco, după ce a aflat de aceste abuzuri, a protestat energic la Ministerul de Interne. El a semnalat că, pe lângă cei 94 de români din Sanislău, au mai fost trimiși în deportare alți 35 de români din Ciumești, la care s-au adăugat Mihai Șipoș din Hurezul Mare, Iuliu Șinca din Pișcolț, Maria Suciș și Marta Ceteraș din Poiana Condruului etc. Dar prefectul a zis-o și tot el și-a auzit-o, deoarece cu sovieticii nu putea sta de vorbă despre

astfel de probleme „mărunte”. Ce contează, cum zicea cinicul premier al Angliei de atunci că circa 80.000-100.000 de etnici germani sunt duși la muncă în URSS ?! Pentru el era o... bagatelă.

În acest context „fără de lege”, nu e de mirare că au fost și situații de ... curat ghinion. Autorul redă cazul Rozaliei Dudler, de 19 ani, din Ardud, născută în Sao Paolo, Brazilia, care s-a trezit, în ianuarie 1945, în Donbas. Și tot așa a pățit-o Elena Vitez, născută în SUA.

De altfel, despre acest fenomen, al deportărilor ilegale, abuzive, ale unor cetățeni români, oameni care nu aveau nimic comun cu nota nr. 031 a Comisiei Aliate de Control pentru România (*Comisie curat "aliată", alcătuită, exclusiv din ruși - am cunoscut-o și noi, refugiații, ca "cetățeni sovietici "repatriabili-în-Siberia" - nota mea, Paul Goma*), autorul precizează: „Erortile deportărilor nu fac altceva decât să confirme, pe de o parte, că evenimentele tragice ale istoriei escaladează orice distincții etnice, confessionale, iar pe de altă parte, comunitatea umană asupra căreia s-a repercutat o istorie potrivnică devine solidară în evoluția ei”.

Partea doua a cărții descrie drumul, în realitate un început de infern, cu victimele de rigoare și, apoi, redă, cu lux de amănunte, viața pe muchie de cuțit din lagăre. Erau -40 de grade Celsius când deportații din Satu Mare au ajuns la destinație. Adică în lagărele de la Gorlovka, Nikitovca, Cistekova, situate în podișul Donbas, tarversat de fluviul Donet, podiș cu multe mine de cărbune, dar și metalifere. Apoi, foametea făcea ravagii: mâncau frecvent porumb crud sau prăjit, furat din lanurile colhozului, coji de cartofi aruncate din bucătării, alte resturi...

Cum i-au ajutat ucrainenii pe deportați

Autorul redă și unele aspecte care reliefează un anumit umanism ale localnicilor colhoznici, săraci și ei, dar care, din milă, le dădeau, uneori, deportaților, alimente din ceea ce avea prin casă. Între aceste gesturi omeneste, scrie și de faptul emoționant că un paznic de câmp al colhozului a venit în lagăr, discret, ca să-i anunțe pe deportați că „de mâine se recoltează porumbul, „așa că la noapte mai puteți lua știuleți din lanuri”. La foamete se adăuga munca extrem de istovitoare, încât mulți nu s-au mai întors, fapt relevant și de listele decedaților publicate din unele localități. Din Foieni, de pildă, au murit 84 de oameni, iar din toate satele inventariate peste 200... Un sacrificiu de sânge pentru „înflorirea” URSS dat și de românii din Sătmar.

1. pentru rusofili 00:16 Î 8 Aprilie Gheorghe Popescu Felicitari RL pentru articol. Fratele bunicului meu a murit in Siberia. Era un simplu taran dintr-un sat nenorocit de Baragan. Singura lui vina a fost ca a existat in timpurile alea. A fost luat pe sus de rusi si nimeni n-a mai auzit nimic de el timp de 14 ani. Doar datorita unei intimplari rudele au aflat despre el ca a ajuns in Siberia. Toti il credeau mort de mult. Oricum, nu l-au mai ...

2. Romanii din Donbas 00:53 Î 8 Aprilie Nicolae-Canada L-as invita pe Dul Ilescu sa comenteze tragedia romanilor/ungurilor/nemtilor/etc din gulagul fericit al comunismului, pe care domnia sa la slujit cu certitudine si incredere in viitorul fericit al intregii lumi.

3. ORA ADEVARULUI 05:39 Î 8 Aprilieuzi Curajos articol despre Holocaustul nostru. Nu de "IALTA" dar despre holocaustul altora e plina istoria si prezantul.

4. unde-s comentariile?? 09:33 Î 8 Aprilie ofiter la un articol atat de grav si

zguduitor, nu prea se arunca nimeni sa comenteze!! sa-i suparam pe prietenii nostri rusii???? ia sa fie ceva ci bascosu, cu moni, cu iri, oana...eheeeiii!!!

5. ce-ati patit? 12:21 Î 8 Aprilie mihai Ma mir ca "Romania libera" mai cata-dicseste sa scrie si despre dramele Romanilor, dupa ce ne-a burdusit cu Holocaustul.

6. trista soarta noastra sub rusi,, 19:27 Î 8 AprilieMAN DPV Intristator articol dar pe cand unul mai amplu asupra celor 130 000 de soldati si ofiteri romani luati prizonieri de armata bolsevicaDUPA 23 AUGUST ACEL ACT RUSINOS AL UNUI OARECARE MIHAI traitor pe pamantul ROMANIEI.SAU MAI INTORS 7000.

7. pentru DPV (de la ce vine asta?) 19:39 Î 8 Aprilie Gheorghe Popescu Scris de MAN DPV Intristator articol dar pe cand unul mai amplu asupra celor 130 000 de soldati si ofiteri romani luati prizonieri de armata bolsevica DUPA 23 AUGUST ACEL ACT RUSINOS AL UNUI OARECARE MIHAI traitor pe pamantul ROMANIEI. SAU MAI INTORS 7000. In ziua de azi sint ponegriti turnatorii securitatii, dar nimeni nu spune nimic de securistii in sine.Tu il acuzi pe regele Mihai ca a vindut armata rusilor. Ma indoiesc ca regele ar fi putut spune ceva in fata invadatorilor. Oricum, istoria nu pomeneste nimic, si sint sigur, comunistii n-ar fi scapat momentul sa-i mai puna o piatra de git. De unde stii tu toate astea, ai trait ...

8. Romanii din Donbas 21:57 Î 8 Aprilieflorin Scris de Nicolae-Canada L-as invita pe Dul Iliescu sa comenteze tragedia romanilor/ungurilor/nemtilor/etc din gulagul fericit al comunismului, pe care domnia sa la slujit cu certitudine si incredere in viitorul fericit al intregii lumi. Ce folos daca ar comenta; sunt slabe sperante sa-l vedem pe Ion Iliescu ca realizeaza drama prin care au trecut atatia romani in perioada comunista...el a trait o alta realitate.

9. Dramele! 10:12 Î 9 Aprilierebel Scris de ofiter la un articol atat de grav si zguduitor, nu prea se arunca nimeni sa comenteze!! sa-i suparam pe prietenii nostri rusii???? ia sa fie ceva ci bascosu, cu moni, cu iri, oana...eheeeiii!!!

Dramele reale se pare ca nu sint atit de atractive pentri indivizii marginiti care au comp.si tastatura e mmmult mai interesant ce face pitipoanca x.Am cunoscut personal in 1978 o femeie de linga Arad,svaboica care avea 15 ani cind a fost deportata in Donbas. Cu mari reticente a povestit cite ceva din calvarul trait. I-a crescut par pe fata si pe miini ca la maimute din cauza lipsurilor proteice si ...

10. sigur ca te miri 10:25 Î 9 Aprilieadam Scris de mihai Ma mir ca "Romania libera" mai cata-dicseste sa scrie si despre dramele Romanilor, dupa ce ne-a burdusit cu Holocaustul. nu e o placere sa fi dus la munca silnica in nici un caz. sa fi asasinat numai pentru faptul ca esti o alta natie,o minoritate,de mic prunc,copil,femeie,barbat,batran este o crima care se cheama GHENOCID. vezi numai ceea ce vrei sa vezi...

*

2 comentarii (la Breban)

ION2011-04-08 09:26:21

FACEA DIZIDENTA IN COMITETUL CENTRAL BREBAN ! O PROPUN CA GLUMA ANULUI ACEASTA ZICERE " MONSTRUOASA " A OPORTUNISTULUI EUGEN SIMION ! FAC PRINSOARE CA SI SIMION ERA UN VAJNIC TURNATOR ! SI EL SI BREBAN SE DUCEAU LA PARIS IN EPOCA COMUNISTA CUM MERG EU ACUM LA CARREFOUR... IN LOC SA-I CEARA IERTARE IN GENUNCHI LUI GOMA , SCRIITORASII NOSTRI SECURISTICI SE LAFAIE IN ACADEMIA ROMANA !

gheroghe gutza de papu2011-04-08 13:53:16

Cinismul in Romania este la loc de cinste. Sau e si asta o glumă: GROSAN il apara pe BREBAN. Sa nu-ti vina sa crezi ca cineva care a colaborat are tupeu sa mai si apere. In numele cui? Al DREPTATII? AL ADEVARULUI? GROSAN a devenit deci GARANT al CINSTEI SI OANOAREI? OARE CHIAR E TARA LUI PAPURĂ VODA AICI? Cu oroare Gheorghe Gutza de Papuresti

*

“Comentatorii” «cazului Breban» bat apa în piuă, se pomenesc dându-și cu părerea în necunoștință de cauză.

Prietenul Liviu Ioan Stoiciu crede - ferm, dârz - că *Breban nu a putut fi informator al securității (la prezentul perpetuu, nu al “fostei Odioasei Instituții”), pentru că... nu există hârtii dove-ditoare!* Care... hârtii, dragă LIS? Certificate de turnător? Mai cunoști vreun denunțator posesor de diplomă de... revoluționar, pardon, de ne-turnător? Eliberată de cine: de Securitatea Eternă, prin periscopul ei, CSNAS? “Diplomă de om cinstit, nesecurist” - ca Voiculescu Crescent? Ca prietenul meu Gelu Voican-Lindyk? Ca Babiuc, alt prieten al meu? Cum îi ziceai Instituției Supreme care garantează moralitatea, ne-securitismul individului în chestie? CSNAS? Dar ce, tu nu știai, dragă LIS, că acesta este numele conspirativ (conspirativ pentru cei care nu vor să vadă că negrul e negru, nu cenușiu, cu atât mai puțin alb) al neo-fostei-Securități, alcătuită din câțiva veterani ai Spurcatului Organ - supraviețuitori-în-patul-lor, fiindcă nu am știre ca alde Nicolsky, Drăghici, Pleșiță să fi “efectuat” măcar o excursie în subsolurile Securității - ce să mai vorbesc de criminali ca Enoiu, încă pensionar, sau nesfârșitul naționalist român Ristea Priboi ieșit din școala unde coleg de grădiniță a fost cu Vadim Tudor - dar să nu ne culcăm pe urechea ceea cu... scaunul lăsat gol - fiindcă cine sunt junii și vâjjoșii din noua generație care au populat CSNAS-ul dacă nu fiii, nepoții, cumnățelele lor și ale colegilor-lor-de-cazarmă-MAI?

Câțiva comentatori au observat (și ce bine le-a făcut lor, pe la obrazul propriu și personal, întru autoconsolare) că... Breban nu avea nevoie să fie denunțator, pentru că...era membru al C.C.!

Ei și? Dar era Breban, devenit membru al C.C., un om normal?

Eu am fost martor al anormalizării omului și scriitorului atunci când, în primăvara 1970, în absența lui Geo Dumitrescu, redactorul-șef al revistei *România literară*, ne-a venit activistul C.C. Rădoi și ni l-a... - a, nu prezentat, nici recomandat ca viitor șef pe colegul nostru Breban - ci ni l-a impus! Nu avea firman de la Poarta Ceaușă, dar nu era necesar, scriitorii români erau perfect dresați, erau, ca să să spun o vorbă ră: reeducați-fără-Pitești.

Și am mai fost martor la o scenă uluitoare (am notat-o):

Țepeneag, prieten al lui Breban, a dat să intre în biroul noului șef, dar vechea secretară și veterană turnătoare Adi Fianu i-a barat calea:

«Țepe, la tovarășul redactor șef (până alaltăieri acela era, ca între prieteni: “Nicolae”) nu se intră fără programare!»

Țepeneag a luat intervenția Eternei Adi ca pe o glumă - proastă, dar glumă - și a încercat să forțeze intrarea... În acel moment ușa s-a deschis și în cadrul ei s-a arătat tovarășul : avea cu vreo 75 centimetri mai mult în înălțime decât ieri, însă Țepeneag nu va fi observat Creșterea Imperiului Breban, privirea nu îi urcase mai sus de brăcinarul brebanestru, a dat să pătrundă în biroul directorial: nu *s-a putut*: directorialul ocupase tot cadrul ușii. Țepeneag, aiurit:

«Nicolae, voiam să-ți spun că...»

«Înscrie-te pe listă, la Adi Fianu», i-a comunicat, sec, Brebanul-șef.

Am uitat să spun că, o jumătate de oră mai devreme îl întâlнисem pe coridor pe Iulian Neacșu - alt bun prieten al noului șef: părea a fi zăpăcit, își tot găurea tâmpla cu degetul arătător:

«Ce-a pățit Breban? S-a tâmpit de tot? Auziți: ca să-i vorbesc, trebuie să mă înscriu pe lista de audiențe, la Adi Fianu!»

Ce să fac eu, acum? Să afirm că din clipa în care Neacșu spusese că, pentru a-i vorbi lui Breban, trebuia să se înscrie pe lista de audiențe, înțelesesem ce se petrecuse cu Breban? Mi se va replica: eu nu eram prieten cu Breban - ca Neacșu, ca Țepeneag? Întorc observația; dar dacă tocmai din acest motiv înțelesesem ce se petrecuse cu agregatul brebant: nu numai că lui i se umflase “personalitatea” cu trei sferturi de metru, dar personalitățile prietenilor lui - Neacșu, Țepeneag - se micșoraseră, intraseră la apă, se zbârciseră, încât titularii nu mai puteau percepe cea ce era normal să priceapă la prietenul lor, Nicolae?

Fiindcă nici ei nu mai erau persoane normale. Dar erau cei care îl “apreciază” acum pe Breban? De-o pildă Groșan, în 1989, când declarase că putuse face călătoria la Paris “datorită unei burse date de Domnul Breban”, când bursa aceea fusese provocată de Țepeneag, pe lângă Anette Laborey? De-o pildă Eugen Simion? De-un paregzamplu Mircea Dinescu? - dar cine mai ia în seamă râgâiturile, bășinăturile pe cale bucală ale Slobozeanului, în afară de cei recunoscători că (încă) nu i-a dat în gât cu ce știa de la CC. al CSNAS și cu viitorii frecventatori ai crâșmei “Mircea, fă-te că ești revoluționar”, de pe când îl servea, cu șervetul pe braț, pe ditamai magraonul analfabet Marean, sub privirile încurajator-aprobatoare ale lui Hurezean, Stelian Tănase, Eugen Simion...

De mirare că Liiceanu, Pleșu, Adameșteanca, Blandianca, Buzura, Patapievici, Mihăieș nu s-au exprimat până acum - fiindcă or fi ei cu muscoale pe căciuli (nu ca tovărășica Mona, doar cu musculițe de oțet), dar nu chiar atât de idioți, încât să vorbească de funie în casa turnătorului.

Sunt întru totul de acord: *Breban nu avea nevoie să toarne: el ca nembru avea alte mijloace de a-și lovi, neutraliza, elimina din cale-și adversarii - dar oare Breban însuși cunoștea acest adevăr : că el nu avea nevoie să...)?*

Nu este sigur. Dovadă: i-a comunicat lui Pleșiță despre mine “adevăruri” de care Securistul Suprem nu avea nevoie, însă Breban nu și-a dat seama că făcând *acele* afirmații despre un coleg - colegi eram noi doi, abia ieșiți din audiența cu Burtică - a intrat cu amândouă picioarele în detașamentul turnătorilor de cea mai abjectă specie.

Din acest motiv, încă din primăvara anului 1977, l-am considerat pe Breban, nu informator al Împutitului Organ - ca Ciachir, Băran, Valentin Silvestru, Adi Fianu, Dan Zamfirescu - ci agent de influență. Acel personaj (ce personaj - personalitate!) care nu are diplomă de turnător, nu a semnat nici un angajament, nu a primit bani, dar vorba ceea: face ce a făcut Breban, **din... patriotism!** Și este nefericit, ofensat de moarte pentru că nu este tratat de patriot, ci de vulgar turnător.

În delirurile lui de țoapă ardelenescă, dezvăluite de Dorin Tudoran, Breban se arăta ultragiatic că “cei care îi băuseră whisky-ul îl vorbiseră de rău mai apoi”. Eu, iată: în 1977 i-am făcut lui Breban două sau trei vizite acasă, unde îmi va fi oferit un pahar din această băutură mitică (sunt tentat să-i mut accentul pe a doua silabă, ca să dea: mitică), însă, politicoș, am declinat.

În schimb (detest din inimă în-schimbul!, dar n-am ce face), Breban, la începutul anului 1978, a locuit în apartamentul nostru de la Paris câtă vreme noi am fost într-o călătorie în Anglia și, chiar de nu mi-a băut - el, mie - whisky-ul, a avut un acoperiș deasupra capului. Ei bine, în acest timp, Breban, cel care dormea în așternuturile mele, a vizitat editura Seuil, pe cale să-mi editeze volumul de mărturii despre 1977 (“Le Tremblement des hommes” - “Culoarea curcubeului”) flancat de Aurora Cornu și de Vera Lungu și m-a descris față de redactorul responsabil al cărții ca un autor fără valoare, se și miră că o editură atât de prestigioasă se compromite cu unul ca Goma... Redactorul (Jean-Pierre Barrou) l-a lăsat să-și termine discursul, apoi a scos din sertar un exemplar din: “În absența stăpânilor”, între filele cărui se aflau alte file, manuscrise: recomandarea lui Goma de a se edita, la Seuil, volumul colegului și prietenului său Breban...

Însă mai înainte, în 1976, Breban și cu Ivasiuc fuseseră la Stockholm - cu treburi editoriale: am impresia că lui Ivasiuc îi apăruse o carte, lui Breban ar fi urmat să-i apară... Și *pentru ce* anume pledaseră cei doi scriitori, pe lângă Coeckelberghs, editorul? Nu *pentru publicarea unor alți scriitori români*, ci **împotriva publicării, de către același editor, a cărții lui Goma: “Gherla”**. De acord, această “acțiune” culturală nu fusese de-a dreptul... delatiune, ci vulgar vorbind: “punere bine”.

Nu mai țin minte dacă, înaintea cuplului Breban-Ivasiuc sau după, tot la Stockholm, fusese o altă pereche (de scriitori): Toiu-Bălăiță. Oricum, dacă nu în același scop (descurajarea lui Coeckelbergs de a edita **Gherla**), în nici un caz ca să vorbească de bine un autor și o carte - din contra...

Tot prin 1976 Breban și cu Ivasiuc fuseseră la München, la Noël Bernard - culturalul lor voiaj a fost descris de Ioana Măgură, soția lui Bernard, într-o carte de mărturie apărută în urmă cu vreo 30 ani.

În fine - dar nu cronologic - același cuplu de scriitori (Breban -Ivasiuc - îi vizitase pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca, la Paris, ca să le reproșeze amar (și vehement) că îl “cultivă” pe netaalentatul Goma, în... detrimentul unor adevărați scriitori de mare valoare - ca ei, Breban și Ivasiuc.

Cum să fie numite aceste demersuri colegiale, scriitoricești? Eu, naiv făceam ce credeam că este normal să fac, ce făcuse Țepeneag cu mine și cu oniricii săi: încercasem să propun editurilor franceze, să redactez referate în favoarea traducerii unor cărți ale unor autori pe care îi prețuiam: același Breban, Bănulescu, Buzura, Adameșteanu... Nu voi spune : «Și iată cum îmi ‘plătea’ Breban ‘serviciul făcut’, ci : ‘Iată cum înțelegea Breban să facă, nu un ‘serviciu’, dar un... contraserviciu unui coleg, și el scriitor - nu concurent, nu adversar, cum gândeau Ivasiuc și Breban relațiile dintre noi - scriitori, dragă doamne...

Că Breban este/va fi considerat delator, turnător - treaba “colegilor” săi. El nu mi-a fost coleg, nici... concurent (cum credea el, ca și Ivasiuc, considerînd câmpul literaturii o arenă în care se luptă pe viață și pe moarte gladiatorii, nu cu gladiile, ci cu vorbele rele ale punerii-bine... la sindicatul lor, MAI).

El, Breban, nu mi-a provocat “neplăceri” - ca Ivasiuc, de pildă, ca Manolescu, antisemitizatorul și ai săi dulăi de curte.

Însă nici bine nu mi-a făcut.

Mi-a devenit, cu timpul, indiferent - așa să rămână.

Duminică 10 aprilie 2011

Noapte grea: se vede că am răcit: mă dor articulațiile, mai ales ale șoldurilor; mă mișc prin casă cu mare dificultate, mă doare gâtul...

Luni 11 aprilie 2011

Tot răcit rău, tot lovit cu leuca-n cap. Nu am echilibru, în continuare, însă parcă au diminuat durerile în șoldul stâng și în gât. Progrese, ce să zic!

Fata lu' tasu, Mariana de la Bălți-Suceava mi-a trimis textul său, tradus în franceză de domnului Vitalis Prisăcaru.

Ia să-l videm:

**“Paul Goma: Le Calidor
– Acasarabia utopique entre Chaos et Cosmos
Mariana PASINCOVSCHI**

Keywords: literariness, original esthetics, childhood, refuge, poe-
ticity, carnival, Chaos, Cosmos

En montrant l'origine du roman des espèces « inférieures », « non-conformistes », opposées à la fixité et à l'isolement de la sphère dominante de la société, M. Bakhtine entreprend une étude sur la genèse du roman, en révélant les « deux lignes stylistiques » dans le développement de ce genre : il s'agit du « roman sophistique », qui a influencé les espèces « supérieures » de la prose, et « la satire antique », qui a influencé les espèces « inférieures » - « ici, on exerce un 'scepticisme radical' envers les mots 'sérieux', 'littéraire', 'correct', ou envers les mots 'autoritaire', 'solennel', 'pathétique', qui seront déformés, taquinés, dégradés dans le langage du bouffon, du fou, du picaro, ces personnages et images représentant - selon une autre affirmation – 'le berceau du roman européen moderne' » (apud Marian Vasile, Bakhtine 1982: 20).

En distinguant, dans le cadre de la version dialogique – de poétique historique – deux lignes de premier plan dans le développement du roman européen: ayant l'origine dans l'épopée et dans la satire ménippée, M. Bakhtine considère que la source génétique du roman c'est la ménippée, qui descend des genres hybrides du « sérieux-hilaire », en établissant une nouvelle direction du roman européen, le carnavalesque. C'est de même pour l'origine des romans autobiographiques, le répertoire carnavalesque montrant une autre facette de l'autobiographie, en la transformant en biographie, en révélant ses inhibitions et en la montrant dans son état primaire, dans l'espace de son intimité.

Le roman de Paul Goma s'intègre dans la sphère d'un tel tableau de la littérature européenne. Grâce à l'appartenance à un système, l'œuvre conserve son individualité. L'auteur se sert d'un discours

inapproprié, doublé d'opacité, en corrélation avec le principe « l'art naît là où la communication se brise » (Lefebve 1971: 27). Sans vouloir photographier une réalité préexistante, la littérature de Paul Goma incarne une nostalgie qui reflète ses obsessions, en nous obligeant à inventer ce qui nous donne à voir et à sentir. Privé de liberté, l'auteur investit l'œuvre de la nostalgie d'une liberté totale, d'où il peut partir et où il peut revenir « à la main, de, en, vers le calidor de la maison de Mana : le nombril de la terre. L'axe du monde » (Goma 2004: 6).

Depuis le pré-aller (ce « prologue suggestif », selon Nicolae Oprea), l'auteur, en localisant son paradis dans le foyer parental de Bessarabie, ressent le besoin de nous expliquer le titre de son œuvre. Étymologiquement parlant, calidor serait un parent du corridor Français, devenu karidor en russe et adouci par la prononciation moldave. Il devient, ainsi, un terme spécifique pour la Bessarabie, préféré aux slavismes paysans « prispă » (porche), « pridvor » et au turquisme « cerdac ». Au-delà de cette explication étymologique, Paul Goma attribue au Calidor une signification symbolique : « Calidor, c'est-à-dire, belle-nostalgie », en collant le grec kali au roumain dor, en le transformant dans le symbole d'un espace privilégié, capable de donner vie au passé. En choisissant ce mot qui résume presque toutes les directions possibles de l'individualité roumaine (le mot particulier roumain dor réunit en soi la nostalgie, la lumière, l'espoir, la patrie, les ancêtres, l'amour, la nature), l'auteur dote son œuvre avec les puissances de la sagesse de l'équilibre, en tempérant le titanisme, mais arrêtant aussi le glissement en irrationalisme. En étant le point de départ, aussi bien que le point d'arrivée, le Calidor situe l'enfant-témoin à la proximité du réel, en veillant, de la galerie de la maison paysanne et de la hauteur de « la cheville », le mouvement du monde.

Ce sont ces catégories, le mouvement, la transformation, l'unité, qui deviennent essentielles dans la vision carnavalesque et celle rabelaisienne sur l'existence. Mais qu'entend Bakhtine par « carnaval » ou « culture populaire du rire » ?

Inspiré par les catégories spatio-temporelles transcendantales de la philosophie de Kant, Bakhtine reprend de la physique le terme chronotope, en l'adoptant au sens métaphorique pour définir l'image spatio-temporelle par laquelle l'homme est représenté dans la littérature. En analysant plusieurs chronotopes, le critique s'arrête à un qu'il juge d'une « haute intensité émotionnelle et de valeur » : le seuil, qui est aussi associée au thème de la réunion, mais son achèvement substantiel est le chronotope de la crise et du détour dans la vie. En découvrir, chez Dostoïevski, des chronotopes voisins au seuil comme l'escalier, la salle d'attente et le corridor, mais aussi d'autres chronotopes qui les continuent. M. Bakhtine note qu'ils sont les principaux lieux d'action dans l'œuvre, les lieux où se passent les événements des crises, des chutes, des renaissances, des renouvellements, des décisions qui déterminent la vie de l'homme, ces moments appartenant à un moment spécifique du mystère et du carnaval.

C'est de même avec le roman de Paul Goma. Devenue un moyen

de révéler l'idéologique ou l'imaginaire, son œuvre est ce « il aurait plus envie de rêver sa vie que de la vivre » de Proust, mais la rêver et l'embrasser seulement dans ses écrits. Le sujet, la réalité représentée, n'est qu'un prétexte, l'essentiel étant à l'abri de sa « forme », dans la composition et le travail du discours, dans « la fiction brumeuse qui est le calidor de la maison de Mana » (Sălcudeanu 2003: 106).

En prêtant une attention particulière au mot, l'auteur construit sa maison archétypale, une maison faite « avec mes mains, une maison - des mots » (Goma 2004: 21), le mot étant le commencement de toutes les choses. Sans en faire des caractérisations directes et des descriptions, Paul Goma emploie les éléments de la connaissance sensorielle, en envoyant, d'une manière implicite, à la « connaissance par les sens » : « Du calidor, je vois bien ma mère, dans la maison, derrière moi. Je la sens caressant une fois, encore une fois cette chose-là, sortie des bagages et mise à sa place » (ibid: 266). « Sentir énormément et voir monstrueusement, n'est-ce pas la littérature? » (Sălcudeanu 2003: 107), demande Nicoleta Sălcudeanu, en se référant à la sensorialité exacerbée qu'on emploie pour tâter le monde de l'univers de Paul Goma. Comme la vue est notre sens fondamental, le verbe voir exige, en même temps, une ontologie, comme valeur pertinente, dans la mesure où Tudor Arghezi voulais tâter, c'est-à-dire, « connaître » et crier : « Ça existe! ».

En plus de ce chronotope du calidor, on pourrait parler, dans l'œuvre de Paul Goma, du chronotope de la nature, du chronotope familial-idyllique, du chronotope du temps et de l'espace biographique et, enfin, du chronotope de la route. Étant des centres autour desquels les principaux événements du sujet du roman sont organisés, ces chronotopes constituent le point de départ de l'œuvre, en parfaite continuité avec les écrits de plus tard. En suivant le chronotope de la route comme pivot du roman **Le Calidor**, nous constatons que celui-ci n'est que le début d'une route, un art de l'évasion qui résonnera dans d'autres romans de ce cycle, tous les aspects étant « vus » et « sentis », d'une manière rétrospective, du calidor : il s'agit de l'évasion décrite dans le premier chapitre, La Maison, lorsque la mère sort dehors « des choses déballées, non envalisées, non en... rien », et le père « un petit détour », l'évasion de ma mère sur le vélo volé pendant la nuit de Chiștelnița, l'arrivée des enseignantes, toujours sur le vélo, à Mana, la déportation de mon père en Sibérie, l'escapade dans les bois, puis à Camincea et la fuite sans fin. En traversant, premièrement, le pays natal, la route est en mesure de révéler la diversité sociale et historique de ce pays, diversité que Paul Goma rapporte à Mana, en limitant l'univers à un cercle étroit de personnes proches, en révélant ainsi l'unité idyllique de l'endroit, en confondant, cependant, l'histoire des malheurs d'une famille avec l'histoire des malheurs d'un pays.

Tout comme pour « le Grec de l'époque classique, toute existence était visible et audible » (Bakhtine 1982: 351), en vivant entièrement dehors, de même ici, en vivant dans un espace où Le Calidor devient une constance à valeur de axis mundi, l'autobiographie perd son statut

intime, seulement l'extériorisation et le désir ardent de faire connaissance étant visibles. C'est de là que ses pérégrinations à travers le monde ont commencé, c'est ici que les retours spirituels à l'origine et aux sources se sont passés, la maison de Mana incarnant le monde idyllique de l'univers de Paul Goma.

Au-delà de l'espace terrestre, en haussant l'œuvre « ... pas seulement d'un mètre et demi au-dessus de la cour. Mais suspendue. Comme Les Jardins » (Goma 2004: 20), l'auteur se situe entièrement dans un dehors de proximité, en jugeant les choses de loin, « avec la possibilité de se regarder – en tant qu'individu et en tant que représentant de la nation – librement et lucidement » (Podoabă 2007: 83). Par ailleurs, Virgile Podoabă poursuit : « ... le renouvellement tant désiré de la littérature roumaine de chez nous ne se produira qu'en conquérant cette dimension : l'exil. Je suis porté à croire que la littérature roumaine ne se renouvellera pas vraiment jusqu'à ce que nous ayons tous une conscience d'exilés! » (ibid.).

En revenant à l'autobiographie de Paul Goma, nous voyons que, loin d'être, comme Philippe Lejeune écrit, seulement « un contrat d'identité » de l'auteur avec soi-même, elle est aussi, « sous forme fatale, un contrat avec l'histoire accompagnant toujours le soi-même » (Simion 2002: 29). Sous forme fatale, c'est cette dimension qui, en envahissant l'espace mythique du récit dans lequel – « les hectares se reposent, la nuit d'été a l'odeur de foin sec (et arrosé par la rosée), de chrysanthème et de Reine et de la nuit..., les abricots tombent des abricotiers comme des plombs, mais jaunes, jaunes et tachés de roussure. Lorsque la Dame empoigne le tronc d'un côté et ma mère de l'autre côté et commencent, toutes les deux, à le secouer, le jaune coule, se déplace, du haut, du rond, en bas, dans l'herbe, sur le plat... lorsque le ruban de la fille est bleu verdâtre, la pile de foin est joufflue et bien-parfumodorée et on sait l'odeur du Paradis : comme les collines de Mana quand les vignes sont en fleurs... » (Goma 2004: 27, 33, 87, 91, 96, 262), - transforme les choses de l'idyllique, du carnavalesque, de l'atemporel dans un réalisme grotesque, « assiégé par les vagues d'une histoire dont le concrétisme ne produit que l'isolement et la mort : l'occupation de la Bessarabie par la Russie en 1940, suivie d'un retour très court des autorités roumaines et du départ en exil de la famille, donne au narrateur l'occasion de faire, par la voix du professeur Goma, des excursions historiques et essayistes qui rappellent les pleurs du chroniqueur, sur le fond duquel le dernier Noël de Bessarabie [...] apparaît comme une dernière lumière sur une carte progressivement engloutie par les ténèbres de l'histoire » (Simion 2005: 382-383).

On pourrait dire, en rapportant la déclaration à l'ensemble de l'œuvre du romancier, que, dans le cas de Paul Goma, il s'agit, comme l'explique et justifie sa théorie N. Leiderman (Leiderman 2002), d'un mélange du Chaos avec le Cosmos – « Хаосογραφuu » u « Κοσμογραφuu » (ibid.: 10).

En essayant de trouver la place de la littérature du XXe siècle dans la diachronie des coordonnées historiques et littéraires, en se

demandant si c'est juste un « morceau » du processus de création, confortablement assise dans la chronologie des frontières, ou une partie importante du système diachronique, Leiderman révèle deux types de culture: celle classique et celle néoclassique ou moderne. Quelle en est la différence?

En considérant que toute œuvre littéraire vise à construire un univers fini et original du monde, portant, en ce sens, une certaine mythologie, chaque structure mythologique apparaît de la défaite du Chaos et l'instauration de l'ordre général ou du Cosmos.

En se référant à la culture classique, Leiderman estime que les réalisations artistiques de ce type, en commençant par les contes et en finissant (au moins dans la littérature russe) par le réalisme de Tolstoï et de ses prédécesseurs, sont orientés vers une harmonie entre l'homme et la nature, il y ayant, chaque fois, le modèle de l'ordre universel, c'est-à-dire le Cosmos, symbole du ciel et de la terre, de la lumière, de la cyclicité de la nature, des étoiles, symbole du foyer et de l'amour. Leiderman croit que chacun des courants de la Nouvelle époque – le classicisme, le romantisme, le réalisme – ont créé leur propre invariante relative au Cosmos, invariante matérialisée dans de nombreuses variantes artistiques.

Quant au nouveau type de culture apparu à la fin du XIXe siècle, appelé modernisme, le théoricien estime que celui-ci est né premièrement de la non-confiance dans l'acquisition de l'harmonie universelle, le modernisme, puis l'avant-garde et le postmodernisme, se dirigeant non vers une victoire du Cosmos sur le Chaos, mais au contraire, vers la poéticité et l'orientation vers le Chaos comme forme indispensable et universelle de l'existence. En se référant au Chaos dans le continuum littéraire, Leiderman parle de l'utilisation de cette notion comme métaphore du modèle universel de construction de l'univers, qui tend vers les formes les plus novatrices de la conscience artistique. L'opposition Chaos / Cosmos réside donc dans la construction de toute activité esthétique qui se manifeste par d'autres oppositions à des époques différentes : périphérie / centre, paradis / enfer, concret / abstrait, etc.

Par conséquent, dans le cadre du modernisme, la relation avec le Chaos est, pour la première fois, reconnue comme squelette de la création et vue comme sujet central de celle-ci. Ayant une importance majeure dans le processus artistique du XXe siècle, le modernisme a réalisé une révision du système entier des valeurs spirituelles, en donnant une impulsion considérable au renouvellement de la conscience artistique. En refusant l'espoir de trouver l'harmonie dans le monde concret, celui-ci n'a pas renoncé à la soif d'harmonie, en incarnant son élan dans le monde du Chaos comme une moins-harmonie, en témoignant sur la nécessité de se déplacer *per realia ad realiora*.

Nous sommes donc en présence d'une interaction entre le système classique et celui moderne, entre le Cosmos et le Chaos, interaction visible, en outre, dans les œuvres de nombreux auteurs de valeur. Contrairement au postmodernisme qui permet un compromis avec le

chaos, le postréalisme est caractérisé par la lutte contre celui-ci, la question sur la structure du nouveau concept de ce binôme restant toujours ouverte.

En revenant à l'œuvre de Paul Goma, nous pouvons voir, comme nous l'avons déjà dit, une combinaison entre le Chaos et le Cosmos, en partant du statut de l'exil de l'auteur, situé dans le monde du Chaos, en passant par les œuvres de début appartenant à la même dimension, et jusqu'aux projections mirifiques des œuvres de maturité situées dans le monde du Cosmos. En même temps avec les journaux, on assiste au retour à la dimension de l'enfer, de la non-communication à laquelle la société le soumet, en l'obligeant à suivre le traumatisme existentiel, « les seuls paradis étant ceux perdu », comme le dit Camus.

Du point de vue schillérien, nous devons souligner, tout comme Vasile Morar, que « l'homme est maîtrisé dans son état physique, auto-dominé dans son état moral et libre seulement dans son état esthétique » (Morar 2004: 28). Cette liberté, entièrement assumée dans le roman **Le Calidor**, donne l'occasion à l'écrivain d'observer, à travers la langue, les cordes les plus sensibles de la vie, dramatique et non seulement, en passant par le eros des souvenirs, en se focalisant sur les projections utopiques, en construisant un cosmos de mots (ici, nous ne devons pas oublier que « l'utopisme et l'esthétique sont coordonnés, en se supposant et en se soutenant mutuellement » (ibid.: 26) : « La langue n'est pas un habit qu'on peut enlever et changer quand on veut, c'est plutôt un manteau de Ness pour Hercules, elle colle à la peau et on ne peut plus l'enlever » (Alexandrescu 2000: 117). Cette langue a, cependant, un double avantage, celui d'être simultanément dans deux espaces différents, dans deux mondes : l'un suspendu, lié au ciel, appartenant au Cosmos, et l'autre terrestre, lié à la terre, appartenant au Chaos, leur entrelacement se réalisant sous la terreur du temps et de l'histoire, le dernier violentant l'intimité féérique de l'enfance cachée dans le Calidor : « Qu'on le veuille ou non, on doit l'accepter : on danse comme la puanteur de l'histoire nous le chante (la fille de la géographie, pour ainsi dire). Quand elle vise un peuple, un groupe, un individu, elle ne le lâche plus! Elle l'aime, mai ne le lâche pas... Dire qu'elle te punit pour quelque mauvaise action?; qu'il y a un grain de logique – dans sa « logique »? Certainement pas! Lorsqu'elle a l'œil sur toi... » (Goma 2004: 179-180).

Comme « biotope paradisiaque » échappé à toute temporalité, Le Calidor a donc aussi un autre aspect, en plaçant l'auteur dans la double posture de narrateur et d'historien. Équivalente à la dévastation du paradis imaginaire de l'enfance, l'histoire laisse son empreinte sur l'espace idyllique, l'enfant vivant d'une manière aiguë les chocs des événements qui l'affectent décisivement : la déportation du père en Sibérie, la retraite désespérée face aux agresseurs, l'incinération des livres roumains par les soviétiques et la fuite sans fin. En mélangeant systématiquement les plans et les chronologies, Paul Goma décrit un monde ravagé par le temps, quand l'espace et le temps déterminent le destin des gens : « comme fils de mon père, je suis convaincu que le

premier n'a été ni l'œuf, ni la poule, mais la géographie – la mère de l'histoire : dis-moi où tu es, dans l'espace, pour que je puisse te dire ce qui t'est arrivé au fil du temps » (ibid.: 18). En inversant les hiérarchies, l'histoire joue avec le destin des habitants de Mana, en les envahissant de ténèbres, en blâmant leurs idéaux, en déplaçant les valeurs, en les faisant vivre dans une maturité sentie hostile pour toujours. La cause doit être recherchée, selon I. Negoitescu, non seulement dans le développement ultérieur de l'histoire, avec les vicissitudes connues, mais aussi dans son impact originel, coincé au fond du subconscient. Voici pourquoi – continue le critique littéraire – **Le Calidor**, le roman de Paul Goma, est traversé par un lyrisme aussi authentique que larvaire, plus transparent qu'évident, bienvenu d'une manière narrative totalement dépourvue de pittoresque. Une plainte intérieure continue nourrit ce lyrisme de ses eaux lustrales, purificatoires (Negoitescu 1994: 195).

« Pourquoi ne nous sommes-nous pas échappés pour gagner le premier refuge, celui de l'an 40? » (Goma 2004: 7) – c'est la question qui préoccupe apparemment l'enfant-Goma, question cruciale posée au père « depuis que j'ai été en mesure de poser des questions ». En construisant son Calidor autour de ce « pourquoi », en revenant de la distance de 40 ans et 3000 kilomètres – au début, pas tout-à-fait dans ma Mana, dans son univers rond et arrondi pour toujours, mais « quelque part par là-bas »; aux alentours, plus aux alentours possible » (ibid: 220), ce « fils de Bohr », dérobé par l'histoire, récupère sa liberté, recommence à vivre du moment où il peut poser des questions. En invoquant d'abord le raisonnement mal compris du père (« on peut se priver de beaucoup avec moins de mal que de peu. Quand on a beaucoup à perdre, on peut se permettre de perdre – on en a suffisamment... » (Ibid: 13), l'auteur arrive à le découvrir de son propre expérience (en donnant l'exemple d'un poète qui, arrivé à Paris, déclara qu'il préférerait mourir de faim que travailler « manuellement »), en étant déterminé à l'apprendre et à le suivre. Lié par le cordon ombilical du temps mythique, Paul Goma est lié à travers la pensée paternelle du temps historique, la famille étant le symbole d'une sphère qui tourne sans cesse entre le départ et de retour, la main maternelle soutenant l'espace de ces deux pérégrinations.

Bien que le roman exploite toute l'échelle du temps, le leitmotiv de cette composition Je suis dans le calidor de la maison de Mana, repris, le plus souvent, au début des chapitres, devient un principe d'ordre, actionnant, cependant, seulement au présent, en fusionnant, ainsi, avec le seul temps de l'Éden. La non-communication étant équivalente à l'enfer, la curiosité enfantine ouvre les portes d'un monde mirifique, dans lequel la poéticité, créée tous les matins du Calidor, répond simplement « Eh! » ou « Mon p'tit garçon! », ou joue, à l'aide de Père Iacob, avec un plaisir évident, le rôle de magicien et de bouffon : « - Regarde, mon p'tit, regarde-le! C'est un érable! On l'appelle comme ça, parce qu'on en fait des jougs... l'autre, c'est un platane. On l'appelle comme ça parce qu'on en fait des pales pour les

avons [...]. Voici le tilleul arrondi et embaumé! On l'appelle tilleul parce qu'on en fait des cordeaux pour les cabots... En voici encore : c'est le charme, il te charme mais on ne peut pas le travailler, seulement le brûler... » (ibid: 233).

Le désenchantement « contre la gale » de la Mère Domnica joue de la même poéticité, l'éros infantile sur lequel la complicité des adultes, aussi bien que le « re-départ » du Calidor, se superpose. Même si l'histoire donne un ton dramatique à l'œuvre, ces scènes, ainsi que celles qui contiennent une dose de jeu, de carnaval – l'hospitalité énorme de Bessarabie, le défilé des huttes de garde, avec des chevilles, des champs de melons des habitants de Mana – empêche le roman de tomber dans la monotonie. La préférence de l'auteur pour les jeux de mots ou les étymologies fantaisistes et la digression du langage sont d'autres techniques qui suscitent la littérarité de l'œuvre.

La morale du « ghinișor ement) n'est non plus étrangère pour l'auteur, certains habitant de Mana étant forcés d'obéir aux « camarades bien-aimés », d'obéir, pas n'importe comment, mais avec du pain et du sel. La terreur du temps, couvrant tout le territoire de la Bessarabie, inverse les valeurs préétablies, les gens modelant leur comportement en fonction de leur typologie d'appartenance. En ce sens, on pourrait dire que Paul Goma établit une classification des modèles de survie : I. Adaptation, II. Opposition, III. Profit, en démontrant que, sous le même système, certains souffrent, certains meurent et d'autres en profitent. Si nous voulions illustrer ces catégories, nous constaterions que, au-delà de l'univers diégétique qu'ils habitent, elles représentent l'axe central servant d'appui pour tout le tissu du roman.

Mais au-delà de tout ça, **Le Calidor** de Paul Goma, étant original par la substance même qu'il produit, déclenche une magie verbale, apparemment la même et, cependant, différente dans les quatre-vingt-deux situations environ, quatre-vingt deux « retards », « à la va-vite », « détours », « re-départs d'ici et de là », de, vers le Calidor. Né de la « douleur », pétri avec les mains d'un « sans-pays », vu avec les yeux d'un enfant et ressenti avec toute l'intensité de l'âme enfantine, Le Calidor boit, à distance, du milieu de l'univers, le mouvement du monde, la vitesse de l'expression étant ralentie par la patience infinie du temps. En étant une fiction autobiographique, l'œuvre s'adapte confortablement sur le terrain de la littérature, en exprimant la nostalgie de l'enfance, en introduisant dans la banalité une esthétique originale, très subtile, dirigeant le discours vers les formes nuancées du comique, de l'insolite, de l'ironique et parfois du tragique, en nous sommant de nous poser la question : « Comment peut-on être à la fois petit, insignifiant, banal, voire vulgaire, mais très grave, expressif, et pourquoi pas?!, édifiant, purifiant? » (Culea 1976: 104 à 119).

Bibliographie

Alexandrescu 2000: Sorin Alexandrescu, Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice, București, Editura Univers.

Bahtin 1982: M. Bahtin, Probleme de literatură și estetică, Traducere de

Nicolae Iliescu, București, Editura Univers.

Culea 1976: Haralambie Culea, Cunoașterea sociologică, București, Editura Academiei.

Goma 2004: Paul Goma, Din Calidor. O copilărie basarabeană, Iași, Editura Polirom.

Lefebve 1971: Maurice-Jean Lefebve, Structure du discours de la poésie et du récit, Neuchâtel (Suisse), Éditions de la Baconnière.

Leiderman 2002: N. Leiderman, Траектории «экспериментирующей эпохи», în „Вопросы литературы”, iulie-august, 3-47.

Morar 2004: Vasile Morar, Moralități elementare, București, Ediția a II-a, Editura Paideia.

Negoitescu 1994: Ion Negoitescu, Scriitori contemporani, Cluj, Editura Dacia.

Oprea 2002: Nicolae Oprea, Timpul lecturii, Cluj-Napoca, Editura Dacia.

Podoabă 2007: Virgil Podoabă, Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii, București, Editura Paralela 45.

Sălcudeanu 2003: Nicoleta Sălcudeanu, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Brașov, Editura Aula.

Simion 2002: Eugen Simion, Genurile autobiograficului, București, Editura Univers Enciclopedic.

Simion 2005: Eugen Simion, Dicționarul general al literaturii române, E/K, Academia Română, București, Editura Univers Enciclopedic.

Paul Goma: The Calidor – utopian Acasarabia between Chaos and Cosmos

Without going into the traumatic basements of the author's biography, also avoiding an analysis covering the ethics and, in the background, the aesthetics, we intend, from the solid structure of “responsible chronic”, to track the two levels of space and time, starting from the mythology and following the positioning of the ego in relation to each separately, going through the magical space, by the habits almost archaic, however, also sliding on the fatal and bloody surface of history. What we can demonstrate is that, being the starting point, and at the same time, the end point, the Calidor is the center of Paul Goma's imagination, announcing, at the end of the book, the fundamental problem of the writer's life which finds its autobiographical explanation in the main theme of his epic: “the theme of refuge”.

Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

*

Le Figaro din 11 aprilie 2011:

“Un des plus terrifiants mensonges de l'histoire

Jacques Saint Victor

Les exécutions de plusieurs dizaines de milliers d'officiers polonais, connues sous le nom de massacre de Katyn, constituent une manipulation lourde de sens.

Longtemps attribuée à l'Allemagne nazie, cette tragédie a été en réalité commise par les forces soviétiques en 1940. En septembre 1939, la Pologne est non seulement envahie par l'armée allemande, mais, quelques jours plus tard, l'Armée rouge profite de la situation pour pénétrer à son tour dans le pays. Près de 10 000 officiers polonais sont emprisonnés par les Soviétiques et, en mars 1940, le Politburo décide d'exécuter, en leur sein, les «nationalistes et contre-révolutionnaires». Plus de 4 000 sont exécutés dans la forêt de Katyn (ce qui donnera son nom au massacre). D'autres sont assassinés dans les locaux du NKVD à Kharkov, d'autres à Kalinine, d'autres, enfin, en Ukraine ou en Biélorussie. Au procès de Nuremberg, en 1945, les Soviétiques affirmèrent, contre toute vraisemblance, que les massacres de Katyn avaient été l'œuvre des troupes nazies. Et ils firent pression pour que ce mensonge soit avalisé par l'acte d'accusation.

Lamentable péripétie

De toute évidence, les dirigeants soviétiques tenaient beaucoup à masquer leur forfait. *De multiples voix s'élevèrent dès cette époque (et même dès 1941, lorsque les Allemands découvrirent les charniers en envahissant la partie polonaise occupée par l'URSS) contre ce faux historique. À commencer par des enquêteurs anglais et américains. Mais on refusa de publier leurs rapports. Une chape de plomb pesait sur le secret de Katyn. Le président Roosevelt ne souhaitait pas ouvrir les hostilités avec ses alliés russes, notamment sur un point où les responsables du Kremlin semblaient particulièrement chatouilleux.* (subl. mea, P.G.)

C'est ainsi qu'on sacrifia allègrement la vérité historique. Pourtant, embarrassé par de nombreuses voix contraires, le verdict final de Nuremberg s'abstint d'évoquer les faits. Et c'est ainsi que le doute demeura longtemps sur la paternité du massacre. Durant la guerre froide, les Soviétiques réussirent à entretenir longtemps le mythe d'un massacre perpétré par les forces de l'Axe. Il fallut attendre la chute du Mur et la Glasnost pour que les langues se délient. Après Gorbatchev, Boris Eltsine remet au gouvernement polonais des documents prouvant que l'ordre sanguinaire a été donné par les dirigeants du Kremlin. Mais la reconnaissance officielle du massacre de Katyn tarde à s'imposer. Cette lamentable péripétie prouve, s'il en était besoin, le danger de figer l'histoire comme une vérité officielle. Fallait-il ne pas enquêter sur Katyn ? C'est tout le problème posé par les lois mémorielles. Le vrai travail de l'esprit, celui de l'historien mais aussi celui du philosophe, de l'écrivain, est de procéder à une perpétuelle remise en cause des vérités officielles.

*

Le Figaro din 11 aprilie 2011

Katyn: mise au point de Medvedev AFP

La reconnaissance par Moscou de la responsabilité soviétique pour le massacre de 4.000 officiers polonais à Katyn est irrévocable, a affirmé aujourd'hui le président russe Dmitri Medvedev lors de cérémonies à Smolensk avec son homologue polonais, Bronislaw Komorowski.

Dans le même temps, il a déclaré aujourd'hui que la Russie allait construire un monument avec une plaque dont le texte sera négocié avec Varsovie à la mémoire du président polonais Lech Kaczynski mort avec 95 autres personnes dans l'accident de son avion il y a un an près de Smolensk.

Les chefs d'Etat russe et polonais se retrouvent en effet aujourd'hui dans l'ouest de la Russie pour commémorer l'accident d'avion il y a un an du président Kaczynski et le massacre de 1940 à Katyn, toile de fond des relations difficiles entre les deux pays.

Dmitri Medvedev et Bronislaw Komorowski doivent d'abord se retrouver à l'aéroport Severny de Smolensk, où ont péri le 10 avril 2010 le président polonais de l'époque, le conservateur Lech Kaczynski, et 95 autres personnes dans le crash de leur avion alors qu'ils se rendaient à Katyn. L'enquête sur l'accident du Tupolev-154 de la présidence polonaise, qui avait tenté de se poser malgré un brouillard épais, a entraîné de vives polémiques entre Varsovie et Moscou, qui exclut toute responsabilité de ses équipes au sol.

Les deux présidents doivent ensuite se rendre dans la forêt de Katyn, dans la région de Smolensk, où furent exécutés en avril 1940 plus de 4.000 officiers polonais par le NKVD (police secrète) soviétique. Une cérémonie commune de recueillement des deux chefs d'Etat à Katyn serait une première

dans l'histoire des deux pays.

La Russie a officiellement reconnu, après la chute du régime soviétique qui l'imputait aux nazis, le massacre commis sur ordre de Staline. Une dernière polémique, survenue à la veille des cérémonies avec MM. Medvedev et Komorowski, est cependant venue rappeler combien cette question, en plus du différend sur les causes du crash de l'avion présidentiel, reste sensible.

La Pologne a demandé samedi des explications à Moscou, et convoqué l'ambassadeur russe à Varsovie, après avoir découvert que la plaque commémorative installée par les familles des victimes sur les lieux du crash avait été retirée et remplacée par les autorités russes. La plaque initiale, en polonais, rappelait l'accident mais précisait que le président Kaczynski allait commémorer le "crime de génocide soviétique perpétré dans la forêt de Katyn sur des prisonniers de guerre, officiers de l'armée polonaise". La nouvelle plaque installée par les autorités russes, en russe et polonais, rend hommage aux 96 victimes de l'accident d'avion dont le président Kaczynski, sans mentionner qu'ils se rendaient à Katyn.

La controverse a jeté une ombre sur les commémorations, relançant les accusations du côté polonais lors des commémorations de Varsovie. Dans un communiqué concernant les commémorations russo-polonaises d'aujourd'hui, le Kremlin a souligné que Moscou et Varsovie devaient dépasser leur différend historique pour ouvrir une nouvelle page de leurs relations. Mais les formules utilisées par Moscou, qui évoque notamment des "pages controversées" de l'histoire commune en parlant de Katyn, témoignent du refus de la Russie de reprendre les qualifications polonaises concernant ces massacres. (subl. mea. P.G.)

*

À Katyn, Vladimir Poutine bouscule le culte de Staline

Par Arielle Thedrel, Marcin Zralek 07/04/2010

Le chef du gouvernement russe et son homologue polonais, Donald Tusk lors de commémorations de la Seconde Guerre mondiale en septembre Il assiste mercredi au 70e anniversaire du massacre de milliers d'officiers polonais.

De notre envoyée spéciale à Varsovie

Il est des symboles qui pèsent politiquement lourd. La présence de Vladimir Poutine, mercredi, à Katyn, aux côtés de son homologue polonais Donald Tusk, en est l'illustration. C'est la première fois que Russes et Polonais commémorent ensemble et à un si haut niveau le massacre, en avril 1940, de milliers d'officiers polonais par le NKVD (l'ancêtre du KGB) sur ordre de Staline.

À Varsovie, l'annonce de cette rencontre a plongé les kremlinologues dans un abîme de perplexité. Ancien chef de la diplomatie, Adam Rotfeld, qui est aussi l'un des artisans de ce sommet en tant que coprésident de la «commission polono-russe pour les dossiers difficiles», reconnaît que *la présence du premier ministre russe «est aussi surprenante que paradoxale». Car en accédant au pouvoir, rappelle l'historien Zbigniew Gluza, «Poutine s'était empressé de réhabiliter l'Union soviétique et le culte de Staline».*

Circonspects, les observateurs préfèrent décrypter sa présence à Katyn comme un geste cosmétique destiné à présenter «un visage civilisé» auprès de la communauté internationale. Dans les milieux diplomatiques, sa rencontre avec Donald Tusk n'en est pas moins perçue «comme un événement politique majeur» pour les relations bilatérales, très crispées depuis 2004. Les

ambitions polonaises de recouvrer un statut de puissance régionale en mesure de rivaliser avec la Russie dans ce que celle-ci considère être sa sphère d'influence insupportent le Kremlin. Il n'est pas sûr que Vladimir Poutine ait pardonné à Varsovie son soutien actif à la révolution orange en Ukraine ou le projet - entre-temps avorté - d'accueillir un bouclier antimissile américain. Mais la Pologne doit tenir compte des contraintes géopolitiques. L'Iran, l'Afghanistan et le gaz russe obligent les Occidentaux à composer avec la Russie. Le pragmatique Donald Tusk en a pris acte. Tout en plaidant pour une politique énergétique commune visant à réduire la dépendance de l'Europe à l'égard du gaz russe, Varsovie vient ainsi de signer un important accord gazier avec Gazprom. La réconciliation polono-russe devrait se poursuivre avec la visite, cette année, en Pologne, du patriarche de l'Église orthodoxe russe.

Cosmétique ou pas, la présence de Poutine à Katyn intrigue. Nul ne se risque à l'interpréter comme un signe avant-coureur de démocratisation, mais, à l'instar d'Adam Rotfeld, certains y lisent un message destiné surtout à l'opinion publique russe. Poutine, analyse Rotfeld, «veut moderniser la Russie». Cela passe par «un processus de déstalinisation» réamorçé le 30 octobre dernier lorsque Dmitri Medvedev a condamné les crimes du stalinisme. «En choisissant de s'exprimer sur son site Internet, le président russe ciblait des générations qui n'ont pas été éduquées dans le mensonge», remarque Adam Rotfeld. Le geste de Vladimir Poutine sort, lui, de la confidentialité.

Sa décision d'aller à Katyn a soulevé à Moscou une levée de boucliers négationnistes. **Le député communiste Viktor Ilioukhine exige la création d'une commission d'enquête parlementaire pour prouver que les Allemands sont responsables du massacre** tandis qu'Anatoly Tourkounov, coprésident de la «commission polono-russe pour les dossiers difficiles», fait l'objet d'une campagne de dénigrement. Adam Rotfeld se dit sûr cependant que «Poutine est assez puissant pour faire avaler aux Russes cette pilule amère».

Un signal d'ouverture

Prudents, les Polonais attendent de voir ce que dira ou fera mercredi le patron du Kremlin. Vendredi dernier, en tout cas, à la stupéfaction générale, la chaîne de télévision publique russe Kultura a diffusé à une heure de grande écoute le film Katyn d'Andrzej Wajda, suivi par un débat. Le film du grand cinéaste polonais n'avait jamais pu être distribué en Russie. À l'instar de l'historien Zbigniew Gluza, nul ne s'imagine en Pologne que Poutine «va demander pardon comme Willy Brandt l'avait fait naguère au nom de l'Allemagne».

Les Polonais n'en espèrent pas moins des gestes de nature à crédibiliser ce qui pourrait être un signal d'ouverture. Le premier ministre russe pourrait transmettre à Donald Tusk la liste des 3 800 officiers assassinés en Biélorussie. Mais les Polonais attendent davantage, à savoir la publication des conclusions de l'enquête menée par le parquet militaire russe et la réhabilitation des victimes. Cela, selon Zbigniew Gluza, «suffirait à clore enfin le dossier Katyn».

*

Laurent Gbagbo, președintele Coastei de Fildes, nesupus legilor electorale a fost arestat. Figura lui - numai a lui, fiindcă nu apărea în cadru și soția, Simone, “Radicala” - însuma, nu atât panica arestării (cine o poate ignora?), cât nedreptatea cerească:

cum, el Primul și Ultimul, să poată fi vânat, capturat? Invins, dar ne-dat bătut (își pierduse zâmbetul legendar, în fapt un rânet cu buzele suflecate), invoca anume prevederi (interne, internaționale) care nu fuseseră respectate - banda sonoră era neauzibilă - se știa pierdut, dar nu se lăsa... Leit Ceaușescu în timpul “procesului”, atât că al nostru-din-popor nu credea că va fi și executat - din ordinul lui Brucan, prin mâna fostului meu prieten, Voican și a dușmanului meu: Măgureanu.

Eh, Puterea: cum ajungi să abuzezi de ea, o crezi și te crezi veșnic și, dintr-odată îți este luată: această suferință: privarea de putere absolută (în care crezuseși ca un bou - și ca o vacă, pentru a nu fi despărțite sexele); numai Shakespeare i-a dat ocol, dar va fi murit nemulțumit că nu a și penetrans-o.

Martți 12 aprilie 2011

Jurnal de Chișinău, azi:12 Apr 2011 15:16

Sovieticii judecau oameni morți

Viața din dosare// Se mai întâmpla ca organele de represiune din URSS să nu-i pună la zid chiar pe toți cetățenii luați cu hapca. Însă de multe ori sentințele care stabileau privațiune de libertate erau adresate... oamenilor din morminte.

De notat mai întâi că locurile îngropării românilor basarabeni arestați și deportați în anul 1941 au rămas până astăzi necunoscute. La gara Tiraspol, bărbații au fost smulși brutal din sânul familiilor și trimiși în ultimul lor drum spre lagărul din localitatea Ivdel, denumit prescurtat Ivdel-lag, situat la șase sute de kilometri nord de orașul Sverdlovsk și la vreo cinci mii de kilometri de Basarabia. Nimeni nu s-a mai întors de acolo, iar despre soarta celor dispăruți s-a aflat abia peste jumătate de secol.

Ivdel-lag, un Auschwitz al basarabenilor

Așezat în păduri de nepătruns, printre mine de extragere a zăcămintelor, Ivdel-lag devenise un abator unde se vărsa neîntrerupt sânge românesc, iar ulterior și german. Peste treizeci de mii de deținuți se aflau concomitent în această fabrică a morții. E o cifră de două ori mai mare chiar decât a lagărului nazist din Auschwitz. Ca mod de exterminare umană însă aceste două mașinării ale iadului se asemănau în totalitate.

Să ne amintim, naziștii îi întâmpinau pe cei sortiți la Auschwitz cu lozinca „**Arbeit macht frei!**” („**Munca te face liber**”), pe când sovieticii țineau afișat deasupra porților la Ivdel-lag sloganul rusesc „**Добро пожаловат’!**” („**Bine ați venit!**”), iar întemnițații trebuiau să cânte organizat în toată ziua „**La drugoi takoi strany ne znaiu, gde tak vol’no dyšit celovek**” (**Nu cunosc o altă țară în care omul să respire atât de liber**).

Mai avem încă de studiat și de aflat numărul total al concetățenilor noștri căzuți în această măcelărie „primitoare”. Momentan, dispunem doar de câteva cifre extrase din arhivele SIS, care se referă la unele localități din raionul Strășeni: Pânășești – 8 persoane exterminate, Recea și Zubrești – câte trei, Tătărești – 4 morți în Ivdel-lag, Chirianca și Rădeni – câte doi... Aproape că nu există localitate în Basarabia care să nu-și aibă feciorii săi pierduți acolo.

Ritmuri de omucidere

Se mai întâmpla ca organele de represiune din URSS să nu-i pună la zid chiar pe toți cei luați cu hapca. Însă de multe ori sentințele care stabileau privațiune de libertate erau adresate... oamenilor din morminte.

Ridicați **în noaptea de 13 iunie 1941** fiind îmbrânciți de arme rusești, conaționali noștri au ajuns la Ivdel-lag abia spre toamnă. Examenul medical impus de NKVD imediat urmărea doar scopul de a stabili nivelul de rezistență fizică al fiecăruia, cu recomandările de rigoare: „bun pentru munci grele”, „...mai grele” și „...grele de tot”. Odată ascunși după sârma ghimpată, oamenii nu mai aveau cale de întoarcere.

La vârsta de 44 de ani, Tudorache Focșa, un bărbat înalt și voinic, activist politic în România Regală, a fost strivit în doar câteva luni, aflându-și „vinovăția” aberantă doar cu o săptămână până la trecerea în neființă. S-a stins umilit la 12 decembrie 1941, adus la grele suferințe și slăbit până la 36 de kilograme. (Dosarul nr. 03714/08789, instrumentat de Direcția NKVD Sverdlovsk)

De atâția oameni omorâți pe bandă rulantă, sovieticii nu reușeau să țină toată evidența defuncțiilor. Astfel, abia la 24 ianuarie anul următor, anchetatorii i-au făcut rechizitoriul, cu învinuirea oficială „**român, fost membru al partidelor contrarevoluționare, fost primar**” și i-au anunțat zece ani privațiune de libertate. Doar în primăvară, torționarii au descoperit că omul nu mai este în viață și au închis dosarul. Despre moartea lui Tudorache Focșa din Tătărești, Strășeni, rudele au aflat tocmai după 69 de ani!

Nimeni nu vroia să moară

Țârdea, din aceeași localitate, și el fost primar, membru activ al Partidului Național Țărănesc din România și luptător antisovietic. Concluzia „comisiei medicale” a lagărului (afișată la pag. 14 a dosarului nr. 03249/25751 instrumentat de Direcția NKVD Sverdlovsk) declară, literalmente, următoarele: „Certificat precum că deținutul Țârdea Petru a fost supus examenului medical pe data de 5 august 1941 și a fost recunoscut apt pentru munci grele”. Omul care trebuia să împlinească în câteva luni vârsta de șaizeci de ani a rezistat doar până la 28 martie 1942. S-a stins din viață în chinuri groaznice, slăbit și ars de dorul Patriei, fără să înțeleagă din ce sălbătăcie poate să pornească un asemenea tratament inuman.

Dar iată că, la 24 iunie 1942, adică peste trei luni din ziua fatală, „Osoboe soveșceanie pri NKVD SSSR” („Deliberarea extraordinară pe lângă NKVD al URSS”) îl condamnă pe răposatul Petrea Țârdea la opt (!) ani privațiune de libertate...

Asemenea cazuri, în care basarabenii aruncați pe veci în gropi siberiene necunoscute mai erau și judecați pe deasupra, am identificat în mai multe dosare. După cum vedem, malaxorul sovietic de anihilat destine umane depășea până și limitele absurdului.

*

Jurnal de Chișinău, 21 dec 2010

Moldova de la Est de Prut, în timpul primei ocupații sovietice

Problema comunismului din Moldova a rămas, încă, una deschisă pentru interpretări, analize, descoperiri și desecretizări. Pentru a umple unul dintre golurile istoriei a fost lansată cartea „**Moldova de la Est de Prut**”, scrisă de către istoricul **Mariana Țăranu**.

Scriitorul Vlad Pohilă, prezent la lansare, a declarat următoarele: „Din diverse motive se evită pronunțarea cuvintelor date, fiind înlocuit cu oricare altele, dar ce s-a întâmplat în Moldova anilor '40 – '41 a fost ocupație sovie-

tică”. Dat fiind faptul că în anul 2010 s-au împlinit 70 de ani de la cedarea forțată a teritoriului Basarabiei Uniunii Sovietice (28 iunie 1940), Mariana Țăranu complinește, prin cartea sa, golurile prezente în istorisirea primei ocupații sovietice, cum ar fi multe detalii, aspecte și consecințe ale Pactului Ribbentop-Molotov, care nu au fost cunoscute publicului larg.

„Moldova de la Est de Prut” prezintă, pe cât de detaliat posibil, perioada dată, care a durat un an, însă rămâne clasată ca un adevărat genocid împotriva poporului moldovenesc. Întru susținerea argumentelor autoarei, cartea conține anexe, documente care sunt rezultatul îndelungatelor cercetări în domeniu, iar lucrarea este scrisă într-un stil accesibil publicului, uneori recurgându-se la tabele sau scheme care sunt menite să faciliteze citirea și înțelegerea textului.

Cartea cuprinde teme precum „Degradarea sistemului de învățământ” din timpul ocupației, când au fost închise instituțiile de învățământ existente la acea vreme în Moldova, fiind înlocuite cu cele de tip sovietic și reducerea statutului învățătorilor la instrumente de promovare a intereselor anexioniste; „Persecuțiile religioase” care s-au soldat cu închiderea și profanarea bisericilor și mănăstirilor moldovenești, în timp ce alte edificii de acest tip au fost transformate în instituții de distracție, depozite etc.

Monografia „Moldova de la Est de Prut” se promite a fi o carte utilă pentru studierea primei ocupații sovietice de către elevi studenți și un util instrument de lucru pentru oamenii de știință, politicieni, diplomați și nu în ultimul rând – pentru publicul larg de cititori care vrea să fie informat.

Pentru fidelitatea și devotamentul patriotic cu care a promovat idealurile de prosperitate, emancipare spirituală și unitate a românilor de pretutindeni, Marianei Țăranu i-a fost desemnată „Medalia jubiliară de aur 1990 – 2010, de către „Asociațiunea Transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”.

Miercuri 13 aprilie 2011

Noapte grea, agitată, learcă: sudorile morții, maică.

Trezit într-o stare de nemulțumire generală, cunosc motivul: suntem în 13...

Eu mă simt ceva mai bine, nu mă mai supără articulațiile, însă, în continuare, echilibrul - trupal, că cel mental..., vai de steaua lui - mă handicapează: în ultimele două zile am coborât pentru cumpărături la magazinul de sub noi și am avut momente de... dezechilibru (unde-i prietenul Țepeneag, să comenteze el, cu totul amicald starea mea de slăbiciune?).

Ana însă este tot mai afectată de nevindecarea rapidă, de repararea, dacă nu fulgerătoare, măcar de una încurajatoare. Azi va avea oră la doctor(i) și va putea să spună ce o doare, unde, și ce bine i-ar face pe la inimă dacă și trupul ar fi ascultătoriu...

Mă uit (cu coada ochiului...) în jur, constatînd că a mai murit cutare, cutare, cutare, în general persoane mai tinere decât noi, cu vieți mai puțin minate de lipsuri materiale, de pușcărie, de ne-publicare (ei, da, aceea suferință!, ce știm noi, insensibili). Și îi văd - cu coada ochiului - pe pânditorii mei cum se dizolvă,

dulce, încetișor, în propriu-le suc de venin, ca un onest biscuit în ceașca de ceai, constatînd că Goma-ăla tot n-a murit - după vorba lor: “*Iar n-a murit!*” -, pe când ei, gata-gata să jubileze, sărbătorind absența mea din lumea lor... Io-te, că nu! Io-te că pleacă ei din această lume rea, părăsindu-mă pe mine, cui ruginit, cauzator-cauzant a tot felul de suferințe moral-estetice, confrăților care numai binele mi l-au vrut - dar dacă eu l-am refuzat cu încăpățănare...

Privesc la mine, cel din autofilmările recente: mă știu, mă accept așa, îmbătrânit, invalid, cu o răsuflare poticnită, de astmatic (ceea ce încă nu sunt), de agonizant - ceea ce sunt, măcar pe jumătate. Știu că trișez, că rețin din “portretul” meu numai latura care mă favorizează, oricum, nu mă dezavantajează (ce m-a apucat?, din clipă în clipă voi fi aplatizat, sufocat sub laude, sub lauri...) - în fine, am ajuns unde voiam...

La “aspectul” fizic, cel arătat de fotografii al colegilor mei; al acestor oameni cam de aceeași vârstă și de care mă despart, nu doar miile de kilometri - “de-aici pîn-la-coleă”, vorba înțeleptului cântec populariu - dar și cele câteva decenii de “conjugalitate separată”. Și dacă numai kilometri și deceniile ne-ar despărți... Se pare că nu doar...

Parcă ieri, “răsfoind” pe internet un ziar (de-acasă), am dat de o galerie de portrete ale oamenilor de litere-și-de-cuvînt (sic).

Și eu mă uit în oglindă - mai ales în ultima vreme - vreme grea pentru mine, pentru Ana, pentru noi: nu am fost cruțați de trecerea plugurilor, a boroanelor peste chipurile noastre, adevărat. Dar, nu pot evita să mă/ne compar cu ai mei “colegi de breaslă” și să găsesc, nu că eu arăt mai bine - dar că ei arată îngrijorător de mai-rău, chiar în fotografii ne-recente, în instantanee glorioase pentru ei (primiseră premiul cutare, lansaseră cartea cutare, cândva, cu un an, cu cinci ani înainte).

Cu cine să încep? Cu Breban, desigur. Firește, nici una dintre fotografii nu “imortalizează” timpul-spațiul de după re-izbucnirea scandalului CSNAS. Ba una - repetată agasant, de parcă ar fi Goma scoțînd-o din răbdări pe Monica Lovinescu - îi prezintă pe Breban și pe Manolescu alături, presupun că în urmă cu câțiva ani, la o anume “alegere” la care participaseră ambii doi. Firește, veninos fiind, afirm că încă de pe atunci (când nu va fi fost chiar “numai cânt și armonie”, dar nici nu zăngăneau săbiile în care urmau să se întretaie combatanții - în loc să-și adulmece reciproc, cu ochii albușăți de extaz mistic, obielele...) acești oameni - și stai, că abia am început înșiruirea - erau în plin “proces de descompunere”. Trecerea timpului care pe mine mă tăvălugise, mă aplatizase, mă redusese la doar două dimensiuni -

nici pe ei nu-i cruțase:

De pildă Manolescu: îl știam mai demultișor strâmbat - vorbesc de gură, primul semn rău. Care semn i-a ieșit la suprafața firii sale intime de felon, de duplicitar, de mincinos, de vânzător de sine și de apropiați;

Dar Liiceanu? Să i se fi epuizat depozitele de untură cu care își onguia obrazul de știucă autentică?, probabil "ciocnirea" cu Herta Müller a provocat oprirea lubrefierii intelectuale - acum se prezantă ca o momie umflarisită cu pompa;

Să continuu? La ce bun: și celorlalți le-a răzbătut interiorul în exterior, le-a ieșit pe obraz, la uliță: arată ca niște morți-morți, atât că clipească (în sfârșit, am vrut să spun: am dedus eu că ochii lor au și această funcție de căpătâi: să clipească).

Joi 14 aprilie 2011

Ce mi-a fost la un 14 aprilie? Dar ce nu mi-a fost?

Noapte ca și precedentă: ba chiar mai udă. Am ieșit din ea "lesivat", cum zice Francezul, în traducere: dat prin mașina de spălat, de unde rezulți "spălat de toate": și de sudoare și de idei - dacă le-ai avut, numai bun de întins pe gard, la uscat.

Nu mă mai fac eu bine. Am vrut să spun: ca înainte, bine. Ca înainte, când? cum? Am s-o târâi așa: târîș-grăpiș, șontâc-șontâc, cahin-caha, ca să mă manolesc și eu pe fran'zeasca de baltă învățată privind emisiunile sportive din fotoliul de ambasador Unesco și scriind extemporale cugetătornice. Fotoliu căpătat de la Taubman și de la Rodica Cutare, ambasadricea Israelului, ca preț pe cap de Goma. Ciobanii din Buia (nu departe de Apold, nici de Sibiel) nu primiseră nimic pentru vânzarea noastră, în iarna lui 1944, la Buia, în afară de câteva picioare-n cur de la jandarm, însă vremurile se schimbaseră: întâi Manolescu a jinduit postul Unesco, abia apoi a transformat "informația" (falsă, ca toate cele provenite de la un turnător ca Zalis), în armă cu care să-l pună la pământ pe Goma și gata: el, până mai ieri antisemitizat - pentru analfabetism general-cultural - i-a căzut, în gura-i de Nătăfleată, Para Garaudy!

M-am făcut rău, veninos, din pricina bolii? Da de unde, așa eram și pe vremurile imemorabile când eram sănătos-tun; ba chiar și mai mușcătoriu.

*

O scrisoare care mi-a făcut plăcere. Expeditorul o semnează cu numele și prenumele, însă neavînd autorizarea sa, nu îl indică decât prin inițiale:

14 aprilie

Stimate Domnule Goma,

Înaintez cu greu în citirea jurnalelor Dvs. din cauza timpului redus pe care îl am la dispoziție, dar sunt deosebit de încântat că am ocazia de a învăța adevărata istorie din cartile pe care le scrieți. Am ajuns la <<Jurnal 2007>> pe care îl citesc de pe internet. Datorită internetului, scrierile Dvs. ne sunt accesibile și nouă, romanilor care ne aflăm în afara țării (când mă duc în România cumpăr cartile pe care le găsesc, să le am așa în bibliotecă, deși cele mai multe din cartile Dvs. le-am citit de pe internet).

Dăți-mi voie să vă spun că sunt de-a dreptul uimit de vastitatea informațiilor istorice (și nu numai) pe care le dețineți. Vă admir foarte mult. Persoane ca Dvs. ar fi foarte utile țării noastre care se îndreaptă spre prapăstie; eu nu merg foarte des în România, dar atunci când mă duc constat că, raportat la Occident, la noi timpul a rămas pe loc: toate așa cum le-am văzut, fără nici o urmă de progres. Doar oamenii mai săraci, mai tristi, mai bătrâni...

Nu mă mir că nu vă invită nimeni să le împărtășiți experiența Dvs., că nu v-au redat cetățenia și drepturile furate de comunisti; elita țării este formată din urmașii securiștilor și colaboratorii lor, oameni politici de doi bani și care nu urmăresc binele comun, ci doar binele personal. Ați fi o prezentă discrepantă într-un mediu atât de omogen și bine închegat.

În ce privește românul de rând, el doarme în continuare...

Numai urări de bine și sănătate.

G. M., Italia

*

Îi mulțumesc lui Dorin Tudoran pentru reactivarea unui pasaj din cartea Ioanei Măgură, soția lui Noël Bernard, privitor la vizita lui Breban la München:

”Un alt vizitator – de fapt, unul foarte frecvent, mai ales într-o anumită perioadă – a fost romancierul Nicolae Breban. Una din întâlnirile cu el – desfășurată acasă la noi – mi-o amintesc deosebit de bine. Și asta pentru că de puține ori în viață m-am simțit atât de stânjenită ca atunci. Era prin vara lui 1977. Subiectul discuției au fost mișcarea Goma și Paul Goma personal, ca scriitor disident. Breban i-a povestit lui Noel, cu lux de amănunte, toată istoria <cazului Goma>, fiind de părere că el nu procedase bine și că, tocmai de aceea, nici nu i se alăturaseră decât cei care doreau să se folosească de acest prilej pentru a emigra. Noel argumenta că, indiferent de tactica folosită, importantă era inițiativa lui Goma și tăria și consecvența de care dăduse dovadă în ducerea până la capăt a acțiunii sale. Între timp, ne-am așezat la masă. Intensitatea discuției creștea. Tonul și temperatura se ridicau tot mai mult. Breban a aruncat în joc ultimul său atu: argumentul pe care îl considera decisiv. Goma ar fi acționat cu stângăcie – susținea Breban – și în plus nu dispune nici de prestigiul necesar pentru a fi urmat de scriitori, pentru că nu are talent. La auzul acestui argument, Noel a văzut roșu înaintea ochilor. Nu mi-amintesc să-și mai fi pierdut vreodată cumpătul ca atunci. <De ce nu a acționat Nicolae Breban mai bine, dacă știe cum trebuie procedat și are prestigiul necesar? a strigat Noel, scos din fire. Puțin importă dacă Goma are sau nu talent. El este singurul dintre voi toți care a avut curajul să stea în două picioare și să-l înfrunte pe Ceaușescu și Securitatea. Iar voi nu v-ați solidarizat cu el, nu pentru că îi lipsește prestigiul, ci din lașitate.> Breban s-a înroșit

pînă în albul ochilor, iar eu, ca gazdă, simțeam că intru în pămînt de rușine.“ (Ioana Măgură Bernard, Directorul Postului nostru de Radio, Casa de editură Retromond, București, 1994, pg. 46).”

Și tot D. Tudoran, adresîndu-se Aurei Cristi (ea îl acuzase de calomnie la adresa lui Breban) - iar eu profit, reproducînd copios:

“Mai mult, dl Breban s-a voluntarizat în a răspîndi despre mine, așa cum o făcuse și în cazul dlui Goma, zvonuri dintre cele mai murdare. ”

(...)“3. La 1 februarie, 1984, i-am scris câteva rînduri prietenului Nicolae Breban. Îi semnalăm, încă o dată, că eram la curent cu lucrurile pe care le răspîndea despre mine, în țară și în străinătate. A negat iritat, declarîndu-se profund jignit că pot da crezare unor asemenea bârfe.

În dosarul meu de urmărire informativă, dau peste fotocopia mesajului scris pe spatele unei cărți de vizită. Cum textul este greu de descifrat, îl transcriu sub imaginile de mai jos: [Transcrierea mesajului:]

“București, 1.02.1984

Deși ”poet de mîna a doua”; ”compromis de jenantul atac* împotriva unui poet de primă mîna”; deși ”lipsit de simț politic și al valorilor”; deși ”simplu gazetăraș, o vreme descurcîndu-se abil în viața literară cu interviuri mediocre, dar mai vioaie decît ale altora”; deși ”obligat să facă scandal – altfel, dragă, nici ăia nu-l vor, nu aruncă nici ei 3-4 mii D.M./monatlich oricum și oricui”; deși ”ingrat, întorcînd repede spatele celor ce-au mizat pe el, credințindu-l”; deși ”cu o nevastă cam ștearsă, esprit très terre à terre”; deși ”epuizat repede în mici querelles d’Allemand ale țigăniei subliterate”, usw – îmi iau îngăduința, totuși, să-ți urez La mulți ani! și cele convenite, cu ocazia semicentenarului.

Dacă viața ne va juca și renghiul de-a ne pune în fața altui demi-secol, cel al existenței mele, teamă îmi e că, spre disprețul tău definitiv, voi fi cam același. E, de altfel, tot ceea ce îndrăznesc să sper!

Pînă atunci, însă, te poți bizui (nu chiar încontinuu – om sînt și eu!) pe umorul meu în fața... nu găsesc cuvîntul, deși nici nu-i nevoie – nu scrie pe fruntea nici unuia din noi ”prost”. “

*) Pentru cei, probabil foarte mulți, mai puțin familiarizați cu întâmplările literare ale epocii, precizez că ”jenantul atac” de care mă învinuia Nicolae Breban, atît în țară, cît și în străinătate, era textul în care demonstrem plagiatul săvârșit de Ion Gheorghe după o traducere din Lao-Tse. Astăzi, acel text apare ca ”studiu de caz” în referințe despre plagiatele cele mai jalnice comise în spațiul românesc.”

Dorin Tudoran re-reproduce un alt document (din volumul Dorin Tudoran, Eu fiul lor) - voi copia și din el:

“General-locotenent Aristotel Stamatoiu ADJUNCT AL MINISTRULUI

Vă trimitem alăturat, spre informare și valorificare, un număr de 1 note conținînd 1 file, cu numerele de înregistrare 0085728

(...) ADJUNCT AL MINISTRULUI General-colonel IULIAN VLAD

Strict secret Expl. nr 1 100-0085728 din 19 mai 1985

NOTĂ

În vederea compromiterii, creării și stimulării unor disensiuni între scriitorii NICOLAE BREBAN și DORIN TUDORAN, au fost inițiate măsuri complexe, în funcție de particularitățile situației operative din cazurile respective.

Ca urmare, s-au obținut date din care rezultă că NICOLAE BREBAN, aflat temporar în străinătate, a ținut o conferință la Seminarul de romanistică al Universității din Heidelberg, R. F. Germania, prilej cu care l-a caracterizat pe DORIN TUDORAN drept un poet „minor și execrabil”, afirmând că acesta depune eforturi să iasă din anonim pe căi extraliterare. De asemenea, s-a mai referit la „murdăria jocului” la care se pretează DORIN TUDORAN, întrucât încearcă să-și disimuleze lipsa vocației și talentului literar, pozînd în persecutat politic. “

D. T. Amintește ce afirmase în 2002:

“ ... așa cum am mai scris, nu cred că dl Breban a fost neapărat un simbriaș al Securității, semnînd condica și primindu-și regulat chenzinele. Victima unui ego cît Himalaia, de care „oamenii de meserie” au știut cum să profite, Domnia sa a acționat, totuși, ca un agent de influență. Atît în Cazul Goma, cît și în cazul meu, dl Breban a cheltuit prea multă energie spre a arunca în derizoriu subiectele respective pentru a nu stîrni suspiciuni îndreptățite. Că o asemenea „muncă patriotică” s-a potrivit exact cu planurile de compromitere a dlui Goma și a mea, întocmite și coordonate de șefii Securității, dnii Iulian Vlad și Nicolae Pleșiță, așa cum indică documente scoase la iveală, prefer să continuu a crede că a fost o simplă întîmplare. Nu-i pot împiedica, însă, pe alții să se îndoiască de asemenea imense coincidențe.”

(...)

“Iritat că nu a fost poftit la întîlnirea consacrată de Academia Civică unui sfert de veac de la Mișcarea Goma, dl Breban semnează în *Cotidianul* un soi de mini Istorie a disidenței românești. Dar să o luăm puțin mai din urmă.

“Într-un text din propria revistă, dl Breban scrie: “Apoi, dl. Iorgulescu m-a mai atacat odată, când un ‘grup’ parizian – P. Goma, Bujor Nedelcovici, Dorin Tudoran – s-au hotărît să mă ‘demoleze’, prin ‘91, parcă... “

Răspund: dl Breban minte. Nu am fost niciodată locuitor al Parisului; nici „prin ‘91”, nici în altă perioadă. Nu am cunoștință și, implicit, nu am vreun amestec în hotărîrea celorlalți complotiști. Nu știu ce vroiau să demoleze. O ecvestră ori doar un bust Breban? Mîțind grosolan despre mine, de ce ar fi adevărat ce afirmă despre ceilalți demolatori? În sfîrșit, ar fi timpul ca dl academician Breban să privească adevărul în ochi și să-l accepte bărbătește: „un grup parizian” se acordă cu „s-a hotărît”, nu cu „s-au hotărît”.

Scrie dl Breban în *Cotidianul*: “...așa cum nu am răspuns la atacuri, unele ignobile – apărute acum câțiva ani în trei numere la rînd în ‘22’, de fiecare dată câte două pagini pline ochi cu minciuni, jumătăți de adevăruri, morți chemați să testimonieze etc., etc. (semnate Dorin Tudoran, ce nici pînă azi nu a retractat decît cu o jumătate de gură...)”

Răspund: Dl Breban minte. Nu am retractat nimic, niciodată, din cele afirmate în răspunsul dat Domniei sale în acel text. Nici cu jumătate de gură, nici altfel. Nu aveam și nu am ce să retractez. Dl Breban a avut la dispoziție nu „cîtiva ani”, ci mai bine de un deceniu în care să răspundă argumentelor mele. Nu a făcut-o, preferînd postura de victimă.

În privința morților pe care i-aș fi chemat să „testimonieze”, dl Breban se referă, bănuiesc, la dnii René Coeckelberghs și Noel Bernard. În primul caz, dacă cele relatate de mine ar fi fost neadevărate, dl Breban a avut la dispoziție, repet, mai mult de un deceniu spre a solicita soției celui dispărut, dna Gabriela Melinescu, să mă pună la punct, public. Nu a făcut-o.

În cel de al doilea caz, chiar dacă dl Noel Bernard nu mai este printre noi, există o persoană care a „testimoniat” despre cele afirmate de mine. Și, cum se va vedea, este o relatare greu de „rejetat”, „repusat” ori „rebufat”, ca să mă aliniez lingvistic la franco-păsăreasca dlui academician Nicolae Breban.

(II)

“Așadar, dl Nicolae Breban respinge afirmația că ar fi jucat murdarul rol al unui agent de influență. La comandă ori din inițiativă personală, nu mă interesează – îi privește pe Domnia sa și pe dl Nicolae Pleșiță, prietenul dlui Breban. Mă acuză de

minciună, jumătăți de adevăruri și afirmă că aş fi chemat oameni dispăruți să „testimonieze”. Înainte de a reproduce un text-mărturie, două lucruri.

Primul – așa cum am mai scris, nu cred că dl Breban a fost neapărat un simbrias al Securității, semnînd condica și primindu-și regulat chenzinele. Victima unui ego cît Himalaia, de care „oamenii de meserie” au știut cum să profite, Domnia sa a acționat, totuși, ca un agent de influență. Atît în Cazul Goma, cît și în cazul meu, dl Breban a cheltuit prea multă energie spre a arunca în derizoriu subiectele respective pentru a nu stîrni suspiciuni îndreptățite. Că o asemenea „muncă patriotică” s-a potrivit exact cu planurile de compromitere a dlui Goma și a mea, întocmite și coordonate de șefii Securității, dnii Iulian Vlad și Nicolae Pleșiță, așa cum indică documente scoase la iveală, prefer să continuu a crede că a fost o simplă întîmplare. Nu-i pot împiedica, însă, pe alții să se îndoiască de asemenea imense coincidențe.

Al doilea – sper că, după citirea acestei mărturii edificatoare pentru eforturile unui clasic agent de influență, dl Breban mă va scuti de neplăcerea să-i amintesc, public, și alte episoade de aceeași natură. Nu cred că e nevoie de alte argumente spre a demonstra scopul acțiunilor dlui Breban în situații de felul celei de mai jos. Relatarea vorbește de la sine: (am reprodus mai sus mărturia Ioanei Măgură).

Punctum! Dl Breban afirmă că mi-ar fi recomandat (ca și dlui Goma, de altfel) “a viza mai puțin persoana dictatorului, cît principiile și abuzurile sistemului.” Nu l-am ascultat și astfel m-am „autoizolat cumva”.

Răspund: Dl Breban minte. Să presupunem, însă, că nu ar minți cu nerușinare. Atunci, bunul simț ne-ar obliga să parafrazăm întrebarea dlui Bernard: “Dacă Goma și Tudoran nu au înțeles să atace sistemul și s-au mărginit să atace doar dictatorul, de ce nu a atacat sistemul marele Breban, alfa și omega disidenței românești?”

Sînt dispus să cer *Cotidianului* sau *Adevărului literar și artistic* spațiu reproducem texte, de pînă în decembrie '89, în care am criticat atît dictatorul, cît și sistemul. Mi-e teamă că, după primul număr, una din coloane va rămîne goală pentru multă, foarte multă vreme.

(III)

Prilejul cel mai potrivit pentru dl Nicolae Breban de a ne fi dat, „tutulor”, un exemplu de cum trebuie luptat împotriva sistemului și nu doar împotriva dictatorului l-a constituit reacția Domniei sale la Tezele din iulie, în 1971, pe care o numește „ruptura de sistem”. Numai că o asemenea ruptură implică exact ce a uitat să facă dl Breban: renunțarea la calitatea de membru al PCR. La peste trei decenii de atunci, relatările dlui Breban referitoare la acest subiect rămîn de o neclaritate abisală. Cum adică: “...eu, de exemplu, am <ieșit> din PCR, am fost exclus înainte ca Goma să pătească același lucru”? Cititorului i se oferă un adevăr multiplu (ieșit-exclus), cînd lucrurile sînt simple – dl Breban nu a ieșit din partid.

Riscurile pe care ți le asumai evitînd să nu intri în partid erau substanțial mai mici decît cel de a renunța la calitatea respectivă. De aceea, cei ce au îndrăznit să iasă din partid au fost infinit mai puțini decît cei ce au evitat să devină membri. Partidul era sistemul. Părăsindu-l, transmiteai un mesaj fără echivoc de refuzare a sistemului, intrai pe un drum fără întoarcere. Delimitîndu-te tranșant ori criticînd o hotărîre, o teză a partidului, rămîneai încă pe un teren “perfectibil”. Te agățai, încă, de “comunismul cu față umană” al lui Alexander Dubcek ori de euro-comunismul unui Santiago Carillo.

Este calea pe care a ales-o dl Breban și nu văd nimic imoral în ea. Ce continuă să rămînă imoral, și asta de cîteva decenii, este minciuna dlui Breban că tocmai Domnia sa m-ar fi sfătuit să atac sistemul, iar eu nu am făcut-o. De la scrisoarea prin care explicam de ce ieșeam din partid, pînă la texte cum ar fi cererea de a emigra, rosteam limpede refuzul de a mai „coexista pașnic” cu sistemul pe care îl consideram imoral, ba chiar criminal. Oricine citește analizele, studiile ori cărțile unori autori ce se ocupă de asemenea subiecte, de la dl Vladimir Tismăneanu la dl Mihai Pelin, observă că demersul meu de a refuza sistemul este înregistrat și comentat. Se poate afirma același lucru despre disidența dlui Breban?

Aș fi fost „asistat în acei ani și încurajat” de domnii Nicolae Manolescu și Nicolae Breban, scrie acesta din urmă.

Răspund: dl Breban minte. Fără a se hazarda la gesturi pe care eu am hotărât să mi le asum, dl Manolescu mi-a fost alături de la bun început și pînă în momentul în care, practic, am fost silit să părăsesc România, asumîndu-și riscuri majore. În schimb, dl Breban s-a „delimitat” de mine imediat ce discursul meu s-a înăsprit și critica sistemului, inclusiv a dictatorului, nu a mai recurs la nici un fel de prudență. Mai mult, dl Breban s-a voluntarizat în a răspîndi despre mine, așa cum o făcuse și în cazul dlui Goma, zvonuri dintre cele mai murdare.

Ultima oară cînd l-am întîlnit înainte de expatriere, dl Breban mi-a răspuns la întrebări privind tocmai răspîndirea unor asemenea zvonuri tot prin... întrebări. Singurele enunțuri limpezi pe care mi le-a oferit au fost două. Primul – că mă aflam în eroare, fiindcă în România, intelectualul/poporul a fost, întotdeauna, cu Vodă. Al doilea – avertismentul de a nu mă alătura criticilor săi, ca dl Goma, fiindcă nu-mi va fi prea bine. Ce altceva ar fi trebuit să înțeleg din toate acestea decît ce am înțeles?

Astăzi, dl Breban scrie despre mine în *Cotidianul*: “Dar... ca și în cazul lui Goma, eu nu sunt capabil să pronunț fraza <Regret că l-am cunoscut pe cutare>. Nu, nu regret, ambii meritau ajutorul și asistența mea, numai că o prietenie e altceva decît o complicitate; chiar și fără de tiranie sau de tiran!...”

Răspund: ajuta-te-ar N. Breban! Și aștept o explicație: la ce “complicitate” se referă? În ce doream să-l implic? Sau ne aflăm, iarăși, la faimoasa acuzație privind „răzvrătirea” mea și a dlui Goma „contra poporului” român?

Referindu-se la răspunsul pe care i l-am dat mai bine de acum un deceniu în revista 22, dl Breban afirmă: “Și cu criticul N. Manolescu, care, se pare, l-a împins la aceasta, sau, mai știi a fost pe dos: D. Tudoran l-a influențat pe mai vîrstnicul său prieten.”

Răspund: Evident, dl Manolescu nu m-a împins la scrierea acelu text. Și tot evident este că logica dlui academician Breban se află în aceeași „sufransă” în care se zbate româneasca Domniei sale: la ce l-am influențat pe dl Manolescu? Să scrie textul semnat de mine?!? Dl Breban se acoperă de ridicol.

(IV)

Sînt puțini intelectualii români ce invocă mai des și mai apăsător ca dl Nicolae Breban practicarea unor înalte principii – morale, profesionale etc. Și tot atît de puțini sînt cei care uită mai repede ca dl Breban înaltele imperative enunțate cu doar cîteva clipe în urmă. Cum se spune – teoria ca teoria, dar practica ne omoară.

Scrie dl Breban în *Cotidianul*: “Aș mai putea adăuga multe amănunte și fapte în legătură cu disidența curajoasă și plecarea din țară a lui Dorin Tudoran, dar, cum dînsul m-a atacat într-un mod penibil în revista 22 – trei numere la rînd! – și cum nu și-a cerut, formal, scuze, am intrerupt relația cu el!”

Răspund: Să presupunem că dl Breban a rupt relațiile cu un vecin. Acesta este acuzat de o crimă. Dl Breban este în posesia dovezilor că respectivul nu a comis crima. Cu toate acestea, tace chitic. Ce poate vorbi mai limpede, oare, despre (i)moralitatea dlui Breban? Ce legătură poate fi între niște relații intrerupte și adevărurile pe care singur susține că le cunoaște, dar se abține de a le rosti? De ce a mai deschis această discuție despre disidența mea?

A tăcea adevăruri neconvenabile și a răspîndi neadevăruri convenabile – iată strategia publicistului Nicolae Breban. Deși cine cu cine a rupt relațiile nu are vreo importanță deosebită, menționez totuși că Domnia sa minte afirmînd că ar fi inițiat această ruptură după apariția textului meu din revista 22. În realitate, eu am fost cel ce a rupt orice relație cu dl Breban și asta înainte de a fi forțat să părăsesc România, pe timpul cînd comentariile Domniei sale despre atitudinea mea anticomunistă și anticeaușistă coincideau prea mult cu strategia de discreditare hotărîtă împotriva mea de capii Securității – dnii Iulian Vlad și Nicolae Pleșiță. Este un lucru de oarecare notorietate în lumea literară.

Limpede, dl Breban menționează numele meu în a sa mini Istorie a disidenței românești, doar spre a-mi aplica încă o muștrulială publică. Așa cum dovedește textul Domniei sale, „faptele”, „amănuntele” despre ce numește o „disidență curajoasă” nu apar. Numite sînt mai ales așa zisele erori ale disidenței mele. Este felul perfid în care dl Breban „recunoaște” și meritele altora. Exemplul cel mai cutremurător este

cel al regretatului Dan Deșliu, despre care dl Breban, înainte de a spune câteva cuvinte de bine, înșiră o lungă listă de păcate.

Insolent numit „disident paradoxal”, dl Deșliu este adus în pagină drept versificator modest, stalinist, propagandist. Motivul disidenței sale ar fi fost, chipurile, scoaterea din manualele școlare. După ce spune și cele câteva cuvinte de bine, dl Breban sfârșește nota despre disidența dlui Deșliu pe un ton de o ironie murdară: „a murit de o moarte romantică, înecat la țărmul Mării Negre.”

Răspund în numele unei datorii proprii dar și colective față de memoria dlui Dan Deșliu: consider comentariul dlui Breban absolut descalficant. Dan Deșliu rămîne unul dintre extrem de puținii intelectuali ce și-au plătit, în valută forte, cum se spune, erorile tinereții. Curajul, tenacitatea, exactitatea discursului prin care, ani la rînd, a demontat resorturile unui sistem nenorocit și al unei dictaturi criminale îl recomandă drept unul din cei mai însemnați disidenți români. Este o monstruoșitate ca tocmai cel numit, mai mult decît ironic, în studii de specialitate, „disident cu jumătate de normă” să-și permită asemenea comentarii.

„Eu, care în deceniul nouă veneam tot mai rar la București, nu eram încîntat de această alianță cu vechii stalinști, deși înțelegeam nevoia regrupării tuturor celor curajoși...” scrie dl Breban despre dl Deșliu și disidența românească. Totuși, pe cine și de ce ar fi interesat în acele momente extrem de dure, de radicalizare a unor conștiințe, ce credea cel practicînd disidența de la... distanță? Ar fi fost mult mai util ca dl Breban, această față fără chip a dizidenței și rezistenței românești, să ne fi explicat, o dată și pentru totdeauna, cine și de ce îi asigura acel statut de „rezistent” operînd pe principiul “izmene pe călător”.

În sfîrșit, întreb: chiar nu poate Academia Română să organizeze niște cursuri, fie ele și foarte, foarte serale, de reîmprospătare a cunoștințelor de limbă română pentru „nemuritori” ca dl Breban? Fiindcă a venit vremea ca distinsul academician să afle că, în poziție adverbială, „formal” înseamnă exact contrariul celor pe care mi le solicită Domnia sa. Oricum, nu am ce scuze să-i prezint dlui Breban – nici „expres”, nici „categoric”, nici „format precis”, cum și-ar visa, nici „de formă”, ori „de ochii lumii” – cum, vai!, spune textul fără voia autorului său.

(V)

În 1971, gestul de mare curaj al dlui Nicolae Breban de a critica, fie și de la Paris, Tezele din iulie a luat mai pe toată lumea prin surprindere. Arivismul feroce de care dăduse dovadă pînă atunci numai un asemenea gest nu anunța. Deși astăzi invocă des perioada în care conducea *România literară*, dl Breban uită esențialul: că a preluat conducerea revistei printr-o clasică lovitură de culise politice. Vila din cartierul ștabilor și celelalte “înlesniri la purtător” au venit după tipicul clasic.

Mai mult, cred că gestul de mare curaj al dlui Breban l-a luat prin surprindere chiar și pe dl Breban. Va fi crezut că dă o dublă lovitură: fascinați de gestul său, occidentalii îi vor întinde la picioare covorul roșu al favorurilor și mult visata glorie internațională; acasă, colegii și prietenii se vor năpusti să facă front comun în jurul ideilor sale. Cumplită eroare psihologică din partea unui autor de universuri abisale.

Reîntoarcerea în țară a surprins în egală măsură. Și a trezit multe și grele suspiciuni. Explicațiile pe care le dă azi dl Breban sînt rizibile. Simplu – acasă l-a adus foamea. Deși autor interesant, editurile occidentale nu s-au bătut pe cărțile Domniei sale. Nu o fac nici acum, cînd dl Breban a devenit, cu adevărat, un scriitor important. Afirmațiile de felul: “după ce m-am întors în matricea mea națională și culturală, crezînd încă o dată, deși am anumite oportunități de a publica și în altă parte...” constituie triste autosorcoveli.

După atîția ani de navetă București – Paris și retur, cota literară a dlui Breban în Occident este aproape egală cu a unui autor căruia nu i-a apărut nimic în Vest. Iată încă un adevăr pe care orgoliul permanent inflammat al dlui Breban nu vrea să-l accepte. De aceea comite și eroarea de a spune “**Kundera, care stă în același cartier cu mine la Paris...**” (subl. mea, P.G.). Din păcate pentru dl Breban, ca și pentru cultura română, Domnia sa stă în cartierul unde locuiește Kundera la Paris, și nu invers. Drept, nedrept – așa stau lucrurile. N-ar fi exclus ca, pînă și în România, fieful dlui Breban, în unele grupuri de cititori, Milan Kundera să aibă mai mulți admiratori decît

autorul Bunevestiri. Nimic grav. Nu e motiv de întors lumea pe dos.

Ajungînd cîndva la întrebarea dacă ne-ar interesa să ne mai naştem o dată, dl Breban mi-a răspuns prompt: „Nu. Fiindcă nu ştiu dacă aş mai avea şansa să mă nasc scriitor.” Răspunsul Domniei sale m-a tulburat. Mă tulbură şi azi. Dar şansa dlui Breban de a trăi în Occident numai din scris nu a existat niciodată. Deşi de o inteligenţă şi rapiditate a ideii remarcabile, dl Breban rămîne un autodidact. În afară de a scrie proză, nu ştie nimic altceva. Şi nici nu doreşte să înveţe. Ar mai fi ceva la ce se pricepe – să pontifieze. Din nefericire pentru dl Breban, numai de așa ceva – pontifi de mucava – nu duce lipsă Parisul. Reîntoarcerea era inevitabilă.

Amici, colegi, ca să nu mai vorbesc de foşti camarazi de Comitet Central, au fost probabil mai surprinşi chiar de reîntoarcerea dlui Breban decît de criticarea Tezelor din iulie. După revenire, viaţa dlui Breban nu a fost o sărbătoare. O ştiu bine, fiindcă tocmai atunci, cînd foştii săi prieteni şi admiratori îi întorceau spatele, s-a legat prietenia noastră. Ea s-a dezlegat cînd am înţeles că dl Breban nu exagera spunînd că pentru opera sa face orice.

Eroarea teribilă a dlui Breban este că, în sinea sa, persistă să reproşeze românilor că nu au făcut front comun în jurul Domniei sale în 1971. Asta este ce-l roade. Clamarea zgomotoasă a meritelor – reale şi mai ales imagine – trădează tocmai această nefericită incapacitate de a accepta că nu mai poate schimba nimic din ce s-a întîmplat. În loc să accepte că, vai!, a calculat greşit, dl Breban continuă să creadă că restul lumii – fie ea lumea românească, fie ea lumea occidentală – a fost în eroare. Chiar şi incapacitatea de a duce pînă la capăt crucea pe care i s-a năzărit că o alesese în 1971 este trecută pe lista slăbiciunii celorlalţi. Cîtă vreme dl Breban nu reclamă merite imagine, nici un om de bună cuviinţă nu-i poate reproşa că, după întoarcere, a tăcut mîlc, rezistînd numai prin cultură. Cei mai mulţi am ales această cale. Dar dl Breban e făcut să pluseze, chiar dacă așa ceva îl aruncă în minciună ori doar în ridicol.

O Istorie (ori doar un compendiu pentru gazetă) a dizidenţei româneşti scrisă de un megaloman este o contradicţie în termeni. Dispreţul pentru informaţia exactă şi umorile nestăpînite distrug un demers analitic de felul celui la care mimează că s-a înhămat dl Breban. Să spunem că nu contează prea mult dacă primul scriitor român disident nu a fost regretatul A.E. Baconsky, cum crede dl Breban, ci Radu Cosaşu, care invoca „adevărul integral”. Şochează, însă, faptul că, atunci cînd prietenul dlui Breban, *dl Pleşiţă, fost ministru adjunct al Securităţii, afirmă că „A.E.Baconsky lucra organizat cu noi, dar să nu scrii treaba asta.”*, istoricul dizidenţei româneşti, Nicolae Breban, tace ca mormîntul.

(...) Unitatea scriitorilor, așa cum o vede dl Breban, nu poate avea decît un singur slogan: “Trăiască Nicolae Breban, în frunte cu Nicolae Breban.” Numai că, o personalitate de calibrul dlui Breban, purtînd în frunte un hematom de mărimea dlui Breban, ar fi un soi de struţo-cămilă ce ar putea descuraja pe toată lumea – nostalgici ai protocronismului, campioni ai “defenstrării”, pionieri ai post-modernismului politic, trupeţi şi generali ai corectitudinii politice.

Din motive bine cunoscute, antisemitismul este o etichetă de care mai tot omul se teme. Eşuînd în lupta cu antisemiţi viguroşi, un grup de cercetaşi ce ar muri de foame în lipsa “implementării” stupidei corectitudini politice nu a putut renunţa la “studiul de caz” România, așa că a încropit, fără ruşine, false cazuri de antisemitism. Printre victimele cabalei – dnii Nicolae Manolescu şi Gabriel Liiceanu. Deşi încă timidă în a reacţiona prompt în faţa unor atacuri de asemenea perfidie, lumea românească de bună cuviinţă a înţeles că aveam de-a face cu un joc cumplit de murdar. Cum a reacţionat dl Breban?

Directorul Contemporanului – Ideea europeană a pus în scenă un fel de spectacol de sunet şi lumină, în care, fireşte, sunetul major a fost vocea dlui Breban, marea conştiinţă românească de azi, iar proiectoarele puneau sub lumină inculpaţii la indicaţiile măscăricilor de serviciu. Spectacolul s-a intitulat “Democraţie şi antisemitism în România”. Evident, democraţii erau dl Breban&Comp, antisemiţii – dnii Manolescu, Liiceanu şi alţii. Invitat de onoare, *dl Edgar Reichmann, prezentat dlui Marin Mincu la Paris, acum vreo două decenii, de dl Nicolae Breban, drept “omul*

nostru care scrie despre noi la ziarul Le Monde.” Numai că, așa cum își amintește dl Marin Mincu, într-un excelent text publicat în *Cotidianul*, când a încercat să paseze dlui Reichmann, în prezența dlui Breban, într-un bistrou parizian câteva „fotografii ce-i incriminau pe soții Ceaușescu”, a fost „consiliat <amical> să renunțe la asemenea acte de <vitejie>”. *Titlul articolului semnat de dl Mincu era “De ce îl <protejează> Nicolae Breban pe Edgar Reichmann?”*

Dl Breban nu încerca atât protejarea dlui Reichmann pentru felul în care acesta din urmă prezentase în *Le Monde* un act de diversiune semnat de dl George Voicu în *Les Temps Modernes*, cât înfundarea definitivă a dlor Manolescu și Liiceanu. Asta, așa, pentru întărirea unității scriitorilor. Gospodar de dincolo de munți, dl Breban își făcea socoteala că, o dată legată de gîtul unor oameni o ghiulea precum antisemitismul, termina definitiv cu ei. Prea îl „agasaseră” în ultimul timp.

Victimele acestui proces-mascaradă, de tip stalinist, au refuzat să se prezinte în fața procurorilor, drept pentru care, auto-declaratul Justițiar-șef, dl Nicolae Breban, și-a adus aminte de vremurile când era membru supleant în CC al PCR și de arsenalul din dotare pe atunci: *„Noi am invitat expres pe d-nii Liiceanu și Manolescu, ca să dezbatem acest scandal. Ar fi fost potrivit ca cei (diafanele cacofonii ale academi-cianului Breban!) doi să vină aici, ca să-i apărăm. Nu putem să-i apărăm dacă ei lipsesc. Dacă ei lipsesc, vom fi noi aici. Mai puțin amabili, pentru că amândoi au avut derapaje.”*

Interesant, nu? Apăra-te-ar N. Breban!

„Și dl Liiceanu se face vinovat de anumite neglijențe. De exemplu, a publicat în Editura Humanitas cărți ale unor extremiști de dreapta, ale unor fasciști legionari, ale unor profasciști, fără să avertizeze lectorul, și care se vând în România unor oameni care nu cunosc bine problema și care pot fi induși în eroare de asemenea texte, care pot părea propagandă.”, a continuat dl Breban, căruia, mai noul cadru al Procuraturii Volante, dl George Voicu, i-a dat un sprijin de nădejde, atrăgînd atenția asupra altor erori și orori comise de inculpatul Liiceanu Gabriel, cum ar fi afirmația aberantă că „evreii au participat la teroarea comunistă și la instaurarea regimului comunist” în România.

Revenind la cazul inculpatului Manolescu Nicolae, indignarea Justițiarului-șef Nicolae Breban atinge cote atât de înalte, încît comite chiar un sublim și involuntar act de autocritică. Cel numit în 1970 Redactor-șef al României literare chiar de dictatorul Nicolae Ceaușescu declară: *“Nu poți, în numele României literare care 30 de ani l-a lins în fund pe Ceaușescu cu nerușinare fără margini, sigur, ajutând pe unii scriitori români, publicînd unele texte bune, să dai lecții Le Monde-ului, nu numai cel mai important ziar din Franța, dar unul dintre ziarurile mari ale Europei.”* (subli-nierile îmi aparțin - Paul Goma).

Cum se zice, limba (ce-i drept, cam încărcată prin practicarea năravului mai sus mărturisit de dl Breban) păcătosului adevăr grăiește.

Într-un număr al *Cotidianului*, inculpații Manolescu Nicolae și Liiceanu Gabriel sînt luați la refec și pentru sabotarea limbii române. Scrie dl Breban: *“Curios e faptul că, deși Academia Română a stabilit elementele esențiale de grafie a limbii literare, unele edituri – Humanitas – și unele reviste literare – România literară etc. – printr-un fel de frondă pe care nu o înțelegem, se încăpățînează să respecte coloratura pro-slavă a lui Al. Graur!...”*

Nu doresc să-mi spun părerea aici despre disputa între susținătorii lui „î” și cei ai lui „â”, dar cum dl Breban se ascunde, încă o dată, după poalele Academiei Române, când lansează asemenea atacuri, ar fi câteva lucruri de spus.

Primul – dacă ar fi consultat colecția Vieții Românești din perioada Iași, ar fi văzut că grafia cu „î” era folosită în acea revistă de căpătîi a culturii române înainte de „coloratura” lui Al. Graur. Al doilea – când minți cu grosolănia de care se dovedește capabil dl Nicolae Breban, mai contează că o faci cu „î” sau cu „â”? Al treilea – în ce limbă este scris pasajul „Apoi, foarte multă lume, printre care și foștii mei amici și <complici> ai disidenței mele (ca dl Manolescu sau G.Liiceanu!), îmi ascund propriul meu nume, în această calitate, deși...”, fiindcă nu cu limba română avem de-a face aici.

Cum adică „îmi ascund propriul meu nume”? De cine i-l ascund? De chiar Domnia sa, de dl Breban? Când scrii românește ca dl Breban și mai ești și membru al Academiei Române, mai înțelept este să faci „ciocu’ mic”, dacă tot nu ai curaj să-i ceri dlui Manolescu niște meditații gratuite ori să te adresezi chiar Academiei spre a-ți organiza niște cursuri, cum spuneam, fie și foarte, foarte serale, de acomodare cu limba pe care o tot aperi atât de zgomotos.

Revenind la chestiunea unității scriitorilor, dl Breban i se adresează patetic, în *Cotidianul*, dlui Octavian Paler: ”Nu, domnule Paler, prietene, Breban nu se răzbună și nu o va face niciodată sau, când o face – și a mai făcut-o! -, alege forme paradoxale, invitându-i pe vechii adversari să i se alăture...” La-la-la.

Evident, după ce i-a apărat pe rupte, dnii Manolescu și Liiceanu chiar s-ar dovedi niște lichele, dacă nu i s-ar alătura cu grabire dlui Breban și n-ar scanda, strident și asurzitor, din toți răunchii: “Trăiască Nicolae Breban, în frunte cu Nicolae Breban!” (...)

Decamdată, publicistul Nicolae Breban începe mai întotdeauna cu distorsionarea faptelor și nu mai află drumul, nicicum, spre prezentarea lor așa cum sînt. Din a doua natură, acest impas moral și profesional a devenit chiar natura dlui Breban. Și, cum bine știm, împotriva naturii nu se poate face nimic; aproape nimic.

Megalomanul Nicolae Breban bate cu o furie, de-acum indecentă, la porțile disidenței. Dacă, în loc să facă un asemenea tărăboi, acest haiduc de salon ar citi ce scrie deasupra porții la care bubuie zi și noapte, ar pricepe că este vorba despre „Ieșire” și nu despre „Intrare”.

Disidența a trecut de mult. Pentru dl Breban, chiar ca un vis.

Washington, 25 iulie 2002”

Am citat copios - și cu folos - din Dorin Tudoran. În final, îi mulțumesc încă o dată pentru bibliografie, însă mă arăt agresat - fizic și moral - de frecvența “Domnului” pus de Tudoran în fața fiecărui citat direct ori ne-direct. Atât de supărătoare este prezența “domniilor” Tudorane, încât nu mai știi dacă și el vrea să fie umoristic, să-l bășcălieze pe cel numit - ori nu. Iată, de pildă, în aceeași frază, Dan Deșliu este “Domnul Dan Deșliu” (deși Domnul cu pricina era mort) și “Dan Deșliu” - ce să mai vorbesc de “Domnii” Pleșiță, Iulian Vlad, Mihai Pelin și restul (sic) securiștilor de pe Planeta România.

Cred că D. Tudoran tot nu s-a hotărît: îi tratează pe putorile Naționale Dan Voiculescu (“Felix”; al cărui consilier a fost o lună?, o săptămână, un ceas?), pe C.T. Popescu - lepădătura pe care Tudoran a prezentat-o cititorilor ca prieten, ca scriitor de valoare și ca gazetar onest (sic-sic) - de “domni” sau îi ironizează în subtilul-bont stil ardelenesc prin care se înrudește cu Marii Ardeleni Buzura, Groșan, Buduca, Blandiana, Breban?

Sâmbătă 16 aprilie 2011

Noapte împutită, udă - grea. Grea, grea, grea. Ana întârzie să se întremeze, eu mă prăbușesc în boală, doar Filip ce se - și ne - menține la un fel de suprafață.

Veste proastă (încălcită) dinspre cărțile parvenite, în sfârșit, la Chișinău. După o noapte de mânie (a mea, netransmisă, dar

resimțită de ei, prietenii mei), Aliona Grati și Oleg Brega vor încerca să normalizeze anormalitatea trecută de pe un mal al Prutului pe celălalt.

«In țara asta vreți să veniți?», o citez mereu pe fosta fetișoară din Pașcani.

Chiar așa: de câte ori aş fi murit dacă ne-am fi mutat “cu traiul” în Basarabia?

Cum mi-a fost alcătuită viața: din “consolări” căcăcioase ca:

«Mai bine că n-am reușit să fac cutare, cutare, cutare...: mi-ar fi fost și mai rău decât acum, când mi-e “doar” rău».

Duminică 17 aprilie 2011

Noapte și mai nenorocită. Acum, seara (orele 22) mă întreb dacă imi vor ajunge fețele de pernă curate, de schimb.

Nu înțeleg, am “urmat cu aspirină” (eferalgan) și degeaba. Înseamnă că sunt șubrezit rău.

Nu funcționează net-ul, nu merge nici corespondența, nici televizorul.

Mă bag în pat și aștept...Ce Dumnezeu mai aștept?

Luni 18 aprilie 2011

Încă o noapte de... potop interioric: am umplut o mașină întreagă de rufe ude. Mă simt stors de vlagă, bun doar de întins la uscat - ha, ha!, hă, hă!, banc vechi, dar altul n-am.

Net-ul : tot mort, deci sufăr: îmi lipsește mâna stângă, pe cea dreaptă - ordinatorul, la care-mi scriu Jurnalul, încă mai există.

Ne-am învățat cu nărav, noi,ăștia: la un caz de catastrofă planetară am rămâne-n curu-gol, goi-puşcă, fără mamă, fără tată, fără ‘lectricitate de să ne meargă ‘lectricele, fără benzină, de să nedăm foc la caz-că, fără ochi, ca niște pisoii fâtați adineaurea.

Până atunci, ne plângem de pane de curent, de net, de noroc. Mă întreb ce se va face tineretul din ziua de azi când se va trezi într-o bună seară fără telefon portabil, de să sonorizeze el nimicul, golul din capu-și?, vaaai, ce nenorocire, ce insuccesuri - dar ce capuri, să nu rămână Diacov ne-citat în limba română; dar fără tilivizia cea dragă, nu doar omul sovietic, ci și omul americanizatornik - ceea ce e cam același lucru - va fi neîntreg. Cam de tot neîntreg.

Bine-bine, dar eu?, de felul meu scriutor? Cum, cu ce, pe ce o să mai scriez? Pe păreți, cu o aşchie de piatră! bine-bine, dar cine îmi va citi capurile de operă ziduale?

Și: vor mai exista oare ziduri pe care să se scrie?

Și: vor mai exista știutori de carte - fie și de SMS-uri?
Vor mai exista câțiva - care vor comunica între ei prin
semne.

Ei, aici e aici.

*

Magda URSACHE

Un eseu-proces al comunismului semnat Gh. Grigurcu

„Coexistăm – n-avem încotro – cu un pro-comunism încă îndeajuns de virulent, în împrejurările în care procesul comunismului rămîne la stadiul de proiect, după toate probabilitățile”.

Am decupat fraza din pamfletul Anti-comunismul de Gheorghe Grigurcu. Scriitorul, unul dintre „directorii de conștiințe” după Paul Goma, n-a făcut parte din comisia raportoare a lui Vl. Tismăneanu, ca și Goma de altfel. Dar Grigurcu a împlinit așteptarea comunistofobilor, într-un eseu-proces de sute de pagini. A examinat „trecutul traumatic” cu consecvență și cu corectitudine, bineștiut fiind faptul că incorectitudine față de ce-a fost înseamnă incorectitudine față de ce este, că problema evaluării trecutului angajează răspunderi și pentru azi, și pentru mîine.

Cu toată probitatea, Gh. Grigurcu replică insolenților avocați ai totalitarismului. Și – stupefacție! – pledanții cei mai fervenți aparțin „intelligenției tinere”. Junii școliți și activi s-ar în ajutorul nomenclaturii, al filocomuniștilor nostalgici, dar și al foștilor intelectuali publici deveniți actuali intelectuali publici.

O aserțiune a pamfletatului (de Grigurcu) Ciprian Șiulea sună astfel:

„Așa s-a ajuns ca tocmai anticomuniștii din România să fie cei care mențin în viață comunismul”.

Mă gîndeam eu că n-ar fi mort comunismul (doar pe Lenin nu l-au îngropat încă, iar Partidul Comunist din Sankt Petersburg, fost Leningrad, a cerut Bisericii Ortodoxe Ruse canonizarea lui Stalin; și cîți nu-l vor beatificat pe tătuc!), dar așteptam confirmarea. A venit de la Șiulea.

Leziunile pe creier provocate de regimul era să zic defunct s-au arătat imediat după acel Decembrie. Vă aduc aminte de huiduiala ziarului „Azi” la adresa partidelor istorice „reacționare”, a disidenților, cîți au fost, a exilaților fără voie, care n-ar fi mîncat, tovarășește, salam cu soia. S-a scandat, pe străzi, Coposu la Antipa! și Boșorogii fără dinți vor s-ajungă președinți!; s-a strigat din rărunchi, în ianuarie '90, Moarte intelectualilor!, ca pentru a se arăta că muncitorii și țărani iliescani s-au hotărît să scape de „pătura” intelectualilor. Intelectualul însemna, atunci opozant FSN. Reacția la barbara lozincă a fost Alianța Civică. Am crezut în necesitatea unei grupări coerente, unite. Dar a făcut ce-a promis?

Comunismul e „o infecție mentală, a spiritului, a destinului”, are dreptate Leo Butnaru. Creierul inflammat de utopia rea nu-și mai revine. O probează pledoariile activiștilor din speța Ștefan Andrei. Nici nu mă așteptam la o metanoia din parte-le. Numai că sechelele urite ale ideologizării cu de-a sila se resimt și la cei care au fost siliți să adere, la cei „lucrați” („Lucrați-l pe X!” era sarcină PCR) de activ. Și – stupefacție! – la recent născuți (tare nu-mi place să-i văd purtînd simboluri sovietice, nici însemne fasciste), a căror atitudine e fățiș procomunistă: răul psihic e perpetuat.

Anticomuniștii ar fi, cu cuvinte găsite în Iluzia anticomunismului (Cartier

istoric, 2008) autiști, fundamentaliști, intoleranți. Toleranți cu ce? Cu teroarea, cu crima în numele cauzei, cu un sistem care dezumaniza proclamând umanismul? Cît despre „teroarea istoriei”, concept propus de Eliade pe la 1960, ar fi doar „o expresie nefericită” după Teodor Baconschi. Ca și cum n-ar fi fost.

Învinșii de comunism sunt iarăși ridiculizați, disprețuiți. Rezistența românilor la bolșevizare (să te opui cu arma în munți a însemnat moarte) e trecută cu vederea ori minimalizată. Cineva, într-o „România literară” de mai an (o fi fost Mircea Mihăieș?; e-n nota sa) se întreba „dacă și cînd am avut noi demnitate”. Cu siguranță, neîntreținînd memoria martirilor n-o să avem nicicînd onoare, iar demnitatea națională va fi făcută praf. Liviu Mihaiu de la „Academia Cațavencu” susținea că nu avem eroi în viață. Mai sunt, după cum mai sunt și victime în viață (Grigore Caraza, de pildă), dar nu ne grăbim să-i aducem în prim-plan. În loc de modele ale rezistenței, de repere ale ființei morale, noi ce am dat și ce dăm la TV? Alți actori, alți oportuniști, alți slujnicari. De altfel, adevărații eroi nu sunt vocali. Foștii implicați politic pro Ana Pauker, ca Brucan, se pricep mai bine la discursuri. Cum se stropșește Dinescu la toată lumea, mai rar cineva.

În nefastul an 2006, s-au stins părintele Gh. Calciu-Dumitreasa și Ion Gavrilă Ogoranu. Ogoranu a luptat pe versantul de nord al munților Făgăraș: Brazii se frîng, dar nu se îndoiesc a apărut postum. Vasile Paraschiv, fratele lui Goma de rezistență, s-a dus și el, sfidat de Putere. Curtea de Apel București a respins cererea lui, de-a primi daune pentru cît a suferit în perioada comunistă. Unii (ca Alexandru Tacu) izbîndesc; alții – nu.

Necunoscute sunt căile Justiției noastre, gata să spijine nu pe oprimați, ci pe tortionari și pe urmașii lor. Nicolski a murit în '92, fără a da socoteală la tribunal pentru fenomenul Pitești. Intervievat în '91 de Lucia Hossu-Longin, a negat că ar fi existat experimentul „reeducării”, că e o invenție a lui Virgil Ierunca; mai exact, o calomnie. Și, culme a cinismului, a întreat:

„Ne puteam închipui noi pe atunci că va veni '89?” După Camelia Dovu (Fundatia ICAR, București), 1028 de deținuți politici nu și-au văzut pedepsit tortionarul. Marius Oprea declara într-un interviu („Adevărul”, 21 ianuarie 2006) că Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România a trimis plîngerii în legătură cu 400 de persoane criminale. Nici un dosar n-a ajuns în instanță.

Spunem că n-are cine lua locul statuii lui Lenin. Se ironiza chiar prezența Elisabetei Rizea pe soclul (păstrat) al lui Ilici. Simplu: martirii terorii din România stalinizată (nici nu mai eram români, eram reperșiști) și din geamăna Basarabia, de la Monseniorul Vladimir Ghika și Iuliu Maniu la Valeriu Gafencu, Sfintul Închisorilor, de la Mircea Vulcănescu și Gh. Brătianu la Anton Golopenția, V.Voiculescu, Ion Petrovici, Pan Halippa... Cifrele lui Cicerone Ionițoiu: 25 de milioane de ani de detenție, prin însumarea pedepselor; 3 milioane de intrări în închisoare; 300.000 de morți în pușcării; 200 de locuri de detenție.

Că Paul Goma e încă persona non grata în cele două state românești dovedește cumva că am intrat în normalitate, că n-ar mai fi necesară atitudinea anticomunistă, că e mort și îngropat, cumva, comunismul? Străinii l-au recunoscut ca Soljenițîn român; noi, dacă nu ne-am grăbit să-i confirmăm, să-l recunoaștem ca avatar eminescian (mulțumesc, Th. Codreanu!). Sau deranjează memoria lui, memoriile lui, jurnalele ne-cuminți ca și beletristica, unde nu ocolește teme dificile: deținuții legionari și comportamentul lor demn în închisori. Cine l-a salvat de la moarte pe pastorul Richard

Wurmbrand dacă nu Valeriu Gafencu? Vasile Pop, eroul din Patimile după Pitești, a primit ajutor legionar în temniță: praf de sulfamidă peste rănile genunchilor distruși de glonț; legionarii îl transportau pe brațe la tinetă și-i șopteau încurajări că vin americanii.

Ne activăm memoria pe sărite, cu „moderație”, iar cei care cuprind (ca Gh. Grigurcu, reactiv la falsuri istorice) Holocaustul și Gulagul în aceeași acoladă a crimei, torturii, morții sunt atenționați că nu pun problema politically correct. S-o fi uitat că holocaustul revoluționar, unde trebuiau să piară popoarele incapabile de stat revoluționar, adică marxist, e sintagma marelui bărbos? Că Adolf însuși mărturisea că a învățat multe de la Karl?

Arăți cum a funcționat mașina de ucis comunistă și ești considerat, dacă nu smintit, atunci prea categoric, prea inflexibil, prea vindicativ, prea radical. Or, toate astea ar veni după anti-anticomuniști din mentalul comunist. Concluzia lui Șiualea: anticomunismul e la fel de blamabil ca și comunismul.

Am ajuns să aud că „exterminarea dușmanului de clasă” a fost o necesitate tehnică. O inginerie socială, operativă, desigur. Că violența, în context revoluționar, e normală. Atunci or fi justificate și uciderile comandate de la sfârșitul dictaturii. Morți la „evenimente”, sub Ceaușescu, au fost 166; sub Iliescu – peste câte sute? Și de ce ne-am mai întreba cine-a tras în noi, după 22? Așa-i la revoluție, tovarăși, se moare, iar „noi”, cei care am murit, suntem în Parlament, cum perora un „ales” al nostru... Relax, comunismul e mort, trăiască neo-comunismul!

Se tot afirmă că, la o vîrstă mică, gauchismul e irezistibil, v. Apollinaire, Sartre, Picasso, Panait Istrati, încrezători în doctrina comunistă. Tînărul Gide, prezent la înmormîntarea lui Gorki, n-a vrut/ putut să primească mesajul disperatului Buharin. L-a crezut de bună credință pe Stalin, ucigașul lui.

Cîți n-au căzut în capcana utopiei binelui general, egalității blablabla... La 14 ani, Florin Mugur publica în „Brigadierul”, supliment literar al ziarului „Tînărul muncitor”, versuri pentru munca voluntară. Radu Cosașu tînăr servea Republica Populară Română. Și-a luat seama și a scris Un august pe un bloc de gheață. Înțelege cine ce poate care august. Fierbintele august '44 a fost pus la congelat sau comunismul tot? Doar perioadele de îngheț/ dezgheț sunt specialitatea casei. Iar comunismul poate fi decongelat, preparat iarăși și servit ca hrană sănătoasă, ecologică.

Mai înainte numiților Mugur și Cosașu (pseudonime pe gustul prolet-cultului), Sașa Pană, legătura lui Emil Bodnăraș, își luase nume de cod ilegalist Săvel. Iute, în 30 decembrie '44, exulta în Imn de slavă și bucurie: „Sunt ei,/ Sunt ei/ Sunt ei/ Bravii soldați/ Luminății./ Sunt ei, minunații./ Strălucitorii/ Ostași ai armatei lui Stalin”. Și mai înainte, prin '40, Mihai Sebastian, care nu mai era așa de tînăr, scrisese (sau numai stilizase) textul unei broșuri apărute la Editura PCR, atunci ilegală, cu titlul Armata Roșie vine!. A venit.

Cei de vîrsta mea au citit bazna despre „misionarul” Danko, în mîna cu inima-i incandescentă, smulsă din piept ca să lumineze drumul, prin beznă, spre Paradisul Roșu. Vperiod! Pe cîți nu i-o fi prostit, dacă și la 21 de ani de la căderea (nu moartea) comunismului mai văd în marxism-leninism calea spre progres și bunăstare?

Cine regretă comunismul? Mulți, incredibil de mulți. Ocupanții posturilor-cheie de atunci, cei care s-au supus uriașei presiuni politice și vor să-și uite cedările, neajutorării care se vor dirijați de partidul unic, cei apăsați de sărăcia zilelor noastre... Deși carențele democrației sunt destule, nu ea, democrația, e de vină, ci proasta guvernare actuală, haotică și distructivă, care a

compromis capitalismul.

Era de așteptat ca procomunismul să se bucure de apreciere (ticul verbal al lor, al propagandiștilor) dinspre fosta privilegientie; ca unele victime să prefere să-și supprime amintirile dureroase. Ce n-aș fi crezut nici în ruptul capului: că s-au găsit atîția susținători din generația tînăra. Nu m-am așteptat la consens, comuniune, fraternitate între foștii acomodați și foștii opozanți, dar n-aș fi crezut să cadă în capcana marxistă atîția „decreței”, să audă – tranc, capacul – peste capetele lor și să se teamă de acolo, din puțul gîndirii, că anticomunismul ar putea deveni (de-ar deveni!) noua gîndire unică. S-or referi la conceptul lui Jean-François Kahn, „la nouvelle pensée unique”, lansat în Franța anilor '90? Eu, una, mă tem că gîndirea unică, impusă, a așa-zisei corectitudini politice, e pe cale să învingă, cu termenul lui Jean Sévillia, corectitudinea istorică. Sau nu intră în drepturile omului dreptul la istorie corectă?

Spus limpede, m-am săturat pînă peste urechi ca filo-comuniștii să-i acopere de injurii pe anticomuniști, bizuindu-se pe citatul din Adam Michnik, de profesie istoric. Sau ascunzîndu-se după spatele lat al celebrului disident, cum formulează Gh. Grigurcu. În Polonia e altfel: după înființarea Institutului pentru memoria națiunii poloneze (subl. e a mea, Magda U.), au fost judecați procurorii vinovați de mușamalizarea dosarelor despre crimele din perioada comunistă. La noi, răul n-a fost rezolvat juridic. Anticomuniștii cerînd lustrație (ca și cum s-ar compara lustrația cu Aiudul, cu Sighetul, cu Canalul) au fost taxați drept stalinști sadea. Gh. Grigurcu și istorisește ironic-amar cum a devenit stalinist.

Ni se dă drept pildă apariția la televiziunea franceză a lui Adam Michnik la braț cu generalul Jaruzelski, cel care a decretat legea marțială și l-a ținut închis. Mai mult, conciliantul Michnik a acceptat ca postfață a memoriilor lui Jaruzelski, *Les chaînes et le refuge*, un dialog al lor, calm, cordial, cu respect și cu dragoste. Temperat și neostil în desfășurarea dialogului, asta pricepe. Dar de unde respect și dragoste?

Iertarea ți se acordă după ce te căiești. A fost, la noi, o asumare a vinei pentru traumele produse? Doar una colectivă. Foștii politrucii fără rușine au dat fuga să publice un ecou, o adeziune la împușcarea Ceaușescului și să salute schimbul doi: pe Iliescu. Și-au schimbat iute costumele „la grandirop”, ca-n D’ale Carnavalului, să joace polca pe furate. Și-a pus cenușă-n cap generalul Pleșiță? Ba s-a lăudat la televizor cum l-a bătut, mai să-l omoare, pe Goma. Să-i cerem lui Paul Goma să-i postfațeze memoriile, cu toleranță și cu înțelegere? Și ce mai vrem? Să-l fi iertat Monica Lovinescu pe Francisc Butyka, unul dintre torționarii mamei sale, Ecaterina Bălăcioiu, mort necondamnat, în 1998?

La capitolul comunism, nici un „abuz de memorie” nu-i nejustificat. Din păcate, repet, nu sunt sancționați torționarii, sunt sancționați anticomuniștii. Lor ar trebui să li se scoată pe viu „coasta justițiară”. Ei ar fi, după propovăduitorii iertării și uitării, cei maniacali. Oratori, retori sau numai limbuți împrumută lexeme de unde pot. Revanșard și revanșism sunt vocabule luate din „Scînteia”. Cum să nu vină proletcultul cu aportul său? Radicalii sunt obtuzi, intoleranții sunt ranchiunoși și li se dă citatul din Adam Michnik. Pe aceleași urme ale disidentului polonez calcă Norman Manea. Vede bîntuind Carpații, dar și alte părți ale Europei de Est, „bolșevismul anticomunist de după comunism”, „similar în dogmatism cu comunismul însuși”. Și, în interviul cu Kanterian: „În România, de pildă, Gulagul pare folosit, adesea, pentru a resuscita tezele politice ale dreptei și a amuți dezbaterea asupra

Holocaustului”. Cu alte cuvinte, să nu mai vorbim despre Gulag, ca „monopolul evreiesc al suferinței” (l-am citat pe N. Manolescu) să rămână intact.

Lui Goma i se reproșează următorul abandon: „A abandonat prea des reflecția dubitativă și detașată, senină, obiectivă”. Ca și cum s-ar putea scrie rece, impersonal despre patimile după Pitești. Și ce exemplu de seninătate dă Norman Manea însuși, în cazul Săptămânii roșii?

Profeția lui Edgar Morin (asupra căreia Gh. Grigurcu atrage atenția în eseul Despre conformism) că „anticomunismul va fi confiscat de comuniști și îndreptat împotriva anticomuniștilor” e pe cale să se înfăptuiască. Pe scena mare, a Rusiei: Putin, omagiindu-l pe Soljenițin, la buza gropii. Pe scena mică, a noastră: Băsescu, decorându-l postum pe Soljenițin cu ordinul Steaua Roșie în grad de mare cruce, în timp ce Goma („fanaticul” anticomunist) rămîne exilat.

Voi reveni.

*

Ion Vianu răspunde Simonei Șora (în *Dilema Veche* din 2 martie 2006):

“Sînt dezolat de ceea ce se întîmplă cu Paul Goma, pentru că, atunci, în 1977, demersul lui Goma mi s-a părut salutar. Dar faptul că acum adoptă teze *de extremă dreaptă și că este într-o opoziție sistematică cu absolut tot ce se întîmplă, diminuează valoarea actelor lui anterioare*. Spunem despre el că e un Neinsager, un negator total, universal. Deci asta introduce un dubiu asupra negației lui de atunci, ceea ce pe mine mă afectează”.

Ia auzi! Care sunt “tezele de extremă dreaptă”? Toate cele care nu sunt, explicit, de extremă stîngă, sioniste, holocaustologice?

I. Vianu îi răspunde lui Pleșu: Dacă nu era episodul Goma în 1977, plecai?

“Da, sigur că da. Voiam tot timpul să plec, voiam să fac orice, să fug. Îmi imaginam lucrurile cele mai extraordinare, inclusiv de a construi un fel de bicicletă submarină, cu o țeavă de respirat, ca să ajung la Istanbul. Dar vedeam cum îmbătrînesc - cînd am plecat aveam deja 43 de ani - era din ce în ce mai tîrziu și din ce în ce mai greu. Atunci am încetat să sper. Ce păcat capital să nu mai sper! În 1971 am avut o bursă la Paris și m-am mai întors încă cu gîndul să fac ceva aici, întru propășirea psihiatriei românești. Adică să joc un rol în modernizarea ei. Am constatat că nu se poate. În toți acești ani, 1971-1977, am băut cupa amărăciunii pînă la fund, adică mi-am dat seama că nu pot face mare lucru în România, iar în aceste condiții este mai bine să plec, dînd și un sens simbolic plecării mele”. (Dilema Veche 2 martie 2006)

Minte ca un psihiatru psihiatrul I. Vianu.

*

“ (Cosașu, în legătură cu Llosa): (Excepție: Cioran, capabil după '90 să trimită la București - spre uimirea editorului său - vreo sută de pagini tăiate viguros din Schimbarea la față... și să se întrebe: "Cum de am putut scrie

asemenea tîmpenii?") 6 oct. 2005

Așa, bine: a scris, a scuipat pe ce-a scris, evreii s-au prefăcut că-l iartă - prin tovarășul Radu Florian - și viața a mers înainte - până la moarte.

*

Mariana Pasincovschi mi-a trimis studiul său despre **Astra**:

**Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Paul Goma. Romanul Astra: Lizibilitate literară și semnificație estetică**

Romanul **Astra** continuă voletul autobiografic al scrierilor lui Paul Goma fiind, în desfășurarea cronologică, al treilea la număr. Cifră fatidică și, totodată, mistică dacă e să o privim din punct de vedere al religiei creștine, aceasta așază romanul sub semnul unei dualități, predestinându-l, pe de o parte, unui sfârșit dramatic, iar pe de altă parte îmbrăcând diegeza într-o tensiune benefică, capabilă să trezească, atât naratorului, cât și cititorului, un fragil sentiment de speranță, de așteptare a unei minuni. Dincolo de simbolistica romanului, de altfel deloc întâmplătoare, asupra căreia vom reveni, ne propunem, pentru a facilita înțelegerea textului, să explicăm semnificația cuvântului „Astra” – topos în jurul căruia graviteza întreaga scriitură, dar și să facem o incursiune în subiectul romanului, în atmosfera epocii respective, trasând liniile esențiale ale analizei.

Compartimentată în douăsprezece capitole, cartea demarează cu o scenă din fața unei biblioteci unde, în atmosfera înghețată de iarnă (decembrie 1949), naratorul ne aduce în față, rând pe rând, o galerie de personaje memorabile („personaje ale epocii”, după cum însuși avea să afirme). Poziționați în fața ușii închise a bibliotecii oamenii, diferiți prin vârstă, cultură, vestimentație, aspect fizic, statut social creionează atmosfera unei epoci de restriște, aflate sub cizma ocupantului sovietic. Combinând perspectiva narativă subiectivă cu cea obiectivă a evocării istorice, autorul solidarizează eul social, psihologic, moral cu cel creator, în dorința de a pune împreună biografia istorică și mitică, demonstrând modelarea celei de a doua (exceptând pasajele ficționale), sub presiunea celei dintâi. Proiectată pe ecranul conștiinței imediate, istoria ocupă un spațiu definitiv în roman, apelul la retrospecție întregind tabloul dezastruos al unei lumi dominate de servitudine și **strâmbătate**, în care apariția afișului ortografiat analfabetic pe ușa bibliotecii – *ăncis p. iventr* – nu poate decât să reflecte starea societății și a sistemului totalitar.

Pornind de la această dualitate a ocupantului care spune una, iar alta face, Paul Goma își construiește romanul în baza structurilor binare, împânzite de-a lungul întregii scrieri, atât la nivelul timpului și al spațiului, al exteriorului ușor sesizabil, cât și la nivel interior, psihologic, făcând o diferență netă între eu și alții. Demonstrând că evenimentul istoric este rodul oricărei tipizări, naratorul diferențiază timpul istoric de timpul epic îmbinând, pe de o parte, concretețea, unidimensionalitatea mărimii temporale istorice cu afinitățile „mitice”, pluridimensionalitatea timpului epic. Cu deosebiri de ritm – controlat, static al istoriei și accelerat, sau întârziat, au ralenti al epicului, narațiunea devine statico-dinamică, iar apelul la imperfect, cu scopul de a prelungi durata clipelor, împreună cu natura statică a descrierilor, vădesc o

tehnică a amânării, cu atât mai benefică cu cât reușește să ia în posesie cititorul, într-o relație de „perfectă egalitate ... contractuală”¹. Ținând lectorul în tensiune, autorul îl pregătește, totodată, prin aspectul formal al romanului, pentru concluzia din urmă, pentru răspunsul de-ce-ului mult-așteptat, cu toate că finalul rămâne unul deschis.

Deși poate fi privit ca *Bildungsroman*, urmărind devenirea spirituală adolescentină, trecând prin viața de liceu, internat, poposind asupra iubirilor fictive, eșuate sau concretizate, meritul autorului este de a zugrăvi adevărate tablouri *metaficionale*, implicând atât imaginea scriitorului, cât și a lectorului, cu o posibilitate de a se privi lucid și de la distanță. Obiectivat într-un *alter-ego*, naratorul provoacă, întreține și suține permanenta curiozitate a cititorului, printr-o tehnică a *stimulării interesului*, a captivării spiritelor. Astfel, pe lângă latura gravă a romanului, Paul Goma are grijă să introducă și aici ludicul, carnalescul – un respiro nu doar la nivelul limbajului, cât și la nivelul presiunii istoriei –, legând „forma, normală și deosebită totodată, a vorbirii sale, de vasta istorie a celorlalți”, demonstrând că scriitura este, printre altele, și „un act de solidaritate istorică”².

În plan compozițional, autorul abordează aceeași tehnică de construcție a incipitului, pornind de la laitmotivul Inventar? Cum așa: in-ven-tar? sau Inventar? De ce, inventar?, laitmotiv care închide în sine întreaga problematică a romanului, fiind reiterat în aproape toate subcapitolele și constituind efectul de centru care generează coerența și ritmicitatea. Predilectă pentru timpul prezent, acțiunea se petrece acum, sub ochii cititorului, în virtutea convenției ficțiunii, cartea dând senzația unui roman care se scrie sub ochii noștri, într-o deplină comuniune cu istoria la care face referință. Dacă e să eliminăm, imaginativ, partea de retrospectivă, vom observa că romanul derulează timp de o zi, aspect evident prin plasarea naratorului, dar și a celorlalte personaje în fața ușii închise a bibliotecii. Nucleu germinativ, acesta permite mișcarea eului actant în timp și spațiu, răsfrângându-se, ca tulpina unei liane pe tot parcursul textual, pentru a reveni, de fiecare dată, în același loc, nuanțând tabloul dezastruos și inevitabil al unei adevărate tragedii consemnate istoric: închiderea bibliotecii Astra – „As(ociația) Tra(nsilvană)”, înființată de Gheorghe Barițiu din Sibiu, în vederea epurării cărților.

Cu o tehnică de construcție a personajelor prin nume, îngroșând calitățile fizice sau morale, cu trimitere directă la I. L. Caragiale sau la Ion Creangă, autorul își situează scrierea în perimetrul autenticității, într-o lume hilară a lui Bahtin în care, pe fundal tragic, aplecarea spre pitoresc (asemeni lui Balzac pe care îl invocă), întoarcerea la origini și ridicularizarea, însoțită de aerul pamfletist al naratorului, nu fac decât să înscrie romanul într-o formă de originalitate pură și mult-râvnită de cei aflați în slujba condeului. În acest spațiu de basm, cu personaje deformate ca în poveste, deși nelipsite de încărcătura istorică, se conturează deja câteva direcții importante, transformate în adevărate obsesii, nelipsite nici în romanle precedente. Este vorba despre frică, dorința de libertate și tăcere, vectori care influențează întreaga țesătură textuală, exprimați prin slogane enunțate și în alte romane.

Afectat direct, biografic de arderea cărților, naratorul va trăi o adevărată dramă, intensificată mai ales din lipsa de solidaritate și acțiune a celor care îl înconjoară. Din acest motiv și sub imperativul unei dureri absolute, el va apostrofa direct cititorul – „dar citește, cititorule, doar știi carte, citește ceea ce cu adevărat stă scris, pe ușă!”³, făcând trimitere la lașitatea „specific-națională”, printr-o transpunere la un nivel al clasei: „în recreație, toți copiii: unguri, tătari, ruși, ne înghiontesc, ne îmbrâncesc, ne pișcă, ne vămuiesc – ce

să facem: să ne-apărăm? Nu se cade – așa că ne mirăm, plângându-ne de soartă”⁴. Rescriind istoria scrisă, dar și orală, cu o înclinație spre demitizare, Paul Goma face o radiografie a societății, uzând din plin, după cum bine observă Daniela Sitar-Tăut⁵ de tehnica palimpsestului (inserarea de texte preponderent eminesciene, bacoviene, sau cu trimitere la Caragiale, Arghezi, Dostoievski, Gorki, Clausewitz ori la „producțiile” epocii), ironizând subproducțiile proletcultiste, pactul scriitorilor cu sistemul și ilustrând cu exactitate atmosfera de creare a „omului nou”. În acest sens se înscriu pregătirile pentru celebrarea zilei de naștere a lui Stalin, instalarea sufocantă a difuzoarelor în spațiile publice, dar și private, intime chiar, atmosfera de sărbătoare în ciuda suferinței umane maxime, oamenii fiind izgoniți din casele lor, flămânzi și prost îmbrăcați, teroarea și suspiciunea, într-un cuvânt castrarea celor mai nobile sentimente și, în final, orientarea spre bibliotecă ca soluție ultimă de ștergere a identității.

În această atmosferă generală de dezicere a omului de către om, scrisul lui Paul Goma va erupe prin „clocotul verbal”, parodiind și spărgând convențiile românești prestabilite, artificialitatea și „ceremoniile”, descătușându-se într-o rostire totală, **anti-elitistă**, în care firescul, spontaneitatea scrisului ca și cea a gândirii, vor coborî literatura în stradă (asemeni prozatorilor optzeciști), investind-o cu o frumusețe fără artificii. Reușind să „scrie cum îi vine”, limbajul va reflecta această opțiune a scriitorului, devenind un sălaș al inversiunilor, al deformărilor lexicale, al întreruperilor sintactice, al trecerilor de la o persoană la alta, al schimbării timpurilor verbale, al retrospectivității sau introspectivității, al jocurilor lingvistice cu predilecție către oralitate, inovații lexicale, ludic și ironie. Persiflând melodramatismul și ironizând romanul cavaleresc, Paul Goma nu va propune o soluție neașteptată, în sensul vechii tradiții („Deus ex machina”), pe care o ridiculizează, situându-o în discordanță cu logica interioară a narativului. Din contra, naratorul va pregăti cititorul pentru verdictul final reflectând, prin prisma unei triade – filosofie, poezie, proză – (triadă pe care o formează împreună cu cei doi prieteni Septimiu și Octavian) asupra literaturii, și prezentând foarte clar opțiunea sa pentru roman.

Deși ar da impresia unei continuități, aceleași elemente ale unui sistem infect planând și asupra acestei scrieri, Astra aduce, în schimb, un filon al diferenței constituind începutul definirii procesului de creație. Scris la Paris în 1986, 1988 și publicat la Editura Dacia în 1992, romanul oglindește starea de tensiune a scriitorului „ne-publicat” și, totodată, este rodul unei conștiințe ajunse la maturitate, aspect care se va răsfrânge în munca de compoziție, capacitatea de disociere a eului creator de eul empiric și creator ca obiect reflectat, mobilarea lumii și autonomizarea personajelor prin vorbire, analiza și critica acidă a epocii, precum și o aplecare asupra erosului, ludicului, carnavalescului și a pitorescului. Cu un subtitlu (Biblioteca) în noua ediție (deocamdată în „Atura Autorului”), cartea face lumină în privința spațiului investigat, deși păstrează aceeași structură de douăsprezece capitole, intenționat fără titlu, într-o perfectă concordanță cu tăcerea care va plana asupra toposului predilect. Plasându-se în „aici” și „acum”, într-un afară proxim, naratorul își va permite să evadeze, imaginar, din acest spațiu pentru a-și procura rechizitele necesare finalizării tabloului dezastruos al anului 1949. Cu o dorință inegalabilă de a pune evenimentele pe hârtie, el va sugera importanța lucrului consemnat, piatra, cărămida sau hârtia echivalând cu umplerea golului istoric, cu vivificarea și încarnarea trecutului. Urma va deveni, astfel, un simbol al libertății mult-râvnite, o șansă unică de a rupe frontierele între noi

și alții, de a recupera o parte consistentă a unei culturi și de a o separa de jerebele utopice ale unui sistem sortit pieirii și, nu în ultimul rând, „o șansă de a se purifica, de a se mântui, adică șansa de a exista”⁶.

Pe lângă destinele personajelor recompuse treptat, naratorul aduce în scenă precizări legate de timpul biografic, din care aflăm că este elev la liceul „Gheorghe Lazăr”, că au trecut aproape patru luni de când părinții au fost eliberați de la Securitatea de la Mediaș, respectiv șase ani de când au plecat din Basarabia și că nu cunoaște o bibliotecă adevărată – biblioteca „Astra” – decât de opt-nouă săptămâni. Deși presărate nestructurat, fără a respecta cronologia, aceste detalii vor reuși să întregescă și să continue firul narativ început în **Din Calidor**, cu precizarea că naratorul actant nu mai este copil, ci adolescent, iar opțiunile lui în materie de literatură vor confirma din plin acest statut («Romeo și Julieta» pe primul loc, urmat de «Regele Lear», «Visul unei nopți de vară», iar Hamlet fiind considerat ca „prea jucând teatru” și exclus). Fără a ocupa primul plan, ca urmare a vârstei adolescentine, părinții își vor găsi și de astă dată un loc deloc neglijabil în roman, presuposițiile tatălui, verticalitatea de nezdruncinat, împreună cu invențiile lexicale ironice la adresa sistemului ale mamei, demonstrând o diferență netă între basarabeni și cei localnici. Interesați de cultură și pariticipând activ la „crearea omului nou” prin lectura cărților, a broșurilor, a ziarelor, memorarea și recitarea demonstrativă a unor „fragmente dușmănoase”, poposind pe la ideologie și literatură, părinții vor constitui un suport moral al tânărului plecat la studii, dar și un exemplu de urmat, continuând linia separării valorii de non-valoare, răspicat și cu riscurile asumate. Cu toate acestea, singura barieră de netrecut, chiar și pentru basarabeni va rămâne, în continuare, frica de deportare, ea manifestându-se sub diverse aspecte în roman și continuând să își lase amprenta nu doar asupra personajelor, ci și asupra sistemului care, tot sub imperiul fricii, va ordona epurarea bibliotecii.

Îmbinând discursul cu metafore, uzând de sunete, culori și mirosuri, autorul va da curs imaginației introducând, într-o lume a lucrurilor pe dos, fragmente poetice, născute sub impulsul reveriei, tulburând adesea „identitatea confortabilă a autorului, naratorului și a personajului”. Venind din preaplinul biografic, răbufnirile scriptoriale vor constitui adevărate tornade ale voluptății cuvântului, oscilând între moderato și allegro, dându-ne posibilitatea de a filtra diegeza prin ocularizare sau auricularizare. Pornind de la aceste aspecte, ne propunem recompunerea traseului auctorial, fără a neglija rolul cathartic al dezvelirii adevărului⁷(„Așa-i legea: cine n-are scris, nu există”), tinzând să precizăm că, indiferent de spațiu și de timp, mâna scriitorului va constitui o punte de legătură între generații, reușind să anuleze distincția între viață și literatură, bruscând rutina teoretică și instalându-le într-un tot unitar, clocotind de suflu viu, senzorialitate și senzualitate, convocând și urechea, și ochii, la reverii autentice, transcendente și supradimensionate.

Ceremonializarea textului. Interogație și dualitate

Demararea romanului cu instalarea naratorului în fața bibliotecii, ca loc predilect de contemplare și observare nemijlocită a personajelor perindate, duce la instituirea unei diferențieri maniheice, observabile la nivelul întregii structuri, construcția binară dovedind că este forma cea mai potrivită pentru a ilustra dualitatea și utopia sistemului.

Subordonată acestui principiu, o bună parte a romanului se va situa sub autonomia binomului, pornind de la diferențe precum timp epic/timp istoric, spațiu real/spațiu fictiv, afară/înăuntru, intern/extern, atunci/acum, noapte/zi, lumină/întuneric, cald/frig, profesori/elevi, artiști/neartiști, cuvinte/necuvini-

te, săraci/bogați, sătui/flămânzi, valoare/nonvaloare, fosta Românie/actuala Românie, omul vechi/omul nou, fete/băieți, vizând și anumite elemente de construire a personajelor, nelipsind antiteza, ironia, umorul sau solidaritatea. Analizate progresiv, pe măsura „avansării în economia epică”, prin intercalări sau retrospectie, personajele ilustrează produsul unui sistem, transformându-se, ele însele, în victime sau în unelte ale acestuia, autorul sugerând ideea că evenimentele istorice reușesc să deturneze radical cursul vieții, împărțind societatea între ceea ce a fost, și ceea ce a devenit, între normalitate și anomalie. Astfel, dacă e să facem o clasificare a personajelor conform acestui principiu, vom observa că, deși diferiți, oamenii se manifestă la fel, ca urmare a unificării suferite de pe urma sistemului, teroarea și frica devenind elemente esențiale care favorizează tăcerea și îi împiedică să ia atitudine. Ceea ce **îi individualiză** este, însă, amprenta unui trecut pe care îl poartă cu sine, cu atât mai sugestiv, cu cât devine un principiu ordonator, invitându-i să recupereze, atât cât este posibil, între zidurile Astei, memoria unui ideal drag și pierdut, sau pe cale de dispariție.

Un prim exemplu în acest sens este *Doamna Vulpe* sau *Doamna cu pisică-vulpe*. Deși o cheamă **Sângiorgiu**, naratorul nu insistă asupra numelui ei real spunând că „nu prea contează”. Poreclită Formatmic, ca urmare a lecturii, cu lupa, a cărților doar „de format mic, legate în marochin cu flori de aur pe coperte și cu, pe cotor, trei litere: I.S.G.”⁸, ea reprezintă o imagine caricaturală văzută în antiteză, fiind „de format mare, chair spre foarte”, ba și având „un mamă-mamă atât de lat, încât ocupă cu el două-trei scaune adevărate”⁹. Încercând să abată atenția cititorului, prin acest joc al limbajului, de la obiectivul esențial pe care îl urmărește, naratorul ne dezvăluie, spre finalul descrierii, adevărata identitate a personajului, împreună cu motivul venirii la Astra: „Și nu m-am mai deloc mirat, când am aflat [...] că Doamna Sângiorgiu vine la Astra numai de când a fost naționalizată: nu mai are ce face acasă, nu mai are casă și ca să-și aducă aminte de casă, vine la Astra (s.n.): tatăl ei, un mare negustor de vite, umblase, cu afacerile, prin toată lumea, și, fiindcă nu știa carte [...], căpătase patima cărților – însă numai a «cărțulicilor», cum le zicea el; nu numai cumpărase ce găsisese, dar și comandase format-mic, în unic exemplar; înainte de război, le donase pe toate Astei. Și de aceea”¹.

Un alt personaj este Domnul Doktor. Doctor în drept-roman, ca fost profesor al Universității din Cluj și refugiat la Sibiu după ce Ardealul de Nord fusese cedat ungarilor, acesta este descris în lumini și umbre, neutralitatea de început a naratorului dând cititorului posibilitatea de a înclina balanța către varianta cea mai plauzibilă: „Se spune că dacă, după război, s-ar fi întors la Cluj, ar fi ajuns decan, dacă nu chair rector [...]. Se mai spune că Domnul Doktor ar fi putut obține catedră la un liceu [...], însă Domnul Doktor nu a solicitat, așa umblă vorba. Unele vorbe spun că Domnul Doktor a declarat tare și oficial, după Reforma Învățământului, că el nu se vinde comuniștilor, însă alte vorbe spun că el n-a declarat nici pe dracu’, ba s-a milogit, la Secție, să-i dea și lui un post, acolo, de ce-o fi, chiar la ciclul-doi, dar comuniștii i-au zis să zică mersi că nu primește post la Canal, ca fost profesor burghez și doktor exploator”¹. Deși evită să sugereze propria opinie, naratorul explică, în schimb, foarte clar, motivul rămânerii personajului la Sibiu: „Eu nu știu ce să cred, din vorbe, cred însă că Domnul Doktor a rămas la Sibiu numai pentru mama domniei sale, foarte în vârstă, foarte bolnavă și mereu la pat; și, așa, un pic, a rămas la Sibiu, pentru Astra, e toată ziua la bibliotecă. A fost, până ieri, fiindcă azi e altă zi”¹.

Tot în acest context al închiderii bibliotecii este prezentat și Domnul Artur. Cu numele adevărat Vasile Porumb („o fi pseudonim literar”), în jur de șaizeci de ani și invalid – „el zice că de război, dar nu primește pensie – și foarte sărac: nu are nici măcar picior de lemn ca lumea, își vâără, prin buzunarul spart al pantalonilor, o cârjă, apoi face nu știu ce prin dreptul genunchiului (o fi legând montul de baston) și merge așa, cu mâna în buzunar, boncănind din bățul ieșit prin cracul pantalonului; măcar de-ar avea, în capăt, ceva de cauciuc – dar n-are”¹ –, acesta nu vine la Astra pentru a citi, ci pentru a scrie. Poet în curs de debutare, cu toate că scrie deja de multe decenii, el creează în mare viteză și foarte inspirat balade sau epopei, de zor și pe prichiciul ferestrei.

Domnul Artur nu este, însă, singurul invalid, autorul schițând portretul unui Alt invalid care lucrează în cabinet pe manuscrise și îi lipsește, din război, mâna dreaptă („ca lui Perpessicius, din celălalt război”). Deși acesta are pensie, el este analizat cu ironie și privit cu circumspecție nu doar de către narator, ci și de către celelalte personaje, ca urmare a reversibilității roții istoriei și a confirmării raționamentului potrivit căruia „Dumnezeu nu bate cu bățul”: „Nu-i răspunde nimeni. Dumnezeu nu bate cu bățul: nici el, când biblioteca e normal deschisă, nu salută, nu răspunde la salut [...]. Se zice că se poartă atât de cu nasul pe sus, pentru că a luptat și în Vest, nu numai în Est; de parcă ar fi singurul; și de parcă ar fi motiv de laudă... Uite, cum ar intra el în vorbă cu noi, mărunții, de la sala de lectură comună, însă așa-i roata istoriei, cum zicăștia, a venit rândul nostru să nu-l băgăm în seamă, cu toate că se poartă cu baston, ca să vadă lumea că-i ciung”¹.

Un alt personaj este Domnul Profesor Vinerean. Și el fost profesor universitar, însă la catedra de limbă română are, în plus față de predecesorul său (Domnul Doktor), o situație clară: rămas la Sibiu, este arestat ca țărănist, „epurat” de comuniști și băgat „administrativ” („vreo doi ani și ceva”), la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Un personaj foarte apropiat naratorului este *Doamna Tatu-Scarletti*, numită și *Dezisa*, *Doamna Tatu*, sau trecută la fișier *Grazia Antonietta Scarletti*. De origine italiană și căsătorită, la tinerețe, cu tânărul diplomat la Roma, Domnul Tatu, din care căsătorie au rezultat doi copii (o fată rămasă în Occident și un băiat întors în țară), ea suferă de naționalizarea familiei iar, mai ales, de arestarea soțului și a băiatului („tatăl și fiul”) și trimiterea acestora la Canal. Cu o română învățată la perfecție, Doamna Tatu are realizate traduceri din Eminescu, Blaga, Barbu, începând să traducă Craii de Curtea-Veche de Mateiu I. Caragiale („el fiind fiul de care tot întrebă dacă s-a întors – din epurare – iar pentru că tot nu, se consolează cu «tatăl», I. L. Caragiale”¹). Pentru a supraviețui, este nevoită să se „dezică” de numele soțului, reluând numele de fată ca singură condiție de a primi o cartelă. Deși judecată asupra de celelalte personaje, ba chiar marginalizată, ea câștigă simpatia naratorului care, aflat în condiții similare, conștientizează că „pentru noi, prăpădita de cartelă înseamnă viață”, concluzionând, în autofilmarea recentă că „în nefericire oamenii devin și mai răi: în loc să-l urască pe gardian, oamenii îl critică pe nefericitul de alături”¹. Pentru a echita personajul, autorul aduce în text argumente solide demonstrând, totodată, „solidaritatea” confrăților: „Apoi încă un amănunt grăitor: dacă s-ar fi dezis, cu adevărat, de bărbatu-său și de fiu-său, ar întreba, zi de zi, cu glas tare, la fișier, dacă s-a întors fiul? Bineînțeles, pentru urechile celor oarecum avizați, ea vorbește de Mateiu I. Caragiale, nu de Tatu-junior, aflat la Canal; dar oare e mai puțin periculos să vorbești de un scriitor epurat – și unde: în plină Astra? Toată

lumea știe că la o bibliotecă din zilele noastre vin nu doar iubitori de **cuvânt** scris și tipărit, ci și pescuitori de vorbe (pe care or să le scrie ei, în rapoartele lor la Securitate, cam în stilul vacii de bou care ne-a anunțat că e *ăncis p. iventr*)¹. Deposedată de „bunurile” spirituale și materiale, Doamna Tatu devine exemplul cel mai ilustrativ de situație, în bibliotecă, ca posibilitate de a afla bucuria unor „vremuri de mult apuse”: „Nu mai are casă, nici masă, nici familie; nici țară nu mai are de parcă românii ar avea: la bibliotecă vine, desigur, pentru cărți [...], dar mai ales pentru că biblioteca a rămas (până ieri?) un loc civilizată, cu oameni civilizați – ca pe timpuri civilizate; și unde e cald, ca pe timpuri, în casa ei, civilizată. Dacă e adevărat că acum locuiește într-o odaie de pod, atunci ea este cea mai lovită de ușa-închisă. Fiindcă până și eu, care nu sunt sibian, nu am rude («în țară», pentru că, «în străinătate, în URSS», am pe malul Pacificului) într-un caz ca acesta am unde mă duc: fie la liceu, la ora următoare, fie la internat. Însă ea...”¹.

Trecând în revistă portretul „doamnei cu enciclopedii”, Doamna Cioclopedica – „o doamnă parfumată, la casa ei, care, cu siguranță, nu vine la Astra doar pentru încălzirea-centrală, va fi având în casă, dacă nu calorifer, atunci sobe de teracotă”, dar în același timp o doamnă cu ochi răi – „de om rău. Nu înrăit de viața asta, ci rău de la început”¹, naratorul trece la descrierea unui personaj absolut original, pe care îl botează preluând modelul lui Caragiale și dându-i, în funcție de împrejurări, câte un alt nume. Este vorba despre Doamna Piscupescu, numită și Elefterescu, Protopopescu, Ofițereasa ba chiar, în capitolul final, Argintescu, Aurescu, Doamna Porția, Madam Zaharescu, Doamna Căpșunescu, Doamna Mulțumescu. Căsătorită cu un ofițer și „adăpostită” într-o casă de lux (în care vom pătrunde prin intermediul naratorului), ea vine la Astra pentru a copia, în manuscris, poeziile lui Eminescu, pe care le împarte pe foi volante cititorilor, păstrând până și grafia poetului. Cu toate acestea, singurul lucru care îl împiedică pe narator să își apropie personajul este mirosul. Analiză în antiteză cu Doamna Cioclopedica, Doamna Piscupescu, deși „scârțâie de spălată ce e, ba chiar exagerează, fiindcă un corp bun, viu, e bun și viu atunci când păstrează semnul de viu”², rămâne o proscrisă din cauza mirosului, naratorul criticând nedreapta așezare a lucrurilor în lume: „... dar știam că nu e dreptate în lume: să fii frumoasă, bună, să te dedici lui Eminescu, să riști Canalul, pentru răspândire-interzisă (pentru ca noi, elevii să știm ce a scris Eminescu, nu doar că e mare) – și să miroși în halul ăsta... Nu era frumos, nu era bine”² sau, cu altă ocazie: „Așa e lumea făcută: doamna cu enciclopedii miroase bine de tot, însă nu merită: e rea. Iar ofițerica, biata de ea...”².

Ceea ce se poate observa, parcurgând acest traseu sinuos al vieții personajelor este că, individualizați prin inteligență, personalitate, moralitate, aspect material, aspect social, cultură, studii, în sfârșit motivul venirii la Astra, ca urmare a destinului sau a vieții ce le-a fost hărăzită, ei ajung să se manifeste identic, să figureze ca un tot unitar pierzându-și, sub impulsul sistemului instaurat, identitatea iar, odată cu ea, și numele. Pe acest fundal și în dorința de a ilustra că sistemul reușește să-i facă pe oameni să gândească la fel, autorul își construiește romanul într-un sistem, fără a insista asupra numelui personajelor sau utilizându-l în sens ironic, ca răspuns la tăcerea tuturor în fața afișului ortografiat analfabetic „*ăncins p. iventr*”. Fără a lua atitudine, silabisind în gând, cu gura închisă, naratorul sugerează ideea privării de libertate – și ea închisă, societatea ajungând, ca urmare a implantării fricii în creier, să degradeze, singura posibilitate de reabilitare, de întoarcere la origini rămânând bibliotecă. Spațiu de adăpost al cărților, aceas-

ta va reprezenta, prin accesul la cultură, un antitod sigur de vindecare de morbul comunist, de trezire a conștiinței și a rațiunii, de depășire a tensiunii și de revenire la normalitate. Cedând în fața sistemului, personajele confirmă și afișează această opțiune prin tăcere, iar sancțiunea naratorului, progresivă, ascunsă sau la vedere, este perfect justificată prin pedeapsa onomastică: „Până și Profesorul Vinerean [...] s-a angajat, fulgerător, într-o discuție foarte animată – cu cine: cu celălalt profesor, Doktorul (mereu îi uit numele-de-prenume (s.n.): Ion sau Vasile sau poate chiar Gheorghe), cu toate că nu se pot suferi: Vinerean l-a întrebat pe cestălalt, prenumele, ce făcea el (doktorul), pe când Vinerean murea-de-frig la Stalingrad; și ce mai făcea, când el, Vinerean, murea-de-sete în lagărul de la Ghencea; și când robea-la-roabă pe Canal? Prenumele(s.n.) nu-i răspunse, fugise din calea Vinereanului atunci, însă acum, iată-i discutând, animat, dar civilizată, ca între profesori universitari”². De asemenea, un fragment sugestiv în acest sens ar fi: „Doamna Formatmic (s.n.) a plecat, cu vulpea, cu șoșonii și cu mamă-mamă al ei, parcă și mai mamălat, pe frigul ăsta...”² sau, în altă ordine de idei: „Uite-l și pe Dom’ Artur, poetul Sibiului! S-a apropiat, șchiopătând, de cine? De celălalt invalid de război, lucrătorul pe manuscrise, în cabinet. Ce-or fi având ei de discutat, atât de important – și de secret, fiindcă se îndepărtează împreună, scriitorul șchiop (s.n.) șchiopătând, manuscriitorul ciung (s.n.) sprijinindu-se în baston – mai bine i-ar ceda poetului bastonul, ar fi mai cinstit. Se întâlnesc pe trotuar cu alți așteptători – măcar aceștia se plimbaseră tot timpul, cinstit – se opresc, vorbesc în de ei, apoi pornesc cu toții, mereu mai încolo, mai departe”².

Împânzind textul cu o avalanșă a „de ce-urilor” în spatele cărora se ascund semnificații grave, Paul Goma glisează de la o realitate la alta acordând, prin prisma personajelor, un loc central literaturii, forjând solul evenimentelor și dezvelind fațetele servilismului. Suntem introduși, astfel, într-o lume a lucrurilor pe dos care va deveni spațiul ideal de edificare a „Omului Nou”. Iar acest spațiu va fi ilustrat, mai cu seamă, pe teren literar, naratorul întrebându-se, retoric: „De unde începe vânzarea omului?”. Confirmând raționamentul mamei care este de părere că frica, considerația și banii reușesc să împartă lumea și să o așeze în rubrici („istoria-geografia a făcut ca noi să fim așezați în rubrici”²), naratorul își propune să ilustreze acest adevăr mai întâi printr-un act mnemotehnic de trecere în revistă a cărților epurate la Șeica, (pentru a vedea ce a rămas după prima epurare la Astra), iar mai apoi printr-o prezentare a scriitorilor care au acceptat „prostituția intelectuală”. „Veteran” în materia rugurilor de cărți – pornind din copilărie, adolescență și chiar maturitate, Paul Goma rămâne cu o traumă pe care o mărturisește, transformând-o într-o adevărată obsesie, consecință a pagubelor ireversibile produse în proză, în roman.

Deși oferă informații despre vederile politice și morale ale epocii, judecând personalitățile vieții oficiale și criticând aspru sistemul instaurat, naratorul nu transferă vina doar asupra acestora ci, mai ales, încearcă să scoată în evidență lașitatea specific-românească: „Scriitorul român a cedat, a cedat mereu, a tot cedat, încât, la un moment dat, ne întrebam ce i-a mai rămas necedat – fiindcă ajunsese la punctul zero – vorebesc, în continuare, de proză”². Acționând, prin urmare, dintr-o adâncă cunoaștere a lucrurilor, el ilustrează, prin intermediul intercalărilor, digresiunilor și a retrospectivității față duală a sistemului care împarte lumea în jumătăți, dar mai ales o condamnă la tăcere, somând-o să renunțe la responsabilitățile sociale. Știind că întreaga literatură încapă între dorința de a citi și de a scrie, privat de primul atribut al cunoașterii, autorul va pune evenimentele pe hârtie, privindu-se „atât ca indi-

vid, cât și ca reprezentant al nației”² astfel încât, „împinsă la ultimele consecințe scriitura va deveni «urmă» scrisă, «grafism», poezie «concretă»”². Pe acest suport prospectiv în materia diegezei, ne propunem să ilustrăm, dincolo de interesul istoric al textului, plăcerea naratorului de a martela, într-o grupare de entități grave, ironice și burlești, Sistemul Comunist, uzând din plin de puterea cuvântului și desființând, astfel, „stindardul marxist”.

Revenind la fragmentul dispariției cărților din fișier, acesta este surprins în retrospectivă, naratorul utilizând imperfectul pentru a prelungi durata aflării în acest spațiu. Fără a o lua în ordine alfabetică, el deschide la întâmplare sertarul inscripționat „Dos”. Constatarea naratorului care își asumă chipul unui actor al diegezei se va transforma, premonitoriu și ca urmare a lipsei până și a tije de metal acolo unde ar fi trebuit să apară numele lui Dosoftei sau Dostoievski, într-o întrebare care va închide în sine întreaga impietate a sistemului vis-à-vis de literatură: „Unde, în care cimitir din lume numele repauzatului e ascuns, nespus, de nu rămâne după el decât locul? Gaura?”³. Validată de interdicție și nu de prezența în bibliotecă, scala durabilității estetice³ – cum bine subliniază Daniela Sitar-Tăut în singura analiză integrală a Astrei –, este confirmată, în schimb, de apariția, ca un blestem, a cuvântului grafiat „TOTAL”. În această categorie se înscriu Dosoftei, Dostoievski, Arghezi și Blaga, dispăruți în totalitate, o singură fișă la Bacovia, Stanțe burgheze, „o broșură de unsprezece poezii traduse în ungurește” de Eminescu și, de parcă nu ar fi fost suficient, o fișă cu Eminescu cu caractere chirilice. Indignat de pauperitatea tezaurului național, naratorul aduce acuzații grave sistemului „totalizator”, exemplificând ironic dualitatea perversă a acestuia: „De reținut: cine vrea Eminescu în românește, într-o bibliotecă românească, în România, îl găsește – dar cu caractere chirilice... Mama lor de totalizatori! Pe Eminescu l-au ... nu găsesc cuvântul – dar nu cuvântul meu contează, ci al lui, alungat din România, din limba română. Se laudă pe toate drumurile că ei îl prețuiesc, că îl revalorifică; s-au apucat să-l sărbătorească: astă vară, în iunie, au făcut mare tâmbălău cu «60 ani de la moarte» [...]. Dar un scriitor se sărbătorește prin carte – unde-i cartea lui Eminescu? Nu e”³. Hotărât să întrerupă mecanismul de căutare constată, cu bucurie și surprindere, că singurul rămas printre cei vii este Caragiale, aspect care îi va confirma incapacitatea sistemului de a percepe aluzia pamfletistului și de a-l considera un impediment în „realizarea progresului”. Minunea, însă, nu avea să țină prea mult, naratorul conchizând moralizator, parafrazându-l pe Lucian Blaga: „Bibliotecă, cimitir al generației mele” sau, renunțând la versuri, „Bibliepurată; sau: Bibliocimitir – și: Cimitir Astra”³.

Deși recunoaște că sistemul totalitar a făcut o adevărată selecție, drama naratorului vine din imposibilitatea de a intra în posesia cărților valoroase, atât internatul, școala, cât și întreaga societate fiind înghițite de „valul progresului”, suspiciunea, interdicția și teroarea demolând omul din punct de vedere psihologic, ireversibil și fără nicio șansă de vindecare. Abia situat, prin retrospectivă, în spațiul parental, naratorul își permite evadarea din mediul infect, dar și elaborarea, pornind de la reflecțiile părinților, unor ipoteze adevărate privind „vânzarea omului” și realizarea unei clasificări a scriitorilor care s-au lăsat ademenți de ofrandele sistemului. Dacă, referindu-se la cei izgoniți din sertarele bibliotecii, naratorul utilizează sintagma de „repauzați”, de astă dată, vizându-i pe scriitorii trădători, el li se adresează, ironic, prin „mari-și-vii” sau „mari-cadavre-vii”. Cu o critică vehementă pornind de la propriile întrebări retorice și punându-le, mai apoi, în gura tatălui, naratorul realizează o cronică a societății, cu obstinație asupra „egalității” comunis-

te, demonstrând că banii, considerația și frica pot modela conștiința oamenilor. Determinați să calce peste demnitate și să renunțe, fără scrupule, la valorile de o viață, scriitorii vor ridica semne de întrebare, devenind o problemă nerezolvată în privința cărților scrise înainte, „pe când autorul nu se propunea, nu se oferea”: „ – Ai dreptate cu împărțirea pe scriitori: ei i-au interzis pe cei buni adevărați – dar cum faci tu împărțirea pe cărți, la același scriitor? La cei mari și vii: Sadoveanu, Camil Petrescu, Gala Galaction, Cezar Petrescu?”³ Răspunsul cu totul neașteptat, venit din partea tatălui, vine să ilustreze o altă realitate, sumbră și în același timp surprinzătoare, în contextul discuției despre niște scriitori cu adevărat valoroși odată: „ – Nu-i nevoie să facem noi ceva, face el cu mâna lui!, rânjește tata. Dacă Sadoveanu – al nostru, cum zice băiatul – ar fi porc de câine numai cu cărțile scrise acum, am zice: S-a porcit la bătrânețe, nu-i citesc porcăriile recente... Numai că Marele Sadoveanu s-a apucat să re-scrie cărți vechi, să le... marxizeze! Știți voi ce e proaspătul volum: Focuri în ceață? E locul unde nu s-a întâmplat nimic, revizuit, dat pe brazda comuniștilor! De ce, mama lui de re-scriitor, a re-actualizat bunătate de carte? De ce s-a apucat – am citit în ziar – să rescrie Șoimii? De ce re-scrie Marele Re-Sadoveanu?

De-aia! Ca să se re-mire proștii. Sau: să se mire re-proștii”³.

Afișând dezinteres față de lucrurile care nu îi privesc – „și-așa Buienilor li se rupe (cum zic ei) de «sectorul lumină», [...]: tot ce nu-i atinge pe ei nici nu există”³ – intelectualii, respectiv învățătorii, rămân singurele categorii interesate să reflecte și chiar să ia atitudine, cu toate riscurile asumate, pentru a demonstra mecanismul mergerii în gol a sistemului. Revenind la discuțiile între părinți și fiu, ba mai bine spus la întrebările retorice ale tatălui, nemulțumit și, în același timp, incapabil de a schimba ceva, autorul insistă asupra dualității sistemului, titlurile „capodoperelor realismului socialist” arătând, încă o dată, „justa” împărțire a lumii: „trecutul: «Potop», «Otravă», «Paiate», «Vițel de aur», «Desculți», «Lanțuri», «Negură»; prezentul: «Bucurie», «Vânt de martie», «Goarnele inimii», «Vioara Roșie», «Scutul păcii», «Cântul vieții», «Matei Ion a cucerit viața!»”³. În aceste condiții, mult-râvnita egalitate comunistă își pierde atributele, făcând loc unui comparativ de superioritate, permutând valorile și înlocuind realitatea printr-o pseudorealitate: „ – Bine, domnule, își începe tata indignarea, am înțeles cum stăm cu e-ga-li-tatea comunistă: toți suntem egali, dar unii tovarăși sunt mult mai egali decât noi... În numele noii egalități, prostul satului e pus primar, leneșul satului făcut președinte de colhoz, analfabetul satului ne «lămurește» cum devine cu i-de-o-lo-gi-a – dar cultura, domnule? Și așa cum partidul l-a trimis pe muncitorul de la oraș să-l învețe pe țaran să facă agricultură, îl pune pe alde Macovescu și Ignat, Moraru și Novicov și Sorin Toma și Vitner, oameni ai cavernelor din mahalale, să-i învețe pe scriitori să scrie?

Lume întoarsă pe dos, murmură mama”³.

Memorând acest raționament, naratorul îl va ilustra în cadrul Cenaclului de producere a „omului-nou”, ironia și umorul atenuând tragismul situației și dând naștere unor pagini memorabile, prin aducerea în scenă a unor personaje „plate” și „rotunde”, dacă e să folosim terminologia propusă de Gilles Philippe³, întregind tabloul sinistru al sfârșitului de an 1949.

Apostrofând cititorul – „Dar citește, cititorule, doar știi carte, citește ceea ce cu adevărat stă scris, pe ușă!”⁴, naratorul generalizează acest comportament, punându-l pe seama lașității specific-naționale și a obișnuinței românului de a îndulci realitatea, refuzând să verbalizeze germenul adevărat al cuvântului și să ia atitudine: „Așa suntem noi și nimeni n-o să-și bată capul, să ne repare:

când se abate o nenorocire asupra noastră, nu încercăm să ne apărăm de ea, măcar fugind, dacă nu croind-o peste bot, măcar zicându-i pe nume – nu: o botezăm cât mai frumos sunător, o lingușim, o periem, îi dăm bună-ziua și îi spunem: conflagrație, conflict, catastrofă, epidemie, epurare, comprimare, naționalizare, în-ven-tar – și nu: iventr, cum se prezintă ea însăși. Așa am făcut și în 40: nu i-am zis pe nume: Răpire, Ocupație – ci, îmblânzitor: Cedare (și mereu la singular, de parcă n-ar fi fost trei); așa ne-am gudurat și pe lângă Capitulara de la 23 august 44, zicându-i, drăguț: Întoarcerea Armelor; subtil: Schimbarea Alianțelor (de astă dată la plural, ca să ne consolăm, mințim: nu doar rușii ne deveniseră... aliați, ci și americanii, englezii – ba chiar și francezii, deși ei nu ne fuseseră «inamici», în timpul războiului, nu ne fuseseră nimic, fiindcă nu mai existau”)4.

Concluzia finală, cu trimitere la Caragiale, afișează ironia și disprețul adresat confrăților, ca urmare a lipsei de solidaritate, verticalitate și moralitate, naratorul contrazicând, astfel, „profilul balcanic al majorității”: „... pe timpurile astea, când cărțile nu se doar inventariază, ci ard pe rug, după ordine și liste de-sus, ar trebui să ne, cel puțin, întrebăm dacă... Dar de ce să ne mai întrebăm și noi, n-au făcut-o alții și au nimerit la pușcărie? Apoi cum oamenii se află sub vremi și nu vițavercea... Nu stă în puterea noastră să facem ceva – noi suntem! Să facem, acționăm? – nu e în firea noastră; n-ar fi specific-național; noi n-am făcut istorie, noi am îndurat-o; am răzbătut, am supraviețuit, nu dând din mâini – nici măcar din gură, când ne doare – ci: fiind... Important, acum – ca și de-a lungul și de-a latul veacurilor – e să ne facem mici, să nu fim băgați în seamă de mari și răi. Important, acum, e să trecem: Nu: trec ei, răii, ca apa, noi, pietrele, rămânem – așa se păstrează ființa națională...”4.

Pornind de la însușirea acestei realități, naratorul realizează, împreună cu cei doi prieteni, Septimiu și Octavian, o perindare pe teren literar, fiecare străduindu-se să parcurgă cât mai mult din domeniul favorit. Alegerea acestor prieteni, deloc întâmplătoare, vine să epuizeze întregul spațiu cultural, ei reprezentând o „dorință triumfiară”4, în care Filosofia (Septimiu), Poezia (Octavian) și Proza (Naratorul) ocupă vârfurile. Dacă prietenii sunt convinși că „ținta numărul unu” reprezintă Filosofia, respectiv Poezia, încercând să copieze, în caiete, fie poezie, fie traduceri din filosofie, ironizând naratorul „pentru numai-roman”, acesta din urmă aduce explicații solide în monolog, prezentând nu atât personajelor, cât și cititorului, mersul real al lucrurilor dar, mai ales, argumentând încă de pe acum, opțiunea sa pentru roman: „Îi las să creadă ce cred ei; chiar de aş avea argumente – cu care să-mi apăr romanul... – ba așa avea argumente, dar ne lipsește mereu și mereu timpul de explicații. Aș încerca să le aduc aminte fapte: «ținta numărul unu» – și în timp și în spațiu de... fișier, raft de bibliotecă – a fost, nu Filosofia, nu Poezia (și nu deocamdată) Romanul; ci Istoria. Or ce face Istoria: istorisește istorii, povestește povești – ca romanul. Și dacă epuratorii au început epurarea cu Istoria (continuând cu «sectoarele» dragi prietenilor mei), din nefericire, or să-și dea seama că romanul, în fapt, istorisește Istorie și or să se năpustească și asupra lui...”4.

Recurgând la utilizarea optativului, al unui timp al dorinței, naratorul își definitivează raționamentul, invocând puterea divină pentru a îndepărta pericolul iminent: „Eu, dacă aş fi Închizător, aş âncide proza, în general – și aş începe, nu cu Eliade, nu cu Hortensia Papadat-Bengescu, nici cu Mateiu I. Caragiale, fiul – ci cu tatăl, cu I. L. Caragiale! Fiindcă nu e rând, din Schițele (și Momentele) lui, nu e replică din piesele lui în care să nu-și bată joc – nu

doar de prostia-burgheziei, ci de prostia-omenească, deci mai ales, de prostia-comunistă. [...]

M-am tot gândit eu (citind): Ție-i Dumnezeu în eroare – cu proza, cu romanul! Ce și-or fi zis comuniștii, despre roman? Păi, și-or fi zis ei, roman e atunci când tovarășul autor povestește niște întâmplări, niște povești – or poveștile povestite realist sunt bune, utile revoluției și mersului-înainte... Ele nu cauzează, nu dăunează – ca istoria burgheză, ca filosofia idealistă, ca poezia putrefacției – acelea, da, acelea sunt opiu pentru popor!

Și mi-am mai zis, pe când citeam romane: uite, **romanul** (s.n.) ăsta, mediocru cum e (ajunsesem, alfabetic, la Cezar Petrescu), are un **secret** (s.n.), o armă-secretă – de care sunt lipsite poezia, filosofia, istoria; orice i-ar contrapune comuniștii, nu-l clatină, nu-l neagă. Oare de ce?

Mi-am mai dat un răspuns, dar îl păstrez pentru mine – și de teamă de comuniști și de teamă că amicii mei or să mă ia peste picior, fiindcă e, într-adevăr, și banal și retoric, iar eu îmi măsoar cuvintele și nu deschid gura în public. De aceea mi-l spun, șoptit, la ureche, cu multă jenă: *viața* (s.n.)”⁴. Se poate observa, așadar, că unul dintre scopurile auctoriale este de a da o definiție romanului, textul devenind un roman care se naște sub ochii noștri. Materializându-și acest obiectiv, cu predilecție asupra propriei scrieri, autorul realizează un joc ingenios din îmbinarea textului citit cu cel scris, iar transpunerea sa de la o persoană la alta, precum și de la un timp verbal la atul, anulează distincția între realitate și ficțiune. Înainte de a demonstra acest demers, ceea ce ne propunem, este să observăm în ce măsură textul lui Paul Goma (re)produce realul în strânsa interacțiune a elementelor sale și, totodată, să explicăm de ce conținutul libertății se manifestă, prin intermediul vieții, în polarități și opoziții?!

Fără a se rătăci în hățișul obiecțiilor spiritului critic, naratorul arată că mutilarea cuvântului își are originea în invaziile susținute ale popoarelor migratoare, agenții noului sistem favorizând destrămarea acestuia prin frică și teroare. În neputința de a afla însemnătatea anului 1249, an descoperit, împreună cu cei doi prieteni, pe cărămida unei ruini, naratorul realizează, apelând la cunoștințele istorice ale basarabeanului Leonida Scifos, o călătorie în timp începând cu anul 1349 (epidemia de ciumă neagră), trecând pe la 1450 (prima carte tipărită în Europa) și poposind la „povestea cu sclavii” din secolul al VI-lea. Ajungând la realitatea evenimentelor trăite, naratorul demonstrează, și aici, ofranda Calului Troian, cuceritorii instalându-se încet, dar sigur. Realizând o clasificare a invadatorilor, el observă că dacă valul unu – tătarii și nomazii, „avantgarda, cea care căuta, pe după șură, Berlinul”⁴, împreună cu valul doi – „Biciul lui Dumnezeu și Potopul”, rușii care „căutau, înainte de toate, Hazaika”⁴, își afișează intențiile, al treilea val vine cu o schimbare de tactică, nu doar ocupând populația băștinașă, ci și așezându-se în fruntea acesteia: „Dar cei care au venit după ei, în căruțe – acum le spune furgoane... Au venit încet, încetișor, potolit; ei nu căutau nici Berlinul, nici hazaika (nu doar nemțoaica), ei au venit cu binișorul, unii știau limba noastră – dar până să ne dădăm, s-a lăsat seara; apoi noaptea – ei au adus-o. «Basarabeni», așa le spun ne-basarabeni.

Pe-aici, pe la țară, prin provincie, n-am întâlnit asemenea creaturi, se zice că s-au aciuit la București, la Centru, pe la ministere, pe la sovromuri (s.n.), acolo fac pe tălmăcii și pe sfetnicii”⁴.

Distruge omul din interior, prin stăvilirea libertății de decizie, pornind de la niște determinanți situaționali care declanșează emoții incontrolabile, Sistemul Comunist perturbă manifestările de ordin psihologic. Dacă, în

condiții normale, trăsăturile psihice dobândesc în practică și o valoare explicativă –, personalitatea umană fiind caracterizată, conform perspectivei structuralist-sistematice a lui G. Allport⁴, de două-trei trăsături cardinale care domină, urmând un grup de trăsături principale și, în sfârșit, sute și chiar mii de trăsături secundare care sunt mai slab exprimate, personalitatea figurând ca o structură organizată ierarhic, –în cazul de față această structură este desființată, în vârful piramidei situându-se doar factorii care influențează anumite schimbări de comportament.

Întru explicarea acestui raționament, naratorul aduce câteva exemple, răsturnările radicale de situație demonstrând așezarea actanților sub semnul malignului. Sugestiv este cazul directorului de internat, profesor de muzică care, marionetă a noului sistem, veghează la bunul mers al difuzoarelor instalate în fiecare cameră. Terorizați de „Hodorogeala pentru Pacea Aniversării”, internii ajung a nu se mai înțelege între ei din cauza „Urlătorului”, fiind privați de liniște și impuși să se lupte, la nesfârșit, cu „Armata Roșie a Păcii”. Acaparată de frica politică, directorul dă semne evidente de pierdere a oricărui discernământ, iar năvălirea acestuia în cameră, într-un moment de liniște înainte de „Andatele lui Beethoven”, confirmă starea derizorie în care se află: „N-am avut parte de... partea a doua: ușa s-a deschis cu zgomot de tunet și glasul prea-cunoscut a răcnit – dar nu cu mânie, ci cu un fel de disperare:

– Di-fo-zooo-roooo!!!!

M-am răsucit, înspăimântat: în ușă, Iorgu era și el înspăimântat-înspăimântător: ochii holbați, injectați, gura căscată, obrazul pământiu, scăldat în sudoare [...].

– Dar, dom’ profesor, e Andantele...

Nu-i spusese: «tovarășe director», ci: «dom’ profesor» (de muzică). Știa el însă mult mai bine decât mine, decât oricare din internat, chiar din întreg liceul, ce era și cum era a doua parte a Pastoralei [...].

- Am spus: di-fo-zo-rooo!

De spaimă, Robete s-a lăsat pe vine, între paturi, cu mâinile la urechi. Eu mi-am înălțat doar umerii – mâinile îmi erau ocupate cu stiloul – ca să-mi apăr auzul; am strâns pleoapele, temându-mă să nu-mi crape ochii, ca Dracului din Dănilă Prepeleac.

I-am deschis când am auzit ușa trântită la loc, închisă. Pe Andante, de la difuzor, se auzea, în coridor, Allegro molto-ul, Galopandoul Directorului. În descrescendo...

– Nebun de legat, a-nnebunit de-a binelea, Difuzorgu-al nostru, a zis, tremurând din toate mădulele, colegul Robete⁵.

Tragi-comic, fragmentul ilustrează amprenta distructivă a „omului-nou”, alt exemplu venind să confirme transferul presiunii de la subordonat la subaltern.

Este vorba despre discuția legată de „originea socială” pe care dirigintele Pop, profesor de franceză, nu ratează nicio ocazie de a o reactualiza:

„Și la mine «originea socială» e simplă (altă origine, cea «națională» îi provoacă lui Pop mâncărime pe limbă și scârpiniș vigilent-revoluționar [...]) – însă întrebarea asta vine lunar, nu săptămânal, ca «sociala») la care răspund:

- Ambii părinți învățători – de țară...

Însă la Septimiu... Cu toții participăm la tensiunea din asemenea momente, fiindcă el, de cum începe ședința-de-întrebare, pălește; iar cum e strigat pe nume și întreat ce origine socială are, roșește. Dar dacă nu-și stăpânește culoarea, își strunește glasul:

- Tata agronom, mama casnică, răspunde el.

Pop nu se uită la el, dă din cap, repetat. Asta vrea să spună: Da, așa e, dar vrea să spună și: S-o crezi tu că eu te cred... Și îl ține și ne ține pe toți așa, o veșnicie, dând din cap, crezând-necrezând. Respirăm cu toții, ușurați, când strigă alt nume”⁵.

Construindu-și romanul în baza unor structuri binare, static dacă e să ne gândim la perioada de stagnare adusă de către ideologia comunistă și, totodată, dinamic prin susținerea ritmului dat de laitmotiv, dar și de reflecțiile adolescente, în introspecție sau retrospectivă, combinând timpul epic cu cel istoric, confundând biografia creației cu actul creator, Paul Goma realizează o comparație între două lumi antitetice, istoria și geografia deținând cheia răspunsului multor întrebări. Arătând, mai întâi, modul de răsfrângere a sistemului asupra omului viu, pornind de la personajele adunate în fața bibliotecii, naratorul își extinde demonstrația asupra literaturii, iar concluziile care se desprind din aceste două asocieri vin să confirme vastitatea golului istoric. Dacă omul viu poate fi „reeducat” prin frică, lipsă de adăpost, trimitere la Canal, în sfârșit considerație sau bani, cei aflați în spatele cărților din bibliotecii nu pot fi „reeducați” decât prin ardere. Astfel, condamându-i deopotrivă pe vii și pe morți, sistemul condamnă, de fapt, cuvântul scris și vorbit, mutilarea personajelor dezvăluind premonitoriu mutilarea cuvântului, transformarea unui „popor într-o populație”. Întrebându-se retoric asupra cauzei acestui fenomen și luând în posesie cititorul printr-o tehnică a amânării, Paul Goma sugerează răspunsul prin însăși modalitatea de construcție a romanului, istoria fiind de neevitat, și criticând ironic „tăvălugul progresului”:

„ – Inventar? De ce?

Ei, de ce! Dar ce ne închipuim noi: că scăpăm de roata istoriei?; de mânia poporului?; de revoluția cu pricina?; de lupta de clasă, de lichidarea dușmanului? Dacă sunt lichidate clasele cu tot cu dușmani, cum să rămână... rămășița, moștenirea-rușinoasă, așa-zisa-biblioteca (burgheză și capitalistă și exploatoare și plină-ochi cu opiu pentru poporul muncitor)? Dacă se âncide pentru cuvinte rostite – cele care cică zboară – cum să nu fie inventrate cuvintele scrise, cele care rămân: cartea-cărțile; biblioteca-bibliotecile..?

Altfel cum să se edifice Omul Nou?

Amin, Astra! Hodinește în pace! Azi-mâine vom veni și noi, oamenii noi, după tine, în pământ...”⁵.

Nucleul ficțional și mecanismele textuale autentificate

La fel cum în conștiința culturală a Evului Mediu și în cultura Renașterii lumea este prezentată sub aspect dual, îmbinând aspectul serios cu cel ilar, tot astfel și textul lui Paul Goma este construit în baza unei interconexiuni a elementelor – cultura oficială și gravă vis-à-vis de râsul sarcastic auctorial, prezența jocului apropiindu-l de *carnavalul* lui Bahtin⁵, într-un limbaj caracterizat prin logica originală a „contrariului”, a valorilor răsturnate.

Cu toate că „inventariază cu acribie bizareriile umane, situațiile aberante care semnaleză degradingolada morală, des-centrarea tot mai accentuată a speciei mioritice, ca urmare a contaminării cu morb sovietic”⁵, Paul Goma acordă un spațiu vast și celeilalte laturi, angajându-se în slujba senzorialității și a ficțiunii, ilustrând o „frenezie a plăcerii de a simți tot: gusturi, mirosuri, forme, culori, sunete. O [...] percepere a lumii prin «nervi», prin nervurile senzorialității”⁵. Iar toate acestea, într-o perfectă simbioză cu problematica expusă, favorizând dinamicitatea lecturii, captând cititorul și pregătind terenul pentru explicarea profesiei de credință. Construindu-și romanul în baza

a două axe – masculină și feminină sau ale memoriei și imaginației, care coexistă și se află într-un echilibru perfect, după cum își fondează teoria Virgil Podoabă⁵, (pornind de la binomul animus/anima utilizat de Jung⁵ și preluat de Bachelard⁵ care leagă reveria de anima, iar visul de animus) vom spune, nuanțând aceste afirmații, că la Paul Goma voletul autobiografic ține mai degrabă de anima, în timp ce scrierile Gulagului se situează sub imperiul lui animus. Expus agresiunilor mediului, naratorul reușește să evadeze de fiecare dată, în cazul de față spațiul protector devenind biblioteca. Ea comprimă sau dilată timpul în funcție de necesitățile actului de creație, anulează granițele percepute între „eu” și „altul” și, totodată, favorizează trecerea de la persoana întâi la persoana a doua, descoperind un eu transcendental care uzează de culorile reveriei.

Meșter al limbajului, Paul Goma nu se rezumă doar la a-și auzi cuvintele, ci transmite această dragoste pentru sonoritățile lexicale cititorului, determinându-l să ia parte la unirea contrariilor. Rezultă, astfel, o serie de elemente noi care configurează stilul prozatorului. Iar în acest sens se pot observa aplecarea către analiza psihologică, ironizarea, prin lexeme inventate, a clișeele limbii de lemn, predilecția pentru monolog și pentru oralitate, omisiuni fonetice, particularități de grai regional ardelenesc, oltenesc, moldovenesc, săsesc, interesul pentru rusisme, inovații prin diferite procedee – aglutinare sau cratimă, antiteza, introspecția sau *retrospecția*, ludicul, jocurile de cuvinte, jocul în jurul unui nume, capacitatea de a inventa neconținut și, nu în cele din urmă, explicarea artei de a fi scriitor.

Cât privește gradul de „populare” al romanului, naratorul aduce în scenă și alte personaje, pe care le analizează cu ochiul unui adevărat observator, care nu influențează cititorul decât în măsura în care acesta se lasă influențat. Dacă în romanele precedente protagonistul evită să facă prea multe descrieri, de data aceasta el ne lasă să înțelegem că stăpânește cu măiestrie acest mecanism, pe care l-ar putea pune în slujba unui număr imens de pagini („Dacă m-aș face scriitor, aș scrie un roman întreg, de șapte sute de pagini cel puțin, numai despre halatul ei. Sigur: halatul ar fi doar pretextul, numai coaja, învelișul, fiindcă înăuntru ar fi Maricica”⁵). Cu diferite strategii de cucerire a fetelor, ca urmare a vârstei adolescente, cu o personalitate deja formată, capabilă a-și expune și argumenta punctul de vedere, textul captează prin autenticitate și originalitate, iar fragmentele metafictionale vin să întregească această imagine de ansamblu, intercalând povestirea factuală cu povestirea ficțională, depășind stadiul descrierii minuțioase pentru a oferi, în plus, o interpretare a vieții. Citit cu atenție, romanul oferă și o cheie de lectură, pornind de la intertext și până la intervenția directă a autorului care ne confirmă utilizarea unui anume procedeu asupra căruia insistase anterior, lăsând însă mereu loc unei discreții menite să testeze capacitățile lectorului. Atent la simboluri, naratorul compară biblioteca cu o urcare spirituală și intelectuală, iar scara descrisă încă din cel de al doilea capitol, deschide ușile unei lumi mirifice, a tuturor posibilităților, în care erosul se va strecura pe sub ochii cititorului, întâlnirea definitivă, față în față, având loc abia în bibliotecă:

„O scară frumoasă-frumoasă. Nu mai văzusem o scară atât de... îmbietoare; deși era cam prea strălucitoare, din marmură; prea sclipitoare, din fier înflorit, pe alocuri aurit; prea roșu covorul – nu pentru unul ca mine era scara. M-am gândit mult la ea, mă gândesc mereu: dacă, atunci nu m-ar fi respins-atras, n-aș fi intrat; atunci, fiindcă până la urmă, tot aș fi nimerit eu, însă câte cărți aș fi pierdut, necitindu-le... Nu e o scară de palat (n-am văzut palate, dar am citit), din acelea care, în sunet de goarne, îți iau văzul, te ținutuiesc locu-

lui, ca să-ți spună ce ele nu-s de nasul tău. Și scara asta te orbește, la început, însă nu ca să te țină la distanță, apoi să te trimită la scări pe potriva ta; ea e frumoasă, plină de viață, strălucind de, să zicem bunătate, și foarte simpatică, nu face pe nebuna, cu măregele ei – ca Cita”⁶.

Pătrunderea în acest topos va duce, inevitabil, la contactul cu alte personaje care vor însoți naratorul pe parcursul diegezei. Memorabilă este Șoricica – cea care descoperă metoda șoricească, alfabetică a scriitorilor, numită și Parapleu-cu-bocanci. Cu o tehnică evidentă de caracterizare prin nume, ea denunță mecanismul scriitorului, orientând atenția către îmbinarea celor două aspecte, literar și fizic, evidente și în cazul celorlalte personaje: „Când eram mai îndoit, s-a arătat Parapleu-cu-bocanci: nu-și strânsese umbrela înainte de a intra, nu deschisese suficient ușa, iar ușa o prinsese; cu tot cu parapleu. M-am grăbit s-o liberez pe biata fată; apoi să-i ridic servieta căzută în prag; apoi să-i strâng umbrela [...]. ...[...] Am intrat în urma ei într-o sală plină de cuiere, polițe, rasteluri; tavan înalt, pereți căptușiți cu lemn cald, de nuc, multă lumină, miros de haine, de umbrele ude. Am înțeles: era (doar) vestiarul [...]. Fără parapleu și fără pelerină, doar în uniformă neagră, guleraș și manșete albe, părea și mai firavă; dar mult mai drăguță decât pe Corso; oricum, fără servieta, arăta cu totul altfel, altcineva – cineva cu niște codițe anemice, șoricești, cu ochi mărgelați, jucăuși, șoricește – aproape drăguț, șoricelul... Atunci i-am spus, în gând: Șoricica. Sau poate abia în sala următoare, la fișier, când i-am văzut mai de aproape – și din profil – boticul mobil, șoricos...”⁶.

Un alt personaj este Cita. Construindu-și descrierea prin apelul la optativ, puncte de suspensie, sintagme neîncheiate, intertext, deși evident îndrăgostit de aceasta, naratorul face loc unui „dacă”, prevenind cititorul asupra „dezastrului” care urma să vină: „Spre exemplu [...], lumea șade împărțită în, de-o parte, eu; de cealaltă: Cita. E atât de frumoasă fata asta (folosesc prezentul continuu – tare-aș mai fi vrut să continue (s.n), și atât de în clasa a X-a, la ele, la Domnița Ileana (comuniștii au epurat-o și pe Domnița și pe Ileana, noi însă tot ca înainte îi spunem liceului de fete – pentru ca fetele să fie, continuu, ceea ce și sunt: domnițe-ilene); și atâta se plimbă pe Corso, duminica, numai cu ofițeri (în fine, cu elevi de la Școala de Cavalerie); și atât de rotund-uriaeș, de albe îi sunt măregele albe, încât...așa; adică ar fi fost bine de tot – dacă; atât de foartebine, încât – tot așa (s.n.). O știam pe Cita de pe stradă, însă, cu adevărat, la Astra am văzut-o. Și m-a, definitiv, așa”⁶. Sau, într-un alt fragment: „Numai că eu știu ce-i în capul frumoaselor din același aluat: poale lungi și minte scurtă, am citit destule romane despre femei, le cunosc pe degete pe dalile și pe cătăline, nu mă las eu umilit, pus la locul meu de elev-mic, de intern, de ne-ofițer. Să nu-și închipuie madmazela că dacă arăt cum arăt, cu palton de cartelă și cu servieta tatei... fiindcă aparențele sunt înșelătoare, asta scrie în aproape toate cărțile de la Astra. Așa că oriunde ar fi să fie întâlnirea [...], eu rămân la toate rece [...]”⁶.

Fără a-și da intenția în vileag, naratorul profită de moment lăsându-se pradă ficțiunii și explicând, deosebit de savuros, tactica de cucerire a femeii. Aparent ludic, înregistrând o întregă strategie de cucerire, fragmentul ascunde deja aluzii la practica scriiturii care va fi dezvăluită progresiv: „De aceea sunt indiferent și, în așteptare, scriu scrisori-fără-adresă (s.n.). [...] I-am scris optsprezece – drept, nu prea foarte lungi – aveam de gând să-i fac douăzeci și două în cap – îmi place cum arată cifra – după care văd eu cum mă aranjez ca să le primească pe toate odată; să afle ea, definitiv, cine sunt eu și ce bine scriu scrisori fără adresă (s.n.); și să regrete amarnic respingerea, dar să fie

mult prea târziu”⁶.

La fel cum pentru Roland Barthes a scrie pentru Celălalt – absent sau inexistent – înseamnă a fundamenta începutul scriiturii, tot astfel și la Paul Goma scrisorile fără adresă pot fi privite nu doar ca o simplă creație ci, mai ales, ca reprezentând o practică a procreației: «A ști că nu scrii pentru celălalt, a ști că aceste lucruri pe care le voi scrie nu mă vor face niciodată iubit de cel pe care îl iubesc, a ști că scriitura nu compensează, nu sublimează nimic, că se află exact acolo unde tu nu ești – iată începutul scriiturii (s.n.). [...] Scriitura este o creație; și, ca atare, o practică a procreației. Un mod de a lupta, pur și simplu, de a domina sentimentul morții și al suprimării totale...»⁶.

Dincolo de personaje, pe fundalul tragic al închiderii bibliotecii își vor face apariția umorul și ironia, cu scopul de a ridiculiza carențele noului sistem, într-o îmbinare perfectă a lexicului ironic naratorial cu descrierea obiectivă a evenimentelor. Desigur, nici alte aspecte precum ludicul, carnavalul, burlescul nu vor lipsi din text, dându-i o alură de basm, cu trimitere evidentă la Ion Creangă. Cu o privire prospectivă, trecând însă peste aceste elemente, vom putea observa că obiectivul naratorial, de departe cel de a distra cititorul și depășind dorința de a realiza o frescă a societății, este de a strecura, printre fragmente, reflecții asupra romanului, încercând nu atât o definiție a acestuia (deși acest aspect este nelipsit), cât o definiție a propriului roman, a propriei arte de a scrie desfășurate sub ochii noștri. Ceea ce ne propunem, pornind de la obiectivele enunțate, este să observăm coexistența elementelor antagonice în text și să reflectăm asupra modului în care acestea influențează receptarea scriiturii.

În concordanță cu laitmotivul și cu reflecțiile naratorului, ironia continuă linia celorlalte două romane din ciclul autobiografic și, îmbinată cu umorul, realizează o privire de ansamblu asupra sistemului criticat cu vehemență. Chiar dacă ocupă o suprafață destul de vastă în roman, ne vom opri asupra fragmentelor fundamentale, capabile să demonstreze ridiculitatea Regimului Comunist. Trecând prin „istoria mioritismului”, prezentând „solidaritatea-de-castă” a pictoriței-profesoare care se hotărăște să-și facă datoria către stat, fixând în pereți, cu ace de gămălie, „lozinci cu umbre naturale”, naratorul va ironiza prezența sufocantă a dictaturii în toate planurile sociale, din postura unui observator obiectiv, dar și subiectiv, nevoit să trăiască în atmosfera încărcată „a Stalinilor de pe stradă”: „Mă lua peste picior fiindcă le povestisem că eu îl visez, frecvent. Nu se întâmplă nimic, în vis, nu e acțiune, uneori, el nici nu se arată – dar eu știu. Și, în vis, mi-e rușine, tare rușine: că nu sunt «la înălțimea cerințelor»; că «nu-l iubesc destul»; că «nu-l slujesc cu devotament, până la ultima picătură de...» Nu odată m-am trezit, plângând amar, strivit, bolnav – de vină...

– Mi s-o fi părut..., am renunțat – deși eram sigur: Stalin din portret crescuse, era mai mare decât cel de azi dimineață. Dar așa, necrescut... tot mare rămâne. Cel Mai Mare... Cum Dumnezeu l-or fi făcând? Cu scara? Cu hârzobul? Și l-au pus sus, sus, sus...”⁶.

Aflând de la Septimiu povestea sașilor artiști, arestați pentru „călcatul în picioare a lui Stalin” datorită picturii „la orizontală” și a vopsitului „de sus în jos”, naratorul analizează metoda de lucru a noilor zugravi demonstrând că în Sistemul Comunist bunul mers al lucrurilor nu poate funcționa decât raportat la inversul celui obișnuit: „De la balcon se vedea rău, însă eu am băgat de seamă, în șoaptă: la zugrăvitul fațadelor, vopsitul se începe de sus, pentru ca, pe măsură ce cobori, să astupi, acoperi, ștergi și prelinsurile, stropii, picātu-

rile scăpate din bidinea, atunci când te aflai mai-sus. Or zugravii de stalini zugrăveau invers: de jos în sus[...]. [...] Am mai înțeles (mai degrabă: dedus): meseria de pictor îi salvase – și de la muncă și de la foame și de la moarte – acolo, în deportare, iar acum, aici, «acasă», le asigura o pâine; cu condiția să execute, nemțește, ordinele, nu doar în legătură cu ce-ul, ci și cum-ul: respectuos, de jos în sus...”⁶.

Venit să confirme iraționalitatea celor de la conducere, naratorul aduce și alte exemple, demonstrând veridicitatea proverbială „casa arde, iar baba se piaptână”. Trăind într-o sărăcie lucie, privați de ziua de mâine, oamenilor li se oferă, în schimb, difuzoare, astfel încât și liniștea ajunge a fi un obiect al partidului. Denunțând „mecanismele marionizate ale socialismului utopic”, interferând latura personală cu cea politică, publică, Paul Goma redă întreaga dimensiune a dramei pe care poporul a fost silit să o trăiască în acea perioadă. Extinzând afirmația la cei doi poli ai transformării – vechiul și noul, imaginile grotești vor deveni principalul mijloc de expresie artistic-ideologică a conștiinței și a schimbărilor istorice, iar ironia va reuși să nuanțeze absurditatea tabloului reprezentat: „Difuzoarele, difuzoarele. Când Lenin a ecuaționat: Comunism = Putere Sovietică + Electrificare, s-a gândit, în fapt, la Radioficare. De aceea sârmele întinse pe stâlpi alimentează mai puțin Lampa lui Ilici, cât Glasul aceluiași. Nu avem ce mânca, ne îmbrăcăm ca strigoii, nu avem drumuri și poduri, în case nu avem electricitate, nici apă curentă, nu-l mai avem pe tata, ridicat și dus la Canal – dar avem noi difuzor? N-a fost el inventat (tot de un rus, cumnatul lui Popov, unul Petrov), ca să ne țină de cald? să ne țină de foame? de urât? să ne țină de vorbă? Dacă ai fi orb, dar nu surd, după difuzor, ai crede că «țara-ntreagă-i în sărbătoare»; că-i o permanentă defilare – pe fanfare; tot într-un joc (pe kazacioc); ai zice că suntem noi la ei, nu ei peste noi; că ne-am stepit – de atâta stepă difuzorizată, de mirare că mai știm câteva cuvinte românești, că n-am uitat cântecele noastre, după atâtea divizii de cor al Armatei Roșii, după atâtea ocean de cvartă de kalhoznice, după atâtea mare de înduioșare și pupat-pe-gură-între-bărbați, rusește. Ne-au electrificat, de ne-au mers fulgii (citește: radioficat). Bulevardele, piețele, răspântiile, gările, autogările, stadioanele, parcurile (fă, Doamne să nu intre cu cizmele difuzorului și în Parcul Astra, care-i un părculeț, Doamne, unul mic de tot, nu merită atâtea cinste, atâtea grijă-de-partid, atâtea dragoste-de-Tată, zău...), peste tot, de peste tot ne întâmpină, festiv, cuiburi de mitralieră; baterii de tunuri grele și vesele; stoluri, în picaj, de Stukas-uri veritabile: sovietice; din zori ne iau în primire și nu ne lasă să ne tragem răsuflarea auzului năucit decât la miezul nopții – o, miezul-nopții: atunci pogoară din cer, drept în inimi, odată cu tăcerea pe pământ, și ceva din fosta Românie (s.n.)...”⁶.

Tot în ambivalență este descrisă „producerea tovarășilor” la Cenaclu. Ilustrând realitatea prin exemple concrete, naratorul separă literatura de pseudoliteratură, pornind de la comparația critică între muncitorul unei uzini și scriitorii care, de bună voie, au cedat „elucubrațiilor” partidului. Dacă primei categorii îi atribuie naturalețe, considerând „actul creator” o „îndeplinire a planului la ciclul de poeme”, cea de-a doua categorie nu are scuză, literații folosind arta ca pe un scop de a-și satisface necesitățile ba, și mai mult, de a profita de gloria „partidului mult-iubit”. Tot aici naratorul o include, deși stupefiat și jignit, pe Cita, explicând astfel rezerva auctorială vis-à-vis de personajul discutat la începutul romanului. Analizată progresiv, ca în basme, reacția naratorului va da fragmentului autenticitate și savoare, determinând cititorul să îl parcurgă dintr-o răsuflare: „Nu-l vedeam din față pe tovarășul

producător în cinstea și nici nu duceam lipsă: ciclul produs era produs-tipic, lozincă-n lozincă, suna ca dracu'. Însă, ciudat: nu mai ca dracu' suna produsul tovarășului din producție decât produsele tipărite și semnate de tovarășii ingineri ai sufletului omenesc; și mai puțin ca dracu decât cele profesionist recitate, la Difozorgu, de către marii noștri actori (vorba mamei: artiști efeme-riți). Ba, într-un fel, ale ăstuia, stahanovistul sibiot, stelistulroșu, chiar zise poticnit – după ce poticnit fuseseră așternute pe hârtie – păreau aproape la locul lor, în gura lui. [...] Muncitorul nostru (dragii tovarăși) avea stângăcia bărbatului care îndeplinește chestia asta ca munca-voluntară poruncită de partid și nu încerca să imite – cum se străduiau, mimând tăpălăgoșenia proletarnică oameni, totuși, de condei, ca Jebeleanu, Boureanu, Cicerone Theodorescu, Paraschivescu... – sau ca fonfăilă de Cămila Balthazar [...]. [...] Atunci când poetul uzinal a încheiat campania de îndeplinire și depășire a supranormeii de tras în jug la literatura nouă socialistă (ce bine îi zice mama: literaturcă; de-literaturmă), au răpăit aplauze. Multe. Și de ușurare – că scăpasem ieftin: dacă ne ținea până mâine dimineață?; și de răzbunare: dacă și ceilalți gândeau ca mine, apoi îl aplaudam pe acest Costică, vai de ciocanul lui!, ca să-i huiduim (în gând) pe ceilalți, scriitori de meserie, deveniți mese-riași de scriitorie, ciocănari ai sufletului omenesc (s.n.)”6.

Cât despre Cita – Carmen Jimblă, la vederea și la auzul acesteia „pro-ducțiile” anterioare pălesc, iar crescendo-ul descrierii, prin enumerarea decla-rațiilor, apelul la gerunziu și invocarea gradelor de rudenie, incită imaginația cititorului, mărin-d suspansul și accentuând derizoriul situației: „Uite că n-a fost să fie, cum le comunicau, cu jale, strămoșii noștri, romanii, strămoșelor noastre, dacele. A fost, de mai bine n-ar fi fost defel, cum spun la supărare urmașii bravi ai demnilor strămoși. Iar dacă nu m-aș fi scufundat de rușine în podea – întâi până la glezne; apoi până la genunchi, apoi până cam pe la poveste – m-aș fi dus la tovarășul stahanovist de steaguroșu, cu o mână i-aș fi strâns mâna, scuturat-muncitorește, cu cealaltă l-aș fi bătut pe umăr, ca la ei, în câmpumuncii – ca să arăt pe cine prefer eu, când n-am încotro; [...] ... [...] Așa și Cita [...] De la condamnări a trecut direct la declarații – întâi de fidelitate: a jurat Cita, pe ce avea ea mai..., nu: sfânt, ci: de-preț că, din acea clipă, ea numai cu el, cu nimeni altul; apoi la de-iubire – tremurând, vibrândă, pârjolindă, devastândă – încât nu se înțelegea prea bine care, cine-i și, mai ales ce-i (cu) ea: fiică a Părintelui Iubit sau ibovnică?; nepoțică a Tătucului (ar fi putut să fie și stră -, ca vârstă), ori pe după cap cu el și cu lăutarii după ambii? [...]

Din nefericire (zic asta fiindcă Cita ar fi fost prima ființă omenească, în Curscurtul de istorie al PCb, care să-l reguleze pe Stalin), bătrânul pipaș a fost pălit de o tuse cumplită; cu lacrimi – și asta taman când Cita noastră îi făcea nuștiuce-știueuce, mai oarecum, cum zic ardelenii noștri la neobișnuit. Însă, cu toată tusea pipașului, am înțeles ultimul viers: gemut, scos din sine-și cu tot cu înăuntru întors pe dos:

«To-va-ră-șe Sta-lin! Sunt a ta, pe vecie!!»”7.

Referitor la aspectele ludic și carnavalesc, acestea sunt surprinse mai ales în „peregrinările” celor trei prieteni printre ruine. Fabuloase datorită dialogului povestit de Septimiu ca urmare a explorării și a contemplării sacra-lităților rurale, ele fac trimitere directă la basm, coborând literatura în purita-tea tradiției populare. Păstrând o legătură esențială cu timpul – timpul natural (cosmic), biologic și istoric⁷, are loc un schim de identități în care, ca în car-naval, „viața însăși devine un joc, iar jocul se transformă temporar în viața reală”⁷. Trăgându-și seva din firescul existenței rustice peste care planează

imaginația adolescentină, paginile anihilează duritatea evenimentelor istorice, reprezentând o evadare într-o lume cu un peisaj și o rusticitate resimțite ca ideale:

„ – Tocmai contempnam un apus de soare – splen-did! – când a trecut pe lângă mine un rumân...

«'Nă zua, bade!», a zis Octavian.

«Bună să-ți fie inima, voinice!», i-am răspuns eu.

“A, nu, nu, nu! N-a fost așa – dar nu contează, a acceptat Septimiu. Îl întreb pe rumân: «Ce zici, bade, de asfințitul ăsta de soare?» Ei, voi, atoateștiutorilor, ce mi-a răspuns țăranul-român-de-veacuri?

«D-apăi, ce să zâc, domnișorule, zâc ce zâci 'mneata»... – a propus Octavian.

«D-apăi, voinice» – mi-am încercat și eu norocul – «sorele mai și 'sfințește, că și el îi om, o hi tare trudit...»

“A, nu, nu, nu! Nu, domnilor! Rumânul în cestiune, după ce m-a măsurat din cap până-n picioare – avea aerul că văd eu pe dracul, dacă-mi bat joc de el – arată din bărbie spre soare, scui-pă și zice: «Bagu-l în pchizda mume-si de sore, că n-am gătat ce-aveam de gătat!» Nu mi-am imaginat vreodată că cineva ar putea vorbi astfel despre... Va fi fost o excepție...

“Sigur a fost o excepție, altfel pe tine te-ar fi înjurat, a răs Octavian.

Și iar am răs cu toții – așa a început să-mi placă în «locurile» lui Septimiu: când facem pauze, fumăm, Septimiu ne povestește «excursiile» lui din care vine încântat-mirat, din care iese, după ce ni le împărtășește, contrariat-bucurat – ei, ce este el: un inocent?, un rușinat? Cred că mai degrabă un curat și dacă e ceva splen-did, mi-nu-nat, în-cân-tă-tor, pe lumea asta, atunci e prietenia noastră, de Sibiu”⁷.

Tot în aceeași categorie, intersectând erosul cu istoria, se încadrează, într-un vârtej de senzualitate, momentul „întâlnirii” forțate a naratorului cu Șoricica la cinematograful «Timpuri-Noi». Precedând nararea propriu-zisă a întâlnirii, naratorul ne dezvăluie, retrospectiv, în cheie ludic-comică momentul de agresare la care este supus, în cadrul cinematografului de la Mediaș (venit să se odihnească între vizitele de la poarta Securității), de către o persoană cu o identitate necunoscută – „femeie?, fată?, cucoană?”. Punctul culminant al relatării îl constituie aprinderea luminii când descoperirea persoanei din spatele „măștii” provoacă adevărate delicii de lectură: „însă când s-a aprins lumina în sală și am aflat cu cine mă sărutasem, iubisem, mi-a venit să plâng de ciudă, de frică, de oroare”⁷. Prevăzător și hotărât să nu mai repete aceeași greșală, naratorul dă dovadă de maturitate, păstrând distanța și încercând să pară interesat de ecran. Cu toate acestea, insistențele fetei și, mai ales, scena desfășurată după atingerea prin mână a naratorului, ne fac să trăim, în termenii lui Gaston Bachelard, un cosmos de odihnă în expansiune. Impulsionat în însăși tactilitatea actului, care îi trezește, prin miros, toate simțurile, naratorul se va așeza, prin căldura mâinii, în brațele feminității, într-o lume a farmecului de nepătruns, în care „totul se contopește, totul se netezește, tihna miroase a tamarix, căldura are miros”⁷: „... Însă Șoricica m-a întrebat atât de nefericită dacă numai atât, dacă asta-i tot, încât mi-am zis: Ce mă costă, dacă fac un bine unui om? Chiar dacă omul e o fată – de-Astra, nu de-Corso (cu atât mai puțin de-Timpuri noi)? Nimic. Apoi, cum e întuneric... Nu ne vede nimeni, iar eu pot să și închid ochii, ea are să creadă că de iubire...

Întâi i-am luat o mână și i-am sărutat-o. Bine am făcut: prin mână, am simțit-o cum se desțepenește; cum, brusc, începe să miroase bine, a fată

adevărată, nu ca până adineauri, a cititoare la Astra. Și cum să nu săruți, amușini, tragi în piept ceva binemiositor? A fost bine că începusem cu mâinile, mâinile ei, singure-singurele, au urcat, mi-au mângâiat obrazul, părul, ochii, gâtul, pieptul; apoi mi-a dus o mână la obrazul ei, la buzele ei, la gât, la piept – așa că atunci când ne-am apropiat capetele și ne-am sărutat pe gură, n-am făcut decât să continuăm ceea ce începusem, începuse ea cândva, demult și bine începuse...”7.

Mai puțin fericită, evocând suferințele adolescentine, însoțite de elaborarea aceluiași scrisori fără adresă, este dezvăluirea iubirii pentru Maricica. Cu trimitere directă la Balzac – „puțin îmi pasă că e spălătoareasă” și, în intertext, la Eminescu («Floare-albastră!/ Tu te-ai dus, dulce minune,/ Și-a murit iubirea noastră;/ Totuși este trist în lume...»7), («Pe lângă plopii fără soț»), Maricica reprezintă tocmai contopirea contrariilor – „ce mi-i albul, ce mi-i negrul – adică albul de sens invers, negativul...”, o contopire, însă, benefică, pe care autorul o va utiliza pentru a ilustra abilitățile scriitoriale, ironizând „producțiile” comuniste. Pornind de la exemplul mamei Cosettei, Fantine, din *Mizerabilii* lui Victor Hugo, sau Sonia Marmeladova din *Crimă și pedeapsă* de Fiodor Dostoevsky, Paul Goma demonstrează – făcând trimitere la irealismul socialist, că „nu există tematici neinteresante, nici personaje serbede – există numai scriitori fără har”: „– uite, dacă ne gândim la mama Cosettei, din *Mizerabilii* – deși nu-i mai fericit exemplul, pentru că personajul moare, după ce i-au căzut toți dinții, de beție – mai degrabă să o luăm pe Sonia Marmeladovna: ce, ea nu era ce era?, nu se dădea pe bani, la cine se nimerea? – pe când Maricica noastră numai la elevi și numai pe cinci lei, dar unii spuneau că, dacă nu aveai decât doi, sau niciunul, ea nu refuza, nu se târguia, mergea și pe datorie și pe veresie, se zice că zice: «Să fie de sufletu lu taica» – și dacă tu, cititor, ajungi, nu numai să o iubești pe Sonia, dar să o respecti în cel mai înalt grad, să o consideri și tu, ca Raskolnikov, o sfântă, de ce n-ar avea dreptul la măcar un sfert din considerație, Maricica noastră, un adevărat erou-tipic; așa scrie în Tezele provizorii – desigur, nu despre fete bune din realitate, ci despre tovarășe de-ale lor, din irealismul socialist, nu de dor de om, ci de iubire de partid, frământatele de plata cotizațiilor, de îndeplinirea planului, de participarea la producție, nu de flăcăi, prin căpițe de fân ori pe coridoare de spălătoare?”7.

Apostrofând direct cititorul, Paul Goma își va fundamenta demonstrația pe propriul roman, iar decelarea esenței înseși a originalității imaginilor poetice în intimitatea Astei va construi, pe axa intenționalității, o adevărată poetică a scriiturii. Obligându-ne la o repliere asupra noastră înșine, productivitatea psihică a imaginației auctoriale, într-o îmbinare perfectă a simțurilor cu sonoritățile interioare, va coborî lectura în profunzimile insondabile ale scriiturii, născând reflecții originale, capabile să răspundă celor mai inspirate provocări legate de arta romanească.

Un prim exemplu în acest sens îl constituie explicarea sensului de „roman”, printr-o referire dublă la romanul citit la Astra și la cel care se naște din acest roman. Într-o îmbinare orchestrată a ludicului, dând curs unui joc amețitor, până la suprapunere, naratorul se transpune în regizor și actor, eul interior sau creator devenind, ca urmare a dedublării, obiectul propriei sale contemplații. Transformată sub impulsul ficțiunii, arta este personificată, punând în mișcare un ceremonial seducător cu funcție unică de a îndemna cititorul să participe la acest spectacol virtual, ca personaj sau simplu observator, fiecare perspectivă fiind finalizată cu situarea într-un roman sau altul: „Pentru mine, Astra a devenit și altceva decât locul unde se citesc (citesc eu)

romane; sala de lectură nu e doar o sală în care se face lectură, iar romanul pe care tocmai îl citesc nu este numai acest roman pe care îl citesc – dacă e să o iau de dimineață, atunci roman este hotărârea de a mă duce la Astra, nu la liceu; roman: primii pași ai păcatului și gustul amar-parfumat al chiulului – diluat, șters, pe măsură ce mă apropii de parc, [...] de sala de lectură, lăsând loc altui simțământ (sau e același, dar re-re-citit): romanul cel mare, numai al meu, care numai pe mine mă așteaptă să-l continui, să-l facem, ducem împreună; mă așteaptă, urmărindu-mă: o să vin și azi la Astra, ori azi, în mod excepțional, o să mă duc la școală?; mă urmărește din parc, [...] apoi la ușă; pe scări; la fișier, locul nostru de întâlnire, la pupitrul Odoamnei. El sau altul, nou-cerut, la fișier, nici o importanță, jucăm o piesă, ne supunem unui ceremonial – începând cu deschiderea ușii de jos, în timp ce trompetele sună; apoi lasă loc corzilor, în timpul urcării scării; la vestiar, «lemnele» au o parte solistică, dar de cum iau romanul și cu el sub braț pătrund în sala de lectură, intrăm – pe un tutti. Iar eu, de braț cu mine (cu mine sub braț) îmi caut un loc – în tăcere.

Sala de lectură – ea însăși roman; cel puțin așa simt eu, nu doar prin locul ocupat de mine, printre atâtea alte persoane, ci prin (aproape) toate personajele-cititoare – unele citind romanele lor, alese, cerute [...]; altele romanele lor, cu personaje liberate de butucul, de obezile coperte (potrivit legii autonomiei personajelor, cunoscută de toată lumea, dar de nimeni luată în serios) – dar și acelea făcând parte din romanul meu [...], fiindcă așa-i viața omului, în general: scurtă; și, în special, așa-s vremurile pe vremea noastră – însă tocmai pentru că așa-s ele, eu le îmbunesc, le lungesc, chiar le trag pe sfoară: tot ce nu voi apuca să citesc, să cunosc nemijlocit (cărți, cititori – și mai ales cititoare) trec, frumos alături, în romanul meu!”⁷.

Denotând maturitatea scriiturii, autorul ne dezvăluie mecanismul de creare autentică, fără false pudori, în culori naturale, într-o dimensiune pluri-dimensională a epicului, consfințind libertatea ficțiunii și accentuând trecerea unui eu în altul, prin caracterul niciodată finit al existenței. Supunându-se aceluiași reguli ale tehnicii fantasmării utilizate și în romanul precedent, „visătorul, ocrotit de aceeași căldură ca și a gării medieșene, căldură evocatoare a temperaturii amniotice, evadează din realitatea inconfortabilă a prezentului secretând, precum o scoică, vise tandre în jurul doamnelor din sală, deci construind un «roman numai al meu»”⁸:

„Citești ce citești la romanul bibliotecii, apoi înalți ochii: Privești drept în față: sau rămâi neclinit, cu privirea dusînțoarsă – asta libertate! Dacă vrei, îți reglezi distanța focală, te reglezi pe cititorul de vis-à-vis – cu toate că nu-i bine să faci altuia ce ție nu-ți place, însă poți îndulci jena încercată de celălalt (care simte că îl fixezi), reglând distanța focală mai încolo, dincolo de el, trecând prin el, ca el să vadă că tu nu-l vezi, deși la el te uiți... Așadar, prin el, o vezi pe ea; pe cititoarea aleasă – fie aflată în prelungire, încolo, dincolo, fie în partea opusă, dincoace, în spatele tău [...].

Astfel o vezi pe ea; fără să te holbezi la ea, direct – și nu doar pe cutare cititoare frumoasă, aflată cine știe unde, îndărătul tău, sau în laturi, dar și pe cititoarea care, azi, n-a venit la Astra (încă); și pe cea care nu a pus în viața ei piciorul la biblioteca Astra din Sibiu – și, dacă ar fi să ne luăm după realitatea-așa-cum-este-ea [...], nici n-o să-l pună vreodată.

De aici începe romanul numai al meu.

Roman de nepovestit. Dacă aș vrea să li-l povestesc prietenilor, n-aș izbuti: fiindcă ar trebui să explic...ce? Că ea, a mea, nu prelungirea (să zicem: peste masă) a vreunei ea ieșită din fum, din romanul pe care tocmai îl citesc

și întrupată pe scaunul de vis-à-vis, ca... tot personaj din cartea scrisă de altcineva – sigur că se întâmplă și așa (se întâmplă, mai pe la început), adică personajul cu pricina iese din coperte, [...] se duce în pauză – să fumeze o țigară, să se spele pe mâini [...] – atunci când autorul uită, pe hârtie, că personajul e om [...]. Astea se petrec cu cititorul obișnuit, nu cu mine (am trecut și eu prin acest stadiu). Vreau să spun: eu am ajuns să fac, la Astra, personaje care nu sunt cele din carte [...]; și care nu continuă cam în aceeași direcție, cea arătată de primul autor, cu nume pe copertă”8.

Spărgând granițele între viața care se viețuiește și cea care ia consistență din actul scrierii, identificând actul biografic cu actul creator, autorul recurge la „posibilitatea dedublării, distanțarea eului de sine însuși, autorefectarea ca gest creator primordial”8. Desfășurată într-un prezent etern, perpetuu, acțiunea se proiectează pe ecranul conștiinței imediate, prezente, eul narativ comunicând acum, hic et nunc. Petrecut în virtutea convenției ficțiunii, „în armura unei alte identități”, el „se scrie și știe că e scris [...], se vede biografic. Se vede văzându-se”8. Rezultă, astfel, o dedublare a sinelui, o naștere a supra-eului, a cărui voce începe să domine eul de drept. Luându-l în posesie, acesta îi ordonă ce să facă, urmărindu-l insistent, până în clipa contopirii, a colaborării și a permutării ierarhice. Recurgând la utilizarea mărcilor de subiectivitate prin utilizarea pronumelui personal „eu”, autorul are grijă să ofere prezumția unei participări maximale la actul comunicațional prin recurgerea la tehnica jurnalistică a lui „tu”, (pro)nume care nu va constitui doar destinația, ci și sensul comunicării. Totodată, în cadrul acestui joc interactiv, autorul apelează la principiul sinestezic, sau al asocierii percepțiilor senzoriale provenite de la două sau mai multe simțuri, mai ales de la simțul văzului, mirosului și al auzului. Această tehnică literară, ca formă de transpunere metaforică, ca expresie stilizată a unei atitudini metafizic-estetice față de viață8 va deveni, prin lumea pe care o reprezintă, complementul direct al verbului „a contempla”, dând visătorului impresia de a fi acasă în universul imaginat: „Însă la Astra nu mă ocup doar de făcut personaje de-ale mele – acelea făcând faceri făcute de mine, personal. La Astra mai fac ceva: mă las pe mine, citind, la masă (cu, adică, ochii de citit în carte), iar cu ceilalți ochi mă uit în jur și îmi zic mie: tu!; și îmi mai zic: pe tine te las să faci ce vrei – ia să vedem ce-o să vrei tu să faci, ca tu:

Tu te uiți la obiecte: lămpi, mese, tavan, uși, scaune, ferestre; dacă ai miros bun ca al meu, tu vezi cu odoratul culoarea lemnului, a pielei în care sunt îmbrăcate scaunele; încerci cu cerul gurii gustul cărților abia urcate din depozit, altul decât al celor deja citite, aerisite, modulate înspre fiecare cititor; [...] Tot cu mirosul încerci, între degete, consistența pufului de la ceafă, gustul pielei mâinii pătate de cerneală (de la stiloul care lasă). Ori, după ce ai făcut un panoramic, îți sugi la loc văzul, ca să vezi mai bine, mai adevărat, să vezi de tot: și citite și cititoare; scaldătoare și scaldate în ploaia de lumină a terebentinei de la ceara de parchet [...], a verdelui acru al cernelei de stilou, pe hârtie (altul decât cel de pe degete) [...]. Ridici și tu, tu-cestăalt, ochii din romanul citit și trageți împreună, adânc, în piept, liniștea de sală de lectură – cu atât mai odihnitoare-activ, cu cât e presărată cu scârțâit de parchet înăbușit de covor sub pași; pistruiată de scaunele mutate; stropită cu șoapte schimbate, brăzdată de foșnetul filelor întoarse, punctată de bufnetul unei cărți căzute...”8.

Ce înseamnă, așadar, Astra și de ce naratorul nu poate percepe aflarea în acest mediu decât prin diferență?

Pornind de la locul prielnic de a face „faceri din astea, desfaceri, refa-

ceri, prefaceri, străfaceri cu personaje...”, trecând prin posibilitatea de a îngurgita pe nerăsuflete alte romane, „chiar cel pe care-l citesc”, într-o stare de libertate mereu jinduită, mai există „încă și altceva și altcumva – cum să-i spun?

Să spun [...] că Astra nu e numai un loc, un moment – ci o stare (așa ceva); de fericire”⁸. O fericire, însă, provizorie căci, reîntors în timpul istoric, naratorul realizează, prin comparația cărților cu fetele, un gol lăsat de cartea necitită la timpul ei, gol care nu va putea fi umplut niciodată chiar de aceeași carte, ca urmare a faptului că fiecare vârstă își are propriile culori ale vocalei. O carte citită la timpul ei, la vârsta ei, „are un trecut de lectură. Când o recitești, nu suferi întotdeauna la aceeași pagină. Nu mai suferi în același fel – și, mai cu seamă, nu mai speri cu intensitate în toate momentele unei **vieți** de lectură”⁸. De aici și pe acest fundal pornește tragedia naratorului, „oprit din pornire”, lăsat să afle „gustul mărului” și trimis înapoi, „și zbierând, și scriind pe pereți: *ăncis p. iventr...*”. Împărțind eul în cel de dinainte și de după cunoașterea bibliotecii, prezentul nu va mai suporta comparația cu trecutul, pălind în fața stării supreme de grație, de fericire, de adăpostire la Astra ca spațiu de protecție, locuind în reverie ca în Calidor, cu posibilitatea de a-și crea un cosmos din cuvinte și de a se instaura în rotunjimea acestuia: „...Ba e bună comparația, dacă te gândești că și fata și cartea, dacă le citești la netimp, în mereu alte momente ale vieții, ți se arată diferite – cărți, fete... Ce vreau eu să spun și nu izbutesc: că, fără să-mi fi spus cineva, fără să fi citit undeva, știi: cărțile pe care nu le-am citit până la întâlnirea cu Astra, necitite or să rămână pentru mine, chiar dacă le-am citit după aceea, chiar dacă o să le citesc mai încolo: n-or să mai fie cele care ar fi fost, dacă le-aș fi citit la timpul lor; și la vârsta mea.

[...] Fiindcă m-am atins de Astra – gata, nu mă mai vindec! Astra m-a pre-făcut – ba nu: m-a re-făcut [...]; la urma urmei, Astra m-a făcut – atât cât a putut și ea, săraca, în atât de scurt timp; așa, adică ne-refugiat, ne-în-plus, ne-plin de găuri, de goluri de la cărțile necitite la vremea lor, de la autorii de care abia auzisem...[...]

Mă uit în jur, prin parc, la ceilalți cititori-așteptători: vor fi suferind și ei de inventar? Ce întrebare! Da, dar ei sunt cu toții adulți și de oraș; ei nu au fost încăși decât din continuare, unii, cei mai bătrâni, din ajungere, pe când eu... Pe mine m-au oprit din pornire – abia făcusem și eu, acolo, doi-trei pași – unde mai pui că plecasem cu mare întârziere și îi făceam ca dracu’, ’fabetic; iar în ultima vreme, citeam numai romane...

Ce fac? Ce mă fac? Mă întorc de unde plecasem? [...] Aș putea spune că ăncisul lor e ănciderea vieții mele, moartea: fiindcă apucasem să aflu că poate fi și altfel de cum fusesem obișnuit; fiindcă apucasem să aflu gustul – mărului...[...] Așadar, ce mă fac? Ce fac? Mă întorc, frumusele, cumișel, la mine, cel dinainte de Astra? [...] Mama lor de ăncisători care nici să fie înjurați nu merită! Cum m-au furat, jefuit de tot ce aveam mai bun, mai...”⁸.

Desființând relațiile ierarhice, suprimând barierele invincibile pe care le care ridică poziția în societate, averea, funcția, familia, vârsta, refugiul, Astra creează un tip de comunicare ideal și totodată real, de neconceput în viața obișnuită. Ea devine, în același timp, o posibilitate unică de a vedea cum arată „fața ascunsă a Lunii”, de a lua contact nu doar cu rezultatul, ci cu însuși procesul de creație. Semnificativ este, în acest sens, momentul cinaclului, mai bine spus, partea a doua a acestuia când, în lumea pestriță a muncitorilor care „se produc”, naratorul descoperă o adevărată doamnă. Cu iz de București, lansată de Eugen Lovinescu și crescută la „Sburătorul”, naratorul face o

primă trimitere la Hortensia Papadat-Bengescu. Cu toate acestea, atenția la detaliile pe care le strecoară cu măiestrie – „n-am scos volum din '43”, „olteanul îi spune ardelenței (s.n.) să nu se grăbească...”, „ – m-au epurat de la-nceput de tot, din primele zile ale lui '48, mi-au lipit în frunte eticheta cu decadentismul, cu erotismul...”, „ – ți-l împrumut pe Clausewitz, doar știi nemțește (s.n.)”, „o iei pe Bogdana Dumitale, din cartea apărută pe timpul... boierimii reacționare...”, „...s-a sacrificat, s-a dat bine cu cei de la conducerea teatrelor, pentru ca să fie numit director pe țară Camil... A mers și mai departe cu sacrificiul de sine, a intrat la controlul-teatrelor (s.n.)... Dar timpul trece și ce face cu scrisul? Pentru că ea, înainte de toate, e scriitor (s.n.) – de aceea s-a gândit că, dacă e să re-debuteze, atunci să se manifesteze la un cenaclu de provincie, la Sibiu...”, „scriitoarea ceastălaltă, cu tocuri suse, pe care nu știu cum o cheamă, ea poartă pseudonim (s.n.)!” – ne lasă să înțelegem că este vorba cu totul despre altcineva, și anume despre Ioana Postelnicu, pe numele adevărat Eugenia Banu. Surprinzând discuția între aceasta și „colonelul da cavalerie haiducească”, zis și Moș Pipă, care o îndeamnă să re-scrie, dând exemplul altor scriitori ardeleni care au trecut la istorie, ironizându-i eroina pentru că este lenjereasă (deși el insistă cu spălătoreasă), naratorul intervine în text cu adevărate reflecții despre roman, tulburând identitatea confortabilă a autorului, naratorului și a personajului. Susținând intenția doamnei de a re-debuta cu un roman decadent, el explică propria opțiune pentru roman, iar comparația cu o cursă de fond îl așază, ierarhic, în fața poeziei: „Am intrat după ei, pentru partea a doua. Componenta [...] cenaclului era alta decât în prima. Abia jumătate din câți fusesem la poezie, cu toții oameni serioși, așezați pe scaune. O să vorbesc despre asta cu Octavian și cu Septimiu; o să povestesc și la internat: la poezie vine multă lume; mai ales fete – și băieți, dar încă neinformați. Pe când la proză rămân bărbații; și ceva femei, dar din cele care au înțeles că romanul nu e joacă, ci treabă de hamal, bărbătească. Avea dreptate Shaw (sau Twain?) să spună că e 5% inspirație și 95% transpirație. [...] ...Când o să vorbesc cu băieții despre asta, o să compar poezia și proza cu sprintul și fondul din atletism. Poetul, pe 100 metri, explodează, dă, în zece-unsprezece secunde, tot, absolut totul, fără nici un fel de tactică de economisire a forțelor – nici nu are timp. Pe când romancierul, alergător de fond, are, în față, pe de-o parte, spațiul: să zicem 10.000 metri; și timpul: 32-33 minute (vorbesc de campioni); el trebuie să-și împartă spațiul la timp și timpul-și-spațiul la propriile-i puteri – nu doar cele fizice, cum mai cred neștiutorii, ci și la cele psihice, o cursă de fond se face nu numai cu picioarele, ci și cu capul; și cu inima. Când ești spectator (cunoscător) la un concurs athletic, asisti (și participi, ca cititorul citind) la o cursă de 100 metri: o flacăra, o răbufnire, o stare (pe care, cu ochiul minții, o poți relua, repeta – până înveți poezia pe de rost); pe când o cursă de fond este, în aparență, monotonă, plictisitoare (25 de ture de pistă, la proba de 10.000) – cam ca viața obișnuită; ca o poveste a vieții...; însă dacă ești cât de cât inițiat, atunci citești un roman. Și, citind romanul scris de altul, îți alergi cursa ta, povestindu-ți-o.

Cam așa ceva. Scufundat în zecemii-ul meu și ocupat numai cu tactica-și-strategia alergării de roman, nu am fost atent la spectatorii din tribune; nu mi-am dat seama că eu eram spectator în tribună, pe pistă rotindu-se altcineva, nu eu însumi”8.

Inițiat în atletism dar, mai ales, în cursa pentru roman, naratorul devine, ascultând și văzând manifestarea doamnei, și concurent și spectator, întâlnindu-se pentru prima dată cu fața nevăzută a lucrurilor. Încercând să recupereze o parte ștearsă a istoriei, el răstoarnă convențiile stabilite în epocă, deconspiră

mecanismele, ironizează subproducțiile comuniste, apetența pentru literatura haiducească, romanele istorice, într-un cuvânt realismul-socialist, optând pentru o scriitură neîncorsetată, liberă, cu înclinație către eros și pitoresc. Pornind de la optativul – „dacă aş fi și eu scriitor”, realizând un joc între autor și personaj, el realizează un cadru de basm în care lumea ca oglindă a sa și opera ca oglindă lumii coincid, romanul contopindu-se cu viața, viața însăși devenind roman: „Deci, asta este, cum se spune: fața ascunsă a Lunii? Așa arată literatura, pe dinăuntru? Așa, scriitorul, în carne și oase? [...] Dacă aş fi și eu scriitor [...], atunci aş îmbrăca-o pe decadenta-realistă, pe erotica-socialistă în halat alb-alb și i-aș pune în picioare cipici [...]. Se spune (și bine se spune) că autorul trebuie să se identifice cu personajul, cu eroul – aici: eroina, persoana? Acum nu vorbesc de mine, autor-prim, vorbesc de personajul meu, întâmplător el însuși scriitor, autor al unui roman erotic despre Bogdanicica. Vreau să spun: personajul e feminin (de ce nu s-o fi spunând: personajă?), scriitoare, autoare de romane foarte erotice și adânc decadente. Nu le-am citit, de aceea nu scriu, în romanul meu, despre romanele eroinei mele, personajă, însă dacă ea ține și ține să re-debuteze, atunci nu respingem, tovărășește, sugestia moșcolonelului, trecem la insulă, în general, la haiducie, în particular: o suim de Dânsa pe un dâns alb cu șaua verde, îi punem în mână o ghintuită și o invităm, leliță-n halat și cipici, să împartă, nu neapărat dreptate socială, ci nițică bărbăție internală. Și să aud eu pe vreun personaj secundar și timid și ciudos că-i zice curvă – îl dau afară din roman! Și ce dacă-i spălătoreasă? Nu poate ascunde, sub halatu-i alb și floarea-i albastră, de spălătoreasă de internat, infinite comori sufletești (dacă le căutăm pe acelea și nu ne mulțumim cu cestelalte, trupeștile?)...”⁹.

Ultimul capitol al romanului, al douăsprezecelea la număr – cifră echivalentă sfârșitului de an și, în același timp, prevestind un alt sfârșit iminent, instaurează cititorul, alături de narator, în aceeași atmosferă de așteptare, în parc, lângă statuia lui Bariț. Recurgând la timpul prezent și apelând la indicatori temporali care ne confirmă că e încă dimineața devreme, autorul îmbină timpul istoric cu timpul epic, dând celui din urmă un ritm întârziat, au ralenti, cu scopul de a slăbi tensiunea, într-o țesătură perfectă a ludicului, ironicului și a umorului cu atmosfera mortuară, cu tragismul evenimential. Cu o posibilitate de a se privi lucid și de la distanță, naratorul, observator și în același timp participant, realizează o rețea de intercomunicație cu autorul, dezvăluindu-i intențiile, trăgând muza de mânecă și întârziind răspunsul „dece-ului” mult-așteptat. Desigur, odată cu inversarea rolurilor, are loc și o schimbare la nivel narativ, când intervenția directă a autorului în text va trasa o graniță între ceea ce e permis și ce „nu se face”, oprind imaginația dezlănțuită a naratorului și insistând asupra scopului aflării în acest spațiu. Care este, așadar, traseul naratorial și cum influențează acesta finalul „ușor edulcorat” al romanului?

Pornind de la întâlnirea, în parcul bibliotecii, cu Madam Piscupescu – dacă e să ne rezumăm la primul nume utilizat de narator la adresa ei, doamnă care scrie în manuscris poeziile lui Eminescu, împărțindu-le cititorilor de la Astra – naratorul pătrunde, prin intermediul sacoșei pe care i-o duce, în casa acesteia. Deși venit cu scopul de a afla cauza închiderii bibliotecii, răspuns amânat prin oscilarea continuă a protagonistului între da sau ba, respectiv închis-deschis, naratorul realizează un joc ingenios în monolog, încurajându-ne să credem că este invitat pentru prestații virile. Nu lipsesc din text nici descrierile amănunțite cu privire la mobilierul gazdei, jocul în jurul numelui

acesteia cu trimitere directă la Caragiale – Piscupescu, Elefterescu, Protopopescu sau asocierea numelui cu obiectele (din porțelan și din argint), sau cu alimentele pe care este invitat să le consume, servit pe tavă, la o masă douăsprezece persoane, „o adevărată masă a cinei de taină”: Doamna Aurescu, Doamna Porția, Madam Zaharescu, Domnă Căpșunescu, Doamnei Muțumescu. Dincolo de aspectul ludic, textul poartă în sine amprenta unei dureri sfâșietoare, amânate de ambii actanți și dezvăluită, în final, în monolog, ca posibilitate unică de a demonstra că orice intervenție a receptorului este inutilă, umbra morții, a rugului, plutind peste cei vii. Cu toate acestea, finalul rămâne deschis, iar încheierea cu versurile din Odă – în metru antic îmbină Erosul cu Thanatosul, speranța eliberării cu sentimentul neputinței în fața naturii și a socialului, ireversibilitatea temporală, subliniind că între dragoste și moarte nu există opoziție, ci mai degrabă condiționare.

Nu lipsesc din text nici trimiterile la simboluri, la motivul creștinesc al vieții de dincolo, culori și mirosuri și, mai ales, la motivul măștii. Îngemănată cu bucuria schimbărilor și a reîncarnării, cu vesela relativitate, legată de tranziții, metamorfoze, de încălcarea granițelor firești, masca întruchipează principiul jocului în viață, se întemeiază pe o interrelaționare între realitate și imagine⁹. Îmbinând caracteristicile măștii din grotescul romantic – masca ascunde, tănuiește ceva, amăgește, cu nuanța sumbră a măștii din romantism, Paul Goma atribuie personajului o mască la care va renunța de îndată ce va pătrunde în sanctuarul acesteia: „Eu aș prefera, dacă n-aș avea încotro, măști nesenine, ca acelea care simbolizează Teatrul, fie Râsul, fie Plânsul, măcar, știi o treabă, sunt atât de exagerate, încât nu pot fi decât măști – pe când cele «senine» [...] te bagă în răcori, fiindcă sunt moartea – rece; înghețată; și care nu te amenință, că or să te ia, dincolo; doar îți povestesc ce e dincolo: rece, înghețat. Din fericire pentru mine, masca de aici nu e cu totul senină. Ba chiar plânge: buza de jos îi tremură ca la copii; bate; lacrimi tulburi și aburitoare năboiesc peste rama ochilor și coboară, cu zvâcnituri, pe tencuiala obrazului. Plânsul să fie răspunsul? Sau poate nu, să mai așteptăm, o să se deschidă, în cele din urmă, apoi o să glumim, o să ne chair batem joc de noi și de spaima noastră – nejustificată. Să o întreb, cu cuvinte, să-i cer răspuns cu cuvinte? Dacă da sau ba? Însă nu știu, nu mai știu unde să-l pun pe da: la bine sau la rău? Ce semnificație să-i dau lui da (în cazul în care îl rostește): da-închis? Da-deschis? Iar dacă ea rostește: nu, ce să înțeleg: nu-inventar? Sau nu-Astra? Mai bine nu insist. Va fi înțeles ea greșit, va fi încrucișat pe da cu nu. Zăpăcită cum e, va fi pus o întrebare năucă, i s-a dat un răspuns oarecare, ca să scape de ea, va fi înțeles cine știe ce năzbâtie...”⁹.

Dedublând personajul și făcând trimitere la tehnica quiproquo-ului pentru a susține jocul, naratorul va trece la utilizarea imperfectului, îmbinând realitatea cu ficțiunea, ceea ce este cu ceea ce ar putea să fie, amânând pe cât e posibil dezvăluirea misterului din spatele odăii în care doamna a intrat îmbrăcată în negru: „Trebuie să gândesc iute, să găsesc soluția [...]. Problema mea, acum, este următoarea – și trebuie să mă gândesc la ea repede de tot: cum să împac realitatea-așa-cum-este-ea cu ziceam-că? Mai mult (iute, iute!): cum să fac să nu bage de seamă că este un ziceam-că și un ziceam-că-ziceam-că – mai clar: în realitatea-care-este, știu – unu: ofițerica e un om curat; doi: eu trebuie să fiu un băiat curat; trei: în realitate, nici nu ne trece prin cap să facem tot felul de chestii, noi, doi, în casa goală și în absența bărbatului – exclus!; patru: eu bănuiesc ce-i acolo, în odaie, dar ziceam-că nu bănuiesc, nu știu, așa ca să-mi dea permisiunea, pentru cinci-zece secunde, să ziceam-că – măcar așa, în ziceamcă. Fie și trei secunde...

[...] O aud. Vorbește cu cineva, în șoaptă – cu bolnavul?
Cu mortul?

Nu-mi plac morții, nu-i pot ține la distanță nici cu invenția asta a mea, e singurul domeniu în care nu pot să ziceam-că: nu. Mai bine facem așa: ziceam că nu e nimeni în odaie, vorbește și ea, singură; [...]

Bine bine, dar de ce-i întuneric în odaie? Nu-l văd, ușa e în dreapta – dar n-am urechi? Mai ales: miros? Nu de tot, întuneric, dar este; unul făcut, nu născut; nu odaie fără ferestre, nici ferestre perdeluite. Îl aud, binișor, bine, întunericul. Acum îl și miros: miroase a lumânare aprinsă [...].

E mort, dar nu foarte. Vreau să spun: un mort mai special. Bănuiesc cine. Dar îmi zic că ziceam-că nu știu. Cu invenția asta a mea, poți face, în afară de lucruri frumoase, și lucruri utile. De-o pildă, să lungești prezentul, să tragi-de-timp, cum se spune la baschet, să amâni. Știu ce știu, dar nu strică, pe timpurile astea, să-ți spui că nu știi chiar tot ce știi – să mai vedem, să mai așteptăm”9.

În sfârșit, punctul culminant îl va reprezenta nu doar afișarea „capului de mort”, ci și relevarea, în monolog, a răspunsului tardiv, adăstat de-a lungul întregului roman: „Fac o jumătate de pas la dreapta, mă sprijin cu umărul de tocul ușii. Știam eu, când ziceamcă: icoana e un portret.

Îmi port capul într-o parte, în alta, pentru ca, din mutările luminilor să-l încheg. Înțeleg că a fost lucrat în ulei cu pastă groasă, a ieșit un aproape basorelief de câtă materie a fost folosită, de aceea atâtea reflexe mișcătoare, de la lumânări.

Asta era. Ziceam eu că.

Mă centrez în cadrul ușii, urcat pe prag.

Icoana e Eminescu.

Ziceam eu. Că. Cu toate acestea, mai ziceam că am tresărit; chiar tresăltat. Nu mă așteptam, atât de repede, atât de aici.

Lui i se roagă – acum deslușesc cuvintele.

Nu e, cu adevărat, rugăciune, încă nu. Acum îi povestește. Îi zice pe nume: Mihai și îi povestește povestea Astrei: cum ei, păgânii, s-au pornit pe prigoană, pe epurat; cum, astă vară, s-au prefăcut că îl sărbătoresc; cum se prefac că or să-i sărbătorească și la anul, în ianuarie, centenarul nașterii, zic ei – dar nu i-au tipărit cartea, ba au epurat cartea tipărită, înainte.

Oftează adânc, ca să-și recapete sufletul, pornește iar: îi povestește cum ea a copiat cu mâna ei cartea lui; o face de un an încheiat, însă câte copii poate ea face?; o singură mână, a unei singure femei? [...]

Oftează, se odihnește – repornește; acum mărunț-mărunț:

Că păgânii au închis biblioteca; cică pentru inventar, dar ea a fost la ei, sus-de-tot; la comitetul-raional; și la orașenesc; a vrut să afle adevărul, e inventar sau altceva? – dar păgânii cei mari n-au vrut să steie de vorbă cu ea; ba păgânul de prim-orașenesc a vorbit foarte urât cu ea: întâi n-a vrut s-o primească; apoi, când ea a intrat fără voie în birou [...] a strigat la ea să nu folosească termenul dușmănos de închidere, [...] aproape a dat-o afară din birou [...].

Că s-a prezentat și la primul-raional, dar se vedea cât de colo că păgânul de orașenesc îl anunțase prin telefon, un nenorocit de doi metri i s-a proptit în ușa secretariatului și i-a zis că tovarășul prim n-o primește [...]; și că ieșind de la sediu, pe trotuar s-a întâlnit cu un tovarăș mic în grad, el a stat puțin de vorbă cu ea, a încercat să o liniștească [...]; la despărțire, i-a șoptit că, în limba sovietică, inventar la o bibliotecă înseamnă ardere (s.n.)...

Ardere. Ca la Șeica. Însă la Șeica erau câteva sute de cărți, hai o mie –

dar la Astra?

Trebuie să. Nu știu ce trebuie să, mai încolo, ca să împiedicăm inventarul, dar știu că trebuie să plec. Poate că dacă stau acolo, în față, lângă statuia lui Bariț, poate n-or să...”⁹.

Construindu-și textul în baza structurilor maniheice, sfărâmând bariera între viață și literatură, Paul Goma încearcă, prin întreaga sa creație „să răscumpere rugul cărților românești arse de ruși la Mana, incendiul cărților epurate din biblioteca școlară de la Șeica și marele rug al scriitorilor interziși, marea epurare din '49, când poezia, filosofia, romanul și, mai ales, istoria au fost sortite uitării”⁹. Iar în acest sens, indiferent de reușită sau eșec, prozatorul rămâne, prin impactul pe care îl dă scrierea sa, și la fel cum se exprimă Ion Caraion, un adevărat mare artist al cuvântului: „Un adevărat mare artist al cuvântului trebuie să mizeze pe tot. A pierde sau a câștiga pentru el e totuna. Fiindcă și învins – contează îndrăzneala – el rămâne uriaș. În căderea sa e altitudinea sa. Eșecul nu se măsoară în cazul său nici cu avariile, nici cu paguba, nici cu spectacolul zdrobirii ori al hârburilor în care se poate preface. Nu. Ci cu înălțimea de la care a căzut. Îngerii căzuți măsoară devenirea omului cu rigori la fel de categorice ca și cei necăzuți. Răul și Binele compun arta (s.n.)”⁹.

Concluzii

Construindu-și romanul în jurul unei întrebări existențiale – Inventar? Cum așa: in-ven-tar? sau Inventar? De ce, inventar?, îmbinând timpul epic cu cel istoric, solidarizând eul social, psihologic, moral cu cel creator, autorul realizează o frescă a societății anului 1949 schițând, pe un fundal tragic, o eboșă în care ludicul, umorul, pitorescul, dramaticul, grotescul și ironia vor deveni piese fundamentale. Deși interesat să dezvăluie realitatea așa cum este ea, prozatorul ilustrează și o altă realitate, cea fictivă, argumentând opțiunea pentru roman și sfărâmând bariera între viață și literatură. De altfel, într-un interviu din 1991 Paul Goma va confirma acest aspect, elucidând mult-discutata problemă a binomului mărturie/ficțiune: „A existat o vreme când, pe de-o parte era «viața», pe de alta, «literatura». Nici n-am băgat de seamă când a căzut bariera (era să zic: Zidul...) dintre una și cealaltă. Dacă frecvent se spune: „Viața mea e un roman”, în aceeași măsură se poate (pot eu) spune: „Romanul meu este viața...”

Indiferent de rezultate (acestea vor fi judecate de cititori, de critici, de timp – de timpuri...), așa și trebuie să fie.

Am încetat demult să mă întreb ce anume este «adevărat» din faptele narate în scrierile mele. Fiindcă adevărat este un eveniment-întâmplat-cu-adevărat, în afara literaturii, dar și un... eveniment ne-întâmplat (încă), dar care ar putea foarte bine să se întâmple, cândva – sau nicicând.

Un prieten de-al meu are obiceiul să spună: «Eu, domnule, visez în cadru real!». Ei bine (domnule), și eu scriu... romane – reale. Cu fapte, personaje, decoruri (!) care au existat, mai există, sânt verificabile. Partea de invenție – mai importantă decât s-ar crede, există – însă... o invenție veridică. În treacăt fie spus: acei critici literari care s-au întreat cu toată seriozitatea dacă scrierile mele sânt mărturie sau ficțiune (de ce nu: «sau infanterie»?), vorba lui Costache Olăreanu), au dovedit că nu erau în Europa când au pus astfel de întrebare [...]”⁹.

Introducând în text pasaje metafictionale, atent la detalii, observator și în același timp participant, naratorul realizează o intercomunicație nu numai

cu actanții diegezei, ci și, mai ales, cu cititorul. Îmbinând deopotrivă povestirea factuală cu cea ficțională el demonstrează, prin intermediul bibliotecii, cum trăiește și se naște literatura, luând contact nu doar cu produsul finit, ci mai ales cu procesul de creație. Optând pentru imperfect – «Cel mai perfect timp: imperfectul, domnule!»⁹, cum avea să îl numească în romanul precedent, *Arta Refugii*, naratorul își dezlanțuie imaginația, „văzând cu odoratul”, îngemănând mirosuri și sunete și realizând, dincolo de o lume a privirii, o Lume a rostirii. Apelând la principiul sinestezic, el va transforma eul într-un non-eu, devenit proprietatea celui dintâi și deschizând, prin reverie, poarta libertății mul-râvnite, într-o polifonie a simțurilor, într-un cosmos de odihnă în expansiune: „S-ar putea ca singurul loc de pe lume unde timpul devine foarte relativ, e pe-Corso, dimineața. N-am înțeles chiar tot ce spunea profesorul de matematici despre relativitate, dar, spunând el ce spunea, eu am înțeles ce-mi plăcea – anume că, dimineața, pe Corso, timpul devine ca un burduf de acordeon: se lungește, se scurtează – după cum tragi-împingi. [...] Eu aș mai face o comparație: dimineața-pe-Corso e un clopot. Cât să dureze în timp, izbitura limbii în doagă?: chiar mai puțin de o secundă. Dar cât durează sunetul: e-he, și un minut întreg, la un clopot bun. Însă mai este un amănunt-important: cel-puțin pentru mine, sunetul nu începe abia după lovitura în aramă, ci pornește de mai înainte, încă dinainte de a ajunge eu pe Corso; ba chiar din momentul plecării de la internat [...]. Poate fiindcă eu bat clopotul acela. Mai știi: voi fi și clopot și clopotar [...]. Nu vor fi bune comparațiile, dar nu am altele, cu care să descriu ce simt eu, pe Corso, dimineața. În realitate, drumul va fi durând cinci minute, chiar mai puțin, însă în relativitate, e-he, poate ține și o viață întreagă [...]”⁹.

Călcând pe tărâmul reveriilor trudite, construindu-și romanele „ca reperi mnemotehnice pe drumul unei istorii existențiale aflate sub semnul refugului și al exilului”¹⁰, Paul Goma creează, totodată, și o scriitură memorabilă, ca urmare a dorinței de a comunica tot, într-o urgență a exprimării, cu apetență pentru oralitate și monolog. Dedublându-se pentru autoanaliză, trecând de la persoana I la persoana a II-a, autorul realizează un joc ingenios, în care nu uită să strecoare reflecții cu privire la dedublarea sistemului (care una spune, iar alta face), extinzând demonstrația la configurarea unei lumi antitetice, în care toate valorile sunt inversate. Uzând de intertext, de tehnica palimpsestului, naratorul va face o critică acidă societății, condamnând lașitatea și lipsa de solidaritate a confrăților. Iar în acest sens, sugestive rămân inovațiile lingvistice ale mamei, create cu scopul de a ironiza subproducțiile comuniste și ilustrând, totodată, izvorul genetic din care își trage seva inconfundabilul stil auctorial: „Mi-ar place și mai mult dacă ar nota, consemna umblăturile, întorsăturile, alăturările, noile cuvinte. Am tot rugat-o să le pună pe hârtie, ca să nu le uităm. [...] Când se pornește, greu se mai oprește, nici nu-ți vine să intervii, fiindcă ea spune totul otova, și în treacăt, de parcă ar vorbi despre găinile din coteț, despre copiii din clasă – însă dacă eu repet...

“Șșșș! Să nu ne-audă careva, că... – chiar așa am spus?”

Chiar așa. Sau: cam așa.

“Mai înceet, c-ajungem iar la Mediaș – și ce ziceai c-am mai zis?”

A mai zis, zis. De pildă: cultură-mă-de-mase; și egalitate – pentru egalității... A zis literatură-nouă; și (în ciuda necuviinței): -reacționismă. De Patriarhul-Roșu zice că IPSS e tare curvios...

“Șșșș! Astea-s cuvinte necuviințioa... Necuvinte, nu se cade să...”

De la tine le-am auzit.

“Dar eu sunt mare, tu copil, nu se cade să repeți necuviințele adulților –

și ce ziceai că mai ziceam?”¹⁰.

Arătând însemnătatea cuvântului scris, prin aplecarea către literatura populară, îmbinând carnavalul lui Bahtin cu basmul lui Creangă, cu un condei de pamfletar care ne amintește de I. L. Caragiale, ridicând particularul la general, iritat în fața convenționalismului, ipocriziei și a artificialității excesive, structura literară a cărților lui Paul Goma, prin „existența, în toate volumele [...], a leit-motivelor muzicale, unitatea de loc, unitatea de timp [...], aglomerarea evenimentelor și personajelor într-un loc și într-un timp care le obligă la analiza prin anamneză – este dovada cea mai clară a faptului că ne aflăm în fața literaturii (s.n)”¹⁰.

BIBLIOGRAFIE

I. Volume

Goma, Paul, Astra, Editura Dacia, Cluj, 1992

Goma, Paul, Arta Refugii, Editura Dacia, Cluj, 1991

II. Bibliografie critică

A. în volum

Adam, Jean-Michel, Revaz Françoise, Analiza povestirii, Traducere de Sorin Pârnu, Editura Institutul European, Iași, 1999

Allport, Gordon W., Structura și dezvoltarea personalității, traducere de Ioana Herseni, Editura Didactică și pedagogică, București, 1981

Bachelard, Gaston, Poetica reveriei, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2005

Bahtin, M., François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974

Bahtin, M., Probleme de literatură și estetică, Traducere de Nicolae Iliescu, Prefață de Marian Vasile, Editura Univers, București, 1982

Barthes, Roland, Romanul scriiturii. Antologie, Editura Univers, București, 1987

Buber, Martin, Eu și tu, Traducere de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Humanitas, București, 1992

Caraion, Ion, Tristețe și cărți. Eseuri, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995

Gérard, Genette, Introducere în arhitect. Ficțiune și dicțiune, Traducere și prefață de Ion Pop, Editura Univers, București, 1994

Girard, René, Minciună Romantică și adevăr romanesc, traducere de Alexandru Baci, Prefață de Paul Cornea, Editura Univers, București, 1972

Jaspers, Karl, Texte filosofice, Traducere de George Purdea, Editura Politică, București, 1986

Jung, Carl Gustav, Puterea Sufletului. Antologie. Prima parte – Psihologia analitică. Temeiuri, traducere de dr. Suzana Holan, Editura Anima, București, 1994

Marino, Adrian, Dicționar de idei literare, I, Editura Eminescu, București, 1973

Marino, Adrian, Hermeneutica ideii de literatură, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987

Petreu, Marta, Între depoziție și fantasmare, prefață la Arta refugii, Editura Dacia, Cluj, 1991

Philippe, Gilles, Romanul. De la teorii la analize, traducere de Elena Popoiu, Editura Institutului European, Iași, 2002

Podoabă, Virgil, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004

Podoabă, Virgil, Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii, Editura Paralela 45, București, 2007

Sălcudeanu, Nicoleta, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Editura Aula, Brașov, 2003

Simion, Eugen, Dicționarul general al literaturii române E/K, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005

Wellek, René, Warren, Austin, Teoria literaturii, Traducere de Rodica Tiniș, Studiu introductiv de Sorin Alexandrescu, Editura Pentru Literatură Universală, București, 1967

B. în periodice

Goma, Paul, Autofilmare, Despre cartea Astra, pe www.paulgoma.com

Goma, Paul, Despre Ostinato și altele (I), în „Vatra”, nr. 4/1992, p. 14

Goma, Paul, Scriitorul român..., interviu realizat de Ruxandra Cesereanu, în „Steaua”, nr. 8/1991, pp. 13-14

Sitar-Tăut, Daniela, Lecția de literatură a Astei, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, pp. 91-97

Slama-Cazacu, Tatiana, Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma, în „Vatra” nr. 10-11/2000, pp. 116-128

III. Dicționare și Antologii

Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri târzii, Volum îngrijit de Flori Bălănescu și apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Editura Eagle Publishing House, 2010

Simion, Eugen, Dicționarul general al literaturii române, E/K, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005

1 Paul Goma, Despre Ostinato și altele (I), în „Vatra”, nr. 4/1992, p. 14

2 Apud Adriana Babeți, Roland Barthes, Romanul scriiturii. Antologie, Editura Univers, București, 1987, p. 16

3 Paul Goma, Astra, Editura Dacia, Cluj, 1992, p. 60

4 Ibidem, p. 61

5 Daniela Sitar-Tăut, Lecția de literatură a Astei, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 93

6 Marta Petreu, Între depoziție și fantasmare, prefață la Arta refugii, Editura Dacia, Cluj, 1991, p. 7

7 Idem

8 Paul Goma, op. cit, p. 5

9 Ibidem, p. 6

1 Ibidem, pp. 7-8

1 Ibidem, p. 8

1 Idem

1 Ibidem, pp. 8-9

1 Ibidem, p. 32

1 Ibidem, p. 36

1 Paul Goma, Autofilmare, Despre cartea Astra, pe www.paulgoma.com

1 Paul Goma, Astra, Editura Dacia, Cluj, 1992, p. 37

1 Ibidem, p. 39

1 Ibidem, p. 40

2 Ibidem, p. 44

2 Ibidem, p. 43

2 Ibidem, p. 44

2 Ibidem, p. 38

2 Idem

2 Idem

2 Ibidem, p. 66

2 Apud Paul Goma, Ruxandra Cesereanu, Paul Goma..., în „Steaua” nr. 8/1991, pp. 13-14

2 Virgil Podoabă, Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii, Editura Paralela 45, București, 2007, p. 83

2 Adrian Marino, Hermeneutica ideii de literatură, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, p. 268

3 Paul Goma, op. cit, p. 27

3 Daniela Sitar-Tăut, Lecția de literatură a Astei, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 96

- 3 Paul Goma, op. cit, p. 30
3 Ibidem, p. 29
3 Ibidem, p. 49
3 Idem
3 Ibidem, p. 51
3 Ibidem, pp. 50-51
3 Idem
3 Gilles Philippe, Romanul. De la teorii la analize, traducere de Elena Popoiu, Editura Institutului European, Iași, 2002, pp. 46-47
4 Paul Goma, op. cit, p. 60
4 Idem
4 Ibidem, p. 61
4 Termen preluat de la René Girard, Minciună Romantică și adevăr românesc, traducere de Alexandru Baciuc, Prefață de Paul Cornea, Editura Univers, București, 1972, cap. I, Dorința triumghiulară, pp. 23-70.
4 Paul Goma, op. cit, p. 119
4 Ibidem, p. 71
4 Ibidem, p. 102
4 Idem
4 Ibidem, p. 104
4 Gordon W. Allport, Structura și dezvoltarea personalității, traducere de Ioana Herseni, Editura Didactică și pedagogică, București, 1981
5 Paul Goma, op. cit, pp. 114-115
5 Ibidem, p. 133
5 Ibidem, p. 137
5 M. Bahtin, François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974
5 Daniela Sitar-Tăut, op. cit, p. 93
5 Apud Adriana Babeți, op. cit, p. 28
5 Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 299
5 Carl Gustav Jung, Puterea Sufletului. Antologie. Prima parte – Psihologia analitică. Temeiuri, traducere de dr. Suzana Holan, Editura Anima, București, 1994, pp. 141-157
5 Gaston Bachelard, Poetica reveriei, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, pp. 25-32
5 Paul Goma, op. cit, p. 160
6 Ibidem, p. 22
6 Ibidem, pp. 23, 24
6 Ibidem, p. 17
6 Ibidem, pp. 19-20
6 Ibidem, pp. 20-21
6 Apud Roland Barthes, Adriana Babeți, op. cit, pp. 21, 22
6 Paul Goma, op. cit, p. 108
6 Ibidem, p. 110, 111
6 Ibidem, pp. 112-113
6 Ibidem, pp. 141-142
7 Ibidem, pp. 145, 146-147
7 M. Bahtin, François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974, p. 13
7 Idem
7 Ibidem, p. 85
7 Ibidem, p. 130
7 Gaston Bachelard, op. cit, p. 197
7 Paul Goma, op. cit, p. 130
7 Ibidem, p. 148
7 Ibidem, pp. 165-166

- 7 Ibidem, pp. 119-120
 8 Marta Petreu, *Între depoziție și fantasmare*, prefață la *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991, p. 14
 8 Ibidem, p. 121
 8 Adrian Marino, op. cit, p. 280
 8 Adriana Babeți, op. cit, pp. 26-27
 8 René Welleh, Austin Warren, *Teoria literaturii*, Traducere de Rodica Tiniș, Studiu introductiv de Sorin Alexandrescu, Editura Pentru Literatură Universală, București, 1967, p. 119
 8 Paul Goma, op. cit, p. 122
 8 Ibidem, p. 123
 8 Gaston Bachelard, op. cit, p. 82
 8 Paul Goma, op. cit, pp. 124-125
 8 Ibidem, p. 162
 9 Ibidem, pp. 164-165
 9 M. Bahtin, François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974, p. 48
 9 Paul Goma, op. cit, p. 170
 9 Ibidem, pp. 186-188
 9 Ibidem, pp. 189-190
 9 Marta Petreu, op. cit, p. 15
 9 Ion Caraion, *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 22
 9 Paul Goma: „...Scriitorul român...”, interviu realizat de Ruxandra Cesereanu, în „Steaua”, nr. 8/1991, p. 14
 9 Paul Goma, *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991, p. 269
 9 Paul Goma, *Astra*, Editura Dacia, Cluj, 1992, p. 77
 10 Eugen Simion, *Dicționarul general al literaturii române E/K*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 381
 10 Paul Goma, op. cit, pp. 54, 56-57
 10 Marta Petreu, op. cit, p. 15

Joi 21 aprilie 2011

Imensă bucurie mi-a pricinuit textul Marianeii Pasincovshi despre **Astra**. Mai exista unul, semnat de Daniela Sitar-Tăut, “Lección de literatură a Astrei”, dar cum autorii, aceste ființe egoiste, egotiste vor mai mult, mai laudativ... Am fost servit.

Am așteptat, răbdător-nerăbdător rezultatul trudei acestei copile din Nord (Bălțiul ei natal și Suceava căsătoriei și a studiului se află pe aceeași... paralelă). Nu i-am dat “sfaturi prețioase”, decât la început de tot, când și-a manifestat intenția de a se ocupa de **Astra** - și m-am lansat în laude față de propria-mi carte. Când am primit textul, ieri, am înțeles că nu avea nevoie să fie ghidată, instinctul infantilo-feminin a dus-o unde și pe unde trebuia - încât eu însumi, autor, mă “mieram” basarabenești de “descoperirile” fetei care mie îmi rămăseseră acoperite.

Descoperiri ale fetei mele, Mariana, Împărăteasa Mâțelor, fiica mea adoptivă - să-mi trăiască!

*

Ana, în ultima vreme nemaiavînd ce să citească, a luat la răsfoit **Jurnal 2005**, editat la Anamarol. Și zice:

«Nu înțeleg de ce arunci întreaga vină a antisemitizării tale, în cadrul festiv al Congresului cutare, doar pe bietul Manolescu, pe sărmanul turnător Zalis, pe amărîtul-cu-imaginea Gârbea, când singur singurel ți-ai pregătit pedepsirea».

«Și tu, fiica mea, Brutuso?», am declamat, indignat.

«Și eu - dacă și tu..., vorba Getei Dimisianu. Pune mâna și recitește ce ai scris în **Jurnal 2005**»

Am pus mâna. Și am citit. Și am aflat. Și pe Ana o am lăudat. Iată ce scriam...

...între 4 ianuarie și 28 mai 2005

Mărți 4 ianuarie 2005:

“(...) Presupun că va fi existat și o altă cauză a întârzierii publicării mărturiilor supraviețuitorilor evrei care au devenit referințe: Primo Levi, Elie Wiesel, Kosinsky. Probabil nu era încă definit “programul” de comunicație al comunității. Fiindcă este omeneste de neconceput ca un om scăpat din iad să tacă, să-și țină gura, să-și pună botniță condeiiului - mai ales că acel om (la Vest de Cortina de Fier) nu era terorizat de frica de represalii, ca supraviețuitorul iadului comunist. (...)

Mărți 11 ianuarie 2005

Ieri am mai adăugat ceva la jurnalul pe 2004. O informație peste care nu dădusem la timp, o consemnasem la sfârșitul Jurnalului 2004, dar o repetasem și în Jurnal 2005 - în fragmentul publicat de *Viața Românească*. Îl repet, aici:

“Din 1998 justiția poloneză, prin procurorul Eva Kok, a cerut Israelului extrădarea criminalului de război Solomon Morel. Acesta, supraviețuitor al Auschwitzului (unde pieriseră cei din familia sa), după ce Polonia fusese ocupată de Sovietici, devenise comandant de lagăr de prizonieri germani și „asimilați”. Potrivit mărturiei lui John Sack – și el evreu, și el supraviețuitor al lagărelor naziste, și el „funcționar penitenciar al lagărelor de de-nazificare” (volumul: **An Eye for An Eye: The Untold Story of Jewish Revenge Against Germans in 1945**), Solomon Morel a fost comandant al lagărului de la Swietochlowice, în sudul Poloniei. Și acolo – nu doar acolo (este de cercetat: oare cine va fi fost „comandant al lagărului de la Bălți, unde au fost lichidați între 50 și 60.000 prizonieri de război, majoritatea români, dar și germani și italieni și unguri și slovaci?”) „denazificarea” s-a făcut prin torturi inimaginabile – sfârșite cu moartea – explică John Sack : „Bărbații erau închiși în cuști de câine și bătuți cumplit – dacă

nu lătrau. Femeile erau violate după program. Și bărbații și femeile erau torturați/torturate de gardieni apoi obligate/obligați să se bată între ei (E-he, Piteștiul nu era o invenție a diabolicului – dar *goi*-ului – Turcanu...), până la moarte. Căinii erau dresați să muște numai părțile genitale...”

Procurorul Eva Kok l-a acuzat pe Solomon Morel (fugit în 1994 din Polonia și ascuns în Tel Aviv) de „uciderea a peste 1.500 deținuți, dintre care mulți în circumstanțe barbare”. O cerere din 1998 a fost respinsă de Israel, pentru că... „infrațiunea se prescrisese...” Cine o prescrisese? Guvernul israelian, el face legea universală! La acestea procurorul Eva Kok a re-explicat: „acuzățiile contra lui Solomon Morel (care și-a schimbat numele – cu consimțământul autorităților de la Tel Aviv) nu pot fi prescrise”. Și:

„Israelienii sunt foarte eficienți când urmăresc ei pe cei acuzați de asemenea crime – să accepte că și alte state au dreptul să facă acest lucru” (s.m.).

Cum să nu accepte – însă, deocamdată... Ministrul de justiție (al Israelului) a declarat că cererea de extrădare este în curs de examinare... Mai cunoaștem și alte „cereri” – mai ales de anchete pentru ucidere de civili, de copii palestinieni, în care s-a tras cu tunul. Iar după ce criminalul va muri de moarte bună, ministrul de justiție va anunța decesul lui Solomon Morel...”

Miercuri 12 ianuarie 2005

Ieri am avut o intensă “conversație” e-mailată cu “Redacția” de la Polirom, în chestiunea Culoii... Se paginează. Va avea în jur de 560 pagini. (...).

S-a întors și Lidia Bodea de pe unde a fost plecată. Probabil azi vom relua dialogul... Dacă nu pleacă iar...

Dan Petrescu: el nu a putut să-și publice la Polirom volumul de scrisori către Liviu Antonesei. Lupescu i-a explicat că nu vrea să-și ridice în cap scriitoricimea română. **Scrisorile** i-au ieșit la Paralela 45, fără contract... Încă nu primise nici un exemplar de autor - dar îmi va trimite unul imediat ce... Această proastă veste m-a făcut să fiu mai puțin nemulțumit de Polirom. Dar unde mă trezesc eu? Polirom este tot în România! Ah, cum uită omul...

După “discuția” de azi cu Lidia Bodea (cea care tare bine ar fi să fie...), voi ști dacă îi trimit lui Niculiță sacoșa cu hârtie...

Seara: Lidia Bodea mă anunță: nu voi avea serie de autor; editarea celorlalte cărți depinde de “rezultatele” **Calidorului** și a **Culoii**. Polirom nu mă vrea decât cu picătura - atunci și nici atunci. Despre *Suplimentul cultural* (promisiune repetată în decembrie trecut) tace cu o înțelepciune de româncă autentică.

Joi 13 ianuarie 2005

Zic eu că nu m-a afectat răspunsul Poliromului - mă apăr

cum pot, prin copilărescul: «Nici n-am nevoie!»

Mare veste-mare - ne-o anunță Bush, bușă-de-aur: Căutătorii de aur americani - cum ar veni: “armele de distrugere în masă” pentru care Bușul cu pricina a pornit războiul împotriva Irakului - nu au găsit nimic.

Ei și? Bush explică: “Tot e mai bine fără Saddam!”

Da, domnule. Dar parcă și mai bine era (*și*) fără Bush.

De mirare ar fi fost ca alegerile din Palestina să fie respectate de Israel. S-au pornit cu atacurile - nu doar împotriva “teroriștilor”, ci și - indirect - împotriva lor. Cum? Iată cum: Israelul a cerut rușilor să nu mai furnizeze rachete sirienilor, fiindcă le cumpără palestinienii și trag în pașnicii israelieni!

Sâmbătă 15 ianuarie 2005

Ai zice ca asta aștepta Sharon: un atentat pus la cale de palestinieni iresponsabili (și dacă manipulați?), ca să suspende discuțiile și să-i închidă definitiv pe nenorociții aceia în lagărul Ghaza.

În nopțile din urmă - chiar și în zilele... - am dormit mult; și tot obosit sunt. Știu care-i motivul: vârsta. De două săptămâni am intrat în al 70-lea an! De necrezut. Cum de am ajuns până aici? Cum de le-am făcut Manoleștilor, Liicenilor, Blandienilor, Pleșilor, Adameștenelor - etc etc - una ca asta: să nu mor?

E-he, băieți dragi și dragi fete: mai aveți de așteptat.

(Am mai scris asta în ultima zi a anului 2004 - o s-o mai scriu).

Duminică 16 ianuarie 2005

Deschidere spre gol.

Nu am ce lucra, ce face, ce strica.

Am scris textul folosind material din jurnal:

UNDE NI SUNT...?

Paris, 16 ianuarie 2005

În 12 noiembrie 2004, la București, s-a anunțat :

“Comisia Internațională pentru Studiarea Holocaustului în România“ - sub supravegherea ambasadorilor SUA și Israelului în România - a tras concluzia prin Elie Wiesel:

“Holocaustul în România a fost posibil ca urmare a antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării” (s.n.).

Redactorii “concluziilor” fideli gândirii lor teroriste bolșevice, au comunicat “concluzia”, urmînd ca într-un viitor cețos alții să caute premisele. După profund-gânditorii holocaustologi, antisemitismul la români este de găsit “în istoria politică și culturală a țării”.

Iată un model de abuzivă *înjumătățire a adevărului*. Deci noi, românii ne asumăm *partea de vină în martirizarea și uciderea evreilor începînd din 27 iunie 1941* (“Pogromul de la Iași”), evreii însă nici nu vor să audă - corect:

nu ne permit să deschidem gura pentru a vorbi și noi despre *martirizarea, uciderea românilor, cu un an mai devreme, începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici* - cu exact un an mai devreme - apoi din 23 august 1944, câteva bune decenii, în restul României ocupate de ruși.

Aceia dintre membrii “comisiei” cu care am avut de a face (ei m-au atacat în presa din România, din America, din Franța, din Israel, din Basarabia, iar eu, neavînd acces, m-am exprimat prin eseul **Săptămîna Roșie**, tipărit, și prin internet) m-au acuzat, neținînd seama de scrisul meu - pe care unii, ca Shafir au mărturisit că nu-l citiseră!- de “negaționism”, mai mult sau mai puțin “trivial” și de, cum altfel: “antisemitism”; deocamdată nu și de “tuberculozism”. Unii, mai...îngăduitori, au mormăit cu un sfert de gură că, într-adevăr, nu contestasem crimele românilor, victime: evreii, însă...le “justificasem” (crimele!), pretinzînd că românii, în 1941, se răzbunaseră, “sub pretextul că, în 1940 câțiva evrei ar fi comis fapte reprobabile...”

Or procedînd astfel, *negaționistii evrei* dovedesc a nu cunoaște noțiunea (deci realitatea) numită *dialog*; confirmă bănuiala devenită certitudine că s-au obișnuit, în ultima jumătate de secol, să monologheze; să dikteze; să acuze, să condamne - ca apoi să ceară despăgubiri. Faptul că au fost persecutați, că au fost masacrați - și ei, dar nu doar ei! - nu le conferă dreptul de a se prezenta ca victime eterne, absolute; nu îi absolvă de păcatul crimelor comise de ei, de pildă cele începînd din 1917 în Uniunea, slujind bolșevismul, din 1948 în Palestina, servind sionismul. De când au o țară, israelienii au încetat de a mai fi “popor ales”, au devenit ca ne-aleșii: egoiști, răi, xenofobi, nedrepti cu *goi*-ii, brutali, mincinoși, teroriști-de-stat (și de partid). Cu o aroganță insuportabilă, ei, deținători de decenii ai armei atomice, țipă de fiecare dată când o țară musulmană este bănuită ca deține “arme de distrugere în masă” (ca Irakul, de ei denunțat americanilor, care au pornit la război cu acest pretext, motivul fiind *petrolul*), dar doamne-fereste să sufle un cuvânt despre posesoarele nuclearizate comuniste: China, Coreea de Nord.

“Rădăcinile antisemitismului...” Să fie de găsit doar în “istoria politică și culturală a țării” (România)? Nu și în *istoria economică*, a ei, începînd de la 1835?; nici în *istoria antigoismului, a antiromânismului evreilor*, manifestat cu violență încă din 1866, când ne pârau Alianței Israelite, Franței, Angliei?; și în 1878, când am fost șantajați cu neacordarea independenței câștigată pe câmpul de luptă, dacă nu capătă cetățenia română toți evreii intrați ilegal în țară?; nici în 1916-1917, în timpul ocupației germano-ungare a Bucureștiului și a sudului României: *colaborare cu dușmanul, pe timp de război*? Nici în iunie 1940, în timpul ocupației Basarabiei și a Bucovinei?; nici între iunie 1940-iunie 1941, alt - teribil pentru ne-evrei - *colaboraționism al evreilor cu ocupantul sovietic*; al treilea: din 23 august 1944 *colaboraționismul generalizat (gras autorăsplătit) cu ocupantul rus*?

“Holocaustul în România” să se fi manifestat el “**din senin**” (acuză ceva mai puțin gravă decât cea adresată feroșilor polonezi: “care supseseră antisemitismul împreună cu laptele de la sânul maicii lor”). “Din senin”, în exact 27 iunie 1941, prin “Pogromul de la Iași”? Au oare, cu un an mai devreme nu existase un 28 iunie (1940) - acela cu adevărat din-senin-manifestat, fiindcă Armata Română primise ordin să nu opună rezistență în timpul evacuării tragice din Săptămîna Roșie, iar civilii refugiați nu aveau cu ce se opune, “norodului trudit”, lăudaseră pre Domnul că nu fuseseră, ca atîția

alții, uciși pe loc ori luați prizonieri de război într-un război care nu exista ? Nu se jenează defel holocaustologii când falsifică documente, când inversează cronologia evenimentelor, când prezentă efectul drept cauză? De ce s-ar jena, dacă noi i-am obișnuit să aibă în față o adunătură de muți?, de mutanți?, de piteștizați?

Membrii Comisiei - "internaționale":

- Prof. Elie WIESEL, Președinte
- Radu IOANID, Vicepreședinte
- Tuvia FRILING, Vicepreședinte
- Mihai IONESCU, Vicepreședinte
- Ioan SCURTU, Institutul N. Iorga, Consilier de Stat, Administrația Prezidențială, Coordonator Secretariat
- Victor OPASCHI, Consilier de Stat, reprezentant al Președin-telui României în Comisie
- Viorel ACHIM, Institutul "N. Iorga"
- Lia BENJAMIN, Centrul pentru Istoria Evreilor din România
- Liviu BERIS, Reprezentant al Asociației Evreilor din România, Victime ale Holocaustului
- Irina CAJAL MARIN, Federația Comunităților Evreiești din România
- Adrian CIOFLANCA, Institutul "A.D. Xenopol", Iași
- Ioan CIUPERCA, Universitatea "Al.I. Cuza", Iași
- Alexandru ELIAS, Federația Comunităților Evreiești din Romania
- Alexandru FLORIAN, Institutul pentru Studii Social-Democrate
- Vasile IONESCU, Organizația Rromilor
- Corneliu Mihai LUNGU, Arhivele Naționale
- Andrei PIPPIDI, Universitatea București
- George VOICU, Universitatea București
- Jean ANCEL, Israel, Institutul "Yad Vashem"
- Colette AVITAL, deputat (Knesset)
- Andy BAKER, American Jewish Committee
- Randolph BRAHAM, CUNY, US
- Mihai Dinu GHEORGHIU, Universitatea Paris II, Franța
- Hildrun GLASS, Germania
- Dan MARIASCHIN, Vicepresedinte B'Nai B'Rith
- Paul SHAPIRO, US, USHMM
- Michael SHAFIR, RFE/RL, Israel
- William TOTOK, Germania
- Leon VOLOVICI, Israel...

Privesc lista celor din "Comisie": nu-l văd pe Andrei Oișteanu, membru eminent al numerosului și criminalului clan Oighenștain-Răutu, neobosit vânător de "fasciști antonescieni", de "negaționisti"; nu-l aflu nici pe Andrei Cornea, apărător fără condiții și justificator al politicii teroriste a Israelului și a Statelor Unite din ultimul cincinal, cu tot cu părintele său "liberalul" bolșevic Paul Cornea; nici pe eternul tovarăș caraliu Teșu de la *Munca*, nedespărțit de carnetul-negru în care îi pune-bine pe dușmanii poporului cu amenințarea: «Ordonanța, Ordonanța!» - au oare de ce? Acești bravi macabei să fi fost înlocuiți în ultimul moment cu doi-trei figuranți-activi (ca toți proaspeții convertiți, mai catolici decât Rabinul-General) - ca Pippidi, M.D. Gheorghiu, Totok? Dar unde o fi D. C. Giurescu? - să fi lins el pe degeaba ceea ce a lins? Dar Gabriel Andreescu? Dar Dan Pavel? Dar Laszlo Alexandru, dar Pecican? Dar Buzura, Doctorul Honoris Causa de la

Ierusalim, răsplătit pentru isprava înalt culturală (și patriotică! - israeliană) de a fi trimis la topit un volum de documente care probau fără tăgadă și responsabilitatea evreilor în tragedia generală? Dar Breban, dar Țepeneag cu stindardul pe care scrie, citeț: "Ed. Reichman"? Dar Marta Petreu cu I. Vartic, ucenici-ascultători ai înțeleptului tovarăș Ion Ianoși?

Să mă încred în "Comisia internațională", cea care nu va putea comite injustiții, doar este alcătuită din intelectuali, iar intelectualul, este cinstit cu sine și cu ceilalți, este informat, nu minte, nu trădează, nu insultă, nu... - doar propune, dezbate, dialoghează civilizată...?

Să-i iau pe rând pe intelectualii din comisii? Începînd cu Elie Wiesel, profesionist al minciunii, acuzator impenitent?; să continuu cu R. Ioanid, traficant de documente, negator senin al unor adevăruri istorice, altfel un strălucit laș, un cultivat incult, un necititor al textelor incriminate, în schimb... producător de "citate" inexistente, fabricate neglijent, el netemîndu-se că vreun *goi* ar dori să se sinucidă, contrazicîndu-l, dovedindu-i că a mințit nerușinat? Mergînd mai departe cu agitații în borcan: A. Florian (demn fiu al nedemnului Radu Florian); calpuzani ca Ancel, ca Braham?, specialiști în "toaletarea" textelor (Jurnalul lui Sebastian) ca Volovici?

Cum aș putea?

Și cum aș putea, auzind-citind: "Comisia internațională" alcătuită exclusiv din evrei și din filoevrei fără condiții, credincioși fără a cerceta, să nu îmi aduc aminte de altă... "internațională", sinistra "Comisie Aliată de Control" din 1944-1948, înființată de ocupanți în scopul de a-i vâna-recupera-siberiza pe românii refugiați din Basarabia și din Bucovina, considerați "cetățeni sovietici" - comisii în care "Aliții" erau...rușii; doar ei?

Să fiu crezut: sunt revoltat, nu pentru ca mi-aș fi făcut vreo iluzie că ultimele texte ale mele **Basarabia** și **Săptămâna Roșie** ar fi putut avea un efect lămuritor, eventual încurajator în apărarea părții noastre de adevăr. Dar m-a surprins-îndurerat halul nici măcar minim-moralian al consângenilor noștri de a accepta fără crâcnire orice nedreptate, orice umilință, orice batjocură, orice minciună: în schimbul unei burse, al unei călătorii, al unei invitații la un colocviu (și nici măcar, nu totdeauna au fost momiți cu avantaje, ci, după obiceiul părinților, bunicilor, strămoșilor, profesioniști din negura veacurilor ai arvunei ne-cerute - deci ne-onorate), au ajuns să "recunoască-cinstit-ca-la-Pitești" că mamele lor sunt curve, că tații lor au mâncat copii cruzi (dar consolîndu-se în strictă intimitate: «Și ce dac-am zis, eu știu adevărul: că mama nu-i curvă, tata nu-i mîncător de copii - dar dacă așa se cere...; și,-n plus, s-ar putea să se dea câte ceva...").

Îl arăt cu degetul meu de turnător-al-turnătorilor atât pe Buzura, lepră bătrână, cât și pe mai-junele M.D. Gheorghiu - care, prin forța lucrurilor (a vârstei) nu a putut mânca rahatul ceaușist - dar să nu ne pierdem speranța, tovarăși! Tinerii români sunt leit fiii, nepoții românilor cu piept de aramă, deci: ce naște din român - slugă este! De ce ne-am mira-revolta constatînd că tinerii-din-ziua-de-azi nu sunt capabili să spele grelele păcate ale părinților ci, prin tradiție, la rîndu-le, mîncă, ei (cu gura lor!) obștescul produs : nu ca pe timpuri, vulgarul/barbarul rusc, ci tehnologizat/ rafinatul americano-israelian - unde mai pui că, pe-bază-de-el, *se dă* - ce s-o da, numai *să se dea*... - atât că ra' tot 'hat rămîne.

Chiar să nu existe printre cele peste douăzeci de milioane de români *un om normal*, care să judece *normal*, să găsească *anormal de unilateral* "Raportul" și "concluziile" lui false, abuzive, dictatoriale?; să fi uitat românii tot ce știau, tot ce citiseră? Sau puțin le pasă de adevăr, își spun că

oricum, tot nu vor fi luați în seamă, deci mai înțelept e să tacă, pentru a nu-i provoca pe dom' sergenții care ne păzesc din 23 august 1944? (pe noi, basarabeni, bucovinenii, din 28 iunie 1940).

Dar unde ni sânt intelectualii, în frunte cu scriitorii? Unde ni sânt directorii de conștiință? Unde analfabeții civic, mutanzii muți până la 22 decembrie 89 fix, dar-însă-totuși din acea clipă gureși nevoie-mare - altfel alfabetizați în cursul-rapid din Piața Universității?;

Unde ni sunt martirii de pușcărie, anticomuniștii, patrioții, cei care au... rezistat terorismului comunist românește, adică îndurînd și tăcînd - pâna la 22 decembrie 1989, iar de-atunci, cu un curaj legendar povestesc ce n-au uitat - și plîng: nu de revoltă, doar de obidă?;

Unde ni sânt apărătorii demnității naționale? Unde ni sunt apărătorii adevărului în contra minciunii instituționalizate, globalizatoare?

Și unde "vocile" celor care acum câțiva ani încercaseră să rostească partea lor de adevăr, însă, nepregătiți documentar și mai ales psihologic pentru a răspunde unor atacuri brutale, acuzatoare, mincinoase - s-au speriat, au fost băgați în boale - iar de atunci tac chitic?: N. Manolescu, G. Liiceanu, D. Tudoran. Ei, dragă-doamne, sunt și directori de conștiință ai nației, nu doar reprezentanți de frunte ai culturii... (în fine, cultura specifică românilor, cea vajnic rezistentă comunismului). De ce nu li se mai aude glasul? Au fost amuțiți de prima răsteală a evreilor? S-au cutremurat, apoi aplatizat-turtizat-curs-evaporat, sub acuzația de "antisemitism"? Dar ei, intelectuali fiind (ier-tare: *fuseseră*) capabili de discernământ, ar trebui să știe ce e adevărul, ce e minciuna, să susțină un punct de vedere, să participe la un dialog.

De ce tac, ascunși sub țol, că ei nu știu nimica, să fie lăsați cu nevoile-și-neamul lor, că, uite, ei sunt bolnavi de ficat și au de plătit pensii alimentare?

De ce... **De frică.** Așa au trăit sub Ceaușescu, așa au supraviețuit sub Iliescu, așa vor vegeta sub Băsescu: **cu frică.** Tremurînd, prin tradiție, din negura veacurilor. Așa au făcut românii istoria: "tot tremurînd, tot așteptînd..."

Așteptînd - ce? Să vină americanii? Să ne facă ei dreptate, cum fac dreptate palestinienilor, afganilor, irakienilor, în curînd și iranienilor? Să ne bage ei - americanii - în Europa, după ce, în urmă cu 60 ani, la Yalta, ei, americanii ne alungaseră din ea, dîndu-ne pe mîna Asiei rusești?

De ce nu se găsește un singur român normal, care, ridicat pe două picioare, să rostească și adevărul nostru, al comunității românești, pentru a răspunde neadevărurilor totalizatoare, calomniilor scuipate de slujnicarii "Comisiei internaționale"? Dar cine să fie acela:

Prințul Lichelelor Liiceanu? Să apere Liiceanu cauza nației sale? Care nație? Dar ce are el cu nația română - el are cu nația sa de negustori de carte, cu nația clanului său de olteni 'oți?;

Ce să-i pretinzi unui Pleșu, diversionist de clasă, subtil vânzător de sine și de frate, legendar autor al Tratatului **Despre Ingineri?**;

Ce să-i ceri lui Manolescu, magistrul legitimator al ilegitalului Iliescu imediat după mineriada sângeroasă? Să "combată", el, de capul lui, recenta teză a stăpânului său, Tovarășul Ion, potrivit căruia a fost "holocaust" în România; numai românii sunt vinovați față de evrei, în schimb (!) evreii totdeauna au fost personificarea Imaculatei Concepții, în viața lor nu mîncaseră usturoi, nici Românie nu vînduseră-trădaseră-mulseseră, cale de peste un secol, iar începînd din 28 iunie 1940, doamne-fereste să se fi comportat cu noi, basarabeni și bucovinenii (de la 23 august 1944 cu toți românii) ca cei

mai feroci dintre ferocii, barbarii komisari bolșevici? - ba chiar din contra?!

Unde ni sunt celelalte voci-autorizate în rostirea adevărului?

Fiindcă am vorbit de scriitori - ca cei mai chemați - dacă aș lua "Dicționarul scriitorilor români", să-i înșir după alfabet?

Inutil. Nici unul din cei în viață nu ar avea normalitatea scriitoricească de a protesta.

Dar cei recent dispăruți? S-ar fi schimbat ceva dacă mai trăiau Marin Preda, Bogza, Jebeleanu, Deșliu, Nichita Stănescu, A. E. Baconsky, Eugen Barbu, Petru Dumitriu, Ivăsiuc, Titus Popovici? Dar clasicizații: Arghezi, Bacovia, Barbu, Blaga, Camil Petrescu, Călinescu, Sadoveanu, Eftimiu - cum ar fi reacționat la o astfel de închinare? Ei, cum: ca înaintașii, ca urmașii...

Un singur literator și-ar fi ridicat glasul: Eminescu.

Și-l chiar ridicase, dar protectorul său Maiorescu neputînd să-l "rezonabilizeze", l-a internat în azil - astfel închizîndu-i gura.

În noiembrie 2004 Iliescu Ion s-a făcut grav vinovat față de poporul român, față de nația română, declarîndu-se de acord cu toți termenii diktatului unor notorii falsificatori de istorie, insolenți, mincinoși, calomniatori ai României și ai românilor, zapcii nerușinați ca R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel - cu, în fruntea lor arhicunoscutul traficant al adevărului : Elie Wiesel (vezi-i interviul în care, acum, neagă faptul de a fi refuzat să viziteze, în 2002, Memorialul Victimelor Comunismului de la Sighet!), autonumit "președinte al Comisiei".

Iliescu... Nu mai este președinte, însă, înainte de a nu mai fi, ne-a făcut-o: și cu Tratatul cu Rusia și cu Diktatul Holocaustic.

Acest răufăcător, acest trădător al României și al românismului a fost proslăvit, în 1990, de directori de opinie ca Buzura, Eugen Simion, Sorescu, Pleșu, Hăulică, Breban - ce să mai vorbim de N. Manolescu, legitimatorul ilegitalului, prezentat ca "Om cu o mare", la nici o săptămână după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1990! Deși în timpul mandatului (!) său România a fost crunt jefuită de securiști și de activiști, care puseseră mîna pe tezaurul statului, iar românii au devenit și mai săraci și mai sperați - în Anul Domnului 2000, cvasitota-litatea intelectualității rezistentculturale române, în frunte cu Anele Ipătescu ale cumpenei dintre milenii, au inițiat-semnat APELUL RUȘINII, ascuns sub explicația nesfârșit de inteligentă: "Votați împotriva dictaturii", carevasăzică *î m p o t r i v a* improbabilei, virtualei dictaturi de dreapta a contracandidatului - însă *p e n t r u* dictatura reală, exercitată cale de 4 ani de zile, a candidatului bolșevic Iliescu.

Cine a semnat atunci "Apelul GDS" - publicat în revista 22 din 5-11 dec. 2000? Iată numele celor mai răsăriți:

- Gabriela Adameșteanu - Ana Blandiana (nu a semnat direct, ci ca... autopreședinte al PEN Clubului)- Doina Cornea - Anca Oroveanu - Adriana Babeți - Smaranda Vultur - Carmen Mușat - Marta Petreu - Ruxandra Cesereanu - Rodica Palade - Aura Christi - Magda Cârnelci - Monica Spiridon - Mariana Celac - și încă altele, anticomuniste din... ilegalitate;

Deasemeni bărbații feroci "opozanți" antibolșevici:

- Paler - Pavel Cîmpeanu - Oișteanu - Mihai Șora - Doinaș - Liiceanu - Pleșu - *Manolescu (subl. mea, P.G.)* - Eckstein Kovacs Peter - Alex. Ștefănescu - *I.B. Lefter* - Cassian Spiridon - M.H. Simionescu - Dimisianu - *Victor Neumann* - Valeriu Stancu - *Pavel Șușară* - Michael Astner - Ion Vădan - Vasile Gogea - *Dan Oprescu (!)* - *Andrei Cornea* - *Andrei Codrescu* - *Mircea Martin* - *Antonesei* - Stelian Tănase - *Leonard Oprea* - *Mihăieș* - *Tismăneanu* - *Gavriliuță* - *Paleologu* - *Iorgulescu* - *Patapievici (!)*- *Sorin*

Alexandrescu (!!!)- Negrici... -

Aceștia-acestea - și încă alții, cvasitotalitatea intelighenților tricolori - au făcut, în 2000 campanie pentru... Iliescu. După ce făcuseră campanie pentru alt trădător al țării: Constantinescu.

(Obiceiul de a face-liste l-am învățat de la evrei. Întru neuitare).

De ce nu se trezesc măcar în al 24-lea ceas Adormiții noștri directori de Inconștiință? Știu de ce:

Fiindcă, după obicei, în al 25-lea (ceas), la împărțeală, vor fi primii, jurînd cu mâna pe inimă că ei fuseseră mereu treji-rezistenți - prin (arpagi)cultură. Paul Goma

(...) **Miercuri 19 ianuarie 2005**

Zile pline-ochi:

Mai întâi: mi-a venit de la Polirom, pentru corectură, în pdf, **Culoarea+Bărbosul**. Jumătate de zi m-am luat în serios, am citit cuvânt cu cuvânt (literă cu literă) și am scos pe o listă greșelile. Așa am dus-o până pe la orele 2 noaptea. La trezire (ora 5), nu am mai făcut decât să zbor peste text - nici nu aveam mijloace: ochii mi se duseseră dracului! Am făcut lista corecturilor, am re-copiat "**Nota autorului**" din 2002, precum și nota de încheiere a «Bărbosului» - absente - și le-am re-trimis la Polirom. Răspunsul Lidiei Bodea mi s-a părut ne-limpede; i-am scris, acum aștept ziua de azi, cu lămuririle.

Pe de altă parte: Textul trimis ("Unde ni sunt...?") apoi re-textul a provocat valuri - în ambele sensuri: fie foarte-de-acord, fie foarte-în-dezacord. Bietul Mircea Stănescu: și-a luat sarcina ingrată de a-i alfabetiza pe colegii săi mai tineri, istorici doctoranzi la Paris, într-adevăr, de o ignoranță agresivă (și activă) de neimaginat... Ei nu sunt, ca ceilalți de vârsta lor: ignoranți... cinstiți, ci analfabeți trimiși la studii în Occident, unde să învețe, nu istoria-patriei, ci abjectismul corect - citește: cum să apere "linia"; cum să combată oricare altă "linie" care ar fi... politic-incorectă, în primul rând să apere cu-ghearii-și-cu-dințile holocaustologia, nu ca istorie a unei tragedii, ci ca ideologie, ca Biblie a unei "linii". Am cunoscut, am cunoscut câteva exemplare din acestea - mai cu seamă de sex gingaș; care, bruscamente se prefăceau în asexuate, în roboate (plural-feminin - gramatical numai - de la *robot*). Câteva - la prima vedere fuseseră ființe omeneste, ba chiar gagicuțe futabile. Vrei să-ți spun o taină? Ți-o: dintre aceste doctorande-la-istorie erau și trei basarabence. Nici ele nu știau cine știe ce carte, ba se vedea că fac parte dintr-o comunitate profund mancurtizate de ruși, de bolșevismul cubic al tovarășilor profesori de marxism-stalinism - omologi sau chiar neamuri ale "românilor" Tismăneanu, R. Florian. Dar basarabencele mele (cum să nu fie ale mele?) s-au arătat - și au continuat a fi deschise ca niște flori, sensibile la cele ce aflau,

nou. Dar oare aflau "ceva nou" sau doar nimeni din jurul lor nu prinsese în cuvinte acea *istorie*? Și auzind de la mine câte ceva, nu aflau, ci li se confirma ceea ce știau, cu măruntaiele.

Se pare că înregistrează oarecari succese-pe-tărâm (Stănescu, nu doctoranzii-la-Paris).

Lidia Bodea mă anunță că nu a fost greșală: **Nota autorului la Culoarea...** nu va fi publicată ; nici **Încheierea**. Să fi decis ea singură? Când? De (foarte) curând, pentru că textul se afla demult în editură (și în lectură). Să fi fost - ea - decisă de Lupescu? Lupescu de Oișteni? Oricum: cartea va fi fără cap, fără coadă. Deci: nu trebuie să se știe că Liiceanu mi-a trimis-o la topit în 1990, imediat ce o scosese în librării - cu complicitatea Adameșteancăi și a Monicăi Lovinescu. Doar și Lupescu este editor - concurent, însă nu "dușman". În asemenea momente îmi vine să renunț la editarea pe hârtie, să rămân internetizat!

Joi 20 ianuarie 2005

M-am trezit pe la 3,30 dimineța, am găsit un mesaj de la Mariana Sipos: interviul lui Stejărel Olaru a apărut în *Ziua* de azi (așa!). L-am găsit bun. Să vedem dacă nu cumva are să se îngroape și el în nămol.

Îl trec aici:

"ZIUA - ANCHETE - Joi, 20 ianuarie 2005

Actiunea Goma

Scriitorul anticomunist cere judecarea securistilor care l-au torturat. Istoricul Stejărel Olaru a depus, la 10 ianuarie, in numele lui Paul Goma, la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie a Romaniei o plangere impotriva a 13 ofiteri de securitate implicati in hartuirea sa. Cel mai notoriu nume este Nicolae Plesita, fost ofiter DIE, care, afirma Goma, "nu numai ca m-a insultat, injuriat, dar m-a batut indelung in ziua de 1 aprilie 1977, de fata cu subalternii sai". Olaru, autorul mai multor carti despre sistemul represiv al Securitatii ne explica, intr-un interviu pentru ZIUA, demersul cunoscutului anti-comunist.

"Plesita ar trebui sa stea dupa gratii, nu sa dea interviuri"

Care este esenta demersului lui Paul Goma? Victimele Securitatii nu au depus plangeri prin care sa denunte activitatile criminale comise impotriva lor de catre Securitate. Iar Parchetul nu se poate autosesiza in astfel de cazuri. Paul Goma m-a imputernicit pe mine sa depun aceasta plangere penala impotriva unor fosti ofiteri de Securitate care l-au anchetat, fiind date 13 nume. Este vorba de Achim Victor, e vorba de Gheorghe Goran, e vorba de Plesita, de Stanescu, de Coman. Este revoltator ca Plesita sa stea astazi la casa lui de vacanta din Arges si sa dea interviuri, in timp ce oameni care au suferit de pe urma unor decizii luate de el nu primesc nici macar scuze. In mod normal, generalul Plesita ar trebui sa fie audiat de Parchetul militar, nu numai in cazul Goma. Unul ca Plesita ar trebui sa fie acum dupa gratii, si nu sa dea interviuri. Iar plangerea penala a lui Goma asta urmareste: anchetarea si condamnarea acestora.

In plangerea penala se spune ca acesti oameni trebuie sa fie verificati si

chemati la audieri. Este treaba Parchetului militar sa ii identifice. Nu trebuie decat sa apeleze la Serviciul Roman de Informatii care le poate da imediat detaliile acestea. Unii dintre ei poate au si murit.

De ce a fost acum depusa aceasta plangere?

Schimbarea regimului in Romania in decembrie 2004 presupune si schimbarea de vointa politica in a se rezolva asemenea cazuri. Se vorbeste acum foarte mult de o noua lege a lustratiei, se discuta acum de solutia "sigiliului dublu" pentru a rezolva divergentele dintre Consiliul National pentru Studiarea Arhivelor Securitatii (CNSAS) si SRI. Si s-a considerat ca este un moment potrivit pentru a face o astfel de plangere, care nu poate fi prescisa. Pentru ca este vorba de rele tratamente impotriva umanitatii.

"Un proces al comunismului nu va mai putea avea loc"

Ar putea fi demarate si alte procese pornind de la acesta? S-ar putea crea premisele pentru un proces al comunismului?

Nu cred ca un proces al comunismului va mai putea avea loc. Nu cred ca o lege a lustratiei mai poate fi votata de Parlamentul Romaniei. O lege a lustratiei in Romania ar fi fost binevenita in primii ani, in 1990. Dar, la ora actuala este foarte greu de elaborat o astfel de lege, pentru ca nu ar avea sustinere politica. O lege a lustratiei si un proces al comunismului astazi ar presupune, daca luam noul Parlament al Romaniei, ca cel putin o treime din parlamentari sa paraseasca functiile. Sunt convins ca in jur de 80-100 de oameni au fost colaboratori ai fostei Securitati si au desfasurat actiuni de politie politica fara sa fi fost identificati. Ce sa mai lustrezi, pe Ion Iliescu? L-am avut presedinte pentru trei mandate.

Sa luam doar conflictul etern aproape, care exista intre CNSAS si SRI. Aici este vorba si de vointa politica. Din punctul meu de vedere, Radu Timofte ar trebui demis imediat. Din momentul in care presedintele Traian Basescu a castigat alegerile, schimbarea lui Timofte ar trebui sa fie una dintre prioritati. Nu trebuie sa uitam din ce partid vine Timofte. Nu trebuie sa uitam ce a fost Timofte pana sa fie sef al SRI. Cu Radu Timofte la conducerea SRI, un om de neincredere pentru actualul regim, este evident ca informatiile pe care Presedintia le primeste saptamanal de la SRI, vor fi fost citite si de oameni ca Ion Iliescu. Schimbarea lui Timofte ar trebui sa se produca in cat mai scurt timp.

Carlos, tinta colaterala

Pornind de la acest demers al lui Paul Goma, s-ar putea ajunge la o schimbare a perspectivei asupra ceea ce a insemnat Securitatea?

In cererea pe care am facut-o, se spune: "consider ca urmarirea mea informativa si incercarile de eliminare fizica a persoanei mele dupa ce am parasit Romania si m-am stabilit in Franta fac parte din acelasi plan de reprimare initiat, supravegheat si executat de Securitate, in colaborare cu structuri informative din alte tari si organizatii teroriste, cum a fost cea condusa de Ramirez Ilici Sanchez, zis Sacalul sau Carlos". Noi stim ca exista un dosar Carlos la Parchetul militar. El ar fi trebuit deschis de mult, pentru ca, din informatiile pe care le am, institutiile juridice din Franta, Germania si Elvetia, au solicitat autoritatilor romane in 1990, printr-un schimb de scrisori sa deschida acest dosar. Dosarul "Carlos" s-a deschis de-abia in 1996, ignorandu-se aceasta cerere. Prin plangerea penala formulata de Goma, noi dorim sa dam un impuls instrumentarii acestui dosar. Noi nu-l putem condamna pe Carlos. Insa Romania poate sa ajute aceste tari - Franta a inchis dosarul, dar Germania si Elvetia au in continuare dosare deschise - sa-l condamne pe Carlos. Cum? Punand la dispozitie informatii prin care se demonstreaza ca

Securitatea l-a sustinut financiar pe Carlos, cu armament, cu case conspirative, i-a dat informatii, misiuni, misiuni pe care le-a desfasurat in aceste tari. Daca dosarul "Carlos" ar merge pe un fagas normal, persoane care au facut parte din Securitate si au colaborat cu Carlos, vor fi trimise in judecata. Printre acestia, si Plesita.

Ar putea veni Paul Goma in Romania?

Paul Goma va veni in Romania in momentul in care Romania nu va mai fi condusa de fosti comunisti. Inca nu e cazul, chiar si dupa alegerile din decembrie 2004.

Interviu realizat de Ana DINESCU”

Vineri 21 ianuarie 2005

(...) Acum o știre despre prietenul meu Pleșiță:

“Gardianul din 21 ian. 2005

Generalul Nicolae Plesita, fostul sef al Serviciului de Informatii Externe de pe vremea lui Ceausescu, a declarat, la emisiunea "Dan Diaconescu in direct", ca nu regreta ca l-a batut cu brutalitate pe disidentul Paul Goma in timpul anchetei.

"L-am luat de barba si am dat si cu stanga, si cu dreapta! Nu-mi pare rau, pentru ca banditul asta a facut mult rau Romaniei", a adaugat Plesita. Totodata, a afirmat ca s-a folosit de relatia de prietenie dintre fiul sau si fata fostului sau subordonat pentru a-i transmite anumite mesaje generalului Ioan Pacepa, aflat in Statele Unite.

Referitor la fuga din tara a lui Pacepa, generalul Plesita sustine ca acesta a plecat dupa ce a avut o discutie cu el in biroul sau. Tot la emisiunea respectiva, generalul si-a amintit si faptul ca a trimis in mai multe randuri agenti pentru a extermina disidentii "pericolosi", dar "n-au fost omorati decat vreo doi-trei, printre care nu se afla si Culianu".

(...) reacția Marianeii Sipoș:

Catre CONSILIUL NATIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Bucuresti, ROMÂNIA

21 ianuarie 2004

<mailto:cna@cna.ro>

In atentia dlor:

- * RALU FILIP - Presedinte CNA
- * ATTILA GASPARIK - Vicepresedinte CNA
- * DAN GRIGORE - Membru al CNA
- * RADU TEODOREL - Membru al CNA
- * MIRCEA SORIN MOLDOVAN - Membru al CNA
- * RASVAN POPESCU - Membru al CNA
- * SERBAN PRETOR - Membru al CNA
- * GABRIELA STOICA - Membru al CNA
- * CRISTINA TREPCEA - Membru al CNA
- * EMANUEL VALERIU - Membru al CNA

Stimati domni, Stimate doamne,

Pe 19 ianuarie 2005 invitatul emisiunii pe care Dan Diaconescu o realizeaza in direct la OTV, incepind cu ora 21,00, a fost generalul de Securitate Nicolae Plesita, secondat de Marian Oprea, directorul revistei Lumea

Magazin, un apropiat al lui Nicolae Plesita, ale carui fapte penale (torura, crima, supunerea la rele tratamente, privarea de libertate, etc.) le-a "promovat" constant in ultimii ani in revista pe care o conduce, in volumul de convorbiri cu Nicolae Plesita, dar si, insistent, la OTV, in alte emisiuni difuzate in 2004.

Insa emisiunea din 19 ianuarie intrece orice inchipuire:

Pe tot parcursul ei - in jur de patru ore - s-a incalcat constant Legea Audiovizualului si s-au comis fapte care intra sub incidenta Codului Penal.

Singurul ziar care a relatat ieri cazul a fost Gardianul din care citez:

«Plesita: Nu-mi pare rau ca i-am dat doi pumni lui Goma»

Luana Popescu

Generalul Nicolae Plesita, fostul sef al Serviciului de Informatii Externe de pe vremea lui Ceausescu, a declarat, la emisiunea "Dan Diaconescu in direct", ca nu regreta ca l-a batut cu brutalitate pe disidentul Paul Goma in timpul anchetei.

"L-am luat de barba si am dat si cu stanga, si cu dreapta! Nu-mi pare rau, pentru ca banditul asta a facut mult rau Romaniei", a adaugat Plesita *

Au trecut de atunci mai bine de doua zile. Nu am cunoscuta pina acum denici o reactie din partea institutiilor abilitate sau a societatii civile.

Va rog sa-mi comunicati urgent ce masuri a luat CNA pina in momentul in care primiti acest mesaj si ce intentionati sa faceti in continuare.

Mentionez ca Paul Goma, cel mai cunoscut dizident roman si aparator al drepturilor omului in Romania comunista, dar si in cea postcomunista, are si azi statutul de exilat politic acordat de statul francez atita timp cit Securitatea nu va fi condamnata public ca politie politica si vinovatii nu vor fi deconspirati si pedepsiti Recent, Paul Goma a facut plingere penala impotriva a 13 ofiteri de Securitate care l-au anchetat in arest sau in timpul anilor de detentie.

Plingerea penala mi-a fost trimisa de Paul Goma cu rugamintea de a o face publica. A aparut in mai multe ziare, iar la 10 ianuarie a fost depusa de istoricul Stejerel Olaru, in numele lui Paul Goma, la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie. Numele cel mai cunoscut din aceasta lista este Nicolae Plesita despre care Goma afirma: "nu numai ca m-a insultat, dar m-a batut indelung in ziua de 1 aprilie 1977, de fata cu subalternii sai".

Este trist ca un jurnalist ca Dan Diaconescu nu este informat cu privire la acest demers al lui Paul Goma, dar este revoltator ca in emisiunea lui, Paul Goma a fost insultat, calomniat si injurat la propriu ("f...-i mama lui") de catre chiar tortionarul lui, care se mindrea plin de sine, in direct, cu pumnii pe care i-a tras lui Paul Goma in timpul interogatoriilor. Nicolae Plesita a recunoscut astfel public tratamentele neomenoase si tortura la care l-a supus pe celebrul dizident, fapte care ar putea fi considerate infractiuni contra omenirii care nu se prescriu.

Mentionez ca inregistrarea emisiunii poate constitui o proba in procesul intentat de Paul Goma si v-as fi recunoscatoare daca mi-ati pune la dispozitie o copie a emisiunii pentru a i-o trimite lui Paul Goma la Paris.

In caz ca veti dori sa faceti dumneavoastra acest gest de buna credinta, va voi pune la dispozitie adresa lui Paul Goma de la Paris.

De asemenea, dincolo de masurile si sanctiunile pe care le veti aplica, potrivit competentelor pe care CNA le are, va rog sa sesizati organele abilitate cu privire la savirsirea infractiunii prevazute de Codul Penal, art. 324 care se refera la - citez: "laudarea in public a celor care au savirsit infractiuni

sau a infractiunii savirsite de acestia".

Dan Diaconescu, realizatorul emisiunii, se face vinovat, potrivit aceleiasi articol 324 CP, paragraful 1, de instigare si apologia infractiunilor, intrucit pe parcursul emisiunii ridea copios la declaratiile lui Nicolae Plesita si il indemna sa se laude mai departe cu crimele si tratamentele neomenoase aplicate celor de care s-a ocupat ca general al politiei politice.

Anexez plingerea penala a lui Paul Goma asa cum a fost publicata de ziarul Ziua pe 26 noiembrie 2004 si articolul din ziarul Gardianul de ieri.

Intrucit acest fapt de o gravitate maxima s-a petrecut in vazul lumii, intr-o emisiune TV, in anul de gratie 2005, fara ca vreo institutie a statului sa se autosizeze imediat, imi rezerv dreptul de a face publica aceasta scrisoare, cu convingerea ca imi veti intelege exact demersul si il veti sprijini.

Cu multumiri,
Mariana Sipos, jurnalist"

Sâmbătă 22 ianuarie 2005

Să vezi și să nu crezi: s-a trezit și Dinu Zamfirescu! Nu cârâise nici el, nici Institutul pe care-l conduce, nici după publicarea, fie și incompletă a plângerilor mele, în noiembrie și în decembrie 2004, nici acum o săptămână după lansarea textului "Unde ni sunt..." De ce abia acum - și de ce: acum?

Nu știu. Și nu mă interesează.

Reproduc "declarația de solidarizare" a Dinului Zamfirescu':

"Ziua - POLITICA - Sambata, 22 ianuarie 2005

INMER se solidarizeaza cu actiunea Paul Goma

Presedintele Institutului National pentru Memoria Exilului Romanesc (INMER), Dinu Zamfirescu, isi afirma sprijinul fata de actiunea cunoscutului luptator anti-comunist Paul Goma, pentru anchetarea unor reprezentanti ai politiei politice. Pe 10 ianuarie, istoricul Stejarel Olaru a depus la Inalta Curte de Casatie si Justitie o plangere penala in numele lui Paul Goma, in care cere urmarirea in justitie si condamnarea a 13 cadre ale Securitatii - printre care Nicolae Plesita - care au participat la anchetarea si agresarea sa. Intr-o scrisoare deschisa adresata ZIUA, Dinu Zamfirescu se declara "total solidar" cu initiativa scriitorului anti-comunist.

"Ca unul care am semnalat, tot in ziarul dumneavoastra, lista a cca. 50 de ofiteri de securitate pe care i-am aflat in dosarul meu de la CNSAS, cred ca asemenea actiuni trebuie intreprinse pe o scara mai mare", afirma presedintele INMER. "De asemenea, cred ca trebuie sa se tina seama de cele inscrise la punctul 8 din "Proclamatia de la Timisoara", referitor la neparticiparea la viata politica a tuturor celor care au facut parte din cadrul organelor represive ale fostului stat comunist", mai afirma Zamfirescu in scrisoarea citata. El aminteste ca acest deziderat a fost mentionat si inainte de 1989, printr-un program al unor romani aflati in Occident, grupati in "Actiunea Romanilor Liberi". "Invit pe aceasta cale pe toti cei ce au avut de suferit de pe urma actiunilor represive ale fostelor autoritati comuniste sa se alature actiunii lui Paul Goma", se arata in scrisoarea citata.

Ana DINESCU

(...) Îmi trimite Dan Culcer ultima producție a lui Țepeneag:

“(...)Obiect : Paul Goma si tortionarii Către Mariana Sipoș

Nu e prima oară când generalul Plesită își arborează cu mândrie faptele din timpul dictaturii. Jurnalistii televiziunii îl invită în studio și-l îndeamnă să spună tot ce-i trece prin minte. Ceea ce nu înseamnă că, uneori, nu spune și minciuni. Dar dacă jurnalistii sunt atât de doritori să-i arate publicului pe tortionari înseamnă că-si închipuie că publicul e atras de asemenea spectacole. S-ar putea să fie chiar așa... Nu înțeleg prea bine ce se întâmplă în România. Aflăm că mai mulți cetățeni decât ne-am fi putut închipui au colaborat cu Securitatea. Siliti? Mai mult sau mai puțin... Probabil că dintre aceștia și familiile lor se recrutează și spectatori în fața cărora se produce, cu atâta obrăznicie, generalul Plesită. Când Goma a venit la Paris, în 1977, l-am așteptat la aeroport. De cum l-am văzut l-am întrebat: Te-au bătut? te-au chinat? - Nu cine știe ce, a răspuns el. Era evident că-i era frică. A trăit cu frica asta până în 1989. L-am înțeles. După 1989, tot mai pretindea că îi este frică. Ii era frică să se întoarcă în România, să se ducă fie și doar în vizită. Nu l-am mai înțeles.

Nu știu ce joc face acest Plesită. Cert este că în tot acest timp nu i-a fost teamă. Nici sub Iliescu nici sub Constantinescu. Tot lui Goma i-a fost teamă să se ducă să-l înfrunte. Și de ce să-i fie teamă lui Plesită, dacă tortionari mai mari decât el au scăpat basma curată și au murit în România de moarte bună.

Dacă Goma s-a hotărât în sfârșit să-i înfrunte îl felicit și voi fi alături de el.

D.Tepeneag”

Ce poți spune în fața unei - a câta? - expresii pe cale bucală a nesimțirii țepenege? Dealtfel Bătrânul Puiu Oniricu s-a folosit de această căcăcioasă metodă (șuturi pe sub mese, cu privirea în tavan, că nu el e ăla) și în corespondența cu Schlesak - publicată-comentată - și în interviurile cu Simuț, cu Buciu, publicate, desigur și în șoaptă amicală, spre urechea Angelei Marinescu, Afriolanta Literaturii Române, ca acesta “să dea mai departe”. Scopul: să-l portretizeze pe Goma ca pe un a) *ingrat* (față de el), ca pe un b) *trădător* - al său și al “cauzei” - iar acum: ca pe un nesfârșit : c) *fricos!*

Nu am pretins vreodată că nu cunosc frica, însă... Așa, cu-frică, mersesem mai departe - spre deosebire de el.

Țepeneag pretinde că, din 1977 - când mă întâmpinase la aeroport (la Orly) - și până în 1989 (!) am trăit cu frică paralizantă... Ce se deduce? Că, de frică, nu am mai mișcat în front - până mai adineaurea, deci el, Puiu Onireag, se solidarizează cu mine...? Ba am mișcat în front - cu-frică; frica-asta nu m-a împie-decat să acționez, să activez, să-mi pun pielea la bătaie - spre deosebire de el, care din primăvara anului 1978 “s-a retras”, mă rog frumos, «Ca Cioran...» (dar ca... Țepeneag, cel care își proteja familia, ca nu care cumva “bestiile de la București” să nu mai acorde pașapoarte pentru navetă socrului său, Alexandru Ionescu, dipotat comunist), ca să “apară”, ca din apă în 1989, încercând să facă el o Uniune a Scriitorilor la Paris -

bineînțeleles cu Breban, fără mine, bineînțeleles. Dacă frica m-ar fi paralizat, cum zice Țepeneag, securiștii nu mi-ar fi trimis coletul-bombă, nu l-ar fi trimis pe Haiducu să măucidă, nu ar fi încercat să-l răpească pe Filip. Dacă frica m-ar fi paralizat, după primul “semn” al Brațului Revoluției, m-aș fi ascuns sub țol și n-aș fi mișcat peste un deceniu - ca el, Țepeneag Întâiul și Ultimul...

Iar măgăria cu... “dacă s-a hotărât, în sfârșit, să-i înfrunte îi voi fi alături...” - cât de alături: ca în 1982, în 1983?, când eu primeam bombe și emisari purtători de otravă iar el, prietenul meu nu-mi dăduse măcar un telefon prin care să-și exprime... indignarea-solidaritatea (uite, mititelul Virgil Tănase o făcuse, Marele Țepeneag: ba); ticăloșia cu “ne-vizita în România” (tot din pricina păcătoasei de frici)... Trebuie să fii un nesimțit-nerușinat ca Țepeneag pentru a motiva astfel faptul că nu m-am mai dus în România. Înseamnă că nu a citit ultimele declarații ale mele și/ori că îi crede pe români idioți și uituci.

*

Mircea Stănescu îmi transmite : Norman Finkelstein a mai publicat - totuși - o carte:

(...) “Altfel, la Editura Universitatii California a aparut cartea lui Norman Finkelstein. Titlul s-ar traduce cam așa: „Dincolo de chutzpah. Despre gresita folosire a termenului de antisemitism și despre abuzul în istorie”. „Chutzpah” este un termen ebraic care înseamnă „pacalire”, „inducere în eroare cu buna știință” (daca ar fi de tradus în românește – ceea ce nu este recomandabil – eu i-as zice „țeapa”). (...)

“Citind un interviu mai vechi al lui N.F[inkelstein]., din 13 decembrie 2001, am gasit urmatorul schimb de replici:

Reporterul (Don Atapattu): „Credeti ca «Industria Holocaustului» ar fi putut fi publicata daca nu ati fi fost fiul unor evrei supravietuitori ai Holocaustului?

Norman Finkelstein (Rîsete): „Nu, nu am nici o îndoiala asupra acestui lucru! Mai întâi, ea a fost publicata numai pentru ca sînt fiul unor supravietuitori ai Holocaustului. Daca nu as fi fost, n-as fi avut absolut nici o sansa. As fi fost îngropat de viu.” (în „Counterpunch”)

Dacă **Săptămâna Roșie** nu ar avea un motto - din Kogălniceanu - aș fi pus declarația lui N. Finkelstein.

(...) **Marți 25 ianuarie 2005**

Culcer îmi transmite un text de Laszlo, ceva cu Păcală care învață istoria. Desigur, ținta de căpătâi sunt eu, însă cea de serviciu: Mircea Stănescu. Băiatul ăsta (Laszlo) a devenit plicticos prin istericalele sale. Și incoerent: îi reproșează lui Stănescu ne-răspunsurile la peste o duzină de întrebări ale sale, însă când

ajunge la băgările de seamă ale mele (preluate de M. Stănescu) în legătură cu ferocele Horthy și cu ferocea Ungarie și cu ocupația și ea feroce, sălbatică, sângeroasă a Ardealului de Nord, începând din septembrie 1940, evită... răspunsul, ba chiar îl acuză tot pe Stănescu de... insultă a minorităților naționale! Să tot dialoghezi cu Laszlo! Și el, ca și alți consângeni ai săi: ia, cu violență, partea ne-adevărului, în ciuda bunului simț, nu pentru că ar fi un filosemit, ci pentru că este ungar, iar ungurul, în chestiunea masacrării evreilor, dintotdeauna a dat vina pe locuitorii acelor țări parțial ocupate de el în 1940. Începând cu "statistica" de la începutul anilor '80, publicată în Franța (sub bagheta lui Wiesel), în *L'Express*, sfârșind (deocamdată) cu recente "file de istorie" redactate de unguri (cu precădere de evrei unguri") care povestesc tragedia cam așa:

'Au fost atrocități antisemite în Transilvania, perpetrate de fasciștii legionari și antonescieni...' - dacă nu mă înșel, am citit o astfel de ignominie de sub pana lui Braham.

Laszlo este și el un "istoric" ungar. Ca Braham. Ca Wiesel.

Vineri 28 ianuarie 2005

Ei bine, m-am înșelat în privința ne-solidarizării confrăților. Azi dimineață, deschizând cutia cu scrisori a internetului am constatat că mi-au scris, mi-au trimis articole Ion Cucu, Ioan Roșca, Mariana Șipos.

Trebuie să recunosc: în această chestiune *șevila uvrieră*, cum s-ar exprimarisi un român proaspăt franțuzit a fost Mariana Șipoș.

Iată textul ei care a declanșat... valuri-valuri de solidaritatea (am citat din John Vinocour, pe care l-am văzut mai ieri la televizor):

Infractiunile contra umanității nu se prescriu

Plesita a recunoscut ca l-a torturat pe Paul Goma

Vineri 28 ianuarie 2005

Pe 19 ianuarie 2005, în emisiunea "Dan Diaconescu în direct" de la OTV, Paul Goma a fost insultat, calomniat și injurat la propriu ("f...-i mama lui") de către chiar tortionarul care l-a anchetat în urma protestului anticomunist inițiat de celebrul disident în 1977. Generalul de Securitate Nicolae Plesita a recunoscut public tratamentele neome-noase și tortura la care l-a supus pe Paul Goma în timpul anchetei, fapte considerate infractiuni contra umanității care nu se prescriu (asa se întâmpla în Chile, unde crimele din timpul dictaturii lui Pinochet sunt aduse la lumină și pedepsite, chiar dacă au trecut mai bine de 30 de ani de la înfaptuirea lor.)

Paul Goma, cel mai cunoscut protestatar anticomunist și apărător al drepturilor omului în România comunistă, dar și în cea postcomu-

nista, are si azi statutul de exilat politic acordat de statul francez, atat timp cat Securitatea nu va fi condamnata public ca politie politica si vinovatii nu vor fi deconspirati si pedepsiti.

Recent, Paul Goma a depus, prin istoricul Stejarel Olaru, la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie, plangere penala impotriva a 13 ofiteri de Securitate care l-au anchetat in arest sau in timpul anilor de detentie. Numele cel mai cunoscut din aceasta lista este Nicolae Plesita despre care Goma afirma: "Nu numai ca m-a insultat, dar m-a batut indelung in ziua de 1 aprilie 1977, de fata cu subalternii sai". Declaratiile generalului Nicolae Plesita de la OTV, prin care recunoaste ca l-a batut cu pumnii pe Paul Goma, intra sub incidenta Codului Penal care se refera la tortura si rele tratamente. Invitarea unui tortionar notoriu la un post de televiziune constituie o sfidare la eforturile societatii romanesti de deconspirare a Securitatii si pedepsire a celor vinovati de politie politica. Prin Nicolae Plesita, Securitatea se deconspira singura, ba chiar se mai si lauda cu nelegiuirile ei, dar nimeni nu reactioneaza.

E cu atat mai grav cu cat in timpul emisiunii s-a savarsit si o alta infractiune prevazuta in Codul Penal, art. 324, care se refera la - citez: "Laudarea in public a celor care au savarsit infractiuni sau a infractiunii savarsite de acestia". Potrivit aceluiasi articol 324 CP (paragraful 1), realizatorul emisiunii se face vinovat de instigare si apologie a infractiunilor, intrucat pe parcursul emisiunii radea copios la declaratiile lui Nicolae Plesita, il incita prin intrebarile lui si il indemna, pe un ton amuzat, sa se laude mai departe cu crimele si tratamentele neome-noase aplicate celor pe care i-a persecutat, torturat, asasinat ca general al politiei politice.

Intrucat aceste fapte de o gravitate maxima s-au petrecut in vazul lumii, intr-o emisiune TV, in anul de gratie 2005, fara ca vreo institutie a statului sa se autosesizeze imediat, pe 21 ianuarie 2005, am cerut parerea mai multor personalitati din tara si strainatate, solicitandu-le comentarii pe aceasta tema.

Valerian Stan - analist politic:

Intelectualii romani par sa nu poata sa-i ierte lui Goma curajul si demnitatea pe care multi nu le-au avut

Aplombul acestui securist nenorocit, la 15 ani de la revolutie, e posibil nu doar prin complicitatea unei intregi clase politice, dar si prin disparitia cu totul din viata publica din Romania a intelectualilor militanti. Intelectualii romani par sa nu poata sa-i ierte lui Goma curajul si demnitatea pe care multi nu le-au avut. Oamenii politici occidentali, care nu au nici un inconfort in a fi parteneri cu agentii criminalei Securitati, au si ei contributia lor. De aici curajul unor asemenea bestii.

Sa ne uitam in urma si vom vedea cu cata grija a ocolit presa noastra, in ultimii 15 ani, cazul Paul Goma (cum l-a ocolit atunci cand nu l-a atacat de-a dreptul pe bravul scriitor).

Ce se poate face? Cred ca doua lucruri. Mai intai, solidarizarea tuturor celor dispusi sa protesteze impreuna impotriva unor asemenea orori. In al doilea rand, cred ca Paul Goma trebuie sustinut in completarea actiunilor in

justitie impotriva celor care l-au prigonit - pe el, pe ai lui si pe alti romani. Ma indoiesc ca justitia de azi va face dreptate. Dar aceasta actiune este importanta pentru a se sti ca Plesita si camarazii sai tortionari au fost si sunt si azi la fel de imuni si de puternici ca si sub Ceausescu. In privinta OTV (si a libertatii presei, in general), desi am si eu multe reprosuri sa fac, nu as incuraja initiative represive.

Nicolae Coande - scriitor:

Degeaba il chema Ion Iliescu pe Goma sa revina in tara: Plesita i-ar fi ranjit in nas la Bucuresti

Intr-un moment cand politicienii romani se bat cu pumnul in piept ca vor intrarea in UE, un dobitoc precum Plesita poate spune nepedepsit de nimeni, desi se autodenunta in gura mare, ca a trimis agenti in strainatate pentru a-i extermina pe cei care se opuneau regimului si cu toate astea nu pateste nimic. In Romania poti spune linistit ca ai omorat oameni, ca i-ai batut si terorizat, dar asta e "istorie" pentru organele de ancheta, preocupate sa bifeze actiuni de propaganda. Niciodata nu se va produce o renastere intr-o tara al carei trecut a fost maculat de criminali cu grade fara a trece printr-un proces de purificare morala. Degeaba il chema Ion Iliescu pe Goma sa revina in tara: Plesita i-ar fi ranjit in nas la Bucuresti. Plesita si multi altii, oameni ai vechiului aparat represiv, care domina inca structurile serviciilor de informatii, in ciuda asigurarilor linistitoare date la intervale regulate de domni stilati. Iata ce spunea recent Mihai Pacepa, motivand faptul ca vrea sa republice un interviu pe care Dorin Tudoran i l-a luat candva in America: "Paginile acestea sunt inca de stringenta actualitate deoarece telefoanele continua sa fie interceptate ilegal in Bucuresti si Romania continua sa fie singura tara din Europa care are noua servicii secrete - toate pline ochi cu fosti securisti". Si-atunci cum sa nu se reverse triumfalist asupra noastra batrana - dar inca nu senila - canalie securista si sa se laude cu ispravile sale patriotice? Au prezentul nu ni-i mare...?

Dumitru Tepeneag - scriitor: [i-am reprodus capul de operă]

Liviu Antonesei - scriitor:

E absurd sa ramana nesanctionata apologia crimei facuta in direct pe un post de televiziune

Mi se pare ca e posibil sa traiesc intr-un cosmar, nu in Romania democratica, in principiu. Sa faci apologia crimei in direct pe un post de televiziune, sa te lauzi cu crimele pe care le-ai comandat, cu torturile aplicate manu propria, toate acestea tin de sfidarea pe care Securitatea continua sa ne-o arunce in obraz chiar si la mai bine de 15 ani de cand, teoretic - dar si legal! -, ea nu mai exista. Efectiv ai senzatia ca traiesti un cosmar, pentru ca, rationali fiind, vorba taranului lui Preda, "asa ceva nu exista". Or, constatam ca exista!

Sper ca instanta care judeca procesul deschis de Paul Goma tortionariilor sai isi va face datoria. Inclusiv inregistrand declaratiile iresponsabile ale lui Plesita drept probe in dosar. De altfel, pentru pedepsirea corecta a tuturor vinovatilor, ar mai fi necesara si refacerea "Legii Ticu" in conformitate cu intentiile de dreptate ale initiatorului.

Parchetul ar trebui sa se autosesizeze pentru ca generalul Plesita a recunoscut fapte imprescriptibile: crime comandate, regretul ca n-a ordonat mai multe!, tortura si rele tratamente aplicate de el insusi ori comandate subordo-

natilor, fapte care, chiar si dupa legislatia vechiului regim, erau tratate ca si crime. In al doilea rand, CNA-ul, pentru ca e absurd sa lase nesanctionata apologia crimei facuta in direct pe un post de televiziune. Am sosit dupa un sejur de o luna in Polonia - acolo asa ceva nici n-ar putea fi imaginat. Probabil din acest motiv am senzatia ca nu e ceva real, ci doar un cosmar in care am nimerit din greseala. Si poate am norocul sa ma trezesc!

Daniel Vighi - scriitor:

Trebuie sa depasim principial animozitatile sau inconforturile pe care pozitile transante ale lui Paul Goma le-au putut starni

Sfidarea fostilor demnitari din Securitate la adresa democratiei si a drepturilor omului trebuie fara nici o ezitare sa-si gaseasca o replica pe masura din partea societatii civile. Cu toate ca avem serioase rezerve fata de capacitatea sistemului juridic romanesc de a actiona impartial si independent, socot ca singura cale de atac impotriva unor manifestari de cinism scandalos de felul celor ale fostului general de Securitate Nicolae Plesita de la emisiunea postului OTV este tradu-cerea lor in fata justitiei.

Un inceput de drum poate fi plangerea penala a scriitorului Paul Goma la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie impotriva a 13 ofiteri de Securitate care l-au anchetat in arest sau in timpul anilor de detentie. Pentru ca acest demers juridic sa beneficieze de o cat mai larga sustinere a cat mai multor scriitori, socot ca trebuie sa depasim principial animozitatile sau inconforturile pe care pozitile transante ale lui Paul Goma le-au putut starni in anii de dupa revolutie in mediile culturale. Avem obligatia morala si civica sa recunoastem cu totii faptul indiscutabil ca Paul Goma este cel mai redutabil si curajos disident anticomunist pe care l-a avut cultura romana. Pornind de la acest adevar istoric, plangerea penala va trebui sa fie cunoscuta de cat mai multa lume, ar trebui sa patrunda in mass-media, pe canalele de televiziune si sa devina, simbolic, cauza a cat mai multor oameni de cultura capabili sa depaseasca toate obstacolele care stau in fata unui asemenea razboi de durata.

Plangerea penala a lui Paul Goma ar trebui sa fie inceputul unui drum in care s-ar putea inscrie cat mai multi dintre cei care au avut de suferit din confruntarea cu Securitatea, ma gandesc inainte de toate la scriitorii ieseni de felul lui Liviu Antonesei sau Dan Petrescu. Sau William Totok si Petru Iliesu din Timisoara. Mai mult decat atat, ar trebui sa ne simtim cu totii agresati de primitivismul agresiv al generalului Nicolae Plesita si sa-l trimitem in judecata in numele tuturor scriitorilor care au participat la revolutie si care ar putea, prin chiar acest fapt, sa aiba o justificare morala si civica de a se alatura lui Paul Goma.

Din Timisoara in mod sigur sunt alaturi de Paul Goma cei care au participat in seara de 16 decembrie 1989 la izbucnirea revolutiei. Unii dintre ei nu mai pot fi decat simbolic, pentru ca au pierit in conditii misterioase. Ma gandesc la admirabilul poet Ion Monoran, mort fulgerator la 41 de ani, dupa trei ani de la revolutie. Mono este cel care a oprit tramvaiele in Piata Maria intr-un moment crucial si ne-a dat curajul sa strigam impotriva dictaturii. Mai apoi George Serban, autorul Proclamatiei de la Timisoara, disparut si el fulgerator asemenea scriitorului si ziaristului de investigatii Iosif Costinas. Mai sunt si altii care au caderea morala sa fie alaturi de aceasta plangere penala istorica, scriitori cu care in aceeași seara am fost cu totii acolo la Tökes si am fortat, cu toate cele bune si mai putin bune care au urmat, schimbarea istorica a Romaniei: Vasile Popovici, Viorel Marineasa, Doina Pasca-

Harsany, Eugen Bunaru, Gheorghe Sechesan sau Lucian Vasile-Szabo.

Dar poate ca mai indreptatiti decat noi sunt tinerii scriitori de astazi, care nu au nimic sa-si reproseze si nici nu se razboiesc cu un trecut care, intr-un fel sau altul, ne apasa pe toti cei care am apucat sa traim in dictatura. Ei sunt cu adevarat liberi si ar putea sa fie, daca vor si daca le pasa, alaturi de plangerea lui Paul Goma.

Ar trebui domnul general Nicolae Plesita sa stie ca, atata vreme cat vom trai, noi, astia cativa, mai multi sau mai putini, suntem in razboi deschis si ca domnia sa, asemenea celor care l-au slujit cu anchete si pumni pe dictatorul din Romania, ar fi trebuit sa stea ascuns undeva in America de Sud.

Tortionarul de ieri, iata, astazi recunoaste senin cum anume ne-a umilit pe toti.

Eram in vremea aceea in primul an de facultate, am trait in admiratie vinovata alaturi de Willi Totok, de Herta Müller sau Helmuth Frauendorfer. I-am admirat si m-am multumit sa rezist cultural, mi-am construit un alibi asemenea colegilor mei de generatie si am petrecut dupa aceea ani de zile in ura si dispret neputincios la marginea orasului si am tot incasat pumni in constiinta si constat ca-i incasez si azi.

Nici macar faptul ca am participat in 16 decembrie la inceputul revolutiei nu ma elibereaza de pumnii aceia ai Securitatii. Bataia administrata lui Paul Goma a fost doar fizica, a noastra a fost una morala.

Nici macar nu simt nevoia sa-i intorc lui Nicolae Plesita vorbele cu care el "a insultat, calomniat si injurat la propriu pe Paul Goma" pentru ca acesta nu poate fi insultat, calomniat si injurat de tortionarul sau, futu-i mama ei de viata pe care am trait-o.

Andrei Dimitriu - vicepresedinte PNTCD:

Nevoia solidaritatii exemplare cu un mare patriot: Goma

In Romania atator confuzii intretinute abil de vechile structuri securis-to-nomenclaturiste, gravitatea atacului resentimentar, primitiv, impotriva unuia dintre foarte putinii adevarati disidenti curajosi si demni - Paul Goma - ar putea trece neperceptuta la semnificatia reala a faptei.

Fara o reactie puternica, solidara, "vocala", a constiintelor romanesti - trecandu-se peste idiosincrazii si incompatibilitati de orice fel - exista riscul recidivarii unor situatii similare. De acelasi tratament insultator "s-a bucurat" intr-o emisiune TV si modelul unic al demnitatii si al patriotismului luminat, Iuliu Maniu. Reactiile legitime au lipsit. Din pacate. Ma astept ca nu numai societatea civila, dar si lumea politica responsabila sa reactioneze exemplar, sustinand plangerea penala impotriva celor 13 ofiteri de Securitate, depusa de Paul Goma, solidarizandu-se cu una din rarele personalitati care fac onoare Romaniei adevarate, insultate de propriul tortionar. In absenta unui statut similar cu acela al fascismului, comunismul va mai produce figuri ticalosite, surescitate, anacronice, care se vor dezlantui insolent si marlaneste impotriva adevaratilor Eroi ai poporului roman, luptatorii anticomunisti si cei cativa disidenti autentici, a valorilor nationale si a spiritului democrat european.

Momentul este propice pentru relansarea "igienizarii" societatii romanesti, reactivand Punctul 8 al Proclamatiei de la Timisoara, cat si o intarziata Lege a lustratiei.

Dar trebuie sa existe vointa politica necesara si o puternica determinare a factorului politic. Incerc sa descifrez la administratia Basescu aceasta hotarare necesara pentru a face din Romania o tara a justitiei, echitatii, democratiei, onoarei si demnitatii. Admit insa ca e un demers dificil.

Radu Sergiu Ruba - scriitor:

E bine ca societatea civila sa vegheze

Consiliul Suprem al Magistraturii, dar si Ministerul Justitiei trebuie sa se autosesizeze imediat si sa intreprinda ceea ce este prevazut de lege si de obligatiile lor civice si profesional-institutionale, precum si ale persoanelor platite din bani publici care le conduc. E bine ca societatea civila sa vegheze ca nu cumva aceste institutii si altele direct si indirect responsabile sa se deresponsabilizeze, potrivit unui stravechi obicei aborigen interpretat pe notele refrenului: "Intr-o democratie, nu este de competenta noastra, ci de competenta...".

A nu se uita ca pentru astfel de neglijente si rele intentii justitia romana si forurile ce o gestioneaza, administreaza, rasfata si razgaie au facut ca, de la datoria publica, deci din veniturile cetateanului, sa se plateasca tot felul de despagubiri decise de Tribunalul de la Strasbourg.

Ader la orice fel de protest pe care societatea civila il va gasi oportun la adresa sfidarii securistice din seara de 19 ianuarie, a fenomenului cu pricina in sine si a atitudinii (in caz ca ea se va dovedi astfel) pasive a autoritatilor abilitate.

Dan Petrescu - scriitor:

E evident ca Plesita sfideaza pe toata lumea

Ai dreptate sa sari in aer dupa emisiunea de pe OTV care continua mediatizarea brutei de Plesita (inceputa pe Tele 7abc de Marian Oprea, si el prezent la OTV): si pe mine m-a lasat perplex, chiar daca mi-am zis ca, la urma urmelor, si pe Nicolski ori Draghici am avut prilejul de a-i vedea pe micul eran, ca si pe tortionarul direct al inginerului Ursu, fara sa se intample nimic dupa aceea. Totusi, e evident ca Plesita sfideaza pe toata lumea si ca i se cuvine din plin o corectie.

Cine ar trebui sa se (auto)sesizeze? Habar n-am; dupa mine, toata lumea! Si il mai mentionez o data pe Marian Oprea in toata aceasta afacere, data fiind si ampla operatiune de spalare a Securitatii pe care a orchestrat-o printr-un lung serial (difuzat tot pe OTV!), merit a ne demonstra nu doar meritele Securitatii in revolutia (sau ce-o fi fost) din 1989, ci si nenumaratele comploturi pre-revolutionare comentate de reprezentanti sau apropiati ai ei - de care naiba a auzit! Cat despre consecintele lor, sa nu mai vorbim.

Matei Calinescu - scriitor:

Ar fi foarte bine ca amânatul proces al comunismului sa inceapa cu Plesita

Ce se intampla in Romania cu oameni (sau neoameni, mai bine zis) ca fostul general de securitate si tortionar Plesita e un scandal. Ar trebui, pentru inceput, ca televiziunea si radioul sa fie inchise unor astfel de voci odioase. Ar fi desigur foarte bine ca mereu amanatul proces al comunismului sa inceapa cu cineva ca el. Dar va incepe acest proces vreodata? Oricum, eu sunt alaturi de dumneavoastra si de toti cei care incearca sa faca ceva concret in sensul actiunii de igiena publica pe care ati initiat-o.

Gabriel Plesea - scriitor:

Cloaca comunisto-securista persista in batjocorirea poporului roman

"Relatarile" lui Nicolae Plesita, mandru, ca pe vremea lui Ceausescu, ca l-a luat de barba pe Goma si ca i-a dat si cu stanga si cu dreapta, frizeaza patologicul. Ca sa nu mai vorbim de recunoasterea faptului ca a trimis agenti in

strainatate pentru a-i extermina pe disidentii periculosi. Aceste proprii incriminari, facute fara nici un pic de remuscare ori rusine, denota sfidarea sacrificiilor celor care au suferit ori au pierit in rezistenta impotriva dictaturii comuniste in Romania. Vinovatii trebuie adusi neintarziat in fata tribunalului, pentru a da socoteala pentru faptele lor marsave. Romania nu va dovedi ca este un stat de drept atat timp cat criminali precum Plesita dau cu tifla legilor dupa care se ghideaza orice democratie functionala. Fiind vorba de un scriitor, in afara de rezistent si de disident, Paul Goma ar fi trebuit sa se bucure in primul rand de sprijinul colegilor de breasla, care ar fi trebuit sa sesizeze autoritatile si sa se constituie ca parte civila inactiunea de pedepsire a acelor care, in fond, i-au sicanat si torturat si pe ei. Alte institutii care ar trebui sa ia cunostinta de acest demers al lui Paul Goma ar fi ministrul Justitiei, ministrul Culturii, primul ministru si chiar presedintele tarii.

Un articol de **Mariana Sipos**

(...)Luni 31 ianuarie 2005

Valerian Stan mi-a trimis articolul din *România liberă* :

“Parchetul General s-a autosesizat: Generalul Plesita ar putea fi urmarit penal. Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a declansat procedurile oficiale de identificare a magistratilor care au facut politie politica si care dupa 1990 s-au infiltrat in diverse institutii. Biografia de posibil securist a lui Ilie Piciorus, secretar general adjunct al CSM, va fi verificata de CNSAS la cererea CSM. Dosarul lui va fi analizat si de SRI, si de Parchetul General. In acelasi timp, autosesizarea Parchetului General in cazul fostului general de securitate Nicolae Plesita inseamna unda verde pentru urmarirea penala a tuturor ofiterilor de securitate care au comis acte de tortura.

Potrivit Legii 317/2004 (avizata de UE), CSM se poate pronunta asupra reputatiei unui magistrat atunci cand acesta este acuzat de fapte care nu sunt compatibile cu statutul profesional. Presedintele CSM, judecatorul Dan Lupascu, s-a autosesizat in urma unor incomode semnale sosite din partea societatii civile. Conform acestor semnale, asupra nou-alesului secretar adjunct al CSM, Ilie Piciorus, planeaza suspiciunea de a fi facut politie politica inainte de 1989. Dan Lupascu a propus plenului CSM, la ultima sedinta, ca inaltul for sa decida asupra modului in care vor fi rezolvate astfel de probleme delicate ce vizeaza corpul magistratilor. Membrii CSM nu si-au menajat locurile ocupate in varful puterii judecatoresti si au hotarat ca institutiile abilitate sa se pronunte asupra trecutului celor care pot prejudicia imaginea Magistraturii. Dan Lupascu a comunicat oficial ca "CSM a solicitat Consiliului National pentru Studiul Arhivelor Securitatii sa efectueze verificarile necesare si sa comunice daca vreunul dintre membrii consiliului au fost colaboratori ai organelor Securitatii ca politie politica". Totodata Lupascu le-a cerut directorului SRI, Radu Timofte, si procurorului general, Ilie Botos, sa verifice informatiile aparute in presa referitoare la Ilie Piciorus.

La ordinul Securitatii

Demersul oficial al CSM poate fi considerat urmare a celor doua sesizari facute de Asociatia Magistratilor din Romania (AMR) catre CNSAS (una in decembrie 2004, alta acum o saptamana). In data de 22 ianuarie a.c. Consiliul Director al AMR l-a sesizat si pe noul ministru al Justitiei, Monica Macovei, asupra "unor probleme stringente care afecteaza credibilitatea si imaginea Justitiei". Ministrul Macovei era attentionat ca "AMR va reitera cererea adresata in luna decembrie 2004 catre CNSAS pentru a comunica

daca vreunul dintre cei 19 membri ai CSM a colaborat sau a facut politie politica".

Subiectul Ilie Piciorus nu este o noutate nici pentru ministrul Macovei si nici pentru vechiul CSM. Piciorus a fost membru in vechiul CSM. In timpul sedintei plenului CSM de la inceputul lunii ianuarie a.c. ministrul Macovei - in calitate de membru in noul CSM - s-a opus validarii procurorului Ilie Piciorus in postul de secretar general adjunct in cadrul aparatului tehnic. Macovei i-a imputat lui Piciorus faptul ca l-a trimis in judecata pe disidentul anticomunist Gheorghe Ursu, asasinat prin torturi de catre Securitate.

In baza unui rechizitoriu "construit" de Securitate si de Militie, Piciorus (pe atunci procuror la un parchet de sector) nu a mai tinut cont ca inculpatul Ursu murise cu patru zile in urma. Piciorus l-a trimis in fata instantei pe disidentul defunct Gheorghe Ursu, asa cum ii cerusera organele de securitate ale municipiului Bucuresti.

Plesita a recunoscut ca l-a torturat pe Goma

Recentele declaratii publice ale fostului ofiter de securitate Nicolae Plesita au determinat autosesizarea Parchetului General. Ignorand consecintele dezvaluirilor sale referitoare la ancheta din dosarul disidentului anticomunist Paul Goma, fostul securist Plesita a recunoscut cum il tortura pe scriitorul arestat abuziv de regimul ceausist. Astfel de fapte comise in calitate de tortionar al unui regim totalitar comunist nu se prescriu. "Temutul" general de securitate Plesita si-a pierdut autocontrolul. Declaratiile sale au devenit acum probe incontestabile in dosarul sau de tortionar al fostei Securitati. Ramane de vazut daca "dosarul Plesita" va fi instrumentat de Ilie Piciorus sau Ovidius Paun, ambii procurori in cadrul Parchetului General, ambii acuzati de "procuratura politica" in cazul magistratului "sinucis" Cristian Panait.

Un articol de Silvian Popescu

Ei, uite, nu-mi vine să-i plâng de milă lui Pleșiță. Nu-mi vine - basarabenește: nicicacum și nicicacum.

Mai întâi: nu sunt deloc sigur că are să fie arestat măcar pentru 24 de ore:

- fiindcă, în România de azi "mașina" poliție-justiție este tot de marca sovietică: funcționează după criteriile-de-clasă-securistă;
 - fiindcă apărarea - de care un criminal ca el va beneficia, dar nu el o va plăti - va găsi "vicii de formă";
 - fiindcă, între timp, criminalul va muri ori se va sinucide.
- Sinucidă-se sănătos! Să nu conteze pe compasiunea mea.

*

Dacă americanii au făcut ceva bun (la viața lor) în Irak - după multele și groaznicele crime - apoi acestea două sunt:

- i-a scăpat pe irakieni de Saddam, Ceaușescu al lor;
- le-a facilitat alegerile - nu contează "folosul" lor, contează valoarea simbolică.

Să le deie Alah și niscai foloase, că de suferit au suferit - și suferă, în continuare.

În Palestina: speranțe - în teorie, fiindcă în practică există

Sharon. Cu el nu te poți duce nici până în fundul grădinii, la umblătoare, fără să te trădeze, vândă, lovească pe la spate. Nici pe el nu-l voi compătimi pentru “necazurile” cu colòniile care nu se dau duși din implantațiile sălbătice. Sunt creația lui, să se spele pe cap cu ei. Presa israeliană dă de înțeles că Sharon se grăbește să facă “concesii” (sic-sic) palestinienilor din cauza apropiatei vizite a Condoleezzei Rice în “zonă”. Da’ de unde! Sharon măcar atâta știe: că găinușa-neagră nu știe nimic din ce e pe lumea asta - chiar dacă știe rusește. Ce va afla ea de la colòniile ruși - cei mai fanatici?: ceea ce știa până atunci: *nimic*.

De-un paregzamplu: ce să priceapa Condo’ din “democrația Israelului”, fiindcă, iată: colòniile (în număr de cca 150.000) au manifestat împotriva “trădătorului Sharon”, au protestat vehement, cerînd... referendum în această chestiune (a părăsirii locului de către ei, instalații de un deceniu sau de un an, sub protecția tancurilor, a elicopterelor, a avioanelor, a artileriei marine - și a sârmei ghimpate - și restituirea pământului pământenilor: palestinienii). Auzind de “referendum”, Condoleeza cu pricina va da o înaltă-prețuire democrației israeliene, căci (ca să zicem așa) va fi consultat - nu-i așa ? - poporul! Fără a se informa: protestatarii coloni sunt ultra-religioșii (proveniți din familii de feroci dușmani ai misticismului și persecutori sălbatici ai credincioșilor), reprezentînd o minoritate numerică - dar extrem de gălăgioasă).

Referendum, consultarea poporului? Care popor? Nici nu-i va trece (Condoleezzei) prin cap o asemenea întrebare, deci nu va realiza că “poporul” consultat prin referendum va fi alcătuit în exclusivitate din evrei (recent veniți-aduși), nu și din palestinieni băștinași.

Ș-atuncea? - vorba lui Papașa. Ș-atuncea!! - răspunsul înțelept al aceluiași.

Rămân cu scepticismul meu (căpătat): și în privința Palestinei și în ceea ce privește Irakul - dar mai ales a României.

Bineînțeles, aș dori din toată inima ca echipa lui Băsescu să reușească să-și țină promisiunile. Era să spun: «Dar cine n-ar dori?» - însă îmi dau peste gura stîngă cu palma dreaptă, ca să alung răspunsul bâzâitor, băgător în suflet: «Pleșiștiții - cu mic, cu mare...» Nu cred în avertismentul lui Timofte, că Băsescu ar putea fi asasinat. Dar cred că securizii de toate sexele vor încerca să-l înece, sufoce, strivească, moale și eficace, să-l neutralizeze, să-l compromită cu ceva (cu un termen securist: să-l destrame... - fiindcă mijloace au: bani iar halul de condiționare al românului, după decenii de Pitești fără Pitești va face restul).

Marti 1 februarie 2005

Începem rău luna. Din toate cele... trei puncte cardinale ne-au venit vești proaste.

Pe lângă toate astea mi s-a întors scrisoarea către Gabriela Melinescu. Expediată din Paris la 10 decembrie 2004, re-venită la Paris la 1 februarie 2005. Cam foarte mult timp a zăbovit în Suedia, chiar dacă (accept că) adresa este greșită. O mână a scris cu pix roșu "11 853" după "Stockholm", ceea ce denotă... Ceea ce mă face să bănuiesc un deliberat refuz de a primi scrisoarea. Deși pentru așa ceva nu era nevoie de 7 săptămâni. Pe dosul plicului este lipită o etichetă-formular cu 6 (căsuțe) poziții - dar niciuna marcată; deci nu știu dacă adresantul este "Okänd" (necunoscut) sau "Flyttat", - s-a mutat -, nici dacă adresa este insuficientă, schimbată: "Vägrad"; sau... ne-reclamată (ceea ce mi se pare absurd, fiindcă nu am expediat scrisoarea la vreo cutie poștală). O săgeată - cu pix negru trimite la expeditor, iar o etichetă comandă : "Retur/RETOUR".

M-a supărat. Doamne ferește, nu am avut intenția de a viola intimitatea unei persoane; nici casa nici solitudinea ei. I-am scris, pentru ca abia atunci aflasem, de la Polirom, noua sa adresă. Dacă Gabriela Melinescu ar fi refuzat să angajeze corespondența, să-mi fi scris două rânduri din care să înțeleg că nu are nici un chef de epistolărie cu mine - aș fi ridicat din umeri și... mi-aș fi văzut de drum, nu țineam musai să intru în vorbă cu ea. Sunt convins: destinatară a primit scrisoarea, a ținut-o cât a ținut-o, abia într-un târziu s-a hotărât să dea impresia că nu i-ar fi parvenit, l-ar fi rugat pe poștaş să o ia și să o trateze ca una... returnată. Spun asta fiindcă plicul era dezlipit, iar scrisoarea desfăcută - sunt semne care nu înșală. Să nu fie ea însăși, Gabriela Melinescu, ci altcineva? Un paznic la poarta ei, un sfetnic-etnic exercitând cenzura-utilă? Acela să fi făcut făcut asta? Foarte posibil, mai ales că ea însăși mărturisea o ascendență iudaică. Ei și ? Nu văd întrucât iudaitatea-i i-ar fi interzis să fie politicoasă - cum era, dar Dumnezeu știe ce a devenit. I se va fi povestit că Goma... a devenit fioros antisemit. Astfel a căpătat și ea obiceiul să... citească prin reprezentanții poporului ales, cei care decid ce e filo- și ce e anti-semit.

Mi-a căzut foarte-foarte rău. (...)

Luni 7 februarie 2005

În ciuda marilor necazuri - și dacă... datorită lor? - alaltăieri și ieri am lucrat la "Să învățăm de la..." și... aproape l-am terminat. Mai am de cioplit pe ici, pe colo și de găsit un final -

lucrul cel mai greu. Iată-l:

Paris, 6 februarie 2005

SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA EVREI...?

Răsunetul planetar al comemorării, în acest început de an 2005, a deschiderii lagărului morții de la Auschwitz (a găsirii, a datului-pestă - de către Armata Roșie, care trecea și ea pe-acolo, mult după ce nemții fugiseră cu deținuții valizi - și nu a “liberării”, cum se tot spune-scrie) ne umple - pentru a câta oară ? - de admirație : iată, după atâta amar de timp rezultatul *neuitării*; iată fructul *memoriei* întreținută cu tenacitate, cu sacrificii; iată biruința unei comunități martirizate de nazism - vreme de doisprezece ani - asupra *amneziei*.

Admirație - și gelozie:

Noi, ne-evreii, supliciați de comunism peste jumătate de secol nu am fost capabili de “așa ceva”. Adevărat, din 1940 până în 1989 fusesem supuși operației de des-creierare, de extirpare a memoriei, de înlocuire a ei cu talaș: “istoria URSS”, “Curs scurt...”, “istoria RPR”, “Tezele...”, “limbă maldavinească” și atâtea și atâtea sintagme, cuvinte goale, nu doar false, ci ofensante la adresa adevărului istoric și la onoarea națiunilor noastre nerusești. Noi, românii, am moștenit, am produs puține “hârtii” și nu am făcut efortul de a consemna întâmplările-ce-ni-s-au-întâmpat, pentru a lăsa urmașilor, *urme*. Dacă adăugăm la tarele genetice și inapetența, incapacitatea de a realiza - și de a practica - *cronologia*, ne-am autoportretizat fidel.

Privindu-i, admirându-i pe evrei, mi-am spus că - de ce nu? - a venit momentul să facem ca ei, să copiem până și acțiunile lor ne-morale (ne-creștinești), ca de pildă **minciuna-etnică**; ca de pildă în **ne-uitarea** răului ce ni s-a făcut și **răzbunarea** (nu «un», ci «doi ochi pentru un ochi»).

Oare? Să fie bună imitația răului?

Din 1990, când s-au (între)deschis arhivele comuniste, la cea mai neînsemnată tentativă a victimelor bolșevismului de a depune mărturie despre calvarul lor, călăii noștri, speriați de un Nürnberg II, țipă, temându-se de dreapta răzbunare:

«Fără violență!» Și: «S-a început vânătoarea de vrăjitoare!»,

Vasăzică așa: după decenii de teroare oarbă, sălbatică, cei care ne terorizaseră, ne umiliseră, ne jefuiseră, ne lăsaseră fără părinți, fără casă, fără școală - fără țară (nu fredonau ei în colțul gurii Imnul RPR, pe muzica lui E. Socor, pe versurile lui A. Toma, modificate: “Azi țara ta e casa **mea**?”). Ei, teroriștii, vânătorii de oameni nevinovați, cei care arestaseră, torturaseră, reeducaseră-ca-la-Pitești, asasinaseră fără tresărire, fără teamă că vor da vreodată seama - în momentul în care s-a întrezărit perspectiva unei, în sfârșit!, justiții, au cerut, guițind (ca Buzura, în ianuarie 1990)... să nu care cumva să se exercite vreo violență asupra lor! «Fără violență!» implorau-somau, pentru că ei, călăii noștri personali și bestiali nu suportă violența!; ei, auxiliarii ocupantului sovietic, cei care, mult mai puțin din fanatism ideologic marxist-stalinist-trotskyist, din rasism-bolșevic, din antiromânism feroce (care exista, exista!, mai ales la unguri, iar când ungurul era și evreu, să ne păzească Dumnezeu! - dar nu ne-a păzit), mai degrabă pentru a zmulge-păstra avantaje materiale, se dovediseră a fi executanți, nu doar orbi, ci cu mult spirit de inițiativă - de prin 1990 zbiară ca din gură de șarpe, acuzând (de să se audă la Strasbourg, la Washington, la Tel Aviv) că în România “tradițional antisemită” se încalcă drepturile omului! Așadar: ei, victime ale naziștilor 12 ani (1933-1945) de șaiszeci de ani tot vânează naziști, însă victimele comuniștilor - din 1917 rușii, noi din 1940 nu avem voie să-i acuzăm pe

torționarii comunisto-sovietiști pentru crimele lor - fiindcă, dragă-doamne astfel ne dedăm «Vânătorii de vrăjitoare!» Or, după Ukazul impus de ei, cel care este violent cu violenții, cel care vânează vrăjitoare bolșevice este fascist! Antisemit!! Tuberculozist!!!

Ar fi comic - dacă nu ar fi tragic:

Din exact 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate prin violență, apoi din 23 august 1944 în România întregă ocupată de Armata Roșie, ei, komisarii veniți pe tancurile sovietice aplicaseră cu seninătate (și cu sudoare, sânge din partea noastră) vânătoarea-de-vrăjitoare numită: “luptă de clasă” (și de-rasă, dar aceea nedeclarată - însă aplicată). Nevinovați cu zecile de milioane din comunitățile europene ocupate de sovietici și comunizate, în primul rând poloneză, au fost “lichidați”, nu pentru vreun act potrivit ideologic, ci pentru... potențialitate: «*Ar putea, la un moment dat, să...*»: (în realitate programul bolșevic urmărea distrugerea elitelor naționale). Decenii lungi, nu doar capii familiilor, ci toți membrii au fost, fie arestați, atâția dintre ei asasinați, fie “doar” alungați din case, din școli, din spitale, declasați social, penalizați material.

Și iată-i pe călăii noștri indignați până în pragul apoplexiei, tot pe noi, victime, acuzându-ne că ne dedăm la vânătoare de vrăjitoare!

De ce nu i-am imita și în asta, zicând și noi cum ziseseră ei:

«De ce nu ne-am deda...?»... la vânătoare de bolșevici?

De ce am rămâne, în continuare, robi ai moralei creștine, de ce am trece peste ofense, nedreptăți, agresiuni? De ce am ierta greșităților noștri? - bieții de ei, cei care obosiseră tot chinându-ne, tot “reprezentându-ne”? Aceia care huzuriseră decenii pe spinarea noastră, trăind porcește-boerește (nu proletărește) din sudoarea și din sângele nostru, al înfometaiților, al zdrențăroșilor, al exclușilor în/din propria-ne țară? - ei, acum, la scadență, se miră-indignează foarte că nu mai suntem aceleași oi duse la abator fără măcar a behăi?

În revista 22, din 28 ian.-14 febr. 2005, Andrei Oișteanu comite încă un lung editorial-diatribă. Citez:

“Ziua de 27 ianuarie a devenit Ziua Internațională a Holocaustului. (...) zi cu o semnificație deosebită inclusiv pentru România. În perioada 16 mai-3 iunie 1944, din Transilvania de Nord, aflată atunci sub ocupație maghiară, au fost deportați la Auschwitz circa 150.000 de evrei. Dintre aceștia, 130.000 au fost exterminați acolo.”

Noutate! Până mai ieri și pe aceia “îi asasinaseră fasciștii antonescieni”, după evanghelia Rosen-Wiesel de la Memorialul Coral...

Mai departe A. Oișteanu dă note - bune - lui Băsescu:

“(...) pe 18 ianuarie (...) președintele [a spus] : «Săptămâna viitoare voi participa la ceremoniile comemorative de la Auschwitz. (...) voi fi intransigent cu orice fel de manifestare extremistă, xenofobă sau antisemită (...) nu voi tolera ca România să mai fie asociată cu gesturi de această natură»”

A. Oișteanu rezumă rapid-anticipativ: “Sper să fie un semnal pozitiv pentru autoritățile românești, care au obligația de a veghea la respectarea legii. Pentru că și în această privință, România este sub zodia formelor fără fond. Sloganul României în tranziție pare să fi devenit “Avem legi, dar nu le aplicăm”. (...) mă refer la modul în care nu se aplică prevederile Ordonanței de urgență 31/2002, privind «interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii». Potrivit ordonanței, astfel de manifestări se sancționează penal. La art. 6, de pilda, se prevede

pedeapsa cu închisoare pentru «contestarea sau negarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia». (...) cred că, într-un stat de drept, legea trebuie aplicată» (...). «Nu iau acum în discuție inscrierile anonime, cu autori greu de identificat: sloganuri graffiti de tip "MOARTE TIGANILOR" (...) sau "ANTONESCU - EROU NATIONAL" (...) sau "ACHTUNG JUDEN!" (...). Totuși, faptul ca nu se iau măsuri imediate de ștergere a unor astfel de inscripții este și el simptomatic în ceea ce privește nerespectarea legii. Vreau să mă refer anume la unele manifestări cu autori cunoscuți, fata de care autoritățile ar trebui să se autosesizeze:

*“Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, **Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii** (Editura Vremea XXI, București, 2004), care iese practic din orice tipologie. Goma nu se mulțumește să fie, ca alții, negaționist. El admite Holocaustul din România, dar îl motivează, îl justifică. O teorie atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege”. (sublinierea îmi aparține, P.G.).*

Subtilitate de stâlp de telegraf. Îi cunosc gândirea de călți (dacă nu cumva o simulează) de pe când, în volumul **Imaginea evreului în cultura română**, îmi reproșa că îl amendasem pe Lucian Pintilie pentru minciuna potrivit căreia, în timpul războiului, genialul văzuse, în București, evrei purtând stea galbenă - însă lăsase baltă argumentația că aș fi mințit și trecuse la alte celea... Nici de astă dată nu-i voi face onoarea de polemiza cu el, cu atât mai puțin de a-i re-explica, la tablă, ceea ce explicasem îndelung, îndelat în **Săptămâna Roșie**.

“Prin orașele patriei”, își continuă pionierul-patriei contribuția: “(...) sunt bulevarde și străzi care poartă numele mareșalului Ion Antonescu. Magdalena Boianțiu mi-a spus recent că, pentru a ajunge de la hotel la teatrul din Tg. Mureș, făcea un ocol pentru a nu merge pe Bulevardul Mareșal Ion Antonescu. Pe acest bulevard, în fața garnizoanei se afla un soclu care așteaptă bustul mareșalului”.

Biata M. Boianțiu, ce calvar trăise: fusese obligată la un ocol peste puteri, dată fiind vârsta-i înaintată (65 ani), ca să nu dea nas în nas cu un soclu-fără-statuie!; în urmă cu 45 de ani nu ocolea soclul-cu-tot-cu-statuia-lui-Stalin (din gura parcului cu același nume), ba, cu dragoste-nețărmarită, cu veșnică-recunoștință se fotografia dinainte-i:

“La rândul ei, Smaranda Enache mi s-a plâns ca a trăit o situație extrem de penibilă, atunci când a fost nevoită să meargă pe Bulevardul Ion Antonescu pentru a ajunge la monumentul ridicat în memoria victimelor Holocaustului din Tg. Mureș”.

Lumea întregă a deplorat tragedia plângăcioasei S. Enache. “Înainte”, când mergea pe, de pildă, “Victoria Socialismului”, ca secretar de partid și emerită adunătoare de cotizații (ca și Zoe Petre), nu era “nevoită” să calce victoria socialismului în picioarele-i personale: “pe timpul Odiosului” era mândră de al său (de)mers.

“În astfel de cazuri, vina aparține autorităților din administrația locală.(...) În unele locuri din spațiul public continuă să existe monumente reprezentându-l pe Ion Antonescu. E vorba, de pildă, de bustul de lângă biserica Sf. Constantin și Elena, din Piața Muncii, ctitorită de mareșal la începutul anilor '40 (...) După apariția Ordonanței 31/2002 (...) bustul mareșalului a fost acoperit cu un «sarcofag» de tablă (modelul Cernobil). (...). Deputatul Aurel Vainer, reprezentantul în Parlament al comunității evreiești, a înaintat un protest oficial Primăriei Sectorului 3, Primăriei Capitalei și Parchetului General. Un protest similar a fost depus și de Centrul de Monitorizare și

Combatere a Antisemitismului în România. (...) În concluzie, vreau să spun ca vizitele mediatizate ale înalților demnitari la locuri de comemorare a victimelor Holocaustului (cum este Auschwitz-ul) sunt bine venite, având o puternică încarcatură simbolică. Dar dacă nu sunt dublate acasă de *măsuri practice, de ecologie morală și legală* (s.m. P.G.) ele riscă să rămână simple gesturi de fațadă”.

Aici sfârșește lunga, plicticoasă, enervantă, obraznică “demascare” oișteanică. Așadar, autorul denunțului la gazeta de perete 22, le reamintește românilor ce e just, ce e nejust din punctul de vedere al lui și al tovarășilor săi; îi amenință, le re-explică ce au voie să facă în viitor, ce le este strict interzis, altfel le taie capul Teșu de la *Munca*, cel cu «Ordonanța, Ordonanța!»

Ce-o fi vrînd individul? Ce urmărește când scrie ceea ce scrie? - se va întreba cititorul revistei 22. Dacă l-a citit pe Norman G. Finkelstein (autor al studiului **Industria Holocaustului**), își va răspunde:

«Ce să facă: provoacă - fiindcă **așa se fabrică antisemitismul, antisemiții, antiisraelienii, antisioniștii: dînd din falcă aiurea, fără conținere, acuzînd la întîmplare, calomniînd, mințind-mințind-mințind** - el și cei din echipa lui : Shafir, Volovici, Ancel, Braham, Al. Florian, R. Ioanid, Dan Pavel, M.D. Gheorghiu, Laszlo, Isaac Chiva, Carol Iancu, Moscovici, Paruit, Ed. Reichman, Laignel-Lavastine, Lily Marcou - sub conducerea înțeleaptă a lui Wiesel».

De ce nu i-am imita pe evrei și în *asta*: alcătuirea de liste, fișe, dosare? - întrebare retorică. Începînd cu chiar pârâciosul de serviciu:

Andrei Oișteanu este nepotul lui Leon(te) Oigenstein-Răutu, fiul Bellei Iosovici și al lui Mihail Oișteanu-Oigenstein-Răutu (vezi **Dicționarul** lui Florin Manolescu, vezi pe internet, la “Galateia”, “Kadiș pentru Mișa” de V. Oișteanu). Nici el, nici verișoara sa Anca Răutu nu s-au manifestat înainte de decembrie 1989 ca opozanți ai comunismului instaurat în România. Nici ca “disidenți”. După “revoluție” nu am citit vreo declarație de dezaprobare a crimelor bolșevice, în general, nici în special de asumare a grelelor păcate ale familiei, ale comunității lor de evrei basarabeni în slujba rușilor ocupanți.

Dacă mi se va atrage atenția: copiii nu sunt vinovați de faptele părinților, voi atrage la rîndu-mi atenția că acesta este un precept creștin. Or era vorba să-i imit și în *asta* pe evrei. Deci nu-uit - că:

a). Începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord iar după 23 august 1944 în întreaga Românie ei au fost cei care în virtutea “luptei de clasă”, i-au persecutat, torturat, ucis nu doar pe “dușmanii clasei”, ci și pe membrii familiilor lor pînă la a șaptea spiță, alungîndu-i din case, din slujbe, din școli, din universități, înfometîndu-i, declasîndu-i profesional, deportîndu-i...În acest timp fiii-fiicele tovarășilor de-alte-naționalități (Valter Roman, Răutu, Borilă, Sencovici, Apostol...) studiau, nu doar “în Uniune” (ca Iosif Sava, Janina și Ion Ianoși, Andrei Băleanu, T.G. Maiorescu), dar în putredul Occident! În care caz, ce fel de reciprocitate ni se pretinde nouă, “vânătorilor de vrăjitoare”?;

b). Decurgînd din punctul precedent - admitem: copiii nu știau ce fac părinții (ca toți bandiții, “bătrânii” nu povesteau acasă ce activitate depuneau ei la “minister”, la “cazarmă”), însă înțelegeau măcar că au școli speciale (“Petru Groza” din București); că frecventează clinici, magazine-magazii speciale; unii dintre ei erau aduși la școală cu mașina de la “ministerul tatei”; vara mergeau în tabere de pionieri la Artek, “în Uniune”, la Predeal, în vilele gospodăriei de partid. Copiii - nevinovați - ai marilor nedemni-demni-

tari comuniști vor fi întâlnit pe stradă alți copii: vor fi constatat că “ceilalți” sunt prost îmbrăcați, prost hrăniți, frecventează alte școli, nu au reviste străine, cărți, plăci cu ultimele șlagăre capitaliste, nici biciclete, patine, mingi, treninguri - vorbesc de perioada dintre 1948 și 1965. Chiar dacă părinții nu le spuneau adevărul, întrebările îi vor fi frământat pe copiii, pe adolescenții curioși-generoși. Ei: care a fost adevărul-dedus-din-întrebările-vârstei la Andrei Oișteanu? Nu a răzbătut înainte de decembrie 1989; nici după; nici un semn că ar fi înțeles ceva-ceva și că a admis: făcea parte din tagma profitorilor, a asupritorilor, a terorizatorilor României - în numele U.R.S.S.;

c). În chestiunea asumării moștenirii comunității sale: în octombrie 1998 am publicat în *Cotidianul* textul “Un protestatar de elită” (vezi și **Jurnal de apocrif**, Dacia, pag. 403). Era o replică la “Protest”-ul semnat în *România literară* de Alex. Ștefănescu. Acesta îl atacase pe Norman Manea care afirmase: [Români] “ezită să-și recunoască propria contribuție la Holocaust”. Indignatul ștefănesc, recent țărănoist de-al lui Diaconescu, perorase: “ca membru al societății românești de azi, **refuz să-mi recunosc vreo contribuție la fapte săvârșite înainte ca eu să mă nasc**” (subl. mea). Se vede că argumentația mea (la îndemâna ultimului alfabetizat), anume: “**fiecare membru al fiecărei comunități să-și asume faptele bune - și faptele rele - ale înaintașilor**” - fusese convingătoare, din moment ce primisem telefoane, scrisori de aprobare din partea prietenilor mei de atunci Shafir, S. Damian, Paul Schuster, Tismăneanu.

Or A. Oișteanu păstrează o tăcere asurzitoare în legătură cu moștenirea criminală apăsînd și pe umerii săi - însă asta nu-l împiedecă de a denunța “o teorie atât de aberantă, încât nici măcar nu este pedepsită de lege” a lui Paul Goma în eseu **Săptămâna Roșie**. Care să fie acea “teorie” - nepedepsită de lege? Iat-o:

“*admite Holocaustul în România, dar îl motivează, îl justifică*” (subl. mea, P.G.)

Afirmație aiurea, iresponsabilă; acuzație infantilă, de ființă neevoluată. Acestea sunt apucături nedemne de un intelectual, mai ales când pretinde a face parte din Poporul care ne-a dat Cartea: ignoră textele pe care le atacă (obișnuit a avea de a face cu ne-evreii timorați, care nu îndrăznesc să contracizeze un evreu, necum să-i dovedească necinstea), nu dă citate, rezumă fantezist-abuziv. Nu mă voi angaja în dialog cu acest cunoscut monologator prin educație, prin structură, ne-cititor de profesie (ca și tovarășii săi de șaibă: R. Ioanid, Shafir, Al. Florian, Laszlo, G. Andreescu, Dan Pavel), nici nu-l voi ruga frumos să binevoiască a citi, în sfârșit, textul meu, pentru a accepta evidența: **nu am justificat nicăiri, nicicând, Holocaustul - ci, rezemîndu-mă pe documente, am încercat - încerc în continuare - să-l explic...**

...Începînd prin a re-pune cronologia la locul ei: dreaptă, cursivă, succesivă, nu răsturnată, în scopul mizerabil de a prezenta efectele drept cauze, după modelul **Cărții Negre** a lui Ehrenburg și Grossmann; continuînd prin a-i arăta pe turnători cu degetul meu de turnător al turnătorilor și rostind următoarele adevăruri - dovedibile:

«A. Oișteanu, îndârjit vânător de antisemiți, nu a vorbit-scris despre faptele rele ale părinților săi, în Basarabia și în Bucovina de Nord, după 28 iunie 1940. Cu ce s-a ocupat, atunci-acolo, de-o pildă, Mișa Oigenstein, tatăl său? Dar unchiul Dan (Leonea știm: era la Moscova, cu Tismăneanu, cu Pauker)? Dar Bella Iosovici - care va deveni mama sa? Dar Roller? Dar Perahim? Dar Sorin Toma? Ce au făcut acești comuniști în teritoriile româ-

nești ocupate de dușman, atât de nemărturisit, de condamabil (doar în un an!), încât au ascuns-ascund cu îndârjire adevărul? Până și Gr. Vindeleanu, om onest în mărturie își oprește onestitatea la data de 6 iulie 1940 - mai încolo: pată albă (pe care am dreptul de a o colora în roșu, culoarea sângelui celor din neamul meu, vorbitori ai limbii mamei mele). Cât despre Sorin Toma el sare cu "amintirile" sale de la "Galați-iunie 1940", tocmai la "Zaporojie-august 1941"! - din aceeași grijă de a nega și cronologia și geografia, deci de a ascunde **adevărul despre cele peste 12 luni de ocupație sovietică în care mai ales evreii români au exercitat funcția criminală de komisari bolșevici**. Dacă A. Oișteanu va răspunde că el - și cei de vârsta lui - refuză să-și asume fapte săvârșite înainte ca el/ei să se nască, îl voi trimite unde i-i locul - mai întâi lângă creatura numită: Alex Ștefănescu».

Ne-cititorii mei: A. Oișteanu, R. Ioanid, Șafir, A. Cornea, Laszlo, Al. Florian, Dan Pavel mă acuză orbește-prostește de "negaționism", de "antisemitism", de "justificare a Holocaustului". Sunt niște abuznici (de la *abuz*), mincinoși-calomniatori, fiindcă bibliografia pe care mă reazem provine și din surse evreiești, chiar sioniste militante (M. Carp). Ei însă *nu produc citate din textele mele - ca să nu producă dovada necinstei lor*.

Un exemplu printre altele: ei vorbesc despre "masacrarea, de către români, aproape în totalitate a intelectualilor evrei din Basarabia și din Bucovina, după 22 iunie 1941"... Să consultăm volumul în limba rusă **Evrei Moldovî**, realizat sub conducerea lui S. Șpitalnik (Chișinău, 2002) cu girul Bibliotecii municipale "B.P. Hasdeu", a Bibliotecii evreiești "L. Manger" și a *Joint*-ului. Este un catalog al intelectualilor evrei din "Moldova, în secolul XX" (ar trebui să se înțeleagă: "din R.S.S. Moldovenească", în realitate aria geografică fiind mult mai întinsă: pe lângă Basarabia și Bucovina de Nord, provincii românești, cuprinde o parte din Galiția, din Ucraina de sud-vest: zonele Tiraspol, Balta, Odessa. Totodată au fost incluși evrei nativi din alte provincii românești și rusești, trăitori la un moment dat în "Moldova").

M-am oprit la cei 251 scriitori, arhitecți, plasticieni, muzicieni repertoriați. Dintre aceștia au murit în "lagăre din Transnistria" - deci sub administrație-responsabilitate românească - următorii:

1. Goldenberg Mordehai, în 1941; 2. Trahtenberg Iosif - în 1941 (la Kamenetk-Podolsk - deci sub administrație germană); 3. Vainstein Israil - în 1942; 4. Breitman Motl : internat de către români în lagăr, din fericire a supraviețuit; 5. Aroni Samuel, inginer constructor, internat de români în ghetoul din Chișinău. A supraviețuit; 6. Brazer Abram, sculptor, grafician - decedat în 1942 în ghetoul din Minsk (administrație germană) ; 7. Sinitza Zinovie, pictor, în 1940 internat de către români în ghetto; 8. Tkaci Efim - instrumentist, pedagog: internat în ghetto de către români, în Transnistria - a supraviețuit; 9. Schildkret Moritz, violoncelist - la 78 ani a fost internat de către români în ghetto, unde a și murit în 1941.

Administrația românească are pe conștiință internarea a 7 oameni de cultură evrei și moartea a 5 dintre ei - chiar și unul singur ar fi fost prea-mult.

N.B: *cu excepțiile indicate, intelectualii evrei din "Moldova" s-au/au fost evacuați, în iunie-iulie 1941, în interiorul Rusiei*.

Față cu obrăznicile, acuzațiile, calomniile, actele de *xenofobie* (antiromânismul), de *rasism* («numai evreii au suferit, numai ei au dreptul să vorbească despre Holocaust»), să nu mai acceptăm diktatul, cu capul plecat, cu gura închisă. Și noi, ne-evreii am suferit, și noi avem dreptul de a ne apăra suferința și onoarea de victime.

S-au mai semnalat tentative de a intenta procesul comunismului, de a

ieși la rampă, de a cere să fie recunoscute și suferințele pricinuite de teroarea comunistă. Au fost pe loc neutralizate, bruiate, acoperite de hărmălaia bine orchestrată a holocaustologilor susținători ai tezei ridicole, false, inumane a *unicității* genocidului a cărui victimă au fost ei. Detestabilele manevre au tulburat, prin diversiuni, au sabotat, chiar interzis cererea noastră legitimă de anulare a Pactului Hitler-Stalin din 23 august 1939 și a celui de la Ialta din 6 februarie 1945.

Să nu ne (mai) lăsăm intimidați, să nu mai acceptăm eternul rol de acuzat: Noi am recunoscut, am regretat sincer faptele-rele ale unor români și ale statului român, victime: în primul rând evreii și țiganii, **iar vinovații români de crime împotriva omenirii au fost încă de acum 50 ani judecați și condamnați**. Să nu ne mai lăsăm copleșiți de insulte, de calomnii, acoperiți de scuipați, îngropați de vii în “bilanțuri” fanteziste și unilaterale. Să ne cerem, să impunem dreptul inalienabil la **adevărul despre jumătatea de secol de ocupație sovietică și de teroare comunistă!** Și noi, ne-evreii am suferit, însă până acum nu am putut deschide gura fără a fi tratați de “fasciști”, de “antisemiți” - ultima găselniță fiind: “negaționiști” (ai Holocaustului).

Fiindcă echipa de zgomote a holocaustologilor împrôșcând minciuni, insulte la adresa românilor, cere mereu, mereu, cu stropi, cu spume la gură, respectarea întocmai a “Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii” (am citat fidel din denunțul semnat de Andrei Oișteanu), să cerem, nu eliminarea din text a termenului “fascist” (dealtfel violent inexact), ci introducerea, după “fascist”, a: “și comunist”.

Nu mai mult - dar nici mai puțin.

Încolo textul Ordonanței este perfect: și noi, ne-evreii am suferit în timpul teroarei comuniste, de *rasism* (nefiind nici ruși, nici unguri, nici “de alte naționalități”), de *xenofobie* (ni se nega, ni se insulta, ni se interzicea apartenența la națiunea română, ni se impuneau termeni parazitari ca “socialist” pe lângă: republică, cetățean, cultură, caracter național, limbă (“moldovenească”).

Agitații holocaustologi: A. Oișteanu, Șafir, R. Ioanid, Braham, Ancel, Wiesel - au, nu doar și altă cetățenie, dar și o altă patrie-de inimă: Israelul.

Ce-ar fi să-i imităm și în asta: străinii - sau încă-cetățenii-români - care insultă, calomniază România ca unitate națională, pe români, ca băștinași, să fie invitați a nu mai pune piciorul pe pământul nostru și să fie urmăriți penal prin instanțele naționale;

- să nu mai fie permisă dubla-cetățenie pentru călăii românilor sub comuniști, deveniți calomniatori ai României și ai românilor; să nu li se permită intrarea în țara “tradițional antisemită”;

- să nu mai fie acceptată re-instalarea în țara noastră - unde “*antisemitismul are rădăcini adânci în istoria politică și culturală*” - citat din calomniatorul-șef Wiesel - a foștilor cetățeni români, vinovați de colaborare cu ocupantul sovietic - întâi în vreme de război, apoi de ocupație străină - și care, ca cetățeni ai altor state, au calomniat constant România și pe români;

- să nu mai tăcem - ca și cum noi am fi vinovații! - numele și faptele criminale ale acelor evrei în slujba sovieticilor; să fie trecuți prin fața unui tribunal moral (“ecologic”, vorba Oișteanului), chiar și postum - toți cei care au făcut rău României și românilor sub ocupație sovietică, precum și toți securiștii evreii care, după ce au făcut tot răul posibil în nefericita noastră țară,

s-au prelins în USA, în Franța, în Germania, în Israel;

Suntem întru totul de acord cu prevederile Ordonanței de urgență 31/2002 privind “interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist și comunist” - așadar:

- să nu mai fie tolerate grupurile, asociațiile, periodicele, volumele, făcând elogiul comunismului, al sovietismului; să fie interzise statuile, efigiile, portretele, biografiile, “operele” unor personaje odioase ca: Lenin, Stalin, Trotski, Mao, Castro, Che Guevara, Pauker, Chișinevski, Roller, Răutu, Nicolski, Perahim, Socor, Tertulian, Florian (tatăl și fiul) Nina Cassian, Voicu, Chiva, Moscovici, Ed. Reichman...;

- să nu mai fie tolerate discursurile, intervențiile în presă, ale reprezentanților Industriei Holocaustului, purtători de minciuni și de calomnii;

- să fie expulzați de pe sol românesc acei evrei și unguri care întrețin *adevărul etnic* al lor, potrivit căruia doar “românii fasciști” au asasinat evrei, în schimb (!) evreii și ungurii nu s-au atins de un fir de păr de pe capul românilor, nici în timpul ocupației Transilvaniei de Nord, nici după sovietizarea întregii României, când au colonizat “aparatură de stat și de partid” - cu precădere blestemata Securitate.

Înapoi la A. Oișteanu: pârâciosul de serviciu se arată nemulțumit că “teoria” mea din **Săptămâna Roșie** este “atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege” - va fi regretând simpaticul etnolog că nu sunt dat pe mâna (fie și postumă...) a lui Nicolsky.

De mirare această “atitudine împăciuitoare”, pentru a folosi un tic verbal-mental introdus de unchiul său, sinistrul Leonte Răutu și de tatăl său, Mișa Oigenstein, director al uzinei producătoare de capete pătrate, *imeni* “Ștefan Gheorghiu”. De mirare, pentru că tovarășii săi de luptă-dreaptă nu s-au sfiit să mă acuze de “antisemitism”.

Primul a fost turnătorul atitrat la Universitatea București în timpul Revoluției Maghiare din 1956, numitul Edgar Reichman, emigrat în 1958 în Israel, prelins apoi în Franța, unde a trudit în slujba Securității, în general, în special în a lui Eugen Barbu - ca “agent literar”. El a fost primul care m-a etichetat, în 1986, într-o cronică: “antisemit”, fiindcă în cartea **Din cald** povesteam cum tata fusese arestat (în ianuarie 1941, în Basarabia ocupată) și de un enkavedist evreu;

Al doilea - cronologic - a fost traducătorul și prietenul meu Alain Paruit: el m-a deconspirat (sic) în revista *Esprit* pentru texte “antisemite” (“textele” fiind romanul **Arta refugii**, tradus de el, antisemitismul constând în faptul că scrisesem: în 1949 un securist... ungur de la Mediaș pe nume Paszty i-a anchetat pe mama și pe tata în ungurește - dacă nu știa românește...; despre el mama spunea că nu avea deloc nevoie să cunoască limba română, bătea-foarte-bine-fără-cuvinte);

Al treilea a fost R. Ioanid. El a dat semnalul de atac general-concentrat. La el au participat nu doar evrei: Shafir, Oișteanu, A. Cornea, Al. Florian, Chiva, ci și *goi*-ii: G. Andreescu, Vasile Gârneț, Vitalie Ciobanu, Dan Pavel, M.D. Gheorghiu, Lazlo, Pecican...

Am constatat: textele mele - pe care nici unul dintre atacatori-etichetatori nu le-a citit (însă au auzit ei de undeva că autorul lor nu poate fi “încadrat” în categoria “antisemit cinstit”) - îi deranjează faptul că nu neg Holocaustul (chiar dacă un contorsionist ca Shafir a găsit că așa fi “trivial negaționist”), în schimb contest *unicitatea* genocidului ale cărui victime au fost evreii, amintind și de tragedia armenilor, a cambodgienilor, a ucrainenii-

lor, a “moldovenilor” - în cazul ultimelor două comunități arătînd cu degetul spre komisarii evrei de tipul scriitorului adulat de distractivul nostru Radu Cosașu : Isaac Babel.

Înverșunarea lor împotriva-mi se datorează mai cu seamă faptului că în demersul meu **încerc să explic... ceea ce, pentru evrei trebuie să rămână în veci neexplicat și neexplicabil** - anume:

a. cronologic, evreii i-au atacat primii pe români, în Săptămâna Roșie (28 iunie-3 iulie 1940); după un an (începînd din 27 iunie 1941), românii s-au răzbunat și pe evrei - deci nu din “antisemitism tradițional românesc”;

b. victime ale nazismului german și horthysmului-szalosismului maghiar evreii au practicat pe scară largă, în România, **răzbunarea deviată**, constînd în a-i acuza - și tortură - pe români (mai cu seamă pe cei din Ardealul de Nord, între 1940-1945 ocupați de unguri) pentru că...îi trimiseseră la Auschwitz - campion al istoriei astfel traficate și al statisticelor falsificate fiind Elie Wiesel, tatăl “spiritual” al holocaustologilor.

În această modestă acțiune de rostire a adevărului și numai a adevărului am fost lăsat singur în fața haitei-de-vânători-de-antisemiți. Cu excepția-excepțională a istoricului Mircea Stănescu (alt “sinucigaș”), nu am remarcat vreo luare de poziție, publică - nu într-o apărare a mea (am dovedit: știu să mă apăr și singur), ci într-o apărare a adevărului istoric privind întreaga noastră comunitate românească.

Evreii din echipa lui Wiesel mă acuză de “antisemitism”. De ce până acum nu mă vor fi acuzat și de “antiromânism”?, doar mai ales pe românii mei îi criticasem-acuzasem de o mie de păcate?

Din acest motiv să nu se manifeste, acum, “românii mei”?

Să învățăm de la evrei?

Să învățăm de la evrei!

Să nu învățăm de la evrei minciuna-etnică.

Paris, 6 februarie 2005 - șaizeci de ani de la Ialta.

Am trimis vreo 30 exemplare prin internet. Am primit întâiele confirmări. Vreo 7-8 s-au întors: era greșită adresa.

Foarte obosit. Și relativ mulțumit.(...)

Miercuri 9 februarie 2005

“Adevărul”(!) lui C.T. Popescu mi-a returnat textul. După o lungă ezitare - se vede că s-a consultat cu Comitetul Central al Scînteii Eterne. Nu mă așteptam la asta - mă așteptam la... tăcere.

În schimb, mi-a scris Nedelcovici - aprobativ, ca să spun așa.

În schimb(ul schimbului), G. Andreescu mă anunță că nu a apreciat calificativele cu care îl gratulez și că îmi distrug ființa într-o bătălie în care m-a angajat și în care, de astă dată, nu am dreptate. Că nu am dreptate... Nicăiri-nicicînd nu am pretins că am dreptate - ceea ce ar fi din partea mea o obrăznicie fără seamăn și o prostie așîderi - ci: propun (arăt) partea mea de adevăr. G. Andreescu îmi confirmă că nu citise nimic din ceea ce scrisesem - să zicem: în ultimii 13-14 ani, de cînd nu mai vorbim aceeași limbă. El m-a atacat primul, după textul despre “Șocul de

la 11 septembrie” (atunci singur L.I. Stoiciu m-a apărat). Tot el m-a acuzat de antisemitism - apoi a recunoscut că nu citise cartea. I-am răspuns:

Gabriel Andreescu...

...mi-a trimis următorul mesaj după ce primise “Să învățăm de la evrei...?”:

>Tue, 8 Feb 2005 19:52:27 +0200

>De: Gabriel Andreescu <gandreescu@apador.org>

>À: paulgoma@free.fr

>Objet: Re: UN TEXT:

>Stimate domnule Goma,

>Multumesc pentru ideea de a-mi trimite textul. Cuvintele cu care ma

>gratulate nu imi pot schimba marea apreciere pentru ceea ce ati facut >in trecut si tristetea ca va distrugeti fiinta intr-o batalie in care, de >aceasta data, dupa modesta mea parere, nu aveti dreptate.

>Urindu-va sanatate,

>Gabriel Andreescu<

I-am răspuns:

Paris, 9 februarie 2005

Domnule Gabriel Andreescu,

V-am trimis textul “Să învățăm de la evrei...?”, nu pentru a vă, vorba Dvs., “gratula” (prin cuvinte); nici de “a vă convinge de... “dreptatea” mea, ci pentru a vă aduce la cunoștință p a r t e a m e a d e a d e v ă r, într-o mărunță-chestiune care mă privește direct, după cum mă direct privise și o altă mărunță-chestiune botezată: “drepturile omului” - începând din 1977.

“Drepturi” pentru care și eu (dacă nu s-a înțeles, amănunțesc: “pentru care drepturi-ale... - chiar și eu” am avut de suferit - o trag și în momentul de față, în al 28-lea an, spre deosebire de Gabriel Andreescu, cel care a făcut din “drepturile omului” o meserie; o carieră; o slujbă; onorată - și binișor remunerată (cum așa: primești bani pentru că aperi drepturile omului?)

Îmi iau dreptul să-l întreb pe Gabriel Andreescu - apărător-oficial-al-drepturilor-omului la congrese, colocvii, conferințe, dezbateri:

1. Ce fel de d r e p t u r i apăra el pe unde umblă?;

2. Cine sunt o a m e n i i ale căror drepturi le apăra Gabriel Andreescu - *contra plată?*

Fiind eu un egoist notoriu, încep (contra)exemplele cu mine:

- Gabriel Andreescu, “prietenui meu”, din 1990, a devenit rapid, fără tresărire, complice fidel al Gabrielei Adameșteanu în campania de denigrare a mea, autor al volumului de mărturie **Culoarea curcubeului**: mă plânsesem că editorul Liiceanu retrăsese cartea din librării imediat după apariție (iunie 1990), o depozitase iar în 1992-93 o trimisese la topit: G. Adameșteanu a organizat, prin revista **22** - cu binecuvântarea Monicăi Lovinescu - apărarea lui Liiceanu și acuzarea autorului cărții distruse că... îl calomniază pe bietul distrugător de carte ;

- G. Andreescu a fost complice (credincios) al Gabrielei Adameșteanu și după aceea: revista **22** a publicat în rafală texte calomnioase la adresa mea, dar a refuzat să tipărească răspunsurile mele la diatribele delirante ale Biancăi Marcu-Dumitrașcu-Balotă, D.C. Mihăilescu, M. Iorgulescu, P. Barbăneagră, M. Martin ș.a., ș.a.;

- G. Andreescu a fost complice fidel al Gabrielei Adameșteanu în lunga campanie dusă de revista **22** împotriva **Jurnalului** meu **I-II-III**, editat de

Nemira în 1997, iar la “Serata” lui I. Sava, din 1997, nu a rostit o silabă de protest când tovarăsa sa de viață și de idei, Adameșteanu, gâfâit secundată de A. Cornea - a spus despre **Jurnal** că nu l-a citit (ca să nu i se tulbure... tulburatura...) - ceea ce nu a împiedecat-o deloc să-l condamne hotărât!-**Jurnalul**, de el este vorba, în continuare ; nu a mișcat în front nici în momentul în care Adameșteanu-Cornea, au avut nerușinarea de a “explica” telespectatorilor că Goma este vinovat de agresiunea palestinienilor împotriva Monicăi Lovinescu! Iar când I. Sava l-a întrebat ce crede despre **Jurnalul** lui Goma, G. Andreescu a răspuns - la obiect... - că Goma a suferit mult la viața lui și că este un personaj dostoevskian...;

- G. Andreescu m-a atacat în presă à propos de “antiameri-canism”;

- G. Andreescu m-a atacat în presă, pentru “antisemitism”- în particular recunoscînd că nu citise textul vitejește combătut.

Gabriel Andreescu regretă sincer că... îmi distrug ființa într-o bătălie în care, de astă dată, nu am dreptate.

Dacă ar fi gândit-scris - de pildă: “bătălia [deși detest termenul, ca și “luptă”] pe care - și de astă dată - o vei pierde” (eu, Goma), totul ar fi fost corect: gramatical, logic și... drept-uman. Dar că voi pierde... Care bătălie? - acțiunea în care sunt angajați mii, zeci de mii de persoane?

Dar admitînd că am pornit la o “bătălie”, cea pe care o voi pierde - din care motiv o voi pierde?: fiindcă sunt slab?, fiindcă am fost trădat de toți colegii-camarazii-tovarășii mei și am rămas singur-singurel?

Ei bine, nu: G. Andreescu mă anunță că pricina rezidă în faptul că... nu am dreptate.

Dar asta este o contaminare lingvistico-logică! A luat-o de la Gabriela Adameșteanu, complicea sa vreme de un deceniu de conviețuire. Ea se pomenea anunțînd: «Eu reprezint!» - atât, nu continua, pentru a lămuri ce anume reprezintă ea. Iată-l și pe fostul prinț consort gândind-sonorizînd eclipse socialiste adameștenice: «Nu ai dreptate!» - punct.

Ca să putem continua discuția, accept că nu voi fi avînd dreptate (punct!) “în mod obiectiv”, fiindcă eu apăr, subiectiv, *p a r t e a m e a d e a d e v ă r* - dar oare *de ce* nu am eu dreptate-punct?

Fiindcă, după G. Andreescu, *dreptate avea Liiceanu, filosoful-editor, ucenicul lui Noica - când trimitea la topit cartea mea de mărturii **Culoarea curcubeului** ; avea dreptate G. Adameșteanu, când se făcea părtaşă a nesfârșitei fapte culturale a Liiceanului editor-topitor de carte, precum și a imensului țătism (vine de la țată) rostit-scris de Monica Lovinescu în 22, la sugestia sfetnicilor dumisale: Adameșteanu și Liiceanu: “**Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma**” - și nu a încetat de a mai avea dreptate (el, G. Andreescu de astă dată) după ce, despărțindu-se de șefesa 22-lui, a comunicat pe calea presei că dânsa fusese totdeauna o denunțătoare.*

“A nu avea dreptate...”

Așadar acesta este motivul pentru care Gabriel Andreescu, industriaș al drepturilor omului îi ignoră alegru pe românii din Bucovina și din Basarabia (ba a militat - pentru, și a consimțit - la criminalul Tratat cu Ucraina): aceia nu aveau deloc dreptate când se plîngeau de persecuțiile la care îi supuseseră frații ruși o jumătate de secol; apoi verii primari ucraineni, de când deveniseră independenți, deci liberi să persecute ei pe alții, să le interzică limba, școlile, cărțile, periodicele; de disprețul suveran-analfabet al istoricului Zoia Petre, cea care îi desemna pe românii din Basarabia și din Bucovina: “românofoni”;

Au dreptate - după Gabriel Andreescu - doar minoritarii din România,

nu și majoritarii; dreptate au numai ungurii, numai evreii (bieții țigani: deși minoritari, ei au fost, vor fi folosiți, dar “dreptate” nu vor avea vreodată) - nu și românii atunci când cer stabilirea și recunoașterea a d e v ă r u l u i despre rolul evreilor în anul de cumplită ocupație sovietică a Basarabiei și Bucovinei de Nord, începînd de la 28 iunie 1940; despre rolul ungarilor în Transilvania de Nord, ocupată de ei (nu de “fasciști”, nici de “horthysti”, ci de unguri) la 1 septembrie 1940 - precum și a d e v ă r u l u i despre responsabilitatea românilor și a ungarilor în persecutarea-masacrarea evreilor și a țiganilor.

“Dreptate” și “adevăr” nu se suprapun, nu sunt chiar același lucru - stimate Gabriel Andreescu, salariat (în curînd pensionar) al Drepturilor omului (din România).

Eu îmi imaginasem că “drepturile omului” sunt pentru toți oamenii, nu doar pentru dulăi. Fiindcă o a m e n i sunt (chiar) și românii, nu doar ungurii; sunt o a m e n i și ne-evreii, orice-ar pretinde evreii - orice-ar crede Gabriel Andreescu.

Sau poate mă înșel iar? Fiindcă nu am “dreptatea” invocată în mesaj? Sunt gata să dialoghez cu oricine știe ce este un dialog; cu oricine este de bună credință; cu oricine care, înainte de a calomnia, de a anatemiza, de a antisemitiza, dovedește că se află în cunoștință de cauză - cu osebire în greua-pesto-poate operațiune a citirii prealabile a textelor pe care le condamnă cu înverșunare - în cor și în-mod-organizat.

Altfel avem de a face cu un diktat, nu cu o dezbateră.

Sănătate, Paul Goma

Joi 10 februarie 2005

Am dat peste un forum (“Amsterdam”, parcă) în care sunt, simultan... “un necunoscut” și “un notoriu antisemit” - ba chiar și “antimaghiar”!, sare o ungueroaică (după semnătură) domiciliată în... Olanda - pseudonumită, ce-,i proastă să-și divulge măcar numele de acum un an? Nu e proastă - e curajoasă, de după gard. Am observat două lucruri:

Un turnător-șef, israelian, se mira-indigna (sub pseudonim, cum altfel!) că se difuzează un text antisemit, fascist de-al lui Goma - “*deși avem în țară (care țară: România? Israel? Ambele-două?) sentinele, oameni de pază...*” Așa, carevasăzică: evreii de pretutindeni au “în țară” sentinele, care semnaleză cel mai mărunț “act antisemit” - unde semnaleză? La Centrală! Și unde-i Centrala? Ei unde! Pe-pesto tot!

Al doilea: fusese luat la prelucrat-criticat-demascat cineva (aceluia i se dădea numele adevărat, un român) care răspândise textul meu (vorba fiind de “Să învățăm de la evrei...?”, însă fără a-i divulga titlul) și se întreba(u) tovarășii “conștienți” ca de la o tribună a unei ședințe de demascare cum de... acel Cutare a răspândit un text cu mențiunea: “CITESTE SI DA MAI DEPARTATE”. De parcă nu ei, bolșevicii evreii ne împuiaseră capul cu istoria-le glorioasă și cu eroica rezistență, cea cu crâncena-ilegalitate și cu manifestele-eroice. De mirare nu era “demascarea” evreilor - ci modul de a se apăra al “difuzorului”, *goi*-ul: aproape că plân-

gea, explicînd, vinovat, că el o primise de la un văr al său de la Paris, în care are încredere, că el nu are nici o considerație pentru Goma - de care nici n-a auzit...

Iată cine suntem! Să spun că ne merităm... devenirea? Dar dacă este o stare naturală la noi, la daco-romanii?

(...)Luni 14 februarie 2005

Ieri, la Dresda, comemorarea a 60 ani de la bombardamentul Aliat. De astă dată se anunță 35.000 de victime. Eu știam - și știam din mai multe surse - că fuseseră mult mai multe. Ticăloșia stă altundeva: Propagitul (sau: Agitpropul) Universal a lansat întru bruiaj perdeaua de ceață și de sulfură de carbon (cred că aceasta este substanța conținută în grenadele-puturoase) a... "recuperării ceremoniei de către extrema dreaptă nazistă".

Astfel s-a vorbit mult mai puțin de crima englezilor și a americanilor de la 13 februarie 1945 de a bombarda masiv un oraș, nu doar fără obiective militare, dar care găzduia (mai corect ar fi: "conținea") câteva zeci - dacă nu sute - de mii de refugiați din Est, alungați de ruși); un oraș care până atunci nu fusese bombardat. Locuitorii credeau că Dresda este protejată de faima sa culturală, iar administratorii nu făcuseră nici un efort de a amenaja adăposturi antiaeriene - din aceeași pricină. Așa că focul și para (nu doar bombe incendiare simple ci și *bombele cu napalm*) căzute din cer i-au surprins pe oamenii aflați în oraș.

Formațiile de extremă dreaptă, "neonazistele" germane au organizat manifestații - ca în fiecare an după căderea Zidului Berlinului - denunțînd crima-împotriva-omenirii a Aliatilor bombardînd civilii și prin surprindere și atât de masiv - și cu napalm. Greșeala lor (de strategie) a fost că pe banderole scria că bombardamentele anglo-americane din februarie 1945 au provocat un *holocaust*. Termenul este grecesc, folosit pentru întâia oară de François Mauriac; adevărat, nu au folosit ebraicul *shoah*, însă cum *holocaust* a devenit de multă vreme proprietate a evreilor... Pe dată s-a organizat o contramanifestație - (nu de dreapta, ci... de est!), remarcată de departe prin... *steagurile roșii cu secera și ciocanul!*

Această sfidare, nerușinare vizuală a fost dublată, întărită de una sonoră, difuzată prin presa audio: "opiniile unor istorici" - care, spre deosebire de opiniile altor istorici (aceia calificau actul de la 13 februarie 1945 ca o crimă împotriva omenirii, fiindcă fuseseră atacați civili cu mijloace barbare: napalm) susțin că Aliții au avut dreptate să bombardeze Dresda, atunci, pentru că Dresda-atunci "găzduia logistica nazistă a războiului în Est", iar Aliții "distrugînd logistica-nazistă a războiului în Est, au dat o

mână de ajutor sovieticilor...”

Nu mi-a mai ars de demascarea logicei criminale a explicaționiștilor. Fiindcă, egoist, interesat, mă gândeam la “Dresda” noastră, la Gara de Nord București cu aproape un an mai devreme, în 4 aprilie 1944, unde a pierit și fratele mezin al tatei, Ignat Goma. Acolo nu era vorba, în capul de curcă beată al americanilor de vreo logistică-nazistă; nici măcar de strategie (petrolul), ci de aceeași gândire primitivă, de sudoare a creerului potrivit căreia dacă-l bați pe sclav, el se va răzvrăti împotriva stăpânului. Boy(s) au fost, boi au rămas.

Un semn (mic-mic-mic): la ceremonia de ieri a asistat și un reprezentant al Angliei (ambasador?, emisar?). Însă nici un american.(...)

Joi 17 februarie 2005

(...)G. Andreescu a publicat în *Ziua*... replica la articolul meu - cel... nepublicat, deși demult trimis lui Roșca Stănescu. Firește, sunt antisemit, antisraelian, antiamerican.

Numai ca a provocat un cor de indignări pe forum (desigur, anonime, însă de astă dată muuuult mai la obiect ca cel provocat de Pleșiță, care se rătăcise, se destrămase, se topise... - vorbesc de forum, nu - din păcate - de Pleșiță).

Câteva mesaje (personale) indignate - acestea neanonime, dar până una-alta nici semnate și date la gazetă... Așteptăm provincia, vorba folclorului.

Ni s-a luat de pe grumaz(uri) povara teribilă. Am scăpat și de data asta neexpulzați pentru neplata chiriei. Uf!

Vineri 18 februarie 2005

Am impresia (aproape certitudinea) ca s-a stins “incendiul” de ieri. Vorba românului-de-veacuri: «Tu să fii ăla...»

Ieri, pe forum: deși textul meu nu fusese publicat de *Ziua*; deși nu fusese instalat pe internet... câțiva au reprodus scurte fragmente din el - probabil primiseră prin e-mail de la prieteni. Funcționează “Piața Universității” și “Procesul comunismului” administrat de Ioan Roșca din Canada, însă forumiștii - o profesie! - nu citesc ce scriu alții, nu ascultă ce spun alții, pentru ei “discuția” a fost și rămâne băgarea-în-vorbă, amestecarea în ceva de care nu au habar, sonorizarea propriului discurs (?) - consecință: provocare de... deviere, de diversiune, de tulburare; nu se mai discută (cât se discuta) despre “problema cutare”, ci... despre orice altceva. Dar să caute ei site-ul cutare, întru... documentare? Ei (pardon; “dânșii”) nu au timp, sunt extrem de ocupați cu pânda la ordinator, sărind din forum în forum, frenetic - nu conteaza ce “tratează”, vorba lui Brucan, contează că figu-

rează și el - sau dânsa, cu... pseudonumele și cu analfabetismul care nu se poate ascunde. Urmărind cele două “dezbateri” care mă priveau: Pleșiță și “antisemitismul”, pot pentru ca să spun că îi cunosc pe dezbătători... Și nutresc pentru majoritatea lor o adâncă compasiune. Bieți oameni, biete femei, eșuați în Occident și care nu se deosebesc întru nimic de frații lor rămași în România. Tot așa, tot așa. Cauza nivelului extrem de scăzut de informare, de instrucție, de... “capacitate” a fiecăruia șade în... anonim. Pseudonumele sub care “se exprimă” îi scutește de rigoare, de disciplină, chiar de minima onestitate. “Forumişti” se cunosc între ei - după pseudonim, desigur, s-au creat chiar simpatii-antipatii... Însă dacă lucrează în anonim, anonimi au să rămână. Declinarea numelui - ceea ce se numește: “prezentare”: «Numele meu este Ion Ionescu» - obligă la rigoare, responsabilitate, la seriozitate; or, ascunși în tufișul ne-numelui oamenii aceștia, fără a-și da seama, continuă a se comporta ca niște informatori ordinari, pârâcioși - dar să nu se știe. Chiar cei care nu practicaseră această rușinoasă “activitate” - să zicem: prin vârstă - nu pot scăpa de determinare. Nici de... gene.

De-responsabilizați o viață întreagă de comunism, ne-responsabili vor rămâne cât vor mai trăi și vor practica anonimul.

Sâmbătă 19 februarie 2005

Deși des-povărat (și, Doamne, ce și câte poveri! - toate materiale), nu am putut să dorm odihnitor. Mai notam cu alt prilej - dar cu aceeași cauză: chiria, amenințarea expulzării din locuință): chiar dacă... în cele din urmă se rezolvă problema, nu se pot șterge și brazdele adânci din carnea inimii (sediul minții, nu?). În somn sunt pândit de trezie: «Când am să ies din sânul cald, ocrotitor al somnului, am să cad în apa înghețată a realității: refugiu, internat, foame, închisoare, deportare, declasificare - iar mai încoace: exil, nepublicare, ostilitatea cvasigenerală...» Constatarea că... de astă dată nu este ca de obicei, că măcar de astă dată a fost eliminată (pentru cât timp?) una din săbiile lui Da Mocles (citat din culturalul Paler - Săraru îi zice: Da Mucles!), este bucurie pe moment. Dar a intrat adânc în carne, în obișnuința scepticismului; neîncrederea - «Bine-bine, acum - dar mâine...?»

Recentele acuzații de “antisemitism” din partea haitei de orfani-ai-luptei-cu-limba (parafrază după Schlesak) nu mă lasă deloc indiferent, așa cum încerc - și chiar reușesc ! - să dau impresia.

Fiindcă “Antisemit!” a căpătat statut de insultă. Insultă-acuzație. Acuzație, nu doar din-sală, nici de-la-prezidiu, în ședințele de demascare bolșevică, ci acuzație-de-la-tribuna-pro-

curorului, ascultată cu toate cinci urechile de judecător - deci: de condamnare.

Am mai scris, repet: eu am un statut de privilegiat: sunt un *goi* - deci considerat dușman-natural al evreului, însă vai și-amar de “trădători”, de “evrei renegați”! Și nu sunt puțini aceștia, eu aș putea umple o pagină cu numele *evreilor normali*. - începând cu cei din Franța: Rony Brauman, Daniel Lindberg, Pierre Hasner, compatriotul nostru; din America: Norman B. Finkelstein (a nu fi confundat cu Finkielkraut, filozoful de la Paris devenit, de la Intifada, un prostalău oarecare)... Însă așa cum, de pildă, în Franța interbelică circula recomandarea: «Păziți-vă buzunarele, au sosit românii!» (sub formă de banc-prost mi-a servit-o dentistul meu, evreu) și degeaba majoritatea aritmetică a românilor nu era alcătuită din hoți, nici majoritatea evreilor nu este alcătuită din isterici, mincinoși, escroci, persoane fără pic de morală (creștină, adevărat...).

Discut frecvent cu Ana și cu Filip despre “asta”. Refacem traseul “dezbaterii în familie” care durează de... treizeci de ani.

Începând cu... începutul: Ana și cu mine am început a ne cultiva-frecventa, la facultate (din octombrie 1965), din simplul motiv al... potrivirii. Între noi nu a fost iubirea fulgerătoare, dealtfel a trecut un an și jumătate până să ne cunoaștem adamevic. Aflat între atâtea fete, la Filologie, am cunoscut și alte opțiuni, însă nu m-am oprit la niciuna, chiar dacă începeam cu... concluzia. Ana îmi era prietena, camarada - căreia îi împărtășeam o parte din “aventuri” (preludiile lor petrecute sub nasul ei) și mai ales, mai ales: pe ea o interesau “poveștile cu pușcăria”, o interesa ce scriu, o interesa ce am de gând să scriu. Fatal, făceam comparații, operam o selecție: fetele cu care mă avusesem bine cronologic înainte ei nu erau interesate de “poveștile” mele, oralizate; nici de poveștile așternute pe hârtie. Fetele acelea erau prospețele, frumușele, căldicele, deșteptățele, unele avea umor... Dar ce să fac: eram un egoist, voiam ca *femeia mea* să se intereseze de “*poveștile mele*”. La urma urmei, în relațiile cu Ana mă mulțumeam (în fine...) cu statutul meu de castitate, fiindcă celelălalt, normalul, continua normal, în paralel - cu știința, nu cu încuviințarea Anei.

Vin la subiect: Îmi plăcea-cu-Ana. Îmi plăcea cu Ana pur-și-simplu; fără... dosar de cadre. Că ea era evreică? Dacă voi spune că timp de vreo doi ani nu am căpătat această “informație”, voi rosti un adevăr, dar la ce slujește acest adevăr? Ca să trec mai departe, să spun că... tocmai, pentru că era evreică, mă simțeam bine cu ea? Prostie! Mai apoi, unii dintre bunii-prieteni îmi reproșau “cuplarea” (ce cuvânt!) motivată, ziceau ei, de “avanta-

jele materiale” ale familiei sale. Ei, uite, eu nu băgasem de seamă avantajele: colega - mai apoi amanta mea - umbla îmbrăcată-încălțată mult mai modest decât altele, neevreice; și pentru ea o pereche de ciorapi de nylon agățați într-un colț de bancă devenea o tragedie; nu avea bursă - probabil din pricina veniturilor tatălui său care depășeau plafonul - primea de la el o sumă de bani echivalentă cu bursa mea. Or, înainte de a trăi împreună, de cum am avut cămăruța de la anticarul Sterescu, ne-am gospodărit astfel: în zilele de sărbătoare ne cumpăram bonuri la o cantină-restaurant din apropiere, în rest, mâncam din jurnal, la mine. Mă simțeam foarte bine așa, uitam (?) complexul babacului (eram, sunt) cu unsprezece ani mai în vârstă și aveam părul alb.

După o vreme, am fost invitat la masă, la bunicii ei paterni: se vede că Ana le vorbise de-bine despre mine, nu doar în general, ci în special (că făcusem pușcărie, apoi că avusesem domiciliu obligatoriu). Ne-am dus pe Mihai Bravu, într-un bloc uriaș, cu o mulțime de scări și etaje... Bătrânii ne-au primit normal, de parcă acea duminică nu ar fi fost prima... Nu mai țin minte ce am avut în farfurie, fiindcă am vorbit, am tot vorbit - la îndemnul lor - despre refugiu, despre închisoare, despre Bărăgan. La plecare Ana a primit câteva pachete, cărora eu le-am zis, ca un pușcăriaș ce eram: “hrană rece pe trei zile”.

Am mai fost duminicile, la masă, pe Mihai Bravu. Mergeam - cu plăcere (și cu interes... alimentar, mărturisesc, dar mai mărturisesc: pe bătrânul Elman l-am pus într-o carte - și dacă în două?, în **Ușa...**, în **În Cerc**), la bunicii prietenei (apoi ai soției) mele. Să mă fi gândit că acei oameni sunt *evrei*? Da, desigur - așa cum mă gândeam că părinții prietenului și protectorului meu Belá din Buia sunt *unguri*, că părinții fetelor mele dragi, fiicele lui Heinrich sunt *sasi*, că mama colegului meu Sarkis Ceghergianian din Făgăraș, era *armeană*... ;

Să mă fi gândit în august 1968 că mă însor cu o *evreică*? Da, mă gândisem - ei și? Mă însuram cu Ana, nu cu “etnia” sa - punct. Să mă fi gândit un an mai târziu, când Ana a fost nevoită să... renunțe la copil (și s-a dovedit: erau/ar fi fost două fete), că sunt tată de fete *evreice*? Dar în 1975, când s-a născut Filip: că devenisem tată de copil *evreu*? Calomniatorii mei *goi* (Mihai Rădulescu-Mielușel, Derdena...), denunță “interesul lui Goma de a intra într-o familie de evrei, ca să fie protejat, să nu i se întâmple nimic din partea Securității”. Macedoneanul și pâclosul legionar Derdena gândește ca un bou, ca un evreu cretin care mă acuză de “antisemitism”: emite sunete, scuipă acuzații, fără a se obosi să argumenteze - cu citate - afirmațiile.

Adevărat: tatăl Anei, prin relațiile sale administrativ-medice-

cale (în special prin doctorița Mureșan) a reușit performanța de a o interna pe mama într-un cămin-spital din Domnești, apoi după un an, în București - ca să nu putrezească singură în Vad-Făgăraș (vezi **Gardă inversă**). Adevărat: tatăl Anei ne-a ajutat regulat, cu bani, mai ales după nașterea lui Filip, când nu mai aveam slujbă, nu mi se publicau cărțile în România. Dar că... m-ar fi protejat familia soției mele de Brațul Lung al Revoluției? Din contra - ca să spun așa: și socru-meu și soră-sa - ‘securista’, cum îi zicea Adameșteanu, după doi ani în care fusese prietenă (și profitoare: primise gratuit ore de engleză, de franceză, de nescobit în nas) - au fost pedepsiți... din cauza mea: fiindcă nu mă renegaseră, fiindcă nu mă sfătuiseră - nici vorbă să mă obliges... să-mi bag mințile-n cap. Au fost ei retrogradați, pensionați înainte de termen, iar de la “Ștefan Gheorghiu”, unde preda engleza, ‘securista’ a fost dată afară - *cu ură* - de către directorul de atunci, Mihail Răutu, Mișa Oigenstein, tatăl lui Andrei Oișteanu.

“Antisemit” - eu? Bine, sunt și anti-iudeu - așa cum sunt, de mai demult: antirus ; și negreșit: antiromân.

“Bibliografia” stă dovadă.

Încă o dată: îi compățimesc pe acei evrei - tăcuți - în numele cărora zbiară, acuză, proferă minciuni, cer “aplicarea Ordonanței” (citește: arestarea, condamnarea), impun “taxa pe cadavre”, isterici ca R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Ancel, A. Florian, Braham, Wiesel.

Duminică 20 februarie 2005

M-am culcat târziu - pentru mine (12,30 după miezul nopții), m-am trezit - am fost trezit de zgomote pe stradă - pe la 4 și ceva, acum (ora 8,20) sunt flească. Sper să dorm puțin după ce voi cumpăra pâine, apă, lapte, de la magazinul de la parterul imobilului nostru.

Nu cred că va ieși ceva bun din “colocviu” : la GDS, la revista 22, Brațul Armat al Coaliției anti-Goma începînd din 1992-93. Cine să participe la dezbaterea despre “Pleșiță-Goma”: Adameșteanca? G. Andreescu? Oișteanu? Andrei Cornea? Dan Pavel? Zoia Petre? Dacă va avea loc, se va preface... ca procesele în care erau judecați comuniștii în folclorul dinainte de 1989: vor deveni... acuzatori (ai lui Goma, se înțelege!).

Noroc ca sunt protejat de bătăturile atacurilor precedente.

Ce-oi fi vrînd: să se declare solidari cu mine? Ei se indignează de cele proferate de un Pleșiță la televizor - dar doamne ferește nu ar rosti-scrie numele... subiectului logic (și pătimitor): Goma. *Așa au făcut acum zece zile I. Vianu, Matei Călinescu, când au mimat solidaritatea... dar nu cu Goma...*

Așa vor face, tot ei sau alții, avînd coloana vertebrală din același material: cauciuc autentic...

Mi-a ajuns la urechi regretul unui “confrate”:

«Ce păcat că și în asta s-a băgat Goma! Eu cu drag m-aș fi solidarizat cu oricare victimă a lui Pleșiță - dar nu cu Goma!»

Ei da: Pleșiță pe Goma îl bătuse (și pe Negoitescu, dar acela murise), nu pe el, nesolidarnicul; apoi Goma, ca un neromân autentic, spusese în gura mare, scrisese, din noiembrie 1977, de la Paris - ce îi făcuse Securitatea și al ei Pleșiță...

“Regretul confratelui” (Marie-France Ionescu - pe când era ea jună și avea umor, ar fi zis: “Rugăciunea unui dac”, vizîndu-l pe legendarul curajos anticomunist Gelu Ionescu...) sună în tradiția românească: atunci, în primăvara lui 1977 Geo Bogza refuzase să semneze Apelul nostru pentru că... îl inițiasse Goma... - «Cine-i Goma ăsta?»

Vineri 25 februarie 2005

Ieri a avut loc “colocviul” cu pricina. Cel mai bun: Stănescu. Mi-au scris câte ceva: el, Niculiță, Loredana. M. Sipoș nici până azi nu a dat semn de viață. Niculiță mi-a scris că a dat și de Anca Hațiegan acolo. Locuiază la Adameșteanu: a recuperat-o “titulara”. Unde să locuieze o biată postulantă din provincie? La Niculiță, ca data trecută? Dar Niculiță este nepotul lui Goma, iar Anca Hațiegan, ardeleană legitimistă se adăpostește la umbra legitimei - și legitimoarei Adameșteanu (legendara «Păi eu reprezint!»), nu se mai atinge de ciumați ca mine.

Am re-luat legătura cu Daniela Di Sora. După ce se rezolvă cu Julliard chestiunea drepturilor de autor, îi trimit lui Cugno un print **Arta Refugii** și unul cu **Astra** - la cererea expresă a sa.

Minune mare: ieri *Ziua* a publicat “Să învățăm de la evrei” și “Răspuns lui Andreescu”. Și încă un text de Andreescu - cu o schimbare de ton observabilă de toți forumiștii. Iar azi același Andreescu își republică un articol din 1997 (?), în care sursa de inspirație este... Bianca Marcu. Ieri crezusem că e un abil... oportunist. Azi, după ce și-a publicat compunerea cu Bianca sunt convins că G.A. este un cretin.

forum:

De la: toma din CA (...@yahoo.ca)

Data: 2005-02-25 17:56:35 , IP: 57.250.252...**Tin[tl]a articolului lui Goma nu sunt numai evreii**Adevarata tinta este actuala 'ntelektualitate ' romaneasca (Liiceanu , Plesu etc..) care au trecut de partea diavolului rosu . De e nu l-au publicat pe Goma inca din '90 si au preferat sa dea cartile la retopit.(...) Ceea ce vrea sa va spuna Goma e foarte simplu : Actualele virfuri ale intelectualitatii din Romania sunt "dinozaurii comunisti" (unii au pozat drep dizidenti) care dupa '90 au semnat pactul cu diavolul, numai pt a cistiga niste privilegii perso-nale. Ca rezultat in loc sa avem o societate sanatoasa , au produs un cancer generalizat ; ei insisi sunt cancerul, iar Goma le dez-

valuie adevarata fata , lucru care ii supara. Evreii sunt prinsi la mijloc datorita conjuncturii , ar cam trebui sa se intrebe cine le sint liderii de opinie si sa incerce sa dialogul (dupa 50 de ani lumea s-a schimbat radical plus citeva generatii).

De la: Bruno din Iasi (...@yahoo.com)

Data: 2005-02-25 18:29:00 , IP: 82.79.129...**Re: Tintla articolului lui Goma nu sunt numai evreii ... lol** Asta ai inteles tu? hmmm .. interesant Totusi eu cred ca adevarata tinta a lui Paul Goma este adevarul despre poporul roman si istoria sa. Nu are legatura nici cu evreii - ei s'au simtit cumva atinsi in imaginea lor de victime si nu accepta ca au fost si calai ... unii dintre ei -, nici cu 'telectualitatea romaneasca ... Goma ii scutura pe acestia pentru ca nu au fost alaturi de el in acest demers. Parerea mea.Evreii sunt prinsi la mijloc datorita conjuncturii , ar cam trebui sa se intrebe cine le sint liderii de opinie si sa incerce sa dialogul (dupa 50 de ani lumea s-a schimbat radical --> plus citeva generatii).

I-am arătat și Anei, capturate de pe internet, intervențiile forumiștilor à propos de textele mele - pe care le cunoștea (cum să nu le cunoască?) și de atacurile lui Oișteanu, G. Andreescu, D. Pavel. A cerut “pentru re-temeinică re-informare” - citat din ea însăși - fragment de conferință a lui M. Shafir din 2003-12-21: (...)

Să nu aibă habar *acum* M. Shafir nici că *atunci* (între 1945-1965), *acolo* (Timișoara, Republica Populară Română), dacă unui român îi scăpa: «Țigane (bozgore, jidane)...» înfunda pușcăriile pe loc, condamnat pentru “ură de rasă”? El pretinde că, la acea vârstă (8 ani), nu putea “să fie conștient de ridicolul situației” - de acord. Dar la 50-60 de ani, când conferința, la Tel Aviv?: era conștient de propria-i insensibilitate (în românește termenul e mult mai adecvat: *nesimțire*), fiindcă “situația” inocent zugrăvită de el era, nu ridicolă, ci tragică - adevărat, numai pentru români, nu și pentru unguri, nu și pentru evrei. Ridicolă (până la grotesc) era - atunci - bunica lui M. Shafir: deși evreică-budapestană trăitoare la Timișoara, ea cunoștea foarte bine realitatea din Vechiul Regat dinainte de 23 august 1944: când spuneai: “unguroaică”, spuneai: *servitoare*. O deosebire tot era: după instalarea comunismului, o servitoare româncă mult mai rar ajungea directoare de fabrică sau de spital - dar o servitoare unguroaică: totdeauna; chiar ministru-adjunct... Pornind de la Shafir, am discutat îndenoi, despre “înde-ai noștri”.

Ana era furioasă până la plâns pe “prostia evreilor holocaustologi”: zicea că, ascultându-le, citindu-le argumentele, ești obligat să conchizi că agitații-agitatori Oișteanu, Shafir, Braham, Al. Florian sunt niște dobitoci; că R. Ioanid, Ancel, Lya Benjamin (participanți la emisiunea TVR 2 din 16 februarie, despre numărul evreilor care, după 28 iunie 1940 trecuseră Prutul în Basarabia și Bucovina sovietizate care pretindeau - R. Ioanid: «Câteva mii»; Ancel: «Între 20 și 40.000» - pentru ca, după ce un

istoric de la Chișinău a anunțat: «Din sursă NKVD: 150.000», să păstreze tăcerea, cu o seninătate care ar fi putut fi luată drept înțelepciune milenară, dacă nu ar fi fost aceeași milenară aroganță în nesimțire - dacă ar fi sonorizat gândurile s-ar fi auzit: ‘Și ce dacă nu-i adevărat ce am afirmat adineauri? Dacă mă acuzi de minciună, pe mine, evreu, eu te condamn, *goi*-ule, la moarte, în numele Holocaustului, lipindu-ți eticheta: «antisemit!»’) sunt ticăloși nerușinați.

Ce li s-a întâmplat?, se întreba ea, cu ciudă, cu deznădejde. De când această prostire fulgerătoare: nu cumva tot de la Intifada? - avem exemple din Franța (Finkelkraut, A. Adler, Kouchner, Tarnero, Taguieff, Halter, B.-H. Lévy...) care, de atunci gândesc, fie cu picioarele, fie cu mitraliera «**Antisemitule!**», trăgând și în evreii normali: Rony Brauman, Norman G. Finkelstein, Esther Benbassa, Pierre Hassner, chiar în Jean Daniel! Judecându-i după “nivelul discuțiilor”, evreii francezi i-au ajuns, ba chiar sunt în curs de a-i depăși pe români.

Ar fi fost normal (și de dorit...) ca în acest stadiu al dialogului de familie, eu, ca reprezentant al “ai noștri”-lor români, să mă arăt a fi de acord cu zisele Anei despre “ai-noștri”-i evrei.

Comod - însă neadevărat. Pentru că noi doi nu suntem: un ne-evreu și o evreică, ci două persoane născute în România, având aceeași limbă maternă: româna și pe care de totdeauna i-a interesat soarta concetățenilor, chiar dacă au fost destule momente în care ai noștri concetățeni (și “de altă concetățenie”) ne-au respins, s-au lepădat de noi, ba ne-au blestemat, considerându-ne trădători - de țară, de neam, de comunitate, de limbă, de literatură-curată-cu-voie-de-la-Securitate...; pentru că noi doi, femeie și bărbat, de patruzeci de ani suntem împreună, nu ne-a divorțat nici Securitatea, nici Ceaușescu, nici grupurile de prieteni, nici comunitățile noastre; pentru că noi doi am ales să rămânem eterni “licențiați în liceu”, decât să plătim cu arginții trădării favoarea unei vieți “normale”: diplomă, carieră, apartament, cărți publicate - de ce nu: chiar premii pentru “opera omnia” - ca Paleologu, ca Doinaș (dar nu ca Ion Caraion) - într-o lume anormală și anormalizatoare de aristocrați-ai-minții-turnători.

Am încheiat lauda-de-sine (incepând cu lauda-de-mine), pot trece mai departe:

Am început a explica - ceea ce Ana știa, doar ce discutăm noi, toată vremea? - că “problema” trebuie altfel pusă. Cum anume? Normal; pe-picioare, nu în-cap, ca o piramidă sprijinită pe vârf:

În acest dialog - necesar, dar inexistent (deocamdată, sper) românii-mei, în comparație cu evreii-mei, sunt mult mai puțin

informați (în sensul strict al faptelor istorice) în plus timorați, chiar grav traumatizați de jumătatea de secol de comunism-terorism exercitat mai ales prin uneltele rușilor: evreii-lor, cei din a treia categorie (deși o creatură strâmbă ca Al. Florian este în stare să susțină ca iubitul tată al său, Radu Florian nu era nici profesor de marxism-stalinism, nici comunist fanatico-истерic, nici... evreu!). După prestațiilor în presa scrisă (și pe internet), poți să oftezi și să zici, cu lehamite: «Domnule, dar proști mai sunt românii-mei...» Pe când cu evreii (noștri, doar sunt tată-de-copil-evreu, nu?) lucrurile stau... din contra.

Dacă despre români poți spune că prostiile debitate se explică prin neinformare, prin nelectură, deci prin ignoranță, despre evrei ești obligat să spui:

“Prostiile” lor nu vin din ignoranță, din neinformare, ci din practicarea de veacuri a *minciunii etnice*, din neadevărurile folosite nonșalant, fără a roși măcar de formă (ca R. Ioanid, Ancel, în acea emisiune TV, cu evreii optînd în iunie 1940 pentru Raiul Sovietic, chestie... statistică, în care se pretind specializați!), ca armă de apărare, în mod conștient și militărește organizat; din disciplină comunitară.

Însăși Hannah Arendt admitea că evreul persecutat, hăituit, alungat, martirizat a fost obligat de împrejurări să facă oarecari concesii de la morală. De aceea, pentru ei Cele Zece Porunci sunt ca și Democrația pentru greci: “Să le respecte alții!”. Adică ne-evreii. I-am spus: “minciuna etnică” - ce-au să-mi facă vânătorii de antisemiți pentru această modestă constatare! Că nu toți o practică - dar bineînțeles! Însă pun o întrebare de bun simț:

Cum, de unde să aflu eu, un *goi* că evreii X, Y, Z (să zicem: 90% din comunitatea iudaică) **nu** practică minciuna-etnică? Dacă X, Y, Z -până la împlinirea celor 90%, nu s-au exprimat, ca să constat - eu, *goi*-iul - că mint nerușinat doar “unii evrei”: Wiesel, Braham, Ancel, R. Ioanid, M. Carp, Lya Benjamin, Shafir, R. și Al. Florian, Volovici, Oișteanu, N. Manea, Isaac Chiva, Lilly Marcou, Ed. Reichmann, Alain Paruit, Andrei Cornea...- și încă vreo... - ca în statisticele furnizate de R. Ioanid, Ancel, în emisiunea despre evreii care trecuseră Prutul în Basarabia-Bucovina ocupate, în iunie 1940...?

Sunt obligat să-i iau în seamă doar pe cei pe care i-am auzit (fiindcă au zbierat); pe cei pe care i-am citit - fiindcă au colonizat militarmente, fără nici o opoziție presa scrisă, vorbită, televiziunea, forumurile de pe internet, pe cei care nu încetează cu incriminările, cu insultele, cu amenințările («Ordonanța!, Ordonanța!») - tovarășul Teșu de la Munca este doar Teșu-de-la-Munca, nu-l poate înlocui pe tovarășul Wiesel de la Centrala

Holocaustului Recuperatornik).

Participanții la forumurile provocate de textele publicate în Ziua: (cu două-trei excepții dintre români: Portocală, Culcer, Varlam), folosesc “pseudonime”, materie în care evreii sunt campioni: pseudonime adevărate (de scriitori, artiști), nume români-zate grosolan, doar din coada *-eanu*, încât abia astfel atrag atenția asupra lor: Rozeanu, Mălineanu, Deleanu, Arginteanu, Aureanu, Oișteanu, Crohmăl-niceanu, Etcetereanu... Pe internet sunt folosite prescurtări, diminutivări ale... pseudonimelor, dar sunt vădiți “semnatarii” evrei, o dată prin nume... ultraneoșe: “Ionion”, “Moș Grigore”, apoi din înseși mesajele (“Roy”, “Paul din Ohio”, “Geo 111” alias “Marc”, “b.d.”: cu toții, ca la o comandă (nu râdeți, tovarăși, există un comandament!), inundă forumul cu fleacuri diversioniste, cu “fitile” deviaționiste (aici în sensul că fac să devieze discuția de la temă la... orice altceva, dar s-o abată), cu statistici - firește, din bogata literatură a Holocaustului, cu re-postări ale... propriilor mesaje (ca să ocupe și spațiu și timp și să-i scoată din fire pe ne-evrei - iar când se enervează (li se întâmplă și lor, în ciuda consemnului de la Centrală de a-și păstra calmul, de a nu-și pierde controlul - ca românii...), cu insulte: “fascist”, “antisemit”, “ignorant” - ori de-a dreptul: “prost”. Fie vorba între noi: românii nu se lasă mai prejos în materie de lălăială, de băgare în vorbă fără a ști ce se discută și mai ales insulte - chiar înjurături de mamă. Și de, vai: anonim.

Există însă o deosebire de “motor” al insultelor:

În timp ce românii - mai stângaci, mai neîndemânatici în exprimare - *reproșează* evreilor fapte din trecutul apropiat, nerecunoscute de vinovați, evreii se prefac a nu ști că românii implicați în faptele-rele fuseseră judecați, condamnați, executați în urmă cu jumătate de secol; redegroapă faptele-rele ale românilor, le rebotează: “Holocaust” și cer despăgubiri. Motorul discursului holocaustologilor fiind : acuzația-condamnare: «Antisemit!», amenințarea cu “un proces”, «Ordonanța, Ordonanța!», proferate cu aceeași motivație intelectualo-morală (sic) ca ultimul securist analfabet și caraliu troglodit.

Dar mai ales: **ura**.

Dacă vreun evreu are să conteste (sau “nuanțeze”) afirmația mea, îl invit să-și rememoreze cuvintele - *articulate* - ale lui Wiesel: «**Românii au ucis, au ucis, au ucis!**»

Apoi să încerce să-și aducă aminte două “amănunte”:

1) Despre **care** ucidere (din partea românilor) vorbea el: cea a evreilor din Transilvania de Nord? Dar adevărul-adevărat este contrariul a ceea ce delirează falsificatorul istoriei și al statisticeilor: nu românii i-au deportat la Auschwitz pe evrei - ci ungurii, în

aprilie 1944; și nu “fasciștii”, nu “horthyștii” - ci **ungurii**;

2) **Când** anume a aflat Wiesel că “Românii au ucis, au ucis, au ucis!»?: - imediat după ce supraviețuitorii Auschwitzului au redevenit liberi - în 1945? După ce și-au mai venit în fire - în 1945-46, când în România ocupată de ruși erau judecați românii care - erau acuzați că uciseseră evrei - la Iași, în Transnistria?

Aș spune: «Las întrebarea deschisă...» - dar de la cine să sper un răspuns calm, ne-isteric, ne-scăldat în ură: de la fiii călăilor noștri - Oișteanu, R. Ioanid? Sau poate de la eternii tovarăși komisari deveniți socotitori de morți (când morții le sunt convenabili, altfel, ba) Braham, Ancel?

Marti 1 martie 2005

Am dat peste un text de D. Vighi în *Cotidianul* de azi. Citindu-l, am văzut o falcă fâlcând lemnește, ca la caprele de Anul Nou, am auzit o păreche de genunchi ciocnindu-se între ei - de frică. Frică, de ce? Asta-i bună! De frica-la-român!

Acum câteva zile participase și D. Vighi la demna, bătoasa, nemaipomenita-pe-meleaguri indignariseală a intelectualității românești cotidiene față cu insolenta laudelor de sine televizualizate pleșitative. Domnia Sa Vighi îndemna să se treacă peste insultele lui Goma la adresa breslei și să se solidarizeze (impersonalul îi aparține) întru condamnarea bestiei de securist.

Între timp... Cât de între-timp: o zi întreagă?, chiar două?

Cine știe ce i se va fi întâmplat bietului Vighi, persoană onorabilă, bine-crescută, informată, dar ușor băgabilă-n boale - după acea luare-de-atitudine: va fi fost urecheat de filoholocaustologii locali de care-i plin și Bănatul (ce să mai vorbim de Ghermania, mătușa-i gheneroasă!, în fapt Matria Europei Centrale cu capitala la Timișoara, proconsul fiind Totok) pentru că “se solidarizase cu un antisemit”. Din două cuvinte l-au convins că a greșit grav, solidarizându-se cu Goma, deci imediat să dea o declarație de desolidarizare cu... “plângerea penală împotriva lui Pleșiță” - ce, aceea-i plângere? Din contra - au încheiat holocaustologii - e un act profund fascisto-antonesciano-legionaro-antisemit! Vighi a ciocnit călcâiele. Și a executat ordinul.

Negru-n ceru' ‘urului fiind, bănuiesc, nu o critică urmată, dinspre tovarășii noștri holocaustologi, de o condamnare în fața gazetei de perete pionierească, ci... mai grav: o autocritică în gând însoțită de o autourecheală la closet - cum anume? Uite cum: te apuci, cu mâinile-n cruce, de urechile proprii, te scuturi cât să te sperii singur și să țipi din inimă (în fine, din vintre), cu glas de fetiță: «Ce-am făcuut?! Cum de m-am băgat în troaca lui Goma, de să mă mănânce și pe mine...? - știm noi cine, că nici în

gând nu le pot zice pe nume...».

Rezultatul autocriticii-luării-angajamentului la gazeta de perete:

“Nu imi e la indemina sa particip la daraverile astea in care numaram mortii si vinovatiile. Adica, ai caror morti sint mai multi, ai astora cu Holocaustul sau ai alora cu Gulagul”.

Nu îi e la îndemână; “daraverile în care numărăm morții și vinovățiile”... Autobăgat în boale, D. Vighi o ia, negândit, peste arătură: care daraveli, omule?, care numărare, intelectualule? Nicăiri în textele mele nu fuseseră numărați morții, ba în **Săptămâna Roșie** condamnam practicarea acestei contabilități-a-cadavrelor în care excelează sperietorile de serviciu, holocaustologii: R. Ioanid, Ancel și afirmam că victimele se numără de la 1, nu de la 101; nici de la 1001. Numai că și el, D. Vighi face parte dintre intelectualii români cotidiani de tipul: Oișteanu-Andreescu-Adameșteanu-Shafir-Dan Pavel-Al. Florian-Laszlo - cu osebite a cărturarilor care au oroare de textele care se cer a fi citite înainte de a fi vajnic condamnate; din categoria oamenilor-de-litere care nu frecventează cartea, altfel vitejește combătută - într-un cuvânt: ‘telectuali din tagma *ne-cititorilor*.

“Am luat atitudine fata de satisfactia manifestata public de generalul de securitate Nicolae Plesita in legatura cu bataia pe care i-a administrat-o lui Paul Goma in anii saptezeci. Am cerut in interventia aceea a mea sa trecem peste inconfortul unor pozitii transante ale celebrului disident si sa ne alaturam unui Proces al Comunismului. Marturisesc ca nu am urmarit discutiile cu evreitatea si problemele ei, asa cum le practica marele nostru disident. Am citit acum in Ziua; si, in ton cu asprimea minioasa a articolului, imi da ghes sa zic tot abrupt: mai sa fie! Nu imi e la indemina sa particip la daraverile astea in care numaram mortii si vinovatiile. Adica al cui purcoi de morti e mai dihai: al astora cu Holocaustul sau al alora cu Gulagul. In meciul asta de cioclii chiar n-am chef sa intru.(...)”

Si dă-i, si luptă-i - cu morții (citat din D. Vighi: “al cui purcoi de morți e mai dihai” - cei despre care... nu fusese vorba, încât îți vine să re-citezi din același autor : «Măi, să fie!»).

(...)“Zice Oisteanu si ceilalti din lista cu pricina ca mortii nostri nu sint la fel de morti ca ai lor, ca ale noastre gropi comune sint mai putin primitoare? Tare ma tem ca, in momentul in care dam vina doar pe evrei ca nu ne iese Procesul Comunismului, ajungem, incet-incet, pe drumul acela batatorit care zicea ca ei sint de vina ca noi nu putem. Ei si americanii. De aici, drumul duce direct la Jihadul sfint. (...)”

Despre ce bănăniește D. Vighi? Cine i-a șoptit “legătura”

dintre Jihad și prefectură? Cumnatul Oișteanului?, sau vărul? Au poate frica - frica animalică de avioane? Cum poate scrie negru pe alb un intelectual (și încă bănățean!), un leader al “revoluției de la Timișoara”, fie și cu ironie (E-he! Ironia de Vest...), fie și în bătaie de joc: “mă tem că, în momentul în care dăm vina doar pe evrei că nu ne iese Procesul Comunismului [“Ei și Americanii”], drumul duce direct la Jihadul sfânt”? Nu-și dă seama că batjocorind o afirmație - ca cea de mai sus - îi confirmă adevărul? Cine dacă nu Federația Evreilor din România s-a mobilizat ca să nu fie editată la “Fundatia Culturală România” culegerea de documente **Situatia Evreilor din România 1939-1941**? Cine dacă nu ea-ei l-a(u) băgat în boale pe Buzura, încât în 1994 a trimis cartea la topit? Autorul de cărți D. Vighi nu a auzit de acest scandal? Dacă va răspunde că nu, îi voi spune: «Rușine să-ți fie, mincinosule!» - imposibil să nu fi aflat de această altă agresiune a evreilor împotriva adevărului documentar - “cazul” a fost publicat în vara anului trecut în *Aldine*. Jură Vighi cu mâna pe inimă că el nu a știut? Încă o dată: «Rușine să-i fie că, după ce a aflat, s-a grăbit să uite!». Așa cum uitase și interzicerea lui Eminescu... Cine, dacă nu Holocaustologii - indivizi ca Rosen, ca Oișteanu, ca Wiesel, ca Shafir (toți agenți recrutori, agitatori eficaci ai lui Iliescu, atât în primul lui mandat /sic/, cât mai ales în “realegerea” lui din 2000)... precum și tovarășii lor de interese ne împiedecă să deschidem, în sfârșit, Procesul Comunismului, exercitând cenzura bolșevică asupra documentelor, ca apoi să le vină ușor să nege suferința noastră («Dovedește cu documente!»; ne râd ei în nas), re-re-propunînd-o pe a lor, mereu-mereu-mereu de peste 60 ani? Și cine dacă nu americanii, după ce ne-au abandonat lui Stalin, cooptează în NATO țări cu structură enkavedistă-kaghebită intactă după aceleași principii directe ca și în recrutarea jurnaliștilor pentru Europa liberă?

“Eu, unul, am spus ca sustin cit pot Procesul Comunismului, am procreat punctul 8, cu alti citiva in epoca Proclamatiei de la Timisoara, si sustin procesul pe care il deschideti, domnule Paul Goma, impotriva calailor, deplingind lasitatea nationala din vremea cind ascultam, ascunsi in casa, cum va dadea palme alde Plesita”.

Să nu-mi închipui că, dacă “asculta, ascuns în casă”, cum îmi dădea palme (mă-nțelegi...), iertare: cum îmi “administra bătaie” securistul suprem - am căpătat un cec în alb de la deplângătorul lașității naționale, devenit, la semnalul lui Brucan și al lui Totok, “co-procreatorul punctului 8”... Nu, nu!

“Numai ca pe mine nimeni nu ma poate impinge, in numele unor admiratii sincere, sa zic ca a venit vremea sa ne masuram vredniciile

numarind cadavrele bietilor oameni morti in Kamceatka sau la Auschwitz. Nu-mi plac deloc catanele minioase care nu stiu sa rida si s-au logodit cu marile idealuri”.

Iar o ia cu numărutul... cadavrelor... Dacă tot nu s-a înțeles ce anume nu-i place (deloc-deloc) lui D. Vighi, tot eu explic: “cătana mânioasă” este Goma. Cel care nu știe să râdă și (sublinierea îmi aparține) s-a logodit cu marile idealuri...

“Nu-mi sint dragi Capitani si nici nu ma trec fiori cind trec pe dinaintea statuilor de extrema dreapta si stinga. Sa le ia dracu pe toate, vorba senatorului Antonie Iorgovan. Adica prostimea moare de-a valma prin Holocaust si Gulag dupa reteta: da-i la cap culacului ca sa faci lumea mai dreapta, arde-i pe juden in cuptor ca sa fie lumea ariana si cu zimbet blond, in timp ce desteptii masoara amploarea evenimentului pe laitmotivul hermeutic: care-i mai dihai ? Nu contactati pe mine in meciul asta!

“Daniel Vighi este profesor la Universitatea de Vest.”

Care “meci”, pentru Dumnezeu? Viteazul bănațan (de vest), spăriat de moarte de perspectiva unei pedepse administrate de Doamne-Doamne de la Tel Aviv, se dezangajează înainte de a se fi angajat; se “delimitează” înainte de a se fi lipit (de un om, de o idee, de o cauză); strigă disperat, să-i fie auzit răcnetul de la Washington (unde se decid bursele filohaustologilor):

“«Nu contactați pe mine!»”

Mă uit în jur: nu găsesc cui lansează el un SOS, de să-i vie, ajutor, să-l scoată de urechi din groapa în care l-a atras “cătana mânioasă Goma”, abuzînd de el, copilaș neprihănit, mințindu-l / amețindu-l că ar fi putut conta pe el, pe D. Vighi - orișicâtuși, “profesor la Universitatea de Vest” (cea aflată - dimpreună cu Banatul întreg - muuult mai la vest de estul sălbatic, necivilizat), altfel spus un adevărat intelectual român citator din gândirea nesfârșitului gânditor Antonie Iorgovan.

Și eu: ce mă va fi apucat să iau în seamă tremuriceala, bâtaiala pricinuită de “avioanele” care, după ce-l speriaseră pe bietul om, mai fusese și consemnată pe hârtie de Profesorul de Vest?

Vineri 4 martie 2005

Atâția ani, atâția ani de la cutremurul din 1977: 28.

Ieri am primit un e-mail de la Florin Gabrea. Îmi mulțumește pentru exemplarul din **Culoarea curcubeului** dat și lui de Niculiță Damaschin, la “colocviul” GDS.

El a fost printre puținii care nu m-a atacat în presă, ba a scris, acum câțiva ani, un articol “pozitiv”. El a fost singurul GDS-ist care s-a declarat indignat de inerția (ce eufemism!) Grupului,

altfel extrem de activ la măcinat vorbe-vorbe introduse cu pâlnia de îndopat găștele de mentorul lor, Brucan și a insistat să fie organizat “colocviul”, în ciuda opoziției baronilor - dar a baroneselor, vestitele anticomuniste de după decembrie 89! La el - la Florin Gabrea - mă gândeam cu plăcere. Scrisoarea sa de ieri m-a tulburat. Am nevoie de timp ca să o pătrund. De aceea nu voi spune-scrie nimic aici înainte de a fi sigur că am înțeles exact mesajul. (Deși mă țopăie...).

Sâmbătă 5 martie 2005

Mircea Stănescu mi-a scris despre “urmele/urmările colocviului”: cvasinule. (...)

Nu este de mirare că G. Adameșteanu a încercat prin toate mijloacele (și a reușit!) să neutralizeze efectele criticelor la adresa ei și a GDS în chestiunea Goma, ci și-a exercitat *le droit de cuissage* (dreptul de desfetire) asupra junei, inocentei, fleței Anca Hațiegan...

Și dacă Anca nu este nici fleată, nici inocentă - cu atât mai puțin tânără? Nevinovata jună a cântărit, a ales. Coapsa...

Nici măcar nu-mi mai este ciudă. Cu Laszlo am pățit-o la fel. “Convingeri” la tineretul-din-ziua-de-azi? Nu cumva și cheia de la cassa cu bani?

Luni 7 martie 2005

Sâmbătă și duminică: forum în legătură cu articolul lui Dan Culcer din *Ziua*: “Ce vrea Goma? Bună pace”. S-au înregistrat 432 comentarii. Unele - puține: la obiect. Restul... ca de obicei.

Ca totdeauna, luna: deprimat.

Mariana Sipoș mă pune la punct:

a) că ea nu mi-a trimis nici un mesaj “pe care să nu-l pot descuia” - i-am întors-o: ba mi-a trimis (sau cineva în numele ei a făcut-o, i-am transmis copia depeșei;

b) că ea a declarat grevă (deci așa ar trebui înțeleasă afirmația că nu-mi trimisese nimic). La care eu m-am mirat: grevă? Care grevă? Cea pe care nu a declarat-o - printr-o... declarație, evident? Cum se aranjează de la sine lucrurile.

Marti 8 martie 2005

În continuare, frig - deși e peste-zero. O fi ea, “temperatura” peste-zero - dar eu? Eu - vai de steaua mea.

Aștept și azi exemplarele trimise de Polirom. Să văd câte a putut aduce Ștefana Bianu de la Niculiță. Apoi, cu drag!, am să-mi rup de la gură cafeaua pe o lună (doar o lună?) și o să trimit prin poștă o duzină de exemplare. Din păcate numai în Europa, America mi se arată peste mână, excesiv de

(în)depărtată...

Le-am luat: zece exemplare. Le-am dedicat, le-am pus în plicuri, mâine dimineață mă prezant la poștă pentru operația sadomasochistă preferată de toți autorii de cărți: expedierea operelor-incomplete. Ți se rupe inima de banii cheltuiți, ți se umflă exact aceeași inimă de satisfacție: ai ce da cu dedicație! Unde mai pui că voi plăti PTT-ul cu drepturile de autor de la Polirom, trimise de Niculiță prin Ștefana Bianu...Exemplarele trimise de la Iași nu au venit nici azi.

M. Sipoș mi-a dirijat un articol al LIS-ului național, publicat în *Curentul*. Nu m-am mirat deloc: dragul de Liviu Ioan Stoiciu a atins toate punctele esențiale - am vrut să spun: nu a uitat nici-unul din păcatele mele capitale: antisemitismul, antiamericanismul, resentimentarismul, ca să nu mai vorbim de lipsa de talent... I-am scris, salutându-l, amintindu-i de timpul când, cu ajutorul lui publicasem vreo șase luni la *Cotidianul*. Iată articolul:

Din ziarul *Curentul */ 7.03.2005

OPINII

In numele reconcilierii...

(Paul Goma a ramas un disident)

In fiecare an, de 9 martie, de ziua Sfantilor Mucenici, Asociatia Fostilor Detinuti Politici din Romania (AFDPR) comemoreaza victimele comunismului. "Peste doua milioane de oameni nevinovati au cazut victime ale iadului comunist de la noi. Astfel, zeci de mii au fost torturati in camerele de ancheta ale Securitatii, alte zeci de mii au fost impuscate in lupte total inegale sau exterminate in inchisori si lagare de munca fortata. Sute de mii de romani au fost arestati si condamnati pentru vini imaginare. Iar doua sute de mii de ostasi si ofiteri romani au fost capturati de sovietici dupa ce au incetat razboiul si s-au retras din lupta, respectand armistiul; ei au fost dusi in lagarele mortii de la Cercul Polar. Alte cateva sute de mii de oameni, cetateni romani de origine etnica germana si din Basarabia, au fost deportate din Baragan pana in Siberia", atragea atentia luna trecuta presedintele AFDPR, in Memoriul catre presedintele si premierul tarii. Nici o oficialitate in Romania nu comemoreaza martirii comunismului, continua Constantin Ticu Dumitrescu, desi, in respectul ideii de adevar si justitie, "ar fi cazul sa invatam de la evrei" si "sa urmarim azi calaii comunismului" si sa ne cinstim victimele! "De aceea, propunem ca din initiativa Presedintiei Romaniei sa se initieze o reuniune a celor doua Camere ale Parlamentului si a Guvernului, la care presedintele Traian Basescu sa faca o declaratie solemna, prin care sa se recunoasca si totodata sa fie condamnate crimele contra umanitatii comise de comunism". In asa fel incat aceasta declaratie sa devina un document cu valoare juridica si morala. Document care sa ajute la declansarea oficiala a Procesului Comunismului (AFDPR a depus din 1991 un denunt penal impotriva celor vinovati de crime si faradelegi in regimul comunist, fara efect; in 1997, senatorul Ticu Dumitrescu a depus la Senat proiectul de lege "care se impunea ca o reparatie juridica si morala fata de toti cei care au fost victime ale justitiei de clasa sau ale aparatului de opresiune comunist"; la fel, a fost ignorat). In acelasi timp, tot luna trecuta, Fundatia ICAR (care si-a dedicat 13 ani de activitate in sprijinul celor ce au supravietuit regimului de exterminare din pus-

cariile politice comuniste), sustinuta de organizatiile civile reprezentative, a cerut si ea sprijinul Presedintiei Romaniei, dupa ce a depus acum doi ani o plangere civila, pe 5 martie 2003, cu caracter reparator moral, princare solicita institutiilor statului roman sa admita existenta procesului de exterminare a oponentilor regimului totalitar comunist, actiune deocamdata tergiversata. Mai exact, in numele dreptatii, Fundatia ICAR (presedinte, Camelia Doru) ii cere presedintelui Traian Basescu sa faca "gestul mult asteptat de incepere a reconcilierii in tara noastra, aducand la cunostinta opiniei publice ca statul roman:

1) isi asuma responsabilitatea rolului avut in procesul de represiune politica din timpul dictaturii comuniste;

2) recunoaste meritele celor care au luptat impotriva regimului totalitar comunist;

3) isi cere scuze public supravietuitorilor, ca si familiilor celor disparuti pentru nedreptatile la care au fost supusi de catre regimul comunist".

In cererea sa catre Presedintia Romaniei, Fundatia ICAR subliniaza ca in regimul comunist "au fost arestate aproximativ 3 milioane de persoane, din toate categoriile sociale, dintre care peste 500.000 au ramas in gropile comune ale lagarelor si inchisorilor de exterminare, 200.000 ucisi in timpul colectivizarii fortate, 10.000 cazuti in miscarea de rezistenta in munti, 1.300 sacrificati in decembrie 1989" - pentru punerea in practica a acestui proiect urias de distrugere fizica si morala, "statul roman creand si folosind o politie politica terorista cu caracter criminal". Dupa 15 ani de la Revolutia anticomunistă, era cazul sa se incerce sa se puna cu adevarat pe rol Procesul Comunismului!

Mai mult, AFDPR a spus raspicat in Memoriul din februarie 2005 catre Presedintia si Guvernul Romaniei: "Daca nazismul este autorul aceluia holocaust in care au pierit 6 milioane de oameni, majoritatea fiind evrei, comunismul a ucis 100 milioane de fiinte umane, practicand cele mai cutremuratoare crime contra umanitatii". Si daca marii nazisti au fost judecati si condamnati, subordonatii si complicii lor fiind urmariti si azi, de ce nu se intampla acelasi lucru si cu uneltele nefaste ale comunismului, de la activistii salariati ai partidului unic, la securistii lui (din politia politica secreta, de represiune)?

Nepedepsirea lor e nu numai imorala si nedreapta, ci tragica.

In acest context a continuat si revolta disidentului anticomunist (printre prea putinii disidenti autentici ai Romaniei) Paul Goma "de la Paris". Ar merita sa revin in aceasta pagina de ziar asupra "cazului" lui, de "om normal", care are opinii imprudent de sincere si atitudini impotriva curentului, nonconformiste, libere, incomode, intr-o vreme in care elita din tara il caineaza ca si strica statuia de "disident din trecut" din cauza lor, etichetandu-l de "antisemit si antiamerican" (antioccidental). Sic! Si asta numai fiindca isi permite sa ne aminteasca azi ca a avut loc si un holocaust comunist, nu numai nazist. Ca trebuie sa luam exemplu de la evrei, de la politica moralei lor intransigente... De fapt, Paul Goma se chinuie din rasputeri sa urneasca din loc masinaria Procesului Comunismului in Romania si sa-i faca macar pe romanii colaborationisti (indeosebi pe cei din elita, de orice etnie), dovediti lasi sau turnatori de-a lungul regimului comunist, sa aiba bunul-simt sa se autoculpaibilizeze.

In noiembrie 2004, Paul Goma a chemat in judecata securistii care l-au "executat", dintre cei care au primit "salariul crimei" in Romania regimului comunist.

Urmarea? Brusc, Paul Goma a redevenit un disident si e blamat public!
Liviu Ioan Stoiciu

Mircea Stănescu îmi transmite un text (**nesemnat**) de la Revista Presei *Observatorului Cultural*. Sunt prezentat ca în ne-lecturile lui Shafir, Oișteanu, Andreescu, Dan Pavel, Laszlo, Pecican...

«Observator cultural», nr. 1(258)/2004

- Controversele Goma

“Paul Goma a fost dintotdeauna un personaj controversat în lumea literară și culturală românească, stîrnind fie un entuziasm fără retenție, fie, dimpotrivă, o respingere totală. Portretul sau alb-negru trebuie însă îmbogățit cu tot felul de nuanțe de cenusiu. De o parte se afla cei care clamează: Goma Disidentul, Goma Exilatul, Goma Nedreptatitul, de cealaltă parte, detractorii săi susțin ca acesta n-ar fi decît un scandalagiu, un romancier lipsit de orice valoare și un antisemit. De curînd, în urma eseului publicat de scriitor în *Ziua*, nr. din 24 februarie a.c., intitulat *Să învățăm de la evrei?*, polemica s-a reaprins (Gabriel Andreescu, Dan Pavel, Radu Portocala, în *Ziua*, 24 februarie a.c., 28 februarie a.c. și 1 martie a.c.), aducînd în actualitate o problema delicată, aceea a antisemitismului.

Paul Goma, sîciit de atenția de care se bucură comunitatea evreiască, deranjat de comemorarea la nivel mondial a Holocaustului, își dorește ca de aceeași atenție să se bucure și victimele bolșevismului. Această formă de gelozie etnică e foarte greu de înțeles. Da, arhivele fostei Securități sînt încă în mare parte la secret, da, victimelor comunismului din România și din Basarabia nu li s-a făcut dreptate, iar lucrurile sînt departe de a se fi limpezit, dar asta nu înseamnă că trebuie să lasăm frustrarea și resentimentul să ne întunece discernămintul și decența umană în fața suferințelor altora. Generalizările și acuzele nefondate la adresa evreilor din Basarabia, care s-ar fi dezis de România Mare, care ar fi participat la impunerea forțată a comunismului și ar fi devenit, începînd cu 1940, „calaii” romanilor din Basarabia și Bucovina de Nord și apoi, din 1944, ai locuitorilor din România sînt manifestări clar antisemite care nu-i fac nici o onoare disidentului Paul Goma. Pe de altă parte, această gravă deraiere a scriitorului nu trebuie să gireze detractori de teapa generalului de securitate Plesita, fostul sau tortionar, care i-a negat lui Goma orice activitate anticeausistă.”

Mai este necesar să atrag atenția că această “Notă” nu este semnată, dar poartă eticheta pardesiului eternei tovarășoiaie Carmen Mușat (și ce dacă-i tânără: și A. Oișteanu a rămas infantil, imatur; pînă și “R. Ioanid” ne prezintă avantajos profilul /sic/ aceluiași komsomoleț de acum vreo 5 decenii; cît despre A. Cornea: în ciuda bărbii, combate nemilos - dar principial - ca etern pionier premiant al clasei, mereu cu mîna ridicată - întru pîra lui cea de toate zilele).

1. Da, este (foarte, urgent, imperativ) să atrag atenția, pentru că românii - de la Farfuridi la Iorgulescu - s-au obișnuit cu “datul anonimei”, iar după ce au trecut prin teroarea securității (ei ori

străbunicii lor) s-au obișnuit cu anonimatul; s-au dedat cu statuia *Anonimeniului Necunoscut*, vorba mamei; cei care zic/scriu orice despre orice/oricine, nimeni nu-i trage de mâneca numelui adevărat;

2. Este și mai grav pentru un gazetar-care-nu-semnează - gravitate perpetuată - vezi *România literară*, unde, continuându-l pe Iorgulescu, cel care lua bani buni pe articolele de fond (acelea, spre deosebire de ștatele de plată: ne-semnate, fiind ele, nu-i așa, "redactionale") - toți curajoșii: Alex. Ștefănescu, Dimisianu, Cristian Teodorescu și resturile literatorilor își publică... resentimentele - dar, spre deosebire de mine, resentimentar-șef, ei nu semnează!

"C-așa-i jocul pe la noi, băi Leano!"

Joi 10 martie 2005

Ieri mi-a răspuns Lidia Bodea: *Polirom nu îmi editează Jurnalele 1999-1994 propuse*. La întrebarea mea: «Dar **Sabina?**», Lidia Bodea, cu drăgălășenia-i (re)cunoscută, mi-a răspuns prin tăcere. Altfel suavă - ca o garofiță. Să o mai întreb?, de încă unsprezece ori? Altul, în locul meu și-ar zice: «O-ntreb, până-i zmulg răspunsul dorit» - însă cum, vorba bolintineană: nu-mi sunt mamă eu... Nu am aflat în ce ziar și-a publicat Dan Stanca extemporalul. Crezusem că este un alt Dan Stanca, unul cu totul analfabet în materie, de aceea se lăsase analfabetizat de analfabetnica Jela.

Ei bine: e unul și același. A îmbătrânit și pe la condei, fostul june Dan Stanca, mistic neînraît, nu doar pe la coamă...

Ca și în varianta românească a **Cărții negre a Comunismului** istoria României prezentată de tandemul Jela-Stanca (echipă alcătuită abuziv de mine, personal!) începe cu... cu cine, dacă nu cu Blandiana (ce va fi jubilând Sami Damian în sinea lui... Reichmann !)... De astă dată aceeași istorie a "rezistenței prin scris" continuă cu...- n-o să credem, dar așa-i; cu... Mircea Horia Simionescu, șeful de cabinet al lui Popescu-Dumnezeu. De mirare că nu s-a pus pe sine (cum ar veni pe autorul dării de seamă: Dan Stanca; și, în același preț pe Alexandru George, alt mare rezistent prin cultură - și el cu sertarele pline de manuscrise... interzise). Curbetele, temenelele dinaintea cipcicilor colectivistei dobrogene Jela m-au surprins la țepănul Dan Stanca.

Vineri 11 martie 2005

Nu pot trece peste șiragul de perle aparținând lui N. Manolescu, în *Observator Cultural* nr. 2 (258) din 3-9 martie 2005 - în care dă un interviu lui Ovidiu Simonca. Extrag ce mă interesează:

[Întrebare]"Cum priviti reprosurile care vi s-au facut ca ati avea uneori accente antisemite? A fost o suita de articole in care erati acuzat de antisemi-

tism, ca negati Holocaustul sau cel putin ca nu doriti sa recunoasteti specificitatea acestui tip de represiune.

[Raspuns]“Eu sint convins ca nici Michael Shafir, nici Norman Manea nu cred ca sint antisemit.

[Intrebare]“Si atunci de ce au aparut acele acuze, nu mai departe de 2002, in Raportul realizat de Marco Maximilian Katz, in colaborare cu Ozy Lazar si Alexandru Florian? Au fost si acuze mai vechi, de la Norman Manea.

[Raspuns]“Norman Manea are tendinta sa creada ca, daca cuiva nu-i plac romanele lui, asta este pentru ca el este evreu. Asta n-are nici un legatura, n-am legat niciodata originea lui evreiasca si receptarea critica a romanilor sale. Poti sa ai anumite rezerve fata de ce scrie, dar niciodata ele nu sint provocate de originea lui evreiasca. E adevarat, a mai fost cineva care a turnat gaz peste foc, junele Florian, fiul fostului meu profesor de marxism, Radu Florian, care lucreaza pentru Centrul de Monitorizare si Combatere a Antisemitismului in Romania. Eu cred ca ei s-au plictisit sa discute doar despre aceiasi antisemiti, triviali, de tipul Vadim. Ei au cautat antisemiti mai subtili, niste intelectuali ca Liiceanu, Manolescu, la care nimeni nu se gindise pina acum ca ar fi antisemiti. Mai cistiga un ban din treaba asta. (...)

Pe Dorin Tudoran l-a uitat, deși el a fost atacat mai violent, mai îndelung (și a răspuns în mai multe rânduri, nu ca Manolescu-cel-care-el-personal-nu-polemizează...). De mine ce să mai vorbesc, Manolescu îl uită oportun.

Vine, în sfârșit, întrebarea cu bocluc - iat-o:

[Intrebare]“Va pare rau pentru interviul cu Ion Iliescu din 1990 pe care l-ati publicat in Romania literara? A venit imediat dupa mineriada si ati fost destul de blind cu presedintele.

Și răspunsul - memorabil - al părintelui cărții de citire pentru învățăceii Patriei Române, N. Manolescu :

“Imi pare rau pentru acel interviu si imi pare rau pentru lipsa mea de experienta si de reactie. Istoria acestui interviu e interesanta. M-am dus impreuna cu regretatul meu prieten, si al lui Ion Iliescu, Zigu Ornea, la Ion Iliescu. Nu mai stiu cu ce treaba. Si am vorbit despre mineriada. Si i-am spus lui Ion Iliescu: trebuie sa iesiti si sa explicati de ce ati apelat la mineri. I-am spus ca nu este nici o rusine sa spuna ca n-a avut toate datele, ca poate a fost indus in eroare. Fara explicatii, am adaugat, veti ramine cu aceasta pata si n-o sa se stearga niciodata. El mi-a spus atunci: „Da, m-au tras in piept“. Si Zigu Ornea a spus: „Da-i, domnule, un interviu, si spune aceste lucruri“.

[Intrebare] “Nu v-a spus atunci, in discutia premergatoare interviului, cine l-a tras in piept?

[Raspuns]“Nu, nu mi-a spus, dar dorea sa se explice. Acum, chiar daca ar fi fost tras in piept, chemarea si multumirile adresate minerilor nu aveau nici o justificare. Nici un sef de stat nu cheama fortele paramilitare ca sa sprijine fortele de ordine impotriva populatiei. Daca Romania este in coada plutonului, este in buna parte si pentru mineriada de atunci.

[Intrebare]“Si v-ati dus increzator la interviu, crezind că presedintele Iliescu va spune „cine l-a tras in piept“?

[Raspuns]“Am stabilit interviul pentru a doua zi. I-am spus: facem interviul, va dau textul sa-l vedeti pentru a face doar corecturi de ordin stilistic, fara sa reveniti la declaratii. Si m-am dus a doua zi si nu a mai dorit sa spuna nimic. Nimic. Eu trebuia sa nu-l public. Aici am gresit. Mi-a fost un pic jena si l-am publicat.

[Intrebare]“Si asa a aparut si reprosul lui Paul Goma, ca-l divinizati pe Iliescu, ca ati scris om cu „o“ mare.

[Raspuns]“**Goma face mare caz de om cu „o“ mare. Paul Goma spune ca eu l-am facut om cu „o“ mare pe Iliescu. Era prima intrebare din acel interviu. Suna cam asa, citam un cunoscut scriitor, Constantin Toiu, probabil ca nu i-am dat numele (!!!), care spunea, intr-o discutie particulara, ca Omul, cu „o“ mare, care va veni in locul lui Nicolae Ceausescu este Ion Iliescu. Asta spunea Toiu cu citiva ani inainte de 1989. Intrebarea mea din 1990 era asa: domnule presedinte, explicati-mi cum, dupa numai sase luni, ati reusit sa va alienati simpatia intelectualilor, incit, de la aceasta incredere a lor, acum nu mai aveti de partea dvs. pe nimeni?”** (subl. mele).

Sunt obligat să mă opresc asupra “răspunsului” dat interlocutorului său de *acum* (martie 2005) de către eternul - și mereu același Nicolae Manolescu, Magistrul de necontestat al Literelor Românești Cotidiene (să fie întrebați profesorii patriei noastre despre Cuvântului Domnului Profesor: «Dânsul a spus totdeauna adevărul și numai adevărul! - de aceea figurează în manualele școlare redactate de Domnia Sa»). De aceea...

Încep, nu cu el, Manolescu, ci cu Ana Blandiana:

Într-un dialog cu Cassian Maria Spiridon de prin 1999, Arpagica noastră națională explica cititorilor-îndrăgiți cum stăm cu “solidaritatea”. Fiindcă nu am la îndemână textul manolesc (să fie căutat la *România literară*, probabil 6 iulie 1990) - despre care am scris în lung și în lat - rezum: deci după Blandiana “solidaritatea” (și scriitoricească) nu era posibilă înainte de 1989! De ce nu era ea - solidaritatea - posibilă? Ei uite că Blandiana nu explica (ea considerându-i pe cititori băieți-mari, deci în stare să găsească singuri-singurei cuvântul și realitatea: *lașitate*), iar C. M. Spiridon nu îi cerea lămuriri (el fiind politicos cu doamnele). Iar Doamna Blandiana continua: după 1989 a devenit posibilă solidaritatea în chestie! Uite-așa! Ca prin minune! Numai că C. M. Spiridon tăcea minunea aceea atât de... tare, de se-auzea de la Belleville: nu a întrebat-o măcar de formă - măcar pentru luminarea bietului cititor - *cum* anume, în legătură cu ce a devenit - după 1989 - posibilă solidaritatea cu pricina.

Răspunsul normal din partea unui om normal, cu o gândire normală ar fi fost acesta:

După 1989, pentru o ființă ne-normală etic precum Ana Blandiana (dar perfect normală pentru generația ei de ardeleni - las-că nici regătenii nu sunt mai spălați, însă ei fac procăriile iute-

iute și iute-iute se leapădă de ele ca de Satana - pe când ardelenii, zăbavnici din negura veacurilor...) a devenit posibilă "solidaritatea", pentru că... pentru că, ei bine, *căzuse Ceaușescu*, cel care nu permitea, mă-nțelegi, ba chiar pedepsea, asta, zi-i pe nume... Solidaritatea! Omul normal ar fi băgat de seamă: solidaritatea la greu se manifestă, nu după ce primești bilet de voie de la Gogu - pardon, Gogu căzuse, acum Brucan dădea indicații-prețioase; omul normal s-ar fi întrebat: *cu cine și în ce chestiune riscantă, periculoasă se solidarizase Blandiana, după decembrie 1989?* Numai că, după modelul Blandianei a fost croit și C. M. Spiridon: nici prin cap nu i-a dat o asemenea întrebare de bun simț;

De ce Nicolae Manolescu a recunoscut - în sfârșit! - nu numai că, în interviul publicat în 6 iulie 1990, în *România literară* i se adresa celuilalt cu "Omul cu o mare" - ispravă pe care a negat-o cu violență isterică, nu mai departe de acum câteva luni, într-o emisiunea TV a lui Robert Turcescu (?), pretinzând, proteste, manolește: «Goma nu a văzut interviul!», de parcă un interviu există numai... văzut - însă *acum, în martie 2005 a admis că în iulie 1990 a comis și o greșeală...*

Ei, care a fost motivul recunoașterii - după aproape 15 ani de negări, de justificări, de dare a vinei pe altul (în urmă cu vreo cinci ani, mă probozea, pretinzând că ceea ce era scris în prima întrebare a interviului - "Om cu o mare" - nu-i aparținea, cum îl calomniază Goma, ci o spusese... Constantin Țoiu...) de ne-recunoaștere îndârjită, însoțită de insulte - la adresa mea, "calomniatorul"?

Ca și la Blandiana (nu întâmplător și ea fiică a Ardealului Sfânt și Sânjeros): *căzuse Tovarășul!* - nu chiar Ceaușescu al Blandienei, ci al Manolescului: *Iliescu!* Cel care s-ar fi (cam) supărat pe Dom Profesor Manolescu dacă Dânsul ar (cam) fi spus la timp - atunci, nu după 15 ani, nu după debarcarea politică (deși în fire i-ar fi stat să aștepte răbdător, înțelept, moartea Tiranului, pentru a avea îndrăzneala să-i - cam - scuipe partea de jos a soclului statuii) - a unui adevăr pe care îl cunoșteau milioane de români (da, dar aceia citiseră și uitaseră fulgerător ceea ce citiseră), numai unul singur a fost bou și l-a spus în gura mare: Goma! Numai el (tot de Goma vorbesc) a afirmat, atunci - în vara lui 1990, anume:

Verticalul N. Manolescu, cel care nu se îndoiește în fața lui Ceaușescu (of!, rămân de consultat colecțiile de ziare...), iată cum în iunie 1990 se așternuse, preș, sub gumarii lui Iliescu și *falsificase adevărul* într-o chestiune care nu-l privea doar pe el și pe Eugen Simion, stivuitori emeriți ai literaturii române osificate cotidiene - ci întreaga suflare omenească, nu doar româ-

nească: *războiul civil provocat de Iliescu cel care îi chemase pe "mineri" să facă ordine în România*. Război civil la care participase nemijlocit Gelu Voican-Sturdza, iar N. Manolescu, cel consecvent în lașitate, în colaboraționism de modă nouă, îl invitase la *România literară*, să-și publice acolo... "dosarul de securitate" (refuzat de G. Adameșteanu, la 22); "dosar" întins pe trei numere și vreo cinci pagini de revistă, cu prezentarea... directorului și care avea și un scop secund, acela de a-i închide gura lui Goma, acuzator al fostului său prieten (ei, da!) de trădare de prieteni, de trădare de țară (în folosul rușilor), de implicare în asasinarea Ceaușeștilor, de co-autorat în chestiunea tulburărilor de la Târgu Mureș, în fine, de tovarăș de șaibă al Iliescului în mineriada din 13-15 iunie 1900; război civil (mineriada) negat prin cuvinte rostite de altă glorie a literaturii (fatalitate: și aceea ardeleană!): Nicolae Breban, iar de N. Manolescu prin ocultare a adevărului (tot de războiul-civil provocat de "minerii" chemați de Iliescu este vorba) și de legitimarea ilegitimului bolșevic prin însuși interviul - de acord: favorizat de prietenul amândurora: Zigu Ornea.

[Am fost (cam) confuz? Posibil, cam-confuz, însă nu trădător de sine și de nație - cum a fost, consecvent, N. Manolescu, începând din ianuarie 1990]

Dar să vedeți - voi, ardelenii, voi dascălii, voi studenții crescuți în cultul lui Iliescu: dacă se va întâmpla minunea - dă, Doamne! - ca Iliescu să fie trimis în justiție, pentru crimele se sânge din timpul "revoluției", ale mineriadelor, pentru crimele de... hârtie ale incendierii Bibliotecii Universitare (și abia în ultimul rând pentru crimele lui de bolșevic din 1956-1958, când participa cu entuziasm la exmatricularea studenților nearestați) - ei atunci să-l vedeți - voi manolescofililor fără frontiere - ce curajos-bățos-imaculat se va prezenta N. Manolescu în fața voastră, ca principal martor al acuzării :

«Eu care, de la patusopt..., eu personal i-am spus lui Iliescu (la Cotroceni, imediat după 13-15 iunie 1900, dus-condus de...-
"M-am dus împreună cu regretatul meu prieten, și al lui Ion Iliescu, Zigu Ornea, la Ion Iliescu. Nu mai știu cu ce treaba"...)
câteva vorbe - dar vorbe:

"...domnule presedinte, explicati-mi cum, dupa numai sase luni, ati reusit sa va alienati simpatia intelectualilor, incit, de la aceasta incredere a lor, acum nu mai aveti de partea dvs. pe nimeni?"

Iar masele largi de români - mai ales dascălimea analfabeată-analfabetizatoare (ah, Genialul/Caragialul!) a sărit în apărarea Marelui Intelectual Manolescu, cel calomniat în mod mârșav de

resentimentarul - în plus: “fugitul”, nemâncătorul salamului de soia: Goma. Auzi, nerușinare: să-l bălăcărească pe însuși Manolescu, cel care care a avut curajul de a-i cere socoteală lui Iliescu pentru că... își alienase simpatia intelectualilor (doar în șase luni!) - și în același preț să-l batjocorească pe “Președintele Țării, Ion Iliescu” - am citat până și majusculațiile prestației plutonierului de la Poarta Cotroceniului și a Televiziunii, cătălinul Țârlea.

Si, vai, nu am terminat cu “elita” românească cea demnă, la care privește tineretul-din-ziua-de-azi și încercă să o imite - și, vai, reușește, ba chiar o depășește!:

Recent, tot într-un interviu (sau poate o declarație-liber-consimțită - am dat de ea pe internet, nu am avut prezența de spirit să o înregistrez, deci îi redau conținutul sub semnul întrebării) Lucian Pintilie a admis - în sfârșit! - că și el a colaborat cu Securitatea. Nu-mi dau seama care a fost “motorul cinstei” la Pintilie, presupun că tot căderea Iliescului se va fi aflând “la bază”: dispărînd Iliescu, dosarele de securitate vor fi mai lesne consultate... Însă la Pintilie interesează mai puțin motivul care l-a făcut să declare că... “și el” - deși protestase cu sfântă indignare când, încă din 1990 îi arătam cu degetul pe Cernescu, Giurchescu - și pe alți oameni de teatru și de nimica - precum “genialii” care, ca să nu-și irosească geniul, pactizaseră cu Dracul (Pintilie explicase, în franțuzeasca lui, cum încheiase el “Le pacte Diabolique” - sic), iar marii intelectuali din jurul său săriseră pe dată să mă linșeze (noroc că domiciliam la Paris...): Paler, Doinaș, Șora, Adameșteana, Groșan, D.C. Mihăilescu, Buduca, Ion Vianu, Pruteanu, Alecu Paleologu, încât mă întrebam, cu răutatea-mi legendară: «*Cu cine se brusc solidarizează intelectualii-la-români? Pe cine apără bravii săritori în apărarea văduvei și ai orfanului: cu/pe Lucian Pintilie, legendar navetist/curluntrist/-colaboraționist al Securității - au pe ei înșiși, nepactizatorii?*” Pe primii trei îi deja încondeiasem în **Jurnal I-II-III**, ca notorii suspecti dinspre noi, cei care cunoscusem Securitatea pe dinăuntru, despre Paleologu nu credeam ce se șoptea - și azi îmi vine greu să accept - iar Pruteanu, Groșan, Buduca tot nu contau.

Continuu: hazul (de necazul), la Pintilie vine din declarația Genialului pecumcă... El fusese informator “câteva săptămâni” - furniza și detalii ca “între data cutare și cutare...”

Una din două: ori Pintilie s-o prostit di tăt și îndrugă vrute și nevrute; ori încearcă să-l amețească pe bietul cititor deja amețit de pintiliisme, pentru a-l face să... respingă ceea ce tocmai spusese, că fusese informator al securității. Și nu “câteva săptămâni, prin anii ‘50” - când, arestat fiind tatăl său, fusese

agățat și el, fiul... Dovada că a fost tot timpul la cizma Odiosului Organ: cât a stat la Paris nu a dat nici un interviu în care să spună adevărul despre ferocitatea regimului comunist din România, ci i-a criticat nespuse de curajos pe... “unii funcționari”.

Apoi... apariția lui neașteptată - cu Țepeneag de mână - la odioasa cumetrie din seara zilei de 25 decembrie 1989 de pe platoul parizian al Canalului 5. Acolo mai era prezent - așa, din senin!, ca și seninii Țepeneag și Pintilie - alt legendar “anticomunist din neagra ilegalitate”: Ilie Năstase, tenismanul... Și el, ca și Pintilie: tocmai primise bilet de voie de la șoferul ambasadei RSR să “participe”. Și a participat, oameni buni! Pintilie, din colaboraționist notoriu bruscamente a devenit... extrem de anticomunist, nu a rămas doar antifuncționarist, ca până ieri. Dacă nu ar fi fost Marie-France Ionescu de față și nu s-ar fi așezat între noi, i-aș fi zis vreo două - și lui și lui Țepeneag, nu doar absenți de la toate manifestațiile noastre anticomuniste din peste un deceniu, dar descurajatori nu foarte discreți ai “acestor acte inutile”... (bietul Ilie Năstase: el era ce fusese o viață întreagă: un foarte bun jucător de tenis).

Lucian Pintilie este un mincinos. Iată câteva pintiliisme:

În Nota Biografică redactată de el însuși susține la persoana a treia, că:

“s-a născut în 1933, la București”...

...când el s-a născut în Tarutino târg, colonie nemțească, de pe Cogâlnic, în județul Cetatea Albă, Basarabia.

În *asta* îl recunosc pe basarabeanul Pintilie. Și eu “mă născusem în acte” (pe mine-mă), nu la Mana-Orhei, ci la... Tisău-Buzău. Pentru a scăpa de rușii care voiau să ne aplice “repatrierea în Siberia”. Numai că după moartea lui Stalin am revenit la adevăr. El însă : ba. Nici acesta nu este un păcat: și Valeriu Cristea: născut cu adevărat la Bolgrad, Ismail, s-a uitat (pe sine) la Arad. De ce unii au revenit la normalitate, alții ba? Uite, Baconsky figurează ca născut la Cofa-Hotin; Grigurcu: la Soroca; Dimov: la Ismail...

Însă Pintilie a rămas... dezorientat-în-spațiu. Mai departe “datele” furnizate de el sunt minciuni fără necesitate:

“...în 1972 *emigrează* în Franța și *se întoarce* (sublinierile mele) în 1990”...

Da de unde! A profitat de faptul că occidentalii nu dau termenului *emigrare* aceeași accepție ca românii - iar românii... ca românii: ori au uitat, ori nu au știut vreodată, iar interesații - adică acei acei foarte mari intelectuali - scriitori (ca Breban - dar numai el), profesori (Zaciu, A.Niculescu, Ion Pop, Eugen Simion, Balotă), sportivi (Țiriac, “dinamovistul de la Steaua”,

Ilie Năstase), pictori (Nicodim, Bălașa), oameni de teatru : Dinu Cernescu, Giurchescu, Esrig, Ciulei, Vlad Mugur, Andrei Șerban, Pintilie - aceștia, dată fiind natura artei lor, puneau în scenă mai ales în Occident, însă, fie nu scoteau o vorbă despre *pașaportul lor cu mai multe ieșiri-intrări*, fie recunoșteau (când erau încolțiți) că da, ca să nu-și lase geniul să moară, făcuseră “oarecari-mici-concesii”. Eu i-am auzit doar pe Cernescu și pe Pintilie explicînd astfel - imediat după “revoluție”, desigur, se grăbiseră să... recunoască o părticică din păcatul-mare, ca să nu li-l arate, integral, alții, pretinzînd neobrăzat că se comportaseră “ca toată lumea” - era în perioada în care și Virgil Tănase și Paleologu ridicaseră degetul și recunoscuseră:

«Si eu, domnu'...»

Cum “emigrează” Pintilie - în 1972! - ? Dar m-am văzut cu el de mai multe ori la București *înainte de noiembrie 1977*, când am plecat definitiv din România. La Paris, chiar de nu ne întâlneam, cu drag, cu ne-drag aflam de la Monici : «Iar a fost Pintilie în România»; «Pînți iar a avut necazuri la frontieră - e furios, zice că, gata, cere azil politic în Franța și nu mai calcă în țară...»

În fine minciuna... era să zic: etnică, dar mi-am adus aminte că sângele îl trage spre cel bulgăresc (vezi cum vorbește în interviuri despre lumea “Salatei” lui Petru Dumitriu pe care a ecranizat-o și binișor bulgărizat-o), nu spre evreiesc: într-acolo îl trag *interesele* - nu mă întind, am scris în **Săptămâna Roșie** în legătură cu plecăciunea lui nedemnă - și, certamente, nesolicitată - cea cu “evreii din București, purtînd stea galbenă, în timp ce curățau zăpada în București...”

Duminică 13 martie 2005

Am scris următorul text:

Paris, 13 martie 2005

Dragă Mircea Stănescu, dragi prieteni,

Am întors pe toate fețele spusele lui N. Pleșiță în emisiunea de TV în legătură cu soția mea, Ana Maria. În ciuda revoltei, a durerii resimțite, nu am găsit nimic nou în folosirea și a acestei “arme” de către Securitate în scopul umilirii “dușmanului”: pângărirea imaginii femeilor lui: mamă, soție, soră, logodnică, prietenă.

Nimic nou - pentru mine:

- În 1949, la Securitatea din Mediaș, mi-a fost pângărită mama, prin simularea, punerea în scenă a unui viol în grup. Sub conducerea maiorului Ion Buzescu și a căpitanului Paszty, după ce a fost bătută, a fost dezbrăcată, întinsă pe o masă, totii cei vreo șapte securiști au scuipat-o, pe rînd, ca într-un scenariu bine învățat, între picioare, injurînd-o, tratînd-o de curvă, amenințînd-o că o vor face poștă - dacă...

Acestea nu le-am aflat din gura mamei, ci le-am auzit, noaptea la rînd, spuse de ea, în șoaptă, tatei. Tata o consola cum putea, aducîndu-i aminte că fusese doar “teatru”... La un moment dat mama a țipat, spunînd că, dacă ar

fi fost violată cu adevărat, nu s-ar fi simțit atât de umilită, atât de murdărită.

Vreme de 18 ani am purtat în mine această rușine-de-nemărturisit: simularea violului, chiar dacă nu eram femeie (eram însă fiul femeii). În închisoare, în domiciliu obligatoriu ascultam cu toate urechile mărturiile celorlalți colegi de suferință despre torturile la care fuseseră supuși ei și membrii familiilor lor - însă niciunul, niciodată nu a vorbit cu glas tare despre ce vor fi suferit femeile lor: torturi adevărate, simulate. Chiar de vor fi știut. Fiindcă acestea nu se povestesc, nu se mărturisesc.

În 1969, când am scris **Ostinato**, am atins această durere de nepovestit; apoi în **Gardă inversă**, în **Patimile după Pitești**, în **Arta refugii**. Partea a doua din **Justa** este dedicată pătimirilor colegelor de facultate și prietene, după Revoluția Maghiară "Toria" și "Diana" - nume de împrumut. Un text: **Castelana** (needitat) este închinat în întregime acestei "practici" a Securității aplicată femeilor noastre.

Iată-mă, deci, în martie 2005, ca unul care deși am "experiență" (mai corect: avînd știre de astfel de metode) - mă aflu dezarmat: un securist a pîngărit-o pe soția mea și mamă a fiului meu - *de astă dată în public și nimeni de pe platoul de televiziune nu a protestat*.

Pot eu face mai mult decât am făcut? Mai eficace - împotriva Securității? Chiar dacă l-aș ucide pe Pleșiță (ceea ce ar însemna că va trebui să-mi spăl mâinile până la sfârșitul zilelor - or eu am alte preocupări), ce ar trebui să fac cu celelalte victime ale Securității, prezente la "dezbateri", însă devenite, prin tăcere : complice? Să le omor și pe acelea?

Și unde am ajunge?

Drept care rămân la ceea ce începusem încă înainte de alegerile din 2004: *plîngerile și chemarea în fața justiției a celor 13 securiști - și a lui Ion Iliescu, să nu se uite!*

Vă salută Paul Goma

(...) **Marti 15 martie 2005**

Mircea Stănescu mi-a povestit - prin e-mail - o conferință a lui Manolescu la... acolo unde se ținea Expoziția Jelii: "înscrisuri dușmănoase". Mariana Sipoș l-a interpellat (Manolescu pretindea că numai scriitorii, poeții și prozatorii făcuseră concesii), aducîndu-i aminte că nici criticii literari nu se lăsaseră mai prejos; pentru că Manolescu nu vedea care critici-literari nu-se-lăsaseră-mai-prejos în materie de concesii, M. Sipoș i-a adus aminte: **Literatura română de azi**, cea scrisă în colaborare cu D. Micu (dar pe care Manolescu de după 1990 o neagă cu un curaj admirabil, eliminînd-o din propria-i bibliografie... - completarea mea, răutăcioasă), de pe care învățase ca studentă - «carte maculată ideologic - trebuie să v-o asumați!», îl degețise Dânsa. La acestea Manolescu în primul moment a zis că nu e chiar așa...; apoi că nu (prea - cum altfel?) înțelegea nici el ("atunci"?) niște lucruri..., în fine, la insistențele Mariane Sipoș a acceptat să-și asume responsabilitatea (să fi rostit ardelenește: «Îmi *cam* iau responsabilitatea?»).

Mie, această asumare târzie îmi miroase a Iliescu. Am spus-o, o repet:

Dacă Iliescu ar fi fost în continuare la putere, Pintilie nu ar fi “recunoscut” că fusese și el informator al Securității...;

Dacă Iliescu ar fi rămas la putere, nici Manolescu nu ar fi “recunoscut” că da, greșise publicînd interviul cu Iliescu în 6 iulie 1990, în *România literară*, imediat după mineriada sângeroasă; și că - iar aici el lasă să-i scape doar jumătate din adevăr: da, folosise “Omul cu o mare”, îl... citase pe C. Țoiu - dar i se pare că... nici nu-l pomenise... Uite-așa se ameteșc românii: Metoda Manolescu.

Adevărul - poate fi aflat citind interviul indicat : acolo nu-l pomenise deloc pe Țoiu!, nici vorbă de el în ditamai interviul.

Iar acum același Manolescu recunoaște că... și criticii literari au făcut concesii; că nu...; că el nu înțelegea niște lucruri...; că da, el își asumă responsabilitatea... - a ce, responsabilitatea aceea? Și el folosește “eclipsa socialistă”, strălucit ilustrată de Adameșteanu: «Îmi asum responsabilitatea...» a zis, dar nu a continuat, ca să afle masele largi de cititori (nu mai vorbesc de studenții săi) în ce chestiune își asumă el responsabilitatea.

Și iarăși și iarăși: dacă ar mai fi fost Iliescu la putere, Pintilie, Manolescu nu ar fi concedat: “da, și eu...”, că, vorba unui torționar securist: «Așa erau atunci vremurile...»

De unde concluzia la îndemâna tuturor: Iliescu era așa cum îl zugrăveam eu, din primele zile ale “revoluției” lor căcăcioase; așa cum se dezvăluise el însuși, ca un bou, în fața lui Victor Lupan - care-l încondeiase pe dată în *Figaro Magazine: comunist manipulat de KGB* - nu pasămite “democrat”. Spre surprinderea și tristețea mea această dreaptă demascare a bolșevicului Iliescu și a “revoluției” sale kaghebiste o scosese din fire pe Monica Lovinescu, despre a cărei mânie sonorizată, acuzatoare (la adresa basarabenilor!) am scris în **Jurnalul pe Sărite** la data de 4 ianuarie 1900: «Nu-i adevărat că rușii și securitatea au făcut revoluția română!», striga ea la mine, pe culoarul biroului Europei Libere de la Paris, unde mă aflam în vizită. Nu doar cu mânie - explicabilă, ci cu ură: fiindcă singurii care contestau “adevărul Revoluției la Români” erau niște... românofoni, cum avea să ne spună un deceniu mai târziu lumina lumii, sfetnica lui Constantinescu, activista de stat și de partid (să nu fie uitat Măgureanu, pentru care cei doi confecționaseră o catedră pe măsură - oricâte desmințiri ar încerca Vlad Nistor) Zoe Petre, adică basarabeni Lupan și Goma...

Deci așa stau treburile cu Manolescu și cu Pintilie: onestitatea lor (în recunoașterea păcatelor) era legată de soarta lui Iliescu! Măcar Blandiana a depins de Ceaușescu, Monstrul perfect. Dar să atârni tu de-; să te țină cu deștu-n gură, drept auto-căluș, un

căcățiș precum Iliescu - pe tine, ditamai Manolescu?, pe tine, coșcogea Pintilie...?

Dacă Ceaușescu ar mai fi fost la putere, Blandiana s-ar fi descurcat foarte bine cu bolșevicul Gogu Rădulescu și cu ai Buldogogului convivi-de-șatră: Buzura, Zaciu, Manolescu, Dana Dumitriu, Zigu Ornea, Dimisenii, Dineștii - smântâna culturală a românimii rezistente și, desigur, feroce anticomunistă. Nu ar fi avut nevoie de solidaritatea-care-nu-se-dădea (ca uleiul, zahărul).

Ei și ce? Ce-i durea pe ei, cremă a nației, marii intelectuali, autori de poezii drăgălașe (despre motănelul botezat profund subversiv: "Arpagic"), de manuale de îndobitocit elevii și studenții (la care trudise, nu doar Zaciu, dar și Manolescu/ cel Imaculescu) - de elevi și studenți? De părinții, vecinii, concetățenii elevilor, studenților? - ei trăiau "convenabil" - sufereau doar de obștescul frig din România.

Și așteptau, cumiței.

S-a dovedit că ei erau deștepții nației. Ei, care nu se "deconspiraseră", care rămăseseră pe burtă, ambuscați-grămăjoară, de să alunece mai lesne apa peste ei - și să nu bage de seamă Savakul, vorba cărturarului ardelean Zaciu, șeful de necontestat al Corifeilor ghe la Cluj.

Au așteptat - și tot murind, continuau a rezista prin asta, zi-i pe nume: cultură. Ca Manolescu. Și ca Blandiana.

Și ca toată româtimea 'oață.

Miercuri 16 martie 2005

(...) Să vezi și să nu crezi! Prefer să-mi cer iertare pentru a fi făcut profeții negre, catastrofaice, decât să mă scald, în continuare, în băltoaca desiluziilor.

Azi, la orele 15, ora Bucureștiului, ar trebui să se țină a doua reuniune, la GDS. La care M. Stănescu va participa... dacă va absenta Oișteanu - cel invitat de Mititelu!

Acum - orele 16, ora Parisului: nu mă simt bine. Obosit de moarte, amețit. Azi dimineață am ieșit puțin prin oraș, ca niciodată am avut dificultăți la mers, nu din pricina articulației soldului stâng (dureroasă violent), ci din slăbiciunea picioarelor, a coapselor mai cu seamă. Optimist, pun pe seama primăverii (au fost 22°C) aceste dezagremente.

Dan Culcer a propus un text și l-a difuzat pe internet:

"Paul Goma si actiunea antisecurista

(Dan Culcer - O pozitie publica si niste propuneri)

Draga Mircea Stanescu,

Iata pozitia mea, in legatura cu sprijinirea publica a actiunii in justitie a Dlui Paul Goma impotriva securistilor tortionari, printre care Plesita.

Sper sa fie de folos cauzei si initiativei voastre.

1- Organizarea unui comitet de sprijin care sa participe cu toate mijloacele de care dispune, ca si prin articole in presa si prin declaratii, etc. la sustinerea cauzei dlui Paul Goma si care sa solicite urgentarea deschiderii actiunii in justitie, pentru a evita ingroparea in uitare si chichite juridice a responsabilitatilor, o consider necesara.

Acest comitet poate stringe semnaturi pe o petitie in care sa se expuna, imperativ si urgenta, necesitatea unui proces public al sistemului comunist, a responsabililor acestuia, a institutiilor de represiune ca uneltele ale criminalilor acestui sistem totalitar.

Comitetul poate sprijini toate actiunile si initiativele societatii civile, prin care se construiesc bazele doctrine juridice ale acestui Proces, se aduna documente in baze de date publice sau se ajuta persoanele care au suferit de pe urma acestor regimuri teroriste.

(Vezi initiativele mai vechi, Asociația fostilor detinuti politici, Memoria, ICAR, Dictionarul lui Cicerone Ioanitoiu, sau altele recente, printre care cele ale dlor Ioan Rosca, Ion Varlam sau Dan Culcer, etc. etc;)

2- Delimitarea neta a initiativei actuale, in sprijinul lui Paul Goma, de persoanele care formuleaza, continua sa justifice sau colporteaza acuzele semidocte si jignitoare de "antisemitism" la adresa scriitorului, autor al "Saptaminii rosii", nu poate fi ocolita.

Compromisul in aceasta chestiune este inacceptabil.

(Daca dl Andrei Oisteanu sau oricare dintre cei care il considera pe Paul "antisemit" doresc "magnanim" sa treaca peste o acuza pe care le-au formulat la adresa lui Goma, sa-i sprijine adica actiunea, sa fie contra lui Plesita si sa se manifeste ca antitortionari si antisecuristi, anti-comunisti, nimeni nu le contesta dreptul de a o face.

Daca insa vor sa fie alaturi de Paul Goma nu se poate accepta sa-l trateze cu atita dispret pe acela care in istoria recenta a Romaniei reprezinta o valoare simbolica dintre cele rare.

Ar putea acesti domni sa-si ceara scuza public? Daca da, cu atit mai bine. Dar chiar si atunci o astfel de coprezentare si colaborare compromita-toare ar submina valoarea actiunii.

Astept sa vad cum se vor delimita de propriile lor abuzuri interpretative si egocentrisme etnice, daca o vor face.

Dar nu e nevoie sa fim impreuna ci eventual doar alaturi, daca scopul este acelasi. Amestecul persoanelor care au analize istorice, puncte de reper, judecati morale si de valoare atit de divergente nu ar face decit sa stirbeasca impactul actiunii, al fiecareia dintre actiuni.

Nu suntem toti o apa si-un pamint, nici noroaiele istorice in care ne balaceam si de care vrem sa ne spalam nu sunt aceleasi!.

Nici apele cu care vrem sa ne curatam nu sunt aceleasi.

Guyancourt 15 martie 2005 Dan Culcer"

Reactia lui Ion Vianu:

"Stimate doamne, stimati domni;

Consider ca diferentele de opinie dintre mine si Paul Goma sunt, in momentul de fata, mai putin importante decât pornirea actiunii penale impotriva generalului Plesita. Constat ca Domnule Dan Culcer nu este de aceeași parere cu mine, el fiind adeptul formulei « cine nu e cu noi e impotriva noastră », formula a carei paternitate îi las plăcerea s-o descopere. De aceea, si

pentru a evita orice fel de confuzie, invit pe cei dintre dumneavoastra care impartasesc exclusivismul domnului Dan Culcer sa nu mi se mai adreseze. Cu salutari, Ion Vianu."

Nu a întârziat (cum, să întârzie?) cea a lui Liviu Antonesei:

"Ma tem ca dl. Vianu are dreptate! Unii dintre noi recurgem la radicalisme si exclusivisme atit de...radicale incit riscam sa obtinem un cerc foarte mic, cind am avea nevoie de toata lumea dispusa sa sprijine demersul impotriva lui Plesita. Pina la urma, ce vrem? Sa obtinem un succes, care poate fi un precedent, chiar daca nu ca in dreptul anglo-saxon, important ori sa aratam care dintre noi e mai pur de cit celalalt? cele bune, liviu antonesei"

La care Dan Culcer:

"Despre exclusivism si confuzionism

"Stimate dle Vianu, Stimate dle Antonesei,

"Respect rezervele Dv. si cred ca nimic nu va opreste sa va prezentati in formatia in care doriti in fata unei opinii publice care, teoretic, asteapta demult reactiile Dv.

Si sa actionati in justitie pe cont propriu sau in grup pe aceia care v-au arestat, interogat, amenintat, molestat, intemnitat sau torturat, dupa cum va fi fost cazul.

Asa cum o face, pe cont propriu, Paul Goma, pentru motivele care ii sunt proprii.

Pentru mine actiunea lui Paul Goma impotriva lui Plesita, a securistilor responsabili, este un semnal, pentru punerea in miscare a unui mecanism social care sa nu se mai opreasca, de purgatie morala a societatii romanesti, parte dintr-o actiune mai vasta deci. In sensul acesta as fi dorit sa particip la ea, sprijinindu-l in actiune sa singuratica pe autorul si omul de bine care este Paul Goma.

Dar pentru ca o astfel de actiune sa nu fie blocata, transformata in tirguiala si terminata prin compromis, cred ca ea se cuvine sa porneasca pe niste baze curate.

Inteleg prin curatenie aici acea forma de relatie sociala care, in numele unei solidaritati principiale si nu ocazionale, exclude aliantele temporare bazate pe interese, marturisite sau nu, sau pe surrogate de principii, contrazise de comportamentul real al insilor respectivi.

Nu am interzis nimanui sa se alieze cu cine doreste, nu am nici puterea, nici dorinta. Am precizat doar ca exista un exclusivism practicat de dl Andrei Oisteanu (pe care eu il consider un exclusivism etnic) care orbeste judecata limpede a acestei persoane, de care a dat dovada in alte imprejurari, si nu-i permite sa se solidarizeze integral cu actiunea celui pe care, declarindu-l "antisemit", il dispretuieste, fara sa fi facut un efort de intelegere a sensului adevarat al cartii lui Paul Goma. Ceea ce il pune pe Andrei Oisteanu acum, in incercarea de a se declara solidar cu Paul Goma, dupa opinia mea, in "rascrarata" situatie de a vrea sa fie cu sufletul in rai.

Am definit aceasta situatie ca o incomptabilitate, am sugerat ca se poate iesi din ea daca Andrei Oisteanu isi va cere scuze publice, si am terminat prin a declara ca nimeni nu ne impiedica sa fim ALATURI, pentru un scop comun, dar nu in aceiasi formatie. Cu atit mai mult cu cit nu e vorba de concurenta.

Nici de o miscare de masa. Eu cred ca este mai eficient sa fie zece focare mici care sa se uneasca intr-un mare incendiu, decit un focar mare care in scurt timp nu mai are materie inflamabila la indemina si se stinge de batrinete si egoism.

Pentru drepturile oamenilor se poate lupta in diverse forme, in diverse formatiuni si pe diverse voci. Nu cred in coruri, de altfel. Caci exista mai totdeauna un dirijor. Ale carui interese nu coincid cu acelea ale coristilor.

Daca toate acestea sunt demne de a fi caracterizate ca exclusivism de tipul 'cine nu e cu noi e impotriva noastra', ramine sa mai judece unii si altii, in timp. In orice caz eu prefer proverbul prietenului meu Dusi Spoiala, Dumnezeu sa-l odihneasca, care zicea "Totul e sa stii deosebi iarba de găinatz, desi ambele sunt verzi". Prefer sa nu contribui la mentinerea confuziei care se numeste de 15 ani dialog social.

Aparent si dl Vianu este adeptul evitarii confuziei. Fiind de aceiasi parere in teorie, ramine sa ne diferentiem prin actiuni.

Cu bine, Dan Culcer

P. S. Dl Antonesei se ingrijoreaza ca "riscam sa obtinem un cerc foarte mic, cind avem nevoie de toata lumea". Care lume? Aceia care, ca si mine, au molfait 15 ani de nemulumiri si neputinte, lasind altora grija de a porni "procesul comunismului"? Sau aceia care in acest rastimp au pastrat ceea ce agonisera in vechiul regim si cuprinsi de "furor capitalisticus", glorificind liberalismul, au construit noua societate care ii permite lui Plesita sa-si bata joc de Paul Goma? "Dan Culcer"

Joi 17 martie 2005

Am copiat textele de mai sus fiindcă... mă privesc (...)

Nu-mi închipuiam că Ion Vianu va ajunge vreodată să scrie ce a scris, ca răspuns lui Dan Culcer. Îl bănuiam rigid, scrobrit - nu mai mult. Ba da: uneori (precauția îmi aparține) cititor neatent al textelor altora și, consecință: afirmații-acuzații aiurea, alături...

Astfel s-a răcit prietenia noastră: pe la începutul anilor 90, când și eu publicam în revista 22, scrisesem ceva în genul - nu ghilimelizez: faima de "înjurător" pe care mi-au creat-o foștii prieteni, îmi îngăduie să mă pot pronunța în cutare chestiune, etc etc... Ion Vianu, cititor neatent, a scris că... m-aș mândri cu faima de "înjurător"... - ceea ce nu ar fi fost decât o neînsemnată schiopătare, dacă nu ar fi continuat, desfășurînd, de aici, o logică aproximativă - deci falsă.

Dacă ar fi vorba de reproșuri, *eu aș putea fi în mai mare măsură îndreptățit să-i reproșez lui Ion Vianu, prietenul meu, că, prin tăcere, a consimțit la toate porcăriile și injustițiile ce mi s-au făcut din partea revistei 22 în al cărui colegiu de onoare a fost și el, de la început, membru al grupul activ: Adameșteanu, Liiceanu, Monica Lovinescu, în chestiunea topirii cărții **Culoarea curcubeului** - și a consimțirii, în 1997, a campaniei furioase împotriva mea (pretext: **Jurnalul I-II-III**); totodată complice la ne-acordarea dreptului la replică după multe atacuri murdare (D.C. Mihăilescu, Paul Barbăneagră, Mircea*

Martin, Iorgulescu - Adameșteanu). Este adevărat, Ion Vianu nu a scris - cu mâna lui - vreun rând împotriva mea (sau nu sunt eu informat decât de indignarea-i scrobită după ce îi dădusem peste nas lui Pintilie cu propriile-i declarații din presa franceză, în care Lucian-Genialul recunoștea, cu aerul că ar fi fost o bagatelă, că “și el încheiase «Le Pacte diabolique»” - sic-sic). Însă știa bine că, rămânând mut alături de persoane sau grupuri care comit vădit o nedreptate, un “act anticultural” împotriva unui autor și a unei cărți - chiar dacă autorul acela nu ar fi (fost) prieten al său, doar apărăm principii, nu?, se face vinovat de complicitate la o crimă culturală.

Nu îl uitasem pe Ion Vianu, dar îl credeam “neutru” (ca la români, adică acel om care încă nu ți-a făcut o mare măgărie). Până la textul “provocator” al Marianei Sipoș, cel cu Pleșiță - la care a răspuns și el. Atunci am remarcat - cu strângere de inimă, recunosc : Ion Vianu ocolea cu grația unui buldozer subiectul logic - care nu era, orice-ar fi crezut... Matei Călinescu: Pleșiță, ci Goma, doar el lansase, încă de la sfârșitul lunii noiembrie 2004 Plângerile Penale împotriva și a lui Pleșiță. De ce?, m-am întrebat și mi-am rememorat “conflictele”.

De astă dată însă Ion Vianu a intrat în horă - ca membru plin-de-drept-și-de-onoare al GDS, dezbătând spinoasa problemă (vorba lui Dimisianu) a lui Pleșiță și a lui Goma. De mirare la un om cu educația, cu ascendența culturală, etnică a lui Ion Vianu: nu par a-l fi impresionat deloc cuvintele lui Pleșiță despre Ana Maria (pe care o cunoaște foarte bine, unde mai pui că în familia bunicilor ei paterni găsisse adăpost și reconfort tatăl său, tânărul provincial Tudor urcat de la Giurgiu la București...). Ci - îl citez: “diferențele de opinie dintre mine și Paul Goma”.

Ei, aici e aici: Ion Vianu nu divulgă “diferențele de opinie” dintre el și mine. Însă cum capra în chestiune era A. Oișteanu (prezența lui la dezbateră despre Pleșiță) sunt liber să trag concluzia - aceasta:

Ion Vianu mă consideră - și el ! (ca Oișteanu, Shafir, R. Ioanid, Dan Pavel, Ed. Reichman, Alain Paruit, Al. Florian): “antisemit”!;

Ca și Oișteanu, Shafir, Al. Florian, Ed. Reichman, R. Ioanid - Ion Vianu își imaginează că are “diferențe de opinie” - cu Goma - și tot în perfectă necunoștință de cauză: *el însuși nu a citit nimic din textele mele, i le vor fi arătat alții (dacă...), aceia i le vor fi rumegat-etichetat-condamnat - și rostit-scris prin gura lui Ion Vianu, fiul lui Tudor Vianu.*

Da, dar el, băiat-de-familie rămâne discret până și în calificative, nu rostește cuvântul (care-spune-adevărul):

“antisemit”, ci lasă să se deducă...

Este dezolant că I. Vianu a ajuns până aici. Îl știam cititor leneș, puturos, neglijent al unor texte (ale mele) și precipitat comentator aiurea ale lor. Dar de la “problema Pintilie” (au oare atunci făcusem o afirmație neadevărată?, deloc: a fost confirmată cu vârf și îndesat, *eu însă nu-i reproșez lui Ion Vianu că a sărit în apărarea prietenului său Pintilie; nici măcar că nu a sărit cu aceeași ardoare în apărarea prietenului său Goma, atunci când acestuia i se topea o carte de mărturie în care își avea și el, I. Vianu locul*) - până la cea a acuzației-condamnare: “antisemit” distanța este ca de la cer la pământ.

După cum a devenit (sunt generos când bănuiesc rele influențe în ultimul timp), ar fi în stare să-mi răspundă în cel mai pur stil balcanic:

‘Nu era vorba de Oișteanu și nu te-am acuzat de antisemitism!’

Nu? Nu era vorba de Oișteanu? Atunci despre ce/cine era vorba? Mi-e foarte trist.

A murit Adrian Marino. Astă-noapte. Mi-a scris Lidia Bodea. Vorbise la telefon cu Lidia Bote. Dumnezeu să-l ierte.

Vineri 18 martie 2005

Vești proaste de la București. Nu mă așteptam la o atât de rapidă degradare a “situației”.

De aici, de la Paris, îmi este greu să spun - despre cei angajați în acțiune - dacă X este bun, dacă Y este “șovăielnic”, dacă Z pune bețe-n roate. Cei, în principiu, alături, fie se dezalăturaseră mai demult, fie fac “disidență” - citește: “grevă” de vreo lună (M. Sipoș), fie mi-au devenit de-a dreptul ostili.

Nu este cazul lui Ion Vianu, el era, însă nu mi se dezvăluise - nici în momentul de față nu a explicat ce anume are împotriva mea - să fie ceea-ce-scrisesem-de-rău-despre Monica Lovinescu? Ei, da, ei și?: *scrisesem ceva neadevărat?* Sau poate din-contra: prea fusesem de acord cu ceea ce scrisese Monica Lovinescu despre Tudor Vianu, mai cu seamă despre acel “studiu” asupra literaturii române din care lipseau toți cei valoroși, dar neacceptați de comuniști? Au oare *scrisesem de-rău-și-neadevărat despre Gelu Ionescu?*, încă nu scrisesem atât-de-rău cât ar fi meritat acest pion nenorocit al Securității - răspânditor al zvonurilor ordonate de Securitate (ca “schimbarea domiciliului” meu la... Câmpina - zvon vândut, cui? Mariei-France Ionesco, cea care ne căuta pe noi, pe Ana și pe mine). Scrisesem - despre el, Ion Vianu, adevărul potrivit căruia motivul pentru care semnase

Apelul nostru din 1977 nu era deloc sensibilitatea lui la drepturile omului, ci dorința - până atunci nesatisfăcută - de a emigra... *Este acesta un neadevăr?*

Firește: Mircea Stănescu a fost, a rămas de partea mea. Însă el are o structură apropiată, este "radical", "excesiv" - "apucat", ca să nu rămână Monica Lovinescu necitată. Nu este vorba de consecvență, de onestitate, de rectitudine, ci de credibilitate (din partea mea, eu fiind receptorul). Cu toți suntem... subiectivi, ca să emit o cogitație à la Paler, însă noi - M. Stănescu și cu mine - suntem mai... subiectivi decât obiectivii noștri dragi-prieteni-și-iubiți-tovarăși. În ultima vreme a transmis câteva informații distorsionate - despre Anca Hatiegan, despre sumarul revistei 22: nu sunt grave; orice s-ar crede despre mine, nu mă reped cu coarnea în gard la primul impuls (ci abia la al doilea...). Și bine am făcut că am așteptat să văd cu ochii mei negrul-pe-alb: era cam-așacumva (cum mi-l relatase M. Stănescu la mânia) însă nu exact-așa cum relatase hârtia cu negrul-pe-alb. Nu înseamnă că nu am încredere în Mircea Stănescu, cum să nu am?, în acest cincinnati s-a verificat din plin. Dar informațiile pe care mi le dă despre oameni cu care și el se află în relații tensionate, dezamăgite (Anca Hatiegan) pot deveni "ușor-inexacte" pe ici pe colo, prin punctele esențiale. De aceea folosesc "filtrul" la îndemână - mai aproape: pedala atenuatoare - a timpului. Depărtarea geografică dintre noi aici joacă și un rol benefic: lasă, impune un răgaz de răcire, de așezare, de limpezire.

O scrisoare a lui Dan Culcer către Maria Sipos:

Date: Thu, 17 Mar 2005 23:18:36 +0100

De: Dan Culcer <dculcer@teaser.fr>(...)

Obiect: Pentru informare. Scrisoare catre Maria Sipos

Stimata Doamna,

Daca timpul dv. pretios va permite, as dori sa ma tineti la curent cu stadiul inregistrarii denuntului penal contra securistilor si a lui Ion Iliescu, depus de Paul Goma. O sa adresez aceasta intrebare si dlui Stejarel Olaru. Lui Paul Goma i-am telefonat azi dar era si dinsul in asteptarea noutatilor.

Mai apoi, era vorba de o intrunire la GDS care sa coordoneze eforturilemi-cului grup din care faceti parte. A avut loc? Ce concluzii practice s-au tras? Eu nu am primit, ca urmare a pozitiei exprimate de mine in legatura cu prezenta nedumeritoare a lui Andrei Oisteanu in aceasta intiativa, nici un mesaj direct. A trebuit sa aflu indirect ca am suparat, sa rog pe cei carele-au primit, sa mi le transfere pentru a citi ca am provocat mania dlui Ion Vianu. Imi pare rau. Eseurile lui Vianu imi placeau. Ramin cu ele.

Nu stiam ca intre Ion Vianu si Andrei Oisteanu exista o solidaritate atat de indefectibila; acum am aflat. Am fost acuzat de I.V. ca am o viziune leninista, eu crezusem, naiv, ca sunt mai degraba stalinist, fiind format in acea glorioasa epoca. Sau chiar kadarist, care era de parere ca "cine nu e impotriva noastra e cu noi". Or eu nu eram impotriva cuiva anume, incercam doar sa

ma manifest contra confuzionismului care prevede ca trebuie sa ne pupam in Piata independentei. (eu prefer Piata Universitatii!) cind "interesele" noastre o cer, pina si cu cei care vor sa ne bage la cremenal. Pentru ca, observ, acuza de "antisemitism" sau de "negationism" adresata de acest confrate lui Paul Goma (si implicit sustinatorilor dinsului) cu un pic de bunavointa poate duce la pârnaie. Atit in Franta cit si România. Unde nu va mai fi intimpinat de Plesita, desi cine stie? Asa ca astept unele lamuriri de la cine mi le poate da. Oricum, cred ca un Comitet de sustinere pentru Paul Goma va fi gasind pina la urma vreo doi-trei aderenti in Romania postcomunista.

Si am sa incerc sa particip la constituirea lui, asa cum aveam intentia initial. Cu conditia prelabila sa cunosc numarul de inregistrare a plingerii penale depuse de Paul Goma. Presupun ca imi puteti comunica aceasta informatie. Va multumesc anticipat si va rog sa primiti expresia deosebitei mele consideratii. Dan Culcer

Marti 22 martie 2005

(...) Voiam mai demult să scriu despre *asta* - și am tot amânat. *Asta* nu este o noutate, dar cum în ultima vreme a luat proporții...

Asta fiind răul pe care mi l-a pricinuit Liiceanu, editînd și, imediat retrăgînd din librării, depozitînd, apoi topind **Culoarea curcubeului** și, în asociație cu Adameșteanu, Monica Lovinescu și ceilalți lătrători la comandă (Pleșu, Manolescu, Alex. Ștefănescu, Dimisianu, D.C. Mihăilescu, Pruteanu, Iorgulescu, Buduca, Mircea Martin...) instituind bariera-sanitară în jurul meu ca autor și a cărților mele.

Naivul de mine: credeam în cai-verzi-pe-părerzi: "Adevărul va triumfa până la urmă", "Minciuna are picioare scurte..." și alte folclorisme. Ei bine: adevărul nu triumfă "până la urmă" - ci triumfă Minciuna și Liiceanu. Alimentată de Amnezie și de substanța Adameșteană. Va fi știut ce va fi știut cel care a zis: "Absenții se înșeală totdeauna"? Fiindcă nu poți apăra un adevăr dacă nu ești de față. "De față" fiind minciuna (liiceană, manolească, blandiană), cea sprijinită de amnezie (adameșteană) - ea va triumfa. La această absență a mea - fizică - adăugîndu-se deloc neglijabila absență scriptică (editorială, în presă): mormântul a fost, nu doar săpat, dar și închis (dar nu vorbea D.C. Mihăilescu despre "lespedea" tombală a cuvintelor Monicăi Lovinescu închizîndu-mă pe veci: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma»)?

La această înmormântare a contribuit recent și Polirom: suprimînd - fără voia, ba chiar împotriva voinței mele, autor - **Introducerea la Culoarea curcubeului**, nu doar a "încuviințat" inexistența mea, dar a confirmat-o, întărit-o. Astfel, puținii care au vorbit de această carte nu știu de unde să o ia, nu țin minte că avea, totuși, un trecut, măcar editorial...

Mă consolez cu ce pot: dacă Polirom mi-a decapitat-despiciorat (avea și un cuvânt de încheiere - a dispărut și acela) **Culoarea**... ea... există ca atare.

Și poate... Ce-am ajuns: la “și poate”...

Oricum, ceea ce mi-au făcut - rău - Liiceanu-Adameșteanu-Lovinescu-Manolescu-Pleșu... și ceea ce mi-a făcut (rău) Silviu Lupescu, director al Polirom-ului nu trebuie uitat în veac. Aici nu mai este vorba doar de întâmplător numitul Goma, autor al unei cărți - ci de o acțiune concertată a **autorilor de cărți români** pentru distrugerea, ne-ființarea unei **cărți**, indiferent de valoarea ei, dar **carte**.

Joi 31 martie 2005

Aseară am privit la televizor meciul de fotbal Israel-Franța, jucat la Tel Aviv. Bănuiam că va fi “fierbinte”, după campania de presă - repet: campania de presă localnică împotriva portarului Barthez (fiindcă declarase că el nu se simte în siguranță în Israel, unde se întâmplă “tot felul de chestii”, a fost agresat de parcă ar fi fost măcar fratele lui Eichmann), în special, împotriva Franței în general - țara lui Barthez, deci una feroce antisemită... - însă nu-mi imaginam că israelienii sunt capabili de așa ceva.

Așa ceva - în prezența președintelui Israelului, Katzav - care a rămas așezat, fără nici o reacție - când cei vreo 40.000 de spectatori au huiduit-fluierat pe toata durata executării Imnul Național Francez, Marseileza.

Or așa ceva nu s-a întâmplat nicăiri, nicicând. Au huiduit-fluierat - cu *ură* (nu cu pasiune, ca peste tot, în cele mai fierbinți stadioane), deci, în primul rând Imnul Național al echipei oaspete. Deci Imnul Franței. Ai fi crezut că Franța - de la Revoluția din 1789 - a fost dușmanul cel mai neînduplecat al evreului. Și, repet: în acel moment, deși se știa filmat (sau tocmai de aceea?), președintele Israelului nu a intervenit, nu a protestat, a rămas așezat, discutând liniștit cu soția sa.

Apoi meciul propriu zis: de fiecare dată când Barthez atinzea mingea, fluierăturile se declanșau și durau până când balonul intra în posesia alcuiva. Știindu-se la ei acasă, jucătorii israelieni au fost tot timpul, tot timpul de o brutalitate inadmisibilă, rar sancționată de arbitru (un neamț...). După ce Trézéguet a marcat golul Franței, au intrat în activitate măcelarii: foarte-periculosul pentru echipa israeliană, “Antisemitul!” Trézéguet trebuia scos de pe teren “viu sau mort”: a fost atacat extrem de periculos pe la spate, iar francezul, înnebunit de durere (și de spaima de a fi trecut pe lângă o rupere de glezne, ridicându-se, i-a dat un cap în gură israelianului. Nu are nici o importanță că nu fusese un

adevărat “cap în gură”, doar un gest (iar israelianul, de parcă asta aștepta s-a și răsturnat pe spate, ca împușcat, urlînd... - însă gestul se pedepsește. Arbitrul i-a dat carton roșu lui Trézéguet - și l-a eliminat de pe teren - iar atacatorului un carton galben. Rămasă în 10 jucători, echipa Franței a devenit fără cap, fără picioare - și a încasat un gol egalizator - de mirare că doar atât, într-atât de marcată a fost de eliminarea lui Trézéguet.

Dar ăsta-i fotbalul. La urma urmei, Franța ar fi putut fi bătută. Ceea ce însă nu ține nici de fotbalul ca înlocuitor de război, nici de caracterul focos al israelienilor: *ura* cu care o întreagă națiune fluiera-huiduia echipa oaspete, cea a națiunii franceze - în prezența vădit indiferentă - deci aprobatoare - a președintelui Katzav.

Ura a fost motorul cu care au funcționat evreii totdeauna. Zbierătul lor la adresa goiilor: «Antisemitule!», nu semnifică o constatare, o acuzare - o plângere - ci expresia *urii sălbatice pe care o poartă celuilalt*.

Mircea Stănescu îmi trimite :

“Dragă Domnule Goma,

“Dragi prieteni,

“În data de 26 martie a.c. am trimis prin posta electronică D-lor Andrei Oisteanu și Michael Shafir textul scrisorii deschise a D-lui Paul Goma datată Paris, 13 martie 2005, și publicată în 26 martie a.c. în ziarul „Ziua” sub titlul: „Goma răspunde la «spusele» securistului Plesită”. În urma acestor trimiteri, am avut un schimb de mesaje cu Dl. Shafir și o reacție din partea D-lui Oisteanu.

“Voisem astfel să aflu părerea D-lor în cauză cu privire la o chestiune care tine nu doar de demnitatea intelectualului, ci de demnitatea umană pură și simplă. Și aceasta mai ales întrucât în calitatea sa de autor de cărți (*Între negare și trivializare*..., Iasi, Ed. Polirom, 2002), coautor de rapoarte (*Iliescu-Wiesel*, 2004) și expeditor de mesaje private (cf. *www.eleonardo.tk*, nr. 6/2005, art. „Păcală învățată istorie” de Laszlo Alexandru) Shafir îl acuzase pe Paul Goma de „negationism”, „trivialism prin comparație”, „minimalism” „justificationism” și „antisemitism”. La rîndul său, Oisteanu îl numise pe Paul Goma „motivationist” și „justificationist aberant” al Holocaustului (cf. editorialului său din revista „22”, an XIV (777), 28 ianuarie 2005-04 februarie 2005, intitulat „De la București la Auschwitz și retur”). Mai mult – și mai rău – acesta din urmă își publicase editorialul infamant chiar în perioada în care criminalul Plesită se producea la televiziune (v. emisiunea „Dan Diaconescu în direct” de la OTV din 18/19 ianuarie și 14/15 februarie 2005).

“Acesta este contextul în care am decis să le trimit celor doi scrisoarea lui Goma, nutrind speranța că voi primi și răspunsuri. Și le-am primit. Din ele am înțeles, cred, mai bine de ce dezbateră cu privire la istoria și memoria celor două orori, nazismul/exterminarea antonesciană și comunismul, se află la noi în halul pe care îl putem constata. Evident, dacă întradevăr există vreo dezbateră. O parte a acestui răspuns poate fi formulată astfel:

“Atacurile reprezentanților Industriei Holocaustului la adresa lui

Paul Goma vizează nu o necesară asumare de către români a criminalității antonesciene (fată de evrei și romi) – asumare pentru care militează Paul Goma și nu de azi, de ieri – ci impunerea culpei colective, aducerea la proces a unei întregi națiuni, a istoriei și culturii ei. Pe de altă parte, statura morală și intelectuală a lui Paul Goma este în măsură să reprezinte un obstacol de netrecut pentru aceiași reprezentanți ai Industriei Holocaustului, întrucât, militând în egală măsură pentru o istorie corectă a comunismului și pentru o onestă raportare la ea, el este văzut drept concurent de către aceștia. Sionistii-de război nu mai conțin cu acuzele de antisemitism la adresa lui Goma, „tată de copil evreu” (după cum îi spusese cu mult timp în urmă Alain Paruit, cum îi spune acum Shafir); or Paul Goma, o dată cu nașterea fiului său, devenise el însuși SI evreu, după cum scrie/spune chiar el.

“Sîntem diferiți din punct de vedere identitar și acest fapt nu poate fi schimbat: sîntem ceea ce sîntem. Ca cetățeni ai lumii îl conținem însă în noi înșine pe Celălalt. A-l înțelege și a-l îngriji pe acesta este, în egală măsură, o înțelegere și o grijă față de noi înșine, garanția că putem construi și locui o lume în care Eul și Celălalt stau alături, că o etică, o politică și o cultură comune sînt nu doar posibile, ci reale. Mai există însă și o altă lume: cea a distrugerii Celuilalt-exterior, care este, în egală măsură, o distrugere a Celuilalt-interior. Dacă, în procesul de trecere de la „*goy*-ul evreu” la „evreul-*goy*”, evreul va reuși vreodată să-l elimine complet pe *goy*, distrugînd în egală măsură alteritatea exterioară și pe cea interioară, subiectul acestei acțiuni nu e cazul să-și facă iluzii: spațiul lăsat liber nu va fi luat de Ceva, ci de Neant.

“Întrucît este vorba despre o chestiune de importanță capitală pentru înțelegerea istoriei, a personalităților precum Paul Goma și a modului în care ne raportăm la ele – pe scurt: de o gravă chestiune publică – am decis să public partea mea de dialog din acest schimb de mesaje.

“În ce-i privește pe interlocutorii mei, să nu-și facă iluzii: răspunsurile sau ne-răspunsurile lor, chiar netrecute de mine aici, tot așa rămân: abominabile. Să le rămână dară dreptul „intelectual” de a nu și le face publice. La fel ca și... amenințările; cei care le vor fi făcut.

“Mircea Stănescu,

“București,

“28 martie 2005.”

“Sîmbătă, 26 martie 2005 am scris:

“Stimate Doamnă Andrei Oisteanu,

“Vă trimit scrisoarea D-lui Paul Goma, publicată în ziarul „Ziua” de astăzi.

“Pentru înțelegerea contextului, este util de precizat că despre D-na Ana Maria Goma sacalul criminal Plesită spusese într-o emisie la televiziune că semnatarul apelului lui Paul Goma de aderare la Charta '77 din Cehoslovacia „o înghesuiau pe la toate colturile”.

“Cu urări de bine,

“Mircea Stănescu.”

“Sîmbătă, 26 martie 2005 am scris:

“Stimate Doamnă Michael Shafir,

Vă trimit scrisoarea D-lui Paul Goma, publicată în ziarul „Ziua” de

astăzi.

“Pentru înțelegerea contextului, este util de precizat că despre D-na Ana Maria Goma sacalul criminal Plesită spusese într-o emisie la televiziune că semnatarul apelului lui Paul Goma de aderare la Charta '77 din Cehoslovacia „o înghesuiau pe la toate colturile”.

“Cu urări de bine,
“Mircea Stănescu.”

“În aceeași zi, la ora 3.36 P.M., Dl. Michael Șfafir mi-a răspuns.
“Sâmbătă, 26 martie 2005 am scris:

“Stimate Domnule Michael Șfafir,

“Multumesc, la rîndu-mi, de răspunsul Dvs., pe care l-am citit în mod repetat.

“Găsesc binevenite întrebările Dvs. de început și interesante răspunsurile.

“Dacă însă ar fi să răspund și eu la întrebările pe care le puneti, să face-o așa:

„1) Pentru că inteligența din România s-ar asocia bucuroasă la o acțiune-împotriva-lui-Plesită, dar nu la una de-solidaritate-cu-Goma. Nu despre societatea luată în ansamblu e vorba aici (căci oamenii obișnuiți – care au și ei o mamă, o soție, ba chiar și un fiu ori o fiică – știu ce e aceea solidaritate), ci despre cei care mînuiesc cuvîntul, editorii publicațiilor, de radio și televiziune.

“2) Pentru că împotriva lui Goma a fost aruncată anatema de «antisemitism».

“Este inutil să spun că după Holocaust o acuzație ca aceasta te poate înmormînta intelectual pînă și în România de care vorbiti.

“Și aceasta fiind situația, ce să faci bietii inteligenți din România? Să spună că e o acuzație falsă, nedreaptă, profitoare? Să-și anuleze deci bursele, să-și vadă cărțile respinse de editori, să-și piardă locul de muncă? Iar editorii publicațiilor, din radio și televiziune ce să facă, la rîndul lor? Să-și ruineze proprii patroni?

“Aceasta fiind înțelegerea mea asupra realității, găsesc că Dvs. însivă ați contribuit – prin nedreptele, înșelătoarele acuze de „negationism”, „minimalism” și, noutate!, de „antisemitism” – la lipsa de reacție a celor care ar fi trebuit să reacționeze împotriva emiselor teroristilor internaționali și autohtoni gen Plesită.

“Găsesc apoi că atitudinea Dvs. – critic al „negationistului”, „minimalistului” și „antisemitului” Goma – întretine o relație ambiguă cu cele ale lui Plesită. Prova: într-una din emisiunile la care el a participat, a făcut următoarea afirmație: „Goma este contestat!” Iar această aserțiune, vă reamintesc, nu un troglodit intelectual dar dezinformator de profesie ca Plesită o inventase, ci un intelectual.

“Mă bucur că vă declarați solidar cu Paul Goma, m-as bucura și mai mult dacă ați face-o în public. Altfel, vorbim mereu despre ce fac sau nu fac alții. Și... în mod conspirativ.

“Pe mine unul nu m-ați convins, însă ce cred eu e mai puțin important decît ce crede Goma – despre care e vorba aici – pe care ați putea să-l convingeți. Spun că nu m-ați convins pentru că a fi solidar cu cineva într-o anume privință, „a fi lîngă” – așa cum spuneti – este fără... „dar”, este fără rest.

“Nu m-ați convins nici cu privire la fondul argumentației Dvs., privi-

toare la trimiterea lui Paul Goma, în scrisoarea sa către Gabriel Andreescu, la „persoana de gen feminin”. Căci această trimitere nu avea deloc un rol argumentativ, ci punea o problemă de context și de... caracter care se citește așa: „Cum D-zeu poate cineva deveni turnătoare DUPĂ ce te-ai despărțit de ea?”

“Nu m-ati convins nici înainte, nici acum, că sînteti un cititor atent și – fapt la fel de important pentru foarte bunul analist Michael Shafir pe care îl stiam – ne-pasional și ne-sectar al lui Paul Goma.

“Și în fine: nu, domnule Shafir, Filip Goma nu este nepotul unui evreu (comunist), ci, după legislația tip Nürnberg, este chiar „evreu”. Fapt pe care Paul Goma îl știe la fel de bine ca și Dvs. Această situație nu îl împiedică să spună adevărul așa cum îl percepe D-sa. Sînteti nemulțumit de estimarea de 98% a aderenței evreilor din Est la comunism, în contextul celui de-Al Doilea Război Mondial? Puteti contesta această cifră, dar nu e nevoie de falsă, nedreaptă, înșelătoare acuză de „antisemitism”. Căci este în contra adevărului: orice istoric competent și de bună credință știe că această aderență – lăsînd deoparte explicațiile contextului istoric – a fost masivă. Și procedînd așa cum faceți Dvs. aduceți grave deservicii cercetării istorice, căci nici o cercetare autentică nu se poate desfășura atunci cînd îți pluteste deasupra capului piatra de mormînt a acuzelor de „antisemitism”, „negationism”, „minimalism” și altele asemenea.

“Să încetăm pîngărirea oamenilor în sfera lor privată?

“Să încetăm pîngărirea oamenilor în sfera lor privată!

“Să încetăm pîngărirea oamenilor în sfera lor publică!

“Să încetăm pîngărirea victimelor nazismului/regimului antonescian-si-comunismului, fie ele în viață ori mai ales în moarte, prin nedrepte și înșelătoare acuze de „antisemitism”!

“Fără nici un „dar”.

“Mircea Stănescu (membru al unei comunități ai cărei membri au masacrat evrei, înaintasii săi nefiind dintre aceia).*

“În aceeași zi, la ora 3.59 A.M. Michael Shafir mi-a răspuns din nou.

“Duminică, 27 martie 2005 am scris:

“Domnule Shafir,

“Ce-i drept, nici eu nu-mi făceam iluzii în privința numitului dialog. Avusesem destule probe despre ce înseamnă el la Dvs.

“Reciproca este și ea valabilă: nici eu nu voi mai răspunde mesajelor Dvs., și o fac începînd chiar cu acesta.

“În rest, vă rog, păstrați sfaturile pentru „epigonii” (ar trebui să spun „goii”?)! Dvs., precum cei pe care îi autorizați, prin mesaje „private”, să comunice în public continuturi curat-dialogale precum următorul:

“*Laszlo Alexandru: „Michael Shafir mă autorizează să fac publice următoarele afirmații: «mă alătur acuzei pe care ati lansat-o primul» privind antisemitismul lui Paul Goma și «consider ‘productia’ lui Mircea Stănescu execrabilă din toate punctele de vedere, de la logic la metodologic sau deontologic». (cf. www.eleonardo.tk, nr. 6/2005)*

“Să rămînem dară în plata Domnului, fiecare cu alăturările sau nealăturările lui!

“Mircea Stănescu.”

“În aceeași zi, la ora 1.36 P.M. Andrei Oisteanu mi-a mulțumit pentru

trimitere. În rest, nu a mai avut nimic de adăugat. Nici eu nu mai am..”.

Mircea Stănescu să fie mulțumit că evreul Oișteanu i-a răspuns - uite, mie nu mi-a răspuns goaia (femininul *goi*-ului) getbegetnică Gabriela Adameșteanu, după ce i-am trimis, pentru 22, textul despre batjocorirea femeilor mele, deși o cunoaște bine pe Ana Maria, fuseseră prietene; nu mi-a răspuns nici alt băștinețic din fundul Gropii Inginerimii Intellectuale Carpatine, numitul C. T. Popescu, bulibașă, în acel moment, al *Adevărului Scînteii* Partidului Bolșevist-Securist.

Că tot a venit vorba de Adameșteanca: într-un interviu din *Jurnalul literar* (ianuarie-februarie 2005) Mirela Roznoveanu povestește ce sfaturi prețioase îi dădea: “Dacă nu încetez de a mai scrie articole politice virulente în presa de exil, voi fi tratată în țară ca Paul Goma” - citește: nu va mai fi publicată în România; “îmi ceruse (...) să îi dau câteva pagini din *jurnalul* meu (subl. Mirelei R.) pentru revista 22 (...), nu a publicat fragmentul trimis pe motiv că era «prea personal». Înainte de a-i trimite acel fragment, Gabriela mă rugase (...) să îmi rescriu jurnalul sau măcar fragmentele pe care i le trimit conform modului și *tehnicii rememorării* (subl. Mirelei R.) din jurnalul Monicăi Lovinescu. (...) nu era de acord cu ceea ce scrisesem în *jurnalul* meu (subl. M.R.). De fapt ea a spus că nu poate publica așa ceva, paginile unui martor ocular al revoluției care devenise după revoluție publicist comentator la *România liberă*, pentru că ele puneau în lumină proastă GDS-ul și alți amici ai ei (...). Din nefericire (...) Gabriela practică cenzura la 22. Ea se comportă exact ca defuncta cenzură comunistă”.

“Defuncta...”- cum, “defuncta”? Cenzura-la-român - defunctă?

Bine-ar fi, dar nu-i:

Dovadă că romancierul Gabriela Adameșteanu o practică cu jubilație, atât că după 22 decembrie 1989 trăiește mult mai bine decât atunci când era redactor la Cartea românească; ca o adevărată “revoluționară postmortemă” - pe după cap cu Rodica Palade, Ioana Ieronim, Smaranda Enache, Renate Weber, Alina Mungiu, Firanca buzureană și alte plimbăreciene călătorește cât zece, de te întrebă când își mai primenește rufăria intimă, prosperînd și în momentul de față ca ultimul din... primii “baroni” dâmbovițelini, binemeritații de nația română. Și nimeni dintre scriitorii colaboratori ai revistei 22 nu îndrăznește să protesteze, să o arate cu degetul, în public, pe nerușinata cenzoare... Pentru că și ei fac la fel, în publicațiile pe care le conduc: cenzurează pe alții, se autocenzurează - se întrecenzurează într-o devălmășie

chicotită și mizerabilă, de te întrebi când are să vină, în sfârșit, o adevărată revoluție, să-i măture - apoi să dea cu flit.

Pentru că scriitorii români, îmbătrânind practicînd rezistența prin cultură nu au învățat - și nu au să învețe - să fie liberi, să scrie ei, de capul lor, nu cu bilet de voie de la Brucan.

Vineri 1 aprilie 2005

Papa : pe moarte.
Ca și Reinier de Monaco.

Sâmbătă 2 aprilie 2005

Papa : agonie lungă.

A murit, seara.
O sâmbătă.

Duminică 3 aprilie 2005

Prima zi fără Wojtyla.

Luni 4 aprilie 2005

Eram pregătit să scriu următoarele:

“Acum, că mă simt mai liniștit, mai odihnit, după Săptămâna Patimilor Papei...”.

Și nu. Nu sunt mai liniștit, mai odihnit, mai stăpân pe lacrimă. Mi-a fost, nu bunic, nu tată, nu frate. Nici măcar unchi. Ci văr. De-al doilea. Am ținut mult la el, la “vărul paleac” - chiar dacă nu pun preț pe zvonul că și el ar fi din neam de valah, din clanul de la Văduvița (Wadowicze); ca la un văr mai vârstnic ; am fi fost buni prieteni, dacă ne-am fi întâlnit.

Marti 5 aprilie 2005

Speram să fiu spălat-curățat de doliul universal. Nu. Așa că îmi rotunjesc spinarea și cu ochii închiși aștept să treacă valul negru. La mine suferința, nu vine de la moartea Papei. Ci de la plâns. De ani de zile - presupun că din vara-toamna anului 1989, când am avut accidentul inimal - am devenit plângăcios. Ca tot depresivul. De atunci am căpătat incontinență lacrimală. E penibil pentru mine să dau în plâns doar pentru că povestesc ceva “trist” - însă Dumnezeu, ce nu a fost trist în viața mea (decât ceea ce, cu efort, o trag eu pe panta amuzamentului, dintr-o veche obișnuință de basarabean, apoi din “ticul Petrișor”: de la el voi fi învățat să povestesc întâmplări groaznice, hlizindu-mă)?

Din ce în ce mai des în ultimele două zile m-am trezit rugîn-

du-mă lui Dumnezeu să mă ierte pentru păcatul de a ceda tentației de a compara *starea* de acum, a morții Papei, cu *starea* din martie 1953, când murise Stalin. Și atunci ne teroriza doliul - prin muzica de la difuzoare. Destinele celor doi nu sunt comparabile... chiar să nu fie? Dar cine întrebase: «Vaticanul? Câte divizii?» - și iată, “diviziile Vaticanului” îl învinseseră, cu tot cu Rusia lui divizionometricoasă, monstruoasă. Însă tortura-prin-doliu (atunci primă sunetul, acum imaginea), ciocăneala, martelajul, matracajul, picăturarea-chinezească devine redutabilă, nimeni nu se poate proteja de acțiunea ei îndurerătoare; devastatoare.

La mine, am mai spus, se traduce prin plâns. Plâng, nu doar cu ochii, ci și cu viscerele. Plâng cu... pânțele (mama ar fi arătat lingurica și ar fi numit-o: «Inima»). Da, oameni buni, fiecare plânge cu ce poate. Eu sunt scuturat de spasme de plâns care-mi vin de la inima pântecelui. Și mă storc. De tot. Ce eram eu flească înainte de doliul papal, acum am devenit un agonie, care, în loc de horcăituri, sonorizează hohote de plâns.

Când i-am văzut pentru întâia oară trupul pe catafalc, nu am remarcat “seninătatea”. Seninătatea era dedusă de mine, privitor, altfel chipul lui păstra, neșterse de preparatorii morților, suferințele atroce care îl bântuiseră, chiar și disperarea celui care geme-urlă: Eli, Eli... Și pentru că toți morții care suferiseră mult până a fi liberați se aseamănă între ei, Vărul meu Karol era leit mama: aceeași ochi scufundați (nu înfundați), aceeași obraji scofâlciți de prăbușire în sine.

Al doilea lucru observat: capul, sprijinit înalt pe trei perne, era ușor înclinat spre dreapta. Întâi m-am gândit că, inițial, îi fusese drept, însă alunecase, nefiind el răcit chiar întru totul...

Apoi mi-am spus că nu este cu putință așa ceva: “preparatorii” aceia sunt înalt profesioniști. Acestui papă iubit de toată lumea, preparatorii i-au aranjat în mod deliberat această poziție, dacă nu mai... vie, atunci mai caldă, mai umană - prin asimetrie.

Însă când, filmat dinspre tălpi, i-am văzut laba piciorului drept era mai “căzută” spre exterior decât dreapta... nu am mai știut ce să zic.

Iar când ni s-a arătat Cripta și am văzut că toți papii aveau capul ușor alunecat spre dreapta - chiar în reprezentarea de marmoră a sarcofagului - am acceptat: “așa se face”.

Și am fost trist, credeam că numai pentru Wojtyła se făcuse așa.

(...)Marți 12 aprilie 2005

Cascadă de vești proaste: de la Tel Aviv: somația “retrocedărilor”, altfel nu mai pupăm noi Europa!, ne amenință

profund-europenii israelieni!; apoi Găgăuță Bush îl asigură pe Sharon că nu se pot corija frontierele în Palestina - să rămână așa cum sunt...

Doamne, Doamne, ce foc și pară are să se iște pe Pământul Sfânt!

(...)Luni 18 aprilie 2005

Poate că azi îmi voi călca pe inimă ca să consemnez câteva "teme" lăsate la o parte în ultima chenzină - cu condiția să mi le aduc aminte pe cele vechi.

Luînd-o din prezent spre trecut: mă bate la cap întrebarea (deloc nouă, avînd ea o viață de să tot fie 60 ani...):

«Fac bine că fac ce fac?»

Răspunsurile binevoitorilor se prăbușesc peste mine, avalanșă, cel mai recent:

«Faci bine ce faci de la o vreme, "luîndu-te de evrei"»? , cum formulează o persoană cândva apropiată, în ultimii 15 ani ("de la revoluție")... delimitîndu-se, treaptă cu treaptă: «faci bine luîndu-te de Liiceanu?», «faci bine luîndu-te de Monica?»... , în ultima fază nemaifiind îngrijorat de soarta mea, ci de a sa, ca /fost/ prieten al meu.

Dar se vede de la o poștă că nu fac bine, "luîndu-mă". Niciodată în viața mea nu-am-făcut-bine-luîndu-mă ba de una, ba de alta, ba de cenzură, ba, de Ceaușeasca, vorba lui Marin Preda, ba de prietenii mei care acceptaseră să facă ei cenzura, cu mâna lor de scriitori de meserie (S. Damian, G. Dimisianu, G. Adameșteanu), ba de cei care îmi distrugeau cărțile de ei solici-tate în vederea publicării (Liiceanu, Sorescu, Marian Papahagi), ba de trădători dovediți ca Monica Lovinescu, ba de Ceaușescu, ba de Iliescu (încă nu am ajuns până la pagina cu Băsescu)?

Dar am făcut. Fără să mă gândesc "la consecințe": ce-o să pătesc eu dacă se supără Ceaușescu, Liiceanu, Pleșiță, Monica Lovinescu, Adameșteanca, Wiesel, Țepeneag - fiindcă "n-am ținut seama"...? Așa s-a și întîmplat: am pățit-o dinspre fiecare.

Că tot mă aflu (de când? Hă-hă!, vorba Bulii) în boxa acuzaților, îmi iau singur circumstanțele atenuantele (sic). Cu rare prilejuri (Lăncrănjan, Gelu Ionescu), când am atacat eu primul - fiindcă ei atacaseră persoane ori principii apropiate mie - nu am făcut decât să răspund atacurilor împotriva mea. Accept: "capul ce se pleacă...", "apa trece...", "fă-te frate cu dracul..." - acestea fac parte din Codul De Înțelepciune și Onoare al Poporului nostru drag-și-iubit. Însă eu, chiar dacă declar că îl iubesc-îndrăgesc pe poporul nostru, nu fac ce face poporul (nici popa...), fac ce mă taie pe mine capul - și inima.

La urma urmei dușmanul meu (de căpătâi) este minciuna.

Când aud-citesc o minciună, tresar; tresalt; sar - mă năpustesc. Când minciuna vine dinspre un prieten, un coleg, unul pe care-l știu de aceeași parte a gardului, prima reacție a mea: uluiala: «Cum poate X să spună o asemenea minciună?»; a doua: «Să nu mă pripesc, să mai aștept, poate că s-a încurcat în cuvinte, așa cum ți-ai prinde picioarele în covor...». Abia după ce “accidentul” se dovedește constantă reacționez - am avut timp să rumeg, să adun informații, argumente.

De ce m-am “luat” de evrei?

Să avem pardon, nu m-am “luat” de comunitate, popor, etnie, am dat nume unor indivizi care făcuseră rău - însă nu recunoșteau, iar când mai mulți inși făceau baraj, front în jurul câte unei minciuni sau în jurul tăcerii unor adevăruri, atunci, da, am vorbit de *etică etnică* - fiindcă la acei evrei (o citez liber pe Hannah Arendt) este folosit fără tresărire neadevărul atunci când cred ei că se află în pericol.

Paris, 11/23 aprilie 2005

NECITITORII - ACUZATORII NEMILOȘI

AI MEI:

H O L O C A U S T O L O G I I

Unul dintre extrem de puținii prieteni care mi-au rămas după operația “antiteroristă” (sic) organizată - de astă dată - de Comandoul Holocaustologilor și care a băgat groaza în bravii intelectuali români, amenințați cu : «Ordonanța, ordonanța!» prin gura căprarului Teșu...

...Începusem a spune, deci, că un prieten mi-a pus deunăzi întrebarea:

«De ce nu te-or fi dînd în judecată cei care te condamnă pentru “antisemitism”?»

Nu am știut ce să răspund. Mai ales că subînțelesul viitor (or să mă dea mâine? poimâine?) nu era deloc sigur. Am ridicat din umeri și am rămas pe gânduri:

De decenii, întâi în România, apoi în exil, în loc să fiu tratat-insul-tat de, să zicem: «tuberculos» (sau șchiop sau bâlbâit - sau și mai grav: de basarabean), securiștii și unii dintre legionari îmi aruncau: «Jidovitule!». În timpul ultimei arestări, în 1977, generalul Pleșiță, pe atunci bulibașă suprem al Scârnavului Criminal Organ îmi mângâia auzul, șoptindu-mi urletul: «Jădane!», cu accentul lui curat-jădovesc, dupe Argeș-în-jos. Nu altfel îmi zicea pionerul-securist V.C. Tudor, întâi în *Săptămâna* lui Eugen Barbu, a lui Ulieru, a lui Dinu C. Giurescu, a lui Ciachir, apoi “după revoluție” în *România Mare*, când mânca el jidani pe pâine, evitînd a se privi în oglindă.

Locul de plecare al atacului s-a modificat - tot la indicația-prețioasă a Securității. Încă din primăvara anului 1977, “când cu drepturile omului”, Organa dădea directive precise de dezinformare: «Să fie lansată acuzația de “antisemitism”, făcînd apel la evrei individual și la Statul Israel, doar ne aflăm în relații bune cu Dâșii...»

Cum să nu se afle în relații bune cu Dânșii, doar Dânșii alcătuiesc nesmintita Lumină de la Răsărit a Terorii Bolșevice: Dânșii care, după ce ne-au călcat în picioare, umilit, torturat, reeducat, ucis, dacă au mai trăit după această epuizantă activitate, s-au tras la Eretz, în principiu, cu adevărat la domiciliile secundare din Franța, din America...

Dânsul H. Zalis - de la București - a fost, cronologic, primul arătător cu degetul, într-o scrisoare privată (sic) ajunsă, în toiul mișcării pentru drepturile omului din 1977, în cutia mea poștală prin amabilitatea Securității; apoi Dânșii Iosif Petran, de la Tel Aviv, prin *Revista mea*; Al. Mirodan, tot de pe-acolo; Ed. Reichman, de la Paris, în *Lupta*, în *Le Monde*, apoi...

M-au lucrat bine "Dânșii". Ce nu fac Dânșii, pentru a-și urmări interesul, interesul, numai interesul? Colaborează strâns și cu... creația lor, Ceka eternă, nemaivorbind de puii săi de oriunde - la noi: Securitatea...

Începînd din toamna anului 1971, după ce mi se editase **Ostinato** în Germania Federală și în Franța (și în Italia, însă Balaci, Potra, Bușulenga cumpăraseră, pentru Ceaușescu, întreg tirajul) când stewardessele de pe avioanele companiei israeliene Elal, înainte de aterizarea la București, cereau călătorilor să predea la bord "cărțile lui Paul Goma" - însă de Soljenițin, de Cioran, de Eliade nu pomeneau; după 1 aprilie 1977, când au "colaborat" cu tovarășii lor de la Ambasada USA în moralul scop de a bloca, la Europa liberă, știrea arestării mele.

După liberarea din mai 1977, prin septembrie când înțelesesem că va trebui să părăsim România și pentru că de-acum știam destule despre modul în care "apărau" israelieniștii drepturile omului, mi-am îngăduit o glumă nesărată: am telefonat la ambasada lor, mi-am spus numele (mi-l cunoșteau, doar funcționarii lor fuseseră - și mai erau - d-ai noștri, din popor!) și am întrebat ce forme sunt necesare pentru a cere azil politic în Israel, ca să scăpăm de dictatura comunistă din România...? Am provocat, nu doar un refuz politic, cum mă așteptam, ci unul în panică, urmat de promisiuni - cu totul dezinteresate!, de intervenții amicale pe lângă alte țări - ce țară doresc: Suedia?, se face!; Canada?, cum nu, se face pe loc!; Franța?, se face, se face, orice se face, numai să nu cer azil politic în Israel, care tocmai are mari-probleme... Înțeleg eu ce fel de... Apoi amenințări abia voalate: dacă încerc să stric și relațiile israelo-române, cum făcusem cu americano-românele, să nu mă aștept la trai liniștit, oriunde m-aș stabili (încă nu mă avertizase generalul Pleșiță cu Brațul Revoluției care Lung este el, dar în seara de 19 noiembrie 1977, în biroul lui, auzindu-l formulat, am făcut legături nepermis de abuzive, zicînd în sinea mea: «A-ha...»).

...În fine, în ultimii 3-4 ani a fost pusă la treabă artileria grea, adusă cu mari sacrificii ba de la Washington, ba de la Praga, ba de la Tel Aviv, ba de la fața-locului: de la *Dilema*, de la 22...:

Radu Ioanid, celebru prin maniera de a formula calm, așezat, politic, documentat, nu doar neadevăruri obraznice, strigătoare la cer; nu doar fapte, cifre, statistici inventate pe loc, senin, ca și cum

fabricantul ar mânca semințe de bostan, nu ar rosti de la tribuna Procurorului Popular (prin gura mătușii sale Sașa Sidorovici, tovarăsa de viață a Brucanului) acuzații, puneri-la zid care, în contextul de azi te pot trimite în pușcărie exact ca în Epoca de Aur, pe când și membrii clanului său “Ioanid”-“Mușat” și încă alte nume conspirative precum Leibovici, grăbit-românizate, făceau parte ca milițieni, securiști, spioni în Occident - din Aparatul Terorii Bolșevice impus de NKVD prin sinistrul consângean Nicolski-Grünberg (nici o legătură cu Grünberg, bunicii materni ai soției mele, Ana - cu care prilej reamintesc: sunt tată-de-copil-evreu).

R. Ioanid este individul pe care niciodată nu-l poți prinde cu minciuna. Fiindcă nu minte niciodată? Ba da, minte tot timpul, în toate, însă când i se dovedește cu probe că a rostit-scris neadevăruri, el nu tresare, nu roșește, nu recunoaște că a greșit-mințit; și în nici un caz nu se scuză pentru “scăpare”. Rămâne calm, liniștit - tăcut. R. Ioanid este un om (îi zic așa, din comoditate) care disprețuiește omul care nu-i ca el, ca ai săi. El nu-l urăște, cu stropi, isteric, pe român, ca Wiesel, ci îl consideră, dacă nu un nimic, atunci, un *ceva*; cu care nu se dialoghează. R. Ioanid nu știe ce este *dialogul*, cu atât mai puțin luarea în seamă a obiecțiilor, a contestațiilor, a negațiilor interlocutorului: pentru el nu există “interlocutor” *goi*, doar *goi* acuzat-gata-condamnat; el nu cunoaște, nu practică decât diktatul, ukazul; el “demască”, el culpabilizează; ca un Turcanu II, el “reeducă”, fabrică fioroși fasciști-legionari-antonescieni-antisemiți, casapi de evrei, băutori de sânge evreiesc. Cu ajutorul terifiant al politicii-de-amenințare-teroristă americano-israeliană, el și ai săi bolșevici de viță stră-veche asiatică urmăresc des-creierarea *goi*-lor români, inventarea noului-om-nou: acela carele, de bunăvoie-și-nesilit-de-nimeni, cu glas tare, se va declara vinovat de “unicul genocid”, cel al evreilor și cu-drag va consimți să plătească, în cadrul campaniei de strângere a cotelor de recuperare, ultimul bănuț destinat a cumpăra lapte pentru copil, cu entuziasm va renunța la singura-i cămașă încă neruptă (așa cum făcuseră în 1907 strămoșii lui, țărani români în fața amenințărilor-cu-jandarmii a strămoșilor arendași, zapcii ai lui “R. Ioanid”, ai lui “M. Shafir”); cu contravaloarea (sic) a ei - a cămășii nerupte - Zidul Ierusalimului va căpăta încă un centimetru lățime și chiar un centimetru înălțime, pentru a-i închide total, definitiv, în propria lor țară, pe *goi*-ii - altfel semiți - palestinieni. R. Ioanid și ceilalți komisari din nou-creatul, la Cotroceni, *Minister al Culpabilizării Naționale Române prin Holo-caustizare* este o creatură convins(ă) că neevreii fac parte din alt regn (iată, nu am spus: din altă rasă, fiindcă l-aș umaniza - și nu merită). Din acest motiv afirm că “R. Ioanid” face parte din regnul mineral.

Nu-mi poate ieși din... inimă emisiunea televizuală de acum două luni, în care participanții au fost invitați să spună cam câți dintre evrei nelocalnici trecuseră Prutul în Basarabia și în Bucovina de Nord, ocupate de URSS la 28 iunie 1940, plini de entuziasm, dorind să participe la edificarea socialismului și pe teritoriile românești răpite și, din constructori, deveniseră destructori a tot și a toate: piatra peste piatră,

cultură, religie, limbă, aer - și vai: om; deveniseră - odată ce puseseră piciorul pe malul stâng al Prutului, emeriți komisari ai Armatei Roșii, creație a lui Trotski. Era o întrebare ce nu mai fusese pusă (după informațiile mele): din frica de represalii - atât din partea Securității "românești", a NKVD-KGB-ului, cât mai ales dinspre teroriștii holocaustologi.

J. Ancel (statisticianul șef al "Holocaustului românesc") a avansat o cifră (30.000), Lia Benjamin: vreo 40.000, R. Ioanid în jur de 20.000. Un istoric de la Chișinău a scos fotocopii după documentele din arhivele NKVD și a anunțat: 150.000. Ancel s-a arătat atins la onoarea lui de specialist în materie, Lia Benjamin - și dânsa. Numai R. Ioanid a rămas neclintit. De piatră. Pe el, istoric vestit al "problemei", nu l-a tulburat cifra - verosimilă, dar mult diminuată, a NKVD-ului. Lui nu i-a făcut nici cald nici rece.

De ce? Fiindcă R. Ioanid deține *alte* cifre, *alte* adevăruri: cele ale regnului mineral al său. El știe - a venit de la Washington cu "decizia" gata luată: **nu contează adevărul, ci aplicarea diktatului.**

Adevărul... În chestiunea Teritoriilor Ocupate de URSS în 28 iunie 1940 și în a sovietizării barbare a Basarabiei și a Bucovinei de Nord vreme de un an ("Întâia Ocupație" - până în iulie 1941, "A doua" a început în martie 1944 și nu a luat sfârșit nici în ziua de azi) toți evreii - repet: toți evreii de pretutindeni au instituit secretul absolut asupra:

- *numelor* (adevăruri, ca și falsele-nume) ale celor... nu 150.000, dar măcar 1.500 nume de evrei care, după ce și-au făcut mâna pe basarabeni și pe bucovineni între 28 iunie 1940 și iulie 1941, după 23 august 1944 au făcut parte activă, înalt profesionalizată, a Aparatului Terorist Bolșevic instaurat în întreaga Românie;

- *faptelor*... revoluționare aplicate pe spinarea nenorociților basarabeni și bucovineni, nu doar români, ci și ruși, ucraineni, bulgari, găgăuzi, polonezi, germani, armeni, greci, evrei... - considerați "dușmani", burjuii", "culaci", "trădători ai revoluției și ai URSS"... - arestați, torturați, executați pe loc, alții "doar" condamnați și trimiși în Siberia, în fine alții deportați-fără-"hârtii", pentru decenii în Estul și Nordul Îndepărtat - se evaluează că *numai în iunie 1941, bolșevicii au deportat cca 30.000 de oameni, bărbați, femei, bătrâni, copii.*

De ani de zile încerc să pătrund acest "secret mortal", cel ascunzînd numele și faptele "voluntarilor" evrei în intervalul 28 iunie 1940 - 15 iulie 1941, în Basarabia și în Bucovina sovietizate.

Există câteva mărturii ale unor evrei, numai despre ei înșiși, numai dacă dacă fuseseră la rîndu-le "represați", însă nici un cuvânt despre faptele lor pe când ei înșiși "represau" pe alții - ca enkavediști, komisari, simpli funcțio-nari - deși în acel an de groază nu au existat "simpli funcționari", doar auxiliari a NKVD. Am aflat - câteva nume:

- Cei doi frați ai lui Leonte Răutu (Oigenștain): Mișa, tatăl lui Andrei Oișteanu și Dan. Deasemeni Bela Iosovici, care va deveni mama băieților Valery și Andrei (Oișteanu);

- M. Roller;

- Perahim - mort de curând, alături, în cartierul Ménilmontant.

- Sorin Toma: odată la adăpost în Israel, cel care încercase să-l înlocuiască pe Arghezi cu tată-său și-a publicat “amintirile” bolșevicește de selective; deși mereu promite că va ajunge la Chișinău, ajunge cu scrisul la Zaporoje (în anul următor). Și el evită locul-crimei.

Toți cei înșirați au murit, au scăpat de Nürnberg II.

Au mai rămas în viață - oricum, erau până anul trecut, aici, la Paris, în cartierul nostru, Belleville - câțiva unchi, veri, mătuși ale lui R. Ioanid care și-au reluat numele: Leibovici.

R. Ioanid a comis textul “Între Belleville și București”, publicat în *Observator Cultural* al lui I.B. Lefter și C. Mușat : lung, mincinos, cu citate falsificate, cu “afirmații” (ale mele!) deturnate sau/și inventate, nu puține rezemate pe “izvoare sigure”, ca notoriul securist dezinformator M. Pelin, decenii lungi adjunct al lui I.C. Drăgan, dimpreună cu Traian Filip la agentura securistă de la Milano - text devenit, nu doar de referință, ci Evanghelie a holocaustologilor subalterni:

O evanghelie crezută-și-necercetată: ca în societățile care nu cunosc *cititul* - necum *citatul* - toți, dar toți cei care m-au atacat ulterior, au făcut trimitere la R. Ioanid. Simpla pomenire a titlului (și fals și idiot) - a articolului “Între Belleville și București”, a ținut loc de informare, de lectură; articolul acela a devenit directivă, ordin, astfel scutindu-i pe toți agresorii de *a citi* și de *a cita* corect din eseul meu **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** - nu este inutil să dau titlul întreg. Oile luate orbește după Berbecul-cel-Mare: R. Ioanid, m-au acuzat, în deplină necunoștință de cauză, de “antisemitism”.

Or nimeni-nimeni dintre cei pe care îi voi pomeni mai la vale nu citise cu minimă onestitate ceea ce condamnase hotărât: nici Berbecul-cel-Mic (M. Șafir), nici membrii de drept ai turmei: A. Oișteanu, Al. Florian, G. Andreescu, Dan Pavel, A. Cornea, O. Pecican, Laszlo Alexandru, V. Gârneț, V. Ciobanu, W. Totok, Ion Vianu, Teșu Solomovici, D. M. Gheorghiu, Lavastine, Isaac Chiva, Alain Paruit, Ed. Reichman, D. Vighi...; acești, dragă-doamne, scriitori, oameni familiarizați cu litera tipărită nu citiseră ce scrisesem eu, posmagii le fuseseră rumegați la Centru, la Tel Aviv, la Washington.

Vor mai fi și alții de care încă nu am cunoștință. Singurul dintre vitejii macabei care a recunoscut negru pe alb că... nu citise ceea ce combătuse a fost, în urmă cu o lună, Dan Pavel. Este foarte adevărat: “onestitatea” lui este o vulgară șmecherie găinărească dupe Dâmbovița, însă fiind eu un optimist fără leac, îmi zic:

«Proporția (1 din 20) este extrem de îmbucurătoare, dătătoare de speranțe într-un viitor de aur al țărișoarei noastre dragi - doar este vorba de intelectuali subțiri, de oameni de cultură, de scriitori-îndrăgiți, de, cum li s-a tot zis: *directori de conștiințe*. Deci Trăiască România cu ai săi intelectuali, rezistenți prin...

Prin ce? Prin cultură? Cult să fie insul ignorant? Ne-cititorul? Cult acela care, deși nu a citit un text, se trezește vorbind despre el, în termeni neavînd legătură cu “cultura”, ci cu Codul Penal («Ordonanța, Ordonanța!» lui Teșu Solomovici)? Prin ce altceva sunt “rezistenți”,

intelectualii noștri preferați?

Prin “ceva” care permite supraviețuirea nisipului fost cândva, în timpuri de legendă, piatră - dacă peste ea trecuseră toate apele...

Un alt proeminent holocaustolog ne-cititor al textelor mele, dar nemilos combătute este aghiotantul tovarășului R. Ioanid:

Michael Shafir: proaspătul profesor la Facultatea de Studii Europene de la Universitatea Cluj, a fost cercetător la Europa liberă, agent electoral al lui Iliescu în 2000 și purtător de servietă al lui Wiesel în legendara sa “întoarcere acasă” (la Cimitirul Vesel de la Săpânța, nu la Memorialul Anticomunist).

[Se poate să-l uităm pe Elie Wiesel?, laureatul Premiului Nobel pentru Pace? Nu se poate. Wiesel, acela carele, avînd grave probleme de cronologită și de geografită - mai degrabă tulburări de identitate, el dorind din adîncul viscerelor să fie considerat mare maghiar, numai că nu se mai putea - povesteà la televiziunea franceză că familia sa din Sighet fusese arestată în aprilie 1944 “de către jandarmii români”. La observația lui Eugène Ionesco: din septembrie 1940 până la sfârșitul anului 1944 Ardealul de Nord fusese ocupat de unguri, deci jandarmii nu puteau fi români, Wiesel răspunsese, rîzînd, că nu are importanță, francezii tot nu cunosc istorie... Tot el fiind cel care urlase dement, cu stropi, cu ochii gata să-i iasă din cap: «Românii au ucis, au ucis, au ucis!» /evrei/].

Întorcîndu-ne la M. Shafir, spuneam că omul și-a văzut visul cu ochii: ajuns la pensie a fost recunoscut și ca un eminent broșurist. Pe bună dreptate: la cei 60 ani ai săi, a căpătat faimă internațională și coroniță de moderator profesionist de colocvii, dezbateri, mese rotunde, nunți cu dar și alte cumetrii. Altfel și el, ca toți nerealizații dintre evrei, la vizita medicală găsiți inapți de a deveniți coloniști sălbatici în Israel, după un lung ocol prin... repatriere în Israel: SUA, Germania, Cehia, s-a întors în România cea detestată de totdeauna, motiv pentru care a fost uns profesor de Holocaustologie taman la Cluj. De ce la Cluj? Dar nu grăit-a Zarathustra-Wiesel că evreii din Ardealul de Nord fuseseră trimiși la cuptoarele Auschwitz-ului de către bestialii jandarmi ai guvernului român, fascist, antonesciano-legionar?...

Nu mă pot stăpâni de a cita dintr-o conferință a sa rostită la Tel Aviv, 2003-12-21 (capturată de pe internet):

“De la evreu-goy la goy-evreu”

“Marturisiri personale despre procesul de aculturalizare si reculturalizare ale unui evreu originar din Romania

“Provin dintr-o familie total asimilata. (...) Bunicul patern, pe care nu l-am cunoscut niciodata, se tragea de pe undeva de pe meleagurile imperiului austro-ungar. Bunica paterna era nascuta la Budapesta (...) Din partea mamei, strabunicul fusese arendas in Moldova pe mosiile lui Sturdza (acum vedeti cine e vinovat pentru 1907?), iar bunicul era un umil contopist. Soția lui era nascuta la Varsovia. Nu mi-a fost ascunsa niciodata identitatea evreiasca a familiei. Dar nici clarificata. Habar nu aveam ce inseamna sa fii evreu, de fapt. De sarbatori ne duceam la Templul Coral unde nu intelegeam nimic din rugaciuni, ne intorceam acasa si mancam supa de gaina. Cu asta se termina

"sarbatoarea". Cu alte cuvinte, se proceda ca in anecdota care defineste sarbatoarea evreiasca in urmatoorii termeni: "ei au incercat sa ne lichideze, noi am invins, pofta buna!".

"Bunica mea de origine budapestana a murit cind eu aveam vreo 8 ani. Era o femeie inalta, energica, locuia la Timisoara, unde o vizitam in vacante. Noi traiam la Bucuresti si intr-o zi, cred ca era "vacanta de iarna", ajungind la dinsa la Timisoara, m-am adresat bunicii in limba romana. A ramas ca un stilp de gheata, in toata statura ei impozanta si mi-a raspuns in limba germana (pervers, dar aceasta era limba familiei, nu idisul, pe care l-am invatat cu ajutorul ebraicii si al germanei in...Israel):

"«In aceasta casa, se vorbeste romaneste numai o data pe saptamina, si atunci numai la bucatarie.»

"Adica cu servitoarea. Nu stiu cum, dar am inteles imediat despre ce era vorba. Si de atunci pina azi am o repulsie totala fata de orice fel nationalism. Nu puteam, la 8 ani, sa fiu constient si de ridicolul situatiei: o evreica-unguroaica imi cere sa nu vorbesc romaneste, ci germana, la nici macar o decada dupa Holocaust, despre care habar nu aveam atunci".

Atunci - sublinierea mea. Dar după atunci?

Insuportabil la M. Shafir - nu doar la el - : *nesimțirea etică*. Vorbește despre străbunicul său, arendaș, făcînd glume proaste, însă nu pe seama bunicului (care putea fi chiar și el vinovat de răscoala țaranilor la 1907), ci pe a noastră, ascultători-cititori bănuți de el a fi înclinați să credem că arendașii evrei, bieții de ei, nu avuseseră nici cea mai mică legătură cu revolta - doar așa ne asigurase o jumătate de secol ukazul lui Roller. El (M. Shafir) vorbește - *acum* - de "repulsia față de orice naționalism" - însă doamne-fereste, nu și de *rasismul pur și dur practicat de evreii și de ungurii bolșevici față de majoritarii români în România ocupată de ruși din 1944*. El ironizează "tema 1907", ca să nu zăbovească la mizeria cumplită și la exasperarea explozivă (a și explodat!) a țaranilor români. M. Shafir să fie sigur: târziu - cât de târziu! - dar tot *nu* a învins "adevărul" său, etnic - poftă bună! - reambalat în zeflemeaua dezinformatoare. **Adevărul istoric** rămâne, în ciuda Rolleriei teroriste asupra memoriei noastre, a ocupațiilor, oricâte poftă-bune și-ar ură, cu gura până la urechi, holocaustologiei după fiecare ședință de antisemitizare a *goi*-lor - acesta: printre alte păcate - primul fiind cel de la 1878 - arendașii-zapcii evrei au purtat, orice-ar pretinde rollerii și urmașii lui bolșevico-sioniști, o mare parte din vina tragediei românești de la 1907;

Nesimțirea etică (și etnică) a lui M. Shafir domnește și în episodul bunicii sale:

Să nu aibă M. Shafir habar *acum* că *atunci* (între 1945-1965), *acolo* (Timișoara, Republica Populară Română), dacă unui român îi scăpa: «Țigane (bozgore, jidane)...», înfunda pușcăria pe loc, fiind condamnat pentru "ură de rasă"? El pretinde că, la acea vârstă (8 ani), nu putea "să fie conștient de ridicolul situației" - de acord. Dar la 50-60 de ani, când conferența, la Tel Aviv?: era conștient de propria-i insensibilitate etnică, fiindcă "situația" inocent zugrăvită de el era, nu ridicolă, ci tragică - adevărat, numai pentru români, nu și pentru

unguri, nu și pentru evrei. Ridicol este el, acum, prin “naivitatea” (și nonșalanța) amintirilor-din-copilărie, vădind ne-frica de a fi vreodată făcut răspunzător și pedepsit pentru faptele sale rele. Ridicolă până la grotesc, afișînd o grețoasă țâfnă de grofesă unguroaică disprețuindu-i imperial pe valahii împutuți) era, atunci, bunica lui M. Shafir: deși evreică-budapestană trăitoare la Timișoara, cunoștea foarte bine realitatea din Vechiul Regat de dinainte de 23 august 1944, deci știa: când spuneai: “unguroaică”, spuneai: *servitoare*. O deosebire: după instaurarea comunismului o slujnică româncă rar ajungea directoare de fabrică sau rector universitar - o servitoare unguroaică: totdeauna; chiar ministru-adjunct-la-orice...

Ce anume le va propune - la Universitatea de la Cluj - viitorilor profesori din Învățământul Holocaustului și studenților, Michael Shafir, broșurist emerit și celebru necititor de texte atacate, ale unor autori etichetați orbește: “trivial-negaționiști”? Obiceiul de a azvârli fără temei grave, cvasimortale acuzații? Obiceiul de a arăta cu degetul și de a “demasca” pe alții, pe oricine - ce nu face omul sărac pentru o bursă, pentru o jumătate de catedră, pentru o “sinceră-considerație”? Ca la Pitești, în reeducare, nefericitul va ajunge să declare că tată-său fusese jandarm în Transnistria, maică-sa responsabilă de bordel. Care va fi prețul (dedus din “recuperări”) pentru o astfel de autodenigrare, autodistrugere, autonegare, autodenunțare: cei 10.000 dolari, promiși de istericul Ephraim Zuroff?

Va fi el, M. Shafir - altfel un oarecare măgar! - profesor, la Cluj, la catedra de trivial-negaționism al textelor necitite? Va ține cursuri de... autoreeducare - la Pitești Bis?

[Să facem un ocol pe la Paris: orice-ar zice americanolatrii - mai ales holocaustologii din România - Parisul rămâne cutia de rezonanță în bine, în rău a lumii. Am mai notat, au observat și unii jurnaliști (mai cu seamă cei de la *Le Nouvel Observateur* din ultimii trei ani):

De fiecare dată când o comunitate ocupă avanscena cu tragedia ei națională, brigăzile de intervenție ale studenților evrei, ale “sioniștilor de stînga” din Franța provoacă un *scandal* (termenul este folosit, subliniat de *N.O.*), în scopul de a re-atrage atenția presei asupra Holocaustului, de a o menține acolo, nelăsînd-o să se “rătăcească” la alte “mici accidente istorice”. Când acum vreun deceniu Le Pen s-a scâpat și a zis că Auschwitz-ul fusese “un detaliu al istoriei”, s-a produs un scandal planetar - pe bună dreptate; însă când un Antoine Spire, și comunist și evreu a spus despre masacrul rwandez că a fost un “mic conflict local” și a rîs (rîsul lui Wiesel!), nici un francez nu a reacționat; și nici un român nu i-a ars o labă peste ceafă hilarului biciclist R. Cosașu (partener de bridge al vestitului anticomunist Gelu Ionescu și scriitor-îndrăgit de Marta Petreu și de I. Vartic - vezi Dicționarul Esențial al Scriitorilor Români), când a scris el cu mâna lui: «*Stalinismul la noi a fost un fel de blenoragie de tinerețe*” - de ce: “blenoragie”? fiindcă aceea trece, spre deosebire de de ciumă, de lepră - de moarte?; de ce “stalinismul” și nu “bolșevismul”?; și, mă rog, care “la noi”: la noi, în România ocupată de sovietici și de cosași ca

jâmbărețul Radu-“Slăvim-Republica-Populară-Română”?; în Rusia, începînd din 1917, pe unde a galopat eroul său preferat: Isaac Babel, komisar bolșevic “intransigent”?; în întreg lagărul comunist, incluzînd Coreea de Nord, China, Vietnamul, Cambodgia, Ethiopia, Angola Congo-Brazzaville, Cuba?

Revin: cum a început a se vorbi “prea mult” (?) de genocidul rwandez, cum un rabin parizian s-a zgâriat cu o furculiță la burtă, pretinzînd că un arab îl atacase, fiindcă era evreu - și gata *scandalul!* Cu proteste, nu doar guvernamentale franceze, dar și cu “Apelul” lui Sharon chemîndu-i pe evreii “victime ale antisemitismului în Franța” să vină cu toții grabnic la adăpost în Israel. Și ce dacă s-a dovedit că “agresiunea” fusese o invenție, o simulare de atentat? Nici rabinul nici comunitatea evreiască nu și-a(u) cerut scuze pentru *scandal!*;

Cum s-a readus pe tapet masacrarea armenilor de către turci în 1915 - scandal provocat în 2002 de... Israel, care somase Europa, (amintindu-i că este vinovată de Holocaust), să o primească pe Turcia în C. E. - cum “tinerii sioniști” parizieni au organizat diversiunea obișnuită prin manifestații violente ce au blocat strada editurii care avusese îndrăzneala să publice un roman al unei tinere italo-egiptene despre Palestina - un prețios “ajutor internațional” le-a venit de la Fundației Wiesenthal, cea vîndînd naziști, prin comunicate amenințătoare - dar care, observa un jurnalist de la *N.O.*, grafiă greșit numele autoarei și titlul cărții (a devenit o tradiție ne-lectura la holocaustologii de pretutindeni)...

Evenimentul recent care a declanșat *scandalul* evreilor: readucerea în actualitate a sclavajului africanilor, imensa tragedie care a provocat, nu doar umilințe, suferințe, dar și zeci de milioane de victime. Au început a-și recunoaște vina Belgia, Portugalia, Franța...

/Pe când *mea culpa* României pentru robia țiganilor? N-ar fi timpul ca Biserica Ortodoxă Română să dea semnalul căinței, doar sfintele mănăstiri ale noastre au fost cele mai bogate, în robi, proprietăți?/

Cînd, în urmă cu trei luni a apărut la Paris mărturia unui ostaș francez de culoare căzut prizonier la germani, au izbucnit proteste vehemente din partea comunităților evreiești de pretutindeni împotriva “alegațiilor antisemite ale autorului” - de genul: “în lagărele naziste evreii și slavii erau considerați sub-oameni, însă noi, negrii și țiganii: sub-sub-oameni și tratați ca atare”. Cînd un jurnalist - belgian - a scris că recunoașterea sclavajului din partea unor foste puteri coloniale europene reprezintă cel mai mărunț lucru pe calea recunoașterii păcatului de moarte (reprezentat de sclavaj), continuînd: - “rămîne ca America să facă la fel, mai ales că cea mai mare parte a prosperității sale s-a rezemat pe sclav” - le-a sărit capacul, nu americanilor, ci evreilor. În 8 martie acest an manifestat liceenii din Paris. În locul obișnuitelor bande de derbedei vandali, “les casseurs”, care parazitau coloanele, spărgeau vitrinele magazinelor și furau ce apucau - au apărut vandali ne-hoți: aceștia, tăbărau pe câte un elev manifestant, îl băteau pînă la sânge, îi zmulgeau telefonul portabil, o bluză, “adidași”

iar fetelor - bătute și ele - li se “confiscau” telefoanele și poșetele. S-au înregistrat răniți, plângeri contra X... Presa a fost surprinsă de acest nou fenomen și a scris pe larg, încercând să afle dedesubturile. Televiziunea a intervievat câțiva din vandali - elevi la o școală profesională din St.-Denis, din zona Marelui Stadion. S-a aflat că acei tineri erau revoltați-furioși pentru că ei, cei trăind în banlieu, ca “ieșiți din imigrație” (arabi, negri), sunt defavorizați, nu au nici hainele, nici telefoanele portabile, nici aerul sigur de ei - al liceenilor manifestanți... Drept care s-au hotărât ca (de astă dată) să le dea o lecție... burjuilor.

Jurnaliștii observaseră: vandalii ne-hoți, erau animați (!) de ură... socială (nu au folosit: “ură de clasă”, ca să nu se supere comuniștii), manifestată, nu prin “confiscarea”, ci prin distrugerea demonstrativă a bunurilor pe care ei nu le aveau. Foarte mulți dintre vandali, după ce stingeau în bătaie pe câte un elev manifestant și îi zmulgeau telefonul portabil, îl distrugeau pe loc, călcând în picioare... rămășițele...

După o vreme, cum se întâmplă, presa și-a îndreptat atenția spre alte evenimente - ceea ce era insuportabil pentru toboșarii Holocaustului - atunci a izbucnit *scandalul* “rasismului anti-alb”:

Jurnalistul Luc Bronner de la *Le Monde* a publicat mult după evenimente un articol în care afirma că agresiunile au avut un caracter net rasist, anti-alb - auzise el, cu urechile lui, cum “magrebinii” (arabi algerieni, marocani - și negri africani) strigau la agresati: «Alb împuțit, dă portabilul!»; mai mult: în ancheta pe care el (L. Bronner) a făcut-o în St.-Denis, în fața școlii de meserii, “magrebinii” repetau fără jenă motivele agresiunii: «Din cauza lor, a albilor, am suferit și suferim...»

Fulgerător Radio-Shalom - al comunității evreiești - și Asociația tinerilor sioniști de stânga “Hachomer hatzair” a(u) dat alarma, lansând un Apel la solidarizare împotriva actelor “*rasiste, împotriva albilor - cu iz antisemit*” (subl. mea). Printre primii semnatori: Alain Finkielkraut, André Taguièff, Kouchner. Pe măsură ce Radio-Shalom și “Hachomer hatzair” urca tonul până la inaudibil, au început a se semnala, atât retrageri de semnături de pe Apel cât și opinii exprimate de organizații antirasiste, pacifiste, apoi de personalități:

Ghaleb Bencheikh, președinte al Confederației mondiale a Religiiilor pentru Pace a fost primul care a declarat: “Dacă agresiunile contra liceenilor sunt inadmisibile, nu cred că rasismul este constitutiv acestor acte”;

Celebrul istoric Esther Benbassa: “Fiind personal atinsă, ca fostă imigrantă, care știe cât de dificilă este integrarea [în societatea de sositre], acest Apel atâta la violență, în loc să constate că există o respingere [a societății franceze]”. Și: “nu este rolul unei asociații evreiești din Franța de a intra *dans la compétition victimaire*”, sublinierea mea.

Bănuiesc ce a pățit Esther Benbassa, evreică originară din Salonic și după acest “act antisemit”, din partea presei evreiești, din partea unor (mulți!) evrei din Israel, din partea organizațiilor tinerilor sioniști (de stânga, pardi!). Mai ales pentru această “*compétition victimaire*” pe care a mai reproșat-o evreilor stârnind, la Sorbona amabilități de genul urletului sionist : «Curvă a arabilor!»

Destul de rapid *scandalul* scontat de evrei pentru a deturna batajul în jurul altor tragedii, ale altor comunități s-a întors, nu la Holocaust, ci la “ucenicii vrăjitori” ai lui. Cunoscuții fabricanți (din nimic) de opinie Finkielkraut, Taguieff, Kouchner s-au dat la fund, n-au mai fost de găsit nici la telefon. Jurnaliștii de investigație s-a întors la evenimentul declanșat la 8 martie.

Duminică 17 aprilie, la emisiunea de televiziune “Arrêt sur image” s-a dezbătut atât “fenomenul”, cât și deturnarea semnificației sale de către unii evrei. Au participat jurnalistul de la *Le Monde*, Bronner și Yoni Smadja, șeful organizației tinerilor sioniști: “Hachomer Hatzair”. Timp de două ore, în direct, cei doi au fost copleșiți de mărturii, de contra-anchete jurnalistice, de analize, toate contrazicându-le alegațiile. În cele din urmă Bronner a recunoscut, spășit, că se grăbise - rău sfătuit de un prieten bun - care îi povestise ceea ce auzise el: “maghrebini agresori strigau: «Albi împuțiți!», «Să nu uităm sclavajul», «Toți albi trebuie bătuți»”; că nu, el nu auzise asemenea cuvinte; că nu, când s-a dus la St.-Denis și a stat de vorbă cu agresorii niciunul nu a formulat clar “justificări rasiste, antialbi”. Când animatorul emisiunii l-a întrebat: dacă nu a văzut, dacă nu a auzit lozinci rasiste (anti-albi), de ce a scris contrariul în *Le Monde*? Bronner a ridicat din umeri și a întors privirile disperate spre Yoni Smadja.

Acesta nu părea a avea mai mult de 18 ani. Sigur de sine și de adevărurile sale cum numai un adolescent-revoluționar-trotskist poate fi, Yoni a respins fiecare probă împotriva a ceea ce scrisese, ce afirmase el: un jurnalist (evreu) de la *Libération*, aflat pe teren, spunea că nu auzise vreo lozincă rasistă - Yoni, senin, mătura cu un dos de mână mărturia: «Nu-i adevărat! Nu se afla el [jurnalistul] unde trebuia!»; un sociolog reputat (și evreu) afirma că evreii au fost de totdeauna în “compétition victimaire”, că nu suportă să se vorbească despre suferințele altor comunități - Yoni: «Nu-i adevărat. Noi nu putem fi geloși pe nimeni. Noi nu mințim niciodată...»

La această ultimă obrăznicie animatorul a ridicat mâinile spre cerul studioului și l-a somat pe Yoni:

«Ați afirmat - și răspândit - că maghrebini agresori rosteau lozinci anti-albe, antisemite, dar nimeni nu le-a auzit: nici Luc Bronner, care a provocat scandalul, iar aici a recunoscut că în realitate nu a auzit așa ceva, îi povestise “cineva” - înseamnă că ați mințit!»

Deloc demontat, Yoni:

«Vă spun eu că arabii (de la “magrebini” trecuse la “arabi” - de mirare că nu mersese până la: “palestinieni”) sunt antisemiți și vor să ne arunce în mare. Dacă la manifestația asta nu au fost auziți, vor fi auziți mâine; sau peste o săptămână. Noi trebuie să luăm măsuri preventive...»

Animatorul Daniel Schneidermann a râs:

«Preventive? Ca războiul preconizat de Bush, de Wolfowitz, de Rumsfeld?»

Adolescentul Yoni Smadja l-a fulgerat pe Schneiderman cu privirea sa albastră, albastră - și a tăcut - ca R. Ioanid.

Iar eu, în fața televizorului, am simțit un fior rece pe șira spinării: acest copilaș - cu ochi albaștri - ar fi fost în stare să măucidă, fără tresărire. Nu pentru că aş fi palestinian-terorist, sau neamț-hitlerist - sau român-negaționist - ci pentru că nu sunt ca el. Pentru că sunt un *goi*, deci inamic - deci... potențial-lichidabil.

Nuanțez: preventiv-lichidat].

Ovidiu Pecican. Și el (ca și Laszlo - de care nu mă ocup) a constituit o surpriză: cum de s-a lăsat tras (și dacă s-a tras-singur?) în Brigada Dezinformatoare a Holocaustologilor Socotitori-Prețaluitori-de-Cadavre ? Nu-l voi psihanaliza, pentru a afla ce rol culpabilizator va fi jucat tatăl în spaimile cumplite ale fiului, ci voi aminti:

În dialogurile cu Laszlo, cu Grigurcu, cu Solacolu, *istoricul* Ovidiu Pecican, citînd respectuos - și prea-plecat, de-a dreptul slugarnic... - din Evanghelia după R. Ioanid, mă acuza, ca autor al **Săptămânii Roșii...**, că nu mă reazem, în afirmațiile mele, pe documente autentice, autentificate, verificate, acceptate de istorici...

Plin de calități, și O. Pecican este român în ceea ce e mai rău: uită ce spusese ieri, nu își imaginează că cel din față îl va contrazice fără jenă, amintindu-i adevăruri pe care el, O. Pecican le ocolește, le ascunde cu grijă - iată unul; mare:

Fundația Culturală România, condusă de A. Buzura, pregătise, în colaborare cu Centrul de Studii Transilvane din Cluj editarea volumului de documente **Situația evreilor din România 1939-1941**. Lucrarea urma să apară sub egida Institutului de istorie și teorie militară, a Arhivelor statului, București, a Arhivei Ministerului Apărării Naționale. Coordonatori: Lt. col Alesandru Duțu și Dr. Constantin Botoran. În 1994, în preziua lansării, volumul a fost trimis la topit din ordinul lui A. Buzura. Că el este autorul actului înalt cultural (și extrem de patriotic față de neamul românesc, cel fără-de-hârtii): ca recompensă în 2003 Universitatea din Ierusalim i-a decernat titlul de Doctor Honoris Causa! În 2003 volumul de documente a fost, în sfârșit, scos la lumina zile de editura Țara Noastră, din inițiativa lui Ion Coja.

În chiar momentul în care istoricul Ovidiu Pecican - citîndu-l pe R. Ioanid, umil, îngenunchiat - afirma că Goma nu se bazează pe documente, avea în față (iertare: ar fi trebuit să aibă dinainte, în timp, nu doar în spațiu - și gata citit!) eseul atacat: **Săptămâna Roșie sau Basarabia și Evreii**, ediția de la Vremea. Dar nici el, dezbătătorul nu-l citise cum se citește. Afirm aceasta pentru neînsemnatul motiv că cel puțin un sfert din paginile eseului sunt ocupate cu *documente* culese, reproduse din volumul **Situația evreilor din România 1939-1941**; cel distrus de Buzura în 1994.

Istoricul nostru, devenit holocaustolog, nu citește: după modelul ilustru al șefului suprem: Wiesel, care acuză, fără temeii, în perfectă necunoștință de cauză, însă înecat de ură față de români. Cu "temeiurile" se însărcinează aghiotanții R. Ioanid, M. Șafir, Al. Florian, A. Oișteanu... El, O. Pecican a ridicat două degete și s-a oferit să execute un ordin, temeinic, profesionist, ca o bună cătană ardeleană. E mult mai comod și mai fără riscuri: cine să-i ceară socoteală că a

aruncat la întâmplare acuzații grave, că a calomniat, că a spus minciuni cu seninătate? În niciun caz un român-verde: românii-verzi bat pas de front pe arătură la comanda holocaustologilor.

O. Pecican lucra la Centrul de Studii Transilvane. Mă înșel? Chiar dacă mă înșel, este oare de conceput ca un istoric din Cluj să nu aibă știre de un volum de documente urmînd a fi editat - în Cluj ? Nu. Mai ales că la un moment - în mijlocul unei acuzații că eu nu produc documente - lui i-a scăpat mărturisirea că a avut între mâini documente... pe care ar fi trebuit să le citesc-citez, eu, autorul eseului. Și nu a recunoscut că el, Pecican nu citise textul meu, cel conținînd chiar documentele în chestiune...

Necititorii mei - altfel holocaustologi emeriți...

Gabriel Andreescu:

Timpul nr. 3/2005: publică, pe pagina a 3-a la rubrica "Agora" articolul anunțat pe prima : "Mult Goma" semnat: G. Andreescu. Să trecem - cu greu - peste introducerea confuză, năclăită și mincinoasă, fiindcă nu pomeneste de articolul lui A. Oișteanu din 22, cel care provocase reacția mea în *Ziua*, ci pretinde că al său - o schelălăitură, tot în *Ziua*, unde confecționează "editoriale" descusute, dezinformatoare, inutile - ar fi declanșat ostilitățile. Și din acest proaspăt extemporal răzbate setea-foamea lui G. Andreescu de a fi considerat și el om purtător de condei, de a fi luat și el drept "publicist", de a fi și el băgat în seamă, fie și sub forma unor lovituri de retevei, administrate domestic, pentru intruziune acolo unde nu are ce căuta.

Citez din *Timpul*: - scrie G.A. despre mine:

"(...) Focul de artificii de acum o lună nu a adus nici un argument esențial nou față de ceea ce spusese deja. Goma redevenise 'un caz' o dată cu apariția *celor două texte* 'Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940' și (sublinierea îmi aparține) 'Basarabia și Evreii' în care teoretizează într-o manieră foarte personală evenimentele din Transnistria (re-subl. mea) în timpul celui de al doilea război mondial".

O singură frază, două (imense, nerușinate!) inexactități:

1. "Cele două texte" sunt, în fapt, unul singur. Și-ul introdus de G. Andreescu înlocuiește *sau*-ul autorului, pus acolo, nu altundeva, de mine, nu de altcineva, pentru a marca titlul și subtitlul eseului. Trebuie să fii Gabriel Andreescu pentru a avea nesimțirea de a ataca o carte căreia nici măcar coperta nu i-ai văzut-o, așa, pentru cultura-generală a ta: să știi ce nume-titlu poartă animalul-care-nu-există (pentru analfabeți): *cartea*;

2. Nicăiri în textele mele (fie acestea și... două) nu am teoretizat - cu atât mai puțin "într-o manieră personală - evenimentele din Transnistria"... Dacă aș fi vrut să fac acest lucru, nimeni nu m-ar fi putut împiedeca: nici Laszlo, nici Pecican, nici Shafir, nici R. Ioanid - i-am numit pe aceștia, fiindcă ei vorbesc (în locul meu) - despre... Transnistria. Eu scrisesem "despre" ceea ce și spune subtitlul eseului: "**Basarabia și Evreii**" - nu: "Transnistria și Evreii". Or, după cum se constatase încă din timpul "polemicei" cu Shafir, de acum doi ani,

G. Andreescu nu citise ceea ce condamnase atunci (el nefiind cititor, ci scriitor de editoriale); acum se vedește fără tăgadă: grafomanul lefegiu al Drepturilor Omului Minoritar în România, nu văzuse în viața lui măcar coperta cărții mele.

Că nu este deloc o scăpare a sa, nici vreo greșală a redacției: în capul coloanei a II-a, după un citat din I. Solacolu, G. Andreescu recidivează astfel:

“În final, Solacolu ‘dispare’, în sensul că nu a mai comentat *textele* (subl. mea) esențiale ‘Săptămâna Roșie și (re-subl. mea) Basarabia și Evreii’...”

Acest ne-cititor, analfabetizator se pricepe de minune la toaletarea (ciuntirea) citatelor din textele comentate, deci la falsificarea lor prin prezentare incompletă. Exemplu:

«- să fie expulzați de pe sol românesc acei evrei și unguri care întrețin *adevărul etnic* al lor»...

Până aici a reproduș corect dintr-un text al meu. Numai că a copiat doar un sfert-de-frază, o ciosvârtă de idee. Întreruptă abuziv, fraza-ideea mea ajunge a semnifica orice altceva și contrariul oricui - fiindcă, în original, ea continuă astfel:

...“potrivit căruia doar ‘românii fasciști’ au asasinat evrei, în schimb (!) evreii și ungurii nu s-au atins de un fir de păr de pe capul românilor, nici în timpul ocupației Transilvaniei de Nord, nici după sovietizarea întregii Românie, când au colonizat ‘aparatură de stat și de partid’ - cu precădere blestemata Securitate”.

Nu-i așa că eu scrisesem în textul “Să învățăm de la evrei?” cu totul - dar cu totul - *altceva*?

Ne-cititorul, zăpăcitorul cititorilor româniei suficient de zăpăciți de scînteieștii eterni, seninul semănător de neadevăruri, obraznicul falsificator de citate G. Andreescu a dovedit din plin că locul său de “publicist” (Rică Venturianu măcar avea umor - involuntar) este în Brigada de Dezinformație condusă de Wiesel, alături de ceilalți nerușinați calpuzani : Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel, Al. Florian, Laszlo, Pecican, Volovici, Totok...

Or fi existînd și alte cretinătăți în textul semnat: G. Andreescu, în *Timpul* nr. 3/2005, dar nu le mai iau în seamă: am obosit de românisme.

Și nici nu mă pot mira:

«De ce Liviu Antonesei nu mi-a oferit un drept la replică?»

De ce! Fiindcă nu-i va fi dat prin cap că mai există așa ceva (dreptul la replică), în România de azi.

Nu doar lui: îi dăduse oare prin cap lui I.B. Lefter să-mi acorde mie, atacatului, drept de replică la pogonul - corect: ciubărul cu lături vărsate în capul meu - în *Observator cultural*, pogon-anatemă-ciubăr iscălit: “Radu Ioanid”, cel constituind semnalul de atac împotriva “antisemitului” de mine, din noua campanie de culpabilizare a românilor și începere a adunării cotelor re-impuse după jumătate de veac: “taxa pe cadavre”?; oare îmi admisesese drept de replică G. Adameșteanu, după publicarea, în 22, a lălăielii îngălate, turnătoriei lui

Oișteanu?; dar mai înainte, când mă porcăiseră Barbăneagră, Mircea Martin, iar eu, naiv, unde mai pui: “parizian” cum își imaginează (sic) R. Ioanid că mă insultă, trimisesem replici la atacuri : le publicase ea, G. Adameșteanu, prima și ultima dintre oltence? Da de unde! Scriitorul-român trezit împărat-șef al câte unei publicații își păstrează “concepția” primitivo-tribală, potrivit căreia administratorul este și proprietar de mibile și de mobile (aici intrând subalternele, fetele-n casă - ca Rodicele Palade).

Nu pot întreba nici:

«Cum de a publicat Liviu Antonesei așa ceva, fără să verifice corectitudinea afirmațiilor autorului (acum vorba fiind de G. Andreescu)?»

În primul rând pentru că niciodată nu am luat de guler pe cutare director de periodic fiindcă publicase un text critic la adresa mea - acest obicei bolșevic îl au G. Dimisianu, Alex. Ștefănescu, Cristian Teodorescu, Ioana Pârvulescu, N. Manolescu (ei au amenințat cu un proces revista *Vatra* pentru publicarea textului meu “Să fie desființat electoratul!” apoi, în foileton, a **Săptămânii Roșii**...); obicei al tovarășului Teșu, *munca*-torul cu pixul și carnetelul de denunțuri, harnicul, agitatorul caraliu de serviciu, cu «Ordonanța, Ordonanța!», supraveghetor al românilor din România care *s-ar putea manifesta ca antisemiți* (s-a observat gândirea potențialistă a securiștilor înaintași ai săi, în virtutea căreia zeci de mii dintre noi am fost arestați, torturați, întemnițați) și ar compromite (bună)starea materială - dar psihologică! - a israelienilor din Israel; obicei al lui Oișteanu, cel care deploră rânjind, în 22-ul adameștean că încă nu am fost condamnat penal; obicei al lui Șafir care îl amenință cu “judecata” pe Mircea Stănescu, dacă acesta va face publică o scrisoare a sa (nu una foarte-foarte compromițătoare, însă broșuristului Șafir, și el conspirativnik înăscut nu-i place lumina zilei, lucrează numai pe întuneric, atacă numai de la adăpostul tufișurilor - așa a ghidat campania din 2000 în favoarea lui Iliescu, așa l-a consiliat pe Wiesel în 2002 să refuze a vizita și Memorialul de la Sighet...);

În al doilea rând fiindcă răspunsul la eventuala mea întrebare îl dă însăși Gabriela Gavril redactor-șef al *Timpului* prin editorialul publicat în același număr, 3/2005: “De ce nu mai pot citi pamflete?”

Explicațiunea pe care mi-am dat-o - după ce am înțeles:

Liviu Antonesei nu mai citește de multă vreme vreme decât ce scrie el însuși; am mai înțeles: Gabriela Gavril, mărturisește negru pe alb că nu mai citește pamflete. Deducție: aruncându-și ochii peste titlul extemporalului andreesc, cei doi șefi ieșeni au... tras concluziunea că este un “pamflet” - și ce bine face pamfletul cel neiuibit la *Timpul*, dacă-i arde una peste bot lui Goma care, o știe toată lumea intelectuală românească (Șafir, Oișteanu, Al. Florian, Ed. Reichman, Lavastine, Lilly Marcou, Totok) este un antisemit fioros - de ce? Fiindcă așa le-a explicat tovarășul evanghelist sionisto-bolșevic, R. Ioanid! Și cum Doamna de la Domnul nu (mai) citește pamflete; cum Domnul de la Doamna nu se mai citește nici pe sine (întru corectura cea de toate

zilele), nimeni “din conducere” nu a citit măzgăleala lui G. Andreescu, însă în virtutea unei obișnuințe curat-intelectuale ambii-doi conducătorii au semnat încuviințarea tipăririi.

Să fiu drept: chiar dacă s-ar fi întâmplat minunea ca Liviu Antonesei și Gabriela Gavril să fi citit “pamfletul”: și-ar fi dat ei seama că iscălitorul iscălește idiotii, calomniile, porcării?

Da de unde! Ca să ajungă la această elementară concluziune, ar fi fost necesară o elementară condiție îndeplinită de un conducător de revistă culturală, de un intelectual - care mai și citește, măcar în fiecare zi-întâi din lună, adică se informează, pentru a *fi în cunoștință de cauză*; adică să fi citit, ei, textele lui Goma atacate în publicația lor; să fi privit o singură dată coperta cărții lui Goma **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** (atenție: nici măcar semnalată ca apariție în *Timpul*, nici vorbă să fie recenzată, *deși primise(ră) un exemplar*. Dar cum să o facă, dacă fuseseră avertizați de holocaustologii Oișteanu, A. Cornea, Shafir, Volovici, Totok: acea carte e un fel de **Mein Kampf** scrisă direct în românește! - ei Oișteanu, Shafir, Volovici n-au citit-o cu ochii lor personali, dar le-a povestit-o ne-cititorul Wiesel, cel cu: «Românii au ucis, au ucis, au ucis!»?). Firește, ar fi fost necesar - nuanțez: “ar fi fost de dorit” - ca Liviu Antonescu, chiar și Gabriela Gavril să fi parcurs măcar o dată, fie și în diagonală, textul meu “Să învățăm de la evrei?”, pentru a nu cauționa falsificarea citatelor prin “oprirea” acolo unde îi convine polemistului necititor-dezinformator semnând și în *Timpul*: “G. Andreescu”.

Dar n-a fost să fie.

Și iată cum o haită de autodesemnați “vânători de antisemiți” terorizează comunitatea noastră deja traumatizată în o jumătate de veac de comunism adus pe tancuri de la Răsărit de mulți dintre părinții acestora; și iată cum comunitatea noastră nu se apără, se lasă - mioritic - învinovățită, nu are îndrăzneala să contrazică acuzațiile delirante, calomniile murdare cu care “demascatorii” - slugăriți de auxiliari dintre *goi* pentru treizeci de dolari - ei înșiși gras remunerați cu milioanele de dolari zmulși din bugetul famelic al României. Așadar tot noi îi plătim pe culpabilizatorii noștri, holocaustologii, actualii securiști, fii ai taților lor, NKVD-iști, precum și pe nevestele, verișoarele, nepoții, soacrele lor - ei avînd cultul familiei, călătoresc cu tribul - plătindu-le avion-hotel-onorarii - pentru ce? Pentru că ne fac onoarea de a ne înnoia, acoperi cu bale și cu venin?, de a ne criminaliza cât mai repede, cât mai temeinic, cât mai... lucrativ, pentru a nu ne lăsa nouă timp să deschidem gura, să rostim noi adevărul despre ei, criminalii, călăii noștri?

Mă tot întreb - de 15 ani: la *asta* le-a slujit literatorilor români “rezistența prin cultură”? la atingerea performanței ne-citirii textelor combătute cu mare curaj? Fiindcă am certitudinea: după Revoluția lui Brucan, scriitorul român nu mai citește - în schimb, combate ceea ce nu cunoaște!; nu are cunoștință de propoziția celuilalt - dar îi arde o ripostă, de să nu i se mai șteargă în veci de pe obraz scuipatul: «Antisemitule! Tu, care m-ai ars - în Transnistria!» - ispravă eroică pentru care, dacă nu curg cei 10.000 dolari-argintici, tot pică de o

bursă, de un doctorat, de o catedră la Cluj, de o intrare în NATO, în UE... - ce, e puțin lucru să pui umărul la propășirea țării tale dragi și iubite, România?

La *asta* le-a slujit intelectualilor români “rezistența prin cultură”? La atingerea performanței de a nu fi în stare de o minimă reacție atunci când sunt pe nedrept scuipați, ocărâți, calomniați, acuzați de o mie și una de grozăvii? - de a se lăsa și bătuți-și-cu-banii-luați?

Și ce dacă Liviu Antonesei și Gabriela Gavrila nu au citit textul pus pe rug de G. Andreescu, inginer trudind în Industria Grea a Drepturilor Omului? Au ei timp de fleacuri? Dar unde ne trezim? În Europa? Ironie - am mai spus-o: singurul dintre agresorii mei care a recunoscut că nu citise nimic din textele mele - dar trăsese concluzia: “Goma e antisemit”: Dan Pavel.

Nu R. Ioanid, nu Șafir, nu Oișteanu, nu Al. Florian, nu Ion Vianu, nu Ed. Reichman, nu Teșu, nu D. Vighi, nu Laszlo, nu Pecican... - nici G. Andreescu.

Ci Dan Pavel! Îl merităm!

Am răspuns la întrebarea: de ce (până acum) holocaustologii nu m-au dat în judecată pentru “antisemitism”?

Vor fi știind ei câte ceva despre stropitorul stropit.

Vor fi auzit și despre arma pe care David nu o cunoștea : bumerangul.”

Sâmbătă 28 mai 2005 (...)

Reproduc aici - copiată de mine, toată ziulica - una din Listele după care alergam. Nu este ceea ce căutam - dar e bună și asta, mai ales că aici se află numele adevărate ale comuniștilor nativi din Basarabia și din Bucovina, ocupate în 28 iunie 1940.

Mi-a fost încredințată de Dl. Gheorghe Gavrila Copil, președinte al Societății Culturale București-Chișinău.

Pe altădată “considerațiile”-pe-marginea (o mulțime și toate... poetice...):

Zece pagini. Ultimul tabel:

Tabelul nr. 4

Membri PCR., basarabeni, bucovineni sosiți în URSS în calitate de emigranți politici (foști voluntari ai Armatei Republicane în Spania ș.a.) pe care CC al PCR îi recomandă pentru a fi transferați în P.C. b din toată Rusia

1. Tismenețki Leon Moiseevici [Leon Tismăneanu, tatăl lui Vladimir]
2. Telmer Elias
3. Kleiman Moisei Solomonovici
4. Vihrev Abram Naumovici.”

Am să revin asupra “Listei”.

Tabelele totalizează 296 persoane.

Nu am reușit să identific pe: Sorin Toma, Alexandru Bârlădeanu, Perahim, Roller, Celac.

Nu am reușit să “traduc” numele sub care au trudit apoi în R.P.R. după 23 august 1944.”

Mă opresc aici. În 21 aprilie 2011.

Îi dau - parțial - dreptate Anei: Manolescu, antisemitizatului de ieri nu vea nevoie de cine știe ce efort “personal”, pentru a năgheba o acuzatie de antisemitism la adresa mea.

Ceea ce nu însemnează că el, Manolescu, este curat ca lacrima.

De mâine revin la Jurnalul 2011, 22 aprilie.

Vineri 22 aprilie 2011

Noapte asudată, zi anunțată dificilă: amândoi: Ana și cu mine suntem programați la doctorii noștri Schaan și Sabourin. Dacă Ana s-a înzdrăvenit brusc după vizita de ieri a peruchierei (cum să nu înțelegi o femeie care-și recapătă brusc, unul dintre importantele atribute feminine?), eu merg și mai greu ca de obicei, ametelele mă... omoară. Noroc de Filip: el va fi prezent, ne va acompania. Cum Ana amenință să fie sprinteioară, eu voi fi bolovanul - dar am să-mi adun toate puterile, ca să nu-mi fac familia de râs în această crâncenă și definitivă încercare. Voi reuși, voi reuși - cu atât mai dulce, mai consolantă îmi va fi întoarcerea acasă...

Mariana Pasincovschi mi-a trimis corecturile sugerate de mine. Le voi face - cu aplicațiune, cu drag: doar la “statuia” mea din **Astra** ei voi trudi eu (pe ici, pe colo, prin neesențialitate de căpătâi).

Ieri mi-a fost o zi grea de tot: am tot așteptat ca Aliona Grati să găsească cinci minute și să-mi rezume “distribuirea cărților”. Se vede că și pe ea o istovise “ceremonialul” - care, bănuiesc, a fost o continuare a concursului de haltere - ridicare pachetelor cu cărți - dar mai cu seamă textul meu, pe care nu l-a mai rostit, găsind că iar îmi bat singur caietele în talpă. Voi afla, mai încolo, când lucrurile se vor fi potolit, după Sărbătorile Paștelor.

Sâmbătă 23 aprilie 2011

M-am foit ce m-am (în)foit în pene - ieri am mers până la dr. Schaan pe jos, pe jos m-am întors -mi-am zis: dacă tot am deschis vorba cu Jurnalul 2005, să citez, în continuare din el până... până la izbucnirea scandalului oficial; cel de la Congresul Cutare

al Uniunii Scriitorilor.

Deci, așa fac. Presupun (nu am verificat) că nu mai sunt numeroase (și late...) însemnările citabile.

În această Sâmbătă a Patimilor, eu voi pătimi până la soroc:

Iar mă întorc în **2005**:

4 mai 2005

(...)Doina Cornea a provocat oarecari valuri publicînd "invitația" adresată lui Eugen Uricaru de a cam-demisiona de la cârma Uniunii cam-Scriitorilor, fiindcă-căci, cam-CNSAS l-a cam "deconspirat" pe informatorul ei "Udrea" drept (cam-oarecum) "Uricaru Eugen". După câteva bune zile de "reflecție", Uricaru arăspuns că nu, el nu a fost informator, că el nu o cunoaște pe Doina Cornea, în schimb (!) căci ea, Doina Cornea și CNSAS să dovedească cele afirmate! Cine altul să dovedească? Victima! Situație cum nu se poate mai "conformă" celei imaginate și fabricate de Iliescu, Brucan, Roman, Voican, Măgureanu. Au ținut pe loc, au frânat, au tras de timp - și nimeni din față nu a mișcat un deget - cine să o fi făcut: Coposu? Cîmpeanu? Quintus? Sau poate Ciuceanu? Si iată rezultatul diversiunii de stat și de partid: după 15 ani și jumătate: victima este somată să dovedească, ea, că este victimă - cu "hârtii" de la o sucursală a Securității: CNSAS - sub semnătura Onișorului!

Bine-bine E. Uricaru a fost de totdeauna o vită, un născut șef de clasă, făcut activist de partid, un afacerist, un profitor nerușinat. Asta o știa toată lumea scriitoricească atunci când îl alesese șef de post; bine-bine, Doina Cornea a fost o femeie curajoasă, persecutată de securiști, batjocorită de... ai săi - mai cu seamă de scriitorii ghin Cluj - ca Zaciu, ca Uricaru...

Din "înfruntarea" acestor două lumi cine iese umilit(ă), învins(ă)? Ce întrebare prostească! Doina Cornea, "chivuța" cum o ironiza ironistul anticomunist Gelu Ionescu, ucenic ascultător al biciclistul babelist Cosașu! Învingătoare: lumea lui Uricaru, perfectul activist PCR-ist, acoperit de perfectul CC-ist Breban) dat la întors după "revoluție", prefăcut în adunător, nu de cotizații, pe acelea le aduna "înainte de revoluție", el a urmat calea securiștilor clasici: "după" a adunat bani, a pus laba pe tot ce se putea, vânzînd din patrimoniul Uniunii Scriitorilor tot ce (nu) se putea.

Eroarea Doinei Cornea: în ciuda ascendenței sale făgărășene, în ciuda a ceea ce a pățimit ea și familia ei după ce s-a hotărît să facă rezistență, a rămas o persoană... profund, nepermis de inocentă în materie de Securitate. De aceea a și comis erorile pe care i le reproșasem în scrisoarea mea din 2001 (ca

răspuns la răspunsul ei înțepat și foarte alături la articolul meu “Să fie desființat electoratul!”): acceptarea “dialogului” pus la cale de Liiceanu, cu Măgureanu, la GDS, în primele luni ale anului 1990, intrarea în FSN, acceptarea de a fi martor-tăcut lângă Coposu atâta vreme, acceptarea lui Constantinescu atâta vreme, atâta vreme...Nu este suficient să faci parte dintr-o familie de făgărășeni cu deținuți la Canal, chiar partizani împușcați, ca să înveți Abecedarul oral al pușcăriașului, cel care - fără probe! simte. Ce e bine, ce e rău, cine e securist, cine “doar” turnător, cine, dintre apropiați ar putea să cedeze, la o adică.Eroarea Doinei Cornea în cazul Uricaru este (după umila mea părere, rezemată pe... pif, deci fără dovezi scrise): a crezut în... adevărul dosarelor de Securitate “grațios oferite” nouă de chiar Securitatea.

Iată motivul pentru care, instinctiv, refuzasem să intru în jocul propus cu perfectă bună credință de Stejărel Olaru, anume să încerc eu să pun nume pe pseudonumele informatorilor din dosarele mele. Lipsit de modestie, mă dau exemplu pe mine: eu nu aveam nevoie să aflu - din dosarele pelinizate o eternitate de 14 ani - cine-puteau-fi-turnătorii-mei-personali... Iar dacă afluam “nume noi” (vreau să spun: adevăratele nume - fiindcă chiar și ei avea așa ceva !), ce aș fi aflat - despre mine - nou? Nimic! Îmi ajungea cu cât aflasem eu singur, cam de pe când explodase scandalul cu **Ușa cea de toate zilele**. Adică din primăvara anului 1970, când am fost interzis. Atunci am fost fulgerat, pălit în numele tatălui ca o vită la abator de comportamentul prietenului Ivasiuc; până atunci el îmi fusese doar... suspect (funcționar la Ambasada americană, bursa Fulbright, cățărarea pe scara socială - bineînțeles că merita, dar în comunism nu se aplica meritocrația, ci tovarășocrație /regret, nu am găsit un termen potrivit/). Sonat fusesem, năucit: da, însă... nu aveam probe (afurisitele de probe!) că Ivasiuc nu-mai-este-de-al-nostru. În aceeași situație erau și Zub și Pavlovici și Petrișor. Eram tomanecredincio și - cum să fie vânzător de frate cineva cu care împărțisem gamela și tineta - și ciomagul gardianului?

O “fericire” a lor, cei trei, a fost o nefericire a meamea: eu, singurul dintre ei, am fost “arestat după...” /1965/ (nu vorbesc de “convocările” - chiar pentru mai multe zile și de “bumbăcelile” de rigoare - ci de reținere cu mandat în regulă, cu acuzații... în neregulă). Ei toți au fost cumiți după ce ieșiseră (vai, cumițenia nu i-a scutit de convocări-amenințări-bătăi).

Printre premianții (cu coroniță) a cumițeniei-de-frică: Florin Pavlovici. El nu a mișcat în front, nu a îndrăznit săcârtească pe hârtie decât abia după împlinirea unui deceniu de

la 1989, când Brucan a anunțat că dă voie și la-scris(oare), nu doar la pachet. A rezultat o carte foarte-foarte bună, însă mă întreb: nu ar fi fost și-mai-foarte-bună cartea dacă în mod normal Pavlovici ar fi scris-o înainte de 1989? - să zicem așa, prin 1980?, iar prin 1983 ar fi trimis-o în Occident... De acord, numai așa, ca să seștie, nu și să fie tradusă și publicată. Măcar ca **Jurnalul fericiții** de Steinhardt? Ba da, ba da, însă Pavlovici nu a fost atunci și ne-este, în continuare, un om normal - ci: un subnormal. Ca majoritatea zdrobitoare a foștilor deținuți (politici, dragă doamne; și literați, domnule dragă...): ei nu numai că nu au scris înainte de 1989, dar îi urau de moarte pe cei care o făcuseră: pe mine, de-o pildă. Vedea-m-ar mort și Zub și Mihai Rădulescu-Ieduleț și Varlam (la adăpost, la Paris) și, desigur, Pavlovici...

Nu are decât să se mai supere o dată pe mine Pavlovici (se supărase-foc după ce Breban scrisese că... “răspândisem zvonul că Sașa e turnător”, afirmînd că... știa el că sunt suspect, “de când, în 1968, intrasem în partid”. Omitea Pavlovici amănuntul de căpătâi: “suspectul Goma” intrase în partid împreună cu nesuspectul Sașa Ivasiuc al său!). Dar pun o întrebare retorică: ce i s-ar fi întâmplat lui, nesuspectului Florin Pavlovici dacă trimita **Tortura pe înțelesul tuturor** în Occident - evident, cu condiția să o fi scris mai întâi, cum scrisesem eu, în România, **Ostinato, Ușa..., Gherla, În cerc, Gardă inversă**, “pedepsele” intrînd în contul obișnuitelor convocări la Securitate? Ce să i se întâmple, nu mare lucru, de ucis n-ar fi fost ucis (să nu mi-l dea exemplul pe Ursu, că îl trimit în Nina Cassian, de nu mai iese!): ar fi fost “convocat”, rupt în bătaie (ca mine); sau nu s-ar fi atins de el cu ciomagul clasic, l-ar fi amenințat-supravegheat - ca pe Nedelcovici - însă acesta, scriitor normal, a scris, a trimis! Închestia cu “ce i s-ar fi întâmplat?” i s-ar răspunde cu unul din bancurile de la radio Erevan: «Nimic nu i s-ar fi întâmplat (lui Pavlovici, lui Manolescu), atît că el/ei nu știa/u...».

Prin fiul său Vlad, Florin Pavlovici comunică motivul pentru care nu scrisese la-timp această minunată carte: de frică. Explicație a oamenilor fără coloană vertebrală (altfel, talentați, de put! - ca Gabriela Adameșteanu) și care își imaginează că recunoașterea fățarnică (n-or fi așteptînd decorații?) a slăbiciunii aduce, pe loc, absolvirea de păcat. Nu aduce nimic, ba accentuează impresia detestabilă că el nu s-a mulțumit să fie un laș, ciși un mincinos. Apoi: Florin Pavlovici nu a scris un volum de versuri (nici măcar un roman), ci o mărturie, or martorul trebuie să se aștepte și la ceva... martiraj; măcar: suferință pentru că apropus, în public, mărturia sa. Așa ar fi fost normal... Dar el, Pavlovici a avut un comportament de laș, nu de fricos - nuanță.

Din 1977, în timpul ultimei arestări, în timpul anchetei, răsfoindu-mi dosarul, am avut probe scrise că Ivasiuc mă denunțase Securității. Or Ivasiuc, față de mine, coleg de celulă și prieten o vreme, în libertate, nu era un ceea ce se cheamă: “informatoral Organului” - adică un om chinuit, terorizat de Securitate, șantajat, obligat să... raporteze ceva - “orice” - despre cineva; Ivasiuc nu a informat Organul că, de pildă îl înjurasem pe Ceaușescu ori că dețineam valută - astfel de “informații” nu-mi puteau face vreun rău; el oferise “analize”, “fișe” psihologice - desigur, extrem de defavorabile - și numai dacă securistul care le citea era un subdezvoltat nu înțelegea că amicul Sașa oferea și soluții de “destrămare” a celui încondeiat: prietenul său, Goma. Cât mi-am răsfoit dosarul, în anchetă, la Rahova, îmi spuneam, gândind ca un deținut cu experiență: în 1956 Ivasiuc cedase (și declarase ce îi ceruse măcelarul căpitan Enoiu, nu ce era adevărat) - pentru că fusese torturat îngrozitor. Or în 1975-76-77 Ivasiuc nu mai fusese torturat, ci doar gădilat pe la coarda “marii personalități” care devenise. Chiar dacă doar spaima de securitate l-ar fi putut lucra, determina să scrie ce a scris și tot nu se explicau “fișele” privindu-mă, nu doar presărate cu adjective dintre cele mai amabile: “încăpățânat” (de aici “Ostinato”...), “lipsit de inteligență” (aici îl cita, explicit, pe jurnalistul american David Binder - pe care eu nu-l văzusem vreodată, însă acesta mărturisea că el, Ivasiuc, îl inspirase, portretizându-mă astfel) - și “ingrat” (reproșul acesta mi-l aruncase în față, după ce îi spusese că nu mi-a plăcut cartea sa “Interval”, pentru că folosisse fapte cunoscute de noi doi, de la Gherla, întoarse pe dos, și plasate... pe Frontul de Est... Dureros mi-a fost când am citit în una din contribuțiile dosarnice că mi-am lăsat mama să moară la azil... Ca “încununare” a activității lui de colaborator zelos al Securității (am mai spus-o, o s-o mai spun): transcrierea, după înregistrarea de la Europa liberă, a fragmentelor din Gherla citite de mine... - și comentariile ușor de dedus. În 1976 fusese la München și la Paris (împreună cu Breban), ca să-l/i convingă pe Noël Bernard, pe Monica Lovinescu să nu mai facă atâta “scandal” în jurul unui netalentat ca mine, iar pe prietenii și pe colegii de închisoare Mihai Serdaru și Ion Varlam că sunt... Dumnezeu știe ce le va fi spus Ivasiuc, apoi îndemnându-i să scrie în “presa din exil - despre Gherla”, rezultatul fiind: Serdaru nu a scris, în schimb Ion Varlam a trimis la Gallimard un adevărat denunț: eram autor al “calomniei Gherla” pe care o editase Gallimard - când? în chiar momentul în care eu, “calomniatorul” eram arestat, în România.

Liberându-mă, am împărtășit această descoperire dureroasă

prietenilor mei de atunci: Breban, Vianu, Mazilescu, Raicu. Chiar cei care nu respinseseră sonor alegațiile mele (Mazilescu, Raicu) nu mă credeau - o simțeam. Atunci nu l-am întâlnit pe Pavlovici - se făcuseră câțiva ani buni de când nu ne văzusem - să zicem: nu mă uitasem eu cu atenție, prin tufișuri, prin șanțurile patriei. Îl întrezărisem (când lucram, pe strada Pangrati, ca salahor la atelierul sculptorului Ion Jalea), însă nu pot băga mâna în foc că el m-ar fi văzut-recunoscut - ar fi fost și greu: descărcînd lut pentru modelaj, fatalmente, eram... nepermis de murdar, vorba lui Boureanu.

În schimb (?) nu am avut probe scrise (ca la Ivasiuc) în privința lui Aurel Covaci - dar pif-ul îmi zicea, de multă vreme, din 1954, de la Institutul "Eminescu" - în chestiunea Grigurcu - că vai, da.

Dosarele scoase-aduse de Stejărel Olaru mi-au fost de mare folos - însă numai pentru a "pătrunde" dincolo de coaja cuvintelor (pe de o parte: analfabete, pe de alta: "secrete", codificate) și a afla câte ceva din "dedesubturi"; din "subterana" lor. Însă nu și identitatea turnătorilor. Firește, la primele dosare, mă întrebam, mă consultam cu Ana:

«Cine să fie "Ruxandra": Dar "Panait? Dar Cutare? Cutărescu? Cutăreanu? Dar «Dona Alba»? Dar...?»

După multe întrebări - în familie - după nenumărate ipoteze, am înțeles că greșim. Ei, da, noi victimele, ne aflam în eroare! Fiindcă bănuiam (prescurtat: acuzam) pe X, pe Y, pe Z de marele păcat al epocii noastre: denunțul. Zicala : "Hoțul cu unbpăcat, păgubașul cu zece" se dovedea - în ceea ce ne privea pe noi, pe Ana și pe mine - adevărat.

Apoi Ana și cu mine gândim altfel decât Doina Cornea. Noi suntem normal-prudenți în judecarea oamenilor (oricât ar zbiera alde Pruteanu, Buzura, D.C. Mihăilescu, Buduca, Iorgulescu, Pleșu, Liiceanu, Monicii... - că "înjur de-a valma"). Noi - doi, repet - am vorbit, am scris, am re-vorbit despre asta (psihologia penitenciară pricinuită de lunga teroare bolșevică). Și... am mai învățat câte ceva. Nu mult, nu suficient, oricum: mult mai mult decât colegii, compatrioții.

De pildă: când eu afirm că A. Buzura a executat un ordin securist al Securității (pleonasm admis), când a scris-publicat în primele săptămâni ale anului 1990, în România literară articolul "Fără violență" - mă reazem pe probă-scrisă, care este însuși textul în chestie, semnat cu numele lui - și care nu constituia o surpriză, "nepotul lui Gogu Rădulescu" era de multă vreme un personajtul bure ("și cu buzele spuzite", după expresia lui Cocioran, când își arunca el bănuiala pe câte cineva că ne vinde...

); atuncicând afirm că este cu totul posibil ca Buzura să fi dat dispoziția de a fi distrus volumul de documente “Situția evreilor din România 1939-1941” în 1994, în ajunul lansării lui în librării, tope probă-scrisă mă sprijin - chiar dacă indirecte: citate din presaromânească relatînd decernarea - promptă! - a titlului de doctorhonoris causa a Universității din Ierusalim lui A. Buzura, după scandalul provocat de acuzațiile lui Ion Coja care tipărise volumul, dar mai ales de reacțiile galinaceice, în panică, ale lui Teșu (“documentele acelea sunt inadmisibil de antisemite!” - carevasăzică el le cunoștea! și găsea că documentele erau... inadmisibile antisemite, spre deosebire de faptele evreilor: admisibil-de-criminale). Așa “considera” Federația Evreilor prin, parcă, un deputat scriitor cu pseudonimul “Dorian”: acesta nega hotărît și indignat presiunile din partea lor/ei, ca și cum nu ar fi existat precedentul Eminescu.

Nu voi spune niciodată că un Eugen Uricaru nu merita o palmă din partea Doinei Cornea (eu, măgar-și-violent, i-aș fi dat un cap în gură și-un picior în cur). Ba da, ba da. Ce i s-ar putea reproșa Doinei Cornea: că nu a luat “problema” de la... alt capăt. De la cel bun. Rămânînd la “probe” - ea a intrat pe acest teren -, ar fi trebuit să înceapă prin a spune ce anume pagube, neazuri, i-au pricinuit ei sau/și celor din familia sa denunțurile lui “Udrea”. Fiindcă, iată, s-ar prea putea ca E. Uricaru să spună adevărul (câte minuni se întîmplă în zilele noastre!) atunci când afirmă că nu avusese de a face cu Doina Cornea, nu o cunoștea. Eu, rău, mormăi: «Pe Doina Cornea - nu - dar pe atîția alții, pe ceilalți? Pe câți alții, colegi, prieteni îi va fi pus-bine-la-Secu pui-torul-rău Uricaru Eugen?» - însă eu nu fac parte din echipacare joacă acest meci giuleștean.

Și iar mă dau exemplu:

La insistențele (repetate, aici nu e pleonastică precizarea) lui Stejărel Olaru, am făcut o cerere la CNSAS să mi se “deconspire” informatorii... cutare, cutare am alcătuit o listă de vreo 42 pseudonimați, copiați din dosarele mele - aceia avînd legătură directă cu “faptele” mele din rapoartele securiștilor. Și ce îmi răspunde tovarășul Onișoru la data de 14 martie 2005?: “- identitatea informatorului cu nume conspirativ «TOM» în persoana numitului Vasiliu Tudor, fiul lui..., născut la...”

Dar eu nu întîlnisem numele conspirativ “TOM” în dosarele primite prin Stejărel Olaru și nu-l cerusem prin lista mea, de 42! Însă Onișoru nu se oprește aici, merge mai departe - citez, în continuare din adresa CNSAS-ului:

“- identitatea informatoarei cu nume conspirativ «MARIA IONESCU» în persoana numitei Stahl Henriette Yvonne, fiica

lui..., născută la...”

Doamne Dumnezeu! Dar pe Doamna Henriette Yvonne Stahl nu o am cunoscut, nici măcar nu am văzut-o vreodată în carne și oase! O citisem, în adolescență, îmi rămăsese - ceea ce este esențial la proză; să-ți rămână... Știam că pătimise de pe urma Ciocoiului Bolșevic, Petru Canaliu, că Securitatea o băgase și pe ea în șişcorniță (așa îi spune în Basarabia mașinii de tocat paie-fân-ciocleje de păp’șoi), rezultând o biată păpușă de cârpă, colaboratoare și ea la “Glasul Patriei” cea condusă de Ivașcu, mentorul Manolescului cu același renume). De ce mi-a vârlit-o Securitatea sub nas, doar eu nu cerusem deconspirarea “Mariei Ionescu”?

Nu am terminat: Onișoru mi-i “deconspiră” și pe “«PETRICĂ» în persoana numitului Petrișor Marcel” și pe “«ALEXANDRU», în persoana numitului Paleologu Alexandru” chiar și pe “«B2», în persoana numitului Dan Sergiu - fost Rotman Isidor, fiul lui...”

Probabil-sigur acesta este motivul pentru care timp de o lună de zile (chiar mai mult: Stejărel Olaru îmi șoptise prin e-mail “identitatea” lor) nu am notat în jurnal Marea Descoperire Mare a CSNAS în materie de turnători. Fiindcă “deconspirarea” onișorilor era, nu doar suspectă, ci de-a dreptul ticăloasă.

Vasăzică U.M. CSNAS nu mi i-a “dat” - așa, de amoriul artei - nici pe Ivasiuc, nici pe Aurel Covaci, nici pe Vasile Băran, nici pe Valentin Silvestru, nici pe Adi Fianu, nici pe Titus Popovici, nici pe Iorgulescu, nici pe M. Pelin (frecventator - în patru labe - al restaurantului Casei Scriitorilor), măcar pe Mihai Gafița, notorii turnători, ci peniște oameni pe care fie nu-i cunoșteam (H.Y. Stahl, Vasiliu), fie nu avusesem de a face cu ei; fie - ca Petrișor, ca Paleologu: oameni apropiați, ba Paleologu îmi luase apărarea în două rânduri în fața Monstrului - și recunoscuse “angajamentul”, iar Țepeneag îl atacase, explicînd confrăților săi (nu și ai mei!) că “gestul” lui Alecu echivalase cu descheierea la prohab, în public.

Atenție, nu am pretins, nu voi pretinde că Petrișor, Paleologu nu vor fi dat note informative, ci voi spune: «Este verosimil...», cunoscîndu-i, știind prin ce vămi au trecut - mai ales bietul Petrișor, nelăsat să răsufle nici după 1965, când, dragă-doamne, reintrasem în drepturi, de pe urma “Decretului Ceaușescu”. Egoist fiind, “nuanțez” astfel: «Nu am nici un semn (eu folosesc “semn”, nu “dovadă”) că Petrișor ori Paleologu ar fi divulgat Securității cutare taină a mea. Eu nu aveam taine, mă manifestam public, actionam pe față. Știu: judecata mea nu îi iartă pe cei doi pentru ce vor fi făcut altora. Că pot fi acuzat: «Bine, dar tu faci,

în aceste cazuri, ceea ce le reproșai altora: că, deși milițieni, securiști notorii, trec cu vederea faptele murdare ale acelorora, pentru că le sunt neamuri ori pentru că lor nu le-au făcut vreun rău...» este adevărat, însă să se țină seama de faptul că eu vorbesc numai și numai de “adevărurile” furnizate de CSNAS, adică tot de Securitate! Or ce vine dinspre Securitate nu este de crezut nici atunci când ți se pare că a scăpat un sfârc de adevăr...

Mi i-a dat doar pe aceștia, ca să-mi închidă gura, să nu mai cer deconspirarea altora - fiindcă mai mult ca sigur: unii dintre aceia lucrează, acum, chiar la... CNSAS, cu propriile lor dosare de turnători și, în pauze, cu ale noastre, victimele lor!

Pentru pif-ul meu de pușcăriaș, “prada” aruncată câinelui de mine este o pură diversiune și trebuie să fii o persoană structural inocentă ca Doina Cornea, ca să crezi în “deconspirarea” securizațiilor de către însăși Securitatea.

Ce lucrătură cu odgonul alb! Și ce tolomaci(e) unele victime!

Joi 5 mai 2005

(...)Aseară, pe canalul Arte o emisiune despre sinucideri printre germani, după război. Mă așteptam la sinuciderile generațiilor, ale unor industriași care folosiseră mâna de lucru a prizonierilor de război, ale patrioților care nu putuseră suporta înfrângerea Patriei... Nu mă așteptam să aflu că s-ar fi sinucis - de frica pedepsei - criminalii SS-iști, cei cu sânge pe mâini (membri ai Gestapo, anchetatori, comandanți de lagăre): indivizii din această categorie nu se sinucid, se ascund în borți de șobolan, se agață de viața lor puturoasă, păcătoasă, nedemnă; specia asta de criminali născuți sau făcuți supraviețuiește - la toate comunitățile, în toate timpurile, în toate regimurile teroriste care cad la un moment dat, fiindcă instinctul lor de hienă le spune că învingătorul va avea nevoie de ei - pentru aceeași treabă murdară, criminală (nu au făcut așa americanii, recuperându-i pe SS-iștii din zona lor, pe saddamiștii din Irak?; nu așa au făcut rușii cu bestiile căzute în labele lor?; nu așa au fost “reîncadrați” o bună parte din polițiști, siguranțiști și puși la treabă?).

Surpriză: în documentar a fost vorba de sinuciderile oamenilor simpli, ale ruralilor, mai ales ale femeilor din partea de Est a Germaniei - devenită după război a Poloniei. Ei fuseseră înnebuniți, înfricoșați de propaganda nazistă care zicea că bolșevicii mănâncă copii cruzi, violează toate femeile,ucid pe toți bărbații. Realizatorii, nefiind la prima lor gafă (prima: titlul emisiunii) ironizează, neagă propaganda nemțească, dar aproape numai de-cât furnizează informațiile:

- un ostaș neamț în permisie spune cam așa: «Dacă rușii ne vor face doar un sfert din ce le-am făcut noi lor - ar fi prăpăd...» - apare pe ecran tovarășul de veacuri Ilia Ehrenburg (“spaima fasciștilor”, în legătură cu care tata fusese interogat de SS în lagărul de prizonieri sovietici de la Slobozia-Ialomîța): în uniformă și trăgînd din pipă - în off, ni se citește “programul” lui: “ostașul sovietic nu este ostaș sovietic dacă nu ucide pînă la unul pe nemții capturați; nu e ostaș sovietic dacă nu violează pînă la ultima nemțoaica...” - cunoșteam Evanghelia după Ehrenburg, din alte documente, am și pomenit-o în câteva rînduri, ultima oară în Săptămîna Roșie. Îmi aduc aminte de un alt film documentar:

“amintirile” unui fost general sovietic, participant la “lupta din Prusia Orientală”, acum la pensie; acum - desigur - convins că lui și alor lui nu i se mai poate întîmpla nimic, nu va exista un Nürnberg II: la întrebarea jurnalistului dacă zvonurile răuvoitoare cu privire la tratamentul rezervat populației germane din Prusia Orientală sunt adevărate sau nu... generalul a răspuns:

«*Alaghèrcomalaghèr*, cum spuneți voi, franțujii...» - și a povestit cum, coloana lui de tancuri trebuia să ajungă cât mai repede la punctul cutare, însă șoseaua era ocupată de refugiați, mii de refugiați, așa că - *alaghèrcomalaghèr*, a trecut cu tancurile peste ei - “nu erau decât niște nemți”...

Înapoi la documentar: în satul cutare, unde nu mai rămăseseră decât femei, copii, bătrîni - bărbații fiind morți sau încă pe front - la apropierea rușilor, populația este cuprinsă de spaimă: «Vin rușii!» - care or să ucidă copii, or să violeze femeile.

Singura scăpare - de suferințe, de umilințe: să se sinucidă. Femeile se adună în grupuri, își “procură” funii, își strîng copiii, și... își pun capăt zilelor. Cea mai substanțială mărturie aparține unei fete care, în acel moment, februarie 1945, avea zece ani și care, ca prin minune nu murise, deși avea și ea ștreangul de gât; agonizînd, asistase la moartea mamei sale, a fraților, surorilor, vecinilor, a prietenilor și colegilor de școală. În podul unui șopron. Ea supraviețuise, fiindcă tocmai intraseră rușii în sat, urcaseră în șopron, găsiseră femeile spânzurate - moarte - și o copilă încă mișcînd. În satul acela fuseseră și alte “locuri” în care se sinuciseseră femeile - după ce își uciseseră copiii. Fetița de atunci, femeia matură din prezent povestește un amănunt: femeile în viață fuseseră “luate” (citește: violate de grupuri de ruși, multe murind în-timpul, în-urma “luării”). Fetița își aduce aminte: “după aceea” rușii îi somaseră pe supraviețuitori (cîtiva copii, câteva femei, doi trei bărbați invalizi): să adune morții și să-i îngroape, altfel ei dau foc satului!

Ce s-a petrecut în satul acela s-a petrecut în toate localitățile ocupate de ruși. Femeile și-au ucis copii întâi, apoi s-au sinucis. De obicei prin spânzurare, dar și prin înjunghiere, prin otrăvire... Telespectatorul este liber să se întrebe:

Aveau dreptate propagandiștii naziști când spuneau ce spuneau despre “căpcăunii”, barbarii bolșevici?

Aveau. Însă avea dreptate și acel soldat neamț în permisie când spunea alor săi că dacă rușii le vor face lor, nemților, numai un sfert din ce le făcuseră nemții rușilor în Rusia...

Pentru mine, ca român, mai este un cuvânt de spus:

Rușii, ajunși pe pământ german, se răzbunaseră cumplit - total, după “metoda Ehrenburg” - pentru barbariile - cumplite - ale nemților pe pământ rusesc. Nu cred că ostașii sovietici cărora părinții, prietenii, vecinii le fuseseră arși cu aruncătorul de flăcări, cosiți cu mitralierele aveau nevoie de îndemnurile la răzbunare al unui criminal precum Ehrenburg (cu nimic mai prejos decât Goebbels care cerea același lucru de la nemții lui). Dar eram adult (ei, da, adult la 9 ani neîmpliniți) în toamna anului 1944, în Ardeal, când intraseră în satul Gusu din județul Sibiu, nu “dușmanii”, ci “aliații”. Și cum se comportaseră! - chiar dacă Ehrenburg nu le ceruse să le violeze până la ultima pe românce. Se știe - acum - că nici unguroaicele nu fuseseră scutite de tratamentucurat-prietenesc al rușilor - dar să zicem că ungurii - ca și Românii fuseseră în război cu ei, deci asimilați dușmanului... Dar cehoaicele? - care nu mai aveau țară din 1938, ocupată fiind de nemți? Dar polonezele din țara lor sfâșiată, ștearsă de pe hartă din 1939? Dar bulgăroaicele - Bulgaria nu participaseră, cu armele împotriva rușilor? Au avut ele (acum vorbim numai despre partea femeiască) parte de alt tratament din partea Armatei Roșii Eliberatoare? Da de unde!

(...)SCRISOARE Către Liviu Antonesei: **Paris 9 mai 2005**

În *Timpul* nr. 4/2005, pe ultima pagină, în “Sarcofagul de hârtie”, semnat: Liviu Antonesei, la “P.P.S.” stă scris - citez:

“Pe internet circulă un text al d-lui Paul Goma despre articolul publicat în *Timpul* de dl. Gabriel Andriescu. Pentru tot ce a făcut dl. Goma pentru onoarea noastră, nu voi polemiza niciodată cu D-Sa, indiferent ce-ar scrie despre mine. Dar câteva precizări datorez:

1. Textul D-lui G.A. nu e necuviincios, pentru că noi nu publicăm așa ceva.

2. Nu se poate tehnic publica un drept la replică netrimis.

3. Dl. Goma crede că mă mai citesc doar pe mine. Se înșeală, nu mă citesc. Îmi cunosc așa bine gândurile că m-aș plictisi să le mai și citesc!”

Voi răspunde, tot pe puncte - după precizarea mea, aceasta:

“P.P.S.-ul din *Timpul* (aprilie 2005) este primul semn de viață pe care îl dă prietenul meu Liviu Antonesei în ultimii opt (nu zece?) ani. Imediat ce a intrat în politică, nu a mai răspuns scrisorilor mele, nu a semnalat primirea lor, iar textele trimise spre publicarea cu care mă obișnuise mi-au fost returnate (păstrez 5 /cinci/ plicuri - pentru orice eventualitate). În ultimii 3 (nu cinci?) ani nu i-am mai scris, chiar dacă am primit regulat revista. Am observat:

nu au fost semnalate măcar titlurile volumelor mele apărute: **Basarabia**, la Jurnalul literar, **Săptămâna Roșie...** la Vremea, **Din Calidor și Culoarea curcubeului-Bărbosul** la Polirom (**Jurnal 1999-2003** în două volume, la Criterion a apărut abia acum, deci nu am a mă plânge de tăcerea Timpului...).

Aceasta a fost o observație nu un reproș: fiecare șef de revistă se poartă cum i-i firea.

Am terminat precizarea, trec la “P.P.S” - pe puncte:

1. Este incorectă - pentru că incompletă - informația furnizată de *Timpul*: “pe internet circulă un text al d-lui Paul Goma despre articolul (...) dl Gabriel Andreescu” - fiindcă:

a. atunci când tu, destinatar al textului în chestiune afirmi:

“pe internet circulă un text...”, nu spui adevărul: textul cu pricina îți fusese trimis prin e-mail înainte de a fi instalat pe internet, deci îl înșeli pe cititor (și, în același preț pe mine, autor, mă minți în față) când tragi înțeleapta concluziune:

“Nu se poate publica drept la replică netrimis”;

b. luni 25 aprilie 2005 am trimis prin poștă - cu aviz de primire și varianta (în fapt: originalul) pe hârtie. De acord: acela încă nu ajunsese la redacție, pentru a prinde nr. 4 - dar e-mailul da.

Aștept numărul următor - până atunci...

2. Afirmatia: “Pentru tot ce a făcut dl. Goma pentru onoarea noastră...” se cere amendată: “dl. Goma” nu a făcut nimic pentru onoarea lui Liviu Antonesei, dovada: comportamentul său din ultimii zece ani, în general, în special acesta, negrul pe alb din “P.P.S.”;

3. În precizarea: “Textul d-lui G.A. nu e necuviincios, pentru că noi nu publicăm așa ceva” există o... necuviință: (Însuși) termenul “necuviință” nu are ce căuta în acest (con)text: el desemnează purtarea, comportarea, comportamentul cuiva, a unui om și nu produsul său (textul, ca să nu fie uitat) care poate fi, “cuviiincios” - pe dinafară - dar neadevărat pe dinăuntru; poate fi politicos, “convenabil”, convenient, în formă, dar în fond: mincinos, nedrept, grosolan, moșic, nesimțit, neam-prost, ofensant, injurios, purtător de grave acuzații.

Textul “D-lui G.A. nu este necuviincios”, explică autorul P.P.S.-ului, dînd de înțeles că cel care respectă conveniențele sociale, gazetariile, scriitorale, condeierul care nu atacă brutal, care nu “înjură” (ca alții...), acela este un publicist cuviincios; acela (textul) este publicabil în *Timpul*; fiindcă el - textul - este bun, și, cuviincios fiind, în mod necesar este și adevărat, el nu

vehiculează neadevăruri...

Concepție despre cuvântul scris (acela care, dacă este exprimat... cuviincios, este musai și adevărat) proprie holocaustologilor noștri iubiți-și-îndrăgiți: R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Al. Florian, Volovici, A. Cornea... Ei o folosesc cu metodă, după notițe luate la cursuri de perfecționare; ei au ajuns să știe că niște cititorii neinstruiți, inocenți (chiar dacă la rândul-le fac pe publiciștii ca V. Ciobanu și V. Gârneț, contraforți nădejdic), impresionați de "ton", își vor spune că el face muzica - iar acea muzică va fi în mod necesar și... adevărată; și îl vor crede pe R. Ioanid! Or nu totdeauna tonul face muzica: dincolo de perdeaua de fum a "cuiiincioșeniei", discursul unui R. Ioanid este mincinos, fals-falsificator al adevărului istoric, încărcat de ură împotriva *goi*-ului român pe care el și ai săi încearcă să-l re-reeduce la un Pitești Bis, pentru a ajunge să rostească în somn, cu ochii albi: «Da, sunt vinovat că am ars evrei în Transnistria! Da, sunt vinovat de antisemitism și sunt gata să plătesc oricât pentru a mă răscumpăra!» Un astfel de produs-industrial - semnat de R. Ioanid, dar și de Shafir, de Oișteanu, de Al. Florian... - este totdeauna ambalat în cuiiincioșenie, în politețe gazetărească, în convenabilitate (ca între oameni civilizați, nu?), însă conținutul nu-și poate ascunde... filistinismul (termen pe care părinții lor ni l-au vârit pe gât, odată cu marxism-stalinismul - nu i așa, Al. Florian?), este, nu doar ne-cuiiincios, prin neadevărurile aruncate nouă în obraz, nu doar trivial, chiar pornografic, prin scop - măsurabil în miliarde de dolari - ci de-a dreptul criminal prin calomniile, anatemele, amenințările cu «Ordonanța, Ordonanța!».

Un astfel de discurs - monolog, nu parte a unui necesar dialog - rămâne ceea ce este, nu ceea ce pare: ordin, diktat, pură secreție otrăvită a komisarului enkavedist care fusese(ră), nu doar tații, unchii ci și mamele lor, vreme de decenii.

După indicațiile-prețioase al holocaustologilor susnumiți textele semnate de G. Andreescu, în care sunt acuzat de "antisemitism" de "antiamericanism" sunt profund necuiiincioase prin reaua-credință, prin neadevărurile scrise cu seninătate deconcertantă. Este adevărat, Liviu Antonesei are, de la o vreme, o altă viziune asupra vieții și a limbii române - ceea ce nu garantează că este și... cuiiincioasă acea viziune.

Cât despre legătura dintre "cuiiincioșenie" textului care a provocat tentativa mea de drept de replică și... faptul că "noi nu publicăm așa ceva" (precum și întregul punct 3),... îi las pe cititorii revistei *Timpul* să judece.

Oricum, este dovedit: Liviu Antonesei nu a citit nici acum textul lui G.A., ce să mai vorbim de al meu - cel care circulă pe internet...

În așteptarea publicării răspunsului meu (trimisul prin poștă), în numărul 5 al revistei...

Paul Goma"

Martți 10 mai 2005

(...)În aceste zile festive în care la Moscova, la Berlin au

fâlfâit steaguri roșii, s-a defilat cu portretele lui Stalin și tot la Moscova unde au fost aclamați “de toată populația Capitalei sovietice” (apud televiziunea israeliană) baschetbaliștii de la Macabi, câștigători ai Cupei... - în această sărbătoare pe ulița lor, generală, o umbră aruncată asupra Holocaustului: în Franța iar se discută despre sclavagism, despre negri, despre africani... Ce injustiție, ce catastrofă! Să nu se vorbească chiar tot timpul, chiar tot timpul despre Holocaust? Să fie stricată nunta perpetuă cu fleacuri ca acele catastrofe-trecătoare: ale armenilor, ale rwandezilor, ale cambodgienilor, ale cecenilor, ale tibetanilor? Ale ucrainenilor, ale “modovenilor” (cum așa: doar evreii noștri dragi nu s-au atins de niciun fir de păr din capul basarabenilor-bucovinenilor; nici în timpul retragerii, din Săptămâna Roșie, nici din acel an de dominație bolșevică: 28 iunie 1940- iulie 1941, și nici după martie 1944, când s-au întors “năși” - “ai noștri”, pe rusește...).

Inadmisibil! Vor trebui luate măsuri urgente de redresare a situației, a competiției victimare (am tradus strâmb, incorect, în românește din franțuzește)!

Dacă nu săptămâna asta, atunci de luni 16 mai va începe re-ofensiva pentru re-intronizarea Holocaustului ca singurul genocid planetar.

(...)Joi 12 mai 2005

Dârdoră mare la Uniunea Scriitorilor. Se agită și Prelipceanu care cică ar fi fost rugat de colegi să fie el vizir... Ca și cum singura bubă a breslei ar fi Uricaru... Ce mizerabilitate! Ce auto-mistificație - scriitorii dâmbovițelini sunt incapabili să vadă mai departe de - adevărat: necesarele “revendicări” de breaslă - , dar nu și ceea ce ar preface un autor-de-cărți carpatin într-un scriitor normal.

Bietul Breban: va fi silit să o ia de la cap cu manevrele pentru intronizarea unui președinte plăcut inemii sale - cel mai plăcut fiind însuși Nicolae, dar-însă-totuși...

Vineri 13 mai 2005

Azi se împlinesc 38 ani de când Ana și cu mine conviețuim (împreună - parcă era un titlu de film, pleonastic)...)

Tot azi Valentin Protopopescu a publicat în *Ziua* o cronică la *Jurnale* 1999-2003. Se ocupă cu precădere de “analizele” mele despre războiul din Jugoslavia împotriva kosovarilor și cel din Irak. V.P. se arată în oarecare acord cu mine... Regretul meu fiind - dacă tot a citit *Jurnalele* și a aflat ce cred eu (de pe podișca morometelui) despre războaie: că nu a scos în evidență subiectivitatea mea feroce în privința războiului și mai cu seamă efectul:

alungarea de acasă a acăseanului (locuitorului), fabricarea categoriei umane a nefericiților refugiați - de oriunde, oriunde. A doua - nu obiecție, ci regret-dorință: când a vorbit de războiul din Irak să fi re-subliniat, apăsător, pe urma mea - ori să se fi declarat în dezacord! cu "teoria" mea potrivit căreia tragedia de la 11 septembrie a fost decât consecința politicii imbecile, criminale americane de susținere a Israelului în "cruciada" (sic) împotriva arabilor - mai ales accentuând suferințele de neimaginat ale palestinienilor. Cu atât mai vârtos cu cât în prezent este, nu discutată, ci impusă chestiunea întoarcerii refugiaților palestinieni de pe unde fuseseră izgoniți: Liban, Iordania, Siria, Irak, Egipt, "lege" susținută nu doar de prostitul-fulgerător Finkielkraut, ci și de limbricul Arnold (sau Arnauld?) Klarsfeld (fiul lui Beate și Serge), cel care a făcut șase luni de armată în Israel - și nu a pățit nimic de la statul francez al cărui cetățean este! Că, dè, în Franța "antisemită" există nu doar "excepții culturale", ci și etnice, funcționând numai în privința evreilor: ei nu sunt considerați trădători de patrie atunci când - deși declarați inapți în Franța, își fac... serviciul militar în Israel - iar acolo, de la un baraj apartheidic (cum dracu să-i spun!), în uniformă israeliană, cu boneta cochet pliată și băgată sub epoleți, declară televiziunii (franceze!) că Franța este cea mai antisemită țară din Europa (dar România, țară natală a lui tată-său?), că el este un "om al păcii" - pace care se va obține abia atunci când palestinienii vor accepta ne-întoarcerea în țara lor, pe pământul lor (orb fiind Klarsfeld junior, nu băga de seamă că fiind filmat la acel baraj, telespectatorii ar putea vedea cum femei, bătrâni, elevi - palestinieni - așteaptă bunul plac al vânjoșilor soldați ai Tahalului, ca să... "treacă dintr-o parte a satului în cealaltă; ori din satul acesta în celălalt...) Ce nesimțiți, israelienii! Ce neomenoși! Ce rasiști! Ce anti-goii!

Articolul lui V. Protopopescu - am să-l trec aici, în jurnal, mai încolo, deocamdată mă opresc la scandalul Uricaru. Nu îl voi re-povesti, ci voi reproduce un comentariu din *Ziua*, iar ca bombonică (pe colivă...) un contra-comentariu de pe Forum:

"Breban presedinte interimar la USR

Dupa ce miercuri, in sedinta Consiliului Director, presedintele Uniunii Scriitorilor din Romania a anuntat ca nu va mai candida pentru aceasta functie la conferinta USR din 17 iunie (intentie pe care o facuse publica si in interviul acordat Brindusei Armanca si publicat in ZIUA de ieri), Eugen Uricaru si-a depus joi demisia in mainile vicepresedintelui Nicolae Breban.

"Mi-a prezentat demisia astazi, pentru ca e abatut, se simte coplesit de atacuri pe care le considera nefondate", a declarat in exclusivitate pentru ZIUA actualul presedinte interimar Breban, care, dupa spusele sale, a incercat timp de o ora sa-l convinga pe Uricaru sa nu renunte la functie. "Nimeni, nici o uniune de creatie, nici un artist n-a fost atacat asa cum a fost Uniunea si

scriitorii, statutul de scriitor. Nu stiu daca eu voi candida ca presedinte, dar voi organiza conferinta din iunie si vom discuta acolodespre ceea ce a facut in ultimii patru ani USSR, pentru ca a facut foarte multe, chiar daca asta nu s-a vazut in presa", a adaugat Nicolae Breban. In ciuda discutiilor aprinse despre colaborarea lui Eugen Uricaru cu Securitatea si, in general, despre relatiile scriitorilor cu fosta politie politica, la conferinta USSR aceste lucruri nu vor face un subiect de discutie. "Voi incerca salvarea acestei uniuni, despre care putina lume stie ca traieste din chiria unui cazino. Subiecte ca cele despre care vorbiti nu ne intereseaza. Nu ne intereseaza ca Eminescu bea sau ca Blaga era balbait, ne intereseazavaloarea, cine au fost ei ca scriitori." Confruntat cu un exemplu diferit, Louis-Ferdinand Celine si colaborarea acestuia cu nazistii, Nicolae Breban crede ca: "si Celine e repus acum in drepturi. Am spus intotdeauna ca Eugen Uricaru e un foarte bun scriitor, care a initiat si condus cea mai curajoasa revista de pe vremea comunismului, "Echinox"-ul. Ca scriitor, a avut o viata exemplara, iar pentru ca cineva sa poata contrazice asta, trebuie sa aduca probe materiale. Nu vorbe ale unor fosti securisti sau informatori. Sper ca CNSAS sau cine considera ca are asemenea dovezi sa vina sa le-arate, negru pe alb."

In legatura cu scrisoarea deschisa trimisa de Nicolae Prelipceanu membrilor Consiliului Director - si publicata, in exclusivitate, in ZIUA de ieri -, presedintele interimar spune ca aceasta contine si cateva lucruri adevarate, de care insa e responsabil si Prelipceanu: "E de patru ani membru in Comitetul Director, e si vina lui. Putea sa spuna ce avea de spus de fiecare data cand se reunea comitetul. E o scrisoare grosolana."

Scriitorul Eugen Uricaru, care detine si alte functii de conducere, in Ministerul Afacerilor Externe si la postul Cultural al Radiodifuziunii Romane, a fost deconspirat de mai multa vreme de Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii ca fiind informator, sub numele de cod "Udrea", in dosarul de urmarire al disidentei Doina Cornea. In acelasi timp, Uricaru a primit, tot de la CNSAS, o dovada care atesta ca nu a facut politie politica. El neaga de la inceputul scandalului legatura cu dosarul Doinei Cornea, pe care sustine ca n-a cunoscut-o, desi locuiau amandoi, in acea perioada, in Cluj, avand activitati tangente in cadrul universitatii de acolo. Eugen

Uricaru nu a putut fi contactat ieri pentru a comenta decizia de a-si da demisia.

"I. POPOVICI"

Probabil luni de zile vom avea parte de astfel de "frământări": se zbat scriitorii români ca peștii pe uscat; "se bat", vorba Getei Dimisianu cea care "se bătea" când cu Vasile Nicolescu, bestia cenzoare, când cu Paler, eternul bolșevic făgărășean, chiar și cu bietul Paleologu (ispășind păcatul informatorismului); astfel "dezbat" ei soarta țărișoarei și a iubitorilor țărișoreni-cititori. Dacă aș avea chef să mă amestec în lăturile lor puturoase, aș... - dar cum m-a covârșit greața (dacă n-am avut prilejuri de greață/în viață...), mă abțiu, vorba tovarășilor lor de ieri, deveniții domnii - lor - de azi. Deși mă mănâncă limba, mă topăie cheful de a le zice vreo două, atât gazetarului - care face

apropiere între “cazul Céline” și “cazul Uricaru” (când nu poate exista o paralelizare: Céline a păcătuțit în public, prin scrierile sale, tipărite, difuzate, pe când Uricaru “al nostru” (ba al lui Breban, al lui Buzura - și al lui Secu’), a “lucrat” în taina turnătoriatului-rezistenței-prin-cultură, deși nu va fi fost un simplu informator, ci mult mai important în rang (nu în grad).

Iar cultul Breban dă din cap și aprobă: “da, și Céline e repus acum în drepturi...” - când, “acum”, romancier-român-de-veacuri? Dar Céline a fost “repus în drepturi” acum o jumătate de secol, pentru crima de colaborare cu inamicul, altfel zis: vindere de țară, nu pentru niscai vindere-de-frate ca “micuța greșeală” a turnătorului Uricaru, apărât de agentul de influență Breban.

Ah, ce duet aș rage - nu: “trage” - dimpreună cu Dan Petrescu! Firește, nu suntem de acord în multe și mărunte... amănunte, dar în chestiunile esențiale - mai ales în idiosincrazii - parc-am fi gemeni! Paregzamplu, l-am lua la trei-păzește pe Breban pentru programul congresului apropiat - în care, zice el, nu se va discuta despre asta. Cum așa: “nu despre asta”? Dar asta a devenit - acum, când s-a înălțat puțin capacul de pe tineta numită “Uniunea Scriitorilor Români”, și au început a se afla despre “pactul diabolic”, vorba lui Pintilie, cum ar veni: colaborarea cu Organa Mă-sii. Căci ce-și va fi zis el, scriitorul la român - a, nu, cel care arestat, torturat, ca să nu moară acolo, zice : «Da...» - ci individul liber, “scriitorul îndrăgit”, cel care, pentru un pașaport cu maimulte ieșiri-intrări (ca Breban, ca Hăulică, ca Baconsky, ca Blandiana, ca Sorescu...- i-am luat în seamă doar pe scriitori, nu și pe universitari, măgarii /dar universitărițele, măgărițele!): acesta o vinde și pe nevastă-sa și pe mă-sa, “solicitînd” în schimb... să nu se audă în jur că el a primit această sarcină.

Ei, da. Însă eu nu voi fi prezent la “Congres” sau ce-o fi, la intronizarea lui... Breban ca președinte plin. Și chiar de m-aș afla în București - aș intra de bună-voia mea în cocina aceea? Doar dacă sunt masochist și doresc pe la nări odoare-aromitoare de porc: atunci caut o porcăreață autentică, nu cea duhnind a cadavre: “Uniunea Scriitorilor”.

Întrerup aici rememorarea Anului 2005, pentru a mă trage în contemporaneitatea **Sâmbetei Patimilor, 2011** și a trece aici o , ca de obicei caldă probă de solidaritate din parte lui Florin Cărlan:

”PASTELE ANULUI 2011

Au ramas mai puțin de douasprezece ceasuri pana la miezul noptii Invierii, cand, cu credinta si tarie, vom merge la usile bisericilor noastre pen-

tru a lua Lumina. Lumina Lina din Lumini! Lumina Sfanta care sa ne calauzeasca in viata! Lumina, datorita careia nu orbaim prin intuneric! Si, anul acesta, se implinesc exact saptezeci de ani, de cand consangeniile nostri in Bucovina au intampinat Invierea Domnului cu aceeasi Lumina, hotarati fiind sa sarbatoreasca frateste cu semenii lor din Romania, adica peste granitele noi, impuse cu forta, la 28 iunie 1940, de satrapii lumii. Ce a iesit din asta, se stie cu durere si jale. Mii si mii de morti secerati de gloantele trase din pustile mitraliere, instalate special pentru a semana moarte. Adica, Masacrul de la Fantana Alba!

Este timpul sa medităm profund asupra celor intamplate cu ocazia Pastelui anului 1941, si, mai mult, ce s-a intamplat cu noi, in toti acesti saptezeci de ani. Desigur, ideologia iudeo-bolsevica ne-a deformat fiinta nationala asa de mult incat refuzam sa coboram de pe Golgota pe care am fost urcati la 23 august 1939, in mod secret. Iata, ne luptam de cativa ani pentru ca ziua de 1 aprilie, ziua masacrului de la Fatana Alba, sa fie comemorata oficial, la nivelul intregii romanitati. In urma numeroaselor demersuri, Parlamentul Roman a votat in favoarea legiferarii acestei comemorari. Multumim tuturor parlamentarilor care au votat pentru, si nu s-au abtinut ori votat impotriva. Multumiri organizatiilor neguvernamentale ce-au facut front comun, alcatuind astfel masa critica ce n-a mai putut fi ignorata. A ramas pasul cel mai mare de executat, si anume, recunoasterea acestui masacru de catre faptasi sau urmasii acestora. Oricum, vom continua!

Am primit zilele acestea, de la unul din marii poeti romani-basarabeni, poemul de mai jos, scris in anul 2009. Este vorba de un diamant romanesc, numit Valeriu Matei, ce duce zilele acestea o lupta fantastica datorita unei boli grele de ficat. V-as ruga sa-l includeti pe acest adevarat OM in rugaciunile catre bunul Dumnezeu pentru usurarea suferintei si tamaduirea bolii sale.

La inceputul lunii aprilie am trecut prin Jurnalul marelui nostru compatriot Paul Goma, bolnav si izolat la Paris. Mi-au dat lacrimile cand am citit ce simte domnia sa, mai nou; ca se afla intr-o Vale a Plangerii, din care nu mai vede nici o iesire! Oare, chiar asa sa fie? Ce a facut acest mare roman-basarabean, in afara apararii si cu dintii a saraciei si nevoilor si neamului nostru? A pagubit pe cineva, s-a dovedit a fi necinstit, a facut crime? De ce aceasta nedreptate crunta la adresa lui Paul Goma si a intregii sale familii?

Ascult mai mereu la radio un personaj foarte popular in SUA numit Michael Savage. Ca si Paul Goma, acest evreu are darul si curajul de a spune lucrurilor pe nume, asa cum sunt ele, netrunchiate, nedeformate si netrecute prin cenzuri speciale. Asa, de exemplu, domnul Savage vede grupajele de pacalici ce se opun vehement venirii la bastina a lui Paul Goma, ca gastii al caror principal scop este banul si nimic altceva. Sunt atat de suparati pe Michael Savage ca spune adevarul incat de cativa ani acesta are interdictie de a pasi in Marea Britanie. Si nimeni nu vrea sa miste un deget pentru ridicarea acestei nedrepte interdictii. Ce sa gandim noi, in calitate de compatrioti ai domnului Goma, care se lupta ce aceleasi gastii acuzatoare, carora nu le convine adevarul sub nici o forma? Cred ca este asa de clar ce se intampla aici, ca nici n-ai nevoie de prea multa scoala sa intelegi, ci un minim de bun simt si un pic de verticalitate. Nu vreau sa intru in nici un fel de polemica dar trebuie sa subliniez ca noi, in calitate de compatrioti ai lui Paul Goma ar trebui sa dam dovada de ceva recunostinta fata de dansul si sa protestam continuu pana la indepartarea acestei groaznice nedreptati. Oricum ar justifica domnii Filat si Ghimpu aceasta nedreptate, nimic nu sta in picioare, nimic nu face sens. Au fost dansii votati de gastile de pacalici sau de poporul ce si-a pus toate

sperantele in dumnealor? In toate exista niste limite!

Peste cateva ceasuri, cand vom merge sa primim Lumina Sfanta, haideti sa ne indreptam gandul catre trecerea "DINCOLO", de care nimeni nu scapa, indiferent, bogat sau sarac, destept sau limitat, slab sau puternic. Mai devreme sau mai tarziu ajungem cu totii "DINCOLO"! Conteaza, inasa, enorm, cu ce ajungem dincolo, din punct de vedere faptic. EXISTA, OARE, CEVA DE CARE SA NE FIE RUSINE? Sunt ferm convins ca domnul Goma n-are nimic de care sa-i fie rusine! Dar, noi? Stand cu mainile in solduri, privind acest spectacol atat de bine regizat pentru "pedepsirea" domnului Goma, nu s-ar putea sa ne inregistram cu ceva de care sa ne fie, efectiv, rusine? N-ar fi acesta un pacat, la nivel spiritual? Chiar daca, ipotetic vorbind, nu reusim sa facem dreptate, ne salvam, cel putin, sufletul, constiinta, putem pleca dincolo impacati cu noi insine si cu Dumnezeu, ce va face candva ordine in dezordinea provocata de fiinte sinistre. Va rog din nou sa meditati asupra acestui fapt deindata ce luati Sfanta Lumina; teoretic, ar trebui ca, posedand Lumina Sfanta, sa nu mai fie nimic care sa ne impiedice in mangaierea adevarului, oricat ar fi el de dur si de dureros. In fond si la urma urmei, toata viata nu este altceva decat o lupta continua intre lumina si intuneric, intre drept si nedrept, intre adevar si minciuna. Si, de la Valea Plangerii in care se simte compatriotul nostru, Paul Goma, pana la Valea Mortii nu este mai mult decat distanta dintre Mana si Fantana Alba. Poate vom reusi sa ne mobilizam ca Paul Goma sa ajunga la Mana cu familia, si nimeni sa n-ajunga la Fantana Alba, decat pentru comemorare, aducere aminte si cinstirea inaintasilor nostri, cazuti sub rafala armelor. ACEASTA ESTE VALEA MORTII, ROMANEASCA, EXPRESIE A CREDINTEI PUTERNICE CU CARE SPUNEM: CHRISTOS A INVIAT! AFIRMAND IMPLICIT: NOI, TOTI, VOM INVIA! La Pastele anului 1937, parintele Dumitru Staniloae a lansat acest minunat gand, cu care, poate, cei mai multi din cei ce-au cazut victime la Fantana Alba, si-au continuat marsul cu cruci si prapuri, in ciuda tacanitului cadentat al Kalasnicoavelor aducatoare de moarte, catre fratii de dincolo de nedreptul hotar.

CHRISTOS A INVIAT DIN MORTI,
CU MOARTEA PRE MOARTE CALCAND!
SI CELOR DIN MORMANTURI,
VIATA DARUINDU-LE.

PACEA CERULUI SA FIE CU NOI, CU TOTI,
AMIN!

Florin Carlan

New York

La numai cateva ore de Sfanta Inviere"

Merg mai departe cu

Jurnalul 2005:

"Goma si razboiul

Aparitia ultimelor jurnale semnate de Paul Goma, cele care acopera perioada 1999-2003, concentrate in doua masive volume editate la Criterion Publishing Bucuresti in 2004, ne dezvaluie, intre multe altele, un extraordinar comentator de razboi. Fireste ca "rafuiala morala" cu mai toata suflarea literelor noastre a scriitorului roman domiciliat la Paris, unde se afla in calitate de refugiat politic din 1977, continua neobosit. Fireste ca Paul Goma isi reia pana la saturatie, pana la tocire, diatribele la adresa confratilor lui, scrii-

torii mioritici, cei care, "rezistand prin cultura", au analfabetizat moral, civic si politic aceasta natiune. Fireste ca autorul "Bonifaciei" vitupereaza contra organului securistic, se pare nemuritor si dupa mascarada din decembrie '89, organ pe care il considera vinovat pentru intreaga decadere morala si sociala a romanimii actuale. Si fireste ca noile sale pagini de jurnal, peste 1200 la numar, sunt scrise cu o retorica supla, pe care as numi-o "a exasperarii".

Noutatea frapanta a insemnarilor lui Goma, din punctul meu de vedere, consta in sa in judecatile pe care scriitorul le formuleaza asupra ultimelor doua razboaie internationale semnificative: conflictul din Kossovo si cel din Irak. Cat priveste "sfanta lupta a sarbilor" pentru prezervarea "leaganului originar de la Kossovopolije", minciuna nationalistica patentata, bine sustinuta si de celebri jurnalisti damboviteni, este demontata cu atentie de diarist. Intai, nu slavii au stapanit tinuturile cu pricina, ci illyrii, stramosii albanezilor de azi, prezenti pe teren cu un mileniu si mai bine inaintea sarbilor - asta, in masura in care argumentul istoric are vreo valoare astazi. Apoi, nu e nimic "sfant" intr-o lupta a terorismului de stat, cea practicata de Belgradul lui Milosevici, atunci cand populatia civila albaneza este izgonita, infometata, dezpatriata si ucisa in lagar. Iar "terorismul" UCK, fara a putea fi justificat, trebuie inteles ca o reactie de aparare civila impotriva agresiunilor sistematice si etatice ale sarbilor milosevisti incepute in 1989, cand autonomia kossovarilor, anticonstitutional, a fost retrasa regiunii amintite.

In ceea ce priveste razboiul irakian, cel de-al doilea, care s-a soldat cu descaunarea dictatorului Saddam, Paul Goma adopta pozitia oficialilor francezi, cei care, alaturi de belgieni si de germani, au refuzat participarea la un conflict nu suficient de bine definit in premisele sale de administratia republicana a presedintelui Bush jr. Disidentul roman reaminteste ca nici pana in zilele noastre "strategii" yanchei nu au putut proba convingator existenta armelor de distrugere in masa construite de tartorul saddamit. Goma considera ca altele au fost ratiunile razboiului, de pilda interesele strategice americane in zona Golfului, interese legate de imensele rezerve petroliere. Cat priveste "terorismul" intretinut de Bagdad si sponsorizarea militanților Al Qaeda de catre Saddam, nu exista gogorita mai mare - afirma Goma. Saddam Hussein a fost un dictator sangeros, un terorist al propriului popor, dar nu s-a ilustrat niciodata ca un fanatic religios ori ca un luptator pentru universalitatea cauzei arabe. Asa ticalos cum era, el reprezenta un factor de stabilitate in zona, in timp ce situatia post-saddamita ridica mari semne de intrebare relativ la gestionarea ei de catre un guvern democratic irakian.

Pentru moment, turbulentele nefarsite confirma aceasta ipoteza. In fine, terorismul arab are cauze mai profunde, iar contextul palestinian reprezinta indubitabil una din sursele lui fundamentale. Iata o grozava tema de meditatie pentru administratia Bush jr. in viziunea plauzibila a lui Paul Goma.

Valentin PROTOPOPESCU

(...) **Luni 16 mai 2005**

Astăzi am să trimit Nota la Polirom. Iat-o:

Paul Goma

Càtre editura Polirom Paris, 16 mai 2005

Cum editura Polirom care mi-a editat **Din Calidor** în octombrie 2004 si **Culoarea curcubeului - Cod «Bàrbosul»** în februarie 2005 mi-a dat a înte-

lege prin D-na Lidia Bodea, director editorial că nu are rost să mai prezint alte cărți - după înțelegerea din luna mai 2004 (adevărat : ne-scrisă, doar consemnată în presa electronică); cum până acum nu am primit nici o înștiințare oficială de la Directia editurii, îi scriu eu - atât prin acest e-mail, cât și pe hârtie, trimisă prin poștă, cu aviz de primire, u r m à t o a- r e l e:

NOTA - 11 februarie 2005 **Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor)**, la care s-a adăugat **Cod «Bàrbosul»** (din dosarele Securității) a apărut în excelente condiții grafice la editura Polirom din Iași.

Prilej de bucurie: în sfârșit, o editie normală cu o difuzare normală.

Însă n-a fost să fie nici de data asta:

Împotriva dorinței și voinței autorului, Silviu Lupescu, directorul editurii a hotărât suprimarea **Introducerii** (cuprinzând istoricul acestui volum de mărturie) și a **Notei** de la sfârșit.

Am încercat să aflu motivul... decapitării-despicioării cărții mele - în zadar: nu am primit vreo explicație. Mai mult (mai rău): prin directorul editorial am fost anunțat că direcția Polirom - după ce respinsese propunerea unei serii de autor, sugerată de Dan Petrescu, consilier editorial - a decis să nu publice alte volume ale mele, deși propusesem încă trei titluri.

În lipsa unui răspuns - la care aveam/am dreptul - sunt obligat să lucrez cu supozitii - judecând după rezultate:

1. Interventia brutală, neculturală - ne-editorială - constând în ciuntirea unei cărți, fără stirea, fără încuviințarea autorului s-ar datora spaimei lui Silviu Lupescu de a se pune rău cu "colegii editori" - în primul rând cu G. Liiceanu, acuzat în **Introducere** de... distrugerea primei editii (1990) a acestui volum de mărturie. Prin suprimarea **Introducerii** directorul a atentat grav la integritatea volumului, cititorul fiind indus în eroare de către Polirom - care nu menționează nici data apariției - 1979, în franceză, la Seuil, în neerlandeză, în 1981, la Elsevier Manteau - nici titlurile traducerilor; totodată, cine ia cartea în mână este dezorientat, își închipuie că este o carte nouă... Fiindcă Polirom nu a menționat că are vârsta de 27 ani; că abia după 12 ani de la scriere (în limba română) a cunoscut o editie românească (1990, la Humanitas); că prima editie în limba în care a fost scrisă (în 1978) a fost editată în mai-iunie 1990 - și grabnic retrasă din librării de G. Liiceanu - prietenul autorului și solicitatorul cărții citită în franceză și laudată peste poate, prin 1987, la Paris -, depozitată, apoi în 1992 trimisă la topit. Direcția editurii Polirom a comis un atentat, nu doar împotriva unei "cărți" (ceea ce este inadmisibilă un editor), dar la istoria contemporană, volumul fiind cronică a unei părți din istoria României - miscarea pentru drepturile omului din 1977 - tară al cărei cetățean este și Silviu Lupescu;

2. Hotărîrea de a nu mai publica alte volume semnate de mine s-ar datora (se datorează, ținând seama de amenințările publice) protestului holocaustologilor R. Ioanid, Shafir, Oisteanu, Volovici, Totok, Dan Pavel, Gabriel Andreescu..., indignați că deveniseră "colegi de editură cu antisemitul Goma".

(Îmi aduc aminte cu jale că nimic nu se schimbă pe "meleagurile patriei mioritice": o altă "delegatie de scriitori", alcătuită din alți indignați: Ivasiuc, Eugen Barbu, Titus Popovici, Dan Zamfirescu, Virgil Teodorescu - se prezentase în februarie 1977 la Ceausescu, cerîndu-i să fie arestat-de-urgentă! Să existe vreo deosebire calitativă între "colegii scriitori" din 1977 și holocaustologiile azi? Poate una de nuanță: aceia cereau arestarea "trădătorului-patriei", cesticălți regretă că "antisemitul", "trivial-negationistul" (sic-sic), "mîncătorului de jidani" - altfel tată-de-copil-evreu -, încă nu este condamnat

potrivit Ordonantei lui Tesu Solomovici - să fie citit, în 22 textul lui A. Oisteanu, nepotul sinistrului Leonte Răutu și fiul nu mai puținului komisar enkavedist Misa Oigenstein-Răutu... - se va observa: nu există decât o deosebire de... nuanță între al lui și articolele lui Brucan de acum 60 ani, în care tovarășul de viață al acuzatorului public Sasha Sidorovici cerea capul "marilor trădători ai nației române".

Bănuielile sunt întărite de faptul că directorul editurii Polirom Silviu Lupescu nu s-a ostenit să explice autorului motivele hotărârilor sale - astfel apărând, nu ca un difuzor de cultură prin carte, ci ca un militant holocaustolog, unul dintre aceia care diktează, nu dialoghează; unul care acuză fără argumente; cer pedepsirea "antisemitului" X, fără a aduce probe - care la noi, alfabetizatii, cu atât mai vârtos la Oamenii Cărții, sunt citatele. Motivele evitării producerii de citate din "antisemitul" pus la zid este limpede: pentru a nu risca să se deconspire ei însisi, acuzatorii, ca fabricanți de... antisemiti, de adevărat antisemitism, confectionatori de "argumente", inventatori de incriminări care te pot trimite la închisoare ca pe timpul lui Dej, al Anei Pauker, a lui Nikolski și al altor tovarăși de nădejde - altfel eterni ca inenarabilul Brucan.

Această **Notă** va fi distribuită presei, trimisă prin e-mail cunoscutilor, publicată în noua editie a volumului masacrat la Polirom, iar mai înainte va figura în fruntea **Culorii curcubeului - Cod «Bărbosul»**, text reinstalat pe internet pe site-ul

paulgoma@free.fr

de pe care fusese suprimat, potrivit prevederilor contractuale cu Polirom.

Or, cum editura nu a respectat contractul, de ce l-ar respecta păgubasul autor?...

Paul Goma"

Vom trăi și vom vedea.

Am, trăit, am văzut: iată răspunsul:

Date: Mon, 16 May 2005 12:03:36 +0300

De: slupescu_dnt <slupescu@mail.dntis.ro>

À: paulgoma@free.fr

Objet: Re: UN TEXT - trimis si D-nei Lidia Bodea:

Domnule Paul Goma,

"Nota" pe care mi-ati trimis-o m-a intrigat, cu atit mai mult cu cit este cel dintii mesaj primit de la inceputul colaborarii dvs. cu Polirom. Desi directorul editorial Lidia Bodea a fost in permanent dialog cu dvs., straduindu-se sa rezolve toate problemele editarii, constat o serie de inadvertente in mesajul dvs. pe care as dori sa le semnalez:

1. "Culoarea Curcubeului. Cod Barbosul" a aparut identic cu Bunul de Tipar pe care dvs. l-ati dat.

2. Exista acordul dvs. scris privind "suprimarea" celor doua texte. Ele nu constituiau un document de "istorie contemporana", cum afirmati, ci o serie de acuzatii aduse unor intelectuali romani de astazi (publicate de dvs. recentin presa), fara legatura propriu-zisa cu continutul cartii.

3. Nu exista nici un protest al vreunei persoane privind publicarea cartilor dvs. la Polirom.

4. Declinarea ofertei dvs. privind publicarea/republicarea "Juralului" nu inseamna ca exista o decizie a Consiliului Director al editurii privind nepubli-

careain viitor a altor carti semnate de dvs.

5. Decizia Consilului Director de a nu publica in 1995-1996 serii de autoriromâni tine exclusiv de strategiile de marketing privind colectiile si seriileediturii si nu are drept obiect exclusiv opera dvs.

6. Aprecierile dvs. privind "holocaustologia militanta" "fabricanta de antisemitism" a editurii si "confectionarea" de incriminari la adresa dvs. de catre Polirom mi se par ele inele lipsite de orice deschidere spre dialog.

7. Acuzatia de nerespectare a clauzelor contractului de editare de catre Polirom nu are nici o justificare.

Regret nemultumirile dvs. legate de colaborarea cu editura care v-a publicat cele doua carti, dar consider acuzatiile dvs. drept nefondate,
Silviu Lupescu”

Are dreptate Silviu Lupescu.

Dar și Paul Goma va fi avînd - ceva - dreptate.

Miercuri 18 mai 2005

Am compus următoarea compunere:

“Domnule Sorin Roșca Stănescu

Vă rog să publicați, în legătură cu Apelul [Anti Hitler-Anti Stalin], precizările următoare:

Oricât i-ar irita pe simpatrioți, am fost printre primii - dacă nu cumva primul - care, aflîndu-se în România, a publicat în presa și în editurile din Occident - nu apeluri, nici rugăminți plecate - ci denunțuri vehemente, somații - legate atât de Pactul Stalin-Hitler cât și de Pactul de la Yalta.

Am recidivat în 1995, când am “candidat” la președinția României. În Program ceream, nu doar restituirea teritoriilor răpite de URSS, a tezaurului, nu doar despăgubiri materiale, ci și scuze publice - atât din partea Rusiei-URSS, cât și din partea Germaniei.

De ne-uitat: atunci, primii care m-au atacat dur în presă au fost C. Coposu și Horia Rusu; imediat - cine altul decât C.T. Popescu! A se căuta Măgureanu...

Formularea eufemizată: Pactul Ribbentrop-Molotov este un semn rău: nici după 15 ani de la Revoluția lui Brucan românii (“de pretutindeni”, cum ar veni și cei din “diasporă”) nu au izbutit să stea, în sfârșit, pe două picioare în fața Răului și să-i spună pe nume. Românii gîndesc/ scriu în stilul și în mentalitatea petiționară inculcată în 45 ani de terorism comunist - și de 15 ani de, ca să spun așa: autoterorism-autoreeducativ (ca la Pitești) - cel care a dat:

a) *Relativizarea adevărului* - jurnaliștii, scriitorii publiciști foloseau/ folosesc bulinele de bicarbonat: “secretarul de partid era cam sever”; “alimentația era oarecum necorespunzătoare”; “Organele Securității noastre de stat și-au cam depășit, într-o oarecare măsură atribuțiile”;

b) *Scăderea în grad a unor persoane “cu funcții de răspundere”*: în plîngerii, românul nu scria adevărul: “M-a bătut prim-secretarul de partid”, ci: “un tovarăș m-a cam îmbrîncit și, într-o oarecare măsură, mi-a rupt dinții...”

c) “Scădere” impusă și de... cam-oarecum-asa-zisa cenzură (de-stat-și-de-partid): Mihai Gafița, în urmă cu 40 ani, “lucrîndu-mi” **Ostinato**, mă sfătuia - prietenește, cum altfel: «Pe personajul cutare nu-l face general de securitate, răzbună-te degradîndu-l : fă-l plutonier de miliție, oricum, oamenii

pricep ce vrei să spui; pe cestălalt nu-l lăsa ministru, fă-l director de cabinet, deși mai bine activist simplu - cititorii înțeleg foarte bine...»

De ce îi scădeți în grad scriind “Pactul Ribbentrop Molotov”, oameni buni? Aveți impresia că “tonul prea dur” îi va irita pe tovarășii de sus de tot? Și nu vor aproba “cererea” noastră?

Scrieți adevărul:

PACTUL STALIN-HITLER - în care caz, semnez și eu Apelul cu amândouă mâinile.

Paul Goma

Paris, 18 mai 2005”

Sâmbătă 28 mai 2005

(...)

Reproduc aici - copiată de mine, toată ziulica - una din Listele după care alergam. Nu este ceea ce căutam - dar e bună și asta, mai ales că aici se află numele adevărate ale comuniștilor nativi din Basarabia și din Bucovina, ocupate în 28 iunie 1940. Mi-a fost încredințată de Dl. Gheorghe Gavrilă Copil, președinte al Societății Culturale București-Chișinău. Pe altădată “considerațiile”-pe-marginea (o mulțime și toate... poetice...):

Tabelul nr. 1

Membri ai P.C. din România, basarabeni și bucovineni, recomandați de CC. al PCR pentru a li se acorda calitatea de membri

ai P.C. b. din Toată Rusia

1. Bruhis (Kofman) Srul Pinhusovici [Mihai Bruhis?]
2. Faierștein Raia.
3. Kofman Iakov
4. Djureak Dmitri Mihailovici (Vladimirovici)
5. Morgheștern Izrail Markovici [unul din conducători]
6. Zighelbaum Srul
7. Burlacenko Serghei Danilovici
8. Luca Laslo [Laszlo]
9. Korotkov Iuri Aleksandrovici
10. Skvortov Mihail Iakovlevici: Leibovici Srul Abramovici [secretargeneral al PCR]
11. Oighenșein Lev Nicolaevici [Leonte Răutu]
12. Goldforb Abram Isakovici
13. Petrov Piotr Ivanovici (Guzun)
14. Roitman Fanea Isaakovna [rudă a lui “Chișinnevski”?]
15. Tarandaș Malea
16. Korotkova Natalia Isakovna
17. Satovskaia Roza
18. Rabinovici Fanea Iakovlevna
19. Revici Iakov Moiseevici
20. Visecauțan Polea Efimovici
21. Budeștiskaia [? de la Budești?] Ester
22. Cioclo Mordko
23. Kolpakci Iakov Aronovici
24. Șteinberg Froim.
25. Boguslavskaia Polea Iakovlevna
26. Romanenko Nikolai Nikolaevici
27. Pastir Zasea Leibov
28. Gudis Lev Smulevici
29. Rabinovici Șoil Oizerovici
30. Orlih Mark Semionovici
31. Boguslavski Iakov Tovici
32. Zighelbaum Abram
33. Voloh Abram

34. Limon Srul Greșovici [Gherșovici?]
35. Grinman Isaak Iosifovici
36. Bujor [?] Iosif Aronovici
37. Weisman Sara Iosifovna (Seindel)

Tabelul nr. 2

Membri ai PCR, basarabeni, bucovineni a căror apartenență de partid este necesar să fie înregistrată la locul de muncă

Județul Chișinău

1. Safran Raisa Semionovna
2. Leib Nahman (Noiman Leibovici)
3. Diner Eti Iakovlevna [veche cunoștință - prietena lui Constantinescu-Iași]
4. Protodiakonov Vsevolod Mihailovici
5. Maler(p) Maria Kiselevna
6. Voinberg Niuka Markovici
7. Șor Lev Ilici
8. Zaru Ivan Ilici
9. Oirik Avram Moiseevici
10. Derevici Ippolit Gheorghievici [avocat, veche cunoștință]
11. Șandrovskiaia Ita Beniaminovna
12. Golfdfarb Zeilik Borisovici
13. Kuperman Isaak Moiseevici
14. Șvartman
15. Konstaninov Konstantin Stepanovici
16. Glikman Gitlea
17. Sinitivker [kver?] Fritz
18. Grinberg Ida Izrailevna
19. Șehter Roza Borisovna
20. Zislis Vonver Lvovici
21. Izu Fruhtman
22. Lupan Andrei Pavlovici [viitorul președinte al Uniunii Scriitorilor]
23. Bravar Liuba S.
24. Șvetskaia
25. Makler Ciaka Isakovna
26. Avramescu Ida
27. Hresonskaia [Hersonskaia?] Etea Iosifovna
28. Rubinștein Alexander
29. Geboveter Riva Simonovna
30. Gofman [Hoffmann] Mordko Iakovlevici
31. Silvestrov Ivan Antonovici
32. Kemelmaher Bliuma Naunovna
33. Goldștein Iosif Pinkusovici
34. Gherenburg Roza
35. Ihilovici Maier
36. Sikorski Gheorghii
37. Iancu Janetta
38. Tukerman Mark Borisovici
39. Tudoraki Lena Aronovna

Județul Soroca

40. Cemortanu Matvei Grigorevici
41. Șoimu Ivan Samoilovici
42. Kolokolnikov Evheni
43. Pavlov Mihail
44. Guțul Konstantin
45. Leahovski Mihail
46. Guțul Pavel
47. Gruzin Alexander
48. Zaidman Leib
49. Zelțer Rahil Ihilovna
50. Golovati Ivan
51. Gherșman Srul Beirelovici
52. Dolear Malea Ihilovna
53. Akkerman Leib Iankelevici

54. Harmi Eva Iankelevna
55. Șoimu Samuil
56. Livșiț Haim
57. Klimov Ivan Ivanovici
58. Mer Leib
59. Doktorovici Anna (Enea)
60. Abramovici Abram
61. Cehover (Tarasov) Oba Rahimilovici
Județul Bălți
62. Reidenboim Rahil Isaakovna
63. Masisi Miosei Iosifovici
64. Erji Leibil Nahmanovici
65. Voitman Berko Iakovlevici
66. Reidel Rahil.
67. Palaria Riva Davidovna
68. Rab Eva Isaakovna
69. Rab Ivan
70. Oighenștein Niunea Iakovlevna [din familia "Răutu"]
71. Goldman Bela Abramovna
72. Goldman (Baciu) Ida Mironovna
73. Iampolski Buka
74. Oighenștein Mihail [Mișa, fratele lui Leonea Răutu și tată al fraților Valery și
Andrei Oișteanu]
75. Kotlear Lev
Județul Bender
76. Șimkov Ivan Fiodorovici
77. Sisimov Mendel
78. Revenealî [lă?] Serghei
79. Reddenboim Smil
80. Dikler Ester
81. Dvoiritz Aron Matveevici
Județul Orhei
82. Ciornaia Natașa (Burlacenko)
83. Krasnopolski Monea Iakovlevici
84. Malcic Riva Favelevna
85. Averbuh Jena Livovna
86. Vainștok Nuhin Rubinovici
87. Munder Lev Abramovici
88. Kojușneanu [de la Cojușna?] Abram Iakovlevici
Județul Hotin
89. Kușnir Semion Ilici
90. Kovalciuk Vasili Mihailovici
91. Botoșanski [?] Avram Ițikovici
Județul Ismail
92. Gherșkovici [Herșcovici] Silea
93. Gherșkovici Jenea (după soț, Georgescu)
94. Șabin An[d]rei
Județul Cernăuți
95. Finkel Evghenia (Vais Anna)
96. Kurtzman Mozes
97. Vittner Eva
98. Vittner Norbert Leonovici (să fie "Ion Vitner"?)
99. Kraitzler Naftalii Ușerovici
100. Șlomiuk Reia Aronovna
101. Gheigher Artur Irevici
102. Gadiak Anton Iakovlevici
103. Rainer Racella [Rașela?] Natalovna
104. Magkovski Vasili Onufrievici
105. Srefiuk Evghen-Lev

Tabelul nr. 3

Membrii PCR care trebuie lăsați cu dreptul membrilor partidelor comuniste
frățești din URSS (...)

Orașul Chișinău

1. Spektor Ester Peisovna
 2. Ber[n]stein Simha Pinkusovici
 3. Gherștein Haim Srulevici
 4. Mirza Evghenia Borisovna
 5. Feldman Riva Isakovna
 6. Stei[n]berg Etea
 7. Goldberg Iosif Davidovici
 8. Bubis Isaak Markovici
 9. Bubis Isaak Markovici [se repetă: greșeală? omonimie?]
 10. Șmulevici Liza Aronovna
 11. Beloterkovici V. S.
 12. Torban Iosif Iakovlevici
 13. Grecov Stepan Danilovici
 14. Kașelnik Ivan Ivanovici
 15. Lazar Izabela Iosifovna
 16. Vinberg Isaak Leizerovici [“Gr. Vindeleanu”?]
 17. Barenboim Ioșe Iankelevici
 18. Bukur Ghenea Miniminovna [?]
 19. Ohștat Ghenea
 20. Blekher Lev Meerovici
 21. Reider Mosei Lvovici
 22. Șprințen Fanea Lipovna
 23. Rubinștein Berta Vladimirovna
 24. Lifșitz Zfimovici
 25. Ghilman Froim Moiseevici
 26. Bleher Iakov Moiseevici
 27. Solomovici Fanea [o rudă a lui Teșu Solomovici?]
 28. Vasilenco Vladimir Sergheevici
 29. Nisenblat Vitea Naumova
 30. Abraham Sonia Grigorievna
 31. Kaufman Fanea Isidorovna
- Orașul și județul Soroca
32. Oleinik Maxim Stepanovici
 33. Timofei Grigore Mihailovici
 34. Melișen Ivan Nikolaevici
 35. Navroțkaia Anna Panteleevna
 36. Navroțki Mihail Iosifovici
 37. Mișîșin Alexander Antonovici
 38. Navroțki Andrei Iosifovici
 39. Navroțki Piotr Filippovici
 40. Meșîșen Vladimir Mihailovici
 41. Meșîșen Nikolai Grigorevici
 42. Kordebanovski Frantz Iosifovici
 43. Boico Ivan Makarovici [din familia Boico, devenit soțul Cristinei Marcusohn-Luca, mătușa lui V. Tismăneanu și general de grăniceri în R.P.R.? - eu știam că “Boico” este pseudonume, iar acela avea prenumele “Mihail” și că era evreu originar din Ucraina]
 44. Mocindcea Vassili Markovici
 45. Reșednik Dionisii Ignat
 46. Bordeniuk Mihail Vassilevici.
 47. Bihovski Vassili Abramovici
 48. Takii Diordii [Tache Gheorghe?] Fiodorovici
 49. Tokmeak Ivan Vasilevici
 50. Șaragov Semen Fiodorovici
 51. Weisberg Isaak
 52. Oleinik Petr Fedoseevici
 53. Kolesnik Afanasii Ivanovici
 54. Ghebedniuk Timofei Fiodorovici
 55. Morgun Pantelei Fedotovici
 56. Tisminețki Buzea [din familia “Tismăneanu”?]
 57. Șarogradski David Șeșomov

58. Goldenberg Abram
59. Buhman [Bruhmann?] Lazar Abramovici
60. Ciurmak Mihail
61. Roitman Iakov
62. Stolear Hana Sruleva
63. Cerkbz [?] Vsevolod Arkadieevici
64. Goldștern Șimon
65. Dumbravă Anatolii.
66. Bilkis Ilia Isaakovici
67. Șteinbuk Șmil
68. Faierștein Ianku Aronovici
69. Goresnic Itzik Meerovici
70. Șulman Froiim
71. Magazinik Riva Leibovna
72. Magazinik Gherș Leibovici
73. Milman Moișe
74. Makogon Sonea
75. Kotlear Hanakii Iankelevici
76. Kotlear Mendeiî Iankelevici
77. Kotlear Șmerl Itzicovici
78. Paliî Vasiliî
79. Balan Isake [?]
80. Ghilas Haralambie
81. Stariș Silvestr
82. Gogu Profirii
83. Kofteneak Vladimir
84. Deaur [Ghiaur?] Dimitri
85. Harkovei Afanasii
86. Lefter Dionisii
87. Tihotki Valentin
88. Kolker Boruh
89. Kravțov Ivan
90. Naumov Alexei
91. Gherșenzon Sulea Moiseevici
92. Trahtman Idel
93. Pastușenko Grigore
94. Derkauțan Aizik
95. Șehtman Talik
96. Gluhovski Petr
97. Karpiș Ivan
98. Lisov Ivan Antonovici
99. Soltuz Nikolai
100. Gologorski David
101. Kriger Ianik
102. Davidovici Liubov
103. Pinzaru Ivan
104. Pinzaru Pavel Vasilevici
105. Kazak Demian Stepanovici
106. Tivnik
107. Tomak Ghiorghii Pavlovici
108. Iasinski Vasiliî Ivanovici
109. Kalmațui Stefan
110. Kozman Timku
111. Haralamb Buhor
112. Ciporneak Vanea
113. Ciporneak Haralamb
114. Zeltzer Zolea
115. Postolake Vasiliî
116. Bezbeda
117. Maceak Ivan
118. Eriomenko Grigorii Fiodorovici
119. Șveț Dimitrii Mihailovici

120. Polițiu Șişma [am dat de o atletă americană: Komisarunik - dacă nu chiar:
Politruknaia...]
121. Strahov Kalinik
122. Samanaki Alexandr Ivanovici
123. Ciobanu Marcu
124. Guțu Dimitrii
125. Kvatkovski
126. Ștrahman Sunea
127. Bruma Semion
128. Halkin Sima
129. Buris Sima
130. Nedelea Ambrozis
131. Șmunis Itzik
132. Revuleț Grigorii
133. Spivak Șlik
134. Tentis Pavel
135. Drobnika Fedor
136. Savka Efim Dmitrievici
137. Kaplan Mioka
138. Hoiut Iosif
139. Sosna Haim
140. Kaplan Avoris
141. Țîmbaliuk Kuzma
142. Ciumak Semion
Județul Orhei
143. Sakara Evghenia Vasilevna
144. Brizma Cearma Aronovna
145. Șnir Ghenea Livovna
146. Lener Frima Iakovlevna
147. Lefter Roza Avseevna
148. Lerner Opșip Kipelovici
149. Șaparina Pelagheia Isakovna
150. Zamislovskiaia Peloaghelia [?] Moiseevna
151. Șapoșnik Izrail Rubinovici
152. Lerner Venea Markovna
153. Rakul Constantin Gheorghievici
154. Tartovski Solomon Moiseevici
155. Ghelman Riva Haskova
156. Rezingof Sara Haimova
157. Dizingof [nu va fi același nume diferit grafiat? - pentru că patronimul este
/aproape/ același?] Naum Haimovici
158. Malis Motel Abramovici.
159. Cebotari Peisih Haimovici
160. Grivokopatel Haim Iosifovici
161. Vaiser Haia Iosifovna
162. Moitlis Moisei Șumovici
163. Ciobotaru Sara Iosifovna
164. Iaruga Isaak Abramovici
165. Goldman Polina Pavlovna
166. Goldman Isaak Pavlovici
167. Fișman Rahil Davidovna
168. Fișman Estera Davidovna
169. Gerș Dafa Davidovna
170. Daici Ghitla Șlemova
171. Brezman Ekaterina Aronovna
172. Popusku Mira Mendelevna
173. Berekovici Adela Isaakovna
174. Jessan [Josan?] Vasilii Ivanovici
175. Zisler Iankel Țalikovici
176. Șmukler Leib Borisovici
177. Kogan Belemia Moiseevici
178. Tarlev Hanna Ioaakovna [?]

179. Ghințburg Lipa Tudikovici
180. Averbuh Basea Livovna
Județul Bender
181. Ertberg Amika
182. Burlak Fiodor
183. Slipakov Nikolai
184. Tabanov Elifer
185. Gabdzea Feodosii
186. Bazarov Dmitrii
187. Taran Iakov
188. Kovtunenکو Ivan
189. Bicikov Victor
190. Bicikov Boris
191. Zavada Victor
192. Grinberg Hava
193. Kofman Zelma
194. Kofman Fanea
195. Mozeș Evghenii
196. Sisman Frida
197. Goldștein Iakov Șmulevici
198. Haikim Idel Gherșkovici
199. Zelter Zaiveid Leibovici
200. Roșko Rahman Davidovici
201. Kîsa Hristofor Ivanovici
202. Kelmenciuk Zinovii Ivanovici
203. Borisova Zinaida Ivanovna
204. Șlapakov Nicolai Abramovici
205. Pronoza Evghenii Ilici
206. Brodskaiia dora Zaharovna
207. Koroli Boris Iakovlevici
208. Brodskaiia Janna Zaharovna
209. Leah Ivan Zaharovici
210. Dmitrieva Șeifa Iosifovna
211. Prokopeț Moisei Iosifovici
Județul Bălți
212. Kolker Moisei Mihailovici
213. Birinboim Zolea Nutoviei
214. Barenboim Abram
215. Lerner Lona Idelovna
216. Rabenko Alexandr Israilevici
217. Rapaport Beeno Boris
218. Kușnir Semion Aronovici
219. Goldiș Abram Isaakovici
220. Garber Sioma Ovși Iankelevici
221. Weisman Toivi Șaevici
222. Rozneblat Moise Lipov
223. Roll Valter Livovici
224. Kușnir Haia Eftimovna
225. Birinboim Monea Nutuvici
226. Kaț Oscar Gerș-Berovici
227. Kevilevin Ihil Moșkovici
228. Kiseleva Șeiva Zisileva
229. Bujor Tatiana Iakovlevna
230. Ghelman Vaitraub Fanea Pinkrovna
231. Roizman Nlemi Borisovna
232. Harak Polea Zelmovna
233. Grinberg Mișa
234. Ghelman Ivțe Ițkovici
235. Șerman Moise Beilovici
236. Fux Naftul Abramovici
237. Rîlskii Grigorii Afanas
238. Haot Niusin Gherșovici

- 239. Jukovskii Boris Iosifovici
- 240. Tuprik Aizea Davidovici
- 241. Rudima Anton Gheorghevici
- 242. Kleiman Moise Isaakovici
- 243. Pogorelovski Mihail Samuilovici
- 244. Babinetki Ivan Pavlov
- 245. Zernovoi Ivan Ivanovici
- 246. Reaboi Andrei Anufrievici
- 247. Stratiiciuk Iakov Stepan
- 248. Gomeniuk Ivan Eliseevici
- 249. Grinberg Haia Solomonovna
- 250. Grinberg Fira Izrailevna
- 251. Leabis Tatiana Isidorovna
- 252. Vikinskii Fiodor Ivanovici
- 253. Gavriiliuk Petr Petrovici
- 254. Golik Ivan Andronovici
- 255. Glinberg Moise Grigorevici

Tabelul nr. 4

Membri PCR., basarabeni, bucovineni sosiți în URSS în calitate de emigranți politici (foști voluntari ai Armatei Republicane în Spania ș.a.) pe care CC al PCR îi recomandă pentru a fi transferați în P.C. b din toată Rusia

1. Tismenețki Leon Moiseevici [Leon Tismăneanu, tatăl lui Vladimir]
2. Telmer Elias
3. Kleiman Moisei Solomonovici
4. Vihrev Abram Naumovici.

Am să revin asupra “Listei”.

Tabelele totalizează 296 persoane.

Nu am reușit să identific pe: Sorin Toma, Alexandru Bârlădeanu, Perahim, Roller, Celac.

Nu am reușit să “traduc” numele sub care au trudit apoi în R.P.R. după 23 august 1944.

Duminică 29 mai 2005

Am arat din greu la... copiatul Tabelelor.

Aceste 296 persoane reprezintă o-mare-parte din membrii-partidului comunist român care a cerut să fie luată în evidența partidului comunist bolșevic - prin acceptarea de a (re)deveni cetățean al Rusiei Sovietice și de a se pune în slujba Ocupantului.

Trebuie să mă dezamănesc: eu speram să am o listă - bine: un tabel - al evreilor nelocuitori ai Basarabiei și ai Bucovinei de Nord în și care, la Ocupație au dat fuga să-și ofere serviciile. Or Tabelele de mai sus îi cuprind doar pe nativii din Teritoriile Ocupate - fie că în momentul 28 iunie 1940 se aflau pe loc, în Basarabia și în Bucovina, fie în închisorile unde erau închiși comuniștii și fuseseră liberati urgent - presupun că acești fuseseră încarcerați în închisoarea din Chișinău, din moment ce imediat se manifestaseră: Rozenberg-Roșcata (vezi Gr. Vindeleanu),

Derevici, Etea Diner (vezi E. Negel, "Universul" din 1 iulie 1940).

Așadar Tabelele îi cuprind doar pe "localnici". Se presupune că au fost alcătuite de un-grup-de-tovarăși-evrei-din-Uniune, dela "Centrala" lor: "tonul" - fie el și doar al "muzicii" înșiruirii unor nume - este al Autorității (știa el avocatul Sternberg ce știa de întâmpinase Armata Roșie pe străzile Chișinăului cu pancarta - în rusește scrisă, firește: "V-am așteptat 20 ani! - nu 22?"); grafia numelor care este strict rusească, atât a evreilor, cât și a românilor.

Am să mă mai întorc la Tabele - care, pentru mine, au și o altă semnificație decât cea strict politică.

Luni 30 mai 2005

(...)Ei, da, pentru România nu va fi bine: nu a apucat să intre (aici îi arăt cu degetul pe comuniștii și securiștii iliisto-romanisto-măgureniști care au ținut țara în groapă, doar să le fie doar lor bine). Desigur, până și românii cei mai "lucizi" vor da vina pe Occident, în loc să privească în ograda lor îmbălegată.

Și când te gândești că bieții basarabeni se uită cu jind spre București și visează unirea... cu cine? Cu cine s-o nimeri...

Un text:

Andrei Oișteanu: O amintire "despre mâncare" sau Ce anume și cum (anume) funcționează memoria unui holocaustolog

În *Supliment cultural* (al editurii Polirom) am dat peste rubrica ținută de Adriana Babeți "despre mâncare" (despre mâncăruri?). În nr. 10, din 29 ian-4 febr. 2005, la pag 4 figurează - cum altfel? - și Andrei Oișteanu: el își povestește viața lui cea grea, plină de privațiuni și de persecuții (antisemite) - prin o amintire culinară.

Reproduc aici contribuția-i - apoi o voi comenta:

"M-am născut la București, dar primii șase ani de viață (1948-1954)j-am petrecut la Cernăuți 1); compusă din cinci suflete familia mea locuia îndouă camere foarte modeste din cartierul evreiesc; stăteam pe ulița ceasornicarilor (...) cărei i se schimbaseră numele cu cel al comunistului Karl Liebknecht. Era o perioadă de după război în care Uniunea Sovietică își oblojea rănilile. Era un amestec de mândrie și sărăcie postbelică. Marea victorie asupra nazismului (și ocuparea Europei est-centrale) hrănea sufletele 2), dar nu și trupurile. Nu se mai găsea mai nimic de mâncare. Ca să supraviețuiască cernăuțenilor li se dădea în folosință câte o bucată de pământ pe care o cultivau de regulă cu cartofi [...] "Devenit șomer 3), tatăl meu nu putea să se reangajeze din cauza unui puternic val de antisemitism 4) declanșat la începutul anului 1953 de batiușca Stalin însuși (procesul "asasinilor în halate albe"). Abia după moartea lui Stalin părinții mei au reușit să emigreze 5) în România. În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică; tot ceea ce unii iubeau și urau mai mult. Fratele meu (11 ani) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (6 ani) l-am imitat. 6)

“La București am locuit pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz, militantă comunistă, situație simetrică cu cea din Cernăuți Dar statutul social și starea materială s-au îmbunătățit substanțial. Problema mâncării nu se mai punea în termeni de supraviețuire. Și totuși, în fiecare dimineață se derula un ritual culinar săracăcios. Toată familia se aduna la masă, mama punea solemn un castron aburind, plin cu cartofi fierți în coajă. Suflând în mâini, decojeam cartofii fierbinți, îi mărunțeam în farfurie și adăugam sare, ceapă tocată și untdelemn. Apoi mâncam în tăcere, ca într-o agapă mistică .

“Trecuseră mulți ani de la părăsirea ghetoului 7) din Cernăuțiul stalinist, dar noi continuam să practicăm ritualul săptămânal, în amintirea paradisului/ infernului pierdut”.

Secreția pe hârtie a lui A. Oișteanu mi s-a arătat exemplară, definitorie pentru membrul unei familii de bolșevici (și ce familie: a sinistrului criminal de război-și-de-pace: “Leonte Răutu”) -prin:

a. neadevărurile rostite-scrise senin;

b. nesimțirea politico-socialo-etnică - prezentă și la tovarășii săi holocaustologi: Shafir, R. Ioanid, E. Wiesel.

c. rezultatul: o inabilă, o grosolană diversiune istorică, morală, lingvistică - dar cât de eficace în spiritul tulbure al românilor analfabeți și gata-culpabilizați tot de ei, holocaustologii atotprezenți: Big Brother - cu șapte capete.

Am să le iau în ordine:

1) Știam (din Dictionarul lui Florin Manolescu) că fratele mai mare al său, Valery s-a născut în 1943, în Karaganda, Kazahstan. Tot de acolo aflasem că Valery “își petrecuse copilăria la Cernăuți”. Din textul de mai sus reiese: Andrei Oișteanu se născuse la București (în 1948), “dar primii ani din viață (1948-1954) i-am petrecut la Cernăuți”.

Întrebare:

Dacă el, Andrei s-a născut în 1948, la București (unde se afla deja “unchiulețul” Leonea Oigenstein, zis Răutu, zis Krokodilul (pronunță: *Krakadilu*) bine înfipt în “sarcinile de stat și de partid [“statul” fiind Marea Uniune Sovietică, ea ne “administra ocupativ” - prin auxiliarii Ocupantului, deci și prin unchii, prin mama, Bella Iosovici, prin tatăl, Mihail-Mișa], ce căuta - la Cernăuți - familia sa începând din anul nașterii, 1948? Să fi fost mama sa, Bella Iosovici originară din Cernăuți? Va fi fost, însă “pe vremurile acelea” nu se circula după cheful “originarilor” peste granițele noi, sovietice/ ermetice - cu atât mai puțin peste frontiera dintre URSS și ce mai rămăsese din România. Apoi: sensul evasiunic al trecerii infamei frontiere - numai pentru ruși, comuniști, evrei, numai pentru “consilieri” - era: dinspre URSS spre România (dar nu veniseră ei din Raiul Sovietic să ne explice cât de fericiți suntem noi? cât de fierbinte ne iubește pe noi Sora cea Mare?). Adevărat: mai era un sens, ne-normal, silit, avînd înțeles de deportare: dinspre România spre URSS - pentru germani, însă

mult înaintea lor - începînd din 24 august 1944 - basarabenii și bucovinenii, considerați “cetățeni sovietici” erau amenințați cu “repatrierea-în-Siberia”. Persoanele care, între 1944 și 1953 (moartea lui Stalin) plecau din România cu destinația URSS erau, în acte, socotiți “repatriați” - ca unchiul meu N. Popescu - , în realitate: “trădători ai Patriei Sovietice”, altfel de ce ar fi fugit de Armata Roșie cea liberatoare (cea pe care o primise cu flori, la București, copila Lilly Marcou și ai săi din familie, din comunitate - din viitorul Aparat de Stat și de Partid?). Familia noastră a făcut denefăcutul - citește: acte false - ca să nu fie... repatriată.

2) “Marea victorie asupra nazismului (...) hrănea sufletele, dar nu și trupurile”.

La 28 iunie 1940 (viitorii) părinți și unchi (“Răutu”) ai lui Andrei Oișteanu dăduseră fuga pe malul stîng al Prutului, în Teritoriile Cedate, iar pînă la jumătatea lunii iulie 1941, fiind komisari-voluntari, îi tăiaseră-spânzuraseră pe goii localnici din Basarabia și din Bucovina de Nord răpite de URSS; când fuseseră siliți să fugă din calea armatei române, ei nu alții alcătuiseră unitățile-de-distrugere a tot ce era piatră pe piatră; în afară de sufletele lor, hrănite cu ura-de-clasă bolșevică și cu nemărturisita, dar aplicata ură-de-rasă evreiască (împotriva băștinașilor neevrei), trupurile lor de caralii și de torționari s-au hrănit pînă la vomă cu ceea ce zmulseseră de la gura basarabenilor și a bucovinenilor. În acel an de coșmar (28 iunie 1940-15 iulie 1941), pe lângă teroarea politico-etnico-polițienească, pe măsură ce “indigenii” erau alungați din case, arestați, executați ori “doar” deportați - după ce fuseseră înfometati - în aceeași măsură komisarii-voluntarii, se umflau, se lăteau - de mirare că nu explodaseră de prea-plinul exercitării puterii, de mîncare, de plăcerea vărsării sîngelui oamenilor nevinovați. Bolșevicii evrei din dreapta Prutului ca și bolșevicii evrei din stînga Nistrului (“transnistrienii”) își hrăniseră peste măsură “trupul” de care ne vorbește atât de frumos holocaustologul de azi și nu își imaginau că după festinul pe care și-l organizaseră vreme de un an pe teritoriul Basarabiei și al Bucovinei de Nord vor fi siliți să fugă în Rusia, pe care în 20 ani bolșevicii (“În frunte: komisarii!”), vorba unui cântec drag lui Isaac Babel - deci și lui R. Cosașu, cel care afirmase, rînjind, că genocidul comunist de trei sferturi de veac fusese... “o blenoragie de tinerețe”) o prefăcuseră din Țara Pîinii în Imperiul Foamei.

Nu-i va fi auzit niciodată A. Oișteanu pe părinți povestind ce anume mîncaseră ei, “voluntarii” în Basarabia, după 28 iunie 1940? nici ce anume nu-mîncaseră în Kazahstan? și ce - totuși - mîncaseră între 1944-1948 în România cea secătuită de război, suptă de ruși cu ajutorul Sovromurilor (impuse în luna mai 1945!)

- prin zapcii lor, evreii?

3) “Devenit șomer, tatăl meu nu putea să se reangajeze...” (subl. mea, P.G.)...

“Șomer” Mișa Oigenstein?, komisarul bolșevic, cel care... “dăduse dovadă” cu asupra de măsură, atât în Teritoriile Românești Ocupate, cât și în Armata Roșie, în Polonia, în Germania - ca politruk sub comanda supra-politrukului... umanist - altfel criminalul Ilia Ehrenburg?

Iată cum se joacă - acum - A. Oișteanu cu termenii, mințind, mințind, mințind, amestecându-i pe cititori, fiind sigur că nimeni dintre goi nu va îndrăzni să-i atragă atenția (de teamă că «Ordonanța!-Ordonanța!» cu care îi tot amenință Teșu îi va băga în pușcărie, așa cum părinții lor fuseseră băgați în pușcărie de părinții lui Teșu) că în limba sovietică, cea din fier-beton și în Raiul Sovietic - cel din Oțel Necălit - cuvântul “șomer” nu exista și nu se aplica decât atunci când era aspru condamnat “iadul capitalist”.

4) Așadar Mihail Oigenstein devenise “șomer (...) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de batiușca Stalin...” - fiul sărmanului șomer își continuă și în acest text culinar dezinformația-meseria-sa.

Recapitulare: familia lui Mihail Oigenstein, venită din “refugi” din Kazahstan, după o ședere de 4 ani (1944-1948) în România - membrii ei având statut de ocupanți-colonizatori-bolșevizatori - sunt detașați la Cernăuțiul re-resovietizat.

De ce? A. Oișteanu cel care știe atâtea nu ne dezvăluie taina “transferării”. În ciuda afirmațiilor holocaustologilor că românii, în 1941, exterminaseră elita evreiască, toți acei evrei care semănaseră teroarea în Basarabia și în Bucovina începând din 28 iunie 1940 - în iulie 1941 fuseseră evacuați cu grijă, ei alcătuiind prețioasele cadre de stat și de partid - sovietice, dar și viitoarele cadre sovietizatoare - Stalin fiind sigur că Rusia va învinge și se va revărsa, lăți spre Apus, adânc, în Europa. Începând din 1944, când România capitulase, sovieticii aveau nevoie de auxiliari în conducerea noilor poliții: Aparatul Terorii; a noilor ministere, direcții, posturi de comandă ale țării îngenunchate. Înainte de 23 august 1944 fusese parașutat Bodnăraș, dezertorul. “Pe tancurile sovietice care liberaseră Bucureștiul”, cum povestește tovarășa-noastră Lilly Marcou, autoarea preferata a lui Liiceanu, ne venise din Rusia “avangarda” alcătuită din viitorii șefi, suprașefi: Ana Pauker, Valter Roman, Bârlădeanu, Perahim, Roller, L. Răutu, Sorin Toma, Celac... Fratele lui “Leonte Răutu”, Mihail Oigenstein (tatăl lui Andrei) Oișteanu făcea parte din eșalonul doi sau trei și este de presupus că în București - “pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz” familia căpătase

măcar un apartament confortabil, dacă nu întreg imobilul din care fuseseră alungați proprietarii goi, acei odioși burjui fascisto-antonesciano-antisemiți.

Încă o dată: de ce se (sic) mutase familia lui Mișa Oigenstein de la București la Cernăuți?

Imediat ce frontul s-a îndepărtat de Bucovina de Nord, la Cernăuți sovieticii au organizat acolo un fel de... "Academie" ce pregătea cadrele conducătoare necesare României sovietizate. Mihail Oigenstein va fi fost trimis cu misiunea - din partea rușilor, doar era ofițer (și cetățean) sovietic - de măcar instructor, dacă nu de chiar director al acestei prime uzine producătoare de capete pătrate (a doua fiind celebra "Ștefan Gheorghiu" din București). Că "familia locuia în două camere modeste din cartierul evreiesc" - perfect posibil: Cernăuțiul fusese devastat (desigur, nu atât de distrus precum Chișinăul...) o primă oară, în iulie 1941, la retragerea sovieticilor care dinamitaseră-incendiaseră tot ce putuseră, a doua oară în 1944, când rușii reveniseră. Însă cele două camere modeste vor fi constituit un lux de care cernăuțenii nu aveau parte - atât din pricina distrugerilor, cât mai ales din pricina evacuărilor din casele încă locuibile de către noii stăpâni: bolșevicii și uneltele lor.

Revin la citat: "devenit șomer (!), tatăl meu nu putea să se reangajeze (în ce "ramură" reangajarea?) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de (...) Stalin"...

"Antisemitismul" - ce bun este el în explicarea a orice!

Oigenstein Andrei nu este primul evreu care deformează, falsifică Istoria reducând-o la : evreu-goi; la: cine nu este cu noi este antisemit. Așa au făcut-o nerușinați ca Perahim, Bruhmann ("Roger", "Holban"), Cristina Marcusohn-Luca-Boico, Sorin Toma, Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian, R. Ioanid, Isaac Chiva, Moscovici, Reichman... care, după ce au făcut tot răul posibil în România sub Stalin (și în numele lui Stalin) au șters-o în Orient (Israel), cu precădere în Occident, unde s-au plâns de "persecuții - chiar pogromuri - anticomuniste și antisemite"!

Andrei Oișteanu, după ce minte fără a clipi din ochi, scondtînd pe analfabetismul cititorului român (dar și pe teama redactorilor de a-i tempera-corecta delirurile holocaustice, șade prost cu logica, cu cronologia: întradev ăr "antisemitismul" fusese declanșat de Stalin, însă încetase imediat după moartea tiranului (martie 1953), deci nu putea constitui motivul...plecării familiei bolșevice Oigenstein din URSS în... octombrie 1954.

5) "părinții mei au reușit să emigreze (subl. mea) în România"...

Iată, în sfârșit!, un adevăr inconștient ieșit din gura lui A.

Oișteanu: a emigra semnifică a pleca din patria ta, (Rusia-URSS), pentru a te stabili în altă țară (detestata, antisemita Românie...) - unde ești imigrant.

Dovadă că patria familiei Oigenstein a fost-este-va fi Rusia: mărturisirea înlăcrimată a holocaustologului de azi:

6) “În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică (...) Fratele meu (...) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (...) l-am imitat”.

Observații:

a) Iei pământ din... pământul tău, al patriei tale. Concluzie provizorie:

Patria familiei Oigenstein este Rusia - nu România;

b) Pământul Cernăuțiului - din care luaseră ei, emigranții în punguțe - nu era/ nu este/nu va fi rusesc - ci românesc-ocupat-vremelnic, Bucovina de Nord, ca și Basarabia, fiind teritorii răpite de Rusia Sovietică și “administrare” cu ajutorul entuziast (și complice la crimă) și al evreilor.

7) “Trecuseră mulți ani de la părăsirea ghetoului din Cernăuțiul **stalinist** (subl. mea), dar noi...”

Cum să dialoghezi cu un ins din categoria lui A. Oișteanu? Am mai spus-o, o repet: nu poți comunica cu el și cu ai lui. Fiindcă:

a) El nu dă cuvintelor (termenilor) semnificația împărtășită demajoritatea comunității de limbă română: **somer, antisemitism, emigrație, gheto, stalinist**; ci una ideologico-etnicistă;

b) El nu este consecvent în “opțiuni”:

- ascunde cu o încrâncenare suspectă adevărurile biografice ale familiei sale și ale comunității sale evreiești din/în Basarabia, refuzând cu îndârjire să-și asume și păcatele ei - încă o dată; nu este vorba despre vinovăția lui Andrei Oișteanu, ci de asumarea moștenirii criminale a familiei, a clanului, a categoriei din care face el parte - dimpreună cu verișoara sa, Anca Răutu, fiica lui Leonte...

- ... pentru a fi respectată simetria (și justiția): el și cu ai săi holocaustologi învinovătesc pe toți românii de a fi masacrați evrei în timpul celui de al doilea război mondial, însă le interzic aceluiași români argumentele:

- vinovații români de crime împotriva evreilor au fost judecați, condamnați, de acum o jumătate de secol - ceea ce nu s-a întâmplat cu un singur evreu vinovat, dovedit de crime împotriva românilor;

- chiar dacă eu nu sunt de acord cu argumentul: “nu eram născut în timpul evenimentului - sau crimei - cutare”, nu sunt de

acord nici cu nesimțirea etnică cu care urmașii (și profitorii) unor criminali dovediți ca cei din familia Oigenstein/“Răutu” refuză a mărturisi în public, nu vina - ci rușinea și oroarea pentru faptele părinților lor.

Andrei Oișteanu rămâne Monumentul Nesimțirii Etnice și al Dezinformării-fără-frontiere.

Marți 7 iunie 2005

(...) Cică la Târgul de Carte de la București a fost lansat sâmbătă, la editura Victor Frunză **Alfabecedarul**. Mi-au scris Niculiță, M. Stănescu, Loredana, Valerian Stan. Că ar fi fost bine. Dan Petrescu nu a fost prezent, deși promisese. Luca Pițu a făcut prezentarea. Niculiță a zis că imagini cu el/ei s-au dat la televiziune. Că au anunțat cam așa: ‘*Azi au fost două lansări importante: Ion Iliescu și Paul Goma*’.

Ca banc e foarte prost. Ca ne-banc și mai foarte prost.

(...)

Vineri 10 iunie 2005

Nici o schimbare în bine.

Iliescu a fost pus sub acuzare - ei și?, vorba babei. Eu i-aș fi lipit de “lotul Iliescu” - în afară de Roman Brucan, Voican, Măgurean’ - și pe Manolescu și pe Breban și pe A.D. Munteanu și pe Răzvan Theodorescu și pe Eugen Simion și pe Sorescu (postmortem), pe toți iliescofilii... Au fost cam-mulți datoridincap, încuviințatori ai “politicii minerale” a iliescului.

Marți 14 iunie 2005

Ieri mi-a scris Stejărel Olaru că Pleșiță a fost anchetat la procuratura militară încă de vineri 10 iunie timp de 7 ore; a fost prezent și el. Pleșiță nu a mai recunoscut nici o declarație anterioară. În schimb... a afirmat că eu fusesem recrutat ca agent de influență “în scopul infiltrării în cercul Monicăi Lovinescu”.

Cică declarațiile s-au oprit la “momentul 77” dar vor reîncepeazi, marți.

(...) Continuă agitația în Borcanul Scriitorimii Române. Însă cum mi-am promis că nu voi mai comenta declarațiile catindaților...

Un articol din: Evenimentul zilei Luni, 13 Iunie 2005 [semnat] Laurentiu Miha

“Securistul Plesita despre teroristul Carlos Sacalul:

"Era un om simpatic"

“Fostul sef al spionajului romanesc a facut, vineri, dezvaluiri incendiare procurorilor militari care il ancheteaza. (...) un dosar complex care priveste tentativele regimului comunist de a reduce

la tacere disidentii romani din Occident prin intermediul unor mercenari celebri, precum teroristul international Carlos „Sacalul”. Urmarirea penala pe numele lui Plesita a inceput in 1997, a fost intrerupta intre 2000 si 2004 si redeschisa in urma cu citevaluni.

“Astazi, generalul Plesita locuieste in judetul Arges, are 76 de ani, sesprijina intr-un baston, ca urmare a unor operatii suferite la ambele picioare, are o Dacie 1300 din 1982 si sustine ca nu poseda o „avere de baron PSD”. (...) Audierea generalului a durat mai bine de sapte ore, incheindu-se spre seara. La iesirea din Parchet, acesta a mai stat aproape o jumatate de ora de vorba cu ziaristii care il asteptau. El a sustinut ca toate acuza-tiile care i se aduc acum sint „simple fleacuri”. „Procurorii nu au dovezi, iar eu nu am pacate de natura juridica. Bineinteles, aceas-ta nu inseamna ca, timp de 42 de ani petrecuti in lumea spionaju-lui, am fost un sfint sau o usa de biserică. Nici nu ai putea ramine asa ceva, oricît te-ai stradui de mult. Nu ma tem de condamnare si nu am nevoie nici de avocat. De fapt, procurorii nu au de ce sa ma mai cheme la audieri”, a declarat Plesita. (...) „Cazul Goma a fost umflat mai mult decît trebuia”, sustine Plesita. Pe numele generalului Nicolae Plesita exista si o plingere penala formulata de scriitorul Paul Goma. Potrivit acestuia, in calitatea pe care a avut-o, Plesita s-ar face vinovat de punerea la cale a asasinarii sale, prin intermediul unei scrisori-capcana. Totul se intimpla in perioada in care Goma se afla in exil la Paris. Surse judiciare ne-au relatat ca, in fata procurorilor, Plesita si-a expus propria versiune pe un ton sarcastic. Fostul sef al DIE a sustinut cu hotarire ca intregul caz „a fost umflat mai mult decît trebuia”. „Pozitia lui Goma vizavi de regimul de la Bucuresti contravenea la acea data legilor in vigoare. Mai venea si pe fondul cutremurului din ‘77, iar Ceausescu s-a panicat putin si i-a cerut ministrului de interne Teodor Coman sa se ocupe de problema Goma. I s-au facut citeva filaje lui si antu-rajului din care facea parte, dupa care, stiind ca o cunostea pe Monica Lovinescu, Ceausescu a decis sa fie trimis la Paris, ca agent de influenta al Romaniei in mediul disidentilor din Franta. Si asta, dupa ce a semnat un angajament in acest sens. Eu insa nu l-am batut niciodata, asa cum speculeaza unii, ci i-am dat masina de serviciu sa mearga la aeroport si de acolo la Paris”, a mai adaugat Nicolae Plesita. De altfel, referitor la interviul acordat postului national de televiziune in care recunostea ca l-a batut si l-a tras de barba pe Goma, generalul a tinut sa clarifice si acest aspect: „Mi s-a parut provo-cator caracterul intrebarii lui Viorel Patrîchi si, in consecinta, i-am raspuns in

gluma: Da, mai! L-am batut si l-am luat de barba. (...) *De fapt, eu nu l-am batut niciodata pe Paul Goma*". (subl. mea).

Joi 16 iunie 2005

Din *Ev. Zilei* -16 Iunie 2005 - articol de Raluca Dan

(...)“Plesita ar fi pus la cale si uciderea lui Paul Goma

“La dosarul generalului exista o plingere penala formulata impotriva lui de scriitorul Paul Goma. Acesta sustine ca, in calitatea pe care o avea - respectiv sef al Directiei de Informatii Externe - Plesita ar fi pus la cale asasinarea sa, prin intermediul unor scriitori-capcana. Totul se intimpla in perioada in care Goma se afla in exil la Paris. In fata procurorilor, Plesita l-a contrazis insa pe Goma si a sustinut chiar ca acesta ar fi semnat un angajament, in baza caruia ar fi fost trimis de Ceausescu la Paris ca agent de influenta al Romaniei in mediul disidentilor din Franta.(...) [subl. mea]

Despre Forumul provocat:

“Spre deosebire de alte forumuri, acestea doua din urma sunt ceva mai puțin năclăite, în sensul că taberele - două - sunt net delimitate: de o parte oamenii care au suferit din pricina Terorii Securității, de altă parte ne-oamenii care i-au făcut pe “frații” lor să sufere - a nu, pentru că aceștia din urmă ar fi crezut în justetea “liniei” - ci pentru avantajele enorme, materiale, morale. O subîmpărțire, în inima aceleiași departajări: securiștii sunt, cu toții (cum altfel?) anti-Pacepa pe care îl consideră “trădător”; câțiva dintre țivili încearcă să discute chestiunea “trădării”, a “patriotismului”. Inutil: ca și în disputele evrei-goim securiștii atacă în bloc, în haită, concertat-concentrat, cu “opinii” bine fixate (în fapt: învățate pe de rost) - iar “ceilalții” se exprimă împrăștiat, fără convingere, în ordine /foarte/ des-ordonată.

Să nu mi se ceară opinia despre Pacepa - mi-am spus-o, numai am chef să revin la groapa de gunoi. Rezum, totuși: pentru mine Securitatea este (este, în continuare) Răul Absolut; securiștii: Răii Absoluți. A discuta dacă un securist a fost sau ba patriot înseamnă a accepta o diversiune curată. Dacă patria este România, atunci securiștii au făcut totul ca să distrugă patria, să-i lichideze pe patrioți. Că “defectarea” lui Pacepa a provocat panică în Aparatul Terorist - firește. Însă că aceeași defectare - la americani - ar fi contribuit măcar cu atâta la căderea Comunismului în România... Pacepiada a fost o furtună în hârdăul (tineta) serviciilor secrete - reseriste, americaniste, nu a avut nici o incidență asupra politicii americane față de Ceaușescu. Niciuna.

Nu era necesar să te afli în secretul zeilor, pentru a înțelege

deunde bătea vântul, ci doar să observi mersul Europei libere. Or instituția Europa liberă a continuat a face politica americană față de Ceaușescu, în ciuda marilor-dezvăluiri-mari ale lui Pacepa. Ca și în cazul celorlalte țări abandonate rușilor - la Ialta! - americanii nu au contribuit cu nimic concret (concret ar fi fost: un pumn izbit în masa rusului, al doilea: în mutra ivanului!), doar cu încurajări extrem de discrete și cu presiunea - într-adevăr, extraordinar de eficace - a Războiului Stelelor, inaugurat de Reagan. Pentru bieteile noastre țări vândute rusului de o jumătate de veac, direct au făcut mult mai mult papa Ioan Paul al II-lea și polonezii din Solidaritatea. Cu mâinile goale. Ei a făcut să cadă Zidul Berlinului - în ciuda... temerilor americanilor (și a francezilor, fie vorba între noi, dar cine se uita în gura lor?). Că acum - "după război" mulți viteji s-arată dintre americani - să fie sănătoși în lașitatea, în egoismul analfabet, adevărul nu este de partea lor.

Deci: trăiască Polonezii (dar fără Baba Geremek!).

Înapoi la "forum"(...):

Sar în ochi securiștii semnînd (sic) "Sen", cunoscut din alte intervenții, tot securești, "Garcea"; "Agronomu", "Extremistu", "Max". Despre limba română:vai de curu' limbii lor de româneți!

Vineri 17 iunie 2005

Tot mortăcios. Probabil din pricina "halului" gândirii, limbii, participanților la "discuții"; probabil-sigur din pricină că Pleșiță are să scape "pe baza unui certificat de inconștient", eliberat de psihiatrui noștri dragi și iubiți.

Sâmbătă 18 iunie 2005

Mare eveniment-mare: Președinte al Scriitorilor a fost ales N. Manolescu! Acum o să vedem noi cum renaște din gunoi literatura cea rezistentă estetic, promovată, apărută de el și de dușmanul-aliat E. Simion! O să - grabnic - vedem!

Marti 21 iunie 2005

Ieri a fost o zi extrem de caldă - totuși am fost în târg, să iau de la Ștefana cele 7 exemplare din **Alfabecedar**: unul dintre ele: pentru Ana; altul, cum se cuvine: lui Filip, autorul copertei.

Restul: pentru autor...

Azi: Cea mai lungă zi a anului.(...)

"Adevarul" : Tortionarul Plesita nu va fi judecat

"Marturisirile fostului general de Securitate Nicolae Plesita - care recunostea, intr-o emisiune tv, ca a torturat oameni, printre care si pe scriitorul Paul Goma - nu intrunesc elementele necesare pentru a incepe urmarirea penala, potrivit unei adrese a Parchetului instantei supreme catre CNA. Raspunzand unei sesizari a Consiliului National al Audiovizualului (CNA),procurorii de

la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (ICCJ) au apreciat ca declaratiile in care Plesita arata ca a torturat oameni - cu referire expresa si la disidentul Paul Goma - nu intrunesc elementele constitutive ale infractiunilor reclamate de CNA, care invoca articolele 324 si 358 din Codul Penal. Nicolae Plesita a recunoscut, in emisiunea "Dan Diaconescu in direct" din 18 ianuarie, de la OTV, mai multe crime pe care le-ar fi comis in timpul regimului comunist, mentionand in mai multe randuri ca nu ii pare rau pentru ce a facut. "I-am ucis, bineinteles. Asta faceam noi", a mai declarat Plesita, referindu-se la dusmanii regimului comunist”.

“Ziua: “Asasinul Plesita, iertat de procurori

“Seful Departamentului de Informatii Externe al fostei Securitati a marturisit in direct pe un post de televiziune ca a torturat si batut oameni, printre care si pe Paul Goma, dar procurorii nu au inceput urmarirea penala * In mod ciudat, anchetatorii au considerat ca nu exista motive pentru ca Nicolae Plesita sa fie pus sub acuzare “Procurorii instantei supreme nu-l vor cerceta penal pe generalul Nicolae Plesita, seful Departamentului de Informatii Externe al fostei Securitati, desi acesta a recunoscut in direct pe un post de televiziune ca a torturat oameni, printre care si pe scriitorul Paul Goma. Astfel, potrivit unei adrese a Parchetului instantei supreme trimise CNA, procurorii au considerat ca desi Plesita a recunoscut ca a batut oameni, marturisirile acestuia nu intrunesc elementele necesare pentru a incepe urmarirea penala. Raspunzand unei sesizari a Consiliului National al Audiovizualului, procurorii de la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (ICCJ) au apreciat ca declaratiile in care Plesita arata ca a torturat oameni - cu referire expresa si la disidentul Paul Goma - nu intrunesc elementele constitutive ale infractiunilor reclamate de CNA, care invoca articolele 324 si 358 din Codul Penal.”

“A recunoscut in direct “Nicolae Plesita a recunoscut, in emisiunea "Dan Diaconescu in direct" din 18 ianuarie, de la OTV, mai multe fapte pe care le-ar fi comis in timpul regimului comunist, mentionand in mai multe randuri ca nu ii pare rau pentru ce a facut. "I-am ucis, bineinteles. Asta faceam noi", a mai declarat Plesita, referindu-se la dusmanii regimului comunist. In urma acestor afirmatii, CNA a decis sa se adreseze procurorilor Parchetului Inaltei Curti de Casatie si Justitie pentru a demara cercetari private la aceste declaratii. CNA a trimis procurorilor si inregistrarea pe suport magnetic a emisiunii respective.

In ciuda acestor fapte, procurorii au stabilit ca discutia dintre Dan Diaconescu si Nicolae Plesita a avut ca punct de pornire memoriile acestuia si ca marturisirile fostului general de securitate nu intrunesc conditiile articolului 324, alineatul 4 din Codul penal, potrivit caruia "se pedepseste cu inchisoare de la trei luni la trei ani laudarea in public a celor care au savarsit infractiuni sau a infractiunilor savarsite de acestia". Intrebat in timpul emisiunii in legatura cu ancheta in cazul Paul Goma, Plesita a recunoscut ca a folosit violenta: "Nu numai ca l-am anchetat, da i-am dat si un pumn, f...u-i mama lui!". "A fost ca o mangaiere", spune fostul general de securitate. In adresa remisa CNA de catre procurori se arata ca "acest aspect nu poate constitui cuvinte de pretuire la adresa activitatii sale, tinand cont ca Plesita Nicolae *a avut in vedere o explicatie in legatura cu lipsa raportului de cauzalitate dintre fapta sa si decesul lui Goma Paul.*(subl. mea) Concluzia se desprinde chiar din raspunsul sau adresat realizatorului: "A fost ca o mangaiere. Uite,

in pauza iti arat eu cum l-am pocnit si ai sa vezi ca nu mori"".

“Complicitate la asasinatle executate de Carlos Sacalul

“Totodata, Parchetul sustine in adresa catre CNA ca nu sunt indeplinite conditiile pentru infractiunea de aplicarea unor tratamente neomenoase. De altfel, pentru aceasta infractiune raspunderea penala a fost inlaturata, fiind implinit termenul prevazut de codul Penal, se arata in raspunsul remis CNA. Drept urmare, s-a dispus neinceperea urmaririi penale fata de fostul general de securitate, se arata in adresa cu numarul 130/P/2005 a Sectiei de urmarire penala si criminalistica din cadrul Parchetului instantei supreme. Pentru emisiunea din 18 ianuarie, in urma caruia a fost sesizat Parchetul instantei supreme si care l-a avut ca invitat pe Nicolae Plesita, OTV a primit o somatie publica din partea CNA, pentru incalcarea prevederilor Legii Audiovizualului. Generalul Nicolae Plesita - fost sef al Departamentului de Informatii Externe al fostei Securitati - este invinuit intr-un dosar instrumentat de procurorii militari, pentru complicitate la asasinatle executate de Carlos Sacalul. Ancheta privind legaturile dintre Plesita si Carlos a fost declansata in urma unor rapoarte ale unui fost ofiter de Securitate, dar si a plangerii scriitorului Paul Goma - cel pe care fostul general recunostea, in emisiunea din 19 ianuarie, ca l-a batut. Plesita va fi suspus unei expertize medicale psihiatrice pentru a se stabili daca a avut discernamint pentru faptele sale. (D.E.I.)

Miercuri 22 iunie 2005

M-a liniștit Stejărel Olaru: Pleșiță a fost “iertat” în altă cauză, nu în a noastră. Dòr așè..., vorba ardeleanului. Citez din mesajul lui:

“... procurorul care a spus ca nu sunt elemente pentru a incepe urmarirea penala impotriva lui Plesita se numeste Eduard Mihai Ilie.

Dar presa face o confuzie (...): decizia acestui procuror nu are legatura cu dosarul nostru, ci este unul separat. Eduard Mihai Ilie a fost procurorul care a raspuns unei alte sesizari, cea formulata de Consiliul National al Audiovizualului (CNA), potrivit careia Plesita a vorbit la un post de televiziune despre activitatea lui criminala. CNA a cerut Parchetului sa se sesizeze in aceasta problema, iar Parchetul a raspuns.

Plangerea dv. priveste un dosar care este instrumentat de un alt procuror, de aceasta data militar si care lucreaza la Sectia Parchetelor Militare. Va asigura ca acest procuror militar stie ce face si va recomanda trimiterea in instanta a lui Plesita”.

Azi două articole în *Ziua*. Pe primul nu-l reproduc, este vorba de Carlos. Al doilea... Ei bine, al doilea mă... decedează...

“Plesita, anchetat pentru complicitate la asasinatle

“Generalul in rezerva Nicolae Plesita, seful Departamentului de Informatii Externe (DIE) al fostei Securitati, este invinuit pentru complicitate la asasinatle executate de Carlos Sacalul. El a fost audiat de procurorii Sectiei Parchetelor Militare in cadrul anchetei privindu-l pe teroristul Ilici Ramirez Sanchez (cunoscut sub numele de Carlos Sacalul), declansata in urma unor rapoarte ale unui fost ofiter de Securitate si a plangerii scriitorului Paul Goma. Carlos Sacalul a fost condamnat de o instanta franceza la inchi-

soare pe viata in anul 1997, dupa trei ani de procese. Autoritatile judiciare romane au transmis magistratilor francezi informatii referitoare la activitatea lui Carlos ca urmare a angajarii acestuia de catre fosta Securitate si, dupa incheierea procesului teroristului, autoritatile din Franta au comunicat date importante pentru continuarea anchetei de la Bucuresti. Plesita ar fi fost una dintre persoanele de contact ale lui Carlos in Romania comunista, alaturi de generalul Iulian Vlad (seful fostei Securitati), Tudor Postelnicu (fost ministru de Interne) si Gisela Vass (adjuncta a sefului departamentului pentru relatii internationale a Comitetului Central al Partidului Comunist Roman, care s-a ocupat in mod special de relatiile cu "organizatiile revolutioare din intreaga lume").

“Recunoastere in direct (se repetă “laudele” (...)

CNA a trimis procurorilor si inregistrarea pe suport magnetic a emisiunii respective. “In ciuda acestor fapte, procurorii au stabilit ca discutia dintre Dan Diaconescu si Nicolae Plesita a avut ca punct de pornire memoriile acestuia si ca marturisirile fostului general de securitate nu intrunesc conditiile articolului 324, alineatul 4 din Codul penal, potrivit caruia "se pedepseste cu inchisoare de la trei luni la trei ani laudarea in public a celor care au savarsit infractiuni sau a infractiunilor savarsite de acestia". Intrebat in timpul emisiunii in legatura cu ancheta in cazul Paul Goma, Plesita a recunoscut ca a folosit violenta: "Nu numai ca l-am anchetat, da i-am dat si un pumn, f...u-i mama lui!". "A fost ca o mangaiere", spune fostul general de securitate. (...)

Ei, bravos națiune! Halal să-ți fie! Cine o fi “D.E.I.” care m-a, ca să spun așa, decedat?

paulgoma.net/. Paul Goma este bine, mersi...(Jurnalul National)

“Incredibil - Parchetul il declara mort pe Paul Goma de Dan Constantin “Scandalul declansat de marturisirile lui Nicolae Plesita, fostul general de Securitate, continua. Faptul ca un post de televiziune a reusit sa-l faca pe unul dintre capii Securitatii sa marturiseasca metodele de terorizare a opozantilor politici este in sine o performanta. Publicul afla din gura unui tortionar metodele aplicate pentru strivirea oricarei forme de impotrivire la regimul comunist, despre incalcarile brutale ale drepturilor si libertatilor fundamentalele omului.

Consiliul National al Audiovizualului (CNA) a sesizat Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie ca marturisile lui Plesita reprezinta o proba evidenta care il incrimineaza pe fostul general de Securitate, faptele acestuia fiind pedepsite de legea penala. CNA a trimis Parchetului si caseta emisiunii in cauza. Lucrarea a fost repartizata sectiei de urmarire penala si criminalistica, avand si un numar de dosar: nr. 130/2005.

Dupa aproape sase luni de la difuzarea emisiunii, procurorul Ilie Mihai Eduard din cadrul inaltei institutii si-a prezentat concluziile. Acestea in sine reprezinta a doua parte a scandalului "Plesita".

“PARCHET. Nicolae Plesita este scos basma curata

RASPUNSUL. Domnul procuror a redactat, dupa indelungi cercetari, o "rezolutie" datata 13 iunie 2005. Ilie Mihai Eduard constata sec ca "din continutul inregistrarii rezulta ca nu sunt intrunite elementele constitutive ale infractiunilor sesizate".

Pe ce se bazeaza aceasta decizie cu efect direct, pozitiv pentru Nicolae Plesita? Procurorul spune ca marturisile lui Plesita nu potavea

valoare de probe incriminatoare, deoarece convorbirea dintre Dan Diaconescu, realizatorul emisiunii, si fostul general de Securitate "a avut ca punct de pornire memoriile acestuia". Ce relevanta are acest aspect, domnul procuror ne explica. Asadar propria declaratie, chiar si continuata in memorii, nu poate fi punctul de pornire al unei anchete. Inseamna probabil ca procurorul crede ca memoriile sunt o fictiune si, ca atare, fiind un gen literar, autorul nu poate fi tras la raspundere.

Dar ciudatele interpretari cuprinse in Rezolutiecontinua. In randurile urmatoare redactate de magistrat se aplica aceleasi masuri eronate asupra faptelor marturisite de Nicolae Plesita.

“Redam integral acest pasaj uluitor pentru "logica" procurorului si cunostintele acestuia despre dizidenta romaneasca.

DECESUL. "Intrebarile realizatorului emisiunii s-au referit si la cazul Goma Paul, ocazie cu care Plesita Nicolae a recunoscut ca a folosit violenta in anchetarea acestuia. Acest fapt nu contine o «laudare» in sensul alin. 4 de la art. 324 C.P. chiar daca, faptuitorul a asociat actiunea sa cu o «mangaiere».

Acest aspect nu poate constitui cuvinte de pretuire la adresa activitatii sale, tinand cont ca Plesita Nicolae a avut in vedere o explicatie in legatura cu lipsaraportului de cauzalitate dintre fapta sa si decesul lui Goma Paul. Concluzia se desprinde chiar din raspunsul sau adresat realizatorului: «A fost o mangaiere» (...).

“CONCLUZIA. Asadar, procurorul Eduard Mihai Ilie l-a trimis in lumea celor drepti pe Paul Goma. Din fericire, scriitorul traieste la Paris si va lua ca atare actul procurorului. Argumentele din Rezolutie sunt puse cu furca, iar din negru se face alb si decedat din om in viata. Fara sa-i tremure mana, in aceste conditii procurorul a pus celebrul NUP pe dosar, scotandu-l basma curata pe Nicolae Plesita. Cine il va scoate basma curata pe procurorul Eduard Mihai Ilie?”

DISIDENT. Paul Goma a fost obligat sa plece in exil in urma presiunilor facute de Securitate

PARCHET. Nicolae Plesita este scos basma curata”

Duminică 26 iunie 2005

(...) Am terminat textul următor:

O, ce veste minunată...

...mi-a adus presa noastră cea de toate zilele, chiar de Ziua Sfântă pentru noi, Basarabeni si Bucoveneni: 22 iunie (1944, atunci “s-a pornit războiu-n lume”, după ce Antonescu a ordonat: «Români! Treceți Prutul! Zdrobiți vrăjmașul de Răsărit și Miază-Noapte...») - numai că nici azi nu a fost zdrobit Dușmanul Răsărit-Miazănoapte).

Cu prilejul aniversării exaltantă-deprimante mi-a venit de la București înveselitoarea veste că am - în sfârșit! - decedat. Mi-a comunicat- o procurorul Eduard Mihai Ilie - citez din presă:

“...potrivit unei adrese a Parchetului instantei supreme trimise CNA, procurorii au considerat ca desi Plesita a recunoscut ca a batut oameni, marturisirile acestuia nu intrunesc elementele necesare pentru a incepe urmarirea penala. Raspunzand unei sesizari a Consiliului National al Audiovizualului, procurorii de la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (ICCJ) au apreciat ca declaratiile in care Plesita arata ca a torturat oameni -

cu referire expresa si la disidentul Paul Goma - nu intrunesc elementele consti-tutive ale infractiunilor reclamate de CNA, care invoca articolele 324 si 358 din Codul Penal”.

Cum să întrunească? - elementele-necesare? Dar unde se trezesc ele, necesarele: în Europa?

“Nicolae Plesita a recunoscut, in emisiunea "Dan Diaconescu in direct" (se repetă cele spuse anterior)

“Intrebat in timpul emisiunii in legatura cu ancheta in cazul Paul Goma, Plesita a recunoscut ca a folosit violenta: «Nu numai ca l-am anchetat, da i-am dat si un pumn, f...u-i mama lui!-». «A fost ca o mangaiere», spune fostul general de securitate.

“In adresa remisa CNA de catre procurori se arata ca "acest aspect nu poate constitui cuvinte de pretuire la adresa activitatii sale, tinand cont ca Plesita Nicolae a avut in vedere o explicatie in legatura cu lipsa raportului de cauzalitate dintre fapta sa si decesul lui Goma Paul.

Concluzia se desprinde chiar din raspunsul sau adresat realizatorului: «A fost ca o mangaiere. Uite, in pauza iti arat eu cum l-am pocnit si ai sa vezi ca nu mori»".

S-a observat: nu am subliniat lipsa raportului de cauzalitate dintre una și alta. Nici nemirarea mea față de căldura-mare, autoare morală (si mortală) a gândirii procurorale. Nu arăt cu degetul înspre tovarășul Eduard cu același nume (căci dânsul ne descrețește frunțile - ceea ce nu este puțin lucru pe timpurile acestea, încruntate), ci înspre efectul cauzei: îmbrâncirea în “groapa-mi rece și mortuară”, vorba unui cântec din bătrâni mahalalelor eterne.

De câte ori am râs cu hohote, cu lacrimi - ca să nu (cu hohote) plâng... Cu această “metodă” am izbutit a supraviețui noi, supraviețuitorii Raiului Comunist: ne strâmbăm de râs când povestim ce umilinte, ce mizerie, ce foame am îndurat în închisori, cum ne-au bătut Enoiu, Șomlea, Goiciu, Istrate - Pleșită!

Or Securitatea - Răul Absolut - nu vroia moartea “păcătosului”, ci menținerea lui în viață, ca să simtă tot-tot-tot ce îi fac frații întru Mioriță, să-și dorească moartea pentru a fi izbăvit de chinuri, dar moartea să nu vină, decât prin “mici accidente”.

Câtă vreme am fost în labelle Securității, pleșitii de toate gradele m-au umilit, m-au schingiuit, dar m-au păstrat, cu grijă proletară, în viață, abia după ce am ieșit de sub oblăduirea-le au încercat să măucidă.

Bine, dar cine altcineva (ca institutie, ca persoană) mi-a vrut moartea? Începînd de când? Pentru ce? Răspunsul - după 15 ani de căutări - este, vai: M-au vrut mort, nu răii-răi - ci bunii. Nu inamicii - amicii.

Nu vrăjmasii securiști - nici măcar eduarzii inocenți, ci (unii - și nu puțin) colegi, scriitori(i) români.

Întelesesem: prietenii, colegii-de-condei se supăraseră foarte pentru că din primele zile ale lui 1990, îi atacasem în presă...

- ... acuzîndu-i că până la “revoluție” păstraseră poziția în patru labe, pe sub lavițe și abia la semnalul lui Brucan că se-dă-revoluție-la-român ieșiseră din borțile rezistenței-prin-cultură și se proclamaseră “disidenți”, “opozanți”, “arestați la domiciliu”(?,vezi Blandiana, Dinescu), “cenzurați”, “interziși de Ceausescu” - “sertariști” (Sorescu, Păunescu);

- acuzîndu-i de inadmisibilul “rezultat al alegerilor din luna mai 1990”, afirmînd că votul masiv (așaa, cu fraude masive) în favoarea bolșevicului Iliescu, pentru care făcuseră campanie pe față Sorescu, Eugen Simion, Breban, Buzura era consecința - și dovada incontestabilă - a vînjoasei, altfel

orizontalei lor “rezistențe-prin-cultură”;

- acuzându-l pe N. Manolescu pentru interviul luat lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990) în care îl făcea “om cu o mare” și îl legitima, nu doar pe un vădit ilegal, ci pe un criminal vinovat de exmatriculările studenților din 1957 (una dintre victime: chiar studentul Manolescu Nicolae); vinovat de puciul din decembrie 89, de diversiunea cu “teroriștii” care pricinuiseră moartea atâtor oameni, atâtor oameni; vinovat de “procesul” neeuropean al ceaușeștilor; vinovat de incendierea Muzeului și de distrugerea Bibliotecii Centrale Universitare; de tulburările interetnice - în fine (dar nu și ultima dintre crime) declansarea războiului civil: mineriadele.

Or el, N. Manolescu - recent ales președinte al scriitorilor! - a negat vreme de 15 ani grosolana, mortala (dar nu în spațiul mioieritic) eroare comisă, insultând pe cel care îi băga sub nas citate din chiar interviu (întâmplător: eu), ba încolțit, pretindea că îl cita (“omul cu o mare”) pe prietenul său Țoiu-care-nu-apărea-în-text - și abia în urmă cu trei luni a cam-recunoscut, ardeleneste, că da, el a cam, dar numai fiindcă Zigu Ornea îl (cam) dusese la Cotroceni “nu (prea) știu pentru ce...” Va fi aflat, după 15 ani (cam) ce căutase el la Cotroceni, chiar atunci, (cam-prea) dus de mână de Zigu Ornea? De ce abia acum recunoaște că “n-ar fi trebuit să publice interviul în România literară” și să dea legitimitate unui bandit? Dar e limpede - a fost mereu și pentru cei care l-au ales președinte al scriitorilor, nu doar cel-mai-bun, cel-mai-cinstit și mai drept dintre thraci... - : pentru că tovarășul Iliescu nu mai este la putere, ba chiar fusese pus sub acuzația de a fi autor principal al chemării “minerilor”;

- pentru că m-am mirat cu glas tare că “intelectuali” ca Plesu, R. Theodorescu, Sorescu, Vartic, Papahagi, primiseră să intre în guvernul Iliescu-Roman-Măgureanu (Paleologu, glumeț subțire, se prezenta ca “ambasador al golanilor”, când toată lumea vedea - dar nu accepta! - că boerul Alecu era un furier al tovarășului golan, în sensul originar, Iliescu)...

Ca să scurtez: pentru că, în decembrie 2000, în revista 22, crema intelectualității românești, smântâna scriitorimii carpatine semnase **Apelul pentru re-alegerea criminalului Iliescu** (pretinzând cu nerușinare - bine: atunci cu inconștientă bovină - că ei nu sunt pentru bolșevismului iliesc’, doamne ferește! ci... împotriva fascismului vécétudoresc’! - “Să facem baraj fascismului și antisemitismului!”), suna un cuvânt de ordine venit dinspre Washington-Tel Aviv), eu, singur-singurel, de capul meu, i-am acuzat prin textul “Să fie interzis electoratul!” de amnezie, de lașitate, de colaboraționism, de participare (activă) la menținerea structurilor comuniste - și nu în ultimul rând pentru faptul că foloseau - ei, profesioniștii, creatorii de limbă română, termeni, sintagme ca : “revoluție”, “fosta Securitate”, “domnul Iliescu”, “domnul Măgureanu”; “domnul Nicolski” .

Atât de ultragiați au fost semnatarii Apelului Rușinii, încât s-au indignat în *România literară* - sub semnătură proprie și anonimă: “Cronicar”, cum altfel! - Manolescu, Țoiu, Dimisianu, A. Ștefănescu, C. Teodorescu, Ioana Pârvulescu, Adriana Bittel, amenințând cu un proces revista *Vatra* pentru publicarea articolului meu)...

...acestea - și încă altele - erau fapte-rele (ale mele, se înțelege) suficiente pentru a fi din-inimă-detestat de confrășii breslași.

Am spus-scris ce credeam, nu ceea ce era convenabil. Pentru asta să mi se dorească moartea?

Am luat ca pe o glumă proastă exclamația excedată a lui Liiceanu în cercul-strâmt din care mai făceau parte Pleșu, Pruteanu, Sorin Mărculescu,

Dan. C. Mihăilescu:

Nu mai moare odată Goma ? - nu am pus zisele între ghilimele, fiindcă ele au fost rostite, nu și consemnate în scris.

Tot în “glumă-serioasă” (**Știi că Goma tot n-a murit?**) își etalau umorul devastator Iorgulescu, Buzura, Cosașu, Buduca, Alex. Ștefănescu, Adameșteanu, Dimisianu, Groșan, Dimisiana, Monica Lovinescu (ei, da: însăși dânsa, “Monicuța-cu-Getuța”, vorba ră a lui Dan Petrescu).

În februarie 1997, după ce a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**), a fost declanșată de către Monica Lovinescu (prin megafonul 22- Adameșteanu) prima campanie de presă:

“Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”.

Pe dată cătanele D.C. Mihăilescu, A. Cornea, Alex. Ștefănescu, Bianca Marcu-Dumitrașcu-Balotă, Bianca Marcovici, Dimisianu, Pruteanu, Buduca, Ioana Pârvulescu m-au acuzat, nu numai de minciuni, de calomnii, dar și de “delațiune”, iar Zăciu, Dimisiana, Paruit m-au trimis la azilul de nebuni.

După scandalul Caraion - stârnit tot de Monica Lovinescu, întretinut de N. Manolescu, cel rezemat pe Bibliografia Pelin, și C.T. Popescu, intelectuali patriei tricolore: Liiceanu, Pleșu, Manolescu, D.C. Mihăilescu, Monica Lovinescu, întâlniți cu treburi culturale într-un oraș din provincie, au ajuns la deneocolita “problemă”:

“Ce e de făcut cu Goma? Ne înjură pe noi, toți cei buni, ne calomniază, ne acuză că am pactizat cu puterea, că nu am vorbit tare în locul celor fără glas. Se întrebă insidios în presă de ce, dintre condeieri doar Negoșescu a semnat apelul acela pentru drepturile omului din ‘77 ?- de ce!: să fi intrat și noi, cu totii în pușcărie și să rămână literatura noastră fără literatori? Ne reproșează că am fost de acord cu excluderea lui din Uniune, pe când elera arestat - dar ce era să facem: să protestăm și să ne excludă, chiar aresteze și pe noi? Ne mai reproșează că după revoluție nu l-am reprimit în Uniunea Scriitorilor - cum să-l reprimum (după revoluția noastră dăruiată de Brucan, personal?), dacă a refuzat să facă cerere? Pretinzând că așa cum nu făcuse cerere pentru a fi exclus, așa nu face nici acum, cei care-l dăduseră afară atunci acum să repare măgăria și să-l reintegreze - n-o fi pretinzând și scuze?... Si cum polemică în presă nu poți angaja cu el, în replică scoate alte acuzații, alte înjurături, alte... - știți ce a pățit bietul Borbély când a încercat să dialogheze cu el... (subliniere, în lipsa ghilimelelor citării).”

După o scurtă dezbatere, colegii mei iubiți au hotărât:

Cea mai eficace metodă de a-i închide gura lui Goma: tăcerea:

Să facem în așa fel încât să nu se mai vorbească-scrie nimic despre el - nici în bine nici în rău. Tăcerea e cel mai bun gropar.

Autor al propunerii: Liiceanu. Iar Monica Lovinescu a dat ukazul:

Goma este contestat - și a urmat zgomotoasa campanie a... tăcerii...

Nu e bine când ești contestat-prin-tăcere - de Monica Lovinescu.

Nu e bine când ești ținut-la-o-parte și mințit, tot de Domnia Sa - ca la constituirea Societății Scriitorilor (dar nu din a Scriitorilor din Exil! - așa cereau Breban, Țepeneag și chiar Ilie Brie!): când?, în vara anului 1989!; nici când ești ținut-la-o-parte de decizătorii portofoliului viitoarei edituri Humanitas, ca în februarie 1990, tot de prietena Monica Lovinescu; când ești, nu doar ținut-la-o-parte, dar anunțat că prezența ta va provoca absența Monicilor, a Sandei Stolojan, a lui Calciu, a lui Coposu, a Blandienei - bietul Barbăneagră și bietul Răuță, cum să împace capra Goma cu varza “adevăraților exilați”, nu ca el, ca Țepeneag, ca regele Mihai? - la “Congresul

exilului” de la Paris?

Nu, nu e bine să fii contestat prin decret de Monica Lovinescu. Ba chiar cam-rău, cum ar zice chiar și despre un cam-mort ardeleanul Manolescu, fostul ei fiu spiritual. Mai ales că fusesem (cam) interzis vreme de 20 ani (1970-1990), iar când, în sfârșit, cărțile mele au - cam - văzut lumina tiparului, editorul și prietenul Liiceanu mi-a cam-trimis la topit volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**, cu asentimentul-complicitatea, bunilor și vechilor prieteni Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu, sub aplauzele intelectualilor, scriitorilor, oamenilor de carte și autori de cărți: Manolescu, Doinaș, Paler, Blandiana, Zaciu, Fănuș Neagu, Mircea Micu, Cezar Ivănescu.

Înmormântatorii mei sunt, se zice, persoane extrem de inteligente; eu, negru în ceru’ gurului, pretind (judecând după foștii mei prieteni Ivasiuc și Virgil Tănase): extrem-inteligenții carpato-danubioți sunt capabili de danubioțenie fără seamăn - de-o pildă:

Filosoful-cel-mai-tânăr-la-român Liiceanu, nu numai că a topit volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**, dar a suprimat de pe site-ul Humanitas fotografiile copertele celor trei cărți ale mele, de el editate: **Culoarea..., Gherla, Soldatul câinelui**, anunțând în chenarul fiecărui titlu istețimea liiceană: “Nu este disponibilă”.

Dar aceasta este o gândire magică!, impusă nouă de comuniști:

“Este suficient să suprimăm imaginea, ca să negăm realitatea”!

Nu mă grăbesc să trag concluzia că aș fi victima unui complot al oltenilor Liiceanu, Monica Lovinescu, Ierunca, Adameșteanu, Sorescu, Săraru, Băran, securiștii Achim, Enoiu, ministrul (Securității) Ion Stănescu, jumătatea maternă a lui Manolescu, Poetoiul Păunesc’ - și că doar ei, cobilițarii îmi voiau moartea, fiindcă, iată: maramureșeanul (ca Ivasiuc) Buzura m-ar jupui de viu, pentru că am fost primul (și deocamdată ultimul) care a văzut în textul său “Fără violență!” publicat în ianuarie 1990, nu expresia creștinească a iubitorilor de pace - ci răcnetul de groază al securiștilor înspăimântați că venise Clipa Mâniei, când vor plăti, în sfârșit, pentru crimele lor.

Până și Mircea Martin, prieten din 1965, după 1990 editor al volumelor **Ostinato** și **Gardă inversă** m-a înjunghiat pe la spate - în aceeași organă de profesie 22, contestatoare a mea - printr-un studiu în care “informațiile” concureau “concluziile”, prin neadevăr-dezinformare și prin rea credință.

Cum însă nu murisem din pricina părerii-de-rău a Monicăi Lovinescu; cum nu căzuse peste mine “piatra tombală”, găselniță a lui D.C. Mihăilescu (cel care, în scris mă acuzase de minciuni și de delațiuni, iar după o săptămână, într-o discuție cu Dan Petrescu admisesese că “circa 90% din ce spune Goma în Jurnal este adevărat” - vezi volumul **Scrisori către Liviu** - Paralela 45); cum nu fusesem interna în azil la cererea vehementă a Getei Dimisianu și a Biancăi Balotă...; cum, din an în paște publicam câte o carte (firește: rămasă într-o răsunătoare tăcere din partea recenzenților) - s-a găsit o altă categorie de intelectuali (!) care, neizbutind să mă facă să tac: **descoperisem internetul!**, nici să mă combată cu argumente (nici ei nu cunosc operația elementară-preliminară a contestației: cititul și fug ca de dracul de citat, dedându-se la leneșul rezumat abuzivo-fanteziv), nereușind să mă re-bage în pușcărie, pe baza “Ordonanței lui Teșu”, au recurs, în ultima vreme la organizarea, în sinagogi a “slujbelor de blesteme”.

Așa, exact așa făcuseră părinții lor potrivit unui raport datat: 7 iulie 1940 (imediat după retragerea tragică din Basarabia), vezi-l în Arhiva

Ministerului Apărării Naționale, fond 948, Secția 2, dosar nr. 941 f. 558-566. Copie - document aflat în volumul Situația Evreilor din România 1939-1941, dat la topit de A. Buzura, în 1994, scos în editura Țara Noastră în 2003 - citez:

“...ca o ilustrare a sentimentelor de înveninată ură de care evreii sunt animați față de populația autohtonă: inițiativa luată de un grup de doamne evreice, printre care și A. Bruchnor, Paula Schönfeld și Rolly Petreanu, de a organiza în ziua de 9 iulie a.c. la Sinagoga Centrală [din București] o slujbă religioasă, constituind «*un blestem contra românilor*»” (sublinieri în text).

Deci pentru a... face să ne-existe mărturiile, să nu-mai-existe nici mărtorii mărturisitori ai exacțiunilor lor din Săptămâna Rosie: 28 iunie 1940-3 iulie 1940, vina evreii îi blestemaseră pe... românii victime!

Pentru care fapte-rele? Pentru cele care... nu se întâmplaseră (asta să fie strălucita metodă inversiunii cronologice a evenimentelor - practică cu succes în **Cartea Neagră** a lui Ehrenburg și Grossman, în care cauza devine efect prin viceversare)! Fiindcă ei au fost, sunt fervenți posibiliteționiști: aflați în Aparatul Terorii Bolșevice din 1918 în Rusia, în 1919 în Ungaria, din 1939 în Polonia, din 1940 în Țările Baltice și în Basarabia-Bucovina, iar din 1944 în toate țările europene cedate de Americani Rușilor - au funcționat după teoria :

“*Dușmanul nu a comis - încă - actul dușmănos, însă dacă noi nu l-am fi arestat, ar fi putut să-l comită...*”; totodată prin tradiție: prevenționiști: atacă sub pretextul prevenirii unei eventuale agresiuni a dușmanului (vezi și “războiul nuclear preventiv” imaginat de nesfârșitul imaginativ bolșevic american Wolfowitz).

Aceștia sunt, cum bine le-am zis-o: “holocaustologii” - în ordine ierarhică: Wiesel, Ancel, Braham, Shafir, Oișteanu, Al. Florian, A. Cornea, V. Gârneț, Vitalie Ciobanu, G. Andreescu, Laszlo, Pecican, Totok.

Ce bine ar trăi (și) ei pe lumea asta, dacă Goma acela ar... - dacă Goma n-ar mai fi!

Ultimul (până în momentul de față) atentat la... viața mea a fost pus la cale de Silviu Lupescu, directorul editurii Polirom: la presiunile delegației de autori indignați alcătuită din holocaustologii sus-numiți (la care s-au lipit Mircea Mihăies, Pippidi, Rotmann, Adriana Babeți și alți autori de cărți de bucate), a suprimat “Introducerea” la volumul meu **Culoarea curcubeului - Cod «Bărbosul»**. De ce? Pentru că... făcând istoricul mișcării pentru drepturile omului din 1977, îi criticam-insultam pe intelectualii de vârf și pe scriitorii îndrăgiți de masele largi de cititori; totodată, vorbind despre “istoria volumului” îi calomniam pe editorii români: Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi.

Astfel editorul Lupescu - cel care a cumpărat de la Uricaru și “Cartea românească” - mi-a decapitat un volum.

Însă nu m-a suprimat pe mine, autor. El va spune că nici nu a vrut așa ceva. Eu am să observ - în două puncte:

1. nici n-ar putea; și:
2. chiar dacă un autor nu moare-de-tot după ce editorii îiucid cărțile, nici nu se poate spune că după un asemenea tratament “colegial” are o viață normală - de unde concluzia: editorii distrugători ai cărților sunt ucigași - adevărat, “doar” de cărți, însă cum cărțile sunt copiii autorului...

Pe de o parte, orice ar crede iubiiții mei confrati, nu se ucide un scriitor cu tot cu scrisurile sale, doar... tăcându-i-le, topindu-i-le, decapitându-i-le. Pe de altă parte, chiar de nu ar fi fost inventat samizdatul, nici internetul - le-am

frecventat pe amândouă, după 1990 - sufăr, în continuare, atroce de tăcerea impusă de **Cenzura instituită de Liiceanu, Manolescu, Adamesteanu, Plesu, Monica Lovinescu**, port doliu după cărțile ucise de Liiceanu, de Sorescu, mutilate de Lupescu, după cărțile nedistribuite, cărțile ne-editate...

Față de toate acestea, isprava lui Eduard-Procuror-la-Român este o prostioară de adolescent nematurizat.

Am început acest text la 22 iunie - în 1941, la 22 iunie, s-a pornit liberarea noastră, a basarabenilor și a bucovinenilor de robia bolșevică;

Închei textul azi, 28 iunie 2005 - la 28 iunie 1940 a început coșmarul basarabenilor și al bucovinenilor cedați rușilor de nedemni noștri guvernanți.

Guvernanți - români! - care și după 1989 au continuat șirul cedărilor, atât prin bolșevici din tată-n fiu ca Iliescu, Roman, Năstase, de incapabili să se încheie la ciubote - ca E. Constantinescu, dar și de "de-ai noștri", precum C. Coposu, cel care vedea în românii din Teritoriile Cedate "niște minoritari", iar lumina lumii Zoe Condurache-Petre (consilier al lui Constantinescu): "românofoni".

Ultima (cronologic) ispravă aparține lui Băsescu: după ce la Chișinău promisese că va cere anularea Pactului Stalin-Hitler și a Înțelegerii de la Yalta, lui Putin i-a declarat că ei (ei doi!) sunt oameni politici, nu istorici (sic) și că ei vor discuta despre viitor, numai despre viitor - nu despre trecut...

Nu: istorici - termen depreciativ în accepția lor, analfabetică - nu sunt, nu vor fi vreodată; dar oameni-politici? Lui Putin nu-i pasă; el e rus, e mare, e tare, decide, vorba lui Titus Popovici, atât Puterea, cât și Adevărul (sic). Dar omul-politic Băsescu: el nu e rus: el nu se poate juca de-a adevărul - de ce acum spune una, după 24 ore, nu doar alta, ci contrariul a ceea ce spusese? Ține atât de mult să fie trecut și el în rândul *Cedărilor de Provinciile Românești, în al Vânzătorilor de Frate?*

Eu - iertare - neavînd viitor, rămân cu ochii atinți la trecut: la moartea celor 3 milioane de români vânduți de frații lor, cedați în 1940; în 1944 - în 1989, în 1992 - și mereu, mereu, încât, chiar de nu-i socotim și pe cei uciși de bolșevici în acești 65 ani, se adună cel puțin trei generații - câte milioane de suflete: doar 9?

Ucise, nu atât de dușmanul rus, cât de fratele român (cel mioritic).

Amin.

Paul Goma"

Paris, 28 iunie 2005

(...) **Joi 30 iunie 2005**

S-a mai răcorit, aerul a devenit - în sfârșit - re-, in-spirabil.

Unii forumiști îmi reproșează că fac liste (aceștia sunt, cu toții evrei și... emeriți campioni ei înșiși ai listelor de "antisemiți", dar așa-i omul); alții deploră faptul că îi critic petoți, deci nu am nici un prieten. Pe primii îi bag, de nu-i mai scot: deci ei văd paiul din ochiul meu, dar nu bârna din al lor, măgarii?

Celorlalți le explic ce mai explicasem de zeci de ori în Jurnale și unor parteneri de dialog (de pildă Mariane Sipoș):

- Când scriam **Ostinato** (apoi **Gherla**, apoi **Gardă inversă**), în România, apoi în "ficțiunile realiste" scrise în exil: **Bonifacia, Patimile după Pitești**, respectam strict regula pe care mi-o impusesem: celor răi - călăii, securiștii - le dau numele adevărat; celor buni - prieteni, colegi de pușcărie, d.o., adică victimelor nu le dau adevăratul nume, pentru a nu le face rău - atenție, asta se petrecea în anii 60 și 70, când eram în România.

După... “revoluție” - am evitat să fac zarvă în jurul numelor unor oameni favorabili mie, prieteni în continuare, din aceeași grijă: ca să nu le provoc necazuri, persecuții din partea... foștilor mei prieteni pe care îi (cam) criticasem.

Să nu-mi plângă de milă forumiștii grijulii cu... singurătatea mea. Am destui oameni apropiați, însă ei (forumestrii) nu au aflat acest lucru pentru că - o excepție? două? - nici unul nu a citit altceva semnat de mine decât cel mult textul pe care-l comentează (atunci și nici atunci...).

Nu este necesar să ai mulți prieteni. Nu, nu. Ca să nu ai prilejul de a fi dezamăgit - apoi de a-i critica pe trădătorii, nu de tine, ci de sine.

Cotidianul de azi publică ceva despre Buzura și Securitatea.

O știam de decenii, legătura - să zicem: din vara anului 1972, când eu îl recomandasem la Gallimard, iar el, exact în acel moment (în jurul datei de 23 august) publica în *Tribuna* jumătate de pagină de laude la adresa Ceaușescului - cealaltă jumătate fiind ocupată de fotografia NeaNicului cel Mare.

*

Aflu abia acum că Edgar Morin a fost condamnat de către Curtea de apel de la Versailles pentru...“diffamacion raciale”!

Știam, desigur că articolul său (scris în colaborare cu Sami Nair) din *Le Monde* (4 iunie 2002) “Israël-Palestine: le cancer” provocase mânia Paznicilor Templului, dar nu credeam că se va ajunge la proces - și la condamnare. Atunci “dezbateră avusese loc în jurul: “...*les juifs d’Israël, descendants des victimes d’un apartheid nommé ghetto, ghettoiser les Palestiniens...*” (subl mea).

“De fait, le reste du texte confirme que *les critiques s’adressent non à un peuple mais à un occupant* ; une phrase de l’article lui-même éclaire sans ambiguïté cette évidence : «Cette logique du mépris et de l’humiliation, écrivent les auteurs, n’est pas le propre des Israéliens, elle est le propre de toutes les occupations, où le conquérant se voit supérieur face à un peuple de sous-humains.» (subl. mea)

Au semnat Apelul câteva sute de persoane.

Ciudățenia - și reconfortul: pe de o parte Edgar Morin este un fost comunist (ca prietenii mei Besançon, ca Leroy Ladurie); pe de altă parte Edgar Morin este evreu... Nu am înțeles cine, care organizație l-a dat în judecată, presupun că “Sentinelele”...

Întrebare legitimă: De ce am consacrat atâta spațiu pentru lista celor solidari cu Edgar Morin? Răspuns - și el legitim:

1. E jurnalul meu, internetier, cititorul nu a dat bani pe el, dacă vrea să citească: bine, dacă nu: iarăși bine;

2. Am semnat și noi Apelul (Ana Maria, Filip Ieronim, eu);

3. Iată, solidaritatea funcționează în spațiul unei culturi (și nu funcționează în spațiul unei non-culturi ca cea românească). În spațiul cultural occidental solidaritatea funcționează pe principii, nu pe interese de moment, apartenențe la grupuri, la etnii și mai ales pe “ezitări” (citește: frici, spaime, adesea fără motiv, doar din... tradiție). Iată: cam un sfert din semnatarii cunoscuți de mine sunt evrei - nu doar “de origine”, ci militanți în organizații evreiești, ca cele studentești, sau profesori la Tel Aviv, ca Shlomo Sand... Și totuși au semnat. Nu neapărat întru apărarea unui evreu (Morin), ci a unui principiu.

De la bun început, elimin comparația de valoare între Edgar Morin și mine și întreb:

- câți evrei din România s-au declarat solidari cu Goma (Oișteanu, semnatar în chestiunea Pleșiță nu trebuie luat în seamă, fiindcă, pe de o parte el este individul-lipitoare, cel care nu se lasă zmulș de pe scaunul pe care îl stăpânește cu guracurului; pe de alta, am spus: el nu era solidar cu Goma, ci cu cei care se indignau de apariția la televiziune a lui Pleșiță - cazul și al lui I. Vianu; și al lui Matei Călinescu);

- câți evrei din Israel s-au declarat solidari cu Goma, acuzat pe nedrept de antisemitism? Câți?

- câți neevrei din România s-au solidarizat cu Goma, în public, pe chestia ne-antisemitismului lui? Îmi vin în minte doi: Mircea Stănescu și Valerian Stan - încă o dată: nu anti-Pleșiță, ci pro-Goma?

*

Dezmințire la o "dezmințire" Paris, 4 iulie 2005

D-lui director Sorin Roșca-Stănescu,

În legătura cu dezmințirea publicată de Ziua în numărul sau din 1 iulie 2005 sub titlul redacțional "ZIUA și replica", vă rog să luați în considerație următoarele:

3. [Încep cu ultimul punct]: M-am lăsat informat de informația din Ziua, 9 iunie 2005 - citez:

"Asta nu l-a împiedicat pe patronul de la Editura Polirom, Silviu Lupescu, să preia - s-a întâmplat recent - editura Uniunii, Cartea Romaneasca..." (sublinierile mele, P.G.)

Am "tradus": preluarea (în administrare) prin: cumpărare. Ar fi trebuit să scriu:

"Patronul editurii Polirom a preluat (în administrare) prin cumpărare Editura Uniunii Scriitorilor, Cartea Românească".

Am greșit, îmi cer iertare. Fac aici cuvenita rectificare.

Citez din dezmințire:

"1. Afirmația conform căreia persoanele menționate [A. Oișteanu, M. Shafir, Al. Florian, A. Cornea, Mihăieș, Pippidi, A. Babeți ș.a., ș.a.] ar fi intervenit pentru nepublicarea cărții «Culoarea Curcubeului '77» sau a unor părți din aceasta sunt ["este", fiind vorba de "afirmația", nu de "părți" - corectura mea, P.G.] complet false" - am încheiat citatul din "dezmințirea Polirom".

Deloc "falsă" ["afirmația", nu "părțile"], iată de ce:

a). Vorba era, în textul meu, despre actul suprimării "Introducerii" (cuprinzând "Notele autorului" din mart. 2002 și din 21 oct. 2004 - aceasta din urma scrisă pentru ediția de la Polirom, cea cuprinzând și «Cod Barbosul») - și nu despre...: "ar fi intervenit[holocaustologii] pentru nepublicarea cărții" (subl. mea, P.G.).

Încă o dată, ca să priceapă chiar și Cristian Teodorescu: aceasta - "Introducerea" cuprinzând "istoricul mișcării pentru drepturile omului din 1977" - aceasta, repet, a fost suprimată de Polirom, în ianuarie 2005 (astfel încalcând contractului evocat). Semnatarul "dezmințirii" nu dezmințe nimic, fiindcă nu spune adevărul:

Suprimarea "Introducerii" a fost făcută de către editură abia la prima corectură; autorul, crezând că fusese o... scăpare, o re-pusesese la loc, însă Polirom i-a comunicat: nu se mai poate face repaginarea, costisitoare, să dau "Bunul de Tipar", pentru aceea forma. Șantajat astfel, sperând să rup în sfârșit

blestemul planînd asupra tipăririi cărții, în românește, limbă în care fusese scrisă cu 28 ani în urmă, am dat BT-ul. Iar rezultatul...Să facă bine Dezmințitorul Polirom să-și contemple “opera editorială” și să jure cu mâna pe inimă că, dacă el ar fi fost autorul, nu ar fi suferit din pricina decapitării volumului, deci a lipirii de elementarele informații editoriale : a câta este ediția de față, care fusese întâia, în ce limbă, când tipărită, sub ce titlu - în 1979, la &Seuil, în neerlandeză la Elsevier - când, cu ce titlu apăruse dispăruse la Humanitas, în mai-iunie 1990?

Cerem prea mult de la editura Polirom?;

b) De loc falsă afirmația mea: abuzul editurii - suprimarea “Introducerii” - a coincis (cine crede în coincidențe repetate?) cu articolul semnat: A. Oișteanu (revista 22, 22 ian. 2005) . În acela autorul Polirom mă denunța ca “trivial negationism” (termen împrumutat de la M. Shafir, și el autor Polirom, și el acuzator al meu pentru “antisemitism deflectiv?, defleasant?” - după care mărturisea chiar în corpul broșurii, editată la Polirom, că... nu avusese timp să citească ceea ce condamna). Am răspuns prin un text “Să învățăm de la evrei...?”, apoi prin “Necitorii mei, holocaustologii”; în ele încercam să arăt adevărul - acesta: acuzatorii mei (pentru “antisemitism”) nu citiseră textele condamnate, nu produsese citate, fabricaseră rezumate școlărește copiate unul de la altul, colportorii împănîndu-și compunerile cu amenințarea: «Ordonanța, Ordonanța!», cea prevăzută a-i băga în pușcărie pe ne-evrei pentru “antisemitism”, dar Doamne-fereste să-i vizeze pe evrei, pe unguri pentru anti-românism).

Atacul soldatului A. Oișteanu a coincis (sic-sic), nu doar cu mutilarea **Culorii Curcubeului**, ci și cu anunțarea ne-acordării unei serii de autor - sugerată de Dan Petrescu, nu de mine solicitată; și a coincis (?) cu neacceptarea editării Jurnalului; în final, am primit lămuritorul răspuns: «Nu» la propunerea editării unor volume de ficțiune. Autorul dezmințirii neagă “intervenția” concertată a holocaustologilor în defavoarea mea ca autor, pe lângă direcția Polirom - îi mai numesc o dată: cu excepția lui Al. Florian, Laszlo și a lui Pecican, sunt autori Polirom : J. Ancel, G. Andreescu, L. Antonesei, V. Ciobanu, A. Cornea, V. Gârneț, M. D. Gheorghiu, C. Iancu, R. Ioanid, M. Mihaies, A. Oișteanu, Dan Pavel, M. Shafir, W. Totok, I. Vianu, Gh. Voicu - la care îi adaug pe Ed. Reichman, Alain Paruit, Pierre Pachet, S. și Pierre Moscovici, Lavastine, Isac Chiva, Iosif Petran...- care, în ultimele decenii m-au tot pus la stâlpul “antisemitismului” - încă o dată: etichetîndu-mă, însă evitînd a da citate din textele mele “antisemite”: citatele netrunchiate (nede-capitate, ca să rămânem înde noi) s-ar întoarce împotriva bravilor acuzatori.

Dezmint dezmințirea editurii Polirom. Argumentele mele sunt textele mele, imprimate - întregi sau decapitate de însuși dezmințitorul, ca volumul **Culoarea curcubeului**;

Argumentele editurii Polirom sunt vorbe goale, neadevăruri orbitoare, precum : “Bunul de tipar acordat de autor conform prevederilor contractuale”. Sic.

Paul Goma

P.S. Fiindcă am prilejul, o întrebare - retorică, se înțelege: cum poate fi judecată “politica editorială” a Polirom (de ce îmi va fi venind să-i zic: “Polirom” - să fiu psihanalizat pentru contaminare: Polirom/birou, Polirom/ruc - eu sau botezătorul?), după mărturia lui Mihai Vakulovski (răspunzîndu-i lui O. Pecican acuzîndu-l că publicase în Tiuk! un text de “antisemitul Goma”):

“Cât despre mine, da, am făcut o carte de interviuri cu supraviețuitorii Holocaustului, din care am publicat citeva la E-Leonardo și citeva la Tiuk, la rubrica

"Reportaje KLU" (în mai multe numere). Cartea a apărut la editura "Polirom", doar ca nu se știe cine i-a schimbat titlul și mi-a scos numele de pe coperta! (Acum se numește "Holocaustul evreilor romani" și e semnată "Institutul Roman de Istorie Recenta"). Despre cartea asta*) a făcut Dumitru Crudu un interviu în care povestesc despre această experiență (...) Ma întrebi când sînt eu - eu sînt și atunci cînd știu să ascult un om care a suferit și are ce povesti, iar acești supraviețuitori au fost extraordinari, și atunci cînd apar din toate puterile libertatea de exprimare. Ce-ti pare contradictoriu în asta?"

*) [Care] "se numea, înainte de a fi publicată, "Supraviețuitorii... (Interviuri despre Holocaust)" și era semnată Mihai Vakulovski. M-am interesat (...) cum a ajuns să fie semnată IRIR (...); după cercetări îndelungate, mi-a răspuns (...) Andrei Pippidi, prefațatorul volumului (...) [că] a fost mulțumit (...) și că el "în acord cu editorii" au hotărît "ca IRIR și nu dvs să figurați pe coperta volumului" (subl. mea, PG.)

P.P.S.: Așadar nu sunt singurul autor ale cărui cărți predate la Polirom sunt fie mutilate, fie pur și simplu furate - de ditamai istoricul A. Pippidi!

De ce Mihai Vakulovski a fost victima unui astfel de act - extrem de cultural, cât despre editoriaa...?

Nu cumva pentru că frații Vakulovski (Alexandru și Mihai) se declaraseră, într-un poem publicat în *Vatra*, "fiii [spirituali] ai lui Goma"? Argumentele prezentate de mine, mai sus se dovedesc a fi, vai, adevărate: și A. Pippidi este holocaustolog emerit (face parte din "Comitetul Wiesel" - alături de alt escroc și falsificator de istorie: R. Ioanid) și coordonator de colecție - la Polirom.

Deci nu doar Goma este "pedepsit": marginalizat, contestat, antisemitizat, îngropat de viu cu tot cu manuscrisele-i - ci și persoanele care "se ating" de el? Dar "s-au atins de mine" și Pecican și Laszlo, și Adameșteanu și Liiceanu și Manolescu și Tudoran (nu, Blandiana: nu, ea se atingea numai de Gogu Rădulescu) - și?

Și! Iată "antisemitul" Manolescu, de la o vreme se înțelege perfect cu directorul Polirom, devenit și director al editurii Uniunii scriitorilor, Cartea Românească.

Cum se va numi editura rezultată din preluarea uneia de către cealaltă:
Cartea Poliromânească?"

*

Aici - răsturnînd cronologia - reproduc un text semnat Tudorel Urian, apărut în... *România literară!* Se vede că Manolescu este ocupat până peste sprincene cu Uniunea Sovietică a Pisateliilor Românești, de aceea șoarecii își fac de cap! Scriu despre Goma!

România literară nr. 24 / 22 - 28 iunie 2005

Lecturi la zi de Tudorel Urian **Lectia de onoare**

"Ce s-a ales, după 1990, de foștii disidenți anticomunști? Pîna la implozia sistemului comunist european, simpla pronunțare a numelor lor, la postul de radio „Europa Libera”, provoca fiori și făcea să licarească o palidă speranță în casele înghetate și întunecate ale românilor.

În ultimii ani ai comunismului, nume precum Lech Walesa, Milovan Djilas, Adam Michnik, Vaclav Havel, Alexandr Zinoviev, Alexandr Soljenitîn, Andrei Saharov faceau parte dintr-o mitologie contemporană a onoarei și a demnității. Cîți dintre noi, majoritatea tacută, cei al căror „curaj” se reducea la ascultarea emisunilor postului de radio „Europa Libera” și la maimutărirea pe ascuns a vreunui șef de la partid (eventual, chiar Supremul), nu am visat să trăim într-o lume condusă de acești oameni, care pareau să știe toate vulnerabilitățile și întregul ticalosie ale regimului comunist?

După caderea comunismului, datele problemei s-au schimbat radical. Chiar dacă unii dintre foștii disidenți au ajuns președinți în țările lor (Walesa,

Havel), tot mai putina lume își aminteste de faptele lor din anii de rezistentă. Lumea merge mai departe, oamenii privesc înainte, iar vechile mituri palesc în fața pragmatismului care a devenit cuvântul de ordine al societății contemporane. Trăim într-o lume care nu (mai) da doi bani pe valorile morale și care este oricând dispusă să parieze pe „realismul” unui fost, uns cu toate alifiile turpitudinii și ale cinismului, în detrimentul idealismului pagubos al vreunui caracter fără pată. Eroii trebuie să stea la puscarie sau în cartile de istorie, nu în viața publică. Și totuși...

... În anul 1997, grație extraordinarului Vladimir Tismaneanu, am avut șansa să petrec o dimineață în compania lui Adam Michnik. După micul dejun luat la hotelul Minerva de pe bulevardul Ana Ipatescu (Michnik venise în București pentru lansarea editiei în limba română a cărții sale **Scrisori din închisoare**), am ieșit la o scurtă plimbare. La Piața Romană, fostul disident polonez s-a apropiat de o tarabă cu cărți și, imediat după aceea, a exclamat cu un aer uluit-entuziast:

«Formidabil, am văzut o carte de Paul Goma!»

Firește, conversația noastră a deviat spre acest subiect. I-am spus, printre altele, că în România (repet, ne aflăm în 1997), Paul Goma era cunoscut mai mult prin scrisorile sale polemice decât prin trecutul său de disident anticomunist, că foarte multă lume îi contesta talentul de scriitor și că exista destui care șoptesc pe la colțuri că nu ar fi în deplinătatea facultăților mintale. Adam Michnik s-a oprit brusc, m-a apucat de brat, m-a privit drept în ochi și mi-a spus:

«Va rog să îmi promiteți un lucru: indiferent ce vor spune cei din jur, dumneavoastră nu îl veți vorbi niciodată de rău pe Paul Goma!»

Am respectat această rugămintă a lui Adam Michnik, chiar dacă, în anii care au urmat, lista celor care „s-au lepatat” de Paul Goma s-a întins foarte mult, cuprinzând inclusiv numele unor oameni care, într-o vreme, au fost singurii săi aparatori.

Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor), completată acum cu formidabilul dosar de Securitate Cod „Barbosul”, este o carte esențială pentru înțelegerea adevăratei dimensiuni a disidenței lui Paul Goma. În mod surprinzător, deși actuala ediție de la Polirom este cea de-a patra în limba română (după cele aparute la Humanitas, în 1990, Biblioteca revistei „Familia”, în 1993, și Flux Chisinau, în 2003), ea nu a avut aproape deloc impact la nivelul opiniei publice, iar comentariile critice au ocolit-o. Pacat, pentru că această carte este o mărturie de maximă importanță despre o perioadă mai puțin cunoscută a comunismului, a doua parte a anilor șaptezeci. În ultimii ani au apărut multe mărturii despre teroarea instaurată de comunisti în anii '50, s-a vorbit adesea despre deschiderea spre Occident de la sfârșitul anilor '60, ca și despre ultimii ani (ubuești) ai regimului Ceaușescu. Mai puțin despre anii '70, în care credibilitatea internațională a regimului de la București era încă destul de mare, chiar dacă în țară începuse „revoluția culturală”, iar surubul libertăților cetățeanului începuse să se strângă dramatic. Izolat la domiciliu, supravegheat în permanentă, supus terorii psihice, prin telefoane anonime de amenințare la adresa sa și a familiei sale și prin foarte dubioasele vizite nocturne ale unor personaje de nefrecvență, sfătuit de „prieteni” scriitori și nu numai să renunțe la protestele sale, agresat și defăimat, Paul Goma se încapățânează să creadă în dreptatea sa și își urmează calea, indiferent de consecințe. Gesturile sale sînt cele ale unui om normal care trăiește într-o lume bolnavă și care nu cere decât respectarea legilor aflate în vigoare la momentul respectiv. Așa cum sînt puse lucrurile, este evident

faptul ca între Paul Goma și Nicolae Ceaușescu, mai degrabă fostul șef al statului avea, în 1977, statut de disident.

Cartea lui Paul Goma este, probabil, una foarte greu de digerat pentru mulți dintre scriitorii importanți de azi. Ei apar în lumina prea puțin convenabilă a lasității lor de acum aproape trei decenii, a propriilor compromisuri mai mari sau mai mici făcute pentru a păstra/obține statutul de privilegiați. Excepțiile, în ordine morală, sînt puține și, de aceea ele trebuie subliniate.

Impresionant este cazul regretatului Teohar Mihadas. Trimis de Securitate acasă la Paul Goma pentru a-l convinge să renunțe la protest, acesta îi povesteste deschis toată țarașenia:

„- Domnule Goma, Securitatea m-a trimis la dumneata. Să te conving să renunți. Zece zile m-a chinuit la noi (la Cluj). Pe mine m-a dat afară din locuință; pe soacra-mea din spital; pe copii și pe ginere i-au amenințat că or să-și piardă slujbele dacă eu nu vin la București să te «lamuresc» Mi-au promis că, dacă reușesc să te descurajez, să te fac să abandonezi povestea cu semnăturile, au să-mi dea o locuință mai bună, pensie de la Uniunea Scriitorilor și au să-mi publice cartile respinse pînă acum” (p. 142). După această dezvaluire plină de dramatism, Mihadas face un gest sublim: dorește să își pună semnatura pe Scrisoarea de protest a lui Goma. În final, disidentul se vede pus în situația să-l roage pe bietul Mihadas să nu semneze hîrtia, pentru a nu-și periclita și mai mult situația de neînvidiat în care se afla.

Poate că este interesant de știut și cine sînt cei care, în anul 1977, s-au manifestat public împotriva protestelor lui Goma. Le reproduc doar numele după o notă a Securității din ziua de 10 decembrie 1977 (în respectiva Notă, reprodusă la pp. 533-534, apar și cîteva dintre „argumentele” celor aflați pe această listă a rusinii): Eugen Barbu, Fanus Neagu, Ion Lotreanu, Doru Popovici, graficianul Ion Dogar-Marinescu, studenta Hydassi Ana și profesorul Valentin Tautu (din Cluj), studentul Radu Radescu, profesoara Maria Panaitescu, doctorul Gheorghe Radu, Zigu Ornea, Adrian Beldeanu, Leon Kalustian, Alexandru Tocilescu, Nelu Oancea, Marin Preda, Dan Zamfirescu, Constantin Abaluta, preoții greco-catolici Gheorghe Chindris, Gheorghe Coman, Dumitru Pop.

De maxim interes este voluminosul dosar de Securitate din partea a doua a acestei cărți. Dincolo de informațiile punctuale pe care le aduce acesta poate oferi, celui care știe să citească, informații valoroase despre metodele, uneori sofisticate pînă la perversiune ale Securității. Analizele Securității pot explica multe dintre deciziile aparent ilogice din epocă. În anul 1974, Paul Goma predase Editurii Cartea Românească, unul dintre romanele sale incomode (**În cerc**).

Exista însă temerea că o versiune a romanului se afla deja în Occident și că ar fi putut apărea în traducere franceză la Gallimard. Analizînd situația, lt. Colonelul Nicolae Mihai ajunge, în Nota Raport, la următoarea concluzie: „a) Cartea să nu fie publicată (...), Gallimard va putea exploata în publicitate faptul că romanul a fost refuzat... b) Manuscrisul să fie publicat. (...)

Aceasta atrage următoarele: – nu va mai putea fi publicat în Occident decît cu asentimentul editurii care l-a publicat în țară; – emigratia reactionară nu va mai putea folosi în propagandă «P.G. este scriitor interzis în România», iar (...) Gallimard (...) nu va mai manifesta același interes pentru lucrările sale. Chiar el ca persoană va fi dezavuat în Occident, mai ales că este suspiciunat că «agent al securității»; – persoanele care se mai afla în anturajul său vor deveni suspicioase și-l vor acuza de duplicitate” (p. 371).

Recomandarea de publicare a cărții aproape că sare în ochi, iar despre

agentii Securitatii se poate spune orice, (ca erau cinici, ticalosi, odiosi etc.), dar nu ca duceau lipsa de inteligenta”.

*

Cronica din redactie, Razvan Ionescu Care este parerea ta?

“Cand ajungi noaptea tarziu acasa, deschizi televizorul si-l vezi mare cat ecranul, in toata zoologia sa, pe fostul general Nicolae Plesita iti dai seama de ce Paul Goma a ajuns un neinteles. Tipologia acestui personaj o reintalnesti pe toate drumurile in Romania. In spatele multor birouri impunatoare, tronand pe acele fotolii obscene care reprezinta simboluri ale statului roman, gasesti aceeasi privire si aceeasi gusa indecenta ca ale generalului Plesita. Nu realizam totdeauna cati Plesita exista inca in Romania. Aparentele ne insala uneori, fiindca sinistrul general e singurul din aceasta specie care se manifesta autentic si in public, si la televizor.

Paul Goma a definit specia reprezentata de tipi ca Plesita. I-a numit, simplu, cavernicoli. Cei mai multi isi disimuleaza identitatea de regn cu abilitate. Se ascund intre noi si lumea politica de la suprafata. Ei sunt esenta peliculei care formeaza esaloanele doi si trei. Ei conduc Romania, indiferent de culoarea guvernarii. Nu sunt nici pesedisti, nici liberali si nici pedisti. Diferenta se face doar prin gradul de adaptabilitate a politicianului care se incumeta sa stea pe aceasta pelicula. Pesedistii plutesc imponderabil, altii sunt inghititi si se ineaca.

Tot acest tablou ni s-a redeschis in fata ochiilor ieri, cand am aflat ca pedistul Aurel Pana, directorul Companiei Apele Romane, a explodat pe stil Plesita intr-o convorbire telefonica cu un ziarist de la „Cotidianul”. Dezvaluiri ale colegilor nostri l-au potentat pe avevaratul Aurel Pana.

„Ba, vin acolo si va dau foc la redactie, va retrag publicitatea!” sunt cuvintele sale.Sau:

„Sa scrii in ziarul de maine ca esti o dobitoaca...”.

Orice alt comentariu e de prisos. Singura forma posibila de reactie jurnalistica este sa-i publicam poza domnului Aurel Pana.

Joi 7 iulie 2005

(...)“Ziua” nu a publicat replica mea la Polirom - si nici nu a dat vreun semn ca ar fi primit textul. Bănuiesc motivul: “Am picat prost”; vorba picat-prostului D.C. Mihăilescu: chiar în timpul vizitei de o săptămână a lui Ungureanu în Israel. Și cum “Ziua” se află sub supravegherea lor - la asta adăugându-se faptul că V. Roncea este și el în Israel...

(...)

*

o știre capturată pe internet de M.B.H.:

Cultura & educatie Programul „Les Belles Etrangères”

“Scriitori romani selectati pentru a fi tradusi si publicati in Franta

In cadrul programului „Les Belles Etrangères”, initiat de Ministerul Culturii francez, prin intermediul Centrului National al Cartii, 12 scriitori romani au fost selectati pentru a fi tradusi si publicati de editurile franceze. Au fost alesi sa participe in acest program Gabriela Adamesteanu, Stefan Agopian, Dan Lungu, Simona Popescu si Cecilia Stefanescu (autori ai editurii Polirom) alaturi Ana Blandiana, Mircea Cartarescu, Gheorghe Craciun, Letitia Ilea, Ion Muresan, Marta Petreu si Vlad Zografi. Saptaminile trecute, o echipa condusa de Martine Grelle, comisar pentru „Les Belles Etrangères”, a filmat in Romania scurte momente cu scriitorii care vor fi tradusi si publi-

cati de editurile franceze pina la debutul turneului acestora. Intre 14 si 26 noiembrie, in Franta, ei se vor intilni cu publicul cititor din peste 30 de orase. Un film documentar va fi disponibil pe toata durata programului pentru a permite o familiarizare mai mare cu cele 12 personaje principale. Centrul National al Cartii va edita, ulterior, o antologie care va reuni texte inedite ale autorilor invitati. Aceasta antologie se va distribui cu tot cu un DVD continind filmul documentar realizat in Romania.

Gabriela Adamesteanu

„Pentru mine a fost importanta decizia luata de Centre Nationale du Livre de a invita Romania la «Les Belles Etrangères», pentru ca exista un sprijin, financiar si de publicitate, oferit editurilor care aleg carti ale autorilor din tara invitata. Propusesem de vreo trei ani **Dimineata pierduta** (*de vreo 3 ani? - de vreo... mulți, eu o propusesem la Gallimard prin 1988 - nota mea*) mai multor edituri in Franta si cartea avea referate favorabile la Gallimard, dar decizia intirzia. Autorii romani nu au trecere nici la edituri, care pierd bani cu ei, nici la publicul strain, care ii ignora. Invitarea Romaniei la «Les Belles Etrangères» a contat in hotarirea finala pentru publicarea cartii mele in octombrie 2005.” (*deci: după 3 ani de când o propusesem, după încă 15 ani de când se propusese singură*) (subl. mea) (...)

Intenția francezilor este salutară. Ea trebuia provocată, dacă nu din 1990, atunci din 1991 - de când a fost înscăunat Buzura și înzestrat cu mulți bani. Însă Gusti, ardelean chibzuit i-a cheltuit pentru traducerea (în România!) a propriilor opere nemuritoare și pentru promovarea numai a lor. Mult mai mult/multe în acești 15 ani au făcut pentru cultura din țară mult-hulitul (și de către mine) Virgil Tănase, la Centrul Cultural de la Paris, pe unde s-au perindat alți ardeleni, începînd cu corifeul Ion Pop, apoi cu Vasile Igna, continuînd cu hilarul nesărat, ultimul (i-am uitat numele de, altfel, poet - ba nu: Horia Bădescu).

Cât despre Marea, Măreța, Lătăreța Adameșteanu: tot aiurită, aburită, zăpăcită, mincinoasă - iată pentru ce:

Întâia propunere pentru **Dimineata**... ei datează din 1988, dacă nu și mai devreme. Eu o făcusem, la Gallimard. Pe lângă recomandarea mea trebuie să fi fost și un referat, favorabil, se înțelege, al lui Alain Paruit. Că în urmă cu “vreo trei ani” mai făcuse ea singură un demers - posibil. Însă acela nu era primul.

Așa cum mințise în legătură cu debutul: «Sami Damian m-a debutat la România literară, m-a susținut, m-a ajutat...», când realitatea nu era doar alta, ci inversă (am mai scris asta, nu-i nimic, repet): *Sami Damian se opusese cu îndârjire debutului ei la România literară* a lui Breban, motivația-reproșul fiind: «Prea scrie ca tine» (în traducere: “pe ne-linie”, “dușmănos” - spre deosebire de favoriții mălăieți ai săi: Radu F. Alexandru, Vasile Andru, Simu, Gh. Schwartz), așa că dusesem manuscrisul la concurență, la *Luceafărul*, unde Sânziana Pop îl publicase pe dată. Mă întreb dacă nu cumva această ștergere a trecutului prin declarație, potrivit lozincii lansată de Monica Lovinescu: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma” este proprie doar oltenilor noștri dragi-și-iubiți. Adevărat: rezultatul sonorizării: «‘Pare rău... » trimite la mahalaua Bucureștiului care adună reprezentanți din toată țara, marca nefiind o anume provincie de origine, ci natura fiecărui individ. Și atunci? Și atunci...? Când încercam să deduc de unde până unde, sub condeiul unei boeroaice ca Monica Lovinescu răsărise această reminiscență, nu neapărat țigănească, ci curat-mahalagească, avansasem bănuiala că nu

aparținea Monicăi, dansa, atunci, jucase rolul de... purtător de cuvânt al agitatorilor-prin-telefon (de la București), puitorilor-de-gaz-pe-foc: Liiceanu și Adameșteanu - rămânând în literatură ca demni reprezentanți ai deneuitatului personaj Vica. Îmi plăcuse peste toate literatura Gabrielei Adameșteanu - dovadă: am încercat să o recomand întâi Monicăi Lovinescu, dar d-sa nici nu a deschis volumul - pentru ca după trei-patru-cinci ani să-mi anunțe, triumfalnică, marea-i descoperire, însoțită de reproșul că nu i-l semnalasem la timp, desigur, din gelozie...

Cine mă crede - mă crede, cine nu: să fie sănătos: niciodată, nicăiri (în România, apoi în Occident), nu numai că nu am făcut opoziție la publicarea sau/și editarea vreunui scriitor român - chiar dacă nu-mi plăcea autorul (Alexandru Papilian), chiar dacă nu fusesem prieten cu el, în țară (Nedelcovici), pledasem cauza prozei lor Rodica Iulian, C. Dumitrescu), cu unii reușisem, cu alții ba.

Ca să închei prea-lunga frază: - (încât) nu-mi vine acum să maculez această minunată carte **Dimineața pierdută**, căutând în personaje ei tarele autoarei. Rămân așa.

Miercuri 20 iulie 2005

Ieri a fost Mariana Sipoș. Am făcut în jur de patru ore de înregistrare. Om muri și-om vedea... câte zeci de minute vor rămâne difuzabile - și câte minute vor fi difuzate.

Mi-a adus o mulțime de cărți. M-a bucurat... harta Bucureștilor: Nu sunt eu și cartograf?

Dar ce bucurie mi-a propus (sic) Virgil Podoabă! Volumul apăruse mai demult, eu însă am aflat natura... conținutului ultimului capitol abia în urmă cu o săptămână. Cum Mariana Sipoș era gata de plecare încoace, am rugat-o, prin telefon, să-l aducă.

I-aș scrie câteva cuvinte (lui Virgil Podoabă), însă nu am adresa lui electronică. Ne-am răcit pe chestia Laszlo (iată, nu am spus: "din cauza lui..."). După un deceniu de ne-relații cu Podoabă, constat:

- atunci - eu nu greșisem (apărându-l pe Laszlo);
 - acum - el, Virgil Podoabă se dovedește a fi avut - atunci - dreptate.
- Iar eu tot nu afirm: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Laszlo".

Joi 21 iulie 2005

Mi-a scris Călin Vlasie. Că vrea să reînnoim legătura. Desigur, dar mai înainte [i-am sugerat] să se informeze în jur în legătură cu "dosarul de antisemit" al meu. Apoi să-mi spună ce crede despre propunerile mele: **Jurnal 2004 (și 2005) și Sabina**. Urmează să-mi scrie. Urmează...

Vineri 22 iulie 2005

Ieri: vreo 4 ore de filmare. Cum eram treaz de la ora 2 noaptea, mi-a fost tare, tare greu să mă păstrez în stare de funcționare. Nu sunt sigur că am fost măcar acceptabil. Însă Mariana Sipoș s-a arătat înțelegătoare. Ca o mamă (ca una dintre mame...)

Printre alte hârtii mi-a adus și o fotocopie dată de Dimisianu: o cronică tv. la Viața românească, în 1969, în care îl pomeneam pe Ceaușescu. O să revin, pe larg, la această "uitare" a mea.

Să nu uit să scriu ceea ce nu am avut timp în ultimele zile;

Coloniștii (evrei) din Gaza sunt și ei oameni profund nefericiți.

De când au fost scoși din casele lor, evacuați, au devenit și ei fără casă

- așa cum erau de 50 ani palestinienii - mi-au devenit, nu dragi, dar de-ai mei. În imaginile din aceste zile am revăzut legendarul și tragicul Jidov rătăcitor. Se află și ei pe drumuri - fără casă.

Bine-bine, "istoria" explică... istoria lor, însă nu și sufletul: O bună parte (cea mai mare parte) dintre coloniștii din Gaza sunt foști coloniști din Sinai "mutați" cu forța - după convențiile cu Egiptul - de către... generalul Sharon. O altă bună-parte a coloniștilor este alcătuită din israelieni recent, stabiliți acolo după 2002, mai vârtos după "apelul" premierul Sharon adresat evreilor din Franța de a da fuga și a găsi adăpost în Israel, pentru că în Franța sunt victime ale "antisemitismului". Această minciună groasă - inventată în întregime, nu pentru că evreii ar fi fost "persecutați în Franța", ci pentru o chestiune de multă vreme în serviciu: cea demografică: autoritățile israeliene încercau să facă să vină cât mai mulți evrei (în fine: declarați evrei), pentru a contracara... "demografia galopantă a palestinienilor" (campania la care a dat o mână de ajutor teoretic și Alain Finkelkraut)? Efectul s-a întins în alte țări europene și mai ales în America de Nord. Familii întregi, nu neapărat fanatic-religioase, dar patriote răspunseseră chemării lui Sharon de a se pune grabnic la adăpost de persecuțiile goi-lor.

Coloniile din Gaza sunt - au început a nu mai fi - "implanturi": locurile cele mai bune, mai fertile, mai cu "vedere la stradă", mai bogate în resurse de apă au fost declarate evreiești și, după ce au fost înconjurate cu sârmă ghimpată, cu puncte de pază militară - și pe terenul acela (nu o dată "curățat" cu buldozerele de casele, de livezile, de câmpurile cultivate, de serele palestinienilor) au construit "localități" sau zone în care au apărut mai multe așezări. Casele repartizate familiilor de coloniști aveau - "ca în Occident" - toate comoditățile: în afară de odăi suficiente, săli de baie, bucătării încăpătoare, apoi afară arbori, flori, alei; piscine, magazine, oficii poștale, creșe, grădinițe, școli...

Palestinienii adulți știau foarte bine cum arată aceste insule de rai - doar ei cu mâinile lor de muncitori-cu-ziu ei le construiseră, ei le asigurau întreținerea. Însă femeile, copiii palestinieni știau doar din povestite că "acolo" există nu doar apă-de-băut, ci și de stropit florile, iarba, că există piscine, că există școli "pe-picioare", nu distruse de tancuri, de aviație; că există puncte sanitare, dispensare, chiar spitale, nu ca la ei, la palestinieni, obligați să aștepte - bolnavi, răniți - ore, zile în soare, în ploaie dinaintea unui baraj, iar până să ajungă la un spital, dacă nu-și dădeau duhul acolo, aveau "șansa" de a aștepta ale ore în fața următorului baraj militar israelian.

Cei pe care îi compătimesc eu acum: evreii rămași fără casă în urma evacuării Gazei din ordinul lui Sharon, câtă vreme ședeau bine-mersi în "Închisoarea Evreiască" construită de înșiși "închiși", împrejur - după titlul eseului scris de Jean Daniel, director al Le Nouvel Observateur - nu vedeau nimic din ce era, ce se petrecea dincolo-de-sârmă (încă o dată: "închiși" fiind oameni liberi, cei de dincolo fiind, de fapt închiși) și chiar când vedeau ce viață au indigenii, puțin le păsa: ei nu veniseră pe Pământul Sfânt pentru a se înduioșa de mizeria, de nelibertatea, de crunta nedreptate făcută de ei, colonizatorii - colinizaților.

Iar acum, iată-i deveniți ei demni de a fi compătimiti.

Bieții de ei: în o lună-două vor avea altă casă, în orașul-nou construit special pentru ei, pe malul mării, la nord de Gaza.

Dar palestinienii...

Luni 25 iulie 2005

Atentate. Groaznice. Ironie a sorții: acum, când americanii au o altă privire asupra Palestinei - prin Condoleezza Rice, cât o va ține... - terorismul islamist de tip kamikadze a cuprins lumea.

Să fi fost americanii atât de orbi - înainte de 11 septembrie! - ca să nu vadă, să nu știe ce se întâmplă în Palestina fix din 1948? Și să nu trateze cauza, ci, prostește : efectul?

Miercuri 27 iulie 2005

Ziua publică un text al lui I.B. Lefter despre **Alfabecedar**, prilej pentru autore de a-mi lăuda “esteticul” și de a deplora “a doua cădere” : antisemitismul (prima fiind atacarea monumentelor literaturii cotidiene):

“Istoria nu s-a oprit la atat. Mai este un episod: a doua sa cadere. De cativa ani incoace, odata cu cartile despre Basarabia si al doilea razboi mondial, Goma produce un discurs limpede antisemit. Inversunat, s-a adancit in teoria evreilor vinovati de propria lor exterminare. Crede ca are dreptate, bazandu-se pe impresiile lui din copilarie (s-a nascut si a copilarit in Basarabia). Cine sa-l mai apere acum? Putinii fideli il parasesc, unul cate unul. Isi publica jurnalul sub o firma obscura (si cu nostagii legionare...).

Editura Polirom ii intinde o mana, ii publica doua carti in cateva luni, dupa care el o ataca public, nemulțumit ca i s-a eliminat o prefata despre care prin culisele lumii literare circula informatia ca ar fi avut note antisemite”.

Mă doare sufletul, deși trebuia să mă aștept de la I.B.Lefter: el a publicat în *Observatorul*... Evanghelia lui R. Ioanid; el a publicat multe atacuri la adresa mea și nu mi-a dat vreodată drept de replică. Iar acum, aici, la adăpostul ‘părții pozitive’, înșiră numai minciuni:

- “Goma produce un discurs limpede antisemit”
- “s-a adancit in teoria evreilor vinovati de propria lor exterminare”;
- “Isi publica jurnalul sub o firma obscura (si cu nostagii legionare...).
- “Editura Polirom ii intinde o mana, ii publica doua carti in cateva luni, dupa care el o ataca public, nemulțumit ca i s-a eliminat o prefata”...
- “...despre care prin culisele lumii literare circula informatia ca ar fi avut note antisemite”.

Mai ales ultima, monumentală: “despre care în culisele lumii literare circulă informația...”

Halal informație circulatorie!

Bănuiesc *Ziua* de a fi publicat textul lui Lefter, acum (în 27 iulie), pentru a nu publica dreptul-de-replică al meu - trimis în 4 iulie.

Mă întreb dacă să răspund - și unde public : la *Ziua*, care nu mi-a dat drept de răspuns din 4 iulie?

Joi 28 iulie 2005

M-am trezit pe la orele 5, iar la 8 am trimis textul în lume - începând cu *Ziua*. A doua dezmințire...

Paris 28 iulie 2005

“Domnule Sorin Roșca Stănescu, director al ziarului *Ziua*

Periodicul pe care îl conduceți nu a publicat nici până acum dreptul-de-răspuns al meu - trimis prima oară în 4 iulie a.c., a doua în 15 iulie - în legătură cu “Dezmințirea” semnată de Silviu Lupescu.

I. De ce oare? A găsit replica mea nedreaptă? Inexactă? Cine din redacție a cercetat “inexactitățile”, “nedreptățile” mele, apoi comparându-le

cu cele “dezmințite” de Silviu Lupescu a decis că adevărul se află de partea... tăcerii-asupra-subiectului?; Ziua a cântărit, a pus pe un talger al balanței inundațiile catastrofale, terorismul sângeros, vânzolelile de politică interioară - în celălalt “Dezmințirea-unei-dezmințiri” semnată de mine și a decis că nu mai rămâne spațiu tipografic pentru un drept de-răspuns - pe care era obligată să-l publice într-un răstimp rezonabil?

Dar inundații catastrofale, terorism, politică interioară existau și la 22 iulie 2005 fix, când Ziua a publicat replica lui M. Shafir la articolul lui G. Andreescu, apărut în Ziua din... ziua precedentă 21 iulie - tot 2005.

Cum explicați această promptitudine, domnule director? Prin ce este mai breaz M. Shafir decât mine? Are el un grad mai înalt - care? Să fie el un Übermensch, eu un biet paria? Ce anume fapte de arme în slujba Adevărului-despre-România îi conferă lui M. Shafir drepturi suplimentare (mai exact: supradrepturi) de exprimare, în limba română, în medii românești iar mie doar ne-drepturi?

Vă invit să răspundeți acestei întrebări-din-sală și - în sfârșit! - să publicați dreptul-la-replică (trimis de două ori: prima adresată Dvs., la 4 iulie, a doua D-lui A. Petrușcă, la 15 iulie).

II. Marti, 26 iulie 2005 ați publicat textul “Inventatorul de cuvinte” semnat de I.B. Lefter. După o introducere în “cazul Goma” - surprinzător de favorabilă - din care citez:

...”vechea lume literară a anilor '60-'70 păstrează față de el culpa impardonabilă de a fi făcut jocul marginalizării lui Goma pe criterii "estetice". Pentru a-l compromite, Securitatea a răspândit (...) zvonul că "Goma n-are talent!", iar mediile scriitoricești (...) au dus vorba mai departe: "Goma n-are talent!". În realitate, are un mare talent de prozator. Cei care ar fi trebuit să-i recunoască de mult valoarea n-au mai avut onestitatea de a-l valida, fie și tardiv. Au preferat să-l mai marginalizeze o dată”...

...caligrafiată de I.B. Lefter cu mâna dreaptă, trece la altceva - cu stânga:

“Istoria nu s-a oprit la atât. Mai este un episod: a doua sa cădere.

De câțiva ani încoace, odata cu cărțile despre Basarabia și al doilea război mondial, Goma produce un discurs limpede antisemit. Înverșunat, s-a adâncit în teoria evreilor vinovați de propria lor exterminare. Crede ca are dreptate, bazându-se pe impresiile lui din copilărie (s-a născut și a copilărit în Basarabia). Cine să-l mai apere acum? Puținii fideli îl părăsesc, unul câte unul. Iși publică jurnalul sub o firma obscură (și cu nostalgii legionare...). Editura Polirom îi întinde o mână, îi publică două cărți în câteva luni, după care el o ataca public, nemulțumit că i s-a eliminat o prefața despre care prin culisele lumii literare circulă informația că ar fi avut note antisemite...”

Citind aceste rânduri sunt vizitat de două amintiri - antipodice (nu doar în timp):

- El, nu altul scrisese (în 1990?) un articol de pagina întâia intitulat “Avem nevoie de Goma”. Îl voi fi decepționat și pe el prin critiquele la adresa lui Manolescu, E. Simion, Pleșu, Liiceanu, Adameșteanu, Monica Lovinescu? - nu știu, oricum, nu și-a manifestat dezamăgirea în presă (nu voi fi aflat eu...);

- Textul de acum, alcătuit din bucăți disparate - atenție: subiectul fiind **Alfabecedarul**, nu altă scriere a mea! - produce penibila impresie că paragraful istorisind “a doua cădere” a fost scris cu mâna stângă; poate cu nici una din mâinile sale.

Altfel cum se explică reaua-credință a informațiilor-acuzațiilor”:

- "Goma produce un discurs limpede antisemit. Înverșunat, s-a adâncit în *teoria evreilor vinovați de propria lor exterminare*" (subl. mea)?

Se explică, vai: el, I.B. Lefter a publicat în *Observatorul cultural* kilometrica lălăială calomnioasă iscălită: R. Ioanid despre "antisemitul" de mine. Textul a devenit Evanghelie a holocaustologilor carpatodanubieni, el i-a scutit pe M. Shafir, G. Andreescu, Oișteanu, A. Cornea, V. Ciobanu, V. Gârneț, Pecican, M.D. Gheorghiu, Laszlo de a citi cărțile incriminate, de a da citate (subl. m.) din ele. Cu alte cuvinte: agresorii mei se reazemă pe citate din R. Ioanid (cel care înșiră minciuni, distribuie etichete infamante, amenințătoare). A admis această inadmisibilă apucătură - nu doar culturală - M. Shafir, în chiar broșura în care mă trivializa-negaționa; a recunoscut-o Dan Pavel, în *Ziua* (anume că nu citise nimic din ce scrisesem - înainte de a mă ataca...). Intervențiile holocaustologilor agresori ai "antisemitului Goma" au fost publicate în *Observatorul...* cu o frecvență și o consecvență admirabile. Era fatal ca I.B. Lefter să ajungă aici: la publicarea, sub semnătură, a acestui text nedemn.

Ce îl va fi mânat pe el în luptă?

Ce îi mânase și pe G. Andreescu, Dan Pavel, V. Gârneț, Laszlo, Pecican: nu o irepresibilă sete de adevăr (istoric), ci o represibilă apucătură a oamenilor fără coloană vertebrală: aceea de a se oferi să facă "un serviciu" necerut - și în a cărui justețe nu cred, fiindcă ei nu cred în nimic: dacă ar crede în ceva, ar începe prin a citi, continuând prin a cita din textul atât de curajos combătut (cel scris-semnat de mine), nu din Evanghelia după Ioanide.

Cât despre adevărul "informațiilor" lui I.B. Lefter, iată această mostră:

"Își publică jurnalul sub o firmă obscură (și cu nostalgii legionare...). Editura Polirom îi întinde o mână, îi publică două cărți în câteva luni, după care el o atacă public, nemulțumit că i s-a eliminat o prefața despre care prin culisele lumii literare circulă informația că ar fi avut note antisemite... (subl. mea)"

Așa, carevasăzică: a-ți publica jurnalul "sub o firmă obscură" este în ochii lui I.B. Lefter o culpă, nu o necesitate - din constrângere... Nu a citit nimic din textele mele, deci nici "O, ce veste minunată", ca să afle că propusesem jurnalul în chestiune neobscură edituri Polirom - care, neobscură-editură, prin S. Lupescu, nu îl acceptase;

Vasăzică așa: I.B. Lefter afirmă că "Polirom îi întinsese o mână, după care (subl. mea) el o atacase public".

Nu a existat nici o "după care": Polirom, recte Silviu Lupescu suprimase - în mod abuziv, încălcând contractul (din octombrie 2004) - "Introducerea" la cartea de mărturie **Culoarea curcubeului** și abia după apariția volumului decapitat (în februarie 2005), în 22 iunie 2005 m-am exprimat public, în amintitul text "O ce veste minunată".

Cât despre calomnia:

"...o prefața despre care prin culisele lumii literare circulă informația că ar fi avut note antisemite...", pot spune doar atât: nu l-ar fi dus mintea la o astfel de nemernicie nici măcar pe Wiesel, legendar traficant de istorie, de geografie politică, de adevăr.

Iată, deci, domnule Sorin Roșca Stănescu obligația Dvs de a publica - măcar acum, când este ușor prea-târziu - "Dezmințirea..." trimisă la 4 iulie, cât și replica de față la... consecințele nepublicării ei.

Totul se poate repara pe lumea asta, Domnule Sorin Roșca Stănescu.

Chiar și nepublicarea la-timp a dreptului-la-răspuns.

Aștept, Paul Goma"

Sâmbătă 30 iulie 2005

Ziua nu a publicat “Dezmințirile”. Se vede că interpretasem optimist mesajul lui V. Roncea: “Vă mulțumesc *pentru înțelegere*” (subl. m.). Acest termen poate trimite la viitor, în sensul: “Vă mulțumesc pentru înțelegerea arătată până acum, vom publica textul într-un viitor apropiat”, precum și la trecut, semnificând: “Vă mulțumesc pentru înțelegerea dovedită - ați înțeles-acceptat imposibilitatea noastră de a publica textul”.

Dacă ziliștii îl vor publica poimâine sau peste trei zile, analiza mea nu-și va pierde relevanța. Fiindcă, vorba Românelui: «În locul meu ce ai fi făcut? Dacă țineai să respecti regulamentul-interior (directivele directorului), totodată să dai un răspuns civilizât autorului textului ai fi procedat altfel?»

Necazul fiind că eu sunt lipsit de director.

Chiar așa: ce aș fi făcut eu - dacă aș fi fost în locul lui Victor Roncea, aflat între ciocan și nicovală?

Discutând aseară cu Ana despre... soarta viitoare a acestei a doua Dezmințiri, cu umoru-i “galben” (în original *galgen* însemnând: “al spânzuratului”), îmi repeta “amicala explicație” a repetatelor pedepsiri ale mele, pentru întâia oară rostite de drăguța prietenă a noastră Dana Dumitriu:

«Lasă, că și tu...» - ceea ce semnifica: «Ai ce-ai căutat!»

Dar ce-mi imaginam eu: că, dacă *Ziua* mi-a publicat câteva texte - *primul fiind un drept-de-răspuns inversat cronologic* - devenisem “de-al casei”? În “casa” editorialiștilor Eugen Simion, G. Andreescu, Dan Pavel, Zoe Petre, I.B. Lefter, Buduca, Groșan..., persoane și autori cu care am avut conflicte scripturale?

Acesta ar fi primul impediment - în calea devenirii “autor al Zilei”, al doilea fiind mult mai sever: Andreescu, Pavel, Lefter sunt holocaustologi cu vechi diplome de merit, ba chiar cu decorății. Ce să caut eu, “antisemit”, alături de onești (pardon: “drepti”) filosemiți?

Al treilea derivă din al doilea: încă de prin Octombrie 2004 am observat ciudățenia “vizitei la redacție” (de *Ziua* vorbesc) a ambasadricei Israelului, Excelența sa Rodica. Am văzut și poza: adânc semnificativă de pe urma căreia interpretasem “vizita” ca pe un “control”, urmat de o urecheală și de un avertisment.

Este adevărat: am avut ghinionul de a trimite “Dezmintirea” primă chiar în momentul vizitei guvernamentale în Israel, Victor Roncea acoperind evenimentul pentru *Ziua*. Ceea ce mi-a... cauzat, nu doar prin vacanță-absență (a lui V. Roncea), dar mai ales prin faptul că acea vizită a fost în Israel, nu în altă parte.

*

De la: Mircea Stanescu din Bucuresti (...@hotmail.com)Data: 2005-07-27 21:52:10 , IP: 84.243.66...

“False amabilitati, registrul: piatra de mormint

D-le I.B. Lefter, Din fals amabilul Dvs. articol se vede ca nu ati citit un rind din cartile pe care le... antisemitizati. In consecinta, ca nu stapiniti nici procedeul citirii, inainte de critica, si nici pe al citarii, ca proba a ei si ca sustinere a unei argumentatii. Ah, Dvs. erati anonimul cu "valuri-valurile" din "Observator cultural"? Si eu care credeam ca cea care a fost inecata de atita Goma era Carmen Musat! In concluzie, felicitari! Caci n-ati ghicit: Goma nu si-a pierdut prietenii din pricina unor texte ca ale Dvs. La fel cum n-ati reusit sa impingeti - si Dvs. - piatra de mormint a enorm de nedreptei acuze.

Mircea Stanescu, Bucuresti, mirceastanescu@hotmail.com”

Se simte: Mircea Stănescu a fost e-ner-vat (vorba lui Dan Petrescu) de articolul lui Lefter. El îi cunoaște mult mai bine decât mine “activitatea”, prin Observatorul cultural. Astfel, aflu și eu, abia acum că I.B.L. nu se mărginea să doar publice atacurile semnate la adresa mea (ca “antisemit”, ca “antiame-rican”), ci în note - nesemnate - își exprima și opinia-i (impersonală)...

“Piatra de mormânt” trimite la articolul lui D.C. Mihăilescu din 22, (februarie sau martie 1997), făcând parte din campania anti-Goma declanșată de semnalul Monicăi Lovinescu: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma». Individul era indignarist, nu pentru că Monica Lovinescu fusese “calomniată” de Goma, ci pentru că el însuși, D.C.M. se simțise “atacat”: în același jurnal dădeam un citat din el (în legătură cu... “Nu-i momentul”... să discutăm o carte ca a lui M. Nițescu, “chiar acum, când vin alegerile și opoziția trebuie să câștige”), deci se răzburase ca un dobitoc, pretinzând în articolul “Paul cel rău...” - că în jurnal m-am manifestat ca un turnător, ca un mincinos, că acest jurnal va fi... piatra de mormânt care va cădea asupra mea. La puțin timp după acest articol, prietenul său Dan Petrescu îl luase la rost: Cum putuse scrie atâtea neadevăruri despre Jurnal - dar toată lumea de bună credință știe că ceea ce scrisesem despre Monica Lovinescu era adevărul-adevărat? La care D.C.M. răspunsese că, într-adevăr, “afirmațiile lui Goma din Jurnal sunt adevărate în proporție de 90%”... Dar...- și în continuare, D.C.M. ridicase din umeri, a neputință. Dan Petrescu a reprodus conversația în volumul “Scrisori către Liviu” de la Paralela 45, însă nu-mi mai aduc aminte dacă adăugase “motivul” pentru care scribul scribăise astfel: era omul de curte al lui Liiceanu...

Duminică 31 iulie 2005

Azi la orele 20,25 ora Bucureștiului se va difuza pe TV Cultural, la emisiunea Marianeii Sipos un episod cu mine. Fiind ceva mai odihnit, mă întorc la promisiunea de a propune partea mea de adevăr în cele două acuzații din partea lui G. Dimisianu:

1) În revista *Vatra* de acum câteva luni Gabriel Dimisianu dezmințea afirmația mea potrivit căreia el ar fi fost cel care aduna cotizațiile de partid la *România literară*.

Răspund: este posibil să mă fi înșelat: “cotizațiile” putea fi “adunate” și de un mărunț (dar de-sprijin membru, să zicem: Băran), însă mie îmi rămăsese în memorie gradul înalt ocupat de Dimisianu în organizația de partid al *României literare*; mai stăruiau în viscerele tinereții-minte convocările la Casa Scriitorilor, în scopul de a mă convinge să predau de bună voie carnetul de partid. Au fost multe asemenea ședințe-de-lămurire. “Tovarășii” fiind - în ordine ierarhică (politică): C. Chiriță (“Cireșarul”, pentru cei care nu și-l amintesc), Ion Horea, încruntatul autor de articole și versuri pe-linie, la toate ocaziile, devenit, după “revoluție” poet mistic, Radu Boureanu, alt “ocazionist”, Nichita Stănescu, C. Țoiu, Fănuș Neagu, G. Dimisianu...

Ce era cu “predarea carnetului”? - am mai scris, repet aici:

După “isteria” de la 22 august 1968 (invazia Cehoslovaciei), urmată de apelul lui Ceaușescu de la balcon adresat românilor - și nu a “tovarășilor membri de partid”; prin brigăzile patriotice de a apăra patria română (nu “patria socialistă”), am vrut și eu să intru în brigăzi. Însă nu eram membru de partid. Pentru a căpăta o armă, am intrat în partidul comunist, uimindu-i atât pe foștii colegi de pușcărie și de domiciliu obligatoriu, cât și pe veteranii comuniștii: Pop Simion, Ioanichia Olteanu, Szász János - G. Dimisianu.

Numai că... după câteva zile după “eveniment”, armele care, se spunea, fuseseră depozitate în pivnița Casei Scriitorilor dispăruseră, în presă nu s-a mai vorbit despre Cehoslovacia...

Înainte de dispariția armelor avusese loc “confirmarea” noilor membri: convocați la un birou din Piața Amzei, urma să ni se facă dosarele de membri de partid, așa ni se spusese - am mai scris despre acest episod, voi mai scrie:

Când mi-a venit rândul, m-am trezit în fața unei comisii alcătuită din mulți tovarăși extrem de posomorâți, citește: dârji - dintre care o tovarășă-cubocanci (nu i-i vedeam, i-i deduceam după “coafură”). Ea pune întrebări, eu răspundeam, o dactilografă dactilografă - însă nu ceea ce spuneam eu, ci ceea ce îi dicta tovarășa. Am înțeles că mi se alcătuiă fișa biografică. Ajungând la “condamnări”, rubrica a fost completată cinstit: “doi ani închisoare pentru agitație publică”. Ajungând la “următoare perioadă”, am spus că, “liberat în 1958, de la Gherla, am fost dus sub escortă în domiciliu obligatoriu, în Bărăgan, în Satul-Nou Lătești, unde...”

M-au întrerupt toți tovarășii de dincolo de masa lungă, iar tovarășa m-a somat să fiu disciplinat! Când m-a întrebat cu ce mă ocupasem “după aceea”, am explicat: nu puteam avea “ocupație”, din moment ce mi se impusese domiciliu obligatoriu pentru 36 de luni... Să cred eu că o puteam duce pe tovarășa - nimeni n-o dusesese, avea o tenacitate de tanc sovietic.

După o lungă hărțuială (se pricepea să o facă: va fi fost securistă anchetatoare), a dictat dactilografei:

«În perioada 1958-1965 a îndeplinit alte funcții”. (!)

Am protestat. Tovarășa mi-a atras atenția: de-acum sunt membru de partid, execut ce îmi comandă partidul! După care mi-a ordonat să mă ridic de pe scaun și să ies...

Când, mai târziu l-am întrebat pe Ivasiuc cum fusese el înregistrat cu domiciliul obligatoriu, mi-a răspuns că nu-și mai aduce aminte...

La vreo lună (sau două?) după Confirmare (sic), am fost convocat la Casa Scriitorilor. În jur: vreo zece colegi, prieteni din biroul Organizației de bază PCR a Uniunii Scriitorilor. Colegul-scriitor Ioanichie Olteanu a luat cuvântul și m-a anunțat:

Se făcuse “o mică greșeală” cu primirea mea în partid: nu se respectase un anume punct din regulament. Prin urmare nu eram membru, deci să predau carnetul roșu.

Acel moment a fost unul foarte important în viața mea, după “revenirea în libertate”. Crezusem până adineauri că, dacă nu fuseseră reparate nici una din nedreptățile suferite, “de acum încolo” voi fi tratat ca un om normal, printre oameni normali.

Ei bine, mă înșelasem crunt.

Ioanichie Olteanu aștepta cu mâna întinsă să-i dau carnetul; eu mă uitam în jur și constatam că ceilalți deveniseră, de la o clipă la alta, alții. Nu, nu se prefăcuseră în câini gata să-mi sară la beregată, ci se mutaseră fulgerător în irealitate. Mi-a trecut prin minte : în fapt, ei rămăseseră ce și cum fuseseră, eu mă altfelizasem, nu mai eram de-al lor. Dintre ei, doar Szász János își ținea capul prins în palme - dar poate că era doar băut...- ceilalți, toți, erau fie gravi și vag încurcați - ca Ioanichie Olteanu - fie senini, ba chiar veseli, își șopteau bancuri-bune și râdeau. G. Dimisianu șoșotea cu Țoiu; când mi-a întâlnit privirea, am avut certitudinea că mă întreabă - fără interes: «Și altfel, ce mai faci?».

Îmi aduc foarte bine momentul: sufeream, mă durea inima, amețișeam

stînd pe scaun - de excludere. Nu era vorba de alungarea dintr-un partid politic (mai ales comunist!), ci dintr-un grup, o confrerie, o familie, un clan, o echipă de fotbal în care jucasem până atunci (atunci-ul nefiind momentul aderării la partid, în august 1968, ci 1965, după "Decretul Ceaușescu": redevenisem, împreună cu ceilalți pușcăriași, oameni). Nu-mi era jale de carnetul - meu - pe care îl aștepta Ioanichie, ci mă podidea rușinea pentru ei: pentru minunatul Nichita, pentru dragul Dimisianu, pentru Fănuș Neagu - chiar și el era, pe atunci, om...

Am spus că nu dau carnetul: în ședință publică fusesem primit, în ședință publică să fiu exclus. Careva (poate că Toiu) a observat cu pertinentță: nu poate fi organizată o ședință de excludere, din moment ce nu fusesem... inclus - doar am auzit că fusese o mică neregulă.

Am scos carnetul din buzunarul interior de la piept: s-au năpustit, brațe de caracatiță, măcar opt (!) mâini să mi-l zmulgă.

M-am ridicat în picioare și am spus cam așa:

«Știți ce făcea bravul partizan sovietic atunci când era în pericol ca naziștii să-i zmulgă carnetul roșu: îl înghițea! Încercați, tovarăși!»

În același articol (din *Vatra*), G. Dimisianu afirmă că mi-a dat (și el) recomandare pentru intrare în partid. Nu-mi amintesc, însă este probabil: pe atunci eram prieteni. Mai departe - citez din G. Dimisianu:

"Mai sunt în viață participanți la memorabila ședință și pot mărturisi că l-au auzit ca și mine pe Goma proclamînd patetic: Lenin a fost trădat, Lenin are acum fața scaldată în lacrimi! Unii, în sală se emoționaseră puternic la invocarea presupuselor suferințe postume ale lui Vladimir Ilici, aproape că lăcrimau și ei, alții, în schimb, printre care mă număram, asistau, jenați la melodrama de prost gust pusă în scenă de Goma".

Păcat că Dimisianu nu a citat din procesul-verbal al "memorabilei ședințe", cititorii ar fi aflat ce spusese cu adevărat atunci.

Din câte îmi aduc aminte, vorbisem foarte puțin - ce era de spus fusese așternut pe hârtie în cererea de aderare. Probabil-sigur voi fi vorbit și de "suferințele postume al lui Ilici", plasîndu-le în acel moment, august 1968: cehoslovacii se opuseseră pașnic invaziei sovietice, prin lozinci scrise, prin strigăte, imprecații, "trimiteri acasă" adresate tanchiștilor, prin afișe, portrete, etc. Voi fi amintit cunoscutul afiș al cehoslovacilor prezentîndu-l pe Lenin plîngînd; voi fi citat și celebrul slogan care zicea, aproximativ: "Lenin, trezește-te (sau : ridică-te din mormânt), ca să vezi ce au făcut copiii tăi!"

Ei și? G. Dimisianu povestește - după calapodul Țepeneag (cel care și-a rescris jurnalul, după 30 ani, "aducîndu-l la zi", adică falsificîndu-l) - ceea ce simte-crede el, azi despre un eveniment întîmplat în urmă cu 37 ani (voi fi numărat bine?) și găsește - acum - că Goma era (atunci) patetic, pusese în scenă o melodramă de prost gust.

Spune - G. Dimisianu acum, în 2005 adevărul ? Deloc.

Atunci, în acea "memorabilă ședință" (singurul adevăr ieșit de sub pana lui Dimisianu), patetic, plîngînd, povestind el viața mea cea grea - la masa prezidiului, eu vorbisem din sală - fusese... Titus Popovici !

Pe de altă parte: dacă G. Dimisianu mă găsisese nesincer, patetic, melodramatic etc., de ce nu-mi mărturisise impresia, atunci, ca unui prieten? Prietenul meu Dimisianu, vreme de doi-trei ani, a fost membru-plin al haitei de "convingători"(să dau carnetul de partid!, la care eu propuneam să mă excludă; la care ei propuneau ca eu să dau carnetul neîntârziat, apoi să mergem să bem ceva, că lor le e sete...), iar în 1973, în absența mea, participase la "inițiativa" lui Ivașcu de a mă da afară de la *România literară* - însă,

ca în Caragiale! - fără a mi se comunica vesela veste și fără a mi se restitui cartea de muncă - îmi amintesc cu drag observația - și ea, pertinentă, a Bătrânului Dimi:

«Ce nevoie ai de cartea de muncă, dacă ești dat afară?!».

Și pentru că tot suntem la capitolul amintiri:

Cum a reacționat prietenul meu G. Dimisianu în 1970 când am fost interzis de a publica - măcar note de lectură, nesemnate, la *România literară*, unde el era ditamai șef-adjunct? Dar în februarie-martie 1977, când eu mă aflam încercuit de Securitate în Drumul Taberei, într-un bloc vecin cu al său (noi pe Aleea Compozitorilor, el pe Pravăț)? A venit să se intereseze dacă mai trăim? A adus el portocale pentru copil (ca Breban!) - știind bine că noi nu puteam ieși din casă? “Curajosul Dimi” cum i se zicea nu a scos un chițcăit cât a fost membru al partidului comunist, el a ieșit din bortă binișor după moartea Ceaușescului, după ce l-a trădat pe bunul său prieten Valeriu Cristea, pentru ne-prietenul tuturor N. Manolescu (scump este scaunul de mereu-adjunct!), ca apoi să treacă fără zdruncin de la comuniști la liberaliști (nu la țărănoști, cum greșit scrisesem eu).

S-a arătat indignat de ceea ce scrisesem în Jurnal (publicat în 1997) despre soția sa, Geta Dimisianu - foarte frumos din partea soțului care apără onoarea consoartei. Numai că același indignat nu s-a arătat măcar mirat auzind ce spunea soția sa, Geta Dimisianu, despre soția mea, înainte de 1989, ba chiar în 1977, când eu eram arestat de Securitate, iar Ana, cu tot cu copil, fusese expulzată la mama dracului, prin Dudești; cât despre ceea ce povestea Geta despre mine, că aș fi omul Securității și că acțiunea pentru drepturile omului era o provocare a Organului...

Nu-l mai întreb pe Gabriel Dimisianu cum a reacționat el după ce a aflat că fusem exclus din Uniunea Scriitorilor, în chiar momentul în care mă aflam între labelle Securității și se răspândise zvonul că voi fi condamnat la moarte. Fiindcă știu cum: ar fi repetat, după soția sa Geta emblematicul răspuns la tot și la toate:

«**Dacă și el...**» - care se traduce negreșit prin: «**A avut ce-a căutat și ce-a meritat**».

II. A doua nu este o acuzație formulată pe hârtie de G. Dimisianu, ci o fotocopie vârită sub nasul Marianeii Sipoș, ca o persoană “care îl apără pe Goma”. Mărturisesc: când am citit hârtia, am fost surprins. Nu mi-am recunoscut “opera”. Chiar am zis:

«Nu eu am scris asta!»

Ce anume nu recunoșteam că aș fi scris-publicat? Copiez: “*Viața românească*, nr.10/1969 “**Paul Goma** - t.v. - august

“*Congresul al X-lea al PCR și a 25-a aniversare a eliberării patriei au fost evenimentele cele mai de seamă - nu numai ale acestui august - evenimente la care și prin mijlocirea micului ecran am participat cu toții. Faptul că în timpul acestor sărbători televiziunea a fost activ prezentă nu a scutit-o, desigur, de criticele formulate la adresa ei, atât în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congres, cât și în alte intervenții ale delegaților. Mai sunt multe de făcut până la a preface acest mijloc de informare și de educație în ceea ce ar trebui să fie și, sperăm, va fi*”.

Aceasta a fost introducerea, urmează două coloane de rezumate, de opinii-despre emisiuni TV, despre spectacole teatrale, despre filme...

I-am arătat “asta” și Anei: nici ea nu o recunoștea. Trecuseră 36 de ani, omul mai uită (printr-un cunoscut mecanism psihologic refuză înregistrarea-

memorizarea unor întâmplări neplăcute).

Deci ținusem o rubrică TV la *Viața românească* - ori doar această cronichetă fusese publicată? Parcă nu-mi aparținea, însă la o re-lectură, amândoi am găsit că eu puteam fi autorul textului. Mi-l asum! Dar de ce G. Dimisianu îl prezentase Marianeii Sipoș ca dovadă că și eu îl lăudasem pe Ceaușescu? De unde - din text - reieșea acest lucru?

De nicăiri. Nu reieșea - că îl lăudasem: reieșea că îl pomenisem. Ca pe cel care... criticase televiziunea. Că nu sunt citate din Clasicul Ceaușescu? Nu sunt - însă ar fi putut să fie. G. Dimisianu, contemporanul meu, face pe uitucul, scontînd pe amnezia autoproteguitoare acolegilor noștri de generație, pe ignoranța totală a celor care au deschis ochii abia după 22 decembrie 1989, deci pe masele largi de români analfabetizați și de ei, scriitorii noștri preferați, vînjoși rezistenți prin... cultură:

La 22 august 1968, intrasem în partid pentru că se promiseseră arme celor din Brigăzile Patriotice. Eu unul crezusem în discursul lui Ceaușescu de la balcon, altfel nu intram în partid. Îi atrag atenția "Curajosului Dimi": *în acel moment cei care aderau la PCR își riscau viața: dacă rușii ar fi re-invadat și România, ei ar fi fost printre primii care ar fi fost puși pe trenurile pentru Siberia* - și nu comuniștii vechi ca Dimisianu, care nu deschiseseră gura, să critice invazia Cehoslovaciei - asta ar fi una;

A doua: ca prieten al meu, apoi coleg de redacție la *România literară*, apoi ca "cerător de carnet de partid" («ca să mergem să bem ceva...»), G. Dimisianu știa foarte bine că în înfruntările mele cu cenzura, cu Securitatea, cu administrația Uniunii Scriitorilor, cu celula de partid a Uniunii (din ultimele două făcînd parte ca "supraveghetor" el însuși), "arma secretă a mea" era... trimiterea bibliografică la Ceaușescu: "tovarășul Ceaușescu a spus că «așa ceva» nu trebuie să se mai întîmple"; "tovarășul Ceaușescu a spus că Securitatea nu mai are voie să facă ce a făcut" etc etc.

Cît despre "relațiile" mele cu Ceaușescu... le cunoaște prea bine tovarășul Dimisianu cel vigilinte, din Scrisoarea mea, făcută publică prin Europa liberă, în care mă adresam "**Tovarășului Ceaușescu, la Palatul Regal**".

Atunci? A vrut să-mi ardă și el mie o copită? Dar toată lumea știe că Eternul Adjunct Gabriel Dimisianu nu are copite, ci niște superbe - albe - mustați de șoricel."

Miercuri 3 august 2005

(...)Ieri Dan Petrescu mi-a scris ceva despre Dimi și despre Lenin. Cum nu înțelesesem viza, l-am rugat să mi povestească. Așa a făcut. Am aflat deci:

"Nu stiam de felul in care fusese exploatat Lenin la Praga, in '68; aflind-o acum, din textul Dvs., m-am lamurit - fiindca Manolescu asta voia sa-mi sugereze, ca erati un leninist impenitent (chestie, desigur, greu de inghitit)".

Asta era marea problemă a culturii în general, a literaturii în particular pentru Manolescu în 1997 (când a avut loc emisiunea lui despre **Jurnale I-II-III** - cu Dan Petrescu, Zaci, Tudoran): dacă sunt leninist (!) au ba.

Printre picăturile politicii guțistoiliiste, altfel integral manoliste, când dădea pe la *România literară* își rememora discuțiile (sic) avute cu 31 ani în urmă cu prietenii săi Ivasiuc și Breban - nu cu Dimisianu! - și le "actualiza", cum face Țepeneag cu jurnalul-și, de astă dată dimpreună cu Dimisianu, Alex. Ștefănescu...

[Am uitat o altă măgărie de-a lui Dimisianu: în 2001 sub semnătura

“Cronicar” (deci s-ar putea să fi colaborat și Ștefănescu, procesomaniacul) amenințase *Vatra* cu un proces, pentru publicarea textului meu “**Să fie desființat electoratul!**”]

Iată, eu nu rămăsesem cu amintirile la pagina “august 1968”. Acceptasem ca justificate opiniile nefavorabile (despre intrarea în partid a mea) și ale prietenilor din pușcărie și ale tovazrășilor de nădejde din câmpul realism-socialismului ingineresc (Deșliu, Geo Dumitrescu, Bogza, Jebeleanu...); aceștia din urmă considerându-mă “un reacționar anticomunist strecurat în rândurile noastre” - însă de “réactionnaire” mă tratase, două decenii mai târziu și Cioran...

Ciudat mai este mecanismul resentimentar-cenzurator:

- Așa cum în exil, preponderent legionarii, dar și democrați ca prietenii mei Varlam, Nae Evolceanu îmi contestau dreptul de a scrie despre Reeducarea de la Pitești, motivînd: “numai cei care au fost acolo au dreptul să scrie” (ciudat, neciudat, însă și eu folosisem această /auto/interdicție - până prin 1976 când, față cu neputința mea de a-i face pe piteșteni să vorbească, luasem hotărîrea de a o face eu), însă ei își betonau opinia cu: “...ca de pildă Bacu, Ierunca...” Or Bacu nu fusese la Pitești, i se povestise la Gherla; Ierunca nici el. De unde se înțelege: nu doar comuniștii se declaraseră proprietari ai istoriei contemporane lor - ca Pavel Cîmpeanu), ci și anticomuniștii: Varlam și Evolceanu - și legionarii în general se considerau proprietari ai istoriei contemporane lor, deci nimeni altul - chiar dacă făcuse și el pușcărie - nu avea îndreptățire să scrie istoria aceea ;

- ...în ne-exil privitor la intrarea în partid a mea, în august 1968, agitații (citește: amețitii) de către Ivasiuc - el însuși... “intrător” -, și-au fabricat motive de a-l suspecta, de a-l detesta pe Goma, pentru... Chiar așa: pentru ce?

O iau de la margine: Florin Pavlovici - l-am cunoscut în casa lui Ivasiuc, nici acolo n-am schimbat mai mult de cinci cuvinte - mă zugrăvea față de noii săi prieteni, dar și față de vechi (chiar în prezența lui Ivasiuc, iar Sasa încuviința!) ca fiind “un parvenit” intrat în partid numai pentru a face carieră, însă doamne-fereste să fi spus că... Ivasiuc intrase în partid în același moment și avînd aceleași motivații “de-carieră”.

Mecanismul a funcționat asupra altor persoane-personaje, cu efecte... năuce, delirante, după cum am constatat mult mai târziu. Prietenii mei de atunci: Mazilescu, Turcea, Dimov, poeți, nu s-au manifestat în vreun fel.

Tepeneag în schimb (prozator!) a fost în dezacord - cu intrarea în partid - de la bun început. Da, dar de-atunci... multă vreme a trecut. Iar mălăieții dintre scriitori, cei care nu făcuseră plecăciuni (cu excepția lui Alex. Ștefănescu, profesionist al închinărilor măcar săptămânale - și pe hârtie), dar nici nu se opuseseră regimului. Pe scurt: rezistenții prin cultură avuseseră tot timpul să tencuiască șandramaua imaginării lor rezistențe și prin efectul balanței să găsească pete-negre celor care mai mișcaseră oleacă. Alde Manolescu, Ștefănescu, Dimisianu, cu auxiliariatul, o, cât de interesat și el, al vânjoșilor scîntești ca C. Stănescu, marxologiști din negura vremurilor (I. Ianoși), au început de la o vreme “repararea istoriei”, stricată de... de cei care pretind a se fi opus teroarei, nu doar de a-i fi rezistat cultural!

Așa văd eu intervenția lui Dimisianu în *Vatra*, fulgerător culeasă și pusă în slujba orfanilor luptei de clasă: a celor care, dacă nu atacaseră direct istoria României, nici nu se opuseseră - ba, pentru a-și confecționa un alibi al inacțiunii lor lașe își impuseseră să uite puțină istorie știută și să refuze frânturile de istorie ajunse până la ei, nu doar înainte de 1989, ci și mult după aceea - reprezintă exemplarul... exemplar de astfel de intelectual român:

Manolescu.

Nu altceva afirmă Dan Petrescu, în continuarea mesajului.

Acum câțva timp Dan Culcer mi-a transmis un citat din Buduca despre Manolescu:

"Și ar mai fi ceva de inteles. Nicolae Manolescu a lansat o ipoteza: „Dacă Eminescu ar fi trait azi, ar fi fost peremist”. Cu o asemenea lozincă, facuta cadou de adversarii politici, PRM chiar ca poate cistiga alegerile din 2008.”

“Manolescu sa fi scris o asemenea tâmpenie?” se întreba Dan Culcer.

Întrebare pe care mi-o pun și eu. Însă nu-l voi crede pe Buduca decât atunci când voi avea în fața ochilor citatul din Manolescu.

Duminică 14 august 2005

Azi: aniversarea Anei. Grădinița noastră e săracă în această lună august, unde mai pui că băntuie seceta. Nu am avut, ca floare, decât două trei puncte roșii - de sulfină. În rest, crenguțe de aromate: lămâiță, levănțică, rosmarin.

Iată textul - gata-răcit:

DELIR DE PERSECUȚIE

11 august 2005

Pre-simt venind, cum am simțit de fiecare dată, o nouă campanie din partea “intelectualilor de vază, a scriitorilor din România, sătui de insultele, de calomniile, de minciunile proferate de mine la adresa lor”. De astă dată, pe lângă orfanii luptei de clasă, pe lângă holocaustologii tradiționali, altfel spus: orfanii luptei de rasă (R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Al. Florian) vor participa activității auxiliari dintre goi: G. Andreescu, I.B.Lefter, Pippidi, Pecican, Laszlo, Totok, precum și “independenții” Gelu Ionescu, Iorgulescu, Cosașu, Marta Petreu, Liviu Antonesei. Aceștia “sunt pe cale de a-mi da replica - finală - meritată”; “în mod organizat și concentric”. Scopul:

“Să-l dis-tru-gă, să-l lichideze - definitiv - pe Goma”.

Mă mai li-chi-da-se (definitiv) cineva: prietenul și colegul de celulă Ivasiuc : la cutremurul din martie 1977 l-a strivit o grindă de beton;

Mă mai lichidase careva: generalul Pleșiță, întâi chimizîndu-mă până în pragul morții, la ei, în arestul Securității de pe Calea Rahovei, în aprilie-mai 1977; în exil expediindu-mi o bombă într-o carte; tot acolo trimițîndu-mi-l pe securistul Haiducu-Vișan-Moțu-Hirsch-Forrestier să mă otrăvească: s-a întâmplat ca Pleșiță era cât pe-acți să arză cu tot cu casa lovită de trăsnet (potrivit blestemului: «Trăzni-te-ar Dumnezeu!”);

Mă mai “decedase” (definitiv!) cineva, acum o lună și jumătate: procurorul Eduard. Tovarășul să se păzească de a ieși în târg pe timp de ploaie: o picătură i-ar putea bortili creierul personal. Mi se pregătește o replică-meritată? Cum: celelalte “replici” date de către masele largi de scriitori indignați fuseseră ne-meritate? A, da, acum, fiind noi în plin an 2005, se va porni împotriva-mi o chestie inspirată de războiului-nuclear-preventiv imaginat de Rumsfeld-Wolfowitz în Irak (de unde, după informațiile din presă, războinicii preventivo-nucleari se pregătesc să se retragă strategic, așa cum hollywoodian-strategic se retrăseseră în 1975 din Vietnam).

Printre multele păcate atribuite mie - unul dintre cele mărunte: delirul de persecuție. Acuzație în care se întâlnesc N. Manolescu și C. Burtică; G. Liiceanu și N. Pleșiță - ilustrare:

Editorul Liiceanu, acuzat de mine că îmi trimisese la topit o carte de

mărturii, m-a acuzat că sufăr de mania persecuției;

În “cadrul discuțiilor prietenești” de la 1 aprilie 1977, când mă bătuse (s-a lăudat recent la televiziune cu isprava-i) apoi în vara aceluia și an, după ce mă răpeau de pe stradă haidamacii lui, la protestele mele împotriva “metodelor”, Pleșiță rânjea: «Te-am bătut io? Ai probe? Te-am răpit io? Ce probe ai? - ia nu mai face pe persecutat!’»

Așa cum, în 1977, în prezența lui N. Breban care confirma ceea ce tocmai spusese: că sunt asediat de Securitate, că telefonul nu funcționează decât pentru securiștii care ne amenință, că X, Y, Z, semnatari ai Apelului nostru fuseseră arestați și nu mai aveam semne de la ei - C. Burtică, senin, mă asigura: când era diplomat la Roma “i se părea” că e urmărit, dar nu era decât “o mică halucinație”... - tot așa, începînd din chiar vara anului 1990 (când Liiceanu retrăsese din librării **Culoarea curcubeului**) colegii, prietenii mei G. Adameșteanu, Monica Lovinescu, Dorin Tudoran mă asigurau că “mi se pare”, iar Geta Dimisianu, în stilul Pleșiță: «Ia nu mai face pe inte-resantul, că te persecută Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi - ei, na, două-trei cărți, la cele două sute câte ai scris - asta-i delir de persecuție!»

Pe atunci încă mai eram băiat bun, nu-mi dădea prin minte să-i blestem pe “consolatori” astfel:

«Să dea Dumnezeu să ajungeți și voi în situația mea: să vă distrugă cărțile editorii-prieteni ca Liiceanu, Sorescu, iar prietenii de decenii, și ei scriitori (G. Adameșteanu, Monica Lovinescu) să vă trateze de calomniatori ai bieților distrugătorii de carte Liiceanu, Sorescu - fiindcă nu va fi deloc adevărat: suferiți de mania persecuției!»

“Ofensiva” din acest an, 2005 face parte dintr-un... serial. Și nu va fi prima (“căci ei sunt mulți - și boi - eu singur și... *goi...*”).

Să le re-memorez, re-număr, chiar dacă unora dintre cititorii mei - numai pe internet! - li se va părea că mă repet. Nu va fi părere, ci adevăr: voi repeta (“ca o placă stricată”, vorba Monicăi Lovinescu atunci când aduceam iar vorba de amneziile, de trădările Domniei Sale), “întâmplări” din viața mea, cu trimiteri la Biblie: la vinderea, la trădarea-de-frate și la (tentativa) de ucidere a aceluia: mitul Iuda și mitul Cain, împletite, rezultînd, în Carpații noștri, mitul-emblemă al românilor: Miorița.

Pe timpul lui Ceaușescu am numărat (și îndurat) agresivitățile:

1) Începînd din 1970, durînd până în 1990, 20 ani (dintre care 7 în țară), interdicția de a publica, fie și traduceri, fie și note de lectură (nesemnate) în *România literară* unde adjunct era G. Dimisianu. 20 de ani de inexistență în limba în care scriu, româna; 20 de ani de tăcere totală a numelui meu și a faptelor mele de scris - dacă eram “trădător de patrie”...;

2) În 1976 Gallimard îmi publicase, în traducere franceză, a treia carte: **Gherla**. Împotriva ei (și a autorului, aflat în România) a fost pusă la cale o dublă campanie: am știri de doar două perechi de scriitori colegi: Toiu-Bălăiță trimiși în Suedia în creștinescul scop de a-l convinge pe editorul Coeckelberghs să nu editeze în suedeză **Gherla** - o carte proasă, al unui autor veleitar, lipsit de talent; Breban-Ivasiuc trimiși la München, în extrem de culturalul scop de a-i explica lui Noël Bernard, directorul secției române de la Europa liberă ce eroare comite când îl propune ca “exemplu” pe un neta-lentat ca Goma; apoi la Paris, să le facă un desen Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca (și altora și altora), arătîndu-le că Goma este un impostor în literatură și mai bine ar vorbi despre ei (Breban, Ivasiuc), adevărați scriitori. Simultan “presa din exil”, cea scrisă la București și tipărită la Toronto, Fürstfeldbruck-München, Milano, Londra, Atena (unde Ion Brad, ambasadorul,

îl pune pe Dimitrios Ravanis-Rendis, fost exilat markosist în România să traducă produsele sale în grecește, apoi le dădea lui Ivașcu, lui E. Barbu, lui Dragoș-Răcănel să le retraducă în românește, cu indicația: “Din presa occidentală”, trimițând la sursa: “marele jurnal elen *Proini*”...), sub semnături ca I.C Drăgan, Faust Brădescu, Michael C. Titus, Emilian, René Theo, Lozovan (ei, da, chiar el), bravii exilați anticomuniști îl puneau la zid pe Goma, cel care trădase România socialistă a lui Ceaușescu...;

3) “Întâmplarea” din februarie-martie 1977: cu excepția lui Ion Negoitescu, nici un alt coleg scriitor nu a susținut acțiunea pentru respectarea drepturilor omului - vorbesc de textul său, transmis la Europa liberă și în care nu era vorba de “pașapoarte” (de acelea mă ocupam eu...), ci de cultură, de literatură, de libertatea de creație, de gândire, de expresie. După moartea în exil al lui Negoitescu, prieteni ai săi de decenii ca Doinaș, amici culturali ca Gelu Ionescu au pretins a fi fost cel puțin coautori ai textului semnat : “Ion Negoitescu”;

4) Momentul aprilie 1977, când Consiliul Uniunii Scriitorilor a hotărât să excludă un membru aflat în ghearele Securității, arestat, amenințat cu o condamnare pentru trădare (eu fiind acela) - astfel totalizând trei campanii - aparent: pasive, dar cât de active, atât prin vorbe-vorbe ale lui Deșliu, Jebeleanu, Bogza, Marin Preda, Geo Dumitrescu, Zigu Ornea..., cât și prin scrisul la gazete: Ivașcu, Piru, Zoe Bușulenga, E. Barbu, Băran, Dan Zamfirescu, Săraru, Dobrescu - și alții și altele...

5) În 1979 îmi apăruse la Seuil, Paris, în traducere franceză, volumul de mărturie **Le Tremblement des hommes (Cutremurul oamenilor, 1977)**; tot atunci fusese înființat la Paris CIEL (Comitetul Intelectualilor pentru o Europa a Libertăților - președinte: Eugène Ionesco). De la București a fost dezlănțuită o “campanie totală” împotriva “dușmanilor României”, atât în presa din țară, prin E. Barbu, Mihnea Gheorghiu, Zoe Bușulenga, Ivașcu, C.V. Tudor, Băran, Herivan, acad. Condurachi ș.a.... Deci și împotriva mea, ca cel care îl manipulează pe Ionesco, ‘un gagarisit și un bețiv inconștient’, scria Dan Ciachir, în *Săptămîna* barbă, citat cu sfințenie 11 ani mai târziu de către ucenicul său întru spiritualitate ortodoxă, Buduca, în “reportajul” său de la Paris.

[Fatalitate: în același moment, vara anului 1990, la București, după ce retrăsese din librării variantei originală, în românește a volumului de mărturie **Culoarea curcubeului (Le Tremblement...)** - însă eu nu știam... - la Paris, Liiceanu, în pauzele filmării lui Eugène Ionesco, fiind în vizită la noi, s-a indignat foarte, neputînd admite că de votul unui “inconștient” - Ionesco! - a depins excluderea din conducerea Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului din România a unui om cu meritele lui Mihnea Berindei... A fost pus la punct de soția mea, Ana, încât n-a mai scos un cuvânt până la plecare. Însă Monica Lovinescu m-a terorizat la telefon o săptămână întreagă: în aceeași seară mă anunțase că și lor, monicilor le relatase Liiceanu “întâmplarea de la Ligă”, găsind că alungarea lui Berindei doar de votul lui Ionesco este inadmisibilă; a doua, a treia zi rugîndu-mă să nu care cumva să-i povestesc Mariei-France “întâmplarea” adică “scăparea cu inconștientul Ionesco”; apoi acuzîndu-mă că eu inventasem “acea poveste”, ca să-i fac rău lui Gabriel - care era disperat, fiindcă nu găsea cum să repare greșeala de a fi vorbit astfel față de prieteni - deși vorbise “astfel” și față de monici, și ei prieteni...]”;

După aceste (doar) cinci dis-tru-geri, o întrebare retorică: dintre colegii și prietenii mei de atunci a existat vreun scriitor (în afară de Negoitescu) să se declare solidar, nu cu păcătosul de Goma, ci cu principiile pe care le

propusese pentru a fi apărute - dealtfel deloc originale: polonezii, ungurii, cehoslovacii, chiar și rușii! le enunțaseră?

Deci, după 20 ani de tăcere forțată, începînd din 1990 am putut - în sfârșit - să public în România, în românește...

6) ... până în 1993, când, ca răspuns al unei scrisori publicate în *Timpul*, în care mă plîngeam că editorul Liiceanu retrăsese volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**, imediat după ieșirea în librării (iunie 1990), îl depozitase, mințind-mă că absența lui de pe piață se datorește numai... distribuției deficitare, iar în 1993 trimisese la topit tirajul depozitat. Scriitori colegi și prieteni ai mei care suferiseră cumplit de cenzura comunistă, de topirea cărților, în loc să ia partea victimei (ori curajoși ca la noi, pe plaiurile dealvaletice, să tacă înțelepțește-rumânește), au deschis foc concentrat asupra mea, acuzîndu-mă că îl calomniez pe nesfârșitul intelectual editor Liiceanu, distrugătorul de carte.

Astfel a fost pusă la cale o veritabilă campanie de presă împotriva mea - repet: victimă! - organizată de Liiceanu, G. Adameșteanu, cu sfaturile-prețioase din umbră ale Monicăi Lovinescu, avînd ca tribună-megafon: revista 22;

7) În 1995 mi-am declarat candidatura la Președinția României.

După cum orice alfabetizat înțelegea, anunțarea candidaturii era o provocare (în sensul de stimulare a altora dintre ai noștri, avînd fibră de om politic), Programul fiind un text utopic-prezidențial, nu realistprimărial (ca al lui Constantinescu), nici... inexistent (altfel rezistent)-cultural (N. Manolescu).

Reacțiile nu au întârziat, numai că, surpriză: ele au pornit nu dinspre dușmanii tradiționali, comuniștii-securiștii, ci dinspre aliații naturali: C. Coposu și Horia Rusu ! Abia apoi au început a lătra scînteștii (născuți, nu făcuți) ca C.T. Popescu, C. Stănescu, Felicia Antip și alți dragi-tovarăși. După cele "politice" au început culturalele, prin C. Țirlea (!), prin "arheul nației", Pruteanu; tot atunci s-a trezit Alexandru George să facă el ordine în "terminologie" (disidenți, opozanți, rezistenți) și tot atunci Alex. Ștefănescu, recenzent ultraelogios vreme de 6 ani a schimbat macazul: fulgerător am devenit (caută... candidatura cu care îl concuram pe Manolescu) autorul care stăpânește "Arta exasperării cititorului"- în *România literară* a jupânului, unde tocmai apăruse un extemporal semnat de o Romaniță, intitulat "Cenzura scrie proză" (proza scrisă de cenzură fiind **Ostinato**...);

8) În 1997 mi-a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**. Dan Petrescu, îngrijitorul ediției printre alții l-a invitat la lansare și pe Pruteanu. Arheul a atacat Jurnalul în maniera numaiovorbășățișpun-ică: "Citisem șpalturile anul trecut (...) e o carte doldora de resentimente (...) elucubrații (...) când îl numește pe Gabriel Liiceanu (...) un Leonte Răutu"...

Însă atacul general a fost anunțat prin trâmbița Monicăi Lovinescu în 22, cu textul semnat de dânsa, cel conceput de Liiceanu și de Adameșteanu, negociat la telefon - încheiat cu:

"Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma".

Pe dată s-au năpustit: re-Pruteanu, re-Ștefănescu, Groșan, Buduca, re-Adameșteanu (la televiziune, la emisiunea lui I. Sava s-a dovedit a fi măcar verișoară a lui Pruteanu: "Nu l-am citit [Jurnalul], dar e plin de calomnii"), Andrei Cornea, D.C. Mihăilescu, Ioana Pîrvulescu, C. Teodorescu, Paruit, Iorgulescu, Zaciu, Bianca Marcu-Dumitrașcu-Balotă. În eșalonul doi Simuț, Borbély, Angela Marinescu, Val Condurache... au "contribuit" și ei după puteri la apărarea literatorilor români de "acuzățiile calomnioase ale lui Goma";

9) În 1998 a izbucnit “Scandalul Caraion”. La semnalul (tăcut) al Monicăi Lovinescu, sonorizat de inenarabila Jelea, toată floarea cea vestită a intelighenției române s-a năpustit asupra unui mort care nu se mai putea apăra. S-au încrâncenat atunci asupra “turnătorului” Caraion mai cu seamă aceia care fiind ucenici ascultători ai adevăratului turnător de pușcărie Ivașcu, ai politrukului cekist Paul Georgescu, traversaseră Iepoca Ceaușescu “înțelept”, pe burtă, în patru labe, nefăcînd compromisuri... decât din cele care nu se văd negru-pe-alb (Sorescu) “uitate” (ca N. Manolescu: coautor al detestabilei **Literatura română de azi, 1965**).

M-am amestecat și eu - și am fost re-pedepsit: adunați la un fel de cumetrie, oameni de litere români au hotărît: cea mai eficientă măsură pentru închiderea gurii-mari a lui Goma este **tăcerea**. Așadar despre Goma să nu se mai scrie nimic - nici de bine nici de rău. Goma trebuie să ne-existe. Cuvântul de ordine a fost dat tot de Monica Lovinescu sub forma:

«**Goma e contestat**»

Și contestat am fost - în/prin tăcere. Au protestat împotriva acestei “măsurii”, în scris, doar Vasile Baghiu; a ignorat măsura doar Liviu Ioan Stoiciu: el mi-a propus o colaborare la *Cotidianul* (iar Cristoiu, pe care l-am atacat din primul text propus, a fost de acord!).

10) În 2000 a fost “re-ales” Iliescu. Aproape toată intelectualitatea românească a semnat Apelul: “pentru democrație, împotriva dictaturii” - citește: în favoarea lui Iliescu, democratul... Am scris atunci un text: “Să fie desființat electoratul!” în care arătam pe puncte cât de orbi, de nesimțiți la durerile apropielului nescrîtor, cât de mereu-oportuniști erau/sunt/vor fi directorii-de-opinie ai țării: Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Doinaș, Blandiana, Adameșteanu, G. Dimisianu, Ștefănescu, I.B. Lefter... Drept care scriitorii de la *România literară*, curajoșii anonimi adunați în celula de partid “Cronicar” au amenințat consora (sic) *Vatra*, cu un proces - pentru publicarea lui Goma - și, în cel mai curat stil comunist, au atras atenția că revista este finanțată de Comitetul județean pentru cultură...

Ajuns pe pragul celei de a 11-a agresiuni, mă opresc, să-mi trag (ră)sufletul. Pentru că nu am înșirat toate măgăriile, toate ticăloșiile, toate loviturile pe la spate publicate în *România literară*, în 22 (de prietenii Barbăneagră, de Mircea Martin). În bună și neaoșă tradiție autohtonă fosta prietenă, șefesa revistei mi-a refuzat (tăcînd) cuvenitul drept-de-replică - imitată, peste ani de alt fost bun prieten: Liviu Antonesei în chestiunea unui articol mincinos, obraznic, analfabetizator al inginerului drepturilor omului, Gabriel Andreescu (fost prinț consort al Gabrielei Adameșteanu, la 22, la GDS, unde multe porcării făcuseră ei dimpreună).

11) Pentru această campanie de pedepsire a mea semnele prevestitoare s-au arătat în toamna anului trecut, 2004, după ce am anunțat în presă că îi dau în judecată pe 13 securiști, precum și pe I. Iliescu, președintele în exercițiu. Acuzațiile formulate împotriva securiștilor, cu osebite a lui Pleșiță ar fi trecut neobservate (ca toate esențialele-la-români), dacă lui Iliescu, pe lângă multele și extrem de gravele fapte enumerate în Plângere - printre care declanșarea războiului civil, mai cunoscut su numele “mineriade” - nu i-aș fi pus în spinare și binecuvîntarea (înalt-prezidențială) dată “Comisiei internaționale” ocupîndu-se de “Holocaustul în România”. Vechile, tocitele acuzații succesive de “trădător de patrie”, de “lipsit de talent”, de “calomnia-tor al intelectualilor noștri de vîrf” au fost, până la noi dispoziții, lăsate la o parte și re-activată cea de “antisemitism”, cretinărie absolută lansată de Ed. Reichman (în 1986), de R. Ioanid, în 2002, de Shafir tot cam pe-atunci.

Replica a întârziat două luni (timp necesar pentru copierea întocmai și învățarea pe de rost a directivelor Wiesel), dar și când a venit... Sub semnătura indispensabilului, inevitabilului, inenarabilului A. Oișteanu și publicată - unde în altă parte? decât în 22, condusă de inconturnabila, incompresibila, indivizibila, inoxidabila Gabriela Adameșteanu, veterană a campaniilor, trei, duse împotriva mea. Acela (indispensabilul-inutil oiștean) deplora, cu duroare, evidența, pentru el și ai săi: deși Goma, autorul eseului **Săptămâna Roșie** este antisemit dovedit (sic) - doar a scris-o, în *Observatorul* lui I.B. Lefter, Falsul R. Ioanid, evanghelistul securist - cartea însăși, vai, nu cade sub "legea" Ordonanței cu care Teșu umblă tot timpul în gură.

Am trimis la redacția revistei 22 un drept-la-replică, sperînd că, din 1995 (când un text în care contestam valoarea de candidat la președinție a lui E. Constantinescu, afirmam aproximativ:

'N. Manolescu, alt candidat, nu mai moral, dar cu o inteligență câțdecătă' - iar G. Adameșteanu l-a pus pe al meu la murat, până când au fost scrise replicile lui Constantinescu, Manolescu, Zoe Petre), trecînd - spuneam - 10 ani de când mi se refuzaseră alte trei-patru drepturi (sic), mi-l vor publica pe acesta. Ei bine, m-am înșelat și de astă dată: nu aveam dreptul să public nici în 22, periodic proprietate a clanului Adameșteanu, slujnicit(ă) cu temenele de Rodica Palade și, până mai deunăzi, cu suportul teoretic (sic) al lui Gabriel Andreescu, inventatorul chibritului cu fosfor la ambele capete și a "filosofiei disidenței la român", altfel industriaș al drepturilor omului minoritar - în România.

În disperare de cauză - starea permanentă de la complotul provocat de ukazul Monicăi Lovinescu; "Goma e contestat!" - am trimis prin e-mail textul câtorva persoane - "pentru informare"; l-am trimis și la *Ziua*, unde, în cele din urmă, a apărut. S-a băgat în vorbă și "politologul" *Dan Pavel care și el mă tratase de "antisemit" de astă dată cu folos pentru mine: a recunoscut (și rămâne singurul!) : nu îmi citise textele atacate de el ca "antisemite"*.

12) Se vede că acuzația: "antisemit" nu a fost considerată de Manolescu&ManoLeii suficient de productivă - decât în asociere cu altceva. "Altceva" - ce?

Ceva care abia se înțelesese din băiguiala lui C. Teodorescu, recenzînd în *Cotidianul Culoarea curcubeului*, mărturie apărută în februarie la Polirom (de mirare: în urmă cu zece ani același Teodorescu înțelesese ce e cu volumul, ba mă apăruse de C.T. Popescu - explicația poate fi găsită în operația de decapitare a "reeditării", directorul editurii Lupescu, el de capul lui, suprimase "Introducerea" în care autorul făcea scurta-biografie a cărții). A, da, "ceva cu dosarele de securitate", însă, ca tot -escul autoamnezic, ManoLeul Teodorescu o pierduse, rămânîndu-i ceva-ceva în genul "Goma, scriitorul turnătorilor"... - formulare bunîșoară, fiindcă repeta acuzațiile returnătoarelor emerite Bianca Balotă și ale Getei Dimisianu, însă nu-destul-de-bună: nu se exprima limpede, tăios. A fost trimis în prima linie limpede-tăiosul exprimător Gabriel Dimisianu.

"Cine pe cine acuză?" își intitulează Eternul Adjunct al *României literare* luarea-la-cuvînt din 27 iulie-2 august 2005. Nici că se poate un titlu mai potrivit unui astfel de product semnat de un asemenea producător: Gabriel Dimisianu. Parafrazîndu-l, se poate scrie, exclamativ, nu interogativ:

"Cine pe cine acuză!"

Ulucitor la condeierii literari dedați și la publicistică: mai întîi și mai întîi ei rămân în plină ficțiune (artistică), nu se lasă trași-împinși în publicis-

tica-gazetărească (sic). Disprețuind suveran (de unde le va fi venind disprețul? Dar suveranitatea? Nu cumva din exercițiul de decenii al scrisului crâncen realist-socialist?) Decurgînd din prima “calitate” - ficționarismul în totul, în toate - ignorarea (și ea, suverană) a adevărului, autorul își imaginează că un articol se așterne pe hârtie exact, dar exact așa cum se confecționează o recenzie (fatal subiectivă), un roman (cum altfel decât expresie a subiectului narator?). Din acest motiv “neopubliciștii” dintre scriitori exersează această meserie, gazetăria (și grea și funcționînd - în principiu - după un cod moral) în stare de levitație: pentru ei nu există realitatea sol, cel călcat totuși cu augustele lor membre dindărăt, două: numita citire a textului comentat-atacat, și cinstita citare din obiectul cu pricina. Și nu există morală (mamițo!).

Citez din G. Dimisianu:

“Efectele dării pe față (parțiale) a dosarelor de la Securitate îmi par a fi deocamdată acestea: modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți sau a unor victime ale regimului comunist, pe de o parte, iar pe de altă parte exonerarea de răspundere a persoanelor care au exercitat persecuții politice, care au pus la cale și au înfăptuit represiunea”.

Perversă întorsătură a condeiului. Așadar acesta - nu altul - a fost efectul: “modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți...”

Ca și cum nu *România literară* deschisese campania împotriva lui Caraion (“oponent”, nu colaboraționist - ca Manolescu, Dimisianu, Ștefănescu, Țoiu, Silvestru, Pardău, Băran), rezemîndu-se “documentar” pe dosarele grațios oferite de Traficantul nr. 1 al dosarelor, securistul Pelin; ca și cum nu Manolescu îl invitase pe Iliescu, “omul cu o mare” imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1900), pentru a fi spălat de sânge în cea mai prestigioasă publicație culturală a României; de parcă nu același Manolescu îl poftise pe VoicanVoiculescu-Sturdza, suprașeful Securității, în decembrie același an, să-și publice “dosarul de securitate”, prezentat de “redacție”, în termeni de un analfabetism și un târătorism demne de epoca lui Ceaușescu; ca și cum nu Manolescu și Dimisianu publicaseră în numărul 41 din oct.1998, textul “Securitatea despre România literară” sub anunțul: “**DOCUMENT**” - din el cititorii aflînd că cel mai dârz anticomunist din redacție fusese... Vasile Băran!

Dar G. Dimisianu continuă:

“Unui Eugen Florescu, de pildă, satrapul ideologic al erei ceaușiste, i se asigură, după '89, un încăpător fotoliu de parlamentar (...) în timp ce Doinaș, Uricaru, Buzura sînt lapidați moral. Nu este însă vorba numai de ei. O rea imagine a lumii intelectuale în general și a lumii literare în special, a comunității literare este cultivată cu insistență (de văzut și ce scrie Alex. Ștefănescu în R.L., nr. 19, despre ‘demonizarea’ Uniunii Scriitorilor”), acolo, în acele medii, îngrămădindu-se, s-ar zice, relele năravuri, din trecut și azi: lașitatea, egoismul, meschinăria, oportunistul, trădarea, colaboraționismul și poate, în cel mai bun caz, revolta în genunchi. Cine cultivă această imagine, măcar excesivă, despre comunitatea literară, cine acuză, cine judecă? (...). Din păcate, cîteodată, chiar foștii disidenți autentici se angajează pe această pîrtie din reflex de singularizare sau din cine știe ce alte motive. Sau pentru a le plăti confrăților de condei cine știe ce polițe”.

După ce și-a legitimat zicerea prin trimiterea la reperul curat moral, multifuncționalul reversibil Alex. Ștefănescu, G. Dimisianu atacă frontal:

“Cazul lui Paul Goma e prea bine cunoscut. Iată și recent: întrebat, în ‘Jurnalul literar’, ce părere are despre declarațiile noi ale odiosului general

Pleșiță, omul care îl maltratase în închisoare, trece de el repede, în restul imensului articol luându-i la refec pe Monica Lovinescu, pe N. Manolescu, pe Tepeneag, pe Iorgulescu, pe Buzura etc. etc. Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decât a colegilor de literatură.”

Din citatele produse reiese că G. Dimisianu este doar un pion în trupa arătătoriștilor-în-sens-invers. Din recenta haită fac parte, atât foști activiști, securiști de meserie, care înainte de decembrie 1989 slujiseră Scînteile generale, cu pana și cu limba lor devotată - aici intră și Pelin dar și C. Stănescu și pionierul pe atunci C.T. Popescu - deasemeni intelectualii patriei, directorii de conștiință, scriitorii rezistenți prin cultură, grijuliii cu păstrarea virginității breslei, deci cu supraviețuirea prin împăiere a cadavrului numit Uniunea Scriitorilor - și, neapărat, cu Vaca-mașina care distribuie și lapte și rachiou, acesta din urmă carburant indispensabil funcționării geniului membrilor Fondului Literar! Cei din a doua categorie ar fi indignați să afle că îi pun alături (dimpună) cu tovarășii cinstiți din prima, însă prin ceea ce scriu de la o vreme, acolo le este locul. Unde vor fi vrînd să-i pun după o asemenea ignominie? - re-citez din G. Dimisianu - subliniind:

“Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decât a colegilor de literatură.”

Așa, deci: eu îl scot pe generalul Pleșiță “cu fața mai curată decât a colegilor de literatură”! De parcă nu eu îl zugrăvisem - primul (și ultimul) în **Culoarea curcubeului**; și în **Soldatul câinelui**. De parcă nu eu - singur-singurel, fără ai mei “colegi de literatură” - i-aș fi dat în judecată pe Iliescu și pe 13 securiști printre care generalul Pleșiță. Oricum, printre scriitorii care s-au declarat indignați de “prestația televizuală” a lui Pleșiță nu am întâlnit numele lui G. Dimisianu; nici al lui N. Manolescu; nici al lui Buzura, nici al lui Iorgulescu, nici al lui Gelu Ionescu, nici al lui Cossașu, nici al lui Dinescu, nici al Blandienei, nici al Adameșteanei, nici al antisecuristului Dinescu - ce să mai vorbesc de al lui Liiceanu, Pleșu, Patapievici - aceștia fiind, după afirmația lui G. Dimisianu, “colegii de literatură” ai mei!

“Colegi” care nu au scos un cuvânt de protest, în 1970, când fusesem interzis; care nu au protestat când, în 1977 re-arestat fiind, fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor - de către ei, scriitori, colegi ai mei! - în schimb s-au indignat foarte pentru că arătasem adevărul despre ei, despre trădările lor, despre colaboraționismul lor - dinainte și de după decembrie 1989; “colegi de literatură” ai mei scriitorii care, în 1990 au fost de acord cu E. Simion, Fănuș Neagu, Manolescu, Pleșu, Doinaș, Adameșteanu, de a nu fi reprimiți în Uniunea Scriitorilor, dorință a breslei la care nu s-au opus nici Dinescu, nici, mai apoi, Ulici - ca să nu mai vorbesc de Uricaru?; “coleg de literatură” al meu Liiceanu, cel care mi-a distrus **Culoarea curcubeului**? Colegi Ivasiuc, Breban, Țoiu, Bălăiță, Fănuș Neagu, Băieșu, Cossașu? Coleg(e) de literatură Monica Lovinescu și Gabriela Adameșteanu, luînd partea notoriului editor-distrugător de cărți, în schimb tratîndu-l pe autorul uneia dintre ele (eu) de calomniator? Coleg de literatură N. Manolescu, cel care mi-a interzis accesul în *România literară* prin editorialul de pomină **“Adio, domnule Goma”**? Colegi de literatură literatorii români care au consimțit să fiu înmormântat în tăcere, ba au dat și ei o mână de ajutor la această acțiune... literară («Lasă-mă să-i dau și eu un picior!» fiind, nu o replică din Caragiale, ci una etern românească)?

Cum de poate Gabriel Dimisianu să înșire atâtea neadevăruri strigătoare

la cer doar în câteva rânduri? Ei bine, poate.

De ani de zile vor fi frământat ei (cei din “nucleul” de la *România literară*) chestiunea: cum să facă ei, cum să dreagă pentru a-i da peste bot în primul rând lui Goma (care, cam adevărat, cum ar zice ardeleanul Manolescu, a făcut ceva închisoare, a fost oarecum persecutat)?; în al doilea fostei lor protectoare: Monica Lovinescu? Aceștia, “fugiții” - cum ne spuneau Zaci, Breban - și alți ardeleni - le reproșaseră mereu, mereu că sub Ceaușescu nu mișcaseră, nu se revoltaseră, nu fuseseră adevărați scriitori, mulțumindu-se cu ascultarea Europei liberă și cu declarația declamată la bucătărie - în gând: “Ziceam că rezistam”...

«Dar însăși Doamna Monica ne îndemna să rezistăm prin cultură - însă de la o vreme și-a schimbat discursul, s-a întors împotriva noastră, a adevăraților rezistenți, cei prin cultură»...

Rezultatul dezbatelor: organizarea unei acțiuni - discrete, eficiente, dată fiind natura umană și mai ales recentă... “informată”, rezultat al “dosaritei”. Rezistenții prin cultură au operat o diversiune dintre cele mai ticăloase, mai noroioase, mai murdare prin care ei, rezistenții-sub-laviță au inversat termenii și nu “unii disidenți”. Ei, amorfii, nevertebrații, căcăcioșii, ei, analfabeții moral, ei, campioni ai supremației esteticului, demascați, criticați, arătați a fi ceea ce au chiar fost: colaboraționiști ai Terorismului Comunist, au adoptat tactica hoțului care, prins, zbiară:

«Hoțul! Hoțul!!», și arată spre păgubaș-păgubos.

Cei din Clanul Manoleștilor, ei “seniorii literelor românești”, ei, “învingătorii” în recente alegeri pentru Uniunea Scriitorilor, căpătînd (prin vot) convingerea că ei sunt eterni, iată, nu mai suportă reproșurile, învinovățirile și, ca ultimii pârâcioși ai clasei, arată spre “colegul”, bătut, pretinzînd că acela este vinovat de “demonizarea Uniunii”. Astfel au început a fi bănuite victimele (adevărate, nu cele unse de Iliescu-Măgureanu, înzestrate cu certificate de rezistent) și nu călăii - cei adevărați: securiștii, activiștii, precum și colaboratorii de bună voie cu Aparatul Infam - aceștia, sub pana unor hoți urlători pretind nerușinat că ar fi victimele!

O bună parte dintre scriitorii dovediiți că informaseră într-o împrejurare sau alta Criminalul Organ sunt, dacă nu de-a dreptul apărați, atunci sigur “explicați” (citații de G. Dimisianu: Doinaș, Uricaru, Buzura - la care îi adaug pe foștii mei colegi de închisoare, de domiciliu obligatoriu: Marino, Balotă), în timp ce Răul cel mare, adevăratul Rău vine de la unul, Goma, el îi “înjură” fără conținere, fără alegere, nu pe Florescu, nu pe Dulea (pe care el, Goma nu-i cunoscuse - în schimb îi cunoscuse - și-i înjurase - pe Ghișe, pe Vasile Nicolescu, pe Gafița, pe Dumitru-Dumnezeu, pe Răutu - pe Ceaușescu), ci doar pe “cei buni”... - în ce scop?

Lumina vine de la Alex. Ștefănescu-Beznă:

“Demonizarea Uniunii Scriitorilor”.

Concluzie care nu așteaptă decât să fie trasă (de coadă): demonizatorul Goma nu este decât un “scriitor al turnătorilor” (apud recentul C. Teodorescu), un fost-fals-rezistent, devenit un apărător (măcar... favorizator), de ce nu complice al “odiosului general Pleșiță”! - de pildă.

Însă tot de pildă să răspundă G. Dimisianu când anume l-a descoperit el pe odiosul general:

- în vara anului 1977, când i-l povesteam lui Mazilescu, lui Raicu - și lui Dimisianu?;

- în iarna anului 1977-78, când îl povesteam jurnaliștilor occidentali, iar dările de seamă ale lor erau preluate, pe larg, de Europa liberă?;

- în 1978-79, când eu însumi citeam la Europa liberă fragmente din cartea de mărturie **Culoarea curcubeului - Cutremurul oamenilor?**;

- în 1990, din volumul editat-retras-distrus de Liiceanu - dar recenzat favorabil în *România literară* (de... Alex. Ștefănescu)?

Întrebare legitimă, fiindcă “manoleții din grupul România literară” par - și chiar reușesc să fie! - informați despre “odiosul Pleșiță” abia în februarie 2005, din volumul-decapitat de Liiceanu II al lumii editoriale românești, Lupescu, directorul Polirom, de la o vreme și administrator al Cărții românești, unde și l-a ales adjunct pe N. Manolescu (fiecare este adjunctul cuiva, fiecare adjunct are Primul merit).

Oricum: a 13-a campanie organizată de “colegii mei, scriitori” nu mă va lua prin surprindere, nu mă va mira, nu mă va îndurera:

În majoritate, “colegii mei, scriitori” sunt ceea ce calomniatorul de mine scrisese încă acum 27 ani, în **Cutremurul oamenilor - Culoarea curcubeului**: persoane fără coloană vertebrală, fără caracter, fără convingeri, “Compromisul fiind meseria lor” (Manolescu își intitulase extrem de inteligent, cu gustul său fără greș o emisiune:

“Cultura este meseria mea”).

Fiecare cu “meseria” lui.

În rest, firește, cu toții sunt: geniali.

Să fie - la ei, acolo.

Paul Goma”

Vineri 19 august 2005

Majoritatea coloniilor din Gaza au fost evacuate. În prezența presei mondiale. Era absolut necesar să se vadă “sacrificiul” consimțit de Israel: restituirea unui pământ furat, pe care, 38 ani l-au “administrat” evreii după bunul lor plac: l-au prefăcut în o sumă de lagăre în care i-au închis pe băștinași, iar ca să poată fi supravegheați din aproape palestinienii, același Sharon “împă-nase” Gaza cu colonii - la rândul lor păzite de soldați, detancuri, de avioane gata să intervină... Ce tragedie, ce văicăreli, ce alt-blestem căzuse pe capul bieților evrei! Ne dăm noi seama: să fie - ei!, trimișii lui Elohim pe pământ - evacuați “din casele noastre, de pe pământul nostru”?

Blestemîndu-l pe “trădătorul” Sharon, coloniștii care huzuriseră în insule de bunăstare, de confort - cu peluze verzi, cu piscine, cu alei pavate - în timp ce “indigenii” se îngrămădeau, claie peste grămadă, pe pământul lor devastat de tancuri, de buldozere, adăpostind (sic) cea mai mare concentrare umană din lume.

Armata și poliția au dat dovadă de o răbdare și de o înțelegere-compasiune îngerească. De crezut: comunitatea evacuată tot din evrei este alcătuită. Au folosit fermitatea, însă nu brutalitatea urii, ca în cazul palestinienilor. De mirare la niște băieți-deștepți în principiu, ca evreii. În multe ocazii i-am auzit (firește, din reportajele filmate) întrebându-se, întrebînd lumea din jur, interpellînd Divinitatea:

«De ce ne urăsc palestinienii?»

Chiar așa: de ce i-or fi urînd palestinienii pe evrei ? Doar ei fuseseră pâinea lui Dumnezeu față de băștinași : nu le furaseră pământul, nu le distruseseră casele, nu le astupaseră izvoarele, nu-i izgoniseră din țara (și a) lor, făcînd din ei o comunitate de excluși, de alungați etnic, de trăitori - de 57 ani - în lagăre de refugiați în țările învecinate, iar în interior (în Israel), tratați, nu ca aborigenii în Australia, ci ca, pardon... cangurii. Cum de îndrăznesc evreii să (și să se) întrebe: de ce îi urăsc palestinienii? Dar e limpede:

Fiindcă ei, evreii au venit peste ei cu **ură**; nu cu intenția de a se așeza și ei pe pământul acela, ci cu programul de a-i stârpi, pe supraviețuitori de a-i alunga, (oare nu se numește această “operațiune”: curățenie/curățire etnică?), pentru a face loc unor... ne-semiți (și nesimțiți) din Rusia, din America: colonii ținători-de-loc, “soluția” demografică dragă lui filosofului Finkelkraut.

O scenă la Zidul Plângerii din Ierusalim. Un cuplu de coloni proaspăt evacuați (și recent instalați, veniți din Franța: în 1984) s-a(u) dus la Zid, să (se) plângă de injustiția, de crima de a fi fost alungați de pe pământul lor (mai înainte văzusem altă familie care lua pământ într-un săculeț și mi-a venit în minte pământul luat în punguțe de frații Oișteanu, la plecarea - spre România - din Cernăuțiul ocupat de sovietici!). Un alt evreu, venit și el la Zid a recunoscut în ei “colonistul” (cum?, probabil după aerul rătăcit, al cuiva parașutat în altă lume), a încercat să explice: ‘pământul’ acela nu era ‘al nostru’ cum pretindea colônul, ‘noi l-am ocupat de la Egipt în urmă cu 40 ani și i-am strămutat pe evreii din Sinai acolo, în Gaza...’

Recentul expulzat era cu totul dezorientat. Se uita în jur - probabil ca să se asigure că se află, totuși, la Zidul Plângerii, printre evrei. Era - însă celălalt nu-l slăbea. După explicații(istorice), pe care nu le pricepuse, nu le acceptase, i-a servit reproșuri - cam așa:

‘Din cauza voastră noi, adevărații israelieni (?) nu am avut liniște, voi ați provocat terorismul palestinienilor, din pricina voastră kamikadze-ii ne-au ucis, rănit, în autobuze, în cafenele, pe stradă...’

Colonul venit la Zid, să capete consolare, era din ce în ce mai zăpăcit. Tot căuta în jur cu privirea ceva, cineva de care să se sprijine: nu găsea. Nevastă-sa plângea de-a binelea. Au început și lui să-i joace lacrimile în ochi. Nu găsea cuvinte decât pentru a bâigui:

‘Dta... D-ta nu ești evreu!’ - și cu un gest mai degrabă disperat decât agresiv, i-a zmulscut acelui kipa de pe cap.

“Celălalt” și-a recuperat-o, calm, și-a pus-o la loc și le-a zis celor doi nefericiți căzuți din lună: din cauza lor, a coloniștilor sălbatici și analfabeți, a habotnicilor care terorizează întreaga societate, Israelul a devenit un stat terorist, teocratic, nedemocratic...

Acela a plecat în treaba lui, cuplul de coloni a rămas în golulimens din jurul lui. Imagine - și stare - sfâșietoare.

“Coloniștii sălbatici” fuseseră chemați în Israel, nu pentru a pune mâna să muncească, ca să facă să prospere țara lor. Ci pentru a ocupa terenul. Și a-l menține ocupat, cu armele (toți fiind individual înarmați, o familie posedând - din dotare - 4-5 arme). Bineînțeles, fiecare colonie implantată, înfiptă în inima pământului palestinian (Gaza fusese răpită de la egipteni, niciodată nu fusese evreiască), era înconjurată cu sârmă ghimpată, prevăzută cu turnuri de pază, cu mitraliere, cu tunuri, cu tancuri gata să intre în acțiune...

Treaba de căpătâi a coloniștilor fiinduna pre-militară, de ocupare a unui teren ‘inamic’. Câteva generații, mii, zeci de mii de persoane fără instrucție, fără meserie, avuseseră rolul de... pălărie pusă pe scaun, ca semn că locul acela este ocupat - pe vecie.

Abia din reportajul de mai sus am aflat că evreii implantați în Gaza rar ieșiseră din... enclavă, iar cuplul rătăcit la Zidul Plângerii: niciodată. Dar ce viață duseseră ei - și copiii lor, vreo 11? De adevărat gheto. Cum spunea Jean Daniel: un gheto construit de ei înșiși, închișii. De gheto în care se înzidiseră ei cu mâna lor.

De acea dată am mai adăugat o compasiune: prima fusese aceea că

fuseseră alungați din case, a doua fiind: ce vor face de acum încolo acești oameni care până atunci fuseseră folosiți ca niște obiecte, pălării ocupînd scaune (dealtfel furate)? Acești evrei care fuseseră pentru Israel pioni (din lemn), ocupînd un pătrățel de pe tabla mare? În majoritate semianalfabeți, citiseră doar broșurile care li se distribuiau, nu învățaseră vreo meserie manuală - fiindcă "pămîntul" ocupat era lucrat de ocupații palestinieni, ei lucrau în sere (colonii fiind supraveghetori ai muncitorilor), la întretinerea piscinelor, a peluzelor, la stropitul lor; colônul nu știa să repare o clantă, să înlocuiască un robinet, să bată un cui - necum să zidărească o anexă - de ce ar fi făcut-o el cu mâna lui când îi stăteau la dispoziție atâția robi palestinieni-fericiți să lucreze pentru stăpînul-ocupant, să câștige câțiva shekeli, cu care să hrănească familia lui de indigen, ținută închisă în lagăre, în zonele încă lăsate palestinienilor?

Duminică, 21 august 2005

(...)Azi am de consemnat două evenimente (internationale) fericite de ieri: Zilele Mondiale ale Tineretului de la Köln.

Dincolo de reușita cantitativă (un milion de persoane!), de cea tehnică: "Norul" (acoperișul), perfecta armonizare a surselor de muzică.

În 1972, la prima călătorie în Occident, la Catedrala de la Köln, într-o zi de lucru, am asistat - cu urechile, dar mai ales cu sufletul - la prima... stereofonie umană: veniseră în excursie elevii (7-14) de la o școală din împrejurimi ani și cântaseră, răspândiți pe voci, prin catedrală, bucăți cine știe cât repetate la ei, în satul lor, în așteptarea prilejului... În afară de mine mai era doi-trei vizitatori, dar copiii aceia nu cântau pentru noi, ci pentru ei înșiși - și pentru Dumnezeu. Ei bine, azi, pe Marienfeld, în aer liber - chiar prin filtrul televizorului, efectul (stereofonic) a fost copleșitor. L-am gustat nu cu auzul, ci cu sufletul, am mai spus; repet cu plăcere. Ratzinger a fost mai bun decât se așteptau detractorii - mai ales dintre germani (Piteștiul nu are patrie!).

Vasăzică după ce merge la sinagoga din Köln, să ceară iertare în numele creștinilor pentru cele două milenii de persecuții teribile; după ce se întâlnește cu musulmanii din Germania - unii nemți se arată nemulțumiți de el, "fiindcă nu a zis nimic de turci - de ce-i persecută pe turci, cardinalul Ratzinger? Înseamnă că a rămas tot reacționar!" - gura de canal era a unei muieri (altfel blonde!) neșesălată de anul trecut.

Al doilea moment de bucurie: concertul dat de West-Eastern Divan Orchestre, la Ramallah, în Palestina, dirijat(ă) de Barenboim.

Am mai scris despre relațiile tumultuoase dintre muzician și Israel. Anul trecut concertul - acesta - nu s-a putut ține; anul acesta, da - însă nimeni nu a făcut aluzie la evacuarea colônurilor.

Orchestra alcătuită după principiul "Echipa Europei contra Rapid" - adică mulți instrumentiști de valoare individuală (și care cântă în cel puțin zece orchestre de pe cele trei continente - Asia, Africa, Europa - din jurul Mediteranei) "suna", sărăcuța, ca dracu, "couac"-urile plouau sub cerul... Casei de cultură din Ramallah - dar, doamne (aici îmi vine să mă tolănesc în Creangă, ca să spun tot binele, tot tandrul, tot frumosul și dulcele de care sunt în stare) - ce minuat suna.

Barenboim, cu experiența lui de "intermediar" între frați-dușmani (proiectul este vechi, îl definitivase împreună cu prietenul său Edward Said, eseist și filosof palestinian, din nefericire mort în urmă cu doi ani), cu inima lui de un chintal, a explicat: acest concert nu va aduce pacea pe pămîntul

acela, însă a realizat ceva-ceva: prin intermediul instrumentiștilor a dovedit că oamenii pot sta alături și dialoga. Iată de ce îl urăsc evreii proști, prostiții recent, pe Barenboim, tratându-l de “antisemit”...

M-au uns la inimă și cuvintele și sunetele. În deschidere :

Simfonia concertantă de Mozart, apoi a V-a de Beethoven, în final o piesă de Elgar.

New York Magazin (6 iulie 2005) **“Turnatoria la scriitorii români de Liviu Cangeopol**

“Experiența de viața capitalistă amara l-a învățat pe Nicolae Manolescu ca, din nu se știe ce motive, nu este un om cu noroc la electorat. Fie ca a pierdut investiția cederistă pe mâna Seniorului (în favoarea altui eminent cadru didactic, Emil Constantinescu), fie alegerile prezidențiale ori pe cele de la sefia Uniunii Scriitorilor din urma cu patru ani, eminentul critic a fost nevoit, în cele din urmă, să se multumească doar cu lauri literari, și aceia cam vestejiti. Nu mai puțin adevărat este că și adversarii săi ar avea apă la moara cercetându-i trecutul post-ceausist: când eminentul a avut pe mâna, bunăoară, un partid politic, a făcut ce-a făcut de praful s’a ales din el, după care s’a scuzat prin aceea că n’are vocație politică.

“Uneori, eseurile trecutului lasă urme. Când un om inteligent se frige de mai multe ori, ajunge să sufle și n’iaurt, considerat eminent drept un aliment rece. Cum eminentul se înscrișese în cursa pentru sefia Uniunii Scriitorilor, cu doar câteva zile înainte de alegeri, a considerat necesară mai întâi conceperea, apoi scrierea și în final publicarea unui articol în gazeta pe care o conduce de o gramadă de ani.

Articolul se intitulează “Turnatoria la români” și, împreună cu autorul, merita câteva observații.

De o bună bucată de timp, luat, pesemne, cu alte treburi, eminentul scrie tot mai rar la gazeta. Ce l-a determinat ca, odată revenit la intenția mai creatoare, să-și aleagă o asemenea temă? Desigur, apropierea iminentelor alegeri, s’ar putea spune. După cum e bine știut, fostul președinte al Uniunii Scriitorilor, Eugen Uricariu, s’a retras din activitate spontan, deoarece fusese dat în vileag de Doina Cornea ca ar fi fost pescuit în dosarul dumneaei de urmărire securistă, dosar în care numitul ocupa un post cald de colaborator permanent al organelor politiei politice comuniste. Scandalul a declansat o serie de comentarii în târg, preponderent pe tema strânsei legături pe care breasla scriitoricească a găsit cu cale să o aiba cu organul opresor.

Atent la dâmburile istoriei contemporane forjând alte destine de excepție, eminentul critic și-o fi amintit cu iuteala de promisiunea pe care Emil Constantinescu a făcut-o securiștilor pe ultima sută de metri ai campaniei sale electorale pline de minciuni: nu se va atinge de nici un fir de par de pe creștetul lor binecuvântat (până la urmă s’a adevărit a fi singura promisiune onorată de primul președinte cu adevărat democrat al românilor). Pentru Nicolae Manolescu a fost o problemă de calcul matematic: dacă numărul turnatoriilor din cadrul Uniunii Scriitorilor este covârșitor, singura posibilitate de a câștiga alegerile ar fi tamâierea acestora. De menționat că eminentul a fost unul dintre aceia care au refuzat să creadă că Eugen Uricariu ar fi practicat turnatoria. Din păcate, se pare că nu a considerat că e de ajuns. Un articol lamuritor se impunea logic.

În “Turnatoria la români”, un text de referință al decaderii morale a intelectualului de Dâmbovită, Nicolae Manolescu încearcă să mute lumina reflectorului de pe urâta îndeletnicire, îndreptându-l spre alte exprimări ale

ticalosiei umane. Demonstratia începe printr'o gluma fortata: primul text în limba româna, atribuit unui oarecare Neacsu, din Câmpulung, si adresata unui dregator brasovean, în care-l informa despre miscarile de trupe otomane de la Dunare, ar putea fi considerat o delatiune. Extinzând descoperirea, orice transmitere de informatie poate fi socotita un act de turnatorie. Dusa la extrema, ideea poate degenera în aberatii cotidiene. Nu cumva anuntarea timpului probabil este o turnatorie la adresa intentiilor lui Dumnezeu? Jurnalul de stiri de la televiziune, o relatare ziaristica de la un proces, dezvaluirea unui transfer fotbalistic, tot atâtea acte de colaborationism reprobabil. Desigur, eminentul nu vrea sa duca elucubratiile prea departe, dar ceva din odiosul turnatului tot estemenit sa cada în ridicol.

Plecând de aici, eminentul ajunge sa se întrebe de unul singur, mai mult în ton retoric, daca nu cumva "turnatoria e asa zicând valabila ca atare numai daca e confidentiala sau si daca are caracter public." Eminentul nu întârzie sa se explice, fara sa manifeste nici o îndoiala: "... Aspectul secret ori fatiș al turnatoriei este secundar. Pot fi turnatorii publice mult mai urâte decât orice denunt."

Eminentul ilustreaza teoria cu exemplul unui grup organizat de scriitori securisti (printre care Dan Zamfirescu si Paul Anghel), care s'au dus cu pâra la tovarasul Ceaușescu, sa-i vorbeasca de rau pe ceilalti scriitori (printre care si eminentul). La nivelul cuvântului, pe care, în calitatea sa de critic literar, distinsul de considera îndreptatit sa-l suceasca dupa cum îi vine, demonstratia pare bazata pe o logica impecabila.

Din motive lesne de înțeles, Nicolae Manolescu trece sub tacere un alt exemplu, când partea pârâta s'a transformat în martor al acuzarii si, într'o întrevvedere cu Tovarasul, a întors situatia pe dos.

Dupa cum istoria recenta n'a obosit sa dezvaluie, printre membrii celeilalte tabere se aflau multi reprezentanti ai blamatei (dar nu de el) turnatorii la români (Alexandru Paleologu, Stefan Augustin Doinas, spre a ne margini doar la doua exemple dovedite cu acte). La drept vorbind, tabara lui Eugen Barbu parea mai odioasa, dar, în esenta, doar parea. Odiosi erau si unii, si altii. Întâmplarile derulate în cei 15 ani de democratie de bairam o dovedesc cu prisosinta.

Ironie, publicarea acestui text a precedat victoria în alegeri a eminentului. E greu de spus daca si în ce masura textul a contribuit la victoria sa, dar e de presupus ca mulți scriitori turnatori l-au votat fiind convinsi ca prezidentiatul manolescian nu le va crea probleme. Pâna la un punct, pentru ca majoritatea scriitorilor este alcatuita din colaboratori ai Securitatii, demarcatia dintre denuntul public si cel discret este inutila. În fond, cine l-a exclus pe Paul Goma din rândurile scriitorilor, pentru ca se ridicase împotriva comunismului si a comandantului sau suprem, daca nu aceasta majoritate lasa, formata din elemente ale celor doua tabere rivale ale scriitorimii române? Cine ridică osanale perechii dictatoriale? Cine își dadea colegul în gât sefului de revista ori de editura, daca nu un confrate, care si el, la rândul-i, suferea acelasi tratament?

Nicolae Manolescu conchide astfel: "Turnatoria n'a constat niciodata doar în denuntul confidential, ci si în blamarea publica a celor considerati ostili regimului comunist. Ba chiar ca *aceasta din urma a putut avea câteodata urmari mai însemnate decât denuntul, fiindca nu îngadua oficialitatii sa închida nici macar tactic ochii.*" (s.m.) Lasând la o parte faptul ca descrierea domniei sale se aplica perfect în cazul excluderii lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor (sa vedem cum va repara acest abuz noul președinte

moralist), între turnatoria la vedere și cea din adâncuri este o mare deosebire: într'un caz, știi macar cu cine ai de-a face. Turnatorul fatis are scuza exprimării propriei opinii, pe când denuntatorul ascuns n'are nici macar demnitatea de a-si asuma actul. La umbra anonimului, el poate lovi de mai multe ori, fara ca victima sa aiba habar. Pe delatorii publici îi poti afla rasfoind colectiile diferitelor publicatii; pe ceilalti, nici cu ajutorul CNSAS.

La putin timp dupa ce Ion Iliescu ademenise prin ordin hoardele invadatoare mineresti asupra Capitalei pentru a-i intimida pe intelectualii cu vederi democratice, Nicolae Manolescu i-a luat un interviu de pe urma caruia a fost blagoslovit de multi confrati cu acuzatia de "inocentare a criminalului."

Care credeti ca a fost una din scuzele eminentului? Ca Zigu Ornea a fost cel care i-l aruncase pe Ion Iliescu în brate. Zigu Ornea, o alta lichea securista din tabara scriitorilor curati. Altfel zis, Nicolae Manolescu l-a turnat și pe fostul sau prieten (azi decedat) opiniei publice.

Acestia sa fie intelectualii nostri? Atât de stupizi, atât de imorali, atât de ipocriti? De ce nu? Ceva tot trebuie sa explice prabusirea fiintei neamului. Nu poate fi lasata aceasta doar în cărca Bisericii Nationale. Îi, oricum, cred ca pentru ziua de azi am turnat destul." 9 Iulie 2005"

*

“Razboi deschis între Uniunea Scriitorilor din Romania și revista «Viata romaneasca»Manolescu îl acuza pe Goma de antisemitism

Manuela Golea

“Conducerea Uniunii Scriitorilor din Romania (USR) critica revista "Viata romaneasca" pentru faptul ca, in urma cu o luna, a publicat un articol considerat "antisemit", preluat din "Jurnalul 2005" al lui Paul Goma. Scandalul ar putea duce la destituirea conducerii revistei, care peste un an implineste un secol de la aparitie.

"Conducerea Uniunii Scriitorilor din Romania isi exprima regretul ca in revista «Viata romaneasca», numarul 6-7 din iunie-iulie 2005, revista editata de Uniunea Scriitorilor, a fost permisa de catre redactie aparitia unui text cu continut antisemit. Este vorba despre fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma", se arata intr-un comunicat al USR,din 31 august a.c.

"Conducerea Uniunii considera intolerabila ingaduinta cu care redactia revistei «Viata romaneasca» a gazduit inaceasta publicatie idei contrare valorilor și normelor acceptate in lumea contemporana. Ca urmare, se va pune in discutia Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor abdicarea colectivului redactional al revistei de la principiul respectului fata de drepturile omului, care exclud orice fel de discriminare. Credem in libertatea de exprimare a ideilor doar in limitele acestui principiu", se mai arata in comunicat.

“Revista a aparut la inceputul lunii august.

“Jurnalul lui Goma, un atac la adresa intelectualilor

“Paul Goma, membru de onoare al Uniunii Scriitorilor din Romania, a publicat in ultimul numar al revistei "Viata romaneasca" primul fragment din "Jurnalul 2005". Demersul sau va continua, potrivit sumarului numarului viitor, anuntat pe coperta a IV-a a revistei. Goma, unul dintre scriitorii care nu si mai gaseste locul in literatura romana, face referire la "Holocaustul in Romania", printre altele precizand ca:

"Nu se jeneaza defel holocaustologiei cand falsifica documente, cand inverseaza cronologia evenimentelor, cand prezinta efectul drept cauza. De ce s-ar jena, daca noi i-am obisnuit sa aiba in fata o adunatura de muti, de mutanzi, de pitestizati".

Textul dur al scriitorului mai face referire la relatia incordata cu intelectualii romani, in special colegi de breasla.

In notita din 15 ianuarie 2005, Goma remarca:

"«In noptile din urma - chiar si in zilele... - am dormit mult; si tot obosit sunt. Stiu care-i motivul: varsta. De doua saptamani am intrat in al 70-lea an! De necrezut. Cum de am ajuns pana aici? Cum de le-am facut Manolestilor, Liicenilor, Blandienilor, Plesilor, Adamestenelor - etc. etc. - una ca asta: sa nu mor?»".

"In finalul fragmentului de jurnal, Goma isi da, insa, arama pe fata. Tot ce scrisese pana acum era un pretext pentru un mesaj peremist explicat chiar la finalul in care "infiereaza" pozitia proiliesciana a intelectualilor din Romania la alegerile prezidentiale din anul 2000, impotriva lui C. V. Tudor. Atat Ion Iliescu, cat si Emil Constantinescu sunt descrisi in purul stil Romania Mare, iar intelectualii sunt facuti "tradatori" de tara pentru ca au indraznit sase ridice impotriva lui Vadim: "...Desi in timpul mandatului (!) sau Romania a fost crunt jefuita de securisti si de activisti, care pusesera mana pe tezaurul statului, iar romanii au devenit si mai saraci, si mai disperati - in Anul Domnului 2000, cvasitotalitatea intelectualitatii rezistentculturale romane, in frunte cu Anele Ipatescu ale cumpenei dintre milenii, au initiat-semnat APELUL RUSINII, ascuns sub explicatia nesfarsit de inteligenta: «Votati impotriva dictaturii», carevasazica impotriva improbabilei, virtualei dictaturi de dreapta a contracandidatului - insa pentru dictatura reala, exercitata cale de 4 ani de zile, a candidatului bolsevic Iliescu (...) Acestia-acestea - si inca altii, cvasitotalitatea intelighentilor tricolori - au facut in 2000 campanie pentru... Iliescu. Dupa ce facusera campanie pentru alt tradator al tarii, Constantinescu."

“Cacealma sau eroare

“In fapt, tot acest tam-tam este o cacealma. Surse din interiorul redactiei ne-au declarat ca se urmareste trecerea revistei "Viata romaneasca" din subordinea UR in cea a Redactiei publicatiilor pentru strainatate "Romania" si, implicit, schimbarea conducerii. Momentan, la conducerea revistei se afla acad. Alexandru Paleologu - director onorific, redactorul-sef Caius Traian Dragomir, fost ambasador la Paris si la Atena, si redactorul-sef adjunct si responsabilul de numar, Liviu Ioan Stoiciu, plecat in vacanta. Potrivit casetei redactionale, "Viata romaneasca" este editata de Uniunea Scriitorilor, cea care suporta plata salariilor si cheltuielile administrative, si de Redactia publicatiilor pentrustrainatate, care se ocupa de tiparire.

“Horia Garbea, Secretarul UR si semnatarul comunicatului, ne-a declarat ca "redactia este vinovata de neglijenta". O decizie se va lua in 8 septembrie, in Comitetul Director al Uniunii. In opinia sa, se vor discuta doua aspecte: "Se va stabili cine este de vina pentru publicarea textului si s-ar putea decide inlocuirea conducerii".

Din cauza dublei administrari, Horia Garbea crede ca "nimeni nu are o raspundere de 100%". In schimb, tot el apreciaza ca nu se pune in discutie desfiintarea acestei reviste, care anul viitor aniverseaza un secol de existenta. "Viata romaneasca" a fost intemeiata la Iasi, in martie 1906, de un grup de intelectuali in frunte cu Constantin Stere si G. Ibraileanu.

“Manolescu: Revista nu se afla la prima abatere

“Nicolae Manolescu, presedintele Uniunii Scriitorilor din Romania, ne-a declarat :”«Revista a aparut undeva la sfarsitul lunii august, desi respectivul articol a fost publicat in numarul din iunie-iulie. Realmente, nu stiu ce voi discuta cu colegii mei (membrii Comitetului Director, n.n.). Noi nu am vrea

sa pedepsim pe nimeni, desi cei de la revista nu sunt la prima abatere de acest fel. Deocamdata nu pot spunenimic, pentru ca nu stiu cum vor evolua discutiile. Cu siguranta ca o sa-l chemam pe redactorul responsabil de numar - Liviu Ioan Stoiciu - si vom vedea ce ramane de facut, dat fiind faptul ca redactorul- sef - Caius Traian Dragomir - nu va putea fi prezent, deoarece este ambasador la Atena».

“Vizavi de implicarea Redactiei Publicatiilor pentru Strainatate in cadrul "Vietii romanesti", Manolescu ne-a precizat: "«Este revista Uniunii, pentru ca, editorial, noi ne ocupam deea, iar cu Redactia Publicatiilor pentru Strainatate am gasit o co-finantare»". (R. Draghici).

Luni 5 septembrie 2005

M-am ocupat numai de “Anunț” - iată-l:

“Paris 5 septembrie 2005

Domnule Sorin Roșca Stănescu

Vă rog să publicați în ziarul pe care îl conduceți, *Ziua*, următorul

A N U N Ţ

Periodicele *Gardianul* (2 septembrie 2005) si *Gândul* din 3 septembrie au publicat comentarii mai mult sau mai puțin corecte pe marginea Comunicatului din 31 august a.c. al Uniunii Scriitorilor din România care anunță - citez din presă (presa citează din Comunicat):

“Conducerea Uniunii Scriitorilor din România își exprimă regretul că în revista *Viața românească* numărul 6-7 din iunie-iulie 2005, revistă (sic) editată de Uniunea Scriitorilor, *a fost permisă de către redacție apariția unui text cu conținut antisemit*. (subl. mea, P.G.). Este vorba despre fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma”.

Comunicatul continuă (sublinierile mele, P.G.):

“Conducerea Uniunii consideră intolerabilă îngăduința cu care redacția revistei *Viața românească* a găzduit în această publicație (re-sic!) idei contrare valorilor și normelor acceptate în lumea contemporană. Ca urmare, se va pune în discuția Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor abdicarea colectivului redacțional al revistei de la principiul respectului față de drepturile omului care exclud orice fel de discriminare. *Credem în libertatea de exprimare a ideilor doar în limitele acestui principiu*” (sublinierea mea și trimiterea la Caragiale: “Rezon!”).

Observînd cine apără drepturile omului: Manolescu, Bălăiță, Dimisianu - cum le apăraseră ca leii în primăvara anului 1977 - mai bag de seamă că jurnalista Manuela Golea de la *Gardianul* copiază până și analfabetismele scriitorului redactor al Comunicatului - când colportează un neadevăr, scriind:

“Paul Goma, membru de onoare al Uniunii Scriitorilor din România...”

Pentru Dumnezeu, un jurnalist mai și citește din an în paște, deci ar fi trebuit să știe: - nu sunt “membru de onoare”, nici măcar membru simplu, pentru sfântul motiv că, **în 14 aprilie 1977, pe când eram arestat de Securitate și amenințat cu o condamnarea la moarte, iubiții colegi de breaslă din Consiliul Uniunii Scriitorilor m-au exclus - ca “dușman al poporului”;** după “rivoluție” (cea a rezistenților-prin-cultură, citește: pe brânci, pe sub lavițe, tremurînd voinicește de nesfârșit curaj estetic) nu am fost reprimat în Uniunea Scriitorilor, drept care, după ani de așteptare sub președinția lui Dinescu, am declarat în scris, într-un dialog (publicat de *Viața românească* -

îngrijit de Liviu Ioan Stoiciu) cu chiar succesorul său Ulici că, dacă așa stau lucrurile în România Scriitoare, eu nu mă mai consider făcând parte din “breasla” lor.

Tot în treacăt citez din opiniile jurnalistei de la *Gardianul*:

“În finalul fragmentului de jurnal, *Goma își dă însă, arama pe față* (sic - si subl. mea). *Tot ce scrisese până acum era un pretext pentru un mesaj peremist* (s.m.) explicitat chiar în finalul în care «înfierează» poziția pro-iliesciană a intelectualilor din România la alegerile prezidențiale din anul 2002, împotriva lui C.V. Tudor (s.m.)”.

Jurnalista va fi știind ce înseamnă ca cineva “să-și dea arama pe față”?

Nu - dar scrie (ceea ce nu știe); știe ce este “un mesaj peremist”? Nu - dar scrie, negru pe alb, numele lui C.V. Tudor - care nu există în textul incriminat! - însă nu din textul meu citează dânsa, ci din ceea ce șoptesc pe la colțuri ne-cititorii mei holocaustologi, pe după cap cu ne-cititorii “breslași” că așa fi scris.

Acestea fiind faptele, anunț: voi da în judecată:

1. Uniunea Scriitorilor din România;
2. Asociația Scriitorilor din București;
3. Pe Nicolae Manolescu, președintele Uniunii;
4. Pe Horia Gârbea, director de imagine al USR și președinte al Asociației Scriitorilor, București pentru calomnie la adresa lui Liviu Ioan Stoiciu și a mea
5. Pe conducătorii Comunității Evreilor din România pentru denunț calomnios.

În legătură cu punctul 5 aștept ca USR să facă publice numele acelor membri ai Comunităților Evreilor “care au reacționat foarte dur” și care “*Dacă ei s-au sesizat, înseamnă că afirmațiile sunt grave*” (s. mea) - re-citat din scriitorul român Horia Gârbea, deficient, atât în materie de limbă română cât și de logică.

“**Ei**”, vorba lui H. Gârbea, cine să fie:

“**Ei**”-ii care nu făcuseră nimic-nimic-nimic pentru coreligionarul lor Petre Fischer-Năvodaru, nici pentru sora sa, Luiza Amalia Elman-Năvodaru, în izolarea lor de după plecarea noastră în exil, mult mai aspră decât a fiicei lui Pacepa. “**Ei**” care nu mișcaseră un deget pentru fiica lui Petre, Ana Maria Năvodaru-Goma. “**Ei**” care nu se sinchiseră de soarta lui Filip-Ieronim Goma, fiul evreiceii Ana Maria? Ca să nu mai vorbim de mine, *goi*, dar orișicâtuși; tată de copil evreu, nu? Ce făceau-dregeau “**ei**”-i, membrii Comunității Evreiești înainte de decembrie 1989? Să nu se grăbească să mintă, fiindcă îi știu: colaborau și profitau! “**Ei**”-ii plecați în Israel, în Occident (de ce nu se vor fi dus în Rusia, patria lor de inimă?), oftau de dor de țărișoară, însă când sufereau pentru soarta oamenilor rămași sub jug comunist îi aveau în vedere numai pe coreligionarii lor, nu și pe *goi*, de parcă ei, *goi*-ii cu mâna lor se ocupaseră și se înfometaseră și se trataseră de “dușmani ai poporului”, de “fașiști”, de “bandiți”, ei singuri se arestaseră și se torturaseră și se asasinaseră - ei cu mâna lor. “**Ei**”-ii în România nu s-au manifestat măcar ca “disidenți”, necum ca opozanți ai regimului și de ei instaurat. Un om care suferise cumplit, fiind deportat în Transnistria și bun scriitor: Norman Manea, “în exil” (cu o bursă, cu pașaport românesc) la Berlin, apoi la New York, a folosit libertatea de exprimare, nu ca să demaște (față de nemții culpabilizați, față de americanii nepăsători) caracterul criminal al regimului comunist din România. Da de unde, “**Ei**” (N. Manea) s-a ocupat doar de demascarea “fașistului Eliade” - că tot murise de șase ani...;

R. Ioanid: cum se opusese “EI” comunismului din România? Simplu: nu se opusese!, nu se manifestase (în cazul lui Radu Filipescu), pentru a nu-și pune în pericol familia, mă rog frumos;

Am ajuns la C.V. Tudor: au protestat “EI”-ii măcar de formă cândau aflat că în 1977, generalul Pleșiță credea că mă insultă tratându-mă de “legionar” și de “jădan”? S-au arătat măcar mirați când C.V. Tudor îmi trimitea citații (pentru calomnie!) adresate lui “Pavel Evremovici Goma”? “EI”-ii își vor fi manifestat indignarea când Tudor Eliad, fiul lui Perahim - altfel komisar bolșevic în Basarabia ocupată în 1940 apoi în România ocupată, după 1944, persecutor și epurator nemilos al artiștilor plastici români - a acceptat să fie consilierul aceluiași C.V. Tudor?

Nu cunosc (încă) numele indignaților vigilenți vânători de antisemiți inexistenți - dar le voi afla. Sigur este că tovarășul colonel de Securitate activând sub numele conspirativ: “**Iulian Sorin**” (deși mai la îndemână i-ar fi fost: “Ionel Sorineanu”) este la post, în fruntea Comunității - cum la-post fusese în Departamentul Cultelor, apoi ca mână dreaptă a rabinului bolșevic Rosen.

Jurnalista de la *Gardianul* și-a supra-intitulat articolul: “Războiul scriitorilor: Nicolae Manolescu îl acuză pe Paul Goma de antisemitism”.

Corectez:

1) Nu poate fi vorba de război: N. Manolescu și cu mine facem parte din categorii, nu doar diferite - moralmente - ci de-a dreptul incompatibile.

Să nu se uite că înainte de 1989 Manolescu a fost ucenicul fidel al turnătorului de pușcărie Ivascu; a frecventat, alături de Blandiana, Buzura, Zăciu, Dinescu, Ornea, Dimisianu casa “liberalului bolșevic” diversionistul Gogu Rădulescu; în iunie 1990, imediat după Mineriada Sângeroasă, N. Manolescu, dus de mână de Z. Ornea la Noul Vizir: Iliescu, i-a luat un interviu spălător-de sânge, numindu-l “Om cu o mare”; în decembrie 1990 a publicat în *România literară* “dosarul de securitate” al suprașefului Securității, criminalul Voican-Voiculescu-Sturdza sub titlul: “Scrisoare deschisă lui Paul Goma”. Să mai pomenesc călătoria în Coreea (sau în China) împreună cu “președintele Iliescu”?; distrugerea - nici măcar inteligentă - a Alianței Civice?; campania furibundă împotriva “turnătorului Caraion”, însă tăcerea desăvârșită și complice păstrată asupra turnătorilor din redacție: Băran, Silvestru și... altele? - precum și “iertarea” acordată lui Uricaru, de parcă tocmai căpătase deslegare de la Măgureanu...?;

2) Nu poate fi vorba de un “război Manolescu-Goma”, fiindcă nu doar pe Paul Goma l-a acuzat de antisemitism actualul președinte (până mai deunăzi și el fioros “antisemit”), ci și pe Liviu Ioan Stoiciu - ceea ce constituie o culme a abjecției-la-românul-scriitor. Azvârlind în direcția mea lăturile obștești, răs-folosite de R. Ioanid, Șafir, Oișteanu și alți holocaustologi, a fost improșcat și poetul L.I. Stoiciu - pe deasupra amenințat cu alungarea de la *Viața românească*, unde este singurul redactor care lucrează.

...Are să intervină Manolescu pe lângă actualul șef al său, Lupescu, să-i dea o slujbuliță la concernul Polirom-Cartea românească (după ce va fi anexată și instituția *Viața Românească*, creația lui Stere?), unde acționar principal este Serge Moscovici, evreul de origine română care declară pe toate drumurile că îi urăște pe români, urăște de moarte România - ceea ce nu-l împiedecă să investească în detestata Românie)?

Aștept reuniunea de la 8 septembrie a.c. a Comitetului Director al Uniunii - sub conducerea lui N. Manolescu - alcătuit din: G. Bălăiță, G. Dimisianu, H. Gârbea, M. Mihăieș, Marta Petreu, C.M. Spiridon, G. Chifu,

Al. Cistelecan, Varujan Vosganian, Szilagy Istvan, când/unde va fi judecat Liviu Ioan Stoiciu.

Asa fusesem și eu judecat, am mai spus, repet: în urmă cu aproape 50 de ani : *în 1956 nu mai trăia Stalin, dar stalinismul era în floare - atunci eram "antisovietic"; acum, în Anul Domnului 2005, în plină renaștere a ceaușismul fără Ceaușescu (cel asasinat prin voicanizarea iliască în urmă cu 15 ani), voi/vom fi judecați pentru... "antisemitism")* .

Vă multumesc anticipat pentru publicarea textului în *Ziua*.

Paul Goma

*

(forum)De la: adrianbmwData: 2005-09-08 19:34:15 , IP: 84.162.68...Sindromul "Kampf" si placerea de-a "maniapersecutieiintr-una" M-am intors dintr-un concediu (...) am stat de vorba despre "cazul Goma" cu un psihiatru (Profesor) din Bucuresti.

(...) Parerea psihiatrului-neoficiala (...): Scriitorul sufera de sindromul "Kampf"...(...) des intalnit, mai ales la personalitatile mari, care au avut realmente de suferit" (...) "Acesti oameni sufera de mania persecutiei, nu se pot impaca cu lumea, nici cu fostii prieteni, care toti "uneltesc" impotriva-i.... Traiesc doar in procese si acuzatii, pierzand orice realitate, cu toate ca dispun de posibilitati remarcabile de a comunica..."

Un var de-al meu a vorbit si cu domnul Kleininger (unul din frati) si la intrebarea "cum s-a editat "Curcubeul-Cutremurul 1977" la "Humanitas", atunci in 1990, a venit si bomba : "Noi i-am publicat cartea in trei serii; prima serie, editie, s-a vandut ca painea calda. A doua, la fel! Dar la a treia editie am avut mari probleme de a vinde exemplarele. Si ne-am gandit ce sa facem, pentru ca eram la inceput, sa scadem drastic preturile , sau s-o ducem la "topit..."

"Ultima varianta a avut mai multi discipoli la Humanitas. Mai tarziu ne-am cerut scuze domnului Goma...." De atunci "Humanitas" nu mai distruge cartile editate, chiar daca nu se vand....Dar de aici si pana la o conjuratie a tuturor intelectualilor romani impotriva unui scriitor... este o distanta cam mare [sublinierea îmi aparține - Paul Goma - deci *asta este varianta Liiceanu - colportată de Kleininger - a trimiterii la topit a "Culorii..." - prima ediție în românește, mai 1900, abia scoasă în librării, imediat retrasă și depozitată!*]

*

Mariana Sipos - pe lângă cele două articole trimise și de LIS - îmi comunică... Comunicatul US:

Original Message ----- From: Horia Gârbea To: Zoltan Andras ; Ziarul de Duminica ; Writers Union of Romania; (...)

[lista membrilor U.S.]

Sent: Thursday, September 08, 2005 10:04 PM

Subject: Comunicat al Comitetului Director al USR

"Stimati colegi,

"Va aduc la cunostinta textul unui comunicat din partea

Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor si va rog sa il difuzati prin mijloacele la care aveti acces.

“Cu multumiri,
“Horia Gârbea””

*

“Comunicat din partea Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor

“În sedinta din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a luat în discutie numeroase aspecte curente ale activității acestei organizatii. Printre ele s-a aflat si situatia creată de aparitia în revista *Viata românească*, nr.6-7 din 2005 a unui text cu caracter antisemit care a generat vii proteste si a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii își exprima regretul față de publicarea acestuia.

“Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a invitat redactorii revistei *Viata românească* la o discutie pe această temă. Au răspuns invitatiei domnii Caius Traian Dragomir, redactor sef, Vasile Andru si Petre Got, redactori. În consens cu opinia Comitetului Director, membrii redactiei *Viata românească* au exprimat părerea lor de rău față de publicarea articolului aflat în discutie si si-au însusit continutul si formularea comunicatului USR pe această temă.

“Directia revistei *Viata românească* a hotărât să publice în proximum număr al revistei comunicatul Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România si punctul de vedere propriu, ce exprimă aceeași atitudine față de aparitia articolului. Comitetul Director al USR si redactorii revistei *Viata românească* au decis să facă tot posibilul ca asemenea incidente, ce pot constitui subiectul unor tensiuni si se plasează în afara legilor țării si normelor societății contemporane, să fie evitate pe viitor. Ambele părți tin să reamintească faptul că revista *Viata românească* a fost în trecut si rămîne si azi promotoarea ideilor de tolerantă etnică. Revista a manifestat constant o atitudine de largă deschidere spre toate grupurile etnice, publicînd chiar si un număr special dedicat scriitorilor evrei din România.

“Nici USR, nici conducerea revistei *Viata românească* nu doresc limitarea libertății de exprimare a opiniilor, ci doar încadrarea expunerii acestora în limitele unanim acceptate în lumea civilizată. Comitetul Director al USR atrage atentia opiniei publice că în comunicatul său conducerea USR nu a incriminat nici o persoană, nu a calomniat pe nimeni, ci doar a manifestat îngrijorarea firească față de aparitia unui text care propagă idei antisemite într-un periodic aflat sub egida USR. Redactorii revistei *Viata românească* invitati la Comitetul Director, au exprimat adeziunea lor la acest punct de vedere.

“Comitetul Director al USR a decis să îi retragă domnului Liviu Ioan Stoiciu, responsabil al numărului în care a apărut textul în discutie, calitatea de redactor sef adjunct al revistei *Viata românească*.”

Ei bravos, națiune! Lăudat să fii, Manolescule, pentru idioteniile și calomniile din Comunicatul inițial, dar mai ales pentru negarea lor în următorul și întărirea negației în acesta (nu pot să nu-l compar cu Wiesel, cel care negase că ar fi refuzat să viziteze și Memorialul Anticomunist de la Sighet, când Iliescu îi făcuse casă memorială...).

*

La porcăria... adezionistă...

...In replică, poetul Liviu Ioan Stoiciu, demis din funcția de redactor-sef adjunct al "Vietii Romanesti", a declarat ieri agentiei Mediafax:

“Contraatac cu acuzatii de inchizitie si cenzura

"Comitetul Director al USSR si-a aratat adevarata fata cu aceasta ocazie - a devenit o instanta a intolerantei, inchizitiei si cenzurii.

Numai pe vremea dictaturii s-a mai intamplat asa ceva. Nu pot sa primesc vestea demiterii decat cu dispret si sila. Onorantul fapt ca l-am publicat pe intransigentul Paul Goma nu este de iertat. Sa se retina ca revista "Viata Romaneasca", sub conducerea mea, a ramas o revista nealiniata - de aceea trebuia sa fie pedepsita, etichetata ca propaga idei antisemite, sa fie trecuta in rand". (D.C.)

*

“Redactia "Vietii Romanesti" regreta publicarea textului lui Paul Goma

"In sedinta din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din Romania a luat in discutie numeroase aspecte curente ale activitatii acestei organizatii. Printre ele s-a aflat si situatia creata de aparitia in revista "Viata Romaneasca", nr. 6-7 din 2005 a unui text cu caracter antisemit care a generat vii proteste si a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii isi exprima regretul fata de publicarea acestuia.

“Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din Romania a invitat redactorii revistei "Viata Romaneasca" la o discutie pe aceasta tema. Au raspuns invitatiei domnii Caius Traian Dragomir, redactor-sef, Vasile Andru si Petre Got, redactori. In consens cu opinia Comitetului Director, membrii redactiei "Viata Romaneasca" au exprimat parerea lor de rau fata de publicarea articolului aflat in discutie si si-au insusit continutul si formularea comunicatului USSR pe aceasta tema. Directia revistei "Viata Romaneasca" a hotarat sa publice in proximal numar al revistei comunicatul Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din Romania si punctul de vedere propriu, ce exprima aceeasi atitudine fata de aparitia articolului. Comitetul Director al USSR si redactorii revistei "Viata Romaneasca" au decis sa faca tot posibilul ca asemenea incidente, ce pot constitui subiectul unor tensiuni si se plaseaza in afara legilor tarii si normelor societatii contemporane, sa fie evitate pe viitor. Ambele parti tin sa reaminteasca faptul ca revista "Viata Romaneasca" a fost in trecut si ramane si azi promotora ideilor de toleranta etnica. Revista a manifestat constant o atitudine de larga deschidere spre toate grupurile etnice, publicand chiar si un numar special dedicat scriitorilor evrei din Romania.

“Nici USSR, nici conducerea revistei "Viata Romaneasca" nu doresc limitarea libertatii de exprimare a opiniilor, ci doar incadrarea expunerii acestora in limitele unanim acceptate in lumea civilizata. Comitetul Director al USSR atrage atentia opiniei publice ca in comunicatul sau conducerea USSR nu a incriminat nici o persoana, nu acalomniat pe nimeni, ci doar a manifestat ingrijorarea fireasca fata de aparitia unui text care propaga idei antisemite intr-un periodic aflat sub egida USSR. Redactorii revistei "Viata Romaneasca" invitati la Comitetul Director au exprimat adeziunea lor la acest punct de vedere. "Comitetul Director al USSR a decis sa ii retragă domnului Liviu Ioan Stoiciu, responsabil al numarului in care a aparut textul in discutie, calitatea de redactor-sef adjunct al revistei "Viata Romaneasca"."

S-a observat - sper - că în toate “comunicatele Uniunii Scriitorilor, Români (îmi plecase mâna, să scriu; “comunicatele Uniunii Sovietice...” - și nu mă înșelam: “stilul” este cel sovietic, troglodit, care nu spune pe nume autorului “textului antisemit”)

*

“Contraatac cu acuzații de inchizitie și cenzura

“În replica, poetul Liviu Ioan Stoiciu, demis din funcția de redactor-sef adjunct al “Viata Romanesti”, a declarat ieri agentiei Mediafax: “«Comitetul Director al USSR și-a aratat adevarata față cu aceasta ocazie - a devenit o instanță a intoleranței, inchizitiei și cenzurii. Numai pe vremea dictaturii s-a mai intamplat așa ceva. Nu pot să primesc vestea demiterii decât cu dispreț și silă.

Onorantul fapt că l-am publicat pe intransigentul Paul Goma nu este de iertat. Să se retina că revista “Viata Romaneasca”, sub conducerea mea, a ramas o revista nealiniata - de aceea trebuia să fie pedepsita, etichetata ca propaga idei antisemite, să fie trecuta în rand”. (D.C.)

*

- Dan Culcer: “Două întrebări pe marginea unui Comunicat

“Comunicat din partea Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor

“În Sedința din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a luat în discuție numeroase aspecte curente ale activității acestei organizații. Printre ele s-a aflat și situația creată de apariția în revista Viata românească, nr.6-7 din 2005 a unui text cu caracter antisemit care a generat vii proteste și a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii își exprima regretul față de publicarea acestuia.”

“Două întrebări :

1. Cine sunt nominal autorii “viilor proteste”? Oamenii muncii? Mai tineti minte formula?

2. Cine și când a demonstrat că textul incriminat al lui Goma are caracter antisemit?

“Cu două zile înainte în ziarul “Gardianul” din 6.09.2005, pagina de Cultura (articol de fond, cu trimitere din pag. 1) se citează un anterior text emis de același Comitet Director : “Conducerea Uniunii mai precizează, în finalul comunicatului, că “din succintele extrase din Jurnalul lui Goma, reținute în «Gardianul», rezulta că autorul este anticomunist și foarte critic la adresa confratilor, nicidecum că este antisemit, ori, în definitiv, comunicatul USSR nu avea în vedere decât antisemitismul”.

“Ca și cum Comitetul Director ar fi cunoscut atunci textul lui Paul Goma doar din citatele *Gardianului*.

“Ce să mai înțelegem?

“Că reintegrarea imediată în funcție a dlui Liviu Ioan Stoiciu, a cărui demitere din funcție este un abuz. Că scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, și fost redactor de revista în România nazional-comunistă, protestez împotriva cenzurii la care este supusă revista Viata Romaneasca. Pot înțelege cauzele supunerii unor redactori și a unui ambasador la o decizie (fără comentarii publice); dar nu pot admite că letala combinație dintre interese de grup și presiuni anarhice să cenzureze vreo scriere semnată (nu anonimă!) înainte sau după publicare. Pentru a încorona supusenția, drăpata în principialitate și respect al Legii (al Legii cui?) mai ramine că, la cererea anonimilor protestatari, să fie retras de pe piață și ars (sau topit) numărul respectiv

al Vietii Romanesti. De ce sa nu mergem pina la capat?

“Dan Culcer

*

Duminică 11 septembrie 2005

Am lucrat azi noapte la textul promis - iată ce a rezultat:

I N V I T A T I E

Paris, 10 septembrie 2005

Prin prezenta îi invit pe componenții Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România - în frunte cu Nicolae Manolescu, președinte ales - să dea seama de: Deosebiri, nu de nuanță, ci de fond dintre Comunicatul din 31 august a.c. care zice:

“ /în/ Viața românească nr. 6-7 (...) a fost permisă de către redacție apariția unui text cu conținut antisemit. Este vorba despre fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma” (sublinierea mea, P.G.)

- și

Comunicatul din 6 septembrie a.c. - în care se repetă:

“apariția (...) unui text cu caracter antisemit” - adăugându-se: “care a generat vii proteste”.

Numai că:

- a dispărut numele autorului “textului antisemit” (dacă Manolescu l-a uitat: Paul Goma);

- nu este explicat: cine a viu-protestat - în declarația făcută președintelui Comitetului Director al U.S. - care a(u) hotărât nesfârșite de legal (cât despre democratic...), membrilor de rând ai Uniunii Scriitorilor, precum și acelor români care se interesează de literatură și de literatori o dezbatere - de pildă în coloanele revistei România literară - a “Cazului Viața românească- Stoiciu-Goma”, propunându-și:

- Să fie restabilită ordinea firească a “elementelor” (deliberat am folosit termenul securist, pentru a desemna dușmanii poporului): să-mi fie iertată imodestia, însă nu Liviu Ioan Stoiciu este... “șef de lot” - el însă a fost condamnat la alungare de la Viața românească - ci păcătosul de mine: eu sunt adevăratul vinovat, țintă, atât a holocaustologilor (de care m-am ocupat și îi asigur: nu am obosit), cât și a antisemitologilor de recentă extracție: N. Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Adameșteanu, D.C. Mihăilescu, Laszlo, Pecican - îl pun și pe Gârbea, altfel plânge;

- Să argumenteze, să dovedească antisemitologii (Manolescu, Gârbea, ambasadorul Caius, poetul Got, misticul Andru) că termenul “antisemitism” acoperă o realitate, un adevăr - și nu este doar o exclamație, o acuzație rapidă a celor lipsiți de argumente într-o dezbatere, o injurie, o înjurătură la care înjuratul nu găsește “răspuns”;

- După ce termenul “antisemitism” (se observă: îl pun între ghilimele... negaționismului meu funciar) va fi clarificat, îi invit pe colegii mei - nu sunt membru al U.S., dar sunt scriitor, în ciuda lui N. Manolescu - să piardă cinci minute din prețiosul lor timp dedicat creației-creatoare de capete de operă nemuritoare și să dovedească, pe textul incriminat (fragmentul din

Jurnal 2005 publicat în Viața românească), adevărul acuzațiilor formulate negru pe alb, în cele două Comunicate: “antisemitism”;

- Apoi să explice - cu mâna pe inimă - cititorilor care i-au stimat, i-au iubit vreme de decenii - că ceea ce a scris Paul Goma în Jurnalul său...: - despre anumiți - și numiți - evrei; despre sionism; despre terorismul de stat practicat de Israel; despre acei evrei care încearcă să-și facă uitată ascendența criminală, bolșevică, antiromânească, prorusească și începînd din 1991 s-au prefăcut în vânători de “antisemiți”, acuzatori vehemenți și zapcii nerușinați - toate acestea sunt calomnioase - pentru că sunt neadevărate; - despre anumiți - și numiți - scriitori români; despre “prudența” lor legendară care, până în 1990 i-a dus la colaboraționism, atât cu puterea politică (prin ceea ce scriau-rosteau în public), cât și cu puterea polițienească, Securitatea; despre lipsa de coloană vertebrală a multora, în continuare, “după Revoluției”, când, în goana după notorietate (politică: Manolescu, Pleșu, Pruteanu, Buzura, “ambasadorul Caius Dragomir”...), după câștig, după o pâine asigurată și mai ales după ceea ce se mai cheamă: puterea de a-i strivi pe alții - “dușmani sau doar concurenți” - a prefăcut “breasla scriitoricească” dintr-o turmă de oi (ce timpuri!, ce moravuri mioritice!) într-un nod-cuib de șerpi care se mușcă doar între ei - foarte mulți se... automușcă - și pe lângă care nu este recomandat să treci: riști să fii fulgerat de duhoare.

Să mi se arate că afirmațiile mele (rele, recunosc, dar faptele lor cum sunt: bune? creștinești? demne de un scriitor, director de conștiință al comunității sale?) sunt calomnioase, deci neadevărate.

Nu-mi fac iluzii: intelectualii, oameni de condei precum N. Manolescu și ciracii săi mai vechi: Dimisianu, Alex Ștefănescu sau nou-nouțul Gârbea nu cunosc caracterul sacru al Cuvântului; nu îl respectă. Pentru astfel de oameni de litere-și-de-cuvânt nu există un adevăr al Cuvântului, de aceea ei spun/scriu azi un “adevăr adevărat”, peste o săptămână spun/scriu un cu totul alt “adevăr adevărat”, dacă nu contrariul primului. Văd în această “concepție manolesciană” (despre lume și viață) influența hotărîtoare a lui Ivașcu, întărită de influența-confirmării “teoriei relativității adevărului” a lui Ivăsiuc - coincidență sau ba ambii maeștri ai săi, foști deținuți politici deveniți turnători notorii.

Mă leagă însă cu... certitudinea: așa cum - din fericire - nu toți scriitorii români dinainte de 1989 gândeau-scriau-acționau ca N. Manolescu (adică laș, demisionar, ascunzîndu-și lipsa de sentiment civic îndărătul “esteticii”), nici acum - deși circumstanțele sunt mult mai greu de suportat decât cele din vremea “dictaturii cinstite”, mai cu seamă datorită trădării intelectualilor de teapa lui Manolescu - scriitorii români, oricât de dezorientați, de dezamăgiți, de sărăciți (nu vorbesc de Liiceanu: el nu este scriitor, ci negustor de carte; nici de Dinescu: el a fost scriitor, a devenit un Aspirin al Trogloditilor), nu bat pas de front pe arătură la comanda unuia care i-a trădat, slujindu-i pe criminalii Iliescu, Voican-Sturdza, iar de curând, pentru a câștigavoturile celor cu musca pe căciulă, s-a grăbit să mai facă o tâmpenie: l-a apărat-justificat pe Uricaru - nu va fi fost acela informator atitrat, însă activist până în măduva oaselor, da, (iar în sarcina activistului intra și datoria de a... raporta tot ce mișcă; râul, ramul).

S-au manifestat - pe internet - primii contestatari ai “liniei Manolescu”
Nu este totul pierdut. Nasc (chiar) și în România oameni.

Paul Goma

Luni 12 septembrie 2005

Ieri a fost înmormântată la Ciocâltei, Orhei, verișoara mea Nina Goma, căsătorită Dulgher, sora lui Ștefan Goma, fiica lui Ion Goma, fratele mai mare al tatei. Dumnezeu să o odihnească. Ea a fost - în vara-toamna anului 1945 - unul dintre mulții copii basarabeni duși de mână de mamele lor la "materialul didactic" sovietic: lagărele de exterminare în aer liber. Nina și-a văzut tatăl prin sârme: era acuzat de "trădare de patrie sovietică", fiindcă fusese ostaș în Armata Română. Luat prizonier de război de către aliații noștri iubiți, mult după 23 august 1944 și mult în inima României (pe Valea Prahovei). La Bălți, presupun a și pierit, nu cred că a mai apucat anul 1945.

Despre acel lagăr presupusesem întâi că fusese "amenajat" în apropierea Chișinăului. Dintr-o scrisoare a Ninei (de după 1990, firește) aflasem de "vizită", însă nu și de locul lagărului. Copila avea atunci 9 ani, însă ea (spre deosebire de mine), trăind în Patria Strugurilor și a Pâinii, tăcuse și i se tăcuseră întâmplările și de ea trăite, așa că, treptat i se chiar șterseseră din minte. În urmă cu doi ani, am dat peste un document despre Lagărul de exterminare de la Bălți, apoi peste câteva mărturii despre acea grozăvie - am trecut totul, atât în 'Săptămâna Roșie', cât și în texte de sine stătătoare, puse pe internet. Astfel am căpătat convingerea că unchiul meu Ion Goma acolo, la Bălți și-a găsit sfârșitul, de foame și mai ales de sete - dimpreună cu ceilalți peste 50.000 de nefericiți prizonieri de război germani, italieni, unguri, slovaci (în jur de 2.000), restul basarabeni și bucovineni răpiți din România după 23 august, considerați "cetățeni sovietici", deci... "trădători ai patriei sovietice".

Trista veste mi-a fost dată de nepoata mea Angela Goma, căsătorită Trubceak (fiica lui Ștefan Goma și sora lui Ionel Goma - deci nepoata Ninei) încă de vinerea trecută. Sâmbătă mi-a telefonat de la Londra Andrei Dulgher, fiul cel mare al Ninei - urma să plece la înmormântare. Tatăl lui - Dulgher - trăiește și se ține bine. El, Andrei s-a mutat în casă proprie: a cumpărat, cu împrumut de la bancă o casă, a reparat-o el cu Ionel și cu alți basarabeni londonizați. Băieții lui "merg bine cu Anglia"...

Cu acest prilej am aflat că Ionel Goma, văru-său mai lucrează câteva luni acolo și se întoarce la Chișinău, unde și-a cumpărat un apartament.

*

Racnetul ragusit al disidentei carpatine Mircea Mihaies

Ziarul "Cotidianul" / 12.09.2005,

"Nu stiu cum se face, dar, imediat ce Romania intra in cartile internationale, apar diversi „cartofori“ care strica regulile, imbicsesc aerul si huiduie ca la balamuc. Ani de zile, cuplul Vadim-Tökés a fost singura masinarie care functiona ireprosabil intr-o lume de-o perfecta incoerenta. Cei doi reprezentanti ai pozitiiilor etnic-extreme din societatea romaneasca se potentau reciproc, motivindu-si fiecare necesitatea prin prezenta celuilalt. Mai destepti, ungurii si-au gasit alt stapin – guvernele Romaniei –, renuntind la asocierea compromitatoare cu un personaj care tradase ideea fundamentala enuntata la intrarea pe scena publica: solidaritatea umana transnationala si transetnica. Lipsindu-le abilitatea politica, romanii continua sa aiba nevoie de Vadim ca de-o gura de aer viciat in vidul populat cu fantose. Daca s-ar face o statistica, am observa un straniu paradox: in ultimii cincisprezece ani, discursurile xenofobe, antisemite, rasiste, conflictele interetnice din unele localitati din sudul Romaniei s-au petrecut mai ales atunci cind la putere s-au aflat fortele non-iliesciene (las deoparte momentul Tirgu-Mures din martie 1990,

a carui sorginte e diferita de subiectul rindurilor de fata). Cu cit discursul puterii era mai ferm pro-european, cu cit apropierea noastra de Europa era mai accentuata, apareau voci, grupuri sau miscari pregatite sa puna bete-n roate. Nu pot demonstra c-ar fi vorba de o directie controlata de-un centru anume, dar coincidentele sint sufficient de stranii pentru a ne pune pe ginduri. Dupa citiva ani de acalmie, evenimente pe care le credeam eliminate pentru totdeauna reapar la suprafata cu o virulenta de neimaginat. Sa nu-mi spuneti ca galeriile de pe unele stadioane din Romania sint aglomerari anarhice spontane de cetateni turmentati.

Dimpotriva, avem de-a face cu grupuri paramilitare perfect organizate, finantate, in unele cazuri, chiar de cluburile pe care le sustin zgomotos. Purtind denumiri razboinic-kitschoase, precum „Ciinii rosii“ ori „Comando Ultra Viola“, ele nu fac nici un secret din programul belicos pus in aplicare de fiecare data cind se ivate prilejul.

E chiar o intimplare ca incalificabilele lozinci din tribunele stadionului „Steaua“ s-au intetit de cind patron al clubului a devenit personajul care, la ultimele alegeri prezidentiale, a readus in viata publica din Romania textele lui Zelea-Codreanu si ideologia fascista?

Romania nu are doar prieteni, asa ca derapajele de acest fel nu trec neobservate. Chiar daca majoritatea covirsitoare a locuitorilor acestui spatiu sint la antipodul sentimentelor si impulsurilor ilustrate de noua extrema-dreapta dimboviteana, ceea ce se aude este racnetul ragusit al primitivilor inecati de ura, nu soapta catifelata a ceea ce numim indeobste „majoritatea tacuta“.

In aceeasi ordine de idei, reprobabilele iesiri la rampa ale lui Paul Goma sint mana cereasca pentru oricine vrea sa caute nod in papura intelectualitatii romane si Romaniei in sesi. O discutie fireasca intre istorici, sociologi, politologi si juristi e trivializata de Paul Goma, printr-un amestec de amintiri, false argumente si inexplicabile resentimente. In cazul celebrului disident, lucrurile sint agravate de nota stilistica excesiva, care imprima discursului sau un ton apocaliptic, irigat de propozitii vindicative, complexe personale si mania de a plati polite. Chiar de-ai fi campionul mondial al tolerantei si tot ti-ar lasa o impresie detestabila.

Dl Goma nu e istoric, dar foloseste argumente luate din istorie pentru a construi un scenariu in care nu exista decit doua categorii de personaje: ticalosii si avocatii ticalosilor. Culmea e ca printre proscrisii de ultima ora se afla si oameni care, ani la rind, au fost nu doar reprezentantii sai pe Pamint, ci si principalii propagatori ai elucubratiilor exilatului de la Paris! Am simtit pe propria piele de cita dezinvoltura e capabil dl Goma, dar si cit de scurt e drumul de la fandacsie la minciuna sfruntata in destule dintre afirmatiile sale. Retras in turnul de fildes de pe malul Senei, autorul „Justei“ are o perceptie mediata nu doar de propriile idiosincrazii, ci, am impresia, si de subiectivitatea a diversi „binevoitori“, care-i pun la dispozitie un anumit tip de informatii. Oricum ar sta lucrurile, ca la mijloc ar fi un intristator proces de involutie intelectuala, c-ar fi vorba de-o dominanta caracteriala care iese la iveala odata cu inaintarea in virsta, e deprimant sa vezi cum principala voce a disidentei anticomuniste din Romania nu numai ca-si pune sub semnul intrebarii intregul trecut, dar te obliga sa reactionezi indignat la formulele prin care incearca sa-si impuna adevarurile.”

Mi-a zis-o, Mihăieș căruia eu îi spuneam - când: “hagio-graful” lui Manolescu și al lui Tismăneanu, când: “Reportofonul Banatului” - ceea ce nu e de cel mai bun gust, însă nu găsisem un nume pentru individul care publică volume de dialoguri cu X, cu Y, însă partea lui este nulă - în afară de cea, esențială, a băgării microfonului în gurile Manolescului și a Tismăneanului!

Așa-mi trebuie!

*

Mircea Stănescu îmi trimite forma finală a Protestului:

“Dragă Doamnă Goma,

“Varianta finală a protestului conține în cap indicarea "Protest", este datată și semnată București, 12 sept. 2005.

“V-o anexez mai jos, așa cum am trimis-o.

“Distinse Doamne, Distinși Domni, Dragi prieteni și cunoscuți,

“Incidentul recent de la Uniunea Scriitorilor și redacția revistei "Viata românească" ne-a făcut să inițiem și să vă propunem o atitudine pe care o sintetizează textul de mai jos. Dacă veți fi de acord să vă alăturați inițiativei noastre, vă rugăm ca, până luni seara, să ne comunicați acest lucru prin e-mail. V-am ruga să ne precizați și profesia/calitatea/functia pe care doriți să o reținem alături de numele Dumneavoastră.

Va multumim pentru înțelegere,

Dan Culcer

Valerian Stan

Mircea Stănescu

București, 11 septembrie 2005”

Protest

În legătură cu destituirea abuzivă a scriitorului Liviu Ioan Stoiciu din Direcția revistei “Viata românească”, destituire dictată de conducerea Uniunii Scriitorilor din România ca urmare a publicării unui text cu pretins caracter antisemit aparținând lui Paul Goma, semnării Protestului de față ne exprimăm dezacordul profund față de decizia conducerii UR. Regretăm, de asemenea, acuzațiile de antisemitism care i-au fost aduse cu această ocazie lui Paul Goma de către Comitetul Director al Uniunii.

Detractorii consacrați ai scriitorului exilat i-au atribuit mai demult acestuia infamul calificativ, mai ales pentru lucrarea sa istorică “Săptămâna Rosie sau Basarabia și evreii”, pe care, s-a dovedit, nici unul dintre ei nu a discutat-o în fond, limitându-se să o eticheteze.

Multi dintre semnării acestui Protest sunt desigur buni cunoscători ai operei lui Paul Goma, unii însă (din cauza cenzurii de presă la care autorul este supus în ultima vreme în România) cunosc doar în parte opera lui Paul Goma. Pentru noi toți e totuși evident că scriitorul Paul Goma nu este antisemit nu doar pentru că este sot și tata de evrei. Ci de asemenea și pentru că nu a negat și nu neagă Holocaustul și toate celelalte crime grave comise împotriva evreilor, inclusiv de conaționalii săi. În chiar cartea amintită, Paul Goma califică, fără echivoc, drept inadmisibile, reprobabile, criminale și condamnable gravele abuzuri săvârșite de români împotriva evreilor ulterior Săptămânii Rosii (28 iunie-3 iulie 1940), în care a avut loc evacuarea armatei și civililor români din Basarabia ocupată în urma pactului criminal Hitler-Stalin, și în care multi dintre evreii localnici s-au dat la crime și alte samavolnicii împotriva românilor siliti să-și părăsească țara). Paul Goma nu a jus-

tificat niciodată aceste orori. Dacă ar fi făcut-o, nu ar mai fidenuntat “crimele inadmisibile si condamnabile” ale conationalilor săi.

În legătură cu acuzația de antisemitism, dar și cu multe altele care i se aduc azi lui Paul Goma, este semnificativ faptul că practic toate i-au fost aduse în trecut și de Securitate. Din chiar dosarele desecretizate recent se știe deja că încă din primăvara anului 1977 șefii Securității au pus la punct “planuri de măsuri” de discreditare prin antisemitism a scriitorului disident.

Iată cum sună una din directivele cuprinse în strategiile Securității:

“Să fie lansată acuzația de antisemitism, făcând apel la evrei individual și la Statul Israel, cu care ne aflăm în bune relații”.

Iar acuzația a fost, bineînțeles, lansată și apoi susținută cu metodă, așa cum numai Securitatea știa să-o facă.

Sunt destule date care arată că în acest caz presedintele URSS, dl. Nicolae Manolescu, nu atacă o chestiune de principiu. Ne temem că în realitate nu e deloc vorba despre “antisemitismul” lui Paul Goma. Este știut că Paul Goma a fost exclus din Uniunea Scriitorilor, în aprilie 1977, în plină teroare comunistă, inclusiv prin votul actualului presedinte al URSS. Dar Paul Goma este nu numai o amintire neplăcută pentru proaspătul presedinte al scriitorilor români, ci și un critic sever al atitudinii morale și politice de după 1990 a acestuia. Imediat după ce incidentul de la Uniunea Scriitorilor a devenit public, și înainte ca Liviu Ioan Stoiciu să fie destituit, Paul Goma a anunțat că de data aceasta îi va chema în justiție pe cei care l-au acuzat de antisemitism (și care i-au imputat d-lui Stoiciu publicarea textelor sale). Dacă pentru dl. Manolescu și colegii săi problema ar fi fost într-adevăr “antisemitismul” scrierilor lui Paul Goma (ceea ce scriitorul exilat contestă de mult timp și cât se poate de argumentat), atunci analiza și deciziile în acest caz ar fi trebuit amânate până când justiția se va pronunța cu privire la sesizarea d-lui Goma. Ne procedând așa, avem motive să bănuim că “antisemitismul” lui Paul Goma nu a fost decât un pretext pentru o răfuială meschină cu doi dintre scriitorii români demni de respect pentru opera și viața lor publică.

Ne adresăm conducerii Uniunii Scriitorilor și tuturor membrilor URSS, cerînd revocarea deciziei de destituire a scriitorului Liviu Ioan Stoiciu și retragerea, printr-o declarație publică, a acuzațiilor calomnioase la adresa lui Paul Goma, considerînd că celor doi le-a fost încălcat - printr-un act de cenzură greu de justificat - dreptul cel mai natural al oricărui scriitor, acela de a-și publica scrierile.

Semnează:

Dan CULCER, scriitor, membru al Asociației Scriitorilor din Târgu Mureș
Valerian STAN, publicist, București
Mircea STĂNESCU, istoric, București”

*

Mircea Stănescu îmi transmite reacția lui Țepeneag:

“D-le Stănescu, Nu cunosc, n-am citit textul cu pricina, mai mult: îl știu pe Goma capabil să spună tot felul de prostii. Îmi pare rău de destituirea lui Stoiciu pe care îl stimez din toate punctele de vedere.

Dacă protestul dv. nu l-ar privi decât pe el, l-as semna. Peste câteva zile, mă voi duce în România și voi putea să mă documentez la fata locului. De ce sunteți așa de grăbiți? Dacă Paul Goma se simte calomniat, el ar trebui să se adreseze justiției, așa cum de altfel a și spus că va face. Dar a spus asta și după emisiunea TV a lui Plesită, atunci l-am sprijinit public, căci avea

dreptate... Si n-a făcut-o! De ce nu se duce în România să pună lucrurile la punct!... Sunt gata să mă duc împreună cu el și să-l apăr așa cum l-am apărât cu aproape 40 de ani în urmă. Sau tot ce-l interesează e să se vorbească despre el? Cu stimă, D.Tepeneag.”

Ce să ceri de la un somnorilă: să-l apere pe prietenul său Goma? Taman acum când a primit Bursa de Onoare (așa ceva) acordată membrilor - de onoare - a Uniunii Scriitorilor?

Vorba lui Nenea Iancu:

«C’-eș’ copil?»

*

LIS îmi trimite:

“Domnule Liviu Ioan Stoiciu,

Poate ca totuși va ajunge protestul meu și în fața opiniei publice. I l-am trimis lui Liviu Antonesei, pentru Timpul, și va face loc în numărul ce va apărea probabil saptamina viitoare.

Vi-l atasez și Dumneavoastră. În cazul în care cunoașteți ziare sau reviste culturale (aici mă camindoiesc) ce l-ar putea prelua, vă rog să-l propuneți pentru publicare. Cazul Goma-Stoiciu mi se pare una dintre cele mai grave atingeri (dacă nu cea mai gravă, deoarece instrumentată la nivelul elitei) adusă după '89 libertății de expresie. Nu e cazul să mai negociem principii nici cu noi înșine, nici cu "persoane însemnate", "care nu le are".

Al Dumneavoastră,

O. Nimigean

Protest

Am primit alegerea la conducerea Uniunii Scriitorilor din România a d-lui Nicolae Manolescu cu speranța că, în sfârșit, inerțiala instituție va găsi resursele, morale și economice, pentru reforma de 15 ani așteptată. Din nefericire, întâia măsură a d-lui Manolescu și a subordonaților Domniei-Sale, întoarce U.S.R. la reflexe pe care le credeam revolute: reinstituirea cenzurii, măsuri administrative în contul delictului de opinie, procesul ideologic. Astfel interpretez interzicerea semnăturii lui Paul Goma în revistele U.S.R., retragerea calității de redactor-șef adjunct la “Viața românească” a d-lui Liviu Ioan Stoiciu (a cărui “culpă” constă în publicarea unui fragment din jurnalul pe 2005 al lui Paul Goma), preluarea necritică a acuzelor de antisemitism la adresa lui Paul Goma, formulate de Comunitatea evreiască din București.

Consider că, prin lipsa ei de discernământ și prin atitudinea sa discreționară, conducerea U.S.R. amenință libertatea de exprimare în România și se discreditează moral.

Cer conducerii U.S.R. retragerea măsurii administrative dictate împotriva lui Liviu Ioan Stoiciu, anularea interdicției lui Paul Goma în revistele Uniunii, scuze publice și demisia (de onoare – dacă acest cuvânt mai păstrează vreun sens în breasla scriitoricească) din funcții a tuturor celor implicați în acest abuz. În caz contrar, îmi voi înainta eu demisia din U.S.R., refuzând o stare de fapt pe care o resimt în cel mai înalt grad compromițătoare.

O. Nimigean

*

Iată și o reacție justă, bolșevicioasă - cum altfel? - la textul lui Gabriel Pleșea, din partea eternei tovarășe, generăleasa de Secu Felicia Antip :

*“Va rog sa nu-mi mai trimiteti NICIODATA propaganda legionaroida si insulte urbi et orbi la adresa adevaratilor oameni de cultura din Romania. Va multumesc pentru intelegere.
Felicia Antip”*

Tot Pleșea a primit următorul răspuns de la Horia Gârbea:

“Domnule Gabriel Pleșea,

Comentariul dvs. este viciat de distanta si mai ales de necunoasterea grozaviilor din articolul in discutie. Orice om care iubeste democratia s-ar oripila in fata afirmatiilor ca evreii, asa in general, indistinct, ca popor, sint "criminali" si practica "terorismul de partid si de stat" etc.

Autorul ii insulta si pe intelectualii români tot in grup si de asemeni pe unii individual. Expresiile din articol ar putea face oricind obiectul unui proces penal. Dar din pacate nu despre asta e vorba.

CD al USSR nu a vrut sa pedepseasca pe nimeni ci doar sa spele obrazul Uniunii in fata intrebarilor legitime pe care si eu continuu sa le primesc: Asa cred toti scriitorii români? Citi dintre ei cred asta? E in RO un climat fascist? Apar des astfel de articole? Cit de des? etc. Si mai ales sa raspunda indignarii Fed.Com.Evreiesti, Dep. de Stat al SUA prin ambasadorul SUA la Bucuresti si chiar Min. de Externe la RO care au cerut explicatii si au pretins o delimitare a USSR fata de atitudini extremiste, asa cum statutul USSR prevede explicit. Nu mai vorbim de colegii nostri, scriitori evrei si alti minoritari care au fost consternati si au cerut o atitudine ferma si garantii ca asemenea atacuri nu vor mai aparea niciodata in revistele patronate de USSR.

Aici nu e vorba de dl. Stoiciu pe care il descrieti bine si pe care il cunoastem noi, cei care am avut ocazia sa ne lovim de intemperanta lui, nici de dl. Goma care isi neaga toti confratii din 1990 incoace. *E vorba de aparitia in presa literara, intr-o revista de traditie democrata (cu nunata socialista la origine) a unui articol cuprinzind idei fasciste explicite.* (subl.meu) Ceea ce in Romania este de altfel interzis prin lege.

Oricine ar fi semnat acest articol, reactia nu putea fi decit aceasta.

In ce-l priveste pe dl. Stoiciu, daca venea la Comitet si pledea vinovat, prezentind scuze si delimitandu-se de ideile din articol, ca si colegii sai, pe care nu i-a consultat cu privire la articol, ar fi dat dovada de responsabilitate. Pentru ca n-a facut-o, e normal sa plateasca. Retragerea functiei e o sanctiune minima. Mai ales in contextul in care unii membri au cerut concedierea lui din redactia VR si chiar excluderea din USSR. Un ziarist de la orice publicatie din Romania care ar fi publicat peste capul sefului sau un asemenea articol ar fi fost concediat in aceeasi zi.

Ar fi mai bine ca vinovatii sa considere ca si USSR discutia incheiata. **(Nu-i așa? Ar fi mai bine..., nota mea, P.G.)** Altfel nu e tirziu ca Parchetul sa se sesizeze din oficiu sau sa fie sesizat de cei ce se considera lezati si sa aplice sactiunile prevazute de legea penala din Romania.

Va doresc numei bine,
Horia”

Iată-mă și facist! - sub pana scriitorului de limbă română Gârbea.

Adevărat, mai fusesem tratat astfel de anchetatorii din 1956 - am mai scris, nu-i nimic, (mă) repet:

Într-o noapte, la Interne, după ce Țirlea mă bătuse - pe mine, nu mai este necesar să precizez, dar se lovise singur într-un colț de masă (sau într-un colț de stea-roșie), “făcuse apel” la Enoiu:

«Fac apel la tovarășu căpitan!», mă tot amenințase Țirlosul - și chiar făcuse, măgarul.

Căpitanul cu pricina nici nu apucase să se închidă ușa îndărătul lui, că m-a și luat în niște pumni cumpliți; m-a isprăvit de tocat în câteva secunde, azvârlindu-mă sub chiuvetă (atunci mi-a fracturat - cu lovituri de pumn - coastele).

Salvarea mi-a fost soneria telefonului. Namila m-a lăsat, a luat receptorul - am dedus că “celălalt” îl întreba ce mai face. La care Măcelarul de la Interne Gheorghe Enoiu a răspuns - modest,nevoie-mare:

- «Mă lupt cu fiara facistă!».

De acolo, de pe podea, de sub chiuveta, deși nu mă vedeam, mă vedeam, totuși: dacă așa arăta o “fiară facistă”...

*

O mare, o nesfârșită tristețe. Îi răspunsesem lui Mircea Stănescu (el mă întrebase - din oboseală, din inerție: ce mai fac?):

Îmi era mai ușor când mă luptam cu Fiara de unul singur.

“De unul singur”, iată o tactică (și chiar o strategie...) pe care o aplic de decenii, de când, adolescent fericit ca toți adolescenții, însă în același timp nefericit, pentru că îi puteam contamina de “boala reactionarismului” pe colegii mei, pe prietenii mei - pe fetele mele. Așa că... mă retrăgeam de lângă ei/ele, pentru a nu le pricinui neazuri - politice, desigur - și chiar de nu o făceam în realitate, o făceam în gând, iar rezultatul era același? Sufeream din cauza aceasta, fiindcă sunt structural sociabil, sunt un doritor de prietenie bărbătească, mai ales adolescentină (nu o cunosc pe cea bărbătească, de război, doar pe cea de pușcărie care este cu totul, dar cu totul altceva, dar nu “prietenie”); îmi plăcea să fiu membru al unei comunități: echipă de fotbal, fanfară, “gașcă” și cred că aveam calitățile de a mă face acceptat, chiar iubit - însă...

...Însă! Eram un ins cu un semn în frunte, acela de care nu este conștient (fiind în Ardeal) să te legi - fiindcă nu se știe cum-când te contaminează, îți trece păduchii lui - de refugiat, de reacționar, de antirus, de antiregim.

Desigur, au fost momente, chiar perioade în care eram unul dintre ei - la liceu, la internat, la facultate, după liberarea din închisoare, cu oniricii... Și ce bine mi-au fost!

Dar nu au durat momentele bune.

Și a trebuit să mă obișnuiesc cu solitudinea, ba de la o vreme să o cultiv.

*

Mă chiar miram că *Observatorul* nu se exprimă - ba da, de astă dată sub semnătură (Carmen Mușat): Nr. 286 15 septembrie - 21 septembrie **2005**

Goma și tapii ispasitori

Carmen MUSAT

1977 ramine pentru mine anul în care, copil fiind, am descoperit că lumea în care traiam (și despre care la școală mi se spunea că e cea mai dreaptă și mai minunată) se confunda cu un spațiu carceral, în care drepturile omului există doar pe hirtie, iar libertatea de a spune ceea ce gîndesti se plătește cu ani grei de închisoare și, nu de puține ori, chiar cu viața. Semnalul sonor al emisiunilor Europei libere, vocea Monicăi Lovinescu, bruiată mai tot tim-

pul, si numele lui Paul Goma se leaga, strins in amintirea mea de ceea ce as putea numi acum, retrospectiv, momentul revelatiei, al trezirii constiintei la absurdul realitatii, imediate.

Pentru mine, Paul Goma a reprezentat, ani la rind, modelul absolut al dizidentului autentic, al intelectualului care, desi cunoaste foarte bine pretul nealinierii, refuza sa supravietuiasca in genunchi. Cu atit mai socant a fost sa descopar, dupa lectura celor trei volume din Jurnalul publicat in anii '90 de Editura Nemira, ca Paul Goma se afla in razboi cu toata lumea, nediferentiat, de la cei mai odiosi reprezentanti ai securitatii, la cei mai vehementi contestatari ai regimului comunist, de la cei mai aprigi dusmani ai sai, la oamenii cei mai apropiati, care n-au pregetat sa-i fie aproape si sa-l sustina atunci cind i-a fost cel mai greu. Interventiile ulterioare ale lui Paul Goma in paginile publicatiilor autohtone nu au facut decit sa deterioreze progresiv imaginea exemplara pe care acesta o dobandise inainte de 1989. Si vinovat pentru o astfel de discreditare nu mai era/este odiosul regim comunist, ci Paul Goma insusi. Nu poti pretinde ca esti obiectiv atunci cind renunti la nuante, nu poti fi considerat credibil atunci cind, in locul unui discurs critic, argumentat si fara menajamente, livrezi o continua invectiva, in care totul dispare sub o imensa cantitate de noroi.

Din pacate pentru noi, Paul Goma nu (mai) are, acum, autoritatea? nici in Romania si nici in lume ? sau intelepciunea profunda si subtila a unui Vaclav Havel sau Adam Michnik. Adevaruri evidente, idei interesante, teme generoase pot fi oricind compromise de alegerea unui stil in care injuriile, acuzele, enormitatile predomina. Nu cred ca Paul Goma este antisemit, cred ca Paul Goma a devenit un mizantrop incurabil, pentru care notiuni precum "vina individuala", "responsabilitate morala individuala" nu mai au nici o relevanta. Paginile de jurnal publicate in Viata Romaneasca ofera, din acest punct de vedere, spectacolul dezolant al unei gindiri stereotipe, care recurge permanent la generalizari, la etichete colective, la anateme aruncate definitiv nuasupra unui individ sau a altuia, ci asupra unor categorii de oameni.

"«Holocaustul in Romania» sa se fi manifestat el «din senin»"? se intreaba autorul, invocind, ca raspuns, crimele comise asupra Armatei Romane de civili de origine iudaica, in iunie 1940. Dar pot fi oare relativizate si diminuate atrocitatile pe care o legislatie antisemita le-a generat in acei ani, prin simpla inversare a responsabilitatilor? Si poate fi invinuita o intreaga etnie pentru erorile si ororile faptuite de anumiti indivizi?

Este nevoie de revizuirea stereotipurilor pentru ca un dialog autentic sa poata avea loc intre evrei si polonezi, spunea Adam Michnik - in polemica sa cu Leon Wisseltier, care a avut ca punct de plecare masacrul de la Jedwabne.

"Nu ma simt vinovat pentru cei ucisi, dar ma simt responsabil", scrie Michnik in **Polonezii si evreii**. Cit de vinovati sintem? si continua: Nu pentru ca au fost omoriti n-as fi avut cum sa impiedic asta. Ma simt vinovat pentru ca, dupa ce au murit, au fost omoriti inca o data, li s-a refuzat o inmormintare decenta, li s-au refuzat lacrimile, li s-a refuzat adevarul despre aceasta crima oribila si, decenii la rind, s-a tot repetat o minciuna". Nu sintem oare noi, astazi, responsabili pentru ca ani la rind ororile comise de reprezentantii extremei drepte, precum si cele infaptuite in timpul regimului comunist, de activisti zelosi si de comisari ai poporului au fost trecute sub tacere? Nu avem oare datoria de a discuta deschis, fara prejudecati si fara complexe faptele concrete care au marcat istoria noastra de-a lungul secolului al XX-lea?

Daca prezenta lui Paul Goma in spatiul public este, pentru mine, o continua dezamagire, modul in care Comitetul Director al USR a gestionat

“incidentul” mi se pare de-a dreptul desprins din anii in care autocritica si “cenusa in cap” erau la ordinea zilei. Nu stiu cine a redactat comunicatul USSR, dar formule de genul “membrii redactiei si-au insusit continutul si formularea comunicatului USSR” sau “redactorii revistei au exprimat adeziunea lor la acest punct de vedere” suna ca in procesele-verbale ale fostelor sedinte de partid. Si daca, in locul unei dezbatere reale pe marginea unor aspecte dureroase ale istoriei noastre recente, Comitetul Director al celui mai important for al scriitorilor romani decide sa ii retragă lui Liviu Ioan Stoiciu calitatea de redactor sef adjunct al revistei Viata Romaneasca, ma tem ca ne aflam intr-un scenariu grotesc, in care, pentru linistea noastra, trebuie neaparat inventati tapi ispasitori.

Nu e bine, în viață, să produci desiluzii doamnelor. Nu, nu, chiar ne-bine; deplorabil.

A devenit Viata Romaneasca o revista antisemita?

Ovidiu SIMONCA

Un fapt fara precedent s-a produs in lumea culturala. Revista Viata Romaneasca este acuzata ca a permis “aparitia unui text cu continut antisemit”, facind referire la publicarea unor fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma. Unul dintre editori, Uniunea Scriitorilor, s-a delimitat de gestul revistei, iar scriitorului Liviu Ioan Stoiciu, responsabilul de numar, “i s-a retras calitatea de redactor-sef adjunct al publicatiei”.

Dupa ce Paul Goma a publicat volumul Saptamina Rosie 28 iunie-3 iulie 1940 (Editura Vremea XXI, 2004), a fost acuzat ca sustine idei cu un “continut antisemit”. La inceputul acestui an, ziarul Ziua gazduieste mai multe replici, care discuta nu doar evenimentele istorice despre care vorbeste Goma ? “martirizarea, uciderea romanilor” in Basarabia, dupa ultimatumul sovietic din 1940. Se ajunge la punerea in discutie a modului in care a fost alcatuita Comisia Internationala pentru Studiarea Holocaustului in Romania si a concluziilor acesteia. Jurnalul 2005 al lui Paul Goma consemneaza toate aceste dispute. Un fragment din Jurnal este publicat in revista Viata Romaneasca.

În Jurnal 2005, Paul Goma incearca sa-si explice de ce a fost considerat “antisemit”. El reia o parte din afirmatiile din Saptamina Rosie, intrebându-se de ce nu se discuta, onest, si despre atrocitatile savirsite de evrei in Basarabia, dupa ultimatumul sovietic, atita timp cit el nu contesta crimele romanilor savirsite impotriva evreilor, dupa 1941. In definitiv, fragmentul de Jurnal incredintat revistei Viata Romaneasca este mai mult justificativ, cine n-a parcurs Saptamina rosie ar intelege cu dificultate motivele nemulțumirii lui Goma.

Fragmentul publicat in revista Viata Romaneasca are numeroase referiri la persoane din Romania si din strainatate. Referirile ar putea fi considerate, din punctul de vedere al celor vizati, atacuri la persoana, ceea ce ar putea conduce fie la drepturi la replica inaintate redactiei, fie la adresarea in justitie. In fata unui text de opinie (amendabil), Uniunea Scriitorilor trece la sanctiuni administrative.

Mai intii, Viata Romaneasca este acuzata de antisemitism, ceea ce provoaca inca o replica a lui Paul Goma. El cheama in judecata, pentru calomnie, Uniunea Scriitorilor din Romania, Asociatia Scriitorilor din Bucuresti, pe Nicolae Manolescu, presedintele USSR, si pe Horia Garbea, directorul de ima-

gine al USR. Horia Garbea afirmase pentru Gandul ca membri ai Comunitatii evreiesti au “reactionat foarte dur”, fara sa citeze pe nimeni, ceea ce il face pe Goma sa-i cheme in judecata si pe conducatorii Comunitatii Evreilor din Romania pentru denunt calomnios. Cazul de la Viata Romaneasca a provocat, din nou, antagonizarea mediilor culturale. Disputa se poarta nu doar in jurul lui Goma. Se discuta si despre reactiile indignate ale Uniunii Scriitorilor si despre caracterizarile facute revistei Viata Romaneasca. In mod fundamental, intrebarile sint numeroase. Cit de indreptatit este un scriitor sa-si publice opiniile? Pina unde poate merge libertatea de expresie? Ce inseamna sa fii antisemit? Sanctionarea unei reviste, fara prea multe explicatii, nu este o masura abuziva?”

*

“Uniunea Scriitorilor a aruncat o anatema care foarte greu se poate sterge”

(afirmă I. L. Stoiciu)redactor-sef adjunct al revistei Viata Romaneasca

Ovidiu SIMONCA:Cind a aparut pe piata numarul 6-7/2005, in care este publicat textul lui Paul Goma?

Liviu Ioan STOICIU: La inceputul lunii august.

O.S. Pina la primul comunicat al Uniunii Scriitorilor, ati primit vreun repros ca l-ati publicat pe Goma?

Nu, am primit numai felicitari, care nu aveau legaturi cu Goma. Intreg numarul este dedicat lui Cioran. Nimeni, absolut nimeni nu s-a plins de textul lui Goma. Numarul este apreciat. Va dau un exemplu: in revista Ateneu se scrie ca am scos “un numar excelent”.

Cineva de la Comunitatea Evreiasca v-a telefonat?

Nu, n-am primit nici un telefon de la Comunitatea Evreiasca. Este ceva si mai trist: nimeni de la Uniunea Scriitorilor nu mi-a telefonat, a fost doar acel comunicat de presa din 31 august. Toata supararea mea este legata si de acest aspect. Daca aveau vreo nemultumire, trebuia sa vorbeasca mai intii cu mine. Eu am aflat din presa, motiv pentru care am si reactionat ca atare: nu mai am nici un fel de dialog cu ei. Nici pina astazi, nimeni, niciodata, n-a dat vreun semn. Colegial ar fi fost sa mi se spuna, de la obraz, ce rau am facut.

Vineri, membri ai redactiei, fara dvs., au fost la “judecata” Uniunii Scriitorilor. De ce n-ati participat?

In semn de protest: s-a aruncat cu anatema asupra unei reviste care n-a facut altceva decit sa publice un scriitor. Personal sint impotriva cenzurii in Romania. Goma a mai avut colaborari la Viata Romaneasca, dar nimeni nu a dat cu parul, nimeni n-a dat comunicate sa spuna ca e o revista antisemita. La Viata Romaneasca am pus in discutie o carte foarte dura a lui Goma, aceea despre evrei si Basarabia, si am publicat fragmente.

Ce va deranjeaza in reactiile Uniunii Scriitorilor?

Ca s-a anuntat in presa ca sintem o revista antisemita si abia dupa aceea ni s-au cerut explicatii.

Domnule Stoiciu, ati avut vreo stringere de inima cind ati tiparit textul lui Goma?

Nu. Eu gindesc cu totul altfel decit majoritatea colegilor. Goma este scriitor. Textele literare nu pot fi niciodata acuzate de antisemitism. Personajele pot fi antisemite, criminale, pot fi orice.

Nu-i neaparat un text literar, e un jurnal, cu personaje reale.

Jurnalul nu e un text literar? Autorul e personajul principal, el scrie un text literar. N-am auzit pe nimeni sa condamne un scriitor pentru opiniile sale

dintr-un jurnal. Paul Goma nu mai are nici un fel de opreliste. Pe el nu îl interesează ca se poartă corectitudinea politică, nu-l interesează ca toată lumea "iubeste America". El n-are tabuuri, are opinii intransigente. De aceea ar trebui admirat. Avem și noi un disident de seamă, precum Soljenitin, care și el e revoltat împotriva tuturor și certat cu toți. Și avem o Uniune a Scriitorilor care niciodată nu i-a luat apararea, în nici un context, nici măcar când l-a atacat Plesita. Nicolae Manolescu da dovadă de rea-credință și își face un mare deserviciu de imagine.

Credeti ca avem de-a face cu un text antisemit?

Nu. Viata Romaneasca a publicat scriitori, și evrei, și neevrei, fără a se întreba cine e evreu și cine nu. Numarul anterior a început cu un text scris de Andrei Oisteanu, pe post de editorial. Cum poți să arunci anatema asupra Vietii Romanesti ca promovează texte antisemite? Din contra, mi se pare de domeniul fantasticului să fim acuzați de antisemitism. În 2001, Viata Romaneasca a scos un supliment dedicat evreilor, Contributia scriitorilor evrei la literatura romana. Uniunea Scriitorilor a aruncat o anatema care foarte greu se poate șterge.

Sint în textul lui Goma câteva acuze extrem de dure la adresa unor scriitori și intelectuali, fie romani, fie evrei. Aceștia sint tavaliti în niste adjective nu tocmai placute.

Goma, nu doar în Viata Romaneasca, i-a injurat pe toți intelectualii, în toate felurile. Luați suplimentul Aldine al cotidianului Romania libera de vineri 2 septembrie, unde Jurnalul lui Goma este adus la zi! Care este problema noastră? Este opinia lui, răspunde pentru ceea ce gîndeste, își mărește numărul dusmanilor. Goma are tot dreptul să-i arate cu degetul, e crezut, nu e crezut, n-are nici o importanță. Dacă cineva s-ar simți lezată de afirmațiile lui Goma ar putea să-l dea în judecată, în nume personal. Sau scrie un drept la replica. Revista Viata Romaneasca va publica toate drepturile la replica solicitate, toți cei afectați de injuratura lui Goma îi pot răspunde. Așa e corect. Dar este abuziv și inadmisibil, de la acele nume amintite în textul lui Goma, să ajungi să spui că Viata Romaneasca este o revistă antisemita. Și mai este un lucru grav: în acest moment, Goma este un om interzis în România. După acest caz, toată lumea se va teme să-l publice pe Goma, ca se va trezi cu eticheta de antisemit. El e un om liber, a adunat documente, spune ce gîndeste și pentru asta să-i luăm capul?

Cum caracterizați, din punctul dvs. de vedere, reacția Uniunii Scriitorilor?

Eu l-am sprijinit pe Manolescu și l-am considerat un Dumnezeu pentru mine, mai ales că a ținut acea stacheta estetică în literatura română. L-am sprijinit, i-am fost foarte aproape. Dar acum mi-a aruncat acest stigmat, că promovam antisemitismul. Noi am ajuns să fim prima revistă literară din România acuzată de antisemitism. Uniunea Scriitorilor este proprietarul și își omoară revista. Asta în timp ce Ministerul Culturii, în Comisia pentru subvenții, ne-a acordat astăzi (vineri 9 septembrie, n.r.) 50 de milioane de lei în plus. La prima împărțire, Viata Romaneasca primise cu 50 de milioane mai puțin decât Steaua, deși ambele reviste sint editate de Redacția Publicațiilor pentru Străinatate. Spre cinstea lui, președintele Comisiei, Solomon Marcus, care este evreu, a hotărât reimpărțirea banilor, a luat 50 de milioane de la România literară și i-a dat Vietii Romanesti. Solomon Marcus a spus în fața Comisiei că o revistă care apare de o sută de ani trebuie respectată. România literară primise în mod abuziv aproape un miliard de lei subvenții și nimeni nu se sesiza, în condițiile în care România literară nu mai este a scriitorilor,

este doar a unei parti.

Ca sa rezumam, a mai fost cineva, cu exceptia domnilor Manolescu si Garbea, care sa va reproseze ca l-ati publicat pe Goma?

Nu, nimeni. Primesc o groaza de e-mail-uri de solidaritate.

In comunicatul Uniunii Scriitorilor se spune ca mai detineti functia de redactor-sef adjunct, ca vi s-a retras aceasta calitate.

Da, nu mai sint la Viata Romaneasca.

Aveti o hirtie oficiala de demitere?

Nu, n-am primit nici o hirtie oficiala. Am citit ce ati citit si dvs.: un comunicat.

Vineri 16 septembrie 2005

(...)Valerian Stan îmi trimite - neuitînd să spună că nici el nu ştia de existenţa "Ordonanţei":

HOTĂRÂRE nr.902 din 4 august 2005 privind înfiinţarea Institutului Naţional pentru Studierea Holocaustului din România "Elie Wiesel"

Textul actului publicat în M.Of. nr. 758/19 aug. 2005

În temeiul art. 108 din Constitutia României, republicată, şi al art. 5 pct. 16 din Hotărârea Guvernului nr.78/2005 privind organizarea si functionarea Ministerului Culturii si Cultelor, cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - (1) Se înfiinţează Institutul National pentru Studierea Holocaustului din România "Elie Wiesel", institutie publică cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Culturii si Cultelor.

(2) Institutul National pentru Studierea Holocaustului din România "Elie Wiesel", denumit în continuare Institutul, are sediul în municipiul Bucureşti, Str. Vigilentei nr. 3, sectorul 5.

Art. 2. - Institutul va prelua imobilul prevăzut la art. 1 alin. (2) prin contract de comodat încheiat cu Federatia Comunităţilor Evreieşti din România si cu Fundatia "Caritatea".

Art. 3. - Institutul are ca obiect de activitate identificarea, culegerea, arhivarea, cercetarea şi publicarea documentelor referitoare la Holocaust, în rezolvarea unor probleme ştiinţifice, precum şi elaborarea şi implementarea de programe educationale privind acest fenomenistoric.

Art. 4.- Pentru realizarea obiectului de activitate prevăzut la art. 3

Institutul are următoarele atribuţii principale:

a) efectuează studii si cercetări, în tară si în străinătate, pentru aprofundarea cunoasterii fenomenului Holocaustului;

b) achizitionează - sau primeşte donatii - orice mărturie, publicatie ori document privind Holocaustul sau în legătură cu acesta;

c) identifică, aduce în tară si conservă documentele privind Holocaustul din România, în original sau în copie, pe orice suport, răspândite în diferite ţări ale lumii;

d) constituie o arhivă care să cuprindă publicatiile, cărţile, colectiile de reviste, ziare, manifeste si alte înscrisuri care au legătură cu Holocaustul din România, alcătuiind si instrumente de lucru în domeniu;

e) lansează proiecte de istorie orală, în scopul salvării memoriei istorice a Holocaustului;

f) organizează manifestări ştiinţifice consacrate Holocaustului si contribuie la reprezentarea cercetării nationale în acest domeniu în întâlnirile ştiinţifice internationale;

g) finanțează editarea, tipărirea și publicarea de memorii, cărți, studii, articole, corespondență, memorie fotografică și video, colecții de documente, albume fotografice referitoare la Holocaust;

h) organizează și sprijină realizarea de expoziții și alte acțiuni educative privind Holocaustul;

i) constituie un punct de referință și de comunicare cu supraviețuitorii Holocaustului;

j) contribuie prin expertiză la conservarea patrimoniului spiritual al comunităților din România afectate în perioada Holocaustului;

k) sprijină organizarea unui Memorial al victimelor Holocaustului din România.

Art. 5. - (1) Institutul este condus de un director general, numit prin ordin al ministrului culturii și cultelor, potrivit legii.

(2) Directorul general al Institutului conduce întreaga activitate a institutiei pe care o reprezintă în raporturile cu autoritățile publice, cu instituții și organizații, precum și cu persoanele fizice și juridice din țară sau din străinătate.

(3) Directorul general al Institutului este ordonator terțiar de credite.

(4) Directorul general al Institutului numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul din aparatul propriu.

(5) În exercitarea atribuțiilor sale directorul general al Institutului emite decizii.

Art. 6. - Pe lângă Institut se organizează și funcționează:

a) Consiliul științific, organ consultativ științific de specialitate, format dintr-un număr de până la 31 de personalități reprezentative și recunoscute în domeniul studierii Holocaustului; membrii Consiliului științific sunt numiți de către directorul general al Institutului și nu sunt salariați;

b) Colegiul de onoare, format din personalități ale vieții publice interne și internaționale, cu competente și merite în domeniul studierii Holocaustului; membrii Colegiului de onoare sunt numiți de către ministrul culturii și cultelor, la propunerea directorului general al Institutului, și nu sunt salariați.

Art. 7. - (1) Numărul maxim de posturi al Institutului este de 30, dintre care 15 sunt cercetători științifici, și se asigură cu încadrarea în numărul maxim de posturi prevăzut în nota de la anexa nr. 2 pct. II "Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat" din Hotărârea Guvernului nr.78/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, cu modificările ulterioare.

(2) Personalul Institutului este salariat conform prevederilor legale aplicabile personalului din sectorul bugetar.

(3) Pentru realizarea atribuțiilor sale Institutul poate folosi și colaboratori externi.

(4) Structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare a Institutului se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 8. - (1) Cheltuielile curente și de capital ale Institutului se finanțează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Veniturile proprii necesare realizării activităților specifice se pot realiza din:

- a) editarea si vânzarea de cărți, publicatii, lucrări si studii de specialitate;
- b) cofinanțări de programe si proiecte;
- c) realizarea si valorificarea de studii si proiecte, precum si din efectuarea de prestări servicii;
- d) exploatarea bunurilor pe care le are în administrare;
- e) sponsorizări si donatii, în conditiile legii;
- f) alte activități specifice realizate de către Institut, inclusiv din încheierea de contracte cu persoane fizice sau juridice.

Art. 9. - (1) Pentru asigurarea cheltuielilor necesare organizării Institutului se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Culturii si Cultelor cu suma de 800.000 lei (RON) din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2005.

(2) Se autorizează Ministerul Finantelor Publice să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat si în volumul si structura bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2005.

Art. 10. - Pentru realizarea activităților specifice Institutul are în dotare un număr de două autoturisme si un microbuz pentru transport de persoane si marfă, cu un consum mediu normat de carburanti de 300litri/lun/autovehicul.

Art. 11. - La pct. II "Organe de specialitate ale administratiei publice centrale și institutii publice finantate din venituri proprii si subventii acordate de la bugetul de stat" din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr.78/2005 privind organizarea si functionarea Ministerului Culturii si Cultelor, publicată în Monitorul Oficial alRomâniei, Partea I, nr.137 din 15 februarie 2005, cu modificările ulterioare, după nr. crt. 4 se introduce nr. crt. 41, cu următorul cuprins:

 "41 Institutul Național pentru Venituri proprii și Studierea Holocaustului subvenții acordate din România «Elie Wiesel» de la bugetul de stat"

PRIM-MINISTRU CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii si cultelor, Monica Octavia Muscă

p. Ministrul afacerilor externe, Lucian Leuștean, secretar de stat

Ministrul muncii, solidarității sociale si familiei, Gheorghe Barbu

Ministrul finantelor publice, Ionel Popescu

Bucuresti, 4 august 2005. Nr. 902.

Directorul Institutului "Wiesel" va fi ofițerul specializat

în istorie național-comunistă de pe lângă Ilie Ceaușescu, Mihail Ionescu.

Carevasăzică asta era! Intrați în panică, pricinuită de turnătoria mincinoasă a unui turnător emerit al Securității, H. Zalis, "prieteni noștri de veacuri", evreii s-au hotărât să constituie un Detașament de Autoapărare. Ca într-un ghetou.

Acesta! Institutul "Wiesel"!

Foarte bine. Îi urez viață lungă și succese - nu lui "Wiesel", nu tovarășului Mihail Ionescu, ci Institutului.

Sunt convins: și el ("Wiesel") va ura geamănului său, mult așteptatul Institut pentru Studierea Crimelor Bolșevismului începând din 1917 până în

zilele noastre: succes și viață lungă.

A spus cineva ceva, în genul: «Așteaptă să felicite evreii un institut pentru studierea crimelor și ale lor!»? Nu?

Propusesem în textul “Să învățăm de la evreii” o simetrie necesară și dreaptă. Acum, că s-a hotărât înființarea Institutului “Wiesel”, va putea fi înființat și Institutul Suferințelor Noastre.

Tot Mircea Stănescu îmi transmite, după o raită prin târg:

“Nu știu când a apărut acest nr. Eu l-am găsit astăzi la Humanitas - Cretzulescu. Dat fiind că "Invitația D-lui Goma este datată 10 septembrie și publicată în "Ziua" pe 13 septembrie...

Ce s-a întâmplat? Una din două sau amândouă:

- 1) Comunitatea evreiască a publicat nr. cu întârziere ca să prindă... propria-i inițiativă;
- 2) Comunitatea în chestie are spioni în redacție. MS”

Realitatea evreiască, Nr. 236 (1036), 1-15 septembrie 2005
(articol nesemnat, număr inaccesibil pe site, la fel ca întreg numărul)

Luări de pozitie legate de manifestări antisemite în România

Deși există o legislație (Ordonanța de urgență nr. 31 din 28 martie 2002 și o hotărâre a C.N.A.) care condamnă manifestările fasciste, rasiste și xenofobe și popularizarea lor, din păcate, ele își găsesc locul în continuare în presă, audiovizual sau în broșuri care se vând pe tarabe.

Aspectul pozitiv este că în presa română au început să apară și unele luări de pozitie împotriva unor astfel de atitudini. *În ultimul număr (6-7) al «Vietii Românești», revista Uniunii Scriitorilor, asupra căruia ne-a atras atenția criticul literar Henri Zalis* (s.m.) a fost publicată prima parte a /Jurnalului/ scriitorului Paul Goma (1-16 ianuarie 2005). Textul cuprinde atacuri vehemente împotriva intelectualilor evreii și membrii Comisiei «Wiesel» care au redactat /Raportul/ despre Holocaustul din România, împotriva faptelor și argumentelor care susțin existența Holocaustului românesc cuprinse în acest document, negându-se veridicitatea lor, critici împotriva Israelului și a politicii duse de statul evreu. Reacția față de publicarea acestui text a venit din partea ziarului «Gândul», care, într-un amplu articol, intitulat «Ministerul Culturii subvenționează o revistă acuzată că promovează antisemitismul», citează dintr-un comunicat al Uniunii Scriitorilor (U.S.) de condamnare a publicării acestui text. În comunicat se mai arată că Uniunea se angajează să ia măsuri pentru ca astfel de fenomene să nu se mai repete (s.m.). Potrivit ziarului, conducerea comunității evreiești ar fi protestat împotriva apariției articolului lui Goma.

Dar «Gândul» remarcă un alt aspect, menționând că «ceea ce pentru conducerea Uniunii Scriitorilor este intolerabil, la Ministerul Culturii nu are darul să stârneasce nici o umbră», ministerul incluzând «Viata Românească» printre revistele desemnate să primească subvenții de la stat și aceasta chiar și după apariția unor astfel de articole incriminate. Redacția «Vietii Românești» și-a însușit conținutul și formulările U.S. față de apariția «Jurnalului» lui Goma. Comunicatul Uniunii Scriitorilor a fost reluat și comentat de ziarul «Gardianul». Drept replică la cele două articole, într-o scrisoare trimisă ziarului «Ziua», Paul Goma reia atacurile antievreiești și afirmă că va da în judecată, printre alții, Uniunea Scriitorilor și pe «conducătorii comunității evreiești pentru denunt calomnios», iar «România liberă» îi ia apărarea scriitorului. [...]?”

Așa, carevasăzică: bătrânul Zalis a rămas bun în grad: tot turnător, tot turnător (voluntar, nu silit - ca Quintus, ca Paleologu, ca Doinaș, ca Balotă, ca...). Până în 1989 activitatea lui "la suprafață" era la Săptămânul lui E. Barbu și în toate - dar toate! - campaniile duse de securitate, împotriva noastră, a exilaților activi, prin colegii noștri, scriitorii din țară. Ce lepră, acest Zalis! - cu el se laudă Breban, în Contemporanul (e drept: Zalis nu e chiar Ianoși al Martei Petreu, dar nici departe). Acum nemaiavînd pe cine să toarne le Secu, "informează" harnic Comunitatea Evreilor. Înainte o făcea din datorie politică; acum o face din datorie etnică.

Iar acum "o delatiune" (cum spunea ne-delaționatoarea Geta Dimisianu, când îl "turnam" eu la Europa liberă pe Vasile Nicolescu, putoarea cenzoare de la C.C.). Este un mesaj dinspre M. Stănescu, în principiu (românesc), nu trebuie divulgat - însă eu încalc această "lege" și, fără voia lui (a lui M. Stănescu), reproduc următorul text:

"[16 sept. 2005, orele 7] Azi am primit și prima retragere de nume.

Iată povestea:

Ieri Dl. Aristide Ionescu, fdp din Pitesti, mi-a transmis și semnătura D-lui Ilie Popa, prof. la Univ. Pitesti., pres. filialei Arges a Fundatiei Memoria. După aceasta a încercat să obțină și semnătura lui Serban Papacostea. Care a refuzat. Ba, mai mult, auzind că Dl. Popa a semnat, a dat un telefon la Madam Michaela Ghitescu / Ion Drescan, la sediul Fundatiei, aici, în Bucuresti. În urma acestuia, Dl. Popa și-a retras semnătura.

Asta-i, ca să se știe - cine, ce, cu nume - ce face.

Asa se lucreaza, tovarăsi, pe ascuns, nu pe fata, la vedere!MS

PS: Il sterg deci de pe lista și îi rog pe totii care pot să o facă și ei."

Marti 20 septembrie 2005

Surpriză din partea lui LIS care îmi trimite:

"Original Message -From: Oana Subtirica (...)Sent: Monday, September 19, 2005 5:44 PM Subject: Despre "Pro și antisemitism" la Conferintele Cuvantul

Dragii mei,

Revista Cuvantul are deosebita onoare de a va invita sa luati parte la o noua editie a Conferintelor Cuvantul.

Joi, 29 septembrie ora 18.00, la Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune, va avea loc cea de-a XIX-a editie a Conferintelor Cuvantul. Cei care vor lua cuvantul cu prilejul acestei editii sunt Marta Petreu, Maria Ghitta și Andrei Oisteanu. Tema: "Pro și antisemitism".

Va așteptam cu aceasta ocazie Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune.

Va rugam sa confirmati prezenta, pentru rezervarea locurilor.

Cu stima, Oana Subtirica tel: 0726.333.452 / 312.52.95"

Ca să mă exprim așa : s-a pornită contraofensiva "prosemiților", cum glăsuiește Centrala prin Cuvântul Martei Petreu și a nelipsitului Oisteanu (iertare, nu știu cine e Maria Ghitta și, zău, nu mă roade curiozitatea, decât: să fie "Ghitta" de la "Ghiță"?, au să fie prescurtarea de la "Brighitta"? După cum se vede: întrebări esențiale).

Conferința aceasta face parte din "planul mai vast" al campaniei antian-tisemite. S-au exprimat Buduca, Carmen Mușat, Mihăieș, G. Andreescu; nici

un semn dinspre România literară, dinspre 22, dinspre Contemporanul lui Breban - și al Ianoșului - dar să nu ne facem griji, nici iluzii: nu scapă anti-semiții dezantisemitizați tot de goi, ca la Pitești, ca la Pitești.

Pivotul, Comandamentul la București, fiind Comunitatea evreiască:

Marti, 20 septembrie 2005 Ziua

Comunitatea evreiasca din Romania isi alege conducatorii

“ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducand in discutie prea lunga si problematica prezenta in varful conducator al Federatiei Comunitatilor Evreiesti din Romania (F.C.E.R.) a unui fostcolonel activ de Securitate.” Pentru prima data votul va fi secret Templul Coral
<http://www.ziua.net/display.php?id=185078&data=2005-09-20>

Responsabilii obstii evreiesti au decis ca a sosit timpul ca scaunul de presedinte, ramas gol dupa moartea neuitatului Nicolae Cajal, sa fie ocupat prin alegeri democratice, transparente. *ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducand in discutie prea lunga si problematica prezenta in varful conducator al Federatiei Comunitatilor Evreiestidin Romania (F.C.E.R.) a unui fost colonel activ de Securitate. Dar acum povestea apartine trecutului.* Congresul evreimii-romane care se desfasoara, azi, 20 si maine, miercuri 21 septembrie, la Centrul Cultural Comunitar din Bucuresti, va stabili structura noii conduceri si liniile directoare ale viitoarei activitati comunitare evreisti. Important, si trebuie subliniat acest lucru, alegerile vor fi, pentru prima data, liberese transparente.

Grija pentru legalitatea alegerilor

Mai intai, a existat o perioada in care orice evreu cu cetatenie romana avea libertatea sa propuna candidati sau sa se autopropuna. La sfarsitul lunii august, pe lista de candidati se aflau inscrisi pentru Consiliul de Conducere al FCER un numar mare de fruntasi ai obstii evreiesti. Inaintea alegerilor, dr. Alexandru Elias declara: "Ne-am straduit sa asiguram o deplina libertate a exprimarii parerilor. Vreau sa precizez ca este pentru prima data cand se fac alegeri democratice, prin vot secret, pentru aceste functii". Pentru postul de presedinte candideaza:

prof. univ. Radu Alexandru Feldman (Radu F. Alexandru), scriitor, publicist, autorul a trei carti, sase scenarii de film si numeroase premii; prof. univ. ing. Tiberiu Roth, presedintele Comunitatii din Brasov, autorul a 9 brevete de inventii; prof. univ. Corneliu Sabetay, medic, presedintele Comunitatii din Craiova, autorul a 300 de lucrari stiintifice si 10 carti; si prof. univ. Aurel Vainer, economist, prim vice-presedinte al Camerei de Comert a Romaniei, cu 200 de lucrari stiintifice publicate, deputatul etniei in Parlamentul Romaniei.

Campanie electorala in tara

Vreme de trei zile (12, 13 si 14 septembrie), candidatii la functia de presedinte s-au intalnit la Piatra Neamt, Oradea si Bucuresti, cu delegatii la Congresul de alegere a noii conduceri a Federatiei. Fiecare din cei patru candidati au cautat sa-i convinga pe cei care ii vor vota de ce considera ca el trebuie sa fie alesul. Pentru postul de vice-presedinte al FCER candideaza conf univ. ing. Otto Adler, regizorul ErwinSimsensohn si ing. Paul Schwartz. Postul de secretar general, detinut pana acum de **av. Iulian Sorin**, va fi ocupat de unul din cei cinci candidati inscrisi in cursa electorala: economistul Maxim Beinisch, presedintele Societatii de Relatii Comerciale, dr. Alexandru Elias, medic primar psihiatru, condamnat la 20 de ani inchisoare pentru sionism, directorul Centrului Medical al FCER, autor de lucrari stiintifice si cu

activitati deosebite pe taram medical si comunitar, **Aharon Gaon, manager, ofiter Tzahal (in rezerva)**, prof. univ. Manole Iosiper, economist, activitate sustinuta in organizatii masonice si B'nai Brith, si ing. Albert Kuppferberg, director de proiecte si inspector general FCER.

Varfurile conducatoare se vor sprijini pe un Consiliu de Conducere care va fi si el ales in zilele Congresului, componenta sa reflecta spectrul cultural-atiintific al obstii evreiesti la aceasta ora. Din Consiliul Director vor face parte personalitati fruntase ale evreimii romane, unele nume le-am amintit, ei fiind candidati la functii de conducere, alte nume care circula insistent pe culoarele Comunitatilor sunt: cercetatoarea Irina Marin-Cajal, ing. Croitorul Lazar, Harry Eliad, directorul Teatrului Evreiesc de Stat, Jose Jacobescu, presedintele B'nai Brith-Romania, istoricul clujean Ladislau Gyemant, scriitorul Dorel Dorian, profesorul Stefan Cazimir, istoricul Harry Kuller, scriitorul Boris Mehr, poetul Toma George Maiorescu, istoricul Andrei Oisteanu, academicianul Eugen Segal, colonel ing. Vertes Adam Eugen, scriitorul Ezra Alhasid, ing. Nilu Aronovici, arhitect Tiberiu Benedek, istoricul ing. Liviu Beris, ziarista Iulia Deleanu, ziarista Eva Galambos, istoricul Dumitru Hancu, prof. Tania Grimberg etc., precum si actualii presedinti ai Comunitatilor evreiesti din Capitala si provincie: ing. Ossy Lazar (Bucuresti), Abramovici Suhar (Campulung Moldovenesc), Aizic Iancu (Tecuci), Paul Costin (Timisoara), Iosif David (Botosani), Nicolae Decei (Satu Mare), Carol Friedman (Constanta), Felix Koppelman (Oradea), Ionel Schlessinger (Arad), si Harri Vigdar (Bacau).

Ca pronostic al autorului, castigatorul cel mare al alegerilor va fi Aurel Vainer. Si iata de ce: Deputatului Vainer i s-a acordat onoarea de a fi ales vice-presedinte al Comisiei Permanente pentru Politici economice,

Reforma si Privatizarea Parlamentului roman, a fost sustinut si sponsorizat de Camera Deputatilor sa participe la cea de-a 99-a Conferinta Anuala a Comitetului American Evreiesc, a participat la cea de-a 12-a Conferinta Internationala a liderilor comunitatilor evreiesti de la Washington, prilej de contacte superioare si dialoguri productive.

Alegeri si pentru conducerea Asociatiei Sioniste din Romania

Marea majoritate a evreimii-romane traieste de multa vreme in Israel si in alte locuri din lume. Totusi, la Bucuresti si la Brasov activeaza foruri sioniste care se ocupa cu emigrarea evreilor-romani. Batranii nu mai emigreaza, chiar daca copiii lor traiesc in Israel sau in Statele Unite, dar au mai ramas ici-colo oameni mai tineri, cupluri mixte, copii, acestia flirteaza cu ideea emigrarii, Statul Israel are in aceasta directie un foarte eficient propagandist si manager: Tova Ben- Nun. In 2002, la Timisoara, a fost ales un Comitet Director al Asociatiei Sioniste din Romania (ASR), format din Tiberiu Roth (presedinte), Claudiu Weisman, Sorin Blumer, Iudith Fuchs si Adrian Cuperman. Mandatul lor de trei ani s-a incheiat. Acum, conducatorii organizatiei mondiale sioniste (WZO) solicita alegeri pentru o noua conducere a organizatiei sioniste din Romania. Intre altele, noua conducere va avea grija sa se ocupe cu reabilitarea celor peste 1000 de activisti sionisti arestati, maltratati si condamnati de tribunalele comuniste romanesti.

Teșu SOLOMOVICI

Dacă o luăm cronologic, după informațiile mele, Teșu Solomovici ar fi precipitat evenimentele: supărat pe acea fracțiune a Comunității care nu a încredințat Editurii Teșu publicarea Raportului Wiesel (așa s-o fi numind?), a atacat-o, dezvăluind și numele individului aflat în fruntea ei - în fine, pseu-

donumele "Iulian Sorin". De la Teșu m-am documentat când am scris "Anunț"-ul din 5 septembrie, publicat de Ziua în 7 septembrie.

Numai că dezvăluirea lui Teșu datează de câteva luni.

Rezultatul? Nu se făcuse observabil. Comunitatea își văzuse detrebușoarele ei. Or azi chiar el cu mâna lui scrie :

"ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducand in discutie prea lunga si problematica prezenta in varful conducator al Federatiei Comunitatilor Evreiesti din Romania (F.C.E.R.) a unui fostcolonel activ de Securitate. " (s.m.)

Ceea ce ar putea semnifica: abia "polemica" declanșată de U.S. - și, de ce nu: amenințarea mea că voi da în judecată U.S. și Comunitatea evreiască pentru denunț calomnios a precipitat evenimentele.

Bănuiesc cum anume se vor succeda "etapele" și care va fi rezultatul luptei seculare pe care davizii prosemiți o vor da cu uriașul Goliat: eu: Comunitatea evreiască nu va da nici o explicație în legătură cu arătarea mea, potrivit căreia ea s-a plâns Uniunii Scriitorilor că Viața românească a publicat un text antisemit.

Fiindcă ea, Comunitatea evreiască are dreptul să pârască, să anatemizeze, să acuze, să se plângă, să ceară despăgubiri; să le încaseze, - dar nu are și obligația elementară de a-și proba acuzațiile. Într-o informație (pe care oricând poate să o (re)nege, i-a scăpat numele lui Zalis. Ei și? Nu era comunicat oficial...

Deci: până acum (în 20 septembrie 2005) Comunitatea evreiască nu s-a sinchisit, nici de "Iulian Sorin" - securistul care, totuși, le-a fost ghid înțelept câteva bune decenii; nici de Zalis, cel care răsfoind el Viața românească 6-7/2005, pe dată a ridicat mâna și a alergat cu pâra - pe vremurile bune și la Săptămîna lui Eugen Barbu (foaie antisemită, fie zis în treacăt, la care tovarășul Zalis colabora cu dăruire - n-o fi spunînd acum că fusese "infiltrat", ca să saboteze din interior?), nu doar la Comunitate.

Cât despre un răspuns la acuzația de denunț calomnios - nicivorbă: în cel mai pur stil românesc (și dacă românii au învățat de la evrei să se poarte evreiește?): nu va răspunde! Se va preface că nu a auzit, ori că îl consideră pe interpelator un nimica toată, nedemn de a fi luat ca partener de dialog. Și nu se va sinchisi nici de constatarea mea: ca partener de dialog nu sunt demn - dar ca țintă a atacurilor, calomniilor, acuzațiilor de "antisemitism" sunt "demn"? Bineînțeles!

Dacă voi insista, evreii, în dulcele stil românesc (sic) îmi vor propune să discutăm "problema" la o cafeluță, în intimitate, nu în piața-mare, să auză toți nechemații și să fie incitați la acte "antisemite", parol. Iar dacă eu voi accepta inacceptabilul pentru mine (adică: să nu mai vorbesc așa tare, să nu mai scriu pentru cititori, ci să șoșotesc ceva-ceva, dar acel ceva să rămână între noi, ca între buni și vechi prieteni - la urma urmei, cu toții fiind evrei), atunci ei îmi vor face imensa favoare de a-mi comunica:

«L-am alungat pe securistul "Iulian Sorin" - ce mai vrei?»

Iar eu să rămân cu gura căscată: bine, bine, l-au alungat pe securistul X - dar pe Y, dar pe Z Dar pe...? Și adaugă:

«Ți l-am dat pe Zalis, fă borș din el, tot nu ne mai este de folos - ce mai vrei?»

Iar eu să mă declar cel mai fericit om de pe pământ fiindcă însăși Comunitatea evreiască mi l-a dat (sic) pe veteranul informatorist Zalis?

Vineri 23 septembrie 2005

(...)

La 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÎRE[A] nr. 902 privind înființarea Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel”.

De ce n-am alcătui și noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americieni, ne-israelieni - un Institut pentru Studierea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990 ?

Nu sunt primul care (și-)a pus această întrebare îndurerată și, după cum merg treburile în România, nu voi fi ultimul.

Rezum evenimentele din ultima vreme:

La 5 septembrie 2005 trimisesem ziarului Ziua textul “Anunț” (publicat la 7 sept.) în care citam din Comunicatului Uniunii Scriitorilor din România din 31 august a.c.:

“Conducerea Uniunii Scriitorilor din România își exprimă regretul că în revista Viața românească numărul 6-7 din iunie-iulie 2005, revistă (sic) editată de Uniunea Scriitorilor, a fost permisă de către redacție apariția unui text cu conținut antisemit. Este vorba despre fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma”. Și:

“Conducerea Uniunii consideră intolerabilă îngăduința cu care redacția revistei Viața românească a găzduit în această publicație (resic!) idei contrare valorilor și normelor acceptate în lumea contemporană. (subl. mele, P.G.).

Și anunțasem:

“Voi da în judecată: 1. Uniunea Scriitorilor din România; 2. Asociația Scriitorilor din București; 3. Pe Nicolae Manolescu, președinte al Uniunii; 4. Pe Horia Gârbea, director de imagine al USR și președinte al Asociației Scriitorilor, București “pentru calomnie la adresa lui Liviu Ioan Stoiciu și a mea 5. Pe conducătorii Comunității Evreilor din România “pentru denunț calomnios.

“În legătură cu punctul 5 aștept ca USR să facă publice numele acelor membri ai Comunităților Evreilor «care au reacționat foarte dur» și care «Dacă ei s-au sesizat, înseamnă că afirmațiile sunt grave»(s. mea) - re-citat din scriitorul român Horia Gârbea, corigent, la română cât și de logică”.

“Ei” însă au tăcut chitic - ai fi zis: români din moși-strămoși. (...)

Comunitatea evreilor nu s-a ostenit să confirme “sesizările” (“foarte grave”, vorba scriitorului român H. Gârbea) prin citate, cum se obișnuiește la noi, în Europa; nici să le infirme și să-și ceară scuze pentru eroare, cum se obișnuiește la noi, în Europa. Obișnuințele europene ar fi presupus: membrii Comunității evreiești se ostenesc să citească întâi, abia apoi să antisemitizeze ceea ce citiseră, cu ochii lor (...)

Ceea ce ar putea însemna (până la proba contrarie) că “scandalul” provocat de Uniunea lui Manolescu N. cu Gârbea H. și, în subteran, cu Zalis H. a dat tulburare, precipitare, și... mobilizare electorală în Comunitatea evreiască - întru apărarea (cu ghearii și cu dințile, vorba romancierului minoritară) pro-semitismului de atacurile mârșave ale odiosului antisemitism la care se dedau cei care “nu sunt cu noi - deci sunt împotriva noastră și trebuie stârpiți”, potrivit doctrinei sionismului triumfător. La 16 ianuarie 2005 scriam textul “Unde ni sunt...?” în care citam concluzia trasă de Elie Wiesel (sub supravegherea ambasadorilor SUA și Israelului în România) la 16 oct. 2004:

“Holocaustul în România a fost posibil ca urmare a antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării” (s.n.).

Calificînd-o: “rezultat al gândirii teroriste a holocaustologilor, model de

abuzivă înjumătățire a adevărului” și continuam:

“Deci noi, românii ne asumăm partea de vină în martirizarea și uciderea evreilor începînd din 27 iunie 1941 (“Pogromul de la Iași”), evreii însă nici nu vor să audă - corect: nu ne permit să deschidem gura - pentru a vorbi și noi despre martirizarea, uciderea românilor, cu un an mai devreme, începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici, apoi din 23 august 1944 câteva bune decenii, în restul României ocupate de ruși”.

În alt text: “Să învățăm de le evrei” spuneam:

“Față cu obrăznicile, acuzațiile, calomniile, actele de xenofobie (anti-românismul), de rasism («numai evreii au suferit, numai ei au dreptul să vorbească despre Holocaust»), nu mai acceptăm diktatul, cu capul plecat, cu gura închisă. Și noi, ne-evreii am suferit, și noi avem dreptul de a ne apăra suferința și onoarea de victime.”

În continuare, sugeram:

“...respectarea întocmai a “Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii”.

“(...) să cerem, nu eliminarea din text a termenului “fascist” (violent inexact), ci introducerea, după “fascist”, a: “și comunist”.

Iată că la 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÂRE[A] nr. 902 privind înființarea Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel”.

Ce va fi cautînd pe fronton numele “Elie Wiesel”? Purtătorul nici măcar nu a murit dar a dat numele său unui organism avînd scop studiul unui fenomen din România? Ce a avut, ce are Elie Wiesel cu noi, Românii - în afară de ura oarbă, de repetata, de îngroșata falsificare a adevărului istoric din punctul de vedere al unui frustrat Mare-Maghiar ca el în “favoarea” unguirilor ocupanți ai Ardealului de Nord?, de calomnierea constantă, isterică a României și a Românilor («Români au ucis, au ucis, au ucis!»)?

Citind “Hotărîrea” (așa este corect, nu Hotărârea” cum stă scris într-un act oficial), bag de seamă: dacă Primul ministru și ministrul Culturii (sic) l-au numit în fruntea Institutului pe “istoricul” Mihail Ionescu, cronicar de curte și de atenanse al lui Ceaușescu, atunci nu mai există incompatibilitate între natura instituției și denumirea ei, în care caz de ce nu ar fi rebotezată:

“Institutul Elie Wiesel - Mihail Ionescu”?

Vasăzică guvernul actual a găsit fonduri pentru finanțarea “de la bugetul statului” a unui Institut ce urmează a studia suferințele a circa 750 000 evrei (câți erau în 1939) pricinuite de Statul Român într-un interval de 4 ani, 1941-1944. Dar acestea (suferințele) erau studiate, cunoscute din 1945, acuzații fuseseră condamnați de justiția poporului sovietic eliberator prin magistrații imparțiali-de-clasă Avram Gutmann-Bunaciu, Voitin(ovici), Sașa Sidorovici; opinia publică, convocată în sălile Tribunalului Poporului pe bază de legitimații speciale și de promisiuni-amenințări, încălzită până la delir de verbul - românesc! - al lui Brucan, Baranga, N. David, Nestor Ignat, Miron Constantinescu care cerea Moarte-dușmanilor-României; pușii sub învinuire fuseseră preparați ca-la-Moscova, cu ciomagul și ranga de fier a enkavedistului Nicolski-Grünberg; unii executați, în 1947... Ce mai pot descoperi cei 30 cercetători salariați: R. Ioanid, M. Șafir, Al. Florian, J. Ancel, Braham, Lia Benjamin, L. Volovici, L. Rotman, W. Totok, Laszlo A., G. Andreescu, O. Pecican, M. Ghitta ? Că G. Liiceanu și D. Tudoran fuseseră până mai an

antisemiti virulenți, însă deveniseră din senin (sic) filosemiți convinși?, că antisemitul cult N. Manolescu (nu cita el chiar din Garaudy?!) s-a prefăcut ca prin minune în vânător de antisemiți ca Goma?

Actualul Guvern a găsit pe dată fonduri, local, secretare, automobile (și benzină!), șoferi pentru cei 30 cercetători-din-nou a ceea ce era cercetat de jumătate de veac. Nu contează: misia cercetătorilor (dar a colaboratorilor!) va fi, nu aceea de a descoperi alți criminali dintre români, alte victime dintre evrei, ci de a împiedeca, prin vacarm bine orchestrat, pătrunderea, în sfârșit, până la urechile ne-evreilor amneziați de 50 de ani de teroare polițienească și de reeducare (ca la Pitești!, ca la Pitești!) a adevărului integral, acela care spune: și noi, ne-evreii am fost martirizați de bolșevicii ruși, dintre care nu puțini evrei; și mai spune: evreii noștri nu au fost chiar totdeauna doar victime - ci și călăi; și încă feroci. "Cercetătorii" care vor face act de prezență în zilele de salariu (gras, de la bugetul statului român), dacă sunt mai în vârstă, atunci sigur au fost ei înșiși belitori-de-goi, iar mai-tinerii sunt fiii, nepoții unor adevărați criminali (ca A. Oișteanu, Al.Florian, R.Ioanid). Ei nu vor lucra pentru scoaterea la lumină a adevărului integral, ci vor trudi la îngroparea și mai în adânc a adevărului despre faptele celor mulți, de ordinul zecilor de mii de evrei care, după Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord au alergat în Teritoriile Cedate (Perahim, Sorin Toma, Celac, Bârlădeanu, Mișa Oigenstein și Bella Iosovici - viitorii părinți ai fraților Oișteanu) unde au distrus, cu entuziasm revoluționar bolșevic Biblioteci și Biserici, Cărți și Icoane - iar, ca auxiliari zeloși ai NKVD, (începând din 28 iunie 1940): au distrus cu jubilație Oameni: martirii noștri.

Acesta va fi adevăratul rol al Institutul binenumit "Wiesel".

Să bruieze, să minorizeze, să ironizeze, în final să interzică, în continuare, partea noastră de adevăr, cea care ar contrazice inocența integrală a evreilor și ar atenta la unicitatea Holocaustului și în România (și în Polonia și în Țările Baltice și în Rusia...).

Se știe: rolul determinant al creării Institutului "Wiesel" l-au avut, nu guvernării româniei, chiar analfabeți profunzi în materie de umanoare, în special de istorie națională - ci americanii și israelienii.

Iar reprezentanții poporului român nu au găsit de cuviință să consulte poporul român, cel pe care ei îl reprezintă - la Bruxelles, la Moscova, la New York -, ci au ciocnit călcâiele și s-au executat.

Pentru edificarea unui Memorial al Victimelor Bolșevismului, noi, ne-evreii, noi, ne-bolșevicii, noi, ne-securiștii cui să ne adresăm?

Cine dintre conducătorii României se uită în gura noastră? Ai zice că în alegerile de anul trecut au ales un președinte al României nuromâniei - ci americanii și israelienii.

Întrebare:

Avem noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - dreptul la un Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990 ?

Dacă au meritat evreii din România (să admitem prin absurd că cei 750 000 au fost cu toții victime) nu ar fi drept, echitabil (sic) ca un alt Institut, nu geamăn, ci paralel, neconcurent să studieze, repertorieze, difuzeze mărturiile despre suferințele a circa 30 000 000 ne-evrei pricinuite de Teroarea Bolșevică, slujită cu abnegație de evrei timp de 50 ani? Încă o dată, fiindcă "partenerii" nu aud, nu dialoghează, ei monologhează-diktează: în cifra de 30 milioane de ne-evrei români intră cele trei generații de basarabeni și bucovineni distruse - chiar dacă nu total lichidate; și cel puțin 2 generații de ne-evrei

din restul României.

Pentru că guvernul României și președintele României nu se vor grăbi să vină în întâmpinare (“întâmpinare”, după 16 ani de nepăsare, de surzenie?), noi, ne-evreii, nefiind nici americani, nici chiar israelieni, propunem:

U n s o n d a j p r i n i n t e r n e t :

Este oare necesar un Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România? Sau mai poate aștepta încă o jumătate de secol - că nu dau turcii...?

Vom afla:

a) dacă mai există români doritori ca măcar în al 12-lea ceas să se ridice în două picioare și să-și afirme, sub propriul nume, dorința de restabilire a adevărului istoric din ultima jumătate de secol;

b) dacă mai există români în actualul guvern, care să-și facă datoria față de comunitatea noastră multîncercată, multnedreptătită, mult și mereu mințită.

În cazul în care guvernul român nu va mai avea fonduri și pentru români, deci ISTBR nu va avea un sediu, vom ruga Institutul “Wiesel” să cedeze o cămăruță la subsol. Nu ne îndoim de generozitatea legendară a evreilor față de indigenii români (vezi tratamentul Palestinienilor în Israel).

Dacă nu - nu va fi. Românii vor rămâne afară.

Sunt obișnuiți, românii, cu afara: au fost dați afară din case, din libertate, din familiile “reîntregite de Securitate”, din amărătele slujbe de după prizonierat și închisoare și deportare, dați afară din țara lor (iar basarabenii și bucovinenii, chiar de au rămas pe loc, au fost dați afară de ruși, de ucraineni, de evrei din propria-le identitate românească).

Neavînd un acasă al lor, românii se vor întâlni... afară; în Piața Universității, de pildă. Pe timp de ger, de ploaie, supraviețuitorii români dintre eternele victime se vor adăposti în holurile Facultății de Litere și în al Institutul de Arhitectură.

Numai de nu le-ar da prin cap actualilor guvernanți ai țării-țara din care au fost dați afară cetățenii săi - să trimită Minerii lui Iliescu, pentru “restabilirea ordinii” - și să-i dea prilej lui N. Manolescu să ia un interviu legitimator “Omului cu o mare”.

Fiindcă atunci...

Românii de bună credință, avînd cultul memoriei și simțul onoarei, sunt invitați să-și manifeste acordul/dezacordul cu crearea Institutului pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990 la o adresă electronică ce se va anunța în curînd

Paul Goma”

Luni 26 septembrie 2005

LIS îmi trimite solidarizarea lui Luca Pițu. Tot el transmite lista conducerii Conducerii Uniunii Scriitorilor din România:

În ședința din 27 iunie a.c. a Consiliului Uniunii Scriitorilor din România a fost ales, prin vot secret, Comitetul Director al Uniunii. Iată componența sa:

Nicolae Manolescu, președinte

Varujan Vosganian, vicepreședinte

George Bălăiță, Gabriel Chifu, Alexandru Cistelean, Horia

Gârbea, Gabriel Dimisianu, Mircea Mihăieș, Marta Petreu, Cassian Maria

Spiridon, Szilágy István

În prima ședință a Comitetului Director au fost desemnați secretarii Uniunii și directorul de imagine:

Secretari: Gabriel Chifu și Irina Horea

Director de imagine: Horia Gârbea”

28 septembrie 2005

Ovidiu Nimigean îmi trimite:

“P.S.Interventia Ginei Pana in "Gardianul" de astazi o veti fi vazut pe net. Probabil n-ati vazut "*Revista presei*" din ultimul nr. al "*Romaniei literare*", unde, sub semnatura lui Daniel Cristea-Enache, e amendat pamfletul lui Cristian Badilita din "Averea" contra lui Nicolae Manolescu si, intr-o a doua parte ("Bietul Goma"), e discutat, intre condescendentia si agresivitate, cazul Dumneavoastra. Citez din comentariu:

"E greu de crezut inasa ca Paul Goma va fi invatat ceva din propria implozie biografica si creativa, pe care insusi a provocat-o, dupa Revolutie. E ironic si trist destinul acestui curajos dizident care a vorbit sonor cind altii au tacut si care, la borna anului 1989, era cotat de multi ca o mare constiinta si un scriitor important. (Un critic improvizat n-a ezitat sa-l numeasca cel mai important prozator roman post-belic!) Treptat, actiunile lui Goma au scazut la bursa literara, din motive totusi extra-artistice. Intrucit autorul lua in vizor si infiera tot mai mult lumea <<buna>>, cei care ii acordasera girul au reactionat prin a-i retrage (dupa principiul sanatos: <<Eu te-ma facut, eu te omor!>>). Pe acest curs de o frumoasa logica umorala, fosta mare constiinta a ajuns aproape un paria in lumea noastra literara.

Septuagenarul Goma inspira azi mila. El continua sa se lupte cu toti si cu el in primul rind, invirtindu-se neobosit in hora invectivelor, improscin in dreapta si-n stinga si gasindu-si, in mod trist, sprijinitori de genul lui C. Badilita. Fragmentele de jurnal publicate in numarul 6-7 din <<Viata Romaneasca>>, si care au stirnit un nou scandal, sunt reprezentative pentru scufundarea lui Paul Goma in mlastina propriilor pagini. 99% din ceea ce pune pe hirtie (sau posteaza pe internet) este *expresia resentimentului* (subl. D,C.-E.): un filon inca bogat si care nu da semne ca va seca prea curind. Mai nou, in catarea lui Goma sunt asa numitii *holocaustologi* (subl. D.C.-E.)care <<falsifica documente>>, <<inverseaza cronologia evenimentelor>> si <<prezinta efectul drept cauza>>. Insa nu numai <<holocaustologii>>, ci israelienii, ca popor, se vad in oglinda sparta a lui Paul Goma intr-un mod terifiant: (citata: "De cind au o tara..." , pina la "...dar doamne-fereste sa sufle un cuvint despre posesoarele comuniste: China, Coreea de Nord.") Dupa aceasta globala punere la punct, diaristul isi coboara privirile, revenind la motivul tulburarii anterioare, si anume Comisia Internationala pentru Studiarea Holocaustului in Romania. Si, dupa ce insiruie membrii Comisiei, ce face Paul Goma? Li ia cumva la rind pe acestia, in stilul sau inconfundabil? Deocamdata nu. Intr-un mod totalmente aberant,

dar tipic pentru polemistul nostru, acesta se refera in continuare la persoane care nu sunt (subl. D.C.-E.) in respectiva comisie. Daca nu ma credeti pe cuvint, iata fragmentul: (citat: "Privesc lista celor...", pina la"... ucenici ascultatori ai inteleptului tovaras Ion Ianosi?") Teza Marii Conspiratii, infiltrata si disipata in scrisul lui Paul Goma, e adusa la asemenea <<explicatii>> care ar fi comice daca n-ar fi triste - si invers.

Ceea ce profetul de la Paris nu poate intelege in ruptul capului este ca nu are dreptul (moral si juridic) de a face tuturor procese de intentie; ca afirmatiile si negatiile lui se cer documentate, probate, dovedite; si ca, in genere vorbind, libertatea de exprimare se intinde pina acolo unde ea poate incalca dreptul lui X sau Y la propria imagine. Nu poti terfeli, la nesfirsit, figurile atitor colegi de breasla, fara ca breasla sa te respinga cu un nu (subl. D.C.-E.) hotarit si unanim."

Asadar, vorba tovarasului, "Sa spunem un nu hotarit!". Pe de alta parte, vorba personajului lui nenea Iancu, "Nu majoritate o sa ai, stimabile, ci unanimitate!"

[Nota lui O. N.] : "Trista interventia acestui tinar in favoarea sefului sau in revista sefului sau. Criticul D.C.-E. aproape ma convinsese de seriozitatea sa. Acum ma convinge ca fie nu pricepe nimic, fie s-a predat la rindu-i. Si cind te gindesti ca in urmatoorii treizeci de ani va fi o semnatura influenta in presa culturala din Romania... Ii voi trimite personal citeva rinduri."

Bădiliță îi răspunde:

"(...) P.S. Un scurt raspuns dlui Daniel Cristea-Enache, al carui „ochi magic“ din „Romania literara“ 38 imi este „adresat“. Va inteleg foarte bine reactia: N. Manolescu va da o paine, nu Paul Goma; va inteleg si nedumerirea: cum pot fi „si, si“, sau, cu vorbele Dvs, cum poate exista o „asemenea formula umana“, amestec de spiritualitate si altceva, foarte neplacut? Ce nu accept sunt doua lucruri: agresivitatea fata de o persoana pe care n-o cunoasteti decat dupa ureche si, poate, dupa frunzarit; confuzia rautacioasa a planurilor. Eu nu jignesc nicio data pe nimeni, ci incerc sa separ, sa discern, sa aleg si, atunci cand e cazul, sa pun la punct motivat. Imi asum riscul criticii, nu insolenta jignirii. In episodul „antisemitului“ Goma aproape toti ienicerii damboviteni l-au luat in brate pe vinovat, pe Manolescu, nu pe cel jignit, Goma. Dle (fara ghilimele, fireste) Cristea-Enache, inteleg necinstea cand e platita gras; cand insa traiesti in sau din cultura romana singurul lux pe care ti-l ingadui e minima onestitate. Credeti ca mi-e usor sa scriu ce scriu uneori? Credeti ca mi-e usor sa-mi pierd timpul cu toate micimile de acolo? Credeti ca mi-e usor sa ies din mrejele Eccleziastului ca sa va raspund la insolente? In fine, al treilea lucru: cand polemizati, faceti-o barbateste, sistematic. De ce polemizati doar pe fleacuri? Va astept cu remarci consistente despre Pateric, Septuaginta, Parintii Bisericii, evanghelii apocrife. Oricine, in Romania, e specialist in punerea la zid a lui Goma si in „moralita“ socialista. Pana una-alta, sa ne vedem de treburile noastre. Poate inteleteti mai multe din textul de mai sus. Ar fi pacat de tineretile noastre,

ale amandurora. (Berlin, 17 oct. 2005)
 “Cristian Badilita”

Duminică 9 octombrie 2005

(...) Am scris:

“APĂRAREA TEȘU”

În *Ziua* din 8 octombrie 2005 a apărut un articol de Teșu Solomovici despre “Marele jaf sionist”. Textul nu aduce nimic nou, ba chiar năclăiește ce se știa despre controversatul eveniment din 1959. Eforturile jurnalistului telaviviot de a-și apăra comunitatea de “calomnii”, de “manipulări antisemite” - provocate, pare-se de filmul documentar semnat de Alexandru Solomon - s-au dovedit și de data aceasta contraproductive. Folosind “informații” din sursă securistă (toți cei implicați fuseseră/erau în continuare securiști/milițiști), încercând să le dea o interpretare favorabilă comunității evreiești în general, în special acuzațiilor (oricum: justificabilă), Teșu Solomovici a reușit “performanța” de a-i lăsa așa, vinovați, după teza Securității.

Parafrazând un blestem de Arghezi, aș putea spune:

«Filmdocumenta-te-ar Al. Solomon, apăra-te-ar Teșu Solomovici (și, ca supliment: pupa-te-ar Elie Wiesel)! - cu astfel de apărători, ce nevoie de fioroși antisemi(n)ți/ cu cuțitu-n dinți?»

În mod necesar “afacerea” - atacarea și jefuirea unui furgon al Băncii Naționale - ascunde ceva peste măsură de misterios-murdar, dacă nimeni dintre evrei nu-i divulgă taina.

Eu, de dinafară (am aflat doar aici, în exil de ceva-cumva-cândva de la Virgil Ierunca: el îl cunoscuse la București, îl reîntâlnise la Paris pe “revoluționarul” trotkist Sașa Mușat, altfel notoriu spion sovietic); am știre de vreo trei variante ale afacerii, una dinspre un goi, Neagu Cosma, acest Pelin Bis, deci ne-demn de încredere. Celelalte două : una morfolită, îngălată aparține lui Ed. Reichman - nu cea din “romanul de ficțiune **Denunțatorul**” (sic), ci din interviul dat revistei 22 acum vreun an. În fine, a treia, vine dinspre realizatorul filmului documentar.

Numele sub care se prezentase Alexandru Solomon la telefon nu-mi spunea nimic, însă purtătorul, cu tenacitate, insistase: voia musai să “vorbit” despre Europa liberă - despre care eu în ruptul capului nu voiam să vorbesc! Venind la mine, pe dată a schimbat vorba: m-a întrebat ce știi despre “Jaful de la Giulești”. Plictisit, ba chiar enervat, i-am răspuns că nu cunosc decât elucubrațiile lui Ed. Reichman (îl cunoaște?, desigur) - pe care nu dau o ceapă degerată. Nu-mi mai aduc aminte dacă i-am vorbit de rău proiectul lui Reichman de a face un film după “romanul de ficțiune”. Și nu țin minte dacă vizitatorul mi-a spus ca el face un documentar după scenariul lui Reichman sau după unul al său. Eram într-o proastă stare a sănătății trupale și sufletale, presupun că am fost destul de dezagreabil cu vizitatorul (și mă pricep, nu trebuie să mă jur) - însă am reținut următorul “amănunt”:

Căpitanul Enoiu (avea acest grad în 1956-57, când ne măcelărise pe noi, studenții ungariști; în 1959 va fi fost maior sau colonel), el fusese “preparatorul”, regizorul filmului de-uz-intern pe care arestații fuseseră obligați să-l interpreteze - și care, după 1990 a stârnit o furtună de proteste din partea evreilor, cu atât mai vehemente, cu cât protestatarii, ei înșiși securiști cu grad mare, își păstrasera obiceiurile de acuzatori-fără-probe, nu de investigatori; și desigur zgomotoase acuzații de... antisemitism (se putea rata o asemenea ocazie? Nu!).

Mai mult decât atât: A. Solomon stătuse de vorbă cu însuși Enoiu, de curând (în 2004)!

Enoiu-de-la-Interne... Doar că era mult mai voinic decât Pleșiță, altfel leit frați-criminali; ciobani de-ai noștri, din popor, mioritici autentici, din moși-strămoși, nu “alogeni” ca alenaționalitiștii “din conducerea superioară”. Enoiu : din Mușeteștii Gorjului, Pleșiță din Ceparii Argeșului (însă după nume, “oltean” din Țara Oltului ardelean(ă): în zona Comana de Jos, Cuciulata, Fântâna există un deal: Pleșița). Pentru Enoiu eu fusesem un mizilic, luat din mers, între două “cazuri serioase”; am avut o singură “întâlnire” cu el (și mi-a rupt trei coaste - nu patru?, nu cinci?: avea un pumn cât capul lui de hidrocefal - și ce *caligrafie*, în sensul originar avea, bestia!), însă știu ce au pățimit, îndelung, Ivasiuc de la Medicină, Florin Caba de la Drept (cărui, îi zmulsese părul de pe cap, la nouă luni după... tratament, fiind tot chel); Ștefan Negrea (pe acesta îl bătuse în cap în cap, în cap, numai în cap - «Studentul de la cap se-mpute! La cap, la cap, să nu mai gândească!» - întâi cu un scaun, apoi cu un picior de scaun, lăsându-l neom; nebun, bietul Negrea, colegul meu de la Filologie *se spânzura se la orizontală*, la Gherla, cu câteva săptămâni înainte de termenul de liberare); pe Marcel Petrișor, pe Grama, pe Marin Cocioran îi marti-rizase Enoiu cu nesfârșită plăcere...

Spusele lui A. Solomon mă trimiseseră cu tot cu... memoria afectivă în altă parte:

Mult după liberare (prin 1967-68), binișor după ce re-devenisem re-studenți, Marcel, cu care mă întâlneam frecvent și la facultate și la mine, în cămăruța de la anticarul Sterescu, ba chiar o dată fusesem amestecat în... re-re-arestarea lui (dar și în re-re-liberarea lui...), pentru “re-activități re-legionare”, mi-a povestit în stilul său inimitabil, cum, așteptând la coadă la pâine, careva i-a ars o cumplită palmă-de-prietenie pe umăr (fie vorba între noi: acesta fiind și stilul lui Marcel). Era Enoiu - care l-a întrebat, tare:

«Ce mai faci, bă banditul?»

La care Marcel a răspuns pe dată, zâmbind (și mi-a arătat cum) că bine-face, cumpără-pâine, mulțumește de întrebare - nu mai țin minte dacă adăugase și «să-trăiți»-ul reglementar. Răspunsul mă șocase, i-o spusese. El a ridicat din umeri, a început să râdă (râsul-de-spaimă al lui Marcel...), apoi mi-a spus că “relațiile” nu s-au oprit la întâlnirea de la brutărie: într-o zi, aflându-se în casa noii sale prietene, a intrat... Enoiu!

«Ce mai faci, bă banditul? Ai venit în vizită la...?»

Nu am reținut dacă “noua relație” a lui Petrișor era nepoată sau fiică a lui Enoiu. Însă am înțeles - Marcel mi-a spus: el, “banditul” continua să o viziteze pe femeia aceea: uneori apărea Enoiu - ei, bărbații stăteau de vorbă... Să-l fi întrebat: «Despre ce stați voi de vorbă?» Înțelesesem, fără să fi trecut prin “aceea”: Petrișor fusese atât de torturat, atât de mult timp, încât... nu era necesar să-l fi citit pe Dostoievski, pentru a accepta inacceptabilul. Prin 1992 am citit în presa literară un “dialog” în care Gheorghe Crăciun, directorul Aiudului din perioada reeducării legionarilor (sub bagheta vigilentă a deținutului Valeriu Anania, viitorul Bartolomeu al Clujului), ca să-și “convingă” camarazii (și bestia de Crăciun fusese legionar - dar ce securist exemplar devenise, bată-l Dumnezeu să-l bată!) că el se purtase “prietenește” (!) cu deținutii, cita din dedicația scrise de “domnul profesor Marcel Petrișor” pe o carte a sa în care era vorba de prețuire, recunoștință...

Astfel am înțeles: era cu totul posibil ca bandiții-evrei-sioniști să asculte (de bună-voie, cum altfel) indicațiile-prețioase date de Gheorghe Enoiu, măcelarul-anchetatorul lor - așa cum, înainte ascultaseră și bandiții-*goi*-legionari...

Nu am mai cerut amănunte lui Al. Solomon - despre scenariul său (intuiam că are să fie un ghiveci), despre Enoiu... Îl întrebam, totuși, dacă “Radu Ioanid” este fiul unuia dintre “Ioanizii” executați în lotul acela - el mi-a răspuns: «Nu» și a rămas tăcut ca un rabin când l-am întrebat cum îl cheamă cu adevărat pe R. Ioanid: Leibovici? Herșcovici? Lazarovici? - Ioanidovici nefiind, până la proba contrarie, nume iudeu.

Înapoi, la articolul-“apărare” al lui T. Solomovici. Voi cita atât de copios din el, nu pentru “informațiile” furnizate (toate îmi erau cunoscute), ci pentru... ceea ce voi explica la urmă:

Totuși, totuși: limba Teșului adevăr grăiește - fără să-și dea seama (cu italice voi sublinia ceea ce mi se pare demn de ținut minte, între croșete - []: observațiile, completările mele):

“Organele de milite au fost date de-o parte și cercetarea (...) [ancheta] a fost asumată de Securitate. *La 17 septembrie 1959*, principalele personaje (...) erau arestate:

“1. *Alexandru Ioanid (Herman Leibovici)* [vezi mai departe *contradicția - n. m.*], *fost locotenent-colonel de milite și șef al Direcției Militiei Judiciare pe țara*, membru de partid, (născut la 17 noiembrie 1920).

Casatorit, o vreme, cu sora soției lui Al. Draghici, ministrul de interne.

“2. Paul Ioanid, (Paul Leibovici), inginer, profesor universitar, cu *studii de doctorat la Moscova* [unde în altă parte?], *șef de catedra la Academia Militara*, membru de partid, născut la 24 martie 1923).

“3. Igor Sevianu, (Igor Herșcovici), *inginer aviator, fost locotenent de milite până în anul 1951*, membru de partid (născut la 31 octombrie 1924).

“4. Sasa Mușat (Abrașa-Sașa Glanzstein), *profesor universitar de istorie, (născut la 26 august 1924), activist al Cabinetului Orasenesc de Partid, var cu Florica, soția lui Emil Bodnarus.*

“5. Monica Sevianu, născută Alfandari, fosta Abraham după primul

sot, de profesie ziarista, (nascuta la 11 iunie 1923).

“6. Haralambie Obedeanu, (Harry Lazarovici), (nascut la 19 septembrie 1928). *Pana in anul 1956 a fost ofiter la MAI, redactor la "Scanteia", apoi, pana la 1 ianuarie 1959, decan al Facultatii de Ziaristica la Academia "Stefan Gheorghiu", membru de partid.*

“(...) au mai fost arestate inca 17 persoane, socotite "complici si favorizatori", *aproape toti de origine evreiasca: Anita Ioanid, Nora Einhorn-Obedeanu, Zigmund Stahl, Michael Sevianu-Hersovici, Janina Nenberger, Isac Feins, Iosif Glanzstein, David Leibovici-Ionascu, Ita Alfandari, Itic Rosenberg, Pierette Sevianu, etc. (...)*

“Principalul organizator al jafului (...) a fost colonelul de militie, trecut in rezerva, *Ioanid Alexandru, zis Lica, pe numele lui adevarat Grumberg.* [ceva mai sus era: Leibovici - dar așa se întâmplă când îți schimbi numele mai des decât ciorapii] (...) *toti evreii care au intrat in militie si in general in Ministerul de Interne erau "sfatuiti" sa-si schimbe numele, romanizandu-l [sfătuiți?; cine îi sfătuiă?, un goi sau tot un evreu?].* Tatal lui Ioanid Alexandru, batranul Grumberg, avea pe strada Izvor, colt cu Alexandru Odobescu, o tipografie, "Tipografia Marvan", si in afara lui Alexandru *mai avea un fecior, Paul Grumberg, romanizat si el prin adoptarea numelui Ioanid. Alexandru (...) este incadrat ca civil la serviciul pasapoarte, inca de tanar. Cand s-a hotarat ca acest serviciu sa treaca la Ministerul de Interne, s-a pomenit imbracat in uniforma, primind gradul de locotenent major* [“s-a pomenit”? Așa, fără să fi dorit-vrut?]. *In urma casatoriei cu cumnata lui Alexandru Draghici, pe atunci Ministru de Interne, casatorit cu sora sotiei lui Ioanid* [tot prin... “pomeneală”?], *ambele surori instalate in fruntea cadrelor din C.C. al PMR, Alexandru Ioanid este trecut la IGM - Inspectoratul General al Militiei - cu gradul de capitan, ajungand intr-un an colonel si... directorul Militiei Judiciare pe intreaga tara* [din “pomeneală”, firește].

“*Inconjurat numai de evrei, numiti in functii importante [subl. mea] - printre care si ajutorul sau, colonelul Serban Samson, doctor in drept, subdirector al Judiciarului pe intreaga tara - colonelul Ioanid Alexandru avea puteri depline si acces nelimitat la Ministrul de Interne, cumnatul sau, Alexandru Draghici, la generalul Staicu Stelian, seful IGM, cat si la generalul Aurel Filip, seful Militiei Capitalei (...).*

“Urmeaza o descindere *pe strada Nicolea Iorga, unde locuia Alexandru Ioanid, intr-o vila superba, fosta resedinta a ambasadorului Frantei.* [se “pomenise”... repartizat acolo - nota mea, antisemită] (...) Marturiile fostului colonel de Militie Adrian Horascu, publicate in revista "Lumea libera" din New York, au avut un ecou neasteptat in Israel. Revista "Minimum" a lui Alexandru Mirodan, care apare la Tel Aviv, a invitat pe cei ce stiu ceva despre "memorabilul caz" petrecut la Bucuresti in 1959 sa dezvaluie adevarul. Prima reactie a venit din partea lui *Eugen Szabo, un fost colonel cu functie inalta in organigrama Securitatii.* [veche cunoștință a noastră, sub proto-numele Portnoi]: "Intamplarea face [Ioanid umbla cu “pomeneala”, Szabo cu “intâmplarea”] sa[-i] cunosc (...) [erau] oameni lipsiti de orice spirit de aventura, *cu functii importante si salarii bune, “atasati regimului”* cum se spunea pe atunci. Nimeni din cei care ii cunosteau n-a acceptat versiunea oficiala a acuzatiilor ce li se aduceau. (...) Relatarea unui oarecare fost colonel de militie Adrian Horascu, aparuta in "Lumea libera" din New York, care s-ar fi ocupat de cercetarea cazului, m-a umplut de suparare." [curat umplut!]

“M. N. din Tel Aviv, o ruda apropiata a lui H. Obedeau, a trimis si el redactiei un soi de protest (...) Simelia Calin si Rebeca Klapholtz, surorile lui Lica si Paul Ioanid l-au acuzat si ele pe fostul colonel Horascu de relatari "mincinoase si abjecte": "Totul a fost o inscenare. *Este greu de crezut ca un savant ca Paul Ioanid si un colonel de militia ca Alexandru Ioanid, seful Sectiei judiciare pe tara, [subl. mea]* care stiau prea bine care era riscul unei asemenea fapte si care erau bine situati, sa dea o asemenea lovitura. (...)

“Cetateanul israelian Paul Lupascu, fost ziarist la "Scanteia" (...) fusese coleg de redactie si prieten cu Harry Obedeau. Si el s-a simtit obligat sa "rupa tacerea": "(...) Ideea de infaptui jaful a fost a lui Igor Sevianu (Gugu), actiunea a fost determinata de faptul ca atat Igor cat si sotia sa, Monica Sevianu, nu mai aveau slujbe de multa vreme (...) (traiau impreuna cu cei doi copii din ceea ce castiga Monica din lectii (...)

“Marturiile lui Paul Lupascu si Adrian Horascu le-au infuriat pe *Nora Obedeau, sotia lui Harry Obedeau, pe Sanda, fiica acestora, si pe Rozina Baru, sora lui Harry, toate trei astazi cetatene israelience.* Ele au trimis revistei "Minimum" din Tel Aviv un protest in care ii acuza pe *Lupascu si Horascu, "vechi colaboratori ai regimului comunist", daca nu chiar ai Securitatii, de dezinformare si falsificare a realitatii.* [sublinierea mea - de mirare la un evreu securist: Lupașcu - și la un presupus goi, dar și el securist : să fi fost ei “vechi colaboratori ai regimului comunist”? Doamne ferește! De cum securiștii evrei pun cizma de securist pe pământul Țării Sfinte se prefac fulgerător în anticomuniști, în mistici, în mieluși - chiar dacă îi cheamă “Lupașcu”, românizare de la : Wolf] (...)

“O marturie (...) din partea lui *Mose Grossfeld, azi cetatean israelian, fost sef al militiei judiciare al unei regiuni si adjunct al colonelului Alexandru Ioanid: Ioanid procura pasapoarte false pentru emigrarea unor evrei in Israel. [subl -. mea]* [Mi-a spus:] "Avem nevoie de bani pentru a-i ajuta pe evreii care s-au inscris pentru a emigra in Israel si au fost dati afara imediat din servicii, nu au din ce trai". In continuare mi-a spus: «Nu peste mult timp am sa mor, dar sa stii ca Ioanid a fost un evreu adevarat». Am mai vrut sa-i pun intrebari, dar el a inchis discutia; lacrimi i-au venit in ochi, am plans impreuna." *Iata intr-adevar o scena mai mult decat supra-realista, cu doi ofiteri superiori militieni evrei care varsa lacrimi, la miezul noptii, dupa o lunga sedinta de analiza a muncii, pentru cauza sionista.* [sublinierea mea, comentariul lui Teșu Solomovici]

“Scrie prof. Bratescu: "S-au auzit opinii cum ca faptasii fusesera oameni cu ferme convingeri sioniste, lovitura data de ei fiind menita sa procure fonduri necesare inlesnirii emigrarilor in Israel. Ba **unii credeau ca nu am fi avut a face atunci decat cu o inscenare de toutes pieces, pusa la cale de Securitate, urmarindu-se deopotri va intimidarea intelectualitatii disidente si stimularea antisemitismului.** [subl. mea] In legatura cu acest ultim aspect, este de remarcat staruinta cu care autoritatile au tinut sa aduca la cunostinta numele «adevarate» ale participantilor la pradaciune, intrucat toti acestia purtau de mai bine de un deceniu nume mai mult sau mai putin «romanizate»...”

Nu mai continuu. Așa o lălăie Teșu kilometri și kilometri. Cu “mărturii” care... mărturisesc în favoarea bieților, nevinovaților, imaculaților securiști evrei care “luaseră” niște lipsiți de valoare

internațională bani românești. Cu bănuiele, cu acuzații de “antisemitism” - la adresa securiștilor ne-evrei, dar nu și la a securiștilor unguri și evrei rămași la/în post (ca “Szabo” - vezi mai departe) - încât mă întreb chiar și eu, care, totuși observasem de la Intifada sărăcirea dramatică a “vocabularului” evreilor militanți anti-palestinieni, secarea cuvintelor din fondul principal al lor, Oameni ai Cărții. Mă mai trezisem în situația tragi-comică de a face pe avocatul Securității - însă aici este vorba de *adevăr*, nu de contrariul adevărului: Securitatea:

Cum de poate Brătescu - altfel persoană ponderată, neisterică - să emită luări peste arătură, scurtături analfabete, idioțenii precum: *“o inscenare de toutes pieces, pusa la cale de Securitate, urmarindu-se deopotriwa intimidarea intelectualitatii disidente si stimularea antisemitismului.”*?

Întrebări - legitime:

1. Care “intelectualitate disidentă” - în 1959? Mai întâi termenul “disidentă” nu circula atunci, abia după 1965 s-a făcut cunoscut - și avea o conotație batjocoritoare, oricum, degradantă la români, trimițând la oamenii politici care “trădaseră” partidul-mamă și creaseră altele: Gh. Brătianu, Anton Alexandrescu. Apoi - făcând trei pași îndărăt: în 1956, în primăvară, fusese simțit - și cum ! - “Spiritul Genevei” care pe mulți deținuți politici având condamnări mari îi scosese din închisoare. Însă după Revoluția Maghiară (din octombrie - care, vorba mea: începuse în august, la... Poznan), șurubul fusese re-strâns, liberații re-arestați, teroarea întinzându-se în tot Lagărul Sovietic. În România nimeni nu mai mișca - și nu a mișcat vreme de peste un cincinal: studenții ne-arestați în 1956 fuseseră supuși teroarei cumplite a “campaniei exmatriculărilor” (în care Ion Iliescu și purtătorul său de servietă, turnătorul Ed. Reichman jucaseră un rol ne-neglijabil); adulții: cei rămași ne-arestați (sau ne-re-arestați) tremurau din toate balamalele curajului lor, se făcuseră mici-mici, de să nu-i observe nici măcar nevestele. 1957, 1958, 1959, 1960 : ani teribili, ani de plumb, mai ales că re-începuse colectivizarea (condusă de tovarășul Ceaușescu și de a sa tovarășă de viață și de activitate pe linie) care băgase în închisori sute, mii de țărani “nelămuriți” sau “ieșiți”, iar satele-noi din Bărăgan fuseseră repopulate cu familiile “bandiților”. La care “intelectualitate disidentă” - în acea perioadă - face trimitere Brătescu?;

2. Despre ce fel de “stimulare a antisemitismului” vorbește același, în deplină neștire, în perfectă necunoaștere de cauză?

Aici ar fi două “ramuri” ale întrebării:

a) când vorbise de “intelectualitate disidentă” îi avusese în vedere doar pe intelectualii evrei din România? Pe cine anume? Pe, de-o pildă Cosașu?; pe Jar, de-o pildă? Dacă da, cum anume, prin care fapte anticomuniste se manifestaseră acești pre-disidenți? Ce anume comiseseră ei “dușmănos” și cum, cu-cât fuseseră pedepsiți: *intraseră în închisoare (bine: doar în anchetă) - pentru câte minute ?*;

b) ce era *doar antisemit* în acțiunea Securității din 1959? Prin cine se manifesta “antisemitismul” Securității? Vrea să spună Brătescu: în

acel moment *toți* evreii fuseseră îndepărtați din “organe”, iar ne-evreii (din Securitate) își dăduseră frâu liber antisemitismului genetic?

Minciună sfruntată. Să fie întrebat (de dincoace de mormânt) monstrul Pintilie-Pantiușa, omul Anei Pauker, activ în 1959, cu tot cu Ana Toma (Grossman) - întâmplător, în 11 septembrie 1958 semna decizia Nr. 15.157 prin care mi se fixa - mie, deținutului, la Gherla - domiciliu obligatoriu, de 36 luni, semnată: “Adjunct al Ministrului Afacerilor Interne, General-locotenent Pintilie Gheorghe”, vezi documentul de la pagina 283 a volumului **Culoarea Curcubeului**, Polirom 2005; să fie chestionat (după același procedeu ca Pantiușa) criminalul Nikolski-Grünberg: mai era el în activitate, în momentul 1959? Ba bine că nu! Nu este exclus ca evreul Grünberg-Nikolski să fi fost, în anchetă, mai fără milă (sic) cu Leiboviciei, cu Herșcovicii, cu Lazaroviciei chiar decât un casap *goi*, ca Enoiu - pentru a-da-dovadă-devotamentală... Să fie întrebați - în Israel, unde s-au stabilit după ce au făcut tot răul posibil în România - creaturi de coșmar ca Sigismund/Zigi Breiner (Beiner, Bayner), adolescentul ucigaș de soldați români în retragere, la Cernăuți în plină stradă, la 28 iunie 1940; colegul său “Gruia” (Grünberg), cu Bainer formînd un bestial cuplu de torționari la Securitatea din Cluj, martirizatori ai deținuților răsculați la Gherla în iulie 1958! Să răspundă la adevăratele întrebări viteazul macabeu “Eugen Szabo”, care se exprimă ca martor - martor a ce?; martor al cui? Ca acuzator - acuză Securitatea de “manipulare antisemită”? - dar ce făcea el, mă rog frumos, în Securitate, în chiar momentul “manipulării”? Tăcea și executa ordinele de... manipulare antisemită! Un securist pensionar în Israel (à propos: cine plătește pensiile grase ale securiștilor translați pe malul Mediteranei: statul român - pentru care faptă patriotică... românească?, Israelul - pentru care servicii de neprețuit aduse cauzei sionismului mondial?) rămâne pentru totdeauna ce a fost în România: *un criminal* (ca supliment: un *mincinos structural*, deci nu are dreptul de a se propune martor al apărării altui securist criminal, chiar dacă, ajuns în Israel a început a face pe... anticomunistul, pe antisecuristul, acuzîndu-i pe foștii săi tovarăși de șaibă - însă numai *goi* - de crime...).

Sufocat de indignare Brătescu arată cu degetul condamnabila “deconspirare a numelor adevărate” ale securiștilor evrei? Ei da, ei și? Fuseseră cumva pedepsiți să nu mai “lucreze”, cu devotament-avânt bolșevic-sovietic, împotriva românilor?; nu au mai primit salariile monstruos de mari pentru treaba lor de latrinari (în traducere poporană: căcănari), de hingheri, de călăi și de trădători ai României? Ei, da, fuseseră înlocuiți în Aparat cu *goi*-ii pe care ei, instructori ai NKVD-ului îi formaseră! La ce alte persecuții-antisemite mai fuseseră supuși? A, da: suferiseră bieții evrei securiști de pe urma “deconspirării numelor”? De ce - dacă așa îi chema? Li se făcuse brusc rușine de numele lor adevărate? Aveau senzația că sunt, nu doar... de-conspirați, ci și de-mascați? Cum ar veni: dezbrăcinați-dezbrăcați? Fuseseră ei duși în Piața Mare, unde li se confiscaseră izmenele tricolore românești, de rămăseseră în puța goală, ca la începuturi, de la mamele lor? Ei și?

Care le era suferința? Care fusese groaznică persecuție (“rasistă”) la care fuseseră supuși - firește, doar de *goi*, nu, Doamne ferește și de evreii rămași în posturi de conducere, peste tot? În ce constă “antisemitismul”? În faptul că li se rostise numele originar? Ei și? Dar acuzații nu-i dau seama că această... acuzatie ar fi dovada peremptorie că toți evreii care purtasera până atunci nume (supra-nume, pseudonume) românești “lucrasera” exclusiv în agenții de spionaj, unde secretul identității este mama sănătății!

Da de unde (eu, un *goi*, un “antisemit” să le corijez gândirea de piatră?)! *Aparatul de Stat și de Partid* rotase cadrele, adusesse în prima linie a luptei împotriva poporului român trupe noi, elemente proaspete (care să cunoască terenul, doar erau băștinași, fii, nepoți, frați, cumnați ai “bandiților” ce trebuiau lichidați) - nu modificase întru nimic legea secretului asupra crimelor sale, ale Organului, deci și ale crimelor fiecărui “lucrător” în parte: evreu, ungur, bulgar, ucrainean, român.

Apoi: ce li se întâmplase, mă rog frumos, securiștilor evrei după “îndepărtarea” lor din Securitate?: fuseseră ei și alungați din casele de ei confiscate proprietarilor români, de ei dați afară, aruncați în stradă de ei înșiși, “învingătorii”, veniții pe tancurile sovietice, case în care se instalaseră (ca la ei acasă) în numele lui Stalin și al Armatei Roșii liberatoare?; rămăseseră și muritori de foame doar din pricină că li se spusese - în circuit închis, de uz intern, ca în filmul regizat de Enoiu - pe nume, nu pe... unul din pseudonumele sub care ne hăituiseră, ne călăriseră, ne terorizaseră, ne jupuiseră la propriu și la figurat un deceniu și jumătate?; le fuseseră dați afară din școli, din universități copiii, nepoții? - după cum ei înșiși, tovarășii-noștri-de-alte-naționalități aplicaseră, din 1948, “lupta de clasă” (în fapt: *de-rasă*), prin epurarea corpului didactic secundar și universitar, prin nepermiterea intrării la facultăți a fiilor de popi, de chiaburi, de proprietari de moară - ba chiar și de batoză?; li se confiscaseră cărțile - mai mult sau mai puțin ale lor, cumpărate, însă cele mai multe provenind din bibliotecile publice și particulare distruse-jefuite de ei, securiștii culturalnici (unde mai pui că erau evrei, deci oameni ai cărții...)?; li se “furaseră” mobilele, covoarele, tablourile de maestri, pianele însușite-prin-confiscare-de-clasă de ei înșiși de la proprietarii burghezo-moșierești *goi*, sau/și primite din depozitele Gospodăriei de Partid - adevărat: “cu bon”? În fine: fuseseră ei și băgați în închisoare, măcar pentru o oră și un sfert, pentru *adevăratele lor fapte-rele* : abuzurile de tot felul, sub umbrela ocupanților ruși, pentru jafurile din patrimoniul național, pentru escrocheriile la care se dedaseră ei, cei având pâinea și cuțitul - la Comerț Exterior, în Administrație, la Cultură, la Externe - la Interne? Măcar pentru “înstrăinare de bunuri”, dacă nu și pentru trădare națională?

Lamentațiile evreilor sunt nemotivate, obraznice, nerușinate. De mirare că încă nu au cerut despăgubiri, “restituiri” - și scuze (pentru “crima antisemită” de a-i spune unui evreu pe numele adevărat) din

partea “celui mai antisemit popor din lume: poporul român”, după afirmațiile unor evrei unguri, în frunte cu Profetul Minciunii și al Calomniei: Elie Wiesel.

Ca să scurtez: textul despre “Marele jaf sionist” publicat de Teșu Solomovici, în care harnicul publicist se dă de ceasul morții să-i justifice, să-i explice pe făptașii securiști evrei deveniți tâlhari - nu explică nimic, ba încurcă mai mult lucruri și așa încurcate. Pe lângă “amănuntul” că nu aflăm nimic mai mult decât puținul care se știa - doar că... știm, în continuare că nu știm nimic - apărătorul face un imens deserviciu “evreimii”, cum îi zice el. De-aș fi evreu l-aș ruga: «Lasă-mă așa, ne-apărat, vrei să mă înfunzi mai tare?» Fiindcă el, Teșu Solomovici, evreu și nu vreun *goi* “antisemit”, a dovedit cu probe irefutabile, provenite, nu doar de la evrei în general, ci de la evreii care fuseseră slujbași credincioși ai Odiosului Organ, Securitatea *altceva*:

Că, împotriva a tot ce melitează evreii *revizioniști* (cei care pretind că în România evreii ar fi ocupat, în Aparatul de Represiune... strict proporția pe care o reprezenta etnia evreiască din totalul populației) - adevărul este altul, cel cunoscut, recunoscut și de coreligionarii lor normali: evreii au ocupat în aparatul de stat și de teroare un număr de posturi de răspundere mult mai mare, exagerat, disproporționat...

Prin “apărarea” sa Teșu Solomovici și martorii pe care îi citează, conștient sau ba, au contrazis teza... *violent negaționistă a evreilor* (încă o dată: acea că evreii *nu fuseseră*, proporțional, mai numeroși în Organe decât românii); fiindcă adevărul este cel pe care îl cunoștea pe spinarea sa fiecare nefericit locuitor al batjocurei numită RPR: după modelul URSS și cu ajutorul neprecupețit al consilierilor de la Moscova, ca și în celelalte țări sovietizate evreii au ocupat în aparatul de stat și de partid - mai cu seamă în aparatul de represiune și de teroare - o flagrantă disproporție etnică.

«Unde te întorci, dai numai de ei», spuneau românii “reacționari” (și, cum altfel: antisemiți!), în șoaptă, vreme de peste două decenii. «În justiție, în administrație, în cultură, în diplomatie, în comerț exterior, în miliție, în securitate...»

Atât de foarte, de prea-mulți, încât nu doar eu mă întrebam, ci și un evreu apropiat mie, aflat la începuturi în secretele zeilor:

De unde Dumnezeu ieșisereră atâția (cifre neoficiale - și secrete, dar sigure - indicau cifra de peste un milion de evrei în România anului 1945), dacă fuseseră masacrați 400.000 dintre ei, cum glăsuiește scrisul în piatră de la Coral și cum zbiară, în continuare escrocul de istorie și de morală, falsificatorul de adevăr istoric, cel care a dat numele unui Institut de Cercetări a Holocaustului, impostorul, filomaghiarul, ferocele antiromân Elie Wiesel?

Răspunsul poate fi găsit în (cvasi)blasfemia:

Așa cum Ieșua din Nașeret a îndestulat mulțimile doar cu cinci pâini și doi pești (chiar de-ar fi fost cinci pești și două pâini, tot minune ar fi rămas), așa congenerii săi au numărat cadavrele după aritmetica specială a holocaustologilor fără frontiere - aceea care a dat

“400.000 de victime”.

Spre slava Industriiei Recuperărilor (nereciproce)”.

Miercuri 9 noiembrie 2005

(...) Bârfe scriitoricești: îmi scrie - și mie - LIS:

(...) “P.S. Amabil, Domnul Sorin Marculescu mi-a telefonat aseara și mi-a dat o explicație la lasitatea scriitorului roman data de gol în fața Cazului VR-Goma-antisemitism-LIS-USR. Întrebandu-l domnia sa pe Constantin Abăluta (întalnit pe stradă) de ce nu reacționează și el public, i-a răspuns: nu-ti dai seama, dacă mă solidarizez cu "antisemitii" Goma-Stoiciu, se poate interpreta și așa putea fi interzis să mai public în România... Doamne fereste!”

Ultimul document : cununa:

(...) *Într-o scrisoare adresată de H. Gârbea lui Dan Culcer poate fi citite următoarele (eu am marcat și am subliniat):*

“Sa va spun banalitati? Ca nu orice se trimite unei reviste trebuie publicat, ca rolul redactiei este de a selecta si valoarea unei reviste consta in rigoarea acestei selectii? Ca nu a existat nici o cenzura si nici nu exista din partea CD al USR? Evident ca nu a existat nici o cenzura daca textul a aparut. Nu e un text literar, e o infamie. Care a jignit grav colegii nostri evrei care sint si ei membri ai USR si chiar ai Consiliului, ba si pe unii dintre noi, români si crestini, care credem in intelegere interetnica. Daca nu reactionam se putea generaliza, extinde asupra noastra banuiala de anti-evreitate.

“Atacurile lui Goma la evrei sint o realitate. In textul integral al jurnalului postat pe internet cuvintul "evreii" apare de 126 de ori. E mai mult decit o obsesie. Daca numiti asta literatura, avem viziuni diferite despre acest concept. Dar nu asta conteaza. Noi nu cu Goma avem treaba, nici cu Stoiciu, ci numai cu Viata Româneasca. Ea nu corespunde valoric, grafic, managerial nivelului asteptat si, cum nu poate fi desfiintata, trebuie inlocuita

redactia. Sau, daca MAE român vrea sa bage bani in ea, sa bage singur. Acesta e punctul meu de vedere personal, care nu angajeaza USR. Si pe care l-am sustinut in comitet inainte de "cazul Goma". Il sustin si in cazul inexistentei reviste Contrapunct careia i s-a retras finatarea de catre USR.”

Ca să vezi, crimă! H. Gârbea a numărat - în textul integral al jurnalului aflat pe internet ! - avînd 680 pagini, de 126 ori cuvîntul “evreii”! Acest H. Gârbea a numărat el, pe degetele lui personale? A pus pe un subaltern să o facă? “Textul integral” al Jurnalului pe 2005 ține de cînd pînă cînd? Pentru că tot nu este vorba de asta: Directorul imaginii a numărat și cuvîntul “antisemit”? Cîte a găsit?

Doamne, Doamne: cu scriitori ca H. Gârbea vrei Tu să fii coleg-de-breaslă? Și dacă Te asigur că nu vreau cu nici un chip să fii coleg cu o asemenea creatură - mă lași nepedepsit?

Luni 28 noiembrie 2005

LIS este remontat după lansarea volumului său antologie. I-am re-scris, re-felicitîndu-l. I-am cerut permisiunea să reproduc din scrisoarea lui următorul pasaj:

“Altfel, la Targul de carte Gaudeamus l-am intalnit de N. Breban (retras la vila sa de la Bran) - care m-a asigurat ca nu pateam ce am patit (demitere) daca ma delimitam de Domnul Paul Goma in... doua etape: intai, sa fi publicat in dreptul paginilor de Jurnal 2005 din Viata Romaneasca o delimitare oficiala fata de ceea ce scrie; apoi, sa ma fi delimitat de Domnul Paul Goma in fata membrilor Comitetului Director, recunoscand spasi ca am gresit, ca ei au dreptate ca am publicat un text... atisemit. Desigur, N. Breban sustine ca sunt pagini de Jurnal al Domnului Paul Goma antisemite, degeaba l-am contrazis cu ton ridicat. In lipsa de argumente, N. Breban mi-a strecurat printre dinti - "oricum, trebuie sa spunem ca ei, nu ca noi, vrem, nu vrem, evreii conduc lumea"! Sa fiu iertat ca am pronuntat cuvantul evrei, dar l-am citat... Am relatat aceasta intamplare, sa aveti idee cum se mai comenteaza Cazul VR-Goma etc.”

Așadar Breban, prin ceea ce i-a reproșat lui LIS, rămâne același, egalul cu sine și cu compromisurile sale din negura biografiei: perfectul soldat-disciplinat și și-mai-perfectul responsabil cu câte ceva, pe-acolo, pe coridorul care duce la Șeful cel Mare.

...“m-a asigurat ca nu pateam ce am patit (demitere) daca ma delimitam de Domnul Paul Goma in... doua etape”...

...dar etape!, intervin eu, aici:

“... intai, sa fi publicat in dreptul paginilor de Jurnal 2005 din Viata Romaneasca o delimitare oficiala fata de ceea ce scrie;”

- foarte frumos, dar Breban care cunoaște mecanismul Aparatului explică mai departe novicelui:

“apoi, sa ma fi delimitat de Domnul Paul Goma in fata membrilor Comitetului Director, recunoscand spasi ca am gresit, ca ei au dreptate ca am publicat un text... atisemit”.

Acesta fiind primul... punct: “delimitarea”. Altfel-numită : *lepădarea de aproape*. Pe vremea mea - era cât pe-aici să spun: “și pe-a lui Breban, doar suntem din aceeași generație” - mă opresc la timp: chiar dacă între noi diferența de vârstă este de un an, diferența de concepție-despre lume și vârstă a fiecăruia dintre noi este nemăsurabilă. El a urmărit *cariera* cu orice preț; eu am urmărit... - ce Dumnezeu voi fi urmărit eu - cu orice preț? - fiindcă termenul *carieră* nici nu făcea parte din fondul principal de cuvinte al meu. Inutil să încerc o comparație - suntem... incomparabili!

Reiau: pe vremea noastră, exemplul-monumentul-sfântul lepădării-de-părinți era Pavlik Morozov, turnătorul, nu... delimitatorul. Când va fi intrat termenul în uzul limbii de lemn?

Pe scurt: Breban și-a făcut *cariera* prin *delimitări* - i-a reușit și, generos, dă rețeta și altora - aici lui L.I. Stoiciu.

Dar el nu se oprește aici:

“...N. Breban sustine ca sunt pagini de Jurnal al Domnului Paul Goma antisemite, degeaba l-am contrazis cu ton ridicat”.

Până aici nimic original. Nu este el singurul... susținător al antisemitismului textelor necitite. Însă el... nu merge mai departe, ci cade în șanț:

“In lipsa de argumente, N. Breban mi-a strecurat printre dinti - "*oricum, trebuie sa spunem ca ei, nu ca noi, vrem, nu vrem, evreii conduc lumea!*"” (sublinierea îmi aparține).

Eram departe de adevăr când credeam că Breban se sprijină pe *delimitări* și doar atât. Fiindcă, iată-l pe “amicul evreilor”, Breban, pe organizatorul de colocvii, de mese rotunde, de numere speciale dedicate “antisemitismului”, Breban (și nu de azi, de ieri), că... se demască singur, ca un prost (ce este, ce a fost totdeauna: un prostalău, un bolovan).

Raționez astfel: dacă ai oarecari impulsuri antiidee, însă ești fidel tacticei delimitărilor, te..., ăsta, delimitezi de cei acuzați de “antisemitism” - cum a făcut el în prima parte și îl condamnă pe “antisemit” - chiar dacă nu ai citit textul înfierat; însă, atenție: te stăpânești, nu lași să-ți iasă pe gură porumbei, vrăbii - chiar curcani: ca să nu-ți compromiți... cariera, nu?

Sunt convins: la o adică Janina și Ion Ianoși, H. Zalis, S. Damian, Ed. Reichman vor sări în apărarea lui “Nicolae”, susținând că el glumise - cum să conducă evreii lumea? - să privească la ei: conduc ei lumea?...

Joi 1 decembrie 2005

(...) contribuțiile lui Ion Vianu (din “Caietele INMER”):

- În “Dezbatere”, luînd cuvântul, declară:

pag. 21: “Al doilea lucru este că nu erau oameni de mare suprafață și asta era marea amărăciune a lui *Goma*, care în momentul acela era o persoană integral pozitivă” (subl. mea, P.G.)

- În Interviul luat de Delia Botcă, același I. Vianu:

pag. 20: “Personalitatea lui este complexă și în bună parte tragică pentru că de la elevul școlii de literatură trecînd prin disidentul numărul unu al României și sfârșind cu *antisemitul basarabean care a devenit astăzi* (subl. m. P.G.) e o lungă și foarte contradictorie și complexă evoluție”;

pag. 36: “ [Goma] a fost foarte mulțumit de apariția mea și mi-a bătut imediat la mașină scrisoarea. A doua zi s-a anunțat la Europa Liberă decizia mea, pentru că Goma avea legături constante cu ziaristii prin intermediul unor diplomați occidentali”.

pag. 44; “... s-a certat cu toată lumea, a continuat un drum solitar și foarte puțin profitabil. *Acum a ajuns antisemit.* (s. mea. P.G.) Dar asta-i alt subiect”.

“Alt subiect”... Pe care el, fiul marelui Tudor Vianu refuză să-l amănunțească, să-l numească, să-l argumenteze, prin citate din antisemitismele antisemitului de mine. Voi reveni la alt-subiectul ionvianesc, deocamdată: o ciudățenie din interviul său:

“Ah, să vă spun ceva cu Goma! Eu, în scrisoarea mea cu [corect: către] Goma spuneam așa: «*Destul am suferit în ultimii 30 și ceva de ani...*», dar Goma s-a uitat și a spus: «*Nu 30 și ceva de ani, că înseamnă că te referi și la perioada dinainte de 23 august*». Și eu am spus: «*Păi da, chiar asta și vreau!*» «*Păi nu-i bine - mi-a replicat Goma - noi acum ne ocupăm numai de regimul comunist!*». Deci în scrisoarea mea manuscrisă era: «*30 și ceva de ani*», dar în dactilograma lui a rămas «*30 de ani*». Fiind interogată la Securitatea, am constatat că pe biroul colonelului era scrisoarea mea și m-am întrebat de unde și-au procurat-o. La un moment dat colonelul a ieșit din birou și am luat foaia și am văzut că scria «*30 și ceva de ani*» și mi-am dat seama că textul de care

dispunea el nu era textul care se spusese la ‘Europa Liberă’, ci era rezultatul ascultării directe a conversației mele cu Goma. Si i-am spus după aceea și colonelului, la care el s-a supărat și mi-a spus: «*Asta nu-i treaba dumitale!*»

Goma avea o supraveghere continuă?

M-am dus la el cu o zi înainte de a fi arestat și el știa că tot ce se discută în casă era înregistrat? Dar nu era înregistrat din casă, ci de undeva de afară, cu o aparatură foarte sofisticată. Așa că Goma mi-a scris pe o hârtie: «*Dă un telefon la numărul (...), este un diplomat sudamerican și spune-i că voi fi arestat mâine*». Si eu am învățat numărul ăla pe dinafară, m-am dus la o cabină telefonică și am telefonat.”

M-am tot întrebat: de unde până unde, pentru Ion Vianu devenisem antisemit - ba chiar: “*antisemitul basarabean*”? Toate supozițiile mele (în legătură cu *motivele* pentru care mă tratează de antisemit) au rămas fără un răspuns demn de luat în seamă. De aceea presupun (în continuare): în opțiunea sa întru iudaitate, Ion Vianu, ca orice proaspăt convertit are reflexe, pe de o parte de ființă fanatică, ce crede-și-nu-cercetează, pe de altă parte de patruped - de oaie care se ia după boul de berbece (cel care gândește pentru întreaga urmă alcătuită din ceilalți, urmașii-următorii). Altfel cum se explică consimțirea șederii la aceeași tribună (a GDS, a 22-ului, a numeroaselor colocvii și comiții) alături de un individ ca Oișteanu? Și ca R. Ioanid? Ca Shafir? - altfel decât ca fruct al solidarității etnice de cea mai proastă justificăție (întru acuzație fără argumentație)?

Am ajuns la episodul scrisorii sale. Ion Vianu venit la noi condus de I. Negoțescu joi 10 martie [1977] la orele 12 (vezi **Culoarea curcubeului**, Polirom, pag. 129). Adevărat că mă bucurasem de prezența sa; că dactilografiisem și textul lui.

Însă nu-mi aduc aminte, nu doar să-i fi cerut, ci impus (!) să suprimă “ceva” după cum pretinde el - reiau citatul:

«*Destul am suferit în ultimii 30 și ceva de ani...*», dar Goma s-a uitat și a spus: «*Nu 30 și ceva de ani, că înseamnă că te referi și la perioada dinainte de 23 august*». Și eu am spus: «*Păi da, chiar asta și vreau!*» «*Păi nu-i bine - mi-a replicat Goma - noi acum ne ocupăm numai de regimul comunist!*».

Episodul este inventat cu nesfârșită (dacă inconstientă?) nerușinare. Nici lui Negoțescu nici lui Vianu, dactilografiindu-le textele (sau: re-dactilografiind, la Negoțescu) nu intervenisem, modificând, impunându-mi un punct de vedere pe care... niciodată nu l-am avut.

I. Vianu, deci, minte. În stilul său, neglijent, leneș, plictisit-adormit și expeditiv: așa cum mă taxase de “antisemit” - fără a se osteni să argumenteze - tot așa fabrică acum o istorie cretină pe care nici măcar nu se străduiește să o facă credibilă. Dacă l-aș lua

în serios pe I. Vianu, i-aș atrage atenția:

a. între noi nu fusese nici măcar o intenție de “discuție” despre... “înainte de 23 august” și despre “după 23 august” : când să fi avut loc?, doar atunci (în 10 martie 1977) fiecare jumătate de minut ne era măsurat(ă), în vânzoleala primăverii 1977?; și mai ales: întru cât această “precizare” idioată ar fi avut vreo legătură cu urgența hotărîrii sale de a obține *astfel* pașaportul în vederea emigrării : prin aderarea la Apelul nostru?

b. de unde până unde introduce - acum - I. Vianu justificarea pusă în gura mea, anume că “acum ne ocupăm numai de regimul comunist”? În ceată în care - cam de prin 1989 - evoluează Ion Vianu, el vrea să dea de înțeles că eu nu devenisem doar de alaltăieri “antisemit”, ci hăt, de pe când încercam să nu ne ocupăm de ce fusese “înainte de 23 august” - pentru a nu vorbi și de persecuțiile la care fuseseră supuși evreii între 1941-1944... Dar el nu știe nici istorie elementară, potrivit căreia mie, “basarabeanului antisemit”, mi-ar fi convenit nespun să se vorbească despre “înainte de 23 august”, ba chiar despre “înainte de iulie 1941”, fiindcă s-ar fi amintit și de crâncenele persecuții la care fuseseră supuși basarabienii și bucovinenii, începînd din 28 iunie 1940, din partea, mai ales a auxiliarilor evreii ai NKVD-ului;

c. I. Vianu nu știe nici să numere (ce nevoie: pentru el și în numele lui “numără” Wiesel, R. Ioanid, Oișteanu, el doar deschide gura cât să orăcăie: «Antisemitule basarabean!»): fiind în 1977, de la “23 august” (1944) trecuseră, nu “30 și ceva de ani” - ci... 33 ani, și chiar dacă la “și ceva” pot intra cei 3 ani: care poate fi... greutatea lor? Niciuna.

Mă opresc aici. Îndurerat. Fiindcă la întrebarea:

«Poate cineva inteligent, instruit, echilibrat să devină dintr-o dată ne-inteligent, ne-instruit, ne-echilibrat?»

Răspunsul:

«Poate. Cu condiția ca el să nu-și deie seama...»

Mă opresc aici cu Jurnalul 2005

Revin la Jurnal 2011:

Duminică 24 aprilie 2011

Întâia zi de Paște.

Hristos a înviat!

Ieri, pentru întâia oară după multă vreme, încurajată de performanța din ajun (merseserăm în trei la cabinetul medical), Ana a coborît la magazinul de la parter, pentru cumpărături. Avea

chef de o înghețată - s-a întors fără înghețată (“Era prea rece...”, de parcă ar fi gustat-o acolo, pe loc...), dar cu un pachet de zmeură congelată. A tot descongelat-o, până nu a mai rămas nimica...

Azi dimineată a coborât iar. Am îndemnat-o să mai ia un pachet de zmeură. S-a întors fără zmeură: era tot - prea - rece...

Doamne, ce bine e când revii la o câtdecâtă normalitate.

Să-i spun: normalitatea zmeurei congelate?

*

Nu s-a observat pentrudece-ul introducerii atâtor pagini din Jurnal 2005 în acesta, 2011?

Foarte rău.

Nu pentru că intervenția Anei ar fi stârnit masochistul zăcînd în mine, ci, uite-așa: ca să nu fie uitate fapte de mare rușine ale “confraților” mei, scriitori, dragă-doamne, rezultate nu din mari-spaime, nici din mari-presiuni (!), ci din mici și mărunte, dar ocupînd întregul lor caracter, dînd: căcăcioșenia noastră naționalnică, cea care ne interzice de a râvni la rangul - modest - de comunitate civilizată, cultivată; ca să nu se legene putorile noastre ‘telectuale cu asigurarea băștinașă: “totul se uită, măi frate”, - deci “și asta, ultima...”

Dacă ei uită propriile măgării, trădări la adresa mea, eu nu uit măgăriile lor, trădările lor - la adresa mea. Uitarea ar fi păcatul meu de moarte.

Cu cine să se prezinte “intelecualitatea scriitornică” în fața Comisiei Justiției Supreme: cu Sadoveanu? Cu Beniuc? Cu Petru Canaliu? Cu Fănuș Neagu, cu Titus Popovici? Au cu “subtilul” Croh-Spaima-Bacilului-cu-același-titlu? Sau să dea mandat reprezentanților generației următoare de învățăcei ai linsului, una pe față, alta pe dos, în versuri bunicele, dar în proză de *Scînteia* detestabilă, ca Divinul Nichita, ca Sfântul Io(a)n Alexandru, ca Sorescu și ca Blandiana? Ca șmecherașii verticali împleticiți - la mers și la morală - ca Manolescu? Cu gânditori cu polonicul: Liiceanu, Pleșu, Patapievici, Mihăieș?

Că am rămas singur? Ce înseamnă *singur*? Dar nu sunt deloc singur: mai am prieteni, mai am - unii declarați, alții, cei mai numeroși: tăcuți, dar păstrînd gânduri bune pentru mine, pentru faptele mele. Dar fetele-femeile? Din dreapta, mai ales din stînga Prutului? În țigănia regățenească a refuzului guvernanților de la Chișinău de a acorda ceea ce promiseseră, cine m-a ocrotit, cine s-a expus, declarîndu-se împreună cu mine: nu *ele*?

Nu fetele mele?

Să le țină Domnul tot așa, totdeauna pentru cauze bune.

Luni 25 aprilie 2011

Azi am zăcut, Ana și cu mine. De odihnă.
Filip e plecat la prieteni, de vineri.

Marti 26 aprilie 2011

Azi Filip m-a însoțit, pentru analizele cerute de dr. Schaan la laboaratoarele din vecini. Le-am făcut. După care le-am dormit.

Miercuri 27 aprilie 2011

Azi am revăzut textele din 2005 implantate în 2011.
Orice-ar crede unii, o operațiune utilă. Să creadă acei unii că i-am uitat? Ei bine: aproape îi uitasem. Noroc că Ana veghea.

Joi 28 aprilie 2011

Am pus punct implantului 2005 în Jurnalul pe aprilie 2011.

Vineri 29 aprilie 2011

Azi, surpriză - pentru mine. In *România liberă* articolul:

Imre Nagy: Erou sau asasin? 29 Aprilie 2011 Claudiu Pădurean

Imre Nagy este socotit conducătorul Revoluției din 1956

În Ungaria, Imre Nagy, conducătorul Revoluției din 1956, este considerat drept un adevărat erou național. Rușii îi reproșează însă implicarea în asasinarea țarului Nicolae al II-lea.

Unul dintre cei mai cunoscuți lideri maghiari din secolul XX, Imre Nagy, este considerat drept un adevărat erou național în țara sa natală. El a condus Revoluția anticomunistă din 1956, deși provenea tocmai din rândurile Partidului Comunist. Imre Nagy, care a fost arestat de sovietici după înăbușirea Revoluției, a fost adus ca deținut în România și ținut prizonier la Snagov. Ulterior, el a fost trimis înapoi în Ungaria, unde a fost executat după un simulacru de proces. Astfel, Imre Nagy, pentru mulți dintre maghiari, a împrumutat parcă ceva din aura unui martir. Însă, pentru mulți dintre ruși, Imre Nagy nu este altceva decât unul dintre asasinii țarului Nicolae al II-lea și a membrilor familiei acestuia. Și asta pentru că el a făcut parte, în calitate de militar în Armata Roșie, din detașamentul care l-a păzit pe fostul Țar al Tuturor Rusiilor și, probabil, din grupul de șapte persoane care a asasinat familia Romanov.

Voluntar în Armata Roșie

Imre Nagy s-a născut în anul 1896, în localitatea Kaposvar. La izbucnirea primului război mondial, el avea 18 ani și a fost mobilizat în armata austro-ungară. Luptând pe frontul de est, Imre Nagy a căzut prizonier. Trimis într-un lagăr de lângă Lacul Baikal, el a ajuns în contact cu ideologia bolșevică și

a aderat la Partidul Comunist. În timpul războiului civil din Rusia, tânărul maghiar s-a înrolat ca voluntar în Armata Roșie.

Unii dintre istoricii ruși susțin că devotamentul acestuia față de ideologia bolșevică era atât de mare, încât a fost numit în detașamentul care l-a ținut prizonier pe fostul țar al Rusiei, Nicolae al II-lea. Același detașament asigura și paza membrilor familiei imperiale. Foarte probabil, potrivit unui mare număr de articole care au apărut în presa rusească după căderea comunismului, Imre Nagy a făcut parte din gruparea de șapte de persoane, însărcinată cu executarea membrilor familiei Romanov. Astfel, potrivit istoriografiei rusești, Imre Nagy s-a numărat printre asasinii ultimului țar. Cel care a dat ordinul referitor la omorârea familiei imperiale a fost însuși Lenin. După anul 1990, țarul Nicolae al II-lea a fost canonizat și a devenit sfânt al Bisericii Ortodoxe Ruse.

Între Ungaria și URSS

La finalul războiului civil din Rusia, care a adus înfrângerea Armatei Albe și consolidarea comunismului, Imre Nagy s-a întors în Ungaria. În această țară, revoluția bolșevică a lui Bela Kun fusese înăbușită de Armata Regală Română. Între timp, la putere ajunsese dictatorul fascist Miklos Horthy. Imre Nagy s-a apucat de politică, mai întâi în Partidul Social-Democrat Maghiar, unde a devenit prim-secretar de partid în comitatul Somogy.

Ulterior, a demisionat și s-a alăturat unei formațiuni mai radicale, Partidul Socialist Muncitoresc Maghiar, în fapt o formațiune comunistă. Activitatea sa politică i-a adus trei ani de detenție. După o serie de arestări, Imre Nagy a emigrat la Viena, iar între anii 1930-1944, el s-a stabilit în URSS. Pentru că era considerat drept un soldat credincios al Partidului Comunist, Imre Nagy a scăpat de epurările masive organizate de Stalin. Potrivit unor informații vehiculate în presa rusească, el ar fi lucrat pentru NKVD, precursorul KGB. Este sigur că Imre Nagy a fost membru al Cominternului. În anul 1941, Imre Nagy s-a înrolat, din nou, în Armata Roșie. Nu a ajuns pe front, ci a lucrat ca propagandist în radioul moscovit care emitea în limba maghiară.

Ministru și premier în Ungaria

După ce Ungaria a fost ocupată, în anul 1944, de trupele sovietice și românești (care luptau, din 23 august 1944, de partea Națiunilor Unite), Imre Nagy a devenit ministru al Agriculturii, apoi membru al președinției colective a Republicii Populare Ungare, dar și ministru de Interne și ministru al Alimentației Publice. În anul 1949, pentru că s-a împotrivit colectivizării, el a fost exclus din partid. După ce și-a făcut autocritica, Imre Nagy a redevenit ministru al agriculturii în anul 1950. În anul 1952, a fost promovat vicepremier, responsabil cu domeniul Agriculturii, iar un an mai târziu a devenit șeful Guvernului maghiar. În mai 1955, Imre Nagy a fost demis, din nou, și exclus din partid, pentru că avea concepții mult mai liberale decât comuniștii din aripa dură. Însă, în urma demonstrațiilor populare din anul 1956, Imre Nagy a fost reprimat în partid, apoi a fost reinstalat premier, în ziua de 23 octombrie. Practic, din acest moment, el a devenit liderul Revoluției maghiare. Guvernul condus de Imre Nagy a trecut la reforme democratice. El a anunțat retragerea Ungariei din Pactul de la Varșovia și a declarat-o țară neutră. Imre Nagy, care se convertise de la comunism la valorile democratice, dorea noi reforme, care au stârnit împotrivirea sovieticilor și a comuniștilor maghiari din aripa dură. În 4 noiembrie, Imre Nagy a anunțat la radio că trupele sovietice au invadat Ungaria.

Au urmat confruntări între maghiari și sovietici, iar Revoluția maghiară a fost strivită. Imre Nagy s-a refugiat la Ambasada Iugoslaviei, în condițiile în care dictatorul comunist iugoslav Iosip Broz Tito era considerat drept rebelul „lagărului socialist”. Imre Nagy a fost însă arestat de sovietici în 21 noiembrie. El a fost trimis în detenție la Snagov, unde a fost ținut sub arest într-una dintre vilele Partidului Muncitoresc Român. Nu a fost dispus să recunoască Guvernul condus de rivalul său din aripa dură, Janos Kadar. În aprilie 1957, Imre Nagy a fost trimis în Ungaria, unde a fost adus în fața unui „tribunal al poporului”. După un simulacru de proces, Imre Nagy a fost condamnat la moarte și executat, în 16 iunie 1958. Locul unde a fost înmormântat a fost ținut secret. Însă, în anul 1989, el a fost reabilitat și declarat erou național. Imre Nagy a fost reînmormântat solemn în 16 iunie 1989. În prezent, el este considerat drept una dintre personalitățile de frunte ale Ungariei.

Influențe în Banat și în Transilvania

Revoluția maghiară din 1956 a avut un ecou extraordinar și în România. În Cluj-Napoca și în Timișoara au izbucnit mișcări studențești. Printre revendicările studenților se numărau eliminarea obligativității învățării limbii ruse și renunțarea la „raționalizarea” alimentelor. Sute de studenți au fost arestați și închiși. La mișcările studențești au participat deopotrivă tineri români și maghiari.

Claudiu Pădurean este un semianalfabet:

În primul rând se vede: “sursa” i-a fost rusească - și numai rusească:

Apoi: nu pomeniște nimic de studenții de la București care, în 1956, au dat câteva loturi de deținuți, dintre care și o victimă directă: Ștefan Negrea, bătut în cap de Măcelarul căpitan Enoiu până a înnebunit și s-a spânzurat la orizontală, în 1958 - în afară de trei fete: Gloria Barna, Kristel Deppner, prietena lui Mihai Rădulescu, Doina Martescu, prietena lui Al Calciu de la spaniolă, nenorocite pe viață. Nu știu unde s-o plasez pe Stela Pogorilovschi [a mai fost o studentă, Gina F., cu ea m-am avut eu bine cu o lună înaintea arestării mele, despre care s-a auzit că ar fi fost și ea arestată, însă eu n-am mai dat de ea], fiindcă nu știu, nici pentru ce, nici la cât a fost condamnată, nici unde a fost închisă - în anume amintiri traficate Pogorilovska pretindea că a făcut parte din “lotul Labiș” - un lot care nu a existat, Labiș nu a polarizat, nu a alcătuit, nu a avut vreun program - povestea cu “pasărea cu clonț de rubin”: o creație postumă și inexactă a admiratorilor lui, printre care ea, Stela, Portik Imre și încă doi-trei.

Neinformatul ziarist vorbește despre Timișoara și Cluj... Timișoara, într-adevăr, a avut cea mai bine organizată mișcare contestatară - dar Clujul? Bineînțeles, eu nu dețin adevărul absolut, însă nu-mi aduc aminte ca, prin închisori, prin domiciliu obligatoriu să fi întâlnit - măcar auzit - de *studenți clujeni*. [ba da; Breban pretindea că “și el” participase la o reuniune a colegilor

să clujeni, însă dacă ar fi exista un strop de adevăr în povestile-i ardelenesti, l-aș fi întâlnit /pe Breban/ măcar la Gherla, dacă nu în Bărăgan...]. Erau deținuți studenți din Cluj, însă nu în legătură cu Revoluția Maghiară, ci condamnați pentru alte “crime”, anterioare revoltei ungarilor. Am întâlnit la Gherla un coleg de liceu de la Făgăraș, Puiu Ursu: avea o condamnare mare, însă nu era “ungarist”, ci făcea parte dintr-o “organizație”, în lot cu celebrul Raul Volcinski din Cernăuți.

Oricum, chiar dacă studenții bucureșteni fuseseră arestați înainte de proiectata manifestație (eu nu am făcut parte dintre aceia, am intrat... pe cont propriu), în închisoare și în domiciliu obligatoriu erau mai numeroși chiar decât timișorenii.

Apoi: ce ticăloși, Rușii: aruncă întreaga vina pe ungurul Nagy - care era un bolșevic pur și dur - doar ca să nu vorbească despre responsabilitatea lui Lenin și a rușilor care au asasinat familia țarului.

*

O veste bună: Egiptul a deschis frontiera cu Gaza la Rafah. Astfel vor fi aprovizionați cu strictul necesar amărății de palestinieni gazioți, sufocați de blocusul israelian. înfomețați, fără asistență medicală...

*

Încă o veste, nu atât bună, cât luminoasă: Prințul și cu Prințesa și-au zis: Da. Ca în povești.

Ca în poveștile bune a fost ceremonia și drumul de la Westminster la Buckingham Palace.

Au englezii ăștia un uriaș talent de a-i face pe oameni să viseze, nu doar pe supușii Majestății Sale, ci pe toți planetarii...

*

În sfârșit! Mai bine mai târziu decât niciodată! Vor avea și martirii de la Fântâna Albă recunoaștere națională binemeritată.

sursa: ziar.jurnal.md19 Apr 201114:26

România va comemora victimele masacrului de la Fântâna Albă

IGNORANȚĂ // Ce argumente au invocat demnitarii români pentru a nu vota propunerea legislativă a lui Tudor Panțîru

Tevatura în jurul instituirii Zilei Naționale în memoria victimelor masacrelor de la Fântâna Albă și alte zone, ale deportărilor și ale Foametei organizate de regimul totalitar sovietic în nordul Bucovinei și întreaga Basarabie a luat sfârșit. Camera Deputaților a Parlamentului României a adoptat recent propunerea legislativă inițiată de Tudor Panțîru. Legea prevede comemorări oficiale, depuneri de coroane și alte activități menite să cinstească memoria românilor basarabeni și bucovineni. Astfel, în fiecare an, în perioada 31 mar-

tie – 2 aprilie, Societatea Română de Radiodifuziune, Societatea Română de Televiziune și Agenția Națională de Presă AGERPRES vor difuza, cu prioritate, emisiuni despre perioada ocupației sovietice din ținutul Herța, nordul Bucovinei și Basarabia, tratând evenimentele tragice menționate.

Citiți în interviul de mai jos, acordat de senatorul Tudor Panțîru, cât de anevoios s-a adoptat propunerea legislativă și cine s-a opus acesteia.

– Stimate dle Panțîru, de ce Guvernul României s-a opus propunerii dvs. privind instituirea unei zile naționale în care ar fi comemorate victimele regimului sovietic de la Fântâna Albă și din Basarabia?

E o întrebare care ar trebui adresată guvernului român. Oficialii români, întreaga mass-medie din România, la înmormântarea președintelui Poloniei, Kacinski, au deplâns victimele masacrului de la Katyn, mirându-se de memoria istorică a polonezilor, de demnitatea lor națională, a fost o zi de doliu național în România. Și atunci mi-am zis: cum se poate așa ceva? Vorbiți de victimele poporului polonez, dar uitați de propriile victime!

Se știe că au fost masacrați mult mai mulți români decât polonezi. Nu s-a spus niciodată niciun cuvânt. Și atunci am făcut *acest proiect de lege care, spre surprinderea mea, a primit un aviz negativ de la guvern. Se spune că sub influența institutului dlui Tismăneanu, dar pentru mine contează poziția oficială a guvernului român.*

Mai mult, *în Senatul României aproape toate comisiile și senatul în plen au respins din nou proiectul de lege.* (subl. mea). Am participat la dezbateri în comisie, argumentele care se aduceau sunt absolut ridicole.

– De exemplu, ce argumente au fost invocate?

Unu. Unul din argumente era că institutul dlui Tismăneanu pregătește un proiect de lege privind comemorarea victimelor comunismului în România. Și ar fi mai nimerit ca chestiunea să fie introdusă acolo. Posibil, dar nu obligatoriu. Doi. Republica Moldova a făcut o comisie și ea însăși își va comemora victimele. Trei. Un argument și mai ridicol a fost că prin această lege s-ar încălca jurisdicția altor state, cum ar fi Republica Moldova.

Am respins aceste idei prin următoarele argumente: 1) Dacă ar fi o problemă de jurisdicție, atunci cum și-ar comemora evreii victimele holocaustului în toată lumea? 2) **Românii de la Fântâna Albă și cei din Basarabia au fost masacrați nu pe criterii ideologice, ci etnice. A fost o politică de stat prin care se urmărea diminuarea elementului românesc și, ulterior, lichidarea acestuia.** Argumentele acestea erau absolut ridicole, dar se vedea că e presiune din partea guvernului, majoritatea parlamentară susținea poziția guvernului. Și așa s-a ajuns că Senatul a respins în plen proiectul de hotărâre.

Camera Deputaților, sub influența guvernului, avea aceeași poziție de respingere. Dar, până la urmă (vreau să mulțumesc pe această cale presei, unei părți din presă, în primul rând Romanian Global News, presa din afară, parțial presa din Basarabia, care a reacționat la poziția lipsită de demnitate a Guvernului României și a

majorității parlamentare), probabil, sub presiunea mass-media, guvernării și-au revăzut în ultimul moment poziția.

Altă chestiune care a ajutat foarte mult este că Comisia juridică a Camerei Senatului, din care fac și eu parte, este comisia de fond care avizează acest proiect și, în mod repetat, a avizat în unanimitate pozitiv, chiar și după ce camera a reîntors la comisie proiectul meu de lege, comisia juridică l-a votat din nou în unanimitate pentru adoptare. Și, slavă Domnului, am ajuns să vedem proiectul acesta adoptat.

– La ce proiecte mai lucrați?

Am mai multe proiecte de legi, ce nu au încărcătura aceasta politică, care însă au menirea de a transforma declarația oficialităților de la București despre relația privilegiată cu R. Moldova în realitate, adică să trecem de la vorbe la fapte. Această relație privilegiată trebuie să se regăsească în legislație.

În acest sens, am pregătit mai multe proiecte de legi. De exemplu, săptămâna viitoare se va mai examina un proiect de lege care are din nou avizul negativ al guvernului.

Este vorba despre un proiect de lege care propune un amendament la Legea cu privire la regimul străinilor, în care basarabeni sunt puși laolaltă cu oricare străini. În particular, mă refer la situația studenților basarabeni nebursieri, care sunt obligați să plătească o taxă de 120 euro, taxă consulară, plus o taxă de 200 de roni, așa-numita taxă pentru permis de ședere, ca oricare african. Și mă întreb unde este relația de privilegiere? Din păcate, guvernul român se opune, așa că săptămâna viitoare s-ar putea să avem din nou o respingere.

– Veți insista?

Încercăm. Un alt proiect de lege vizează veteranii Armatei române din Republica Moldova care, deși sunt recunoscuți ca veterani ai Armatei române, li s-a dat chiar și certificate de veterani ai Armatei române, nu pot beneficia de unele privilegii stipulate în legea cu privire la veterani ai Armatei române. Din păcate, și în acest caz guvernul se opune categoric.

- Dle Panțîru, vă mulțumesc pentru interviu și vă urez succes.

Interviu realizat de Ilie Gulca

Jurnal de Chișinău : O simplă confuzie?

Solicitat de JURNAL să explice poziția Guvernului României în cazul propunerii legislative lansată de Tudor Panțîru, senatorul PDL Viorel Badea, vicepreședinte al Comisiei pentru Politică Externă a Camerei Senatului din Parlamentul României, a menționat: „*Poziția guvernului a fost determinată de o confuzie creată de un funcționar care a înțeles că este vorba de un moment al luptei anticomuniste, și nu despre ocupație. În România nu se știe nimic despre episodul de la Fântâna Albă.* Ulterior, când s-a aflat despre ce este vorba, s-a votat. Eu am știut despre acest masacru și am votat pentru”.

Vladimir Tismăneanu: „Niciodată nu m-am opus comemorării victimelor totalitarismului”

Solicitându-l pe Vladimir Tismăneanu să comenteze afirmația făcută de Victor Roncea pe blogul său, care apare și în declarațiile lui Tudor Panțîru,

că Guvernul României ar fi respins propunerea de a institui o zi națională pentru a comemora victimele regimului sovietic de la Fântâna Alba și cele din Basarabia sub influența „institului Tismăneanu”, acesta ne-a răspuns: „IICCMER susține comemorarea victimelor comunismului atât în România, cât și în Moldova... Niciodată nu m-am opus comemorării victimelor totalitarismului. Aș spune că dimpotrivă, și pot proba documentar acest lucru.

Oricum, aș aminti că nu există un „institut Tismăneanu”, ci un Institut pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) al cărui președinte executiv este dl profesor Ioan Stanomir, autor al unor importante studii despre comunism. Funcția mea este de președinte al Consiliului Științific”

Masacrul de la Fântâna Albă

La începutul anului 1941, NKVD a lansat zvonuri potrivit cărora sovieticii ar fi permis trecerea graniței în România. Drept urmare, la 1 aprilie 1941, un grup mare de oameni din mai multe sate de pe valea Siretului (Pătrăuții-de-Sus, Pătrăuții-de-Jos, Cupca, Corcești, Suceveni), purtând în față un steag alb și însemne religioase (icoane, prapuri și cruci din cetină), a format o coloană pașnică de peste 3.000 de persoane și s-a îndreptat spre noua graniță sovieto-română.

În poiana Varnița, la circa 3 km de granița română, grănicerii sovietici i-au somat să se oprească. După ce coloana a ignorat somația, sovieticii au tras în plin cu mitraliere, încontinuu, secerându-i. Supraviețuitorii au fost urmăriți de cavaleriști și spintecați cu sabia.

După masacrul, răniții au fost legați de cozile cailor și târați până la cinci gropi comune săpate dinainte, unde au fost îngropați, unii fiind încă în viață. Două zile și două nopți s-a mișcat pământul în acele gropi până toți și-au dat duhul.

Câțiva, „mai norocoși”, au fost arestați de NKVD din Hliboca (Adâncata) și, după torturi înfiorătoare, au fost duși în cimitirul evreiesc din acel orașel și aruncați de vii într-o groapă comună, peste care s-a turnat și s-a stins var. (Wikipedia)

Am scris despre Fântâna Albă încă de la primele ediții ale **Săptămânii Roșii**, prin 2002. Este adevărat, prima informație mi-a parvenit de la un jurnal din Basarabia. Iată că “guvernul nostru” (cel de la București) nu auzise de masacrul, senatorii, deputații, miniștrii prezidențiale erau ocupați cu succesurile. Firește, mă întreb ce praz de jacuzzi belea Belitorul Baconski - sau același ca și în cazul manuscriselor Cioran? Ce putoare - are stofă de șef de stat, securistul fiu al poetului tată, și el informator-agent de influență al Securității (vezi ce îi “confia” Pleșiță lui Breban, dar recomandându-i - călduros, să nu mai spună la nimeni, ca și cum n-ar fi știut toată lumea “pe ce bază” călătorea A. E. Bakonsky prin lume, cu tot cu soție - Dumnezeu să-i ierte pe amândoi)! Basarabeni de-ai mei!

Cinste lui Tudor Panțiru!

Sâmbătă 30 aprilie 2011

Mi-au venit aseară două mesaje: unu “așa”, altul de loc :

“Un salut din Italia,
Stimate Domn Goma,

Citesc cu mare interes jurnalele Dvs. in care gasesc sintetizate informatii rare si pretioase din toate domeniile. Nu stiu cum arata acum manualele de istorie de la noi din Romania, dar cred ca lecturarea jurnalelor pe care le scrieti ar acoperi multe goluri in intelegerea ultimului deceniu si nu numai. Din pacate societatea noastra e mai putin curioasa de ceea ce s-a petrecut in trecut; pe noi ne intereseaza prezentul (cu barfele-i aferente). Internetul ne ofera inasa sansa de a putea accesa informatii din toate domeniile. Nu ramane decat sa selectam noi ceea ce ne intereseaza. Eu am ales sa citesc (sper sa si reusesc) tot ceea ce ati scris (si nu ati scris deloc putin!). Sper ca asa sa reusesc sa imi actualizez cunostiintele acumulate in anii de scoala, in perioada in care invatam ca noi romanii am fost primii la toate, ca lumea a inceput cu noi.

Va multumesc pentru ca ati scris tot ceea ce ati scris. Scrisul ramane, iar cei dornici de informatie, de adevar, de literatura au unde sa gaseasca.

Va doresc multa, multa sanatate si putere de munca.

P.S.: Dupa 6 ani in care visez si eu sa ajung la Paris imi vad visul implinindu-se. O sa vin saptamana viitoare intr-o scurta vacanta. Nu imi permit sa va caut: nu sunt o persoana importanta si nu cred ca aveti timp de pierdut cu mine. Ma va conforta gandul ca voi vedea si Parisul Dvs. in care traiti de atatia ani...

Cu multa stima,
Gheorghe Mihut
Forli, Italia

Am mai reprodus o scrisoare a sa, dar nu-i dădusem numele. Acum o fac, chiar dacă nu mi-a permis explicit că o pot face.

*

Celălat mesaj; trist, îngrijorător, ca toate veștile din Ucraina despre români:

Fillorin Cârlan mi-a trimis și mie:

“În data de 29 aprilie 2011, 20:00, Dacian Dumitrescu <dacian.dumitrescu@gmail.com> a scris:

OK , nu am sa-ti mai scriu . PT orice eventualitate sa stii ca poti cere azil la Consulatul nostru de la Cernauti. Adresa de mail a avocatului Ion Manole este www.promolex.md sau info@promolex.md si are tel/fax 37322450024 si mobil 37369070800 . SPUI CA DIN PARTEA D-LUI POPA SI A D-LUI CARLAN . CURAJ SI DUMNEZEU SA FIE CU NOI SI CU TOTI ROMANII ! Sa ai incredere in tine , in noi si in Dumnezeu !

În data de 29 aprilie 2011, 08:14, Sergiu Barbuta <sergiu.barbuta@gmail.com> a scris:

”Am fost chemat astăzi la securitatea de stat a Ucrainei, acolo am stat de vorbă despre blogul dumnevoastră și postările împrumutate de pe el, am

probleme sunt nevoit să rup relațiile cu toți românii din afară.

Statul ucrainean vă păzește [supraveghează] poate și toate acțiunile saitul d/voastră. Am fost întrebat dacă vă știu, că sunteți un pericol grav pentru securitatea ucrainei. Fiecare comentariu din blogul meu a fost studiat. Eu am fost învinovățit grav, ei și pe mine mă pândesc la orice pas, nu vreau să mă joc de-a patriotul acum când am așa probleme grave. Sper să mă înțelegeți, Cu respect

În data de 29 aprilie 2011, 17:22, Dacian Dumitrescu <dacian.dumitrescu@gmail.com> a scris:

SALUT DRAGA SERGIU ! NU TI-AM SCRIS TIE PERSONAL CI LA O LISTA INTREAGA DE PERSOANE . TE ROG FA-MA SA INTELEG : NU VREI SA-TI MAI SCRIU NICIODATA PE MAIL ? TOCMAI AM VORBIT DESPRE TINE CU MULTA LUME DE AICI, DIN AMERICA SI DE LA CHISINAU . NU MAI ESTI UN NECUNOSCUIT ! CEI DIN SUA CHIAR M-AU RUGAT SA TE INTREB DACA AI DORI SA TE PUNEM IN LEGATURA CU AVOCATUL ION MANOLE- PRESEDINTELE FUNDATIEI PROMOLEX DIN CHISINAU SI CARE SE OCUPA DE APARAREA DREPTURILOR ROMANILOR DIN ACEASTA ZONA . DE TINE DEPINDE TOTUL . ASTEPT UN RASPUNS.”

Acum ce fac eu, un “lateral”? Din experiența mea:

Să nu tăcem! Pe tăcerea noastră infrișoșată scontează bestiliștii, pe autocăluș, cel “aplicat” de însăși victima.

Frățiorii noștri ucrainenii... Ne-au iubit de totdeauna: cu toate că ei au fost, înaintea noastră victimele rușilor - Marea Foamete, Holmodorul - au acceptat, fără strângere de inimă, la porunca rușilor, să devină, la rândul lor, călăii românilor în proaspăt răpitele ținuturi românești: Basarabia, Bucovina de Nord, Herța. În primul moment de după Ocupația din 28 iunie 1940 Ucrainenii au devenit “desantul”; ei au invadat... pașnic (după obiceiul verificat al Slavilor istorici năboind peninsula Balcanică) pământurile noastre și, fără a-i suprima pe băștinași, i-au prefăcut într-o categorie inferioară lor, ucrainenii, trimiși de ruși în teritoriul ocupat - în vederea lichidării elementului românesc: prin jaf sistematic, prin instaurarea Foametei, iar pe supraviețuitori, fie deportarea, fie împușcarea în ceafă, la marginea satelor. Ucrainenii s-au instalat în toate localitățile, ca “funcționari pașnici”; primari, socotitori, conducători de cooperative - dar mai ales: învățători, profesori (dar nu directori de școli!), fiindcă scopul bolșevicilor era; ștergerea identității populației autohtone, prin interzicerea limbii acesteia, prin obligația de a se exprima numai în limba rusă (nu în ucrainește!), cea “omenească”, cea adevărată, cea permisă, cea impusă, de a scrie-citi numai în “alfabetul” ocupantului.

Pihota ucraineană a invadat “pașnic”, repet, satele și târgurile românești ocupate, la îndemnul Stăpânului de la Kremlin s-a... însurat, mai ales, fiindcă bărbații localnici lipseau crâncen:

morți în războaie, în lagăre de exterminare - ca cel de la Bălți - deportați.

Astfel s-a plămădit bravul popor maldavinesc - al cărui exemplar de frunte este inenarabilul Plahotniuc.

*

Mâine, la Roma: beatificarea Papei Ioan Paul II.

Să ne bucurăm. Să ne înseninăm.

Și să uităm că și Th. Baconschi va fi prezent - doar cunoaște locurile: nu a fost el ambasador la Vatican?

M A I

Duminică 1 mai 2011

Ciudat: și această dată - 1 mai - mi se arată a fi ireală. Nu caut explicații, le-am dată altădată.

În jurnalul pe aprilie 2011 inclusesem largi extrase din **jurnal 2005**. Cu agonia, cu moartea papei Paul Ioan II. Când lucram la rememorare, nu știam că zi va avea loc beatificarea lui Karol Wojtyła și declararea lui: preafericit (“bienheureux”). Coincidență fericită - chiar dacă îndemnul lui Isus, preluat de Paul Ioan : «Nu vă fie teamă!» / Non abbiamo paura ! nu m-a putut ajuta în momentele grele, fiindcă pe atunci nu-l știam ca... citat, ci doar ca autoîncurajare personală.

Acum sunt prea obosit - de excitațiune - voi reveni la acest al doilea “spectacol” de bucurie (primul: nunta princiară la Londra).

Luni 2 mai 2011

M-am trezit la miezul nopții, deși nu mi-am făcut suma de odihnă reparatorie. Tulburat - în bine, în rău - de ziua de ieri, aproape trei ore la televizor, bocind ca o babă, de pierderea “Tatei”, de bucuria regăsirii lui ca preafericit.

Aseara mi-a trimis Aliona câteva fotografii de la cimitir (deduc: al satului Ghidighici, de lângă Chișinău). Nu am înțeles mare lucru din istoria familiei ei - dealtfel nu am recunoscut-o în vreun personaj fotografiat - de înțeles, dacă ea a fotografiat - doar atâta: în aerul acela de primăvară cu multă, multă vegetație, cei vii s-au simțit mai-bine cu vecinii lor, vii și oarecum în pace cu morții lor dragi. Cu aceste provizii (de blajinătate) au s-o ducă încă un an până la următorul Paște al Blajinilor.

*

Ben Laden a fost ucis de un comando american în Pakistan. În sfârșit!, dar nu s-a sfârșit teroarea instalată la 11 septembrie.

Americanii au răzbunat, după zece ani umilința de se trezi fără apărare, ei, în citadela lor nordamericană.

*

Le Figaro: Portrait intérieur d'un pape planétaire

Par Jean-Marie Guénois

01/05/2011 Dans «Le Vrai Jean-Paul II», Mgr Slawomir Oder révèle que l'ancien pape pratiquait l'autoflagellation.

«On essaie de me comprendre de l'extérieur, mais je ne peux être compris que de l'intérieur.» Cette confidence de Jean-Paul II, pape ultramédiatique, est authentique. Elle est extraite du meilleur ouvrage publié à l'occasion de la béatification. Un document à vrai dire, puisqu'il est signé par Mgr Slawomir Oder, le postulateur de la cause de béatification. Ce prélat polonais a été chargé par le diocèse de Rome de rassembler tous les témoignages donnés sur sa vie, avant et après son élection à la papauté.

La publication, il y a un an en Italie*, avait provoqué beaucoup d'émotion et soulevé une polémique. Émotion parce qu'il révélait que Jean-Paul II pratiquait l'autoflagellation: «Comme quelques membres de son proche entourage ont pu l'entendre de leurs propres oreilles, Karol Wojtyla se flagellait, en Pologne comme au Vatican. Dans son armoire, au milieu des soutanes, était accrochée une ceinture de pantalon spéciale: il l'utilisait comme fouet et la faisait toujours emporter, même à Castel Gandolfo.» Une pratique difficile à comprendre dans la spiritualité actuelle mais relativement courante chez des grands saints et des mystiques et qui s'inscrit dans une vieille tradition spirituelle d'ascèse.

Des sources très sérieuses

Mais la polémique, suscitée par ce document, se fonda non sur le contenu du livre mais sur le fait que Mgr Oder, normalement tenu au secret dans son travail de postulateur, révélait par ce livre bon nombre de témoignages contenus à l'évidence dans les documents qui servirent de base au procès de béatification. Avec le recul, tout le monde se félicite aujourd'hui de la publication de ce livre. Sur la base de sources très sérieuses, il brosse en effet comme personne ne l'avait fait un portrait de l'homme intérieur considéré aujourd'hui comme un mystique authentique.

Même après être devenu pape, il confiait en effet: «Rien n'a plus d'importance pour moi, ou ne me donne une plus grande joie, que de célébrer quotidiennement la messe.» Un jour, quelqu'un de son entourage s'arrange pour lui faire rencontrer dans le Palais apostolique un prêtre qui s'était éloigné du sacerdoce et devenu clochard autour de Saint-Pierre. Il ressort de l'entretien avec le pape bouleversé. Jean-Paul II lui-même s'était confessé à lui... Et lui avait dit, en le raccompagnant: «Tu vois comme le sacerdoce est grand? Ne le salis pas.»

Que cela soit dans sa première paroisse polonaise à Niegowic, dans son évêché à Cracovie, à Rome ou pendant ses voyages, des témoignages identiques le décrivent allongé sur le sol, à même le marbre, les bras en croix, priant ainsi pendant des heures, même dans le froid.

Quant à la fermeté dans l'action, les exemples abondent. Comme pape mais aussi comme évêque. Des anciens séminaristes racontent qu'il les avait fait rapatrier d'urgence d'un camp de vacances pour occuper de force le séminaire alors que les autorités communistes voulaient annexer le bâtiment. Autre exemple, cette messe, en hiver, dans une cabane en bois entourée par des milliers de fidèles pour faire comprendre à un très haut prélat envoyé de Rome, Mgr Casaroli - partisan de l'Ostpolitik, donc du dialogue avec les

autorités communistes - que ces dernières «mentaient» en affirmant que l'Église catholique avait le droit de construire des églises en Pologne.

«Sociable, franc et modeste»

Des autorités communistes qui n'ont cessé de l'espionner, et de plus en plus, au fur et à mesure de sa montée en puissance. On a retrouvé dix-huit caisses de documents le concernant. Le livre publie des passages entiers de rapports des services secrets qui ont été retrouvés depuis. Ainsi, cette première mention: «Malgré une attitude apparemment rompue aux compromis et souple dans ses contacts avec les autorités de l'État, c'est un adversaire idéologique particulièrement dangereux.»

Et puis ce panégyrique écrit pourtant d'une main bureaucratique adverse: «On le tient pour l'un des évêques les plus intelligents, doté d'une rationalité et d'un jugement sûr. Dans sa vie privée, il est sociable, franc et modeste. Il ne fait pas peser sur autrui sa dignité ecclésiastique ni ses vastes connaissances. Il ne s'intéresse pas aux biens matériels. Il lit beaucoup. (...) Le cardinal prouve à l'égard du clergé qu'il est un administrateur diocésain énergique et plein d'inventivité, et en même temps souple et ouvert.»

Le livre relate aussi cette remarque de Mikhaïl Gorbatchev:

«*Ce n'est pas moi qui ai détruit le communisme, mais Jean-Paul II.*»

* «Le Vrai Jean-Paul II», Slawomir Oder, Presse de la Renaissance, 200 p.

*

Flori Bălănescu îmi transmite aceste text publicat de Nicolae Coande în “Agenția de Carte

“Acest atom indestructibil, de configurația păpădiei

May 1st, 2011 La Tinta!

Ce este mai important – scrisul sau omul care scrie? Întrebarea pare simplistă și ar putea da, inclusiv unor onorabili cunoscători ai ADN-ului uman, sentimentul că nu merită un răspuns complex. Partizanii dialecticii, acei abonați la sentimentul, păgân azi, că scrisul este indefectibil legat de persoana scriitoare despică nodul gordian la infinit în fire ce imită urzeala firească a lucrurilor.

Ultima reședință a omului este un temut ventriloc Large Hadron Collider, fără adresă precisă, în subterana omului ahtiat de cunoaștere de laborator. Însă omul din carne, ca și personajul aruncat în întregime asupra prăzii sale, care este scriitorul, suportă în egală măsură inclusiv vechiul laborator al răului demiurg, actul vindicativ al unui contemporan cu stofă de inchizitor, acea instanță individuală răsărită vanitos din credința că sigiliul puterii stă în ceara cu care hârtia este înroșită în cancelariile tuturor vremurilor.

Tot ceea ce este autentic în făptuirea de care se învrednicește „precarul” individ este deopotrivă aclamat și hulit în conștiința unei epoci. Se știe, epocile sunt perfect sănătoase, doar indivizii fac excepție. Scriitorul, acest atom indestructibil de configurația păpădiei, are avantajul expunerii prin însăși vocea care poate ajunge chiar în balconul puternicilor zilei. De ce ar deranja o Păpădie, Puterea? Merită cei puternici zgâlțâți din visul lor de mărire? După cum sună încă și azi distihul poetului francez Agrippa d'Aubigne, Les princes n'ont point d'yeux pour voir ces grand's merveilles, / Leurs mains ne servent plus qu'à nous persécuter – am putea spune că da, se merită. Mâna scriitorului contra mâinilor principilor. Motivația scrisului

unui astfel de îndrăzneț care se ia în serios ar trebui să fie însăși existența sa, ca și o anumită concepție despre viața celor din jur, inclusiv despre viața celor demult dispăruți. Cred din ce în ce mai mult că este relevant, mai ales în epoca noastră relativistă în grad absolut, ceea ce, pe urmele lui Karl Kraus, afirma Wittgenstein: nu pot să trec peste faptul că o propoziție întreagă poate proveni de la o jumătate de om.

Ca legatar al memoriei celor trecuți în neființă, scriitorul este o punte între trecut și prezent, iar unii dintre contemporani simt că și între prezent și viitor. În anumite cazuri, așa ceva devine de neiertat. Atunci când scrie, exilatul de la masa de scris își suspendă pentru un timp viața. Epuizarea unui scriitor înseamnă uneori, se știe, și epuizarea unei epoci. Numai că din când în când, chiar viața îl suspendă sau epuizează pe poet, așa cum i s-a întâmplat lui Ovidiu, detestatul curții regale de la Roma – pentru un amor inavuabil care azi ar stârni cel mult curiozitatea lui The Sun. Scriind, orice ins cu talent creator suspendă un timp viața, așa cum biologic se înfățișează ea, dar simte cu delicateță că viața își ia la răstimpuri o revanșă dureroasă: îl trimite într-un exil ce poate fi interior sau, mai dramatic, unul explicit, concret.

Cazul marilor exilați atrage atenția asupra acestei încleștări dramatice, doar că astăzi scriitorii de valoare sunt percepuți, în sensul lui homo videns, ca vedete la târguri și festivaluri de carte. Odinioară, acești mari refuzați peregrinau pe drumurile lumii, constrânși de o forță mundană să-și abandoneze temeiul propriei lor vieți. Încă mai avem, fără nici o bucurie istoric-literară, astfel de exemple în țări în care scriitorul reprezintă o voce credibilă împotriva dictaturii. Vocea, suflul vital al unei asemenea relicve, pare vătuită tocmai de aroganța decibelilor epocii publicitarului și a propagandei, cea care o face să devină aproape inaudibilă, distorsionată, ca în efectul de fading, când căutăm la radio un post îndepărtat și exotic. Cu cât sunt mai multe posturi de radio, cu atât unele se aud mai puțin, și nu neapărat din cauza emițătorului. Nu este oare și cazul unora dintre scriitorii contemporani? Anonimizarea vocilor autentice este marele efect de bruij al epocii noastre, în care toți sunt aici și destui sunt exilați în deșertul unde nu-i aude nimeni.

Dacă orice scriitor adevărat poate fi catalogat drept o conștiință vie a umanității, dacă sensul vieții pare a fi bunăstarea și fericirea ființei umane, mobilul acțiunilor unui om al scrisului este, cumva rebel, o luptă continuă cu indiferența și vanitatea instalate în cei care doresc doar plăcerea și pacea unei vieți tihnite, într-un joc de zaruri provocat de propria existență ca luptă neconținută. Orice scriitor îndepărtat din locul său autentic de puterea vremelnică este exilat din propria existență, călătorul fără odihnă prin propriul scris. Cei care se odihnesc, în viață ca și în scris, au publicul lor – însă și publicul lor e unul odihnit. Nu ne interesează, așadar, odihniții.

Neodihniții, ca Ovidiu, Soljenițin sau Paul Goma, sunt cei care dau măsura epocilor, probând tensiunea vieții și a scrisului într-o vârstă a umanității. Primul, poet cu faimă la curtea lui Augustus, deși exilat „lângă a Istrului guri înșeptite”, nu a părăsit niciodată Imperiul căruia îi aparținea prin educație. Tomisul, barbar și exotic pentru delicatul exilat, era un capăt estic al Imperiului, chiar dacă poetul (și curteanul) i se plângea persecutorului într-o epistolă că „nimeni, până la el, n-a fost surghiunit în depărtări așa de mari”. Lumea era pe atunci mult mai strâmtă.

Soljenițin, om de reguli matematice, devenit indezirabil puterii aritmetice, a cunoscut punițiunile Gulagului. Și unul și altul sunt prinși în menghina unor imperii ai căror cetățeni se dovedesc a fi până la un punct. Ieșit din temniță, fostul căpitan al Armatei Roșii se întoarce după dezgheț la Moscova,

iar în 1974, incapabil de reeducare, este expulzat chiar în inima Europei, în Germania untului – cu o expresie a filozofului Constantin Noica. În volumul autobiografic „Ca bobul între pietrele de moară”, Soljenițin povestește șocul expulziei din pușcăria Lefortovo și gura de oxigen luată la sosirea în micuța localitate Langenbroich, din inima Westfaliei. Prin grădina, pe-atunci străjuită de un copac bătrân, a casei lui Heinrich Böll, cel care l-a găzduit timp de două zile încordate, m-am plimbat și eu. Am încercat să-mi închipui ce-și vor fi spus cei doi prieteni, mari scriitori și conștiințe ale epocii lor, ale căror siluete fuseseră surprinse de un fotograf chiar în timpul plimbării. Deși bucuros că poate respira liber, numai gânduri senine nu-l încercau pe Soljenițin. Marele rus spune că era cuprins de un sentiment straniu: cu toate că era liber, nu gusta din libertate așa cum s-ar fi așteptat. La întrebările insistente ale jurnaliștilor prezenți în număr mare (Langenbroich are cu puțin peste 120 de locuitori, iar jurnaliștii din toată lumea erau peste 200!), a refuzat să facă o declarație, deși a „mormăit” câteva cuvinte. Paradoxal, odată ajuns într-o țară liberă, scriitorul nu voia să repete ce spusese în Rusia, unde, își amintea el, dobândise o libertate cvasitotală a cuvântului, numind guvernul și KGB-ul o „haită de demoni”. Copacul l-am văzut doar într-o fotografie a unui prieten al casei – fusese tăiat, de bătrânețe, între timp. Cred că asta i se întâmplă oricărui scriitor, indiferent cât de mare ar fi el în trecerea vremii, chiar dacă „tăierea” înseamnă în acest caz exil.

Fiecare dintre cei doi scriitori din fotografia agățată pe un perete al casei unde am fost acceptat a avut motivele lui să sufere în exilul personal, diferit și asemănător, să critice puterea ori să ceară clemență celor care i-au „tăiat”. Böll a fost prizonier de război al armatei americane învingătoare în WWII, iar Soljenițin a căzut în plasa primei sale credințe. Sentimentele diferă, chiar dacă ambii au suferit pentru faptul de a fi fost alungați din spațiul protector în care s-au născut. Expulzați din lume, cu tot cu cuvinte. Toți știm azi: Ovidiu nu s-a mai întors niciodată la Roma. Drama sa ne pare cunoscută. După un exil de 20 de ani, Soljenițin a revenit la Moscova, refăcând invers traseul peregrinărilor prin Gulag – cei 30 de ani ai detenției. Memoria lui avea nevoie de o confruntare terestră cu trecutul pentru a putea integra prezentul ce avea să-i deschidă calea spre viitorul imaginat de el.

Există și un al treilea caz, al unui scriitor român exilat, izolat mai întâi în propria țară, trăind în prezent un al doilea exil, la Paris, în inima Europei. Bine, veți spune, dar câte inimi are Europa? Am spus că Soljenițin a venit din exilul său intern în Germania, în „inima” Europei. Dar are Europa mai multe inimi? Dacă un scriitor își regăsește acolo libertatea fizică și de creație, atunci avem tot atâtea inimi câte locuri ale libertății sunt ale celor care au luptat pentru ea. Este cazul lui Paul Goma, autorul memorabilului manifest adresat autocratului român al epocii sale, unul dintre rarele gesturi ale demnității românești sub tiranie. Un român nereeducabil. Dar și autorul multor cărți în care depune mărturie „ca să nu mai fie liniștiți călăii, să nu mai fie atât de siguri că victimele n-or să îndrăznească să sufle un cuvânt”. Acest „cuvânt” este tocmai bobul dintre pietrele de moară. Cel care face făina atât de necesară pâinii noastre cea de toate zilele. Paul Goma este singular prin destinul de scriitor exilat în Europa: rejectat din spațiul său matriceal, exilat cu familia din Basarabia căzută sub ocupație rusească, autorul celui mai veridic memorial al durerii din România, el este exilatul perpetuu. Poate că acest promontoriu al Mării Negre, binecuvântat de natură și de zei nomazi, are darul paradoxal de a primi, dar și de a naște exilați fără speranță. Când România nu l-a mai vrut pe omul din Mana, Parisul tuturor dezrădăcinaților

l-a primit, însă doar pentru a se putea izola mai bine în Europa refractară la grozăviile din spatele Cortinei de Fier. Numai că Paul Goma, alungat de regimul comunist, după ce i s-a luat prin rapt politic cetățenia română, nu s-a mai întors acasă. „Țara noastră evaporată”, cum i-a scris cândva Cioran lui Noica, nu mai este țara pe care Paul Goma ar putea s-o primească în inima sa, deși scriitorului i s-au făcut câteva invitații neconvingătoare de întoarcere acasă. Inima lui Paul Goma nu mai bate la unison cu inima României – care nu-l vrea.

Ovidiu a murit, după nouă ani de relegatio, cu dorul de a revedea Roma, Soljenițin s-a stins la Moscova, bătrân, apucând să revadă țara care i-a schimbat destinul. Paul Goma rămâne, de 34 de ani, un apatrid în căutarea țării interioare, a unei inimi, care să fie, cu o expresie a sa, „pompa noastră cea de toate zilele”, aceea care ne menține în viață. Ca un amănunt, un bob care-i unifică, important pentru conștiința morală care coace pâinea spiritului: toți trei au scris epistole dezamăgite Cezarilor epocii lor. Nimeni nu le-a răspuns. Aparent fără importanță, așa ceva are consecințe pentru o epocă întreagă – nu doar pentru scriitorul exilat de un Țar vremelnic al provinciei lumii. Exilul scriitorului autentic stă în lipsa de răspuns a lumii, pe care o iubește dezamăgit de inadecvarea ei răutăcioasă.

Trei destine asemănătoare și atât de diferite. Trei inimi ale Europei, pentru care exilul a fost forma subtilă, dar energetică, de infarct, pentru convingerile lor morale și culturale.

Nicolae COANDE

*

Cam de pe-aici începe rememorarea anului 2006:

Sâmbătă 4 februarie 2006

Valerian Stan îmi transmite...

“Romania libera ne anunta ca Guvernul a decis: Din Consiliul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania fac parte vor face parte Doina Cornea, Elvira Bianu (sa fie oare distinsa Doamna Stefana Bianu?), Petre Mihai Bacanu, Dennis Deletant, Ticu Dumitrescu, Radu Filipescu, Radu Ioanid, Gabriel Liiceanu, Marius Oprea, Cristian Parvulescu, Andrei Plesu”.

... se miră că nu-l vede pe P. Goma? De ce ? Doar se vede - și cum! - prezența lui R. Ioanid. Să nu se mire nici atunci când în Consiliul Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului - botezat, simetric celui al holocaustului: “Radu Ioanid”...- vor apărea alți vânjoși anticomuniști: A. Oișteanu, Anca Oroveanu (verișoara lui, deci fiica lui L. Răutu), Shafir, Al. Florian (fiul lui Radu Florian), Lya Benjamin, Jean Ancel, Andrei Cornea... - și, de ce nu, ca membru de onoare Neasemuitul anticomunist (din ilegalitate) Wiesel?

Încă de când a fost anunțată intenția guvernamentală (s-a observat că am evitat “hotărîrea”?) de a - în sfârșit! - înființa Institutul, marcat, chiar deformat de atâtea alte “surprize” (neplăcute, firește), mi-am exprimat temerea că, dacă până acum se făcuseră planuri din cuțite și păhară, fiecare pe conta lui, cum șade bine românului, din momentul în care “Însuși Guvernul” a luat inițiativa (sic) - și mai ales: din moment ce “Însuși Guvernul” avea să aprobe, să dezaprobe “schema” și salarizarea, unul ca mine nu mai avea ce căuta: rolul meu se încheiase: dădusem și eu din gură și din condei, propuse-

sem și eu alcătuirea necesarului Institut, însă... Însă acum venea faza împărțelii prăzii: a scaunelor.

Este adevărat, nici în cele mai negre previziuni nu avansasem cooptarea (să zicem: doar propunerea de cooptare) a javei Radu Ioanid. Fiindcă știam: în săptămânile din urmă, când Marius Oprea și Stejărel Olaru fuseseră la Paris, fără a găsi de cuviință să-mi dea măcar un telefon (ziceam că Stejărel încă mai este “împuternicitul” meu în procesul cu Iliescu și cu Pleșiță”), necum să mă anunțe că organizaseră o “întâlnire de lucru”. Chiar mă miram că de vreo zece zile nu reușisem să o contactez pe Ștefana Bianu. Apoi, când, în cele de urmă ne-am întâlnit, ea mi-a spus că fusese Oprea la Paris, că fusese propusă și ea în Comitet; că nu mă anunțaseră și pe mine, fiindcă “Marius și Stejărel” aveau să mai vină la Paris; dar că să fiu sigur: lucraseră bine, cu folos... Nu: Ștefana Bianu nu a spus că - ei - lucraseră bine și cu folos chiar în absența mea..., cum îmi spusese Monica Lovinescu la telefon, în februarie 1990, după întâlnirea cu Liiceanu, la care și eu fusesem mereu poftit, însă nu și anunțat că va avea loc la data cutare, la ora cutare... Atunci Monica mă “consolase”: ei lucraseră atât de bine - și fără mine - încât (sic) îmi propuseră spre publicare ‘Culoarea curcubeului’ și ‘Gherla’ - ce mai vreau? Ștefana nu mă consolase cu nimic (ba da: ca de obicei, îmi spusese că arăt foarte bine, deși se vedea foarte bine cât de foarte-rău arăt). Am simțit la ea jena de a discuta despre cestiunea arzătoare... De aceea am schimbat vorba la altceva: despre copiii noștri, despre faptul că eu, aflat în cvasiimposibilitatea de a mă exprima în presa scrisă din România, rămânând, în continuare, un scriitor internetizat, m-am gândit că aș putea “lărgi” aria “citorilor” mei, prin înregistrarea video a unei serii de “autointerviuri”. Drept care tare aș aveanevoie de un camescop adevărat...

Mai departe am lucrat pe conta mea (în sinea mea) cu păcătoasa-mi de intuiție: băieții organizatori (Marius Oprea, acela care, acum vreo 12 ani scrisese un articol jenant de ditirambic: purta titlul “Președintele Goma”, de fiecare dată când a venit la Paris evitase cu o înțelepciune strămoșească de a mă contacta, măcar prin telefon, deși îmi trimisese, cu dedicație, cărți ale sale - fatalitate!: Patapievici, folosește exact aceeași metodă: conspirativitatea...) se vor fi gândit că Goma, fie și pe un loc onorific, ar face mai mult rău decât bine Institutului. Va fi avînd el niscai merite în “lupta cu fiara”, a continuat și după “revoluție” să ceară dezvăluirea adevărului despre crimele comunismului, a scris și câteva cărți despre chestiune...

...Numai că Goma are un handicap insurmontabil:

«Prea înjură pe toată lumea».

Caracterizare care, în imaginarul meu vine direct din gura de gargouille și din capul de gorgonă a(l) Getei Dimisianu, membrană a “hergheliei lui Paler”, cum îi bine-spunea, nemerind-o poeticește Sorin Titel, și de acea dată traducînd în bănățeană francezescul “égérie”, inspiratoare, consiler-special, feminin al unei personalități poetice, politice - în pluralizata “herghelie”. Nu spun că ea a fost prima care să mi-o aplice iar ceilalți s-au luat după ea ca vițeii după vacă - nu: expresia este...expresia românismului din noi - și nu doar de la venirea comunismului:

Dacă X spune/scrive despre Y că este cam (trăiască Ardealul Sânjeros și Mult Relativizator!) mincinos, cam slugarnic, cam-foartefoarte înclinat spre trădare-vînzare de frate, Y nu-i răspunde cu neoașa:

«Ba a mă-tii!» sau cu «Cine zice ăla îi!»; ci cu nevinovata, îndurerata:

«De ce mă înjuri, Gicule?»), fiindcă în capul lui cel tricolor, a spune adevărul este, nu doar o gravă abatere socială, ci o insultă - o înjurătură!

«Doamna-nvățătoare, Gicu m-a-njurat!», «Cum te-a-njurat, Nicule?»
 «Mi-a zis că l-am pârît la Dumneavoastră...» «Dar l-ai chiar pârît la mine...»
 «Da, Doamnă, dar de ce s-o spună el în gura mare, de s-auză toată lumea și să spună că-s pârâcios?...»

Asta fiind “înjurătura”: nu un neadevăr, nu o calomnie, ci un adevăr - dar spus în gura mare, de s-audă toată lumea, își pierde valoarea de adevăr pe meleagul mioritic. Căci noi, dacișiromanii suntem educați, discreți, îndelicați, ne spălăm rufele în familie (de să nu se vază izmenele căcate de frica-laromân), nu în piața mare...

Despre Goma se știe de multă vreme că... prea-înjură-pe-toată-lumea (firește: lumea bună). Nimic nou sub soare? Da' de unde! Ceva nou (sub soare) este, dar el este acel ceva care nu se spune, căci noi suntem discreți, bine-crescuți, neînjurători: umblăm toată ziua cu pizda-n gură, dar adevărul nu-l spunem, căci el nu se aruncă-n față, el se lasă subînțeleș, nu?; adevărul este-atuncea-când el este ceva care, fie se deduce, decodifică, chiar când nu funcționează făcutul cu ochiul, nici cu ironia noastră națională, neoșă, atât de subțire, încât rămâne invizibilă pentru muritorul de rând și doar spiritele alese o pot descifra. Ca de-o pildă “bătaia de joc” la care se dedase G. Călinescu, atunci când, la Atheneul Român îl proclamase pe A. Toma cel puțin egal al lui Eminescu... (teorie susținută cu foc - și convingere de nezdruncinat - de prietenul Ara Șişmanian): cum să fie un A. Toma comparabil cu Eminescu!?!; ca de pildă caracterul hotărât anticomunist al poeziei Blandienei, cea cu arpagicul (vezi bibliografia la Monica Lovinescu, mai ales când vorbește dânsa de “data despicătoare de istorie”)... Ceva care se spune cu gura strâmbată de mare-secret-mare și numai între patru ochi, recomandabil la bucătărie, cu aparatul de radio pus tare, pe București, la o “Sârbă în căruță” (deși mai bine la closet, fiindcă acolo - în principiu - nu sunt microfoane: ruginesc...). Acolo - și nici acolo, vorba Scripturii - se deconspiră teribilul adevăr despre Goma:

«Prea se dă la ovrei».

Asta era! Cu atât mai asta, cu cât Goma acela nu se afla la întâia dare?, dădere?, dădut-la...? Marin Preda, în prea-frumoasa primăvară a anului 1970 mi-o spusese cu nesfârșită bărbăție anticomunistă, el fiind scriitorul cel mai curajos dintre pământeni:

«Prea te-ai dat la tovarășa...»

Prea mă dedesem, vorba Morometelui, la Ceaușeasca. Adevărul - atunci - fiind: nu mă dasem (dădusem?) la nici o Ceaușească; această acuzație idioată, veninoasă, profund ticăloasă fusese lansată de prietenul meu și colegul de celulă de la Gherla,, Ivasiuc - în deplină necunoștință de cauză: el nu citise Ușa noastră cea de toate zilele, prinsese din zbor o frântură din discuția dintre Geta Dimisianu și Paleologu, o prefăcuse fulgerător în lèse majesté la adresa... tovarășei, știind el bine că o asemenea acuzație nu are nevoie de a fi dovedită - cu citate, de pildă... - dar cu efect mortal asupra acuzatului. Și așa a fost: ghilotina interdicției totale de a publica atunci mi-a retezat capul - pentru 20 ani încheiați (până în 1990). Complici: Marin Preda, Gafița, dar și prietenul meu bun, Tepeșneag, el fiind singurul dintre redactorii care citiseră Ușa... - dar nu cârâise, nu mormăise, măcar cât o făcuseră Geta Dimisianu și Paleologu: să fi spus că nu există nimic din ceea ce ivasiucea Ivasiuc...

...Dar ce: în fragmentul de jurnal publicat de LIS în Viața românească era “ceva antisemit”? Nu prea, vorba Manolescului acuzator după metoda Ivasiuc - să mai pretindă unii, dar mai ales alții că exagerez, ba chiar îl calomniez pe Niki al Monicăi atunci când susțin că el a crescut între Ivasiuc și

Ivașcu... Și iată, la distanță de 35 ani (atâta să fie din 1970?), se reeditează... hașcéméul de breaslă, “legea” căzîndu-mi “la nivelul gâtului”, vorba unei gazetărese culte, prin:

«Prea se dă la (tovarășii) ovrei...»

Ca un făcut, incriminarea a venit dinspre un, dacă nu prieten, oricum, nedușman (până în iulie 1990, când l-am “înjurat” pentru interviul criminal luat criminalului Iliescu, după Mineriana Sângeroasă, cea cu “Omul cu o mare...” - vorbesc tot de Niki al Monicăi, altfel Manolescu.

Recunosc cu tristețe: N. Manolescu, atunci când, în editorialul din decembrie 1998 al României literare prezicea:

“*Di Goma a devenit un banal caz patologic. I se va da tot mai puțină importanță, cu timpul. Cândva, la o curățenie generală, va fi scos pe fărâș. Ca gingania în care s-a metamorfozat comis-voiajorul din Kafka. Adio, domnule Goma!*” (subl. mea.)

Știa el ce știa. Am fost scos pe fărâș, ca gângania lui Kafka.

Deci iată pentru că de ce fata morarului este șchioapă - și nu am fost măcar pomenit în propunerile pentru consiliul onorific al unui institut pe care îl cerusem și eu - oricum, eu îl cerusem, spre deosebire de Pleșu, de Liiceanu, care, înțelepți și pânditori - ca și la “revoluțiune” - așteptaseră să le cadă para mălăiață în pălărie. Și chiar ceva mai mult decât ăsta, zi-i pe pseudonume... “R. Ioanid”.

Am mai zis-o, o repet: dacă Institutul Holocaustului se numește “Elie Wiesel” de ce să nu fie botezat cestălalt - în mod cu totul natural: “Radu Ioanid”? Iar pentru că acesta din urmă nu va fi altceva decât primul, ci doar o ramură a lui, să fie găzduit în același local - și această propunere fusese făcută... de mine.

Luni 6 februarie 2006

(...) Îmi trimite Dan Culcer din *Adevărul*:

“Pleșu, Cornea și Băcanu, printre investigatorii crimelor comuniste.

Premierul Călin Popescu Tăriceanu a aprobat componența Consiliului care va conduce Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Printre membrii noii structuri se numără personalități ale societății civile precum Doina Cornea, Andrei Pleșu, Gabriel Liiceanu, Petre Băcanu. Pe lista completă semnată de premier se mai află Elvira Ruxandra Bianu, Dennis John Deletant, Constantin-Grigore Dumitrescu, Radu Filipescu, Radu Ioanid, Marius-Gheorghe Oprea, Cristian-Romulus Pîrvulescu. Institutul a fost înființat de guvern la sfârșitul anului trecut ca o structură care va analiza regimul comunist și sistemul de putere din acea perioadă din punct de vedere instituțional, va prezenta activității de partid, ofițerii și magistrații care lucrau în cadrul aparatului de represiune și va identifica abuzurile și crimele săvârșite, ordonate sau inspirate de către aceștia. Noul institut va funcționa, pe o perioadă de șase ani, în subordinea Executivului și în coordonarea premierului, fiind condus de un Consiliu alcătuit din 11 personalități ale societății civile, desemnate prin decizia premierului.”

Sâmbătă 11 februarie 2006

Ziua de azi (sic) publică acest text de Bedros Horasangian:

“**Tara lui Paul Goma** "Destinul unui disident: Paul Goma" este o recenta aparitie (Editura Universal Dalsi, 2005), sub semnatura unei active jurnaliste, publiciste si viitoare diplomate. Mariana Sipos dedica un prim volum personalitatii scriitorului care a produs atatea bataie de cap autoritati-

lor, atat inainte de 1989, cat si dupa. Volumul mai beneficiaza si de un studiu, "Paul Goma - Dosarele de Securitate", sub semnatura lui Iuliu Cracana, in timp ce pe coperta a patra stau doua prezentari, apartinand lui Eugen Ionescu si Tiei Serbanescu.

O lucrare binevenita, credem noi, tocmai in aceste zile, cand se resuscita, si nu doar la Strasbourg, ci si la Bucuresti, procesul comunismului. Paul Goma este o figura binecunoscuta si marcanta a opozitei fata de sistemul comunist care a dominat rasaritul Europei bune decenii. Avem de-a face nu cu o monografie de scriitor, in sensul clasic, precum cele dedicate de G. Calinescu lui Eminescu si Creanga sau de Z. Ornea lui Dobrogeanu-Gherea si Stere, ca sa dam cateva exemple notorii: viata si opera ingemanate si incastrate in istoria traita de autor. Mariana Sipos opereza jurnalistic, aglutineaza informatii biografice cu cele existente in imensul dosar alcatuit de organele de represiune din Romania. Cladeste in jurul dialogului-interviu luat scriitorului de la Paris un "portret in farama", ca sa folosim o sintagma a lui Eugen Ionescu insusi.

O ancheta in jurul unei aparitii la televiziune a unui sinistru personaj actualizeaza cazul Goma. Stim si nu stim cine este Goma. Am citit sau nu ce a scris Goma. Am participat sau am ridicat din umeri la ce a facut Goma. Si inainte de '89 si dupa. Conturarea unui portret, cat mai veridic, al scriitorului, se face pe nesimtite. Tribulatiile unei biografii pline de drame se conjuga cu dramele pe care sistemul comunist le administreaza unui popor. Dubla, tripla suferinta pentru Goma: ca basarabean, ca roman, ca scriitor. Este Goma scriitor? Da, este un foarte important scriitor al literaturii romane. Am recitit recent cateva din cartile lui, inclusiv volumul de debut, "Camera de alaturi" - un exemplar cu dedicatie catre Traian Iancu, au si cartile destinul lor, ca si oamenii... - si am avut si confirmarea a doi dintre tinerii critici carora le-am propus volumul pentru lectura. Goma este mult mai mult citat, comentat sau hulit decat citit si analizat. Ca a zis, ca n-a zis. Din pacate. Biografia copleseste bibliografia lui si voaleaza importanta operei. Din pacate. Mariana Sipos vrea sa aduca nu doar lumina asupra acestei vieti exemplare dedicate scrisului, ci si sa ordoneze perceptia publica a unui spirit rebel. Putin dispus la compromisuri, putin atent la propriile erori. Interviuul de la Paris prezinta un om care a implinit (intre timp) 70 de ani - cumva ocolit si boicotat de colegii de breasla, pe care si i-a pus in cap dupa publicarea unui jurnal extrem de subiectiv - si, ni se pare noua, ar fi dispus sa se impace si cu el insusi, si cu cei din preajma. O unda de melancolie si regret pentru "boacanele" administrate unor prieteni/ apropiati/ colegi, oricum-nu-dusmani, de care s-a despartit, multa caldura si, de ce nu, candoare pentru un om "rau", cum e perceptut.

Cartea merita o lectura atenta si pentru teribilele extrase din dosarele de Securitate ale lui Goma. Citim, reflectam si nu ne vine sa credem cand aflam cum functionau personajele si mecanismul terorii. Care l-au agresat pe Goma si ne-au afectat pe toti. Victime sau calai, oameni de spirit sau mediocritati, precum acel general Plesita, care isi poate permite, si in 2005, sa improaste cu noroi in toate partile. Procesul comunismului devine cu atat mai necesar pentru a limpezi si a decolmata apele tulburi in care traim/ supravietuim de 16 ani. Locul lui Goma este la Bucuresti si nu la Paris. Goma ar putea sa se impace cu toti cei pe care i-a jignit sau atacat cu o violenta ce i-a speriat pe compatriotii nostri, mai repede disponibili pentru negocieri si compromisuri, decat pentru intransigente ultimative.

Am recitit "Adameva": o excelenta carte de proza, unde notiile diaristice se intrepatrund cu secvente epice consumate candva, unde clipele de

fericire furate in D.O. (domiciliu obligatoriu) pot fi pline de miez si culoare, fata de cele traite de noi in asa zisa libertate. Manuind o exceptionala inventivitate lexicala, avand o usurinta uriasa a relatarii epice - totul curge natural si firesc in fraza lui contorsionata, unde memoria si participarea directa se confrunta permanent in text -, Goma are deja o importanta opera. Care merita mult mai multa atentie din partea literatilor. In acelasi timp, intransigentele lui Goma vizavi de istoria romaneasca recenta ar fi utile unei reale reevaluari a ceea ce sistemul comunist a lasat in Romania. Mariana Sipos relanseaza binevenit "povestea unui om adevarat" si chestiunea asumarii vinovatiilor/responsabilitatilor mecanismelor terorii comuniste din Romania. Poate nu ar fi stricat ca Goma sa fi fost invitat sa faca parte din acea comisie-institut de investigare ce

va analiza crimele comunismului din Romania. Alaturi de Doina Cornea, Radu Filipescu, Liiceanu, Plesu si alte personalitati ale societatii civile. Ar fi fost, poate chiar este, de ce nu, o ocazie unica de a-l impaca pe Goma cu cei din tara si cu el insusi.

Tara lui Paul Goma este literatura romana, care are nevoie si de Paul Goma, si de cartile lui.

Bedros HORASANGIAN

O surpriză nemăsurat de oblojitoare: nu mai țin minte când am citit un text atât de bun - nu doar pentru că Horasangian mă laudă ci, pretind eu, fiindcă, este drept.

Vineri 3 martie 2006

Ocupat până peste guler cu OFPRA.

Un "cuvânt" al unui evreu, luat de pe un forum neidentificat.

"Ecouri Goma ca o g(l)um? (de Eugen GALATEANU)

Zob Gheorghe:

"Paul Goma este un fragment de istorie. Paul Goma este mostra esecului socialist si a esecului capitalist in Romania. El stie ca este la intersecția fortelor contemporane dar este prea mic pentru a le da alta directie. Meritul oamenilor ca el este ca s-au situat preponderent in "inima" contradicției politicecontemporane. Si acest lucru este deja mult fata de faptele lingailor si fricosilor pe langa care a trecut. Daca el si-a consumat toata energia in drama contemporana putem afirma ca si-a facut datoria. Scandalul Goma este scandalul specific al cetateanului in secolul XX. Nu ne intereseaza scriptologia ci aceasta existenta individuala ca act autentic uman. El a simtit marea vibratie a timpului sau si s-adus la ea cu riscul de a fi zdruncinat de miscare. Ceea ce noi altii ma tem ca nu am facut. In esenta el este un om social este omul problema; un tip caracteristic secolului XX."

Dan Teodor Pohic: "Draga domnule Zob

"Paul Goma e un scriitor fascist. Antisemit inveninat. Imi pare rau ca ati publicat ecoul de mai sus, inseamna ca simpatizati cu el. "Ce ati scris mai sus e regretabil. *Ziarul asta e un ziar de "prietenie" cu Israelul.* (subl. mea, P.G.) Paul Goma e un antisemit. Am citit in revista Minimum din Israel ca fiul lui Paul Goma ar vrea sa vina sa-si faca serviciul militar in Israel ca sa spele pacatele tatalui. Fiul lui Goma e evreu avind mama evreica. Iar tatal, un antisemit inrait. (i-o fi mincat ea ficatii in sa nu cred ca trebui sa urasti un popor intreg pentru asta :-)) ...asta a fost o gluma.) "Prin fascismul si antisemitismul lui, Goma isi anuleaza orice valoare de scriitor care trebuie respectat. Incercarea multor simpatizanti ai fostilor legionari de a-l readuce in

"actualitate", unii chiar sugerind propunerea lui pentru premiul Nobel, e ridicola și nu face cinste nimanui din România."

Riscînd să mă repet (unde este Monica Lovinescu, să-mi deie peste repetiție?): or fi proști, de rag, românii - dar să-i vezi pe ovrei!
(...)

Vineri 10 martie 2006

Bolnav de supărare, de disperare. Am făcut o neobișnuită la mine criză de depresiune: «La ce a slujit tot ce am făcut, tot ce am suferit - nu doar eu, ci și la ceea ce au consimțit soția mea și copilul meu?»

La nimic. La ni-mic. A fost de parcă nici n-aș fi făcut ceva-ceva pe lumea asta: de parcă nici n-aș fi existat.

Îmi zic: «Măcar îmi rămân cărțile...»

Mie, care nu cred în posteritate, îmi este interzisă și această consolare: cum adică : îmi rămân cărțile? Când prietenii (Liiceanu) și ne-dușmanii (Sorescu) mi le-au distrus (acele cărți)? Mi le-au executat prin salamizare, apoi prin nedistribuire (Viorica Oancea, Silviu Lupescu)? Și au tăcut răsunător, știind bine că sunt victimă, nu calomniator al Liiceanului și al Sorescului, așa cum răsunător au tăcut în acești din urmă 15 ani tovarășii de la GDS - în frunte cu Ion Vianu, cu Filipescu, Palada - ce să mai vorbesc de Adameșteanca, organizatoare a campaniilor de presă împotriva mea și a cărților mele, cu binecuvîntarea-instigare a Monicăi Lovinescu. Cât despre iubitorul de cărți Manolescu...

Ce ordură, Niki al Monicăi. Ce puturoznic, ce bășiene(s)tetic!

Dar ce turmă, Turma Scriitorilor Români luată, behăhăind, după Berbecul canonist, justificator al turnătorului Uricariu, apărător al turnătorului Buzura și pedepsitor nedrept, isteric, aiurea al lui L.I. Stoiciu: "Antisemitul Goma"!, cum au făcut prietenii mei (sic) Marta Petreu, Al. Cistelean/ Mândrul ardelean...

Marti 14 martie 2006

D O L I U P E N T R U B A S A R A B I A

în 27 martie, când se vor împlini 88 ani de la
Unirea Basarabiei cu România, în 1918.

Paris, 11 martie 2006

Se poate muri de supărare?, de disperare?, din sentimentul zădărniceii ?

De incapacitate de a răspunde la întrebarea:

«Sunt eu a-normal - sau ei sunt ne-normali?»

Ieri, 10 martie 2006, am mai murit o dată (pe lângă morțile nedesăvârșite, cele de la Gherla din 1958; de la Rahova, 1977; de la Paris, 1982 - bomba în carte; 1983: otrava lui Haiducu; 1990: distrugerea grație prietenului Liiceanua cărții **Culoarea Curcubeului**; 1997: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe P.G.", citat din decretul-lege al Monicăi Lovinescu; "Adio domnule Goma", operă nemuritoare a lui N. Manolescu din 1998; în fine, în 2005: certificatul de deces semnat de procurorul Eduard...): ieri, când am citit Apelul inițiat de cică Sorin Ilieșiu.

(În treacăt: la 21 septembrie 2005 publicam în Ziua "Propunere"(a), afirmînd: "De ce n-am alcătui și noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - un Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România de la 28 iunie 1940? Nu sunt primul care (și-)a pus această întrebare îndurerată și, după cum merg treburile în România, nu voi fi ultimul").

Nu m-a izbit textul însuși al Apelului de la 10 martie 2006 (un extemporal corectat înainte de a fi redactat), ci “programul” propus spre cercetare (sic), identic până la confuzie cu cel anunțat de Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului.

Profet al catastrofelor, de cum Guvernul anunțase marea veste-mare: înființarea I.I.C.C., intuisem făcătura: cine să fie de acord cu criminalizarea comunismului: Tăriceanu? Băsescu, cel care cere... “dovezi”? Iar când s-a comunicat componența Consiliului de Onoare, am început a zice - pe când trăgeam să mor:

«Dacă Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România a fost botezat “Elie Wiesel”, potrivit logicei dâmbovițene, Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului - tot din România - se va numi: “Radu Ioanid”. Cum, de ce!? Pentru că printre desemnații a cerceta crimele comunismului împotriva românilor a fost “cooptat” vlăstarul unui clan de bolșevici securiști care numai bine nu au făcut românilor și României după ocuparea țării de către sovietici - cine? Consilierul de taină al lui Iliescu, al lui Petre Roman, colaboratorul lui Rosen în stabilirea “statisticilor” Holocaustului în țara noastră, adjunct al istericului antiromân Elie Wiesel (falsificator-șef al istoriei în general, în special a românilor, în orbitor contrast cu cea a ungurilor) : tovarășul “Radu Ioanid”, iată de ce!»

Să nu ne mirăm când vom afla că Marius Oprea consilier primministerial va solicita de la Washington, tovarășului nostru de veacuri R. Ioanid, nu “consilii” de specialitate (în tehnica minciunii, a statisticilor trucate, a documentelor inventate), ci directive: pe cine să mai coopteze I.I.C.C.: pe Anca Oroveanu?, pe Oișteanu?, pe J. Ancel?; pe cine să dea afară ca, zi-i pe nume: “antisemit” (pe Liiceanu!). Istoricul Marius Oprea, va aplica întocmai, dimpreună cu istoricul Stejărel Olaru (în trecut: împuternicit al meu în procesul intentat lui Pleșiță și lui Iliescu) directivele de-sus-de-tot privitoare la cronologizarea Istoriei României.

La urma urmei, de mirare (pentru românii care mai sunt capabili să se mire) nu este confecționarea unor oarecari texte de propagandă comunistă în slujba puterii actuale. Ci nepăsarea, ci aroganța, ci disprețul neo-boieresc, marcă indelebilă a țoapei cățărată pe movila cadavrelor nefericiților compatrioți - aceia lipsiți de talentul de a fi stat, ca ea, “pe timpul dictaturii” pitită sub țol, de a fi colaborat cu puterea (citește: “de a fi rezistat prin cultură”), iar după-război dînd lecții de vitejie, chiar de moralitate - de la balconul Universității. Un text de propagandă ar fi fost un “articol” de gazetă de perete: nimeni nu l-ar fi citit.

Pe când acesta de la 10 martie 2006 izbutește să împace capra “opiniilor personale” (a personalităților ilustrate în cei 16 ani de tranziție-spre-îndărăt, prin peste-noapte cariere de profitori, de hoitari) cu varza liniei - “juste”, ieri; azi: abject-corectitudinale. Un text dorit-sugerat-corectat-răspitocit de tovarășii-de-sus - cei care ne reprezintă - sprijiniți din inimă și în-alb de intelectualii îndrăgiți ai nației, cei cărora, prin tradiție, puțin le pasă de vrerile, de durerile maselorlargi.

Oricum, Puterea și Neadevărul știu că “poporul” (a se rosti silabisit, pârțâind din buze), chiar dacă vede așa cât odgonul cu care e cârpită ruptura-n turul guvernanților, reeducat, piteștizat fiind la scară națională, nu îndrăzneșesă atragă atenția Tovarășului Rege asupra curgolismului Majestății Sale.

Dovada: “programele” sunt identice (doar strămorții nu văd asta): exact aceeași concepție-despre-lume-și-istorie care ne-a martirizat, ne-a des-creie-

rat o jumătate de veac - prin Roller, Chișinevschi, Răutu - sub Dej; sub Ceaușescu: prin Giurești, Berindei, Pascu, Condurachi, Dan Zamfirescu, I. C. Drăgan, Păunescu, Sergiu Nicolaescu.

Este suficient să zăbovim cu privirea asupra “porției de timp” recomandată și gata subliniată a fi cercetată, pentru a înțelege cine și pentru ce se opune demersului normal, nu doar științific, dar și moral (există pe lume, oricât de incredibil ar părea la București, chiar și demnitate națională, nu doar mândria-de-a-fi-român) : acela potrivit căruia istoria României cere a fi tratată ca istorie și nu ca vulgară, murdară, condamnată propagandă partinitoare (de clasă, de clan, de rasă), iar istoricilor să facă muncă de istorici, nu de salamizatori stahanoveți.

Îmi cer iertare pentru personalizare: respectînd un astfel de “program”, istoricii vor face o treabă asemănătoare cu cea a lui Silviu Lupescu, directorul Polirom, care mi-a...decapitat-despiciorat volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**: a suprimat, fără voia mea, autor “Introducerea” (ca să nu fie calomniati “intelectualii de vârf ai țării”) și “Anexa”: să nu iasă cartea prea... groasă.

Așadar, după comanditarii Istoriei României “crimele comuniste din România” vor începe fix la...

...“În 1945...”

De ce abia în 1945? Iată de ce:

1. [Fiindcă] “Nu este bine să aducem vorba - acum, când intrăm în Europa! - despre Ocupația brutală, barbară, asiatică din 28 iunie 1940, de către URSS a Basarabiei, a Bucovinei de Nord a Herței; nu este bine să vorbim - chiar acum! - despre tragedia românilor din România, fugiți în panică de Raiul Comunist, ori surprinși pe loc și transformați în “cetățeni sovietici” - cea din Săptămâna Roșie: aceasta trebuie cu orice preț contestată vehement, tratată de “antisemită”, de “fascistă” - în vederea ocultării, a uitării ei și răzuită de pe retina sufletului supraviețuitorilor, din viscerele urmașilor - de ce? Pentru a nu atinge fie și cu o florică pe frații noștri ruso-ucraineni - altfel ne-am trezi vorbind și de Anul Roșu : iulie 1940-iulie 1941, când bolșevicii (ruși, de-altenaționalități) au căsăpuit o bună parte dintre români, o altă bună-parte au deportat-o în Siberia.

Așadar tovarășii noștri istorici vor avea sarcina de onoare de a nu se mai rezema pe memorie; de a nu face, de voie, așa-zisă-istorie, ci de-nevoie curscurt și instrucție militară la cataramă în vederea însușirii (!) amneziei generalizato-disciplinate.

Guvernării țin musai să-i oblige pe români să uite că există o Basarabie, o Bucovină, un Ținut al Herței. Prin decret vor să facă să fie ca și cum nici nu ar fi existat vreodată...:

...nici Problema Tezaurului, nici a Tatar-Bunarului, nici a Pactului Stalin-Hitler, nici a Hăcuii Teritoriului Moldovei istorice de creionul lui Molotov care ne-a lăsat fără Hotin, fără Sud, fără ieșire la mare, fără mal la Dunăre; să nu mai rămână în amintiri Problema Insulei Șerpilor, nici a Canalului contemporano-ucrainean, nici a Pactului cu Ucraina, nici a Tratatului cu Rusia, nici a violențelor împotriva românilor din URSS, din partea rușilor și a ucrainenilor; și nici a despăgubirilor ruso-ucrainene pentru jefuirea României vreme de decenii”;

(Citat din Apel: “Unii dintre semnatarii importanți consideră că referirea într-un asemenea Apel la Basarabia nu este posibilă în acest an, înainte de integrarea României în UE”.

Ia te uită: care-cine or fi “importanții-consideraționiști”: Blandiana?;

Oișteanu?, Radu I. Feldman?, Liiceanu?, L. Pintilie?, Pleșu?, Marko M. Katz?, N. Manolescu-Unesco, Șora, Paler, I. Vianu?).

2. “Nu este momentul «în acest an», când intrăm în Europa” - alt citat - să pomenim de Cedarea Transilvaniei de Nord Ungariei, la 30 august 1940 ; momentul este să tăcem masacrele ungarilor, victime: românii, discriminarea cruntă răzbunînd... “nedreptatea de la Trianon”) - până taman în 1945!; în schimb, momentul fiind pentru ștergerea din memorie (ca să nu-i jignim pe frații unguri, cei ce se topesc de dragoste fierbinte de oláh) și să fie ca și cum nimica nu s-ar fi petrecut, niciodată, niciunde”;

3. “Nu este deloc «momentul»” (ah, nu-i-momentul-la-intelectualul român, dezertorul, lașul, pitulatul, altfel semnatar-important!) să amintim Cedarea Cadrilaterului la 7 septembrie 1940: îi ofensăm de moarte pe frații bulgari!, care, ei, totdeauna, de veacuri, e-he-he...

Să fie la ai noștri dacișiromani doar grija prudentului suflător în iaurt de a nu atinge măcar cu o... suflare suprasensibilitățile fraților ruși, unguri, bulgari? Da de unde!

Ci nenumita, nerostita spaimă de avioane - citește: de Israel, de SUA: aceste două forțe teroriste. Ele ne împiedecă, ne interzic să vorbim și noi, românii, despre holocaustul nostru, anterior celui cunoscut de evrei (al lor a durat cinci ani, iar de jumătate de secol funcționează copyrigt-ul pe suferință).

Al nostru a început la 28 iunie 1940, a durat o primă parte până în 15 iulie 1941 (dînd, în 12 luni, în jur de 300 000 victime), pricinuit de bolșevicii invadatori, dintre care foarte mulți evrei; apoi din 23 august 1944, când ne-au liberat-țaraocupanții-sovietici (și vorba ceea: uitaseră să ne libereze și de ruși...), în primele rânduri ale lor fiind foarte marele număr de evrei originari din România, dar și din Rusia. Iar din 1945 nesfârșitul calvar cauzat, nu în ultimul rând de “ajutorul frățesc, internațional”: cel puțin jumătate din cei 100 000 unguri și cehi trimiși de ruși în România, să organizeze ei poliția de tip NKVD erau evrei, nici măcar din Transilvania de Nord. Ei ne-au hăituit, ne-au arestat, ne-au învinuit, boscorodindu-ne (în înțelesul de origine, adică într-o limbă necunoscută nouă), ne-au umilit, ne-au belit, ne-au torturat ca la ei, în Asia, ne-au acuzat că... îi trimisesem la Auschwitz! Efortul (patriotic, de mare-maghiar) al lui Wiesel de a diminua substanțial “contribuția” Ungariei la masacrarea evreilor a dat rezultatele scontate: bilanțul publicat de el și de ai săi al victimelor a fost translat fără strop de rușine de la Maghiaria în rubricile țărilor parțial ocupate: Slovacia, Iugoslavia, România - însă, doamne-fereste să fi amintit ei, eterne victime, de ne-evreii (slavi, valahi) victime ale politicii de feroce purificare etnică impusă de Horthy, amiralul deloc mai angelic decât mult hulitul mareșal Antonescu. Astfel a apărut inscripția de la Coral, operă a lui M. Rosen, E. Wiesel, R. Ioanid: “400 000 evrei victime ale Românilor”.

Am mai spus, re-spun: victimele se numără de la unu/una - dar “statisticienii” Wiesel, R. Ioanid, Ancel, Benjamin nu s-au sfiit să fixeze ei cifreastronomice - ca să aibă de unde lăsa.

“...până la 1989, «la revoluție»”!, indică guvernării punctul terminus (al mersului Istoriei). Acolo va trebui ca cercetătorii să coboare, să se oprească din cercetat, să pună punct călătoriei prin istoria pătimirilor noastre sub comunism. Ca și cum printr-o minune, începînd din ziua de 1 ianuarie 1990 fix, printr-un decret al lor, al comuniștilor, ar fi încetat crimele... comuniste...

... Dar tulburările interetnice de la Târgu Mureș puse la cale de

tovarășul I. Iliescu? ;

... Dar mineriadele ? - ce au fost ele dacă nu război civil caracterizat, declanșat de comunistul I. Iliescu - "Omul cu o mare" al lui N. Manolescu (vezi interviul legitimator al criminalului și al crimelor sale în România literară din iulie 1990)?;

... Dar situația generală a țării continuând a fi ceea ce era înainte de 1989 (cu două excepții: dreptul de expresie și dreptul de circulație): altfel de ce Caraman, celebrul spion al rușilor a rămas, din umbră, la cârma Securității?; câți securiști vinovați de crime (ca N. Pleșiță) au fost pedepsiți pentru faptele lor, măcar împiedecați de a ocupa platourile televiziunilor, lăudându-se cu "faptele patriotice" ale lor, totodată amenințând, insultând victimele, chiar morții ("Banda lui Arnăuțoiu")?

Să vedem cine a semnat Apelul din 10 martie 2006:

Mai întâi să-i remarcăm pe cei care... - ca din întâmplare! - fac parte și din staff-ul I.I.C.C. (în ordine alfabetică):

Ștefana Elvira Bianu, Doina Cornea, Radu Filipescu, Gabriel Liiceanu, Stejărel Olaru, Marius Oprea, Cristian Pîrvulescu, Andrei Pleșu.

Ai zice că primiseră dispoziția de a întări și poziția vecină - și soră, cum ar veni: ambele capete ale vițelului de aur (și de stat):

Să aruncăm o privire în urmă cu 7 ani la cei care semnaseră și Apelul Rușinii, cel pentru realegerea lui Iliescu :

Gabriela Adameșteanu, Ana Blandiana, Doina Cornea, Anca Oroveanu, Smaranda Vultur, Carmen Mușat, Marta Petreu, Ruxandra Cesereanu, Magda Cârneci, Dan Culcer, Liiceanu, N. Manolescu, Mircea Martin, Mihăieș, Oișteanu, Leonard Oprea, Pleșu, Paler, Patapievic, Mihai Șora, Alex. Ștefănescu, Stelian Tănase, Tismăneanu...

Revenim la Apelul din 10 martie 2006 - semnat de:

Sorin Antohi, Georges Banu, Adriana Babeți, scriitor, Victor Babiuc fost ministru, Teodor Baconsky, diplomat, Gh. Boldur Lătescu, prof. univ., cibernetician, Ioana Brătianu, Maria Brătianu, Emil Brumar, poet, Iași, Ion Caramitru, Costin Cazaban, Smaranda Cazan-Livescu, Matei Călinescu, Mircea Cărtărescu, Vitalie Ciobanu, președinte PEN Club (Organizația Mondială a Scriitorilor, Rep. Moldova)(?!), Livius Ciocârlie, scriitor, Adrian Cioroianu, Denisa Comănescu, Rodica Culcer, Dan Culcer, Nicolae Dima, Andrei Dimitriu, fost președinte director general al Societății Române de Radiodifuziune, Sorin Dumitrescu, pictor, Tudor Dunca, Smaranda Enache, Dan Erceanu, Constantin Eretescu, Anneli Ute Gabanyi, Georg Gane, scriitor, München, Sanda Golopenția, prof. univ., scriitor, Providence, SUA, Vasile Gorduz, sculptor, Sergiu Grosu, Ioan Groșan, scriitor, Stere Gulea, Cristian Hadji-Culea, Anca Hațiegan, Alexandru Hâncu, Alexandru Herlea, fost ministru al Integrării Europene, Lucia Hossu Longin, realizator TVR Valentin Hossu-Longin, scriitor, Sorin Ilieșiu, inițiatorul prezentului Apel, vicepreședintele Alianței Civice, Marco M. Katz, președinte, Centrul pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului în România, Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu, Silviu Lupescu, director Editura Polirom, Norman Manea, Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, Viorel Marineasa, Aurel Sergiu Marinescu, Mircea Martin, Claude Matasa, Irina Mavrodin, Sorin Mărculescu, Teodor Mărieș, președinte "Asociația 21 Decembrie 1989", Octavian Mihăescu, scriitor, München, Germania, Ilie Mihalcea, jurnalist, Paris, Mircea Mihăieș, Dan C. Mihăilescu, Paul Miron, Christian Mititelu, Ioan T. Morar, Maia Morgenstern, Mona Muscă, Carmen Mușat, Bujor Nedelcovici, Radu Negrescu-Suțu, Virgil

Nemoianu, Ambrozie Nicolae Nicoară, președinte, filiala Brașov, Asociația "Pro Basarabia și Bucovina" (?!?!); Adrian Niculescu, istoric, dr. lect. univ. S.N.S.P.A., Alexandru Niculescu, prof. univ., Paris, Cornel Nistorescu, Viorel Oancea, deputat, fost primar al Timișoarei, Andrei Oișteanu, președinte, Asociația Româna de Istorie a Religiilor, Stejărel Olaru, director, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Leonard Oprea, scriitor, SUA, Marius Oprea, președinte, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Anca Oroveanu, Ion Mihai Pacepa, general, Octavian Paler, Horia-Roman Patapievici, președinte, Institutul Cultural Român, Dan Perjovschi, grafician, Lia Perjovschi, Marta Petreu, Monica Ioana Pillat, Ioan Pinte, scriitor, preot, Bistrița, Lucian Pintilie, regizor, Cristian Pîrvulescu, președinte, Asociația Pro Democrația, Gabriel Pleșea, Andrei Pleșu, Ion Pop, prof., Universitatea "Babes-Bolyai", Cluj, Radu Portocală, scriitor, director, Institutul Cultural Român, Paris, Florin Postolachi, președinte "Asociația 15 Noiembrie 1987 – Brașov", Nicolae Prelipceanu, Cristi Puiu, regizor, Silvia Radu, Tania Radu, vicepreședinte, Institutul Cultural Român, Ștefan Racovitză, Geneva, Elveția, Nestor Rateș, Constantin Răuță, om de știință, Victor Rebengiuc, Ioan Roșca, cercetător, Teleuniversitatea din Montreal, Canada, Romulus Rusan, scriitor, Lavinia Stan, director, Centrul de Studii Post-comuniste, St. Francis Xavier University, Canada, Petre Stoica, poet, Valeriu Stoica, avocat, fost ministru al Justiției, Liviu Ioan Stoiciu, scriitor, Ovidiu Șimonca, redactor șef adj. "Observatorul Cultural", Ana Șincai, Mihai Șora, Alex Ștefănescu, scriitor, Domnica Ștefănescu, director Ed. "Mașina de scris", Stelian Tănase, analist politic, Alin Teodorescu, sociolog, Vladimir Tismăneanu, profesor de științe politice, University of Maryland, SUA, Cornel Todea, regizor, Alexandru Tomescu, editor "Alternativa", Toronto, Canada, Lucian Turcescu, președinte, Societatea Canadiană de Studii Patristice, Concordia University, Canada, Florin Țurcanu, istoric, Cornel Ungureanu, scriitor, Timotei Ursu, Anca Vasiliu, Ion Vianu, dr., membru - Senatul Alianței Civice, Sorin Vieru, președinte, Fundația "Gheorghe Ursu", Daniel Vighi, Smaranda Vultur, Dinu Zamfirescu, președinte, Institutul Național pentru Memoria Exilului Vlad Zografi, scriitor, Șerban Rădulescu Zoner, președinte Alianța Civică, Alexandru Zub, academician...

Întrebare (a mea și doar a mea) naivă: ce vor fi căutând în acest demers onest, legitim (și atât de întârziat: 16 ani!, de către "democrațiile" iliești, de două ori și constantineasca) al condamnării crimelor comunismului verii Oigenstein: Anca Răutu, fiica monstrului cu același pseudonume: Leonte Răutu și Andrei Oișteanu, fiul politrukului NKVD Mișa Oigenstein, ultimul director al Uzinei de activiști de-stat-și-de-partid "Ștefan Gheorghiu" - și nepot al lui L. Răutu? Este normal (pentru noi, nu și pentru ei, apostoli ai terorii generale de tip sovietic): nici Anca nici Andrei nu pot fi acuzați pentru crimele comise de părinții lor (atât în Basarabia, pământ românesc, răpit de URSS în 1940), cât și în restul României ocupat de tancurile sovietice, pe care veniseră ei, de la Răsărit, după 23 august 1944, să ne aducă lumina bolșevismului). Fiindcă noi nu suntem ca ei. Dar ei, ca trăitori pe pământul României, și trăind bine de când se știu, nu se simt obligați de a declara audibil, citibil că dezaprobă faptele murdare, criminale, că nu (mai) împărtășesc ideologia părinților?, deși se împărtășesc, în continuare, din supraavantajele elitarzilor colonizatori sovietici?

În Franța: nepoți ai unor fideli ai lui Pétain își fac mea culpa pentru colaboraționism de rând, însă în România descendenții direcți ai unor

criminali precum frații Oigenstein, își văd de viața lor prosperă în desăvârșită și batjocoritoare la adresa noastră nesimțire etică. Și etnică. Și în deplina nepăsare a victimelor părinților lor.

Acest Oişteanu, vânător de “antisemiți”, a avut nerușinarea să scrie în revista 22 din 28 ian.-14 febr. 2005:

“Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii (Editura Vremea XXI, București, 2004), care iese practic din orice tipologie. Goma nu se mulțumește să fie, ca alții, negaționist. El admite Holocaustul din România, dar îl motivează, îl justifică. O teorie atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege”.

Dacă “teoria” mea ar fi fost “pedepsită de lege”, Andrei Oigenstein s-ar fi îmbogățit cu încă 10 000 dolari de la Ephraim Zuroff (din “fondurile de recuperare”), pentru “demascarea” mea! O asemenea creatură s-a strecurat și pe o listă de semnatori care (în principiu) cer condamnarea comunismului! De ce-a băgat și aici, nesimțitul? Pentru că nimeni dintre victime nu i-a spus:

«Locul tău nu-i aici, locul tău e printre slugile rușilor!»; sau pentru că, la întrebarea:

«Ce cauți tu aici?», el să răspundă senin:

«Să vă consilies! Să aflați și voi cum arată comunismul pe dinlăuntru! Cartierului Primăverii»...

Ce am învățat din lecția primită ca un pumn între ochi la 10 martie 2006? Nimic nou, din nefericire pentru neamul românesc, doar confirmări:

- Solidaritatea este necunoscută pe meleaguri (vezi și teoria Anei Blandiana : ‘La noi, în timpul tiraniei nu era posibilă solidaritatea’- citește: dacă Stăpânirania nu-i dădea bilet de voie...).

În schimb funcționează din plin mioieriticul spirit de turmă: dacă românul (și româncă, tricoloră și dânsa) vede o coadă, nu întreabă ce se de acolo, se așează numaidecât. Și așteaptă, cu conștiința datoriei împlinite (Căci, ce face Românul - în afară de faptul că el este etern? Românul așteaptă - să vină “americani”). De aici, din coada cozii, a văzut că celor din față nu li se întâmplă nimic rău: nu sunt bătuți, înjurați, nici măcar certați: înseamnă că e voie de la Primărie să semneze-la-coadă ce-o fi de semnat - apoi nu se poate să nu se dea ceva...

- Nu mai este valabilă capacitatea (sic) intelectualilor de a citi-scrie. Știutorii de carte (unde mai pui: scriitorii!) dacă de scris, scriu, de citit ce au scris alții... Cum adică: să abandoneze ei scrierea propriilor opere nemuritoare, pierzând timpul cu citirea a ce au scris alții? «Ce, eș’ nebun?», vorba personajului caragial’.

“După revoluție” din ce în ce mai rari au devenit recenziile cititori ai cărțile recenzate; criticii literari care, înainte de a se rosti despre o carte, consimțea sacrificiul de sine: citirea cărții laudato-nimicite au părăsit acest obicei păgubos: nu citesc decât o singură pagină scrisă de “celălalt”, numai că prezentarea de pe pagina a IV-a nu aparține totdeauna autorului, ci editorului.

Cum să se comporte altfel acești oameni de carte români față cu un Apel ca cel discutat? Adică să-l citească întâi, abia apoi să-l aprobe-dezaprobe?

Să piardă ei timp cu... cititul? Dar omul de carte român, în majoritate zdrobitoare, deși nu are încredere nici în nevastă, nici în frate, nici în mamă, nici în tată - în cazul unei manifestări a spiritului de turmă se năpustesc după Berbecul Imaginar: Iliescu, Becali, Manolescu (vezi ultima “unanimitate” a scriitorimii române: “antisemitizarea” mea...). Și consimt. Și aderă. Și semnează (cu drag). Dacă au semnat alții înaintea lui...

Dacă vreun nebun - oricum: un ne-român - atrage atenția amicului că nu citise ceea ce semnase (am făcut, neintenționat, experiența în legătură cu Apelul discutat) - acela reacționează curat-românește:

- fie recunoaște-cinstit că nu citise, că nu știa “ce conține hârtia”, însă cum i-o recomandase un vecin, cum o semnaseră și alți colegi-de-breaslă - semnase și el. A, da: a fost omisă chestia cu Basarabia... El e oltean get-beget, pandur, nu vrea să aibă nimic în comun cu basarabeni înapoiți, rusofili...;

- fie admite că citise textul, însă cum era grăbit, nu observase că lipsea “problema Basarabiei”; apoi el, ardelean, are probleme cu ungurii care vor Ardealul, “problema Basarabiei” să și-o rezolve basarabeni singuri, ca niște băieți mari, cum făcuseră ardelenii: ei singuri, cu mâna lor se liberaseră de unguri;

- fie - minune: există, totuși, români care, călcându-și pe inimă, murmură:

«Da, dragă, iar am făcut o nefăcută... Îmi pare rău că am pus semnătura pe o... injustiție, dar, spune: tu ce-ai fi făcut în locul meu? Uite: istoria pe care o știu e cea pe care am învățat-o la școală și pe care părinții, bunicii nu mi-au contrazis-o - ca să nu pățim cu toții ce mai pățisem. Așa că nu cunoșteam amănuntele cu Basarabia, cu Bucovina, cu Herța, cu Cedarea, cu Retragerea Armatei - de unde să le cunosc, dacă...? În ultima vreme am auzit ceva, dar nimic nu mi-a rămas. Iar cărți... Și azi simt, așa, un fel de jenă - spune-i frică, dacă vrei - de cărțile pe ne-linie; știi că frate-meu cel mare a fost anchetat pentru “Doina” lui Eminescu, pentru Goga și încă pentru alți autori epurați... Bunicii dinspre mamă sunt din Basarabia, bunelul a fost deportat în Siberia, mama era copilă când s-a refugiat în Regat - câte necazuri a îndurat în Oltenia, în Banat, apoi în Bărăgan, cu “titoiștii” - eu acolo m-am născut, într-un bordei... Atunci s-a jurat că nu va face nimic ilegal care să periclitizeze viitorul copiilor»...

Ce mai poți spune față cu astfel de, nu neapărat adevăruri (ce-i acela adevăr?), ci cu asemenea crâncenă realitate? Ce poți face decât să-ți înghiți lacrima cât o gutuie înțepenită în gât?

Unii dintre cinstiți gândesc că o casă se ridică în etape; că încetul cu încetul se face oțetul; că nu este înțelept să ceri totul dintr-o dată, ci azi una, mâine alta - până la urmă ajungem cu casa gata, întreagă! Dacă ar fi așa...

Dar nu este - așa: Noi, Românii nu trebuie (ba chiar: să ne interzicem și să ne supraveghem îndeplinirea) să ne milogim. Noi nu cerșim, nu implorăm săni se arunce un oscior, o cojiță de pâine. Noi cerem, nu drepturi, ci respectarea drepturilor noastre. Inalienabile. Și întregi! De la care neam de robi, de slugi au învățat ai noștri să nu ceară, azi, și cutare și cutare - «întâi să ne vedem în Europa, apoi o să cerem, he-he-he, și luna de pe cer, nu doar Basarabia-aia...»?

Românii nu au cerut (de la cine, pentru Dumnezeu?) și Basarabia-aia, nu pentru că Basarabia-aia ar fi greu de obținut (de la cine, oameni buni?).

Ci pentru că românul nu are coloană vertebrală. Iar când vrea să recuzare un drept furat, o trage pe milogeală, pe cerșetoreală, recurge labacșis - de parcă ar cere cine știe ce favor.

11 Martie 2006: zi de pre-doliu național - adevăratul Doliu va fi în 27 martie, când se vor împlini 88 ani de la Unirea Basarabiei cu România, în 1918.

În acești 88 ani s-au adunat trei cedări, trei vânzări:

Prima: la 28 iunie 1940;

A doua: imediat după “revoluție” când, basarabenilor veniți fuga-fuga, să ceară Unire cu Patria Mamă C. Coposu le-a răspuns că Muma Patrie nu are nevoie de încă trei milioane de minoritari - altfel românofoni...;

A treia: cea din 10 martie 2006.

Ne-ați vândut, fraților, ne-ați “tratat” ca în Miorița. Nu mai rămâne decât să ne crăpați capul cu un pietroi în timp ce dormim.

Ziua de 27 martie va fi o aniversare fără sărbătoare.

Va fi un Prohod.

Paul Goma”

*

Auzind cu un sfert de ureche (nu ascultînd) la radio, am reținut:

La “Bruxelles” cel mai fidel susținător al României în UE este Pierre Moscovici - cu o condiție: “*să nu se mai vorbească despre Moldova*” (citește: Basarabia).

În capul meu harababurizat de vârstă, de oboseală, de mânie au început a se face oarecari legături. În semi-trezie (sau semi-dormie), am avut următoare “revelație” - statică, nu în mișcare, de parcă era scrisă la tablă, cu nume încadrate, cu săgeți...

Când m-am trezit (de-a binelea), rămăsesem cu următoarea schemă:

- Existența și intervenția fulgerătoare a lui Pierre Moscovici în vara anului trecut, după ceremonia de la Luxembourg pe lângă guvernanții de la București - împotriva discursului bășescian - și împotriva discursatorului (când Bănescu a vorbit limpede despre dorința românilor de a fi anulate prevederile din Pactul Stalin-Hitler și din cel de la Ialta).

Așa se va fi explicînd “tăcerea” din țară asupra acestor chestiuni;

- Decizîndu-se, în sfârșit, să se prefacă a condamna comunismul, Tăriceanu (cel care pare a fi fost releul lui Moscovici), i-a dat instrucțiuni lui Marius Oprea în acest sens: pentru a avea sprijinul “Bruxelles”-ului în chestiunea intrării în EU, trebuia să mențină, chiar să întărească legătura cu Pierre Moscovici).

- Cum Pierre Moscovici este de multă vreme în strânse legături cu “R. Ioanid” - care l-a avut profesor pe tată-său, Serge Moscovici -, Tăriceanu i-a sugerat-ordonat lui Oprea să-l... coopteze pe acesta în Consiliul de Onoare al viitorului Institut pentru Investigarea Crimelor Comunismului.

Terenul era pregătit de ani de zile: în jurul lui Serge Moscovici s-au ținut toate-toate ședințele de antisemitizare, atîta ale lui Eliade și Cioran, (și ale lui Eugène Ionesco, prin Lavastina) cât și a mea - ca singurul viu. Participanți: membrii celulei bolșevico-sioniste: M.D. Gheorghiu, Lavastina, Maria Mailat (ei, da, Mailata!)

Iată căci pentru de ce fata morarului șchioapă este ea!

Luni 27 martie 2006

Ziua nu a publicat “Doliu...”, cum promisese Roncea. Se vede că iar va fi plecat - de astă dată în Tasmania. Sau, mai comod: a uitat. Sau a dictat Roșca-Stănescu ce i s-a dictat la telefon de la Tel Aviv - cum să publice un text unde era “insultat tovarășul R. Ioanid”?

Nu mi-a făcut bine pe la suflet ne-publicarea.

Miercuri 29 martie 2006

Am înțeles din ne-publicarea în Ziua a textului “Doliu pentru Basarabia” că iar sunt săpat la rădăcină. Acum așteptarea mea se îndreaptă

spre soarta proceselor: a) împotriva securiștilor (în frunte cu Pleșiță) și împotriva lui Iliescu, cel încredințat “împuțernicitului meu”, Stejărel Olaru și b) procesul împotriva antisemitizatorilor mei, la care au trudit Mircea Stănescu, Valerian Stan și Niculiță Damaschin. Proces care pare... suspendat.

Vineri 31 martie 2006

Mi-a atras atenția Valerian Stan asupra:
(*Timpul*, februarie 2006, dialog N. Coande - V. Tismăneanu)

(...) (Tismăneanu):

“Paul Goma, sicut de atenția de care se bucura comunitatea evreiască, deranjat de comemorarea la nivel mondial a Holocaustului, își dorește ca de aceeași atenție să se bucure și victimele bolșevismului. Această formă de gelozie etnică e foarte greu de înțeles. Da, arhivele fostei Securități sunt încă în mare parte la secret, da, victimelor comunismului din România și din Basarabia nu li s-a făcut dreptate, iar lucrurile sunt departe de a se fi limpezit, dar asta nu înseamnă că trebuie să lasăm frustrarea și resentimentul să ne întunece discernământul și decența umană în fața suferințelor altora. Generalizarile și acuzele nefondate la adresa evreilor din Basarabia, care s-ar fi dezis de România Mare, care ar fi participat la impunerea forțată a comunismului și ar fi devenit, începând cu 1940, „calaii” romanilor din Basarabia și Bucovina de Nord și apoi, din 1944, ai locuitorilor din România sunt manifestări clar antisemite care nu-i fac nici o onoare disidentului Paul Goma. *Pe de altă parte, aceasta gravă deraiere a scriitorului nu trebuie să gireze detractorii de teapa generalului de securitate Plesita, fostul sau tortionar, care i-a negat lui Goma orice activitate anticeausistă.*” (subl. îmi aparține, P.G.)

Este pentru prima oară când V. Tismăneanu mă blagoslovește cu: “manifestări clar antisemite”. Până acum se abținuse. Probabil: nici nu credea... Deduc motivul schimbării atitudinii - publice, fiindcă adevăratele sale opinii mi-au rămas necunoscute:

Între noi existau relații de curtoazie: prieteni nu eram, de vizitat el nu mă mai vizita de prin 1990 - când eșuând în demersurile de a-i propune pentru traducere în franceză și editare lui Christian Bourgeois ultima sa carte, încercasem să-l consolez pe autor cu cuvintele editorului respingător - ceva în genul:

‘Deși ești futurolog atitrat, nici tu nu ai prezis căderea Zidului Berlinului. Se vede că futurologii se ocupă cu prezicerea trecutului’.

Cuvinte proaste, pe care le-am regretat (nu mai țin minte dacă am făcut-o pe loc). Oricum, de atunci relațiile noastre s-au răcit simțitor. Chiar de nu ne-am frecventat prin corespondență decât în mod excepțional - între noi se stabilise o atmosferă “împăciuitoare”, ca să mă exprim în limbajul tatălui său, șeful catedrei de marxism-stalinism de la Universitatea București: nu ne atacam, ne menajam (ba, din an în an ne între-lăudam).

În urmă cu vreun an, un an și jumătate, îl rugasem prin poșta electronică să mă ajute în mereu-scrierea Săptămânii Roșii, unde persistă o pată-albă (pentru mine: neagră): Cu o excepție-excepțională (Gr. Vindeleanu, a cărui mărturie o citez în eseu), nu (se) cunosc alte nume de evrei comuniști care, după Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, în 28 iunie 1940, au trecut Prutul pe malul stâng, pentru a construi cea mai dreaptă dintre orânduiri:

comunista. Făceam apel la el în dubla sa calitate: de istoric al comunismului și de fiu al unor militanți de frunte pentru cauza comunismului - să-mi scrie, dându-mi atât nume dintre “trecuții dincolo” de Prut, deveniți după august 1944 figuri de frunte în România ocupată de sovietici, cât și detalii din “activitatea” lor pe teritoriul devenit sovietic, depusă între iunie 1940 iulie 1941. [În acel moment - oricum, înainte de ianuarie-februarie 2005 - holocaustologii de profesie minimizează numărul evreilor “trecuți dincolo”, dând cifre de ordinul câtorva mii. Până la o emisiune bucureșteană în care tronau Miniștrii Adevărului: R. Ioanid, J. Ancel, Lya Benjamin și când, invitat să spună ce crede el, un istoric de la Chișinău - să fi fost A. Moraru? - a scos niște foi de hârtie și a rostit blasfemia: «În jur de 150 000 - după sursa NKVD»] Sincer să fiu: așteptam de la Vladimir Tismăneanu un răspuns. Îmi spuneam : imposibil ca el să nu fie în posesia acestor informații. Știam - atunci, deci înainte de emisiunea amintită - de la basarabeni mei că există o interdicție-totală (dar ne-oficială..., citește: nemărturisită), impusă de evrei în privința accesului la “arhivele sensibile” ale “Moldovei”, începând cu adevărul despre “Pogromul de la Chișinău” pus în spinarea... indigenilor, ca să nu-i ofenseze, mă rog frumos pe ruși și pe “cazaci” (ei fiind autorii adevărați - atât ai fabricării pretextelor, cât și ai masacrelor rezultate), dar mai ales al adevărului-adevărat al “implicării” totale a comuniștilor evrei în exercitarea Terorii Bolșevice în Teritoriile Ocupate.

Nu a venit răspunsul așteptat - de la un prieten, de la un istoric, de la un cunoscător al fenomenului. Ci o “explicație”: părinții săi, din Spania (neadevărat: în 1940 nu mai puteau fi în Spania; nici în 1939) au trecut direct la Moscova, unde au lucrat la postul de radio în limba română de sub conducerea lui L. Răutu. Deci el, fiul nu știe care erau evreii...

M-a amărât “răspunsul”. În primul rând fiindcă era neadevărat: L. Tismăneanu nu putea trece, fără zdruncin, din Spania direct în URSS. Probabil-sigur poposise (legal? clandestin?) în Franța - până la ocuparea ei de către Germani - oricum Cehoslovacia, refugiu consacrat în așteptarea rotirii... plăcii turnante, nu mai exista, fusese ocupată și ea, tot de Germani. Dar România (vorbesc de prima jumătate a anului 1940)? Este perfect posibil ca “voluntarii” din Spania, ajunși apoi în URSS să fi stat o vreme în România, judecând după... practicile - nu după legile! - în vigoare: în lunile mai și iunie 1940 fuseseră puși în libertate o sumă de comuniști (vezi mirarea lui Gr. Vindeleanu, ajuns la Chișinău înainte de momentul intrării Armatei Roșii, văzînd-o pe “Rozenberg, cea roșcată” pe care el o știa în închisoare. Dealtfel se înțelege, din articolul unui ziarist, că și avocatul Sternberg, cel care pregătise lozincă de întâmpinare a sovieticilor: “Bine ați venit! V-am așteptat 22 ani!” era un proaspăt liberat.

Deși, cronologic, am primit de la Gh. Copil “Listele” pe care le-am instalat pe internet la 5 mai 2005 - deci după “răspunsul” lui V. Tismăneanu - prezența tatălui său în fruntea Tabelului nr. 4, cuprinzînd: “Membri PCR, basarabeni, bucovineni, sosiți în URSS în calitate de emigranți politici (foști voluntari în Armata Republicană în Spania) pe care CC ai PCR îi recomandă a fi transferați în PCb din toată Rusia”: “1. Tismenețki Leon Moiseievici” - spune multe (am fost tentat să corijez: “În schimb ascunde esențialul”).

A trecut de atunci (de la “răspunsul” său) peste un an, când, în 17 noiembrie 2005 mi-a scris, întrebîndu-mă ce știam eu, ca student al lui Leon Tismăneanu, despre tatăl său:

“Stimate domnule Goma:

“Am vazut in textul Dvs din *Aldine* o referinta la profesorii denuntatori. Il mentionati si pe tatal meu. Cum stiti, m-am delimitat fara vreo ambiguitate in raport cu rolul sau de ideolog al PMR. Am scris in repetate rinduri despre duritatea sa. Era un leninist convins, cel putin pina in 56 chiar un fanatic, a platit intii in Spania pierzindu-si bratul drept, apoi, fiind exclus din PMR drept "fractionist". Nu a detinut vreodata o functie in aparatul sectiei de propaganda (precum Ofelia, Rautu, Ioska, Roller, Tugui, Goldberger). “Vreau sa-i inteleg destinul, atit cit se poate. Din cite stiu, implicarea sa in universitate era secundara in raport cu pozitia sa de director adjunct la Editura PMR (Politica), unde director ea Valter Roman. LT era seful catedrei de marxism-leninism (apoi socialism stiintific) la Universitatea numita atunci "C. I. Parhon", de unde a zburat in 1958. Evident, era unul din tartorii ideologici, ma intreb daca era si unul dintre activistii care supervizau represiunea? Stiu de pilda ca Tamara Dobrin ca a fost factotum in aceste sinistre inscenari. A fost direct implicat in sedintele de demascare? Cind aveti o clipa, poate imi spuneti ce va amintiti.

“Salutari Anei si pe curind,

“Vladimir”

Dupa discutii cu Ana intrebarea noastra - in trei puncte:

a) Vladimir Tismăneanu chiar nu știa ce făcuse-dresese Leon Tismăneanu, tatăl său?

b) În cazul în care nu știa - sau știa prea puțin - Vladimir Tismăneanu va suporta adevărul despre tatăl său, cel pe care i-l voi repeta?

c) Ce să-i comunic lui Vladimir Tismăneanu: adevărul (subiectiv, se înțelege, cunoscut de mine, direct, apoi indirect de la colegii mei de facultate, apoi de închisoare, apoi de d.o.)? Sau o variantă edulcorată, “tunsă” de tot ce ar putea răni sensibilitatea și dragostea unui fiu?

Mărturisesc: eu înclinam spre un ne-răspuns. Ana însă era pentru adevărul-subiectiv-al-meu. Argumentele ei - pe care le-am adoptat pe dată (nici nu era greu) fiind și ele sub formă interogativă:

- Este posibil ca un Vladimir Tismăneanu, politolog, istoric, publicist - și care a dovedit că nu este un oarecare pui de bolșevic evreu fanatic-fanatizat (ca Al. Florian, fiul lui Radu Florian) - să nu fi aflat până acum și partea... umbrită, ba chiar neagră a biografiei tatălui său?

- Este posibil ca Vladimir Tismăneanu, analistul cel mai lucid al fenomenului comunist să rămână robul mitologiei familiale, în virtutea căreia doar ceilalți evrei bolșevici (R. Florian, L. Răutu, Roller, Ofelia Manole, Goldberger, Chișinevski...) fuseseră răi, spre deosebire de părinții săi, de neamurile sale: aceștia: buni, curați, animați de idealuri înalte și numai de aceea?

- Restrângînd sfera la doar “relațiile” V. Tismăneanu-P. Goma: este posibil ca el, V. Tismăneanu să nu fi citit - pe hârtie, pe internet - ceea ce scrisesem eu în general despre comportamentul evreilor bolșevici în Basarabia ocupată (din iunie 1940), apoi în România ocupată, din august 1944 - în special despre Leon Tismăneanu? Dealtfel îl rugasem și pe el să-mi furnizeze informații despre evreii care alergaseră în Basarabia și Bucovina de Nord, ocupate, pentru a construi, în sfârșit, raiul pe pământ. Imi răspunsese că nu știe nimic, întrucât părinții săi, din Spania se duseseră direct la Moscova... Dar ce scrisesem - și nu eu, pentru întâia oară - despre sora mamei sale Cristina născută Marcusohn, căsătorită Luca apoi Boico, “eroină a rezistenței franceze” alături de un criminal dovedit ca “Roger”-“Holban”-Boris Bruchmann? Când ambii fuseseră expulzați din Franța după încheierea războiului pentru spionaj în favoarea Moscovei - și nu doar ei, ci și Mihai și

Mariana Șora, Endre Herskovits, tatăl lui Alain Paruit, “Mușat” (Glantzmann), trotskistul sionist implicat în atacul Băncii Naționale din 1959 - , reveniseră după decenii la Paris, unde și muriseră, ca “pensionari ai rezistenței”... antigermene, când toată lumea știe: agenții Moscovei - printre ei și Cristina Marcusohn-Boico și “Holban”-Bruchmann, militaseră (sic), în Franța pentru interesele... Germaniei, din septembrie 1939, de la izbucnirea războiului, apoi după mai 1940 (ocuparea Franței de către germani) - până, hăt, în 22 iunie 1941, când Hitler, atacând URSS, Stalin dăduse alt cuvânt de ordine (“dimpotrivnicul”), acela de a-i ataca și asasina pe ocupanții germani?

O ultimă întrebare pe care Ana și cu mine am formulat-o - cu participare, cu prietenie, fiind eram convinși că prietenul nostru Vladimir Tismăneanu va primi informațiile date de mine despre tatăl său, nu ca pe o calomnie, ci ca pe un adevăr-subiectiv:

«După această scrisoare a mea el va continua a-mi scrie - eventual cerându-mi noi amănunte?» m-am întrebat.

Am sperat. Am așteptat. În van.

Dar iată ce îi scrisesem, la solicitarea sa, în 17 noiembrie 2005:

“Dragă Vladimir Tismăneanu,

“Cred că “profesorii denunțatori” este - în textul meu - o contaminare de la Tesu [Solomovici]. Pentru mine și pentru colegii de generație L. Tismăneanu era, nu un oarecare denunțator, ci o persoană mult mai periculoasă; era un fanatic “intransigent” care te putea trimite fără clipire la zid, convins că acesta este adevărul umanism socialist: ne-mila, neîndurarea față de “dusmanul de clasă” care trebuia nimicit, nu reeducat (slăbiciune burgheză).

“Am cunoscut în aceeași perioadă un alt fanatic comunist, Mihai Novicov. L-am avut profesor doi ani și două luni. Misha Novicov era apucat, era fanatic - dar, spre deosebire de L. Tismăneanu, cu el puteai discuta - în contradictoriu, chiar dacă “concluzia” îi aparținea. Deși el a fost cel care dăduse telefonul decisiv la securitate, în privința mea, nu i-am purtat vreodată pică. Poate fiindcă despre mine zicea, cu accentul lui de rusoi: «Goma ieste un riactianar - dar el un riactianar cinstit ieste!» În anume momente avea chiar umor (un umor... special, noi îi spuneam; “de stepă”).

“Cu L. Tismăneanu eu nu am putut să dialoghez - deși am încercat, mai ales la acel “proces” de la decanat, din iunie 1956. De fapt, de L. Tismăneanu îmi era o frică grozavă, el gândea “ca un tanc sovietic” - fără nuanțe, fără înțelegere, dacă nu a adversarului, măcar a situației. Stiam de la alții, am simțit atunci: cu L. Tismăneanu nu se discuta - el nu accepta să discute, ci să decidă (nu am spus: să ordone).

“Nu pot spune că acum regret că vorbesc astfel despre tatăl unui prieten (în fine, așa mă încapăținez eu să cred). Eu, prin forța împrejurărilor, nu am avut nici tată nici mamă nici unchi nici mătușă care să fi făcut rău altora, doar pentru că ei, “revolutionari de profesie” așa stiau că... se face lumea nouă. Însă nici nu voi învinovăți vreodată pe copiii revoluționarilor bolșevici pentru păcatele părinților - grele, monstruoase. Ci - am și spus-o, în legătură cu Oisteanu: le cer (urmasilor) să-si asume părinții, să accepte - cu durere - că acestia nu fuseseră îngerasi, că nu pot fi absolviți doar pentru că fiii stiu că părinții lor erau plini de iubire în familie - fiindcă iubirea în familie nu sterge deloc ne-iubirea lor în nefamilie.

“Și așa cum atâția copii de nazisti s-au târât în viață cărând povara teribilă a tatălui SS-is sau doar (sic)... membru al partidului lui Hitler, așa să suporte și urmasii bolșevicilor faptul că părinții lor nu fuseseră, vai, eroi de benzi desenate.

“Cred cu putere că această “echilibrare” este necesară, atât pentru noi, eternele victime, cât și pentru urmasii celor care nu se purtasera cu noi cu mânuși (observi eufemismul?). Or noi suntem milioane - numai în România. Și nimeni dintre vinovații de martirajul nostru nu a fost măcar obligat să treacă prin fața unui tribunal - fie și postum.

“Nu stiu dacă L. Tismăneanu “superviza represiunea”. Judecînd însă după “aperitivul” administrat mie în iunie 1956 (în plină “destindere a Genevei”, nu cred că a devenit mai... creștin în timpul represiunii din momentul Revoluției Maghiare.

“Stiu că Vladimir Tismăneanu este un om tare și va rezista la adevărurile care nu sunt doar ale mele - ci și ale lui.

“Te salută, Paul Goma”

Judecînd după rezultate, dorința-urare a mea nu s-a împlinit:

De aici trag concluzia: Înainte de a mă contacta prin e-mail, cerîndu-mi amănunte (pornind de la ceea ce publicasem sub semnătura mea în *Aldine*), Vladimir Tismăneanu, fie nu știa nimic-nimic-nimic (despre tatăl său), fie refuzase să accepte ceea ce aflase.

Desigur, nu este ușor să ți se spună (adevărat, fără “probe”) că părintele tău, despre care păstrezi imaginea din familie, a unei persoane protectoare, iubitoare, apoi (după 1956) a cuiva nedreptățit de puterea pentru care își sacrificase viața (și un braț, în Spania), persecutată, hărțuită de Securitate. Însă nu și arestată; nu și alungată din casă - a cui casă?: casa “dușmanului de clasă” pe care ei, veniții pe tancurile sovietice o ocupaseră cu forța, aruncîndu-i pe drumuri pe proprietari?; nu fuseseră pedepsiți nici membrii familiei: soția dată afară din slujbă, copiilor interzicîndu-li-se frecventarea, nu doar a cursurilor universitare, dar și a celor secundare, etc etc. Interlocutorul meu nu era doar fiul lui Leon Tismăneanu “șeful catedrei de marxism-*stalinism*”, așa îi spunea atunci, nu “marxism-leninism”, cum încearcă fiul să dreagă busuio-cul tatălui - ci un analist al “fenomenului comunist”, un istoric: Să nu știe el că “Revoluția își devoră copiii”?; să nu știe Vladimir că Leon Tismăneanu, tatăl său nu fusese primul “revoluționar” dat jos de pe scaunul pe care-l credea ocupat pentru eternitate, acuzat de câte în lună și în stele, anchetat de Organul Terorii pe care până atunci îl credea în slujba Binelui și împotriva Răului?;

Ce fel de istorie știe Vladimir Tismăneanu, azi, dacă, orbit de durerea celor aflate despre tatăl său - totuși: un ne-sfânt... - a uitat că, înainte, în timp, alți “revoluționari”, alți “devotați” fuseseră debarcați, anchetați de Instrumentul Revoluției: Securitatea, creată după modelul NKVD? Dacă nu vorbim de Pătrășcanu, un ne-evreu - pe care și el, L. Tismăneanu îl înfierase, bolșevicesc - hai să vorbim de Ana Pauker: s-a “delimitat” tovarășul Leon Tismăneanu de Tovarășa Ana Pauker, în ședințele de demascare-înfierare? Bineînțeles, da, cum altfel - ar mai fi rămas șeful catedrei de marxism-stalinism și director adjunct al Editurii Politice - sub șefia altui monstru bolșevic, avînd același “dosar”: Valter Roman? Dar de socrul meu, Petre Năvodaru, nimerit ca musca în lapte în “cazul” (nu în “lotul”) Pătrășcanu, încă din 1949? Sau Năvodaru era prea mic pentru un tovarăș atât de mare ca Tismăneanu? Dar de Chișinevski - dat jos în 1957 (pe când eu mă aflam în anchetă, la Interne)? El, L. Tismăneanu a fost “zburat” (expresia aparține fiului) în 1958. Nu știu dacă tot atunci subalternul său de la Universitate Radu Florian fusese “îndepărtat” - însă deziluzia: chiar dacă după răspunsul meu nu am citit vreun text despre tatăl său, Vladimir Tismăneanu se comportă taman ca fiul lui Radu Florian, Alexandru: detestabil; neintelektual, ne-normal: nu acceptă că tatăl său “a avut și lipsuri”. Așa cum nu acceptă că iubita sa mătușă Cristina Marcusohn (căsătorită Luca, Boico) a jucat un rol nefast, mizerabil, de bolșevic fanatic executant orb al ordinilor Moscovei - atât în Franța, cât și în “surghiun” în România; rolul, nu doar de persecutor al nevinovaților, ci și de trădător, atât al democrației “burgheze” deci a Franței, cât și a României, ca

stat care, de voie, de nevoie, îl:/o acceptase ca cetățean/că (ba chiar ca supracetățean - altfel ce-ar fi căutat în moțul Agerpres-ului?).

Și degeaba declară el în dialogul cu Nicolae Coande:

“Structura mea mentala esta, într-adevar, una a nelinistii și a refuzului certitudinilor înghețate”, certitudinile sale au rămas cum fuseseră: înghețate. Și el - ca Oișteanu, ca Anca Răutu-Oroveanu, ca Al. Florian, ca R. Ioanid - și alții din aceeași... făină - este un autentic pui de bolșevic.

“În ciuda aparențelor”.

Joi 6 aprilie 2006

Ieri - în 5 aprilie - am primit de la V. Tismăneanu un mesaj invitându-mă să-fac-parte (dintr-o comisie):

[...] salutari din Washington, nr de telefon

Date : 5 april 2006 18:30:30 HAEC

À : paulgoma@free.fr

“Draga domnule Goma: Va scriu in legatura cu formarea comisiei prezidentiale pentru analiza dictaturii comuniste, anuntata astazi, in urma cu oora. Deopotri va presedinte Basescu si subsemnatul (care voi coordona comisia) am fi onorati daca ati accepta sa faceti parte. Dl. Basescu ar dori sa va caute personal la telefon si sa va invite.

“Consilierul presidential Claudiu Saftoiu mi-a cerut nr Dvs de telefon.

Nu l-am putut gasi (Grig Culian, editorul lui NY Magazin nu avea decit e-mailul).

“Va rog asadar sa-mi dati acest nr de telefon. Cred ca o discutie cu dl. Basescu ar fi utila.

“Am acceptat sa coordonez comisia ptr ca sint convins ca putem construi un document indispensabil pentru generatiile viitoare.

“Lista membrilor propusi include nume cu care uneori putem fi, Dvs sau eu, in dezacord (ori chiar mai mult). Doresc in sa fie o comisie cu o diversitate reala. Vreau sa spunem adevarul, fara patima, dar cu neclintita onestitate. Repet, pentru mine, ca istoric al comunismului, prezenta Dvs in Comisie ar insemna enorm. Sint convins ca acesta este si punctul de vedere al d-lui Basescu.

“Comisia va avea un numar de experti. Ideea ar fi sa producem un document de circa 50 de pagini, plus anexe. Va pot da detalii cit de curind.

“Salutari Anei, cu prietenie,

“Vladimir”

Îmi trimite alături și:

“COMUNICAT DE PRESA (5 aprilie 2006)

“Presedintele Romaniei, Traian Basescu, a decis astazi, 5 aprilie a.c., infiintarea Comisiei Prezidentiale pentru analiza dictaturii comuniste din Romania, comisie care va fi condusa si coordonata de istoricul si politologul Vladimir Tismaneanu.

“Scopul Comisiei este elaborarea unei sinteze stiintifice privind crimele si abuzurile regimului comunist din Romania de la infiintarea sa si pana la Revolutia din decembrie 1989. Comisia va pune in analiza principalele institutii care au facut posibila perpetuarea dictaturii comuniste, incalcarile flagranteale drepturilor omului si rolul unor personalitati politice in mentinerea si functionarea acestui sistem, in perioada mentionata.

“Comisia va fi compusa dintr-un grup de experti din care vor face parte personalitati de varf ale dizidentiei si opozitiei anticomuniste, personalitati ale societatii civile si personalitati stiintifice - din Romania si din strainatate - recunoscute si validate pentru contributia lor la analiza fenomenului comunist.

“Departamentul de Comunicare Publica 05 Aprilie 2006”

Surpriză mare. Și mari nedumeriri:

- De ce încă o Comisie-pentru...? Prezidențială, asta. Cealaltă, guvernamentală Tăriceanului Oprea nu e bună? Nu mă întreb pe mine de ce nu e bună aceea, doar am scris în "Doliu pentru Basarabia" pentru ce cred eu că și aceea era gata-decapitată-despicioară. Însă în ceastălaltă fiind invitat - spre deosebire de cealaltă - sunt muuult mai îngăduitor.

Căci, vorba tovarășilor de toate gradili: oameni suntem: iegoști (cealaltă, inspirată de Inspiratorul National Ilieșiu de care am fost ținut la distanță, prietenii Oprea și Stejărel al meu - istorici, nu tufă, nici nu au pomenit Propunerea mea, nu prima, dar sigur anterioară variantei blandiene împinsă prin dejapomenitul Ilieșiu - revin: am fost, nu doar evitat, dar de-a dreptul temut, ca nu care cumva să le stric jocul molipsindu-i cu niscai lepră sau chiar sida...). Re-continuu: am tot dreptul - și îndatorirea - să mă întreb dacă acestea două: guvernamentală și prezidențială vor fi complementare? Vrajmașe - pentru că, fiind ele românești, indiferente nu pot ființa cu niciun chip?;

- Dacă ziceam că este necesară o altă daravelă pentru, zi-i pe nume, cercetarea comunismului, pe sub poale, fiind ea inițiată de Bănescu, presupun că scopul va fi... căutarea "probelor"; care probe, după înalta sa opinie: nu există! porniți la căutarea probelor (care nu există!), tovarăși!

Să auzi, să te iei cu mâinile de cap și să ți-l izbești de primul stâlp întâlnit (ba să și-l izbească el: bietul stâlp !): cum adică: nu există probe că bolșevismul nu a fost el chiar dulce-dulce-dulce? Ba chiar amar de tot? Întrebarea pe care și-o va pune fiecare român de bună credință, victimă (cu probe!), el sau/și părinții, sau/și bunicii:

De ce Dumnezeu în fruntea ei este pus Vladimir Tismăneanu?

Care este rațiunea numirii lui? Bine-bine, V. Tismăneanu este o persoană de o cu totul altă calitate decât R. Ioanid - nici nu-i greu! V.T. măcar știe carte, deține multe informații, chiar dacă nu le divulgă, nu le pune la treabă. Dar ceea ce și la el este jenant: el nu vorbește-scrie despre tot ce știe, "alegerea temelor" fiind la el o artă, o taină-"personală" ca într-o familie de bolșevici evrei, complotiști împotriva României ca unitate națională, filoruși (Tismenețki), filsovietici ("Ioanid") care multe și murdare treburi au a ascunde. Bine-bine, prin "contribuțiile" sale la Europa liberă (înainte de decembrie 1989), V.T. contează ca puținii evrei având o "activitate anti-comunistă". Dar oare să fie suficientă aceasta - câtă este - pentru a fi pus în fruntea unui organism de importanță istorică și mai ales morală pentru români și pentru România - de azi, de ieri, dar și de mâine?;

- În fine: **care va fi programul prezidențialului bănesc?**

După primele semne (enunțul: "de la 1946 până la revoluția din decembrie 1989") este taman cel al guvernului tăricenesc, executat de Marius Oprea după directivele lui Radu Ioanid, atât prin "scopurile fixate", cât mai cu seamă prin granițele în timp stabilite: «Băieți, conspectați de la pagina cutare până la pagina cutare, nu înainte, nu după...» - ai zice o incintă limitată de Zidul Ierusalimului.

Nu am reușit să fac lumină în capul meu (și în al familiei) - însă ca om chiar și eu, ca român - până și eu! - am tras mortul pe Academiei, că-i mai ușor de citit-scriș și mi-am zis, cu o lipsă de modestie care... nu mă caracterizează:

«Dacă V. Tismăneanu - care nu-mi este dușman, deși nici prieten; persoană căreia i-am "răspuns" în Jurnalul pe martie curent, în termeni deloc tandri - mă poștește să-fac-parte...; dacă Bănescu, inițiatorul Comisiei a încu-

viințat invitarea mea... înseamnă că...»

...Înseamnă că această Comisie și programul ei va putea fi adaptat/ă la teren, pentru a cerceta cu oarecare onestitate ororile comuniste și din Basarabia și din Bucovina, începînd din 28 iunie 1940 și cele de după data-frontieră stabilită de... stabilitatorii noștri dragi, adică (după) decembrie 1989.

Am discutat în familie “problema”. Am căzut de acord să răspund afirmativ la invitație: aveam, în sfârșit, ocazia de a face ceva, nu doar de a des-face, de a critica mereu, mereu, ...

Joi 6 aprilie 2006

Am răspuns - tot prin e-mail:

“Paris, 6 aprilie 2006

“Draga Doamnă V. Tismaneanu:

“Ma bucura vestea. Dar, de la veste la poveste - mai va.

“Răspund sugestiei:

“- Da, sunt de acord “sa fac parte” ;

“- Nu, nu sunt de acord “ca presedintele Basescu sa ma caute personal la telefon si sa ma invite...” - fiindca:

“- la telefon nu-l vad pe interlocutor;

“- ca un batran meserias al scrisului, propun sa folosim traditionala hartie-scrisa: presedintele Basescu imi trimite, prin posta, prin curier o scrisoare prezidentiala (pe adresa: 27-29 rue Bisson, 75020 Paris), eu tot pe hartie scrisa voi raspunde.

“Nu este orgoliu de scriitor, dar constat ca nu se stie :

“- Atat eu cat si sotia, Ana Maria, cat si fiul Filip Ieronim nu mai suntem cetateni romani: ni s-a luat cetatenia inca din vara anului 1977 - pentru “tradare de patrie”;

“- In aprilie 1977 (pe cand eu ma aflam arestat la Rahova), Uniunea Scriitorilor a hotarît excluderea mea “din randurile”... - pentru “tradare de patrie...”

“- Din 1970 pana in 1990 (20 ani!) am fost un scriitor samizdatizat; din 1994 am devenit un scriitor... internetizat, interzicindu-mi-se accesul la presa de hartie si la edituri (totusi: sunt autorul a peste 60 titluri).

“De aceea il rog pe Vladimir Tismaneanu sa explice presedintelui cine am fost, cine sunt.

“Daca presedintele Basescu gaseste ca sunt susceptibil de a face parte dintr-un astfel de organism, sa hotarasca el repararea injustitiilor ale caror urmasi le-am indurat atatea decenii, atatea decenii. Dar sa nu mi se ceara sa fac “o mica cerere”...

“Vom discuta amanuntele (cele extrem de importante, pentru istorie ca istorie, pentru istoria Romaniei, ca adevar contemporan) dupa aceasta prima luare de contact.

“Telefonul meu la Paris: 01 43 58 30 44.

“Salutare!

“Paul Goma”

Abia acum aflu: Dialogul (cu Nicolae Coande) în care Tismăneanu mă antisemitizase a apărut în februarie 2005, nu în 2006! Valerian Stan greșise, indicîndu-mi-l ca apărut în acest an... O fi fost și el obosit.

Vineri 7 aprilie 2006

(...)

Tismăneanu mi-a scris aseară:

“[...]Objet : Rép : salutari din Washington, nr de telefon

“Date : 6 avril 2006 18:43:20 HAEC

“À : paulgoma@free.fr

“Draga domnule Goma:

“Cu sincera emotie va multumesc pentru raspuns. Am trimis informatiile consilierul prezidential care se ocupa de Comisie. Il voi suna de indata cemi revin dintr-o bezmetica raceala (ultimul lucru de care aveam nevoie acum).

“Sper din suflet sa se faca necesare si atit de normalele "reparatii" (nu stiu ce cuvint sa folosesc).

“Cu calda si veche prietenie, Vladimir”

Seara târziu am găsit în cutia de scrisori a ordinatorului:

“(...) Objet : Rép : raspuns pe tema *Timpul*

“Date : 6 avril 2006 21:21:12 HAEC

“À : paulgoma@free.fr [...]

“Stimate domnule Goma:

“Nu am vazut textul in revista. Il voi cauta. Se poate sa fi scris asa ceva, desi acest lucru s-a intimplat cu cel putin un an in urma (iar dialogul a fost prin e-mail). Era probabil imediat dupa ce citisem un text al Dvs care mi-a provocat aceasta reactie. Porobabil inaintea reluarii legaturii noastre care a lamurit pentru mine multe lucruri.

“Trebuie deci sa verific.

“In genere, pozitia mea a fost sa ma pronunt pe acest subiect (PG, Basarabia, comunism, evrei) numai dupa ce voi fi avut o discutie personala cu Dvs. Consider ca nu trebuie sa existe teme tabu.

“Ceea ce regret profund este simplismul acestor formulari. Iar simplismul din partea unui cercetator este un lucru profund intristator.

“De indata ce voi vedea textul, ii voi scrie lui Liviu Antonesei un mesaj exact in acest sens. Ceea ce scrieti, inclusiv lucruri cu care pot fi ori chiar sint in dezacord, nu merita un asemenea grabit tratament. Iar eu unul am gresit punind o eticheta fara a zabovi asupra implicatiilor ei. Va sint dator cu scuze si vi le transmit acum”.

Urmează citatul din jurnalul meu - citat din el însuși - apoi acest adaos strident - însă eu, obosit, fleșcăit fiind, am trecut fără reacție peste...

“*regimul comunist de la înființare sa și până la Revoluția din decembrie 1989*”:

Scopul Comisiei este elaborarea unei sinteze stiintifice privind crimele si abuzurile regimului comunist din Romania de la infiintarea sa si pana la Revolutia din decembrie 1989.

Apoi un alt mesaj:

“[...] Objet : un articol din 2005, JN

“Date : 6 avril 2006 21:34:06 HAEC

“À : paulgoma@free.fr [...]

“Stimate domnule Goma: Nu am exact data, acest articol a aparut anul trecut, cred ca in primavara, in Jurnalul National.

“Este inclus in volumul meu "Democratie si memorie" in curs de aparitie la Ed. Curtea Veche.

“Dialogul cu N. Coande a avut loc evident inainte, cind intre noi se lasase tace-rea. Lipsa de comunicare poate duce la pareri eronate.

“Cu bune ginduri, Vladimir”

Aici intervin eu, cu o corectare emailată:

“Paul GOMA <paulgoma@free.fr> 04/06/06 3:54 PM >>>
 “... [TEXTUL CU PRICINA] a aparut, nu in februarie 2006, cum am scris eu (dezinformat fiind, in sa nu il acuz pe informator), ci in februarie 2005 - tot in Timpul.

“Paul Goma”

Însă între timp mai venise un e-mail:

“[...]Objet : Rép : TEXTUL CU PRICINA*
 “Date : 6 avril 2006 22:25:41 HAEC
 “À : paulgoma@free.fr

“Cum v-am spus, desi nu-mi recunosc exact stilul (nu utilizez cuvintul "siciit"-eu as fi spus "exasperat"), este posibil sa fi trimis acel raspuns ca parte a unui interviu prin e-mail.

“Era oricum inaintea reluarii relatiei noastre. Repet, consider ca am simplificat excesiv si am pierdut, in graba, nuantele atit de necesare. In istoria politica, si nu doar acolo, lipsa de nuante este periculoasa. Voi incerca sa obtin de la N. Coande origina-lul corespondentei ptr acel interviu.

“Va exprim scuzele mele.

“Nu doresc sa comentez scrierile Dvs pe subiect in chip public pina nu ne intilnim si vorbim direct. Pentru mine unul, PG este prea important ca sa gresesc in acest fel.

“Va asigur ca stiu bine ce inseamna asemenea situatii. De asemenea, nu va ascund ca primesc intrebari legate de Comisie si invitatia catre Dvs. Chiar azi, la radio guerrilla, cu Carol Sebastian, am spus ca eu nu pot concepe o asemenea Comisie fara invitarea Dvs si a lui Dorin (am mentionat momentul Agora).

“Cum v-am mai spus, vor fi si persoane cu care nu aveti comunicare (si vice-versa). Important este sa avem un document final pe baza caruia Traian Basescu sa condamne sistemul comunist.

“Cu bune ginduri, Vladimir Tismaneanu”

Ciudat: eu nu îi reproșasem lui V.T. “antisemitizarea” mea (nici n-aș fi avut, material, timp). Observînd că el aduce vorba - și insistă - am crezut că omul era în cunoștință de cauză, citise însemnarea ultimă din Jurnalul ian-mart 2006. Am făcut doar îndreptarea cuvenită, după ce Valerian Stan îmi atrăsese atenția asupra... anului apariției atacului.

“[...]Objet : daca nu ati citit in Cotidianul “Date : 7 avril 2006 02:16:00
 HAEC À : paulgoma@free.fr

“Mai sint sase luni pina la condamnarea comunismului - Simona Popa

“Vladimir Tismaneanu a fost numit seful Comisiei prezidentiale de analiza a dictaturii comunismului. El ne-a acordat un interviu.

“Cind ati fost contactat si de cine pentru a conduce aceasta comisie?

“Am fost contactat joia trecuta, de la cabinetul presedintelui Basescu, si mi-a spus scurt: “Am nevoie sa creez o sinteza care sa documenteze de o maniera irefutabila crimele si restrictiunile comuniste, de la lagarele de concentrare pina la crimele legate de avorturi. Eu stiu ca au avut loc, dar sint mai multe materiale, unele dau o cifra, altele dau alta cifra, eu am nevoie de un raport plin de autoritate”. Noi ne cunoastem, ne-am vazut aici, la Washington, am scris despre domnul Basescu, sint unul dintre cei care cred in vocatia politica democratica a domnului Basescu, asta e... Zic, bun, cu ce va pot ajuta eu? Si mi-a spus:

“Vreau sa va rog sa prezidati aceasta comisie”.

“Deci veti fi presedintele comisiei

“Dar nu pot sa o conduc eu, ca e comisie prezidentiala si o conduce el. O coordoneaza presedintele tarii. Plus ca eu nu ma pot pune presedinte, ca iaminvitat pe Sorin Antohi si pe Horia-Roman Patapievici, cum sa fiu eu presedintele lor? Voi fi coordonator.

“Pe cine ati mai contactat pina acum in echipă?

“Pe Sorin Iliesiu, care a acceptat, pe Mircea Raceanu, fost diplomat din perioada Ceausescu, arestat pentru tradare de patrie si condamnat, care a acceptat si el, pe Marius Oprea, care nu mi-a raspuns inca, dar am citit ca isi va da tot sprijinul, pe Dragos Petrescu, reprezentantul CNSAS, pe Romulus Rusan, pe Dorin Tudoran si pe Paul Goma. Vreau sa avem reprezentanti care sa ancheteze si crimele care s-au comis impotriva populatiilor minoritare, maghiare sau germane. Si vreau sa-l invite si pe IPS Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului. Si pe un tinar istoric, Cristian Vasile, ca secretar stiintific. Eu am venit cu o lista de nume, presedintele a facut si el niste adaugiri, dar a fost un consens.

“Pe cine a recomandat domnul presedinte?

“Eu uitasem de Dragos Petrescu si l-a propus Presedintia. Si cred ca si pe istoricul Lucian Boia. Lista e lunga, dar am decis sa nu sarim de 19 persoane. Ne vom intilni de doua ori: in iunie si in octombrie, cind vom termina. Vom mai avea, probabil, un grup de opt-zece experti. Nu pot sa-i cer domnului Patapievici sa scrie. Membrii comisiei vor da legitimitate si validare acestui raport.

“De ce ati acceptat sa conduceti comisia?

“Pentru ca este o urgenta. Comisia nu este un institut de cercetare, nici o fundatie, ci o comisie prezidentiala, cu un mandat pe care eu l-am asumat foarte scurt, pina in octombrie 2006, care sa vina cu un raport sintetic, de 50-70 de pagini, nu stiu.

“Comisia aceasta nu va concura cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, condus de Marius Oprea?

“Nu. Cred ca vom converge, daca avem nevoie de documente pe care sa le punem la dispozitia domnului Oprea. Noi nu sintem platiti, nu sintem functionari, nici salariati ai statului roman si vom opera cu documente care sint de acum disponibile, in timp ce institutul domnului Oprea este infiintat prin ordonanta guvernamentala, cu o durata de sase ani, prelungibili. Comisia noastra are doar sase luni. Eu am decis acest lucru si domnul Basescu a acceptat. Nu vreau ca Romania sa intre in UE purtind, in continuare, aceasta povara, a amneziei si a necondamnarii deliberate a comunismului.

“Si ce va face domnul Basescu cu aceasta sinteza?

“Va fi asumata si va duce la condamnarea publica ceruta de societatea civila a regimului comunist, pentru crime si abuzuri. Ar putea urma o rezolutie parlamentara.

“Ce ar trebui condamnată Crimele sau comunismul? Sau amindoua?

“Amindoua. Crimele n-ar fi existat daca n-ar fi fost proiectul utopic comunist.

“Ii va aduce lui Basescu un plus de capital politic?

“Cred ca da.

“Ati putea la final sa condamnati persoane?

“Da. Eu personal am spus ca vreau ca tinara generatie sa stie cine au fost: Nicolae Ceausescu, membrii Biroului Politic, Comisia controlului de partid, sefi sectiilor Comitetului Central, vom da liste. Nu toti, ci cei care au instrumentat. Seii propagandei, ai Securitatii, membrii Colegiului Director

al Ministerului de Interne. Nu vor lipsi nume ca Pantiusa, Nicolski, Draghici, Postelnicu, Iulian Vlad. Comunismul n-a fost pe Marte, ci in Romania. N-a functionat pe pilotautomat, ci cu oameni. Unii vor spune ca insusi Vladimir Tismaneanu provine dintr-o familie de comunisti.

“Urma sa va intreb daca va veti condamna tatal...”

“Totdeauna am afirmat asta. In momentul cind vom face structurile aparatelor ideologice si vom da principalele institutii care au contribuit la indoctrinare, evident ca eu voi fi primul care voi spune ca printre persoane va figura si numele tatalui meu, care a fost director adjunct al editurii partidului si profesor de Marxism la Universitatea Bucuresti. Nu am nici un fel de inhibatii inraport cu nici un nume.

“Reprosuri

“Tismaneanu isi reproseaza acum ca, in cartea de dialoguri cu Ion Iliescu, controversata „Marele soc din finalul unui secol scurt”, a avut o excesiva incredere in interlocutor. „Am subestimat talentul lui Ion Iliescu de a ocoli raspunsurile transante. Probabil ar fi fost o carte normala in 2002, fata de un an electoral 2004, cind a provocat valuri de reactii care nu stiu cit erau legate de carte, cit de persoana lui Iliescu, un militant politic pentru un partid politic.”

Tismaneanu spune ca Iliescu a folosit fiecare lansare de carte pentru un miting electoral al PSD, motiv pentru care el i-a cerut sa opreasca propaganda”.

(...) Nu văd nimic îmbucurător în această - a câta? - inițiativă.

Motivele nereușitei apropiate (bănuite, temute) sunt multe, domnule și toate serioase, începînd cu...

...Aparatul. Altfel spus: cu “elita țării”, cum îi zicea Ulici Securității, în una din numeroasele sale absențe ale normalității de gândire.

Dar și nesecuriștii aparatiști: activiști de partid, de sindicat, “responsabili” de tot felul, precum și - o să râdem, de-or să ne sară măselele! - chiar vârfurile profesionale: oameni care răzbătuseră în “ramura” lor dînd din coate, din gură, din cur, din denunțuri: învățători și profesori, contabili și directori de ceva (să zicem fabricuțe, apoi uzinèle). Aceștia - mai ales acestea: mamele, surorile noastre - plățiseră greu și murdar tribut, ca să ajungă; să-și consolideze “poziția”; să-și asigure/apere familia, consolîndu-se în gând că se menținuseră/urcaseră pe scara societății prin meritele “personale” din specialitatea lor - și acelea jucaseră un rolisor, dar importantă rămînea “activitatea obștească”, darea-dovezii, prin munca voluntară, prin notițica informativă, vulgar spus: turnătoria generalizată în cerc, ca la Periniță, cea făcînd parte din... pâinea noastră cea de toate zilele.

Această pătură - la urma urmei, prima cu bocanci - păstra, oricât ar nega ea, conservatismul clasei țărănești, ruralismul tenebros, morala gloduros-egoistă: “Decât să plîngă mama mai bin’ să plîngă mă-ta!”.

Cum să renunțe aceștia la toate... “avantajele” cucerite pas cu pas, în comunism? În schimbul a ce? A unei justiții-drepte? Dar ce-i aceea justiție-dreaptă? În schimbul unei atitudini morale? Ce-i aceea: morală? Justiție-morală să fie aceea care va pedepsi un securist care, în câmpul muncii sale, a mai și bătut, ca omul necăjit, a mai și omorît (tot ca omul, ce să facă) - din ordin, nu din plăcere! - dar el este unchiul meu sau cumătrul fratelui meu. Cu ce obraz mă voi prezenta în fața nevastă-si, care m-a ajutat în multe rînduri, cu pile, chiar cu bani, arătîndu-se cu adevărat de-a noastră ? Ca să fie satisfăcut - cine? Un terchea-berchea, un fugar, un scriitor-fără-cărți, cum bine îi zisese E. Barbu iar M. Dinescu cita din clasici, un trădător de țară care

n-a mâncat salam de soia, dar care provacă scandal, pentru a avea acum ce povesti, să se plângă de persecuții, de torturi - auzi: torturi!

Luni 10 aprilie 2006

(...)Victor Roncea publică în Ziua un atac împotriva lui Tismăneanu.

Se folosește de ciomegele: Ogoranu, Gheorghită și Goma. Fără jenă, fără clipire, amicul Roncea citează câteva extrase din "Doliu pentru Basarabia"- însă fără a pomeni faptul că trimisesem textul din timp la *Ziua* (încă din 11 martie, pentru 27), că însuși Roncea promisese că îl va publica - și nu a fost publicat nici azi. Și nu i-a explicat autorului pentru că de ce Sorin Roșca Stănescu nu-l mai publică pe Goma (a, da: fiindcă Manolescu a zis că e antisemit; or *Ziua* nu are voie să publice antisemițianțiisraelieni!) - nici vorbă să i se ceară scuze.

În schimb (sic) iată ce scrie tovarășul nostru Dan Pavel:

"Tismaneanu avea nevoie de recunoasterea morala a expertizei si autoritatii sale profesionale, pentru ca in ultima vreme s-a incercat marginalizarea sa pentru motive care nu au legatura cu activitatea sa stiintifica, ci mai degraba cu interpretarea politica aberanta a unor "delicte de opinie" pe care le-ar fi comis in anul electoral 2004 (publicarea cartii de convorbiri cu Iliescu si vizita acasa la Gigi Becali). Din toate barfele, resentimentele, ironiile si intrigile se va alege praful, pentru ca studiile si cartile politologului intra in bibliotecile si bibliografiile relevante ale lumii. Comisia Tismaneanu are ocazia de a intra in istoria Romaniei si a secolului XXI prin modul in care va formula amanatul verdict cu privire la natura comunismului si la crimele comise. Miza este formidabila - ar putea sa marcheze o schimbare de strategie in abordarea comparativa si separata a statutului regimurilor totalitare care au ravasit secolul XX - nazismul si comunismul. Basescu este prudent: vrea sa tina cont de sensibilitatile cu privire la comunism care exista in diferitele tabere politice de pe planeta. Dar Tismaneanu nu are asemenea inhibiti si nu ne putem astepta la compromisuri din partea sa: este primul care vrea sa-l integreze in pe Paul Goma, cel mai important disident al perioadei ceausiste, dar si cel mai intransigent moralist al postcomunismului. Prin caracterul aparent imprezvizibil al deciziilor pe care le ia, datorita relatiilor nonconformiste cu trecutul si prezentul, dar mai ales cu oamenii cei mai feluriti, s-ar putea ca Basescu sa nu fie doar pragmaticul cinic pe care l-am votat in turul al doilea pentru ca nu aveam o alternativa mai buna."

Cotidianul a publicat:

"Goma: «Eu nu am amanunte de studiat»

«Invitat sa faca parte din Comisia condusa de Vladimir Tismaneanu, scriitorul Paul Goma a acceptat in urma unui e-mail din partea istoricului. Fostul disident ne-a declarat intr-un interviu ca nu a primit deocamdata o invitatie oficiala de la Cotroceni. Goma e convins ca asupra comisiei se vor face presiuni politice, dar se considera imun la orice interventie.

"La invitatia lui Vladimir Tismaneanu, ati acceptat sa faceti parte din comisia de studiere a comunismului, constituita la initiativa presedintelui Basescu. In ce conditii ati acceptat?"

"Nu a fost nici o invitatie, a fost o scrisoare de la particular la particular, de la Tismaneanu catre Goma, in care mi-a propus sa fac parte din aceasta comisie. Nu mi-a spus cine mai face parte, probabil atunci nici nu stia. Eu totusi am zis da. Am acceptat, asta nu inseamna ca chiar se face. Am primit un e-mail, asta ma dezechilibreaza, pentru ca eu sint obisnuit cu hirtia prin

posta, sint de moda veche.

“In afara de Vladimir Tismaneanu, v-a mai solicitat cineva sa deveniti membru? Ati primit vreo misiva de la Cotroceni?”

“Nimeni altcineva nu mi-a mai solicitat acest lucru.

“Credeti ca mai este oportuna, ca mai are rost o condamnare a comunismului la 16 ani de la 1989.

“Intrebarea este inutila, oricit ar fi de justificata prin experientele trecute. Cum sa nu fie oportuna constituirea comisiei, la 16 ani de la „Liberare“, de la „Marea Revolutie“. Noi am fost milioane... si in familia dvs. probabil ca au fost oameni care au facut puscarie, care au fost persecutati, care n-au putut sa faca studii. Cum sa nu fie utila comisia, macar ca terapie? Pentru ca ticalosii care au profitat atunci nu o faceau din convingere sau din fanatism. Da' de unde! O faceau pentru salariu, pentru bani, ca sa aiba un apartament, ca sa poata sa mearga la scoala copiii lor, si nu ai altora. Ca, vorba aceea, „decit sa moara mama, mai bine sa moara ma-ta“, asta era lozinca tuturor securistilor. Pentru ca ei zic: „Dom'le, ce-a fost a fost, acum intoarcem foaia“. Asta este o ticalosie fara seaman.

“Pentru multi dintre ticalosii despre care vorbiti, condamnarea va fi, totusi, numai una post-mortem.

“Nu-i nimic. Sa stie urmasii urmasilor lor ca bunicii, parintii sau fratii au fost niste ticalosi. Si, chiar daca ei nu vor fi condamnati, pentru ca noi nu sintem ca ei, sa-i condamnăm pe copii pentru faptele parintilor si viceversa, nu trebuie sa uite ca ei au mincat carne, de pilda, cind tara murea de foame, ca ei stateau in apartamente civilizate, cind ceilalti mureau de frig, n-aveau medicamente si asa mai departe.

„Eu nu studiez istoria, eu am trait-o!“

“Ce va propuneti sa faceti, mai exact, in aceasta comisie?”

“Ceea ce am facut toata viata. Eu sint scriitor, am scris carti si voi continua sa scriu carti. Nu carti de istorie, nici de politica, este inutil sa imi cereti mai multe amanunte. Eu nu am amanunte de studiat. Eu nu studiez istoria, eu am trait-o, am suportat-o. Cei care studiaza istoria pe felii, se asaza si isi scot note nu sint istorici, vor fi niste functionari.

“Si atunci cum trebuie procedat?”

“Pai, om vedea. Poate facem cum gindeam eu, o condamnare ferma a comunismului ca terorism general, care s-a intins nu de la 1946, cum propun anumiti baieti care zic ca sint istorici si sustin ca a existat comunism la noi din '46 pina in '89, pina la „Marea Revolutie din Balta“. Nu. Totul a inceput de la 28 iunie 1940, cind Basarabia si Bucovina au fost ocupate de rusi”.

“Inteleg ca, in comisie, veti elabora documente care vor condamna comunismul.

“Nu, eu nu voi elabora nimic. De elaborat, elaboreaza ucenicii de acum, care afla noutati.

„Institutul lui Oprea este un surogat“

“Atunci, cu ce se va ocupa exact comisia?”

“Nu stiu. De unde sa stiu cu ce se va ocupa? Mai inainte fusese un alt surogat de comisie, cel al lui Oprea. Cine este acest Oprea?”

“Stiti ca veti fi coleg cu el.

“N-o sa fii coleg cu el. Sa fie sanatos daca va face si el parte din comisie. Eu nici nu sint sigur ca voi fi acceptat acolo. Daca nu m-au acceptat colegiimei scriitorii, care m-au exclus, pe cind eu eram arestat in 1977 si toata lumeastia ca eu sint arestat, in ghearele Securitatii. Dupa '89, istoricii astia improvizati decid ca s-a terminat comunismul, asa, printr-un decret pe care

nu stiu cine l-a dat. Niste tovarasi, probabil Petre Roman si cu Brucan, au hotarit ca s-a terminat cu comunismul. Dar mineriadele ce-au fost, dom'le?

„Pe Oprea il deranjeaza Tismaneanu“

“Cit vor dura lucrarile comisiei?”

“Cu romanii nu poti niciodata sa stii ce se va intimpla in urmatoarea jumatate de ora”.

“Va asteptati la presiuni politice?”

“Sigur ca vor fi, dar eu niciodata n-am tinut seama de presiuni politice si de 70 de ani tot sufar presiuni politice si politienesti. Pe Oprea il deranjeaza Tismaneanu, pentru ca „ii dubleaza“ institutul, ii fura scaunul, asa ca, dupa ce n-a acceptat din primul moment, a zis „hai dom'le sa intru si eu la Tismaneanu, ca se da ceva“.

“Dar, dupa parerea dvs., comisia realmente dubleaza in atributii institutul.

“Haideti sa ne oprim aici. Eu am primit o simpla scrisoare particulara. Daca ea va avea vreo urmare, veti afla.”

“Organizator de „manifestatii ostile“

Nascut in 1935 intr-o familie de romani din Basarabia, Paul Goma a fost exmatriculat sistematic din licee, pina sa fie acceptat la un liceu din Fagaras. Are conflicte cu autoritatile inca din 1955. In semn de protest fata de reprimarea revolutiei maghiare din 1956, si-a predat carnetul de UTM, fiind arestat ulterior pentru „tentativa de organizare de manifestatie ostila“ si apoi condamnat la doi ani de inchisoare. Apoi, pina in 1964 va sta in domiciliu obligatoriu in Baragan. A inceput sa scrie in anii '60, iar cartile sale, publicate in Occident, il aduc in atentia autoritatilor de la Bucuresti. In urma incercarilor sale de a crea un sindicat liber a fost arestat, anchetat si torturat de Securitate. In 1977, dupa mari proteste internationale, scriitorul pleaca in Franta, unde cere azil politic. Dupa Revolutie, cartile i-au fost publicate si in Romania, Paul Goma semnind periodic articole in presa locala. La alegerile din 1996, Goma a incercat sa candideze la presedintie, insa nu a reusit sa stringa cele 100.000 de semnaturi necesare si s-a retras.

Marti 11 aprilie 2006

V. Tismăneanu mi-a scris:

[...] “Draga domnule Goma:

“Va scriu cu mare emotie. Am citit ca in *Cotidianul* ati spus ca acceptati sa faceti parte. Stiu ca mi-ti spus-o mie, dar era legat de dorinta ca dl. Basescu sa va caute.

“Va sun la telefon miine ori miercuri.

“Invitatie mea de saptamina trecuta a fost oficiala, chiar daca prin -email. Dl Basescu va va scrie si va discuta toate chestiunile din mesajul Dvs (am fost asigurat).

“Deci, domnule Paul Goma, pe baza imputernicirii data mie de presedintele Traian Basescu, in calitate de presedinte si coordonator al Comisiei Prezidentiale pentru analiza dictaturii comuniste, sint fericit si onorat sa stiu ca acceptati sa faceti parte. Ca istoric al comunismului romanesc, consider ca este un moment istoric.

“Voi scrie imediat in acest sens lui Ovidiu Simonca ptr Observator Cultural.

“Apreciez pozitia Dvs privind membrii Comisiei. Am stabilit consensualca avem un SCOP COMUN. Restul, cine se are bine cu cine, Dvs stiti prea bine ca sint lucruri umane, prea-umane. Prefer sa nu le discutam. Am

urmarit reprezentativitatea umana si institutionala. Nu am pus oameni politici activi in Parlament, chiar daca un Adrian Cioroianu ar fi meritat, dar e sanator PNL.

“Adresez acest mesaj si domnului consilier prezidential Claudiu Saftoiu, cu care conlucrez pe probleme Comisiei.

“Cu calda prietenie, Vladimir Tismaneanu”

Și:

[...]“Buna seara: Am vorbit cu consilierul Saftoiu. va va cauta miie la telefon (este tr citeva zile la Boston).

“Dl Basescu va trimite in citeva zile scrisoarea sa personala (azi a fost tota ziua la un pod darimat).

“Scopul Comisiei: o seinteza stiintifia despre tragedia Romaniei sub comunism. Pe baza ei, TB va pronunta codamnarea.

“Rolul Dvs: mai ales pe tema represiunilor, studentimea, intelectualii.

“**Nu trebuie sa scrieti: ati scris ce trebuia scris.** (subl mea, apăsată: prima surpriză: “rolul” meu în Comisie...) Acum vin expertii, comisia citeste, adauga, etc

“Vreau sa-i predam d-lui Basescu dinteza (nu lunga, poate max 100 pagini) cel mai tirziu pe 1 nov.

“Avem materilale necesare. E vroba sa la punem coerent alolata (avem citiva tineri istorici excelenti).

“Cu prietenie, VT”

Martți 11 aprilie 2006

Am încercat să copiez un articol al lui Bogdan Crețu trimis de Ovidiu Nimigean - nu am reușit. Nu am stare.

Bănuiesc motivul: Tismăneanu a scris:

“**Nu trebuie sa scrieltli: ati scris ce trebuia scris** (subl. mea). Acum vin expertii, comisia citeste, adauga, etc” (subl. mea)

Așa, carevasăzică: Eu, Goma, nu trebuie să (mai) scriu! De ce? Fiindcă eu am (mai) scris - ce trebuia scris... Ce “explicație” expeditivă, la urma urmei jignitoare!

Filip îl bănuiește pe Tismăneanu că va încerca să mă folosească drept decor; “ca ornament”, zice el. Eu nu neg, pe față, eventuala intenție (deși îmi stă pe vârful limbii să o spun...). Îi asigur pe ai mei că, odată acolo, în comisie, nu voi interpreta, cu farmecul meu binecunoscut, pentru Dumneavoastră, Aria Decornamentului, nici a Prostului Util(izat) la Prezidiu. Ana zâmbește într-un anume fel care îmi este, ca să zic așa, familiar de să tot fie 40 ani, și care în cuvinte s-ar traduce prin:

«Mai vorbim noi, mâine...»

Deși mă străduiesc să nu par a fi pus la inimă cuvintele lui Tismăneanu, îmi vine greu; sinea mea este cenușă otrăvită:

Vasăzică acesta va fi rolul pe care mi l-a și distribuit amicul: unul onorific (eu am scris ce era de scris, deci nu mai este nevoie să repet...), dar cu vădită ne-bună intenție: voi figură (de la a face figurație), “scutit” fiind de a pune umărul - ce Dumnezeu făcusem în ultimii... 40 ani: nu-l tot pusesem?

Un asemenea tratament la prima vedere pare a fi produsul respectului față de un trecut-de-activitate-fără-salam-de-soia; dar acum, în prezent, ce vrea să spună?: ia să ne lase Goma să mai respirăm, să mai activăm și noi, că tot ni s-a dat voie - ieri de la Brucan, acum de la Băsescu - la tărâmul istoriei.

El, Goma o fi obosit de-atâta... activitate.

Apoi noi am recunoscut-cinstit că el și-a făcut datoria, așa că să facă bine și el să mergă la culcare, să se odihnească...

Deocamdată prefer să-l bănuiesc pe Tismăneanu de neglijență, de vorbe scăpate din grabă, din neinformare (dacă nu a citit din cele vreo 60 volume ale mele decât titlul unei broșuri: **Amnezia la români** și i-a plăcut formula...): așadar m-a scutit de a lua-parte, fiindcă eu luasempartea ceea, pe când ei stăteau pe sub lavițe și făceau rezistență prin cultură (ah, Manolescule, cum nu te pot uita - și nici ierta!), scrisesem...

Ce scrisesem? Cărți, desigur! Care cărți? Acelea care, chiar de erau tipărite, fuseseră uitate, ignorate, tăcute, din solidaritate cu confrății împrășcați cu noroi, vorba lui Dimisianu (dacă nu respinse de la primul contact), cele mai multe hulite, puse la index - deci: necunoscute.

Și atunci cum altfel poate fi interpretat îndemnul lui ca eu să nu mai scriu - fiindcă am scris? Doar ca pe o rugămintă - prietenească, desigur, de a-i lăsa pe ei, junii, istoricii de profesie, prezenții - de a scrie istoria, ce să mă bag eu, Moș Reproș în dezbaterile lor înalto-diversionisto-universitariste, acolo unde nu-mi fierbe oala, acolo fierbînd oalele altor categorii de români, care de care mai "istoric adevărat", cu conducă - și cu "standard academic"?

Îmi aduc aminte că nu altfel mă tratarisea Vlad Georgescu, pe când conducea el secția română a Europei libere: încercam să colaborez cu câte un text (greu, greu, Negoșescu și cu mine nu aveam loc de bravii anticomuniști cu vechi fapte de arme: Hurezeanu, Petruianca, N.C. Munteanu, și mai cu seamă viteazul anticomunist Gelu Ionescu), el nu mi-l respingea, atât că nu-l transmitea, iar după șase luni, la întrebarea mea, explica:

«Prea te bagi în istoria mea, coane...»

Chiar așa: de ce mă voi fi băgînd în istoria lor - coane?

Miercuri 12 aprilie 2006

Nici picior de consilier - necum de președinte (a, da: rămăsese să-mi scrie pe hârtie, eu să-i răspund, tot pe hârtie - la București nu s-o fi găsinde hârtie, le-aș trimite eu, dar nu le cunosc adresa - Cotroceni și mai cum?, și mai ce?, și mai unde?...).

Ciudat, dar la urma urmelor profund omenește: pe măsură ce simt că se dezumflă balonul colorat al promisiunii formulate de V. Tismăneanu, în aceeași măsură - ba chiar dublu, triplu mi se umflă, ca să zic așa (alimentată de tăcerea elocventă a "factorilor") - vechile frustrări, permanentele mele vise, idealuri:

- Să-mi pot tipări - în sfârșit - cărțile și să mă pot exprima în presa de hârtie din țară;

- Să am și eu un adăpost, o casă, în țara mea - iar ca supliment: un loc în care să-mi (re)îngrop părinții, împrăștiați, pierduți - și unde să fac și pentru mine un culcuș-de-veci;

- Să am și eu, chiar dacă recunosc: exagerez ca de obicei! - o identitate oficială, o apartenență, din care să nu mai fiu alungat, expulzat, dat-afară, exclus - interzis...

- Să am și eu un costum de înmormântare, că "celălalt" nu mă mai încapă...

Să fie oare idealurile, visele, dorințele atât de prea-înalte, atât de ne-atins, atât de ne-meritate (Doamne)?

13 aprilie 2006.

(...)Nici o veste de la cotrocenezi. Se vor fi răzgândit. Ba nu:

Tismăneanu va fi fost răzgândit. Ei, de cine! De toți “cei buni”, de “elita intelectuală” a țării-n sărbătoare, de elitarzii scriitoriali.

Cum să suporte ‘telectualitatea anticomunistă din moși-strămoși un asemenea afront - auzi: Goma, cel care doar a făcut scandal, că el este contra regimului, el, membru de partid! - să fie invitat să-facă-parte, iar ei, adevărații opozanți, rămași pe baricade, ba ! (vezi-l pe viteazul Al. George, cel care declarase negru pe alb că el nu era prost - ca alții, provocatorii “disidenți” - să se deconspire ca... anticomunist). Nu ne-a otrăvit destul viața Goma asta în anii “de la Revoluție”, reproșându-ne că nu ne-am dat foc în fața Comitetului Central, că nu l-am înjunghiat pe Ceaușescu ori că nu i-am dat cu o piatră-n cap Ceaușescăi pentru demolarea Bisericii Enei - ei, da și să ne aresteze? Să ne dea afar’ din țară? Ca să rămână România fără intelectualide-vârf? («Să ajung ca tine, zugrav de exterioare...»), cum atât de dragălaş mi-o zisese G. Adameșteanu, la Paris, prin 1988, când eu mă întrebam ca proasta cum poate un scriitor român, și încă bun ca ea să rămână nesimțitoriu la distrugerea țării...).

Ia să văd cine vor fi fost protestatanții care vor fi hotărît, vor fi protesta(n)tât: - a, la contestări («X nu merită!»), la excluderi («Îl dăm afară pe Y!»), la condiționări («Eu, ori Z!») se pricep ai noștri, dupe meleaguri, frații-cu-codrul, rezistenții pe la cultură, doar așa au traversat ei regimul de dempop.

Încep cu Mihăieș. Și el fusese acuzat la un moment dat de... “antisemitism”, ca și stăpănu-său, Manolescu. Pe Mihăieș l-am înțepat pe când mai puteam publica în ziare (o parte din texte au putut fi adunate în volumul **Scrisuri** din 1999). Acest Mihăieș, de cum primise bilet de voie de la Brucan, se apucase de “interviuri”: făcuse un volum cu Tismăneanu, altul cu Manolescu. În ambele dovedea că mai bine și-ar fi văzut de rezistența-prin-structuralism ținându-se de deget cu Adriana, altfel Babeța: omul nu știa ce-cum să întrebe, habar n-avea cum-prin-ce să-l corecteze sau stimuleze pe interlocutor, el întreg: un peisaj de Pusztă a Banatului (în fine: mlaștina de origine, cea din secolul al XVII-lea, desecată de Drăguțu-’Mpărat...). După care, de parcă nu somnorise destul pe treaba- și, a improvizat și o broșură electoralicească: “Totul despre Manolescu” - chestie meșterită din aproximații intelectuale și din dezinformații...informaționale. Acum este adjunct la Institutului Cultural Român: probabil temîndu-se că voi cere - în sfârșit ! - să public și eu o carte-două (de ce nu o serie?) “la el, la Fundație” - înainte Buzura vorbea: “la Fundația mea” - se va fi opintit din toate puterile pe lângă Tismăneanu și pe lângă Patapievici (care nu va avea nevoie de insistențe ca să cedeze) și pe lângă cabinetarii lui Băsescu să nu cumva să i se cedeze lui Goma o palmă de teren, altfel ne ocupă, căpcăunul! (de Goma vorbesc - reprezentant de vârf al “disidenței răgușite” - dar care urlă, nu se lasă - citat din același Mihăieș, văcar al minții...).

Tot de pe-acolo: Mircea Martin. Cum să mă lase să am și eu un loc sub soare prietenul și editorul meu Mircea Martin, cel care prin 1998- 99 s-a trezit... dușman de moarte al meu și m-a atacat pe la spate, în douăepisoade din 22-ul adameșteancăi - cu “argumente” debile, limbricoide, mincinoase, fabricate noaptea în bucătăria lui Liiceanu - și la care “dulcea Gabrielă” nu mi-a permis drept la replică?

Dar Blandiana? Cum să suporte ea ca Goma să steie la un prezidiu și nu Dânsa, care are neșesitate de trei scaune? Cu tot cu Rusan, iar de curând cu Lumina Lumii Ilieșiu, Spaima Comuniștilor (pe care-i filma de zor și cu drag până la 22 decembrie 89 fix)? Să nu rostească ea, în versuri, discursul fune-

bru (de punere-bine) la înmormântarea-mi?

Dar Adameșteanu? Nu va mai fi avînd puterea din trecut de a face rău, dar cuvîntul ei nu rămîne fără urmări cînd vine vorba de a-i plăti lui Goma o parte din “înjurături” - nu doar la adresa ei, ci la a Breslei Naționale, Elitei Tării, Smîntîinii Patriei Romînoase!;

Dar Ion Vianu ce cusur va fi avînd - de cînd, trezit din somn, la nenumăratele prezidii, cot la cot cu Oișteanu, a descoperit în Goma “un basarabean antisemit” (de parcă nu Tudor Vianu i-ar fi tată) ?;

Dar Sorin Alexandrescu, “nepotul Monumentului”, ilustratorul, într-un cîrțoi uite-așa de gros, plin de scheme și de săgeți indicînd mersul geniului la Faulkner ? Salex, cel care petrecuse o viață la Amsterdam, ignorînd România și literatura romînă, iar după moartea mamei sale, devenise, fulgerător... anticomunist, iar din vara anului 1989 participant la... Uniunea Scriitorilor a lui Țepeneag cu Breban?...

Dar Antohi, dar Mungiu, dar prințul-consort, “istoricul” Pippidi? Dar Pleșu, Dar Liiceanu...

...Și încă și încă, liota rezistenților prin cultură, aciuai pe lângă Buzura pînă deunăzi, trecuți fără murmur la spatele Patapievicului bănesc.

Firește, nu poate lipsi din acest val de proteste anti-Goma protestatarul de profesie (se știe cum și cît și pe unde i s-a opus el lui Ceaușescu, nu?, bine: nu) N. Manolescu:

N-a protestat el cu vehemență împotriva comuniștilor care îi arestaseră părinții? (între noi: ce, era prost?); n-a protestat el împotriva celor care mutilau istoria literaturii romîne? - ba da, ba da: scriind, dimpreună cu D. Micu, **Literatura romînă 1945-1965!**; nu a protestat el împotriva trădătorilor de frate și de scriitor - ca G. Ivașcu? - ba da, ba cum nu: devenind ucenic-ascultător al turnătorului, al putrezitorului Ivașc'! Nu a protestat el împotriva “revoluției culturale” ceaușești? - asta-i bună, de ce îl insult? - chiar pe el, care a participat cu viteză la o ședință în care “unii scriitori” i-au pus întrebări extrem de jenante Dictatorului? Nu a făcut el parte din opoziția curajoasă scriitoricolă (culturală, evident)? - ba da, ba da, dimpreună cu D.R. Popescu și cu C. Țoiu alcătuiind chiar o organizație secretă de rezistență prin cultură - în munții patriei... Trecem peste episodul penibil al “revoluției de la ‘89” (“un accident...”), cînd s-a “cam” speriat, cînd i-a “cam” intrat morcovul cît sfecla, simțind că nu va mai putea dicta ierarhizarea literaturii romîne - însă, ardelean tenace, a știut să se strecoare printre contradicții, gloanțe și chiar obuze, făcîndu-se frate cu dracul - la plural: Băran, Silvestru, Pardău, Țoiu - ca să pună mîna pe *România literară* și să facă... literatură, nu politică - vezi-l în polemica avută cu Paler. Drept care, ne-făcînd deloc-deloc politică, l-a rugat pe Ornea (tovarăș de vizite la Gogu Rădulescu, unde mergea pe după cap cu Ardealul Sînjeros și Anticomunist strălucit reprezentat de Buzura, de Blandiana, de Zăciu), imediat după mineriadă, luînd-i un interviu criminalului Iliescu... După care totul a mers strună: s-a dat bine și pe lângă Voican-Clytorescu, publicîndu-i “Scrisoare deschisă lui Paul Goma”, a distrus tot ce a atins: Alianța, Liberalii, de-ai fi zis că datul cu Napalm este Meseria Lui - bine: doar pulverizarea cu extract de dihor...

Dar Marius Oprea cu Stejărelu-i de serviciu? Vasăzică, făcuse el atâtea eforturi conspirative pentru ca, în frecvențele călătorii la Paris din ultima vreme să nu care cumva să afle Goma și să-l întrebe de sănătate, ba chiar - auzi, neobrăzare, să-i ceară: «Bagă-mă, nene și pe mine în Institutul Tăricean’, alături de R. Ioanid - că n-o fi foc...»

...Dar ce fac eu, soro? Strig catalogul colegilor scriitori? Al tovarășilor

de breaslă? Al celor care - din greșeală - scriseseră cândva favorabil despre mine? Ei și?, omul se mai înșeală: din greșeală în greșeală/ spre victoria finală! Ca să spun, ce: că dorința lor fierbinte e să mă vază... moartă/ cu dric la poartă/ și istorici mascați?

Vineri 14 aprilie 2006.

(...)Îmi scrie Vladimir Tismăneanu:

"[...] Objet : din partea lui VT"Date : 14 april 2006 22:57:41 HAEC

"À : paulgoma@free.fr [...]"

"Domnule Paul Goma:

"La data de 5 aprilie 2006 cind v-am trimis mesajul prin care va invitam sa faceti parte din Comisia Prezidentiala nu vazusem ce fusese afisat pe website-ul Dvs. la data de 31 martie a.c. si deci nu stiam ce scriseserati, cu numai citeva zile inainte de a va trimite invitatia, despre mine personal si despre legitimitatea mea stiintifica. In raspunsul Dvs. la invitatia mea, trimis pe data de 6 aprilie a.c., trecind complet sub tacere cele afisate de Dvs pe website, mi-ati dat un accept de principiu, conditionindu-l inasa de rezolvarea unor chestiuni care tin de fapt de competenta institutiilor statului roman. Corespondenta noastra a continuat sporadic, fara ca eu sa stiu ce era postat pe website-ul Dvs. Am citit acele pagini abia in urma cu doua zile si am ramas stupefiat.

"Va scriu spre a va exprima profunda mea consternare in legatura cu faptul ca ati publicat (ca parte a *Jurnalului" Dvs din 31 martie a.c.), fara autorizatie din partea mea, un document (o scrisoare e-mail extrem de personala a mea catre Dvs) care este proprietatea mea intelectuala. Conform conventiilor larg practicate, scrisorile apartin celor care le-au scris, iar publicarea lor fara consimtamintul autorilor este o incalcare a dreptului la proprietate intelectuala.

"Comentariile Dvs din *Jurnal", referitoare la scrisoarea mea, precum si la credibilitatea mea stiintifica, sint realmente jignitoare. Intrucit Comisia Prezidentiala va opera in conformitate cu standardele academice si stiintifice, modus operandi practicat de Dvs pe website, cel putin in ce ma priveste, intra in totala contradictie cu aceste standarde. In atari conditii, din moment ce Dvs. imi negati credibilitatea stiintifica si morala si folositi la adresa mea un limbaj inacceptabil, lezindu-mi demnitatea umana, ma vad silit sa va aduc la cunostinta prin prezenta scrisoare ca imi retrag invitatia facuta cu deplina bunacredinta si ca intrerup relatiile mele cu Dvs.

"Cu regret, Vladimir Tismaneanu"

Da, tovarășe. Recunosc bolșevicește, așa este: am dat "publicității"! - pe internet! - o scrisoare a sa, "negându-i credibilitatea științifică și morală", folosind la adresa lui "un limbaj inacceptabil", contrare "standardelor", pricinuind-i leziuni pe la "demnitatea umană".

Să mă mir măcar de formă? Nu.

Deci s-au limpezit lucrurile. Noapte bună, copii.

Sâmbătă 15 aprilie 2006

Am dormit, se înțelege, prost...

Mă gândesc la o scrisoare de răspuns. Iat-o:

Paris, 15 aprilie 2006

Domnule Vladimir Tismaneanu,

Am primit mesajul de ruptura.

Regret ca s-a ajuns aici; vina situației de fata o purtam amândoi:

C r o n o l o g i c (ma adresez unui istoric!) Vladimir Tismaneanu l-a atacat pe Paul Goma în revista ‘Timpul’ de la Iași datat februarie 2006 - nu invers: “Paul Goma, siciit de atenta de care se bucura comunitatea evreiasca, deranjat de comemorarea la nivel mondial a Holocaustului, isi doreste ca de aceea-si atentie sa se bucure si victimele bolsevismului. Aceasta forma de gelozie etnica e foarte greu de inteles. Da, arhivele fostei Securitati sint inca în mare parte la secret, da, victimelor comunismului din Romania si din Basarabia nu li s-a facut dreptate, iar lucrurile sint departe de a se fi limpezit, dar asta nu inseamna ca trebuie sa lasam frustrarea si resentimentul sa ne intunece discernamintul si decenta umana în fata suferintelor altora. Generalizarile si acuzele nefondate la adresa evreilor din Basarabia, care s-ar fi dezis de Romania Mare, care ar fi participat la impunerea fortata a comunismului si ar fi devenit, incepind cu 1940, „calaii“ romanilor din Basarabia si Bucovina de Nord si apoi, din 1944, ai locuitorilor din Romania sint manifestari clar antisemite care nu-i fac nici o onoare disidentului Paul Goma. Pe de alta parte, aceasta grava deraiere a scriitorului nu trebuie sa gireze detractori de teapa generalului de securitate *Plesita, fostul sau tortionar, care i-a negat lui Goma orice activitate anticeausista.*” (subl. îmi aparține, P.G.)

Surprins, am comentat aceasta acuzatie (“generalizările...la adresa evreilor din Basarabia... sint manifestari clar antisemite”), iar rezultatul a fost introdus în Jurnalul pe luna martie 2006 instalat pe site-ul meu web.

D e z e c h i l i b r u l (inegalitatea șanselor...) este vadit:

V. Tismaneanu se folosește de presa scrisa, difuzată în țară și peste hotare în mii de exemplare - citite, comentate, citate; P. Goma de... site-ul său internetier, vizitat de câteva persoane.

Totodata:

- afirmațiile lui V. Tismaneanu (în ‘Timpul’) despre P. Goma nu sunt dovedite p r i n c i t a t e - ci povestite, ceea ce le trimite în categoria c a l o m n i i l o r ;

- afirmațiile lui P. Goma (încea o data: în replica târzie) sunt a d e v a r u r i oricînd dovedibile cu documente.

În fine: tonul si sabloanele folosite în scrisoarea Dvs. nu țin seama de o minimă... egalitate de pozitii în acest “dialog”: cu nici un chip nu aveți mai multe drepturi decât interlocutorul - iar argumentatia este, scuzați: infantila. Abia în momentul în care veți clarifica paternitatea textului din ‘Timpul’ (pentru care, în mai multe mesaje v-ati exprimat regretul...) se va putea angaja o dezbatere din care sa rezulte adevarul: cine, cum (cu citate) l-a calomniat pe celalalt și cine, cum (cu citate), chiar daca afirmatiile sale au ranit, sunt adevarate, se pot proba, cu documente.

În situația de fata - creata de Dvs., Vladimir Tismaneanu - eu nu va pot raspunde cu aceeași moneda, si chiar de as avea puterea, nu aș face-o, chiar daca, o eternitate de o saptamana m-am iluzionat ca impartasim aceleasi valori.

Prin urmare, îmi voi continua “activitatea” de unic-scriitor-român samizdatizat-internetizat, obligat sa-si difuzeze scrierile, doar pe cale... electronică - ceea ce se traduce prin: voi consemna în Jurnalul pe aprilie “corespondență a” noastră; și, evident, comentariile mele.

În ziua de 31 martie 2006, când am aflat ce scrisese despre mine prietenul Tismăneanu, mai ales că aveam la îndemână p r o b a calomniei (citatele), în mod firesc, m-am gândit sa-l introduc pe lista celor dați în judecată

pentru acuzațiile calomnioase de “antisemitism” - tot atât de ne-justificate, ne-probate prin citate, ci rezumate abuziv - adică lângă holocaustologii R. Ioanid, M. Shafir, Dan Pavel, Al. Florian, A. Oişteanu, Carmen Muşat, Ed. Reichman, Buduca...

Nu am făcut-o atunci și nu am s-o fac acum.
Deocamdată. Paul Goma

Joi 20 aprilie 2006

Iată varianta lui Tismăneanu în legătură cu ceea ce ne desparte
(din *Ziua* de azi):

(...) **“Fara Goma in Comisie**

“Intrebat de Stejarel Olaru daca Paul Goma a acceptat invitatia de a face parte din Comisie, Tismaneanu a raspuns afirmativ, inasa a adaugat ca si-a schimbat parerea in legatura cu celebrul disident. "Nu pot colabora, procedural, cu el", a raspuns politologul, mentionand ca Goma a publicat, cu putin timp in urma, cateva scrisori personale trimise de Tismaneanu catre tatal sau.

"Astfel de gesturi nu corespund standardelor procedurale dupa care vreau sa lucreze comisia", a adaugat Tismaneanu.”

Mă voi ocupa de minciunile tismane, deocamdată doar de o ciupeală din textele mele - feroce condamnate de holocaustologi:

“In opinia lui Tismaneanu, ar trebui sa existe "un Nürnberg al comunismului romanesc", avand in vedere ca sistemul totalitar comunist romanesc a intrecut in intensitate nazismul.”

Vineri 21 aprilie 2006 (...)

Sunt preocupat de altceva:

Citatul din Tismăneanu pe care l-am produs în Jurnal, apoi în dreptul-lă-răspuns, tot de ieri, trimis la *Ziua* - nu este al lui Tismăneanu!

Prima veste mi-a venit de la N. Coande pe care îl întrebasesem care este adevărul. El mi-a trimis numărul indicat din *Timpul* (febr. 2006): nu era! Dan Culcer mi-a fost de mai mare folos: el și-a dat seama că cel care îmi trimisese citatul copiase două pasaje alăturate, unul referitor la Tismăneanu, celălalt cu citatul pricinatic - și le-a sudat! Dar nici el nu a putut afla cine este autorul antisemitizării mele din pasajul lipit. Urmează să mai caute.

Situație deosebit de gravă: i-am atribuit lui Tismăneanu cuvinte pe care nu le rostise (fiind vorba de un dialog) - și de care el nu-și aducea aminte să le fi pronunțat.

Cine este de vină? Firește, eu. Ce importanță că fusesem “indus în eroare”, “dezinformat”! În principiu eram obligat să verific exactitatea, mai precis: paternitatea citatului.

Încep cu scuzele de pe acum, chiar dacă tot nu știu cine a rostit ce am pus eu în gura lui Tismăneanu. Am greșit grav și în astfel de cazuri nu există circumstanțe atenuante. Îi scriu lui Tismăneanu:

Paris, 21 aprilie 2006

“Domnule Vladimir Tismăneanu,

Ieri, 20 aprilie a.c. am aflat de la N. Coande - pe care îl contactasem în acest scop, că în dialogul său cu V. Tismăneanu nu există citatul antisemitizator produs de mine. Tot ieri Dan Culcer, după investigații pe internet, a ajuns la concluzia - provizorie:

Persoana care îmi trimisese citatul copiase (din Revista Presei a Observatorului Cultural) un pasaj referitor la politologul V. Tismăneanu și îl

lipise - din nebăgare de seamă - de un citat în care P. Goma era antisemitizat. Dar tot nu am aflat cine este adevăratul autor al citatului atribuit de mine lui Vladimir Tismăneanu.

Oricum, fapta este extrem de gravă și mi-o asum, fără a evoca eventuale circumstanțe atenuante.

Drept care îmi cer iertare.

Paul Goma

P.S. În treacăt observ:

"...un Nürnberg al comunismului românesc" a fost lansată de mine, cu câteva decenii în urmă - să zicem, în romanul **Ostinato**, scris în 1965", sub forma:

"...un Nürnberg II".

După obicei, V. Tismăneanu ciupește de pe unde poate, fără a indica sursa.

P.G."

Luni 24 aprilie 2006

(...). Am văzut componența Comisiei:

"Din Comisia condusa de politologul Vladimir Tismăneanu fac parte Sorin Alexandrescu, Sorin Antohi, Mihnea Berindei, IPS Nicolae Corneanu, Radu Filipescu, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, Sorin Iliesu, Gail Kligman, Nicolae Manolescu, Horia-Roman Patapievici, Marius Oprea, Dragos Petrescu, Andrei Pippidi, Romulus Rusan, Stelian Tanase, Constantin Ticu Dumitrescu, Cristian Vasile și Alexandru Zub."

Componență ideală. Îi urez viață lungă.

Mărți 3 mai 2011

Revin la... astăzi:

Blandiana și Rusan s-a exprimată încă în 29 aprilie, dar eu nu i-am luat în seamă decât azi:

Ana Blandiana și Romulus Rusan: „Românii sunt ca o maioneză tăiată”

29 aprilie 2011, 07:29 Î Autor: George Rădulescu,

„Trăim un exces de libertate, în care nimeni nu-și pune problema ce trebuie să dea, toți se întreabă ce trebuie să capete", constată Ana Blandiana, cea care încă din zorii Revoluției a fost percepută drept unul dintre portdrapelele anti-comunismului. Astăzi, Ana Blandiana și soțul ei, scriitorul Romulus Rusan, și-au recalibrat viziunea asupra schimbării în bine a societății românești. Contextul este altul, oamenii nu mai sunt aceiași. Practic, lumea s-a transformat, iar ceea ce în urmă cu două decenii aducea în Piața Universității sute de mii de români, acum pare de neînțeles pentru mulți tineri. Ce s-a întâmplat între timp cu noi? Suntem victimele propriei ignoranțe sau ne-am aflat mereu „sub vremi”? Sunt doar două întrebări care nu cer răspunsuri pripite, ci reflecție îndelungată. Pentru a nu mai lungi vorba, vă propunem spre analiză neliniștile prezente ale unor intelectuali care nu s-au ferit niciodată de lumina reflectoarelor, în pofida riscurilor ce vin odată cu ea.

Scriitorii Ana Blandiana și Romulus Rusan spun că egoismul și lipsa de solidaritate sunt păcatele noastre majore, care au adus societatea în pragul dezintegrării

Carte de vizită Ana Blandiana:

(...) Este interzisă de regimul comunist în mai multe rânduri din cauza pozițiilor exprimate în favoarea apărării drepturilor omului.

Ana Blandiana: Aș adăuga ceva. Într-unul dintre discursurile, primele din viața mea, pe care le-am ținut în balconul Universității, în timpul Pieței Universității, am spus o frază care după aceea a fost preluată de alții de multe ori, dar al cărui conținut n-a devenit realitate niciodată. Am spus că solidaritatea este superlativul libertății. Atunci, acolo, în Piața Universității păreau să se nască germeii unei solidarități care nu putuse exista înainte. Fac o paranteză: întotdeauna înainte de '89 problema mea era „Cum poți să te împotrivești ca să devină eficientă împotrivirea?” Poți să-ți dai foc în Piața Palatului, dar ce poți spera? Cade Ceaușescu după asta? Sigur că nu. Cel mult, poți spera că se va vorbi la „Europa Liberă” că ți-ai dat foc. După 1989 a apărut libertatea. Deci era posibilă și solidaritatea care putea să transforme libertatea în ceva eficient. Ei bine, n-a fost să fie! Cu ani înainte, Mihai Ralea spunea că „românii sunt un popor format din indivizi dispuși să se salveze fiecare pe cont propriu”. Acest lucru a rămas, din păcate, valabil. Suntem o societate în soluție. Solidaritatea este o noțiune deficitară la români. Îmi permiteți o metaforă de bucătărie? Suntem ca o maioneză tăiată. Totul s-a dizolvat. La început, înainte de 1989, a fost vorba de rezultatul unei acțiuni savante a Securității, după '89 n-am fost în stare să ne reinventăm coeziunea.

*

Colaboraționistul Breban părăsește Uniunea Scriitorilor

2 mai 2011, 18:36 Î Autor: Ana-Maria Onisei

Nicolae Breban, acuzat că a colaborat cu Securitatea, și-a anunțat retragerea din consiliul instituției. Nicolae Manolescu, președintele Uniunii, spune că „nu s-a pus problema ca Breban să fie dat afară”.

Reacția scriitorului Nicolae Breban vine după ce Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România (USR), l-a criticat într-un editorial din revista „România literară”, numindu-l „agent de influență”. În scrisoarea intitulată „Rușine, dle N. Manolescu!”, Breban spune că președintele USR l-ar fi calomniat atât în ședințele de consiliu ale USR, cât și în articolele publicate în „România literară” pe tema verdictului de colaborare cu Securitatea dat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), la 4 aprilie. Breban spune că decizia de a părăsi USR este influențată de acest conflict. Nicolae Manolescu, însă, declară: „Nu s-a pus niciodată problema să fie dat afară”, afirmă președintele USR. Manolescu precizează și că încă nu a citit scrisoarea lui Breban, dar, în mod cert, va formula un răspuns.

„Folosit fără scrupule”

În editorialul din „România literară”, Nicolae Manolescu scria că securității îl cunoșteau pe Breban „mult mai bine decât îl cunoștea el pe ei”. „Fiind o persoană extrem de volubilă, poate fi ușor de exploatat informativ, dar totodată este incapabil de a păstra un secret...”. Partea proastă, mai scrie Manolescu, „este că nici astăzi N. Breban nu acceptă că a fost folosit fără scrupule și că i s-au smuls declarații compromițătoare moral pentru el și primejdioase pentru noi”.

Breban susține, în postarea sa de pe blogul Editurii Ideea Europeană, că nu poate fi „instrumentul” nimănui, „niciunei puteri, nici în vis!”. Despre

ședința URSS în care Manolescu l-ar fi calomniat, Breban scrie: „Ai declarat în ședința de consiliu, dle N.M., că eu am venit «împreună» cu generalul de securitate Pleșiță în curtea Uniunii, în primăvara anului '77, producând «rumoare» în jur”. În același timp, Manolescu povestește că Breban nu a asistat la această ședință și a fost informat de o terță persoană în legătură cu ceea ce s-a discutat. „Nu numai că nu l-am calomniat, mi-am exprimat și mirarea că dosarul lui este judecat”, punctează Manolescu.

Decizia de colaborare în cazul Nicolae Breban a fost dată în luna martie, iar dosarul în care CNSAS cere constatarea calității de colaborator al Securității a scriitorului a fost înregistrat la Curtea de Apel București - Secția de contencios-administrativ și fiscal la 4 aprilie. Conform CNSAS, Breban îi vorbea de rău la Securitate pe colegii săi de breaslă Paul Goma, Mircea Eliade și Monica Lovinescu și a început colaborarea cu Securitatea la 18 februarie 1977. Scriitorul dialoga cu generalul Pleșiță, prim-adjunct al ministrului de Interne la acea vreme. Primul termen în procesul dintre CNSAS și Nicolae Breban a fost stabilit de instanță pentru 12 septembrie.

*

România literară : N. Manolescu: Editorial:

Cum ne asumăm trecutul de Nicolae Manolescu

Voi prezenta mai jos reacțiile a doi scriitori importanți față de propriul trecut. CNSAS ne-a comunicat de curând concluziile la care a ajuns privind dosarele lui N. Breban aflate în arhiva instituției. Trei la număr, dintre care cel dintâi are 13 volume, cuprinzând perioada 1972-1988. După cum se știe, Consiliul URSS, al cărui membru N. Breban este, a decis să solicite dosarele tuturor membrilor săi din legislaturile 2005-2009 și 2009-2013. Un motiv în plus pentru solicitare, în cazul lui N. Breban, l-a constituit candidatura sa la președinția URSS în 2009. CNSAS ne-a comunicat fragmente din cele trei dosare, toate de urmărire, deschise după întoarcerea scriitorului din Franța, unde părea la un moment dat a fi voit să se refugieze. Romancierul a publicat pe site-ul „Contemporanului” un răspuns amplu la acuzațiile care i se aduc. A doua reacție îi aparține lui Ioan Es. Pop: e vorba de o scrisoare pe care poetul ne-a adresat-o cu rugămintea de a o face publică. Precizăm că a fost scrisă din proprie inițiativă, în condițiile în care nimeni nu i-o ceruse, poetul neocupând nici o funcție prevăzută de lege care să facă necesară o investigare de acest fel.

Deși CNSAS a crezut de cuviință să supună justiției dosarele de colaborare cu Securitatea ale lui N. Breban, în ce mă privește, aș vrea să-mi mărturisesc nedumerirea. Nu rezultă că N. Breban ar fi semnat un angajament și nici a fi avut un nume de cod, în afara aceluia – Baltag – din primul dosar de urmărire din 1972. Un dosar de rețea nu există. Se face la un moment dat referire la „angajamentul scris” din „august 1974”, fără alte precizări. Concluzia CNSAS de colaborare se sprijină pe convorbiri repetate ale lui N. Breban cu ofițeri de Securitate și, nu în ultimul rând, cu generalul Pleșiță, ca și pe două declarații olografe din 1974 și respectiv din 1975, semnate cu numele real, în care N. Breban face precizări privitoare la încercarea de a expedia în Suedia manuscrisul romanului Bunavestire. Mult-puțina experiență în materie pe care o am mă obligă să spun că singurul lucru de care N. Breban se face vinovat cu adevărat este de a fi fost folosit de Pleșiță et comp. ca agent de influență. Mai ales în legătură cu Paul Goma, în anul de grație 1977. Nu știu dacă scriitorul era conștient de manipulare. Înclin să cred, bazat pe ce-mi spunea în acei ani, că era irevocabil convins că manipulatorul era el,

marele Breban, și nu securiștii, bieții de ei! Din păcate, lucrurile stăteau exact pe dos. Rapoartele securiștilor arată că-l cunoșteau mult mai bine decât îi cunoștea el pe ei. Știau pe ce butoane să apese ca să-i trezească orgoliul și să-l determine să colaboreze. („Fiind o persoană extrem de volubilă, poate fi ușor de exploatat informativ, dar totodată este incapabil de a păstra un secret...”) Partea proastă este că nici astăzi N. Breban nu acceptă că a fost folosit fără scrupule și că i s-au smuls declarații compromițătoare moral pentru el și primejdioase profesional pentru noi. Protestul lui din „Contemporanul” e o dovadă: „Nu, stimați domni și anchetatori sau jurnaliști, nu am fost în nici un fel colaborator și nici măcar victimă a trecutului regim, ci pur și simplu un curajos și poate iresponsabil, în ochii multora, atunci, contestatar și, cu adevărat, inamic public declarat al noii dictaturi personale a lui Ceaușescu”. Îi cruț pe cititorii R.l. de reproducerea convorbirilor lui N. Breban cu Pleșiță et comp., care contrazic afirmațiile de mai sus și în care N. Breban se arată, în cel mai bun caz, un interlocutor obedient și prea plecat (apreciat ca atare de securiști: „a dovedit în general receptivitate și maleabilitate”).

Scrisoarea lui Ioan Es. Pop este rezultatul câtorva ani de frământări, în care cel mai talentat poet de după 1989, așa cum N. Breban poate fi considerat cel mai de seamă romancier de dinainte, își asumă nesilit de nimeni răspunderea pentru greșeala de a fi colaborat cu Securitatea. Cere iertare celor cărora le-a făcut rău. Ar îndrepta, dacă i-ar sta în putință, răul făcut. Colaborarea ar fi putut rămâne ascunsă. Ioan Es. Pop a preferat să-și elibereze sufletul de o povară devenită insuportabilă.

Nu vreau să fiu prost înțeles. Nu-l judec pe nici unul dintre cei doi. Le compar reacția. Și, iată, recunosc că ceea ce m-a împins să scriu aceste rânduri, ca și acelea despre Ioan Groșan de acum câteva săptămâni, n-a fost, la drept vorbind, ceea ce am citit în dosarele lor de la CNSAS, ci felul în care cei trei s-au justificat. Groșan a continuat să mintă în interviul din „Evenimentul”. Nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase. Breban s-a dat de trei ori peste cap, ca personajul din basmul lui Perrault, și s-a transformat în ditamai căpcăunul anticomunist dintr-un amărât de șoricel ronțându-și lașitatea la urechea generalului Pleșiță. Singurul care, repet, obligat doar de propria conștiință, și-a asumat vina de a fi colaborat cu Securitatea, a fost Ioan Es. Pop. Îi exprim aici toată admirația mea. Oare îi vor urma și alții exemplul?

*

‘Oțul de Manolescu! Acum preia “sintagma”: «agent de influență» de la Monica Lovinescu, declară el undeva, deși ar fi găsit-o la mine, în “Culoarea curcubeului” din 1979, chiar mai înainte, în fragmentele din jurnal de iarnă, publicate în nemțește încă din 1977; totodată mă folosește pe mine, ca “victimă” a giumbușlucurilor brebanești despre care mă exprimasem tot din 1977, în fragmentele pomenite, când, după ieșirea de la Burtică, el jubila, fiind sigur că îl jucase pe degete pe activistul de partid, iar eu îi replicasem - fără vlagă, recunosc: un scriitor - oricât de mare ar fi el - nu-l poate juca pe degete pe un activist, micul activist îl va juca pe degete pe marele scriitor, de nu se va vedea...

Repet: Breban nu mi-a făcut vreun rău, fiindcă nu *atunci* și

nu *acela* era răul - m-am apărat singur, ca un băiat mare, fiu de sibiriak și fost deținut el însuși. Răul mi l-a făcut Breban când a umblat cu Moș Ajunul la Coeckelberghs, la Bernard, la Monici - împreună cu Ivasiuc, repet - apoi la Jean Pierre Barrou, redactorul meu la Seuil (dimpună cu Vera Lungu și cu Aurora Cornu), descriindu-mă ca pe un... ne-meritant, un ne-scriitor. Deci Breban, pe mine, nu m-a turnat, ci m-a vorbit-de-rău, ca un prostovan ardelean, puitor-bine din inerție (capra ardeleanului). Ce va fi fost în capul lui de piatră? Spera că vorbele lui, rele, nu au să-mi ajungă la ureche?; că puțin îi păsa dacă voi fi informat că el m-a pus bine, nu-i păsa, fiindcă Marele Scriitor, cel care își îngăduie să luxeze la, exact, pârgii editoriale, pe un alt scriitor, muuult mai mic, asta i-i legea "valorii" practică în Românică?

Pe de altă parte Manolescu - și el, tot ardelean nesimțit - mă contrapune lui Breban ca victimă a aceluia, dar nu ar recunoaște că el, turnător ordinar, m-a antisemitizat pentru treizecii de arginți ai Ambasadei Unesco!

Vineri 28 aprilie 2006

(...)Când m-am trezit din somnul de dupăamiaza, am găsit asta:

"Dna Crangariu si eu tocmai am fost la Judecatoria Sectorului 1, unde am reusit inregistrarea actiunii. Si judecatorul de azi o luase la un moment dat cu paratii din strainatate etc etc inasa la acesta a prins argumentul (care la duduia de ieri si "consilierii" ei n-a prins) ca paratii sunt vorbitori de limba romana, ca si-au scris opera in limba romana (inclusiv opera incriminata) etc.

"Dosarul are numarul 13596/299/2006 si are ca prim termen de judecata data de 30 mai, cand, anticipeaza Dna Crangariu, vor fi de rezolvat unele chestiuni prealabile de procedura.

Numai bine,
Valerian Stan"

A dat Dumnezeu! Credeam că are să se îngroape și acțiunea asta în nămol, ca cea în care Stejărel Olaru, împuternicitul, m-a lăsat baltă...

Dar nu: Tenacitatea, normalitatea lui Mircea Stănescu și a lui Valerian Stan au avut, de astă dată, câștig de cauză. Măcar ca predare a Plângerii.

Așadar, vor fi chemați în judecată:

"DOMNULE PRESEDINTE,

Subsemnatul Paul GOMA, domiciliat în Paris, arondismentul 20, str. Bisson nr. 27 – 29, Franta, chem în judecata următorii parati:

I.– ADMINISTRATIA PREZIDENTIALA, cu sediul în Palatul Cotroceni, str.Geniului, nr.1 – 3, sector. 5, cod.060116, Bucuresti;

II.– ANDREESCU Gabriel, la Centrul de Studii Internationale, Str. Nicolae Tonitza, nr. 8, sector 3, cod. 704012, Bucuresti;

III.– Editura Polirom Iasi, cu sediul în B- dul Copou nr. 4, cod. 700506, judetul Iasi;

IV.– Federatia Comunitatilor Evreiesti din România, cu sediul în str. Sf. Vineri, 9-11, sector. 3, cod 030202, Bucuresti;

V.– FLORIAN Alexandru, la Universitatea Crestina „Dimitrie Cantemir”, cu

- sediul in Bucuresti, Splaiul Unirii nr. 176, cod 030134, sector. 3, Bucuresti;
- VI.– GÂRBEA Horia, la Uniunea Scriitorilor din România, Calea Victoriei, nr. 115, sector. 1, cod. 10071, Bucuresti;
- VII.– GHEORGHIU Mihai Dinu, la Centre de sociologie européenne, Maison des Sciences de l'Homme 54, boulevard Raspail 75270, Paris cedex, 06 Franta;
- VIII.– IOANID Radu, la United States Holocaust Memorial Museum, 100 Raoul Wallenberg Place, SW Washington, DC 20024-2126 USA;
- IX.– LASZLO Alexandru, str. Micus, nr. 1, bl. E 12, ap. 87, cod. 400510, Cluj-Napoca, judetul Cluj;
- X.– LEFTER Ion Bogdan, Str. Jules Michelet, nr. 25, sector. 1, cod. 10462, Bucuresti;
- XI.– MANOLESCU Nicolae, la Uniunea Scriitorilor din România, Calea Victoriei, nr. 115, sector. 1, cod. 10071, Bucuresti;
- XII.– MARIAN Boris, la revista „Realitatea evreiasca”, str. Popa Nan, nr. 70, cod. 024078, Bucuresti;
- XIII.– MIHAIES Mircea, la Uniunea Scriitorilor din România, Calea Victoriei, nr. 115, cod. 10071, sector. 1, Bucuresti;
- XIV.– MUSAT Carmen, la Revista „Observator cultural”, cu sediul in str. Constantin Daniel, nr.11, et.2, cod. 010631, sector 1, Bucuresti;
- XV.– OISTEANU, Andrei, str. Calderon Jean Louis, ziarist, nr. 22, cod. 020036, sector 2, Bucuresti;
- XVI.– Revista „22”, cu sediul in Calea Victoriei nr. 120, cod. 010093, sector 1, Bucuresti;
- XVII.– Revista „Observator Cultural”, cu sediul in strada Belgrad nr. 3, cod. 011804, sector. 1, Bucuresti;
- XVIII.– Revista „Realitatea evreiasca”, publicatie a Federatiei Comunitatilor Evreiesti din România, str. Popa Nan, nr. 70, cod. 024078, Bucuresti;
- XIX.– Revista „Timpul”, cu sediul in B-dul Carol I, nr. 3 – 5, Casa Conachi, cod. 700506, judetul Iasi;
- XX.– SHAFIR Michael, la Facultatea de Studii Europene, Universitatea Babes-Bolyai, str. Emmanuel de Martonne nr. 1, cod. 400090, Cluj-Napoca;
- XXI.– TOTOK William, Wilhelmsaue 2, 10715 Berlin, Germania;
- XXII.– VIANU Ion, str. Muresanu Andrei, poet, Nr. 33, sector. 1, cod.11842, Bucuresti;
- XXIII.– WIESEL Elie, la United States Holocaust Memorial Museum, 100 Raoul Wallenberg Place, SW Washington, DC 20024-2126;
- XXIV.– Ziarul „Cotidianul”, cu sediul in Bdul Carol I nr.34 – 36, cod. 020922,sector. 2, Bucuresti, pentru ca instanta de judecata, pe baza probelor care se vor administra, sa dispuna:
- OBLIGAREA PARATILOR SA INCETEZE ACTIUNILE PRIN CARE SE ADUCE ATINGERE DREPTULUI MEU LA ONOARE SI REPUTATIE;
 - OBLIGAREA PARATILOR SA PUBLICE O DEZMINTIRE A RESPECTIVELOR AFIRMATII, IN NUMARUL IMEDIAT URMATOR DATEI RAMANERII DEFINITIVE A HOTARARII DIN PREZENTA CAUZA, IN ZIARELE / REVISTELE IN CARE AU APARUT AFIRMATIILE DEFAIMATOARE SAU, ATUNCI CAND AU APARUT INTR-O CARTE, INTRUN ZIAR NATIONAL DE LARGA CIRCULATIE;
 - OBLIGAREA PARATILOR SA-MI PLATEASCA FIECARE SUMA DE 10 RON, CU TITLU DE DAUNE MORALE.
- MOTIVELE ACTIUNII:

Subsemnatul, am fost vreme îndelungată și sunt și în prezent tinta unei campanii susținute care vizează denigrarea mea, sub caracterizarea falsă de „antisemit” și izolarea mea de societatea românească și de publicul din România.

Sunt cunoscut atât în țară, cât și peste hotarele ei, ca disident față de regimul comunist totalitar, căruia m-am împotrivit prin atitudinea mea, prin opiniile mele exprimate chiar și în „epoca de aur”, când încă mă aflam în țară, ca și acum, când traiesc în exil (sunt recunoscut în calitate de refugiat politic și traiesc în Franța) și prin scrierile mele, în care am criticat dur regimul amintit, dezvoltând în același timp o prezentare a evenimentelor acelei perioade, bazată pe surse de documentare obiective, istorice.

Pentru atitudinea mea constantă, caracterizată prin lipsa concesiilor față de adevărul istoric și printr-o critică activă la adresa reprezentanților de ieri și de azi ai regimului comunist din România, am plătit și continuu să plătesc un pret dureros, exprimat inclusiv prin marginalizarea și prin ostracizarea mea, sub falsă categorisire de „ANTISEMIT”. Explicatia acestei stări de fapt constă în împrejurarea că m-am referit în scrierile mele și la fenomenul „holocaustul românesc”, cu invocarea surselor istorice și documentare relevante, credibile, obiective. Pentru că mi-am permis să am o altă opinie decât o serie de „holocaustologi” din țară și de peste hotarele ei, asupra subiectului de mai sus, iar aceștia, în impresiunea lor majoritate evrei, sunt adepți ai unei teorii absolute, pornind de la premise false și neconfirmate de surse istorice viabile, teorie cu privire la care nu permit nimănui să-i contrazică, fie și cu argumente științifice, mi-am atras din partea lor o reacție virulentă și revansardă, pentru totdeauna.

Paratii au în comun aversiunea declarată și afișată cu nonsalantă față de pretinsii dușmani ai cauzei denumită „Holocaustul din România”, dușmani în categoria cărora m-au aruncat, fără discernământul necesar, fără o raportare obiectivă și realistă a surselor istorice pe care se întemeiază opiniile exprimate în scrierile mele și fără minimul respect pentru adevăr și pentru persoana mea, ca om și ca scriitor.

Astfel cum onorata instanță cunoaște bine, acuzația de antisemitism și de negare a Holocaustului adusă în prezent cuiva reprezintă una dintre cele mai grave acuzații posibile. Antisemitismul și negarea crimelor comise împotriva evreilor, inclusiv pe teritoriul României, constituie o faptă determinată, o manifestare care expune pe autorul ei nu numai „disprețului public” dar și unei sancțiuni penale. Astfel, potrivit prevederilor art. 5 și 6 din Ordonanța de urgență nr 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omeniții, promovarea ideologiei fasciste, rasiste sau xenofobe se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi. Cu aceeași pedeapsă este sancționată și contestarea sau negarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia.

Dar pentru un scriitor, pentru un filosof, pentru un om de artă sau de știință, consecințele unor asemenea incriminări sunt încă și mai drastice, cel mai adesea acestea însemnând o pată foarte greu de sters asupra întregii lor opere. Ne vom opri pe scurt numai asupra câtorva exemple, dintr-o multime care ar putea fi date.

Martin Heidegger, unul din cei mai importanți filosofi germani din secolul al XX-lea, a fost acuzat pentru „comportamentul sau politic ambiguu”, în sensul în care „pe de o parte respingea concepțiile rasiale ale nazismului și se declara împotriva arderii cartilor <suspecte> pe teritoriul univer-

sitatii, pe de alta parte nu întreprindea nimic pentru a împiedica antisemitismul crescând, care afecta o parte din corpul didactic si din studenti” (perioada în care era rector al Universitatii din Freiburg). Asa cum s-a aratat în repetate rânduri, Heidegger nu a fost înțeles nici chiar de catre nazisti, pentru a caror simpatie este acuzat. Nazistii însisi îl acuzau ba de nihilism, ba ca nu cunostea bine germana, motiv pentru care scrierile sale nu puteau fi înțelese, ori ca „filosofia sa este una în spirit e evreu, încâlțita”. Opera lui Richard Wagner, compozitor si dramaturg, unul din cei mai de seama reprezentanai ai romanismului muzical, a fost si este si ea umbrita de faptul ca autorul a fost acuzat ca a „aderat la ideile nationaliste pangermanice”.

Printre „exemplele românesti” poate fi amintit, între multe altele, cazul Mihai Eminescu. Opera exceptionala a poetului poarta peste ani stigmatul acuzatiilor de „nationalism” si „antisemitism”. Însusi sfârșitul tragic al poetului este pus de numerosi cercetatori în legatura cu atitudinile sale politice.

În anii de dupa 1989, acuzatii asemanatoare au fost aduse – îndeosebi de catre reprezentanti ai „Comunitatii Evreiesti din România”, si fara o fundamentare cât de cât serioasa – unor intelectuali contemporani precum Gabriel Liiceanu, Dorin Tudoran sau Nicolae Manolescu. Dar acuzatii aproape asemanatoare au fost aduse si unora dintre cei care au considerat ca este de datoria lor sa ia atitudine în fata incriminarilor injuste aduse colegilor lor – cazul scriitorului Mircea Mihaies. Mircea Eliade, Emil Cioran si Eugen Ionesco, alti intelectuali români de frunte, au avut si ei parte de incriminari asemanatoare, fiecare dintre acestea fiind tot atâtea ocazii în care opera lor a avut de suportat consecinte.

Un episod probând în modul cel mai concret urmarile acuzatiilor de antisemitism este cel din vara anului 2003, din jurul savantului român Nicolae C. Paulescu, inventatorul insulinei. Spitalul “Hôtel-Dieu”, din Paris, unde profesorul Paulescu a lucrat între anii 1891 si 1894, pregatea dezvelirea unei placi comemorative si a unui bust al savantului, precum si o ceremonie a decernarii unui premiu international care sa-i poarte numele. Pregatirile de la spitalul parizian au fost anulate in urma unui articol aparut in presa acuzând antisemitismul fostului profesor (articolul a fost provocat de o scrisoare de protest venita din partea unei organizatii evreiesti din Statele Unite). Festivitatile au ramas anulate desi numerosi intelectuali au intervenit sollicitând ca meritele stiintifice ale savantului român sa nu fie anulate de opiniile sale politice. O pozitie publica în acest sens a prezentat inclusiv presedintele de la acea data al Federatiei Comunitatilor Evreiesti din Romania, academiicianul Nicolae Cajal, care a declarat între altele:

"In judecarea cazului Nicolae Paulescu este necesar sa subliniem, de la inceput, ca avem de-a face cu probleme de natura deosebita. Prima este importanta incontestabila a descoperirii insulinei pentru istoria mondiala a stiintei romanesti. Personal consider ca meritele lui Nicolae Paulescu sunt mari, sunt deosebite si trebuie relevate la valoarea lor. Pentru aceste merite l-am propus, in anul 1990, ca membru post-mortem al Academiei Romane, cand Adunarea Generala l-a si ales prin vot secret. In acest context, se impune o disociere obligatorie între contributiile stiintifice in combaterea diabetului si optiunile personale antisemite. Daca este sau nu vinovat este o alta problema si, deci, se cuvine sa o judecam ca atare. Eu respect parerile personale ale fiecarui om si cred ca nu am voie sa leg valoarea omului de stiinta de conceptiile sale, inclusiv cele antisemite. Sunt doua probleme distincte si trebuie considerate ca atare.

Nu se pot amesteca. Imi amintesc ca tatal meu, care a fost studentul lui

Nicolae Paulescu, il respecta si il admira, desi stia ca era antisemit. Cand judeca valoarea sa remarcabila de profesor si om de stiinta nu-l interesa conceptia filosofica sau ideologica. Eu consider ca fiecare om are dreptul sa aiba propriile lui conceptii, indiferent daca mie imi plac sau nu”.

În legatura cu acest caz este semnificativ si faptul ca acuzația de antisemitism a omului de stiinta a mers pâna acolo încât s-a avansat ideea ca, în 1923, acestuia i-a fost refuzat premiul Nobel tocmai din cauza scrierilor sale nationalist-ortodoxe.

În mod asemanator tuturor cazurilor de acest gen, opera scriitorului Paul Goma poarta si ea povara – în aceasta situatie complet injusta – a acuzațiilor care i-au fost aduse. Astfel cum se poate observa inclusiv din Bio-bibliografia autorului, depusa la dosarul cauzei, Paul Goma este un scriitor cu o recunoastere internaționala foarte larga, a carui opera a fost si este publicata mai ales la edituri din strainatate. (Invitat recent în România de catre Uniunea Scriitorilor, scriitorul Mario Vargas Llosa, laureat al Premiului Nobel pentru literatura, l-a indicat pe Paul Goma drept singurul scriitor român în viata a carui opera îi este cunoscuta.)

Editurile din România ezita sa-l publice pe Paul Goma din cauza acuzațiilor de antisemitism care i-au fost aduse pe nedrept. Destituirea recenta a scriitorului Liviu Ioan Stoiciu din Directia revistei „Viata româneasca”, ca urmare a publicarii unui text cu pretins caracter antisemit, este extrem de semnificativa sub acest aspect. Faptul ca revista „Viata româneasca” este o publicatie a Uniunii Scriitorilor din România (USR) iar masura a fost dispusa de conducerea institutiei scriitorilor români – de catre presedintele USR, Nicolae Manolescu – este de asemenea foarte semnificativ sub aspectul consecintelor pe care le au asupra operei scriitorului acuzațiile injuste care îi sunt aduse. În conditiile în care asemenea acuzații sunt facute de conducerea USR, in frunte cu presedintele ei, Nicolae Manolescu, este usor de presupus ca editurile din tara vor ezita sa publice un autor purtând un asemenea stigmat.

În cazul concret al revistei „Viata româneasca”, astfel cum s-a apreciat si în „Protestul” din 11 septembrie 2005 al celor 200 de intelectuali români (depus la dosarul cauzei), exista date care arata ca masura conducerii USR a fost impusa de alte ratiuni decât cele de principiu, adica cele tinând de "antisemitismul" lui Paul Goma. Este stiut ca Paul Goma a fost exclus din Uniunea Scriitorilor in aprilie 1977, in plina teroare comunista, inclusiv prin votul actualului presedinte al USR, dl. Nicolae Manolescu. Paul Goma este nu numai o amintire neplacuta pentru presedintele scriitorilor romani, ci si un critic sever al atitudinii morale și politice de dupa 1990 a acestuia, dar si a altor intelectuali români contemporani.

Paul Goma a deplâns în repetate rânduri inclusiv faptul ca intelectualii români, în special scriitorii, nu au facut nici cel mai simplu gest de solidarizare cu lupta sa împotriva regimului comunist (nu numai ca nu au facut nici un asemenea gest, dar au mai si votat pentru excluderea sa din Uniunea Scriitorilor). Sub acest ultim aspect, ne apare ca destul de probabil ca o parte a intelectualilor amintiti folosesc „antisemitismul” lui Paul Goma tocmai ca un pretext pentru decredibilizarea si marginalizarea sa, pentru minimalizarea scrierilor sale.

Sau, pentru obtinerea unor beneficii, precum postul de ambasador la UNESCO, ca in cazul lui Nicolae Manolescu, o persoana care apare in Raportul Wiesel- Iliescu la capitolul „negatorilor Holocaustului”, alaturi de Paul Goma (pp. 368, 382--383).

În alte conditii decât cele evocate aici, un scriitor de valoarea lui Paul Goma (si cu statutul moral al acestuia) ar fi publicat în propria tara nu din initiativa sa, ci a editurilor. Or, asa cum rezulta inclusiv din Bio-bibliografia autorului, editurile din tara îl evita sistematic – iar, uneori, atunci când se m când se mai întâmpla ca vreuna sa-l „publice” îl cenzureaza ori îi dau cartile la topit.

Prin repetatele publicari ale unor acuzatii foarte grave la adresa mea – ca negationist – pornind de la ideea ca nu recunosc „Holocaustul” din Romania, in sensul perceptut de acestia, detractorii mei m-au stigmatizat in ochii opiniei publice, ca „antisemit”, folosindu-se de influenta lor extraordinara (lista paratilor este graitoare sub aspectul notorietatii paratilor, ca persoane publice), astfel incat chiar un gest absolut firesc, cum a fost publicarea scrierilor mele într-o revista culturala, cum este „Viata Romaneasca”, a determinat represalii imediate, de o mare duritate, impotriva redactorului sef adjunct al publicatiei respective.

Sustinerile pentru care inteleg sa-i actionez in justitie pe parati sunt urmatoarele:

I.– Administratia Prezidentala, pentru publicarea pe site-ul sau, in cadrul raportului Comisiei Wiesel-Iliescu, a urmatorului pasaj – parte integranta a textului respectiv:

„În scrierile a trei figuri importante ale exilului românesc se gasesc formule care intra în tipologia comparatiilor trivializante. Este vorba de PAUL GOMA (s. m. – Paul Goma), Monica Lovinescu si Dorin Tudoran.

Paul Goma, unul dintre putinii disidenti anticomunisti din România, exilat de la sfârșitul anilor '70 la Paris, a scris în ultimii ani mai multe texte în care reclama recunoasterea „Holocaustului rosu” împotriva poporului român, comis si cu contributia evreilor. Ideea de baza a ultimei sale carti, Saptamâna rosie, reeditata si foarte mediatizata în România, este urmatoarea:

„Holocaustul rosu pus la cale si de ei [de evrei] a început pentru noi, românii, cu un an mai devreme decât al lor: la 28 iunie 1940 – si nu s-a încheiat nici azi”.

Goma sustine ca, dupa cedarea Basarabiei si Bucovinei de Nord Uniunii Sovietice, evreii, adulti dar si copii, au comis, cu ordin de la sovietici, dar si din „ura de rasa”, „ura de român”, nenumarate acte de agresiune si umilire împotriva Armatei române. Astfel de acte au venit „dinspre aproape toti evreii aflati în Basarabia si în Bucovina de Nord în acea Saptamâna Rosie, înspre toti românii” (p. 171). Goma recunoaste, explicit si repetat, responsabilitatea României si „culpa comunitatii” pentru „abominabilul pogrom” de la Iasi, pentru deportarile în Transnistria (p. 20, 240, 248, 319), dar afirma ca atrocitatile au fost exclusiv rezultatul razbunarii, în conditii de razboi, pentru crimele comise de evrei (p. 18, 21, 190). Aceasta ar fi explicatia – „adevarul interzis vreme de o jumatate de secol” (p. 256) – pentru reactia violenta a românilor, si nu politica regimului Antonescu, despre care Goma nu pomeneste, sau antisemitismul din România, a carui existenta o neaga.

Exilatul român cere „vesnica recunostinta” pentru Antonescu, „Maresalul dezrobitor” (p. 244). Aproape la fiecare pagina, Goma gloseaza pe tema culpei evreilor, care ar fi adus comunismul (mai multe pagini sunt umplute cu liste de evrei comunisti), ar fi monopolizat suferinta, facând din contabilitatea cadavrelor o afacere (p. 10, 115, 183-199) si ar fi comis crime care au „întunecat-însângerat întreg secolul al 20-lea”. Scriitorul român cere condamnarea evreilor, acesti „calai nepedepsiti” (p. 186-187), prin organizarea unui „Nürnberg II” (p. 95, 170, 217, 274).

Asa cum se poate observa, CARTEA LUI GOMA ILUSTREAZA TOATE FORMELE DE TRIVIALIZARE PRIN COMPARATIE (ACCENTUL CAZAND PE COMPARATIA DEFLECTIVA). PE ANSAMBLU, INSA, ACEASTA ESTE MAI MULT DECAT ATAT: CONSTITUIE O VERITABILA SINTEZA A NEGATIONISMULUI SI ANTISEMITISMULUI, CUM RAR SE POATE GASI IN LITERATURA DE LIMBA ROMANA (s. m. – Paul Goma).

Pe de alta parte, trebuie spus ca Paul Goma se remarca prin radicalitate, nu prin originalitate. În diferite combinatii, idei similare au circulat si înainte în mediile de dreapta din România si exil.» (Raportul Comisiei, pp. 380-381)

II.– ANDREESCU Gabriel:

a) Revista „Observator cultural”, nr. 156, 18-24 februarie 2003, text intitulat „Negare, trivializare si comparatie”: «SHAFIR SPUNE LA UN MOMENT DAT CA „DREPTUL LA MEMORIE AL ISTORICULUI GOMA“, care reprezinta, pentru multi romani, un Soljenitin al Romaniei, AR FI „MAI PUTIN RESPECTABIL“. ARE TOATA LEGITIMITATEA SA O FACI CIND GOMA CALIFICA POGROMURILE ANTIEVREIESTI CA FORME DE AUTOAPARARE ALE ROMANILOR [subl. n. – P. Goma].»

b) Ziarul „Ziua”, din 17 septembrie 2005, text intitulat „Teme deontologice la Uniunea Scriitorilor”:

«Dintre cazurile enumerate in studiu - printre care negarea Holocaustului, declaratii privind caracterul periculos ori mizerabil al evreilor s.a. -, una singura se aplica fara dubii, dupa opinia mea, lui GOMA: ACUZAREA EVREILOR, CA POPOR, PENTRU CRIMELE, REALE SAU IMAGINARE, DATORATE UNOR EVREI SAU UNOR GRUPURI DE EVREI; ARGUMENTAREA HOLOCAUSTULUI, CHIAR DACA NU SCUZAREA LUI, PRIN COMPORTAMENTUL COMUNITATII EVREIESTI.

Poti sa nu urasti evreii - si, sincer, nu cred ca Goma o face, in ciuda infierbantarii cu care se exprima -, dar POTI SA DEBITEZI TOT FELUL DE LUCRURI DESPRE EVREI CARE NASC RETINERE SAU CHIAR OSTILITATE FATA DE ACESTIA. SCRIERILE SALE "BASARABIA" SI "SAPTAMANA ROSIE..." SUNT PLINE DE STEREOTIPURI. ESTE MOTIVUL PENTRU CARE LE-AM TRATAT DREPT EXEMPLE DE DISCURS ANTISEMIT [subl. n. – P. Goma] [...]

In sfarsit, daca avem in vedere un cod deontologic al Uniunii Scriitorilor si legitimarea lui prin INTERZICEREA TEXTELOR CU NUANTE ANTISEMITE ALE LUI GOMA [subl. n. – P. Goma] [...].»

c) Ziarul „Averea”, din 19 septembrie 2005, articol semnat de Ara Septilici, intitulat „Dezbatere. Cum se foloseste politica de rasism. Antisemitismul, parte din ADN-ul conditiei umane”: «TEXTELE LUI PAUL GOMA (CHIAR SI „BASARABIA”) AU ACCENTE ANTISEMITE, ESTE DE PARERE GABRIEL ANDREESCU [subl. n. – P. Goma], participant la simpozionul organizat de PER.»

III.– Editura Polirom Iasi pentru publicarea, in cadrul raportului Comisiei Wiesel-Iliescu, a pasajului de la pp. 380-381 – parte integranta a textului respectiv.

IV.– Federatia Comunitatilor Evreiesti din România, cu sediul in str. Sf. Vineri, 9-11, sector. 3, cod. 030202, Bucuresti, in solidar cu Revista „Realitatea evreiasca”, pentru articolul denigrator anonim publicat in Revista „Realitatea evreiasca”, nr.236 (1036), 1 – 15 septembrie 2005, in solidar cu revista amintita si cu Boris MARIAN, pentru articolul „Din presa culturala.

Septembrie 2005”, în solidar cu revista amintită și cu Alexandru FLORIAN, pentru:

a) Ziarul „Gândul”, din 3 septembrie 2005, declarație a lui Gârbea Horia: «COMUNITATEA EVREIASCA DIN ROMÂNIA A REACTIIONAT FOARTE DUR. DACA EI S-AU SESIZAT, ÎNSEAMNA CA AFIRMATIILE SUNT GRAVE [subl. n. – P. Goma]».

V.– FLORIAN Alexandru:

a) Textul intitulat: „Antisemitism și politică”, publicat în 2003 pe site-ul Federației Comunităților Evreiești, la adresa: http://www.romanianjewish.org/ro/index_fcer2_01.html: «Antisemitismul dur pe care îl reprezintă în politica PRM și C.V.Tudor, aveam să îl regăsim în ANTISEMITISMUL CULTURAL AL LUI PAUL GOMA (subl. n. – Paul Goma). Paradoxal, pentru traiectoriile sociale și politice radical diferite pe care le-au parcurs cei doi în perioada comunistă, PAUL GOMA PUBLICĂ ÎN DOUA NUMERE DIN REVISTA VATRA, UN TEXT DE UN ANTISEMITISM TOT ATÎT DE FEROC, PLIN DE URA CA ȘI DISCURSURILE VADIMISTE (subl. n. – Paul Goma).

Desigur, s-ar putea face comentarii privind patronii revistei. Ea este o revistă de cultură, editată de Uniunea Scriitorilor, dar și de Consiliul județean Mureș cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor. Cu alte cuvinte, instituții ale statului și o asociație profesională girează, fie și de la distanță, mesaje ce contravin flagrant

Ordonanței de urgență privind combaterea antisemitismului, a negării Holocaustului sau promovarea cultului persoanelor condamnate pentru crime împotriva umanității. Probabil că răspunsul cel mai la îndemână ar fi, în această situație, că numai autorul este răspunzător de ideile, opiniile sau mesajele comunicate.

În fapt, însă, un text nu vede lumina tiparului fără asentimentul conducerei oricărei edituri sau publicații. Asentimentul poate avea multiple explicații, dar în fața unui TEXT CONTROVERSAT, CE TRANSMITE MESAJE NASCUTE DIN URA, ÎNDREPTATE ÎMPOTRIVA UMANISMULUI, RAMANE DOMINANTĂ NEGATIVĂ, IRECONCILIABILĂ CU VALORILE SPIRITULUI DEMOCRATIC (subl. n. – Paul Goma).

VATRA A PUBLICAT ÎN NR. 3-4 ȘI 5-6/2002 UN TEXT PUTERNIC ANTISEMIT, BASARABIA ȘI "PROBLEMA" (subl. n. – Paul Goma). Mesajele lui Goma din acest articol fluviu se regăsesc și în romanul sau Basarabia, publicat în acest an la București de Editura Jurnalul literar. FRAGMENTE DIN ACEST VOLUM, INCLUSIV CELE CU CONOTAȚII ANTISEMITE (subl. n. – Paul Goma), au fost preluate în suplimentul Aldine al cotidianului România liberă din 5 octombrie 2002. FĂRĂ A MAI TRECE ÎN REVISTA MESAJELE ANTISEMITE DIN TEXTUL SELECTAT DE COTIDIAN, NU POT SĂ NU REMARCĂ MANIERA ASEMĂNĂTOARE, LA VADIM ȘI LA GOMA, ÎN CARE RELATEAZĂ DESPRE ELIE WIESEL (subl. n. – Paul Goma). PAUL GOMA SE DOVEDEȘTE A FI UN NEGATIONIST RADICAL (subl. n. – Paul Goma). El nu ia în seamă "falsitatea, idiotenia termenului «antisemit», când semiti sunt și maltezii și berberii și arabii și, cine ar crede, azi, în Israel: palestinienii!" (Vatra, nr.3-4/2002, p.35). Consecvent, autorul, fără urma de îndoială carteziană, află cauza pogromurilor împotriva evreilor, la care s-a dat regimul Antonescu, în așa zisele crime ale evreilor din Basarabia împotriva armatei române, o dată cu retragerea administrației românești în iunie 1940. Cu alte cuvinte, vara lui 1941 este răzbunarea românilor pentru vara 1940. ASEMENEA LOGICII

VADIMISTE, EVREII SUNT VINOVAȚI DE HOLOCAUST (subl. autorului, re-subl. n. – Paul Goma). "Ce s-a putut întâmpla în doar o săptămână: 28 iunie - 2 iulie 1940, de înnebuniseră Românii, de turbaseră Românii, cerând, promitând - ei, Românii - răzbunare pe Evrei, potrivit legii Talionului cea care cere: «Ochi pentru Ochi și Dinte pentru Dinte»? Care să fi fost Ochiul-prim (în timp)? Dar, primul, cronologic, Dinte?" (idem., p.34)

CARACTERIZARILE NEGATIVE, PROFUND TRIVIALE LA ADRESA EVREILOR, ADEVARATE SARJE DE ANTISEMITISM INTERBELIC (subl. n. – Paul Goma), abundă în cele 2 articole din revista de la Tîrgu-Mureș. Astfel, evreii care nu recunosc că ei au fost cauza primă a pogromurilor "ignora cu o superioritate de rasă inadmisibilă (și analfabeta - oare fac asta numai din analfabetism?, ei, Oamenii ai Cartii?) adevărul cronologic, istoric, acela care spune...agresiunea Evreilor în timpul evacuării militarilor și civililor români din teritoriile cedate a semnat Ochiul-prim, iar ce s-a întâmplat, după un an de zile - inadmisibil, reprobabil, criminal - a fost, vai, un răspuns la agresiune, "Ochiul" scos pentru Ochiul scos - a fost răzbunarea Românului pe Evreu" (idem., p.35). În *Mein Kampf*, Hitler l-a omagiat pe Schopenhauer tocmai pentru că "i-a numit pe evrei «maestri ai minciunii». Cine nu recunoaște acest fapt sau nu vrea să-l creadă, scria Hitler, nu va putea nicicând să contribuie la victoria adevărului" (în Pierre-Andre Taguieff, *La nouvelle judeophobie*, Paris, 2002, p.123). PESTE TIMP, PRIN GRIJA LUI HITLER, SPIRITUL LUI SCHOPENHAUER VINE ȘI SE SINCRONIZEAZĂ CU P. GOMA (subl. n. – Paul Goma). PAUL GOMA NU NUMAI CĂ REIA SLOGANURILE NEGATIONISTILOR, REALIZĂ O NOUĂ APROPIERE DE MESAJUL LUI VADIM, DAR AJUNGE SĂ PREIA ȘI TEME DIN ANTISEMITISMUL ACTUAL, CEL AL FUNDAMENTALISMULUI ISLAMIC (subl. n. – Paul Goma), incriminând pe israelieni drept criminalii palestinienilor. "Le este greu, foarte greu Evreilor, instalați de două milenii în statutul de victimă, în cultura unicului genocid: Shoah, să admită adevărul istoric cel care spune: genocid se declină, din nefericire la plural. Impunerea monopolului asupra suferințelor de pe urma persecuțiilor cărora ei le-au fost victime în urma cu peste o jumătate de secol, totodată negând, relativizând, interzicând să se vorbească de alte lichidări în masă, de alte victime inocente, de alte comunități martirizate decât a lor - dovedeste insolentă, nesimțire etică și, paradoxal: lipsă de inteligență. Dar mai ales le este greu Evreilor să admită că și ei au fost calai pentru alte comunități - și continuă a fi, azi, în Palestina" (Vatra nr.5-6/2002, p.37). TEXTUL LUI PAUL GOMA APARTINE, PRIN MESAJ ȘI EXPRESIE, ANTISEMITISMULUI RADICAL. NU CRED SĂ MAI EXISTE ÎN PRODUCȚIA ELITEI CULTURALE ROMÂNE POSTCOMUNISTE SCRIERI CE AR PUTEA SĂ SE ASOCIEZE CU URA NEOSTOITA A FOSTULUI DISIDENT (subl. n. – Paul Goma).

LA ACESTE MANIFESTĂRI ANTISEMITE, A CAROR NOCIVITATE E GREU SĂ NU FIE SURPRINSĂ DE ORICE OM CU BUN SIMȚ (subl. n. – Paul Goma), reacțiile civice sau ale instituțiilor publice au fost firave. (...) Fără

să deosebească între ANTISEMITISMUL RADICAL, CEL PROFESAT DE Gh. Buzatu, I. Coja, C.V. Tudor, P. GOMA (subl. n. – Paul Goma) sau I.C. Dragan și antisemitismul de centru (mainstream), autorul mai că îl învinovătește pe G. Voicu pentru ușurința cu care se exprima cel dintâi.»

b) semnat al Raportului Comisiei, pp. 380-381.

VI.– GÂRBEA Horia

a) În calitate de membru al Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România, Comunicat de presa al Conducerii UR datat 31 august 2005, reprodus în ziarul „Gardianul”, din 2 septembrie 2005, și în ziarul „Gândul”, din 3 septembrie 2005: «În Viata românească», nr. 6-7 iunie, a fost permisă de către redacție APARIȚIA UNUI TEXT CU CONȚINUT ANTISEMIT. ESTE VORBA DESPRE FRAGMENTE DIN JURNALUL 2005 AL LUI PAUL GOMA [subl. m. – P. Goma].»

b) Ziarul „Gardianul”, 2 septembrie 2005, declarație:

«REDACTIA ESTE VINOVATA DE NEGLIJENTA [subl. n. – P. Goma]. «Se va stabili CINE ESTE DE VINA PENTRU PUBLICAREA TEXTULUI [subl. n. – P. Goma] și s-ar putea decide înlocuirea conducerii.»

c) Ziarul „Gândul”, din 3 septembrie 2005, declarație:

«COMUNITATEA EVREIASCA DIN ROMÂNIA A REACTIONAT FOARTE DUR. DACA EI S-AU SESIZAT, ÎNSEAMNA CA AFIRMATIILE SUNT GRAVE [subl. n. – P. Goma].»

d) Comunicat de presa al Conducerii UR datat 8 septembrie 2005, reprodus în 9 septembrie 2005 de Agenția de presa Mediafax, și în ziarele: „Ziua”, în grupajul: „Judecata la Uniunea Scriitorilor”; „Gardianul”, din 10 septembrie 2005, în grupajul: „Uniunea Scriitorilor I-a «executat» pe Liviu Ioan Stoiciu, de la revista «Viata românească»”: «Comunicat din partea Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor

În ședința din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a luat în discuție numeroase aspecte curente ale activității acestei organizații. Printre ele s-a aflat și situația creată de APARIȚIA ÎN REVISTA VIATA ROMÂNEASCĂ, NR.6-7 DIN 2005 A UNUI TEXT CU CARACTER ANTISEMIT [subl. n. – P. Goma] care a generat vii proteste și a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii își exprimă regretul față de publicarea acestuia. [...]

Comitetul Director al UR atrage atenția opiniei publice că în comunicatul sau CONDUCEREA UR NU A INCRIMINAT NICI O PERSOANĂ, NU A CALOMNIAT PE NIMENI, CI DOAR A MANIFESTAT ÎNGRIJORAREA FIREASCĂ FAȚA DE APARIȚIA UNUI TEXT CARE PROPAGA IDEI ANTISEMITE [subl. n. – P. Goma] într-un periodic aflat sub egida UR.»

e) Comunicat al Conducerii UR din 5 septembrie 2005, reprodus de ziarul „Gardianul” din 6 septembrie 2005:

«din succintele extrase din JURNALUL LUI GOMA, reținute în „Gardianul”, rezultă că AUTORUL este anticomunist și foarte critic la adresa confratilor, nicidecum că ESTE ANTISEMIT, ORI, ÎN DEFINITIV, COMUNICATUL UR NU AVEA ÎN VEDERE DECAT ANTISEMITISMUL [subl. n. – P. Goma].»

f) Radio România, interviu din septembrie 2005: «Important este că UNIUNEA SCRITORILOR [...] SE OPUNE ORICĂRUI EXTREMISM. NU SE POATE CA ÎNTR-O REVISTA A UNIUNII SCRITORILOR SĂ APARA ASTFEL DE ATACURI, și noi, Comitetul Director ne-am manifestat deosebită îngrijorare și dorim ca lucrul acesta să nu se repete [subl. n. – P. Goma].»

VII.– GHEORGHIU Mihai Dinu:

a) În revista „Observator cultural”, din București, nr. 183, 26 august – 1 septembrie 2003, text intitulat „«Căhn zis Crohmalniceanu»”: «PAUL GOMA A PUBLICAT ÎN MAI MULTE RINDURI ȘI ÎN MAI MULTE LOCURI, DE EXEMPLU ÎN VATRĂ, REVISTA MACAR ÎN PRINCIPIU

ONORABILA, TEXTE AUTOBIOGRAFICE CU CARACTER ANTISEMIT SI NEGATIONIST [subl. n. – P. Goma], care in alte tari (intre ele, cea in care este el insusi rezident) intra sub incidenta legii. Pe nimeni altcineva din tara nu pare a-l fi deranjat REPRODUCEREA CELOR MAI JOSNICE TEZE ALE PROPAGANDEI FASCISTE DIN TIMPUL RAZBOIULUI [subl. n. – P. Goma]. [...] RINOCERIZAREA LUI PAUL GOMA PRIVESTE ISTORIA DIZIDENTEI ROMANESTI SI EA S-A PRODUS SUB INFLUENTA EMIGRATIEI NATIONALISTE, CARE I-A STIMULAT RESENTIMENTELE. GOMA, CINDVA DENUNTAT CA EVREU SI RUS („EFREMOVICI”), SI-A DESCOPERIT O VOCATIE DE ANTISEMIT PRIN CARE SE ALINIAZA CU FOSTII SAI PERSECUTORI, CARE-L ASTEAPTA ACUM NERABDATORI SA REVINA IN PATRIE [subl. n. – P. Goma].»

b) Raportul Comisiei, pp. 380-381.

VIII.– IOANID Radu:

a) În revista „Observator cultural”, nr. 177, 15–21 iulie 2003, text intitulat: „Paul Goma – între Belleville și București”, republicat în ziarul „Ziua” din 1 octombrie 2005: «PAUL GOMA ESTE INCA O DOVADA VIE CA ANTISEMITISMUL DIN CULTURA ROMANA CONTEMPORANA NU REPREZINTA UN MONOPOL AL ANTISEMITILOR DE EXTREMA DREAPTA SAU STINGA, DE TIPUL CELOR DIN PARTIDUL ROMANIA MARE. CA SI ALTI INTELECTUALI ROMANI, GOMA APARTINE „CURENTULUI DOMINANT“ ANTISEMIT AL INTELECTUALITATII ROMANE [subl. n. – P. Goma], care nu neaga Holocaustul, dar scoate in evidenta, „in schimb“, „vina colectiva“ a evreilor cind vine vorba de comunism. [...] DUPA CUM A SCRIS RECENT ALEXANDRU FLORIAN, GOMA „NU NUMAI CA REIA SLOGANURILE NEGATIONISTILOR REALIZIND O NOUA APROPIERE DE MESAJUL LUI VADIM [TUDOR], CI AJUNGE SA PREIA SI TEME ALE ANTISEMITISMULUI ACTUAL, CEL AL FUNDAMENTALISMULUI ISLAMIC [subl. n. – P. Goma], incriminindu-i pe israelieni drept criminalii palestinienilor“. [...]

E foarte graitor ca ACELASI GUVERN ROMAN care, in sfirsit, in eforturile sale de a se integra in NATO si in UE, a incercat sa se opuna tendintelor de a-l reabilita pe Antonescu si guvernul sau, A SPRIJINIT FINANCIAR (CU SAU FARA PERMISIUNEA AUTORULUI) PUBLICAREA CARTII ANTISEMITE A LUI PAUL GOMA, CARE LE INVINUIESTE PE VICTIME PENTRU SOARTA LOR TRAGICA [subl. n. – P. Goma]. In fine, este foarte graitor ca volumul lui Goma, care a fost, surprinzator, publicat partial de Vatra, a fost foarte bine primit de suplimentele culturale a doua din cele mai importante cotidiene romanesti, Adevarul si Romania libera, si ca, cu exceptia unei singure organizatii de supravietuitori ai Holocaustului, nici o voce nu s-a ridicat in Romania impotriva acestei scrieri revoltatoare. SA FIE ACEASTA DIN CAUZA ignorantei, a lasitatii sau a INFLUENTEI ANTISEMITISMULUI ASUPRA SEGMENTULUI CULTURAL DOMINANT DIN ROMANIA, DE CARE VORBEAM MAI SUS? [subl. n. – P. Goma] De fapt, PAUL GOMA SI-A ASUMAT DOAR O PARTE A TRECUTULUI, PE CARE A DISTORSIONAT-O GRAV, IMPRASTIIND ASTFEL URA [subl. n. – P. Goma].»

b) Raportul Comisiei, pp. 380-381.

IX.– LASZLO Alexandru

a) Revista electronica Electra, la adresa www.revistaelectra.tk – nr. 1 (12)/2003, text intitulat: „Ion SOLACOLU – LASZLO Alexandru: Polemici

pe Internet: Goma si Basarabia”, editor Laszlo Alexandru, Cluj Napoca: «Da, Goma într-adevar se pronunta frecvent despre Transnistria, DAR PASA ANTISEMITA ÎN CARE A ESUAT ÎN ULTIMELE LUNI [subl. n. – P. Goma] nu face decât sa ma întristeze. S-A GASIT EL, DE LA PARIS, SA-L ELOGIEZE ACUM PE ANTONESCU, LA UNISON CU VADIMICA! RUSINE SA-I FIE! [subl. n. – P. Goma] [...]

N-are rost sa mai întindem vremea conversînd despre maresalul Antonescu. Ambii sîntem de acord ca a fost o figura NEFASTA [subl. aut.] a istoriei României. [...] Va sa zica avem de-a face cu un personaj istoric esentialmente negativ. Mergem mai departe. V-am exprimat nemulțumirea mea privitor la RATACIREA DIN ULTIMELE LUNI A LUI PAUL GOMA ÎN ELOGIEREA MARESALULUI SI ÎN DISCURSUL CU ACCENTE ANTISEMITE [subl. n. – P. Goma]. [...] Venim acum si la ÎNVERSUNAREA ANTIEVREIASCA A LUI GOMA, RELEVABILA MAI ALES ÎN ULTIMELE LUI SCRIERI [subl. n. – P. Goma]. [...]

Dar acum cînd – daca bine observ – cursul istoriei se îndreapta, sub influenta puterii americane, spre condamnarea absolutismelor de orice speta si, prin intermediul globalismului computerizat de factura postmoderna, spre deconstruirea proiectelor dictatoriale localiste, NU-L POT URMA PE PAUL GOMA ÎN OPERATIUNEA DE SPALARE A BANILOR MURDARI PURTÎND EFIGIA LUI ION ANTONESCU [subl. n. – P. Goma]. [...]»

b) În revista electronica E-Leonardo, la adresa www.eleonardo.tk, nr. 5/2004, text intitulat: „Paul Goma antisemit”, editor Laszlo Alexandru, Cluj Napoca: «Dar în ultimii ani PARTIZANATUL ANTISEMIT AL LUI PAUL GOMA A PRINS UN CONTUR TOT MAI CONSISTENT (subl. n. – Paul Goma). (...) Eroarea unui istoric, foarte grava, poate consta va sa zica nu doar în spunerea/scrierea neadevarului, ci si în LANSAREA UNOR VARIANTE EXPLICATIVE BIZARE, ABERANTE, NEVEROSIMILE, ASUPRA EVENIMENTELOR DIN TRECUT (subl. n. – Paul Goma). (...) Între P. GOMA CARE acrediteaza în absolut izvoarele istorice unilaterale si FORTEAZA CONCLUZIA SA ANTISEMITA NEPLAUZIBILA (subl. n. – Paul Goma) – respectiv O. Pecican care interogheaza o paleta întreaga de resurse si propune, sub forma unei ipoteze de lucru, concluzia plauzibila a criticii sociale, se afla tocmai distanta care separa vechea si noua historiografie. (...) PAUL GOMA A MINTIT ATUNCI CÎND A PREZENTAT SITUAȚIA POLITICA A EVREILOR DIN ROMÂNIA (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma). (...) PAUL GOMA MINTE DIN NOU, ÎNCERCÎND SA STABILEASCA FALSE RAPORTURI CAUZA-EFECT, PRIN TRECEREA SUB TACERE A REALITATILOR INCONVENABILE (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma). (...) ALTA MINCIUNA A LUI PAUL GOMA TINE DE PARTIALIZAREA GEOGRAFICA A GENOCIDULUI (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma).

Pentru a putea omite dimensiunea continentală a fenomenului, scriitorul înalta bariere de... imaginație la granitele României. El refuza sa priveasca faptul istoric în conexiunea sa internatională si decreteaza ca evreii sînt ras-punzatori (întrucît i-au agresat pe românii în retragere pasnica din Basarabia si Bucovina) si prin urmare au fost macelariti. (...)

MICHAEL SHAFIR SI RADU IOANID SÎNT INDULGENTI CU GOMA, ATUNCI CÎND ÎL CONSIDERA UN NEGATIONIST “PRIN DEVIERE” (subl. n. – Paul Goma). (E drept ca cei doi se refereau doar la romanul Basarabia si la fragmentele aparute în presa.) E suficient sa citim un pasaj de la p. 273 a volumului Saptamîna Rosie... pentru a-l judeca mult mai

aspru pe autor: “Doar stim, avem si hîrtii[,] si tinere-de-minte: «Holocaustul românesc» este o minciuna, un fals, o escrocherie, o ticaloasa amenintare («Punga sau viata!»)”. PAUL GOMA AICI MINTE VIOLENT, NEGÎND FRONTAL HOLOCAUSTUL! (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma) Atrag atentia ca ne aflam deja în sfera unei culpe sanctionabile penal: România s-a sincronizat cu legislatia statelor europene si, prin Ordonanta de Guvern nr. 31/13 martie 2002, interzice negarea în public a Holocaustului si o pedepseste cu închisoare între 6 luni si 5 ani. Iar PUBLICAREA (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma) UNEI CARTI NEGATIONISTE (subl. n. – Paul Goma) tine de domeniul PUBLIC (subl. a.; re-subl. n. – Paul Goma). (...)

O ALTA MINCIUNA, DE NATURA MORALA, A LUI PAUL GOMA (subl. a.; subl. n. – Paul Goma) este acreditarea si justificarea implicita a Legii Talionului în studiul istoric. Care a fost resortul ce a transformat poporul român “îndelung rabdator” (vorba vine...) într-o comunitate fatis antisemita – chestioneaza autorul. Și afirma, sub forma de scuza indirecta: “Daca nu este decent sa ne întrebam: «Cine a început primul?» – pentru ca rana sîngereaza înca, vom formula astfel: «Cine s-a razbunat – pe cine? Pentru ce? Când?» – deci: «Care a fost cronologia faptelor?»” (S.R., p. 189, subl. lui P.G.).

Dar CEA MAI SCANDALOASA MINCIUNA A LUI PAUL GOMA (subl. a.; subl. n. – Paul Goma) o constituie PRELUAREA LOGICII GLOBALISTE SI A LIMBII DE LEMN DIN PROPAGANDA ANTONESCIANA (subl. n. – Paul Goma). (...) PAUL GOMA NE READUCE SUB PRIVIRI TOATA NEMERNICIA CRIMINALA A FASCISMULUI ROMÂNESC (subl. n. – Paul Goma). (...)

5. ABERATII (intertitulul aut.; subl. n. – P. Goma)

Dupa neadevarurile fundamentale, constitutive, pe care le-am identificat în cercetarea “stiintifica” a lui Paul Goma, unii cititori vor crede poate ca e obositor sa mai lungim discutia si asupra numeroaselor DETALII ABERANTE sau controversabile ALE LUCRARI (subl. n. – Paul Goma). (...) De pilda, AUTORUL contesta extraordinar de violent cifra de 400.000 evrei masacrati (S.R., p. 5 s.a.), dupa care, întrucît a asezat sub semnul îndoielii veridicitatea cifrelor, SFÎRSESTE PRIN A NEGA ÎNSASI EXISTENTA HOLOCAUSTULUI DIN ROMÂNIA (S.R., p. 273), CEEA CE REPREZINTA DEJA O MINCIUNA FLAGRANTA SI PROFUND INSULTATOARE (subl. n. – Paul Goma).

(...) UN ÎNTREG CAPITOL SCANDALOS SI JIGNITOR ESTE DEDICAT REABILITĂRII MAREȘALULUI ANTONESCU [subl. n. – Paul Goma] (S.R., p. 239-261). În logica principala a expunerii, “Ion Antonescu a fost, a ramas, pentru mine, ca pentru toti românii basarabeni, bucovineni, herteni: «Maresalul dezrobitor»” (S.R., p. 244). Faptul ca “maresalul dezrobitor” i-a putut face întîmplator un bine lui Goma nu schimba înca prin nimic figura sa globala de dictator si agresor militar. A scrie istoria si a defini personalitatile neamului prin prisma subiectivitatii proclamate ostentativ reprezinta o ZGOMOTOASA ABERATIE (subl. n. – Paul Goma). (...) SOFISMUL PRIN CARE AUTORUL NOSTRU ÎNCEARCA SA DETERMINE GLISAREA FRAUDULOASA A RECUNOSTINTEI PERSONALE SPRE O REABILITARE ISTORICA GENERALA E CÎT SE POATE DE GROSOLAN, IAR TONURILE PASTELATE PRIN CARE E EVOCAT UN CRIMINAL DE RAZBOI SÎNT ABOMINABILE (subl. n. – Paul Goma). (...)

O ABERATIE SPECTACULOASA (subl. n. – Paul Goma) ne rezerva Saptamîna Rosie, de data aceasta, nu din punct de vedere istoric sau moral,

ci... intra-exegetic. (...) ATÎT PRIN STILUL, CÎT SI PRIN IDEILE ANTI-SEMITE VIOLENTE PE CARE LE PROFESEAZA ÎN ULTIMUL TIMP, PAUL GOMA PARE A FI CLONA LUI CORNELIU VADIM TUDOR [subl. n. – Paul Goma] (cel dinainte de recenta “cizelare” oportunista). (...) Nu sînt de neglijat tehnicile de care se slujeste Paul Goma pentru a-si strecura AFIRMATIILE SCANDALOASE sub ochii publicului. La fel cum, într-un atac aerian, avioanele de bombardament (mai greoaie) sînt de obicei însoțite și protejate cu avioane de vînatoare (mai agile), fiI AICI MINCIUNILE CELE MAI DEVASTATOARE SÎNT SPRIJINITE PRIN VICLENII CIRCUMSTANTIALE [subl. n. – Paul Goma], care angajeaza lupta în prealabil cu ipoteticii contraopinenți. (...)

Iata, bunaoara, UNUL DIN CELE MAI REVOLTATOARE CAPITOLE ALE CARTII, DEDICAT REABILITARII MARESALULUI ANTONESCU [subl. n. – Paul Goma] (S.R., p. 239-261). În ce fel este construita Pîna sa vorbeasca despre figura de “eroi” și de “martir” a unui notoriu criminal de razboi (SI CARE OM ÎN TOATE MINTILE AR MAI ÎNDRAZNI AZI SA-L CONSIDERE PE HITLER “EROU” SAU PE MUSSOLINI “MARTIR”?! [subl. n. – Paul Goma]) [...] Apoi ÎNSIRA PE TON COLERIC o alta lista neagra de intelectuali și politicieni care au subscris la încheierea recenta a tratatului cu Ucraina. ÎL INVECTIVEAZA PE CORNELIU COPOSU pentru ca ar fi refuzat sa-i accepte pe basarabeni în România (?). [...] Care-i legatura dintre tratatul cu Ucraina, parerile (ipotetice) ale lui Coposu despre basarabeni, odele ceausiste ale cutarui scriitor și imaginea cosmetizata a lui Ion Antonescu? Legatura e doar... subcutanata, în ordinea rationamentului “moral”: daca ceilalti au gresit (fiindca s-au pronuntat mai tîrziu, sau mai prudent, sau mai aberant decît el pe anumite subiecte), ATUNCI ARE DREPTUL SI PAUL GOMA SA DEA CU BIDINEAUA PESTE VINOVATIA MARESALULUI. NU ALTA ESTE LOGICA INFRACTORULUI DE DREPT COMUN: DE CE MA ACUZATI PE MINE, CARE AM FURAT, CÎND EXISTA ATÎTIA CRIMINALI CARE AU VIOLAT? GOMA ÎSI ÎNCHIPUIE PROBABIL CA, PRIN DELEGITIMAREA ADVERSARILOR DE IDEI, VA IZBUTI LEGITIMAREA PROPRIILOR MINCIUNI [subl. n. – Paul Goma]. [...] Goma este, daca nu ma înșel, singurul scriitor român de la ora actuala care solicita foarte senin sa fie tiparit, CU ACELEASI ABERATII ANTISEMITE [subl. n. – Paul Goma], în mai multe publicatii concurente, în mod simultan. [...] Dar nu, Goma n-a fost antisemit acum douazeci de ani, în minunatul sau roman autobiografic Din calidor, cu toate ca a involuat lamentabil astfel în mediocrul sau pseudo-roman Basarabia și mai ales în NOCIVUL SAU DELIR SAPTAMÎNA ROSIE... [subl. n. – Paul Goma] [...] IGNOBILA E AGRESIUNEA PAMFLETARA ÎMPOTRIVA PERSOANEI BIOGRAFICE A CONTESTATARILOR lui Paul Goma. NI SE SUGEREAZA CÎTEODATA CA IDEILE LUI STRÎMBE, SCANDALOASE, REVOLTATOARE [subl. n. – Paul Goma] sînt amendate nu datorita improprietații lor factice, istorice și mai ales morale, ci în special datorita provenienței etnice a comentatorilor. [...] [...] EU ÎNSUMI AM FOST PRIMUL CRITIC AL ANTISEMITISMULUI LUI PAUL GOMA [subl. aut.; re-subl. n. – Paul Goma], nu Radu Ioanid și nici Michael Shafir [...] Din adîncul întregii mele experiente intelectuale de cititor, vreau sa declar aici raspicat ca N-AM MAI AVUT PÎNA ACUM PRI-LEJUL DE A CUNOASTE CARTI ATÎT DE MIZERABILE PRECUM SAPTAMÎNA ROSIE 28 Iunie - 3 Iulie 1940 SAU BASARABIA SI EVREII [subl. n. – Paul Goma]. [...]»

c) Text intitulat: „O poveste adevarata”, publicat în revista electronica ELeonardo, la adresa www.eleonardo.tk, nr. 5/2004, editor Laszlo Alexandru, Cluj Napoca: «PAUL GOMA S-A APUCAT LA BATRINETE SA SCRIE TEXTE ANTISEMITE. [...] CU DEZGUST [subl. n. – P. Goma], / Laszlo Alexandru»

d) În calitate de editor al textelor „Sub flamuri vechi nume noi. (Paul Goma antisemit?)”, publicat în revista electronica E-Leonardo, la adresa www.eleonardo.tk, nr. 2/2003 si „Basarabeni, români, pogrom, genocid”, publicat în revista electronica E-Leonardo, la adresa www.eleonardo.tk, nr. 3/2004.

X.– LEFTER Ion Bogdan:

a) Ziarul „Ziua”, 27 iulie 2005, text intitulat „Inventatorul de cuvinte”: «Istoria nu s-a oprit la atat. Mai este un episod: a doua sa cadere. DE CATIVA ANI INCOACE, ODATA CU CARTILE DESPRE BASARABIA SI AL DOILEA RAZBOI MONDIAL, GOMA PRODUCE UN DISCURS LIMPEDEANTISEMIT. INVERSUNAT, S-A ADANCIT IN TEORIA EVREILOR VINOVATI DE PROPRIA LOR EXTERMINARE. [...] Editura Polirom ii intinde o mana, ii publica doua carti in cateva luni, dupa care el o ataca public, nemulțumit ca i s-a eliminat O PREFATA DESPRE CARE PRIN CULISELE LUMII LITERARE CIRCULA INFORMATIA CA AR FI AVUT NOTE ANTISEMITE...» [subl. n. – P. Goma]

XI.– MANOLESCU Nicolae:

a) În calitate de presedinte al Uniunii Scriitorilor din România, Comunicat de presa datat 31 august 2005, reprodus în ziarul „Gardianul”, Bucuresti, din 2 septembrie 2005, si în ziarul „Gândul”, Bucuresti, din 3 septembrie 2005:

«În Viata româneasca», nr. 6-7 iunie, a fost permisa de catre redactie APARITIA UNUI TEXT CU CONTINUT ANTISEMIT. ESTE VORBA DESPRE FRAGMENTE DIN JURNALUL 2005 AL LUI PAUL GOMA [subl. m. – P. Goma].»

b) Comunicat de presa al Conducerii USR datat 8 septembrie 2005, reprodus în 9 septembrie 2005 de Agentia de presa Mediafax, Bucuresti, si în ziarele: „Ziua”, în grupajul: „Judecata la Uniunea Scriitorilor”; „Gardianul”, din 10 septembrie 2005, în grupajul: „Uniunea Scriitorilor I-a «executat» pe Liviu Ioan Stoiciu, de la revista «Viata româneasca»”: «Comunicat din partea Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor În sedinta din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a luat în discutie numeroase aspecte curente ale activitatii acestei organizatii.

Printre ele s-a aflat si situatia creata de APARITIA ÎN REVISTA VIATA ROMÂNEASCA, NR.6-7 DIN 2005 A UNUI TEXT CU CARACTERANTISEMIT [subl. n. – P. Goma] care a generat vii proteste si a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii își exprima regretul fata de publicarea acestuia. [...] Comitetul Director al USR atrage atentia opiniei publice ca în comunicatul sau CONDUCEREA USR NU A INCRIMINAT NICI O PERSOANA, NU A CALOMNIAT PE NIMENI, CI DOAR A MANIFESTAT INGRIJORAREA FIREASCA FATA DE APARITIA UNUI TEXT CARE PROPAGA IDEI ANTISEMITE [subl. n. – P. Goma] într-un periodic aflat sub egida USR.»

c) Revista „22”, Bucuresti, Nr. 813, anul XIV (813), 4-10 octombrie 2005, interviu intitulat „Fireste ca am reactionat”: «PROBLEMA NOASTRA ERA CA IN REVISTA UNIUNII A APARUT UN TEXT PE CARE

NOI L-AM CONSIDERAT ANTISEMIT SI, DIN PACATE, NU E DISCUTABIL, CHIAR ASA ESTE [subl. n. – P. Goma].»

d) Revista „Timpul”, Iasi, Nr. 10, octombrie 2005, interviu intitulat „De fiecare data credem ca lumea începe cu noi”: «LIVIU IOAN STOICIU, care a fost redactor-sef adjunct al Vietii românești, A PUBLICAT ACOLO UN TEXT CU MULTE ELEMENTE ANTISEMITE [subl. n. – P. Goma].»

XII.– MARIAN Boris

a) În Revista „Realitatea evreiască”, publicatie a Federatiei Comunitatilor Evreiesti din România, Nr. 238-239, 1-31 octombrie 2005, pagina 6, text intitulat „Din presa culturala – septembrie 2005”: «„Observatorul cultural”, din 15-21 sept., ofera un editorial semnat de Carmen Musat, în care OPINIILE LUI PAUL GOMA DIN JURNALUL PUBLICAT FRAGMENTAR ÎN “VIATA ROMÂNEASCA” SUNT JUDICIOS EVALUATE DREPT ANTISEMITE SI NEGATIONISTE. [...] Se pare ca UNELE VICII RENASC PERIODIC ÎN CONTEXTE DIFERITE [subl. n. – P. Goma].»

XIII.– MIHAIES Mircea:

a) În calitate de membru al Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România, Comunicat de presa al Comitetului Director al USR datat 31 august 2005, reprodus în ziarul „Gardianul”, din 2 septembrie 2005, si în ziarul „Gândul”, din 3 septembrie 2005: «În Viata românească», nr. 6-7 iunie, a fost permisa de catre redactie APARITIA UNUI TEXT CU CONTINUT ANTISEMIT. ESTE VORBA DESPRE FRAGMENTE DIN JURNALUL 2005 AL LUI PAUL GOMA [subl. m. – P. Goma].»

b) Comunicat de presa Comitetului Director al USR din 5 septembrie 2005, reprodus de ziarul „Gardianul” din 6 septembrie 2005: «din succintele extrase din JURNALUL LUI GOMA, retinute in „Gardianul”, rezulta ca AUTORUL este anticomunist si foarte critic la adresa confratilor, nicidecum ca ESTE ANTISEMIT, ORI, IN DEFINITIV, COMUNICATUL USR NU AVEA IN VEDERE DECAT ANTISEMITISMUL [subl. n. – P. Goma].»

c) Comunicat de presa al Conducerii USR datat 8 septembrie 2005, reprodus în 9 septembrie 2005 de Agentia de presa Mediafax, si în ziarele: „Ziua”, în articolul: în grupajul: „Judecata la Uniunea Scriitorilor”; „Gardianul”, din 10 septembrie 2005, în grupajul: „Uniunea Scriitorilor l-a «executat» pe Liviu Ioan Stoiciu, de la revista «Viata românească»”: «Comunicat din partea Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor. În sedinta din 8 septembrie 2005, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România a luat în discutie numeroase aspecte curente ale activitatii acestei organizatii. Printre ele s-a aflat si situatia creata de APARITIA ÎN REVISTA VIATA ROMÂNEASCA, NR.6-7 DIN 2005 A UNUI TEXT CU CARACTER ANTISEMIT [subl. n. – P. Goma] care a generat vii proteste si a determinat redactarea unui comunicat prin care conducerea Uniunii își exprima regretul fata de publicarea acestuia. [...]Comitetul Director al USR atrage atentia opiniei publice ca în comunicatul sau CONDUCEREA USR NU A INCRIMINAT NICI O PERSOANA, NU A CALOMNIAT PE NIMENI, CI DOAR A MANIFESTAT INGRIJORAREA FIREASCA FATA DE APARITIA UNUI TEXT CARE PROPAGA IDEI ANTISEMITE [subl. n. – P. Goma] într-un periodic aflat sub egida USR.»

d) Ziarul „Cotidianul”, Bucuresti, din 12 septembrie 2005, autor al articolului intitulat: „Racnetul ragusit al disidentei carpatine”: «DL GOMA nu e istoric, dar FOLOSESTE ARGUMENTE LUATE DIN ISTORIE PENTRU A CONSTRUI UN SCENARIU IN CARE NU EXISTA DECIT DOUA CATEGORII DE PERSONAJE: TICALOSII SI AVOCATII TICALOSI-

LOR. Culmea e ca printre proscrisii de ultima ora se afla si oameni care, ani la rind, au fost nu doar reprezentantii sai pe Pamint, ci si principalii propagatori ai ELUCUBRATIILOR EXILATULUI DE LA PARIS! Am simtit pe propria piele de cita dezinvoltura e capabil dl Goma, dar si cit de scurt e drumul de la fandacsie la MINCIUNA SFRUNTATA IN DESTULE DINTRE AFIRMATIILE SALE. Retras in turnul de fildes de pe malul Senei, autorul „Justei“ are o perceptie mediata nu doar de propriile idiosincrazii, ci, am impresia, si de subiectivitatea a diversi „binevoitori“, care-i pun la dispozitie un anumit tip de informatii. ORICUM AR STA LUCRURILE, CA LA MIJLOC AR FI UN INTRISTATOR PROCES DE INVOLUTIE INTELECTUALA, C-AR FI VORBA DE-O DOMINANTA CARACTERIALA CARE IESE LA IVEALA ODATA CU INAINTAREA IN VIRSTA, e deprimant sa vezi cum PRINCIPALA VOCE A DISIDENTEI ANTICOMUNISTE DIN ROMANIA NU NUMAI CA-SI PUNE SUB SEMNUL INTREBARII INTREGUL TRECUT, DAR TE OBLIGA SA REACTIONEZI INDIGNAT LA FORMULELE PRIN CARE INCEARCA SA-SI IMPUNA ADEVARURILE [subl. n. – P. Goma].»

XIV.– MUSAT Carmen:

a) Revista „Observator cultural”, Bucuresti, nr. 29 (286), 15 septembrie 2005, text intitulat „Goma si tapii ispasitori”: «Din pacate pentru noi, PAUL GOMA NU (MAI) ARE, ACUM, AUTORITATEA – nici in Romania si nici in lume [...] [...] CRED CA PAUL GOMA A DEVENIT UN MIZANTROP INCURABIL, PENTRU CARE NOTIUNI PRECUM „VINA INDIVIDUALA”, „RESPONSABILITATEMORALA INDIVIDUALA” NU MAI AU NICI O RELEVANTA. PAGINILE DE JURNAL PUBLICE IN VIATA ROMANEASCA OFERA, DIN ACEST PUNCT DE VEDERE, SPECTACOLUL DEZOLANTAL UNEI GINDIRI STEREOTIPE, CARE RECURGE PERMANENT LA GENERALIZARI, LA ETICHETE COLECTIVE, LA ANATEME ARUNCATE DEFINITIV NU ASUPRA UNUI INDIVID SAU A ALTUIA, CI ASUPRA UNOR CATEGORII DE OAMENI [subl. n. – P. Goma]. [...] Dar pot fi oare relativizate si diminuate atrocitatile pe care o legislatie antisemita le-a generat in acei ani, prin simpla inversare a responsabilitatilor? Si poate fi invinuita o intreaga etnie pentru erorile si ororile faptuite de anumiti indivizi?»

b) Revista „Observator cultural”, Bucuresti, 22 septembrie 2005, text intitulat „Tacere prudenta si stridenta”: «TIPUL DE DISCURS PE CARE PAUL GOMA IL LIVREAZA DE CINCINSPREZECE ANI INCOACE – violent pamfletar, CU RABUFNIRI ANTISEMITE SI CU IGNOBILE ATACURI LA PERSOANA [subl. n. – P. Goma] – are o indelungata traditie [...]»

XV.– OISTEANU Andrei a) Revista „22”, Bucuresti, nr. 777 din 28 ianuarie 2005 - 4 februarie 2005, editorial intitulat: „De la Bucuresti la Auschwitz si retur”: «Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, Saptamana rosie sau Basarabia si evreii (Editura Vremea XXI, Bucuresti, 2004), care iese practic din orice tipologie. GOMA NU SE MULTUMESTE SA FIE, CA ALTI, NEGATIONIST. EL ADMITE HOLOCAUSTUL DIN ROMANIA, DAR IL MOTIVEAZA, IL JUSTIFICA. O TEORIE ATAT DE ABERANTA INCAT NICI MACAR NU ESTE PEDEPSITA DE LEGE.»

XVI.– Revista „22”, pentru publicarea editorialului mentionat la pct. XV de mai sus.

XVII.– Revista „Observator Cultural”, pentru publicarea articolelor de la pct. XIV de mai sus, in solidar cu MUSAT Carmen.

XVIII.– SHAFIR Michael

a) În textul intitulat: „De la evreu-goy la goy-evreu. Marturisiri personale despre procesul de aculturalizare si reculturalizare ale unui evreu originar din Romania, datat 21 decembrie 2003, publicat la adresa electronica <http://romanalibera.com/editorial/editorial.php?step=articol&id=4>: «Repulsia mea fata de nationalism nu numai ca nu a scazut, dar a crescut cu anii. De aceea, am facut parte din miscarea "Pace Acum" (care, in ciuda celor afirmate de nestiutori, nu este o miscare pacifista, cu atit mai putin una de "stinga") si de aceea ma definesc azi drept un "sionist critic". Unul care nu poate si nu va putea niciodata SA JUSTIFICE CRIMA DREPT UN RASPUNS JUSTIFICAT LA ALTA CRIMA. ASTA ESTE SPECIALITATEA FOSTULUI MEU PRIETEN PAUL GOMA, SI POATE RAMINE ASA IN VECII VECILOR. (ROG A NU SE INTERPRETA DREPT LUARE-DE-BUNA A AFIRMATIILOR LUI GOMA DESPRE ROLUL JUCAT DE EVREI IN PROCESUL DE EVACUARE A BASARABIEI) [subl. n. – P. Goma].»

b) Raportul Comisiei, pp. 380-381.

XIX.– TOTOK William

a) Raportul Comisiei, pp. 380-381.

b) Revista „Timpul”, Iasi, nr. 7-8, iulie-august 2005, text intitulat „Receptarea Raportului final al Comisiei Wiesel în presa româna si germana”: «Cel mai concludent exemplu este fostul disident anticomunist PAUL GOMA, CARE, ÎNTR-UN EXCES DE ZEL POLEMIC, S-A ALATURAT REVIZIONISTILOR, DEVENIND ASTFEL, probabil fara sa fi vrut, OBIECTUL DE ADORATIE AL EXTREMISTILOR NATIONALISTI”. (...) „La Goma, MOTORUL IDEOLOGIC AL CONTESTARII RAPORTULUI ESTE ANTICOMUNISMUL VISCERAL COMBINAT CU RESENTIMENTE ANTIEVREIEȘTI ȘI FRUSTRARI PERSONALE [subl. m. – P. Goma].»

c) La adresa electronica: <http://www.idgr.de/news/2005/n050919.php>, la rubrica „Informationsdienst gegen Rechtsextremismus”, titlul articolului „Rumänien. Paul Gomas Obsessionen”, datat 19 septembrie 2005: «PAUL GOMA, ein bekannter rumänischer Dissident, DER IN DEN LETZTEN JAHREN MEHRERE UNMISSVERSTÄNDLICH ANTISEMITISCHE BÜCHER VERÖFFENTLICHT, WIE ETWA "SAPTAMANA ROSIE. 28 IUNIE-3 IULIE 1940", "BASARABIA SI EVREII - die rote woche. 28. juni-3. juli 1940" (Bessarabien und die Juden", mit einer Studie von Mircea Stanescu, Editura Vremea XXI, Bukarest 2004), sowie mit zahlreichen Aufsätzen hervortrat, in denen er die Juden als Nutznie-er des Kommunismus verunglimpfte und den ANTISEMITISMUS DES ANTANESCU-REGIMES RELATIVIERT HATTE, PUBLIZIERTE AM 8. SEPTEMBER IN DER TAGESZEITUNG "ZIUA" ERNEUT EIN ANTIJÜDISCHES PAMPHLET [subl. n. – P. Goma].»

XX.– VIANU Ion

a) Revista „Observator cultural”, Bucuresti, interviu intitulat „Am vrut sa fiu un martor”, realizat de Ovidiu Simonca: «Goma era atunci intr-o perfecta sincronie cu ceea ce gindeau multi intelectuali romani si nu aveau curaj sa exprime. TOATE DATELE DE MAI TIRZIU – NATIONALISMUL BASARABEAN CU TRASATURI ANTISEMITE, CU RESENTIMENTE PROFUNDE – eu nu le-am vazut atunci. Le-am vazut mai tirziu. [...] IAR ACUM IMI PARE RAU CA A DERAPAT SPRE NATIONALISM SI ANTISEMITISM. El intra intr-o serie umana si intelectuala care mie nu-mi place. O serie extraordinar de conservatoare, de resentimentara. [...] DA,

LUI GOMA I SE POTRIVESTE CALIFICAREA DE ANTISEMIT. *Totusi, cind spui ca sistemul comunist a fost adus pe tancuri de catre evrei, in 1944, mi se pare ca este o injustitie istorica.*» [subl. n. – P. Goma]

b) „Caietele INMER”, Bucuresti, an II, nr. 4, noiembrie 2005, text intitulat „Dezbatere. Disidenta si exil”: «Personalitatea lui este complexa si în buna parte tragica pentru ca de la elevul scolii de literatura trecând prin disidentul numarul unu al României, si **SFÂRSIND CU ANTISEMITUL BASARABEAN CARE A DEVENIT ASTAZI** [subl. n. – P. Goma] e o lunga si foarte contradictorie si complexa evolutie. » (p. 20)

c) „Caietele INMER”, Bucuresti, an II, nr. 4, noiembrie 2005, interviu: «s-a certat cu toata lumea, a continuat un drum solitar si foarte puțin profitabil. **ACUM A AJUNS ANTISEMIT** [subl. n. – P. Goma]. Dar asta-i alt subiect.» (p. 44)

XXI.– Revista „Realitatea evreiasca”, publicatie a Federatiei Comunitatilor Evreiesti din România:

a) Nr. 236 (1036), 1-15 septembrie 2005, pagina „Cronica antisemitismului”, articol nesemnat, pentru indicarea autorului/autorilor: «Desi exista o legislatie (Ordonanta de urgenta nr. 31 din 28 martie 2002 si o hotarâre a C.N.A.) care condamna **MANIFESTARILE FASCISTE, RASISTE SI XENOFOBE SI POPULARIZAREA LOR, DIN PACATE, ELE ISI GASESC LOCUL IN CONTINUARE IN PRESA, AUDIOVIZUAL SAU INBROSURI CARE SE VAND PE TARABE.** [...] În ultimul numar (6-7) al «Vietii Românești», revista Uniunii Scriitorilor, asupra caruia ne-a atras atentia criticul literar Henri Zalis, a fost publicata prima parte a Jurnalului scriitorului Paul Goma (1-16 ianuarie 2005). **TEXTUL CUPRINDE ATACURI VEHEMENTE IMPOTRIVA INTELECTUALILOR EVREI SI MEMBRII COMISIEI «WIESEL» CARE AU REDACTAT RAPORTUL DESPRE HOLOCAUSTUL DIN ROMANIA, IMPOTRIVA FAPTELOR SI ARGUMENTELOR CARE SUSTIN EXISTENTA HOLOCAUSTULUI ROMANESC CUPRINSE IN ACEST DOCUMENT, NEGANDU-SE VERIDICITATEA LOR, CRITICI IMPOTRIVA ISRAELULUI SI A POLITICII DUSE DE STATULEVREU.** [...] într-o scrisoare trimisa ziarului «Ziua», **PAUL GOMA vREA ATACURILE ANTIEVREIESTI** [subl. n. – P. Goma]».

b) nr. 236 (1036) din 1-15 septembrie 2005, pag. 15 de limba engleza, articol intitulat: „The Antisemitism Chronicle”, pentru identificarea autorilor: «„The Anti-Semitism Chronicle” in this edition presents [...] some reactions of the Romanian press against the articles **DENYNG THE ROMANIAN HOLOCAUST AND THE JEWS’ GENOCIDE, PUBLISHED IN „VIATA ROMANEASCA”** [...]»

c) în solidar, pentru publicarea articolului semnat de Marian Boris, în nr. 238-239, 1-31 octombrie 2005, pagina 6, text intitulat „Din presa culturala – septembrie 2005”.

XXII.– WIESEL Elie, la United States Holocaust Memorial Museum, 100 Raoul Wallenberg Place, SW Washington, DC 20024-2126;

XXIII.– Ziarul „Cotidianul”, cu sediul in Bdul Carol I nr. 34 – 36, cod. 020922, sector. 2, Bucuresti.

Conform istoriografiei problemei, „holocaustul” reprezinta exterminarea evreilor, romilor si handicapatilor înfaptuita de regimul nazist sau, în tot cazul, cea care s-a subsumat proiectului nazist. Termenul este folosit cu precadere în spatiul cultural anglo-saxon, alaturi de sinonimul sau Shoah (care

se refera numai la exterminarea evreilor) din spatiul francez si solutie finala (Endlösung) sau exterminare (Vernichtung), din cel german. Din punct de vedere istoric holocaustul este definit deci prin raportare la motivatiile exterminatorilor, si semnifica exterminarea grupurilor respective (în speta a evreilor) pentru ca erau evrei, adica: pentru ca din punct de vedere ideologic acestia erau vazuti ca fiind raul absolut. (V. in acest sens studiile lui Raul Hilberg, Arno Mayer si Henry Friedlander)

În timpul celui de-Al Doilea Razboi Mondial, în România, regimul Antonescu a dus o politica represiva împotriva evreilor (ca si a romilor), împotriva lor fiind comise crime de razboi si crime impotriva umanitatii. Motivatiile regimului Antonescu au fost însa diferite de cele ale regimului nazist, ele vizînd razbunarea pentru tratamentul criminal aplicat administratiei si armatei române în Basarabia si Bucovina în timpul retragerii de dupa ultimatumurile sovietice din iunie 1940 si jaful (spolierea comunistii).

Faptul ca motivatiile regimului antonescian au fost diferite de cele naziste nu face criminalitatea antonesciana mai putin reprobabila fata cu cea nazista, ci doar explica de ce prima nu a atins niciodata coerenta si proportiile celei din urma. Aceasta este miza eseului Saptamâna Rosie sau Basarabia si Evreii – de a explica rolul pe care motivatia razbunarii l-a jucat (alaturi de cea a jafului si de filonul antisemit traditional) în ecuatia complexa a exterminarii evreilorromâni.

În consecinta, folosirea de catre istoriografia „evreiasca” (formula îi apartine istoricului Ernst Nolte – vezi f. 470) a sintagmei „Holocaustul în România” este daca nu complet eronata din punct de vedere istoric, atunci de o relevanta foarte redusa, slujind nu cautarii adevarului, care este scopul stiintei, ci unor scopuri politice, ideologice si financiare. Exceptînd Pogromul de la Dorohoi si cel de la Iasi, ca si „Trenurile Mortii”, evreii din Vechiul Regat au supravietuit razboiului, ceea ce arata ca regimul Antonescu avea problema sa cu evreii din Basarabia si Bucovina, socotiti vinovati în bloc pentru actiunile antiromânesti din vara anului 1940. În mod similar, aruncarea anatemei de „antisemit” asupra preopinentului este un procedeu care nu are de-a face cu discutia raionala ori intelectuala, ci cu reducerea la tacere.

Discursul acuzatorilor lui Paul Goma are tot atît de putin de-a face cu discutia rationala, la fel cum are de-a face si cu stiinta. El este reductibil la doua dogme principale: 1) Holocaustul este unic (adica nu poate fi comparat cu nici o crima de masa, colectiva, cu nici un alt genocid); si 2) Holocaustul este ininteligibil (el fiind nu rezultatul unui complex de factori istorici, ci consecinta urii irationale a ne-evreilor fata de evrei). Aceasta a doua dogma sta si la baza Raportului Iliescu-Wiesel: „Holocaustul din România” a fost posibil ca urmare a puternicului filon antisemit existent înca dinainte de cele doua razboaie mondiale.

Acest tip de discurs structureaza ceea ce politologul american Norman G. Finkelstein numeste „Industria Holocaustului”, adica exploatarea suferintei evreilor pentru scopuri politice, financiare si simbolice. (V. Finkelstein, f. 34 – pentru aceasta descrierea generala si f. 104 – cu privire la industria recu-perarilor in raport cu Romania.)

Lucrarile mele au fost, în majoritatea cazurilor, doar frunzarite, cînd nu au fost citite deloc, cu intentia vadita de a ma încrimina. Din acest motiv autorii lor nu s-au simtit datori nici sa citeze si nici sa argumenteze.

Atunci insa cand au fost citite, citatele din lucrarile mele au fost contra-facute, falsificate, citite cu rea intentie vadita.

De pilda Al. Florian, în textul intitulat: „Antisemitism si politica”,

publicat în 2003 pe site-ul Federatiei Comunitatilor Evreiesti, la adresa: http://www.romanianjewish.org/ro/index_fcer2_01.html, falsifica sensul spuselor mele, insusindu-si-le.

Astfel, in loc de: «EI [EVREII „VÂNATORI DE ANTISEMITI”] NU IAU ÎN SEAMA FALSITATEA, IDIOTENIA TERMENULUI „ANTISEMIT”» [subl. n. – P. Gomal, el spune:

«Paul Goma se dovedeste a fi un negationist radical. EL NU IA IN SEAMA "FALSITATEA, IDIOTENIA TERMENULUI « ANTISEMIT », CAND SEMITI SUNT SI MALTEZII SI BERBERII SI ARABII SI, CINE AR CREDE, AZI, IN ISRAEL: PALESTINIENII!" [subl. n. – P. Gomal (Vatra, nr.3-4/2002, p.35).»

In legatura cu acuzatia de antisemitism, dar si cu altele care i se aduc azi lui Paul Goma, asa cum se arata si în „Protestul” din 11 septembrie 2005 al celor 200 de intelectuali români, este semnificativ faptul ca practic toate aceste acuzatii i-au fost aduse in trecut si de Securitate. **Din chiar dosarele de Securitate, desecretizate recent si aflate deja în posesia scriitorului în exil, se stie ca inca din primavara anului 1977 sefii Securitatii au pus la punct "planuri de masuri" de discreditare prin antisemitism a scriitorului disident. Iata cum suna una din directivele cuprinse in strategiile Securitatii: "Sa fie lansata acuzatia de antisemitism, facand apel la evrei individual si la Statul Israel, cu care ne aflam in bune relatii".**

Iar acuzatia a fost, într-adevar lansata si apoi sustinuta cu metoda, asa cum numai Securitatea stia s-o faca.

Scriitorul Paul Goma nu este antisemit nu doar pentru ca este sot si tata de evrei, ci si pentru ca în opera si atitudinile sale publice nu exista dovezi ca el îi uraste pe evrei, nici pentru ceea ce ei reprezinta din punct de vedere etnic, religios,cultural s.a.m.d., si nici din alte motive. În opera sa, Paul Goma îi critica, de pilda, pe conationalii sai – si o face în termeni cel mai adesea duri – pentru faptul ca nu au opus aproape nici o rezistenta regimului comunist. Cu toate acestea, Paul Goma nu poate fi acuzat de antiromânism, si nici unul dintre compatriotii sai nu i-a adus o asemenea acuzatie. Paul Goma îi critica în termeni duripe rusi/sovietici pentru „Pactul Hitler-Stalin”, pentru consecintele acestuia, ca si pentru faptul ca au impus regimul comunist în România. Cu toate acestea, Paul Goma nu poate fi acuzat de antirusism, nimeni neaducându-i pâna acum vreo asemenea incriminare. De asemenea, Paul Goma nu a negat si nu neaga Holocaustul si toate celelalte crime grave comise impotriva evreilor, inclusiv de conationalii sai. In cartea sa Saptamâna Rosie sau Basarabia si Evreii, pe care calomnatorii sai o invoca cel mai adesea în acuzatiile lor, scriitorul exilat califica, fara echivoc, drept "inadmisibile, reprobabile, criminale si condamnabile" gravele abuzuri savarsite de romani impotriva evreilor ulterior "Saptamanii Rosii" (28 iunie-3 iulie 1940), în care a avut loc evacuarea armatei si civililor romani din Basarabia ocupata in urma pactului criminal Hitler - Stalin, si in care multi dintre evreii localnici s-au dedat la crime si alte samavolnicii impotriva romanilor siliti sa-si paraseasca tara). Unii dintre detractorii scriitorului, pârâti în cauza de fata, falsifica în modul cel mai evident adevarul atunci când sustin ca Paul Goma „justifica” crimele savarsite de români împotriva evreilor prin ceea ce unii dintre evrei au facut în „Saptamâna Rosie” – 28 iunie-3 iulie 1940.

În realitate, autorul încearca sa-si explice siesi, dar si cititorilor sai, cum de au fost posibile ororile comise de conationalii sai. Daca Paul Goma ar fi vrut sa „justifice” ceea ce au facut conationalii sai, atunci ar fi vorbit despre „acte de legitima aparare”, despre „bine-meritata pedepsire a evreilor”, etc.

etc. si nu despre, citam: "crimele inadmisibile si condannabile" ale conationalilor sai.

Paul Goma nu este, asa cum îl acuza cu un aer savant unii dintre calomniatorii sai, nici un „negationist prin comparatie” al Holocaustului. De fiecare data când a avut ocazia, autorul a deplâns oripilat, în egala masura, cele doua mari crime ale Secolului trecut – comunismul si nazismul. Paul Goma, o victima de prima marime a comunismului, nu a pus niciodata în competitie – pe criteriul numarului de victime ori pe alte criterii – cele doua regimuri criminale. Ce a facut în schimb Paul Goma – si ce continua el sa faca – este sa ceara, pe buna dreptate, si în cazul comunismului, un proces la fel de sever (si de necesar) ca si în cazul nazismului. Este adevarat ca în scrierile sale Paul Goma deplânge tratamentele diferite pe care memoria istorica, dar si justitia si destui dintre liderii politici le aplica nazismului si comunismului. Insa asemenea abordari, tot mai numeroase si aparținând unor personalitati prestigioase, precum Ernst Nolte, Stephane Courtois, Jean-Francois Revel, care compara „amnezia” comunismului cu „hipermnezia” nazismului (formula apartine istoricului francez Alain Besançon, Despre comunism, nazism si unicitatea „Shoah”-ului), pot fi considerate ca „negând” Holocaustul numai daca sunt judecate cu maxima rea-credinta si într-un mod interesat.

Am re-trecut în acest Jurnal 2011 textul integral al apărării mele în procesul care mă opune holocaustologilor și a fost publicat în Jurnal 2006.

Ca nu cumva “acuzatorii” mei să pretindă că nu înțelesesem eu bine, că, în realitate, ei spusese ră cu totul altceva... - practică frecventă pe meleagurile mioritice.

Duminică 30 aprilie 2006

Breban -Iorgulescu în *România literară* din 25-31 ian 2006:

Breban:(...)“Eu, dupa cum stii, am fost de câteva ori în polemica cu Paul Goma si daca Paul Goma n-ar fi atât de excesiv si de grosolan în argumente si atât de inventiv în calomniile eu i-as da dreptate în multe din acuzele pe care el le aduce, noua, scriitorilor care atunci, sa zicem, eram acceptati.

Desi, în ce ma priveste, nici eu nu eram acceptat în perioada când Paul Goma a fost închis, de exemplu. (...) De aceea a fost monstruoasa pentru întreaga societate româneasca întoarcerea brutala, încercarea zic. Ar fi trebuit sa fie o împotrivire la Ceausescu, în '71. Noi ar fi trebuit sa reactionam. Corpusul intelectual afirmat, pentru ca *ei nu puteau sa ne faca nimic, dovada ca pe mine n-au putut sa ma închida. Pe Goma l-au închis pentru ca el nu avea o rezonanta, nu era cunoscut în tara si în strainatate. Cu mine n-au putut sa faca acelasi lucru.* [subl. mea, P.G.] Si n-ar fi putut sa faca acelasi lucru nici cu Nichita Stanescu, nici cu Preda, nici cu Bogza, nici cu Jebeleanu, daca noi ne-am fi aliat atunci, nu într-o revolta antipartinica, asa ceva nu era posibil în România, ci într-o miscare care sa ne apere acele mici libertati obtinute deja înainte.”

Vineri 5 mai 2006

Azi, la orele 12,00 (fix) un asistent al senatorului Roger Madec mi-a telefonat, anunțându-mă că OFPRA ne va reda statutul de refugiat retras în

decembrie 2005.

Ce ușurare pentru familia noastră mult-încercată!
Am terminat scrisoarea către Băsescu:

Paris, 6 mai 2006

Domnului Traian Băsescu, Palatul Cotroceni, București
Domnule Băsescu,

În 5 aprilie 2006, după ce Vladimir Tismăneanu îmi propusese - în numele Dvs. - să fac parte din Comisia prezidențială pentru cercetarea crimelelor comuniste în România, pregătisem o scrisoare de răspuns la scrisoare a invitației. În primul rând ceream de la statul român reparații: restituirea cetățeniei române, furate chiar înainte de a pleca din țară (în 20 noiembrie 1977); restituirea dreptului de a publica în România, furat de N. Manolescu prin editorialul "Adio, domnule Goma" din 1998, apoi prin campania de antisemitizare a mea, organizată în 2005, în vederea obținerii postului de ambasador la UNESCO.

După care treceam la chestiuni generale:

În acel moment nu cunoșteam numele celorlalți membri ai Comisiei, credeam însă că reuniți pentru a cerceta-clarifica istoria României din ultimii 70 ani ne vom înțelege între noi, oricât de adânci fuseseră neînțelegerile anterioare.

Drept care propuseseam:

- din Comisie, ca membri de onoare, să facă parte supraviețuitori dintre victimele comunismului: Gavrilă Ogoranu, plecat dintre noi între timp, și minunata sa soție (văduva lui Săbăduș, ucis în bătaie la Gherla, de către o "cunoștință" a mea: Goiciu), Vasile Paraschiv, Doina Cornea, Remus Radina, Cicerone Ionițoiu, Ion Varlam și alții și alții câți au mai rămas;

- din Comisie să nu facă parte acei autodeclarați "membri eminenti ai societății civile" care colonizaseră, de la 22 decembrie 1989, tribunele, prezidiile, balcoanele, platourile de televiziune, microfoanele, presa scrisă, posturile, bursele, pentru a ne explica nouă, neinformaților, nouă, naivilor cât și cum și pe unde "rezistaseră" ei comunismului prin cultură...: Blandiana, Liiceanu, Pleșu, Manolescu, Adameșteanu, Dan Pavel, Oișteanu, Jela, Stelian Tănase, Antohi, A. Mungiu, Pippidi... - lista era mult mai lungă.

Motivele pentru care acești "directori de conștiință" nu aveau ce căuta într-o asemenea Comisie:

- "trecutul de luptă anticomunistă" al lor: traficant post-festum, deci mincinos;

- cunoștințele lor de istorie în general, în special de istorie contemporană a României: nule, chiar dacă unii dintre ei se prezentau ca istorici.

Domnule Băsescu,

Această scrisoare a mea - pe hârtie - nu a putut pleca spre Dvs., pentru că invitația Dvs., scrisă, trimisă prin poștă (promisă prin V. Tismăneanu) nu a mai pornit înspre mine.

Între 11 aprilie și 14 aprilie a avut loc Marea Mișcare de Solidarizare Intelectuală (Română): "membrii de drept ai directoratului de opinie" din nefericita noastră țară, profesioniștii în prelingerea de la un prezidiu la o comisie; de la un colocviu la o dezbatere-asupra, cu tot scaunul autorepartizat lipit de șezut(ă), aflînd că V. Tismăneanu îmi propusese și mie participarea - **chiar dacă uitase să menționeze că încă din 21 septembrie 2005 cerusem înființarea Institutului pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România** -

au intrat în panică, s-au adunat, au dat mână cu mână, ca de obicei pe meleaguri mioritice și tot pentru o cauză mizerabilă: expulzarea aceluși ins care făcuse ceea ce ei nu făcuseră nici măcar în gând împotriva comunismului.

Urmare: V. Tismăneanu (prost consiliat, dar cine să-i pedepsească pe foarte-proștii consilieri? - la urma urmei fiecare are consilierii pe care îi merită) a improvizat o "motivație" a anulării invitației mie adresate - în numele Dvs., Domnule Bănescu - pretextul invocat: aș fi publicat - pe internet! - scrisori de-ale tatălui său! Ce explicație improvizată, ce invenție debilă! Pe când eram în relații cordiale (sic) V.T. îmi scrisese, nesimțitor la faptul că mă ofensează, mă rănește:

"Rolul Dvs: mai ales pe tema represiunilor, studentimea, intelectualii. Nu trebuie să scrieți: ati scris ce trebuia scris. Acum vin expertii, comisia citeste, adauga, etc" (subl mea, P.G.)

Am înghițit jignirea, am reținut sugestia.

Chiar dacă nu mai fac parte din Comisie - vă propun:

Cum tot mi-am pregătit seria de scrieri postume, o ofer spre tipărire editurii Institutului Cultural Român. Să înceapă cu cele două volume de **Scrisuri** care adună articole, interviuri, conferințe publicate în presa occidentală între 1971 și 1978 - pe când eu mă aflam în România - apoi în exil, precum și cele din 1990 până în momentul de față. Presupunând că îmi cunoașteți publicistica, vă rog să o recomandați lui H.R. Patapievici, director al Institutului și membru al Comisiei.

Domnule Bănescu,

Scopul meu, este în primul rând al unui scriitor frustrat: 20 de ani (1970-1990) am fost interzis în țară, deci samizdatizat; de la acțiunea extrem de colegială a lui N. Manolescu, am evoluat..., devenind, în România Liberă, un scriitor român internetizat;

În al doilea rând țelul urmărit este unul pedagogic:

Niciunul dintre membrii Comisiei nu cunoaște Istoria Contemporană a României: Sorin Alexandrescu, deși înalt specializat în prinderea prin scheme și săgeți a geniului lui Faulkner, N. Manolescu, strălucit recenzent al cărților de ficțiune și harnic autor de manuale îndrumătoare-spre-îndărăt, ca **Literatura română de azi. 1945-1965** - nu au nici o idee despre Istoria Țării lor (dacă ar fi avut una cât un bob de muștar, N. Manolescu nu ar fi luat lui I. Iliescu, imediat după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1990 interviul legitimator al ilegitimului cu mâinile pline de sânge, numit de el "**Omul cu o mare**"); la fel S. Antohi: el este "istoric al ideilor", nicidecum al faptelor și al suferințelor românilor; Mihnea Berindei, turcolog emerit, rămâne autor al unui studiu despre vămile turcești, nu despre secolul al douăzecelea la români; cât despre Al. Zub el s-a specializat în Xenopol, în Kogălniceanu, în Pârvan - din care nu a mai ieșit, deci nu are idee, de pildă, despre "întâmplările" din timpul celui de al Doilea Război Mondial.

În aceste decenii din urmă am constatat cu tristețe, cu îngrijorare, cu oroare: românii noștri se află în relații conflictuale cu ceea ce se cheamă Istorie - deci memorie:

Neistoricii sunt "imuni" la cronologie, pentru ei timpul este... o negliabilă, un accident: ce contează, la scara secolelor, că, de pildă, 28 iunie 1940 a fost înainte de 22 iunie 1941 ?, sunt sigur, nu după? și dacă a fost înainte, la ce ne slujește, azi: anulează prezentul mizerabil ?; dintre scriitorii români doar Eminescu și Sadoveanu au cinstit istoria cum se cuvine, pentru cei apăruiți după 1944 - conjuncturisti din care ne-am făcut maestri de gândire și de "creație" - istoria a reprezentat "un domeniu" în care erai obligat să te

documentezi (ca în siderurgie, în piscicultură, în arpagicultură), iar tinerii care voiau să devină istorici, din spaimă-de-clasă, provocată de teroarea lup-tei-de-clasă, alegeau perioadele cele mai îndepărtate în timp, ca să nu care cumva să calce în groapa prezentului care putea duce drept la pușcărie.

Cât despre acea constantă etică necesară în studiul istoriei - nici vorbă: dacă etica era exclusă din estetică (astfel realizându-se înghețata fiartă specifică României bolșevizate de prietenii noștri luminători veniți de la Răsărit pe tancurile rusești în 1944, numită: “rezistență prin cultură”), ce să caute în istorie, considerată știință pură și dură...?

Domnule Bănescu,

Vă propun să facem noi, neistoricii, alfabetizarea istoricilor români din Comisia cu pricina.

Sunt convins: bibliografia oferită de volumele **Scrisuri** le va fi benefică: le va oferi câteva noțiuni elementare de istorie și de morală în abordarea istoriei. Totodată va fi folositoare și urmașilor, neamu-rilor lor: fii, nepoți, strănepoți și mai ales cumnate : aceștia/acestea vor afla, în sfârșit, ce este aceea Istorie a României Contemporane și cu ce se mănâncă ea.

Cu încredere, Paul Goma

*

Luni 8 mai 2006

Surpriză: “Ziua” publică Scrisoarea către Bănescu, înecată într-un comentariu (autor: G. Damian). Întru “compensație”, unul Hoandră îmi încolțește nădragii, ironizându-mă gros, ca pe la ei, pe meleaguri.

M-au invitat cei de la Brașov să-fac-parte. Voi face.

O veste bună: Mario Cugno îmi scrie că Arta reFugii va apărea la toamnă, în traducerea lui, la Voland Edizioni, Milano.

Sâmbătă 13 mai 2006

Spre seara V. Roncea mă anunțase că îmi va face plăcere să citesc “Ziua” de azi.

Surpriză: da; plăcere, ba. Chiar ne-plăcere să citesc pe prima pagină titlul-bombă: “Agentul Volodea”.

Ne-plăcerea vine, desigur și de la aflarea autorului: Vladimir Alexe, acest Pelin II, dar chiar dacă altcineva l-ar fi scris, nu mi-ar fi făcut plăcere. Pentru că unul este adevărul și alta lovitura cu dosarul de securitate. (...)

Miercuri 24 mai 2006

Am terminat, în sfârșit textul acesta:

A Doua (și Ultima) Epistolă către Traian Bănescu
Paris 25 mai 2006

Domnule Președinte,

Dacă aveți intenția să reactivați Comisia prezidențială pentru cercetarea Crimelor Comunismului în România, chiar dacă vă veți gândi să faceți apel și la mine, vă sugerez să mă lăsați de-o parte: hârtia de muște V. Tismăneanu a funcționat o singură dată.

Însă chiar de departe, chiar ne-cetățean român, însă român, îmi îngădui să (re)propun următoarele:

Programul de cercetare a faptelor și a persoanelor implicate în instaurarea și perpetuarea terorii comuniste în România să pornească:

- cel mai târziu de la 28 iunie 1940 - pentru motivul evident oricărui alfabetizat, anume: Basarabia, Bucovina, Ținutul Herța, în configurația lor naturală, adevărată, au fost, rămân pământuri românești, fac parte din Istoria-Geografia Românilor, în ciuda "istoriei" scrise de ruși, impusă nouă de slugile lor, Rollerii vechi și noi, cerută azi de "istorici" aservițitori ca Marius Oprea. Urgia bolșevico-asiatică abătută la 28 iunie 1940 asupra noastră, a oamenilor, cetățeni români și a pământurilor noastre românești ne dă dreptul, din punctul de vedere al adevărului istoric, să începem studiul cel mai târziu din acel moment și în acele locuri...;

Sub guvernarea Domniilor Voastre, altfel români de-ai noștri, din popor, s-a înființat Institutul de studiere a Holocaustului: prin el au fost impuse programe școlare și manuale tratând, la capitolul "Istoria României", numai suferințele minoritarilor evrei pe o durată de 5 ani, dar nu și suferințele majoritarilor neevrei, de peste 60 ani, ce continuă și în momentul de față prin legi, ordonanțe, șantaj, amenințări cu "antisemitizarea".

Atrag atenția guvernanților - care nu sunt doar ignoranți în materie de Istorie Contemporană a României (precum "istoricii" mariusoprești), dar refuză cu îndârjire orice adevăr istoric care i-ar delegitima, demasca, arăta a fi ce sunt: continuatori ai politicii dinainte de decembrie 1989. Dacă acești români ar fi avut câteva noțiuni de "istorie a României", ar fi aflat măcar în ceasul al 24-lea:

Agresiunile bolșevico-rusești prin cei mai fanatici "revoluționari": evreii, au început în 1917, odată cu "Revoluția din Octombrie", și au vizat integritatea statului român, prin acțiuni teroriste în Basarabia, prin contestații internaționale și interne ale drepturilor României de a fi România.

Descronologizatorii evrei de teapa lui I. Ehrenburg și V. Grossman, în **Cartea Neagră**, (1945) întâi și-au făcut mâna de falsificatori emerți inventând "Marele Pogrom de la Chișinău", atribuit indigenilor moldoveni (care nici nu aveau voie să intre în orașul ruso-evreiesc) și nu Doamne-fereste adevăraților vinovați: ocupanții-colonizatori ruși, cu tot cu cazacii lor (de mirare că evangheliștii mincinoși nu au dat vina pe... "jandarmii români", ca Wiesel, când a pretins că aceștia îi arestaseră pe evrei și îi trimiseseră la Auschwitz în aprilie 1944 din Sighetul ocupat de Unguri încă din septembrie 1940). Apoi, ajungând la evenimentele din timpul celui de al Doilea Război Mondial, pur și simplu au inversat ordinea lor, efectul devenind cauză - și viceversa:

Momentul 28 iunie 1940 (năvălirea Armatei Roșii în Basarabia și în Bucovina de Nord, când prea mulți minoritari evrei i-au umilit, i-au martirizat pe majoritarii români, militari în retragere, civili încercând să fugă de Raiul Bolșevic) a fost justificat prin faptul că... după un an, în Momentul 22 iunie 1941 românii îi masacraseră pe evreii din Basarabia și din Bucovina și îi deportaseră în Transnistria! Bine-bine, evreii au o cu totul altă percepție a timpului decât ne-evreii, însă credeam că fiind vorba de evrei trăitori în Europa... Ne înșelam: Rusia nu fusese nicicând în Europa, ne-o spusese în urmă cu trei veacuri moldoveanul Dimitrie Cantemir, acum un secol basarabeanul C. Stere, un cunoscător pe pielea sa a barbariei asiatice rusești.

De la o vreme, excedați, Românii se întrebă:

«Ce țară-i asta? Se mai cheamă România? Cine o conduce?, Ordinele cui sunt executate? Până ieri eram "ghidați" cu nagaica de ruși. Acum ne explică - ne fac și desene - americanii și israelienii ce/cum să mergem, pe unde să ne scărpinăm și pe unde să nu ne, deloc, în virtutea abject-corectitudinii; caralii băștinoși ne obligă în numele recentilor stăpâni să acceptăm

găzduirea închisorilor secrete care lor le-ar cauza/dăuna (pe la onoarea lor și cinci kile de mastică), iar cine ezită ori refuză este, negreșit: “trădător de patrie” și “antisemit”».

Românii, slugi din negura veacurilor, s-au obișnuit să-și asume, nu doar propriile păcate, ci și porcăriile asupritorilor... Dacă ținem să intrăm în Europa (ei ne-au băgat și în NATO, cu Caraman în fruntea Securității intacte), atunci să ne închinăm singurului Dumnezeu: Holocaustul, de care toți românii (și cei care se vor naște începând de mâine) sunt vinovați, pentru care trebuie să plătească în dolari sunători - și nu, doamne-fereste Holocaustul ale cărei victime am fost și suntem noi, românii, de 60 ani. Călăii noștri, senini, nu se recunosc responsabili, ba au nerușinarea să ne arunce în obraz adevărul lor mincinos, că am fi fost victimele “comunismului naționalist al lui Ceaușescu” - și se propun-impun ei (R. Ioanid, V. Tismăneanu, Șafir, A. Florian, H. Zalis) să scrie istoria suferințelor noastre. Iar boii de români, analfabeteți (dacă nu cunosc istorie elementară), nu au replică: Ceaușescu venise la putere în 1965, după douăzeci de ani de comunism curat-sovietic, “internaționalist” (purtat de Bătrânul Tismăneanu, de frații Oigenstein-Răutu: Leonte și Mihail).

Domnule Președinte,

Mulți, prea mulți pentru un popor bun, drept, au fost guvernanții români care, din ignoranță, din interes (interesul ținându-le loc de etică) au abandonat, au cedat, au vândut Basarabia. Se observă că actualii continuă, voioși, tradiția vânzării de frate.

Noi, basarabeni, noi, bucovinenii nu am uitat faptele rele ale lor, nedreptățile față de noi, români eterni nedreptățiți de români.

Nu-i vom uita în veac pe Iliescu, Roman, Pleșu, Geoană, pe Constantinescu, Ciorbea, Zoe Petre, pe Năstase, pe Tăriceanu, pe Ungureanu, pe Băsescu. Fiindcă noi avem memorie; noi trăim istoria în fiecare clipă a prezentului cu carnea și o consemnăm cu sângele nostru. Și va rămâne. Nu vor fi uitați în veac uitătorii-vânzătorii noștri miorișoși. Fiii, nepoții, strănepoții vor afla de la semnele lăsate de noi că cinstiții, venerații lor înaintași fuseseră niște inși fără opinii, fără coloană vertebrală, fără mândrie, oameni de nimica - mai grav: vânzători de frați - pe treizeci de dolari.

Domnule Președinte,

Programul - dacă nu va fi abandonat la sugestia-diriguitoare a americanilor și a israelienilor - dacă nu-l concepe-dirijează nici R. Ioanid, nici V. Tismăneanu, nici măcar Oișteanu - va trebui...

- ...să nu se oprească, suspect de nedrept, la 22 decembrie 1989, ci să continue, firesc până azi, 2006, fiindcă:

După 22 decembrie 1989 comunismul a fost prelungit, cu ukaz de la Moscova de tovarășii tovarășului I. Iliescu prin Teroare, Crimă, Dezinformare (citește: rescrierea istoriei, după metoda Roller Bis), în perfectă Impunitate, agravând, prin războiul civil numit “mineriade”, agonia nefericitei noastre țări.

Democrația neosovietică botezată rapid... “tranziție” a azvârlit oamenii, ca la câini, două firimituri: dreptul de expresie și dreptul de a călători, de rest (“restul” fiind Tezaurul Național, cel care a făcut din securiști, din activiști, din turnători de cea mai joasă speță: suprațoape milionare, chiar miliardare...) s-a ocupat același Sinistru Aparat, cu nume schimbat, ajutat de auxiliariatul “intelectual”: Scriitori, mulți dintre ei considerați buni, anticomuniști, treziți peste noapte gazetari, animatori de dezbateri, mediatori, au (de)format, au ametit-mintit “opinia publică”, prin etichete noi lipite gher-

lelor vechi ca “fosta Securitate”, ca “agenți de poliție” cum le zicea Andrei Cornea criminalilor cu epoletii pe dinlăuntrul uniformei; i-au onorabilizat pe acești nemernici după canonul lui N. Manolescu intervievându-l pe Ilescu imediat după Mineriada Sângeroasă când i s-a adresat: “omului cu o mare”; numindu-i pe martirizatorii noștri: “domnu’ general” (Pleșiță, Caraman fiind domnii), “domnu’ Brucan” (în gurița Gabrielei Adameșteanu), “domnu Măgureanu” (în a filosofului Liiceanu, cel care a pierdut ocazia să-l decreteze și pe ăsta arheu-al-nației); până și morții erau domniți de către directorii de opinie: “domnu’ Gheorghiu-Dej”, “domnu’ Drăghici”... Dacă ar mai fi fost în viață tovarășele clasice, am fi auzit-citit, într-o simetrie: “Doamna Ana Pauker”, “Doamna Gizela Vass”, “Doamna Suzana Gâdea”, “Doamna Elena Ceaușescu”, domnificată cu mult înainte de 1989 de către păuneștii de curte și sabinibălașii de atenanse.

Acesta este normalul program, în timp, în spațiu și el nu poate fi limitat, amputat, în ciuda diktatelor din afara României și împotriva intereselor României, fără riscul de a produce o “istorie” dublu-rollerizată, de Recentul Minister al Adevărului orwellian de la București.

În privința persoanei mele, reamintesc ceea ce dealtfel știți foarte bine: - din 1977, când am părăsit România, soția, fiul și cu mine trăim în Franța ca refugiați politici. În 17 ani de la “revoluție” guvernării bucureștinoi, ocupați până peste cap cu distribuirea printre cumnate și soacre și nepoate pubere a certificatelor de revoluționare neînfricate, nu ne-au restituit - cu scuze, desigur - cetățenia română furată, pentru... “trădare de patrie”.

În septembrie acest an statutul nostru nu va împiedeca Integrarea României în EU; însă cu siguranță nu va împiedeca nici întrebarea-mirare ironică a integratorilor:

«O țară care vrea să intre în UE mai are - la 17 ani după Marea Revoluție de la București - refugiați politic?»

Vă sugerez să răspundeți ce v-au suflat (ră)suflătorii:

«Cine: Goma? Dar Goma e un antisemit fioros! - depune mărturie sub jurământ N. Manolescu, fost antisemit, devenit antisemitizator emerit, dovadă: ca răsplată pentru vigilența-i trează a căpătat ambasadoriatul României la UNESCO».

Va salută antisemitul refugiat politic în... Franța.

Paul Goma

*

Sâmbătă 27 mai 2006

Nu puteam să mă abțin de la rele profeții? Fiindcă iată ce îmi comunică Mircea Stănescu:

În stăția Internet a Președinției României a fost publicat miercuri 26 Aprilie un Comunicat de presă în care se anunța că în aceeași zi dl. Traian Băsescu, președintele României, a semnat mai multe decrete între care și Decretul privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de savarsirea unor infracțiuni contra păcii și omeniții”.

Ce mai poți zice? Că așteptai o ordonanță care, fără a o nega pe cea veche să adauge “interzicerea organizațiilor și [a] simbolurilor bolșevice, antiromânești...”?

Ei, da: nu era normal să o aștepti? Anormal fiind că după intervenția hotărâtă a ambasadorului USA Taubman, nu se va mai face nici un proces comunistilor și comunismului - de ce: tovarășa sa de viață o fi sora sau fiica

unui înalt bandit bolșevic contribuind la martirizarea României. Acum să-i vezi dansînd tontoroii de bucurie... națională, nu doar pe puii de colonizatori ca Oișteanu, Tismăneanu, ci mai cu seamă pe ciobanii noștri oierini, băștinoșii noștri bășinoși lipsiți de rușine: Manolescu, Marius Oprea, Mircea Mihăieș, Patapievici, Pippidi și alții și altele, fericiți că nu va mai veni debolșevizarea ca să le strice lor aranjamentele.

Fiindcă de Tăriceanu și de Ungureanu al lui și de Băsescu și de Timofte al său - ce să mai vorbim! Sunt cu toții bucuroși că au revenit la matca lor de eterni... democrați. Dispuși să dea cinci lăzi cu bere!

Miercuri 31 mai 2006

Ziua publică :

EVENIMENT - Miercuri, 31 mai 2006 "Atac la ZIUA"

"Un grup de 18 intelectuali, semnatari ai unui "Protest", acuza Ziarul ZIUA de anti-semitism in urma unui editorial in care ministrul de Externe este apostrofat pentru inventarea "limbii romane light" a basarabenilor. Cei 18 intocmesc chiar si o lista neagra a ziaristilor de la ZIUA acuzati de derapaje si propagarea unor mesaje "extremiste" si "legionaroide". Criticile aduse de ZIUA activitatii diplomatiei romane de sub conducerea ministrului Mihai Razvan Ungureanu se datoreaza insa insucceselor evidente. Diplomatiei occidentale acreditate in Romania dau din cap cu dezamagirea cand aud numele ministrului de Externe: "I s-a urcat la cap si nu poate face fata provocarilor diplomatiei. E depasit de situatie", ne-a declarat un inalt diplomat al unui stat proeminent in NATO. "Pacat de Romania!", a rezumat acesta. Aceeasi este si atmosfera din interiorul MAE, multi diplomati profesioniști afirmand ca ministerul este condus periculos in stil "amatorist-paranoic". Practic, "razboiul rece" dintre MAE si ZIUA s-a declansat dupa ce ziaristii Departamentului de Politica Externa au refuzat sa publice textele de propaganda parvenite de la MAE (si care continua sa apara in alte ziare) preferand sa observe obiectiv derapajele diplomatiei romane. Dupa critica vizitei ministrului Ungureanu la Moscova, ziaristii ZIUA au fost eliminati treptat din delegatiile oficiale, desi acestea sunt asigurate prin contributiile cetatenilor Romaniei. Solicitarile de presa au fost blocate repetat, de asemenea, invocandu-se Legea 544 care permite autoritatilor sa raspunda cererilor presei in 10 pana la 30 de zile. Presiuni pentru obstructionarea ziaristilor ZIUA s-au realizat si prin alte mijloace, neortodoxe.

Dezvaluirile din ZIUA, privind "Afacerea Gojdu", umilirea romanilor din jurul granitelor, abandonarea intereselor romanesti privind Basarabia, Bucovina, Insulei Serpilor, negestionarea corecta a conflictului Vatican-Romania privind Catedrala Sfântul Iosif etc, au scos din minti responsabilii diplomatiei defectuoase.

In final, arma perfida la care au decis sa apeleze grupurile din jurul ministrului s-a dorit a fi fatala: stigmatul anti-semitismului. Insa modalitatea aleasa frizeaza ridicolul. Ungureanu nu este evreu: este chiar "fiu duhovnicesc" al Mitropolitului Moldovei Daniel. Comandantul invocat, cel care poate sa ordone anchetarea activitatii MAE, este fostul comandant de nava si comandant al fortelor armate, presedintele Traian Basescu. Care, credem noi, chiar trebuie sa intervina in virtutea prerogativelor Constitutionale pe care le are. Pana atunci, ziaristii de pe "lista neagra" ii vor da in judecata pe semnatarii acuzelor nefondate, iresponsabile si de rea-credinta. (Victor RONCEA)

Hugó, Cornea, Oisteanu, Banyai, Ursprung, Volovici, Petreu, Gheorghiu, Moldovan

“Extrase din "Limba lui Ungureanu"

(...) Prezent saptamana trecuta la un "breakfast" de lucru la Camera de Comert romano-britanica, Ungureanu a brevetat o noua limba pe planeta: "light Romanian". Ungureanu a incercat apoi sa se justifice cu mai multe cuvinte afirmand ca cetateni de peste Prut (romanii basarabeni, nota mea) vorbesc "ovarianta a limbii romane", mai precis un fel de "light Romanian" ("romana usoara"). Eminescu, creatorul limbii romane moderne, cu toti fii moldoveni aflati de-a dreapta si de-a stanga Prutului, cazuti pentru neam, limba si tara, trebuie sa se fi rasucit adanc in mormant.

“Afirmatia scapata de pe limba grea a Ungureanului a starnit mirarea diplomatilor britanici - si nu numai a lor -, emisari straini care nu sunt obisnuiti ca un demnitar sa-si insulte conationalii. Dar, dupa ce a bagat Romania direct intr-un land al Austriei, la ce ne-am mai putea astepta de la Austro-Ungureanu?

La multe, foarte multe rele.

“Dupa 18 luni de conducere haotica a diplomatiei romane, bilantul lui Ungureanu pe principalele coordonate ale noii politici externe a Romaniei imprimate de Traian Basescu - Marea Neagra si Estul - este un mare minus. (...)

“Si pentru ca am pomenit numele Domnului, cine credeti ca se ocupa, tot prost, de dosarul atat de delicat al relatiilor periclitata dintre Vatican si Romania, ca urmare a scandalosoasei afaceri de langa Catedralei Sfantul Iosif: aceleasi personaje necalificate care raspund de relatia inexistentă a romanilor cu tara-mama; aceleasi personaje care au sustinut si generat hotia nationala a Fundatiei Gojdu: Leusteneanul si guliile lui. Reteau este mica, asadar. Departamentul National Antitradare n-ar avea prea mult de lucru. Comandante, da ordinul!

“Nota Explicativa: Traian Basescu, presedinte al Romaniei si al Consiliul Suprem de Aparare a Tarii, comandant suprem al fortelor armate ale tarii, fost comandant de nava. (Victor RONCEA)

"PROTEST"-ul celor 18

“Presa "libera si democrata" din Romania inregistreaza in ultimul timp derapaje ingrijoratoare. E greu de inteles si de acceptat modul in care unii jurnalisti romani ajuta, si nu de azi de ieri, la raspandirea ideilor xenofobe, sovini si antisemite, la propagarea unor mesaje extremiste si legionaroide.

Sentimentul de "intoarcere in timp" in perioada de glorie a Garzii de Fier este din ce in ce mai pregnant si se accentueaza pe zi ce trece, fara ca nimeni sa reactioneze, ceea ce poate crea impresia unui acord mai mult sau mai putin tacit. Instigarea la ura si violenta este preluata de unii cititori care, la adapostul anonimului, posteaza pe site-ul acestor ziare mesaje nocive, periculoase, care depasesc limita legii, ca sa nu mai vorbim de cea a bunului-simt. “Editorialul "Limba lui Ungureanu" semnat de Victor Roncea in ZIUA din 29 mai 2006 se inscrie prin ton si substanta in categoria mai sus mentionata. Ideile sale, de neacceptat intr-o presa civilizata, culmineaza apoteotic si in spirit pur gardist, cu o instigare la crima: "Comandante, da ordinul!". In editorialul din 13 februarie 2006, Roncea pune problema "disponibilizarii persoanelor cunoscute ca actionand impotriva Romaniei". Neintrebat la timp daca are deja pregatita lista cu disponibilizarea "tradatorilor", iata ca a devenit deacum caduca. Dar lista poate servi, la rigoare, la aplicarea "ordinului Comandantului" pe care Roncea si ai sai il asteapta.

“Ziarul ZIUA nu se afla in nici un caz la prima iesire de acest gen.

Ziaristi precum Victor Roncea, Miruna Munteanu, Vladimir Alexe, Dan Chiachir, George Damian, s.a. au devenit varful de lance al atacurilor nationalist-securiste. *Dupa promovarea incontinenta a lui Paul Goma, cu toate excesele lui, cu repetatul si obositorul sau negationism*, (subl. mea, P.G.) ZIUA recidiveaza cu recente atacuri la adresa lui Vladimir Tismaneanu, Smaranda Enache, Mihai Razvan Ungureanu, etc. "Iar sub pretextul libertatii de cuvint, iata ca in data de 29 mai 2006 acest cotidian a ajuns sa instige in mod deschis la crima. Finalul articolului "Limba lui Ungureanu" aminteste frapant de incitările la asasinat politic ale Garzii de Fier, care a si pus in practica ceea ce a propovaduit. "Aplicarea legislatiei recent promulgate de președintele Romaniei impotriva oricaror actiuni de tipul incitarii la crima dupa modelul Garzii de Fier, impune ca Procuratura sa se sesizeze si sa investigheze cine se ascunde in spatele "Departamentului National Antitradare" si al "Comandantului" invocat in maniera codrenisto-simista de Roncea.

"Pe de alta parte, conducerea ziarului, dl Sorin Rosca Stanescu indeosebi, dar si acei colaboratori care asigura o anume credibilitate acestei publicatii, ar trebui sa constientizeze, macar cu intarziere, pericolul real reprezentat de acest gen de articole. Si eventual sa-si dea seama ca tocmai din cauza acestor articole ZIUA incepe sa semene, pe alocuri, cu publicatia organizatiei "Noua Dreapta".

Asteptam, in acest sens, o actiune concreta din partea domnului Sorin Rosca Stanescu.

(semnează):

Ágoston Hugo, publicist.

Prof. Liviu Antonesei, Universitatea Al.I. Cuza, Iasi

Bányai Péter, publicist, Cluj-Napoca.

Dr. Mihai Chioveanu, Universitatea Bucuresti

Adrian Cioflanca, istoric, Iasi.

Dr. Andrei Cornea, Universitatea Bucuresti

Victor Eskenasy, publicist, Praga

Prof. Mihai Dinu Gheorghiu, Universitatea Al.I. Cuza, Iasi

Marco Maximilian Katz, director, Centrul Pentru Monitorizarea

Antisemitismului, Bucuresti

Dan Matei, CIMEC - Institutul de Memorie Culturala

Raluca Moldovan, doctorand, Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca

Andrei Oisteanu, Universitatea Bucuresti

Prof. Marta Petreu, Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca

Prof. Liviu Rotman, SNSPA, Bucuresti.

Prof. Michael Shafir, Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca.

Tibori Szabo Zoltan, publicist, Cluj-Napoca

Daniel Ursprung, Universitatea din Zürich

Dr. Leon Volovici, Universitatea Ebraica, Ierusalim"

"Semnatarii anti-ZIUA au beneficiat de sprijinul "antisemitilor"

Dintre semnatarii protestului care condamna ZIUA si redactorii sai pentru "anti-semitism" se remarcă Andrei Oisteanu si Marco Maximilian Katz - care pana in de curand au avut o foarte buna colaborare cu ZIUA, fara sa remarce in acest ziar "derapaje antisemite si legionaroide". De exemplu, in luna ianuarie ZIUA a publicat un amplu interviu cu Andrei Oisteanu de o pagina. Marco Maximilian Katz si Centrul pentru Monitorizarea Antisemitismului pe care il conduce au beneficiat de largi spatii in ZIUA ori de cate ori a fost vorba de demascarea unor fenomene antisemite. Acestea au aparut in ziar inclusiv prin mijlocirea redactorilor incriminati. (D.E.)"

“Lista neagra:

Victor Roncea
Miruna Munteanu
Vladimir Alexe
Dan Ciachir
George Damian

"Atacurile" la Tismaneanu si Smaranda Enache

ZIUA din 13 mai 2006: "Vladimir Tismaneanu este un personaj care ascunde, se pare, inca multe secrete. Desemnat recent sa conduca o comisie prezidentiala al carei scop - precizat inca de la infiintare - il constituie declararea sistemului comunist drept "criminal", fara sa se pronunte asupra vinovatilor, Vladimir Tismaneanu nu si-a precizat (inca) relatiile sale cu o serie de institutii ale statului roman si nici felul exact in care a ajuns din Venezuela in SUA. (...)

Arhiva SRI, Fond "D", Dosar nr. 10.947, vol. 9, la pag. 369-370, prezinta unscurt "curriculum vitae" al lui Vladimir Tismaneanu. Ceea ce dezvaluie Fisa din 13 august 1987 este un fapt neasteptat: Vladimir Tismaneanu a plecat din Romania, in noiembrie 1981, cu ajutorul U.M. 0617, unitate a Securitatii! U.M. 0617 nu este inasa alta decat codificarea "Directiei a II-a" a Securitatii, specializata in contra-informatii economice."

“ZIUA din 24 martie 2006: Ziarul ZIUA a primit saptamana trecuta, cu promptitudine, o solicitare oficiala din partea CNSAS, in atentia redactorului nostru Victor Roncea, semnata de vicepresedintele CNSAS, Viorel Mircea Nicolescu: "Urmarea articolului dumneavoastra intitulat "Neobrazare maghiara, UDM(d)R si PC(d)R" publicat in ziarul Ziua din 13.03.2006, in care faceti afirmatia ca sunteti in posesia unor documente, cu privire la o "turnatoare a Securitatii", pe care sunteti dispus sa le puneti la dispozitia CNSAS, va informam ca, potrivit art. 20 alin. 1 si 3 din Legea 187/1999 cu modificarile si completarile ulterioare, aveti obligatia sa predati aceste materiale institutiei noastre".

Ieri, delegatul ziarului ZIUA a predat reprezentantului CNSAS, spre studiul expertilor Consiliului, un dosar cu documente intrate in posesia unui revolutionar din Targu Mures, in decembrie 1989, si ajunse ulterior in posesia redactorului ZIUA. (D.E.)

*

Sâmbătă 3 iunie 2006

Așteptam o oarecare evoluție în chestiunea “Celor 18”, din partea, ca să spun așa, a opiniei publice. Nu am observat - până acum - decât devieri (ah, termenul comunist!), derapări, abateri (altul, dar dacă nu am... altul...).

Foarte bine că s-a mutat discuțiunea la Afacerea Gojdu, foarte bine că s-a deplasat la Afacerea Catedralei, acelea merită din plin să fie apărute - numai că s-a pierdut din vedere punctul de plecare: Antisemitizarea din partea “Opsprezecilor” a jurnaliștilor de la Ziua care - printre altele - publică produsele negaționiste, ale cui? Ale lui Goma!

Da, dar Goma acela își pierduse fulgii în focul bătăliei dintre ziliști și antiziliști. După ce fusese indicat ca “disident”(sic) ba, sub pana lui G. Damian, chiar: “marele disident” (sic-sic), a... dispărut din orizontul așteptatic.

Nu știu ce este în capul lui SRS și, scuzați, pardon, bonsoar, puțin îmi pasă. Bănuiesc zbateri de genul: zvârcolitură (a șarpelui), avînd drept scop scăparea din strânsoare și... tuleala - deși, ca să spui că un șarpe o tuelește își

trebuie un mare curaj lingvistic... Acest SRS s-a manifestat, mai cu seamă în ultimii doi-trei ani, de când sunt și eu miluit cu câte o dare-la-ziar (pe sărite și fără a mi se explica refuzarea cutărui text) - vădit filosemit. Pe dinafară era vopsit - violent - gardul (vizitele Rodicăi Radian Gordon la redacție), pe dinlăuntru, numai eu, "antisemitizat" percepeam... orientarea ziarului. Să nu uit: eram în "polemică" - zic și eu, ca să mă aflu în treabă - cu Teșu Solomovici: la o replică a mea, Teșu s-a dovedit a fi receptiv și a mai lăsat oleacă din prețul bilanțului holocaustic, însă fără a uita să facă uz de arsenalul eternului-presecutat-pe-nedrept: indispensabila tânguială-argument cu-bătrâni, cu-femeile, cu-copiii - ca și cum "celelalți", *goi*-ii, victime ale bolșevicilor sioniști ar fi fost numai-bărbați în putere, nu și-femei, nu și-copii, nu și-bătrâni.

Ei bine, atunci - vina mea dacă am simțit manevra redacțională - Ziua a re-publicat lălăiala lui Radu Ioanid, cea cu "Belleville"... De ce? Ei, de ce! Răspunsul este cel al ovreiului clasic și al Barbăneagrului de serviciu:

«De ce nu?!»

Asumându-mi, în continuare, greșita-interpretare, greșit-interpretez: - pentru a rupe, întrerupe înfruntarea dintre Goma și Solomovici pe punctul de a deveni - ce oroare pentru Tel Aviv ! - "dialog"; - pentru a aduce la matca sionismului monologator-acuzator o "discuție" (acel text - reproducerea celui publicat inițial în Observatorul cultural al lui I.B. Lefter și C. Mușat) care risca să devină... normală între doi oameni cvasi-normali; - ca supliment "Din partea Căsi' Ziua": fotografia ilustrând textul lui R. Ioanid, nu a ilustrat tragedia evreilor în Transnistria, provocată de autoritățile românești, ci... altceva, de altundeva, de către altcineva.

Ce se va fi petrecut cu SRS, între timp?

Să se fi... neatârnat el de evrei și de Israel și de America? Singur-singurel ca un băiat mare? Nu voi credea una ca asta nici atunci când voi vedea un text scris și semnat de el însuși în Ziua - câte alte scrise-semnate de sine se petrecuseră între-timpul 1989-2006! S-ar oarecum schimba situațiunea dacă, de pildă textul acela ar fi prezentat ca editorial.

Un text care să spună adevărul despre teroarea exercitată de holocaustologi în România (pentru început, doar suntem patrioți, nu?); despre teroarea exersată de ambasada USA prin Taubman - care se arată a apăra interesele Israelului, nu ale americanilor - și, ca supliment, să vorbească despre relațiile americano-române; să spună adevărul despre caracterul terorist al statului Israel, față de băștinașii palestinieni pe care îi tratează din 1948 ca pe niște sclavi; despre Israelul avînd supra-dreptul (de la americani) de a ataca Irakul, de a ataca Libanul, de a ataca Siria - întru "autoapărare" - și de a interzice Iranului de a accede la arma atomică (opinia mea de nespecialist: tehnic, Iranul nu va ajunge nici în trei decenii, gesticulează ca să alunge stafiile amenințărilor din afară).

Până atunci - ba. Așa că degeaba îi trimite (sau îi lasă; sau se preface că nu a băgat de seamă ce-i fac subalternii) în linia întâia pe Roncea, pe Pătrușcă - la o adică ei vor fi acuzați de "legionarism", de "antisemitism"), și nu bulibașa SRS. Căci Dânsul nu fusese informat, căci Dânsul fusese plecat într-o călătorie de documentare, însă, acum, că s-a întors și a aflat, va lua măsuri drastice...

...Drept care i-am trimis lui Victor Roncea următorul mesaj:

"Scrisoare către Victor Roncea, jurnalist la 'Ziua'

Paris, 5 iunie 2006

“Domnule Victor Roncea,

“Observ cu uimire, cu tristețe: în focul luptei pentru apărarea redutei ziarului ‘Ziua’, ați uitat de predecesori, de răniți, de “străini” - i-ați abandonat. Desigur, cămașa este mai aproape de trup, dar adevărul mai aproape de suflet. Or adevărul este ca în ultimii doi ani, ziarul ‘Ziua’ - chiar dacă se laudă/plânge ca l-a publicat pe “antisemitul” Paul Goma, a făcut-o cu parcimonie, ca să nu spun: selecție-justa (vezi “delimitările”). Mi-a publicat unele texte - pe altele ba, ultimul: “Doliu pentru Basarabia”, fără a explica motivul, fără a-și cere iertare în cazul în care constatase că greșise - sau nu constatase?, deci nu greșise, nepublicându-l?”

Mai grav a fost obiceiul ‘Zilei’ de a nu publica drepturile-la-răspuns (recenta Scrisoare adresată Directorului în legătură cu textul semnat de G. Damian - jurnalistul care a luat de pe site-ul internet - fără încuviințarea mea - textul Plângerii împotriva... antisemitizatorilor mei, a selecționat arbitrar, a intertitrat aiurea și, cunună a jurnalismului, l-a “ilustrat” cu o fotografie trucată în redacție, prezentându-i pe V. Tismaneanu și pe P. Goma în același cadru!).

Nu mă interesează piruetele “deontologice” ale lui Sorin Roșca Stănescu - le cunosc, nu mă surprind. Firește, în cazul atacurilor obraznice, nedrepte împotriva unor jurnaliști care - în ciuda politicii șefului lor și cu certe riscuri... profesionale - încearcă să informeze corect, scriind adevăruri neconvenabile guvernanților de la București - sunt și voi fi mereu solidar cu cei agresați.

Însă este păgubitor, chiar jurnaliștilor care se apără de calomniile calomniatorilor de profesie - și pe care eu i-am dat recent în judecată - de a nu invoca acuzațiile grave formulate de “Cei 18” și de a omite numele - și cazul, mult mai vechi - al meu din chiar citatul Protestului (și) lor :

"Ziarul Ziua nu se afla în nici un caz la prima ieșire de acest gen. Ziaristi precum Victor Roncea, Miruna Munteanu, Vladimir Alexe, Dan Ciachir, George Damian, s.a. au devenit varful de lance al atacurilor nationalist-securiste. *Dupa promovarea incontinenta a lui Paul Goma, cu toate excesele lui, cu repetatul si obositorul sau negationism* (subl. mea), Ziua recidiveaza cu recente atacuri la adresa lui Vladimir Tismaneanu, Smaranda Enache, Mihai Razvan Ungureanu, etc."

Or, dacă pentru jurnaliștii de la ‘Ziua’ care pentru întâia oară sunt confrunțați cu astfel de minciuni acuzația de “negaționism” este trecută cu vederea (fiindcă nu este desemnată (și semnalată prin “antisemitism”!), ei bine, se înșeală, ei, îi înșeală pe cititori, mă trădează pe mine - ei, cei care mă “promovaseră”, nu?

Fiindcă “antisemitism” poate fi considerat un calificativ evasi-injuriuos ca: «Jidane!» , însă “negaționism” desemnează o opinie, o atitudine, un discurs: Negarea Holocaustului evreilor.

Și nu este adevărat.

De aceea, Domnule Victor Roncea, vă sugerez - în interesul adevărului, nu doar al meu (eu mă pot apăra și singur, fără scutul protector al ‘Zilei’, doar pe internet) - în proxima intervenție să faceți precizarea de mai sus, în legătura cu extrema gravitate a acuzației de negaționism.

Totodată îl invit pe Dl. G. Damian să nu mai folosească atunci când aduce vorba de mine calificativul descalificanto-mincinos: “disidentul” (ba chiar “marele disident”!). Nu sunt nici “mare”, nici mic - și nici “disident”. Faptul că domnia sa nu a aflat că sunt, totuși, scriitor, nu are nici o importanță.

Sunt - sau ne-sunt - în ciuda d-lui G. Damian.
 Va salută
 Paul Goma
 P.S. Știind ca 'Ziua' nu va publica această precizare, nici nu o rog. Va apărea tot pe site-ul meu:
paulgoma.free.fr

*

Ia să mai vedem o dată lista protestatarilor...
 ...Dar ce fac eu? Pe lângă M.D. Gheorghiu, M. Katz, Oișteanu, Shafir - deja dați în judecată - să mă apuc să fac o addenda cu cei care înainte nu se "exprimasera", dar o fac acum, limpede - și în grup:
 Antonesei, A. Cornea, Eskenasy, Marta Petreu, Rotman, Volovici? Aș putea - dar mai am energie? Dar mai am chef?

*

Luni 19 iunie 2006

Aș fi băgat mâna-n foc, jurînd că scrisesem în jurnalul de pe luna mai a.c. măgăria cu "Monumentul ostașilor americani" din Cișmigiu.

Dacă am scris-o - bine am făcut, acum o repet:

'Ambasadorul Taubman și ministrul Atanasiu au inaugurat „Monumentul Eroilor Americani“ din București (Gîndul,27 mai 2006)

Mihai DIAC

"Ambasadorul SUA la București, Nicholas Taubman, și ministrul Apărării Naționale al României, Teodor Atanasiu, s-au întâlnit ieri dimineață în Parcul Cișmigiu, pentru a inaugura "Monumentul Eroilor Americani" din București. Monumentul este dedicat celor 378 de militari americani care au murit pe teritoriul României în al doilea război mondial. "Monumentul este dovada tăcută, dar permanentă a sacrificiului pe care eroii americani l-au făcut pentru a ne apăra libertatea. Și-au părăsit casele și familiile. Nu s-au mai întors.

Astăzi îi onorăm", a declarat Nicholas Taubman. Cu privire la situația din prezent, ambasadorul SUA a amintit că "o amenințare la adresa libertății într-uncolț al lumii este o amenințare la adresa libertății pretutindeni" și s-a declarat mândru că militarii români și americani sunt împreună în Afganistan, Irak și Balcanii de vest, pentru "combaterea terorismului și promovarea libertății".

Sunt prea furios pe această minciună cât... "Timișoara", ca să o comentez azi.

*

Despre Vladimir Tismăneanu - și nu numai - în 11 puncte

Paris 22 iunie 2006,

65 ani de când Antonescu a ordonat ostașilor trecerea Prutului, zdrobirea vrăjmașului de răsărit și miază-noapte - însă acolo am rămas: nu am trecut Prutul, nu am vărsat sânge, nu am liberat pe nimeni, nu am zdrobit nimic, dacă ne-am ales cu ceva: cu "Holocaustul" în care noi am ucis 400.000 evrei, iar guvernării noastre iubiți și luminați vorbesc despre basarabeni

și bucovineni ca “minoritari” (Coposu), ca “românofoni” (Zoe Petre), ca vorbitori de “light romanian”, un fel de limbă, însă nu cea de tinichea, gândită-vorbită de unul, Ungureanu.

1. Despre Pelin II

Încep printr-un citat din mine însumi, un fragment din Jurnalul pe luna mai 2006, instalat pe internet (voi reveni la chestiunea “internetului”):

“Sâmbătă 13 mai 2006

“(…) Surpriză: da; plăcere, ba. Chiar ne-plăcere să citesc pe prima pagină titlul-bombă: “Agentul Volodea”. Ne-plăcerea vine, desigur și de la aflarea autorului: Vladimir Alexe, acest Pelin II, dar chiar dacă altcineva l-ar fi scris, nu mi-ar fi făcut plăcere. Pentru că unul este adevărul și alta lovitura cu dosarul de securitate.(…)

Ca să nu existe dubii: nu pretind că V. Tismăneanu nu ar avea păcate (și încă grele - nu cele moștenite: cele dobândite), dar în nici un caz cele “demascate” de Alexe.”

Unul - și cel mai descalificant - dintre “păcatele grele” ale lui V. Tismăneanu - deocamdată în relațiile cu mine: Minte fără clipire, fără tresărire, sigur fiind că boii de cititori-auditori români, fie ignari, fie (mai ales) traumatizați de Teroarea Adevărului Unic Bolșevic instalat în România din 28 iunie 1940 - Basarabia și Bucovina de Nord și Herța fiind în România, dragi tovarăși confecționatori ai-istoriei-și-geografiei-de-clasă - nu vor îndrăzni să contrazică un trimis-numit-uns ca să ne re-rescrie el istoria, tot după rețeta Roller.

Citatele care urmează sunt din Vladimir Tismăneanu, în interviul din 22, cu A. Goșu:

2. Despre invitație

“Eu l-am invitat pe Paul Goma. (...) Au fost multi dintre prietenii mei (...) uimiti de aceasta decizie, tinand seama de o serie de pozitii controversate din ultima vreme ale d-lui Paul Goma in chestiuni legate de perioada 1940-1941 in Basarabia, si nu numai. (...) Spun un lucru si in favoarea d-lui Goma, si in favoarea celorlalti membri ai Comisiei: d-l Goma nu m-a intrebat cine va face parte din Comisie (...) A dat un accept conditionat, dar era in sine un accept. *Nici un membru al Comisiei nu a obiectat la prezenta lui Paul Goma in Comisie*” (subl. mea).

Neadevarat: tăcerea-i bruscă (din 11 aprilie - până atunci îmi scrisese 2-3-4 mesaje pe zi) nu se explică prin... descoperirea a ceea ce pusesem eu pe internet, ci prin presiunilor exercitate asupra sa prin “membrii Comisiei” (nu le cunoșteam numele, atunci, dar nu se putea să lipsească: Mihăieș, Manolescu, Liiceanu, Blandiana-Rusan, Patapievici, Oișteanu, R. Ioanid...); și prin C. Săftoiu, consilierul prezidențial, cel care... urma să-mi telefoneze «în orele următoare», pentru a stabili mijloacele colaborării: Propusesem președintelui, prin V. Tismăneanu, să-mi trimită prin poștă o invitație scrisă, eu anunțând, tot prin V.T. condițiile: restituirea cetățeniei române furate de Ceaușescu și de Securitatea-i personală în 1977, restituirea dreptului de a publica în România, în limba mea, în țara mea, furat de caralii de la Poarta Holocaustului ca N. Manolescu (antisemitizatorul meu personal, care astfel, cu sudoarea limbii sale, obținuse postul de ambasador la UNESCO) și, de ce nu: scuze din partea statului român pentru nedreptățile suferite de familia mea și de mine din 28 iunie 1944 până în clipa de față.

3. Despre “puiul de bolșevic”

[V.T.] “Afirm cu deplina responsabilitate si am inca o buna memorie. Lucrurile s-au complicat în momentul în care am constatat ca d-l Goma cu doua, trei zile înainte ca eu sa-i fi trimis invitatia, pe baza faptului ca i se pusese la dispozitie un citat atribuit lui Vladimir Tismaneanu, în care Vladimir Tismaneanu pasamite îl decreta într-un fel pe Paul Goma ca fiind autorul unor texte cu caracter antisemit, Paul Goma pune sub semnul întrebării credibilitatea științifică a lui Vladimir Tismaneanu și își încheia acea notatie: ‘este și el un pui de bolșevic’ ”.

Dacă este adevărat că am comis eroarea de a-i atribui lui V. T. un citat care nu-i aparținea (și pentru care mi-am cerut imediat scuze), nu este adevărat că determinasem ruptura dintre noi prin notarea în jurnal: “este și el un pui de bolșevic”.

Nu, nu. Admit: i-am spus așa (în Jurnalul meu, personal, vorba lui Dinescu, “difuzat” pe internet!) din pricina unui citat greșit atribuit lui - însă: *Este sau nu este adevărată afirmația?*

- Este el, Vladimir, fiul lui Leon Tismăneanu - cetățean sovietic, “lucrător” în timpul războiului la Radio Moscova, sub direcția lui Răutu, trimis în România ocupată de ruși?; a fost L. Tismăneanu unul dintre importanții și ferocii agenți ai comunizării, sovietizării, martirizării țării noastre?; a fost el director adjunct al Editurii Politice și plin al catedrei de marxism-stalinism, la Universitatea București - nu “leninism”, cum edulcorează fiul meseria tatălui ?;

- Este el fiul Herminei căsătorită Tismăneanu și dânsa redactor la Radio Moscova, cetățean sovietic, în România ocupând funcții-posturi de importanță politică? A fost dânsa - cât a fost - director de cadre în Ministerul Sănătății?;

- Este el, Vladimir nepotul Cristinei Luca-Boico, expulzată din Franța pentru spionaj în favoarea sovieticilor?; nu a ocupat și ea “posturi importante” în RPR, atât pentru merite personale (!), cât și pentru ale soțului său Mihail R. Boico, “spaniol” și el, rus, venit în România ca “tanchist”, devenit general de “grăniceri”, citește: de Securitate, fiindcă îi obliga pe soldați să-i interpeleze, să-i împuște, nu pe cei care intrau clandestin în RPR - sic - ci pe/în nefericiții români care, sperați că “Americani nu mai vin”, încercau să fugă din raiul edificat și de ei, “spaniolii” sosiți de unde, dacă nu din... URSS?;

- Nu ca “pui de bolșevic” și-a petrecut V.T. copilăria, adolescența în ghetoul bolșevicilor: Cartierul Primăverii?; a mâncat el și ai săi - puiul-de-bolșevic - pe săturate, s-a îmbrăcat decent, chiar luxos în comparație cu milioanele de români flămânziți chiar de către ei, “tanchiștii” - umblînd în zdrențe, supraviețuind în “libertate”, fiindcă țara-ntreagă era un complex de lagăre și de închisori unde pieria elita României, tineretul ei, țărănimea pentru că... nu gândeau marxist-stalinist, cum impuneau și părinții săi?; nu frecventa el - în virtutea “egalității de tip sovietic” - o școală specială, pentru puii bolșevicilor, unde i-a avut colegi pe Nicu Ceaușescu, pe Radu Ioanid, nerușinatul holocaustolog de azi (și membru de onoare în “Comisia Oprea”)?;

- S-a plâns V. T. că tatăl său a fost dat afară din partid prin 1958 (ca urmare a întretănuirilor dintre tovarășii-de-veacuri: l-a săpat subalternul său, Radu Florian, ca să-i ia locul ; s-a mai plâns că, după plecarea lui în Occident mama rămasă în România era vizitată “practic de Securitate, aproape săptămânal” (ce limbă-i asta: marylandeză?) ca să-l convingă pe fiu să nu mai ponegrească, la Europa liberă, Patria Română... Vrea neapărat să-i aduc aminte cum au fost pedepsite pentru exact aceeași “vină” multe alte mame,

de pildă a Monicăi Lovinescu - adevărat, aceea nu era evreică, nici comunistă, nu era "eroină" din Spania, nu era cetățeană sovietică și nu fusese nici măcar un minut șef de cadre la Ministerul Sănătății - motiv pentru care a ajuns la groapa comună? ;

Dezolat, însă întrebarea următoare nu poate fi ocolită: Ce a suferit familia Tismăneanu de pe urma "persecuțiilor" regimului comunist?

- a fost lăsată muritoare de foame?

- a fost alungată din casă? (care casă: cea confiscată de ei, revoluționarii, "tanchiștii sovietici", burjuilor odioși - și antisemiți?)

- au fost membrii ei măcar anchetați de Securitate (nu vizitați, la domiciliu) - "ca la Securitate"?

- câte minute/zile/luni/ani au fost aceia reținuți/deținuți?

- cine/câți dintre ei au murit în închisoare?

"Răspunsul" l-a dat Cristina Boico (mătușa pe care Vladimir o iubea foarte), după ce s-a re-strecurat în Franța, ca "eroină a Rezistenței Franceze":

«În România am fost persecutați ca evrei și comuniști».

4) Despre "credibilitatea morală și științifică" [V.T.] (...) "i-am raspuns d-lui Goma (...) [Că] nu poti face parte dintr-o comisie in momentul in care contesti presedintelui acestei comisii, omului care te invita, credibilitatea morala si stiintifica."

De acord: nu poți - dar care este "contestația"? Aceasta:

"Este și el un pui de bolșevic".

Re-repet : este neadevărată ("contestația")? Neadevărat adevărul?

5) Despre ticul verbal-scriptic: "Circulă pe internet..." [V.T.] "publicarea pe Internet in acelasi text a unei scrisori personale despre tatal meu, in care eu foloseam la adresa raposatului meu parinte termeni foarte duri legati de perioada stalinista, in care el a avut un rol destul de important in aparatul ideologic, si pe care nu i-as folosi in limbaj public. Era o scrisoare adresata prietenului meu, sau, sa-i spunem, omului in care aveam incredere, Paul Goma. Acest text era pus pe Internet. Pur si simplu. I-am raspuns ca exista lucruri care sunt proprietatea autorului lor, o scrisoare este pentru mine proprietatea autorului ei. Eu asa vad lucrurile, poate ma insel, si niciodata nu-mi voi permite sa public scrisoarea cuiva catre mine fara sa-i cer acestei persoane permisiunea. Deci asa s-a ajuns la situatia in care Paul Goma nu face parte din Comisie".

A venit momentul lămuririi chestiunii internetului.

Vladimir Tismăneanu - altfel băiat simpatic, serviabil (e-he, câte burse a înlesnit el!) - nu dovedește că este și normal de normal... Dacă ar fi fost cât de cât, nu ar fi fabricat în grabă dimpreună cu șoptitorii săi, acest pretext de ruptură: "publicarea pe internet", a unei scrisori a lui către mine și a răspunsului meu.

În primul rând, fiindcă dialogul nu era unul confidențial, nici conspirativ (ca la ei, la comuniștii tanchiști) ci, am crezut, cred în continuare, tema lui interesează, istoria acestei țări la care el pretinde că lucrează, nu?

În al doilea rând V. T. dovedește a face parte dintre acei oameni care, avînd posibilitatea de a-și publica propoștele în oricare periodic românesc, zbiară ca din gură de șarpe, arătînd cu degetul lor de adolescenți pârâcioși pe cel care îndrăznește să riposteze - prin mijloacele rămase lui accesibile (internetul).

Așa au făcut - în legătură cu mine - Gabriel Andreescu, avîntatul holo-caustolog care nu văzuse măcar coperta cărții autorului acuzat de "antisemitism"; așa a făcut cuviinciosul L. Antonesei, apărător al lui G. A. în revista

pe care o conduce (și în care mie mi-a refuzat, repetat dreptul de replică), pretinzând că industriașul drepturilor omului “nu a făcut nimic necuviincios” (sic - nu, nimic necuviincios, doar... incorect: condamnase o carte necitită); așa au făcut Adameșteanu, Lefter, acum V. Tismăneanu, afirmînd el fără pauză de reflecție:

“Cerculă de la o vreme, pe internet...”

“Pe internet”, unde alt’? Nu sunt eu un scriitor internetizat prin grija prietenilor lui V. Tismăneanu: Manolescu, Liiceanu, Mihăieș, Lefter, Oișteanu, A. Cornea, Adameșteanu, Patapievic, R. Ioanid, Shafir? Eu nu am putut face ca Nicolae Moraru - îl cunoștea bine Leon Tismăneanu, erau tovarăși de șaibă marxist-stalinistă - care, după pensionare, își confecționase, acasă o... stengazeta (gazetă de perete) în care își “publica”, producțiile. Am “publicat pe internet” Jurnalul, iar în acela se afla și scrisoarea lui V. T. prin care îmi cerea amănunte despre tatăl său; apoi scrisoarea mea de răspuns : în aceea îi împărtășeam partea mea de adevăr (la 17 noiembrie 2005). Și această scrisoare a fost consemnată în Jurnal - la 31 martie 2006. Trebuie să fii de rea credință și nerușinat ca să te indignarisești ca un curcan pentru că “celălalt” îți dă replica acolo unde poate - or el nu poate în presa obștească și din pricina ta, măcar complice la interdicție.

Este Jurnalul meu, scriitor, persoană publică (în ciuda Neocenzurii Neoscriitorilor Neoromâni); în el consemnez, nu doar cugetări adânci și păreri suprafațice, dar și evenimente-de-hârtie, de pildă scrisorile. Apoi V. T. știa foarte bine că țin un jurnal “difuzat pe internet”, “ținere” normală și... legală - cum de l-a descoperit abia în acel moment?

În încheiere scriam:

(...) “Eu, prin forța împrejurărilor, nu am avut nici tată nici mamă nici unchi nici mătușă care să fi făcut rău altora, doar pentru că ei, “revolutionari de profesie” așa stiau că... se face lumea nouă. Însă nici nu voi învinovați vreodată pe copiii revoluționarilor bolșevici pentru păcatele părinților - grele, monstruoase. Ci - am și spus-o, în legătură cu Oisteanu: le cer (urmasilor) să-si asume înaintașii, să accepte - cu durere - că aceștia nu fuseseră îngerasi, că nu pot fi absolviți doar pentru că fiii știu că părinții lor erau plini de iubire în familie - fiindcă iubirea în familie nu sterge deloc ne-iubirea lor în nefamilie.

“Si așa cum atâția copii, nepoți de nazisti s-au târît în viață cărînd povara teribilă a “dosarului” tatălui SS-ist sau doar (sic)... membru al partidului-lui Hitler, așa să suporte și urmasii bolșevicilor faptul că părinții lor nu fuseseră, vai, eroi de benzi desenate.

“Cred cu putere că această “echilibrare” este necesară, atât pentru noi, eternele victime, cât și pentru urmasii celor care nu se purtaseră cu noi cu mânuși (observi eufemismul?). Or noi suntem milioane - numai în România. Si nimeni dintre vinovații de martirajul nostru nu a fost măcar obligat să treacă - fie și postum - prin fata unui tribunal (...).”

După care comentam:

“Ce fel de istorie știe Vladimir Tismăneanu, azi, dacă, orbit de durerea celor aflate despre tatăl său - totuși: un ne-sfânt... - a uitat că, înainte (...) alți “revoluționari”(...) fuseseră debarcați, anchetați de Instrumentul Revoluției: Securitatea, creată după modelul NKVD? Dacă nu vorbim de Pătrășcanu, un ne-evreu - pe care și Leon Tismăneanu îl înfierase, bolșevicește - hai să vorbim de Ana Pauker: s-a “delimitat” Tovarășul Tismăneanu de Tovarășa Pauker, în ședințele de demascare-înfiere? Bineînțeles, da, altfel n-ar mai fi rămas șeful catedrei de marxism-stalinism și director adjunct al Editurii

Politice - sub șefia altui monstru bolșevic, avînd același “dosar”: Valter Roman? (...) Dar de Chișinevski - dat jos în 1957 (pe când eu mă aflam în anchetă, la Interne)? El, L. Tismăneanu a fost “zburat” (expresia aparține fiului) în 1958. Nu știu dacă tot atunci subalternul său de la Universitate Radu Florian fusese “îndepărtat” - însă deziluzia a fost: chiar dacă după răspunsul meu nu am citit vreun text despre tatăl său, Vladimir Tismăneanu se comportă taman ca fiul lui Radu Florian: detestabil; neintelektual, ne-normal: nu acceptă că tatăl său “a avut și lipsuri”. Așa cum nu acceptă că iubita sa mătușă Cristina Marcusohn (căsătorită Boico) a jucat un rol nefast, mizerabil, de bolșevic fanatic executant orb al ordinelor Moscovei - atât în Franța, ca spioană sovietică (până la 22 iunie 1941 activînd și în folosul lui Hitler!), cât și în “surghiun” în România; rol, nu doar de persecutor al nevinovaților, ci și de trădător-denunțator (a lucrat sub ordinele lui Boris Bruhman, alias “Holban”, cel care a dat pe mâna Gestapoului Grupul Manouchian, “Afișul Roșu”), atât al democrației “burgheze” din Franța ocupată, cât și al României, ca stat care, de voie, de nevoie, îl/o acceptase ca cetățean/că (ba chiar ca supracetățean - altfel ce-ar fi căutat, după repatrierea-prin-expulzare în moțul Agerpres-ului?).

Și degeaba declară el în dialogul cu Nicolae Coande:

“Structura mea mentala esta, intr-adevar, una a nelinistii si a refuzului certitudinilor inghetate” - certitudinile sale au rămas cum fuseseră: înghețate. Și el - ca Oișteanu, ca Anca Răutu-Oroveanu, ca Al. Florian, ca R. Ioanid - și alții din aceeași...făină - este un autentic pui de bolșevic.”

6) Despre rolul destinat mie în Comisia cu pricina

În unul din mesajele trimise în 10 aprilie a.c. V. Tismăneanu îmi explica din capul locului:

“Rolul Dvs: (...) Nu trebuie sa scrie[t]i: ati scris ce trebuia scris”.

Distribuirea rolului mut m-a rănit, dar nu m-a determinat să-l trimit pe distribuitor la plimbare. Deci: la o săptămână după invitație mi se comunica-se că urma să... interpretez Aria (mută) a Decorului, sarcina grea a... activității revenind adevăraților actori (aflasem două nume: Patapievici și Antohi).

Atunci, în 10 aprilie am intuit că în acea Comisie nu voi putea face nimic-nimic-nimic. Tocmai de aceea fusesem poftit la prezidiu: să nu fac nimic, doar să... exist, asist, momâie. Motivul pentru care mi se distribuise astfel de rol? Eram eu cumva antiromân?, antisemit?, analfabet? În toată modestia: nu, la toate trei întrebările. Deci nu existau motive (necomunicabile), ci pretexte.

De cinci zile a avut nevoie V.T. pentru a confecționa, cu clacă, pretextul: “rupturii”: instalasem pe internet cu o lună în urmă o scrisoare a lui, astfel “încălcînd un...cod academic, negîndu-i credibilitatea științifică și morală, folosind la adresa lui un limbaj inacceptabil, contrare standardelor, pricinuindu-i grave leziuni pe la demnitatea umană” etc etc. Sfetnicii săi indigeni și colonizatori îi vor fi explicat, îi vor fi făcut și un desen: un eventual câștig prin includerea lui Goma (ca să se închidă gura reacționarilor) va fi anulat de previzibilele “cerințe” ale aceluiași: includerea și a istoriei Ocupației Basarabiei, Bucovinei de Nord, precum și continuarea istoriei de după decembrie 1989 până azi...

Pe cine bănuiesc a-l fi just-consiliat? De astă dată nu voi ține seamă de înțelepciunea: “Hoțul cu un păcat, păgubașul cu zece”, fiindcă îi știu, îi văd, îi aud pe hoți:

Pe Mihăieș, văcar al minții, acuzat de “antisemitism”, ca și jupănu-său,

Manolescu: de cum primise bilet de voie de la Brucan, viteazul rezistent prin cultură se apucase de gazetărie, confecționase chiar interviuri: un volum cu Tismăneanu (!), altul cu Manolescu - chestii înșăilate din aproximații intelectuale și din dezinformații informaționale. Omul nu știe ce-cum să întrebe, habar n-are cum-prin-ce să-l corecteze sau stimuleze pe interlocutor. Tot “militînd”, tot scriînd, sperînd că astfel va învăța să scrie, tot periînd pe cine trebuia, a ajuns la Institutul Cultural Român, aghiotant al lui Patapievici: temîndu-se că voi cere luna de pe cer: publicarea unei cărți “la el, la Fundație” (Buzura: “la Fundația mea!”), nu-i va fi lăsat lui “Volo” manșetele nădragilor, pînă cînd acesta nu a promis-jurat că nu-l va băga pe lup în târla mioritică a scriitorimii române, Goma are să strice toate aranjamentele intelectualității patriei, fiind el notoriu reprezentant al “disidenței răgușite”;

Pe Blandiana: cum să suporte Inventatoarea Rezistenței prin ArpagiCultură ca Goma să steie la un prezidiu alături de Dânsa, care are neșesitate de trei scaune pentru sine și de și un sfert pentru Romi? - și de un taburet pentru Lumina Lumii Ilieșiu, Spaima Comuniștilor (pe care-i filma de zor și cu drag pînă la 22 decembrie 89 fix)?;

Pe Adameșteanu - nu va mai fi avînd puterea de pînă mai ieri, dar cuvîntul său atîrnă greu (!) cînd se arată ocaziunea de a-i plăti lui Goma o parte din răul făcut ei, Reprezentantă-Punct. A ce, reprezen'-punct? Dar a explicat ea, cu gura ei, limpede:

«Ce știi tu, bă!, păi eu reprezint!»;

Dar Ion Vianu ce cusur va fi avînd, de cînd, trezit din somn, la nenumăratele comiții-prezidii, Oișteanu i-a comunicat acest mare secret: Goma e “un basarabean antisemit, îți spun eu!”, iar fiul lui Tudor Vianu, ce să facă: a repetat, papagal, expectorația tovarășului său de baricade și de vînațoare de “antisemiți”...;

Dar Sorin Alexandrescu, “nepotul Monumentului”, ilustratorul, într-un cărtoi uite-așa de gros, plin de scheme și de săgeți indicatoare a mersului geniului la Faulkner ? Cel care petrecuse o viață la Amsterdam, ignorînd România și literatura română (pentru el oprindu-se la Titus Popovici), iar după moartea mamei sale, declarase că el fusese de totdeauna anticomunist - drept care din vara anului 1989 participase la... Uniunea Scriitorilor a lui Tepeșag cu Breban? (vezi Jurnal de Căldură Mare)?;

Dar Antohi, dar Mungiu, dar prințul-consort al său, “istoricul” Pippidi, descoperitor al “fascistului-Antonescu”-la-români?;

Dar Marius Oprea, rămas văduv (nu orfan?) de “Institutul R. Ioanid”, tăricean, după apariția băseștei “Comisii Volo”?;

Dar Manolescu-UNESCO, legitimatorul lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă?;

Dar Patapievici, heideggerul nostru drag, iubit și raional?;

Dar Botezătorul său (și al lui Georgel Zacuscă), liicheanul, frîrul sebastianez, altfel monarhistul-foc: Liiceanu?;

Să nu fi intervenit cu “un mic sfat” Cosașu, Ianoși, Oișteanu, tovarășa Lilly Marcou?, nici veteranul turnător Zalis? Nici Max Katz, automonitorizatornicul, citește: fabricantul din nimic a “antisemitismului tradițional românesc”? ; nici maeștrii săi întru holocaustizare, politrucii Elie Wiesel, R. Ioanid ? Nici măcar Doamna Monica Lovinescu, nu pentru întîia oară condiționînd prezența sa de absența lui Goma?

7) Despre cei care fac istoria României

a. Din 23 august 1944 Ocupanții ruși ne-au falsificat istoria prin trimișii Pauker, Chișinevschi, Răutu, Roller - de unde termenul: rollerizare;

b. După decembrie 1989 Pelin ne-a pelinizat-o;

c. Din 1991 Istoria României a fost wieselizată;

d. În 1998 Istoria României a fost traficată prin traducerea **Cărții negre a comunismului** de St. Courtois (în originalul apărut în 1997, deficitar la capitolul țării noastre prin “grija” lui Karel Bartosek și prin refuzul lui Courtois de a completa-corija prezentarea României), apoi prin strădania intelectualilor români de frunte: Blandiana, Onișoru, Rusan, Liiceanu.

Cum am spus (și am scris, în **Săptămâna Roșie**, capitolul “Când ai crescut în cultul victimei inocente îți vine greu să accepți ca ai fost un bun călău”), originalul francez ignorase (cu o excepție: **Pitești** de V. Ierunca), toate celelalte texte scrise de români, traduse în franceză, aflate la îndemâna “responsabilului capitolului “Europa Centrală și de Sud-Est”, pe nume Karel Bartosek.

Acesta, împreună cu M. Berindei, A. Paruit, A. Lavastine, profitând de indisponibilitatea lui F. Maspero, fondatorul revistei *L'Alternative*, a pus mâna pe ea și a prefăcut-o, din publicație anticomunistă în una... “eurocomunista”, rebotezată *La Nouvelle Alternative*. Tovarășul Bartosek (tovarăș al tovarășului Courtois) a aplicat metoda idioată, a tovarășului de la Cluj, St. Borbély (cum se întâlnesc marile spirite!), după care... “ar fi greșit să punem prea mult accent pe destinul dramaturgului ceh Vaclav Havel, al filosofului maghiar Istvan Bibo, al scriitorului român Paul Goma sau pe alții, provenind din inteligența și să-i lăsăm în umbră pe «oamenii de rând»” - motiv pentru care nu pomeneste de mișcarea pentru drepturile omului din 1977, solidarizată cu Charta 77, iar dintre “oamenii de rând” nu îl pomeneste pe legendarul Vasile Paraschiv (descoperit alaltăieri de însuși V. Tismăneanu). Doamne ferește să fi citat din eseul lui C. Dumitrescu **La Cité Totale**; nici din Crăciunaș: **Le dernier regard**; nu au fost pomenite nici cărțile mele “penitenciare” (orișicâtuși publicate la Gallimard, la Seuil, la Hachette); nici măcar volume ca **La vie en rouge**, de Duplan și Giret, **Le KGB en France** de Thierry Wolton nu au îndeplinit condițiile de intrare...

În schimb (!) Bartosek îi indică la Bibliografie (extrem de săracă, total nereprezentativă), pe...Vladimir Tismăneanu, ei da! - cu volumul în limba română “Fantoma lui Gheorghiu-Dej”!- și pe autoarea unui text despre... oamenii care l-au adus pe Ceaușescu la putere, semnat de arhinecunoscuta cercetătoare Cristina Boico, cu totul întâmplător mătușa lui V. Tismăneanu - oh, oui.

Să recunoaștem: varianta românească repară o nedreptate flagrantă a originalului francez: în ea apare... Blandiana (adevărat, într-o notă de subsol - dar nu este pomenită Doina Cornea, nici de Dorin Tudoran nu vine vorba, nici de Dan Petrescu, nici de Luca Pițu, nici de Liviu Cangeopol... - ce-om fi vrând: nu aceștia au ‘grijit ediția, ci ea, Romi, Liiceanu și Onișoru! - se observă);

e. În 2005 Istoria României și a Românilor a fost falsificată prin înființarea Institutului pentru studierea Holocaustului, *imeni* Wiesel, al cărui scop este, nu studierea tragediei evreilor, ci impunerea în școlile noastre a materiei obligatorii concepută de evrei - și doar de ei (să nu mi se spună că *goi*-ul Pippidi contează - da de unde, niciodată, în nimic nu a contat);

f. Tot în 2005, ca un fel de compensație acordată și majoritarilor români din România, guvernul a decis înființarea unui institut pentru studierea comunismului.

Director : istoricul Marius Oprea, adjunct: istoricul Stejărel Olaru. Cât de onestă, cât de profesionistă a fost inițiativa de a se, în sfârșit!, apleca și

asupra pătimirilor noastre, ale românilor victime ale bolșevismului rusesc, s-a observat numaidecât prin:

- anunțarea perioadei de studiu, decapitînd-despiciorînd-o: excluzînd tragedia începută la 28 iunie 1940, și suprimînd “postrevoluția”, permanentul război civil durînd și azi;

- cooptarea (sic) în Comisia de studiere a crimelor comuniste a lui “Radu Ioanid”, cunoscut sionist, antiromân notoriu (crescut, instruit în herghelia lui Serge Moscovici, din care au ieșit și exemplare ca: M.D. Gheorghiu, Isac Chiva, A. Lavastine, Maria Mailat...);

g. În 2006 a fost anunțată o altă mîncare de pește: “Comisia Tismăneanu-Băsescu”. Dacă aceasta, destinată a cerceta crimele comuniste nuare ca membru al Colegiului de onoare un pui de bolșevic (I. Ioanid) are ca... secretar-general al chiar Comisiei care a și început să-i poarte numele, un alt pui de bolșevic : prietenul vostru “Volo”, altfel-zisul : Vladimir Tismăneanu.

Și, de parcă aceste nenorociri nu ar fi destul de... nenorocite, iată că și...

g. ...ambasadorul USA în România, N. Taubman, după ce ne-a demonstrat cu strălucire că un ambasador nu are rolul de a se ocupa de relațiile țării sale cu cetățenii țării în care a fost numit, ci de Holocaust, de predarea lui obligatorie în școli, acțiuni propagandistică împănată cu amenințări din repertoriul lui Wiesel (cel de la 3 iulie 1991, din *New York Times*):

“Trebuie să știți că dacă antisemiții nu sunt criticați lînfierățil în public, veți suferi. Veți fi izolați, Occidentul vă urmărește cu mirare, cu spaimă, cu groază”.

De curînd, prin cine știe ce amenințări-promisiuni (să fie întrebabilul Ungureanu), ambasadorul Taubman i-a adus pe români până la acceptarea unei monstruoșități, a unei Minciuni a Veacului: re-inaugurarea, în Cișmigiu, a unui monument al ostașilor americani căzuți pentru liberarea României...

Or toată toată lumea știe că americanii în chestie, aviatori de bombardiere, înainte de a fi doborîți, ne făcuseră praf și pulbere, ne amestecaseră cu molozul - la Ploiești, la București, în 4 aprilie 1944, în zona Gara de Nord, unde au murit mii de civili, dintre care trei sferturi refugiați grupați acolo în vederea “dispersării” în vestul țării - prefigurînd crima de la Dresda, din anul următor, 1945: tot refugiați civili din Est erau...

La București, în 4 aprilie 1944 a pierit și unchiul meu Ignat Goma.

Așadar: după exemplul evreilor care au treabă, n-au, fabrică “dovezi de antisemitism”, americanii au, n-au treabă, fabrică “prinosuri de recunoștință” (se recunoaște expresia?, tata, deși fost deportat în Siberia, zicea:

«Americani sunt un fel de ruși - doar că au mai multe stele pe drapel»).

Cum de îi rabdă pămîntul pe guvernanții români care nu apără interesele românilor, ci pe ale rușilor și pe ale ucrainenilor (pe lângă interesele, muuult mai importante ale surorilor, cumnatelor, verișoarelor - chiar și ale nepoțelelor dînșilor?). Cum de mai fac umbră pămîntului guvernanții români care nu cunosc istoria elementară a țării lor, România, iar dacă o cunosc, puțin le pasă de adevărul ei, ci sunt cu gîndul numai la “considerația” pe care o vor primi (și dolarii! să nu fie uitați dolarii!) de la acești ruși cu mai multe stele pe drapel?

9) Despre certificatele de bună-purtare

Armand Goșu: “In ultimele zile, v-ati vazut dosarul la CNSAS. E vorba de un dosar provenit de la SIE, de un dosar lucrat de cei de la Directia de

Informatii Externe a Securitatii”.

Așadar V. Tismăneanu a avut nevoie de un certificat de ne-securist - de la CNSAS. De ce ? Cine i l-a cerut? Tăriceanu? Băsescu? R. Ioanid? Ca să-i tragă ei un Club al Certificaților? Cine le va fi liberat *spravka* ceea? Tot ei, după modelul “Certificatului de Revoluționar”?

Nu am nici o încredere în indivizii care, ținând să-și “probeze” onestitatea pusă sub semnul întrebării, umblă cu “certIFICATE” ba de revoluționar, ba de absolvent al Academiei de Jurnalistică, ba de persoană care nu a lucrat în viața ei pentru, zi-i pe nume: “poliția politică” (Andrei Cornea, filosof, director-dedirecție și holocaustolog rasist, când vorbea de securiștii care o agresaseră pe Monica Lovinescu, le zicea: “membri ai poliției”). Drăguț. Și ce subțire-diversionist.

Ca și “Domnul Iliescu” în gura lui V. Tismăneanu (dar “Domnul Măgureanu” pe buzele celui-mai-tânăr-filosof-la-român: Liiceanu?).

Nu am încredere în certificatații CSNAS - am vrut să spun: confecționarii, li se mai zice: falsificatori. Pentru că am zăbovit cu privirea asupra câtorva beneficiari, comunic lista lor:

- Gelu Voican Voiculescu-Sturdza-Clytoris: Prietenul meu Gelu, rănit de mirarea-dezaprobarea exprimată de mine la apariția lui în banda-de-tâlhari organizatori ai “revoluției de la 89”: Brucan, Iliescu, Roman, Măgureanu, în vara anului 1990 a-compus-o-compunere intitulată: “Dosar de securitate” (al său, dosarul!) și a încercat să-l publice în revista 22. G. Adameșteanu, pe atunci total inocentă, însă nu și ticăloșită, a refuzat. A aflat N. Manolescu! Pe loc l-a invitat pe suprașeful Securității iliesciene să aducă la el, la *România literară* “Dosarul de securitate”. Prezentat de redacție (Manolescu-Dimisianu), animalul care nu există a apărut pe 5 pagini, în două numere, ultimele pe 1990.

Pe atunci nu se vorbea de certificat “de la CSNAS”. Se vede însă că autoritatea (i)morală a lui N. Manolescu (care tocmai luase, imediat după mineriadă, un interviu lui Iliescu, în care îl domnise și îl o-ise: “Om, cu O mare”) fusese hotărâtoare. Gelu Clistyr umbla pe la cocktailuri, în Libia, distribuia fotocopii, cu autograf, adăugînd, oralmente: «Uite ce scrie România literară a lui Manolescu despre mine!» - se oprea la timp, nu explica: «Din moment ce îmi publica dosarul de securitate, înseamnă că sunt curat, nu am nimic de ascuns».

Doamne ferește, cum să aibă de ascuns ceva împușcătorul Ceaușeștilor!

Și Ion Iliescu a cerut și a obținut certificat de CSNAS - ei și? Ce probează acela: că Iliescu nu a lucrat pentru Securitate, “doar” pentru NKVD, apoi KGB?

C. V. Tudor: și el este diplomat al CSNAS;

Și Buzura;

Și Uricaru;

Și Voiculescu-Crescent a fost recent spălat, sfințit...

Ei și?

Înseamnă că toți certificații (de către cine: de către CSNAS, unde nu te mai poți răsuci de câți securiști - dar securiste! - pe metru pătrat fojgăie) au devenit curați? Ca “domnul Iliescu” după spălătura de sânge și de căcat operată de Manolescu, Pleșu, Breban, Simion, Sorescu - și Tismăneanu?

10) Despre a fi sau a nu fi evreu în România

Prietenii, îndatorații lui V. Tismăneanu i-au sărit întru apărare, acuzîndu-i pe acuzatori că... l-ar fi acuzat pe “Volo” pentru păcatul-crima de a fi evreu.

Să avem iertare: în primul rând și fiul meu Filip este evreu, după mamă - și ne înțelegem bine, împărtășim aceleași valori; în al doilea: din câte știu - și știu, fiindcă pe mine mă interesează ce se petrece în lume, deci mă informez - nimeni nu l-a acuzat "pentru că este evreu". Evreii sioniști (dar și: auxiliarii lor, *goi*-ii Manolescu, Gârbea, Marta Petreu) ne acuză pe noi, românii, că suntem "antisemiți", noi însă, românii, nu suntem nici sioniști, nici manoliști, nici martopetriști - nici andreipipidiști. Acuzatorii s-au înșelat și au înșelat atunci când l-au acuzat pe Vladimir Tismăneanu doar ca fiu al unor bolșevici evrei veniți pe tancurile sovietice.

Dar tocmai asta condamnă noi la veniții-pe-tancuri: faptul că îi acuzaseră - și trimiseseră la pușcărie! - pe părinți pentru faptele (reale, imaginare) ale copiilor și pe fii, nepoți, veri, vecini pentru faptele părinților!

Am spus de la începutul acestui text: nu acesta este păcatul lui V. Tismăneanu - fiindcă nu ne putem alege părinții - ci altul, altele, nu moștenite, ci câștigate.

V. Tismăneanu, istoricul, se ferește ca de foc de a ieși din cercul pentru studiere fixat de el, fixat de fixatori: se ocupă numai de trimișii (sau unșii pe loc), de primă mărime ai Porții Kremlinului, în scop de colonizare: Pauker, V. Roman, Chișinevschi, Moghioroș, Gheorghiu-Dej, Bodnăraș, Iliescu, iar evreilor nu le spune pe nume, ci îi îngroapă în alt abuz lingvistic (precum antisemitism): "minorități etnice". Ce comod: ca și victimele maghiare ale Holocaustului, repartizate de Wiesel la vecini (și ocupați; sârbi, slovaci, români), evreii bolșevici au fost împrăștiți la rubricile unguri, cehi, polonezi, bulgari, ruși. Sub umbrela "obiectivității istorice" (dar V. T. nu este istoric!), încearcă - și reușește - să reabiliteze mai degrabă pe ici decât pe colo sinistre figuri ca Ana Pauker, în schimb (!) să zugrăvească în negru figuri antipatice lui și familiei sale: Ceaușescu, Răutu, Radu Florian...

11) Ce fel de istorie a României vrea V. Tismăneanu?

Ceea ce i se poate reproșa (și trebuie să i se reproșeze) lui Vladimir Tismăneanu : nu faptul că este evreu (ei și? este ceea ce este!), ci faptul că, evreu printre goi (români), este insensibil la viața și la moartea goi-lor; nu i se poate reproșa că este fiu de bolșevici evrei care doar rău au făcut băștinașilor - ci că nu a renunțat la granița mentală reproducând granița reală (Zidul ! Autozidul!) separînd iremediabil "Cartierul Primăverii, cuibul de bolșevici" și restul țării, populația.

El nu poate, nu vrea să accepte că există și altceva, altfel decât propria persoană, propria categorie, propriul clan. De pildă, pentru el, umanist, nu există suferința palestinienilor, nici injustiția, nici neomenia cu care sunt tratați, ei băștinașii, de către invadatorii israelieni (să nu invoce "dreptul istoric": Filistenii erau oamenii locului, sedentari atunci când Evreii, păstori, au dat peste ei, venind din Mesopotamia). Nu am citit și nu am auzit ca cineva să fi citit vreun rând de măcar înțelegere, dacă nu de compasiune (i-aș cere prea mult dacă aș rosti "fraternitate") pentru altă comunitate oprimată, alungată de la vatra ei: a palestinienilor. Nu, nu. Deși există atâția evrei normali și celebri (nu chiar ca și "profesorul de la Maryland"), tot din aria rusească proveniți: Menuhin, Barenboim, ba chiar și dintre evreii noștri: Sami Damian. Aceștia au riscat normalitatea - și au fost tratați, cum altfel, decât de "antisemiți".

Vladimir Tismăneanu - și asta va fi concluzia mea - o persoană structural insensibilă (istoria se face și cu inima, nu?, chiar riscînd o abatere subiectivă); pe el îl interesează - vezi-i bibliografia - personalitățile-care-fac-istoria, chiar dacă părintele său, Leon Tismăneanu, ne obliga, ne soma să credem

că... masele; îl preocupă cancanurile, mâncătoriile, întretornătoriile mafioților bolșevici - și nu cei care au suferit, care și-au pierdut viața (unii și sufletul) sub șenilele de tanc sovietic ale Marii Terori de la Răsărit.

Ce fel de "istorie" va superviza, dirija "Volo" - altfel băiat bun, servibil - dacă nu are mijloacele?

Fiindcă nu le are; el nu a văzut, nu a auzit ce se petrecea dincolo de Zidul Ierusalimului Cartierului Primăverii unde a copilărit și unde s-a întors. V. T. este surd, orb, nu are odorat, deci nu știe cum "arată" mirosul de sărăcie, mirosul de fără-acoperiș (dacă tovarășii tovarășilor părinți ai săi îi alungaseră pe proprietari din case și le luaseră locul, fără măcar a schimba cearceafurile...); mirosul de frică-de-arestare, de frică-de-exmatriculare din facultate (ei, da: catedra de marxism-*stalinism* se ocupa și de "purificarea" corpului studentesc, iar C.C. al UTM - reprezentat de Trofin, Petre Gheorghe, C. Burtică - și Ion Iliescu! - un an întreg, 1958, a tot pus la-zid și pe rug sute de studenți potențial periculoși, drept care i-a exmatriculat); mai departe: miros de-frică-de-anchetă; mirosul de sudoare (de frică), de urină-sânge-căcat din timpul anchetei la Securitate.

Dar mirosul de moarte știe el cum... miroase?

Va realiza comanda prezidențială a unei Istorie a României din ultima jumătate de veac alcătuită doar din portretele monștrilor comuniști, mai mult sau mai puțin feroci, mai mult sau mai puțin buni părinți?

De acord - dar victimele? Unde sunt victimele - milioane -din "Istoria" lui Tismăneanu Vladimir?

Grav handicapat de originea sa de evreu basarabean, inima nu-l va lăsa să aducă vorba și despre imensa - și actuala - tragedie a românilor basarabeni și bucovineni treziți în 28 iunie 1940 robi ai rușilor, cu identitatea schimbată, cu alfabetul schimbat, cu o matrice mașteră: nu mai erau români, nu mai vorbeau limba română, drapelul nu mai era tricolor, țară nu le mai era România, ci Marea Uniune Sovietică! Violentați, umiliți, pângăriți în credința lor creștină de evreii bolșevici, mult mai răi decât rușii-curați - unii prieteni, vecini, colegi deveniți de nerecunoscut: turbați de ură față de români, mai ales dacă aceștia erau militari și se retrăgeau, umiliți de ordinul de a nu răspunde agresiunilor, în Săptămâna Roșie; după aceea jefuiți de pâinea pe care ei o făcuseră, alungați din casele pe care ei le zidiseră, arestați, anchetați, unii deportați în Siberia, alții împușcați pe loc.

Cum să-i compătimizească V. Tismăneanu pe basarabeni și pe bucovineni, când treaba murdară, de zapcii-caralii, de călăi în slujba rușilor o făceau evreii - mulți cunoscuți de părinții săi: Perahim, Sorin Toma, Roller...? Cât de drept va fi V. T. în judecățile sale istorice - ziceam că se va studia și perioada dinainte de 1946...- atunci când va ajunge la episodul refugiaților din martie 1944? Va accepta, el, făcând parte dintr-o comunitate care a dat realitatea și expresia "Ovreiului Rătăcitor" (așa zicea tata că ajunsesem noi), că există durere și mai sfâșietoare, cea a "Ovreiului rătăcitor în proprie țară" - când acest efect avea această cauză: comunismul rusesc? - cel pe care îl visaseră părinții săi și pentru a cărui realizare renunțaseră și la gândire logică și la inimă (caldă, în principiu), devenind roboți ai Distrugerii, ai Terorii, ai Ororii? Ce va înțelege el din continuarea dramei refugiaților, (re)fugind, ascunzându-se prin păduri, prin peșteri de frica ocupanților și prinși, legați, predați jandarmilor, jandarmii rușilor - pentru a fi "repatriați în Siberia"?

Și cum va percepe el Istoria cotelor, Istoria colectivizării?

Cum să accepte - cu inima și cu capul - că decembrie 1989 nu a însemnat încetarea Terorii bolșevice, că de atunci a continuat prin războiul civil

atătat de “domnul Iliescu”, cu care el conversase despre război, despre pace, de “domnul Brucan”, coleg de bancă revoluționară cu părinții săi, de “domnul Petre Roman”, fiul altui “domn” și acela “erou din Spania”, Valter?

Acestea au fost întrebări la care am și dat răspunsul:

Nu, Vladimir Tismăneanu nu este deloc omul potrivit la locul potrivit. Prezența lui în fruntea unui organism de o asemenea importanță pentru trecutul dar și pentru viitorul nostru este o eroare care ne va costa alți ani, alte decenii de “tranziție” (citește: încremenire, dare îndărăt, retrogradare).

Cum adică: nu se găseau istorici onești, serioși, cunoscători ai “materiei” și ai meseriei? Tot la cărpaci, la peticari, la improvizați am recurs?

Există oameni din toate generațiile care au, totuși, idee despre Istoria Contemporană - cine a avut ideea nefericită, nocivă de a face, mai ieri apel la “salvatori” de teapa lui R. Ioanid, acum la un băiat simpatic, dar atât:

V. Tismăneanu?

De Iliescu, Năstase, Constantinescu, Ciorbea, Tăriceanu, Băsescu - chiar și de Ungureanu - nu se va mai vorbi peste un deceniu, însă despre această iresponsabilă ușurătate, criminală neseriozitate de a trata - pentru a câta oară? - Istoria României se vor rosti stră-stră-strănepoții noștri; cu fălcile strânse, cu lacrimi de ciudă și de mânie - și de rușine.

Se vor întreba: Ce fel de oameni am fost noi? Și își vor răspunde, cu năduf:

«Oameni de nimica, asta au fost!»

Paul Goma

P.S. Intr-un interviu cu A. Bădin din *Adevărul* din 13 iunie a.c.: V. Tismăneanu declară senin:

“domnul Goma a publicat și o scrisoare pe care i-am adresat-o în nume personal. M-a costat mult sufleteste să decid că nu pot colabora cu domnul Goma din motive de standarde profesionale. Am avut bună credință în relația cu dl Goma, iar domnia-sa, ulterior, și o spun acum pentru prima dată, mi-a trimis o scrisoare care se încheia cu cuvintele “îmi cer iertare”

Este adevărat că i-am trimis o scrisoare în care îmi ceream iertare pentru... eroarea de a fi “sudat” două paragrafe, atribuindu-l, nedrept, pe al doilea lui V. Tismăneanu. Or el translează iertarea (acordată mie) și la... publicarea pe internet a scrisorilor. Îl informez că pentru această faptă (scrisorile publicate pe internet) nu-mi cer și nu-mi voi cere iertare. PG

*

Vineri 30 iunie 2006

Astă noapte Israelul a arestat peste 60 de deputați palestinieni - israelienii pretind că numai activiști ai Hamas, ceilalți spun că și din formația președintelui. Au bombardat clădirile guvernului de la Ramalah - “dar n-au făcut victime - cu excepția unui terorist”.

Îmi plac de mor astfel de precizări (deci ăla n-a fost victimă, ci... terorist), ca și: “Autoritățile au deschis o anchetă” - cu ancheta se aleg orfanii și văduvele și supraviețuitorii rămași fără adăpost.

Astfel de anunțuri curat-umaniste - dacă provin de la Tel-Aviv - provoacă urlate de bucurie printre “umanisti” dâmbovițelicioși ca alde A. Cornea, Oișteanu, Vianu, Shafir, Al. Florian, Rotman, Volovici.

*

Am scris un bilețel lui Tismăneanu:

Paris, 3 iulie 2006

Domnule Vladimir Tismăneanu,

În 22 iunie acest an am scris textul “Despre Vladimir Tismăneanu - și nu numai - în 11 puncte” în replică la interviul luat de A. Goșu, publicat în revista 22.

Numai că nici “22” (Rodica Palade) nici “Aldine” (Dan Stanca) nici “Ziua” (S.R. Stănescu) nici “Adevărul” (unde filtru este A. Badin, cel care a luat interviul la care fac aluzie în Post Scriptum) nu au răspuns - cu excepția ultimului, care a transmis hotărârea: NU.

Dacă aș fi în locul lui Vladimir Tismăneanu, m-aș îngrijora. Sunt convins că din partea sa nu a fost emis nici un ukaz de a nu publica ripostele lui Goma la propostele lui Tismăneanu - ar însemna să ne întoarcem în cumpliții ani 1948-1958 când la “puritatea ideologică” a textelor apărute în volume, în presă vegheau: delirantul Chișinevschi, ferocele Răutu, subalternii săi devotați Valter Roman, Leon Tismăneanu, Goldberger, Ofelia Manole și alți tovarăși de alte naționalități de sinistră amintire.

Pentru a-și “repera” onoarea, Vladimir Tismăneanu (dar vrea? - vom verifica numaidecât) are de făcut următorul lucru:

Să se adreseze șefilor publicațiilor respingătoare, propunându-le textul de mai jos, însoțit de scrisoarea de față, în virtutea toleranței, chiar dacă aceasta nu face parte din panoplia “standardelor academice” cu care mi-a închis gura când m-a anunțat că nu mai fac parte din Comisia prezidențială pentru studierea comunismului - fiindcă îmi lipsesc standardele...

Dacă va pretinde că el, Vladimir Tismăneanu este un biet profesor la Maryland, în trecere prin București (în momentul de față aflat la odihnă bine meritată la Sinaia, Mamaia, Tataia) și că nu are nici o putere (sic) să ceară, să impună, să dikteze - îi voi răspunde cu o anecdotă adevărată:

Acum câțiva ani, în Franța izbucnise un scandal: scriitorul Renaud Camus (a nu se confunda cu Albert, mort în 1960) scrisese în Jurnalul său, publicat, că la postul de radio France Culture lucrează mult mai mulți redactori evrei decât neevrei, iar aceștia invită în emisiunile lor prieteni, colegi - tot evrei - mai numeroși decât neevreii. Bietul Renaud Camus, el, naivul, în virtutea dreptului de expresie, își exprimase o opinie care, nu întâmplător era și exactă - și nu doar privind posturile de radio, ci și la cele de televiziune - dar ce campanie a fost orchestrată de Antoine Spire, evreu, fony și actual comunist, fost jurnalist la *l'Humanité* împotriva fiorosului “antisemit”! - la care au participat, cu sfânta-le indignare tenorii (în România li se zice: “directorii”) opiniei publice indignate.

Singurul dintre intelectualii care nu s-a năpustit să dea cu parul în capul blasfematorului “antisemit” a fost filosoful Alain Finkielkraut, titular al unei emisiuni săptămânale, “Répliques” pe care o deține și azi la postul de radio maisusnumit. Evenimentul se petrecea înainte de izbucnirea ultimei Intifada - provocată de Ariel Sharon, astfel ajungând el la guvernare - deci pe când Finkielkraut încă mai era o persoană rezonabilă, cu care se putea discuta (chiar și despre Palestina, fără ca el să invoce “argumentul demografic”! - depun mărturie, pe atunci eram în relații normale) - și care a intervenit ca un șef de clasă, băfînd din palme, cerînd atenție și spunînd, în esență:

Este adevărat ce susține Renaud Camus că la France Culture sunt mulți redactori evrei - dar ar fi trebuit să recunoască: mulți nu semnifică toți. Doar suntem în Franța unde chiar și francezii au dreptul să lucreze la acest post de radio... (sublinierea îmi aparține).

La o astfel de insolență cu care fusese deturnată, diversionată (sic),

viciată discuția nimeni dintre bravii francezi nu a reacționat: și ei sunt traumatizați, paralizați de culpabilizarea cultivată consecvent de holocaustologi.

Eu însă, român fiind - chiar de nu am nici un fel de cetățenie (româna mi-a fost furată de Statul român în 1977 și nerestituită nici azi - cu scuze), îmi spun că românii mei n-or fi ei chiar atât de lași, de nedemni - cu condiția ca un evreu să le dea bilet de voie la exprimare, fie și cu perfidia subtilă (!) a unui Alain Finkielkraut.

Așadar îi propun lui Vladimir Tismăneanu să se adreseze el tovarășilor responsabili de ziare-reviste posturi de radio și televiziune, recomandându-le să publice textul "Despre Vladimir Tismăneanu - și nu numai - în 11 puncte" însoțit de scrisoarea de față. Astfel va face să înceteze zvonul că el ar fi dat dispoziția de a i se interzice lui Goma dreptul de a publica - cu atât mai puțin: dreptul la replică - în românește, în România.

Tot se lăudase (despre V. Tismăneanu este vorba, în continuare) că el va face tot ce-i stă în putere pentru ca Goma să poată publica, în limba sa, în țara sa - ei bine, iată ocazia!

Drept care atașez textul cu pricina și aștept rezultatul intervenției sale - în favoarea mea.

Paul Goma

*

Cred că tot din pricina călduri(lor) nu mai țin minte unde am citit, de curând, "ajustarea" următoare:

Elie Wiesel nu ar fi rostit, la Sighet:

«Românii au ucis, au ucis, au ucis!», ci, la București (în iulie 2002), când a fost primit în Academie:

«**România a ucis, a ucis, a ucis!**»

Percep abia acum, după 4 ani cât 4 decenii "nuanța" de o subtilitate cu totul și cu totul orbitoare.

Alerg iute-iute, ca să prind din urmă timpul - care, el nu m-a așteptat, măgarul: s-a făcut luna mai 2011.

Așadar azi este **miercuri 4 mai 2011:**

Ieri primisem un mesaj ciudat:

De : Virgil Razesu <antiteze2010@yahoo.com>

Obiect : Rugaminte

Date : 2 mai 2011 18:45:05 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Dar asta?

"Stimate domnule Paul Goma,

V-am fi foarte recunoscători dacă v-ati rupe din timpul dumneavoastra si ati scrie pentru revista noastra, Antiteze, de la Piatra Neamt, opinia dv. referitoare la cazul Nicolae Breban (verdictul CNSAS referitor la colaborarea sa cu securitatea).

In speranta ca ne veti onora si in acest numar prin semnatura dv., va

multumim anticipat!

Cu stima,
Raluca Naclad (redactor)”

I-am scris pe dată lui Vasile Baghiu:

Ce s-a întâmplat, dragă Vasile Baghiu? (...)

El mi-a răspuns:

“Stimate domnule Goma,

Va multumesc pentru întrebare. Nu, nu mai sunt la Antiteze. Si da, nici consilier nu mai sunt. M-am retras, după ce am fost retras, ca sa zic așa, din cauza ca nu au rezistat la marile mele exigente elementare de a nu permite intrarea materialelor unor amatori pe usa din spate a redactiei, de a cere sa fie platita munca redactorilor si a colaboratorilor, de a cere sa fie platita corespondenta... Bani umblau prin mainile lui Cristian Livescu si ale altora de acolo, nimic de zis, iar eu, amaratul de mine, faceam drumurile la tipografie, adesea pe jos cand nu mai aveam benzina... Asa-mi trebuie. *Cristian Livescu, directorul-editor al revistei, după ce mi-a propus sa fiu redactor-sef devenise nemulțumit după trei numere, între altele pentru ca publicam "prea mult Goma"*. (subl. mea). Acum, vad ca după ce s-a lipsit fara remuscari si framantari de mine, tehnic si nonsalant, o trimite pe redactia inlocuitoare Raluca Naclad la dvs. ca sa va puna la treaba, la scris, cum s-ar spune, si inca despre Breban, pentru ca e actual - nu?. Asa nu se va vedea plecarea mea si revista continua sa fie atractiva -nu-i așa? - cu subiectul Breban si inca analizat de Goma... In mare, cam așa stau lucrurile. Imi este lehamite. Dar sunt optimist, ca intotdeauna, si imi vad de scris. Tot raul spre bine. Curand, voi pleca in Elvetia pentru sase luni. Am castigat (prin concurs international, nu cu ajutorul US) o bursa de sase luni. Mai inainte inasa voi trece o saptamana prin Paris, de pe 19 pe 26 iunie, invitat tot așa la o chestie literara.

Cele bune, cu toata prietenie si pretuirea,
Vasile Baghiu”

Ca să vezi: i-am făcut *răul* și lui Vasile Baghiu! “*între altele pentru ca publicam "prea mult Goma"*.

Cine i-o reproșează ? **Șeful, Cristian Livescu!**

Ce să-i fac eu lui (lui Livescu de la Piatra Neamț) dacă poartă același nume cu securistul paznic al nostru, al deoștilor din raionul Fetești? Analfabetul Ion Livescu, bestia de securist Livescu cel care m-a bătut (în sediul lor din Fetești), m-a urmărit “peste arătură, cu Gaz-ul” și m-a bătut; pe Ștefănel Davidescu, la fel, l-a vânat, tot cu mașina, l-a bătut, l-a bătut, apoi l-a dus cu Gaz-ul în afara “razei” și i-a zis (și era noapte; și era băragan):

«Fugi! Îți dau cinci minute avans, după care pornesc mașina; dacă te prind, te condamn pentru părăsire de domiciliu!»

Am mai scris întâmplare de vreo trei ori - nu-i nimica, repet, repet, repet. Fănel Davidescu, băgat în boale de la Pitești (el mi-a fost inițiatorul, povestind, la Jilava, în camera 25 Iadul

Studentesc) a luat-o la fugă și... miracol: nu a fost prins de Livescu: fugea în zig-zag ca iepurele - și a venit la mine, cu un aer de nebun, plin de sânge și de noroi și de lacrimi - dar fericit că nu pusese laba pe el bestia de Livescu.

Nu știu dacă *acela* era neam cu *acesta*, dar ce să fac dacă numele ne-a fost, ne-a rămas tuturor deoștilor care am supraviețuit (Fănel Davidescu s-a prăpădit acum trei an) ca unul odios?

Să și-l poarte! Ori să și-l schimbe!!

Joi 5 mai 2011

Ceea ce devine plictisitor, la urma urmei insuportabil: cei care apără pe câte un acuzat (în trecut: eu; acum Tudoran) recurg la “metoda” cea mai murdară: în loc să combată argumentele acuzatorilor, ei fac “dosarul de sănătate” - și, desigur, cel literar al atacatului.

În groapa cu lături a “cazului Breban”, pe blogul Ideii Brebane se exprimă unul (sau una?) Cara :

“vasile cara a scris:

Am postat un comentariu pe blogul dlui ex-poet, ex-disident, care traieste din resturile prestigiului sau: dl D. Tudoran. Evident ca au fost sterse: se lucreaza ca la CNSAS: se bricoleaza, se decupeaza, ceea ce nu convine, decupam si aruncam la cos. *Tudoran, unul dintre calomniatorii ferventi ai lui N. Breban, cred ca ar trebui in regim de urgenta sa se adreseze unui specialist in domeniu, eventual unui psihiatru, de vreme ce a ajuns sa se adreseze aurei Agathe Christy, sarmanul!* (subl mea, P.G.) Are un blog ignobil dl Tudoran. Ignobil. Foloseste citate din rapoartele secu, penru a infiera acuza un prieten – Breban – de care a profitat din plin si cu asupra de masura sub dictatura. Bricoleaza, ajusteaza jenant, erijandu-se intr-un proceror al natiei literare – ceea ce nu este nici pe departe! *O mediocritate simpatica, ce are psihologia celebrisimei vulpi: neajungand la strugurii dulci, prea laudati, ii improsca cu noroi. Urat mai imbatraniti, dle Tudoran!* Va acriti, vazand cu ochii. Daca tineti sa pastrati ceea ce a mai ramas din prestigiul dvs. de poet de mana a trei spre a patra, din alura de disident, din care trageți tare sa scoateti cat mai mult profit, sugestia mea e sa va retrageți, pastrandu-va astfel dramul de onoare, demnitate, mandrie, daca le mai aveti – eu cred ca nici o sansa sa mai existe! *de unde ura impotriva lui Breban? de unde batjocorirea Aurei Christy, incercarea de a-i terfeli numele ei literar, numele familiei ei (familie de profesori, boieri, militari; vita nobila!)? Breban are o opera majora! mataluta – nici pomeneala, D. Tudoran! d’ia te grabesti sa arunci cu noroi, cu venin! Aura Christy? Ai scris barem vreun vers de nivelul celor citate mai sus? Vai de capul tau, Dorine. Ingrijeste-ti sanatatea, foste (sic sic) poet.* Conteaza pentru o judecata dreapta, necorupta. N-o cunosc pe Aura Christy. Ii cunosc cartile. Valoric vorbind alaturi de ea nu existi, dle Tudoran! M-ai separat rau, Tudorane, cu marsaviile tale. Incerci sa murdaresti tot ce misca in spatiul valorii majore, lustruindu-te pe mataluta, paraginitule”.

“Argumente” amintindu-mi - și cum! - de Geta Dimisianu, de Alain Paruit, de Bianca Dumitrașcu Balotă și alții și altele, cei care, consumându-și “probele” împotriva mea, dezorientați (dar nu și dezarmați), treceau la... argumentul suprem: trimiterea *ăluia* la spitalul de nebuni; astfel imaginându-și ei că l-au lichidat. Operație (sic) construită pe același calapod cu clasicul “răspuns” primit de Tudor Vianu ilustrând “intelectualitatea” unei studente:

«Așa-mi trebuie dacă stau de vorbă cu o tuberculoasă!»

Este adevărat că, luată de... valul avântului, cum spunea Săraru, Aura Christi calcă pe de lături când afirmă:

“De altfel, în atacul brutal contra lui N. Breban și a cărții sale Bunavestire, în plenara C.C. al P.C.R. din 28-29 iunie 1977, atac reprodus de toată presa comunistă, persoana lui N. Breban era pusă pe același plan cu P. Goma și era înfierată, ca și persoana lui P. Goma. Ceea ce înseamnă că *forurile centrale, politice și polițienești, nu făceau nici o distincție între cei doi: Goma și Breban* – (nota mea, P.G.) dovadă, încă o dată, că nu poate fi, în nici un caz, vorba de informații, declarații „primejdioase profesional”, date de N. Breban, și nici de un așa-zis rol de „agent de influență”.

Derapaj explicabil - nu și adevărat: ba *“forurile centrale, politice și polițienești, făceau o distincție între cei doi: Goma și Breban:*

Pe Goma îl arestau și îl tratau cu înjurături, etichete ca “jădane!”, “coristule!”, cu palme, pumni, picioare - ca de obicei, din 1953 încoace; Breban, mereu liber și fericit, nu a cunoscut nici un minut de... încarcerare. El “convorbea” la telefon cu generalul Pleșiță. Eu nu “dialogam” cu securistul Cel Mare, el... monologa... în prezența mea astfel: «Pii, futu-ț’ mama mă-ti! Am pus laba pă tine, banditul! De ce ți-ai scos ochelarii - faci pă Cristuos cu mine - pii futu-ț’ Cristuosu mă-ti!»

Ciudat - însă normal: Când am plecat eu (“la oaste și n-am mai venit”), în 1977, Uniunea Scriitorilor era condusă de un regățean: Zaharia Stancu, de un buzoian, Macovescu, de un dobrogean, Virgil Teodorescu - ardelenii ocupând - total - rangul doi, prin bătrânele caiafe Andrițoiu, Frații Luca, Pop Șimi, Titus Popovici, D.R. Popescu, Ion Horea, Lăncrănjan, Francis Munteanu și alți juști - la care se raliaseră “juni” ca A. D. Munteanu, Ana Blandiana...

În “contemporaneitatea actuală” observ ca ardelenii ocupă locul întâi în conducerea treburilor cultural-literare. Sunt observabile de departe, ca doi stâlpi de telegraf: N. Manolescu și N. Breban. Ei au fost, nu prieteni, ci asociați atâta vreme cât nu se jenau unul pe altul. Ce va fi provocat “distanțierea” nu știu și nu mă interesează orgoliile transilvane, mă interesează că, în raport cu mine - cel mic, ce nesemnificativ, individul care nu contează

ca scriitor - ei doi s-au manifestat cu mare agresivitate... stăpânită, cu ură îndelung rumegată, exprimată, la ambii prin "punere bine", dinspre Breban ca "lipsit de talent literar", prin turnătorie vulgară, ciobănească, străpuțind a oaie: acuzația de "antisemitism la Manolescu".

De remarcat: Breban s-a remarcat totdeauna prin filoevreismul, mergînd până la absurd: «*Ei* au totdeauna dreptate, fiincă au puterea, ne-au cumpărat pe toți". Manolescu, analfabet, căscat, a făcut gafa cu Garaudy și s-a trezit antisemitizat. Și-a plătit păcatul (s-o creadă el), antisemitizînd pe altul : pe Goma și legionarizîndu-l pe L.I. Stoiciu.

Ce băieți faini, ce 'telectualii ca pe mână, ce caractere de granit, ardelenii! Să vă trăiască!

*

Magda Ursache îmi trimite și mie:

Magda URSACHE **Cine îl îngroapă pe Lenin?**

*„permise de adevăr/ doar la vîrf se împart”
Viorel Savin, Exilat în strigăt*

Nu mi se pare inutil să repet că una dintre bolile memoriei colective întreținute ex-socialist este uitarea. Alta, la fel de cumplită, este indiferența. În formularea lui Livius Ciocârlie: „Cea mai periculoasă neștiință este atunci cînd în ruptul capului nu vrei să știi”. O astfel de ignoranță dă bilet de voie dictaturii.

La miezonoptica Profesiunii, distinsa scriitoare Micaela Ghițescu îi spunea cu tristețe Eugeniei Vodă că revista „Memoria” (căreia îi este redactor șef după dispariția lui Banu Rădulescu) nu se caută, nu se cumpără. Fondatorul tipărea zece mii de exemplare, acum...

Pentru uituci ori recent născuți: studenta Michaela Ghițescu a fost arestată în 1952 numai pentru că frecventase cursurile Liceului Francez, de pe lîngă Institutul Francez de Înalte Studii, desființat de „democrația populară” ca officină imperialistă. Profesorii, în frunte cu Marcel Fontaine, au fost expulzați. Imprudenta Michaela i-a scris lui Fontaine și, ca urmare, gardienii lagărului au privat-o de libertate.

La ieșirea din închisoare, deținutul politic iscălea un angajament că nu va povesti nimănui despre tratamentele inumane la care a fost supus. M. Ghițescu aproximează un milion și jumătate de astfel de angajamente. Or, „Memoria” – revista gîndirii arestate” își face datoria de onoare de a anula tăcerea forțată, „dezvăluind răspicat, în paginile ei, ce s-a întîmplat efectiv (v. și interviul Doinei Cernica din „Bucovina literară” nr. 4-5, apr.-mai, 2010, intitulat „Memoria se vrea o pavăză împotriva repetării ororii”. Datoria de a depune ca martor corect n-a prea fost agreată dacă, la sfîrșitul anului 2009, revista „Memoria” a suportat cenzura financiară a Ministerului Culturii. Deși, în replică, a fost declarată revista anului 2009 și premiată cu ARIEL, aproape că nu și-a mai revenit. Obtuzitatea unei comisii și-a spus cuvîntul. Ce atîta rememorare a jertfei, a chinurilor din lagăre, a umilinței în închisori! N-avem timp pentru așa ceva, subiectele de importanță națională sunt divorțurile din monden. Iar amnezia crește, în raport direct proporțional cu nepăsarea.

Ion Lazu a vrut să treacă în piatră numele victimelor: a fost autorul proiectului „Memorialul Scriitorilor Români”; întâi aprobat de Consiliul Uniunii, apoi abandonat. Precizez că nici USR, nici institutele comunistologilor – destule! – nu dețineau o listă completă a victimelor captivate, torturate, ucise. Lista celor 403 (dintre care 53 decedați în pușcării) a întocmit-o, cu dificultate, Lazu. După numărătoarea CNSAS, ar fi fost doar 80 de scriitori de referință. De ce s-a renunțat la proiect? Pentru că s-a descoperit că unii dintre încarcerati au fost legionari; alții ar fi devenit colaboratori ai Securității. De altfel, prin pierderea Casei Monteoru, nici loc pentru monument n-ar mai fi. Sigur că, la aceste obiecții, Ion Lazu a ripostat: nu e vorba despre eroi, ci despre victime, dar cine să-l asculte? Mai mult încă, „veneticul” a atras atenția că basarabeni, cum-necum, au reușit să le ridice un monument celor martirizați. Iar „Piatra lui Ghimpu” marchează 28 iunie 1940 ca „zi a ocupației sovietice”.

Suntem întrebați pe varii canale ce vrem. Să ne îngreunăm memoria cu ororile mașinii de ucis comuniste? De ce ne-am împovăra sufletele cu amintiri rele, cu amănunte atroce? Capul Midia, unde se muncea silnic 20 de ore din 24, a fost supranumit Capul Morții. Ei și? Ce mai contează victima jupuită de vie, ca un animal, în abatoarele Jilava, Aiud, Sighet, Gherla, Periprava, Salcia, Deva, Galați, Văcărești, Botoșani...? La Pitești, o noțiune universal valabilă ca reeducarea a căpătat, în context marxist-leninist-stalinist, alt conținut. Le fel, noțiuni ca omul (nou), justiția, democrația... Deținuții nu aveau drept să se uite spre fereastră, chiar dacă era oblonită. Au fost exersate sisteme de tortură terifiante toate: timpane sparte, dinți și ochi scoși, coloane vertebrale rupte, unghii smulse, păr smuls fir cu fir, spânzurare cu capul în jos. Celor care urlau de durere li se astupa gura cu cârpele din WC. Tortura preferată de Turcanu este asfixierea: capul băgat în tinetă („figura leului”). În „beciul” de la Pitești, se turnau fecale pe jos, să nu fie nimic uscat. La Aiud, se strecura ciorba, să n-aibă nici boabă de fasole ori de arpacas; apa era sărată anume; bolnavii TBC zăceau în celule cu geamuri sparte. Am zis zăceau? Erau obligați să stea în picioare, la marginea patului. Agenții sanitari erau, în fapt, bătauși. Nu-i lăseau nici să se sinucidă, n-aveau nici drept la moarte. Obligatoriu, trebuia strigat temnicerilor „Să trăiți!”, „Trăiască și înflorească Republica Populară!”. Cu toate astea, în numele demagogiei hipercorectitudinii politice, pe care o practică mulți, ni se cere să ștergem cu buretele. Nu ca Goma, „contrarevoluționarul agitator”, condamnat pentru „comportare rea” în lagărul (ce proști au fost, să folosească, după pricaz sovietic, cuvântul lagăr!) socialist. Și pentru că nu-i uită/iartă pe persecutori, Paul Goma rămîne, ca pedeapsă, exilat. Ba chiar „exilat chiar și din exil”.

Barbaria proletcultistă, care a aneantizat valorile interbelice, pare a reveni în forță, concentrîndu-se asupra acelor don quijoți care au luptat cu morile de vînt ale comunismului, încercînd să biruie prin jertfă vremea, vremurile... Cineva vitupera (verbul lampadoforilor anilor 50) contra lui Ernest Bernea ca „fost legionar”. Steinhardt era și el batjocorit pentru că ar fi ajutat un popă legionar, trimițîndu-i pachete cu mîncare primite din Israel.

În loc de un Nürnberg al comunismului, se face proces „fascistoidului” Eliade, „antisemitului” Cioran, în regia Edgar Reichmann. Sunt condamnați politic nu capii comunismului ci Nae Ionescu „absolut culpabil”, Mircea Vulcănescu, Noica, Tuțea, Crainic, Gyr...

Ana Pauker poate fi scuzabilă sau scuzată, nu și dreapta interbelică. Scopul (bolșevic) scuză mijloacele folosite în distrugerea dușmanului de

clasă. Din acest punct de vedere, Pauker a fost kominternistă pură, patria ei fiind nu România, ci socialismul. Ca recompensă, e prezentată drept „Passionaria Balcanilor”, „o iluminată (sublinierea îmi aparține) a religiei politice bolșevice” (v. pledoaria biografului ei, Robert Levy). Ce-o fi căutat „iluminată” (era ministru de Externe) la Pitești, să supravegheze prin vizetă nemernicia numită „reeducare”? Sau se întâmplă așa cum nota Monica Lovinescu, în februarie '92 (Jurnal esențial): „Nürnbergurile sunt rezervate numai unora”? Ca și cum ar fi nu numai oameni mai egali decât alții, ca-n Orwell, dar și crime mai inegale decât altele.

Și la evrei, și la români, sunt victime ale comunismului și promotori ai comunismului, cum altfel? Gardienii închisorii Pitești au fost români, dar ordinele le-au dat Nicolă, Pantiușă, Teohari, Colin... Or, cei care abordează subiectul iudeobolșevismului sunt etichetați revanșarzi, când replică, pe dreptate, că nu poporul român a susținut comunismul. Ce popor român, când ilegalistii PCR nu erau mai mult de o mie (jumătate, se zice, oameni ai Siguranței) plus Nina Cassian? Se poate vorbi (apud Raport final) de comunism românesc în perioada Pauker-Dej? Mai potrivit spus ar fi: comunism din România. Și a fost cea mai dură versiune pusă în practică de stalinisti.

Tot revanșarzi suspecti (ca și cum respectul firesc față de martiri n-ar conta) sunt etichetați și cei care vor să știe câți au murit în munți și cum. Istorici officioși „dublu rollerizați”, ne cer chiar să-i blamăm. Relaxați-vă: ce sunteți așa de radicali, de crispați, de resentimentari!

Acolo, *„în munți, opinează Norman Manea în dialogul cu Edward Kanterian, erau destui combatanți deloc democrați și deloc admirabili”* (subl. mea, P.G.).

Poate chiar huliganii lui Eliade, unul dintre „fasciștii din Balcani” al cărui act de acuzare e intitulat Felix culpa. Noroc de echipele lui Lazăr de la Rusca, eroul baladei lui Dan Deșliu, înarmați cu kalașnicove, că i-au curățat pe ne-onorabili și pe anti-democrați. Acești Lazări își făceau stahanovist planul la arestări și lichidări. Culme a cinismului: la rubrica „data eliberării”, se trecea data când erau executați prin împușcare.

„Noii tribuni ai purității – ironizează nobelizabilul – vorbesc, totuși, de parcă toată țara – și ei înșiși – lupta în munți contra comunismului”.

Toată țara (ocupată) nu, dar, cu siguranță, cei mai curajoși care n-au căzut în capcana comunismului. Au murit pentru România, pentru mai-mult-ca prezentul nostru și-i o gravă necuviință să le batjocorim jertfa ca să-i inocentăm pe ucigași. Și cum să se păstreze moderație în ton când comunismul e judecat tocmai de inițiatorii cominterniști și de fiii lor, când political-sciențiști cu diplomă în materie sunt tocmai foști propagandiști PCR?

Vocile condamnând anticomunismul se îndesesc. Argumente? Limbajul prea energizat, à la Stalin, cum crede Florin Abraham în Iluzia anticomunismului. Stalinita n-ar fi o boală, antistalinita, da. S-a găsit și vaccinul: acuza de cryptolegionarism. Anticomuniștii (nu cei moderați, stipendiați de guvern, ci cei vindicativi, care nu vor ca Raportul să fie final) sunt prezentați ca un soi de rinoceri fascizați (și-i de dorit să li se opereze/ smulgă cornul crescut în frunte, ca să devină plăvani, boi de plai, pesemne). Iar falsele opinii au putere de penetrare mai mare e știut.

Istoria, o frumoasă infidelă ca și traducerea, poate întoarce treaba de-andoase (mulțumesc, Romulus Vulpescu!), așa cum a tot făcut-o. La fel, literatura. Mă aștept să și apară romane cu anticomuniști răi și sîngeroși, că pe securiștii buni și devotați RSR i-a avut în grijă grafomanul Pavel Coruș. Și aici trebuie să-mi trimit cititorii la articolul Despre noul realism-socialist,

publicat mai an în „Acolada”. Dat fiind că anticomuniștii sunt personaje grotești, abjecte în Cartea lui Daniel și în M-am măritat cu un comunist, **Radu Mareș alcătuiește cu năduf o NB:**

„Îmi place grozav să-mi imaginez că în pușcăriile noastre din anii 50, pline de băieți culeși de prin munți (și condamnați la muncă silnică pe viață pentru insurecție armată, nota mea, Magda Ursache) cu nebuneasca lor speranță că vin americanii, ar fi fost parașutați romancierii Doctorow și Roth ca să li se explice eroarea în care se află”.

De adăugat că Argetoianu (ministru de Justiție în 1918, de Finanțe în '20, de Interne, '31-'32) l-a crezut (la Geneva) pe Vișinschi, s-a înapoiat în țară și a murit la Sighet, 6 februarie '55, în chinuri. La Breasta – cum își dorise – n-a mai fost înmormântat. Diavolul (Vișinschi) seduce, chiar asta își propune.

Limpede spus, când se va scrie corect, cu argumente bine cântărite și despre rezistența activă (în munți), și despre susținerea PCR de către minoritari, și despre legiune ca expresie a antibolșevismului (Tismăneanu vede mișcarea numai ca expresie a antisemitismului: „cea mai directă expresie a antisemitismului național din Europa răsăriteană”), atunci s-ar putea spune că am intrat în normalitate. În fond, moartea omului-torță din Carpați, Liviu Babeș, n-a fost holokauston, ardere de tot?

În SUA, omorul nu se prescrie; evreii îi urmăresc pe criminalii poporului ales pînă-n moarte. În '90, trebuia înființat un tribunal penal internațional, unde să fie judecate și pedepsite regimurile genocidare. Nu s-a întîmplat. Goma a cerut de-a surda, primul, un Nürnberg II. S-a produs, în schimb, acel ridicol autodafé cu carnetele PCR. Zice Vladimir Bucovski că în România au fost mai mulți membri, raportat la numărul populației, decît în URSS: 3,8 milioane de români față de 18 milioane de sovietici. Printr-o operație bine condusă, ce-i drept!, de intoxicare, de dezinformare, oponenții reali ai comunismului au ajuns în aceeași oală (citiți: CFSN, Parlament) cu activiști reciclați. Un exemplu: Corneliu Coposu și Alexandru Bârlădeanu.

O droaie de agitprofi „maturizați”, ca Dan Mațian, și-au schimbat convingerile comuniste și au ocupat poziții confortabile în stat. Vă amintiți rîsul terifiant al lui Brucan? Profesori de Știința Socialismului (sau cum îi spunea) au apărut ca experți în diagnoze sociale și-n științele guvernării. Academia „Ștefan Gheorghiu” a devenit Facultatea de Jurnalism, iar Bondrea și l-a trecut în siglă pe marele pedagog Spiru Haret. Comunismul face și acum politică prin Iliescu, prin fiul lui Valter Roman, prin nepoata bunicului Mizil, iar ginerii lui Postelnicu-Dincă au reușit să-l privatizeze. Cum să nu se re-scrie istoria „pe umerii lui Marx”? În manuale școlare, sistemul care a premeditat crimele, comunismul ca regim politic represiv, rămîne neexplicat. Ceaușescu a distrus țara și, în prelungire, postsocialiștii. În august '92, a venit sfîrșitul pentru emisiunile Europei libere, dar B1 continuă să bage-n ochi publicului filme cu activiști omenoși, cu milițieni chipeși, ca Iurie Darie. Ultramediatizat e Andrei Duban, pionierul model, brand ceaușist.

Nomenklatura s-a primenit, dejecțiile ei au rămas.

S-a ajuns ca 83% dintre români să spună că n-am avut de suferit de pe urma comunismului, ba chiar visează la o nouă ceaușizare. Ferească-ne Dumnezeu de teoria și practica socialismului benefic și neapărat universal. În sondajul de opinie citat, în organizarea IICCMER (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc) subiecții răspund că principala suferință în regimul trecut a fost foamea. Ce drepturi fundamentale? Pe ultimul loc (după limitarea dreptului de exprimare, după discrimina-

rea profesională din motive politice, după limitarea libertății de credință religioasă) vine arestul. Interesul public e scăzut și pentru lustrare: 52% dintre repondenți s-ar lipsi de ea. Puțin sau deloc important e accesul la dosarele Securității, pentru 49%.

Așadar rațiile (la zahăr-ulei-carne-ouă) au fost mai frustrante decât mutilarea ființei, decât educarea lașității, decât umilitatea cotidiană. În felul ăsta, drumul „în căutarea comunismului pierdut” rămîne deschis. Cînd a manipula înseamnă și a convinge e de rău. Parte din tînăra generație găsește anticomunismul mai insuportabil decât comunismul, fiind gata să-l reabiliteze, cu „ctoriile” și cu „culmile” și cu bunăstare și fericire a poporului împlinirea dorințelor de mai bine văuhez.

Cît despre Lenin, vorba lui Maiacovski, a trăit, trăiește și va trăi.

Macaragiul care i-a dat jos în '90 statuia (chiar la 6 martie, ziua instalării primului guvern comunist, în '46) de pe soclu s-a sinucis. Cu bilet de adio, să-și strige dezamăgirea față de nuloțrație.

Lenin rămîne viu. Și neîngropat.

Și așa: „în munți, (...) erau destui combatanți deloc democrați și deloc admirabili”!

De unde va fi știind Norman Manea cum anume erau - mai pre legea lui: *cum nu erau* combatanții din munți? A cunoscut vreunul? A stat de vorbă cu el? A fost coleg de celulă cu acela? I-a făcut o vizită “în munți”? Iar acela/ aceia a/au refuzat dialogul “democratic, propus în mod democratic” de N. Manea?

Chiar așa: de unde, de la cine deține N. Manea informațiile că “bandiții” din munți sunt chiar “bandiți”, ne-democrați, ne-admirabili, din contra! Să nu-mi spună, că știu: din familie, din comunitate, mai cu seamă de la tatăl său, dispărut într-o bună zi din satul ucrainean unde fuseseră deportați, păziți de polițai ucraineni, sub comanda unui neamț și a re-apărut peste câteva săptămâni - sau luni - bine îmbrăcat, bine încălțat, explicînd, zămbind, că dăduse o raită, “dincolo, la ai noștri”!

La acest “detaliu biografic” - chiar așa: cum de va fi părăsit tatăl lui N. Manea locul deportării și se întorsese în același loc (al deportării)? Întrebare naivă: în timp de război, evreeii “trimiși la moarte”, păziți de ucraineni, supra-păziți de nemți puteau umbla, ca vodă prin lobodă, peste “linii?” - și înapoi? Dar noi, cei pedepsiți, după închisoare, cu domiciliu obligatoriu în Bărăgan, în anii 50-60, dacă eram prinși în afara razei de 15 kilometri eram condamnați la închisoare, “pentru părăsire de domiciliu” - ca Adrian Marino, ca Mircea Șoltuz, ca Horia Florian Popescu! Nu cumva, rob al etniei sale, Norman Manea vedea în fiecare combatant-din-munți un legionăroi antisemit, cu șapte cuțite într-un singur dinte, un deloc admirabil personaj, din contra: o brută; un reacționăroi, un dușmănoi, un mîncător(oi) de ovreiași, astfel (între)văzut prin despicătura vizetei, de pe coridor, unde îl păzea, neadormit, un brav tovarăș minorătarăș?

Si de mai cine dintre ai săi fusese instruit N. Manea privindu-i pe “bandiții din munți”? Desigur, de Dan Deșliu, cu al său Lazăr de la Rusca; și de Petru Dumitriu-Canaliu prin cartea de căpătâi a utemiștilor din categoria lui Norman Manea, Andrei Corbea, Boiangiu, Radu Cosașu (Andrei Oișteanu nu avea nevoie să afle, la școală, era hiperinformat de-acasă de la tată-său, Mișa Oighenștein, de la unchiu său, Leonte Răutu, de la unchii săi, politrucii voluntari...) prin: “Drum fără pulbere”, “Vânătoare de lupi”, dar și prin capodopera lui C. Țoiu, còpie slugarnică după slugăreala pe hârtie a “Conului Petrache”, cum îi zicea Cosașu neoboerului, altfel bolșevicul Petru Dumitriu...

Și de la mai cine a învățat Norman Manea, mormolocul laș, veninos, fricos peste poate, de aceea lovind numai pe la spate, pe întuneric, de preferință pe “dușmanii” morți (ca Eliade); mincinos, impostor (nu se prezentase el, la colocviul de la Madrid, ca “exilat” - *cu pașaport românesc în buzunar*)? Ei, de la cine!

Trebuie să fii un tovarăș Șimonca, o tovarășină Mușat, ca să te prefaci a uita (și, miracol românesc: i-au făcut și pe cititori să nu mai știe) de celebrul dialog dintre Norman Manea și Paul Cornea, cel de acum două luni. Ce au “dezbătut” tovarășii între ei?: “Dialogul” între N. Manea și E. Kanterian - proaspăt, oportun apărut.

Cine a fost interlocutorul - și instructorul - lui N. Manea în materie de “combatanți în munți, cei deloc democrați și deloc admirabili”?

Cum, cine? Iar ne ascundem după... amnezie, vorba celuia, pretinzînd că am uitat cine fusese, în anii sălbatici, staliniști, unul din cei mai feroși epuratori - de oameni, de cărți - unul dintre cei mai fanaticii bolșevici evrei, de pe urma căruia au rămas probe: articolele sale de demascare a “dușmanilor poporului”, despre “scriitori legionari” sau... doar carliști, țărăniști, liberali, iar în urma acțiunilor lui vigilente au rămas pe drumuri profesori universitari (nu mult: doar până la intrarea lor în închisoare și în groapa comună), zeci, sute de metri lineari de rafturi de biblioteci golite, grămezi de cărți arse...

...și prin acțiunea bolșevicescă, analfabetizatoare cu program a tovarășului înalt activist pe tărâmul desculturii, Paul Cornea.

Și iarăși îmi aduc aminte de “vizita” lui Norman Manea la noi, la Paris, plângîndu-se amar de lipsa de solidaritate a scriitorilor români (din țară), miorlăind ca o văduvă ciomăgită de bărbat, agitînd un teanc de tăieturi de presă : articolele de apărare ale “colegilor nesolidari” - «pentru că sunt evreu!», mințea el, senin... Și îmi mai aduc aminte de scena de la restaurantul

madrilen, cu Nedelcovici refuzînd să-i întindă mâna, iar eu insistînd prosteste, să-i dea mâna (mai bine i-ar fi dat un dos de mână peste bot) individului care la o ședință a Uniunii Scriitorilor, refuzase să declare adevărul: că Nedelcovici nu era vinovat de acuzația adusă...

Da, oameni buni: de la înălțimea pe care nu o va avea nicio-dată Norman Manea îndrăznește să dea note la purtare celor din munți, care nu erau “destul de democrați” - cu cine: cu un pui de bolșevic, prosovietic: Norman Manea? - și “deloc admirabili” - față de cine: față de o victimă a nemților (ei îi deportaseră familia în Ucraina, însă Mann-ii respectase regula de veacuri a comunității lor : să nu dea vina pe adevăratul vinovat de pătimirile sale, prea mare, prea tare, prea puternic: ungar, neamț, rus - ci pe un alt persecutat: unul care îndură orice nedreptate, neavînd cui să se plîngă: românul - vezi-l pe Wiesel, traficantul nerușinat al istoriei: vrea cu orice preț să *fie* ungar, nu doar să *simtă ungu-rește* - dar **nu mai poate**; vrea cu orice preț să arunce vina arestărilor și trimiterii evreilor în lagărele germane pe seama “jandarmilor români”, însă în afara lui Mihai Șafir nu s-a găsit decât un singur martor-mut - deci mincinos - și un contestatar: eu, dar cine se uită în gura unui “antisemit basarabean”, vorba dragălașă a “prietenului” meu, Ion Vianu)?

Mi-e greață de râme veninoase, de motănași cu gheare otrăvite - ca tovarășescul Norman Manea. Și de intelectuali autogonflabili ca Ion Vianu.

*

Și mi-a fost greață totdeauna de Titus Popovici. Încă din 1954, când intrasem la “Eminescu”, iar Titus ne făcea onoarea să ne viziteze pe noi, “bobocii” cu câte o carte la subțioară... Colegii mei se dădeau de ceasul morții să deducă ce carte interzisă va fi ascunzînd marele reacționar Popovici sub coperta câte unui roman sovietic?

Din aceeași greață nu m-am interesat de discursul lui la plenara din 28-29 iunie 1977 a CC al PCR. Văzusem la televizor câteva scene, câteva monumente josnicindu-se (Bogza, Cioculescu), câteva moace străduindu-se să noteze pe macula-toare ce se spusese și ceea ce li se dăduse, gata tipărit... (Blandiana...). Așa că “luarea-la-cuvânt a tovarășului nostru Titus”, cum îi spuneau argheleii lui - nu m-a interesat.

Și nu mă înșelasem: nu exista nimic... interesant.

Vineri 6 mai 2011

Da, domnule: tot într-o vineri, tot într-un 6 mai - atât ca anul era 1977 - bestiile securiste mi-au dat drumul de la Rahova. Țin minte momentul. L-am scris în mai multe rânduri: s-au făcut 34 ani de-atunci.

*

De la ultima autofilmare au trecut două-trei (?) săptămâni. În fiecare seară îmi propun:

«Mâine vorbesc despre cutare, despre cutare...» și mă pregătesc de vorbitură - pentru mâine.

Iar a doua zi înțeleg că fusesem, în noaptea trecută, atât de... stors de sudoare (eu îi zic: vlagă, suc vital), încât nu mi-a rămas puțință pentru o autoînregistrare și amân pentru ziua următoare, iar în dimineata următoare/: aceeași constatare.

Mâine merg la Sabourina. Sper să-mi citească și interpreteze analizele - bănuiesc: glicemia, bat-o glika! (una din cele mai bună cântărețe de muzică de Înarmorântare a lui Isus este grecoaica Glikeria și cum aproape toate versurile încep cu "Dulce Fiul Meu, Isus...")

Ziceam, deci că speranța mea se reazemă pe rezultatul vizitei la Sabourina. Poate-mi dă și un leac de diminuare a glikiei. Ca să nu mai asud atâta și să-mi pierd chiar toată vlagă.

S-a observat: nu mă plâng de boală, nici de bătrânețe, ci doar de prezența păcătoasei de transpirații nocturne care mă lasă fără-de puteri. Or eu cer oleacă de puțință, pentru de ce, Doamne? Pentru ca să-mi scriu jurnalul (cel veninos), Doamne; și, printre picăturile lui, să fac o înregistrare-două - Doamne.

Mă auzi? Ori, ca de obicei faci pe surdul, surdu-i-te-aș și n-am cui, Doamne!

*

Ce plăcere să mă găsesc, preț de o secundă, cu Claude Karnooh! Îi reproduc întreg textul, mai ales că e singurul prilej "intelectual" în care consunăm:

"America... America... Un raspuns lui V. Tismaneanu

05:05:2011, in Cultura mozaic AUTOR: CLAUDE KARNOOUIH

Atunci când V. Tismaneanu si acolitii sai afirma, preluând psalmodia arhicunoscuta a „noului“ filozof francez Bernard-Henry Lévy (chiar plagiind, s-ar putea spune!), ca a fi antiamerican echivaleaza cu reunirea extremelor, ca a fi antiamerican inseamna a fi antidemocrat, antiumanist, antisemit, pe scurt, ca a fi antiamerican ar inseamna incarnarea barbariei, avem sentimentul ca ascultam un discurs inspirat de cel mai rau dintre totalitarisme, pe tema: „Cei care nu sunt cu noi nu doar ca sunt impotriva noastra, ci, la urma urme-

lor, nu sunt nici macar fiinte umane!“. Sigur, acestea sunt opiniile lui Tismaneanu & Co, si este dreptul lor... Cu toate astea, aspectul mistificator al antiamericanismului pe care il denunta Tismaneanu nu poate fi contrazis prin argumentele simpliste pe care le propune pentru a indica evidenta multiplicitate a tarii-continent. A spune ca Statele Unite inseamna diversitate, ba chiar o mare diversitate, inseamna a-ti impana discursul cu tot felul de clisee tocite: Nordul, Sudul, Estul, Vestul, elitele, diversele fatete ale poporului, plus restul falselor diferente, Obama, Bush, democrati, republicani, si am putea continua noi lista cu celelalte clivaje, precum albi, negrii, amerindienii (atâtia câti au mai ramas!), latinoamericani, asiaticii etc. Fara a avansa prea adânc in dinamicile unei profunzimi istorice, sociale si politice precise, iata portretul conventional al unei Americi destul de cumsecade. Orice-ar crede Tismaneanu, antiamericanismul este departe de a fi creatia mitica a antiumanistilor, chiar daca s-ar putea uneori ca ea sa joace un rol oarecum fantasmatic, de fatada a neputincioasei gândiri politice europene, sunt de acord. Antiamericanismul acopera, totodata, o pozitie politica serioasa, el este si rezultatul unei analize critice care poate fi nuantata pe larg, asa cum vom arata mai departe. Insa critica antiamericanismului mitic, dupa Tismaneanu, ofera avantajul de a ridica o problema de fond privind natura subiectului si obiectului acestei Americi, intrucât a fi anti- inseamna sa ai inca un raport pasional cu ea, unul plasat in acelasi câmp semantic cu cei care o aduleaza. Ce este, in definitiv, cu aceasta America de care ne pasionam?

Banalele aspecte ale diversitatii mentionate mai sus, la care face referinta si gasca tismaneana atunci când ii acuza de barbarie pe cei ce dispretuiesc viguros politica externa sau nationala a Statelor Unite, pe criticii clasei lor conducatoare, pe oponentii capitalismului lor nelegiuit pe care-l scoate la iveala o data in plus criza economica inceputa in septembrie 2008, sunt oare ele avansate pentru a propune imaginea unei Americi impartite pur si simplu in paradigme moderate? Intr-un cuvânt, asa cum sugereaza Tismaneanu, ar fi SUA emblema Binelui, a Frumosului si-a Adevarului? N-or fi ele, atunci, cumva autentica reincarnare a idealitatii platoniciene, asa cum sugera, nu asa demult, si Presedintele Reagan, pe când califica URSS ca fiind „imperiul Raului“? Afirmatie care presupunea, cu evidenta, ca SUA erau (si ramân) imparatia Binelui pe Pamânt, caci daca exista un „imperiul al Raului“, acesta nu se poate defini decât in raport cu un „imperiul al Binelui“, fiindca in lipsa Raului, nici Binele nu-i cu putinta, Raul fiind, asa cum ne invata mitul Caderii din Paradis, esenta libertatii umane, intrucât chiar existenta acesteia ii permite omului sa aleaga Binele impotriva lui... De unde si esenta intotdeauna tragica a libertatii umane. Cu toate astea, ne ramâne o intrebare. Ce mai ramâne in Ceruri daca Statele Unite sunt infaptuirea imparatiei Binelui si Civitas Dei pre Pamânt... asta sa insemne oare ca Dumnezeu s-a oplosit pe undeva pe la Casa Alba si ca acela aflat la dreapta lui, Presedintele, ar fi intruparea profetului lui pamântesc? Intrezarim aici prelungirea vechiului mit al Parintilor fondatori ai Statelor Unite, acei austeri prezbiterieni plecati din Anglia pentru a infaptui Ierusalimul terestru pe un alt continent, ai carui localnici, indienii, erau priviti ca tinând, mai mult sau mai putin, de regnul animal. Intr-atât era Cetatea Domnului, încât credinta aceasta o afirma si bancnotele, „In God we trust“, caci, ca buni protestanti, ei proclamau dinaintea lumii intregi ca orice activitate aducatoare de profit era un semn al Gratiei si calea Mântuirii.

Dar de atunci SUA s-au schimbat mult. Tarâm al imigratiei in masa, cu exceptia unei elite anglo-saxone, aflata la originea celor mai de sus clase

conducatoare, ai caror membri sunt cooptati cu multe precautii², tara-continent este o federatie de state profund marcate pâna de curând de un teribil razboi civil si de foarte tardiva emancipare a afroamericanilor (miscarea pentru drepturile civice in decursul anilor '60)³. Conglomerat al mai tuturor popoarelor lumii, Statele Unite s-au prezentat deopotriva ca loc al unei vieti imbelsugate, adevaratul mit al „the New Frontier“ si al „American way of life“, visul american, cât si, de la sfârșitul anilor '80, pentru multi, ca locul unei saracii profunde, facând din aceasta tara-continent „cea mai bogata din tarile lumii a treia“, cum sublinia economistul K. Galbraith. SUA sunt mai mult decât multiple, ele sunt profund contrastante, contradictorii, paradoxale, ba chiar, pe dedesubt, cazanul unde fierbe o surda si permanenta lupta de clasa, amestecata uneori cu aceea dintre rase, cum au demonstrat-o odata revoltele din ghettourile negre si cum o arata in acest moment miscarile salariatilor de la Madison (capitala Wisconsinului). Exista, asadar, mai multe State Unite ale Americii in interiorul Statelor Unite ale Americii, a caror Uniune se mentine prin violenta, asa cum s-a vazut in cazul teribilului razboi civil – unul din primele razboaie moderne in care teroarea instaurata asupra populatiei civile a tinut de tactica militara. Insa nu doar ca Uniunea s-a mentinut prin teroare, ci Statul federal mentine o ordine feroce ori de câte ori incepe sa dea in clocot câte o revolta mai serioasa, fie aceasta revolta studentilor impotriva razboiului din Vietnam sau cea din ghettourile negre sau latino, o violenta socio-politica exercitata asupra civililor necunoscuta in majoritatea tarilor europene.

Dar si noi avem preferintele noastre, pasiunile noastre americane, si ele nu sunt acelea pe care le lauda Tismaneanu si prietenii sai. In ce ne priveste, noi urâm America aceea care i-a exterminat pe indieni („a good Indian is a dead Indian“), aceea care i-a linsat pe „cioroi“ s, „nègres“t pâna in 1962, aceea a spargatorilor de greva cu pusca si cu revolverul, a asasinarii sindicalistilor („Grapes of Wrath“), aceea care a declansat sub pretexte false razboaiele din Vietnam⁴, din Irak si din Afganistan; urâm America aceea care sustine cele mai rele dictaturi (a lui Pinochet in Chile, a generalilor argentinieni, Indonezia lui Suharto, Arabia Saudita sau Yemen, si atâtea altele); noi respingem America de la Guantanamo, cu al sau cortegiu de torturi sistematice in numele democratiei „inteleasa bine“ de lobby-ul militaro-industrial, si mai detestam si America aceea care de cinzeci de ani impune Cubei embargoul. Nu ne place America apartheidului de clasa (cf. Mike Davis, „City of Quartz“⁵, a bancherilor-banditi, faptasi ai celei mai mari crize economice din 1929 incoace. Deschis si fara jena, suntem impotriva acestei Americi, atât de apreciata de cei mai nefasti neoconservatori si de Tismaneanu, tot asa cum, altadata, am fost oponentii intransigenti ai versiunii comunismului pus in practica de catre stalinisti!

Dar exista o alta America, pe care o pretuim adesea, uneori cu nuante sau chiar cu rezerve. Noi iubim America Primului Amendament, având rezerve fata de Constitutia sa, deoarece, daca ea puna bazele democratice ale noii uniuni, ii excludea de la dreptul de vot pe negri, asa cum excludea femeile, pe amerindieni si pe saraci, si tot de aceea respingem America invingatorilor in razboiul civil, atunci când ea este totuna cu carpetbaggers si scalawags de dupa acelasi razboi civil; noi iubim America grevistilor care au inventat 1 Mai, a lui Sacco si Vanzetti, dar nu pe aceea a gangsterismului lui Rockefeller; iubim America lui Steinbeck, a lui Hemingway, Dashiell Hammett, Faulkner si Charlie Chaplin, dar nu pe aceea a lui Hearst sau Hoover, paranoidul de la FBI. Noi iubim America lui John Ford, dar nu pe

cea a lui Henry Ford, Reagan sau Bush senior-junior, a lui Warren Buffet, Fox News si nici pe cea a lui Standard Oil; noi iubim America jazzului (cea mai mare inventie culturala a Statelor Unite, o inventie a negrilor), a lui Louis Armstrong, Billy Holiday⁶, Lester Young, Miles Davis, Dizzy Gillespie, Thelonious Monk, Sun Ra, dar o respingem pe aceea a lui Britney Spears, Michael Jackson sau Beyoncé. Iubim America Susanei Sontag, a lui Ralph Nader, a lui Woody Allen, dar nu pe aceea a Madeleinei Albright ori Hillary Clinton; iubim America din „Catcher in the Rye“, din „There Will Be Blood“, din „No Country for Old Men“, America fratilor Cohen, a lui Oliver Stone, si nu pe cea a lui Rambo-Stallone. Si, last but not least, noi iubim America Black Panthers, a Angelei Davis, a lui Paul Mattick, a lui Chomsky, a lui Norman Finkelstein, a revistelor „Tikkun“ si „CounterPunch“, cea a American Workers Party si a American Socialist Party, iar nu aceea condusa de un partid unic, impartit in doua tendinte aproape identice care-si dau mâna, republicanii si democratii. Toata aceasta colectie de preferinte, pentru a spune ca noi iubim o anumita America, in mod sigur cea pe care o uraste Tismaneanu, laolalta cu oamenii sai. Si ce daca? America noastra este asta. De fapt, Tismaneanu ar dori sa-nghitim fara crâcnire gogoasa, el vrea sa arate si sa demonstreze valoarea „umanista“ a politicii imperialiste grosolane a SUA si, de aceea, in pofida tuturor diferentelor de care vorbeste, tara pe care o prezinta cititorilor sai este una monolitica, unde contestarea ar fi marginala. E adevarat ca in afara se stiu putine din cele ce se petrec cu adevarat in miezul multiplicitatii americane, in ale sale counties, in marile orase, in zonele sale rurale, intr-atât de econoama cu stirile e mass-media europeana la comanda. Cu toate astea, cei care inteleg engleza e suficient sa se conecteze la canalele TV si radio Democracy Now, conduse de admirabila Amy Goodman, pentru a avea o panorama cu totul diferita asupra vietii politice, sociale si culturale din Statele Unite, asupra politicii lor externe, a situatiilor din America de Sud sau din Orientul Mijlociu etc.

La urma urmei, Tismaneanu se comporta in buna traditie culturala, ca un politruc propagandist lucrând pentru un stapân care-i plateste simbria (nadajduim substantiala) si care gaseste in România, tara lui de origine, lacheii obisnuiti, aceiasi sau copiii celor care le vacsuiu cizmele sovieticilor dupa 1945 si nepotii celor care facusera aceeasi treaba cu ciubotele teutone! Iar astazi, ca si altadata, e nevoie de propagandisti, fiindca, o arata toate sondajele, SUA au devenit tara care atrage cea mai multa ura in intreaga lume a treia.

La urma urmei (si-a socotelilor din conturi) ce importanta sa atribuim declaratiilor brutale ale lui Tismaneanu? România, ca putere strategica si tactica in zona Mediteranei, nu conteaza. Tara isi poate manifesta pe ici, pe acolo, prezenta simbolica, daca i se ordona, dar asta nu-i garanteaza un plus de prestigiu. Daca tara intereseaza capitalismul mondializat, e in calitatea ei de loc de extractie a unei importante plusvalori, deja considerabil diminuate prin scoaterea la meza a celor mai valoroase piese ale industriei române (cu exceptia industriei extractiei petrolului, dar nici asta nu va întârzia prea mult!), vândute pe nimic, precum fabricile de ciment de la Turda la Bouygues, combinatul siderurgic din Galati – la Mittal, gestiunea gazului din Bucuresti si din sudul tarii – la GDF-Suez, din nordul ei – la E.on, apa din Bucuresti – la Veolia etc.... De fapt, a fost vorba de un adevarat hold-up al economiei nationale, caci aceste mândreti industriale au fost construite si valorificate prin munca si sudoarea poporului, care n-a avut nici un avantaj din asta, afara de acela, pentru majoritatea angajatilor, de a fi fost dati afara

si trimisi in somaj.

De altfel, ne cam plictiseste ca avem a raspunde atator stupiditati, dar credem ca e de datoria noastra sa o facem, nu pentru a mai câstiga niste glorie (caci nu comentându-l pe-un Tismaneanu iti faci gloria, poate chiar dimpotriva), ci pentru a lasa o marturie generatiilor viitoare, ca sa stie ca in luna lui aprilie 2011, in România, câteva persoane au refuzat sa se lase inselate cu niste clisee grosolane scoase de-a dreptul din arsenalul ruginit al propagandei imperialiste si al contrapropagandei din vremea Razboiului Rece.

Ce conteaza daca in acest act de critica a puterii centrale a mondializarii capitaliste, dezlantuite si dezordonate in acelasi timp, apar si unele inconveniente de cariera. A actiona astfel si fara griji inseamna, credem, a manifesta exemplul insusi al sensului libertatii umane, pe care numai Dasein-omul o poate asuma in plenitudinea sa, in numele alétheia (dezvaluirea a ceea ce se ascunde), celalalt nume al Adevarului. Si iata cum, pornind de la un exemplu mediocru (caci Tismaneanu este orice, numai un adversar de anvergura nu!), regasim o prea antica lectie de etica politica, aceea a Antigonei... Dovada, odata in plus, ca grecii din marele veac al lui Pericle vor fi pus deja toate jaloanele unei etici a politicii caracteristice modernitatii...

Domnul Tismaneanu, lansându-si in cele patru vânturi asertiunile infamante, ne-a facut pe noi – intelectualii numiti de stânga, in diversitatea noastra uneori contradictorie, câteodata chiar antinomica – niste barbari, subinteligându-se aici sub-oameni. Nu puteam decât sa-i raspundem ad hominem et ad personam cu vivacitatea pe care o reclama astfel de asertiuni. (Bucuresti, aprilie 2011)

Traducere de Igor Mocanu Text preluat de pe platforma CriticAtac.ro

NOTE:

1. Dupa disputa de la Valladolid din 1550, puterea spaniola a Majestatii Sale Preacatolice le-a recunoscut totusi natura umana si, din acest punct de vedere, a condamnat inrobirea lor. Ceea ce nu a fost cazul nicicând la protestantii puritani.

2. George Washington, întâiul presedinte al Statelor Unite, era de origine engleza, din Essex... pe linia strabunicilor lui, la fel cum din Essex era si John Adams, al doilea presedinte al Statelor Unite, in timp ce Thomas Jefferson, cel de-al treilea presedinte al Statelor Unite, provenea din Tara Galilor si Scotia.

3. Ultimul linsaj al unui negru a avut loc in 1962! Cf. remarcabilului film al lui Alan Parker, „Mississippi Burning“ (1988).

4. Nancy Zaroulis, Gerard Soullivan, „Who Spoke Up? American Protest Against the War in Vietnam 1963-1975“.

5. Cf. dosarul Mike Davis din ultimul numar al revistei „Idea arta + societate“, Cluj, nr. 36-37, iarna 2010.

6. Billy Holiday a cântat poemul lui Abel Meeropol, alias Lewis Allan, „Strange Fruit“, in care denunta linsajul negrilor. Iata prima strofa: „Southern trees bear a strange fruit/ Blood on the leaves and blood at the root/ Black body swinging in the Southern breeze/ Strange fruit hanging from the poplar trees“...

Sâmbătă 7 mai 2011

Azi: merg la doctor.

Noaptea de azi-noapte mi-a fost cumplită. Cea mai udă, cea mai tocată - rezultat: sunt sfârșit, nu mai rămâne decât să fiu întins pe gard, la uscat (am mai spus asta, de multe ori, dezolat, însă nu găsesc altă rezonabilă propunere).

*

Nu mă plâng deloc de “răutatea” oamenilor din dreapta și din stânga Prutului - dar zic: *a mei*, cu oarecari excepții, mă detestă, vedea-m-ar mort (*Iecaterino*, maică). Adevărat: nici eu nu am făcut eforturi de a fi amabel cu simpatrioții, i-am criticat, i-am bubuit, i-am pizdît - cu ce drept? Cu niciun drept!

Ș-atunci?

Iată, bietul Liiceanu, cel-mai-tânăr-filosof-la-român, vorba Ieruncii, nedîndu-și seama că “prețuirea” lui va deveni în scurt timp *deprețuire*: de - în curînd - 21 ani de ani de cînd îi reproșez că mi-a distrus o cartea abia editată (la cererea lui, a proaspătului editor), **Cutremurul oamenilor** (și nu a recunoscut că a greșit, necum că a făcut o crimă - din partea unui filosof editor și încă român). Iar lătrăii de la curtea lui - argatul D.C. Mihăilescule!, feldwebelul Kleininger, chiar îndelicatul poet creștin Sorin Mărculescu mint fără să clipească “explicînd” că “Domnul Liiceanu nu mi-a distrus o carte de mărturie despre 1977” (pe care și în momentul de față, în 2011 mă chinui să o editez în forma adevărată), “*ba chiar din contra*, s-au mai tras câteva ediții”), iar acest “din contra” mi-l aduce în fața ochilor pe Virgil Măgureanu, dulcele șef ardelean al Securității pe stil nou, “revoluționarnic”, cel care la acuzația:

«Ați distrus dosare !», a răspuns cu înțelepciunea-i de veacuri, ardelenescă:

«Noi n-am distrus dosare - dimpotrivă!»

Curat dimpotrivă! Ardeleneste, ca pe la ei, pe la Giurtelec - dimpotrivă. Dimpotrivă, ca în toate “ramurile” unde puii lui Groza cel moral, patrihotul român, au pus laba, după 1989: în economie, în politică, în cultură (mai ceva ca “înainte de revoluție”, în Securitate - îi spun tot așa, fiindcă tot așa este.

*

Am fost la doctorița Sabourin: drăguță, mămoasă, disponibilă, dar... tot nu știe ce am și ce trebuie să-mi prescrie, ca să nu mai am. Mi-a dat o chestie care se dă femeilor la monopauză, ca să nu aibă bufeuri de căldură. Necazul meu: nu sunt femeie. Nu sunt la menopauză, nu am bufeuri de căldură... «Încercăm”, o lună de zile, mă încurajează ea.

Duminică 8 mai 2011

Nu am luat ‘dicamentul prescris, fiindcă nu am fost la farmacie. Eram istovit de durerea picioarelor, de durerea de inimă (că nici acum nu mi-a găsit un leac) și m-am culcat. Și tot trans-

pirînd, însă mai puțin decât noaptea trecută, a trecut noaptea.

*

(Silvia DUMITRACHE) in *OBS Cult*.

“Pentru că la Magda Cârnci activitatea de scriitoare este dublată de o puternică implicare în lumea socio-culturală, *fiind membră a Parlamentului Cultural European și președintă a PEN-Club România*, (subl.mea, P.G.) discuțiile au avut în vedere și la raportul dintre scriitor și realitățile sociale, susținând că e nevoie ca intelectualul român să dezvolte o angajare în activități civice. Vorbind despre rolul ei la conducerea PEN-Club România, Magda Cârnci a descris scopul asociației drept unul ce vizează „protejarea scriitorilor aflați în dificultate din pricina activității lor, în țări mai puțin democratice“.

Și eu care habar n-aveam că “Magdalena Ghica” (cea care scrisese un text entuziast “Avem nevoie de Goma!”, publicat în *Contrapunct* prin 1990), datorită perseverenței de rozătoare (ai zice o Rodica Palade), a ajuns și membră a Parlamentului European Cultural și Președinte al PEN Clubului România - dar cu precedentă (Adameșteanu) ce-ați făcut?; cu pre-precedentă Blandiana ce-ați avut?

Marti 10 mai 2011

În sfârșit, mi-am adus aminte: răspusesem scrisorii D-lui Colosimo prin scrisoare manuscrisă, expediată prin poștă. În aceea îi mulțumeam și D-nei Malaurent; de aceea mulțumirile mele nu au ajuns până la dânsa. Am reparat gafa (sper) în această dimineață, scriindu-i D-nei Malaurent.

*

Noapte mai puțin udă, însă agitată. Voi vedea la noapte cum mă... comport, după ce voi lua medicamentul prescris de Sabourina împotriva... zi-i pe nume.

*

Ce tragedie!? Ce jale! Ce tânguială ieremiedialnică!

Profesorul Shafir de la Universitatea clujaică... (în alte părți universitatea lui Shafir era altfel numită, titulatura era mai lungă, apărea cuvântul “europeană” și încă alte zorzoane tinicheloase ca tot ce a ieșit de sub bagheta lui Wiesel și a lui Soros - am găsit: **Facultatea de Studii Europene din UBB**, la care predă Michael Shafir). Și acum, că tot a primit o medalie de merit holocaustologic, dom’ pro’sor este invitat să circule...

Să ne alăturăm corului bocitoarelor.

*

Profesor premiat, gata să emigreze

9 mai 2011, 07:17 Î Autor: Radu Neag

Michael Shafir, profesor la Universitatea „Babeş-Bolyai“ (UBB) din Cluj-Napoca, a primit sâmbătă titlul de „Profesor Bologna“. Unul dintre cei mai îndrăgiți profesori de către studenții săi, Michael Shafir se gândește să plece din România pentru a putea preda în continuare. Profesorul clujean Michael Shafir, cu o vastă experiență în învățământ, dar și în presă (a lucrat pentru Radio „Europa Liberă“ timp de 20 de ani), a primit, sâmbătă seară, recunoașterea oficială a faptului că este unul dintre cei mai apreciați dascăli din România. El a primit titlul de „Profesor Bologna“ în cadrul galei cu același nume, care i-a premiat pe cei mai apreciați 101 profesori din universitățile românești. „E distincția cea mai importantă, în sensul că aceia pentru care există, adică studenții, te apreciază la rândul lor“, ne-a spus profesorul clujean după ce i-a fost înmănat premiul. Dascălii premiați în cadrul galei au fost propuși și votați de către studenți.

Legea îl alungă

Pe scena Casei de Cultură a Studenților din Cluj-Napoca, unde s-a desfășurat „Gala Profesorului Bologna“, Michael Shafir a făcut o singură afirmație după ce i-a fost înmănat premiul. „Cineva greșește: ori noua lege a educației, ori studenții“.

Ulterior, profesorul a explicat originea tristului său comentariu din fața audienței. „Nu a fost o glumă. *Legea educației mă forțează să mă pensionez acum, imediat, pentru că toate cadrele didactice de peste 65 de ani ar trebui să se pensioneze.* (subl. mea, P.G.) Deci cineva greșește, ori legea care mă forțează să mă retrag din activitate, ori studenții care mă apreciază ca pe unul dintre cei mai buni, acum că am primit acest premiu“, a spus dascălul în vârstă de 67 de ani. El s-a gândit chiar să plece din nou din țară, la bătrânețe. „Studenții îmi vor lipsi foarte mult. Nu-mi pot închipui cum va fi viața fără ei. Dacă printr-o minune Guvernul cade, această lege va fi schimbată. Dar nu pentru mine, ci și pentru studenți. Și ei au protestat. Dacă nu, cel mai probabil este că am să părăsesc România și am să mă duc acolo unde am să pot să predau“, a completat Shafir.

Ieri - contestat, azi - adorat

De altfel, după promulgarea legii, el i-a înapoiat președintelui Traian Băsescu Ordinul „Meritul pentru Învățământ“, cu care fusese decorat. În urmă cu cinci ani, studenții Facultății de Studii Europene din UBB, la care predă Michael Shafir, protestau față de metodele lui.

(...) "Cineva greșește: ori noua lege a educației, ori studenții. Legea educației mă forțează să mă pensionez acum."

Michael Shafir Profesor Bologna”

Ei, da: Shafir nu acceptă dureroasa realitate - generală, zicînd: vârstnicii să lase locul tinerilor - mai ales în învățământ, unde locurile sunt limitate - vai, în funcție de bugetul alocat.

Shafir nu acceptă nici dureroasa (pentru el, evreu) realitate specială: meritul lui nu fusese măsurat cu al altui candidat (ne-evreu, ne-propus, ne-impus de americanii de la Tel Aviv), ci pentru singurul merit: Shafir, ca evreu, are supradrepturi într-o țară ca România judecată-și-condamnată pentru uciderea a

400 000 evrei de către traficantul de istorie, de adevăr, de cadavre: Wiesel, de rabinul securist Rosen, de securistul-din tată-n fiu și nepot de tâlhari care prădaseră Banca Națională, pentru a... “cumpăra pașapoarte de emigrare în Palestina”: R. Ioanid - și de purtătorul de servietă al sinistologului Wiesel, el, Shafir.

Shafir nu acceptă să fie, pardon, dat afară, el? (cu o pensie confortabilă), de la Universitate clujească de la Facultatea de Studii Europene creată pe măsura lui de Soros, mă rog frumos, unde să predea, în continuare Holocaustul evreilor ca materie de bază, Iubirea de Israel ca secundară disciplină.

Și cum și când mai poartă el servieta - bine: doar țucalul - lui Wiesel la diferite comemorări, ca cea a Memorialului de la Sighet, pe care javra impostoare, Mortul Hilar prezentându-se ca laureat al Premiului Nobel a ignorat-o și “a preferat mai bine” să se ducă alături, la Cimitirul Vesel, rânjind de gluma bună făcută “faciștilor” morți în chinuri cel puțin tot atât de groaznice ca și conaționalii săi și ai lui Shafir.

Sărmanul profesor! Să nu mai poată el dirija, orienta dezbaterile, fie și prin simpla-i prezență, înspre adevăratul țel al învățământului românesc: Holocaustul? Să rămână gagicuțele studente neblagoslovite de răbinașul Shafir, neatînse pe la pe sub de mână făcătoare-de-minuni a Profesorului, cea dătătoare de note bune, de burse, de doctorate - în Holocaustologie?

Ce tragodie, oameni buni! Ce jale planetară - ca să nu-i spun pă trendește : “globulară ”!

Shafir... Cu prietenul său (eu, Goma) s-a purtat măgărește: fără să fi citit textul condamnat, s-a rostit, după Evanghelia lui R. Ioanid: «E antisemit!». După care - nu știu ce/cine a intervenit, de a dat o explicație atât de încâlcită, încât s-a pomenit inventator al unui termen (l-am uitat, ceva cu “deviant”). Evreul deștept-brici Shafir s-a dovedit a fi un prostalău cătunal, infinit mai -ău decât un *goi*, când s-a pomenit vorbind despre bunică-sa, unguroaica evreică vorbitoare numai de germană - în afară de sâmbăta: atunci vorbea și “valaha”: cu servitoarea; și când a încercat să nege, bătîndu-și joc de o presupunere a cuiva imaginar (de fapt) certitudinea, anume că străbunicii lui erau “administratori” de moșii, care ar fi putut - cum să nu fie? - unii dintre acei nemiloși zapcii ovrei pe care îi zugrăveau și Kogălniceanu și Filimon și Alecsandri și care provocaseră răscoalele țărănești din 1907.

Mai bine tăcea. Deși nu sunt sigur că, tăcînd, Shafir ar fi ieșit mai curat decât este; rămâne, pentru totdeauna: murdar-murdar.

Oi fi eu creștin (nepracticant), dar să mă rog lui Doamne-Doamne pentru iertarea păcatelor (puturoase) ale lui Shafir: ba.

Bietul Mihai Shafir! Ca ghinion pe capul lui: chiar acum, în plină “deplasare” a milionului de israelieni pe teritoriul de la Nord de Dunăre - la nord se află și Basarabia ! - cumpărat-pe datorie de Shimon Perez mai an; acum, când începe o Nouă Viață pentru fiii lui Abraham, alungați din Palestina de ura, disprețul, persecuțiile aplicate Palestinienilor (mai este nevoie să repet: semiți, spre deosebire de invadatorii sovietici de expresie rusă), cade pedeapsa cerească : Profesorul Mihai Shafir, potrivit legii românești, este poftit să se pensioneze! N-ar fi prima oară când o “lege locală” are valoarea unui scuipat al unui evreu: cum au acaparat, condus evreii țările cedate de americani rușilor, din 1944 până în prezent? Nu așa, scuipând pe “legile locale”, ei aplicând una singură... legea sovietică, “ajustată pe ici, pe colo”, cum mărturisea, hilar, un jurnalist evreu parizian, Spire - comunist, cu tot neamul lui - când cineva îi atrăgea atenția că fabricase acuzațiile de “antisemitism” împotriva romancierului francez Renaud Camus :

«**N-am fabricat nimic, doar am ajustat pe ici, pe colo...**»

Până să se dovedească impostura lui Shafir la ocuparea postului de profesor, căcăteii holocaustologi - mai cu seamă gagicele inventatoare de “gulaguri românești”- de ce nu “Arlusuri bulgărești”?, doar tonul era dat de inenarabilul Chivu Stoica (analfabetul mai dihai decât cele două Nutzi contimporane, Udrea-Mare și Băseasca-Mică), cel care întâmpinase cu drag “delegația chéféréului francez”?, ar putea organiza spontane manifestații în favoarea permanentizării lui Shafir la Universitatea Cluj.

Se mai poate trăi fără Shafir pe Dealul Feleacului? Să mai existe - oare - viață după moarte? O soluție: împăierea Profesorului și (ex)punerea rămășițelor păiești în Piața Universității.

Întru ne-uitare - p(ă)șioasă, se înțelege.

Marți 10 mai 2011

Gură spurcată: în însemnarea de ieri le sugeram tinerilor intelectuali clujeni - mai ales clujoaselor studielnice - “*organizarea spontană a unei manifestații în favoarea permanentizării lui Shafir la Universitatea Cluj*”. Dracul m-a pus: în presa de azi, ce citesc (pardon: lecturez?) că spontana cu pricina a și fost organizată!

*

“...Zece Mai va fi de-a pururi...”- cunoaște cineva un cântec mai înălțător, mai tonic? Eu nu.

*

Înălțător, tonic mi se pare a fi textul “Jocuri de copii” din 5 mai 2011 a revistei *Literatura și arta*, sub semnătura lui N. Dabija:

“Jocuri de copii

Copiii, cu candoarea și lipsa lor de complexe, nu știu să țină cont de deciziile mai-marilor zilei, când e vorba de politică. În zilele de Paști din acest an, am auzit în satul în care m-am născut, pe un câmp de la o geană de pădure, unde copiii s-au adunat mulți, aceleași jocuri ca și cele din anii copilăriilor noastre, completate de alte amuzamente mai noi. Chiar dacă granița fusese pusă pe Prut de două sute de ani, iar după război Stalin ne furase Marea și Dunărea, ca să le dăruiască Ucrainei, jocurile noastre de copii mai păstrau Țara întregă!

Noi recitam:

„Soare, soare, frățioare,
Ieși din mare...”

Nu știam că „eliberatorii” de după 1940 ne văduviseră de Marea cea Neagră. Dar și de Dunăre. Și ne „descântam” astfel melcii pe care-i găseam prin tufișuri:

„Melc, melc, codobelc,
Scoate coarne bourești
Și te du la Dunăre,
Și bea apă turbure...”

În alte jocuri mai ziceam:

„– Un’ te duci?!
– La Tecuci.
– Ce să faci?
– Cozonaci.
– Cui să-i dai?
– Lui Mihai...”

Sau:

„Azi e luni și mâine-i marți,
Vine popa din Galați...”

Ori (un proverb folosit de părinți, când făceam câte-un lucru de mântuială):

„Ăsta-i meșter din Hârlău:
Strică bun și face rău...”

Jocurile noastre de copii nu țineau cont de realitățile politice, și noi ieșeam pe scena școlii ca să recităm:

„La Suceava, pe cetate,
Focul arde, vântul bate, măi, măi!”

poezie auzită de la frații sau verișorii noștri mai mari, care o învățaseră și ei, la rândul lor, de la cei mai mari ca dâșii.

Abia la școală, găseam pe hartă Tecuciul, Galațiul, Hârlăul, Suceava, iar învățătorii noștri nu prea știau cum să ne explice de ce aceste localități se aflau în altă țară.

În anumite zile cântam și noi cu părinții noștri cântecele lor triste:

„Cine nu-i mâncat de rele
Nu știe-a cânta de jele,

Când mă uit printre nuiele
Peste Prut la nemurele...”

Evident, nuielele reprezentau o graniță pe care moldovenii din celălalt secol o văzuseră ca pe un gard, împletit din nuiele și din „jele”.

Tot cu părinții îngânam și noi, la petrecerile lor și ale noastre, cântecul „Trandafir de la Moldova”, cu

„Trandafir de la Bacău,
Vino să te iubesc eu...” etc.,

doar că, atunci când îl aduceam cu noi pe scena școlii, ni se cerea, nu știam de ce, să-l cântăm un pic modificat:

„Trandafir de la Orhei,
Vino să te iubesc eu...”

cântec a cărui rimă rămăsese peste Prut.

Prin jocurile lor copiii Basarabiei reconstituiau (și mai reconstituie și azi) Țara întreagă, ei făceau legături, întindeau punți imaginare, redescopereau orașe ale patriei lor străvechi, învățau istorie și geografie, neglijând „jocurile” celor mari și făcând abstracție de frontierele pe care aceștia din urmă le așezaseră între copiii unei părți de țară și copiii altei părți de țară.

Iar pentru aceste zbânțuri nimeni nu îndrăznea să le pună „note” mici la purtare. În jocurile copiilor Basarabiei, pe care aceștia le transmit de sute de ani ca pe o ștafetă, de la o generație de copii la alta, ca și în cancelariile lui Dumnezeu, hărțile sunt cele vechi.

Și – cele mai adevărate.
Nicolae DABIJA

P.S.: Câteva precizări pentru autorul frumoasei nuvele “Duminică, când Dumnezeu mi-a rupt cheia în ușa” din „Săptămâna”:

– nimeni nu neagă, inclusiv subsemnatul, meritele Leonidei Lari, ale echipei care a pregătit publicația “Glasul” și ale lui Ion Druță care a lansat ideea la o adunare a Uniunii Scriitorilor;

– n-am făcut niciodată distincții între noțiunile sinonimice “publicație” și “ziar”;

– am afirmat: **prima publicație cu grafie latină de la noi, “Glasul”, a apărut la Riga, în Letonia, dar prima publicație (sau primul săptămânal, dacă vreți) cu grafie latină tipărită la Chișinău a fost “Literatura și arta”** (subl. mea, P.G.);

– la începutul lui 1989 săptămânalul “LA” avea 104 000 de cititori. Majoritatea abonați. La 15 iunie 1989 au fost puse în vânzare în chioșcurile din republică doar câteva mii de exemplare, dar, – din cauza noutății grafiei – a crescut brusc oferta (“spros”-ul, cum se zicea atunci): (A. Donos își mai amintește cum tot orașul venea să facă rost de un exemplar de revistă cu noua grafie la redacție) și la cererea asociației de difuzare a presei „Soiuzpeecat” au fost tipărite încă două tiraje, care au apărut luni, 19 iunie 1989; însumate, acestea au făcut 260 000 de exemplare. (Dar chiar tirajul ulterior de 184 000 de exemplare nu era unul mic, *Victor Lupan menționând în ziarul francez “Le Figaro” de la 1 martie 1990 că “Literatura și arta” din Chișinău e “ziarul literar cu cel mai mare tiraj din Europa”*) (subl. mea, P.G.);

– hotărârea Consiliului de Miniștri din 12 aprilie 1989 venise ca un ecou la presiunile străzii și ale Uniunii Scriitorilor și la propunerea lui Mihai Cimpoi din “Literaturnaia gazeta”, noi o cunoșteam, dar de la comitetul central al partidului ni se spunea mereu că tipărirea săptămânalului în noua grafie va putea fi posibilă abia după ce Sesiunea Sovietului Suprem va aproba Legea privind trecerea scrisului nostru la alfabetul latin. Iar banii repartizați din fondul de rezervă al Guvernului n-au ajuns niciodată în redacție;

– dacă libertatea de a edita săptămânalul cu grafie latină a fost atât de deplină,

de ce, dragă Viorel Mihail, a trebuit să scoateți nr. 2 al “Glasul”-ui abia la 27 august 1989 și tocmai la Vilnius, în Lituania, și nu la Chișinău?! (vezi “Glasul”. Așa cum a fost” din „Săptămâna” din 10 septembrie 2010);

– bănuiesc că, odată matritele făcute, “Literatura și arta” cu grafie chirilică a putut fi tipărită într-un tiraj ceva mai mare de un exemplar. Eu vorbeam de propunerea de a fi tipărit “L.A.” într-un singur exemplar pentru cenzură. Este o metaforă care scoate în evidență tirajul cu grafie latină contrapus celuiia de care ne despărțeam. Bănuiesc că au fost tipărite și alte exemplare: cele obligatorii pentru c.c., pentru consiliul de miniștri, pentru alte instanțe oficiale; este bine că le păstrați;

– dacă totul era lipsit de orice risc, dragă Viorel Mihail, de ce ai mai scris atunci articolul “Omul de joi”, de care, odată primejdia pentru noi toți trecută, te-ai dezis atât de elegant?!

N.D.

*

De pe blogul lui LIS aflu că Aura Christi îi îndeamnă pe cititori să citească “următorul text ce va apărea în revista *Contemporanul* (semnat de Lucia Hossu-Longin”:

„Citiți, vă rog, cartea de convorbiri cu Nicolae Pleșiță „Ochii și urechile poporului”, apărută în 2001 și puteți să vă îngroziți. Pleșiță a supervizat lumea intelectualilor din partea Securității. Detaliile pe care le furnizează în legătură cu „prietenia” lui cu scriitorii sunt comice, dacă n-ar fi încărcate de o undă tragică. *Domnia sa „împrumuta” cărți de la Paul Goma*, a dat ordin săi se dea casă și mobilă lui Nichita.” (...)

L. H. Longin, ca de obicei inventează, în cel mai bun caz citează încrucișat. Cartea este scrisă de unul Patrichi - l-am mai “corectat” cândva. De sub penița unor gazetari ca Patrichi și ca Hossu ies tot felul de chestii aiurite - ca glumelor care circulau în urmă cu 30-40 ani în România sub genericul “Radio Erevan”:

Generalul Pleșiță nu a împrumutat niciodată, de la mine, vreo carte. Nu avea cum să o facă: eu eram arestat, încarcerat la Rahova, el era caraliu-suprem; eu nu avem cărți nici de citit (eu), nici de “împrumutat” (lui Pleșiță - ce să facă el cu o carte?, nu știa să citească decât scrisul-de-mașină-de-scris - eram în 1977).

În preajma liberării de la Rahova, ca să-mi “demonstreze” că greșisem - față de cine? - mi-a arătat cartea lui Breban “Bunavestirea”, proaspăt apărută - la apariția căreia contribuise și eu... indirect-inconștient (am aflat după aceea: Breban îi amenințase pe tovarășii lui de șaibă din CC că, dacă nu-i publică “Bunavestirea”, el “face ca Goma - dar mult mai grav”! (ar fi putut să se ia de mână cu alt membru al CC, Eugen Barbu: acesta amenințase că... dacă nu i se ridică nu mai țin minte ce “nedreptate” îi făcuse Puterea, el predă decorațiile, semnează Lista lui Goma și cere azil politic în Spania! - dobitoci tovarășii: de ce nu l-au lăsat pe Jenică Barbu să ceară azil politic în Spania ceea?). Văzînd-o în mâinile lui Pleșiță, l-am rugat să mi-o dea «cât s-o pipăi și s-o adulmec».

Pleșiță mi-a dat-o, eu am mirosit-o, am pipăit-o și... am deschis-o: pe pagina de gardă era o dedicație - domnului Pleșiță și Doamnei sale” (Ioana sau Maria), semnată de scriitorul Breban?
Scena a avut loc în urmă cu câteva zile - atât că în 1977.

Miercuri 11 mai 2011

Ieri am primit două mesaje stranii, suspect de... concertate - voi vorbi mai încolo, după ce autorul unuia mă va autoriza să-l reproduc.

Acum copiez o informare a Marianeii Sipoș către Dorin Tudoran - acum o “descifrez”, în urmă cu trei ani, după ce o copiasem în Jurnal - mă arătasem supărat pe expeditoare: față de mine fusese excesiv de eliptică. O re-copiez:

“N.C. Munteanu aprilie 26th, 2011 at 12:36

<http://www.dorintudoran.com/2010/05/14/complicitatea-mod-de-existent/>
Dorin Tudoran scrie:

«Nu există, după știința mea, o deconspirare oficială a lui “Someșan”»
Există, Dorin.

După cum vezi, documentul pe care îl reproduc mai jos, este din 5 iunie 2008. “Colegiul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității Nr. P 1387/03/05.06.2008

Doamnei Maria Sipoș

Având în vedere Nota Direcției Investigații nr.S/DI/154/08.04.2008, Colegiul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, întrunit în ședința din data de 13.05.2008, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. 7 din O.U.G. nr./24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, coroborat cu art. 28 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 1/2008, pe baza documentelor din arhiva proprie, a stabilit identitatea informatorului cu nume conspirativ “SOMEȘAN” în persoana numitului BALOTA Nicolae, născut la 26.0.1925, în Cluj, jud. Cluj, fiul lui Gheorghe și Elena.

În privința celorlalți informatori a căror deconspirare ați solicitat-o, vă comunicăm faptul că investigațiile noastre vor continua pe măsura prelucrării arhivei fostei securități și vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate în rezolvarea cererii dumneavoastră.

Președinte,

Conf. univ. dr. Ladislau-Antoniou CSENDES”

*

“De ce nu am făcut publică pînă acum această “deconspirare oficială”?

Pentru că eu cred că a trecut timpul vîlvăților din presă și pentru că nu mă mai interesează, ca în urmă cu zece ani, polemicile cu prietenul nostru comun care, împreună cu Mihai Pelin, l-a “demască” în 1999 – tot fără documente la acea vreme – pe Ion Caraion.

(Documentele despre Caraion le-am publicat tot eu, pentru prima oară, în 2004, în revista electronică <http://www.eleonardo.tk> și în “Observatorul cultural” <http://www.observatorcultural.ro/Zvircolindu-se-dintr-o-moarte->

intr-alta-Ion-Caraion*articleID_10463-articles_details.html – și știi bine că tu ai fost primul care le-a citit, încă înainte de a apărea în presă.)

Ceea ce mă interesează acum (în ceea ce scriu) este să înțelegem între ce fel de oameni am trăit (și înainte și după 1989), cine și cum ne-a fost prieten și, mai ales, cu câte unități de măsură am judecat asemenea cazuri în cei 20 de ani de libertate a opiniei și a propriei conștiințe.

Mă interesează – de exemplu – cum a reacționat public domnul Nicolae Balotă când Ion Caraion – care nu se mai putea apăra – era atacat fără milă “din toate pozițiile”.

Pentru că documentul pe care l-am reprodus mai sus este răspunsul primit la cererea mea (cu procură de la doamna Valentina Caraion), de deconspirare a informatorilor din lunga listă a celor care l-au turnat la Securitate chiar pe Ion Caraion, «Someșan» fiind unul dintre ei.”

Dar trebuie să consemnez și opiniile comentatorilor la astfel de “descoperiri:

Vasile Baghiu aprilie 23rd, 2011 at 11:32

În țara noastră lucrurile sunt strâmb așezate în toate planurile tocmai din cauza discreditării criteriului moral în relațiile dintre oameni, deopotrivă în spațiul public și privat. Această batjocorire a moralității, începută planificat odată cu venirea comunismului și care este în fond o batjocorire a credinței noastre creștine, continuă și azi, în forme adesea mai subtile și mai perfide decât altădată. Așa se face că o mărturisire a colaborării cu Securitatea venită după douăzeci de ani de tăcere (poate mai vinovată decât colaborarea propriu-zisă) este aplaudată, iar atitudinile eroice exemplare (Vasile Paraschiv, Paul Goma) sunt aspru sancționate prin bășcălie, minimizare, etichetare, marginalizare și boicot. Aici avem de a face poate chiar cu o deteriorare gravă a facultății de judecare, în care negrul este alb și albul negru, în care vedetismul întreținut de slăbirea spiritului critic se confundă cu valoarea autentică, în care nu se mai distinge între rău-minciună și bine-adevăr. Chiar și planificarea mărturisirii publice în Săptămâna Mare are ceva gazetăresc și politic în ea, ca să nu spun necinsit, prin transferul afectiv de care poate beneficia, tot așa cum și tratarea în cheie literară a propriei situații vinovate, precum aceasta în care se află colegul nostru Ioan Es Pop, este inadecvată. Sunt binevenite, bineînțeles, mărturisirea păcatelor și solicitarea iertării, oricât de târziu ar veni, pentru că oferă o șansă de vindecare lumii noastre bolnave, dar aplauzele și admirația pentru mărturisire sunt semnul uitării victimelor, jigniri în fapt aduse celor care au avut de suferit și celor mulți și neștiuți care au rezistat – cu prețul sănătății, familiei, carierei, vieții – la presiunile Securității, poate în același timp în care mărturisitorul întârziat de acum făcea praf la cârciumă banii primiți pentru delațiune. Să ne lumineze Dumnezeu mințile și sufletele și să ne ierte! Un Paste Fericit îți doresc, Liviu, împreună cu cei dragi ai tăi. Asemenea și celor care te vizitează pe acest blog.

Rodica Bindea aprilie 23rd, 2011 at 12:21

Ce să mai spunem dacă luăm lucruri atât de grave, cum este delațiunea, în bășcălie?... Un monument al turnătorului necunoscut! Bețivani ordinari, jigodii lipsite de bun simț. Te apucă scârba în fața lipsei de demnitate și de bărbăție a acestor groșeni.

Rodica Mulger aprilie 23rd, 2011 at 15:54

Draga domnule Stoiciu, nenumarati sunt romanii (inclusiv scriitori) ce fac inca pe sfintii – nici usturoi n-au mancat, nici gura nu le miroase – doar pentru ca fie ca n-au fost inca luati la purecat de CNSAS, fie ca s-au ingrijit, cu propria mana, sa-si curete dosarele sau sa le faca volatilizate de prin arhive. Nu uitati nici prevederea

legala ca, o data cu intrarea in PCR, sa le fie sterse urmele de colabo, chiar daca si-au continuat rodnicia activitate. Mi se pare deci plina de candoare (jucata?) mirarea ca sunt pomeniti ca turnatori scriitori ce n-au fost (inca!) etichetati ca atare de institutia cu pricina. Un certificat in alb de la CNSAS nu inseamna nimic, avand in vedere scrupulozitatea cu care chiar institutii ale statului se ocupa cu stregera pacatelor celor ce se poarta cum trebuie, din punctul lor de vedere. Doar daca (vox populi!) calca pe bec, se mai scoate la lumina cate ceva compromitator. Chiar sa nu stiti atata lucru?

Rafael Sanzio aprilie 23rd, 2011 at 16:03

Ma umfla rasul. Stie toata lumea si de turnatoriile lui Balota si de amicitiiile lui Buzura, cu nimic mai prejos decat cele ale lui Breban cu oameni de la conducerea Securitatii. Naivi au fost, naiv sunt inca/ Si-or fi in neamul romanesc!... Ati auzit ceva de cazul George Vulturescu, a carui poezie o reproduceti cu atata amor pe blog? Pe langa ca are o nevasta colonel SRI, si-a turnat din plin, in vazul lumii, confratii scriitori si CNSAS-ul se face ca nu stie nimic...

Rafael Sanzio aprilie 24th, 2011 at 09:31 @ Miron

Sigur ca am intrebat personal CNSAS-ul, dar nu imi raspunde nimic. Dna colonel Vulturescu a fost pe cai mari – acum a trecut in rezerva. Dl. Vulturescu este acum pe cai mari, cu carnet PDL si decorat de Basescu cu nu stiu ce ordin de cavaler de quinta sparta... De altfel, cat timp consoarta a fost in servicii, a avut grija sa stearga urmele.

(...) aprilie 24th, 2011 at 11:37

Stati linistiti. Unele dosare ale turnatorilor au fost distruse. Am asistat, din intamplare, la o discutie dintre un ofiter si un informator/ tatăl unui cunoscut euro-parlamentar/in care ofiterul ii promitea solemn ca ii distruge dosarul. Istoria asa se croieste, nu va mai agitati. Sunt dati in gât doar cativa fraieri, cei care cîraie, care ies din front. Face parte si asta din cercul national, dintr-o marunta diversiune.

Viorel Rogoz aprilie 26th, 2011 at 14:09

Claudia Vulturescu a lucrat la Departamentul "S"(sef col.Mircea Irimia, cu indicativul "S1") unde i-au facut de petrecanie profesorului Ioan Ternaru (dupa o suita de anchete, intr-o zi, l-au ridicat pe OM de acasa si l-au dus...E dus si azi...Era in 1984. De l-ar fi lasat printre cei vii, avea timp suficient sa se intoarca. Doar ca DRUMUL SPRE UNITATEA DOAMNEI VULTURESCU A FOST UNUL FĂR' DE INTOARCERE. Onorabilă doamnă, doamna asta Vulturescu, nu-i asa, Radu Cenă?)

Radu Cenă aprilie 26th, 2011 at 14:47

Cat i/am cunoscut eu, familia Vulturescu e una onorabila. Ca om de cultura G. Vulturescu e un poet stralucit, care tine in viata o publicatie excelenta, Poesis. Ca e sapat pe plan local de tot soiul de invidiosi, asta nu e decat ceva traditional spiritului mioritic. Domnul Rogoz ca oenolog si folckorist ar trebui sa stie mai bine povestea cu cei trei pacurarei...

Viorel Rogoz aprilie 26th, 2011 at 20:24

O stiu si cu cei doi Vulturei...Mie cel mai mult imi place poetul cand tine discursuri publice..."Asa deci"...nu-i asa?"..."asa "...Discutam altundeva. Eu sunt unul dintre cei care l-au sustinut pe fostul culturnic-metodist, in '90, la atestarea pe post, cand fostul meu coleg Corneliu Balla a pus problema eliminarii sotului de Securista din Sistem ("Sistemul Culturii!"). "Poesisul" a fost argumentul forte pe care l-am adus atunci. Numai ca, intre timp, am descoperit dosarele de la CNSAS, CEALALTA FATA A FAMILIEI PE CARE Dv. O CONSIDERATI "una onorabila". Am descoperit ca, in Institutia ONORABILEI DOAMNEI VULTURESCU, profesorul osan, autor de scrisori impotriva lui Ceausescu, pe nume Ternaru, a fost adus

la Biroul "S", ("onorabilul" loc de munca al aceleiasi doamne), intr-o noapte a anului 1984, cu ajutorul patriotilor de acolo, și încă nu s-a intors la copii si la nevasta. S-o fi inaltat la Ceruri... Pentru astfel de fapte minunate, propun ca onorabilei doamne sa i se ridice o statuie.. Iti sugerez sa initiezi in acest sens o colecta publica.. Mai sunt oameni ca dumneata care vor fi onorati s-o transpuna, pe admirabila ofitera, in bronz, marmura sau granit... Iti mai recomand, asta numai dumitale care esti un admirator al poetului, sa citesti Acolada nr. 4 / 2011 (vezi. pag.20-21 : "George Vulturescu-un voluptos al penisului captiv". Vei vedea cât de Sus poate coborî un mic geniu care, vorba dumitale, "strălucește" în literatură. Cred ca Manolescu nu mai doarme noptile de necaz că a omis să-i dedice un capitol în a sa "Istorie...")

P.S.- Cu invidia n-am niciun fel de raporturi. Am plecat la Baia-Mare in clipa cand au venit la cârmă tot felul de fesenisti, peremistiti, peuneristi. In ciuda faptului ca m-au inaintat in inaltul grad de director peste întreaga "Cultură" (fara sa-mi ceara consimtamantul!). Am lasat onorabila functie fostilor activisti... Desi, sub ministerialul Plesu-Andor, initiisem cateva proiecte... De anvergură...

Girgore Copirseu mai 2nd, 2011 at 02:39

Silaghi-Vulturescu e un maret potlogar al Satmarului. Mai inchin in fata lui de costoboc betiv, coorwar si sifonar. Omagii si tovarasei colonel Claudia, cu pensie nesimitita si un mort pe constiinta (daca are, dar, dupa toate probabilitatile, nu are) -

Ion Ion mai 2nd, 2011 at 02:48

Cind a propus Liviu Ioan Stoiciu verificarea la CNSAS a tuturor membrilor Uniunii scriitorilor, nu numai a celor cu functii, Manolescu s-a facut foc si para. Si pe Eugen Uricaru a incercat sa-l scoata basma curata. Iar pe acelasi LIS l-a sanctionat pentru ca a publicat un text de Goma in VIATA ROMANEASCA. Acum, de cind e miliardar, foloseste treaba cu Secu drept diversiune, ca sa abata atentia si, vorba lui Nastase, sa nu-i numere lumea invidioasa ouale.

Mă întorc la mesajele ciudate de ieri:
După obicei, le iau cronologic:

De : Manu, Peter - MD <PManu@NSHS.edu>

Objet : Jurnal

Date : 10 mai 2011 16:04:37 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Draga Paul

Sper ca acest mesaj va gaseste, pe Ana, Filip si pe tine, bine.

Am aflat astazi ca m-ai pomenit de curand in jurnalul tau care e publicat electronic si vreau sa corectez unele din afirmatiile tale.

Tatal meu (inca in viata la 91 de ani) s-a nascut in Bucuresti. A fost inchis la Caransebes intre 1939-1941 si apoi transferat in lagarul din Targu-Jiu. In septembrie 1942 a fost deportat in Transnistria (mai intai la Vapniarka, apoi la Grosulovo) de unde s-a intors, tot in lagarul de la Targu-Jiu, in martie 1944. A fost una din victimele intoxicatiei cu mazare furajera de la Vapniarka (retinopatie si orbire partiala). A fost exclus din partid in 1958. Mama s-a nascut la Roman; a fost inchisa la Mislea intre 1942-1944. Parintii mei nu au lucrat la/pentru Securitate si n-au fost in aparatul de partid.

In Petrut, cel putin asa cum pronunt eu, accentul cade pe ultima silaba. Acentul pe prima silaba e pus, din cine stie ce motive, de prietenele familiei tale, sora mea Ana si Maria Anghel (Marcu).

Cartea despre Paulescu a fost strict initiata mea. L-am rugat pe Willi

Totok sa-mi dea voie sa folosesc articolul pe care-l publicase in 2003 in revista 22 drept Studiu Introductiv. Pentru Postfata l-am contactat mai intai pe Michael Shafir, care a refuzat din lipsa de timp, apoi pe Radu Ioanid.

N-am fost niciodata in garsoniera ta din Bucuresti; ne-am vazut la Ana, in apartamentul vostru din Drumul Taberei si apoi la Paris.

Nu mi-ai povestit niciodata despre evenimentele din Basarabia din 1940 (m-ar fi interesat).

Te imbratisez, cu cele mai bune ganduri,
Petrut

Explic: Peter Manu: am dedus că este prietenul meu cunoscut la București ca “Petruț Manu, fratele unei colege de liceu a Anei, soția mea”. Mărturisesc: am fost șocat să aflu că amicul cu care nu mai avusesem decât o sporadică revedere, la Paris, dintr-un studios medicinist, dintr-un medic “de viitor”- s-a prefăcut în vânător de antisemiți de genul Zuroff, Wiesel, Ancel și tot un Mann : Norman Manea.

Ei uite, s-a dat de trei ori peste cap - după ce a ieșit la pensie - și și-a schimbat **meseria**.

Câteva ceasuri mai târziu primesc un mail de la Horațiu Bozdoghină:

De : Horia Bozdoghina <horia_bozdoghina@yahoo.com>

Obiect : domnului paul goma

Date : 10 mai 2011 22:55:20 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Stimate domnule Paul Goma, ma numesc Horia Bozdoghina , profesor , doctor in isoria partidelor politice din Romania interbelica . Sunt roman crestin ortodox , nascut la Sibiu in anul 1971 din parinti romani crestini, ardeleni cu origini in Rasinari , Salaj si Bistrita . Imi asum curajul de a va scrie personal cu dorinta de a imi expune punctul de vedere fata de remarcile dumneavoastra din Jurnalul tiparit pe internet pe lunile Ianuarie - Mai 2011. Fac acest lucru avand exemplul dumneavoastra de curaj in a protesta fata de regimul comunist .

Stimate domnule Paul Goma *va marturisesc cu sinceritate ca am fost mahnit de multe pasaje din jurnal. Nu doresc sa comentez parerile dumneavoastra fata de lucrarea Polemica Paulescu . (Cum așa: mahnit de multe pasaje din jurnal, dar “nu doresc să comentez părerrile Dvs față de lucrare Polemica Paulescu?” Dar despre Paulescu este vorba, nu despre altcineva!* (nota mea, P.G.) Este dreptul fiecarui om sa aiba pareri fata de o carte iar eu respect dreptul cititorului la propria parere . Doresc sa fac o precizare . *Acesta carte nu a fost scrisa la vreo comanda . Eu mi-am sustinut doctoratul in anul 2004 cu lucrarea Nicolae Iorga si Partidul Nationalist Democrat in viata politica a Romaniei pe care ulterior am publicato ca si carte in anul 2007 . Nicolae Iorga a facut politica cu A. C. Cuza intre anii 1910 si 1920 cand caile politice ale celor doi s-au despartit . Cercetand in arhivele Bibliotecii Academiei Romane am gasit Arhiva A.C. Cuza . Dupa publicarea primei mele carti am dorit sa scriu despre traseul politic a lui A.C.Cuza dupa despartirea de Iorga in 1920 . Astfel , consultand periodical Apararea Nationala editat de tandemul Cuza& Paulescu incepad cu 1922*

*am gasit articolele de un antisemitism grotesc publicate de savant . Ca o persoana onesta lipsita de prejudecati am hotarat sa public un articol despre cum un stralucit savant in medicina poate sa deraieze spre rasism si sa se implice in elaborarea unei ideologii de extrema dreapta (de altfel Paulescu se declara in paginile ziarului Apararea Nationala ca fiind fascist). *Articolul a aparut pe internet iar domnul Peter Manu l-a gasit aproape dupa un an, l-a citit iar apoi m-a contactat printr-un e-mail si mi-a propus sa scriem o monografie . Argumentul domnului Manu (nu il cunosc personal ci doar colaboram prin mailuri) care m-a convins sa bat palma cu dansul a fost ca o astfel de monografie nu exista pana acum. Astfel eu am renuntat, pe moment, sa scriu despre Cuza si m-am angajat in a scrie despre Paulescu. (sublinierile mele, P.G.)**

In alta ordine de idei as dori sa va spun stimate domnule Paul Goma ca personal sunt mahnit de antisemitismul multor intelectuali romani . De ce ? Nu pentru ca as fi evreu ci pentru ca sunt roman crestin de confesiune ortodoxa suficient de mandru de originea mea ca sa ma cobor la nivelul urii antisemite sau antimaghiare . Sunt un roman curat cu un nivel de trai suficient de bun care imi permite sa calatoresc in Europa (apropro revelionul 2010-2011 l-am facut la Paris) si care nu se simte inferior unui evreu sau unui maghiar pentru a reactiona cu ura. **Ca si** adolescent am dispretuit comunismul (in 1989 aveam 18 ani si eram la liceu in clasa a 12 -a) iar ca un om de 40 de ani dispretuiesc legionarismul si antisemitismul. Intr-un cuvant dispretuiesc atat ura de clasa cat si ura de rasa. In schimb iubesc democratia, toleranta iar **ca si** crestin incerc sa respect porunca de iubire fata de aproapele meu (recunosc ca mai gresesc fiind o fire temperamentala) .

De ce sunt mahnit stimate domnule Paul Goma ? Prea multa ura in viata politica si culturala romaneasca. Personal nu doresc sa devin o persoana publica tocmai datorita acestei uri. Eu Horia Bozdoghina NU doresc sa fiu o persoana publica in acesta tara dominata de ura prefer sa traiesc in anonim. Dupa ce ca e vai de steaua noastra in istorie ne mai si sfasiem intre noi . Condamnarea crimelor comunismului a devenit un balci iar **negarea holocaustului sustinuta de intelectuali iar din pacate si de dumneavoastra asa cum am citit in jurnalul pe care l-ati publicat.** *(unde ati citit că aş nega Holocaustul? Nu în textele mele, semnate de mine, ci în acuzațiile holocaustologilor, aliați ai Dvs. : R. Ioanid, A. Oișteanu, Ancel, Katz, Florian junior, Laszlo, Pecican, I.B. Lefter, Carmen Mușat și atâția alții, cu toții știutori de carte, însă unul singur (Dan Pavel) a recunoscut că nu citise ceea ce condamnase, iar Marele Profesor Șafir, după ce m-a tratat de “negaționist-deviant”, a adăugat că în momentul în care redacta condamnarea, încă nu primise textul condamnat...- pe acelea le-ați citit; fiindcă acelea vi s-au dat, împus - observația mea, P.G.)* Stimate domnule Paul Goma civilizatia creștina a secolului XX este compromisa atat de cele doua razboaie mondiale cat si de crimele gulagului si ale holocaustului . Comunismul nu este o creatie a evreilor ci o erezie a civilizatiei occidentale. Antisemitismul lui Cuza, Paulescu si a lui Codreanu nu este o formula creștina ci o blasfemie la adresa creștinismului.

Stimate domnule Paul Goma dupa cum dumneavoastra ati protestat fata de regimul comunist si eu urmand CURAJUL dumneavoastra protestez fata de antisemitismul existent la multi intelectuali romani. Dupa cum sunt revoltat de bagatelizarea crimelor comunismului la fel sunt revoltat si fata de bagatelizarea crimelor holocaustului .

Stimate domnule Paul Goma inchei acest mesaj al meu cu un citat din

Constantin Radulescu Motru din lucrarea Psihologia poporului roman , Bucuresti , Editura Albatros , 1999 , p. 266 , care spune totul - in opinia mea - fata de nationalismul romanesc : " Nimic nu se misca la noi prin incredere. Prin frica mai curand . Cand cineva vrea sa adune pe romani la o actiune comuna , nu le vorbeste acestora de incedera ce trebuie sa aiba unii in altii , ci ii sperie cu o primejdie . Voiesti un exemplu clasic , priveste la miscarea nationalista . Din ce traieste aceasta miscare ? Din cultivarea sentimentului de incredere in viitorul neamului romanesc , in productiile culturii noastre ? Deloc . Ea traieste din cultivarea sentimentului de frica . Precum inainte vreme , stramosii unui Iorga sau unui Cuza tipau cat le lua gura : Vin turcii , vin tatarii astazi Iorga si Cuza tipa : Ne cotropesc Jidanii . Aceasi frica , aceasi lipsa de incredere in fortele proprii ale neamului " . De aceea stimate domnule Paul Goma protestez fata de antisemitismul multor intelectuali romani pentru ca sunt prea mandru ca sunt roman .

Daca mesajul meu va deranjat imi cer iertare dar revolta din sufletul meu fata de extremismul intelectual romanesc m-a impins a scrie unui om ce va ramane in istoria culturii romane . In incheiere va urez multa sanatate . Cu consideratie Horia Bozdoghina , Sibiu 10 Mai 2011.

Nota: am semnalat, cu albastru, greşelile de limbă, deci de gândire P.G..

S-o iau analersa, cum zicea mama:

În mesajul de azi-dimineață pe lângă confirmarea acceptului H. Bozdoghină scria:

Stimate domnule Paul Goma sunt onorat sa imi reproduceti mesajul in Jurnalul dumneavoastra. *Mesajul lui Peter Manu nu este o coincidenta . Eu am gasit Jurnalul dumneavoastra pe internet si i l-am semnalat printr-un mail.* (subl. mea, P.G.)

Cu cele mai bune ganduri Horia Bozdoghina”.

Așadar: H. Bozdoghină dăduse peste Jurnalul meu internetizat și i-l semnalase lui Peter Manu. Iar Peter Manu îmi scrisese, după ce tăcuse din... 1988.

Ce avea, nou de comunicat Peter Manu? Ceva în legătură cu Paulescu? Da' de unde! Ceva în legătură cu... biografia părinților săi, mai interesantă fiind excluderea tatălui său din partid în 1958. Or, dacă este adevărată presupunerea mea, tot nu-l poate apăra: persoana bănuită de mine a fi Urechea-Lungă în biroul Ministerului de Interne fusese văzută de mine în timpul anchetei de la Interne, adică între decembrie 1956 și februarie 1957. Iar dacă nu era el personajul "Ureche", de ce, prin 1969-1970; când am făcut o vizită lui Petruț și surorii sale, în apartamentul de lângă Atheneu, acesta s-a ascuns iute într-un dulap? Bănuiala mea: el mă recunoscuse ca pe unul din studenții căzuți în labele Securității (pe atunci încă nu purtam barbă...).

Nu-i mai bine să-i las dracului pe securiști? Ca justificare, aș pute spune:

«Uite, că jidanul ăsta nu m-a bătut...»

Joi 12 mai 2011

Am primit aseară:

De : Maria Sipos <mariasipos@yahoo.com>

Date : 11 mai 2011 20:23:17 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Draga Paul Goma,

In ce conditii ai accepta sa vii la toamna la Bucuresti pentru o conferinta la Ateneul Roman? (subl. în text)

E initiativa mea si a lui Andrei Dimitriu (daca mai stii cine e). Acum e directorul general al Filarmonicii "George Enescu."

Te rog, nu-mi da un raspuns grabit. Gindeste-te bine.

Si ai incredere in noi.

Cu ganduri bune pentru toata familia, Mariana Sipos

Am răspuns azi:

“În ce condiții as accepta propunerea? Una singură:

Mariana Sipos, **prietena mea, autoare a unei cărți despre mine să fi citit Jurnalul meu internetizat** (singurul mijloc de a comunica).

Ieri Flori Bălănescu îmi scria, euforică:

(...) “Ieri am fost într-o scurta vizita la Dna Mariana Sipos, unde m-a distrat si bucurat sa vad ca biblioteca dsale contine: <Raftul Goma>, <Raftul Llosa>, <Raftul Preda>, <Raftul Caraion>.... In spatele a doua usi se afla <Documentatia Goma> etc. Unul din cele doua exemplare din Paul Goma 75, primite cadou de la Dna Stefana Bianu, l-am oferit dnei Sipos - ca mai veche si nedezmintita gomista.”

Asa ai făcut, gomisto? Mi-ai dedicat un raft? Și ce faci cu el? Când primești câte o vizită în timpul căreia se pronunță numele meu, te trezești si îți propui să faci o faptă bună: îi scrii lui Goma, întrebându-l în ce condiții...

Si dacă Goma cela murise de o jumătate de an (cel puțin)?

Da, știu cine este Andrei Dimitriu: îl salut.

Paul Goma

N-am rămas fără răspuns:

De : Maria Sipos <mariasipos@yahoo.com>

Objet : Buna dimineata

Date : 12 mai 2011 09:54:06 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

NU ai obosit sa fii asa? (subl. în text)

I-ai cerut voie lui Flori sa-i retransmiti mesajul? Cu ce drept citesc eu ce ti-a scris ea tie?

Vizita ei si intrebarea mea sint doar o coincidenta.

Andrei m-a sunat ieri inainte de vizita lui Flori. Daca as fi la Paris as putea dovedi cu telefonul mobil, (unde se pastreaza datele convorbirilor recente) cine a sunat, cu nume propriu, daca e in memoria telefonului - si Andrei este - la ce ora si cit a durat convorbirea.

Andrei a avut ideea invitarii tale (care m-a incintat, bineinteles) inca de la prima conferinta de la Ateneu (cea a Hertei Muller) si m-a rugat sa te intreb exact asa: in ce conditii Paul Goma ar accepta sa vina? I-am spus sa mai aminam intrebarea ca nu se vindecase (si nici nu cred ca se va vindeca vreodata) experienta invitarii la Chisinau. Apoi i-am spus din nou sa mai aminam din motivele pe care le invoci in subtext si ai dreptate sa o faci.

Acum Andrei m-a sunat din nou sa ma intrebe ce mai faceti voi (i-am spus ceea ce stiu din ultimul "jurnal") si a insistat sa incerc sa te intreb, ca el pregateste stagiunea de toamna.

M-am oferit inca de la inceput sa suport costul biletelor de avion, El a spus ca nu asta ar fi problema. Suportam tot: transport, cazare masa, masina la dispozitie cu sofer.

Il suportam si pe Paul Goma (eu) cu toate rasfaturile lui de etern adolescent. Fiindca ne e drag. Si el stie asta.

Paul Goma nu murise de o jumatate de an. Si Mariana Sipos stie ca noi (doi) nu murim asa usor, chiar daca nu "comunicam". Stie si s-a gindit la el tot timpul. (Mai pune si tu telepatia in functiune din cind in cind!)

Si mai stie ca ori de cite ori i-a scris si i-a fost alaturi,

- fie a fost ironizata in "jurnal" - fara ca autotul acelui "jurnal" sa aiba dreptul sa faca publica o corespondenta particulara,

- fie i s-a raspuns in doi peri,

- fie - cel mai grav: i-a raspuns altcineva in numele lui Paul Goma (in perioada dezamagirii Chisinau), cineva care parea a folosi metodele securitatii de interceptare a corespondentei.

Iar cind te-am intrebat intr-unul din mesaje daca pot sa te sun, tu ai preferat sa nu raspunzi nimic.

Ce pacat ca nemaifiind in Columbia si pierzindu-ma printre cititorii din Romania nu mai ai de unde sa stii de cite ori intru pe site-ul tau si cit timp stau acolo ca sa ma documentez pentru volumul 2 si sa am senzatia ca stau de vorba cu tine (da, singurul mijloc de comunicare, cum spui tu, dar nu din cauza mea! Ehei, unde sint timpurile cind imi trimiteai prin posta scrisori de o pagina intreaga A4 sau chiar doua? Se pastreaza toate, nu ai cum sa negi ca e asa!).

Si daca as fi luat in seama tot ceea ce scrii tu in jurnal despre mine (de bine sau de rau, mai ales de rau) - de mult nu as mai fi fost Mariana Sipos, ci un fost prieten, ca atitia alti care nu mai sint!

Ii voi transmite salutarile tale lui Andrei.

Intre timp, daca (mai) pot face ceva pentru tine, nu ezita sa-mi spui.

Oricind, la dispozitia domniei voastre, cu drag, Mariana (da, prietena ta)

Da, domnule. Ţi-am spus eu. Şi tu nu m-ai ascultat!

Vineri 13 mai 2011

Şi vineri şi 13!

Iată pentru că de ce, în două săptămâni de jurnal nu am pomenit de Osama bin Laden!

Încă o noapte ne-foarte rea: am "produs" doar o mașină de rufe ude. Facem progrese, tovarăși! Tot înainte!

*

Din *Dilema veche* din 2010 recuperez :

"**rezistenta prin rezistenta** adăugat de magda la data de 12 Martie 2011 05:03:52

si totusi, si totusi... au existat:

un paul goma care in scrisorile catre ceausescu si pavel kohout, in 1977 a scris frumos si generos si in numele intelectualilor care s-au temut si au tacut. un ionel cana si un vasile paraschiv care cu al lor sindicat liber al oamenilor muncii din romania in 1979 au strins 2400 de semnături foarte reale si adevarate, nicidecum presupuse. un gheorghe ursu, torturat si ucis de securitate fiindca n-a vrut sa-si denunte prietenii scriitori, scriitori care in fond nu deranjau cu nimic puterea nici atunci si nici acum. acestia la ce categorie intra?"

"**Manifestul nostru a avut succes!** - interviu cu Nicolae ION din Sintești, județul Ialomița -

Sîntești unul dintre cei doar 61 de deținuți politici din vremea regimului Ceaușescu. Ați fost arestat în 1980. Pentru ce anume?

Calificarea lor, a Securității, a fost "propagandă împotriva orînduirii socialiste"! Dar nu a fost așa adevărul, ci, efectiv, eu am făcut niște manifeste cerînd eliberarea lui Paul Goma, cu toți cei care au fost arestați în 1977. Pentru acest motiv, m-au descoperit după vreo 4 ani și pentru acest motiv m-au amenințat cu 20 de ani de pușcărie și că-mi confiscă tot ce... au și trecut la confiscare!

Cum ați ajuns să cunoașteți Mișcarea Goma?

Aveam un atelier de reparații radio în București, pe strada Nerva Traian. Acolo, fiind între... marea majoritate erau evrei, am cunoscut un cetățean căruia i-am întreținut aparatul de radio și i l-am reglat de două ori pentru ca să asculte "Europa liberă". A venit într-o zi la mine în atelier plîngînd și mi-a povestit despre arestarea lui Paul Goma; de fapt, era arestarea lui a doua oară! M-a rugat să facem ceva! Noi aveam încredere unul în altul pe motiv că el mi-a cerut la începutul începutului să-i reglez mai clar aparatul de radio, ca să asculte mai bine "Europa liberă". După cum se știe de către toată lumea, "Europa liberă" era distorsionată de multe semnale ca să nu se poată auzi. I-am tras puțin oscilatorul din radio, moderatorul, pe postul de radio "Europa liberă"! Așa am prins încredere unul în altul.

A fost singurul căruia i-ați făcut figura cu oscilatorul?

Nu, au mai fost cîțiva, dar nu prea mulți. Printre ei a fost omul ăsta, mai apropiat pentru faptul că mi-a povestit că a fost arestat și el, a fost trimis la Canal, și pentru faptul că a suferit din cauza comunismului. Și am început și eu să-i povestesc despre părinții mei. Tata a fost bătut, chinuit... la Sfatul popular, de către cineva de la raionul de partid, că așa era înainte, ca să se înscrie la colectiv. A venit acasă, l-a aruncat peste poartă și multe chinuri de felul ăsta... Și uite așa, s-a întîmplat ca eu, crescînd odată cu necazurile care au fost în toată țara, a pornit în mine, mi s-a născut ura, ura împotriva comunismului.

Vă mai amintiți cum îl chema pe domnul respectiv?

Milea Tănăsescu, str. Negru Vodă, 10! Pe lângă biserica Sfânta Vineri stătea...

Mai trăiește?

Nu, a murit, a murit exact în momentul când ne-a arestat pe noi. A venit Securitatea ca să-l aresteze, a făcut un infarct și a murit pe loc! Așa cum v-am spus, am prins încredere unul într-altul, am rămas prieteni. În momentul când el a venit plîngînd la mine să-mi povestească despre Paul Goma, m-am gândit și i-am zis: "Domnu Milea, am să trec pe la dvs. ca să vedem ce putem face!" Ce credeți c-am făcut? Dintr-un storcător de mașină de spălat - pe care le știe toată lumea, erau cu o manivelă, cu două suluri de cauciuc, băgai rufele între ele și le storceai după ce spăla mașina - am făcut o tiparniță. Nu pot s-o numesc altfel! Am tipărit manifestele! Am luat niște ștampile din comerț, pe cauciuc din ăla de se schimba data... am decupat literele și cu cifrele de care am avut nevoie, le-am aplicat pe unul dintre suluri, în sens invers... și am făcut tiparnița. Am mai cunoscut doi prieteni... între timp am devenit prieteni, o femeie și un bărbat.

Ce scriați în manifeste?

Am cerut eliberarea lui Paul Goma cu cei 50 de oameni care au fost... au fost 50 de inși arestați în seara respectivă și, dacă nu - ei, la mintea noastră de atunci, era și o minte mai slabă - trecem la măsuri ca: aruncăm în aer nu știu cum, facem nu știu ce... Bine, lor... eu cred că, pe undeva, le-a fost frică, că ei nu și-au dat seama că noi sîntem doar patru inși! Ei au crezut că sîntem, eu știu, o organizare puternică! Și, într-adevăr, a avut succes manifestul nostru! Deci, în seara de 9 mai înspre 10, 1977, am dat, de la 12 pînă la 4 dimineața, în două orașe, în București și Ploiești.

Cîte manifeste ați tipărit?

Cred că vreo 30-40.000!

Pe ce hîrtie?

Pe hîrtie din asta velină de scris, de la librărie, pachete mari... Și, am împrăștiat... După două zile i-a pus în libertate! Le-a dat pașaportul și direcția: Franța! Bineînțeles că Franța le-a acordat azil politic care se dădea foarte greu în timpul ăla și au plecat în Franța. Nu știam nimic de ei și nici ei de mine, dar ceva, ceva se auzise!

Cum s-a produs arestarea dvs.? Cum v-au găsit, cum v-au prins?

Eu am un fiu, un fiu din prima căsătorie, prima și ultima, bineînțeles, am avut un copil. ...îmi pierdusem buletinul în seara când am împărțit manifeste. Eu am anunțat buletinul la Secția de Miliție. Acolo era un oarecare ofițer care îmi era prieten... venise la mine, îl servisem și eu cu niște reparații de radio. A venit la mine ca să mă întrebe dacă am găsit buletinul sau... În timpul ăsta, pe când era în casă acest ofițer de Miliție, a venit și fi-miu. Beșliu Mariana, trecuse pe la mine..., mi-a adus o mapă cu toată documentația care trebuia să plece peste hotare, trebuia să plece la postul de radio "Europa liberă"! Fiul meu, avînd vreo 13-14 ani și când l-am văzut, mi-a venit inima în mîină!

Ce înseamnă toată documentația asta?

Noi am avut... am trimis la fiecare minister din timpul ăla, în care am pus într-un plic manifestul nostru și fiecare ne-am trecut în manifest acolo, numărul de buletin, dar nu le-am... n-am specificat nicăieri că e numărul nostru de buletin că - vă dați seama - ne tăiam craca de sub picior! Dar am dat numărul! Nu numele, ci numărul! Noi sîntem cetățeni, cetățeanul cu numărul cutare. Îi fac semn lui fi-miu, îi spun să ia mapa de pe masă și să plece, în

parc, undeva, să stea o oră, o oră și ceva și pe urmă să vină înapoi! I-am atras atenția: "Nu umbli în mapă pentru că n-ai ce să găsești acolo, sînt niște acte!".

Grupul dvs. avea vreun nume?

Da, sigur... Partidul Liber Român! Ștampilă de secretar, ștampilă de... mai mult așa, ca să apărem că sîntem o organizație cît de cît puternică... Și chiar am apărut o organizație pentru ei... că le-a fost teamă! Așa a făcut, mi-a luat mapa și a plecat! Dacă eu i-am zis să nu umble, el a umblat, a luat la nimereală un plic! A scos un plic de acolo și l-a păstrat. Cît l-a păstrat? Nu prea mult... Cine l-a învățat, mă-sa, nu știu... și plicul a ajuns la Miliție.

Unde v-au dus după ce v-au arestat?

La Securitate, în Rahova. Acolo ne-a ținut în timpul anchetei.

Cît a durat ancheta?

Foarte mult... vreo două, trei luni a durat.

Ce întrebări vă puneau?

Toate întrebările erau ca să recunoaștem! Mai mult forțat... de ce ai făcut-o, pentru ce ai făcut-o... mai ales mie, mi-a făcut ațtea... nu numai nervi, dar și amenințări...

Procesul a fost judecat de un tribunal militar?

Tribunal militar... cum naiba se numea... cel care l-a judecat pe Antonescu! Pe acolo, pe Plevnei.

A fost un proces deschis, cu public sau cu ușile închise?

N-a avut nimeni acces decît doi sau patru polițai... milițieni cu arme automate.

Ați fost judecați individual sau...

Am fost judecați individual, toți în ziua aia și grupul băgat pe rînd! După ce m-a ascultat primul pe mine, au intrat ceilalți, dar pe mine nu m-au dat afară, pe mine m-au ținut în continuare cu ei pînă cînd s-a terminat. Cînd s-a terminat, ne-a dus pe toți trei la dubă.

Ce condamnare ați primit? Care a fost sentința?

Eu am primit 10 ani, colegul meu, 7 și femeia a primit 5 ani".

(aceste fragmente dintr-un interviu de radio le-am obținut prin amabilitatea doamnei Victoria Ionescu)

[apărut în Dilema veche 9 martie 2008]

“Domnului Plesu adăugat de iris la data de 03 Mai 2010 07:05:03

Cata realitate e in randurile domnului Paul Goma in opera "Adameva"? (pentru mine e o opera, de aceea o denumesc astfel)".

“comunismul la romani adăugat de Neatu85 la data de 19 Decembrie 2010 11:12:24

O Romania care nu-i da cetatenia inapoi lui Paul Goma si ii face funerarilor cvasinationale lui Adrian Paunescu este o Romania care nu arata altceva decat ceea ce e: o adunatura de gunoaie!"

“fascismul si comunismul? adăugat de solomon la data de 30 Iunie 2010 07:06:50

(...)Curios ca atunci cand se numera disidentii nu e pomenit Constantin Parvulescu si si mai curios e ca atunci cand e pomenit Paul Goma nu se spune de ce a ramas el disident pana acum de parca nimic nu s-a schimbat. Poate stie Goma ceva si nu e un sociopat.Pe scurt eu cred ca occidentul are dreptate cand nu pune semn de egalitate intre fascism si comunism dar aberatiile tre-

cute trebuie numite cu voce tare desigur, dar si aberatiile prezentului la fel

“Eroi au fost, eroi sînt încă adăugat de Bursesc la data de 10 August 2010
09:08:36

Dilema avut-a protestatari de talia asta? spicuri din Wikipedia:

"Paul Goma și familia locuiesc în continuare în Franța. Nu este membru al Uniunii Scriitorilor, din care a fost exclus în 1977 de conducerea de atunci, din care făceau parte, între alții, Nicolae Manolescu, Ana Blandiana și Ștefan Augustin Doinaș.

În aprilie 1970, a predat romanul Ușa editurii Cartea Românească, fiind respins de Marin Preda și Mihai Gafița, după ce Alexandru Ivăsiuc „decodificase” două personaje din carte ca fiind cuplul Ceaușescu.

După revoluția din decembrie 1989, comunismul est-european nu mai este în actualitate, și Paul Goma, ca alți militanți pentru memoria genocidurilor din trecut (genocidul sclavagist, genocidul colonialist, genocidul armenilor din 1915-1918, genocidul grecilor din Anatolia în 1923, genocidul comunist), izbindu-se de indiferența generală a Occidentului față de aceste genociduri, se arată iritat de prezența „doar” a memoriei Holocaustului în conștiința colectivă a țărilor apusene.

Paul Goma a făcut parte pentru opt zile din Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, din care a fost îndepărtat pe motiv de anti-semitism de către șeful comisiei, Vladimir Tismăneanu."

Adaug și un fragment din Lucia Hossu-Longin, relatînd varianta Pleșiță din “disputa” cu mine:

“L-am prins la Cercetări Penale, l-am apucat de barbă și i-am tras un pumn în falcă, de-a ramas cu gâtul strâmb: Dumnezeii măti, dobitocule, în timp ce țara moare [n...a; era imediat după cutremurul din 4 martie] tu te ocupi de Havel. Mă, cum nu ț-a căzut mă o cărămidă în capu’ ăla, te-n cur pe mata de buhai?”

*

În *Observator cultural* de azi dau de un text foarte... interesant.

“Model, alternative și narcisismul micilor diferențe semnat de Peter Dan la Categoria: Psihologie”

Pentru mine “tema” nu prezintă interes. Fragmente:

(...) Ca să o parafralez pe mama mea, Clara Dan, unele societăți au cei 700 de ani de acasă. Fără investiția individuală în valorile sociale, aderența la principiile democratice rămîne superficială și nemulțumirile duc la nostalgia totalitarismului. (...)Prietenul meu Puiu Vasilescu îmi sugerează că noțiunea de absolvire în masă presupune culpabilizare colectivă. Vinovăția este o reacție datorată conflictului cu valori morale interiorizate. În cazul de față, reacția nu reprezintă o criză de conștiință, ci beneficiul de a poza drept ceea ce n-ai fost. Suporterii taciți, mai vulnerabili din cauza compromisurilor făcute, vor să fie considerați măcar oponenti pasivi. Una din strategiile folosite este aceea de a încerca să primești o patalama de fost disident din partea cuiva cu acreditare acceptată în Vest. Altă strategie este antipostcomunismul, idealizarea valorilor de dreapta și rescrierea istoriei. După cum afirmă Ion

Vianu (care, împreună cu Norman Manea este unul dintrii importanți pentru, ceea ce Vasile Morar numește „virtutea onestității responsabile – atât de rară și atât de necesară pentru limpezirea pe coordonate morale a spațiului nostru public“), tratarea egală a celor două perioade totalitare este, în ochii dreptei, criptocomunism corect politic. Nu numai că nu se poate propune o discuție a „crimelor fascismului“ fără să se ridice imediat tematica Gulagului sau a „crimelor comunismului“, dar se cere și o judecată de valoare, descriind o oroare ca fiind mai mare decât cealaltă. Întrucât este vorba de forme absolute ale răului, propunerea e patent absurdă, de genul infinitul tău e mai mare decât infinitul meu. „Nu există drepturi ale omului de dreapta și drepturi ale omului de stînga. Totalitarismele de orice sens au fost, înainte de toate, uriașe încălcări ale drepturilor omului.“ (Ion Vianu)

(...) Narcisismul micilor diferențe oferă deschiderea prin care falsa echivalență obligatorie dintre atrocitățile comise de totalitarismul de dreapta și cel de stînga primește o infuzie corozivă de xenofobie și de antisemitism. Reacțiile la documentarul Odessa al lui Florin Iepan, la cartea despre Nicolae Paulescu a lui Peter Manu și Horia Bozdoghină, la protestul care a urmat apologiei lui Zelea Codreanu făcute de Ion Cristoiu la TVR se înscriu toate pe aceeași traiectorie reduționistă previzibilă: înapoi la adăpostul cunoscut al demagogiei dreapta-stînga și la xenofobia menționată anterior. Admirabila propunere a lui Norman Manea, făcută recent în aceste pagini, ca fiecare națiune să aibă pe lîngă o zi a mîndriei naționale și o zi a rușinii, pentru contemplarea evenimentelor reprobabile din istoria ei, se va lovi, predictibil, de același zid. Cîtă vreme nu rezolvăm conflictul simbolizat de prevalența acestei false echivalențe morale printr-un act terapeutic autentic la nivel de națiune, de determinare și acceptare a responsabilității personale, urmat de tămăduire, sîntem înțepenți în dinamica prezentă, condamnați să repetăm aceleași manevre sterile.

Sorin Adam Matei a comparat extremismul politic cu stările de dependență, de exemplu alcoolismul, și a extrapolat comparația afirmînd că terapia extremismului trebuie să urmeze aceiași pași ca terapia alcoolismului, primul – și cel mai important – fiind recunoașterea cinstită, care, după cum scrie Vasile Morar, „trebuie să-i cuprindă pe toți, adică și pe cei culpabili, și pe cei cinstiți și nevinovați. În termenii lui Radu Cosașu: și pe extremiști, dar și pe extremiștii de centru. Numai o frățietate dintre recunoaștere și cunoaștere poate asigura o limpezire a memoriei binelui în spațiul public“. Din păcate, tentativa de a iniția primii pași pe acest drum al cunoașterii și autocunoașterii se lovește de o rezistență imensă: nu numai un refuz de a analiza onest, ci și un efort deliberat de a falsifica istoria. Partizanii statu-quo-ului preferă apele tulburi și necunoașterea, care nu este niciodată o opțiune: „Dacă o națiune se așteaptă să fie (în același timp) ignorantă și liberă într-o stare de civilizație, se așteaptă la ceea ce nu a fost și nu va fi niciodată“ (Thomas Jefferson).

De aici începe dialogul. Pentru prima oară când dau peste un dialog dezechilibrat. Se va vedea cum:

“Comentarii utilizatori

maria - Duminica, 8 Mai 2011, 00:59

Dr. Dan a explicat printr-o analogie extrem de interesant etapele necesare societatii romine sa-si asume responsabilitatea propriei sale istorii. Problema este ;care istorie? sub sistemul comunist era o singura varianta, acum exista multe varinte ale istoriei. As vrea sa stiu cum putem stabili care e adevarul acum cind exista atitea optiuni, aproape ca un "multiple choice". Fiecare miscare politica isi alege istoria care ii

convine.

Inventarea "multimii" si universalizarea alegerii personale

Fred Simescu - Duminica, 8 Mai 2011, 19:31

Hm, a vorbi despre cei multi si, adesea, in numele lor, implica un proces tacit de "inventare" a lor. Dl. P. Dan nu ne spune cum ii inventeaza el pe cei multi, dar instrumentele ca si referintele "admirabile" (**N. Manea, I. Vianu, V. Morar, S.A. Matei**) (subl. îmi aparțin) sunt la vedere. Nici sofisticarea discursului nu estompeaza preferintele sale apriorice si teleologia argumentarii. E interesant, de asemenea, cum "nedreptatile inerente unei societati deschise" sunt acceptate ca cel mai natural lucru din lume. In fine, carteva intrebari. De ce tema "ororilor fascismului" este mai actuala in anii 1990-2011 decat ce a "ororilor comunismului"? Dl. P. Dan a fost un supporter tacit sau un oponent pasiv al comunismului? El ar prefera probabil optiunea B, noi am spune A, iar cunoscatorii biografiei sale familiare ar opta pentru una dintre celelalte doua categorii. Ghiciti care.

istorie si alegere Peter Dan - Duminica, 8 Mai 2011, 23:31

@ Maria: Istoria o scriu castigatorii..De asemeni, cine controleaza prezentul controleaza trecutul, cine controleaza trecutul controleaza viitorul (Orwell)

@ Fred Simescu:Ororile fascismului nu sunt mai actuale decat cele ale comunismului dar nu compenseaza pentru ele. Nu exista un quid pro quo moral. In ceea ce priveste atacul la persoana:

Tata, Pavel Dan, a fost economist si comunist.Nu am de ce sa-mi cer scuze pentru el mai putin decat copii uni legionar sunt responsabili pentre parintii lor. Nu era multumit de directia comunismului in Romania, si a si vorbit. Cand latul a inceput sa se stranga s-a sinucis.

Mama Clara Dan, a fost cercetatoare la Institutul de Filozofie al Academiei. A publicat carti despre Piaget, Bergson si Husserl. Eu am absolvit liceul Caragiale si am intrat la Universitatea Bucuresti, la Fizica. Dupa doi ani si armata m-am transferat la psihologie. Nu numai ca nu am fost cunoscut ca supporter al regimului, ci dimpotriva, am fost un ghimpe in coasta oricarui profesor doctrinar Nu o sa gasiti in trecutul meu nici o instanta in care am batut toba mare si nici pe cea mica. Profesorul P.P. Neveanu, cu care mi-am facut lucrarea de stat m-a intrebat: "esti sigur ca nu ne baga astia la puscarie?"

In 1972, eram la Iasi, la conferinta cercurilor stiintifice studentesti, la Bolta Rece (cea adevarata), cu Puiu Vasilescu, Vasile Morar si C.V.Tudor. Fiecare luasem un premiu si sarbatoream. Am pus pariu cu Tudor ca a doua zi tin o cuvantare despre "Inconstientul Comunistului". Am tinut-o si am fost retrogradat de la premiul pe tara le premiul trei.Nu am pretins niciodata ca am fost altceva decat oponent pasiv, si marea majoritate a actiunilor mele erau bravada,dar cititorii pot sa decida singuri. Acum domnule Simescu, este randul dumneavoastra: ce hram ati purtat?

Anamnesis Fred Simescu - Luni, 9 Mai 2011, 22:50

Domnule Peter Dan,

Va multumesc pentru raspuns. Va asigur ca atacul la persoana ma intereseza si mai putin decat persoana. Eu m-am nascut in 1990, sunt student si nu am cu ce sa ma laud deocamdata, dar contati pe mine ca veti auzi in viitor (cat de apropiat sper). M-am nascut intr-o familie 100% anticomunista, luptatori pe baricade la "Revolutie". De la parinti, de la parintii lor si de la prietenii lor si ai parinilor lor am cunoscut ce a fost comunismul si am inteles psihologia omului care a trait sub el, din anii '50 pana in anii '80. Nu vreau sa comentez nimic la biografia expurgata pe care v-ati prezentat-o mai sus. Intamplator am citit ce a scris dna Clara Dan despre Bergson si Husserl. Credeti ca sunt lucruri cu care poti tine fruntea sus astazi? Dar in anii '50? Dar alte articole si brosure ideologice? Aveti o parere cam nu-stiu-cum despre inteligenta mea si a celor pentru care ati scris acest comentariu. Cat despre Neveanu, se pare ca ma luat de prost? Credeti ca nu stiu cine a fost - direct de la oamenii care au avut de-a face cu el, precum si din scriitura sa ideologizata si ilizibila (ca sa nu mai pomenesc de biografia sa). Chiar nu ma intereseaza sa demonstrez nimic despre trecutul dvs. utecist si comunist. Ganditi-va insa ca sunt destui oameni cara va cunosc familia si pe dvs. Stiti ca ulciorul nu e compatibil cu Mergedesul... Avantul acesta v-ar sade bine la altele.

Nu ascund ca ma deranjeaza teribil faptul ca, dupa '89, suntem dascaliti si mus-

truluiti de fiii, nepotii si discipolii celor care, inainte de '89, ii dascaleau si dadaceau pe parintii nostrii. Cum ii mai invatau ei despre comunism, fascism si alte -isme. Vasazica aschia nu sare departe de trunchi. Cu regret, nimic personal...
intrebari

Morar - Marti, 10 Mai 2011, 15:31

Am citit cu interes ce spune Maria .As fi raspuns aproape precum prietenul meu .Cu un adaos:sunt interogatii de buna credinta .Poate ca tot asa sunt cele ale Domnului Fred Simescu.Textele insa imi spun altceva .De pilda ,ca aveti numai certitudini de ordin negativ despre o persoana pe care sigur n-o cunoasteti .In orice caz nu precum mine iar eu pot sa spun ca Peter Dan din ochii dumneavoastra nu are nici o legatura cu extraordinara constiinta morala care s-a dovedit a fi -prin fapte de necontestat timp de sase decenii-cel care s-a purtat intotdeauna ca un om liber .Niciodata obedient ,niciodata rauvoitor ,niciodata neglijand sau nerespectand demnitatea semenilor sai.Poate ,va intereseaza sa stiti ca in unitatea morala a vietii un loc peste care nu se poate trece este acela ca a avut puterea si curajul sa fie hotarat impotriva formelor de care dumneavoastra dati o proba :prejudecati ,judecati maniheste ,agresivitate in atitudini si convingeri,extremisme .A vrut sa inteleaga care este cauza raului iar teza lui de doctorat si-a facut-o cu Stanley Milgram .Sigur asa ceva nu va spune nimic.Dar o cale de acces exista chiar in ceea ce spuneti despre cei pe care gasiti de cuviinta sa-i scrieti doar cu nume si prenumele doar cu initiala .Marturisesc ca nu m-am gandit vreodata ca numele scriitorilor si ganditorilor **Norman Manea** si **Ion Vianu** pot suferi astfel de prescurtari. Marturisesc de asemenea ca inteleg greu cum poate un om de 21 de ani sa atace in numele unei puritati a propriei constiinte.Poate reale dar cate sunt de dovedit intr-o viata de om.O judecata fara hybris ,putin mai blanda si mai prudenta nu strica nimanui.Daca nu va place ce scrie Peter Dan poate totusi incercati sa cititi sau recititi Intoarcerea huliganului cartea lui **Norman Manea**.

Prietenie si obedienta Fred Simescu - Marti, 10 Mai 2011, 18:58

Multumesc dlui profesor Morar pentru temele pentru acasa. E frumos ca sare in ajutorul prietenului sau. Insa valoarea de adevar a gestului este invers proportionala cu frumusetea lui. Ce ar spune despre faptul ca multi vinovati de lucruri mai grave decat micile malpraxis-uri ale dlui P. Dan au fost aparati inca si mai frumos de prietenii lor. Sigur, nu il cunosc personal (si nu am motive sa imi para rau pentru acest lucru). Dar asta inseamna ca numai bunii sai prieteni se pot pronunta despre el? Eu mi-am spus parerea in virtutea celor ce le-am aflat despre el si despre distinsii sai parinti (vrednici luptatori comunisti ai anilor '50-'60) de la oameni care l-au si i-au cunoscut, chiar daca nu de pe pozitia de tandrete a dlui Morar. Lipsa mea de obedienta la autoritatea (morala? profesionala?) a unor nume - pe care, in mod vinovat si subversiv le-as fi abreviat - ma transforma in ochii dlui profesor intr-un manihelist agresiv si intr-un extremist plin de prejudecati. Iar tineretea (vai, la 21 de ani sa-ti permiti sa judeci conform propriei constiinte) ma face sa devin, in aceeasi ochi profesoral, un elev scos la tabla, care in loc sa repete lectia din manual indrazneste sa judece pe cont propriu. Chiar asa dle Morar? Nu va anulati singur autoritatea profesionala prin astfel de stampile pripit si cam acneic aplicate?

Ce o fi facut si studiat dl. P. Dan in lumea libera nu stiu daca poate fi un titlu de onoare (parintii nostri n-au avut la indemana posibilitatile de emigrare ale dumnealui). Ca si-a facut doctoratul cu controversatul Stanley Milgram (desigur nu in virtutea afinitatii cu originea evreo-maghiaro-romana a acestuia) e un lucru demn de atentie, chiar si ca o simpatica bravada a omului burghez. Ce are a face insa cu chestia? Ceea ce a crezut si facut in tineretea sa utecista il califica acum drept instanta morala si dascaleasca in fata natiunii prinsa cu mata in sac? In trecut fie vorba am citit si unele lucruri scrise de dl. **Morar** in propria-i tinerete utecista si comunista, in anii '70 si '80. As fi curios, e mandru de ele? I se par compatibile cu societatea romaneasca de dupa '89? S-a dezis de acele lucruri in ultimii 20 de ani? A facut-o explicit, public sau numai in sinea sa?

Eu il inteleg uman si pe dl. Morar si pe dl. P. Dan si pe altii ca dansii. Au facut niste lucruri, si-au asumat niste posturi si ideologii pe care istoria le-a pus la colt, dar nu au vrut ca, prin asta, cariera si viata lor sa fie intrerupte sau marginalizate. Si au continuat adaptandu-se, schimbandu-se poate, reinventandu-se si eventual chiar devenind mai buni. Poate nici primele optiuni nu au fost chiar sincere, ci intr-un fel

dictate de mediul in care doreau sa reuseasca. E loc de discutat despre asta. Ce nu se poate explica si accepta este erijarea lor in dascalii morali, fara a-si face macar un examen de constiinta in fata natiei pe care o dojenesc parinteste cu batul la poponet.

De ce ma intereseaza atat de mult toate aceste lucruri. Pentru ca am avut sansa de a le afla (si inca multe altele) de la contemporani ai intregii perioade comuniste si pentru ca altii nu vorbesc despre ele (decat pe la colturi poate). Mi-am ales ca tema de cercetare traseele sub comunism ale intelectualilor publici post-comunisti, legaturile dintre cele doua parti ale biografiilor lor si modalitatile in care cea de-a doua si-a asumat-o (public sau privat) pe prima. E un subiect urias, e nevoie de echipe si de programe si indemn pe cat mai multi tineri sa se ocupe de acest subiect. Cei care se simt cu muste (sau elefanti) pe caciuila vor incerca sa descurajeze sau sa conteste indreptatirea unui asemenea demers. Nu ma astept ca dnii Morar sau P. Dan (si atatia altii) sa ne aprobe. Dar oare cred ca ne pot opri? Sau daca cineva ar trebui sa ne opreasca si sa ne faca mai intelepti sunt ei aceia? Cred ca distinsii domni la care ma refer ar face mult mai bine sa scrie povestea constiintei lor in comunism si dupa, explicandu-ne cum si de ce au crezut ceea ce au crezut si au facut tot ceea ce au facut (cu mic si mare). Tocmai pentru ca nu au facut-o marii criminali si vinovati ai epocii, e poate un motiv sa o faca cei cu cele mai mici vini, cei recuperabili si recuperati (desi oarecum furtiv), cei care chiar doresc sincer sa contribuie in mod pozitiv la o lume mai buna. Poate ca gestul lor ne va ajuta sa depasim maniheismele. Cine stie? Poate.

Dilema Peter Dan - Marti, 10 Mai 2011, 19:30

Cet animal est tres mechant: quand on l' attaque il se defend.

În primul rând vreau să-i mulțumesc prietenului Morar pentru sprijin și cuvintele calde care m-au măgulit și m-au făcut să mă simt umil.

În ceea ce-l privește pe Dl. Fred Simescu, am o dilemă. Nu văd de ce m-aș apăra, ideea domniei sale privitoare la responsabilitatea copiilor pentru actele părinților fiind patent absurdă. Părerea mea este că domniei sale nu-i place ceea ce scriu. Lipsit de argumente, face aluzii la trecutul meu comunist fictiv în speranța de a mă discredită. Ca să lămurim lucrurile: am fost în UTC și am fost dat afară când am anunțat că vreau să plec. Membru de partid n-am fost. Am lucrat trei ani la Institutul de Expertiză și Recuperare a Forței de Muncă unde am fost repartizat pe baza mediei de absolvire, după care am plecat din țară. Atât.

Pe de altă parte, vreau să-i apăr pe cei care nu se mai pot apăra. Dl. Simescu nu are habar, nu din vina dumisale ci pentru că este tânăr, ce însemna să fii psiholog - ca Neveanu - sau filozof - ca mama-în România anilor 50-60. Nu înțelege că simplul fapt de a scrie despre Bergson și Husserl era un act de echilibristică și cerea curaj prudentă și finețe. În ceea ce privește valoarea lucrărilor, Piaget, alt subiect al mamei a fost suficient de impresionat să o invite să lucreze cu el prin anii 70. O fi și el vreun criptocomunist?

Paul Popescu Neveanu m-a protejat când toate lucrările citate de mine erau publicate în Vest, m-a încurajat să studiez ce am vrut și m-a lăsat să-mi fac lucrarea de diplomă așa cum am vrut cu toate că răspundea pentru mine. Nu am fost singurul student cu care a procedat așa. E drept că îi plăceau vinul și femeile, probabil datele biografice la care face aluzie Dl. Simescu, dar acestea sunt preferințe pe care le consider mai degrabă calități.

Mărturisesc că mă încercă un sentiment de amărăciune când întâlnesc atâta rigiditate și intransigență la un om tânăr. Churchill a spus că dacă nu ești idealist când ești tânăr, nu ai suflet și dacă rămâi un idealist când ești om matur nu ai creier. Dnul Simescu a îmbătrânit înainte de vreme.

virtutea afinitatii Peter Dan - Marti, 10 Mai 2011, 21:11

Cet animal est tres mechant: quand on l' attaque il se defend.

Replica Dlui Simescu a aparut după ce am trimis replica mea, așa că trebuie să fac un adaos:

Dnul Simescu scrie "Ca si-a facut doctoratul cu controversatul Stanley Milgram (desigur nu in virtutea afinitatii cu originea evreo-maghiaro-romana a acestuia) e un lucru demn de atentie". Trebuie să recunosc că am greșit: am crezut că Dnul Simescu este un june intransigent și doctrinar, dar citatul de mai sus îmi arată că am de a face cu un rău mai vechi și mai profund: acel al unei minți infectate de antisemitism. Am prieteni în "virtutea afinității" cu oameni de bine. Milgram mi-a

fost mentor în “virtutea afinității” intelectuale și al preocupării cu relația de putere dintre individ și societate. “Virtutea afinității cu originea evreo –maghiaro- română” menționată de Dnul Simescu în acest context nu are decât un singur scop: să sugereze că fără sprijinul tacit al “mafiei evreiești” nu puteam ajunge să lucrez cu Stanlezy Milgram. Încă o dată, lipsit de argumente, Dnul Simescu recurge la innuendo. Pesemne că am lovit un nerv: ies jivinele din mocirlă.

Cui prodest scelus, is fecit.....Gheorghe Campeanu - Marti, 10 Mai 2011, 23:26

Vina prin asociere a fost una dintre metodele preferate ale intransigentei represive din timpul regimului comunist. Constat cu tristete ca acea malformatie a victoriei ratiunii asupra bunului simt, a capatat o a doua viata, ba chiar prospera dupa mai mult de 21 de 'tranzitie'. Numai o noua generatie, emancipata de tarele sinistre ale istoriei recente, ar avea posibilitatea sa elimine din spatiul public romanesc o atare anomalie. Dl. Simescu apartine fara nicio indoiala tinerei generatii (ne spune ca s-a nascut in 1990) si are sansa sa participe la demolarea unui sistem de gandire care ostracizeaza prin asociere. Oare?! Marturisesc ca nu mi-au scapat remarcile metaforice cu ulciorul sau demografia emigrarii, nici paranteza care coboara orice discutie in subsolul suburban al testarilor etnice. Am observat si predilectia pentru transformarea adjectivului in adverb si a silogismului in sintagma. Desi sint cu siguranta insultatoare pentru cel putin o parte a cititorilor OC (ma includ printre acestia), nu ma voi opri asupra lor.

Doresc insa sa-i descriu dl-ui Simescu efectul nefast al probei de disonanta cognitiva pe care il exhiba. Dansul ne informeaza in legatura cu proiectul (extrem de interesant, as zice chiar foarte oportun) al examinarii traseelor sub comunism ale intelectualilor publici post-comunisti, in contextul unor biografii privite ca intreg. A discerne caracterul si consecventa in revers a unor biografii, presupune o metodologie complexa si un dar al intelegerii nuanțelor demitizarii (unde e cazul) si afirmarii unei deontologii a demersului intelectual fara compromisuri, adica, a aplecarii asupra adevarului istoric indiferent cit de neconvenabil ar putea fi. Dar cu ce incearca dl. Simescu sa ne convinga? In mod cert, nu cu o demonstratie de logica si etica epistemological. A enunta adevarul unei biografii “dupa spre inainte” in modul in care o face tinarul preopinent in cazul lui Peter Dan (pe care marturiseste ca nu il cunoaste) nu poate decit sa dovedeasca adevarul ca “praxis makes perfect”.

Dl. Peter Dan este cineva pe care il cunosc din copilarie. In afara accidentului biologic din biografia sa, semnalat printr-un scurtissim studiu de caz sui generis de catre dl. Simescu fara a cita sursele (Wikipedia?), pot spune ca biografia propusa de dansul este cam ‘pe alaturi’, descriind o alta persoana, una cu un trecut de vajnic ideolog si carierist de duzina, care nu se suprapune deloc peste cea reala. Sint de accord cu dl Simescu in ce priveste critica legata de mica schita biografica propusa de dl. Peter Dan, dar dintr-o cu totul alta perspectiva. In primul rand, din pricina futilitatii unui asemenea gest, dar mai ales, pentru ca in momentul in care accepta o astfel de dezbatere, dl. Dan contribuie si alimenteaza genul de anti-dialog din regiunile romanesti ale cyberspace-ului.

Nu il cunosc pe dl. Simescu, si deci, judecindu-l numai dupa cele scrise in acest cadru, as putea sa gresec (imi cer scuze in avans). Randurile dansului fiind singura usita spre aparatura intelectuala cu care opreaza, nu am alt reper. Deci, vorbind despre demontarea miturilor din trecut si despartirea de narativul istoric utilitar, mie e greu sa vad cum ar putea dl. Simescu satisface cerintele unei astfel de aplecari asupra trecutului ca inceput al prezentului, atita vreme cit dansul opereaza cu 'adevaruri' pre-digerate de altii, a caror experineta (fata indoiala, traumatica) a preluat-o tel quel. In pofida evidentei, procedeaza la enuntarea unui rechizitoriu al trecutului 'utecist' al celui pe care nu-l cunoaste, atit din perspectiva filogeniei impure, cit si a unei presupuse 'osmoze' ideologice endogene. Sa ma ierte dl. Simescu, dar in acest mod, nu mai are nevoie de profesori care sa-l puna la colt pentru 'impertinenta', caci isi administreaza auto flagelarea in mod implicit prin aceste transgresiuni empirice.

In interesul transparentei, si pentru a il scuti pe dl. Simescu de efortul de a ma ‘repera’ la randul meu ca fost traseist utecist cu un pedigree bolsevic, doresc sa-l informez ca total meu a fost communist incepind din anii 30’s, a participat la instaurarea si consolidarea regimului comunist, a avut responsabilitati grele si care nu se pot prescrie prin trecerea timpului. La randul meu, dupa ace am tergiversat pina la admiterea in facultate intrarea in UTC (inevitabila pentru orice student), am absolvit sectia de sociologie, am lucrat la la Piatra Neamt, iar la 27 de ani am emigrat din

Romania. Nu va putea insa gasi informatii despre traseismul meu pentru ca acelea pur si simplu nu exista (exact ca si in cazul dl-ii. Peter Dan).

Argumente si amnezii Fred Simescu - Miercuri, 11 Mai 2011, 09:23

Credeam ca dl. P. Dan sufera doar de mici amnezii ale trecutului personal explicabile prin trecerea anilor. Vad insa ca e vorba de o adevarata atitudine de negare, de spalare a trecutului, de reinventare a tot ceea ce a devenit neconvenabil intre timp. Dl. P. Dan mai spune ca nu am argumente. Are insa el. Care sunt acestea? "jivina", "mocirla", "minte infectata de antisemitism", "innuendo", "nu-i place ceea ce scriu", "speranta de a ma discreditata" s.a.m.d.

Cand e vorba de faptele si scrisorile lui Pavel Dan si Clara Dan, acestia nu ar fi fost decat victime ale regimului comunist, care au trebuit sa supravietuiasca prin echilibristica, curaj, prudenta si finete. Chiar asa - sunt cuvintele sale. Cand e vorba de problemele din biografia lui **Paul Popescu Neveanu**, acestea ar fi, dupa parerea lui, vinul si femeile.

Sa vedem deci ce insemna sa fi psiholog, precum acest Neveanu, in Romania anilor '50-'60 (de fapt, pana in '89). Dl. Peter Dan spune ca era greu. Intr-adevar dlui Neveanu i-a fost foarte greu. A fost trimis de P.C.R. sa faca studii in U.R.S.S., iar cand s-a intors a fost pus direct sef de catedra. Foarte greu si cu mult "curaj, prudenta, finete". Si-a adaugat la numele lui neaos "Neveanu" ca sa aminteasca tuturor, in vecii vecilor, ca e fabricat pe malurile Nevei. A fost secretar P.C.R. pe intreaga Universitate, sef al sectorului "Ateism" din Institutul Pedagogic si militant agresiv (maniheist si extremist) al "ateismului stiintific". A publicat si coordonat carti de educatie socialist-ateista dupa care s-a facut spalarea la creier a omului nou, in toate institutiile si in scolile de toate nivelele. A participat la actiunile din teren impotriva cultelor in campania condusa de Departamentul Cultelor si de Securitate. Relatiile sale cu Securitatea, foarte profunde (a predat cursuri de psihologie ofiterilor - va inchipuiri cu ce scop), raman sa fie investigate in arhive. A fost un ideolog comunist de scoala dura, a participat la distrugerea psihologiei romanesti in primele decenii ale dictaturii comuniste si reconstruirea ei pe bazele ideologiei materialist dialectice si istorice, intai staliniste, apoi "reformiste". A publicat carti compilate, plagiate, scrise de negri si semnate de el, in mare parte ilizibile si in totalitate inutilizabile azi. O adevarata "echilibristica". In rest era o persoana bonoma; ii placeau vinul si femeile. Foarte uman, nu-i asa?

Acesta este mentorul din Romania al dlui P. Dan si persoana pe care o da drept exemplu, plangand-ul pentru dificultatea cu care a trebuit sa supravietuiasca si el (saracul!) in anii dicaturii facand - nu-i asa, ce nevinovat - psihologie.

Despre Pavel Dan si Clara Dan, parintii dlui P. Dan, se poate scrie in acelasi fel. Dar, cum intentia mea nu este persoana sau familia dansului, nu o voi face deocamdata. Voi spune doar ca in timp ce dansii erau economist respectiv filosof in noile structuri ale regimului comunist, altii ca ei putrezeau in inchisori, erau scosi din circulatie, fara drept de semnatura, persecutati si urmariti. De ce? Pentru ca propria constiinta nu le permitea sa participe la opera de masacrare a culturii, a natiunii, a gandirii, a spiritului liber. Si nu e vorba numai de "batrani" (precum C.Radulescu-Motru, L. Blaga, M. Florian si atatia altii), ci de tineri, de oameni de aceeasi varsta, cu aceeasi educatie (ba chiar mai buna) ca ei.

Nu am spus nicaieri ca fiii ar fi vinovati de faptele parintilor, dar chiar si dl. P. Dan - in calitate de psiholog - va recunoaste importanta mediului familial in formarea copilului si tanarului. Nu devii aceeasi persoana daca esti fiul unor militanti si propagandisti nazisti sau fascisti sau bolsevici sau comunisto-stalinisti sau comunisto-nationalisti sau democrati... Ce parere are dl. P. Dan despre Alexandra Mussolini? Ce ar spune daca fiul unui propagandist nazist ar da astazi lectii germanilor, fara sa pomeneasca vreodata despre ceea ce au facut cei care l-au educat, ba mai mult sustinand agresiv ca nu are nici in clin nici in maneca cu faptele lor? S-ar refugia si in acest caz in acuzatia de "antisemitism"? Sigur parintii sai nu au fost la varful aparatului ideologic de comanda si represiune, ci mai pe la mijloc, ceea ce e foarte linistitor.

Ceea ce ma interesa pe mine este ceea ce a facut dl. P. Dan ca utecist pana cand a parasit Romania, adica prin anii '64-75, lucruri despre care evita sa vorbeasca in idilicele sale relatari autobiografice. Din fericire "memoria" nu este numai a lui. Mai sunt si alti contemporani, au ramas spusele sale, unele din lucrarile sale, texte scrise negru pe alb. Ehei, sunt multe de spus si vor fi spuse. Daca nu o face el insusi, retu-

sandu-i poza de cavaler fara teama si prihana...

In ceea ce-l priveste pe mentorul sau american, Stanley Milgram - a carui origine nu-mi importa deloc, desi pentru el era foarte importanta -, faptul de a-i fi discipol este pentru marea majoritate a psihologilor de azi mai degraba o garantie de nestiintificitate. Pentru anumiti oameni de stiinta (cu si fara ghilimele) este insa o pretioasa garantie ideologica. La fel si pentru unii "filosofi" de fabricatie ideologica din Romania, oricat s-ar fi reciclat ei dupa '89 (dintr-o ideologie in alta).

Dialogul surzilor Peter Dan - Miercuri, 11 Mai 2011, 17:39

Cet animal est tres mechant: quand on l' attaque il se defend.

Prolificul Domn Simescu continua cu ale sale elucubratii. Ca Goebels, crede ca daca repeti o minciuna de suficiente ori, cineva o sa te creada. Orwell a spus ca sa spui o minciuna in timp ce crezi sincer in ea, cere capacitate de a folosi negrualb, un cuvânt din Newspeak . aplicat unui oponent insemna obiceiul de a pretinde ce negru e alb, contrazicand faptele.

Cu toate acestea, trebuie sa fac cateva observatii:

Observ ca Dnul Simescu nu mai vorbeste despre trecutul meu comunist inexistent ci despre cel utecist inexistent, Probabil ca mai are un atu: trecutul de pionier. De asemenea Domnia sa pretinde ca originea etnica a lui Stanley Milgram nu il intre-seaza de loc.

Atunci de ce a pomenit-o? O facea si daca Milgram ar fi fost bulgar si nu de „origine evreo-maghiaro-romana?” Ma indoiesc. In ceea ce il priveste pe Milgram, unul din cei mai important psihologi sociali ai secolului, ignoranta Dlui Simescu e covarsitoare. Ironic, mai ales cand experimentul lui Milgram despre obedienta clarifica mecanismele statului totalitar , un fapt care-l scapa vajnicului anticomunist auto-profesat Simescu.

In ceea ce il priveste pe Paul Popescu Neveanu, nimic din ce spune Dnul Simescu nu este nou. Eu mi-am trait viata pe principiul de a nu raspunde la bine cu rau. Profesorul Neveanu pe care l-am cunoscut in 1968 era mult mai putin doctrinar decat alti profesori care mi-au spus, citez” nu o sa ma abat cu nici un pas de la lina socialista si de stat in psihologie”(dupa care am rugat-o sa o deseneze, sa nu calc pe ea din greseala) M-a lasat sa citesc ce am vrut si sa scriu lucrari despre concepte Freudiene sau despre modelarea matematica a complexului de inferioritate Era un om cu calitati mari si defecte mari

Dnul Simescu continua sa-mi atace parintii, si insinueaza ca fiind produsul ace-lui mediu puteam fi decat comunist. De fapt, nu am auzit nici o vorba buna despre comunism de la parintii mei. Stiu ca au cazut de accord ca in cazul in care unul e arestat, celalalt sa-l denunte ca sa poata avea cineva grija de mine si sora mea. Ma simt mirat ca Domnia sa este atat de dedicat cercetarii trecutului meu . Inchei cu cate-va versuri de Toparceanu:

Vazut-ati dumneavoastra o floare sau un pom
Sa sara din gradina si sa se dea la om?
Ori ati putea concepe vreun fel de ciupercuta
Ce sta sa se rapeada, când nimeni n-o asmuta?...
Dar, în sfârșit, s-admitem ca scârba asta mica
Ar mosteni-n caracter ceva de la urzica.

DI. Simescu Maria - Miercuri, 11 Mai 2011, 20:55

Citind ce a scris Domnul Simescu inteleg de ce lucruriile arata asa cum arata. Ce trist ca cineva nascut in anii de dupa caderea comunismului are in el atit venin.

Model, alternative si narcisismul micilor diferente Adi - Joi, 12 Mai 2011, 04:52 Domnul Simescu se pare ca este mult mai interesat sa discrediteze persoana si parintii Domnului Dan si mult mai putin sa discute subiectul articolui.

Domnule Dan apreciez foarte mult retinerea dumneavoastra in acest duel "intelctual" cu Domnul Simescu, dar as vrea sa va aduc aminte, daca imi permiteti, de o expresie mai veche "cind te lupti cu un porc te poti murderii, cu singura diferenta ca porcul se va simti in elementul lui.

Despre comunism si aere de familie Fred Simescu - Joi, 12 Mai 2011, 09:51

Observ cu regret ca adevarata fata a dlui P. Dan devine tot mai vizibila. la fel ca argumentele sale: acuzatii de antisemitism, comparatii cu Goebells, cimilituri din

Orwell și Toparceanu. Il lauda pe mentorul său P.P. Neveanu ca pe un bonom tolerant. Când arată ce stalp ideologic al regimului comunist a fost și ce zbir al propagandei "ateist-stiințifice", cu efecte nefaste directe în viața oamenilor, dansul scrie că nu spun nimic nou. Vasazică, el știa toate acestea și totuși îl lauda, continua să spună că era "mult mai puțin doctrinar decât alții", că era un "om cu calități mari și defecte mari", că l-a lăsat să citească ce a vrut el și să scrie în teză sa de licență despre Freud și despre complexul de inferioritate. Până când voi depista în arhiva teza sa nu am ce spune despre conținutul ei, deși îl banuiesc mai puțin inocent decât vrea să ne facă să credem. Dar celelalte argumente sunt suficiente pentru a situa obiectivitatea dlui P. Dan și disponibilitatea sa de a primi critic propriul trecut și pe cel al mediului comunist din care a făcut parte. Ca și cum faptul că existau monștrii mai mari decât Neveanu ar ajuta cu ceva. Ca și cum, fata de "defectele mari" despre care am vorbit (și care nu sunt femeia și vinul cum pretindea inițial dl. P. Dan mizând pe ignoranța cititorilor săi), "calitățile mari" ale acestuia pecum bunăvoința fata de fiul colegei sale Clara Dan, persoana sigură din aparatul ideologic, ar schimba cu ceva rolul nefast pe care l-a avut în societatea românească de-a lungul a patru decenii. Ce vrea să ne spună dl. Dan: ca oamenii din aparatul ideologic al partidului se înțelegeau bine între ei și erau binevoitori cu familiile lor?

Când vorbesc despre tinerețea sa utecista și comunistă, dl P. Dan spune că sunt "elucubrării" pentru că el nu a fost membru P.C.R., ci doar pionier al patriei și utecist. O logică demnă de mentorii săi. Ca și cum U.T.C. însemna Uniunea Tineretului Capitalist, iar părinții care l-au educat au fost ideologi ai Partidului Ecologist.

Intrucât această tinerețe revoluționară este destul de "nouă" pentru publicul din România și din străinătate nu am să dau date concrete pe un forum de discuții. O voi face la locul potrivit. Ma voi referi aici doar la alte lucruri știute despre dl. Pavel Dan și dna Clara Dan. Să ne înțelegem, respect pietatea filială cu care dl. Dan vorbește despre ei. Dar ascunderea faptelor unor oameni care au jucat un rol atât de nefast în cea mai neagră perioadă a istoriei recente a României, participând la distrugerea țării și a vieții atator oameni, sau transformarea lor într-un fel de dizidenți launțrici ai partidului și ai comunismului, care trăiau cu teama de a fi arestați, obliga la o actualizare a memoriei și a istoriografiei.

Pavel Dan (Davidovici) a fost activist de partid în Secția de propagandă a P.M.R. de la Cluj între 1945-1947. Ca activist a fost trimis de partid să studieze economia. A fost transferat ca activist de partid la Comitetul Central al P.M.R. din București. De acolo a fost trecut la Camera de Comerț și făcut profesor de economie politică la Institutul de Studii Economice și Planificare, instituție extrem de epurată și ideologizată. Membru de frunte al comitetului de luptă pentru pace al R.P.R. și al altor comitii și comitete similare din epocă. Era unul dintre cei puțini trimiși de Biroul Politic al C.C. al P.M.R. în străinătate, atât în țările comuniste cât și în Occident, cu diverse misiuni (despre care urmează să aflăm mai multe). Și unul dintre cei care purta arma. A scris o gretoasă maculatură de propagandă prin revistele partidului, Lupta de clasă și altele. A făcut parte din echipa de "istorici" ai "academicianului" Mihail Roller. A publicat cartea "Despre limitele și contradicțiile utilizării tehnicii în capitalism" (Editura de stat pentru literatură politică, București, 1957), a cărei rasfoire este suficientă pentru a vedea gândirea dogmatică a omului și adevărurile pe care jură.

Până în 1956 a ramaș cu totul obedient liniei ideologice dogmatice a comunismului și stalinismului. După revoluția din Ungaria a început să simpatizeze cu ideea unui comunism reformat, dar în mod strict privat, niciodată public. Sinuciderea sa, în 1959, cu arma din dotare, a născut zvonuri despre o eventuală colaborare a sa cu servicii din spionaj occidental. Alții au spus că era un vechi agent sovietic și colaborator sau lucrător KGB. Ramane ca istoricii și cercetarea de arhivă să stabilească adevărul. Ramane de asemenea să se stabilească exact care au fost legăturile sale cu Securitatea, dacă a avut un post important în structura acesteia, cum susțin unii contemporani.

Clara Dan a fost un activist al P.M.R., un ideolog al materialismului dialectic, al marxismului și leninismului, a predat această ideologie și din prisma ei a criticat curentele filosofice occidentale în publicații de partid și în revista "Cercetări filozofice" a Institutului de Filozofie al Academiei R.P.R., la care a fost angajată pe criterii politice. A fost o adeptă a dialecticii materialiste marxiste în interpretarea oricărui lucru. Și asta de-a lungul întregii perioade comuniste, din anii '50 până în anii '80. Exemple: "Despre dialectica generalului și a individualului" (Cercetări filozofice, nr.

4, 1955), Dialectica materialista. Metodologia generala a stiintelor particulare (coord. C.I. Gulian, Institutul de Filozofie, Academia R.P.R., 1963), "Dialectica rationalitatii stiintei" (in Privire filozofica asupra rationalitatii stiintei, ed. Angela Botez, Editura Academiei R.S.R., 1983). Chiar si cand a scris despre Piaget a facut-o din perspectiva marxista. Chiar si in Occident. Exemplu: "Empirisme et realisme de Marx a Piaget" (in Epistemologie et marxisme, Paris, 1972). Scrierile sale despre filosofi si curente de gandire occidentale (Bergson, Husserl, "neorationalism") din perioada liberalizarii sunt tot dintr-o perspectiva marxista, insa mai reformista. A condamnat constant "tarele" gandirii occidentale ("irationalismul", "idealismul", "spiritualismul", "subiectivismul" s.a.) conform liniei oficiale a partidului. A murit in 2007, fara a recunoaste participarea ei la o ideologie criminala, la un aparat de propaganda si represiune ideologica si fara a-si exprima vreun regret pentru ceea ce a facut.

Dl. P. Dan pretinde ca nu a "auzit o vorba buna despre comunism" de la parintii sai. Sa precizam ca e vorba de anii 1947-1975, ani care - asa cum spune el - au fost cei ai unei copilarii fericite, ai unei tinereti marcate de "mirajul libertatii" din timpul liberalizarii ceausiste si "ferite de efectele deteriorării libertății individuale" ce incepeau sa apara inainte de emigrarea sa in Israel.

Cum, intradevar nu se poate discuta cu dl. P. Dan - care are in mod evident obiceiul dialogului de pe o pozitie de putere - ma opresc aici. Nu am de dus sau de castigat vreo polemica cu dansul. Ma intereseaza doar scrierea istoriei, stabilirea faptelor si a responsabilitatilor. Evident, si respingerea contrafacerilor contemporane. Dl.

P. Dan are destui prieteni care sa-l apere, oameni cu o istorie similara sub comunism, care ne recomanda sa privim deceniile dictaturii comuniste in mod minimalist si relativist, ca si cum ne-am ocupa de antichitatea egipteană si nu de o cumplita epoca de teroare ai carei protagonisti si martori vinovati traiesc inca printre noi (si mor) fara sa recunoasca si sa-si asume raul la care au participat in mod activ. Ba chiar ne invata despre comunism cu finetea nuanțelor si a "paradoxurilor secolului XX", ne bombardeaza cu discursuri despre fascism si fascism-comunism pentru a pune in umbra dictatura rosie, pentru a-i minimaliza crimele si propriul lor rol (maremic, cum o fi fost) in aceasta perioada, ne mistifica sub acoperamantul unor metodologii sofisticate, sub o ploaie terminologica pretentioasa in urma careia toate devin o apa si un pamant iar urmele vinovatiei dispar in vagul generalitatilor teoretice.

Pe mine ma intereseaza ca urmele sa nu dispara, ci, dimpotriva, sa devina vizibile. Sa invatam prin ele despre trecut si despre prezent, despre oamenii din trecut si despre cei din prezent.

Utecist? Et tu, Brute? Gheorghe Campeanu - Joi, 12 Mai 2011, 16:44

As fi dorit, in naivitatea mea, sa particip la un dialog legat de ideile si ipotezele din articolul dl-ului Peter Dan. As fi avut probabil imprudenta de a il contraria pe autor, exprimandu-mi unele indoilei de natura epistemologica si istorica. Ba chiar, sa-i exprim amicului meu unele nedumeriri de natura conceptuala. Evident, dezideratul acela s-ar fi inscris in normele unei dezbateri pe terenul unei proximitati academice. Nu a fost sa fie, si poate, ar fi cazul sa-i multumesc dl-ului Simescu pentru ca m-a slavat de la ridicolul unei discutii publice intre doi "utecisti cu trecut comunist". Nu stiam pina acum ca dl. Dan a fost comunist (si, marturisesc, nici ca eu as fi fost) in mod implicit, in virtutea amanuntelor biografice expuse cu o asemenea exemplara vigilenta. Cat despre proto-metafora incisive legata de "arma din dotare" cu care s-a sinucis Pavel Dan, mi-e imposibil sa spun 'de gustibus..'. Ireverenta juvenila nu poate fi o scuza.

Acum ca dl. Simescu ne ajuta in modul sau atit de consecvent sa parasim spiritul cartezian in favoarea pamfletului acid si partizan, regretele mele sint dublate de nevoia de introspectie critica in propriul meu trecut. Nu conteaza ca domnia sa ignora propunerea dl-ului. Dan de a cantari argumentele intr-un sistem de valori circumscrise de behavior patterns si ideatica modelului Jeffersonian. Accept si amanuntul minor ca nu-l intereseaza nici macar remarcile despre democratie ale unui monument al anti-comunismului ca Winston Churchill. Recunosc insa ca dl. Simescu ma pierde total atunci cand caracterizeaza citatele din Orwell drept "cimilituri" (sau poate, in virtutea trecutului sau de comunist in tinerete, autorul ideii de "Newspeak" apartine aceluiaasi cos de gunoi al istoriei).

Unde ma despart fara echivoc de entuziamul sa polemic, este punctul dihotomiei propuse in analiza 'adevarului' din trecutul pre 1989. In efortul sau atit de vigo-

ros de a isi afirma elanul anticomunist prin contraste, tinarul domn Simescu, care in anul de gratie 2011 are 21 de ani, utilizeaza un etalon reductionist, trecutul utecist si [sic] comunist, cu care reuseste sa puna la stilpul infamiei aproape intreaga populatie a Romaniei nascuta inainte de 1975. Nu sant in masura sa ma pronunt in legatura cu 'istoria' pe care a invatat-o dansul in familie. Dar realitatile vietii sub communism nu sant un secret pentru nimeni. Apartenenta la organizatiile UTC nu era de fapt o optiune pentru vasta majoritate a tinerilor din acei ani cumpliti. Nu puteai fi admis la facultate fara a fi "utecist". De cele mai multe ori, recrutarea in UTC se facea in mod automat in fabric, iar cei care scapau, erau 'luati cu arcanul' cind mergeau la armata. Departajarea de acea conditie inevitabila se facea la stagiulurmator, cel al deciziei de a intra in PCR in scopul avansarii carierei si/sau arivismului personal. Dl. Peter Dan nu a intrat in partidul communist, desi, asa cum il zugravesce dl. Simescu, nu ar fi trebuit sa ezite sa se alature celor peste 4 milioane de comunisti romani. Ciudata dispensare de nevoia intelegerii istoriei recente. Nici eu nu doresc ,in ciuda "elefantului de pe caciula", sa se stearga urmele trecutului la care se refera dl. Simescu. Si eu doresc sa inteleg cum a fost posibil un regim represiv care a mutilate si scurtat vietile unor legiunilor de vicitime. Problema dl-ui. Simescu este ca de fapt ca, din tot ce ne comunica, dansul deja STIE. Ca atunci cand cauta documente/probe (sa speram, mai reliable decat cultura orala a contemporanilor) o face in idea de a-si confirma un adevar istoric gata incorporat intr-un Weltanschauung retoric, avant lettre mais tout à fait après la guerre.

Dlui Campeanu Fred Simescu - Joi, 12 Mai 2011, 22:14

Scrieti inteligent si amuzant iar, ca pledoarie pro domo, textul dvs. ar putea fi antologat. Cum spuneam, nu intentionez sa port vreo polemica cu dvs., nici sa va demonstrez ceva. Nu cred ca e necesar, nici util. Poate sa judece oricine ceea ce a scris fiecare in parte.

Ca si dl. P. Dan, va dati multilateral pe dupa cires cand e vorba de angajamentele tineretii. Spre deosebire de dansul, va asumati seninatati "academice". Problema nu e ca ati facut ceea ce ati facut, ci ca nu recunoasteti, nu va asumati raul (mic sau mare) si ca, in lipsa acestor gesturi, va erijati in instante morale si intelectuale care ne explica cum sta treaba cu comunismul, ne aduc cu picioarele pe pamant si ne dau palme la fund pentru inadecvarea noastra prezenta.

Cand ma refeream la tineretea utecista si comunista a dlui P. Dan nu era bineinteles vorba de simplul fapt de a fi fost membru UTC, in mod obligatoriu, pasiv si, eventual, subversiv, cum incerca sa acrediteze dansul. Ceea ce spuneti despre obligativitatea intrarii in UTC e pe jumătate fals si pe jumătate exagerat. Nu stau acum sa va explic ceea ce e un bun castigat in istoriografie. Nu toti studentii erau membri UTM(C), nici inainte de 1964, nici dupa. Sigur, daca vroiai sa faci o facultate unde se intra cu dosar, lucrurile stateau altfel. Dar alegerea de a face o facultate unde se intra pe baza de dosar, asa cum ati facut domniile voastre, va claseaza deja, cel putin, in categoria sustinatorilor pasivi ai regimului. In realitate, marea majoritate a acestor "dosaristi" erau sustinatori activi. Iar o buna parte dintre ei activisti. O alta falsificare: intrarea in PCR nu era chiar asa simpla si automata la varsta tineretii. Chiar si fii nomenclaturistilor erau tinuti in rezerva pana erau admisi. Iar in Universitate, intrau doar putini studenti in PCR. Era o regula tactica. Numarul membrilor organizatiei de baza UTC trebuia sa fie mai mare decat al organizatiei de baza PCR. Asadar, faptul ca dl. P. Dan nu a intrat in PCR in timpul studentiei nu inseamna necesarmente ca nu a vrut-o.

Dar acestea sunt generalitati. Cand am spus ca dl. P. Dan a fost, in tineretea sa romaneasca, mai mult decat un oponent pasiv al regimului opresiv comunist, o faceam in temeiul unor date solide si verificabile, provenind atat din surse orale credibile cat si din izvoare materiale. Aveti putina rabdare si le veti afla. Nu este aici locul potrivit pentru astfel de "noutati". Unele nazdravanii le-a adus el insusi in discutie (premierea la olimpiada studentilor comunisti, alaturi de C.V. Tudor), probabil in mod preventiv. Ceea ce ne flutura el in fata ochilor nu este insa nimic. Doar o dovada de necinste intelectuala. Regret ca trebuie sa folosesc cuvinte aspre.

In fine, mi se par destul de sinistre glumitele dvs. despre propriul utecism. Cum ar fi daca un ex-membru al organizatiei de tineret a partidului nazist german sau a celui fascist italian ar face la fel, in timp ce explica lumii rostul seninatatii academice in discutiile cu negationistii propriului trecut?

Dlui. Simescu Gheorghe Campeanu - Vineri, 13 Mai 2011, 13:09

Va multumesc pentru tentativa de a-mi flata stilistica interventiilor (cu calificativele critice aferente). Si, doresc sa va cedez dreptul la ultimul cuvânt.

Drept care, voi ramane ascuns in Gheena din spatele ciresului invocat, in timp ce dvs. va veti continua marsul prosecutorial din domeniul luminos situat de cealalta parte a aceluiasi cires (proverbial la atitea nivele).

"Scurta memorie a Nomenclaturii" Fred Simescu - Vineri, 13 Mai 2011, 13:43

Dle Campeanu, va multumesc si eu pentru atentia pe care o acordati unui tanar (inca) student, lipsit de experienta dvs. de viata si de convingerile sau relativismele dobandite in urma ei.

Sper ca nu va voi deranja in Gheena daca voi mai furniza niste date "prosecutoriale" in legatura cu afirmatiile dvs. despre apartenenta la UTC.

In anii 1956-57 Ceausescu a cerut sa fie scazuta ponderea utemistilor din randul studentilor de la 80% la 25%. Abia dupa manifestatia "colindului studentesc" din Bucuresti, din decembrie 1968, s-a renuntat la caracterul exclusivist, de "avangardă", al UTC-ului, abandonandu-se orientarea de clasa pentru a deveni o organizatie de masa. Dl. P. Dan era deja UTC-ist, inca din vremea liceului, de prin 1961 (limita inferioara de varsta era 14 ani, recrutarea incepea in clasa a VIII-a). La sfarsitul anilor '60 UTC cuprindea de-abia jumatate din populatia tanara a tarii.

Dl. P. Dan a uitat sa ne spuna ce rol a avut in Asociatia Studentilor Comunisti din facultate?

Uniunea Asociatiilor Studentilor Comunisti din Romsnia, care organiza olimpiadele studentesti era un satelit al UTC si o versiune "soft", "culturala" a acestuia, prin care se asigura controlul partidului si asupra vietii ne-politice a studentimii. Conform mesajului oficial al lui Miron Constantinescu, aceasta avea in sarcina "de a se ocupa de cercurile stiintifice studentesti, de activitatile cultural-artistice si sportive" in "spiritul patriotismului socialist".

Cu regret pentru atitudinea dvs. de atunci si de acum,
Fred Simescu

S-a înțeles de ce am cheltuit atât spațiu jurnalier pentru un "dialog"?

Dacă nu - nu. Eu nu fac parte din tribul *dan*-ilor să mă dedau la diversiuni, ca să-l pot învinge pe partener (nu dușman), în "maniera" aceluia flăcău dintr-o proză a lui Marin Preda: când era pe punctul de a fi învins, flăcăul cu pricina (se) bășea: descumpănit, surprins, celălalt... se lăsa învins.

Sâmbătă 14 mai 2011

Încă ceva-mai- puțin-rău. Nu știu dacă este o ameliorare sau autosugestie (și-și).

Mă tentează o relectură... a **Calidorului**.

Văzînd și făcînd.

De pe blogul /jurnalul/ lui LIS:

"Paul Goma, sărbătorit totuși în Basarabia, nu în România (dovedită a fi inaptă moral).

Publicat pe 3 Oct 2010 - de Liviu Ioan Stoiciu în categoria: LIS JURNAL

Duminică, 3 octombrie 2010. Îi mulțumesc directorului Expres Magazin.ro, Oana Stănciulescu (fost redactor-șef la ziarul Cotidianul, la seria directoratului lui Cornel Nistorescu, august-decembrie 2009; amândoi au lucrat și la Evenimentul zilei; actualmente, Oana Stănciulescu e redactor-șef la noua agenție de presă Corect News condusă de Sorin Roșca Stănescu), că a preluat pagina mea de jurnal online de ieri, legată de „Paul Goma – 75”. Le mulțumesc și celor ce semnează la Comentarii, aici și pe ExpresMagazin.ro. Reiau ceea ce scrie ieri, aici, la Comentarii, poetul basarabean Valeriu Matei:

La Chisinau, aniversarea a 75 ani a scriitorului Paul Goma a fost nu doar consemnata. Joi, 30 septembrie, „Literatura si arta”, publicatie a scriitorilor din Basarabia, a inserat mai multe articole consacrate lui Paul Goma; vineri, 1 octombrie – alte articole in “Timpul” si “Jurnal de Chisinau”, sambata, 2 octombrie, TVM i-a consacrat lui Paul Goma o ampla emisiune, inserand si un film realizat in 1994 de Mircea Surdu, alte emisiuni la Radio Moldova, la radio “Vocea Basarabiei” s.a. Luni, 4 octombrie, la Academia de Stiinte a Moldovei, va avea loc o conferinta stiintifica despre opera lui Paul Goma, organizata de Institutul de Filologie.

Din pacate, actuala majoritate parlamentara, n-a modificat Legea cetateniei pentru a li se putea acorda concomitent cetatenia R. Moldova tuturor membrilor familiei Goma. In raspunsul Presedintiei R. Moldova din 7.09.2010, la demersul Uniunii Scriitorilor din Moldova, se preciza ca Dlui Paul Goma si fiului sau Filip Ieronim cetatenia li se recunoaste, urmand ca mai tarziu cetatenia sa i se acorde si Dnei Goma, ca sotie si mama. E pacat ca aceste lucruri au zadarnicit venirea scriitorului la Chisinau, unde era asteptat cu drag.

În timp ce Flori Stănescu atrage atenția că:

Au mai aparut recent: la editura Curtea Veche **vol. I din Scrisuri. 1971-1989**, reeditarea **Saptaminii Rosii** la ed. Vicovia din Bacau si **Jurnal 2007** la Gutenberg. **Scrisuri 1971-1989** este, in opinia mea, o carte fundamentala pentru intelegerea masinarii ideologice-securiste-mentale-psiho-logice-sociale-comportamentale, punind sub ochii nostri textele libere scrise pina in 1977 de un om liber intr-o tzara nelibera, stapinita de cenzura si de spaima (de cele mai multe ori, de o spaima autoindusa), apoi din noiembrie 1977 pina in 1989 in Franta, dar despre lumea romaneasca din care iesise si nu se putea desprinde. Este o carte care, singura, ar fi de ajuns sa fie pusa in fatza scriitorilor si intelectualitatii din Romania drept oglinda.

Citiți și celelalte semnături la Comentarii, merită – pe <http://www.liviuioanstoiciu.ro/2010/10/paul-goma-a-implinit-astazi-75-de-ani-si-romanii-fie-ei-si-scriitori-habar-n-au-avut-ce-se-intampla-cu-memoria-noastra-2/> Îi dau dreptate domnului Camelian Propinanțiu, pe de altă parte, care a publicat la Comentariile de pe ExpresMagazin.ro, la același articol al meu: De la 7 aprilie 2009 încoace (de fapt de la cutremurul de constiința care a fost înaltarea lui Grigore Vieru la Eminescu), viața spirituală românească pulsează mai degrabă la Chisinau decăt la București. De aceea, cum necum, Paul Goma e mai degrabă aniversat aici decăt în România, unde ca o ironie, critica dnei Herta Muller, recent la București, vizând așa-zisa rezistență prin cultura și Imposibila Lustratie a securistilor este identica celei exercitate de Paul Goma din exil și oarecum tine loc prezentei acestuia la Ateneu acum când implineste 75 de ani (vedeți și celelalte comentarii de pe ExpresMagazin.ro, condus de Oana Stănciulescu, pe http://www.expresmagazin.ro/arta/paul_goma_a_implinit_75_de_ani.html).

Tot din Basarabia, de citit neapărat și „Telegramă de felicitare: La mulți

ani pentru scriitorul Paul Goma!” transmisă de ieri, de la Chișinău, de Academia de Științe din Moldova (semnată de academician Gh. Duca), dați click pe: http://asm.md/?go=noutati_detalii&n=3395&new_language=0

Totodată, consemnez e-mailul primit de la Gabriel Pleșea (mulțumindu-i și domniei sale pentru prietenie): Am citit pe blogul dv. omagierea lui Paul Goma. Ce se întâmplă în media din România în legătura cu aniversarea lui Paul Goma e o adevărată rusine. Poate aveți ocazia să logați la link-ul de mai jos. Aici, la New York, evenimentul a fost amintit în New York Magazin: <http://www.nymagazin.com/eveniment.html?aid=2657> Dați click pe acest link. Paul Goma are apropiați statornici. Din păcate, oficialitățile din România și elita oportunistă și-a mai dat o dată în stambă, inaptă moral, trecând cu vederea marea sărbătoare a domnului Paul Goma, ajuns la 75 de ani.”

Mai am prieteni. Apropiți, statornici. Mai am.

Duminică 15 mai 2011

De câteva zile, în agonia mea... nocturnă, îmi promit: jurat! că, de mâine dimineată voi face ce nu făcusem la timp, ceva atât de urgent, încât lăsasem de azi pe mâine, ca Rumânul nostru.

Ce anume? Ceva foarte important (de asta aproape-uitasem): textul lui Bogdan Crețu din *Observator*; și textul lui Ciocârlie despre ceea ce afirmase B. Crețu. Dar ce spusese Ciocârlie?

Aici trebuie să fie căutată ezitarea mea de a consemna pe dată “evenimentul”: îl prețuiesc mult pe Livius Ciocârlie - de altfel am și scris în jurnalul pe 1990, din primele zile, în raport cu... cu cine? Cu Manolescu! Dar îl prețuiesc și pe Bogdan Crețu! (iată mai există scriitori pe care Goma nu-i... înjură, din contra!

Ei bine, a fost necesar un mesaj de la Aura Christi ca să mă aștern pe repararea uituceniei - și dacă a contribuit... grija să nu-l ofensez pe Ciocârlie - pe care mult îl prețuiesc? Citez din mesajul (trimis de A. Cristi) în cele patru punct cardinale):

“În articolul din *Observator* cultural (12 mai 2011), intitulat Există o măsură în toate, dl Livius Ciocârlie menționează, între altele, că „în dezacord cu poziția adoptată de Nicolae Manolescu în cazul Breban, după ce reamintește că acesta din urmă s-a retras din CC al PCR și din funcția de redactor-șef al României literare în semn de protest față de tezele din iulie 1971 ale lui Nicolae Ceaușescu, domnul Crețu adaugă: «Întreb brutal: Nicolae Manolescu de unde și-a dat vreodată demisia de dragul unor principii?». *Întreb la rândul meu: de unde ați fi vrut să și-o dea, domnule Crețu, din postul de lector universitar? Altă funcție n-a avut Nicolae Manolescu până în 1990. Din Comitetul Central al PCR oricum n-ar fi putut să și-o dea, de vreme ce n-a fost membru de partid*”. (subl. mea, P.G.) Și adaugă într-un stil, care nu-l caracterizează îndeobște: „M-aș aștepta ca acela care pune o asemenea întrebare să știe despre ce vorbește”.

Această “contra” mă va fi deranjat la Ciocârlie.

“Dacă eram eu Bogdan Crețu (și mai ce?), aș fi evitat cuvântul “demisie”. Fiindcă de acest termen - birocratic - s-a legat delicatul, sensibilul, inteligentul Ciocârlie. Pentru o clipă (fatală!), Ciocârlie a pus semnul egalității între “*protest* (față de tezele din iulie 1971 ale lui Nicolae Ceaușescu)” și “*funcție* /n-a avut Nicolae Manolescu până în 1990/”.

Așadar, după Ciocârlie - și, desigur, după Manolescu -, pentru a avea dreptul să protestezi (împotriva unei injustiții), trebuie, musai să ai o funcție... Altfel... te abții, “protestezi” în intimitatea apartamentului - mai sigur: încuiat în baie - și faci rezistență etică prin cultură (estetică, altfel, cum?), așezat comod pe tronul closetului. Acest reflex venind din autodisciplinarea kezero-crăiască autoimpusă de bănățeanul Ciocârlie - și de ardeleanul Manolescu.

Sper din toată inima că într-o intervenție viitoare Livius Ciocârlie își va depăși bănățenitatea și își va recăpăta normalitatea cea de toate zilele.

Iată că mai sunt comentatori care nu sunt de acord cu Ciocârlie:

“Nicolae Manolescu, funcție politica Marcel Iacobescu - Luni, 16 Mai 2011, 19:04 - *spre stiinta domnului Gheorghe Campeanu* -

Funcțiile de conducere din presa comunistă (de la "Albina" la "Cutezătorii", de la "Scanteia" la "Romania liberă") se primeau cu acordul PCR. Nimeni, nici măcar domnul Nicolae Manolescu, nu ajungea redactor-sef adjunct în presa de dinainte de 1989 fără ca Secția de Propagandă a PCR să nu-și dea acordul. Nicolae Manolescu a venit la "Romania literară" (1972), în funcția de redactor-sef adjunct, sprijinit de G. Ivascu, om de încredere pentru PCR, la acea vreme seful al Catedrei de Literatură Română de la Universitatea București.

Echipa de conducere a "Romaniei literare" (Ivascu-Manolescu) s-a format după "Tezele din iulie" 1971, după momentul în care Nicolae Ceaușescu a descoperit "binefacerile" cultului personalității de rezonanță asiatică. G. Ivascu n-a fost dur ca Leonte Răutu, dar nici nu-l putem considera un Havel. A respectat linia PCR. Nicolae Manolescu a fost susținut de G. Ivascu să fie, mai întâi, redactor-sef adjunct, apoi titularul cronicii literare. PCR luase act de demisia lui Nicolae Breban și a dorit să aducă la conducerea "Romaniei literare" o echipă (Ivascu-Manolescu) care, pe de o parte, să nu tulbure prea mult breșla scriitoricească, iar pe de alta parte, să nu creeze probleme Partidului.

G. Ivascu era garanția că nu se vor produce - nici nu s-au produs - tulburări la "Romania literară". Partidul a permis existența "Romaniei literare", în formula cu G. Ivascu la conducere și cu Nicolae Manolescu redactor-sef adjunct. Ivascu a știut să facă pe plac și PCR-ului (publicând elogii la adresa lui Nicolae Ceaușescu și a Elenei Ceaușescu), dar a creat și o echipă formidabilă de critici (Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Valeriu Cristea, Mircea Iorgulescu, Lucian Raicu). Care scriau, și ei, până la o limită (nimic împotri-

va sistemului! fara proteste politice!).

Daca ar fi sarit calul si l-ar fi sustinut, spre exemplu, pe Paul Goma, s-ar fi trezit eliminati de la "Romania literara". Inainte de 1989 a fost... mare libertate la "Romania literara", cu "voie de la stapanire". Asa ca Nicolae Manolescu, daca dorea sa-si dea demisia, sau sa protesteze, sau sa se opuna conditionarilor Partidului avea si aceasta optiune.

Intrebarea domnului Bogdan Cretu este foarte buna. Avea de unde sa-si dea demisia Nicolae Manolescu, daca era satul de indicatiile, lozincile si controlul PCR. Parasea "Romania literara"! (subl. mea, P.G.)

Oameni venerabili precum Livius Ciocarlie si Gheorghe Campeanu il pun la punct pe mai tanarul lor confrate, Bogdan Cretu, pentru ca acesta si-a permis sa spuna cateva cuvinte mai putin magulitoare despre Nicolae Manolescu.

Nicolae Manolescu vine la "Romania literara" adus de G. Ivascu, pe valul produs de "Tezele din iulie". Faptul merita macar o interogatie. Bogdan Cretu a pus o intrebare foarte buna. Varsta le-ar impune domnilor Livius Ciocarlie si Gheorghe Campeanu mai multa obiectivitate.

Aura Christi... Nu o cunosc, nu mi-a fost simpatică, nu ader la programul său literaro-etico-etcaeteratic ; mi-a displicut violent titlul unui volum al său: **Foamea de a fi**, am ciupit-o în câteva rânduri (în Jurnalul meu internetic, se înțelege) în legătură cu grafiera numelui Gombrowicz (oricum, nu un autor oarecare): "*Gambravici*"...

În "scandalul Breban" mi s-a arătat însă *altfel*. Am văzut în ea - desigur, și din cauza basarabenității - femeia rusă a dekabriștilor, devotată bărbatului și ideii sale despre bărbat până la sacrificiul de sine. În lupta inegală dusă cu agresorii lui Breban Aura Christi a scăpat, pe ici, pe colo, câte o inexactitudine, câte o prostioară, câte o răutate - dar, numai pentru cauza bună, pentru ea: iubirea de Breban.

Mi s-a redeschis o rană citind produsul tudoranesc "Potlogării" - preluat de prea mulți intelectuali români, ca să mai credem în o redresare a scriitorimii de expresie norddunăreană. "Potlog" (petic de piele, pentru cârpit încălțăminte, de aici; potlogar: cârpaci) nu va fi el un nume ușor de purtat, când ești scriitor, dar Tudoran, înainte de a se deda glumelor de foarte justă calitate - le va fi învățat de la C.T. Popescu, prietenul său indefectibil?; de la Voiculescu Felix patronul-director de etică, pentru motivul că jucaseră cândva hockey? - de la prețitul său prieten Manolescu, cel care poartă, din naștere... pseudo-numele cu care a devenit celebru? Adevărat, "Apolzan" nu este atât de... potlogaricos ca "Potlog", dar asta nu-l îndreptățește pe poetul Tudoran să facă spirite-de-glumă de cea mai noroioasă extracție.

Pentru mine, iubitor de Dostoievski, de Stere, mai cu seamă de minunatele femei ale dekabriștilor Aura Christi a devenit - în aceste împrejurări nenorocite - nu doar "simpatică", ci

respectabilă. Pentru devoțiune.

Luni 16 mai 2011

De ce nu sunt sensibil la soarta bietului Dominique Strauss-Kahn? Cum : de ce? De-aia! Tot așa, tot de-aia nu mi se clintise un fir de păr de pe cap, aflînd de captūra și uciderea lui Bin Laden.

Nici unul nici altul, pentru mine nu sunt/nu au fost/ oameni. În copilărie, când voiai să spui despre cineva că nu merită să te joci cu el, ziceai: «Tu nu ești om!» Nu, nici Ben Laden nici Strauss Kahn nu sunt oameni: ci ne-oameni, din categoria monștri. Acele ființe (de acord: ființe - malefice) care au planat mult deasupra noastră, a muritorilor de rînd, ne-au terorizat prin prezența lor răufăcătoare, ne-au lovit, ne-au umilit, ne-au rănit - acum iată-i, incapabili de a ne mai face rău, unul prin **bombă**, cestălalt prin **ban**. Nu, noi nu am scăpat de teroare - vor apărea alții, tot atît de răufăcători ca aceștia, dar să nu mi se ceară să-i compătinesc.

La dreptul vorbind, Ben Laden nu mi-a provocat decât oroare, pentru plăcerea lui de a ucide oameni - la întâmplare, că doar cei pieriți la New York acum zece ani nu fuseseră selectați ca vinovați. Pe cestălalt, Strauss Kahn l-am antipatizate de când i-am, cu mulți ani în urmă, văzut poza în ziar, imaginea la televizor: De ce? De-aia. Abia acum aflu: de bunul lui plac (de al unui singur om - cu tot cu nevastă) depindea, nu un om, ci o parte din omenire (acum e elogiat că a salvat Grecia - **cum a salvat-o?**) La el se acumulase “buchetul” : *putere - bani - sex*. Buchet... explosiv.

Privindu-l încătușat, condus de doi polițai, cu figura sumbră, istovită, sfârșită, ar fi trebuit să-l compătinesc. Nu pot. El nu are dreptul la compasiune: s-a comportat ca un animal în permanent ruth, a sărit pe toate femeile care îi ajungeau la... îndemână, să le fuță, pe multe le-a violat (acum încep a apărea mărturii din partea unor tinere jurnaliste franceze), pe altele nu le-a, fiindcă au reușit să fugă, dar... Nu au făcut plângeri pentru agresiune sexuală, cu toate acestea, au fost terorizate, prin intermediari, amenințate că dacă vor face reclamații... Un imens porc, acest Strauss Kahn. Poate că, grație avocaților (o armada) va ieși basma curată; poate că se va dovedi (?) că nu fusese nici o tentativă de viol, însă asprimea sistemului judiciar american - în care nu predomină “inocența” prevenitului, ci culpabilitatea lui, va provoca ravagii greu reparabile.

“Apărarea civilă” a început să funcționeze după modelul

apărării lui Polanski: nu poate fi vorba de un agresor oarecare - ci de un evreu!, or acela care trebuie să beneficieze de circumstanțe atenuate - este un evreu ! - în oricare situațiune. A apărut, a fost scos în față un interviu mai vechi în care Strauss-Kahn îl bănuia pe actualul ministru de interne al Franței că îi pregătește o capcană... cu femei; afirma că este pândit, persecutat pentru... “Pouvoir, fric, femmes...- **et ma judéité...**” și prezicea că i se va înscena o “chestie cu femei...”. Până una-alta, înainte de a i se fi permis să se apere, procurorul-șef nu a acceptat propunerea subalternilor săi de a-i cere o cauțiune de doar 250 000 dolari, a urcat-o la 2 milioane ! Și, ca din partea casi’ o brățară electronică, iar ca rezident în altă țară (“ca să nu ne facă figura lui Polanski”), confiscarea pașaportului.

Încă o dată: nu-mi fac griji pentru libertatea lui, numai că până să fie pus în libertate, va petrece câteva luni închis. Ceea ce va constitui o încercare teribilă pentru unul ca el, obișnuit a sfida, nonșalant, zâmbind, legile-pentru-goi. Nu poate fi vorba de “antisemitism” în atitudinea justiției, a poliției americane, așa este ea, dar Strauss-Kahn se consideră european, mă rog frumos: să fie el arestat pentru un fleac de reclamație pentru agresiunea sexuală?, să poarte el brățară electronică? El “Hăl-mai-tare-om-din-lume”, vorba lui Victor Vlad Delamarina?

Câte prostii mi-a fost dat să aud dinspre socialiștii lui Strauss-Kahn - vocile lor, lăbărțate, idioate, fățarnice, au acoperit... tăcerea, decentă a opoziției (acuzată, după obicei, că profită de necazul lor...). Mai ales al belatrului Cambadélis - prostalăul ăsta se lauda că va lupta până la ultima picătură de sânge, pentru a dovedi (sic!) nevinovăția acuzatului pe nedrept!

Ce spuneam, ce pretindeam? Că nu sunt sensibel la soarta bietului Dominique Strauss-Kahn?

Dar nu sunt!

Pierre Moscovici l-a atacat viforos-uileios pe Bernard Debré, medicul (unul din fiii lui Michel Debré, “tatăl constituției actuale” - (celălalt fiu, Jean-Louis, magistrat, a fost judecător de instrucție în “Cazul Tănase-Goma”). Acesta - Bernard - afirmase, la televizor, că DSK este binecunoscut la hotelul Sofitel din New York, acolo a mai fost eroul unor scandaluri - tot sexuale - repede mușamalizate de “tovarășii” săi.

Atât i-a trebuit lui Pierre Moscovici: în “replică” a tratat afirmațiile lui Debré de calomnii, din blasfeme (dar încă nu de “acte de anstisemitism grețos”) și, după cum învățase din familia sa, a tras cu toate armele în... familia lui Debré - care ce om minunat a fost, dar uite... - nu a mai continuat, i-a lăsat pe telespectatori să deducă; fiul este un nedemn vlăstar al familiei...

Ce măgar, Pierre Moscovici: le-a luat-o înainte celor care și-ar fi adus aminte (dar, de frică, tot n-ar fi deschis gura) cine a fost - și este - tătăl său, Serge Moscovici, bolșevicul care a cultivat în herghelia lui tot ce a prezentat garanție de puturozitate, de antiromânitate, de minciună în holocaustologia din România: Oișteanu, M.D. Gheorghiu, Lavastina, Mailata și atâția alți bravi ostași ai Mosadului.

El, Pierre Moscovici a fost “brațul” care a interceptat plângerea mea către Bruxelles, după miorlăiala lui M.G. Gheorghiu - el i se plânsese de “antisemitul” de mine lui Serge, bolșevicul tată al socialistului fiu, cel care voise să instaureze, în septembrie 1944, o Republică Socialistă Sovietică, “avînd capitala provizorie la Iași”, însă “adevărata, cea de inimă la Moscova”.

Marți 17 mai 2011

Azi... În băltoaca știristă în care mă bălăcesc de câteva săptămâni: “Cazul Breban” și “Cazul DSK”, ce pauză binecuvîntată! Ce reconfort, ce spălare de păcate (ele altora), reprezintă pentru mine numărul pe aprilie ale revistei *Familia*! Nu vorbesc de prima lui parte, închinat lui Cioran (fiecare provincie cu filozoful ei - era să-mi scape limba să zic: «Oltenia cu Liiceanu», însă mi-am dat peste ea - peste limbă!), ci despre a doua parte a ei, rezervată - atenție la cuvinte! - lui Grigurcu, sărbătorit la cei 75 ani impliniți.

Mi-a trimis revista (electronic) Flori Bălănescu: are și ea un dialog cu sărbătoritul.

Îl felicit - pe această cale - pe prietenul Grigurcu, pentru cei 75 ani împliniți (acum vorbesc numai pentru mine; cine ar fi crezut că, în urmă cu jumătate de an chiar și eu am atins această matusalemică, pentru un basarabean, vîrstă?)

De asemenea, le trimit un salut colegial băieților de la *Familia*. Precum și nefamilioților colaboratori ai revistei.

Miercuri 18 mai 2011

Dacă mă mai las ciomăgit de Cazul DSK, risc să-l urăsc pe “Dominique”. Or eu rămăsesem la un sentiment oarecare (!): disprețul.

S-a conturat “apărarea civilă a soldatului DSK” în Franța: copiată după “salvarea soldatului Polanski”: petiții, comitete, cluburi, adunări grozav de spontane - pe bază de listă, se spunea pe vremea mea -, nu mai lipsesc decât vocile unui B.H. Lévy, ale unui cadavru ca Gore Vidal, a iubitorului de băieței, nepot al

Miterrandului, Fred, glăsciorul de cristal spart, prost lipit al patroanei de bordel (i-am uitat numele, altfel “compozitoare a unui cântec francez de pură origine rusească” - a, da: i se spune: Régine). Cu o excepție notabilă: Giselle Halimi : spre cinstea ei, în declarațiile date apără onoarea victimei, nu a agresorului.

*

Foarte obosit. Am transpirat ceva mai puțin astă-noapte, însă amețelile au devenit handicapante : nu știu dacă mâine am să pot coborî la magazinul de sub noi să cumpăr apă și cafea.

Joi 19 mai 2011

În legătură cu scandalul DSK, mă întreb abia acum:

Ce va fi avut în cap Shimon Perez când a afirmat, cu gura până la urechi, rânjind: «**Am cumpărat România, Polonia, Ungaria...**» - parcă și Polonia și Cehia, dar sigur nu pomenise Grecia, Irlanda, Portugalia, îndatoratele.

Nu cumva siguranța că evreii controlează finanțele lumii, prin FMI, cum rezumă forumiștii (anonimi, se înțelege, altfel n-ar îndrăzni să scrie ce gândesc)?

În acest caz, cum ne descurcăm noi, neputincioșii *goi* cu titani atotdominatori ca Boris Mehr, Edgar Reichmann, Nedeea Burcă, Felicia Antip, Peter Manu, Peter Dan (și alți Petruți), M.D. Gheorghiu, Shafir, Oișteanu, Tismăneanu, Patapievici, Norman Manea, Mirel Horodi, Saxone, G. Cîmpeanu, Zalis, Z. Ornea, Andrei Cornea (fără a-l uita pe tată-său, profesorul epurator)? După cum se vede, nu ne (prea) descurcăm, mai ales că “frații” noștri, *goi*-ii le dau câte trei mâini de ajutor (să fie): Pecican, Laszlo, Marta Petreu, Buzura, I.B. Lefter, Carmen Mușat, Șimonca, D.C.-Enache, Gîrneț, V. Ciobanu, ca să nu mai vorbesc de Breban, Țepeneag, Pippidi, Totok... și alți servicatori.

Că tot m-am apucat să fac liste (oare cine, oare cine m-a acuzat că fac liste? - listașii de profesie!); pentru că am căzut pe Apelul pentru liberarea lui Gogu Rădulescu, să-l trec aici:

Firește, Gogu a făcut multor scriitori “mici servicii”, le-a favorizat călătorii în Occident, se zice că a deblocat câteva cărți înțepenite pe la cenzurile multiple. Eu însă, numai din gelozie îl vorbesc de rău: mie nu mi-a făcut nici un bine; nici rău, dar dacă nu-l puteam suferi, observînd cum îi “stăpânește” pe scriitori - acordîndu-le nemaipomenita favoare de a sta cu o jumătate de bucă la masa lui, la Casa Scriitorilor (cu excepția Blandianei: ea avea dreptul să domnească pe baza a toate trele bucile):

Geo Bogza, Augustin Buzura (scriitor), Z. Ornea (scriitor),

Nicolae Manolescu (scriitor), Mihai Giugariu (scriitor), Ana Blandiana, Eugen Simion (scriitor), Dan Hăulică (scriitor), Dan Grigore (pianist, directorul Filarmonicii "George Enescu", București), Cristian Mandeal (dirijor), Valentin Gheorghiu (pianist), Ștefan Gheorghiu (violonist, profesor), Romulus Rusan (scriitor), Cristian Popișteanu (istoric), Valeria Seciu (actriță), Adina Darian (critic de film), Gabriel Dimisianu (scriitor), Horia Andreescu (dirijor), Al. Paleologu (ambasadorul României în Franța), Radu Cosașu (scriitor), Dan C. Mihăilescu (scriitor), Tania Radu (cercetător – soția lui DCM), Ion Ianoși (scriitor), Szasz Ianos (scriitor maghiar), Mircea Dinescu (președinte al Uniunii Scriitorilor), Marin Sorescu (scriitor), Dinu Cernescu (regizor teatru).

Vineri 20 mai 2011

Noapte de coșmar. De astă dată nu din cauza ne-sănătății mele (deși nici aceea nu este de ignorat), ci din cauza procesului DSK. Am trecut, de la milă - ei, da: milă - la oroare.

Oroare, nu față de un om, DSK, presupusul violator, oricum: violentator, ci față de inimaginabilele (pentru mine) sume de bani avansate de Anne Sinclair, soția, ea ținând baierile pungii familiei. Dacă DSK va fi "spălat" de acuzațiile extrem de grave, monumentul soției credincioase, iertătoare, chiar consimțitoare față de păcatele repetate ale soțului este în curs de a se edifica în ochii unei opinii publice fără opinie. Acum câteva zile aminteam de femeile dekabriștilor: acelea se dedicaseră cu totul cauzei soților - condamnați, deportați în Siberia, "înarmate" cu câte o boccea pe trei sferturi umplută cu cărți. Știm că bieteles femeii, nu toate din familii bogate, își rupseseră de la gură ca să mituiască un gardian, un paznic, un funcționar, pentru a obține un favor pentru soțul deportat. În cazul DSK mă lucrează "lupta de clasă" (dar cea de rasă!), aflînd cu câtă "generozitate" risipește Anne Sinclair (née Anne-Élise Schwartz, la fille de Joseph-Robert Schwartz, devenu Sinclair en 1949, et de Micheline Nanette Rosenberg et petite-fille du grand marchand d'art, parisien puis new-yorkais, Paul Rosenberg, "l'un des plus grands marchands d'art parisien du XXème siècle", dont elle est l'une des héritières - elle possède une partie de sa collection de tableaux d'une valeur de plusieurs millions d'euros), adunate cu grijă, cu eforturi. În ce scop? În acela de a-l scoate pe soț din latrina unde singur s-a băgat (pentru a câtă oară?), de a-i face cât de cât suportabilă viața - de deținut, chiar dacă liber, însă cu ghiuleaua brățării electronice la picior.

*

“Anne Sinclair avait déclaré : je n’aurais jamais pu épouser un non-juif.

Ce qui lui avait attiré une magnifique réponse de Pierre Desproges.

“Voilà qu’elle s’aperçoit que même avec un juif, tout n’est pas aussi rose que le PS. Anne Sinclair parlait alors de son premier mari Ivan Levai, mais cela vaut pour le second.”

La réponse de Desproges :

«Je relisait récemment **Juifs et Français** d’Harris et Sédouy. Les auteurs demandaient à une grande journaliste très belle et pleine de talent (que ma discrétion m’interdit de nommer ici) si elle aurait épousé Yvan Levaï dans le cas où ce dernier n’eut pas appartenu comme elle à la communauté israélite.

Cette dame a répondu que non, qu’elle n’aurait probablement pas pu tomber amoureuse d’un non-juif.

Je comprends aisément cette attitude qu’on pourrait un peu hâtivement taxer de racisme.

Moi-même, qui suis limousin, j’ai complètement raté mon couple parce que j’ai épousé une non-Limousine.

Une Vendéenne.

Les Vendéens ne sont pas des gens comme nous.

Il y a barrage des patois, fort lointains. Et puis, nos coutumes divergent, et 10 verges c’est énorme.

Voilà une femme qui mange du poisson le vendredi en tailleur Chanel.

Moi je mange de la viande le mardi en pantalon de coton.

Il n’y a pas de compréhension possible !!

Nous avons notre sensibilité limousine.

Nous avons bien sûr notre humour limousin qui n’appartient qu’à nous. Nous partageons entre nous une certaine angoisse de la porcelaine peu perméable aux chouans.

Il faut avoir souffert à Limoges pour comprendre.»

*

Vie privée

Dominique Gaston André Strauss-Kahn est le fils de Gilbert Strauss-Kahn, conseiller juridique et fiscal et membre du Grand Orient de France, et de Jacqueline Fellus, journaliste, d’origine russe et tunisienne. Issu d’une famille juive qui s’installe au Maroc en 1951, il grandit à Agadir. Il quitte définitivement le Maroc à la suite du tremblement de terre d’Agadir de 1960, pour Monaco. Après avoir rencontré Hélène Dumas en 1963 (au cours d’un pique-nique sur la plage de Menton avec des élèves du lycée Albert-Premier à Monaco), il l’épouse en 1967 et ils ont ensemble trois enfants (Vanessa, Marine et Laurin). Il divorce puis se remarie en 1986 avec Brigitte Guillemette, alors PDG du Groupe Corolle PR12, avec laquelle il a une autre fille, Camille, née en 1985. À nouveau divorcé en 1989, il épouse en troisièmes noces, le 26 novembre 1991, Anne Sinclair, alors journaliste à TF1 et présentatrice de l’émission politique dominicale Sept sur sept, elle-même divorcée du journaliste Ivan Levai. Les témoins étaient Élisabeth Badinter et Rachel Kahn (femme de Jean-François Kahn) pour elle et Lionel Jospin et son père Gilbert pour lui.

*

Proche-Orient (Wiki)

Début 1991, pendant la Guerre du Golfe, à laquelle participe la France,

et alors qu'Israël est bombardé par les Scud de l'Irak, Dominique Strauss-Kahn déclare : « **Je considère que tout juif de la diaspora, et donc de France, doit, partout où il peut, apporter son aide à Israël. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle il est important que les juifs prennent des responsabilités politiques. En somme, dans mes fonctions et dans ma vie de tous les jours, à travers l'ensemble de mes actions, j'essaie d'apporter ma modeste pierre à la construction d'Israël.** »

*

Obama a cerut Israelului să accepte “statul Palestinian”.
Nethanyaou a refuzat - și a plecat la Washington, să negocieze...

*

În *Obs. cult.* de azi textul lui Dorin Tudoran:

**“Un ucigaș pe nume Terapie-Șoc - 20 de ani de la
asasinarea lui Ioan Petru Culianu (21 mai 1991)...**

...tulbură. Vreau să spun: tulbură apele, trăgînd pe turta sa și pe a revistei *Agora* toate... întîmplările. M-a întristat - pentru a câta oară? - poetul disident lăudat de Urésésescu Provocatorovici.

Theodor Codreanu, amintește: Ioan Petru Culianu, într-o lucrare despre șamanism a ignorat bibliografia eliadescă, “instituind tăcerea asupra memoriei maestrului său”. Și eu am o amintirea neagră: cu peste 20 ani în urmă, pe când “lucram” împreună la un volum amintiristic de Eliade (pentru colecția mea “Est/Vest” de la Hachette), Culianu mi-a trimis - cu dedicație, se înțelege, ultima său op, un dicționar al religiilor. De cum l-am despachetat, am fost fulgerat: autorii erau astfel înșirați: Culianu și Eliade. ; nu cum ar fi fost normal: Eliade și Culianu... Atunci i-am scris o scrisoare violentă. Nu a răspuns, dealtfel se mutase la Chicago, devenise *alt om*, cu care nu mai aveam nimic în comun. Peste câțiva ani, când m-a contactat un american, Ted Anton să-i vorbesc eu lui despre... asasinarea lui Culianu de către legionari, l-am trimis la plimbare.

*

Încă o intervenție salutară a lui Bedros Horasangian:
“Doar adevărul” Annei Politkovskaia.

*

Ce scrie Gabriela Adameșteanu despre debutul său:

“Luceafărul de dimineață 1000

LUCEAFĂRUL DE DIMINEAȚĂ a sărbătorit recent 1000 de numere din seria nouă. Cu acest prilej, mai mulți reprezentanți ai redacțiilor literare din țară salută publicația aniversată. De asemenea, câțiva scriitori evocă, în

pagini nostalgice, debutul și colaborarea lor la această revistă, pe atunci a tinerilor scriitori. Iată începuturile Gabrielei Adameșteanu văzute de autoarea însăși:

„Împlinisem 28 de ani, când, într-o zi obișnuită de serviciu, în loc să redactez fișele de scriitor care urmau să intre, după multe avizări, în dicționarele enciclopedice proiectate de editura unde lucram, am scris, febril, câteva pagini pe un colț de birou. Dacă aș fi muncit mai mult la acel text n-aș fi avut curaj să mă duc cu el în clădirea somptuoasă din Ana Ipătescu unde curând după aceea s-a instalat o ambasadă (dar atunci acolo fierbea viața literară a anului 1970), ca să primesc răspunsul la întrebarea simplistă și banală: Oare am sau n-am talent... Dar cu ceva scris la întâmplare, mi-am luat inima în dinți și textul, m-am îndreptat spre Ana Ipătescu și, cu inima cât un purice, am urcat scările, la început foarte late, care s-au tot îngustat până la mansarda unde era redacția Luceafărului.”

Îi urăm, colegial, Luceafărului de dimineață ceea ce ne dorim și nouă înșine: viață lungă! Adică, să aibă cititori. Adică, să aibă difuzare. *E o problemă spinoasă* (subl.meă, P.G) care ne preocupă pe toți cei care facem reviste literare și care, iată, nu ne dă pace nici în momentele de sărbătoare.

[“Problema spinoasă” duce, fără ocol la gândirea - și exprimarea - lui Dimisianu Gabriel, Eternul Adjunct. El a folosit, primul, “problema spinoasă” în legătură cu o chestie în legătură cu mine, în urmă cu vreo zece-cincisprezece ani - am uitat-o; dovadă că era extrem de importantă; și spinoasa.]

Doamne, Dumnezeu! Această excelentă prozatoare nu are tinere-de-minte nici cât o curcă beată, nici atâta cât să nu producă acum (luna mai 2011) o “variantă”, alta, decât cea de acum 20 ani și o cu totul alta decât cea adevărată din urmă cu patru decenii! Din varianta de mai sus lipsește un “factor” important: Nora Iuga; și lipsește un... făcător: eu. Și încă ceva: autoarea nu a... urcat “cu inima cât un purice, scările, la început foarte late, care s-au tot îngustat până la mansarda unde era redacția Luceafărului”. Pentru motivul luminos (întunecos pentru ea): a urcat la... *România literară*, unde mă aflam eu, mie mi-a încredințat manuscriptul și nu la *Luceafărul*.

Numai că ea, ca și D. Tudoran, ca și G. Liiceanu, ca și Monica Lovinescu (ei, da), ca și Blandiana - ce să mai vorbesc de Sandra Pralong, cea care nu mai știe cum o cheamă -... etc etc este convinsă că adevărurile, iele ieste mai multe, după cum îi convine relatatorului: omisiunile (vinovate), adausurile interesate, sunt oarecari variante, nu minciuni.

O iau descrescînd:

Prin 1992 - după ce rupsesem relațiile cu Gabriela Adameșteanu, fiindcă se raliase cu Liiceanu întâi, apoi cu Monica Lovinescu în fabricarea minciunii potrivit căreia cel-mai-tânăr-filosof-la-români nu ar fi retras (în iunie 1990) din librării volumul de mărturii despre 1977 **Culoarea curcubeului** tipărit de editura Humanitas în luna mai același an - împreună cu

Gherla - iar în 1992 îl trimisese la topit - declarase într-un interviu dat televiziunii :

«*Pe mine m-a debutat Sami Damian*»...

Adevărul fiind... nu doar altul, ci... din contra - l-am mai scris în câteva rânduri, tot degeaba:

Nora Iuga îmi vorbise de o prietenă a sa, bună prozatoare, însă care nu avea curajul să-și prezinte manuscrisele unei redacții. Eu lucram atunci la *România literară* și m-am oferit să-i citesc proza. M-am dus împreună cu ea, cu Nora Iuga la editura Enciclopedică, unde am cunoscut-o pe autoare. Într-adevăr, foarte bun scriitor, însă manuscrisul era, nu doar... *manuscris*, dar cu o mulțime de corecturi. I-am propus, fie să-l dactilografiez, fie să-mi dea o copie, de mână, lizibilă. După o zi - sau cinci - Gabriela Adameșteanu m-a căutat la redacție. Numai că revista la care lucram era... *România literară*, nu *Luceafărul* (care, într-adevăr, se afla la al treilea etaj al clădirii).

Am citit fragmentul de proză, l-am lăudat în jur, l-am recomandat colegilor de redacție (printre care Sorin Titel), niciunul nu a avut obiecții. Doar Sami Damian: el era «ultimul filtru cenzurator» - cu excepția Cenzurii Centrale de la Comitetul Central (Ion Ianoși). Iar S. Damian era foarte... hotărât-reticent (el nu-și manifesta opoziția decât prin reticența de a da un răspuns favorabil). Am insistat să aflu motivul. În cele din urmă bravul Sami a roșit cât șase pătlăgele și a morfolit câteva cuvinte din care am înțeles reproșul:

«Prea scrie ca tine...»

Era acesta un motiv? Era, fiindcă de câteva luni se pornise malaxorul cenzurii colegiale declanșat de “demascarea” inițiată de colegul de celulă de la Gherla, Ivasiuc în legătură cu cartea mea **Ușa noastră cea de toate zilele**, predată la editura Cartea românească. La *România literară* tocmai fusese înscăunat redactor-șef Breban. L-am rugat pe Sami să discute cu șeful în privința debutului Gabrielei Adameșteanu. Sami n-a deschis gura; am deschis-o eu în proxima ședință de sumar, în care am propus și debutul Gabrielei. Atunci a avut legendara discuție cu Breban. El a “obiectat” că nu știe cine e Adameșteanu, eu i-am spus că tocmai de aceea o propun: e bună, are să afle cine este. La care Marele Breban mi-a închis gura cu nu mai puțin antologica:

«**În revista mea debutează numai consacrați**”.

Fiindcă S. Damian jubila, roșind, pufnind de răs pe la colțuri, am înțeles că el era autorul punerii-bine («Aia care scrie ca Goma»), așa că am avut o discuție aspră cu el: l-am acuzat de turnătorie-la-șefu’, am urcat cu manuscrisul la - într-adevăr - etajul al treilea al clădirii, unde se afla revista *Luceafărul*. L-am

încredințat Sânzienei Pop și Gicăi Iuteș (ele mă nășiseră și pe mine, în 1966), iar peste două numere a apărut proza propusă - în ciuda opoziției lui Sami Damian «cel care m-a debutat», după declarația mincinoasă (nu doar uitucă) a Țăței Vica Adameșteanu.

Sâmbătă 21 mai 2011

Obosit, asudat, abătut. Laminat de Cazul DSK. Mă fascinează ca un crocodil (am fost drăguț cu șarpele); ca orice rău, puturos, nedrept, primejdios, urât. Persoana lui DSK a devenit pentru mine, privitor/la televizor: urâtă. Monstruoasă. Amenințătoare. Detestabilă.

Din presa de azi:

“Candidatul Obama are de pierdut

Donatorii evrei și cei care se ocupă de strângerea fondurilor îl amenință pe Barack Obama că riscă să-și piardă sprijinul financiar în campania electorală pentru un nou mandat, în urma declarațiilor cu privire la Israel și Palestina, scrie „Wall Street Journal”. O parte dintre evreii care donează bani pentru campanie spun că Obama a forțat liderii israelieni să înceteze construcția de așezări în teritoriile disputate cu Palestina.

"Considerăm că granițele Israelului și Palestinei ar trebui bazate pe liniile din 1967, cu teritorii schimbate în baza unui acord reciproc" - Barack Obama președintele SUA

Europa îl aprobă pe Obama Uniunea Europeană, prin vocea purtătorului de cuvânt al Înalțului Reprezentant pentru Politică Externă, Catherine Ashton, a „salutat călduros”, ieri, apelul președintelui american, Barack Obama, favorabil creării unui stat palestinian pe baza frontierelor din 1967. Și cancelarul german Angela Merkel a calificat drept „impresionant” apelul lui Barack Obama la un acord de pace pentru Orientul Mijlociu în baza granițelor din 1967. Merkel speră în reluarea rapidă a discuțiilor dintre Israel și palestinieni.

Dacă proiectul de unitate rezistă, Netanyahu ar putea fi pus în umbră, în timp ce alte țări susțin noile inițiative palestinieni.

Și *afirmația Israelului că este singurul stat democratic din regiune* a fost subminată de o serie de evoluții importante în revoltele prodemocrație din lumea arabă.

I-auzi Valea cum răsună!, vorba unor versuri “populare” semnate de Dan Deșliu sau de Nina Cassian (și dacă de Veronica Porumbacu?, de Maria Banuș?). Israelul “nu poate” accepta restituirea teritoriilor răpite prin forță, prin distrugere, betonare (în sensul propriu al cuvântului: construind locuințe pentru bieții israelieni fără acoperiș!). Cum altfel: **“singurul stat democratico-sclavagist, democratico-rasist, democratico-apartheidist!”**

De aceea Israelul nu poate (îl dor “toate cele patru mâini”) reveni la frontierele vechi - căci el, frontierele nu sunt... “apăra-

bile”, că de-atunci au intervenit mari modificări “demografice” (cum altfel: nu justifica sionistul sălbatic Finkelkraut, altfel filosof, “imposibilitatea” creării unui stat palestinian între frontierele Palestinei prin... modificările demografice?)

Unde sunt paznicii Lătrători ai Templului: Manolescu, Gârbea, Oișteanu, Andrei Cornea, Simonca, Mușat, Lefter, D. C. Enache, G. Andreescu, Shafir, Vianu (mai ales el, urcat în slăvi de toate matracucele forumestre pentru că și-a descoperit iudaitatea la senectute și l-a atacat pe Goma pentru “antisemitism basarabean”)?, să alcătuiască ei Corul Armatei Roșii Sioniste, să-mi sară în cap pentru “antisemitism”?

*

Mă miram că printre apărătorii lui DSK nu se numără BHL. Ba se numără - și deloc glorios: ca un Virgil Tănase de pe Sena.

“(Le Monde): **Affaire DSK : Bernard-Henri Lévy étrillé par la presse américaine**

Dans les médias anglo-saxons, les déclarations de soutien de ses amis à Dominique Strauss-Kahn provoquent de vives critiques. Leur cible principale est Bernard-Henri Lévy, qui a d'abord publié une tribune sur le site américain *The Daily Beast*, lundi 16 mai, avant d'en mettre en ligne une version française sur son site personnel. Dans cette tribune, M. Lévy s'étonne du fait que la femme de chambre ait pu se trouver seule dans la suite 2806, "contrairement aux usages qui, dans la plupart des grands hôtels new-yorkais, prévoient des 'brigades de ménage' composées de deux personnes, dans la chambre d'un des personnages les plus surveillés de la planète". Il se montre également particulièrement critique avec la juge qui a envoyé M. Strauss-Kahn en prison, et en vient à réclamer un traitement spécial compte tenu du statut de l'accusé: "J'en veux, ce matin, au juge américain qui, en le livrant à la foule des chasseurs d'images qui attendaient devant le commissariat de Harlem, a fait semblant de penser qu'il était un justiciable comme un autre."

Une prise de position qui n'a pas eu l'heur de plaire dans le monde anglo-saxon. Depuis lundi, les éditorialistes se déchaînent, critiquant son point de vue et sa personnalité.”

"LA TRISTE ET TROP COMMUNE ERREUR DE BLÂMER LA FEMME"

Premier reproche adressé à M. Lévy, le peu de considération dans lequel il tient la femme de chambre qui accuse M. Strauss-Kahn. Pour Melissa Bell, journaliste au *Washington Post*, il commet "la triste et trop commune erreur de blâmer la femme". Maureen Dowd, éditorialiste pour le *New York Times*, feint de prendre le parti de M. Lévy, pour mieux le caricaturer: "Elle l'a vraiment cherché. C'est le rêve que fait toute jeune veuve qui travaille dur, en craignant Dieu, en se brisant le dos pour faire de basses besognes dans un hôtel de Times Square pour élever sa fille adolescente, justifier son statut d'immigrante et profiter des opportunités offertes par l'Amérique, elle rêve de voir un fou, un vieux satyre ridé qui surgit tout nu de la salle de bains, se jette sur elle et l'entraîne dans la chambre, à la manière d'un homme des cavernes."

Pour Caroline Weber, professeure de littérature française à Barnard College et à Columbia, qui s'exprime sur le site du *New York Times*, le portrait de DSK fait par BHL – "séducteur, sûrement ; charmeur, ami des femmes" –, ne fait là que reproduire

une vieille croyance de la classe politique française : "la profonde vénération qu'éprouveraient les femmes pour les prouesses sexuelles masculines". Et de rappeler qu'Anne Sinclair elle-même avait estimé qu'il était "important pour un homme politique de séduire". Mais pour l'auteure de cette analyse, "avec des amis comme DSK, le deuxième sexe n'a définitivement pas besoin d'ennemis".

D'autres journaux attaquent BHL sur son argumentation autour de la "brigade de ménage". Wendy Kaminer, avocate et écrivaine, explique sur *The Atlantic* qu'elle a fréquenté ce Sofitel et qu'elle n'a jamais vu une telle brigade à l'œuvre. Tom Scocca, sur *Slate*, va plus loin et demande au philosophe où il veut en venir avec cet argument : "Est-ce que cela veut dire que cette femme de chambre, un agent de la conspiration antisocialiste et transatlantique pour faire tomber Strauss-Kahn, s'est arrangée pour qu'il n'y ait pas de témoin de l'incident qu'elle était sur le point de provoquer ? Ou simplement qu'une femme qui entre seule dans une chambre d'hôtel s'offre automatiquement à qui peut s'y trouver ?"

"UN MILLIARDAIRE NARCISSIQUE À LA CHEMISE DÉBOUTONNÉE"

Autre sujet qui agace les éditorialistes anglo-saxons : la justice aurait-elle dû faire preuve de plus d'égards à l'endroit de DSK, comme le suggère BHL ? "Alors que Bernard-Henri est scandalisé qu'une simple femme de chambre puisse attirer des ennuis judiciaires à un 'grand' homme comme Strauss-Kahn simplement en l'accusant, de manière crédible, d'agression sexuelle, je suis fier de vivre dans un pays où une femme de ménage peut débarquer un dirigeant international d'un avion en partance pour Paris", répond Jonah Goldberg dans la *National Review*. Andrew Sullivan, auteur britannique et blogueur sur *The Daily Beast*, y voit un simple réflexe de survie : BHL prend "la défense de sa classe sociale".

Certains éditorialistes s'attardent sur la personnalité du Français. Matt Welch, rédacteur en chef du magazine Reason, s'en prend violemment à celui qu'il appelle le "milliardaire narcissique à la chemise déboutonnée". Un des éditorialistes de *The Economist* le qualifie même "d'auteur du pire livre jamais écrit sur les Etats-Unis [*American Vertigo*]" et lui reproche de chanter les louanges de DSK en faisant peu de cas de la plaignante.

Enfin, ils sont quelques-uns à rappeler le rôle de Bernard-Henri Lévy dans la reconnaissance des rebelles libyens par la France. Tom Scocca en profite ainsi pour ironiser : "Si BHL avait défendu la cause libyenne comme il défend la cause DSK, les marines seraient en train de défendre [le régime de Kadhafi]."

L'humoriste Jon Stewart s'est également emparé de la tribune de Bernard-Henri Lévy. Dans l'émission The Daily show du 19 mai, il ironise : "Tout le monde sait que les femmes de chambre viennent par deux".

Duminică 22 mai 2011

Nici o ameliorare a sănătății: transpirație noaptea, amețeli severe ziua. Ce pot face? Doar să aștept minunea adusă pe aripile ultimului medicament. Dar mai am eu rezerve de așteptare? Ziceam că chestiunea transpirației sălbatice, noaptea, poate fi "rezolvată", cât timp mașina de spălat rufe funcționează (am început să fiu îngrijorat că se strică, deși e cumpărată anul trecut), însă cea a amețelilor? Aș vrea să pot coborî pentru cumpărături, ca să-i ușurez Anei (și ea încă fragilă, pâlپândă) "cursele", cum le zicea Monica, fie iertată, cumpărăturilor [unul din franțuzis-mele cu care noi, prietenii ei - atunci - nu ne putusem obișnui].

*

Din *Obs. cult.* (despre Culianu) un forumist, citînd din

Marino:

belu@sympatico.ca Emil Belu - Sambata, 21 Mai 2011, 15:03 Citeva note de lectura:

1. Adrian Marino, Viata unui om singur. "Doar ca odiosul asasinat caruia i-a cazut victima (dupa mine - o simpla intuitie, nimic mai mult - o executie "rituala", sacralizata, de tip legionar, un "sacrificiu" de expoliere a unui juramint calcat sau un grav pacat al divulgarii unei initieri secrete) i-a conferit, postum, dimensiuni mitice, total disproportionat. *Daca Securitatea urmare sa asasineze pe un adversar politic, cel putin doua zeci de alte nume erau cu certitudine pe lista inaintea sa... Paul Goma, printre altii, a fost de zeci de ori mai activ si nu l-a impuscat nimeni. S-a incercat ceva doar prin "coletele Carlos", un fel de "sfiriac", vorba lui Creanga.* (p. 181)"(subl. mea)

Este întâia oară, după știința mea, când Marino mă vorbește "neutru" - nota mea. Ce-aș fi vrut?: eu să-i demasc voiajurile culturale, până și în Spania lui Franco : **Olé, Espana!**, cu binecuvântarea lui Popescu-Dumnezeu (cel puțin), iar el să nu-mi deie înapoi?: «Na!, Na!», cum îi "replicase", la fântâna lui Burlă de la Lătești lui Alecu Bratu, prieten și coleg de pușcărie și de PNT - mai ales că replica urma să fie... postumă - curajosul Marino!

"Dupa o vizita pe care A. Marino i-a facut-o lui M. Eliade, la Paris, 1981, citim urmatoarele:

«Vechii legionari il acuzasera (pe M. Eliade) mai inainte de tradare si de pactizare cu inamicul: "Nu vezi ce-mi fac astia", a exclamat odata, intr-un moment de sinceritate)».

2. Din "Dialoguri intrerupte", I.P.Culianu.

"Pe 28 iunie voi lua parte la Masa rotunda de la Munchen, despre ortodoxie. Imi pare ca un numar tot mai mare de oameni imi impartasesc, intr-o masura mai mare ori mai mica, ideile cu privire la rolul economico-social-politic funest al ortodoxiei in istoria romana". (p. 254)

3. "In ce ma priveste, iudaismul ma preocupa mai ales ca descopar in el originile nihilismului care reprezinta, dupa cum spunea Heidegger, "destinul culturii occidentale"... (p.214)

4."... congresul de la Louven, unde voi "conduce" discutiile o dupa-amiaza (Le pré-dualisme juif). Este evident ca, nefiind iudaist, indrazneala mea e cam mare...". (p.209)

5. Inainte de moarte, vroia sa treaca la iudaism si sa se casatoreasca cu Hillary Wiesener, de origine evreiasca, fosta studenta a lui M. Eliade.»

Sa fie misterul mortii lui I.P. Culianu atit de nepatruns?"

*

Surpriză: Jean-François Kahn îl apără pe DSK!
Jalnic. Ce idioti pot fi unii inteligenți!

*

Drăcoasa de Magda Ursache, "nu s' lasi", vorba ei despre Alina Mungiu. După textele în brazda Pruteanului în chestiunea

esprimării în românește, iată ce mi-a trimis:

“Magda URSACHE Alte glose la un eseu-proces al comunismului

Sper într-o discuție întinsă și completă pe marginea eseului-proces al comunismului (altul decât Raportul final), intitulat Intelectualii față cu democrația (ed. Pleiade, Satu Mare, 2010), semnat Gheorghe Grigurcu. Iată de ce revin la această carte abordând teme extreme, periculoase pentru mințile lavate ale sentinelor PC (Political Correctness), a căror lectură e mereu suspicioasă: „Nu-i cumva antisemit, fascist, naționalist ori – văleu! – legionaroid?”

G. Călinescu nota în „Adevărul literar și artistic” din 6 dec. 1931: „(...) lumea literelor este un parlament în care discuțiunea și libera expresie a sentimentului critic sunt garanții și chiar rațiunea de a fi a scrisului”. Și, mai demult, M. Eminescu, în „Timpul”, 21 ianuarie 1881: „A compara argumentele și a o face cu tonul liniștit al bunei credințe reciproce constituie esența oricărei discuții serioase”.

Din păcate, opinia adversă „cauzează” iritare multă și lovituri de pedeapsă, amintind de cenzura comunistă care răstălmăcea aberant ce scriseseși. Se poate discuta acuzator despre antisemitism, nu și despre excesele antiromânismului. Reacția diriginților e mereu dură când se face comparația între Shoah și Gulag sau între Holocaust și Holodomor (moartea prin înfometare, în Ucraina, a milioane de oameni, dintre care 3 milioane de copii, în anii 1932-33). Dacă insiști, pierzi sprijinul „Realității evreiești”.

Există mulți arbitri-specialiști în antisemitismul românilor. Discuții despre vremea aceea când s-a pus în practică sistemul care ne-a distrus existența și despre oamenii Anei Pauker (Vasile Luca, Leonte Răutu, Valter Roman, Nicolschi, Teohari Georgescu, Dulgheru, Zeller, Coler) și apare suspiciunea că îi vizezi pe evrei; clasat ce nu ești: antisemit. Chiar să afirmi apăsător că românii n-au fost mai puțin fanatici, că și ei s-au lăsat folosiți, că și ei au profitat, tot ești citit în cheia extremei drepte. În paranteză fie spus, există și sioniști schingiuiți de evrei cominterniști, dar legionarii rămân eternii condamnați pentru crimele lor. Un exemplu din multe? În 1982, România era comentată de rău în Congresul american: Ceaușescu viola acordurile de la Helsinki, nelăsând familia Coler să plece în SUA, adică pe Andrei Coler, inginer de sunet și pe Elena Răutu, fiica lui Leonte. Au intervenit pentru eliberarea pașaportului nume grele, de la Bush și secretarul de stat Alexander Haig la ambasadorul David Funderburk. Colonelul de securitate Coler fusese asistentul generalului Nicolschi, colaborase cu Zeller și cu Dulgheru, ca director de închisoare. La ordinele lui, gardienii l-au zdrobit în cizme pe Alex. Moldovan; l-au omorât din bătaie la 39 de ani pentru că l-a „sfidat” pe Coler. Vlad Stolojan (soțul Sandei) a confirmat informațiile despre crimele lui Coler; multe știe și Radu Câmpeanu. Cu toate acestea, criminalul a ajuns cetățean american. Se prezentase drept victimă a lui Ceaușescu: îl eliberase din Biroul politic pe tata socru, Leonte Răutu.

Ca să scapi de culpabilizare prin eticheta „argumentație de tip antisemit” e musai să spui ce ticălos a fost (și a fost!) Ghiță Dej când a eliminat-o pe „Ana noastră”, cum mi s-a întâmplat să aud recent într-o emisiune TV. Pe peretele studioului se putea citi: „Istoria ne învață că n-am învățat nimic de la ea”.

Învățăm din trecut? Istoricul Zoe Petre opinează că nu. La polul opus acestei opinii, Goma, care nu numește pactul Ribbentrop-Molotov, ci pactul Hitler-Stalin, scrie în Jurnal, 2009: „prezentul se oglindește în trecutul comu-

nist". „Antisemitizarea” sa a venit (ce trist!) și dinspre Ion Vianu.

Repetatele apeluri pentru memorie corectă se lovesc de dezinteres, ba chiar se manifestă „un anume cinism în tratarea atât a trecutului, cât și a prezentului”, susține Gh. Grigurcu. Amnezia e voită, dirijată, controlată. N-a afirmat avangarda că trecutul e depășit și că peste el trebuie trasă cortina? Și n-a fost primul număr al „României literare” de după '89 ilustrat cu Jules Perahim? Tineri necomplexați de ignoranță nici nu vor să știe ce-au uitat. Istoria reală nu mai interesează, așa e, dar nu cumva pentru că a fost mereu și mereu falsificată? Fuga de adevăr se practică răzbit.

Și atunci, orice e posibil, chiar și lauda totalitarismului făcută posttotalitar, chiar și acuzarea anticomuniștilor în limbaj proletcultist (hiene, șacali, hrănindu-se din cadavrul comunismului), chiar și apariția multor „indivizi cu concepții totalitare” din generația tânără (apud Gh. Grigurcu), așadar filo-dicatori tineri. Și nu-i enervează pe unii Mircea Platon când întreabă Cine ne scrie istoria?. Chiar așa: cine ne-o rescrie?

Ni se spune că în Noua Europă e nevoie de uitare. Pe linia aceleiași comenzi, ni se cere să ne controlăm repulsia, ba chiar să avem îndurare pentru torționarii din vechile închisori. Gata, am acuzat formal comunismul ca regim sîngeros și ne-am liniștit. S-a bifat condamnarea lui în Parlament, ce mai vrem?

Simple: înainte de procesul Tismăneanu contra comunismului trebuia un proces penal contra comuniștilor criminali. Altfel, oricît ar nega-o susținătorii președintelui în funcție, crimele s-au clasat, transferîndu-se în arhive și-n biblioteci. Condamnăm doar teoretic. O spune limpede Gh. Grigurcu în eseul-proces citat: condamnarea bășescă a comunismului e „o haină mult prea mare pe trupul istoricește firav al celui ce-a rostit-o”, chiar dacă președintele crede (v. alocuțiunea la sărbătorirea nr. 1001 al revistei „22”) că „raportul Tismăneanu nu poate fi egalat prin profunzime în zona fostelor state comuniste”.

Raportul a aruncat „ceva feșe pe o rană a colectivității românești încă sîngerînd”. Și nu-l urmez de astă dată pe Sorin Lavric, convins că în Parlamentul României, în 18 decembrie 2006, s-a făcut „exorcizarea” „fantomiei care ne urmărea mereu din 1947”. De ce din '47 și nu din '40, cum vede lucrurile Goma. Mai exact, din 28 iunie, cînd Basarabia, Bucovina de Nord și Herța au fost ocupate de teroarea bolșevică. Plus că fantoma o fi fost anihilată „pe termen lung” (cum recunoaște chiar S. Lavric), dar nu definitiv. N-a renunțat FSN-ul la referendumul pentru dizolvarea PCR, ideea profetologului Brucan? A, n-a aprobat CFSN proiectul (!!!) Așa că PCR s-a reînființat și vrea să riposteze la orice atac contra comuniștilor, ca procuror, ca avocat pledant, ca judecător, à la fois.

„Anticomunismul minimal” (mulțumesc, Mircea Platon!) din Raportul final n-a convins și asta pentru că în siglă n-a fost Goma, cum trebuia să fie. Nu era la „standardele academice” ale istoricului Tismăneanu? Sau nu-i istoric? Iar disputa din jurul cercetării mai mult a dezbinat. În argumentația contra celor rezervați, Vladimir Tismăneanu uzează de tot spectrul de acuzații, devoalînd și „nuanțe antisemite”, și „accese de antisemitism”, ba chiar „isterie xenofobă”, Mircea Platon fiind „Căpitanul”, pus pe „insultă cu conotații etnice”.

Dreptate n-are nici Andrei-Paul Iliescu (Iluzia anticomunismului) că procesul ar fi trebuit făcut de persoane fără fobie față de comunism. Ce om normal la cap n-are fobia asta? Sau o fi o banalitate că regimul comunist a acționat dur, crud, bestial contra nealiniatilor, în numele luptei de clasă? Vă

aduc aminte că Lenin telegrafia (v. Opere complete, X): „Împuşcați-i și pe sovăielnici!”. Jurnalistul David Brinkley a citit la Televiziunea națională a SUA un fragment din corespondența Roosevelt-Stalin:

Roosevelt: „Domnule Mareșal, după cum știți, sunt în campanie electorală pentru realegerea mea pentru a patra oară ca președinte al SUA. Ar fi extrem de jenant pentru mine dacă ar transpira în presă ceva din natura discuțiilor purtate împreună la ambasada URSS din Teheran”.

Stalin: „Domnule Președinte, confirm primirea telegramei Dvs. și vă comunic măsurile luate aici: stenogramele discuțiilor noastre au fost arse, iar translatorul împuşcat” (Apud Internet).

Niet celovec, niet problema.

Gulagurile lui Stalin au ucis mai mult decât războiul, iar pipa sa, cum citesc în „Jurnalul de Vrancea”, era din chihlimbar din munții Buzăului.

Exterminarea a 11 milioane de oameni din propriul popor (URSS) e de trecut cu vederea?

De unde iertare, răbdare, echilibru? Virgil Ierunca a fost absent la stingerea mamei. A aflat de moartea ei dintr-un mandat returnat de poșta română cu mențiunea decedată. Spune Ion Zubașcu, într-un interviu luat de Lucia Negoită pentru „Acolada”, „În familia noastră, politica s-a scris cu sânge de om”. „Pînă și cîinele din lanțuri a fost lăsat să moară, în timpul cînd mama a fost arestată la Sighet, pentru că și el aparținea unui «dușman al poporului»”. Tatăl său, Ilie, a luptat la „partizani”, în Munții Țibleș. A fost ucis în torturi. E greu titlul de erou. În torturi au murit și generalii armatei române: gen. Ion Rășcanu, comandant de brigadă la Mărășești, mort la Sighet; gen. Mihail I. Racoviță, ministrul Apărării Naționale, mort la Sighet; au murit umiliți Macici, Petrovicescu, Dobre, Șova, Stoenescu... „Îndur deci soarta învinsului”, a spus gen. Constantin Pantazi, fost ministru de Război, mort în închisoare, în '58; fiul lui, ofițerul Ion Pantazi, a stat închis la Aiud, la Gherla etc. N-ar fi fost normal ca printre raportori să nu fie nici un fiu de cominternist? Nu de etnie e vorba aici.

La 3 ani de la prezentarea Raportului, Vladimir Tismăneanu a dat un interviu lui Armand Goșu, plîngîndu-se că s-au adus contra sa „argumente de alogenitate”. Fals. Problema nu-i defel că V. Tismăneanu ar fi evreu, ci că tatăl său a fost unul dintre acei „agenți ai comunizării, sovietizării, martirizării țării noastre”. L-am citat pe Paul Goma. De ce se crede victimă a antisemitismului cînd i se aduce aminte de rolul tătînelui? Nu etnia interesează, ci biografia, rolul în activul pecere, în nomenclatură. Vajnicul propagandist bolșevic s-a aflat la vîrf: redactor șef între 1948-1958 al Editurii Politice, cu statut de secție CC/PCR. Puțin lucru? Era în fruntea luptei de lichidare a „năpîrcilor veninoase”, cum le numea. Și-l aprob pe Gabriel Andreescu:

„Într-adevăr, pe vremuri, în anii 50, tații „lor” le dădeau lecții taților „noștri”. Astăzi, fiii „lor” vor să ne dea la rîndul lor lecții. Din fericire, nu mai avem trupele rusești în spinare”. Repet, nu de etnia „lor” e vorba, nici de anti-comuniști frustrați, puși pe vendetă contra copiilor din Primăverii (deși a spune că egalizează comunismul e a minți de la obraz: era egal copilul din Primăverii cu copilul din Balta Albă?; cît despre președintele nostru, al tuturor, menține dihotomia copiii „noștri”/ copiilor „lor”, (v. „copiii stafiiilor”, Oprescu și Geoană, uitînd de alți copii de „stafii”, de-ai casei.

Cominterniștii au distrus elita României în numele democrației populare; acum, fiii lor, ajunși instanțe supreme privind anticomunismul, eurointe-

grați ori răsădiți peste Ocean, caută „falsuri și erori” în numele democrației care și-a pierdut pe drum epitetul: populară. Doar intelectul se poate primumeni ca o prostire (moldov. cearșaf).

Cum a spus Goma, așa a rămas: „Continuăm să fim ocupați de «ai noștri»”, deși ursul sovietic nu le mai asigură spatele.

Reîntoarsă în România ca purtătoare de cuvânt Soros, o cruciată a gândirii politice corecte, Sandra Pralong (SynergETICA), de profesie „antreprenor social” cum se recomandă, acuză de stalinism la televizor. Pe cine? Pe cei care vor condamnarea propagandiștilor celei mai distructive ideologii din lume. Să fim, așadar, toleranți cu ideologocrații care propagau uciderea în masă a ceea ce numeau „paraziți sociali”? Nu vrei să împingi societatea mai departe pe culmile (ș.a.m.d.), atunci dispari.

Cu toate astea, foarte permisiva doamnă ne cere să trecem cu vederea. Ce? Zecile de milioane de cadavre ale Gulagului? Și asta în timp ce pe „burtiera” postului TV se derula un mesaj: Ceaușescu = Iisus.

Forma mentală comunistă nu dispare cu una, cu două. Suntem îndemnați să fim scrupuloși cu ce-a fost bun, nu cumva să-i nedreptățim pe cei care au construit socialismul multilateral nedevelopat, sub umbra lui Ceaușescu. În acel Decembrie, la Timișoara, București, Arad s-a strigat „Românii sunt un popor unit. În început de an '90, eram, după Ernesto Sabato, „admirabil, curajos popor”. Pentru ca din martie să devenim distrugători barbari de Cofar-„ungurul” și așa să rămânem. Trăim un război psihologic: destabilizării economice, crizei îi corespunde o demoralizare a națiunii. Și în acest program anti-memorie intră și boieri ai minții larg mediatizați, ca H.-R. Patapievici, susținând: „Canalie de facto, românul este un colaboraționist bovarizat de ipocrizia aspirației la disidență”. Mă întreb: generalizarea asta îi cuprinde în devălmășie și pe rebelii la îndocinare, și pe disidenții de carton; și pe cei schilodiți de gloanțele lui Ceaușescu-Iliescu, și pe revoluționarii cu certificat obținut pe șpagă?

„Celor din străinătate, mai nota șeful ICR care făcea filosofie de la o vîrstă fragedă, le transmit atît: să prețuiască într-un fel care să nu fie naționalist, să fie mai degrabă filosofic, faptul că sunt români”. Filosofic? Să filosofăm, adică, în felul profilor de filosofie marxistă reciclați? Dimpotrivă. Să dăm căutare pe abiatrecutul care începe să fie uitat, conform proiectului pus în lucrare de mercenarii falsificatori. Adorno, în Minima moralia, vorbea demult despre „violența ordinii” din care te sustrage conștiința.

„Mai bine mort decît comunist” (cu variantele activist, securist) se cînta la kilometrul zero al democrației. Imnul lui Cristian Pațurcă. Ca un ecou, tinerii opozanți basarabeni din aprilie 2009 strigau: „Refuz, rezist, sunt anticomunist”. „Tăcerea mieilor” s-a obținut în Piața Universității cu ghioaga. La fel, peste Prut.

Ce voiau golani de anticomuniști? Lustratie? Aștia numai cu ciomagul minerilor se-nvață! Pațurcă a murit sărac lipit, iar ofițerul Kuki Borislavski, cumnatul lui Petre Roman, care – zicea presa – i-a condus pe mineri în Universitate, a ajuns secretar în Ministerul Apărării, sub CDR, apoi general (sub Iliescu) și reprezentant al României la Comisia Europeană. Cît despre gen. Mihai Chițac, a murit soldat, ce-i drept, dar, ca ministru de Interne pus de Iliescu, a spulberat demonstrația din Piața Universității, după ce reprimase revoluția din Timișoara. De filosofare avem nevoie sau de dez-uitare?

Prin 2001, parcă, pedeseristul Adrian Năstase și liberalul Valeriu Stoica spuneau ușurați la unison că anticomunismul și-a trăit traiul. Iar Ion Iliescu folosea „Cotidianul” ca să-i pună la zid pe „așa-zii anticomuniști

post-factum”, care n-ar fi decît „neo-staliniști”. Lupta cu atitudinea anti-comunistă se ascuțea ca, pe vremuri, lupta de clasă. Și (vă) întreb: dacă s-ar fi știut „rolul” său („răspundea” de tineret) din '57, cînd „epura” studenți, ar mai fi fost ales și reales?

Ignorarea din ignoranță ne-a adus unde ne-a adus. În 1960, Ion Iliescu era în CC, secția Propagandă. Propus de... Ceaușescu! Pe Leonte Răutu, unul dintre călăii culturii române, îl caracteriza: „*un om inteligent, cultivat și foarte amabil*” (subl. mea). Ceaușescu a intrat în CC prin debarcarea altui călău, Al. Drăghici. Se zice că, în dec. '89, Drăghici intrase pe culoarul CC ca să ocupe loc în noile structuri, ca victimă a lui Ceaușescu. La așa revoluție, așa cercetare a crimelor anticomunismului. Cînd Marius Oprea a trecut la indicarea victimelor, a fost stopat. Sau erau „potcoave de cai morți” cei asasinați? Oprea săpa pînă dădea de oase, ceea ce i-o fi deranjat pe pensionarii-torționari și pe urmașii lor. Înființat de Tăriceanu în 2005, IICCMER, prin debarcarea lui Oprea, nu mai trebuie să investigheze crime, nici să depună sesizări penale, deși în titlu este încă Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului (...). Investighezi crime fără a sesiza organele de cercetare penală?

De unde o veni lumina? Nu știu dacă ceața de la Smolensk i-a ucis pe cei din aeronava poloneză, dar masacrul de la Katîn e pus pe seama unei filiere (?), ca Stalin să fie scos nevinovat de moartea ofițerilor, iar ucigașii să-și păstreze medaliile de onoare.

Părintele Calciu-Dumitreasa și-a deschis venele, a stors o gamelă de sînge și i-a dat să bea limfa altui deținut politic, Constantin Opreșan. I-a murit în brațe, în iulie '58. Se vorbește de jertfa lui sau în atenția televiziunilor este opoziția-caviar (cum îi spune Gh. Grigurcu) a Ninei Cassian, lăudîndu-se cu „un pretins curaj”, care „n-a deranjat de facto structurile totalitare”? Și-mi amintesc de activista manu forte Liuba Chișinevschi, bîntuită de un Parkinson accentuat. În '71, cînd Ceaușescu o decora cu ordinul „Tudor Vladimirescu”, Liubocika, dînd din cap necontentit, părea că neagă doctrina pe care o susținuse toată viața.

Închei, deocamdată, cu o urare a lui Dan Culcer:
„Bună libertate de opinie!”.

O îmbrățișez pe Magda Ursache.

*

O pauză balsam: un concert Schütz, dirijor Benoît Haller. Din păcate nu am prins începutul, finalul mi-a fost retezat de o reclamă.

Doamne, ce compozitori uriași nemții și italienii aceluia timp!

Luni 23 mai 2011

Mi-a trimis Aliona Grati acest text al colegului său despre Theodor Codreanu:

ANDREI ȚURCANU Theodor Codreanu: *polemici cu miză majoră*

“Consecvența, dar, mai ales, calmul cu care Theodor Codreanu, “incorectul” politic de la Huși, îi dezbracă mereu, de la carte la carte, pe “corecții”

elitiști de la București și de aiurea, pe cei de azi, dar și pe părinții ori pe strămoșii lor de tristă amintire, inspiră respect. Dincolo de argumentarea strânsă, transdisciplinară, fără nici un fel de fisuri sofisticate sau stridente demagogice, în demersul său se impune *un crez neștrămutat*, o convingere. Rostul scrisului, crede cu neclintire Theodor Codreanu, nu ține de orgoliul narcisiac, nici de interesul de grup, meschin și părtinitor, și nici de vreo ideologie agresivă planetară. “Un spor de adevăr” – iată miza majoră a angajării sale literare. De la “Dialectica stilului”(1984) până la “Polemici “incorecte” politic” (Editura “Ștefan Lupașcu”, Iași, 2011), toate cărțile acestui cercetător “cu judecată dreaptă și încăpățânată”, dacă e să folosim o sintagmă eminesciană, relevă aceeași, statornică, *grijă față de sporul de adevăr al arheității românești*. Să reținem că adevărul, la Theodor Codreanu, este o componentă a ontologiei și are acel sens originar heideggerian al *scoaterii din ascundere*. De aici și înțelesul profund arheic al *sporului*; “provocarea valorilor”, trecerea lor prin grila criticii ontologice țintește reconfirmarea, sprijinul și augmentarea eminescianismului de fond al culturii și spiritualității române, dar și identificarea și condamnarea *fenomenelor de substituție*, de ocultare a identicului în favoarea simulacrelor și erzațurilor parazitare. Neabătut în convingerile unui naționalism “în marginile adevărului” de sorginte eminesciană, fără însă patetisme și vehemențe de limbaj ale unor emuli de circumstanță, atent la nuanțe, cu răbdare și cu o minuție de ascet, autorul deschide ușile pe care alții – din frică? din lașitate? din oportunism? – le ocolesc cu prudentă ori le zidesc cu bolovanii falsurilor ideologice și ai poncifelor la modă. Acestea sunt, ca să citez, la întâmplare, doar unele titluri de capitole din câteva cărți publicate după ’90, “arheul românilor”, “teoria “golului etnic” și omenia mioritică”, “golul etnic” și ofensiva perifericilor”, “postmodernismul și spaima de identitate națională” etc.

Alături de eșafodajul savant al argumentelor literare, sociologice, antropologice și filosofice, în aceste apariții se impune constant de-a lungul anilor și o vervă polemică implicită. Theodor Codreanu nu este un polemist umoral. La el, bunăoară, nu vom regăsi pasiunea feroce a sublimei doamne Magda Ursache, ale cărei polemici, axate pe aceleași probleme și având în vizor cam aceiași “eroi”, au, de obicei, alura unor ritualuri de alungare a dracilor din cetate. Energia polemică a textelor sale vine *cu necesitate* ca o consecință a angajării ontologice. Maietuca ideilor din jurul *arheului național* presupune neapărat (la români! dar oare numai la ei?), pe lângă o potențialitate în lucrare vie, organică, și o altă componentă “amniotică” – insinuarea perfidă, distructivă a Celuilalt, geamănul negativ care caută să se substituie printr-o ontologie a sfâșierii, înscăunarea cu pompă în golul etnic al “antitezelor monstruoase”, a înlocuitorului corupt, parazitărilor, susținut, de cele mai multe ori, de o forță străină, ostilă, antinațională. Din nefericire, arheitatea noastră nu prea cunoaște în ultimele secole *tihna lucrării firești în actualitatea lumii*. Scoasă din ascundere, ea devine imediat, mereu, ca într-o repetiție a unui blestem, ținta avortonului ideologic și este supusă diverselor atacuri și refracții anamorfotice. Orice spor de adevăr este însoțit, fatal, de tam-tamul diversiunilor, a “basnelor de ocară”, vorba cronicarului; varii succedanee entropice încearcă a se infiltra în miezul său și a-l bulversa cu denaturări și deturnări de sens. Doar celui care se află mai aproape de temeurile ontologice ale națiunii îi este dat să aibă o conștiință mai acută a puterii ei arheale și o vedere mai clară a primejdiilor de moarte care o paște pe aceasta. *USA* către înțelesurile germinative originare, demonstrează Theodor Codreanu de la carte la carte, nu este alta decât viziunea treimică a ortodoxiei (creștinismul

organic în viziunea eliadescă), miturile naționale fondatoare (“Miorița”, întâi de toate) și, ca un corolar al deschiderilor abisale, opera integrală a lui Eminescu. Nu sunt doar călăuze epistemologice, sunt cetăți ale ființei românești pe care cercetătorul onest are a le apăra de zurba continuă a imposturii ideologice de tot soiul și pe care își întemeiază sistemul de argumentare. Ele sunt și mobilul credinței de nezdruncinat în rostul superior al implicărilor sale literare.

“O mândră demnitate”, vorba lui Eliade, degajă “polemicile” acestui incurabil “incorect politic”, iar “ironia voltaireană”, pe care o remarcă Adrian Botez în ultimul său volum, “Polemici “incorecte” politic”, nu este altceva decât semnul deplinei libertăți interioare, distincția unui crez, tăria unor convingeri, prestigiul unor mize majore și, nu în ultimă instanță, preeminența morală asupra unor “adversari” închistați în cercul strâmt al reacredinței și al dogmei despre care Blaga spunea că este “setoasă de sânge”. În spiritul toleranței creștine și – atenție! – al dialogismului democratic, pentru care, declară că pledează “ultimii avatari ai marxismului cultural”, ideologii “corectitudinii politice”, Theodor Codreanu, își revendică tranșant filiația din Ibrăileanu, care “a înțeles că rostul spiritului critic este tocmai... *înțelegerea* și nu înge-nuncherea adversarului, terminată cu o “execuție”. În continuare propune un model de a polemiza opus celui practicat de intoleranții noii ideologii internaționale: “A nu polemiza cu ură, ci cu seninătatea minții, cu simpatie dacă nu cu dragoste pentru emul. Criteriul fundamental pentru intrarea în “luptă” trebuie să fie cel eminescian al ADEVĂRULUI”. Grea încercare! Să-ți păstrezi calmul față de “setoșii de sânge” ai unei dogme “minoritare” exclusiviste, intransigentă cu orice fel de majorități, în primul rând, cu cele naționale, și, pe deasupra, să polemizezi cu ei “cu simpatie” presupune o mare, copleșitoare strădanie. Oricum, în finalul lecturii constatăm că polemicile lui Theodor Codreanu nu prea “mustesc” de simpatie față de inamicii arheului național și „Mitläufer”-ii (tovarășii de drum, ori, într-un limbaj bine cunoscut de basarabeni, “*poputciki*”) comunismului (mai nou ori mai vechi, nu importă!), cum i-a numit Herta Müller pe unii “rezistenți prin cultură”, vizați și de autorul nostru. Dar ceea ce se impune cu pregnanță și impresionează, totuși, aici, ca și în cărțile anterioare, este, fără doar și poate, *seninătatea minții*, care înseamnă un set de idei articulate sistemic, cu claritate, într-o demonstrație imbatabilă, dar și lipsa de agresivitate a stilului, echilibrul judecăților, stăpânirea de sine a celui care se știe lucrând “în marginile adevărului” și slujind o cauză nobilă, sobrietatea textului, felul pedes-tru de curgere a gândului, meticolos, pe îndelete, neabătut, cu hotărâre și cu generozitate totodată. E proba cea mai convingătoare, probabil, a unei înalte dignități intelectuale și etice.

Cu *cine* și cu *ce* polemizează, concret, Theodor Codreanu, pe cine îl ia drept arbitru și ce îi servește ca argument de sprijin și criteriu al adevărului?

Ținta polemicilor sale este, parafrazând o binecunoscută “profeție” a “Manifestului comunist”, noua stafie care bântuie deja nu numai Europa, ci întreaga planetă. E vorba de ideologia “corectitudinii politice”, un avatar cultural al marxismului, venind din America, dar având profunde rădăcini europene, care face ravagii în cele mai diverse domenii ale societății contemporane: cultură, educație, politică etc. Un expert militar american, William S. Lind, a remarcat mai multe asemănări frapante ale acestui mutant cu marxismul clasic, de la potrivirea de “principii și valori” comune până la coincidențe terminologice (“societate socialistă multilateral dezvoltată” și “multiculturalism dezvoltat”, de-o pildă). “Ambele ideologii sunt *totalitare*”, de un

exclusivism și o intransigență la limită cu absurdul, frizând comicul, am zice, dacă dincolo nu s-ar căsca nebunia tragică a consecințelor căderii în barbarie și inuman. La fel, “ambele ideologii au pentru evoluția istoriei o singură explicație. Marxismul economic găsea răul în *proprietate*, marxismul cultural îl depistează în *putere*, izomorfă *supraeului* freudian, instrumentul *prin care grupuri definite în termeni de rasă, sex etc. dețin puterea asupra altor grupuri*”. Aceeași “judecată maniheistă a luptei de clasă” – cheia de boltă a “învățaturii” marxist-leniniste – stăpânește și noua ideologie a corectitudinii politice, cu diferența că aici rolul de victimă pozitivă nu-l mai deține proletariatul, ci *minoritățile* de tot felul aflate sub opresiunea *majorităților*. Pentru a reinstaura armonia și “dreptatea” socială a raiului comunist, proletariatul trebuia, utilizând o cacofonie consacrată, “să lichideze burghezia ca clasă”. Astăzi, miza “revoluționară” a “corecțiilor politici”, hotărâți să întroneze alături de “paradisul material, insuficient pentru Occident (și)...paradisul senzual erotic”, nu e mai mică. “Soluția e deconstrucția acestei ordini culturale “nedrepte”. (...) Trebuie deconstruit orice text al culturii tradiționale spre introducerea sensului *corect*”. *Sensul corect* înseamnă “dărâmarea până în temelii” (acesta era un vers-refren și al “Internaționalei” comuniste, “do osnovania”!) a tot ce ține de tradiție, de națiune, de religie: anularea distincției dintre sexe, care “nu este un dat, ci un construct” și eliberarea sexuală printr-o generalizată “perversitate polimorfă”, condamnarea “naționalului” (un alt “construct” din pricina căruia s-au destrămat imperiile și au falimentat sistemele coloniale, inclusiv comunismul), înlăturarea creștinismului din cultură. Nu întâmplător această școală, fluturând zgomotos drapelul democrației și al toleranței, a fost numită și *Școală a Resentimentului*. Maniheismul ei este endemic, total, pornind de la împărțirea indivizilor și a opiniilor acestora în “corecte” și “incorecte” politic, trecând la separarea tranșantă a grupurilor sociale “bune” de grupurile “rele” și terminând cu lansarea de “formule bune și formule rele de stat național”.

Un ideologism agresiv, neîngăduitor se insinuează în aceste “construcții” ale deconstructiviștilor postmoderniști. Ontologia, demonstrează Theodor Codreanu, a fost eliminată din ecuația gândirii lor partizane, transcendența suprimată sau caricaturizată până la consecințe inverse, iar adevărul se pomeni ocultat prin mutilare și falsificare tendențioasă de către o logică binară, rigidă și reduționistă. O dublă referință, la Noica și la Eminescu, lasă să se întrevadă o explicație epistemologică edificatoare: “Logicile bivalente pariază numai pe una dintre fețele *ființei-ca-ființare*, căzând în capcana *antitezelor monstruoase*”. “Antitezele sunt viața”. E “maxima-cheie a gândirii eminesciene”, susține autorul. La ea se raportează întregul eșafodaj *metodologic* al disocierilor sale de ethosul postmodernist, profund resentimentar, în favoarea ethosului “*antitezelor împăcate*”. E disocierea dintre *ideologie*, care ține partea uneia dintre antiteze, și *adevăr*, între “raționalismul în exces” al “aristotelicilor întârziati” și “gândirea transmodernă”. “*Transmodernismul*” este conceptul (“mai îngăduitor”) al volumului cu același titlu, apărut la editura “Junimea” în 2005, prin care Theodor Codreanu încearcă să ofere o soluție pentru depășirea impasului *ontologic și epistemologic* modernist și postmodernist în raport cu transcendența. De fapt, firul ideilor sale urmează aici, ca și în celelalte cărți ale sale, calea unei Tradiții consacrate (majuscula trimite la o arheitate, nu la un calificativ de excepție) în continuarea gândirii “arheului” lui Eminescu, “arhetipului” lui Eliade, “logicii lui Hermes” și “devenirii întru ființă” a lui Noica, “lumenului” Părintelui Stăniloae, “nivelurilor de realitate” cu “terțul ascuns” al lui

Ștefan Lupașcu și a sintezei transdisciplinare a lui Basarab Nicolescu.

“Problema cheie care a declanșat marea sofistică în jurul postmodernității este *transcendența*”. În jurul transcendenței se dau și bătăliile “incorectului” polemist cu “minoritarii minții”. Numai *raportarea la absolut* poate să fie dreapta măsură a adevărului, la fel cum numai raportarea la absolut poate să mijlocească și să îndreptățească o delimitare clară a adevărului de denaturările sale. Nu e o teză. E un mod de situare ontologică și o cale de cumpănire a judecății lui Theodor Codreanu printre multiplele antiteze, “împăcate” sau “monstruoase”, ale *vieții* (“antitezele sunt viața”) românești. De la un articol la altul (și, am putea spune, de la o carte la alta) se produce o lentă și îndărătnică separare a apelor, o demarcare clară între *transparența deschisă a întregului*, care înglobează, apropie și armonizează diferențele, și *opacitatea părții închise*, criticiste, înverșunate, exclusiviste. Pe o latură se află iubirea integratoare din treimea creștină, terțul inclus, timpul kairotic al arhetipului, al mitului eternei reînțoarceri, organicismul istoric, identitatea națională, canonul eminescian, România profundă, poporul român, istoria românilor, intelectualii care se raportează la un destin (al Patriei ori al vocației proprii) în absolut, pe cealaltă se regăsesc: Demiurgul cel Rău (antiteza Dumnezeului treimic), terțul exclus, timpul linear al *progresului sans rivages*, historicismul cu evoluția în salturi (“revoluționare”), globalismul omogenizant, ideea canonului cultural “occidental” (fără variante naționale), canonul literar postmodernist al gratuității *sans rivages* (al Nimicului, altfel spus), “România rătăcitoare”, norodul-mutant moștenit din comunism, istoria integrată, falsa intelighenție fără de Dumnezeu, fără de neam și fără de țară sau, cu o vocabulă a lui Paul Goma, “autocronii” corectitudinii politice.

În ultimă instanță, ca să anticipăm, ținta acestui reduționism cultural sunt națiunile (ca majorități “asupritoare” sau, în terminologia “corecților politici”, ca factori de putere și dominație, ca sursă de inechitate socială). Criteriul diferenței urmează o știută cutumă totalitară, “deconstrucția” vizează tot ce se referă la axul lor arheic. De aceea, ține să dovedească Theodor Codreanu, asaltul asupra *centrului canonic* occidental și atacurile asupra *centralității* canonului literar românesc trebuiesc interpretate ca o încercare de scoatere a literaturii din ecuația *adevărului ființei*, a sacrului și a identității naționale, o tentativă de separare a ei de sâmburele ontologic și de situare în zona propagandei (în favoarea unor minorități zise “discriminate”) și a laicității înțeleasă îngust, secularist, “la granița ateismului”. Există un canon occidental, susține autorul sprijinindu-se pe autoritatea unui Harold Bloom și a lui Gianni Vattimo, însă nu unul universalist-omogenizant, dincolo de transcendență, istoricizat, purtând la vedere toate “sulimanurile” stridente ale corectitudinii politice. Da, literatura occidentală a luat naștere “prin rup-tura de cartea unică. De la împărăția Cărții s-a trecut la împărăția cărților”. Însă această ruptură nu înseamnă o despărțire de “ceea ce s-a numit kenoza Mântuitorului”, de întruparea lui Dumnezeu în om. “În suferința nemărginită și în plenitudinea bucurioasă a lui Iisus se ascunde întreaga *umanitate* a canonului occidental”, observă Theodor Codreanu ca o descifrare a cunoscutei sintagme a lui Harold Bloom “anxietatea influențelor”. De aici și o concluzie generalizatoare: “scriitorii canonici creează noi Biblii, noi religii naționale, fără ca acestea să fie simțite ca “erezii”, dimpotrivă, restituind universalitatea emanată de divinitate”. A restitui universalitatea emanată de divinitate înseamnă a crea în marginile Adevărului, nu în ale ficțiunii sau, mai exact, în ale purei ficționalității, unul din poncifurile de bază ale postmodernismului, prin care Nicolae Manolescu a ajuns să substituie canonul Eminescu prin

canonul “Levantului” cărtărescian ca emanație ultimă (și supremă) a canonului literar românesc. “*Gratuitatea estetică* în canon este ontologică, la antipodul jocului de “cuvinte goale”. Altfel spus, ea este consubstanțială categoriilor *suferinței, profundului și sacrului*, categorii opuse poeticilor postmoderniste ale *juisării, jocului și concretului* secularizant. E un argument redutabil al criticii ontologice “incorecte”. Când H.-R. Patapievici scrie că “steaua lui Eminescu a apus”, că poetul nostru național a devenit “cadavrul din debara”, el nu improvizează (iresponsabil) pur și simplu, ci urmează cu strictete logica inflexibilă a corectitudinii politice. Globalismul postmodern (cel economic, în primul rând) se știe, are o tentă pronunțată anglo-saxonă. Ca urmare, orientarea spre spiritualitatea de tip anglo-saxon ar face inactuală opera eminesciană. Astăzi “nu mai interesează dimensiunea profundului în cultură, o categorie “germană” deja abandonată în lume”. Fals, zice cu îndreptățire Theodor Codreanu, “spiritualitatea” la care se referă autorul “Omului recent” nu are nimic cu unul din centrele canonice ale literaturii occidentale (și engleze, în același timp!), cu Shakespeare, “imposibil de rupt de dimensiunea profundului”. H.-R. Patapievici, aici, nu face decât să se alinieze “școlii” distrugătorilor de canon, adepților istoricizării lui Shakespeare, resentimentarilor tertului exclus, care neagă dreptul la existență în spațiul canonic occidental a conceptului de canon național (odată cu ideea de “poet național”, pe care o consideră o invenție a naționaliștilor români). Aceștia susțin cu frenezie omogenizarea globalistă a literaturilor prin estetic și istoricizare. Un estetic separat de matricea sa ontologic-arheală, rupt abuziv de *singularități* și o istoricizare totalitar-reducționistă fixată pe problematica “echității” minoritare.

Și, ca o remarcă fundamentală la polemica în jurul lui Eminescu și canonul occidental: “*Postmoderniștii trăiesc cu iluzia ideologizantă că noi îl inventăm pe Shakespeare și pe Eminescu, pe când, în realitate, ei ne inventează pe noi*”. Aproape ca la Fericitul Augustin: “Tu erai, Doamne, în mine și eu eram în afara mea”. Să recunoaștem, dacă ar fi să se pună problema în fața “corecțiilor politici”, și Fericitul, cu această revelație, s-ar arăta un “mistic”, un “incorect” deci, precum “incorect” este canonul creștin, “discriminator” al femeii (“corectat” prin gnoza ficționistă a Mariei Magdalena fondatoare a bisericii lui Hristos) dimpreună cu scriitorii canonici naționali pe care se reazemă ideea de canon occidental, declarați inactuali, depășiți, reacționari, xenofobi, misogini etc.

Imaginea lui Eminescu, a celui “inventat” după 1989 de “subțirii” ghiogari deconstructiviști este mereu în prim-planul polemicilor lui Theodor Codreanu. Nimeni din ei nu a trecut pe lângă poetul național fără a încerca să-i adauge “tușa” personală din catranul înveninat al noii (vechi) ideologii planetare, contribuind, într-o competiție acerbă, la ceea ce “incorectul” polemist a calificat cu un titlu de carte, “a doua sacrificare a lui Eminescu”. Că aruncările de pietre nu au fost un simplu joc “deconstructiv” sau o tentativă de a reîmprospăta și a revitaliza percepția operei eminesciene, precum se pretinde, ci o campanie “resentimentară” pe tot frontul cum s-ar spune, o confirmă virulența atacurilor și a taxărilor antieminesciene, faptul că nici unul dintre cei înregimentați în falanga “corectitudinii politice” nu l-a trecut cu vederea pe poetul de la Ipotești. Ioan Petru Culianu, ca să mergem pe urmele exemplificărilor lui Theodor Codreanu, a avut la adresa poetului, într-o perioadă mai timpurie, cuvinte de laudă (și chiar de apărare contra cerberilor regimului comunist). Dar “de îndată ce a pus mâna pe măciuca ideologică a “corectitudinii”...a descoperit lucruri îngrozitoare despre Eminescu”. El vede “un Eminescu foarte mic, un om grosolan și impulsiv, pasional, libidi-

nos, cu care puțini din nenumărații golani cu care ne-a fost înzestrată națiunea pot încerca să se identifice”. Acest Eminescu care a fost “pândit la orice pas de eroarea totalitarismului și încolțit de patima șovinismului” este “luptătorul delirant împotriva capitalismului și plutocrației”. “Nebulosul poet” propăvăduia “valorile ancestrale, ale românilor și ale beduinilor deopotrivă: ospitalitatea, generozitatea”, iar “în orori i-ar fi concurat pe Dostoevski și pe Nietzsche, mințile bolnave ale Rusiei și ale Germaniei”. “Mintea bolnavă” a poetului “e vinovată de tot ce-a fost mai rău în istoria țării vreme de mai bine de un veac: *antisemitismul, naționalismul, fascismul, legionarismul, comunismul*”. Și, ca o concluzie de-a dreptul diabolică (cel puțin pentru basarabeni): “Gândirea lui Eminescu a fost arma formidabilă de spălare a creierilor de care s-a folosit comunismul”.

Virgil Nemoianu a lansat “teoria secundarului”, promițând, în premisele ei, să reabiliteze noțiunea de “reacționar” discreditată de “*progresiștii sans rivages*” și să o încarce c-un sens pozitiv, substituind “rușinea de a fi reacționar” cu “*geniul de a fi reacționar, spre binele umanității*”. Autorul, observă Theodor Codreanu, “pariază pe un paradox: cu cât ritmul istoriei este mai rapid, cu atât lumea se apropie mai mult de stadiul entropic, al omogenizării în dezvoltare. În acest cadru, cultura, conservatoare și reacționară, are un efect *negentropic*, putând întârzia dezastrul. Aceasta ar fi cea mai înaltă menire a artei, încât epitetul depreciativ reacționar se încarcă brusc cu sensuri pozitive”. Dar, din păcate, întreaga construcție teoretică este minată de germele ideologiei. „Teoria secundarului are o țintă precisă: de a discredita majoritățile în favoarea minorităților, fiind un tipic simptom de *political correctness*”. Or, Eminescu, după cum bine se cunoaște, a fost întotdeauna de partea “majorității”, de partea poporului român. De aici și imperativul “*despărțirii de Eminescu*” sub motiv că ar fi “reacționar în sensul rău al cuvântului”. Apreciindu-i riscul de a se aventura în descâlcirea tainei antitezelor (“în ele, constată Theodor Codreanu, zace „diferența ontologică”, marea cruce dintotdeauna a ontologiei”), mai departe nu poate să nu constate, cu obidă, căderea lui Virgil Nemoianu din filosofie în ideologie prin partizanatul expres față de una din antiteze. Un polemist din categoria miticilor zburdalnici ar fi împușcat mai multe salve (goale) de cuvinte și cu asta ar fi lămurit “teoria secundarului”. Theodor Codreanu, care înțelege “incorectitudinea” în sensul unei înalte probități, recunoscând în persoana filosofului român din America un gânditor de marcă (prins însă în capcana ideologismului), caută să descâlcească până la capăt împletirile sinuoase ale “principalului” și “secundarului” din vitrega istorie a societății românești din ultimele secole. Disocierile și nuanțările sale urmează, cu o acribie remarcabilă, ca și în alte momente de clarificări dificile, același fir călăuzitor al gândirii eminesciene. “Într-adevăr, susține el, Eminescu simboliza arheul românesc, dar din poziția de *marginalizat*, împreună cu poporul român, ignorat și disprețuit de o *pătură minoritară*, numită de poet „pătura superpusă”. (...) Eminescu sesizase o situație cu totul aberantă în societatea românească: națiunea profundă era tratată ca o „minoritate”, batjocorită de o oligarhie care nu-și cunoștea decât măruntele interese de grup”. Concluzia e că avem în față “o foarte încurcată necorelare a antitezelor, pentru care Eminescu a găsit o denumire emblematică: *antiteze monstruoase*”. Și, în fine, urmarea logică: “nu numai majoritățile pot avea tentația eliminării minorităților (cu ample consecințe precum cele din Germania lui Hitler), ci și acestea pot, la rândul-le, mutila majorități. Comunismul a fost o ilustrare a acestui tip de antiteză monstruoasă. O istorie normală înseamnă întotdeauna *echilibrul antitezelor*,

iar orice mutilare a uneia dintre ele înseamnă oprirea vieții. Supremația principalului înseamnă imperialism, iar supremația secundarului – *dictatură*. Infernul nu e majoritatea, cum crede Virgil Nemoianu, fiindcă *minoritatea* poate fi infernul și invers”. Ca autor al unei cărți despre *transmodernism*, Theodor Codreanu propune și o soluție metodologică în spiritul acestui concept: “Dacă admitem că modernismul a adus supremația majorităților (care e și cutuma democrației), iar postmodernismul pe cea a minorităților, depășirea ambelor forme de oprire nu poate fi decât transmodernă, căci numai transmodernismul se fundează pe antiteză – pe care o întrevăd ca filosofie a viitorului”. O nouă utopie? Înclinăm să credem că nu, dacă ținem seama de realismul ei ontologic, de echilibrul și puterea integratoare care se degajă din polifonia acestei viziuni edificată cu migală în marginile aceluiași ADEVĂR eminescian al arheului.

Atâta doar că deocamdată nu numai Eminescu, dar și tot ce ține într-un mod expres în cultura română de spiritul eminescian este demonizat, laolaltă cu ceea ce a apărut poetul mai tare. Într-o constantă “vecinătate” se află Eliade, Noica, Edgar Papu și, desigur, Paul Goma. Ioan Petru Culianu, amintește Theodor Codreanu, a ajuns într-o lucrare despre șamanism să ignore cu totul bibliografia eliadescă, “instituind tăcerea asupra memoriei maestrului său”. Iar un mare cărturar, Adrian Marino, coleg de închisoare și de domiciliu forțat cu Goma, dar, după căderea comunismului, părăsind “ideocritica în favoarea ideologiei sub iluzia că-și “împlinește” adevărata vocație” și, în cele din urmă, “eșuând printre ideologii provenind din Noua Stângă Americană, (...) a ajuns să-și repudieze *Hermeneutica lui Mircea Eliade* (“O carte pe care, aproape, vreau s-o uit”) și să refuze, după 1989, reeditarea”. Lui Noica, același însingurat printre “neoconservatorii” cu rădăcini troțkiste din Cartierul Primăverii nu-i poate ierta faptul că în interpretarea sa “ființa” devine, pe nesimțite, “ființa națională”. Cât privește discipolii, “șoriceii Păltinișului” (“*Munții Păltinișului s-au scremut și au ieșit niște ridicoli șoriceii!*”, zice Theodor Codreanu), aceștia l-au “afirmat” pe Noica “prin reeditări profitabile”, dar l-au “negat prin ideologie”. Ideologia *political correctness*, firește, care, arată autorul, are o putere de corupere morală și dezagregare socială deloc neglijabilă. “*Ideologia „canonului” proletcultist era un joc de copii pe lângă „canonul global”!*”

Este unul din puținele momente când în echilibrul și seninătatea polemicilor sale se insinuează tulburarea și, poate, chiar o undă de disperare amară. Nu e de mirare, dacă urmărim, alături de el, atacurile brutale, concentrate asupra axului ontologic românesc, felul cum surogatele ideologice se substituie metodic criteriului fundamental al Adevărului. Textele acestor polemici “incorecte” abundă de exemple. Idei strălucite cad în deriziune ca, de exemplu, ideea lui Noica a “culturii de performanță” și a celor 22 de intelectuali (unul la un milion) antrenați “în vederea realizării unor cercetări de anvergură”, care a eșuat în “lăutărism”, spirit sectar, parvenitism și antiromânism. O altă ciudată inconsecvență ține de năvala *falșilor*, a falșilor disidenți (“autocronicii”), a lichelelor erijându-se în rol de profeți ai moralității, a “istoricilor” improvizați, fără o calificare profesională, chemați să facă “istoria comunismului românesc”, a ideologilor de “dreapta”, care, de fapt, mărturisesc în tot ce fac o ideologie agresivă de stânga, a politicianilor jucând în locul rolului de *arbitru* stipulat de Constituție rolul de “*arbitru-jucător*”, toate acestea indicând o contradicție în termeni, “una din invențiile logicii maniheiste, cu atât mai devastatoare pentru politică”. Preinșii “salvatori ai nației” (încă o falsă autosituare!), spune Theodor Codreanu, “sunt întotdeau-

na la putere, dar dau impresia că se află în opoziție. Țin sub control mass-media, ...formează conștiințe. Dar...având atâta putere... ei dau vina (pentru dezastrele de azi și de ieri) tot pe poporul român, pe “metehnele” sale și pe trecutul lui”. Simptomul este numit “divorțul dintre inteligența cu pretenții de “elitism” și România profundă”.

Uneori acest simptom capătă o înfățișare de-a dreptul patologică, un aspect de “caz” clinic. Nu e o întâmplare, cel mai mare articol *polemic* al cărții este “Cazul Patapievici”. Nici o exagerare! Cazul este anatomizat cu scrupulozitate, pornind cu vrăjeala unui tată făcând închisoare politică și a unei disidențe autocrone, continuând cu o carte penibilă în care își varsă, visceral, “rușinea de a fi român” și terminând cu “avatarul” de la urmă (nu și ultimul, probabil), cel din 2008-2009, de “patriot”, “naționalist” și “vrednic pașoptist”. Partea cea mai extinsă din această biografie colorată se referă la părerile lui H.-R. Patapievici despre români și despre România din “Politice”. Cartea se mulează după “Schimbarea la față a României” de Emil Cioran, cu o deosebire esențială. “Cioran, remarcă Theodor Codreanu, voia o schimbare la față a României, dar nu una “nonromânească”...d-l Patapievici n-a ajuns decât până la *ura de țară*, lăsând disperarea exclusiv lui Cioran”. Nimic nu-i place autorului “Politicelor” la români. Atât de mult urăște el totul aici, încât “incorectul” polemist ajunge să se întrebe cu îndreptățire: “Enigma rămâne următoarea: de ce aceste odrasle ale unor foști kominterniști preferă, totuși, să rămână într-o țară atât de execrabilă?”, dar să presupună și răspunsul, unul foarte aproape de adevăr: “Bănuim că pariază pe devenirea nonromânească a românilor, pe disponibilitatea urii de sine a mutantului moștenit din comunism, pe doctrina dispariției națiunilor”. O rușine continuă că este român îl roade pe H.-R. Patapievici, “ceea ce iarăși poate fi o mistificare”, adaugă în paranteză Theodor Codreanu, cu referință la “român”, desigur, nu la “rușine”. În “sufletul rural-neolitic” al românului el nu găsește nimic bun: “„Blândețe, toleranță, spirit receptiv, curaj, patriotism – haida-de! Eu nu am văzut nicăieri așa ceva la „români”. Spațiul mioritic, unduire și moarte, dimensiunea rromânească a existenței? Acestea sunt formule ale sufletului românesc? Să fim serioși! Există probe foarte concludente care atestă că românul este intolerant, xenofob, violent-și-lasă, retractil, agitat-și-abulic (termenii legați prin copulă formează o trăsătură unică). Astfel, fiecare din aceste cinci însușiri a fost copios etalată de evenimentele anului de grație 1990, an radiografie pentru puturoșenia abisală a sătului nostru suflet românesc”. Cu ce poți răspunde acestei dezlănțuirii de blamuri și blasfemii? Iată însă că subtilul polemist de la o margine de țară le găsește clenciul, prinde în ele latura de fond, temeiul lor ideologic: “Vajnicul justițiar polemizează ...nu cu bolșevismul, ci cu martirii din pușcării, cu Mircea Vulcănescu, ...cu Mircea Eliade și cu Lucian Blaga, cu Noica”. Și celelalte acuze la adresa românilor sunt respinse cu o statornică tărie a argumentului, găsind, corect, că “viciul de gândire al lui H.R. Patapievici” se află în modul defectuos “de a generaliza cazurile particulare”. “Niciodată nu se cuvine să confundăm accidentalul cu ontologicul”, suntem avertizați, și se constată că la autorul “Politicelor”, de fapt, “primează nu fulgerarea faptelor, ci a esențelor poporului în mijlocul căruia viețuiește. De aceea, critica lui nu seamănă cu a lui Cioran, ci cu a lui I. Ludo, din revista “Răspântia”, din anul 1947, când ataca nimicitor România, pe Rebreanu și Iorga, identificându-i cu „cretinologia” românească și pregătind, astfel, terenul pentru instaurarea bolșevismului răzbunător. Adică pentru o devenire nonromânească a omului român”. Dincolo de o genealogie ideologică, ușor recognoscibilă, ar mai fi și niște complexe freudiste, foarte interesante prin

perspectivele ce le deschid asupra unor personalități *sfâșiate* din spațiul românesc: “H.-R. Patapievici pare a fi o tipică personalitate dedublată. Am arătat acest fenomen la indivizii români puși de istorie să slujească la doi arhei etnici. (...) Sfâșierea druțiană se exercită între centrul imperial – Moscova, unde și locuiește, și rădăcinile sale de român moldovean. Struțocămila acestui tip de sfâșiere etnică este teoria moldovenismului, ca hibrid între românism și slavism, dar opus radical, doctrinar vorbind, celui dintâi”. Sunt personalități “cărora li se încearcă întreruperea legăturilor cu arheitatea lor etnică. Mutanții rezultați își apără cu o mână arheitatea, dar și-o nimicesc cu cealaltă. (...) Format în mediu românesc, H.-R. Patapievici are, simultan, tendințe centrifuge care-l îndeamnă cu o mână să-și apere bruma de românită, iar cu cealaltă s-o neantizeze”. Rămâne să domine, totuși, patosul distructiv, furia demolării, ura clocotitoare. România este un “infini lupanar de lumpeni” cu o etnogeneză de rușine (urina daco-romano-slavă). Aici, „oriunde te uiți vezi fețe patibulare, cu ochi mohorâți, maxilare încrâncenate, fețe urâte, guri vulgare, trăsături rudimentare, o vorbire agramată și bolovănoasă (...) Un neam flecar și lipsit de Dumnezeu, nerăvnitor în sfințenie și agramat în grandoare, ahtiat de măririi calpe și înjosit de vanități pe care, sclavi și servili, nu le-am putut legitima decât prin atentat, ultraj și minciună. Un astfel de popor urgisit nu prin soartă, ci prin mediocritatea sa, ce semn mai poate aștepta decât semnul infamant al lui Iuda, ca diferență specifică, și semnul unanim al lui Iona, ca gen proxim? (...) Ce este aceea „românul” este o chestiune mai degrabă tenebroasă. Ea nu poate fi rezolvată elegant, pentru că problema însăși este dizgrațioasă”. În acest moment fulminant al “deconstrucției” “chestiunii” *românului* (devenit printr-o substituție gramaticală echivocă “aceea”), intervine Theodor Codreanu cu o constatare. “Patapievici este doar un Neceaev în delir „spiritual”, cum se recunoaște. El, personal, nefiind capabil de violență, rămâne să-i îndemne pe alții la asemenea terapie contra neamului românesc: „Numai violența, numai sângele mai pot trezi acest popor de grobieni din enorma-i nesimțire. Mă simt personal jignit de prostia bășcălioasă, de acreala invidioasă, de stridența țoapă a acestei populații ignare. (...)Privit la raze X, trupul poporului român abia dacă este o umbră: el nu are cheag, radiografia plaiului mioritic este ca a fecalei: o umbră fără schelet, o inimă ca un cur, fără șira spinării”. Citesc și parcă văd, dincoace de Prut, dublura lui H.R.Patapievici, clona aceleiași ideologii a haosului, împătimitul de teorii anarhiste (cu faimosul corolar autohton – “teoria moldovenismului”), eminența cenușie a Partidului Comunistilor de la Chișinău, Mark Tkaciuk. Aceeași ură și același dispreț suveran regăsesc la amândoi, laolaltă cu aceeași râvnă de a se ține strâns de buca puterii. Din oportunism, dar și din știința că puterea asociată cu haosul este o mare prăpastie pretutindeni unde se confirmă o consistență ontologică. De aceea, cred, Theodor Codreanu are perfectă dreptate când îl corectează pe Sorin Adam Matei. Aceștia nu se pot numi “boieri ai minții”! Poate mai “corect” – “boieri ai smintirii națiunii”. E ceea ce a înțeles și Paul Goma în “Jurnale”. Aceeași îndoiala asupra “aleșilor” se resimte și în paginile cărții lui Adrian Marino “Viața unui om singur”. De reținut un detaliu oarecum picant, dar revelator. La unul din părinții “noii stângi” culturale franceze, Roland Barthes, marele cărturar român “a fost surprins să descopere că nu cunoștea nici o limbă străină, că era plat, formalist, snob, frivol, intolerant cu Benedetto Croce, profesând ierarhii rigide, subiective, într-un cuvânt, un „terorism” cultural incompatibil cu geniul Occidentului”. Se pare că e un portret tipic al unui “corect”. Acesta nu va accepta niciodată adevărul unei maxi-

me a lui René Girard, reprodusă și comentată de Theodor Codreanu în ultima secțiune a “Polemicilor” sale: “Omul nu este niciodată victima lui Dumnezeu, Dumnezeu este totdeauna victima omului”. E ceea ce spune și Părintele Savatie Baștovoi cu un titlu recent de carte: “Diavolul este corect politic”.

23 mai 2011

Andrei Țurcanu

*

Jean-François Kahn declară că el nu mai face jurnalism!

Dacă ar lua astfel de hotărâri toți jurnaliștii care calcă în străchini - după care *se* râd, ca prietenul meu, Jean-François...

*

Cu ce se ocupă Pațachinieviți, din ce în ce mai coroiat, semănând cu un vultur hoitar, mai degrabă cu, vorba lui: Papagălele-cu-plisc-roșu, cu mărșica mucului gata-gata să-i pice pe papion și, cu țucalul pregătit pentru Jupân, prin grija lui Mihăieș-Limbăieș zis Cameleonul, nu pentru că își schimbă mereu culoarea nădragilor, în funcție de a Cotroceniului, ci pentru că este capabil să împuște cu limba-i personală orice cur, la oricare distanță s-ar afla - puturos să fie și bun platnic ?

Ei, cu ce! Cu...“misterul morții lui Culianu neelucidat nici până astăzi”. «Institutul Cultural Român organizează luni, 23 mai, o dezbatere cu ocazia comemorării a 20 de ani de la asasinarea lui Ioan Petru Culianu. Evenimentul va avea loc la ora 18.00 și va fi moderat de către Horia-Roman Patapieviți».

Încă nu am aflat numele bocitoarelor, dar probabil-sigur își vor da cu presupusa nesfârșirii culianologi: Andreii Oișteanu și Cornea, Boris Mehr, Mark Katz, Tismăneanu, Horodi, Cosașu, Norman Manea, I. Vianu..., cu toții specialiști în religii, cu precădere în tehnica antisemitizării fioroșilor antisemiți în frunte cu Eliade, cu Paulescu și alți legionari.

Se va supăra și de astă dată pe mine Thereza Culianu, sora lui Néné, dar : chiar nu a putut să impună normalitatea (citește: preferințele) la “comemorare” și a altor indivizi decât cei pomeniți mai sus? Să fi trecut fratele său cu adevărat la mozaism, de aceea moaștele i-au fost confiscate de hoitarii Holocaustologiei Universale? Sau încă nu a primit BT-ul de la Tismăneanu, sub formă de prefață-bis? Ca să vezi: Vova a devenit și prefațator! Nu va fi fost Culianu chiar atât de păcătos, încât să fie pedepsit, deci descalificat cu o prefață a lui Tismăneanu junior, solicitată de către iubita-i soră.

*

Să rezum, făcând apel la volumul **Scrisori întredeschise**,

Singur împotriva lor Familia, 1995, ed. îngrijită de Laszlo Alexandru pag, 197:

Întâia scrisoare :

“**Către Ioan Petru Culianu (I)**, *Paris, 11 oct 1982*

(...) aş vrea să încercăm să punem la punct o “manevră prin care să obținem de la Eliade ceva. Ceva, zic, pentru că el era aici, atunci când solicitându-l pentru colecția “Est/Vest care va începe prin 1983, la Hachette (și pe care o voi conduce eu). În primul moment a fost entuziasmat și mi-a promis, pe lângă **Huliganii** și ceva sub formă de “entretiens”, despre care, desigur, am vorbit numele Culianu... Necazul a fost însă că Eliade a vorbit la Gallimard despre colecția mea și despre **Huliganii** - evident, Gallimard a sărit pe ocazie și a promis *publicarea operei integrale a lui Eliade!* Firește, nu am insistat (...). Eliade însă m-a... consolată, primind “entretien”-ul.”

“**Către Mircea Eliade** *Paris, 4 noiembrie 1982 - pag 207*

(...) De când am început să vorbesc în jur despre această colecție (...) am fost literalmente coplesit de promisiuni (...)

Departate de mine intenția de a vă împinge spre ceva pe care nu-l vreți sau nu vă place sau pentru că nu aveți timp. Am ținut doar să vă aduc la cunoștință dorința editorului francez de a inaugura această colecție cu Eliade. Rămâne ca Eliade însuși să decidă.”

“**Către Ioan Petru Culianu (II)** *Paris, 16 dec. 1982*

(...) ieri am vorbit din nou cu editorul despre colecție (...) am explicat starea sănătății lui Eliade, stare care nu-i permite să se lase abordat înainte de vacanța de vară (...) s-a declarat gata să acopere toate cheltuielile - călătorie, séjour, printr-un salt [al tău] la Chicago, deci la Munte...

“(...) **IV**, 27 ianuarie 1983

(...) Am primit acum câteva minute manscriptul lui Ion

(...) Am citit în întregime întrebările (...) rămâne de văzut dacă Eliade va răspunde (...)

“**V**, 28 ianuarie 1983

“(...) Profit de ocazie ca să-ți comunic câteva observații:”

[Observațiile mele ocupă trei pagini. Curioșii le pot citi în volumul indicat, începând de la pag. 220. Atunci mi-am dat seama, cu durere, că Ioan Petru Culianu avea, despre literatura română - ca și despre istoria Românilor - cunoștințe cu totul sumare, multe dintre ele greșite. La fel despre istoria vecinilor noștri. Cu acordul autorului, am dat textul și Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca. Am suferit dimpreună.

I-am comunicat obiecțiile, nu ca un dascăl corectând un extemporal, ci ca un prieten.

Culianu va fi luat rău opiniile mele despre opiniile sale. Nu mi-a mai scris. Dealtfel în acea vreme s-au produs tulburări în familia lui (s-a despărțit de soția sa, Carmen - traducătoarea în

neerlandeză a **Patimilor după Pitești**; lui Eliade i-a ars arhiva de la Chicago, apoi a murit...).

Mai departe: Dorin Tudoran a ieșit din România în 1985. Am angajat cu el o corespondență;
În 22 aprilie 1986 a murit Eliade.

Către Dorin Tudoran (IV) 17 sept. 1986

“Îți răspund abia acum (...) Ceea ce nu m-a împiedecat să mă telefonez cu Mariafranca [Marie-France Ionescu] - sper că binecuvântarea de la pap-su a pornit spre tine (...) Pentru colegiu-consiliu” etc al institutului, îți recomand să nu-l uiți pe I.P. Culianu [vorbisem de înființarea unui Institut Cultural, finanțat de americani: eu adunasem semnături ale celor care aveau să onoreze colegiul de onoare al revistei Agora].

Către Dorin Tudoran, (V) 11 dec 1986

“Acum vin de la o ocaziune (și de pescuit semnatori pentru comitet și iată pe cine mai poți conta: Alain Besançon, André Glücksmann și Kazimier Brandys (...)) Evident și pe Moș (René) Tavernier” [președintele PEN Clubului francez].

Asadar *Agora* a apărut. Însă nici Tudoran, nici puradeii care au lăudat-o nu au pomenit numele meu măcar ca... strângător de semnături pentru comitetul de onoare.

Iată ce scrie Tismăneanu despre cei care au făcut *Agora* și *Meridian*:

“Dacă nu ar fi fost victima aceluia abject asasinat, Ioan Petru Culianu, autorul unor texte politice și filosofice de imensă forță analitică și morală apărute în trimestrialul "Agora", ar fi fost un colaborator permanent al revistei lunare "Meridian" (editor: Dorin Tudoran, editor asociat: Vladimir Tismăneanu, director artistic: Ion Dogar Marinescu) de la al cărei prim număr se împlinesc acum douăzeci de ani. Mai scriau acolo: Ken Jowitt, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Michael S. Radu, Agnes Heller, Ferenc Feher, Jean-François Revel, N. Manolescu, Virgil Nemoianu, Daniel Chirot, Zoe Petre, Vasile Gogea, Mircea Mihăieș, Adriana Babeți, Andrei Brezianu, Leonard Oprea, Matei Călinescu, Daniel Pipes, Juliana Geran Pilon, Stelian Tănase, Dan Petre, Ioan Bogdan Lefter, Liviu Cangeopol, Dan Petrescu, George Banu. Doresc să recomand tulburătorul articol despre Ioan Petru Culianu semnat de Andrei Oișteanu în revista "22" cât și răscolitoarea carte "Ultimul Culianu" de H.-R. Patapievici.

Așadar : Mircea Mihăieș, Adriana Babeți, Andrei Brezianu, Leonard Oprea, Dan Petre... Este de reținut ultima frază recomandând... **tulburătorul** articol despre Ioan Petru Culianu semnat de **Andrei Oișteanu** în revista "22" cât și **răscolitoarea** carte "Ultimul Culianu" de **H.-R. Patapievici** (fiind vorba despre Heideggerul românestră, cum l-a uns Liicheanu), cel prezentat - pentru a câta oară ? - în fotografia care "ilustra" ... asasinarea lui

Culianu.

Să mai pretindă hoitarii - Tismăneanu, Patapievici, Oișteanu *i drughie* - că i-am insultat - ba chiar am comis un act antisimit - tratându-i de **hoitari**.

*

Magda Ursache îmi trimite:

Magda URSACHE Jocuri unesasice

„Eu sunt eu, plus împrejurările mele” Ortega y Gasset

“Uniunea Scriitorilor, nota Daniel Cristea-Enache, „judecă aceleași lucruri cu măsuri diferite”. Așa este. Numai că de maladia discreditărilor pe sărite și pe alese nu suferă numai UR. Justiția produce neconținute incriminări și discriminări. „Dreptate, ochii plânși cer să te vadă”, titra Petre Mihai Băcanu, într-o „România liberă” de an '90. Mă tem că ochii ăștia se vor închide înainte de a întrezări măcar dreptatea.

Postsocialist, puși la zid n-au fost marii torționari ai închisorilor comuniste, ci ticăloșii mărunți. Nu li s-a cerut socoteală lui Drăghici și adjunctului, gen. maior Nicolschi, pentru crime, nici sinistrului gen'al Pleșiță (pensia exorbitantă nu i-a fost atinsă), nici lui Tudor Postelnicu („am fost un dobitoc”), care s-a „ocupat” de Goma, nici lui Iulian Vlad, care s-a „ocupat” de Caraion. Iar Vlad, șeful Securității, începând din '87 (și iau asta cu un semn de întrebare) a devenit consilierul lui Sorin Ovidiu Vântu (S.O.V.).

Un foctotum în Securitate, fost spion sovietic, Alex. Nicolschi (nume natural Boris Grunberg) avea, în 1952, o listă: „evidența elementelor dușmănoase”, însumând 417 916 nume de oameni încă liberi: foști lideri ai partidelor istorice, legionari, dușmani pe linia culte, deputați, senatori, prefecti, pretori, primari, miniștri, pînă la rude de gradul II (Marius Oprea, Banalitatea răului). Prin 91, Nicolschi se arăta „sîcîit” de acuzele presei. A murit în pătuțul lui, în aprilie 92; cu o zi înainte, i se ceruse să se prezinte la Procuratură pentru cercetări penale. Lui i se datorează „trenul morții” Gherla-Timișoara. Marius Oprea (Crimele Securității, „Cuvîntul”, mai, 1992) a numărat 54 de dispăruți, membri ai „bandelor”. Cei din lotul Tergova, transferați de la o închisoare la alta (Nicolschi a dispus re-anchetarea), au fost „puși la pămînt”, asasinați pentru așa-zisa fugă de sub escortă. Înapoi au venit numai hainele a șapte persoane, echipamentul fiind mai de preț decît oamenii. „Justiția lui Nicolschi, după Marius Oprea: execuții fără sentințe de condamnare la moarte, certificate de deces false, cadavre îngropate în păduri, la lumi-nar felinarelor...

Procuratura a deschis anchetarea lui Al. Drăghici abia în '92. Deja obținuse azil politic în Ungaria (avea o fiică în serviciile secrete maghiare). A murit neanchetat la Budapesta, în '93. În decembrie '54, ilegalistul UTC Ibrahim Sefit zis Turcu a fost lichidat în arest de Nicolae Briceag, un croitor cu 4 clase și cu multe crime la activ. Acest Briceag a fost singurul inculpat în procesul comunismului. Judecat după '89, a murit necondamnat, în '98. „Ca de moarte nu-mi aduc aminte”, tot repeta la întrebările procurorului. Drăghici îi refuzase audiența lui Sefit și Turcu îndrăznise să intre în cantina unde mînca zbirul. L-a zdrobit. Așadar, un „tovarăș de drum” a fost ucis numai pentru că l-a deranjat de la masă pe Drăghici. În decembrie '89, voia să revină

pe culoarul Puterii, ca „victimă a epurărilor lui Ceaușescu”. La fel, gen. col. N. Doicaru, fostul șef DIE, care se prezenta la TV liberă în 22 decembrie, dirijat de Brateș, ca „arestat, deblocat și urmărit în permanentă”. Canalul TV s-a dovedit a fi la fel de infect ca și Securitatea fidelă ori infidelă Ceaușescu-lui. Consilierul lui Gelu Voican-Voculescu, cu ordin să gestioneze fostele structuri ale Secu era col. Gh. Goran. Trebuia să fie la comanda Siguranței Municipiului București. Goran tînăr participase la anchetarea lui Paul Goma, în 1977, la Rahova, ca organ de cercetare. „Ați văzut cum m-a bătut (Pleșiță, nota mea)?, l-a întrebat Goma. „Nu, eu sunt aici ca să nu văd nimic”, a venit răspunsul.

Colonelul Ion Șoltuțiu, „un armean gras și păros” după Belu Zilber, numit „omul-sperietoare”, a anchetat lotul Pătrășcanu. Cumpărase din averea acuzatului nouă statuete de Tanagra, cu 1 leu bucata, ca „figurine pentru copii”. Când a încetat să fie „operativ”, a devenit director adjunct al Bibliotecii Universitare (ce dacă era cazangiu?) și secretar de partid al Universității clujene. După '90, se zbătea să recupereze de la CAP-ul comunei Ileana pămîntul mamei.

Șeful Securității Cluj în perioada 48-51, Mihai Patriciu, a murit și el în pătuțul familial, în '96. Marius Oprea urma să cerceteze interiorul clădirii fostei Securități, să găsească oasele celor uciși. Le caută Adrian Cioflâncă?

Multe roți care făceau sistemul comunist să meargă au fost repuse în funcție de Ion Iliescu (n-a intrat în CC prin debarcarea lui Al. Drăghici?). În special partidocrați stalinisti, cu convingeri comuniste năpîrlite. Treptat, cei cu uriaș capital civic anticomunist au fost marginalizați, ca să apară-n față supușii Kremlinului care s-au dovedit indestructibili (de ieșit, au ieșit mai bine cei care aniversau în octiabrî, decît cei care strigau Ura! la 30 decembrie). Iau tot cu un semn de întrebare faptul că Gogu Rădulescu, fost ofițer NKVD, nume de cod Marcel – zice presa –, parte din echipa Pauker, vicepreședinte al Consiliului de Stat, a fost propus membru al Alianței Civice. N-are dreptate N. Breban, cînd vorbește de un „primitivism civic”? Societatea civilă? Ba în civil, cu tresele acoperite. Epoletii Secu nu se pierd, se transformă. Mai ales moștenirea Direcției Dezinformare a fost preluată. Războiul dezinformării (cel mai rece dintre războaiele reci) a început imediat după fuga cu elicopterul: prin comunicatul de „front” că apele sunt otrăvite și otrăvite au rămas. Știu cine mi-a spus, în fața Universității ieșene, că vin rușii peste noi: un istoric pe care l-am aflat apoi pe lista informatorilor cu „aprobare de partid”, listă publicată de „România liberă” în noiembrie, '98.

În mod arbitrar, mercenari ai memoriei incorecți au scos la iveală un soi de documente defăimătoare, în momente atent gîndite. Pentru defularea mulțimii obsedate de tehnicile de supraveghere Secu, de Direcțiile acelea cu nume de simfonii: a V-a – Instalarea aparatelor de supraveghere; a IX-a – Supravegheri; a X-a – anchete penale, s-a deturnat atenția dinspre tortionari spre tortionați, dinspre recrutori spre recruți. Tragedia deținuților politici presați să scrie „informări” a fost tîrîită în coloanele presei imorale. Pentru că imoral a fost să-l acuzi pe Corneliu Coposu de colaborare cu Securitatea. Și cine a pretins celor captivi intra muros să fi rezistat la amenințarea cu lichidarea fizică și psihică? Tortura nu-i deloc pe înțelesul tuturor, iar pactul cu diavolul are multe trepte de urcuș și de coborîș.

Cazul Belu Zilber. Doctorul său l-a auzit zicînd pe patul de moarte (s-a stins în februarie 78):

„Niciodată n-o să le mai spun ce-o să-mi ceară”.

Îl denunțase în fals pe Pătrășcanu. Scrie evreul Herbert Zilber în memo-

rii că „un locotenent evreu, tânăr, cu ochelari” îi smulgea părul, să-l facă să mărturisească „toate crimele pe care le-ai făcut cu Pătrășcanu, Maurer, Aurel Vijoli, Petre Năvodaru, Carol Neuman, Mihnea Gheorghiu, Ilie Zaharia” și-l amenința cu bătaia pînă-n moarte. De față se afla Mișu Dulgheru, prozator în timpul liber, alintat de soțioară Mițu Chițu.

Cînd nu existau probe ca insul să fie trimis în Justiție și condamnat sau cînd refuza să fie recrutat „colaborator”, Pantiușa Bodnarenko (fost agent NKVD, de origine ucraineană), ministru M.A.I., fixa Domiciliu Obligatoriu sau colonie de muncă. Vinovăția se stabilea anticipat. Acest James Bond al Securității, cu șapcă à la Lenin, fumînd Plugar și vorbind vulgar, urla la anchetatorii care nu erau destul de duri (citiți: sadici): „Locul tău e la Aprozar!”.

Ludovic Weiss (a emigrat în Israel) de la Direcția Anchete tortura de la ora 7 la orele 24. Pentru anchetarea lui Pătrășcanu a fost decorat cu Steaua RPR, clasa a IV-a. Avea patru clase primare. Iar Gheorghe Filipescu, pe care Zilber îl asemuiește unui Saint-Just de roșu (citise Baudelaire), i-a spus: „Întii, ordon care cei anchetați să fie bătuți la tălpi. După aceea îi anchetez”. Pînă și Pantiușa era șocat de cruntul torționar Pandele, „Șeful Regionalei de Securitate Iași: „Îl iei și-l faci negru la spate”. Iar Pavel Aranici, șeful Serviciului Bande, Direcția III din Ministerul Securității Statului (avea trei clase de școală de ucenici), lansa în munți haite de cîini, antrenați să vîneze oameni.

Condamnat la muncă silnică pe viață, Belu Zilber a fost scos, după 16 ani de detenție, din zarca Aiudului. Cum în memoriile adresate CC/PMR dădea în vileag brutalitatea de la anchete, au vrut să-l extermine prin înfometare. Petre Năvodaru, socrul lui Paul Goma, anchetat în cazul Pătrășcanu, din 1949, ca urmare a delațiunii lui Zilber, a fost reabilitat în '56, după ce Belu a retractat acuzele. Pe delatorul supus caznelor inimaginabile are drept să-l condamne (ori să-l ierte) numai cel delatînat.

Parcă n-a fost de ajuns că Secu ne-a terorizat și ne-a învrăjbit, ne-a supus la teamă și la suspiciune, la frustrări și umilințe; postdecembrist, a urmat marea hăituială, iar GDS și CNSAS (are dreptate N. Breban) au alterat și mai mult măsura lucrurilor. Punem semnul egal între cel care a turnat de nevoie și cel care a spus, după bătăi crunte, ce s-a vrut să spună? Între cel presat, șantajat și cel vîinînd o poziție socială confortabilă? Îi vîrîm în aceeași hazna Secu pe Ion Caraion, condamnat în '58 la moarte pentru trădare, spionaj, uneltire contra rînduirii legale, pedeapsă comutată în închisoare pe viață (în '64 a venit grațierea) și Sorin Antohi? Pe Șt. Aug. Doinaș atunci redactorul revistei „Teatru”(cade sub arest în '57, pentru omisiune de denunț: Marcel Petrișor, anunțase o mișcare a studenților contra obligativității limbii ruse în universități) cu Andrei Corbea-Hoișie? Pe Romul Munteanu și pe Traian Iancu? Pe Petru Comarnescu și pe Gabriel Gafița? Pe Raoul Șerban, Mircea Ionescu-Quintus și pe vecinul de scară de bloc, doritor să fie președintele Asociației de locatari? Pe Noica (6 ani pușcărie, zece-DO) și pe Mihai Grădinaru, una dintre „sursele” Secu pentru urmărirea lui, redactor la Editura „Junimea”? Oare M.R. Iacoban știa ce roluri jucau subordonații lui, Grădinaru și Cuțitaru? Colonelul Ștefănescu intra drept în biroul lui Virgil Cuțitaru; coloneii Iordache și Negru erau obișnuiți ai editurii. Am citit într-un DUI (dosar de urmărire informativă) că „sursele” din redacție respingeau cărți la indicațiile ofițerilor. Or fi protejate și astăzi? Așa se pare. Cît despre Constantin Ciurlău, șeful Securității, scos din pîine de evenimentele din decembrie 89 și subalternul său, Ovidiu Andronache, șef Serviciu Informativ,

cereau supravegherea cenaclului „Lupta cu inerția”, de la Combinatul de Utilaj Greu din Iași, unde chiar s-a declanșat în 14 decembrie '89 „lupta cu inerția”, prin Cassian Maria Spiridon și alți câțiva. Ca să revin la Constantin Noica, verdictul trebuie nuanțat. Nu-l consider oportunist, ci idealist. Acomodant? Mai degrabă vrînd să-i „antreneze” chiar și pe securiști în programul lui. Și era rău dacă se realiza proiectul Institutului de orientalistă, sub conducerea lui Mircea Eliade? Sau trebuia ca România să fie Siberia spiritului, sintagma enervantă, preluată cu grăbire și de Sanda Stoloja, și de I.P. Culianu, ca să nu-l mai pomenesc pe șeful ICR? Noica e lapidat din varii direcții (ca informatorul Nica) iar Alexandru Paleologu, care îl denunța cu talent (ca Marin Oltescu) pe colegul de celulă, Nicolae Fărcășanu, fratele lui Mihail Villara, este disculpabil pentru că și-a mărturisit vina. Așadar vinovat fără vină. Eu nu văd mare diferență între el și celălalt coleg de celulă, Dan Amedeu Lăzărescu, rămas culpabil pentru că nu s-a spovedit presei. Mai mult încă: notele lui Zigu Ornea, luate de la CNSAS și publicate în „Observatorul Cultural” (după Constantin Barbu, „Ziua”) n-au produs multe comentarii negative, Ornea fiind declarat instituție, mai exact Institut de istorie literară. Și cine a predat la Secu manuscrisul romanului lui Dinu Pillat, trimițîndu-l la ocnă? Noica sau Ornea?

În ce-l privește pe G. Ivașcu, el se spovedea prietenilor că avea misie specială de la Dej și Drăghici, peste hotare. Arestat în '51 pentru „crimă contra păcii” (în fapt, un articol pro războiul antisovietic) și condamnat la cinci ani de temniță grea, odată ieșit din închisoare s-a adaptat iute ofertelor Puterii. Învățase în celulă rusește, cu voce tare. Nu-mi amintesc ca „prestația” lui să fi fost măcar la fel de amendată ca a lui Negoiteșcu, plecat – zice-se – cu misie de la Secu să penetreze diaspora.

Pentru unii se găsesc circumstanțe agravante, pentru alții – atenuante. Regele Mihai e doar mîhnit cînd află că prințul Duda a fost persoană de sprijin a Securității Iași. Pe Bălăceanu-Stolnici nu l-a împovărat deconspirarea. Pe Dan Zamfirescu, nici atît. Exuberantul teolog spunea voios (la postul lui Dan Diaconescu, unde în altă parte?): „Și eu, și Noica, și Țuțea, toți am lucrat cu Securitatea”. El ar fi lucrat-o chiar (pe Securitate), între '73 și '89, recomandîndu-i nu știu cărui colonel ori general pe Pleșu și pe Liiceanu.

Și-i dau dreptate lui Dan C. Mihăilescu, susținînd că acea Carte albă a Securității a fost os otrăvit. „Știți că Pelin l-a dat în gît pe Mișu Ursachi?”, se auzea prin tîrgul Ieșilor, dulcele. Adevărul e că eternul rebel Mihai Ursachi a reușit să-i fenteze pe cei care voiau să-l recruteze. „Obiectivul” n-a cedat „măsurilor de influențare pozitivă”, păcălindu-i strașnic pe „operativi” și bîndu-le banii prin cîrciumi.

Să nu fi știut omniscientul Mihai Pelin că agenții de racolare puteau scrie la raport că X e vizat „în vederea contactării”, dar asta nu însemna că s-a și lăsat contactat? Știa, cu siguranță m.a.i. bine decît alții. Numai că a convenit murdărirea colectivă (ca și vina), în loc să se pună accent pe rezistență și putere de sacrificiu. Și nu-i deloc o exagerare afirmația că, terfelindu-se demnitatea și onoarea celor care au trăit sub vremi atît de potrivnice, se reușește distrugerea națiunii.

E ca-n Euromîniada lui Ion Budai Cajvanul, alias Luca Pițu:

„unul cu altul luptă, să frămîntă, unul pe altul surpă, micșorează, cetățean pă cetățean irumează”.

În unele cazuri, CNSAS a reușit performanța de a nu mai face distincția adevăr-minciună din dosarele fostei Securități, între mărturii sincere și false, între situații reale și bîrfe. Dacă a reușit ceva, a fost ca breasla scriitorilor să

fie privită cu dispreț, iar scriitorii să fie acuzați ca putori, stricați, lichele. De precizat: anumiți scriitori, atent selectați de cine trebuie și când trebuie.

Nu-i tot. Revin.

Marți 24 mai 2011

Nici o ameliorare sănătatică: aceeași poveste.

M-a însoțit Ana la laborator, pentru o nouă analiză. Ne-au anunțat că rezultatele vor fi comunicate peste o săptămână. Poate că de astă dată au să-mi găsească leacul vorba poetului Mihai Pizdiuc (“Pe unde trec, pe unde mă duc...”)

Visez la un televizor. Îl voi pune în locul celui terminat, odată cu ordinatorul, odată cu noi, Ana și cu mine. Eu să pot sta în pat, de acolo să mă chiorăsc în el. Improvizația actuală meșterită de Filip m-a obosit, mi-a distrus ce mai rămăsese din vedere. Vise, vise, ce ne-am face fără ele?

*

A murit Serafim Saka la Chișinău.

A murit Fănuș Neagu la București.

Dumnezeu să-i odihnească.

Miercuri 25 mai 2011

Zi începută prost. În fapt, zi începută ieri după amiază:

Știam că avocații americani au drept scop, nu căutarea și impunerea adevărului, ci înfrângerea adversarului. Și în Europa avocații fără scrupule urmăresc același lucru, dar sub forma decobilizării părții opuse, folosind, la nevoie calomnierea.

Insă ceea ce am aflat - la vârsta mea! rușine !- cu prilejul procesului DSK m-a dat peste cap.

Se aflase că apărare angajase câteva brigăzi de profesioniști întru detectivismul dus până dincolo de admisibil : foști polițiști, foști membri ai serviciilor secrete, foști ucigași /cu simbrie, în scopul, nu de a afla adevărul despre camerista agresată de DSK, ci... *de a o distruge* - au fost cuvintele unui detectiv de profesie - unul ne-angajat de apărare pornind de la metoda veche de când lumea: de a o cumpăra (pe ea, victimă, pe membrii familiei sale). Ceea ce “anchetatorii” lui DSK au și făcut; s-au dus în Guineea și au propus membrilor familie un milion de dolari, cu condiția... să nu vorbească (ce să vorbească aceia, care nici nu știau bine de ce este acuzată sora lor?). Apoi, de scormonirea în gunoi, ca să găsească, ce?: că femeia era cam curvă, oarecum sidaică, minci-noasă, șantajistă...

Dobitocii de comanditari (avocații lui DSK): aruncă banii pe

fereastră căutînd ceea ce nu vor găsi: femeia face parte din tribul peul, oameni pioși (musulmani), care nu pun preț pe bunurile materiale - deci nici pe bani - pentru care minciuna este un păcat, pe lângă faptul că un străin de comunitatea lor a pîngărit o femeie de-a lor... Nu bag mîna în foc pentru cinstea în viitor, a membrilor tribului, din păcate banul este ochiul dracului, îi poate des-cinți chiar și pe ei.

Desigur: avocații sunt ticăloșii: pentru bani fac orice, fabrică fapte rele puse în spinarea victimei - pentru ca vinovatul să nu fie pedepsit.

Îți vine să vomîți. Dacă Justiția americană permite apărării să folosească *orice* mijloace pentru a falsifica adevărul, unde mai poate fi stabilită dreptatea pe lume?

Pe lumea cealaltă?

Joi 26 mai 2011

Tot așa, tot așa.

Ieri mi-a telefonat Viorel Cucu, editorul meu de la Vicovia, Bacău. Mi-a spus că a participat la Salonul de carte de la Iași, ca a vîndut binișor "Săptămîna Roșie". Oamenii priveau cu coada ochiului standul unde se afla cartea blestemată, își continuau drumul, asigurați că nu fuseseră văzuți oprindu-se... Au lucrat bine holocaustologii, bașca transsinistologii lui Laszlo și ai săi de la Cluj - în frunte cu Shafir, bietul, persecutatul de antisemiții fioroși care nu-l păstrasera pe viață ca profesor.

Surpriză: Cucu îmi spune:

«Ștefănescu nu s-a ferit ca ceilalți: a cumpărat un exemplar din "Săptămîna Roșie..." și a plecat».

«Care Ștefănescu?», am întreat, mirat că cineva cumpără pe față o carte atît de incendiară.

«Alex Ștefănescu», mi-a răspuns Cucu.

Ca să vezi: lui Alex Ștefănescu nu i-i frică să fie văzut cumpărînd cartea lui Goma. De ce, nene Anghelache?

Nu știi, soro.

Te pomenești că ȘAlex are de gînd să scrie o cronică distrugătoare la **Săptămîna Roșie**. Da, însă pînă acum nu a scris nici măcar o jumătate de cronică favorabilă, pentru ca acum s-o întoarcă pe dos. Poate că va folosi metoda colegului său întru morală literară, I.B. Lefter: Acela a scris despre **Alfabecedar** elogios, apoi și-a adus aminte că are două mîini; cu cea alta a scris partea a doua în care mă pune la zid pentru "antisemitism".

Tainele criticismului literar dâmbovițelin, maică.

*

În jurnalul blogual al lui LIS, citesc la data de 24 mai:

“Fănuș Neagu s-a îmbolnăvit din cauza îngropării operei lui, de vie... Aceasta e realitatea dură. Mă gândesc deja înspăimântat că se așteaptă moartea lui Paul Goma să poată fi lăudat de Băsescu și de Manolescu (azi Paul Goma e ținut nedemn în exil) – și că în aceeași situație e și Nicolae Breban, bat în lemn. Le urez măștrilor scrisului Paul Goma și N. Breban să reziste pe baricadele opoziției publice o mie de ani, să-și îngroape ei dușmanii care le vor răul...

Ce să mai zici după o astfel de urare din partea prietenului LIS? O primești și-ți vezi de drumul tău - acela, “de costișă, ce duce la Vaslui” - singur, nu alături de Breban, pe baricadele opoziției publice. Apoi: să-mi îngrop, eu dușmanii? Din contra, îi dezgrop, îi scot la vedere - o dată, de trei, de cinci ori, ca să nu fie uitați de gloata directorilor de opinie care își fabrică “opinia” după cum le convine lor, fabricanții-de-opinie, în frunte cu D. Tudoran, cu prietenul său de lupte care de care mai literare, Manolescu și cu Oișteanu, Adameșteanu, Tismăneanu, și cu toți cioclii (nici n-aș crede că am nimerit-o bine!) din categoria primăveriștilor “anticomuniști” altfel-zisul Patapievici.

*

Aflu, din *Contemporanul* nr. 3, că Sami Damian îl atacă pe Breban - cu ghearii și cu dințile - pentru **Trădarea criticii**.

N-am citit cartea, dar l-am citit (pe toate fețele, acelea, multe) pe Sami. Nici o surpriză: Damian e Sami-nu-i-Momentul. Ce bun, Breban când îi era șef (lui și regretatului L. Raicu), iar ditamai criticii literari - puși sub stricta supraveghere politico-profesională a lui Mircea Iorgulescu, cel adus cu mari sacrificii de la *Munca* - nu mai știau unde să-și procure nește pinteni zornăitori ca să însoțească: «Da, să trăiți!»-urile, orice tâmpenie ar fi cerut Șeful - cel care-i pune să-i vină “la filmări, cu sumarele”, cine știe pe unde, la dracu-n pizdraznic - ehei, ce timpuri! Ce literatură, ce rezistență prin cultură!

Deși... Sami să îndrăznească, fie și după aproape patru decenii să-l combată pe însuși Breban - cel căruia i-a băut whyskiul (în fine, vorba vine, Sămițu bea numai apă de gură)?

Vineri 17 mai 2011

Din *Evenimentul Zilei* de azi: Vineri, 27 Mai 2011.

"Ilescu nu mai poate dormi liniștit".

Crimele Revoluției nu se prescriu

Autor: Andrei Udișteanu, Georgeta Ghidovăț

Hotărârea luată, marți, de instanța de judecată europeană în cazul lui Doru Mărieș și al părinților lui Nicușor Vlase, ucis la Revoluție, aduce în discuție ideea că faptele din timpul acelor evenimente nu pot fi prescrise.

Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), prin care se acordă despăgubiri părinților lui Nicușor Vlase, ucis la Revoluție, după data de 22 decembrie 1989, și lui Doru Mărieș, președintele Asociației "21 Decembrie 1989", ale cărui convorbiri telefonice ar fi fost interceptate de SRI în 1990, a stârnit valuri printre cei bănuți de implicații în violențele din acele zile.

În fruntea lor, Ion Iliescu. La aflarea vestii că instanța europeană reclamă tergiversarea Dosarului Revoluției și încălcarea drepturilor victimelor, Iliescu a reacționat violent în declarații. "O pușlama" ar fi liderul Asociației "21 Decembrie", iar CEDO "e în afara realităților istorice", este mesajul sintetizat transmis, miercuri, de Iliescu, în ziarul "Adevărul". Până la închiderea ediției, Iliescu nu a răspuns la telefon pentru a detalia. (...)

Într-un interviu acordat, ieri, în exclusivitate pentru "Evenimentul zilei", Florin Streteanu, judecător numit pentru cele două cazuri, la CEDO, prodecan al Facultății de Drept de la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca și singurul român care a luat parte la deliberările din completul european, a explicat cum decizia este una obligatorie. Dar, a adăugat acesta, doar statul român este cel care trebuie să rezolve problema de sistem. (...)

Ba doarme liniștit, Iliescu-și-poporul! Cum a fost el sprijinit, nu doar de ruși, ci și de românași de-ai noștri, intelectuali rezistenți prin cultură: Manolescu, Buzura, Sorescu, Răzvan Theodorescu, Pleșu - ei, da, altfel ar fi demisionat după mineriadă (și nu cum pretindea Iorgulescu, de la microfonul Europei libere).

Bineînțeles, l-am dat în judecată și pe Iliescu (dimpreună cu Pleșiță, cu Enoiu și alți golani - ei fiind golanii, derbedeii, vânzătorii de țară și de țăreni - ei și? Măgarul de Voinea s-a prefăcut că... anchetează, în sfârșit, după 15 ani, mi-a trimis vorbă prin Stejărel Olaru că vine la Paris... Paris s-a făcut! L-am așteptat, naivul de mine - așa-mi trebuie.

Pleșiță a crăpat, are să zdohnească și criminalul Enoiu - Iliescu însă este veșnic viu!

Îmi aduc aminte, cu meree uimire, cum îi aranja, bulibașei, scaunul sub cur, în văzul lumii (televiziunii), marele anticomunist, romancierul maramureșean Buzura...

Ce vajnici suntem noi, românii! Mai ales ardelenii: ce verticali, ce morali - nu te-ar/s-ar vinde pentru nimic în lume !

*

Are căderea un C. Stănescu să dea note-la-purtare scriitorului român? Are! El, scînteistul, el pe-liniistul! Altfel, cine?

Manolescu? Breban? Buzura? Uricaru? Adameșteanu? Blandiana? - mă doare mâna de listat.

...“Articol aparut pe 26:05:2011, in revista Cultura AUTOR: C. STANESCU CUVINTE CHEIE: COLABORATORI AI SECURITATII, DECONSPIRARI SCRIITORI, NICOLAE BREBAN, NICOLAE MANOLESCU, PAUL CERNAT, SCRIITORI, „OBSERVATOR CULTURAL“

Spectacolul de sunet si lumina al deconspirarilor din lumea scriitorilor precum si acela al rasunatoarelor „divorturi“ intre prieteni care se produc in urma acestor mult prea triste si penibile dezvaluiri este in toi. Si promite ca lumea scriitoriceasca atât de marginalizata sa ajunga si ea, in fine, in „top“. In topul celor mai mediatizate scandaluri ale momentului: cele trei divorturi din tot atâtea cupluri celebre ale zilei de azi recrutate din lumea modistelor, a topmodelelor si a afaceristilor pe seama sportului. Una e sa divorteze Oana de Pepe si alta e, bunaoara, despartirea lui Nicolae Manolescu de Nicolae Breban.

Citesc „dezvaluirile“ si comentariile pe marginea lor si nu incetez sa ma minunez. Ma minunez in primul rând de penibila reabilitare, involuntara desigur, a unor fosti mari responsabili ai Securitatii. Ei sunt luati ca „martori“ ai compromiterii unor scriitori si giranti ai „cedarii“ de care acestia au dat dovada. Asa, un reputat critic si istoric literar il „infunda“ pe fostul sau prieten, scriitor important, recurgând la butaforicul Nicolae Plesita, generalul caruia pâna si „literatul“ Nicolae Ceausescu i-ar fi observat, cum rezulta din memoriile numitului general: „Tu esti sensibil, Plesita. Trebuia sa fii scriitor“! Desi nu-mi plac patetismul si activismul pe care fosta mea colega de redactie de la „Scânteia tineretului“, Lucia Hossu Longin, le pune in slujba noilor comandamente, nu pot sa nu-i dau dreptate când scrie intr-un articol din „Observator cultural“ despre „Ochii si urechile poporului“, cartea de convorbiri a fostului „scriitor“: „Plesita a supervizat lumea intelectualilor din partea Securitatii. Detaliile pe care le furnizeaza in legatura cu „prietenia“ lui cu scriitorii sunt comice, daca n-ar fi incarcate de o unda tragica. *„Imprumuta“ carti de la Paul Goma, [am mai spus, scris: Pleșiță nu a împrumutat cărți de la mine, Hossa Longină a înțeles gresit ceea ce înțelesese gresit, cu program, jurnalistul Patrichi, nota mea, P.G.]* a dat ordin sa i se dea casa si mobila lui Nichita Stanescu. Fizicianul Horia Hulubei nu se putea dispensa de „Secu“ pentru a-si omologa realizarile. Pe Noica l-a rugat personal sa-i ajute pe tinerii Liiceanu si Plesu sa scrie „Jurnalul de la Paltinis,, cu Ion Ratiu „s-a pus“ de acord pe probleme capitale pentru România, incepuse un dialog cu Mircea Eliade pentru revenirea in tara; a dat ordin sa inceteze tracasarea lui Coposu si l-a transformat intr-un „lucrador al Arhivelor Statului“. „Trebuia turnata cultura in aparat!“ spune trestia gânditoare care se cheama Plesita. Asta-i generalul ale carui convorbiri cu Nicolae Breban stau „dovada“ ca scriitorul a colaborat?! De altfel, chiar Plesita conchide ca „n-a ramas unul pe suprafata pamântului care sa vina in contact cu mine si sa nu lucreze...“ Asadar, dupa „colegii mei, academicienii“, avem „prietenii mei, scriitorii“! Pe spusele acestui fanfaron sinistru, prietenul scriitorilor, care ne asigura ca „n-a ramas unul care sa nu...“ se bazeaza acum impartirea lumii intre „buni“ si „rai“, „patati“ si „nepatati“, „rezistenti“ si „oportunisti“, „slabi“ si „tari“ etc. etc. Este, vorba lui G. Liiceanu, „strigatoare la cer“ reabilitarea si credibilizarea postmortem a fanfaronului suspectat de insusi N. Ceausescu de „minciuna romantica si adevar romanesc“!(...)

Trecând la concretizari si exemplificari, Paul Cernat se opreste la „cazul Breban“: „Ar fi fost, poate, de dorit ca, din chiar momentul in care va fi aflat ca «i se pregateste ceva» de la CNSAS, orgoliosul Nicolae Breban sa-si fi

exprimat regretul, printr-o scrisoare publicata in «România literara», pentru atitudinea «de soricel» (cf. N. Manolescu) din fata generalului Plesita, bine-meritând astfel indulgentele din partea presedintelui UR pe care le-a primit poetul Ioan Es. Pop, pe principiul «asa da/ asa nu». Dar Paul Goma insusi ar ridica sprâncenele citind rândurile – juste altminteri – ale «prietenului» sau Manolescu, din editorialul «Cum ne asumam trecutul», aparut in «România literara» nr.16/ 2011: «Mult-putina experienta in materie pe care o am ma obliga sa spun ca singurul lucru de care N. Breban se face vinovat cu adevarat este de a fi fost folosit de Plesita et comp. ca agent de influenta. Mai ales in legatura cu Paul Goma, in anul de gratie 1977. Nu stiu daca scriitorul era constient de manipulare. Inclina sa cred, bazat pe ce-mi spunea in acei ani, ca era irevocabil convins ca manipulatorul era el, marele Breban, si nu securistii, bietii de ei! Din pacate, lucrurile stateau exact pe dos. Rapoartele securistilor arata ca-l cunosteau mult mai bine decât ii cunostea el pe ei. Stiau pe ce butoane sa apese ca sa-i trezeasca orgoliul si sa-l determine sa colaboreze / ... / Partea proasta este ca nici astazi N. Breban nu accepta ca a fost folosit fara scrupule si ca i s-au smuls declaratii compromitatoare moral pentru el si primejdioase profesional pentru noi.» Pentru care «noi»? Alaturi de alti scriitori onorabili, Nicolae Manolescu s-a «nesolidarizat», in 1977, cu miscarea Goma, pe motiv ca scriitorul protestatar «n-are talent», iar protestul sau ar fi doar o chestiune de ego hipertrofiat. Nu stiu in ce fel va fi «actionat» Breban ca agent de influenta in acest caz, dar, cu o atare atitudine a confratilor...“ Increderea nestramutata si nelimitata in „rapoartele securistilor“ condusi de fanfaronul care „trebuia sa fii scriitor“ (apud N. Ceausescu) inregistreaza, cum vedem, inca o victorie a lor impotriva scriitorilor: daca aceste rapoarte „arata ca...“ e, cu siguranta, verosimil ca manipulatorul era manipulat! Se pare ca, veritabila „literatura“, beletristica din rapoartele securistilor merita si ea un capitol special intr-o istorie literara dreapta si nepartinitoare cu toti scriitorii si „prieteni“ lor. In ce priveste noua „prietenie“ de nevoie cu P. Goma amintita in trecut de Paul Cernat – orice comentariu mi se pare de prisos...(...)

La rândul sau, Daniel Cristea-Enache sesizeaza cu ascutime devoalarea „in trepte“ a cazurilor de scriitori despre care se spune ca au colaborat cu cine ar fi colaborat. Aceasta devoalare conduce, treapta cu treapta, la un adevar pe bucatele, un adevar „imbucatatit“ ce sfârseste sau poate sfârsi intr-un mare neadevar. (...), „Si aici am observat doua tipuri de reactie. Academia, de fiecare data, isi apara membrii sau, in orice caz, contextualizeaza culpa scriitorului (a savantului) adus in discutia publica. Sunt invocate meritele recunoscute ale academicianului, scoala pe care el a intemeiat-o s.a.m.d. In schimb, *Uniunea are o abordare freestyle, dupa umorile presedintelui sau, si judeca aceleasi lucruri cu masuri diferite. Important nu este opera scriitorului in chestiune, important nu este nici macar dosarul sau de Securitate. Esential e daca el «se intelege» sau «nu se intelege» cu actualul prezident, care, la rândul sau, nu mai stie daca vorbeste in numele institutiei ori in al lui personal. Intr-un editorial recent, ajungea sa-l ameninte pe un scriitor cu dezvaluiri din dosarul acestuia... Jenant“.* (subl. mea)

... A fost odata un proeminent critic literar care, agasat de curiozitatea nesatioasa a onor publicului cititor fata de ce se petrece in iatacul sau chilia scriitorului, a dezavuat memorabil acest urât obicei, aratând cu mare justete si pertinenta morala ca acest public rau, indiscret, indecent si imoral vrea mai mult sa stie ceea ce face scriitorul decât ceea ce scrie scriitorul: ce vremuri! Acele vremuri vor fi trecut in calendar, nu si din capul de azi al multora de

atunci. Libertatea a strecurat pe usa din dos a democratiei si ideea ca scriitorul nu trebuie sub niciun chip aparat de calomnie, ci lasat prada hienei curiozitatii publice, la discretia literaturii compromitatoare din rapoartele compuse de securistii „prietenului scriitorilor“, el insusi scriitor uns de N. Ceausescu. De ce n-ar trebui sa fie mai ales acum scriitorii „aparati“ de sagetile otravite ce continua sa mai zboare dintr-un invizibil castel kafkian, e greu de inteles. Raspunsul cel mai comod e, desigur, acela ca scriitorul se „apara“ singur, prin cartile lui. Pentru a preveni imbucatarea adevarului si, astfel, distorsionarea lui, Daniel Cristea-Enache propune judecatorilor si publicului un fel de „decalog“, zece puncte pe care, scrie el, „fireste, sunteti liberi sa le acceptati sau sa le amendati“. Poate ca multi le vor si respinge. Interesant intre altele este punctul 5 din „decalogul“ lui Daniel Cristea-Enache: „Am o mare curiozitate legata de subiectul celor in continuare conspirati, deci activi. Am banuiri si indicii in legatura cu unele onorabile persoane al caror comportament deviant se poate explica si prin asumarea, in continuare, a unui anumit rol. Functia onorifica si rolul operativ: e interesant când afli, prin deductie, ceea ce desecretizarile ulterioare vor confirma la un moment dat“. Ne asteapta vremuri grele, trecutul e din ce in ce mai imprezibil.(...)

*

Regretatul Serafim Saka despre securistica scriitorilor din RSSM

Jurnal de Chişinău, 27 mai 2001

„Lustratia mai e închisă cu şapte peceti şi după două decenii de la prăbuşirea Imperiului Răului”

RM rămâne locul în care despre securistica intelectualilor publici din perioada URSS se vorbeşte în continuare în cercuri restrânse. Deconspirarea turnătorilor şi securiştilor în Basarabia, desigur, ar fi un proces firesc, în contextul condamnării crimelor comunismului. Până a se iniţia procesul lustratiei la noi, doar în ideea de a nu deveni o armă politică a foştilor KGB-işti ca şi în alte ţări foste socialiste, avem nevoie de ample discuţii publice pe marginea acestei chestiuni.

În urmă cu mai bine de doi ani, regretatul scriitor Serafim Saka mi-a făcut o serie de dezvăluiri la acest capitol. La început era foarte hotărât să publicăm interviul, apoi, dintr-odată, mi-a interzis să-l dau publicităţii până la decesul său. Mi-am respectat promisiunea şi cred că cititorii noştri merită să afle cât mai repede declaraţiile regretatei personalităţi.

– Stimate domnule Serafim Saka, aţi putea explica modul în care erau racolaţi unii membri ai Uniunii Scriitorilor (US) de Securitate?

Şi cam cum îţi imaginezi dumneata că s-ar putea explica ceea ce ştii numai din bănuială?! Racolările nu se făceau la adunările deschise (la acestea aveam şi eu acces) de partid şi poate nici măcar la barul gălăgios şi negru de fum al Uniunii, unde se făceau multe.

Explicaţia aceasta ar putea să-ţi-o dea numai cei racolaţi, precum şi cei care racolau, mulţi dintre care mai deţin şi azi posturi înalte sau încasează pensii de merit de la statul acesta democrat pe care-l tot făurim şi el nu se lasă în niciun fel făurit.

Eu aş putea, bunăoară, să-ţi explic ceea ce mi-a spus ex-preşedintele Petru Lucinschi, în chiar cabinetul domniei sale, unde eram cu Ion Mănescu, preşedintele Editurii US la care lucram, veniţi să-l convingem să ceară legislativului să promoveze o lege care să scutească cartea naţională de TVA. Promiţător cum era când era, domnul spicher ne-a promis şi nouă că se va face după care i-am scris un autograf pe cartea proaspăt apărută –

Basarabia în GULAG – și l-am întrebat în numele suferinșilor pe care i-am cunoscut: „Cum se face, domnule președinte, că victimele gulagului sovietic rămase în viață au o pensie de mizerie, în timp ce călăii lor nu pot de bine și atâtă atenție cât le acordă statul pe care-l conduceți?!”.

-Și el ce v-a răspuns?

Simplu: așa a hotărât parlamentul, iar eu, care sunt documentat și cunosc în adânc problema, așa face bine să-i alcătuiască o listă a victimelor pe care le-am întâlnit...

– Ce să faci cu această listă?

Să le promită și lor niște pomeni, ce altceva...?! Dacă vrei să îți se explice modul în care erau racolați unii scriitori, cum zici, întreabă-i pe cei care aveau posturi, erau editați în tiraje de masă, primeau premii de stat pentru leniniane, nu reușeau să se întoarcă bine dintr-o deplasare în străinătate, că li se propunea alta și așa la nesfârșit! Aceștia ar putea să-ți explice modul de racolare în această parte răsăriteană a Europei, în care lustratia mai e închisă cu șapte peceti și după două decenii de la prăbușirea Imperiului Răului.

„Au făcut carieră cei care se dau azi mari și tari, și patrioți”

– Ați cunoscut scriitori care aveau angajamente față de Securitate?

Cum să nu!?! Răspunsul care, în această chestiune este unul singur: bănuiala. Ei au făcut tot ce-au vrut, în timp ce noi ne-am ales doar cu virusul bănuiei: poate-i acesta, da' poate-i celălalt...Și cum bănuiala nu-i o dovadă, ne amărăm existența, persistând într-o nesfârșită suspiciune care ne desparte până și în cea mai dramatică problemă. Existența națională și nu – o, nu! – cea polietică și multiculturală, atât de statal speculate de la un timp. Amânată până la această foarte târzie oră, legea lustratiei ar putea să nu ne mai poată dumeri.

Mulți-mulți ani în urmă, aflându-mă în localitatea Onești, r-l Kotovsk, președintele colhozului de acolo s-a grăbit să ni se fudulească că la ei în gospodărie lucrează și trăiesc reprezentanții tuturor naționalităților sovietice. O avere de nații! a exclamat dumnealui și ne-a dus să ne arate ce fac și cum trăiesc. Prima surpriză am avut-o la căminul cultural în care era situată și biblioteca sătească, unde lucra o nevăstuică, care, dacă nu știa o boabă pe-a noastră, nu era abonată la nici o publicație în moldovenește. Când am zis: parcă se poate așa ceva? – tovarășul a sărit și s-a justificat în locul bibliotecarei: dacă la noi toți știu rusește!

Bineînțeles c-am fost turnat, doar pentru o nevinovată uimire de tânăr ziarist! Pe scriitorii care aveau angajamente față de Securitate puteam doar să-i bănuiesc. Dar cum bănuiala nu-i o dovadă, tac. L-am cunoscut, în schimb, pe deloc scriitorul Gheorghe Lavranciuc, pe care nu aveam de ce-l bănuii. Era chiar general în toată legea. Asta după ce am învățat cinci ani încheiați în aceeași grupă și la aceeași facultate, istorie și filologie, în casa căruia m-am pomenit într-un târziu de noapte, în toamna lui 1979, după o seară duioasă la restaurantul Inturist – aniversaram 20 de ani de la absolvire. Când la paharele pe care le luaserăm deja, s-au mai adăugat alte câteva, necuratul m-a împins să-i zic că oprimanta dumnealui instituție mă persecută, îmi îngreuiază publicarea cărților, nu mă lasă să văd lumea – atâtea motive din care am devenit un antiboghist (de la prim-secretarul Bodiul) și sunt gata să părăsesc în orice clipă republica.

După o tăcere lungă și apăsătoare, bietul meu coleg de studii pedagogice și general de KGB, speriat în propria casă, n-a găsit altceva decât să-mi arate, cu degetul dus la tâmpla, că-s nebun. Speriat de sperietura lui, am încercat să mă justific:

– „După ce a uscat toate bălțile, Bodiul al vostru ară acum prispele case-lor țărănești, ca să cultive viță de vie ca să primească steaua de erou al muncii socialiste!”

– ????

Și cum frica nu mă slăbea, i-am cârpit o minciună că, adică, o să vină prim-secretar Piotr Chirilovici Lucinschi ș-atunci... Profetia mea l-a impresionat mult și fostul meu coleg Lavranciuc, atunci doar general KGB, s-a aruncat să-și etaleze meritele, spunându-ne – eram câțiva colegi – cum l-a cules, în mantaua soldățească în care umbla după militarie pe străzile Chișinăului, cum l-a trimis la Bălți șef de comsomol, cum a avut grijă să-l promoveze, apoi să-l readucă în capitală – cum, cum, cum – multe și de toate!...

Ei și după ce ne-am mai atenuat frica cu alte pahare, tovarășul meu general m-a luat la braț și m-a dus să-i văd cabinetul de lucru, căptușit cu cărți de specialitate, cum s-a exprimat el. Când l-am întrebat unde-s cărțile scriitorilor moldoveni, le-a scos de pe undeva și mi-a arătat autografele lui Cibotaru, Boțu, dar și un solid volum de Druță, apărut la Molodaia Gvardia. Pe Druță, asta m-a rebăgat în sperieți, mi l-a arătat, aplecându-l sub poala feței de masă, ca să nu-l vadă cineva, deși eram numai noi doi. Prudența generalului m-a tulburat. Adică, până și un general de securitate nu era sigur că nu este ascultat, la el acasă, de propria securitate.

Spre dimineață, când am ajuns acasă, mi-am trezit soția și i-am spus, încă speriat, toată pătăria. Cum era de pe somn, soția și-a frecat îndelung ochii și m-a întrebat ca pe un repetent:

- Și cam cui ar putea să te denunțe un șef de kaghebe?!

– Aveați colegi față de care erați circumspect?

Ca mai toată lumea, cu mine însă se întâmpla ceva cu totul inexplicabil: pe cât de circumspect eram, pe atât mi-o lua, de multe ori, gura pe dinainte și spuneam ceea ce un om normal n-ar fi spus niciodată.

(Continuare în numărul de marți)

*

Flori Bălănescu mi-a scris ieri că “au fost urcate” (urmează să aflu semnificația urcușului) **Culoarea curcubeului și Soldatul câinelui**, la Amazon. Abia aștept semnalul că pot să anunț, în jurnal, apariția lor.

Azi, tot ea: ieri a fost la Bookfest, unde l-a întâlnit pe directorul Curții Vechi. Grigore Arsene s-a interesat de soarta mea, fiind afectat și el de “afacerea Chișinău”.

Despre **Scrisuri 2** există posibilitatea să fie prezentat la târgul de toamnă, Gaudeamus - numai să fie redactat din timp...

Vești care mi-au dat multe guri de aer.

*

27 mai 2011, ora locală: 19:26

Banchete și saune pentru nomenclatura din RSSM

Articol publicat de Alexandru Rîșneac

DEZVĂLUIRI. Șefii comuniști și elita economică din perioada sovietică se bucurau de privilegii și bunuri la care nici nu visau oamenii de rând,

multe fiind finanțate ilegal din surse ascunse.

Comunismul a însemnat, dincolo de retorica oficială care punea accentul pe echitatea socială, existența unor privilegii pentru nomenclatura de partid, în contrast cu nivelul de viață destul de modest al oamenilor de rând.

Acest lucru este confirmat de un document din 1987, descoperit recent în arhiva fostului Comitet Central al Partidului Comunist din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (CC al RSSM) și care era marcat „strict secret” până nu demult.

LOCALURI DE LUX PENTRU CEI „ALEȘI”

Este vorba de o decizie a CC de la Chișinău, din 9 iunie 1987, intitulată „Despre utilizarea obiectelor «de prestigiu» pentru necesitățile oamenilor muncii”. Este unul dintre primele cazuri când se recunoaște deschis existența privilegiilor de care se bucura nomenclatura comunistă, păstrate discret de ochii lumii sau negate anterior.

„Perestroika” și componenta sa „glasnosti”, adică transparență (numită în presa de la Chișinău de epocă cu un termen greșit - „publicitate”) a marcat începutul dezvăluirilor pe această temă, ceea ce a contribuit la apropierea momentului de prăbușire a regimului.

Din documentul menționat aflăm că, în perioada anilor 1964-1983, au fost construite 167 de localuri de relaxare de lux pentru nomenclaturisti, pentru asta fiind cheltuite sume exorbitante. Aproape jumătate din acești bani proveneau din surse neidentificate, fără nicio evidență contabilă.

Numai la construcția a 86 din cele 167 de imobile au fost cheltuite 6,4 milioane de ruble sovietice (în condițiile în care salariul mediu era mai mic de o sută de ruble. O comisie specială de control nu a putut stabili câți bani s-au cheltuit pentru celelalte 81 de localuri.

Aceste locuri luxoase cu acces strict limitat erau construite sub diferite denumiri - case de oaspeți, case ale vinificatorilor, livădarilor sau pădurarilor, săli de banchete și de degustare, saune, băi și altele.

Numai pentru 90 de băi și saune s-a cheltuit peste jumătate de milion de ruble, pentru sălile de degustare - 1,5 milioane de ruble, iar întreținerea lor se ridica anual la aproape 200.000 de ruble. Cele mai multe astfel de localuri se aflau în raioanele Orhei, Glodeni, Dubăsari, Strășeni, Suvorov (azi Ștefan Vodă), Ungheni, Nisporeni, Criuleni, Fălești, Kutuzov (azi Ialoveni), precum și în orașele Bălți și Chișinău.

Pentru construcția și finisarea acestora s-au utilizat materiale costisitoare și deficitare, precum marmură, granit, lemn prețios, oțel de calitate superioară. Imobilele erau echipate cu mobilier și covoare scumpe, mese de biliard, bazine de înot. Totodată, erau asigurate cu televizoare, frigidere, veselă de porțelan, pahare de cristal și alte articole ce nu puteau fi găsite ușor în vânzare liberă de către muritorii de rând. Asta găseai, bunăoară, la baza de odihnă „Vânătorul” din Ungheni, Casa livădarilor din colhozul „Zarea Moldaviei” din raionul Fălești, restaurantul din satul Dolna, raionul Nisporeni, Casa vinificatorului din sovhozul „Victoria”, raionul Kotovsk (azi Hâncești).

RELAXARE ȘI CONFORT DOAR PENTRU ȘEFI

Numai în orașul Chișinău existau 60 de băi finlandeze, apărute pe lângă 48 de întreprinderi industriale, majoritatea acestora funcționând fără a fi înregistrate conform legislației în vigoare.

În câteva din acestea aveau acces uneori și muncitorii, însă în cele mai multe din ele se relaxau doar conducătorii întreprinderilor și apropiații lor. Asociația forestieră din Chișinău, de exemplu, avea o baie-saună în vecinătatea pădurii de la Togatin.

Comitetul orășenesc pentru sport din Chișinău deținea o baie-saună la Ghidighici, în apropierea lacului de acumulare. Aceasta era utilată cu televizor color, magnetofon „Eletronika 50D”, mobilier scump și era accesibilă unui cerc restrâns de persoane. Și Comitetul Central al Comsomolului din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească avea o casă de odihnă și o baie-saună la Ghidighici, pe care o foloseau numai câțiva din șefii tineretului comunist. Situații similare erau înregistrate la administrația moldovenească a aviației civile, la uzina „Signal”, în numeroase firme de construcție, la departamentele „Measomoltorg” și „Moldavproiectmebel”.

Iată doar un extras din hotărârea CC al RSSM din 9 iunie 1987, care constată, cu nemulțumire, că aceste localuri erau doar pentru cei „aleși”: „Unele băi-saune sunt situate departe de întreprinderi și baze de odihnă (legale), nu sunt accesibile colectivului de muncă și sunt folosite de regulă de un cerc restrâns de persoane”.

Lux și dezmăț finanțate de economia subterană

Casele de odihnă, restaurantele speciale, băile-saune și sălile de degustare erau doar un paravan pentru asigurarea bunăstării și a privilegiilor nomenclurii comuniste. Existența acestora confirmă caracterul de castă al conducerii de vârf a Partidului Comunist și al elitei economice. Muncitorii și țăranii, pe care partidul pretindea că îi reprezintă, nici nu știau de existența acestor localuri „de prestigiu”, în care domina dezmățul sexual, abundența de bucate și băuturi spirtoase.

Comuniștii de rând erau prostiți într-un hal fără de hal - ei plăteau cotizații, înghițeau promisiuni deșarte și sorbeau din cafeaua artificială fabricată din orz. Totodată, aceste baze de odihnă pentru nomenclatură, construite de multe ori ilegal, din surse neidentificate, confirmă încă o dată existența unei viguroase economii subterane pe vremea sovietelor.

Autor: Igor Cașu Sursa: www.adevarul.ro

*

Miercuri, 24 Februarie 2010 05:03

Mașinăria crimelor comuniste

Pe 20 februarie curent, într-o conferință de presă, reprezentanții Comisiei pentru studierea și aprecierea regimului comunist totalitar din Chișinău, constituită acum o lună la inițiativa președintelui interimar al RM, Mihai Ghimpu, au făcut publice rezultatele primelor investigații. În perioada 1990-1992, majoritatea dosarelor Serviciului de Informații și de Securitate (SIS) din Republica Moldova au fost evacuate peste Nistru, a confirmat președintele comisiei, Gheorghe Cojocaru. „Nu știm nimic despre numărul și nici despre soarta acelor dosare. Nu cunoaștem nici conținutul lor, pentru că, împreună cu ele, au fost evacuate și inventarele”, a mai spus Cojocaru. În cadrul conferinței de presă, fostul deținut politic Andrei Bortnaru a declarat că dispune de informații, potrivit cărora, 400 de dosare secrete ar fi fost distruse la indicația primului președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur.

La rândul lor, membrii Comisiei au spus că nu cunosc nimic despre asemenea fapte. Ei au mai dat asigurări că toate informațiile pe care le vor obține în urma investigațiilor vor fi date publicității

Până în anul 1938, în Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească (RASSM) au fost condamnate la moarte peste 2400 de persoane, iar peste 300 au fost internate în lagăre speciale. Condamnarea persoanelor avea loc la ședința Troicii speciale din RASSM: ministrul de Interne al republicii, procurorul general și primul secretar al Partidului Comunist. Ei

erau cei care se întruneau de la 3 până la 11 ori pe zi pentru a întocmi lista neagră a morții: câte 200 - 300 de condamnați la moarte într-o singură sedință.

„Motivele condamnărilor sunt ridicole. Oamenii erau condamnați pentru că erau normali, că puneau întrebări și nu acceptau realitatea, sau pentru că preziceau căderea regimului. Deseori erau învinuiți de spionaj etc.”, a spus în cadrul conferinței alt membru al Comisiei, istoricul Gheorghe Negru.

Vicepreședintele Comisiei, Igor Cașu, a spus că în istoriografia sovietică persoanele deportate erau considerate oameni înstăriți, „culaci”. Însă arhivele MAI demonstrează că majoritatea dintre ei erau țărani simpli. „Nu vrem să facem din acei oameni deportați eroi, dar ei nu sunt trădători, așa cum i-a numit regimul”, a spus Igor Cașu. „După cele studiate, constatăm că în primii ani după război a existat o rezistență extraordinară din partea tuturor grupurilor etnice din Basarabia”, a mai menționat istoricul.

Am depistat în arhivele MAI câteva mii de dosare care se referă la condamnarea persoanelor ce au colaborat cu autoritățile românești și cu cele germane (numite culaci sau colaboraționiști). Proveniența socială a acestora era diferită, majoritatea fiind din rândul țăranilor simpli. Referitor la componența etnică, jumătate erau moldoveni de origine românească. Restul erau de origine ucraineană, ruși, chiar și găgăuzi. Noi nu suntem de acord ca aceștia să fie numiți trădători. Ei au fost mai degrabă victime ale timpului în care au trăit”, a mai precizat Igor Cașu.

Gheorghe Palade, alt membru al Comisiei, a spus că în 1944, odată cu intrarea trupelor sovietice pe teritoriul Basarabiei, în timpul raziilor pentru identificarea dușmanilor regimului sovietic, au fost arestați circa 50 de mii de oameni, dintre care au fost condamnați peste 22 de mii. Despre ideologia regimului comunist a vorbit un alt vicepreședinte al Comisiei, Sergiu Musteață. „Pe parcursul activității noastre, vom aborda și calitatea manualelor școlare, implementate de sistemul sovietic. Dogma partinică domina din clasa întâi, când elevii învățau ”Abecedarul”.

Despre istoria acestui pământ a început să se vorbească în manualele elaborate abia în 1958. Până atunci, elevii învățau din cele din 1937”, a menționat Sergiu Musteață. O mare parte din datele făcute publice de către membrii Comisiei au fost descoperite după desecretizarea arhivelor ministerelor din Republicii Moldova, printr-o decizie a actualului Guvern, la solicitarea Comisiei, a precizat secretarul comisiei, Mihai Tașcă.

„Avem o deschidere totală, nu există refuzuri atunci când Comisia solicită anumite dosare”, a mai spus Tașcă. Comisia va fi obligată să informeze periodic societatea despre activitatea sa. Pe baza rezultatelor va fi elaborat un studiu, o culegere de documente și un raport analitic privind aprecierea istorică și politico-juridică a regimului totalitar comunist.

Ioana PRUTEANU

Sâmbătă 28 mai 2011

Singurele cuvinte... omenești, drepte, despre «cazul DSK», în Franța au fost rostite ieri de... Séguéla. Cine se aștepta ca tocmai el, individul tulbure, uns cu toți mitteranzii, să spună cam așa:

“Din punct de vedere juridic, DSK este prezumat inocent.

însă din punct de vedere al noului sediu [un imobil de trei etaje, de cca 500 m.p..., costînd 35 000 dolari pe lună] este deja... prezumtiv de connerie!”, iar Ruth el Krief, interlocutoarea, a început să behăie sonor (cum altfel: *in petto*?) ca o capră, dar nu fiindcă ar fi gustat zisele lui Séguéla, ci ca să pregătească “trecerea” spre alt subiect.

Un alt mărunț motiv de satisfacție (s-a înțeles: sunt în tabăra cameristei agresate!): un jurnalist al BFM (canalul transmițînd numai știri) a ajuns la sediul unei mici “organizații” pentru apărarea drepturilor femeilor africane nimerite în America, neinformate, dezorientate, pradă a oricărui rechinaș de trei parale, dar un rechinoi ca DSK, cel care îi zicea femeii, cu care se lupta, vitejește, încercînd să o facă să nu se opună..., să se lase violată, să nu-i fie teamă că își va pierde slujba:

«Ce, nu știi cine sunt eu?»

Nu, nu știa - biata analfabetă africană!

Ea, agresata nu se adresase acestei organizații, fusese luată în evidență fără voia ei, ba i se găsiseră - până ieri - și doi avocați, «Vom fi la paritate, DSK are doi uriași penaliști, noi: două femei avocat», glumea una din voluntarele africane.

Aici îmi dau și eu cu presupusul:

Până alaltăieri aveam o simpatie pentru Anne Sinclair; iată o soție, mereu înșelată și consimțind la această situație umilitoare, dar rămânînd lângă bărbatul “acuzat pe nedrept”...- plătind sumele colosale cu avocații, cu “o locuință decentă...”. Or locuința-decentă aleasă de Anne Sinclair este - a spus-o Séguéla - “une connerie”. Tot Séguéla adăugase, deși Ruth El Krief se zbătea de zor să-l întrerupă, sau să-l bruieze...

«Și nici un cuvânt despre victimă, acea femeie simplă, crescîndu-și singură fiica, o ființă fără apărare în fața lui DSK”

Concluzia mea - pe care mi-o asum:

Anne Sinclair este “la connasse”; ea, nesimțita, cea care a aruncat în ochii lumii o locuință pentru bărbatu-său, acuzat, costînd o avere. Adevărat, e este liberă să facă ce vrea cu banii moșteniți de la bunicu-său, marele negustor de tablouri Rosenberg. Dar ea nu știe - la vârsta ei, vorba celuia - ce-i aceea discreție? decentă? reținere?

Nu. Deci Anne Sinclair este o vacă.

*

Un text “răcoritor” semnat de Bedros Horasangian, în *Obs. cult.* : Alegeri și matrapazlîcuri la PDL”. Îl felicit din inimă.

Duminică 29 mai 2011

Ceva mai puțină transpirație, dar multă “clătinare/ pe/picioare”. Și când mă gândesc : abia în 6 iunie îl voi putea consulta pe dr... Schaan... Voi încerca să supraviețuiesc până atunci, iar Schaan îmi va dezvălui că nu știe de unde vin amețelile, nici transpirația...

*

Ieri, un jurnalist consătean cu guineeana agresată de DSK a vorbit despre inadmisibila amenințare a avocaților apărării care au afirmat repetat, că *o vor distruge pe victimă*. Și se întreba, mă întreb și eu dacă nu există posibilitatea de a-i ataca pe avocații lui DSK pentru această dovadă că apărarea nu se rezumă la a aduna probe de nevinovăție (sic) a acuzatului, ci de o distruge pe victimă? Iar dacă nu există în legislația americană o astfel de culpă, foarte rău pentru America.

Jurnalistul consătean (vorbea o franceză perfectă) a mai luminat un colț al tragediei femeii: nu numai că aceasta face parte dintr-un trib extrem de pios (musulman), dar este și ea excizată. Aflu acum: femeile excizată, pe de o parte au dureri atroce în timpul actului sexual normal (vaginal), probabil de aici li se trage credința că o pătrundere vaginală străină este un mare păcat - pentru ea, femeie, că nu a fost în starea să o evite, de aceea va rămâne pe veci murdărită pângărită (de un străin), viața ei va fi, într-adevăr, *distrusă* pentru totdeauna - a ei și a familiei sale, atât cea rămasă în Guineea, cât și a fiicei și rudelor din America, deci atunci când ea, agresată, protesta cum putea, spunând că își va pierde slujba, rostea un adevăr dincolo de înțelegerea unui alb, mai ales când acesta o viola. Este adevărat: stăpânii ei, albi (proprietarii, administratorii hotelului Sofitel) nu ar fi aplicat această lege a africanilor peul, dar acum este vorba de un principiu. Or “principiul” acela, aplicat sau ba, a distrus viața bieteii victime, a ei și a fiicei ei pe care o crește și asupra căreia va cădea “păcatul” mamei de a nu fi reușit să se apere de Animala DSK.

(Rămâne între noi, sub rezerva că un bărbat nu va reuși vreodată să se transpună în femeie: eu i-aș fi retezat pula cu dinții !)...

Luni 30 mai 2011

Iată o veste bună, transmisă de Flori Bănulescu - nu știu dacă va fi limpede pentru eventualii cumpărători, fiindcă pentru mine...

**Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor)
/ Cod "Barbosul" (Romanian Edition) [Paperback]
Paul Goma (Author), Mihaela Sipos (Author), Flori
Balanescu (Editor), Mugur Cornila (Editor), Cristian
Homeuca (Cover Design), Gelu Tofan (Contributor)
Be the first to review this item **Î Like (0)**
Price: \$29.99 & this item ships for FREE with Super Saver
Shipping. Details**

Aceasta carte de marturii – despre 1977, in Romania – a fost scrisa la Paris, in primele luni ale anului 1978, tradusa in franceza si lansata de editura pariziana Seuil in februarie 1979, nasi fiind Eugène Ionesco si Fernando Arrabal. A fost difuzata fragmentar, in lectura autorului, prin Europa Libera, insa inainte de 1989 nu a cunoscut o editie in limba romana.

In 1990 a aparut in romaneste la Humanitas – solicitata fiind de Gabriel Liiceanu, prietenul autorului... Insa abia ajunsa in librarii (intr-un tiraj, de altfel, mult diminuat), cartea de marturii "Culoarea curcubeului '77" a fost retrasa de pe piata, depozitata, iar in 1992 trimisa la topit de editor – care nu l-a informat pe autor, apoi a negat cu vehementa „disparitia” cartii. Fapta curat-prieteneasca, inalt culturaliceasca la care au consimtit scriitorii, nu doar tacit, ci activ, si prietenii buni ai mei: Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adamesteanu, Nicolae Manolescu, Andrei Plesu (si atâția altii).

Acum, că am reprodus anunțul, pot să mă întorc la treabă: re-alcătuirea volumului **Scrîsuri 2**, pentru a fi editat în toamnă, la Curtea Veche.

Martți 31 mai 2011

Azi am terminat pregătirea volumului 2 din **Scrîsuri**. Au ieșit 1 170 pagini. Cam multe, dar... altele nu mai am.

I U N I E

Miercuri 1 iunie 2011

Căutându-l pe Shafir - ca să aflu dacă a spus ori ba că noi, Românii trebuie să plătim pentru cei 800 000 evrei persecutați, am căzut pe o dare de seamă din iunie 2007, în legătură cu simpozionul "Holocaust - Gulag", ținut la Cluj.

"(...)Din acest punct de vedere nu cred ca atacurile la adresa Monicai Lovinescu, simbol inatacabil pentru o imensa masa de romani, acum cand domnia-sa a parasit scena dezbaterii publice (similar cu atacul la adresa lui Mircea Eliade, produs la fel, dupa ce el iesise din viata la propriu), sunt de natura sa dezvolte empatia. Cred ca dialogul si nu recriminariile, confesiunea de buna credinta in genul "Iata ce am suferit eu, acum te rog spune si tu ce ai suferit" sunt singura cale posibila. Cind d-na Marta Petreu spune in momentul concluziilor ca gandirea Monicai Lovinescu se apropie de cea a lui Nae Ionescu, amutesti, cum se si cuvine in fata unei asemenea enormitati si iti spui ca nu e cazul nici sa-ti mai iei ramas bun. Dar cind dl. Michael Shafir vine in ultimul sfert de ora al Simpozionului, cel consacrat peste tot in lume amabilitatilor, si o acuza tot pe d-na Monica Lovinescu de furtul unei sintagme, comite un gest de impolitete neverosimila fata de gazdele si invitatii sai, sanctionat de altfel prin mutenia de data asta a salii, care de obicei aplauda orice "luare de cuvânt". Gestul d-lui Shafir e mai grav decat denuntul calomnios al doamnei Petreu, fiindca el aduce deservicii cauzei al carei avocat s-a desemnat singur: cunoasterea in Romania a suferintei poporului evreu si raspunderea statului roman si a civililor sai pentru Holocaust.

Nu este indicat autorul textului. În schimb (!) cele trei intervenții pe forum merită consemnate:

Bizar. 23:27 Î 9 Iunie Radu din Tanacu Marta Petreu este o inamica a ei insasi, cat despre M. S. cine-l mai ia in serios ? Si Ruxandra Cesareanu nu s-a bagat si ea in afacerea asta bizara ?

2. Frica ii paralizeaza pe oameni 13:39 Î 13 Iunie Mihai Ciobanu Evreii au facut un lucru extraordinar pentru care merita tot respectul nostru. Faptul ca in Romania , dupa 17 ani de la revolutie tot comunistii conduc, ca ei sunt singurii beneficiari ai revolutiei, ca romanilor le este inca frica sa vorbeasca in mod liber despre crimele comunismului, ca in orice partid sau asociatie intri oamenii nu sunt "interesati" de discutarea profunda a ...

3. Unde dai si unde crapa! 14:22 Î 15 Iunie Adrian Pop
Am fost de fata la discutia despre dna Monica Lovinescu. Dna Petreu a discutat cu totul altceva, dar poate prea subtil pentru autoarea articolului de mai sus. Halal "denunt calomnios", sa spuna ca o admira pe Monica Lovinescu! Unde dai si unde crapa!... textul de mai sus e cam... departe de realitate, ca sa nu spun mai mult.

Constat că la "găsiri" ale textelor, în *România liberă*, au dispărut... autorii. Iată că și al meu "A fi basarabean" din 4 nov. 2005 și-a pierdut paternul...

*

LA PERCEPTION DE LA PROSE DE PAUL GOMA. IDÉOLOGIE ET LITTÉRATURE

Mariana PASINCOVSCHI

Université de Suceava

A propune o exegeză referitoare la receptarea prozei lui Paul Goma în contextul literar actual înseamnă, fără o cunoaștere temeinică a biografiei și a disputelor care s-au iscat în jurul prozatorului, a te situa pe un teren minat, gata oricând să se surpe sub greutatea acuzațiilor. De aceea, pornind de la evidențierea câtorva aspecte generalizatoare care să creioneze atmosfera epocii în care se naște, activează și își suportă exilul, vom încerca să identificăm acele aspecte caracteristice ale ideologiei disidentului, iar mai târziu ale prozatorului care, disimulate în faldurile comprehensiunii, nu au dus decât la o formă paroxistă a receptării. Fără a discuta justetea sau injustetea țâfnei auctoriale, ceea ce ne propunem este a vedea modul în care ideologia asumată de el și felul lui de a concepe literatura influențează receptarea, eliminând confuziile prezente, încăși astăzi, între omul și scriitorul Goma.

Cuvinte cheie: receptare, ideologie, biografie, exil, disident, literatură

1. Introduction

1.1. Pourquoi une étude de la perception chez Paul Goma?

Proposer une exégèse sur la réception de la prose de Goma dans le contexte littéraire actuel signifie, sans une connaissance approfondie de la biographie et des conflits qui ont eu lieu autour de l'écrivain, se situer sur un champ miné, toujours prêt à s'effondre sous le poids des allégations. Par conséquent, en partant de la mise en évidence de certaines questions générales qui puissent décrire l'atmosphère dans laquelle l'écrivain est né, travaille et supporte son exil, nous essayerons d'identifier les aspects propres à l'idéologie du dissident, et plus tard du prosateur, qui, cachés dans les plis de la compréhension, n'ont abouti qu'à une forme paroxystique de la perception. Sans discuter l'exactitude ou l'inexactitude de l'arrogance de l'auteur, ce que nous nous proposons est de voir comment l'idéologie assumée par lui et sa façon de concevoir la littérature affectent la réception, en éliminant les confusions présentes encore aujourd'hui, entre l'homme et l'écrivain Goma. A en juger la critique littéraire en sa diachronie, en essayant une démarcation claire entre les platitudes actuelles et les observations originales, nous avons cité ou analysé certains auteurs, l'accent étant proportionnel à l'importance que nous attachons à cette exégèse. Suite à l'inventaire des opinions critiques et de leur apparition, dans certains cas nous avons donné la priorité aux idées critiques (Virgil Podoabă, Nicoleta Sălcudeanu), qui seront développées dans une étude plus approfondie.

En parcourant le trajet du développement de l'auteur, nous avons constaté que la plupart du temps, en choisissant la voie d'un homme retrouvé en face des autres, Paul Goma nuit à soi-même à travers une série d'abus, en répétant l'histoire, après une période de vingt ans, encore et obstinément. La querelle de Goma avec la littérature met en évidence la condition de singularisation, l'auteur refuse l'appartenance à une communauté des écrivains non solidaire avec l'adversaire à la dictature.

En réunissant une unanimité au sujet de son travail comme dissident, la réception critique a connu une chaîne ininterrompue de préjugés, toutes en défaveur de l'auteur, en minimisant l'importance de son œuvre, en la réduisant au silence et même en l'excluant de la vie littéraire. Contesté par certains, mais apprécié par d'autres, Paul Goma est toujours un «cas» non résolu. Les

abus d'opinion des dernières années sortis de la plume du journaliste vitriolant, donnant lieu à de vastes controverses, ont provoqué un phénomène de rejet qui tend à se généraliser. Les signes de critique littéraire et les attitudes qui contestent la transformation de l'œuvre dans un simple document en défaveur de l'intérêt esthétique contribuent au renouvellement de la perspective critique de Goma. L'auteur se veut, en fait, écrivain, perçu, par conséquent, par des moyens appropriés, comme cela s'est produit dans les années 90, mais cette fois pour une durée indéterminée, sans impliquer le nom du dissident dans le travail de l'écrivain. Selon ces points de vue, nous croyons que le changement des instruments critiques pourrait équilibrer la réception d'un auteur si controversée, en redonnant à la littérature roumaine un grand écrivain, dont l'œuvre abonde de littéralité même dans les pages les plus féroces du journal.

1.2. Un destin de dissident

Étant l'écrivain qui a provoqué (et provoque encore) parmi les contemporains beaucoup et de très lourdes controverses, Paul Goma a réuni, toutefois, parmi les roumains du pays, et surtout de l'exil, une unanimité concernant son activité dissidente, étant considéré comme l'unique dissident authentique de leur pays, qui s'est opposé au système communiste au prix de l'exclusion de la société. Malgré le fait qu'il soit devenu, au fil du temps, un véritable artiste de la parole roumaine, la critique littéraire (à quelques exceptions près) a agi selon le même mécanisme, en se concentrant sur le plan politique et historique de son travail, en transformant, comme le précise Virgil Podoabă, « une œuvre complexe dans une à une seule dimension » (Podoabă, 2004: 243).

Ainsi, on est arrivé, comme l'explique le même critique littéraire, à l'installation massive de cette « anormalité » dans la perception roumaine de l'œuvre de Goma, qui a entraîné une conséquence encore plus grave, grâce à l'implication du dissident dans les affaires de l'écrivain. Ainsi, « en mélangeant à outrance l'activité du dissident (et de l'opposant politique) dans celle de l'écrivain et en faisant de la première la source de la seconde, ceux-ci lui ont retiré son don de l'imagination. En vertu de cette confusion des sources avec les ressources, Paul Goma serait un écrivain sans imagination et son élan créatif serait éteint dès qu'il retirerait sa plume du sol fertile de sa biographie et du document historique. Selon eux, Paul Goma serait écrivain seulement dans la mesure où il a été dissident et opposant » (Ibidem: 243-244). Il y a eu aussi des voix qui ont remis en question même le statut de dissident, l'auteur étant devenu un paria tant durant le régime communiste qu'après sa chute, quand tous s'attendaient que les choses évoluent. Il y a certainement une évolution (signalée par l'apparition de nombreux ouvrages de valeur), mais ce fait n'a pas été en mesure d'arrêter la vague de réactions négatives provoquées par le polémiste acerbe, réactions qui, là encore, ont déséquilibré la perception. En critiquant des noms de valeur, tant dans le pays qu'en exil, Paul Goma est accusé d'antisémitisme, risquant d'être de nouveau exclu de l'univers littéraire. Ce n'est pas, cependant, la seule accusation; il y en a d'autres qui viennent remplir une liste où l'on écrit encore : « Cioran l'a accusé d'être réactionnaire. On lui a diagnostiqué le délire de candeur morale. On a démasqué son culte personnel de la personnalité. On a dit qu'il manque de nuance dans les jugements moraux. Et là, on lui a opposé l'équilibre et la mesure de Havel. L'intransigeant serait une inconséquence. [...] *Goma a aussi été accusé d'inadaptation à la non belligérance* » (Buciu, 2007: 78), en publiant sous la mention répété « Document » les déclarations faites lors de

son arrestation en avril-mai 1997, « document » selon lequel l'écrivain adresse les plus sincères remerciements à M. Nicolae Ceausescu (celui-ci étant le titre de quelques sous-titres, six, pour en être précis), « qui, d'un côté, m'a prouvé qu'il n'avait pas changé, et d'un autre côté, il a montré de la compréhension, de la générosité et de la confiance en moi, celui qui sera toujours » („Adevărul literar și artistic”, 1995: 7). Tout cela, y inclus l'intense écriture dévoilante, de la position d'une « objectivité » absolue, radicale, incommode, irritante – comme le dit Marian Victor Buciu (Buciu, 2007: 79), a mené à une perception extrémiste, rares étant ceux qui ont vu et voient en Paul Goma une véritable personnalité littéraire, en s'intéressant à la valeur artistique du prosateur. En étant provoqués, subjectivement ou objectivement, par son jugement moral, « en confondant le plan de la moralité du dissident avec celui de l'affectivité exagérée du moraliste et de la valeur, discutable pour certains, de l'œuvre de l'écrivain » (Podoabă, 2004: 239), concernant l'auteur de l'éthique et le citoyens de l'esthétique, la plupart rappellent la confusion entre la morale et l'art, en goûtant de la pomme de discorde qui a conduit à porter atteinte à l'esthétique et a suscité beaucoup de controverses, pour et contre Paul Goma. Dans ces circonstances, on pourrait se demander, comme d'autres l'ont fait, même si parfois indirectement, comment est-on arrivé dans cette situation? Qui est le coupable et qui a à en gagner? L'auteur, ceux qui le soutiennent, ceux qui l'accusent ou ceux qui montrent leur attitude par un « silence tactique » ou par une « calomnie de ressentiment », comme le dit Virgil Podoabă. Nous ne nous proposons pas maintenant de trouver une réponse à ces questions parce que, quelle que soit celle-ci, sans une connaissance approfondie du problème, elle déplacerait, tout simplement, son centre de gravité. Ce qui nous intéresse est de voir comment l'écrivain a été perçu dès le début jusqu'à présent, en analysant la critique littéraire dans sa diachronie, en attirant attention à toutes les catégories invoquées et d'observer comment l'idéologie assumée par Paul Goma et sa façon de concevoir la littérature influencent la perception.

Quand Paul Goma se lançait dans la littérature roumaine, en Décembre 1966, en débutant dans le magazine « Luceafărul » avec l'histoire “Aia”, un titre changé par les éditeurs en “Când tace toba”, l'auteur était déjà considéré comme « un cas » [suite au « procès » de l'Université et à la promesse de M. Novikov de s'en occuper... de « l'affaire Goma » („Apostrof”, 1990)], à cause de quoi il réussit à peine de publier dans des périodiques, ou en volume, la revue d'Eugen Barbu étant devenue la seule option (il reçoit « la mention pour la prose » lors des « Prix pour 1966 »). Son début en « Luceafărul » ouvre la porte à d'autres périodiques (« Gazeta literară », « Viața românească », « Cravata roșie », « Ateneu », « Neuer Weg »). Au printemps 1967 le magazine allemand (de Roumanie), « Neue Literatur » s'apprête à publier un morceau de **Ostinato**, dans la traduction d'Anemone Latzina et Dieter Schlesak. Toujours à cette époque-là, le premier à prononcer la phrase, « Soljenitsyne roumain », est Miron Radu Paraschivescu. En jetant un coup d'œil sur le dactylogramme du roman, il s'écria: « Mais ce garçon est un Soljenitsyne roumain! ». Formule reprise par « Le Monde », par la radio « Free Europe » et par de nombreux exégètes, qu'elle a été consacrée – comme le souligne Ion Simuț - uniquement en combinaison avec la dissidence de Paul Goma (Simuț, 2004: 197-198). La mise en valeur de la critique est en accord avec la tentative d'usurper le titre glorieux, usurpation considérée

comme « un acte immoral parce qu'il est injuste et rancuneux. Ce n'est pas une simple erreur publique innocente, mais une ingratitude énorme et symptomatique envers le dissident roumain le plus important » (Ibidem: 198), les exemples étant éloquentes à cet égard.

En 1968 (le 21-22 août, le jour de l'invasion de la Tchécoslovaquie) dans les librairies apparaît le volume début **Camera de alături**, en septembre apparaissent deux commentaires élogieux signé par *Valeriu Cristea* dans « Amfiteatru » et par *Lucian Raicu* dans « România literară » et une note destructrice, mais sans signature dans « România liberă ». Sans contribuer à l'imposition de Goma (le livre est passée quasiment inaperçu, par des raisons extralittéraires), *Valeriu Cristea* a le mérite de faire quelques observations précieuses, observations qui, au fil du temps, seront confirmées. Il parle de la maturité artistique du débutant (en été 1967 Paul Goma a déjà envoyé en Occident la première version du roman **Ostinato**), en considérant que, « Paul Goma démontre une réception fine, précise et rigoureuse du concret. Contrairement à beaucoup d'autres, plutôt secs, pâles et confus, peureux devant le concret, terrorisés par le contact avec lui, Paul Goma est un analyste avec de la santé aux joues rouges (une première référence à Ion Creangă), vraiment fait de chair et de sang » (Cristea, 1970: 185). *Valeriu Cristea* ne néglige pas les qualités « proprement dites artistiques, d'écrivain: le sens de la couleur, l'humour, l'inclinaison vers le pittoresque, la possibilité de placer l'objet décrit dans un domaine d'analogies suggestives, le pouvoir de fixer, de vêtir de cubes gros de matière les états pulvérisables, les sensations fugitives, le caractère plastique et expressif de la langue » (Idem), en pointant, par une écriture distinctive [« la phrase, qui augmente souvent dans des périodes énormes d'une page pleine de texte, est forte et arboriscente, par où gargouille la sève » (Idem)], à ce qui allait devenir plus tard le style de Paul Goma. En notant également les faiblesses du débutant et les résultats médiocres de certaines nouvelles (« Logodnicii vin și pleacă », « O ce veste minunată », « Aia »), aussi bien que la pauvreté et de la substance épique, l'impression globale du critique reste décidément en faveur de l'écrivain : « En fermant le premier livre, notre pensée reste à la page d'analyse compacte infinitésimale dépassant le péril de l'aridité par un sentiment fort de la matière et du talent littéraire (s.n.) » (Ibidem: 186).

Même si dans son volume de début l'écrivain ne laisse voir presque rien de son expérience de prison durant ses années d'études (1956-1958), ni d'une résidence obligatoire de cinq ans à Bărăgan, ni de sa future carrière, certains fragments enverront collatéralement à des tensions qui prendront de la consistance plus tard: il s'agit de la liberté invoquée par le récidiviste Gulimănescu et de la prémisse morale du futur dissident, évoquée par un jeune homme arrivé sur un chantier dans une brigade de forgerons pour être « rééduqué » par le secrétaire de l'UTM – « Ne pas nous mentir nous-mêmes », est devenue une solution unique pour gagner sa dignité et survivre dans un monde où le jeune homme apprend que son beau-père était informateur à l'usine. Le fait que le début de Paul Goma n'est pas représentatif pour ce que l'écrivain sera plus tard est confirmé par Ion Simuț (Simuț, 2004: 184-185) et Anton Cosma (Cosma, 1998: 411), leurs points de vue n'étant pas, toutefois, pleinement partagés par A. Ștefănescu. En se référant, en 2005, dans *Istoria literaturii române contemporane* à l'ensemble du travail du romancier, le critique littéraire conclut: « Les textes de Paul Goma, bien qu'ils affichent des procédures de la littérature-vérité, bien qu'ils comprennent des discontinuités intentionnées propres à la littérature moderne, restent

en leur substance non littéraires » (Ștefănescu, 2007: 647). Quelle serait, alors, la littérature proprement dite du prosateur? La réponse est toujours donnée par **A. Ștefănescu**, non sans lien à notre problème, qui considère que « *la littérature proprement dite de Paul Goma ne peut être trouvée que dans son volume de début, Camera de alături, de 1968* » (Idem), qui est, cependant, une prose « vaguement psychologisante, stylistiquement indécise et effacée » (Idem). Par conséquent, le critique conteste son talent littéraire, en notant que, « *lorsqu'il n'a fait que de la littérature, en se basant uniquement sur son talent littéraire, en l'absence d'un scandale politique pour promouvoir son livre, Paul Goma n'a pas réussi à s'imposer à l'attention du public* » (Idem). Même si nous soyons d'accord avec la dernière partie de l'affirmation, avec l'effet du volume de prose courte, nous ne pouvons pas accepter la cause proposée par A. Ștefănescu (absence d'un scandale politique), mais surtout nous sommes en désaccord sur la littéralité du travail de début, d'autres textes en réussissant s'affirmer pacifiquement, en démontrant que la vraie littérature se trouve au-delà des portes de ce volume. Les exemples à cet égard sont nombreux.

En 1969, après avoir travaillé sur le roman **În cerc** et écrit la première version d'un « segment » de **Ușa**, Paul Goma déclare aux éditeurs que si **Ostinato** (rejeté au printemps 1968) n'est pas publié en 1970, il apparaîtra dans l'Ouest en 1971. Sa déclaration est accueillie avec dégoût par l'Union des écrivains, où il est « jugé » au cours de la même année, l'opinion générale étant qu'un écrivain roumain, « surtout quand il est un inconnu » (cité dans **V. Nicolescu**), « il n'a pas le droit de se comporter comme s'il était seul dans le monde » („Apostrof”, 1990). En mars 1970, Paul Goma publie pour la dernière fois, dans la revue « România literară », un extrait de **În Cerc**. En avril, après avoir publié le roman **Ușa** à l'édition « Cartea Românească », l'auteur doit faire face à un deuxième rejet de la part de Marin Preda et Mihai Gafița sous le prétexte du « décodage » fait par **Alexandru Ivăsiuc**, et notamment que le personnage « négatif » de **Ușa** n'est pas quelqu'un d'autre qu'Elena Ceaușescu. Bien qu'il semble que cette accusation ne soit pas fondée, elle parvient à arrêter l'impression de la littérature de Goma, en mettant le début d'une relation d'hostilité entre les deux écrivains.

Suite à cet événement, il y a une interdiction totale en Mars 1970 (bien que l'auteur continue à être rédacteur à « România literară »), Paul Goma n'ayant pas le droit de signer même des traductions, interdiction qui visait à la fois sa femme, Ana Goma et son beau-père, Petre Năvodaru. Dans ces circonstances, l'auteur envoie le manuscrit du roman **Ușa** en Ovest pour qu'il apparaisse en automne 1971, à une courte période de temps après Tezele din Iulie de Ceaușescu. Le roman **Ostinato** apparaît, d'abord en Allemagne, à Suhrkamp de Frankfurt sur Main, puis en France à Gallimard (sous le titre **La Cellule des libérables**). Le roman est bien accueilli par la presse étrangère, et l'auteur est caractérisé comme un Soljenitsyne roumain. Dans une chronique éditoriale à la radio « Free Europe », Virgil Ierunca dit à propos de ce cas : « Je l'ai attendu pendant plus de vingt ans. J'attendais l'écrivain qui prenne le risque d'envoyer à l'étranger un vrai livre, lui restant en Roumanie. De pareils livres sont toujours arrivés de Pologne, de Hongrie, de Tchécoslovaquie et, toujours, de Russie, en témoignant sur le vrai visage des dictatures sous-développées de l'Est. Seule la Roumanie s'est apparemment enveloppée dans une sorte de Sérail esthétique, où les écrivains ne luttent pas pour la liberté, mais l'obtenaient du haut et en ont fait un genre d'arme byzantine donnant naissance – c'est vrai – à des ambiguïtés fructueuses. [...]

Paul Goma est, pourtant, le premier à faire le saut décisif pour montrer au monde qu'en Roumanie il y a aussi des écrivains dignes de l'époque que nous vivons. Comme Boris Pasternak, comme Soljenitsyne, comme Tibor Déry (sans nommer les autres)... » (Ierunca, 1993: 272-274).

Paradoxalement, le succès en Allemagne est élevé par la réaction de la délégation roumaine qui quitte la Foire du livre de Francfort pour protester. La première édition est épuisée en un temps record en Allemagne et en France, la critique étant élogieuse. On peut affirmer, dans la même acception avec Monica Lovinescu que « la censure de Roumanie a assuré le succès de **Ostinato** à l'étranger. En ne laissant pas apparaître le roman à Bucarest, les censeurs effrayés ont créé les conditions du premier succès roumain à l'étranger. Seulement « les conditions, complète l'auteur - et non pas le succès. Si la censure et le scandale n'avaient comme objet qu'un certain roman, il y aurait eu un émoi sans traces. Comme **Ostinato** est une réussite esthétique, son succès a des racines dans l'authenticité de l'expérience, dans la qualité de l'homme, dans le talent de l'auteur et, enfin, dans son langage contemporain » (Lovinescu, 1990: 518).

Avant de voir quelle ont été les conséquences de cet acte de courage, nous sommes tentés de demander: pourquoi notamment Paul Goma, dans les conditions où, dans les années 70, la littérature roumaine a reçu la permission du parti de reconsidérer la période de « la décennie obsédante »? Pourquoi d'autres auteurs qui ont écrit sur les années 50, comme Marin Preda ou Ion Lăncrănjan ont été publiés, tandis que Paul Goma, qui a écrit sur la même période (voir **Ostinato**) est devenu interdit?

Il y a en effet une explication. La littérature de Paul Goma est différente de ce qu'on écrivait pendant cette période-là. En analysant la prose d'autres romanciers, comme Augustin Buzura, Alexandru Ivasiuc, Nicolae Breban ou Marin Preda, nous nous heurtons contre une construction massive, lourde, rigide et très sérieuse. Paul Goma, comme l'observe Alexandru Laszlo, « opposait à cette tendance dominante dans la littérature des années 70 la sortie de l'inhibition, la sérénité, une vague très forte de naturel. Goma est celui qui introduit massivement dans la littérature de langue roumaine parlée, telle quelle, des jeux de mots, des blagues. Il est celui qui reprend, d'après le modèle occidental, et a le courage de mettre sous forme écrite les dénominations des organes sexuels et les jurons comme ils ont été prononcés... » (Laszlo, 2009: 120). En descendant, donc, la littérature dans les modèles de la réalité vécue, en se construisant une écriture anti-élitiste, en utilisant un langage « beaucoup plus libre que celui de ses contemporains » (Ibidem: 121), mais surtout en incriminant pas un tortionnaire ou un autre, mais l'ensemble du système d'oppression, Paul Goma dérange. Et ce dérangement, qu'il assume avec beaucoup de courage, lui permet de briser les barrières interdites (car il y avait certaines limites imposées par le parti) et de critiquer, « sans complaisance » les années 50. D'ici jusqu'à voir Goma censuré et interdit (début des années 70) il n'y a eu qu'un pas.

Après la publication du roman à l'étranger, les pressions des « forums » commencent et suivent l'exclusion de la rédaction « României literare », l'exclusion du parti, la coupe d'aide du Fonds littéraire, bref, on pousse l'écrivain vers une marginalisation, vers la pauvreté et la solitude. On lui accorde, cependant, le passeport en 1972, après avoir précédemment refusé toute demande de ce genre, et Paul Goma part en voyage touristique en Autriche, en Allemagne, en France et en 1973 il revient dans le pays. Pendant ce temps, on voit le lancement de son deuxième livre à Francfort traduit en allemand,

Uşa..., (*Die Tür*) en 1972, tandis qu'en 1974, il apparaît en français chez Gallimard sous le titre **Elles étaient quatre...** Toujours cette année **Ostinato** est publié en néerlandais, à Bruna, Utrecht. **Gherla** apparaît en 1976 en français, chez Gallimard, en étant envoyé (comme **Ostinato** et **Uşa**) à la radio Europe libre, en série – dans la lecture de l'auteur. Bien que ces livres donnent naissance à de nombreuses réactions, l'opposition de l'écrivain atteint son apogée en 1977, quand il envoie une lettre de solidarité avec la Charte 77, lettre signée ultérieurement seulement par Ion Negoïtescu et Ion Vianu. Nous ne pouvons pas négliger l'un des premiers documents publics émis par Paul Goma - une lettre ouverte adressée à Heinrich Böll, l'écrivain allemand lauréat du Prix Nobel (à l'époque, président du Pen Club International), **lettre datée du 11 septembre 1973** et publiée dans le magazine roumain parisien « Ethos », no 2, 1975, dans laquelle Paul Goma demande le soutien de faire connaître la fouille aux pieds des droits de l'homme en Roumanie et l'ignorance des libertés constitutionnelles. La deuxième partie de la lettre se réfère à l'exercice drastique de la censure et au rejet des manuscrits à cause des tabous, en faisant une liste des sujets taboués.

En revenant à l'année 1977, qui a été l'apogée de l'exaspération qu Goma produit à la sécurité, il faut ajouter qu'outre la lettre adressée à Pavel Kohout et ses camarades (*du 26 janvier 1977*), Paul Goma adresse encore deux lettres à Ceaușescu, la première (au début de février 1977) étant « un vrai chef-d'œuvre de son genre » (Simuț, 2004: 181), lettre dans laquelle il demande au président une déclaration à l'appui à la Charte 77. Il est vrai que le prix payé par l'auteur pour cette provocation a été assez élevé, en étant soumis à une période difficile de persécution de la part de la sécurité: il est arrêté (en étant libéré suite à la pression internationale), battu dans la rue, menacé de mort (en mars – avril, il écrit son testament), expulsé de l'Union des écrivains (le 9 avril) et, comme dernière solution de l'érosion de la crédibilité, attaqué par les revues littéraires. Mais cette action politique, en dépit des dépréciations publiques du pays, a eu un grand écho dans l'Ouest, de manière que le journaliste Bernard Guetta note dans « Le Nouvel Observateur » : « En 1977, la Roumanie a connu deux tremblements : l'un de terre, le 4 mars, et l'autre des hommes, par le Mouvement Goma » (duquel l'écrivain acceptera la suggestion de nommer le livre suivant **Le Tremblement des hommes**, Seuil, 1979) (Goma, Bio-Bibliografie).

La tentative d'annuler Paul Goma comme écrivain et dissident appartient aux revues « Convorbiri literare », « Săptămîna », « Contemporanul » et « Luceafărul ». En intitulant son article «Arta de a face scandal», apparu en « Convorbiri literare », le 4 avril 1977, **Al. Dobrescu** conteste son talent littéraire, en motivant sa réputation (comme le feront d'autres critiques) par le scandale déclenché « à l'abri de hauts principes humanitaires... » („Convorbiri literare”, 1997: 1). Sans le travail d'arrache-pied (tant connu par le chroniqueur de Iasi) et sans talent – « le talent qu'il étale et qu'il croit envié par les voisins n'existe que dans sa propre imagination » - Paul Goma est l'auteur des « élucubrations » et des « agrammatismes » que « seuls les esprits malades peuvent produire ». Dans ces conditions, explique Al. Dobrescu, « le charlatan doit donner l'impression qu'il est mal compris ou indésirable » et pour atteindre son but il n'a qu'à « cracher dans le bol d'où il vient de manger et l'apogée est qu'il continue d'en bouffer... ».

Dans la dernière partie de cet article, nous apprenons que Paul Goma est un muet (« en littérature son manque de talent c'est le silence ») entendu et défendu par d'autres muets, « d'ailleurs, qui attendent juste des signes qu'ils

ne sont pas seuls dans le monde ». Donc, ces « muets », comme le note Monica Lovinescu, ne peuvent pas être quelqu'un d'autre qu'Eugène Ionesco et Mircea Eliade, et, dans la littérature française, Pierre Emmanuel, Sartre et Simone de Beauvoir, Aragon, Claude Roy, Roland Barthes, Philippe Sollers, etc. , les membres du Pen-Club français Arthur Miller et Edward Albee, sans parler du Pen-Club suédois... qui « ont tous été réduit au silence par le chroniqueur de Iasi » (Lovinescu, 1993: 216). Dégoûté par cette « conspiration à distance » des muets du monde entier avec le muet Paul Goma - continue Monica Lovinescu - Al. Dobrescu constate que dans de telles circonstances, « tolérer plus loin » [...] « viendra enfin contre nous-mêmes comme une insulte énorme à l'humanité ».

Et, « pour que cette « humanité » de type humaniste révolutionnaire ne soit pas offensé, Paul Goma a bien été réduit au silence dans une prison en Roumanie, d'où il ne sort que grâce aux protestations de certains « muets » si célèbres » (Idem).

Dans l'article de « Săptămîna » (le 8 avril 1977) intitulé “Necroforii”, **Eugen Barbu** est celui qui dirige les attaques contre Paul Goma. En partant de la « vieille querelle avec la station de radio « Europe libre », qui a diffamé tout ce qui pouvait être diffamé de la réalité roumaine et de ses voisins » („Săptămîna”, 1997: 1,3), après une longue série d'« insultes odieuses » l'auteur, outragé par un « monsieur personne » qui « ne comprenait pas que même devant la mort » (le tremblement de terre du 4 mars », il fallait « censurer leur appétit pour la notoriété ». Il veut nous convaincre que Paul Goma est un illettré pour qui la littérature serait « un mystère ». Après avoir utilisé d'autres péjoratifs, comme « sacristain littéraire », « gros client de la propagande » ou « nécrophore », Eugen Barbu suggère que Paul Goma soit envoyé pour travailler dans les ruines pour découvrir, « en creusant [...], la vérité terrible qu'il est une nullité et qu'il ne signifie rien dans la conscience roumaine ».

Dans la même note il y a des articles de **Vasile Băran** et de **Nicolae Dragoș** : “Hiene printre ruine”, paru dans « Contemporanul » (le 8 avril 1977) et, Un jalnic „cîntec de sirenă”, publié dans la revue « Luceafărul » (le 9 avril 1977). Si dans le premier article l'auteur évite de nommer Paul Goma - il est clair qu'il est le leader des hyènes : « [...] des individus qui s'appellent des écrivains et des journalistes, en jetant la plus ale des ordures sur notre noble profession, cherchaient comme des hyènes parmi des ruines ce qu'ils pouvaient dévorer des morts » („Contemporanul”, 1977), - **Nicolae Dragoș** a une autre stratégie : en suivant les exemples d'**Eugen Barbu** et **Al. Dobrescu**, il nous annonce que « nous avons le devoir de ne pas supporter jusqu'à l'infini » [...] « les actions et les gestes irresponsables de Paul Goma » („Luceafărul”, 1977).

Vues aujourd'hui avec une grande circonspection, ces allégations, soulignant une fois de plus l'image désastreuse de l'année 1977, mettent en évidence la condition d'un écrivain qui est forcé de choisir, comme dernier ressort, l'exil. Harcelé et menacé après une interdiction totale de plus de sept ans et demi, Paul Goma quitte définitivement son pays, avec sa famille, en obtenant immédiatement asile politique en France.

2. Conclusions

En faisant une évaluation initiale de cette étape, nous assistons à une institution paradoxale d'un écrivain de langue roumaine dans l'Ouest, le seul comparé à Soljenitsyne (aspect qui ne doit pas être surestimée, mais ne pas à négliger non plus), qui a dès le départ, par **Ostinato**, un succès complet :

« politique » et esthétique, mais il est calomnié et interdit en Roumanie. On assiste à l'apparition d'un « cas Goma » qui doit être considéré comme une somme d'ambiguïtés créées artificiellement dans un climat de désinformation et de peur, où les préjugés sur le manque de talent et de valeur littéraire s'établissent, d'une part, comme réponse aux lettres et opinions politiques de l'écrivain, en un mot à son idéologie, et, d'autre part, comme ignorance de son oeuvre. Étant devenu le symbole de la dissidence roumaine, en réussissant de se faire un nom à l'extérieur du pays à une époque où la question de publier animait le désir de tout écrivain roumain, Paul Goma dérange et pour être forcé de se taire, il faut qu'il n'ait pas de talent, ce qu'on notamment « décrété ». Il est significatif à cet égard, l'argument avancé par Ruxandra Cesereanu. En racontant une rencontre officielle avec un groupe d'écrivains, l'auteur décrit l'intérêt d'un diplomate anglais (qui était présent) pour le roman **Ostinato**, qui a demandé l'avis des écrivains mentionnés et en leur demandant s'il apparaîtrait en roumain aussi. Nous apprenons en outre que Paul Goma était alors dans le pays (« en 1975 ou 1976 »), son livre étant apparu à l'étranger. Le diplomate l'avait lu et le considérait comme un grand roman, d'où son intérêt « pas du tout innocent ». La réponse de ses confrères n'a pas été sérieuse : « nous n'avons pas lu, nous ne savons rien de précis, il y a d'autres problèmes plus importants dans notre littérature... » („Steaua”, 1991: 18-19).

« Cette réponse « diplomatique », écrit Ruxanda Cesereanu, s'avère, à un examen attentif, non seulement plausible mais vraie et vérifiable. Elle est aussi la clé pour comprendre l'attitude tant discutée de la cohorte des écrivains envers Goma... » (Ibidem: 19). Le même point de vue est partagé par Monica Lovinescu qui considère que pour cacher l'envie, on propage, avec un consensus incroyable entre le pouvoir et les écrivains, le mythe de l'absence de talent de l'auteur. En réalité, ce n'est pas le talent de Goma qui est mis en cause, mais l'incapacité [...] des écrivains roumains de renoncer à certains privilèges qui, pour la plupart d'entre eux, sont devenus purement imaginaires... » (Lovinescu, 1990: 554). Bref, en gardant le système de répression, en sortant au-dessus du cercle, le prosateur établit la réception objective, en étant « remboursé » (seulement plus tard, pour une période courte de temps et non à l'unanimité) suite aux efforts de mise en valeur positive de certains critiques littéraires qui, sans trahir leur objet, ont réussi, par des intuitions extraordinaires, de redonner au prosateur la place usurpée par le dissident Goma.

BIBLIOGRAPHIE

- Buciu, Marian Victor, 2007, *Zece prozatori exemplari*, București, Editura Europress Group.
- Cosma, Anton, 1998, *Romanul românesc contemporan, II*, Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Cristea, Valeriu, 1970, *Interpretări critice*, București, Editura Cartea Românească.
- Goma, Paul, *Bio-Bibliografie*, <http://paulgoma.free.fr/page8.php>
- Ierunca, Virgil, 1993, *Subiect și Predicat*, București, Editura Humanitas.
- Laszlo, Alexandru, 2009, *Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma*, Timișoara, Editura Bastion.
- Lovinescu, Monica, 1993, *Seismografe/Unde scurte II*, București, Editura Humanitas.
- Lovinescu, Monica, 1990, *Unde scurte. Jurnal indirect I*, București, Editura Humanitas.
- Podoabă, Virgil, 2004, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței*

revelatoare, Pitești, Editura Paralela 45.

Simuț, Ion, 2004, Reabilitarea ficțiunii, București, Editura Institutului Cultural.

Ștefănescu, Alex., 2007, Istoria controversată a literaturii române 1945-2000, Craiova, Editura Socrate.

Revues

„Adevărul literar și artistic”, no 278, le 23 juillet, 1995

„Apostrof” no 3/4, le 29 juin, 1990, Cronologie

„Contemporanul”, le 8 avril 1997

„Convorbiri literare”, le 4 avril 1997

„Luceafărul”, le 9 avril 1977

„Săptămîna”, le 8 avril 1997

„Steaua”, no 8/1991

*

Mihai Ciucanu îmi trimite:

DA LEGGERE

di Maria Luisa Pasotti

PAUL GOMA : “**Nel sonno non siamo profughi**”, Keller editore, 328 pagine, 16 euro

Un'infanzia vissuta pericolosamente

Il piccolo Paul, bambino attento, smaliziato e felice, racconta la propria infanzia nel villaggio di Mana tra gli anni Trenta e Quaranta : ai giochi, agli insegnamenti dei genitori, alle scoperte di vicende e storie di un mondo incantato e rurale si sostituiscono ben presto le offensive e controffensive militari di un' Europa in guerra, l'oppressione delle ideologie, la deportazione del padre in un campo di lavoro, i sospetti, la fuga, l'esilio ma anche la scoperta della vita, dei primi amori, della sessualità. Uno straordinario romanzo sulla disoluzione di un mondo. Un gioco di ricordi e colori tessuto dalla memoria e dalla fantasia. Paul Goma nasce il 2 ottobre 1935 a Mana, in Bessarabia, all'epoca parte della Romania (successivamente dell'URSS e oggi della Repubblica Moldova). Nel 1954 si iscrive alla Facoltà di Lettere dell' Università di Bucarest; due anni dopo viene arrestato per aver organizzato manifestazioni a favore della rivoluzione ungherese. Nel 1957 viene condannato a due anni di carcere e poi al domicilio coatto nel Baragan, dove si lavora, in condizioni di estrema durezza, al Canale fra il Danubio e il Mar Nero. Nel gennaio 1977 Goma solidarizza pubblicamente col movimento dissidente cecoslovacco e si oppone apertamente a Ceaușescu. Viene arrestato, poi sotto forte pressione internazionale, gli viene offerto dal regime un 'visto turistico' per la Francia. Da allora vive nella capitale francese. I suoi romanzi sono tradotti in numerose lingue. In Italia sono stati pubblicati *L'arte della fuga* (Volland, 2007); *Nel sonno non siamo profughi* (Keller, 2010).(www.kellereditore.it) .

Vineri 3 iunie 2011

Azi. Am lucrat ca o vită la Scrișuri II-III.

Sâmbătă 4 iunie 2010

Lucrez în neștiut. Așa cum am lucrat, de obicei:

Am adunat într-un volum, intitulat **Scrisuri II-III** tot ce am găsit printree ruinele fișierelor, după ce mi s-a ars calculatorul, anul trecut: 1 300 pagini de-ale mele, spre 1 700 editoriale.

Dorința mea - ultimă: să apară întreaga cantitate de text. Numai că, practic, un volum nu poate cuprinde mai mult de 700 pagini (cât măsoară al II-lea). Să-l scot pe acesta, pentru la toamnă? De ce nu?!, vorba lui Barbăneagră, dar ce fac cu ultimul, cu III?

Există două soluții: să fie scoase ambele volume, la toamnă, simultan. Se zice că e prea costisitor. Oamenii nu au bani.

Cine, cui îi comunică : «oamenii nu au bani...»?

Eu lucrez așa: fac, din II și III o singură bucată, de 1 300 pagini, urmînd ca Flori Bălănescu să se adapteze la teren.

*

Primesc un protest din partea Marianei Sipoș:

Maria Sipos <mariasipos@yahoo.com>

Obiect : Protestez

Date : 4 juin 2011 14:09:26 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Paul, ceea ce ai facut este incalificabil.

NU ai avut acordul meu sa faci public cel de-al doilea mesaj al meu, cel din 12 mai 2012.

Daca pentru tine drepturile omului (pentru a caror respectarea te-ai luptat atit de mult) mai inseamna ceva, iti reamintesc art. 12 din Declaratia Universala a Drepturilor Omului

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viata sa personala, în familia sa, în domiciliul sau în corespondenta sa, nici la atingeri aduse onoarei si reputatiei sale. Orice persoana are dreptul la protectia legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

si art. 8 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului:

"Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale."

Vezi ca tocmai pentru nerespectarea acestui drept am cistigat recent un proces la CEDO: poti citi decizia atasata.

Te rog sa faci demersurile necesare si sa scoti urgent mesajul respectiv din paginile Jurnalului tau pe luna mai, publicat pe internet, sau sa adaugi - la fel de urgent-precizarea ca iti asumi publicarea lui fara acordul meu si impotriva vointei mele.

Ca sa se stie ca recidivezi in aceasta sfidare a increderii pe care oamenii o au in tine. Pentru ca NU e prima oara cind se intimpla.

Si sa nu te mai miri apoi ca te parasesc toti prietenii!

Ramii cu bine.

Mariana Sipos

Ce se petrece pe lumea asta, oameni buni?

Mai an Tismăneanu mă acuza că nu am respectat nu știu ce “standarde”, (în realitate “secrete” de-ale lor, sionisto-bolșevice), acum Maria Sipoș mă pune la zid pentru ceva “incalificabil”.

Măi, să fie! Ce vor fi avînd de ascuns aceste persoane, de mă învinovătesc pe mine că am făcut publice (în jurnalul meu de pe internet - mai mare răsul!) mesaje de-ale lor, fără a le fi cerut permisiunea? Dar eu nu am obiceiul “secretelor”, fie ele ideologice (Tismăneanu), fie diplomatice (Sipoș).

Pentru că nu vreau deloc - dar deloc - să mă cert cu M. Sipoș, promit:

În jurnalul următor, cel pe luna iulie 2011 voi face cunoscut Protestul său.

E bine așa?

Duminică 5 iunie 2011

Grea noapte, grea; speram că suprimarea medicamentului pentru/contra... menopauzei are să-mi aducă oarecare ușurare. Da' de unde! Am transpirat și mai abundent. Dacă adaug și cârcelul care m-a atacat noaptea trecută, iată portretul Șontorogului.

M-a supărat peste poate “Protestul” Mariane Sipoș. Eram cât pe ce să re-copiez și să reproduc, acum, în iunie, schimbul de răvașe din luna mai. Însă eu sunt mai înțelegător decât Mme Sipoș - doar pentru că sunt mai bătrîn. Ce s-ar fi întîmplat dacă i-aș fi pus în față - sau: în poală - propria-i gafă, printre care aceea de a mi se fi adresat, ieri, ca și cum ultima oară îmi scrisese alaltăieri, deci neștiind - și puțin păsîndu-i - de starea noastră de vreo șase luni, de la eșecul de a fi primiți în Basarabia. Nu avusese precauția măcar să citească jurnalul pe luna precedentă, ca să știe pe ce lume ne aflăm noi, gomii; pe dânsa nu o interesează soarta noastră pămîntească, deși mi-a repartizat un locșor în arhiva sa și se declară gomistă. Îi înțeleg - cu inima - pe oamenii care au necazurile lor, însă înainte de a da buzna, în deplină necunoștință de cauză, peste “prieteni uitați” - (revin la necitirea jurnalului, ca să știe dacă îmi scrie sau ba, dacă mi se adresează... îngereste, sau, vai, de curu' nostru, prietenește).

*

Știre în maniera românească (din *Adevărul*):

“00:30 Razy Gogonea, românul dansator "Matrix" care a ajuns în finală la "Britain's got talent", a fost **la un pas de a urca pe podium. El s-a clasat pe locul patru.**”

A fost "la un pas" ori "la patru pași"? Ce contează, pe meleaguri!

*

Mi-a deschis Filip Cutia Pandorei: You Tube...

commentaire sur "Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastră"

Date : 5 juin 2011 06:44:43 HAEC

Peter130476 a ajouté un commentaire sur Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastră:

Ultima completare: Nu, nu vă bateți capul cu ei! Eu simt că mulți români, ca mine, au învățat de la dumneavoastră un lucru: să aibă curaj să lupte împotriva SISTEMULUI. Da, asta simt eu că trebuia să învăț din cărțile dumneavoastră: curajul. Și eu cred că mulți români au fost inspirați de cărțile dumneavoastră și ați lăsat cu adevărat o moștenire poporului român. Vă puteți bucura sincer de acest lucru, o spun cu mâna pe inimă.

peter130476 a ajouté un commentaire sur Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastră :

Încă o completare: nu mai fiți atât de pornit pe intelectualii români care v-au sabotat, nu toți oamenii pot fi curajoși ca dumneavoastră! Mulți intelectuali români au murit în închisorile comuniste, altora comunismul le-a omorât doar spiritul. Părerea mea personală e că majoritatea au ascultat de instinctul de conservare, mintea le-a fost condusă de frică iar după 1989 jena și rușinea de a nu fi fost verticali precum dumneavoastră îi face să nu vă recunoască meritele. Nu vă bateți capul cu ei!

eter130476 a ajouté un commentaire sur Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastră :

Completare la postarea mea anterioară: vă doresc La Mulți Ani Fericiți, multă sănătate și sper ca atunci când voi avea resursele necesare să fac o călătorie la Paris să vă întâlnesc, cu speranța de a obține un autograf pe cărțile uzate de atâta citit. Mă numesc Peter Christian Cucu (sunt român bucureștean, nu neamț, doar nașul meu e neamț) și sunt un MARE admirator al dumneavoastră. Să trăiți încă o sută de ani (cel puțin! :)) și să știți că existați tot timpul în sufletele multor români!

Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastră :

Domnule Paul Goma, mă FASCINEAZĂ că vă pot urmări astfel și vă doresc să faceți încă multe, foarte multe înregistrări de acest fel. Sunt născut în 1976... vă citesc de când aveam șaisprezece ani. Nu toate cărțile de la Humanitas au fost date la topit, eu v-am descoperit exact cu "Culorile curcubeului '77", o am aici, pe birou, în fața mea și este ferfeniță de câte ori am citit-o. Am citit și "Gherla", am citit și "Soldatul câinelui" și toate mi-au plăcut foarte mult.

Date : 2 juin 2011 18:56:23 HAEC ciaagent1000 a ajouté un commentaire sur Autofilmare 69 : 27 martie 1918 :

God bless you and your family!

*

ciaagent1000 il y a 2 jours

Dumnezeu sa va dea multa sanatate d-le Goma,si implinirea dorintelor dvs. Niodata nu-i prea tarziu sa vizitati Romania,pana pe Nistru. Asta pentru ca sunt multi care va asteapta,multi care va citesc,multi care va iubesc.

pvlad01 il y a 4 semaines puscasuvladirimie il y a 1 mois

de altfel Mircea dinescu a fost protejat de ambasada URSS in 1989,fiind „arestat„ la domiciliu. Mircea Dinescu nu a fost anticomunist ci vroia perestroika si glasnost ca si tatal lui spiritual cu care se tutuia: STALINISTUL Saul Brukner-Silviu Brucan

(...) Culmea e ca in Noembrie 1989 Ceausescu, care instalase tirania totalitara,l-a amenintat pe Gorbaciov ca va anula pactul Ribbentrop Molotov. Ceasca se visa presedintele lumii a 3-a in curs de dezvoltare,si presedintele Bancii lumii a 3-a. Era in stare sa produca un razboi cu URSS in 1989, insa problema era ca KGB avea 58000 de agenti in Romania,veniti ca turisti. Presedintele turistilor,care erau inarmati,era ion iliescu.

Sunt istoric si stiu ce spun.Toti cei care aveau pulover,erau k g b

(...)In 1992 basarabeni care luptau in Transnistria cu hoardele smirnoviste si cu KGB-istii,dar si cu puscariasi eliberati din Rusia, Ion Iliescu a intors spatele Basarabiei,desi contextul istoric era identic cu cel din 1918.Ion Iliescu care era agent KGB....deci nu trebuie sa ne mire. Ne mira insa ca Emil Constantinescu,care s-a nascut in Tighina(Bender azi), nu a facut nimic in acest sens Ba mai mult recent Baconschi a semnat „tratatul de frontiera cu moldova„ adica pactul molotov r

(...)Daca Romania ar iesi din NATO (cel care in 1944 ne-a bombardat,sub forma USA-RAF - Anglia,de ne-au ucis zeci de mii de femei,copii), dar si din UE,si si-ar crea politica proprie,atunci era bine sa se faca UNIREA cu Basarabia. In 2007 cand Tariceanu spunea ca „economia duduie„ TRADATORII care conduceau Romania,nu s-au gandit ca puteau sa faca UNIREA cu Basarabia!

(...)eu sunt din Cluj ,sunt roman din Romania,insa am fost in Basarbia de mai multe ori. Nu cred ca ar fi bine pentru Basarabia sa adere la UE,pentru ca UE impune conditii proaste celor din est: respectiv sa produca vin in cantitati limitate,sa exporte doar anumite produse,sa importe totul,si sa trimita TINERII in Occident,la lucru. Asa s-a intamplat cu Romania.Nu vad de ce cu Moldova s-ar intampla altfel. Cele mai ieftine autostrazi le fac chinezii,deci ei trebuie sa investeasca

calinionescu il y a 2 mois

Frumos gand de final.

ciaagent1000 vous a envoyé un message : SHAFIR VEDE DOAR ANTISEMITI! SHAFIR VEDE DOAR ANTISEMITI!

To:paulgomaSHAFIR E EXTREMIST STALINIST,ca si STALIN vede fascisti pe toate garduriileSHAFIR VREA DESPAGUBIRI DE 50 MILIARDE EURO,PENTRU ASA ZISUL „HOLO-CASH-uST„, DIN ANII 40,CU CICA 800000 DE EVREI MORTI,UCISI DE ROMANI!!!!(HAHAHAHA)

iurie rosca e amuzant!!

MIHAI GHIMPU a fost serios,insa nu a avut cu cine! 40 la suta din „moldoveni,, (Romani din Basarabia), au votat PCR, care e impotriva UNIRII cu patria-mama Romania. Restul PDL, PLDM, lupu, filat-KGB si altii sunt MOSCOVA anti-ROMANIA. 80 la suta SE OPUN Unirii cu Romania!

Nouveau commentaire sur "Autofilmare 65 : De ce repet, repet?"

Date : 1 avril 2011 00:04:49 HAEC

Foarte interesant! Fara martirii din puscariile comuniste, fara Paul Goma si altii, putini, ca ei, lumea noastra ar fi "foarte saraca"!

Nouveau commentaire sur "Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastra" gabicararusa :

Va multumesc Domnule Paul Goma ! Invat de la dumneavoastra splendoarea tenacitatii si neinduplecarea. Sa fiti sanatos inca multe decenii !

Tot respectul si admiratia mea.

Nouveau commentaire sur "Autofilmare 54 : Internetul, salvarea noastra" peter130476 :

Încă o completare: nu mai fiți atât de pornit pe intelectualii români care v-au sabotat, nu toți oamenii pot fi curajoși ca dumneavoastră! Mulți intelectuali români au murit în închisorile comuniste, altora comunismul le-a omorât doar spiritul. Părerea mea personală e că majoritatea au ascultat de instinctul de conservare, mintea le-a fost condusă de frică iar după 1989 jena și rușinea de a nu fi fost verticali precum dumneavoastră îi face să nu vă recunoască meritele. Nu vă bateți capul cu ei!

(...) Domnule Paul Goma, mă FASCINEAZĂ că vă pot urmări astfel și vă doresc să faceți încă multe, foarte multe înregistrări de acest fel. Sunt născut în 1976... vă citesc de când aveam șaisprezece ani. Nu toate cărțile de la Humanitas au fost date la topit, eu v-am descoperit exact cu "Culorile curcubeului '77", o am aici, pe birou, în fața mea și este ferfeniță de câte ori am citit-o. Am citit și "Gherla", am citit și "Soldatul câinelui" și toate mi-au plăcut foarte mult.

(...)Completare la postarea mea anterioară: vă doresc La Mulți Ani Fericiți, multă sănătate și sper ca atunci când voi avea resursele necesare să fac o călătorie la Paris să vă întâlnesc, cu speranța de a obține un autograf pe cărțile uzate de atâta citit. Mă numesc Peter Christian Cucu (sunt român bucureștean, nu neamț, doar nașul meu e neamț) și sunt un MARE admirator al dumneavoastră.Să trăiți încă o sută de ani (cel puțin! :)) și să știți că existați tot timpul în sufletele multor români!

Luni 6 iunie 2011

Cu un sfert de oră înainte de miezul nopții m-a trezit Filip: începuse furtuna cu bum-bum, cu trosc-pleosc, eu însă eram prea obosit, n-am auzit-o, așa că venise el să-mi închidă fereastra.

N-am putut readormi.

Iar am transpirat, tot așa mă doare pulpa dreapta (cârcelul, afurisitul), azi mergem la dr. Schaan, ca să-mi spună că tot nu știe ce am - și așa mai demult, vorba lui Papașa de la Șeica.

*

Ora 6 dimineata. Am scris lui Grigore Arsene. Și Floarei Bălănescu - are necazuri cu băiatul, reinternat: are pete roșii pe corp. O, Doamne, sigur că va trece, dar îmi aduc aminte că și Filip a trecut prin aceste vămi. De mine nu-mi mai.

*

Am fost la Schaan. Ce eram eu strivit fizicalicește - la întrebarea mea, repetată în peste un an de zile, el răspunde, râzând, că nu știe! Asta m-a supărat: m-am simțit trădat, mai ales că vine cu descoperirea că trebuie să fie ceva... pe altundeva - dar ce?

Mă opresc. Ca să nu-mi mai scurm și eu rana.

Marti 7 iunie 2011

Mai puțin foarte-rău. Azi ne vom programa pentru o nouă analiză, la mama dracului, pe Bd. Bizot. Va trebui să luăm un taxi (s-a observat că vorbesc la plural?, cum altfel, dacă Ana mă conduce prin lumea haină?)

*

Ieri a fost "prezentarea" la Tribunalul newyorkez. DSK, la întrebarea judecătorului, a răspuns: "nevinovat". A ieșit din clădire de mână cu Anne Sinclair, numai că în stradă l-au întâmpinat "cameristele" (pe vremuri: "subretele" - nu va fi fost același lucru?) *care l-au huiduit*. Îți dai seama, tovarășe dragă? Marele DSK, hăl mai tare om din lume (în plus evreu, ca Polansky) huiduit - de către femei, nu toate afroamericane, ci și latinos și albe. Dar DSK le-a ignorat cu bărbăția-i legendară (sic). Chiar dacă bunicii săi paterni erau ovrei din Odessa, iar cei materni din Maghreb, îl bănuiesc și pe DSK urmaș al unor negustori de sclavi africani, se înțelege - cum fuseseră strămoșii noului-filosof Bernard-Henry Lévy: din ce agoniseră aceia - cu sudoarea frunții lor personale, vorba lui Dinescu, exploatând sălbatic lemnul prețios din Africa, își unsese BHL pâinea neagră cu oleacă de caviar - de aici expresia; "la gauche caviar". Astfel se explică disprețul suveran, de "stăpân alb" cu care înfruntase DSK (și soața sa, zâmbăreață) huiduielile femeilor "cam negre", cum ar zice un ardelean pururi relativizator («Nòptea-i cam 'tunerică»).

*

Că am ajuns la ardelenii de pe scena Atheneului: Tudoran și Manolescu:

Am făcut eforturi să aleg o frază, una singură; o propozițiune

mai acătării din dialogul supraintelectualilor-cinstiți, nepătați de colaborare cu inamicul (inamic putînd fi și fostul amic, dat cu “ăștia”, ca Pleșu, ca Patapievici), numai dârji rezistenți - ca Liiceanu, acum ca Manolescu - în afară de mult citatul în presă, ca probă că... “toți am rezistat - dacă toți am colaborat după puteri...” - nu am găsit decât miorlăitul Vânjosului Tudoran, cel prefațat-postfațat de R. Ioanid-Manolescu, lăudat de Vasile Urésescovici :

“Tu aduci minerii și tot eu sunt ăla care nu vrea reconciliere?”

Bănuiesc rumoarea din sala Atheneului și comentariile partizanilor: «Le-a zis-o Dorin al nostru! Mă rog, nu a rostit nici un nume, că așa-i el: politicoș cu damele, dar noi știm la cine a făcut aluzie, cu minerii. Ei, la cine? Parcă noi nu știm la cine...»

Miercuri 8 iunie 2011

Cotidianul zice:

Cine este Horia-Roman Patapievici?

La conducerea ICR se află fiul unei fantome a NKVD

“Ne-a fost dat să trăim un sfârșit de săptămână marcat de o știre prea repede trecută sub tăcere, deși anunța un grav atentat împotriva conștiinței istorice a românilor. Dintre autorii asumați ai atentatului nu puteau lipsi Horia-Roman Patapievici și Teodor Baconschi. Primul în calitate de coordonator al unui proiect editorial denumit "România medievală", finanțat din bugetul de criza al României cu 7 milioane de euro, iar cel de al doilea ca părinte prefațator al volumului cu titlul menționat, editat de Institutul Cultural Român. Volumul este, puțin spus, o blasfemie la adresa conștiinței istorice a poporului român.

Nu mai referim asupra imprecățiilor pe care cei doi inamici ai României le girează pentru a denigra în fața lumii identitatea națională a românilor și a da dreptate nerușinatei revendicări teritoriale ale neorevizioniștilor unguri, dar este nevoie să știe cine este ipochimenul din fruntea conducerii executive a Institutului Cultural Român, fiindcă președintele onorific ne este prea bine cunoscut. Se numeste Traian Băsescu.

Despre Horia-Roman Patapievici s-a afirmat, mai mult sau mai puțin explicit, că ar avea niscaiva legături cu afacerile secrete ale unor servicii străine, ca activ și totodată nociv agent de influență”.

(...)

La-la-la și la-la-la - semnat de **Aurel I. Rogoian**

Nu voi spune: “știam eu, bine că...” Fiindcă voi minți. Pot spune însă - am și spus-o, scris-o : Patapievici mi-a fost de la început violent antipatic (de pe vremea când Guru-ul Liiceanu îl botezase pe băiețică, viermișorul inginerăș din Primăverii - mic, mic, dar cu clonț roșu, de hoitar - : “un Heidegger al României”. Și nu doar pentru că prietenul-editor îmi trimisese la topit **Culoarea curcubeului**, ci pentru că intrase în zodia botezării

ciracilor cu deștu' ridicat («și eu, tovarășu', căci și eu...»), crezînd că, în istoria culturii va intra nu doar cel botezat, dar și (mai vârtos) Botezătorul liichean, același care unse Pruta Pruteană: “un arheu” - tot al României...

Nu aveam probe-la-mână, însă am eu “pif”? Iar piful (mă laud: pâna și comisarul principal de la DST, cel care anchetase “L’Affaire Tanase-Goma” îl remarcase, îl lăudase, dar nu se luase după el, fiind... “pif d’écivain”). Am avut o zare de “bucurie intelectuală” (sic! atunci când Monica Lovinescu și-a exprimat în scris îndoiala în legătură cu modul în care se prezentase la ei junele-tânăr, în vizită cu o sticlă cu vin... Atunci - abia atunci) mi-am zis: «Dacă Monica-/cea-care-nu-pricepe-nimica din bunele intenții ale cohortelor de vizitatori (nu-i mai înșir : întreaga scriitorime-curată, cu voie de la Gogu Rădulescu - excepție: Grigurcu, el fiind “foarte murdar”...) spune despre Patapievici că nu șade cușer cu atobiografia, înseamnă că de acea dată învinsese instinctul feminin, cel care nu dă greș - spre deosebire de obștescul monicesc: culturalul eurolibresc.

Abia atunci - mărturisesc: târziu, după ce broasca se umflase mult și scuipa venin cu toate armele din dotare, iar turma interesaiților și a nefutuților îi cântau imne de laudă, că ce bun e Pata' când îl spurcă pe Eminescu (dacă-i antisimit), că ce dreptăți (la plural) are “Horia” când zice că noi, Românii suntem un neam de căcat (cu excepția noastră, a *goi*-lor care-l lingem în cur, mirceamihăiește...), dar o zice ca un **ne-român: cu ură**, nu cu durere, cam ca mine... Așadar, abia atunci mi-am adus aminte că și mie îmi trecuseră îndoielile pe sub nas (dar, am mai spus: dacă nu ai dovezi, nimica nu ai...).

Scuipătorii mei harnici, Alex Ștefănescu. D.C. Mihăilescu, Laszlo m-au zugrăvit ca pe un ins care-și judecă semenii după o balanță (semnul mei zodiacal, dar ei nu știu: după modul în care X, Y, Z m-au vizitat la Paris (au ba), după cum au scris despre mine (de bine, de rău), concluzie: sunt un *iegoist*, un individualist, nu sunt deloc un imparțial - ca tot rumânul - ba chiar foarte-foarte parțial!

Accept fără dificultăți: îi judec pe oameni în raport cu mine, nu “în raport” cu ei, dragii mei colegi-de-breaslă ca alde Dimisianu (să nu fie uitată nemuritoarea Geta, cea care pre mulți *i-a făcut* scriitori).

Îi judec pe oameni în raport cu mine, ce dracu, doar eu sunt măsura lucrurilor, cum bine a zis cel ce-a zis zicerea de mai sus.

În “cazul Pata”, chiar înainte de a mă fi luminat Monica Lovinescu (în legătură cu “autobiografia” lui Papa Dionisie, deci și a fiului vizitator), îmi zisesem - dar nu tare; în șoapta jurna-

lului internetizat și nu interogativ; ci răutăcios agresiv:

«Patapievici mi-a trimis, prin Ștefana Bianu cărți de-ale sale cu dedicații călduroase - însă el, mereu călătorul la Paris, el navetistul nu a găsit o jumătate de oră pentru o vizită-fulger; sau cinci minute pentru un telefon - mi-l cunoșteau toți românii care luau în mână un Anuar al Parisului, fiind eu unul dintre puținii români-la-Paris care nu-și ascundeau numărul de telefon, - ca să nu li-l afle securișii și să-i omoare, ca “dușmani nr. 1 al comuniștilor” - îl “divulgau la secret, pe lista-roșie” să nu li-l afle, de pildă, cumnatul; sau chiar fratele...»

“Cazul Patapievici”, în raport cu mine este asemănător până la confuzie cu “cazul Marius Oprea”: deși junele Marius pe când era liber și scria despre mine în presă, de cum a căpătat “foncții-pe-probleme-de-apărare”, cum se prezenta el, nu după dictarea lui Tăriceanu, de să zici, nici după a lui “Radu Ioanid”(psst, să nu se știe că tot *ei* ne impun linia de gândire), de cum i s-a încredințat o sarcină: «Comisia Tăriceanu», s-a pornit pe agitație și propagandă printre exilați, cu următorul program de cercetare a crimelor comunismului, cel dictat de la Washington și Tel Aviv.

“Nici un cuvânt despre Basarabia, Bucovina de Nord, Herța, că se supără rușii, ucrainenii, evreii, moldovenii; perioada cercetării să înceapă, așa, pe după 1946, ba să treacă pe lângă Foamete și să se oprească în 1989, la Revoluție, altfel se supără rușii, evreii, americanii...”

Cu acest program a venit, repetat, la Paris, Marius Oprea. Și, în ciuda promisiunilor lui Stejărel Olaru (împuțernicitul meu în procesul cu Iliescu și încă alți securiști) că mă vor vizita amândoi pentru o jumătate de oră, nu l-am mai văzut nici pe Olaru, nici pe Oprea.

Ca și la Patapievici, nu (mă) întreb: de ce nici ei nu m-au vizitat?, de ce nu mi-au dat măcar un telefon?

Fiindcă știu. Știu că ei erau convinși: Goma reprezintă răul-sfetnic; criticul a tot ce faci tu, bun.

Patapievici s-a ferit să mă viziteze, să-mi telefoneze: l-ar fi turnat căprarul Mihăieș, plutonierul Oișteanu și ceilalți alți - dar cui l-ar fi turnat? Tovarășilor de arme enkavediști ai lui tată-său, Dionis?;

Marius Oprea și Stejărel Olaru au... “evitat” contactul cu nocivul Goma; pe Oprea l-ar fi turnat (la ei, la Tel Aviv “Radu Ioanid”; pe Stejărel Olaru - dacă ar fi făcut-o pe conta lui - l-ar fi turnarist Oprea și atunci, adio Parlament European pentru Stejărel!

Nu mă miră ce am aflat din articolul lui Rogoian. M-a enervat că a spus-o atât de lung: de ce avea nevoie de atâte cuvinte,

de atâtea pagini, ca să spună esențialul: familia Patapievici este una alcătuită, în totalitate, de spioni ruși bolșevici, băgată pe gâtul... Al cui gât? Dar nici un **om** ne-spion, ne-evreu, ne-enka-vedist nu locuia în ghettoul Primăverii!

Nu mă mir că Aurel Rogojanu miroase a secu. Prea scrie prost, prea ne-cunoaște limba română - un exemplu: «fortuit» înseamnă *întâmplător*, nu... *forțat*, băi generale!

Joi 9 iunie 2011

Minune mare: azi-noapte nu am mai transpirat ca până acum, doar două bluze și două fețe de pernă am udat. Ce să fie? Ce să fie? Vindecarea? Nu mă întind cu dorința chiar până acolo. Dar o amelioraricuță n-ar strica la gospodăria noastră: cât să-mi pot scrie în continuare jurnalul cel înjuriosnic.

(Iar îmi aduc aminte plângerea Monicăi Lovinescu: «Vi'giiil, ia' mă-nju'ă Barbu, zice că g'aseiez!»).

Dumnezeu s-o ierte pe Monicuța.

*

LIS o critică pe Irina Horia că nu l-a invitat pe Goma la anuala cumetrie de la Neptun.

Ba l-a invitat, dragă LIS, însă Goma nu a răspuns la scrisorica invitaționistă. Și nici n-a anunțat în jur că nu primește astfel de fățarnice invitații - invitat, ca ce?, ca ne-membru al Uniunii Scriitorilor?, ca ne-cetățean român? Ce, nu erau, la număr, scriitorii din Israel?

*

Recitesc o însemnare din 9 aprilie din Jurnalul lui LIS, cea în legătură cu neparticiparea “forurilor tutelare” (eu, înainte de 1989 le ziceam - și le scriam “torurile futelare”)? aici: ICR și Ministerul Culturii - la licitația pentru achiziționarea manuscriselor lui Cioran.

Impărtășesc indignarea lui LIS, dar îi “înțeleg” pe Patapievici și pe Hunor - dealtfel LIS a avansat această “posibilitate de se poate”: dacă ar fi fost vorba de manuscrisele unui scriitor evreu sau/și ungur (sau și mai bine: evreu/ungur), pe dată s-ar fi găsit banii care nu s-au găsit pentru pentru Cioran.

Nu mai sunt la curent: cum a rămas Casa Monica Lovinescu-Virgil Ierunca? Tot din lipsă de bani a fost abandonată?

Dacă temerea mea (că da, a fost abandonată), eu unul le-aș sugera perechii Manolescu-Patapievici să achiziționeze apartamentul în care a locuit - bine - comisarul politic în Basarabia

ocupată de ruși după 28 iunie 1940, bolșevicul Perahim (îl cunoaște “Radu Ioanid”), până la moarte, în cartierul parizian vecin cu al meu: Ménilmontant și să bage banii în acela, potrivit “doctrinei Patapievici-Manolescu” (acesta din urmă, nu ca evreu, ci ca slugă a holocaustologilor, în virtutea cărei funcții-de-onoare m-a denunțat pe mine ca “antisemit”).

*

Câteva detalii despre Paul Cornea Cornea, interlocutorul preferat al lui Norman Manea: “profesorul Paul Cornea” :

(...) Prin prin anul 1963 sau 64, când Adrian Păunescu, student în anul al II-lea, la cursul de istoria literaturii române, epoca pașoptistă, s-a ridicat în picioare, statuar, l-a oprit pe profesor din așa zisa docta sa perorație, și i s-a adresat cam așa:

„Tovarășe profesor, quousque tandem vă mai bateți joc de noi cu acest curs mizerabil?! Încerc să vin și eu să vă ascult și de fiecare dată plec jurând să nu mai calc prin acest amfiteatru marțea, zi cu ghinion, la ora 12!... Eu vin la acest curs să aud și să țin minte toată viața mea ce spune autoritatea academică, universitară, despre epoca literară care l-a premers pe Eminescu precum Ioan Botezătorul pe Iisus!... Este epoca în care s-au făurit versuri nemuritoare, pregătindu-ne pentru miracolul eminescian... Nu aud nicio vorbă despre ele! Despre marea poezie scrisă înainte de apariția lui Eminescu!”

Și se apucă fratele Adrian Păunescu să recite din Cârlova, din Grigore Alexandrescu, din Bolliac, din Alecu Russo, nu mai zic de Vasile Alecsandri, ba chiar și din Bălcescu, secvențe de mare poezie, de literaritate totală, după care continuă: „Vă rog să nu vă supărați, tovarășe profesor, dar ne-am săturat de atâta sociologie și ideologie, mai vorbiți-ne și despre literatură, despre poezie! Că dacă ne era dor de marxism-leninismul aplicat la literatură, ne înscriam la facultatea de filosofie sau la Ștefan Gheorghiu! ...Iar ce vă spun dumneavoastră este valabil și pentru asistentul dumneavoastră!”

(...)Cornea bătrânul – doar n-o să-i spun senior!, împreună cu asistentul său de suflet: pentru absențe repetate de la curs și seminar tovarășul student Adrian Păunescu nu a fost primit la examen și a fost declarat, practic, repent!

(...)După decembrie 1989 unul din semnele clare că se produce o restaurare a haitei prolet-cultiste din „obsedantul deceniu” a fost să ne pomenim cu Paul Cornea ministru adjunct la Învățămînt... E drept, alături de Mihai Șora, care, de bine, de rău, mai avea ce căuta pe acolo. Dar Paul Cornea, să mai existe și să mai conteze în vreun fel, era contrar oricărei așteptări, oricărei logici „revoluționare”! Paul Cornea era în 1990 cel care fusese în 1948 mare sculă utecistă, cel care se aflase printre organizatorii arestărilor în rândul tineretului românesc democrat și naționalist, arestări soldate cu mii de victime ale luptei de clasă împotriva neamului românesc. O luptă care, iată, nu încetase nici în 1990 și nici în 2011, dovadă cei doi Cornea, père & fils...

Primul s-a îngrijit de Romul Munteanu, să fie trecut pe o linie moartă după 1990. Ca ministru cu răspundere asupra învățămîntului superior, Paul Cornea i-a luat lui Romul Munteanu dreptul de a mai conduce doctorate... Altă sculă cominternistă, Andrei Pleșu, i-a luat lui Romul Munteanu editura Univers, editură care, până în 1990, publicase cea mai multă literatură occi-

dentală contemporană din tot lagărul socialist! S-au găsit cine să-l acuze pe profesorul cel mai „liberal” că fusese omul regimului totalitarist!...

(...)Așadar, în ianuarie 1990, m-am cerut în audiență la noul ministru Paul Cornea, să-i atrag atenția asupra primejdiei de a se înființa învățământ universitar privat după metoda Drimer!... S-a mirat. Nu vedea nimic rău în regula bunului plac și a faptului împlinit. La plezneală!... Bani să iasă!... Abia apoi am aflat de cârdășia celor doi! A ministrului și a rectorului infractor!

După ministeriat, Paul Cornea s-a vrut decan la facultate. Priceput la tras sfori, a ajuns decan și a început o jenantă politică „de cadre”, și-a făcut o bisericuță de posibili mancurți, a început să angajeze alții prin concursuri trucate, inclusiv pe mize financiare. A făcut mult rău facultății înainte de a o părăsi și s-a făcut și el de rîs! Ca și atunci când a fost dat afară chiar de ai lui din conducerea cinematografului românesc... După o viață în minciună și răutate, nu știa măcar să îmbătrânească în demnitate!... Și-o fi revenit? Nu-i prea târziu?...

(...)Cornea cel mare a fost unul dintre evreii care, printr-un veritabil desant – termenul îi aparține altui evreu din gașca cominternistă, lui Crohmălniceanu, au ocupat prin 1950 catedra de literatură română, dându-i afară pe toți ne-evreii din catedră, inclusiv pe marele George Călinescu!...

Este halucinant să se fi întâmplat așa ceva și totuși asta s-a întâmplat! Auzisem de povestea asta și am crezut că este o făcătură, că este un fel ușuratic, colocvial de a spune că toți! Toți românii din catedră au fost dați afară și toți cei care le-au locul erau evrei!... Nu-ți vine să crezi și nici nu am crezut! Până când, după 1990, Alecu Hanță a mai prins ceva curaj și mi s-a lăudat că a fost primul român care a spart monopolul evreiesc din catedra de literatură română... Adică a fost oprit asistent la terminarea facultății. Iar când i s-a comunicat repartizarea, a fost făcut atent de rector asupra momentului istoric: „*Tovarășe Hanță, vei fi singurul român din catedra de literatură română!...*” Adică „fii atent cum te porți să nu te dea și pe dumneata afară!” Asta o fi vrut să spună rectorul?...

Așadar, singurul român din catedra de literatură română a Universității București!... Restul evrei! Ce efort teribil trebuie să faci ca să nu te faci anti-semit asemenea informație și asemenea evrei!...

Nota bene: în acei ani, când evreii de doi bani perechea se încuibau ca moliile la catedra amintită și prin alte facultăți, alți evrei, evrei de evrei cum s-ar zice în cartier, erau dați afară din Universitate și aspru criticați în Scînteia, de cine altul decât de un Leonte Răutu, tot un fel de Paul Cornea și asta! Leonte Răutu, unchi de frate al lui Andrei Oișteanu, tot un fel de Andrei Cornea. Și așa mai departe!...

(...)Deci, nu m-aș mira și nu aș avea nimic de zis dacă aș afla că nici Paul Cornea nu era în regulă cu actele de studii atunci când a fost sau s-a fost proțâpît cadru didactic universitar!... Oricum, m-aș bucura să văd actele acelea... Sunt chiar curios! Atâta vreme cât un Ion Vitner sau Ov.S.Crohmălniceanu, tovarăși de desant, au fost dovediți și știuți ca impostori cu acte – adică cu alte acte decât cele legiuite, întreg comandoul cominternist devine suspect de aceeași găinărie...

Alți evrei incomplet alfabetizați au plecat în anii aceia din România în lumea largă. *Despre cei care au plecat cu vasul Transilvania, din Constanța, la întoarcerea vaporului marinarii povesteau ce momente de haz nebun au petrecut evreii de pe vas în jurul unei tiparnițe aduse la bord și care fabrica pe loc diplome de absolvent al oricărei universități românești. Era la alegere! Se alcătuișe și o comisie de consilieri, care, ținând seama de aptitudinile*

și trecutele îndeletniciri sau chiar de fiziognomie, decidea ce diplomă universitară să i se tipărească pe loc solicitantului... Cică erau nemaipomenit de amuzante aceste „interviuri”, o revărsare de umor evreiesc teribilă! Plecau din Constanța cu șapte clase trase de păr și ajungeau în America de Sud doctori, economiști, ingineri, profesori!... Unii chiar și cu doctoratul în buzunar! Deh, n-a zis și poetul antic că ești alt om după ce treci marea cea mare?!...

(...)E drept, printre evreii plecați din Constanța s-a numărat și Carol(?) Blum, eminent latinist, ajuns academician „pe bune” în Israel. Despre acesta, fost și de neuitat profesor la Liceul Mircea cel Bătrân, o poveste minunată așteaptă la rând... Cât de curând.

...După cum se vede, pezevenghii au întâietate peste tot!

Ion Coja 20 mai 2011”

Vineri 10 iunie 2011

Am transpirat mai puțin ca de obicei, dar tot prea-mult.

Mă întorc la “piful” meu funcționând la apropierea “suspecților” (se observă: nu am spus: “a turnătorilor”):

Nu a funcționat totdeauna și nu totdeauna fără-greș:

Mihnea Berindei, de pildă: în ciuda informațiilor din diferite direcții și surse, am rămas... sceptic: poate din cauză că atâția ani am fost prieteni și colegi de baricade; în ciuda unor “strâmbe” ale lui (introducerea prin infracțiune - pe bază de sex, ar zice gazetarnicii români - în conducerea Ligii pentru drepturile omului, a fetei Doinei Cornea, Combes; intervențiile lui pentru izolarea mea, ca acea reuniune în care s-a hotărât alcătuirea portofoliului proaspetei edituri Humanitas; înființarea celebrei Agenții avînd rolul de a colecta ajutoare pentru români - la care nu am avut dreptul nici la o informație generală: Monica zicînd că e neinteresantă, Cristovici asigurîndu-mă că, pentru mine ar fi pierdere de vreme... Să zicem că de Mihnea eram trainic legat prin familia lui: o cunoscusem pe mama sa, minunata doamnă născută Hudiță, o cunoscusem - din România - pe sora sa, Ruxandra, născută în închisoare... - **realități** peste care eu nu am putut trece. Desigur, mă enervau și pe mine țopăiturile “băiatului de influență” care îi consilia, ba pe javra de Petre Roman ba pe jigodia de Manolescu, dar... Dar ce era să fac? Să intervin, să-i spun lui Manolescu: «Stai, că te sfetnesc eu!» ?- pe lângă cine, pe lângă Pierre Moscovici, fiul canaliei bolșevice Serge Moscovici? Știu că în “disputa” mea cu Liiceanu - pentru că retrăsese din librării, apoi trimisese la topit cartea **Culoarea curcubeului**, Mihnea a fost un susținător al lui “Gabriel” - alături de Monica Lovinescu și de Adameșteanca - iar dacă nu a fost un partizan deschis a filosofului Licheliceanu, nici nu a deschis gurița să protesteze împotriva acestui act curat cultural...

Dacă față de ceea ce se spunea despre Mihnea Berindei am

rămas neîncrezător, nu însemnează că am rămas și prieteni - practic nu avea el timp pentru așa ceva, era supraocupat ; consilia pe oricine credea el că merită (nu conta că s-a înșelat de fiecare dată).

O altă categorie de “colegi de exil”: cei pe care nu i-am primit în casă. Se înțelege: oameni care se invitau singuri, repetat, exprimându-și dorința de a ne vizita (Iorgulescu), sau chiar venind în fața imobilului nostru cu tot cu nevastă - ca Balotă. Propunerile lui Iorgulescu le tăiam cu: «Regret, dar nu», cu Balotă însă... Pe de o parte mi se rupea inima de fostul meu coleg de celulă de la Jilava, pe de altă parte îmi era atât de violent antipatică Bianca, fostă Marcu, fostă Dumitrașcu - îmi fusese colegă la “Eminescu” - încât nu mă vedeam înfruntând prezența ei afectată, gălăgioasă, grețoasă, măcăită și încă la mine acasă. Lui Balotă îi răspundeam, laș: «Altădată...»

Despre Hurezeanu, Fiul Iepeii și al Catârului am mai scris, de la începuturi: cum să nu mi se pară suspect un ins parașutat de Blandiana la Paris, unde Monica, amețită de farmecul Arpagicăi, îl recomandase americanilor) - și iată-l pe “Emil”, soț al Lavastinei, dînd românilor lecții de verticalitate la microfon! Ce folos că, întorcîndu-se în România s-a “descoperit” ca lăudător al lui Măgăreanu (a nășit o carte a securistului Ghiurtelecist) - prea târziu, răul era făcut cu vîrf și îndesat, viermele securist era, nu doar “în măr”, ci în tot ce-l înconjură.

Despre Buzura - ce să mai vorbesc! Dar despre Uricaru! Despre Doinaș am scris. Aș scrie și despre Dinescu, numai să fie găsite dublul hârtiilor pe care el, cu mâna lui, le-a distrus, ca să nu se afle... Ce să nu se afle? Un fleac, în legătură cu mine :

Vasăzică eu îl fac membru al Pen Clubului francez, ca să fie protejat... Iar el, prefăcîndu-se că-i “disident”, discută cu securiștii, “cei care se (pre)fac că-l păzesc”... De la ei, apoi de la șeful lor află arestatul-la-domiciliu că Goma, departe de a fi făcut un act de protejare a lui, îl compromite! Doar prezența lui Goma în vecinătatea lui Dinescu îl va face... nefolosibil. Apoi, când a dat rivoluția și peste el (și peste Caramitru, cel care-l invitase “la Revoluție” pe... Pleșiță) i s-a pus în vedere: mergi la Paris, dar atenție la Goma! Dacă vrei să fii, în continuare, “erou al Revoluției”, să nu iei contact cu Goma!

Apoi, când a fost numit de *ei* președinte al Uniunii Scriitorilor - iar Doinaș președinte de onoare li s-a dat directiva: cu nici un preț să nu fie reprimit Goma în Uniune: dacă vine el, îi rade pe toți cei care “s-au (pre)facut că fac revoluție”.

Așa se explică refuzul de a mă reprimi - întâi al lor, apoi al următorilor președinți: Ulici, Uricaru (cum de ce: nu era și el

de-al *lor?*), cât despre Manolescu... Aștept, răbdător, să-i vină rândul la deconspirațiune.

*

Iată ce cuvinte are Karnooh despre GDS:

“Totul a fost un simulacru: Grupul de Dialog Social este, de fapt, Grupul pentru monolog social”.

Și:

“Ce a făcut ea pentru a-i ajuta pe acești tineri să introducă morala în instituțiile societății românești? Nu este suficient să te proclami hic et nunc societate civilă pentru a fi într-adevăr una. Jurnaliștii occidentali și diplomații sunt încântați, dar societatea românească nu locuiește doar la București, între hotelul Intercontinental și Piața Victoriei. 45% din societatea românească este rurală și viața orașelor este încă puternic ruralizată. O parte importantă a acestei societăți a votat pentru Vadim Tudor... Și, în fața pericolului, inteligența, după ce ani de zile a denunțat primejdia comunismului în persoana președintelui Ion Iliescu și a partidului său, PDSR, s-a dat pe mâna lui, ca în fabula lui La Fontaine: broaștele care vor un rege. Cum mai poate pretinde această inteligență să fie luată în serios?”

*

Festivalul Klezmer & More:

Basarabish (SUA/Republica Moldova)

Această formație reunită special pentru acest festival investighează bogată moștenire a muzicii klezmer și a cântecelor evreiești din România și din Republica Moldova. Neshume (sufletul) acestei muzici a rămas întotdeauna tipic evreiesc, românesc, turcesc, ucrainean și parte a culturii rome. Formația este alcătuită din violonistul Jacob Shulman-Ment (SUA), basistul și cântărețul Benjamin Fox-Rosen (SUA), cântărețul Efim Chorny (Republica Moldova), pianista Suzanna Ghergus (Republica Moldova) și clarinetistul Adrian Re.

Sâmbătă 11 iunie 2011

Încă o noapte grea. Mai puțin grea, ceea ce nu e greu...

*

A murit Mircea Iorgulescu. Dumnezeu să-l ierte.

Mi se strânge inima când îmi aduc aminte de el. La *România literară* nu-mi devenise simpatic, pentru că era omul lui Breban, adus de acesta, de la *Munca*, să-i supravegheze pe... Valeriu Cristea, pe Lucian Raicu, pe Dana Dumitriu - nu i-am pomenit pe Sami Damian și pe Dimisianu, aceștia ne supravegheau ei pe noi înaintea venirii lui Iorgulescu.

Abia în exil am citit “Spre alt Istrati, 1986” și “Marea Trăncăneală. Eseu despre lumea lui Caragiale, 1988”. Cu acestea m-a dat gata și l-am primit cu multă simpatie, colegialitate, ba, prin noiembrie 1989 l-am luat pe barba mea la Blois, la un colocviu al scriitorilor din exil (invitația lui Dorin Tudoran din America tot eu am provocat-o). Acolo i l-am prezentat lui Jack Lang și D-nei Danielle Mitterand, rugînd-o să-l ajute în recuperarea fetelor rămase în România. Când același Lang mi-a promis subvenționarea unei reviste românești de literatură, de cum m-am întors la Paris, euforic, m-am prezentat la Monici, cu buna-veste și rugîndu-i pe ei să preia conducerea, cu condiția să-i aibă alături pe Raicu și pe Iorgulescu. Revista nu s-a mai făcut. Dete peste noi “Rivoluția la Rumâni”... După o vreme Iorgulescu, angajat la Europa liberă a luat-o razna: printre monumentalele sale măgării: a pretins - și a scris - că Pleșu și-ar fi dat demisia din guvernul lui Petre Roman. Nici vorbă. Apoi s-a supărat pe Monica Lovinescu, rănită de calomniile lui Norman Manea la adresa lui Eliade, ba chiar a scris - și s-a difuzat la Europa liberă - că Monica ar fi comis o... (măgărie, să fi zis? oricum, ceva obraznic și mincinos)? Când eu l-am atacat pentru aceste dovezi de slugărnice față de noii stăpâni, Iorgulescu a pretins că... da, cam-așa-cumva a rostit la microfon, dar în buletin - ceea ce scria redactorul, după el citea, apoi era fotocopiat și difuzat (și eu îl primeam !) nu spusese... porcăria. Bineînțeles porcăria despre Monica, cea indignată de porcăria lui Manea era scrisă, negru-pe-alb, de Iorgulescu. De atunci n-am mai vrut să am relații cu el, am refuzat “vizitele” pe care mi le tot propunea.

Observ că LIS, băiat-bun, deplânge moartea lui Iorgulescu. Și eu o deplâng. Cu moderațiune, vorba Franțuzului - am povestit numai două din marile “pete” ale defunctului - la ele am fost martor și parte.

Repet. Dumnezeu să-l ierte - atît.

*

De ce îmi va fi fost totdeauna antipatic G.M. Tamas? Nu-mi bat capul să-mi aduc aminte, însă iată, în prezent, o ciosvîrtă din gândirea - dată la întors (de două ori!, deci revenită la inițiala) dintr-un interviu dat lui Șimonca (altcuiva cui?):

“Cu cine ne mai batem, azi? *Mai este comunismul un adversar?*”(subl. mea, P.G.)

Dar bineînțeles! Comunismul este, în continuare, un adversar de temut, o pacoste - mai ales pentru noi, Românii - un blestem sub formă pură (sic), originală (re-sic) a sumarului, a criminalului bolșevism-evreism-unguresc marca: Béla Kun -

Szamuely - Lukacs. Primii doi au avut soarta destinată de ei adversarilor: Kun a fost executat la Lubianka; sângerosul Szamuely, pe care până și comunitatea evreiască din Austria a refuzat să-l primească în cimitirul israelit a fost înhumat în afara incintei, sub inscripția: “Aici a crăpat un câine”, iar György Lukács, altă podoabă marxistă, împreună cu Szamuely a condus Teroarea Roșie. De aceea în Ungaria de azi Lukács este considerat mai degrabă criminal de război decât filosof. După înfrângerea bolșevicilor, de frica unui proces pentru crime fuge (leit Polanski!), în Austria, apoi la Berlin, în fine la Moscova începând din 1933. Rolul său ticălos, mizerabil: marginalizarea filosofilor și a scriitorilor ne-marxiști: el este autorul exilării lui Károly Kerényi, el a zdrobit viața multor scriitori maghiari (Nemes Nagy Ágnes, Weöres Sándor...). Norocul ungarilor: bolșevicii criminali au fost alungați de Armata Română. Să ne mai întrebăm de ce ungurii, în special evreii unguri îi urăsc de moarte pe români, mergînd până la a falsifica istoria (Wiesel), doar i-or calomnia pe Olahi; până la a accepta, după război, ordinul Kremlinului de a forma o... “brigadă” de circa 100 000 NKVD-iști unguri și cehi - dar evrei - trimiși în România, pentru a alcătui nucleul Aparatului de Teroare, devenit Securitatea.

Acesta fiind “gânditorul G.M.Tamas”, cel care, azi, gândește de două ori invers decât ieri - când gândea cu curu’, spre bucuria prietenului său Dorin Tudoran.

Dar unde se va fi ascuns Shafir, de nu s-a arătat, să-i mai tragă el o ieremiadă, o acuzație la adresa românilor “vinovați de persecutarea a 800 000 evrei”, pentru care România antisemită trebuie să plătească!?

*

De vreo trei zile de când s-a “înnoit” *Observatorul Cultural* mă întreb care va fi rațiunea re-re-publicării textului antisemitizator al meu “Între Belleville și București” semnat de Radu Ioanid, publicat în revista condusă de Mușat și Lefter, în 2005?

Surpriză: azi, duminică 12 iunie 2011, hotărît să scriu două cuvinte (în fine: 200), nu l-am mai găsit! Ieri - și alaltăieri - se afla acolo, în numărul curent - 578 - precedat de “Diverse forme de diversionism” de Carmen Mușat, de “Nașterea domnului Lăzăroiu” de Horasangian (și de astă dată excelent), parcă și de cronica lui D.C.-Enache la splendida carte “Rădăcină de bucușău” ... - dar iată; duminică dimineața dispăruse!

Bănuiesc: astă-noapte m-am zvârcolit în așternut, încercînd să găsesc ratiunea re-re-publicării

Evangeliei după Radu Ioanid. Ce să i se fi întâmplat șefesei Carmen? Îmi citise gândurile? Sau poate Șimonca fusese autorele? Bine, dar cine a decis să fie suprimat textul “Între Belleville și București”, nu doar din numărul revistei în care dădusem cu ochii (în nr. 578), dar șters și din Arhivă! Tot Carmen fata-tatii securistului Mușat? Pentru că de ce?

Mister.

Nu duc dorul textului abject, mincinos, soios, bălos, scuipat al lui “Radu Ioanid” - dar așa... Chiar așa se petrec lucrurile într-o redacție? Se introduc texte - fără explicații - se scot, fără explicații? Eu, cu amărățul meu jurnal-pe-internet nu am cum să mă plâng imediat - cum ar face-o un Șimonca, un “R. Ioanid”, un Shafir, un Antonesei - ce să mai vorbesc de Gabriel Andreescu, dacă ar fi atinși la (des)onoarea lor. Însă Jurnalul meu - dacă nu dă peste noi Sfârșitul Lumii - are să supraviețuiască un an, doi, cât o fi, suficient pentru ca cititorii să știe că jurnaliști ca Carmen (cacofonie recomandată) Mușat, ca Șimonca - și care-or mai fi în redacția *Observatorului Cultural* sunt niște demni reprezentanți ai presei de direcție din România aflată fără direcție.

*

Le Figaro, 11 iunie - nu mai traduc, cunoscătorii de franceză să povestească celor care nu o posedă.

(...) “A droite, des femmes de ménage venues protester, vêtues pour la plupart de leurs uniformes de travail et hurlant «Shame on you!». Un cri accusateur, «Honte sur vous!», destiné a priori à Dominique Strauss-Kahn mais la visant elle aussi par ricochet. Elle, symbole de la femme occidentale qui avait tout. Elle, incarnation française de la jasp («jewish anglo saxon princess»), de la femme puissante d'un homme puissant et montrée d'un doigt accusateur par ces femmes du peuple, Noires pour la plupart, et lui reprochant d'avoir accepté l'inacceptable.

(...)Tous ces détails sordides. Les termes même des chefs d'accusation contre DSK. Tous ces témoignages. Ceux d'autres femmes, anonymes ou non, qui auraient subi les assauts de l'ancien directeur général du FMI. De Tristane Banon, cette jeune romancière française qui, relatant son agression, décrit DSK comme «un chimpanzé en rut». Ceux de cette mère maquerele, Kristin Davis, la Madame Claude américaine, qui évoque son comportement avec une certaine Samantha. Ceux d'amis, plus ou moins vrais, plus ou moins proches, enfonçant dans un premier temps, par leur réaction maladroite et incrédule, l'ancien ministre. Puis soupirant, en décrivant comme une fatalité le «tempérament de DSK», «grand séducteur devant l'éternel», «coureur de jupons» invétéré. Son «insoutenable légèreté de l'être». Comme son père Gilbert Strauss, au caractère volage lui aussi, ainsi que le décrit Michel Taubmann dans une biographie intitulée *Le Roman vrai de Dominique Strauss-Kahn* (Editions du Moment). Et qui fera également souffrir sa femme

Jacqueline, la mère de Dominique Strauss-Kahn, à cause de cela, mais plus encore de son caractère maniaco-dépressif, alternant «les phases d'euphorie et de dépression».

Mais avant tout, si elle croyait dans le destin présidentiel de son mari, c'est parce qu'elle était convaincue qu'il était le meilleur. «Elle pensait, surtout depuis qu'il était directeur général du FMI, que le monde entier avait besoin de lui. Elle était toujours béate d'admiration», lâche un ami. Presque aveuglée.

(...)Au point de refuser de voir ce que certains ont essayé de lui dire. Au point de se fâcher avec son amie Elisabeth Badinter, qui a tenté de la mettre en garde, de la pousser à regarder la vérité en face, concernant la vie sentimentale agitée de son mari. Mais non. Têtue, elle ne voulait pas. Elle ne voulait pas voir cette réalité qui entachait son joli conte de fées. «Elle a développé une capacité de déni hallucinante. Un déni qui la mithridatisait. Si elle est toujours complètement dans le déni, cela peut avoir un rôle aujourd'hui dans la stratégie de défense de DSK. Cela le pousse à ne pas la décevoir et donc à plaider non coupable», juge un proche du couple. Dans le reportage diffusé lundi dernier sur France 2, où des amis d'Anne Sinclair ont été autorisés par elle à s'exprimer, Laure Adler accrédite cette idée qu'Anne Sinclair a sciemment fermé les yeux: «A partir du moment où on lui parlait, elle quittait la table.» Elle ne voulait pas voir le DSK volage? «Elle ne voulait pas le savoir.» Fascinée par son grand homme. Une attitude qui fait penser, souligne l'une de ses amies, à Simone Signoret, dont elle fut proche. Une Signoret qui, par amour pour Yves Montand, a sacrifié sa carrière, devenant la groupie numéro un, « femme de » après avoir été au premier rang. Comme elle, mue par un amour plus fort que tout, Anne Sinclair a fermé les yeux plus que de raison. Comme le fit Signoret lorsque le monde entier commenta la liaison de Montand avec Marilyn Monroe, elle a fait le dos rond.

Un de ses amis proches avance un scénario: «Elle sera Antigone jusqu'au bout. Elle sera parfaite. Elle consacrera les sommes qu'il faut pour le sauver. Mais après, elle partira.»

*

Le Figaro: **Kadhafi a bien encouragé les viols d'opposants**

“Le procureur de la Cour pénale internationale a notamment des preuves que «des containers entiers» de Viagra ont été achetés par le régime libyen. (...)

Les enquêteurs de la Cour pénale internationale (CPI) ont réuni «quelques preuves» indiquant que le dirigeant libyen a bien ordonné des viols en masse. Il est encore difficile de savoir à quel point le viol était répandu, mais selon les informations des enquêteurs, des centaines de femmes parmi les opposants ont été agressées.

Pour faciliter ces viols, les soldats ont reçu des stimulants sexuels de type Viagra. Selon le procureur de la CPI, Luis Moreno-Ocampo, la Libye achetait des «containers entiers» de ces médicaments.

(...) On connaissait déjà le cas d' Iman Al-Obeidi, jeune femme âgée de 29 ans, qui avait fait irruption dans l'hôtel Rixos à Tripoli en appelant à témoin les journalistes de la presse internationale et en affirmant avoir été torturée et violée à plusieurs reprises par quinze soldats de Mouammar Kadhafi. La jeune femme est maintenant en Roumanie, où elle a été évacuée par le Haut-commissariat de l'ONU aux réfugiés (UNHCR).”

*

Nu am privit programul TV, așa că am pierdut prima parte a unui film despre sitaristul (așa îi spune?) indian Ravi Shankar. Pe el îl mai văzusem, ascultasem, dar nu pe fiica lui (Anushka?), o superbă femeie. Înregistrarea de acum: o suită de lecții, fragmente de concerte unde Anushka “ține” sitar II (am forțat termenii). Cântă, desigur, ca o descendentă a monstrului sacru Ravi Shankar.

Eu însă, atât în imaginea filmată, cât și în muzică (mai ales în pasajele dialogate /muzical/) am văzut și altceva: o dumnezeiască scenă de incest. El și ea se priveau, nu : “de parcă”, ci direct: făcând dragoste.

Aș face și eu - dar nu am fiică. Nici sitar.

*

Iată ce mai comite Vasile Urésésescovici:

“...(în comunism) s-a scris literatură mai proastă decît s-a scris în capitalism. Uneori represiunea comunistă a creat un efect de bumerang. Cine spune că nu a scris din cauza comunismului minte. Sînt **autori care în GULAG au scos capodopere.**”

Dacă l-ai întreba: care sunt autorii care “au scos”, în Gulag, capodopere, individul s-ar trezi cât să rîgâie - pe rusește, se înțelege :

«Șto?» - și ar adormi la loc.

Însă admiratorii săi de pe malul drept al Prutului, mai ales adulatorii de la *Observator cultural*, în frunte cu confratele să Șimonca tot n-ar realiza că “Vasili” este un curat pravacaționist.

Dintre cei mai murdari - și la propriu.

Duminică 12 iunie 2011

“La 12 iunie 2011 se împlinesc 70 de ani de la primul val al deportărilor din Basarabia.

Oficialii statului vor depune în această dimineață flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. La eveniment vor participa președintele interimar, Marian Lupu, și prim-ministrul Vlad Filat.

Un șir de manifestații dedicate celor 70 de ani dela deportări vor avea loc astăzi la Chișinău.

Potrivit datelor de arhivă, din Basarabia și nordul Bucovinei au fost ridicate de la casele lor 29839 de persoane, dintre care 5479 au fost arestate ("membri ai organizațiilor contrarevoluționare și alte elemente antisovietice") și 24360 au fost deportate.

Din acest total, doar din RSS Moldovenească au fost ridicate

18392 de persoane - 4507 "capi de familie" arestați (4342 din considerente politice și 165 cu dosare penale) și 13885 de persoane deportate.

În gările de unde au fost transportați, cei arestați au fost separați de familii și încărcăți în eșaloane speciale. Ulterior, ajunși în lagăre, aceștia au fost supuși unor represiuni dure, mulți fiind condamnați la pedeapsa capitală pentru "activitate antisovietică".

*

12 Jun 2010 **Victimele primelor deportări în masă din 1941, comemorate la Chișinău** sursa: jurnal.md

Victimele primului val de deportări în masă, care s-a produs la 13 iunie 1941, vor fi comemorate mâine la Chișinău. Autoritățile municipale au pregătit mai multe manifestări.

Programul va începe dimineața cu depunere de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. La ora 9 și 30 de minute urmează pomenirea jertfelor deportărilor în cadrul liturghiei duminicale de la Catedrala „Nașterea Domnului” și la Biserica „Sfânta Teodora de la Sihla”. Un miting de comemorare a victimelor celui dintâi val de deportări se va desfășura în Piața Marii Adunări Naționale între orele 10 și 11 și 15 minute. Acțiunile vor continua cu un marș spre Gară și cu depunere de flori la piatra de temelie a unui viitor monument în memoria deportaților.

Programul se va încheia la ora 13.00 cu o masă de pomenire.

Anterior Partidul Comuniștilor planifica pentru aceeași zi proteste împotriva acțiunilor guvernanților, dar a renunțat la idee, după ce Alianța pentru Integrare Europeană a anunțat alegeri anticipate în toamnă. (subl. mea, P.G.)

*

Deportați la capătul lumii sursa: ziar.jurnal.md

TEROAREA ROȘIE // În timpul deportărilor din 13 iunie 1941 au fost duse în Siberia în vagoane de vite 13.875 de persoane

Deportările din iunie 1941 au lăsat satele moldovenești pustiite. În acel an, pe data de 13 iunie, oamenii au fost urcați cu forța în mașini de către autoritățile sovietice și duși în alt colț de lume în condiții inumane. Mulți nu au ajuns la destinație. Persoanele care au supraviețuit acestui val de deportări își amintesc cu lacrimi în ochi de părinții care mâncau pește sărat în vagoanele de vite în care au fost transportați în Siberia și nu aveau un gât de apă ca să bea, de foamea și gerul cumplit. Tot ce îi ținea în viață era dorul de colțisorul de rai, numit Basarabia.

Am găsit-o pe Elena Mămăligă într-o după-amiază pe un pat afară. După o zi călduroasă de început de iunie se bucura de răcoarea serii. "Mama a suferit un ictus și vorbește greu, dar eu am să o ajut, căci am trecut și eu prin calvarul deportării", ne întâmpină la poartă fiica Elenei Mămăligă, Marcela. Timp de o oră am depănat amintiri vechi de aproape 70 de ani, când femeia era doar o copilă de 17 ani. "În ultima vreme îmi aduc aminte rar de acea perioadă, deși sufletul mă doare la fel de mult, ca și în primii ani", spune Elena.

Vineri, 13

“Era într-o zi de vineri, 13 iunie, în 1941”, începe parcă profetic povestirea cu ziua de vineri, 13, care dă fiori multor oameni. “Lumea era acasă, căci plouase trei zile și nu putea să iasă pe deal la lucru. Părinții mei erau acasă. Tatăl meu bătea niște popușoi la mașină, mama țesea la pânză, iar eu îmi spălam capul. Vine verișoara mea plângând: “Mamă Manea (mama Elenei – n.r.), pe noi ne ridică!”. Eu mi-am înfășurat capul ud cu o basma și m-am dus la un vecin de-al verișoarei și mă uitam cum erau încărcate rudele mele în mașină. Când m-am întors înapoi, președintele sovietului sătesc îmi spune că vine să ne ia și pe noi. Familia mea trăia în centrul satului, iar ei au început să ne adune din margine, de teama că vom afla și vom fugi. Opt familii din satul nostru au luat drumul străinătății atunci”, povestește femeia într-o răsuflare, după care se oprește, ca să-și adune forțele pentru a continua.

“Cel mai dureros a fost pentru bunicii mei de 80 de ani, care, atunci când au încercat să-și ia rămas bun, un soldat sovietic s-a năpustit asupra lor, i-a lovit cu patul armei. Au rămas sărmanii înnebuniți de durere și se uitau cum sunt duși trei din cei cinci copii ai lor în alt capăt de lume. Au murit peste o lună de la deportarea copiilor, unul după altul, mai întâi a plecat bunicul, iar la o lună diferență s-a stins și bunica”, spune Elena Mămăligă. Lacrimile care îi curg pe obraz o fac să se oprească.

De ce i-au ridicat și i-au dus în Siberia nu știe nici în ziua de astăzi. “Bunicul Ion Ciobanu a fost primar al satului Ciuciuleni, raionul Strășeni, din partea Partidului Țărănesc. Locuiam, după cum am spus, în centrul satului și aveam cinci case în ogradă, în două locuiam, iar cele trei le închiriam. Poate acestea sunt motivele, eu nu știu”, strânge din umeri Elena.

Nici dosarul întocmit lor nu l-au văzut. “A încercat unchiul meu, fratele mai mare al mamei, să-l găsească, dar i s-a spus că dosarele persoanelor deportate în 1941 au dispărut”, spune femeia.

Pe de altă parte, istoricul Ion Varta, membru al Comisiei pentru investigarea regimului comunist totalitar, susține că aceste dosare trebuie să existe. “Probabil sunt dosite pe undeva și nu s-a ajuns încă la ele”, a declarat pentru JURNAL Varta. Acesta a menționat că deși s-a încercat explorarea tuturor dosarelor, nu s-a reușit.

Tata a fost dus la Nord de Urali, restul familiei – în Kazahstan

Revenind la ziua deportării, aceasta povestește că, o parte din drum, familiile au fost împreună într-un singur vagon, după care ostașii sovietici au despărțit tații de ceilalți membri ai familiilor. “I-au dezbrăcat pe tații noștri de hainele groase pe care le aveau luate cu ei, i-au încărcat în alte vagoane și i-au dus la Nord, în timp ce trenul nostru se îndrepta spre Sud”, își amintește femeia.

“Îmi amintesc cum îmi povestea tata că bărbații deportați stăteau în vagon ca chibritele în cutie și erau hrăniți cu pește sărat, iar apă nu le dădeau. Milițienii deschideau din când în când ușa vagonului, le arătau o sticlă de apă și lăseau lichid să curgă din sticlă... o vărsau pe jos în fața lor... și râdeau... și-au bătut joc de noi”, conchide femeia cu vocea stinsă de durere. Tata a ajuns în Siberia bolnav de distrofie, iar acolo suferea mereu de foame. Căuta resturi de mâncare în lăzile cu gunoi, pe care le fierbea cu buruieni și le mânca. I-a trimis o scrisoare fratelui rămas acasă să-i trimită un colet cu făină de popușoi sau urluială (măcinătură din diferite cereale, care servea drept hrană pentru vite – n.r.), puțină grăsime, fie și de câine, ca să mănânce odată pe saturate și să moară”, spune femeia.

Mama, cu frații mei și cu mine am fost trimiși în Kazahstan, dar, la

îndemnul unor nemți stabiliți în Rusia, ne-am mutat în satul lor de lângă Saratov. Aceștia au locuit acolo până au fost ridicați și au lăsat satele goale. În 1944, am urmat linia frontului și am venit înapoi în Moldova.

Acasă am găsit casele pustiite. Ne-a fost dată una din cele cinci case ale noastre, unde ne-am stabilit.

Dar când credeam că am scăpat de urgia deportărilor, am fost iarăși reținuți. “În 1950, o aveam pe Marcela și eram însărcinată cu cea de-a doua fiică. Au venit milițienii și ne-au luat, ne-au închis pentru trei săptămâni în închisore la Chișinău. După aceea am fost mutate din închisoare în închisoare, până am ajuns înapoi în Kazahstan. A doua oară am fost ridicați pentru faptul că am avut curajul să fugim din Kazahstan”, spune femeia care se oprește pentru o clipă să-și tragă sufletul, moment în care intervine Marcela, fiica ei.

“La două săptămâni după ce am ajuns înapoi în Kazahstan, a venit și tatul meu. În toată această perioadă, eu nu am dormit deloc, îl așteptam să vină. Aveam un an și șase luni”, povestește Marcela. “Ziua ațipea cu mâna sub cap, ca un om mare, eu mă apropiam și o întrebam ce o doare, unde-i bubuța, iar ea îmi spunea să mă duc. Doar atunci când a venit tata după noi în Kazahstan s-a agățat de gâtul lui strigând: “Tata, tata!”, după care s-a liniștit”, povestește mama.

Moș Crăciun din Basarabia

În Kazahstan au dormit mai mult la podea, erau mulți și s-au îngrămădit într-o singură casă. Mâncau pe apucate, lucrau cât șapte. Cea mai mare dorință era să se întoarcă acasă și făceau tot posibilul ca să creeze o mică Basarabie, printre gerurile din celălalt capăt al lumii. “Vreau să subliniez că moldovenii în Kazahstan erau foarte uniți. Se ajutau, se întâlneau, organizau petreceri, erau respectați. Atunci când ne întâlneam cu alte persoane, ne întrebau de unde suntem, cine suntem. Făceam nunți, cumetrii de se mirau vecinii. Ai noștri dansau și se veseleau, fără bătai, fără mese întoarse. Mă întreb: unde s-a pierdut acest lucru astăzi? Atunci moldovenii erau respectați, nu ca în zilele noastre”, spune cu amărăciune Marcela.

“Deși nu se sărbătorea Crăciunul pe timpul Uniunii Sovietice, părinții, din sărăcia care era, ne făceau un brad și dimineața, când ne trezeam, găseam cadouri sub pernă. Bradul era împodobit cu jucării făcute de părinții mei. Cadourile tot ei le făceau. Cumpărau doar capul pentru păpuși, care era dintr-un fel de plastic, restul făcea și cosea mama. Cineva din părinți se îmbrăca în Moș Crăciun. Noi știam că Moșul vine din Basarabia. În amintirea noastră Basarabia era un colțișor de rai. Toți visau că, într-o bună zi, se vor întoarce la casa părintească. Acest dor, această speranță i-a făcut să treacă peste foame, să înfrunte gerul, lipsurile și să se întoarcă acasă”, spune Marcela.

Familia Mămăligă s-a întors în Moldova după moartea lui Stalin. Nu au putut să se întoarcă la casele lor, pentru că acestea nu mai erau. Au trăit cu chirie doi ani. “Președintele de colhoz l-a angajat pe soțul meu, Nicolae, ca șef la selpo (cooperativa de comerț) din satul vecin. Șeful era copil orfan și mama soțului meu îl ajutase să treacă de foamete. În semn de mulțumire, l-a angajat”, spune femeia.

Potrivit acesteia, nu au recuperat nimic din averea părinților, deși au încercat. “Ni s-a spus să ne ducem să cerem de la primăria din satul Ciuciuleni, care nu are resurse să ne întoarcă ce am pierdut”, oftează Marcela.

În același context, Guvernul a adoptat ieri decizia de a aloca peste 15 milioane de lei pentru victimele represiunilor politice și celor cărora le-a fost confiscată averea. „Compensațiile trebuiau alocate mai devreme. Sper că

săptămăna viitoare beneficiarii își vor ridica banii”, a spus Vlad Filat, premierul moldovean.

În timpul deportărilor din 1941 au fost duse în Siberia 13.875 de persoane. Alte 4.517 au fost arestate și condamnate la detenție în închisori și lagăre de concentrare. Potrivit istoricului Ion Varta, pregătirile pentru aceste deportări au demarat în noiembrie 1940, când NKVD-ul din RSSM a emis directiva nr. 29032, care obliga șefii direcțiilor județene și secțiilor raionale ale NKVD să realizeze o evidență strictă a «elementelor antisovietice» din județe și raioane. „Din acea categorie, conform directivei, făceau parte foștii moșieri, proprietari de întreprinderi, funcționari de rang înalt, foști angajați ai poliției și jandarmeriei, mari comercianți, agenți ai siguranței, albgardiști, inclusiv prostituatele (care, după reanexarea Basarabiei, «nu practicau munci în beneficiul societății»”, susține Varta.

Marina LIȚA

*

“**Ionel îi scrie lui Stalin** sursa: ziar.jurnal.md

TEROAREA ROȘIE // Ionel Mârzenco, un copil de 14 ani, este autorul unei cutremurătoare scrisori adresată tovarășului Stalin în care băiatul îl informează despre chinurile prin care trece împreună cu familia sa deportată și-l roagă să le vină în ajutor. Ionel Mârzenco sau Vănică, așa cum i se spunea în Siberia, un copil de 14 ani, este autorul unei cutremurătoare scrisori adresată tovarășului Stalin în care băiatul îl informează despre chinurile prin care trece împreună cu familia sa deportată și-l roagă să le vină în ajutor. Scrisoarea datează din anii '50 și a fost scrisă de copii după moartea mamei acestora. În subsolul scrisorii este ștampila Sovietului Suprem al URSS. La examinarea scrisorii au fost antrenați funcționari de tot rangul, ministrul securității RSSM, **Ioșif Mordoveț, ministrul de interne, P. Kulik, și procurorul general al RSSM, Kizikov, precum și înalți responsabili de la NKVD, inclusiv conducerea secției NKVD, Tiumen.** Scrisoarea semnată de copil a circulat între autorități cu parafa “secret”.

“Sovieticii nu neglijau scrisorile. Acestea erau examinate cu multă minuțiozitate, pentru că cele mai multe dintre ele conțineau pâra, din care se inspirau autoritățile atunci când recurgeau la acțiuni represive”, opinează Gheorghe Mârzenco, vărul lui Ionel, care a și efectuat analiza traseului acestei scrisori. Potrivit acestuia, tatăl lui Ionel Mârzenco a fost arestat și judecat de sovietici în anul 1945. Până atunci, el a fost membru al Partidului Național Tărănesc, iar în 1940 – 1944 primar al s. Tătărești, Strășeni.

Scrisoarea lui Ionel

“Vă rugăm să examinați cu atenție răvașul nostru. Am fost deportați din Moldova cu toată familia în 1949. În același an, după ce am ajuns în regiunea Tiumen, mama noastră a murit și noi am rămas cinci suflete. Sora mai mare care este născută în 1929, sora mijlocie – din 1932, frățiorul – din 1934, eu – din 1936, și sora mai mică din 1942, care acum învață în clasa a patra. Nouă ne vine foarte greu aici. Vrem să învățăm, dar nu avem posibilitate. Suntem nevoiți să muncim la tăiatul pădurii, caci nu are cine să ne asigure cu hrană. Sora mai mare nu lucrează. Ea s-a îmbolnăvit grav de când a murit mama. Nu poate lucra și am decis cu fratele s-o ajutăm. Dar cu ferăstraiele acestea abia de ne târâm picioarele prin pădure.

Dorim să învățăm, dar nu avem posibilitate. Pădurea ne omoară. De ce trebuie să pătimim pentru tata?... Tata a fost arestat în 1944 și noi până în prezent nu știm unde se găsește. Apelăm la înțelegerea Dvs, în situația grea în care ne aflăm și încă o dată vă rugăm să examinați scrisoarea noastră amară

și să ne răspundeți la ea pe adresa: regiunea Tiumen, raionul Kondin, sectorul Urai, Mârzenco Ivan Vasilevici”.

Deciziile autorităților pe marginea scrisorii au fost **“otkazati” (a se respinge – n.r.)**. În total, din familia Mârzenco au fost deportate 30 de persoane, pe parcursul a patru valuri de represiuni – 1941, 1944, 1949 și 1953.

Autorul scrisorii a supraviețuit Gulagului, are în prezent 74 de ani și locuiește în or. Chișinău. “Îmi amintesc că mama a murit după trei luni de Gulag. Eram disperată. Câștigam câte 200 – 300 de ruble la tăiatul pădurii. Ne ajungea să cumpărăm o căldare de cartofi sau de o pâine. Când am scris scrisoarea, speram să fim ajutați să ne întoarcem acasă. Odată cu trecerea timpului, am uitat, însă, de ea. Nu am primit niciun răspuns”, ne spune Ion. Acesta împreună cu frații au revenit în Moldova în 1956, după moartea lui Stalin. Ion și-a găsit tatăl după o despărțire de 12 ani. Fostul primar de Tătărăști își schimbase numele și locuia într-o cameră cu geamul pe jumătate acoperit cu scânduri, care dădea spre un parc din or. Lvov, Ucraina. “Nu m-a recunoscut. Aveam opt ani când am fost despărțiți unii de alții. A început să plângă de bucurie când a aflat că toți frații am supraviețuit în greua încercare...”, ne mai spune protagonistul scrisorii.

Svetlana Corobceanu”

*

Comuniștii ucraineni au dezvelit o statuie a lui Stalin

sursa: jurnal.md/antena3.ro

Comuniștii din Ucraina au dezvelit un monument al dictatorului sovietic Iosif Stalin, ceea ce a declanșat un val de furie în rândul naționaliștilor ucraineni. Monumentul înalt de aproape 3 metri prezintă bustul lui Stalin și este montat pe un piedestal în fața sediului Partidului Comunist din orașul Zaporija. Dezvelirea acestuia vine înaintea aniversării a 65 de ani de la înfrângerea Germaniei naziste. La ceremonie a fost prezentată o casetă cu înregistrarea vocii lui Stalin și s-au fluturat steguri roșii.

Totuși, circa 200 de demonstranți au protestat contra monumentului. Naționaliștii îl califică pe Stalin ca opresor al Ucrainei, deoarece era liderul Uniunii Sovietice în timpul foametei declanșată de stat în anii 30 ce a ucis milioane de ucraineni.

La Kiev, ministrul Justiției Oleksandr Lavrinovici a criticat inițiativa subliniind că nu este nevoie să se ridice monumente tiranilor, informează antena3.ro.

*

Din *Timpul*, Chisinău

70 DE ANI DE LA PRIMUL VAL DE DEPORTĂRI

Pe tata l-au luat din tren, pe mama am pierdut-o în Siberia...

O istorie a gulagului, văzută de un copil de șase ani

Zilele trecute ne-a trecut pragul redacției doamna Antonina Grecu din satul Văleni, raionul Cahul. A venit cu o geantă plină de documente și cu sufletul încărcat de amintiri, pentru a ne povesti propria istorie a gulagului. Avea doar șase ani, când a fost deportată împreună cu sora Mila și părinții săi Anton și Teodosia Galețchi din satul Dondușeni, raionul Dondușeni. Pe tatăl său l-au luat din trenul care îi ducea spre Siberia și de atunci nu l-a mai văzut niciodată. Peste un an, în Siberia, a îngropat-o și pe mama, care nu a putut suporta frigul, foamea și nedreptatea exilului. Au trecut 70 de ani de la deportările din 1941, dar grozăviile trăite de copilul de atunci nu le poate uita

nici astăzi... Vă avertizăm că e o cutremurătoare poveste, capabilă să scoată lacrimi și din inima cea mai seacă...

Actul Unirii face victime printre frații Galețchi

Antonina Grecu, născută Galețchi, crede că toate nenorocirile s-au abătut asupra familiei lor în 1940, cu mult înainte de primul val de deportări. Fratele mijlociu al tatălui ei, Nicolae Galețchi, a fost prima victimă a invaziei sovietice - l-au luat din sânul familiei noaptea, l-au urcat într-o mașină neagră - „ciornîi voron” - și l-au dus în Rusia unde l-au împușcat ca pe un criminal... Unchiul Alexandru, fratele mai mare al tatălui ei, plecase, prin 1917, să facă serviciul militar în marina rusă, la Sevastopol, iar prin 1940 a fost împușcat. Un alt frate al lui taică-său, a fost Simion Galețchi, deputat în Sfatul Țării care a votat Unirea... Anume pe el îl căutau cu lumânarea sovieticii, dar, pentru că se afla în România, toate polițele le-a plătit pentru votul său în Sfatul Țării familia, cu cei cinci copilași rămași la Dondușeni, și frații săi, inclusiv tatăl Antoninei, Anton Galețchi, și el împușcat de sovietici. Ulterior, când s-a întors în sat, a fost lichidat și fostul deputat...

1942. Sora Mila Galețchi în gulag

Iunie 1941, Dondușeni....„Încă din primăvară, aveam niște stări psihice teribile. Se întâmpla să pornesc spre casa bunicii sau a altor rude și, fără motiv, să încep a plânge în hohote. Nimeni nu mă putea opri din plâns. Poate că intuiția mea de copil îmi șoptea ceva despre ceea ce avea să ni se întâmple, poate că în așa fel îmi plângeam cărările pe care nu mai aveam să umblu după 12 iunie?”, povestește Antonina Grecu.

De când veniseră rușii, în casa lor se instalase sovietul sătesc, iar ei trecuseră cu traiul în „sărai”. În fața casei se întindea un covor verde de troscot, mândria gospodăriei. Vara lui '41 începuse cu ploii care nu se mai sfârșeau. Iar de la o seamă de vreme, la sovietul sătesc erau invitați în fiecare noapte să facă de serviciu câțiva căruțași cu trăsurile lor. Nimeni nu știa de ce și pentru ce sunt prezenți acolo la ceas de noapte, li se spunea doar că trebuie să facă „de corvoadă”. „Căruțele se opreau de-a dreptul pe troscotul din ogradă, acoperindu-l de noroi. În gospodăria noastră covorul de troscot își avea rostul său - în fiecare iarnă mama țesea kilometri de pânză, iar vara le ghilea și le întindea pe troscot, să se usuce la soare... Din cauza troscotului, în ajunul deportărilor, a izbucnit o ceartă între părinții mei. Mama îl dojenea pe tata, că de ce nu intervine, de ce lasă căruțele să-i intre în ogradă și să-i strice troscotul. Acum unde va mai putea ea întinde pânzele ghilite?! Iar tata, după ce a ascultat-o cu răbdare, i-a spus: „Tudosăe, n-o să-ți mai trebuiască ție vara asta troscotul, lasă-i să-l calce!”

Cu mult înainte de 1940. Familia Galețchi – părinții (în centru) și cei patru frați împreună cu soțiile lor.

Mintea de copil și soldații de lângă poartă

„Nu înțelegeam prea multe la cei șase ani ai mei. Probabil, tata știa rostul acelor căruțe, știa că vom fi deportați, dar nu s-a ascuns, n-a fugit, a rămas cu noi până în ultima clipă. Atunci însă, văzând că mama îl ceartă pe tata, m-am băgat în vorbă și i-am luat apărarea tatei, ba chiar am îndrăznit să-i spun mamei și niște cuvinte nelalocul lor. Când m-a auzit tata, și-a scos cureaua, gata să mă bată. Eu, atunci - țuști sub un o taburet! - nu m-a ajuns cureaua, dar m-am supărat foc pe părinții mei, ei nu mă bătuseră niciodată, și le-am spus că gata, plec de acasă. Mi-am luat furca de tors, fusul, câteva hăinuțe. Pâine nu aveam în casă, fiindcă era vineri și mama abia urma să coacă. Am luat o străchinuță de lapte cu tăiței și m-am dus la nănuța Catinca și nănuțu' Nicolae Galețchi, un unchi de-al lui tata. Am mâncat cu dâșșii, le-am spus că

de acum o să fiu fata lor, că m-am supărat pe părinții mei și nu mă mai întorc acasă. Ne-am culcat, dar nu-mi venea somnul, iar pe la o jumătate de noapte am început a plânge și a-i ruga să mă ducă înapoi acasă. Nănuța m-a luat de mână și, când să ieșim pe poartă, ca din senin apare un soldat și ne întrebă: unde plecăm? Nănuța i-a lămurit totul. Când ajungem la noi la poartă, vedem și acolo doi soldați. Am intrat în casă, m-am culcat la locul meu, dar nu am mai putut adormi. Cum numai așteptam un pic, un soldat bătea în fereastră și întreba: „Anton Galetchi doma?”. Tata răspundea că da, e acasă și soldatul iar dispărea, apoi revenea și întreba din nou...”

Caii, mândria lui Anton Galetchi

Ceasul cel rău. Tatăl ei nu a fugit, nu s-a ascuns, a așteptat resemnat ceasul cel rău. Pe la ora două de noapte, cei doi soldați au bătut deja la ușă, bărbatul le-a deschis, soldații i-au citit ordinul despre deportare și le-a spus tuturor să se îmbrace și să iasă afară, la căruță. „Mama și sora au început a răcni, nu mai știam ce să facem. Ne-au dat voie să luăm cu noi haine, mâncare, nu mai mult de 60 de kilograme. Cred că nici n-am luat nimic cu noi, pentru că în tren nu am mâncat vreo câteva zile. Doar două perne, câteva țoale, un iorgan... Au rămas acasă covoare, perne, valuri de pânză țesută de mama, cai, vaci, porci, păsări...”

În Dondușeni, cu un an înainte de deportare. De la stânga la dreapta: Antonina Galetchi, mama ei Tudosia și sora Mila.

„Nici tătarii, nici turcii nu procedau așa!”

Când au fost scoși din casă, cu patul automatului mânați din spate, i-a cuprins o groază, soră cu moartea. Satul era ca după cutremur: câinii lătrau, cocoșii cântau, găinile cotcodăceau, se auzeau răcnetele copiilor și ale femeilor. Era sfârșitul lumii, nu altceva! „Eu și acum când aud câinii lătrând și cocoșii cântând îmi pare că iată, iată o să bată la ușă cei doi soldați și o să se repete toată tragedia...”. I-au urcat într-o căruță și i-au dus la gara feroviară din Târnova. Ar fi putut să-i ducă la gara din Dondușeni, dar drumul trecea prin hârtoape, s-au temut să nu fie atacați, să nu încerce cineva să-i scape pe deportați. Drumul direct spre Târnova trecea prin pădure, nu au mers nici pe acolo. „Am făcut înconjurul a două sate – Frasini și Scăieni – până am ajuns la gara din Târnova. Marea nenorocire se abătuse și asupra familiei lui Simion Galetchi, fratele tatei, fost deputat în Sfatul Țării. El rămăsese în România, când s-a închis granița după cotopirea Basarabiei, în 1940. În sat se aflau soția cu cinci copilași, dintre care fiica mai mare, Veronica, avea numai 15 ani, iar copiii mai mici, Iuliu și Aurel - între doi și trei anișori. Ca și pe noi, i-au scos din casă în dricul nopții - ce vină aveau cei cinci copilași în fața invadatorilor? Cred că nici tătarii, nici turcii nu procedau așa!”

La Valeni, raionul Cahul, foștii deportați sunt onorați astăzi de autoritățile locale.

Cum l-am pierdut pe tata

La gara din Târnova au fost duși împreună cu verii lor, copiii fostului deputat din Sfatul Țării, Simion Galetchi. I-au încărcat în trenuri marfare. Fiecare vagon era păzit cu strășnicie de soldați. Mama doamnei Antonina era de baștină din Târnova, rudele ei au aflat și au venit cu toții, părinți, frați, surori să-i vadă și să-i petreacă. „Țin minte, mătușa Zinovia, sora mamei, a adus o pâine mare și l-a rugat pe soldatul de la vagon să ne-o transmită. Acela, pe semne, se nimerise un om bun la inimă, cu patul armei a rupt pâinea în două și ne-a dat-o printre gratiile de la fereastra vagonului. Din Târnova ne-au dus înspre Bălți. Nu știu cât am mers, dar țin minte că tata nu mânca ce ni se dădea la câte vreo gară – turna mâncarea în WC-ul din vagon. Într-o zi,

la una din gări, în vagon au intrat doi soldați și le-au ordonat tuturor bărbaților să-și ia câte ceva din haine și să-i urmeze. Chipurile, pe bărbați îi duc cu alt transport, ca să ajungă mai repede, să reușească să ne construiască nouă case până vom ajunge în Siberia cu toții... A fost ultima dată când l-am văzut pe tata. Mai mult n-am auzit nimic de el”. Prin anii '90 a scris la Securitate în speranța că va afla măcar ceva-ceva despre tatăl ei, Anton Galetchi. I-au răspuns că a fost împușcat la 18 aprilie 1942, în orașelul Ivdel, regiunea Kursk, „za uceastie v contrarevoluționnoi partii” (pentru că a fost membru al unui partid contrarevoluționar). Fusesse cuzist, precizează dna Antonina, membru al unui partid cu acte în regulă în România. Doar că nu era comunist.

„Moartea noastră intra în planurile lor”

Au trecut multe zile până au ajuns la destinație – s. Jirnova, raionul Pihtovka, regiunea Novosibirsk, o localitate înconjurată de păduri și mlaștini, unde călca picior de om numai iarna, când mlaștina era înghețată. Era un sat al deportaților din toate timpurile – țariste, sovietice. „Când am ajuns noi, războiul de acum începuse, în sat am găsit numai femei, copii și bătrâni. Ne-au distribuit pe la casele localnicilor, unde am stat până în vara anului 1942. Condițiile de trai erau insuportabile – vara ne mâncau țânțarii, musculițele și tăunii, peste tot mișunau șerpi. Așa și auzeai zilnic, ba pe unul, ba pe altul că a fost mușcat de vipere. Iarna gerul depășea 40 de grade. Noi nu aveam nici haine, dar nici nu eram obișnuiți cu asemenea geruri. Ce mai luasem de acasă, mama le schimbase pe mâncare. Pe femei le duceau la lucru, la sovhoz. Îmi amintesc că odată le-au dus la vânturat semințe de in. Când terminau lucrul, le controlau să nu fure cumva vreo mână de semințe. La una dintre femei au găsit în încălțăminte niște semințe de in și au judecat-o pentru furt, i-au dat câțiva ani de închisoare. Numai așa a scăpat săraca cu zile, pentru că toate celelalte femei din Jirnova au murit - care de frig, care de foame. Cred că moartea noastră intra în planurile invadatorilor, deoarece dintre toți bărbații ridicați în 1941 nu s-a întors niciunul, iar femeile și copiii aproape toți au murit”.

Cum a învățat să nu plângă de foame...

„Nu pot uita un moment din iarna anului 1942. Trăiam la o femeie cu doi copii, al cărei soț fusese luat pe front. Afară omătul era mare, ger cumplit. Stăpâna cu cei doi copii dormeau pe cuptor, iar noi cu mama - la podea. Era noaptea târziu când eu cu sora am început să plângem de foame, pentru că mama nu mai avea nimic de schimbat pe hrană. Biata mama, nici ea nu mânca nimic. Pe la miezul nopții, nemaiputând suporta plânsetul nostru, a ieșit din casă, îmbrăcată ușor pe un viscol crâncen, pe acolo i se zice „purga”. Ajunsesse la capătul răbdării – fugea pe câmp, prin omăt, iar noi cu sora alergam după ea, plângeam și o rugam să se întoarcă. Îi promiteam că niciodată n-o să-i mai cerem de mâncare, numai să se întoarcă. Probabil, mamei i s-a făcut milă de noi, ori s-a temut că vom îngheța în vreun sul de omăt, așa că, după multe rugăminți și lacrimi, ne-am întors cu toții acasă. Drumul înapoi a fost extrem de greu, deoarece ninsoarea acoperise în întregime cărarea spre casa și am rălăcit mult prin noapte până am găsit-o. Ne-am ținut de cuvânt – n-am mai spus niciodată că ne este foame...”. Numai că după această noapte, fie din cauza răcelii, fie din cauza foamei, mamă-sa s-a îmbolnăvit. Când s-a încălzit puțin timpul, nu se mai putea ridica de la pat, i se umfla tot corpul, îi apăreau răni, din senin. În septembrie 1942 s-a stins din viață. A fost îngropată de copii, în Siberia.

Cum am scăpat de moarte

„Toată vara am trăit într-o fierărie a sovhozului, cu mătușa Catinca și copiii ei. Dar prin iulie a decedat și mătușa Catinca, apoi au murit cei doi copii mai mici ai ei, Iuliu și Aurel. Sora mea mai mare și fiica mai mare a mătușii Catinca erau duse la tăiat pădure, la 15 ani te scoteau de acum la lucru. Cum am scăpat și nu am murit de foame? Printr-o minune. Când s-a mai topit omătul, găseam prin curțile băștinașilor cartofi înghețați, îi coceam și îi mâncam. Când au apărut verdeța, frunzele de pe copaci, fierbeam orice buruiene și le mâncam. Ne umflam de atâtea buruiene. Mai găseam frunze de sfeclă, coacăză, zmeură, fragi și altele ce mai cresc prin Siberia. Așa am scăpat de moarte...”

Și au ajuns copiii ai străzii

Au rămas de capul lor Antonina, de vreo șapte ani, și verișorii Gabriel și Petrică, copiii lui Simion Galețchi, fostul deputat în Sfatul Țării. Umblau cu cerșitul, îi primeau să stea cu copiii mici prin unele familii, le mai dădeau ceva de mâncare. „Eram flămânzi, vagabonzi, plini de râie și păduchi, dezbrăcați și desculți. Așa am ajuns în iarna anului 1942 - copiii ai străzii. Cum să supraviețuim? Umblam toată ziua prin sat, să ne încălzim, urmăream unde iese fum din baie și seara mergeam să dormim acolo, pentru că toți gospodarii din Siberia aveau băi și nu le încuiau noaptea”. În 1943 i-au adunat pe toți copiii vagabonzi la un orfelinat din Pîhtovka. Nu erau condiții prea bune nici aici, dar pe timp de război aveau cel puțin un acoperiș deasupra capului. Oricât de prost, totuși îi hrăneau - borș cu varză, brânză uscată, conserve „americane” din ajutoare umanitare...

Cum am ajuns în Moldova

„Deși erau printre noi și mulți copii de moldoveni - frații Spănu din Râșcani, Dora și Nicanor Dascălu din Otaci - *uitasem cu toții limba română. Când cineva dintre moldoveni făcea de serviciu la bucătărie și trebuia să ne cheme la masă, băieții strigau: „Lingura și strachina, mămăliga gata!”*. *Numai aceste cuvinte le mai țineam minte.* Prin anul 1947, bunica de pe mamă, din Târnova, a aflat unde suntem noi. O vecină rusoaică a ajutat-o să scrie o cerere la nu știu care minister și am fost găsiți la orfelinatul din Pîhtovka. De acolo, un educator - Alexandru Petrovici Kukușkin - ne-a adus pe mine, pe Petrică și Gabriel Galețchi la Dondușeni, pe o altă fetiță la Maramonovca, iar pe Polea Bedrikovețkaia, o altă minoră, la Cernăuți. Eu m-am întors la Târnova prin iunie 1947, în toiul foametei. Iar Petrică și Gabriel, verii mei, au rămas la rude la Dondușeni”.

Bietul Gabriel a fost deportat din nou, în 1949

„Bietul Gabriel! După ce și-a pierdut părinții în prima deportare, s-a întors în familia ultimului frate al lui tata – unchiul Andrei. Dar în 1949, la cea de-a doua deportare, a fost ridicat din nou, de data aceasta împreună cu familia unchiului Andrei! A îndurat din nou Siberia, aceleași lipsuri și necazuri. S-a reîntors acasă după legea lui Hrușciiov, dar de acum era foarte bolnav și n-a mai trăit mult - a murit tânăr și singur...”

Chinurile din Siberia m-au făcut tare

Iată prin ce am avut eu de trecut, cam de pe la șase anișori. Și încă atâtea aș mai avea de povestit! Chinurile din Siberia m-au făcut să fiu tare. Poate fiindcă am crescut printre străini, fără milă și căldură părintească, în Moldova m-am căsătorit cu un bărbat din satul Văleni, care avea patru copii minori. Eu aveam din prima căsătorie o fetiță, la Văleni am mai avut împreună doi feciori, așa că am crescut în total șapte copilași. Soțul a murit în 1978, pe cei mai mici copii i-am ajutat singură să termine universitatea. Din cei deportați din

neamul Galetchi am supraviețuit doar eu, verișoara Veronica, stabilită lângă Tașkent, care are peste 80 de ani; și patru fiice ale lui Andrei Galetchi. Sora mea a trăit în Jirnovka până în 1959, când s-a întors în Moldova, iar acum câțiva ani a decedat...

În memoria părinților mei păstrez troscotul din fața casei, care mi-a devenit buruiana cea mai dragă. Nu doresc nici puiului de șarpe să treacă prin ce am trecut eu la șase ani. Poate că și copiii de astăzi se confruntă cu greutăți și probleme, dar măcar nimeni nu-i scoate din casă, în dricul nopții, pentru a-i duce într-o direcție necunoscută...".

Un articol de: Tatiana Corai

Comentarii

1. De Ion la 10.06.2011, ora 06:48

Dle Tanase, face-ti un reportaj video, cu povestirile Doamnei si aratati la TV

2. De ina la 10.06.2011, ora 10:57

impresionant....am citit aceleași orori trăite și descrise de dna Margareta Cemârtan-Spînu în cărțile "Lupii" și "Siberia de acasa"....numai așa putem cunoaște adevarata istorie!!!

3. De vlad la 10.06.2011, ora 11:14

Acest reportaj m-a facut sa nu mai votez deloc cu pcr care este urmasul sovietelor.

4. De VASILE VASCU la 10.06.2011, ora 11:31

SA NE RUGAM PT. SUFLETELE MARTIRILOR NEAMULUI NOSTRU OMO-RATI DE OCUPANTII RUSI DE ATUNCI SI DE ACUM !

5. De un om la 10.06.2011, ora 11:45

Extraordinar!Onorati de cei din Cahul,cu multi bujori si o bocceluta in care au gasit probabil 1 kg. de hrisca,1 kg.de zahar si 2kg.de faina griu.Unde sunt imobilele confiscate,averea,banii pentru despagubiri?Incercati asemenea reportaje si printre liderii comunisti, (poate au fost sau au avut rude deportate)sa vedem cum vor reactiona. Poate ca multi din urmasii lor au fost cei care au ajutat si condus asemenea crime. Cititorii ar avea puterea sa vada reactia acestora in cazul unor asemenea povesti. Moldova este singura tara europeana,unde fostii deportati,urmasii lor si a celor condamnati la moarte,au primit doar picoare in fund si mult sictir.

"RUSINE,RUSINE,RUSINE"/

6. De tudor la 10.06.2011, ora 11:45

Este foarte important ca toata lumea sa cunpasca aceste crime comise de comunisti împotriva neamului nostru si sa nu-i mai voteze nici odata!!!!!!CRIMINALI

7. De dorin la 10.06.2011, ora 12:40

Cutremurator. Citind acest articol mi se umple sufletul de ura fata de comunisti si rursacii care si acum ne batjocoresc neamul.

8. De Tudor la 10.06.2011, ora 12:47

Tatiana Multumesc !!! Da, inteleg, ca doar datorita tehnologiilor informationale contemporane, am putut a cunoaste aceasta istorie (de fapt ca multe altele), dar cum vor citi acest articol cei intunecati de comunisti, care mereu îi voteaza, si care nu au calculator ??? Ce facem noi ca sa ajungă aceste chinuri suportate de un copilaș de 6 ani ???

9. De Svetlana la 10.06.2011, ora 13:26

Va multumesc mult pentru acest aricol. imi dau seama ca ce s-a intimplat dupa 1941

dna Antonina Grecu(Galetchi) nu le cunoaste Istoria lui Andrei Galetchi si a familiei deportate e deja o alta pagina de amintiri. nepoata lui Andrei Galetschi.

10. De Diana la 10.06.2011, ora 15:15

Citind aceasta istorie mi-am amintit de istoria strabunelului meu Andrei Galetschi. Eram mica si parintii ma lasau la buneii la Donduseni. Bunica imi povestea cu lacrimi in ochi si cu durere in suflet cum rusii bateau la poarta si ii incarcau in carute, apoi la tren si ii duceau in Siberia lor, sa arda ea toata impreuna cu toti rusii!!!Cu cita cruzime desparteau familiile, rupeau copiii de la mame si impuscau barbatii de parca ucideau muste.CUM, DOAMNE, SA-I IUBESTI DUPA TOATE CE AU FACUT?! Stranepoata lui Andrei Galetschi

11. De lina la 10.06.2011, ora 15:27

trist, Doamne si animalele is mai intelegatoare decit unii semeni ai nostri, cei care se dau drept Dumnezei vor fi aspru pedepsiti!

12. De Oleg la 10.06.2011, ora 15:36

Mama lui Greceanii Zina la fel a fost dusa in Siberia si ea acuma se pupa cu Voronin si este membru al partidului diabolic. Comunistii astea nu mai stiu nici de mama,nici de neam, nici de tara, intrun cuvint nu au nimic sfant...si inca ii mai fac pe patriotii...Da cind il mai vad pe Voronin ca isi face cruce in biserici dupa ce le-au distrus tot ei comunistii si au facut cluburi din ele si planetarii...ma umfla risu si ma uit ca la CLOVN LA CIRC-VARONIN LA BISERICA

13. De diana la 10.06.2011, ora 17:32

bunica mea la fel a fost deportata si cei 7 frati a ei, cu mama si tata...pe tata si 2 frati i-a pierdut in siberia.de mic copil stiam prin cite a tecut si cite a indurat,citind articolul dat iar mi s-a pus nodul in git...pacat ca nu toti stiu de acele timpuri negre

14. De Marcel la 10.06.2011, ora 18:13

Istoria familiei grecu nu este unica . Atrocitotile bosevice din ani 40 -44 sunt neimaginabile . cu cit mai devreme intocmiti o comisie de a investiga barbarismul sovietic si miile de familii distruse . Bolsevici si comisari politrucii a distrus pe cei mai curajosi si cei mai prosperi dintere voi . Atita timp cit trecutul vostru ramine necunoscut ..voi nu veti putea sti cine suntei . Adevarul va va elibera .

15. De Andrei de la Cahul la 10.06.2011, ora 21:28

De-ar gindi toti moldovenii bine, ar trebui de cerut despagubiri si pocainta din partea rusofonilor salbatici!!Va urasc pentru ce-atti facut cu poporul meu!Si incercati si in continuare!

16. De negru la 10.06.2011, ora 22:03

SA NU UITAM DE MOLDOVENII DIN TRANSNISTRIA CARE SINT SI ACUM SUB OCUPATIA RUSOFONA !!!!

17. De marcel la 10.06.2011, ora 22:07

O alta solutie ar fi ca citiva dintre voi sa va organizati , sa va inregistrati local pentru a crea ORGANIZATIA COMEMORARI VICTIMELOR BOLSEVICE , dupa care deschideti un cont banca al organizatilor iar noi cei ce detinem mijloace financiare vom contribui la crearea unui MUZEU COMEMORATIV. Acest muzeu va fi vocea si dovada artifacturilor ce nu numai ca vor documenta aceste evenimente barbare dar va educa generatiile urmatoare de tumultul istoric al acestui pamint romanesc.

18. De ROMAN DIN IASI la 10.06.2011, ora 22:23

CITIND ACEST REPORTAJ MA CUPRINS TRISTETEA, LACRIMILE SI SUPARAREA, E UNA DIN MIILE DE ISTORII ADEVARATE ALE ROMANI-

LOR DEPORTATI ,PT SINGURA VINA ACEIA DE A FI ROMAN ,URASC CALAII OCUPANTI RUSI PT TOATE NELEGILE SI UMILINTELE PE CARE LE-U FACUT SI LE MAI FAC INCA IN BASARABIA ,SI FAMILIA ME-A A AVUT DE SUFERIT DIN CAUZA CALAULUI RUS ,BUNICUL MEU PRIZONER DE RAZBOI A STAT 8 ANI IN GULAG LA MUNCA FORTATA ,A SCAPAT CU VIATA PT CA ERA TINAR SI A REZISTAT ,BUNICA ME-A A FOST BATJOCORITA DE CALAII INVAZORI RUSI ,URASC DE MOARTE RUSI PT TOATE NELEGILE ADUSE NEAMULUI ROMANESC ,IAR VOI FRATI ROMANI DIN BASARABIA URMASI CELOR CARE AU FOST UMILITI , UCISI DEPORTATI TREZITIVA DIN SONUL DE MOARTE SI UNITIVA CU TARA MAMA ROMANIA ACOLO UNDE VA E LOCUL ,FRATII VA ASTEPATA

19. De Mihai Românu la 11.06.2011, ora 00:45

Felicitări pentru articol! Era ideal să realizați și un material video care să rămână ca mărturie a ororilor prin care a trecut această familie.

20. De vandertoni la 11.06.2011, ora 12:20

un articol foarte bun.Va multumim!

21. De Costica la 11.06.2011, ora 14:51

Ce zici, bade Dodon, despre deportarea si ispravile prietenilor duminale? Oare atit de neinsemnate sunt faptele lor ca nu le vezi? De unde ai atita ura si romanofabie in dumneta?

Unde vor fi negaționiștii, antisemitizatorii mei: R. Ioanid, Shafir, Laszlo, Pecican, Ion Vianu, Mușat, Katz, Al. Florian? Să citească aceste **documente**? *Și, consecvenți, să nu le creadă!*

La 12 Iunie 2011, ora 09:32

“Peste câți ani vor vorbi românește rușii din Chișinău?”

Joi, înainte de ședința parlamentului, comuniștii a scos un grup de „protestatari” ca să strige „Jos Alianța!”. În fața „poporului revoltat” se afla o ceată de „obidiți ai soartei” în frunte cu cel mai mare bogătan din Moldova – Voronin. Alături de el erau Tkaciuk, Petrenko și – cum altfel – dolofanul candidat la funcția de primar general al capitalei, Dodon. Scena era mai mult sinistră decât comică: vreo patru babe, comsomoliste ale anilor „50, fără dinți în gură, dirijate de o focoașă fostă comsomolistă a anilor „80, au început a urla, în limba rusă, fără prea mult auz muzical ...” Internaționala”! Asemenea scene pot fi văzute numai pe la periferiile fostelor imperii.

Fostele comsomoliste au fost instruite să strige trei lozinci: „Jos Alianța”, „Demisia”, „Moldova”. Începătoare la compartimentul învățării limbilor străine, ele rosteau „aliansul”, „Maldova”, ca unele reporterite de la Publika TV, dar rosteau corect, ca la PRO TV, „demi-sia”. În sfârșit, m-am gândit cu bucurie, etnicii ruși încep a învăța limba română. De-acum știu patru cuvinte – jos, alianța, demisia, Moldova! Dacă dă Dumnezeu și comuniștii îi mai scot în stradă, peste vreo sută de ani reprezentanții minorităților naționale vor învăța vreo câteva sute de cuvinte, suficiente pentru a comunica cu băștinașii în limba oficială a acestei țări!

Și, totuși, se învâрте! vorba arțăgosului astronom: dacă rușii din Chișinău încep a striga la noi românește înseamnă că Moldova e pe calea cea dreaptă. Cam lungă, e adevărat, anevoioasă, cu zigzaguri, dar dreaptă!”

Un articol de: Constantin Tănase

Comentarii

1. De mihaita la 11.06.2011, ora 09:14

Vor invata atunci cand si moldovenii (romanii) de acolo vor inceta sa vorbeasca "limba noastra" si vor vorbi romaneste. Dar mai e mult de asteptat.

2. De Gloria la 11.06.2011, ora 09:31

Niciodata nu vor vorbi romana, indiferent, ce nu s-ar intampla aici, din pacate! Parerea unei optimiste realiste.

3. De Andrei la 11.06.2011, ora 09:48

Greseala noastra se trage din 90 incoace,prea buni(prosti) am fost si suntem! Trebuia de urmat pasii tarilor baltice,acte de identitate/cetatenie daca stii limba de stat,sa se vorbeasca doar intr-o limba! Si inca o prostie- Parca tii incomod sa nu vorbești cu un rusofon in rusa,dar pe el inversul nu-l deranjeaza deloc. Boala asta poate trece pasiv cu timpul sau activ daca ne dam staruinta...

4. De SARMIS la 11.06.2011, ora 09:57

ATENTIE: A APARUT IARASI KGB-UL PE FORUM: = "ПЛАВЕЦ" = DUPA VACANTA SA MARE LA MOSKOVA ! JOS OCUPATIA RUSEASCA DIN MOLDOVA ! AFARA ARMATA RUSEASCA DE OCUPATIE DIN TRANSNITRIA ! JOS ASASINII PATRIOTILOR MOLDOVENI: ACTOR VENIAMIN APOSTOL, CINEAST ION MIJA, ACTOR VICTOR CIUTAC, DEPUTATA SI SCRIITOAREA LIDIA ISTRATI, POETUL ION VATAMANU, EPISCOPUL DORIMEDONT, CANTARET VLAD GHEORGHELAS, SCULPTOR TUDOR CATARAGA SI DORA, ETC.

5. De rodika la 11.06.2011, ora 10:55

eu m-am saturat pin in git de rusii astia tupeisti, zilele astea se apropie rus de mine si ma intreaba ceva in rusa, eu ii raspund in romana si el imi zice "havari normalino",dupa o astfel de atitudine chiar nu stiu in cit timp o sa invete astia limba statului ai carui cetateni sint, dar tare mi-as dori sa prind si eu acele vremuri

6. De mihaita la 11.06.2011, ora 11:04 Daca toti ar gandi ca Rodika poate mai ar mai fi sperante. Dar se pare ca RM e populata de milogi si astronauti cu picioarele pline de noroi. Cum am mai zis, o generatie.

7. De ion la 11.06.2011, ora 11:11

just Sandule, numai că acolo nu numai rag ca boii dar și cuvițae - ceea ce înseamnă că sperma de bou era în amestec cu cea de porc - pînă nu ne vom mobiliza forțele și nu vom alege corect, graiul nostru va rămîne pe al doilea sau al treilea plan - și vom fi nevoiți să ascultăm ras de bou și cuvițait de porc. Ca să vezi că Cuzmin cel care imediat pentru trucul de eri trebuie expulzat din țară este foarte îngrijorat că unii moldoveni la ei acasă nu doresc să cuvițae adică îmi cer ertare să vorbească rusa, că adică acolo la ei ne realizăm produsele interzise de Onișcenco - batjocuri - cu cîta viclenie încearcă să-și bată joc de acest popor ?----

8. De sandu la 11.06.2011, ora 11:14

Deoarece indivizii de care se va vorbi își permit săi numească pe toți cum le vine la gură am sa încerc și eu și de ce nu ? – igor DGONDON și vova BOȘOROGUL adică

taicășău voronin au pierdut capital alegerile în localitățile lor de baștină, un rezultat bun pentru ei, dar și un semn bun și un indice pentru noi de a nu vota nici când – să spui că oamenii din acele localități nu au raționament nu poți dar și nu ai nici un drept – oamenii nu e au ales fiindcă îi cunosc și nu au dorit să încredințeze viața mîinilor murdare de sînge ale acestor criminali—ear cei ce rag în jurul acestor două jigodii comunisto-fasciste, bătrîni, tineri să înțelegem că sunt concepuți prin intermediul fertilizării în vitro, numai că sperma era de bou – dacă nu mă credeți uitativă la ei și vă veți convinge că gîndesc dar și rag în tocmai ca boii –păi dar bou bou rămîne, bou la bou trage – însă noi trebuie să ținem minte că locul bouului e ocolul, dacăl scapi din ocolul împunge și face victime – deci trebuie toți cei cu gîndirea umană să mînăm boii în ocol, adică întracolo unde le este locul.

9. De mihaita la 11.06.2011, ora 11:27

Ioane, dupa cum vad eu lucrurile, bataia de joc nu e neaparat impusa ci acceptata drept "normalitate". M-as fi bucurat nespun de gestul diplomatilor dar nu pot. Nu cunosc contextul. Sper ca RM sa dea o declaratie in sensul asta. Azi. PS: Declaratia MAE e ca si cum ai vrea sa te scarpini in cap si nu ai maini.

10. De MARIAN la 11.06.2011, ora 11:35

În orice caz, atît România, cât și Federația Rusă ar trebui să se implice mai puțin în treburile interne ale Republicii Moldova, susține el. "Și totul va fi bine"... FRAGMENT DINTR-UN INTERVIU ACORDAT DE CATRE DODON UNUI ZIAR DIN ROMANIA ... SI CE VEDEM NOI ? INTERVENTII BRUTALE ZILNICE ALE RUSIEI CONTRA MOLDOVEI. CA ALEGERILE NU AU FOST CORECTE, I SE DA CUVINTUL UNUI TERORIST SMIRNOVIST LA CHIAR AMBASADA RUSIEI DIN CHISINAU... ASA CA DODOANE TE POTI ADRESA ORICIND VREI STAPINILOR TAI DE LA MOSCOVA PENTRU CA SA SE "implice mai puțin în treburile interne ale Republicii Moldova" .

11. De tamara la 11.06.2011, ora 12:15

am revenit la chisinau dupa o absenta de lunga durata.1-ma impresie-barbatii umbla in chiloti pe strada, parca ar fi fost la plaje. 2-a mai multe persoane it dau raspuns in l.rusa si daca mai repeti intrebarea in engleza, scot din ei putin ce stiu in engleza, important-sa nu rosteasca in romana.in rm rusii nu vor vorbi niciodata.

12. De alexs la 11.06.2011, ora 12:23 90% din "rusi" au 10 clase si au invatat româna gratis. dar nu o vorbesc caci NOI o facem pe traducatorii la fel- GRATIS! Limba romina este limba de comunicare interetnica in Moldova si nu sintem obligati sa le INTELEGEM "limba", cu atit mai mult- sa le-o vorbim.

13. De Tudor Valdimirescu la 11.06.2011, ora 12:47 Stimati cititori ai forumului. Raspunsul la intrebarea din titlul ar fi următoarea...,dacă cu condiția că-i ducem într-un "gulag", ca pe timpuri cum îi duceau pe ai noștri, atunci în 2 luni toți vor cunoaște româna. Dar luând în considerație ca așa ceva astăzi e imposibil, atunci doar prin lege și comportamentul nostru zi de zi. Cu excluderea condițiilor de facilitare a documentației statale în două limbi. A transfera toată corespondența statală într-o singură limbă cea română. Și fără frică !!! Mai dur, așa cum au procedat pribaltica și așa cum au procedat dâșii (rușii) când au sosit pe acest meleag. Dâșii ce ne-au întrebat vrem sau nu a fi introdusă rusa???? Păi de ce atît pupcurism?!

(...)

15. De Alex la 11.06.2011, ora 13:18

E vina noastra, nu trebuie sa vorbim ruseste !

16. De victor la 11.06.2011, ora 13:41

NU vedeti ca mai repede negrii invata romana decat rusii :)

17. De Alexa la 11.06.2011, ora 13:43

Pina vor invata rusii limba romana, excat atunci va fi si Sfarsitul Lumii deja...

18. De toma la 11.06.2011, ora 13:52

paspuns: la sulivara.legea despre limba nu-i.nu stii limba nu sugi la treuca statului,bugetului,nu te angajezi in domeniul public.

19. De Grigore la 11.06.2011, ora 14:28

Stimate domn Tanase. Imi place articolul. AM o singura obiectie. Rusii sunt minoritate etnica nu nationala. Minoritatea nationala sunt populatia bastinasa in cazul in care sunt mai putini decat cei veniti, exemplu ar fi indienii din canada, sau, moldovenii din transnistria, rusii, gagaujii, ukrainenii, etc in schimb sunt minoritate etnica, asa cel putin ne-a invatat domnul Boris Negru la cursul de Teorige Generala a Dreptului. Apropo, trebuie sa il sunoasteti bine pe domnul Boris Negru, este unul din parintii Constitutiei Moldave.

20. De liudmila la 11.06.2011, ora 15:34

numai prin lege și comportamentul populației băștinașe.1)Să le fie impuse de lege orice documentare : dări de seamă, evidență contabilă etc - numai în limba română.2)Angajare la servicii în domeniu public numai în baza cunoașterii limbei române. Și cel mai important moment-DRAGI COMPATRIOTI, NU VORBIȚI ÎN L.RUSĂ CU RUȘII , nu vă adresați și nu răspundeți nimănui în l.rusă - sîntem acasă, e timpul să învețe ei limba noastră cea română !!!

(...)

22. De alexs la 11.06.2011, ora 16:09

adaug- nici sa INTELEGEM ce vorbesc arogantii venetici: este problema lor sa se ecsplice. destul ca statul nostru le plateste cursul de romana in scoli

23. De www la 11.06.2011, ora 16:17

Dle Constantin Tanase, ce stiti despre ong-ul "Adunarea popoarelor din Moldova"? In Georgia este inregistrata o organizatie similara dupa denumire "Adunarea popoarelor Georgiei". O oarecare Goncearova a candidat la consilier in consiliul municipal Chisinau. Ce face ea in Moldova? Corecta observatie - RM este un stat polietnic, nu multinational. Spunand "minoritati nationale" ati recunoaste ca in RM ar locui mai multe natiuni, de aici alte concluzii interesante.

24. De nic la 11.06.2011, ora 16:22

Atunci cind noi nu vom vorbi cu ei in rusa.

25. De www la 11.06.2011, ora 16:35

Raspuns la intrebarea din titlu. Vor vorbi romaneste atunci cand vor scrie romaneste incepand din clasa intai pana intr-a douasprezecea, pe urma la facultate, in institutiile statului. Cand in banci, firme etc. private toate actele vor circula in l. romana. Cand niciun magazin nu va avea dreptul sa-si puna numele "Пятёрочка" pentru ca va fi sanctionat. Si cand in strada si oriunde li se va raspunde in l. romana.

26. De alexs la 11.06.2011, ora 16:36

W- @alexs "Limba romina este limba de comunicare interetnica in Moldova" - romanasure, limba de comunicare interetnica este rusa. Citeste constitutia. Asa e, dar limba unei minoritati nu poate avea acest statut. E un atavizm sovietic.

27. De suffocated la 11.06.2011, ora 16:57

un video la tema <http://www.youtube.com/watch?v=swqlZ9ZzoYM>

28. De Magister P la 11.06.2011, ora 17:06

Am vazut reportajul,de cea mai mare idiotenie,babe indoctrinate carora li s-a dat,probabil,cate o sticla de "Tarancuta".Atata timp cat Kremlinul isi mentine agentii in Chisinau,si rusofonii de aici vor avea mai mult curaj.Cred ca alianta este in deruta si

nu se foloseste de faptul ca este la guvernare anume din acesta cauza...Daca pana si UE satisface pretentiile "Rashiei",atunci noi chiar n-avem cum sa ripostam...

29. De Ca-ca... la 11.06.2011, ora 18:15 Rusii sa nu se cace peste tot globul. Sa stea in derevnele lor, acolo la sever. Injcultura nomada, betiva si nespalata, cu pretentii de eliberatori si iluminatori. Nu am vazut nici un rus cult in Moldova.

30. De MARIAN la 11.06.2011, ora 18:21
probabil rusofonii nu vor sa invete limba pamintului , limba de stat , pentru ca se pre-gatesc sa plece acasa de unde au venit la moldova ...ce rost are sa-si mai incarcе memoria ? sa le usuram plecarea atunci ... statul sa le ofere bilete gratuite ...doar dus!

31. De altu la 11.06.2011, ora 19:34
Cum au spus si ceilalti comentatori, nu e numai vina rusilor ca nu ne vorbesc limba, dar mai ales e de vina caracterului moldovenilor care sunt molai de parca ar fi facuti din mamaliga. Mereu cand apare subiectul demnitatii si promovarii limbii noastre, imediat apar si argumentele "aici merge si asha", "cand a fost altfel" sau "acum nu este momentul". Niste argumente false, pentru ca limba rusa ni s-a bagat pe gat doar de 200 de ani, nu a fost mereu asha - vedeti numarul vorbitorilor de limba rusa inainte de anexarea din 1812. Daca acum nu e momentul sa ne lepadam de rusificare si de efectele ei, cand o sa fie? Deci raspunsul la intrebarea cand vor vorbi rusii in lb. romana, este: la scurt timp dupa ce moldovenii insisi vor intelege ca a venit momentul sa-si recapete demnitatea nationala si nu se vor mai lasa calcati in picioare.

32. De VALENTIN ODOBESCU la 11.06.2011, ora 20:40
Minoritarii rusofoni vor isi vorba pune problema invatarii limbii romane atunci cand bastinasii moldoveni,vor scapa in sfarsit de complexul de inferioritate pe care il au fata de rusi,vor vorbi mai mult in public limba lor materna si vor acorda prioritate limbii engleze pentru a se descurca mai tirziu in UE.Se spune ca orice limba straina nu strica sa o stii,dar tare mi-e frica ca limba rusa este principalul instrument de deznationalizare in Moldova.

33. De laur la 11.06.2011, ora 20:52
Vorbiti mai mult limba engleza si nu rusa. Cu limba rusa nu faci nimic in lumea asta.

34. De adi la 11.06.2011, ora 20:54
Cea mai buna solutie. Trebuie de votat Chirtoaca si partidele democratе.

35. De BASARABU la 11.06.2011, ora 21:14
Ei sunt doar 8% ramasi pe teritoriul Republicii Moldova dar au posturi de televiziune si radiouri in limba lor de parca ar fi ei majoritari, nu noi. Vinovati sunt cei de la putere care nu elaboreaza legi prin care ar proteja populatia autohtona. E chiar atat de greu sa introduci in cadrul unui articol din lege un anume procent de posturi, publicatii, radiouri care ar fi direct proportional cu numarul de rusi ce locuiesc pe teritoriul nostru? Nu se vrea! Pentru ca ei urmaresc alte interese decat cele ale populatiei bastinase. Prin urmare ar trebui sa fim atenti la cei ce ne cersesc votul si spun ca ne vor "binele" pentru ca de aici porneste totul.

36. De RUSOAICĂ la 11.06.2011, ora 22:09
Eu înțeleg tot ce voi spuneți, dar nu vorbesc însăși. Am învățat limba voastră cinstit fiindcă am un fel de respect către alte culture și am obținut chiar 10 la bacalaureat, dar mi-e greu să vorbesc din cauza barierului psihologic. Când eram mică (începutul anilor 90)educatorii la grădiniță mă băteau dacă eu începeam să vorbesc rusă. Chiar n-au încercat să-mi explice ceva.. VOI NU ȘTIȚI cum te simți când îți e strict interzis să vorbești limba ta natală.. și îți spun că ești un ocupant josnic când ai doar 5 ani și nu ești vinovat că ai fost născut în țara aceasta. Apoi din cărți am citit despre ospitalitatea poporului moldovenesc... asta mi s-a părut amuzant..dar și trist. Voi n-ați gîn-

dit că problema poate fi ascunsă nu numai în rușii? În orice caz..eu plec în Rusia. Toate cele bune!

37. De de Cristi la 11.06.2011, ora 22:15

1 Cand moldovenii vor sti sa vorbessa olimba romana literara 2 Cand moldovenii nu vor mai sti sa vorbeasca l.rusa 3 Cand moldovenii nu vor mai fi minoritari in orase-4Cand presa si mas media vor fi predominant in l.romana 5 cand se va respecta legea in domeniul lingvistic

38. De Ion Moldoveanu la 11.06.2011, ora 22:26

@rusoica; Drum Bun ! Fa un stop la Tiraspol , ia-l si pe Smirnov ! Vezi sa nu uiti sa vorbesti in rusa cu el, caci nu cred ca stie alta limba !!!

39. De tamara la 12.06.2011, ora 06:37 pentru rusoaica--da nu mai spune prostii,ca te-u batut educatoarele,pe mine nu ma batut niciunu,chiar si vorbeam gresit(sunt de origine germana),moldovenii sunt prea buni ca nu va bat pe voi rusii,mai ignaranta natie,dar de voi in lume nui....drum bun si carare batuta,si bilet numai dus.

40. De mihaita la 12.06.2011, ora 08:04

Carare batuta, rusoaico! Daca toti rusii ar gandi ca tine si ar pleca definitiv in Siberia sa pliveasca balariile crescute pe mormintele strabunilor lor ar fi liniste in RM. Dar, probabil, nici nu mai stiti de unde va trageti. Ce sa mai zic de morminte.

41. De Octavia la 12.06.2011, ora 08:05

Grigore, cel care v-a spus ca rusii sunt minoritate etnica a gresit. Rusii, ucrainenii, gagautii, bulgarii, evreii sunt minoritate lingvistica, nu etnica. Rusii nu vor invata niciodata l.romana, deoarece noi nu dorim s-o invete. Raspundem in ruseste si nu protestam daca ni se raspunde in ruseste. Rusii nu invata l.romana nu deoarece nu pot, nu invata l.romana deoarece ne desconsidera pe noi, bastinasii, ne considera "srani ciumazaia besporodnaia, ciumazae barani (forumurile ziarelor rusesti din Moldova si Rusia)", l.noastra o considera "neceloveceschii iazac",cultura noastra-baranscaia culitura. Si, deoarece , in acceptia lor suntem barani, adica neoameni, de ce ar invata ei, OAMENII, sa "behaie" ca si baranii maldafani. Rusii vor invata limba, desi chiar vorbind limba noastra ne vor crea mari probleme si nu vor inceta sa fie coloana a 5 a Rusiei pana nu-i vom asimila, daca-i vom asimila vreodata, doar atunci cand noi vom inceta sa ne comportam ca "ciumazaie barani" si "moldovaninato diagnoz tuposti i gluposti (Zadornov)", cand vom intelege ca noi suntem la noi acasa si trebuie sa avem constiinta de stapani si mentalitate de invingatori, mai si pedepsind tradatorii de neam.

42. De mihaita la 12.06.2011, ora 08:11

PS: Rusoaico, cunosti semnificatia lucrului asta? Adica sa ai grija de mormintele inaintasilor. N-as crede.

43. De mihaita la 12.06.2011, ora 08:18

Hai, rusoaico, ca te ajut putin: n-are legatura cu religia. Curaj!

44. De Octavia la 12.06.2011, ora 08:20

Rusoacei. pleaca sanatoasa si ni uita sa-i duci cu tine si pe toti rusii din Moldova. Si eu, nu sunt moldoveanca-romanca prin nastere, dar sunt purtatoare a culturii moldovenesti-romanesti prin educatie. Bunei mei (ceh, polonez, austriac si roman), au considerat ca este corect, odata ce traiesti pe teritoriu romanesc, sa devina romani si sa-si educe copiii si nepotii patrioti romani, ceea ce au si facut. Intega noastra familie a fost pe baricadele luptei pentru eliberare nationala incepand cu anul 1989 si astazi continua sa lupte pentru adevarul istoric si pentru libertatea romanilor -moldoveni, din care suntem si noi parte

45. De mihaita la 12.06.2011, ora 08:39

Octavia, (cehoaic, polonezo, austriaco si romanco) TOT RESPECTUL!

46. De vlad la 12.06.2011, ora 08:46

rusii vor invata limba romana abia peste 15-20 ani (daca rezistam), abia atunci vom scapa de o mare parte de batrini rusofoni sovietici care voteaza PCR (Dumnezeu sai ierte), iar noi trebuie sa le raspundem cu mindrie in limba romana, iar cine nu va intelege sa suporte consecintele ... Curaj!

47. De pt.18 @toma la 12.06.2011, ora 09:03

Maladeţ Toma! Numai Toma şi-a făcut teza. Dacă nu ştii limba "di statii" la nivelul cuvenit - tute-o la mulţi kilometri de treuca bugetară, de sfera serviciilor în educaţie, sănătate... Pe deal cu sapa! Unde-i destul : "... ține brazda, hăis și ceală ...", chiar și fiind "pui de neam străbun". Altfel înseamnă că boborul iarăși a greșit cu "aleșii"...

48. De fara rusi la 12.06.2011, ora 09:12

Nu vorbiti rusesti, nu cumparati de la rusi , nu le atrageti atentia cind va itreaba rusesti si vedeti cum invata afurisitii romina, si constitutia trebuie modificata privind limba de stat sa fie romina

49. De costin la 12.06.2011, ora 09:21

1 si cu 1 fac 2 ... se cere prea mult rusofonilor daca ar invata romana ? nu cred ...nu vad ca numai cu rusa ai viitor doar in cadrul csi-ului ? in rest ...in afara csi limba rusa e prea putin vorbita . si in moldova pina la urma rusa se va vorbi tot mai rar . cine are planuri de raminere in moldova sa se puna cu burta pe carte si sa invete limba de stat pentru ca vor veni vremuri in care folosirea ei va fi obligatorie . se vor schimba generatiile ,toti cei care au prins urss-ul se imputineaza de la zi la zi ... tineretul rusofon e prea putin numeros ca sa forteze bastinasii sa vorbeasca in rusa . sa asteptam recensamintul populatiei care trebuie sa aiba loc cit de curind . ce se va intimpla daca 15% - dupa cum ma astept eu - se vor declara romani ? vor deveni romanii dupa canoanele comunistilor cea mai mare minoritate etnica din moldova ? va fi un mare ris ca de unde sa apara peste noapte o asa mare minoritate ? minciuna cu impartirea intre moldoveni si romani va iesi la suprafata iar tara se va face de ris la toate organele internationale care se ocupa de problemele demografice .

50. De costin la 12.06.2011, ora 09:29

...e posibil ca la recensamintul populatiei pentru a ascunde numarul mare al celor care se vor declara romani , sa se umble cu o chichita ... in loc de moldoveni si romani va apare rubrica moldoveni/romani . asa nimeni nu va mai sti citi se declara romani . vom vedea atunci.comunistii vor putea spune si ca doar 1% sau declarat romani.

51. De iryna la 12.06.2011, ora 09:44

in Republica Moldova nu exista minoritati nationale, ci grupuri etnice. "Termenul <<minoritate>> desemneaza un grup etnic numeric inferior restului populatiei, ai caror membri au caracteristici etnice, religioase, lingvistice, culturale comune. Dar e important ca aceste calitati sa se formeze un timp indelungat si ca grupului dat sa-i apartina un teritoriu al sau distinct, unde aceste calitati au aparut. Caracteristic e si faptul ca grupului dat sa-i revina aceleasi atributii ca si natiunii. Deosebirea dintre ei consta doar in aceea ca grupul, in virtutea unor imprejurari cum ar fi colonizarea teritoriala, prigonirea, stramutarea fortata etc. s-au pomenit a fi in minoritate pe propriul lor teritoriu. Astfel, turcii din Germania, algerienii din Franta, rusii din Republica Moldova sau gagauzii nu sunt minoritati nationale. Ca minoritati nationale pot fi priviti romanii din Ucraina, maghiarii din Romania etc." Boris Negru, Alina Negru, Teoria generala a statului si dreptului, editura "Bons-Offices", Chisinau 2006 (...)

*

La 12 Iunie 2011

**“Cum a cerut Stalin Basarabia și ocuparea României.
16 decembrie 1941**

În decembrie 1941 Stalin le prezenta britanicilor pretențiile sale pentru sfârșitul războiului. Dorea să se înstăpânească asupra Basarabiei, urmând ca în schimb României să i se retrocedeze Ardealul de Nord intrat în componența Ungariei prin Diktatul de la Viena. Toate aceste detalii se desprind din memoriul înaintat de ministrul britanic de Externe Anthony Eden, cel care s-a întâlnit cu Stalin la Moscova pe 16 decembrie 1941. Memoriul lui Eden (redactat pe 5 ianuarie 1942) cuprinde o transcriere a dialogului purtat cu Stalin. Documentul poate fi descărcat mai jos, integral în format pdf (documentul original provine din Arhivele Naționale de la Londra având cota CAB/66/20/39).

Dictatorul URSS își continua vechile obiceiuri stabilite din vremea colaborării cu naziștii. Stalin dorea să existe două tratate ce urmau să fie publicate: un tratat de alianță între Marea Britanie și URSS și un al doilea tratat care să prevadă un acord de natură generală asupra reconstrucției Europei după război. La acest al doilea tratat public Stalin dorea un protocol secret care să cuprindă harta Europei de după război. Aceeași metodă ca în cazul Protocolului Ribbentrop-Molotov din 23 august 1939. De remarcat siguranța de sine a lui Stalin: în decembrie 1941 trupele naziste se aflau la 30 de kilometri de Moscova, iar el planifica în detaliu viitoarele granițe ale URSS (cerând în mod special Basarabia!). Redau în rândurile următoare spuselor lui Stalin (pagina 11 în documentul de mai jos)

În ceea ce privește frontierele Uniunii Sovietice ne-ar plăcea să vedem frontierele din Finlanda și provinciile baltice restaurate la pozițiile lor din 1941, imediat înainte de începerea războiului. În ceea ce privește Polonia, frontiera acesteia ar trebui să se bazeze pe Linia Curzon, cu mici modificări. Frontiera României ar trebui formată astfel încât Basarabia și Bucovina de nord să fie incluse în Uniunea Sovietică.

În ceea ce privea viitorul României, Stalin avea și aici opiniile gata formate: Ardealul de nord trebuia retrocedat și trebuiau instalate baze sovietice în țară: Frontiera vestică a României ar trebui extinsă spre vest în defavoarea Ungariei de vreme ce în acea zonă trăiesc 1.250.000 de români sub stăpânire maghiară, iar Ungaria va trebui pedepsită pentru rolul ei în război. Mi-aș dori de asemenea o alianță între România și Uniunea Sovietică care să ofere garanții României împotriva Ungariei și care să dea Uniunii Sovietice puterea de a menține baze militare și navale pe teritoriul României.

Stalin știa foarte bine ce vroia și a reușit să obțină. [Click aici pentru a descărca documentul integral în format pdf.](#)”

Sursa: blog-pentru-basarabia.ro Autor: George Damian

Comentarii

1. De UNCHIUL SAM la 11.06.2011, ora 09:43

Precizăm că senatorul american John McCain, rivalul lui Barack Obama la alegerile prezidențiale din SUA din noiembrie 2008, vine la Chișinău duminică, 12 iunie, la invitația premierului Vlad Filat. Oficialul va avea întrevederi atât cu prim-ministrul Vlad Filat, cât și cu președintele interimar, Marian Lupu. Amintim că ieri, 9 iunie, MAEIE a calificat declarația MAE rus, care a pus la îndoială legalitatea rezultatelor scrutinului electoral din 5 iunie, drept strănie. Potrivit diplomației moldovenești, aceasta ar putea fi interpretată ca imixtiune în treburile interne ale Republicii Moldova și încercări de susținere fătîșă a unui candidat electoral. PCRM, însă, nu a

comentat în niciun mod declaraia ministerului rus de externe. UNIMEDIA precizează John McCain este pilot de profesie și a luptat în războiul din Vietnam. În 1967 acesta a fost prins de autoritățile de la Hanoi și supus torturii. A fost prizonier de război până în 1973. În activitatea sa, McCain a avut o retorică dură față de Federația Rusă, spre deosebire de contracandidatul său de la prezidențiale, Barack Obama.---- “Când vedem o Moldova mică, guvernată în sfârșit de reformatori democrați, dar încă luptând contra forțelor interne și externe, care doresc să arunce țara înapoi în întuneric, trebuie să recunoaștem că lupta lor nu este diferită de cea a Europei de Vest de după Război. Acum, trebuie să facem tot ce stă în puterea noastră ca să înclinăm această balanță spre libertate”,---- a declarat John McCain în luna martie 2011 în discursul său din cadrul Consiliului Atlantic anual.

2. De Andrei la 11.06.2011, ora 09:53

...Ce facem cu "stalini" de azi (putin, lavrov, ziuganov, etc.)?

3. De Nick la 11.06.2011, ora 11:06

Pentru Unchiul Sam. Imi place cum scrii. Vreau sa mai citesc cate cava. Unde pot sa gasesc ceea ce scrii? Sunt cercetator, nu securist...

4. De truth_for_freedom la 11.06.2011, ora 18:12

Se poate da o cautare pe Google dupa Brother Nathanael Kapner. Pe website-ul lui sunt informatii despre asa-zisa revolutie rusa din 1917. Insa punctul lui de vedere nu este acceptat in mod oficial deoarece nu ar conveni celor puternici, celor care conduc lumea. "Iluminatii" marx si engels vedeau ca necesara exportarea prin forta a comunismului in Estul Europei: <http://pages.interlo g.com/Ăgirbe/Engels.html> Si chiar asa s-a intamplat, comunismul a fost implementat in Estul Europei folosind teroarea si crima in masa. Exista informatii (de verificat) si despre ajutorul dat bolșevicilor in 1917 de unii generali ai armatei germane drept pentru care ar fi primit ca "recompensa" aurul din tezaurul Rusiei. Dar bolșevicii ar fi "tradat" apoi Germania repornind razboiul impotriva Germaniei. Drept consecinta, Germania a pierdut primul razboi mondial si aliatii din vest au confiscat germanilor aurul capturat in Rusia (aur care ar fi si acum undeva in vestul Europei si/sau in USA). Nu slavii crestini ortodocsi sunt responsabili de tragediile provocate de comunism. Ei au fost primele victime ale comunismului care le-a fost impus cu forta. Majoritatea slavilor din Rusia si Ucraina s-au opus de la bun inceput comunismului, de aceea au fost si atat de multe victime in Rusia si Ucraina. Comunistii ("celebri") marx, engels, lenin, stalin, beria, trotski, s.a.m.d., nu erau slavi ! Comunistii din Rusia au fost sprijiniti de forte straine, ostile slavilor si crestinatatii. Se pot gasi informatii despre acest subiect si in cartea: "Coruptia marilor puteri: strategii si minciuni in politica mondiala" de Miguel Pedrero Marea problema a slavilor din Estul Europei este o anumita lipsa de organizare in viata politica si economica, lipsa de vointa pentru autodeterminare si uneori admiratie excesiva fata de poleiala occidentala. Se incearca si astazi mentinerea unei imagini false despre Rusia si Ucraina pentru a impiedica lumea sa afle adevarul. Unul din motive este faptul ca Rusia a fost si este o tara foarte bogata, ceea ce atata poftetele unor oameni puternici din vest.

*

“Drama deportărilor - evocată în cadrul unei conferințe naționale

O conferință națională cu genericul „70 de ani de la primul val de deportări în masă din Republica Moldova - 13 iunie 1941” a avut loc vineri, la Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei (MNAIM). Evenimentul a fost evocat de foști deportați, savanți istorici, juriști. În discursul său, Valentina Sturza, președintele Asociației

Foștilor Deportați și Deținuți Politici, s-a referit la necesitatea punerii în toate drepturile a foștilor deportați. Deși aceștia au fost reabilitați, nici până astăzi nu le-au fost întoarse averile, iar oamenii care au suferit în Siberia și se află la o vârstă înaintată, sunt nevoiți să bată în toate ușile și să-și caute singuri dreptatea. Gheorghe Cojocaru, directorul Institutului de Istorie Stat și Drept al AȘM, Eugen Sava, dr. habilitat, director al MNAIM, Alexandru Postică, avocat la Asociația Promo-LEX și alți participanți la discuție au atras atenția asistenței asupra faptului că nu toți tinerii cunosc întreaga dramă a deportărilor, întrucât ei nu au studiat aprofundat această perioadă istorică în școală. Poate de aceea, au estimat vorbitorii, mulți dintre ei mai votează și astăzi un partid care nu renunță la seceră și ciocan, deși anume sub aceste însemne au fost duși în gulag zeci de mii de români basarabeni.

La conferință a participat și profesorul Grigore Ciobanu din Vasilcău, Soroca, autorul cărții „Vasilcău”, scrisă împreună cu fiul său Tudor Ciobanu. Într-un capitol aparte, cartea reflectă ororile deportărilor care au avut loc în satul său de baștină.

Organizatorii conferinței au prezentat și alte materiale din istoria deportărilor - fotografii, hărți, desene, tabele, unele dintre care se păstrează în depozitul muzeului.

În final, medicul Teodora Rotaru, din Cahul, a prezentat istoria tragică a tatălui său, deportat în 1941. Ea și-a exprimat dorința ca pe viitor asemenea conferințe să fie organizate și în afara Chișinăului – în satele și orașele noastre, pentru a demasca adevărata față a comuniștilor. Se știe că, până în prezent, acest partid nu a condamnat deschis crimele regimului totalitar.

La eveniment a participat și Leonid Bujor, consilier principal al Primului Ministru al R. Moldova pe probleme de Educație.

Andrian Adam,
stagiar la TIMPUL”

Comentarii

1. De roma la 11.06.2011, ora 10:09

Cititi Paul Goma "Basarabia si Evreii - Saptamina Rosie"

*

“In Profunzime”

Marian Lupu crede ca a fost un incident nefericit intamplarea de la ambasada rusa

Presedintele interimar al tarii s-a arata nemulțumit de faptul ca o parte a mass-media isterizeaza intamplarea. "Nu trebuie sa tensionati situatia, pentru ca nu merita sa fie tensionata", a declarat Lupu.

"Da! A fost un incident nefericit! Cand este un incident, inseamna ca e incident", a tinut sa sublinieze Lupu.

"Din punctul meu de vedere este o actiune izolata. Vreau sa va spun cu siguranta ca dupa ce am fost informat am verificat mai multe lucruri si va asigur ca nu sunt niciun fel de actiuni coordonate cu cen-

trala sau ceva planificat in acest sens", s-a aratat convins presedintele interimar.

Lupu crede ca diplomatul nostru a procedat absolut firesc. "Eu zic ca actiunile diplomatului nostru au fost firesti. Aceasta actiune nu a avut loc in partea oficiala pentru ca am vorbit de rand cu ambasadorul si aici s-a terminat", sustine Lupu.

"Gandesc ca cel mai important este ca regiunea transnistreana a fost, este si va fi parte componenta a Moldovei, iar noi trebuie sa rezolvam aceasta problema pe calea rundei de negocieri de pe 21 iunie curent", a tinut sa spuna Lupu.

*

Ghimpu: Ambasadorul rus trebuie sa paraseasca teritoriul Republicii Moldova

Liderul PL crede ca a ambasadorul rus trebuie sa plece dupa incidentul de la ambasada rusa. "Prin acest gest, domnul ambasadorul a vrut sa arate ca fac ce vor pe teritoriul Moldova. Acest ambasador trebuie sa paraseasca teritoriul Republicii Moldova", sustine Mihai Ghimpu.

Ghimpu crede ca gestul ambasadorului Kuzmin de a-l prezenta pe Vladimir Iastrebecak drep sef al diplomatiei transnistrene, s-a demonstrat ca se sprijina sprijina Transnistria.

"Un ambasador care nu respecta statul nostru, independenta, suveranitatea, nu are ce cauta in tara noastra. Prin acest fgest a negat si formatul 5+2, din care fac parte UE si SUA", a declarat Mihai Ghimpu.

COMENTARII

15:22, 11 Iunie 2011 **Votati Dorin Chirtoaca - un adevarat Roman la carma orasului romanesc Chisinau! Votati unirea cu Patria-Muma Romania! (de Adrian)**

Votati Dorin Chirtoaca - un adevarat Roman la carma orasului romanesc Chisinau! Votati unirea cu Patria-Muma Romania! Maldavanii sunt plozii mujicilor cu curvele basarabence, nu au produs decat paduchi in toata istoria lor. Faptul ca Basarabia are azi un PIB mai mic decat un judet sarac al Romaniei, demonstreaza cat de harnici si destepti sunt cei care au imputit aceasta provincie istorica romaneasca. Ultimul loc in Europa, iar in topul mondial intre Burkina Faso si Somalia, asta e locul in care maldavanii au dus ciobul de tara pe care Stalin l-a daruit acestor jegosi cu creierele spalate de istoria sovietica. Acum, cand spiritul romanesc se trezeste in Basarabia, ultimele fosile bolsevice, tradatori, isi dau ultima zbatere pe forumuri, inainte de a muri sufocati de propriul rahat pe care il mananca de 60 de ani. Nu exista popor moldovenesc! Cei ce se socot moldoveni sint asa cum am spus mai sus plozii mujicilor cu curvele basarabence! Basarabia e pamantul nostru - al Romanilor! Votati Dorin Chirtoaca si Basarabia, mosia nostra romaneasca se va intoarce la Patria- Muma Romania!

r15:29, 11 Iunie 2011

на фиг (de ruslan)

Абсолютно согласен с Господином Гимпу! На хрен с пляжа как говорит В.Н. Воронин

15:44, 11 Iunie 2011 **e bine asa (de Costesti) E orect ce spune Ghimpu. Multi din astea tre sa nu stea la noi in tara. Ne pateaza singele si demnitatea...afara cu ei ... straini pentru noi....jos comunistii**

15:45, 11 Iunie 2011

(de Basarabeanul)ALIANȚA PENTRU CONTRABANDA. Lupu, Ghimpu și Filat jefuiesc poporul român și moldovenesc.(Investigație jurnalistică) <http://democracy-md.blogspot.com/2011/06/alianța-pentru-contrabanda.html>

15:51, 11 Iunie 2011

CORECT ! (de MIHU) AFARA CU EL !!!!!!!!!!!

16:07, 11 Iunie 2011

mindria nationala o valorifica tkaciuc: (de vai de capul moldovenilor)
unicul politician care spune adevarul! noi suntem mari si tari numai unul in fata altuia!daca ramine acest cuzmin in tara noastra tot e clar cu moldova!daca ramine acest diplomat in moldova atunci moldova e o stina de oi!

16:38, 11 Iunie 2011

DEȘTEPTARE BASARABENILOR... (de ȚEPEȘ)

.....așa numita ambasadă rusă , cuib de agentură de spionaj aicea la hotarele Europii, trebuie să alungați, nu ne trebuie o așa mare ambasadă într-o Țară mică ca a noastră,.....toate focurile politice ce se fac în prejurul acestui cuib se dirijează de aici...cu cât mai puțin or fi , cu atât pârgurile lor se vor slăbi și va fi linișteUNIRE BASARABENI,jos komuniștii, SUS CHIRTOACĂ , VOTĂM pe CHIRTOACĂ, VOTĂM VIITORUL fără hunta komunistă????!!

117:09, 11 Iunie 2011

bravo si mult respectD. GIMPU (de ion) BRAVO D.GIMPU, O SATI PLINGA URMELE TOTI CEI CE NE TRADEAZA ASTAZI, SI COPII LOR FARA D. GIMPU NU AU VIITOR,, RESPECT SI PLECACIUNE IN FATA ACESTUI ADEVARAT OM... SA NE TRAITI D. GIMPU....NOI VA SUSTINEM..

18:23, 11 Iunie 2011

AFARA RUSII (de nata)AJUNGE CIT AM TRAIM IN MINCIUNA SI MIZERIE.E TIMPUL SA FIM STAPINI LA NOI ACASA.DRAGI MOLDOVENI NU VA LASATI CALCATI IN PICIOARE.AFARA RUSII.

18:24, 11 Iunie 2011PL (de ...) BRAVO DOMNUL GHIMPU !!!

18:25, 11 Iunie 2011

fj (de ghj) Ertatil pe Ghimpu , el este bolnav de cap, se arata cu degetul, el e demult bolnav psihic, sa si lecuie la spitalul de psihiatrie, dar din pacate virusul nu se lecuie si este tare molipsitor, unde il poarta si Chirtoaca. Conduc tara doi bolnavi.De unde bine in tara, ce ati votat asta ati cisticat

18:36, 11 Iunie 2011 cotropitorii (de las) foarte corect spus .porcii vor sa ne ia tara . afara cu ei! 18:40, 11 Iunie 2011

19:02, 11 Iunie 2011

DA (de SANDA)DA MEREU SAU SIMTIT RUSIEA CA LA EI ACASA .AR TREBUI DE ARATAT LOCUL LOR,CA NUMAI INTERESE AU CU TRANSNISTRIEA.ESTE SI POPULATIE VORBITOARE DE LIMBA RUSA CARE SUSTIN DEMOCRATII,NU SUNT TOTI PENTRU COMUNISTI SI LE ADUC MULTUMIRE ACESTORA,PENTRU CA RESPECTA PARERILE A MULTOR CETATENI DIN MOLDOVA.

20:03, 11 Iunie 2011

pentru ambasador (de w/G)afara din tara, cit mai repede cu atit mai bine nu au nici un pic de stima fata de republica Moldova mii greata de ei....

20:34, 11 Iunie 2011

la zi (de ff)Acest ambasador daca este prieten cu capul lui apoi trebuie sa plece din tara pentru prostia pe care a facuto dar daca ei au educatie de agenti apoi nici poimine nu va pleca ca o sai invinuiasca pe diploatii nostri cum face acel individ de la ravno-pravie !!!!jos mancurtii si sa ne tinem bine pe picioare ca si rusii ii repecta pe acei care isi tin pozitiile bine si stiu a negocia cu ei !!!!

20:48, 11 Iunie 2011

drept vorbit (de nina)corect, ca-s obraznici al naibii.se simt la ei acasa,transnistria ei si-au facut-o, si restul ce a mai ramas din tarisoara asta tot a lor este,ca daca ar fi a noastra,nu indraznea sa se poarte porceste.nu candidau la primarii.nu .si e numai vina noastra,a lui lupu,lui voronin siiiiiiiiiiiii.ai prostimii necarturare raspunde

20:51, 11 Iunie 2011

kalashnik (de kalashnik)

Bravo Domnule Mihai,el trebuie declarat drep persoana "non grata"

21:04, 11 Iunie 2011

AI DREPTATE (de BRAVO GHIMPU)

ai dreptate GHIMPU!!!!!!!!!!JAVRA DE RUSOFON CARE ESTE UN CADAVRU IN PUTREFACTIE SI DUHNESTE IN URMA LUI,SA O FACI PE STAPINUL LA EL ACASA,IN SIBERIA,LUPU SI FILAT ACUM TREBUIA SAL CALCE PE GIT,CA DE FRAIERI SI PANARAME DE ASTEA NU ARE NEVOIE MOLDOVA!!!!!!!!!!

21:32, 11 Iunie 2011

CORECT DOMNULE GHIMPU....RUSSII IS PORCI SAU SUIT IN CAP SI SAU BATUT JOC DE TARA NOASTRA.. (de DJ . VASILE)
SA TRAITL..SI SA FACETI O TARA DEMOCRATA

21:58, 11 Iunie 2011

cu respect Mihai (de M)

Numai cu asa mentalitate si asa indrazneala de a apara fata tarii noastre putem sa iesim din incercuirea asta de multi ani. Cred, ca domnul Mihai este cel mai patriot dintre toti politicienii curenti.

22:06, 11 Iunie 2011

Da la Ghimpu se agravează simptomele de șizofrenie! (de știrliț) Ia ce prost, ca și nepot-su Chirtoacă șpionu!

22:15, 11 Iunie 2011

sint de bastina din raionul Telenesti, imi fac studiile in Iasi, vin vineri in Basarabia si vreau sa votez pe Dorin Chirtoaca pentru Primarul General de Chisinau, unde sa ma adresez sa-mi fac viza de resedinta in Chisinau? (de Liliana)

*

Mark Tkaciuk are trei versiuni privind incidentul de la ambasada rusa.

Potrivit membrului PCRM ar exista trei versiuni privind incidentul de la ambasada Federatiei Ruse, cand diplomatii moldoveni au parasit receptia oferita de Ambasada Rusiei ca reactie la prezentarea lui Vladimir Iastrebceak, drept ministru de externe al Transnistriei de catre ambasadorul rus Valeri Kuzmin.

Prima versiune e de natura psihologica. Tkaciuk sustine PCRМ a incercat sa concretizeze pe cont propriu incidentul petrecut. "Din punctul meu de vedere e o isterie a membrilor AIE, care a luat asa o forma. Oficialii moldoveni n-au reactionat la declaratii si mai grave privind independenta Moldovei", sustine membrul PCRМ.

"A doua versiune a mea e ca reprezentantii europeni nici n-au stiut despre asta. Ei au aflat prin intermediul internetului si nu cunosc nimic despre incident", a tinut sa sublinieze Tkaciuk.

Si in final, cea de-a treia varianta este cea gastronomica.

"In timpul receptiei oamenii au baut, au mancat, apoi au spus unele lucruri", sustine Mark Tkaciuk cu referire la membrii AIE.

*

Moldova colorata cu rosu: PCRМ isi prezinta victoria in alegerile locale

COMENTARIU 14:22, 11 Iunie 2011 Tkaciuc stringe valizele (de andrei) ce versii protesti ce vor mai spune PCRМ (RUSII) ar sa ajunga timpul cind fiecare membrul al Perm va raspunde pentru faptele sale...

14:25, 11 Iunie 2011 (de niku)dar cine-i acest Tkaciuk ca sa se dea cu parerea? bravo diplomatilor moldoveni ca au procedat asa,ma gindeam sa nu-l votez pe Chirtoaca dar acum il votez

14:26, 11 Iunie 2011

Esti un prost (de Radu) Tkaciuc esti un prost comunist, de fapt cum si era de asteptat de la voi comunistii ca veti reactiona in felul vostru de a fi. Daca erati voi la putere cred ca despre acest incident nici vorba nu ar fi fost... ca pentru voi cum zice rusul asa face moldovanul... Russia pentru voi comunistii este ca o vaca stearpa dar voi credeti ca sugeti lapte.. de fapt voi sugeti numai zer.. Eu sper ca intro zi sa se adune moldovenii din toata Moldova si sa va stirpeasca cape niste gindaci de Colorado. Cred ca ar fi bine sa va ginditi la acest lucru si sa va faceti bagajele de pe acum... bateti cararea cit mai este posibil.

14:31, 11 Iunie 2011

Actiune similara (de Виктор)De expulzat pe ambasadorul Rusiei. Daca nu vor executa, de invitat pe Medvedev in Ambasada Moldovei in Moscova , iar din partea dreapta a ambasadorului de prezentat pe ministrul de externe nerecunoscut al Ceceniei sau un alt rebel cautat de rusi. Vom vedea ce va spune Rusia ?

14:39, 11 Iunie 2011

ti kaci (de vasil) daca n-ai trage tu plapuma peste rusi?

14:40, 11 Iunie 2011

tkaciuk (de DUMITRU)esti un mizerabil domnule tkaciuk stiati?

14:43, 11 Iunie 2011

Tcaciuc smeker baiat (de eu)Tcaciuc smeker baiat,dar de data asta a dat-o in bara.Probabil ca din start cind a fost prezentati toti oaspetii s-a produs gafa asta intimplator sau intentionat.Fact este ca diplomatii nostri au reactionat prompt, ceea si ce trebuia.Probabil ca-l ia gura inainte pe tov.Tcaciuc,adica gura vorbeste fara voia stapinului.Ma indoiesc ca diplomatii europeni prezenti la o asa ceremonie sa fi stat cu nasu in internet si sa reactioneze asa cum au facut diplomatii nostri. Pacat ca se intimpla asta

14:53, 11 Iunie 2011

... (de Ion)po reke pliveot kerpici dereveannii kak steklo... da Mark? vorbele din cintecu cela: "Douna-n cap si tat a s treaca.. si linga sarai tizic ai sa faaaci..."

15:03, 11 Iunie 2011

E de al nostru fratilor ... (de Valeriu)Credet-il , e "basarabean" get-beget de al nostru !!! Am in vedere tkaciuk : super om : Pupa' n fund voroninii si pe altii ca el !!! Aliniativa la el-iuda neamului nostru ! Ne vinde ca si acela, pe arginti, care la vandut pe HRISTOS ! Buni comunari avem !

15:07, 11 Iunie 2011

JOS LINGAII DE COMUNISTI (de A PATRA VERSIUNE) A PATRA VERSIUNE ESTE CA SUNTETI NISTE CORUPTI SI HOTI,CADAVRE IN PUTREFACTIE,MORMINTE VARUITE,DUHORI DIN CAP PINA IN CALCIE ,LUATIVA AMBASADA SI MARS IN SIBERIA!

15:09, 11 Iunie 2011

tcacaciuc (de mara)Nu-i de mirare parerea acestui individ.Iar daca in incident era implicat cineva din ROM., atunci reactia era alta...

15:13, 11 Iunie 2011

are trei OUA. K...ae trei ! (de Valeriu)La mata pe cuptor trei ai sa ai !!! Aici e clar ca buna ziua ! Vrei sa ameliorezi prostia rusafonilor ... ? На турбинку козлик !!!

15:15, 11 Iunie 2011 tkaciuk gandon (de 777)tkaciuk trebuie fugarit din moldova nu intseleg ce kauta acest gandon la noi

15:18, 11 Iunie 2011 igariok (de dondon)Aha a 3-ia varianta cred cai cea mai potrivita pentru rusi, diplomatii s-au imbatat cliampa si au inceput sa zica lucrurilor pe nume, trebuie sa fii nebun sa vii cu asha explicatii!!

15:20, 11 Iunie 2011 vfvfv (de de giculet)COMUNISTII JOACA DUPA CUM CINTA RUSOFONII, DE ACEEA TREBUIE EVACUATI TOTI DIN TARA ASTA, CA SA NU MAI JOACE POPORUL DUPA CUM NE CINTA PORCII DE RUSNACI. FIECARE TARA CU CONDUCATORUL EI, SI REPUBLICA MOLDOVA ESTE O TARA INDEPENDENTA, DE UNDE DAR AVEM DE CONDUCATORI PE IDIOTII DE COMUNISTI ? LA RIPA CU VOI, GUNOAIE IMPUTITE, ATI NENOROCIT TARA ASTA COMPLET, VA MIROASE GURA LA TOTI, DUCETI-VA SI VA MAI SPALATI , PUSLAMALE CE SINTETI.

15:34, 11 Iunie 2011 tirfa (de de) Bai comicule, adica tu iii aperi pe rusi, tirfa vinduta...

15:34, 11 Iunie 2011

nejili bogato nehui nacinati : (de om de rind)drept baranilor!! evreul spune drept!! pina acum au facut tot ce vreti din voi da acum aratati nazururi!!!! CAPUL JOS!! MULIDOVENI !! CU DOU LIMBI! DOUA BISRICI!!DOUA ISTORI!!evreii stiu ce spun!! DA VOI DIDLELOR ASCULTATI! SI LA PRASIT!

15:36, 11 Iunie 2011

nici o data n-am avut tarie de caracter!!! (de sergei) tcaciuc crede ca e tare influent!! da daca oficialii nostrii pleaca capul:(EU VOTEZ COMUNISTII:(

15:39, 11 Iunie 2011 la el (de costesti)la mama lui acasa sa-si expuna versiunile..dar aici sa stea cuminte fiindca e la noi acasa,la Stefan cel Mare...

115:45, 11 Iunie 2011 pe mulidoveni !!ii tae ca pe niste BARANI!!! (de si familia o

scrie cu „ K „, asa ura are fata de tot MULIDAV) LA TOT TREBUIE DE UITAT PRIN PRIZMA banului! evreii au facut din russia o o baza de resurse naturale!! da din TRANSNISTRIA o baza de contrabanda a acestor resurse! da noi bici prosti!credem si ne luptam unul cu altul:(si credem in tot ce spun comunistii sau russii:(noi nimic n-an invatat din toate lectiile mulidovenii sunt prentu prasiat. da majoritatea bicilor merg cu bite in masina..ei is tare rai cind trebuie sa crape un cap la alt bic

15:46, 11 Iunie 2011

Приплыли-клоуны (de Александр)

Неужели кто-то ещё слушает этого клоуна!!!

16:02, 11 Iunie 2011

nicaeri nu se spune ca in primul ambasaorul russ e DIPLOMA!! da nu un cioban care poate face greseli! (de diplomat) eata si tcaciuc a aparut cu cotleta pentru moldovanu nostru mindru si independent:)) interesant, o so manince BOLVANII nostri?

16:22, 11 Iunie 2011

tkaciuk- gândește-te bine ce faci? (de ale Basarabenilor) eu îți spun numai o versiune - dute și te înpușcă.BASARABIA e PĂMÂNT Românesc și PUNCTUM!

16:30, 11 Iunie 2011

mnde (de mnde) jido mason puturos...uite ce declaratii face

16:32, 11 Iunie 2011 !!! (de nic) Nare nimic evreiesc in el - este comunist, adica minciunos , hain si spurcat la gura.

16:47, 11 Iunie 2011 tkaciuk dute acasă, că te așteaptă patria... (de ale Basarabenilor)dacă am ajuns la noi acasă , și jidani să ne conducă , să ne învețe cine suntem și ce trebuie să facem - păi vai de capul nostru a Basarabenilor....voi moldovenilor unii, ce sunteți debili și credeți că jidanii și veneticii să ne vrea bine , mai spălațivă cu aghiazmă , ori ați uitat cine l-au trădat pe HRISTOS....

17:07, 11 Iunie 2011

Mai,tcaciuc.... (de Anita) dumitale nu ai probleme cu intestinul?.....Ceva incurci lucrurile...si nu numai acuma,dar mereu

17:13, 11 Iunie 2011 RUSINE CU ASA DEFUTAT (de ION) MAI INSCURT TREI VERSIUNI SI TOATE CONTRA POPORULUI PROPRIU DA? ASA EU INTELEG, RUSINE CELOR CE VOTEZA COMUNISTII, VEDETI CE SE INTIMPLA, VA FI SI MAI RAU, INTRO TARA ASA MICA AVEM ASA NUMAR DE TRADATORI RUSINE, RUSINE RUSINE , UNDE SUNT COMUNISTI NU EXISTA DEMOCRATIE...

17:33, 11 Iunie 2011 recepție (de Van)Marc! Pleacă la Israel. Acolo demult te așteaptă un palestinian, care ar dori să bîjbîie un evreu mai proaspăt. Nu încurca ițele aici.

19:06, 11 Iunie 2011

zzzzzzzzzz (de ana) evrenl ista nu tre sa se amestice

19:09, 11 Iunie 2011 Subiectul mesajului: AU (de Numele tau:VOLODEA)

Mesajul tau: DA TKACIUC,CE MAI COMENTEZILCUM VA PLACE LUME ACESTEA NE VIND NICI NU SE RID ABEA ASTEAPTA SA SE INTOARCA LA PUTERE SI IN SCURT TIMP NE FAC SFIRSITUL.NUMAI CE PRIVIRI AU EI.

19:20, 11 Iunie 2011 Prost (de Jora)Tare prost mai eshti mai Tkaciuk. Nu shtiu cum

te mai tazine Voronin in partidul lui. Rus imputzit ce eshti. Daca reprezintzi parlamentul Moldovei atunci fii moldovean da nu apara interesele rushilor. Nu cred k daca era PCRM la guvernare, atzi fi procedat altfel.

19:31, 11 Iunie 2011 tkaciuk (de anton pan)dubina...invata romana kkaciuk

19:36, 11 Iunie 2011

MUDAC (de GHITA)IATA CU CE OAMENI VRIAU COMUNISTII SA CONDU-CA TARA,TRADATORI ,SPIONI,CARE SLUJESC ALTEI TARI.AIST MUDAC, NICI ODATA NU A SA SPUNA CEVA BUN PENTRU STAPINII ACESTEI TARI.ACEST MAGAR E IDEIOLOGU COMUNISTILOR.

20:21, 11 Iunie 2011

ЗТ (de Паниковский)

Нет, ты мне скажи, кто ты такой?

20:48, 11 Iunie 2011 liberal (de ab) tkaciuk tu nu prea ai destaptaciune in capul cela al tau..toate 3 versiuni sint total aiurea care nici un copil de 10 ani nu le-ar crede..cik ar fi baut si mincat....iata asta dragi cetateni am avut la guvernare niste nongrati si fara nici un pic de minte in cap...JOS Comunistii!!!

20:53, 11 Iunie 2011 straniu (de lida) nu știu dacă cineva are nevoie de părerile lui Tcaciuc, ele oricum sunt subiective și lipsite de sens

21:12, 11 Iunie 2011

tcaciuc (de ion) CEL MAI MARE GASTRONOM - TCACIUC!!!

21:14, 11 Iunie 2011 Кто это? (de Ваня) А что это такое Ткачук? Его зовут Марк... Теперь ясно ЖИД!

22:22, 11 Iunie 2011

la zi (de ff)mai ce miciuni -invitatii ua fost acolo si au plecat peste 40 de minute dupa ce ambasadorul a spus aberatii -voi tot timpul ati lins papucii si in continuare ptostiti oamenii asa si ati vindut si retelele de gaz din tara ca gaz-prom detine 51% si Palanca in 2002 si multe altele -- de ce nu se spune despre cele 12 fabrici de vin care le avea Moldova in Rusia si pe timpul comilor a diparut totul si este un mister adevarat !!va dati sama ce insamna 12 fabrici de vin ?????

*

Aseară am primit o veste bună. Să vedem dacă se materializează.

Astă-noapte, tot așa: transpirație abundentă. Polac peste cucăză; din cauza calendarului, s-a amânat vizita la laborator - pe când? Vom fi înștiințați.

Luni 13 iunie 2011

Ieri Filip mi-a făcut o mare bucurie - mai înainte și-o făcuse lui însuși, dar păstrase “secretul” câteva zile:

Mi-a afișat pe ecranul ordinatului un fragment dintr-un text al meu, luat din vol 1 din **Scrisuri**. Apoi a apăsat pe un buton...

...Și am auzit o voce de femeie rostind, în românește, acest text. Am fost fulgerat de această întâmplare nemaîntâmpată! De când visasem o asemenea posibilitate - care, pe atunci nu se posibilită! De câte ori îl tot întrebasesm pe Filip dacă încă nu a fost inventat logiciul pentru română, care...! Și uite-l! În carne și oase! Pe ordinatorul meu! La data de 12 iunie 2011!

L-am rugat pe Filip să pună din nou, fragmentul vorbit de Doamna Cutare. Era corect rostit în românește, cu o excepție: intonația era/este americană. Și încă o șchiopătare: în anume locuri textul era rostit ca o... reluare, de pe un disc cu brazda uzată, a câte unui cuvânt, înghițit, repetat, mai degrabă îngălat... În rest - corect. Audibil.

Vreo jumătate de ceas ne-am manifestat, în duet, euforia:

Se poate așa-ceva și în românește! Doamne, ce bucurie, ce fericire, ce perspective...

L-am rugat pe Filip să "pună" un alt fragment - din **Astra**.

Rezultatul a fost nemulțumitor: Doamna cu pricina rostea otova, în general, în special păstrînd acea intonație nesuferită, americană, cu cârlionți sonori la sfârșit de propozițiune, de frază.

«Pe asta ai citit-o pentru Monica, la Europa libeă?», a întrebat Filip, punînd degetul pe rană.

«Nu», am răspuns, «dar am încercat în câteva rînduri să mă înregistrez...»

«Asta o fi», a zis el, oftînd.

Asta era: mergeau a fi citite de către Doamna rostitoare texte publicistice, acceptînd o "sonoritate" gazetărească, dar nu și cele... literare: pe aceste numai eu le puteam "zice"; și Viorel Ilișoi (care, dealtfel, înregistrase pentru Gelu Tofan **Din calidor și Soldatul câinelui**). Cum ar veni: voci vii.

*

Fac o pauză: mi-a scris Ion Proca de la Chișinău:

"Maestre,

Fie-mi iertata indrazneala pentru deranj. Am scris si eu un roman autobiografic, vine vorba, poate sunt mai mult niste nuvelete impletite, si daca aveti un piculet de timp sa va scaldati ochii in lacrimile mele, v-asruga sa scrieti cateva cuvinte la un inceput de carte care va sa apara la Editura Grafema libris mai spre toamna.

Aceasta idee mi-a sugerat-o Dinu Mihail. Am fost colegi la redactia ziarului Tinerimea Moldovei, pe vremea cand avea sa moara Brejnev.

Cu aleasa consideratie,
Ion Proca"

I-am răspuns:

“Tubite Domnule Ion Proca,

Am citit, am recitat “romanul autobiografic”: Am fost atât de impresionat, de încântat - dar nu gelos, cum mi se mai întâmplă, când citesc o carte pe care tare as fi vrut să o scriu eu - ci de-a dreptul fericit că există un basarabean care să scrie, nu moldoveneste ca Ion Creangă (și ca mine...) - ci să scrie... maldavineste, dînd sama de limba sovieto-îngălată vorbită de moldoveții noștri.

Aveți, nu doar “ureche”, ci și o inimă care ascultă, aude, pune pe hârtie tragedia limbii române dintre Prut și Nistru mutilată, schilodită călcată în picioare de ciubota Ocupantului rus.

Va felicit din inimă și vă îmbrățisez frățeste.

Paul Goma”

Aștept toamna, cu apariția cărții.

În continuare, despre bucuria provocată de Filip cu logici-elul pricinatic: După eșecul **Astreii**, în vocalizarea Doamnei Mașină (altfel cum să-i zic?), am înțeles: Invenția este bună - dar nu pentru mine. Care texte să mi se vocalizeze? Numai cele publicistice, însă acum, când, atât de târziu (și tot nesigur) au fost adunate în volumele de **Scrisuri**, la ce bun să fie citite-de-altul, iar acel altul să fie o mașină? Cât despre ficțiuni, nici vorbă. Dacă va continua Tofan acțiunea de “zicere” și a altor cărți ale mele, foarte bine, să o facă. Deși, după câte necazuri are și el, după moartea tragică a lui Patric(k) Tăpălagă...

Acum partea a treia a istoriei: consolarea.

Sigur este că pentru mine, “invenția” s-a arătat la față prea târziu. Nu mă mai pot folosi de ea.

Eu. Dar ceilalți? Alții? Lor ar putea să le slujească - fie pentru sonorizarea unor texte scrise, fie sugerîndu-le un alt mod de consemnare a scrisului. Acestora le doresc din inimă, spor la treabă! Eu rămânînd, vorba poetului: romantic...

Marți 14 iunie 2011

Altă noapte grea, udă, tocată, storcătoare de vlagă.

Ghinionul: Sărbătorile la francezi au făcut ca nici laboratoarele să nu lucreze, așa că am fost împins cu analizele și mai dincolo de încolo (15, 16 iunie). Mă întreb când voi afla motivul transpirației sălbătice. Și după ce voi afla, ce voi face cu aflarea-aflătura?

Abătut. Mă mișc - prin casă - cu dificultate - cobor scara interioară (pentru bucătărie, pentru mașina de spălat rufe) cu inima țâțâind, să nu cad, naibii, fiindcă atunci... Atunci numai asta ar mai lipsi: să-mi rup picioarele, deci să nu mai pot coborî la bucătărie, să las aceste trebi în grija Anei - care și ea, biata pâlpaie, gata-gata să...

Cu Doamna Mașina Minunată am încheiat socotelile. A venit prea târziu și chiar de ar fi venit mai devreme, le ce mi-ar fi fost de folos? Gândul meu s-a oprit definitiv la textele scrise, altfel numitele **cărți**.

*

La 13 Iunie 2011, ora 19:10, *Timpul* Chișinău.

“Cum furi o bicicletă legată de copac?”

Ei, asta-i prabliema. Connaționali mei, basarabeni au rezolvat-o:

“Tai copacul...”

*

La 13 Iunie 2011, ora 18:25

“La Tighina au fost comemorate victimele deportărilor

Asociația victimelor represiunilor politice din Tighina au comemorat astăzi persoanele deportate pe 13 iunie 1941, care nu s-au mai întors din coclaurile Siberiei, transmite agenția Novyi Region 2.

Ceremonia de comemorare s-a desfășurat la gara feroviară din Tighina. Exact 70 de ani în urmă, de aici au plecat spre Siberia 59 de vagoane în care au fost încărcate de către sovietici 2404 de familii din orașul Bender și satele din vecinătate. Foștii deportați și-au amintit cum au fost duși noaptea la gară și trimiși în Siberia necunoscută. Mulți nu au suportat călătoria grea și au decedat pe drum. Potrivit sursei citate, între anii 1941 și 1949 de la gara Tighina au fost deportate circa 500 mii de persoane”.

Timpul.md

*

REVOLUȚIA BOLȘEVICA RADIOGRAFIATĂ DE ALEXANDR SOLJENIȚÂN ÎN CARTEA SA « 200 DE ANI ÎMPREUNĂ » ȘI EVREII
May 27th, 2011 admin Posted in Condamnarea comunismului No Comments
» 142 views

Alexandr Soljenitan explica motivele principale care l-au determinat sa scrie o asemenea carte: dorinta de a elimina petele albe din istoria Rusiei, de a spune adevarul despre soarta evreilor din Rusia in ideea asigurarii coexistentei armonioase si colaborarii in continuare a popoarelor rus si evreu. Scriitorul subliniaza ca in cercetarea sa s-a sprijinit intr-o mare masura pe sursele si publicatiile evreiesti. Imediat dupa aparitie, cartea a provocat reactii contradictorii. Unii au salutat-o, au laudat bogatia materialului abordat si analiza profunda si corecta, altii l-au acuzat pe autor de partinire si chiar de antisemitism. Volumul al doilea trateaza o problema mai putin abordata in istoriografia sovietica si rusa - participarea evreimii rusesti la revolutiile din februarie si octombrie 1917 si rolul acesteia in proiectul comunist din URSS, aducand cercetarea pana in zilele noastre.

“Comunitatea evreiasca din Rusia - arata autorul - a obtinut de la Revolutia din Februarie absolut tot pentru ce s-a luptat si, intr-adevar, nu mai avea nevoie deloc de lovitura din Octombrie, cu exceptia acelui tineret evreiesc secularist cu inclinatii maximaliste, care impreuna cu fratii lor internationalisti rusi a acumulat un potential de ura fata de oranduirea de stat rusa

si nazuia sa aprofundeze revolutia”. Situatia economica si financiara a tarii a fost foarte grea. Si evreii, inclusiv milionarii din strainatate, participa activ la imprumutul “Libertatea”. Evreii se inscriu activ in partidele de stanga si de centru. Partidul etnic Bund, aliat al bolsevichilor si promotor al ideii de autonomie evreiasca, se bucura de un succes deosebit. La Petrograd si Moscova creste numarul populatiei evreiesti, aceasta ajungand la 50.000 si, respectiv, la 60 000. Se intorc ca revolutionari numerosi evrei din America (Trotski, cu un pasaport american) si Anglia. Multi dintre ei vor ocupa pozitii-cheie, in administratia bolsevica - Volodarski, Uritki (fondatorul CEKA, viitorul NKVD), Larin (artizanul economiei comunismului de razboi), fratele lui Sverdlov, Veniamin, alti camarazi de lupta ai lui Lenin si Trotski. Soljeniti n releva ponderea foarte mare a evreilor in toate partidele politice care in anul 1917 au fost preocupate de “aprofundarea revolutiei” - cele ale bolsevichilor, ale mensevichilor, ale socialist-revolutionarilor (eseri). In vara anului 1917 evreii au avut un mare succes in alegerile locale - la Moscova, Minsk, Saratov si alte orase ei au ajuns in conducerea dumelor locale. Creste ponderea lor in Sovietele de Deputati ale Muncitorilor si Soldatilor (SDMS) in pofida faptului ca in randurile lor nu se gaseau nici soldati, nici muncitori. Prezidiul Comitetului Executiv Central al SDMS al Rusiei, principalul organ al puterii din tara, numara noua evrei si doar un singur rus. Potrivit surselor evreiesti, incepand cu luna mai, din cei 30 de membri ai Comitetului Executiv al Sovietului de Deputatilor al taranilor doar trei erau tarani, iar sapte evrei. Acest lucru batea la ochi si provoca o reactie de nedumerire printre masele de oameni. Mai mult, evreii continua sa poarte pseudonime rusesti: Sverdlov (Esua), Kamenev (Rosenfeld), Zinoviev (Radomislski), Steklov (Nahamkis), Larin (Lourie)... Oamenii se intrebau: de ce oare? Deoarece acesti revolutionari nu mai aveau nevoie sa se ascunda de puterea tarista ca inainte. Soljenitan subliniaza caracterul antinational si antirus al Comitetului Executiv Central al Sovietului din Petrograd, dispretul demonstrativ al acestuia fata de istoria rusa. Aceasta orientare este sustinuta si de Guvernul Provizoriu, desi acesta este compus preponderent din rusi. El sustine continuarea cu orice pret a razboiului, punand interesele aliatilor pe primul plan.

Autorul aduce o marturie interesanta: inaintea Revolutiei din Februarie, antisemitismul in Rusia nu se observase, cu exceptia regiunilor cu ghetouri evreiesti. Dupa revolutie, insa antisemitismul creste din ce in ce mai mult. Populatia este revoltata, vazand peste tot oratori si agitatori evrei si constatand ca ei ocupa pozitii privilegiate in viata (nu stau la coada dupa paine, merg cu limuzinele etc). Din ce in ce mai des se aud lozinci: “Jos cu jidanii!”. Evreii incep sa fie batuti, spre septembrie multe dintre magazinele si dughelele lor fiind devastate. Pogromuri popriu-zise nu au existat inasa.

Evreii renegati au trecut la bolsevism

Evreii din randurile bolsevichilor, releva Soljenitan, au fost evrei renegati, adica cei care au rupt-o cu comunitatea si oranduiala lor traditionala. La randul lor, rusii din bolsevism au fost renegati si ei, adica cei care au rupt-o cu traditiile propriului popor.

Ei au fost, de fapt, antirusi si antiortodocsi. Exemplul caracteristic, Lenin. Din intreaga literatura rusa el n-a insusit decat pe revolutionarul Cernisevski, pe satiricul Saltikov-Scedrin, pe liberalul Turgheniev si pe denuntatorul tarismului, Lev Tolstoi. El a urat istoria rusa si Volga unde a crescut. In pofida faptului ca era metis, el este un fenomen rusesc, strain inasa de spiritul rus. Dar nu putem sa ne dezicem de el, spune scriitorul. In ceea ce

priveste evrei-renegati, la Congresul Partidului Social-Democrat din Rusia (PSDR), partid bolsevic, care s-a tinut in 1907 la Londra, din totalul de 305 delegati, 160 erau evrei. In vara 1917, la Congresul al VI-lea al aceluiasi partid in CC au fost alesi 11 membri din care cinci erau evrei - Zinoviev, Sverdlov, Uritki, Sokolnikov si Trotki. Insa evreii nu au fost uniti. Kamenev si Zinoviev s-au pronuntat impotriva insurectiei armate a bolsevichilor. In schimb, Trotki a fost singurul lider atotputernic, geniul loviturii din Octombrie (Lenin se ascundea si nu s-a manifestat nicidecum in acel moment istoric).

Imediat dupa victoria bolsevichilor, Lenin a folosit potentialul evreilor din ghetouri, unde ei nu s-au mai intors, substituind pe aceasta cale pe functionarii de stat rusi care sabotau puterea bolsevichilor. Un citat a lui Lenin: evreii "au facut un mare serviciu revolutiei". Din primele zile bolsevicii i-au chemat pe evrei, pe unii, pentru posturi de comanda, pe altii, pentru munca executiva in aparatul sovietic. Si foarte multi au venit imediat. Si multi dintre ei nu erau membri de partid. A existat si un simplu calcul practic, "insa fenomenul a fost de masa", remarca autorul.

Soljenitan citeaza si un autor evreu, Sapiro: "Mii de evrei s-au indreptat spre bolsevici, vazand in acestia pe cei mai hotarati aparatori ai revolutiei, internationalistii cei mai de nadejde. Si evreii au fost prezenti din abundenta in straturile inferioare ale structurilor de partid". Inaltul grad de organizare a comunistilor a fost asigurat in mare masura de comisarii evrei.

Puterea comunista s-a certat cu evreii

"Incepand cu finele anilor '40 ai secolului XX, se arata in carte, cand puterea comunista s-a certat cu evreimea mondiala, aceasta participare furtunoasa a evreilor la revolutia comunista a inceput sa fie trecuta sub tacere din prudenta, sa fie tainuita - atat de catre comunisti, cat si de catre evrei, iar incercarile de a reaminti acest lucru au fost calificate din partea evreimii drept un antisemitism extrem".

In acest context, unul dintre autorii israeleni, Tirulnikov releva: "La inceputul revolutiei evreii au servit drept baza a noului regim". Presedintele tarii a fost evreul Iakov Sverdlov, ministrul de Razboi, evreul Trotki (Bronstein). Alte exemple: Moscova era condusa de Zinoviev; Petrogradul - de Kamenev, Internationala sindicala - de Dridzo-Lozovski, Komsomolul - de Oskar Rivkin etc. Tot anturajul lui Trotki, un internationalist convins si un evreu-renegat, a fost compus exclusiv din evrei. Departamentul CK pentru combaterea speculei a fost alcatuit, de asemenea, numai din evrei. Evreii, precum Sverdlov, Brodski, Uritki, Gordon, Drabkin au jucat un rol activ in sabotarea si desfiintarea Adunarii Constituante (ianuarie 1918), unde bolsevicii au avut o slaba sustinere. Autorul aduce zeci de nume ale liderilor bolsevici de la Moscova (Rozalia Zalkind-Zemliacika, Lazar Kaganovici si altii), de la Odessa (Gamarnik), din Belorusia etc. cu numele evreiesti. Cunoscutul scriitor rus Vladimir Korolenko a remarcat in Administratia Kremlinului "abundenta de figuri evreiesti, ceea ce l-a frapat".

Ziua

CUM SE ADUNĂ ASTĂZI VEȘNICII HOMO SOVIETICUS

May 18th, 2011 admin Posted in Condamnarea comunismului » Valeria Novodvorskaia

"Fara indoiala, Germania hitlerista trebuia distrusa. Pentru omenire, pentru nemti. Hitlerii nu trebuie sa invinga. Dar si URSS trebuia sa sufere infringere, caci nici Stalinilor nu trebuia sa li se ofere victorii. Trebuiau sa

invinga aliatii – Marea Britanie si SUA. Si ar fi facut-o. Nimeni nu l-ar fi lasat pe Hitler la putere si la libertate, nimeni nu i-ar fi iertat Holocaustul. Numai fara noi.”

Elena Sanikova: Dezbinarile in jurul Zilei Victoriei

“Se pot ofili floricelele, numai sa nu rugineasca mitralieristul ” – acest proverb occidental de pe timpurile “ΟΥΗ” si “УПА”, Stepan Bandera si Roman Suhevici, ar fi bine sa fie assimilate de provocatorii de la Sevastopol si Odesa, de hranitii lui Lujkov si Rogozin, care au plecat cu dolari de la Moscova in orasul antisovietic liber Lvov (adica intr-o manastire vestica) cu Statutul lor invecitat, alcatuit din portretele lui Stalin, din panglici Sf.Gheorghe furate si cirpe rosii cu secera si ciocanul.

Ca intodeauna, provocatorii au ales reusit momentul: 9 mai – o sarbatoare a celor care si-au riscat viata pe front, care isi amintesc de tinerete, de camarazi si de “luptele in care, impreuna, cadeau”, – si nu preferata celor care li s-au alipit, care nu au luptat o zi, dar care au profitat de pe urma lor, de cele mai multe ori nascuti dupa 1945, dar care nu si-au impus un degetel de dragul Patriei, impototonati, ca ciorile in pene de paun, in simbolurile cavalerilor cu Sfintul Gheorghe in piept (pacat ca nu-si fac si ordine din martipan), care cara dupa ei in Piata Rosie niste bucati de tabla balistica si care privesc salutul ca pe unul de bazar.

Nu-i poti numara – de la banalii cu panglici Sfintul Gheorghe in piept, moderatori de emisiuni televizate, pina la Putin si Medvedev, care au ajuns la un piar cotidian pe oasele a 27 de milioane de cazuti in acel razboi. Aducati-le homo sovieticus, care s-au infiltrat in “Solidaritatea” germana si care au aruncat blestemuri asupra lui Nicolae Hramov, un adevarat antisovietic si disident numai pentru ca a remarcat pe buna dreptate (dupa stralucitul ziarist si unul dintre stilpii comuniștii disidentilor – Aleksandr Podrabinek), ca, pe 9 mai, nu avem ce sa marcam, o sarbatoresc numai oamenii inculti si cetatenii sovietici, mereu obtuzi la minte.

Ziua de 9 mai este o sarbatoare corporativa a celor ce au luptat pe front (minus “вохра”, “Смерш” si “НКВД”). Debarasati-va de ei, civili, oameni ce nu au stat in linia de lupta, sobolani cu panglici straine, pentru ca nu ati stat in linia intii si nici in transee. Mai intii luptati – (numai nu in Afganistan, in Cecenia si nici in Georgia), dupa care vom mai discuta. Si eu sint veteran al razboiului impotriva totalitarismului, cu o vechime de 43 de ani, ba chiar si cu un ordin, pentru aceasta, din partea Lituaniei. Si noi am luptat, si colegii mei disidenti, multi au cazut pe cimpul de lupta. Da, am pierdut razboiul, nu am reusit sa eliberam Rusia de URSS, insa cine ar indrazni sa arunce cu o piatra in noi pentru aceasta? Si noi vom merge la moarte, avem si noi sarbatorile noastre coporative: 21 si 22 august – zilele revolutiei in 1991 si de la 4 octombrie – cind a cazut puterea sovietica. Noi sintem veteranii unui razboi pierdut si, asa nu ne este dat sa ii intelegem si nici sa ii veneram pe luptatorii de pe front din anii 1941-1945, care, si ei, si-au pierdut razboiul. Cum scria Iosif Brodski: “Spuneti acolo, sa nu mai fim treziti, sa nu ne deranjeze nimeni somnul... Ce e din faptul ca noi n-am invins, din faptul ca, o stiti, – nici nu am revenit!!!”

Pavel Kogan, Mihai Kulcitki, Boris, jucat de Batalov in “Zboara cucorii”, cei care au aparat Moscova, soldatii de la Cetatea Brest, Victor Nekrasov, Vasili Bikov, Veaceslav Kondratiev, Vasili Grosman, Iuri Levitanski – ei toti, vii sau morti, au vrut cum e mai bine, dar s-a intimplat ca intotdeauna. Pentru tara lor ei nu au reusit sa faca nimic – tara a putrezit in lagarul de concentrare stalinist, in Europa de Est, in Tarile Baltice, in

Ucraina de Vest, in Bielarusi de Vest, in nefericita Basarabie – actuala Moldova, inrobata cu ajutorul lor si minata in cireada comunista. Marea Britanie si SUA si-au reeducat Germania lor si au facut-o democratie avansata. Iar noi am facut din partea noastra de Germanie o filiala a GULAG-ului. Asa ca tuturor noua, nu luptatorilor de pe front, pe 9 mai nu salutari trebuie sa facem, ci sa varsam lacrimi. Pentru ca am pierdut nu numai razboiul, dar si viata, si viitorul.

Desigur, a lupta contra lui Hitler a fost corect sau laudabil. Dar si sa lupti contra lui Stalin a fost corect si demn de memorie vesnica. Aici sint egali toti veteranii: si cei care au luat Berlinul, si cei care au plecat in “POA”, la Vlasov. Si aici iarasi are dreptate Colea Hramov. Si daca Vlasov in Manifest avea niste rinduri rele, manifestele Armatei Rosii nu erau mai bune. Iar Imnul Sovietic suna cu mult mai rau decit Imnul “POA”. Si cit de invidiat este destinul patriotilor ucraineni (botezati la noi ca “nationalisti”), care, in rindurile “ОУН” si “УПА”, luptau, sub steaguri nationale, si contra fascistilor, si contra bolsevicilor!

Noi nu avem ce serba nici macar pe 8 mai. Lumea marcheaza linistit si modest sfirsitul razboiului al doilea mondial. Insa pentru noi el nu s-a incheiat pina in prezent. Rusia este ultimul agresor, ultimul aparator al Pactului Molotov-Ribbentrop. Ribbentrop este demult spinzurat si ingropat, in timp ce Molotov a renascut in Primakov, in Lavrov, in Putin, in Medvedev. Noi continuam ocuparea Moldovei, adica a Transnistriei, a Georgiei, adica a Samaceablo (Osetia de sud) si a Abhaziei, a insulelor japoneze si a unei parti a teritoriului finlandez si estonian.

Si este cu totul ridicol cind cerem, in ziua de 9 mai, recunostinta si aplauze de la popoarele asuprite de noi: de la ucraineni, estonieni, lituanieni, letoni si moldoveni. Pentru ei, aceasta zi este o tragedie nationala. Si pentru Georgia si Cecenia – la fel. In aceasta zi s-a inchis cu zgomot, in urma lor, usita custii sovietice si ele au devenit robii lui Stalin si ai NKVD-ului. NKVD si-a dezlegat definitiv miinile, cu forte proaspete a reluat operatiunile de represiune contra rasculatilor ucraineni si lituanieni. Cititi-l pe Soljenitin si pe Leonid Borodin! Priviti filmul “Noptile sub visin”! Ucraina de Vest a luptat pina in anul 1956, provesticii mergeau in GULAG cu raioanele. Iar provocatorii din detasamentul “Moscova-Sevastopol” le-au carat steaguri rosii si portretele lui Stalin, contind pe faptul ca, in invalmaseala, vor fi calcati in picioare niste veterani si atunci se va putea racni in mare extaz contra acestui fapt. Partidul lui Oleg Teagnibok “Svoboda” a crescut mult in ochii mei. Aceasta si autoritatile orasenesti de la Lvov au aparat demnitatea nationala. In Ucraina participarea la solemnitati in cinstea datei de 9 mai (ca si in Moldova, Georgia, Tarile Baltice si Europa de Est) – este un semn de tradare nationala. Ca si panglicile Sfintul Gheorghe si steagurile rosii.

Iar consulul rus m-a cutremurat. Treaba diplomatilor este sa stinga conflictele, nu sa le aprinda. El trebuie revocat si trimis direct la Mecca. Acolo sa dea foc Coranului la peretele principalului Monument sfint. Sau sa fie trimis la New York – sa puna, probabil, acolo flori la Ground Zero, in semnul memoriei teroristilor care au spart cu avioanele turnurile Gemenii. Sa puna coroane la Monumentul ostasilor-asupritori la Lvov este alogic celor doua happening-uri propuse. Ca bine ii mai invata la noi pe viitorii diplomati la “MGIMO”.

Si, in general, e de ajuns ca vesnicii homos sovieticus sa caute peste tot motiv pentru razbunare. Pentru aceste aberatii istoria deja s-a razbunat, si s-a razbunat exact pe noi. Si judecind dupa stilistica de la 9 mai, Rusia e deja

in mormint, cu mult mai adinca decit buncarul cancelariei Reihului. Sin u trebuie adusi la funeraliile noastre si lvovenii. S-ar putea ca acestia inca sa aiba o nunta cu zestre europeana”.

*

“MASACRUL DE LA BĂLȚI (1944) – UN HOLOCAUST ASCUNS ȘI ȚINUT SUB TĂCERE ÎN ZILELE NOASTRE DE AUTORITĂȚILE DIN BASARABIA Teodor FILIP

Scrisoarea pe care o redau mai jos ar trebui publicată de toată presa din România, iar politicienii, în special cei de la Ministerul Afacerilor Externe, ar trebui să ia măsuri pentru a fi tradusă în toate limbile de circulație internațională, și adusă la cunoștința opiniei publice internaționale. Este o scrisoare zguduitoare, pe care Ierodiaconul Nicodin Schiopu din Bălți (Basarabia), a trimis-o pe căi ocolite călugărilor români de la Sfântul Munte Athos, care, la rândul lor, au trimis-o ziarului „Țara”, publicație Frontului Popular Creștin Democrat, în coloanele căreia a fost publicată. Dar iată conținutul ei:

„În anul 1944, la năvala hoardelor rusești care au ocupat Basarabia, Armata Roșie a făcut prizonieri zeci de mii de militari. În orașul Bălți, au fost concentrați circa 50.000 de militari ai Armatei Române, care ținuseră piept hoardelor dezlănțuite. Dintre aceștia, 80% erau români, iar ceilalți erau aproximativ 5.000 germani, 2.000 unguri, iar restul cehi și polonezi. În nord-estul orașului, unde curge râul Răut și se formează mlaștini, K.G.B.-ul a găsit locul cel mai nimerit să amplaseze lagărul, înconjurat de garduri înalte cu sârmă ghimpată. Chinurile acestor prizonieri erau de neînchipuit: foamea era flagelul numărul unu, însoțită de lipsa de igienă; bolile, frigul și umezeala produceau decese fără număr. Din acest lagăr, unii mai curajoși au încercat să evadeze, dar au fost mitraliați. Totuși, au fost și fugari scăpați, pe care nu i-a găsit nimeni, decât atunci când s-au făcut cunoscuți, după destrămarea Uniunii Sovietice. Informații despre crimele din acest lagăr s-au publicat în „Curierul de Nord”, din orașul Bălți, săptămânal al Basarabiei de Nord. Ziarul mai apare și acum, dar strangulat și amenințat de cei care urăsc tot ce este românesc. Din declarațiile celor evadați, s-au stabilit crimele K.G.B.-ului săvârșite la Bălți: toți cei 50.000 de prizonieri au fost împușcați în ceafă de militari K.G.B. și aruncați în șanțuri mocirloase. , pe care tot ei le-au săpat, la ordin (exemplu tipic asasinilor K.G.B.-ului, întocmai ca în cazul Katynului, unde diferă numai numărul celor asasinați – 14.000). Îndată ce au fost date în vileag cele petrecute, s-au făcut cercetări în mlaștini, în anii 1991-1992. Rezultatele au fost cutremurătoare: nici hârlețele, nici lopețile nu au putut fi utilizate din cauza mulțimii de oseminte răspândite în aceste mocirle! Inimile îndurerate ale bunilor români, ale evlavioșilor creștini și ale celor de la săptămânalul „Curierul de Nord” i-au împins pe aceștia să facă o piramidă de oase și cranii, care au fost strânse pe un loc uscat, peste care s-a așternut o mare cantitate de pământ bătătorit și s-a ridicat, în felul acesta, un delușor mai înalt, o movilă în formă de trepte, tot din țărână, iar pe partea ei de sus s-a așezat o troiță. Troița de lemn sculptată a fost darul credincioșilor din raionul Rașcani, din apropierea Bălților. Pe data de 7 mai 1992, această troiță a fost sfințită de către Preafericitul Petru de Bălți, cu sobor de preoți și monahi, la care sfințire au participat mii de credincioși și autoritățile orașanești. Atunci, prin cuvântul solemn rostit de Ierodiaconul Nicodim Schiopu, s-a lansat apelul ca, pe acest loc, să se construiască o Biserică sau Mănăstire a Oaselor, pentru ca, zi și noapte, prea-cuvioșii monahi și cucernici preoți să

pomenească sufletele celor 50.000 de militari, uciși mișelește, cu un glonț în ceafă, de către militarii sovietici. Preasfințitul Petru de Bălți a investit, ca preot paroh al viitoarei Biserici a Oaselor, pe tânărul preot Valeriu Cernei, fost cancelar al Aparhiei Bălți (în decembrie 1992, Patriarhia Română a reactivat Mitropolia Basarabiei). După aceea, lucrurile au luat o întorsătură tragică: Preasfințitul Petru a fost agresat, cu arme și bâte, chiar în sediul Palatului Episcopal, de un grup de călugări și preoți, agenți ai arhiepiscopului Vladimir, care ține de Patriarhia Moscovei. Atacurile au fost extinse și asupra celor două mănăstiri din Eparhia Bălți și mai continuă și azi, după doi ani, împotriva a tot ce este românesc. În scaunul episcopal s-a așezat șeful agresorilor moscoviți, arhimandritul trădător Marchel Măhăiescu. Din lipsă de fonduri, Biserica Oaselor a rămas numai un proiect, un plan făcut de arhitecți inimoși. Oare de ce nu se vorbește nimic despre acest genocid împotriva Poporului Român? De ce nu se stabilește adevărul în privința masacrelor făcute împotriva Neamului nostru? Căci și aceste crime monstruoase nu sunt nimic altceva decât un holocaust, trecut sub tăcere. Oare, nici chiar morții nu sunt egali în fața Domnului?”

Aici se încheie scrisoarea. Despre acest Katyn românesc s-a scris foarte puțin după decembrie 1989. Dar prea târziu. Acest îngrozitor masacru ar trebui adus la cunoștința întregii lumi. Cei asasinați la Bălți sunt morții noștri, care au apărat Țara și Neamul și care au avut singura vină de a fi soldați români care și-au făcut datorie. Pe care i-au asasinat mișelește „eliberatorii țării”. În opinia rușilor și a Occidentului nu avem dreptul să ne cinștim nici morții! Și așa se scrie istoria: cel puternic, în ciuda crimelor săvârșite, este întotdeauna învingător și are dreptate...

foaianationala.ro

*

BASARABIA LUI VOLODEA TISMĂNEANU

ANDREI VARTIC

“Faptul ca Vladimir (Volodea) Tismaneanu, fiul activistilor comunisti si nkvd-isti (kominternisti) de rang înalt Tismanetchi, a fost ales pentru a condamna genocidul comunist în România are si latura lui “unionista”.

Vrea Traian Basescu sau nu vrea (ca el l-a numit pe Volodea în scaun de Areopag), dar Leon Tismanetchi, tatal lui Volodea, s-a nascut la Soroca, în Basarabia. El a intrat de tânar în miscarea mondiala comunista și a înmultit de la Moscova, mai ales prin radio, semintele comunismului în România mult înaintea lui 28 iunie 1940. Tot el a întreținut relatii strânse cu fratii lui de comunism de la Soroca si din toata Basarabia si a fondat celule teroriste comuniste asa de multe ca, pe 26 iunie 1940, orasele basarabene erau violente fara mila (exista documente) de nenumarate bande comuniste, care împuscau, maltratau, furau si spânzurau cu o furie antidemocratica necrutatoare (politia, armata si siguranta române aveau ordin sa nu riposteze). Asadar, profesorul Tismaneanu va trebui sa deschida dosarele condamnarii regimului comunist începând cu Basarabia (poate chiar cu Soroca, unde a activat organizatia anticomunista “Arcasii lui Stefan”), daca nu vrea sa-si pateze reputatia lui de “savant”. Si sa înceapa condamnarea asta mult înainte de 1940, ba chiar înainte de 1924, când NKVD-ul a încercat distrugerea României prin provocarea asa-ziselor rascoale de la Tatarbunar si Hotin. Fiindca, dupa opinia noastra, documentata serios, genocidul comunist din România nici nu poate fi cercetat fara iluminarea cuibarelor comuniste zidite de NKVD si Komintern în Basarabia dupa 27 martie 1918.

Cercetarea sa înceapa din Basarabia

Se vorbește mult în ultimul timp despre faptul ca actuala clasa politica românească, provenita din scoala comunista, a furat si revolutia, si reformele, si democratia postdecembrista pentru a se capatui. Problema e mult mai complexa. Actuala clasa politica a fost tarata de sistemul comunist atât de adânc încât nici nu a fost capabila sa se reformeze si sa reformeze România fara resursele mentale comuniste. Or, aceste resurse nu puteau crea (asa cum a creat Kogalniceanu sau Stere) o România noua, democratica si europeana, cu economie functionala de piata, din simplul motiv ca tinta sistemului care le-a format era distrugerea României democratice si scoaterea poporului român din istorie. Exista în arhiva CC al PCUS documente care arata ca, mult înainte de 23 august 1939, Stalin a "ordonat" alfabetul latin în fosta RASSM (o parte din actuala Transnistrie, cu capitala la Balta) pentru a-i învăta forțat pe viitorii agitatori, comisari, nkvd-isti si functionari limba româna si alfabetul român, necesar nu numai pentru a instala "statul comunist" în Basarabia a doua zi dupa 28 iunie 1940 (catre acea data pâna si stampilele sovietelor satesti erau gata, iar cei vreo 5.000 doar de "predsedateli selisoveta" seadeau pe bagaje de câteva luni, dar Siguranta româna "nu stia"), ci pentru a "uni" cu URSS toata România (acest scenariu stalinist a salvat limba româna în Basarabia si dupa 1949). Fara cercetarea acestor cuibare "basarabene" a comunismului românesc, cruciale pentru devenirea contemporana a României, practic este imposibila condamnarea atrocitatilor comuniste din spatiul de locuire (si geneza) al poporului român.

Au disparut un milion de oameni

Volens nolens, Volodea Tismaneanu, colegul de clasa al multor odrasle de comunisti de rang foarte înalt, va trebui sa ajunga la scenariile moscovite ale instalarii comunismului în România. Fara cercetarea acelor scenarii judecarea comunismului românesc este o totala bataie de joc fata de memoria sutelor de mii de inocenti ucisi în România. Iar acele scenarii nu pot fi descifrate fara cercetarea filierei basarabene a Partidului Comunist Român, care a început realizarea lor mult înainte de 28 iunie 1940, practic imediat dupa votul istoric din 27 martie 1918 care a declansat procesul Marii Uniri a poporului român.

Volens nolens, Volodea Tismaneanu va ajunge la dosarele martirilor români din Basarabia, unii maltratati si ucisi pâna la 28 iunie 1940, altii luati din casele lor chiar pe 28 iunie 1940 sau în zilele urmatoare, condamnati fara alta vina decât aceea de a fi români (sau evrei, rusi, ucraineni, gagauzi, bulgari), apoi ucisi cu o cruzime despre care, cum spuneam mai sus, arareori fiinta omeneasca a dat dovada în întunecata ei istorie.

Volens nolens omul de stiinta Vladimir Tismaneanu este obligat deontologic sa ajunga la dosarele moscovite ale acelor martiri (nevinovati fata de statul democrat român), dar si la informatorii care au transmis la Moscova (din România democrata interbelica) informatii ce au pecetluit soarta lor mult înainte de 28 iunie 1940. De pilda, Vasile Gafencu, deputat în Sfatului Tarii, agricultor de la Sângerei, mort în Gulag, tatal lui Valeriu Gafencu, sfântul închisorilor comuniste din România.

Volens nolens Volodea Tismaneanu va trebui sa ajunga macar la cartea Naselenie Moldavsckoi SSR, de E. M. Zagorodnaia si V. S. Zelenciuc (Cartea Moldoveneasca, 1987, Chisinev) unde la paginile 23 si 32 (ce oglindire numerologica!) se vede foarte clar faptul ca, între 28 iunie 1940 si 28 iunie 1950, din Basarabia au disparut un milion de oameni (din 3,3 milioane).

Românismul, demolat cu bani românești?

Azi, când aceiași comunisti leninisti distrug tot ce este românesc în Basarabia (inclusiv manualul de istorie a românilor sau arhitectura sacra a poporului român), când pâna și denumirile liceelor românești le stau în gât, când sunt atacați, ca și în perioada interbelică, patriarhii reunificării Basarabiei cu România (cum ar fi Paul Goma, Grigore Vieru sau Mihai Cimpoi), o întrebare grea de tot se pune și serviciilor secrete românești, și clasei politice de la București: de ce demolarea românității în Basarabia se face de peste zece ani pe banii statului român (Vieru este atacat în publicațiile finanțate de Departamentul Românilor de Pretutindeni, iar Paul Goma și Mihai Cimpoi în cele finanțate de Institutul Cultural Român)? De ce vestite și foarte mediatizate ONG-uri, zise “democratice și anticomuniste”, din România nu condamnă atrocitățile actualilor comunisti, aflați la putere în Republica Moldova (cum ar fi exodul unui milion de români)? De ce membri marcanti ai acestor ONG-uri bucureștene tac despre uriasele monumente ale ocupantului comunist, pe care le ridică în Basarabia, alt Volodea, comunistul “leninist creștin ortodox” Vladimir Voronin sau despre lichidarea institutelor academice de studiere a culturii și istoriei românilor? De ce acești “anticomunisti” au luat apă în gura atunci când Volodea Tismaneanu a fost numit în funcția de “terminator” comunist al comunismului românesc? Poporul român, ca și poporul rus, ca și poporul evreu, ca și poporul italian sau spaniol, ca și poporul german, are destui nemernici comunisti și nazisti pe sufletul său. Dar oare așa de îmbolnavit de comunism să fie președintele României (Einstein spunea că știința fără morală e un nonsens) încât să nu înțeleagă că judecarea genocidului comunist este o problemă morală și că profesorul Vladimir Tismaneanu va trebui să înceapă judecarea comunismului românesc cu mama și tatăl său - născut la Soroca, în Basarabia, străvechi pământ românesc?

*

“SECRETE DIN INIMA PUTERII STALINISTE: TATĂL MEU, LAVRENTI BERIA”

Beria, mon père. Au coeur du pouvoir stalinien, de Sergo Beria, editura Plon-Criterion, Paris

Istoria Europei a consemnat câteva nume de polițiști infami. Francezii l-au dat istoriei pe Joseph Fouché (1759-1820) în perioada imperiului, germanii l-au dat pe Heinrich Himmler (1900-1945) în perioada nazistă, iar sovieticii dețin supremația cu Henrik Yagoda (1891-1938), Nikolai Iejov (1895-1940) și Lavrenti Beria (1899-1953) în perioada stalinistă.

Acești ultimi trei ofițeri sovietici dețin un record sinistru prin numărul imens de morți rezultat de pe urma activității lor. Dar în galeria întregii istorii universale a lumii nu există un exemplu de polițist infam care să-l fi întrecut pe Lavrenti Beria. După arestarea sa de către Hrușciiov în 1953, ancheta judiciară a durat șase luni și cuprinde 39 de volume cu depoziții, documente și alte probe incriminatorii rămase secrete și inaccesibile până azi. Numai Stalin a mai beneficiat de o asemenea tănuire a trecutului său criminal. Din acest punct de vedere, cartea de față, **Beria, mon père. Au coeur du pouvoir stalinien**, este un eveniment editorial prin aceea că aduce detalii inedite atât despre enigmaticul Lavrenti Beria, cât mai ales despre anturajul cel mai apropiat al lui Stalin de la Kremlin.

Sunt detalii valoroase întrucât ele provin de la o sursă capabilă să redea veridic atmosfera din interiorul Kremlinului, acel palat interzis oamenilor

obișnuiți. Istoricii occidentali cer, într-adevăr, prudență și spirit critic în preluarea portretului lui Lavrenti Beria prezentat în această carte, deoarece autorul este fiul legitim al lui Lavrenti. Dar ceea ce autorul scrie despre Stalin și despre oamenii din jurul lui este fascinant și, în multe privințe, total inedit. De aceea ne vom concentra îndeosebi asupra celor relatate de autor despre acești oameni și despre circumstanțele în care s-au petrecut evenimente capitale din istoria secolului XX.

Fiul lui Beria l-a spionat pe Roosevelt

Prima surpriză a cărții este știrea că Lavrenti Beria, născut și crescut în Georgia, privea cu ironie șovinismul de mare putere al rușilor față de cultura popoarelor subjugate de ei, în general, și față de georgieni, în special. Ilustrativ în acest sens este faptul că fiul lui, autorul acestei cărți, a făcut primele 7 clase primare la Școala Germană din Tiflis, azi Tbilisi, iar la absolvirea ei a continuat studiile medii în limba engleză.

Când avea 10 ani, fiul lui Beria, Sergo, a vizitat cu familia pentru prima oară capitala URSS, unde a provocat consternare fiului lui Stalin, Vasili Iosifovici, pentru că nu știa rusește, iar acesta din urmă nu știa limba tatălui său, gruzina. Buna cunoaștere a limbii engleze l-a determinat pe Stalin să-l folosească pe fiul lui Beria ca translator personal într-o misiune ultrasecretă. L-a pus pe Sergo Beria să asculte în secret convorbirile președintelui Roosevelt cu apropiații săi, când acesta era cazat în clădirea ambasadei URSS, la Teheran, în timpul întâlnirii din 1943 a lui Stalin cu Roosevelt și Churchill. Sovieticii instalaseră microfoane în apartamentele locuite de Roosevelt, iar Sergo trebuia să-i prezinte lui Stalin, la prima oră sinteza convorbirilor din ajun purtate de Roosevelt cu colaboratorii săi, pentru a se pregăti de negocieri.

Serviciile americane de informații aflaseră despre planul secret al lui Hitler, numit „Saltul cel Lung”, de a-l asasina pe Roosevelt la Teheran. În acest scop, Hitler l-a trimis acolo pe celebrul Otto Skorzeny împreună cu echipa sa special antrenată pentru aceste operațiuni, și care a devenit faimoasă prin scoaterea din captivitate a lui Mussolini. Sovieticii au reușit să captureze la timp, în Teheran, o parte dintre oamenii lui Skorzeny, înaintea unui asalt asupra președintelui SUA.

Sergo Beria a absolvit cursurile Academiei Militare „Budionî” și a devenit inginer militar în specialitatea Transmisiuni radio. A refuzat, la sfatul tatălui său, ofertele excepționale de serviciu oferite de mareșalul Vorșilov, la Ministerul Apărării, și ale lui Molotov, la Ministerul de Externe. Lavrenti știa ce pericole îl pândesc pe fiul său în structurile guvernului sovietic. Sergo s-a dedicat științei și a devenit cercetător la un institut de proiectări rachete intercontinentale. A rămas până la sfârșitul carierei sale un savant respectat de comunitatea oamenilor de știință ai Rusiei. Cum nu deținem spațiul necesar menționării tuturor dezvăluirilor făcute de Sergo Beria în această carte, ne vom limita la cele mai surprinzătoare dintre ele.

Moartea lui Beria, un asasinat politic

Prima dintre acestea este demascarea cu argumente și probe verificabile a versiunii false date de Hrușciiov privind arestarea, procesul și moartea lui Lavrenti Beria. Acesta n-a fost arestat în timpul unei ședințe a Biroului Politic din 26 iunie 1953 de către un grup de militari, condus de mareșalul Jukov – cum este, de atâția ani, versiunea oficială. Istoricii din Occident și din Rusia au semnalat de-a lungul anilor numeroase inadvertențe, contradicții și modificări ale versiunii oficiale.

Autorul povestește cum a fost chemat acasă, urgent, de la serviciu, în

ziua de 26 iunie 1953, și a aflat de la servitori, paznici și santinele ale vilei că totul s-a petrecut acolo, în dimineța acelei zile. Lavrenti a fost împușcat în vilă și Sergo a văzut urmele lăsate de gloanțe în camerele tatălui său. În anul 1997, publicația rusească „Nedejia” a prezentat mărturia lui A. Vedenin, cum că a făcut parte din grupul trimis la domiciliul lui Lavrenti Beria pentru a-l suprima (pag. 374).

Cartea menționează și depoziția unui contemporan, pe nume Mirskhulava, care face lumină completă în acest mister: „A fost o dublură cel judecat în locul lui Beria, care era mort de mult. Ei au fost obligați să fabrice un proces din cauza reacției străinătății. Hrușciiov nu știa să-și țină limba cu nimeni. A mărturisit el însuși că procesul a fost regizat în toate detaliile. Eu l-am auzit exclamând: «Dacă l-am fi ținut în viață, el ar fi fost capabil să recruteze pe toată lumea, să iasă din captivitate și să ne împuște pe toți. Din cauza asta, noi l-am executat curând după arestare»” (pag. 378).

O altă dezvăluire făcută de fiul lui Beria este faptul că Stalin a urmărit încordat, din oră în oră, evoluția discuțiilor purtate în secret, în Anglia, de Churchill cu Rudolf Hess, adjunctul lui Hitler, trimis acolo în anul 1940 cu un avion echipat cu rezervoare suplimentare de benzină și pilotat de însuși Hess. Philby era cel care îl ținea pe Stalin la curent cu detaliile discuțiilor secrete și cu obiectivele urmărite de fiecare dintre cei doi. Sergo relatează faptul că Churchill a salvat atunci Anglia de la invazie, promițând naziștilor ceea ce Hitler dorea cel mai mult: absența unui război pe două fronturi. Premierul britanic s-a ținut de cuvânt timp de patru ani și n-ar fi deschis al doilea front nici în vara lui 1944, dacă nu era evident că Armata Roșie avansa negreșit, altfel, până la Atlantic.

Acum se cunoaște faptul că Marele Stat Major al Armatei Roșii întocmise în 1944 și planurile de ocupație ale Parisului! Sergo mai spune că liderii de la Kremlin erau convinși că dacă Churchill ar fi deschis al doilea front cu un an mai devreme, în 1943, Armata Roșie n-ar fi avut timpul necesar să ajungă la frontiera Poloniei, iar Germania ar fi fost ocupată de anglo-americani în totalitatea ei (pag. 133)”.

*

Stalin știa de „Planul Barbarossa“ din 1940

Autorul dezleagă un alt mister din perioada anterioară invaziei URSS de către Hitler. La 29 decembrie 1940, Beria îi înmânează lui Stalin copia „Planului Barbarossa” în toate detaliile sale, la câteva zile după ce el fusese prezentat lui Hitler (pag. 106). Acest succes strategic al spionajului URSS confirmă teza occidentalilor că Stalin a avut un spion în cercul apropiat lui Hitler, la cancelaria Reich-ului. Leon Kilzer, în cartea sa *Hitler's Traitor*, susține că trădătorul lui Hitler ar fi fost chiar șeful cancelariei Reich-ului, Martin Bormann.

Până acum s-a știut cu documente că Stalin a fost informat în luna mai 1941 despre ziua și ora atacului german contra URSS de către super-spionul sovietic Richard Sorge, infiltrat în anturajul ambasadorului german la Tokyo. Acum aflăm că Beria i-a prezentat lui Stalin întregul plan de luptă contra URSS cu 6 luni înaintea invaziei! Ce a făcut dictatorul sovietic cu această probă copleșitoare este neverosimil – a ținut-o secretă în biroul lui de la Kremlin, cu violarea tuturor regulilor de procedură ale Biroului Politic. Beria a arătat planul și mareșalului Vasilevski, favoritul lui Stalin, care a studiat o lună întreagă acest plan în biroul lui Beria de la Lubianka, însă autorul cărții nu precizează dacă tatăl său a făcut acest pas de capul lui sau cu permisiunea

lui Stalin. Mareșalii Jukov și Timoșenko susțin în cărțile lor de amintiri că n-au știut nimic despre existența, în URSS, a copiei „Planului Barbarossa“, deși ei au deținut pe rând funcția de șef al Marelui Stat Major al Armatei Roșii! Nici Hrușcirov n-a știut, deși era membru al Biroului Politic și scrie în memoriile sale că Stalin n-avea dreptul să ascundă o asemenea probă de război iminent cu Germania.

Cunoașterea limbii germane l-a făcut pe autorul cărții să participe direct la o altă acțiune ultrasecretă: în luna mai 1941, deci cu o lună înaintea invaziei URSS de către nazisti, căpitanul unui submarin german care patrula în apele Leningradului a decis să-i informeze pe sovietici de ordinul de atac contra URSS primit de la Berlin. Lavrenti Beria împreună cu fiul său pe post de translator și cu amiralii sovietici Kuznețov și Galler au urcat în submarinul german intrat în baza navală de la Kronstadt.

În prezența celor patru demnitari sovietici, căpitanul german a desigilat plicurile de la Berlin cuprinzând ordinul de luptă contra URSS, la primirea prin radio a unui semnal codificat. Pentru a putea face acest act de trădare, căpitanul german a declarat rușilor prezenți pe submarin că a ucis pe membrii partidului nazist din echipajul său care s-au opus inițiativei lui. Auzind asta, Lavrenti Beria l-a întrebat dacă el se mai poate întoarce la baza navală de la Kiel. „Până la declanșarea războiului mă voi face că patrulez, iar după începerea ostilităților mă voi refugia cu echipajul într-un port sovietic” (pag.108).

România, sămânță de scandal între Hitler și Stalin

Pentru cititorul român, cea mai interesantă dezvăluire a acestei cărți este probabil reacția lui Hitler la cererea lui Molotov, aflat în vizită de stat la Berlin, în luna noiembrie 1940, privind retragerea trupelor germane din România și din Finlanda. Hitler a răspuns că „nu dorește să se oprească asupra unor mărunțișuri ca prezența trupelor germane în România și în Finlanda.

Eu ofer Uniunii Sovietice o veritabilă împărțire a lumii” (pag.105).

Germania propunea URSS „să facă presiuni asupra Turciei pentru a modifica statutul strâmtorilor și să constrângă Japonia să semneze un Pact de Neagresiune cu URSS în schimbul adevizării sovietice la Pactul Tripartit încheiat la 27 Septembrie 1940 între Germania, Italia și Japonia”. La aceeași audiență la cancelaria Reich-ului, Molotov a reușit să-l scoată din sărite pe Hitler cu reproșurile sale că Germania a dat garanții României pentru frontierele sale fără consultări prealabile cu guvernul sovietic, așa cum prevedea Pactul Molotov-Ribbentrop.

Exasperat, Hitler a ordonat imediat după plecarea lui Molotov, întocmirea „Planului Barbarossa”. Ajuns acasă, Molotov a prezentat Biroului Politic raportul său de activitate în Germania. Potrivit cărții de față, „Stalin și-a manifestat nemulțumirea față de atitudinea lui Molotov la acea întâlnire, reproșându-i că a fost lipsit de suplețe. Molotov trebuia să lase ușa deschisă negocierilor, să treneze lucrurile în loc să-i spună brutal lui Hitler că URSS nu este interesată de propunerile lui” (pag.105). După această ședință furtunoasă a Biroului Politic, Stalin l-a convocat la Kremlin pe ambasadorul german, contele von Schulenburg, pentru a-i notifica oficial Germaniei că URSS este gata să adere la Pactul Tripartit. Tot legat de România, autorul aduce detalii interesante privind planurile lui Stalin după anexarea Basarabiei: „Stalin voia să se apropie de regiunile petrolifere ale României pe care nu avea intenția să le abandoneze Germaniei” (pag.100).

„Turcia condiționa intrarea ei în război de partea Națiunilor Unite de o debarcare anglo-americană în Balcani. În acest context, s-a discutat la Teheran trimiterea unor divizii britanice în Rhodos ca manevră de scoatere a

României, Ungariei și Bulgariei din alianța cu Germania” (pag. 149). Această ocazie uriașă pentru România a fost pierdută la masa tratativelor, pentru că Churchill a făcut greșea să condiționeze debarcarea în Balcani de recunoașterea de către URSS a guvernului polonez aflat în exil la Londra, condiție neacceptată de Stalin, care avea pregătit pentru Polonia un guvern comunist condus de Boleslaw Bierut.

*

(Hrușciiov și Beria, Malenkov, Bulgarin, Voroșilov, Kaganovici, la catafalcul lui Stalin, în 1953)

Lenin a cerut otravă, ca să se omoare

Una dintre atracțiile deosebite ale acestei cărți o reprezintă portretul psihologic pe care autorul îl face fiecărui lider din cercul lui Stalin. Despre Lenin scrie că avea grave tulburări mintale și că a murit nebun. El cunoștea evoluția bolii sale și, după izolarea la conacul din orașul Gorki, a cerut lui Stalin să-i aducă otravă ca să-și pună capăt zilelor, dar Biroul Politic s-a opus când Stalin a cerut aprobarea acestuia.

Merită menționată aici descrierea „in corpore” a Țarului Roșu: „Stalin era Satana în carne și oase. El nu comitea numai crime pentru a-și atinge obiectivele sale. Avea o plăcere maladivă să dea lovituri, să doboare oamenii, să-i distrugă pe cei care-i opuneau rezistență. Obținea un fel de bucurie interioară. Cred că era perfect conștient de răutatea sa, altfel n-ar fi făcut din ascunderea ei o artă și n-ar fi căutat sistematic să se arate altfel decât era în realitate. Numai un scelerat conștient de a fi astfel putea să mascheze asta cu atâta măiestrie. Și Stalin a fost un actor înăscut. Nu se putea spune că el nu cunoștea consecințele actelor sale din lipsă de inteligență. L-am întâlnit de mai multe ori spre sfârșitul vieții sale și am putut să-mi dau seama cu ce ușurință prindea esențialul chiar și în domeniile tehnicii unde el nu cunoștea nimic. Avea darul de a pune degetul pe punctele slabe. Organizator de geniu, el putea crea un departament în câteva minute, să-i încredințeze o misiune și să obțină rezultatul dorit în timpul fixat de el. În această privință îl întrecea chiar și pe tatăl meu... Când era bolnav își ascundea slăbiciunea. Stalin prefera bucătăria simplă, în special supele și peștii. Nu era alcoolic. Se mulțumea cu un vin sec pe care-l amesteca cu limonadă georgiană și nu consuma nicio dată vodcă între mese. Nu folosea servitori nici când primea oaspeți în vizită. Cerea să se facă un bufet pe o masă lungă, băuturile erau puse separat pe două măsuțe rotunde și fiecare se servea singur. Unii oaspeți se pătau cu mâncare și Stalin se amuza teribil. Se delecta la spectacolul oferit de slăbiciunile omenesti” (pag. 200-201).

Despre mareșalul Voroșilov, Sergo scrie că tatăl său îl considera un cretin absolut. Se lăsa bruftuluit de nevastă-sa, o evreică grasă care nu scăpa ocazia să arate în public disprețul față de soțul ei (pag. 237).

Despre Lev Bronstein-Troțki, cartea spune că dacă el i-ar fi succedat lui Lenin lucrurile ar fi fost și mai grave pentru URSS. „Troțki și cu Lenin au creat lagărele de concentrare și comisarii politici ai Armatei Roșii. Ei au început cu împușcarea prizonierilor” (pag. 398).

Roosevelt, o marionetă a lui Stalin

Am lăsat pentru final cea mai surprinzătoare observație a autorului cărții: Stalin a fost sigur că Roosevelt n-a murit de moarte naturală și că a fost asasinat, reproșându-i frecvent lui Beria că n-a adus detalii despre acest asasinat. „Dacă nu murea Roosevelt, spunea Stalin, URSS ar fi cucerit întreaga Europă. America s-ar fi mulțumit să moștenească toate coloniile

Angliei și n-ar fi mișcat un deget împotriva celor 400 de divizii ale Armatei Roșii” (pag. 174).

Este un fapt cunoscut de către istorici că atât la Teheran, cât mai ales la Yalta, Roosevelt l-a dezavuat pe Churchill la masa tratativelor și l-a pus în dificultate în prezența lui Stalin. Ceea ce se știe mai puțin este faptul că, la Teheran, Roosevelt a avut o serie de întrevederi private cu Stalin în clădirea ambasadei URSS, la care n-a fost prezent decât translatorul sovietic Valentin Berejkov. Cartea spune că translatorul a fost stupefiat când Roosevelt i-a spus lui Stalin că-l va sprijini în distrugerea Imperiului Britanic, pentru că asta corespunde intereselor Americii. Acest proiect a fost o preocupare principală a lui Roosevelt la Teheran (pag. 148). Aceste convorbiri private dintre Roosevelt și Stalin stau, probabil, la baza declarațiilor lui Stalin că URSS ar fi controlat toată Europa dacă nu murea Roosevelt la 12 aprilie 1945.

În anul 1944, Roosevelt i-a trimis lui Stalin o telegramă cifrată în care îi scrie, textual: „După cum știți, sunt în campanie electorală pentru al patrulea mandat de președinte al SUA. Ar fi extrem de jenant pentru mine dacă ar transpira în presă ceva din natura convorbirilor private avute cu Dumneavoastră la Teheran. Roosevelt”.

Răspunsul lui Stalin a făcut senzație când jurnalistul american David Brinkley a făcut publice aceste două telegrame la televiziunea națională americană: „Domnule Președinte. Confirm primirea telegramei Dumneavoastră și vă comunic măsurile luate aici: stenogramele convorbirilor noastre au fost arse, iar translatorul nostru a fost împușcat. Stalin”

UN MEȘTER AL OTRĂVURILOR: HENRIK IAGODA

Adrian BUCURESCU

MOȘTENIRE. Tatăl lui Iagoda a fost farmacist. Aceasta poate explica “talentul” său de a prepara otrăvuri

Desigur, cititorii noștri își mai amintesc de otrăvirea cu dioxină a fostului președinte al Ucrainei Viktor Iușcenko, pe vremea când era candidatul opoziției la președinție. E bine de știut că nici rușii, nici ucrainenii n-au fost prea surprinși, fiind obișnuiți cu „meșterii de otrăvuri” în politică, încă de pe vremea țarismului.

Cel mai cunoscut caz de încercare de otrăvire din istoria Rusiei este, fără îndoială, cel al lui Rasputin, cu cianură pusă în vin și în prăjituri.

Nereușind, dușmanii acestuia l-au împușcat, apoi l-au înjunghiat de mai multe ori cu un cuțit uriaș. KGB n-a făcut decât să perfecționeze mijloacele de asasinare a disidenților, reali sau închipuiți, prin otrăvire.

Așa că nici că se putea cineva mai nimerit în fruntea acestei organizații de sinistră celebritate decât Henrik Iagoda, născut în familia unui farmacist evreu, în anul 1891, la Rîbinsk.

Adevăratul nume al viitorului șef al poliției politice bolșevice era Enon Herșevici Iehuda. S-a apropiat de bolșevici în anul 1907, iar după Revoluția din Octombrie a pătruns îndată în aparatul organelor de represiune sovietice. Astfel, în 1920 era deja în conducerea Ceka, iar în 1924 devine vicepreședinte al GPU. Legăturile lui cu secretariatul personal al lui Stalin au făcut ca atât pe vremea lui Dzerjinski, cât și a lui Menjinski, Iagoda să dețină o putere cu mult mai mare decât o presupunea funcția sa nominală.

Între anii 1934 și 1936 a fost șef al NKVD. A îndeplinit cu cea mai mare fervoare indicațiile lui Stalin privind represiunile împotriva unor fracțiuni politice, oameni de partid și de stat, conducători militari, lideri sindicali,

oameni de știință și cultură, mulți dintre aceștia fiind otrăviți. El a inaugurat sistemul sovietic de muncă forțată.

În septembrie 1936 a fost înlăturat din funcția de comisar al poporului pentru afacerile interne, „întrucât nu s-a dovedit la înălțimea sarcinii sale în cazul demascării blocului troțkisto-zinovievist”. A fost însă imediat numit comisar al poporului pentru mijloacele de comunicație, post în care a funcționat numai câteva luni. A fost arestat la începutul anului 1937 și implicat în „Procesul celor douăzeci și unu”, ultimul act din șirul Proceselor de la Moscova, procese-spectacole ale unor bolșevici de frunte puse în scenă din ordinul lui Stalin.

„Procesul celor douăzeci și unu” a avut loc în martie 1938, acuzații principali fiind: Alexei Rîkov, Nikolai Buharin, Nikolai Krestinski și Henrik Iagoda. Ei și ceilalți au fost etichetați ca membri „ai blocului de dreapta troțkist”, care ar fi intenționat, printre altele, să răstoarne comunismul și să restaureze capitalismul în Rusia.

Ca și la procesele precedente, inculpații au fost învinuiți pentru asasinarea lui Serghei Kirov, a lui Valerian Kuibîșev, a șefului OGPU Viaceslav Menjinski, a scriitorului Maxim Gorki și a fiului acestuia, precum și pentru încercări eșuate de asasinare a lui Lenin, petrecute în urmă cu peste 20 de ani, pentru complot privind asasinarea lui Stalin, Sverdlov, Molotov și Voroișilov! În plus, inculpații mai erau acuzați de conspirații pentru ruinarea economiei unionale, de conspirații pentru distrugerea puterii militare sovietice, de spionaj în favoarea unor țări precum Anglia, Franța, Japonia și Germania și, în plus, de trădare prin perfectarea unor acorduri secrete cu Germania și Japonia, ce prevedeau predarea Ucrainei, Belarusului, Asiei Mijlocii sovietice și a Extremului Orient rusesc puterilor străine.

Toți inculpații au recunoscut acuzațiile. Cu excepția a trei dintre ei, ceilalți au fost condamnați pentru „comiterea unor crime de stat extrem de grave (...), pentru care sentința este pedeapsa supremă – executarea prin împușcare”.

Executarea lui Iagoda, șeful NKVD, vroia să arate că perioada terorii trecuse, ceea ce, de fapt, nu a fost nici pe departe adevărat.

*

PE EJOV BLESTEMELE CHIAR L-AU AJUNS

Adrian BUCURESCU

Cel ce avea să dea numele de Ejovșcina perioadei Marii Epurări din URSS, Nikolai Ivanovici Ejov, s-a născut la Sankt Petersburg, pe 1 mai 1895, și a absolvit numai cursurile școlii elementare. A lucrat ca ajutor de croitor și ca muncitor industrial.

Încorporat în armata țaristă, s-a alăturat bolșevicilor pe 5 mai 1917, cu doar câteva luni înainte de izbucnirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. În vremea războiului civil rus a luptat în rândurile Armatei Roșii, iar după februarie 1922 a lucrat în sistemul politic, mai mult ca secretar al diferitelor comitete regionale ale Partidului Comunist.

A urcat rapid în ierarhia sovietică, până ce, în anul 1935, a ajuns secretar al CC al PCUS. Din 1935 până în 1939 a fost și președintele Comisiei Centrale de Control a PCUS. A fost unul dintre cei mai credincioși susținători ai lui Stalin. Într-un articol din 1935 a scris că opoziția politică duce în mod obligatoriu în cele din urmă la violență și terorism, anunțând astfel una dintre bazele ideologice ale epurărilor care au urmat.

Însărcinat de Stalin cu controlul NKVD încă din anii 1935-1936, N.I.

Ejov îi va succeda lui Iagoda în calitate de Comisar al Poporului pentru Afacerile Interne al URSS, adică șef al NKVD, fiind ales și membru plin al CC al PCUS. În timpul lui, epurările au atins punctul culminant, NKVD procedând la lichidarea a numeroși lideri politici și oameni de stat la nivel unional sau republican, a unor conducători militari, oameni de știință și cultură, ziariști etc., cărora li s-au intentat procese sub acuzații false.

Aproape jumătate dintre șefii partidului și ai armatei au fost trimiși în închisori sau în fața plutoanelor de execuție, alături de cetățeni obișnuiți, bănuți de „disidență” ori „sabotaj”. Însă, pe 8 decembrie 1938, Ejov a fost „eliberat din funcție la cerere”, iar în locul său ca șef al NKVD a fost numit Lavrenti Beria. Adoptarea de către CC al PC (b) US și Sovietul Comisarilor Poporului al URSS, pe 17 noiembrie 1938, a hotărârilor „Cu privire la arestări, despre supravegherea de către procuratură și efectuarea anchetei” și „Recrutarea unor oameni cinstiți pentru munca în organe” și, ulterior, înlăturarea lui Ejov au vrut să creeze, și chiar au creat pentru o vreme, impresia că Stalin era străin de situație și condamna asemenea metode.

În fapt, represiunile au continuat cu mult zel și sub conducerea lui Beria. Pe 3 martie 1939, Ejov a fost demis din posturile din CC al PCUS, iar pe 10 aprilie același an, a fost arestat și judecat pentru mai multe capete de acuzare, printre care spionaj și trădare, inclusiv tentativă de asasinare a lui Stalin și homosexualitate. A fost deținut în închisoarea Suhanova de lângă Moscova, unde erau plasați „dușmanii deosebit de periculoși ai poporului”.

A fost împușcat în 1940. N.I. Ejov nu a fost niciodată reabilitat, ca urmare a rolului său important în timpul Marii Epurări.

*

ILUZIA ANTICOMUNISMULUI

ziar.jurnal.md

TEROAREA ROȘIE // Crimele comunismului trebuie cunoscute de întreaga societate moldovenească

De mai bine de jumătate de an, suntem în așteptarea Raportului final al Comisiei prezidențiale de investigare a trecutului comunist în fosta RSSM, amânat din cauza conjuncturii politice actuale. Deși membrii Comisiei Cojocarului oferă maximă transparență în ceea ce privește deschiderea arhivelor fostului CC, al MAI și SIS, cu privire la represiunile politice din perioada sovietică, prezentarea publică a raportului mai întârzie și din motivul disensiunilor apărute între savanții de generații diferite și cu instruire diferită, care au format două tabere.

În aceste condiții, experți de pe ambele maluri ale Prutului își exprimă îngrijorarea și discută despre lacunele condamnării comunismului în România, care nu trebuie repetate în R.Moldova de Comisia Cojocarului mai ales că Raportul Comisiei Tismăneanu scris în 2006 a fost aspru criticat de un segment social important din țară. Și, ca replică la procesul condamnării trecutului comunist din România, un grup de intelectuali a publicat lucrarea „Iluzia anticomunismului”. Ce e de făcut ca istoria să nu se repete și în Basarabia, ne-au răspuns mai mulți istorici și scriitori. (Angelina Olaru)

Scriitorul Vasile Ernu: „Funcția intelectualului este aceea de a fi critic față de orice putere” Cu “condamnarea” comunismului nu se ocupă oamenii de știință, ci politicienii. Politicienii pot condamna de la o alegere la alta regimul precedent. Condamnarea este un act politic, nu științific. Istoricii trebuie să încerce să ne explice argumentat, cu documente, ce s-a întâmplat pe toate palierele sociale ale acelei epoci: de la Gulag până la rețeaua de librării

„Luminița”. Și mai cred că nu poți acorda “epocii comuniste” o anumită aură de excepționalism negativ. O epocă trebuie analizată în ansamblul ei și, mai ales, într-un anumit orizont de sens istoric.

Oamenii de știință trebuie să ne explice acea epocă. Trecutul nu trebuie caricaturizat, fie el trecut comunist sau capitalist. El nu trebuie iubit sau urât, ci înțeles. Istoricii sunt obligați să depășească această tendință politicianistă de la noi, prin care trecutul e utilizat ca o armă politică. Elita politică instrumentalizează, mai nou, acest tip de cercetare istorică, care are ca scop legitimarea noii elite și a noii ideologii, prin care se creează o anumită amnezie a istoriei precomuniste. Actuala putere o utilizează și îi dă și o funcție cu rol protector. Adică, cine ne critică pe noi, cine e împotriva noastră e procomunist. E un fals. Funcția intelectualului este aceea de a fi critic față de orice putere. Când renunțăm la spiritul critic, atunci trebuie să ne așteptăm la alte forme de presiune, chiar și cu “fața umană”.

Stejărel Olaru, ex-director al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului: „Despărțirea de comunism ar putea semăna cu ritualul cântării prohodului acestei ideologii”

În România a existat o puternică opoziție față de procesul condamnării comunismului, încă din 1990. Această opoziție a fost generată de forțele politice care au apărut pe ruinele fostului partid comunist, adică, Partidul Social Democrat de azi. Din cauza acestui partid, extrem de puternic în anii ‘90, nu am reușit să avem o lege a lustrăției, care să-i oblige pe cei care au avut decizia în mână în timpul comunismului să nu mai aibă posibilitatea să fie alese sau numite în funcții publice. Nu am reușit să deschidem arhivele partidului comunist și cele ale securității decât extrem de târziu, după 2005 în totalitate. Și tot din cauza lipsei voinței politice, nu am reușit să reformăm instituțiile statului, în sensul în care erau eliminate cadrele securității și ale PCR din instituțiile de după ‘90 decât foarte târziu și mai mult cu sprijinul timpului care i-a scos pe aceștia la pensie.

Demersul înființării în RM a unei comisii de investigare a trecutului comunist a fost evident politic, dar acesta este un lucru pozitiv, înseamnă că scena politică de la Chișinău dă un semnal de maturitate. Specialiștii moldoveni care fac parte din această comisie trebuie să aibă acces la toate arhivele existente, pentru a putea prezenta societății un raport coerent, obiectiv și amplu. În definitiv, scopul este să reușim să ne despărțim de această perioadă din istoria noastră, cea a comunismului, iar această despărțire ar putea semăna cu ritualul cântării prohodului acestei ideologii.

Crimele comunismului, iar această sintagmă cuprinde cam întreaga politică a statelor comuniste – colectivizarea, deportările, sistemul de lagăre și închisori, asasinările și execuțiile opozanților regimului, înfometarea populației, încălcarea zilnică a drepturilor fundamentale ale oamenilor etc. – trebuie cunoscute de întreaga societate moldovenească și românească, iar cei care au avut de suferit în acea perioadă și continuă să mai fie printre noi au nevoie să-și recapete demnitatea prin intervenția directă a statului, adică, să fie recompensați financiar pentru anii de suferință.

Scriitorul Ciprian Șiulea: „Raportul să nu reprezinte dominant punctul de vedere al unui singur grup social”

Cei care se ocupă de condamnarea comunismului în RM ar trebui să evite politizarea demersului lor. Dacă inițiativa pleacă de la un actor politic, intelectualii implicați ar trebui să renunțe mai bine la întregul demers decât să cedeze unei eventuale cereri, fie ea și mascată, de atacare a dușmanului politic. Sperăm, colegii noștri să încerce o abordare comprehensivă a trecu-

tului, axată mai mult pe înțelegere decât pe condamnare. Să nu reprezinte dominant punctul de vedere al unui singur grup social, nici măcar al victimelor comunismului, ci să încerce să reprezinte perspectiva întregii societăți. Să vorbească despre trecut, dar să rămână ancorați în prezent și să aibă o deschidere clară spre viitor. Altfel, un astfel de demers este inutil.

Istoricii din RM să mizeze pe claritatea exprimării și perspectivei, chiar în dauna detaliului analizei istorice. Istoria o fac istoricii. Un astfel de demers trebuie să aibă o dimensiune de atitudine, dar orice atitudine într-un astfel de demers de raportare la o perioadă importantă din trecut e absurdă, dacă nu reușește să reprezinte societatea în ansamblu.

Academicianul Florin Constantiniu: „Savanții din RM să nu accepte să devină instrumente politice”

Felul cum s-a desfășurat în România procesul condamnării comunismului pe mine m-a nemulțumit profund, din cauza că nu a fost vorba de o cercetare riguroasă, făcută de specialiștii călăuziți numai de gândul cunoașterii adevărului. La noi condamnarea comunismului a fost un instrument al puterii care, în dorința de a câștiga voturi, a recurs la această mascaradă publică. Dovada cea mai bună e că, în fruntea Comisiei de condamnare a comunismului, a fost pus băiatul unui ilegalist comunist – Tismenețchi, devenit Tismăneanu. Vladimir Tismăneanu este fiul lui Tismenețchi, care a luptat în Războiul civil din Spania. Vă întreb: cum odrasla nomenclaturistă putea să condamne sincer comunismul? Prin urmare, aș recomanda savanților din RM să nu accepte niciun moment să devină instrumentele puterii politice.”

*

“DE CE AU FOST ARSE ARHIVELE SECRETE ALE KGB-ULUI DIN BASARABIA ?”

CRIMELE COMUNISMULUI

După 1990, SIS-ul a distrus peste 15 mii de dosare și tot atâtea cartoteci, sau cum R. Moldova a rămas fără turnători și disidenți.

Semnarea, la 9 septembrie 1991, de către președintele Mircea Snegur a Decretului privind desființarea Comitetului Securității de Stat (KGB) al RSSM și formarea Ministerului Securității Naționale (MSN) al RM a însemnat nu doar trecerea monstruosului organ al poliției politice sovietice din subordonarea centrului imperial în cel a noului stat independent, format la 27 august același an, dar și naționalizarea lui. Nu vom analiza oportunitatea existenței acestei instituții pentru noul stat (știu că nu toate țările au, de exemplu, Minister al Finanțelor sau al Culturii, dar nu prea sunt state ce nu au instituții cu misiuni de securitate), întrucât atunci, dar și acum, departamentul ce asigură securitatea statului a fost și este conceput drept unul eminentamente aservit orânduirii politice, și asta nu doar la noi.

Din păcate, în acești 19 ani de independență a RM, „instituția de pe la cărei acoperiș se vedea Siberia”, așa cum era numit odinioară KGB-ul, a aplicat unele practici vicioase, moștenite de la vechiul sistem (după debarcarea comuniștilor de la guvernare exemplele curg gărlă). Să sperăm că totul a rămas în trecut. Ceea ce ne interesează este istoria acestei instituții prin prisma arhivelor. Adică ce fond de documente a adus fostul KGB, apoi MSN, dar și actualul Serviciu de Informații și Securitate în patrimoniul național istoric al RM? Și cum sunt păstrate acestea?

Așadar, sesizând instabilitatea politică din perioada finală a perestroikăi gorbacioviste, la ordinul Moscovei, toate filialele raionale ale KGB din RSSM au predat, în anii 1990-1991, la sediul central din Chișinău, arhiva și

documentele. Cităm după o recipisă-model semnată de părți:

„Act. (urmează data și anul), or. Chișinău. Subsemnații, șeful (denumirea raionului) secției raionale a KGB al RSSM și (urmează numele și prenumele) colaboratorul secției 10 a KGB al RSSM (urmează numele), am redactat prezentul act prin care se certifică faptul că primul a transmis, iar al doilea a recepționat pentru păstrare temporară (urmează numărul) de saci, sigilați cu ștampila nr. (urmează nr. ștampilei și semnăturile)”.

Documentele, adică sacii, au început a fi aduși la Chișinău în luna februarie 1990. Primii care au predat „marfa”, la 2 februarie 1990, au fost cei de la secțiile raionale Călărași și Fălești - câte un sac, Edineț, Râșcani și Căușani - doi saci, Cotovsc, Nisporeni și Râbnita - câte trei saci. Unele secții, având în vedere „munca” depusă - dar, credem noi, și întinderea teritorială, inclusiv amplasarea raionului la graniță, cu punct de trecere de frontieră -, au predat mai mulți saci. De exemplu, secția orășenească Bălți a adus 11 saci, Bender - zece, Slobozia - cinci etc. Au executat ordinul și departamentele din cadrul aparatului central: secția II a depus 14 saci, secția IV - nouă, secția VI - 21, secția orășenească Chișinău - șapte saci etc. În funcție de graficul stabilit, până la 2 iulie 1990, s-au depozitat în total 158 de saci.

O primă neregulă este că documentele/sacii au fost transmise nu secției arhive, așa cum era normal, ci secției a 10-a a KGB, tocmai cea care se ocupa de disidență și mișcările antisovietice. Din acest moment, încep lucruri necurate. Nici nu a apucat să se usuce bine cerneala de pe recipise și de pe ștampila de pe saci, că îndată vine un ordin de la Moscova. La 6 septembrie 1990 șeful KGB-ului URSS de atunci, Nikolai Kriucikov, semnează ordinul secret nr. 00111 „Cu privire la perfecționarea cadrului normativ de evidență și păstrare a documentelor despre informatorii și agenții organelor de securitate”. Sub paravanul acestei denumiri academice se ascundea un mare șiretlic și fărădelege. Căci, potrivit ordinului, trebuiau nimicite dosarele privind informatorii, dosarele proprietarilor apartamentelor de conspirație, dosarele persoanelor în care KGB a pierdut încrederea, inclusiv fișierele celor vizati în ordin. În acest mod, cu mai puțin de un an până la puci (19 august 1991), Securitatea își proteja turnătorii, informatorii și gazdele lor... Precizăm că, deși eram încă în URSS, la 23 iunie 1990 fusese adoptată Declarația de Suveranitate a RSS Moldova, care prevedea că „Legile și alte acte normative ale URSS sunt valabile doar după ratificarea acestora de către Sovietul Suprem al republicii”.

Primul foc este aprins la 9 octombrie 1990, într-o sobă special construită și amplasată în curtea interioară a KGB-ului moldovenesc (procesul-verbal e redactat la 5 octombrie și face trimitere directă la ordinul din 6 septembrie, arderea fiind aprobată de Dumitru Muntean, general-maior, locțiitorul președintelui KGB-ului moldovenesc). În acea zi au fost arse dosarele a 4613 informatori și turnători. Alte 11 procese-verbale sunt redactate până la finele lunii decembrie. „Lovitura” cea mare a fost dată pe 30 decembrie 1990, când au fost „aprobrate” și arse 4931 de dosare. De data acesta, au fost nimicite și dosarele proprietarilor apartamentelor de conspirație. Pentru a încheia operația cu succes, la 31 decembrie 1990 sunt distruse încă 230 de dosare. În total, în mai puțin de trei luni, au fost arse 10.004 dosare. Graficul și cantitatea de volume distruse/arse de către KGB al RSSM în 1990 (...)

Tot în acea toamnă, prin excluderea din Codul Penal a pedepsei penale pentru „agitație și propagandă antisovietică”, același Kriucikov semnează un alt ordin, cu nr. 00150 din 24 noiembrie 1990, care obliga comitetele republicane ale KGB să distrugă dosarele de urmărire, supraveghere, intimidare a

persoanelor pentru agitație și propagandă antisovietică. Nici acest ordin nu a fost neglijat. După o muncă riguroasă de selectare a dosarelor, începând cu 6 ianuarie 1991 și până la 18 iunie același an, au fost arse 3111 dosare ale persoanelor care au fost urmărite, supravegheate, șantajate de KGB etc. pentru agitație și propagandă antisovietică, dar și 13.538 de fișiere ale acestora. Ultimele 241 de cartoteci sunt arse în decembrie 1991. În total, în 1991 au fost arse 3111 dosare și 14.377 de cartoteci.

Deși a fost naționalizat la 9 septembrie 1991, Ministerul moldovean al Securității continua să execute ordinele de la Moscova, așa încât distrugerile nu s-au oprit aici. Astfel, în 1992, prin nouă procese-verbale, au fost arse alte 1956 de dosare ce conțineau informații foarte prețioase despre rezistența anti-comunistă în RSSM. N-au fost cruțate de distrugere nici 16 filme documentare. Lichidările continuă și în anii următori, așa încât, fără niciun temei, în 1993 au fost arse alte 436 de dosare. Aceasta s-a întâmplat în pofida faptului că, la 27 august 1991, a fost adoptată Declarația de Independență care stabilea: „Pe întregul său teritoriu să se aplice numai Constituția, legile și celelalte acte normative adoptate de organele legal constituite ale Republicii Moldova”. Tot din data de 27 august 1991, bunurile (citiți dosarele din arhive) aflate pe teritoriul RM deveneau proprietate a statului.

Cu totul grav este că distrugerile s-au extins asupra unor dosare care în niciun caz nu trebuiau atinse. Este vorba de dosarele persoanelor supuse represiunilor politice. Astfel, prin procesul-verbal nr. A/326 din 5 iulie 1995 și A/305 din 17 iunie 1996, Ministerul Securității Naționale a distrus 478, respectiv, 35 de dosare. Deși aceste persoane fuseseră anterior reabilitate, astăzi, dacă cineva din cele 513 persoane ori rudele lor vor solicita informații, SIS va răspunde că acestea nu mai există. Astfel, nu a fost de ajuns că au fost duși în Siberia, iată că nici dosarul nu li s-a păstrat... Ultimele cazuri de distrugere a dosarelor a avut loc în anul 2007- cinci la număr. În total, din 1990 și până în zilele noastre, KGB, MSN și SIS au distrus cel puțin 15.589 de dosare și 14.377 de cartoteci, inclusiv 16 filme cu 53 de episoade.

P.S. Dl președinte interimar Mihai Ghimpu, la sesizarea noastră, a cerut Procuraturii Generale verificarea faptelor și comunicarea rezultatelor investigațiilor. Noi am depus toate probele la Procuratură...”

Mihai Tașcă,

dr. în drept, secretarul Comisiei prezidențiale pentru studierea și aprecierea regimului comunist totalitar din RM

Miercuri 15 iunie 2010

Tot așa, tot așa. Și mai am de așteptat: analiza ceea (care mă va seca la buzunarul spart, prin avansarea costului taxiului) va fi abia în 22 iunie - “când a-nceput război-n lume”, ce să fac dacă sunt robul calendarului, după care va trebui să mai aștept, până să ia doctorii o hotărîre...

Se observă că nu mă mai preocupă starea lumii?: DSK, Siria, vulcanul Cutare, măgăria imensă a lui Berlusconi - feliicitat fulgerător de Nethaniaou, pentru că *nu* s-a declarat de acord cu un stat palestinian...? Se observă pentru cei 3-5-7 cititori întâmplători ai Jurnalului meu.

Ieri m-a bucurat un răvaș de la Aliona Grati - dulce-amar:

fostul ei diriginte de la Școala pedagogică, un om pe care îl stimează, iubește și acum, i-a scris că citește **Din calidor**... Această parte a veștii mă bucură, îi bucură și pe apropiații mei. Însă partea cealaltă a veștii: profesorul basarabean cutare, matematician și cu înclinări spre literatură este silit să lucreze în Italia, ca să-și ajute (sau întrețină?) copiii de la Chișinău. Comparatie forțată: în 1944 noi, refugiații basarabeni în Ardeal, lucram - cu brațele, nu cu mintea - la țărani localnici și nu ne cădea blazonul, vorba poetei. Da, însă noi (vreau să spun: refugiații în satul Gusu, Sibiu) eram, cu toții din familii de învățători, nu de profesori; și era război. Dar iată, nu contează că ești profesor, că nu suntem în perioadă de război, din moment ce ești basarabean, ești *refugiat* - fie în altă provincie a României, fie în Italia (fie în Franța).

Ce blestem! Să ne căutăm pâinea în străinătăți, fiindcă Rușii, Ovreii, Ucrainenii ne-au alungat de pe pământul nostru, ne-au dat afară din acasa noastră.

Revin - mă repet, mă repet, mă repet - la durerea mea, durerea noastră:

Până de curând nici nu aveam voie să deschidem gura, să ne plângem și noi de durerile noastre - toate pricinuite chiar de către cei care zbierau pe toate drumurile, la toate răspântiile, că noi i-am obijduit, i-am chinuit, i-am ucis - fără ca ei să fi fost nici atâta vinovați (nu, în general, de inventarea bolșevismului, dar nici de vreo "pedepsire" a noastră, din senin): cu ce va fi fost vinovată față de evrei o comunitate de țărani, ca basarabeni și bucovinenii, ca să fie, întâi batjocorită, pe loc, apoi deportată - atâția dintre membrii ei executați de politrucii evrei imediat după 28 iunie 1940? Se poate accepta o astfel de "atitudine" față de localnicii ne-evrei din partea, mai ales, a istericilor, a fanaticilor, a turbaților evrei care s-au trezit peste noapte stăpâni pe viețile noastre, cei "vinovați" de faptul că nu eram nici evrei, nici ruși, nici bolșevici? Vorba lui Theodor Mazilu: «Se poate» (dacă Rusul ocupant ți-a dat puterea și pistolul).

Am suferit atroce, când am citit opinia prietenului meu, Ion Vianu, despre mine (o repet):

«Goma: un antisemit basarabean»

De ce este Goma - în concepția întunecată a fiului lui Tudor Vianu - "un antisemit basarabean?"

«Fiindcă a afirmat: **evreii au adus, în România, pe tancurile rusești, comunismul**»

Cum să dialoghezi cu prietenul care, peste noapte a devenit, nu doar dușman declarat, ci un monstru, un robot, o păpușă mecanică - de cum îi apasă burta un jeg absolut ca "Radu Ioanid", un prostalău cătunal, mulgător incontinent al vacii numite:

“Drogurile la scriitorii români”, ca “Oișteanu” (cum de suportă un Vianu apropierea fizică, fiziologică de un Oighenstein, fiu și nepot de criminali-criminali ca frații Răutu?, taman din aceia “veniți pe tancurile sovietice în România, să ne învețe bolșevismul”?), emite orăcăitul ne-uman, scrâșnetul de mașinărie:

«Antisemitule!»?

Nu mai poți comunica. El, Ion Vianu și-a astupat, nu doar urechile, ci și capul; de inimă ce să mai vorbesc - dar mai are I. Vianu inimă?

De la o vreme, convins că faima literară - larg meritată și pentru care îl gelozesc - meritată - îi îngăduie să facă porcării cât bivolii, participând - ca solist! - la **campania de reinstaurare a cenzurii**: să fie interzise nu doar dezbaterile, necum elogiile la adresa facismului, dar nu și reactivarea partidului comunist și laudarea bolșevicilor evrei! Se lasă urcat în slăvi de membri comunității evreiești ca alde Oișteanu, “Maria”, Mehr, Horodi, Saxone, turnători ca Edgar Reichman, ca Zalis, ca M.D. Gheorghiu; ca Peter Dan, Peter Manu, Gheorghe Cîmpeanu, Nedeea Burcă și alte militante sioniste - mai ales dacă sunt fiice, nepoate de generali de NKVD (*generalul Burcă a fost responsabil MAI cu deportările în Bărăgan*) - ce să mai spun de goi slujnicari la oricine, avantajii să iasă, ca Mihăieș, Marta Petreu, Carmen Mușat, Simonca, Pecican, Laszlo, precum și de românii (!) basarabeni Vasile Gârneț și Vitalie Ciobanu - adevărat, aceștia “constrânși” (să se poarte ca niște porci de câine cu cineva doar declarat a fi “antisemit” - eu), pentru că, se justifică ei: “suferiseră presiuni”, bieții, din partea reprezentantului Securității și la Chișinău - presiunile fiind banii din bugetul statului cu care Gusti Buzura, nepotul lui Gogu Rădulescu - îl cunoștea Manolescu, alt vânjos ardelean - îi ținea în hăț pe intelectualii (chiar poeții!) de la *Contrafort*. Dar Liviu Antonesei, cu al său protejat G. Andreescu (trebuia protejat de el însuși, nu de Antonesei).

Spune, scrie I. Vianu:

“Nu există drepturi ale omului de dreapta și drepturi ale omului de stînga. Totalitarismele de orice sens au fost, înainte de toate, uriașe încălcări ale drepturilor omului”.

Ce folos, pentru “militantul pentru drepturile omului” - care doar din acest motiv a semnat el *Apelul nostru din 1977*: **ca să poată emigra...** - în concepția lui despre lume și viață (pe stil nebolșevic) există numai drepturi ale oamenilor evrei, “ceilalți”, goi-ii, când revendică și ei drepturi (ale omului) emit semnale neomenești, răgete, mugete, insulte antisemite, legionare, faciste, doamne-fereste, nu animalico-bolșevice, ca evreii. Ca Ion

Vianu, cel devenit, alaltăieri, foarte-foarte evreu.

“Ceilalți” militează pentru conformismul criminal al unei „politique du pire“, care „așteaptă“ dezastrul țării cu inevitabila lui consecință – *totalitarismul!*

Rău a ajuns - la bătrânețe - fiul lui Tudor Vianu.
Din a doua scrisoare a lui A. Pleșu către I. Vianu:

“Oricum, m-a interesat să constat că *semnătura ta pe protestul lui Goma și plecarea ta din România anilor '70 au avut ca motivație reală antifascismul. E o perspectivă cu totul nouă asupra disidenței autohtone*”.

Din un text al lui Laszlo Alexandru:

“May 10, 2011 **Trebuie lapidat Ion Vianu?**
Filed under: Laszlo Alexandru — Tags: CNSAS, colaborator, Ion Vianu, Nicolae Breban, Securitate — laszlo @ 12:11 am

Firește că nu. El își exprimă doar un punct de vedere. Opinia publică a aflat consternată, pe calea oficială a unui dosar trimis în fața instanței, că CNSAS cere să se constate activitatea lui Nicolae Breban de colaborare cu Securitatea comunistă. Îndată sare Ion Vianu să ne liniștească: “Sub nici o formă, însă, Breban nu ‘turna’. Breban era indiferent politic, dar nu era un cinic absolut. Avea sentimentul prieteniei. L-a apărat pe Negoitescu, m-a apărat pe mine”.

Nu știu dacă Ion Vianu a văzut cu ochii săi toate documentele pe care se bazează demersul CNSAS. Nu știu dacă Ion Vianu e atât de naiv încât să-și închipuie că apărătorul său de odinioară nu putea, concomitent, să fie și delatorul Monicăi Lovinescu sau al lui Paul Goma. Nu știu dacă Ion Vianu intervine atât de ferm acum, doar pentru a ne învăța cum anume să procedăm, ori de câte ori avem de optat între interesul public și îndatorarea personală.

Eu doar atîta spun. Nu cred că Ion Vianu trebuie lapidat. Sau, în orice caz, pe mine să nu conțați.”

Un fragment din comentariul lui Florin Iaru:

“Dacă sînt, totuși, de acord să discutăm comunismul (ca victimă directă), de ce ar trebui să îmi plec ochii cu sfioșenie cînd vine vorba de pandantul legionar? Cu atît mai mult sînt uimit de *poziția profesorului Ion Vianu - care numai de răzbunarea legionarilor n-a fugit din țară...*”

(sublinierile îmi aparțin P.G.)

Ca să închei acest episod trist-grețos, o întrebare naivă, dar pe care naivul de mine și-o pune:

Ce vor avea în comun Ion Vianu și Andrei Oighenștein, de nu se mai pot despărți, nici în prezidiile a n’importe quoi, nici la premii literare (aici urlă invidia în mine: sunt gelos-galben pe Oișteanu că nu se mai poate apăra de grindina de premii, care de care mai prestigios - care-i cad în cap - și sună a lemn). Chiar nu

simte I. Vianu duhoarea de fiu și nepot de criminali venind dinspre vecinul său de scaun, de premiu, de dezbatere? De ce, Domnule, de ce, nene Anghelache? Pentru că I. Vianu și-a găsit - în sfârșit! - prietenul de literatură subțire? Confratele intelectualesc de care ducea lipsă după dispariția lui Matei Călinescu? Sau pentru că și el, Ion Vianu este evreu "Weinberg", se zice - ziceau bunicii Anei, povestind cum tânărul giurgiuvean, proaspăt convertit la creștinism, fusese primit în familia lor?

Dar este suficient să fii evreu, ca să te ții alături de un pui - triplu - de bolșevici criminali (Oighenștainii, în familiile cărora, în ghetoul Primăverii, se vorbea numai rusește, mai puțin "limba lui Pușkin", cât "limba lui Stalin" - da, da, din cei veniți pe tancurile rusești în nefericita noastră țară, ocupată, umilită, jefuită, martirizată mai ales de evreii... "basarabeni")?

Joi 16 iunie 2011

Altă noapte grea: udă, zvârcolită. Storcătoare de viață.

Din *Le Figaro* de azi, despre :

Le peintre le plus célèbre d'Inde meurt en exil

Par Marie-France Calle le 9 juin 2011 14h14

Souvent qualifié de "Picasso de l'Inde", MF Husain avait quitté son pays natal en 2006 pour Dubaï après avoir reçu des menaces de mort d'ultra-nationalistes hindous. En cause, certaines de ses oeuvres dépeignant des déités hindoues nues. L'artiste s'est éteint ce matin à Londres à l'âge de 96 ans.

Maqbool Fida Husain adorait l'Inde. Il avait pourtant choisi l'exil de son plein gré, se sachant en danger à cause d'une poignée de fanatiques hindous qui jugeaient sa peinture "obscène". Dans l'une de ses dernières interviews, MF Husain affirmait toutefois que c'était surtout pour pouvoir travailler en toute sérénité et dans de meilleures conditions, qu'il avait choisi d'aller vivre à Dubaï. En 2010, Doha lui avait offert la nationalité qatarie et il l'avait acceptée. Depuis, il partageait son temps entre le Qatar et la Grande-Bretagne. "Mon coeur sera toujours en Inde... c'est mon pays bien-aimé", confiait-il en mars 2010 à la chaîne de télévision indienne NDTV.

Au cours des cinq dernières années, de nombreux artistes, des activistes sont montés au créneau pour dénoncer l'inertie du gouvernement de centre-gauche à Delhi, et son incapacité à assurer une protection efficace à MF Husain s'il voulait rentrer en Inde. Le peintre, lui, se montrait indulgent. "Je ne me suis jamais senti trahi (par l'Inde)", avait-il affirmé à NDTV. Il se disait fier de la démocratie indienne.

L'un des pionniers de l'art moderne indien, MF Husain avait acquis une renommée mondiale dès la fin des années 1940. Musulman, il s'est largement inspiré de la mythologie hindoue qui le fascinait. Il en reproduisait les nombreuses figures animales : singes, chevaux, éléphants. La femme, symbole de vie et de fécondité, restait son sujet favori. Sur la forme, on a souvent comparé son art à celui des cubistes.

Dans les années 1990, les ultra-nationalistes hindous le traînent devant

la justice pour un tableau intitulé "Mother India" (ci-dessus). Il représente une femme nue à genoux en train de tracer les contours de l'Inde avec ses frontières. D'autres le poursuivent pour ses déesses hindoues nues. Comment un musulman ose-t-il ? s'insurgent-ils. En 2008, la Cour suprême blanchit MF Husain, jugeant qu'il n'y a rien d'offensant dans son art, mais cela ne calme pas ses détracteurs.

Dans les années 1960, MF Husain s'était essayé au cinéma. Et avec sa mort, c'est tout Bollywood qui est en deuil, écrivaient hier sur Twitter ou Facebook plusieurs acteurs de Bombay.

Dans le fond de son coeur, MF Husain espérait revenir au moins une fois en Inde avant de mourir. Il sera enterré ce vendredi à Londres.

Este pentru prima oară când aud de pictorul MF Husain. De ce m-a impresionat *viața* lui, fiindcă opera, mi-a rămas necunoscută dintr-o fotografie a unei pagini de ziar, transmisă prin internet...? Poate fiindcă și el a murit printre străini, cu gândul la "Basarabia" lui.

*

"Nétanyahou veut réunir 30 pays de l'ONU hostiles à un Etat palestinien LEMONDE.FR

Le premier ministre israélien, Benyamin Nétanyahou, a dit vouloir réunir "une majorité morale" d'au moins trente pays hostiles à la reconnaissance par l'ONU d'un Etat palestinien dans les frontières de juin 1967, ont indiqué, mercredi 15 juin, les médias israéliens.

"D'ici septembre, nous voulons œuvrer à réunir de trente à cinquante pays qui diront non à la reconnaissance unilatérale d'un Etat palestinien par l'assemblée générale de l'ONU (...) Il s'agira d'une majorité morale", a affirmé M. Nétanyahou, mardi soir, lors d'une rencontre avec le président du Parlement européen, Jerzy Buzek.

Si les Palestiniens obtiennent la reconnaissance de leur Etat par l'ONU, "ils auront ensuite des difficultés à accepter par la voie de la négociation les compromis indispensables" pour conclure un accord de paix avec Israël, a encore dit M. Nétanyahou. "Il faut dire la vérité. La paix ne signifie pas qu'Israël renonce à des parties de sa terre, mais que les Palestiniens renoncent à leur volonté de détruire Israël", a-t-il continué, de mêmes sources.

"ISRAËL EST VICTIME DES MAJORITÉS AUTOMATIQUES À L'ASSEMBLÉE GÉNÉRALE DE L'ONU"

"Six chefs de gouvernement israéliens ont accepté la solution de deux Etats, mais il n'a pas été possible de conclure un accord de paix parce que les Palestiniens n'étaient pas prêts à formuler les mots suivants : 'j'accepte un Etat juif'", a dit M. Nétanyahou. Un haut responsable israélien, qui a requis l'anonymat, a confirmé qu'"Israël est victime des majorités automatiques à l'assemblée générale de l'ONU, et multiplie donc les efforts pour qu'une majorité morale de pays démocratiques s'oppose aux démarches unilatérales en vue de la reconnaissance d'un Etat palestinien".

Les dirigeants palestiniens comptent demander l'adhésion d'un Etat palestinien à l'ONU sur les lignes de 1967 lors de la session annuelle de l'assemblée générale, faute de perspective de négociation avec Israël.

“Majoritatea morală”! - ar fi în stare să chiar creadă în ea, nethaniaotul! “Moralitatea” Ocupantului israelian! Ce păcat că Ion Vianu încă nu și-a propus serviciile sale guvernului Nathaniaou: ar fi făcut o pereche fericită cu Avigdor Liebermann, ministrul de externe, basarabeanul... - nu antisemit, ci de-a dreptul facist! Ce ordine - morală - ar fi instituit *ei* în Palestina!

*

“Lacrimi de durere după 70 de ani de la deportări. La Chișinău au fost comemorate victimele regimului comunist

12 iunie 2011, 14:40 Î Autor: Natalia Hadârcă

EDUARD BÂZGU La miting au participat câteva mii de oameni

Câteva mii de moldoveni, s-au adunat, astăzi, în centrul Chișinăului pentru a comemora 70 de ani de la primul val de deportări din Basarabia. La eveniment au participat membrii Alianței pentru Integrare Europeană, foștii deportați, rude ale acestora. Ceremonia de comemorare a început cu depuneri de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Apoi, în scuarul Teatrului Național de Operă și Balet a avut loc un miting după care manifestanții au organizat un marș spre Scuarul Gării din Chișinău, unde guvernarea a promis deja de 15 ani să construiască un monument în memoria celor deportați și condamnați politic de regimul stalinist.

„De 20 de ani de independență avem doar pietre instalate. E timpul să construim un monument”, a declarat Mihai Ghimpu, în timpul mitingului. Deputatul din partea Partidului Liberal a propus ca să fie condamnate oficial crimele comunismului”. La final, toți cei prezenți la miting au votat pentru acest lucru. Cei mai mulți participanți la acțiune erau foști deportați sau rude ale acestora: majoritatea bătrâni în cărje. „O să murim și nu o să ni se mai facă dreptate. Dar, de fapt, plângem și ne rugăm să murim ca să nu vedem cum revin la putere comuniștii”, a spus Elena Crudu din Cruzești. Femeia a povestit că atunci când i-a fost deportată familia, avea doar zece ani.

Și Boris Vasiliev din Sărătenii Vechi, Telenești, a fost deportat fiind copil, împreună cu familia, în dimineața zilei de 13 iunie 1941. „Mai aud și astăzi vocile miilor de mame care boceau în Gulagul comunist și răcnetul pruncilor care nu au supraviețuit și au fost îngropați în pământul înghețat al Siberiei”, a spus Boris Vasiliev. Familia acestuia a fost deportată de două ori: prima oară în 1941. În 1946, mama lor a fugit acasă. Pentru aceasta însă au mai fost deportați încă o dată, în 1949. „Eu am îndrăznit să mai fug și a doua oară. Și-s fugar și azi”, a spus plângând Boris Vasiliev.

Petru Cosoi, din Călărași, a fost născut în detenție. El cunoaște de la maică-sa ce s-a întâmplat în tragica noapte de 12 spre 13 iunie 1941. „Orașul Călărași era împânzit de miliționeri care-i supravegheau pe arestați. „I-au separat pe bărbați de familii zicând că îi duc înainte ca să pregătească locuințe. Dar multe femei nu și-au mai văzut de atunci bărbații”, spuse Petru Cosoi. Valentina Sturza, președintele Asociației foștilor deportați și deținuți politici, a declarat că guvernul AIE este primul executiv care a acordat atenție deportaților. Anul acesta a fost alocat un milion de lei pentru inaugurarea unui muzeu al deportaților, au fost oferți bani din buget pentru indemnizații unice, a fost organizată o expoziție cu poze din acele vremuri. La rândul său premierul Vlad Filat a recunoscut că totuși s-a făcut prea puțin pentru familiile care au avut de suferit în urma regimului comunist.

Fericit, Ion Vianu: el nu citește jurnalul meu - cu atât mai puțin ziarele din Basarabia, deci este virgin: pentru el nu există ororile din Basarabia, Bucovina de Nord, Herța, începute în 28 iunie 1940, pricinuite de ocupanții ruși, cu vârful de lance: politrucii evrei. Deci el va rămâne pe veci convins că am mințit când am afirmat - și re-affirm - că evreii ne-au venit pe tancurile sovietice, din URSS, ca să ne impună comunismul.

Vineri 17 iunie 2011

Astă-noapte am transpirat muuult mai puțin, dar... mă simt muuult mai stors de puteri decât atunci când transpir. Dracu' s-o ia de viață!

*

Mare bucurie-mare: mi-au parvenit prin poștă două exemplare din **Culoarea curcubeului**, «**Bărbosul**», ediție integrală (a cincea), scoasă la Eagle/ Amazon/ Le-am scris pe dată: lui Flori Bălănescu, editoarea și lui Gelu Tofan, sprijinitorul, mulțumindu-le.

Copiez:

Cărțile Eagle Publishing House pot fi achiziționate prin librăria Amazon.com din Statele Unite sau Canada, și de la **Amazon.co.uk**, Amazon de și Amazon fr. din Europa print sau/și în versiune electronică pentru utilitarul Kindle.

Elefant.ro este distribuitor exclusiv pentru România al versiunii print și detailist pentru versiunea electronică (Mobi sau Epub).

Românii din diaspora pot accesa secțiunea internațională Eagle BookStore de la **www.imaginastore.com**.

Sâmbătă 18 iunie 2010

M-am trezit... aproape normal: nu am mai udat decât două bluze, două fețe de pernă. Te pomenești că noul medicament și-a făcut fulgerător efectul (sic). Oricum, fiind într-o bună dispoziție - așa ceva n-am mai avut de luni de zile - m-am hotărât să iau în seamă un text al lui Florin Constantiniu, trimis ieri de Flori Bălănescu (dar apărut mai demult, în *Cotidianul*).

Îl reproduc în întregime: merită:

“Acad. Florin Constantiniu: „Politicienii postdecembriști au făcut românilor mai mult rău decât mongolii, ungurii, turcii, nemții și rușii”

De 21 de ani trăim vremuri pretins istorice. Totul a început la Revoluție, când grupurile de tineri care ocupau Comitetul Central strigau exaltați: "Istorie, istorie...". De atunci, așteptăm mereu să se întâmple ceva istoric.

Așteptăm ca cineva, un om de cultură sau un politician providențial, să ne spună că știe încotro trebuie să meargă țara, că există un plan național de dezvoltare. De fapt, vrem să ne vedem pe noi înșine în postura de făcători de istorie. Din păcate, în alegeri, nu ne-am votat „visătorii” potriviți. Nimeni n-a „visat” pentru țară și pentru națiunea română, ci eventual doar pentru sine, pentru ai săi și ai partidului său. Mulțumită politicianilor, în ultimii 21 de ani, România aproape că a fost scoasă din istorie. Nici unul dintre ei n-a avut curiozitatea să deschidă o carte de istorie, pentru a găsi acolo un îndreptar, un ghid de orientare, o soluție anticriză. Dimpotrivă, ajunși la putere, politicianii au scos istoria pe tușă, marginalizând-o în școli și universități, împreună cu latina - limba întemeietoare a românilor. În fața acestui „holocaust” aplicat trecutului românesc, un istoric de mare anvergură, precum este academiциanul Florin Constantiniu, nu poate decât să plângă, să se răzvrătească sub o copleșitoare durere. Pentru domnia sa, timpurile pe care le trăim sunt atât de goale de conținut istoric că nu-și mai dorește decât să dispară fizic: „Îmi doresc să scap cât mai curând din această lume de hoție, ticăloșie și nevolnicie, care este România de astăzi”.

„Ne îndreptăm spre o sărăcire intelectuală, care va transforma România într-un deșert cultural”

- *Domnule profesor, toată lumea știe că Istoria este disprețuită și ignorată în țara noastră. Cât de greșită este această atitudine din partea guvernanților ultimilor 21 de ani?*

- Cauzele restrângerii dramatice și regretabile a[le] ponderii istoriei în învățământul românesc trebuie căutate, în opinia noastră, mai întâi, în confruntarea dintre globalism și identitatea națională și, apoi, în percepția eronată a necesităților de pregătire intelectuală și culturală a omului contemporan. Noile forțe economice globale își propun nu ocuparea unui teritoriu sau dominarea unei țări, ci subordonarea întregii lumi. În atingerea acestui țel, globalismul întâmpină un obstacol: identitatea națională a popoarelor, întruchipată în statele naționale. Identitatea națională se hrănește și din memoria istorică, și, atunci, globalismul atacă istoria pentru a slăbi conștiința națională. În al doilea rând, globalismul nu are nevoie de oameni cu un larg orizont de cultură, el vrea specialiști de nișă, performanți într-un domeniu restrâns. Ne îndreptăm spre o sărăcire intelectuală, care va transforma România într-un deșert cultural. Cred că în predarea istoriei, a istoriei românilor în primul rând, în ultimii 21 de ani, s-a înregistrat un regres pe cât de dăunător, pe atât de condamabil. Școala românească, o școală cu excelente tradiții de învățământ solid și fertil, a fost pusă la pământ de coaliția dintre elevii leneși, bolnavi de socializare pe Facebook; părinții isterizați de odraslele nemulțumite că trebuie „să-și facă temele acasă”, și birocrații plafonați, grijulii cu scaunele lor, nu cu educația, și copiind mecanic din publicații străine, pentru a redacta legi, regulamente și programe analitice. De 21 de ani se fac reforme și iar reforme ale învățământului, care, în realitate, subminează funcția instructiv-educativă a școlii. Primul pas în cretinizarea elevilor este prigoana dezlănțuită de birocrații Ministerului Educației împotriva volumului de cunoștințe transmise elevilor. La istorie - și nu numai la noi - s-a început cu îndepărtarea cronologiei: „Să nu încărcăm mintea elevilor cu date”. Foarte bine: istoria nu este o disciplină de memorizare, ci de analiză. Dar fără repere în timp nu se pot stabili legăturile cauzale. Și eu sunt împotriva învățării pe dinafară a datelor lesne de găsit într-o cronologie sau într-un manual, dar - pentru Dumnezeu! - cum să înțelegi raporturile de cauză-efect dintre evenimente dacă nu cunoști succesiunea lor în timp? Nu se dorește ca elevii să aibă

o pregătire temeinică, și cei trei componenți ai coaliției de care am amintit preferă niște adolescenți ignoranți, incapabili să depășească limbajul „mișto” și „nașpa”. Cu astfel de cetățeni, viitorul României este sumbru.

- În timp ce bulgarii își împânzesc țara cu șantiere arheologice, în căutarea tracilor cu care nu au nici o legătură, românii, urmași direcți ai dacilor și romanilor, sunt gata să cedeze străinilor, spre distrugere, vestigiile daco-romane de la Roșia Montană. Care ar trebui să fie atitudinea statului față de cercetarea arheologică?

- Deși se vorbește de conservarea „patrimoniului național”, nu se face nimic pentru păstrarea și valorificarea lui. S-a găsit un alibi: nu sunt bani. Dar banii se găsesc imediat când se construiesc vile și se achiziționează mașini de lux. Este o rușine că statul român nu a participat la „licitația Brâncuși”, pentru a achiziționa măcar pipa unui român care a deschis drumuri noi în artă. Nu ne pasă de Brâncuși, dar avem bani pentru branduri care nu conving pe nimeni. Spre rușinea guvernanților noștri, avem mult mai puține șantiere arheologice astăzi, în România, decât pe vremea lui Mihail Roller, de tristă amintire. Sentimentul patriotic se înfiripă la copil din interesul și dragostea pentru vestigiile trecutului. Sentimentul istoric al continuității se naște din atașamentul pentru un monument, o cruce înălțată să veșnicească un eveniment, un mic schit, pierdut în munți. Cine-i învață pe copii să le ocrotească? Grija pentru urmele înaintașilor - vezi și cazul Roșia Montană - ar trebui să fie un principiu sădit în conștiința românilor încă de pe băncile școlii.

„Marii guru ai culturii române de astăzi nu mai vor să știe că sunt români”

- Cui credeți că i se datorează situația catastrofală în care se află astăzi România?

- Situația catastrofală în care se află astăzi România are, ca să spun așa, doi responsabili, în afara crizei mondiale: clasa politică și masa poporului român. Clasa politică postdecembristă nu a avut - indiferent de partid - nici un proiect național. A avut, în schimb, un unic gând: să se căpătuiască. S-a repezit asupra României cu singurul gând al îmbogățirii. Oamenii politici au acționat ca niște vandali, distrugând și jefuind totul. Mongolii, ungurii, turcii, nemții, rușii nu au făcut românilor atâta rău cât au făcut politicienii postdecembriști în două decenii. Când, peste ani și ani, se va scrie istoria timpurilor de azi, „nu vor ajunge blestemele” pentru a-i condamna pe cei care au făcut ca România să rateze o mare șansă de afirmare și bunăstare și să fie adusă la sapă de lemn. Dar clasa politică nu și-ar fi putut desfășura „opera” nefastă dacă în calea ei ar fi întâlnit rezistența hotărâtă a opiniei publice, manifestarea viguroasă a spiritului civic. Din nefericire, am rămas un popor de țărani - spiritul civic se naște la oraș! -, o turmă de oi, care se lasă exploatată, batjocorită, călcată în picioare, fără nici o tresărare de revoltă sau de demnitate (Goga observase, în 1916, același lucru). Clasa politică din România este întocmai ca un răufăcător sigur de impunitate. Și dacă știe că nu are a se teme de nimic, atunci de ce n-ar jefui în continuare? Proteste ca în Grecia - leagănul democrației - sunt de neimaginat în România. Țsta e marele nostru blestem: o masă supusă, resemnată, incapabilă să se mobilizeze pentru un mare proiect sau pentru o mare idee. Mă întreb dacă noi, românii, nu am părăsit deja scena istoriei. O bună parte a elitei intelectuale a capitulat în fața globalismului, a capitalismului de cumetrie și a clientelismului politic, abandonând funcția de ghid spiritual al națiunii. Oameni ca pașoptiștii, oameni ca făuritorii României Mari ar fi priviți astăzi ca anacronici și nostalgici. Marii guru ai culturii române de astăzi nu mai vor să știe că sunt români. Am avut un exem-

plu la 1 Decembrie a.c.: câți dintre ei au scris sau evocat cu dragoste de trecut împrejurările creării României Mari?

„Din soldați am făcut hoți, din ofițeri, pești, dar cu caii ce să fac, domnule ministru?”

- *Românii au mai trecut prin crize. Spre exemplu, Marea Criză din 1929-1933. Cum s-au descurcat guvernele de atunci?*

- Într-adevăr, crize economice au existat și în trecut, dar fiecare eveniment este generat de condițiile istorice care îi conferă unicitate. Soluțiile, deci, nu pot fi identice în cazul unor crize. Cea din anii 1929-1933 a lovit dur România, și guvernării de atunci, ca și cei de acum, au recurs la concedieri, întârzierea plății lefurilor, reduceri de salarii („curbele de sacrificiu”). A fost marea neșansă a lui Nicolae Iorga, cea mai strălucită minte a românilor, să fie prim-ministru în anii 1931-1932, când criza se îndrepta spre apogeu. A făcut scandal în epocă replica dată de el unei delegații de agricultori, veniți la Mangalia, unde el își petrecea concediul, pentru a se plânge de situația grea în care se aflau, fiind presați de bănci să-și achite datoriile. Iată relatarea lui Iorga însuși: „Iar, cum un om mai simplu strigase la capătul lămuririlor mele, că el e «desperat», i-am spus, glumind: «Nu; fiindcă aici e casa mea, colo e marea; dacă erai în adevăr desperat, la mare te duceai»”. Ziarele care-i erau ostile l-au acuzat că i-a trimis pe protestatari să se arunce în mare. Exasperat de „măsurile de austeritate”, un colonel, șef de unitate, s-a dus la Constantin Argetoianu, ministru de Finanțe în guvernul Iorga, și l-a întrebat: „Din soldați am făcut hoți, din ofițeri, pești, dar cu caii ce să fac, domnule ministru?”. Criza s-a rezolvat când a încetat pe plan internațional. Sunt convins că și acum va fi la fel. Adevărul este că mari finanțisti nu am avut decât doi: Eugeniu Carada și Vintilă Brătianu. Nu am avut și nu avem mari competențe financiare, capabile de elaborarea soluțiilor de criză. Guvernării de astăzi vădesc o gândire rudimentară: „să taie”, să reducă salariile și să sporească taxele. Un mare plan de investiții, de relansare a economiei, nu există. Să așteptăm, așadar, scrâșnind din dinți, sfârșitul crizei pe plan mondial.

- *Care este epoca din istoria românilor pe care o admirați cel mai mult?*

- Admirația cea mai puternică o am pentru generația pașoptistă. O forță de creație politică, un devotament pentru interesul național, un dezinteres total pentru destinul personal, totul a fost închinat națiunii române. Eșecul revoluției din 1848 nu i-a descurajat pe pașoptiști. Au îndurat exilul, dar au continuat lupta și, în două decenii (1859-1878), au creat statul român modern, căruia i-au câștigat independența. Doar două decenii, adică exact cât i-a trebuit clasei politice postdecembriste să prăbușească România în haos și mizerie. Cum să nu-i admiri pe pașoptiști? Sunt un model care ar trebui prezentat și explicat în toate dimensiunile lui, nu ca o simplă lecție de manual, ci ca un prilej de meditație, responsabilă și fecundă, pentru adolescenți, făuritorii României de mâine. Dar cum să le „încărcăm mintea” cu evenimente și date? Nu se lauda, nu demult, Ministerul Educației că a mai redus cu 35% cunoștințele de transmis în învățământ?

- *Ce vă doriți în 2011?*

- Ce-mi doresc în 2011? Să scap cât mai curând din această lume de hoție, ticăloșie și nevolnicie, care este România de astăzi. Întrucât sunt prea bătrân pentru a mai emigra, cum nu există la noi clinici de eutanasiere voluntară, cum procurarea Furadanului salvator e oprită prin lege, nu-mi rămâne decât să-l rog pe Dumnezeu să mă ia la El rapid și ușor.

- *Ce urare le adresați românilor, domnule profesor?*

Urez poporului român, la începutul lui 2011, să se revitalizeze și să fie capabil să reînnoiască, în condițiile secolului al XXI-lea, performanțele strămoșilor din timpul lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și al luptătorilor pașoptiști.

Publicat Marți, 04 ianuarie 2011 Ion Longin Popescu

Ei, da. Florin Constantiniu spune mai pe-scurt ceea ce și eu spuseseam pe-larg, începînd de la primele mele comiteri publicistice (vezi-le în vol 1 din **Scîrieri**)

Și pe Florin Constantiniu îl șfichiuisem în intervențiile mele gazetărești dinainte de '89 refuzate de Europa liberă, acceptate doar de DW, unde mă ocrotea prietenul Georg Focke - pentru plecaciunismul... istoric (în care excela Dinu C. Giurescu!). După știința mea, Constantiniu a fost singurul care, după 1989 a azvârlit toga de pânză de sac a istoricilor pe linie și a început a scrie *liber*. Motiv pentru care am și scris favorabil despre a sa **Istorie sinceră...**, de mi-am atras fulgerele 'patrioților-la-bucătărie': cum, îl lauzi pe bolșevicul Florin Constantiniu?

*

O altă surpriză plăcută: astă-noapte am primit o scrisoare de la un necunoscut (îl voi întreba dacă acceptă să semneze textul, abia apoi i-l voi trece în Jurnal - acem timp, suntem abia în 18 iunie...).

De : Hermeziu Iulian <athommuska@gmail.com>

Obiect : Va multumesc!

Date : 17 juin 2011 23:31:37 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Buna seara!

Sunt unul dintre acei copii care inainte de '89 adormeam, imi scriam lectiile ori ma jucam pe fundalul radio-ului bunicului meu dat in surdina. Acultam fara a-mi da seama mai exact despre ce e vorba: Deutsche Welle, Vocea Americii si Europa libera. Dupa '89 bunicul meu a incercat de nenumarate ori sa-mi explice, sa-mi povesteasca de ceea ce ...trebuie sa stiu. Insa, a reusit prea putin deoarece a fost rapus de boala si ulterior a decedat acum cativa ani in urma.

[fac parte dintr-o familie in care Canalul si crima si persecutia au existat intr-o oarecare masura, varul bunicului a fost ucis – aruncat din tren [numele lui: Ion Diaconescu – pictor – http://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Diaconescu_%28pictor%29], bunicul meu si cateva rude din partea bunicii au fost detinuti, inasa bunicul a scapat ieftin cu doar trei luni]

Nu pot decat sa va multumesc pentru faptul ca ceea ce bunicul meu ar fi vrut sa-mi „cultive” - ati reusit-o Dumneavoastra. Am citit o parte din cartile Dumneavoastra. Incerc sa imi mai completez ideile si cu ajutorul site-ului. Acolo, poate din anumite considerente nu exista sectiunea de contact, de aceea am folosit adresa care era candva pe site-ul vechi al Dumneavoastra. Banuiesc ca aveti probleme mari cu vazul, dupa cum am spus-o in Ultima – autofilmare. La fel banuiesc ca fiul Dumneavoastra ar putea sa va citeasca.

Se observa ca e un fiu minunat si ca incearca sa va ajute. Pe aceasta cale ii urez multa sanatate!

In alta ordine de idei, va mai multumesc ca „va repetati”. Ma invata sa lupt. Daca Dumnezeu va vati luptat o viata intreaga impotriva comunismului si rezultatilor lui, azi, in afara lui, la Orizont se „naste” un alt fel de „monstru” : globalizarea [corporatismul].

Deja sunt cativa ani de cand incerc sa „lupt” asa cum pot, impotriva acestei idei nefaste. Senzatia e ca asemanarea dintre comunism si globalizare este una destul de mare. Sau poate gresesc, nu stiu. Cert e ca, lupt pentru drepturile individului ca persoana [nu e o greseala ci o nuanta la ceea ce scriu – dobandita oarecum din greseala - in facultatea de filosofie pe care n-am reusit s-o finalizez, din diverse motive].

Va multumesc pentru imaginile pe care mi le-ati creat despre trecut! Va multumesc pentru ca ati scris istorie!

Numai de bine,

Multa sanatate

Athommuska.

Iată că mai primesc câte o gură de aer, câte un îndemn de a continua - cât voi putea: repetițiile, repetițiile, repetițiile.

*

Un alt mesaj, semnat Prof. dr. Nicolae Constantinescu, apărut în *Viața medicală* - deci nu mai este necesar să cer consimțământul autorului să-l reproduc integral în Jurnalul meu. Multumiri, Domnule Doctor Nicolae Constantinescu.

“PIATA UNIVERSITĂȚII” TRĂITĂ DE UN CHIRURG

Prof.dr.Nicolae Constantinescu

Pentru ziarul „Viața Medicală”

Eram în primele luni ale anului 1990.Mă schimbam mult.Ororile pe care mi-a fost dat să le văd și șocul pe care l-am suportat în după amiaza zilei de 21 decembrie 1989,când am văzut de la ferestrele spitalului Colțea oameni căzând pe caldarâm,în fața la Intercontinental,în timp ce trasoare brăzdau cerul,peu pentru ca după puțin timp să aflu că fuseseră împușcați de adevăratele,că se trăsese în ei,că nu căzuseră doar de o sperietură,apoi cei 22 de oameni pe care i-am operat în orele și zilele următoare,ei bine toate acestea la un loc m-au făcut să declar:eu am fost un om și un chirurg până în 21 decembrie 1989-sunt alt om și alt chirurg după 21 decembrie 1989.Și prima condiție pe care mi-am impus-o atunci a fost să nu mai tac!

Eu sunt fiu de medic militar.Tatăl meu a fost chirurg ginecolog și urolog la Spitalul Militar „Regina Elisabeta” din București,rebotezat de comuniști Spitalul Militar Central și rămas cu aceeași titulatură de 21 de ani.Tatăl meu mi-a spus-după ce a participat pe front în ambele războaie mondiale- că în război există doar două categorii de beneficiari:fabricanții de arme și chirurgii.De ce chirurgii?Fiindcă chirurgii se întâlnesc în război cu situații pe care nu le pot vedea nici odată în timp de pace și asta le permite să-și desvolte cunoștințele,îndemânarea,aptitudinile,tactica și strategia la cote mult superioare.

Intr-adevăr ceea ce am trăit la Colțea în decembrie '89,depășește tot

ceea ce văzusem în timp de pace în domeniul chirurgiei. Dar nu numai cazurile în sine m-au îngrozit ci mai ales bestialitatea cu care au fost împuşcați fără milă niște oameni neînarmați, de la 2-3 m. Mi-am zis atunci că asemenea lucruri nu trebuie să se mai întâmple niciodată, că poporul român trebuie apărat, că pragul nebuniei în care se trage în propriul popor nu mai trebuie atins niciodată, că trebuie legiferată interdicerea posibilității ca oameni înarmați reprezentând puterile statului să tragă în oameni neînarmați reprezentând populația nemulțumită.

Acesta este resortul intim al implicării mele în acțiunile civice, încă din primele luni ale lui '90. Începând cu 21 decembrie am văzut adevărata față a comunismului, care ne fusese ascunsă cu grijă vreme de 45 de ani. Practic până în decembrie 1989 noi nu am știut că aceeași bestialitate se arătase și față de deținuții politici, dar aceștia nu le-au povestit pentru a nu-i face culpabili și pe auditori, care cu greu ar fi acceptat să tacă și să nu povestească mai departe. Tehnica comunistă a ascunderii și ștergerii faptelor am văzut-o în noaptea de 21/22 decembrie '89, de la ferestrele spitalului Colțea: mașini cisterne spălau pavajul de sânge cu apă și detergenți. A doua zi dimineța, lună, nici o urmă, nici o dovadă a masacrului. Toate aceste lucruri pe care le-a practicat comunismul ca o „dictatură a răului în spatele ușilor închise” nu le-am știut decât fragmentar iar în 22 august 1968 am crezut chiar că România s-ar putea întoarce spre normalitate. În aceea zi a invadării Cehoslovaciei a avut loc „prima și ultima” manifestare publică de masă, în care zeci de mii de oameni am venit în Piața Palatului pentru a ne manifesta susținerea față de regimul lui Dubcek înlăturat de sovietici cu tancurile și pentru a fi alături de poziția lui Nicolae Ceaușescu. Timpul nu ne-a dat dreptate fiindcă Ceaușescu s-a servit, s-a folosit atunci de entuziasmul nostru pentru ca în următoarele 2 decenii să instaureze în România cel mai tembel cult al personalității pentru el și Elena, să facă din minciună-politică de stat și din valoarea umană-o categorie care putea fi cumpărată cu „indulgențe” de la un prim secretar de partid.

Primele luni ale anului 1990 ne-au confirmat un adevăr: comuniștii nu renunță nici odată la putere pe cale pașnică! Forța este principalul argument al oricărui regim comunist prezentată fără echivoc prin sintagma luptei de clasă. Această aplicare a forței ca argument politic a continuat-o FSN, devenit partid competitor în mod fraudulos la alegerile din mai 1990 creind prin această manevră o adâncă stare de nemulțumire la mulți români. S-au organizat proteste care au fost tratate cu brutalitate, începând cu 28 ianuarie 1990 în fața palatului Victoria.

Dacă „întinarea idealurilor socialiste” a făcut-o Ceaușescu, zbuciumul social din primăvara și vara lui 1990 „întinase” idealurile „democrației originale” oferite țării de același Ion Iliescu. Ori această atitudine nepartizană cu politica „luminată” a CPUN-FSN, a fost demonstrată cu prisosință în Piața Universității în aprilie-mai 1990, cu ocazia primei manifestări publice de proporții și de durată, care a satirizat, care a vitriolat comunismul și pe activiști, într-un fel nemai întâlnit până atunci: prin cântece, cu zâmbetul pe buze, cu fața destinsă, cu oameni necunoscuți care se îmbrățișau cerând toți revenirea la normalitate. Adică: stat de drept, televiziune liberă, respectul individului. Era prea mult! Paharul răbdării se umpluse după 52 de zile de manifestație continuă, ignorată de autorități și de mass-media controlată de ele!

Și atunci de la tovarășul milițian devenit peste noapte domn polițist, până la tovarășul prim-secretar devenit domn președinte s-a pornit cu o ură sălbatică mineriada din iunie 1990. „Democrația originală”, fusese un moft, fusese o mascaradă! Toate promisiunile fuseseră făcute de față!

Piața Universității merită însă mult mai mult decât o simplă consemnare în cadrul evenimentelor petrecute în 1990.

Piața Universității este un sanctuar național! Nimeni nu trebuie să uite că acolo în decembrie 1989 oameni în genunchi au acceptat să fie împușcați sau călcați cu șenilele declarând : ”vom muri și vom fi liberi”!Cuvinte de martiri.De altfel nu întâmplător Piața Universității se întinde pe o parte a domeniilor conacului lui Constantin Vodă Brâncoveanu, martirizat de Biserica Ortodoxă Română în ziua de 16 august.Ortodoxia creștină nu cunoaște un martiriu asemănător,un martiriu mai cumplit: Constantin Brâncoveanu a văzut cum celor 4 fii ai lui Constantin,Ștefan,Radu și Matei li se tăiau capetele fiindcă nu se deziceau de religia creștină,pentru ca în cele din urmă să fie decapitat și el. Piața Universității este un loc sfânt,deasupra căruia eu am impresia că și acuma arde ceva.

Iată de ce nu se poate înțelege Piața Universității din aprilie,mai,iunie 1990 fără să știi bine ce a fost acolo în decembrie '89.Starea de grație pe care am trăit-o noi la sfârșitul lui '89 și în primele 10 zile ale lui '90 am regăsit-o în cele 52 de zile ale Pieții Universității.Imi amintesc bine:eu am stat în spital la Colțea între 21 și 27 decembrie neîntrerupt.În 27 decembrie 1989 a venit fratele meu Dan,medic veterinar să mă ia să vedem cum arată clădirea televiziunii.Cînd m-am dat jos din metrou am văzut un tânăr care mânca o bucată de pâine cu o felie de brînză pe ea.Tânărul avea o față plăcută și zâmbitoare.Lângă el un necunoscut care îl privea.Tânărul l-a întrebat:”vrei și dumneata”? și fără să mai aștepte răspunsul i-a dat jumătate din ceea ce mânca acelui necunoscut.Același lucru,aceiași stare de spirit am re trăit-o și în Piața Universității.Venea lume și împărțea sandwichuri la necunoscuți, căni cu ceai,apă,cafea. Simplu,ți se oferea.Dar de ce oare toate acestea?

Fiindcă Piața Universității a fost prima ocazie oferită bucureștenilor de a vorbi liber după 45 de ani.Piața Universității a fost străbătută de un fior de umanism,de curaj și de solidaritate între semeni.Miile de oameni strânși laolaltă zi și noapte au stat tot timpul sub semnul Icoanei Maicii Domnului pusă în balconul de la care se vorbea alături de un tablou al lui Mihail Eminescu.Oamenii se simțeau întăriți în curajul lor de rugăciunile părintelui Mehedințu de la biserica Colței și ale regretatului părinte Voicescu de la biserica Sapienței.

Am fost în Piața Universității împreună cu studenții și am vorbit de la balcon,deasupra a 30.000 de participanți,care mi-au dat senzația că m-ar susține și fizic dacă mi-aș drumul deasupra lor.Extraordinar!Dar șocul cel mai mare l-am avut atunci când am întâlnit în Piață pe răniții pe care-i operasem.În decembrie '89 eu am hotărât să-i consider pe toți cei pe care i-am operat drept copiii mei.Erau acolo.

În Piața Universității s-au spus de la balcon fraze de cea mai bună substanță,dătătoare de speranță pentru România.Piața a fost ca un creuzet în care s-a adunat tot ce era mai bun în fiecare,până s-a creiat o opinie.Acolo în Piață preluați de ireal,trăiam împreună și nu mai vroiam să ne despărțim.A fost replica dată de solidaritatea umană egoismului supraviețuitorilor din timpul perioadei comuniste.Piața Universității a însemnat totodată nevoia noastră curată și profundă de clarificare.Și mesajul Pieței a fost simțit cel mai clar de televiziunea condusă la acea vreme de Răzvan Theodorescu.Informațiile reale asupra evenimentelor din Piață au lipsit cu desăvârșire de pe ecranul TV în schimb cele deformate sau tendențioase au abundat.

Planul de compromitere a Pieței Universității prin intermediul televiziunii a fost conexas cu acțiunile coercitive brutale,mergând până la omucideri

din zilele de 13,14,15 și 16 iunie 1990. Dumnezeu a hotărât să fiu de gardă în 13 iunie la fel cum fusesem în 20 decembrie 1989. Am văzut intrarea în forță a poliției în corturile greviștilor foamei și camioanele care ardeau. În noaptea de 13/14 iunie, pe la ora 2 am auzit un lung și bubuitor răpăit de armă automată. După un sfert de oră salvarea de la Médecins sans Frontières ne-a adus răniți împușcați pe calea Victoriei, în față la Romarta Copiilor, de către trupe în îmbrăcăminte de camuflaj. Doi erau împușcați în coapse iar unul în cap, cu hernie de substanță cerebrală, pe care l-am trimis la spitalul de neurochirurgie. M-am decis pentru intervenția chirurgicală și am chemat ajutoare, colegi de acasă, care să vină la spital. Între timp sunt solicitat în curtea spitalului tot de cei de la Médecins sans Frontières pentru un rănit cu o rană transfixiantă prin glonț la nivelul gâtului. Am constatat decesul și am dispus depunerea la morga spitalului, după care m-am reîntors în sala de operație. Acest ultim caz este emblematic pentru evoluția României în primii ani de după 1989. După evenimentele din iunie 1990 eu am fost chemat la Poliția Capitalei, unde am relatat tot ceea ce văzusem în noaptea de 13/14 iunie inclusiv despre acest rănit. Mi s-a spus că declarația mea privind decesul ca fiind provocat de un glonț, care i-ar fi străbătut gâtul nu se susține. Individul mi s-a spus - fusese omorât cu cuțitul într-o încăierare la Giurgiu și apoi adus în București, pentru a compromite autoritățile române în legătură cu evenimentele din 13/14 iunie. Eu bine înțeles că mi-am menținut punctul de vedere că fusese plagă de glonț și nu de armă albă și că individul decedase de câteva minute. După ani de zile am aflat că pe mort îl chema Drumea Dragoș și că fusese împușcat în noaptea de 13/14 iunie în scara blocului Romarta.

Revin la noaptea de 13/14 iunie 1990. Pe la 4½ dimineața, după ce am terminat operațiile m-am uitat pe fereastra spitalului și fiind încă noapte și ceață, am avut în fața ochilor o imagine nefirească: roiau sute de licurici. Erau de fapt lămpașele minerilor, care se deplasau ca într-o mișcare browniană. Pe la ora 6 sosește un miner - Pleiser Alexandru - din Livezeni cu o plagă tăiată la antebrațul drept. Slăbuț. Îl întreb: "ce-i cu dumneata? Păi, zice, m-am tăiat în vitrină când am spart la liberali" Se face dimineața și se dezlănțuie uraganul. Zeci de persoane sunt bătute pe stradă cu sălbăticie, intenția omuciderii fiind cât se poate de evidentă.

Din datele pe care le-am obținut de la Direcția de Sănătate a Municipiului București (dr. Zorel Filipescu) reiese că în perioada 13-16 iunie 1990 au fost îngrijiți în spitalele din București 507 răniți dintre care 6 au decedat. Dintre acești răniți 293 au suferit traumatisme cranio-cerebrale sau la nivelul gâtului (57,8%), 74 dintre ei necesitând spitalizare. Din totalul traumatismelor prezentate în acele zile 276 (54,4%) s-au produs în ziua de 14 iunie și dintre aceștia 77 au fost spitalizați. De remarcat că 54 dintre traumatismele internate în ziua de 14 iunie au fost aduse la spital între orele 6 și 18. În ceea ce privește vârsta răniților, 216 erau între 20 și 30 de ani, 129 între 30 și 40 de ani, restul fiind sub 20 de ani sau peste 40 de ani. Este de remarcat că dacă 360 de traumatisme au fost produse prin lovituri cu obiecte contondente, care au produs contuzii iar 76 au prezentat fracturi, în 16 cazuri s-au tratat plăgi prin armă de foc. Au existat răniți și printre mineri, în condica de la spitalul Colțea fiind consemnați mineri din Petroșani, Petrila, Aninoasa, Vulcan, Livezeni. Cei mai mulți dintre ei au prezentat traumatisme la mâna dreaptă în urma loviturilor pe care le-au aplicat. În ceea ce privește bucureștenii tratați la Colțea menționez un pacient care ni s-a adresat în 15 iunie cu traumatism la ochiul drept și scurgere de corp vitros pe obraz în urma agresiunii unui miner

care l-a lovit cu un corp contondent.

În ziua de 15 iunie am fost anunțat de o infirmieră pe la ora 12 că 2 mineri s-au postat în fața spitalului cu fotografia mea în mână, făcută lângă corturile greviștilor foamei din Piața Universității. După cum cred că este cunoscut de majoritatea bucureștenilor, în aprilie-mai 1990 au fost instalate 4-5 corturi în fața Teatrului Național, în care 30-50 de oameni (cu fluctuații zilnice) au hotărât să facă greva foamei pentru solicitări diverse, mai mult sau mai puțin bine exprimate. Toți erau însă fermi împotriva regimului comunist. Greva foamei nu fusese cunoscută public în România. Ea existase în închisori însă fusese ținută la mare secret față de opinia publică. La inițiativa regretatului dr. Dragoș Niculescu s-a constituit o echipă de medici voluntari care-i mai cuprindea pe dr. Camelia Doru și pe mine și care am acceptat să le acordăm asistență medicală. Acolo am aflat că există niște reglementări privind modul de comportare al cadrelor medicale față de o persoană care declară greva foamei stabilite prin Convenția de la Geneva. Am primit sprijin de la laboratorul de analize medicale al spitalului Colțea, efectuându-le greviștilor examinări periodice în sânge și urină. Bine înțeles că doream toți medicii, să se iasă fără decese din această situație. Treptat greviștii foamei și-au formulat o singură doleanță: televiziune liberă. Au mers la guvern și au primit asigurări pentru o rezolvare favorabilă din partea lui Petre Roman. Este vorba despre postul TV care peste ceva timp s-a numit SOTI. În această situație în ziua de 10 iunie 1990 toți greviștii foamei au renunțat la a mai face greva foamei, cu excepția unuia singur, care nu a vrut să părăsească cortul lui și a creat o stare de nervozitate în rândul celor care vroiau să plece, acuzându-i de trădare. O parte dintre ei au acceptat să rămână și în felul acesta forțele de poliție au avut cu cine să se răfuiască în dimineața zilei de 13 iunie. Pe acest domn care a spart unitatea greviștilor îl chema parcă Marinescu și s-a declarat matematician. Fără intervenția lui, Piața Universității ar fi avut alt deznodământ.

Deci...revin. În 15 iunie eram așteptat de mineri în fața spitalului Colțea. Era ora prânzului și trebuia să plec acasă. M-am dus în camera de gardă a medicilor și m-am rugat la o icoană cerându-I Celui de Sus să mă ajute să ies din impas. În momentul imediat următor am simțit un imbold să ies afară pe poarta spitalului și să vorbesc cu minerii. Am ieșit în curte și m-am îndreptat spre poartă. Ca măsură de precauție îmi scosesem ochelarii și îmi pusesem o bonetă, care să-mi acopere cât de cât părul alb. Se făcuse deja ora 14 când am văzut intrând pe poartă, un om cu capul spart și cămașa plină de sânge însoțit de un miner. Minerul s-a îndreptat spre mine și mi-a spus că rănitul a primit din greșală o măciucă în cap și că mă roagă să-l tratez. I-am invitat pe amândoi la biroul de internări. Rănitul se numea Constantinescu Alexandru și prezenta o plagă sângerândă de 4 cm. în regiunea parietală stângă. Am făcut hemostaza și toaleta plăgii apoi am suturat-o sub anestezie locală. La un moment dat minerul care stătea pe un scaun lângă mine a leșinat pentru câteva zeci de secunde. După ce am terminat pansamentul i-am spus minerului că dacă pacientul iese pe stradă o să fie iar ciomăgit până să apuce să dea explicații și că cel mai bun lucru ar fi să îl ducem acasă la el cu mașina. Minerul a acceptat și m-a însoțit în mașina mea. Pe drum ne-a relatat că era din Comănești și că pe 13 iunie directorul minei le-a spus că Iliescu a fost sechestrat, că în locul lui Roman este Câmpeanu, că fasciștii și legionarii au pus mâna pe instituțiile țării. În cursul după amiezii de 13 iunie, după ce s-a întrerupt emisiunea la televiziune, toată suflarea minerească a hotărât să vină la București ca să îl „elibereze”. Minerul mi-a și reproșat: „păi bine domnule doctor, te văd om serios, cum de i-ați lăsat pe fasciști și pe legionari să ocupe

instituțiile statului?!?”

Este clar pentru mine faptul că minerii au fost masă de manevră, dar Seneca are o vorbă :”nimeni nu ajunge criminal doar prin voia sorții”. Oamenii aceia aveau un cui pe bucureșteni, nutreau gânduri ostile pentru cei pe care-i considerau neserioși: cu barbă, cu ochelari de soare, etc. Ori Iliescu și echipa lui aveau informații clare despre această stare de spirit. Le-au mărit lefurile, le-au micșorat taxele către stat și apoi i-au asmuțit către ținte vii pentru a le distruge.

România și organele abilitate din țara noastră au făcut foarte puțin pentru tragerea la răspundere a celor care se fac vinovați de faptele reprobabile săvârșite în 1989, 1990 și 1991.

În februarie 1992 un grup de chirurghi din București am cerut Procurorului General al României să declanșeze procesul București, întrucât după 1989 au existat procese doar la Timișoara, la Cluj, la Brașov și la Sibiu. În memoriul adresat sub formă de plângere semnalăm sub iscălitură leziunile corporale grave și decesul unor persoane internate în anii 1989, 1990 și 1991 pentru care existau indicii temeinice că ar putea constitui infracțiuni de omucidere sau vătămare corporală gravă, cerând începerea urmăririi penale pentru stabilirea persoanelor vinovate penal de săvârșirea lor. Dintre cei 33 de semnatari 11 nu mai sunt în viață. Îi consemnez deci pe cei încă vii în ordinea iscăliturilor și cu titlul lor actual: prof.dr. Nicolae Constantinescu, prof.dr. Șerban Gavrilăscu, prof.dr. Ion Vereanu, dr. Eugen Păcescu, prof.dr. Alexandru Constantinovici, prof.dr. Silviu Constantinoiu, prof.dr. Dan Gavrilăscu, Dr. I. Drăgoi, dr. Radu Petrescu, prof.dr. Corneliu Dragomirescu, dr. Eugen Nicolau, prof.dr. Ion Bălănescu, prof.dr. Nicolae Angelescu, prof.dr. Tiberiu Șeicaru, prof.dr. Virgil Păunescu, prof.dr. Florin Isac, prof.dr. Dan Niculescu, prof.dr. R. Popescu, dr. Constantin Antofie, prof.dr. Tudor Zamfir. Nici până astăzi procuratura nu ne-a dat vreun răspuns.

Sunt îngândurat că organele abilitate din România nu au supus încă aceste evenimente unor analize juridice nepărtinitoare, cu concluzii și sancțiuni conforme cu legislația în vigoare.

În societatea românească, lanul de grâu are încă multe buruieni, care împiedică creșterea grânelor și se cer a fi plivite. Acest rol revine în egală măsură acțiunilor civice, justiției, opiniei publice dar și fiecăruia dintre noi. Dacă nu vom avea forța să tragem învățăminte din greșeli, le vom repeta. De abia după ce ne vom recunoaște greșelile vom putea purcede la o reală redresare a națiunii, care să ducă la refacerea demnității noastre, la obținerea respectului cu care am vrea să fim priviți de alte popoare.

*

Miracolul dracului! În *Observatorul cultural* de ieri, 17 iunie 2011 re-apare textul “**Paul Goma – între Belleville și București**” **Autor: Radu IOANID** **În Categorie: Actualitate !**

Căutat la “Arhivă”, **indică: 2003, iulie, nr. 177.**

Ce să însemneze? Că “cineva” profită de sfârșitul de săptămână, când stăpânii nu-s acasă și re-pun pe site articolul-far Biblie a Holocaustologiei, semnat de răpănosul “Radu Ioanid”?

*

Premiile USR 2010, varianta dublu jurizată

Autor: Alina PURCARU Î Categoria: Actualitate Î

Chiar de dinainte să se acorde, Premiile USR pentru 2010 au fost privite cu mefiență. Tensiunile generate de formula cu două jurii, unul pentru nominalizări, condus de Dan Cristea (Horia Gârbea, Antonio Patraș, Ovidiu Pecican, Vasile Spiridon și Slavomir Gvozdenovici, pentru literatura în limba minorităților), și altul responsabil cu decernarea premiilor (Al. Dobrescu, președinte, Andrei Terian, Paul Cernat, Mircea Bîrsilă și Gellu Dorian), au creat o atmosferă încărcată, cu discuții, contestări, comentarii și intervenții, cele mai multe dintre ele expuse față pe bloguri, dar nu numai.

(...) Premiul special a fost ridicat de *doi seniori ai galei*, [!] *Andrei Oișteanu și Ion Vianu, pentru volumele Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură, respectiv Amor intellectualis, ambele publicate la Polirom*. Cu distincție au vorbit amîndoi și fiecare l-a evocat, *prin prisma unor legături intens personale*, [curat intens-personale! nota mea, P.G.] pe Matei Călinescu. Cu altă ocazie, Andrei Oișteanu a împărțit cu el, tot ex aequo, un premiu la fel de greu, Marele Premiu al Asociației Scriitorilor Profesioniști din România (ASPRO), primit atunci de istoric pentru Imaginea evreului în cultura română.

*

Un roman la periferia Istoriei**Radu MAREȘ : Cînd ne vom întoarce** - Autor: Paul CERNAT

Nu am citit cartea lui Radu Mareș, dar am citit câte ceva - de Radu Mareș. De aceea am resimțit ca pe o nedreptate cronică lui Paul Cernat, mai mult - mai rău: acest Paul Cernat are ce are, nu cu Mareș, ci cu legionarii. Dovada? Iat-o, subliniată:

(...) ireala Katria, contabilul Onofrei, cu decrepitudinea sa hîrșită, bătrînul profesor Volcinski, „constructivul“ dezamăgit de nimicnicia Statului român, *cîrciumarul „jidan“ Horovitz*, (nota mea, P.G.) țiganka vrăjitoare Tina, bizarul bunic al Katriei (și mai toate rudele ei), „călugărașul“ legionar Iliuță, tandemul exotic al bătrînilor rătăciți, adăpostiți la conac: Herr Franz (austriacul vagabond și orb) și Olesia (moșiereasa rusă cu mințile rătăcite), obsedantul Wagner dispărutul ș.a. Dar ce folos: ele se împotmolesc în magma descriptivă care le blurează mișcările. Degeaba meștereste, miop, prozatorul la angrenajele lumii sale, pînă la ultimul șurub: mașinăria întîrzie să se urnească. Dispersată în toate direcțiile, dar derulată cu încetinitorul, relatarea la firul ierbii își deschide perspectiva și capătă suflu de epos abia odată cu explicitările lui Vorobchievici. Adică prea tîrziu.

Cel mai ambițios roman al lui Radu Mareș rămîne, judecat inclusiv prin raportare la vîrfurile prozei românești de anul trecut, o laborioasă, atemporală scriere de plan secund.

Ce îl va fi deranjat pe Cronicarul Paul Cernat: “jidantul” Horovitz? Cum n-am citit cartea nu pot spune cui aparțin ghilimelele: autorului cărții?; autorului rezumatului veninos? Oricum, ghilimelele nu se află la locul lor. Locul lor fiind în

capul rezumatorului Paul Cernat, altfel prefațator (citește: garant moral) al lui Cosașu, cel cu: "*comunismul, le noi, a fost o blenoragie de tinerețe*" - de nemirare la acest alt holocaustolog improvizat (sau din naștere?).

*

Trombon:

De: Livia 11.10.2010 Aproape adevarat

Cienti mai vechi ai cluburilor Expirat, Control si Club A, dar si ai terasei Argentin, Liiceanu si Paul Goma au fost vazuti joia trecuta, la seara rock-folk din Club A, unde au consumat bauturi alcoolice, au imbrancit multimile care dansau si s-au luat la injuraturi cu bodyguarzii. Se pare ca dupa mai multe shoturi de whisky cu red bull, cei doi au parasit localul si au mers la editura Humanitas unde au continuat petrecerea, deranjand sclavii care lucrau noaptea in editura.

"Conflictele dintre ei sunt de domeniul trecutului, acum sunt prieteni buni", declara un apropiat al cuplului Liiceanu-Goma, care i-a insotit pe acestia in mai multe escapade nocturne si chiar i-a carat acasa cand se simteau putin mai confuzi din pricina bauturii.

Conform unor surse, dupa aceasta paranghelie cu nabadai, Liiceanu ar fi declarat ca isi doreste sa republice cartile lui Goma, chiar daca nu i le cumpara nimeni. "Imi ajut prietenul la nevoie, data trecuta cand am dat cartile la topit a fost o greseala, le-am confundat cu cele ale lui Paunescu", marturiseste Liiceanu, hotarat sa o mai rareasca cu iesirile si cu viata de noapte.

"N-am fost niciodata suparat pe Gabi, acum el e familia mea pe care nu am avut-o in Franta, ma iubeste, nu ca magarul ala de Dinescu care nu vine cu noi la karaoke", ne-a declarat Paul Goma surprins in timp ce cumpara un buchet imens de garoafe pentru aniversarea a 40 de ani de cand este prieten cu Liiceanu.

Potrivit unor martori, Liiceanu si Goma au fost vazuti la inaugurarea clubului Kulturhouse, loc in care, se pare, Liiceanu ar fi dat de baut la toti clientii care stiu limba germana si greaca".

Duminică 19 iunie 2010

Azi am făcut, în sfârșit, o înregistrare. După trei luni.

Despre **Culoarea...** ediția Amazon. O oră și ceva. Cred că voi mai lungi vorba.

*

Am căzut întâmplător, pe Arte pe un concert pentru pian (dar care?) de Rahmaninov. Dirijor Ghenadi Rojdestvenski. Solistă: Viktoria Postnikova, soția dirijorului.

Mărturisesc: Rahmaninov mi-e apropiat mai mult prin viață, decât prin operă. De aceea, din acel fragment de concert am gustat puținele momente orchestrale, fiindcă cele pianistice nu mi-au plăcut, în mod straniu: nu gust nici la Liszt, nici la Paganini virtuozitatea (îmi evocă, nesmintit, cea a lăutarilor țigani, înalt-

apreciați, nu pentru *muzica* lor, ci pentru numărul de note/sunete pe secundă produse...), însă de astă dată, la Rahmaninov, mi-a plăcut... neplăcerea: pianista era impresionantă: tăia lemne - cu un topor foarte alert (sic) - avînd o ușurință și o delicatețe ieșită din comun.

*

A murit Elena Bonner. Să aibă pace în moarte, fiindcă în viață nu a avut. Dumnezeu să o odihnească.

*

DINTRE SUTE DE... DELATORI, înregistrați în partea a doua a cărții mele **Culoarea curcubeului**, «Bărbosul», iată câteva nume:

„Ministerul de Interne – IMB – Securitate Strict Secret
Nr. 002525 din 3 dec. 1977 Exemplar nr. 2

NOTĂ

Plecarea lui PAUL GOMA din țară și interviul acordat postului de radio Europa Liberă [care interviu?: conferința de presă?] constituie subiectul unor comentarii în mediul literar și artistic, exprimîndu-se dezaprobare și indignare față de atitudinea acestuia.

În acest sens scriitorul **EUGEN BARBU** și-a exprimat mâhnirea [«mâhnirea – la Eugen Barbu!»] că «în urmă cu câțva timp când, personal încercase să-l radă pe GOMA într-un serial în care demonstra nulitatea sa valorică, lui nu i s-a dat voie, în timp ce GOMA a continuat să-și facă mendrele și să transmită în străinătate toate murdăriile». Totodată și-a manifestat indignarea față de conținutul interviului acordat Europei libere [iar interviul!]. Opinează că «polițele trebuie plătite de cei care au admis ca lucrurile să ajungă aici și mai ales de cei care l-au creat caz, respectiv vechea conducere a C.C.E.S».

Criticul de artă **RADU BOGDAN** este surprins de «coincidența dintre sosirea la Paris a lui GOMA și faptul că **MONICA LOVINESCU** a fost maltratată pe stradă de niște necunoscuți, ceea ce i-a permis lui PAUL GOMA să ia în brațe acest incident, să-l pună pe seama autorităților românești și să facă o conferință de presă în care să împrăște cu noroi pe însuși, cel care [scrie – este dactilografiat – așa: ...pe însuși / virgulă / cel care...] în ultima instanță a manifestat un act de clemență, dîndu-i drumul cu toate riscurile ce le asuma [?] un astfel de gest». Totodată aprecia ca «odios interviul dat agențiilor de presă străine» și consideră că «ar fi o mare prostie dacă va fi lăsat să se întoarcă în țară».

Manifestîndu-și dezaprobarea față de acțiunile lui GOMA, poetul **VIRGIL CARIANOPOL** îl califică pe acesta ca fiind «o mare lichea».

Muzicianul **DORU POPOVICI** și-a arătat satisfacția că «în sfârșit s-a eliminat din viața literară un individ ca GOMA» și că «e genial faptul că l-am lăsat să plece – adevărat, cam târziu, dar acum se va dezumfla».

Poetul **ADRIAN BELDEANU** (...): «o nerușinare din partea lui GOMA să declare că se va întoarce în țară (...) Cea mai mare prostie ar fi să i se aprobe reîntoarcerea în numele libertății de a-și ponegi propria țară».

GEORGE PĂUN, secretarul cenaclului literar «George Bacovia» opinează că «se fac acte de generozitate cu cine nu merită, în timp ce adevărații militanți a muncii literare sânt puțin apreciați».

Scriitorul **ZIGU ORNEA**, șef de redacție la editura Minerva este de părere că «după interviul dat de PAUL GOMA soarta acestuia este pecetluită și am fi fraieri dacă îl vom mai primi în țară. Atitudinea lui GOMA este a unui nebun, ori provocator, iar ce face el ține o săptămână, apoi se termină, va intra în uitare».

Desconsiderare și dispreț față de persoana lui PAUL GOMA a exprimat și **TEODOR VIRGOLICI**, critic și istoric literar, redactor șef al editurii Minerva.

Organele noastre au în continuare în atenție starea de spirit existentă în acest mediu.

Șeful Securității
Colonel Dănescu Gheorghe”

*

Antetul scris de mână:

„IMB. sec. 122/ON/0042/00876

Mr. Opreșan Onițiu 5. 12. 1977

Inf. «Alexandru»

NOTĂ

Cu ocazia înmânării premiilor literare, sursa a avut o conversație cu CONSTANTIN NOICA. Arătându-se bucuros de faptul că se află printre laureați, C. NOICA i-a relatat incidentul pe care l-a avut la frontieră în urmă cu o săptămână, când, plecând la Paris a fost oprit la graniță deoarece la controlul vamal i s-au găsit multe colete conținând manuscrise, benzi de magnetofon, cărți vechi și altele care au atras atenția vameșului ca fiind neobișnuite. Relata cu umor faptul că încercând să explice că este așteptat la Paris la un congres internațional, ofițerul care l-a controlat l-a întrebat dacă este academician sau membru de partid, iar la răspunsul său negativ, a replicat că neavând aceste calități, nu are ce căuta la un congres. Un alt ofițer, cu un grad superior, interesându-se telefonic la București, i-a comunicat că nu există nici o opreliște și că poate pleca cu trenul următor. Dar întrucât pierduse vagonul de dormit direct pentru Paris, el s-a întors la București, urmînd a să rezolve chestiunea plecării ulterior, astfel avînd putința să participe la primirea premiului ce i s-a decernat.

(...) există aprecierea că *incidentul trebuia în cazul lui NOICA să fie evitat, întrucât se naște fatal comparația că [sic] Paul Goma a plecat fără dificultăți iar un om de ținută și valoarea lui Noica este împiedecat să se manifeste la un congres internațional, unde ar fi contribuit notabil la creșterea prestigiului cultural al țării.* (subl. mea, P.G.)

De menționat că s-a simțit solidarizarea scriitorilor cu NOICA prin prelungirile și demonstrativele aplauze ce au urmat înmânării premiului său.

5 dec. 1977”

*

AGERPRES din 5 decembrie 1977 preia și transcrie emisiunea de la Europa Liberă despre lungul articol din săptămânalul francez *Le Point* din 29 noiembrie 1977.

*

„IMB. sec. Mr. Opreșor 122/ON/ 00124
Inf. «NEAGOE» 30 37 / 6.12. 1977

NOTĂ

Sâmbătă, cu ocazia înmânării premiilor Asociației Scriitorilor din București, l-am văzut pe Constantin Noica destul de abătut, reținut și bucuros doar de îndelungile aplauze cu care a fost omagiat, minute în șir, când a primit premiul.

Am căpătat *explicația acestei atitudini abătute de la Alexandru Paleologu care mi-a spus: incidentul de la graniță (...). Considera, ca de altfel și alți scriitori că nu este normal ca față de Noica să se adopte o astfel de atitudine când știut era unanim că el se ducea acolo ca să câștige de partea noastră niște oameni de marcă, să contracareze efectele conferinței de presă a lui Paul Goma sau propaganda lui Bălan la Europa Liberă* [subliniere cu creionul, marcare pe margine]

S-a pierdut astfel un timp prețios și s-a demobilizat inutil un om, pe lângă faptul că desigur se și știa la ora aceasta în Occident de incidentul avut la graniță și exploatat în defavoarea noastră”.

*

“Filosoful și disidentul maghiar **GÁSPÁR MIKLÓS TAMÁS** (născut la Cluj în 1948), unul dintre cei mai importanți intelectuali din Europa de Est, este invitat în cadrul proiectului Conferințele CriticAtac, organizat de CriticAtac în colaborare cu Fundația Friedrich Ebert România.

(...) G. M. Tamás s-a născut la Cluj, în 1948. După studii de filologie clasică și filosofie la București și Cluj, începând cu 1972 a fost redactor la un săptămânal literar din Cluj. Retrogradat din poziția de redactor la cea de corector, după ce, din 1974, i s-a interzis – cu câteva rare excepții – să mai publice și a început să fie hărțuit de Securitate, părăsește în cele din urmă România [*după ce a dat-dovadă, în stil bolșevic, adică “demascînd” pe altul, un ne-ungur și un ne-evreu - observ. mea, P.G.*]

Inspectoratul de Securitate Cluj (la 13 decembrie 1977) trimite la centru un raport asupra comentariilor provocate de plecarea lui P. G. în Franța:

„(...) Într-o discuție purtată de **BAJOR ANDREI**, scriitor, pensionar și **BEKE GYORGY**, redactor al revistei A Het, referindu-se la «Cazul Paul Goma», cei doi ajung la concluzia că acesta este un «provocator», că ar fi omul securității – argumente:

«Toată lumea știe că GOMA a fost bătut – dar nimeni nu l-a văzut bătut [*cugetare adâncă, de adevărat husar... - nota mea, P.G.*]; a fost închis și i s-a dat domiciliu forțat la Sinaia» (!) [*semnul exclamării aparține Securității, nota mea, P.G.*]; «...el avea voie să vorbească despre drepturile omului, pe cînd naționalitățile conlocuitoare nu au» [*altă profundă, pustnică – de la puszta – cugetare - n.m, P.G.*]; «adică GOMA care a făcut atâtea (?) poate pleca în străinătate, iar ei maghiarii de aici nu pot pleca decât cu invitații prin Uniunea Scriitorilor» [*dacă ei, maghiarii nu fac și ei, atâtea...*].

Cei doi au insinuat că prin «cazul GOMA» s-ar fi urmărit cauzarea unor prejudicii morale maghiarilor din România. (...)

TOTH SANDOR, TAMAS GASPÁR MIKLÓS, MAROSI PETER, SZILAGY ISTVAN, KABAI BELA, TELEKY ERNEST, fost conte (!), **NEMES ISTVAN** avocat, **ERDOS TIBOR**, pictor – toți acești îl critică pe GOMA, «element exaltat, care are multe la activ, chiar și în perioada anului 1956». [*sublinierea mea și mirarea: unghurii să vorbească așa de un*

ne-ungur care se solidarizase cu ungurii în 1956? – înseamnă că avea dreptate securistul român de la Cluj când spunea ce spunea despre «revoluționarii unguri din Ardeal care vor un singur lucru: Ardealul!?!»- P.G.]

Menționăm că organele noastre vor acționa și în viitor pentru discreditarea lui PAUL GOMA, în cercurile elementelor naționaliste (...) alimentându-le ideea că acesta ar fi un «provocator» care ar urmări prin incităriile sale săcauzeze prejudicii situației maghiarilor din România”. [*evreilor le pricinuisem cauzări, ungarilor le cauzasem pricinări – dar românilor? - observația mea, P.G.*]

Șeful Inspectoratului, General-Maior CONSTANTIN IOANA”.

Nu știam de ce îmi suna... clopoțit numele lui **TAMAS GASPARIK MIKLOS**, filosoful prieten al lui Tudoran - mie îmi era indiferent-antipatic: mai ales în fotografiile recente: parc-ar fi frate cu Shafir. Și văr cu Vassili Ernu Uréséséscoșovici. Acum știu.

Ce bine, ce bine când ți se reeditează o carte: află ceea ce nu ai luat în seamă la prima... răsfoire a Arhivei MAI.

Luni 20 iunie 2011

În sfârșit, o veste bună, mi-a dat-o Aliona Grati la orele 5 (Ora Parisului), când mă pregăteam de o nouă înregistrare.

Mi-am completat informația :

**“20 Jun 2011 Î 05:00 Rezultate finale:
Dorin Chirtoacă - primar de Chișinău!
sursa: jurnal.md**

“Dorin Chirtoacă a fost reales primar al capitalei pentru încă 4 ani. Candidatul PL a acumulat 50,6% din voturi, devansându-l cu 1,2% pe comunistul Igor Dodon. Pentru Chirtoacă au votat 186,9 mii de alegători, cu 4422 mai mulți față de Dodon.”

Numele acestui contracandidat kamunist, fălcosul Dodon, mi-l evocă - dar numai numele lui - pe preotul din Mana, Dodon și nu mai știu cum, cu toate că îmi aduc aminte de parc-ar fi fost ieri, imaginea picioarelor fetei sale (una dintre ele?: Valea Popii), urcată pe o scară de zugrav, zugrăvind de zor în tinda bisericii scene din Războiul Sfânt. Eu, rușinos - mie-mi spui? - îi țineam culorile, în cutii de tablă și nu ridicam privirea (în deal, la Valea Popii!), decât atunci când ea, Valea (Popii Dodon) se uita în sus, la tavanul tindei (tinzii?); atunci și eu priveam în susul meu, la cicatricea alburie de lângă genunchiul (care?), dar mai cu seamă la dragii ei chiloți - de obicei viorii...

Unde ești, copilărie, cu violoții tăi cu tot...?

Ziceam de fălcosul Dodon: din față aduce cu Filat - ori fi veri și foști colegi de armată, în trupele NKVD. Din spate capul lui Dodon aduce cu curul lui Varonin, nănașu-său.

*

De : Dan Culcer <dan.culcer@gmail.com>

Obiect : Poate că vă interesează **Cazul Tănase-Goma** Dosar Hernu CNSAS. O zi bună. Dan Culcer

Date : 19 iun 2011 21:40:02 HAEC

À : GOMA Paul <paulgoma@free.fr>, Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

“Ceaușescu- Mitterrand, război cu spioni

[http://www.historia.ro/exclusiv_web/liviu-tofan/articol/Liviu Tofan François Mitterrand și-a „acoperit“ prietenul \(pe Charles Hernu\) de trecutul său în slujba KGB](http://www.historia.ro/exclusiv_web/liviu-tofan/articol/Liviu_Tofan_François_Mitterrand_și-a_„acoperit“_prietenul_(pe_Charles_Hernu)_de_trecutul_său_în_slujba_KGB)

Caraman în dicționarul de spionaj francez

„Dicționarul francez al spionajului – istorie și tehnici“, apărut în anul 1998, vorbește despre fostul șef al SIE și rețeaua de spionaj organizată de el pe teritoriul Franței, în anii ‘60. În lucrare s-au strecurat însă și câteva mici inadvertențe. Mihai Caraman a fost recrutat de Securitate, serviciul de informații și de poliție politică român, la terminarea Universității. În 1958, el activa în cadrul Ambasadei Române de la Paris. Bărbat frumos, seducător, el s-a ocupat pe tot parcursul anilor ‘60 de constituirea unei rețele de „corespondenți“, plecând de la numeroasele sale cunoștințe feminine, pătrunzând puternic în ministere precum Afacerile Externe și Finanțele, dar și în birourile NATO, aflate încă la Trocadero. Rețeaua sa nu a fost demantelată decât în 1969. În 1991, Serviciul Român de Informații a înlocuit sinistra Securitate [în realitate, acest lucru s-a produs în martie 1990, n.r.] . Colonelul Mihai Caraman a fost director adjunct al acestei instituții. [O altă eroare; Mihai Caraman a fost, din ianuarie 1990, comandant al Centrului de Informații Externe și adjunct al Ministrului Apărării, devenind, în decembrie 1990, director al Serviciului de Informații Externe, de unde a fost înlăturat în 1992, la cererea expresă a secretarului general al NATO, Manfred Wörner – n.r.]. Rețeaua Caraman, după numele fondatorului ei, Mihai Caraman, ofițer român de Securitate, a fost creată progresiv în Franța, începând cu anul 1960. A început prin recrutarea lui François Robert B., angajat al unui birou din subordinea NATO. Biroul era însărcinat cu pregătirea reuniunilor și cu difuzarea corespondenței, respectând regulile de securitate și confidențialitate. Acest trădător i-a livrat lui Caraman numeroase documente, contra cost. După ce a părăsit NATO, Robert B. i-a livrat în continuare lui Caraman o listă cu persoanele cărora NATO le reținuse candidatura în vederea unui examen de recrutare. Caraman s-a apropiat de una dintre acestea, care a semnalat faptul la DST. Dar el a reușit să atragă un alt candidat, Francis Roussilhe, care avea să fie condamnat la douăzeci de ani de închisoare, în 1971. Fabricant artizanal de conserve de ficat de gâscă, el a fost folosit de cel mai important client al său, Mihai Caraman, pentru o serie întregă de malversații. În 1965, Caraman și colegul lui Victor Dorobanțu au recrutat un vânat și mai mare, un diplomat, fost elev al ENA [Școala Națională de Administrație, prestigioasă instituție de învățământ, de unde se recrutează

viitorii demnitari francezi, n.r.]. Ei au reușit să-l atragă prin intermediul unei operațiuni de avort a amantei sale, o femeie căsătorită, de culoare, de origine americană. Timp de doi ani, aflat la post la Ambasada Franței din Washington, acest om a livrat informații agenților români. Apoi, el s-a mutat la Banca Mondială, unde nu a mai prezentat decât un interes limitat pentru Securitate. Rețeaua Caraman s-a mai bazat pe alți membri precum: - un secretar al ministerului francez al Apărării. - un funcționar austriac al OECD, supus unui șantaj sexual. - o funcționară a Direcției de Relații Economice Externe, sedusă de frumosul său amant, care a obținut astfel de la ea numeroase dosare comerciale și industriale. Un ofițer superior al Forțelor Aeriene, fost combatant în cadrul Debarcării din Normandia, care avea să se sinucidă. DST a dezmembrat rețeaua în 1969, când adjunctul lui Caraman, căpitanul Ion Iacobescu, a defectat în Anglia. Citiți: „KGB în Franța“, de Thierry Wolton. Consultați: Caraman

Polemică în Franța

Acuzarea: Jean-Marie Pontaud, redactor-șef al Serviciului de Investigații al revistei „L'Express“ și Jerome Dupuis, redactor al aceleiași publicații, au strâns într-un volum rezultatele muncii lor de documentare. „Anchetă asupra agentului Hernu“ a apărut în 1997 și îl acuză pe fostul Ministru francez al Apărării de colaborare cu KGB. Apărarea: „Afacerea Hernu – Istoria unei calomnii“, carte apărută la Paris în același an, 1997, este scrisă de Patrice Hernu, fiul fostului ministru francez. În urma unor investigații desfășurate în Franța dar și la București, Patrice Hernu ajunge la concluzia că totul a fost o diversiune, bănuielile planând fie asupra succesivilor KGB, fie asupra Ministrului de Interne francez din epoca marelui scandal.

Două cazuri fără vreo legătură aparentă, petrecute la o distanță în timp de 14 ani. Primul, „Afacerea Tănase-Haiducu“, s-a produs în 1982 și a fost comentat în România, abia după 1990; comentat puțin și în dodii. Cazul „Hernu“, deși mai recent, este aproape uitat. În octombrie 1996, un articol apărut în săptămânalul „L'Express“ (1) declanșează în Franța un veritabil scandal național prin afirmația că Charles Hernu, fost Ministru al Apărării între 1981 și 1985, ar fi fost agent KGB.

O teribilă umilință pentru Franța, dacă lucrurile ar fi stat, într-adevar, așa. Și o grea lovitură politică pentru Partidul Socialist Francez, al cărui mare exponent, fostul președinte François Mitterrand (decedat la începutul lui 1996), apărea vinovat de mușamalizarea unui caz de o gravitate maximă pentru Franța (și nu numai pentru ea) din considerente partinice, dar și personale. Charles Hernu, un foarte apropiat prieten și colaborator al lui Mitterrand, murise încă de la începutul anului 1990.

Mitterrand trimite dosarul „la secret“

„L'Express“ dezvăluie faptul că, încă din noiembrie 1992, un dosar de 88 de pagini a ajuns pe biroul lui Mitterrand, cu probe, în sensul că bunul său prieten Charles Hernu, numit de el Ministru al Apărării în 1981, fusese agent, bine remunerat, al sovieticilor, cu numele de cod „André“ – cu certitudine până în anul 1963, dar probabil că și după aceea; căci o asemenea „carieră“, odată începută, nu se încheie, de regulă, decât fie prin deces, fie prin (auto)deconspirare.

Mai rar prin demisie sau înțelegerea părților. Mitterrand declară dosarul „Hernu“ secret de stat (secret défense), crezându-l îngropat pentru eternitate. O precizare: cele 88 de pagini pe care le frunzărise președintele Franței nu erau decât traducerea în franceză a unui dosar în limba română, provenind din străfundurile arhivei Securității (dosarul nr. 20508). Cum a ajuns acest dosar

la Paris, și de ce?

Caraman și SIE intră în joc, intervine și Iliescu

La începutul aceluiași an 1992, într-o Românie care-și zice de-acum democratică, șeful Serviciului de Informații Externe, fostul Centru de Informații Externe (CIE) al Securității, este Mihai Caraman: un vechi cadru CIE, faimos pentru isprăvile sale pariziene din perioada 1959 – 1969. Iar Caraman așteaptă o importantă vizită de la Paris: doi distinși reprezentanți ai DST, contra-informațiile franceze - Raymond Nart, nimeni altul decât directorul adjunct al DST, o somitate a contra-spionajului francez, și colonelul Philippe Rondot, expert în probleme arabe, cel care se afla pe urmele teroristului Carlos Șacalul încă din anul 1976, și chiar avea să-l captureze la doi ani după întâlnirea cu Caraman, în 1994, în Sudan.

Șeful SIE și foștii săi adversari francezi au multe amintiri comune, plus că acum se discută ca între prieteni, n'est-ce pas? Da, se discută bine. Atât de bine, încât se hotărăște continuarea dialogului ceva mai târziu, la Paris, unde Caraman promite că n-o să vină cu mâna goală.

Pe parcurs se va ivi însă o mică problemă: la presiunile NATO, președintele Ion Iliescu se vede nevoit să primenească conducerea SIE, trimitându-l pe Mihai Caraman la pensie. Așa se face că, în octombrie 1992, pensionarul, de-acum, Caraman este cel care întoarce vizita celor de la DST, fiind totuși primit cu toate onorurile. Căci, oricât ar fi fost el de pensionar, Caraman n-a venit – promisese doar – cu mâna goală. Avea cu el un dosar (cel puțin) despre care știa că îi va interesa pe francezi mult, mult de tot: dosarul „Hernu“ din arhivele fostei Securități (2).

Charles Hernu, „Dinu“ pentru securiști

Fiind și noi acum în posesia unui exemplar, putem lămuri, în sfârșit, câteva lucruri. De pildă, că Hernu nu a fost niciodată agent al Securității, cum s-a tot afirmat. Adevărul este că s-a încercat recrutarea lui, în 1962-1963, când i s-a dat și numele de cod „Dinu“. Dar tentativa a fost abandonată la dispoziția KGB-ului, în aprilie 1963. Apoi, gestul lui Caraman de a preda francezilor copia acestui dosar nu a fost o diversiune kaghebigă, cum s-a susținut la București. Ideea diversiunii nu are nici o noimă.

Cât privește autenticitatea materialului, ajunge să menționăm următoarea afirmație a lui Jacques Fournet, șef al DST până în 1993: „Nu există nici un dubiu privind autenticitatea materialului din dosarul românesc.“ (3)

„Materialul“ despre care vorbea Jacques Fournet era râvnit de DST de mult, încă de la sfârșitul anului 1981, începutul lui '82, când Serviciul de contra-informații francez aflase un lucru extrem de grav și teribil de compromițător: Charles Hernu, propriul Ministru al Apărării, adică deținătorul celor mai sensibile secrete militare, ar fi fost agent sovietic. Verificarea acestei informații e pe cât de obligatorie, pe atât de dificilă, mai ales din cauza faptului că Hernu avea în subordine Serviciul de informații externe (DGSE), adică taman spionajul francez de la care ar fi trebuit să vină elucidarea cazului. DST-ul trebuie să se descurce singur.

Este un moment de mare cumpănă la Paris, în joc fiind guvernarea de stânga a lui Mitterrand, abia înfiripată, dar și, sau mai ales securitatea națională a Franței. Verificarea informației despre Hernu devine în acei ani o prioritate absolută pentru DST, dar trebuie să se desfășoare în cel mai mare secret, mai ales în raport cu propriul serviciu de spionaj. DST-ul, ca serviciu de contra-informații, nu are nici atribuții, nici mijloace pentru a deveni activ în afara Franței. Are însă un as în mânecă.

Neașteptatul caz Tănase-Goma

Dar, colac peste pupăză, DST-ul se vede nevoit să trateze simultan un alt caz: Virgil Tănase și Paul Goma, scriitori și opozanți ai regimului din România, stabiliți la Paris, trebuiau să fie lichidați din ordinul lui Nicolae Ceaușescu. Iar asul din mâneca DST-ului este tocmai agentul român care promise această misiune: Matei Pavel Haiducu, un „ilegal“ al CIE (serviciul de spionaj român), aflat în Franța din 1975 sub acoperirea de refugiat politic. Așa ajungem la fabuloasa Afacere Tănase, ale cărei dedesubturi le putem desluși abia acum, după aproape 30 de ani.

La începutul anului 1982, Haiducu primește din partea generalului Nicolae Pleșiță, șeful CIE, o misiune deosebit de „onorantă“ - cu precizarea că „i-ar face așa o plăcere tovarășului Ceaușescu“(4): asasinarea lui Virgil Tănase și a lui Paul Goma. Virgil Tănase tocmai publicase, în revista pariziană „Actuel“, un articol deosebit de acid despre regimul Ceaușescu și cultul personalității, intitulat „Majestatea sa Ceaușescu întâiul, Rege Comunist“. Pe „tovarășu’ și tovarășa“, textul pare să-i fi iritat peste măsură. Numai că iritarea cea mare pentru Ceaușescu abia avea să vină. Căci Haiducu este (de la un moment dat) agent dublu în slujba contra-informațiilor franceze. DST-ul, informat imediat de Haiducu despre dublul asasinat pe care ar trebui să-l comită la Paris, pune la cale una dintre cele mai spectaculoase operațiuni de diversiune din istoria spionajului. O vom parcurge, aici, în rezumat.

Actul I, 18 mai 1982, Hotel Concorde Lafayette: pentru eventuali „observatori“ ai Securității se alege o ocazie publică, o recepție unde se înscenează otrăvirea lui Paul Goma de către Haiducu, conform planului de la București. Goma este „salvat“ de neîndemânarea unui ziarist (de fapt, un agent francez) care îi răstoarnă „din greșală“ paharul în care Haiducu tocmai pusese pilula cu otravă. Actul II, 20 mai, Strada pariziană: ziua în amiaza mare, Virgil Tănase este luat pe sus de două gorile și vârat cu forța într-o mașină, care demarează în trombă. Trecătorii nu știu dacă se filmează sau e pe bune. Poliția franceză se alertează; dar Tănase dispăruse, și rămâne bun dispărut.

Ceaușescu, pus la zid. La Paris

Mediile franceze tratează „Afacerea Tănase“, cum au numit-o, insistent și în detaliu. Militanții pentru drepturile omului dau imediat vina pe Ceaușescu și Securitate pentru răpirea lui Tănase. Pe 9 iunie, la o conferință de presă, președintele Franței, François Mitterrand, ține să avertizeze asupra consecințelor privind relațiile dintre țara sa și România în „ipoteza tragică“ în care Virgil Tănase nu ar reapărea viu și nevătămat. Implicarea ostentativă a președintelui Mitterrand în această afacere provoacă stupefacție, ținând seama de conotațiile politice grave ale afirmației sale. Câteva săptămâni mai târziu, Mitterrand plusează: vizita pe care urma să o facă la București în luna septembrie este amânată sine die. Pentru prima oară, Ceaușescu se vede sfidat de o asemenea manieră. Prestigiul său „de export“ primește o grea lovitură.

Între timp, Haiducu se duce la București pentru a raporta îndeplinirea misiunii în ceea ce-l privește pe Tănase. E destul de riscant, căci acum el lucrează pentru francezi, iar viața lui este efectiv în mare pericol. Pleșiță nu realizează însă jocul dublu al lui Haiducu. Mai mult, îl promovează la gradul de locotenent-colonel și îl informează că, prin decret prezidențial, i se conferă „Steaua Republicii“ pentru merite excepționale. Ceaușescu îl felicită pe Haiducu personal la vila sa de la Neptun.

Pleșiță, invitat să fugă în Franța

La începutul lui august 1982, Haiducu părăsește România cu destinația Paris, urmând să revină la București o săptămână mai târziu. Dar acest lucru nu mai este posibil deoarece în presa franceză apar scurgeri de informații care i-ar pune viața în pericol. Scurgerile provin din rândurile autorităților franceze, și sunt rezultatul unor intrigi politice de culise. Diversiunea împotriva Securității era prevăzută să dureze până în luna decembrie, dar DST-ul se vede obligat să-și modifice planurile în pripă. Generalului Pleșiță i se transmite oferta de a se refugia în Franța pentru a scăpa de furia lui Ceaușescu la aflarea deznodământului diversiunii franceze. Acceptul lui Pleșiță vine prin telex pe 24 august. Se așteaptă sosirea sa în Franța cel târziu la 1 septembrie. Nu mai apucă să o facă (presupunând dacă ar fi vrut cu adevărat) pentru că, pe 31 august 1982, într-un articol semnat de Bernard Poulet, ziarul „Le Matin“ dezvăluie totul despre Haiducu și capcana întinsă Securității. În aceeași zi, la sediul revistei „Actual“ are loc o conferință de presă. Sala este arhiplină, subiectul este de mare senzație: spionaj, contraspionaj, demascarea metodelor criminale ale unui regim comunist, cel al lui Ceaușescu. În premieră absolută, un spion - Matei Haiducu - se arată și se destăinuie presei. Alături de el, Virgil Tănase, reapărut ca prin minune, și Paul Goma. Securitatea este dată în vileag. Falsa răpire a lui Tănase, pus la adăpost de francezi, a fost doar o cursă întinsă lui Pleșiță și lui Ceaușescu pentru a-i blama. A doua zi, pe prima pagină a ziarului „Le Monde“, se putea citi titlul: „Ceaușescu demascat“.

Cadou de la Haiducu

Acestea sunt, în mare, faptele cunoscute. Ele nu au fost considerate niciodată suficiente pentru a explica în întregime această poveste senzațională cu implicații politice ieșite din comun. S-a speculat enorm cu privire la implicarea publică, ostentativă, a președintelui Mitterrand în acest caz. Apoi, diversiunea pusă la cale de DST împotriva Securității a provocat multe semne de întrebare, mai ales că ea ar fi trebuit să aibă ca deznodământ blamarea României printr-un comunicat oficial francez. De ce s-a lansat DST-ul într-o operațiune atât de riscantă pentru politica – atât internă, cât și externă – a Franței? Doar ca să-i protejeze pe Goma și Tănase? Cum de a avut DST-ul atâta încredere în Haiducu, încât să meargă pe mâna lui împotriva Securității? De ce a vrut contra-spionajul francez să-i construiască lui Haiducu un alibi atât de solid, încât acesta să se bucure în continuare de toată încrederea Securității?

Lucrurile se leagă abia în momentul în care aflăm că Haiducu le-a dezvăluit francezilor nu doar misiunea de a-i lichida pe Goma și Tănase, ci și informația despre Charles Hernu. Într-o declarație făcută în toamna lui 1996, în toiul scandalului Hernu, Haiducu susține că el a fost cel care a primit misiunea de a se apropia de Hernu și de a-l reactiva – un fel de finalizare târzie a planului din 1963, cel stopat de sovietici. A încercat, dar s-a dovedit prea dificil, și periculos, să-l abordeze pe ditamai Ministru al Apărării. Haiducu adaugă: „am informat DST-ul despre asta atunci când am trecut de partea Franței“.

Declarația lui Haiducu privind intențiile Securității față de Hernu este susținută de materialele din Dosarul Hernu. Cât despre încrederea DST-ului în Haiducu: „Avem probe materiale ale veridicității afirmațiilor sale. Certitudinea noastră absolută se bazează pe fapte ținând de tehnica noastră“, declara o sursă a DST-ului ziarului „Le Monde“ în septembrie 1982. Probe materiale, certitudine absolută; se poate cere mai mult?

Mitterrand îi plătește polița lui Ceaușescu

Informația că Ministrul Apărării ar putea fi agent sovietic era o adevărată bombă cu ceas trântită de Haiducu în brațele francezilor, iar DST-ul trebuia să afle mai multe despre asta cu orice preț. Acesta este motivul pentru care Haiducu trebuia să se întoarcă la București bucurându-se de încrederea deplină a Securității. El trebuia, deci, să poată afirma, de o manieră foarte credibilă, că a încercat (în cazul lui Goma) și a reușit (în cazul lui Tănase) să-și îndeplinească misiunea. Implicarea personală a președintelui Mitterrand în această afacere nu trebuie să ne mai mire, și ar fi cazul să înțelegem că el nu s-a răfuit cu Ceaușescu din cauza lui Goma și a lui Tănase, ci a lui Hernu.

Pentru că Securitatea a avut cutezanța să plănuiască racolarea Ministrului Apărării al Franței. Pentru că românii îl bănuiau pe bunul său prieten Hernu că ar fi agent KGB. Și pentru că regimul său de stânga, abia instalat la putere de un an, ar fi fost spulberat de un scandal politic declanșat de aceste mașinațiuni. Mitterrand a făcut un joc pe muchie de cuțit, contrabalansând temeritatea cu prudența. Situație în care, la un moment dat, atitudinea Parisului a început să se schimbe, iar difuzarea unui comunicat oficial despre acest caz a fost abandonată.

Cum l-a păcălit Pleșiță pe Ceaușescu

Deznodământul parizian al „afacerii Tănase-Haiducu“, din 31 august 1982, a avut de-a face, evident, cu Haiducu, Tănase și Goma. Deznodământul bucureștean al acestei afaceri se producea o zi mai târziu, la 1 septembrie, și avea de-a face cu... Hernu. Lui Ceaușescu i se prezintă o NOTĂ (nr. 00069427) scrisă de mână (gen scriere tehnică), cu litere mari: „Strict secret de importanță deosebită. Exemplar unic... Din poziția de Ministru al Apărării și având în vedere și legăturile sale cu Gaston Deferre – Ministrul de Interne – ce are în subordine principalul organ de contraspionaj intern (D.S.T.), Charles Hernu manevrează activitatea serviciilor speciale franceze spre unele acțiuni provocatoare la adresa Republicii Socialiste România... André mai lucrează cu organele K.G.B.“.

Nici o vorbă despre Haiducu, Tănase, Goma și catastrofa mediatică – pentru regimul Ceaușescu – de la Paris. Pentru uriașa gafă comisă de el ca șef al CIE, jucat pe degete de francezi, Pleșiță găsește o explicație aiuritoare: este o manevră anti-românească a „agentului KGB“ Charles Hernu. La Ceaușescu, un asemenea argument părea să țină, iar Pleșiță își va menține scaunul de șef al spionajului românesc încă doi ani. Cât privește dilema francezilor referitoare la Ministrul lor al Apărării, ea avea să se rezolve într-un fel trei ani mai târziu, prin demisia lui Hernu în urma unui alt scandal – afacerea Rainbow Warrior”.

Dan Culcer

écrivain, journaliste, traducteur-interprète

Marți 21 iunie 2011

Azi am mai făcut o înregistrare. Mă tem că ultima: astă-noapte mi-a fost rău, rău, rău. Am transpirat și mai mult ca de obicei, se vede că medicamentul ultim are tot atâta efect ca și precedentele.

Rezistăm, ce naiba să facem.

*

Deși promisesem că este ultima înregistrare, pentru azi, m-a infuriat o emisiune TV de la București despre 22 iunie și despre Anonescu. Drept care am mai tras o înregistrare. Noapte bună.

*

**“60 de ani de la formarea satelor de deportați din Bărăgan
Basarabienii au fugit de Siberia și au sfârșit deportați în Bărăgan 21
Iunie 2011**

Petre Mariuțan a reușit să scape de deportarea în Siberia de două ori, o dată în Basarabia, a doua oară în România Cum au fugit basarabienii de frica rușilor, ca să fie deportați în Bărăgan

Pe 18 iunie 1951, un tren format din mai multe bou-vagoane se oprea în gara comunei Perieți, regiunea Ialomița. Din vagoane au coborât oameni și animale, fiind conduși în aceeași zi către ceea ce aveau să numească „acasă”: pustietatea Bărăganului.

Recent, s-au împlinit 60 de ani de la formarea celor 18 sate noi din mijlocul Câmpiei Bărăganului. Comuniștii au adus, în iunie 1951, peste 5.000 de familii care să „locuiască” în câmp, pe locuri parcelate a câte 2.000-2.500 metri pătrați fiecare, marcate de jur-împrejur doar cu țaruși.

„Atunci când am coborât în gara Perieți, ni s-au întipărit în minte trei culori: cenușul prafului care era dincolo de peron, verdele culturilor care erau nelucrate și galbenul rapiței”, își amintește Viorel Mariuțan, copil în vârstă de 4 ani atunci când a ajuns în Bărăgan. Tatăl său, un bătrân care nu-și arată cei 88 de ani, stă lângă el în curtea casei familiei dintr-o comună de lângă București. Își întrerupe fiul, scurt și sec: „Acum mă lași pe mine să continui povestea?!”. Viorel se retrage și rămânem cu bătrânul care, în ciuda celor trei „deportări” pe care le-a trăit, se consideră un învingător și spune, cu zâmbetul pe buze, că tot ce i s-a întâmplat în viață nu i-a adus decât bucurie. „Dar să o luăm cu începutul... 1944”, spune bătrânul.

„Plecați unde știți în lumea asta!”

Pe 3 aprilie 1944, Petre Mariuțan, basarabean din comuna Cotigeni, raionul Hotin, lua calea pribegit împreună cu soția sa. A doua zi, l-au urmat părinții și cei 11 frați. În aceeași perioadă familia lui Ilie Frunză lăsa în urmă casa din Cernăuți, îndreptându-se către Moldova de dincolo de Prut. Atunci nu se cunoșteau, dar aveau să se întâlnească în 1946 în comuna timișoreană Șandra, iar în 1951 în pustietatea prăfuită a Bărăganului.

Familiile Mariuțan și Frunză au fost doar două dintre cele câteva mii de familii din Basarabia care au fugit în 1944 din calea rușilor, scăpând astfel de deportarea în Siberia și, de ce nu, de moarte.

Ilie Frunză, acum în vârstă de 81 de ani, avea doar 13 ani când familia lui a plecat din Cernăuți, dar își amintește exact cum, într-o noapte, au părăsit casa și animalele și s-au urcat într-o căruță, luând cu ei doar câteva merinde și haine, pentru a trece Prutul. Familia sa a fugit din Basarabia cu ajutorul soldaților români deoarece tatăl său era închis într-un lagăr de concentrare, iar mama rămăsese singură cu cinci copii. Se întâmpla în 1944, în timpul celui de-al doilea război mondial, după ce rușii au ocupat Basarabia și începuseră să îi deporteze pe localnici în Siberia. „Soldații români, niște oameni buni, ne-au spus: Plecați unde știți în lumea asta!” Dar nu știau încotro să plece. Familia Mariuțan a fost mai norocoasă, fiind sfătuită de un jandarm să

plece din comună cât mai repede pentru a nu fi deportați în Siberia. „Bunicul nostru a avut o prăvălie. De aceea a fost trecut în tura a doua a deportaților. În prima tură au fost primarul, notarul, învățătorul... Bunicul a avut o informație că urmează să fie ridicați și el, ca ne gustor, cizmarul și alți meșteșugari din sat", povestește Viorel Mariuțan.

Înainte de a pleca, tatăl și bunicul lui Viorel au luat hotărârea ca toată marfa din magazin să fie dată gratuit oamenilor care rămâneau. „Am chemat cetățenii și am spus: «Noi nu mai rămânem, noi plecăm», am deschis ușile magaziei și am plecat", își amintește Petre Mariuțan.

O găleată de porumb, rația săptămânală

Viața de refugiat în propria țară nu a fost una tocmai ușoară. Oamenii s-au oprit pe unde au găsit adăpost, hrană și ceva de lucru. Însă pelerinajul lor era abia la început, evenimentele următorilor ani urmând să-i pună din nou pe drumuri.

„Ne-au primit oamenii în grajduri și pe prispe și ne dădeau de mâncare pentru că noi nu aveam nimic. Cinci copii, și cu mama șase, mâncam dintr-un chil de lapte pe zi și puțin mălai pe care îl primeam de la vecini", poartă vorba Ilie Frunză.

Au suferit aproape un an de zile de foame și de frig, dar cel mai greu era să trăiască sub amenințarea rușilor. În plus, în perioada aceea se formaseră bande de țigani și dezertori din armata sovietică care jefuiau oamenii.

„Nici nu mai pot să spun de câte ori am fost prăduiți: alimente, băutură, haine. Frații mai mari aveau îmbrăcăminte mai mare și le-au luat tot și i-au lăsat fără nimic. De multe ori ne-am opus și au vrut să îl împuște pe tata, dar părinții mei știau limba rusă", spune Ion Mariuțan, fratele lui Petre, care în momentul plecării din Basarabia avea 14 ani.

Familia lui Ilie Frunză se refugiase inițial lângă Vatra Dornei. Dar, de frica rușilor, au fugit din comuna Bicul de Sus spre orașul Rădăuți. Au găsit un oraș pustiu care fusese prădat de nemți și s-au adăpostit într-una din casele părăsite. Timp de o lună de zile au dormit pe jos și mâncau ce apucau. Apoi, mama lui Ilie a decis să plece la București să își caute soțul deoarece se zvonise că deținuții din lagărele de concentrare au fost eliberați.

„Înainte să plece, mama ne-a cumpărat o găleată de boabe. Dimineața mâncam porumb, la prânz porumb, seara porumb. Timp de o săptămână", povestește cu lacrimi în ochi bătrânul. „Câte am tras...".

250 lei „recompensă" ca să ajungi în Siberia

Pe 23 august 1944 rușii au ajuns până în Râmnicu Sărat, localitatea unde se stabilise familia Mariuțan. Rușii au vrut „să facă o purificare", astfel că toți localnicii au fost controlați, iar basarabenilor li se impunea să se întoarcă de unde veniseră. Rușii mai spuneau că persoanele care s-au aflat în Basarabia în 1940 erau cetățeni sovietici. „Însă noi eram români, nu sovietici."

Petre Mariuțan își amintește că se oferea și o recompensă de 250 lei pentru fiecare om care alegea să meargă înapoi în Basarabia. „În momentul în care acceptai banii, erai deja obligat să pleci", spune acesta. Rușii îl căutau pe capul de familie. Astfel, domnul Petre a trebuit să se ascundă. Însă, într-o zi l-au găsit prin polițiștii români și l-au dat pe mâna rușilor.

„«Ia-l și du-l la ruși p'asta», i-a spus comandantul român unui polițist, dându-mi două palme. M-au dus la Comisia Aliată de Control. Comisia era în curs de desființare, mai rămăseseră doar comandantul-șef cu garda sa. Când am ajuns, comandantul vorbea la telefon, în limba română, cu cineva din comuna Zideni, unde veniseră niște ruși - ori de-ai noștri îmbrăcați în ruși

- și devastau casele oamenilor. La un moment dat, lui nu i-a convenit că un civil - adică eu - asistă la discuție și a întreat santinela, în limba rusă: «Asta ce vrea?». Numai că eu, imediat, i-am spus că am venit să-l rog să meargă la fața locului (n.a. - la Zideni). Comandantul i-a spus santinellei, în limba rusă, să mă dea afară. Și când am ieșit, am luat bulevardul în brațe și du-te nene la câmp din nou", își amintește Petre Mariuțan.

Calvarul părea că s-a terminat o dată cu reforma agrară a lui Petru Groza din 1945. Astfel, refugiații basarabeni au fost împroprietăriți cu câte 5 hectare de pământ în Banat. Atât familia Mariuțan, cât și familia Frunză au ajuns în aceeași comună timișoreană - Șandra. Însă, după ce și-au făcut un rost în viață, din 1946 până în 1951, după ce au construit case, au muncit pământul și s-au stabilizat... în noaptea de Rusalii, pe 15 iunie 1951, au fost imbarcați în vagoane, transportați către inima Bărăganului și lăsați în mijlocul câmpului. Acolo avea să se nască - câteva luni mai târziu - satul Fundata, cu străzile A, B, C... până la H, pline de colibe și bordeie.

Ziua în care a început a treia deportare

„Era 15 iunie, într-o duminică. Zi frumoasă, ne pregăteam de recoltarea orzului și părinții au pregătit mâncare pentru o zi-două ca să mergem acolo, pentru că atunci nu erau combine și foloseam coasa. Tata cosea, mama lega și noi căram și făceam căpițe. N-am mai fost să cosim pentru că de pe 15 spre 16 noaptea ne-am trezit la ușă cu... poliția", povestește Ion Mariuțan.

Copilăria unui refugiat: pe câmp, la cules de bombe

„Nemții fugeau, americanii bombardau, rușii înaintau. A fost un dezastur", așa descrie Ion Mariuțan (foto, alături de soția, Șanda) peisajul copilăriei sale. În 1944, când a trecut Prutul dinspre Basarabia spre Moldova cu familia sa, Mariuțan avea doar 7 ani, dar nu poate să uite ororile războiului. „Eram copil, cu joaca... Priveam cum bombardează, cum mor oameni pe câmp împușcați de ruși, de nemți, de aviație. Din astea îți mai amintești", spune Mariuțan.

Una dintre cele mai groaznice amintiri este moartea fratelui său, care a fost ucis în timpul unui bombardament în apropiere de Bacău. Nici nu a avut timp să plângă pentru el. „Avea atunci vârsta de 14 ani. L-a omorât acolo. A trebuit să stăm să facem înmormântarea și de acolo să fugim mai departe", își amintește cu tristețe Mariuțan.

Una dintre distracțiile copiilor din acea perioadă era adunarea grenadelor de câmp. Mariuțan spune că în fiecare zi toți copiii erau așezați într-o linie și porneau pe câmp în căutare de muniție. „Plecăm pe teren și unde vedeam o grenadă, o bombă, noi nu aveam voie să punem mâna, dar îi anunțam pe cei mai mari și veneau și le luau. Erau munți de armament, de bombe, de grenade, de tunuri, de proiectile, de tancuri, tot ce vrei. Unele nu mai funcționau, altele funcționau."

De multe ori, propria lui viață a fost în pericol, dar nu i-a fost niciodată frică. Nu își dădea seama ce se poate întâmpla. „Într-o zi, în cursul săptămânii, ne-am dus cu tata, eu și un frate mai mic al meu, Mihai, la Râmniceu Sărat. Noi stăteam la Obidiți, o comună aproape de Râmniceu Sărat. După ce ne-am luat alimente și trebuia să ne întoarcem înapoi, au început să sune sirenele și a început un război aerian între aliați și nemți. Am băgat căruța prin șanț, pe sub copaci, am legat calul de un pom și noi ne-am băgat pe dedesubt, pe sub căruță. Trăgeau cu mitralierele de sus, veneau gloanțe din toate direcțiile. A durat vreo 15-20 de minute atacul asta aerian, după care s-au liniștit, ne-am închinat și am plecat spre casă", povestește Mariuțan.

Miercuri 22 iunie 2011

Azi am făcut înregistrarea închinată 22-lui iunie.
Mai puțin obosit ca de obicei.

*

Aura Christi îmi trimite și mie:

De : Contemporanul <contemporanul@yahoo.com>

Objet : **USR l-a dat în judecată pe Liviu Ioan Stoiciu. Dl N. Manolescu și... Constituția României**

Date : 22 juin 2011 15:54:57 HAEC

“Dl N. Manolescu și... Constituția României

Este incredibil, absolut incredibil! Uniunea Scriitorilor din România, prin reprezentantul său legal, dl N. Manolescu, l-a dat în judecată pe Liviu Ioan Stoiciu pentru... calomnie. O evidentă tentativă de intimidare, pe de o parte. Iar pe de alta, o elementară sfidare a unui drept constituțional. Sfidare a membrilor USR.

Teama îmi este ca USR, prin conducerea sa, la comitetul director mă refer – căruia, oare, îi sunt străine apucăturile dictatoriale, abuzive? – va fi pusă în situația de a da în judecată mai mulți scriitori, care – aidoma poetului incomod Liviu Ioan Stoiciu – au avut o atitudine critică, incomodă, față de abuzurile conducerii USR: Nicolae Breban, Daniel Cristea Enache, Ștefan Agopian, Dan Mircea Cipariu, Bogdan Crețu, Paul Cernat, Ovidiu Șimonca și – cu permisiunea dvs. – subsemnata. Lista ar putea continua, evident.”

Ce simpatică, suava Aura Christi/ ce suavă, simpatica Aura Christi: se dă de ceasul morții să-l scoată pe Breban din ghearele lui Manolescu, dar nu cunoaște - mai degrabă : se preface a ignora - trecutul rușinos, păcătos, murdar al aceluiași în raport cu alți “colegii de breaslă”, de pildă cu Goma.

În urmă cu două-trei săptămâni am primit din partea Aurei Christi și a lui Nicolae Breban un mesaj prin care cereau permisiunea de a reproduce, din Jurnalul meu aflat pe internet, câteva pasaje din care să reiasă că și mie “colegul N. Manolescu” îmi făcuse porcării, măgării, ticăloșii. Am fost de acord: i-am poftit să extragă citate din manolescăriile făcute (și) mie.

Textul de mai sus - semnat: “Aura Christi” (în două ceasuri mi-au parvenit trei exemplare !) dovedește că solicitanții nu au “răsfoit” jurnalul meu, iar dacă au făcut-o, nu au găsit ce așteptau (din contra). Drept care m-au “pedepsit”: numele meu nu este pomenit printre victimele lui Manolescu - scrie Aura Christi: “d-sa a călcat nu o dată Constituția României, denigrând – *pe întinderea unui an* (subl.meu, P.G) – trei vârfuri incontestabile ale literaturii române: Adrian Marino, Nicolae Breban, Ioan Groșan”.

“Pe întindere unui an”? Ce oroare! O eternitate! Dar oare câți ani vor fi trecut din 1977, când a participat și el la excluderea mea?; câți ani și cu ce mijloace mizerabile a organizat și a condus campania împotriva lui Caraion, antrenându-i și pe curatul, pe nonviolentul Matei Călinescu, cel care a ajuns să-l eticheteze pe nefericitul, pe mohorâtul mare poet: “un monstru”?

Cronologic, am fost primul dintre “colegii de breaslă”) pe care l-a atacat-condamnat - am mai spus, nu-i nimic, repet: *în 1977, în luna aprilie eu, arestat la Rahova, fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor, iar Manolescu figura printre cei care votaseră “scoatere mea în afara societății” - adevărat, nu singur, ci dimpreună cu Blandiana, cu Doinaș, cu Fănuș Neagu, cu Nichita Stănescu (suavul, și el, cel care găsisese înalt poetic faptul de a scrie și a publica un poem de punere-la-zid-pentru-trădare-de-patrie, a mea, arestatul - taman atunci, în aprilie-mai 1977).*

Adevărat: eu l-am atacat primul pe Manolescu, după interviul rușinos, criminal, luat lui Iliescu după Sângeroasa Mineriadă, cel din vara anului 1990. Tot adevărat: el nu a răspuns (tăcerea; mama înțelepciunii lașului) decât abia după ce Iliescu nu a mai fost președinte (ce a “răspuns”?): că Goma nu a citit bine interviul, atribuindu-i abuziv, lui, Manolescului apelativul “Om cu o mare”, când, în realitate // el îl cita pe Țoiu (care, Țoiu?, cel care nu apărea în text?);

Însă el - Manolescu, în 1998, prin editorialul monumental (de inteligent) “Adio, Domnule Goma!”, anunța că nu-mi va mai publica nimic în revista *România literară*, pentru că în ultimele texte trimise, insultam organul Uniunii Scriitorilor și pe el însuși, directorul - descriindu-mă ca un gândac care va fi adunat pe fâraș, aruncat...- proza manolească poate fi citită cu folos, dar, Doamne ferește, nu în vreun volum, ci doar în colecția revistei;

El însuși (dimpreună cu Liiceanu, cu Tudoran), acuzat fiind de... “antisemitism” - în realitate, de analfabetism profund: se trezise/ră/ comentându-l pe Garaudy! - a intrat în panică: își vedea “cariera” compromisă definitiv. Dar, iată ocazia, căzută din cer: turnătorul veteran H. Zalis a șoptit, în dreapta, în stânga că în recent apărutul număr al *Vieții Românești* Liviu Ioan Stoiciu publicase fragmente din Jurnalul pe 2005 a lui Goma - și că Ambasada Israelului (informată chiar de el, de Zalis) a fost șocată de... “antisemitismul autorului și a adresat un protest ferm “forurilor în drept”! Ce ocazie mai nimerită pentru a face să-i fie iertat-uitat propriul “antisemitism” (am mai spus, repet: *analfabetism*) decât să arunce pe altcineva acuzația mortală. Manolescu a luat legătură cu ambasadoarea Israelului la București, Rodica Gordon, cu ambasadorul USA, Taubman, s-au văicărit în trei

șocați de “antisemitismul lui Goma” și s-au pus de acord să formuleze proteste oficiale, de la stat la stat, demascând astfel de crime împotriva omenirii: “antisemitismul” lui Goma și... complicitatea lui L.I. Stoiciu, care ce putea semnifica decât... “legionarism” curat?

Drept care, proaspătul președinte al Uniunii Scriitorilor - de Nicolae Manolescu este vorba - a înscenat o demascare ca pe timpurile aurorale; cu complicitatea lui Horia Gârbea - și cu complicitatea activă a celor prezenți, dar tăcuți - *s-a* luat hotărârea de a-l da afară de la conducerea *Vieții românești* pe Liviu Ioan Stoiciu, iar pe Goma de a-l condamna cu hotărâre pentru... antisemitism - acuzatorii erau și ei profunda analfabeți: în capul lor; “antisemitism” (la Goma) erau opiniile lui despre statul Israel (rasism, apartheidism, persecutarea oamenilor pământului Palestinei), nu despre... evrei.

Nici chiar eu, cel rău în cerul gurului nu bănuiesem că manevrele lui Nicolae Manolescu (citește: acuzațiile mincinoase, fabricate, dar susținute de... masele largi, îndobitocite ale scriitorilor români prezenți la acea adunătură) fuseseră puse la cale în scopul - nobil - de a obține postul de ambasador UNESCO la Paris!

Suava Aura Christi, în diatriba recentă împotriva lui N. Manolescu a găsit doar porcăriile la adresa a trei scriitori: “trei vârfuri incontestabile ale literaturii române: Adrian Marino, Nicolae Breban, Ioan Groșan” - am citat-o...

Într-o notare anterioară îi recunoșteam Aurei Christi calitatea rară, gășibilă mai cu seamă la femeile dekabriștilor, cele care sacrificau totul pentru a-și apăra, a nu-și abandona “omul”;

Aura Christi îl apără pe omul ei, Breban. Însă, pasabil analfabetică și dânsa, nu ia în seamă că “literatura română”, chiar dacă admitem că Groșan reprezintă unul dintre “vârfuri” (sic), mai cunoaște și alte câteva vârfulețe.

O băgare de seamă: nici o cauză bună nu se apără cu mijloace rele: unul dintre ele: *omisiunea* fapte, oameni, “vârfuri”.

*

Din arhivele comuniste:

„Nu vă fie teamă, America și Anglia ne vor ajuta!” Igor Cașu

După reocuparea Basarabiei în 1944, mii de basarabeni au trăit mai bine de zece ani cu speranța că România își va lua revanșa față de Moscova cu ajutorul englezilor sau americanilor.

Imediat după reocuparea Basarabiei în martie-august 1944 de către Armata Roșie, regimul sovietic a început să vâneze persoanele susceptibile de a organiza rezistența împotriva comunismului. Cei care au rezistat, inclusiv cu arma în mână, aveau o anumită logică ce le justifica acțiunile. Mulți dintre aceștia credeau că România își va lua revanșa față de Moscova cu aju-

torul englezilor sau americanilor.

Iluzia că vor veni „românii” sau „englezii” nu a ținut prea mult, dar speranța că vor veni americanii a fost spulberată abia în a doua jumătate a anilor 1950 din secolul trecut. Abia după colapsul URSS, americanii vor veni, dar vor avea un comportament prea timid în raport cu așteptările moldovenilor. Primul funcționar de rang înalt care a făcut o vizită la Chișinău estese secretarul de stat american James Baker (10-11 februarie 1992).

Acesta însă a insistat atunci ca Republica Moldova să devină obligatoriu parte a Comunității Statelor Independente. Următoarea vizită a unui oficial american important a urmat peste aproape 20 de ani. De data aceasta, vicepreședintele american Joe Biden a adus un mesaj pe măsura așteptărilor moldovenilor: susținerea Republicii Moldova în eforturile sale de integrare în Uniunea Europeană și promisiunea de implicare directă în rezolvarea conflictului de pe Nistru.

Foaie volantă din iunie 1946

„Domnilor! Omorâți-i pe președinții de colhoz, pe comuniști, comsomoliști și lucrători de partid, utilizați toate posibilitățile pentru a lichida bolșevicii vagabonzi. Nu vă fie teamă, America și Anglia ne vor ajuta...Moarte bolșevicilor !” (s. Nicolaevca, județul Bălți)

Așteptarea americanilor, o acțiune antisovietică

Potrivit unor dosare descoperite recent în depozitul special al Ministerului de Interne de la Chișinău, în aprilie 1945 din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească au fost expulzate 3869 de persoane venite din România în perioada 1941-1944.

Era vorba de cetățeni români născuți peste Prut, cei care se născuseră în Basarabia fiind considerați din oficiu „cetățeni sovietici”. Conform datelor poliției politice sovietice, rămăseseră însă destule persoane din rândurile populației locale cu o conștiință națională bine încheată, care făceau agitație împotriva regimului. Acestea erau numite „naționaliști româno-moldoveni”.

În satul Pogrebeni, raionul Chiperceni, județul Orhei, țărancă Voicu N. P. chema consătenii să boicoteze alegerile în Sovietul Suprem al URSS, pe motiv că în scurt timp nu va mai exista puterea sovietică și că vor veni englezii și vor funcționa legile englezești (noiembrie-decembrie 1945).

Atitudini similare au fost înregistrate în aceeași perioadă în mai multe localități din raioanele Soroca, Zgurița, Bălți, Balatina, Bălți, Taraclia, Costiujeni și altele. Uneori, chiar și cei care acceptă să servească regimul exprimă convingeri antisovietice: de exemplu, cetățeanul Lungu, secretar al sovietului sătesc din Pământeni, raionul Bălți, spune că, dacă i s-ar oferi posibilitatea să opteze la alegeri pentru URSS sau Anglia, ar vota pentru cea din urmă.

Alți funcționari care excelau în propaganda pentru alegerile în Sovietul Suprem al URSS erau amenințați să-și mai domolească elanul pentru că „degrabă în ajutorul nostru vor veni Anglia și America și o să vă arătăm noi” (satul Stoianovka, raionul Baimaclia, județul Cahul). În anii următori au fost înregistrate alte atitudini și apeluri de acest fel. Ele nu încetează nici în timpul foametei, nici în perioada de apogeu al colectivizării sau al deportărilor în masă din iulie 1949.

Încurajați de revoluția maghiară din 1956

Mai mult, speranța că americanii vor veni se păstrează la nivel de masă până în anii 1956-1957. Asistăm la o recrudescență firească a acestor așteptări mai ales după condamnarea cultului lui Stalin, în februarie 1956, la congresul al 20-lea al PCUS, și după revoluția maghiară din toamna aceluiași

an.Expectanțele exagerate din epocă, neîntemeiate până la urmă, s-au datorat și mesajelor transmise prin intermediul posturilor de radio Europa Liberă, Vocea Americii și BBC, mesaje care alimentau zvonurile că „vin americanii”.

Un episod relevant este legat de satele Zgârdești și Mândrești din raionul Sângerei. În octombrie-noiembrie 1956, tinerii comuniști din aceste localități au intrat în panică și au început să iasă din comsomol. Unii dintre aceștia au ars carnetele de membru UTC și au mers să depună actele pentru admitere la seminarul teologic. Credeau că, datorită acestui gest, americanii îi vor ierta pentru faptul că au pactizat temporar cu anticristul.

Atitudini similare au fost semnalate de KGB în toate raioanele republicii, inclusiv în cele din sud, în rândurile găgăuzilor, care ascultau postul de radio BBC în limba turcă și erau la curent cu evenimentele din Ungaria din toamna anului 1956.

De ce n-au venit americanii în 1956?

După înăbușirea revoluției maghiare de către tancurile sovietice, ungherii sunt decepționați de reacția americanilor, care, contrar așteptărilor, evită confruntarea directă cu imperiul sovietic. Strategia americană era bazată atunci pe doctrina Truman, elaborată în 1946 de către diplomatul George Kennan, potrivit căreia SUA trebuiau să nu permită extinderea comunismului în lume, evitând implicarea directă în zonele care au revenit Moscovei după 1945. Ideea era că URSS se va prăbuși de la sine, din interior, din cauza contradicțiilor comunismului care îl făceau sortit pierii, așa cum și s-a întâmplat de altfel. Mai amintim că, exact în toiul acțiunilor de înăbușire de către ruși a revoluției maghiare din 1956, America era antrenată, în pofida voinței sale, în conflictul din Orientul Apropiat declanșat de către Marea Britanie și Franța împotriva Egiptului.

Au venit abia după colapsul URSS

Când s-a văzut că americanii nu au intervenit în ajutorul Ungariei atunci când tancurile sovietice au înăbușit revoluția din 1956, speranța moldovenilor că vor veni americanii să-i elibereze de „diavolul roșu” s-a spulberat.

Abia după 20 de la colapsul URSS, Statele Unite manifestă un interes sporit față de soarta Moldovei. Sub impulsul schimbărilor democratice intervenite după evenimentele din 7 aprilie 2009, SUA au exprimat clar disponibilitatea de a ne ajuta să ne desprindem de zona de influență rusă pentru a deveni parte integrantă a spațiului euro-atlantic. Vizita lui Joe Biden la Chișinău a confirmat acest lucru.”

*

“De zece luni Muzeul comunismului există doar pe hârtie

Valentina Basiul

Oficial avem, în Republica Moldova, o instituție culturală dedicată victimelor regimului comunist. Numai că acest for există doar în acte, pentru că autoritățile au uitat de promisiunile făcute vara trecută.

Unii funcționari spun că muzeul s-a împotmolit în lipsa de finanțe, alți demnitari au uitat cu desăvârșire de hotărârea de Guvern din 2 iulie 2010. Documentul adoptat în ajunul comemorărilor victimelor deportărilor, prevedea ca, în termen de o lună, Ministerul Culturii să aprobe regulamentul, structura, statele de personal și devizul de cheltuieli ale noii instituții, iar Ministerul Finanțelor trebuia să aloce bani.

Administrația Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, în a cărui subordine intră muzeul victimelor deportărilor și represiunilor poli-

tice, a făcut tot pachetul de acte necesar și l-a transmis Ministerului Culturii.

„S-AU PIERDUT ÎN CHESTIUNI BIROCRATICE”

„Demnitarii noștri s-au pierdut în chestiuni birocratice, iar de câteva zile au intrat în campanie electorală. Lor trebuie să le cerem explicații”, afirmă Gheorghe Negru, președintele interimar al Asociației Istoricilor. „Din păcate, în acești doi ani am rămas cu concepția lui Stepaniuc (fostul ideolog al comuniștilor lui Voronin în materie de istorie - n.r.) de predare a istoriei iar explicația clasei politice e că suntem într-o criză de identitate, ceea ce este o mare prostie”, mai spune revoltat acesta.

Foto: Basarabeni deportați în Siberia lângă cadavrele semenilor lor/
Foto: Cartea Memoriei

„Sper ca deschiderea muzeului să se facă mai devreme decât căderea comunismului”, susține Gheorghe Cojocaru, directorul Institutului de Istorie al Academiei de Științe și președintele Comisiei de studiere a regimului comunist din Republica Moldova. „Știm că guvernării au avut o agendă încărcată, dar asta nu înseamnă că ar avea scuze. Odată ce au promis, trebuie să găsească mijloacele necesare. Bani niciodată nu ajung”, a accentuat Gheorghe Cojocaru.

În bugetul adoptat la sfârșitul lui martie, este trecută suma solicitată pentru amenajarea expozițiilor, nu și banii necesari reconstrucției clădirii și colectarea exponatelor, sumele cele mai mari.

INSTITUȚIA AR ADUNA OBIECTELE CONDAMNAȚILOR

Viitorul muzeu va fi amenajat în casa unde a activat prima bibliotecă publică din Basarabia, de la intersecția străzilor București cu Bănulescu Bodoni. Edificiul, vechi de peste 150 de ani, se află într-o stare avansată de degradare: îi cade tavanul, iar pereții exteriori sunt vizibil înclinați. „Am decis ca banii alocați să-i dăm specialiștilor care vor face proiectul de restaurare. Ei ne vor spune cât va costa restaurarea”, spune Elena Postică, director-adjunct la Muzeul de Istorie.

Ion Ștefăniță, directorul Agenției de inspectare și restaurare a monumentelor, a Ministerului Culturii, susține că restaurarea clădirii-monument ar costa între șase și zece milioane de lei (între 350 și 590 de mii de euro).

Muzeul comunismului ar aduna toate materialele foștilor deportați și condamnați politic, obiecte care riscă astăzi să se piardă, mai atrag atenția istoricii.

Expoziția din biserică

În perioada sovietică au activat câteva zeci de muzee ale comunismului. „Erau cam 70 de muzee de istorie locală, dar care făceau educație patriotică în spiritul comunismului. Principalele erau cele din Chișinău: al istoriei Partidului Comunist, al ateismului, al prieteniei popoarelor și al «eroilor războiului civil» S. Lazo și Gr. Cotovschi”, spune Maria Danilov, muzeograf. Ieșit din comun era muzeul ateismului amenajat în Biserica Sf. Teodora de la Sihla, cu icoane și cărți din bisericile închise abuziv. „Era o straniețate această expoziție. Icoane cu hotărâri de partid”, mai spune Danilov.

Joi 23 iunie 2011

Azi mă odihnesc. Azi nu fac înregistrări.

*

Paul Goma: Le Calidor – L'Épopée des habitants de Mana

Mariana PASINCOVSCHI

Mots-clés: poéticité, ludique, pittoresque, carnaval, fabuleux, Calidor

En construisant son œuvre avec un réalisme d'origine folklorique, sans oublier l'ingéniosité, les bizarreries les de surprises qui peuplent cet espace dans un contexte de l'histoire tumultueuse, la performance de Paul Goma est « d'extorquer, d'une énorme tragédie, une occasion de plaisir si fertile » (Walter 1987). Nous pénétrons donc dans un monde du paysan éternel, dans un pays enchanté où, doués de « la sauvagesse naïve de la nature », les habitants – « écrasés, mais indestructibles » – affichent une façon particulière de percevoir les drames humains, se libérant à travers la danse, le rire, le rituel de production du vin, la pêche dans l'étang du monastère, l'attention obsédée accordée aux perches, l'initiation aux mystères d'amour et la participation aux moments fondamentaux de l'existence du village, du concrétisme historique, en construisant une mythologie et en s'inscrivant dans l'intemporalité : « Le village ne s'est pas laissé tenté et attiré dans « l'histoire » faite par les autres au-dessus de nos têtes. Il a gardé son innocence virginale intacte dans l'autonomie de la pauvreté et de sa mythologie, pour des moments où il pourra devenir le fondement solide d'une histoire authentique roumaine » (Blaga 1937: 11).

En créant un espace restreint, Paul Goma l'affiche dans toute sa beauté, en le construisant sous le ciel bleu, dans l'espace ouvert du calidor, en mettant en premier lieu, comme c'est le cas de tous les établissements de ce type, le système des liens de famille. Selon la tradition inaugurée par Ion Creanga, l'auteur crée des personnages fabuleux, mémorables grâce à la force magique de raconter ou de « bricoler » autour de la maison. Un exemple illustratif dans ce sens est le père Iacob, « mon voisin et grand-père adoptif », « mon enfance de Mana ». En lui consacrant un chapitre portant son nom, l'auteur souligne un tas de bizarreries et délices, en lui attribuant le rôle de magicien et de bouffon, en dotant, en même temps, le personnage d'une importance majeure, sans laquelle, bien sûr, le Paradis de Mana n'aurait pas été le même.

Plusieurs exemples confirment cette hypothèse, significatifs étant, à cet égard, la poéticité avec laquelle le vieillard explique tous les secrets de la nature de la forêt ou le vrai événement de « ... des tonneaux et la mise en place des cercles », rituel décrit avec une expressivité qui, en paraphrasant Florin Ardelean, on dirait, mène le délice de la lecture à son paroxysme. En rappelant la poétique des fêtes dionysiaques, le rire et la joie donnent à l'écriture une « franchise de carnaval », en l'ancrant fortement dans la tradition populaire roumaine :

« - Chut! Qu'on ne nous entende pas... Que les douves et les cercles n'entendent pas que nous voulons les mettre au travail ensemble. Les douves et les cercles sont comme nos habitats de Mana, me disait le Père Iacob, n'ont pas le désir de faire un travail commun, chacun avec son idée... .. et lentement, petit à petit, nous nous approchions de la fleur : belle et pleine de toutes sortes de mystères, ainsi, fermée à trois quarts ; doucement, lentement (qu'elle ne s'rende pas compte !), nous lui posons la couronne... après avoir arrangé chacune, le Père Iacob disait, en récitant, avec un doigt pointant le haut : - « Papa avec ses trois couronnes l'une au-dessus de l'autre... » (mettait le couvercle du tonneau).

... On détachait la bonde avec le marteau d'à côté, on insérait le tuyau dans le tonneau - ni trop, pour ne pas remuer la levure, ni trop peu, pour ne pas laisser l'air dedans, on aspirait une fois, deux fois ; la troisième fois, comme dans le conte, était la bonne : le vin coulait – on le dirigeait vers les sceaux, puis on crachait une fois, deux fois, trois fois : je n'aimais pas ce qui restait dans la bouche : c'était aigre – j'aimais que le Père Jacob l'aimait... » (Goma 2004: 223-225).

La confection des cuillères en bois se déroule dans l'esprit de la même tradition moldave, mais cette fois presque exactement comme chez Ion Creanga :

« Et, mon Dieu (comme le dirait - et le dit même bien Creanga), quelles merveilles sortaient de ses mains ! Pas seulement les manches formant des serpents enroulés, des poissons avec la bouche ouverte (comme s'ils voulaient aussi le bortsch de la Tante Domnica), [...] – mais aussi les cuillerons que les autres fabricants de cuillères traitent (!) selon des canons immuables, le vieillard les faisait selon la bouche (la taille!) [...]. ... peu importe comment elles sortaient, l'important c'était qu'elles sortent... » (ibid: 230).

La préférence pour les jeux de mots, pour le ludique et pour le vocabulaire dialectal crée une atmosphère, en enveloppant l'écriture dans un espace de conte où l'ironie subtile, l'intertexte et l'humour gratuit ne manquent pas. La force du mot nous mène dans le pays de « il était une fois... », en constituant, ensemble avec les effets de « couleur locale », « l'élément de contre-poids pour la phrase syncopée et comme si étranglée », suite à l'urgence de la communication. Une fois personnifiés, les objets s'animent, en donnant à la création littéraire de l'intensité, un mélange d'humour et de tendresse. En fait, l'ensemble du texte est parsemé d'une suite de tels procédés. L'auteur a recours, dans ses tentatives de surmonter les obstacles, à une « véritable poétique en action », suivie avec une rare cohérence. Il faut noter, à cet égard, le calcul linguistique, l'anagramme, l'aphérèse et l'apocope, les mots adaptés d'autres langues, le modèle russe ayant la priorité, les mots composés, les mots péjoratifs, les métaphores et les épithètes, l'intertexte, les moldavismes, les jeux de mots, sans oublier les personnifications, les phrases incidentes peines, les onomatopées, la redondance, la langue populaire, l'allitération, le charme, les déformations morphologiques et, aussi, la création de nouveaux mots : « ... l'auto est passée seule, là-bas, vers le milieu du village, l'auto a tourné, s'est arrêtée devant la grille du Père Iacob » ; avant, à l'école, j'avais eu une conversation avec Ghirei-Khan, NKVD-isé : Ghireikhanov, Khanghireiev.... Khantatarov » ; « l'italien » ou « il faut que vous partiez, Madame, que vous vous en alliez » ; « Quand on est arrivé aux bords du Prut, Tchiolovetchiî (qu'il reste dans pantalon !) avait fermé la frontière. Comme disait le Père Iacob : « Sans même réussir de mouiller vos pieds dans le Jourdain du Prut, vous avez été baptisés : sovietski grajdantin! Au moins, moi et la vieille, nous ne nous sommes pas fatigués à faire ce chemin : le grajdantin est tombé sur nos têtes... » ; « Je tremble maintenant pour le tremblement d'alors : je ne me le rappelle pas, mais je l'ai appris comme à l'école » ou « lorsque Madame pleure, ma mère la prend par la taille et lui dit que Dieu et bon il va revenir » ; « Ivan le Brigand, Ivan Pravoslovan, menteurovan » ; « J'évite une pile joufflue de foin bienparfumodoré », « Mon Dieu, quelles bonnes belles filles juteuses et parfumées et! », « C'est de la pure provocation, j'appelle la Milice! Je voulais dire : Justement la Milice, mais gonflez-le ! », « Certainement, les chevaux, affolés, se sont mis à courir : dans une heure, l'impétété est comme la paille vanné / Et derrière, il y a l'imposante

armée, enfin, roumaine, mais qu'on appelle, selon les papiers, Popescu » ; « Eh bien, si Dieu donne un peu de pluie ; mais sans grêle, comme l'année dernière... Alors le pain de Dieu pousse, M'sieur le professeur » ; « Soyez les bienvenus, dorogie tovaristchi, la collectivité m'a envoyé pour vous dire, du fond du cœur, que nous vous avons beauuuuuup attendu ! Une fois que vous êtes là, soyez les bienvenus ! », « Ion faisait l'assolement, dis-je. – Fais... l'assoiliment... ».

En déformant le sérieux, ces procédés donnent lieu à « des scènes burlesques qui révèlent un sens comique, un peu excentrique et hermétique, qui exigent des associations complexes rapides de nature philosophique et socio-politique, un grand sens des subtilités de la parole et la connaissance du folklore dramatique roumain » (Grati 2008: 90). En même temps, ils dénotent un style hybride et une manière particulière d'écrire, « qui laisse émerger les voix lointaines des narrateurs folkloriques anonymes, des chroniqueurs moldaves ou du narrateur de Humulesti » (ibid.: 93), en exprimant, « dans le style artistique économique de Paul Goma, le désir de créer un monde polyphonique, plurivoque [...] » (ibid.: 94).

D'autres scènes s'inscrivent aussi dans la tradition du carnaval, telles que le désenchantement contre la gale de Tente Domnica, le « repos » des hectares, l'hospitalité excessive des habitants de Bessarabie, l'épisode de la personnification des arbres allés à la recherche du père déporté, en particulier la scène de la baignade, quand le narrateur voit, toujours du calidor, « le beau tourbillon d'eau ; un à envier ; sans pareil ; sans parler trop, une vraie Fée... ». Quant à la danse du père revenu à la maison, en dansant avec la croix sur sa tombe, bien qu'on puisse l'inclure dans la même catégorie, la danse macabre fonctionne plutôt comme un motif de désacralisation du modèle paternel. L'enfant quitte maintenant « l'univers paradisiaque de la fantaisie pour la réalité coercitive. L'histoire pénètre et érode le paradis béni de l'imagination infantile » (Malița 1990: 44):

« Les grands hommes sont de grands voleurs, des voleurs, des voleurs – et le Père Jacob ; dirigé par le père [...] – Les voleurs ! Vous êtes de grands voleurs ! je pleure, en sanglots, du calidor (Goma 2004: 168 -169).

Nous voyons donc que les expériences traumatisantes sont encadrées par d'autres, miraculeuses, ce qui justifie l'affirmation selon laquelle, « depuis Creanga la prose roumaine n'a jamais connu une évocation si tendre et nostalgique, que dans les pages avec les perches de Mana ou avec le « séjour » dans la forêt » (Pecican 1994: 23). Même s'il n'y a rien de la technique et des motifs du prosateur de Humulești, mis dans la page en fragments tels que « La baignade » ou « La huppe du tilleul », « la Bessarabie et les Bessarabiens de Goma viennent – avec leurs habitations ornées et endimanchées, surélevées sur des piliers verticaux – directement du Conte du bonhomme géant de Țicău » (ibid.). Détachés de « l'univers de Breughel », les héros de Paul Goma, plutôt « contemplatifs que paresseux », traduisent par « le manque d'intérêt marqué pour le bien-être et tout ce qui est lié à leur fonction terrestre, [...] une aspiration vers l'espace de ceux qui, là-haut (sur les perches), sont un peu plus près » (ibid.). En surprenant, d'une manière très originale, le comportement de ceux de là-haut, qui, dès qu'ils voient un voyageur apparaître sur le chemin vers le village, crient : « Au voleur ! », Ovidiu Pecican en trouve l'explication dans « le détournement de la contemplation de leur flotaison statique » : « Ainsi, démasqué, le voyageur est immédiatement récupérée, intégrée dans le petit rituel – presque instinctivement – de communion avec la transcendance : il est mis, tour à tour, tantôt sur une perche, tantôt sur

l'autre, sous le prétexte de goûter les melons d'eau. Le banquet sui generis, à l'air frais et fort des hauteurs évoqué une fois par Nietzsche, rappelle, bon gré mal gré, l'idée selon laquelle le goûter est aussi dans l'ordre de la spiritualité » (ibid.).

Une autre perspective concernant les rituels du Calidor, en commençant par la description des jubilatons corporelles, est surprise par Aliona Grati. L'auteure considère que, « par la réhabilitation de la corporéité, Paul Goma s'oppose à la tendance métaphorique de la littérature contemporaine, la description des jubilatons corporelles dénotant une conception spécifique d'esthétisation du quotidien » (Grati 2008 : 91-92). En commençant par le réalisme d'origine folklorique qui perçoit la matérialité du corps d'une manière profondément positive, comme un début de vie et non pas comme une expression vulgaire matérialiste – comme elle l'affirme –, Aliona Grati croit que, si au cours des années le culte religieux a excessivement compromis la corporéité et ses besoins, le folklore les a abordés d'une manière ordinaire, en leur donnant une valeur égale à des événements naturels, en les poussant vers le quotidien. Ainsi, pour revenir au texte de Paul Goma, « on ne peut pas y parler des pathologies et effets héréditaires maléfiques, mais d'une sensibilité du naturel, de la perception organique, qui établissent le domaine de l'humanité et de l'humain même dans les conditions d'une réalité mortifiante [...] » (Ibid.: 92).

« Des scènes statiques, des scènes clés, des scènes-noyau : des moments, des états qui, « touchés » plus tard (même aujourd'hui) avec le souffle de la bouche vers le cuivre de cette cloche-là, commencent à répondre, à vibrer, à sonner... » (Goma 2004 : 52) sont déclenchés par « les principaux fournisseurs de mémoire déficitaire », le père et la mère, « provoqués de reconstruire leur passé ». Si le père, pleinement ancré dans la réalité quotidienne, est destiné à présenter et nous guider sur le terrain vierge de l'histoire et la géographie, en nous gardant de tomber dans le mythe et le rêve, la mère, avec ses « bottes de danseuse », nous amène directement au ciel, la culture et l'idéalisation du maternel, point de repère du refuge imaginaire et du soin qui sont fortement invoqués dans les romans de prison. En nous référant au binôme statique / dynamique, on trouve, de même que Daniela Sitar-Tăut, que le père constitue « l'entité dynamique, en étant associé au départ, à la distance, au loin : « à la guerre, en déportation (mort), à la quête des aliments », c'est-à-dire « celui attendu et parfois rentré », tandis que la mère est la personne statique, toujours en attente, mais qui assume l'ensemble des tâches domestiques viriles » (Sitar-Tăut 2009 : 84). Toujours à l'intermédiaire des parents, on réalise la fusion des deux éléments thématiques, l'histoire et la femme, « selon une formule chimique d'ultimatum, mais définitoire pour sa prose, et dans un alliage de complémentarité serrée » (Sălcudeanu 2003 : 103).

On distingue, ainsi, deux niveaux spatiotemporels : « un (prépondérant) de l'enfance passée en Bessarabie pendant la Seconde Guerre mondiale et l'autre, complémentaire, qui – situé à un âge adulte – commente et complète le premier, en jouant les dialogues de maturité avec les parents, pendant lesquels, le protagoniste-narrateur a l'intelligence de réserver pour soi-même, dans ce qui suit, un rôle (provocateur) d'innocent » (Pop 2000 : 311). Ce qu'on a d'ailleurs observé dans toute l'œuvre de l'écrivain bessarabéen est que, en partant du défi des normes d'orthographe, d'orthoépique, lexicales, grammaticales et syntaxiques, « il y a quelque chose de paradoxalement féminins dans ce débordement de bavardage avec verve (qui s'établie – s. n.)

et ce n'est pas sans importance que les personnages bien faits sont des femmes » (Popa, 2009 : 662). Demandé dans un livre récent par Dinu Mihail, publié à Chisinau, *À qui pensez-vous quand vous écrivez?*, Paul Goma répond : « À qui je pense quand j'écris... La question me déroute. On ne m'a jamais demandé : à qui? – habituellement je répondais à quoi...? Essayons... En essayant, je vois que je pensais (en écrivant) seulement aux femmes. À une fille, à deux, à cinq – puis à ma mère... Et puis je pensais de nouveau, tout en écrivant, à une fille concrète – et puis, de nouveau, j'arrivais à penser à ma mère... Je suppose que je ne suis pas du tout original : dans les moments de tension, le regard cherche, si pas de consolation, alors certainement, de la confirmation : « Ce qu'elle pense : je fais bien ce que je fais? » Elle – la fille – les filles, la femme – les femmes, la mère (au singulier) – exerce la première « censure ». En étant librement consentie (voici un rappel – doux – du matriarcat...), elle peut être prise comme autocensure : « Ce qu'elle pense: je fais bien ce que je fais? »

Voici une censure à laquelle celui qui porte la plume sur le papier se soumet heureux, même avec jubilation (sans aller jusqu'à l'extase...) » (cité dans Paul Goma, Dinu 2010 : 18-19).

La référence permanente à la femme, à la mère comme moyen d'autocensure, nous fait penser à « la reconnaissance de la permanence dans l'âme humaine, d'un noyau d'enfance, une enfance qui, même si elle est fixe, elle reste vivante, en dehors de l'histoire, cachée pour les autres, qui prend la forme d'un conte quand elle est racontée, mais qui ne devient pas réelle que dans ses moments d'illumination – en d'autres termes, dans les moments de son existence poétique (s. n.) » (Bachelard 2005 : 104). En nouant le fil de l'histoire là où le fil des souvenirs personnels se rompt, Paul Goma nous séduit avec la grandeur des humbles, en éveillant en nous « la nostalgie du paradis perdu », en le situant – sous le signe du père et de l'espace maternel perdus – en quelque sorte au milieu, entre le dehors et le dedans : « ... Peut-être est-ce pourquoi mon lieu de retour n'est pas dans le dedans, comme les non-nés, mais dans le Calidor, ce vestibule ouvert pour les deux parties, ce dehors immédiat et non-définitif, cet endroit à l'air et à la lumière et à l'ombre et à la chaleur, exposés aux agressions – mais pas mortelles : on peut à tout moment revenir à l'abri ».

En déformant, par le sous-titre du roman, l'image classique d'un genre – nostalgique, mais générateur d'harmonie si l'on pense éventuellement aux *Souvenirs d'enfance*, l'auteur jette ce thème de l'enfance dans le vide de l'histoire, en altérant sa signification. Tout cela, dans une symbiose parfaite entre l'enfance et le village, comme présenté, avec beaucoup d'habileté, par Lucian Blaga : « ... L'enfance passée dans le village semble être ma seule enfance. Celui qui ne tourne pas son regard vers une telle enfance semble presque un condamné de la vie [...]. L'enfance et le village se complètent réciproquement en formant un tout indissociable » (Blaga 1937 : 4).

Situé à l'horizon cosmique, en se prolongeant dans le mythe, l'enfance de Paul Goma semble être « la seule porte ouverte vers la métaphysique du village, vers la métaphysique étrange et naturelle, vivante, cachée dans les cœurs qui battent sous les toits de paille, et reflétée sur les visages hantés par le destin, mais avec les yeux suspendus au ciel (s. n.) » (ibid.: 5). En vivant du tout d'un monde - pour ce tout, dans un échange continu de mystères et de révélations avec celui-ci, seulement une telle image, vivante dans le temps, te fait revenir en arrière (« de la distance de quarante ans et trois mille kilomètres [...] ... et pas seulement avec la pensée... Que dire seulement avec la

pensée de l'enfance heureuse ?... » – « On entre dans l'enfance « remémorée » (on avance, on rétrograde, cela te concerne, en fait, concerne tous ceux qui fraudent tout...); on pénètre dans l'enfance-rappelée comme le fil de blé écrase la croûte du champ, soudainement ; et pour la première fois ; on entre dans l'enfance avec amour ».

Valorisé du point de vue féminin par le symbole même autour duquel tout le livre est centré, Le Calidor se lie à l'esprit masculin seulement à son niveau historique, en construisant son monde de l'enfance heureuse moins dans sa réalité, mais en la restituant dans l'idéal. On atteste donc « un mélange indécomposable de mémoire et d'imagination affective. Lorsqu'il revit, l'écrivain devient aussi un architecte rêveur. Un architecte magique. Un poète » (Podoabă 2004 : 259).

Conclusions

Sans entrer pour la première fois dans l'horizon de la prose de Paul Goma, la patrie intacte et l'enfance heureuse apparaissant aussi dans les romans du goulag comme « pôle nostalgique opposé au présent destructeur », Le Calidor apporte dans l'espace de l'écriture l'image d'une Bessarabie idyllique où l'auteur reviendra chaque fois qu'il sentira le besoin de puiser la sève de la bleuverdure de l'eau de Mana.

Structuré, par l'agencement des chapitres, « dans une ligne de crescendo, avec des passages d'andante vers allegro (de La maison, L'école, etc. aux expressions tumultueuses Les Roumains arrivent ! Les Roumains sont arrivés !, Les Roumains sont partis !), comme même la technique du contrepoint n'est pas étrangère à l'écriture roumaine (Pop 2000: 311), la polyphonie musicale du roman est doublée par la plurivocité du discours, Le Calidor de Paul Goma en devenant un microcosme du multilinguisme », selon Aliona Grati. Le roman confirme ainsi le fait que la prose de Paul Goma est basée sur des lois de composition empruntées à la musique. Il est à noter ici, comme dans tous les ouvrages de l'auteur, la présence du leitmotiv (« Je suis dans le calidor de la maison de Mana ») qui, « par la répétition fréquente, assure, outre le caractère poétique du roman, une cohérence thématique ferme, ce qui tourne vers lui tous les points d'évasion (apparente), en s'enrichissant par les variations (digressions) mêmes du discours » (ibid.). En même temps, la métaphore obsédante, le Calidor, construit « d'après la recette du bretzel » (« ... Bien qu'il soit écrivain comme moi, il n'aurait pas compris comment je fais, avec mes mains, une maison – de mots. Eh bien, comment ! D'après la recette du bretzel [qui est fait en tournant la pâte autour d'un trou donnée], j'enroule les mots autour le calidor » (Goma 2004: 21) « il indique le programme spécifique (s. n.) d'esthétisation du quotidien d'une manière circulaire et délibérément concentrée, avec des reprises obsessionnelles de thèmes, de motifs, où seulement les outils d'expression varient » (Corcinschi 2010 : 80). D'ailleurs, ce symbole circulaire traîne tout au long du roman, seulement vers la fin en surclassant l'optique ordinaire pour s'installer dans le vide nostalgique du départ. En voici quelques exemples pertinents dans ce sens :

« Pour moi, tout part de là et d'alors, tout revient à moi, après de longs détours, parfaitement ronds, après des départs définitifs – alors et là (p. 5). – On y va, on y va, juste un petit détour autour de la maison... Juste un détour et je vais amener un charretier... Juste un et on y va... (p. 9)

... Non seulement la terre, avec un geste arrondi d'indécision qui voudrait dire : « Par ici, quelque part... » (p. 20)

... Et encore : « l'élan » arrondi avec lequel elle allait, d'un endroit à un

autre, dans la maison, en cherchant un objet... (à propos de la mère, p. 31)
C'est bien fait : le ciel est soudainement assombri – et seulement pour ce moment le bruit est si épais, si plein et rond, qu'il éclate, il craque, il crève (p. 72)

Donc je reviens... au début, pas juste dans ma Mana, dans son univers rond et arrondi pour toujours, mais « par là » ; par autour – le plus par autour possible. (p. 220)

Réponse adéquate : le Père Iacob le jetait, le fusillait, l'anéantissait ; bref; perçant – mais... arrondi au bout, émoussé (il n'avait pas besoin de pointe, pour percer l'air entre sa cour et notre calidor, bien sûr : après avoir fais à trois reprises le tour de la Terre). (p. 222)

Je ne me souviens plus le départ, je me vois dans le calidor, dans l'attente [...], je me vois quelque part, sur une large route, à pied, derrière le chariot, pour que les pauvres bœufs ne tirent pas trop péniblement, car ils sont aussi des hommes – mais entre ces moments : rien.

Le vide. Le trou du bretzel (p. 271) » (Goma 2004).

Espace situé dans le centre du égo autobiographique, le calidor est aussi un générateur de mythologie (interne) que Goma oppose à la menace de l'histoire. Par son sens originel, le calidor (cali-dor – belle nostalgie) semble être un espace perdu, mais c'est surtout un espace créé, né de l'imagination-mémoire de l'écrivain, c'est la maison liée au destin d'enseignant de son père, dans laquelle le père lui enseigne l'appartenance. Espace né d'une certaine nostalgie, cette image de la maison (conservée uniquement dans la mémoire), ré-imaginée après tant d'années, semble être une métaphore du rouleau de l'histoire, le égo s'y positionnant comme déraciné, révolté, nostalgique, évocateur ou créateur de mythologie.

Victimes d'une histoire irrationnelle, les paysans de Paul Goma, « ne sont que des gens fixés par le destin à la frontière entre deux mondes, humiliés systématiquement par les uns et par les autres, méfiants envers tous à cause de cela ». Avec de nombreux documents sociaux, la prose de Paul Goma « représente aussi l'effort de prolonger le document en symbole et de saisir la tragédie d'un monde [...] marginal, un vieux monde, avec ses saints (Stefan cel Mare), ses fantômes, ses coutumes et ses peurs eux... » (Simon 2002 : 126). Bien sûr, on peut aussi parler d'une typologie structurée du livre, en restituant premièrement le Bessarabéen, puis le Russe, en montrant que les gens agissent différemment sous le même système.

Si dans les romans du goulag l'auteur est un auditeur qui, premièrement « entend » et puis « voit », il faut noter qu'ici, bien qu'il y ait la même perception du monde par la sensorialité, elle est fait à l'inverse, en partant de ce qu'on voit, « je suis assis et je vois » étant devenu des états favoris pour le déplacement du monde du Calidor. L'auteur utilise des adverbes comme « ici » et « maintenant », adverbes indiquant que le repère (temporel et spatial) ne se trouve plus dans le passé, mais que l'axe du narrateur et celle de la narration se superposent. Ces adverbes temporels sont conçus pour donner au temps une autre dimension, une « volée » du Jardin d'Éden, qui se déroule dans un continu « maintenant », sous nos yeux, en engloutissant à la fois le passé, le présent et l'avenir.

D'autre part, paradoxalement, si pendant l'enfance on voit tant de choses qu'on perd le sens profond du voir, voir et montrer étant dans une antithèse violente, l'enfant de Paul Goma préfère voir, car « comment les adultes pourraient-ils nous montrer le monde qu'ils ont perdu ?! ». En s'inté-

grant dans l'existentialisme du fabuleux, en remplacement la perception par l'admiration, la prise de possession de l'enfance est réalisée par des couleurs, des odeurs, des saisons. Ainsi, le dernier Noël ou la baignade de « l'été éternel » deviennent de véritables valeurs spirituelles, des valeurs psychologiques directes, immobiles, indestructibles. En filtrant les événements par « l'encre des sens » et palpant le monde avec une « sensorialité exacerbée », « Paul Goma, de son calidor avec des ombres, parvient à être « là où tu veux », mais chaque fois à l'abri de la littéralité » (Salcudeanu 2003: 106-107).

Maîtriser les mots ou se laisser maîtriser par les mots, telle est la question ? « Maîtriser les mots veut dire te confondre avec leur destin et en être responsable. Mais s'ils n'ont plus de destin ? Si le langage en crise – un ironiste tragique ?, un tragique hypocrite ? – ne peut plus remodeler aucun sens ? Etre responsable du sort des mots c'est conclure et respecter un contrat pour la vie et la mort [...]. C'est risquer. C'est répéter avec ta conscience la conscience de celui qui dit qu'il dit : « Osez ! J'ai vaincu le monde ! » (Caraion 1995 : 22). En s'assurant ce risque, Paul Goma s'assoit au centre du monde, en découvrant « l'odeur du Paradis : c'est comme les collines de Mana quand les vignes sont en fleur » – dans le passé, comme aujourd'hui, une odeur douce est le centre d'une intimité (ibid.). En réalisant une poétique individuelle du sens, selon l'affirmation de Nina Corcinschi (2010 : 80), les couleurs, avec tout l'arsenal olfactif, visuel, tactile sont des marques imprimées directement sur la rétine de nos univers, « de-là-ici » d'où on peut voir « seulement le bien ; le sens-vieillesse ». On peut donc parler d'une esthétique de la volupté, l'art apparaissant, comme on le sait, seulement là où la concrétude maximale rencontre la signification maximale : « la beauté est toujours individuelle et concrète, unique et non répétable, en ayant consubstantiellement le sens et le signe, l'apparence et l'essence, l'idée et l'expression » (Vianu 1968 : 69).

Même s'il ne respecte pas l'ordre chronologique des événements, l'auteur construit une prose équilibrée, l'ironie et l'humour en la protégeant de « tomber dans la sentimentalisme et l'idylle », mais pas de la chute du Paradis, « du mythe en histoire ». Déraciné de l'espace sacré de l'existence, l'enfant passe de la lumière dans l'obscurité, l'année 1944 constituant le début d'une obscurité de refuge pour beaucoup de Bassarabéens. Maintenant le temps n'a plus de patience, les gens étant confus entre « une arrivée et un départ ». Une fois la rupture produite, il y apparaît un mur de protection entre le réfugié et le refuge, un mur à travers lequel le premier est empêché de voir, jusqu'au moment de la maturation, l'espace qui l'adopte : « La mère paie, l'homme part comme s'il venait. C'est parce qu'il fait obscur. Je n'ai jamais vu une obscurité si obscure. Il semble qu'il fait obscur à cause du refuge ; si on n'était pas des réfugiés, on verrait, quelle qu'obscure soit la nuit ! Mais comme ça... » (Goma 2004 : 278).

En voulant tout saisir – mise rapportée, en fait, à toute la création du Bessarabéen, Le Calidor représente le début, mais en même temps, la continuité du début (un autre début). L'auteur ne fixe aucun seuil, en laissant la porte ouverte pour pouvoir, n'importe quand, « avoir du travail là-bas, autour », faire, refaire, revoir, défaire et faire à nouveau, « Comme le Premier Jour. Bien sûr : du calidor ». En brisant les barrières de la syntaxe traditionnelle et en devenant un homme du verbe (doué pour les inventions verbales, comme il le dirait), sans être gratuit, facile, « littérisé », cathartique, Paul Goma vit par écrit, à l'intensité maximale, en parodiant et, en même temps, en poétisant ; et tout cela « au bénéfice de la liberté, en tant que principe de la

création » (Corcinschi 2010 : 83). En bâtissant son œuvre non seulement à partir de ce qui « est arrivé », mais, plutôt, de ce qui « aurait pu arriver » (« la littérature ne travaille pas avec la vérité – ‘ce qui a été vrai’, mais avec le véridique, avec ‘ce qui aurait pu être vrai’ » Apud Goma, Dinu Mihail 2010: 29), anticalophile et antimaniériste, en prouvant « un autre raffinement que celui formel esthétisé, en découvrant une autre poésie que celle résultant du lyrisme, de l'ethnographie ou de la préciosité textuelle, l'auteur des *Passion de Pitesti* (Patimile după Pitești) refuse d'une manière programmatique la poéticité, mais pas la poésie (on pourrait écrire même la Poésie) » (Turcanu 2010 : 88), en construisant, de son *Calidor* avec des ombres et des lumières, non seulement une histoire à lui, mais une histoire à nous tous (« son drame reflète parfaitement le drame de toute la nation »), comme l'observe Liviu Cangeopol, en réverbérant, dans divers accords, soit une tension ontique soit une récupération paradisiaque, « mais tout cela à la base du vécu » :

« – Écoute, mon petit poussin : tu es déjà grand ; tu dois déjà comprendre comment les choses sont dans ce monde ; et avec nous dans lui. Nous sommes, maintenant, des réfugiés...

– Je ne veux pas être réfugié !

– Hélas, si c'était à nous de décider...

– Je ne veux pas être réfugié, c'est-à-dire couché par terre, dans le bureau, dans l'obscurité et, en plus, long de faim !

– On dit : mort de faim. Ou crevé de faim – pas long.

– Je dis ce que je dis. Je ne suis ni mort ni crevé. Je suis vivant et j'ai tellement faim que je sens comme je m'allonge. Je sens comment je grandis. Je suis long et grand, de faim, maman... » (Goma 2004: 282)

Ces pages déchirantes, fermant-ouvrant les feuilles du volet autobiographique, passées par l'âme puérile de l'enfant, greffées par la main ferme et, cependant, fatiguée par l'exil de l'adulte, en violentant le cours naturel des choses, arrêtent le cours de l'histoire, en nous clouant devant la feuille sentant encore l'odeur de l'école, du gazole pour le plancher, de la poussière du plancher, de l'élève, des livres de l'élève, et du maître..., en nous poussant vers « l'orbite de la relecture » – infinie mais, en même temps, ample et totale, émoussée, en jutant l'authenticité et le souffle vivant de l'ineffable. Peut-être « qu'après avoir tout perdu, ce qui reste c'est le tout. De dire » (Balancescu 2010 : 21). L'écouter parler, participer au dialogue, en laissant notre empreinte sur le loquet entrouvert de l'œuvre – c'est un signe que quelqu'un attend avec acribie le moment du retour à Ithaque, c'est un signe qu'il croit encore aux miracles. Les briser ? ou leur donner la vie ? – ceci reste une preuve de verticalité que nous assumons dans le désir de démontrer qu'on « peut apprendre la liberté (s. n.) non seulement de ceux qui sont libres depuis longtemps. Mais aussi de ceux qui étaient esclaves jusqu'hier » (Apud Goma, Dinu Mihail 2010 : 57), et tout cela dans les conditions où l'art n'exprime que la nostalgie d'une liberté totale : « il (art) n'exprime jamais, profondément, que la nostalgie d'une liberté totale, d'un détachement, d'une indifférence et d'une innocence qui le laisseraient faire retour à sa seule vérité: celle d'être le recommencement absolu dans un monde ou rien encore ne serait arrivé, et prêt pour son seul avènement [...] » (Lefebve 1971 : 178).

Bibliographie

- Bachelard 2005: Gaston Bachelard, Poetica reveriei, Traducere din franceză de Luminița Brăileanu, Pitești, Editura Paralela 45.
- Blaa 1937: Lucian Blaa, Elogiul Satului Românesc, Depozitul general Cartea Românească, București, Bulevardul Academiei, 3-5.
- Bălănescu 2010: Flori Bălănescu, Paul Goma – Românul rătăcitor în patria limbii române, în „Metaliteratură” nr. 5-6 (25)/2010.
- Caraion 1995: Ion Caraion, Tristețe și cărți. Eseuri, București, Editura Fundației Culturale Române.
- Corcinschi 2010: Nina Corcinschi, Printre figurile și tropii lui Paul Goma, în „Metaliteratură”, nr. 5-6/2010, p. 80.
- Dinu 2010: Mihail Dinu, Paul Goma sau Predica în Pustiu, Chișinău, Editura Magna-Princeps.
- Goma 2004: Paul Goma, Din Calidor. O copilărie basarabeană, Iași, Editura Polirom.
- Grati 2008: Aliona Grati, Romanul «Din calidor» de Paul Goma: dialoguri cu „memoria genului”, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (19)
- Lefebvre 1971: Maurice-Jean, Structure du discours de la poésie et du récit, Neuchâtel (Suisse), Éditions de la Baconnière.
- Malîța 1990: Liviu Malîța, Orfănelul, în „Apostrof”, nr. 5-6-7.
- Pecican 1994: Ovidiu Pecican, Singur printre ai săi, în „Familia”, nr. 3.
- Podoabă 2004: Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Pitești, Editura Paralela 45.
- Pop 2000: Ion Pop, Dicționar analitic de opere literare românești, vol. I, A-D, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință.
- Popa 2009: Marian Popa, Istoria literaturii române de azi pe mâine, vol. II, București, Editura Semne.
- Sălcudeanu 2003: Nicoleta Sălcudeanu, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Brașov, Editura Aula.
- Simion 2002: Eugen Simion, Genurile autobiograficului, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Sitar-Tăut 2009: Daniela Sitar-Tăut, Paul Goma. Poetica insurgenței, în Memorialistica închisorilor. Diasporă. Disidență, Cluj-Napoca, Editura Risoprint.
- Turcanu 2010: Paul Goma: atitudine și poezie, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010.
- Vianu 1968: Tudor Vianu, Estetica, București, Editura Pentru Literatură.
- Walter 1987: Georges Walter, „Quest-France”, 26 iulie.

Paul Goma: Le Calidor – L'Épopée des habitants de Mana

En suivant le positionnement du narrateur dans le centre de l'égo biographique par le placement de celui-ci dans le Calidor, l'étude vise à illustrer un espace édénique à partir de l'image d'une Bessarabie idyllique, regardée « nostalgiquement comme pôle opposé du présent destructeur ». En percevant le monde à travers la sensorialité et en s'intégrant dans l'existentialisme fabuleux, le narrateur remplace la perception avec l'admiration, et la prise en possession de l'enfance est réalisée par des couleurs, des odeurs, des saisons. Ainsi, en désirant inclure tout, Le Calidor représente le début, mais, en même temps, la continuité du début (un autre début), en devenant une source sacrée de vocalités douces, baignées dans l'huile sainte inépuisable de la parole.

Université « Ștefan cel Mare », Suceava

Vineri 24 iunie 2011

În zori am primit o scrisorică de la Liviu Ioan Stoiciu. Anunțată astfel:

“Prea iubite Domnule Paul Goma - v-am pomenit pe <http://www.liviuiostoiu.ro/2011/06/am-luat-pozitie-de-drepti-traiti-dom-presedinte-manolescu-ne-intalnim-iar-la-trebunul-caragiale-e-pe-faza-pe-cuvant/> Cu cele mai bune urari, devotat, LIS”

“Publicat pe 23 Iun 2011 - de Liviu Ioan Stoiciu în categoria: LIS JURNAL

“**Joi, 23 iunie 2011.** N-am citit demult un articol mai penibil și de rea-credință decât cel semnat de N. Manolescu în *România literară* din această săptămână, intitulat „Ura noastră cea de toate zilele”, în care îi acuză pe Liviu Antonesei, pe Daniel Cristea Enache, pe Adrian Suci, pe Iulian Tănase, mai ales pe Dan Mircea Cipariu, pe mine și pe Aura Christi de calomnii și atacuri la persoană. N. Manolescu se confundă cu USR! Nimic mai trist. Se vede că-i joacă feste nervozitatea la masa de scris. Domnului N. Manolescu îi cad pernele de pe scaun? A scrie din start că „atacurile au căpătat în ultimul timp caracterul unei campanii contra USR” e descalificant. Culmea, de fapt tocmai acest articol jenant al lui N. Manolescu e plin de calomnii și atacuri la persoană... Am să mă refer la problema mea. Să-i fie clar președintelui trecător al USR, N. Manolescu – observațiile mele critice se îndreaptă exclusiv către conducerea salariată a USR, nu către USR. Apoi, să-i intre bine în cap: eu nu urăsc pe nimeni! Nu i-am urât nici pe cei mai abominabili dușmani ai mei (cei ce au vrut să măucidă, până la Revoluție; mă refer la securiști). E o calomnie să spună N. Manolescu că eu îl urăsc, personal (din contră, îl iubesc; cine nu știe asta?). Îl citez: „Liviu Ioan Stoiciu reprezintă un caz de mistificare care ține de patologie. Aflat la un metru de mine și de colegii mei din conducerea USR în reuniunile de Consiliu, așadar, având acces pe viu la toate informațiile, ca și posibilitatea de a întreba sau replica, notând grijuliu tot ce se discută și se hotărăște, pare cu desăvârșire inapt să înțeleagă ceva. Scrie apoi pe blogul propriu numai năzdrăvăni, acuzându-ne de lipsă de transparentă. Dacă ar fi să-i dăm crezare, ar trebui să admitem că am privatizat USR pe metoda MEBO (!) sau că risipim bani pe un festival ca acela de la Neptun, și asta, fiindcă am invitat doi laureați Nobel și nu pe Liviu Ioan Stoiciu. În sfârșit, își învinuiește în bloc colegii din juriul de nominalizări al USR că s-a făcut de răs fiindcă nu l-au nominalizat și pe el”.

O iau pe rând.

1). „Caz de mistificare, care ține de patologie” – e atac la persoană, condamnat. O asemenea afirmație e perfect valabilă și domniei sale, nu? La tribunal va trebui să vină cu argumente. Ce am mistificat eu, despre ce patologie vorbim? Povestea cu metoda MEBO (sic!) și lipsa de transparentă, care s-au constituit într-o trimitere a mea în judecată, de un ridicol total – se întâmplă în 2008, n-aveam cum să scriu pe blog asemenea „bazaconie”, cum spune N. Manolescu (țin blogul în fiecare zi fix din ziua mea de naștere: 19 februarie 2010 încoace). Atenție, N. Manolescu, e un „caz de mistificare, care ține de patologie”, ca să-i folosesc întocmai cuvintele. (...)

2). În chestiunea Festivalului de la Neptun, ați citit și ieri aici – bani publici grei aruncați pe fereastră (repet, fără nici un folos pentru literatura română; eventual, îi umflă în pene pe cei ce-l organizează și pe invitații lor). Dacă e vorba de invitații ale premiaților Nobel, ei pot fi invitați la Ateneu și puși să se mărturisească pe domeniile care interesează România și literatura română. Anul acesta festivalul de la Neptun a atins culmea prostiei cu ștaif – a avut drept temă exilul (și-au dat cu părerea cine vrei și cine nu vrei, inclusiv scriitori compromiși de comunism, sau străini sau români emigrați, care n-aveau nici o legătură cu subiectul) și N. Manolescu nu l-a invitat

pe mare exilat Paul Goma! Da, ar fi avut cap și coadă măcar această ediție a acestui festival, dedicată exilului, dacă ar fi fost prezent extraordinarul Paul Goma și eventual ar fi fost și premiat cu 10.000 de euro (n-ar fi fost o excepție, N. Manolescu l-a premiat pe Andrei Codrescu). Vă anunț că mă lasă rece excluderile de pe listă și ura dumneavoastră la adresa mea (boală veche deja), domnule N. Manolescu.

3). În legătură cu Premiile UR, la care eu n-am fost nominalizat – domnule N. Manolescu, îmi dau efectiv lacrimile! Ați ajuns să faceți jocuri și dumneavoastră, de când nu mai citiți decât cărțile prietenilor? Am scris pe blog, aici, după ce am aflat componența juriului de nominalizări, cu mult timp înainte de a fi anunțate nominalizările, că eu nu voi fi nici nominalizat, fiind dușmănit într-atâta, că mi-e greață (în condițiile în care cartea mea, „Pe prag” a fost nominalizată la Premiile Radio România Cultural și Premiile Observator Cultural, mai mult decât credibile; las la o parte cronicile de-a dreptul remarcabile, care numai la debut s-au adăugat așa, una după alta). O repet, juriul de nominalizări s-a făcut de râs (și mă așteptam la asta, așa cum v-ați așteptat și dumneavoastră; ați anunțat asta în Consiliul UR), juriul s-a dovedit a fi depășit de situație – și o spun cu tot regretul, fiindcă nu vreau să-i fac pe cei ce au fost nominalizați să creadă că am cu ei ceva de împărțit, Doamne ferește, sunt valori și valori. E culmea că nu am dreptul să-mi arăt dezamăgirea pe propriul blog. Mă întreb, scriind aceste rânduri, de ce-mi pun eu mintea cu un editorial penibil scris de N. Manolescu (care se confundă cu „institueția” UR; rău a ajuns)? Editorial care se încheie cu o amenințare: „Am convocat în partea a doua a lui iulie o reuniune excepțională a Comitetului Director, care va analiza situația creată, caz cu caz. Nu exclud posibilitatea de a da curs solicitării unor filiale și a unor colegi de a proceda la sancțiuni statutare”... Am luat poziție de drept: „Trăiți, dom’ președinte!”. Ne întâlnim iar la Tribunal? Caragiale e pe fază, pe cuvânt! Până să veniți la prima chemare, vă rog să mai citiți o dată Statutul UR, pe care l-ați impus – libertatea de expresie a membrilor UR e pe primul plan, nu puteți încălca Constituția, care – asta e situația, vă place, nu vă place –, e înaintea Comisiei de suspendări a UR pe care vreți să o activați... Ce căutați în fruntea UR dacă nu respectați libertatea de expresie a scriitorilor? N-ar fi mai bine să plecați în concediu de odihnă în iulie? Îi veți lua lui Liviu Antonesei (care a demisionat din UR) condeiul? Nu vreți să vă uitați în jurul dumneavoastră (și să-l trimiteti la plimbare pe unul ca Horia Gârbea, care vă toarnă în urechi premii)? Daniel Cristea Enache și-a înregistrat demisia din UR, v-a făcut pe plac – sunteți mulțumit? Dacă demisionează din cauza comportamentului dumneavoastră, atunci dumneavoastră ați devenit o problemă. Și deja nu mai e de glumit, va trebui să fiți pus în discuția Comitetului Director al UR, care să ia sancțiuni statutare împotriva dumneavoastră (e de ajuns și numai pierderea sediului UR din Casa Monteoru să vă fie pusă în cârcă, vă reamintesc – ați adus un prejudiciu material UR).”

Mai întâi: “*Ura noastră ce de toate zilele*” este titlul greșit dat de un anonim cărții mele: “*Ușa noastră cea de toate zilele*”, altfel numită, scurt: **Ușa**. Să nu fi găsit Manolescu un alt titlu pentru scui pătura înspre LIS?

Spectacolul dat de Niki și de adunătura susținătorilor săi (printre care marele poet român Codrescu, elogiât de B. Mehr, Horodi, Saxone, “Maria” și alte pseudo-femei, co-sibian al său, nu cumva chiar co-sibielean, judecând după complicitatea Niki-ului cu Taubmann și Rodica Gordon?) - portretistul și-mai-marei-poete Firan Carmen, comparată cu Llorca! - azi-măine va fi premiat Valery Oişteanu, căci și el este poet român (vezi “Kadish pentru Mișa”, adică pentru Mișa Oighenştain, directorul Kakademiei “Ştefan Gheorghiu”, uzina de capete cubice, fratele

Monstrului Krokodilcik Lev Oigenștein, cunoscut sub pseudonimul “Leonte Răutu”) îmi provoacă...

Ce: greață? Mirăție? Indignăție? Și și și.

*

Despre klezmer:

Interviu cu Thomasz KUKURBA Când ați descoperit muzica klezmer?

Cînd eram în liceu, iar în facultate, în 1992, am pus bazele Kroke, ideea noastră fiind să facem poate un gen de folk, cu un fundal evident evreiesc, balcanic etc. Noi avem pregătire muzicală clasică, atunci am descoperit acest gen de muzică din zona balcanică, românească, țigănească, evreiască – era ceva inedit, special, o muzică pe care o simțeam și o simțim profund, o cîntăm din inimă. Pentru noi, această muzică are o încărcătură profund emoțională.(...)

Interviu cu Vanya ZHUK

“Cum e abordată muzica klezmer în Europa și în America?”

În America, klezmerul e cîntat mai degrabă de evrei, în dorința lor de a-și redescoperi rădăcinile naționale, pe cînd în Europa, e mai mult o mișcare culturală. (...). De pildă, în Germania, se ascultă peste tot klezmer, muzică balcanică, românească etc. Am cîntat de curînd în München – noi eram formația care cînta live, iar DJ-ii, doi români, au pus o minunată muzică românească, și anume lăutărească, iar mulțimea a fost în extaz, o noapte întregă s-a pus acest gen de muzică. Așa că sîntem foarte entuziasmați că am ajuns în România pentru prima oară, pentru că e o țară de unde acest stil muzical își trage mult din rădăcini și mă bucur să fim aici, într-un mediu unde mă simt bine-venit.

Interviu cu Jacob SHULMAN-MENT Cum a prins viață o formație de klezmer alcătuită din cîntăreți americani și moldoveni?

E un mix ce își găsește o logică perfectă – muzica klezmer, la originile sale, este din Estul Europei, iar între 1880 și 1925, a fost un val mare de imigranți către Statele Unite, în New York în special, mulți rămînînd acolo – și acesta este și backgroundul familiei mele. Foarte multe formații, cîntăreți și dansatori cunoscuți din New York erau originari din Basarabia. Am crescut în cultura idiș, în cultura de origine din Estul Europei, cîntînd melodii în idiș și învățînd idiș. Acum, există conexiuni culturale ce se stabilesc mult mai ușor, iar această tradiție, din Estul Europei, care a migrat înspre New York, își restabilește acum legăturile cu spațiul de origine. I-am întîlnit pe Efim și Suzanna predînd klezmer cu ocazia diferitelor festivaluri, iar pe Adrian, în cadrul unui proiect, „Other europeans“ – despre legăturile dintre klezmer și muzica lăutărească.

E greu de definit muzica klezmer... Istoria e foarte complicată. Înainte de '70, nici nu exista termenul klezmer care să definească un gen. *Klezmer era cîntărețul de muzică idiș.* Există o bază de muzică tradițională, care era muzică „funcțională“ – pentru petreceri, nunți –, dar se stabilesc conexiuni cu muzica jazz, rock etc. Pentru mine, cel mai important este să înțeleg și să simt baza tradițională și de ce se cînta așa. Îmi dau seama imediat cînd un cîntăreț de klezmer nu simte acest lucru.(...)

Cum explici faptul că muzica klezmer reușește să comunice atît de bine cu oameni din spații extrem de diferite, mai bine decît reușește altă muzică populară? *Klezmer este un amestec între muzică populară pentru dans și ceva foarte profund religios. Klezmerul bun are un suflet care vine din această combinație. Klezmer e o modalitate de a comunica despre identitate.* Pentru mine, e ceva foarte personal, nu e doar muzică de dragul muzicii. Mă interesează mai mult muzica ce face ceva pentru oameni și care are un loc în societate. E o lume mică cea în care se cîntă klezmer și toți se

cunosc. Eu am prieteni peste tot în lume, datorită acestui fapt, și mi se pare că acesta e unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le realizează muzica klezmer.

Una dintre cele mai puternice influențe asupra muzicii klezmer este reprezentată de muzica tradițională românească. Cum explici acest fapt? Prin secolul al XIX-lea, melodii tradiționale, precum sîrba, începuseră să devină populare și printre evrei, iar apoi, aceștia le-au exportat atunci când au emigrat. Are de-a face și cu nivelul de interacțiune al românilor cu cei din comunitatea evreiască. Între cele două culturi a existat o comunicare foarte bună, interacțiunile au fost numeroase – în schimb, în țări precum Rusia, Ucraina, Polonia, a existat așa-numita „pale of settlement” (segregare între zone locuite de evrei și cele în care trăiau non-evrei – n.m.), gradul de integrare fiind foarte scăzut.

*

Sorin Adam Matei postează pe Antropografii, cu un titlu - ai zice aparținînd inocentei Elenei Bănescu : “Legionarii și mulți intelectuali interbelici îi urau pe evrei, în timp ce evreii iubeau România cu patimă”

Să se observe confuzia bouarului minții : România-intelectualii interbelici - care este limpezită după ce, până și Sorin Matei Adam va reciti textul “de muzică ușoară” fiindcă el de klezmer nu a auzit.

“Aaron Lebedeff, un celebru cântăreț evreu de muzică ”ușoară” idiș din anii 20-30 făcea inima evreilor emigrați din România în America să tresalte de bucurie cu melodia ”România, România”. Versurile ei sunau cam așa:

“Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie!

A fost odată o țară dulce și dragă.

Oh, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie!

A fost odată o țară, scumpă și faină.

Să trăiești acolo era o plăcere.

Ce-ți dorea inima, aia mîncai.

Oh, mămăligile, pastramele, cârnațile

Oh, vinurile.

Ce viață era în România. Nu aveam nicio grijă.

Toată lumea bea vin și mânca cașcaval.

Oh, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie, Românie!”

Cum se face că românii îi urau pe **aceiași** evrei cu atâta ură?”

Înduioșător: pentru bietul Lebedeff, dorul de România avea aroma și gustul... “Oh, mămăligile, pastramele, cârnațile, oh, vinurile, Oh, Românie, unde nu aveam nici o grijă, toată lumea bea vin și mânca cașcaval, Oh, Românie, Românie”

Lebedeff: *klezmer* onest, lăutar evreu, din stirpea legendarului Lemeș, «Barbu Lăutaru al Basarabiei».

Și iată-l pe Sorin Matei Adam:

Se întreabă ca un Bou al minții:

«Cum se face că românii îi urau pe *aceiași* (sic-sic-sic) evrei cu atâta ură?»

*

Ce măgar acest Băsescu! Cine s-a găsit să-i caute “greșeli” regelui! Un securist bețivan, dintr-o bandă de securiști analfabeți, dintr-o familie hazliu de rapace - nu rapacitatea este cusurul de căpătâi al lui, ci mârlnăia, borîturia, neamprostia. Analfabetitatea.

Ceea ce nu înseamnă că Mihai I-ul, Mihăiță, cum îi zicea mama, este victimă inocentă. Nu, nu. Arestarea lui Antonescu a fost motivată de ranchiuna adunată, “acum-mi-a-venit-și-mie-momentul-să-ți-dau înapoi”, nu din dragoste de țară și de țăreni. Apoi: “abdicarea” lui nu a fost deloc o lecție de bravură față cu amenințările Monstrului Sovietic; nici un act de înțelepciune din partea unui rege amenințat că de nu va pleca el, vor fi executați 1 000 de studenți arestați... Ci frică. Frică omenească.

În niciun caz: regească. Este inutil să fiu întrebat: ce aș fi fi făcut eu în locul lui: eu nu am fost, nu sunt rege!

Oricum, dacă nu ar fi executat ordinul ocupanților - transmis prin Marele Trădător de Țară, mult mai vinovat decât un bolșevic: Petru Groza - nu ar fi fost ucis. Desigur, nu s-ar fi lăsat impresionați (vorbesc de sovietici), ci ar fi așteptat. Nu mult. Iar regele nostru - regișorul, cum îl mai desmierda mama - ar fi părăsit România, fără scuza că fusese silit de ocupanți să abdice.

Apoi, fie vorba între noi - că tot nu fost amintit acest adevăr:

Brutus Coste care nu era printre antimonarhiștii fioroși, mi-a spus, în octombrie 1978 la New York, în prezența lui Vișoianu, a lui Ion Stere (fiul lui C. Stere) și a lui Vardala că regele nu deschisese gura în cei treizeci de ani de exil, ca să apere onoarea și suferințele poporului român decât abia în 1977, încurajat de acțiunea noastră pentru drepturile omului.

După 1989 am avut o perioadă promonarhistă. Simțeam și eu nevoie unei... “apartâneri” (nu apartenențe).

Mi-a trecut.

Cum putusem uita că Mihai I l-a dat pe mâna rușilor pe Antonescu, cel care strigase: “Ostași, ordon: treceți Prutul!”;

Cum uitasem că bolșevicii ruși și evrei îmi cotropiseră pământul, îl înecaseră în sânge - după ce ei, nu fașistii nemți - atacaseră coloanele de ostași în retragere, după 28 iunie 1940? ;

Cum de uitasem că tot ei ne lăsaseră fără pâine, fără bărbați

la casa omului - printre care: tata, deportat în Siberia - fără biserici, fără cărți “tipărite cu caractere burgheze, antisimite”? Să uit, eu inversiunea timpurilor și a cauzelor-efectelor, cum fac mereu, cu o sete de minciună neostoite, holocaustologii - recent fiorosul holocaustolog I. Vianu?

Și cum să o uit pe nefericita mea consăteană și vecină de la Lătești, cea care pe foarte multi evrei sustrăsese de la suferință, de la moarte : Maria Antonescu?

Nu am verificat adevăritatea afirmației lui Brutos Coste și nu cred că ceea ce făcusem noi în 1977 a provocat luarea-de-atitudine - care luare de atitudine?

Oricum: să fim modești.

Sâmbătă 25 iunie 2011

Aura Christi îmi trimite și mie o... corectură. Nu a avut cum afla ce anume scriam despre suavitatea cu care, în mesajul precedent, înșirînd “vârfurile” batjocorite de Manolescu în lunga sa carieră de batjocoritor, pomenise doar de Breban, de Balotă și de Groșan. Modest fiind, îl amintisem și pe Caraion și pe mine însumi, ca unul dintre cei mai de multă vreme și mai mișelește atacați - și mai cu treizeci de arginții UNESCO răsplătit.

Iat-o pe Aura Christi, revenind. Dar nu recunoscîndu-și păcatul mititel al omisiunii de mai ieri, ci mărșăluind mai departe - prin usturoiul care nu aduce nicicacum cu usturoiul comun, obștesc.

Iată cum continuă dânsa discursul-propriu-și-personal, ca să nu rămână poetul Dinescu ne-citat:

“E ceva putred în Danemarca conducerii USR

Să-l tratezi cu atenție colegială pe un plagiator, un autor de versuri de mîna a șaptea spre a opta, și să te prefaci că nu există doi scriitori de vîrf ai perioadei postbelice – i-am numit, din nou, pe Norman Manea și Paul Goma!

Nu vi se pare năucitor?!”

Ba da, ni se pare năucitor. Fiindcă “reparația” revendicată nu are prim-scop... repararea unei omisiuni, reșezarea, pe “vârfurile” de pe care Manea și Goma fuseseră doborîți de doborîtorul Manolescu, doborîtor profesionist, ci a “nedreptății” prin care **“un plagiator, un autor de versuri de mîna a șaptea spre a opta (fusesse tratat cu atenție colegială)”**.

Năucitoare fiind - pentru că ține de neadevăr, nu de omisiune - afirmația:

“- i-am numit, din nou, pe Norman Manea și Paul Goma!”

Care, “din nou”? Când-unde “i-am numit” pe X, pe Y?

Suava Aura Christi: nu se dă în lături nici de la minciunile/
când cauza (brebană) o cele!

Și o cam, mamă, mamă!

*

Continuă vânzoleala în groapa de gunoi care a devenit Adunătura Scriitorilor, “administrată” de Niki al Monicăi: grindina de proteste, de demisii a atâtor oameni cu spinare dreaptă nu-l impresionează pe Prezident: se crede Voievodul Țiganilor pe viață, merge cu vârfurile labelor în accent circumflex (are ceva urât de ascuns: impostoratul, sufletul de turnător i-a ieșit la lumina zilei, de când, pentru fotoliul de ambasador UNESCO m-a acuzat de antisemitism - el, cu Gârbea-al lui...), să fie atent, să nu calce-n ea...

*

Octavian Mihăescu îmi apără cauza pe blogul lui LIS:

“ Ei da, asta chair ca demonstreaza inca odata ca Paul Goma are mare dreptate, deh, stie el ce stie, sa-l ia in suturi pe Niky-sorul asta al dvs, recunosc ca de l-asi vedea si eu i-asi trage un sut ca sa se duca in fundu tari pe la vreo stâna si pasca iarba, ca de atâtea friptane halite in comunism si captialism se tâmpi rau de tot, se salvatici mai rau decât fiarele salvatice din padure. (...) Ei cum sa-l invite pe Paul Goma, vrei sa faca pe el, crezi mata ca sta in picioare in fata lu Goma, îi trage niste “scaltoace” de-l face praf si pulbere. Cea mai mare nemernicie a acestui USR, conducerea lui, este tratamentul curat bolsevic ce il aplica lu Paul Goma, in loc sa-l invite in Tara, reacorde cetatenia, faca presiuni puteri politice reacorda cetatenia si bunurile cu dobânda, sa repare ce se mai poate repara, astia pun sare pe rana bietului om. Câti Pauli Gomi avem noi, de este atât de greu, ce asteapta sa moara ca sa dantuiasca de fericire, sa-si dea cu parerile, ca tot pe ei îi vom vedea palvragind de Goma, il vor face mare, atunci, dar de ce nu-l faceti azi , ah da, Goma este prea, prea mare iar voi prea pitici si nemerniciti pâna-n maduva oaselor”.

*

Să râdem de *Evenimentul*...:

“SONDAJ

Credeți că reacția politicianilor la afirmațiile președintelui Băsescu despre regele Mihai a fost exagerată, așa cum susține politologul Vladimir Tismăneanu?

Total: 252 voturi

Da 73% (184 voturi)

Nu 26.2% (66 voturi)

Nu știu/Nu răspund 0.8% (2 voturi)”

Întrebările mele (naive):

- De ce *Evenimentul* l-a pus, în rolul profetului Brucă, pe Vova? Dar nu se știe că Tismă' linge opincile lui Băsescu, fiindcă l-a făcut diriginte peste Istoria deja rollerizată a României?;

- De ce *Evenimentul* a pus întrebarea: afirmația lui Băsescu a fost exagerată sau ba "așa cum susține politologul" lui pește, Vova?

Pentru că(căci) *Evenimentul* el este chiar mai bou decât Băsescu, atunci când Mitocanul Suprem își bagă râțul în Istoria României, cea pe care mai întâi ar fi trebuit să o cunoască la nivel de școală primară.

Pentru-căci, vorba analfabetului Băsescu, *Evenimentul* este un prost. Un cretinescu chiar mai adânc decât Geoană, fiul generalului cu același grad. Cam cât Gigi Becali, dacă tot a venit vorba de macedoneni d-ai noștri...

Duminică 26 iunie 2011

Noapte grea, udă. Sunt stors de suc, de viață. Merg prin casă ținându-mă de pereți. Mă tem de căzături - asta îmi mai lipsește.

*

Răsfoind site-ul, am dat peste "Trei scrisori" ale lui Radu Botta. Le cunoșteam, câte una, e altceva să le citești "în volum". Mărturisesc, mi-a făcut bine pe la inimă re-răsfoindu-le.

Luni 27 iunie 2011

Un prieten epistolar mi-a pus o întrebare jenantă: de ce nu aș face din nou apel la prieteni pentru editarea cărților care zac, zac, zac? Încă nu i-am răspuns. Ce să-i spun: că momentul acela de euforie editorială, în ciuda... euforiei mi-a lăsat și un gust amar? Că, pe de o parte colectarea "contribuțiilor" cum le ziceam banilor a cunoscut scăpături, șchiopături, neînțelegeri, supărări - din cauza cui? Firește, din cauza mea, a beneficiarului: eu mă aflam la mama dracului, la Paris, încredinșasem administrarea bănească nepotului meu adoptiv Niculiță Damaschin, care... Care nu a mai putut face pe "reprezentantul" meu și s-a, ca să zic așa: dezangajat? Târîș-grăpiș D-na Rodica Elena Lupu a editat la Amarol, o sumă de volume, însă editura ei nu a asigurat și distribuția... Apoi: o mare-bucurie, ca decernarea premiului revistei *Argeș* - pe care eu fuga-fuga, cu complicitatea lui Jean Dumitrașcu l-am schimbat cu... alte câteva cărți editate tot la Amarol, de astă dată

pe banii argeșenilor...- s-a prefăcut în jumătate înfrângere (pentru prietenul Jean Dumitrașcu).

Am constatat că... “pe unde mergeam, pe unde umblam” lăsam în urmă nemulțumire și, ceea ce e mai grav: sentimentul că îi înșelasem pe prietenii care îmi săriseră în ajutor.

Nu am răspuns prietenului epistolar motivul pentru care nu vreau o reeditare a experienței... editării prin “contribuții”, are să citească însemnarea de azi din jurnal și are să înțeleagă.

*

Acest Manolescu, nesimțit: se tot propune la ziar cu texte despre... cenzură! El, cenzorul-suprem, nu doar al meu - în fine, eu am avantajul... vechimii în câmpul muncii lui Niki al Monicăi Lovinescu, dar asupra a tot ce se scrie, a tuturor “breslașilor”: Manolescu - îi ține, îi terorizează, chiar când nu deschide gura lui imprudentă, pe toți, în fine, pe cei mai mulți scriitori - cu cenzura de tip Manolescu - a dracului de eficace!, altfel ar mai rămâne în moțul Uniunii Scriitorilor un ins structural necinstit, calp, ranchiunos - și prost, de dă-n gropi, prost, de rage (doar n-or să pretindă gărbii și chifii că Jupânul Nicolae Canonescu a strălucit prin inteligență în tratarea cazurilor Breban, I.L. Stoiciu)?.

*

Am nimerit din întâmplare (întâmplare!) - pe site-ul meu peste **Patimile după Pitești**, “ediția” 2004.

Cumplită carte, scria o forumistă; atroce, spuneau fetele de la Hachette (citind traducerea în franceză).

Am răsfoit cam o sută de pagini. Da, domnule: e bună. Bună, așa, rea. Atroce, cumplită... Dar bună.

*

Aflu că Ion Coteanu, lingvistul, expulzat din Franța, ca spion sovietic nu avea legătură cu “Coteanu, proprietarul casei din Orhei în care se instalase NKVD-ul” și în care au fost anchetați de către “părosul torționar, comandantul G. Goldenberg” elevii liceul Pedagogic din Orhei. Ci... fiu de frânar...

*

Israelul va expulza 400 de copii

Hotararea luata de guvernul Israelului de a expulza 400 de copii apartinand unor familii de imigranti care muncesc in Israel, pentru a conserva ceea ce numesc ei "caracterul evreu al statului", i-a pus pe multi pe ganduri despre ce inseamna sa fii israelian.

Mare parte a familiilor acestor copii traiesc la mii de kilometri distanta. Pentru ei, Israelul este singura lume cunoscuta. Nascuti in Israel, vorbesc evreieste, au prieteni evrei si cunosc foarte putin despre locul unde urmeaza

sa fie trimisi. In ciuda acestor lucruri, nu sunt tratati ca niste adevarati cetateni. In ultimii ani, aproximativ 40.000 de filipinezi au fost atrasi de oferta de munca si o noua viata in Pamantul Promis. Dar daca o femeie filipineza ramane insarcinata, poate fi concediata si viza anulata, scrie RT.

Luni intregi, oficialii israelieni s-au tot gandit ce sa faca cu sutele de copii care sunt nascuti si crescuti in Israel, dar care nu sunt considerati cetateni israelieni. Majoritatea parintilor acestor copii au venit in Israel la inceputul anilor '90. Au inlocuit forta de munca palestiniiana, care era tot mai greu de gasit din cauza interdictiilor. Din aceasta cauza, astazi, peste jumatate de milion de straini muncesc in Israel, castigand mai mult decat o faceau in tara de origine.

Ministerul de Interne spune ca trebuie sa deporteze acesti copii deoarece sunt numarul copiilor care traiesc ilegal in Israel a crescut foarte mult ai ameninta caracterul evreu al statului. Este o decizie controversata, care pune multe semne de intrebare: de ce copiii trebuie sa plateasca pentru lipsa de viziune politica a guvernului?

Mania unora s-a revarsat pe strazi. Dupa luni de dezbateri, guvernul s-a decis sa deporteze 400 de copii care nu corespund criteriilor - sunt in tara de cinci ani, frecventeaza o scoala locala si au parinti cu permise de munca valide.

Ministrul de Interne, Eli Yishai, a spus direct: "Vacanta s-a terminat."

"Acesti imigranti castiga de zece ori mai multi bani decat o fac in tara natala, precum Armenia de exemplu. Destul cu aceasta ipocrizie!" a spus ministrul.

Acesti copii nu au un statut legal in Israel, a spus Yonatan Shahan din cadrul Organizatiei pentru Drepturile Copilului din Israel, deoarece conform legislatiei, daca un imigrant da nastere unui copil acesta isi pierde viza.

Cat despre opinia publica, "nimeni in afara de Ministerul de Interne nu se impotriveste in a acorda acestor copii un statut legal, si ministerul este singurul care doreste asta," a mai spus Eli Yishai.

Remus Curt

Marti 28 iunie 2011

Cu modestele mijloace cautare pe internet am incercat sa dau de vocea monarhistului Liiceanu in hărmălaia provocată de Băsescu. Nu voi fi căutat eu unde trebuia? Posibil. Mai degrabă, lui Liiceanu îi trebuie oarecare timp până își schimbă opinia, în jur de cinci zile. Să fim optimiști, pozitivi, cum se exprimă intelectualii noștri extrem de recent. Altfel-zișii: lichelele zugrăvite la oglindă.

Să așteptăm în continuare cuvântul și al lui Patapievici, limbricul avînd un roșu cioc papagalic (îmi vine în amintire un coleg evreu de la Sibiu, Grünhutt, care vorbea de 'papagalele și maimuții' - și nu avea farmecul klezmerilor care vorbeau-cântau o românească poetică...; și al lui Mihăieș limbăieșul de serviciu; al lui Ungureanu, zis Gaură-n-Gură - păi ce, numai Andreea Pora să fie o dezamăgită de Băsescu? Numai Ghinea și Zoe Petre? Dar Doina Uricaru, monarhista până peste urechi - o

fi chiar acum în fundul grădinii, printre urzici, nu poate fi deranjată? Adevărat, Adameșteanca este prea ocupată cu prezentarea literaturii române peste hotare - citește: propriile-i cărți, că n-o fi proastă să vorbească de romanul lui Marius Robescu, ținut sub curu-i ani și ani, ca să nu-i facă umbră (sic), să spună și ea ce crede despre "atacul la rege". De Țepeneag nici nu pomenesc, el este foarte abstras, abstras a fost o viață întreagă. Virgil Tănase la fel.

Eh, 'telectualul român! Cum este el directorul de conștiință al nației românești, precum și a națiilor în stare să se iscălească singuri.

*

Adevărul de azi:

Primarul sectorului 5 din Capitală, Marian Vanghelie, a declarat luni seară, la B1 TV, că dacă ești pământău, filiala PSD București "te ejaculează".

Vanghelie nu mai conduce, de luni, organizația PSD București și a spus că disputele din această filială "nu sunt de azi, de ieri". "Eu sunt de 17 ani în partid și îmi aduc aminte că și atunci era o problemă. Organizația de București nu ai cum s-o modifici, nu ai ce să-i faci. Nu merge la organizația de București să fie un pământău. Organizația de București ori are un lider, ori îl exclude", a spus fostul lider PSD București.

"Nu poți să conduci organizația de București decât dacă poți și dacă ești bun, că altfel te ejaculează. Te ejaculează... ăă, lăsați-mă că... te ejectează", a zis Vanghelie.

Păi, ce: să te lase așa, neejaculat? Pe neejaculatul ăsta îl servea poetul Dinescu, "în calitate" de bucătar-chelner?

De ce nu?

Ce spune România liberă? Ce să spună:

Marian Vanghelie a declarat, marți, la prima ședință a Biroului coordonator impus de CExN la conducerea filialei, că s-a născut președinte pentru că "așa l-a făcut viața", el apreciind decizia CExN ca fiind una constructivă.

"*Eu m-am născut președinte că așa m-a făcut viața, să știți!*", le-a spus Vanghelie jurnaliștilor care doreau să știe dacă mai este sau nu președinte la PSD București.

Vanghelie a apreciat că decizia CExN este una constructivă și a comparat-o cu modul de funcționare a societății românești.

*

Mariana Pasincovski,
Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

Paul Goma **Sabina** *prima parte*

Constituind al patrulea element în structura ciclului autobiografic, romanul Sabina se definește, încă de la început, printr-o arhitectonică a construcției, respectiv a limbajului, care face trimitere la o altă față a prozatorului Paul Goma, cum atât de plastic și-a intitulat textul Ștefan Ion Ghilemescu[1] în una din cele câteva analize ale romanului. Apărută în 1991 la Biblioteca Apostrof de la Cluj sub titlul **Sabina**, reprezentând doar prima parte, cartea va cunoaște o nouă ediție în 2005 la editura Universal Dalsi din București, cuprinzând integralitatea romanului. Cu un număr consistent de pagini și fără a fi o lectură facilă, Sabina reprezintă o provocare pe care Paul Goma o lansează cititorului, îndemnându-l să ia parte la jocul dintre ficțiune și realitate și să descopere, într-o sinestezie a simțurilor, arta scriiturii. Dezvăluită progresiv începând cu celelalte scrieri ale ciclului autobiografic, Sabina aduce, prin intermediul vârstei adolescente naratoriale, un suflu nou care, uzând de același motiv al fugii, invocat cu dexteritate și „pe față” în textele anterioare, reușește să echilibreze romanul, dozând realitatea prin apelul la ficțiune. Despre ce este vorba, așadar, în text, și care ar fi, la o primă vedere, desenul narațiunii?

Continuare a romanului **Astra** în sensul că are loc la Sibiu, având ca punct de plecare biblioteca, mai exact după redeschiderea acesteia, cartea trebuie citită în același context de amănunte și întâmplări autobiografice, sub presiunea unor vremuri de restriște din partea ocupantului sovietic. Glisând între timpul real și cel imaginar, naratorul se oprește asupra zilei de 14 martie 1950 focalizându-se, din postura unui observator, asupra unor evenimente trecute, descrise prin prisma prezentului. Fără a fi linear, prezentat prin apelul la retrospectivitate, anticipație și ruptură cronologică, subiectul descoperă o carte de dragoste, după cum avea să o numească Paul Goma[2] însuși, Sabina reprezentând numele fetei care îi împărtășește naratorului faptul că există în pivnița bibliotecii Astra cărți gata să fie arse, iar ea și cu mătușa sa l-au plătit pe „arzător” să țină Fondul Blaga deoparte. În clasa a zecea la liceul de fete „Domnița Ileana”, prost îmbrăcată pe timp de iarnă, purtând ochelari negri, Sabina se așază, încă de la început, sub semnul dualului inspirând neîncredere și ilustrând, totodată, fața dramatică a unei lumi care o somează să se refugieze în garajul propriei case naționalizate de comuniști, apărându-se de frig cu haine bărbătești de pe timpul războiului, înfometată și dornică de a intra în rândul lumii. Cu două clase mai mic, elev intern și basarabean refugiat, „un mucea de abia paisprezece ani și două-trei luni”[3], după cum însuși se caracterizează, devenit părtaș la sustragere Fondului Blaga de la ardere, naratorul se îndrăgostește de Sabina, iar încercările de a intra în discuție cu mătușa acesteia, ca singura rudă pe care o cunoaște, se transformă într-un deliciu lingvistic în care apelul la inventivitatea lexicală naște adevărate pagini de luare în răspăr onomastic. Reprezentând o reacție anticafofilă, fugă de compoziție, spontaneitate, textul îmbrățișează teoria autenticității, eul moral și creator lasându-se descifrat cu greu pe fundalul amânării epice, ca urmare a motivului așteptării, invocat de-a lungul întregului roman.

Deși fără forță și cărând sania pe pavele, cei doi tineri reușesc să recupereze sacii din Fondul Blaga, ca urmare a planului executat de Sabina,

„Fondul Blaga”, salvat cu prețul contractării unei pneumonii de către personajul-narator dovedindu-se a fi nimic altceva decât „fondul” de carte al inginerului Liciniu Blaga, un unchi al Sabinei care cedase niște „cărțulici” bibliotecii Astra. Vândute unui anticar din București cu sacul, ele sunt „valorificate degrabă la o consignație în schimbul câtorva desuuri de mătase și a câtorva lămâi [...], gestul fetei fiind luat de intransigentul ei prieten ca o trădare și un abandon al principiilor nescrise ale conspirativității și iubirii; o catastrofă cu rezonanțe ale păcatului adamic...”[4], când naratorul va sublinia, excedat: „viața mea – o suită de eșecuri”.

Structurat în trei părți – I Olmul Sabinei, având douăzeci și unu de subcapitole, II În așteptarea Sabinei, cu douăsprezece subcapitole și ultima parte, a III-a, fără titlu, alcătuită din unsprezece subcapitole, romanul îmbină, și de această dată, timpul epic cu timpul istoric. Dacă cel dintâi își îngăduie numeroase licențe precum anticiparea, recuperarea, contractia și dilatarea, cel de al doilea timp este descris într-un perfect acord evenimential, naratorul privind realitatea nu doar din postura unui observator ci, mai ales, al unui refugiat, privat de accesul la cultură și trăind într-o societate mutilată ca într-un pat al lui Procut. Desfășurându-se într-un prezent etern, de fapt într-un dublu „prezent istoric”[5], întâlnirea generalului istoriei cu particularul biografic generează efecte speciale, într-o dinamicitate în care violentarea linearității și a uniformității nu poate duce decât la o retragere într-o lume fictivă, unde ființa iubită devine conținutul ființei celui care o iubește.

Debutând ex-abrupto cu însuși laitmotivul scrierii: „După șase, cel mult, după și-jumătate”, timp relativ în care Sabina apucase să promită că va veni, naratorul realizează un traseu invers al reconstrucției, amalgamând faptul consumat cu cel care urmează a se produce, într-un melanj de ficțiune și realitate care abia la o lectură atentă permite disiparea celor două planuri. Însoțite de suspense, cu apelul la premonitoriu, uzând de intertext, cu o varietate de simboluri, acestea introduc cititorul într-o lume a terorii și a basmului în care imperfectul devine „cel mai perfect timp, cel mai potrivit timp de povestit...”[6]. Îmbinând arta cuvântului cu capacitatea de asimilare a vieții, Paul Goma se situează atât în perspectiva adolescentului, cât și a maturului, citind romanul pe măsură ce îl scrie și percepând lumea prin cele cinci simțuri. Dorindu-și un lector activ, capabil să „învețe așteptarea” și să descopere adevărul din vocalitatea silabelor, motivul așteptării, transferat cititorului, devine o sursă de echilibru, întreținând și dirijând acțiunea într-un roman în care un detaliu neimportant devine un factor determinant, în măsură să exprime o filosofie a vieții. Totodată, așteptarea exprimă dorința unei schimbări, într-o atmosferă de tensiune în care istoria nu pierde nicio ocazie de a-și arăta „colții trivialității”.

Pornind de la valorile fundamentale ale existenței, iubirea și sacrificiul – „Una este amorul – pentru el faci, ce?: ce întrebare: orice!, și oarecum altceva cartea arzândă: pentru ea ai face totul”[7] –, naratorul re-aduce în discuție simbolul cărții arzânde, îmbinarea erosului cu istoria, idealului cu terestrul constituind o luptă între poli ambivalenți, în budoarul unui destin tragic : „... un foc, un rug semnificând ridicarea tatei pentru Siberia și orfănia mea; și, în același loc, semnificând întoarcerea tatei din Siberia și desorfănizarea mea, prin arderea crucii de pe mormântul lui, gol; [...] Carte arzând ar fi fost și la Șeica, dacă domnișoara de română n-ar fi avut curajul să-și riște... – ce anume: ia, nimica toată: cariera, libertatea, chiar și viața; [...] Vrasăzică așa «luminează» luminătorii de la Răsărit jumătatea ocupată (ei zic: liberată...) din Europa: cu flăcările, la propriu, ale cărților. Ei, bestiile,

ard carte, iar eu (care trec drept cel mai citit internist din clasa noastră) eram, sunt încă, în fapt, un analfabet! Asta sunt! În comparație numai cu Octavian – dar cu Septimiu... Nici nu îndrăznesc să-mi înalț gândul până la genunchiul lui de băiat-citit”[8].

În slujba imaginilor și a conceptelor, Paul Goma își construiește romanul pornind de la două puteri sexuate, feminin (pentru imagini) și masculin (pentru concepte), după cum își dezvoltă teoria Gaston Bachelard[9], pornind de la studiul lui Jung[10], respectiv anima și animus, puterea masculină exprimată prin istorie violând intimitatea puterii feminine, perturbându-i mersul și desacralizându-i obiectul. Cum imaginile și conceptele se formează la cei doi poli opuși ai activității psihice: imaginația și rațiunea, între ele acționând o polaritate de excludere[11], tot astfel și textul lui Paul Goma pune în opoziție realitatea și ficțiunea, dezvăluind-o pe cea din urmă pentru a reveni la cea dintâi, când impactul nu mai are aceeași intensitate. Constituind o parte componentă din sine, acest du-te-vi-no între lumea reală și cea imaginară favorizează apariția motivului fugii, pe fundalul unei istorii zbuciumate, prezente în ambele sfere.

Pornind de la modelul de socializare care respinge exteriorizarea emoțiilor, ca urmare a frustrărilor anterioare ce condiționează camuflarea, naratorul e caracterizat de anumite carențe afective ce diminuează zona de deschidere, comportamentul fiind dictat de frica de a nu fi acceptat, înțeles, de teama de a fi umilit și de durerea de a rămâne un în-plus. „Antimaterialist și un pic idealist”[12], Paul Goma evită să dezvăluie latura sentimentală, ajungând la idee prin formă, forma devenind o haină de împrumut a ideii.

Protejându-i pe cei dragi și evitând să dea nume adevărate personajelor pozitive, din contră, scriind răspicat numele securiștilor și analizându-le faptele cu o luxurianță descriptivă, naratorul propune lectorului un joc în care, apelând la simțurile predilecte ale intimității (mirosul, împreună cu tactilitatea și cu gustul)[13], dezvăluind harta și itinerarele obiectului, îl lasă să perceapă și să descopere enigma din miezul formei după puterea coapsei sale.

Totodată, îngustarea, până la obstrucție, și „închiderea în enclave ca într-un fel de rezervații ale vieții private”[14] nu fac decât să intensifice și mai mult puterea erosului în slujba expansiunii, deschiderii fizice ale eului în momentul revelării simțurilor. Astfel se explică preferința naratorială, de altfel consimțită, de a-și exprima durerea interiorizându-se și de a alege ca modalitate de exteriorizare închiderea: „Îmi mai ziceam că, dacă asta mi-e soarta: să nu am și eu, ca tot omul un Fond personal (când avusesem două !), măcar să am pe umărul cui să plâng, să ții cinci săptămâni, fără să explic de ce mă exprim în u-u-u și nu în a-a-a, ca mult mai deschis(ă) (s.n.). Și, Doamne, ce bine mi-ar fi prins atunci sânul mamei și glasul de mamă și lasă-lasă-urile de mamă, totul trece, trece și asta (dragu-mamii) - mi-aș fi făcut plânsul, apoi mi-aș fi văzut de ale mele...”[15].

Scriindu-și povestea dintr-un acum care se raportează la un atunci, pe urmele Sistemului Comunist care face ca timpul să fie „foarte, extrem de probabil”[16], naratorul amestecă „timpurile cu timpii”[17], erosul cu istoria, pornind de la un traseu prestabilit, pe care nu îl urmează întocmai. Îngăduindu-și digresiuni, interpolări explicative, distorsiuni, redundanțe, rupturi cronologice, el denotă o stare de spirit antiliterară (autenticitatea constituind o formă modernă de antiliteratură), cu un „epic sacadat, eruptiv, impulsiv chiar, [...] proiectat spre un punct necunoscut, enigmatic, care-l atrage ca un pol magnetic, nelocalizat pe nicio hartă”[18], ca urmare a gândirii poetice, haotice, nesupusă legilor, nerespectând regulile[19]. Cu toate acestea, macro-

structura narativă prinde contur, denotând o esență profundă prin conexiunea vizibilă cu numeroase sfere la care face trimitere: psihologică, ontologică, filofică, socială, topologică, istorică, lingvistică, concentrând aluzii religioase disipate pe tot cuprinsul cărții și punând în scenă fascinația irezistibilă a femeii.

Materială la început, Sabina se desprinde de conținutul carnal și, bucată din coasta lui Adam, se contopește cu naratorul, devenind o parte din el, imaterială și imponderabilă: „Sunt un naiv dacă-mi imaginez că pot scăpa de Sabina doar astupându-mi nările. A intrat pe nas, dar nu iese pe nicăieri, face parte din mine (s.n.)”[20]. Cuprinzând toate calitățile femeiești, ea devine simbolul Eternului Feminin, raportat la care celelalte reprezentante ale sexului frumos nu figurează decât ca o ramă, ca un decor. Dornic să pătrundă dicolo de lumea sensibilului și a tranzitoriului, naratorul urmează un traseu sinuos, realizând o paralelă între armonia limbajului și acordurile olfactive, în aceeași accepțiune a lui Platon privitor la cunoașterea perfecțiunii:

„Pornind de la frumusețile din lumea noastră pieritoare și vrând să ajungem la Frumusețe, urcăm neconținut, treaptă cu treaptă, de la un trup frumos la două, de la două la toate; și de la trupurile frumoase la faptele frumoase, apoi de la acestea la învățăturile frumoase, până când de la acestea din urmă ajungem în sfârșit la acea învățătură care nu este nimic altceva decât tocmai învățătura despre Frumusețe, la al cărei capăt aflăm ce este Frumusețea cu adevărat”[21]. Axă a lumii, femeia devine axa romanului, făcută în ziua a șasea din cuvânt, logosul precedând orice creație, așa cum ne întâmpină la începutul Evangheliei după Ioan. Astfel, simbolizând chipul femeii pe care o așteaptă, Sabina reprezintă, într-un alt sens, însăși creația prozatorului gata a da în pârg sub ochii noștri, întregind motivul așteptării și așezând romanul în perfecțiunea sferică a pântecelui feminin.

Continuând liniile trasate în scrierile anterioare, cartea poate fi citită și ca o lecție de viață, din postura unui observator matur, care a supraviețuit războiului, închisorii, deportării și exilului. Preluând modelul patern, naratorul dă dovadă de demnitate atât în planul real, cât și în cel fictiv, ea funcționând ca o pârgie de mișcare în macrostructura narativă, echilibrând cele două planuri și desfigurând minciuna, trădarea și duplicitatea. Cu incursiuni în istoria vie a Comunismului, naratorul ne dezvăluie o societate guvernată de servitudine și interese, în care „orice-se-face”, unealtă a suspendaționalismului, invocă o lume a lui Caragiale, denotând o trăsătură de caracter „veche cât... România...”[22]. Castrați de libertate și egalizați prin frică, „oamenii noi” își pierd identitatea, transformându-se în mașini, agregate, ghidați de ciomagul istoriei care continuă să le zdrobească capul, împărțind lumea în două și lipsind-o pe cea din urmă de orice sursă de informare: „să aflăm de la alții ce se petrece în Raiul Sovietic, fiindcă noi, aici, sântem obligați să facem media între minciunile de la difuzor și zvonurile de la gura satului”[23]. Criticând lipsa de verticalitate și de caracter, ironic și pamfletist, naratorul pune minciuna la baza tuturor nedreptăților, sancționând personajul principal ca urmare a încălcării codului moralității prin lașitate, dezicere și compromis, sfidând, astfel, sacralitatea cuvântului: „ – Când scrii cu mâna ta, în românește, e numai-de-formă? Dar scrisul e cuvânt, cuvântul e adevăr, fiindcă de la Dumnezeu vine! Deziso!”[24].

Punând istoria în fundalul scriiturii, tânjind după nostalgia perpetuă a unei sintagme noi, inventiv, ironic, ludic, înclinat către autoanaliză, sancționând pudicitatea, naratorul își propune să dezvăluie întregul farmec al voluptății și nudității erotice, relația cu Altul nerealizându-se altfel decât

printr-un terț pe care îl găsește în sine[25]. Adăpostit să-și tragă seva din tărâmul odorat al autenticității și literarității ca într-un cosmos de odihnă în expansiune, el sfârșește prin a se contopi cu lumea, cu viața, îmbrățișând imagini și idei, contemplații și experiențe, în slujba frumuseții și a perfecțiunii mult-râvnite.

I...

Pentru a înțelege arhitectonica scriiturii, dezvăluind desuurile romanești, ne propunem o privire de ansamblu asupra întregului roman, încercând să îl percepem ca pe o totalitate finită, făcând abstracție de împărțirea în trei părți și explicând, totodată, importanța acestora în funcționarea mecanismului narativ. Iar acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât o privire dispersată, necentrată pe înglobarea esențialului, riscă să creioneze o viziune opacă asupra scrierii, pierzându-se în amănunte și ratând, astfel, tocmai substanța care generează întregul. Situat într-un acum care analizează cu luciditate comportamentul adolescentin de atunci, dedublat într-un alter ego care povestește, se vede povestind, trăiește și re-trăiește o experiență re-născută sub condeiul unui prozator matur și încercat de vremuri, palpabilă și nu-prea, îmbinând timpul imobil, istoric, cu timpul dinamic, mitic, dispus spre (auto)-reflexie și -analiză, textul ne pune în față povestea de dragoste a unui refugiat basarabean, „suficient de naiv și de, prin urmare: disponibil”[26]. Cu o deschidere vizibilă către ficțiune, sugerată încă din primul subcapitol prin glisarea temporală, apelul la adverbe de timp, conjuncții concluzive, naratorul ne situează într-o lumea imaginară a acțiunii sale, determinată de citirea și de scrierea propriei vieți, a propriului roman susținut de lecturi serioase și transpus într-un timp echivalent celui de după redeschiderea bibliotecii Astra din Sibiu:

„Atunci citeam un roman – și-atunci citeam un roman

Citeam un roman și cât timp, Doamne, era într-o marți, marți, 14 martie; martie 1950

Acum suntem după, mult, puțin, oricum, nu înainte, așa că suntem în anul câțva, în anii viitori, 51. Sau poate chiar 52 – mai știi? Tot într-un martie și tot într-unul din 14 – atât că acum suntem exact joi; sau miercuri, depinde.

Și atunci, tot un roman – depindea foarte tare și, dacă aș spune, exact același! – cine m-ar crede? Nici măcar eu și, la dreptul vorbind, de ce m-aș crede? Chiar dacă ar depinde: chiar dacă ar depinde de viața aceluia, și a lui, un roman.

Ziceam că a fost o pură și simplă întâmplare; într-o oarecare marți dintr-un oarecare an 1950 martie 14; ziceam că s-a întâmplat să o cunosc personal – de Sabina vorbesc. Mai ziceam că o știam, însă nu făcusem cunoștință, apoi, la dreptul vorbind, ea apăruse la Astra abia după re-deschidere (din decembrie '49, biblioteca ăncisă fiind p. Iventr). Așa că.”[27].

Apelând la tehnica deducerii, peronajul narator, transpus parcă în ipostaza de cititor, încearcă să explice cauza abordării acestuia de către Sabina, într-o îmbinare a premonitoriului și a acțiunii deja consumate, a cărei consecințe le descrie înainte de a o prezenta ca atare. Inserând pe acest fundal diferite pasaje ficționale, îmbinând ludicul cu grotescul, basmul cu realitatea, textul depășește nivelul de personaj al Sabinei, transformând-o într-o parte componentă a naratorului, pe care o cântă și o așteaptă. De fapt, această tehnică a amânării reprezintă un pilon de susținere pe care naratorul nu întârzie să îl dezvăluie, contribuind la edificarea artei de a scrie:

„Să spun, să nu spun ? Dacă spun, neg ce spun ; dacă nu spun, neg

totul. Din fericire, am darul... Îmi place să povestesc. Iar o poveste povestită doar cu intenția de a-ți face ție plăcere - că povestești - de a face plăcere celuilalt, iubitor de povești povestite - o poveste, zic, face, nu cât o explicație, ci mai întâi cât povestitul drumului până la acea explicare (s.n.) - întortocheată explicarea poveștii (în fapt : povestea explicării), dar asta este. Mai bine să fac ceea ce știu să fac și îmi place să fac"[28].

Trasată ca urmare a anticipării și a premonitoriului, acțiunea în sine va ocupa un spațiu îngust de desfășurare, predominând reflecțiile de după eveniment, de după plecarea Sabinei, inexistentă și, totuși, prezentă, eclipsând celelalte personaje feminine, regăsindu-se în toate și toate favorizând construcția ei. Îndreptând atenția cititorului către un moment de maximă tensiune - cel al descoperii „crematoriului” din curtea interioară a Astei, naratorul nu face decât să pregătească lectorul pentru lovitura decisivă, cea a trădării de către Sabina care, vânzând cărțile salvate din rugul epurărilor, își va cumpăra ciorapi și chiloți de mătase...

Descrisă la imperfect, rezumată la perfectul compus sau ironizată prin amestecul celor două timpuri, acțiunea reprezintă o copie fidelă a imaginii Sabinei, în consens cu cele trei părți ale romanului, corespunzând duplicității întru obținerea unei cauze, ostilității de după și, în sfârșit, neajutorării și fricii ca urmare a locuirii sub cizma ocupantului sovietic: „Fata asta: te uiți la ea, o cuprinzi dintr-o ochire: pe de-o parte (ba nu: pe-o parte) arată slăbănoagă, șleampătă, fără grație; pe de alta (nu alta, ci: pe cant), nu strălucește prin deșteptăciune, apoi e de-o rea-creștere, de te-ntrebi din care bortă peșteroasă a ieșit, în patru labe - am exagerat, ca să se înțeleagă... De cealaltă parte (Sabina fiind ca o monedă: are cap, pajură - și cant), așadar, dacă o pui jos, cu pajura-n sus... În ciuda atâtor defecte, în prima clipă spui despre ea că ascunde ceva; că amărățica, neformată, copila - vizibila - este, în realitate, o inversă (s.n.) [...]. Când însă o cunoști cât de cât, ca mine... Dai de o căscată, neajutorată, zăpăcită (s.n.): are nevoie să i se arate unde să pună piciorul la fiecare pas - pe stradă, în timp... Ceva și mai încolo te trezești cu a treia Sabină: calculată, rece, tăioasă, nemiloasă; o *Sabina-Mașina* (s.n.) care, ca să ajungă unde și-a propus, trece peste oricine, peste orice - tu, însoțitor, crezi că o conduci de mână, ca pe Oarba, he-he-he !, te duce ea de nas, de căpăstru, calule, de ești ditamai asinul măgaric! - nu se oprește, nu se sinchisește de «fleacuri» ca : nu-se-face - e drept: fără să aibă conștiința că ea ar face ceea ce nu-s-ar-face...

Mai dincolo de siguranță, nepăsare, nemilă, o simți: nesigură (s.n.), nu fiindcă n-ar avea idee cum să se descurce cu lumea din jur, ci pentru că nu știe ce să facă cu sine în raport cu jurul, cum să se așeze - cum și unde s-o așeze, cum să și-o poarte pre ea, Sabina..."[29].

Distanțându-se într-o primă instanță și sancționând-o ca urmare a trădării, minciunii și lașității, naratorul va consemna imposibilitatea unei separări atâta timp cât ea ajunge să facă parte din el, ca simbol al unei unități transcendente, devenind cutia de rezonanță în care eul se poate regăsi în plenitudinea sa:

„- Sabina, am zis. Eu...

- Tu, a zis ea, în cealaltă pauză de sărut, apoi în următoarea: Tu - fără tine, ce-aș fi fost eu fără tine? Tu - fără tine, nimica n-aș fi fost.

- Sabina, nu. Nu, de ce ? Nu eu - noi doi. Mai adevărat: tu - fără tine, ce-aș fi fost? Nimi'...

- Ba nu, zicea ea. Ba nu numai tu.

- Sabina, zisesem, fericit și stingherit și fericit de astfel de stingher.

Dacă tu nu erai, nici eu n-aș fi fost. Dacă tu n-ai fi existat, ar fi trebuit să te inventez - am citit undeva, ori am scris altundeva - mă scutur și mă zic: Și Sabina (s.n.). Și eu, zic. Și oare, mai zic”[30].

Pornind de la dualitatea Sabine se poate observa, așadar, caracterul dublu al scriiturii, diferența feței și a reversului, cu atât mai tentant cu cât nu se oferă privirii, împotrindu-se a se revela altfel decât printr-un chip devenit trup, născut din cuvânt și reintrat în matca-i originară. Unitate a contrariilor, locuind înăuntru și în afară, într-o ciudată atemporalitate a inconștientului: totul s-a întâmplat deja și nu s-a întâmplat încă[31], romanul dezvăluie attributele necesare reușitei pe terenul de cursă lungă al prozei, exemplificându-le printr-un bogat arsenal scriitoricesc, îmbinând realitatea cu ficțiunea, într-o „copulație aromală”[32] cu o conotație estetică. Continuând acest preambul, ne propunem să reflectăm modul în care se naște și se dezvoltă creația prozatorului, realizând asociații complexe la nivelul întregii scrieri și prezentând adevărata față a artei: „De asta e mai bun cuvântul decât culoarea-formele, ține ceva mister, nu spune totul, nu dezvăluie întregul, lăsându-te gol ca la Poarta Raiului, ci îți lasă o portiță, o crăpătură, o găurice - pe-acolo străpungi, după puterea coapsei tale, vâlul înconjurător al sânului ei (s.n.)”[33].

Pendulând între auto-dezvăluire și auto-camuflare, de partea femininului prin imaginație, intuiție, dinamicitate, corporalitate și subiectivitate, iar a masculinului prin rațiune, sistem, ordine, dinamism sacadat și obiectivitate, cu o barieră fragilă între cei doi poli, „Textul își dezvăluie „moliciunea sa”, [...] de fapt o noțiune explicativă a scriiturii, ba chiar scriitura însăși, în desfășurare: scrierea în act, tremurând de dorință, corporală: «Textul pe care îl scrieți trebuie să-mi dovedească ceva: că mă dorește. Această dovadă există: e scriitura»”[34]. Compromis între dorință și interdicție, născută din unirea celor două jumătăți ale unei ființe unice, scrierea lui Paul Goma, depășind stadiul primar al înțelegerii textuale, devine o meditație filosofică pe tărâmul artei, oferind o variantă a realității „așa cum este ea în realitatea... mea”[35].

Îmbinând visul cu reveria, conceptele cu imaginile, rațiunea cu imaginația, Paul Goma ilustrează dualitatea profundă a Psyché-ului uman punându-o, asemeni lui Jung, sub dublul semn al lui animus și a unei anima. Axându-ne pe acest suport teoretic și îmbrățișând opera gânditorului francez Gaston Bachelard, Poetica reveriei, concepută sub semnul lui anima, vom demonstra că, la fel cum masculinul și femininul lui Jung „stau sub dublul semn a două substantive latine: animus și anima: [...] bărbatul cel mai viril, prea schematic caracterizat printr-un animus puternic, are și o anima – o anima care poate avea manifestări paradoxale [...], la rândul ei, femeia cea mai feminină are și ea determinări psihice care dovedesc existența în ea a unui animus”[36], tot astfel și textul lui Paul Goma denotă conviețuirea a două trupuri într-unul singur, trimitând la motivul biblic al Facerii, în virtutea profeției creștine și a relației care se instituie între Creație și Creator: „Mama este o fecioară și tatăl nu și-a cunoscut soția. Știau deja că Dumnezeu urma să devină om, căci în ultima zi, când această operă se va împlini, Creatorul și creatul se vor contopi într-unul singur (s.n.): Astfel se va înnoi tot ceea ce este vechi”[37].

Există, astfel, un coeficient de feminitate în bărbat și de masculinitate în femeie, anima ca element feminin fiind „în exclusivitate o figură ce compensează conștiința masculină. În cazul femeii însă, figura compensatorie are un caracter masculin și ar trebui numită în mod adecvat animus”[38]. Pentru a realiza o psihologie completă, în termenii lui Gaston Bachelard[39], Paul

Goma alătură omenescului ceea ce se desprinde de omenesc, punând laolaltă poetica reveriei și prozaismul vieții[40], prin „proiectarea” asupra ființei iubite a tuturor valorilor pe care le venerează în propria lui anima (ca și femeia care „proiectează” asupra bărbatului iubit toate valorile pe care propriul său animus ar vrea să le dobândească). Ceea ce rezultă este o „claviatură a patru ființe conținute în două persoane”, „claviatură” realizată prin intermediul dedublării, transpunerii sau al transferului interior dincolo de noi înșine într-un alt noi înșine, toate sub egida reveriilor de idealizare.

Cum se realizează, însă, uniunea cvadruplă în text și care sunt protagoniștii acesteia?

Întrunind criteriile necesare unei unități transcendente, vom percepe această uniune servindu-ne de un crochiu care va viza I. Raportul celor două puteri sexuate, anima respectiv animus, II. Elementul compensatoriu din fiecare, III. Dedublarea și IV. Transpunerea.

Focalizându-ne atenția asupra primei categorii, vom observa că naratorul denotă existența unui coeficient de masculinitate al fetei încă de la începutul romanului, dovedind, mai apoi, existența aceluiași coeficient, de astă dată feminin, în sine: „Firește, o știam de pe Corso, cum să n-o știu, i se zicea Amica Orbilor, din pricina ochelarilor cu lentile fumurii, întunecate, însă la Astra [...] nu semăna deloc cu ea, cea trecută prin Corso – nu știu cum să spun, ca să spun corect și în același timp să n-o ofensez nici în lipsă – așa că spun, totuși: dacă era adevărat ce se spunea (eu nu mai cred, acum, însă științific s-ar fi putut dovedi), atunci părinții ei, atunci când au vrut să aibe o fată, nu vor fi tăiat suficient băiatul – de aceea el făcea naveta spre ea și erau doi nu unu, cam așa cumva”[41].

Nuanțând această idee, alt fragment vine să confirme faptul că, părți ale unei unități complexe, fiecare dintre cele două jumătăți întreține o componentă a celuilalt, sesizabilă la nivel fizic sau reieșind din comportamentul celui analizat: „pendulându-mi privirea ei la ochiu-i, acum aproape urât, din pricina picioarelor ușor îndepărtate, iar stalactitele ude, scârlionțate, presărate mă făceau să cred iarăși în ce crezusem: că fata este băiat tăiat (s.n.)...”[42]; sau, într-un alt context: „Aș putea zmulge câteva scame succesivale din ghemul Sabinei, mai degrabă: agregat - deși ea este un agregat, mergând ca ceasul (cu excepția orelor de întâlnire, mai ales de venire), funcționând ca Sabina-mașina - încolo, încoace, oarecum în gol, pendularea ei arăta alt timp, iar ea-i mai degrabă un cronometru decât un coleg (necum prieten!), fie și adversar, dar alături ori față-n față, în aceeași cursă [...]”[43].

Cât privește dimensiunea naratorială, aceasta confirmă prezența aceleiași mărimi, inversate și trimitând limpede la feminitate: „mirosul de sabină vine de uite-aici, din hainele, din gura, din nasul meu, atinse – ei, da, din chiar nasul meu (s.n.), oricât ar părea de ciudat”[44], ba, și mai mult, figurând ca un element vital în circuitul materiei: „Sunt un naiv dacă-mi imaginez că pot scăpa de Sabina doar astupându-mi nările. A intrat pe nas, dar nu iese pe nicăieri, face parte din mine (s.n.)”[45].

Legat de elementul compensatoriu, acesta poate fi sesizat la nivelul întregului roman, pornind de la construcția binară, vizând istoria și ficțiunea, dar și la nivelul acțiunii în care Sabina reprezintă inițiativa, iar naratorul materializarea acesteia. Desigur, textul pune la dispoziție și alte afirmații menite să întregească și să susțină acest raționament. În sprijinul demonstrației, elocventă pare a fi „definiția” celor două puteri, bărbatul ocupând, conform celor patru funcții a conștiinței reprezentate schematic de C.G. Jung[46] în forma unei sfere, funcția principală, gândirea, în centrul jumătății

luminate, iar femeia situându-se în partea întunecată a jumătății de cerc, reprezentată de sentiment. Deși conștient de acest raționament, naratorul va inversa cele două jumătăți, atribuind femeii, ca simbol al „Coloanei Infinite”, vitalitate, permanență și senzualitate: „Răul din noi, din toți miroase (are dreptate tata: răii expiră, emană răul, exhală rău - îi simți, îi miroși), dar femeia, ea nu e răul din noi, ci bunul din ea (s.n.). De aceea, când o să fiu mare, destul de mărișor, ca să pot scrie, am să scriu povești, un roman întreg numai cu asta, numai despre asta: cum este femeia, ea, făcută, spre deosebire de bărbat, numai din materie vie, iar materia vie este vietate, iar vietatea ce este dacă nu suc mustos, sevă succulentă, zeamă miroșentă, abură olmentă? (s.n.) Nu ca bărbatul: fier mort, beton armat”[47].

Un fragment care învederează năzuința prozatorului către aspectele insondabile ale structurilor lingvistice, dezvăluind abilitatea descrierilor și capacitatea de surprindere și de provocare a lectorului îl reprezintă pătrunderea în spațiul intim al Sabinei. Atenuând tragismul prin apelul la diminutive și augmentative, trimitând la basm sau la intruziunile lirice, amintind de Creangă, Paul Goma reușește să extragă atributele frumuseții: candoarea, puritatea, inocența, tocmai din spațiul aparent al unei „cauze pierdute”, demonstrând că grotescul poate deveni un izvor al sublimului. Îmbinând dedublarea cu transpunerea, naratorul face apel la toate subterfugiile scriiturii, mânuind cu desăvârșire psihologia profunzimilor, situându-ne într-un timp și un spațiu care demonstrează că „uneori realitatea depășește în imaginație imaginatul imaginat”[48]:

„...Și m-am oprit în dreptul ușii. N-am mai înaintat. Am așteptat.

N-a tresărit, nu s-a mirat de glasul meu – concluzie: pe mine mă aștepta: Într-o poeniță. La un focșor – lângă un cortuleț.

Corticele era cortoi – oricum, facem media: cort. Din cela militarul. Și nu se vedea, fără binoclu, dacă el, cortul-militar se sprijinea pe stâlpi, în centru, ori atârna de crengile vreunui stejar bătrân.

Focul fiind reșou, jos pe ciment; o lampă cu picior flexibil așezată pe o lădiță, alături.

Glasul al ei fusese: mirosul mereu-mereu – al cui al alteia, dacă nu al Sabinei? – inconfundabil.

Însă pe o altă lădiță, la foc, în fața cortului, ședea altcineva: un fel de militar, ofițer, judecând după cizmele de cavalerist, însă fără pinteni: rămăsese rășăturile de pe căpute și de la călcâie. Totuși, mâna ei, îngustă, albă, a ieșit din masa ofițerimii și s-a agitat, sonorizat: glasul Sabinei:

– Avem ceai. În două minute e gata.

Asta era o invitație. La ce-o fi, dar invitație. Așa că m-am apropiat.

Apropiindu-mă, perspectiva se modifica, dar, în continuare, cortul tot cort era, iar culmea lui era atârnată de o grindă din tavan, prin sfori; la mijloc avea o formă oareșcățușă, ciudată, de parc-ar fi înghițit o ladă – mai degrabă un lădoi ardelenesc [...].

– Nu te sfătuiesc să te dezbraci, uite-te la mine..., a mai zis Sabina și iar a zâmbit, arătându-se.

Aha, ea era celălalt: ofițerul de lângă. M-am uitat de formă:

Pantaloni de golf, neîncheiați sub genunchii bărbatului, lăsați așa, în jos, să acopere picioarele fetei, până la glezne; gambele apărute și de carâmbii cizmelor; pulover, și el bărbătesc, foarte larg [...].

Tot de formă privind încolo, am văzut și ce anume dădea cortului forma ciudată: înghițise, nu o ladă, nu un lădoi, ci un pat...”[49].

Dedublând ființa prin idealizarea acesteia, naratorul o dedublează în

cele două energii ale sale de animus și de anima, în care ea devine un acela, „prezent astfel la întâlnire și pe care, în sânul mizeriei sale, Celălalt îl slujește deja”[50]. Stabilind un raport cu naratorul prin prezența unui „terț care mă privește întotdeauna prin ochii celui alt”, Sabina îi devine logodnică în sărăcie și exil, i se alătură și îi poruncește „ca un Maestru” (tocmai „pentru că sunt eu însumi maestru”)[51]. Depășind atributele unei simple descrieri și vizând să ilustreze tragismul unei întregi perioade consemnate istoric, discursul devine „predică, exhortație, cuvânt profetic”[52], amintind suferințele și prevestind eșecurile, într-un joc al identităților, atât din postura unui observator, cât și al unui participant extrem de matur la vârsta adolescenței. Transpunându-se în rolul ei, al celui alt, naratorul ajunge a se transpune, din dorința de protecție, dar și ca modalitate de comparație, în rolul propriului model patern, amintind experiența de la stână, unde s-au retras pentru a nu fi repatriați în Siberia, și reintregind trinitatea de atunci, printr-o nouă trinitate: „... Ia să vedem, ia să vedem: ce aș fi dorit eu, când eram în rolul ei, ca celălalt să facă, să spună, ca să trecem împreună peste? Nu mare lucru:

Să înceapă el.

Celălalt să treacă peste și să:

Să-și frece mâinile a frig și a mulțumire; să zică, în trecut, că el se simte bine aici, la – în cazul de față la ea, la Sabina [...].

Așa că, frecându-mi mâinile de mulțumit ce-s, am constatat că aici suntem în deplină siguranță [...], oricum, nici azi, poate că nici mâine n-or să dea peste noi ciobanii lui Turcu din Buia, să ne lege cu sârmă, să ne dea pe mâna jandarmilor, jandarmii să ne dea pe mâna Rușilor, Rușii să ne repatrieze-în-patria-lor-siberiană. Era bine – este bine și miroase cunoscut, deși nu atât de violent, a blană de oaie, eram, sunt sigur, mirosul meu e fără greș, deci e bine pentru toată lumea că fata-asta poartă, pe sub pulover, un cojocel de miel. În care caz, ea e mama noastră; eu, tatăl vostru, iar băiatul nostru și el pe-aici, pe undeva, o să bem ceai de izmă, cu mămligă și o să rupem zicale [...]

Apa forfotea în cratiță. Acum venea momentul adevărului: Câte cești? [...]

Am așteptat amândoi, în picioare: ea, să se coloreze apa din unica ceașcă. Eu așteptam să se coloreze ceaiul din a mea și din cea a băiatului – e mărișor, bea și el ceai. Și să vină măcar o linguriță la trei cești; să amestecăm zahărul. Eventual”[53].

În ciuda expectațiilor naratoriale, împărtășite, în totalitate, și de către cititor, prezentul, devenit imperfect, înnăbușă glasul trecutului, violentându-l să recunoască imposibilitatea unei comparații atâta timp cât, imagine fidelă a decorului, anatomia fiziologică trădează o existență precară, la limita normalității și a suportabilului. Recunoscându-se în această ipostază prin trimiterile retrospective la copilărie și adolescență, naratorul o percepe, de astă dată, ca pe o insultă gravă la adresa tuturor femeilor, atributul probant al foamei și persistența acestuia determinându-l să se unească cu Sabina, ca mărturie a solidarității întru suferință, pentru eternitate: „Aici nu era mentă în bulă; nici izma-broaștei – era ceai de ceai. Așa se va fi bând pe-aici, pe lângă Tribunal, ceaiul de ceai [...]; și dintr-o singură cană două persoane, și aceea fără toartă și ciobită într-o parte [...].

Ea a luat cana cu, de astă dată, o singură mână; a îndepărtat-o de corp; a venit în întâmpinare, cu ochii deschiși.

I-am atins buzele cu toate buzele mele.

Atunci am auzit. Atunci – nu exact în momentul în care am început începutul, ci în momentul de după – am auzit, s-a auzit un anume zgomot.

M-am speriat, m-am rușinat, m-am precipitat cu gura asupra gurii ei și numaidecât, cu bruiajul: cuvinte, mormăituri, oftaturi sonore, chicote, exclamații – totul mi se părea bun, cu condiția să șteargă, astupe, abată, distragă de la... De la acela. Îmi era ciudă, ciudă, îmi venea să bocesc de rușine, de durere, de neputință [...].

Dacă acasă, la țară (eu aș putea spune: la țări!) între noi trei, familia noastră, îl auzisem, ba la unul, ba la alta, ba la mine – nu-l luasem în seamă; [...] nu se cade să-l iei în seamă, deși nu este, el, foarte de rușine, tocmai, pentru că nu e stăpânibil, ca altul, acesta fiind legat de, de obicei, foame – de moment, sau... mai-mult-sau-mai-puțin-cronică [...]. Bine-bine, nerușinator la basarabeni și la băieți – dar la Fata Ardeleană? La Sabina mea? Nu m-am gândit niciodată la semnificația, alta, a lui, atunci însă l-am resimțit [...] ca pe o insultă la adresa tuturor femeilor; ca pe o ofensă definitivă, ca pe o negare a lor. Încă o dată: nu era ceva de rușine – mult mai grav: ceva nedrept.

Cred că atunci m-am logodit cu Sabina. Pentru eternitate”[54].

Adaptat la realitate prin constrângerile funcției realului, naratorul descoperă, prin intermediul trăsăturilor de unire ale celor doi poli: idealul de bărbat proiectat de animus-ul femeii și idealul de femeie proiectat de anima bărbatului, posibilitatea de a depăși obstacolele realității. De fapt, cum bine scrie Gaston Bachelard, „la oricare romancier, reveria de psihologie imaginată se mulează pe multiplele proiecții care îi permit să trăiască, rând pe rând, ca animus și ca anima în persoana diferitelor sale personaje”[55]. În consens cu acest raționament, naratorul, devenit prin reverie un altul decât el însuși, altul care nu este decât el însuși, reprezentat prin dublul său, transferă această capacitate de dedublare și ființei proiectate de reverie astfel încât „«dublul»” devine „dublul unei ființe duble”. Rezultă, așadar, o situație cvadripolă în care „ființa idealizată începe să-i vorbească ființei idealizatoare. Vorbește în funcție de propria-i dualitate. În reveria visătorului solitar începe un concert pe patru voci”[56], la unisonul unei unități superioare a celor două sexe: „Începem să iubim o femeie depunându-ne sufletul lângă ea, bucată cu bucată. Ne dedublăm persoana, iar femeia iubită, care înainte ne era neutră și indiferentă, începe să intre în celălalt Eu al nostru, devine dublă”[57].

- [1] Ștefan Ion Ghilimescu, «Sabina» sau o altă față a prozatorului Paul Goma, în „Luceafărul”, nr. 43/23 octombrie 1991, p. 4
- [2] Paul Goma, Autofilmare, Despre cartea Astra, pe www.paulgoma.com
- [3] Paul Goma, Sabina, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj, 1991, p. 11
- [4] Ștefan Ion Ghilimescu, op. cit.
- [5] Adrian Marino, Dicționar de idei literare, I, Editura Eminescu, București, 1973, p. 601
- [6] Paul Goma, op. cit, p. 62
- [7] Ibidem, p. 105
- [8] Ibidem, pp. 107-109
- [9] Gaston Bachelard, Poetica reveriei, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, p. 60
- [10] C. G. Jung, Personalitate și transfer, Traducere de Gabriel Kohn, Editura Teora, București, 1997, II Individuația, Anima și animus, pp. 70-95
- [11] Gaston Bachelard, op. cit, p. 62
- [12] Paul Goma, Sabina, Editura Universal Dalsi, București, 2005, p. 279
- [13] Mădălina Diaconu, Despre miresme și duhori. O interpretare fenomenologică

- logică a olfăctiei, Editura Humanitas, București, 2007, p. 52
- [14] Ibidem, p. 138
- [15] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 291
- [16] Ibidem, p. 60
- [17] Ibidem, p. 55
- [18] Adrian Marino, op. cit, p. 599
- [19] Paul Goma, op. cit, p. 300
- [20] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 192
- [21] Platon, Banchetul, Ediția a 2-a, Editura Humanitas, București, 2006, pp. 149-150
- [22] Paul Goma, op. cit, p. 288
- [23] Ibidem, p. 235
- [24] Ibidem, p. 304
- [25] Emmanuel Lévinas, Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate, Traducere, glosar și bibliografie de Marius Lazurca, Postfață de Virgil Ciomoș, Editura Polirom, Iași, 1999, p. 27
- [26] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 6
- [27] Idem
- [28] Ibidem, p. 285
- [29] Ibidem, pp. 24-25
- [30] Ibidem, p. 239
- [31] C. G. Jung, op. cit, p. 248
- [32] Apud Charles Fourier, „Théorie des quatre mouvements et des destinées générales” (1808), în Œuvres complètes, Ed. Anthropos, Paris, 1966-1970, vol. I, 30, în Mădălina Diaconu, op. cit, p. 34
- [33] Paul Goma, op. cit, p. 303
- [34] Apud Adriana Babeți, prefață, în Roland Barthes, Romanul scriiturii. Antologie, traducere de Adriana Babeți și Delia Sepețean Vasiliu, Editura Univers, București, 1987, p. 19
- [35] Paul Goma, op. cit, p. 224
- [36] Gaston Bachelard, op. cit, p. 68
- [37] Apud Petrus Bonus, Theatrum chemicum, XVI, p. 649, în C. G. Jung, op. cit, p. 288
- [38] C. G. Jung, op. cit, p. 89
- [39] Gaston Bachelard, op. cit, p. 64
- [40] Idem
- [41] Paul Goma, op. cit, p. 7
- [42] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 264
- [43] Ibidem, 1991, p. 150
- [44] Ibidem, p. 77
- [45] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 192
- [46] C. G. Jung, Opere complete. Psihologie și alchimie, Volumul 12, Simboluri onirice ale procesului de individuație. Reprezentări ale mântuirii în alchimie, Traducere de Carmen Oniți și Maria Magdalena Angheliescu, Editura Universitas, 1998, p. 100
- [47] Paul Goma, idem
- [48] Ibidem, p. 264
- [49] Paul Goma, op. cit, 1991, pp. 80-82
- [50] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 185
- [51] Idem
- [52] Idem
- [53] Paul Goma, op. cit, pp. 83-84

[54] Ibidem, pp. 84-86

[55] Gaston Bachelard, op. cit, p. 81

[56] Ibidem, p. 87

[57] Apud Strindberg, în *Légende*, citat de Otto Rank, *Don Juan*, trad., p. 161, în notă, în Gaston Bachelard, op. cit, p. 87, în notă.

Miercuri 29 iunie 2011

Cei doi ostatici în Afganistan au fost liberați. Ah, dacă jurnaliștii din studio nu ar întreba mereu, mereu, mereu:

«Cât a plătit Franța pentru liberarea lor?»

Și ce dacă a plătit?

*

Sfinții Petru și Goma, vorba unei învechite glume.

*

Mi-a fost grea, grea, grea, noaptea de azi-noapte. Voi fi și răcit, de nemirare după căldurile din ultimele zile. De azi dimineață aerul a devenit respirabil. De-ar ține-a tot așa.

*

Marian Lupu, azi, în *Jurnal de Chișinău*:

„Îmi pare o abordare logică *ca* să ne întâlnim la ședința consiliului AIE, apoi la ședințele plenului parlamentului. Domnul Ghimpu a avut dreptate. *Trebuie să mai ploaie puțin*, să se mai răcorească. Văd eu că se cam evită comunicarea și se preferă comunicare prin mass-media”, a mai spus Lupu.

Ca-ul este parazită; apoi: se spune: “*trebuie să mai plouă*”, nu *să mai ploaie*”. Tovarășul va fi învățat de la tatăl său matematică, de la mama sa limba franceză - dar limba română? De la, ăsta, cum îi zice: Voronin?

Ce-oi fi vrînd? Să vorbească românește - ca Băsescu? Ori ca Iliescu (singura calitate a mormolocului Constantinescu; vorbea corect româna, deși se născuse la Tighina...)? Ori ca Ceaușescu?

Pretențios mai sunt! Când ești înconjurat de vorbitori de limbă româna ca Diacov, Plahotniuc, Voronin, Tkaci și alți **alți**, ca să nu faci figură aparte, te exprimi ca ei: în limba *savietică* a lui Stati, a lui Stepaniuk, aia care nu există!

Joi 30 iunie 2011

Groaznică noapte. Ca și cum nu eram destul de mințit de boala cea de toate zilele (sic), ieri am răcit, cum se întâmplă în momentele de caniculă. Am udat toate rezervele de rufărie curată, am avut și momente de delir. Greu, greu să fii bătrân bolnav.

*

M-a consolată sosirea ostaticilor din Afganistan, de parcă ar fi fost frații mei. Bine, doar verii. Însă mi-au scăpat două lacrimi, de bucurie. A fost și liberarea mea, chiar dacă, în 1958, din închisoare nu am căzut direct în libertate, ci în purgatoriul domiciliului obligatoriu.

IULIE

Vineri 1 iulie 2011

Am ajuns și în iulie.

Am recitit jurnalul pe iunie: dar ce fac eu, mă văicăresc toată vremea? Eu mă înțeleg (pe mine, fiindcă mă doare boala-bătrânețea), dar eventualii cititori? Chiar atât de plângărețosnic am ajuns?

Gata! M-am hotărât: nu mă mai plâng pe hârtia sticlei, decât în momente cu adevărat grave! E bine așa? Bine! Doar n-o să intru în concurență cu Cărtărescu - cu-Că, treacă de la mine căcărtărețismul.

*

De ziua mea onomastică (29 iunie, Sfinții Petru și Pavel) prietenul epistolar Ovidiu Nițoi (el mi-a dat o hotărîtoare mână de ajutor la transcrierea unor texte pentru **Scrîsuri 1**) mi-a făcut un dar de preț: un televizor! Citise în Jurnal că cel vechi se prăjise demultșor, că mă slujeam de o improvizație meșterită de Filip...

Deși oltean, va fi fost impresionat de cărțile mele «de refugiu», astfel încât a început și el să-și încheie mesajele cu leit-motivul rătăcitorilor basarabeni și bucovineni:

“Bună ziua și mai ales să ținem legătura”

Îi mulțumesc pentru tot și pe această cale.

*

Să văd ce-mi trimite prietenul Ciucanu: ce să-mi trimită: probe scrise la gazetă ilustrînd curajul, verticalitatea, fermitatea opiniilor intelectualului-la-român.

Un articol de Ion Vianu în 22 :

(...) "Izbește în declarațiile actualului președinte al României nonșalanța cu care afirmă că el însuși nu ar fi șovăit să pronunțe cuvintele: „Vă ordon, treceți Prutul“. *El, acest ordin fără rezervă, a fost un autentic act de trădare națională*: (subl. mea, P.G.) Antonescu nu a cerut germanilor nici o garanție, nu a pus nici o limită și nu a formulat nici o rezervă pornind războiul alături de acel Adolf Hitler care determinase dezmembrarea țării prin Dictatul de la Viena și a Pactului Ribbentrop - Molotov (cu protocoalele lui secrete)."

Ion Vianu este un veteran analfabet în materie de Istorie a României - dar când i-a păsat lui de România și de români? Nici atunci când a consimțit la imensul sacrificiu de sine : semnarea Apelului nostru pentru apărarea drepturilor omului. Pe el îl inte-

resa doar dreptul de a emigra, el; atunci când a scris, împreună cu alt absent din cetate, Matei Călinescu **Amintiri în dialog**, prima ediție, “amintiri” în care nu aveau loc suferințele compatrioților stiviți de comunism, nici a colegilor de facultate arestați, ruși în bătai, cu o singură excepție: Miron Chiraleu, însă numai fiindcă le era prieten dinainte de Revoluția din Ungaria? Și mai când a fost Ion Vianu sensibil la suferințelor românilor?: după ce a emigrat și mințea, în adunări publice, afirmând că el “criticase psihiatria politică” încă de pe când se afla în România, însă, la invitațiile mele, repetate, nu o dat nici azi vreo indicație bibliografică; în care publicație și când anume apăruse “critica” sa - înainte de a emigra?

Ion Vianu și-a descoperit alaltăieri iudaitatea și de-atunci s-a prefăcut în un fanatic holocaustolog, militând gălăgios - și penibil - doar pentru drepturile evreilor, victime ale fașistilor români, și, nu, doamne ferește, (și) ale drepturilor românilor martirizați de evrei, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate între 28 iunie 1940 și 15 iulie 1941, apoi după iulie 1944. Culme a neinteresului său structural pentru români și pentru România: acuzația prin care m-a zugrăvit - avându-l alături pe Oișteanu, nepotul monstrului Leonte Răutu - ca un “antisemit basarabean”, fiindcă afirmasem - auziți, blasfemie la adresa Poporului Ales! : - **“evreii basarabeni ne-au venit pe tancurile sovietice, ca să instaureze bolșevismul și în România”**

Prin această acuzație-condamnare supraintelectulul Ion, fiul lui Tudor Vianu a dovedit fără tăgadă: nu cunoaște nimic din istoria României și, după toate semnele, puțin îi pasă - dovezile recente fiind:

- intervenția brutală, de cenzor sionisto-bolșevic în “cazul Eugenia Vodă”;

- intervenția brutală, de adevărat cenzor bolșevic, evreu, venit pe tancurile sovietice - prin afirmația : (...) *“acest ordin [“Ostași, vă ordon, treceți Prutul!”], a fost un autentic act de trădare națională”*.

Pentru care națiune a fost un act de trădare, Ion Vianu? Pe **cine** dintre naționali a rănit, a trădat, a agresat “acest ordin”?

Dacă nici atâta lucru nu ai știut (*pentru că ai refuzat să accepți adevărul*), iată pe cine:

- pe ruși - cei care, de un an de zile țineau sub ocupație feroce, asiatică : Basarabia, Bucovina de Nord și Herța;

- pe evreii de pretutindeni, fiindcă Stalin promisese instalarea unei țări a evreilor pe un teritoriu cuprinzând și provinciile românești răpite.

Deci Ion Vianu, român declarat, este în realitate, un banal

activist sionist în general, în special un vulgar holocaustolog falsificator de *adevăr istoric*, din familia Oișteanu-Oighenștain, “R. Ioanid”, Ancel, Al. Florian, Katz, M.D. Gheorghiu, Shafir, Corne tatăl și fiul, Laszlo, Pecican cîntînd în gura mare Aria Calomniei, sub bagheta falsificatorului de adevăr și de istorie, Wiesel.

Act de trădare (“națională”, adaugă nerușinatul proaspăt iudeu, I. Vianu)? Despre care “nație” vorbește, cu gușa umflată-broscoi evreul Vianu? Despre nația română care pierduse la un pocnet de degete, al lui Stalin - nu al lui Hitler - peste două milioane de oameni din Basarabia, Bucovina de Nord și din Herța, la 28 iunie 1940 - apoi a fost martirizată, prin politrucii evrei o eternitate de un an încheiat - nu și după 21 iunie 1941, când Antonescu dăduse semnalul dezrobirii, iar politrucii criminali evrei fugiseră, peste Nistru, peste Don, peste Volga după ce prefăcuseră pământurile noastre, românești în ruine fumegînde?

Vianu judecă istoria cu inima sa de evreu recent, crezîndu-se obligat să recupereze anterioara viață de român; un ins dezechilibrat în judecată, parțial până la delir, un mincinos sfruntat: din 28 iunie 1940 ocupanții bolșevici prin slugile lor fanatice, evreii, au atacat coloanele de militari în retragere și de civili care căutau, în panică, să treacă Prutul pe malul drept al lui; după care, vreme de peste douăsprezece luni i-au terorizat pe românii căzuți în robia Rusiei, i-au arestat, i-au deportat, pe atîția alții i-au asasinat pe loc și abia după ce Antonescu a rostit : “Ostași, vă ordon: treceți Prutul!” - **încă o dată: după un an de Teroare Roșie** - evreii și bolșevicii ocupanți au cunoscut și ei Mânia Răzbunării - dar nu criminalii făptași, doar coreligionarii, mulți nevinovați.

Într-un interviu cu Vlad Mixich - sic - (HotNews.ro, 28 septembrie 2008), întrebat:

“... ce a fost mai important pentru dumneavoastra: libertatea sau dreptatea?”,

I. Vianu a răspuns:

“Cand eram adolescent mi-am jurat sa raman entuziast si increzator in valorile tineretii, in spontaneitate, in puterea de creatie. Imi spuneam: "sa nu devii niciodata un batran inacrit". Sper sa-mi pot duce la capat fagaduinta pe care mi-am facut-o atunci.”

S-a ținut de cuvînt Ion Vianu: nu a devenit “un bătrîn înăcrit”, ci un Moș Pârț-Pârțag reacționar (în sensul original), opac - și veninos - nuanță.

O... nuanță introduce în “autobiografie”:

Într-o convorbire cu același Vlad Mixich - sic-sic - (HotNews.ro Marți, 19 ianuarie 2010), îi furnizează interlocutorului informațiile biografice, iar acesta le scrie, negru pe alb(e):

“Ion Vianu s-a născut în 1934 la București. A urmat vreme de doi ani cursurile Facultății de Filologie din București, devenind mai apoi student al Facultății de Medicină din capitală și medic psihiatru. **In 1977 a fost nevoit să emigreze în Elveția ca urmare a susținerii publice a grupului Goma și a Cartei 77.** (sublinierea mea, P.G.). De la microfonul Europei Libere a vorbit de nenumărate ori despre folosirea în România a psihiatriei ca formă de represiune politică.”

Iată cum falsifică evreii adevărul, iar când le atragi atenția că s-au ori au înșelat, zbiară, cu stropi, tratându-te de antisemit basarabean!

“În 1977” I. Vianu nu a fost deloc “**nevoit să emigreze în Elveția** (subl. mea, P.G.) *ca urmare a susținerii publice a grupului Goma și a Cartei 77*”, cum scrie, ascultător, Mixich după dictarea Maestrului holocaustolog de-alaltăieri...

...ci dimpotrivă: **a izbutit, în sfârșit, să emigreze, datorită semnării Apelului nostru!**

Acesta să fie răspunsul pe care l-am așteptat de atâta vreme? Nu a recunoscut niciodată că a mințit - în chestiunea “scrierii articolului demascând psihiatria politică înainte de a emigra”. A trecut alert, în pași de curcan balerin peste contradicții, fără a răspunde întrebării mele : când, unde, a scris el ce pretindea, vitejește, a fi scris?, fiind sigur că cititorii timorați, holocaustizați, îl citesc (și îl aprobă) numai pe un evreu ca el, nu pe un “antisemit” ca mine, aruncând nonșalant, peste umăr “explicația” - o repet:

“De la microfonul Europei Libere a[m] vorbit de nenumărate ori despre folosirea în România a psihiatriei ca formă de represiune politică.”

Când anume a vorbit el “de nenumărate ori despre folosirea psihiatriei ca formă de represiune politică”? Pe când se afla în țară, așa cum s-a lăudat? Da de unde! Și unde s-a exprimat el despre represiunea prin psihiatrie? În vreun ziar, în vreun interviu radiofonic luat de jurnaliști occidentali la București? Nici vorbă - explică abia acum, prin ucenicul întru șaibă sionistă: Mixich: “De la microfonul Europei libere” - or acel microfon se afla la München, în Germania Federală, nu în România Socialistă. Cu același prilej Ion Vianu încearcă să strecoare o altă minciună, o repet: “**In 1977 a fost nevoit să emigreze în Elveția ca urmare a susținerii publice a grupului Goma și a Cartei 77.**”

Și nu i-i crapă obrazul de rușine !
Vorba lui Bulă: Care obraz? Care rușine?

*

În 2003, la colocviul organizat de Academia Civică (R. Rusan, Courtois, Paraschiv, Mașec...), I. Vianu a spus:

“A venit si momentul Helsinki, in 1975. Ma gindeam ca trebuie sa fac ceva. Nu stiam prea bine ce. Si atunci am facut ce stiam si eu sa fac, am scris un articol, pe care l-am publicat in Viata Romaneasca din octombrie 1976, intitulat Psihiatrie, antipsihiatrie si hiperpsihiatrie. Prin anii aceia, 1960-1970, era la moda in Occident un curent care se chema antipsihiatria si care nega valoarea psihiatriei si punea accentul pe caracterul represiv, in general, al acesteia. Pe de alta parte, era cuvintul hiperpsihiatrie, pe care eu il creasem ad-hoc si prin care voiam sa descriu deviatia contrarie, si anume aceea ca psihiatria este folosita deliberat intr-un scop represiv. Ideea mea era ca adevarata, buna psihiatrie trebuie sa oscileze, trebuie sa gaseasca o cale de mijloc intre represiune si lipsa absoluta a oricarei autoritati medicale. Si faceam si citeva aluzii, destul de discrete, asupra hiperpsihiatriei pe care o cunosteam eu. De pilda, pentru a nu degenera in hiperpsihiatrie, psihiatria isi va interzice in modul cel mai riguros sa treaca peste ceea ce este de resortul ei propriu si nu va constringe la tratament decit in circumstante bine definite, in care probabilitatea unei crime sau a unui act de violente poate fi dovedita. Asta se intimpla in 1976. La inceputul anului 1977 a fost un moment de fierbere in societatea romaneasca, pricinuit de Declaratia lui Paul Goma, scriitor foarte curajos care a reunit in jurul lui oameni care protestau impotriva regimului represiv comunist. Gestul a fost, de buna seama, inspirat si de Charta 77 din Cehoslovacia, despre care veti auzi tot in cursul acestei sesiuni anumite detalii. Fapt este ca Declaratia lui Goma mi-a dat mie curajul sa vorbesc deschis despre psihiatrie – ceea ce mi-a pricinuit unele neajunsuri. Am fost dat afara din Facultate etc. – dar, in fond, esential este ca toate acestea m-au determinat sa parasesc definitiv tara; deseori, cei care vor sa-ti faca rau iti fac cel mai mare bine. Pentru mine, plecarea a insemnat o deschidere a orizontului, posibilitatea de a cunoaste lumea, de a fi liber si de a vorbi liber – chiar si in timp ce mai eram inca in tara, nu numai dupa aceea”.

Stéphane Courtois : “(...)

As vrea sa va reamintesc ca practicile discutate de dr. Vianu au existat inca de la inceputurile regimului comunist. In 1918 a avut loc la Moscova ultima manifestatie publica a unei opozitii politice, Congresul Partidului Socialist Revolutionar. Partidul Socialist Revolutionar obtinuse cele mai multe voturi la alegerea Constituintei. Era condus de o femeie celebra, doamna Spiridonova. In timpul acestui congres, bolsevicii au taiat curentul, apoi i-au arestat pe toti si au internat-o pe doamna Spiridonova intr-o clinica psihiatrica, unde a murit multi ani dupa aceea... Ii dau cuvintul domnului Alexei Masec”.

Alexei MASEC: “Va multumesc, dle profesor. Sint fericit ca ma aflu aici si ca aici se spune adevarului pe nume. „Veti cunoaste adevarul si veti fi liberi“, se spune in Scriptura. Multumesc dnei Ana Blandiana si dlui

Romulus Rusan pentru ca m-au invitat. Eu o sa va vorbesc despre folosirea psihiatriei in Republica Sovietica Socialista Moldoveneasca. Am fost medic psihiatru timp de peste 35 de ani intr-un spital clinic si deci cunosc situatia si pe dinafara, si pe dinauntru; le-am vazut pe toate. Ma voi stradui sa va vorbesc despre aceste lucruri intr-un mod cit mai accesibil.

Dupa cum se stie, in 1945, dupa ce a trecut tavalugul militar strain peste noi, a urmat dezmembrarea tarii. Republica Sovietica Socialista Moldoveneasca a fost „fabricata“ unind teritoriul fostei Republici Socialiste Autonome Moldovenesti de dincolo de Nistru, care intra in componenta Ucrainei, cu teritoriul Basarabiei (mai putin Nordul si Sudul acesteia). In aceasta republica, de la inceput au fost impuse noi principii – in mod dureros, fortat, in toate domeniile de activitate. Bineinteles, si in medicina. Voiau sa faca omul nou, homo sovieticus. Nu dupa mult timp, s-a observat ca medicina sovietica e depasita de medicina din statele libere, occidentale. Cel mai mult a avut de suferit psihiatria. Dl prof. Courtois a mentionat un caz ceva mai vechi, dar cel mai frecvent a fost folosita psihiatria in scopuri politice de la Hrusciiov incoace. La inceput, profesor, sef de catedra, psihiatrul Nr. 1 a fost un rus care a venit la noi in urma unui mare scandal la Moscova (cum nu si-a mai putut gasi un loc de munca acolo, a venit in Moldova). Despre Alexei Molohov, profesorul Molohov, as putea sa va spun ca numai stiinta nu a facut. Dupa moartea lui, i-a urmat in functie prof. Alexandru Nacu. Cre-deam cu totii ca treburile se vor schimba, cit de cit, spre bine. Imi permit sa anticipez si sa spun ca eu insumi m-am facut vinovat ca am scris doua articole (unul in urma cu vreo 27 de ani, unul in urma cu 5-7 ani) despre mancurti*.

Mancurtii, dupa opinia mea, sint mai rai decit veneticii; iar in domeniul psihiatriei, pina in ziua de azi, ramin la nivelul sovietic. In intregul imperiu rus stapinea aceeasi dictatura. Patriarhul psihiatriei sovietice era acad. Andrei Svejnevski, erou al muncii socialiste. El a descris o boala, schizofrenia cu decurgere moderata, nerecunoscuta de nici un alt for psihiatric din lume. Mai mult decit atit, medicii, chiar in Uniunea Sovietica, in discutii particulare, mai putin oficiale, spuneau ca e gresit sa pui diagnosticul schizofreniei atunci cind nu are loc degradarea personalitatii umane. Dar prin acest diagnostic, folosind deci psihiatria in scopuri politice, regimul rezolva dintr-o lovitura mai multe probleme. Omul caruia i se punea acest diagnostic pierdea toate drepturile, pe viata. Nu avea dreptul sa fie ales, sa aleaga etc., fiind considerat bolnav mintal. Si daca, pina la urma, cineva il angaja, totusi, pe un post oarecare, la cea mai mica greseala putea fi „luat“ si dus la spitalul de psihiatrie, pe motiv ca i s-a agravat starea... Unii faceau acest lucru chiar cu placere, voi oferi date concrete in continuare, si nu putine. Cert este ca psihiatria a fost o arma pentru regimul comunist, o arma indreptata impotriva populatiei.

Fiind intrebat in anii din urma prof. Nacu de un corespondent de la Flux daca s-a folosit psihiatria in scopuri politice, in timpul stapinirii sovietice, la noi in republica, a spus (am sa dau un citat): „Atita timp cit m-am aflat in functia de psihiatru principal al R.S.S. Moldovenesti, sint ferm convins ca nu am cunoscut (sic!) nici un caz de violare a drepturilor cetatenesti prin internare in Spitalul clinic de psihiatrie Costiujeni. Pot afirma cu toata convingerea ca nici un om sanatos nu a fost internat aici cu diagnostic de ordin politic“. S-a facut ca uita ca, in urma deciziei lui si a comisiei pe care o conducea, a fost internata nu putina lume, si nu numai in Costiujeni, ci si in alte azile speciale, despre care a vorbit si dl Vianu. Culmea fatarniciei si a minciunii. Fiindca toata lumea stie ca in toate republicile-colonii ale Uniunii Sovietice

se promova aceeași politică, dirijată de „cel mai central“ Comitet Central.

Dacă dr. de gardă nu putea rezolva o problemă, intervenea Comisia. Persoana „suspectă“ era pusă, deci, în fața comisiei conduse de prof. Alexandru Nacu, cunoscut în colectiv drept un om de autoritate fără autoritate. Din comisie mai făcea parte Mihail Zineac, șeful Spitalului Clinic de Psihiatrie de la Costiujeni, care fusese înainte șeful unui spital dintr-un sat de lângă Orhei și, atunci când Procuratura a început să se intereseze de anumite activități ale lui, și-a găsit refugiul în partid (după cum stiti cu toții, pe membrii de partid nu-i judeca nimeni). Zineac a fost transferat la Chișinău să lucreze în calitate de medic-sef adjunct.

Iar șeful spitalului, care era un rus, sovietic convins, spunea deschis că va pune întrebări la biroul de partid, deoarece e evident că Zineac nu știe psihiatrie, și va cere să fie eliberat din funcție. Dar nu a fost să fie așa. Zineac având o rudă sus-pusă (la început, adjunct de ministru, mai târziu chiar ministru), șeful rus a fost scos la pensie, iar numitul Zineac a fost pus șef. După câțiva ani de activitate în calitate de medic-sef, Spitalul Clinic de Psihiatrie, unul dintre primele zece din Europa, era deja la pământ. Și nu a fost eliberat din funcție ori transferat undeva – ci a fost înlăturat „cu muzică“ din funcție. A treia persoană membră a comisiei despre care vorbeam era Maria Vakalova, o femeie cu care am fost, un timp, coleg de secție. Șeful secției respective era Leiba Smilovici, un medic care înainte de război lucra la Socola. Acesta mă prefera pe mine, iar pe Vakalova a retrogradat-o pe bună dreptate. Partidul, însă, a judecat altfel. După numai câteva zile, Maria Vakalova a fost aleasă secretara de partid și, cum partidul conduce și ne-a dus ani de zile pe calea cea dreaptă, imediat după aceea a fost numită medic-sef adjunct, neavând nici cultura profesională, nici cultura generală. Alt membru în comisie era Dumitru Mierla, care și acum lucrează la Costiujeni, deși – după părerea mea – e el însuși alienat mintal: ca endocrinopat, ura pe toată lumea și era foarte brutal cu prizonierii politici. O altă membră era Lidia Kunikovski, o persoană cu reputație dubioasă, devenită medic-sef adjunct. Alt membru: Rodomir Kisleakovski, om care a ajuns la noi în urma unui scandal în Bielorusia (după tipar, cum în toată Bielorusia nu și-a mai putut găsi de lucru, a venit la noi), membru permanent în Biroul de Partid, activist de partid și de pahar și șef de secție. El a fost numit de Biroul de Partid, ceva mai târziu, „reeducatorul“ meu personal.

Ma cheama sefa Vakalova, adjuncta a „șefului mare“, cu fișele medicale, mi le controla și îmi spunea: Vî, Alexei Antonovici, rabotaete, nu vas esti idei vi nesoglasti ideologhiceschi nasem parti – adică: „Dvs lucrați, dar nu sintetizați de acord cu ideologia partidului nostru“. Ulterior, Kisleakovski a făcut declarații false pe lângă autoritățile americane și a emigrat în SUA. Alții, Ilie Batiusko, venit tot de la Socola, era medic psihiatru legist. Mai făceau parte din Comisie uneori și medicii psihiatri de sector – uneori erau invitați și medicii psihiatri de la Catedra.

As vrea mai întâi să vă arăt, prin câteva exemple, cum erau internați oamenii, iar apoi să vă vorbesc despre tratament. Numele unuia dintre „pacienți“: Vasile Munteanu. A terminat Institutul din Odessa și lucra în Chișinău la Institutul Politehnic, pe un post de conferențiar. Și terminase teza de doctorat, era primul pe lista celor care ar fi urmat să primească apartamente de la stat și l-au chemat la organizația de partid, propunându-i să devină turnator. A refuzat. În vremea aceea, la Chișinău era fierbere puternică în sinul studentimii (pe atunci, pe când au fost arestați Gheorghe Ghimpu, Usatiuc și, tradati, arestați, judecați cu ușile închise, au fost duși în Gulag; și când, în

plina zi, Mihai Morosanu a pus flori la monumentul lui Stefan cel Mare). Dupa ce a refuzat, Munteanu a fost lasat sa lucreze, dar era deja pe lista neagra. Se practicau, in vremea aceea, sedinte de partid deschise. Partidul avea „oratorii“ lui, hotaririle se stiau dinainte, dar foloseau ca fatada sedintele de partid deschise – si Vasile Munteanu a hotarit, intr-o asemenea sedinta, sa ia cuvintul. A spus ca, la noi in republica, lucrurile nu merg bine si ca uneori merg rau de tot, din motiv ca nu putini factori decizionali nu corespund; ca sa mearga treburile mai bine, a adaugat, aceia care urmeaza sa ocupe posturi importante, inainte de a le ocupa, ar trebui sa fie testati. Consecinta? Imediat a fost convocat la Biroul de Partid, care a tras concluzia ca Munteanu vrea sa faca o revizuire a politicii partidului.

Dar cum ar putea cineva sa puna in discutie politica partidului, care e atit de inteleapta si de dreapta? Nu dupa mult timp, la Vasile Munteanu acasa a venit salvarea de la Costiujeni – cu o echipa de medici psihiatri si trei kaghebisti. Au intrat in casa, i-au luat sotia de mina si au dus-o in bucatarie. Tot asa i-au luat fiul si l-au dus pe balcon. „Gura, pe el il ducem la Costiujeni“, li s-a spus. L-au dus mai intii la medicul de garda din spital. Acesta, dupa ce a stat de vorba cu Munteanu, a vazut ca e o problema care il depaseste – deci i-a dat un pat si i-a spus: „Miine dimineata o sa se intruneasca o comisie cu care o sa stiti de vorba, sa va rezolvati problema“. A doua zi s-a intrunit comisia si, fara multe discutii, l-a aruncat pe bietul om dupa gratiile spitalului. Prima data, l-au tinut in spital 75 de zile. Sotia lui a venit de 73 de ori sa-l vada. Se adresa dr. curant si ii spunea: „Dati-i drumul sotului meu, si or intelege ei acolo la organizatia de partid. Mi-e greu, am doi copii“. Si dr. curant ii spunea ca sotul ei suferea de o boala foarte periculoasa, e periculos pentru societate, deci trebuie sa i se aplice un tratament. Bineinteles ca nu l-au externat, nu l-au eliberat. Iar lui Vasile Munteanu insusi, care cerea sa fie externat, acelasi medic ii spunea: Ia budu tibea licit ot tovo sto, ta ne liubis sovietski vlasti. Ia tibia nauciu... – „eu o sa te tratez aici pentru ca tu nu iubesti puterea sovietica. Am sa te invat eu cum sa iubesti puterea sovietica“. In concluzie, nici vorba de aspect clinic; omul era tinut la psihiatrie din motive sociale, politice, ideologice.

Ne-am putea intreba: si cum ramine cu Juramintul lui Hipocrate? In toate publicatiile mele am spus raspicat: nu a fost niciodata la mijloc o gre-seala; toate acestea s-au intimplat ca rezultat al politicii impuse de partid. Conform legii care functiona pina si in statul-mamut sovietic, medicii nu aveau voie sa accepte asa ceva – dar una spunea legea, si alta cerea Partidul. Si, in ultima instanta, toata lumea „mergea pe mina“ partidului comunist, toti respectau in primul rind juramintul dat partidului comunist.

Nu demult, in Parlamenul Republicii, prof. Viorel Prisacaru a citit o declaratie pe aceasta tema – scrisa, de altfel, de mina mea. Cind a inceput sa citeasca declaratia, toti deputatii majoritari s-au ridicat si au iesit din sala. Asa ca, sa va fie clar de la bun inceput: sa spui adevarul nu e atit de usor, nici in contextul actual.

Un alt caz despre care as vrea sa vorbesc este Mihai Andronic, inginer. Au venit cu salvarea si nu i-au spus nimic, l-au dus la Costiujeni. Comisia respectiva l-a internat. A stat 4 luni de zile. Pe urma l-au externat si s-a dus acasa. La serviciu, l-au intrebat unde a fost. „M-au dus la Costiujeni.“ Conducerea Institutului Politehnic a intrebat, printr-o scrisoare, conducerea de la Costiujeni de ce s-a intimplat acest lucru. Raspuns: „Inginerul Mihai Andronic nu s-a aflat in spitalul clinic de psihiatrie, nu a primit tratament, nu se afla in evidenta“. La noile intrebari din partea Institutului Politehnic,

Andronic a mentionat ca a fost vizitat acolo de sotie si de colegii de serviciu. Pina la urma, indignat, a dat in judecata spitalul – si, din fericire, judecatorul a fost un om cu scaun la cap si a dat o hotarire corecta. Am aici documente noi referitoare la persoana lui Andronic si le voi citi. „Hotarire in numele legii, la 14 aprilie 1997 [...] s-a constatat faptul aflarii ilegale si fortate din motive politice a cetateanului Andronic Mihai in Spitalul Clinic de Psihiatrie din Ministerul Sanatatii din RSS Moldova in perioada august 1976-noiembrie 1976.“

Sint foarte multi in situatia lui Mihai Andronic, nu numai in Chisinau, ci si in judete. Mai am documente, voi citi inca unul, tinind tot de cazul Andronic. Iata de ce a fost dus la Costiujeni... A fost arestat un om pe nume Soltoianu. S-a banuit ca el se ocupa cu activitatea antisovietica. A fost arestat, judecat si trimis in Gulag. Ce legatura e intre Andronic si Soltoianu? Banuiam securistii ca Andronic a stiut despre activitatea antistatala, antisovietica a lui Soltoianu, dar nu a anuntat autoritatile – si, daca nu a anuntat, e nebun: la Costiujeni cu el! Pentru patru luni. Mai am un certificat de pe data de 29 martie 1993: „In baza hotaririi incorecte a judecatoriei el a fost concediat de la serviciu si i-au fost stirbite si alte drepturi. In urma hotaririi judecatorului, el a fost reabilitat complet“. Cu toate acestea, diagnosticul respectiv a ramas pina in ziua de azi, iar Andronic si e inregistrat ca invalid de gradul II pe viata. S-a dus inapoi la serviciu si nu l-au reangajat pe postul ocupat inainte, ca inginer. Daca un om e reabilitat cu adevarat, ar trebui sa fie repus in pozitia de pina la arestare, asa spune legea. Andronic a lucrat inasa, dupa eliberare, ca muncitor necalificat, a facut beton. Nici pina in ziua de azi, in concluzie, problema lui Andronic nu e rezolvata.

O alta persoana care a fost incarcerata a fost Pelaghia Smirnova. Aceasta femeie si-a luat inima in dinti si a scris o scrisoare primministrului de atunci de la Moscova, cu urmatorul continut (citez din memorie): „De ce, Nikita Sergheevici, dvs vorbiti despre viata fericita a oamenilor sovietici? Veniti la noi la Straseni si o se vedeti cum nu se mai termina cozile la piine“. Bineinteles ca scrisoarea a fost interceptata, femeia arestata si trimisa de Comisie (din care a facut parte si Ilie Batusko, psihiatrul legist despre care vorbeam, care a emigrat in America) intr-un azil psihiatric special de la Cazani, unde se afla cei mai temuti infractori, care au savirsit cele mai groaznice crime.

A stat acolo 10 ani, dupa care au trimis-o la Costiujeni, de unde eu am externat-o. Dupa parerea mea, nu a fost bolnava niciodata.

O alta persoana e Fevronia Navraciuc, taranca din Basarabia. Imediat dupa ocupatie, a inceput foametea, au inceput deportarile – ea a fost deportata impreuna cu sotul ei. Dupa moartea lui Stalin, i-au dat voie sa vina acasa. A dormit, un timp, prin casele unde lucra si, intr-un tirziu, a adresat autoritatilor rugamintea sa i se dea inapoi casa, pentru ca n-avea unde sa stea. Locuinta ei fusese cea mai frumoasa casa din sat, iar sovieticii facusera din ea sediul Colhozului. Nu i-au dat nimic, nici macar un loc pe care sa-si construiasca un bordei. Femeia s-a dus la raion, a luat la rind organizatiile raionale, etc. Oamenii partidului l-au sunat pe medicul-sef al spitalului raional si i-au cerut sa faca ceva cu acea femeie care „nu ne da voie sa lucram“. A fost dusa cu masina spitalului la Costiujeni. Comisia de expertiza a aruncat-o dupa gratii, deci, pe motiv ca-si cerea casa ori un loc de casa. Calvarul ei a durat ani de zile.

Iata, deci, cum era folosita psihiatria in scopuri politice: era destul sa atingi interesele mai-marilor zilei (ori ale regimului), ca sa fii pur si simplu

luat din casa si declarat bolnav.

Sa trecem acum la un alt aspect: cum erau tratati „bolnavii“? Daca omului i-a fost schimbat, din motive politice, statutul social de om sanatos in acela de bolnav mintal, primea el acelasi tratament ca si ceilalti? Inainte de a discuta propriu-zis tratamentul, o mica introducere in clinica acestei boli, schizofrenia. Schizofrenia poate fi, ca forma, simpla, paranoida sau catatonica. Intotdeauna are loc o degradare a personalitatii umane, dupa cum am spus deja. Atunci cind nu are loc degradarea si omul traieste in lumea reala, se orienteaza corect, nu poate fi vorba despre schizofrenie. Forma paranoida e asociata cu halucinatii. Cea catatonica poate fi: catatonie agitata si stupoare. Ne vom ocupa mai ales de forma paranoida, fiindca acest diagnostic se fixa de regula prizonierilor politici: schizofrenie, forma paranoida, comportament antisocial cu desfasurare lenta (dupa Snejevski). Psihiatria era condusa – de la Moscova – de Institutul Central de Psihiatrie Legala Serbski. In acest institut au fost incarcerate personalitati celebre, de pilda un evreu care a devenit, ulterior, ministru in Israel; un erou al natiunii ucrainene, Piotr Grigorenko, a fost incarcerat si el acolo.

Trec acum la tratament. Pacientii primeau un medicament numit sulfazina. Cine a citit cartea lui Bukovski stie de acolo cum se putea folosi sulfazina. Eu voi descrie o alta metoda. Sulfazina se pregatea ex tempore la farmacie; se incepea injectarea de la 1 cm³ pina la 7 cm³. E un tratament barbar, criminal, injectia aceea fiind foarte dureroasa. La inceput, oamenii se zvircoleau in pat, dar mai tirziu, de la a treia, a patra injectie, ajungeau ca nu se mai poata misca, nici degetele nu mai puteau sa le miste. Imi amintesc un Congres unde se povestea de un pacient tratat cu sulfazina. Daca, la inceput, pacientul sustinea ca rusii ne-au ocupat tara, ca nu e o tara, ci un imperiu, ca ne-au facut rau – dupa tratament, el deducea din intrebarile adresate de medic ce trebuie sa raspunda si spunea: „nu este adevarat ce am spus, am gresit, Uniunea Sovietica ne este prieten, rusii ne ajuta permanent“. Se constata astfel ca, in urma tratamentului, idelie gresite pe care le exprima „din cauza bolii“ s-au dezactualizat. Deci, tratamentul a fost de folos. Iata un tratament si un rationament la fel de barbare.

Trec la alta metoda – tratamentul cu hapoleridol. Este un medicament antihalucinogen si e foarte toxic. Se foloseste intotdeauna cu corectori. Fara corectori, medicamentul produce complicatii organice grave ale sistemului nervos central. Dl Bukovski spune, in cartea sa, ca ii face pe pacienti sa se comporte ca si cum ar suferi de Parkinson: tremura mai tare ca alcoolicii, li se strimba gura, le curge saliva si medicii psihiatri au o expresie, spun ca „bolnavii danseaza“. Se pune intrebarea: de ce le dadeau doze maxime, fara corectori? Unor oameni care in viata lor nu au avut halucinatii? Nu cred ca, pentru a raspunde, trebuie sa ai cunostinte biologice sau de medicina, raspunsul e simplu: regimul voia sa faca din oameni neoameni. Nu conta Juramentul lui Hipocrate – ci doar acela fata de partidul comunist. Imi pare rau ca timpul nu-mi permite sa spun mai multe.

Am reprodus în întregime intervenția doctorului Alexei Mașek, în scopul (secret, mărturisesc): în cazul în care Ion Vianu a fost, ca de obicei, absent (citește: moțăia) atunci când cuvântau alții de la aceeași tribună, măcar prin existența acestui text care vorbește și despre el să afle - acum, la bătrânețe - **ce și cum a fost după 28 iunie 1940, în Basarabia - de unde ne-au venit evreii,**

pe tancurile rusești, în 1944, să ne impună comunismul.

Sunt cunoscuți adulatorii-fără-frontiere ai lui I. Vianu, orice ar spune, orice ar scrie, dar îi mai pomenesc o dată: Oișteanu, Horodi, Șafir, B. Mehr, Peter Dan, Nedeea Burcă (fata generalului de sinistră amintire, supraveghetorul deportării în Bărăgan a "bănățenilor"), M.D. Gheorghiu, Saxone, "Violetta" și alte isterice, H. Gîrbea, Laszlo, Dan Pavel, Pecican și alți pecicani...

*

Ecouri la textul lui Vianu "Cine este conformist":

De ce a cazut comunismul?

Alcazar - Vineri, 24 Decembrie 2010, 23:27

La 21 de ani de la caderea comunismului, constat cu regret si stupeoare ca romanii vor din nou cenzura. E dreptul d-nei Eugenia Voda sa invite pe cine vrea si sa lase invitatul sa-si expuna punctul de vedere. Suntem suficient de maturi ca sa nu avem nevoie de nicio cenzura si sa judecam in cunostinta de cauza. Atitudinea d-lui Vianu nu ma mira: e fiul unui om care a servit regimul comunist ca ambasador si a beneficiat de privilegiile regimului comunist, ca academician. Mentalitatea de activist o va fi mostenit din familie. Ma surprinde insa ca se mai pot gasi oameni care sa-l admire si sa-l felicite. Triste vremuri! Sper sa aveti disponibilitatea de a accepta pe acest forum si opiniile care contravin corectitudinii politice!

Felicitari Eugeniei Voda si celor zece!

Alex - Sambata, 25 Decembrie 2010, 00:13 Dupa parerea mea, emisiunile Eugeniei Voda sunt emisiuni foarte bune. Mi s-a parut total disproportionat si lamentabil tot atacul in grup asupra emisiunii. In loc sa caute nod in papura splendidei scrisori in aparare, semnate de oameni mai presus de orice banuiala, dl Vianu ar fi avut mult mai multe de analizat si de ironizat in scrisoarea "de atac" (cu un limbaj de lemn, amintind de epoca stalinista), pe care el insusi a semnat-o... Nimeni nu poate fi iubit de toata lumea, e firesc sa fie asa, dar mi se pare excesiva si fara absolut nici o legatura cu emisiunea si cu dna Voda toata aceasta tevatara. Senzatiile e ca emisiunea cu pricina nu a fost cauza, ci ocazia unora de a plati niste polite, de a se elibera de niste invidii, sau de a se afla, pur si simplu, in treaba. La multi ani cu fericire si cu sanatate Eugeniei Voda si celor zece

(...) Felicitari Lou Gelehrter - Sambata, 25 Decembrie 2010, 14:12 Felicitari. Din inima. Un Craciun Fericit si Senin! Ce-ar fi spus oare Tudor Vianu?

Mihnea Moroianu - Sambata, 25 Decembrie 2010, 16:53 Care pericol presupuneti ca l-ar fi ingrijorat mai mult in contextul REAL al atmosferei intelectuale romanesti de astazi? Pericolul resuscitarii demonilor nationalistii ai trecutului, simbolizat de incercarea (evident prost gandita si cu motivatii subterane neclare) lui Ion Cristoiu de a redeschide dosarul Zelea Codreanu? Sau pericolul scufundarii ireversibile in limbaj de lemn, mediocritate calduta si reflexe conditionate de tip pavlovian, (cu corolarul lor inevitabil: restrangerea progresiva a libertatii de opinie si a CAPACITATII de gandire proprie) ilustrat la perfectie de reactia CNA si a celor care au aplaudat sanctionarea Eugeniei Voda? In ce ma priveste, sper din tot sufletul ca ilustrul invatat si profesor ar fi gasit suficienta libertate interioara si detasare de propria suferinta istoric conditionata pentru a condamna minima rezistentza intelectuala si conformismul, indiferent de uniforma sau masca de "stanga" sau de "dreapta" sub care s-ar ascunde.

Replica lui Ion Vianu Mihai Manea - Duminica, 26 Decembrie 2010, 21:06 O personalitate importanta, covarsitoare pentru cultura romana, Ion Vianu, autorul, in

2009 și 2010, a doua volume exceptionale, "Exercitiu de sinceritate" și "Amor intelectual", a dat o replica necesară, tăioasă și adecvată scrisorii celor zece intelectuali. Este o replica impecabil scrisă. Fata de textul dezlanțat și cazănit scris de Andrei Plesu în "Dilema Veche" - pe aceeași chestiune, articolul domnului Ion Vianu este de o limpezime de invidiat. Felicitări, domnule Vianu, e foarte important ca personalități de talia Dvs. să spună ferm ce gândesc.

vticau@yahoo.com Vali - Sâmbătă, 8 Ianuarie 2011, 23:49

D-le Șafir, Dv. aveți ochelari de cal?! M-am uitat și eu la clipul indicat de dv (<http://www.youtube.com/watch?v=YvtucVE4OKw>) despre emisiunea făcută de doamna Voda cu dl. Constantin Iulian și nu am sesizat nici o simpatie pro-legionară din partea doamnei Voda (invitatul ei, da), ci dimpotrivă. Macar de-ar fi amintit despre crima lui Codreanu (asupra perfectului Manciu) și în emisiunea cu Cristoiu.

Deroude - Luni, 10 Ianuarie 2011, 16:13 E posibil să atrageți câteva aplauze de la prozeliti anti-legionari sau fani personali cu acest atac - dar numai dacă sunt cel mult vag literați. Îmi pare rău sincer, pentru că vă admir în general scrisul (fără a face parte totuși din cea de-a doua categorie enunțată). Este un articol discreditant și meschin, care seamănă mai degrabă cu o delatiune politică, decât cu un fragment dintr-o conversație între oameni de cultură. Aveți oare atât de puține argumente? triste vremuri, mister alcazar

boris marian - Marti, 11 Ianuarie 2011, 07:48 când un om numește pe Tudor Vianu activist, reproșând și fiului același lucru, înțeleg bine că eșecul este mare, alcazarii anonimi și „deștepți” au voce, chiar și fără nici un habar, apoi, cine a cenzurat-o pe doamna Vodă? Mr. Alcazar, Îsunteți mai aproape de Sevilla, decât de chestiunea în discuție, mai cetiți. Ciudata și aceasta identitate etnică

Eugen Marin - Joi, 13 Ianuarie 2011, 19:19 Ion Vianu este una din personalitățile mele dragi. L-am cunoscut la începutul anilor '70, motiv că i-am urmarit existența, mai ales că s-a intersectat cu a mea în câteva rânduri. Dansul a fost întotdeauna un prieten bun cu Matei Calinescu pe care l-am admirat foarte mult și a cărui prietenie am împărtășit-o.

Îmi aduc aminte că într-un interviu dat de Ion Vianu acum câțiva ani în urma dansului declara că a capatat identitatea de evreu. Prin anii '70, înainte de emigrarea sa galagioasă (când a semnat scrisoarea lui Goma în 1977) la Lausanne, Elveția, Ion Vianu se simțea român și prea puțin evreu. Aceasta identitate și-a dobândit-o în exil. (subl. mea, P.G.)

Asta îmi aminteste de o altă identitate, a unei alte române, exilată ca și Ion Vianu la Lausanne, Elveția, soția comandantului legionar Vasile Marin, mort alături de Ion Mota în Spania, acolo unde Hristos era mitraliat pe cruce. Soția lui Vasile Marin a fost evreică, iar după moartea sotului ei, ea se retrage în Elveția unde își va reface viața alături de un evreu și unde va descoperi identitatea ei de evreică. Ceea ce îmi aminteste de un alt evreu celebru al perioadei interbelice ce se identifica cu românii, dar care în finalul vieții își descoperă identitatea de evreu și își zugrăvește în imagini antisemite prieteni precum Mircea Eliade, dând prilej formării unui curent împotriva lui Mircea Eliade sau Cioaran, pornit din cercurile israeliene ale simpatizanților Jurnalului lui Mihail Sebastian.

Se putea să nu-și bage copitele Boris Mehr? L-a ofuscat faptul că Tudor Vianu a fost calificat de "activist"? Tudor Vianu mi-a fost și mie profesor la Fabrica de Scriitori - îl respectam, îl iubeam, însă, vai, și el fusese un "-ist": nu "activist", ci **colaborationist**. Fiindcă pentru noi, românii, proba că un om este de-al nostru, nu de-al vostru : cum îi va suna răspunsul la întrebarea:

"Câte minute, ceasuri, săptămâni, luni, ani ai fost închis?"

Drept care îl întreb pe Ion Vianu: când, cât timp a fost închis

Tudor Vianu, “vinovat” de... “intelectualism burghez?” - nu din același motiv fusese alungat de la Universitate - **de către ai voștri: Vitner, Paul Cornea, Chișinevschi, Moraru, Iosifescu, Răutu, Crohmălniceanu?**; dar fiul său, Ion Vianu: câte zile, câte săptămâni, câte luni a fost ținut arestat la Securitate pentru “crima” de a fi semnat Apelul pentru respectarea drepturilor omului în România?

*

Dau în *Jurnalul lui LIS* de acest pasaj:

“În condițiile în care URSS a dat disidenții de răsunet ai României (enumerati mai sus; apropo, **ce fapte de arme are Ion Vianu, medic psihiatru, să fie trecut în rândurile disidenților? Când el recunoaște că a servit cauza securiștilor de a-i interna și chinui pe răzvrățiți în spitalele de nebuni, deși erau perfect sănătoși** (subl. mea, P.G.) sigur, apropierea sa de mișcarea extraordinarului Paul Goma e un motiv, dar cum procedăm cu învinovățirea altora care au colaborat cu sistemul și apoi s-au întors împotriva lui, nerecunoscuți disidenți?

*

In 21 iunie a.c. a avut loc o ediție specială a „Formulei 3“, organizată de revista *Observator cultural* (...) unui dialog cu invitatul special al serii, Ion Vianu, despre memorie și responsabilitate.

La întrebarea pusă de Carmen Mușat:

“E bine, totuși, că avem chiar și așa, acces la trecut, e un punct de plecare, dar pînă unde jumătatea, sfertul de adevăr este adevăr și nu fals?”

Ion VIANU: Această drămuire a memoriei este foarte primejdioasă, dar cred că trebuie să o înțelegem ca rezultînd din raportul actual de forțe. Poate cu schimbarea generațiilor, lucrurile se vor așeza. (...) *Nu este vorba de iertare, problema iertării se pune într-un singur mod, expus foarte bine de filozoful Vladimir Jankelevitch, care a spus că iertarea a murit la Auschwitz.* (subl.meă, P.G.).

*

Deocamdată, discuțiile dintre Nicolae Breban și Nicolae Pleșiță, reproduse din dosar, sînt „jenante“, cum afirmă Ion Vianu, dar pot acestea să-i pună calificativul de „agent de influență“? Că Nicolae Breban se cobora, în discuția cu Pleșiță, la bîrfe și insulte la adresa lui Paul Goma și a lui Eugen Ionescu este un fapt care ține de moralitate, egolatrie și de o cale de „a-i face pe plac“ securistului de la telefon. Dar sînt ele încadrabile la sintagma „agent de influență“? Cum scrie Ion Vianu, Nicolae Breban ar fi fost „agent de influență“, dar „*nu cît Noica, cel care căuta să îi abată de la acțiune...*”

*

(Paul Cernat în 22 din 2110)

“Într-un registru asemănător e prezentat „traseul“ lui Ivăsiuc: recuperat de Securitate după eliberarea din închisoare, dar evoluând spre o revoltă fără

orizont, tragic încheiată la cutremurul din 4 martie 1977 (*când pare să se fi aruncat sub blocul ce se prăbușea* - subl. mea, P.G.).

Comprehensiv, dar neconcesiv e și diagnosticul aplicat lui Goma:

„S-a chircit, dezadaptat și a fost singur, mic într-o lume mare, pe care nu a încetat s-o urască și s-o simtă străină. Mult curaj înghesuit într-o inimă mică. E nobil să fii amar, mai puțin nobil să fii acru“.

a) Ce-i aiureala - despre Ivasiuc, prin filiera I. Vianu: *“pare să se fi aruncat sub blocul ce se prăbușea”*? Trebuie să fii un Paul Cernat ca să-ți imaginezi o astfel de scenă, în care Ivasiuc... - urmează explicația criticului care l-a pus pe bietul Sașa - *surprins de dărâmaturi, cu cartonul de prăjituri în mână* - *“aruncându-se sub blocul ce se prăbușea”*!

b) Cât despre *“portretul lui Goma”*: a fost copiat după cel zugrăvit de bunul său prieten Matei Călinescu, iar înaintea lui de Ivasiuc în *“caracterizarea”* făcută pentru Securitate, citită de mine, în anchetă, în dosar, în luna mai 1977, însă... dispărută și ea din *“evidența CSNAS”*. La Bloomington, în toamna anului 1978, viteazul anticomunist Matei Călinescu s-a simțit *“rușinat”*, ba chiar rănit de cuvintele invitatului său (eu) rostite la Universitate, în care critica fără menajamente comunismul, securismul din România și, oroare!: pe însuși Ceaușescu! După întâlnirea cu studenții, Matei mi-a strecurat discret și zâmbind că... nu trebuia să lovesc atât de dur în Ceaușescu, fiindcă... *“toți americanii îl prețuiesc”*. Eu, totuși, băiat bine-crescut de-acasă, din Basarabia nu i-am atras atenția că, dintre americanii din sală doar românii se arătau nemulțumii de zicerile mele și nu i-am amintit că, pe vremea directoratului lui Breban la *România literară* și el, Matei - dimpreună cu Ivasiuc, cu Nichita Stănescu, Breban însuși - participase la colonizarea revistei cu texte de marxism-pentru-intelectuali-de-seamă (încă nu se vorbea de *“boieri ai minții”*) și chiar cu câțiva ditirambi cu artă plasați, la adresa Ceaușescului...

Și nu i-am atras atenția - prietenește, chiar de nu eram prieteni - că chiar în acel moment, soacra sa, Tamara Gane se afla în vizită la fată, ginere, nepot; că, la *“Eminescu”* Tamara Gane, chiar de nu ceruse să fie arestat, măcar eliminat pentru *“întrebările la seminarul de marxism-stalinism al lui Radu Florian”* din iunie 1956, nu-mi fusese măcar neutru-binevoitoare, ceruse și ea să fie pedepsit, nu avusese măcar curajul-fricosului ca asistentul său, poetul de expresie idiș Spiegelblatt, ca să nu mai vorbesc de curajul-bolșevicului Mihai Novicov, cel care mă apărase astfel:

«Iel, Goma, iesti un riacțianar - dar un riacțianar cinstit!»

Și, bineînțeles, nu i-am divulgat ginerelui ce îmi șoptise, cu

lacrimi în ochi, îmbrățișându-mă, D-na Gane:

«Îți mulțumesc că nu m-ai pus în cărți, pentru că m-am purtat rău cu dumneata - dar îmi era frică, ce vrei, ca oricărui basarabean refugiat...»

Ce să fi spus - atunci, într-un cot de culoar, față cu fosta mea profesoară de literatură rusă? Nimic. Încercasem să explic - eu - ceva, nu mi-a ieșit decât penibilul:

«Nu-i nimic, am și uitat...»

Să uit, eu? Mai ales când cineva, basarabean, își justifică o gafă (cel puțin), prin frica oricărui basarabean refugiat... Or eu, chiar dacă știam ce-i aceea frica refugiatului - de ruși, de frați-români vânzători de frate - nu condamnasem pe nimeni dintre semenii mei, refugiat basarabean sau ba.

În continuare, Matei Călinescu...

“(...) Pe Paul Goma îl apreciaza pentru curajul său, în raport cu sinistră tăcere a scriitorilor. Când ajunge în America, pentru o conferință în fața unui public universitar, după ce paraseste România în 1977, Goma îi prilejuiește lui Matei Călinescu următoarea constatare: „conferința lui de aici ar fi trebuit să fie mai mult decât un sir de izbucniri de natură pur politică contra regimului Ceaușescu, impletite cu izbucniri anti-occidentale“.

După ce citește cartea lui Goma **Le tremblement des hommes** (Seuil, 1979), Matei Călinescu constată, poate prea drastic, că îi lipsește ceva lui Goma, „o anume adâncime, o anume reflexivitate, o anume capacitate de a privi mai de la distanță. Cartea e în același timp dramatică și superficială. Supra egocentrismul autorului, suficiența lui, viziunea morală lipsită de nuanțe“. (după O. Șimonca)

*

Forum: Ladislau Verbar ianuarie 21, 2011 la 10:05 pm

Ion Vianu este evreu și și-a descoperit evreitatea după ce a emigrat în 1977 în Elveția, la Lausanne. La fel și soția lui Vasile Marin, comandantul legionar mort în 1936 în Spania, care la rândul ei a emigrat în Elveția, Lausanne, ca și doctorul Ion Vianu, și-a descoperit evreitatea în exil. Este interesant cum toți evreii care și-au descoperit evreitatea, indiferent de pozițiile ideologice deținute înainte, devin peste noapte solidari prin sionism. Iar de pe aceste poziții ei ataca aspirația românilor lăsați acasă, de a înțelege ce s-a întâmplat în comunism. Nu numai atata, evreii ce s-au descoperit evrei în exil devin moralizatori. Ei dețin adevărul absolut, ei critică, ei denunță, ei maltratează, ei terorizează, ei înalță monumente ale Holocaustului, ei interzic libertatea presei și libertatea de a gândi.

Interesant cum după 1941, când legionarii au fost terminați (executați, închisi, internați în lagăre naziste, etc) Mihail Sebastian se dezice de prietenii săi, din cercul cărora el însuși făcea parte, denigrându-i etc. etc. Iar prietenii săi precum Mircea Eliade, Cioran etc erau ei însuși în acele momente niște exilați. Iar Jurnalul lui Sebastian devine proba la dosarul fascistilor Mircea Eliade și Cioran și la condamnarea lor ca antisemiți.

E clar că evreul emigrat din România odată ce și-a descoperit evreitatea devine un trădător al prietenilor săi români. Urat și total imoral.

Florin ianuarie 21, 2011 la 4:54 pm

@Camelia Tabacu Ce mama dracului au genele evreiesti cu bunul simt pe care trebuie sa-l aiba orice om?

Camelia Tabacu ianuarie 21, 2011 la 7:00 pm

Sunt tentata sa va dau dreptate...Dar ce altceva il zgandare pe domnul Vianu sa afirme ca "in Romania partizanii complotului iudeo-masonic sunt cata frunza si cata iarba"? Din pacate remarc si la domnia asa aceeasi pornire de a culpabiliza la gramada...

BadDragon ianuarie 20, 2011 la 7:47 pm

Rabbi, mi se pare ca ai cazut in exces partinitor cu articolul asta. Epitetele prin care descrii pe "cei zece" si scrisorile lor le inteleg. E alegerea ta. Ceea ce nu inteleg este baza revoltei tale. Am citit cu atentie toate textele la care faci referire si nu vad niciunde vreo propunere facuta initial de cei zece sau ulterior de AP de a se da liber la pupat CZC, nici vreo aparare a lui Cristoiu. As putea spune ca din contra, se clarifica destul de bine pozitia lor fata de CZC. Eu vad doar atit, niste oameni care s'au pornit a apara un realizator TV care a fost amendat, si aici ofera ei 2 variante, fie prea degraba (afirmatiile in speta nici macar nu'i apartineau dar i se reproseaza absenta unei delimitari ferme), fie dezechilibrat in comparatie cu alte situatii in care aceeasi regula a jocului nu a fost aplicata la incalcarile si mai grave.

De fapt, acelasi lucru i-l pot reprosa si domnului Vianu, o lectura mult prea partizana a textului scrisorii initiale a celor zece, lectura care a pierdut in asemenea masura nuantele textului incit mesajul citit n'a mai semanat in nici un fel cu cel scris.

Din pacate nu e prima oara cind se intimpla asta in spatiul public romanesc. Din pacate amendam prea usor si nu avem rabdarea de a patrunde sensurile. Apoi ne plingem ca lumea ideilor devine din ce in ce mai saraca, ne plingem ca personaje tip Vanghelie (ma refer exclusiv la stingacia lui oratorica) devin norma. Eu zic ca nu ne'ar strica putina ingaduinta. Macar noua, astora care stim sa citim, macar fata de aia care stiu sa scrie.

*

"Ion Vianu: "Eu am elaborat mai multe studii asupra acestei probleme specifice, deoarece, **fără falsă modestie, am fost primul medic care, în țară găsindu-mă, am vorbit despre abuzurile politice ale psihiatriei în mod public și am făcut-o și după ce am părăsit România**".

Într-adevăr: **cu** (falsă) modestie el a fost primul care - în țară găsindu-se - a vorbit despre abuzurile politice ale psihiatriei...

Am mai reprodus în Jurnal această afirmație laudăroasă, mincinoasă a lui I. Vianu. Nu-i nimic, o repet.

*

Ați păstrat legătura cu Paul Goma?

"Goma nu este renegat de intelectuali, el îi reneagă, în numele unor criterii morale absolute pe care cred că nu le putem aplica altora decât nouă înșine. Dar, la judecata Istoriei, și oricâte cusururi ar avea, el rămâne cel care

a spus „nu” în 1977. Ce mai știi este că nu mă împac cu ideile lui politice actuale.”

Ideile mele politice *actuale*? Dar el era de acord cu *actualele* în 1977, în 1987, în 1993... - abia după aceea Vianu nu a mai fost de acord cu actualele-idei-politice ale mele - rămase neschimbate. Însă el, descoperindu-și iudaitatea a devenit militant sionist, holocaustolog, tovarăș de șaibă cu Oișteanu, cu Boris Mehr și alți tovarăși de-ai săi de idei.

*

Din răspunsul lui A. Pleșu (lui I.Vianu):

“Răspunsul lui Andrei Pleșu:

Dragă Ion, diferența dintre noi e, în fond, următoarea: ție ți se pare că atac ziua de „ieri” și nu atac destul ziua de „alaltăieri”. Adică practic dubla măsură. Tu, în schimb, echidistant, vorbești de „emoția vie” stîrnită de moartea lui Păunescu. Ai dreptate: a fi antifascist nu e totuna cu a fi bolșevic. Dar atunci de ce simt, printre rîndurile tale, că a fi anticomunist e, nițeluș, a fi fascist? Cît despre reacțiile stîrnite pe forum, te sfătuiesc să nu le transformi în criteriu de judecată. Scriu, săptămînal, mai mult decît tine și ecourile forumiștilor „mei”, indiferent despre ce scriu, ar trebui să mă determine, dacă aș fi mai slab de înger, să nu mai scriu nimic. De aici încolo însă, discuția dintre noi nu mai are sens: ar fi simpla coreografie a unei perechi aflate în „nepotrivire de caracter”. *Oricum, m-a interesat să constat că semnătura ta pe protestul lui Goma și plecarea ta din România anilor '70 au avut ca motivație reală antifascismul. E o perspectivă cu totul nouă asupra disidenței autohtone.* (subl. mea, P.G.) Aș spune că reacția ta din momentul de față este replica, în oglindă, la reacția dnei Lovinescu, pe care o incriminezi. „De dreapta ne arde nouă acum?” – spunea dînsa. „De stînga ne arde nouă acum?” – spui tu. În ce mă privește, cred că ar trebui să ne ardă de amîndouă. Pe tine însă te îngrijorează mai puțin nostalgia după Ceaușescu a 75% dintre români și mai mult delirul cîtorva moșnegi și al unor bezmetici legionaroizi, fascinați de figura Căpitanului. În Occidentul pe care îl preferi lucrurile sînt mult mai bine așezate: acolo nimeni nu prea mai îndrăznește să cocheteze cu nazismul. În schimb, mitologia comunismului de „bună intenție”, compromis prin proastă aplicare, e universal victorioasă. S-ar putea, deci, ca, pînă la urmă, să ai cîștig de cauză. Sper să n-apuc.

A. P.

Forumul este monopolizat de fata generalului (Burcă), tovarășa sionistă Nedeea cu același nume.

Dacă repet transcrierile deja transcrise - bine fac: e Jurnalul meu. Cui nu-i place să treacă la alte “jurnale”.

*

superioritatea nemotivata a dlui Vianu

adăugat de Iadislau la data de 27 Ianuarie 2011 01:01:24

“Razbate, in tonul scrisorii dlui Ion Vianu, o nuanta de superioritate

absolut nemotivata. Pina si acea adresare din final, "cu incredere", suna pe dos. Din toata atitudinea dlui Vianu, din toate articolele pe care le-a scris, cu acest nefericit prilej, razbate nu increderea, ci NEINCREDEREA: neincrederea in buna credinta a unor oameni, neincredere in dreptul la sinceritate al unui intervievat, oricine ar fi el, chiar si Cristoiu, neincredere in puterea de discernamint a unui prestigios realizator de televiziune, care e dna Voda, neincredere in puterea de discernamint a marelui public din Romania, neincredere in prieteni... Cu atitea neincrederi la purtator, acel final "cu incredere", al dlui Vianu suna fals si ironic, de unde, cred, si amaraciunea teribila din raspunsul lui Andrei Plesu”.

Formatori de opinie ad baculum

adăugat de Thalia la data de 21 Ianuarie 2011 05:01:39

“Domnule Vianu:

Constat ca sunteti ingrijorat ca telespectatorii si-ar putea forma o opinie gresita care ar putea reactiva niste fosile legionare, ceea ce, banuiesc, ar provoca un mare pericol, cel putin la nivel ideologic. De aceea propuneti ca discutiile televizate sa fie supravegheate de moderatori "echilibrati" si priceputi in a dirija gandirea telespectatorilor pe calea corecta.

Las la o parte "grija fata de om" (in special fata de creierului omului) care va motiveaza interventia. Fiindca ce ma deranjeaza cel mai tare este grava subestimare a telespectatorilor romani: adica daca Ion Popsecu aude la tv ceva despre legionarti, imediat e patruns de dorinta de a ucide in numele lui Hristos? Iar fosilele legionare (daca mai traiesc, sunt sariti de 90) ar putea re-deveni un adevarat pericol social prin influentarea mintilor tinere si docile?

Cu alte cuvinte, romanii (ma refer la masele care nu au nivelul dvs elevat de cultura) trebuiesc monitorizati ca sa n-o ia razna cu opiniile, ca altfel putem ajunge iar la inchizitie sau alte tragedii istorice.

Scrisoarea lui Ion Vianu

adăugat de Ovidiu Constant... la data de 20 Ianuarie 2011

“Mirarea domnului Vianu in legatura cu asimetria condamnarii fascismului si a comunismului mi se pare putin “naiva”. Romanii au trait sub fascism intre 1938-1943 iar sub comunism intre 1944-1989. Victimele si distrugerile provocate de primul totalitarism au fost evident mai putine, si nu numai in Romania. Dezastrul actual se datoreste nu numai comunismului care a supus tara intre 1947-1989, dar si a celui de dupa 1989. Este interesant ca tarile care au fost supuse dictaturilor de dreapta si-au revenit social si economic iar cele care s-au aflat sub comunism nu? N-ar trebui oare cautat raspunsul in diferentele de profunzime ale raului celor doua sisteme? Un dilematic vechi si indarjit, care isi manifesta frecvent in paginile acestei reviste nostalgiile comunistoide profunde, nu mi-a raspuns niciodata de ce nostalgiile fasciste (pe care nu le simpatizez, accept, sau sustin) sunt mai condamnabile. In privinta lui Adrian Paunescu nu pot decat sa citez un fost coleg: Dumnezeu sa-l ierte, ca are de ce.

Cu stima, Ovidiu Constantinescu, Uppsala.

Perpetuarea raului

adăugat de Id la data de 19 Ianuarie 2011 11:01:21

“Domnule Vianu,

Capitanul a fost un criminal. De ce? Cred ca i-a placut.

Dl Cristoiu a facut aprecieri pozitive la adresa capitanului. De ce?

Pentru ca este un jurnalist tipic al zilelor noastre care nu stie sa atraga decit prin chestiuni socante.

CNA a sanctionat. De ce? Unele institutii si-au propus sa pindeasca si sa distruga din fasa orice intentie de "albire" a unora din faptele criminale ale trecutului, chiar daca acest lucru aduce victime nevinovate.

Un grup de intelectuali ce participa la viata cetatii a reactionat cerind echitate. De ce? Ca sa ne aduca aminte si de multe alte fapte criminale ale trecutului.

Dl Vianu a adus acuze celor ce au cerut echilibru. De ce? Cred ca dl Vianu se considera a fi superior celor pe care ii acuza si a simtit nevoia sa-i puna la punct.

Dl Plesu publica o scrisoare deschisa. De ce? Pentru ca in final sa invite la prietenie.

Si in acest moment dvs. dle Vianu dati la o parte prietenia ce vi se propune si invitati la perpetuarea unei balacareli. Nu avem nevoie de batai cu mocirla. Avem nevoie de modele demne de urmat in gindirea lor. Cu parere de rau, numarul acestor modele pentru mine s-a mai redus cu unul, cu dvs. dle Vianu”.

Perpetuarea perpetuarii

adăugat de nedeea burca la data de 20 Ianuarie 2011 03:01:03

Capitanul a fost un criminal. De ce? Pentru ca nu distingea intre BINE si RAU. Dl. Cristoiu a facut aprecieri pozitive la adresa Capitanului. De ce? Pentru ca nu poate sa distinga intre Bine si Rau. CNA a sanctionat. De ce? Fiindca acea parte a emisiunii CONTRAVENEA LEGILOR IN VIGOARE! Chiar daca ar fi fost "in direct" - emisiunea ar fi trebuit oprita si TVR ar fi trebui sa ia imediat atitudine. Dar emisiunea n-a fost in direct... Sa fie inconsi-tienta? Sa fie sarcasm? Sa fie, asa cum spune Nicolae Manolescu, provocare? Inclina sa cred ca Manolescu a intuit corect. Un grup de intelectuali care participa la viata Cetatii (foarte multi - numarati-i dvs.!) au atras atentia asupra incalcarii legii in timpul unei emisiuni televizate. Un alt grup de intelectuali, mult mai putini, au fost de alta parere. Nu discut parerea. Dl. Ion Vianu a scris un articol in care avea o alta parere decat cei de mai sus... De ce? Fiindca n-a stiut ca n-are voie, inainte de a anunta prin e-mail! Dl. Plesu s-a separat ca dl. Vianu scrie articole asa, de capul lui. De ce? Eu cred ca dl Plesu se considera superior, unde mai pui ca i-a facut d-lui Vianu si recomandare pentru USR! (Doamne, unde-o sa ajungem, in felul acesta????) Dl. Vianu a raspuns acelei scrisori. De ce? Fiindca a dorit sa dezbata public o problema importanta a societatii noastre. Nu e nici o perpetuare a vreunei balacareli. Oamenii au dreptul sa aiba pareri si sa si le spuna - inclusiv dvs. aveti acest drept, de ce nu l-ar avea altii? Cred ca si dvs. va simtiti superior si tineti sa puneti lucrurile la punct. Asa ca v-ati apucat de dat verdicte. Nu c-ar fi interzis... doar ca ati uitat sa va declinati, in prealabil, identitatea. Avem nevoie de modele de urmat. Fireste. Si fiecare isi ia "modelul" care i se potriveste mai bine. E absolut normal. Gasesc foarte interesant, inasa, faptul ca nu-l mai vreti ca "model" pe Ion Vianu. Va rog sa ne anuntati si cand o sa va insurati (daca nu sunteti inca), si cand veti divorta (daca sunteti insurat), iar daca nu intentionati sa divortati, de asemenea, sa ne spuneti de ce...De ce? Asa... ca sa stim si noi...

Am revazut atit emisiunea cu pricina, cit si apelul de protest impotriva dnei Eugenia Voda, redactat cu tonul unui jandarm mereu la pinda, gata sa raporteze prompt crima "organelor superioare". O scrisoare contra deciziei CNA era absolut necesara si e clar, pentru orice om de buna credinta, ca daca

ar fi existat un apel in "sens contrar", in urma caruia Eugenia Voda ar fi fost sanctionata cu unealta numita CNA pentru ca nu a amendat opiniile invitatului in favoarea unui personaj al extremei stingi, "cei zece" ar fi actionat la fel. De cind responsabil pentru ceea ce spune cineva este un altul? Si, la urma urmei, cum anume ar fi trebuit, practic, sa procedeze dna Voda? Sa se intoarca spre camera si sa le explice telespectatorilor mai slabi de inger ca ceea ce aud ei in acele momente este doar opinia lui Ion Cristoiu si ca, in realitate, CZC era un monstru?! Ar fi aratat caraghios, ca o emisiune pentru copii de gradinita.

In numarul trecut dl. Andrei Plesu a lamurit foarte clar perspectiva din care trebuie privita scrisoarea lor si, in mod normal, afacerea trebuia sa se opreasca acolo. Articolul dlui Plesu a fost raspunsul necesar si suficient la toata tarasenia si mi se pare dezamagitor ca dl. Vianu a continuat disputa si a mentinut-o pe un substrat ideologic (pentru ca, printre altele, nu vad cum altfel poate fi interpretata ideea de a aduce in discutie fraza Monicai Lovinescu). Dl. Vianu ii acuza pe semnatarii scrisorii ca nu au anticipat reactia entuziasta a criptolegionarilor, dar ma intreb daca dinsul a anticipat reactiile de sens contrar, din care avem exemple chiar in numarul de fata, prin care cu mare usurinta dl. Plesu este acuzat de simpatii "nitel neo-naziste in stil romanesc". Exact aceste doua tipuri de reactii confirma necesitatea amintita in scrisoarea celor zece de a discuta deschis, fara falsa pudoare, colturile cele mai intunecate ale istoriei noastre. (Apropo, i-as provoca pe acesti comentatori sa aduca in sprijinul acuzatiilor lor macar o singura fraza semnata de oricare din "cei zece" din care sa rezulte vreo afinitate a acelora cu cei care devasteaza cimitire evreiesti. Iar daca nu pot, atunci sa taca rusinati.)

Este teribil de intristator sa vezi, iarasi si iarasi si iarasi, ca a fi "extremist de centru" este intotdeauna pozitia cea mai ingrata. Imi aduc aminte cum pe la jumatatea anilor '90, aproape ca o reflectie in oglinda a timpurilor noastre, dl. Plesu era necontenit acuzat de a fi de stanga si asta numai pentru ca se purta civilizatat si nu-l injura cu destul sirg pe Ion Iliescu.

Trei (nu patru ?, nu șapte?) interventii a Nedeei, după care vreo alte... ale veteranului bolșevic "Cîmpeanu" - ("telectualul, de când a fost pensionat, a citit, cu ochii lui, și vreo 3 cărți), după care...s-a dedat la trîncăneală în scop de diversiune tipic sionistă.

Sâmbătă 2 iulie 2011

S-a observat că azi nu m-am mai văietat nici de boli, nici de bătrânețe, nici de nenoroc?

Foarte bine: asta urmăream. Mărg să mă culc pe amîndouă urechile, vorba celuia.

Duminică 3 iulie 2011

Mărturie înfricoșătoare despre internații în azile de nebuni:

"(...) Nestor Corneliu Popescu inasa a refuzat categoric – cu ani in urma, la acelasi spital, ca urmare a tratamentului aplicat, un fost coleg al sau de facultate si detinut politic, scriitorul Mircea Palaghiu s-a sinucis."

Este prima informație despre Mircea Palaghiu care ajunge până la mine. El mi-a fost coleg la “Eminescu”, dar cu un an în urma mea. Fiind arestat în noiembrie 1956, dacă am avut vești despre colegii și prietenii mei, nimic despre Palaghiu. Doar că și el fusese arestat. Pentru ce? Pe unde fusese? Iată, abia acum aflu că Palaghiu fusese internat la nebuni și că (acolo?) s-a sinucis.

*

O notă biografică de pe Google :

“Mircea Palaghiu (22 iunie 1932, Andrieșeni, județul Iași - 1 octombrie 1978, București) este un prozator. Este fiul Emiliei și al lui Mihai Palaghiu. Absolvent al unei școli tehnice de drumuri și poduri la Iași, termină Facultatea de Filologie la București, în 1960. Funcționează ca profesor în satul Homorâciu, județul Prahova. Primele schițe îi apar în „Neuer Weg” (1960). După mărturia târzie a lui Dieter Schlesak, din pricina prozelor sale satirice devine indezirabil pentru regim, este arestat și suferă o condamnare de 7 ani. Marcat de această experiență, se sinucide. Prozator pe deplin stăpân pe procedeele comice, Palaghiu izbuteste să creeze o foarte personală „saga” umoristică.”

Plutesc în ceață: i se indică decesul în 1978. Dacă primele schițe apar în *Neuer Weg* în 1960, înseamnă că a fost arestat după acea dată. Am căutat cu Google, nu am găsit răspuns.

Bibliografia se prezintă bogată - până în 1978:

- Orbit de prea multă dragoste, București, 1972;
- Eram fericit în noaptea cu lună, București, 1974;
- Sublima Sora Camelia, București, 1975;
- Arhipelagul Alexandru, București, 1976;
- Petrecere la Mirmidon, București, 1979;
- La revedere, Cassiopeea!, București, 1980.

Dumnezeu să-l ierte și pe Mircea Palaghiu.

*

Este pentru prima oară când mă întreb (și nu cred că mă înșel): ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă și eu aș fi fost supus caznelor îndurate de Miron Chiraleu, de Ștefan Negrea, de Mircea Palaghiu?

Dumnezeu m-a ferit. Și, într-un fel, m-am ferit eu, cu slabele mele puteri de arestat încăput în labelle criminalilor de securiști. Nu vorbesc de 1956, atunci îndurasem, la grămadă, tortura obștească, ci de 1977, când *ei* ar fi putut să mă trimită și pe mine la azilul de nebuni, să mă prefacă în legumă.

Ar fi putut? Nu e sigur. Bestii, bestii, dar vicleni, le

“mergea mintea” când era vorba de fapte rele. În 1977, cu toată ura adunată în Corpul Securesc (nu mă laud, mi-am citit - și publicat în anexa **Culorii...** «Bărbosul» - o parte din dosarul recuperat de Stejărel Olaru), au încercat, e drept, m-au drogat cu dracu știe ce, la Rahova, până la a-mi ridica tensiunea la cote de alarmă, dar... s-au speriat singuri de rezultate și nu au mai continuat: riscau (ei) ca eu să le fac un pocinog; “să le mor în brațe”, cum îi tot spuneam lui Grenadă.

Nu fiindcă eram eu Zmeul Zmeilor, insul suprarezistent la tortură, ci din alt motiv: se convinseseră în cele din urmă că, dacă scap din labele lor, **spun totul; îi torn eu pe maestrii turnătorilor și ai turnătoriei**; povestesc, scriu, difuzez “aventura mea rahoveană”. Știam de la tata: *ei* - fie rușii atotputernici, fie românii care învățaseră de la ruși cum să fie bestiali - se temeau de **ne-tăcerea victimei** (*dacă supraviețuiește*).

S-ar fi putut foarte bine să nu-mi reușească “tactica” - deși nu amenințam, doar promiteam că nu voi tăcea. Însă uite: mi-a - oarecum - reușit.

*

Mi-am dăruit o pauză balsamică (sic); după ceremonia căsătoriei lui Albert de Monaco - am să scriu câteva rânduri cu alt prilej - azi am prins un sfârc dintr-o emisiune televizuală, “populară”, cu imitatorul Laurent Gera, cu Jean d’Ormesson (se bagă peste tot, babacademicul și nicăiri nu distonează), cu Guy Béart (ce plăcere mi-a procurat revenirea lui, la scenă și la viață!), cu luminoasa Julie Depardieu, cu Bernard Lavillier - nu chiar antipatic - și, ca invitați “străini” belgii Frați Taloché. Am mormăit cu ei, am cântat cu ei - mai ales neuitatele melodii ale lui Béart - am răs, cântînd, piesa de rezistență a clownilor geniali, altfel... talochi.

Zicîndu-mi că merit o astfel de oază de ne-grijă.

Luni 4 iulie 2011

Greu, greu.

Abătut. Sper ca în curînd să fiu mai bine dispus.

*

Se zbat (iertare nu găsesc altă comparație ca să zugrăvesc “activitatea intelectuală” a românilor de pe ambele maluri ale Prutului), prefăcîndu-se interesați de spusele băsești de mai alaltăieri, însă “tot pe loc, tot pe loc” (c-așa-i jocul pe la noi).

Ce jeg! Ce rapăn! Ce demisie (dacă demisia-i meseria

noastră)! Ce lașitate generală - ceea ce înseamnă: complicitate.

*

Prietenul M. Ciucanu îmi trimite:

**“Cum a murit, neștiut de nimeni, torționarul comunist
Gheorghe Enoiu**

Autor: Andrei Udișteanu

"Evenimentul zilei" pune punct biografiei temutului anchetator comunist Gheorghe Enoiu. Supranumit "Măcelarul de la Interne", acesta a murit în decembrie anul trecut, înmormântarea din satul natal Mănicești având loc într-o discreție totală.

Colonelul (r) Gheorghe Enoiu, temutul torționar al Securității din perioada anilor 50, a murit în decembrie 2010, la vârsta de 83 de ani. Înmormântarea a avut loc într-o discreție totală, la Mănicești, Argeș, localitatea sa natală, unde Enoiu se și retrăsese, după 1990.

Ieri, biografia sa îl păstra însă încă în viață. Și îi enumăra faptele din perioada cât a fost anchetator, câștigându-și renumele de "Măcelarul de la Interne".

În ciuda unei sesizări penale depuse pe numele său de către Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului din România (IICMER), în 2007, colonelul nu a fost chemat niciodată să dea socoteală. Sesizarea IICMER sintetizează metodele temutului torționar: ar fi ordonat sau ar fi aplicat, personal, torturi în baza unor vinovății inexistente, în special în cazul anchetei din 1956-1957, ce viza tentativa de protest a unor tineri, după izbucnirea Revoluției din Ungaria.

"Evenimentul zilei" a fost în satul unde Enoiu s-a născut, s-a retras și a murit, recreând urmele lăsate printre săteni de unul dintre cei mai temuți anchetatori ai Securității.

"Câțiva oficiali de rang înalt..."

Potrivit datelor oficiale ale primăriei Băiculești, comuna de care aparține satul Mănicești, Enoiu a murit pe 5 decembrie 2010. La înmormântare au fost prezenți "foști și actuali oameni din sistem", după cum povestește un consătean apropiat al fostului colonel de miliție. "Doamna Enoiu n-a vrut să-i cheme pe foștii lui colegi la înmormântare. *Au fost însă câțiva oficiali de rang înalt, al cărui nume nu-l spun. Au venit discret și atât. Foști și actuali oameni din sistem. Deci n-a fost chiar așa de criminal, dacă ăia din sistem au venit. A fost ca un părinte pentru mine. A fost un mare patriot", e de părere consăteanul, care are numai cuvinte de laudă pentru cel care a fost acuzat în mărturii că bătea înfășurat într-un cerceaf, pentru a nu se murdări de sânge.*

Gheorghe Enoiu (foto din 2007) a fost găsit mort, căzut pe jos, în camera sa, în urma unui atac cerebral. Avea diabet în stare avansată. Făcea patru-cinci injecții cu insulină pe zi. **"A avut căderi masive de insulină, pe fond nervos. Păi, dacă nemernicul ăla de la Paris striga că-l bagă la pușcărie, Paul Goma, care se dă mare scriitor!", vine explicația admiratorului torționarului.**

În ultima perioadă a vieții, torționarul era văzut adesea de sătenii din Mănicești cum făcea, liniștit, plimbări revigorante, în căutare de plante medicinale.(...)

Când vine vorba de victimele pe care le-a făcut fratele său, Valentin e evaziv. Zice atât: "Dacă a făcut, trebuia să tragă. Dacă n-a făcut, atunci a fost

altceva". Oricum, susține că Gheorghe Enoiu nu i-a vorbit niciodată de perioada când ancheta și-și câștiga renumele de "Măcelarul de la Interne". Sătenii spun însă că Valentin, într-una din certurile sale cu tortionarul, i-ar fi strigat în față acestuia: "**L-ai omorât pe Lucrețiu Pătrășcanu!**".(...)

Omul se transformă, e de părere Valentin Enoiu. Despre asta crede că a fost vorba și în cazul fratelui său. Îi place să creadă că *duritatea i se trăgea lui Enoiu de la prima nevastă. Că "era ungueroaică, era mai rea". (...)*

Cu câteva luni înainte de moartea sa, murise și temutul Nicolae Pleșiță, fostul șef al spionajului extern, pe care Enoiu îl mai vizita uneori.

Potrivit datelor puse la dispoziție de IICMER, fostul colonel de Securitate a participat la ancheta loturilor Vasile Luca, a "reeducatorilor" de la Pitești, a "elementelor contrarevoluționare" arestate după protestele stârnite în România de revoluția maghiară din octombrie 1956, precum și a celor implicați în Jaful Băncii de Stat a RPR din iunie 1959. Tot el a contribuit la "lichidarea și anchetarea" principalelor "bande teroriste", adică a mai multor grupuri de partizani din primii ani ai comunismului românesc.

Enoiu a fost implicat și în anchetarea liderului comunist Lucrețiu Pătrășcanu, care fusese arestat în 1948. În urma anchetei, Pătrășcanu a fost condamnat la moarte și executat în aprilie 1954. Despre cruzimea metodelor sale există zeci de mărturii, din cele mai șocante. (...)"

*

Tristan Banon (*Tristan* este o tânără femeie, era o fată când a fost agresată) va depune mâine plângere împotriva lui DSK pentru tentativa de viol din urmă cu 7-8 ani.

Marți 5 iulie 2011

Mai știi? Poate că buturuga mică va răsturna DSKul mare.

Orifiată de hotărîrea tribunalului american de a reda libertate violatorului, ca și de spectacolul grotesc și degradant pentru "învingători" de a o fi **distrus** o amărâtă de camerista africană, la acestea adaugîndu-se tontoroii la care s-au dat socialezii franci văzînd în ușurarea stării de deținut în America liberarea DSK-ului, mai mult: prezentarea lui la alegerile pentru prezidențiale, în Franța, juna scriitoare pariziană Tristan Banon a luat hotărîrea de a depune plângere. Știe la ce se poate aștepta - dealtfel, după agresiunea de acum câțiva ani a gustat un "aperitiv" din produsele ce urmau să-i fie administrate - dacă depunea, atunci, plângere: "tone de mesaje de amenințare" din care nu lipseau eternele: «Știi tu cu cine te pui? Te vom **distruge!**» - pluralul colectiv fiind, atât anturajul lui DSK, dar și evreiesc.

O trăi și-om vidè. Deși sunt sceptic - avea dreptate Breban: «Ei conduc lumea!».

Ei conduc lumea, dar dacă Tristan Banon va constitui, nu doar buturuga-mică, ci mica-pietricică intrată în pantoful violatorului cu alură de urangutan în rut, cum îl zugrăviseră la început ea însăși. Dacă "victoria" asupra cameristei africane sărbătorită

de cuplul Anne-Dominique (cu nesimțite pufnete de satisfacție în văzul camerelor de luat vederi, semnificând: «Uf!, în sfârșit!») va fi umbrită de vestea proastă a plângerei junei franțuzoaice? Și dacă, scăpat din ghearele justiției americane - cea brutală, la arestare, dar în patru labe la “concluzie” - odată liber ca pasărea cerului, DSK va constata că nu se poate întoarce în Franța, unde îl așteaptă alt proces - mai de lungă durată: un an, doi ? Și dacă va raționa ca Polanski - cel care “era, săracuțul, nevinovat, nu pentru că nu ar fi făcut nimic rău, ci pentru că este evreu, or se știe: evreii nu fac rele, Doamne ferește!” - motiv pentru care a și fugit de judecată! - va... ezita să facă o călătorie triumfală în Europa?

Oricum, chiar dacă armada lui a distrus-o pe camerista violată, el, DSK nu mai poate candida la președinția Franței.

Ce jale, ce nenorocire, ce tragedie! Dominique, un băiat așa di bun, di curat, di curect, să fie privat de candidatura la un post pe care-l merita mai mult decât oricare dintre *goi*!

Acum să vezi-auzi văicăreli ieremiice, plângeri, acuzații din partea socialiștilor, evrei sau ba: că de ce “atât de târziu” (a fost depusă plângerea!?); că de ce “chiar acum” - când Dominique e în pragul liberării? Au și început: Moscovici, Valls, să vorbească de “valuri de gunoaie, chiar de căcat (*merde*)” aruncate în partidul nostru” (socialist).

Ei, de ce! Fiindcă bestialul Sarkozy a pus de-un complot odios, nu doar împotriva lui DSK, ci și a partidului socialist! Nemaivorbind de complotul antisemit, pus la cale de fașiști împotriva evreilor - de către evreul Sarkozy!

*

În *Obs. cult.* forum, Sanda Văran îl contrazice pe Al. Petria:

2., P.S. Nu sînt membru al Uniunii Scriitorilor din România din voința mea, deși puteam să fiu din anii '90. O să-mi fac cerere pentru intrare după ce-o să fie reprimat Paul Goma.”

Foarte, foarte riscantă declarație ! Risc și eu atunci să spun că e foarte posibil ca domnul Paul Goma [care de-a lungul anilor a fost mai întâi adulat, curtat, flatat în fel și chip de mulți interesați (nu e nevoie să dau nume, fiindcă citind jurnalele domnului Goma le găsiți) care, mai apoi, urcându-se în copac, nu se stie prea clar de ce (problemă de caracter, probabil !) au sărit în extrema cealaltă și s-au purtat incalificabil] să nu dorească, accepte, suporte epidemic să fie « reprimat », cum credeți că politicios vă exprimați, în uniu-nea, rebotezată după Goma, « scriitorilor amnezici ». Ce veți face atunci, domnule Petria ? Vă veți putea consola să rămâneți pe viață nemembru, să scrieți cărți din această poziție marginală și chircită, din această plebeitate maximă la români ?

Vom vedea. Răbdare și ... un NU hotărât tutunului !”

Miercuri 6 iulie 2011

Azi, pescuiesc de pe net:

“(...) Rabinul câștigă

După cum spuneam mai sus, rabinul a câștigat totuși bătălia. Ceaușescu, pe care Moses l-a servit în mai multe rânduri, i-a promis că nu va tolera antisemitismul în România. Adevărat, liderul de la București a dat pedepse de formă scriitorilor implicați în scandalul cu rabinul, însă volumul X din Operele lui Eminescu a fost blocat. Și a fost câștigător și după căderea lui Ceaușescu. La 1 iulie 1991, rabinul Moses Rosen a oficiat o comemorare a 400.000 de evrei, victime ale Holocaustului. Pentru prima dată a fost menționată această cifră care i-a îngrozit pe români. Firește, rabinul a fost întrebat de ce nu a vorbit niciodată despre asta. A răspuns: „Din 1941 până în 1991, nimeni n-a pomenit această cifră pentru că evreii au fost așa de terorizați în România, încât nici măcar nu îndrăzneau să verse lacrimi pentru morții lor.” Zece zile mai târziu, Senatul SUA condamnă „resurecția antisemitismului și a intoleranței etnice din România”. (Moses Rosen – Wikipedia). Sursa: Gardianul.

Joi 7 iulie 2011

Din Wikipedia:

“Ceea ce se putea reproșa rabinului Rosen, cu toate marile sale contribuții la prezervarea moștenirii culturale evreiești, la facilitarea emigrației spre Israel și la promovarea relațiilor de prietenie româno-evreiești și româno-israeliene, era încurajarea de către el în anii 1970-1980 în rândul micii comunități a unui cult formal al personalității, ce părea inspirat de obiceiurile regimului lui Ceaușescu.

În septembrie 1980, a fost editat în România vol. IX al Operelor lui Mihai Eminescu, cuprinzând publicistica, cu articolele antisemite scrise de Eminescu. *Moses Rosen s-a adresat Academiei Române cerând interzicerea publicării acestui volum și retragerea lui din tipografie.*

La data de 1 iulie 1991, rabinul Moses Rosen a oficiat o comemorare a 400.000 de evrei victime ale Holocaustului de pe teritoriul României (inclusiv Transilvania de nord). Atunci a fost menționată pentru prima dată cifra de 400.000 evrei victime ale Holocaustului din România. Întrebat de ce nu s-a menționat până atunci această cifră, Moses Rosen a afirmat că „din 1941 până în 1991 nimeni n-a pomenit această cifră pentru că evreii au fost așa de terorizați în România încât nici măcar nu îndrăzneau să verse lacrimi pentru morții lor”.

Pe baza acuzațiilor sale, Senatul Statelor Unite ale Americii a emis la 11 iulie 1991 (la numai zece zile de la comemorare) o rezoluție care „condamnă resurecția antisemitismului și a intoleranței etnice din România”. Cu prilejul Conferinței de la București a rabinilor europeni, rabini prezenți i-au mulțumit lui Moses Rosen și guvernului român „pentru că au facilitat

emigrarea masivă a evreilor din această țară în Israel și au ajutat comunități care a rămas să-și păstreze viu iudaismul"[5].

*

‘(2002) Profesorul dr. Dennis Deletant, de la University College din Londra, a afirmat, la randul lui, ca, tinand cont de cei aproape *300.000 de evrei morti in Transnistria*, "se poate spune ca a fost holocaust, mai ales in Transnistria. In schimb, in vechiul regat, majoritatea evreilor au supravietuit razboiului".

*

(26 iul 2003): Ziarul citat scrie ca "ministrul israelian al Justitiei, Yosef (Tommy) Lapid, liderul partidului Shinui, membru al coalitiei de la putere, a apreciat drept "lipsite de sensibilitate" comentariile facute de presedintele Romaniei, Ion Iliescu, potrivit carora Holocaustul nu a fost un fenomen limitat doar la evrei"

(...) Potrivit "Haaretz", Lapid, supravietuitor al Holocaustului, a declarat postulului de radio Kol Israel ca "350.000 de evrei au ramas in Romania, dar *420.000 au fost ucisi acolo si in teritoriile ocupate de armata romana*".

"Nu este suficient pentru ca Iliescu sa recunoasca Holocaustul evreilor romani?"

*

Une estimation du nombre de victimes de l'holocauste...

Vincent Châtel et Chuck Ferree

Cette estimation du nombre de victimes est basée sur les chiffres donnés par Martin Gilbert dans son livre "Atlas de la Shoah". Elle représente le nombre estimé de victimes juives ayant péri entre le 1er septembre 1939, date de l'invasion de la Pologne, et le 8 mai 1945, date de la capitulation des forces nazies. Le nombre total des morts recensés dans cette liste est d'un peu plus de 5.750.000 morts.

Roumanie: **40.000**

Transylvanie:105.000

*

La Roumanie Persécution et extermination des Juifs en Roumanie.

« Le Train du mort » Iași, 27 juin 1941

Membre de l'Axe depuis octobre 1940, *le régime du dictateur Antonescu est responsable de la mort d'environ 320 000 Juifs*, ce qui met les collaborateurs roumains au second rang des bourreaux de la Shoah après les nazis et devant les Oustachis croates.

En 1941, 825 000 Juifs vivaient sur le territoire hongrois, dont 100 000 convertis ou chrétiens d'ascendance juive. 63 000 ont perdu la vie dès avant le 19 mars 1944. Après cette date, 618 000 ont été victimes de la déportation à Auschwitz, des marches de la mort ou de l'envoi au Service du Travail aux armées : 501 500 y ont perdu la vie. 116 500 Juifs de Hongrie sont revenus de déportation, 20 000 du Service du Travail, et 119 000 autres restés à Budapest ont survécu⁷⁵. Au total, si 225 000 Juifs de Hongrie ont survécu (soit 31 %), une proportion très forte à l'échelle de l'Europe centrale et orientale, leur communauté a perdu 569 507 membres dont 564 507 assassinés et 5 000 autres exilés.

*

Cas particulier dans l'Europe du génocide, c'est un territoire entier, la

Transnistrie, région ukrainienne occupée par la Roumanie, qui est transformé en territoire d'extermination pour 217 757 Juifs, dont 130 000 de nationalité soviétique et 87 757 Roumains. 139 957 des victimes sont mortes de froid, de privations et de typhus dans les camps de fortune dressés par les autorités d'occupation roumaines 90.

*

‘După R. Hilberg=

Roumanie 850.000 **340.000**

Raport, Com Evr din România: (raport 2002) A. Florian
 “Holocaust Asa cum am mentionat deja, numarul oficial al evreilor exterminati in timpul celui de al doilea razboi mondial este de **400,000.**”

*

Holocaustul din Romania si mastile aceluiasi diavol
 de Vlad Mixich [intervievatorul preferat al lui I. Vianu]Hotnews.ro/Deutsche Welle Joi, 8 octombrie 2009, 16:37

Memorialul Holocaustului din Bucuresti

La propunerea unui deputat al FSN, in 1991 Parlamentul Romaniei pas-tra un moment de reculegere in memoria maresalului Ion Antonescu ca semn de multumire pentru “serviciile” aduse statului roman. Abia iesite de sub poala unei dictaturi comuniste absurde, institutiile noului stat democratic se grabeau sa-l recupereze pe un alt dictator, ale carui decizii au influentat tragic viata a sute de mii de romani.

Mai multe masti

In 1940, statul condus de maresalul Ion Antonescu promulga prima lege cu caracter antisemit, urmata de o serie de pogromuri, la Bucuresti, Iasi, Galati sau Dorohoi, si de deportari ale evreilor si tiganilor din Romania. Rezultatul? **Peste 250.000 de evrei romani si cateva zeci de mii de tigani** au murit in acei ani. O tragedie care, in urma curgerii istoriei, a devenit unul dintre cele mai sensibile subiecte ale Romaniei post-comuniste.

Iată cum, de la 400.000, cifră hotărîță de rabinul cu epoleți albaștri Rosen, Hoitul-Viu Wiesel și jegul autonumit “director al Holocaustului: “Radu Ioanid” numărul victimelor a scăzut la 250.000. Este bine? Este rău?

Este mizerabil pentru socotitorii de cadavre.

*

Holocaust: înveșnicirea numelor 4 March 2010; 1,197 af

La 3 martie, la Chișinău, la Casa Evreilor KEDEM și-a desfășurat lucrările Conferința internațională științifico-practică „Memoria Holocaustului”, organizată de Complexul Memorial Yad Vashem, Israel.

Serghei Nataria și-a expus comunicarea intitulată „Cu privire la planurile totale ale regimurilor fasciste de nimicire a evreilor în anii celui de-al Doilea Război Mondial”. Oratorul insistă asupra cifrei de **500 000 – 600 000 de jertfe ale Holocaustului provocat de administrația românească în Basarabia, Nordul Bucovinei și Transnistria în anii 1941-1943**. În discuția pe care am avut-o cu domnul Boris Maftir am constatat următoarele: jertfe ale Holocaustului sunt considerate doar persoanele masacrate pe criterii etnice

(genocid). *Evreii care au fost împușcați de bolșevici în Basarabia, nordul Bucovinei, Ținutul Herța în anii 1940-1941 nu se încadrează în noțiunea de „Jertfe ale Holocaustului”. Aceștia, susține domnul Boris Maftir, au fost împușcați (terorizați) ca fiind dușmani de clasă sau dușmani politici ai comuniștilor.*

Voi aminti: în vara anului 1940 – vara anului 1941 Comunitatea evreilor din Basarabia și Nordul Bucovinei a fost cvasi-distrusă de regimul bolșevic de ocupație. Voi reveni asupra subiectului”.

*

Evreii români, nemulțumiți de discursul președintelui israelian Shimon Peres iulie 2011

Reprezentanții Centrului Simon Wiesenthal s-au declarat uimiți și dezațmagiți de discursul de joi al președintelui israelian Shimon Peres, la București, când acesta a mulțumit României pentru salvarea a 400.000 de evrei la Holocaust, ignorând cei pe care regimul mareșalului Antonescu i-a ucis.

*

Mareșalul Antonescu singurul vinovat al Holocaustului românesc?

Al Florian

Membrii centrului au precizat că regimul mareșalului Ion Antonescu a jucat un rol cheie în masacrul estimat la **280.000-380.000 de evrei români și ucraineni**, în timpul Holocaustului, se arată într-un comunicat de presă de vineri al Centrului Wiesenthal.

Încă o “concesie” făcută *goi*-lor : evrei români *și* ucraineni...
Ce jigodie acest “Florian”, fiul bestiei de Radu Florian.

Vineri 8 iulie 2011

După Liviu Tofan:

“În anul 1981, după reorganizarea brațului extern al Securității în urma fugii generalului Pacepa, constatăm o nouă inițiativă: deschiderea acțiunii informative de influență cu nume de cod “Ene” (UM 0225 - 15.01.1981) – pentru influențarea lui [Emil Cioran] să adopte o poziție realistă față de R.S. România și să vină în vizită în țară. *Acțiunea purta numele “Recuperarea”. Securitatea apreciază faptul că Cioran a refuzat să acorde sprijin lui Paul Goma și altor elemente ostile și nu s-a angrenat în declarații sau acțiuni dușmănoase la adresa R.S. România.”*

Nu mai caut în jurnalele mele să aflu când l-a primit Cioran, la Paris, pe Radu Florian, iar eu, în prezența Monicăi Lovinescu (în fața Bisericii românești), l-am întrebat cum de l-a invitat în casă pe un bandit ca politrucul “Florian” (pe care i-l zugrăvisem cu câțiva ani în urmă), iar el, răsbind, mi-a răspuns:

«Am vrut să văd cum arată un comunist», iar eu, prost-crescut, am mormăit:

«Și l-ați văzut, în oglindă?»

Mai înainte - sfârșitul anului 1977, când am ajuns la Paris pentru a doua oară, de acea dată definitiv - Cioran a exclamat (despre mine):

«Licheaua de Goma! A venit să-și ia banii!» (o altă variantă adăuga, în gura lui Cioran, “ca plata a trădării” - care va fi fost, în capul lui de cioran fricos, trădarea la care mă dedasem)? Cine dintre “Floriani” îl va fi vizitat între timp, băgînd spaima în el povestindu-i că Goma e un trădător de țară?

Permisuniunea acordată fratelui său Aurel de a-l vizita în 1981 a făcut parte din această acțiune “Recuperarea”. Noua abordare explicită a “recuperării” face ca, dintr-o Notă a Securității din anul 1988 despre Emil Cioran, să lipsească brusc orice referire la legionarism, el devenind “frecventabil”, cum s-ar spune. Cioran este descris doar ca principal reprezentant al “trăiris-mului.”

Și se mai indignează cioraniștii că îl vorbesc de rău pe idolul lor!

*

(Simona Sora, în *Dilema veche* nr. 385, 30 iunie)

“Disidența lui Paul Goma i se pare lui Matei Călinescu, în 1978, fundamentală în simbolismul ei, deși diferența de calibru între scriitor și omul politic îi apare încă de atunci evidentă”.

Am mai notat opinia lui Matei Călinescu - transcrisă de fiica Marianeii Șora. O mai fac o dată, așa, ca să nu se uite; ca să nu se treacă-peste.

Sâmbătă 6 iulie 2011

Dacă îmi plăcea să cred că Laszlo Alexandru, deși mă atacase feroce, antisemitizîndu-mă, rămînea, totuși un polemist - adică un luptător respectînd regulile înfruntării, ale loialității, m-am înșelat: încă de la bun începutul despărțirii noastre el dovedise că nu cunoaște istorie - cu atât mai puțin geografie - (ei, da, Laszlo confunda cu seninătate Transnistria cu Basarabia care este, pentru alfabetizați: “Cis-Nistria”!)

Acum observ că folosește o altă metodă de a mă lovi (pe la spate?, nu doar: ci pe-la-totul): “ștergerea din cartea de imobil”, cunoscută în universul comunist ca mijloc de a-și învinge “adversarul” prin... tăcerea asupra faptelor aceluia, fie în general, fie în special legate de însuși “luptătorul”?

Iată cum povestește el întâmplarea cu traducerea cărții **Zazie dans le métro** de Queneau:

“P.S. Am obținut din partea Editurii Gallimard, în noiembrie 1991, acordul prealabil de publicare a lui **Zazie**... în România și i-am încredințat

manuscrisul meu lui Marian Papahagi. Directorul Editurii Echinox a perfec-tat formalitățile de copyright, însă fără a tipări cartea. După ce, în ianuarie 1994, m-a respins de la ocuparea unui post de asistent universitar, M. Papahagi a decis să-și combine răfuiala personală cu blocada culturală. Romanul tradus de mine a rămas, pînă în 1996, prin sertarele încăpăttoare ale editurii clujene. Într-un final, versiunea românească a lui **Zazie în metrou** a apărut la Editura Paralela 45 din Pitești, ediția întâi în 2001, ediția a doua în 2004, iar ediția a treia în 2008.”

Așa este: Laszlo a obținut acordul editurii Gallimard acordul de a traduce și publica în România **Zazie dans le métro** de Queneau...

“Într-un final, versiunea românească a apărut” *...însă abia după intervenția mea - repetată - pe lângă Gallimard, altfel cartea nu ar fi ar fi fost editată în românește.*

Un amănunt fără mare importanță - așa îl credeam pînă adineauri. A trebuit însă ca Laszlo să-mi atragă atenția asupra lui însuși prin... *nemenționarea amănuntului-neimportant.*

În *asta* Laszlo nu este deloc original în universul “culturii române”. Mănuitorii de condei de pe ale noastre meleaguri au învățat că îți poți, nu doar învinge un adversar (eu, adversar al lui Laszlo?!), nu răpunîndu-l cu ajutorul unor argumente, dovezi, probe, ci... prin negarea existenței înseși a... “adversarului”!

Cum anume? Simplu pentru un intelectual românesc ca Alexandru Laszlo:

- te prefaci că “adversarul” nu te-a contrazis, nu ți-a combătut argumentele - mai ales când știi că în România post-revoluționară o persoană ca mine nu are acces la ziare, pentru a da replica, iar când, naiv, acela se încăpățânează să trimită, un răspuns, tu, directorul publicației (și de conștiință, mă rog frumos): Liviu Antonesei, Gabriela Adameșteanu, Rodica Palade, Nicolae Manolescu, refuzi un drept, nu o favoare, cum o consideră ei, neobouarii minții;

- te prefaci că nici nu ai fost înștiințat (!) de vreun drept de replică - chiar dacă cel lezat are dovezi de expediere, prin poștă, cu aviz de primire : în fața cui să dovedești?: în a unui Liviu Antonesei, cel care nici azi, după atîția ani de la chemarea lui în judecată, nu a... divulgat tribunalului adresa poștală a revistei *Timpul* din Iași, al cărei director a fost și este în continuare? În a Gabrielei Adameșteanu, care se credea proprietară a revistei 22, deci publica ce voia dânsa - și nu publica ce nu voia dânsa - iar când catadicsea să publice un drept la răspuns, îl puneă întâi la murat, aștepta pînă când erau gata scrise contrareplicile, apoi puneă în pagină textele astfel încât să înece “plângerea” în *punerile-la-punct-cu-anticipație* ale celor acuzați în plângere, ca Liiceanu, care se obrăznicia, explicîndu-mi, el mie (informat

fiind de Monica Lovinescu, cea care habar n-avea), cum stau treburile editoriale în Franța, în special la Gallimard, unde eu publicasem o jumătate de duzină de cărți, ei doi, dimpreună, nici una - până acum, iulie 2011.

Cu mulți ani în urmă, când “intelectualitatea curată” cu voie de la Brucan căzuse de acord că lui Goma nu i se poate închide gura “cu care ne calomniază pe noi, rezistenții prin cultură” decât... neluându-l în seamă (amănunțirea ideii a aparținut lui Pleșu); nu i se răspunde, ci... este **tăcut**; nu doar ignorat, ci **inexistat**: Goma nu există, deci nu are dreptul la replică.

Primind și binecuvântarea Monicilor (ce plească, vorba lui Paleologu-junior zis Plească) prin celebra zicere-scrisă: «**Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma**», culturrezistenții au răsuflat ușurați; nu mai era nevoie să trudească ei înșiși expunându-se, combătându-mă: eram gata... *contestat* (expresia Monicăi Lovinescu), deci ei nu aveau decât să respecte Bula Moniacală: *tăcerea absolută asupra faptelor și scrisurilor lui Goma*.

Ceea ce a făcut și Laszlo, doar și el este intelectual de vârf românăchesc : ștergându-mă (și el!) din cartea de imobil.

Să nu uit: dimpreună cu Pecican și cu Solacolu.

Duminică 10 iulie 2011

N-am noroc să scap de DSK: s-a lipit de mine ca o scuiță de gumă de mestecat, de pingea, ca un Boris Mehr, oriunde găsește “toleranță” pentru prostiile, idioțiile, mehrismele sale băloase, puturoase.

Alaltăieri, la New York avusese loc o scenă dezgustătoare: în timp ce camerista africană era călcată în picioare de zvonurile lansate de dulăii avocaților Brafman și Tylor: că a intrat ilegal în USA; că e mincinoasă; că e în strânse legături cu traficanții de droguri, în fine: că este o curvă-curvă! - cuplul imperial DSK-Anne Sinclair ce-mi făcea? Ce le era în fire să facă: ieșise la un restaurant; în văzul camerelor de televiziune planetare (se descria menu-ul, ca nu cumva să nu fie neinformați vulgul asupra a ceea ce consumase), se întorsese la “domițiliul penal”, cu faciesuri deformate de satisfacția “victoriei” asupra curvei-mincinoasei, ajunsă în personalul luxosului Sofitel prin știm noi care manevre - corporale - gras remunerate de clienții stabilimentului. Pentru prima oară de când era arestat, DSK zâmbea, împărțind în dreapta și în stânga saluturi discrete - dar cât de grăitor-dominatoare - iar Anne Sinclair, ca o “adevărată”, ca o “aristocrată” doamnă a executat acel gest de o nesfârșită distincție: vrând să ilustreze

vulgului jurnalistic înghesuit la pârleazul gospodăriei sale, starea-i sufleteală, a executat, cu grație, din buze, acel gest care va fi avut intenția să comunice: un «Uf!» de ușurare, însă, vai a alunecat într-un «Pârț!» de cea mai puturoasă, ca să zic așa extracțiune.

Triumful DSK-ilor asupra fioroasei cameriste africane fusese dublat în Franța de aceleași oftaturi de ușurare, îngemănate cu atacuri la adresa... dreptei sarkozyste, cea care “vărsase în capul partidului nostru (Socialist) tone de noroi și de căcat”, după expresia tovarășului Emmanuel Valls.

În ziua următoare : tăcere radio (dinspre DSK): Juna jurnalistă - devenită scriitoare, Tristan Banon - anunțase că va depune plângere la Tribunalul Paris, împotriva lui DSK, pentru tentativă de viol. Ceea ce, desigur, a provocat panică printre avocații de la N.Y. și... mânie socialistă la Paris: Moscovici a întrebat, cu gușa umflată: “De ce *abia* acum?” (a depus plângerea?, deși victima nu de pășise termenul legal), iar Valls l-a secondat. «De ce *chiar* acum?” și s-a pornitără socialezii-caviar să recite teoria pecumcă l’Elysée a comandat... complotul!

Ce căcănari! Ai zice români de viță veche:

Cel pe care tu vrei **să-l distrugi** (visul lui Ivasiuc, al lui Breban, al lui Manolescu, dar și al avocaților Benjamin Brafman și William Taylor) trebuie, mai întâi, acuzat-de-ceva, de regulă de păcate inexistente, abia apoi să i se dea lovitura de grație cu o acuzație - falsă și aceea, însă după care să nu se mai poată ridica.

Re-re-revin la mine. Este adevărat, primul, cronologic, acuzator al meu a fost Ed. Reichman, turnătorul Securității la Universitatea București (mai ales în timpul “evenimentelor din Ungaria”, cum denumeau, îndelicat, bestiile sece Revoluția Maghiară), “reprezentantul literar la Paris al lui Eugen Barbu”. El mă acuza de antisemitism pentru că scriam în **Din calidor** că tata fusese arestat de un NKVD-ist evreu!)- inadmisibil din punctul de vedere al... al cui? Al lui Reichman? Nu cred că l-am pus la punct prin textul publicat - în cele din urmă - de *Minimum*-ul lui Mirodan, oricum, el nu a mai mârâit (atât de tare, o vreme), fiindcă s-a însărcinat prietenul meu bun și traducătorul foarte bun Alain Paruit cu preluarea ștafetei: în una din crizele de etilism, se trezise indignat că “Ioji”, persoana-personajul meu din **Arta refugii** (carte pe care tocmai o traducea și avea să mi-o mutileze, cu încuviințarea autorizată a Mălinei Cutare) este... țigan: mi-a reproșat rasismul antițigănesc! M-am apărat copilărește, spunând că nu citise bine ceea ce de zor traducea: “Ioji” nu era țigan, ci ungur. Atâta i-a trebuit lui Alain: s-a supărat foc pe mine, pentru că o jignisem pe Edith, soția sa, unguroaică (eram prieteni și cu

ea!), pe care soțul Alain o părăsise dar, din depărtare, de sub alte fuste îi apăra onoarea de ungueroaică ofensată de Goma! Însă ura-de-rasă a lui Goma - după delirantul Paruit (altfel băiat bun, prieten bun, om bun - când nu bea) era... antisemitism curat, Edith fiind ungueroaică evreică! Deci eu, când scrisesem ce scrisesem despre Ioji, diblașul devenit Kiraly-ul (în ungurește: regele!) satului Buia, Târnava Mare, sub comuniști, o vizasem, cum altfel, pe... Edith, deci pe toți evreii în general!

Desigur, Alain a vorbit în jur despre “antisemitismul lui Goma”; Țepeneag, care nu citise nimic din ce scrisesem, dar avînd interes la Paruit (să-i francizeze și lui scrisul “direct în franțuzește”), a început să dea din falcă și din pix, în legătură cu ceva de care nu avea habar (și, fie vorba între noi, puțin îi păsa), aflînd din vorba ceea, sursa sigură: Paruit, cel care se pomenise acuzîndu-mă de ce-i venise la gură, pentru că... Uite că nu știu de ce a făcut el asta. Dar să corijeze greșeala, eventual să-și ceară iertare - unde ne aflăm? În Franța? Deloc, tot în Cloaca Românică, cu Țepeneag, cu Mona Ionescu, cu Reichman! Până la moarte Paruit a ținut-o cu “antisemitul Goma”. Poate că Țepeneag era furios pe mine fiindcă zisesem că el se despărțise, în 1978, de noi, exilații activi, ca să nu compromită vizitele în Franța ale familiei socrului, popa Alexandru Ionescu-Grivița, dipotatul MAN (cel care trudise din greu întru acapararea Bisericii Române pariziene de către București) - dar, ciudat, nu reușise, deși toate condițiile, din partea lui Hăulică, Virgil Tănase, soții Stolojan erau reunite, dar și de vizitele-vacanțele în România ale fiului său Tudor, ale soției, Mona și a fiicei lor.

Că mi-am re-vărsat veninul înspre Țepeneag, mă răsucesc din nou spre Manolescu - și zic:

Între el și DSK asemănările sînt frapante - deși “statuturile” lor nu suferă apropiere. Oricum, fiecare dintre cei doi aveau - au, în cazul lui Niki al Monicăi - convingerea că **puterea** lor fusese câștigată prin mijloace cum nu se poate mai oneste și le va aparține **totdeauna**. Deși recunosc: sunt rău de gură, nu vreau răul celui care mi-a făcut rău. Fiind vorba de Manolescu, și el scriitor, las pe seama viitorului împărțirea dreptății literare. Nu este treaba mea de a emite judecăți de valoare asupra a ceea ce a scris Manolescu (nedreptății și mai-tinerii abia așteaptă ocazia-hienei), dar am dreptul să spun că Manolescu a fost, este, va fi o creatură mizerabilă, un ins rău, ranchiunos, mincinos, trădător, turnător? Am!

Dintre relațiile sale cu oameni cunoscuți de mine, înaintea lui: Dana Dumitriu. Eu nu am fost “prezent” decât în momentul 1971, când ea, de dragul lui “Niki” și-a abandonat toți prietenii

de până atunci, mai grav: a început să laude “opțiunile politice” ale lui Manolescu (care erau ale lui Ivașcu, deci... ale lui Ceaușescu) - am mai scris despre ruptura cu Dana. Și despre... întoarcerea ei către noi, prin 1988, când a venit la Paris, abandonată, bolnavă (dealtfel s-a prăpădit în scurt timp), iar Ana a insistat să o găzduim și să nu-i reproșăm amorul ei pentru Niki.

Ca și DSK, Manolescu “domnește” peste o instituție, ceea ce nu ar fi rău, dacă el, ca “el”, nu i-ar fi prefăcut pe toți - pe toți colaboratorii săi, la urma urmei: colegi, în slugi obediente, umile, fără opinii, fără demnitate. Adevărat, a știut să-și aleagă argații: inenarabilul Gârbea, idiot și analfabet, Chifu, un ins fără sare și fără coloană vertebrală, Prelipceanu prelipindu-se pe lângă nădragii șefului, ca și “colaboratorii” întru găinării, ca “finanțistul Guzganian” cum îi spun scriitorii lui Varujan eu; cunoscându-mi lungul nasului îi spun: “Guzganistul Finanțian”).

Ce groapă de gunoi, ce latrină!; ce paznic la poarta Căminului Scriitorilor, șef, proprietar: Nicolae Manolescu!

Mă opresc aici, îngreșat. Nu pot prevedea “viitorul” lui DSK - și nu mă interesează; nu fac efortul de a-i ghici viitorul : ce viitor poate avea un felon, un trădător, un turnător? Unul, dacă nu chiar de-aur, atunci de tinichea daurită? Știu că în lumea noastră insul rău, mincinos, arogant, iese bine; mai știu că victimele lor sunt blestemate să rămână cu statut de “vinovat”- cum, de unde știu? Nu m-am privit în oglindă?

Luni 11 iulie 2011

Mi-am promis că nu mă mai vaiet. Dar pot? Nu prea, nu.

Și astă-noapte mi-a fost rău, rău, rău. Noroc că, în cele din urmă, m-am trezit.

*

Am transcris în jurnalul pe iunie prima parte a studiului scris de Mariana Pasincovschi. Aici îl afișez în integralitate:

*

Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

Paul Goma: Romanul Sabina

*De ce nu ești nicicând singură cu mine
Femeie adâncă, mai adâncă decât abisul
În care se înfig rădăcinile trecutului?
Cu cât mă apropii de tine, cu atât de scufunzi
În prăpastia existențelor anterioare.*

Yvan Goll, **Femeie multiplă**

Constituind al patrulea element în structura ciclului autobiografic, romanul Sabina se definește, încă de la început, printr-o arhitectonică a

construcției, respectiv a limbajului, care face trimitere la o altă față a prozatorului Paul Goma, cum atât de plastic și-a intitulat textul Ștefan Ion Ghilemescu[1] în una din cele câteva analize ale romanului. Apărută în 1991 la Biblioteca Apostrof de la Cluj sub titlul **Sabina**, reprezentând doar prima parte, cartea va cunoaște o nouă ediție în 2005 la editura Universal Dalsi din București, cuprinzând integralitatea romanului. Cu un număr consistent de pagini și fără a fi o lectură facilă, **Sabina** reprezintă o provocare pe care Paul Goma o lansează cititorului, îndemnându-l să ia parte la jocul dintre ficțiune și realitate și să descopere, într-o sinestezie a simțurilor, arta scriiturii. Dezvăluită progresiv începând cu celelalte scrieri ale ciclului autobiografic, **Sabina** aduce, prin intermediul vârstei adolescente naratoriale, un suflu nou care, uzând de același motiv al fugii, invocat cu dexteritate și „pe față” în textele anterioare, reușește să echilibreze romanul, dozând realitatea prin apelul la ficțiune. Despre ce este vorba, așadar, în text, și care ar fi, la o primă vedere, desenul narațiunii?

Continuare a romanului **Astra** în sensul că are loc la Sibiu, având ca punct de plecare biblioteca, mai exact după redeschiderea acesteia, cartea trebuie citită în același context de amănunte și întâmplări autobiografice, sub presiunea unor vremuri de restriște din partea ocupantului sovietic. Glisând între timpul real și cel imaginar, naratorul se oprește asupra zilei de 14 martie 1950 focalizându-se, din postura unui observator, asupra unor evenimente trecute, descrise prin prisma prezentului. Fără a fi linear, prezentat prin apelul la retrospecție, anticipație și ruptură cronologică, subiectul descoperă o carte de dragoste, după cum avea să o numească Paul Goma[2] însuși, Sabina fiind numele fetei care îi împărtășește naratorului faptul că există în pivnița bibliotecii Astra cărți gata să fie arse, iar ea și cu mătușa sa l-au plătit pe „arzător” să țină Fondul Blaga deoparte. În clasa a zecea la liceul de fete „Domnița Ileana”, prost îmbrăcată pe timp de iarnă, purtând ochelari negri, Sabina se așază, încă de la început, sub semnul dualului inspirând neîncredere și ilustrând, totodată, fața dramatică a unei lumi care o somează să se **adăpostească** în garajul propriei case naționalizate de comuniști, apărându-se de frig cu haine bărbătești de pe timpul războiului, înfometată și dornică de a intra în rândul lumii. Cu două clase mai mic, elev intern și basarabean refugiat, „un mucea de abia paisprezece ani și două-trei luni”[3], după cum însuși se caracterizează, devenit părtaș la sustragere Fondului Blaga de la ardere, naratorul se îndrăgostește de Sabina, iar încercările de a intra în discuție cu mătușa acesteia, ca singura rudă pe care o cunoaște, se transformă într-un deliciu lingvistic în care apelul la inventivitatea lexicală naște adevărate pagini de luare în răspăr onomastic. Reprezentând o reacție anticlofilă, fugă de compoziție, spontaneitate, textul îmbrățișează teoria autenticității, eul moral și creator lasându-se descifrat cu greu pe fundalul amânării epice, ca urmare a motivului așteptării, invocat de-a lungul întregului roman.

Deși fără forță și cărând sania pe pavele, cei doi tineri reușesc să recupereze sacii din Fondul Blaga, ca urmare a planului executat de Sabina, „Fondul Blaga”, salvat cu prețul contractării unei pneumonii de către personajul-narator dovedindu-se a fi nimic altceva decât „fondul” de carte al inginerului Liciniu Blaga, un unchi al Sabinei care cedase niște „cărțulici” bibliotecii Astra. Vândute unui anticar din București cu sacul, ele sunt „valorificate” degrabă la o consignație în schimbul câtorva desuuri de mătase și a câtorva lămâi [...], gestul fetei fiind luat de intransigentul ei prieten ca o trădare și un abandon al principiilor nescrise ale conspirativității și

iubirii; o catastrofă cu rezonanțe ale păcatului adamic...”[4], când naratorul va sublinia, excedat: „viața mea – o suită de eșecuri”.

Structurat în trei părți – I *Olmul Sabinei*, având douăzeci și unu de subcapitole, II *În așteptarea Sabinei*, cu douăsprezece subcapitole și ultima parte, a III-a, fără titlu, alcătuită din unsprezece subcapitole, romanul îmbină, și de această dată, timpul epic cu timpul istoric. Dacă cel dintâi își îngăduie numeroase licențe precum anticiparea, recuperarea, contracția și dilatarea, cel de al doilea timp este descris într-un perfect acord evenimential, naratorul privind realitatea nu doar din postura unui observator ci, mai ales, al unui refugiat, privat de accesul la cultură și trăind într-o societate mutilată ca într-un pat al lui Procust. Desfășurându-se într-un prezent etern, de fapt într-un dublu „prezent istoric”[5], întâlnirea generalului istoriei cu particularul biografic generează efecte speciale, într-o dinamicitate în care violentarea linearității și a uniformității nu poate duce decât la o retragere într-o lume fictivă, unde ființa iubită devine conținutul ființei celui care o iubește.

Debutând ex-abrupto cu însuși laitmotivul scrierii: „După șase, cel mult, după și-jumătate”, timp relativ în care Sabina apucase să promită că va veni, naratorul realizează un traseu invers al reconstrucției, amalgamând faptul consumat cu cel care urmează a se produce, într-un melanj de ficțiune și realitate care abia la o lectură atentă permite disiparea celor două planuri. Însoțite de suspense, cu apelul la premonitoriu, uzând de intertext, cu o varietate de simboluri, acestea introduc cititorul într-o lume a terorii și a basmului în care imperfectul devine „cel mai perfect timp, cel mai potrivit timp de povestit...”[6]. Îmbinând arta cuvântului cu capacitatea de asimilare a vieții, Paul Goma se situează atât în perspectiva adolescentului, cât și a maturului, citind romanul pe măsură ce îl scrie și percepând lumea prin cele cinci simțuri. Dorindu-și un lector activ, capabil să „învețe așteptarea” și să descopere adevărul din vocalitatea silabelor, motivul așteptării, transferat cititorului, devine o sursă de echilibru, întreținând și dirijând acțiunea într-un roman în care un detaliu neimportant devine un factor determinant, în măsură să exprime o filosofie a vieții. Totodată, așteptarea exprimă dorința unei schimbări, într-o atmosferă de tensiune în care istoria nu pierde nicio ocazie de a-și arăta „colții trivialității”.

Pornind de la valorile fundamentale ale existenței, iubirea și sacrificiul – „Una este amorul – pentru el faci, ce?: ce întrebare: orice!, și oarecum altceva cartea arzândă: pentru ea ai face totul”[7] –, naratorul re-aduce în discuție simbolul cărții arzânde, îmbinarea erosului cu istoria, idealului cu terestrul constituind o luptă între poli ambivalenți, în budoarul unui destin tragic : „... un foc, un rug semnificând ridicarea tatei pentru Siberia și orfănia mea; și, în același loc, semnificând întoarcerea tatei din Siberia și desorfânizarea mea, prin arderea crucii de pe mormântul lui, gol; [...] Carte arzând ar fi fost și la Șeica, dacă domnișoara de română n-ar fi avut curajul să-și riște... – ce anume: ia, nimica toată: cariera, libertatea, chiar și viața; [...] Vrasăzică așa «luminează» luminătorii de la Răsărit jumătatea ocupată (ei zic: liberată...) din Europa: cu flăcările, la propriu, ale cărților. Ei, bestiile, ard carte, iar eu (care trec drept cel mai citit internist din clasa noastră) eram, sunt încă, în fapt, un analfabet! Asta sunt! În comparație numai cu Octavian – dar cu Septimiu... Nici nu îndrăznesc să-mi înalț gândul până la genunchiul lui de băiat-citit”[8].

În slujba imaginilor și a conceptelor, Paul Goma își construiește romanul pornind de la două puteri sexuate, feminin (pentru imagini) și masculin

(pentru concepte), după cum își dezvoltă teoria Gaston Bachelard[9], pornind de la studiul lui Jung[10], respectiv anima și animus, puterea masculină exprimată prin istorie violând intimitatea puterii feminine, perturbându-i mersul și desacralizându-i obiectul. Cum imaginile și conceptele se formează la cei doi poli opuși ai activității psihice: imaginația și rațiunea, între ele acționând o polaritate de excludere[11], tot astfel și textul lui Paul Goma pune în opoziție realitatea și ficțiunea, dezvăluind-o pe cea din urmă pentru a reveni la cea dintâi, când impactul nu mai are aceeași intensitate. Constituind o parte componentă din sine, acest du-te-vi-no între lumea reală și cea imaginară favorizează apariția motivului fugii, pe fundalul unei istorii zbuciumate, prezente în ambele sfere.

Pornind de la modelul de socializare care respinge exteriorizarea emoțiilor, ca urmare a frustrărilor anterioare ce condiționează camuflarea, naratorul e caracterizat de anumite carențe afective ce diminuează zona de deschidere, comportamentul fiind dictat de frica de a nu fi acceptat, înțeles, de teama de a fi umilit și de durerea de a rămâne un în-plus. „Antimaterialist și un pic idealist”[12], Paul Goma evită să dezvăluie latura sentimentală, ajungând la idee prin formă, forma devenind o haină de împrumut a ideii. Protejându-i pe cei dragi și evitând să dea nume adevărate personajelor pozitive, din contră, scriind răspicat numele securiștilor și analizându-le faptele cu o luxurianță descriptivă, naratorul propune lectorului un joc în care, apelând la simțurile predilecte ale intimității (mirosul, împreună cu tactilitatea și cu gustul)[13], dezvăluind harta și itinerarele obiectului, îl lasă să perceapă și să descopere enigma din miezul formei după puterea coapsei sale. Totodată, îngustarea, până la obstrucție, și „închiderea în enclave ca într-un fel de rezervații ale vieții private”[14] nu fac decât să intensifice și mai mult puterea erosului în slujba expansiunii, deschiderii fizice ale eului în momentul revelării simțurilor. Astfel se explică preferința naratorială, de altfel consimțită, de a-și exprima durerea interiorizându-se și de a alege ca modalitate de exteriorizare închiderea: „Îmi mai ziceam că, dacă asta mi-e soarta: să nu am și eu, ca tot omul un Fond personal (când avusesem două!), măcar să am pe umărul cui să plâng, să ții cinci săptămâni, fără să explic de ce mă exprim în u-u-u și nu în a-a-a, ca mult mai deschis(ă) (s.n.). Și, Doamne, ce bine mi-ar fi prins atunci sânul mamei și glasul de mamă și lasă-lasă-urile de mamă, totul trece, trece și asta (dragu-mamii) - mi-aș fi făcut plânsul, apoi mi-aș fi văzut de ale mele...”[15].

Scriindu-și povestea dintr-un acum care se raportează la un atunci, pe urmele Sistemului Comunist care face ca timpul să fie „foarte, extrem de probabil”[16], naratorul amestecă „timpurile cu timpii”[17], erosul cu istoria, pornind de la un traseu prestabilit, pe care nu îl urmează întocmai. Îngăduindu-și digresiuni, interpolări explicative, distorsiuni, redundanțe, rupturi cronologice, el denotă o stare de spirit antiliterară (autenticitatea constituind o formă modernă de antiliteratură), cu un „epic sacadat, eruptiv, impulsiv chiar, [...] proiectat spre un punct necunoscut, enigmatic, care-l atrage ca un pol magnetic, nelocalizat pe nicio hartă”[18], ca urmare a gândirii poetice, haotice, nesupusă legilor, nerespectând regulile[19]. Cu toate acestea, macrostructura narativă prinde contur, denotând o esență profundă prin conexiunea vizibilă cu numeroase sfere la care face trimitere: psihologică, ontologică, filosofică, socială, topologică, istorică, lingvistică, concentrând aluzii religioase disipate pe tot cuprinsul cărții și punând în scenă fascinația irezistibilă a femeii.

Materială la început, Sabina se desprinde de conținutul carnal și,

bucată din coasta lui Adam, se contopește cu naratorul, devenind o parte din el, imaterială și imponderabilă: „Sunt un naiv dacă-mi imaginez că pot scăpa de Sabina doar astupându-mi nările. A intrat pe nas, dar nu iese pe nicăieri, face parte din mine (s.n.)”[20]. Cuprinzând toate calitățile femeiești, ea devine simbolul Eternului Feminin, raportat la care celelalte reprezentante ale sexului frumos nu figurează decât ca o ramă, ca un decor. Dornic să pătrundă dicolo de lumea sensibilului și a tranzitoriului, naratorul urmează un traseu sinuos, realizând o paralelă între armonia limbajului și acordurile olfactive, în aceeași accepțiune a lui Platon privitor la cunoașterea perfecțiunii:

„Pornind de la frumusețile din lumea noastră pieritoare și vrând să ajungem la Frumusețe, urcăm neconținut, treaptă cu treaptă, de la un trup frumos la două, de la două la toate; și de la trupurile frumoase la faptele frumoase, apoi de la acestea la învățăturile frumoase, până când de la acestea din urmă ajungem în sfârșit la acea învățătură care nu este nimic altceva decât tocmai învățătura despre Frumusețe, la al cărei capăt aflăm ce este Frumusețea cu adevărat”[21]. Axă a lumii, femeia devine axa romanului, făcută în ziua a șasea din cuvânt, logosul precedând orice creație, așa cum ne întâmpină la începutul Evangheliei după Ioan. Astfel, simbolizând chipul femeii pe care o așteaptă, Sabina reprezintă, într-un alt sens, însăși creația prozatorului gata a da în pârg sub ochii noștri, întregind motivul așteptării și așezând romanul în perfecțiunea sferică a pântecelui feminin.

Continuând liniile trasate în scrierile anterioare, cartea poate fi citită și ca o lecție de viață, din postura unui observator matur, care a supraviețuit războiului, închisorii, deportării și exilului. Preluând modelul patern, naratorul dă dovadă de demnitate atât în planul real, cât și în cel fictiv, ea funcționând ca o pârgie de mișcare în macrostructura narativă, echilibrând cele două planuri și desfigurând minciuna, trădarea și duplicitatea. Cu incursiuni în istoria vie a Comunismului, naratorul ne dezvăluie o societate guvernată de servitudine și interese, în care „orice-se-face”, unealtă a suspendaționalismului, invocă o lume a lui Caragiale, denotând o trăsătură de caracter „veche cât... România...”[22]. Castrați de libertate și egalizați prin frică, „oamenii noi” își pierd identitatea, transformându-se în mașini, agregate, ghidați de ciomagul istoriei care continuă să le zdrobească capul, împărțind lumea în două și lipsind-o pe cea din urmă de orice sursă de informare: „să aflăm de la alții ce se petrece în Raiul Sovietic, fiindcă noi, aici, sântem obligați să facem media între minciunile de la difuzor și zvonurile de la gura-satului”[23]. Criticând lipsa de verticalitate și de caracter, ironic și pamfletist, naratorul pune minciuna la baza tuturor nedreptăților, sancționând personajul principal ca urmare a încălcării codului moralității prin lașitate, dezicere și compromis, sfidând, astfel, sacralitatea cuvântului:

„ – Când scrii cu mâna ta, în românește, e numai-de-formă? Dar scrisul e cuvânt, cuvântul e adevăr, fiindcă de la Dumnezeu vine! Deziso!”[24].

Punând istoria în fundalul scriiturii, tânjind după nostalgia perpetuă a unei sintagme noi, inventiv, ironic, ludic, înclinat către autoanaliză, sancționând pudicitatea, naratorul își propune să dezvăluie întregul farmec al voluptății și nudității erotice, relația cu Altul nerealizându-se altfel decât printr-un terț pe care îl găsește în sine[25]. Adăpostit să-și tragă seva din tărâmul odorat al autenticității și literarității ca într-un cosmos de odihnă în expansiune, el sfârșește prin a se contopi cu lumea, cu viața, îmbrățișând imagini și idei, contemplații și experiențe, în slujba frumuseții și a perfecțiunii mult-râvnite.

I

Pentru a înțelege arhitectonica scriiturii, dezvăluind desuurile romanești, ne propunem o privire de ansamblu asupra întregului roman, încercând să îl percepem ca pe o totalitate finită, făcând abstracție de împărțirea în trei părți și explicând, totodată, importanța acestora în funcționarea mecanismului narativ. Iar acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât o privire dispersată, necentrată pe înglobarea esențialului, riscă să creioneze o viziune opacă asupra scrierii, pierzându-se în amănunte și ratând, astfel, tocmai substanța care generează întregul. Situat într-un acum care analizează cu luciditate comportamentul adolescentin de atunci, dedublat într-un alter ego care povestește, se vede povestind, trăiește și re-trăiește o experiență re-născută sub condeiul unui prozator matur și încercat de vremuri, palpabilă și nu-prea, îmbinând timpul imobil, istoric, cu timpul dinamic, mitic, dispus spre (auto)-reflexie și -analiză, textul ne pune în față povestea de dragoste a unui refugiat basarabean, „suficient de naiv și de, prin urmare: disponibil”[26]. Cu o deschidere vizibilă către ficțiune, sugerată încă din primul subcapitol prin glisarea temporală, apelul la adverbe de timp, conjuncții concluzive, naratorul ne situează într-o lumea imaginară a acțiunii sale, determinată de citirea și de scrierea propriei vieți, a propriului roman susținut de lecturi serioase și transpus într-un timp echivalent celui de după redeschiderea bibliotecii Astra din Sibiu:

„Atunci citeam un roman – și-atunci citeam un roman

Citeam un roman și cât timp, Doamne, era într-o marți, marți, 14 martie; martie 1950

Acum suntem după, mult, puțin, oricum, nu înainte, așa că suntem în anul câțva, în anii viitori, 51. Sau poate chiar 52 – mai știi? Tot într-un martie și tot într-unul din 14 – atât că acuma suntem exact joi; sau miercuri, depinde.

Și atunci, tot un roman – depindea foarte tare și, dacă aș spune, exact același! – cine m-ar crede? Nici măcar eu și, la dreptul vorbind, de ce m-aș crede? Chiar dacă ar depinde: chiar dacă ar depinde de viața aceluia, și a lui, un roman.

Ziceam că a fost o pură și simplă întâmplare; într-o oarecare marți dintr-un oarecare an 1950 martie 14; ziceam că s-a întâmplat să o cunosc personal – de Sabina vorbesc. Mai ziceam că o știam, însă nu făcusem cunoștință, apoi, la dreptul vorbind, ea apăruse la Astra abia după re-deschidere (din decembrie 49, biblioteca ancisă fiind p. Iventr). Așa că.”[27].

Apelând la tehnica deducerii, personajul narator, transpus parcă în ipostaza de cititor, încearcă să explice cauza abordării acestuia de către Sabina, într-o îmbinare a premonitoriului și a acțiunii deja consumate, a cărei consecințe le descrie înainte de a o prezenta ca atare. Inserând pe acest fundal diferite pasaje ficționale, îmbinând ludicul cu grotescul, basmul cu realitatea, textul depășește nivelul de personaj al Sabine, transformând-o într-o parte componentă a naratorului, pe care o cântă și o așteaptă. De fapt, această tehnică a amânării reprezintă un pilon de susținere pe care naratorul nu întârzie să îl dezvăluie, contribuind la edificarea artei de a scrie:

„Să spun, să nu spun? Dacă spun, neg ce spun; dacă nu spun, neg totul. Din fericire, am darul... Îmi place să povestesc. Iar o poveste povestită doar cu intenția de a-ți face ție plăcere – că povestești – de a face plăcere celuilalt, iubitor de povești povestite – o poveste, zic, face, nu cât o explicație, ci mai întâi cât povestitul drumului până la acea explicație (s.n.) – întortocheată explicarea poveștii (în fapt : povestea explicării), dar asta este. Mai bine să

fac ceea ce știu să fac și îmi place să fac”[28].

Trasată ca urmare a anticipării și a premonitoriului, acțiunea în sine va ocupa un spațiu îngust de desfășurare, predominând reflecțiile de după eveniment, de după plecarea Sabinei, inexistentă și, totuși, prezentă, eclipsând celelalte personaje feminine, regăsindu-se în toate și toate favorizând construcția ei. Îndreptând atenția cititorului către un moment de maximă tensiune – cel al descoperii „crematoriului” din curtea interioară a Astei, naratorul nu face decât să pregătească lectorul pentru lovitura decisivă, cea a trădării de către Sabina care, vânzând cărțile salvate din rugul epurărilor, își va cumpăra ciorapi și chiloți de mătase...

Descrisă la imperfect, rezumată la perfectul compus sau ironizată prin amestecul celor două timpuri, acțiunea reprezintă o copie fidelă a imaginii Sabinei, în consens cu cele trei părți ale romanului, corespunzând duplicității întru obținerea unei cauze, ostilității de după și, în sfârșit, neajutorării și fricii ca urmare a locuirii sub cizma ocupantului sovietic: „Fata asta: te uiți la ea, o cuprinzi dintr-o ochire: pe de-o parte (ba nu: pe-o parte) arată slăbănoagă, șleampătă, fără grație; pe de alta (nu alta, ci: pe cant), nu strălucește prin deșteptăciune, apoi e de-o rea-creștere, de te-ntrebi din care bortă peșteroasă a ieșit, în patru labe - am exagerat, ca să se înțeleagă... De cealaltă parte (Sabina fiind ca o monedă: are cap, pajură - și cant), așadar, dacă o pui jos, cu pajura-n sus... În ciuda atâtor defecte, în prima clipă spui despre ea că ascunde ceva; că amărâtica, neformată, copila - vizibila - este, în realitate, o inversă (s.n.) [...]. Când însă o cunoști cât de cât, ca mine... Dai de o căscată, neajutorată, zăpăcită (s.n.): are nevoie să i se arate unde să pună piciorul la fiecă pas - pe stradă, în timp... Ceva și mai încolo te trezești cu a treia Sabină: calculată, rece, tăioasă, nemiloasă; o Sabina-Mașina (s.n.) care, ca să ajungă unde și-a propus, trece peste oricine, peste orice – tu, însoțitor, crezi că o conduci de mână, ca pe Oarba, he-he-he!, te duce ea de nas, de căpăstru, calule, de ești ditamai asinul măgaric! - nu se oprește, nu se sinchisește de «fleacuri» ca : nu-se-face – e drept: fără să aibă conștiința că ea ar face ceea ce nu-s-ar-face...

Mai dincolo de siguranță, nepăsare, nemilă, o simți: nesigură (s.n.), nu fiindcă n-ar avea idee cum să se descurce cu lumea din jur, ci pentru că nu știe ce să facă cu sine în raport cu jurul, cum să se așeze - cum și unde s-o așeze, cum să și-o poarte pre ea, Sabina...”[29].

Distanțându-se într-o primă instanță și sancționând-o ca urmare a trădării, minciunii și lașității, naratorul va consemna imposibilitatea unei separări atâta timp cât ea ajunge să facă parte din el, ca simbol al unei unități transcendente, devenind cutia de rezonanță în care eul se poate regăsi în plenitudinea sa: „

– Sabina, am zis. Eu...

– Tu, a zis ea, în cealaltă pauză de sărut, apoi în următoarea: Tu – fără tine, ce-aș fi fost eu fără tine? Tu – fără tine, nimica n-aș fi fost.

– Sabina, nu. Nu, de ce? Nu eu - noi doi. Mai adevărat: tu - fără tine, ce-aș fi fost? Nimi’...

– Ba nu, zicea ea. Ba nu numai tu.

– Sabina, zisesem, fericit și stingherit și fericit de astfel de stingher. Dacă tu nu erai, nici eu n-aș fi fost. Dacă tu n-ai fi existat, ar fi trebuit să te inventez - am citit undeva, ori am scris altundeva - mă scutur și mă zic: Și Sabina (s.n.).Și eu, zic. Și oare, mai zic”[30].

Pornind de la dualitatea Sabinei se poate observa, așadar, caracterul

dublu al scriiturii, diferența feței și a reversului, cu atât mai tentant cu cât nu se oferă privirii, împotrivindu-se a se revela altfel decât printr-un chip devenit trup, născut din cuvânt și reintrat în matca-i originară. Unitate a contrariilor, locuind înăuntru și în afară, într-o ciudată atemporalitate a inconștientului: totul s-a întâmplat deja și nu s-a întâmplat încă[31], romanul dezvăluie atributele necesare reușitei pe terenul de cursă lungă al prozei, exemplificându-le printr-un bogat arsenal scriitoricesc, îmbinând realitatea cu ficțiunea, într-o „copulație aromală”[32] cu o conotație estetică. Continuând acest preambul, ne propunem să reflectăm modul în care se naște și se dezvoltă creația prozatorului, realizând asociații complexe la nivelul întregii scrieri și prezentând adevărata față a artei: „De asta e mai bun cuvântul decât culoarea-formele în pictură: denumești ceva prin altceva. Drumul, imaginar, imaginat, de la sân la sână (de pildă) ; de la coapsă la-ntr-una, asta va fi adevărata artă: întreține ceva mister, nu spune totul, nu dezvăluie întregul, lăsându-te gol ca la Poarta Raiului, ci îți lasă o portiță, o crăpătură, o găurice - pe-acolo străpungi, după puterea coapsei tale, vâlul înconjurător al sânelui ei (s.n.)”[33].

Pendulând între auto-dezvăluire și auto-camuflare, de partea femininului prin imaginație, intuiție, dinamicitate, corporalitate și subiectivitate, iar a masculinului prin rațiune, sistem, ordine, dinamism sacadat și obiectivitate, cu o barieră fragilă între cei doi poli, „Textul își dezvăluie «moliciunea sa», [...] de fapt o noțiune explicativă a scriiturii, ba chiar scriitura însăși, în desfășurare: scrierea în act, tremurând de dorință, corporală: «Textul pe care îl scrieți trebuie să-mi dovedească ceva: că mă dorește. Această dovadă există: e scriitura»”[34]. Compromis între dorință și interdicție, născută din unirea celor două jumătăți ale unei ființe unice, scrierea lui Paul Goma, depășind stadiul primar al înțelegerii textuale, devine o meditație filosofică pe tărâmul artei, oferind o variantă a realității „așa cum este ea în realitatea...mea”[35].

Îmbinând visul cu reveria, conceptele cu imaginile, rațiunea cu imaginația, Paul Goma ilustrează dualitatea profundă a Psyché-ului uman punând-o, asemeni lui Jung, sub dublul semn al lui animus și a unei anima. Axându-ne pe acest suport teoretic și îmbrățișând opera gânditorului francez Gaston Bachelard, Poetica reveriei, concepută sub semnul lui anima, vom demonstra că, la fel cum masculinul și femininul lui Jung „stau sub dublul semn a două substantive latine: animus și anima: [...] bărbatul cel mai viril, prea schematic caracterizat printr-un animus puternic, are și o anima – o anima care poate avea manifestări paradoxale [...], la rândul ei, femeia cea mai feminină are și ea determinări psihice care dovedesc existența în ea a unui animus”[36], tot astfel și textul lui Paul Goma denotă conviețuirea a două trupuri într-unul singur, trimitând la motivul biblic al Facerii, în virtutea profeției creștine și a relației care se instituie între Creație și Creator: „Mama este o fecioară și tatăl nu și-a cunoscut soția. Știau deja că Dumnezeu urma să devină om, căci în ultima zi, când această operă se va împlini, Creatorul și creatul se vor contopi într-unul singur (s.n.): Astfel se va înnoi tot ceea ce este vechi”[37].

Există, astfel, un coeficient de feminitate în bărbat și de masculinitate în femeie, anima ca element feminin fiind „în exclusivitate o figură ce compensează conștiința masculină. În cazul femeii însă, figura compensatorie are un caracter masculin și ar trebui numită în mod adecvat animus”[38]. Pentru a realiza o psihologie completă, în termenii lui Gaston Bachelard[39], Paul Goma alătură omenescului ceea ce se desprinde de omenesc, punând

laolaltă poetică reveriei și prozaismul vieții[40], prin „proiectarea” asupra ființei iubite a tuturor valorilor pe care le venerează în propria lui anima (ca și femeia care „proiectează” asupra bărbatului iubit toate valorile pe care propriul său animus ar vrea să le dobândească). Ceea ce rezultă este o „claviatură a patru ființe conținute în două persoane”, „claviatură” realizată prin intermediul dedublării, transpunerii sau al transferului interior dincolo de noi înșine într-un alt noi înșine, toate sub egida reveriilor de idealizare.

Cum se realizează, însă, uniunea cvadruplă în text și care sunt protagoniștii acesteia?

Întrunind criteriile necesare unei unități transcendente, vom percepe această uniune servindu-ne de un crochiu care va viza I. Raportul celor două puteri sexuate, anima respectiv animus, II. Elementul compensatoriu din fiecare, III. Dedublarea și IV. Transpunerea.

Focalizându-ne atenția asupra primei categorii, vom observa că naratorul denotă existența unui coeficient de masculinitate al fetei încă de la începutul romanului, dovedind, mai apoi, existența aceluiași coeficient, de astă dată feminin, în sine: „Firește, o știam de pe Corso, cum să n-o știu, i se zicea Amica Orbilor, din pricina ochelarilor cu lentile fumurii, întunecate, însă la Astra [...] nu semăna deloc cu ea, cea trecută prin Corso – nu știu cum să spun, ca să spun corect și în același timp să n-o ofensez nici în lipsă – așa că spun, totuși: dacă era adevărat ce se spunea (eu nu mai cred, acum, însă științific s-ar fi putut dovedi), atunci părinții ei, atunci când au vrut să aibe o fată, nu vor fi tăiat suficient băiatul – de aceea el făcea naveta spre ea și erau doi nu unu, cam așa cumva”[41].

Nuanțând această idee, alt fragment vine să confirme faptul că, părți ale unei unități complexe, fiecare dintre cele două jumătăți întreține o componentă a celuilalt, sesizabilă la nivel fizic sau reieșind din comportamentul celui analizat: „pendulându-mi privirea ei la ochiu-i, acum aproape urât, din pricina picioarelor ușor îndepărtate, iar stalactitele ude, scârlionțate, presărate mă făceau să cred iarăși în ce crezusem: că fata este băiat tăiat (s.n.)...”[42]; sau, într-un alt context: „Aș putea zmulge câteva scame succesivale din ghemul Sabinei, mai degrabă: agregat - deși ea este un agregat, mergând ca ceasul (cu excepția orelor de întâlnire, mai ales de venire), funcționând ca Sabina-mașina - încolo, încoace, oarecum în gol, pendularea ei arăta alt timp, iar ea-i mai degrabă un cronometru decât un coleg (necum prieten!), fie și adversar, dar alături ori față-n față, în aceeași cursă [...]”[43].

Cât privește dimensiunea naratorială, aceasta confirmă prezența aceleiași mărimi, inversate și trimitând limpede la feminitate: „mirosul de sabină vine de uite-aici, din hainele, din gura, din nasul meu, atinse – ei, da, din chiar nasul meu (s.n.), oricât ar părea de ciudat”[44], ba, și mai mult, figurând ca un element vital în circuitul materiei: „Sunt un naiv dacă-mi imaginez că pot scăpa de Sabina doar astupându-mi nările. A intrat pe nas, dar nu iese pe nicăieri, face parte din mine (s.n.)”[45].

Legat de elementul compensatoriu, acesta poate fi sesizat la nivelul întregului roman, pornind de la construcția binară, vizând istoria și ficțiunea, dar și la nivelul acțiunii în care Sabina reprezintă inițiativa, iar naratorul materializarea acesteia. Desigur, textul pune la dispoziție și alte afirmații menite să întregească și să susțină acest raționament. În sprijinul demonstrației, elocventă pare a fi „definiția” celor două puteri, bărbatul ocupând, conform celor patru funcții a conștiinței reprezentate schematic de C.G. Jung[46] în forma unei sfere, funcția principală, gândirea, în centrul jumătății luminate, iar femeia situându-se în partea întunecată a jumătății de

cerc, reprezentată de sentiment. Deși conștient de acest raționament, naratorul va inversa cele două jumătăți, atribuind femeii, ca simbol al „Coloanei Infinite”, vitalitate, permanență și senzualitate: „Răul din noi, din toți miroase (are dreptate tata: răii expiră, emană răul, exhală rău – îi simți, îi miroși), dar femeia, ea nu e răul din noi, ci bunul din ea (s.n.). De aceea, când o să fiu mare, destul de mărișor, ca să pot scrie, am să scriu povești, un roman întreg numai cu asta, numai despre asta: cum este femeia, ea, făcută, spre deosebire de bărbat, numai din materie vie, iar materia vie este vietate, iar vietatea ce este dacă nu suc mustos, sevă succulentă, zeamă miroșentă, abură olmentă? (s.n.) Nu ca bărbatul: fier mort, beton armat”[47].

Un fragment care învederează năzuința prozatorului către aspectele insondabile ale structurilor lingvistice, dezvăluind abilitatea descrierilor și capacitatea de surprindere și de provocare a lectorului îl reprezintă pătrunderea în spațiul intim al Sabinei. Atenuând tragismul prin apelul la diminutive și augmentative, trimitând la basm sau la intruziunile lirice, amintind de Creangă, Paul Goma reușește să extragă atributele frumuseții: candoarea, puritatea, inocența, tocmai din spațiul aparent al unei „cauze pierdute”, demonstrând că grotescul poate deveni un izvor al sublimului. Îmbinând dedublarea cu transpunerea, naratorul face apel la toate subterfugiile scriiturii, mânuind cu desăvârșire psihologia profunzimilor, situându-ne într-un timp și un spațiu care demonstrează că „uneori realitatea depășește în imaginație imaginatul imaginat”[48]:

„...Și m-am oprit în dreptul ușii. N-am mai înaintat. Am așteptat.

N-a tresărit, nu s-a mirat de glasul meu – concluzie: pe mine mă aștepta:

Într-o poeniță. La un focușor – lângă un cortuleț.

Corticele era cortoi – oricum, facem media: cort. Din cela militarul. Și nu se vedea, fără binoclu, dacă el, cortul-militar se sprijinea pe stâlpi, în centru, ori atârna de crengile vreunui stejar bătrân.

Focul fiind reșou, jos pe ciment; o lampă cu picior flexibil așezată pe o lădiță, alături.

Glasul al ei fusese: mirosul mereu-mereu – al cui al alteia, dacă nu al Sabinei? – inconfundabil.

Însă pe o altă lădiță, la foc, în fața cortului, ședea altcineva: un fel de militar, ofițer, judecând după cizmele de cavalerist, însă fără pinteni: rămăsese rășăturile de pe căpute și de la călcâie. Totuși, mâna ei, îngustă, albă, a ieșit din masa ofițerimii și s-a agitat, sonorizat: glasul Sabinei:

– Avem ceai. În două minute e gata.

Asta era o invitație. La ce-o fi, dar invitație. Așa că m-am apropiat.

Apropiindu-mă, perspectiva se modifica, dar, în continuare, cortul tot cort era, iar culmea lui era atârnată de o grindă din tavan, prin sfori; la mijloc avea o formă oareșcătusă, ciudată, de parc-ar fi înghițit o ladă – mai degrabă un lădoi ardelenesc [...].

– Nu te sfătuiesc să te dezbraci, uite-te la mine..., a mai zis Sabina și iar a zâmbit, arătându-se.

Aha, ea era celălalt: ofițerul de lângă. M-am uitat de formă:

Pantaloni de golf, neîncheiați sub genunchii bărbatului, lăsați așa, în jos, să acopere picioarele fetei, până la glezne; gambele apărate și de carâmbii cizmelor; pulover, și el bărbătesc, foarte larg [...].

Tot de formă privind încolo, am văzut și ce anume dădea cortului forma ciudată: înghițise, nu o ladă, nu un lădoi, ci un pat...”[49].

Dedublând ființa prin idealizarea acesteia, naratorul o dedublează în

cele două energii ale sale de animus și de anima, în care ea devine un acela, „prezent astfel la întâlnire și pe care, în sânul mizeriei sale, Celălalt îl slujește deja”[50]. Stabilind un raport cu naratorul prin prezența unui „terț care mă privește întotdeauna prin ochii celuilalt”, Sabina îi devine logodnică în sărăcie și exil, i se alătură și îi poruncește „ca un Maestru” (tocmai „pentru că sunt eu însumi maestru”)[51]. Depășind atributele unei simple descrieri și vizând să ilustreze tragismul unei întregi perioade consemnate istoric, discursul devine „predică, exhortație, cuvânt profetic”[52], amintind suferințele și prevestind eșecurile, într-un joc al identităților, atât din postura unui observator, cât și al unui participant extrem de matur la vârsta adolescenței. Transpunându-se în rolul ei, al celuilalt, naratorul ajunge a se transpune, din dorința de protecție, dar și ca modalitate de comparație, în rolul propriului model patern, amintind experiența de la stână, unde s-au ascuns pentru a nu fi repatriați în Siberia, și reintregind trinitatea de atunci, printr-o nouă trinitate:

„... Ia să vedem, ia să vedem: ce aș fi dorit eu, când eram în rolul ei, ca celălalt să facă, să spună, ca să trecem împreună peste? Nu mare lucru:

Să înceapă el.

Celălalt să treacă peste și să:

Să-și frece mâinile a frig și a mulțumire; să zică, în trecut, că el se simte bine aici, la – în cazul de față la ea, la Sabina [...].

Așa că, frecându-mi mâinile de mulțumit ce-s, am constatat că aici suntem în deplină siguranță [...], oricum, nici azi, poate că nici mâine n-or să dea peste noi ciobanii lui Turcu din Buia, să ne lege cu sârmă, să ne dea pe mâna jandarmilor, jandarmii să ne dea pe mâna Rușilor, Rușii să ne repatrieze-în-patria-lor-siberiană. Era bine – este bine și miroase cunoscut, deși nu atât de violent, a blană de oaie, eram, sunt sigur, mirosul meu e fără greș, deci e bine pentru toată lumea că fata-asta poartă, pe sub pulover, un cojocel de miel. În care caz, ea e mama noastră; eu, tatăl vostru, iar băiatul nostru și el pe-aici, pe undeva, o să bem ceai de izmă, cu mămăligă și o să rupem zicale [...]

Apa forfotea în cratiță. Acum venea momentul adevărului: Câte cești? [...] Am așteptat amândoi, în picioare: ea, să se coloreze apa din unica ceașcă. Eu așteptam să se coloreze ceaiul din a mea și din cea a băiatului – e mărișor, bea și el ceai. Și să vină măcar o linguriță la trei cești; să amestecăm zahărul. Eventual”[53].

În ciuda expectațiilor naratoriale, împărțășite, în totalitate, și de către cititor, prezentul, devenit imperfect, înnăbușă glasul trecutului, violentându-l să recunoască imposibilitatea unei comparații atâta timp cât, imagine fidelă a decorului, anatomia fiziologică trădează o existență precară, la limita normalității și a suportabilului. Recunoscându-se în această ipostază prin trimiterile retrospective la copilărie și adolescență, naratorul o percepe, de astă dată, ca pe o insultă gravă la adresa tuturor femeilor, atributul probant al foamei și persistența acestuia determinându-l să se unească cu Sabina, ca mărturie a solidarității întru suferință, pentru eternitate:

„Aici nu era mentă în bulă; nici izma-broaștei – era ceai de ceai. Așa se va fi bând pe-aici, pe lângă Tribunal, ceaiul de ceai [...]; și două persoane dintr-o singură cană, și aceea fără toartă și ciobită într-o parte [...].

Ea a luat cana cu, de astă dată, o singură mână; a îndepărtat-o de corp; a venit în întâmpinare, cu ochii deschiși.

I-am atins buzele cu toate buzele mele.

Atunci am auzit. Atunci – nu exact în momentul în care am început începutul, ci în momentul de după – am auzit, s-a auzit un anume zgomot.

M-am speriat, m-am rușinat, m-am precipitat cu gura asupra gurii ei și numaidecât, cu bruiajul: cuvinte, mormăituri, oftaturi sonore, chicote, exclamații – totul mi se părea bun, cu condiția să șteargă, astupe, abată, distragă de la... De la acela. Îmi era ciudă, ciudă, îmi venea să bocesc de rușine, de durere, de neputință [...].

Dacă acasă, la țară (eu aș putea spune: la țări!) între noi trei, familia noastră, îl auzisem, ba la unul, ba la alta, ba la mine – nu-l luasem în seamă; [...] nu se cade să-l iei în seamă, deși nu este, el, foarte de rușine, tocmai, pentru că nu e stăpânibil, ca altul, acesta fiind legat de, de obicei, foame – de moment, sau... mai-mult-sau-mai- puțin-cronică [...]. Bine-bine, nerușinator la basarabeni și la băieți – dar la Fata Ardeleană? La Sabina mea? Nu m-am gândit niciodată la semnificația, alta, a lui, atunci însă l-am resimțit [...] ca pe o insultă la adresa tuturor femeilor; ca pe o ofensă definitivă, ca pe o negare a lor. Încă o dată: nu era ceva de rușine – mult mai grav: ceva nedrept.

Cred că atunci m-am logodit cu Sabina. Pentru eternitate”[54].

Adaptat la realitate prin constrângerile funcției realului, naratorul descoperă, prin intermediul trăsăturilor de unire ale celor doi poli: idealul de bărbat proiectat de animus-ul femeii și idealul de femeie proiectat de anima bărbatului, posibilitatea de a depăși obstacolele realității. De fapt, cum bine scrie Gaston Bachelard, „la oricare romancier, reveria de psihologie imaginată se mulează pe multiplele proiecții care îi permit să trăiască, rând pe rând, ca animus și ca anima în persoana diferitelor sale personaje”[55]. În consens cu acest raționament, naratorul, devenit prin reverie un altul decât el însuși, altul care nu este decât el însuși, reprezentat prin dublul său, transferă această capacitate de dedublare și ființei proiectate de reverie astfel încât „<<dublul>>” devine „dublul unei ființe duble”. Rezultă, așadar, o situație cvadripolă în care „ființa idealizată începe să-i vorbească ființei idealizatoare. Vorbește în funcție de propria-i dualitate. În reveria visătorului solitar începe un concert pe patru voci”[56], la unisonul unei unități superioare a celor două sexe: „Începem să iubim o femeie depunându-ne sufletul lângă ea, bucată cu bucată. Ne dedublăm persoana, iar femeia iubită, care înainte ne era neutră și indiferentă, începe să intre în celălalt Eu al nostru, devine dublă”[57].

II

Dezvăluind biografia istoriei și a geografiei concomitent cu propria autobiografie, naratorul pătrunde, prin intermediul Sabine, în spații diferite, dovedind existența celor două niveluri textuale. Dacă cel de al doilea nivel, istoric, nu poate fi sesizat la o primă vedere, revelându-se abia în urma lecturii, primul nivel își anunță prezența chiar din titlul celui dintâi capitol, Olmul Sabine trimitând, inevitabil, la cunoașterea prin simțuri. Simț al memoriei, întrucât „evocă mai nemijlocit decât orice altceva impresia specifică a unui proces sau a unei atmosfere chiar și din trecutul cel mai îndepărtat”[58], mirosul, situat în vârful buclei narative, desemnează prezența unei absențe, reactualizând un întreg context și confirmând identitatea dintre eul actual și cel care fusese cândva. Legând prezentul de trecut, prozatorul realizează o întreagă „morfologie culturală a tipurilor feminine”, îmbinând generalul cu particularul pentru a le aduna, ca într-un fascicol, în trupul unei singure femei, pe care o așteaptă și o citește: „Aștept și citesc romane. O aștept și o citesc”[59]. Depășind stadiul de personaj, materială la început și imaterială odată cu avansarea în economia epică, Sabina devine,

prin intermediul unei scenografii derutante, pe care tocmai istoria are funcția de a o valida, parte componentă a naratorului, percepută ca pe o creație pe care o așteaptă și, în același timp, ca pe o legitimare a actului profetic de a o naște. Acreditând această explicație, exemplele concludente ilustrează mecanismul invocat, așezând scriitura sub semnul circular al perfecțiunii.

Visător de cuvinte, scotocind în „hățișurile vocabularului” noi sonorități lexicale, prozatorul realizează „«dublete» pe tema genurilor, punând unde trebuie un masculin și un feminin bine asociate”[60]. Din nevoia de a simți, cum scrie Gaston Bachelard, cuvântul feminizat dintr-un capăt în altul, naratorul are o predilecție pentru cuvintele feminine construind, pe baza vocalelor, buchete de silabe, dând textului elasticitate, evitând monotonia, lipsa de ecou, caracterul abstract și masiv al scriiturii. Interesat de vibrarea frazei, Paul Goma se așază în poala feminității prin apelul la toate atributele femininului, îmbinând sunetele prin contopirea sinestezică a tuturor simțurilor:

„... Într-un cuvânt: Sabina miroase bine – ce spun eu: bine, Sabina, domnule, miroase dumnezește (Doamne!); dacă el ar avea gură, așa i-ar... ba nu: El, măcar gramatical, fiind de gen masculin, or Sabina este femelina... (s.n.)”[61];

„De asta e mai bun cuvântul decât culoarea-formele în pictură: denumești ceva prin altceva. Drumul, imaginar, imaginat, de la sân la sână (s.n.) (de pildă); de la coapsă la-ntre ele, asta va fi adevărata artă [...]. O căutam cu gâtul lungit peste romanul altuia deschis undeva, peste romanul nostru deschis altundeva, alături, amușinam tufișurile, căutam pe după copace (s.n.), cu dosurile mâinilor căutam sânul natal, cel mult simțual – amiroasa era, amiroasa (s.n.) ba – unde-o fi? Unde să se fi dus? Ori nici nu venise? Sau: încănu?...”[62];

Predispus către ludic, realizând asocieri complexe cu trimitere la intertext, naratorul se deplasează în interiorul cuvintelor, schimbându-le sexul, feminizând masculinul sau eliberând femininul de atributul grav al masculinității închis în propriul sens. Deși inserează în text și grupuri consonantice – grupuri inițiale de două consoane, muta cu lichida: **pt** , „plimbăm”, **pr** , „prindem”, **tr** , „transpirată”, fricativa cu muta: **se** , „scoasă”, fricativa cu lichida: **vl** , „vlăguită”, acestea nu fac decât să înfumuseze corul vocalic, susținându-l împreună cu multitudinea de indici gramaticali ai femininului: sufixe diminutive, articole hotărâte și nehotărâte, rimă, adjective demonstrative etc.:

„Ne plimbăm, ne jucăm de-a, ne hârjonim, ne fugărim, iar când ne prindem, ne mușcăm. Ne pupăm pe dinți, vorba ei. Uneori n-o prind: ca să mă pot uita în urma ei – și să zic: «Fata asta galopează ca o regină», cu toate că până și eu știu că reginele pășesc, domnesc, urzesc, poartă tot felul de coroane, se culchează depreună cu o parte dintre cumnați, mai taie capetele ce nu vor să li se culce – dar de galopat, nu, ca mânza asta: cu coama-n vânt, cu gātu-ntins, spintecînd văzduhul, cu Cheia-i. Când simte că nu mai alerg după ea, se oprește; e mâniaoasă, bate, scurmă cu copita, nechează.

Când Olimpia nechează, /pe mine mă curentează (s.n.). Îmi seacă gura, mi-o umple de apă, îmi ia capul foc, de la gheață, inima-mi coboară jos, în față, trează ca parul.

Aleg spre ea, ocolit, întru răcorit, o mângâi pe gât, o mângâi pe coamă:
– El Zoraba, Elzoraba (s.n.)...

Ea bate aerul cu copitele mâinilor – și mușcă. De-adevăratelea, măgărița, mânziapa, colțata, mușcăcioasa, canibala de Ala Zorabala (s.n.) – până la sânge [...].

Dacă tot mă (mușcă – s.n.), atunci mai bine să fug. În pădure, adânc, mult, în poenița noastră, cu iarbă netăvălită nici de Adama și Evul (s.n.) lui, la începutul romanului. [...] Trag mult aer în piept și mă trântesc pe burtă. Alzorabia (s.n.) se apropie în trap obosit, cu limba scoasă: cade în genunchi; se rostogolește peste mine: nu mai poate, sărăcuța mânzuță (s.n.), e vlaguită, epuizată – și transpirată; pe-pe-pe-pestele tot îmbrobonată (s.n.)”[63].

„Gura Sabinei pe ninsoare (asta-i una). Gura Sabinei apărată de ninsoarea căzătoare de sus în jos, dar ne-apărată de frigul, de friga (s.n.) cea care, se știe: urcă, suie, pătrunde susul prin jos - e-he, dac-ai putea ocroti pe sus joasa, ce bine - de nu, iarăși bine, simți prin gura Sabinei cum îngheață genunchii lumii și cum coboară la fluier, la glezne, la călcâie și la tot, după ce-a luat-o cu-nghetatul de la mijloc - al trupului...”[64]

Cât privește cel de al doilea aspect, vizând eliberarea femininului de atributul masculinității, acesta se poate observa, mai ales, în ultima parte a romanului când, din dorința de a proteja femeia, naratorul realizează un joc în care schimbarea genului este percepută ca ridicarea unei anateme grele, aduse sexului frumos:

„... Orice-ar crede comuniștii, femeia nu-i egală cu bărbatul [...]. Fie el Pop cât de vigilant [...] – așadar, oricât ar vrea el, Pop, să mă pună la zid, să mă insulte, umilească – ei, ce-ar zice, cum m-ar face: deșăntat? Ei și? Destrăbălat? – la băieți, la bărbați nu înseamnă același lucru ca la femei, oricum, nu atât de grav, nici atât de precis. Cum să-mi mai spună, ce să mă fac: curvă? – dar cuvântul n-are masculin. Să mă acuze că mă reglez cu toate ofițereșele? – dacă mi-ar aduce acuzația asta în public, ar face om din mine, mi s-ar duce faima! Ce să mai spună: că le reglez pe ciorapi de mătase? Pe chiloți - tot de mătase? Pe?

– Tu râzi! De ce râzi tu? Ți se pare vesel ce mi s-a-ntâmplat?

O asigur, grăbit – și răsind – că nu râd. Ba râd un pic, dar nu de ea, de ce i s-a-ntâmplat ei, ci de ce mi s-ar fi putut întâmpla mie, dacă dirigintele meu, Pop m-ar trata de...

– «Tu ești un curv (s.n.), mă!», îl imit, răsfoindu-mi mult buza de jos. «Te refulezi cu ofițereșele patriei, curvule (s.n.) ce ești! Pe ciorapi de mătase! Și pe chiloți de...»

Sabina rămâne de lemn. Ori n-a pătruns marele meu talent de imitator (și ea îl are pe Pop la franceză), ori n-are umor, ori... Bine-nțeleș, ea n-are, n-are nimic. Zice :

– Tu vorbești foarte murdar. Și foarte incorect – se spune: reglez, nu refutez. Și foarte illogic.

E-he, dac-ar avea – dar de unde ? Nici până acum n-a dat semne; și nu sunt semne că, din situația de față ar avea timp, chef să învețe. Totul este trist pe lume...”[65];

„...Ce crucea mă-si de prăpădit de arzător de cărți: schimb cu el parole? Îi fac eu lui cruce – cu stânga, nu cu dreapta? De ce nu-mi va fi cerut să-l iau pe după cap: de, nu-i așa, frățietate; și con-lu-crare; și să-l pup și pe obrazul lui de arzător de cărți că nu arde cărțile moștenite de Sabina?! După care să ne luăm de mână și să ne ducem la crâșmă; și la curve – mama lui de curv (s.n.)!...”[66].

Fără a avea un epos linear, atitudinea naratorială față de Sabina favorizează deschiderea romanescă, funcționând ca o busolă în interiorul întregului perimetru textual. Subordonându-se aceluiași principiu, varietatea onomastică, caracterizată printr-o deschidere vocalică, dezvăluie diversele

schimbări atitudinale, naratorul precizând foarte clar poziția abordată. Numită, la începutul romanului *Amica Orbilor*, Sabina-Drezina, cu trimitere evidentă la dualitatea acesteia ea devine, odată cu desfășurarea epică, Amica Arătătorilor, Sabina-mașina, Căscabina, Amica Orbeților („și nepoata spațiului mioieritic”), Sabina-Sardina, Sabina-Citina, Sabina-femina, Sabina-Delfina, crăiasa din Povești-Leordeni, Sabina-Profitina, Sâmbina, Herr Fleacă, Sabina Mperialina (și Lipitorina), Amirosina, pentru a se transforma, în cele din urmă, în Ariadna (sau Suzana – sau chiar Sabina), în „o sabină” care va depăși calitatea de personaj, devenind parte componentă a naratorului. În slujba comportamentului estetic și servindu-se de înzestrarea de a percepe mai multe în lucruri decât sunt ele de fapt, cu o privire sub care Fiindul se transformă în imagine[67], Paul Goma ajunge a se delecta estetic „nu numai cu imaginile figurate, ci și cu însuși sunetele cuvântului”, după principiul simbolistului rus, Andrei Belâi[68], implicând factorii vizuali, auditivi, kinestezici, gustativi, și favorizând sistemul olfactiv prin asocierea acestuia cu propriul simț neobișnuit de ascuțit și sensibil la lumea exterioară:

„... dacă doar trec pe-lângă o femeie, fie că-mi place foarte tare, fie că nu-mi place atât de foarte tare, prind, păstrez – ca apoi să întorc, răsucesc, pe de o parte, pe cealaltă, cu limba, cu nasul, cu sufletul: mirosul ei. Din elele îi fac portretul; din miroase o fac, o re-fac, eu pe ea (s.n.) – fără ca ea să știe cine și ce face un el cu ea, din ea, prin ea.

În cazul de față, nu putem spune dacă îmi plăcuse femeia, nu pentru că n-ar fi fost Sabina femeie (dar oare, era, atunci?) (s.n.), ci, așa; sau că mi-ar fi displicut – nu, nu, altfel se vor fi petrecut lucrurile: întâi și-ntâi îmi fusese profund indiferentă (de ce se va fi zicând: profund?, ca să compenseze indiferența?, ori s-o accentueze?); apoi mă uimise – pe dinafară, adică vizual, cum s-ar spune: mă pleznise peste vâz. Cu efect întârziat, fiindcă mult după plecarea ei înțelesesem că îmi lăsase ceva din ea; adevărat, ceva care nu se dă, nu se pierde: mirosul. Mirosul de ea, înfipt în nări, pe dinăuntru. Miros de gură deschisă, răzândă, gust de miros de vie și de adâncă și de pipărată a viului, mișcândă. Și încă o dată: pipărândă”[69].

Dând consistență întâmplărilor ca simț ce permite respirației universale să pătrundă în adâncul ființei noastre, nasul, în legătură esențială cu gustul, ca „instrument al începutului dorinței”[70] devine, conform demonstrației lui Hegel, „miros teoretic, [...] nas fin pentru ceea ce este de natură spirituală”[71]. Interpretat de Nietzsche ca instrument subtil și infailibil al psihologiei: Geniul meu stă în nările mele[72], el reprezintă simbolul unei cunoașteri intuitive, preconceptuale și instinctive, transformând filozoful, ca și psihologul, respectiv scriitorul, am spune noi, într-un fel de „copoi care adulmecă adevăratul <<miros al sufletului>> (*Duft der Seele*), ia urmele adevărului și, pentru a-l găsi, demască nemilos fățărnicia și iluziile, măștile religiei și ale culturii”[73]:

„...o (dar ce să mai vorbim, pierdem timpul, ar trebui să adulmecăm) o nu știi cum să-i zic, ceva atât de mirositoare, emițătoare de odori, degajatoare degajândă (fiindcă ea produce, nu doar poartă), încât te-te-te ucide – adevărat, în primul moment, te doare capul, dar bag mâna-n foc: imediat după aceea te atrage, te sugă, te-nghite cum se-nghite, ce să mai ocolim, vorbind: te pur și simplu omoară!

Până atunci însă, mă doare capul. Cum nu m-a durut vreodată. M-a deocheat, chioampa; m-a otrăvit, m-a întors pe dos ca pe o mânășă, cu mirojonele ei vrăjitoarești [...].

Am lăsat pe masă cartea deschisă, m-am ridicat – după miros.

Am pornit spre ușă – aș fi găsit-o cu ochii închiși, chiar dacă n-aș fi cunoscut ca pe buzunarul meu sala de lectură: mirosul.

Și-l lăsase, intenționat, deliberat; dacă aș fi privit mai atent pe jos, l-aș fi văzut, dâră, urmă, ca pietricelele din basm, presărate (nu boabe, nu firimituri, ca într-o altă variantă – acelea pot fi ciugulite, înghițite de păsări, ci pietricele; și, de asemeni, nu fir-de, ca al Ariadnei: te împiedici în el, îl rupi – și gata; hai să zicem, ceva modern: o dâră de vopsea, însă pe care numai eu, cu nasul meu de ogar, o ... văd...)[74].

Fără a putea fi cuprins, reținut și înregistrat, cum își fondează explicația Mădălina Diaconu, mirosul cunoaște două posibilități de manifestare: sau îl copleșește pe subiect cu penetranța sa și cu sentimentul unei prezențe intense, sau, odată „trecut”, lasă în urma lui dăre pe care subiectul le adulmecă. În ambele cazuri, precizează autoarea, este vorba doar de trepte de intensitate, un miros resimțit fiind întotdeauna prezent, chiar și atunci când din el n-a mai rămas decât urma, aceasta trimitând tocmai la trecutul trecerii (le passé du passage)[75].

Realizând portretul olfactiv al Sabinei, naratorul pune mirosul (nasul) în legătură directă cu gustul (gura), asociind astfel două simțuri „chimice și subiective” care produc impresii mai intense, întrucât procesele lor presupun, conform teoriei lui Kant, o „încorporare intimă”[76]. Într-o interdependență directă prin poziția pe care o ocupă pe partea din față a capului, cu rolul de a diferenția (pe când auzul și vederea integrează, mirosul și gustul diferențiază)[77], ele participă la realizarea portretului Sabinal în care gura, figurând mai întâi ca element al cunoașterii, va depăși această semnificație, copiind și exprimând, în partea a doua a romanului, „originalul din centrul corpului”[78]:

„Dacă nu i-aș fi simțit, la urma urmei: cunoscut, gura, pe dinăuntru, Sabina ar fi rămas, în continuare, pentru mine, un nume și o legendă-de-Corso (aia de se regulează cu ofițerii); poate nici atât – din moment ce eu i-am scris, în gând legenda. [...]

[...] Între timp (am avut așa ceva...), mi-am ordonat impresiile; adică: odorile și i-am făcut portretul (și moral și odoral) [...]

Atunci, pe loc (pe locul acesta, același, în sala de lectură), încercând să reconstitui momentul și, eventual, izvorul, mi-am zis:

«Și totuși, totuși: nu a mirosit tot timpul, oricum, nu la început [...]. A explodat în miros numai când a râs (fiindcă mă aplecasem spre ea, cu mâna pâlnie la ureche și continuasem, eu, daravela cu măritatul ei cu mine – dacă...».

[...] Urâtă ca dracu, fata: ochelari de orb, nas ascuțișnind, bărbie la fel, galoșoasă; glas neplăcut, măcăit, rățait, ca al surzilor – însă și când tace și când rămâne fără ochelari, nu se arată mult mai brează: doar o văzusem la fereastră, când mă soma să mă uit la subsol; nici eleva în uniformă de LDI (și fără ochelari negri!) nu arăta mai ne-urâtă decât cealaltă, cu toate că nu semăna deloc, dar deloc cu cea de pe coridor, ochelarista în pardesiu de căpătat; era altfel – tot insipidă și rea, însă alta. Iar cu adevărat frumoasă (fulgerător frumoasă) devenise numai atunci când răsese: patru, cinci secunde”[79].

Percepând personajul prin miros, protagonistul ajunge a-l percepe până în măduva oaselor, consistența carnală a Sabinei, ca fenomen al oglinzii[80], așezând-o sub simbolul păcatului și prevestind inevitabilul: vinderea „pe arginți”, trădarea, și izgonirea din Rai: „În care caz, a ce ziceam că mirosea

gura ei răsândă? Deschizândă? Înflorindă? Pâlniindă: a miere de albine? – da, și a, însă am hotărât că nu floare, nu fruct, nu ceva din afara omului trăitor, dinafara fetei promițătoare, a femeii făcătoare...

Hai să zicem că mirosea a carne proaspăt tăiată – numai că acesta e miros, nu parfum – vreau să zic: carnea tăiată miroase, nu amiroase (ca gura Sabinei).

Gura Sabinei. Ea amiroase a ne-fruct, a ne-floare, a ne-parfum, a ne-vegetal. Gura Sabinei miroase a regn animal; a regn sabinal, a viu, a vietate, carne-vie – pe dinăuntru – a mișcare, cu mult suc și oarbă; și palpitoasă; și pipărăndă – sângeratic.

[...] Am simțit-o, cu spatele: venind. Am mirosit-o cum se apropie.

Mi-am cuprins capul în palme, am închis ochii; nasul îmi atingea „Roșu și Negru”, deschis. Voisem să mă ascund – căzusem cu toate picioarele mele în capcană: roșnegru era Sabina.

O vedeam cu ceafa, o știam venind, îi simțeam drumul, traseul indirect – îi cunoșteam ținta: eu”[81].

Dacă la început avem certitudinea că Sabina există, în existența reală sau relativă, ca personaj, că poate fi pipăită, că este, cum spune Tudor Arghezi, odată cu derularea scenografică ea depășește această calitate, o amplifică, preluând alte calități și devenind, prin excelență, simbolul femeii pe care naratorul o așteaptă și, totodată, simbolul scrierii care se naște din această așteptare. Iar ca titlu de exemplu e însăși grafierea numelui Sabinei, grafiere care, în mod voit, transformă o majusculă într-o minusculă, preschimbând particularul în general, însă, și acesta, particularizat:

„Aș mai sta. Azi n-am citit o singură pagină; m-a durut capul, m-a durut greața, m-a, mă, în continuare, nasul, limba, fundul ochilor. De sabina (s.n.)”[82]; „mirosul de sabină (s.n.) vine de uite-aici, din hainele, din gura, din nasul meu, atinse – ei, da, din chiar nasul meu, oricât ar părea de ciudat!”[83]; „– Tre-tre-tre sssă re-re-cuperăm Fondul Bla-bla-bлага.../ Însă o singură dată zisese asta, mai apoi nu a pomenit de, la urma urmei, proprietatea, moștenirea ei, a lor, a muierilor, mai târziu a tremurat și a suferit în general și cred că atunci am început eu s-o iubesc cu adevărat pe fata-asta, Sabina – citisem undeva-ceva, nu era neapărat ca în cărți, devenise ca într-o carte a mea: în aceea Sabina tremura de grija ei, fiindcă în carte urma să fie arsă pe rug, ea – și nu-mi mai aduc aminte cuvintele, doar mirosul: de sabină (s.n.) arsă”[84]; „Noroc că vizita n-a durat mult – așa mi s-a părut, ocupat fiind cu lingerea buzelor sabinuite (s.n.)”[85]; „Darînsătotuși – l-am citat iar pe Stănescu – oricât de sabină (s.n.) ar fi încă o fată, oricât de în patul ei m-ar fi găsit culcat, oricât de tare, de abundent i-aș fi umezit, udat de transpirație perna sunt sigur: nu mi-ar fi făcut a mia parte din ce mi-a făcut ea”[86]; „Dar mă simțeam beat de miros de sabină (s.n.), o băusem, o sorbisem pe-pestă tot, o supsesem pân-la fund pe ființa de scoică de floare de carne de musc de musc [...]”[87]; „Am zis împăciuitor, înotând încetișor în dragoste de sabină (s.n.):/ –Sabina, ce frumoși, ochelarii. Ai ochelari noi, îți stau foarte bine.../ M-a lovit peste mâna întinsă. Nu mâna m-a durut: sufletul”[88]; „... – Și-altfel, ce mai faci, cum să nu-mi placă lucrurile? Ce să fac – îți stau foarte bine. Dacă-i așa, atunci – parcă nu ești tu, sabină (s.n.), te-ai schimbat, parcă te-au schimbat ele, lucrurile”[89]; „Să fiu eu o femeie; o fată; o sabină (s.n.)[...]”[90]; „...Nu văd de ce n-aș fi drăguț cu o biată sabină (s.n.), acolo, nu prea-prea, nici foarte-foarte...”[91].

Pornind de la descrierea celorlalte fete și recurgând la cunoașterea prin

simțuri, naratorul ilustrează modul în care este construită femeia, ca axă a lumii, respectiv modul în care o face el, ca axă a romanului. Contrazicând parcă traseul onomastic, protagonistul se întoarce de la general la „particularul drag” în care Sabina, imaterială, absoarbe ca într-un turbion toate calitățile materiale, instalându-se într-o linie de ne-comparat: „... De obicei, se întoarce singură, când mă știe cu altă față, atunci se instalează în prima coloană, cea de comparat. Și-atunci, îmi strică noua relație – cum să reziste comparației fete normale, reale, cu gură, mâini, ochi, picioare, țâțe, pâțe, zâțe – toate reale? Dar realele Cecilia și Heidi și Olimpia și Emilia și Doina și Maricica și mai ales fata-babei (adineaurei descoperită), alături de Sabina, apar... fără carne, tocmai pentru că au (și unele au-au!), lipsite de viață, tocmai pentru că sunt vii, mișcă, (și încă cum, altele!)”[92]; sau „nu exista pentru mine altă față pe lumea asta largă decât strâmăta de Sabina (nu apăruse, dar era pe cale de apariție: simțeam, o miroseam venind). De parcă ea singură cuprindea toate calitățile fetești și femeiești, celelalte ființe cu fuste existând doar ca decor, ca o ramă, cum erau internele Ceciliei”[93].

Criticând pudicitatea și apelând la „incarnarea grafică”[94] cu scopul de a pune în valoare funcția ornamentală a cuvântului[95], Paul Goma se abate de la canonul prestabilit, creând un „univers verbal autonom”[96] în care expresivitatea și ornamentul, în diferențierea lor, se armonizează și se suțin, pe fundalul unui tablou estetic reprezentând însăși diferența:

„...Am citit într-un roman [...] cum un personaj bărbat zicea despre un personaj femeie :

«Madam, ai gura ca o puncte-puncte!»

Puncte-punctele ar fi mers și la un, dar în acel roman era clar femininul (deci nu era franțuzesc !): «o puncte-puncte». Nu, era clar o-ul, mai puțin puncte-punctele, așa : ...

Romanul era tradus (fie vorba între noi: foarte prost – dar când te gândești ce catastrofă va fi fost în original!). În original vor fi fost scrise negru pe alb toate cuvintele, chiar și cele de rușine – însă noi, români rușinoși... Înseamnă că traducătorul în românește înlocuise fiecare cuvânt (care exprimă adevărul – or cum adevărul totdeauna supără...) cu puncte-puncte. Românul: înjură ca un porc și ca un birjar, mai ales cel din Regat: nu poate rosti o propozițiune fără-njurătură, dar nu permite, mă-nțelegi, să le și vază scrise, porcăriile de care i-i plină-ochi gura...

Fie și așa, mi-am zis, citind de zor la cartea punctită, fiindcă orice cetitor cât de cât normal constituit poate să deducă ce anume se ascunde îndărătul frunzei de viță a punct-punct-ului – și nu se-nșală, nu încurcă ... cu ..., din contra, ca să zic așa: ..., dar mai știi ? – mai bine cu «perdea tipografică», am cetit eu în alt roman (fără puncte-puncte): mult mai... interesant, mai stimulant, mai sculant devine ceea ce se ascunde, acopere, dat după frunze-puncte decât, cum spuneam noi de-a dreptul, la internat : la pielea goală [...]”[97].

Într-o perpetuă nostalgie a unei forme noi, având ca arhetip gura Sabine și râvnind perfecțiunea, naratorul pornește pe „drumul în formă de forma ei” – „simt, văd, olmulmec, nu numai mișcarea, nu doar trecerea corpului femeii, în prezent – ci și urma trecerii, în trecutul mai apropiat, mai îndepărtat; ca o gaură de cheie, în aer, urma; iar cum aerul este viață, recunosc recunoscător: îmi place, iubesc, sunt îndrăgostit de forma ei, lăsată, lung, în urmă; îndrăgostit de trecutul ei scobit în formă de tunel, lăsat cu limbă de viață; îndrăgostit de prezentul meu în căutarea trecutului trecerii ei”[98] –, realizând o incursiune în miezul corporal al feminității. Semn spe-

cific al perceperii artistice, depășind stadiul de ambalaj, forma devine un plin dinamic și concret[99], corespunzând energiei vocale a cuvintelor și prezentând, într-o erotică a numirii, însuși mecanismul de plăsmuire al creației auctoriale, cu trimitere evidentă la motivul biblic al Facerii: „Totuși: dacă eu aș fi fost traducătorul, aș fi potrivit puncte-frunzele, nu doar pe orizontală; ci, ca să respectăm topografia cea armonioasă și dulce buzei noastre de jos, și pe verticală. Ar fi dat:

«Sabina are gura ca o ∴»

«Sau, mai plastic, mai precis :

«Sabina are ∴ ca o ∴»

Ba nu: nu Sabina, ci un personaj, altul, unul adevărat. În primul rând, că Sabina nu are gura: ∴, ci : ∴∴ – când vorbește, însă când, chiar dacă vorbește, se apropie de mine, atunci se face: ⊕ ; în al doilea rând, nu sânt deloc sigur că ∴ ei este așezată în spațiu ca la toată ginta femeină, pe verticală, când tu, vertical foarte, i te uiți drept în față – ea pe orizontală, coincidență – și nu cumva tot ∴ ca gura în odihnă – dar nu: gura ei nu cunoaște odihna, chiar dacă uneori, chiar adeseori, șade închisă; sau una și aceeași ∴∴, ca Crucea pe care am jurat eu că ea rămâne singura mea logodnică pe acest pământ”[100].

Cu o privire retrospectivă din acum în atunci, urmând firul narativ, trădat și hotărât să nu-i mai acorde Sabinei nicio șansă, negând până și dragostea mărturisită anterior, (de fapt, sugerând existența, în text, a mai multor tipuri de iubire) – „După rafala de eșecuri în plin piept (unele gloante mi-au secerat picioarele), mi-am zis că s-au adunat prea multe pentru o singură persoană: și aceea minoră și etern internă. Poate ar fi timpul să-nchid prăvălia și să pun pe ușă înștiințarea: NU MAI PRIMIM PICIOARE-N CUR DE LA SEXUL GINGAȘ!

Aș mai accepta două, hai trei; dacă aș fi cu adevărat îndrăgostiți. Dar nu e cazul – și nu fusesem vreodată. Poate un pic, așa cât să dea impresia de mare amor mare, atunci, când cu ancheta. În garaj. Garajul ei. Ca și ancheta”[101] –, naratorul își propune, ca modalitate de evadare dintr-un destin tragic asumat, „înțoarcerea” la celelalte fete, ele simbolizând, dacă ar fi se preluăm terminologia Mădălinei Diaconu, „izotopii ideali ai feminității (spre deosebire de Eternul Feminin care este unul)[102], cea dintâi fiind Șoricica. Înțeleaptă și dispusă să îl aștepte „cu credință și răbdare de Penelopă”, Șoricica nu se ridică la nivelul expectațiilor naratoriale, pălind în comparație cu Sabina, devenită o parte componentă a naratorului, plecată și în același timp, prezentă: „Așa stînd lucrurile, m-am întors la Șoricica: o fi ea cum este, dar cu ea poți discuta chestii serioase, domnule: cărți, iubire, viață, destin – despre orice-i înalt și adînc, cam ca în romanele rusești. Cu fata asta poți sta de vorbă zile-n șir, fără să te sâcăie gândul și pofta alături, printre, pe sub, cum ar fi normal la altele, pe urma mirosului de punctă-punctă. Șoricica are puțica... cum o are ? Nu ca toată lumea fetească: ∴, nici: ∴∴; nici vorbă să fie: ∴∴, a ei nu-i din puncte-puncte, ci din unu singur și acela șoricic’: ●. Șoricica miroase drept, cinstit a săpun de rufe, a fier de călcat uniforme școlare fetești, a cerneală de stilou din asta, nouă, patent rusec și treabă locală, comunistă: apoasă, cu miros de oțet; și mai miroase Șoricica a parfum de lăcrămioare [...]

Dar când mă simțeam mai în apele mele de om cu carte care nu se gândește că partenera de discuții are și parte (nu doar de lecturi) – uite-o pe Sabina! Ca să ne strice combina!

S-a băgat între scaunele noastre cuviincios, intelectual alăturate, a

împins-o cu jumătate de metru pe prietena mea, pe mine m-a luat de gât, vârându-mi în suflet lănetul-englezetel, și-a introdus coapsa dreaptă prin cașmirul consignat și încă, încă, țurloaiile ei noduroase acum în înmănuși de înmătase – și mi-a șoptit la ureche... Nu m-am lăsat, m-am ferit, demn. La plecarea a avut nemaipomenita nerușinare să-mi pupe un deget – în fine, să și-l pupe (s.n.), apoi să-mi lipească de buze degetul ei, gata-pupat”[103].

Pe terenul ficțiunii, acordând exteriorul cu un interior care este în concordanță cu sine însuși, Paul Goma transformă, în același sens în care acționează arta, conform opiniei lui G.W. Hegel, „fiecare formă, în toate punctele suprafeței vizibile, în ochi”[104], pătrunzând în mădularele ființării și demonstrând că a fi un corp înseamnă a fi eu trăind în altul[105]. Are loc, astfel, „configurarea unei relații în care se desfășoară jocul posibilităților eului, și în acest joc, sub speciile eului, se produce originea în ființă. În ea, ființa nu se produce ca definitivul unei totalități, ci ca un început necurmat și, prin aceasta, ca infinit”[106] reunind, sub „simbolul cordonului ombilical, niciodată tăiat, al cosmosului legat de centrul originar”[107], două puteri conjuncte care, izolate, își pierd realitatea: „Chestiunea-i alta: știind că Șoricica mă așteaptă, eu o aștept pe Sabina. Și nu-nțeleg ce vrea (ce mai vroia?) de la mine. Înregistrasem șoșoteala, doar mi-o vărsase toată în ureche, însă nu eram sigur că ar fi fost cuvinte adevărate, sau doar mimate. În nări – din comoditate, spun: nări, cu toate că nu sunt două și nu este una, cred că sunt una, însă dacă rămânem la nări, cum ele au fost plasate de Dumnezeu la doi centimetri de gură, cum pe orizontala gurii mele se lipise verticala Sabină, făcând: (cruce) – sau poate că verticala gurii mele intrase în contact cu orizontalica ei, dând, dimpotrivă (cruce) – oricum, topografia anatomiei e mult mai poetică decât anatomia poeziei, astfel se va fi explicând inexplicatul – iar pentru că sântem azi: -bilul.

Sunt un naiv dacă-mi imaginez că pot scăpa de Sabina doar astupându-mi nările. A intrat pe nas, dar nu iese pe nicăiri, face parte din mine. Și de parcă odorile ei n-ar fi de-ajuns să colonizeze trei turme de viței ca mine, mai există și un miros al foșnetului produs de pielea ei și de lâna de deasupra, de mătasea dedesubt - de aici, nu doar electricitate statică și descărcări, ci furtunoasă reacție chimică: bolboroseli, forfoteli, chiorăieli, buhnituri”[108].

Deosebind înflorita de înflorată – „înflorita e plină de culori delicate, nu totdeauna parfumată, iar atunci doar cu parfume și ele, delicate; pe când înflorata e o dezghiocată, o desfăcută, despăcată, deschisă, întoarsă pe dos și în meree mișcare, cu mult must, adiind greu, strâns, amar, de concentrare; și a viu mirosul olm; a ea”[109], protagonistul percepe lumea prin toate nervurile senzorialității, pornind de la mirosuri, forme, sunete, gusturi, și culori, într-o îmbinare sinestezică care depășește așteptările, instaurându-se în brațele poeticității:

„Ce să fac, așa am fost eu făcut. Uneori mă simt, întreg, un nas. Dacă aș fi orb, nu m-aș conduce în lume după auz, pipăit - numai pe urma mirosului.

N-o fi bine că sânt ce sânt – dar e bine. De aceea nu port ochelari, deși-s miop rău. Așa chiomp, orbete, chior, sânt un aproape bun portar de fotbal: miros mingea. N-am discutat cu nimeni despre secretul meu și nu văd ce-aș spune altora: că văd cu mirosul? că percep cu nasul volumele, formele, culorile obiectelor? că aud cu nările mișcarea lor prin aer, mai ales deplasarea vietăților dragi și atât de arătoase pe-pe-pe la olm: femeile?”[110].

Trecând în revistă fetele „ratate” ca urmare a comuniunii cu Sabina, „legături”, „iubiri” și „experiențe” desfășurate după plecarea acesteia, în

virtutea relativității și, în același timp, continuând să o aștepte, așteptarea fiind „măsura venirii”[111], naratorul se întreabă retoric care ar fi reacția lor la vederea lui cu Sabina, împânzind textul cu o voluptatică expresivitate, caracteristică inocenței adolescente: „Încerc să mă privesc pe mine, din acum – și ce văd?: cum Maurul (cu-n corn de Taurul), cu limbă de bou, cu ochi de vițalou vrea să-și refacă datoria lui de maur cretinaur. Tolomacaur. Să mă vadă băieții de la internat cum umblu, bezmetic, fără pic de demnitate bărbătească – după cine? Ba nu: colegii de internat altfel ar pune problema: «După ce?»: e urâtă pe față, pe verso nici măcar o sugestie de pereche...Dar să mă vadă fetele... De-o pildă Șoricica – trebuie să fie pe aici, pe undeva, prin sala de lectură – ce-ar zice? După obicei, nimica, însă tăcerea ei compătimitoare, chițcăitoare ar fi îndelung grăitoare...

Dar Olimpia? Ce întrebare: ar râde în hohote, cu lacrimi și cu pumni ciobănești la adresa-mi, ca semn material de milă ciobănească.

Dar Otilia? Ce rușine, Doamne... Să mă vadă ‘Tilia cu, după, îndărătul, la-coada... – dealtfel sunt colege de clasă... Tocmai de aceea aș intra în pământ de rușine – dacă m-ar vedea Sabina.

Nu: Dacă m-ar vedea cu Sabina. Dar celelalte – că, slavă Domnului, sunt vreo aproape unsprezece – ce-ar zice Alina? Dar Andreea? Heidi, Nora, Cecilia...Știu ce :

«Ce Dumnezeu va fi găsit la ea: ochelari de orb-mort, picioare: fuse, nimic piept, nimic spate –doar țâfna de ea?»

S-ar întreba... Cine ?

Nu s-ar întreba: ar râde – cu mâna la gură, ca fetele de la țară, ca știrbele chiar după ce și-au pus dinți – n-ar mai fi nevoie de cuvinte...”[112].

Iar această întrebare nu este decât deschiderea spre o nouă evaziune pe tărâmul retrospectivității unde va așeza, ca pe o „Coloană a Infinitului”, amintirile genuine, în încercarea de a umple golul format din lipsa ei, într-o „așteptare dilatată în în-trupări feminine languroase, coagulări voluptos-carnale ale memoriei; Șoricica, Otilia, Cecilia, Olimpia, Heidi fiind variante-surogat ale Imperialinei, rechemate cenestezic cu scopul definirii propriei dorințe” [113]. În același timp, ele reprezintă o modalitate de a accede spre uniunea finală, deplină și transcendentă, de a întregi unitatea și de a dezvălui mecanismul „facerii”, reprezentând însăși facerea: „În casă nu ne sărutam – ea a impus regula. Dealtfel, în casă eram tot timpul ocupați – cu ascultatul.

Să fi simțit nevoia și de altceva? Eu, nu: nu cred, cu ea. Mai cred că nici ea, cu mine. De aceea era firesc, decent să păstreze, să capete atitudini corporale care, cu alte fete, mi-ar fi ars ochii și nările din măruntaie: mă căuta cu mâinile, cu obrazul, cu pieptul, cu coapsele; nu mă mângâia: mă modela, mă cunoștea, mă parcurgea; mă citea: va fi vrut să afle cum sânt făcut. Va fi vrut să-mi arate cum este făcută, pentru ca, de la mine, la oglindă, să afle cum arată ea prin cele mai ascunse locuri la care nu putea ajunge cu privirea, cu înțelegere – cel mai ascuns rămânându-i, în continuare, cel mai acoperit.

Poate pentru că nu și-l ferea, mă lăsa să i-l văd perdelei albe, atât că nu era și din tul transparent, măcar translucid, ca cea de la ferestre și știam, cu tremur că, dacă aș fi întins mâna sau buzele și aș fi apucat-o și aș fi îndepărtat-o, ea ar fi tremurat, pe loc. Și atât.

În al doilea rând – gura”[114].

Dacă de la începutul romanului naratorul descrie gura Sabine apelând la calculul lingvistic („înainte de războaie, nu știam că o gură poate fi altă

gură, când râde; cu totul alta decât aceeași când ea nu râde. Și nu știam – de unde să știi? – cum râde o gură fără ochelari. Pe scurt: o gură sabină”)[115], el va insista asupra acesteia și în cea de-a doua parte a scrierii, întregindu-i semnificația și întărind ideea rotundului ca pe o tendință de a cuprinde perfecțiunea. Înconjurat de acest simbol încă din primul volet al ciclului autobiografic, romanul **Din Calidor**, Paul Goma denotă dorința de perfecțiune a scrierii, intensificată de la un roman la altul, într-o ascensiune echivalentă cu maturitatea, cu experiența de viață și de lectură. În slujba acestui deziderat, simbolul central, ilustrat mai întâi prin gura fetelor, se va transforma în însuși simbolul uterului matern, „copiind originalul din centrul corpului” pentru a deveni, ca urmare a nașterii prin cuvânt, simbolul trupului cosmic al scriiturii: „La internat am auzit teoria potrivit căreia gura fetei copiază, la vedere și cam cu 60 cm mai sus originalul din centrul corpului (când se coace: al trupului) ținut acoperit, învelit, ascuns – de rușine. Sau invers – depinde, adică gura fiind originalul.

Nu mă pot pronunța categoric: când vedeam, nu mă uitam cu gând de comparație; oricum, figa nu se compară cu nimic pe lume – însă dacă forțăm lucrurile, putem spune:

«Fiecare fată are gura pe care o merită» – și reciproca: «Fiecare gură – fata corespunzătoare». Sau: «Spune-mi ce gură ai, ca să-ți spun cine (dar mai ales: cum) ești». Și încă: «Cum e gura și stăpâna» – adică și sufletul, adică și miezul trupului”[116].

Prezentând gura fetelor „cu care s-a avut bine”, naratorul înfățișează însuși procesul de naștere al artei, cu o corespondență între sunete, parfumuri, culori, într-o fuziune a percepțiilor senzoriale care îl transformă, cum bine observă Nicoleta Sălcudeanu, într-un „voluptatic povestitor”[117]:

„Să rămân la fetele cu care m-am avut bine aici, la Sibiu – să încep cu Șoricica (s.n.):

Fata asta are nu doar gură șoricoasă, un botic șoricesc, ci și o fire șoriceloasă – așa i-o văd cu ochiul-mintii... Băgăreață, tenace, pătrunzătoare; se strecoară, se fofilează, se prelinge oriunde, pe oriunde (și în sufletul meu și-a scobit galerii – chiar culcuș);

[...]Dacă m-ar întreba cineva: mi-aș lega viața de gura ei? (am vrut să spun: de viața ei), aș răspunde că nu știu ce să răspund, că încă n-am ajuns la pagina aceea”[118].

„Altfel stau lucrurile cu gura Ceciliei (s.n.):

[...]Putem spune că gura Ceciliei este inversul (sau reversul) gurii Sabinei. Gura Ceciliei este o-pe-dinafară, o pe-față: spre deosebire de Sabina, Cecilia are o gură exteriorizată; una crescută fain de tot, ca aluatul bun, cu drojdie îndestulă; o gură înfoiată, înflorată, o înflorescentă, o înfloră; o rotofeie, aproape bufantă; gură, ca să zic așa, bine făcută, avînd tot ce-i trebuie, ‘plinită de formațiuni topografice: o gură zdravănă, sănătoasă, țapănă; planturoasă, trupeșă (de ce nu: țâțoșă? – fiindcă-i gură?, atunci: cureșă) – iar când se prosteste de tot purtătoarea, purtata devine bulbucată; buricată; exorbitată – și borcănată. [...]

Cecilia ar fi negativul Sabinei; sau viceversul, depinde – atât că nu depinde de neapărat văzut, de cunoscut sub cort. La Cecilia totul, totul (chiar esențialul – ce nu se lasă văzut) e construit, construit pentru-pe-dinafară: sâni din față și piepții de la spate, șoldurile și umerii, ochii și vocea și (mai ales!) gura”[119].

[...] Gura Doinei (s.n.)? Binecrescută, cuviincioasă; gură de bună familie, cu vază în Sibii și împrejurimi; gură cu doică româncă, bonă

franțuzoică, servitoare unguroaică, Fräulein austriacă; gură cu educație aleasă: limbi străine și “Für Elise” la pian; gură știind cum se ține ceașca de ceai, cum se poartă lingurița, cum se întreține conversația – interesantă – despre (în prezența «străinilor») numai timp, doar timp – nu și despre (aceste cumplite) timpuri... [...]

Înapoi, la gura Doinei – în fapt, gurile: în casă o gură (de mască); în oraș alta. Dacă în casă colțurile gurii stau mereu în sus, ca la mătă, pe stradă devin perfect orizontale, însă la prima întâlnire cu populațiunea, coboară. În parc, pe bancă, colțurile pâlپاie, fâlپاie ca aripile; mă întreb dacă nu se iau după ale mele”[120].

Cât despre gura Olimpiei, aceasta reprezintă puseul unor voluptăți languroase, scăldate în dulceața, liniștea și lentoarea femininului, rostite cu o sinceritate de poet, într-un peisaj care convoacă toate simțurile la un dans de procreare și de inițiere în taina procreării:

„E bună de păscut poiana Olimpiei: soarele scade, se-ntoarce cu spatele spre noi, să nu deranjeze, scade dincolo de copaci, de pădure, de lume; miroase a ierburi de pădure, a scoartă de stejar; a floare sălbatică, mânزatică, numită ‘loarea-mânزdei; a pajiste de poeniță de fetiță; a iarbă verde și-ncrețită umed; și-a înChèia aduce, dar și-a desCheia – și a amurg; și-a miereaursei și-a ‘zda-’limbiei. Ne adulmecăm, ne amușinăm, ne respirăm, inspirăm, gustăm, degustăm, îngustăm, înghițim, bem, inhalăm... Lumina a scăzut de tot, a plecat, s-a avcarizat: plutim, înotăm; ne înnodăm, molcom și fosforescent, verzulindic. Ca în vis, încetinit. Cu gurile dezbumbăm bumbii și bumble; cu buzele dezbumbăm îmbuzele – tragem, împingem, scuturăm, lent, ca în apă, înlăturăm alge, ne curățim de foi de cămașă, de frunze, de blunze, de fuzde; și de încă foi de foaie. Mâinile slujesc doar la încălzit, la celălalt, părțile încă neamușinate. Ne vedem prin întunericul străverzului, fosforescentic, cum anume sântem făcuți și verificăm, cu boturi umede, căutăm ugere – pe- peste tot găsim țate de cunoscut, ne facem unul pe altul, ne modelăm din ce sântem, ne întrefacem, congustăm, până găsim că sântem buni – era sară și era dimineață”[121].

Prins în acest joc amoros, lectorul devine spectatorul unui „adevărat poem iscat din anamneză erotică”[122], în care personajul feminin este „topit la temperatura fervorurilor pygmalionice ale autorului și redat lumii în starea paradisiacă a inocenței spalate de pudori”[123]:

„Bună, gura Olimpiei: nu și-o ferește, nu și-o ascunde îndărătul, ori între; nu strânge, nu respinge, ba avansează ea cu ea, ca să umple un spațiu crezut mort în timp: ori o lasă așa propusă, prognată, dințată, nu ne mai sună ciocniți dinții, buzele pâlپاie, vibrează, bat fluturește din pleoape, se deschid-închid-dezînchid ca scoicile-n apă, ca-n apă scoica valvulează, pompulează, fâlپاie mișcare pe loc; apoi vine în întâmpinare căpătâiul limbii, dulce-pipărat-îmbroburat-sărățat-iodurat și cu adiere exchisă, de Cheia. Catifelat; și-n catifelung, limbul...

Vin însă și împrejurări în care lingua ei o fulgeră cu vârful în vârf pe a mea – în timp ce malurile cu flori palpituie, buzele încărcate de rouă sorbează; trag, aspiră, sug – atunci pornesc la răzbatere, străbatere, sfredelire – scotocesc, largesc, pătrund.

Nu intru: rămân în prag.

[...] – Dacă tu știi că-i mai frumos: cum vrei – dar să știi că eu nu vreau. Nu vreau încă, îți spun eu când...

Îmi zvâcnesc umerii, adică : lasă-mă-n pace !, că sânt nefericit, umilit, plin de dureri pe- peste tot.

Ea înțelege ce înțelege, nu mă întreb de unde înțelegerea asta, deși am citit că femeile n-au nevoie de învățătură, vin pe lume cu ea-n gură - se răsuțește, se potrivește, mă sărută cu gura ei cea plină de dinți, până când țâșnește flacăra-naltă și sângerie.

Și nu mă mai doare capul. Acum mă doare sufletul. Îmi vine să plâng de mila mea - care ce-am fost (al patrulea pe țară, la cros !) - și ce-am ajuns, în gura ei : vlăguit, aburit, pe trei sferturi murit de guaura Limbiei"[124].

Cu o „psihologie de maratonist”, apelând la intertext, naratorul pregătește terenul pătrunderii în lascivitatea nudității erotice, adăpostindu-se în intimitatea femininului ca posibilitate de sancționare a pudicității, prezerând morfologia corporală de „frunza de viță a punct-punct-ului”. Referindu-se la simbolul oglinzii[125], aburită la început ca mărturie a spiritului întunecat de ignoranță, naratorul trimite la existența unei configurări între subiectul contemplat și oglinda care îl contemplează. Are loc, așadar, o participare și nu o simplă reflectare: observatorul participă la frumusețe în măsura în care se îndreaptă în direcția ei, o atinge și o simte sub degete, o face. Totodată, motivul băii, ca element generator al spectacolului reprezentat, conform viziunii lui C.G. Jung, „o revenire în obscurul stadiu original, în lichidul amniotic al Uterus-ului fecundat”[126], din care rezultă o ființă nouă, în așteptare să se nască sub condeii Inteligenței creatoare: „Fata era alături, ca la începutul începutului; și tot ca atunci nu se sinchisea de goli-ciune, abia astfel se dezvelise în întregime frumoasă, nu numai pe la cap, ci pe la π – era frumoasă peste tot și tot timpul, în stare, ca și în alergare. Dar cum nu eram deloc sigur că nu-visez, ori că nu-citesc romanul Facerea, am întins cu precauție mâna dreaptă: am dat de cotul ei stâng; de umăr; de gât, chiar erau, sub degetele mele. Simțeam că și ea simte atingerea – ce prostie: simțeam că ea simte simțirea-simțitul meu, dar nu se ferea din cale, nu se opunea atingerii.

I-am pus mâna pe spate, cu degetele răsfirate mult, ca să cuprind cât mai îndelung-și-ndelat din ea. Am coborât-o, am venit cu ea între noi: i-am apucat genunchiul stâng.

Ea mă sprijinea cu o mână de ceafă, cu cealaltă îmi aducea apă – se pierdea aproape toată, și în ochi, clipeam des, dar vedeam pentru prima oară din acest unghi, \diamond de la baza ∇ -lui, o strângeam din ce în ce mai viguros, mai ritmat; [...]

Mai văzusem așa (\diamond)-ure, în plină lumină, la Buia, la Mana; de copile, dar și de ne-copile, cu negru-roșu la Tecla, cu galben pai și roz la Bălana – uneori li se făcea roșu, apoi violet, apoi vânat de tot, spre negru, poate din pricina vecinătăților culorilor acelora acolo-atunci era atrăgător-respingător; mare și mic; sugînd și scuipînd, neliniștitor dar și ogoitor așa-ul ținut ascuns și vârat în privire ca un par, cel care nu se face : Ω ... Pe când aici, așa. Așa: trandafiriu; potolit, senin, se purta firesc și drept, așa cum ți-ai purta, pe Corso, nasul: la vedere - așa \wedge ”[127].

Cu o înzestrare genetică de invidiat („nu vreau să văz, mă doare capul de-atâta văz, mă doare totul, mă dor toți ochii de pe cap (s.n.)...”[128]; „Cred că ar trebui să mă fac povestitor – de ce? Fiindcă... am un mare cusur: văd ce n-am văzut, aud ce n-am auzit, miros ce n-am adulfecat...”[129]) și cu o imaginație care tinde spre ideal, Paul Goma pătrunde în mrejele ascunse ale privirii, dezvelind vâlul stăvilat de normele și barierele literare, ajungând a exprima, prin apelul la atributele grotescului[130]: gura, organele genitale, sâni, falusul, pânțele, nasul, puritatea imaculată a trupului sabinal, ca o copie fidelă a celui de la începutul lumii. Vivificând arta prin cuvânt proza-

torul zidește, pe o dublă temelie a simțurilor și a evenimentelor istorice, personajul, stăpânindu-și creația asemeni Creatorului care stăpânește lumea și lăsând cititorul pradă fascinației abisurilor nesurveilate: „Oglinda s-a aburit de tot. Pot s-o șterg cu prosopul; cu un deget: fac gaură-n gard și. Și văd: nimica, o simt cu spatele: e cu totul în cabină. Dar mai am nevoie de oglindă, să văd prin terță persoană ceea ce văzusem cinstit, drept, față către față? totul-totul, și ceva pe deasupra? Doar la o întinzătură de – de ce: de mână? de buză, de? Însă ea nu știa că o văd – cum nu: ba știa, dar nu s-a sinchisit să-mi arate că mi-o arată, să-mi arate că nu trebuie să mă sinchisesc când cineva apropiat și drag și dezbrăcat mie îmi arată ceea ce nimănui, niciodată. [...]

[...] Acum pot să mă uit în voie, s-o calc cu fierul privirii, să simt, sub palme, cum fac eu fata. Când te gândești că omul numește asta cu niște cuvinte urâte, de ne-scris pe hârtie – pentru mine, român; nici franțuzește nu sună mai frumos: cul, în total, des fesses, ca să arate că e pereche, două unități, în fapt una, despăcată ca... Am văzut la Septimiu fotografii cu sculpturile lui Brâncuși; când am ajuns la cele de la Târgu-Jiu, la Poarta Sărutului, ne-a arătat, lui Octavian și mie, medalioanele tăiate în două, pe verticală și a zis că ele reprezintă și sărutul și puțica fetei (chiar așa i-a zis, diminutivînd-o, cu toate că era ditamai muieroiul). Octavian, roșu, asudat, a găfâit că nu se grăiește așa de marii noștri artiști, că cercul acela împărțit reprezintă sămânța, grăuntele – nu seamănă cu un bob de grâu? Acum însă mă gândeam că, pe lângă ce spusese prietenii că ar reprezenta cercul despăcat: , ar putea foarte bine să fie și asta – de acord, a ei e încă mititică, atâtică: – stăpâna fiind tinerică și avînd o morfologică de păsărică (dar dacă: păsărică de morfolo - -ică?) – însă și a ei; leit Brâncuși!

Stau cu prosopul în mână, pregătit pentru după-scalda Șuşanei...”[131].

Îmbinând istoria cu iubirea, datoria cu sentimentul, erosul cu resentimentul, Paul Goma realizează o „sinteză a mai multor fapte încorporate concentric”[132] în care Sabina, ca etalon al feminității, le cuprinde pe toate, regăsindu-se în fiecare: „Dacă vrei să numești lucrul cel mai pur și cel mai perfect zici femeia. Dacă vrei să numești lucrul cel mai slab, cel mai delicat, zici femeia. Dacă vrei să numești spiritul care planează deasupra senzualității zici femeia. Dacă vrei să dai o idee despre senzual zici femeia. Dacă vrei să numești pocăința deprimată zici femeia [...]”[133]. Astfel, surprinzând abisul proporției de agonie și extaz a omenescului, după cum scrie Ștefan Ion Ghilimescu, „prin interesul arătat arhitecturii și întregii schelării, prin atenția acordată construirii personajului, tema dublului, autoreferențialitate, grijă pentru productivitate, precum și adoptarea unor soluții de sorginte naratologică, între atâtea alte chestiuni de tehnică, Sabina pare a fi o carte care anunță o altă față a prozatorului Paul Goma”[134].

III

Căutând în afară un obiect al dorinței, protagonistul îl descoperă în însuși actul scrierii, pe care îl va răsfrânge și asupra lecturii, compensând absența reală a purității prin inventarea acesteia, într-o lume vitregită de sacralitate, în perfect acord cu afirmația lui Nietzsche „Dumnezeu a murit”.

Demascând orgiile și pedepsind profanatorii de morminte, naratorul dă dovadă de demnitate înaltă, neîngenuncheată de atributele mecanismului comunist: minciuna, foamea, frica, teroarea, naționalizarea, deportarea, concesiile. Aflându-se în punctul inițial – „praful și scrumul. Tot în punctul de plecare mă găseam, de parcă niciodată n-aș fi pornit; de parcă făcusem un tur de pistă, de plecare, dar uitasem să plec; ori nu putusem; ori Dumnezeu știe, iar acum așteptam, pe loc, «adevărata plecare»”[135], cu aluzie la rotunditatea pământului basarabean, el intersectează erosul cu istoria într-o spirală generatoare de decepții, cu atât mai amare, cu cât se transformă într-o permanență de neevitat: „spirală istoriei repetându-se (dar nu întocmai) e ca dragostea mea pentru Sabina: când este, când nu prea este, ba chiar din contra – dar fără a înceta să fie, foarte; când este întocmai, când o variațiune pe aceeași sabină...”[136]. Construind romanul în funcție de evenimentele reale și oferind o altă variantă a realității („Chiar de nu sânt prin structură, un realist înrăit, printr-un eventual roman, și el îndârjit realist, fără să abandonez realul, realitatea, aș putea oferi o variantă a realității (așa cum este ea în realitatea... mea)”[137], având ca țintă primordială descrierea unei societăți în care lipsa de pudoare devine o caracteristică esențială a „normalului”, Paul Goma va aborda un traseu corespunzător, evitând liniaritatea și reflectând cu fidelitate dezordinea lumii evocate: „Oh, acele zile de sanie (săniile de-altădată...)! Adevărate curse – de adevărate o-mie-cinci-suteplat; nu poți povesti, fără teama că faci o facere împotriva-naturii (eu nici un prăpădit de cros nu fusesem în stare să prind în cuvinte). Și la urma urmei, cinste aceluia care, întinzând un punct de capete, are să-l facă linie, trăgând dintr-o fracțiune de secundă, să ajungă până la patru-minute-și (n-am coborât sub patru – poate dacă m-aș lăsa de fumat...). Sigur că în realitate cam așa-cumva se petrec lucrurile, mai degrabă pare succesiune, eu însă vorbesc de ceea ce se întâmplă în relativitate: concentrare, simultaneizare”[138].

Cu toate acestea, gramatica narativă trimite la o structură încheată, cu o scenografie bine gândită, cu atât mai eficace cu cât alături presiunii istoriei poeticitatea, basmul și ludicul, într-un joc al îmbinării contrariilor în care se definitivează arta scriiturii: „sânt un realist, nu-mi permit să sar de la una la alta fără trăsătură de unire: la mine mâna și gândul pleacă aiurea – dar numai după ce au studiat temeinic harta. Sau: eu visez cai verzi pe păreți – dar în cadru real...”[139].

Rezultă, de aici, o temă a dublului, percepută încă din descrierea Sabine și dezvoltată în cadrul unor structuri binare, amintind de romanul precedent. Dacă în Astra duplicitatea ocupantului este direct proporțională cu tendința de creare a „omului nou”, Sabina pune lectorul în fața faptului împlinit, binomul de acum ilustrând o critică severă la adresa regimului, în care comportamentul personajului central își va găsi pe deplin explicația: azi/mâine, acum/atunci, refugiat/nerefugiat, naționalizat/nenaționalizat, basarabean/nebasarabean, omenos/neomenos, om normal/om ne-normal, normal/anormalizat, omul-om/omul-nou, omul nou/omul vechi, viitor/neviitor, spațiu/timp, real/ireal, se-cade/nu-se-cade, în-plus/în-minus, prezență/absență, orice-se-face/nu-se-face, facere/re-facere, scriitori/nescriitori, profesori/ne-profesori, real/uman, Enkavedist/Securist, spirit/materie, a uita/a nu uita, Raiul Sovietic/ Cealaltă Lume, corp/trup, fată/femeie, frumoasă/ne-frumoasă, etică/estetică, bine/rău.

Iar pe acest fundament motivul așteptării va amâna dezamăgirea finală, descriind momentul din timpul, dar și de după sustragerea fondului prin apelul la realitate, ficțiune și, în final, negarea celei dintâi ca imposibilitate de a

accepta adevărata dimensiune a tragicului. De fapt, această atitudine naratorială vine din însăși structura psihică a prozatorului, mefiența sa fiind o urmare certă a agresiunilor externe pe care, din dorința de protecție a cititorului, le îndulcește, impactul pregătit nemaiaivând aceeași intensitate. Interiorizat și, „eventual, patetic”, naratorul își dorește a fi înțeles, și nu compătimit, iar perspectiva abordată, cu apelul la ironie și umor, vădește în mod clar o deschidere spre această opțiune:

- „De ce povestiți voi tragediile, râzând: vă bateți joc de ele, de voi?
- Am ridicat din umeri – râzând.”[140]

„Praful-și-scrumul – nu exageram? Nu exagerez, acum? Nu cumva cedez patetismului, pateticului ce sunt, pathosului din fiecare fibră a mea? După atâtea și-atâtea romane rusești înghițite, înfulecate pe nerăsuflăte voi fi început și eu să mă... romanesc-rusește, să mă rusesc (poate că da, vorba garsonierei septime, poate că mai știi? ce ne rezervă viitorul? de aur al? țării noastre de carne macră...?), încercând să mă apăr, să previn agresiunile, voi fi căpătat obiceiul de a mă umfla, de a chiar inventa pericole – ca să-mi justific reacția...; poate chiar pe mine să mă explic, justific: ce sunt eu și cum anume, făcut; de ce eu, nu altul; de ce așa, nu altfel – exact ca în proza rusească, eternă și uneori atât de proastă, încât, după ce-o citești, te întrebă dacă prostul nu ești tu... Fiindcă, pe de o parte, exagerez, pe de alta (alteori, simultan), minimalizez întâmplări adevărate și mai ales cumplite; teribile, crâncene, barbare; crude, crunte și sângeroase, ba chiar sanghinare – așa putea spune: ucigașe – în orice caz: schiloditoare. Pe acestea le iau peste picior, le râd în nas de pretențiile lor și le pun la locurile cui le are (s.n.)”[141].

Pentru a înțelege acest mecanism și pentru a putea judeca schimbarea discursivă, evidentă odată cu transformarea Sabinei, ar trebui să cunoaștem factorii care determină această transformare, prevestită încă din primele file ale romanului, pornind de la simbolul unei măști sub care se ascund ochii bestiali ai sistemului. Astfel, într-o societate scaldată de minciună, ipocrizie și concesi, economia-de-război, „necunoscută în timpul războiului împotriva rușilor, instalată după pacea rusească” va dicta legea, iar frica va naște plăcerea de a mutila aproapele, călcând peste moralitate și conștiință, înfrățindu-se cu prostia și slujindu-i cu devotament. Supusă acestei realități, „cu o mie de calități și cu un mare defect: frica” Sabina, ca exponentă a materialismului, va denigra numele dragostei, dând declarații de dezicere și sfidând naratorul, ca lege a autonomiei personajului. În același timp, crescendo-ul monologului în dialog va intensifica drama naratorială, prin apelul retrospectiv la evenimentele reale, autobiografice, din contextul închisorii și a interogatoriului de la Securitatea din Mediaș, în 1949, când pângărirea și macularea trupului matern a întrecut orice imaginație.

Transpus în timpul adolescentin și vizând să pedepsească moralizator acest adevăr prin consemnarea lui cu exactitate, naratorul face o sinteză a orgiilor sociale, invocând modelul patern, setos de acțiune și de cunoaștere. Cu toate acestea, „salvarea fondului” contrazice psihologia basarabeanului-intern dornic de fapte mari („eram setos de acțiune, flămând de făpturi, nu conta cum erau, în mod obiectiv, conta că pentru mine sunt totdeauna mari”[142]), dovedindu-se a fi „o operație secretă [...] desăvârșită cu complicitatea pazei”. Născut sub zodia eșecului, realizând un act de transport și nu de opoziție anticomunistă, în disperare de cauză, naratorul dă vina pe istorie, apelând la sugestii senzoriale care „guvernează istmurile amintirii în efortul recuperării”. Astfel, „atât evenimentialul, cât și reconstrucția inter-

ioară apar contaminate de această sinestezie a simțurilor, amintirea este atinsă, mirosită, pipăită”[143]: „Aveam impresia că – nu impresia, certitudinea – că n-am nici un chef să mă însănătoșesc; nici să mai trăiesc. Îmi venea să mă-ntind, dacă nu sub lespede-grea-și-mortuară, atunci într-un pat normal, de ne-dormitor, să zac un an de zile; sau zece, când scârbavnica, putoarea, curva de istorie se va fi astâmpărat, răcorit, așezat la casa ei, de-acum bătrână, de nefolosit”[144].

Cum se constituie, așadar, „deontologia” textuală și care ar fi partitura ideală de interpretare a romanului?

Pentru a răspunde problematicii scriiturii, ne propunem să pătrundem în interiorul mecanismul social evocat, generator de divergențe și contradicții, care fertilizează mișcarea românească, favorizând trecerea din planul real în cel fictiv și invers. Ceea ce vom observa este că, agent al sistematizării, naratorul ilustrează modul în care acționează vectorii de creare a „omului-nou”: Minciuna, Frica, Teroarea, Concesiile, Reeducarea, Egalizarea și Suspendaționalismul, dând naștere unui întreg autonom și indispensabil. Analizând aceste categorii, vom urmări să creăm o viziune de ansamblu, definind Comunismul, „omul-nou”, arătând cum funcționează aceste elemente și cum fuzionează cu cele din prima parte a analizei.

Întruchipând diferența, naratorul se așază, încă din primele rânduri, sub semnul binomului, relatând întâmplările din perspectiva unui „noi” care vizează refugiații din Basarabia și Bucovina, ignorând vârsta de drept și subliniind-o pe cea de basarabean-refugiat. Opus celorlalți, el explică soarta conaționalilor prin apelul la nesfârșitul re-fugiu, devenit cauză a schimbărilor fiziologice și anticipând pretimpuriu mutațiile cauzate de vârstă: „La vârsta mea se vorbește de încă-creștere, însă eu am o vârstă, alta; altele – oricum, a doua fiind aceea de basarabean-refugiat: noi străinii-în-proprie-țară ne ofilim, ne trecem iute-iute, coborâm înainte de a fi urcat, ne ofilim înainte de a fi dat poame – cel puțin așa cred eu că se petrec lucrurile cu noi. O fi din cauza Soarelui: noi am tot fugit, ne-am tot re-fugit spre Apus, mereu spre Apus, adică în sensul mersului și al lui, ziua ne-a fost mai lungă decât a altora și nu ne-am odihnit, de noapte, cât trebuia, cât aveam nevoie – când aveam nevoie mai multă decât ceilalți. [...]”

Am spus că noi, Basarabeni, suntem invers decât găina stoarsă din ou – om fi și așa, și așa, noi combinăm scurtul cu lungul, iar rezultatul e riguros același ca la găinile mult-ouătoare: viață-scurtă – când mă uit la mama, o văd cum se termină, subțiază, apropie de capăt. De aceea. De aceea noi, Basarabeni, nu mai creștem pe înălțime, ci în adâncime – ca să-i fim aproape”[145].

Ironizând „prietenia de veacuri româno-sovietică”, el pune minciuna, ca primă categorie, la baza tuturor nedreptăților, deconspirând adevărul, hotărât să nu uite și să povestească totul: „... și dacă nu mi-ar fi, nu frică, dar jenă de vorbe-mari, aş zice că toată suferința noastră, de Basarabeni, cei care am luat-o din iunie 1940 se reduce la un singur cuvânt-umflat: minciună. Oricum ai lua-o, da-o, întoarce-o, dacă nu rămâi doar în curtea ta și în cazul tău, personal, înțelegi că totul, totul: invazia rusească, jaful, foamea, Securitatea, Canalul, colectivizarea, arderea cărților (și n-am terminat; abia am început), toate astea pornesc de la minciună; se nasc din minciună și nasc, la rândul-le, minciună. Minciună, la începuturi, venită dinspre ei – invadatorii, confiscatorii, epuratorii, colectivizatorii – atâta ne-au bătut cu ea la cap și al cur, încât de la o vreme, noi, bătutăii, începem s-o repetăm, purtăm; ba chiar să credem că ea este adevărul nostru. [...]”

Cum uită omul, cum uită Ardeleanul, domnule... Dar cine i-a spus, încă din martie 1944, că Rușii or să aducă, nu doar rusismul, ci și comunismul? – noi, refugiații din Basarabia și Bucovina! Că, atunci, Ardelenii îi așteptau pe Ruși, să ia de la Unguri și să le pună lor în brațe Ardealul de Nord – treacă-meargă, cum a trecut și timpul, dar de ce, acum, când am fost egalizați în suferință și-n mizerie, Ardeleanul tot se ferește de Basarabean – ca ceva mai înainte, Sasul... Poate pentru că fiecare comunitate, când ajunge la greu, în loc să caute, în jur, la alții, reconfort, ajutor, se închide în sine – altfel de ce, și noi, Basarabeni, în '44, nu i-am căutat pe Rușii, pe Ucrainenii fugiți încoace, în România, după revoluția lor, unii chiar în preajma războiului din urmă...? De ce: fiindcă am uitat; am vrut să uităm – ei, toți, nu și eu, eu nu uit ce știu prin mine, ce am aflat de la alții: când o să mă fac povestitor (nu scriitor!), o să povestesc. Total"[146].

Deformând realitatea, minciuna devine o armă sigură în mâinile delapidatorilor de spirit și de materie, înlesnind dezinformarea și eradicând orice posibilitate de a intra în rândul lumii: „Am intima convingere că se laudă cei care pretind că au prins Viena, Parisul, Londra – adică Vestul; adică Cealaltă Lume. E ca și cum ai <<prinde>> Saturn. Ori Luna. Nu mai prindem posturi decât dinspre Răsărit: Radio România (de la Bod), Iași, Chișinău, Kiev, Moscova – și Vladivostok (deci tot vostokul ne mănâncă). Jumătatea de principiu îmi va fi venind de la faptul că noi n-am avut radio, că eu n-am văzut aparat funcționând, nici mână de om umblând pe la butoane. Știu: securiștii trec pe la cei cărora nu le-au confiscat aparatele, ca să le pună <<frâu>>; sau <<frână>> – alții vorbeau de o <<pedecă>>, o și descriau, o explicau: o pastilă de plumb care era și sigiliu fixată pe cureaua scalei: să te frâneze, să te oprească, să nu te lase să ajungi în Vest, să rămâi aici, în insulă, la cheremul difuzorului. [...] Dacă au pus ei atâta omenire în uniforme de grăniceri chiar spre <<țările frățești>> (sânt convins: pe Prut, către Basarabia a fost, este și va fi mult mai multă pază decât spre Iugoslavia călăului Tito), cum să nu pună grăniceri și în interiorul țării, în interiorul fiecărui om – la gură avea deja <<pedecă>> – de unde și noua lozincă: <<Gura bate curul>> – cum să nu încerce ei să pună frână, zăbală, botniță și urechii, cea cu care i-ar putea auzi pe Americani zicând:

<<Rezistați, frați români, căci clipa liberării se apropie!>>

[...] Mă ardea buza s-o întreb dacă ea ascultă printre picăturile confetelor, ale concertelor și altceva: știri, de pildă. Nu se poate ca în pauze să nu fie știri, ca să aflăm ce se petrece acolo, sus, la suprafața Pământului; pe Adevărata Lume. Și la noi – în atâtea rânduri am aflat de la ei ce se-ntâmplă la, cu noi... Ca să știm ce mai face, ce mai drege lumea asta mare, dintr-odată ruptă-n două, micită, băgată-n sârme, prefăcută în lagăr îndărătul Cortinei de Fier, cum se zice c-ar fi zis Churchill, singurul lucru inteligent spus vreodată despre noi de perfidul purtător de palbion; să aflăm de la alții ce se petrece în Raiul Sovietic, fiindcă noi, aici, sântem obligați să facem media între minciunile de la difuzor și zvonurile de la gura-satului"[147].

Cât despre frică, prezentă încă din scrierile precedente, aceasta evoluează pe măsura „evoluției” sociale, născând prostia, „recunoștința de veacuri față de marele popor sovietic”, „recunoștință” pentru mutilare, viol, pentru egalizare, reeducare, transformare în agregat, în sfârșit pierderea identității, a umanității și înzidirea în mortarul securist: „[...] Mi-a mai ajuns la nări abur de frică – tot ardelenescă (sau nemțească?) în 49, la Buia: prin martie, încă nu avusesem vorbitor cu mama, de Paști, îl ridicaseră și pe Heinrich, fetele erau la lucru, la fermă, făceau săptămânal naveta, cu camio-

nul, acasă rămăseseră mama lor și bunica. [...]

Asta-i interesant: înainte (adică: până la Sabina – mai corect: până la Sabina de-adineauri), pentru mine mama fetelor era acea săsoaică slabă, vânoasă, cu ochi de albuș, urâtă – și-atâtă. Nu era încă-ntr-o ureche, cred că de curând devenisă țcănită: vasăzică bărbatu-tău, ofticos în ultimul hal, își scuipe plămâni în beciul Securității din Mediaș, după cum aflasem de la Emil [...]; fetele tale, de paisprezece și treisprezece ani lucrează la fermă – nu doar cu brațele, ci și cu – cine nu știa cu ce anume trebuiau să mai trudească săsoaicele, de copile, vai de curulețul lor neîndestulător, că dac-ar fi fost curve cinstite, cu conducută, măcar formate cât de cât, ai fi știut o socoteală: muncă grea / cartelă A – dar fetele, surioarele mele desculțe din Raiul de la Tizu de la o vreme se duceau la fermă, la montă, la Kupplerei, așa cum s-ar fi dus la Kindergarten și tot ele trebuiau să mulțumească dumnezeului de brigadier și de milițian și de activist și de director și de ultim conductor de atelaj că, regulându-le, le lasă, în continuare, la lucru; [...] animalele-noi de comuniști și profitori de război, regulatori de dușmani de clasă de ambe sexe – dare-ar Dumnezeu cel Mare să li se usuce organul cel mic și să le pice!, cum am citit eu într-o carte pe care-am s-o scriu!”[148].

Acaparând întregul perimetru social, frica se naște din „preacunoaștere” sau, din contră, din teama de necunoscut, contribuind la apariția disprețului ca urmare a profunde dezamăgiri a elevilor față de profesori, egalizând oamenii prin lașitate, lipsă de caracter și indiferență: „... A trebuit să cunoaștem năvălirea comuniștilor ca să constatăm schimbarea și în atitudinea elevilor față de profesori: prin apariția disprețului, urmare a profunde dezamăgiri. În asta nu trebuie căutată găina sau oul – profesorii au început: ei, prin lașitate, frică, lipsă de caracter au clădit perseverant imaginea, dacă nu a antiprofesorului, atunci, hotărât, a ne-profesorului. Iar unde apare disprețul, dispăre, nu doar învățământul, ci încrederea în adulți, în modele”[149].

Făcând comparație între științifici și umaniști și dându-le câștig de cauză celor din urmă, ca responsabilitate pentru prezentul materiei predate, naratorul va ilustra, împreună cu cei doi prieteni, trei tipuri de dispreț la adresa celor dintâi, practicanți de „rezistență anticomunistă la oglindă; în ea te privești, îți supraveghezi ... curajul”: „Sibiul nu-mi poartă noroc la umanoare: la început, în ‘46, la Normală, animalul de Țăran: a făcut cu noi <<boxeală>>, noi însă n-am făcut cu el română. Sărind peste Șeica: aici, la LGL, întâi l-am avut pe Copac: zero tăiat în paispe; acum îl am pe Gogea – mai întâi ar trebui să se aibă el pe sine... Ce fel de oameni vor fi fost ăștia, înainte? Știu de la elevii mai mari: fuseseră oameni normali, foarte buni profesori de română – de ce nu sunt măcar acceptabili ca profesori, ca oameni?

De frică. Frica îți ia, nu doar... curajul, ci mintea: te face prost, prostizat. Copac – pentru că a făcut pușcărie și i-i frică să nu-l ridice iar, să-l ducă acolo unde știa el...; Gogea n-a făcut – de asta i-i frică: să nu-l ridice și să-l ducă în neștiut. Unul prea-cunoaște: moare de frică; celălalt crapă de frica de necunoscut.

Frica-de-pușcărie. Dar de închisoare sunt amenințați și profesorii de umanoare – aceia însă au o singură frică: dosarul. Ei or să între, n-or să între, dar nu pentru fapte, de acum, de sub comuniști, ci pentru... stări, dinainte: țărăniști, liberali, legionari, regaliști – deci pe-bază-de-dosar. Ceștialalți, umaniștii au două frici: dosarul (ca toată lumea) și materia lor, specialitatea, umanoara. Științificii se tem numai de propriul trecut, nu și de prezentul materiei predate – ca umaniștii. [...]

Firește, nu am acces în cancelarie, deci nu știu, la zi, ce se petrece între profesori – dar, vorba tatei: în comunism toți oamenii devin egali – prin frică. [...]

Bineînțeles, noi avem un dispreț regal (eu ; Octavian are dispreț-princiar, Septimiu : imperial) față de științele exacte - fiindcă avem note mici? Sau notele sunt efectul disprețului nostru ? - iar față de profesorii predători, dacă nu mergem până la dispreț simplu, ne oprim în pragul indiferenței active. Și suferim neputincioși, alături de neputincioșii de umanoare. Dar nu prea mult..."[150].

Intrați în raza morții, din teama de a nu pierde bunurile materiale sau din dorința de a recupera ceea ce li s-a confiscat, oamenii încetează de a mai fi la fel, fiind predispuși către concesiile, uitând de solidaritate, gata să meargă până la decizie, să nege valorile venerabile de-o viață și să îmbrățișeze non-valorile. Antimaterialist, cu origine „înplusică”, în așteptarea unui model – „Octavian și Septimiu sunt idealisti – adică antimaterialisti (fiindcă-s anti-comuniști). Nu particip la dezbaterile lor, așa că mă întrebă: ce sânt eu? Răspund că să fiu scuzat, dar eu, neavând cap filosofic, nici num ă bag unde nu-mi fierbe oala, însă dacă ei sunt materialisti, atunci sânt, ca tot Rumânul, anti –. Și un pic idealist, am adăugat, arătând distanța dintre degetul mare și arătător, doi centimetri și jumătate. [...] Ciudat, dar asta este: cu prietenii mei n-am discutat niciodată despre frică. Septimiu are, orice-ar declara el, origine mare-burgheză, Octavian: muncitorească; dac-aș fi întrebat, aș spune despre Septimiu: origine bucureșteană, despre Octavian: foarte ardelenească – despre mine, în dosar aș scrie: înplusică”[151] – , naratorul critică vehement lipsa de caracter a scriitorilor, sancționându-i ironic prin indicii sintactice și stilistice, într-o coliziune de presupuneri care determină adevărul: „În primele săptămâni sibiene, la Astra, îl așteptam pe Camil Petrescu (citisem de el tot-tot-tot). Ce mare scriitor și ce mic om a devenit peste noapte prin ce a scris după [...].

Băiat bun, Octavian se întreabă dacă nu cumva marii noștri micuți, foștii mari deveniți lingăi scriu ceea ce scriu... cu pistolul în ceafă... În cazul lui Sadoveanu, pretinde că știe «de la un cheferist de-al nostru că Mitrea Cocor nu-i scrisă de Sadoveanu, doar iscălită – cu pistolul în ceafă»

M-am uitat la Octavian... – și nu l-am văzut pe Sadoveanu (iscălind cu pistolul în ceafă). Am întrebat:

– Cine să fi fost tovarășul-cu-pistolul, adevăratul autor ?

– Moraru și Novicov!, a răspuns pe dată Octavian – Septimiu și cu mine am izbucnit în râs. Ori Răutu, dar nu tartoru-ăl mare, Kișinevski cu Paukărița!

– Kișinevski?, s-a mirat Septimiu. Dar el nu știe nicio limbă, abia se iscălește, deși unii pretind că umblă cu o șampilă...

– Ce-i trebuie șampilă, când are degetul-gros?, am glumit eu.

Octavian renunță la varianta Kișinevski-Pauker, dar nu la pistolul-în-ceafă: e-he, câte declarații mincinoase, câte «recunoașteri cinstite» zmulse Securitatea – cu pistolul în ceafă...

La noi în casă Ceahlăul este considerat o târătură, o curvă, un mâncător de căcat. La noi în casă nu se atinge în discuții paternitatea Mitreacoicoiului: un fleac – dar articolele? Acolo limbământ nerușinat! [...]

Pistol-în-ceafă... Nu cred. Nu pentru că ar fi Securistul bun, ci Scriitorul e ne-bun. Ce nevoie să-l mai sperie și cu pistolul?, când e suficient să-i treacă pe sub nas un teanc de bani... Dacă partidul îi promite marelui scriitor că, pe lângă bani, are să primească și un titlu de academician, de

președinte al cutărui comitet pentru pace, că are să călătorească în Occidentul putred – și-i arde tovarășul nostru Dej și o muncitorească străngere de mână, fotografiată și dată la gazetă...[...]

Zic și eu... Nu cunosc scriitori contemporani, cu atât mai puțin cotidieni... Nu știu nici cum stăm cu literatura: dacă scriitorul trebuie să facă un milion de compromisuri, să mănânce o mie de căcați, să ucidă cinci neveste, trei copii – ca să-și vadă cărțile scrise, tipărite? N-oi fi știind, dar știu. Nu se poate. Fiindcă nu se poate – basta! [...]

Nu știu. Ce știu: nu am și eu un maestru, să pot urma, imita – și iubi. Unul viu - ne-dat cu ăștia. Au mai rămas câțiva: Arghezi, Blaga, Barbu, Doamna Papadat-Bengescu și... Și cam atât, or mai fi, dar nu-i știu eu. Care nu știu nimic.

Oricum, aștept. Asta mi-e meseria – aștept cu aproape plăcere: nu se poate ca într-o bună zi, cum stau, ca acum, la Astra..."[152].

Operând cu o ideologie probată, conștienți că materia determină spiritul, comuniștii vor folosi această realitate împotriva omului – „materialismul va învăța că materia trebuie confiscată, posesorul lichidat”, manipulându-l și distrugându-i prin exterior, interiorul. Iar pentru a ilustra acest adevăr, prozatorul va construi o piramidă a originii bestiale, incluzând reprezentanții ei într-o „categorie psihologică, și nu o pătură socială”, în care „orice-se-face” devine o deviză și o cale de ascensiune spre cizma stăpânului. Se va contura, astfel, o „populație” de „suspendați” trudind de cu zor în slujba „Partidului Cizmărist Pararomân”, străini de credință, uitând de solidaritatea adevărată a muncii industriale și amintind de „o trăsătură de caracter veche cât... România” – suspendaționalismul: „Bineînțeles: nu proletariatul deține puterea și adevărul ciomagului. Tata, care simte ca un câine de vânătoare (de parc-ar fi el fiu-meu), a zis de câteva ori:

– Ascultă-mă pe mine; trăim sub domnia cizmărimii! Ce comunism? – cizmărist! Ce proletariat? – cizmărist! Cizmăriștii ne conduc, ne luminează, ei ne fericesc – după ce ne-au fericit cu Republica Cizmară Română, în care forța căducătoare-i Partidul Cizmărist Pararomân!

– Ssst!, face mama, terifiată.

Nu exagerează foarte tare: la țară, în posturi de conducere: sfat popular, sindicat, partid, colhoz, sovhoz, cooperativă, colectare, comerț – peste tot unde, dacă nu curge, tot pică, în majoritate zdrobitoare: cizmari, croitori, cojocari, fierari, tâmplari – rar de tot câte-un tovarăș țigan. Deși meseriașii aveau, înainte, atelierul lor, sculele lor, materialele lor – în plus: calfe, ucenici... niciunul n-a fost pedepsit ca «exploatare»; în schimb, un țăran cu o moară de apă (mai degrabă ornamentală), o batoză (funcționând cel mult o lună pe an), un joagăr - acela devenea «proprietar de mijloc de producție»: i se confisca mijlocul, iar proprietarul vedea pe dracu' la Canal. Dar nu și meseriașul – de ce? Mai ales dacă era unghur? Simplu: meseriașul (mai ales unghur) se punea minteni în slujba comuniștilor – țăranul (fie el și fără moară, batoză, joagăr): ba"[153].

„Învârtind fără conținere în cazanul istoriei”, adept al așa-zisei egalități prin deportare, Canal, umilință, minciună, partidul comunist promovează „întrescăunați, curluntrici, suspensioși” care cunosc bine lumea bună, la dispoziție oricând pentru concesiile și favorurile: „frizeri, au umblat cu foarfeca și pieptenele prin mătreața academicienilor; cu tăișul briciului pe la gușa miniștrilor; cizmari, «au pus mâna cu mâna lor» pe piciorușele cuconiștelor: actrițe, neveste de angrosiști, curve de lux, boeroaice, prințese – chiar și dentiste; croitori, și-au plimbat metrul cu mâinile prin subțiriile picioarelor

deputaților, industriașilor, mitropoliților (doar și ei își comandă izmene de gală); chelneri, «au servit» pe conu Cutare, mare proprietar, «au conversat, cum conversăm noi» cu dom' director Cutărică; cunosc tabieturile «maestrului» Cutărel; ca tâmplari, instalatori, parchetari, zugravi, electricieni, sobari, tapițeri au fost «invitați» în case-mari; în vile; în palate – adevărat, totdeauna prin ușa dindos; acolo s-au, nu-i așa, frecat de lumea bună, au cunoscut-o intim de tot...»[154].

Ceea ce rezultă este, așadar, o societate guvernată de indivizi cu o „structură, mentalitate și filosofie de viață de chelner, de cizmar”, care riscă să rămână „ani, decenii, secole, bine însușurabați în suspensie”, ca urmare a unei tare ereditare consemnate încă de Caragiale: „Concluzia mea (verificată): nu proletariatul dictează în comunism – nici măcar tovarășii «din conducerea superioară»: și ei sunt suspendați, și ei ciocnesc călcâiele și zic, plini de oloi pe obraz: «Se face, se trăiți – orice !» – și execută pe loc comanda clientului-rege-rus. Chiar dacă nu toți marii ștabi sunt foști chelneri, (dar jumătate din ei, da), cu toții au o structură, o mentalitate, o «filosofie de viață» de chelner; de cizmar. Ei alcătuiesc mai degrabă o categorie psihologică decât o pătură socială: nu au rădăcini, nici coroană (de copac); [...]

Burjuimea îi spune acestei categorii: mitocănime. Nu cred că mai are dreptate: mitocanul este un «străin», un individ scos din mediul său și nimerit în altul; nu-i cunoaște legile, regulile; se poartă prost (ca un mitocan), fiindcă nu știe cum se cade să se poarte în noul mediu – de care i-i frică... Mitocanul poate fi «rezolvat»: fie învață bunele maniere (?) și rămâne, fie e trimis de unde-a venit. Suspendatul nu e mitocan, nooo... – din această pricină el nu riscă să nu mai corespundă. Chiar de a venit târziu la împărțeală, a știut să se facă indispensabil șefilor, să fie temut de subalterni – chiar și de egali, el știind ca nimeni altul să dea de înțeles că are dosar-curat, spate-gros... Iar cum morala lui se rezumă la: Să-trăiți-se-face, suspendatul riscă să rămână ani, decenii, secole (cât va mai dura comunismul) bine înșurubat în... suspensia lui. Să zicem: fiindcă suspendaționalismul nu-i o trăsătură de caracter nouă, comunistă – e veche cât... România: dacă o găsim la Caragiale, înseamnă că va mai dura încă cel puțin un veac...

Citesc romane – nici măcar din cele sovietice, realist-socialistele nu aflu asta: domnia suspensaților. De ce? Fiindcă realismul din socialism nu există în realitate? Realismul din realitate există, dar socialismul nu permite să fie divulgat, pus-bine, negru-pe-alb – doar ăsta ar fi rolul literaturii realist-socialiste: să vorbească, tare, despre irealitate, ca să nu se vadă realitatea-așa-cum-este-ea (costelivă, ruptă-n cur – și mai ales foarte murdară).

Citesc romane.

Citesc romanele scrise, tipărite – asta o aflu din romanul meu: că eu citesc romane.

Dar nu aflu din acelea, altele; o să știu când o să-l scriu»[155].

Dacă grupul amintit, caracterizat de servilism, ocupă vârful anarhiei, exemplul basarabenilor reprezintă tocmai contrariul acestuia, naratorul referindu-se la ei ca la un reper de înaltă conduită morală. „Ovreei zilelor noastre”, supraviețuitorii Cedării din '40, ai Recedării din '44, fugind mereu spre Apus, basarabeni dau dovadă de o înaltă cultură și inventivitate – „am inventat, nu numai bordeiul (sovietic), ci și avizul telefonic»[156], contribuind nu doar la propria salvare, ci și la salvarea altor categorii naționale, lichidate și deportate în necunoscut:

„– Așa s-a aflat de fiecare ietap': din bilețelele azvârlite din trenuri de

Basarabeni noștri. Așa s-a știut că nu i-a deportat pe malul Amurului, numai pe-al Dunării; și nu la dracu,-n Siberia lor, ci la tată-său, în Siberia noastră națională, în Bărăganul neaoș, cel cuprins între Brăila și Călărași, cu centru la Fetești... Mă întreb: de ce nu la Slobozia? Doar eu l-am inaugurat, în '43, ca prizonier... sovietic!

Tata se preface că e mândru – de inaugurare. Dar nu e - deloc. Se înveșește cu altceva:

– Măi, ce oameni, Basarabeni noștri! Ce s-ar fi făcut fără ei neputincioșii, neștiutorii de bănațeni?

Ce s-ar fi făcut, nu numai Bănățenii, dar și Oltenii și Dobrogenii și Muntenii – chiar și Ardelenii, orice-ar zice ei (nu mai vorbim de Moldoveni)? Cine n-are basarabeni - să-și cumpere. Nu să-i vînză (s.n.). []

– Măi, ce oameni, Basarabeni noștri! Dacă n-ar fi fost ei, Bănățenii ar fi pierit degerați – știi ce făceau săracii? Ședeau lângă țarușul de pe lotul repartizat, chinciiți, înveliți în țoale, așteptînd să coboare pe pămîntul Bărăganului Mîntuitorul, să-i mîntuie – de frig, de cald, de foame, de sete... Noroc cu Basarabeni: ai noștri i-au învățat pe bănațeni să nu aștepte minuni din cer, să dea din mâini, din picioare, din gură, din suflet – mai întâi, ca să producă oleacă de căldură, nu? Prin frecare! Prin tremurare! În al doilea, să nu moară; în al treilea... Am uitat care-i al treilea, oricum, noi, Basarabeni avem o mare cultură, bre! O cultură cu care ne-am ales de la ruși, dar pe care o împărtășim tuturor celor făr-de noroc, noi nu sîntem netkulturnâi..."[157].

Aferentă clasei enunțate, mama naratorului, privată de „sensul unei vieți de om și de învățător de țară: Monografia”[158], victimă a croitorilor și frizerilor, produsul unui destin terifiant, lipsit de scrupule, mereu în alertă și pledînd pentru prigoană, confirmă și întregeste „topografia” umanistă, înfruntîndu-și soarta cu demnitate, în ciuda durerii și a ororii îndurate: „[]

– Dă-o dracului de Monografie!, intervenea tata. Noi să fim sănătoși. Cum cui pe cui se scoate, hai să facem, împreună de data asta, Monografia satului Agârbici – o facem, măi fată ?

– Facem, facem...

Nu s-a apucat de ea nici în ziua de azi – și n-are să se, nici în cea de mâine. Presupun că știu ce gîndește: e prea târziu ca să mai înceapă ceva, fie și o Monografie. Mama a îmbătrînit fulgerător; întâi pe dinăuntru s-a surpat, apoi pe-afară. Mamei i-a îmbătrînit, i s-a micșorat, ofilit, zbârcit sufletul – de-acum trupul nu mai contează. Dar chiar în starea în care se află (conștientă), niciodată n-am auzit-o zicînd: Ce să mai...?, deși ea ar avea toate motivele din lume..."[159].

Punînd dragostea la temelie tuturor, așa cum o cântă Apostolul Pavel[160] în imnul iubirii și criticînd pseudoegalitatea instaurată de Comuniști [„Acum, că ne-au ocupat Rușii, ne-au egalizat, ne-au făcut o apă și-un pămînt (tata zice: «Acum sîntem egali – în mizerie...»)], noi trebuie să învățăm egal la toate materiile], naratorul dă slavă științelor umaniste, demonstrînd că omul se hrănește nu numai cu pâine pămîntească, ci și cu pâine cerească, cu cuvîntul lui Dumnezeu, care nu are nevoie să se „îngheșuie la poarta inginerescă”: „La noi în casă nu se vorbește de rău de ingineri – nu se vorbește. La noi în casă vorbim despre învățători, profesori. [...] N-am simțit vreodată că părinții își doresc un fiu profesor de fizico-chimice (fie și universitar); am simțit însă că n-ar fi nemulțumiți să le fie fiul profesor de română, de istorie... Ar avea cu cine sta de vorbă...

Cred că știu de unde li se trage asta: de la Școala Normală cea roman-

tică, apostolească: imediat după Război (Primul), în România Mare, s-a luat de la începuturi totul, pentru că, în Basarabia cea sătenizată, analfabetizată, patruipedizată de pe urma veacului de ocupație slavă – era ca în Cartea Facerii: «pământul netocmit și gol». [...] ne-inginerii dovediseră că se poate face din rahat bici, din basarabean o ființă (aproape) europeană; dovediseră ne-inginerii că omul se hrănește, nu numai cu pâine pământescă – pentru a se putea ridica în două picioare.

Învățătorii de părinți ai mei, «apostoli ai neamului» răspândiseră sămânța și a «științelor exacte» – după programa analitică – însă aflaseră la ei, la Normală (și le plăcuse foarte ce aflaseră): oricât de multă și de adâncă știință ar stăpâni cineva, dacă dragoste nu are, cum zice apostolul Pavel, nimica nu este; dacă nu este el mai întâi om (nu mașină) – degeaba știința aceea”[161].

Ilustrând diferența dintre Enkavedist și Securist, pornind de la definiția „omului nou” – „dar știi ce e omul-nou, savietskii celaviek? Creatura care trăiește într-un viitor permanent – și-a uitat trecutul, nu ține seama de prezent, îl primește și-l judecă de parc-ar fi deja viitor... La el timpul curge invers: la deal” –, și invocând teoria cu orizontalitatea Slavilor în contrast cu verticalitatea invadaților, povestitorul explică mecanismul reeducării, arătând cum ucenicul își va întrece maestrul în materie de bestialitate: „Tata nu-l cunoaște pe Scifos, deci nu știe teoria cu orizontalitatea Slavilor în contrast cu verticalitatea (geologică) a invadaților, băștinașii din sud-estul Europei. Însă și el vorbește de Ruși: au țară întinsă și «timp întins»; despre timpul românilor: «cam strâmticel, nu ne-ncape – de asta n-om fi avînd răbdare...»

Tata zice și zice :

– Mi s-a dat prilejul unui studiu comparativ, râde el. La prima vedere Enkavedistul se arată mai... omenos decât Securistul: nu se omoară el cu omorâtul deținutului, îl dă pe mâna întinderii: Rossia are sibir, are vremea – fiecare pe măsura celuilalt, adică pe ne-măsură. Ce să se ostenească vstavoiul să te bată, când deportarea-depărtarea, munca, foamea, frigul, păduchii fac treabă tot atât de bună? Pe când Securistul suferă de strâmtorare, de rămânere-în-urmă – de asta-i mai neomenos decât enkavedistul; mai bestial decât bestia rusească, mai prostalău decât nesfârșita prostie rusească, mai prostovan decât prostovieticul – cel mai prost durak din lume. De asta închiisoarea noastră tricoloră, daco-romană e mai îndesată, mai pipărată; adunată – ai zice că, din lipsă de spațiu pe orizontală, ai noștri ca brazii au făcut-o pe verticală – mai corect: pe adâncime. Ehei, dac-ar fi avut și Românul timp larg și spațiu lung... Dar așa... - păi se compară Siberia cu Bărăganul? Răspuns: nu. Re-întrebare: De ce? Re-răspuns: Fiindcă Bărăganul e în Europa! [...]

– Sigur, așa-i, dar mai e și altfel: Bineînțeleș, tot răul a venit de la... Lumina Răsăritului – mama lui de hazna cu lavalieră! – însă, în materie de represiune, după ce mașina a început a funcționa, spre deosebire de alte sectoare, a fost lăsată pe seama coloniștilor, a aborigenilor. Să însemne că ne-a lăsat mai mult libertate? Enkavedeul a lăsat Securității, nu libertate, ci spirit de inițiativă – nouă, victimelor hărăzindu-ne o soartă mai grea, fiindcă... Cine ți-a scos ochiul? Fratele... A-ha, de asta ți l-a scos așa de bine...”[162].

Astfel, „libertatea omului de a face rău omului”[163], Comunismul transformă prostia într-o armă eficientă, justificând deviza „Să muncească,

nu să gândească”. Contestând această formulă și sancționând-o prin intermediul Sabinei care ilustrează „«diviziunea muncii» comuniste: eu cu sapa, ea cu mapa”, Paul Goma își construiește romanul râvnind la un lector activ, într-o scriere care întrunește toate calitățile femeii: ademenitoare, misterioasă, senzuală, luând numele și forma Ei, printr-o suită de galerii și de obstacole cu cât mai ascunse, cu atât mai tentante de desoperit: „Cărțile sânt ca femeile, ascultă ce-ți spun eu, care mă pricep în materie: cu cât sunt mai ascunse, mai mascate, mai interzise, cu atât mai tentante; mai de-dorit; mai de-gândit numai și numai la”[164]. Situându-se în două planuri distincte, diferențiate la început printr-o „lume a torporilor lascive”[165], reprezentată de jocurile erotice pe marginea scrierii, protagonistul le va percepe ca pe un întreg, ca rezultat al deziluziei și trădării survenite din ambele sfere. Fără posibilitatea de a se eschiva, „istoria e (s.n.) femeia, cu toată versatilitatea și trădarea ei”[166], exprimată spiralat, în comuniune cu stilul prozatorului. De aceea, pentru a susține pulsul narativ, palpându-și scriitura sub degete, naratorul va îmbina cele două „realități”, identificând existența cu transendența și echilibrându-le prin intermediul demnității de care dă dovadă în ambele planuri. Apelând la „timpul mesianic, în care perpetuu se convertește în etern”[167], într-o vădită foame de expresie și din dorința unei scriituri perfecte, Paul Goma vizează dincolo de ființare, „readucându-ne la virginitatea, în veșnicie inviolată, a femininului”[168], ca simbol al desăvârșirii, sesizabil și, în același timp, de nestăpânit în contactul evanescent al voluptății creatoare.

IV

Ieșind din cursivitatea „cotidianului” prin violentarea linearității și a uniformității, în dorința de a-și definitiva arta scrierii, Paul Goma sfidează normele, structurându-și romanul după o lege sui-generis a selecției și a ordonării. Fără a crea în conformitate cu regulile general acceptate ale literaturii, printr-un limbaj și un stil exprimând „abaterea”, „deformarea”, „depărtarea”, ca semn al particularizării literare[169], într-o scriitură stabilită sub presiunea istoriei, prozatorul inițiază un joc în care ludicul, basmul și ficțiunea, ca actanți principali, vor întregi și lumina jumătatea aflată „la umbra Sabinei în floare”. Stăpânind tehnica quiproquo-ului și având puterea de decizie, apelând la memoria olfactivă, naratorul va construi imagini, sentimente și atmosfere, legând biografia „operei” de propria autobiografie. Simțind gustul Sabinei, el ne va face să simțim gustul artei, printr-o incursiune în identitatea personală a subiectului, într-o contemplație estetică grăitoare, în care „verbul se concepe în carne, lăsându-i neatinsă fecioria”[170].

Opunând literatura celorlalte arte, Paul Goma nu se desprinde de realitatea reală ci, pornind de la ea, o modifică pe măsura necesității, stăpânind-o cu ochii deschiși, prin intermediul atenției, observației și a memoriei. Dacă alte arte au menirea de a distanța, de a „scoate din viață” prin mutarea într-un eu diferit celui dintâi, romanul, din contră, reflectă o lume identică (vieții), oferind posibilitatea unei previziuni, dar și capacitatea de dozare a realității dure: „Eu mă mut, nu în altă realitate; nu în altceva, ci în altfel: prin romane. Altfelul meu nu poartă semnul opus vieții, ci același – ușor deplasat; oleacă decalat. Atunci nu-mi era clară deosebirea, între timp n-a devenit mai limpede, totuși încerc să spun:

Când eu, amator, ascult muzică, plec, ies, mă scot cu totul din viață și din mine – mă mut în muzică; într-un alt mine;

Mai încerc să spun: poate fiindcă filmele au și muzică (unele prea multă, covârșind, înecând, ucigând filmul – care e literatură), atunci când mă duc la cinema, și eu mă simt mutat cu totul – încolo, dincolo, în altceva.

Muzica este... noroc că n-o spun tare: adevăratul opiu al popoarelor: te alină, te leagă, te consolează, te obișnuiește cu dulceața ei – iar când n-o mai ai, suferi: nu ca de lipsă de morfină (și nici ca lipsa de figă), dar orișicâtuși...

Dacă e să evadez, atunci o fac eu cu mâinile mele: prin romane. Nu mai știu când anume am părăsit credința că lumea-cărții este *altă-lume* (s.n.), despărțirea de ea se va fi făcut de la sine, pe măsură ce înfulecam alte cărți. Bineînțeles, plec, prin romanul citit, călătoresc, văd noi peisagii, mai ales oameni (și mai cu seamă: femei, femei), aud noi alăturări de cuvinte, aflu mici-secrete-mari despre limba practică – în același timp... am sentimentul că nimic nu-mi este nou, în romane: ca și cum scriitorii dinainte, care le-au scris, n-au făcut decât să confirme ceea ce știam eu, de totdeauna.

Nu cred că lumea este o scenă, viața o piesă de teatru, iar noi doar interpreții unor roluri. Nu sânt de acord nici cu cei care spun că viața e un *joc* (s.n.). Cel puțin a mea și a părinților: n-a fost, nu este... de joacă. Însă nu fugim de ea, nici prin morfină, nici prin muzică: chiar de nu putem evita necazul, durerea, stăm cu fața spre ea: o luăm în bot, dar și în piept. Nu-i chip s-o schimbi, s-o faci mai bună, mai... altfel – dar dacă stai cu ochii pe ea, începi să o stăpânești, *să o prevezi* (s.n.). Metoda mea (și a tatei): citești romane, descoperi ouă ale lui Columb, zici: «Dar bine-nțeles c-așa trebuia să fie!»

Cam la astea mă gândeam pe drumul de întoarcere la internat: la forța teribilă, terifiantă, de vrăjire, de anestezie – a muzicii. Și la consecințe: sub, în muzică, nu mai eram interesat de știri, nici măcar nu-mi dădeam seama că nu mă interesau... Cam pe când intram pe strada internatului îmi spuneam: nu trebuie să mă las muzicii. Poate singurul mijloc de a mă împotrivi somnului adus de ea, al beției procurate de ea: literatura – și nu oricare, ci numai proza. Ca să guști (apoi să scrii) proză, ai nevoie de ochi deschiși, de exersarea atenției, a observației, a memoriei – să-ți păstrezi neaburit de muzică, de alcool, geamul spre lume (s.n.) ”[171]; sau, în același sens, extinzând exemplul și referindu-se la trădarea Sabine: „Viața mea – o suită de eșecuri – am închis citatul.

De aceea o aștept. Trebuie să vină. Cum vine, cum i le povestesc. Nu știu dacă pe toate; nu știu dacă toate eșecurile legate de ea sunt povestibile, oricum, povestindu-le, devin suportabile, fiindcă la faci tu povestabile, povestindu-le (s.n.) ”[172].

Povestitor și nu scriitor, trăind împreună cu personajele sau venind în urma acestora și relatând „ce-a înțeles el din ce-a văzut, auzit, mirosit”, ce s-a întâmplat sau „și ce nu s-a chiar întâmplat”

– „Am mai spus: dacă mă fac literator, atunci povestitor mă fac, nu scriitor – adică nu pedagog, director de internat, cu personajele; scriitorul își închipuie că a venit pe lume doar ca să știe, în fiecare moment, ce fac elevii din roman, iar dacă nu fac ce scrie regulamentul, și nu întocmai, și nu acolo, în spațiu, misia lui nenorocită de scriitor-pedagog este să-i cheme la ordine; să-i bage la loc în front. Pe când povestitorul... El îi lasă în pace pe oameni: facă ce vor ei, ce e omenește să facă, netulburați, neconstrânși; el vine în urma elevilor-personaje: privește, ascultă, miroase (mai ales) – și povestește ce-a înțeles el din ce-a văzut, auzit, mirosit (s.n.) ”[173] –, prozatorul își construiește subiectul pornind de la un eveniment consemnat istoric, căruia

îi va da, prin intermediul ficțiunii, proporții nebănuite, într-un melanj de poeticitate, ironie, ludic, basm și umor: „...Umblau zvonuri și la noi, la internat: unele dintre ele spuneau că Rușii le cară (cărțile – s.n.) cu camioanele la gară, le încarcă în vagoane – pentru Rusia. Varianta asta era cea mai slăbuță: ce să facă Rușii cu carte românească, în Rusia?; n-o înțeleg, n-o pot folosi – dealtfel, nu s-ar putea sluji nici de cartea rusească, tocmai, pentru că au ars-o cu douăzeci de ani înainte, vorba lui Papașa. Alt zvon pretindea că sunt arse cărțile la Crematoriul Uman – însă nimeni nu putea spune unde se găsește acel crematoriu, pe lângă care spital (uman...)? Nu era de crezut. Cu ce umbla vorba nu se putea construi un roman – am vrut să spun: mortarul dintre cărămizi, acela e important, el face sau des-face un roman, face să fie, ori să ne-fie un roman și nu după adevărul-adevărat, ci după adevărul-care-ar-putea-fi-adevărat – așa cumva (s.n.)”[174].

Prin excelență tragic, punctul generator este atenuat de inserții ludice, înlesnind perceperea operei de artă și transformând „eșecul” evenimential, ca pivot enunțiativ, într-o sursă de reflecții creatoare de efecte speciale, susținute de-a lungul întregii scriituri: „Schiller spunea undeva că omul n-ar fi cu totul om decât atunci când se joacă. Când judecă desfătându-se și se desfătă judecând, individul își îndeplinește menirea. [...] Desfătându-se judecând, individul percepe opera de artă”[175].

Într-o lume a lui Creangă, zăbovind pe marginea cuvântului, Paul Goma își proiectează, astfel, structurile imaginarului într-un conglomerat de fraze care, la adăpostul oricăror privațiuni, au rolul de a menține jocul, echilibrând receptarea și transferând cititorul într-un peisaj al tuturor posibilităților:

„Fiindcă eu am să scriu romane, dar n-am să mă chem romancier; nici scriitor – ci povestitor; de romane. [...]”

Dialogul nostru era o joacă și un monolog – hai, două, însă paralele – până la acțiune mai va (s.n.).

Nu mai va, deloc, până la acțiune, eram în:

Cu stânga o țineam bine, în față, de-a curmezișul șeii, cu dreapta tăiam de zor la dușmani ca la bostani. Calul alb, șaua verde, cin’ nu vede nu ne crede, ei și?, mă cred eu și-mi ajunge, dușmanii-inumanii câtă frunză, precum nisipurile mărilor și foarte dușmănoși în sinea lor, iar noi doi (și, dacă-l socotesc și pe cal, pe mândrul Ducipal, atunci trei, iar cu sergentul, zece), zburam cum se zboară. Zburam cu avionul și o iubeam cu foc pe răpită – povestea vieții mele: simplă ca un basm: fata asta, Sabina, ceruse ajutor și eu îi sărisem în, cu un cuvânt, fusesem de acord cu orice, așa că o re-răpisesem răpitorilor răpitornici”[176].

Cât despre alte fragmente vizând deschiderea protagonistului către zonele insondabile ale limbajului, acestea captează cititorul încă din primele file ale romanului, pornind de la stângăcia adolescentului de a intra în grațiile Sabineei, trăind evenimentele la o intensitate maximă, similară celor din basme, și până la descrierea, cu o măiestrie interpretativă, a momentului despărțirii, ca atribut hotărâtor în paleta de previziuni, justificând și întregind motivul așteptării:

„... M-am împiedicat în prag – deși nu există prag; am încasat o ușă-n șale, cu toate că ușa de-acolo nu are închizătoare-întârziătoare; mai lipsea să fac pasul drept, la orizontală, să cad la verticală, în groapă – și ce dacă nu era?”[177]; „...Am făcut prezentările. Septimiu a sărutat mâna fetei. Pe urma lui, i-am re-sărutat-o și, în continuarea avântului, am luat mâna lui Septimiu, am pupat-o...Fata a râs:

– Acum, că ai terminat de pupat tot ce mișcă: râul, ramul, putem pleca – și m-a luat de braț. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc!, a spus peste umăr, în direcția lui Septimiu”[178].

Îmbinând senzualitatea cu ironia, naratorul deformează realitatea romanescă printr-un peisaj fictiv cu trimitere la ritualul logodnei. Enunțat, mai întâi, cu sacralitate în cadrul unui spațiu derizoriu – în interiorul unui garaj înghețat, el va fi completat de alt fragment constituind, cum bine subliniază Nicoleta Sălcudeanu, „o vagă aluzie la cea biblică, mai degrabă o parodie a ei”[179]: „Cu mâini albe îmi prindea mâna stângă, îmi trecea pe degetul inelar un inel, inelul; apoi îmi întindea între deget, al doilea inel – în fapt, verighetă – pentru degetelul ei. Îi sărutam mâna cu inel. Ea îmi lua mâinile, le pune pe obraji; ne sărutam – pe gură, lung și adânc, treceam unul prin altul, unul în alta, prin viu, mișcător, pipărat. [...] Eu o luam în brațe. De tot, pe sus, pe sus. Atent să nu calc poala rochiei atârănânde, în sunet dulce de flaute de mătase și oboaie de mărgăritar (cu o notă de ghidușie de internat, adusă de fagot), o duceam la patul cu baldachin, pat de aur și de fildeș; și din mătase albă. Ea ținea ochii închiși, gura între-. Când o depuneam pe pat, ea îmi cuprindea capul și mă trăgea spre ea, cu ea – și ne logodeam noi doi, de tot, de tot și mai trăiam și azi dacă nu muream”[180]; „Venea, din cort, în alb, cu mâinile întinse – și cu inele, mâinile; și cu sărutarea gurii sale; și cu iezii-cucuiezii; și cu mieii tunșii-felegunșii, iar eu veni-voi dimpotri-vă-ți, deluleț de mirt, munișor-tămâișor (cam așa ceva) și cu gâtul precum Turnul Postăvarilor, ziceam și noi așa, ca în Cântarea Cântărilor”[181].

Dispun către sacrificiu, cu trimitere intertextuală la Sfântul Gheorghe: „fătfrumosul Sfântgheorghe de mine”, naratorul nu acționează decât mânat de propria-i dorință, susținută printr-o „împungere romanescă” menită a transforma diegeza într-un spectacol dirijat cu dibăcie: „Dacă stai în sala de lectură cu un roman dinainte, îți zici: E-hei!, câte se întâmplă pe lumea asta, mai ales minuni...- dacă le ajuți un pic; nu cine știe cât, dar să știi unde apeși, unde pui ajutorul acela, ca să împingi...Și câtă și cumă să fie împungerea romanescă (s.n.) (dacă putem spune așa).

Nici acum nu pot pretinde că o stăpânesc mulțumitor, dar în urmă cu exact un an sau mai mulți mă aflam la începuturi; se nimerise să nimeresc din prima încercare!”[182]; De fapt, el va susține și exemplifica acest adevăr și în partea a doua a romanului, ilustrând importanța reușitei celei dintâi încercări:

„...Debutul în literatură e ca desfeciorarea virginei, trebuie s-o nimeriști din prima-ncercare, altfel îi strici jucăria”[183].

Cât privește momentele de despărțire, acestea au rolul de a introduce cititorul în subiectul romanului, ilustrând cele trei fețe ale Sabine și realizând, în conformitate cu ele, un traseu invers al reconstrucției. Corespunzând acestei traiectorii, despărțirea inițială din colțul Justiției va favoriza inserția unui adevărat tablou al zăpezii, puritatea albului imaculat reflectând candoarea și inocența feminină, scăldată în albia fulguindă a naturii, în slujba puterii de decizie naratoriale. Reactualizând, prin intermediul mirosului, experiențele personale și episoadele biografice, mirosurile înscriind memorii în memoria subiectului[184], povestitorul va dezvălui miza textuală, pledând nu atât pentru înscrierea în tiparele unui roman de dragoste, cât pentru re-facerea acestui moment, înzidindu-l în propriile tipare, originale și autentice: „S-ar putea scrie zeci, sute de romane despre momentul despărțirii, seara, dintre un băiat și o fată. Nu vorbesc de despărțirile de tot, acelea n-au importanță, ci despre despărțirea mea, din astă seară; dintre

mine și Sabina – în vederea întâlnirii de mâine seară.

Să începem cu exteriorul: ninsoarea. Chiar de nu cade în virtutea gravității, ci rămâne suspendată, acolo, sus – în virtutea mea, care pot opri, nu doar timpul... - ninsoarea e prezentă prin miros; adeseori ninsoarea există, nu pentru că ar exista (nici nu există !), ci pentru că miroase, iar atunci are o mie (hai, zece) funcții [...];

Iar dacă ne oprim aici, cu ninsoarea (deși aș putea continua: nu doar Villon are zăpezile lui d'antan) și aș merge mai departe (până unde: până la ninsorile din Buia, pe când fugeam de ruși, la stâna directorului?, până la cele de la Mediaș, de pe strada cu Securitatea – pe care mi-am petrecut eu copilăria fericită?, sau, oh, zăpezile de la Mana, cu fulgi ca valurile, / nămeți cât malurile...), până aici, în această Justiție, unde ninsoarea a încetat de a mai fi singură (în-sine, ar spune Septimiu): fiindcă Sabina.

Iar Sabina-i numai una: [...]

Chiar de n-ar interveni, nu s-ar băga în suflet ninsoarea cu gust de zid și de lemn putregăit al porții închise pe dinafară, de meree fugă și de mereu Asfințit, sensunicul nostru, al refugătorilor: săruturile de despărțire iau o culoare colorată (deci o culoare) și o consistență de cuplu alcătuit și obișnuit cu alcătuitura, dedat cu starea de pereche-mpereche... - și nu-i deloc adevărat că noul, necunoscutul este neapărat dragoste, ori sarea și piperul ei, mie mi se pare mult mai descoperitor, mai nou gestul de repetare a unui gest de repetare, în fine, o re-facere, o tocită, o umblată, o așa mai depărtapropiată, iar dacă nu dezvelești prin el ceva orbitor de noutate, scrâșnitor de prospețime, atunci descoperi altceva, mai de preț, mai profund, mai dincolo de coaja cu tiv de punte: să zicem: constatarea că această fată este a ta [...]; Dac-aș fi scriitor. Dac-aș fi povestitor, mi-aș scrie toate povestirile... Dacă aș fi romancier, aș scrie romanele numai pe acest moment, cu el, despre el, în el, în jurul lui. [...]

Gura Sabine... În acea seară, în patul meu de procut intern, gândindu-mă la ziua ce trecuse, n-am găsit-o pierdută. Ceva rămăsese din ea. Nu doar vorbisem vorbe, ci făcusem oarecari faceri, făptuisem fapte - de pildă dez-împărțirea de Sabina. Zicere fiind facere, cu atât mai plină, cu cât, pe drumul spre internat o continuasem, o împlinisem, o dusesem cu mine în ceea ce doar aparent se oprise pe o stradă colț cu Justiției; purtasem ca pe o sarcină; nu doar fructul dragostei noastre speciale, dar și generala: viața - azi-mâine are să vină căsătoria, mulți-copiii, cărțile multe-multe-multe, din fondurile noastre împerecheate și, pe deasupra, cunoștința cu Blaga – îți dai seama? După acțiunea de recuperare, fac cunoștință cu autorul fondului – personal”[185].

Atent la detalii, investigând transformarea Sabine prin cernerea amănunțită a evenimentelor prin sита unui observator erudit, scriitorul o va judeca retrospectiv, dedublând-o în ipostaza unui celălalt „într-o luminozitate convertită în ardoare și întuneric”[186]: „Când, necând, a fost. În plus, tăiată. În două – nu ca un întreg, în jumătăți, ci ca un fel de pereche de picioare; ca niște siamezi desiamizați. Fiindcă una era Sabina de care mă despărțisem în colțul Justiției și alta, a doua zi spre seară, pentru lemne și cărbuni; și încă o alta, cea de a treia zi, de la recuperare”[187].

Evocând, pe acest fundal, momentul din timpul, dar și de după salvarea „Fondului Blaga”, prin inserția unor bijuterii narative, capabile a „resuscita” personajul expus frigului, suferind de foame și de epuizare, naratorul se va situa, din plăcerea de a ocroti femeia, sub simbolul uterului protector, sugerând existența mai multor tipuri de iubire. În același timp, el va creiona

mecanismul de construcție al scrierii, într-un răsfăț lexical contravenind tuturor normelor, ilustrând abaterea și acționând în slujba ei: „

– Vrei tu ca eu eu să te întind? Pe pat? Vrei tu, Sabina? [...]

... a pleopăit. Că da. Numai ochii rămăseseră vii din ea, buzele nu se mai uneau, nu se mai apropiau, stăteau așa, oprite buziș, uitate deschise; prin tocul fără ușă sticleau dinții, albaștrui [...].

– Sabina, vrei să te ajut eu pe tine? Să te ajut eu să-ți scoți tu pantofii? Sunt uzi, uzi și reci și...

Și-atât, pantofii; mai departe nu se spune că pantofii (ei) erau, nu doar uzi-reci – acesta fiind efectul, cauza fiind alta, nerostibilă: pantofii Sabinei erau spărți [...] nu de azi, ci de la începutul acțiunii noastre, poate chiar dinainte de coborârea mea pe pământ [...].

Când am să fiu povestitor, o să mă aplec asupra chestiunii: limbajul prefăcut, făcut: așa apare pentru un al treilea personaj, unul inutil, alungabil, pentru că oamenii se scâlâmbăie prin cuvinte numai în doi (iar în cazul în care mi s-ar adresa mie un al treilea, așa face să devină monolog), între, de obicei mamă și copil (s.n.), mama putând fi o vecină, o iubită, proprietară de pisică; iar copilul: mât –în cazul de față, eu fiindu-i mamă...

– Vrei tu (deci) să te ridic pe tine puțin? Cum vrei tu...- ziceam, ca să se înțeleagă că aveam bilet de voie de la însuși corpul ei să-l iau în brațe, să-l mențin cu o mână, cu cealaltă să îndepărtez plapoma... Vrei tu ? [...]

Apoi (deși într-o lume normală ordinea ar fi fost alta, ca să nu spun inversă):

– Vrei tu Sabina să te ajut pe tine să-ți scoți pardesiul tău? [...]

Nu conta incorectitudinea gramaticală, răsfățul lexical, conta căldura de care avea nevoie fata asta, cea pe care o puteam eu produce, emite, transmite prin foarte multe mijloace și căi (s.n.).

– Cum vrei tu - uite, îți scoatem pardesiul tău...

Pentru a doua oară într-o singură viață constatam cât de îngrozitor de ușoară [...]: Sabina, atunci, chiar dacă nu avea materie, avea în schimb... tot materie, dar, cum să-i spun eu: imaterială, mai degrabă imponderală (s.n.) [...]Cuvintele nu mai contau - ba conta sonoritatea lor și am mai înțeles : conta fărăîntreruperea lor, așa putea fi menținută sub vrajă, într-un fel oprită pe buza prăpastiei în care ar fi urmat să se aplece, dreaptă, verticală ca un copac - în moarte.

– Poți. Se face. Te rog. Eu nu...

– ‘Zleagă..., am auzit’[188].

Fără a avea partea de același tratament din partea fetei, în imposibilitatea de a descrie durerea și din dorința de a o înlătura, naratorul va modifica realitatea, situându-se într-un cadru fabulos, de unde va relata întâmplările ca dintr-o transă: „«Du-te drrrracului, mojjicule!», mi-a zis [...].

– Sabina, mi-e rău, am rostit, aproape horcăind, oricum, dând ochii peste cap. Mă doare văzutul, mă doare auzitul, mă doare carnea pe mine și mă doare ținutul minte – totul mă doare, peste tot, peste tot [...].

...nu era deloc rău, așa; ba chiar bine. Așa se modifică realitatea: descrii viitorul în culori atât de frumoase, încât se preface în prezent; cu atâta must îți manifesti dorința, încât pe dată devine putință - asta - fiind și rețeta comuniștilor [...].

...Sabina a încetat să mă mai, bruftuluiască. Înmuiasem oțelul inimii sale de mașină de găurit tuneluri, încălzisem inima de piatră, rece (nu degeaba tocmai rula filmul după un basm german - există basme germane să nu fi fost culese-și-prelucrate de frații Grimm ?- «Das Kalte Hertz») ; chiar de

nu ajunseseam să i-o frâng de mila mea, gravbolnavul, eram pe calea bună: azi-mâine are să mă ia la pieptu-i și are să-mi dea pești - nu mai rămânea decât, în elanu-i maetern feminin, să mă primească, nu doar la sân, ci și-n cortu-i[...].

Cam așa cumva.

Asta a fost. Și așa.

Ce să mai vorbim...”[189].

Similar acestei construcții, pornind de la reflecțiile asupra artei și acționând în conformitate cu firea realistă pe care o dezvăluie, Paul Goma reface traseul inițial în conformitatea cu adevărul adevărat, pentru a-l modifica, mai apoi, la nivelul perceperii logice, frângând linearitatea și îngreunând înțelegerea hărții textuale: „Necazul cu mine: nu prea sânt; mai exact: sânt cam. Vreau să spun: am o fire cam realistă de felul ei. N-aș fi bun scriitor – ziceam că am și talent... Nu, nu: deloc bun. Prea întocmai, prea mot-à-mot, prea adevărul și numai adevărul, prea reproducere conformă cu ceea ce e adevărat... Am citit și din străini și din români : nu se adună merele cu perjele ; în artă nu are ce căuta adevărul, ea lucrează cu altă categorie, frumosul, dacă sânt iubitor de adevăr, să-l caut în altă parte, ca dealtfel și binele, nu în literatură, nici în artă... [...] De altă parte, zic că tot eu am dreptate, deși minor, nu cei care împart lumea în estetică și etică și pretind că arta nu este nici bună, nici morală, nici adevărată - ea este frumoasă ori ne-frumoasă ; sau : este ori ba. După părerea mea (niciodată sonorizată în discuții cu băieții) greșesc cei care judecă astfel, incluzând literatura la arte. Materialul pictorilor, al sculptorilor, al muzicienilor (culori, forme, sunete) pot fi frumoase ori plăcute (ori dimpotrivă), niciodată nu poți spune despre ele că ar fi adevărate ori bune. Literatura însă... Materialul ei: cuvântul, cuvântul poate fi bun, adevărat - uneori i se cere să fie astfel. Nu mincinos (fiindcă vine de la Dumnezeu), mai ales în roman...”[190].

Dacă pentru început prozatorul descrie amănunțit întoarcerea naratorului la internat la o oră târzie, grav bolnav și cu riscul de a fi eliminat din liceu, îngrijit de directorul Iorgu împreună cu soția acestuia – „tata și mama”, pe parcursul derulării epice el contrazice acest adevăr, inserând în text dialoguri fictive și modificând realitatea în funcție de propriul deziderat. Instaurat într-o lume imaginară ca imposibilitate de a accepta tragismul evocat, el va renunța la varianta dintâi, scăzându-i intensitatea prin intermediul negației. Cu toate acestea, o lectură atentă facilitează reconstrucția epică, înlesnind nu doar percepția mesajului central, ci și a întregii schelării textuale, ridicate pe acest suport:

I. „Ceasurile din turnuri băteau într-una și unu-n altul, se întrebăteau cu timpurile, nu puteam citi cu auzul cât putea fi ora, însă după lumină, după miros (după haină, după port), bănuiam că suntem bine după miezul nopții (sinistru, San Marc) bate, Preot rămas din a vechimii zile: – Cu glas adânc, cu graiul de sabine, Rostește lin, în clipe cadente: «Nu-nvie morții, e-n zadar, copine!» [...]

Am ridicat degetul arătător până în dreptul butonului soneriei. Știam ce risc: eliminarea din internat, pentru întoarcere atât de foarte târzie (după miros, două-trei după miezul nopții). Și nu doar din internat, ci și din liceu.

«Din toate liceele din țară!!», răcnea Difuzorgu, somnoros și speriat și mânios.

Cum a descuiat, cum m-a-nhățat de revere. M-a mirosit în lungiș, în curmeziș. N-a găsit ce căuta, a reluat adulmecatul, de astă dată în diagonalîș.

A zbierat în noapte, Zbierorgu:

- Nu miroși a băutură !! A ce mirooși ?!”[191].

II. „ Bun, eu relatez visul din vis, nu realul din realitate [...]

Când am ajuns aici, am înțeles fulgerător: Sabina tare ar fi vrut să nu-i pun a doua întrebare, ea să nu-mi răspundă, chit că ar fi plătit pentru asta, în natura vorbelor, cum mai plătitese și măritatul, dacă. [...] Știam cum are să sufere, însă nu mai depindea de mine: eram în vis, acolo nu ești stăpân pe tine, nu te porți tu, te poartă el - nu-ți rămâne decât nemulțumirea, teama, spaima, că nu poți tu, poate el în locul tău. Astfel mi-a vorbit visul, el a vorbit în locul - la urma urmei, împotriva vrerii mele:

- Unde-i fondul ? Unde l-ați adăpostit ?

Tocmai atunci, ca în realitatea cea reală, a fost ridicat capacul de pe odaia din cale-afară de încălzită și glasul băboiului s-a auzit, prost :

- Zabineeee-eu’!! [...]

- Ce n-ai văzut? Dar ți l-am... Vrei să ți-l mai arăt o dată? Vrei iar, vrei tu ?

Redevenise Sabina-pronumeabuzivina, dar nu era momentul

- Vreau să mi-l arăți - dar de ce spui că mi l-ai mai arătat? Unde-i?

- Aici !, a zis Sabina.

Era vag mirată că nu o urmăream; că nu o pătrundeam - ba da, dar parcă de pe altă lume (și nu: tot din asta, atât că între noi cineva montase un perete de sticlă: ne vedeam, nu ne auzeam - și ce era pentru mine de-a dreptul tragic: mirosul nu trecea prin sticlă!). [...]

- ...se cheamă cașmir, deși nu din Cashmir vine; lâna asta se cheamă shetland și vine chiar din insulele Shetland - îți plac Englezii?, dar lucrurile lor? Lucruri, acum, ale mele - îți plac? Ele, la plural? Dar la singular, eu, îți plac? Îți plac eu ție, ti-ne-re? [...]

- ... cum să nu-mi placă lucrurile? Ce să fac - îți stau foarte bine.

Dacă-i așa, atunci - parcă nu ești tu sabină, te-ai schimbat, parcă te-ar fi schimbat ele, lucrurile...”[192].

III. „Plecasem de la numărul 9 cam tot așa cum plecasem de la numărul 6 (zic așa, ca să fie mai caragial’), cu zece zile în urmă; sau șapte - sau câte vor fi fost, eu unul aflat pe șapte sârme. De acea dată am ajuns devreme la internat, ușa era larg descuiată: Iorgu nu m-a amenințat cu darea-afară’ din internat, dar nici nu m-a mai cărat în spinarea-i de director țăcănit, până la mama dracului, sus, la infirmerie; doamna domnului nu m-a-mbrăcat în Cămașa Domnului, nimeni n-a mai alergat prin zăpadă, în miez de noapte, să-l caute pe doctorul Manuilă. Sau chiar Șovăială - dacă nu Bese. [...]

Așa să fi fost, iar după mâna de tată să fi venit mână de mamă... Dar nimeni nu mi-a ieșit în cale; nimeni nu m-a ajutat măcar cu gândul să urc drumul Golgotei - întâi, până în dormitor, ca să-mi iau din cufar o pijama curată; apoi până sus, la infirmerie; apoi și mai sus: cincizeci de centimetri, în pat. Singur- singurel am urcat scările, singur m-am băgat în mormântul infirmeriei, în coșciugul alb - și m-am predat.

Pierdusem lupta, pierdusem războiul.

M-am gândit după aceea: dacă n-aș fi fost atât de bolnav, m-aș fi sinucis. Însă nu mai aveam strop de viață în corpul meu, altădată atât de sportiv...; cum începusem să aiurez cam de pe când îmi desșiretam bocancii...

«Mă restabilesc, prind ceva puteri - și mă sinucid! Pun punct vieții mele, fără rost pe lume. Îmi curm destinul - ca să afle ea, bestia cu chip de om ce anume a făcut! Să-i pară rău, dar să fie prea târziu!»[193].

Gustând din pomul cunoașterii prin achiziționarea, de pe urma vânzării

cărților, a lucrurilor materiale, Sabina se transformă în femeie, corpul devenind trup la atingere cu mătasea: „... dacă haina face pe om, atunci chiloții de mătase fac femeia, peste noapte: o-nfloresc, o explodează, o rodesc, făcând-o din copil mamă...”[194]. Într-o „realitate timorată de spaimă”, „epifania lumescului se consumă – cu pierdere de inocență – la etajul senzorial al tactilului”[195], „fiindcă asta se simte în contact cu mătasea: fi-o-rul!, apoi pe picior, [...] însă nu cu neapărat picioarele se percep, se simt, se-nu-mai-știe-ce-se, ci cu înăuntrul, cu măruntaiele, cu inima, cu sufletul, cu străfundul trupului ei care n-a mai cunoscut mătase, dar o știe, cum o știa și mama ei și mama mamei ei și tot neamul de femei, ca pe adevărata piele”[196]. Și tot la nivelul epidermei – continuă Nicoleta Sălcudeanu –, se percepe cruzimea vremurilor, frigul tăios, concret, sosit dinspre răsărit, sursa tuturor relelor[197].

Fără a invoca aleatoriu simțul tactilului, atingerea provocând întotdeauna o reacție și completând imaginea lumii insuficient reprezentată de văz, luând în stăpânire obiectele din jur, ca simț activ[198], prozatorul ilustrează forța pipăitului ca mijloc de facere a creației, atingând-o:

„cu buricele degetelor mâinii drepte, am atins, i-am atins, am atins-o, pânza făcea acolo un decolteu suficient de dezgoltat, ca să stârnească decolentația de a intra în desișul flocelet al flocuitoarei floriginei; al floarei florilor; floareola florbilor”[199].

Iar în acest sens, concludentă este afirmația lui Michel Serres, oglindind relația dintre Creație și Creator: „Înainte oricărei forme, înaintea culorii și a tonului, trebuie atins neapărat suportul. [...] scriitorul sacrifică sau marchează hârtia, apasă asupra ei, o presează, o imprimă, moment în care privirea se pierde... Nimeni nu a plămădit vreodată, nu a luptat vreodată, dacă a refuzat atingerea, nimeni nu a iubit și nici nu a cunoscut vreodată. Ochiul, la distanță, lenevește pasiv. Nu există impresionism fără o forță imprimată, fără presiunea pipăitului”[200].

Traducând „din doar sfârcuri de miros, așchii de sunet, păreri de vederi”[201], Paul Goma se adăpostește în lăcașul formei perfecte, ilustrând mecanismul Facerii. Dacă ochii cunosc dinafară, mirosul străpunge dinăuntru, ca legătură directă cu Dumnezeu, urechea percepe pulsul locului, tactilul ia în stăpânire, iar gustul reține și apreciază, cea mai puternică armă rămâne, totuși, cuvântul. Trezind materia la viață, el se vrea perfect prin însăși originea-i divină, primită la Începutul Începuturilor, așteptând să se nască și poruncind prin vibrația sa lirică, epică sau dramatică: „Cuvântul? Nu-mpiedică, l-am auzit strigând. Vreau să mă nasc! Leapădă-mă de frânghii! Taie parâmele cu care m-ai legat! Am nevoie de spațiu! [...] Am nevoie de spațiu, de larg, de plutire! Nu-s barcă la țarm! Trebuie să mă izbească valurile necuprinsului, ale imensității! Să plutesc! Să lupt! Să risc! Am nevoie de identitatea mea!

Și s-a născut. Și... la început a fost cuvântul”[202].

Răspunzând acestui apel și sancționându-i drastic pe cei care „își prostituează arta” cu materialul scriitorului: cuvântul, prieten cu poezia, filosofia și proza, prin trio-ul reprezentat de Octavian (poezia), Septimiu (filosofia), respectiv persoana supra-povestitoare (romanul), într-o unitate nedespărțită în simbolul treimii – „Era cald, adăpostitor – și unitor, pe atunci fiind încredințat că nimeni, nimic, nicicum nu ne va despărți, vom rămâne în vecii vecilor ca degetele, trei, pentru cruce, numiți după ciobanii din Miorița: “grosu: ardelean - Octavian; ‘jlociul: regățean - Septimiu ; ‘rătătorul: ‘sara-bean - eu...”[203], naratorul, în imposibilitatea de a copia fidel proză, o

crează sub egida unei conștiințe ocupate care rămâne la masa de lucru până la ultima suflare[204]. Divizând-o mai întâi în cele două structuri de animus și de anima, transformând-o din fată în femeie, din materială în imponderabilă, depășind funcția de personaj, Paul Goma o reunifică sub simbolul circular al perfecțiunii, eliberând-o de funcția realului, adăpostind-o în sine ca suflet-pereche al propriului eu, dându-i identitate și contopind-o cu lumea:

„O căutam cu gândul, cu dosurile palmelor; și cu încă: retina gata să o primească, precum o mantie; ori un cerceaf, prosop, după Baia Suzanei (sau a Sabinei - după răpire): cu aduľmecul. Ochii, urechile spuneau: Nu-i aici!, dar mirosul povestea pe îndelete cum și pe unde fusese, pe unde se mai dusese și cum și pe unde plecase când plecase - era să spun; de tot, așa ar spune ochii-urechile, însă nasul spune că nu de-tot, că tocmai de-aceea-și lăsase acest Fir, urmă de odoare, molecule din corpul ei cel trupesc, nu degeaba o cheamă Ariadna (sau Suzana - sau chiar Sabina).

O căutam: cu sufletul cu pipăișul, cu amirositul: fusese, mă amăgise, mă hiclenise; mușcase din mărul de mătase, i se făcuse dintr-o dată rușine – se ascunsese – dar de ce singură, doar eram scriși doi: și goi,/ ne-ar fi fost mai puțin greu în doi, din Poarta Raiului am fi plecat de mână, cum am văzut atâtea reproduceri ale Alungării: tu erai foarte bucălată, în schimb cerul de deasupra tare amenințător.

Ca să știm ce ne așteaptă”[205].

Căutând „viitorul la modul infinit, ceea ce trebuie să fie născut, [...] plăcere și egoism în doi”, cum o reprezintă Emmanuel Lévinas[206], dragostea se așază, și la Paul Goma, sub semnul binomului, în care naratorul, transpus în Adam „simbolizează animus-ul femeii care dă naștere din organul ei gândurilor «filosofice» [...]”, iar Sabina, ca prototip al Evei, „reprezintă [...] anima bărbatului, din al cărei cap izvorăsc conținuturile ideatice ale operei”[207]: „Nu iubesc pe deplin decât dacă celălalt mă iubește, nu pentru că aş avea nevoie de recunoașterea Celuilalt, ci pentru că voluptatea mea se hrănește din voluptatea lui și pentru că în această conjunctură [...], în această trans-substanțiere, Același și Altul nu se confundă, ci – dincolo de orice proiect posibil –, dincolo de orice putere cu sens și inteligență – nasc un copil”[208]: „Și (mi-am adus aminte!): în noi-doi ne-ar fi fost mai ușor la trasul sâniei, la încărcat-descărcatul sacilor; și pe la sudoarea frunții ne-ar fi fost mai ușor – ce să mai vorbim de durerile facerii: aritmetica ne demonstrează că ele se împart în porții egale, dacă. Aș fi primit partea mea de facere, nu doar din datorie, ci cu plăcere: în sfârșit, o să aflu cum; poate că chiar izbutesc să mă transpun: nu în capul unui cal, ci în burta unei femei – în pân-tece, se spune; sau; vintre. Sau și mai poetic: trup. Ori cum zice Biblia, ocolit: sân. Femeia are sân, bărbatul coapsă – din ciocnirea lor iese copilașul”[209].

Deși ar da impresia că instituie o relație amoroasă cu textul, confirmată în **Roman Intim**: „lectura era dragoste adevărată (cu Sabina): și sufletească și trupească”, scriitura devenind, în termenii lui Roland Barthes, un obiect al dorinței, prozatorul are grijă să sublinieze că „destrămând imobilitatea sterilă a imaginarului amoros”, el „dă «aventurii» (s.n.) sale o generalitate simbolică”[210], pledând pentru o dragoste curată, la nivelul transcendenței neîntinate de păcat: „Așa o fi cu femeia iubită cu adevărat: deplin iubită; și cu sufletul și cu trupul: pe la sufletul trupului, iubirea. O știi atât de bine, prin toate ascunzișurile, nuanțele, încât ți-e tot timpul proaspătă, neîncepută, ca și cum din coasta ta ar fi fost adineauri extrasă, trasă și oferită – ca și Adam, te miri de fiecare dată de întâlnirea cu coapsa; ba nu: coasta. Și constai că

tu ești aceea, celălalt/ă; și nu te miri foarte: accepți că s-a răsturnat ordinea, osia lumii și, la urma urmei, de ce nu s-ar, de ce n-ar fi gata răsturnată, lumea – de dragoste? [...]

...omul, fie el și bărbat, [...] se mulțumește și cu amintiri-din-adolescență, făcute din cuvinte, atingeri, cuvinte, săruturi, cuvinte, priviri, cuvinte, adieri, cuvinte (s.n.)”[211].

În ritmul muzical al vocalelor și consoanelor, întâlnind memoria vizuală cu cea emoțională, fără a se ascunde îndărătul măștii altor persoane, naratorul se transpune în celălalt, zămisindu-l „prin conlucrarea actului deliberat al voinței cu grația”[212]. Rezultă, astfel, un fenomen unic în care „Celălalt este prezent în fața lui Eu, ca un Tu care i se adresează în mod concret, nu ca o creație a imaginației sale, nici ca un simplu sentiment al apariției lui, cu atât mai puțin ca obiect de cunoaștere; ci ca termen al unei stări de grație, în care, o dată cu revărsarea din sine a lui Eu, o dată cu misterul esențial al acestuia, persoana învață misterul complet al lui Tu care-i vine în întâmpinare”[213]. Concepând corpul în stare de limbaj, naratorul îl modelează, descoperindu-l „până la os” și așezându-l în simbolul circular al începuturilor:

„Întind mâinile, îi apuc ochelarii, i-i înalț. Îi dezvelesc ochii, pe ea întreagă o, o, o descoperesc, până la os. Azi are ochi mari. Azi are ochi albaștri, nu verzi, ca astă-iarnă, aste-ierni – să fie schimbarea propusă prin mătase? [...] În schimb, îi simt pântecul cu pânțele; pulpele cu coapsele. Îmi simt pânțele concavindu-se și, în același timp, crescând în părți, în sus, în jos, primindu-i, învelindu-i pântecul de seară și din ce în ce mai convexit, mai pântecelos: și coacsele mele devenind concavice și pe lung, ca niște scocuri, ca niște femei în care se-intră și se-rămâne ca de-acolo bărbatele de pulpe ale ei...”[214].

Dezvăluind ochii Sabinei și distrugându-i măștile, continuând să o aștepte, „actul erotic neconsumat se sublimează în cuvânt, acesta preluând incoerența sacadată și fierbinte a uitării orgastice de sine, dulcele abandon mutându-se în tremurul silabelor”[215]: „Sabina a dar rețeta și după care a fost ea și desfăcută după ce mereu întruna eu am făcut-o bine și mi-a scăpat pe jos și s-a aproape tot atuncea mama mea cea mamă sabina sabina sabi după rețeta cu eu am vrut eu n-am vrut să doar iubirea mea pe fruntea mea cea jupuită de flăcări, ea n-a vrut ea a țipat cu țipăt că nu nu și-atuncea eu am dat să-nclin cornul lin și-atuncea Sabina a dat să se ferească și-atuncea a strigat la mine

saule saule de ce mă de ce mă de ce mă

Sabina ea eu am disprețuit-o fiindcă e mult mai slabă decât sine în schimb s-a dezis...”[216].

Învălătucind cuvintele de-jur-împrejurul calidorului, conlucrând cu Erosul prin respingerea posedării, „om obișnuit și făcător de oameni”, prozatorul sculpează imaginea Eternului Feminin, după principiul lui Victor Hugo „intră bine în ochii mei ca să te țin minte”. Unind toate eurile punctuale și trecute într-un ego extenso[217] care are chip de femeie, atingând-o cu degetele și studiindu-i „cartografia senzitivă”[218], prozatorul o dăruiește lumii printr-un clocot verbal „aburind viu”, într-o simfonie a apelor montane, prăbușite cu grație în hăul înspumat al necunoscutului: „Sabina a zis și eu am zis și ea n-a mai zis și eu recunosc cinstit am vrut să văd cum este ea făcută pe dinăuntru cel făcut de mine cu mâna mea dreaptă dar ea s-a dezis și atunci am constatat că n-o mai pot controla și a divorțat autono-

mie a personajului jur că nici un fir de păr de pe capul ei, dac-aș avea prieteni mari mi-ar povesti cum stăm cu Proust acela carele a adunat toate parfumele lumii într-o prăjitură cu nume de femeie și ce femeie Maria din Magdala eu mult mai modest învârtesc parfumele în jurul Sabinei cea mai adevărată decât adevărul care unde-i

Sabina ea iese cu o rețetă dar nu iese face gaură ca în viață curge aburind viu și

Sabina era într-o marți și citeam romanul cu

Sabina era într-o următoare marți și citeam romanul făcut cu

Sabina și-atuncea noi făceam copii de hârtie și trăiam și azi dacă și

Sabina - o aștept

Sabina - citesc

dar mai întâi o scriu” [219].

Concluzii

Continuare a romanului precedent, **Sabina** definește arta scrierii, enunțată încă din romanele anterioare, într-un melanj de realitate și ficțiune care depășește așteptările cititorului. Percepută, la început, ca o poveste de dragoste, cartea degenerează într-o poveste a povestirii, se scrie văzându-se, într-o radiografie graduală, contrazicând structura narativă. Dând o șansă personajelor șterse, deschis către monolog, cu o frază nesfârșită, în care „nu poți înainta grăbit, ci lent, palpându-i toate reliefurile, suprafața alertată mereu de jocurile sensului, de focurile limbajului”[220], Paul Goma realizează, pornind de la „dublelele” pe tema genurilor, o transpunere la nivel transcendent, penetrând identitatea Celuilalt și contopindu-se într-o uniune desăvârșită. Cu o înzestrare genetică de invidiat, lucrând „cu al șaptelea (sau al unsprezecelea) simț”[221], naratorul împânzește textul de proiecții premonitorii, întregind motivul așteptării și „rezumând” subiectul scrierii. Propice acestei macrostructuri, diegeza își îndreaptă atenția către zonele nesurvolate ale epicului, nivelând ruptura cronologică și întregind desenul narativ.

Glisând între timpul mitic și istoric, refăcând traseul biografic, deschis către autoanaliză, prozatorul construiește o scriere tentantă, preluând modelul Eternului Feminin și transformându-l într-un simbol central al romanului. Minimalizând situațiile dramatice, respingând exteriorizarea, dorindu-se a fi înțeles și nu compătimit, el râvnește un lector activ, capabil a-l percepe și înțelege în suita de podoabe lexicale cu ochiul format al unui bijutier iscusit. Sfidând normele prestabilite, inventiv, cu spirit de inițiativă, păstrând echilibrul între eros și pornografie, în căutarea formei perfecte, Paul Goma învie, prin reverie, o polifonie a simțurilor, pătrunzând tainele ascunse ale naturii și slăvind-le cu o sinceritate de poet: „Dac-aș fi scriitor... Să pun eu pe hârtie mirosul de transpirație al Olimpiei; în iarbă. Știu: cititoriul ar închide cartea cu pocnet și-ar azvârli-o: cum își permite acest nerușinat, scârnăv, porcograf să scrie-n văzul lumii că el se dă-n vânt după sudoarea (!) de la, dintre, de pe la – fie nespălata aceea și o fată de paisprezece ani...? Ai sictir, i-aș zice și-aș mai zice: paisprezece, dar spălată cu cheia, nene!, prospătoasă, mânzoasă, dințoasă, elzoraboasă! Bine-bine, ar zice indignațele largi, n-are decât să-i placă – dar să nu scrie pe hârtie porcării, ca pe gard, pulării! Noi s’tem demne, decente, ne dăm cu parfum pe la transpirațiuni! Dați-vă, ‘gnatelor! Iar pe mine: a mă slăbire: eu n-o să scriu pentru voi, măsoasele-largice (s.n.), n-aveți decât să vă faceți singure romanele odicolor-

nate pe la puță - eee !

În romanul meu personal aş merge mai departe; aş adăuga:

«Îmi place abura Olimpiei!» - na!

Și ce dacă m-ar giudeca pentru atentat la pudoarea bunelor mirosuri cumpărate de la prăvălie, și ce dacă m-ar condamna la moarte, nu chiar pentru porno-, ci pentru olfacto-, odoro-, duhnigrafie ? Și ce dacă m-ar executa de tot și nu mi-ar acorda ultima țigară – aş muri nefumat, ca un mare martir, dar nu m-aș lăpăda (ca Lăpădosu cel împuturos) de cel mai curat, mai adevărat, mai...- să afle Onortribunalul că nu există calificative încăpătoare! Și ce să fac dacă mie-mi displac mirosurile cu adevărat urâte [...], în schimb, ‘plac-de-mor cele bune, fetești? Ca subțiorile-nrouate văratic, cu Cheia, ale Olimpiei; ca celelalte, toate subțiorile ei, crude, desnude, înmiresmate, cu freză umedă încă nearanjată din pieptene”[222].

Frângând identitatea dintre autor, narator și personaj, fără a scoate scrierea din perimetrul realului, prozatorul dă o altă variantă a realității, „așa cum este ea în realitatea mea”: „...începând de la Sabina și în alte două cărți, care sunt ultimele din ciclu, apare destinul eroului care e și narator, de aceea mi-i foarte ușor să mă confund cu el, în care, în mare, faptele s-au petrecut așa. Dar există și multă invenție, care nu contravene realității și, vorba lui Caragiale viceversa. Astfel, dacă e vorba de invenție, eu aş fi putut concura cu oricare din inventoriștii din România”[223].

Așezând în fundalul scriiturii motivul dragostei, protagonistul ilustrează existența mai multor tipuri de iubire, copiind traseul narativ și reflectând ideile romanești. Astfel, dragoste adolescentină, iubirea se transformă, odată cu derularea epică, în dragoste maternă pentru copil, dragoste pentru femeie și, în final, depășind stadiul de personaj, dragoste pentru creație. Ajunsă aici, scrierea răbufnește în cele mai ascunse mădule când, sub impulsul fluxului creativ, prozatorul va exclama „eu sunt cartea, trăiesc prin cărțile mele!”[224].

Contopindu-se cu scriitura și dându-i chip de femeie, cercetându-i desuurile și analizându-i structura, prozatorul explică, de fapt, arta de a fi scriitor, fără a omite riscurile crosului de cursă lungă: „Să te transpui. Să fii, pe rând, simultan, altul decât tine: om obișnuit și făcător de oameni; să fii doi; cinci, unsprezece alții, dar să te poți întoarce la tine și, de fiecare dată să te gândești schimbat. Cu ceva din cel în care ai fost; dedat după acela;

Asta va fi însemnând să fii scriitor – romancier...”[225].

Iar toate acestea, sub simbolul circular al perfecțiunii, ca modalitate de a închide, prin scris, sub foșnetul silabelor, întregul univers ideatic, mustind de sucul viu al procreării, în care literaritatea, izbind cu toate degetele cuvintelor, va rupe vâlul Singurătății cosmice, risipindu-i contururile într-un Joc cu mărelele de sticlă:

„M-a apucat de revere – de astă dată ale cămășii. Întâi mă zguduie (nu mă poate clinti din loc), apoi vrea să mă tragă spre ea – nu mă las.

Dintr-o dată cineva îi trage ața: cade, răspândindu-se în mărelele componente.

Nu: așa pornise să cadă, însă eu am reflexe de portar: o rețin, o mențin, țin în brațe. Ușoară, Sabina. Neînsemnată – în principiu, dezarticularea o face, nu chiar de plumb, însă greu de ridicat.

Sau de coborât. Nici n-am simțit când s-a depus în brațele mele după clătinările, pe vânt, ca fulgul.

Nu chiar fulg, dar nu cântărește mai mult ca un câine. Așa cum mi-a căzut, nu mai știu unde i-i capul, unde picioarele, un fel de cizmă cade

singură de undeva, de lângă o mână trans-lucidă, o părere de altă mână, străvezie aceea – însă glasul vine, distinct:

– Te rog, du-mă în pat [...]

M-aș putea opri aici: cu ea în brațe.

Altceva trebuia să spun: m-aș fi oprit aici, cu el, dacă s-ar fi oprit el cu mine. În brațe.

În trei, opriți, ar fi bine, cald. Dacă s-ar sfârși, ar fi în apoteoză – nu în zăngănit final de cinèle, ci în inflorescență sfârâindă de foc de artificii (s.n.) – cum a simțit-o eu cu fata babei, chiar lală”[226].

BIBLIOGRAFIE

I. Volume

- Goma, Paul, Astra, Editura Dacia, Cluj, 1992
- Goma, Paul, Roman Intim, Editura Curtea Veche, 2009
- Goma, Paul, Sabina, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj, 1991
- Goma, Paul, Sabina, Editura Universal Dalsi, București, 2005

II. Bibliografie critică

A. în volum

- Adam, Jean-Michel, Revaz, Françoise, Analiza povestirii, Traducere de Sorin Pârvu, Editura Institutul European, Iași, 1999
- Bachelard, Gaston, Poetica reveriei, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2005
- Bachelard, Gaston, Poetica spațiului, Traducere de Irina Bădescu, Prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2003
- Bahtin, M., François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974
- Bataille, George, Erotismul, Editura Nemira, București, 1998
- Belâi, Andrei, Symbolism, Knigizd, Musaghet, Moscova, 1910
- Buber, Martin, Eu și Tu, Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Humanitas, București, 1992
- Caraion, Ion, Tristețe și cărți. Eseuri, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995
- Culler, Jonathan, Teoria literară, traducere de Mihaela Dogaru, Editura Cartea Românească, București, 2003
- Diaconu, Mădălina, Despre miresme și duhori. O interpretare fenomenologică a olfactivei, Editura Humanitas, București, 2007
- Foucault, Michel, Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane, Traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, Studiu introductiv de Mircea Martin, Editura Univers, București, 1996
- Grando, Silvana Simona, Gaiță, Adriana, De la simțuri la rafinament, Editura Brumar, Timișoara, 2008
- Hegel, G.W.F., Prelegeri de estetică, Traducere de D. D. Roșca, Editura Academiei R.S.R., București, 1966, vol. 2
- Jaspers, Karl, Texte filosofice, Traducere de George Purdea, Editura Politică, București, 1986
- Jung, C.G., Personalitate și transfer, Traducere de Gabriel Kohn, Editura Teora, București, 1997
- Jung, C.G., Opere complete. Psihologie și alchimie, Volumul 12, Simboluri onirice ale procesului de individuație. Reprezentări ale mântuirii în alchimie, Traducere de Carmen Oniți și Maria Magdalena Angheliescu, Editura Universitas, 1998
- Kierkegaard, Sören, Legitimitatea estetică a căsătoriei, Traducere de Kjeld Jensen și Elena Dan, Editura Mașina de Scris, București, 1998

- Lefebve, Maurice-Jean, Structure du discours de la poésie et du récit, Éditions de la Baconnière, Neuchâtel (Suisse), 1971
- Lévinas, Emmanuel, Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate, Traducere, glosar și bibliografie de Marius Lazurca, Postfață de Virgil Ciomoș, Editura Polirom, Iași, 1999
- Lodge, David, Limbajul romanului. Eseuri de critică și analiză verbală în câmpul romanului englez, Traducere și note de Radu Paraschivescu, Editura Univers, București, 1998
- Marino, Adrian, Hermeneutica ideii de literatură, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987
- Platon, Banchetul, Ediția a 2-a, Editura Humanitas, București, 2006
- Sălcudeanu, Nicoleta, Graffiti, Editura Cartea Românească, București, 1999
- Sălcudeanu, Nicoleta, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Editura Aula, Brașov, 2003
- Serres, Michel, Cele cinci simțuri. Filosofia corpurilor amestecate (I), Traducere din limba franceză de Marie-Jeanne Vasiliu, Editura Pandora –M, Târgoviște, 2003
- Tomașevski, Boris, Teoria literaturii. Poetica, Traducere, prefață și comentarii de Leonida Teodorescu, Editura Univers, București, 1973
- Valette, Bernard, Romanul. Introducere în metodele și tehnicile moderne de analiză literară, Traducere de Gabriela Abăluță, Editura Cartea Românească, București, 1997

B. în periodice

- Butnaru, Leo, Dialoguri cu Paul Goma, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 146
- Ghilimescu, Ștefan Ion, «Sabina» sau o altă față a prozatorului Paul Goma, în „Luceafărul”, nr. 43/23 octombrie 1991, p. 4
- Goma, Paul, Autofilmare, Despre cartea Astra, pe www.paulgoma.com

III. Dicționare și Antologii

- Apostolul Pavel, 1 Corinteni 13, 1-13
- Ce este literatura? Școala Formală Rusă, Antologie și prefață de Mihai Pop, Editura Univers, București, 1983
- Barthes, Roland, Romanul scriiturii. Antologie, Traducere de Adriana Babeți și Delia Sepetean-Vasiliu, Prefață de Adriana Babeți, Editura Univers, București, 1987
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere, vol. I, A-D, Editura Artemis, București, 1993
- Marino, Adrian, Dicționar de idei literare, I, Editura Eminescu, București, 1973
- Retorică generală, Grupul •••, Introducere de Silviu Iosifescu, Traducere și note de Antonia Constantinescu și Ileana Littera, Editura Univers, București, 1974

[1] Ștefan Ion Ghilimescu, «Sabina» sau o altă față a prozatorului Paul Goma, în „Luceafărul”, nr. 43/23 octombrie 1991, p. 4

[2] Paul Goma, Autofilmare, Despre cartea Astra, pe www.paulgoma.com

[3] Paul Goma, Sabina, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj, 1991, p. 11

[4] Ștefan Ion Ghilimescu, op. cit.

[5] Adrian Marino, Dicționar de idei literare, I, Editura Eminescu, București, 1973, p. 601

[6] Paul Goma, op. cit, p. 62

[7] Ibidem, p. 105

[8] Ibidem, pp. 107-109

- [9] Gaston Bachelard, *Poetica reveriei*, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, p. 60
- [10] C. G. Jung, *Personalitate și transfer*, Traducere de Gabriel Kohn, Editura Teora, București, 1997, *II Individuația, Anima și animus*, pp. 70-95
- [11] Gaston Bachelard, op. cit, p. 62
- [12] Paul Goma, Sabina, Editura Universal Dalsi, București, 2005, p. 279
- [13] Mădălina Diaconu, *Despre miresme și duhori. O interpretare fenomenologică a olfactivei*, Editura Humanitas, București, 2007, p. 52
- [14] Ibidem, p. 138
- [15] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 291
- [16] Ibidem, p. 60
- [17] Ibidem, p. 55
- [18] Adrian Marino, op. cit, p. 599
- [19] Paul Goma, op. cit, p. 300
- [20] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 192
- [21] Platon, *Banchetul*, Ediția a 2-a, Editura Humanitas, București, 2006, pp. 149-150
- [22] Paul Goma, op. cit, p. 288
- [23] Ibidem, p. 235
- [24] Ibidem, p. 304
- [25] Emmanuel Lévinas, *Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate*, Traducere, glosar și bibliografie de Marius Lazurca, Postfață de Virgil Ciomoș, Editura Polirom, Iași, 1999, p. 27
- [26] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 6
- [27] Idem
- [28] Ibidem, p. 285
- [29] Ibidem, pp. 24-25
- [30] Ibidem, p. 239
- [31] C. G. Jung, op. cit, p. 248
- [32] Apud Charles Fourier, „*Théorie des quatre mouvements et des destinées générales*” (1808), în *Œuvres complètes*, Ed. Anthropos, Paris, 1966-1970, vol. I, 30, în Mădălina Diaconu, op. cit, p. 34
- [33] Paul Goma, op. cit, p. 303
- [34] Apud Adriana Babeți, prefață, în Roland Barthes, *Romanul scriiturii*. Antologie, traducere de Adriana Babeți și Delia Sepețean Vasiliu, Editura Univers, București, 1987, p. 19
- [35] Paul Goma, op. cit, p. 224
- [36] Gaston Bachelard, op. cit, p. 68
- [37] Apud Petrus Bonus, *Theatrum chemicum*, XVI, p. 649, în C. G. Jung, op. cit, p. 288
- [38] C. G. Jung, op. cit, p. 89
- [39] Gaston Bachelard, op. cit, p. 64
- [40] Idem
- [41] Paul Goma, op. cit, p. 7
- [42] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 264
- [43] Ibidem, 1991, p. 150
- [44] Ibidem, p. 77
- [45] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 192
- [46] C. G. Jung, *Opere complete. Psihologie și alchimie*, Volumul 12, *Simboluri onirice ale procesului de individuație. Reprezentări ale mântuirii în alchimie*, Traducere de Carmen Oniți și Maria Magdalena Angheliescu, Editura Universitas, 1998, p. 100
- [47] Paul Goma, idem
- [48] Ibidem, p. 264
- [49] Paul Goma, op. cit, 1991, pp. 80-82
- [50] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 185
- [51] Idem

- [52] Idem
[53] Paul Goma, op. cit, pp. 83-84
[54] Ibidem, pp. 84-86
[55] Gaston Bachelard, op. cit, p. 81
[56] Ibidem, p. 87
[57] Apud Strindberg, în *Légende*, citat de Otto Rank, *Don Juan*, trad., p. 161, în notă, în Gaston Bachelard, op. cit, p. 87, în notă.
[58] Apud Arthur Schopenhauer, *Die Welt als Wille und Vorstellung*, Brockhaus, Wiesbaden, Bd. 2, 1972, 32 sq., în Mădălina Diaconu, op. cit, p. 30, în notă.
[59] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 202
[60] Gaston Bachelard, op. cit, p. 46
[61] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 27
[62] Ibidem, p. 303
[63] Ibidem, 2005, pp. 240-241
[64] Ibidem, 1991, p. 121
[65] Ibidem, 2005, pp. 274-275
[66] Ibidem, 1991, p. 155
[67] Apud Adorno, în Silvana Simona Grando, Adriana Gaiță, *De la simțuri la rafinament*, Editura Brumar, Timișoara, 2008, p. 72
[68] Andrei Belâi, *Simbolism*, Knigizd, Musaghet, Moscova, 1910, pp. 577-578
[69] Paul Goma, op. cit, 1991, pp. 15-16
[70] G. W. F. Hegel, *Prelegeri de estetică*, Traducere de D. D. Roșca, Editura Academiei R.S.R., București, 1966, vol. 2, p. 124
[71] Idem
[72] Apud Friedrich Nietzsche, *Ecce Homo. Kritische Studienausgabe (KSA)*, Bd. 6, dtv, München; Walter der Gruyter, Berlin, New York, 1988, p. 399, în Mădălina Diaconu, op. cit, pp. 35-36
[73] Idem
[74] Paul Goma, op. cit, p. 18-20
[75] Mădălina Diaconu, op. cit, pp. 63-64
[76] Apud Immanuel Kant, în Silvana Simona Grando, Adriana Gaiță, op. cit, p. 42
[77] Michel Serres, *Cele cinci simțuri. Filosofia corpurilor amestecate (I)*, Traducere din limba franceză de Marie-Jeanne Vasiliou, Editura Pandora –M, Târgoviște, 2003
[78] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 236
[79] Paul Goma, op. cit, 1991, pp. 27-28
[80] Apud Maurice Merleau-Ponty, *Le Visible et l'Invisible, suivi de notes de travail*, Gallimard, Paris, 1993, în Mădălina Diaconu, op. cit, p. 101
[81] Paul Goma, op. cit, pp. 28-29
[82] Ibidem, 1991, pp. 35-36
[83] Ibidem, p. 77
[84] Ibidem, pp. 110-111
[85] Ibidem, p. 113
[86] Ibidem, p. 194
[87] Ibidem, p. 202
[88] Ibidem, p. 221
[89] Ibidem, pp. 230-231
[90] Ibidem, 2005, p. 175
[91] Ibidem, p. 270
[92] Ibidem, 1991, p. 112
[93] Ibidem, 2005, p. 196
[94] Termen preluat de la Maurice-Jean Lefebvre, *Structure du discours de la poésie et du récit*, Éditions de la Baconnière, Neuchâtel (Suisse), 1971, p. 54
[95] Boris Tomașevski, *Teoria literaturii. Poetica*, Traducere, prefață și comentarii de Leonida Teodorescu, Editura Univers, București, 1973, p. 131
[96] Apud Guiraud, *La stylistique*, p. 20, în *Retorică generală*, Grupul •••, Introducere de Silviu Iosifescu, Traducere și note de Antonia Constantinescu

- și Ileana Littera, Editura Univers, București, 1974, pp. 229-230
- [97] Paul Goma, op. cit, 2005, pp. 188-189
- [98] Ibidem, p. 193
- [99] Apud V. Șklovski, Reînvierea cuvântului, Petrograd, 1914, în Boris Mihailovici Eihenbaum, Teoria «Metodei Formale», în Ce este literatura? Școala Formală Rusă, Antologie și prefață de Mihai Pop, Editura Univers, București, 1983, p. 48
- [100] Paul Goma, op. cit, p. 190
- [101] Idem
- [102] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 119
- [103] Ibidem, pp. 190-191
- [104] G. W. F. Hegel, op. cit, vol. I, p. 160
- [105] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 96
- [106] Ibidem, p. 243
- [107] Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere, vol. I, A-D, Editura Artemis, București, 1993, Crucea, p. 398
- [108] Paul Goma, op. cit, p. 191-192
- [109] Idem
- [110] Ibidem, pp. 192-193
- [111] Ibidem, p. 209
- [112] Ibidem, pp. 223-224
- [113] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 46
- [114] Ibidem, p. 236
- [115] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 14
- [116] Ibidem, 2005, p. 236
- [117] Nicoleta Sălcudeanu, Graffiti, Editura Cartea Românească, București, 1999, p. 40
- [118] Paul Goma, op. cit, 2005, pp. 236-237
- [119] Ibidem, pp. 237-238
- [120] Ibidem, pp. 239-240
- [121] Ibidem, p. 242
- [122] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 51
- [123] Idem
- [124] Paul Goma, op. cit, pp. 242-243
- [125] Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, op. cit, vol. II, pp. 369-373
- [126] C.G. Jung, Personalitate și transfer, p. 194
- [127] Paul Goma, op. cit, pp. 264-265
- [128] Ibidem, p. 243
- [129] Ibidem, p. 248
- [130] M. Bahtin, François Rabelais și cultura populară în Evul Mediu și în Renaștere, traducere de S. Recevschi, Editura Univers, București, 1974, pp. 32-33
- [131] Paul Goma, op. cit, pp. 265-266
- [132] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 42
- [133] Sören Kierkegaard, Legitimitatea estetică a căsătoriei, Traducere de Kjeld Jensen și Elena Dan, Editura Mașina de Scris, București, 1998, p. 114
- [134] Ștefan Ion Ghilimescu, op. cit, p. 4
- [135] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 284
- [136] Ibidem, p. 295
- [137] Ibidem, p. 224
- [138] Ibidem, p. 149
- [139] Ibidem, p. 225
- [140] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 228
- [141] Ibidem, 1991, pp. 284-285
- [142] Ibidem, p. 76
- [143] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 41

- [144] Paul Goma, op. cit, p. 291
[145] Paul Goma, op. cit, pp. 61-62
[146] Ibidem, pp. 63, 67
[147] Paul Goma, op. cit, 2005, pp. 233, 235
[148] Ibidem, pp. 175, 177
[149] Ibidem, p. 213
[150] Ibidem, pp. 209-210, 213-214
[151] Ibidem, p. 279
[152] Ibidem, pp. 221-223
[153] Ibidem, p. 283
[154] Ibidem, p. 284
[155] Ibidem, pp. 287-288
[156] Ibidem, p. 183
[157] Ibidem, pp. 182-183
[158] Ibidem, 1991, p. 279
[159] Idem
[160] Apostolul Pavel, 1 Corinteni 13, 1-13
[161] Paul Goma, op. cit, 2005, pp. 199-200
[162] Ibidem, pp. 184-185
[163] Idem
[164] Ibidem, 1991, p. 265
[165] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 49
[166] Ibidem, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Editura Aula, Braşov, 2003, p. 107
[167] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 256
[168] Ibidem, p. 231
[169] Adrian Marino, Hermeneutica ideii de literatură, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, p. 267
[170] Michel Serres, op. cit, p. 201
[171] Paul Goma, op. cit, 2005, pp. 245-246
[172] Ibidem, 1991, p. 162
[173] Ibidem, p. 39
[174] Ibidem, p. 103
[175] Silvana Simona Grando, Adriana Gaiță, op. cit, p. 65
[176] Ibidem, p. 40
[177] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 21
[178] Ibidem, 2005, p. 228
[179] Nicoleta Sălcudeanu, Graffiti, p. 43
[180] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 88
[181] Ibidem, p. 96
[182] Ibidem, p. 14
[183] Ibidem, 2005, p. 191
[184] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 94
[185] Paul Goma, op. cit, pp. 120-122
[186] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 235
[187] Ibidem, 1991, p. 147
[188] Ibidem, 177-179
[189] Ibidem, pp. 196-199
[190] Ibidem, pp. 222-224
[191] Ibidem, pp. 200-201
[192] Ibidem, pp. 229-231
[193] Ibidem, pp. 249-250
[194] Ibidem, p. 238
[195] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 44
[196] Paul Goma, op. cit, 234
[197] Nicoleta Sălcudeanu, idem
[198] Silvana Simona Grando, Adriana Gaiță, op. cit, pp. 35-37
[199] Paul Goma, op. cit, 184

- [200] Michel Serres, op. cit, p. 25
 [201] Paul Goma, op. cit, 222
 [202] Ion Caraion, Tristețe și cărți. Eseuri, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 18
 [203] Paul Goma, op. cit, p. 286
 [204] Gaston Bachelard, Poetica reveriei, p. 62
 [205] Paul Goma, op. cit, p. 302
 [206] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 238
 [207] C.G. Jung, Personalitate și transfer, p. 241
 [208] Emmanuel Lévinas, idem
 [209] Paul Goma, idem
 [210] Roland Barthes, Romanul scriiturii. Antologie, Traducere de Adriana Babeți și Delia Sepețean-Vasiliu, Prefață de Adriana Babeți, Editura Univers, București, 1987, p. 13
 [211] Paul Goma, Roman Intim, Editura Curtea Veche, 2009, pp. 55-57
 [212] Apud Ștefan Augustin Doinaș, Prefață, în Martin Buber, Eu și Tu, Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Humanitas, București, 1992, p. 19
 [213] Ibidem, p. 21
 [214] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 270
 [215] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 52
 [216] Paul Goma, Ibidem, p. 305
 [217] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 97
 [218] Termen preluat de la Michel Serres, op. cit, p. 24
 [219] Paul Goma, Ibidem, pp. 305-306
 [220] Apud Adriana Babeți, Scriitura propriu-scrisă, în Roland Barthes, op. cit, p. 22
 [221] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 279
 [222] Ibidem, 2005, pp. 241-242
 [223] Apud Paul Goma, «Mi-a căzut cartea de istorie în cap încă de când eram de cinci ani», în Leo Butnaru, Dialoguri cu Paul Goma, în „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 146
 [224] Paul Goma, Ibidem, p. 222
 [225] Ibidem, Roman Intim, p. 95
 [226] Paul Goma, Sabina, 2005, pp. 278-279

Câte lucruri frumoase, neștiute aflu, despre mine, văzute abia de dragele mele fete basarabence! Nu vor fi ele la zi cu ultimele fleacuri franceze, americane (de care nimeni nu are nevoie), dar ele știu rusește; cunosc marea literatură rusească, cea din care m-am adăpat din plin și eu, deci vorbim aceeași limbă... a prozei.

Și din acest motiv le iubesc eu pe “amazoanele” mele.

*

Dacă s-au mobilizat juriștii de culoare din USA, nu miroase a bine pentru DSK. Dar nici pentru... societate, în general. Mă tem de o luptă-de-rasă: negrii contra evreilor. Este adevărat: misia avocaților este să asigure victoria clientului - cu orice preț;

este adevărat că victoria-cu-orice-preț - prin **distrugerea** came-ristei - avocații lui DSK au început-o, însă dintr-un (alt) război dintre negri și evrei, nu negrii au să iasă învingători. Iar păgubași vom fi cu toții, negri sau albi, ne-evrei.

Marti 12 iulie 2011

Ce citesc sub semnătura împuturosului Sergiu Andone, ultrainformatul securist, în *Cultura*, în legătură cu M. Iorgulescu?

“Ca urmare, respectând sarcinile primite, a semnalat atmosfera de la Uniunea Scriitorilor pe marginea votarii premiilor acordate, punctând ca „D.D. a insistat mult pentru D.S.“ ca „a fost lovită în perioada stalinista“, „D.T. a fost susținut și s-a făcut atmosfera pentru el /.../“, „R.V. a parasit sala în mod ostentativ“ – (vezi I 153657, vol. 1, f. 102). Amintim și discuția pe care sursa a purtat-o cu titularul dosarului referitoare ca „cel în cauza și-a exprimat părerea ca el ar vrea să nu mai fie tot timpul <tap ispasitor>, <omul care scoate castanele> și ca ar prefera și el să stea mai în spate, întrucât prea a avut mult de patimit de pe urma unor <atitudini de curaj> pe care le-a adoptat“. Respectând sarcina de a-l influența pozitiv, sursa „a încercat să-i întarească această convingere /.../, dar a remarcat ca nu înțelege astfel lucrurile. El ar vrea să se facă totuși vâlva, dar el să fie <cel care trage sforile>“(vezi I 153657, vol. 1, f. 168). În dosarul de urmărire I 1852 deschis asupra unui alt scriitor român semnalat cu „creații literare ce contravin organelor de partid“, sursa <DORIN> relatează organelor de securitate despre rasunetul acțiunilor lui Paul GOMA, în special despre scrisoarea pe care I.N. a adresat-o „lui P. GOMA ca unui șef de stat“.

Ce e asta? Nu înțeleg nimic, decât că javra de Andon încă mai respiră. Nu-i aceasta o nedreptate strigătoare la cer? Procurorul Andon de la Fetești, unde mi-am făcut... domiciliul obligatoriu, cunoscut ca o bestie - alături de Livescu - devenit, uite-așa, revoluționar-foc, în fine jurnalos scînteic de modă nouă.

*

Nicoleta Sălcudeanu, în *Cultura*:

“(...) De morala – spuneam – se face caz, dar cei mai vocali „moralisti“ sunt tocmai cei mai tăcuți în vremuri de scârbavnic, nu-i așa, regim comunist, cei încotomanți în nonsensul „rezistenței prin cultura“ (rezistența, în termeni reali, presupune ofensiva, lupta, operațiuni militare, din interior, împotriva trupelor de ocupație, dar și împotriva propriului guvern trădător). Asta în condițiile în care, chiar dacă sporadică, disidentă a existat. „Adio, domnule Goma!“, articolul publicat de șeful celei mai prestigioase, dacă nu și celei mai valoroase, în postcomunism, reviste a breslei scriitorilor, da seama despre cum rezistența învinge disidentă. Pentru cineva care a apucat

sa traiasca in acest regim, dar nu a apucat sa se compromita, spectacolul este aiuritor. Ca intr-o stranie inchidere a cercului vicios al istoriei, sentimentul de intoarcere la stalinism si la metodele lui devine tot mai acut.

(...) “Citesc uluita editorialul domnului Nicolae Manolescu, „Ura noastra cea de toate zilele“, din nr. 25/24 iunie 2011. Domnia sa sustine, cu frivola seninatate, daca nu si serenitate, ca vocile care ii contesta prestatia din ultima vreme ca director al revistei scriitorilor si ca presedinte al organizatiei de breasla nu sunt decât zgomote ale urii. Sa fie libertatea de opinie interzisa la U.S.?! , chiar in conditiile in care unele voci se mai ratacesc prin argumente nu din cele mai elevate si elocvente, ton pasional, limbaj nu totdeauna din cel mai adecvat si nu intotdeauna de ordin strict intelectual, cum s-ar cuveni. Pâna la urma un lider de breasla ar trebui sa stie ca aceasta a fost si este prin excelenta, pe lângă un tezaur de talente de diferite marimi, si unul de vanitati si orgolii. Asta nu inseamna ca nu exista nemulumiri autentice, deceptii reale, si ca ele nu ar trebui exprimate si luate in seama. Finalul editorialului, daca nu am sti ca, la urma urmei, Comitetul Director nu e Inchizitie si nici Comitet de Partid, ne-ar trezi fiori reci pe spinare: „Am convocat in partea a doua a lui iulie o reuniune exceptionala a Comitetului Director, care va analiza situatia creata caz cu caz (!!!). Nu exclud posibilitatea de a da curs solicitarii unor filiale (care filiale mai exact, prin vocea cui?!, adunari ale oamenilor muncii, COM-uri?!, n.m., N. S.) si a unor colegi (care? Presedintele e dator sa-i numeasca, e chiar obligat, n. & s. m., N. S.) de a proceda la sanctiuni statutare. Reuniunea va face publice concluziile, nu inainte de a pune pe doua coloane acuzatiile (!!!) si, respectiv, actiunile intreprinse de UR in folosul obstei“. Dar pe cine reprezinta reuniunea aceasta ca sa puna pe coloane acuzatii si sa intreprinda actiuni, fie si in folosul obstei? Cine este U.S.R.? Este o persoana sau un grup de persoane? Este procuratura literara? Cum stabileste „USR-ul“ acesta ce este in folosul obstei? Pentru ca, nu-i asa, dl. Manolescu nu poate si nici nu cred ca se incumeta sa decida de unul singur sanctiuni, nici chiar impreuna cu Comitetul Director, nefiind ei detinatorii adevarului absolut, si nici arogându-si astfel de abuz, chiar daca meandrele statutului le-ar permite-o. Sa fie asta un fel de propunere mai alambicata de alegeri anticipate?”

Combate puternic Nicoleta Sălcudeanu. Mă bucur pentru ea. Atât că o ia peste arătură din neinformație, zic eu, tandru:

(...)“Se întâmpla ca, pe fondul absurdului razboi rece fratricid anticomunist postcomunism, sa fi plecat de lângă noi, alaturi de Mircea Horia Simionescu, Fanus Neagu si Ion Zubascu, cu siguranta intr-o lume mai buna, *unul din criticii „României literare“, unul din cei mai importanti critici si istorici literari ai literaturii contemporane, supus lapidarii publice, fara probe concludente, al carui adevarat nume de cod, Grigore Negrescu, cel sub care a publicat, din tara, una din cele mai virulente critici aduse regimului comunist, este adevaratul sau blazon: Mircea Iorgulescu. Cele patru plecari au fost bifate de „USR“ in cel mai formal mod cu putinta. In cazul lui Mircea Iorgulescu ar fi fost nevoie, poate, de mai mult. El a fost sufletul a ceea ce s-a consacrat deja sub formula „generatiei de aur a «României literare»“.* (subl. mea. P.G.)

Am subliniat pasajul privindu-l pe Iorgulescu-Negrescu,

fiindcă îmi place să cred că Nicoleta Sălcudeanu va fi citit în scrisurile mele “povestea lui Negrescu”, dar a uitat-o; sau nu a găsit-o adevărată. Iat-o, reluată:

Cum și eu primeam Buletinul Europei libere, am început a avea senzația de déjà-lu a unor texte “sosite din țară”, semnate “Grigore Negrescu”, prezentate ditirambic de Monica Lovinescu. La a treia sau a patra «contribuție» a lui “Negrescu”, m-am sesizat, cum spune Breban, am căutat printre textele mele difuzate numai la Deutsche Welle - Europa liberă fiindu-mi inaccesibilă de când Gelu Ionescu devenise “supraveghetorul” chiar și cenzorul emisiunilor Monicăi.

Avusesem dreptate: hălci, fragmente, mai cu seamă “idei” (cine nu are așa ceva, chiar și “Negrescu”, însă cele de peste gard sunt mai tentante, mai ales când le vinzi - adică: pe bani - sub pseudonim) din articolele mele trecuseră în proprietatea Negrescului. Am întrebat-o pe D-na Lovinescu cine este autorul. După ce domnia-sa m-a chestionat câteva zile dacă sunt gelos că cineva scrie mai bine decât mine - cineva-ul aflându-se în România - mi-a divulgat numele autorului: Mircea Iorgulescu.

Nu mi-a rămas decât să înghit un nod, să râd ca un idiot și să-mi văz de treabă. Fiindcă nu era nimic de făcut:

- Monica Lovinescu nu citea textele mele nici atunci când colaboram la Europa liberă, cu atât mai puțin (citește: de loc) pe cele trimise la Deutsche Welle. Deci nu puteam protesta, cu toate că și prietenul Focke, cel care mă difuza la acest post, observase “ciupelile” și mă îndemnase să-l dau în judecată, pentru... furt;

- Iorgulescu nu-mi fusese prieten în România, dar îi citisem “Marea trăncăneală” și (probabil) eseul despre Istrate: era un bun scriitor, nu mă puteam “deda” la o de demascare a lui.

După ce s-a exilat și el - și am rugat-o pe D-na Mitterrand să intervină pentru recuperarea fiicelor lui Iorgulescu, rămase în țară, apoi - la un moment dat, pe un ton de glumă, i-am spus ceva în genul:

«Dar te-ai înfruptat puternic din textele mele difuzate la Deutsche Welle».

La care el mi-a răspuns, tot glumind:

«Am dat o mai mare răspândire - adevărat, sub numele “Negrescu” - unor articole care altfel ar fi rămas cvasinecunoscut. Să-mi mulțumești de serviciul făcut».

Ca și după “dialogul” cu Monica Lovinescu, am înghițit gălușca și am râs, prosteste. Ce era să mai zic-fac?

Miercuri 13 iulie 2011

Am bolit, am gogit toată ziua. Răceală curată, mânce-o câinii. Mă duc să mai iau două buline de eferalgan.

Joi 14 iulie 2011

Toată noapte m-am zvârcolit, în sudori, încercînd să nu uit “ceva important” de pus în jurnal. Și, bineînțeles, am uitat. Cu toate că era foaaarte important.

Vineri 15 iulie 2011

Tot așa, tot așa. Am devenit cărtăresc’: mă plîng tot timpul de dureri trupalo-sufletale. Dacă aş avea ocazia - fiindcă chef am - l-aş consola pe bietul geniu național: «Lasă, bre, că trece asta, vine alta...».

În numărul curent din *Obs. cult.* sunt vreo trei cronici la *Jurnalele* lui. Toate laudative - și decepționate: Cărtărescu nu mai are vîna de romancier, de aceea a trecut la jurnal... Ca unul care am tras-o pe dreapta de cîteva decenii, le-aş spune cronicarilor că “trecerea la jurnal” (abandonînd ficția dragă tuturilor prozatorilor români), nu este înfrîngere, deci “retrogradare” ci... trecere la jurnal, devenită mai la îndemîna scriitorului. Bine, bine, eu sunt dispus să deschid gura ordinatorului, dar cine mă ascultă? “Colegii” mei dragi sunt traumatizați (sic), ei, de ceea ce mi s-a întîmplat mie, în 1997, din pricina **Jurnalelor I-II-III**, la Nemira. Și, după ce au asistat - sau au participat la munca-voluntară a punerii la zid a mea - și-au zis, în sinea lor (dacă o aveau și pe aceea), că nu este... literar să ții jurnal. Că nu jurnalul este măsura lucrurilor, cum îi scăpase unuia, Goma, ci romanul, măi frate! Romanul cîstit, ficțiunea!

Rezultatul autosperierii: începînd cu Monica Lovinescu:

Cea mai severă acuzatoare a mea, pentru... jurnal («Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma»), ce a făcut, în, ca să zic așa, viața de toate zilele Monica noastră națională, cea generos dispensatoare de sfaturi est-etice? Ce să facă: pentru că tocmai afirmase, repetat, că jurnalul (meu) este un rău, un nerecomandabil mijloc de comunicare (doar la mine); trecînd peste amănuntul important că jurnal ținuseră foarte mulți dintre scriitori (chiar atunci - în 1997 - se discuta de zor, al lui Sebastian, cel care, fiind evreu, era judecat aparte, juca în altă divizie nu în categoria: bîrfă-răutăți-vulgarități despre femei!, nu, Doamne ferește!), drept care domnia-sa *Monica Lovinescu declarase, că distrusese toate însemnările, toate consemnările sale, că azvâr-*

lise la gunoi toate jurnalele scrise vreme de ani, decenii...

Din acel moment - din 1997..., a încheiat iute-iute seria **Unde-scurte** și a trecut la **La apa Vavilonului**. Apoi la cea de **Jurnale**, blestematele (numai la Goma):

După ce sub bagheta sa am fost executat - pentru crimă-de-jurnal - *Monica Lovinescu, consecventă cu sine s-a așternut pe... recuperat distrusele; pe "reintegrat" alungatele-azvârlitele la gunoi. Și pe publicat volume după volume de... jurnal, uitînd propria-i afirmație* : "nu se face să scrii un jurnal cu intenție de publicare" («decît eventual, după 50 ani de la moartea ta (atunci și nici atunci) - ca nu care cumva să-i afle Eugen Barbu... conținutul, că ne dă la *Săptămîna*»). Uitase oportun ce anume îi reproșase lui Goma - de care, din pricina Jurnalului său se despărțise, însă nu ca să rămână imparțială, cum îi șade bine românului oltean (bine: româncei oltence, ca să nu fie uitată /și/ Gabriela Adameșteanu, brațul drept al Liicheanului cu același supranume), ci îmbrigadîndu-se în "colectivul de scriitori apărînd fapta intelectuală a filosofului cel mai tânăr la români, vâlceanul getbegetnic, aceea de a trimite la topit cărți care... nu le conveneau lor, aflau abia acum că le erau potrivnice, fiindcă "demascau" impostura hoitarilor, a celor care îl linseseră pe Ceaușescu, trecuseră la Iliescu, îl luaseră la curlinsătoare și pe Țucu Constantinescu, apoi pe... Or atacații, împroșcații cu noroi, acuzați de minciună, de poltronerie, de turnătorie, de vânzare de frate nu era obișnuiți cu "spălarea rufelor în piața mare", ei practicau șoșotitul în doi, la closet, cu ochii roțiți, semn că ei sunt periculoși, deci ascultați de Secu, nu admiteau să fie "denunțați în gura mare" de către un vulgar, un lipsit de talent, un ingrat ca Goma - ah, ingratitudinea lui/la Goma, în care crezuse și scrisese, condamnînd-o până și Grigurcu, cel Just.

Aflu că anul trecut Liiceanu i-a editat Monicăi Lovinescu un volum intitulat **Jurnal esențial**. Cei care l-au citit afirmă că ar cuprinde ultimele 6 jurnale, rezumate... Nu l-am citit, deci nu știu nici cine l-a esențializat-rezumat: Ioana Pârvulescu, ori D.C. Mihăilescu: tot laba Liicheanului a umblat la alcătuirea lui.

O paranteză care nu este o paranteză: încă din 1997, citind declarația Monicăi Lovinescu: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma" am dedus că *nu domnia sa o rostisese, ci doar o semnase la gazetă, după dictarea, la telefon, a Liicheanului și a Vicăi Adameșteanca*. Nu am avut vreo confirmare că așa au stat lucrurile - dar nici o infirmare. Urmez:

Nu voi spune că restul scriitorilor s-a luat ca oile după Monica Lovinescu, încredințați că "li se dăduse voie la jurnale", dar așa, nespunînd în gura mare, scriu aici, cu gură mică, în

jurnalul meu intimo-internetizat.

Brusc, la semnalul dat de Doamna Lovinescu (înțelepciune poporană: «Să faci ce zice Papasa est-eticei, nu ce face Dânsa»), au început a scrie și ei, a publica și ei - jurnale.

Spirit de imitație? Nu. Ci nevoia de a se exprima și *altfel* decât prin romane cărămidoase și eseuri postmodernicole.

Și nici nu mă întreb ce ar fi răspuns Monica Lovinescu - ziceam că ar mai fi trăit - la întrebarea mea, nerăutăcioasă:

“Cum mai stăm cu jurnalele, doamnă Lovinescu? Tot așa, tot așa: al meu este detestabil, în schimb (ale domniei voastre, scrise *după apariția jurnalului meu, cel criticat, blestemat*) cu totul și cu totul onorabile, citabile? Chiar dacă ultimul, “Esențialul”, a fost scris de altcineva, unul dintre cei care v-au dictat, iar Dvs. ați semnat mahalagismul de neimaginat la o boeroaică olteniană:

“Imi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”.

Sâmbătă 16 iulie 2011

Nu-mi iese - din minte, din simțiri... - **Jurnalul esențial** al Monicăi Lovinescu, cel apărut anul trecut, în 2010, la doi ani după moartea autoarei.

Nu cred că **Jurnalul esențial** a fost *rescris* de Liiceanu & Argații (Ioana Pârvulescu, D.C. Mihăilescu), ci asamblat din cărămizile recuperate după demolarea jurnalelor - cele abhorate de Monica (la alții!), înțeleiate cu mortarul GDS Humanitas - și iată o carte a nimănui semnată *Monica Lovinescu*! Nimeni nu a mirosit făcătura? Nu le-a puțit liichenetura? “Jurnalul (esențial) cuprinde note destul de succinte, din 1981 până în 2000, care menționează activitatea de la Europa Liberă”, ne explică argățimea, dar tot n-am înțeles de ce, la lansare, a apărut și un tovarăș de la raion, Stanomir, care a anunțat că **Jurnalul esențial** este un parteneriat. Parteneriat, jurnalul publicat pe numele Monicăi Lovinescu? Numai un liichean a putut fi bântuit de o astfel de idee. Mă întreb retoric și inutil: ce va fi zis Abuzata văzînd cum fost abuzată și ce a ajuns Jurnalul (la singular) său?

Și ce va fi avînd în comun Stanomir cu Monica Lovinescu? Au oare să se fi introdus în “parteneriat” și Tismăneanu? Dacă s-a înfipt căpușa Patapievici, de ce nu și păduchele Volo ?

Îl criticasem pe Lupescu, directorul Poliromului pentru că... parteneriază cu alde “Radu Ioanid”, “Manolescu” (în cazul lui D. Tudoran), cu același “Ioanid” și cu bicicletosul “Cosașu” (cel cu blenoragia de tinerețe: comunismul, în “țara noastră” - care țară a noastră, tovarășu Radu: cea a Mătușilor de la Tel Aviv?),

puși să-l păzească pe tovarășul Vassili URSS să nu beie peste măsură, că riscă să devină cam-mort - uite că și directorul Liiceanu practică *încadrarea* autorilor nesiguri că respectă calea justă, trasată de mereu aceiași trasatori de cale luminoasă - de astă dată infinit mai detestabilă, fiind vorba de un Monument al nostru, al Românilor: monumentul Monica Lovinescu...

Necunoscînd amănunte ale târgului liicean, mă aplec asupra... creșterii și des-creșterii prieteniei noastre.

Iată ce scriam în prefața la volumul **Căldură Mare**, mai ales din ultimul capitol **Unde am greșit?** ce urma să fie reeditat în 2004 - și nereeditat a rămas: dacă tovarășii evrei de la Chișinău s-au opus cu îndârjire bolșevică *repatrierii* mele - citatul e lung, plicticos, grăbiții să sară peste el, tot nu-l merită:

...“În ziua de 28 iunie 1989, la orele 14,00 (vezi vol I al **Jurnalului (pe Sărite)** Monica Lovinescu mi-a telefonat, întrebîndu-mă dacă nici pe mine nu mă contactase Nedelcovici, în vederea... Am răspuns negativ. Între 28 iunie și 11 iulie (1989) Monica Lovinescu - nu mă slăbise cu “complotul” pus la cale de Țepeneag și Breban (sub forma unei “Uniuni a Scriitorilor alcătuită la Paris”) ce avea drept scop înlăturarea lor, a Monicăi și a lui Virgil, atît de la microfonul Europei libere, cît mai ales din fruntea exilului cultural.

Firește, m-am solidarizat (și eu) cu ei.

Abia acum, în februarie 2004 (după 15 ani!) am aflat, din memoriile lui Dan Culcer că... lucrurile stătuseră altfel - astfel:

Binișor înainte de 28 iunie 1989 Dan Culcer îi propusese Monicăi Lovinescu - prin ea, lui Virgil Ierunca - să participe la alcătuirea unei Asociații a Scriitorilor, la Paris. Monica Lovinescu a răspuns că ei doi sunt legați în scris față de americani, deci nu pot face parte din nici o asociație. Culcer a mai spus că, vorbind cu Țepeneag, acesta îi comunicase că Monica Lovinescu îi dăduse și lui răspunsul-cu-Americanii. Concluzie: Monica Lovinescu mă mințise, pretinzînd - la 28 iunie 1989 - că nu știa nimic de Asociația (sau Uniunea) pusă la cale de Țepeneag și de Breban, prin Nedelcovici; că aflase despre ea abia în acel 28 iunie, cînd mi se plînsese de “complotul” pus la cale de Țepeneag și de Breban...

De ce a făcut asta? De ce m-a mințit? De ce m-a manipulat, de ce mi-a jucat scena panicii, a isteriei, a amenințatei - în taină ! - cu detronarea? De ce m-a împins să-i atac pe toți ceilalți? Iar pe aceia nu-i somez să dea răspuns la aceste întrebări pentru care, în 1997, la apariția **Jurnalului I-II-III** la Nemira, m-au atacat în corpore, în grup, în haită, pentru “calomnie”, la semnalul dat de însăși Monica Lovinescu prin deja clasicizatul:

“*Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma*” - adică: D.C. Mihăilescu, Alex Ștefănescu, Pruteanu, Manolescu, Ioana Pârvulescu, Pleșu, Adameșteanu, Tudoran, Liiceanu, Paler, Bianca Marcu-Dumitrașcu-Balotă, A. Cornea, Gabriel Andreescu, Groșan, Gabriel și Georgeta Dimisianu, C. Teodorescu, Alexandru George, Țoiu, Buduca, Grigurcu, Zăciu, Iorgulescu, Tudoran, Paruit, Angela Marinescu, Barbăneagră, Mircea Martin (în 1999)... Fiindcă ei m-au atacat *în perfectă necunoștință de cauză: nu citiseră ceea ce puneau pe rug.*

Nu o invit nici pe Monica Lovinescu să explice de ce m-a mințit.

Tot nu-și mai aduce aminte.

Eu îmi aduc aminte: aceasta - din 1989 - a fost întâia excludere-a-mea-din-rândurile-lor-“cei-buni”.

Un alt fragment - din **Unde am greșit?**:

“Tot atunci [1990], acolo, la Aix-en-Provence [Liiceanu], mi-a propus să fac parte din comitetul (?) Fundației Humanitas. Am acceptat cu plăcere, însă am refuzat, vehement, printr-o scrisoare, după ce mi-a trimis de la București statutele și l-am văzut pe Dinu C. Giurescu printre fundaționiști... Insul care, potrivit tradiției de familie, pînă prin 1988 fusese ceaușist devotat, cu pana și cu limba lui de istoric, iar după acea dată, ajuns la Washington, de la înălțimea catedrei cumpărate la supermarketul din colț de I. Rațiu, îi “informa” pe americani: Monica Lovinescu și Virgil Ierunca - la Europa liberă, post plătit de contribuabilul american, firește - sunt “prea critici”, “Ceașescu are și multe calități, nu doar defecte, de ce să fie înjurat tot timpul?” (iată: devenise și Monica o “înjurătoare” !); “Goma a fost și rămîne un provocator, agent al KGB”, iar Tudoran „lucrează la minarea (ce să facă și el, săracul!) bunelor relații americano-române”... etc.

În chestiunea Giurescu, Liiceanu procedase ca și în a lui Plămădeală: mă întrebuse, mă descususe, se mirase, se uimise, se indignase (s-o cred eu !) de faptele Sfîntului Antonie, legionarul-securist (dădea impresia că atunci le auzea întâia oară), pentru ca, la urmă:

«Nu-mi vine să cred: un atît de fin anglist...»

Despre Giurescu :

«Nu-mi vine să cred: dintr-o familie atît de eminentă...»

Tot la Aix l-am întrebat, foarte în trecut:

«Cum merg vînzările cu **Gherla, Culoarea curcubelui?**»

«Bine, cum să meargă - bine !»

Atît de bine, încât... în primele săptămîni ale anului 1991, m-a anunțat că problema hîrtiei a devenit dramatică, va avea mari dificultăți să-mi scoată patru volume pe an - în 1990 îmi scosese două, **Soldatul...** era împins în al doilea semestru al lui '91. La următoarea călătorie la Paris, mi-a spus că în '91 nu va scoate mai mult de două titluri - “în nici un caz **Scrisorile...**”, de el însuși sugeraten comandate pentru Humanitas.

«De ce “în nici un caz Scrisorile” ?», am întrebat.

«În redacție s-a constatat că sunt cam deranjante...»

«Ce limbă vorbești tu ?», l-am întrebat pe filosof. «Cum, “s-a constatat”? Cine s-a constatat ? Dă-mi numele constatatorilor că **Scrisorile** mele sunt “cam deranjante”!»

«Nu se poate! Aș comite un act de delațiune !»

«Ei, nu ! Dar, domnule, și zidurile Casei Scînteii lucrează asupra noilor locatari, nu numai ale sediului Ministerului de Interne asupra C.C.-iștilor ceușezi! Am ajuns s-o aud și pe asta: Liiceanu vorbind ca... - hai să nu te ofensez de tot, doar să te “cam ofensez” : vorbești ca Dimisianu, relativizatorul de serviciu de la *România literară*»...

Liiceanu a declarat că l-am ofensat de tot, nu doar cam - l-am invitat să-și explice spusele de adineauri despre volumul **Scrisori**: cine “din redacție” a constatat - și pe cine anume “cam deranjează”? El a refuzat, demn, repetînd că nu toarnă... Degeaba am încercat să spun că îmi datorează o explicație: motivul pentru care respinge volumul **Scrisori** - a replicat că motivul mi l-a furnizat adineauri, ce vreau mai mult? Am spus că nu vreau

“mai mult”, de ceea ce mi se cuvine: un răspuns...

Nu l-am căpătat. Am renunțat, lehametit, să-i aduc aminte că el avusese ideea volumului, el mi-l ceruse, tocmai pentru că îi plăcuseră scrisorile-deschise. Ne-am despărțit supărați. Înainte de plecare, mi-a dat un sfat :

«Ai destui dușmani, nu trebuie să-ți mai faci alții - tu de prieteni ai nevoie...»

N-am fost suficient de alert să-i răspund că, desigur, am nevoie de prieteni - dar nu ca el...

Nu ne-am mai întâlnit de-atunci. Uitasem el, uitasem și eu promisiunea lui de a face o discuție filmată - cea cu Eugène Ionesco fusese proiectată în circuit închis la Aix-en-Provence, bătrînul domn fiind, ca de obicei, formidabil (despre împrejurările în care fusese filmat-interogată de Liiceanu am să revin la capitolul Mariei-France Ionesco și la Monica Lovinescu). Mi-a telefonat puțin, nesemnificativ - pînă la... Pînă la deznodămînt (telefonice, firește) - tot ce a mai fost informație editorială mi-a parvenit prin canalul-filtru Monica Lovinescu...

În mai ('91) a avut loc Colocviul de la Roma - cînd am înțeles că între “interiori” (rezistenții prin cultură) și “fugiți” (exilați) nu mai poate fi stabilit un limbaj comun decît cu condiția ca “exteriorii” să joace atît de bine rolul mîncătorilor-de-salam, încît să retrogradeze și biologic; în miezul verii a avut loc „scandalul Goma-Breban”, prin publicarea textului meu “Capra și Căprarul”. Cam tot atunci a apărut **Soldatul câinelui...**

(...) Am aflat mai tîrziu: “Capra...” a produs mare tulburare - nu atît din pricina eternelor nemulțumiri ale autorilor (ce bine ar trăi editorii, dacă n-ar exista acești încurcă-lume de autori !) ; cît mai ales pentru că... divulgăm (eu !) nume... secrete: al tovarășului nostru Jean Blaga, stîlp de nădejde al Editurii Politice, moștenit de Humanitas ; numele - si el secret - al tovarășului Dumitru F. Dumitru, responsabil (din umbră) cu **Soldatul câinelui...**, trecut și el prin rămînere pe loc de la Walter Roman la Gabriel Liiceanu...

După „scandalul Goma-Breban”, în cadrul căruia Țepeneag se plînsese că îl tratasem de securist (cînd eu nu făcusem decît să citez din Negoitescu - el însuși citat de Breban) și o rugase-somase pe Monica Lovinescu să intervină - Monica intervenise cu un text publicat în *România literară* în care nu se dezmințiseră calitățile sale de analist. Într-atît i-a impresionat pe literații de la 22, încît literata Adameșteanu scrisese, fără a semna, că autoarea “dăduse dovadă de un *înalt profesionalism*” (subl. mea)...

Textul era foarte bun - dar era de așteptat să fie așa (pentru cineva cu un înalt profesionalism). Ceea ce a fost mai puțin... foarte bun: insistența Monicăi ca eu să recunosc că dînsa îmi sărise în apărare împotriva lui Breban și mai cu seamă împotriva lui Țepeneag... O vreme am încuviințat neangajant: “Da, sigur...” “Firește...” - însă nu era mulțumită cu atîta - și insista, să reproduc eu, cu gura mea, ce spusese ea : “îmi sărise în ajutor împotriva lui Breban și a lui Țepeneag!”... Excedată că nu părăseam încuviințările vagi, m-a întrebat de ce nu vreau să recunosc *adevărul* (că mi-a sărit în ajutor, împotriva...). Cu multe precauțiuni am spus: dacă într-adevăr mi-ar fi sărit în ajutor (împotriva, deocamdată, a lui Breban), ar fi făcut-o demult, hai, nu de acum 18 luni (din mai '90), de cînd Breban scrie istoria omenirii în gazeta-i proprie de perete, *Contemporanul* - dar măcar înainte ca eu să dau publicității “Capra și Căprarul”... ; dacă ar fi vrut să-mi sară în ajutor împotriva lui Țepeneag, ar fi putut-o face din urmă cu 18 luni, atacurile lui împotriva mea tot de atunci datînd”...

Monica era nedumerită, îndurerată: Ea nu putea interveni - nu se făcea.

Abia după ce Țepeneag i-a cerut... Asta și spun - am spus: dacă Țepeneag nu i-ar fi cerut, ea nu s-ar fi implicat - atunci de ce să-i mulțumesc: pentru că a dat curs invitației lui Țepeneag ? Apoi: nu se poate spune că textul ei este “împotriva lui Țepeneag” (nici “favorabil lui Goma”), ci unul restabilind un adevăr - ține neapărat să i se ridice statuie pentru asta? Monica s-a supărat - mai ales din pricina statuii.

Cam pe atunci a început și “prepararea” mea în vederea respingerii volumelor ce nu apucaseră să intre în tipografie. Nu era zi lăsată de la Dumnezeu în care Monica Lovinescu, despre orice ar fi fost vorba, să nu aducă discuția despre criza de hârtie, despre faptul că îl ofensasem pe Liiceanu, acuzându-l pentru nedifuzare unei cărți: «**Gherla** sau poate **Bonifacia**, nu mai țin minte...»; că îl pusesem «într-o situație imposibilă cu **Scrisorile**: trei volume a câte o mie de pagini fiecare...» - și, la urma urmei, **ea nu înțelege de ce țin să încalc o regulă nescrisă, de a nu da publicității chestiuni intime înainte de trecerea a 50 de ani...** (subl. mea); iar cu **Articolele**: i-am dat să publice nu știu câte volume: «Ce-ar fi dacă mi-aș propune și eu toate articolele difuzate la Europa liberă?...», a întărit D-sa chestionarea.

Eu să știu: tocmai pentru că ei sunt prietenii mei, mă sfătuiesc să renunț la **Articole**: «Nu publici chiar tot ce ai scris...» - și mai cu seamă la **Scrisori**: «din care esențialul a fost publicat - și zău că nu sunt de acord cu dumneata: publici numai scrisorile dumitale - cine a mai văzut asta? - nu-i permiți celuilalt să-ți dea replica, nu reproduci și scrisorile altuia...» (...)

«Am înțeles, doamnă Lovinescu: visul dumneavoastră este ca eu, autor, să declar că îmi retrag de bună voie și nesilit de nimeni volumul de **Scrisori** și cel de **Articole** de la Liiceanu - ca să nu-l pun pe el, bietul, în situația de a mi le... respinge, căci el este vîlcean de-al domnului Ierunca, fire timidă și-ndelicată - n-o să am inima aceea de a-l lăsa singur în fața hotărîrii...»

Doamna Lovinescu s-a supărat - în acea zi, în următoarea mi-a ținut același discurs, cu aceleași argumente; în a treia la fel, în a patra, în a cincea...

Însă Liiceanu lucra nu doar prin Monica Lovinescu de la Paris, ci și prin Gabriela Adameșteanu de la București, de la 22. Telefon de la București :

«Băi», începe romanciera, «Gabriel nu te mai publică! N-ai respectat clauzele !»

«Cele pe care nu le-a respectat el? Dar el mi-a promis, sub semnătură, că-mi publică patru titluri pe an - în 1990 mi-a scos două, în '91 un singur volum...»

«Aiurea, sub-semnătură !» pufnește în rîs. «Eu nu știu ce tot zici tu de patru pe an - dar mai bine-ai vorbi cu el...» - și Gabriela Adameșteanu, pretextînd că e chemată pe altă linie, îmi închide telefonul în nas !

Pe de altă parte, mătușa Anei de la București, împuternicita mea, vreme de un an încheiat a tot încercat să obțină audiență la Liiceanu - n-a reușit. Într-o zi s-a dus direct, a intrat neanunțată în biroul lui Sorin Mărculescu (se cunoșteau, doar “făcuseră” împreună trei volume de-ale mele) și l-a întrebat ce se mai aude cu **Scrisorile** - trebuiau să apară cu un an în urmă. Mărculescu i-a răspuns că n-au apărut și n-au să apară; la fel **Articolele**. Mătușa Anei a spus că, în acest caz, să-i restituie dactilogramele. Mărculescu s-a mirat foarte: cum, să i le restituie ? - dar sunt proprietatea Editurii Humanitas! Iar Humanitas nu le mai publică...

«Da, dar asta nu înseamnă că Goma poate să le predea altei edituri, pînă nu expiră contractul cu noi - altfel îl dăm în judecată!»

Înainte de a fi învățat să se șteargă la gură după atâtea neadevăruri spuse, promovate, publicate pe timpul lui Ceaușescu la editura lui Preda, după atîta căcat mîncat pe furiș, cu capul băgat în dulapul editurii Cărții Românești, rezistentul poet creștin Mărculescu - frate cu cealaltă... rezistență mărculească... - învățase să-i amenințe pe autori cu datul în judecată!

Într-o zi Ana, furioasă: vorbise la telefon cu mătușa ei, care-i relatase următoarele: cu cîteva zile în urmă fusese convocată la editură de Liiceanu, prin secretară, firește: «Domnul Director dorește să vă vadă într-o chestiune de mare importanță și extremă urgență». S-a prezentat cînd i s-a indicat, a așteptat vreo jumătate de oră, după care o femeie a întreat-o dacă ea e cutare; aflînd că da, i-a pus în brațe un teanc de manuscrise și a anunțat-o:

«La cererea autorului, contractul cu noi a fost reziliat.»

«Dar autorul nu știe nimic, de unde: «la cererea autorului»? Și cum ați reziliat contractul, cînd cu mine a fost încheiat, eu sunt împuternicitul lui Paul Goma... ?»

«Eu nu știu ce vorbiți, vorbiți cu domnul Liiceanu, dar să știți că dînsu-i cam tot timpul plecat»...

Ce bună-i o ardeleană (ori asimilată) “cam”-izatoare la casa omului: explică limpede - cît de cam-plecat-tot-timpul e domnul Liiceanu.

Mi-a căzut foarte rău “rezilierea” - așa se chema acum - deși fusesem temeinic pregătit, pe de o parte de absența lui Liiceanu (de la Bucureștiul mătușii Anei; de la Parisul meu), pe de alta de prezența alternată, ai fi zis : preparată pe tabla de șah de Țepeneag, a Gabrielei Adameșteanu și a Monicăi Lovinescu. Firește, era mînia primă: fusesem respins de editură cu un termen consacrat : “mi se puseseră manuscrisele în brațe” - dar nu mai puțin răvășitoare era mînia-secundă: deci așa se rezolvă litigiile între editor și autor - în România post-ceaușistă ! Între, hai să spun: amici, dacă nu prieteni... Ca un piron ruginit rămînea lașă (dar ce abilă ! - se văzuse de-aici) manevră a lui Liiceanu, făcută cu mîinile albe ale Gabrielei și ale Monicăi...

Mai mult decît mine - sau mai vizibil - suferea Ana.

«Îl las deoparte pe Liiceanu: nu ni s-a lipit niciodată de inimă, ba chiar bunele-relații cîte au fost erau, vădit, împotriva naturii - dar Gabriela ? De ce a acceptat să se lase manipulată, murdărită, folosită? Nu ți-am mai spus: știi ce bună prietenă era ea cu Lulu - de unde pînă acum vreo două luni mereu în vizită, îi telefona zilnic, mereu îi cerea cîte ceva, medicamente, țoale, argintărie... Dintr-o dată a devenit foarte ocupată, la telefon îi răspundea scurt, agasat. Bine, trebuie să-și păstreze scaunul de șef al 22-lui, asta depinzînd de Liiceanu, de Brucan, de Petre Roman - dar Monica? Nu mă întreb care-i va fi interesul să-l împingă pe Berindei ca agent preparator de teren. Atunci care-i impulsul? Ce-o împinge să ia partea cuiva, într-un diferend care nu pune în pericol prietenia dintre noi și ei, ci doar relațiile dintre tine și Liiceanu ?» Așa am trecut în anul 1992.”

“Asta era: cenzura comunistă nu mai funcționa - cinstită în necinstea ei... Atunci care era cenzura (necomunistă) care folosea limbajul și metodele comunistei, dar nu-și declina identitatea? Cine, dintre oamenii care au un prenume, un nume (chiar și pseudonime !) se temea(u) de cărțile mele publicate în românește? Iliescu, Roman, Măgureanu, Pleșiță, Burtică și alți tovarăși, dar aceștia nu mai aveau puterea dinainte de decembrie ‘89 ; dacă ar avea puterea de a-mi interzice editarea cărților, ar face-o ca-nainte: brutal-bolșevicesc, dar anunțînd culoarea! Adevărat: nici în ‘67, în ‘68, în ‘69, cînd’ mi se respingea repetat **Ostinato**, confrății nu se pierdeau cu solida-

ritatea - cei mai "prietenosi" mă sfătuiau : «Scrie si tu altceva...»; nici cînd, în '70, am fost total interzis, n-au suferit colegii, cei mai apropiați făceau: «Dacă și tu...» - în sensul că am avut ce-am căutat, de ce mă plîng... ?

Nu, nu; nu-mi intra în cap - pentru că nu-mi intra în inimă.

În vara anului 1992 - tocmai primisem premiul Uniunii Scriitorilor de la București și pe cel al Uniunii Scriitorilor de la Chișinău - cînd aflu din presa românească:

Editura Humanitas a trimis la topit, la fabrica Bușteni, "vagoane întregi cu cărți" - printre ele și Culorile (pluralul greșit al editurii) curcubului, Cutremurul oamenilor '77.

Ce să fac: să cred? Îmi era antipatic Liiceanu, dar asta era o percepție personală, subiectivă. Că îmi făcuse "figuri" - da, însă de aici pînă la distrugerea unei cărți... - chiar dacă de la bun început îi fusese tulbure atitudinea cînd îl întrebam de ce scriau cronicarii ceea ce/cum scriau ?

Cîteva săptămîni am tăcut, nici Anei nu i-am spus ce citisem la gazetă. Iar Monicilor nu le puteam comunica așa-ceva: i-aș fi rănit de moarte, chiar de-aș fi luat precauția de a face o introducere în genul:

«Românii ăștia, pun pe hîrtie ce le vine la gură - ultima născocire...»

Dar iată că aceeași știre - vădit, nu citat din vreun ziar - se repetă, se îmbogățește: **Liiceanu a trimis la topit și cărți de Cioran, de Ierunca...**

Aveam un pretext să încep vorba - i-am telefonat Monică Lovinescu :

«Ați auzit ultimul banc cu Liiceanu ?», m-am crezut eu comic. «Cică ar fi trimis la topit vagoane cu cărți de Cioran, de Ierunca, de mine ...»

Monica începuse a vorbi, fără ca eu să fi terminat ce aveam de spus - așa că n-am înregistrat decît:

«...esti în bună companie...»

Probabil nu voi fi fost suficient de explicit - am dat s-o iau de la capăt, Monica m-a oprit:

«Ai mai spus asta - săracul Gabriel, n-are spațiu de depozitare, ți-am mai explicat eu, **asa că a fost silit să trimită la topit...(subl.meu)**»

Am rămas fără glas. Monica zicea înainte ce va fi zis, n-o mai auzeam. Deci era adevărat, deci e adevărat..:

«Ce-i adevărat ?» - de data aceea am înregistrat-o.

«Că mi-a trimis cartea la topit (...)...»

Am auzit din Monica:

«...Nu-i adevărat și nu-nțeleg de ce te superi - uite, Cioran nu s-a supărat, nici Virgil, ți-am spus că ești în bună companie, de ce te superi ?»

Am mințit, spunînd că sunt obligat să încetez convorbirea telefonică, m-am scuzat, am salutat, am închis telefonul... Aveam nevoie de aer. Și de timp în care să... respir. Am telefonat mai tîrziu. Îmi fabricasem o explicație: Monica încercase să răspundă cu o glumă la gluma îndoielnică a mea! încep:

«Ați auzit ultimul banc cu Liiceanu? Cică ar fi...»

«Nu-i adevărat !», a strigat Monica.

«Ce nu-i adevărat, doamnă Lovinescu ?»

«Nimic nu-i adevărat ! Nimic!!»

După o pauză am reluat:

«S-o luăm altfel: ați spus că domnul Ierunca nu s-a supărat că Liiceanu i-a trimis cărți la topit - nu cumva s-a bucurat? Nu cumva i-a mulțumit din inimă că i-a distrus cărțile ?»

«Nu-i adevărat !!» a strigat iar Monica. «N-a distrus nimic, a fost silit să trimită la topit...»

«Nu-i același lucru? A trimite la topit nu înseamnă deloc a le trimite la

bibliotecile școlare. La nevoie, așa poate să explice un director de depozit - că trimiterea la topit nu e distrugere - dar nu un scriitor... »

«Crezi că lui nu i s-a rupt inima când le-a trimis ?»

«Nu mă gîndeam la Liiceanu, mă gîndeam la dumneavoastră.»

«La mine? Dar mie nu mi-a dis'... Mie nu mi-a trimis nici o carte la!»

«Și eu care credeam că un scriitor este scriitor pentru faptul că suferă atunci când cărțile, în general, sunt distruse.»

«Dar ți-am mai spus, omul lui Dumnezeu: Gabriel n-a distrus nimic!»

«Așa spuneau comuniștii - nu că îi trimit pe oameni la închisoare, la Canal - ci la reeducare-prin-muncă.»

«Mulțumesc pentru comparație !»

«Nu eu am făcut apropierea, dumneavoastră v-ați apropiat de un distrugător de cărți și v-ați îndepărtat de victimă, autor ale cărui cărți au fost distruse...»

«Dar ți-am spus că Cioran nu s-a supărat, Virgil nu s-a supărat - ce mai vrei ?»

«Inutil să mai vreau, ce-o să-mi deie, în loc, Liiceanu: pastă de hîrtie ?»

«Zău dacă te înțeleg - te superi așa, din senin...»

Am lăsat-o moartă. De acea dată i-am spus Anei ce citisem în ziare, că Liiceanu trimisese la topit **Culoarea curcubeului**... Ana a început să rîdă:

«În sfîrșit ! Cam tîrziu - dar vorba ta : mai bine mai tîrziu decît mai niciodată! Mi-a spus Lulu că știa de cîteva luni de la Tia Serbănescu - dar n-am vrut să te mai amărăsc... Monica ce zice: “Nu-i adevărat!”?» Nu pretinde că bietul Gabriel, prin acest act, ți-a făcut un imens bine? Un serviciu, cum se spune pe-acolo?»

«Nu, asta nu... Dar Liiceanu a trimis la topit și cărți de Cioran, de Ierunca...»

«A trimis *loturi nevîndute* din a nu știi cîta ediție din Cioran, din Ierunca - or, ție nici pe prima nu ți-a distribuit-o.»

Nu mă gîndisem la acest „amănunt”. A doua zi am întreat-o pe Monica: ce titluri ale lui Virgil fuseseră... ? Monica a remarcat ezitarea, evitarea - a răspuns cu voie bună: o parte din al treilea tiraj - dacă nu se vindea...

«Cînd ți-am spus că riscăm să-i sufocăm pe bieții cititori...»

Am întreat dacă din Cioran tot din suplimente de tiraj: da. Eu:

«Deși mi-ați recomandat să mă bucur de companie - nu mă bucur deloc: o carte distrusă e o carte distrusă, oricîte tumbe stilistice am executat - dar chiar așa stînd lucrurile: nu intru în categoria lui Cioran și a lui Ierunca : volumul meu **Culoarea curcubeului** nu a fost tras în tirajul inițial de 80 000, cît zicea contractul»

«Nu-i adevărat !»

«...ci în vreo 15 000...»

«Nu-i adevărat! Vrei să spui: 150 000! Iar îl vorbești de rău!»

«Erați de față, la Aix-en-Provence, cînd mi-a explicat că volumul a fost dat la Arta Grafică, acolo n-au avut suficientă hîrtie și s-au oprit la în jur de 15 000 - acum îl citez pe Liiceanu: “Cum mă întorc la București, cum dau la altă tipografie”...»

«Ei, vezi? L-a dat !»

«Nu numai că nu l-a dat, dar exemplarele trase de Arta Grafică, cu patru luni înainte - atenție: înainte de mineriadă - n-au fost distribuite, ci adunate, băgate în depozit...»

«Nu-i adevărat! Ai ce ai cu bietul Gabriel !»

«Dumneavoastră n-ați avea - dacă v-ar fi tras din **Unde scurte** 20 000

în loc de 200 000 ? Dacă ar fi distribuit în București vreo mie de exemplare, nici unul în provincie? Dacă le-ar fi retras pe toate de pe piață, le-ar fi băgat în depozite, iar de acolo direct la topit ?»

«Nu-i adevărat! Gabriel nu poate face una ca asta! Îi porți pică fiindcă n-a scris despre dumneata în **Jurnalul de la Păltiniș!** Și pentru că nu ți-a editat cîte zece volume pe an - nu mă așteptam la așa ceva de la dumneata !» - mi-a închis telefonul în nas.

Multă vreme nu ne-am mai telefonat - orice-am fi făcut, tot la Liiceanu și la topitul cărților ajungeam. Ciudat: pe măsură ce trecea timpul, Monica accepta tot mai puțin, mai puține din faptele mucenicului Gabriel - ajunsese să nege chiar trimiterea la topit a cărților de Cioran și de Ierunca.

Peste cîteva luni bune am reușit să rostesc următoarele (mă întreb acum: de ce n-am scris pe hîrtie, atunci, toate acestea: n-am mai fi pierdut timpul cu telefoanele, iar acum ar exista negru pe alb, în volumul de **Scrisori întredeschise**, textul adresat Monicăi Lovinescu) :

1. *Liiceanu, "cel care nu poate face una ca asta" - așa, neputînd, a făcut: a trimis la topit cărți.*

2. *Liiceanu, intelectual român, editor în România cea fără de cărți, trimite la topit „suplimente de tiraj” - fie că cititorii nu mai cumpără în acel moment, fie că el nu are spațiu de depozitare... Dar Liiceanu are sau ba sfătuitori? Aceia ar trebui să-l sfătuiască (fiindcă el, vădit, nu știe) să cedeze, cu un leu exemplarul, vînzătorilor de stradă și/ori să dăruiască volumele “nevîndute” - de Cioran, de Ierunca - bibliotecilor, mai cu seamă celor din Basarabia și din Bucovina lipsite de carte românească (aici Monica Lovinescu a făcut o remarcă dintre cele mai înțelepte: «Dar nu-ți dai seama cît ar costa transportul pînă-n Basarabia dumitale ?»).*

3. *Între Ierunca și Cioran, pe de o parte, și mine, pe de alta, există o deosebire de... statut: lor Liiceanu le-a distrus **suplimente de tiraj - nu ca mie, tirajul inițial (și acela diminuat la sub un sfert, nici el distribuit, din depozit trimis la topit).***

Totul s-a desfășurat pe felii: hărțuieli, diversiuni, negații-inițiale din partea Doamnei Lovinescu. La un moment dat, a spus ce mai spusese:

«Știi că ești modest? Vasăzică Cioran nu se supără, Virgil nu se supără - te găsești dumneata să te superi...»

La acestea am zis :

«Foarte rău că nu se supără! E vorba de carte, nu de mioaie!»

«De ce să se supere ?», a făcut Monica. «Ei nu sunt ca dumneata!»

«Foarte rău că nu sunt ca mine», am riscat imodestia. «Au fost distruse *cărți* - nu doar *cartea mea* !»

“Prin luna februarie’ 1993, Gabriela Adameșteanu, care demultșor rărise, apoi încetase relațiile de prietenie cu Luiza, mătușa Anei - îi telefonează în plină noapte, întrebînd-o dacă-i adevărat ce se zvonește, anume că «Paul își scoate ediția a doua la **Culorile...** într-o editură de care nu știe nimeni, din Arad ori din Satu-Mare...» Luiza se arată mirată că vorbește de zvonuri, când ea însăși îi spusese Gabrielei în mai multe rînduri, “pe cînd ne vizitam”..., de intenție - asta fiind una, a doua:

«Nu este a doua ediție, ci adevărata - cea de la Humanitas fiind incomplet trasă, incomplet distribuită, apoi, din depozit, trimisă la Bușteni...»

Gabriela Adameșteanu s-a aricit, a anunțat-o pe Luiza Năvodaru că ea nu-i permite să-i aducă asemenea acuzații lui Liiceanu, care este “un intelectual ales și s-a purtat totdeauna corect cu Paul”. Luiza a replicat:

«Ai găsit cui să-i spui cât de corect s-a purtat Liiceanu cu Paul!» și a vrut să încheie discuția aici...

...Însă a auzit în receptor cum cineva îi șoptea Gabrielei :

«Întreab-o în ce tiraj !? În câte exemplare o scoate Oradea ?!» (celălalt știa că la Oradea urmează să fie editată, nu la Arad, nici la Satu-Mare), iar Gabriela a repetat, tare, întrebarea. Apoi vocea:

«Întreab-o prin ce rețea are să fie difuzată !», Gabriela s-a executat, Luiza a răspuns că nu știe... Gabriela Adameșteanu, prietenă a mea de peste două decenii - și prietenă și cu Luiza Năvodaru - a început să rîdă:

«Douăzeci de mii de exemplare, fără o rețea de distribuție serioasă, cunoscută - *dar unde se trezește Paul?*» (subl. mea), apoi, după alt schimb de șoapte cu nevăzutul : «Ți-am mai spus (inexact: nu-i mai spusese - nota mea): cărțile lui Paul nu se mai cer pe piață, a fost la început o curiozitate, dar...» - s-a oprit.

Editor novice (ca de altfel toți de la revista *Familia*), Florin Ardelean a început a se interesa de posibilitățile de distribuire a cărții. Mi-a relatat în scrisori cum anume a fost primit: telefona la secțiile județene, cerea să vorbească cu șeful. Cu mici deosebiri "dialogul" suna astfel:

«Alo ! Aici Florin Ardelean de la revista *Familia* din Oradea. Ne-am alcătuit o editură, Biblioteca Familia se numeste și suntem în curs de a scoate o carte de Paul Goma...»

«A, Goma. Al cu... Zi-i mai departe, *tovarășe*» (subl. mea).

«... ne-ar interesa să ne spuneți câte exemplare ați putea difuza din **Culoarea curcubeului...**»

«Păi nu ți-am mai spus (și asta umbla cu *mai-spus-ul*) că nu comandăm nimic? Goma nu se vinde, avem destul în depozite și nu se caută...»

«Ce anume aveți de Goma și nu se vinde? »

«Păi... toate chestiile lui, de nu le cumpără nici dracu' !»

«Noi vrem să scoatem **Culoarea curcubeului**, asta ne interesează»

«Nu ți-am mai spus? Zace nevîndută, la noi în depozit...»

«Mai aveți exemplare din ea? Cîte ?»

«Nu știu, dar multe! Toate edițiile de le-a scos...»

«Humanitas a scos o singură ediție, n-a distribuit-o, după doi ani a trimis-o la topit...»

«Păi da, că nu e spațiu...»

«Și cum rămîne cu ediția asta, adevărată, din Goma, pe care o tipărim noi - chiar nu vă interesează ?»

«Nu, tovarășe, nu se cere. Nu-l iubește cititorii!»

Cu excepția celui de la Sibiu (un sas, pe nume...Ungar), nici unul dintre tovarășii cu distribuția n-a vrut să-și spună numele:

«Ce te-nterează numele - vrei să faci reclamație? Fă, tot la noi vine pentru rezolvare !»

“Am avut timp să mă întreb - pentru a nu știu cîta oară: de ce - și pe cine - deranjează **Culoarea curcubeului**? Pe cine - și de ce deranjează această carte și nu altele, mai "dure" : **Gherla, Patimile după Pitești, Soldatul câinelui** ? O iau de la capăt: în fruntea listei „supăraților” se află - cum altfel? puterea teroristă, polițienească: Securitatea. Numai că Securitatea este vizată, veștejită, afurisită în toate cărțile mele - și nu doar în ale mele! - de ce s-ar ofusca taman din pricina **Culorii**... ? Răspuns provizoriu: nu Securitatea este la originea executării (prin nedistribuire, topire) **Culorii curcubeului**, scoasă în iunie 1990 la Humanitas.

Puterea politică (cum ar veni: “tovarășii în civil”) ? Aici există două categorii: Puterea-putere și Opoziția (fiindcă, dacă te uiți la Radu Câmpăneanu...). Însă chiar avându-i în vedere pe ticăloși dovediți ca Iliescu, Roman, Marțian, Bârlădeanu, Voican (și alți daniosifi) ; chiar dacă *pentru întâia oară apare în tipăriturile din România (iunie '90) informația potrivit căreia Iliescu, Burtică, Marțian sunt implicați direct în campania de exmatriculări a studenților nearestați după Revoluția Maghiară din 1956...* (iar toate acestea se află în **Culoarea...**). Să fie oare de conceput ca oamenii politici de prim rang să se fi preocupat de o oarecare carte, în chiar acea perioadă când erau ocupați cu provocările de tulburări antimaghiare, cu alegerile din 20 mai, și, după, contestarea vehementă a incorectitudinii electorale ?

Deși nu este exclus ca “intelectualul” echipei esoterico-kremlinez, Clytorelu' Voican-Sturdza, să fi găsit timp chiar și pentru așa ceva, avansează o ipoteză, asumându-mi riscul de a greși, deci de a-i calomnia pe dragii mei colegi de generație - și, desigur, de breaslă... :

Cei-buni - pe care eu îi atacasem ca ne-buni, ca falși, ca trădători ai misiunii lor: Manolescu, Liiceanu, Pleșu, fără a-mi (mai) fi prieteni, fără să fie nevoie să se întilnească la drum-de-seară, în scop de complot odios, găsindu-se pe aceeași lungime de undă în iritarea, în mînia lor provocată de, nu atît reproșurile, cât de “demascarea” lor (ca niște *colaboraționiști* - fiindcă cine nu se opune: consimte și, prin absența alături de adevăr, își semnaleză prezența la cizma minciunii), s-au gîndit cum ar face ca să-mi închidă gura.

Cum se închide gura unui scriitor? O, atît de ușor, de simplu - în aceasta comuniștii le fuseseră excelenți profesori, iar scriitorii adevărați avuseseră timp, din 1977, dela “desființarea cenzurii”, să o exercite ei, cumplit de eficiente, pentru că funcționa prin șantajul (mai mult sau mai puțin sentimental) exercitat asupra nefericitului de “confrate” : prin nepublicarea lui! Astfel, fără a face valuri, fără “a lăsa ceva la mîna”, editurile cărora le încredințasem manuscrise măcar jumătate din ele fiind predate nu doar la cererea”, ci de-a dreptul la milogeala directorilor (Sorescu, „solicitînd” **Gardă inversă**) - au tot amînat editarea, nezeitînd să provoace legitima nerăbdare, nemulțumire de autor, pentru a avea pretext de a spune că s-a rupt “colaborarea” din inițiativa mea! (Iar dacă nu mi le-am retras eu, cu mîna mea, mi le-a retras... Liiceanu - cu mîna lui Sorin Mărculescu...).

Ce s-a întîmplat cu **Scrisorile** și cu **Articolele** de la Humanitas - de Liiceanu sugerate, solicitate ? Ce s-a întîmplat cu aceleași **Scrisori** și **Articole**, și ele solicitate - de Viorica Oancea? Pe primele... n-a putut să le editeze, mi le-a pus în brațe (și ea) ; **Articolele**, în schimb, le-a ținut; le-a blocat; le-a bătut în cuie - acolo, ca să le facă harcea-parcea, să scoată, la futu-i mă-sa, cîte-o ciosvîrtă, din an în Paște... Mă păzesc ca de foc (și cît pot) să nu văd comploturi împotriva-mi - dar nu mă pot împiedica să observ anume “conexiuni” : la *volte-face* a lui Liiceanu se poate explica și prin îndatorarea lui față de Brucan ; și prin “contractul” încheiat cu Petre Roman în chestiunea “moștenirii” Editurii Politice a lui ta-su ; și prin prietenia lui, de nezdruncinat, ca să spun așa, cu figuri odioase ca Plămădeală, cu notorii colaboraționiști de bună-familie ca Dinu C. Giurescu - și nu în ultimul rînd, prin strania legătură cu Măgureanu - de acord, nu este “omul lui Măgureanu” - în acest caz de ce a inițiat și a impus și altora (Doinei Cornea, de pildă) participarea la “dialogul” de la GDS (de împăcare cu scîrbavnicul, criminalul organ) ? Încerc să nu văd “mafii uneltitoare” - dar ce caută, ca redactor de carte (la **Amnezia** cea masacrată și falsificată), Ioana Pârvulescu? Accept: nu a cerut ea să-i fie încredințat manuscrisul **Articolelor** - însă o dată în

mîinile ei, cucoana a lucrat în folosul lui... Manolescu, în asta, nici un dubiu. Fac eforturi să nu cad în delir de persecuție - dar fapt este: cînd i-am încredințat Vioricăi Oancea (la cererea sa !) **Scrisorile** și **Articolele** respinse de Liiceanu, eram bun prieten cu fratele său, Mihai Botez. Nu am nici o vină că Botez s-a dovedit a fi și el un *fals* - *însă, cronologic, după ce încredințasem dactilografele directoarei Literei*. Firește, cînd am aflat că Mihai Botez a acceptat să intre în slujba lui Iliescu, nu mi-am ținut limba în buzunar, am spus ce cred despre astfel de oameni și despre asemenea “opțiuni”. Or, sora tot soră... Cum să nu fie tentată să apere virginitatea frățiorului, măcar dînd cîte-un picior pe sub masă “calomniatorului”?

În continuare: ce s-a întîmplat cu **Gardă inversă**? De ce romanul cerșit de Sorescu (acesta fiind cuvîntul)... (am mai spus; am să mai spun: în primele zile după “revoluție”, cine-și face apariția carne și-n oase la biroul Europei libere de la Paris? Merin Sorete ! Înaintatorul pe brînci, prin șanțuri, pînă la 22 decembrie 1989, cel ce se ducea pe furiș la Monici, rugîndu-i să nu-i spună lui Goma că a fost pe-aici ! Acela carele, în vara trecută, la Lyon, întrebata de jurnaliști ce e cu dărîmările din România, răspunsese curajos-oltește: «Dărîmările au și partea lor bună - nu e dracul chiar atît de negru...» - ei bine, această otreapă, din cauza căreia avusesem discuții aprinse cu Monicii încă de cînd fusesem întîia oară în Franța - 1972 - are nerușinarea să-mi iasă înainte, cu brațele deschise pe coridoarele Europei libere, de parcă nu ne-am fi văzut de ieri! M-am oprit, m-am uitat îndărăt, și nevăzînd pe nimeni, mi-am continuat drumul, fără să-l iau în seamă pe Sorescu, rămas cu mîinile-ntinse și cu lacrimile pe obraz ; Monica Lovinescu - spre care mă îndreptasem, a început să mă probozească : de ce sunt atît de rău cu un poet atît de bun, care vine spre mine cu dragoste - iar eu mă prefac că nu-l văd - «Ia te rog să-i dai mîna și să-l îmbrățișezi, că n-o fi foc !» - la care eu am răspuns că nu-i dau mîna, cu atît mai puțin să-l îmbrățișez pe un Marin Călătorete, cel care trece drept vertical, pentru că face plecăciunile către Ceaușescu numai la radio; cel care, astă-vară, la Lyon... N-o mai lungesc: Monica nu s-a lăsat pînă nu i-am întins mîna lui Sorescu, iar acest ivan-de-oltean a profitat și, în continuarea mișcării, m-a pupat pe gură, de parcă ar fi fost nepotul lui Brejnevete !). Așadar îi dau - la insistențele Monicăi - **Gardă inversă**, el îmi trimite șpalturile... - apoi tăcere. Față de mine, pentru că față de puterea lui Iliescu, prin *Literatorul* de Curte Nouă, devenise grozav de locvace, în tandem cu Eugen Simion. Ce era să fac eu - ca să nu-mi “periclitez cartea”, vorba unei poete provinciale - altfel creierale? Să tac mîlc, să nu auză tovarășul Sorescu ce-am zis de el ? Bineînțeles, am scris, am zis tot răul (în fine : o parte) pe care-l gîndeam de totdeauna, însă acum, de cînd se întinse, demn-preș, sub gumarii proletărescului de Cotroceni... Îl înțeleg pe Sorescu : eu să-l “înjur”, vorba protectoarei sale, Monica Lovinescu, iar el să mă publice - “pe banii statului”, cum scria, indignat, el despre alții, în *Literatorul*? Numai că... După ce datorită ei, Monicăi Lovinescu (s-a observat, n-am spus: din cauza...), am cedat, dînd mîna cu Sorescu, lăsîndu-mă și pupat, i-am dat și **Gardă inversă**... În octombrie ‘90 primesc șpalturile, îi comunic și Doamnei Lovinescu bucuria. Surpriză:

«Aaaa, publici la porcul de Sorescu ?», mă ia Monica la trei păzește - iar Virgil :

«Cum, domnule, publici la porcu-ăla ? E-un porc, domnule! Un mare porc, de parcă n-ar fi oltean de-al nostru !»

În momentul în care (în scrisoarea către Liviu Antonesei, publicată în *Timpul*) m-am plîns că, atît Liiceanu, cît și Sorescu, îmi distruseseră cîte o

carte, Monica m-a aprobat zgomotos pentru “raderea” lui Sorescu, dar s-a supărat că... îl băgasem pe Liiceanu în aceeași oală.

Nu s-a terminat: după ce Sorescu a distrus plumburile **Gărzii inverse**, am prezentat cartea la Univers (Mircea Martin inaugurase colecția „Ithaca - Scriitori români din exil” cu **Ostinato**, avusese cuvinte bune despre mine, atît cu prilejul lansării, cît și într-un număr din *Vatra*). Cum a primit această ofertă delicatul, onestul Mircea Martin ? Astfel :

«Se zice că **Gardă inversă** e în curs de apariție altundeva...»

În ce lume trăim? Și Mircea Martin ? Directorul Editurii Univers avea o altă portiță de scăpare: să pretexteze că nu are hîrtie, că starea financiară a editurii este precară... - ar fi fost un argument, chiar dacă neadevărat! El a preferat Calea Balcaniei (în patruzeci de ani omul se dezbanățenizase) : a dat un răspuns (nu), însă fără a rosti cuvîntul, oferindu-i interlocutorului... decodificarea cu care s-a obișnuit scriitorul român sub vremi...

Răspunsurile primite de Florin Ardelean de la șefii județeni ai difuzării poartă marca Securității: indivizii fuseseră, continuau să fie securiști. Însă nu ordinul, ca înainte, ci sugestia de a da aceste răspunsuri la acele întrebări - dacă nu trăsnește a obială securistă, pute a gumar de director de conștiință.

Astfel bănuiesc a se fi încheiat Micuța Antantă : nu, Doamne-fereste, împotriva nebunului de Ceaușescu și a furiei sale distrugătoare (doar nu erau proști!), ci ca acum, după 22 decembrie ‘89, cînd marii rezistenți precum Manolescu, Liiceanu, Blandiana, Sorin Mărculescu au primit de la Brucan (loctiitorul lui Gogu Rădulescu) bilet de voie să se exprime. Și se exprimă! Cu cît acel individ fusese mai fricos, mai obedient, mai acomodant - mai colaboraționist (dar nu la gazetă, scriind de-a dreptul imnuri de laudă, ci acceptînd și practicînd diversiunea de stat și de partid conținută în îndemnul: “*Scrieți, băieți, numai scrieți... bine, dar nu vă atingeți de adevăr, cu asta ne ocupăm noi...*”), cu atît, acum, pentru urechile Occidentului, dar mai ales pentru propria-le conștiință vinovată de dezertare, s-au dezlănțuit în laude de sine, ei, *rezistenții prin cultură*; ei, cei ce, crezînd că dacă sunt buni poeți, buni prozatori, buni critici literari, în mod necesar sunt și vajnici rezistenți antibolșevici ; că, din moment ce, pînă adineauri, cultivaseră cu sîrg doar estetica, trebuie să se găsească și ceva etică pe-acolo...

Dar iată: în această piață-a-universității-pentru-scriitori-dezertori, cînd totul mergea bine în cea mai bună dintre lumi (lumea românească), intervine un neisprăvit, un netaalentat, un veleitar (să nu fie uitat resentimentarul!) și le pune dinainte oglinda crudă a subrealității în care subviețuiseră, făcînd artă-de-stat-si-de-partid ! Punctul culminant a fost atins la Colocviul de la Roma, unde se adunaseră “corifeii rezistenței de la București”: Doinaș, Blandiana, Adameșteanu, Mălăncioiu, Uricariu, Ulici, Papahagi - iar acest neica-nime (vorba lui Eugen Barbu), individul fără patrie (după I.C. Drăgan): numitul Goma le aruncă în față comunicarea cu titlul: “Numai activiștii și securistii au confiscat revoluția română ?” - dacă ar fi rămas la întrebarea retorică, ar mai fi mers, dar el a dat răspunsul:

“Și intelectualii !”

(...)

“Cum să rămîn eu nepedepsit pentru toate aceste afronturi (cel mai insuportabil: *dovedisem că se putea spune nu*) ? Cum să accepte Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Mărculescu, Blandiana, Zaciu (și atîția alți buni) că, în chiar momentul agresiunii lui Ceaușescu împotriva culturii, *se putea scrie împotriva barbarului și a barbariei asiatice chiar dacă nu în presa din România?* Să accepte cei numiți și încă alții, mult prea mulți pentru o literatură atît de

combativ-estetică, faptul că, în timp ce ei făceau aranjamente cu puterea (mizerabile, pe centimetru pătrat, pe firimitură), își făceau din obținerea unei vize (pentru a zecea călătorie în Germania) un ideal de viață - să accepte că se putea privi normal, se putea judeca normal și critica normal o situație anormală, riscând să devină - a și devenit, mai curînd decît ne temeam - anormalizatoare, avînd în vedere interesele literaturii, nu pe ale fiecărui literator român, acomodant, răbdător, omenos..., altfel antibolșevic din tată-n fiu ? Cum să nu fie luate măsuri de retorsiune împotriva celui care... îi făcea de rușine - în fața ne-românilor ? În fine, cum să-mi publice Liiceanu volumul de **Articole** în care figura *un text publicat în germană, în 1972* [a fost publicat în 2010, în volumul Scrisuri 1, la Curtea Veche, nota mea], despre cenzură-autocenzură-întrecenzură (pe timpul cînd el nu îndrăznea să rostească nici în gînd unul din cele trei cuvinte... dușmănoase la adresa partidului ?)- asta la puțin timp după Revoluția Culturală ceaușistă, în care zugrăveam tabloul: *la noi, în spațiul românesc, se scrie o literatură în stare de levitație : încifrată, esopică, aluzivă, relativizatoare pînă la anulare - pe scurt: o paraliteratură ?* Chiar de-și exprimase admirația față de **Le Tremblement...** (pe atunci nu era editor), cum să ducă pînă la capăt responsabilitatea de a edita o carte de mărturie în care sunt atacați nu doar cei răi - ci și (inadmisibil !) unii dintre cei mai buni: Breban, Ivăsiuc, Preda, Gafița...?

Pedepsirea mea a fost pe deplin justificată: eu i-am atacat, ei mi-au replicat... fără cuvinte, fără... semnătură - de înțeles la o comunitate trăind sub semnul lui Farfuridi cel Anonimidescu!

Iată de ce Liiceanu... a încetat brusc de a avea hîrtie pentru **Articole**. Din același motiv, sora lui Mihai Botez, Viorica Oancea, mi-a ținut, reținut aceleași **Articole**, pînă și-au publicat compunerile cu voie de la Brucan tot felul de "jurnaliști" adineauri deșteptați, "analști politici" alătăieri alfabetizați - ca Manolescu ; filozofi ai disidenței (sic) ca Gabriel Andreescu ; gorbaciovști în serviciu comandat, ca frățiorul, Mihai Botez... Și Ileana Mălăncioiu, redactor la Litera, a apucat să-și scoată un volum cu *articole scrise după decembrie '89* - în timp ce ale mele, biete, scrise-publicate în Occident cu aproape douăzeci de ani în urmă tot n-au apărut. Dacă aș fi întrebat-o pe directoare, mi-ar fi răspuns, rîzînd, bătîndu-mă pe burtă:

«Ești obișnuit să aștepți - mai așteaptă...»

Să fiu crezut pe cuvînt: niciodată nu m-am zbatut, nu m-am bătut, îmbrîncit, luptat pentru... prioritate. Iată însă că sunt mereu și mereu împins în lături, scos în afara șirului-popular, alcătuit după criteriul cel mai cinstit, mai comod: cronologic. M-am întrebat multă vreme: de ce - acum știu; m-am întrebat, chinuit: cine face asta acum știu - le-am scris numele și am să li-l scriu (ca să nu rămînă nescris). Nu mă simt dat jos de pe soclul statuii, constat că băieții descărăreți ce s-au aranjat și sub Ceaușescu țin, post-festum, să fi fost și morali, și rezistenți. Și, în același preț, frumoși, mânca-i-ar mama!

Spectacol grotesc; dezgustător. Și adînc jignitor, fiindcă "actorii" sunt dintre cei-buni. Mai grav: regia este semnată de o persoană pe care aștepta decenii cei mai mulți dintre noi am respectat-o, am iubit-o, i-am fost recunoscători pentru ceea ce făcea, atunci, înainte de decembrie '89 - dar care după s-a raliat, trup și suflet, *unui distrugător de cărți* - cărți tipărite și cu banii guvernului francez: Monica Lovinescu.

Uitîndu-mă la Liiceanu și la sudoarea lui grasă, grăsoasă, la ochii lui vicleni, fricoși, mă întreb (recunosc: prosteste) cum de Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, cei ce au introdus în conștiința românească termenul *est-etică*, pot, nu doar să rămînă alături de directorul Editurii Humanitas, ci și să-i

furnizeze, chiar confecționeze argumente (prostești - să recunoască) în chestiunea distrugerii cărților ?”

(...)

“Cum se întâmplă în viață, mai degrabă vezi paiul din ochiul celuilalt decât bîrna proprie... - primul șoc (dacă aș spune : neplăcut, n-ar fi îndestulător) dinspre ei spre mine a venit prin Noël Bernard. În timpul uneia din întîlniri, la München, vorbind despre relațiile foarte bune cu Moniciei, m-a lăsat să mă sufoc în elogii, apoi a spus cam așa:

«Si Moniciei, cum le zici, te vorbesc numai de bine - astfel: “Paul Goma: ce om onest, curajos - dar așa de apucaat !”. Asta cînd le-am spus că vreau să-ți încredințez o rubrică...»

Precizări necesare: atunci aflam de rubrică - alta decât cea cu drepturile omului; nu-i cerusem Bernardului nici rubrică, nici emisiune - ba o refuzasem repetat pe cea cu “drepturile” - mai știi, poate din pricina numelui de scenă găsit mie de însuși Bernard : “Monsieur Drepturile-Omului” !

Nici față de Bernard, atunci, nici față de Monici, mai tîrziu, n-am adus vorba de portretul zugrăvit de prietenii mei... Firește, între Monici și Bernard, cu ochii închiși îi alegeam pe primii. În concluzie : nu l-am crezut pe Bernard.

Peste cîțiva ani, sub directoratul lui Vlad Georgescu, în una din puținele discuții în legătură cu eventuala colaborare regulată la Europa liberă (eu visam la patru texte pe lună - visuri au rămas!): “Coane”, cum îi spuneam eu lui Vlad - a zîmbit, apoi a lăsat să-i scape:

«Ți-aș da (colaborarea regulată), dar nu ai referințe bune, tovarășe...»

A rîs el, am rîs eu... El a continuat:

«Monica și Virgil spun despre tine că ai o mie de calități, dar că ești apucat - or, americanii cer disciplină, punctualitate, supunere...»

Doi directori, două accidente; sau: două neadevăruri, fiecare dintre ei căutînd pretexte de refuz - deși, repet: lui Bernard nu-i cerusem nimic, pe Vlad îl întrebasem ce crede despre o eventuală colaborare regulată a mea... Rămînea însă, de la unul la altul, calificativul : *apucat*...

A venit al treilea director (provizoriu) : Nestor Ratesh, în vara lui '89. Acestuia, într-adevăr, mă adresasem astfel: «Propun colaborarea mea cu patru texte pe lună», el mi-a acceptat-o, deși...

«...Deși Doamna Lovinescu a spus despre dumneata că ești apucat rău - nu mai sunteți în bune relații ?»

M-am grăbit să-l asigur că așa glumim noi înde noi. M-a usturat la inimă: *era pentru a treia oară*.

Relațiile s-au degradat începînd din toamna '89 - am mai scris la capitolul Țepeneag, am scris în **Jurnalul de căldură mare**. Atunci am observat tendința mai veche a sa de a mă ațîta împotriva dușmanilor ei din acel moment (Tănase, Gelu Ionescu, Țepeneag, Manolescu), apoi de a mă lăsa singur în acțiune - eu rămînînd „ăla care-njură pe toată lumea” (asta spunînd-o cu precădere Monica, ea rămînînd persoana binecrescută care dialoghează cu Tănase, Țepeneag, Gelu, Manolescu și, bineînțeles, cu Pruteanu!).

Trec episodul Marie-France la “scăpări” : Monicăi Lovinescu îi scăpase răutatea mea la adresa lui Pintilie - însă episodul Liiceanu... Acesta, întins pînă la punctul de ruptură, a făcut ca prietenia noastră să se... rupă. Definitiv.

Am mai povestit ce s-a întîmplat cu volumul **Culoarea curcubeului**, cum Monica încerca să mă convingă că Liiceanu nu a făcut așa ceva, pentru că nu poate face una ca asta, în același timp îndemnîndu-mă să fiu mîndru de compania lui Cioran și a lui Ierunca - și ei trimiși la topit - de cine ? - întîmplător de cel ce nu era în stare “de așa ceva” : Liiceanu! Mai tîrziu am dedus

- apoi am aflat (cum se află) : această apărare a lui Liiceanu era concertată - cu “interesatul” și cu Gabriela Adameșteanu : *Timpul* de la Iași a publicat o scrisoare a mea către Liviu Antonesei în care mă plîngeam de soarta a trei cărți: **Culoarea curcubeului** trimisă la topit de Liiceanu; **Gardă inversă**: plumburile topite de Marin Sorescu - iar **În Cerc** (trimisă chiar prin el, prin Antonesei, la Editura Junimea, încă din 1990), dispărută fără urmă (avea să apară în 1995 la... Eminescu !). În aceeași scrisoare relatam episodul cu telefonul de la miezul nopții dat de Gabriela Adameșteanu mătușii soției, vocea de alături care o îndemna să întrebe în ce tiraj scoate Familia volumul pe care Humanitas îl distrusese...

Gabriela Adameșteanu a contestat adevărul spuselor mele într-o intervenție din revista 22. Am trimis un text de lămurire, atrăgînd atenția că organul GDS nu a reprodus nici măcar în rezumat scrisoarea din *Timpul* - pe care o contestă, o combate cu putere. 22 a publicat textul meu, încadrat de unul al directoarei revistei și de altul al directorului editurii, în care cei doi directori (de conștiință) nu iau în seamă acuzația formulată de mine la adresa lui Liiceanu de a fi distrus cărți, nici nu o pomenesc - pentru a o contesta - ci vorbesc de toate - chiar și de Gallimard...

Foștii deținuți politici fac de multe ori afirmații-fără-probe (“Ixulescu trebuie să fi fost agățat de Secu, altfel nu se explică...”), adevărul fiind confirmat tîrziu, cînd acuzatorul a fost pus la stîlpul infamiei pentru calomnie, dacă nu de-a dreptul “delatiune”. Nu toți deținuții au fler și nu totdeauna funcționează el fără greș - voi spune, cu toată modestia: *dintre afirmațiile (calomnioase!) ale mele mai sunt cîteva ce încă n-au fost confirmate - însă nici una din afirmații n-a fost infirmată*. În continuare voi spune că știu să plasez un text, mai cu seamă publicistic, de după decembrie ‘89 în... context.

Cu vreo săptămînă înainte de apariția numărului din 22 în care eram adunați sub genericul “Replici incomode”, Liiceanu fusese la Paris. Nu ar avea o semnificație deosebită prezența lui la Paris, dacă... La telefon, Monica Lovinescu, readucînd în discuție “înjurarea lui Liiceanu”, a încetat brusc de a mai susține că... Liiceanu nu putea face așa ceva - chiar dacă admitea, în continuare, senină, că și lui Ierunca și lui Cioran li se întîmplase acel lucru - a schimbat unghiul:

«Parcă n-ai fi publicat atîtea cărți în Occident - chiar și în Franța și s-au trimis cărțile la pilon, dar nu i-ai înjurat pe directorii editurilor - sau poate nu știu eu ? Uite», a continuat Monica Lovinescu, neobișnuit de așezat, de profesoral: «Gallimard, cît e de Gallimard, dar și-a trimis exemplarele nevîndute la pilon! Nu-i așa? De ce taci ?»

Nu tăceam: **începusem a tăcea**. Cu strîngere de inimă. Cu durere (de inimă). Chiar dacă de la o vreme se stîrniseră între noi neînțelegeri, cele mai multe din pricina mea, prietenia noastră rezistase și avea să reziste, fiind dincolo de accidente... Și iată că... Ceea ce făcea Monica acum (prin cuvinte - pentru noi: fapte) nu mai era o gafă. Nici accident.

Aveam impresia că la picioarele mele se deschide o crăpătură, un șanț, o prăpastie. Pe măsură ce Monica Lovinescu vorbea, cerea să-i răspund, insista, soma, prăpastia se lărgea, se adîncea, se căsca, malurile se îndepărtau - auzeam glasul ei tot mai îndepărtat:

«De ce taci? Nu și-a trimis și Gallimard cărțile nevîndute la pilon ?»

Dacă aș fi fost somat să răspund la : *de ce* (eram atît de îngrijorat), *de ce* (vedeam prăpastia căscîndu-se), n-aș fi putut răspunde pe loc. Mă înspăimînta perspectiva a ceea ce avea să vină. A durat mult “dialogul”. Monica Lovinescu întreba, eu tăceam.

Târziu am răspuns cu manifestă lehamite, încercînd astfel să atrag atenția partenerului asupra pericolului de la picioarele mele și ale lui - am zis, alb:

«Gallimard nu trimite cărți la... pilon, cum ziceți.»

«Dar ce face Gallimard ?», s-a agățat pe dată Monica. «De ce? Și ce : nu e corect în românește : a trimite cărți la pilon? - dar așa se spune în franțuzește ! Răspunde: ce face Gallimard cu cărțile nevîndute ?»

Intrasem iar în tăcere. Tare aș fi vrut să-i trimit, de pe acest mal, semnale: să înceteze cu întrebarea-cu-Gallimard, fiindcă din pricina ei se lărgeste-adîncește prăpastia dintre noi. Zadarnic: nu auzea, nu pricepea, insista și mai verbos. Aș fi zis că chiar asta vrea partenerul : separarea definitivă. Sperînd într-o minune, am spus ce mai spusese:

«Gallimard nu trimite cărți la pilon.»

Monica s-a precipitat iară - cu forțe noi. Cu întrebări ca :

«Dar ce face ?», apoi: «Dar de ce... ?»

Istovit, trist, am “răspuns” :

«Așa, pentru că Gallimard e Gallimard - sau: de asta Gallimard e Gallimard : fiindcă nu trimite cărți la... pilon».

«Dar unde le trimite ?»

Nu mă mai iritau întrebările copilărești: îmi era jale. Vedeam: nu se mai putea salva nimic - chiar de nu cunoșteam conturul amenințării.

«Ești sigur că Gallimard nu trimite cărți la pilon ?» - era suficientă îngrijorare în glasul Monicăi, pentru a mă face să răspund pe dată:

«În două rînduri le-am cerut cărți editate înainte de război - am așteptat două luni - mi le-au trimis.»

A tăcut o vreme - se auzea în receptor dezorientarea, agitația.

«Nu-i adevăraat !» - mi s-a părut atî mai degrabă tînguială decît fermitate în convingeri.

«Ba e adevărat», am răspuns. «Toți cei care cunosc Casa Gallimard știu asta - de altfel, nu doar ei : se știe.»

«Uite, eu nu știu !»

«Pariziancă de-atîtea decenii? Ar fi trebuit...»

«Ei, atîtea decenii !»

«...iar domnul Ierunca a colaborat la...»

«Sigur-sigur, la Pléiade... Dar tot nu ești sigur că Gallimard nu trimite la pilon cărțile nevîndute !»

Aici am făcut o greșală; una mare:

«Nu înțeleg de ce insistați atîta cu trimisul la... pilon - ați dori ca Gallimard să aibă acest obicei ?»

«Nu-i adevărat !» - s-a apărat cu negația.

După cîteva ore mi-a telefonat iar : sunt eu sigur-sigur că Gallimard nu trimite cărțile la pilon? Să mă mai gîndesc, poate că...

Simțind amenințarea venind, implacabilă, nu mai așteptam decît lovitura de berbece în poartă - n-a venit imediat; în fiecare zi, uneori de mai multe ori pe zi, Monica Lovinescu îmi telefona - la un moment dat, m-a întrebat:

«Nu te-ai răzgîndit cu Gallimard ?»

N-am știut ce să răspund - și n-am răspuns.

Brusc, Monica a încetat de a-mi telefona; m-am îngrijorat: o fi bolnavă? I se va fi întîmplat ceva, sau tot-cu-Gallimard ? - însă n-am sunat-o.

Într-o bună (rea) zi, îmi sosește prin poștă revista 22. În paginile 14 și 15, sub genericul “Replici incomode”, într-o casetă, redactorul-șef scria:

“În acest număr redacția noastră își face datoria de a publica *toate textele* (sublinierea mea) privitoare la articolul (sic!) “Paul Goma împotriva tuturor» apărut la *Timpul* (drepturi la replică aparținând Gabrielei Adameșteanu, lui Paul Goma și lui Gabriel Liiceanu), pentru ca cititorii să poată avea la dispoziție o documentare completă”.

“Documentarea completă”, “toate textele” în concepția Gabrielei Adameșteanu : *fără* scrisoarea (nu articolul!) mea din *Timpul*, în schimb, *cu textul lui Liiceanu, publicat pentru a doua oară* (prima: în *Timpul*) ; *al ei... pentru a treia oară - a doua în propria-i revistă...*

Interesează replica lui Liiceanu: fără a răspunde direct la reproșul meu - *topirea volumului nedistribuit* - el scria :

“Fluiditatea unui depozit de carte este pentru editură o chestiune vitală și «darea la pilon» a cărților, în Franța, de pildă, este o practică obișnuită pentru toți editorii... *Nu cred că lui Goma i-a venit în minte să-l compare pe Gallimard cu Chișinevski sau cu Răutu*, (subl.meă) dar desigur Bucureștiul nu e Parisul și ceea ce acolo ține de legi economice elementare aici devine crimă culturală. Și un elev de prima clasă de liceu cred că e capabil să distingă între *topirea unor cărți* (pe care piața nu le mai absoarbe) de către fabricantul lor în vederea posibilității de fabricare a noi cărți și *arderea cărților* (pe care publicul le-ar devora) - pe considerente ideologice.”

Am prezentat în **Scrisori întredeschise** “dialogul” cu Liiceanu și cu Adameșteanu - nu mai am poftă să revin.

Ceea ce a urlat ca o sirenă de alarmă: *Gallimard*.

Nu mă înșelasem când bănuisem a fi ceva în neregulă cu “Gallimard” - în gura Monicăi Lovinescu. În ultima scrisoare adresată Gabrielei Adameșteanu (vezi **Scrisori întredeschise**), spuneam:

“...dacă mi-e milă de cineva, apoi de sfetnicii săi (ai lui Liiceanu - nota mea) mi-e milă: nu cunoșteau «amănuntul» (dar l-au transmis directorului Editurii Humanitas, pentru ca acesta să-l pună cu botul pe labe pe calomniatorul, pe mincinosul, pe înjurătorul Goma) - iată «amănuntul» pe care îl cunosc, vorba Directorului, pînă și copiii de școală: **Gallimard nu trimite la topit (au pilon) cărțile nevîndute**. Așa. Să nu mă întrebe sfătuitul și sfătuitoarii: De ce ? - ar fi trebuit să știe și singuri, pînă la vîrsta pe care o au.”

“Cu asta am spus - din nefericire - totul.

Aveam de gînd ca, o dată recuperate hîrțile de pe unde mi-au fost - a cîta oară? - împrăștiate, să dau citate din **Jurnalul pe 1993 și 1994**, ca să ilustrez agonia prieteniei noastre. Acum că am ajuns la sfîrșitul transcrierii la ordinator a dactilogramei inițiale, nu mai am chef.

Nu mai am chef de nimic - nici de citate, nici de “probe”; nu vreau să probez, aș vrea (pentru prima oară) să uit.

...Și să fie ca și cum nici n-ar fi existat prietenia cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca ; să fie ca și cum niciodată (dar cum de pot crede că a putut fi ?), acești oameni de carte ce au slujit o viață de om *cartea*, într-o dispută dintre autor-de-carte-victimă și *editor-topitor-de-carte* - pot lua partea editorului distrugător de carte... Ar fi putut rămîne curajos-impărtiali (chiar dacă impărtialitatea, în acest caz, este parțialitate vădită), încercînd o medie-re, un dialog - o împăcare, de ce nu ? - între Liiceanu și mine. Ei au ales “partida Liiceanu”, cu arme și bagaje: *au furnizat distrugătorului de cărți nu doar explicații, justificări ale actului de a distruge cărți, ci și argumente (vai: si acelea neadevărate, ca “Gallimard”)*.

“Ultima pe care am aflat-o: la sfârșitul unei conferințe de la Casa Română din Paris, o persoană din sală i-a pus lui Liiceanu întrebarea: Care este adevărul cu acea carte a lui Goma: a fost doar parțial distribuită, apoi depozitată, apoi, din depozit, trimisă la topit - fără ca autorul să fie avertizat în nici una din “etape” ?

Se zice că Liiceanu s-a ridicat să răspundă, însă Monica Lovinescu, aflată lângă el, ca gazdă-prezentatoare, l-a reținut pe scaun și a început a striga la persoana din sală că nu are dreptul să pună asemenea întrebări jignitoare unui intelectual de talia lui Gabriel Liiceanu - cel care a făcut atîta pentru cultura română și pentru demnitatea ei...”

“Penultima ; nu înțelegeam de ce Bazin (nu cunosc prenumele lectorul francez de la Iași, prieten cu Dan Petrescu, Luca Pițu, Antonesei, Cangeopol, Al. Călinescu - deși înainte de decembrie ‘89 revenea frecvent în Franța, nu m-a contactat și pe mine, chiar de-mi exprimasem repetat dorința față de Monica Lovinescu - să fi fost ne-dorința lui? Dacă da, nimic de zis ; după cum n-am înțeles cum se face că persoane ce-și manifestau prin telefon (de la Paris) ori prin intermediari voința sau interesul de a mă vizita... nu au făcut-o în acești peste șase ani: Mircea Dinescu, Dan Petrescu, Doina Cornea, Lucia Hossu-Longin, Patapievici, Zografii, Marilena Rotaru și încă alții - cu toții trecuți înainte pe la Monica Lovinescu. Am aflat ceva-ceva de la cîțiva români necunoscuți publicului: Monica și Virgil le dăduseră adresa mea, telefonul - și sfatul:

«În ultima vreme nu se simte prea bine - e de crezut, cu viața pe care a avut-o... S-a retras, nu mai vrea să vadă pe nimeni, înjură pe toată lumea, chiar și pe noi ne bruschează... Nu credem că ar fi momentul».

“Nu-i momentul...”

Am mai vorbit despre asta: în vara lui ‘90, Monica Lovinescu a intervenit în presă pe urma unui text de Norman Manea defavorabil lui Eliade (susținea că Eliade ar fi scris articole antisemite). În esență, ce a spus? Nu a contestat adevărul (Eliade a chiar scris articole antisemite - salutar ar fi fost dacă și le-ar fi recunoscut și asumat), ci a avansat o teză aiuritoare pentru mine, dar ce balsam pentru mîncătorii de soia, pentru rezistenții-în-gînd, anume că *nu este momentul de a vorbi* despre faptele rele ale mișcării legionare, cînd abia am ieșit (ce optimism!) din comunism și cunoaștem prea puține despre crimele comuniștilor.

Am mai spus ce am replicat - la telefon - față cu acest... șablon al cenzurii comuniste : “nu-i momentul”.

Iată însă că, de cînd a apărut cartea lui M. Nițescu ce a stîrnit mare tulburare printre “cei buni” (de ce au fost tulburați, scriitorii noștri dragi - dacă sunt atît de buni ?; și curați?), unul dintre cei mai fideli ucenici ai Monicăi și ai lui Virgil, anume Dan C. Mihăilescu, scriind despre necesarul act de salubritate morală scriitoricească - vorbesc de cartea postumă a lui Nițescu - conchide că această carte... “*pică prost chiar acum, cînd se apropie alegerile, iar Opoziția trebuie să cîștige...*” (sublinierea îmi aparține - dar numai sublinierea) !

Riscînd să fiu acuzat iar de calomnie, fac apropiere între “Nu-i momentul” lansat de Monica Lovinescu în Anul Domnului 1990 și “Pică prost...” al lui D.C.M., în ecou.

Nu-i momentul: pică prost! - ar putea pretinde și alții, de-o pildă cei ce au găsit abuzivă lansarea, de către Virgil Ierunca (după spusele lui Ovidiu Cotruș), a cuvintelor atribuite lui Mircea Vulcănescu pe priciul de moarte:

“Să nu ne răzbunați !” Fiindcă, de spaima dreptei judecăți, s-au repezit să citeze-din-clasici, să-și confecționeze o justificare-certificat-de-bună-purtare toți pociții, toți beliiții, toți gușatii - de la Pleșu (trecînd prin Buzura cu al lui: “Fără violență !”) și pînă la ultimul securist: aceia care, după ce-au mînjit, au împutit, au terorizat, au distrus o țară, acum ne îndeamnă să fim creștini! Să nu ne răzbunăm pre ei !, doar așa ne-a învățat însuși Mircea Vulcănescu, naționalist și creștin de-al nostru, din popor...

“Am ajuns la sfîrșitul acestui text - am să răsufli ușurat cînd am să-i pun punct.

Nu mai e nevoie să repet: nu am schițat aici “portrete” - ci am încercat să dau seama de ruptura cu, în ordine cronologică: Ivăsiuc, Țepeneag, Tănase, Manolescu, Marie-France Ionesco, Monica Lovinescu. Aceștia există în textul meu numai în măsura în care mi-au fost de folos în căutarea motivului rupturii, după decenii de prietenie.

Dacă nu am reușit - foarte rău pentru mine; dacă am reușit, tot foarte rău: fiindcă nu am reușit să-mi păstrez prietenii...

Numai că eu (am mai spus, nu-i nimic: repet) pun preț, în primul rînd, pe prietenie : atunci cînd mă despart de cineva, îmi rămîne ceva; nu mai am prieteni, mi-a rămas prietenia.

Paris, rue Bisson, 19 decembrie 1995”

Duminică 17 iulie 2011

(...)“Așadar, veniseră la noi Liiceanu și Pleșu. Nemaizăbovind asupra “temelor” atinse la Monica și la Virgil - ei trecuseră la altceva (avusesem vaga impresia că așteptaseră acest moment - repet: era o impresie) : la cartea mea citită de ei în traducere franceză: **Le Tremblement des Hommes** (în românește : **Culoarea curcubeului**). Găseau că titlul este cum nu se poate mai potrivit, dar se întrebau și ei dacă trecerea în românește prin **Cutremurul oamenilor** este acceptabilă din punctul de vedere al limbii. Eram de acord cu ei, însă atunci nu mă preocupa deloc găsirea unui titlu în românește - eram un “optimist-realist” : mă temeam că nu voi mai apuca doborîrea comunismului în România... Mai găsiseră (mai mult Liiceanu, în fapt) că subtitlul, în franceză este și el grăitor: **Peut-on vivre en Roumanie aujourd’hui ?** - și repe-tau cu voce joasă, ca pentru ei înșiși, subtitlul (pe care eu îl refuzasem, dar Seuil mi-l băgase pe gît “din rațiuni comerciale”):

«**Peut-on vivre en Roumanie? Peut-on vivre? Aujourd’hui?**».

După ce au spus tot binele despre acest volum de mărturii, la îndemnu-rile mele (rugate), am trecut la alte cestiuni de pe ordinea de zi. Liiceanu însă revenea mereu la **Le Tremblement**...: ce bine era prinsă cutare situație; ce reușit portretul cutăruia ; ce fericită expresia cutare... După fiecare laudă, mă întreba de foarte aproape, în șoaptă:

«Ce-ar trebui să facem noi, cei rămași în România ?»

Întîia oară am ridicat din umeri ; am schimbat vorba. A doua oară m-am prefăcut că nu auzisem (ce întrebare era asta? Nu mă temeam de “urmări” - dacă lor nu le era teamă - dar ce eram eu, căruia îi puneă întrebări existențiale, fiindcă suna: «Ce să facem?», dar semnifica: «Ce să fim ?». Or eu eram depaarte și de Păltinișul lor și de Noica al lor...). A treia oară am... răspuns:

«Ce să faceți... ? Ce vă luminează Dumnezeu !»

Credeam că terminasem - nu-l cunoșteam pe Liiceanu: nu s-a lăsat pînă nu m-a făcut să bîgii ceva din care ar fi trebuit să se înțeleagă... ce ar fi bine să facă ei - în România... Liiceanu era numai urechi. Îi atrăsese atenția și lui Pleșu - care discuta cu Ana - să fie atent la ce spun eu... O vagă și supărătoare senzație de jenă a început a-mi da tîrcoale - pînă cînd Ana a spus :

«Dar ce faci tu ? Dai indicații-prețioase? Niciodată n-ai făcut așa ceva, ce te-a apucat chiar acum ?»

Avea dreptate: ce mă apucase ? Chiar acum? Liiceanu-Pleșu au protestat: cine să dea sfaturi, dacă nu eu ? Experiența mea de viață era inegalabilă, de ce să nu o împărtășesc și altora?

«A împărtășit-o, în scris, ați citit **Le Tremblement...**“, a observat Ana.

Nu s-au lăsat. Au insistat să continuu, să le spun, să le împărtășesc - să-i sfătuiesc. N-am mai cedat. Mă trezisem. Pe chipul lui Liiceanu nu se citea nimic dincolo de sudoarea uleioasă, însă pe al lui Pleșu... parcă-parcă citeam o intenție (cel puțin) de luare a mea peste picior...

Nu se poate, nu se poate, îmi spuneam, nu vor fi venit ei de la Heidelberg doar ca să încerce să facă mișto (acesta era cuvîntul, ca o mască venețiană cu cioc lipită de nasul lui Pleșu, în partea de sus, la mijlocul unicei sprîncene) ; unii veniseră - special, din Germania, din Danemarca, din Nordul Franței - ca să mă întrebe cum să-și scoată fratele din pușcărie, copilul ținut ostatic; alții veniseră - special, pretindeau ei și nu aveam nici un motiv să-i contrazic - ca să mă vadă; alții, în fine, ca să-mi dea sfaturi: cum să mă protejez, cum să mă apăr dacă mai sunt agresat... Dar să vii din vârful Păltinișului, prin Heidelberg, ca să mă întrebi ce-ar trebui să faci tu, în România... Bine-bine, doar trecuseră pe la mine - însă nu mă înșelam, mai ales în privința lui Liiceanu: venise cu întrebarea gata-învățată, repetată...

Cît au mai rămas la noi, ne-am simțit bine, fiindcă n-am mai atins “Întrebarea”, deși Liiceanu, ritmic, deschidea gura și se pregătea s-o repete - eu însă îl rugam, mut, cu mîinile împreunate, să o lase pe altădată.

După plecarea lor am rămas multă vreme de vorbă cu Ana: impresia neliniștitoare, dezagreabilă lăsată de cei doi, mai ales de Liiceanu, era mai acută la ea (...). De ce veniseră cei doi și la noi? Din simpatie?, din admirație?, din solidaritate? atenție; ei ne vizitau într-o perioadă “albă”; după atentatele cu bombă și cu otravă, nici scriitorii cu care fusesem în relații în România nu mai dădeau pe la noi, ne trimiteau vorbă prin Monici că ei ne iubesc și că ne țin pumnii... Vizitîndu-i fără teamă pe Monici, apoi venind și la noi, dovedeau că nu sunt atît de “prudenți” ca scriitorii... Da, acesta era punctul pozitiv al lor, dar rămînea, sîcîitoare, întrebarea: de ce insistaseră, mai ales Liiceanu, să le dau sfaturi în privința comportamentului lor de după întoarcerea în România? Din capul locului era exclusă intenția de provocare (...). Am discutat cu Monicii (...) cum să încerce să-și bată joc de mine, cînd ei mă iubeau nespuse, mi-au spus și mie nespuse în față, ce vreau mai mult ?

«Ești supărat pe Liiceanu că în **Jurnalul de la Păltiniș** n-a vorbit de dumneata? - nici de noi n-a vorbit și nu ne supărăm... Nu putea, știi bine că numele dumitale a devenit odios în România...»

Încă de pe atunci Monica, din comoditate, reducea obiectiile mele la adresa cuiva (pe care ei îl susțineau fără rezerve) la “umorile personale” ale mele. Îi era peste puteri să accepte - că, de pildă, Sorescu este departe de a fi ceea ce își impuseseră ei să creadă despre... “Las-o moartă !”, cum îi zicea cu dragoste Virgil - și mai grav: foarte departe de ceea ce colportau ei înșiși despre același. N-aveau timp, nu era momentul - începusem să întrevăd rolul

de umbrelă a acestor sintagme.

Înainte de venirea încoace a bursierilor heidelberghezi, vorbind despre **Jurnalul de la Păltiniș**, zisesem:

«Ați observat când anume începe **Jurnalul...** ?» (am spus data: martie '77). «Nici o aluzie la ce se petrecea atunci, nu doar în Evropa, ci și în țărișoară...»

«Ți-am spus că nu se putea! N-ar fi apărut, dacă ar fi făcut aluzii.»

«O fi scris dar i-o fi scos cenzura», a presupus Virgil.

«N-a scris deloc !», a făcut Monica. «Știa că n-are să apară, așa că n-avea rost să mai scrie...»

«Moniiiiic...», a făcut Virgil a reproș - Monica a ridicat din umeri.

«De acord, de acord», am zis. «Însă dincolo de cenzură - chiar dincolo de autocenzură... Să reușești tu, mînuitor de condei, performanța nu de a șterge din manuscris ceea ce presupui că cenzura n-ar permite... (astfel, făcînd tu munca ei împuțită), ci să ștergi și din memorie fapte, nume... Tu, care mînuiești cuvîntul întru neuitare și deși filozof, deși scriitor de ficțiune, scrii totuși istorie...».*)

*) Abia acum îmi cade în mînă terribila scrisoare a lui I.D. Sîrbu către Mariana Șora (5 sept. 1987), reprodusă în *Familia* (? 1995) și nu rezist plăcerii de a cita din ea cîteva fragmente:

“(...) pe vremea cînd am citit **Jurnalul de la Păltiniș** am fost vînat de mînie și revoltă: nu pentru motive literare (cartea este un act de nobilă literatură), ci pentru că ea este, ca model de viață și de filozofare, o formă de fals și de teatru, o formă de ametit proștii și de un ciocoism levantin la nivelul de sus, la cel mai înalt nivel de trîncăneală trăiristă (...).”

“(...) mă doare, citesc, rîd, mă scarpin: Doinaș - campion al publicității fără riscuri se înscrie și el la cuvînt, de cînd a tradus Faust se consideră superior lui Blaga (de asta și l-a tradus, nu ca să învețe nemțește fără profesor, pe parcurs). Are loc o impostură bizantină, e vorba totuși de cultură, de cultura noastră, teatrul continuă, sunt lăsați în pace, cine se teme de niște fricoși care se joacă cu baloane nemțești și grecești; ei nu se ating de popor și de drama lui nici cu o floare (...).”

“(...) Iartă-mă, voi citi, *sine ira*, **Jurnalul**, voi încerca să fiu cuminte în banca mea, voi parcurge **Epistolarul**, ca să învăț arta distanțării de istorie, popor, tragic (prin beția de cuvinte), prin citate și citiri, atît de subtile și de culte, încît îmi vine să iau lupta de clasă de la început. Eu nu mai îndrăznesc, de cel puțin 30 ani, să pronunț, de pildă, sintagma: «clasă muncitoare» - deși aș avea oarecari drepturi. Mai ales azi... Nu o pronunț din motive de pudoare, luciditate, bun simț. Am pierdut din 1950 orice contact cu filozofii, biblioteca și fișele mele au fost date la topit (...) ...am constatat că marele Noica e un uriaș fricos, un atlet al prudenței și un campion la fugă (de răspundere); știu din pușcărie cum era acolo; să mi se ierte prejudecata de clasă, am văzut țărani, muncitori, popi de țară și studenți care se purtau ca niște cavaleri cruciați, și am văzut înalte fețe bisericesti, mari poeți și mari critici încăcănați pînă la limita rușinii muierine. Noica nu s-a dus la Păltiniș ca să scape de frică, să se căiască de anii de lașitate și trădare: s-a dus ca să transforme în stil acest mod de a ignora esențialul (...) ...așteptam de la Papa din Păltiniș o epistolă către mitici, o analiză a lichelismului, lașității, bizantiniei și semidoctiei noastre thraco-getice. El, nimic, «să facem o școală ca o echipă de fotbal: doar 12 genii, plus rezerve» (...). Arde țara, arde Europa, Noica se desparte de Goethe; pierde limba română: el pledează pentru deschiderea care se închide (...).”

“(...) răsfoind acest **Epistolar** (...), simțind cum se redorează niște blazoane boierești, cum se mateinizează niște spirite pline de complexe pariziene, cum arta pentru artă devine filozofie de dragul filozofării în sine, cum s-a transformat, cu învoire de la primărie, libertatea de gîndire în libertatea de a ignora total și limba și drama istorică prin care trece dricul culturii (...), am citit, cu nesfîrșită bucurie, epis-

tola ta către Gabriel Liiceanu (...) în care (...) îți spui cu curaj adevărurile tale: care ar fi fost și ale mele, dar eu nu voiam să le scriu, nu aveam voie să dau apă la moara cultului personalității, nu voiam să stric ritualul de noblețe și de protocol al acestor scrisori, pe cât de frumoase, pe atât de inocente și inutile.”

“(…) Un demon al satirei mă tot îndeamnă: de ce nu am făcut tot ce se putea face, să merg, să scriu la Păltiniș, să mănânc Lysis, să îmi bat trupul-porc ca să adun acel material prin care, acum, aș fi putut să scriu cea mai acidulată satiră despre acești prețioși-ridiculi, acești circari ai somnambuliei aristocrate, acești onaniști care - vorba lui Blaga, ignoratul - «consumă numai mărgăritare, dar produc doar căcăreze»” (notă din 6 aprilie '96).

Monica a încercat să-mi închidă gura de la întâia propozițiune cu legendarul ei : «Nu-i adevărat !», rostit cu mult înainte ca eu să formulez vreă acuzație. Dar n-am ținut seamă. Însă ajuns la urmă, am constatat că eu vorbisem, eu mă auzisem: ei nu voiau să știe altceva decât: *sunt supărat pe Liiceanu, pentru că nu m-a pus în Jurnal!*

Chiar dacă mă întrerupsese Ana (înainte de a înceta eu) să dau sfaturi, apucasem totuși să formulez câteva, printre ele și normalul reflex de a trimite în Occident manuscrisele refuzate de cenzură.

Trecut-au anii (ca nouri lungi...) și nu au venit - să se observe, nu am spus: nu mi-au venit-parvenit manuscrise respinse de respingătorii de la București. Nici **Istoria literaturii române** promisă-jurată de Manolescu, nici “altceva” la care tocmai lucra Pleșu, nici un “altfel” de jurnal al lui Liiceanu.

Pe atunci nici cu gândul nu gîndeam care era adevărul. A trebuit să cadă comunismul peste tot în Europa, apoi în anul 1991 Manolescu să scrie în recenzia la cartea lui Negoitescu **În cunoștință de cauză** : “*tot ce a fost valoare, în cele din urmă, a fost publicat la noi*” (subl. mea), eu să nu-l cred și abia în 1994 să am “revelația”: Manolescu avea dreptate: în România, cu excepția celor patru scriitori - pe care îi semnalasem în aprilie 1990 - nu mai existau alții avînd ceva în sertar.*)

*) Scriitorii români într-atît au încifrat „mesajul”, încît au ajuns să nu mai respecte proprietatea cuvîntului: așa cum, ceva mai demult, N. Breban folosea noțiunea de exilat după cum îi convenea lui, „exilatului cu dublă cetățenie româno-germană” (iar după el s-au luat alți navetiști cu voie de la Securitate: Pintilie, Cernescu și alți oameni-de-teatru-și-de-nimica), mai incoace termenul de literatură de sertar este folosit (de Z. Ornea în *Timpul*, de Ștefan Borbely în *Familia*) foarte după ureche. Ar fi trebuit demult să se știe: în acest sfîrșit de secol XX un exilat din țările comuniste nu se mai putea întoarce în țara de origine, nici de “sărbători”, nici în „concediu” - nici măcar la înmormîntarea mamei sale; să se știe, de asemeni: literatură de sertar, într-o țară comunistă, nu înseamnă... suma acelor manuscrise predate, însă din diferite motive respinse de cenzură ori amîinate (și păstrate în sertar), ci acele manuscrise care, găsite la opercheziție, puteau fi confiscate, iar autorul risca să fie dus la Securitate (pentru trei nopți sau pentru șapte ani).

Ehei, apuseseră timpurile feroase în care scriitorul român “se bătea” cu cenzura (vorba vine: redactorul de carte îi transmitea autorului “cerințele de sus”). Ceaușescu, acela căruia prea-mulți tineri îi acordaseră... “Stima noastră și Mîndria” în impunerea revoluției chineze din 1971, știind că scriitorimea nu se opune; că suportă orice; că nu are coloană vertebrală - a hotărît să... desființeze cenzura - astfel: “Tovarăși, la noi nu există cenzură, așa că am hotărît s-o desființăm !” (aplauze îndelungate, Ceaușescu-România !) : un consilier “psiholog” MAI îi șoptise adevărul potrivit căruia un scriitor bun îl va cenzura mai eficace pe un scriitor mai puțin bun decât un tovarăș-de-la-

controlul-presei, oricît de devotat partidului ar fi acela - asta fiind una, a doua: vom putea pretinde că la noi nu exista Cenzură: doar n-o cuprinde pe toți scriitorii redactori în edituri și la reviste! Nici chiar cei mai optimiști “psihologi” dintre consilierii ceaușești nu prevăzuseră că, în mai puțin de cinci ani, scriitorii-redactori vor face ravagii în distrugerea volumelor “îngrijite”, cu tot cu autorii lor. Rezista vreun poet la tînguierile delicatului și bolnavului poet Florin Mugur? Cine avea inima aceea să-i facă “tocmai lui” greutăți, refuzînd “modificările cerute”? Numai un nesimțitor la suferința aproapelui redactor de carte și a soției sale! - și iată cum apăreau, mutilate de mîna unui bun poet, volume de poezie la Cartea Românească! Dar numai de poezie?... Rolul nefast jucat de acei scriitori-buni, în același timp redactori de edituri și periodice (cei care după “revoluție” ne-au venit la Paris, să ne explice nouă, becnicilor de exilați, că ei, cei de acolo, “de pe baricade”, rezistaseră comunismului prin cultură! - unul dintre acești nerușinați fiind chiar Sorin Mărculescu, editorul **Jurnalului de la Păltinis**) nu a fost scos la iveală, pagubele încă nu au fost evaluate. O promiscuitate morală inimaginabilă a domnit printre scriitorii cei mai buni - din 1977, iar efectele se vor resimți atîta vreme cît cei care au participat la acest Pitesti literar-cultural vor mai fi în viață. Ceea ce înseamnă - în continuare, dîndu-i dreptate lui Manolescu: în România, (exceptîndu-i pe Noica, Steinhardt, Mihadaș, I.D. Sîrbu), *nici un scriitor nu a fost respins de cenzură* (ca să recurgă la trimiterea în Occident) pentru un motiv foarte simplu: *scriitorul român (nepușcăriaș politic) nu a scris ceva susceptibil de a fi respins de cenzură!* Prin urmare, nici Manolescu, nici Pleșu, nici Liiceanu. Nu știam de ce îmi suna straniu numele redactorului de carte - de la Cartea Românească, îngrijind și **Jurnalul de la Păltiniș** ca și **Epistolarul** : Sorin Mărculescu : “prietenu din copilărie” al lui Tepeneag și colegul de primă facultate al meu era-este cunoscut ca un om de o “prudență” patologică, nici nu se putea un cuplu autor-redactor de carte mai agreat de cenzura comunistă : fricosul legendar Liiceanu și fricosul nu mai puțin legendar Mărculescu nu puteau să nu publice acele cărți - care, în anul 1977, vorbeau (vorba Ardeleanului) despre niînica.

Mă laud că încă din 1972 am scris pentru jurnalul german *Die Zeit* un text în care vorbeam de *cenzură*, de *autocenzură* - și de *întrecenzură*; nu mă bucur că “profețiile” s-au împlinit... Scriam acolo (de altfel nu descopeream roata) că scriitorul are nevoie de poliție: ca în Orwell, scriitorul-nou îl iubește atît de mult pe Big Brother, încît acesta poate avea deplină încredere în inginer(ul sufletului omenesc) : se va aseza la masa de scris și va scrie *numai* ceea ce va fi publicat...

Astfel a ajuns scriitorul român (valoros, nu este nevoie să insist) autor de texte publicabile - deci publicate !

De fiecare dată cînd îmi exprimam regretul că “cei buni - chiar foarte buni” nu vor fi ei “atît de buni cum zicem noi” - dovada: cu excepția lui Tudoran și a lui Nedelcovici (iar recent Dan Petrescu, Liviu Cangeopol, Luca Pițu), nici un alt scriitor n-a îndrăznit să facă “ceea ce făcuse pînă și Tănase: să-și trimită textele refuzate...”. Monica și Virgil, după ce în prima parte se declarau de acord, oftau apoi numaidecît treceau la apărarea celor care, «bieții de ei, se luptă cu Eugen Barbu»,

«De ce cu Barbu? - să se lupte cu Ceaușescu !», ziceam eu.

«Fac și ei ce pot, cît pot, cum pot, cu ce pot...»

«Era o vorbă în România: iaurt mănînci - iaurt poți. Dar să poată ceea ce poate un om normal, nu un scriitor la români !»

«Ai pe altcineva, să facă altceva ?» - credeau că îmi închideau gura.

Eu însă una știam, una ziceam: ar fi “bietți” scriitorii români cotidieni dacă, de-o pildă, s-ar afla în închisoare - bineînțeles, nu doresc nimănui să cunoască pușcăria, dar o comunitate declarat anticomunistă ca a noastră să semne contrare: din 1977 nici un scriitor n-a intrat în pușcărie - măcar pentru “agitație publică”; nici un scriitor n-a fost total interzis (discuția avea loc înainte de 1989). “Bietul Manolescu” ? - de ce, “biet”? : își pierduse rubrica fixă ? Apartamentul? Postul de asistent la Universitate? - da’ de unde, e bine-sănătos, scrie cu voieșie despre Popescu-Dumnezeu... De ce “biata Blandiana” ? Fiindcă de un an n-a mai fost la Paris, de trei la Tokyo, de patru în America și nu i s-a publicat volumul antologic în BPT ? Cu Arpagicul o să intrăm noi în istoria rezistenței anticomuniste? *)

*) Răspunsul la această întrebare retorică este: Da ! Cu Arpagicul ! Mama lui - precum și a poemului de neuitat: “În noaptea asta udă ca o ploaie/Am scris întâiul cîntec comunist”; și a: “Slavă anului acesta/Ce-a ucis în colb milenii /Si de flăcări, ca drapelut/Slavă veșnică lui Lenin” - a declarat, de curînd (30 martie ‘96), la Paris: *Dacă n-am avut adevărați disidenti, am avut adevărați rezistenți* (subl. mea). Nu este primul scriitor dezertor pe timpul lui Ceaușescu, după moartea lui...: rezistent. Dar Foarte Rezistentă Blandiana cunoaște și istoria țărilor din jurul României - iată ce este în stare să spună, în prezența unei comunități alfabetizate, fără a fi pusă la locul ei: *În România, cu excepția URSS-ului, represiunea a fost cea mai dură*. Dar cine s-o pună la punct pe Blandiana? Rusan? Sau poate Manolescu ? Ce ne-rușine!

Sau poate cu nenorocitul de Ursu, victimă a familiei și a tovarășilor săi? Ce fel de “luptă scriitoricească” e *consimțămîntul la diversiunea Eugen Barbu* (cine n-o vede e un tolomac - așa cum tolomac la cub este cel ce nu observă, acum, *diversiunea V.C.Tudor, după ‘89*). În schimb, pentru chestiuni esențiale - ca de pildă Dicționarul Zaciu - bravii scriitori români (în frunte cu chiar autorii) umblă cu memorii adresate în cel mai „sinucigaș” caz Suzanei Gâdea ; cu “plîngeri pe cale ierarhică” și cu tînguieli între patru ochi. De ce nu s-au adunat de pe drumurile ghișeului Fondului literar și ale “întîlnirilor cu cititorii” (ei, care-l vorbesc de rău pe Păunescu, dar cu ce se deosebesc ei, calitativ, de Bardul Bârcii, dacă și ei se duc prin țară și, după ce aruncă zece cuvinte indiferente spre flămînzii, istoviții, agonicii adunați cu miliția la “întîlniri”, se îndreaptă spre adevăratele “rosturi” ale scriitorului român: ghiftuirea pînă la vomă prin casele de primire ale regionalelor de partid, iar dimineața cărarea desagilor, a damigenelor, a sacilor cu ce-o fi - tot de la Gospodăria de partid ?), să lucreze pentru adevăratul rost al unor scriitori: **Dicționarul?** De neînțeles, de neacceptat (acceptat însă în România) : deși îl vizita frecvent pe Gogu Rădulescu - în bună companie: nelipsitul Buzura, indispensabila Blandiana, inenarabila Geta Dimisianu - Zaciu nu a încercat măcar să-i ceară Bulldogogului să facă ce nu făcuse în viața lui: un bine general-cultural (ei, ce i s-ar fi întîmplat lui Gogu dacă ar fi intervenit: l-ar fi mîncat Ceaușeasca ?). De ce ? Fiindcă, întregat, Buzura (Gusti) îl sfătuisese să nu-i roage pe “unchiul” așa ceva? Ei da, acesta era rolul lui Buzura (sentinelă la poarta lui Gogu) : să proclame : “adevăratul pericol nu e Ceaușescu, nu e comunismul - ci ungerii”, să-i descurajeze pe cei ce ar fi avut de gînd să-i ceară ceva “unchiului Gogu” - dar Zaciu? Ditamai profesorul universitar, școlit, călătorit - de ce nu a avut reflexul normal (pentru că tot se murdărise, frecventînd cocina lui Gogu Rădulescu - cel care a supraviețuit doar pentru că i-a vîndut pe toți din jur) să-i ceară să facă ceea ce putea face: să intervină pentru a curma această anomalie: nepublicarea unui monument cultural: **Dicționarul?** Să fi redactat, în germană, în franceză, o pagină de informații

în legătură cu Dicționarul, pe care s-o fi trimis unei publicații occidentale - ce i s-ar fi întâmplat lui Zăciu? Nimic - însă el (se prefăcea că) nu știa: Dicționarul ar fi apărut, iar lupii de la Putere n-ar mai fi îndrăznit, o vreme, să facă ce făcuseră: să terorizeze o turmă de oi. Se vede însă că nu avea cine să apere **Dicționarul** - dacă pe Zăciu îl preocupa mai degrabă viitoarea viză pentru Germania, decât publicarea... monumentului...

Deși cu inima erau de (aproape) aceeași părere - cu excepția lui Barbu, pe care nu-l vedeau ca mine : diversiune de partid și de stat, ci ca principala amenințare a culturii române - Monica și Virgil se întorceau degrabă în platoșa de luptă, așa că, în primul rînd, nu permiteau să le fie urecheați (ori atinși cu o floare) copiii, aici intrînd și născuții după 1940, ca Iorgulescu, Blandiana ; mai în vîrstă decât ei înșiși: Paler, Doinaș, Paleologu... Închiderea spectacolului (pentru copii) se făcea prin :

«Dumneata ziceai : “Pe ăștia-i avem, cu ăștia defilăm”. Ai alții ?»

Nu, n-aveam - alții. Închideam gura - fără să devin mai înțelept. Așa trecut-au anii - pînă cînd, în 1989, s-au semnalat “cei opt” - dintre care Pleșu. Însă nu și-Manolescu ; nici și-Liiceanu. De ce ?

La această întrebare, de altfel... vinovată, au venit, după ani, ceva răspunsuri dinspre Mircea Iorgulescu, Manolescu și alți fii spirituali ai Monicăi și ai lui Virgil: inițial (?), ei - Iorgulescu, Manolescu și cu Liiceanu - ar fi trebuit să redacteze protestul, însă unii s-au opus, considerîndu-l “prea tare” (Doinaș) ; alții, ca Hăulică și ca Pleșu, s-au grăbit să facă publică varianta lor - “pur administrativă”, așa o califică, acum, cei rămași de căruță, cu adevărat culturalii - “astfel irosindu-se ocazia de a fi apărută cultura aceea română”...

Au început a se banaliza “dovezile de rezistență” (de după război). Doar la început noi, exilații, am fost rău impresionați, mirati, șocați de laudele de sine fără de rușine ale unor Sorescu, Buzura, Vulpescu, Sorin Mărculescu - care cum mai rezistaseră ei ! - urmate, în timp, de vocile mai nuanțate (!) ale Anei Blandiana, a lui Doinaș, a Gabrielei Adameșteanu (și chiar a lui Eugen Uricariu - ce, el nu-i om - deși aparatcik născut nu făcut?). Azi nici nu le mai luăm în seamă - am muri de trei ori...

Nu l-am auzit-citit pe Liiceanu, pretinzînd că ar fi rezistat culturalicește. Oricum, textul său “Către lichele” nu mi-a plăcut, am găsit că sună fals, strident - neadevărat; impresia mi s-a întărit ceva mai tîrziu, cînd i-am citit: “De ce sunt monarhist ?” (chiar așa: *de ce* ?, măi băiete, ești tu monarhist?), unde mărturisirea că abia acum (în 1991?) “descoperea” semnificația monarhiei (adevărat, cam tîrziu : i-o luaseră înainte-regaliștii din ilegalitate, precum Mircea Ciobanu, Doina Uricariu...). Dar să nu anticipez:

În primele săptămîni ale anului 1990, Liiceanu, proaspăt director al proaspetei Edituri Humanitas, venise la Paris pentru a-și alcătui portofoliul editorial. Monica mi-a telefonat, fericită, febrilă (cum altfel ?), recomandându-mi să-mi rezerv seara cutare: ne vom întîlni “cu toții”, ca să-l ajutăm pe Liiceanu să-și alcătuiască planul editorial. Un telefon asemănător am primit de la Mihnea Berindei.

Am început să mă pregătesc. Și eu, ca tot exilatul literator, visasem o revistă (dar o editură!) ; apoi, spre deosebire de ceilalți, aveam ceva experiență editorială franceză, cîștigată prin colecția “Est-Ouest” de la Hachette, mutată la Albin Michel. Am scos dosarele, am selecționat o sumă de liste, de “hîrtii” - și am așteptat. Cu o zi înainte de data convenită, am telefonat la Monica Lovinescu, întrebînd dacă rămînea valabilă întîlnirea; mi-a răspuns

că Liiceanu are, de la venire, un program foarte-foarte încărcat, dar de cum va ști ceva precis, mă va anunța.

Am așteptat. Fără grijă - Monica a promis, Monica se ține de cuvânt.

A venit după-amiaza zilei în chestiune - am tot încercat să telefonez la Monici : ocupat. Nu m-am neliniștit: dacă urma să se facă întâlnirea, Monica îmi va telefona - cum altfel? S-a făcut "momentul". Am mai încercat cu telefonul - tot ocupat, dar mi-am spus că Liiceanu nu va fi putut veni la timp, întâlnirea se va fi amânat - să mă las în grija Monicăi ; ea are să mă anunțe, doar și eu fac parte dintre „ai noștri”, din "toții" adunați, în cursul anilor, în jurul ei și al lui Virgil Ierunca. (Doar dacă nu scoseseră telefonul din priză, ca să nu fie deranjați - dar nu, imposibil să-mi facă Monicii una ca asta!)

A doua zi pe la orele două după-masă telefonează Monica - mă întreabă de una, de alta, îmi comunică niște informații cu totul nesemnificative... O întreb ce se mai aude cu întâlnirea de la ei, cu Liiceanu - s-a amânat? Îmi răspunde, după un timp :

«S-a făcut. Am stat toată noaptea, dar am lucrăaaaat...»

N-am înțeles. Mai târziu înțelesesem că atunci nu voiam să înțeleg. Mă știam prieten al ei și al lui Virgil, iar „secretele” lor (mai cu seamă în legătură cu "clandestinii") le respectam, nu ceream amănunte (așa cum făcea Monica, atunci când secretele erau ale mele...). De data asta însă nu era vorba nici de "clandestini" ("Scriitorul român la Paris, după 22 decembrie '89, a ieșit din clandestinitate", aveam să spun), nici de secrete - ci de o întâlnire "cu toții"; anunțată în urmă cu peste o săptămână.

Am îngăimat ceva în genul:

«Bine, dar era vorba să vin și eu...»

Monica m-a asigurat pe dată:

«Am lucrat foarte bine, ți-am impus **Gherla și Cutremurul oamenilor**. Ce, n-ai încredere în noi? În Micnea ?» (așa pronunță Monica: Micnea - și: Racmaninov).

«În Mihnea ? Am încredere - ca ce ? Ca turcolog ? Dar Berindei nu are nici cea mai vagă idee despre literatura română - nu degeaba a fost bun prieten și coleg cu Vlad Georgescu... Or, era vorba de portofoliul literar al editurii lui Liiceanu...»

«Dacă n-ai încredere nici în Micnea - care te iubește foarte tare...», s-a așternut Monica pe diversiuni.

Pe atunci aveam încredere absolută în ea, în ei doi, drept pentru care am căzut în capcana întinsă - am pierdut vreo cinci minute dezbătând arzătoarea chestiune : mă iubește foarte tare Micnea - au numai tare...? Am încercat s-o aduc la obiect: Întâlnirea de acum două (și dacă trei ?) seri de la ei, cu Liiceanu, la care și eu fusesem chemat: de ce nu mă anunțaseră ?

Monica Lovinescu mi-a dat atunci un răspuns care m-a paralizat:

«Dar nu ți-am spus, omule, că am stat toată noaptea și că am făcut treabă bună cu Micnea și cu Adriana... ?»

«Ați vrut să spuneți: Catherine - așa o cheamă pe soția lui Berindei, nu Adriana.»

«Am spus: Adriana? Am greșit, trebuia să spun: Ariadna - în ea ai încredere, nu ? E profesoară de franceză !»

«Cine-i profesoară de franceză ?», am întrebat, perfect năuc.

«Fata Doinei Cornea - doar o stimezi pe Doina Cornea.»

Eu voiam să rămânem la Liiceanu și la portofoliul Editurii Humanitas - Monica Lovinescu mă rătăcise la Berindei, la Adriana care era, în fapt, Ariadna, la Doina Cornea - primul mă iubea, a doua era profesoară de

franceză, pe a treia o stimam...

Am încheiat acea convorbire telefonică într-o stare ce nu mă mai încercase din copilărie: îmi venea să plîng. Nu știam de ce, dar singura "soluție" : plînsul. Aveam aproape 55 de ani, scrisesem 22 de cărți, trecusem prin atîtea și atîtea - iar acum mă năpădise plînsul. Să fi simțit, că, atunci, se încheia o perioadă, un ciclu din viața mea? Că ceea ce fusese n-avea să mai fie ? - din pricina acelei întâlniri cu Liiceanu de la Monici, la care, deși invitat, nu fusesem anunțat cînd anume să vin.

Acum mă gîndesc: atunci, la începutul anului 1990, a început să se degradeze prietenia noastră - și a fost prima expulzare a mea prin voința Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca (ultima fiind în mai 1994, cînd, la Colocviul despre exil ținut la Paris, la care au participat Paler, Blandiana, Doina Cornea, Băcanu și alți... exilofili: atunci ei au condiționat prezența lor de absența mea - iar Paul Barbăneagră, ascultător, s-a executat: nu m-a invitat, ca să nu-i contrarez pe Paler, pe Blandiana, pe Băcanu, adevărații prieteni ai exilului... - apoi a explicat în *Dilema* că el regretă. dar s-a petrecut ceva grav cu mine în vremea din urmă... ; da, și cu mine...).

A doua zi cînd a telefonat Monica eram gata-supărat. A crezut că mă îmbunează dacă-l readuce pe tapet pe Micnea cu tot cu iubirea față de mine: am rămas insensibil la acest argument și cu o proastă-creștere evidentă am întrebat iar de ce nu mă anunțaseră și pe mine...

«Dar ți-am spus, omul lui Dumnezeu, că am făcut treabă foarte bună și fără dumneata - uite, Micnea a impus **Gherla**, Adriana a pledat pentru **Cutremurul...** - ce mai vrei?»

Acest "ce mai vrei?" nu are o semnificație, este un tic verbal - însă eu eram sensibilizat din ajun. Într-un tîrziu am mormăit:

«Frumos din partea lui Berindei și a profesoarei lui de franceză că au impus; au pledat pentru includerea în portofoliu a cărților mele - au pledat îndelung? Liiceanu a cedat în cele din urmă, a consimțit să includă în plan un volum pe care-l lăudase încă de acum șase ani ?»

«Sigur că a cedat - dacă l-ai fi auzit pe Micnea cum te apăra...»

«Micnea, cum îi spuneți, nu avea motiv să mă apere - decît dacă alții erau împotrivă...»

Tăcere asurzitoare. Monica nu suportă s-o taci, așa că nu s-a lăsat pînă n-am deschis gura:

«Mă întreb: pentru cărțile mele n-ar-fi fost mai bine să fiu eu de față? Nici pentru dumneavoastră autorul nu contează? - interesele lui fiind apărate de Berindei, de Ariadna, că tot e ea profesoară de franceză... ?»

Monica m-a anunțat că o jignesc pe... Doina Cornea; și că de data asta se supără ea. Ceea ce a și făcut - ceea ce și aștepta: ca eu să spun ceva oarecum "jignitor", ca ea să aibă prilejul să nu mai răspundă la întrebările mele. N-am aflat niciodată amănunte despre faimoasa întâlnire în care Mihnea și Adriana pledaseră cauza cărților mele **Gherla** și **Culoarea...**

[Am mai descris scena. Bine am făcut. Așa-mi trebuie dacă o cred pe Monica Lovinescu.]

La proxima întâlnire cu Liiceanu, la hotel, nu am pomenit de Berindei - cu atît mai puțin de Adriana de franceză - ci de adjunctul său, Sorin Mărculescu. De asemeni am discutat propunerea mea de a fi integral editat la Humanitas - a fost de acord...

Pînă la apariția celor două volume ale mele (pentru care asudaseră Micnea cu Ariadna-i personală), l-am întâlnit pe Liiceanu prin Paris: mă ținea la curent cu mersul culesului, al corecturii ; în timpul călătoriei dinainte de

prima mineriadă (13-15 iunie '90), m-a anunțat și pe mine - pe lângă Ionesco, Cioran, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca că are de gând să facă "*des entre-tiens*" cu noi, cu fiecare - mi-a și spus numele cameramanului. Televiziunii bucureștene îi dădusem un scurt interviu la Salonul Cărții organizat la Porte de Versailles, repetate interviuri dădusem televiziunilor poloneze, baltice, rusești, "moldovenesti" mai multe, cehoslovace (încă nu se separase Cehia de Slovacia), bulgărești, ungurești...

În 18 iulie 1990 (țin minte data) am primit de la București câte un exemplar din **Gherla** și din **Culoarea curcubeului**¹⁾ - cu titlul greșit-corectat în redacție : **Culorile...**

A fost o imensă bucurie, drept care la prima ocazie m-am și grăbit spre studioul Europei libere de pe Avenue Rapp, unde, la "cafeneaua noastră", am stropit debutul meu în românește.

Ca o ghioagă (mioritică) a căzut în creștetele noastre ale tuturor mineriada din 13-15 iunie. Am aflat că Liiceanu, la București, fusese urmărit, hăituit de masele largi înghiogate de partidul lui Gelu Voican-Sturdza - și mi-am reproșat că avusesem rețineri în 1984, nedîndu-i un sfat: cum să fugi de masele populose... Se mai spunea că, datorită bunului Pleșu, ministru al Culturii, scăpase teafăr prin subteranele Casei Scînteii, apoi fusese escortat pînă la aeroport...

«...A sosit aseară», mă ținea informat Monica Lovinescu.

«...A sosit acum o săptămîină», mă ținea la curent Monica Lovinescu, «dar e așa de șocaaaat... Nu vrea să vorbească cu nimeni în afară de noi...»

«...A sosit și Gabriela Adameșteanu de la Oslo, așa că poți să-i telefonezi lui Liiceanu, șade la Glucksmann, îi știi numărul - vezi cum te porți cu el, că e cu soția, cu fata, cu băiatul...»

Cam la două săptămîni de la sosirea lui la Paris (timp în care aflasem, cu pișcături de gelozie în inimă, că se întîlnise cu cvasitotalitatea prietenilor - cu unii de două, de trei ori), am reușit să-l întîlnesc pe Liiceanu în casa lui André Glucksmann.

După ce ne-am dat întîlnire prin telefon, m-am dus însoțit de Ana și de Gabriela Adameșteanu. Ne-am dus fără chef, mai mult din datorie (țineam să-i mulțumesc prin viu grai pentru publicarea celor două cărți) și... din interes: ardeam de nerăbdare să aflu dacă, în urma "evenimentelor de la București", mai stătea în picioare înțelegerea dintre noi de a-mi publica integralitatea scrierilor la Humanitas. Nu, nu simțeam că mă duc la întîlnirea cu un prieten trecut recent prin încercări cumplite, avînd nevoie de reconfort. Aveam simțămîntul sîcîitor că mă duc undeva unde nu sunt dorit, măcar acceptat, că îi forșasem mîna să mă primească.

1) Citesc pe ultima copertă a volumului **Gherla**:

"În colecția «Totalitarism și literatura Estului» (de ce nu : Totalitarismul? - dacă e literatură?) au apărut:

Virgil Ierunca, **Fenomenul Pitești**

Paul Goma, **Culorile curcubeului 77.**"

Am făcut această precizare pentru Gabriela Adameșteanu : ea pretinde că cele două volume apăruseră "într-o editură prestigioasă". Prestigiul unei edituri se conturează după ceva mai mult de 2 (două) volume publicate...

Era foarte cald în Paris, întîlnirea urma să aibă loc la orele două, iar cînd ieșisem din răcoarea metroului în canicula străzii, Ana a zis că ea tare n-ar merge - ce să facă?, ce să zică?, ce să răspundă? Are senzația că merge în

audiență la tovarășul director al Editurii Cutaritas - audiență obținută prin intervenția energetică a Monicăi, în doar trei săptămîni, acum conduși de Gabriela... Am spus că nici eu nu am poftă, însă e prea tîrziu: am fixat ora, trebuie să mergem.

«Hai, bă !», ne-a încurajat îndelicat, feminin, Gabriela.

Prima parte a vizitei a fost plăcută, am vorbit despre toate. Cînd ne-am așezat pe fotolii și a început discuția despre “întîmplare”...

Nu aveam de unde ști cît de șocat fusese el atunci, în 13 iunie, cînd “minerii” i-au intrat în birou cu bîtele, însă mi se părea neconvenabil (am găsit termenul) ca, acum, după atîta amar de timp și la o distanță de siguranță de mii de kilometri, să mai tremuri, piftios ; să mai asuzi, grăsos. Și să-ți scazi glasul de tot, de tot - ca să nu ți-l audă cei răi.

Nu-l cunoscusem înainte de 1984, cînd venise la Paris de la Heidelberg; nu avusesem prilejul să stăm ceva mai mult de vorbă după “revoluție” - el era mereu grăbit, îl interceptam în holuri de hotel, de cîteva ori în stații de metrou... Ar fi fost multe șanse de a mă înșela cînd, în ‘84, fusesem aproape sigur că nu avea el ce face cu sfaturile pe care mi le tot cerea; după cum se prea putea să mă înșel și acum: Liiceanu nu era chiar atît de înspăimîntat, de terorizat, de șocat, cum mi-l tot anunțase Monica - de cele ce i se întîmplase cu minerii patriei. În care caz ce era cu el ?

Primul cuvînt care mi-a venit atunci, în casa lui Gluck’, auzindu-l-văzîndu-l-mirosindu-l pe Liiceanu gîfîind și asudînd, a fost: *fals* (nu era oare acesta calificativul dat de Paleologu lui Noica ?).

Ce urmărea el, prin încercarea de a părea *așa*, cînd, vădit, era altfel? Nu știam dacă avea o intenție imediată ori limpede a “manevrei” ; poate că din obișnuință, prin structură, refuza să se arate așa cum era. Mai tîrziu mi s-au confirmat temerile - doar în legătură cu mine: niciodată nu și-a recunoscut vreo eroare, măcar gafă (cine nu comite în viață ?), chiar s-a străduit să le “betoneze”, acumulînd alte neadevăruri, alte gafe, alte erori, febril, încrîncenat: iute-iute, să acopere ce fusese “din inadvertență” descoperit : el nu trebuie să admită că a greșit; *el nu trebuie să fi greșit, fiindcă recunoașterea că s-a înșelat ori că a păcătuit ar fi echivalat cu negarea sa, în totalitate*; apoi niciodată nu mi-a dat ceva “la mîna” (vorbesc, în continuare, de mine și de relațiile mele de autor cu directorul editurii ce îmi era și prieten) - excepție: semnătura pe exemplarul meu, dactilografiat, prin care îi încredințam spre editare scrierile; tot ce mi-a mai comunicat a fost fie verbal, prin intermediari, fie “direct” (prin telefon). Trebuie să fi fost tare mîndru de sine, filozoful Liiceanu: nu se lăsase prins în capcana scrisului-care-rămîne... Știa că eu îl pîndesc, acesta fiind visul vieții mele: să-l prind cu ceva “la mîna”.

Mă întorc la după-amiaza din casa lui Gluck :

Mi s-au părut penibile, indecente - ofensatoare la adresa mea cererile insistente, de a-i da sfaturi: *ce să facă?* Ce trebuie să facă el, după ceea ce se petrecuse la București? Ce-l sfătuiesc eu, ca un prieten ce-i sunt: să ceară azil politic în Franța? Să se întoarcă în România?..

Să fiu bine înțeles: știu ce înseamnă să fii în panică - și eu am fost, nu o dată. Cu certitudine că și eu puneam întrebări prostești din punctul de vedere al martorului zbuciumului meu, admit că voi fi fost de-a dreptul penibil - însă de un lucru sunt sigur: în acele momente eram sincer. Nu jucam sinceritatea, nu mă prefăceam, nu trișam cu adevărul - nu eram *fals*, ca Liiceanu.

Senzația, acută - sonoră aș zice : acest om, acest prieten nu era sincer cu mine - și nu eu îi pusesem o întrebare la care el să nu răspundă, ci el

avusese inițiativa (ca și în 1984), el mă somase să-i dau sfaturi - de care nu avea nevoie - așa cum făcea și acum: mă întreba ce să facă el; cu gândul în altă parte: știa el foarte bine ce să facă, oricum, știuse înainte ca eu să sun la ușa locuinței lui Glucksman. De ce așa ?”

O simțeam pe Ana, fără s-o privesc: se afla în aceeași întrebare: De ce așa ? Mental, căutam ușa prin care să plecăm cât mai degrabă (fuga - soluția lașului...), când l-am auzit:

«...Cum o să putem trăi, de-acum încolo, în România ?»

Instinctiv am ridicat din umeri (e-he, nu mă mai prinde el dându-i “răspunsuri”!). El a repetat întrebarea, ușor modificată:

«Se mai poate trăi, azi, în România? Cum?»

În liniștea instalată am auzit glasul Anei:

«Cum ați trăit și pînă acum, pușorilor : rezistînd prin cultură.»

«Dar eu am întrebat cu toată seriozitatea !», a protestat Liiceanu, ofensat.

«Am răspuns cu toată seriozitatea !», a făcut Ana, cu cel mai dulce zîmbet al ei.

«Hai, băăă...», a făcut Gabriela înspre Ana - dar prea tîrziu.

Liiceanu a mai rămas la Paris - o dată au fost invitații noștri, la prînz - de două ori, de trei ori a venit el singur. Atîta timp cît nu punea întrebările lui asudate, totul era bine. În una din vizitele la noi - spre sfîrșitul lunii iulie - mi-a propus alcătuirea unui volum care să cuprindă scrisorile deschise ale mele - îi plăcuseră, mi-o spusese încă din '84, cele incluse în **Le Tremblement...** ; apoi cele publicate în *Limite* - știa din auzite că mai comisesem și altele... Am fost nespuse de bucuros - eu nu mă gîndisem la o asemenea eventualitate - și m-am apucat de lucru: am triat, am fotocopiat, am ordonat textele, am scris și o pagină de prezentare... A ieșit nu “un volumaș”, cum îi spusese amîndoi, la început, ci ditamai volumul de 400 de pagini convenționale (intitulat, provizoriu, curat-original: **Scrisori-deschise**).

La următoarea întîlnire, Liiceanu mi-a propus un alt volum (la care de asemeni nu mă gîndeam că ar fi editabil), cuprinzînd articolele scrise (m-a flatat : cunoștea textul apărut în 1972, în *Die Zeit*, despre cenzură, autocenzură, paraliteratură), în diferite publicații românești din exil, neromânești, precum și “dacă mai păstrezi copii”, cele pentru Europa liberă și Deutsche Welle. Eram atît de fericit - iată: îmi apăruseră două cărți - **Gherla** și **Culoarea...** (chiar dacă îi greșiseră titlul) - potrivit înțelegerii verbale, pînă la finele anului (1990), aveau să-mi mai iasă alte două: **Soldatul cîinelui** și, poate, **Ostinato** ; la anul, alte patru titluri - iar acum, în ciuda nenorocirilor abătute asupra lor, a trăitorilor în România, iată: prietenul meu Liiceanu mi-a sugerat, el, alte două volume... Am lucrat cu plăcere - pînă la epuizare (ce plăcere să fii... epuizat astfel !), încît, în ziua plecării lui spre București, la mijlocul lui august, l-am interceptat pe aeroportul Orly și i-am înmînat dactilogrammele volumelor “comandate” (articolele erau înghesuite în un singur volum de 1 000 de pagini - ca să nu sperie - căpătaseră un titlu, și el provizoriu: **Butelii aruncate în mare**) ; am semnat fiecare înțelegerea de care am mai vorbit (pentru totalitatea scrierilor, ce ar urma să fie publicate într-un ritm de patru titluri pe an) și... ne-am despărțit în cei mai buni termeni posibili - uitate erau “întrebările”, uitate... uitările (de a mă chema la alcătuirea portofoliului)...

Prin septembrie a venit iar la Paris - la București totul era bine (cu excepția studenților morți ori schilodiți), în sensul că nu-i fusese amenințat

directoratul editurii. Singurele “întîmplări” neplăcute pentru mine erau primele momente ale discuțiilor telefonice ori ale întîlnirilor față față cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca :

«Am auzit că i-ai dat lui Gabriel totalitatea operelor complete cîte ai : o sută ?», deschidea focul Monica.

«Nu, Moniiic’», intervenea Ierunca. «Numai optzeci !»

Eu oftam, rîdeam galben, încercam să schimb vorba - o schimba Monica:

«Am auzit că i-ai impus lui Gabriel să-ți publice cîte cincisprezece titluri pe an - sau numai cîte douăsprezece, Virgiiil?»

«Nu, Moniiic’, cîte zece», îmi sărea în ajutor Ierunca.

Culpabilizat (de ce? că scrisesem atâtea cărți?), încercam să explic: nu-i impusesem lui Liiceanu, ci îi propusesem (iar el acceptase) ; aș vrea eu să am o sută de titluri - dar n-am; înțelegerea era: patru titluri...

«Fie și patru - e prea mult !», făcea Monica.

«Prea mult - pentru cine? Pentru mine, care debutez abia acum, după 22 de ani de tăcere? Nu s-au adunat o sută de cărți, nici optzeci - dar s-au adunat... cîteva - cînd ajung să le public ?»

«Dar nu te gîndești că îi sufoci pe cititori? - patru cărți dintr-o dată !» - Monica.

«Nimeni nu-l obligă pe cititor să se lase sufocat de cărțile mele», “glumeam” eu. «Să nu le cumpere, simplu !»

«Dar nu te gîndești la bietul Gabriel? I-ai forțat mîna, l-ai obligat să accepte - abia după aceea și-a dat seama că nu știa la ce se înhamă. N-are experiență editorială, trebuie să-l ajutăm noi la început... »

«Mi-ați mai spus astea și ieri și alaltăieri - dacă Liiceanu are senzația că am abuzat de inexperiența lui, de, ce nu mi-o spune el ?»

«E un mare timid - vîlcean de-al meu...» - acesta fiind Virgil.

«Nu poate să-ți spună în față că ai abuzat de el - nu vă cunoașteți atît de bine - dar noi, care suntem prieteni de atîta timp, îți spunem»

«Tot nu înțeleg - nu înțelesesem nici ieri, nici alaltăieri: îmi spuneți că îi sufoc pe cititori, că am abuzat de Liiceanu, cel fără experiență - dar Liiceanu însuși mi-a sugerat să-i dau două volume: cel de **Scrisori** și cel de **Articole...**»

«Fiindcă e un om bine-crescut, timid, nu poate să spună în față că... și-a dat seama după aceea că nu se poate ține de cuvînt - în fine, de angajamentul pe care i l-ai smuls...»

La un moment dat am făcut:

«Îmi transmiteți cuvintele lui Liiceanu, ori îmi comunicați opiniile dumneavoastră ?»

Monica Lovinescu a găsit că această întrebare n-are sens - dar absolut nici unul. Eu am încheiat:

«Foarte bine: poimîine vine Liiceanu iar la Paris - am să-l întreb, de față de dumneavoastră: de ce se plînge? - dacă într-adevăr s-a plîns...»

«A, nu, să nu faci asta !!» - Monica și Virgil la unison. «Liiceanu e un mare timid, un băiat extrem de bine-crescut, l-ai face să se simtă rău dacă i-ai pune problema astfel...»

Nu la Liiceanu m-am gîndit cînd m-am hotărît să nu-i spun nimic din “discuțiile” cu Monicii, autonumiți paznici la poarta Editurii Humanitas, mai ales că apăruseră primele, ca să le spun așa, nedumeriri:

Atunci - în 1990 - ca totii exilații, primeam și eu multă presă din România. Ca un făcut, în vreo trei-patru cronici la **Culoarea curcubeului**

(una dintre ele mi-o trimisese, prin Negoîtescu, chiar autorul, în dactilogramă - fiindcă fusese programată să apară abia peste trei luni în *Steaua*), existau comentarii mai degrabă... administrative - de genul:

“N-am găsit acest volum la Oradea, nici la Cluj, nici la Sibiu, am aflat de la un prieten că nici în Moldova nu s-a aflat în librării - mi-a împrumutat exemplarul său o verișoară din București...”;

“Am cunoscut doar doi oameni care au izbutit să obțină **Culorile** (sic !) **curcubeului 77** (unul e ministru !). Gurile rele - “fabrica de zvonuri” - spun că “unii dintre cei pictați în paginile cărții ar fi pus mână de la mână și ar fi cumpărat (cvasi-)totalitatea exemplarelor... (subl. mea).”

Am dedus cine era ministrul, așa că la prima întâlnire l-am rugat să confirme (ori să infirme) spusele-scrise ale lui Ovidiu Pecican - el fiind autorul cronicii. Ion Vartic a ezitat și a evitat să dea un răspuns net (a spus că... n-ar putea spune...). Atunci l-am întrebat dacă Pecican - pe care eu încă nu-l cunoșteam - este o persoană demnă de încredere - la care Vartic a răspuns hotărît că da, desigur.

Bucuria de a fi, în sfîrsit, editat în limba în care-mi scrisesem cărțile, aceea de a fi chiar solicitat de editor cu alte volume - în fine, cronicile, în cea mai mare parte favorabile - era umbrită de “zvon”.

Îmi parveniseră și informații directe, de la persoane care mă vizitaseră, în majoritate scriitori tineri. Unii pretindeau că fuseseră martori oculari la vizita insolită a unor indivizi suspecti la librăria de lângă Universitate, cînd unul care părea a fi șeful o întrebese pe responsabilă dacă trimisese la depozit “cartea-aia a lui Goma - aia cu calomniile”, însă n-a auzit răspunsul (dedus din faptul că nu exista nici un exemplar din **Culoarea...** în librărie) ; alții povesteau că auziseră de la cineva care auzise... că volumul meu **Culoarea...** provocase alianțe împotriva naturii, de pildă, Pleșiță și Breban (ziceau ei, necunoscînd cartea, neștiind că chiar despre această alianță, în ‘77, scrisesem...) ; Gelu Voican și Manolescu... Ba chiar între Liiceanu, ca director al Editurii Humanitas, Pleșu, ministru al Culturii, și Petre Roman, primul ministru al lui Iliescu...

Îmi erau foarte simpatici vizitatorii, cu mulți dintre ei am rămas în relații epistolare, însă, atunci, nu-i credeam. Cum să cred așa ceva? Binebine, în cucuiul statului era tot o putoare de bolșevic, Iliescu, în jurul lui roiau tot jigodiile securiste - însă de necontestat erau două “cuceriri” : libertatea de circulație și libertatea de exprimare. Cum să cred că Liiceanu care îmi publicase două cărți și îmi comandase alte două, așa, lipsit de experiență, așa, antipatic și asudatic, ar putea să-mi spună mie una, Monicilor alta (despre același lucru) iar la București, cu totul altceva în discuțiile cu aranjamente ale lui cu Roman și cu Pleșu... ?

M-am hotărît să nu mai cred nimic din ce auzeam sau citeam rău despre Liiceanu. O vreme, nu l-am întrebat dacă este adevărat ce se zvonește că volumul **Culoarea...** nu s-ar fi găsit în librăriile din Ardeal, din Moldova, din Banat, din..., iar în București dispăruseră puținele exemplare inițial puse în vânzare. Aș fi putut să-i întind cronicile cu pricina, să citească ce scriau oamenii din țară - da, aș fi putut, dar n-am făcut-o. Și, ciudat, nici Monicilor nu le-am mărturisit - hai să nu spun: temerea, în urma citirii cronicilor la **Culoarea...**, ci amuzamentul: «Ia te uită ce mai scornesc românii noștri...»

Nu, nu credeam nimic din ce auzeam, citeam: ar fi fost monstruos să fie adevărat - și nu doar pentru că eram eu în cauză, ci pentru că era vorba de *carte*. Insemna că nimic nu s-a schimbat de pe timpul Ceaușescului. Atunci mi se interzisese **Camera de alături**: fusese scoasă din librării, din biblio-

teci - dar nu mai suntem pe timpul lui Nea Nicu!

Și totuși, la un moment dat - spre sfârșitul anului 1990 mi-am spus că necinstit aș fi de nu i-aș spune ce auzisem și ce cred (sau nu cred) eu. Am scos fotocopiile cronicilor în care era scris negru pe alb faptul că nu fuseseră distribuite exemplare din **Culoarea...** în provincie...

«Ce crezi despre... ?» - atît am apucat să rostesc.

Ori că Liiceanu avea nemaipomenita facultate de a citi, fulgerător, o hîrtie împăturită, ori că o citise înainte și se aștepta demult să-l întreb - mi-a spus, punîndu-mi mîna pe mînă:

«Cîte nu se spun - parcă despre tine... Și o știi foarte bine: nu noi facem difuzarea, există un organism cu care încheiem contracte...»

Am fost fericit - aproape recunoscător lui Liiceanu că mă scutise de a-l întreba (și nu pentru ceea ce îmi răspunsese). Mi-am cerut iertare dacă-l ofensasem, el mi-a acordat-o, mărinimos... După ce ne-am despărțit, mi-am adus aminte: de multă vreme (din vară, de la Glucksmann) nu mai asudase Liiceanu atît de abundent, de consistent... Dacă nu era amestecat în nici un chip în distribuire, de ce secretase atîta seu? Am alungat amintirea, am taxat-o de răuvoitoare și am încercat să-mi văd de ale mele...

...Pînă a doua zi, la prima oră a Monicăi (pe la două după-amiază) cînd mi-a telefonat, luîndu-mă direct :

«Ascultă, Paul, de ce l-ai atacat iar pe bietul Gabriel ?»

Cunoscînd modul în care percepe Monica Lovinescu semnalele din exterior, aducîndu-mi aminte și de abundenta asudație de cu o zi în urmă a bietului-Gabriel, am luat-o de la capul rîndului: ‘Iată, de cîteva luni am început să primesc anume cronici la **Culoarea...** în care se pun întrebări ciudate în legătură cu ne distribuirea...’

Mi-a retezat explicația cu :

«Nu-i adevărat !»- abia apoi a început să pună întrebări: cine semnează cronicile, în ce publicații, dacă îi cunosc pe cronicari, dacă prezintă încredere...

Am fost extrem de politicos, uluitor de răbdător, am răspuns la toate, chiar dacă le punea pentru a treia oară... În concluzie:

«L-ai acuzat direct pe bietul Gabriel că nu știi ce, i-ai băgat sub ochi niște hîrtii pe care nici nu i le-ai dat să le citească - de cînd un director de editură este responsabil de difuzarea cărților?»

Însă cel mai apăsător reproș:

«De ce nu ne-ai spus nouă, înainte? Ți-am fi explicat noi cum funcționează editura și nu l-ai fi jignit pe bietul Gabriel - e distrus de cînd l-ai acuzat că...»

Am apucat să strecor:

«Dar nu l-am acuzat! Am început să-l întreb dacă-i adevărat ce se zvonește: **Culoarea...** nu s-a găsit în librăriile din provincie și extrem de puțin la București... Am dat să-i arăt cronicile, dar el m-a oprit...»

Monica m-a întrerupt cu:

«Nu-i adevărat! Dacă ne ascultai pe noi și nu-l sufocai cu cîte zece titluri pe an... Lui, care te iubește atîta, să-i faci una ca asta...»

Am întrerupt-o eu :

«Era vorba de nedifuzarea unei cărți tipărite și nu de “cele zece titluri pe an”, netipărite, cu care îl sufoc pe bietul Gabriel... - cel care mă iubește».

«Bine, nu pe Gabriel îi sufoci, pe cititori!», a “corectat” Monica Lovinescu.

Se împlinise anul de cînd între Monici și mine curentul încetase de a

mai trece (de la întâlnirea ei secretă cu Țepeneag) ; se făcuseră nouă luni de când, cu toate că mă invitaseră, nu-mi spusese când anume să vin - la întâlnirea cu directorul noii Edituri Humanitas (“partea mea de treabă”, ca autor și... co-editor, fiind foarte bine îndeplinită de turcograful Berindei și de profesoara de franțuzoaică Adriana) ; șase luni de la călătoria lor în România, la Congresul Scriitorilor, după care a fost vădit: nu ne mai înțelegem, ba vorbim graiuri dacă nu limbi - diferite...

Ce să-i mai fi spus, pe lângă ceea ce știa foarte bine și tot din gura mea: publicînd în românește doar broșura **Camera de alături**, în 1968, cu atîta rămăsesem, ca scriitor român, vreme de peste două decenii ? Mă gîndisem cu strîngere de inimă (nu doar cu satisfacție) la cantitatea de hîrtie scrisă, alcătuint, atunci, vreo 30 de volume și la eventualitatea că nu mai apuc editarea lor, cu doar două pe an - mie și cîte patru pîrîndu-mi-se puțin față de timpul scurt, scurtat, ce-mi mai rămăsese de trăit?

Adevărat, totdeauna refuzasem să vorbesc de numărul volumelor scrise, spunînd că nu cantitatea contează - ei bine, se pare că acea cantitate conta în ochii Monicilor (și nu doar după decembrie '89) : frecvent “glumeau”, întrebîndu-mă cîte cărți mai scrisesem de la ultima noastră întîlnire: două? cinci? Dar în total ?..., iar Virgil, iubitor de cuvinte mari, rostea detestatul de mine cuvînt-mare: operă:

«Dumneata ai, nu zece-douăzeci de cărți - ai operă, domnule!» - noroc că Monica nu mai participa la duetul funcționînd de peste patruzeci de ani.

La mijlocul lui octombrie, la Aix-en-Provence, prietena noastră Annie Terrier a organizat în cadrul festivalului “Lettres croisées” o întîlnire cu scriitorii români din țară și din exil. A fost un prilej fericit și mă gîndesc la *Aix-octombrie 90* ca la ultima șansă (ratață) de a ne înțelege între noi, cei care, la urma urmei, oriunde pe glob am fi, tot românește scriem, tot românește visăm. Acolo, la Aix, Țepeneag și cu mine am trăit trei zile de pace-și-prietenie, fără a ne aminti reciproc “figurile” pe care ni le făcusem în ultimii unsprezece ani ; acolo, la Aix, am stat mai pe îndelete de vorbă cu Liiceanu, atît despre cărțile mele, cît și despre proiectele lui generale (librărie, rețea proprie de difuzare, fundație...) ; tot acolo, la Aix, împreună cu Sorin Mărculescu, am găsit un titlu pentru **Chassé-croisé : Soldatul câinelui**, carte ce trebuia să apară pînă la sfîrșitul anului, însă, din păcate, avea să fie și ultima, deci a treia. Cînd i-am atras atenția lui Liiceanu că începem șchiopătînd colaborarea noastră, el m-a asigurat pe dată:

«N-am putut scoate anul ăsta decît trei în loc de patru. La anul o să scoatem cinci ! Chiar șapte - te deranjează ?»

Nu, pe mine nu mă deranja deloc, însă Monica Lovinescu, aflată în preajmă, dacă ar fi auzit cum îl sufoc pe bietul Gabriel... I-am atras însă - prieteneste - atenția:

«Am mai discutat despre asta: nu pot aștepta “compensația” de la anul, timpul meu se numără cu zilele. Editura să facă un efort să publice măcar trei în acest an - altfel, așa cum te-am anunțat, după 1 ianuarie, mă adresez altor edituri...»

«Știi că ai luat legătura cu un disident al meu, Cruțeru, cel care a fost responsabil de carte la **Gherla**... I-ai dat o sumă de cărți...»

«Nu “o sumă”, ci două titluri pe care tu nu le reținuseși: **Camera de alături** - o reeditează - și **Bonifacia** - nici pe asta n-ai acceptat-o, fiindcă Monica ți-a spus că ea n-a înțeles-o, deci e proastă...»

«Dar Piteștiul ?»

«Ce facem, luăm lista de la capăt? Dar cînd v-ați întîlnit voi la Monici

și ați alcătuit singuri singurei, fără mine, portofoliul editurii - cu ajutorul neprecupețit al profesoarei de franceză a lui Berindei... (Liiceanu a tușit, s-a uitat în jur), **Patimile după Pitești** era demult la Cartea Românească, trimisă prin Manolescu...”

«Și **Gardă inversă?**»

«Observ că îmi cunoști titlurile pe care nu le-ai reținut pentru Humanitas - repet: cu ajutorul neprecupețit al Adrianei și al lui Micnea... Dar Monica Lovinescu mă aproape obligase să dau mîna cu jigodia de Sorescu ; tot ea insistase, pînă cedasem, să-i dau lui Marinete și o carte s-o editeze la Scrisul Românesc... - asta se petrecuse mult înainte de faimoasa voastră întîlnire în care Ariadna Combes trasase, o dată pentru totdeauna, liniile directoare ale literaturii române contemporane-de-la-origini-pînă-n-pînzele-albe»

“Parcă am semnat o înțelegere; cu niște obligații care trebuie respectate...”, a observat Liiceanu.

«Eu sunt cel care și-a respectat obligațiile: pînă în momentul de față - și pînă la 1 ianuarie '91- nici unul dintre titlurile incluse pe înțelegerea noastră n-au să apară altundeva ; Humanitas nu și-a respectat obligațiile: suntem la mijlocul lunii octombrie și ai publicat două - observă: n-am spus: doar două - din cele patru titluri promise...”

«A fost caz de forță majoră - minerii...»

«Forța-majoră o pot invoca și eu, oricînd», am zis. «Am mers pe încredere, relațiile noastre sunt, dacă nu de amicitie, atunci de colegialitate...»

«Cum, nu de amicitie ?», a protestat Liiceanu.

Tot atunci-acolo, la Aix-en-Provence, mi-a propus să fac parte din comitetul (?) Fundației Humanitas. Am acceptat cu plăcere, însă am refuzat, vehement, printr-o scrisoare, după ce mi-a trimis de la București statutele și l-am văzut pe Dinu C. Giurescu printre fundaționiști... Cel care, potrivit tradiției de familie, pînă prin 1988 fusese ceaușist devotat, cu pana și cu limba lui de istoric, iar după acea dată, ajuns la Washington, de la înălțimea catedrei cumpărate la supermarketul din colț de I. Rațiu, îi “informa” pe americani: Monica Lovinescu și Virgil Ierunca - la Europa liberă, post plătit de contribuabilul american, firește - sunt “prea critici”, “Ceaușescu are și multe calități, nu doar defecte, de ce să fie înjurat tot timpul ?” (iată: devenise și Monica o “înjurătoare” !); “Goma a fost și rămîne un provocator, agent al KGB”, iar Tudoran „lucrează la minarea (ce să facă și el, săracul!) bunelor relații americano-române”... etc. În chestiunea Giurescu, Liiceanu procedase ca și în chestiunea Plămădeală: mă întrebuse, mă descususe, se mirase, se uimise, se indignase (s-o cred eu !) de faptele Sfintului Antonie, legionarul-securist (dădea impresia că atunci le auzea întîia oară), pentru ca, la urmă:

«Nu-mi vine să cred: un atît de fin anglist...»

Despre Giurescu :

«Nu-mi vine să cred: dintr-o familie atît de eminentă...»

Tot la Aix l-am întrebat, foarte în trecut:

«Cum mai merg vînzările cu **Gherla, Culoarea curcubelui?**»

«Bine, cum să meargă - bine !»

Însă în primele săptămîni ale anului 1991, m-a anunțat că problema hîrtiei a devenit dramatică, va avea mari dificultăți să-mi scoată patru volume pe an - în 1990 îmi scosese doar două, **Soldatul...** era împins în al doilea semestru al lui '91. La următoarea călătorie la Paris, mi-a spus că în '91 nu va scoate mai mult de două titluri - în nici un caz **Scrisorile...**

«De ce “în nici un caz Scrisorile” ?», am întrebat.

«În redacție s-a constatat că sunt cam deranjante...»

«Ce limbă vorbești tu ?», l-am întrebat. «Cum, “s-a constatat”? Cine s-a constatat ? Dă-mi numele constatatorilor că **Scrisorile** mele sunt “cam deranjante”!»

«Nu se poate! Aș comite un act de delațiune !»

«Ei, nu ! Dar, domnule, și zidurile Casei Scînteii lucrează asupra noilor locatari, nu numai ale sediului Ministerului de Interne asupra C.C.-iștilor ceaușezi... Am ajuns s-o aud și pe asta: Liiceanu vorbind ca... - hai să nu te ofensez de tot, doar să te “cam ofensez” : vorbești ca Dimisianu, relativizatorul de serviciu de la *România literară*»...

Liiceanu a declarat că l-am ofensat de tot, nu doar cam - l-am invitat să-și explice spusele de adineaure despre volumul **Scrisori**: cine “din redacție” a constatat că deranjează - și pe cine anume “cam deranjează”? El a refuzat, demn, repetînd că nu toarnă - în viața lui nu turnase, n-o să se apuce acum... Degeaba am încercat să spun că îmi datorează o explicație: motivul pentru care respinge volumul **Scrisori** - a replicat că motivul mi l-a furnizat adineaure, ce vreau mai mult? Am spus că nu vreau “mai mult”, ci doar ce mi se cuvine: un răspuns...

Nu l-am căpătat, am renunțat, lehametit, să-i aduc aminte că el avusese ideea volumului, el mi-l ceruse, tocmai pentru că îi plăcuseră scrisorile-deschise. Ne-am despărțit supărați. Înainte de plecare, mi-a dat un sfat (și el !) :

«Ai destui dușmani, nu trebuie să-ți mai faci alții - tu de prieteni ai nevoie...»

N-am fost suficient de alert să-i răspund că, desigur, am nevoie de prieteni - dar nu ca el...

Nu ne-am mai întîlnit de-atunci. Uitase el, uitasem și eu promisiunea lui de a face o discuție filmată - cea cu Eugène Ionesco fusese proiectată în circuit închis la Aix-en-Provence, bătrînul domn fiind, ca de obicei, formidabil (despre împrejurările în care fusese filmat-interogat de Liiceanu am să revin la capitolul Mariei-France Ionesco și la Monica Lovinescu). Mi-a telefonat puțin, nesemnificativ - pînă la... Pînă la deznodămînt (telefonice, firește) - tot ce a mai fost informație editorială mi-a parvenit prin canalul-filtru Monica Lovinescu...

În mai ('91) a avut loc Colocviul de la Roma - cînd am înțeles că între “interiori” (rezistenții prin cultură) și exilați nu mai poate fi stabilit un limbaj comun decît cu condiția ca “exteriorii” să joace atît de bine rolul mîncătorilor-de-salam, încît să retrogradeze chiar și biologic; în miezul verii a avut loc „scandalul Goma-Breban”, prin publicarea textului meu “Capra și Căprarul”. Cam tot atunci a apărut **Soldatul cîinelui**...

Ca orice autor, mi-am luat dreptul de a judeca ultima “conlucrare”, drept care i-am scris o scrisoare lui Gabriel Liiceanu în care mi-am exprimat două nemulțumiri :

(Din capitolul “**Marie-France Ionesco**”)

(...) Totdeauna, în toate am fost de acord... Ultima oară în august 1990, după “pedepsirea” lui Berindei din pricina măgăriilor complotative împotriva Ligii pentru apărarea drepturilor omului: după ce, în reuniune, am votat debarcarea lui (ea a și luat cuvîntul în numele ei și în al lui I. Vianu, absent, dar care îi dăduse procură și-i trimisese textul intervenției), la încheierea ședinței, înțelegînd cît de nefericit și de surprins era Mihnea (lipsit de inteligență, Turcul, nu se aștepta “la una ca asta”, credea că minabila lovitură-de-stat prin care, în urmă cu doi ani, el, pe atunci secondat de Dinu Zamfirescu,

ne-o pur și simplu băgase pe gît - ca vice-președinte! - pe Andriana, fata Cornii, avea să dureze o mie de ani - ca Imperiul Otoman...), ne-am hotărît să facem ceva ca să nu mai fie atît de fleșcăit. Și Marie-France și eu i-am telefonat lui Mihnea, seara, mărturisindu-i că acum regretăm duritatea cu care-l tratasem - citește: dădusem afară din vicepreședinția Ligii - și pe el și pe Coarna, cea care nu fusese la nici o reuniune de cînd Berindei o "alesese")...

Atît le-a trebuit Monicăi Lovinescu și lui Liiceanu - aflat la Paris, după mineriada primă: ca niște hultani s-au repezit asupra noastră și ne-au călcat în picioare, pentru ceea ce-i făcusem bietului Micnea...

În **Jurnal I-II-III** am relatat pe larg scena supremei satisfacții, vecină cu extazul, resimțită de Liiceanu - aici o reiau:

El era la noi, a doua zi după ședința prin care-l trimisesem la plimbare din fruntea Ligii (după o întîrziere vinovată, a noastră..) pe Berindei, cu tot cu Adriana, călăreata pe doi (atîția știam eu) cai - l-am amintit și pe Zamfirescu, și el complotist în urmă cu doi ani... I-am povestit ce se petrecuse în ședință, ce anume se întîmplase cu Marie-France și cu mine, după aceea (am verificat mai tîrziu : nimeni în afară de soții Planche nu mai regretase detronarea Sultanului - din contra !), i-am spus și prin viu grai cît regretam această "măsură"...

Liiceanu, fericit că-i venise și lui rîndul să tragă-tare în cei care pînă adineaori îl striviseră (sub sfaturi, desigur, mai ales din cele de el cerute insistent...), m-a dăscălit o oră întregă, explicîndu-mi, reexplicîndu-mi, re-venind-asupra - cît de valoros este Mihnea Berindei și cîte lucruri bune făcuse el pentru GDS (încercam să-i spun că Liga nu este - nici nu trebuie să fie - același lucru cu GDS - degeaba) și ce eroare (da: eroare!) comisese, înlocuindu-l pe Berindei cu Paleologu (proaspăt debarcat de la ambasadoriat) - dar pot fi comparați cei doi? Iarăși încercam să explic: Berindei nu fusese înlocuit, ci, întîi, dat jos, pentru obrăznicie, abuz de putere, refuz de comunicare cu Liga (își făcuse o echipă care lucra sub umbrela Ligii, supervizată de Monica Lovinescu, folosind hîrtille cu *en-tête*-ul Ligii, fără știrea noastră - «Liga-i o tîmpenie !», zicea Mihnea cel Deștept; în al doilea rînd, Berindei fusese vicepreședinte, or, pe Paleologu îl alesesem președinte în locul Sandei Stolojan, demisionară - deci nu putea fi vorba de "înlocuire"). Apărătorul lui Mihnea își continua monologul avîntat - și patetic: cum se poate ca noi («voi, dintre cei buni !» - conceda el, arătîndu-mă pe mine, direct, pe Marie-France peste umăr) să-i facem «una ca asta: Să-l dați afară ca pe un țigan?» («Ca pe un turc», încercam eu coarda comică - era discordată...), și mai ales: «să nu acceptați mutarea Ligii la București ?» - **asta ne reproșa Liiceanu (și Monica Lovinescu) la o lună după Întîia mineriadă!**

Venind iar vorba despre Marie-France Ionesco, Liiceanu relatase: ieri se afla la Ionești (pentru filmarea lui Eugène), în momentul în care Marie-France se pregătea de plecare la Ligă... Fiindcă Rodica și Eugène, suferinzi, nu puteau merge la ședința Ligii (ai cărei membri erau - spre deosebire de Monica și de Virgil: lor nu le permiteau americanii să activeze în astfel de organizații ne-neutre), i-au dat fiicei procûri - mai ales că se anunțau hotărîri importante, prin vot.

Așadar, a doua zi după ședința Ligii, la noi, Liiceanu, în vizită la noi povestea ce se petrecuse ieri, la Ionești... Așa-i dacă-i dai nas: ce mă apucase să fiu sincer și să-i mărturisesc humaniiteanului regretul încercat după debarcarea lui Berindei? Liiceanu povestea, deci, că privea la scenă (scena pregătirii de plecare la Ligă), **dar încă nu realiza că acele persoane, «abia conștiente de ce se petrece pe lume, aveau să hotărască (prin votul prin**

procură - nota mea) destinul unui om de talia lui Mihnea Berindei - care a făcut atîta pentru GDS»...

Eu rămăsesem tetanizat, Ana însă a reacționat pe dată, cu mare violență, interzicîndu-i oaspetelui să vorbească astfel de Ionești. Prea tîrziu: Liiceanu terminase de spus ce avea de spus, iar acum zîmbea; de parcă ar fi întrebat, nedumerit: ce spusese el, de stîrnise indignare? (...) Pe la sfîrșitul anului 1993, într-o discuție telefonică avută cu Monica Lovinescu, venind vorba de Petru Dumitriu, ca de obicei, l-am atacat pe Canaliu. Pentru nesinceritate, fiindcă el zice cam așa: «Priviți, compătimiți-mă: sufăr peste poate, parcă sunt turbat... la gîndul că aș fi putut greși pe cînd eram în România - vaaai, cît am suferit în exil, dar l-am găsit pe Dumnezeu !».

Ca de obicei, Monica l-a apărât:

«A fost aici, la noi în casă și a declarat că a făcut mari greșeli... Apoi în cărți... în toate cărțile de exil Petru și-a făcut *mea culpa*...»

Am adus vorba de filmul pe care Pintilie urma să-l facă după “Salata” Petru Dumitriu. Monica a găsit că e bine, chiar foarte bine, “Salata” fiind un text bun... - nu ? Am răspuns că o fi “Salata” un text bun, dar vorba e, aici, de Dumitriu-autorul (ales de Pintilie), nu de foarte-buna “Salată.” Am mai spus că nu mă miră *involuția* lui Pintilie: și-a găsit peticul - Petru Dumitriu ! Monica a protestat pe dată:

«Nu-i adevărat !» - eu am urmat:

«Vrea să dovedească a fi cel din timpul studenției, așa, cam prin 1953 - cînd a depus ca martor al acuzării în procesul politic al profesoarei (și binefăcătoarei) sale...»

Monica a strigat, cu durere, cu disperare:

«Nu-i adevărat!»

«Ba-i adevărat», am răspuns, cu trei tonuri mai jos.

«De unde știi? Dacă Barbă(neagră) ți-a spus, e o minciună și o răutate din gelozie profesională !»

«Nu era nevoie să vin la Paris, ca să mă informeze Barbăneagră - știam din închisoare...»

«Nu-i adevărat! Acum te pornești și pe bietul Lucian - dar ce ai cu el, omul lui Dumnezeu, că nu ești regizor, să ți se fi ciocnit interesele de ale lui...?»

«Să zicem că nu pot uita cum, atîtea decenii (ca tot deșteptul-la-români, exilat-ca-Breban ce face naveta București-Paris), a tăcut, înțelept - în multele lui interviuri n-a scos un singur cuvînt despre teroare, despre distrugeri, despre analfabetizarea de stat și de partid; el, ca la *Urzica*, a criticat doar pe «unii funcționari» care pun bețe-n roate...»

«Ce voiai să faci: să se sinucidă ?»

«...și, iată-l, taman în 25 decembrie ‘89, pe platoul canalului de televiziune 5, adus de celălalt antibolșevic cu voie de la primărie, Țepeneag...»

«Eh, Țepeneag ! Te miri ?», face Monica, semn că iar e supărată pe el.

«...și, ca să fie : Trei Crai de la Asfințit, uite-l și pe celălalt mare rezistent anticomunist: Ilie Năstase !»

«Îl bagi în aceeași oală cu Năstase ?»

«Nu eu, Pintilie s-a băgat în aceeași oală cu învîrțiții, oportuniștii, profitorii, mincinoșii, căcănarii - mă întreb de ce va fi lipsit dinamovistul-de-la-Steaua, Țiriac...»

«Lasă-l pe Țiriac - ce, Pînți n-a vorbit bine, pe platou ?»

«Ba a vorbit foarte bine. Dar oare de ce nu vorbise măcar acceptabil înainte de 25 decembrie ‘89? A-ha, nu primise bilet de voie de la șoferul

Ambasadei RSR !»

«Ei, și dumneata, acum! N-a putut... Nu s-a putut...»

«Și ce-i cu declarațiile lui la radio, la televiziune, pecumcă și el a colaborat, și el a făcut “pactul diabolic”? - în atîția ani de cînd freacă Parisul ar fi putut să învețe ațita franceză... S-a grăbit, ca Tănase, să-și facă autocritica, să spună iute-iute un sfertuleț, ca să nu-i amintească alții întregul dosar...»

«Ești foarte rău cu bietul Lucian, ce ai și cu el, omule ?»

«Am ce am cu cei care, vorba lui, au încheiat “pactul diabolic”...»

Discuția s-a oprit cam pe-aici. Acesta este capitolul despre Marie-France Ionesco, iar eu tot despre Monica Lovinescu vorbesc (ca și la Liiceanu, de altfel) - de ce?

Iată de ce : după ce a încheiat convorbirea cu mine, Monica Lovinescu i-a dat telefon lui Marie-France, povestindu-i ce alte răutăți spusese Goma despre Pintilie! După vreun sfert de oră de pauză telefonică, mă sună Marie-France Ionesco. Îmi spune că noi nu mai putem fi prieteni după cele ce afirmasem despre Pintilie: că și-ar fi denunțat profesoara și binefăcătoarea...

La tot ce a spus ea m-am mărginit să îngaim : «Da. Da. Da.» - ce altceva să fi zis ? Era adevărat - în mare, dar puteam să detaliez, la telefon, ce anume rostisem și ce nu, cum spusese și cum nu cînd fata vorbea gîtuită de durere, de indignare? Puteam să remarc: cele spuse de mine erau numai pentru uzul Monicăi...? Nu puteam ! Chiar dacă era adevărat, nu-mi era de folos acest adevăr...

Deci: Marie-France a rostit trei propozițiuni - și gata. Gata și prietenia noastră de peste douăzeci de ani!”

Luni 18 iulie 2011

Îmi trimite Flori Bălănescu - a primit de la av. Antonie Popescu:

“Din Odiseea Bisericii din Hagi Curda a Mitropoliei Basarabiei:

La 16 iulie 2011, Mitropolitul Petru al Basarabiei a oficiat slujba de sfîntire a Bisericii din Hagi Curda, rectitorite prin efortul unui brav roman localnic, Nicolae Iordachescu, care dupa dezmembrarea imperiului sovietic infrunta obstacolele, intimidarile, agresiunile (inclusiv incendierea casei!) provocate sau tolerate, contrar Constitutiei, de autoritatile statului independent Ucraina.

Vechea Biserica romaneasca a fost dinamitata in anii 70 de sovietici. Pe temelia bisericii a fost inaltat, ostentativ si dispretuitor, monumentul ostasului sovietic, simbol al ocupatiei in urma raptului teritorial si inrobirii Romaniei la sfarsitul celui de-al doilea razboi mondial.

Romanii din Camusovca au inlaturat in 1997 monumentul sfidator, dar tot nu au fost lasati sa refaca biserica. In anul 1999 se decide achizitionarea privata a unui teren (un alt amplasament) si ridicarea bisericii. Un ajutor constand in materiale de constructie este impiedicat de autoritatile ucrainene in anul 2000. Consiliul Romano-American din SUA se implica si proiectul incepe sa prinda contur. Familia din Florida a fostului detinut politic anticomunist Nicolae Popa, nascut la Galati (17 ani de inchisoare comunista), eliberat din captivitate in urma interventiei Presedintelui Jimmy Carter - ca si alti romani din diaspora, contribuie masiv si decisiv pentru ca recludirea Bisericii sa inceapa.

În anul 2006, ajutorul semnificativ al Guvernului Roman a contribuit la ceea ce vedem acum - lacasul sfântit astăzi de un sobor de preoți ai Mitropoliei Basarabiei a Patriarhiei Române - între care Pr. Nicolae Asargiu și Pr. Anatolie Cristea - îndelung persecutați de autoritățile ucrainene începând cu anul 1994. Cei doi preoți au și fost expulzați în 1996 din Ucraina prin grija SBU, serviciul secret ucrainean - întocmai precum jurnalistii Tigau și Lazar sau Marian Voicu în anul 2000 și alți confrăți.

O altă prigoană asupra clerului și credincioșilor Mitropoliei Basarabiei, mitropolie canonică în zonă, a fost făcută și continuă și astăzi de filialele din Izmail și Odesa ale Patriarhiei Moscovei.

Aceasta este, pe scurt, odiseea Bisericii din Hagi Curda (Camusovca) și așa sunt încălcate drepturile romanilor din regiunea Odesa, azi Ucraina.

*

Cotidianul din 28 aprilie 2008

Gabriel Liiceanu: **Monica Lovinescu în căutarea mamei**

“(...) Stau așezat pe un scaun tras lângă patul ei. Dar tot nu mă privește. Fixează un punct de pe peretele aflat în fața mea. Buzele, neînchise bine, lasă să apară, căzut în colțul drept al gurii, vârful limbii. Tăcerea se prelungește minute în șir. După o vreme spun: „Atunci o să plec, Monica“. - „O să pleci...“ - „Dacă îmi dați voie.“ - „Îți dau voie.“

“Mă ridic și mă aplec asupra ei. Încep să o mângâi cu mâna pe obraz. O fac cu gingășie, încercând să-i transmit prin mângâierea mea tot ce altminteri nu mai poate fi spus. Întoarce capul spre mine, mă privește direct în ochi, fără expresie, în vreme ce limba îi alunecă încet din gură, flască, înghițită la răstimpuri și scoasă iar, cu un plescăit înfundat. Ce batjocură! Acesta era omul cu care, alături de Virgil, obținuserăm de-a lungul anilor, în marginea unui anumit mod de a comenta existența - cu un amestec straniu de competență, indignare și umor -, o complicitate care ne scosese oarecum în afara lumii.”

După acest pasaj impresionant - dacă era vorba de agonia cuiva pe care îl iubești, Monica Lovinescu - iată altul, reprodus mai sus, tot despre iubirea față de cineva (Eugène Ionesco), diminuat și el de vârstă, de boală:

“Liiceanu, fericit că-i venise și lui rîndul să tragă-tare în cei care pînă aדיneau îl striviseră (sub sfaturi, desigur, mai ales din cele de el cerute insistent...), m-a dăscălit o oră întreagă, explicîndu-mi, reexplicîndu-mi, re-venind-asupra - cît de valoros este Mihnea Berindei și cîte lucruri bune făcuse el pentru GDS (încercam să-i spun că Liga nu este - nici nu trebuie să fie - același lucru cu GDS - degeaba) și ce eroare (da: eroare!) comisese, înlocuindu-l pe Berindei cu Paleologu (proaspăt debarcat de la ambasadoriat) - dar pot fi comparați cei doi? Iarăși încercam să explic: Berindei nu fusese înlocuit, ci, întîi, dat jos, pentru obrăznicie, abuz de putere, refuz de comunicare cu Liga (își făcuse o echipă care lucra sub umbrela Ligii, supervizată de Monica Lovinescu, folosind hîrțiile cu *en-tête*-ul Ligii, fără știrea noastră - «Liga-i o tîmpenie !», zicea Mihnea cel Deștept; în al doilea rînd, Berindei fusese vicepreședinte, or, pe Paleologu îl alesesem președinte în locul Sandei Stolojan, demisionară - deci nu putea fi vorba de “înlocuire”). Apărătorul lui

Mihnea (Liiceanu) își continua monologul avîntat - și patetic: cum se poate ca noi, «voi, dintre cei buni !», conceda el, arătîndu-mă pe mine, direct, pe Marie-France peste umăr - să-i facem «una ca asta: Să-l dați afară ca pe un țigan?» («Ca pe un turc», încercam eu coarda comică - era discordată...), și mai ales: **«să nu acceptați mutarea Ligii la București ?» - asta ne reproșau Liiceanu și Monica Lovinescu la o lună după Întîia mineriadă!**

Venind iar vorba despre Marie-France Ionesco, Liiceanu relatase: ieri se afla la Ionești (pentru filmarea lui Eugène), în momentul în care Marie-France se pregătea de plecare la Ligă... Fiindcă Rodica și Eugène, suferinzi, nu puteau merge la ședința Ligii (ai cărei membri erau - spre deosebire de Monica și de Virgil: lor nu le permiteau americanii să activeze în astfel de organizații ne-neutre), i-au dat fiicei procuri - mai ales că se anunțau hotărîri importante, prin vot.

Așadar, a doua zi după ședința Ligii, la noi, Liiceanu, în vizită la noi povesteà ce se petrecuse ieri, la Ionești... povesteà, deci, că privea la scenă (scena pregătirii Ioneștilor de plecare la Ligă), **dar încă nu realiza că acele persoane, «abia conștiente de ce se petrece pe lume, aveau să hotărască (prin votul prin procură - nota mea) destinul unui om de talia lui Mihnea Berindei - care a făcut atîta pentru GDS»** - subl. mea, apăsată.

Pentru a reaminti că Liiceanu este autorul de cărți care, prin titluri, vorbește cel mai mult și mai sonor despre *iubire*, iată câteva:

Declarație de iubire, Despre ură, Despre seducție, Povești de dragoste la prima vedere, Sebastian, mon frère, Strategii ale seducției, De la Romeo și Julieta la sărutul cioranian...

Am căutat în cele două fragmente citate *iubirea* lui Liiceanu față de soții Ionesco, față de Monica Lovinescu.

Nu am găsit-o. Ci doar numirea ei, uscată, impotentă, calculată - și asudată.

Cine găsește că mă înșel, că Liiceanu s-a arătat plin, covârșit de iubire - față de Ionești, față de Monica Lovinescu - să fie sănătos, dimpreună cu Liiceanu.

*

La 16 Iulie 2011, ora 15:13 *Timpul* Chișinău

"Dictatorul" Putin nu va mai primi premiul Quadriga, după ce Vaclav Havel a avertizat că renunță la trofeul primit

Slovacia a deschis „VÂNĂTOAREA de vrăjitoare comuniste”

Vladimir Putin nu va mai primi premiul Quadriga, după ce Vaclav Havel a avertizat că renunța la trofeul primit în 2009. Organizatorii premiului Quadriga din Germania au anunțat sâmbătă că renunță să mai acorde premiul în acest an, în urma unei avalanșe de proteste declanșate de anunțarea numelui celui care ar fi urmat să fie laureatul din 2011: premierul rus Vladimir Putin, relatează AFP.

Organizatorii au invocat "criticile masive din presă și din lumea politică", exprimându-și totodată "regretul profund la vestea că Vaclav Havel dorește să înapoieze premiul său primit în 2009", în semn de protest față de

distincția promisă lui Putin.

Premiul Quadriga recunoaște contribuția a patru oameni sau grupuri pentru devotamentul de a inova, reînnoi și a pionera prin spirit politic, economic și cultural.

După: hotnews.ro

Bravo, Havel! Bravo, cehilor!

Marti 19 iulie 2011

Am transpirat mai puțin. Tot degeaba, nu există legătură între una și niciuna.

Ca totdeauna în momentele de mare suferință, am intrat iar în Utopie: din satelit se vede, în orașul Orhei, o groapă, lungă, de cca 5 km, lată de 1 km - probabil o carieră, umplută cu apă - aproape în mijlocul orașului! Fotografiera este relativ recentă (10 ani). Nu există indicații ca să știu ce e acolo, dar nu am nevoie de mai mult: groapa aceea va deveni o salbă de lacuri, separate prin câteva poduri. Sus, va fi clădirea Școlii Normale. M-am tot gândit la ea, asudînd de zor. I-am scris Angelei Goma să-mi trimită o hartă amănunțită a orașului.

Va fi foarte frumoasă Școala Normală.

Și foarte bună - cum altfel?

Miercuri 20 iulie 2011

Sfântu-Ilie. Doar el să ne scape de acest noiembrie în iulie.

Tot așa, tot așa. Sabourina, întrebată de Ana dacă a aflat ceva în legătură cu boala mea, a răspuns ce mai răspunsese: că nu.

Stăm bine.

Drept care nu mai fac Școala cea Normală la Orhei: e prea mare, pentru mine. O să fac o Școliță de ceva, la Mana - dacă-mi ajung banii de cafea.

*

Am consemnat opinia lui Ovidiu Nimigean, 6 Oct 2010:

"Sunt umilit că Paul Goma împlinește 75 de ani în exil, după ani de „capitalism”, iar Sorin Ovidiu Vîntu este proclamat de Dinescu „un mare cărturar.”

Dar în cultura română în general - pe cine preferi: Herta Muller sau Gabriel Liiceanu?

“Am spus mai înainte: pe Paul Goma”.

*

Comunismul și rezistența la români, Timpul Chișinău; 25 Februarie 2011,

La București fierbe o dezbatere mai veche cu privire la comportamentul elitelor în perioada comunistă. Chestiunea nu este lipsită de interes pentru Chișinău. La București bântuie de mai mulți ani mitul „rezistenței prin cultură” - adică, în perioada comunistă, anumiți oameni au preferat să se refugieze într-un turn de fildeș al ideilor să gândească separat și diferit de dogma oficială. În prezent, „rezistenții prin cultură” domină piața ideilor de la București, iar această dominație le-a adus și un mare număr de contestări.

Pentru a-și consolida poziția, elitele rezistente prin cultură au adus la București nume sonore - Herta Muller, Adam Michnik -, însă au avut parte de o surpriză majoră: niciunul dintre cei chemați la susținere nu au prea fost de acord cu teza „rezistenței prin cultură”. Poziția aceasta nu este nouă: eseistul Dan Petrescu spunea cu mulți ani în urmă că, dacă Mircea Cărtărescu a trăit în comunism în lumea poezilor americani, asta nu reprezintă un act de rezistență, ci mai degrabă o chestiune patologică - spitalele sunt pline de oameni care trăiesc în alte lumi, posibil mai bune decât realitatea curentă. În discuție nu este pusă calitatea operei acestor oameni, ci teza în sine a „rezistenței prin cultură” în fața comunismului.

Profesorul francez Claude Karnouh a fost cel care a spus lucrurilor pe nume: singurii care au rezistat în fața comuniștilor în România au fost legionarii, greco-catolicii și romano-catolicii. Dacă luăm în considerare componenta ortodoxă a ideologiei legionare, putem spune că singurii care au rezistat cu adevărat în fața agresiunii comuniste din România au fost creștinii (fiecare având plusurile și minusurile de rigoare). Rezistența prin cultură nu se pune - a fost un act individual. Au existat și acte de opoziție deschisă din partea oamenilor de cultură, deși puține. Cazul Paul Goma este unul dintre ele - și e destul de puțin cunoscut. Ce se ocolește în discursul public: Paul Goma a fost dat afară din Uniunea Scriitorilor inclusiv cu voturile unora care astăzi trec drept „rezistenți prin cultură” (vai de rezistența asta!).

Herta Muller nu a greșit când i-a catalogat drept colaboraționiști ai sistemului pe rezistenții prin cultură - a se vedea votul dat în cazul Goma. Nici Adam Michnik nu a greșit când i-a tratat drept procurori bolșevici pe rezistenții prin cultură care au ridicat piatra să lovească după căderea comunismului. Crimele comunismului ar fi trebuit tratate așa cum au fost tratate crimele nazismului: la tribunal. Arhivele scot la iveală nenumărate dovezi ale acestor crime - mai trebuie doar identificați făptașii și pedepsiți în conformitate cu legile în vigoare. Trebuie cunoscute numele victimelor și numele făptașilor. În lume, au fost membri ai partidelor comuniste care nu și-au mânăjit mâinile cu sânge, care nu au încălcat legea. Menținerea perdelelor de fum ale rezistenței prin cultură, a condamnării unei ideologii nu fac decât să întârzie adevărata judecată. Nu ideologia a ucis oameni, ci unii oameni i-au ucis pe alții, de multe ori încălcând chiar legile pe care pretindeau că le apără. Aceste fapte trebuie scoase la iveală și pedepsite.

Un articol de: George Damian

Joi 21 iulie 2011

Flori Bălănescu mi-a trimis această scrisoare, însoțind-o de multe și bune cuvinte.

Oricum, pe mine m-a ridicat din patul de agonie.

“Scrisoarea unui elev revoltat face furori pe Internet

"Generația rataților - așa sunt catalogați tinerii care au susținut examenul de Bacalaureat în acest an - se revoltă împotriva stigmatizării la care sunt supuși. O scrisoare de protest, scrisă de un tânăr care a susținut BAC-ul în acest an, a devenit deja virală pe Facebook.

Autorul protestului îi acuză pe cei care i-au crescut și care acum se delimitază de ei.

"Rușine pentru că ați ajuns să dați vina pe o generație crescută de voi, arătată cu degetul acum tot de către voi! Rușine sistemului care ne-a crescut! Rușine modelelor care ne sunt promovate de mai bine de 20 de ani încoace! Rușine nouă, vouă, profesorilor, elevilor, politicienilor, mass-mediei, ROMÂNIEI!", se arată în scrisoarea de protest.

Scrisoarea de protest, care face furori pe Facebook, acuză corupția din societatea românească, personajele dubioase prezentate drept modele de succes, schimbările haotice din sistemul de învățământ și susține că rezultatele examenului de Bacalaureat din acest an reprezintă o oglindă fidelă a realităților românești.

Scrisoarea de protest:

"Generația rataților! Generația etnobotanistilor! Generația idiotoșilor! Generația facebook! - așa ne cataloghează mass media și opinia publică din întreaga țară în zilele acestea pe toți care am dat Bacalaureatul - eu le spun doar atât - RUSINE! Rușine tuturor!

Rușine pentru că ați ajuns să dați vina pe o generație crescută de voi, arătată cu degetul acum tot de către voi! Rușine sistemului care ne-a crescut! Rușine modelelor care ne sunt promovate de mai bine de 20 de ani încoace! Rușine nouă, vouă, profesorilor, elevilor, politicienilor, mass-mediei, ROMÂNIEI!

Am ajuns după 20 de ani de șpagă, de modele gen Becali și Bianca Drăgușanu, de învățământ prost manageriat, de legi prost făcute să profite cei puternici, de facultăți pe pile și pe bani din care au ieșit generații întregi de dascăli care ne-au educat pe noi, cei idiotoși și fraieri cei care ne aflăm acum în aceeași oală, indiferent dacă ne-am luat sau nu BAC-ul, am ajuns la o limită!

Nu mai suportăm! Refuzăm să credem că suntem o generație pierdută! Suntem de fapt prima generație care va fi sacrificată cu folos, și asta deoarece ne-am saturat de ce se întâmplă în țara asta! Totul trebuie să înceteze! Pentru asta vom ieși în stradă și vom cere dreptate! Cerem ajutorul oamenilor corecți, ajutorul moral de care avem nevoie pentru a progresa! Toată lumea este acum șocată de rezultatul Bacalaureatului și implicit de învățământul românesc. Ohh, dar ce surpriză! Cât de neașteptat! Ce șoc! INCREDIBIL! SENZAȚIONAL!

Adică din acești copii care din '99 până acum li s-a schimbat programa de n'spe ori, care au intrat la liceu să dea bac din geografie și s-au trezit în a 12-a că dau din fizică, acești copii care au văzut zi de zi la televizor cum este încurajată prostia și incultura alături de băieți cu bani făcuți fraudulos înconjurăți de curve semi-îmbrăcate în direct la televizor, acești copii bătuți de soartă că s-au născut într-o țară ca asta, o țară în care e mai important ce chiloți are Crușu decât rezultatele sportive și intelectuale ale tarii, acești copii

nu au devenit niște genii eminesciene??? Serios??? Acești copii nu au intelect nici măcar cât Einstein??? DOAMNE! CE NERUȘINARE!! Mai nemernici etnobotanisti!!! Cum puteți mai gunoaielor, mai loazelor să nu învățați și să intrați fără pile și copiat la facultăți când aveți atâtea modele demne de urmat??? CUM E POSIBIL O ASEMENEA DEPRAVARE? Adică mai bine stați pe facebook si pe messenger decât sa urmăriți modelele oferite la tv???

Adevărul e că de 20 de ani ne așteptam sa iasă niște flori de nufăr în locuri în care nu am aruncat nici măcar semințe de urzica! Asta e realitatea! Va uimește promovabilitatea de la BAC? Dar de cea de la titularizări de ce nu ziceți nimic? Ei nu-s loaze, etnobotanisti? E posibil sa iei 1.20 la titularizare și sa te mai consideri profesor? E posibil sa iei diploma frauduloasa la Spiru Haret si sa educi apoi generații întregi? Știați ca 25% din toți profesorii actuali au studiile făcute la Spiru Haret? Sau asta nu e important pentru voi? Știați că suntem pe penultimul loc din Europa și la egalitate cu Congo la nivelul învățământului? Și asta nu de acuma, de un an-doi ci de aproape două decenii!!! Așadar, de ce va mirați? De ce sunteți indignați? aaaa... aveți impresia ca dacă le oferiți părinților și bunicilor noștrii spectacole tv ieftine și barbare, adevărate sugative de rating, sau dacă le cumpărați votul și ii mințiți în campanii electorale infinite, noi odraslele lor o sa fim dintr-o dată altfel?

Ei bine, suntem altfel, dar nu asa cum credeți voi! Suntem diferiți! Suntem diferiți prin faptul că știm sa spunem GATA! Gata cu adevăratele gunoaie din țara asta! Nu va mai merge! Noi avem onoare și demnitate, nu mai suntem niște slugi în fata voastră, iar dacă nu vom reuși să vă schimbam, vom pleca din țară, și atunci sa rămâneți voi să vă plângeți de milă! Noi, generația etnobotanistilor cum ne spuneți voi o să vă arătăm ca avem mai mult curaj decât toate generațiile voastre de comuniști la un loc! Reprezentăm adevărata forță deoarece noi suntem VIITORUL iar voi sunteți doar niște amărăți care vor muri și vor fi uitați de istorie! Voi ați fost PERIOADA NEAGRĂ din istoria acestei tari și asa veți fi ținuți minte, iar noi, noi suntem PRIMII! PRIMII care se revolta împotriva voastră!"

Deie Domnul ca măcar acest strigăt de disperare și de alarmă să nu fie îngropat în nămolul molicel, tricoloreșc' al nației noastre (aia, de se trage direct, fără intermediari, din Traian și din Decebalul cu pricina). Măcar dacă tot ei, tinerii ar face ceva în maniera în care tinerii de acum multe decenii *au făcut, cântînd colinde* (de-au băgat spaima-n bolșevicii de tați, unchi, veri - și mătușe care vorbeau numai rusește, în ghettoul Primăverii). Și să dea - nițel - de pământ cu bolșevicii-zilelor noastre: Băsescu, Iliescu, Boc, Udrea, Becali, Lăzăroiu, Voșganian, Tismăneanu, Manolescu, Liiceanu, Pleșu etc.

Forum

Frumos, dar 14:09:48, 19 Jul 2011

MITRU : intotdeauna mai exista si un dar. Scrisoarea poate este opera unui tanar absolvent de liceu, daca este asa felicitari. Dupa stil si modul revansard de exprimare din ultimul paragraf al scrisorii, in care toti, dar absolut toti oamenii maturi, responsabili sau mai putin responsabili de domeniul educatiei, politicieni sau nonpoliticieni, sunt vinovati asa dea valma pentru rata-

rea BAC-ului de catre multi, chiar prea multi elevi, mai mult sa extrem de putin silitori seamana foarte mult cu tehnica de mani*editat*re. O tehnica in care pentru greseala/greselile unei anumite persoane responsabile cu un anumit domeniu si care trebuie absolvita de vina sau macar minimalizate carentele de pregatire in domeniu si erorile manageriale facute se folosesc tehnici de disipare a vinovatiei in cele patru vanturi, dupa sistemul: este adevarat, omul nostru este slab pregatit dar altii mai buni nu vedem pe piata si se mai adauga si vina precursorilor Decebal si Traian, Cuza si Carol I, Bratienilor, Ceausescu, Suzana Gadea, M.Malita, Teodorescu si mai stiu eu cine. Parca prea seamana si inca destul de mult cu ideile si tehnicile de mani*editat*re ale d-lui Dan Andronic si la care se mai adauga asertiunile in materie ale î"ministrului muncilor lui Herculei", d-l Lazaroiu. Le amintesc domnilor - Andronic si Lazaroiu- ca nu sunt singurii detinatori de ceva cunoscute in materie. Nu ii mai repet d-lui Andronic spusele marelui si regretatului psiho-pedagog Paul Popescu Neveanu privin faptul ca ,dincolo de catedra oricand poate exista cineva care cunoaste la fel de bine problema expusa, chiar daca in sala sun doar doi auditori!

+24

ROMANIA 14:14:04, 19 Jul 2011

morerosu : Daca a fost scrisa de un elev care a terminat acum liceul , merita zece cu felicitari . Acesta este tristul adevar , doar cu o singura precizare , cuvintul RUSINE , trebuie atribuit in mod exclusiv ,doar clasei politice . Ea este cea care timp de douazeci de ani a permis si totodata impus in functie de interese aceasta decadere pe care a cunoscut-o aceasta TARA , Iar decaderea a fost pe toate planurile nu numai in educatie , totul a fost distrus , nu au iertat nimic , parca nu ar fi si tara lor . Iar voua , celor din generatia tinara a acestei TARI , NU va pot spune s-a plecati din tara , caci nu as mai fi roman . Deci imi ramane doar sa va sustin , atit timp cit va iubiti aproapele si locul in care vati nascut .

+24

Oare, ineptul conducător a citit-o? 14:44:19, 19 Jul 2011

Carol : Dacă a citit-o e de rău!: scrisoarea e prea frumoasă și arată cum n-ar trebui să se exprime un copil școlit în România. Că nu se vorbește nicăieri despre succese și nici că respectivul ar fi fost vreun coleg neutru... Drept urmare, să vedem ce mai urmează a fi demolat!

+29

Bravo! 15:27:09, 19 Jul 2011

Daniel : Indiferent cine a scris-o, chiar si un adult, dar daca este a unui elev e formidabil, scrisoarea asta ar trebui sa faca inconjurul tarii pana romanii se vor trezi din votatul si admiratul infractorilor si respectiv promotorilor prostului gust. Si din amorteala de a sta acasa, fara a protesta nici cand macar sindicatele mai organizeaza cate ceva. Nu trebuie sa ne deranjeze ca, in aparenta, se adreseaza tuturor ceor din anumite generatii, educate sub comunisti, pentru ca trebuie sa intelegem ca tinta e, de fapt, una singura si o stim cu totii, inclusiv î"eiî".

+21

este adevrul lor, al celor 16:23:59, 19 Jul 2011

Cata : au resimtit in plin si in plex ce inseamna politicianismul! ce inseamna gargara penibila a unor indivizi care de 20 de ani distrug Romania cu un elan greu de inteles. apoi va fi una din generatiile care va plati incompetenta politicianului roman pentru ca vor fi nevoiti sa achite o suma imensa de bani celor carora le datorm acesti bani. vor munci degeaba achitind doar datoriile. si se vor naste iar si iar, din saracie, alte generatii de î"ratatii". faptasul , in aceasta tara, intotdeauna este considerat onest si este ba presedinte, ba ministru, ba presedinte de camera, ba secretar de stat etc. avem, sint in viata cei care au generat un sistem penibil, primitiv in toate laturile sale. troneaza incompetenta pe toata verticala puterii si ne miram ca invatamintul esueaza. voi, politicienii, l-ati facut sa esueze! acestea sint roadele muncii voastre! asumati-vi-le si apoi plecati!

+7

suntem aici de mii de ani 16:57:06, 19 Jul 2011

canabis : Frumoasa tinerete revolutionara! In restt copilaros, lipsit de notiuni istorice... si din pacate nerealist

-19

un strigat de durere ! in sfarsit!! 17:10:36, 19 Jul 2011

Cristian : este un strigat de durere pentru prima generatie de absolventi de liceu evaluata printr-un BAC cat de cat corect! asta este nivelul, din pacat, dar sa nu dam cu piatra in acesti copii, copiii nostri! eu au cules doar rezultatul deciziilor noastre, ca popor î"liberî" timp de 20 de ani. cei care ne-au condus si ne conduc, sunt aceiasi fara nicio deosebire, s-au ridicat de langa noi. au profitat de lenea de a merge la vot, de dorinta de a avea o punga de faina, de pomana, pentru ca munca terenului este dificila daca nu da statul subventii, de nivelul de educatie, de un revelation subventionat de î"primariei", etc! Daca s-ar pune piciorul in prag, in mod real, in tot ce tine

de societatea romaneasca, in special in justitie si media (unele ziare si unele televiziuni sunt cancer care distruge simturile tinerei generatii), atunci ar putea sa apara modele pentru tineri, alaturi de cele existente, care nu sunt mediatizate ca î"nu au trup ispititor,poate!î" si nu aduc raing-ul scontat! Imi cer scuze daca supar pe cineva, dar raul care ne striveste acum este rezultatul indiferentei noastre fata de societate, pentru ca s-a ridicat dintre noi si nu am luat atitudine niciodata, cu adevarat! Dar inca putem sa ne revenim!

+5

un strigat de durere ! in sfarsit!! 17:21:57, 19 Jul 2011

Cristian : este un strigat de durere pentru prima generatie de absolventi de liceu evaluata printr-un BAC cat de cat corect! asta este nivelul, din pacat, dar sa nu dam cu piatra in acesti copii, copiii nostri! eu au cules doar rezultatul deciziilor noastre, ca popor î"liberî" timp de 20 de ani. cei care ne-au condus si ne conduc, sunt aceiasi fara nicio deosebire, s-au ridicat de langa noi. au profitat de lenea de a merge la vot, de dorinta de a avea o pungă de faina, de pomana, pentru ca munca terenului este dificila daca nu da statul subventii,de nivelul de educatie, de un revelion subventionat de î"primariei",etc! Daca s-ar pune piciorul in prag, in mod real, in tot ce tine de societatea romaneasca, in special in justitie si media (unele ziare si unele televiziuni sunt cancer care distruge simturile tinerei generatii), atunci ar putea sa apara modele pentru tineri, alaturi de cele existente, care nu sunt mediatizate ca î"nu au trup ispititor,poate!î" si nu aduc raing-ul scontat! Imi cer scuze daca supar pe cineva, dar raul care ne striveste acum este rezultatul indiferentei noastre fata de societate, pentru ca s-a ridicat dintre noi si nu am luat atitudine niciodata, cu adevarat! Dar inca putem sa ne revenim!

+2

Trist 17:41:36, 19 Jul 2011

Jack : E trist, trist sa vad cata atentie i se acorda acestui semi-analfabet. Manelistii astia mici se dau acum nevinovati si inocenti. Vina e a parintilor lor, care le-au dat frau liber in cluburi si discoteci. Acum 9 ani, cand am terminat eu, parintilor nu le era frica sa imi dea o palma sanatoasa daca nu imi faceam lectiile. Si nu am fost nevoit sa plec la cules capsuni. Isi merita destinul. Nu e vina guvernului! Inveti, stii, nu inveti - trist. Nu e nici vina profesorilor sub-calificati: nu intelegi in clasa, inveti acasa, citesti manualul, te descurci!

-14

Darwin 17:55:05, 19 Jul 2011

Florin : In timp se va regla si sistemul de invatamant. Atunci cand nu se vor mai face angajari pe baza de diploma ci dupa abilitatile reale ale candidatului la î"jobi". Facultatile particulare sau de stat vor crapa singure administrate fiind de proprii absolventi nepregatiti.Cand bugetul tarii va fi impartit de catre specialistii scosi de scoala din ziua de azi. Sunt tata de copil in clasa I si din primul trimestru , cand am vazut noul stil de invatamant am luat decizia de a emigra, pentru binele copilului meu. Mai mult nu pot face .Aici nu va creste intr-un sistem de valori care sa o ajute in viata. Felicitările mele exceptiilor, adica, acelor copii cuminti si care au invatat ceva carte in aceste conditii .Rusine profesorilor care mai au si tupeul sa ceara salariu de la statul roman. Respect profesorilor care , in aceste conditii de criza financiara si-au facut datoria de dascalii cu stomacul gol.

+2

Ce tare este î"Jacki"! 18:08:47, 19 Jul 2011

rxctps : Nu numai ca a terminat acum 9 ani (nu spune si CE a terminat dar,ma rog)dar mai si primea cate o palma pentru ca nu-si facea lectiile.Se pare ca a neglijat destul de des sa-si faca lectiile,se vede clar ca prea multre palme primite afecteaza judecata!Deci bai ratatilor,daca nu intelegeti in clasa,invatati acasa puneti bai mana si cititi manualul,descurcati-va si nu o sa ajungeti sa culegeti capsuni...Dumnezeule,ce vremuri!

+5

Elena Udrea, un model pentru... 21:03:08, 19 Jul 2011

generatia dezastruoasa... : Doamna ministru Elena Udrea este un model pentru tineri... si mai ales pentru tinere... Ea a plecat de jos... a ajuns sus... parcurgand centura... iar acum se concentreaza din ce in ce mai mult pe acte sexologice, acte care au propulsat-o... si doreste sa scoata PD-l din starea de psihastenie obsesivo-fobica... Recunoașteți că va plăcut marșul târfelor de la londra și vă rugăm să-l organizați și dumneavoastră, doamna ministru, împreună cu pd-l, unde este destulă materie primă și să știți că vă admir din punct de vedere dendrologic, politic și sexual, pentru că sunteți înaltă, aveți atâtea calități de expus încât nu știu ce să mai spun... Vă respect și prostia dumneavoastră imensă, intensă, întregă și asumată sub deviza portocalie I am a big slut! Vă respect și incultura dumneavoastră care mi se pare vastă, și ciorapii roșii care se asortează minunat cu prostia dumneavoastră elevată. Îmi place și cum călărește iapa calul în peisaj turistic, rustic, ministerial și vama. Îmi place foarte mult cum vă plimbați prin parlamentul României, de parcă ați face centură, oricum eu vă respect pentru că sunteți o hai-

mana nesimțită cu bilete și bilețele fel de fel, cu casa voastră cuibușor de nebunii de prin Mihăileanu și atâtea alte jocuri și jucării pentru care eu vă respect ca membru pd-l. Eu vă respect foarte mult pentru că sunteți regina kaka maka din Pleșcoi cu un coin... nimeni n-are atâția bani ca dumneavoastră... un adevărat sistem monetar... să achiți 3 milioane de euro așa, dintr-o dată, într-o rată, primului venit, despre care nici nu știi cum îl cheamă... e o mare nedumerire ascunsă de regionalizare, mascată de reforma administrativă, deci de scandaluri create pentru așa ceva... așa că dai 'nainte cu tupeu și ține aparențele de mironosiță că noi așa te vrem, să-l îmbrobodești cu eșarfele m.a.t.a.le scumpe pe chiorul ăsta de basescu, că și așa nu vede prea bine, și să le-arătăm noi ce-nseamnă urdea, zer și alte produse etnobotanice... așa că vorba matală înțeleaptă dacă avem președintele avem tot ce vrem noi: și legea capitalei, și reorganizare administrativ-teritorială, și referendum, pe care dacă vrem îl avem, dacă nu, nu... așa că nu vă mai rămâne decât să vă doriți să treceți prin parlament ca o lege asumată, dacă lumea nu vă vrea la referendum...adică așa, ca o parașută portocalie pe centura capitalei... cu sprijin de la presedintele jucator care va este l a l.a.t.u.r.i. Este jucator pe la toate chermezele cu bercea mondialul, cu interlopul și cu alții de teapa lui, dar nu prea joaca pe plan internațional, pentru ca n-are cu cine. Sarkozy nu vrea, se vede, nu-l acceptă, pentru ca n-are nevoie de tainul dumnealui, Berlusconi nu vrea nici el, si-i face un semn la cap, pesemne că este dus cu pluta...că flotă nu mai are...Angela Merkel nu vrea nici ea sa se compromita cu un asemenea jeg...doar Bercea mondialul, cumatru ministru Igas, cumatru Falcă, cumatru Nicolaiciuc... planeta râde de noi...n-a văzut așa gunoi...Recunosc că-mi place foarte mult și cum stați desfăcută la plajă ca să vadă turiștii întreg litoralul românesc, toată plaja nerușinării dumneavoastră doamnă ministru... Imi place si faptul decolteului dumneavoastra ca turistii sa zareasca si statiunile noastre... Va admir doamna ministru pentru ca reusiti sa calariti zilnic atatea ministere, ca rasplata de la j.a.v.r.a. ordinara pentru casa din Mihaileanu pe care si-a atribuit-o incorect, iar dumneavoastra doamna ministru atat de corect ati legalizat aceasta incorectitudine... cum sa nu-mi placa de dumneavoastra doamna ministru... Imi mai place si cum suna clopoțelul și de prin văi s-adună gașca asta de băștepti din energie: urdea, stolojan, cucos, bercea, basescu... toți mondiali, toți barosani, pungăși de viță veche... și toți într-o ureche! Toate aceste argumente logice, lingvistice, juridice, dendrologice, somatice, ma fac sa afirm si sa sper ca dumneavoastra sunteti salvarea pedelatrilor competenti! ...Fiind urmasa lui traian basescu... sunteti, intr-adevar, prototipul, sau, mai adanc, arhetipul monumental al pedelistului parvenit si corupt, parvenit dintr-o lume a prostituției, pe care ați urcat-o la cel mai înalt nivel, murdărind totul...culoarea portocalie v-a fost șansa...se vede clar, din marturisirea dumneavoastra, ca sunteti o urmasa model a lui nea traian dipsomanu'... Asa că, în final, nu vă mai legați de băieții din opozitie,... n-are niciun rost...criticați actul de guvernare, care este deplorabil, sau mai bine mergeti să vă mai puțuiți... În privința poneilor... ce să spun... recunosc că sunt drăguți dar sunt mici pentru dumneavoastră... nu va pot satisface doamnă ministru... dumneavoastră ați avea nevoie de un armăsar... că doar sunteți Maria Tereza...

+20

generalul si particularul 21:49:52, 19 Jul 2011

prof univ : la gramada, in aceeasi oala.pina la un punct e de inteles revolta, frustrarea,,indemnul, dar de ce-ai asteptat sa te dai cu capul de pereti ca sa vezi ca nu oana si pepe, iri si moni, becali si mitica sunt idoli, personalitati, ci nonvalori, pitifelnici promovati de o mass medie interesata in a demola si nu a construi, a cistiga si nu a cladi. pune mina la munca, la a construi, fa-ti o echipa si afla ca un prof univ sau academician nu este dat pe post intr-un an cit becali, moni, iri intr-o singura zi.in rest, iti stau la dispozitie. ai nevoie de comunicare, dialog, confruntari in oglinda.succes!

+15

gaozarul si tiganca imputita 22:37:16, 19 Jul 2011

Cata : reprezinta portdrapelul societatii actuale! este chintesenta si exemplul pentru generatiile prezente si viitoare, titlurile de noblete si valorile acestei societati!

+13

si ca sa nu existe 22:46:20, 19 Jul 2011

Cata : niciun dubiu privind persoanele la care ma refer, voi spune ca sint exponatele care se exhiba in politica din familia celui care a folosit aceste cuvinte in spatiul public. este adevarat, in cazul lor, scoala a scos doar timpiti! pentru ca nu mai un astfel de timpit isi permite sa ingenucheze o natiune, spunind ca prefera sa suga unui singur licurici. cele scrise mai sus sint perfect adevarate iar cel care le-a scris nu a facut decit sa surprinda realitatea! ba chiar a fost mult prea blind cu scursurile politice!

+11

tristetea e... 10:06:36, 20 Jul 2011

D. : Un optimist zice ca î"...se va regla in timp î"(sistemul de invatamant) ;acel timp pare in

extrem de indepartat , deoarece si scoala este o institutie care face parte dintr-un sistem (deci dintr-un intreg in care toate au legatura cu toate) si pana cand intreg acest sistem nu se î"vindeca" macar partial ,nici î"rotita" numita î"scoala" nu va putea decat sa se erodeze functionand intr-un mecanism defect ;necazul e inasa ca vor ramane generatii de oameni pe care nu-i mai poti î"repara" si pentru care statul va trebui sa cheltuiasca mult mai mult decat in cazul unor indivizi bine formati de scoala ,familie etc.;ca sa repet ce spunea o celebritate :i" Ziceti ca educatia costa mult ?sa vedti cat o sa coste lipsa educatiei" ...iar noi vedem tot mai mult aceasta realitate si tot ne prefacem ca nu exista

+4

GATA NEPOTISMUL???? 10:53:45, 20 Jul 2011

Zmeianu : Da, se pare că s-a îngrădit cumva ,nepotismul". Unii dintre politicieni, desigur ultranerușinați, se laudă că și-au trimis odraslele, pe bani foarte, foarte, foarte mulți în alte țări. Despre banii „babacilor” și, cu odrasle ce trebuie să devină „site de mătase” cu orice preț, este lesne de închipuit cum le-au câștigat. Unii, chiar și din „gunoaie”! Despre odrasle, ce să spui? Unele așijderea, altele însă „cozi de câine”, toți însă sfidători și plimbători de limuzine de multe zeci de mii de euro, limuzine din care se inundă torențial muzica maneliștilor deschizători de gen... sau metaliștilor cu lanțuri în nas, verigi în urechi și tatuaje interminabile. De ce ne mai mirăm???? Școala a devenit simbolul Hareștenilor și conducătorilor acestei instituții. Da suntem vinovați ! Suntem complice la distrugerea învățământului românesc, care mai bine de o jumătate de secol a dat lumii, unele dintre cele mai luminate minți în aproape toate domeniile. Primul vinovat, ION ILIESCU, care ca primul președinte de după, trebuia să se opună manelizării învățământului românesc. Unii dintre copii născuți și educați sub noile condiții impuse sub egida psd-istă, au devenit monștrii, în timp ce Adrian Năstase se laudă cu școlirea odraslelor lui la școli de mare prestigiu. Nu am nimic cu aceste odrasle, numai că DACĂ ce naște din pisică șoareci mșnâncă, ATUNCI și aceste odrasle vor reveni să numere oule în România sau să nască „alte idei geniale”!

+1

JOS INCULTURA 12:32:37, 20 Jul 2011

AVOCATUL : Cine mai face educatia generala a generatiilor ce subxista azi? In proportie de peste 90% MASS MEDIA , in spcial posturile tv, de care vreau cu voia dv. sa ma ocup acum. Cine sunt capii farurilor de referinta din mass media? Pe langa postul tvr 1 sau 2 si „cultural. tv” ,unde in trecut fie spus sunt coptate pe diferite motive si foarte multe nonvalori - celelalte posturi, asa zise „comerciale” sau „particulare”, sunt adevarate bombe cu efect imediat in educatia cultural-stiintifica a romanilor de azi. Pe langa ciopartirea agresiv de nerusinata-pentru publicitate- a programelor difuzate, realizate de persoane inculte sau lipsite de educatia celor 7 ani, suntem obligati sa ne spalam mintea cu personaje mondene de o grotesca frumusetate suflteasca, politica sauy culturala. La un anumit post, o persoana divorsata si recasatorita de vreo 7-8 ori ne intoxica cu emisiuni realizate de o renegata a societatii, care nu si-a insotit mama pe ultimul drum. Adica, asa faceti si voi copii, renegati-va parintii ca de, sunt niste inculti in raport cu cu voi supermanelistii!!!. In alte parti „ adrian minune”, „salami” „oana si pepe”, „iri si moni” sau „gigi becali” au devenit „ve-de-tei”, ca sa nu mai amintesc de cel mai jalnic personaj de la OTV, care -bine i-a facut !!- l-a pus pe patron la cosul de gunoi!-. De ce nu s-au luat masuri de ingradire ale acestor posturi, sau macar cand se difuzeaza filme educative sa se limiteze „ciopartea”. Desigur spun patronii de posturi particulare, „muta postul”, numai ca incitati de ce va urma, toti rabdam 5-10 minute din reclamele care aduc zeci de mii de euro „desteptilor”. S-a ajuns ca un film de 90 minute sa dureze pana la 180 de minute, ca sa nu mai vorbim de seriale, care sunt intrerupte din 8 in 8 minute cate 5 minute. De ce. Ce face audiovizualul. Ce fac cei care se ocupa de educatia acestei generatii. Un singur raspuns. Cei care s-au cocotat in posturile de decizie pe aceasta linie, provin dintre propulsatii politici sau sunt odraslele cu studii in strainatate , care au devenit „site de matase”. Chiar si printre ziaristii care se autointituleaza -de mare prestigiu- si ne dau lectii de conduita morala, am convingerea ca se ascund minti criminale care scapa de lege, dar sper nu si de constiinta lor morala , daca o au.....

+3

Excelent dar... 12:33:43, 20 Jul 2011

GMV : Prima parte a scrisorii este exceptionala. Stralucita. Pacat ca a incheiat-o intr-un mod de-a dreptul imbecil culpabilizand o intreaga generatie care a avut ghinionul sa se nasca la momentul nepotrivit. Iar modul de gandire al majoritatii tineretului de azi care considera ca in scoala se fac o multime de materii care nu le vor folosi niciodata in carierele lor profesionale este iarasi o mare eroare. Aceste materii de cultura generala ii va deosebi pe cei care vor deveni doar niste simpli roboti care se vor multumi cu o casa, o masina, icre negre si eventual o croaziera in jurul lumii de cei care vor fi oameni adevarati care sa-si foloseasca si creierul nu numai

stomacul, picioarele si alte parti anatomice din zona mediana a trupului.

+5

are dreptate ! 13:20:57, 20 Jul 2011

alex Platon : E normal ca generatiile virstnice si mature sa protesteze sau sa rinjeasca î"min-zestei", dar ARE DREPTATE !! Are dreptate ! Are dreptate ! Cu invatamint, sanatate, ordine publica, cultura , orase, sate,..... sub finantate , asta rezulta !

+3

CUM ESTE CONDUCATORUL ASA ESTA TARA 13:30:30, 20 Jul 2011

DETEST PDL ==MAFIA ROMANEASCA !! : AM CITIT MES UNORA DIN ACESTI POSTACI SI SURPRIZA MARE CIT LUMEA CINE CREDETI CA BLAMEAZA O SCRISOARE INDIFERENT DE CINE ESTE SCRISA SAU CUM ESTE SCRISA DAR STUPOARE SUNT POSTACI PLATITI DE MAFIA TIGANEASCA CARE ESTE LA GUVERNARE SI AUTO INTITULATA PDL !! DAR IN ACEST PARTID AU FOST OAMENI DE ONOARE NU SCURSORILE CARE IES SI TIP CA AU FACUT CA AU DRES .NU NU AU FACUT NIMIC DECIT AU DEVALIZAT ACEASTA TARA ptr COPII LOR CARE AU CONTURI GRASE-N STRAINATATE SI COPII MOR IN SPITALE DIN LIPSURI DE MEDICATIE !NU MAI VORBIM DE BATRINI CARE NU AU BANI NICI DE O PUNGA CU LAPTE !! CUM A JURAT CHIORU STRIMB PE BIBLIE ASA SA-I AJUTE DUMNEZEU LA TOATA FAMILIA LUI PRAFUL SI PULBEREA SA SE ALEAGA DE EI SI DE NUMELE LOR SA NU MAI RAMINA NICI UNUL .!!

+5

adevarul adevarat 15:17:03, 20 Jul 2011

pit : Are dreptate tipul indiferent cum o intoarcem,la noi fiecare fuge de raspundere si da vina pe altcineva la urma urmelor toti suntem de vina ca am permis si permitem in continuare sa se intample asa ceva intr-o tara europeana.PS daca este absolvent de liceu de anul acesta merita doar pentru aceasta scrisoare sa treaca bacalaureatul.

+2

Ce au tinerii astia in cap 15:49:34, 20 Jul 2011

un inginer : Ce au tinerii astia in cap, care ne condamna la moarte asa usor pe cei batrani ? Pai ascultati-i cum vorbesc si veti afla: la fiecare 3-4 cuvinte folosesc o injuratura de tipul î"mortii masii" î"p...meai" , subiectul principal este masina , telefonul mobil, gaica lui, cum i-a zis-o lui taca-su si ma-si, cum ii exploateaza cei unde lucreaza, etc. In tmpul asta , mananca seminte si le scuipa pe jos, striga cat mai tare posibil sa se auda in tot cartierul, fumeaza , se drogheaza, beau bere, vin si sucuri si arunca pe jos sticle goale, arunca pe jos servetele, fac p.. pe langa gardurile parculetelor, pun sa urle difuzoarele din masini, Se straduiesc sa distruga gardul de fier al parculetului, sa rupa bancile pe care stau, sa rupa instalatiile de joaca pentru copii. Stau in fata blocurilor si in parcletele din jur , toata seara si aproape toata noaptea. Sunt prieteni buni cu drogatii de serviciu, care-si fac veacul pe langa blocuri, sunt fascinati de ei, de libertatea lor de a fi murdari, tampiti de droguri, de a dormi pe pe asfalt. Idealul lor este sa aiba bani , sa nu trebuiasca sa munceasca, si sa bea, sa asculte manele, sa-i urasca pe cei batrani. Astia sunt viitorul tarii ? astia sunt ratatii tarii. Vai de biata tara ! spunea un celebru carturar in 1848. Ei vor desavarsi distrugerea a ceea ce a mai ramas dn Romania.Noii batranii vom muri natural sau fortati de PDL. Dar noi am construit o tara. Voi dormiti si traiti in blocurile construite de noi. Primiti caldura , lumina, gaze din instalatiile proiectate si construite de noi. Mergeti pe sosele, cai ferate poduri construite de noi. Parintii vostri au lucrat in fabricile construite de noi. Dar voi nici macar sa invatati nu sunteti in stare. Nu mai dati vina pe altii, vina este in voi. Cine va forteaza sa va uitati la TV, sa va drogati, sa va purtati urat cu parintii, sa va alegeti ca modele curve si derbedei, cine va impiedica sa invatati ? Nimeni. Numai voi

+4

incapabil să-și recunoască vina 19:56:12, 20 Jul 2011

Catalink : I-am răspuns acestui î"tânăr neajutoratî" aici: *editat*catalincocos*editat*/2011/07/20/raspuns-unui-elev-revoltat/ Ar fi fost mult mai câştigat dacă... restul este în link

-1

Sistemul si Liceul 20:10:49, 20 Jul 2011

ileana : Baiatul acesta da vina pe sistem pe non valorile promovate de mass media,pe schimbarile multe din programa,pe lipsa de sprijin a societatii -nu s-au semnat nici semninte de urzica dar de altceva,pe nepotism si odraslele bogatilor ,pe faptul ca sunt denumiti etnobotanisti,ca lumea se delimiteaza de ei ,ca parintii sau comunistii sunt buni de a muri si anonimi ca le-au construit o societate nedreapta ,ca ei se vor revolta cu folos si succes si daca nu vor reusi vor pleca din tara etc...Este o analzia,un strigat de revolta si o responsabilizare, replica aceasta arata culpe din afara lor...Ei au dreptate într-un fel -au trait si invatat in aceasta perioada de

tranzitie as zice -fara busola intre cele 2 sisteme -fost comunist cu ramasite si actual pseudo-capitalist...Viata lor este foarte dificila si ii inteleg. Vreau sa spun acestui tanar ca in aceasta perioada de tranzitie si copiii mei au dat BACul si au facut o facultate,cu efort si lupta. Insa ei nu au avut masini si ghiului pe maini, nu au batut si scuipat profesorii, nu au ascultat manele, nu au batutu barurile si cluburile etc...Este necesara supravegherea parintilor si lipsa influenteleor nefaste...De fapt este un ciur,o grila depinde ce vrei sa alegi,cum iti pui sa aleaga liberul arbitru...Sunt nedreptati sociale si ideologice de pilda aceste generatii nu le vad de etnobotanici,dar este adevarat ca in ac.problema dupa opinia mea criminalul la vedere este Atilla Cseke si inca 2- Basescu si Boc- via Eba...Neaplicarea legii,dispretul fata de ea contribuie...Am citit cum se vand tot felul de celulare si instrumente de copeire si comunicare la examene ,cum s-au perfectionat metodele de inselare si furt in acest domeniu al invatamantului...Trist,cumplit...Spun acestui tanar ca pe vremea lui Ceausescu am dat maturitatea asa se munea la 2 probe scris si 5 oral si undeva in provincie primeam felicitari...Era atunci o greata pt.ca trebuia sa stii,studiezi doc.de Partid si de Stat,pe tovarasul ,ca imi pusesem vata in urechi si nu auzeam ce se intampla cu megalomania lui-adica laude,osonale -in orice secunda i se invoca rostea ,lauda numele...traiam in cultul personalitatii si totusi citeam toata literatura universala, aveam acea rezistenta pasiva ,ne cream universul..Azi,raman cutremurata cand vad multimi de tineri facand acelasi lucru cu adrian copilul minune,ac.starpitrua slinoasa care a cumparat Protevul etc, -zic asta nu sa-l jignesc ,dar cati de pilda au audioat Bethoven,pe Angela Gheorghiu etc? de ce artisti valorosi mor in uitare?Mass media intr-adevar are o vina colosala privind educatia tinerilor...Acest rating -consitie idioata impusa sau creata trebuie sa dispara, tvurile trebuie sa-si faca harakiri mai bine decat sa distruga tineri -de pilda antena 2,kanal D ,acasa etc, ac.tinere desucheate si lipsite de demnitate ce apar vanzandu-si carnea si patroni verosi ,comercianti slinosi de suflete...Guvernul si ministerele ce raspund de educatie sunt tradatorii de baza ai natiei...Boc si Basescu ca si prestanta nula ca si distrugatori sub lozincă de î"reformai",acest sinistru si oligofren Funeriu ...Pt.ca daca analiza paleta de BACuri diversa pt.specificul liceelor ,daca tine cont de atatea si atatea modificari nu se repezea ca zbirul sa demonstreze ca tinerii sunt prosti...Poate nepregatiti si fiecare merita o a doua sansa,dar nu prosti..Insa nimeni absolut nimeni nu poate invata in locul altcuiva si in definitiv trebuie create calificari si licee si pt.cei ce nu pot,trebuie sa urmeze neaparat o facultate...Dar totul cu demnitate si cap...Nu distrugand sperantele ci sprijinind si stimuland fiecare elev,om...Iar elevul daca nu alege munca este liber sa ajunga in sant-aceasta inseamna democratie- fiecare este liber sa aleaga ce vrea...Nu mai este obligat ca pe timpul lui Ceausescu,fiecare eelv trebuie sa gandeasca liber pt.el ce vrea...Tot ce maie xista in tara asta s-a facut pe timpul lui Ceuasescu de oamenii de jos,de popor...In tranzitie ,ramane sarcina istoriei sa stabileasca cine si cum a distrus...In nici-un caz poporul care doar a fost mani*editat*t sau furat,sau batjocorita sau mintit si ajuns de rasul Europei! Eu doresc tinerilor sa aiba vointa, sa citeasca si sa munceasca si cine are capacitate,staruinta si drum drept va reusi daca vrea adica daca are vointa...Sa-i luam pe placinta junior,pe EBA -oricat s-ar impinge in ei tot nuli vor ramane...deci nu sunt determinanti banii ine ducatie...Sper sa vina vremea in care sa fie numite competente nu portocalii in functie- si nu orice portocalii ci impostori,fara studii si dupa ureche etc...Sp[er sa fie respectata legea- promovare pe baza de concursuri si nu numire dupa rudenie si clan de partid...Sper sa se creeze joburi si tinerii sa ramana aici ,in patria lor unde leprele actuale ce guverneaza si conduc politic-PDL-nu mai au ce cauta!Nu mai au ce cauta UNPR care printr-u securist ca Gigi Netoiu racoleaza primari si electorat, se pregateste fraudarea alegerilor ...Au amplificat haosul,coruptia,saracia si debusolarea- tineri nu mai votati PDL! Bafta si curaj ,aveti sanse ,apreciati-va parintii au suferit si trecut prin multe...Unitate,romani adevarati!

+3

BOULE 20:35:14, 20 Jul 2011

CLEMENTINA DIN COLENTINA : JACK ESTI UN BOU,MERGI LA PASUNE, NU MAI STA PE NET CA NU PRICEPI NIMIC

0

doar tinerii sunt salvarea tarii 22:58:07, 20 Jul 2011

horea : dar oare sunt multi tinerii care gandesc atat de critic ? daca da, atunci tara are un viitor. Daca sunt putini si marea majoritate sunt vrajiti de asa zisele modele si vor cauta sa urmeze acelasi drum murdar, nu am facut nimic

0

Tepes 01:16:48, 21 Jul 2011

Vlad : Cum zicea un MC din Romania : Orice colos se face moloz cand cade jos! Cum au cazut atatea imperii asa vor pica si tradatorii de tara care ne conduc si ne injecteaza prin mass media cu tot felul de mizerii!Are dreptate ca vom fi generatia sacrificata,iar cei care nu vor sa isi asume acest sacrificiu sunt liberi sa plece unde vor,noi vom ramane aici,e tara NOASTRA NU

A LOR,suntem CRESTINI si ROMANI autentici ,vom reusi! +1

Am reprodus întregul Forum. Așa. Să rămână măcar aici, în intimitatea jurnalului meu.

Vineri 22 iulie 2011

Altă noapte chinuită, udă. Nu mă mai fac eu bine.

*

Credeam că notasem, ieri, plecarea și a lui Mircea Ivănescu, născut în 1931. Preocupat de plecarea mea, curândă, nu am mai înregistrat-o pe a lui Mircea Ivănescu. Nu ne-am cunoscut mână-către-mână, însă îi urmăream poezia - ce bună, ce bună!

Să odihnească în pace.

*

“Școala Normală” m-a preocupat în aceste două zile numai în momentele - multe - de boală, de semidelir din cela bun, consolator. Am căutat și ieri un loc în spațiul Moldovei unde să împlânt Școala ceea. Am șovăit mult, nu m-am hotărât: o pun în Orhei, acolo unde și istoric îi este locul (istoric)? Fiindcă geografic... Am fost tentat să o așez în coada lacului (numit, cu nesfârșită fantezie: “Lacul Orhei”. Sau mai în jos, în continuarea naturală a lacului - firul apei să fie pârâul Ivanos, acolo unde am dedus că fusese o carieră de piatră, judecând după malurile zdrențuite, în colțuri, nerotunjite de mâna omului, dar vădit: umplută cu apă?

Am tot căutat o hartă a orașului, ca să aflu unde pun piciorul. Nu am găsit.

Fiindcă risca să ia proporții gigantice (de Școala Normală vorbesc), am micșorat-o mental și am mutat-o la Mana - dar unde: în estul satului, cam pe unde fusese lotul școlar, de unde mama și premiltarii adunaseră morții noștri (ai noștri fiind chiar și rușii - din moment ce chiar și ei muriseră)? Da. Mda, numai că, la Mana, pârâul Vatici este prea firav, ca să antreneze “subprodusele” unei Școli, urmînd să devină principala arie de activitate. În vestul satului, spre Curchi? Nu schimbă nimic, fiindcă tot va fi nevoie de o stație de epurare. Oricum, dacă Școala va fi așezată la Mana, satul va crește, se va dezvolta - în jurul Școlii.

Am spus? Chiar dacă da, repet:

Scoala va fi, în intenția mea, un unicat - măcar în Basarabia și Bucovina de Nord, teritorii strivite de ruși, rusificate. Va școli Școala o nouă generație de educatori de care pământurile acelea au nevoie; au mare nevoie. Mă gândeam că absolvenții vor

promite că nu-și vor căuta norocul în alte părți/țări, decât pentru întruniri, colocvii, conferințe. De ei va fi nevoie acolo, unde limba a fost ruinată, îmbolnăvită, îngropată sub garduri, unde memoria este invalidă. Școala va avea, cum se cuvine, o Școală de Aplicații unde elevii din ciclul superior vor face... aplicații. Totodată, după moda veche (Orhei, Sibiu), Școala va avea un teren agricol-pomicol-legumicol, pe care vor da o mână de ajutor (chiar două) elevii. Apoi: dotată cu un fond de carte important, Școala va deveni un Centru de documentare, unde vor putea veni, locui o vreme în Hotelul Școlii, doritorii de informații. Școala va avea și o tipografie, unde, pe lângă manuale școlare (“alternative”), va scoate și cărți de limbă și de istorie.

Da, da...Complexul mănăstiresc Curchi fiind la doar 5 kilometri, va putea să se îngemăneze cu Școala.

23 iulie 2011

Azi este-cam sâmbătă, vorba Ardeleanului. Mâine cam, vorba Ardelenței, Duminică.

Iar eu am - cam - ajuns la capăt.

Și astă-noapte mi-a fost rău, deci nici cam-mâine n-are să-mi fie mai bine (de acord: mai puțin rău), deci voi lăsa la o parte durerile lumii și mă voi concentra asupra alor mele.

În somnul de bolnav din ultimele nopți, gândesc (sic) cu încetinitorul la două:

- la cărțile mele (în legătură cu care tot nu mi-a răspuns Grigore Arsene);

- la textele altora (la feminin) despre cărțile mele: Aliona Grati și Mariana Pasincovschi.

Dar mai ales - mai des, mai adeseori, mai-tot-timpul-rămas - mă gândesc la Școala Normală.

Cea care va purta numele părinților mei, Maria și Eufimie, va fi implantată la Mana și va fi cea mai frumoasă Școală Normală din aria românească (se îndoiește careva? eu: nu).

Am spus: “mai tot timpul rămas?” Așa am spus.

Între 19 și 22 iunie, vesel nevoie-mare că ieșisem din boală, am făcut iute-iute 5 înregistrări. Aveam de gând să le dau la postat pe internet înainte de 22 iunie (aniversarea ordinului drag inemii noastre, a basarabenilor și a bucovinenilor și a herțenilor: «Ostași, treceți Prutul!»). Nu s-a putut: Filip nu era disponibil. Zilele au trecut, Filip tot nu a postat înregistrările...

Ana mi-a strecurat, după o vreme, că lui Filip i se pare că în ultimele înregistrări, arăt rău de tot și mă exprim greu, cu lungi

pauze... Și că bine ar fi să nu le afișăm pe internet...

M-am uitat peste ele... Într-adevăr, mi se... rărise debitul, făceam pauze lungi - credeam că Filip are să le suprime cum făcuse la precedentele...

Am cedat, cu inima strânsă pentru soarta mea, cu inima umflată de recunoștință față de ai mei, în primul rând de Filip; el nu voia ca "lumea" să vadă în ce hal m-a diminuat boala.

Au dreptate. Nu sunt (atâta de) masochist; nici atât de voyeurist ca să mă zgâiesc la agonia altora și să pun pe hârtie ceea ce mi se pare că am văzut. De curând îi probosisem pe Doina Jela și pe Liiceanu, că profitaseră de faptul că fuseseră aproape (fizic, dar numai atât) de Monica Lovinescu și iute-iute așternuseră pe hârtie impresiile lor, "mărturia" lor de falși reporteri de pe Frontul Morții, când ei fuseseră totdeauna incapabili să facă deosebirea între personaje (literare) și persoane care agonizează, grija lor de căpătâi fiind aceea de a înmagazina, memoriza fiecare amănunt, pentru a scrie, ei, textul lor personal, vorba lui Dinescu cel poet despre clipele din urmă ale Monicăi Lovinescu și nu, Doamne ferește omagiul obligatoriu la niște "aproși" ca ei adus personajului literar, dar mai întâi persoanei Monica Lovinescu. Am tot promis că voi scrie despre această monumentală lipsă de sensibilitate, de rușine a celor doi, la urma urmei, hoitari, nu "ucenici". Și deloc prieteni, ci profitori.

Așadar, am constatat, nu cu seninătate, nici cu înțeleapta resemnare, că am ajuns la sfârșitu-mi; așa că, dacă mai fac câte ceva, apoi acel ceva rămâne jurnalul...

Încă o dată: binecuvântat să fie ordinatorul care îngăduie și unor împutinați (ce cuvânt bine găsit!) ca mine să nu apară și handicapați-pe-la-cap, vorba unui simpatriot forumistru: omul se oprește din clapăt (hait!, am mai comis o "invenție!"), până își vine în fire, își recapătă respirația (și memoria), după care mai face un pas, o jumătate - uneori chiar trei! - pe calea din ce în ce mai pieptișă, mai strâmtă, mai sugrumată a consemnării prin scris a ceea ce a rămas din intenție.

Bine ar fi fost ca Școala să fie ridicată în Orhei, în coada (nu capul?) Lacului Orhei, pe o înălțătură. Orașul ar fi "oferit" alimentare cu apă, canalizare, vecinătate bună... Dar dacă Școala va purta numele părinților mei, ce le-ar fi evoca orheienilor "Maria și Eufimie Goma"? Nimica. În schimb, mănenilor...

Mai ales că Școala ar fi - și va fi! - locomotiva care va trage după ea, în primul rând satul nostru, nenorocit, Mana; apoi Lucașeuca; apoi Hirova pisti deal (inițial se chemase Ciorova] apoi... altele, dacă aria Mana va deveni un satelit al ariei Curchi.

N-am spus prin ce va fi Normala de la Mana deosebită. O fac acum, deși doar repet ce am spus în urmă cu ani:

Școala Normală de la Mana va fi acea pepinieră de pedagogi, pe de o parte în spiritul haretian ("Apostoli ai neamului"), pe de alta adaptată la... afurisita de istorie violată, pângărită, stricată de ocupația rusească, de rusificarea limbii, a sufletului românilor "moldoveni", cică. Absolvenții (ce cuvânt vulgar!) se vor lega și prin contract că nu vor părăsi aria Basarabia, Bucovina de Nord, până când... Până când vor constata ei înșiși că elevii lor, elevii elevilor lor se vor putea descurca de-acum încolo singuri-singurei ca niște băieți mari.

Recrutarea se va face prin concurs - după o campanie de informare în toate școlile din România. Se va preciza că Școala de la Mana este un așezământ de elită, rolul ei fiind, nu doar educarea în general, ci educarea în spiritul *istoriei adevărate*, al *limbii române reabilitate*.

Raportul dintre băieți și fete va fi 50/50%, deși eu înclin la un mai mare număr de fete, ele fiind prin natură mai... devotate.

Situarea Școlii în satul Mana va obliga elevii la un regim de internat. Clasele vor fi mixte, dormitoarele: în clădiri separate. Învoiri în oraș (Orhei) de două ori pe săptămână, acasă pe timpul vacanțelor. Elevii vor fi încurajați să lucreze câteva ore pe zi în sectoarele agricole, precum și în cele de servicii interne - plătite, desigur. Cei ce vor dori să lucreze în timpul vacanțelor, vor fi ajutați (și plătiți)?

Am făcut o pauză. Lungă, am și ațipit oleacă.

Școala Normală va avea, pe lângă clădirea găzduind sălile de clasă, amfiteatrele, laboratoarele, etc, clădirea Bibliotecii, unde va fi găzduită și Tipografia.

Școala Normală va avea un Auditoriu - sală de concerte, precum și săli pentru repetiții (muzică instrumentală, vocală).

Școala Normală va avea un Spațiu de Expoziție: grafică, pictură, sculptură.

Școala va fi construită pe schema: 2 turnuri și 2+2 turnuri.

În pauza următoare am căzut pe o emisiune televizuală despre Alain Bashung (realizare Laurent Delahousse). Atât de caldă, de respectuoasă, atât de... ne-voyeuristă, încât, cum altfel, am comparat-o cu produsele scrise, cu *merde*, ale Doinei Jela și Liiceanului, la moartea Monicăi Lovinescu.

Bashung îmi fusese drag de cum îl auzisem (la radio). Apoi îl văzusem la televizor și impresia nu mi se alterase, din contra.

A fost și el un foarte, foarte mare cantaor. Realizatorul filmului a făcut, construit, un elogiu, nu doar al muzicianului fără pereche care a fost Bashung, dar și al bolnavului care a urcat pe scenă până în ultima clipă - așa, devastat de boală (cancer), fără părul lui de cal sălbatic și abia mai ținându-se pe picioare: aveam impresia că se ținea de... gitară.

Și din acest motiv îi detest pe Jela și pe Liiceanu, acești hoitari care nu au respectat-o pe Monica Lovinescu, în agonia sa, nevegheată de nimeni ca să-i alunge cu parul - bine: doar cu biciul - pe cei doi nesimțiți.

Cabinetul medical al Școlii. Va fi, nu o infirmerie, cum o am cunoscut noi, ci cabinet. Cu un generalist pentru băieți și doi medici femei pentru fete.

Duminică 24 iulie 2011

Urmez delirul “constructivist”, poate și pentru că noaptea mi-a fost mai puțin udă ca altă dată:

Bine ar fi ca între Mănăstirea Curchi și Școala din Mana să fie stabilită o relație de întraajutorare: fiindcă Mănăstirea Curchi a reparat, nu doar cele trei biserici ruinate, dar și pavilioanele fostului spital, i-ar putea găzdui, în perioada construirii Școlii pe elevi și pe profesori. Dacă Mănăstirea va invoca pierderea turiștilor, prin cedarea unei suprafețe de închiriat, Școala va adapta programul de învățământ astfel încât să ocupe o clădire-două în perioadele neturistice (toamna, iarna).

Și iară mă gândesc la depopularea Basarabiei prin “plecare-la-muncă” în străinătate.

Crearea unui loc-de-muncă pe loc, adică la Mana - atât în momentul construcției, apoi în al funcționării Școlii (care va avea nevoie de “personal” numeros), atunci mult mai puține femei și fete s-ar simți obligate să plece, în căutare de lucru, aiurea. Nu toate fetele, femeile, dar o bună parte dintre ele ar rămâne acasă, să lucreze acasă, iar copiii nu ar rămâne în grija (sic) a bunicilor neputincioși.

În perioada construcției Școlii, copiii neglijați, cvasi-orfani vor fi primiți în cămin-internat. Dacă vor fi lipsiți - o vreme - de căldura părintească, nu vor duce lipsă de cele strict necesare: un adăpost, o cantină, îmbrăcăminte-încălțăminte.

Această anexă a Școlii Normale va putea funcționa și după normalizarea situației (?), ca Școală de Aplicație.

S-a observat: am vorbit mai mult despre femei și copii.

Despre bărbați, ce pot spune? Că vor avea și ei de lucru - acasă - numai să beie mai puțin.

Utopia-i/ ca beția. De droguri nu vorbesc, nu știu cum-e-atuncea-când. Utopia mea e ca un buștean de care mă agăț, ca să nu mă scufund cu totul. Acum, bușteanul mă duce la...

...La bi-tricicletă.

Dacă s-ar asfalta șoseaua Orhei-Curchi... Dacă s-ar asfalta măcar câteva ulițe din Mana... Ce bine ar fi pentru populația de pe Valea Vaticiului, cea care lucrează la Școala Normală și la Mănăstirea Curchi - și trebuie să se deplaseze de ici-colo. Vorba (cântată) a lui Yves Montand, dată pe rumânie:

«Pe bișșicleetăă!»

Dac-aș fi rege... Aș face o fabricuță de 'ciclete, la Mana.

Bi-:

tracțiune... animală:

- simple, două mărimi, nediferențiate bărbat-femeie;
la acestea să poată fi atașat o remorcă (pe o roată, pe 2 roți).

Tracțiune electrică (mixte);

Tri-:

- pentru o persoană;

- cu o remorcă.

- acestea putînd fi dotate cu "cabină", adăpostind și conținutul remorcii.

Roțile.

De găsit soluția roților "pline" (fagure).

Transmisia:

La "mașinile de transport": transmisia, de preferat cardanică.

Parcă-i văd pe măneni transportînd cu triciclușul jinișor în polobocele. Sper să nu-l beie tot, până ajung la destinație (dacă mai ajung...)

*

Au început a mă plictisi porcăriile liceane și nu doar în legătură cu mine. Iată o scrisoare publicată în ultimul număr al revistei *Cultura*:

"Răspuns domnului Gabriel Liiceanu

ELEONORA EMILIA CIORAN

"Domnule Liiceanu,

În împrejurări normale, firesc era să mă adresez cu „Draga Gabi”. (Și Dumneata ai început o scrisoare, candva, cu: „Draga Ica”). După intervenția Dumitale la Televiziune și după interviul apărut în revista „22” (nr. 17(1102) din 19-25 aprilie 2011), nefirescul a devenit firesc și nu mă pot

adresa – cu regret – decat cu „Domnule Liiceanu“. Fara indoiala, va reamintiti ca v-am primit in casa noastra de la Sibiu de multe ori si atunci ne-ati multumit prieteneste. *Acum, la centenarul nasterii lui Emil Cioran, tot ceea ce ati socotit ca este oportun sa faceti era sa ii atacati familia. Ceva mai mult, ati instigat pe directorul Bibliotecii judetene Astra din Sibiu sa ma defere justitiei, dar vi s-a raspuns ca nu este cazul. Nu ati ezitat sa va adresati si altor foruri. Cu ce scop, domnule Liiceanu, si in ce calitate v-ati angajat intr-un asemenea demers? Ce v-a separat asa de mult?* (subl. mea, P.G.)

Consider ca am procedat conform dreptului meu de legatar universal, cu avizul juristilor, eu fiind ruda cea mai apropiata, ca sotie a lui Aurel Cioran. Credeati ca totul va revine, asa cum ati afirmat la TVR 1, dupa ce v-au fost imprumutate aceste documente timp de doi ani?

V-ati ofensat ca documentele au ajuns la Academia Romana, dupa o aventura sfarsita cu bine? Tot ce am facut a fost legal. Adica am predat imediat dupa moartea sotului meu 650 de volume din biblioteca Cioran, iar Aurel Cioran a predat 520 manuscrise la Biblioteca judeteana Astra din Sibiu. Nu stiati acest lucru? Lista donatiilor este deja partial publicata pe Internet, ca sa se edifice toti cei interesati.

Ma intreb inca o data in ce calitate va permiteti sa faceti pe justitiarul cu mine? Documentele, despre care afirmati ca au fost sustrate de mine, le-am gasit ravasite, dupa 13 ani de la decesul sotului meu. Consider ca imi apartineau de drept. Le-am gasit, le-am sortat si le-am valorificat. Daca nu le gaseam eu, ar fi fost probabil aruncate. *Justitia franceza a dat castig de cauza menajerei care a gasit 37 caiete ale lui Emil Cioran, pentru simplul motiv ca le-a gasit si le-a pastrat.*

Daca nu stiti, va spun eu ca sunt foarte multumita pentru faptul ca manuscrisele lui Emil Cioran, cele romanesti, au ajuns la Biblioteca Academiei Romane, fond invidiat de orice scriitor roman care se respecta.

In 20 de ani, Dumneavoastra ati publicat scrierile Rasinareanului intr-un tiraj de aproape un milion de exemplare.

Va foarte multumesc!

Dar nu ma pot abtine sa va spun ca la Centenarul Nasterii n-ati reeditat nici o carte a Lui, ci doar una a Dumneavoastra despre El...

Va apreciez, domnule Liiceanu, ca scriitor. Ca om, foarte putin.

(s. mea, P.G.)

Sibiu 24 iunie 2011”

Luni 25 iulie 2011

Noapte cu, doar (!) două bluze și două fețe de pernă, ude. În schimb (!), mai amestecat, la ridicarea din pat. Au oare aceasta să fie o compensațiune? Au oare nu știu. Câte dintre tainele naturii mi-au rămas necunoscute! Și așa or să rămână.

Greu, din ce în ce mai greu să țin drumul. Măcar atât cât să scriu in jurnal - ce, e puțin lucru pentru mine?

*

Am găsit textul care a provocat mânia lui Liicean' cel peleian și l-a împins la atacul împotriva soției lui Aurel Cioran. Nu-l mai reproduc: este încă o nesfârșită mizerie a hoitarului cobilițar. Dealtfel titlul este 'împrumutat' de la Marta Petreu:

“Posteritatea deocheată a manuscriselor lui Cioran
Gabriel Liiceanu Interviu cu Rodica Palade în 22, din 19 apr.”

*

“Pentru un muzeu al totalitarismului

Ion Vianu Editorial revista 22 19 apr.

“În calitate de prim-vicepreședinte al PDL, d-l Teodor Baconschi și-a asumat inițiativa unei hotărâri de guvern privind „înființarea unui muzeu național al dictaturii comuniste“. D-sa a identificat sediul viitoarei instituții: Hala Filaret. Subliniind că Bucureștiul este singura capitală est-europeană unde un asemenea muzeu nu există, ministrul nostru de Externe a sugerat că muzeul ar putea avea „un discurs mai larg“, arătând „suferințele prin care au trecut și minoritățile naționale în perioada dictaturii comuniste“.

Nu există, în Capitală, o astfel de instituție (există, totuși, la Sighet un admirabil Memorial al victimelor comunismului și al rezistenței); o astfel de inițiativă nu poate decât să ne bucure..., dar, în același timp, ne întrebăm dacă, folosind sintagma „un discurs mai larg“, d-l Baconschi nu s-a făcut purtătorul unui mesaj mai îndrăzneț și, totodată, mai apropiat”.

S-a observat **ce anume vrea** Ion Vianu, proaspăt, deci viteaz holocaustolog, să fie *eventualul* muzeu al totalitarismului: al *n*-lea memorial al Holocaustului, inaugurat, în urmă cu 20 de ani cu... astronomica cifră - după inițiatori: rabinul Rosen și premiantul pentru Pace Wiesel - de **400 000** de evrei uciși - care, însă, între timp a scăzut la... **230 000** “evrei români și ucraineni” - acel **și** ar vrea să comunice, nu doar ucrainitatea victimelor, dar și a ucigașilor, însă această necesară precizare (că, din păcate, executarea multor evrei a fost fapta milițienilor ucraineni) este interzisă de Comandamentul Evreilor de Pretutindeni care țin cu dinții ca toate păcatele să cadă pe capul numai a românilor - și nu, Doamne-fereste și pe al ungarilor și pe al ucrainenilor și pe al rușilor.

S-a observat - cu toate eforturile proaspătului holocaustolog Vianu de a nu sufla o vorbă-despre (dacă ar fi după el și ai săi, ar fi șters-o, răzuit-o, zmulș-o cu clești de potcovar din memoria noastră) - **ce anume nu vrea** Ion Vianu să fie Muzeul cu pricina - coincidență: un/o ceva care să copieze “adevărul istoric” al Comisiei Tăriceanu - dulgherită de istoricul *goi* Marius Oprea - și cel al Comisiei Băsescu, fabricată de Tismăneanu: **adevărul istoric** (și tragic) **al ocupației Basarabiei, a Bucovinei de Nord și a Herței de către Uniunea Sovietică, la 28 iunie 1940**, iar urmările acestui rapt, prin forța militară a sovieticilor agresori,

fiind multiplicată de agresiunile barbare ale majorității evreilor asupra creștinilor români - arestări, execuții sumare, jaf, deportare, înfometare - ură, ură, ură și moarte, moarte, moarte.

I. Vianu și-a făcut publică opinia, sub titlul "O declarație uimitoare" și 28 iunie, a.c. în aceeași publicație, la care s-a abonat pe viață (nu era el și în colegiul de onoare, pe când Adameșteanu organizase una din campaniile cele mai mincinoase, mai vulgare, mai îndârjite împotriva mea, ca urmare a **Jurnalului** editat în 1997?, însă nu deschisese gura [încă nu se pensionase - vezi mai încolo, "pensia la proaspeții holocaustologi"], ca să articuleze o singură chemare la rațiune împotriva ciuberelor de lături aruncate în capul prietenului său: eu - adevărat, nici G. Andreescu, nici M. Berindei nu crâcniseră, asta mai zic solidaritate scriitoricească!)

Cum să "cedeze" Ion Vianu și să amintească de... "evreii care veniseră, în 1944 pe tancurile rusești, să ne impună comunismul" - afirmație a mea, pentru care am fost fulgerător acuzat de "antisemitism basarabean", atât de el (Vianu) cât și de cățelimea de la revista *Observator cultural*, unde "Radu Ioanid" a publicat întâiul atac împotriva mea, primit favorabil de Carmen Mușat, de I.B. Lefter, de Șimonca, de Oișteanu, de Andrei Cornea, de Shafir, de restul intelectualității curate care nu citește ce a scris acuzatul, ci doar acuzațiile gata rumegate și redactate la Centrala de la Tel Aviv.

Comentarii

1 Peter Manu : "May the Lord bless you and keep you".

Se putea ca Pètruț, fostul meu prieten, să nu fie în fruntea luptătorilor împotriva fașiştilor-legionăroi?

(...)

5 rizoicad.arges 2011-07-19 "Aveți dreptate, dle Vianu!"

Cum să nu aibă dreptate "dl Vianu", în gura lui Rizoica?

6 Camelian Propinatu 2011-07-20

Desiluzie: Mă așteptam la altceva de la un răzeș de-al nostru

7 Rotaru Constantin 2011-07-20 "Domnule Vianu, se exagerează cu pogromuri și alte asemenea ! Este condamnată crima indiferent de numărul de victime. Dar a pune semnul egal între pogromul făcut de regimul Antonescu și genocidul urias făcut de Ana Pauker & comp. este cred o mare eroare, dacă nu este un act deliberat de FALSIFICARE A ISTORIEI !"

(...)

9 Peter Manu 2011-07-21 "«Se exagerează cu pogromuri și alte asemenea» crede Constantin Rotaru. «Alte asemenea» ar fi cei 280.000 [iar a crescut numărul lor? - n.m; P.G.] de evrei omorâți în Transnistria de regimul Antonescu. Existența unor Constantin Rotaru este dovada cea mai bună că Dl. Ion Vianu are dreptate".

Cum altfel? Pètruț repetă ce i s-a băgat în ureche, în cadrul familiei sale de securiști unguri. Dar cei un milion și jumătate de basarabeni și bucovineni victime ale sovieticilor?

10 un comunist 2011-07-21

“Comunistul” face și el, după puteri: diversiune: îl părăște pe Baconschi pentru favorizarea (sic) Laurei Benea. Atât.

11 Peter Dan 2011-07-21 “Dl. Vianu are, ca întotdeauna dreptate pentru ca propunerea sa are la temelie un fundament moral ireproșabil”.

Pe unde fusese tovarășul nostru Peter Dan de intervine abia acum?

12 Gheorghe Campeanu 2011-07-21 (...) “Ultimele patru paragrafe ale articolului scris de dl. Vianu mi se par exemplare în această direcție. Multumesc.”

Se putea să nu dea din cozorocul capelei proletare veteranul bolșevic?

14. Mirel Horodi “Dl. Ion Vianu are perfectă dreptate”.

Contrariul ar fi fost de mirariul - cum să nu aibă Vianu dreptate când ia cuvântul tovarășul inginer - pensionar - Horodi?

16. Arpad 2011-07-23 “Autorul se folosește de pretextul acestui muzeu al totalitarismului (bolșevic) pentru a mai trage, de la amvonul domniei sale, un perdaf "fascismului" care, nu-i așa, a terorizat și, dacă e să luăm în serios discursul public occidental, continua să terorizeze Europa. La stanga se poartă și azi un antifascism fără fasciști la care domnul Vianu se aliniaza cu zel. Pustimea consumatoare de echidistanta (dar care n-a trait în mod constient și pe pielea ei nici un totalitarism) ar fi bine sfatuia să se informeze cam câte muzee ale comunismului exista în capitalele occidentale pe langa cele ale Holocaustului și ale ororilor naziste. La fel și adulții amnezici sau ignoranți. Din informațiile mele nici în Israel nu exista vreun muzeu antibolșevic deși cetățeni de origine evreiască se aflau în "elita" purtătorilor acestei ideologii criminale. În România au trebuit chiar importati în vederea "implementării" societății socialiste (m-ar bucura să mă însel și aștept cu speranța înfirmarea). Informarea publicului despre hecatomba comunistă este atât de precară încât multora li s-a sugerat că e vorba de un sistem bun aplicat mizerabil când de fapt este exact invers. Aceasta eroare sau, mai bine zis, falsificarea a istoriei se datorează exact tehnicii pe care o folosește domnul Vianu. Aici se închide bucla. Întrebarea este de ce condamnarea comunismului trebuie obsesiv și sistematic contrabalansată. E un reflex pavlovian?”

Sper că s-a văzut cu ochiul liber:

Participanții evrei și feroci combatanți sioniști - se recrutează de la o vreme numai dintre pensionari - în frunte cu Pêtruț Manu.

Atât că lipsește - deocamdată - inenarabilul Boris Mehr; și narabila fiică a generalului de Securitate Burcă, Nedeea, urcătoare în slăvi a nemuritorului I. Vianu; Shafir, Andrei Cornea, fiul javră al părintelui său, neasemuitul politruc bolșevic militant Paul Cornea, cel muuult apreciat de către Norman Manea, (altfel ar fi angajat, de curând, la București, un dialog intelectual cu sinistrul epurator al cărților noastre, al scriitorilor noștri, al profesorilor noștri (printre care G. Călinescu, Tudor Vianu)?, “dom’ profesor”, *tovarăș* toată ziua, prețuit și de Manolescu - să ne mai întrebăm de unde i se trag lui Niki toate câte i se trag? - că despre Norman nu mă mai întreb, de când “s-a exilat cu o bursuliță confortabilă în RFG”, apoi a fost

naturalizat american - în America, desigur - și se plânge pe toate drumurile că este... antisemitizat de colegii români. Chiar așa? “antisemitizat” de către fiica (soția)? securistului Gheorghe Mușat, Carmen, care îi dedică numere întregi din *Observator Cultural* (lui Norman) însă nu găsește un colțișor pentru a anunța dispariția poetului fără seamăn care a fost Mircea Ivănescu? - a se verifica, prin Arhivă: numele său a fost pomenit în ultimele numere, însă numai în texte despre M.H. Simionescu)...

*

“Manastirea Curchi a avut sase biserici:

- biserica de lemn Sfantul Dumitru, ridicata in 1775 de monahul Ioan Curchi si demolata dupa 1820
- biserica de piatra Nasterea Maicii Domnului, ctitorita in 1810 si demolata prin anii 1860
- biserica de iarna Sfantul Dumitru, zidita in 1844
- biserica de vara Nasterea Maicii Domnului, ridicata in 1872, considerata cladirea de capetenie a manastirii, redeschisa si sfintita la 21 septembrie 1993
- biserica cimitirului, cu hramul Toti Sfintii
- biserica de iarna Sfantul Nicolae, ridicata in anii 1936-1939 (nefinisata).”

“În anul 1958 puterea sovietica a izgonit calugarii, a distrus numeroase icoane si a ars literatura religioasa si artistica, ridicata la un total de aproape 4 mii de volume. Bisericile Nasterea Domnului si Sfantul Nicolae au fost transformate in depozite, biserica Sfantul Dumitru in club, iar Toti Sfintii in morga.

In anul 1959 pe teritoriul manastirii a fost construita o colonie de alienati, care a ajuns apoi spital de psihiatrie. Abia in anul 2002 complexul monastic Curchi a fost transmis in gestiunea Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Biserica principala a manastirii, catedrala cu hramul Nasterea Maicii Domnului, a fost construita intre 1862-1872, dupa un proiect al arhitectului italian Bartolomeo Rastrelli. Executata in stil baroc, este cea mai inalta catedrala din Moldova - cupola de mijloc avand 57 de metri, este geamana cu Soborul Sfantul Andrei cel Întâi Chemat de la Kiev”.

Nu am găsit nici o mențiune despre Curchi în “bibliografia” lui Rastrelli. În schimb, despre Dimitrie Cantemir da: el l-a prezentat la Curte, facilitându-i, probabil-sigur multe comenzi. Unele planuri ale sale nefolosite la catedrala Sfântul Andrei din Kiev au fost “trecute” la Curchi, sub conducerea altcuiva.

Că tot nu m-a întrebat nimeni: nu sunt deloc impresionat de stilul Rastrelli. Avea dreptate Țarina Ecaterina a Doua: Rastrelli a fost un cofetar în piatră.

Și mai puțin impresionat de “restaurări”. În asta mă lucrează și faptul că la o “sfeștanie” l-am văzut și pe tavișcă Varonin, prezență murdară, murdăritoare. A, că și el “contribuise” din banii lui, câștigați cu sudoarea frunții sale de bovină general de

Miliție? Porcul! Trebuia pus la cărat roabe cu moloz!

Simțeam eu că ceva nu stă cum trebuie în restaurarea mănăstirii, că e *străin*: s-au cheltuit atâția bani ca să se deie cu văpsea lucioasă, sticloasă niște ziduri? Să fie pictate niște scene cu personaje țepene, realist-socialiste, altfel ortodoxe? Nu era mai puțin rău să fi fost lăsate așa cum rămăseseră, ciuruite, după mitralierea bolșevicilor liberatornici?

Eu cred că da. Însă cine se uită în gura mea?

Dealtfel mi se strânsese inima văzînd (în fotografii, în filmulețe) dominanta de verde violent, de verde sălbatic, de verde rusc al zidurilor caselor, al gardurilor, lemn, metal, cochileți mânjiți cu această **văpsea acoperind sărăcia**. Acesta fiind un “element”

Al doilea: acoperișurile din ciment (azbest?) gofrat. Întâia oară le-am zărit de pe Dunăre pe malul stîng al fluviului - înainte de despărțirea brațelor, pe acolo unde bănuiam Reniul - acolo unde fusese Basarabia mea și devenise Rusia lor. În ciuda distanței și în a verdelui vegetației aceste acoperișuri (reci, cenușii, urâte) mi-au provocat o durere ca de înjunghiere. Iar acum și văpseaua verde, atotacoperitoare...

“În timpul celui de-al doilea război mondial a avut loc un incendiu, care s-a soldat cu arderea completa a picturii dinauntru și a catapetesmei poleite cu aur. După un puternic bombardament, din cele patru clopotnițe ale catedralei s-au pastrat doar două”.

Pasaj voit confuz, ori autorul este neinforma: “După un puternic bombardament” - cine a bombardat (puternic) catedrala? În 1941, după obiceiul lor, de a nu lăsa “dușmanilor” nimic *în retragere*, rușii au tras cu tunurile în lăcașul sfânt - *deci numai ei*.

În 1942 sau 1943, am fost cu mama la re-sfîntirea Bisericii, de Vară de la Curchi, reparată, am scris în **Din Calidor** despre acest eveniment de neuitat. “Puternicul bombardament” nu putea fi nici la retragerea românilor din Basarabia, în 1944 pentru motivul simplu că... Românii nu trăgeau cu tunurile, nu bombardau din avioane lăcașurile sfinte - *ale lor* - simplu! Și nu distrugeau în retragere casele, podurile, bisericile lor. Se vede treaba că tot bolșevicii au tras și au distrus două din cele patru clopotnițe, după cum victorioșii ostași sovietici au tras cu armele, în interiorul bisericilor - au dăinuit urmele gloanțelor până acum câțiva ani, când a început restaurarea.

“Catapetasma actuala, fara icoane, dateaza din 2000, fiind realizata de niste mesteri din Romania. Pictura catedralei s-a facut in anul 1943. Urmatoarele lucrari de reparatie au fost efectuate abia in 1993.

In preajma fostului altar, in exterior, am gasit o piatra funerara din

textul romanesc al careia aflam urmatoarele cuvinte:

“Supt aceasta marmora odihnește trupul raposatului Arhimandrit ieroshimonah Chiril, proim protoi Manastirilor Rasca din Moldavia si Curchiu din oblastia Bassarabiei, carele la anul 1825 Martie 23 (de) zile au implinit obstiasca datorie, fiind in orasul Chisinaului.”

La 15 februarie 2006, compania Teleradio-Moldova a organizat radiomaratoul "Manastirea Curchi: Din ruine spre inaltare". Acesta a fost un act de sensibilizare a opiniei publice, un indemn pentru crestini de a contribui financiar la renasterea acestui important monument de cultura si spiritualitate.

Tot ansamblul monahal de la Curchi este inconjurat de un zid inalt de piatra. Manastirea Curchi este unul dintre multele asezaminte romanesti aflate pe lista monumentelor de arhitectura UNESCO.

Ruinată și aproape distrusă arăta Mănăstirea la 27 august 1999, când conducerea ei a fost încredințată părintelui Arhimandrit Siluan Șalaru, actualul stareț al Mănăstirii Curchi și Exarh al Mănăstirilor din Moldova. Mai mult decât atât, la acel moment, în biserica „Tuturor Sfinților”, din cimitirul mănăstirii, era amenajată o morgă, de pe timpul când aici se afla spitalul psihiatric, iar în interiorul bisericii încă mai erau cadavre umane. Dorința fermă a obștii monahale venită la acea vreme la Mănăstire a fost de a reînălța Mănăstirea pentru a-i reda chipul de altădată și pentru a o face ceea ce a fost ea - una din cele mai bogate mănăstiri din punct de vedere duhovnicesc, material, arhitectural, organizatoric cât și din cel al vieții mănăstirești, căci la momentul închiderii în anul 1958, numărul călugărilor la Mănăstirea Curchi, după cum se știe din documentele timpului, depășea cu mult cifra de 100.”

Să fie cinstiți cei care și-au dat obolul pentru repararea unei mici părți a distrugerilor pricinuite pe pământurile noastre românești de invadatorii ruși, cu “contribuția” luminată a politrucilor evrei, printre care inevitabilul pictor - suprarealist, a nu se uita; și suprarealist-socialist-sovietist, Jules Perahim. Ca majoritatea tovarășilor săi evrei, după ce a pus și el umărul la distrugerea culturii românești, în “Basarabia sovietică”, în anul de coșmar 1940-41; apoi după 1944 în ce mai rămăsese din România, și la “demascarea fasciștilor”, până în 1969 când, sătul de raiul comunist, la care și el și ai săi truseră, a cerut... azil politic în Franța, motivând cererea prin “antisemitismul” căruia îi fusese victimă - el Tartorul Artiștilor Plastici și al “Artei plastice” din România sovietizată (și de el, nemijlocit - **și el venit pe tancurile sovietice, ca să nu fie uitat Ion Vianu!**), precum și “persecuțiilor anti-comuniste” din țara noastră. Nu era primul și nu avea să fie ultimul dintre evreii distrugători a bieteii culturi românești care se plânseseră occidentalilor de “pogromurile” care-i alungase pe ei, sărmanii ovrei de pe pământul iubit al României: Nina Cassian, Maria Banuș, Vera Călin, Ileana Vrancea, Georgeta Horodincă, Tertulian, Crohmălniceanu, Andrei Băleanu, Sami Damian, Mirodan, Volovici, Șafir, Jean Ancel, Radu Ioanid, Norman Manea, Liviu Rotman, Shaul Carmel, Andrei Codrescu, Mioara

Cremene, Toma Pavel, Mariana Șora - și atâția alții...

Trag fără a ținti, trag la întâmplare “în toți intelectualii de valoare ai țării”, după cum se plîng chiar... intelectualii de valoare ai țării?

Da de unde! Nu eu “trag” în ei (cu glonțul-patriei, cu băta-nației), ci doar le (pro)pun, dinainte, o oglindă - am mai spus-o, dar dacă nu am altă spunere... Nu eu lovesc în bunii, blânzii - de geniali, ce să mai vorbesc, de morali așișderi - cobreslași, după cum bine-și zice Dimisianu, Eternul Adjunct, ci, cronologic, ei s-au căcănărit, cum spunea I.D. Sîrbu, ei s-au bălăcărit, s-au scăldat în propria scârnă, s-au vândut unul pe altul (și cu toții pe mine, “ăla cu, sanchi, dreptur’li”), abia apoi am venit eu, Omul cu Oglinda. Și nu le-am/s-au plăcut: s-au constatat urâți, lași, murdari, ranchiunoși - și proști.

Asa au rămas până azi, atât că “după Rivoluție” - la care au participat, cu pieptul dezgolit /cu piepțile-n vînt toți căcănarii-de-tustrele-sexele-“rezistenții-prin-cultură” mâncatul căcatului nu s-a mai plătit, fie că era consumat îndelicat, cu linguriță de aur, ca Nichita, fie că era dat pe gât, cu tineta, ca Păunescu.

*

Dau cu întârziere peste :

“Polemică în inteligența israeliană

99 de intelectuali evrei împotriva lui Elie Wiesel 27 Aprilie 2010

Apelul scriitorului Elie Wiesel, supraviețuitor al Holocaustului, publicat în ziare din SUA, pentru 'capitala spirituală a iudaismului mondial', Ierusalim, a primit riposta a 99 de intelectuali israelieni, semnatarii unei scrisori adresate laureatului premiului Nobel pentru pace, în care afirmă: "Este o eroare să aperi implantările de la Ierusalim", relatează marți ziarul Corriere della Sera, consultat de Agerpres.

“Pentru mine, pentru evreul care sunt, Ierusalimul este mai presus de politică”. ”Nu, dragă domnule Wiesel, pentru noi evreii din Ierusalim ceea ce susții este frustrant și scandalos”. Pagini cu plată contra pagini de pe web. Un laureat al Premiului Nobel contra laureați ai "Israel Prize". Pe lângă eternul duel dintre Ierusalimul de Est arab și cel de Vest evreiesc, proclamările privind capitala eternă și indivizibilă și necesitatea de a o tăia în două, precum și cearta privind așezările dintre premierul Benjamin Netanyahu și președintele american Barack Obama, o nouă polemică agită de o săptămână inteligența israeliană.

De o parte, Elie Wiesel, 81 de ani, care cumpără pagini publicitare în patru ziare americane pentru a-și publica articolul cu titlul "For Jerusalem" - un imn adus inegalabilei ebraicități a orașului - iar de cealaltă parte 99 de intelectuali de stînga - de la Avishai Margalit, fondatorul "Peace Now", la Avraham Burg, fost președinte al Knessetului - care îl acuză pe laureatul Premiului Nobel pentru Pace că vorbește din "sanctuarul" din SUA, unde locuiește din 1963 și îl invită "în orașul nostru să vezi cu ochii tăi efectele catastrofale ale freneziei de a construi".

“Angoasa privind Ierusalimul - scrie Wiesel - nu privește piața imobiliară, ci memoria”. ”Tu vorbești despre un Ierusalim ceresc - ripostează cei 99 -; noi trăim în cel terestru”.

Oraș sfânt sau păcătos? Sediul al lui Dumnezeu sau, mai banal, consacrat implantărilor evreiești. Oraș al păcii cerești sau prozaic, metropolă prăfuită de luptă? Ierusalimul nu are un fluviu, nici mare, nu are poziții strategice nici venituri din poziție, nu are mine ci numai trei pietre sfinte: Zidul Plângerii, Calvarul, Stânca lui Mahomed. A fost de 50 de ori asediat, de 26 de ori cucerit, de 18 ori distrus și reconstruit. Wiesel nu este uimit că centrul tuturor ciocnirilor se află aici: ”Nici Atena sau Roma nu au suscitât atâtea patimi”. Acest loc, care ”este citat de peste 600 de ori în Biblie și nici măcar o dată în Coran”, a fost sursă de inspirație și obiect de studiu pentru teologi și preoți. ”Când un evreu îl vizitează pentru prima dată, nu este prima dată; este o revenire acasă. Primul cântec pe care l-am auzit era unul de leagăn al mamei mele despre Ierusalim”. Wiesel pledează pentru ca Ierusalimul să rămână ”capitala spirituală a ebraismului mondial”.

Polemica a fost declanșată de un pasaj aflat spre sfârșitul pledoariei lui Wiesel, în care acesta scrie: ”Contrar celor relatate de unele mass-media, evreii, creștinii și musulmanii au permisiunea de a-și construi casele în oricare loc al orașului”. Reacția celor 99 de intelectuali este dură: erori istorice, reprezentări false, ripostează ei laureatului Nobel. Așa cum remarcă, arabii nu au deloc această autorizație: ”Dacă ai trăi aici, dragă Wiesel, ai vedea inegalitățile grosolane dintre Est și Vest în repartizarea resurselor primăriei și serviciilor”. Burg și ceilalți 98 de semnatari ai scrisorii menționează cazurile cartierelor palestinieniene Sheikh Jarrak și Silwan, unde primarul Barkat este angajat de luni de zile în evacuarea a zeci de familii care ocupă case abuziv. ”Te vom duce acolo unde familiile palestinieniene sunt pe cale să fie smulse din casele lor pentru a face loc noii vecinătăți evreiești. Sau acolo unde zeci de case vor fi demolate deoarece Primăria a refuzat să elibereze autorizații de construcție palestinienilor”.

Pentru moment, Wiesel 'a încasat' și nu a comentat. La 26 aprilie, când a circulat ipoteza că Netanyahu ar fi acceptat un moratoriu privind construirea de noi case în Ierusalimul de Est, ceea ce de fapt înseamnă reluarea pre-negocierilor cu palestinienii, nimeni nu a crezut foarte tare în acest lucru. Orașul etern așteaptă, de o eternitate, fapte concrete, încheie Corriere della Sera.”

Marti 26 iulie 2011

Noapte asemănătoare celorlalte.
Plictisitoare constatație.

*

I-am scris lui Oleg Brega, ca unul dintre internauții care îmi găzduiseră textele, mi le afișaseră - pe Curaj Net -, ca prieten, ca unul dintre cei care puseseră mână de la mână ca să am un nou ordinator în locul celui ars (unde mai pun că Oleg este și el un fiu adoptiv al meu):

Dragă Oleg Brega (...)

Date : 25 juillet 2011 16:22:05 HAEC

À : Oleg Brega <curajtv@gmail.com>

Regret, dar nu-mi pot tine promisiunea de a trimite inregistrările (5 la număr). M-au convins ai mei să nu le fac publice. Arăt rău de tot, mă exprim cu mare dificultate. Lăudat fie scrisul electronic. După acesta nu se vede cât de rău am ajuns.

Îmi cer iertare. Veti înțelege optiunea (?) mea.

Va imbratisez, Paul Goma

Oleg Brega mi-a răspuns:

(...) Înțelegem, acceptăm și sperăm să vă faceți mai bine, nu doar pentru filmat, dar și ca să fim noi liniștiți, conștienți că ne sunteți alături...

Sănătate!

O.Brega

Miercuri 27 iulie 2011

DSK: Comparuția care trebuia să aibă loc la 1 august, la New York, s-a amânat pentru 23 august.

*

Noapte grea. Asudată. Picioare mult slăbite. Sper să nu-mi fac pocinogul de a cădea de pe scaunul din fața ordinatului, că nu mă mai ridic.

*

Flori Bălănescu îmi trimite un text din revista *Agero* din Stuttgart:

“Cu durere despre cei vii și cei morți

(Discurs rostit pe data de 3 iunie 2011 la Cimitirul Eroilor)

Ion UNGUREANU ex-ministrul Culturii și Cultelor, Republica Moldova

“Ne-a adunat azi aici, de Zilele Înălțării, un act de vandalism feroce, care în fond s-a întâmplat chiar sub ochii unora dintre noi. Este o dovadă elocventă că orașul Chișinău de la 1944 încoace nu ne-a aparținut nouă, băștinașilor. Pentru a ajunge aici, în locul unde are loc slujba de pomenire, a trebuit să trecem azi prin bălării și hățisuri, ca în vremurile vechi, când primii creștini se adunau în peșteri pentru a se ruga împreună lui Dumnezeu. Iată-ne aruncați înapoi în epoca păgânismului. Cei care s-au întrunit azi aici sunt, după expresia biblică, sarea pământului, ei sunt purtătorii făcliei memoriei noastre istorice. E bine știut că atitudinea față de cimitire relevă gradul de civilizație al unui stat. Ne-a adunat aici investigația jurnalistei Angelina Olaru despre această monstruoasă care s-a săvârșit chiar în inima Chișinăului – demolarea Cimitirului Eroilor – un complex memorial și arhitectural unic. Dar dacă le punem pe toate cap la cap, era inevitabil ca toate acestea să se întâmple. Pe timpuri, năvăleau tătarii, turcii, prădau cu nemiluita tot ce le ieșea în cale – și dacă de la păgâni nici nu te puteai aștepta la milă și îndurare, atunci când lor li se alăturau cazacii, năvălind și ei peste noi, e un lucru absolut de neînțeles. Creștini ca noi, ne ardeau bisericile, ne furau

cărțile sfinte, icoanele... (despre aceasta ne-a amintit recent Nicolae Dabija în unul din editorialele sale). Dar chiar și ei, după o vreme, se întorceau cu prada la ei acasă – pe unde le-o fi fiind casele.

Astăzi avem de-a face cu un alt soi de năvălitori. Ei își spun „eliberatori”, dar nu pleacă înapoi, de unde au venit (deci sunt ocupanți!). Nu-u-u!, nu-u-u! ripostează ei indignați, suntem eliberatorii voștri. Acești neaveniți distrug ce-i al nostru și-și instalează kibitcile roșii în casa noastră strămoșească. Între timp își educă demolatori și prădători din seminția noastră. Religia, care ne-o impun, e ura față de frate și dragostea față de prădători. Ni s-a implantat în creier că nu mai suntem ceea ce am fost, că nu mai avem nevoie de memorie, de legi morale, ni se rescrie, ni se falsifică trecutul istoric.

Noi, băștinașii, n-am fost așa, dar ne-au învățat să fim așa cei care au venit cu “mî starâi mir razrușim do osnovania” (“vom distruge vechea lume până în temelii”). După ce și-au aruncat în aer bisericile, catedralele (e de ajuns să pomenim doar “hram Hrista Spasitelea” la Moscova, având apoi intenția să distrugă până și celebra biserică a lui Vasile Blajennâi din Piața Roșie, și numai printr-un miracol în ultima clipă s-au răzgândit), ei bine, acești neobarbari au venit și la noi să ne învețe a demola, a arunca în aer, a șterge cu buldozerele orice urmă de civilizație, de creștinătate. I-ați văzut chiar zilele astea mărșăluind obraznic cu drapele roșii, sângerii prin Chișinău, scandând “nașa Moldova!” (“Moldova noastră”), deși nu ne cunosc limba, cu atât mai mult istoria. Ce anume au ei în vedere când zic Moldova, se vede la Tiraspol, în acest vechi pământ moldav devenit azi o enclavă rusească, unde numele de “Republică Moldovenească” e pus doar de formă. Ei zic “Moldova”, dar subînțeleg Rusia, subînțeleg o gubernie rusească. Dacă nu mă credeți, întrebați-l pe Patriarhul Rusiei, Kirill, care în toamnă își va vizita la Chișinău spațiul canonic al “Vseia Rusi” (al întregii Rusii), în timp ce Patriarhul României n-are voie să vină pe moșia lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Trăim timpuri apocaliptice, unde minciuna e întronată împărăteasă. Eu nu le-aș dori rușilor ca într-o bună zi niște venetici să mărșăluiască semeț pe străzile Moscovei scandând, cu accent specific, “nasa Moscava, nasa Moscva!”. Și să ceară obraznic ca limba lor să fie decretată limbă de stat în Rusia. Poate că atunci rușii din Rusia s-ar trezi și ar înțelege mai bine situația dramatică în care ne aflăm noi, băștinașii, și i-ar sfătui pe consângenii lor, odată ce ei n-au de gând să se întoarcă în Rusia, cel puțin să se poarte cu respect față de noi, pe pământul nostru, pentru că oricât de mulți ar fi, oricât de mult s-ar întinde – până la urmă, tot la matca lor vor trebui să se întoarcă, așa cum se întorc apele revărsate dintr-un râu în albia de unde s-au pornit.

Sunt ei oare vinovați, acești mărșăluitori pe meleagurile noastre? Doar parțial, cred eu. Principalii inși care poartă vina sunt cei din spate, care-i asmuță contra noastră, care în fond nu-și cruță propria seminție. Celebra zicere stalinistă “Mî za țenoi ne postoi!” (“Nici un preț nu e prea mare pentru noi!”) e aplicată și azi. Despre aceasta vorbea Aleksandr Soljenițan – marea conștiință civică a Rusiei, atunci când afirma cu amărăciune că Rusia timp de sute de ani a fost condusă de conducători care au urât și urâsc poporul rus, și de aceea nu-l cruță, îl trimit peste tot în războaie și misiuni inutile. Același Soljenițan a formulat un deziderat nemaiîntâlnit la nici un alt popor din lume “O sberejenii naroda” (despre cruțarea, ocrotirea, păstrarea poporului). Care “sberejenie”, care grijă de consângenii? Amintiți-vă cum pe timpul conflagrației militare de la Nistru, impusă de forțele proimperiale ruso-sovietice, ni s-a tăiat gazul în Moldova (dacă ar fi putut, ne-ar fi oprit și aerul!). Gazul a

fost tăiat pentru toată populația – altfel tehnic nu se putea. Și cine a suferit în primul rând? Rușii! Ei, spre deosebire de populația autohtonă, n-aveau cum să se descurce. Băștinașii au apelat la neamurile lor de la țară, pe când rușii au fost cel mai grav afectați de această pedeapsă a Rusiei. Ca și atacul cu gaze nocive împotriva cecenilor din Teatrul Sud-Vest de la Moscova, care a făcut un număr infinit mai mare de victime în rândul rușilor decât puteau s-o facă cecenii. E aceeași mentalitate: “Mî za țenoi ne postoi!” O mentalitate de sălbatici. Ea e aplicată în permanență.

Dar să-i lăsăm în plata Domnului. Întrebarea e ce ne facem cu neobarbarii noștri autohtoni, din stirpea noastră, care s-au înhăitat cu ei? Amintiți-vă de romanul Clopotnița al lui Ion Druță, de vechea clopotniță a lui Ștefan cel Mare, arsă până în temelii nu de cei care ne pângăresc plaiurile, ci de unul de-ai noștri. Acest act de vandalism e descris într-o operă de ficțiune. Dar uitați-vă ce ne spune realitatea: după cum s-a aflat, demolarea definitivă a acestui cimitir sacru a fost aprobată de unul din mai-marii republicii noastre. Astăzi el se justifică, precum că n-a știut. Dar, vorba strămoșilor noștri latini, domnule Tarlev: Ignorantia non est argumentum! (Ignoranța nu este un argument). E înspăimântător ceea ce se întâmplă la noi sub ochii noștri.

Tot în zilele astea a fost difuzată știrea că acum câteva zeci de ani a fost rasă cu buldozerele porțiunea din Cimitirul Central unde se afla mormântul unui primar excepțional, Karl Schmidt, care a condus primăria timp de 28 de ani. Tot atunci a fost șters de pe fața pământului mormântul marelui arhitect Alexandru Bernardazzi, care a eruoepenizat Chișinăul. Pe locul mormintelor lor s-a înălțat “kinoteatr 40 let VLKSM” – trăiască comsomolul! Această clădire are în față acea oribilă statuie căreia nici Ministerul Culturii de atunci nu i-a dat aviz de instaurare: “Iz-za hudojestvennoi nepolnoțennosti” (“Din lipsă de valoare artistică”). Dar ia încearcă azi să te atingi de ea, imediat ești etichetat barbar și... rusofob (deși e un monument sovietic, cum vedem, rușii și sovieticii au devenit sinonime). Iată de la cine a preluat ștăfeta domnul Tarlev atunci când a aprobat demolarea definitivă a tot ce e legat de cimitirul gloriei militare, de osemintele ostașilor căzuți în două războaie, călcate și măcinate de buldozere...

Desigur, în ochii unora noi, cei adunați aici, arătăm ca niște naivi, ca niște romantici. Ia auzi, domnule, noutate! Când tot la Chișinău și în împrejurimi au fost torturați și împușcați fără judecată mii de oameni – și până azi găsim noi și noi gropi cu cei executați, iar unii dintre autorii acestor atrocități mai sunt încă în viață, trăiesc printre noi și primesc pensii grase. Pe acești criminali, pe acești călăi nu-i caută judecătoria de la Haga, crimele lor n-au fost catalogate drept “crime împotriva umanității”. Ce le putem răspunde? Una n-o exclude pe alta. Dar nimic nu e mai urât, decât un om fără memorie, nimic mai periculos decât o societate care degenerează într-o masă de consumatori biologici sau, cum se spune la noi de la o vreme: n-are importanță limba, ci ceea ce pui pe limbă... Deci suntem invitați să coborâm la regnul animalic. Îi înțelegem și pe cei din Occident, care depind și ei, sărmanii, de gazele rusești, vor și ei să aibă “ce pune pe limbă”, dar e prea sinistru această alianță dintre “materialiștii” noștri și “idealiștii” din Occident, care-și limitează căutările criminalilor doar până la granițele fostului imperiu sovietic. Noi, băștinașii, am făcut și facem parte dintr-un străvechi popor care n-a râvnit niciodată de la nimeni un petic de pământ străin, n-am încălcat legea lui Dumnezeu: ce ție nu-ți place, altuia nu face. Ne-am cinstit totdeauna strămoșii, uitați-vă câtă lume e în cimitirele noastre de Paștele Blajinilor! Iată de ce îndrăznim să cerem să ne fie ascultat glasul.

Iar celor care conviețuiesc alături de noi, le-aș pune o singură întrebare: cum v-ați simți, tovarășeilor, dacă din porunca cuiva (n-are importanță a cui) ar fi aruncat în aer complexul gloriei militare “Eternitatea” de pe strada Pan Halippa? E de neimaginat așa ceva! Dar voi cum ați procedat cu Cimitirul Eroilor? Istoria pe aceste meleaguri n-a început cu voi. Până la venirea voastră aici au trăit oameni, care au avut un trecut, au avut strămoși, au avut ca și voi, eroii lor, pe care i-au îngropat cu cinste. Și voi, venind, ce-ați făcut cu osemintele lor? Spune o vorbă veche din bătrâni: cine trage în trecut din pistol, viitorul va trage în el cu tunul. Nu vă purtați cu noi ca niște cuceritori – altfel va trebui să suportați consecințele. Nu e o amenințare, e o avertizare. Nu suntem niște “piei-roșii”, noi nu trebuie să fim creștinați. Am fost creștinați înainte de venirea voastră (cam cu vreo jumătate de mileniu), așa că voi ar trebui să fiți subordonați spațiului nostru canonic și nu invers. E de ajuns că ați încercat să ne descreștinați. Nu tropăiți cu cizmele voastre în casa care v-a găzduit. Cine nu încalcă legea noastră strămoșească și se poartă cu respect, va fi tratat adecvat. Cine încalcă această lege i se va arăta ușa. (Nu vă supărați, vorba românului!, dar așa se procedează peste tot în lume.)

Mult încercată matuscă Rusie! Oprește-te! Ai grijă de seminția ta, n-o semăna pe toate coclaurile, pe toate meridianele. Mai citește o dată parabola lui Tolstoi “De cât pământ are nevoie omul?”. Riscați să lăsați Rusia fără ruși. Și ar fi păcat. Te ia groaza, când te gândești cine le-ar putea lua locul. Din nou înapoi la pecenegi, “prieteni” noștri comuni? Nu-i o figură de stil. Ne-am convins nu o dată că, în lumea în care trăim, totul e posibil. Fără să vrei te întreb: oare Rusia până acuma nu s-a dumerit că a fost supusă unei experiențe nefaste? Scria cancelarului Germaniei Bismarck într-o scrisoare de răspuns socialistului Bebel, care îl tot presa cu ideile lui socialiste: “Curioase idei! Ar trebui să găsim o țară, de care nu ne este prea milă, de exemplu, Rusia, și să le probăm”.

Le-au “probat”, începând cu anul 1917. (Prețul a fost de zeci și zeci de milioane de vieți omenești.) Am nimerit și noi, alături de ruși, în malaxorul acestei experiențe tragice.

Eu, care mi-am făcut studiile la Moscova în timpul dezghețului hrușciovist, iar mai apoi am și lucrat acolo, comunicând cu celebra inteligență rusă, vă spun sincer că mă simt îngrozit când văd acești rinoceri cu drapele roșii, mărșăluind pe străzile Chișinăului. Mi-e rușine și mă doare inima văzând că rușii au ajuns să fie confundați cu comunismul, cu fioroasele fiare bolșevice! Nu forțați nota, nu întindeți coarda, ea poate plesni. În casa spânzuratului nu se vorbește de funie. Nu mai mărșăluți, nu mai fluturați aceste drapele sângerii. Veniți alături de noi să refacem ceea ce au distrus părinții voștri buimăciți de-o propagandă care i-a făcut neoameni, haideti s-o începem chiar de la restaurarea acestui cimitir în cinstea eroilor căzuți, mai ales că alături de osemintele ostașilor noștri români sunt și osemintele soldaților ruși, ale altor etnii, asta, desigur, dacă vreți o viață civilizată. Treziți-vă, afară e un alt veac, sunt alte vremuri, imperiile și-au dat duhul, împăcați-vă cu gândul acesta, nimeni, nici un popor nu poate fi mai presus decât alt popor, fie el mare sau mic. În fața lui Dumnezeu suntem toți egali. Nu vă irosiți puterile să păziți ceea ce nu vă aparține. După cum s-a văzut, nici o ideologie, nici o doctrină nu poate asigura nimănui dominația mondială – această deșertăciune a deșertăciunilor! Stimați alogeni, astâmpărați-vă și purtați-vă civilizată cu națiunea titulară, dacă vreți să trăim în pace și bună înțelegere. Iar rățăciților noștri le-aș aduce aminte că nici un popor nu-și glorifică vânzătorii de neam. Ei sunt puși pe vecie la stâlpul infamiei. Aceasta vă așteaptă dacă nu vă dez-

meticiți din buimăceala care v-a cuprins.

Și ca să n-o închei pe-o notă pesimistă, să ne aducem aminte de luminata noapte a Învierii cu acele miraculoase cuvinte: “Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”.

Astăzi au nevoie și cei vii, nu numai cei din morminte, să învie din morți. Doar așa putem spera că ni se va dăruia viață veșnică. Trebuie să refacem în întregime Cimitirul Eroilor, așa cum a fost edificat de înaintașii noștri. Și atunci poate că Dumnezeu își va întoarce fața spre noi. Vom fi tratați cu respect de popoarele lumii – va fi examenul nostru de țară civilizată. Prin aceasta ne vom pocăi cu toții, numai așa își vor găsi odihna de veci cei care și-au dat viața pe aceste meleaguri, și-au dat tot ce au avut mai scump. Să le fim recunoscători și să fim demni de ei!

Ion UNGUREANU, ex-ministrul Culturii și Cultelor”

Bun, acum cunoaștem numele și celui de al doilea distrugător: **Tarlev** - primul: arhitectul evreu care mai trăia acum câțiva ani și amenința că îl dă în judecată pe Iuri Colesnic pentru că... repetase ce spusese-scrisese chiar el, “arhitectul”, în presa rusească de la Chișinău laudându-se că dinamitase, în iulie 1941, și clădirea Băncii din Tighina.

Dar ceilalți distrugători? Măcar atâta să știm. Ca apoi să afle și fiii și nepoții și strănepoții acelora cum au “construit” ei comunismul pe pământurile noastre românești. Și să-i comunice și lui I. Vianu isprava.

*

O scrisoare din Onești. Mi-a făcut cald pe la inimă
(înainte de a o afișa, am cerut încuviințarea expeditoarei)

De : <matei_monica_onesti@yahoo.com>
 Obiect : Salutare din Onești.
 Date : 26 juillet 2011 19:42:27 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>
 <matei_monica_onesti@yahoo.com>

“Buna ziua,

“Am gasit lucrarea dvs. Basarabia, pe care mi-am permis sa o public, la adresa de mai sus. Nu din rea-vointa, ci din iubire sfinta pentru ca Moldova va iubeste si se roaga pentru sanatatea dvs. cum nu a facut-o pentru nimeni de la Maresalul I. Antonescu incoace.

Un grup de elevi si studenti din Onești (in numele carora va scriu) va doreste sanatate si numai bine.

Personal, consider ca dvs si dl Virgil Gheorghiu sinteti si veti fi o nobila legatura in paginile Istoriei Literaturii Romane.

In speranta unei intelegeri reciproce, va dorim sanatate si numai bine.

Cu stima, Matei Monica.

Joi 28 iulie 2011

A dat Dumnezeu! S-a trezit *Observatorul cultural* să se scuture de mormanele de frunze uscate căzute de la coronițele împletite cu pioșenie servilă explicabilo-explicată de holocaustologii *goi* și să publice - un text: "La despărțirea de M. Ivănescu" de Raluca Dună - impresionant, dar vechi - despre Mircea Ivănescu.

Să le fie rușine putorilor mușăți, șimonci !

Am să împrumut de la Șerban Foarță un neasemuit poem dedicat Plecatului:

“Spectacol cu Dimov
Pe domnul care-și face pete
pe mâini, când scie, – pe „Mopete”
Î-am cunoscut (când da să urce,
noi coborând) în prag de lift.
Ploua cu ace de molift
și n-ar fi vrut să ne încurce
pe mine și Dimov, – cu care
ar fi făcut o patrulare
prin ploaia de a cărei apă
se apăra prin ridicare
de guler și prin două sticle
de amprentabile bezicle.
Era-nsoțit de-o groasă mapă
cu poesii, mai vechi, mai nouă,
în care, îndeobște, plouă
și-n care el, pe larg, descrie
cum e pe cale să le scie
într-un poem care transcrie,
în șiruri paralele, ploaia;
sau cum „se așeza să ningă”
și fulgii ezitau în aer
mai înainte să ne-atingă;
iar dacă se porneau cu droaia,
învăluindu-ne-ntr-un șlaiier,
doar ceaiul lumina odaia
obscură, cu lumina aia
care, datând din Biedermeier,
nu mai e cine să o stingă.”

*

A venit vestea bună.

*

Azi, la New York, Nafissatou Diallo, asistată de avocatul deja celebru, Kenneth Thomson a fost organizată o conferință de presă - adunare de mulțumire pentru susținerea victimei.

Un moment istoric - zic eu (am să revin).

Vineri 27 iulie 2011

După ce notasem, aseară, știrea conferinței de presă a victimei lui DSK, am ezitat, atunci, apoi în cursul nopții, ude întrebându-mă dacă las “momentul istoric” sau găsesc un înlocuitor mai puțin pompieristic. Nu am găsit. Acum, dimineața, îmi spun să las așa. Așa las.

Încă de la începutul scandalului DSK își scosese nasul un pui de minirăzboi de rasă. Acum minirăzboiul a devenit război între comunitatea afroamericană (deocamdată din USA) și cea evreiască, de multă vreme... internațională.

E prea devreme ca să vedem care va fi reacția DSK-ilor la trăznetul (“din senin”) de aseară. Este sigur că avocații apărării nu vor rămâne cu mâinile-n sân, iar socialistricii franci vor reîncepe să zbiere, denunțând “o campanie antisemită”... Dar!

Dar, începînd de aseară “ciomăgeala” adversarului nu va mai fi monopolul evreilor, loviturile vor fi date (și încasate) de ambele tabere.

Ceea ce nu este bine. În disperarea lor - viscerală - că sunt amenințați să piardă o luptă, evreii vor fi ceea ce au fost de totdeauna: excesivi. Vor fabrica probe, vor minți cu nerușinare; avocații lui Dominique Strauss-Kahn, Benjamin Brafman et William W. Taylor III, au și denunțat «un cirque indecent» destinat să influențeze opinia publique”, îi vor acuza pe adversari de... de ce, dacă nu de antisemitism? Afroamericani se vor stăpâni o vreme - dar câtă? Toată ranchiuna adunată împotriva albilor, vreme de secole de sclavaj se va concentra împotriva lor.

Am fost silit să fac o pauză. Nu am reușit să (mi-o)adorm, însă a fost benefică: mai pot sta pe scaun o jumătate de ceas.

Nu mai țin minte dacă am scris despre *asta* - și nu am puterea să verific: *asta* fiind “analiza” unei franțuzoiaice apropiată cuplului DSK. Nu reiese dacă și ea fusese puțin-agresată-sexualnic de Dominique, însă concluzia ei - dealtfel, comu-

nicată soției Anne Sinclair (și respinsă cu indignare de consoartă): “Dominique *nu poate face așa ceva*” - îmi aduc aminte de Liiceanu, disculpat de Monica: “Gabriel *nu poate face așa ceva*”, era vorba de trimiterea la topit a **Culorii...**) era: Dominique așa fusese crescut, așa se maturizase, ajungând un bătrân copil răzgâiat, căruia i se iartă toate copilăriile, apoi, vai, porcăriile. Se știe cum le “tratează” pe femeile din preajmă: ca un predator niciodată pedepsit. De aceea a fost surprins, “șocat” când o cameristă africană a refuzat să se lase violată, ba chiar l-a denunțat poliției, deși el i se... “prezentase” în stilu-i, orbitor de inteligent, când te năpustești la o cameristă africană ca s-o fuți: «*Cum, nu știi cine sunt eu?*» Astfel se va fi explicat telefonul, în panică, dat nevستی-si, Anne Sinclair, la Paris, prin care spunea că făcuse... “une petite connerie” - pentru DSK toate marile porcării - ale sale - sunt “des petites”... Ceea ce a urmat: arestarea pe aeroportul JFK, încarcerarea, brățara electronică, desigur, a fost greu suportabilă, însă DSK s-a lăsat pe mâna avocaților săi, Taylor și Brafman, știind, desigur că dacă nu chiar ei îl sfătuiseră pe Polanski să o șteargă... englezește în Europa, ca să scape de justiție, aceștia fuseseră capabili să-l scape pe Simpson, jucătorul de fotbal american, de pedeapsa pentru crimă, “mijlocind” 30 milioane de dolari.

*

Observatorul cultural al Mușatei și a lui Norman Manea - s-a trezit, nu chiar cu totul, dar important este că a aflat de la vecinii de bloc pecumcă un oarecare poetaș, Mircea Ivănescu a plecat dintre noi și după “semnul” de ieri, se grăbește să recupereze ceea ce nu se recuperează și nu se iartă: *La-Timpul*. Fiindcă există un timp-pentru, un timp pentru-nepentru.

*

Dorin Tudoran - ca și Alina Mungiu - nu sî lasî!, dar ardele-nește: se trezește admirîndu-l pe DSK, pentru prestația sa undeva pe la Washington (ce a priceput Tudoran din conferința ‘intelectualului clasi?’), compătîmîndu-l pe bietul “Dominique” pentru că “fusese purtat cu belciugul în nas”, după arestare... - în rest semănînd cugetările sale adânci căroră doar un Antonesei le-ar fi dat o înaltă prețuire, prin răcnete de entuziasm: «Fraaate Dorineee!». Tudoran, cetățean american de un sfert de veac, nu știe ce se petrece în America; nici alături de el; habar n-are că populația este alcătuită și din femei; că dintre femeile americane un procentaj impresionant - suntem informați chiar și noi, cei veniți din România - sunt de origine africană, iar strămoșii/

strămoașele lor cunoscuseră ceea ce se cheamă și azi: sclavajul. Ba chiar, citîndu-l pe marele filosof Sloterdijk (!), descoperit din revista franceză *Le Point* îi împușcă și Dorin al nostru o teorie demnă de crâșma Casei Scriitorilor (nu contează care, plină de haz să fie). Ba are nerușinarea să atragă atenția unui forumist (anonim, ca tot rumânul-la-român) [“@Radu Humor] să nu întindă coarda (...) 2. Copiii din flori nu sunt o “inventie” brevettata de “camatarii pistruiati”; nici in Romania, nici altundeva. 3. Domnul Radu, fiindca aveti humor si va dati in vant dupa “povesti” cu “pistruiati”, iata o poveste foarte scurta despre intinsul corzi”...] - ajuns aici poetul și disidentul Tudoran repetă aiurea bancul răzbășinat cu: «Gdaansk!»! Însă culmea :

Anonimescul “Radu Humor” se... conformează! Ciocnește călcâiele, oameni buni! și ascultă de sfatul-prietenesc parvenit de la Washington cu mari sacrificii.

Căci mare-i frica, la români, de holocaustologii recrutați dintre *goi*, ca fostul Dorin Tudoran, consilier al suprasecuristului Voiculescu Crescent. Și nu degeaba s-a lăsat el pe mîna unui suprafalsificator de istorie și de toate ca “Radu Ioanid”, dîndu-i mîna liberă acestui jeg absolut să-l acopere de ocară pe bunul prieten și binefăcătorul său: Mihai Botez.

Care va fi următorul pas pe calea coborîșă a lui Dorin Tudoran?

Sâmbătă 30 iulie 2011

Noapte grea, foarte grea. Și-au dat mîna vechile boli și răceala nouă (sic): m-au răpus. Am răzbătut la lumina zilei în patru labe. M-am simțit ca biata pisică “spălată” în mașină, o oră și jumătate: ea căpătase încă o pereche de labe, dar pe toate șase se clătina.

Greu, greu. Mă întreb dacă mai apuc să notez ceva în jurnalul pe august.

Moartea mă-sii de moarte ‘puțită! Cum îmi strică ea socotelile și calendarul!

*

29 Jul 2011 **Jurnalist agresat și sechestrat la Universitatea Slavonă**

sursa: jurnal.md

“Jurnalistul Oleg Brega este implicat într-un nou scandal. Asta după ce a fost agresat de către administrația Universității Slavone.

Brega a mers la universitate împreună cu o studentă de la Cahul, care vrea să se transfere la o altă instituție de învățământ.

Administratorul Universității Slavone, Andrei Babenco, și alți trei angajați ai instituției l-au luat la pumni pe jurnalist pentru că acesta filma în

interiorul instituției.

În momentul în care jurnalistul a vrut să părăsească încăperea, s-a pomenit că e... sechestrat. Angajații universității nu i-au permis să se miște din loc până când a venit poliția.

Oleg Brega a depus o plângere pe numele celor care l-au agresat. Cazul este investigat de poliția sectorului Râșcani”.

I-am scris:

Dragă Oleg Brega

Date : 30 juillet 2011 09:26:39 HAEC

Și nu i-ai dat înapoi măcar un cap în gură?

Mâi băiete, tu ai să te faci sfânt!

Să nu uiti să-l iei și pe “Gicu”, voi doi mi-ați dat lectii de... toleranță față de intoleranți.

Te imbrățisez,

Tatăl tău adoptiv, Paul Goma

Mi-a răspuns:

N-am făcut decît să răcnesc, iar asta, într-o universitate, se pare că i-a derutat mai mult decît filmatul. Probabil dacă eram în taiga, aș fi încercat să mă apăr și cu forța, că nu-s chiar din lut, dar aici încercăm să rezistăm deștept. O să-i bat cu legea și cu banul... poate.

Cu drag,

O.Brega

Duminică 31 iulie 2011

Tot greu, tot greu, tot greu.

Mă întreb dacă mai apuc să citesc textele iubitelor mele fete, Aliona Grati, Mariana Pasincovschi despre mine și despre scrierile mele.

*

Se putea un mai prost sfârșit de lună - și de viață - decît Scrisoarea lui Laszlo despre Grigurcu și despre mine? Nu.

*

Din *Rețeaua literară* 30 iulie:

Aici îl ia la refec Laszlo pe Grigurcu: cum l-a găzduit la Cluj, multă vreme, l-a asistat, l-a ajutat în perioada grea a ascuțirii bolii. Apoi...

“(...) În plan publicistic, fiecare și-a văzut de drumul lui. Am înregistrat în trei, la invitația lui Ovidiu Pecican, o serie de convorbiri culturale, pe care eu le-am transcris migălos și care ulterior au apărut în volumul **Vorbind**. Nu rețin să-mi fi mulțumit pentru efort.” (sub. mea, P.G.)

Desigur, “transcrierea migăloasă” a convorbirilor, în trei, cu Pecican” a fost o ispravă ce a cerut mai mult efort decât drumurile mele la Gallimard, pentru a-i obține (lui Laszlo) dreptul de a traduce “Zazie” de Queneau. Însă eu o făceam normal, din prietenie - așa cum mai făcusem cu alții, nu așteptam “mulțumiri pentru efort”, vorba lui. “Mulțumirile” au venit, le-am considerat normale, însă... de curînd, în *Leonardo*, Laszlo Alexandru povestind-povestea editării în românește a cărții “Zazie...”, uită mâna de ajutor a lui Goma: am scris în Jurnalul pe acest an, 2011 despre “ștergerea din cartea de imobil”, pedeapsă aplicată mie post-festum (dacă n-am fost cuminte și m-am dedat la holocaustoagele sale, apoi am atras atenția polemistului că i se încurcaseră picioarele și confundase **Transnistria** cu... **Basarabia!**).

“Pe ce anume se baza Grigurcu, speculînd că, dacă ar fi trăit, Sebastian s-ar fi dat cu comuniștii?”

Cum, tovarășe Laszlo, “pe ce anume se baza Grigurcu” pretinzînd că Sebastian, dacă ar fi trăit, s-ar fi dat cu comuniștii?”

Pe documente, tovarășe dragoiubit! Publicate în presa de limba română de la București!

Cine nu este informat nu se năpustește să-și comunice neinformarea (cum făcuse cu **Transnistria** luată drept **Basarabia**).

“Pot să-l asigur pe Gh. Grigurcu de faptul că, inclusiv în prezent, trăiesc în același apartament strîmt pe care-l cunoaște prea bine. Pentru publicațiile mele care vizează corecta cunoaștere a Holocaustului, am primit din partea Oculței Evreiești Mondiale aceleași sume fabuloase pe care le-am căpătat și din partea lui Gheorghe Grigurcu, pe vremea cînd locuia la mine pentru a se trata de cancer: absolut nimic”.

Eu, dac-aș fi Laszlo - Doamne ferește! - nu aș fi scris ultimele cuvinte din acest ultim pasaj citat.

Să nu mă întrebe autorul acestor puturoase rînduri: «De ce?» - n-am să-i răspund: nu merită.

*

Puși Dinulescu îmi scrie că un prieten al său, japonez, este interesat de cărțile mele. I-am răspuns că, ce coincidență: și eu!

I-am indicat blogul meu și modalitatea de a vedea ce l-ar putea interesa.

Ana îmi amintește că încă din 1971 venise o misivă la Uniunea Scriitorilor în care se zicea că japonezii sunt interesați de **Ostinato**. Mărturisesc: îmi aduc, vag, aminte de asta.

Să fie interesul lor într-un ceas bun!

AUGUST

Luni 1 august 2011

Vasile Gorduz și Silvia Radu au avut, în luna care s-a încheiat, o expoziție la Chișinău: ce sărbătoare!

Scriu basarabeni, entuziasmați: «Noi, la noi, n-am mai văzut așa ceva!»

Să fie liniștiți: nici regătenii nu au mai văzut - la ei - așa-ceva - cu excepția prietenilor, a admiratorilor lui Vasile: Hăulică, Sorin Dumitrescu, presupun Horia Bernea, Gherasim.

Trifești, Orhei, unde s-a născut Gorduz, în 1931 este un sat la NE de Chiștelinița mamei, la vreo 10-15 kilometri.

*

Remember

Contestatarii lui Eminescu:

“Un moment semnificativ al contestării poetului de către un grup de critici literari consacrați, din care făceau parte **Nicolae Manolescu, Ion Bogdan Lefter, Mircea Cărtărescu**, un politolog - profesorul de științe politice **Cristian Preda**, dar și de un număr de tineri scriitori, și anume de cel care coordonase numărul, redactorul **Cezar Paul-Bădescu, Răzvan Rădulescu, T.O.Bobe**, studentul **Marius Chivu**, l-a constituit **numarul 265 din 1998 al revistei "Dilema"**, care a stîrnit o reacție foarte puternică a lumii culturale românești dar și a jurnaliștilor de la diverse publicații, toate aceste reacții fiind adunate de Cezar Paul-Bădescu într-o antologie intitulată "Cazul Eminescu".

Nu m-a interesat “dezbaterea”, am socotit-o puțoiască. Am avut dreptate: cine, pe cine voia să... impună, în locul rămas gol după scoaterea lui Eminescu din ramă?

Manolescu: pe Cărtărescu; Cărtărescu: pe sine; I.B. Lefter nu știu pe care cumnat a vrut să-l promoveze, dar să nu se uite: el a făcut parte din echipa de șoc a *Observatorului Cultural*, (dimpreună cu Carmen Mușat) cea care a publicat - repetat - textul antisemitizator “De la Belleville la București...” semnat de paznicul de la poarta Centrului de la Washington, protectorul și prefațatorul lui D. Tudoran: “Radu Ioanid”... Cât despre Cristian Preda, politologul, nu-i suficient că poartă ochilari (de politolog), ca să-și deie cu părerea despre “oportunitatea” sau ne- de a-l cultiva pe Eminescu, “ăla care a scris rău despre evrei”.

Ah, dar când a coborît din cocotier heideggerul naționale, altfel papagalele-și-maimuții Patapievici, făcut din tină și scuipat de Liicheanu, purtătorul de, vorba lui Labiș, “clonț de rubin”... Atunci, trai, neneaco, pe mormântul sfânt al dulapurilor din

debara! Tontoroii drăcesc al holocaustologilor - vechi și... nouă.

Marți 2 august 2011

Această noapte grea nu mi-a devenit mai ușoară datorită veștii bune de la Puși Dinulescu: un japonez, traducător din română vrea să se încerce și cu mine... I-am transmis preferințele: urmează să mă răsfoiască pe internet și să decidă: dacă da, care carte? Aștept, deci, că vorba ceea, nu am altceva de făcut decât să to-ot aștept.

Am anunțat această veste și Floarei Bălănescu și Alionei Grati, și Marianei Pasincovschi, să se bucure și ele, dacă nu de o reușită a mea, atunci măcar de o posibilitate-care-bine-ar-fi-să-se-fie-posibilă...

*

Astă noapte, că tot am delirat ("pe bune", vorba dacoromanului băștinetic), am găsit că arhitecturarea Școlii Normale de la Mana să fie... cam cum mai făcusem eu nește chestii, cu vreo treizeci (nu patruzeci?) de ani în urmă, când aveam de gând să ridic ceva "cultural" pe Dunăre, în Ostrovul Oltina - la **Altina**: ceva tot neoriginal: mă luasem după Bidermeier, cum îi ziceam eu cu o glumă nesărată lui Oscar Niemeyer, autorul Braziliei, dar și al sediului Partidului Comunist parizian din vecinătatea noastră de atunci (arondismentul 19): am ciupit din Brazilian National Museum, Brasilia, însă numai calota superioară, or eu, băiat modest, reținut, vreau pentru Mana o sferă! Întreagă, plutind pe ape. Coaja: metalică, strălucitoare, din plăci de tablă nichelată, "joint"-urile vizibile, în ușor relief, liniile dominante : pe meridiene. Diametrul: 77 m.

Va adăposti :

- la parter: holul care va fi folosit și ca spațiu de expoziții, rectoratul, secretariatul;

- la subsolul I: spații de expoziție, mult mai întinse decât diametrul sferei (111:111m);

- la subsolul II: tipografia - va avea o rampă de încărcare-descărcare, îndreptată spre est, depășind aliniamentul clădirilor;

- etajele I și II: biblioteca (centrală);

- etajele III și IV: sala de spectacole, concerte.

- etajul V și VI: destinate redacțiilor, periodicelor, editurii Școlii, atelierelor grafice etc, precum și spațiilor destinate comunicațiilor.

Sfera va fi amplasată în partea de sud a suprafeței destinate Școlii, la cca 1 km de la șosea. O perdea de arbori - aproximativ

50 m. lățime va fi plantată “la șosea”. O fâșie de cca 150 m. va fi destinată serelor, și suprafetelor ne-protejate.

Să nu se uite: Școala va fi așezată la est de Mana, spre Lucașeuca. Va avea spațiu îndestulător, chiar și pentru un modest stadion - cu pistă de atletism, cu două bazine de înot sub tribune. Stadionul își va avea loc la est de aliniamentul principal (cel dinspre est).

Aliniamentul estic va fi consacrat sălilor de clasă, pe trei nivele, cu logii largi, care să se închidă iarna. Ultimele două etaje: dormitoare, săli de studiu.

Alături, spre sud: “Medicalul” cu o secție importantă de spitalizare.

Din nou: Școala va avea un serviciu medical bine dotat, cu material, cu personal, cu localuri (cabinete, laboarațoare, saloane de internare).

Pe aliniamentul vestic vor fi :

Orfelinatul (Școala de Aplicație) cu program de internat.

În stânga și în dreapta porți(lor) de intrare: două spații destinate locuințelor profesorilor și a personalului administrativ al școlii, precum și pentru găzduire temporară a (auto)invitaților. Vor fi apartamente de 2-3-4 camere, în blocuri având trei etaje, «pe două coloane», cu câte două intrări, alăturate, dar distincte. În față, desigur, grădinițe cu flori - chiar și cu legume pentru “cadrele având “mână verde”, cum spun francezii iubitorilor de sân al naturii (dar cu moderațiune...)

La parterul aliniamentului de est va fi amenajat cantina-resaurant - frecventată de normaliști și de cadre didactice.

Orfelinatul (Școala de Aplicație) va avea cantina sa, pe aliniamentul vestic.

Miercuri 3 august 2011

Altă noapte; tot grea: printre valurile nămolose ale viiturii de, cică, somn, am dat din brațe, am dat, din panică, să nu mă scufund, naibii, rezultând un acela și mai stors de vlagă și de noroc.

*

Flori Bălănescu mi-a trimis “o părere” despre mine a lui Nicolae Coande. Chiar de nu-mi place “marginalitatea”, îmi spun că va fi ceva adevăr și în asta. Iat-o, din *Obiectiv*, 3 august:

Nicolae Coande scriitor, publicist

“Din punctul meu de vedere, strict personal, noi nu avem marginali cu “aură”, lucru imposibil, de altfel, întrucât marginalul este un troglodit, în sens etimologic, firește. Adică, unul care locuia sau locuiește în gropi, în

fundătură și se exprimă de acolo.

Cum exprimarea ținea de stricta comunicare, ce avem aici? Câțiva inși care strigă și mulți care nu aud. În sens strict, marginalul este unul care a decis să nu intre nicăieri, chiar dacă nimeni nu l-a chemat. Ei au lumea lor și lumea asta a lor îmi face greață / și chiar cu o cutie goală de conserve în gură sunt gata să urlu / și chiar cu o bombă în măduva spinării sunt gata să urlu / că au lumea lor și că lumea asta a lor îmi face greață - ați recunoscut marca celui mai puternic poet al tardomodernității românești, olteanul bucureștenizat Virgil Mazilescu. A scris și a băut central, la cafenele și birturi din capitala Valahiei negre.

Marginalul este cel care strică socotelile, chiar dacă nimeni nu pare încurcat. Simplu spus, este cantitate neglijabilă în aproape orice, mai puțin propria lui conștiință. Ei, cum majoritatea s-a operat de așa ceva și îi merge bine, marginalul este un ciudat și, mai mult, un tip de 100% în orice afirmă și face. Atât de ciudat (inclusiv procentual) încât îl vezi uneori tăifăsuind cu inși aflați la centru, pe care îi detestă sincer pentru mitocănia suspusă, dar de care pare fascinat. E privilegiul și neputința marginii, natural asumată.

Singurul marginal român pe care îl cunosc, dar nu trăiește la noi, ar fi Paul Goma. Se înțelege de ce, nu mai explic. A luptat cu Molohul și, cum spunea și pe patul de moarte Monica Lovinescu, a luptat pe față. Ceea ce-i smulge Doina Jela de pe patul de suferință, în ciuda eforturilor de a auzi contrariul, este adevărul despre un om care a dus războiul său până la ultimele consecințe: Compromis este să gândești într-un fel și să acționezi în felul invers. Din punctul meu de vedere, grosso-modo, asta e definiția. Dar să ieșim din general și să intrăm în concret: nu suport compromisul și pentru că în România au fost mai mulți compromiși decât în altă parte. Sau n-au fost destui necompromiși care să spele păcatele neamului. La noi n-a fost, decât, grosso-modo, Goma care să ia o atitudine atât de tranșantă.

Restul sunt lupte pentru orgoliul nostru, mai mult sau mai puțin sclifosit. Da, scriitorul poate fi ucis, dar numai cu ajutorul său.

(...)

*

M. Ciucanu îmi trimite acest articol apărut în *Corriere della sera*, pagina *Cultura*:

RIVELAZIONI - CINQUANTUNO ANNI FA IL PREMIO NOBEL MORIVA IN UN INCIDENTE

Il giallo Camus

Una confessione inedita rilancia l'ipotesi del delitto politico. L'ombra del Kgb dietro la sua fine: una vendetta dopo i fatti di Budapest

È la scena di un delitto probabile, quasi certo. Muore Albert Camus, 46 anni, di professione scrittore, autore dello Straniero, della Peste, del Mito di Sisifo, della Caduta, il più giovane letterato mai insignito di un Nobel. Il suo è un incidente d'auto inspiegabile e fatale; un caso che pareva destinato a dormire negli archivi francesi, tra i misteri insoluti. Invece la chiave si trovava da tutt'altra parte, molto più a Est, e là sarebbe rimasta se la vedova di uno scrittore ceco non avesse incontrato uno slavista italiano, mostrandogli certi documenti, rivelandogli due nomi. Ed ecco la verità: la ragionevole convinzione che Camus sia stato assassinato dal Kgb, addirittura su ordine di un ministro di Mosca, perché tacesse una volta per tutte dopo le denunce pubbliche sull'invasione sovietica in Ungheria.

Un'immagine dell'auto semidistrutta su cui viaggiava Camus il giorno della morte. Dunque è la mattina del 4 gennaio 1960, un lunedì freddo e nebbioso, l'asfalto intorno al villaggio di Thoisse, nella Francia centrale, è coperto di brina. Sono partiti il giorno prima dalla Riviera, e ora viaggiano in quattro alla volta di Parigi, sulla macchina guidata da Michel Gallimard; oltre a Camus ci sono Janine, la moglie dell'editore, e Anne, la figlia, loro due sistemate sui sedili posteriori. La sera precedente l'hanno trascorsa in allegria alla locanda Chapon Fin, con brindisi e auguri di rito per Anne che compiva diciott'anni. Ripartiti dopo colazione, tra le nove e le dieci del mattino, procedono tranquilli, a velocità moderata, su una strada rettilinea e larga nove metri, quasi senza traffico, con buona visibilità. Scherzano sulle avventure sentimentali dello scrittore e sull'identità dell'amica che sembra lo attenda a Parigi. Giunti all'altezza di una minuscola frazione, Petit-Villeblevin, a Janine Gallimard pare di sentire il marito esclamare merde! , e subito dopo una sterzata improvvisa, inspiegabile, seguita da una scossa tanto forte da farle sembrare che «qualcosa crollasse sotto la vettura». Gli esperti diranno che probabilmente il blocco di una ruota o la rottura di un'asse hanno fatto perdere il controllo a Gallimard, mandandolo a sbattere contro uno dei platani che costeggiavano la strada. Camus era stato estratto dalle lamiere contorte già agonizzante, il cranio fratturato e il collo spezzato.

Fine della storia per mezzo secolo. Ma ecco che lo slavista e poeta Giovanni Catelli, oggi di casa in molte università della Repubblica Ceca, incontra Maria Zabranova, vedova di quel Jan Zabranova noto come scrittore ma soprattutto traduttore dal russo (incluso il mitico Dottor Zivago di Pasternak, ottenuto a suo tempo in copia dall'Italia a coronamento di una vicenda romanzesca). Con Maria, redattrice dell'editore Odeon a Praga, Catelli parla del diario postumo del marito, *Tutta la vita*, pubblicato in edizione ridotta in Francia e in Italia (per Duepunti di Palermo). E rileva che, rispetto all'edizione originale in ceco, manca una testimonianza fondamentale, passata inosservata, quella sul caso Camus. Qui conviene cedere la parola allo stesso Zabranova, che nel brano non tradotto riferisce di un incontro con un suo conoscente russo, evidentemente legato al Kgb: «Da un uomo che sa molte cose, e ha fonti da cui conoscerle, ho sentito una cosa molto strana. Egli afferma che l'incidente stradale in cui nel 1960 è morto Camus è stato arrangiato dallo spionaggio sovietico. Loro hanno danneggiato uno pneumatico dell'auto grazie a uno strumento tecnico che con l'alta velocità ha tagliato o bucato lo pneumatico. L'ordine per questa azione è stato dato personalmente dal ministro *Shepilov*, come "ricompensa" per l'articolo pubblicato su «*Franc-Tireur*» nel marzo 1957, nel quale Camus, in relazione ai fatti d'Ungheria, ha attaccato quel ministro, nominandolo esplicitamente...».

Lo scrittore francese Albert Camus visto da Henri Cartier-Bresson, in una fotografia tratta dal volume «*Tête à Tête - I ritratti*» Il racconto di Zabranova prosegue con altri particolari, ma l'essenziale è già qui. Salvo che, dopo ricerche attente, la sua vedova ha potuto restringere a due sole persone la rosa degli informatori del marito: uno è George Gibian, ceco-americano, docente di letteratura russa alla Cornell University e di frequente a Mosca e Praga dagli anni Sessanta in poi. L'altro è Jiri Zuzanek, docente all'università canadese di Waterloo, autore di un saggio importante sull'Urss e a lungo presente a Mosca. Solo quest'ultimo, vivente, adesso potrebbe confermare o smentire di essere lui l'informatore: resta però il fatto che tutti i particolari, e gli indizi, si incastrano perfettamente nel puzzle. Anzitutto Zabranova, riferendo i discorsi del suo confidente, nel 1980, menziona con precisione il discorso antisovie-

tico pronunciato da Camus ben ventitré anni prima in Francia: vivendo a Praga e Mosca, come avrebbe potuto esserne a conoscenza se non attraverso quella fonte? *Quanto al testo del discorso, venne riportato dal «Franc-Tireur» il 18 marzo, ma tre giorni prima l'impatto pubblico della conferenza, alla Salle Wagram di Parigi, era stato enorme. Violento e indignato, addirittura temerario, Camus nel clima arroventato dall'invasione dei carri armati a Budapest aveva addirittura denunciato «i massacri coperti o ordinati da Shepilov e da coloro che gli somigliano». E, come se non bastasse, si era adoperato l'anno seguente, pubblicamente, perché Pasternak ottenesse il premio Nobel: un altro schiaffo al potere sovietico.*

Ce n'era abbastanza perché partisse da Mosca l'ordine di eliminarlo, certo con l'abituale professionalità degli agenti del Kgb. Manomettere l'auto, parcheggiata di notte e incustodita fuori dalla locanda di Thoissey, doveva essere stato un gioco da ragazzi. Missione compiuta secondo lo stile del servizio segreto più potente di allora: «cuore caldo, mente fredda, mani pulite».

Dario Fertilio 01 agosto 2011 17:57

Incredibil !, zici. Apoi zici: Tâlharii de ruși! Apoi, după apoi, adaugi:

Dumnezeii voștri de criminali bolșevici!

*

Dan Culcer <http://jurnalulunui vulcanolog.blogspot.com/>

“Laszlo Alexandru mai emite un gândem

La 27 iulie 2011, Laszlo Alexandru emite un gândem (vezi mai jos). Puturos. Se bucură și se gudură că l-a prins cu rața-n gură pe Paul Goma. Când de fapt rața e-n gura lui Laszlo. Probabil că a început să se ia în serios ca specialist holocaustic și tocmai citește bibliografia pe care o ignora până nu a început să fie invitat la diverse acțiuni ale Comunității. Invitațiile, ba la Ierusalim, ba la Iași sau Popricani sunt gesturile de prețuire ale aceluia pentru care scrie. Normale gesturi. Totuși, doar relativa raritate a combatanților poate induce asemenea confuzie dintre un specialist și un amator, în acest domeniu. Cele câteva articole despre Mihail Sebastian sau câteva recenzii să fi fost suficiente pentru a înșela atâta lume?

Așa, citind ce nu citise, L.A. a aflat de existența legilor privitoare la evrei, din vremea lui Antonescu. Și pac ! la blog cu descoperirea, aplicată la obsesiile sale. Și-i reproșează lui Paul Goma că scriitorul nu le citise pe vremea când s-a însurat cu o evreică, actuala sa soție, amândoi alături la greu. Și nici după. Căci altfel, cum ar fi cutezat să spună ceva de bine despre mareșal.

Ipoteză gratuită. Oricum, Paul Goma scrie mereu despre Basarabia, nu despre Ion Antonescu. Asta e rana din sufletul lui Paul Goma și dacă a acordat eventuale cuvinte bune mareșalului, acestea i se datorau, din acest unghi, pentru asumarea actului de recucerire și decomunizare a Basarabiei. Asta se pare că Laszlo Alexandru nu o va putea înțelege niciodată.

Înțelegerea lui Laszlo Alexandru are deci limitele ei. Așa cum ziceau filojofii comunismului, Stalin în speță : «Nu există limite eterne pentru cunoașterea adevărului absolut, dar etern va exista o limită.»

Dan Culcer

*

Laszlo Alexandru — **Ion Antonescu, naivitate, Paul Goma** —
laszlo @ 12:42 am

“Unul dintre partizanii cei mai surprinzători, de dată recentă, ai mareșalului Antonescu este prozatorul Paul Goma. În lamentabilul său eseu antisemit Săptămîna Roșie, scriitorul îi împinge dictatorului sub tălpi un soclu, promovîndu-l pe post de “erou” și “martir”, declarîndu-i recunoștință personală pentru soldățismele sîngeroase puse la cale în Basarabia etc.

Mă gîndesc că, dacă Paul Goma ar fi fost cu vreo 25 de ani mai vîrstnic, și-ar fi găsit materie primă cît să-l înjure o viață întregă pe Antonescu. În calitatea sa de scriitor și ziarist, adică de funcționar public în domeniul cultural, Goma ar fi trebuit să-i solicite dictatorului fascist permisiunea de-a se căsători cu Ana Maria Năvodaru. Și ar fi trebuit să prezinte, în vederea aprobării oficiale, “certificatul de naționalitate și origine etnică românească a viitorului soț” (conform Decretului Lege în vigoare pe vremea lui Antonescu). Întrucît soția de peste patru decenii a fostului disident este, ea însăși, evreică, tare mă tem că “eroul” și “martirul” Ion ar fi sugrumat încă din fașă o frumoasă poveste de dragoste.

Iar asta echivalează cu a proslăvi ceea ce nu cunoști”.

Dan Culcer) LUNI, 1 AUGUST 2011

Ideologi, provocatori și slugoi. Despre «acumiști», ca neopolitrucci

“Discuțiile în jurul provocărilor lansate sub semnături diverse pe ACUM.TV sunt inutile. Nici o logică a polemicii nu funcționează, nu se aduc argumente și atunci când se aduc ele se bazează pe anacronisme sau prejudecăți, adesea din ambele părți. Nu mă interesează dacă fostul disident Stefan N. Maier îl consideră, în consens cu Petru Clej, antisemit pe Eminescu. Nici că Moses Rosen și tagma au reușit să blocheze, sub un regim nazional-comunist de paradă, terminarea ediției eminesciene, cinci decenii.

Nu asta e problema.

Problema era, atunci când a fost scrisă poezia Doina (De la Nistru până la Tisa) ca și toate articolele eminesciene privitoare la chestiunea israelită sau a Orientului, că România fusese invadată de o populație alogenă și că această invazie făcea rău cetățenilor români ai acelei țări, prin exploatarea fără limite, prin cămătărie, prin incitarea la alcoolism, cu alcool fabricat clandestin, în cadrul unui conflict de interese care nu era liber negociabil între părți, din pricina imixtiunii violente și a șantajului operat de imperii sau state cu politici imperialiste, care voiau să controleze Gurile Dunării, una din cheile comerțului spre Orient și blocau invazia de sărăcie spre Vest a populației din Zona de Rezidență a Imperiului țarist rus, prin fixarea sărăntocilor evrei la periferia Europei.

Patriotismul poetului era rezultatul unei alegeri întemeiate pragmatic, după principiul funcțional și azi : decât să moară mama mea, mai bine să moară mama lui, dacă situația, pe care nu eu am creat-o, mă obligă să aleg. Este o dilemă tragică pentru un om de bine, cum era Eminescu, dar nu se putea extrage din acest context istoric.

Clej, Maier, Laszlo, Sabin Gherman, Ivanciu se fac că nu observă asemănarea esențială, nu superficială, între cele două epoci și în numele unor principii transnaționale sau restrâns comunitare (ardelenisme) se aburcă pe tribune de unde dau lecții celor slabi de înger. Mistifică contextele, le ignoră, le falsifică sau le manipulează cu nerușinare. Maier nu admite scuze pentru xenofobie în nici o epocă. Dar admite, implicit, toate acțiunile de agresiune

politică, demografică și economică care au provocat și provoacă xenofobia. Pentru ce? Fiindcă e solidar cu agresorii? Muscalii au invadat România, nu românii Rusia. Sau nu este așa?

Nu înseamnă că acești sicofanți nu produc uneori fragmente critice valabile, dar ideologia care le subîntinde este una antiromânească, fiindcă ei presupun că principiile în numele cărora scriu ar aduce o substanțială îmbunătățire a condiției românilor. Ceea ce nu poate fi dovedit. Pentru moment, cele două decenii de restaurație dovedesc, cu cifrele la îndemână, contrariul. Nu e vorba de a regreta trecutul recent, ci de a respinge cu toată hotărârea prezentul, cu regulile impuse de centre de putere imperialiste, cu valorile sale de import, care au indus o mare parte a distrugerii, a devalizării României, prin împletirea complice a intereselor străine cu interesele unor români colaboraționiști.

Problema antisemitismului lui Eminescu este falsă și modul în care se prezintă chestiunea de către Clej, prin citarea poeziei Doina (De la Nistru pân-la Tisa), este un caz tipic de manipulare, de decontextualizare. Prin acest lucru Clej se dovedește fie un redus mintal, fie o slugă.

Eminescu nu avea nici un motiv să accepte ca pe o fatalitate invadarea Moldovei de către o seminție migratoare (vezi Youri Slezkine, *Le siècle juif și Soljenițin, Două secole împreună*), nici exploatarea și devalizarea României de către străini, cum nici devalizarea ei de către unii români, complici sau nu cu străinii. Dar alegea să se ocupe cu milă și plângere de soarta românilor, în acest context, și alegerea lui era perfect îndreptățită. Ca și a mea, acum.

Statisticile arată clar situația de atunci, de după 1850. Un regim de invazie în Moldova. Să citească indivizii citați mai sus, hărțile publicate mai nou de Carol Iancu, Răzvan Pârâianu, sau cele vechi editate de Radu D. Rosetti, ca să vadă că în decurs de o jumătate de secol românii moldoveni au devenit minoritari în propriile lor orașe sau târguri, cu tot ce înseamnă control al alo-genilor, de cultură rusă sau germană, de moravuri diferite, comunități închise în ghettouri asumate sau impuse, asupra vieții economice, a prețurilor, a exportului și importului, ulterior a învățământului superior etc. Reacția de apărare, în astfel de cazuri, este normală și necesară.

Cei care subminează, în condițiile actuale, coerența socială, solidaritatea comunitară, care susțin soluțiile individualiste, liber-schimbiste, sunt în mod obiectiv, dușmani ai românilor. Detaliile, ca și aparenta bună-intenție critică, nu mai au aici importanță.

România are nevoie de o politică echilibrată în care interesele colective să fie prioritare până ce se reduce efectul individualismului dirijat de importatorii de ideologie, care au adus biblia lui Hayek, bursele lui Soros, ongeurile cu teoriile despre democrația minoritarilor, care ascund iredentisme, despre meltingpot, și distrug mitologia națională, de care mai este nevoie, ca să nu devenim o pastă modelată de oameni pentru care nu existăm decât prin consum, credit, forță de muncă ieftină și tăcere supusă.

O economie dirijată și planificată, în parte, ar fi redus, după 1989, dezastrul supraproducărilor locale, al dependenței excesive de importuri, în domeniul vital.

Iar acum, când milioane de români au ajuns să lucreze în străini, după ce toată industria României a fost stârpiată sub diferite pretexte, dintre care privatizarea obligatorie a fost cel mai nociv, nici nu mai știm dacă neamul are vlagă de a se scoate din mocirlă. Efectul combinat al supunerii sub ceaușism cu acela al destrămării sociale produse de restaurația individualismului capi-

talist este notoriu. Să sperăm că nu și ireversibil. Ideologiile au efect dacă sunt susținute de bani sau prin izolare. De izolarea comunistă am scăpat. E nevoie să ignorăm ideologiile «acumiste». Și să gândim cu al nostru cap, în baza organicismului eminescian, soluții proprii pentru interese proprii. De ceilalți, să se ocupe Clej și ceilalți.

Nu înseamnă să ne izolăm ci să stabilim priorități. Colaborarea se poate construi pe bază de egalitate. Nu merge într-o Europă unde sunt câțiva dulăi îndestulați și mulți căței înfometăți.

Eminescu a semnalat un pericol și a sunat adunarea. Soluția eminesciană nu a fost practicabilă. Nici nu este practicabilă în așteptarea unui Făt Frumos și salvator. Acum românii sunt mai greu mobilizabili iar complexitatea lumii noi cere multe capete reci colaborând cu cele fierbinți, lucizi cu spirite puternice, organizate în rețele orizontale. Nu mai putem tolera gândemele emise de capetele seci ale politicienilor pe care i-am ales, amăgiți de discursuri populiste și de foame.

Dar «națiunea care separă înțelepții de războinici va avea lași care să cugete și proști care să lupte.»

Dan Culcer

Petru Clej crede că această poezie ar fi dovada xenofobiei și antisemitismului la Eminescu. Individul nu cunoaște istoria românilor. Articolele sale sunt meșteșuguri de tâmpenie.

Eu cred că poemul este expresia disperării și descrierea tragică a unei realități trecute.

Doina (necenzurată)

De la Nistru până Tisa
 Tot Românul plânsu-mi-s-a
 Ca nu mai poate strabate
 De-atâta strainatate.
 Din Hotin si pân'la Mare
 Vin Muscalii de-a călare
 De la Mare la Hotin
 Calea noastră ne-o ațin
 Si Muscalii si Calmucii
 Si nici Nistrul nu-i înneacă
 Săracă țară, saracă!
 Din Boian la Cornu Luncii
 Jidoveste 'nvată pruncii
 Si sub mână de jidan
 Sunt românii lui Stefan.
 Vai de biet român săracu
 Că'ndărât tot dă ca racul
 Fără tihnă-i masa lui
 Si-i străin în tara lui.
 Din Brasov pân'la Abrud
 Vai ce vād si ce aud
 Stăpânind ungurul crud
 Iar din Olt până la Cris
 Nu mai este luminiș
 De greul suspinelor
 De umbra străinilor,

De nu mai stii ce te-ai face
Sărace, român, sărace!
De la Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Si s-așează pe la noi;
Si cum vin cu drum de fier
Toate cântecele pier
Zboară paserile toate
De neagra singurătate
Numai umbra spinului
La usa creștinului.
Codrul geme si se pleacă
Si izvoarele îi seacă
Săracă, țară, săracă!
Cine ne-a adus jidanii
Nu mai văză zi cu anii
Și să-i scoată ochii corbii
Să rămâie-n drum ca orbii
Cine ne-a adus pe greci
N-ar mai putrezi în veci
Cine ne-au adus Muscalii
Prăpădi-l-ar focul jalei
Să-l arză, să-l dogorească
Neamul să i-l prăpădească,
Iar cine mi-a fost misel
Seca-i-ar inima 'n el,
Cum dusmanii mi te seacă
Săracă, țară, săracă!
Ștefane, Măria Ta,
Lasă Putna, nu mai sta,
Lasă Arhimandritului
Toata grija schitului
Iara grija gropilor
Dă-o-n seama popilor
La metanii să tot bată,
Ziua toată, noaptea toată,
Să se-ndure Dumnezeu
Ca să-ti mântui neamul tău...
Tu te-nalță din mormânt
Să te-aud din corn sunând
Si Moldova adunând
Adunându-ti flamurile
Să se mire neamurile;
De-i suna din corn o dată
Ai s-aduni Moldova toată
De-i suna de două ori
Vin si codrii-n ajutor;
De-i suna a treia oară
Toți dusmanii or să piară
Dati în seama ciorilor
Si-a spânzurătorilor.
Ștefane, Măria Ta,

Lasă Putna, nu mai sta
 Că te-asteaptă litvele
 Să le zboare tigvele
 Să le spui motivele
 Pe câți pari, pe câți fuste
 Căpătâni de grecotei
 Grecoteii și străinii
 Mânca-le-ar inima câinii
 Mânca-le-ar țara pustia
 Și neamul nemernicia
 Cum te pradă, cum te seacă
 Săracă, țară, săracă!

(Dan Culcer) VINERI, 22 IULIE 2011

Holocaust românesc? Cine definește și prin ce se definește specificitatea etnică?

“Folosirea corectă a limbii române a devenit facultativă sau ne aflăm în fața unei noi manifestări a propagandei și manipulării? Autorii textului de prezentare, Victor Gavril și Flavia Drăgan, sunt niște ziariști analfabeți sau execută ordine fiind, ca și Alexandru Florian, în slujba unor patroni propagandiști ?

Copiez mai jos conținutul unei prezentări video de pe situl ziarului România liberă.

Folosirea adjectivală a cuvântului «românesc» este, aici, un abuz de limbaj. Nu există nici un argument care să permită afirmația că ar exista o specificitate etnică determinabilă și definibilă a unei astfel de abominații. Nu se spune și nu se poate spune holocaust nazist, german, holocaust unguresc. Ar fi un contrasens. Deci nu se poate spune și scrie «holocaust românesc» decât în sensul în care ar fi vorba de un holocaust în care victimele ar fi fost români. Este limpede, din discursul rezumativ și dogmatic al lui Alexandru Florian, că nu la un astfel de holocaust se referă. Nu asta este sarcina și motivația vorbirii sale.

«Alexandru Florian, director al Institutului pentru Studiarea Holocaustului Românesc, descrie pesisajul politic românesc din perioada de dinaintea marelui Antonescu, atunci când se presupune că ar fi fost puse bazele holocaustului românesc.

Alexandru Florian amintește în interviul acordat romanialibera.ro despre gărzile legionare, a căror ideologie cuprindea și antisemitismul. Florian mai spune că în perioada holocaustului românesc au fost date peste 90 de legi cu caracter antisemit.

Cu privire la acțiunile marelui Antonescu, Florian consideră că acesta poate fi considerat antisemit, mai ales având în vedere faptul că "Antonescu a spus într-o ședință de guvern faptul că ar fi fost crescut cu ură față de evrei, de turci și alte minorități".

Ce s-a întâmplat în perioada celor trei pogromuri românești»

Evident, nu se citează ce a spus și în ce context a făcut Ion Antonescu o astfel de afirmație. Ar fi fost prea mult, dar propaganda are nevoie de scheme ca să fie eficientă.

Dan Culcer”

(Dan Culcer) JOI, 21 IULIE 2011

Gheorghe GRIGURCU. Un partizanat păgubos

“Reproduc integral răspunsul elegant al criticului Gheorghe Grigurcu la insinuările partizane ale lui Laszlo Alexandru, unul din «filosemiții» oportuniști apăruiți din te miri ce considerente de carieră sau din convingeri induse și transformate în filtre ideologice.

În ce mă privește, ipoteza bunei credințe acestor inși nu mi se mai pare verosimilă, ca altădată. Ori că este vorba de o prostie neagră, ori de un soi de «partizanat păgubos», cum scrie Gheorghe Grigurcu, buna credință a celor care își oferă condeiul este exclusă, fiindcă văd că nu au bunul simț să asculte altera pars sau să se îndoiască, nedogmatic, inteligent.

Așa cum funcționează acum, pe această temă, sunt simpli distribuitori de etichete de lipit pe caiete școlare. Școlarii, adică mai tinerii sau mai vîrstnicii pe care îi admonestează uneori chiar cu bețigașul, au destul spirit critic și sunt mai bine informați decât profesorașii.

Dan Culcer

„Mi-a mărturisit în taină că e filosemit.

L-aș fi preferat neutru” (F. Aderca).

“De la o vreme, interesul susținut al lui Laszlo Alexandru (demn de o cauză mai bună, întrucît e vorba, în vederile d-sale, de o revistă „provincială”) îl constituie Acolada. O conspectează, biata de ea, pagină cu pagină, o întoarce pe toate fețele, compară rubricile între ele printr-un joc de oglinzi paralele, bombănind mereu, apoi o ia de la capăt, doar-doar va mai găsi vreun cusur ce i-a scăpat la prima vedere. Grija d-sale de căpetenie e de a-i înmulți slăbiciunile la pătrat, la cub, dacă se poate, iar dacă nu, de a le inventa. Ce, numai poezia sau proza au dreptul să opereze cu ficțiuni? De ce nu și polemica? Așadar polemistul absolut (nume de rezervă: criticul „pam-pam”, ca să ne servim de materialul clientului) ține morțiș să acrediteze „absurditatea” unui comentariu al meu, închinat unei cărți a lui Nicolae Florescu, Înapoi la Aristarc, vol. II (respir ușurat: acum e vorba doar de „absurditate”; altă dată mi se reproșau „absurdități aiuritoare”).

În principal, d-sa ne acuză de „antisemitism”. De faptul că am cutezat a numi o seamă de scriitori evrei care s-au pus în slujba propagandei comuniste, cu o prestație atît de bine cunoscută ca atare, încît bănuiesc că marele regret al interlocutorului meu îl constituie neputința de a-i scoate basma curată. Regretăm și noi impasul d-sale, dar asta e situația. Metaforizînd strepezit, Laszlo Alexandru îi numește pe evrei indivizi cu „platfus”. Deși nu e foarte măgulitor pentru ei, fie și așa. De mai multe ori se ivesc sub pana polemistului absolut erori de atribuire pe care, iată, pentru a nu-l zdruncina prea tare din capul locului, suntem dispuși a le considera pagube colaterale: „Bunăoară Z. Ornea e un «remarcabil istoric literar», dar, vai, «incapabil să poarte un dialog», din cauza platfusului. Sau iată activitatea de la Yad Vașem a lui Leon Volovici, care «deformează realitatea istorică în prezentarea contextului interbelic românesc», în funcție de interesele sale de om cu platfus, atunci cînd editează Jurnalul lui Mihail Sebastian”.

Nici N. Florescu nici subsemnatul n-am indicat „platfusul”, adică originea iudaică, drept sursă a insuficiențelor în chestiune. Ni se atribuie fărăme din fantezia efervescentă a polemistului absolut. După cum nu mai puțin frapantă ni se prezintă o altă atribuire vînjos adusă din condei pe un făgaș convenabil acestuia: „Alți și alți scriitori cu platfus, care își permit să dea «lecții politice poporului român» sunt vestejiți de vajnicul luptător de la Acolada: I. Ludo, Ury Benador și I. Peltz (din perioada interbelică), Baranga,

Davidoglu, Veronica Porumbacu, Maria Banuș, Crohmălniceanu și mulți nenumiți care «fac aceeași treabă de lichelism». Infamul care a emis atari aprecieri nu e nici N. Florescu, nici cel ce scrie prezentele rînduri, ci un evreu de bună credință, rabinul Dr. David Șafran, după cum rezultă clar din textul nostru. Se mai întîmplă să încurcăm borcanele, nu-i așa? „Platfusul” și „anti-platfusul” ne pot juca renghiuri...

Fondul chestiunii e însă altul. Laszlo Alexandru se erijează în postura de pledant al cauzei evreiești cu atîta zel încît trece peste niște considerente elementare, plutind extatic în imaginarul d-sale absolutiv. Realitatea, aspra realitate, statistic probantă, e cea a participării unui număr mare de evrei la aparatul de control și orientare (recte subjugare, fără drept de apel) a culturii românești din perioada 1945-1965, număr flagrant disproporționat cu cel al procentului minorității respective în România. Număr depășind frecvent procentul majoritarilor.

Personal, mă simt departe de ura interetnică. Nu numai în legătură cu evreii, ci și, de pildă, cu maghiarii, priviți acum chiorîș de „omul nou”, produs în maleficele laboratoare ideologice, supraviețuitor, în plină putere, pînă în ceasul de față. Comentariul meu pe acest subiect n-aș crede că e „duplicitar” și nici purtător de „perfidie”, deoarece m-am rostit totdeauna cu franchețe. Se află în discuție un aspect al fenomenologiei social-politice din prima perioadă a funcționării comunismului în țara noastră, cu suportul cel mai obiectiv cu putință, de factură matematică. Scrie polemistul absolut:

„Gh. Grigurcu își grupează țintele mai întîi după originea lor etnică, și abia apoi după concepțiile sau faptele lor”. Dar „țintele” nu s-au grupat astfel singure? N-au ele o pondere numerică elocventă prin ea însăși? Situația poate fi interpretată într-un chip sau într-altul, dar în nici un caz nu poate fi negată. Nu se află în obiectiv, sub condeiul meu cel puțin, „accentuarea culpei evreilor și ascunderea în peisaj a vinovăției românești”, întrucît am scris, cutez să afirm, în pagini de oarecare notorietate, și despre scriitorii români colaboraționiști, cum ar fi Adrian Păunescu, Marin Preda, Petru Dumitriu, Nichita Stănescu, Eugen Barbu, C.V. Tudor ș.a. E o delicioasă născocire pro domo aserțiunea absolutului că „șefii comunismului românesc sunt pitiți pe după piersic, iar secunzii lor vremelnici, rapid îndepărtați de la pîrghiile de decizie, ne sunt agitați ostentativ pe sub priviri”.

Gheorghiu-Dej, Ceaușescu, Iliescu au avut parte în scrisul subsemnatului de judecățile aspre care socotesc că li se cuvin și, din cîte știu, nici un analist onest nu i-a menajat pentru ca, în schimb, să-i „diabolizeze” pe cei cu „platfus”. Dacă ultimii au predominat într-o îndeajuns de lungă perioadă, pătrunzînd și în istoriile literare recente, sub etichete nu o dată excesiv măgulitoare, nu e vina analiștilor respectivi. Scociorînd detaliul pe care l-ar vrea din răspuțeri compromițător, Laszlo Alexandru se arată surprins că „s-ar putea vorbi despre «epopeicele vremuri ale Anei Pauker», în locul celor ale lui Gheorghiu-Dej și Nicolae Ceaușescu”. Ei, ce să-i faci! Vîrsta mai tînără nu i-a dat, din norocire, prilejul de a le cunoaște pe piele proprie și, din nefericire, nici nu-l îndeamnă la o atitudine mai încrezătoare față de cei ce le-au trăit. Suficiența circumspectă mă tem că nu e un sfetnic bun. Exista, în anii îndepărtați, o lozincă de mare circulație, ai cărei glăsuitoari n-aș crede că voiau a-i face în ciudă lui Laszlo Alexandru, avant la lettre: „Ana, Luca și cu Dej bagă spaima în burgheji”. „Neînfricată” Ana, cea cu legături în cercurile comuniste cele mai simandicoase din Moscova ca și din Occident, se afla prin urmare în frunte. Dacă preopinentul nostru, cu riscul de a-și contraria linia ultrafiloiudaică, nu acceptă drept figură emblematică pe Ana Pauker, e o

chestiune care îl privește...

Alte linii sofisticate ale lui Laszlo Alexandru îi pun, iarăși, la grea încercare coerența demonstrației: „Dar de ce să fie oare mai relevantă proveniența evreiască a lui Silviu Brucan, de pildă, în comparație cu abuzurile sale comuniste, totalitare? Dacă Grigurcu nu le dovedește cititorilor săi – în mod mai presus de orice îndoială – că Brucan a acționat, în anii '50 ai secolului trecut, în calitate de evreu și nu în calitate de stalinist impenitent, discursul gazetarului de la Acolada are incontestabile accente antisemite”. În primul rând, n-am susținut niciodată că repulsivul personaj, odinioară unul din acuzatorii furibunzi ai liderilor opoziției democratice la abuzurile puterii comuniste și, mai încoace, unul din autorii masacrului de după fuga lui Ceaușescu, alături de Ion Iliescu și Nicolae Militaru, ar fi activat „în calitate de evreu”. Dacă lui Laszlo i s-ar năzări că laudă un scriitor pentru că are ochii căprui și-l refuză pentru că are nasul acvilin, ar fi treaba d-sale intimă. Dar dacă-l obsedează „proveniența evreiască” ori, să zicem ca d-sa, „platfusul” unor nomenclaturişti ori condeieri afiliați puterii comuniste, atunci să stăm strîmb și să judecăm drept. Etnia nu reprezintă, nu se cade a reprezenta o temă tabu. Fie că-i convine sau nu polemistului absolut, particularitățile psihologiilor naționale au devenit de mult locuri comune, formule de amplă circulație în mentalul umanității, a căror reamintire nu implică neapărat o ierarhie, o execrare, în duhul intolerant al unui Gobineau sau al unui Alfred Rosenberg, a „raselor inferioare”. Pur și simplu caracterizăm adesea un popor printr-o fișă generică. Astfel francezii sunt raționali și libertini, italienii logoreici, familiar și fanfaroni, spaniolii pompoși și vanitoși, britanicii flegmatici, cu un umor sec, scoțienii zgîrciți fără pereche, rușii mistici și iubitori de pahar, germanii metafizici, interiorizați, cu puseurile de violență ale timizilor (v. Thomas Mann) etc. Dar evreii? Pe de-o parte minți agere, iscoditoare, creatoare, nu o dată la cotele cele mai înalte ale culturii, pe de alta adaptabili, marșînd la conjuncturi, în virtutea, de bună seamă, a unui pragmatism milenar, debitor istoriei lor zbuciumate.

Abili comercianți și „gheșeftari”, comparabili doar cu armenii. Iată tipul evreului, caracterizat de G. Călinescu, învinuit, în momentul apariției Istoriei sale mari, de favorizarea elementului iudaic, în legătură cu Dobrogeanu-Gherea: „Se adaptează cu o ușurință uimitoare mediului, cu care nu voiește să se confunde, rămînînd mereu un spirit instigator, subversiv, pe deasupra idealurilor restrînse ale unei națiuni.

Însuflețit de idei umanitare, el propagă colectivizarea proprietății, el însuși dovedindu-se un foarte bun agonisitor de bunuri (...). Speculația lui e practică, din ordinea sentimentului și a politicii (...).”

Așa s-ar explica participarea masivă a evreilor la întemeierea comunismului, la Moscova ca și aiurea. E adevărat că unii dintre ei au ajuns victime în arena luptei acerbe pentru putere din mediile conducerii comuniste (la noi, Bellu Silber, la urma urmei și „eroica” Ana Pauker), însă, în aceeași măsură, și „vîrfurile” autohtone, care nu ezitau a se suspecta și spiona între ele. Aici am putea indica cel mult o paritate”.

MARȚI, 12 APRILIE 2011

“Laszlo Alexandru și problema prepuțului, la «scriitorincul» din România

«Critic literar antisemit – persoană care citește cărțile pornind de la prepuț» crede criticul Laszlo Alexandru. Poate. Știam câte ceva despre cărți, nu și că ar fi de genul masculin, (o carte/două cărți) că sexul lor poate fi iden-

tificat prin metoda «Habemus Papam», după tradiția căutării sub copertă.

Propun niște variante pentru uzul gândirii prepuțiale a lui LA.

Critic literar antisemit – persoană care citește cărțile doar dacă au penis, nu și dacă n-au prepuț.

Critic literar «filosemit» - o persoană care laudă cărțile circoncise.

Critic literar «filosemit» - o persoană care citește și laudă mai ales cărțile autorilor circoncși.

Critic literar - o persoană care înainte de a citi și comenta cărți, nu «beleşte» penisul autorilor.

Lazlo Alexandru nu poate ieși din această circularitate. Crede dânsul că lumea s-ar împărți doar în două, cei cu sau fără prepuț(ulică). Sau mai e nevoie și de texticule?

Dan Culcer

Definiția "scriitorincului" după inventatorul cuvântului, Dan C. Mihăilescu, ar fi, parafrazăm cu ajutorul lui C. Rogozanu, «Omul care nu face nici istorie literară, nici critică pură, nici "întîmpinare", căruia nu-i place prea mult "specializarea"». Este LA un scriitor, critic literar sau un scriitorinc? Porecla asumată devine renume, în cazul lui DCM. În cazul lui LA, asumarea «scriitorincității» ar merge dacă autorul s-ar ocupa de teme frivole sau strict culturale, literare. Dar ideologia, politica, sociologia, mentalitățile, mulțimi care integrează «antisemitismul», tema favorită a lui LA, nu sunt domenii unde se poate cânta după ureche.

Dan Culcer”

Joi 4 august 2011

Nesfârșit de grea și noaptea asta. Nu pot scăpa de imaginea bieteii mâțe dată prin mașina de spălat rufe: eu sunt dânsa, vai de coada mè.

Mi-au făcut plăcere textele lui Dan Culcer. Nu, nu m-au surprins, mi-au confirmat. Cât despre Laszlo... Mai bine tac.

Aveam de gând să notez ceva foaaarte interesant; și important. Am uitat ce anume.

*

Am primit un bilețel:

De : ancuta coza <coza_ancuta@yahoo.com>

Objet : buna ziua

Date : 4 août 2011 17:58:19 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Stimate domnule scriitor, Paul Goma, numele meu este Coza Ancuța Maria, sunt doctorandă a Universității de Nord, Baia Mare. Teza mea, intitulată Paul Goma. Scriitura disidenței, abordează sub forma unei lucrări monografice toate scrierile d-voastră, accentul căzând pe romane, volumul de proză scurtă. Am citit tot ceea ce a-ți publicat în limba română și vă consider cel mai mare scriitor român.

Vă rog să-mi permiteți să-mi manifest aprecierea și respectul și ar fi pentru mine o onoare să pot să adaug lucrării mele prezența d-voastră. V-aș fi recunoscătoare dacă ați dori să-mi răspundeți la câteva întrebări sau să-mi trimiteți câteva gânduri, pe care să le folosesc ca moto al tezei, cu acordul domniei voastre.

Cu această ocazie vreau să vă spun că numele scriitorului Paul Goma este cunoscut, și apreciat. În primăvară am fost la Chișinău unde am susținut un o lucrarea despre opera d-voastră și am înțeles că sunteți un punct de referință atât pentru Republica Moldova, cât și pentru România. Poate o să vi se pară puerilă confesiunea mea, dar inclusiv polițistul de frontieră citea un roman semnat Paul Goma.

Pentru mine este o mândrie că am avut posibilitatea să vă citesc, să scriu despre d-voastră. Vă mulțumesc.”

Cum să nu mă simt sculat din morți după un asemenea mesaj? I-am răspuns expeditoarei, cerându-i un fragment din teză.

Vineri 5 august 2011

Acum ce fac, cum mă manifest(ez)? Strig «Victorie!» doar pentru că astă-noapte am udat *numai* trei bluze, trei fețe de pernă, un cearceaf - nu ca de obicei (ca ieri, de pildă), o mașină plină? Aș striga cu dragă inimă, dacă aș înțelege **de ce**-ul: de ce astă-noapte *așa*, pe când în noaptea precedentă *altfel*? Măcar pentru sufletul meu stors de... suc, ca să știu ce am făcut (bine), ce am făcut rău, ca să nu mai fac și să fiu lăsat așa, ne-asudat, ne-dat prin mașină, ca biata mățicuță?

Sfera nu a fost judicios destinată: ea nu poate găzdui **Biblioteca**. Aceasta are nevoie de un “local” al ei, separat de rest și mai ales *securizat* în caz de incendiu, inundații, pane de curent, de comunicare, etc. De aceea va fi plasată pe axa Sferei, la Est. Simetric, la vest să fie Administrația Școlii de Aplicație (și a Orfelinatului). Să aibă doar 70 m diametru și va fi la 100-111 m de la intrare.

Revin la Școala de Aplicație: va avea programul unei școli primare apoi al unui liceu. Va fi un orfelinat cu program de aplicație, unde se vor exersa normaliștii din clasele superioare. Clasele vor fi mixte, dar dormitoare separate. Va avea o curte-vastă, și, în custodie: stadionul cu pistă de atletism, cu tribunele amenajate ca săli acoperite pentru iarnă și o piscină acoperibilă.

Aceste spații și clădiri vor ocupa “spatele Aliniamentului de Vest”. “Curtea” Școlii Normale se va afla în spatele Aliniamentului Estic. Acolo vor exista câteva terenuri de tenis, precum și lacuri (!) amenajate, iarna, în patinoare, terenuri de hockey.

*

În *Timpul*, Chișinău, Dumitru Crudu:

5 August 2011, **Cine vine din urmă?**

“O nouă promoție literară este pe cale să se impună în literatura română din Republica Moldova și din România. E vorba despre cea mai tânără promoție de scriitori basarabeni, cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani. Nu, nu mă refer la gruparea Human Zone a lui Hose Pablo și Corina Ajder, cu atât mai mult la promoția Nicoletei Esinencu și a lui Sandu Vakulovski. Aceștia deja s-au clasicizat sau par a fi bătrâni, comparativ cu tinerii care bat în ușa editurilor chișinăuiene sau bucureștene. E vorba despre niște scriitori și mai tineri ca ei. Deocamdată, cea mai tânără grupare de scriitori basarabeni nu are un nume, cu toate că unii au poreclit-o Noii barbari, dar, sunt sigur că, în curând, își va găsi o denumire a sa și va intra impetuos în atenția lumii literare. Așadar, cine sunt scriitorii care constituie cea mai nouă grupare literară basarabească? Majoritatea dintre ei sunt elevi, studenți și proaspăt absolvenți și aproape toți sunt rebeli și vor să scrie o alt fel de literatură decât înaintașii lor postmoderniști, minimaliști sau moderniști. Majoritatea dintre ei frecventează cenaclurile din Chișinău (Atelierul de proză Vlad Ioviță din cadrul Bibliotecii Municipale B. P. Hasdeu, cenaclul Republica de pe lângă Biblioteca Națională, cenaclul Casei Scriitorilor) sau din Bălți (Cenaclul Kontur) și acolo i-am cunoscut și eu. I-am cunoscut într-o dublă ipostază: și de poeți sau prozatori, dar și de critici și comentatori ai creației colegilor lor. De regulă, în calitate de critici sunt necruțatori. Spun adevărul pe românește. Nu se sfiesc de autorități sau de prieteni. De cele mai multe ori, taie în carne vie, cu toate că sunt prieteni înde ei, dar prietenia rămâne în spatele ușii, atunci când vine vorba despre discutarea textelor lor. Ca prozatori sau poeți, ceea ce m-a frapat cel mai tare e capacitatea lor de-a scrie în orice condiții și spontaneitatea scrisului lor. Iuțeala cu care scriu e dublată și de facultatea lor de-a reproduce în poezia sau povestirile lor universul tinerei generații și viziunea tinerilor asupra societății moldovenești.

Una dintre reprezentantele cele mai de seamă a promoției e Carolina Vozian, care descrie în povestirile ei tensiunile pe care le trăiesc adolescențele, care, nu de puține ori, se nasc din confruntarea cu lumea violentă a maturilor. Cu toate că Ecaterina Bargan este cunoscută în special ca poetă, iar cel mai nou volum al ei, *Cântece de la șase*, e chiar unul foarte bun, sunt foarte interesante și prozele sale, care se nasc din jurnal ca Afrodita din spuma mării. Nu sunt, însă, niște memorii deghizate. Ecaterina nu le schimbă oamenilor numele și nu îngroașă culorile. Cele mai bune povestiri ale ei debutează ca o filă de jurnal și, pe nesimțite, se transformă într-o proză minimalistă foarte fină. Personajul-narator din povestirile Nataliei Graur se uită la lume cu o privire de hippy și asta nu poate să nu placă. Cristi Mariuță se diferențiază de Natalia Graur prin predilecția sa pentru descrierea violenței lumii în care trăim și a impactului acesteia asupra tinerei generații. Nu pot să nu amintesc în acest sens de proza sa despre un circar care se mutilează în fața publicului. Totuși, dacă ar fi să răspundem la întrebarea cine e liderul acestui grup, atunci, sigur, îl voi numi pe Ion Buzu. El nu numai că este un tânăr rebel, dar mai e, în același timp, și un mare admirator al prozatorilor americani din ultimele valuri.

Una peste alta, în literatura română e pe cale să se afirme o nouă promoție literară basarabească. Cred că aceasta o să ne furnizeze foarte multe

surprize.

Un articol de: Dumitru Crudu”

*

Tot din *Timpul*, Alexandru Vakulovski:

3 August 2011 **Spitalul de Urgență – celula de bază a societății**

“În Spitalul de Urgență nu e așa de rău. E deja bine dacă ai ajuns acolo. Te plimbi printre oamenii tăiați prin baruri, pe stradă sau acasă și te gândești că e chiar bine. Printre unii leșinați și alții pe punctul de-a leșina. Te gândești că spre deosebire de ei, după care merg femeile de serviciu ștergând sângele, pentru tine e chiar minunat, cum îți place să spună scriitorului Oleg Carp.

Viața în Spitalul de Urgență e normală. Gata cu insomniile, cu nopțile pierdute la calculator sau la televizor. Spitalul îți organizează viața, îți creează un regim normal. La 6.30 ești trezit pentru verificarea temperaturii și pentru injecții. La 9 vine doctorul. La 12 ți se schimbă pansamentele, primești perfuzii sau injecții. La 18.00 iar ți se măsoară temperatura, iar injecții. Pentru dureri și insomnii primești o injecție pe la ora 21.00. Totul e intercalat cu multe mese, patru sau cinci – cu cât mai des mănânci, cu atât ești mai sănătos, cu toții o știm. Iar ceaiul negru la căldare și casa sunt esențiale. Bine, poți coborî și la etajul 1, pentru o cafea sau, dacă ești total inconștient, pentru cârnaț.

În Spital te poți cultiva. Ai timp pentru citit, dacă nu cumva poveștile colegilor de cameră bat realitatea și ficțiunea. Citești până adormi, de mai multe ori pe zi. Somnul e sănătos. Te poți plimba prin curte – pe lângă miile de rândunele, care-și fac cuiburi chiar pe clădirea Spitalului – vei vedea și două case foarte vechi, te vei gândi la istorie. O casă foarte frumoasă e în ruine, plină de gunoi și de rahat. Vizavi de ea e una cu plăcuță de monument istoric. Poți prezice viitorul – cea ruinată va mai sta așa câțiva ani, până când va fi imposibil de reparat, apoi în locul ei va apărea o măgăoaie cu termopane. A vreunui politician sau om de afaceri.

O aripă a Spitalului e amortită, s-au terminat banii pentru a o finaliza. În schimb ea e un serios suport pentru cultura urbană. De gardul ei se rează o grămadă imensă de calculatoare vechi – deci Spitalul a primit tehnică nouă. Fondurile pentru coșuri de gunoi încă n-au venit, dar moldovenii sunt inventivi, așa că mizeriile pot fi aruncate în cutii de carton, frumos aranjate atât prin curte, cât și prin spațiul Spitalului de Urgență. Dar nu aici se limitează inventivitatea moldoveanului. Ferestrele aruncate prin curte au menirea de-a ține locurile de parcare. Dacă te apropii de ele vezi inscripții: „Nu parcați!”.

La fiecare etaj sunt mai multe dușuri. Pentru ordine și disciplină – există și orar. Dar nimeni nu se supără dacă orarul e încălcat. Din contra – în fiecare cameră este câte-un cetățean certat cu apa caldă. Nu știi, din inerție, din comoditate? Noroc de balcoane, noroc că cerul nu miroase a ciorapi murdari. Balcoanele de la Spitalul de Urgență au o perspectivă aparte. Poți urmări macaraua de pe Parlament. Într-o săptămână eu am observat cum o dată macaraua s-a mutat de la stânga la dreapta. Am avut ca reper tricolorul. Printre vârfurile copacilor zăresc și tricolorul de pe Președinție. Din redacția revistei *Stare de Urgență*, din imediata apropiere, la Uniunea Scriitorilor, unde stăteam acum doi ani – nu vedeam așa ceva. Dar atunci nu se lucra la Președinție și Parlament, atunci de-abia începea lucrul.

Dacă stai la etajele superioare, înseamnă că ai noroc. Că nu stai la Reanimare. Deși nici acolo nu pare așa de rău. Un coleg de cameră, cu tot

capul pansat, a vorbit toată ziua despre vodcă. La miezul nopții a dispărut. A revenit la Reanimare, peste două zile, pentru încă două zile, înainte de-a se întoarce în camera noastră.

În Spitalul de Urgență poți cunoaște mai bine natura umană. Am observat o categorie aparte care se plimbă făloși prin curte cu capul și câte o mână pansate. Mai sunt și eroii beți – cei care cu operațiile proaspete sar de pe targă și pot fi întorși doar de bravii polițiști.

Ordinea și disciplina dispar odată cu ieșirea din spital. Pe un gard scie – *Kishinev – russskii gorod*. Ajungi acasă și vezi că în tot orașul s-a luat apa caldă pe o lună. Începe să picure și se ia și curentul. Mă gândesc că o ducem totuși bine – unora li s-a luat și gazul.

Mă gândesc că e totuși minunat – într-o parte a Moldovei încă n-a ajuns apa caldă și gazul.”

*

Timpul, 5 August 2011, ora 11:23

“Generalul Ion Costăș atacă persoNULITĂȚILE”
Ce bine le-a zis-o, moș generalu’!

*

Dorin Tudoran și diferite „Meridiane”

Scrisoare deschisă adresată istoriei literaturii române (nici mai mult, nici mai puțin)

Autor: Mircea ILIESCU

“Ți-am descoperit, întâmplător, articolul omagial referitor la aniversarea revistei Meridian, al cărei inițiator și redactor-șef ai fost în urmă cu 20 de ani (www.dorintudoran.com/2011/05/15/meridian-acum-20-de-ani).

Mi-a readus în amintire complicatele sentimente pe care le încercam de fiecare dată când îmi cădea în mână, aici, în Stockholm, un număr nou al revistei. Pe de-o parte, era mulțumirea de a regăsi gândurile unui amic al cărui drum nou mi se părea asemănător cu cel pe care fusesem obligat să pășesc și eu. Pe de cealaltă parte, simpla întâlnire a numelui tău pe o pagină tipărită îmi permitea să retrăiesc fragmente dintr-o realitate pe care viața de emigrant – așa cum bine știi – tinde să o îmbrace în veșminte frumos colorate, cu o tentă indubitabil proustiană. Li se adăugau acestora fragmente de existență comună, evenimente disparate, uneori cu o tentă dionisiacă, personaje întâlnite pe drum sau la răscruci, unele care ție ți-au rămas în preajmă cu luminoasă prelungire, ba chiar – ca fulgurante imagini – întâlniri întâmplătoare în momente pentru mine dureroase (îmi aud și acum tonul voit detașat al vocii, vorbindu-vă, ție și Corei, pe strada cunoscută din Balta Albă, despre accidentul cardiac al tatălui meu, survenit cu puțin înaintea întâlnirii noastre. Nu bănuiam atunci că încăpățînata repetare a accidentului avea să-i încheie viața câteva ore după aceea).

Dar mai era ceva: atunci îți citeam articolele – cum l-am citit și acum pe cel laudativ la adresa propriei tale reviste editate în exil, *Meridian*, cu naiva și neobosita speranță, niciodată împlinită, că voi găsi undeva, printre rînduri, o cît de mică referire la tatăl meu, Tiberiu Iliescu, cel pe care într-un amplu interviu (îl pot pune la dispoziția celor interesați) îl numeai: „entuziasmul care, între 1934-1946, scosese la Craiova una dintre cele mai spectaculoase reviste progresiste de avangardă, *Meridian*“ (*Luceafărul*, 7 februarie 1976). Nu am găsit-o nici măcar acum, în acest moment care ți-a prilejuit

rememorări suficiente la adresa revistei cu același nume, pe care ți-o aniversezi. Gîndurile stîrnite de lecturile despărțite de cei douăzeci de ani elogiați astăzi, pe blogul tău personal, se deosebesc însă fundamental.

Atunci găseam puterea să-mi depășesc deziluzia și amărăciunea aducîndu-ți în dar o mulțime de scuze, inconștient menite să-mi păstreze intacte (și nepătate) amintirile despre care îți vorbeam. Îți înțelegeam tenacitatea cu care luptai să-ți păstrezi locul de literat cu misiune comunală. Eram chiar dispus să consider că absența unei referiri la anterioara revistă *Meridian*, condusă de Tiberiu Iliescu, slujea (absurd!) unei cauze nobile, comune, ce apăruse brusc pe scena emigrației românești după 1989!

Și așa am continuat, cramponîndu-mă cu îndărătnicie de amintirile care mă legau de viața mea anterioară, deși – trebuie să recunosc – toate argumentele favorabile prin care îți scuzam gestul inexplicabil erau serios subminate uneori de rememorarea unor alte situații legate de termenul de rezonanță geografică „*Meridian*“. Spre exemplu, la Editura Meridiane, unde mi-am încheiat cariera de salariat în România, mi s-a relatat disputa dintre tatăl meu și conducerea editurii, în legătură cu dreptul de folosire al acestei denumiri. Nu știam nimic despre acest diferend și mare mi-a fost surpriza cînd am aflat că tata renunțase la acțiunea judecătorească numai atunci cînd avocatul editurii i-a demonstrat diferența juridică dintre *Meridian* și *Meridiane*. Înțelesesem de mult că tata se identificase cu revista pe care o editase, mai ales în perioada grea care urmase după ce aceasta își încetase apariția. Era felul lui de a rezista unei agresiuni politice (mult mai dure decît ne-am imaginat), care îi impunea să renunțe la crezul său literar, să se dezmintă de prieteni și de colaboratori, să-și uite, cu alte cuvinte, idealurile. Felul în care a reacționat în legătură cu denumirea editurii îmi revenea însă continuu în memorie, ca o dureroasă acuză, în contradicție cu argumentele favorabile pe care – cu o generozitate acum de neînțeles – eram dispus să ți le ofer.

În perioada lui de apariție, *Meridianul* tău a existat în mine însoțit întotdeauna de asemenea sentimente. Eram în București, într-o vară toridă (dacă nu mă înșel, în 1993), cînd, în fața unui chioșc de ziare invadat de noile jurnale libere, mi-au căzut ochii pe un cotidian „de mare tiraj“, *Meridian*. Fără nici cea mai mică ezitare – de această dată nu mai era vorba despre un jurnal editat de un amic –, mi-am îndreptat pașii spre redacția din apropiere a ziarului, undeva vis-à-vis de Spitalul Colțea, la ultimul etaj al clădirii în care, pe atunci, mai exista Cinematograful Luceafărul. Am cerut să fiu primit de director și, după o îndelungată așteptare în căldura de amiază, a apărut un personaj incitat de conținutul cărții de vizită pe care o înmînasem la intrare. Era redactorul-șef al ziarului. Numele mi-a dispărut din memorie, dar – alert și totuși circumspect, afabil și abil – nu m-aș mira să-l regăsesc printre numele recentilor magnați ai presei românești. M-a ascultat cu o răbdare ce devenea, treptat, tot mai evident condescendentă, pentru ca, spre sfîrșit, să-mi expună cu claritate juridică dreptul publicației de a folosi titlul *Meridian*. *Conform afirmațiilor sale, conducerea ziarului negociase cu tine preluarea titlului și, în urma unui acord economic profitabil – susținea el –, obținuse de la tine confirmarea scrisă a cedării drepturilor (tale!) asupra acestei denumiri (subl. mea, P.G.)*. Desigur nu avea la dispoziție actul respectiv pe care am dorit să-ți văd iscălitura. Directorul ziarului, în posesia căruia se afla respectiva dovadă juridică, nu era de găsit decît după 1 septembrie, dată la care eu eram obligat să fiu deja la catedră, în Stockholm. Încercările mele de a relua discuțiile în anul următor s-au dovedit inutile. Cotidianul de mare tiraj își încetase apariția. Eventualul tău profit economic în urma acestei tranzacții

mă interesa foarte puțin, aș putea spune chiar că nu mă interesa de loc. Așteptam însă, cu nerăbdare, lămurirea motivelor încălcării regulii esențiale a meseriei de ziarist – probitatea profesională. Consideram că – așa cum medicul trebuie să cunoască principiul de bază al meseriei, formulat de Hipocrate: „mai întâi să nu faci rău“, și să jure că-l va urma, tot astfel un scriitor este obligat să-și recunoască sursele. În istoria de artă încălcarea acestei reguli se pedepsește implacabil prin exilarea definitivă a greșitului din rîndul cercetătorilor istoriei. Nu știu dacă istoria literară îi tratează cu aceeași duritate pe scriitorii care-și însușesc ideile altora fără să menționeze sursa. Sînt convins că da.

În ceea ce mă privește, recunosc acum, cu durere, că o lașitate de neiertat m-a făcut să mă rușinez de nerușinea ta în fața celor care, aici la Stockholm, îți acordaseră un incredibil credit moral și nu am avut forța să dau curs intenției imediate de a-ți întoarce spatele. Am făcut-o însă în gîndurile mele și așa aș fi rămas și astăzi dacă – după descoperirea adresei tale virtuale și a articolului omagial la care mă tot refer – n-aș fi găsit și o admirativă elogiere (anonimă, dar admirativă) a profesiei tale de credință, apărută într-un interviu în revista Formula AS: „Eu nu sunt dezamăgit că un dușman face porcării sau compromisuri, dar cînd le face un prieten de-al meu, le iau foarte personal, reacționez foarte violent și mă delimitiez de el public“. Mi-am dat seama brusc de ridicolul situației în care mă aflasem pe acea stradă din Stockholm, reprimîndu-mi „reacția violentă“ și contribuind astfel la perpetuarea falsificării imaginii tale reale.

Continuînd să cercetez gîndurile pe care recent le-ai răspîndit în lumea revistelor și a blogurilor virtuale, am observat că renunți – și anunți că renunți – la polemici, stopînd blogul în clipa în care comentariile îți devin inconfortabile. Ai sesizat, sper, că tot ceea ce am scris pînă acum nu conține nici un element polemic. A fost numai o descriere „de facto“ a unor evenimente (și sentimente) care mi-au intersectat existența în aceste două decenii pe care (singur?) le aniversezi. Probabil că această scrisoare ar fi rămas nescrisă dacă, privind înapoi, nu mi-aș fi dat seama că lașitatea mea de pe strada stockholmeză și tăcerea prelungită în care ea mă așezase îmi interziceau accesul „curat“ la amintirile despre care vorbeam la început. În mijlocul lor, apăreai ca o literă neterminată ce îmi întrerupea cursivitatea dialogului cu mine. Acum mi-am întregit litera încorect și cu lașitate întreruptă pe strada stockholmeză. Asta fără să aștept răspuns (nici măcar o reacție) din partea ta la aceste rînduri. Am răbdarea necesară pentru ca scrisoarea să ajungă la cunoștința destinatarului inițial.

În ceea ce te privește, aș vrea numai să contribui – cu aceste cîteva dioptrii suplimentare – la conturarea mai clară a acelei imagini din oglindă, care îi impresionează (încă) pe cititorii textelor tale virtuale și pe care o admiri în fiecare dimineată, după cum recunoști în interviul citat: „Ce mă face pe mine mulțumit e să trăiesc în acord cu mine însumi, cu ceea ce cred și simt profund. Recunosc, nu e o rețetă de a trece prin viață prea ușor. Dar nu-ți e rușine dimineată, cînd te uiți în oglindă și te bărbierești“?

À propos: te bărbierești zilnic? Stockholm, 22 iulie 2011”

Ei, și-acum ce mai zic? Credeam că zisesem toate relele despre Tudoran. Dar că este și un **găinar**, încă nu.

*

Fiindcă tot m-a stârnit, iată, mă stârnesc și eu, cu o scrisoare a mea adresată lui în 1998:

Paris, 26 iunie 1998

“Despre ce nu vorbim

Ultima scrisoare către Dorin Tudoran

Dorin Tudoran este un redutabil polemist. Să te ferească Dumnezeu de pana lui ! Îi mărturiseam într-o scrisoare din 1991 că sânt gelos pe el : executase obiectul-obiectiv (întâmplător, atunci Breban prin “Adio, Grobeimea Voastră”, însă au urmat Brucan, Tepe-neag, Eugen Florescu, Buduca, Bianca Balotă...), astfel încât nu mai rămăsese nimic pentru alții...

Acestea fiind zise, trec la ceea ce mă interesează pe mine în volumul de publicistică scos în splendide, în occidentale condiții de editura Arc din Chișinău.

Cel ce va răsfoi volumul, va observa : între Dorin Tudoran și mine exista o strânsă relație de camaraderie, de chiar prietenie. Ar fi băgat de seamă această legătură mult mai devreme, dacă volumul de **Scrisori întredeschise** (Biblioteca Familia, 1995) ar fi cunoscut o distribuție normală : 14 dintre scrisorile reținute îi erau adresate.

Revenind : cititorii avînd normalul obicei ca, într-o culegere de texte, să privească și data (scrierii, a publicării în vreun periodic), vor crede că relațiile dintre noi au început a se tulbura după apariția **Jurnal**-ului meu, la Nemira, în februarie 1997 ; vor face legătura de la cauză la efect, considerînd **Jurnal**-ul acela carele, pe multă lume supărînd, l-a supărat și pe Dorin Tudoran (vezi, în volum, “Musca din frișca noastră”, text publicat inițial în *Vatra* 5/97).

Lucrurile nu stau deloc așa. O spun și cu acest prilej (am mai făcut-o în legătură cu articolul lui Gheorghe Grigurcu, “Radiografie Paul Goma”; am făcut-o în emisiunea lui Nicolae Manolescu - la care am participat... telefonic) :

Nu pretind că tot ce am scris în **Jurnal** este adevărul-adevărat ; unele afirmații ale mele s-au dovedit inexacte, altele interpretabile - în niciun caz cum le consideră, global, Dorin Tudoran : “o abstracțiune”;

Nu de toate adevărurile scrise negru pe alb sânt mândru (am ofensat, am rănit persoane care nu meritau asta - să-mi fie îngăduit a nu le numi, ar fi o a doua și mai dureroasă lovitură) - și nu mă laud cu asemenea ispravă.

Dorin Tudoran formulează și altfel de contestări : de pildă spune-scrie că Goma ar fi afirmat despre X că a făcut ori a spus cutare lucru - însă X... “neagă răspicat afirmațiile (...) cu privire la acest episod” ; Goma spune-scrie că Y, în cutare chestiune (în care a fost amestecat și el, Tudoran) : “Am căzut de acord că pe mine nu avea de ce să fie supărat, (...) «intriga» pe care aș fi comis-o (...) ne-a fost greu să îi dăm de urmă”.

Prima contestare (citată), din textul lui Dorin Tudoran mă plantează dinaintea unui zid fără poartă, fără ușă : față cu “negația răspicată” a Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca (pag. 535) în legătură

cu textul “NU” ce a apărut ca deschizător al revistei *Agora*, ce aş putea replică: «Ba da, așa a fost!»?; în continuare, că n-ar fi folosit și la adresa lui Dorin Tudoran - dealtfel cu tandrețe : “apucatul nostru”? Și, din negație răspicată în negație răspicată, unde ajungem ? Unde altundeva decât la concluzia-i : “...Când Monica Lovinescu este obligată să mărturisească public regretul de a-l fi cunoscut...”;

Cu a doua lucrurile stau mai puțin definitiv. În **Jurnal**-ul meu Lucian Raicu zice :

“«(Dinescu) e supărat pe tine, fiindcă Dorin Tudoran a spus la Vocea Americii că tu (adică eu, Goma) l-ai primit în PEN Club, de-au răs securiștii»”.

Fiecare copil, dinaintea jucăriilor din vitrină, se oprește numai la cea care-l interesează pe el (aici, zisa lui D.T. - căreia nu-i dă de urmă, citind împreună cu M. Dinescu “pagina cu pricina” din **Jurnal**-ul lui P.G.). Îi credeam adulți : dacă tot discutaseră ei doi, de ce nu lămuriseră și chestiunea pentru care fusese așternut pe hârtie episodul - anume : *de ce era supărat Mircea Dinescu pe Paul Goma ?* N-am aflat în prezentul atunci-ului (în 1990), n-am aflat nici acum, în 1998, din contestarea lui Dorin Tudoran - și, fie vorba între noi, de multă vreme nu mă mai interesează eventualul răspuns.

Iar acum un alt citat (o altă iritare - o altă deplasare a discuției) : textul despre Mihai Botez - l-am căutat în volumul editat la Chișinău, însă nu am dat de el : să nu-l fi văzut eu ?; să fi fost lăsat la o parte, ca inoportun ?). Dorin Tudoran produce citatul din **Jurnal** (19 oct. 1993) - și îl comentează astfel (pag. 536):

“Textul nu era, într-adevăr, despre *omul* Mihai Botez, ci despre *o mentalitate Botez* (subl. în text). (...) cine l-a împiedecat pe Paul Goma să scrie el «adevăratul» articol despre Mihai Botez ?”

Nu mă așteptam la o astfel de “replică” din partea lui Dorin Tudoran. Și dacă i-aș întoarce-o : «Cine l-a împiedecat pe Dorin Tudoran să scrie, el, “adevăratul” **Jurnal** al... lui Goma ?»

În continuarea interogațiunii - Dorin Tudoran :

“Apoi de ce crede Paul Goma că «adevăru

Lăsându-l pe Pleșu cu a sa dilemă - din care Tudoran citează cu atâta respect plecaciunist - voi atrage atenția pentru a multa oară că nu am pretins nimănui, niciodată, nicăiri că adevărul său trebuie să fie “în mod necondiționat, identic” cu adevărul meu. Altceva cred - în **Jurnal** era limpede : că *adevărul său* (al lui Tudoran) *nu este adevărat* - nu mai mult, dar nici mai puțin.

Spuneam, la început, că prietenia noastră a început să dea semne

de oboseală cu mult înainte de apariția **Jurnal**-ului meu (1997) : la sfârșitul anului 1993. Ce s-a petrecut atunci ?

În 24 iunie 1993 îi comunicam lui Dorin Tudoran :

“...din scrisoarea ta ultimă înțelesesem că știi ce hram poartă Fundația Culturală România (...), știi și cine publică în Editura Fundației : Breban, Țepeneag, Vișniec, Edgar Reichman, Paul Dimitriu (avocatul ambasadei de la Paris, cel cu «adoptările»: copiii furati părinților și vânduți occidentalilor), Petru Dumitriu, Petru Popescu, Ilie Constantin, Ion Miloș, Uscățescu, Nedelcovici, Papilian, Duda (...)? Cum vine asta : Nedelcovici s-a dovedit a fi... ce este, încă înainte de a publica în Culturala lui Căndea-Buzura, iar tu, Dorin Tudoran, ca o floare, îi publici în ultimul număr /din **Agora**/ reclama pentru o carte? Dacă-i pe-așa, de ce nu și pentru o carte de-a lui Breban ? (...) Tunăm și fulgerăm împotriva lui Buzura - dar îl cultivăm pe Nedelcovici; te deranjează Ioana Ieronim - nu te deranjează Eugen Simion, cu care angajezi dialog(uri). (...) Păi, dragă Dorine, eu nu așa văd lucrurile. Și cum sântem doar prieteni, nu și soți, deci nu pot divorța de tine, te rog să mă ștergi din cartea de imobil, unde făceam figurație ca “redactor” - că (din spusele tale) tot nu mai apare decât un număr : cum nu s-a băgat de seamă prezența mea, ca autor, n-are să se observe absența ca redactor”.

Următoarea - din 18 oct. 93 :

“(...) nu mi-ai mai scris de când ți-am trimis scrisoarea cea rea (cu Eugen Simion, cu Nedelcovici, cu Papilian) (...)”;

“(...) regret că ți-am adresat ție textul în care îi pizdeam pe cei pomeniți mai sus (...). Te asigur : nu m-am supărat că nu ai publicat textul meu (câte pagini avea : de două ori mai multe decât un număr de revista?), ci : motivele de refuz invocate de tine erau debile. Dacă te-ai supărat definitiv pe mine - foarte rău ai făcut. Și pentru mine, dar și pentru tine”.

La 31 oct. 1993 îi scriam din nou lui Dorin Tudoran - la Washington :

“(...)“sânt gelos pe tine : tu, regățeano-ardelean, să te duci în Basarabia, iar eu, basarabeano-basarabeian să nu mă pot duce decât cu gândul și cu poșta la ai mei...”;

“(...) “Vei fi aflat că Liiceanu mi-a trimis la topit o mare parte din tirajul (nedistribuit !) al cărții **Culoarea curcubeului**, mărturia despre anul 1977 ; la fel a făcut Marin Sorescu (...) a distrus plumburile la **Gardă inversă...**”.

În legătură cu acuzația de antisemitism :

“Nici unul dintre amicii tăi nu te-a apărat de calomniile - cum așa: dar Volodea /Tismăneanu/ al tău ? ; dar Eskenazy al tău? Dar Mihai /Shafir/ al meu ?”

“Eu cred așa, dragă Dorine : când ai să încetezi de a-ți mai face iluzii în legătură cu «prieteniile», cu «colegii»; «Românii», «Eveii» - atunci, dacă n-ai să devii un om fericit, certamente vei fi un om nefericit (progres considerabil)”.

În continuare, din aceeași scrisoare :

“Tu, iubitul, vrei să fii și cu curu-n (nu știi ce) și cu sufla-tu-n (în ce?), cum ar veni : să ai și aia și ailaltă (...). Tu păstrezi încă reflexe, obișnuințe de om-social - când, din momentul în care ai deschis gura mare, în România și ai strigat (ce nu se strigă), ai făcut ceea ce nu se face - ai fost expulzat : din breaslă, din gașcă, din societate. (...) Tu ai rămas «înscris» în rețeaua de relații-sociale(...). Tu ești fidel **prietenului**, orice s-ar întâmpla, orice porcărie (repetată) ar face acel prieten al tău - dintre cei cunoscuți de noi doi: Manolescu, Paler, Papilian, Nedelcovici (...); oricât s-ar schimba - în rău - ei, oricâte porcării ar face altora decât tine - tu le rămâi fidel. Eu nu sânt fidel celui care nu mai este fidel prieteniei”.(...)

“Tu, dragă Dorin, ai făcut până acum ca un adevărat om-social: deși prietenul cutare - să-i zicem Manolescu - s-a dovedit a fi din ce în ce mai... nedemn (îți place eufemismul ?), tu nu l-ai abandonat ; tu ai zis (mi-ai zis mie, taman ca Ileana Mălăncioiu despre D. R. Popescu): “**Mie** nu mi-a făcut nimic rău, (...) a fost alături de mine în momente grele...”

“Tu tratezi prietenia de parcă ar fi dragoste - părerea mea: greșești. (...) Iubești o femeie chiar și după ce afli că se regulează cu alții (...), însă în prietenie acest «cârlig» nu poate funcționa”.

“Monica - cea pentru care am rupt-o cu Țepeneag, cu Manolescu - judecă asemeni ție. Voi sânteți eminamente (iremediabil...) sociali, robi ai relațiilor”.

Nu aveam de unde ști, atunci, că era ultima scrisoare : el nu mi-a răspuns - eu nu i-am mai scris, fiindcă... *nu-i știam adresa*. Când mi-a telefonat (de două ori în cinci ani : o dată în primăvara lui 1995, a doua oară acum vreo șase luni), a ezitat (am găsit eufemizantul) să-mi dea adresa - “**de la mine, de la Chișinău**”, cum a explicat când l-am întrebat de unde-mi vorbește...

După cum se poate constata, în octombrie 1993 îmi exprimaseram temerea privind devenirea (și dacă : încremenirea ?) prietenului Dorin Tudoran. În cei 4 ani (socotind până în februarie-martie 1997, când a scris “Musca din frișca noastră”, despre **Jurnal-ul** meu), nu se observase vreo desmințire a “caracterizării” mele, ba, prin textul numit, o confirmare apăsată.

Nu sânt deloc bucuros că “diagnosticul” din 1993 s-a adeverit cu vârf și îndesat. Ca și în celelalte prietenii rupte, sânt primul care deploră separarea. Iată argumentele mele :

Pe cine înțepă ori de-a dreptul atacă (dealtfel, magistral) în textele sale Dorin Tudoran ?

Pe Ion Gheorghe, pe Ana Blandiana, pe Iliescu - Petre Roman, Militaru, Brucan, Cioran, Emil Constantinescu, Nelega, Eugen Barbu, Voiculescu-Sturdza-Voican, Căndea, Viorel Roman, *Tribuna României*, *Curierul românesc*, Măgureanu, Breban, Țepeneag, Eugen Florescu, Ungheanu, Dragoș, V.C Tudor, Dumitru Popescu, Păunescu, Pelin, Neacșu, Silvestri-Târnăcop, Rosen Moses, Bianca Marcu, Teoctist, Cristoiu, Buduca, Ciorbea, Radu Florian, Zoe Bușulenga, Răzvan Theodorescu, Alina Mungiu, Zoe Petre, Zoe Ceaulescu...

Pe cine **nu-i atinge măcar cu o floare, nu-i atacă** ? Persoanele se confundă cu instituții :

- Instituția Eugen Simion ;
- Instituția Mircea Dinescu ;
- Instituția Andrei Pleșu ;
- Instituția Gabriel Liiceanu ;
- Instituția Nicolae Manolescu ;
- Instituția Monica Lovinescu.

S-a înțeles : este vorba de persoane care reprezintă, chiar sunt o instituție ce nu cunoaște nici “schimbarea”/, nici debarcarea - ele fiind... cam veșnice, cum ar spune un ardelean.

Să mă întorc la reproșul formulat în 1993 : Dorin Tudoran rămâne fidel prietenului, în ciuda faptului că acela calcă pe de lături cu tenacitate - deci calcă prietenia.

I-l numeam pe Eugen Simion : atunci când acesta se afla în conflict deschis cu toți cei buni (pentru faptele sale rele), iar dintre prietenii săi îi amintesc doar pe Monica Lovinescu, pe Virgil Ierunca și pe Nicolae Manolescu - Dorin Tudoran angaja cu el un dialog (de ce nu l-a inclus în volum ?). Nu era nedumeritoare, tulburătoare apropierea sa de unul dintre susținătorii agresivului apolitism iliesc’ ?; să nu fi fost îngrijorătoare frecventarea unuia dintre partizanii literaturii procomuniste, proiliești ?;

I-l numeam pe Manolescu : pe Dorin Tudoran nu-l va fi deranjat brusca schimbare de “orientare” a prietenului : de unde în primul număr liber al *României literare* (în dialog cu O. Paler) se declara pentru **literatură fără politică**, în conflictul cu Eugen Simion (care, consecvent, o ținea pe-a lui), a făcut, senin, elogiul... politicii ! ; să nu-l fi deranjat în nici un fel interviul luat lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă, în care, din prima întrebare îl numea “Om cu O mare ?”; nu l-a contrariat defel faptul că, vreme de un an încheiat, Manolescu a găsit timp-și-spațiu pentru a comenta, a da cuvântul unora ca Petru Dumitriu, Em. V. Galan, Jacob Popper, Ed. Reichman - dar nu Monicăi Lovinescu, nu lui Virgil Ierunca, părinții spirituali ai săi ?; că abia în urma repetatelor reproșuri făcute de Rodica Iulian, de Oana Orlea și de mine, Manolescu l-a pus pe Pruteanu să... prută recenzia la **Unde scurte?**; nu a simțit deloc-deloc lipsa, în *România literară* condusă de Manolescu a unor interviuri, dialoguri cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca ?- după trei ani a făcut-o un “extern” : Gh. Grigurcu)? Iată, nu vorbesc de faptul că Manolescu i-a încredințat lui Gelu Voican 5 (cinci) pagini din două numere consecutive ale revistei, pentru “dosarul de securitate” al suprașefului securității ; Sturdza-Voican, intitulat : **Scrisoare deschisă lui Paul Goma**, și nu comentez prezentarea redacțională, nu doar nesfârșit de imbecilă, ci și adânc ticăloasă - trec la declarațiile lui N. Manolescu, în legătură cu samizdatul - să recunoască Dorin Tudoran : de o perfectă tâmpenie - egalată doar de răspunsul dat lui Michnik la întrebarea : de ce nu au existat în România disidenți ? - ei, de ce: fiindcă disidentul principal era Ceaușescu...

Dacă Dorin Tudoran îmi va răspunde că el i-a atras atenția lui Niki, ba chiar s-a și certat cu Niki în legătură cu cutare, cu cutare - îi voi răspunde : cutare și cutare nu sânt chestiuni intime, ce rămân “în familie”, sântem oameni publici, faptele noastre sunt fapte de cultură, publice, deci și eventualele reproșuri trebuiau să ajungă la cunoștința publicului. Fiindcă, tăcînd, Dorin Tudoran a dat de înțeles că este de acord cu faptele-rele ale lui Manolescu ;

Așadar, Dorin Tudoran este prietenul meu. Dorin Tudoran stă de vorbă cu Dinescu despre **Jurnal**-ul meu și dezbate cu el arzătoarea problemă : este au ba supărat Dinescu pe Tudoran - cum pretinde Goma ? Dar nici în al cincilea rând nu-l întrebă pe Dinescu : de ce a refuzat să reprimească în Uniunea Scriitorilor, nominal, pe exilații excluși nominal - printre ei Goma?

În legătură cu asta, am dreptul să întreb :

«Tu, Dorin Tudoran, cum ai fost re-primit : la-grămadă : “Hai, bă, că v-am primit pe toți !”, de parcă ne-ar fi băgat pe blat, la meci, la Slobozia ? Sau tu, ca prieten al lui Dinescu și ai lui Doinaș, Manolescu - **cei care ne excluseseră** - ai fost re-primit... nominal și în secret ? Cum, spune-mi și mie, ca unuia aflat în aceeași situație ? De ce mă silești să-mi aduc aminte că în 1965-66, îl întrebam pe prietenul meu Ivasiuc : Tu cum ai publicat ?- spune-mi și mie, te rog - vreau și eu să debutez...; cum, prin 1969-70, îi întrebam pe prietenii mei Ivasiuc, Marino, Caraion, Doinaș, Paleologu: Voi cum ați fost reabilitați juridic - spunete-mi și mie, să fac la fel...?» ;

Deci, Dorin Tudoran este prietenul meu. El este scriitor, om al cărții ; prietenul său, Goma i se plînge încă din octombrie 1993 că Liiceanu i-a dat la topit o carte : **Culoarea curcubeului** ; că Marin Sorescu distrusese plumburile romanului **Gardă inversă**.

Ce putea face scriitorul Tudoran, aflînd că scriitorului Goma i s-au distrus cărți ?

Ce întrebare ! Să se intereseze dacă sunt adevărate alegațiile sale. S-a interesat ? Nu. Dacă ar fi făcut-o, ar fi avut timp să-i comunice prietenului său rezultatul :

a) nu-i adevărat, a stat el de vorbă cu Liiceanu, cu Sorescu, apoi cu X, cu Y, cu Z - deci Goma s-a înșelat ;

b) este adevărat (a stat de vorbă cu... X, Y, Z), prin urmare Goma nu s-a înșelat.

Iar dacă nu s-a înșelat, ce face un scriitor aflînd că altui scriitor (chiar de nu i-ar fi prieten) i s-au distrus cărți? Ce întrebare!: deschide gura și-l interpeleză pe distrugător !

El nu a pomenit măcar de vreo “acuzăție nefondată”- de ce ? Pentru că, dacă Sorescu a murit, Liiceanu : ba, el rămâne Instituția Humanitas, iar Tudoran nu se atinge de instituții.

Față de Instituția Pleșu - aceeași atitudine. Ca și cum nu el, Tudoran mi-ar fi scris, în 1993, despre “Fundăția Carmen Buzura-Augustin Firan”, iar despre *Dilema* că este doar un început al diversiunii - în “Musca din frișca noastră” schimbă orientarea : îl citează pe Pleșu (șeful organului diversiunii naționale), cu cel mai mare respect și

cu cel mai inexistent à propos.

Cu atât mai puțin față de Instituția Monica Lovinescu. Lui Dorin Tudoran am a-i reproșa exact ce-i reproșasem Monicăi Lovinescu în legătură cu Liiceanu (care a distrus o carte nedistribuită): **că a luat, fără șovăială, partea distrugătorului.**

Dacă Dorin Tudoran crede că, nu : **altfel**, ci : **invers** au stat lucrurile cu discutarea NU-ului său, și cu “apucatul nostru” - nu am cum să-i probez adevărul afirmațiilor din **Jurnal**, pag.151, vol II. Dacă Grigurcu (sau Gabriela Adameșteanu) ar fi formulat asemenea contestații, le-aș fi spus :

«Nu pot proba că despre tine, Grigurcu și despre motivul exmatriculării tale din Institutul de literatură, în 1954, îi vorbisem Monicăi Lovinescu de cel puțin cinci ori în 1972-73, apoi de încă cel puțin zece după 1977 - degeaba : Monica nu ținea minte ; nu pot proba că, despre tine, Gabriela, vorbisem de cum revenisem la Paris, în 1977, în 1984 îi dădusem Monicăi și **Dimineața pierdută**: Monica nu ținuase minte, iar după (multă) vreme, când altcineva îi dăduse aceeași carte, îmi reproșase : de ce nu-i spusese că prietena mea scrie atât de bine : din gelozie ? Nu m-am gândit la probe - am pus pe hârtie adevărul».

Dorin Tudoran are însă o probă - indirectă : cuvintele auzite din chiar gura Monicăi Lovinescu despre conflictul meu cu Liiceanu : acuzația mea (calomnioasă !) că îmi distrusese o carte. Dar cunoaște el adevărul-adevărat (despre **Culoarea curcubeului**)? Dacă n-a auzit de “afacere”, cu ce drept afirmă (la pagina 532) : Monica Lovinescu are dreptate să declare că regretă că m-a cunoscut (fiindcă i-am reproșat, nu o eventuală neutralitate, ci apărarea lui Liiceanu, distrugătorul de carte, precum și acuzația la adresa victimei de a fi... calomniator al bietului Gabriel)? Iar dacă a auzit de “afacere”, care este opinia sa de scriitor ? Nu i-am auzit glasul rostindu-se despre această chestiune gravissimă la noi, Românii, comunitate fără hârtii : distrugerea cărților nedistribuite. De ce ? Iar dacă așa stau lucrurile (și tăcerile) cum îndrăznește Dorin Tudoran să rostească: “năucitoarea piatra de mormânt căzută peste o prietenie...” etc, etc - imagine folosită înaintea lui de argatul lui Liiceanu, D. C. Mihăilescu - dacă nici măcar din greșală nu a comunicat cu cealaltă parte - cu mine, adică? M-a întrebat în legătură cu “scandalul” : este adevărat că Liiceanu...?, este adevărat că Monica...? Nu m-a întrebat, doar s-a indignat că în **Jurnal**, există, dovedite (nu premonitorii, ci pur și simplu descriptive) temerile din 1993 - le re-citez :

“Tu, iubitele, vrei să fii și cu curu-n (nu știu ce) și cu sufletu-n (în ce?). (...) păstrezi încă reflexe, obișnuințe de om social (...) ; ai rămas «înscris» în rețeaua de relații-sociale (...). Tu ești fidel prietenului, orice s-ar întâmpla, orice porcărie (repetată) ar face acela (...). Eu nu sânt fidel celui care nu mai este fidel prieteniei. (...) Tu zici : Mie nu mi-a făcut nimic rău (...). Monica - cea pentru care am rupt-o cu Țepeneag, cu Manolescu - judecă asemeni ție. Voi sânteți eminamente (iremediabil...) sociali, robi ai relațiilor”.

Am ajuns la Basarabia. S-a observat cu cât foc tratează Dorin

Tudoran “problema NATO”. Însă nimeni n-a observat (nici Leo Butnaru, nici Vitalie Ciobanu, care l-au intervievat ; nici Gheorghe Chiriță, nici Eugen Lungu, care i-au scos volumul) că Dorin Tudoran, avînd unul din domiciliile la Chișinău, despre acel pămînt și despre, totuși, acei oameni, a mormăit câte ceva depreciativ, în legătură cu Druță, Lari, Vieru - atât. Pentru el “Problema Basarabia” (“Republica Moldova”, zice el) - nu există. Dorin Tudoran nu a scris niciun cuvînt despre criminalul Tratat cu Ucraina.

De ce ? Americanul Dorin Tudoran va răspunde că el, ca funcționar al USA, are obligația de rezervă. Asta era ! Cum ar veni: nu are dreptul - de la americani - de a spune ce gîndește singur, ci doar ceea ce trebuie să fie - pe ambele maluri ale Prutului - americanmente corect - corect ? Am cunoscut pe piele proprie această doctrină, potrivit căreia Americanii le aduceau la cunoștință românilor că România **trebuie** să fie independentă de ruși - din moment ce strategii de la Washington hotărîseră pe malul Potomacului că Ceaușescu este... antirus!

Am înțeles, deci, pentru ce neagă el, acum, anume plîngerile ale sale dinaintea de 1990 “împotriva americanilor” - deși scrisorile-i stau mărturie : atunci se considera cioară albă alături de Brezianu și Târziu; era ofensat de consiliile consilierului ceaușist la Vocea Americii Dinu C. Giurescu. Acum contestă adevăruri cunoscute de toată lumea - printre ele : Americanii nu i-au vrut, consecvent, la microfon, nici pe Virgil Tănase (cînd era încă bun...), nici pe Țepeneag, nici pe mine - însă pe Tudoran - da! Noi “făcusem prea mare scandal”, sabotasem “prietenia de veacuri ceaușo-română”, buni pentru ei fiind mormoloci ca Gelu Ionescu, ‘telectuale ca Petrușian, pioniere ai patriei ca Giurcheasca, Hurezean, uteciși ca N.C. Muntean, editorialiști la *România literară* ca Iorgulescu, dârji tremurici ca Stroescu și Ratesh;

Am înțeles de ce prietenul meu Dorin Tudoran, începînd din momentul în care a fost trimis la Chișinău, a rupt orice legătură cu un cunoscut stricător al armoniei de veacuri, româno-americane (să i se va fi arătat dosarul meu de agent KGB, întocmit de Drăgan și de Pelin?);

Am constatat (nu mă interesează) motivele pentru care Dorin Tudoran nu îl mai atacă pe Aurel Dragoș Munteanu, fost șef FSN al Televiziunii și ambasador al lui Iliescu la ONU ;

Am înțeles și pentru ce Dorin Tudoran se angajează în dialoguri, domnîndu-i la fiecare propozițiune pe urdori politruciste, ca C. Stănescu și ca monstrulescul C.T. Popescu de la *Adevărul* (chiar așa: de ce lipsesc din volum “conversațiile” cu aceștia, mustind de civilitate ?) ; am înțeles de ce ultimului i-a recenzat favorabil o carte, sub titlul kurat kakistokratnicesk : “Nu mă simt inocent, mă simt curat”-halal!, cum să nu fie kurat un K.K.T. Popescu, dacă-l spală însuși Tudoran de KKT, după rețeta Însușiului Manolescu ? Să-i fi reproșat, fie și între patru ochi, kuratului Popesku articolul de primă pagină intitulat : **Gomora**, din 23 iulie 1995, în care-l zugrăvea pe bunul său prieten Goma, drept un lingător al cizmelor lui Ceaușescu ? Da de unde! Tudoran o calcă în picioare pe inexistentă Bianca, însă nu se

atinge de instituția (încă una !) *Adevărul*. După cum poate constata orice răsfoitor al volumului, polemistul a colaborat o vreme la *Adevărul* (chiar să nu știe atotștiutorul Tudoran ce *Scînteie* poartă în vintre cotidianul cu același nume ?).

Am înțeles, în fine, ce anume face și drege Tudoran la Chișinău. Ce să facă, bietul american : își publică și el o carte ! - la Chișinău. Să nu fie uitată mențiunea :

“Această carte apare cu sprijinul Fundației Soros-Moldova”.

Cine scria despre “o năucitoare piatră de mormânt căzută peste o prietenie ”?

Paul Goma

(1 august 1998)

Înainte ca textul de față să fi fost definitivat, am primit de la Chișinău o scrisoare de la Dorin Tudoran (datată 11 iunie a.c.). Era întâiul mesaj scris de mâna lui adresat mie, din 1993 - acesta constituind un răspuns la scrisoarea mea de mulțumire trimisă (în 29 iunie) la editura Arc, pentru expedierea volumul de publicistică.

M-am hotărât să nu mă pripesc, să nu dau publicității textul de mai sus - doar să-l anunț pe Dorin Tudoran că o voi face în curând. Drept care i-am trimis un “rezumat” al ei.

Pentru că scrisoarea sa (din 13 iulie) aduce noi elemente (prin răspunsuri), mă voi ocupa de acestea. (Atrag atenția : este pentru a doua oară când, contrariu obișnuinței, public fragmente din scrisori mie adresate - prima a fost când, după dispariția lui Negoïtescu, unii foști colegi ai săi de Cerc sibian: Șt. Aug. Doinaș, Ioana Postelnicu începuseră - ori continuau - să-și aroge, dacă nu paternitatea, atunci coautoratul activ la redactarea Manifestului din 1943 și al celui din martie 1997).

I. La reproșul meu că s-a luat pe după cap cu C.T. Popescu și colaborează la *Adevărul*, Dorin Tudoran îmi răspunde astfel :

“Scuză-mă, dar, deși nu-i împărtășesc toate gesturile, eu unul nu-l pot compara pe Cristian Tudor Popescu cu Ion Cristoiu”.

De acord, nu-l poate compara - dar despre Cristoiu era vorba? Nu: despre Dorin Tudoran, interlocutorul, recenzentul și prietenul lui KKT Popescu. Și continuă :

“Cel dintâi nu a lucrat pentru Securitate”.

Scuze-se, dar nu văd ce are Securitatea aici. Nu este neapărată nevoie ca un ticălos să fi “lucrat” și pentru Securitate. De pildă fostul și actualul său prieten, Adrian Păunescu.

Despre discuția Tudoran-Stănescu-C.T.Popescu, publicată în *Adevărul* - dar neinclusă în volumul editat la Chișinău :

“Oricum, așa cum era el, cu destule incongruențe, interviul acela nu era ce a scris despre el în Vatra prietenul tău Ara Șișmanian...”

Nu, nu era - au oare despre Șișmanian să fi fost vorba ?

II. Pe “lista neagră” (apud Mircea Farfuridescu, fondist emerit la *România literară*, sub Ivașcu, acum, sub Pleșu, la *Dilema Europei libere*) a celor care nu au citit **Jurnal-ul meu**, dar se pronunță despre el (proaspătul fost-țărănist Alexandru Ștefănescu, fostul recent-țărănist George Pruteanu, eternul Buduca, veșnicul Nuimomentul D.C. Mihăilescu, Gabriela Adameșteanu, Monica Lovinescu), îl voi include și pe Dorin Tudoran - pentru că - citez :

“Vorbești în Jurnal despre lista pe care începuserăți să o faceți tu cu

Monicii și Gabriel pentru cărți de apărut la proaspăt înființata Humanitas. Nu cred că i-a dat prin cap vreunui din voi (subl. mea, P.G.) să pună și numele meu pe acea listă.”

Dacă ar fi citit Jurnal-ul, despre care Tudoran a scris în Vatra, scrie și acum, despre care a vorbit la emisiuni de televiziune - ar fi observat: voi nu mă implică, pentru că întâia (cronologic) nemulțumire față de “Monici” a fost pricinuită de faptul că, deși rămăsese stabilit să particip și eu la alcătuirea “portofoliului editorial” (Humanitas), Monica Lovinescu a evitat (“uitat”) să mă anunțe, la acea “listă” colaborând în schimb Mihnea Berindei și fata Doinei Cornea - (vezi Jurnal vol I p. 259, însemnarea de la data de 19 ian. 1990).

III. Mai scrie :

1. *“Tu de ce nu te revolți că în cele nu știi câte zeci de episoade ale Memorialului durerii se vorbește despre oricine, numai despre Tudoran nu?”*

La asta răspund : Nu mă revolt (sic), pentru că, urmare a priete-neștilor-descurajări din partea neprețuitei mele prietene Monica Lovinescu, Lucia Hossu-Longin m-a contactat abia în decembrie 1997 (la opt ani după inaugurare), iar ce a filmat s-a difuzat în martie și în mai acest an, 1998 ; spre deosebire de el, de Tudoran, eu nu am cunoștință de nici un alt episod al celebrei emisiuni și nici n-am văzut-o la față pe realizatoare decât în momentul înregistrării. Adevărat, voletul nr. 68 a fost ciuntit în favoarea lui Rusan, vorbind de un volum despre Arnăuțoiu, și a Monicăi Lovinescu, recenzând varianta franceză a **Cărții negre a comunismului** - însă nu m-am plâns nimănui că mi s-a scos un bun sfert de oră din ceea ce mărturisisem, pentru întâia oară, eu, ca să i se dea unui abonat de veci și unei colaboratoare permanente.

2. Mai scrie D. Tudoran :

“Să-l înjur pe prietenul meu de o viață, Dănuț Cristea, director la Cartea românească, fiindcă publică pe oricine, dar nu-i dă prin cap să-mi publice și mie, fie și numai o antologie cât de cât cuprinzătoare?”

*Dacă Dorin Tudoran ar fi citit Jurnal-ul, n-ar fi scris asemenea rânduri : el dă de înțeles că asupra mea editorii s-au năpustit, mi-au zmulscut manuscrise...; că alor mei “le-a dat prin cap să-mi publice (și mie) fie și o antologie”, etc., etc... Repet pentru toți cei ce n-au citit Jurnal-ul (precum Dorin Tudoran) : au fost editori care mi-au solicitat cărți - în ordine cronologică: Liiceanu, Marin Sorescu (care după aceea a distrus plumburile romanului **Gardă inversă**), Mircea Martin (numai **Ostinato**, cu **Gardă inversă** a fost o altfel de poveste...), Mihai Sin (pentru Albatros, **Din calidor**), Dan Petrescu, pentru Nemira - însă numai Jurnal-ul, nu și **Justa** - precum și Marian Papahagi: el mi-a cerut să-i dau un volum pentru Echinox - i-am dat **Patru dialoguri** : Papahagi a luat banii de la Soros, “în schimb”, nu a publicat cartea...; celorlalți le-am propus eu - unii au acceptat și au publicat : Igna, la Dacia, Florin Ardelean de la Biblioteca Familia, Marta Petreu la Biblioteca Apostrof (numai prima parte din **Sabina**), Andrei Vartic la Basarabia, Chișinău - alții nu au publicat, cu toate că în primul moment fuseseră de acord, încheiasem și contracte (Viorica Oancea).*

IV. La reproșul meu că, deși avertizat din 1993 de faptul că Liiceanu îmi distrusese volumul **Culoarea curcubeului**, el, după modelul Monicăi Lovinescu, al lui Virgil Ierunca și al Gabrielei Adameșteanu, n-a avut nici o tresărire știind bine că unui coleg - dacă nu prieten - i se distrusese o carte, Dorin Tudoran răspunde:

“Cît privește distrugerea cărții tale de către chiar editorul ei

înainte de a o distribui mi se pare una dintre cele mai încurcate (...) întâmplări. Ce interes avea un om întreg la cap să publice o carte și apoi să o distrugă fără a o distribui ? Am vorbit o singură dată cu Gabriel despre asta și mai că nu m-a strâns de gât, vorba vine, s-a enervat că pot crede așa ceva. Să fie un actor atât de mare încât să joace așa ușor o furie sinceră (sublinierile mele, P. G.)?”

La acestea dau un răspuns de rabin, cu o întrebare (bifurcată): De ce îmi pune mie întrebările, când normal ar fi fost să i le adreseze lui Liiceanu?:

1. «Ce interes ai avut tu - om întreg la cap - să publici o carte și apoi să o distrugi fără a o distribui ?» ;

2. «Să fii tu un actor atât de mare încât să joci așa ușor o furie sinceră?»

Iar rezultatul (cum ar veni : răspunsurile lui Liiceanu) să mi le comunice și mie - fiindcă eu, în opt ani încheiați, nu le-am aflat.

În fine, Dorin Tudoran mă lasă neluminat în chestiunea Monica Lovinescu: în scrisoare le găsisem trăsături comune, prin atitudinea lor nici măcar curajos-neutră în legătură cu distrugerea cărții unui coleg și prieten, mai degrabă înclinând spre distrugător decât spre distrus.

Ce importanță, din moment ce n-a citit **Jurnal-ul**, dar, după exemplul *Monicăi Lovinescu își ia libertatea să-l comenteze și să-l amendeze pe autor* - taman ca Gabriela Adameșteanu, în emisiunea lui I. Sava din 22 februarie 1997, când, după ce a declarat că nu citise Jurnal-ul, «ca să nu-mi tulbur seninătatea» (mai corect ar fi fost: «Ca să nu-mi ‘seninez tulburătatea»), dimpreună cu Andrei Cornea a atacat la baionetă **Jurnal** și diarist...

Inutil să mai spun că surpriza a fost pe măsura prieteniei dinainte de 1993.

P.G.

P.S. Îl anunț pe Dorin Tudoran că la mine nu mai funcționează “reflexul solidarității” cu care m-a, de multe ori, influențat - de tipul :

“Rău ai făcut oprind scrisoarea deschisă (...). De ce nu s-ar mai îngrășa Cristoiu un pic văzându-l pe Tudoran luat la bani mărunți de Goma ?”;

“Da, fiindcă te urăsc (și mă urăsc) o grămadă de moldoveni patrioți din Basarabia” ;

Că nu mai funcționează “secretul corespondenței”, în sensul că ceea ce nu-i mai convine lui să se afle ca a scris, cu aceeași mână - a lui, nu a mea;

În fine citez iară:

“Împacă-te cu ideea că pentru români nu mai existăm decât în coșmarurile lor sau doar ca subiecte de luat peste picior la o bere. Sântem extrateritoriale și cu asta basta. Nu am avut dreptate și nu vom avea nicodată. E dreptul lor. Noi l-am întărit și parafat când ne-am lăsat scoși în afara României. Breban este unul din marii câștigători și mă întreb dacă nu a avut dreptate când și-a ales strategia - interesul operei mai presus de orice...”

Așa o fi. Așa este. Ai dreptate, Dorin Tudoran, însă din 1993 dreptatea ta șade alături de a mea, nu mai fac una. P.G.”

Celor ce îmi vor reproșa că am dezgropat o istorie veche de peste un deceniu, le voi răspunde:

Am dezgropat “vechea istorie” - unde? În jurnalul meu, afișat pe internet, acolo public ce vreau eu, fără a cere voie niciunui cenzor-voluntar.

Sâmbătă 6 august 2011

Azi Ancuța Coza mi-a trimis câteva capitole din teză. I-am mulțumit, am felicitat-o.

Duminică 7 august 2011

Azi facem 43 de ani de la căsătoria noastră civilă. Mulți înainte!, ne urez.

Vorbind, în zilele din urmă, despre “eveniment”, ne surprindeam chicotind; “ne umfla râsul”. Cum să nu ne, dacă era o chestie nostimă; caraghioasă; de-necrezut:

Cum așa, trecuseră 43 ani de când ne luasem, cu acte, la Primărie? Atâta timp?, atâta vreme? Unde mai pui că alți anișori - doi - pacinic coabitasem noi doi în Podul lui Sterescu. Asta dînd 45 de ani, cifră rotundă?

Doamne, că Mare mai ești!

Chicoteam, râdeam, ne luam peste piciorul interior (vorbesc de piciorul sufletelor noastre, îmbătrânite în rele, dar, se vede, nu chiar atât de rele, din momente ce acum ne râdeam ca proasta-n!)

Așadar, povestea cu Primăria (Amzei, de ea aparțineam) a fost în 7 august 1968 - habar n-aveam că și atunci dădeam cu coarnele-n istorie, că așa suntem noi: cornoși (sic)! Altfel zis: antici și dă dămunt, vorba lu' Nuți a lu' Zăpăcitu.

Ziceam, deci, că Ana și cu mine nu realizăm trecerea timpului - și ce timpuri, soro!, ce vremuri, frățioare! Se vede că, tot încercînd să ne protejăm de ‘venimente - altfel de mult am fi dat ortul popii - tot pretinzînd, la fiecare mică-tragedioară că, vaaai, dar ce bine ne-am distrat! (Ana fiind campioana distracțiilor de acest fel); neluîndu-le în serios, nici nu le-am înregistrat de-a serioaselea.

Avem o fotografie din 7 august 1968 : noi, proaspăt căsătoriții și martorii, pe treptele Primăriei: singura dintre rudele noastre: tatăl Anei. O privesc din an în paște, de astă dată mi-e greu să o caut. Și nici plăcere nu-mi face, fiindcă ar fi un Apel al Morților:

Începînd cu Petre Năvodaru, tatăl Anei; continuînd cu Vintilă Ivănceanu; cu Luminița Coler; cu Tita Chiper și Alexandru Ivasiuc. Cu mai cine, dintre plecați? A, da: cu Ion Omescu. Și cu... Și cu? Dintre vii: Dina Vasiliu, Horia Florian Popescu, Eric, colegul de liceu al Anei... Și mai cine? Și-mai nu știu. Mai ușor mi-ar veni dacă așa avea fotografia în față și așa zice: «Asta. Asta...Asta...Asta...» Însă mai bine așa: pentru

mine toți sunt vii - fiindcă nu fotografiezi un mort, decât... Decât cu acordul mortului...

La "nunta" noastră nu a căzut o stea, apoi data ei cădea prost (vorba vorbistului slujnicar al liicheanului: D.C. Mihăilescu); în plină vară, în plină vacanță, în plin august... Doamne, ce căldura era... Ca într-un august bucureștean.

Bine-bine, a doua zi ne-am dus la Marea cea Saree, la Doimai, însă până-măine am îndurat etuva din podul lui Sterescu. Noroc: aveam antrenament; și aveam doar... Câți anișori aveam în august 1968? Nu mulți - dar destui. V'o 33. E-he, până la azi: 75, aproape 76 fără două luni...

Da, domnule: 43 de ani. Ca ieri - bine: ca alaltăieri - ai zice.

Și zic, hlizindu-mă. Adineauri i-am dus Anei o floriceică, o gura-leului, roșie, albă n-am găsit în grădinița-ne suspendată - hlizindu-mă. Râzînd și ea, ce să facă, săraca: să plângă? Cum, să plângă, de ce să plângă, Ana mea? Ana mea, să plângă, domnilor? S-o fi dedînd la așa ceva, dar numai când nu e văzută.

*

Mariana Sipoș îmi trimite trimite următorul bilet:

"Am citit luna iulie (din Jurnalul meu, n.m.).

- pagina 1023: Simona Sora nu e fiica Mariane Sora: Mariana Sora are o fiica (Sanda) la Munchen si doi baieti (Andrei si Tom).

- pagina 1028: Dana Dumitiru nu putea sa va viziteze la Paris prin 1988. A murit in octombrie 1987.

Multa sanatate!

MS"

I-am mulțumit pentru îndreptări.

*

Remember M.D. Gheorghiu

Dan Stanca : **Paul Goma pus la zid.**

România liberă 1 sept. 2007

"Capul de acuzare: cartea sa "Saptamana rosie"

Intr-un numar de la inceputul acestei veri cotidianul *Le Monde* a publicat un articol al sociologului roman Mihai Dinu Gheorghiu, articol care-l are in vizor pe Paul Goma.

Titlul articolului ne da fiori: Onoarea pierduta a unui disident roman. Subtitlul: Cum a putut Timisoara, oras-simbol al revolutiei din 1989, sa-l omagieze pe autorul unor scrieri negationiste?

Articolul a fost tradus in romaneste intr-o revista saptamanala de audienta. [*22? vorba lui Barbăneagră: «De ce nu?»*] Deci unii dintre noi cam stiu despre ce e vorba. Revenim totusi pentru ca Paul Goma e Paul Goma si probabil mai sunt inca destui nepusi la curent cu ceea ce s-a intamplat.

In ianuarie 2007 primarul Timisoarei Gheorghe Ciuhandu i-a decernat

scriitorului disident titlul de cetatean de onoare al orasului, avand in vedere meritele sale remarcabile in lupta anticomunista. Asa cum aflam, acel gest a fost aspru criticat de comunitatea evreiasca din Romania precum si de Ambasada Israelului in tara noastra. La o prima vedere nu prea intelegem ce a putut sa starneasca indignarea celor mai sus amintiti. Autorul articolului din *Le Monde* ne improspateaza insa repede memoria aducand in discutie cartea lui Paul Goma **Saptamana rosie, 28 iunie, 3 iulie 1940**, carte publicata in 2002 de editura Vreamea.

Intamplator cunosc lucrarea si cred ca am si semnalat-o in cuprinsul aceluiasi supliment. Ce face Paul Goma in cartea sa? Pur si simplu el se refera la un fapt consemnat de istorie, acela ca in momentul sinistrei si rusinoasei retrageri a trupelor romane din Basarabia in urma ultimatumului sovietic din 28 iunie 1940, o parte a populatiei bastinase le-a huiduit si le-a scuipat, printre cei care s-au facut vinovati de o asemenea atitudine numarandu-se si destui evrei. Paul Goma vine in cartea sa cu documente pentru a-si sprijini teza. In ciuda stilului pe alocuri alambicat care face dificila intelegerea, mai ales cand ai nevoie de precizie si nu de patos, in cartea cu pricina el face eforturi pentru a fi limpede si a risipi price dubiu ce ar putea plana asupra mesajului transmis cititorului.

Asadar Paul Goma se refera la un segment al istoriei contemporane care dincolo de orice partizanat, se cuvine luat ca atare, in litera sa. Evident, din acest moment incolo portile sunt deschise si pe calea asternuta se pot furisa orice puncte de vedere tendentioase. Explicatia lui Paul Goma potrivit careia brutalitatea cu care regimul Antonescu i-a tratat pe evrei in timpul campaniei militare din 1941 s-ar datora comportamentului acestora din urma cu un an inainte la adresa ostasilor romani, este propusa si nu impusa. Fiindca suntem crestini si nu acceptam formula de altminteri vetero-testamentara, ochi pentru ochi si dinte pentru dinte, o asemenea explicatie, de inteles totusi fiindca la urma urmei oameni cu slabiciuni suntem, nu are cum sa stea in picioare, mai ales ca e mai mult ca sigur ca evreii pedepsiti in campania din 1941 nu erau neaparat aceia care in 1940 ne huiduisera. Poate, acestia au scapat nevatamati, dar atasamentul fata de statul sovietic ii descalifica oricum. Deci daca au avut de suferit in momentele ofensivei armatei romane, aceasta s-a intamplat fiindca erau bolsevici si cominternisti si nu evrei asa cum, din pacate, cei care nu-l agreeaza pe Paul Goma insinueaza.

Dar autorul articolului semnalat merge si mai departe. Oare este posibil ca un autor care continua sa alimenteze polemicile antisemite din Romania sa beneficieze de protectia statului francez? Este posibil ca statul roman sa ignore starea de fapt si sa nu sanctioneze potrivit propriilor legi pe aceia care ignora asemenea atitudini? Daca tac nu inseamna ca si personalitatile culturale care l-au sustinut pe Paul Goma sunt de acord cu atitudinea sa si atunci se discrediteaza de la sine?

Ideea ca un autor care toata viata a luptat pentru libertatea de opinie sa ajunga sa fie aruncat in strada fiindca emite niste pareri, oricare ar fi acestea, reprezinta o reactie antidemocratica extrem de urata. Stim ce-a patit Roger Garaudy intrucat si-a ingaduit sa puna in discutie anumite aspecte ale Holocaustului. Poate intr-adevar el a sarit peste cal deoarece cu suferinta unor semeni de-a-i nostri nu are rost sa te joci. Sau sa-i pui la indoiala temeiurile. Numai ca Paul Goma nu e nici pe departe Roger Garaudy. El nu se leaga de evrei ci de acei evrei bolsevici care prin angajamentul internationalist si ateu se desparteau ei insisi de tot ceea ce inseamna etnie si traditie iudaica. Saptamana rosie este rosie deoarece acesta este adevarul istoric. Crimele din

[1940-]1941 sunt si ele tot un adevar. A le apropia sau a le deduce unele din altele e o greseala, a persevera in greseala e tot o crima. Numai ca in calitatea de fiinte ganditoare si nu roboti programati avem dreptul sa facem asocieri, disocieri, interpretari. Paul Goma este la randul lui un interpet al istoriei sale care-l doare asa cum pe fiecare om il doare ceea ce are legatura cu neamul sau. Nu i se poate imputa suferinta si chiar si anumite excese facute in numele acesteia. Acordandu-i-se titlul de cetatean de onoare al Timisoarei s-a avut in vedere tocmai aceasta suferinta pe care el a vrut sa si-o exprime fara sa-i fie frica. Sa ajunga curajul din virtute pacat si din onoare dezo-noare? Iar adevarul este unul singur. Nu sunt adevaruri mai adevarate decat altele. Daca e asa, atunci intervin din nou puterea, abuzul, dictatul, falsul. Asta vrem? Sa ne intoarcem de unde am plecat?"

Voi fi reprodus articolul lui Dan Stanca precum și comentariile anonimiștilor, la timpul potrivit (2007), dar nu strică să-l împrăpătez. Poate îl citește chiar și M.D. Gheorghiu, autorul denunțator, ca pe vremea Ocupării Franței de Nemți, când evrei ca Gheorghiu erau turnați de *goi* (ca mine!).

Ehei, dar timpurile s-au, ca să spun așa, răsturnat: o putoare ca Gheorghiu, la incitația Moscovicilor, tatăl și fiul, la instigația Lavastinei-Hurezinei, m-a pârât autorităților franceze, cerînd să fiu expulzat din Franța unde găsisem adăpost ca refugiat politic din 1977...

“Onoarea pierduta a unui disident roman.” Subtitlul: “Cum a putut Timisoara, oras-simbol al revolutiei din 1989, sa-l omagieze pe autorul unor scrieri negationiste?”

Articolul a fost tradus in romaneste intr-o revista saptamanala de audienta. Deci unii dintre noi cam stiu despre ce e vorba. Revenim totusi pentru ca Paul Goma e Paul Goma si probabil mai sunt inca destui nepusi la curent cu ceea ce s-a intamplat.

2. Pitici, peltici... 11:45 Î 7 SeptembrieCamelian Propinatie

Le Monde a mai atacat prin 2000 pe dnii Liiceanu și Manolescu pentru... legionarism, rezultatul tarziu fiind o mare pierdere pentru cititorii de rand: cu piele de iepure in spinare, elitele noastre n-au mai serbat serios in 2007 Centenarul Mircea Eliade, dar nici pe al lui Mihail Sebastian, pagubindu-i egal pe cei doi mari prieteni.

Jurnalele incomodului scriitor (paulgoma.free.fr) dovedesc ca tracasariile privind expulzarea sunt serioase si o pata de dezonoare ar putea rezulta pentru autoritatile romanesti, prin nerezolvarea vreme de 18 ani a problemei cetateniei romane retrase de Ceausescu.

Nu e usor a negocia cu Paul Goma, dar presupunem si lasitate aici, cum este si in ocultura istoriei dintre Prut si Bug de catre cercetatorii romani. Pare ca numai Gheorghe Buzatu a trecut prin arhivele Kremlinului sau ca, postmodernisti in postistorie, "nu ne mai tinem de neamuri" cu moldovenii. Daca asupra controverselor ar fi pre-existat adevarul fixat de istorici, de specialisti, atunci nu s-ar mai fi facut, cu limbaj, temperament si metoda inadecvate, literatura de substitutie, usor de interpretat ca justificand genocidul din Transnistria. Soljenitin (pe care rusii au stiut sa-l aduca acasa, si in ce casa!) n-a iesit mult mai bine cu "Doua secole impreuna", scriind tot in locul istoricilor, despre evrei si rusi inainte de Revolutie si dupa.

In schimb, nu a fost deloc lasitate, ci o foarte mare intelepciune, pentru un impulsiv ca Regele Carol al II-lea, retragerea din 1940 din Basarabia si Bucovina, cand Romania nu avea nici un aliat in fata Armatei Rosii intacte, capabile sa ajunga pana la Atlantic daca Stalin l-ar fi devansat cu prima lovitura pe Hitler. Dupa spulberarea cavaleriei noastre, pretextand razboiul si securitatea URSS, tancurile lui... Molotov ar fi asezat frumusel granita pe Siret sau pe Carpati. Si acolo ar fi ramas si in ziua de azi bunkerele Armatei a XIV-a! Ca doar nu s-ar fi ostenit Occidentul sa elibereze niste moldoveni "pitici, peltici si degraba varsatori de sange nevinovat", cum apar pe vecie si probabil involuntar infierati, intr-o usor memorabila formula, la pagina 420 din **Orbitor 3**, datorata maestrului Cartarescu.

(...)La zid cu Goma!Il cunosc pe Mihai Dinu Gheorghiu din copilarie , era un baietel slabut cu parul rosu , foarte bine inbracat si curatel . Nu era atat de incisiv si bantuia prin randul marilor sperante de atunci Paul Balahur , Vasile Mihaescu , Catalin Bordeianu Il cunosc din auzite si din citite si pe Paul Goma. Paul Goma , duce in Franta o viata mai mult de cat modesta din punct de vedere material , acum din cate inteleg , Mihai Dinu Gheorghiu ii creaza toate sansele sa o duca si mai bine;

11.Am citit cartea lui Paul Goma si e documentata. O societate democratica trebuie sa lase dreptul la exprimare si sa nu puna la zid un autor documentat!

10. sociologului roman Mihai Dinu Gheorghiu ???!! 19:12 Î 6 Septembrie Cine e gugumanul E fratele lui Stefan Gheorghiu?! sau un baiat de la baneasa cu misiune?! Cit despre alde brucan ce acum sunt ingropati cu fanfara... flit napircilor!

5. comentariu 12:07 Î 6 SeptembrieProcust

Nu am citit cartea, dar cunoscandu-l pe Goma, cred ca n-a facut altceva decat sa descrie o situatie de fapt. Nu cred ca exista vre-o natiune, care, aflata in situatia noastra sa nu se simta prost ca o minoritate i-a scuipat la retragere. mai ales ca nu e vorba de minoritate direct interesata(rusi, ucrainieni,...), ci de una sterila, ce se vrea apolitica. Mai ales ca invingatorul era odiosul ...

22. 16:13 Î 5 SeptembrieNeoNazistul

Sunt super-saturat sa aud ca orice critica adusa evreilor se poate sfarsi in inchisoare. Unde mai e libertatea de opinie.

21. CINE ESTE SOCIOLOGUL/SCRIITOR ? 17:42 Î 5 SeptembrieCINE SA IL PUNA LA DUPA TITLUL ARTICOLULUI, AI PUTEA CREDE CA O SUPREMA INSTANTA L-A JUDECAT PE GOMA SI L-A CONDAMNAT LA PUSUL LA ZID ?

DE FAPT ESTE O RE,RE,RELUARE A UNEI TEME SECURISTICE, SEMNATA DE UNUL DE CARE EU NU AUZIT PANA ACUM (APROPOS CATE CARTI ARE GOMA STIE DOMNIA SA ?).PACAT DE ROMANIA LIBERA, CA SUB HUREZEANU A AJUNS AICI ! CA SI EL DE ALTFEL, DE SUB ADRIAN NASTASE A AJUNS MANGAIETOR DE DOS LA BASE.

IN REST, MAI RASFIRATI, BAIETI !

20. Incitare la violenta a lui Puregoldj 19:27 Î 5 SeptembrieVrancean

Incitare la violenta a lui Puregoldj.Moderatorul paginii sa sesizeze Parchetul.O forma normala de manifestare a minoritarilor!, Propun sa faca o lista cu toti cei care posteaza si sa o trimita mosadului

24. Paul Goma 13:40 Î 5 Septembriepaul

daca spui adevarul despre evrei automat esti stampilat antisemit, dupa razboi evreii veniti din URSS in frunte cu Ana Pauker su instaurat teroarea in Romania, au fost asasinati peste 500.000 de oameni, 2 milioane inchisi, distrusa toata clasa politica si o mare parte din intelectualitate, jefuita tara de ocupantul sovietic, toate cu concursul nemijlocit al nomenclurii evreo-comuniste, nu le convine sa spui toate adevarurile astea, le convine sa spuna ca in Romania a fost holocaust, nu prea a fost, a fost in Transnistria, unde evreii au murit de foame, nu gazati, nu impuscati, nu in lagare, dar in Transnistria era adminitratie comuna cu germanii, iar de foame au murit peste 5 milioane de oameni in timpul razboiului, la sfirsitul lui au murit de foame 2 milioane de germani, e acesta un genocid? cine l-a facut?, Goma spune adevaruri incomode, iar evreii vor doar adevaruri care le convin lor, asta n-are legatura cu istoria si dreptatea.

29. Paul Goma nu este un erou. 12:44 Î 4 SeptembrieNu

Este doar un martor in viata care scrie despre neamurile lui basarabene arestate intre 1940-1941 prin delatiunile evreilor, neamuri deportate in Siberia si ucise de foame, de frig, de munca grea. Nu de evrei. Apoi, nu trebuie sa uitam cele 3 milioane de evrei facuti sapun de camarazii germani ai românilor.

28. d-le Pitt 13:24 Î 4 SeptembrieMorar Zaharia

Aveti imaginatie bogata! Cele relatate de Paul Goma sunt adevarate. Dupa 1944 aceiasi evrei basarabeni au invadat Romania si s-au orentat in 2 directii: ori in Securitate ori in birourile de

personal(de cadre) cum li se spune si de unde dispuneau de destinele multor oameni. Mult rau au mai facut din ambele directii. Cand comunistii romani s-au trezit, toti dat aproape toti evreii din securitate ...

27. GOMA 10:38 Î 3 SeptembrieMARIGET
DOMNII EVREI N TREBUIE SA SE SUPERE CONSIDERAND CA ORICE CETATEAN EVREU ESTE DUMNEZEU; ORICE PADURE ARE USCACIUNI SI NEAMUL EVREIESC A AVUT USCACIUNI SI IN :1940-41,1950-1960 CAND DETINEAU FCTII FOARTE INALTE SI MULTI ROMANI AU INTRAT IN PUSCARI NEVINOVATI IN URMA LEGATURILOR A UNOR EVREI CU SECURITATEA; NU TOTI AM MURIT CARE AM TRAIT PE VIU ACEA PERIOADA.

26. Dlui care ne spune 'Paul Goma: Valoare literara ze 11:44 Î 5 SeptembrieUn oarecare 'Ce povesti cu antisemitismul. Goma asta este o nula, a aparut in ziare ca a fost dizident. Ok, a fost , sa fie apreciat pentru asta nu pentru gunoaiele care le produce'. Ei, nu, zau ! Afla, domnule, ca din nici un punct de vedere nu esti calificat sa il apreciezi pe dl Paul Goma ! Ne-o arati, fara gres ! Nu stii nici sa citesti, nu esti nici roman ca sa stii despre ce-a fost si despre ce-i vorba. sau nu vrei. N-ai nici cea mai mica bunavointa de a afla Adevarul ! In cel mai bun caz, cunosti 1/2 din Adevar ! Ma indoiesc si de acest 50% ! Despre opera dlui Goma: Exceptionala, din toate punctele de vedere ! Despre profilul dlui Goma: prin atitudinea demna si foarte curajoasa, in fara unui regim criminal foarte periculos, ne-a ajutat sa supravietuim Dictaturii si ne-a salvat putin din onoarea pe care spuneam (si spunem) ca o avem; a spus adevaruri foarte importante din Istoria poporului roman, bune-rele, in continuare ascunse cu obstinatie de o Coterie bine cunoscuta, noua, romanilor; personaj incomod, pentru noi, toti, pentru ca ne aduce mereu aminte ca se putea si se poate si altfel !

25. Adevarul si Justitia in Romania, cu sau fara dl Pa 11:23 Î 5 SeptembrieUn oarecare Autorul articolului din RL, ne arata esenta Adevarului: "...adevarul este unul singur. Nu sunt adevaruri mai adevarate decat altele" ! Dar si a Democratiei si Justitiei: pana ce nu vor fi spuse si cantarite toate aspectele acestei probleme, pana atunci nu va fi nici Adevar, nici Dreptate, ci doar Neadevar si Injustitie, de tip Visinski-Pauker, sau Freisler, in aceasta problema, extrem de rusinoasa pentru poporul roman ! Dl Paul Goma, un erou exilat pentru ca nu putem privi Adevarul in ochi, este o victima a Injustitiei asumata si impusa ! (...)

34. Angajez un calau 07:02 Î 4 SeptembrieOFERTA
Puregoldj gata sa traga intr-un 'Goma [care] merita a fi pus la zid' este disponibil?

33. 'Evreii basarabeni 06:56 Î 4 SeptembrieLOGICA
erau negustori sau oameni de afaceri, si deci anti-comunisti!' Friedrich Engels era om de afaceri. Asta nu l-a impiedicat sa scrie Manifestul Comunist!

32. libertatea de gandire 09:59 Î 4 Septembriecartouche
de cand oamenii nu mai au dreptul sa se exprime liber? omul e liver sa creada in ce vrea si sa nu creada ceea ce i se pare de neacceptat. A i se impune unui om ce sa creada si ce nu este la fel de periculos cum faceau comunistii.
Sa fie doar o intamplare oarecare ca comunismul nu este pus pe aceeasi treapta cu fascismul, desi a facut mult mai multe victime?
nimeni nu are dreptul sa se lege de Paul Goma-atata vreme cat nu se poate dovedi ca el a facut ceva rau, ca din cauza lui au suferit pe nedrept semeni de-ai lui. Restul e ura si invidie

31. Paul Goma 10:11 Î 4 SeptembrieItic Strul
1.Paul Goma este un erou si merita toata stima pt. activitatea lui de dizidend anticomunist. Curajul si demnitatea sint apreciate de toata lumea indiferent de religie, etnie, etc. 2. Prin ideile sustinute in "Saptamina Rosie" Paul Goma s-a dovedit a fi "un clasic in viata" sau (mai putin frumos) "o relicva vie" a antisemitismului romanesc al anilor '40. Un avocat al scuzelor si pretextelor celor care au omorit sau au nenorocit vietile la atita amar de oameni numai si numai pt. faptul ca erau evrei si nu din alt motiv. Pt. asta protestez impotriva ideilor exprimate in aceasta carte si voi continua sa protestez chiar daca dl. Goma a fost un merituos disident anti-comunist. In numele fair-play-ului astept de la dinsul o carte cu titlul "Saptamina Neagra" in care sa descrie trenurile mortii din Moldova si pogromul din Iasi, fara a incerca sa le justifice...

30. Singurul cu coloana vertebrala!!!! 13:14 Î 4 SeptembrieEu
Nu exista alticineva, decat Paul Goma, care sa ne spuna adevarul istoric si trait al comunismului (si neocomunismului) din romania!!

(...)Amintirile lui Goma s-ar putea sa fi fost rascolite si incurajate de niste prieteni militanti arabi la Paris... si inspiratia din cartea amintita de jurnalist in articol, sa fie rezultatul sprinului primit de la prietenii dezinteresati din tarile amintite...

38. Goma merita a fi pus la zid 19:53 Î 3 SeptembriePuregoldj
Sunt d'accord cu dle Lazaroiu. Dar sa adaug ca in mai mult parte, evreii basarabieni erau (a) foarte religiosi, sau (b) negustori sau oamenii de afaceri -- si deci, ANTI-comunisti! Goma este un antisemit paranoid si apologet pentru criminali legionari. Cei care le-au huiduit si l'au scuipat trupelor Romani au fost in mare majoritate agenti sovietici. Legionari -- si Goma -- a vazut numai evreii. Are destul de disidenti democratici care putem a onora (Maniu, Caposu, Cornea, samd.).
Pentru D.S. -- Garaudy nu "a ingaduit sa pune in discutie anumite aspecte ale holocaustului"; el este negationist!

37. Secu nu iarta si nu uita 20:30 Î 3 SeptembrieEscu
Ma tem ca cei mai activi detractori ai lui Paul Goma sunt fostii securisti. Ei alimenteaza campaniile anti-Goma demonstrându-i marelui dizident ca se pot razbuna, si inca bine de tot.

36. Paul Goma 04:07 Î 4 SeptembrieZisu
Articolul e bine scris si nu ia parte nimanui. Lui Paul Goma trebuie sa i se dea credit pentru ca a fost disident si a avut curajul sa se opuna comunismului. Cei ce am trait perioada comunista stim ce inseamna asta. Cei ce au facut-o si-au riscat viata si pina la urma au avut o mica contributie la sfirsitul acestui cosmar.
Nu l-am citit pe Goma si nu pot face comentarii despre ce a scris. Oricum, ii dau mare credit pentru ca a fost unul dintre cei mai stiuti disidenti. Pe de alta parte, nu vad de ce evreii sunt separati pe el. Care e deosebirea dintre ei si arabii ce tipa gihad cind cineva publica o caricatura despre Mohamed? Israel e o tara democratica dar de multe ori nu intelege democratia. Acum citiva ani s-a scris mult in presa despre Omul de stiinta Roman Paulescu ce a descoperit insulina. Evreii din toata lumea au protestat impotriva lui pentru ca Paulescu scrisese citeva articole antisemite. Guvernul Francez a fost fortat sa-i dea jos statuia din fata spitalului Francez unde a lucrat el. E o biserica in Piata Muncii unde e o statuie mica a lui Antonescu. Ultima data cind am trecut prin fata ei, avea o galeata mare deasupra ca sa nu se vada (evreii au vrut asta). Cea ce evreii nu inteleg este ca asta nu inseamna democratie si practic lucreaza in defavoarea lor. Am mare stima pentru evrei: cred in educatie, au produs oameni de mare valoare, Israelul este singura democratie in acea zona a lumii. Dar, evreii au un procent ce nu inteleg democratia si care prin actiunile lor nu fac decit sa contribuie la cresterea antisemitismului in Europa. Acest mic procent are ceva in comun cu extremistii islamisti

35. Descurajare 02:57 Î 4 SeptembrieTruda
Goma ramine Goma ca si ceilalti care au stiut sa ne mentina creierul sa nu fie spalat de tot ,iar cei care dezinformeaza cauta sa diminueze rolul fiecarui dizident pt a descuraja si diminua lupta acestora impotriva comunismului.Iar cu privire la partea evreiasca totul trebuie contestat in contextul acelor vremi si nu a acelor dictate de azi

44. România 05:47 Î 1 SeptembrieCorector
se scrie cu majuscula. Daca esti cu adevarat român. 'Nu ei au smuls Basarabia României'? Cam superficial spus. Au facilitat raptul Basarabiei. Ar fi multe de comentat la + - Goma, dar Dumneavoastra nu sunteti cu adevarat român si nu veti intelege. A propos, in scoala comunista ne invatau ca germanii au facut sapun din 3 milioane de evrei. Acum Yad Vashem neaga toate acestea. Este Yad Vashem negationist? Românilor le place logica.

43. Un pas inainte! 02:21 Î 1 SeptembrieSemnatara a ...
Curajul lui Goma de a spune intotdeauna ce crede, ce stie, aroganta ambasadorului israelian de se amesteca in treburile interne ale romaniei (in fond cine dicteaza cum se aleg eroii?) si lasitatea clasei intelectuale sperziata de taboo-uri impuse de comunitatea evreiasca, in sfirsit discutate liber in presa. Cind un om de stiinta sau un critic de arta propune o teorie considerata falsa, este ...

42. "Riscul" de a spune adevarul 23:50 Î 31 August Dan Paun
Goma a avut curajul in "Saptamana Rosie" sa spuna adevarul, realitate istorica ce multi o stiu dar nu au curajul s'o faca, si o plateste. Felicitari pentru analiza corecta din articolul ziarului.
41. Stangismul la romani. 22:49 Î 31 August Moby Dick
M. DINU GHEOGHIU este un stangist de proasta factura . Venit in Franta pe baza unei relatii cu Pierre Bourdieu , un cripto-comunist sociolog in timpul liber, M.D. Gh. ii duce mai departe gandirea. Atat. Si cam gata.
40. cam superficial 22:41 Î 31 August +- goma
goma opozantul - tot respectul. goma din saptamina rosie - rusine. nu citiva francitiori rosii, fie ei chiar evrei, au provocat legile discriminatorii ale guvernului goga - cauza. nu ei au smuls basarabia romaniei. nu se ucid femeii, copiii, batrini si nu se deorteaza... rromi in transnistria pentru ca au fost extremisti care au tras impotriva romanilor in retragere.
49. sclavii evreilor 16:36 Î 1 Septembrie cititor
credaem ca numai americanii sunt sclavii evreilor, da se pare ca si in europa francezii si germanii se bat pentru acest "titlu".
adica sa dam afara un crestin care nu e sclavu' nostru dar sa primim la paris cohorte de musulmani. se pare ca francezii au "orbu gainii".
li se pregateste o implozie "powered by jew".
48. Supraoameni? 12:56 Î 1 Septembrie Volodea
Goma este un scriitor adevărat in definitia caruia intra si curajul de a spune adevarul. Evreii sunt cumva superoameni? Nu gresesc, nu mint, nu ucid? A-i trata atat cu virtuţile pe care le au, dar si cu pacatele inerente speciei umane înseamna,, anti-semitism? Asta s-o creada doar prostii, conformistii si conjuncturistii...
47. Problema se complica 11:35 Î 1 Septembrie Nohope
atunci când un intelectual tinar si energic, cu mintea incarcata de toate ideologiile antiromânesti : 'Eu sunt un patriot român crestin, dar iubesc adevarul, nu lozincile nazisto-legionare, care au facut atâtă rau tarii noastre si ne-au dezonorat !', ne loveste cu imperativul : 'Va rog sa va puneti la curent cu istoria !' Din ce familie provii?, intrebau basarabenii. Câti din familia ta au ...
46. Paul Goma 10:26 Î 1 Septembrie *Lazaroiu D.F.* - ...
Si eu am citit cartea lui Goma. Se refera la fapte cunoscute, dar exagerate. In primul rând Basarabia a fost luata de Rusi, nu de Evrei. In al doilea rând, Evreii care s-au bucurat de venirea Rusilor nu erau singuri, era vorba de comunisti, fie ei Evrei, Români (PCdR-isti), Rusi, Ucrainieni si altii. Unii au vrut sa-i vada numai pe Evrei (eram în plina efervescenta legionara. Pe de alta parte, legile Goga-Cuza din 1938 a anulat cetatenia româna a Evreilor din Basarabia (va rog sa va puneti la curent cu istoria !). Si vrea cineva sa creada ca este posibil ca persoane decazute din drepturi, sa-i iubeasca pe Români ? Domnilor, s-au aliat cu Rusii comunistii, indiferent de origine nationala, Slavii si Evreii decazuti din drepturi de regimul Fascist al lui Goga-Cuza. Repet, învatati istoria.
PS. Eu sunt un patriot român crestin, dar iubesc adevarul, nu lozincile nazisto-legionare, care au facut atâtă rau tarii noastre si ne-au dezonorat ! ...
(Nu știam unde se ascundea creștinul patriot român Lăzăroiu !)
45. Franta este un stat talmudic? 09:09 Î 1 Septembrie ion
Doar repet intrebarea la care poate dl Stanca sau oricine va raspunde: Franta ese sau a devenit un stat talmudic, prin stat talmudic intelegand statul care este guvernata conform preceptelor talmudului, asa cum stat musulman este statul guvernata conform coranului.
54. sa nu fie prea tarziu 08:06 Î 2 Septembrie Valentin
sper ca domnul Paul Goma sa revina in tara , avem mare nevoie de dumnealui , poate se implica basescu pt ca a condamnat comunismul .
53. Oare lumea in care traim exista libertate? 22:46 Î 1 Septembrie Americanul
Intr-o lume cu adevarat libera fiecare din noi are dreptul sa afirme si sa nege orice subiect doreste. Delictul de opinie exista numai in societatile totalitare.

Cit despre Goma, cine se oboseste sa-i citeasca opera vede ca nu e negationist, ce face el se numeste punere in context si prezentarea adevarurilor romanilor, chestie care deranjeaza la culme unele cercuri ...

9. Le Monde. 16:51 Î 2 Septembrie Cezar Teodorescu

Le Monde e o gazeta de extrema stanga inbracata in haina democrata. In materie politica ei se cred alfa si omega ideilor "sanatoase". Ei cred ca sunt singurii care au dreptul la idei si atitudini politice. Ei au dezarmat Franta si continua s'o dezarmeze. Imaginativa planeta noastra condusa de asemenea democrati: ar fi infernul ce ni s'a prezis de-atata timp.

58. *Când plânge 11:28 Î 2 Septembrie Criticaliterara*
pentru neamurile lui ucise, este de fapt vorba numai despre 'gunoaiile care le produce' Paul Goma, 'o nula'. Si nici macar nu erau neamuri alese.

57. *Valoare literara zero 11:07 Î 2 Septembrie Paul Goma*
Ce povesti cu antisemitismul. Goma asta este o nula, a aparut in ziare ca a fost dizident. Ok, a fost, sa fie apreciat pentru asta nu pentru gunoaiile care le produce.

55. GOMA- CETATEAN DE ONOARE AL ROMANIEI ! 09:27 Î 2 Septembrie TITUS
Obraznicia unor membri ai acestei minoritati este fara margini! Minoritate al carui numar adevarat, ne este tinut secret de catre autoritati pt. a nu ne speria. Poate ne ajuta MIHAI EMINESCU in „CHESTIUNEA EVREIASCA” pe care incercati sa-l cenzurati de 100 de ani, de parca-ti fi la voi acasa...unde-o fi asta !

Luni 8 august 2011

Pentru că noaptea nu mi-a fost atât de foarte grea: preț de o mașină - îmi ziceam, în gândul meu din somn, ca azi, de cum încep a scrie în Jurnal, să revin la Utopia mea.

M-am poticnit de la început:

Iar? Aceeași? Să repet ce am spus/scriș, mereu, mereu, ca un disc uzat, vorba fie-Iertatei?

Bine dar despre ce altceva să scriu - în Jurnalul-mi?

Despre... viață, despre moarte...

A propos: Îi dau înainte cu Utopia, cu Școli Normale sferoide, destinate a ușura viața femeilor noastre din Mana și împrejurimi, când eu nu am un costum de înmormântare?- lipsă despre care am mai scris, fiind eu repetiționist enervant, agasant?

Uite, am citit pe undeva că “la ei” morții săraci, care tot urmează a fi arși, sunt îmbrăcați în costume (de înmormântare) din hârtie. Ieftin, curat, nepoluant: hârtia se consumă rapid, rămânând doar “conținutul”: mortul. Unde mai pui că rămășițele pământești au mirosul meu: de hârtie arsă.

Așa-ceva, așa-cumva mi-ar conveni:

Pentru că m-ar scuti (în fine, pe Ana) de “achiziționarea unui costum din țesătură textilă” - aici, în târgul săptămânal de pe Bd. Belleville găsești costume cu 50, ba chiar cu 20 euro, un chilipir, o, plească vorba finului intelectual Paleologu junior. Dar pentru că “procesul”, ca să mă alint, ar fi în firea lucrurilor mele, al vieții mele, crescut printre cărți arse - de bolșevici, de antibolșevici înspăimântați de înspăimântătorii bolșevici, de liicheni de-ai

noștri, din popor, interpretînd o vorbă mai așa, a eternilor brucani că... dacă nu face să dispară cartea cutare, adineauri tipărită - după ce fusese lăudată, apoi solicitată, apoi cerută autorului - dracu-l ia: pierde, i se retrage, de sus-de-tot (așa cum i se dăruise: tot de sus-de-tot), Editura Politică!

Asadar, ce modalitate de a dispărea de pe acest rotund pământ, învăluit în miros de carte arsă - vreau să spun: hârtie, ceea ce, pentru mine, scriitor, este același lucru?

Bun, mi-au zis poezeaua de azi, mă pot îndrepta spre alte orizonturi...

*

Mi-a scris traducătorul japonez recomandat de Puși Dinulescu. Eu m-am bucurat, i-am transmis lui Puși să-i transmită titlurile câtorva cărți. Și așa. Se numește SUMIYA Haruya. Zice că i-a plăcut **Justa** - ce coincidență: și mie ! A găsit pe internet **Ostinato**, “dar (deocamdată) nu știu cum să operez această pagină”. I-am scris că nici eu nu știu (de fapt, nu am înțeles ce înțelege el prin “a opera”). Și așa. Aștept să-mi răspundă. Folosește o limbă română corectă - dar nu chiar totdeauna. Și așa.

Marți 9 august 2011

Și măcar dacă aș afla motivele pentru care într-o noapte transpiș mai puțin, în alta mult mai mult : aș încerca să fac în așa fel încât să-mi fie mai puțin-rău.

Dar nu aflu.

Ieri Ana mi-a cumpărat patru bluze-de-noapte: mai grosicioare, ca să rețină cât de cât lichidul (încărcat de săruri, încât, la fiecare trezire mă... trezesc cu ochii lipiți, cu genele încărcate de sare, de parcă m-aș fi/ aș fi fost scufundat în Marea Moartă). Frumoase, bluzele: nu-i păcat să le stric, îmbibîndu-le cu rezultatul exudațiilor mele proprii și personale? Și nocturne?

Ba da, e mare păcat.

Și așa.

*

Camerista africană a înaintat o plângere “în civil”, pentru comportament sadic în-timpul. Asta nu anulează “penalul”, dar jurnaliștii și mai ales avocații lui DSK o acuză că “vrea bani”.

Foarte bine! Să ceară milioane de dolari - ce, i-ar strica nește milioane de dolărași? Și-ar cumpăra o căsuță, două capre, chiar și trei găini.

Miercuri 10 august 2011

Minune: az' noapte am asudizatără numai... două bluze și două fețe de pernă. Că, de ce? Că - nu știu.

N-o să-mi spun că mi-a trecut boala. Deci și bătrânețea, futu-i crețea!

(Deși, mai știi de unde sar minunile în lumea noastră?)

*

Devastările, vandalizările, incendierile din Anglia:

Jurnalezii franci (frați buni cu dâmbovițelini noștri dragi) se întrebă în toată inocența:

“De ce asemenea acte (vandalizări, mai degrabă în scopul de a distruge, decât în acela de a fura) nu s-au manifestat la noi, în Franța?”

Ba “asemenea acte” s-au manifestat, la voi, în Franța, dar vorba lui Alex Ștefănescu: “eu nu mă născusem în acel moment”, nu ați avut cum să le observați: uite, eu, metec, am scris un text despre “Piromani”- acum vreo zece ani - vorbind de furioșii din banlieues care îi atacau pe liceeni, nu ca să-i jefuiască, ci ca să *distrugă* ceea ce ei nu aveau: telefoane portabile, “adidași” etc.

*

“Evreii cer Academiei Române schimbarea definiției cuvântului “jidan” din DEX - Observator. 8 august 2011 – 17:50

Centrul pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului a solicitat Academiei Române să schimbe definiția cuvântului “jidan” din dicționar și să specifice clar că este vorba de un cuvânt periorativ.

“Academia Română a luat acest cuvânt anti-semit și l-a transformat într-unul legitim. Dicționarul precizează că termenul este unul colocvial, dar omite să spună că are înțelesuri profund anti-semite. Este cuvântul pe care îl auzeau evreii când erau urcați în ternurile morții”, a declarat directorul Centrului, Maximilian Katz, pentru Associated Press.

Katz a adăugat că termenul este frecvent utilizat pe forumurile online ale publicațiilor românești. “Asistăm la o drastică creștere a încercărilor de a arunca vina asupra evreilor pentru criza mondială, pe internet”, a spus Katz.

Acesta a adăugat că menținerea sensului de “colocvial” al cuvântului poate genera confuzii, mai ales că mulți români folosesc cuvântul “jidan”, chiar dacă nu sunt anti-semiți.

Academia Română a mai primit în februarie o cerere similară din partea organizațiilor de romi, care s-au plâns că la definiția cuvântului “țigan” din dicționar este apare explicația “Epitet dat unei persoane cu apucături rele”. Scrisoarea a fost trimisă și președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Csaba Ferenc Asztalos, care a declarat că cererea Centrului este întemeiată.

“Oamenii trebuie să înțeleagă cuvântul în sensul său real, care este peiorativ și rasist, atât față de evrei, cât și față de țigani”,

Nu cred că «Evreii (articulat, cum a cerut Luminăția sa Gârbea să-i numesc) au cerut Academiei Române schimbarea definiției cuvântului “jidan” din DEX», ci analfabetul Maximilian Katz, profitând de faptul că sediul “Centrului pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului”- pe care îl conduce el (“pe culmi”) a intrat în vacanță și cum s-a trezit singur-singurel în ditamai Centroiul (“pentru Monitorizarea afacerilor”!) hai să se joace cu “dotările”, ba chiar să le pună la treabă. Așa va fi ieșit, nu cererea, ci *dictatul*: nu al evreilor (la plural), ci al singularului Max Katz. Cine să-l certe pentru gafă (eu îi spun, politico: cretinărie). Oișteanu? “Radu Ioanid”? Wiesel? Dar aceștia, ei înșiși străluciți falsificatori de istorie, de adevăr - chiar de limbă - l-ar felicita, pentru... “inițiativă”.

Inocentul - ca să nu spun: ignarul - Katz nu știe (privindu-i fotografia nu-l cred atât de inteligent, încât să se prefacă a nu ști - că, în limba română, cuvântul *jidan* a fost prezent de când purtătorii acestei comunități au năpădit pământurile românești, alungați din cele două Imperii, rus și austro-ungar, adică binișor înainte ca Eminescu să scrie ce a scris despre acest Pericol Negru - și nu cum se exprimă el ca un vițel repetent: **“Este cuvântul pe care îl auzeau evreii când erau urcați în trenurile morții”**.

De unde vine, în românește “*jidan*”? Desigur, de la “*iudeu*”, Max Katz - nu știai? Dar ce știai tu (care nu știi nimica decât să pui la cale escrocherii dintre cele mai murdare - și care ne explici nouă, normal-informaților, gogorița: **“Este cuvântul pe care îl auzeau evreii când erau urcați în trenurile morții”!**)?

O distorsiune cronologică mai nerușinată decât asta am auzit-citit-o în **Cartea Neagră** a lui I. Ehrenburg și a lui V. Grossman: acolo cauza și efectele erau intervertite pur și simplu!

Nu știai, măgarule, ignarule că *iudeu*, a dat în limbile din Europa de Est și centrală (grafiez în limba română): *jid*, în poloneză, *jîd* în rusă, *jid* și *jidov* în maghiară, *jidan* în română? Cuvântul pe care îl preferi, mă rog frumos, ca o putoare ce ești, crezându-te mereu la o cantină de lux (sic) a partidului comunist, unde chelneri *goi* îți execută pe loc comanda. *Evreu* ne-a venit târziu, de la ruși, ca un dublet... respectuos, ceea ce nu justifică dictatul obraznic, ticălos, al tău, Max Katz, de a “explica” termenul *jidan* oamenilor care **“(nu) trebuie să înțeleagă cuvântul în sensul său real, care este peiorativ și rasist”**

De ce “trebuie”, trebuitorule, trebuitorule, dictator infanțilo-handicapat sever, cu facies de tâlhar de drumul mare, Katz? Și care, mă rog, este *sensul real* al cuvântului “jidan”? “Ne-jidan”? Sau mai pe linia... Monitorului vostru Abuziv (ca o

monstruoasă Ambasadă URSS în plin București) : “Anti-jidan”?

Dar cine este tovarășul Marco Maximilian Katz? Din ce bortă a ieșit el, gata uns (de Wiesel) șef monitorist - desigur antiantisemitist - profilul o cerea.

Să aflăm ce spune Google:

1) “Marco Maximilian Katz s-a nascut in Bucuresti in 1959 si a emigrat din Romania in 1977. In anul 1994, a fost trimis in Romania de un investitor strain, ocupandu-se de infiintarea si managementul departamentelor resurse umane, administratie si securitate ale unei societati care a pus bazele unei afaceri ce a operat in Romania pana in 1998. In acel an Marco Maximilian Katz, fost solicitat sa se alature unui alt investitor strain care a condus activitatile duty free si servicii aeroportuare din aeroporturile Otopeni, Timisoara si Constanta incepand cu anul 1992.”

2) Plangere Penala la adresa lui Marco Maximilian Katz (Centrul pentru Monitorizarea si Combaterea Antisemitismului din Romania) pentru denunt calomnios si incitare la ura

By bizman on 28 Feb 2011, 11:26 Î In Conspiratii Î 203 views Î

Astazi, 22.02.2011, Asociatia Civic Media a depus la Parchetul General, Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, urmatoarea

PLÂNGERE PENALĂ Împotriva:

-numitului Marco Maximilian Katz în calitatea acestuia de președinte al MCA Romania – „Centrul pentru Monitorizarea si Combaterea Antisemitismului” in Romania, cu sediul în Bucuresti, Str. Cristian Popisteanu 2-4, Sector 1, adresa web www.antisemitism.ro, cunoscut cu antecedente legate de crima organizata si in dosarele DNA din timpul Guvernarii Nastase -persoanelor necunoscute care au proferat ca urmare a plangerii MCA catre Patriarhia BOR amenințări cu moartea la adresa ieromonahului Justin Pârveu, staret al Mănăstirii Petru Vodă, judetul Neam, si pe care aveti posibilitatea sa le identificati cu usurinta

-Cine este acuzatorul Parintelui Justin Parvu? **Marco Maximilian Katz, implicat intr-o spaga de 2,5 milioane euro pentru Guvernul Nastase** Luni, 21 februarie 2011 Sursa: Ziaristi Online Autor:

- Parintele Justin Parvu de la Petru Voda, batranul duhovnic al Ortodoxiei Romane, cu 17 ani de temnita bolsevica in spate, a fost sarbatorit la implinirea celor 92 de ani ai sai, pe 10 februarie, cu cantece din tineretea sa, perioada interbelica, printre care si imnul Miscarii lui Corneliu Zelea Codreanu, Sfanta Tinerete Legionara, pe versurile marelui poet roman Radu Gyr.

O serie de publicatii cu orientare ideologice neo-kominternista a raspuns imediat la apelul unei organizatii-fantoma de “monitorizat antisemitismul” care se scandaliza aberant fata de o manifestare privata si personala. Vezi Doamne, corectitudinea politica neo-marxista permite homosexualilor exhibitionismul in public dar nu ar permite sa se cante “asa-ceva” in propria chilie a unui martir al inchisorilor comuniste. Un comentator al articolele incriminatorii observa sec: “Daca se canta o manea de Guta sau Adrian ‘Copilu’ Minune’ era bine? Atunci era ‘roman’ si nu se mai supara nimeni? Dar Internationala?”.

Am fost curiosi sa stim, totusi, si cine sta in spatele organizatiei-fantoma atat de bine mediatizata. Si am aflat:

Scandal electoral “duty-free”

DNA-ul a primit joi de la ziaristii unui cotidian central o inregistrare “bomba”, care reaprinde un scandal din epoca guvernarii Nastase, legat de afacerea duty-free-urilor din aeroportul international Otopeni, semn ca s-a

dat liber la scandaluri politice electorale. Potrivit inregistrării, fostul secretar de stat **Liana Iacob si Marco Maximilian Katz** (foto), reprezentant al companiei EDF, au avut o conversatie de 27 de minute, in anul 2001, la trei luni dupa ce fostul sef al cabinetului Nastase, **Sorin Tesu**, s-ar fi intalnit cu patronul firmei, Henrique Weil, si i-ar fi pretins 2,5 milioane de dolari pentru prelungirea contractelor de exploatare a magazinelor duty – free. Caseta nu a fost pomenita la cercetarea penala din 2006, dar, miracol, a iesit la iveala tocmai acum, in campania electorala din 2008.

Jurnalistii unui cotidian central au intrat in posesia unei inregistrari, data din 2001, in care se arata cum omul de afaceri Marco Maximilian Katz reprezentant in Romania al firmei EDF, companie care opera magazinele duty-free de pe Aeroportul international Otopeni, impreuna cu fostul secretar de stat din Guvernul Nastase, Liana Iacob, incearca sa negocieze un comision de 2,5 milioane de dolari, pentru ca firma EDF sa-si pastreze contractul de pe aeroportul Otopeni. Inregistrarea conversatiei a fost depusa joi, la Directia Nationala Anticoruptie, drept proba, dupa ce oficialii firmei au cerut redeschiderea dosarului in care procurorii anticoruptie au dat de doua ori solutia de neincepere a urmaririi penale. Magazinele de pe Aeroportul Otopeni sunt subiectul unui proces pe care firma EDF l-a intentat, in 2005, Guvernului Romaniei. Reprezentantii EDF cer despagubiri de 120 de milioane de dolari, pentru blocarea afacerilor din Romania. Audierile pentru acest proces incep pe data de 5 mai.

Duty-free-urile de partid

Sorin Tesu a mai fost anchetat, in 2006, de DNA, dar a declarat ca nu s-a intalnit niciodata cu patronul firmei EDF, dar ca l-ar fi cunoscut in Israel. Scandalul magazinelor duty-free din Aeroportul Otopeni a inceput inca din 2002, cand cotidianul german Die Welt scria ca Weil ar fi fost supus unui santaj pentru ca EDF sa-si continue administrarea spatiilor comerciale de pe Otopeni. *Marco Maximilian Katz s-a nascut in Bucuresti, in 1959, si a emigrat din Romania in Israel in 1977. Dupa 1994, el se intoarce in tara, ocupandu-se de infiintarea si managementul unei societati, care a operat in Romania pana in 1998. In 1992, Marco Maximilian Katz, impreuna cu un investitor strain, a condus activitatile duty free din aeroporturile Otopeni, Timisoara si Constanta. De profesie comisionar vamal, M.M. Katz este un personaj multilateral, care utilizeaza Holocaustul ca un business personal. Katz pretinde ca organizatia sa – Centrul pentru Monitorizarea si Combaterea Antisemitismului din Romania – este “afiliata ADLÖ, cunoscuta organizatie americana de lupta impotriva defaimarii. Am intrat pe site-ul ADL si nici vorba de vreun link, de vreo nota sau de cea mai mica mentiune de acest tip. Nu rezulta de nicaieri ca ADL ar avea vreo legatura institutionala cu Marco Katz.*

Holocaustul ca paravan

Am cautat pagina de web a asa-zisului Centru de combatere a antisemitismului, insa **adresa de internet www.antisemitism.ro, la care s-ar afla Centrul pentru Combaterea si Monitorizarea Anti-semitismului din Romania, este – momentan - inactiva.** Katz a inregistrat pe adresele unor firme cu mari probleme cu legea - EDF ASRO SRL si SC EDF Properties SRL, cu adresa Soseaua Bucuresti-Ploiesti km. 16,5, mai multe domenii de web care se refera la Holocaust, amestecate cu domenii personale si de firma: www.antisemitism.ro, www.bonded.ro, www.dutyfreeromania.ro, www.esky.ro, www.edf.ro, www.edfbonded.ro, www.edfgroup.ro, www.edflogitech.ro, www.holocaust.ro si desigur exista si un www.katz.ro. Cele doua firme se ocupau cu afaceri vamale si fac parte din grupul de firme EDF, intre care se afla si EDF Bonded Stores SRL, din Giurgiu care nu a avut nici un fel de profit in anii 2002, 2003, 2004, inregistrand, in schimb, numai pierderi, cel putin conform declaratiei fiscale.

Coruptie la nivel inalt

In 1998, Daniel Daianu a retras autorizatia firmei EDF ASRO pentru magazinele duty-free din Aeroportul Otopeni. Ministrul Finantelor a decis atunci retragerea definitiva a autorizatiei de "duty-free shop", eliberata de MF societatii EDF ASRO SRL pentru magazinele situate in perimetrul biroului vamal de frontiera Otopeni-calatori, precum si retragerea temporara a autorizatiei de "duty-free diplomatic shop" societatii comerciale EDF PROPERTIES SERVICES (ROMANIA) SRL, pentru magazinul amplasat langa biroul vamal Targuri si Expozitii. Verificarile efectuate la cele doua societati au scos la iveala numeroase ilegalitati, **precum evaziune fiscala, fals, si uz de fals** fiind constatate si incalcare grave ale Legii 87/1994, Codului Vamal, Legii nr. 12/1998 si Ordinul 586/1993 al Ministerelor Finantelor si Comertului. In data de 15 martie 1999, Directia Cercetari Penale din cadrul IGP a inceput urmarirea penala impotriva directorului general al Directiei Generale a Vamilor, **Nini Sapunaru**, pentru abuz in serviciu contra intereselor private (art. 246 Cod Penal). In calitate de director general al DGV, Nini Sapunaru era cercetat deoarece a refuzat, in mod nejustificat, incalcandu-si atributiile de serviciu, sa inainteze la Ministerul Finantelor documentatia intocmita de SC EDF Astro SRL Bucuresti si SC EDF Properties SRL Bucuresti pentru avizarea functionarii magazinelor tip duty-free in mai multe puncte de frontiera. Asadar, chestiunea, tipic romaneasca am spune in alte circumstante, sta in felul urmator: *Holocaustul, antisemitismul si combaterea sa stau la un loc cu duty-free-ul, cu afaceri dubioase sau oricum aflate in vizorul legii, iar Katz, cocotat peste aceasta ingramadeala, da lectii despre morala si justa conduita fata de teme majore – cum sunt antisemitismul si Holocaustul. Cum a ajuns gestionarea unor termeni atat de tragici in ograda unor firme de duty-free antrenate in mari scandaluri de coruptie, numai Yahve stie.*

Integral pe Ziaristionline.ro

Dan Culcer - LUNI, 21 FEBRUARIE 2011

Opinii despre Marco Maximilian Katz, director al Centrului de Monitorizare și Combatere a Antisemitismului în România (MCA)

"Marco Maximilian Katz este director al Centrului de Monitorizare și Combatere a Antisemitismului în România (MCA).

ACTUAL » JUSTIȚIE »

"Cotidianul" a publicat o înregistrare audio care arată negocierea unei mite uriașe în guvernul Năstase

24 Apr 2008, 20:07 ÎRealitatea TV Cătălin Prisacariu, șef departament Investigatii Cațavencu: Există confirmări oficiale

Dezvăluire de senzație a jurnaliștilor de la Cotidianul. Aceștia au intrat în posesia unei înregistrări care arată cum erau negociate și împărțite comisiunile plătite de firmele care aveau contracte cu statul român și care vroiau să le prelungească.

Este vorba despre o conversație de 27 de minute purtată de fostul secretar de stat din guvernul Năstase, Liana Iacob, cu reprezentantul în România al firmei EDF Marco Maximilian Katz, principalul operator al duty-free-urilor de la Aeroportul Henri Coandă.

Potrivit jurnaliștilor de la Cotidianul, fostul secretar de stat și reprezentantul EDF s-au întâlnit în octombrie 2001. Ziariștii spun că discuția ar fi avut loc la trei luni după ce fostul șef al cabinetului Năstase, Sorin Teșu, s-ar fi întâlnit cu patronul firmei și i-ar fi cerut 2,5 milioane de dolari pentru prelungirea contractelor de exploatare a magazinelor duty-free.

Din înregistrare rezultă că *Liana Iacob încerca să îl convingă pe reprezentantul EDF să plătească banii ceruți de Teșu, din care 95 la suta ar fi*

urmat să ajungă la Adrian Năstase. Liana Iacob a amintit, în discuție, și de întâlnirea dintre Teșu și patronul EDF, cel de la care a pornit scandalul mitei pentru duty-free-uri.

Înregistrarea conversației a fost depusă joi, la DNA, ca probă, după ce oficialii firmei au cerut redeschiderea dosarului în care procurorii anticorupție au dat de două ori soluția de neînceperea a urmăririi penale.

Magazinele de la Aeroportul Henri Coandă mai fac subiectul unui proces pe care firma EDF l-a intentat guvernului României în 2005. Oficialii companiei cer 120 de milioane de dolari despăgubiri pentru blocarea afacerilor din România. Audierile în acest proces încep pe 5 mai.

Printre martorii citați se numără fostul șef al cabinetului Năstase, Sorin Teșu, fostul secretar de stat Liana Iacob și fostul ministru al Transporturilor Miron Mitrea.

"Există confirmări oficiale din partea a doi dintre participanți, Marco Maximilian Katz, care a recunoscut, și Liana Iacob, care nu infirmă cele spuse. Nu există niciun motiv să ne îndoim de autenticitate (...) Nu e de mirare că în locuri în care se află înalți demnitari există dispozitive de înregistrare", a declarat Cătălin Prisacariu, șef departament Investigatii Cațavencu.

Întreaga înregistrare poate fi ascultată pe site-ul www.cotidianul.ro Money”

Joi 11 august 2011

Nici o logică: ieri, ziua, nu am transpirat, dar noaptea am udat două bluze și un cearceaf. Înțelege dacă ai ce.

Aliona Grati mi-a trimis ieri prima variantă a textului său. Îndrept scăpările din condei.

Vineri 12 august 2011

Prietena mea epistolară Sanda Văran - cu ea am schimbat câteva mesaje în urmă cu ani, apoi, după o pauză, acum câteva luni - îmi trimite:

“Am terminat de citit si jurnalul pe luna iulie si de cateva zile bune ma chinui intre dorinta de a va scrie ce gandesc si teama ca indrazneala asta imi va atrage dizgratia dvs. .Poate ma veti ierta.

Boala si batranetea sunt experiente pe care nu le putem imparti cu nimeni sau doar partial. Imi dau seama ca suferiti mult fizic, dar aveti o memorie extraordinara si scrisul nu vadeste niciun semn de slabiciune. Nu stiu daca familia a facut bine, sfatuindu-va sa nu faceti publice recentele filmari. Uneori, cei dragi incercand sa ne protejeze, ne strica starea de spirit si entuziasmul. Da, tocmai entuziasmul, care este esential in realizarea oricarui proiect.

Citind povestea extraordinara a devenirii si transformarii intelectualitatii romane dupa '89, a evolutiei unora din reprezentantii notorii ai lumii culturale si literare din tara si din diaspora... relatiile dvs. cu ei si toata tesatura de intrigi, lupta pentru putere si formele pe care aceasta le ia, toata mizeria si uraciunea sufleteasca a unora... mi-a aparut in minte un soi de viziune, pe care n-am putut-o indeparta: domnul Paul Goma, pe care toata ticalosimea literata s-a unit pentru a-l marginaliza, defaima si ignora, domnul Paul Goma

se intoarce in Romania pentru o seara macar. O seara la Ateneul Roman!

Va imaginati ce fețe ar avea toti??? De la Liiceanu la Laszlo si de la Manolescu la Nedeea Burca si Dorin Tudoran... Si apoi, toata agitatia si zarva, toata presa care ar vui, bucuria oamenilor simpli (cei trecuti de 40) care isi mai aduc cu siguranta aminte de dvs. de la Europa Libera.

Un dialog la Ateneul Roman, cu macar o televiziune care sa transmita in direct. Sa le explicati romanilor ce inseamna curaj, onoare, cinste si credinta intr-un ideal...

Dar cu cine ati putea vorbi despre toate acestea in Romania?

Nu prea vad pe nimeni de talia dvs. morala, iar dintre vechii "dusmani" (poate e doar impresia mea!), parca tot pe Nicolae Breban il dispretuiti mai puțin... ca si atunci in '77, cand v-ati hotarat sa va duceti la el, sa-i propuneti sa vi se alature in protestul pe care il pregateți.

(Citeam chiar astazi ca mai nou dl.Breban e acuzat nu doar de colaboreare cu Securitatea, ci si de propaganda legionara si antisemita. Shafir si Antonesei zburdau deja de bucurie pe blogul lui Dan Grosu.)

Va cer iertare pentru paranteza si, inca o data, pentru indrazneala.

Cu stima,

Sanda Varan

Da, Dragă Sanda, însă cât voi mai rămâne în viață, soție îmi va fi Ana, fiu: Filip-Ieronim.

*

Ce este asta, oameni buni? Nici în visele rele care mă bântuie de când îmi tot trag sufletul nu am fost călcat în șenilele tancurilor rusești ca această hotărâre a lui Filat.

Ce ziceam de acest Filat? Că a făcut armata în trupele NKVD și că are facies de cur al lui Voronin? Se vede că nu rostisem tot răul gândit de acest răufăcător kamunist-rusist de cea mai puturoasă specie: *maldavian*!

Contrariul ar fi fost de mirariul:

“Platforma Civică ACȚIUNEA 2012 condamnă in termeni duri eliminarea „Istoriei Romanilor” din programa scolara din Basarabia

Joi, 11 August 2011 Bucuresti-Chisinau/Romania/Romanian Global News

Platforma Civică ACȚIUNEA 2012 condamnă în termenii cei mai duri decizia Guvernului Republicii Moldova, în frunte cu premierul Vlad Filat și ministrul Educației Mihai Șleahțișchi, de a elimina disciplina de studiu „Istoria românilor” din programa școlară a instituțiilor de învățământ preuniversitar, transmite Romanian Global News citand un comunicat al Platformei.

„Organizațiile componente ale Platformei Civice ACȚIUNEA 2012 consideră că excluderea materiei „Istoria românilor” din curricula școlară și înlocuirea acesteia cu disciplina „Istorie”, care comasează elemente de istorie universală, istorie națională și istorie regională, reprezintă un atentat la conștiința națională a românilor basarabeni pe care numai regimul comunist al lui Vladimir Voronin a mai îndrăznit să îl pună în practică.

Platforma Civică ACȚIUNEA 2012 solicită respectuos Guvernului și Ministerului Educației din Republica Moldova să revină asupra hotărârii de

a înlocui materia „Istoria Românilor” cu disciplina „Istorie”. Lansăm un apel către societatea civilă și către politicienii din Republica Moldova și România de a întreprinde acțiuni de informare și contestare a acestei măsuri a Guvernului R. Moldova, care ignoră adevărul științific și care este profund antiromânească și reprezintă, în esență, o revenire la intențiile de a se promova la nivel de stat ideologia pseudo-națională moldovenistă.

Reamintim Guvernului Filat că aceia dintre noi care am ieșit în stradă pentru dărâmarea regimului comunist al lui Vladimir Voronin în 7 aprilie am făcut-o nu pentru a aduce la putere un nou regim antiromânesc dar pentru a sprijini un guvern democratic, fidel principiilor europene, care încurajează afirmarea identității și a dialogului, inclusiv referitor la aspectele trecutului comun al românilor de pe cele două maluri ale Prutului. Nu am uitat pentru ce am luptat în 7 aprilie și nici pe cei care au murit pentru acele idealuri. Deși sperăm să nu fie nevoie, o putem lua oricând de la capăt”, se arata în comunicatul făcut public de Platforma Civică ACȚIUNEA 2012.”

**Iată cum Flori Bălănescu însoțește această cumplită știre
(ea mi-a transmis-o):**

“In Romania, istoria romanilor a fost inlocuita cu istorie - pur si simplu, pentru a ne <ralia> (detest o asemenea terminologie) la normele impuse de Uniunea Europeana. Moldova nu este stat UE si nici nu va deveni pentru ca adopta in avans o astfel de masura. Asadar, care sa fie ratiunea (intr-o tzari-soara cu un stat strutzo-camilesc)? Rivna unora de a fi considerati europeni sau, mai degraba, strategii de scalimba diplomatie interna(tionalista)? Intr-o tzara in care o parte a oamenilor vorbesc <moldoveneste>, altii ruseste, pastrarea particulei roman/ romanesc in titulaturi este un gest de curaj, dar si unul de demnitate a fiintzei comunitare ce-si cauta restabilirea identitatii. Oricit de depasit ar suna, Vlad Filat si compania nu-si dau seama ca vor pieri pre limba lor, pentru ca nu-si dau seama care-s adevaratele repere ale momentului istoric. Nimic trainic nu s-a construit pe: <Acum nu e momentul!> Si cum sa dobindesti o identitate transnationala (europeana) daca nu esti sigur de identitatea ta nationala? Oricit de deranjati ar fi teoreticienii mai vechilor sau mai noilor concepte din jurul NATIUNII, nu putem fi despartiti, ruptzi din matricea noastra, oricare ne-ar fi limba materna. Si nici nu putem trece peste DEZNATIONALIZARI facute prin teroare si crima, de dragul unui viitor in care nu reprezentam nimic. Din nefericire, in ultimii 20 de ani am fost reeducati prin diversiune mediatica sa privim <Tot inainte> (va mai amintiti lozinca asta? Ii intreb pe aceia care sunt macar de virsta mea). Dar trecutul, dar memoria noastra? Putem avea viitor fiind amnezici, autisti?

La acestea nu am de adăugat decât o neputincioasă înjurătură de mamă la adresa trădătorilor neamului nostru de neamuri-proaste.

Un articol Stela Popa din *Jurnal.md*. 11 Aug 2011

Pe când obiectul „LIMBA” în loc de „LIMBA ROMÂNĂ”?

“Tinerii pe care îi vedeți în imagine sunt de la protestele din 2002-2003, atunci când, conduși de un ideal, au ieșit și au protestat cu manualele de Istoria românilor și Limba română în mâini contra comuniștilor. Sunt cei care ceva mai târziu, pe 7 aprilie 2009, au ieșit și s-au revoltat tot contra regimului Voronin. Acum, unii lideri de la Chișinău, în care au investit încredere și care au luptat cot la cot alături de ei în fața Președinției și a Parlamentului le-

au furat această mică revoluție (vezi titlul unei cărți), dar nu numai. Vor să le fure acum și istoria – istoria românilor. Mulți se simt trădați. Pragmaticii de la Chișinău ne îndeamnă să fim atenți la “conținut” și să nu reacționăm la “forme”. Este oare suficient? Nu riscăm să repetăm istoria? După 20 de ani de “independență”, facem la fel ca și cu “limba moldovenească cu grafie latină” din Constituția din 1994...

De ce oare se ating politicienii democrați de acest subiect sensibil? De ce o fac înainte de o toamnă care se anunță fierbinte și în care apar semnele unor noi “coaliții monstruoase”? Să fie oare comuniștii mai tari, mai abili și mai șmecheri decât toți cei de la putere? Așa se pare. Un lucru este cert: cu asemenea lucruri în RM nu se joacă. Au mai fost unii “pro-români” care au mizat pe sentimentele celor ieșiți în Piață și... unde au ajuns? Și încă ceva: are și “patriotismul pragmatic” limitele lui...

PS: Ce se mai aude cu aducerea steagului lui Ștefan cel Mare în asemenea condiții, domnilor? Vorba lui Constantin Tănase: “întreb, nu dau cu barda”.

Stela Popa”

11 Aug 2011 Excluderea materiei „Istoria românilor” din curricula școlară și înlocuirea acesteia cu disciplina „Istorie” reprezintă un atentat la conștiința națională a românilor basarabeni.

Rusine Guvernului Filat! Asta înseamnă politica antinațională!

*

Șleahțițchi face apel la calm: „Istoria Românilor” rămâne la ea acasă

11 Aug 2011 jurnal.md

„Istoria Românilor” va continua să fie studiată în școlile din Republica Moldova. Declarația aparține Ministrului Educației, Mihai Șleahțițchi, care a precizat că s-a schimbat doar forma, nu și conținutul acestei discipline.

„Istoria Românilor rămâne la ea acasă. Nu există teme pentru a spune că în școlile din R. Moldova nu se va studia Istoria Românilor. Nu s-a schimbat absolut nimic în comparație cu anul trecut. În compartimentul de istorie națională se regăsește tot ce ține de istoria spațiului românesc”, a explicat Șleahțițchi în cadrul unui breafing.

Ministrul Educației a menționat că acest subiect trebuie scos din zona politică și că informațiile precum că „Istoria Românilor” nu va fi studiată în școlile din R. Moldova sunt greșite.

„Procesul de modernizare a sistemului educațional a început încă din 2009. Ne-am consultat cu profesorii și istoricii. Este rezultatul unei munci colective. Am ajuns la concluzia că avem foarte multe obiecte și că cele care sunt apropiat pot fi comasate. Ca și geometria și algebra pot fi combinate și să avem un singur obiect „Metamatica”, „Astronomia” și „Fizica” la fel. În cazul „Istoriei” am avut „Istoria Românilor” și „Istoria universală”. Ne dorim și istoria locală. Astfel le comasăm pe toate trei. Am schimbat forma, nu și conținutul”, a mai spus Șleahțițchi.

El a precizat că pe parcursul acestui an urmează să fie lansată procedura de tipărire a noilor manuale de istorie.

*

Ei, da: vechea metodă a idiotoșilor fără leac: aruncă în apă un pietroi și când acesta provoacă “mica stropeală”, ditamai ministrul (ministrul!) dă “o mică desmintire”, pecumcă n-am înțeles

noi ce a avut de gând să balege el pre gură!

*

Nu va fi la zi articolul lui Negru - dar la obiect este :

A doua „limbă moldovenească”

Jurnal de Chișinău 09 Aug 2011

“Îmi amintesc, la începuturile Mișcării democratice, am avut o discuție lungă și dificilă cu șeful meu de atunci, Veaceslav Kutîrkin, președintele Gosplan-ului RSSM, în imensul său cabinet din casa guvernului. Mă invitase, după ce aflase că urma să fiu printre vorbitorii primului miting al MD, organizat la teatrul de Vară. (Conform spuselor sale, fusese informat în privința mea de Ivan Petrovici Calin, președintele Sovietului Miniștrilor, ceea ce demonstrează că autoritățile urmăreau din strâns noua organizație în sprijinul perestroikăi gorbacioviste, și KGB plasase oamenii săi în grupul de inițiativă al MD.) Kutîrkin încerca să mă convingă că, în calitatea mea de funcționar al unei instituții de stat, nu aveam dreptul să vorbesc la miting. (Întâmplător sau nu, intenția mea nu s-a realizat. În pofida scenariului discutat la ședința grupului de inițiativă, mie nu mi s-a dat cuvântul, aparent – din cauza afluenței de vorbitori neprevăzuți.) În discuția care a durat aproape două ore, s-a ajuns în mod inevitabil și la problema alfabetului latin. „Voi (mișcarea) nu sunteți sinceri, voi spuneți A, dar nu doriți să spuneți și B: dacă vă permitem să treceți la alfabetul latin, voi veți spune că limba moldovenească este limba română.” Ca fiu de enkavedist, Kutîrkin a pus cu precizie degetul pe rana imperiului. Ascunși după paravanul diferenței de alfabete, alchimistii de la Kremlin fabricaseră o nouă limbă literară și un nou popor sovietic moldovenească. Reintroducerea alfabetului latin punea în pericol întreaga construcție etnolingvistică artificială, făcând să dispară principala diferență dintre limbile folosite pe ambele maluri ale Prutului, iar cu aceasta dispărea și „independența limbii literare moldovenești”.

Tactica pașilor mici

Mai mult instinctiv, decât în urma unui calcul, MD, transformată ulterior în Front Popular, adoptase atunci tactica pașilor mici. La 31 august 1989, deputații Sovietului Suprem al RSSM au votat legea prin care limba moldovenească era recunoscută drept limbă de stat și se stipula trecerea ei la alfabetul latin.

Cum a și prevăzut Kutîrkin, „limba moldovenească” a dispărut ca o ceață în zi cu soare. Părea că pentru totdeauna. După alegerile din 1990 și instalarea guvernului Druc, cu Nicolae Mătcaș la cârma Învățământului, limba și literatura română a fost introdusă în programa școlară și lucrurile au pornit pe un făgaș normal. Deși legea din 31 august 1989 privind funcționarea limbilor nu fusese schimbată, în declarația de independență a RM, semnată de 278 de deputați din cei 380, (inclusiv 60 de deputați transnistreni care au lipsit de la ședința respectivă) aceasta figura într-o formă „îmbunătățită”, vorbindu-se despre „legile și hotărârile Parlamentului Republicii Moldova privind decretarea limbii române ca limbă de stat și reintroducerea alfabetului latin, din 31 august 1989...”.

Duhul revanșard

E ciudat și regretabil că nu s-a pus problema amendării legii funcționării limbilor, pentru a o aduce în corespundere cu declarația de independență. Explicația e că nu a existat o forță politică națională suficient de consolidată, cu o strategie coerentă în acest sens și că au existat forțe care nu au dorit acest

lucru. În 1994, Partidul Agrar Democrat, care a câștigat alegerile, a insistat ca în prima constituție a RM articolul referitor la limba oficială se fie redactat în conformitate cu „tradiția” sovietică: „Limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.” N-a contat pentru deputații agrarieni nicio autoritate, apelul somităților lingvistice naționale și internaționale lăsându-i reci, neclintiți în duhul revanșei româno-fobe.

Totuși, aceasta era o altă „limbă moldovenească”, a doua la număr, deosebindu-se esențialmente de prima. În primul rând, „limba moldovenească” aprobată de agrarieni, nu diferă, vorba lui Marian Lupu, din punct de vedere lingvistic, ba chiar este „identică” cu limba română, dar se numește moldovenească din considerente politice, istorice și... juridice: 1) pentru că, din punct de vedere politic, moldovenii au dreptul să-și numească limba după cum doresc, 2) pentru că, de fapt, numele adevărat al limbii române ar fi limba moldovenească, deoarece limba moldovenească este mama limbii române, 3) pentru că așa scrie în Constituție.

Una dintre mame

Însă toate aceste explicații au câte un „defect” evident. Limba scrisă folosită de moldoveni este cea care s-a format în România și s-a numit română. Ca Pușkin la ruși, Eminescu este considerat modelatorul formei limbii române moderne. Moldovenii au dreptul să-și numească limba cum doresc, dacă dispun de alta, decât româna, dar nu au dreptul să se folosească de limba română, schimbându-i denumirea. Nu poți să dai denumire decât propriilor „produse”. Graiul moldovenesc este una dintre mamele limbii române, dar nu singurul. Din cauza ocupației țariste, contribuția basarabenilor la procesul de formare a limbii române e dintre cele mai modeste. Argumentul „juridic”, pe care unii îl vor consolidat printr-un referendum, este pur și simplu stupid. Dacă ai fixat prin lege că albul este negru, vina pentru nerespectarea unei asemenea legi o poartă cel care a elaborat-o. Vorba regelui din „Micul Prinț” de Antoine de Saint-Exupery, dacă i-am porunci unui general să zboare din floare în floare, asemeni unui fluture, a cui ar fi vina pentru neîndeplinirea poruncii?

Ajustarea strategiei

Trebuie să distingem aceste două limbi „moldovenești”, deoarece ele indică o ajustare la situație și, implicit, o lipsă de consecvență, un „călcâi vulnerabil” al ofensivei antiromânești în regiune. Strategia așteptării, în speranța că lucrurile se vor clarifica treptat, se dovedește a fi greșită. Chestiunea denumirii limbii se acutizează în loc să se aplaneze în mod firesc. Orice debil politic, din lipsă de idei, se adresează acestei teme „generoase”. Oricât de naivi am fi, nu putem să nu observăm că în spatele celei de-a doua „limbi moldovenești” stă iarăși Rusia, că efortul ei în acest sens e în creștere. Scandalul în legătură cu limba română la Comrat, apărut din nimic, ridică suspiciuni de acest fel. Și această a doua „limbă moldovenească” are același rol ca și prima: să mențină hotarul de pe Prut, într-o formă sau alta, așa încât un gard de sârmă ghimpată să pară la locul său oricând.

Forum

Gica Petre atita timp cit basarabia va mai sta in csi-ul bolsevic al agentului fsb-putin si nu se va renunta la transnistria bolsevica si daca nu va fi introdusa limba romana,ca limba vorbita in basarabia,asa cum este firesc si normal,basarabia se va duce si mai rau la vale si-asa situatia basarabiei este astazi foarte foarte grava,pt.ca uitati-va ca basarabia este tot in cimpul rusiei bolsevice si la chisinau se vb.de independenta. care independenta?,independenta care i-a facut-o cadou basarabiei in anul

1991, de către bolșevicul Ion Iliescu, care era tot omul Rusiei bolșevice?, care independentă?, cu uniforme militare sovietice și uniforme ale poliției, tot sovietice și cu sărbătorile bisericesti care se sărbătoresc în continuare cu sfîntenie, pe ritul rusesc, auzi anormalitate, în loc să se sărbătorească Crăciunul pe 25 decembrie, basarabi... See More

*

Timpul Chișinău: “11 August 2011, ora 05:25

Noul manual de istorie nu se va mai numi „Istoria Românilor”

La toamnă, elevii din Republica Moldova vor avea un nou manual de Istorie. Potrivit declarației ministrului Educației, Mihail Șleahțișchi, făcută după ședința Guvernului, pentru anul de studii 2011-2012 a fost elaborat curriculumul școlar la disciplina Istorie, care va conține: istoria universală, națională și cea locală. Manualul de Istoria Românilor va fi unul cu titlu opțional. Declarația a fost făcută după ce PSD a acuzat autoritățile că au introdus în curriculumul școlar Istoria Românilor.

„În anul 2010, în R. Moldova a fost elaborată concepția educației istorice în baza căreia a fost elaborat curriculumul școlar la disciplina Istorie, care este în concordanță cu standardele europene și punctul de vedere al organismelor internaționale. Astfel că în R. Moldova manualele se vor numi „Istoria”, a declarat ministrul Educației.

Conform ministrului, disciplina școlară Istoria va consta din trei compartimente, al căror volum este repartizat în felul următor: istoria universală – 50%, istoria națională – 45% și istoria locală sau regională – 5%, iar denumirea cursului va fi „Istoria”. „În acest an, vom avea trei manuale de istorie: pentru clasa a V-a, a X-a și a XII-a. Manualul „Istoria Românilor” va fi unul opțional, care va fi recomandat de către profesori în anumite situații, pe anumite segmente de studiu”, a subliniat ministrul.

Solicitat de TIMPUL, istoricul Ion Negrei a menționat că, prin aceste acțiuni, va fi reparată greșeala făcută de comuniști în 2006, când au fost introduse niște „manuale ideologizate”. „În 2011 se revine la cele două manuale, dar este regretabil că ministerul nu vrea să revină la două cursuri, cum a fost până la 2006”, a menționat Ion Negrei.

Vă reamintim că în 2006 a fost introdusă noțiunea de „istorie integrată”, elevii studiind un singur curs, și nu două, cum era până atunci.

Un articol de: Ala Coica

*

Istoria românilor versus istoria rusilor

“Gata, la Chișinău istoria românilor a devenit materie opțională. În școli și licee se predă istoria pur și simplu. Sau nu este chiar așa, oricum declarațiile ministrului Șleahțișchi sunt cel puțin ambigue. Cert este că istoria românilor este pusă din nou în discuție la Chișinău. Cine și-a dorit acest lucru? Păi nu trebuie să căutăm foarte mult, doar să luăm aminte la cele mai recente declarații ale deputatului de la Moscova, Serghei Markov.

Deputatul rus ne învață că Rusia este un fel de mamă a României, iar fără Rusia nici nu ar fi existat România. Serghei Markov spune că românii au fost eliberați de sub jugul turcesc în urma războiului balcanic din 1876-1878. Doar că trebuie să privim și din punctul de vedere al românilor acest război. Rușii susțin că ei singuri au eliberat popoarele balcanice. Doar că pe lângă cei aproape 200.000 de soldați ruși, în războiul din 1877 au luptat și 60.000 de soldați români. România a fost aliată cu Rusia în acest război, o alianță în bună regulă, semnată și parafată. Mai greu de spus că Rusia a eliberat

România. Rusia a eliberat Bulgaria, unde nu exista niciun fel de armată sau administrație. România avea în 1877 armată și administrație proprie, avea un suveran propriu. În sfârșit, după participarea în comun la acest război, Rusia nu și-a mai respectat angajamentele din tratatul de alianță cu România. Din acel moment, încrederea românilor în ruși a dispărut. Restul relațiilor româno-ruse din istorie au fost marcate de bănuiala că Rusia vrea, într-un fel sau altul, să ocupe sau să subordoneze România. Iar faptele și evenimentele au confirmat de fiecare dată această bănuială.

Spre deosebire de ucraineni, pentru români cuvântul „moscal” nu are o conotație peiorativă. În literatura română și în documentele istorice, moscalii sunt oșteni viteji care se luptă cu turcii. Tudor Vladimirescu a luptat alături de ruși – și ca el au fost mult mai mulți. La începutul secolului al XIX-lea nu exista niciun fel de reținere față de moscali, erau primiți cu brațele deschise peste tot în țările române. Generalului Pavel Kiseleff românii îi datorează și prima constituție modernă, Regulamentele Organice din 1831. Modernizarea României într-adevăr a început cu sprijinul Moscovei. Însă, din momentul în care Moscova și-a încălcat în mod brutal angajamentele asumate, încrederea a dispărut. Românii nu sunt dușmanii Rusiei și greu îmi vine a crede că cineva de la Moscova se teme cu adevărat de România. Doar că experiența istorică ne arată că trebuie să fim prudenți.

Restul declarațiilor lui Serghei Markov, referitoare la Moldova Mare, intră la altă categorie. Dacă ne aplecăm cu atenție asupra istoriei rușilor, descoperim o mulțime de acțiuni agresive de cucerire a altor teritorii. Populațiile siberiene au fost decimate de boli și războaie, resursele unor teritorii care nu aparțineau rușilor au fost jefuite. Rusia nu a devenit cea mai întinsă țară din lume prin mijloace pașnice, ci prin vărsare de sânge. Iată de ce au nevoie românii de istoria românilor și nu doar de „istorie” generală”.

Un articol de: George Damian

*

Și-acum ce fac eu cu Utopia-mi? Cu Școala Normală de la Mana? Cu acel așezământ de elită menit să prepare învățători și profesori, mai ales de Istorie (a Românilor) și de Limbă - tot a Românilor?

Nimic!, îmi vine să spun după o asemenea veste mai rea decât un cutremur de pământ, mai ucigașă decât o epidemie de ciumă? Îmi vine, dar n-o las să-mi vină: eu nu sunt doar administratorul virtualelor milioane de euro cu care vom finanța construcția, apoi funcționarea Școlii Normale de la Mana (cea care va pregăti educatorii de mâine, etc...), dar și paznicul fondurilor destinate numai scopului enunțat: extragerea oamenilor noștri din nămolul mlaștinilor (bine, atunci: din bălegarul) ruso-bolșevic, urcarea lor pe maluri, spălarea de scârna în care au fost obligați să se zbată, îndreptarea spinării încovoiate de robie asiato-rusească, dezlipirea ochilor lipiți de atâta ne-vedere.

Iar dacă eu, acesta, așa cum mă vedeți, cu trei picioare în groapă, sprijinindu-mă de aerul împrejmuitor, ca să pot face doi pași prin odaia din care nu am mai ieșit de o eternitate,

sunt păstrătorul pungii cu bani - virtuali - pentru Școala Normală, de ce să mă-mpiedec de cioturi ca alde Filat, Sleahțiți și alți plahotniuci - “factori de conducere a Republicii Nuastre”, în loc să pregătesc terenul - pentru Școala Normală cea dragă inemii mele - cu lovituri de picior în curul acestor păduchi, limbrici, lipitori, vânzători de frate și chiar vânzători de izmene ale fraților, jefuite la margine de drum?

Așadar, chiar de nu voi fi eu nemuritor (a pretins cineva contrariul?), am, la îndemână - cât timp o voi mai avea - Utopia. Cu ea, prin ea fac-desfac, repun pe picioare căzutele, refac dărâmatele, în deplină libertate.

Când n-oi mai fi... va fi altul. Se va găsi un altul nu? Ba da!

*

Într-o lălăială anonimată provocată-găzduită de Liviu Antonesei pe blogul său din revista *Cultura* ultimul număr, în legătură cu Manolescu, singurul care a pomenit și de imensa porcărie făcută de președintele-ales-de-ambasadoarea-Israelului-Gordon-și-de-ambasadorul-USA-Taubman, lui LIS și mie - cu antisemitizarea-legionarizarea - a fost Ovidiu Nimigean:

“ovidiu nimigean says: 09/08/2011 at 12:05

Draga Liviu, Totusi, chiar cu riscul de a le preda eternitatii, rosteste acele nume de juni si copti care il sicaneaza pe Nicolae Manolescu in multiplele sale ipostaze (critic si istoric literar, presedinte al USSR, ambasador UNESCO, director al “Romaniei literare” s.a.m.d.)! Eu, bunaoara, tin minte ca o seama de critici tineri au discutat fara complexe Istoria critica a literaturii romane, constatind, in urma unui examen acribios, uneori poate nu lipsit de malitie, ca impozantul tom e mai fisurat decit casa Usher. Iata niste nume: Alex Goldis, Bogdan Cretu (care o spune inca din titlu: Esecul lui Nicolae Manolescu), Paul Cernat, Doris Mironescu, Daniel Cristea-Enache. Cel din urma, desi Nicolae Manolescu afirma, intr-un editorial recent din “Romania literara”, ca nu citeste ce se scrie despre el, deoarece stie Domnia-Sa ca e musai superficial (nu ti se pare penibil?)... reiau: Daniel Cristea-Enache a fost interzis la “Romania literara” (se mai intimplase, in 1999, cu Paul Goma; dar cite nu s-au intimplat cu Paul Goma?!...).

Tu care esti un aparator al dreptului la opinie, cum gasesti deciziile d-lui Nicolae Manolescu? Cum gasesti, mai cu seama, aceasta mentalitate discretionara, dupa care functia bate argumentul? Il bate adminstrativ, il alunga la propriu din agora...

Imi mai amintesc, desigur, de interviul de dupa mineriada cu Ion Iliescu, de paginile oferite generos in “R.lit.” lui Gelu Voican-Voiculescu si, nu demult, lui... Horia Moculescu, de nonsalanta cu care dl Nicolae Manolescu ii dadea credit odinioara lui Eugen Uricaru in pofida dovezilor de colaborare cu securitatea puse la dispozitie de CNSAS (dar nici un credit lui Nicolae Breban, zilele trecute), de scandalul “Viata romaneasca” din 2006, cind Liviu Ioan Stoiciu a fost retrogradat si amenintat cu darea afara din serviciu pentru ca publicase un fragment asa-zis antisemit din jurnalul lui

Paul Goma...

Imi mai aminesc o multime de lucruri, dar ma opresc aici, cred ca e destul pentru ca orice om de buna credinta sa sta serios pe ganduri inainte de a-l victimiza mamos pe dl Nicolae Manolescu si a pune pe seama urii sau a manevrelor lui... Eugen Simion (cum te grabesti tu) reactiile mai tinerilor sau mai coptilor critici si literatori.

Te rog, asadar, vorbeste cu nume si fapte si, daca intr-adevar ai dreptate, o sa ma alatur grabit celor care lupta pentru indreptarea nedreptatilor la care e supus presedintele USR, Criticul si istoricul literar, directorul "Romaniei literare", ambasadorul Romaniei la UNESCO, Excelenta-Sa, Dl Nicolae Manolescu."

Nu mă miră normalitatea lui Ovidiu Nimigean, l-aș ofensa, mă bucură: fiindcă nu așteptarea m-a dezmințit - ci anormalitatea "resturilor din sală". Ca de obicei în adunările - și nu doar din recentele forumestro-internetice, dar și în cele "de pe timpul dictaturii", de cum un nebun ia cuvântul și rostește (oroare! de trei ori: oroare!) adevăruri-adevărate și acceptate, în gând de toată lumea, cum scriitorul român, ca melcul atins de o adiere... străină, se retrage fulgerător în cochilia sa - personală! - (turnul de fildeș al rezistenței prin cultură!), prefăcându-se a nu fi auzit nimic-nimic-nimic, a nu fi aflat nimic-nimic iar după ce "pericolul" se îndepărtează, el își urmează litania numai a lui, adevărurile sale... personale.

Ați observat, frați români - chiar și armeni, ca alde Agopian sau Vozgian, finanțistul lui Pește Manolescu - vreo tresărire la... colegii de breaslă citindu-l pe O. Nimigean? La confărtații voștri? Priviți-l - și ascultați-l pe vânjosul Iaru, cel ca bradul: nimic, el, adolescentic pârâcios, dă vina pe Agopian că l-ar fi indus cândva în eroare; Pecican îi dă dreptate lui Liviu; Vasile Gogea și el combatant pe front încă din tranșeele fundațiilor, al AC și PAC..., vorbește despre altceva; nici chiar Dumitru Ungureanu, prietenul meu, nu a scos vreun mieunat. Prelipceanu îl justifică (pe Manolescu!, pe cine altul?, pe mine? - feri, drace!). De Antonesei ce să mai spun, doar n-o să mărturisească - sincer, cum i-i obiceiul - că a fost și el complice la antisemitizarea mea, măcar pentru că l-a protejat, l-a "acoperit" pe G. Andreescu, cel care mă atacase feroce din cauza... *a două cărți*: "Săptămâna roșie" și "Basarabia și Evreii" - dovadă că atacatorul nici nu văzuse *cartea* incriminată, ca să știe că "cele două" una iele ieste, cu titlu și subtitlu - dar nici Antonesei nu l-a corectat - fiindcă nici el nu văzuse obiectul, însă mă reprimandase pe mine, victimă, explicându-mi că... obraznicul analfabet (Andreescu) "nu comisesse nimic necuviincios"! Au oare despre necuviință era vorba sau despre o gravă acuzație, în necunoștință de cauză - ca cele aruncate în obrazul meu ca ale lui "Radu Ioanid", Oișteanu,

Shafir, Laszlo, “A. Florian”, ca Katz, ca Mușata, ca I.B. Lefter, ca...?). La un moment dat (când se apropie pericolul contaminării!) Antonesei pune capăt “dezbaterii” bătînd din palme, instructor-pionierește (ca Ion Pop la Aix-en-Provence, ca Șimonca, în bătătura securistului Mușat - există o genă a instructorismului pioneresc la români) astfel:

“5. Eu credeam ca am fost destul de limpede încă din text. Văd ca nu. Sper să am mai mult noroc de data asta!”

Limpede ca un Antonesei!
Și se mai și laudă - aiurea:

“1. Am dovedit in doua articole succesive, unul la Sarcofagul... din Timpul, altul in Contrapunct, care mai apare pe vremea aceea, ca Istoria... dlui Manolescu e gresita si inca in doua sensuri: e plina de greseli (nici macar Agopian, cu acribia lui, n-a divulgat toate erorile de informatie) si e construita gresit.”

Ca și cum doar despre **Istorie** ar fi fost vorba... Și nu despre Eugen Simion, unde o trage el, mereu, ca să nu se observe că ar avea cumva ceva contra lui Manolescu - Doamne ferește!

*

“Rodica Stănoiu, acuzată de fals de CNSAS”

“Ristea Priboi vrea pensia înapoi”;

“De la Securitate la „Mătușa Tamara”

Ristea Priboi a absolvit Școala de Securitate de la Băneasa (1968) și a lucrat în Direcția de Informații Externe- ocupând funcția de adjunct al șefului Direcției, generalul Nicolae Pleșiță. Aici el s-a ocupat de acțiuni represive privind postul de radio „Europa Liberă”. Un fost participant al Revoluției din Brașov, Werner Sommerauer l-a acuzat că, în anul 1987, a fost unul dintre ofițerii care s-a ocupat cu reprimarea manifestației și că l-ar fi bătut cu brutalitate. În octombrie 2009, Ristea Priboi a fost trimis în judecată fiind acuzat de complicitate la luare de mită și complicitate la dare de mită în dosarul denumit ”Mătușa Tamara”, alături de fostul premier al României Adrian Năstase și de fostul șef de la Spălarea Banilor, Ioan Melinescu.”

Sâmbătă 13 august 2011

Azi: tot așa, tot așa. Mai puțină transpirație, dar rezultatul fiind același: stors de suc, de vlagă, de viață.

*

Ce bun e Bedros Horasangian - când e bun, ca acum, în *Observator cultural*, cu textul “Un proiect pentru România”!

*

«**Muzeul „Vladimir Tismăneanu“**» își ‘titulează Marius OPREA textul din *Obs. cult.* însă la capitolul “lipsuri” nu găsește nimic de reproșat cuplului de autoîmproprietăriți ai Sighetului.

Îi aduc aminte istoricului Oprea că, în urma “vizitei de control” a doi rabini newyorkezi, Blandiana și umbrela-i: Rusan **i-a suprimat-o din memoria... Memorialului de la Sighet pe Maria Antonescu și pe Ogoranu.**

Nu mă miră comportamentul de slugi fără leac a “disidenților” blandieni cu voie de la Gogu Rădulescu, mă mir (nu mult: oleacă...) de autoamneziera istoricului Marius Oprea. Însă când îmi aduc aminte că istoricul cu pricina i-a fabricat impostorului Ursu junior o statuie (și o fundație...) nu mă mai las pradă uimirilor prostești.

*

“**Radu Mareș, Când ne vom întoarce...**”

De două săptămâni, de când tovul Nicu Ilie nu mai schimbă și el firma revistei *Cultura*, nu dau de blogul revistei, ca până acum, activînd indicația de sub titlu, ci... ocolit: prin “Radu Mareș: Când ne vom întoarce”.

Mai cu seamă pentru că acest titlu este un titlu multezicător;
Pentru că Radu Mareș este un scriitor apropiat mie;

Zicător, titlul cărții, fiindcă e nostalgic, trestior, cum spunea mama ca să îmblânzească o tristețe sau de-a dreptul o nenorocire.

Am zis: nostalgic (titlul). Nu. Rostești titlul (*Când ne vom întoarce*) și numaidecât completezi, optimist: «**Dacă ne vom mai întoarce**».

Duminică 14 august 2011

Ziua Anei. Azi împlinește oareșcari ani.

Draga de ea: din 1965, de când ne-am cunoscut, în amfiteatrul R III, nu ne-am mai descunoscut. Ce-i va fi trebuit ei, fată jună, frumușică, deșteptătică, din familie bună, chiar dacă nu era cu-pian, nici cu-Fräulein, dar cu alte multe calități?

Reiau: ce-i trebuia ei, de cum intrase la Facultate, să-și lege capul (sic) de un babac costeliv, îmbrăcat corect, pentru timpurile acelea, dar sărăcuț, privind din azi, cu pantofi vâxuiți, uuușor scâlțiați, cu șosete țesute de el însuși pe rotundul unui bec ars - în plus: fost pușcăriaș politic? - când era plină Filologia de băieți

tineri, frumoși, dăștepți, ca să nu mai vorbim de Bucureștiul iubit: ar fi avut de unde alege. Or ea, fleța... m-a găsit pe mine, cel mai “necorespunzător”!

Și așa, vorba mea. Nu mai număr anii de când suntem împreună (mai ales la rău decât la bine), dar sunt mulți, doamnelor și domnilor.

Și iată, am ajuns să-i sărbătorim ziua de naștere, bătrânei și bolnăvei și... *ne-nemulțumiți* de viața împuțită pe care am străbătut-o împreună, de mână.

Acum e prea devreme, dar pe la orele 8 am să-i duc câteva fire de gura-leului (dealtfel singura floare din grădina noastră suspendată, supraviețuitoare a acestui an de părăsire, de nepuțință, de boală). Și am să i le ofer. Și am să-i sărut mâna. Și am să-i urez La Mulți Ani. Și ea are să fie fericită. Și frumoasă ca totdeauna când e mulțumită de ceva.

Și așa. Probabil, la prânz vom “servi” (ca să nu uităm că din România venim, spațiu în care toată omenirea “servește”- pe gură, prin cuvinte, că doar nu prin șira spinării frântă de slugăreală din bunic în strănepot, încât te miri cum niște oameni ca strămoșii noștri făceau copii: tot pe-gură?, ca unii pești?) pizza coaptă la cuptor, de noi și însoțită cu câte o gură de vin de “Sancerre”, roșu. Da, oameni buni: avem și noi preferințele noastre vinuale, vorba Lucăi Pițu: Sancerre alb pentru... toate ocaziile din cinci în cinci ani și roșu - pentru aniversarea de anul acesta.

Să ne fie de bine!

*

Descopăr în *Nord Literar* (iunie 2009) textul următor:

Gheorghe ANDRASCIUC

“DISPUTA DINTRE PAUL GOMA ȘI ALEXANDRU IVASIUC

Sistemul comunist a creat nenumărate animozități între scriitori, datorită suspiciunii generalizate, pe care a promovat-o, în toate sferele activității umane. Competiția afirmării, după semiliberalizarea din 1965, a avut numeroase urmări. O parte a scriitorilor, mai intuitivi, au găsit rapid acele modalități artistice și nonartistice pentru a-și implementa creația în istoria literaturii. Unii dintre ei nu au intuit acele mijloace ale afirmării, fie că au fost lipsiți de talent, fie că discursul lor a fost prea radical, ceea ce nu era pe placul dirijorilor culturali. După eliberarea din detenție, Paul Goma și Alexandru Ivasiuc au urmat căi diferite de promovare. Alexandru Ivasiuc a reușit rapid să debuteze, să-și creeze o imagine de scriitor respectat printre colegii de breaslă și printre criticii literari, în timp ce Paul Goma nu s-a putut bucura de aceste privilegii. De aici a pornit conflictul dintre cei doi.

Paul Goma a împărtășit același destin tragic ca și Alexandru Ivasiuc. Ambii au cunoscut dramele detenției comuniste și, după eliberare, „domiciliul obligatoriu” în Bărăgan. După 1970, prietenia celor doi a trecut într-un con de umbră. Paul Goma a început să manifeste o atitudine malițioasă față

de Ivasiuc, ceea ce a dus la răcirea relației dintre ei.

Goma, coleg de celulă cu scriitorul sighetean, timp de opt luni, după eliberare, îl roagă pe acesta să-l ajute pentru a putea debuta. Ivasiuc se comportă, în opinia lui Goma, într-un mod egoist, fiind preocupat de propria-i afirmare. De aici pornește revolta lui Goma, care-i aduce foarte multe acuzații privind colaborarea cu Securitatea. Este invocată ascensiunea prea bruscă a lui Ivasiuc, spre deosebire de foștii colegi de închisoare, care nu s-au putut afirma. Există o scenă în romanul **Bonifacia** ce ilustrează aversiunea lui Goma față de acesta: „Abia acum îl descopăr. Pentru întâia oară cu propriii mei ochi. În primăvara lui '57, la închisoarea Jilava, foștii lui colegi de Medicină și de lot: «E-un porc de câine, un trădător!», la care eu: «Nu se poate, îl cunosc și eu, de la Interne», iar ei: «Îl cunoști prin perete, dar chiar dacă ai fi stat în aceeași celulă cu el, tot n-ai fi aflat cine-i cu adevărat - un paranoic și-un iresponsabil, la anchetă a spus, nu numai ce trebuia să facă, dar a și inventat. A nenorocit o mulțime de oameni», în primăvara lui '58, tot la Jilava, în carantina de plecare la Gherla, exact aceiași colegi ai lui de Medicină și de lot: «E un om minunat, dacă va fi avut ceva păcate și le-a plătit...», la care eu: «Nu se poate, voi ați umplut închisorile cu turnătorul, iresponsabilul care...», la care Mihai Ștefănescu, cel mai aprig acuzator din '57, acum cel mai insistent apărător: «Oricum, trebuie să ținem seama că e o mare capacitate.»” (Paul Goma, **Bonifacia**)

Un alt motiv al disputei dintre Paul Goma și Alexandru Ivasiuc este opoziția acestuia din urmă privind publicarea romanului lui Goma **Ușa noastră cea de toate zilele**. *Ivasiuc susținea că Paul Goma introdusese în carte o scenă preluată dintr-o anecdotă pe care a spus-o Tita Chiper. Astfel, ar fi pus-o pe soția scriitorului într-o situație extrem de periculoasă. Scena ar fi ilustrat o împrejurare în care, un țăran, într-o vizită a Elenei Ceaușescu, în timpul colectivizării, s-ar fi prefăcut mort, pentru a nu adera la sistemul colectivist. După ce Elena Ceaușescu l-ar fi palmuit, țăranul „mort” s-ar fi trezit. Așadar, în opinia lui Paul Goma, romanul a fost respins datorită „decodificării” întreprinse de Alexandru Ivasiuc. („sub personajul Florica se ascunde, în fapt, Elena Ceaușescu, sub al lui Iosub, Nicolae Ceaușescu”). O asemenea relatare nu se găsește în romanul amintit. Paul Goma îl acuză pe Alexandru Ivasiuc că nu a citit cartea. A susținut un lucru care nu se confirmă. Din poziția sa, i-a influențat decizia lui Marin Preda, precum și cea a lui Gașța, care s-au asociat opiniei lui Ivasiuc și i-au respins cartea. Singurul care a contestat varianta lui Ivasiuc a fost Alexandru Paleologu.*

La un moment dat, în 1977, Securitatea intervine pe lângă scriitorul sighetean, pentru a-i cere sprijinul să-l demaște pe Paul Goma, care a reușit să-și impună un statut de scriitor dizident. S-a organizat o expoziție de carte românească în R.F.G., iar la acea expoziție a fost expusă și cartea acestuia. Delegația română, din revoltă, și-a retras expoziția. Acest lucru a dus la crearea reclamei lui, care, în aceeași zi, a vândut peste 10 000 de exemplare. [episod fals : Andrasciuc vorbește de Târgul de carte de la Frankfurt din 1971, “actualizându-l” în 1977 - n. m. P.G]

Într-o conversație cu ofițerul de Securitate, Ivasiuc este de acord să participe la clarificarea adevărului în ceea ce-l privește pe Paul Goma: „**Este un lucru pe care îl fac cu mare plăcere deoarece sunt convins că nu greșesc cu nimic când demasc un impostor care pur și simplu nici el nu știe pe ce poziție se află, care nu are niciun pic de talent.** Știu că mă urăște, că peste tot mă denigrează. Nu vreau să mă răzbun (spre deosebire de el) eu vreau să spun adevărul. Îl cunosc foarte bine, am stat cu el în aceeași celulă

8 luni de zile, *știi că în ultima carte Gherla, minte cu nerușinare.*” Ivasiuc este dispus să colaboreze pentru a restabili adevărul prin: întreprinderea unei analize a cărților lui Paul Goma, punctând neadevărul, cu citate și a omului Paul Goma, așa cum l-a cunoscut și prin elaborarea unei liste cu persoanele care au stat în celulă cu el și cu Paul Goma, persoane care pot confirma sau infirma cele spuse în carte. Ivasiuc este de părere că „nu trebuie pornit de la ideea că nu s-au petrecut unele lucruri în detenție, că trebuie speculat faptul că el jignește pe toți care au fost condamnați, socotindu-i lași, incapabili să ia în prezent o anumită atitudine. Dacă la cei de afară (Monica, Ierunca) vor ajunge niște nemulțumiri ale lui Coposu, Bălu, Alexandru Zub, persoane care au o oarecare greutate în exterior și care vor arăta că nu sunt de acord cu Goma și cu cartea lui, sigur nu mai va fi ținut în brațe de cei din emigrație.” (A.S.R.I., dosar nr. I. 2635/3, vol. 3, f. 198) *În această privință, Ivasiuc își ia angajamentul: „Pentru pregătirea celor menționați mai sus mă angajez să mă ocup eu. Cred de asemenea că e bine să folosesc posibilitățile ce le am la ziaristii străini. Ginerele lui H. Barnes este primul secretar al ambasadei S.U.A. la Paris, un personaj pe care îl pot folosi foarte ușor. Tot la Paris se află M. Serdaru, șeful unei clinici de neurologie, personaj cu mare influență asupra lui Monica Lovinescu. El este unul dintre cei mai buni prieteni ai mei cu care am stat toți anii în închisoare și care mi-a dedicat teza lui de doctorat. Când am fost la el în 1974 mi-a spus că l-a întâlnit și pe Paul Goma la Paris și când acesta a început să mă bârfească față de el, l-a oprit și i-a spus că nu-i permite să facă acest lucru. Are o părere foarte proastă despre Paul Goma, ca om și ca scriitor. Poate fi folosit cu mare efect pe lângă Monica Lovinescu și V. Ierunca.*

Mai poate fi folosit și Varlam, descendent din familia Ghica, care a stat tot cu noi în detenție și are mare influență asupra unor persoane din emigrație.” (A.S.R.I., dosar nr. I. 2635/3, vol. 3, f. 198) În acest caz, Ivasiuc are rugămintea să fie considerat un fel de „consilier”, și nu un executant. În analiza pe care acesta o elaborează, relatează autenticitatea multor fapte petrecute în închisoarea de la Gherla. Ceea ce-i impută lui Paul Goma este faptul că nu a încercat să creioneze mai multe portrete ale victimelor. Cartea se bazează pe principiul „eu” - victimă, cel mai curajos și cel mai ambițios, singur în fața gardienilor și a ofițerilor torționari. Analiza se întinde pe șase pagini. Concluzia lui Ivasiuc este „Romanul Gherla nu poate fi decât foarte puțin atacat pentru ceea ce spune. Bătăi, brutalități, încălcări ale legalității și regimului penitenciar, stabilit de lege au avut loc. Fiecare poate povesti zeci de asemenea fapte. Unde era el vulnerabil, e în ceea ce nu spune, în privința varietății de tipuri, a solidarității, a diversității de poziții, chiar politice, în prezentarea celorlalți, ca lași și a sa drept singurul erou, în spiritul său vindicativ față de tovarășii de închisoare, în caracterul irațional al genului său preferat, mult mai redus în realitate. Paul Goma nu iubește pe nimeni. El are nevoie «să iasă în față»”. (A.S.R.I., dosar nr. I. 2635/3, vol. 3, f. 202)

Paul Goma va confirma faptul că Alexandru Ivasiuc a fost la München pentru a-l convinge pe Noël Bernard, directorul postului „Europa Liberă”, să nu-l mai „cultive pe Paul Goma și să înceteze cu transmiterea pe unde a unor texte de-ale lui, lipsite de valoare estetică și suspecte ca mărturie, **Gherla** de pildă... De la München, Al. Ivasiuc se duce singur la Paris, încearcă să facă să se publice în presa franceză, cu osebire în «Le Monde», informații potrivit cărora... acel Goma este un veleitar, un calomniator, mai ales prin ultima carte, **Gherla**, fojgăind de neadevăruri, de calomnii la adresa... foștilor

deținuți politici... contestă autenticitatea anumitor fapte relatate în **Gherla**. Alexandru Ivăsiuc nu reușește să-și plaseze «articolele» nici măcar în «Le Figaro», pe atunci jurnal proceausist. La Paris, Alexandru Ivăsiuc ia legătura cu prieteni comuni și colegi de închisoare: Mihai Serdaru (coleg al amândurora la Gherla) și cu Ion Varlam. Nu reușește să-l convingă pe Serdaru de... minciunile lui Goma, pe Ion Varlam, da: *Exact în luna aprilie, 1977, când Paul Goma era (re)arestat, Ion Varlam, aflat de mulți ani la Paris, adresează o «scrisoare deschisă» lui Paul Goma, în care contestă «autenticitatea» unor fapte relatate în Gherla - de pildă, bătaia pe care o încasase autorul cu două zile înainte de liberare - și califică și el (după Alexandru Ivăsiuc) drept «calomnioasă» cartea în întregul ei («Scrisoarea deschisă» a fost trimisă editorului Claude Gallimard)*” (Paul Goma, **Delir de persecuție**, www.oglinda-literară.ro). Paul Goma va găsi o confirmare a implicării lui Ivăsiuc în neutralizarea sa: „În dosarul meu de Securitate existau mai multe note informative... două caracterizări și o transcriere după înregistrarea variantei transmise la Europa liberă a **Gherlei** (operă nu a Securității: îi cunoșteam marca dactilografică), toate semnate: Al. Ivăsiuc.” (Paul Goma, *Solidaritatea la scriitorul român: complicitatea*, www.geocities.com)”.

Nicolae Manolescu subliniază relativitatea celor susținute de Goma:

„Paul Goma a pretins că a văzut, la una din anchetele de Securitate, un denunț *olograf* al lui Ivăsiuc. (Chiar așa m-a întrebat Manolescu? Dacă mi-e cunoscut “olograful” lui Sașa? Măi, comédie! - n.m. P.G.) **L-am întrebat dacă îi cunoștea scrisul. Dacă nu greșesc, mi-a răspuns că nu i-l cunoștea. Ivăsiuc avea un scris foarte ușor de reținut.** (deci Manolescu nu ține seama că eu vorbisem de “operele lui Sașa *dactilografiate*” - a) la mașina sa de scris, marca Remington și b), la mașinile de scris ale Securității - Niki îi dă înainte cu “manuscrisele ivăsiuce - n. m. P.G.). **Manuscrisele articolelor lui din «România literară» de la începutul anilor '70 au trecut, toate, prin mâna mea. Întrebarea pe care i-am pus-o lui Goma nu era întâmplătoare. Ivăsiuc îmi relatase că a avut cu Goma un incident, când a vrut să-i publice la «Cartea Românească» un roman în care există o scenă cu un activist superior al PCR ordonând armatei să împuște niște țărani ostili colectivizării. Ivăsiuc pretindea că scena i-o povestise el însuși lui Goma și că activistul era, nenumit, firește, în roman, Nicolae Ceaușescu. I-a cerut lui Goma să renunțe la ea. Goma a refuzat și romanul n-a mai apărut. Nici vorbă că o astfel de scenă, chiar dacă protagonistul era anonim, nu putea fi tipărită în 1971 sau 1972. Nici măcar nu putea fi lăsată în exemplarul trimis la cenzură. În ce mă privește, nu cred că Ivăsiuc a informat Securitatea de toată istoria. Dar se prea poate să fi întocmit un referat editorial (asta era practica) în care să fi socotit romanul nepublicabil. Chiar și în această ipoteză, mă îndoiesc că ar fi făcut o trimitere clară la scena cu Ceaușescu. Referatul putea ajunge pe o cale sau alta la Securitate.”** (Nicolae Manolescu, *Prietenul meu Ivăsiuc*, în „Cultura - cardiograme”)

Cert este că în dosarul de la Securitate nu există niciun document prin care acesta să-și fi luat angajamentul de a colabora cu Securitatea.

Referitor la Paul Goma, apare doar dorința de a demonstra că în romanul **Gherla** au apărut și alte portrete ale opozanților sistemului comunist, care nu au putut fi intimidat nici în spațiul carceral. Ivăsiuc a dorit să dovedească existența unui puternic val anticomunist, în centrul căruia se găsea chiar el. La **Gherla**, au existat foarte mulți deținuți care au luat atitudine împotriva sistemului, ci nu numai Goma. Cu acest prilej, Ivăsiuc a atras atenția asupra atrocităților comise în sistemul carceral. Vom reveni cu un alt articol prin

care vom demonstra atitudinea demnă a scriitorului Alexandru Ivăsiuc, care nu s-a lăsat manipulat de aparatul ideologic al partidului.

Am reprodus textul în integralitate. Nu știu cine este autorul probabil un hagiograf al lui Sașa - dar atrag atenția că omul se contrazice: afirmă că în dosarul lui Ivăsiuc, - **ca și cum m-ar contrazice - nu există niciun document prin care acesta să-și fi luat angajamentul de a colabora cu Securitatea.**

Dar eu am spus-scris primul acest lucru, în **Culoarea curcubeului**, carte scrisă în 1978, publicată în traducere franceză în 1979 la Seuil, Paris. Afirmasem acolo că, la prima lectură a dosarului, în prezența lui Gheorghe Vasile, comandantul Rahovei, se aflau între coperti mai multe “producții” despre mine semnate de prietenul Sașa Ivăsiuc, una dintre ele fiind mai gravă decât un angajament sau o turnătorie obișnuită, pentru că era o lungă și amănunțită “caracterizare” a mea, semnalînd, nu doar actele-contra-regimului, dar și slăbiciunile mele, sugerînd măsuri apropiate. În alta, tot caracterizare, scria neadevăruri violente despre relațiile cu mama mea, bolnavă, internată în spital, afirmînd că nu o luasem la mine, *în apartamentul de 5 camere, repartizat mie de el, de Ivăsiuc...* (când apartamentul, *de două camere* fusese obținut de socru-meu “*la schimb*”). Se mai afla în dosarul meu transcrierea cărții **Gherla**, transmisă de Europa liberă în lectura mea - și, ca din greșeală (Securitatea să comită astfel de greșeli?) câteva file din “Biserica Neagră” a lui Bakonsky, și aceea transcrisă tot după înregistrarea de la radio.

Pe acest Andrașciuc nu-l iau în seamă, însă pe ticălosul de Manolescu, da: ce și-o fi băgînd botul diholesc în chestiunea cărții **Ușa...**?; precum și în a... *grafiei* lui Ivăsiuc, despre care m-ar fi întrebat el, Manolescu și care... nu “corespunea”, Niki cunoscîndu-i *scrisul de mână*? Aiureală manolească: nu am vorbit vreodată că aș fi cunoscut-recunoscut *scrisul de mână al lui Sașa*, ci numai rapoartele și caracterizările lui, privindu-mă, *bătute la o mașină de scris* cunoscută de mine (Remington), pe care numai el, trudit și *la* ambasada americană o avea, în 1977 și transcrise la mașinile Securității - însă toate acestea dispăruseră din dosare a doua zi după întâia lectură și n-au mai apărut nici când le-a căutat Stejărel Olaru - acest lucru a fost scris negru pe alb în **Culoarea...**Dar Manolescu nu scrie rezemîndu-se pe textele incriminate (ca în cazul “antisemitismului”), ci pe bunul plac al său și pe interesele sale, “superioare”.

Dealtfel și Andrașciuc uită de la mână până la gură: în unele locuri citează din dosarele mele “documente” *care mie nu mi s-au dat* (prin Stejărel Olaru, împuternicitul), dar afirmă - și promite viitoare dezmințiri ale celor ce scrisesem eu.

M-a otrăvit "opinia" acestui individ de la Baia Mare, consilier prezidențial *pe* probleme minorităților. Am căutat continuarea promisă - în 2009 -, nu am găsit-o. Poate că la anul...

Luni 5 august 2011

Altă noapte grea, udă, frământată. Dar e bine atât timp cât funcționează mașina de spălat rufe. Și cum e norocul meu: în aceste momente și doctorii se află în concediu, nu am cui să mă plâng de... răceală, ea fiind capacul peste pupăza de mine.

*

Să-mi aduc aminte:

DER SPIEGEL 28.02.1972

Siegfried Lenz über Paul Goma: *Ostinato* Das Gefängnis ist überall

Von Lenz, Siegfried

Siegfried Lenz, 45, dessen "Deutschstunde" zu einem der größten Erfolge deutscher Nachkriegsliteratur wurde, arbeitet zur Zeit an einem neuen Roman, "Vorbilder". -- Paul Goma, 36, lebt in Bukarest.

Ostinato: im Italienischen heist es eigensinnig; in der Musik bezeichnet es ein fortgesetzt wiederholtes Motiv (*Basso ostinato*), und als Romantitel bei Paul Goma steht es für die eigen- und kunstsinnige Wiederholung von Motiven einer Gefangenen-Existenz, die nach kontrapunktischem Muster dargestellt wird.

Eine Ästhetisierung der Haft also? Oder gar eine riskante Harmonienlehre der Gefangenschaft? Nichts dergleichen; was der rumänische Schriftsteller mit diesem -- in Einzelheiten autobiographischen -- Roman anbietet, das ist eine Art Kosmologie der Zelle, und das ist der Versuch, Innenwelt und Außenwelt einer Gefangenschaft nach einem Prinzip gegenseitiger Durchdringung und Erhellung zu beschreiben.

Ilarie Langa heist der "Held", der epische Belastungszeuge, der die krebserkrankte Mutter mit einer Überdosis Morphium auf eigenes Verlangen getötet hat und dafür zu sieben Jahren Haft verurteilt wird; Fluchtversuche bringen ihm vier weitere Jahre ein. Zu Anfang des Romans sitzt er -- durch äussere Ereignisse ein "Politischer" geworden -- in der Entlassungszelle, memoriert und analysiert, bewertet und begründet, läst Zeit verstreichen und nimmt Zeit vorweg, vor allem nimmt er sich vor, zu schreiben, denn: "Jeder halbwegs gebildete Häftling verfällt dieser Versuchung, im Glauben, es sei genug, etwas zu erzählen, damit Literatur daraus wird."

Je länger der Tag der Entlassung auf sich warten läßt, desto enger werden die Kreise des Erinnerns und Vorerzählens, im Bewusstsein des Häftlings sind innen und außen keine sicheren Kategorien mehr, sie ergänzen oder heben sich auf: eine Psychose ist unvermeidlich. Da erscheint es denn auch nur gesetzmässig, wenn der entlassene Häftling später in der Freiheit nicht zurechtkommt, die Erfahrungen der Zelle vereiteln eine glückliche Anpassung. Das Gefängnis ist überall.

Man glaubt, dies Muster von irgendwoher zu kennen, man glaubt auch, gewisse Einsichten und Motive zu kennen, und in der Tat, was Paul

Goma aus der Welt des Häftlings berichtet, gehört mittlerweile zum Haushalt archetypischer Erfahrung. Sein Roman fast alle diese Erfahrungen, die wir aus einer Literatur der Gefangenschaft kennen, beispielhaft zusammen und belegt sie durch Szenen, durch Träume und Bekenntnisse.

Alles kehrt wieder und wird bestätigt: die unwillkürliche Entstehung einer Zellen-Hierarchie: die Heiligsprechung von verbliebenem Eigentum -- ein Nagel, ein Stück Seife -, das man durch alle Filzungen gerettet hat; das Verhältnis des Gefangenen zur Zeit, das gekennzeichnet ist durch wiederbelebte Vergangenheit, durch entwertete Gegenwart und vorverlegte Hoffnung; die permanente Bilanzwut, sozusagen als Ausgangspunkt für das Abenteuer des Planens; das Gerücht, die Parole, als Therapie entwickelt gegen die Krankheit des Wartens; die Erhebung des Ichs zum Mittelpunkt der Welt.

Dies alles kann die Zelle sein: eine schwarze Börse überkommener Werte: eine Bühne, auf der List, Verstellung und Gewitztheit triumphieren; ein Ort ohne Grundsätze und dennoch ein Ort der Reinigung. Ein wesentlicher Ort? Unbedingt -- auch wenn ihn niemand freiwillig aufsucht.

Wie sich nun der "Held" des Romans, Ilarie Langa, vornimmt, über diesen Ort nicht beliebig zu "erzählen", sondern nach bestimmtem Prinzip über ihn zu "schreiben", so bemüht sich auch Paul Goma, die Erfahrungen der Zelle nicht als "Sklave der Sukzession" wiederzugeben -- also im Sinne biederer Episierung -, sondern unter Zuhilfenahme aller verfügbaren Ausdrucksmittel. Innerer Monolog und schlichte Deskription" essayistische Erörterung und Rückblende, typographische Kommentierung und sogar musikalisches Zitat: Offenbar verdient erst die kombinierte Anwendung dieser Mittel das Prädikat "schreiben"; zumindest glaubt Goma sie aufbieten zu müssen, um das Phänomen Zelle nach jeder Richtung hin auszufragen.

Und das gelingt ihm eindrucksvoll. Wie er innen und außen vermischt; wie er die Identität des Häftlings auf verschiedenen Ebenen feststellt; wie er das beschädigte Bewusstsein des Zellenbewohners aufdeckt; und wie er schließlich die unterschiedlichen Folgen langer Isolation an den einzelnen Insassen deutlich macht: All das beweist, wie sehr es dem Schriftsteller gelungen ist, aus einer konkreten persönlichen Erfahrung eine allgemeine Erfahrung zu machen.

Freilich, auch wenn man dem Häftling eine besondere psychologische Situation zugute halten muss: Ein wenig zuviel des Guten, scheint mir, tut der schreibwillige "Held" bei der theoretischen Überprüfung literarischer Mittel. Das Plädoyer für eine unvollkommene, angedeutete, mit einem Wort: für eine Literatur der Konturen, an der der Leser sogenannte Ko-Autorenrechte haben sollte -- es ist einmal nicht neu und erscheint hier ausserdem als ästhetische Selbstrechtfertigung Paul Gomas.

Der Autor setzt sich so dem Anschein aus, als wollte er eine Gebrauchsanweisung für sein Buch liefern. Da liegt nebenbei die Gefahr einer Literarisierung in der Luft, und einmal ist er ihr wohl auch erlegen -- bei der grossen Anrufung Dostojewskis nämlich und bei der Beschwörung seines epischen Personals, das dem Leidensgrund des Häftlings klassische Dimension geben soll. Doch aufs Ganze gesehen beeinträchtigt das kaum den Wert dieses düsteren Buches, in dem einige vortreffliche Geschichten erzählt werden (beispielsweise die listige

Verteidigung einer Mutter durch ihren halbwüchsigen Sohn), und dessen anklägerischer Ernst durch einige Passagen von gewagter Heiterkeit bestätigt wird.

Allerdings, ich bin nicht der Ansicht, dass durch dieses Buch der politische Roman neu definiert wird. "Ostinato" ist nicht mehr und nicht weniger ein politischer Roman, als es einige Bücher Solschenizyns auch sind: Politik liefert allemal nur die Anlässe, die Vorwände, die Stichworte. sie bereitet das Klima.

Beide -- man vergleicht sie gern. doch man sollte ihnen den Vergleich ersparen -, Goma und Solschenizyn, beschäftigen sich mit den Resultaten, die Politik im Menschen hinterlässt, und sie zeigen, wozu der Mensch werden kann durch Politik. Sagen wir so: Gomas Ilarie Langa und Solschenizyns Iwan Denissowitsch stellen zwar durch ihr Schicksal eine bestimmte Politik bloß: gleichzeitig denunzieren sie aber die irritierende Bereitschaft des Menschen, diese (und damit wohl jede) Politik zu vollstrecken. Der formulierte Zweifel am Menschen überwiegt mitunter die Kritik an einem politischen System.

Wie bei Solschenizyn, so war es auch bei Goma: Ihre Bücher wurden unvermeidlich zu einem Fall. "Ostinato" blieb in Rumänien bis heute unveröffentlicht. Die deutsche Veröffentlichung bei Suhrkamp hat dann zum Auszug der rumänischen Delegation auf der letzten Frankfurter Buchmesse geführt.

Der Grund? Der wichtigste Grund scheint wohl darin zu liegen, dass Paul Goma eine Spielregel verletzt hat, auf deren Einhaltung kleinliche Kulturfunktionäre rigoros bestehen: Er hat über das Gefängnis und somit über eine "Schattenseite" sozialistischer Wirklichkeit geschrieben. Er hat sich über die unausgesprochene Tabuisierung verschiedener Inhalte hinweggesetzt. Zwar hat Parteichef Ceausescu durchaus auch von der Möglichkeit des Schriftstellers gesprochen, die Schattenseiten einer sozialistischen Gesellschaft darzustellen -- freilich habe dies in sorgfältiger Ausgewogenheit zu geschehen, in ansprechender Balance zur Lichtseite.

Wir kennen diese kosmetische Besorgnis, und wir kennen auch die Konsequenzen eines sozialistischen Utopieverlangens, das auf eine Wirklichkeit fixiert ist, die erst noch erreicht werden soll, schattenlos. Pingelige Ausgewogenheit allerdings, gefälliges Sowohl-als-Auch, angestrengte Balanceakte zwischen Licht und Schatten: sie machen Literatur zwangsläufig steril und zu einer bestellten Sache.

Die Leute, die Paul Goma eine Verletzung der Spielregeln vorwerfen, sollten doch endlich zur Kenntnis nehmen, dass er und seinesgleichen mehr zum Ansehen und zur Beweiskraft von Literatur beigetragen haben als viele Autoren des Halbdunkels und der Wohltemperiertheit.

Marți 16 august 2011

Noapte cumplită, cumplită, cumplită.

Nu mă plâng, dar zic. Fiindcă mă gândesc la cei care au plecat dintre noi după luni, ani de suferințe atroce... Eu, așa, handicapat, neputîndu-mă duce nici până la magazinul de la parterul imobilului pentru cumpărături, măcar mă pot ridica

din pat, să-mi pun de cafea, să-mi fac singur toaleta, ba chiar (când nu sunt cu totul slăbit pe la picioare), să cobor coșul cu rufe de spălat și să urc să le întind la uscat - singur-singurel (sprijinindu-mă de pereți la caz-că...). Ce să mai spun de imensa satisfacție că pot scrie.

Și mai ales mă bucur (dar sst, să nu ne-auză, că se trezește și se-apucă de... recuperat...) că ceea ce am eu acum nu este însoțită de dureri. Încă.

În ciuda “prietenilor mei, în general scriitori “importanți”, vorba lui Breban; și *români*, vorba mea, veninoasă. Cât oi mai putea-o duce așa, deși eu tot sper că s’tuația are să se amelioreze - căci toți sperăm în câte ceva... Căci toți muncim, nu?

Noaptea însă... În loc să-mi fie de odihnă - că oi fi obosit și eu, ca un Moș Reproș ce-mi sunt - mi se vestește cu-amenințări. Vom vedea dacă întoarcerea Sabourinei-Doctorinei din concediu va provoca și ameliorarea stării mele (poate-i vine o idee nevenită până acum), să facă să slăbească, dacă nu să înceteze transpirațiunea, care mă ucide - bine, nu ucide, doar stoarce de viață. Și nu mă pune pe sârmă, la uscat.

*

M-a sâcâit, m-a enervat m-a înfuriat acest Andrașciuc. A promis continuarea textului, dar prinzînd gustul politichiei, a uitat de literatură: ca un brav român.

(“Prof. drd. Gheorghe Andrașciuc a fost numit consilier al primului ministru pentru problemele de învățământ al minorităților naționale re-prezentate în Parlamentul României”)

El, Andrașciuc făcînd parte din care minoritate? Rădăcina numelui său este maghiară, terminația huțulă.

Un comentator observă că “Prof. drd.” este un fals, Andrașciuc nu avea titlul de doctor în acel moment.

Uite cu ce mă ocup: cu *drd Andrașciuc!*

Miercuri 17 august 2011

Noapte mai puțin grea.

Drept care, cu forțe noi (sic), înzecite (față de zero?), mă năpustesc la Școala Normală de la Mana, că tot refuză actualii guvernanți de la Chiș'nău să recunoască necesitatea urgentă, stringentă a Istoriei Românilor, a Limbii române, a demnității față de Ocupanții bolșevici.

Cine este cel mai liber om? Cel care a pierdut totul și a rămas doar cu chelea puți'. Ca mine.

Sfera. Va fi... sferică, strălucitoare, albastră (de la albastrul cerului Manei), i se va vedea rotunditatea dominatoare, în același timp potolitoare, de la Orhei, ba chiar și de mai de dincolo de el.

Noaptea... Noaptea, de la Orhei, de pe dealurile Isacovei, dinspre Curchi, ba chiar de pe la Vatici, se va vedea sfera... împrăștiind raze - prin ferestrele descăpăcite prin motorășele fotovoltaice care știu ele, dragele, cum și ce să facă...

Asta fiind vederea de departe. De aproape...

"Coaja" va fi bortilită-frumos și dotată cu deschizături automatizate, ca Institutul Arab de la Paris, din Coasta Catedralei Notre-Dame.

Interiorul sferei va fi... gol - vreau să spun: nu va fi împărțit pe etaje, decât doar de la exterior, pe meridian, de câte un "inel" de cca 20 m. lățime, în rest: descrescând în sus și în jos. Nu va avea un ax, deci nu vor exista ascensoare (verticale), ci altceva. Mai ales altceva - în afară de o scară largă, lipită de coajă, în spirală. La primul "nivel" se va accede normal, pentru persoanele cu handicap motor. Dar nu va fi imposibil să se monteze un ascensor de tip Stanaah în apropierea "cojii".

Bun pe asta am rezolvat-o, să trec la altele.

*

Și ce dacă am mai reprodus în Jurnal acest text al lui LIS? Îl re-reproduc! Sunt atât de puține semnele de solidaritate, încât, iată, risc să ofensez bunul-simț la scriitorul român:

Cenzura la revista "22"? *Aldine*, 7 Octombrie 2005

Domnule redactor-coordonator,

Revista "22", prin redactorul-sef Rodica Palade, mi-a solicitat prin telefon joi, 29 septembrie, o atitudine publica legata de "Cazul Viata Romaneasca-Paul Goma-antisemitism-LIS-USR", pe care sa o trimit pe e-mail intr-un sfert de ora, "ca se grabeste, trebuie sa plece din redactie" (dupa ce am refuzat un interviu prin telefon cu domnia sa, patit fiind cu alte ocazii, cand nu mi-am recunoscut cele declarate, o data transpuse trunchiat in scris de cel ce mi-a luat interviul). Am scris "la prima mana" ce am crezut de cuviinta, un text cu titlul "Cateva consideratii", l-am trimis pe e-mail, Rodica Palade (prozatoare pretuita de mine) a confirmat primirea, a subliniat ca e in regula, dupa care am avut impreuna, pe telefon, un dialog privat (repet, privat), amical, cu "altfel, ce mai faci, de aici inainte cum o sa te descurci" etc. Numai ca pe 4 octombrie, cand a aparut revista "22", spre consternarea mea, n-a aparut deloc textul "Cateva consideratii" (lamuritor), ci... dialogul privat cu domnia sa (neimportant pentru cititori)! Marturisesc, nu m-am asteptat sa am parte de atata re-credinta si lipsa de profesionalism... Va rog sa publicati dumneavoastra

acest text cenzurat de revista "22". Va multumesc pentru intelegere.

Redactorului-sef Rodica Palade "Revista "22"

Cateva consideratii

Totul a pornit de la un comunicat al USR, in care era blamata redactia Viata Romaneasca (VR), deoarece a permis aparitia unui fragment din Jurnalul pe acest an al lui Paul Goma, care ar avea "continut antisemit". O prostie. Urmarea? Un ziar de tiraj titra mare: cum e posibil ca Ministerul Culturii sa dea bani publici unei reviste care promoveaza antisemitismul? Eticheta a fost pusa asupra VR. Personal, cred ca ar fi normal sa-si dea demisia directorul de imagine al USR (cel ce a trimis acest comunicat iresponsabil), macar dupa acest scandal.

Caz fara precedent, USR, proprietara VR, si-a executat public propria revista. Un abuz regretabil, care compromite. VR e o revista pur literara, in paginile ei totul se relativizeaza. Un scriitor nu trebuie cenzurat, el scrie texte literare, nu are cum sa fie condamnat pentru ceea ce semneaza. Conform carui cod deontologic si caror criterii de a determina gradul de "antisemitism" al unui scriitor care publica in VR am fost eu (ca redactor-sef adjunct al revistei) judecat? Exista in Romania o lege privind antisemitismul, cum exista in Franta si Germania, dar nu exista in Anglia si SUA? De ce se arunca anatema antisemitismului dupa ureche, numai pentru a compromite pe cineva, din motive pe care le vom afla la un moment dat, institutie sau persoana?

Brusc, USR a devenit o instanta a intolerantei, care reinstituie cenzura si face un proces ideologic redactorului care a publicat Jurnalul lui Paul Goma. Repet, Jurnalul, care e o specie literara si nimic din ce e scris acolo nu poate intra sub incidenta unei legi, e pura literatura. Opiniile dinlauntru Jurnalului raman acoperite de literatura.

USR a luat si masuri administrative in contul delictului de opinie, "retragandu-mi" functia numai fiindca l-am publicat pe Paul Goma!

USR ameninta libertatea de exprimare in Romania, caz inadmisibil. Nu numai atat, instrumenteaza o judecata a mea in fata Comitetului Director pentru indrazneala de a-l publica pe celebrul scriitor Paul Goma, recunoscut polemist in tot ce scrie. Judecata in stilul inchizitiei, cu hotarari si etichete de antisemitism puse dinainte. O ticalosie de-a dreptul. Cum, e posibil ca un Comitet Director al USR (format din 11 membri, condus de N. Manolescu) sa se transforme intr-o adunatura de oportunisti, care judeca inchizitorial?

VR si-a facut datoria si a publicat un mare scriitor-disident, singurul cunoscut in strainatate. Ati aflat, Mario Vargas Llosa, premiat in Romania in acest an de aceeași USR, auzise de doi scriitori romani, Panait Istrati si Paul Goma. Oare cand va veni vremea ca USR sa-l premieze si pe Paul Goma? Pe 2 octombrie Paul Goma implineste 70 de ani si din partea actualei conduceri a USR nu are parte decat de injuraturi si jigniri publice. Rafuiala cu Paul Goma si diabolizarea lui de catre membrii USR ma fac sa-mi fie rusine ca sunt membru al USR. Paul Goma are tot dreptul, tradat de toti scriitorii, sa fie polemic, peste orice limita, atata i-a ramas dupa cate suferinte a indurat. El atrage atentia asupra lipsei de clarviziune a scriitorului roman, chiar daca-i place, chiar daca nu.

Numarul incriminat din revista VR 6-7/2005 are si acoperire juridica, nu numai morala (doua casete mari atrag atentia ca semnatarii raspund de ceea ce scriu si ca USR n-are nici o responsabilitate pentru ceea ce

apare in revista). In plus, pentru echilibru si credibilitate a revistei, in alt Jurnal publicat, semnat de Florenta Albu, la cateva pagini de Jurnalul lui Paul Goma, il vorbeste de rau pe Paul Goma deoarece isi permite sa-i injure pe toti... Apoi, Paul Goma publica in Jurnalul lui opinii scrise in luna ianuarie, care au fost publicate atunci cand au fost scrise in presa romaneasca si nimeni n-a reactionat atunci, sa-l acuze de "antisemitism".

Eu nu admit cenzura si cu atat mai putin procesele de intentie, mascarada unor procese, dupa ce am fost executat public. Am experienta procesului instrumentat de Securitate, din 5 decembrie 1989, cand tot scriitori m-au judecat in fata unei sali arhipline, la Focsani, deoarece am semnat acel Apel impotriva realegerii lui N. Ceausescu la al XIV-lea Congres al PCR, cerandu-se sa fiu degradat, trimis la mina de la biblioteca la care lucram.

Paul Goma cere insistent azi sa i se demonstreze "antisemitismul" din Jurnal. El atrage iar atentia ca si in 1977, cand a fost tradat de conducerea URSS si dat afara din URSS, i s-a pus aceeași eticheta de antisemit. Ce se intampla? Mentalitatea de tip securistic s-a permanentizat la URSS. Faptul ca URSS a ajuns sa interzica aparitia scrierilor lui Paul Goma este degradant, nedemn, condamabil. In conditiile in care URSS nu i-a luat niciodata apararea public lui Paul Goma, nici macar atunci cand tortionarii lui l-au amenintat cu moartea! URSS a trecut la vanatoarea de vrajitoare? Nu e interesata de colaboratorii cu Securitatea si activistii PCR pusi in conducerea ei, sa fie dati deoparte, se lupta cu scriitorii cu coloana vertebrala, dovediti caractere si dinainte de 1989? Paul Goma cel incomod si cel intransigent merita o statuie. Sa ne bucuram ca vocea lui libera, fara prejudecati si tabuuri, spune lucrurilor pe nume, deschis. Sub nici o forma celebrul scriitor-disident Paul Goma nu poate fi acuzat ca e antisemit. Laturile turnate asupra lui in ultima vreme arata care e adevarata fata a scriitorului roman, azi. Iar Protestul aparut in urma scandalului, de solidarizare cu Paul Goma (si cu mine, in secundar, pentru demitere), arata care mai e gradul de lasitate al scriitorului roman. Scriitor roman care n-a castigat in credibilitate morala, dupa 15 ani, nici cat o ceapa degerata.

In sfarsit, despre mizeria morala a scriitorului roman delator. Tot scandalul se pare ca a pornit de la delatiunea lui Henri Zalis, fost colaborator al "Saptamanii" Securitatii. Conform gazetei comunitatilor evreiesti din Romania, "Realitatea evreiasca", el e cel ce "a atras atentia". Dar pana azi nu exista un protest oficial al niciuneia dintre comunitatile evreiesti din Romania pe seama Jurnalului 2005 al lui Paul Goma, in care Paul Goma nu face decat sa inteleaga de ce s-a trezit cu eticheta de antisemit dupa ce a publicat "Evreii si Basarabia". La redactia VR nici pana azi nu s-a dat macar un telefon de dezavuare a Jurnalului lui Paul Goma. Sa fie tot acest scandal produs de URSS o reglare de conturi, o lupta pentru putere, in care eu trebuia sa fiu sacrificat si Paul Goma pus la zid?

29 septembrie 2005, Bucuresti

Liviu Ioan Stoiciu

Pentru a câta oară? regret că Liviu Ioan Stoiciu a fost ciomăgit (*ciomagiat*, găselnița lui Cornel Regman) de haita adunăturii "confârtaților", a celor care, nemulțumiți că ciomegele care, lor, urmași ai ciobanilor, de milenii joacă rol

mai ales apendic gânditor-rostitor nu au efectele scontate asupra mea, lovesc prostește, ciobănește, manolește, gârbește în prietenii și - adevărații - colegi ai mei.

*

Nu am încotro: Mă citez, după un citat al Floarei Bălănescu:

“Sa suferi si sa ai dreptate, dar sa fii mereu tradat de ai tai...”

Date : 16 août 2011 11:20:01 HAEC

În toate chestiunile esențiale Paul Goma a avut dreptate, și pe zi ce trece se mai adevărește cite ceva din spusele-scrisele lui. Aici cred că rezidă strategiile de pe ambele maluri ale Prutului, aranjamentele de ținare a lui Paul Goma la distanță, atât față de România, cât și față de Basarabia. Iar scriitorii și intelectualii români, majoritatea fără să își dea seama, participă la marele plan de marginalizare prin atitudinea execrabila față de scriitorul nostru și marea noastră conștiință. Suntem capabili de micime sufletească, pentru că avem un orgoliu mai mare decât statura morală și intelectuală.

Și pentru că suntem atât de înnebuniți să parvenim material, social, profesional, nu bagăm de seama ce se întâmplă lângă noi și cu ai noștri. Că ne doare mai mult sau mai puțin, că ne impresionează în grade diferite, că ne place sau nu: basarabienii și bucovinenii sunt români, sunt, deci, de-ai noștri. Aici nu este vorba de nationalism, nici măcar de patriotism (sunt două concepte alterate, mai ales din cauza mizeriei noastre structurale și a securismului manipulator de conștiințe, care a monopolizat rind pe rind tot ceea ce ținea de o anumită curățenie a noastră, fie ea cât de necultivată), ci de bun simț - când ai o problemă în propria ogradă trebuie să ti-o rezolvi singur. Iar ei - buni, rai; frumoși, urțiți - sunt ca noi, sunt ai noștri, sunt din noi. Să ne privim în oglindă!

Iată ce spunea Paul Goma după semnarea tratatului cu Ucraina, prezicând înrautățirea situației basarabienilor din Bugeac, și nu numai:

<Deci, a trebuit să vină șeful opoziției noastre democratice, Constantinescu, ca să se semneze acest pact prin care renunțăm la Basarabia, la Bucovina, la Insula Șerpilor. Și nu sunt doar teritoriile acolo. Și nu spun asta doar pentru că eu sunt nativ, sunt născut în Basarabia, dar totuși sunt acolo niște milioane de români, care au fost acum chiar definitiv abandonați. Definitiv abandonați! ... Ceea ce mă miră pe mine și mă îndurerează și mă revoltă că, totuși, foarte puțini dintre jurnaliști și dintre oamenii care sunt directori de conștiință... au negat valabilitatea sau temeliile acestui pact criminal/cel din 1939!/. Au spus, daaa, acum o să facem o regiune economică, economie cu Ucraina - nu am găsit alt partener decât Ucraina! Să facem noi o regiune economică în partea de jos. Acum, consolare!, zice: românii din Bucovina care erau foarte persecutați de ucrainenii, acum or să poată să...>

N-or să poată nimic!!! Pentru că acum există actul. Până acum era o persecuție ilegală, să zicem, și în așteptarea unei legislații, iar de acum nu or să facă nimic! N-or să facă nimic!! Deci, totul a fost vândut.>

Joi 18 august 2011

Noapte mai puțin grea. În jurul prânzului mă prezant la Dr. Sabourin. Poate-mi găsește un leac împotriva (a)sudației.

*

O știre din aprilie 2011 din *Adevărul* zice:

“Cine este Radu Câmpeanu

Radu-Anton Câmpeanu s-a născut la 28 februarie 1922, la București. Șef al Tineretului Liberal înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, a fost student în decursul războiului. După război, participă la manifestațiile anticomuniste din 24 - 28 februarie 1945. Radu Câmpeanu a fost arestat în 1948 și a petrecut mai mulți ani în închisorile comuniste.

După eliberarea sa ca deținut politic, emigrează în Franța împreună cu soția sa Monica și cu fiul lor Barbu. La Paris, se arată foarte activ în rândurile exilaților, dar *dar după sosirea lui Paul Goma, este suspectat ca informator al securității.*” (subl. mea, P.G.) (...)

Este pentru prima dată când aflu că... *după sosirea mea la Paris, Câmpeanu a fost suspectat ca informator.* Era puternic suspectat de mai înainte, eu doar am refuzat să colaborez cu el la ridicarea propriei statui de erou al luptei anticomuniste.

*

Am fost la Saburina (cu chiu cu vai). Mi-a prescris un alt leac - de încercare, pentru 15 zile. Îl vom încerca...

Vineri 18 august 2011

N-am putut merge, ieri, la farmacie, pentru noul medicament, așa îmi explic faptul că iar am ‘sudat de-un coș.

Dar lasă, lasă, la noapte n-am să mai piștrans - în fine, încolo, peste 3-4 zile...

*

Dan Culcer mi-a trimis recolta adunată între timp. Îi multumesc și ciugulesc ce îmi este apropiat.

Studii ale lui Pavel Moraru am mai reprodus în Jurnalele mele și bine am făcut. Poate-poate le citește și “Radu Ioanid”, cel care nega răpirea ostașilor români de către “populația indignată.” Eu reproduceam ce povestise tata; că în lagărele rusești întâlnești “prizonieri de război” români, dintr-un război care nu izbucnise încă, Putoarea Ioanidă mă contrazicea: “acei soldați în retragere, *așa-zisi răpiți de populație maldavinească*

fiind originari din Basarabia, se întorseseră acasă”...

Istorie recenta: **Pavel Moraru. Basarabia sub urmasii lui Felix Dzerjinski**

Scris la Wednesday, July 27 @ 19:46:46 CEST de catre asymetria

Basarabia sub urmașii lui Felix Dzerjinski: organele securității statului în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (1940-1991).

Introducere.

Capitolul I: Structurile de securitate sovietice din Basarabia, în primul an de ocupație (1940/1941).

Instalarea organelor N.K.V.D. în Basarabia ocupată. Organizare și reorganizare.

Activități de anihilare a „elementelor contrarevoluționare”.

N.K.V.D.-ul R.S.S.M. în timpul operațiunii de repatriere a germanilor basarabeni în Reich-ul german.

Organizarea acțiunii informative sovietice privind situația din România. Executarea operațiunii de deportare a basarabenilor în Siberia (iunie 1941).

Capitolul II: N.K.V.D.-ul moldovenesc în timpul Războiului germano-sovietic.

2.1. Evacuarea autorităților sovietice din Basarabia.

2.2. Organizarea acțiunilor de diversiune în teritoriul părăsit.

Capitolul III: Organele securității moldovenești de la „eliberarea” din 1944 și până la procesul de destalinizare.

3.1. Reinstaurarea autorităților sovietice în Basarabia. Organele securității statului și ale afacerilor interne în anii postbelici.

3.2. Lupta cu rezistența anticomunistă basarabească.

3.3. Acțiuni de anihilare a Bisericii Ortodoxe și a asociațiilor religioase.

3.4. Activități de combatere a spionajului inamic în R.S.S.M.

3.5. Organizarea și executarea operațiunilor de deportare a basarabenilor în regiunile îndepărtate ale U.R.S.S.

3.6. Organele de securitate și ale afacerilor interne din R.S.S.M. în timpul procesului de destalinizare.

Capitolul IV: Activitățile K.G.B.-M.A.I. din perioada destinderii hrușcioviste și a stagnării brejneviste.

4.1. Organele de securitate și ale afacerilor interne din R.S.S. Moldovenești în anii 60-70.

4.2. Combaterea „naționalismului moldovenesc” și a manifestărilor anti-sovietice în timpul lui N. Hrușciiov.

4.3. Prigonirea credincioșilor.

4.4. Lupta cu disidența și „naționalismul moldovenesc” în perioada lui L. Brejnev.

Capitolul V: K.G.B.-ul R.S.S.M. de la „perestroikă” și până la prăbușirea

regimului comunist.

5.1. Situația din Uniunea Sovietică în a doua jumătate a anilor ă80. Mișcarea de emancipare națională a românilor basarabeni și separatismul din sudul și estul R.S.S.M.

5.2. Structura organelor K.G.B. al R.S.S.M și combaterea disidenței politice.

5.3. Activități în domeniul spionajului extern.

5.4. Organele moldovenești de securitate de la suveranitatea și până la independența Republicii Moldova.

5.5. Arhiva K.G.B. al R.S.S.M. o problemă controversată de actualitate.

(...)

*

Istorie recentă: **Pavel Moraru.**

Structurile de securitate sovietice din Basarabia, în primul (an de ocupație)...

Scris la Wednesday, July 27 @ 19:40:19 CEST de catre asymetria

Basarabia sub urmașii lui Felix Dzerjinski: organele securității statului în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (1940-1991) este o cercetare de istorie recentă realizată de Pavel Moraru. Vom publica întreaga lucrare în Asymetria, difuzarea ei pe toate căile fiind o obligație de memorie națională.

Introducere.

Istoria organelor securității statului din U.R.S.S. este istoria călăilor și a jertfelor lor – pe plan intern, a provocării și diversiunii – pe plan extern.

Politica Statului sovietic, promovată cu agresivitatea caracteristică ideologiei comuniste, i-a avut printre executori, în prima linie, pe subordonații, discipolii și urmașii lui Felix Dzerjinski.

Mașina represivă sovietică – V.C.K.-G.P.U.-O.G.P.U.-G.U.G.B.-N.K.V.D.-N.K.G.B.-M.G.B.-K.G.B. – care, pe drept cuvânt, poate fi considerată cea mai monstruoasă creatură a secolului XX, a fost cea care în mare măsură a realizat intențiile conducerii de la Kremlin, de lichidare a oricărei opoziții interne și externe, necesară menținerii regimului comunist în Rusia (apoi în U.R.S.S.) și în lume.

În iunie 1940, N.K.V.D.-ul (înființat în 10 iulie 1934) venea în Basarabia și în nordul Bucovinei împreună cu alte autorități sovietice, pentru instalarea și consolidarea regimului sovietic prin asasinat, deportări, intimidări, etc. Atunci (și mai apoi, în 1944), Basarabia și nordul Bucovinei în comparație cu România, au cunoscut varianta clasică a regimului comunist, sovietic, cu accent nu numai pe înlăturarea „dușmanilor de clasă”, dar și a elementelor „naționaliste moldo-române”. Într-un an de ocupație sovietică, 1940/1941, Basarabia și nordul Bucovinei a cunoscut ceea ce prin ce trecuse R.A.S.S. Moldovenească și restul teritoriului sovietic – asasinat politic, deportări, colectivizare forțată, foamete, etc.

Implimentarea „reformelor sovietice” în R.S.S. Moldovenească a continuat și după anul 1944, când Basarabia a fost reanexată la U.R.S.S. Totul se făcea cu ajutorul N.K.V.D.-N.K.G.B.-M.G.B.-K.G.B., căci rezistența față de regim era înverșunată. Populația R.S.S.M. s-a opus mobilizării în Armata sovietică și la muncă în întreprinderile industriale din U.R.S.S., naționalizării și colectivizării, rusificării și ateismului

comunist.

Totul pare că s-a încheiat în august 1991, când regimul sovietic s-a prăbușit, iar Uniunea Sovietică s-a destrămat. Rămân însă, consecințele dominației comuniste și ale activității organelor speciale sovietice, care vor fi resimțite încă mult timp înainte.

Lucrarea de față prezintă într-o formă succintă activitatea N.K.V.D.-N.K.G.B.-M.G.B.-K.G.B. în teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, de la instalarea în acest teritoriu (1940) și până la destrămarea Uniunii Sovietice (1991).

La elaborarea prezentului studiu, am folosit o gamă amplă de surse bibliografice, documente publicate, documente de arhivă, jurnale, memorii, presa timpului, articole, studii și diverse exegeze științifice.

Capitolul I: Structurile de securitate sovietice din Basarabia, în primul an de ocupație (1940/1941).

Instalarea organelor N.K.V.D. în Basarabia ocupată.

Organizare și reorganizare.

În urma realizării prevederilor Pactului Molotov-Ribbentrop, Uniunea Sovietică a ocupat la 28 iunie 1940, Basarabia și nordul Bucovinei. Tancurile sovietice aduceau pentru basarabeni și bucovineni un regim cu totul inedit, despre care doar auziseră și de care li era frică. Această frică a fost justificată, căci a urmat un an de groază, însoțit de multiple măsuri represive din partea noilor autorități.

Retragerea administrației românești din aceste teritorii peste Prut, urma să dureze doar patru zile, adică, până la 2 iulie inclusiv, timp în care trebuiau evacuate autoritățile, bunurile Statului român, precum și o bună parte a populației, care nu dorea să rămână sub regimul sovietic de ocupație.

Și cu toate că, s-a stabilit un termen de patru zile pentru evacuare, sovieticii au încercat să zădărnicească pe toate căile operațiunea de retragere. Urmărindu-se acest scop, ocuparea armată a Basarabiei și nordului Bucovinei, s-a făcut în cel mai scurt timp posibil și cu toate mijloacele avute la dispoziție.

La orele 13.20 din data de 28 iunie, V. Homenko, locțiitorul comandantului trupelor de grăniceri ale N.K.V.D. al R.S.S. Ucrainene, a solicitat și a obținut aprobarea Consiliului militar al Frontului de Sud, pentru ocuparea pichetelor de grăniceri, părăsite de grănicerii români. La 28 iunie, orașele Cernăuți, Hotin, Bălți, Chișinău și Cetatea Albă – importante noduri de comunicații – erau deja ocupate de unitățile militare sovietice. În cursul zilelor de 29-30 iunie, pe unele direcții, elemente militare rapide sovietice, întrecând ritmul de evacuare convenit, depășeau trupele române în retragere, generând incidente locale. „în același timp, aviația sovietică evolua pe deasupra trupelor române în retragere, producând o mare panică”. Mulți dintre militarii români au fost dezarmați și arestați.

În sprijinul unităților militare sovietice, operau mai multe grupuri teroriste, formate din comuniști (și simpatizanți) localnici sau din elemente venite cu trupele sovietice. Acestea, la fel, încercau să împiedice evacuarea, **„executând arestări și sechestrând șefi de autorități, insultând și molestând ofițeri, subofițeri și soldați”**, etc.

La ora 14.00, în ziua de 3 iulie 1940, la termenul indicat de Guvernul sovietic, noua graniță sovieto-română a fost închisă.

În data de 8 iulie 1940, unitățile militare sovietice de pe granița

sovieto-română, au fost retrase și aduse detașamentele de grăniceri ale N.K.V.D. (7 detașamente, divizate pe 120 de pichete), pentru paza noii frontiere.

După instalare în teritoriile ocupate, autoritățile sovietice au declarat în afara legii fostele organe administrative, organe judiciare, militare, polițienești. A fost interzisă activitatea partidelor politice (cu excepția celui comunist) și a sindicatelor (considerate fasciste și reacționare). Asupra teritoriului Basarabiei au fost extinse legile din U.R.S.S., iar basarabenii au fost declarați „cetățeni sovietici”.

Inițial, funcțiile administrative au fost preluate de comisariatele militare și de organele politice ale Armatei roșii, acestea din urmă asumându-și prerogativa formării noilor organe administrative locale. Au fost create consiliile satești (selsovet), comitetele executive raionale (ispolcom) cu secțiile: agrară (raizerno), financiară (raifino), etc. Au fost instituite tribunale, secții de miliție, reprezentanțe ale Securității statului.

În cazul organelor securității statului, era vorba de faimosul N.K.V.D. (Народный Коммисариат Внутренних Дел – Comisariatul Poporului al Afacerilor Interne), care și-a extins competențele din Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească (R.A.S.S.M.) asupra Basarabiei ocupate. *Unele organe teritoriale de securitate și-au amenajat sediile chiar în lăcașurile sfinte, așa precum a fost la Soroca, unde biroul N.K.V.D.-ului și-a început activitatea în localul parohiei din oraș. [toate sublinierile îmi aparțin, Paul Goma]*

După 28 iunie 1940, conducerea R.A.S.S.M., și-a extins împuternicirile asupra Basarabiei doar formal, toate directivele venind de la Moscova. Prima decizie oficială, privind instaurarea regimului bolșevic în noile teritorii ocupate, a fost cea din **2 iulie 1940, intitulată Probleme ale C.C. al P.C. (b) din Ucraina**. Aceasta prevedea constituirea comitetelor județene de partid și a comitetelor executive în Basarabia și nordul Bucovinei. Deja pe 3 iulie, Biroul politic al C.C. al P.C. (b) din Ucraina, a aprobat președinții și membrii comitetelor executive județene ale Sovietelor și ale comitetelor județene de partid din Basarabia și nordul Bucovinei. Din totalul persoanelor confirmate în funcțiile de conducere (51), numai două erau de origine română – T. A. Konstantinov și S. S. Zelenciuk (transnistreni), din care, nici un basarabean.

În ziua de 2 august 1940, la Moscova și nu la Chișinău, pentru românii-basarabeni, fără participarea împuterniciților din partea majorității lor, prin hotărârea sesiunii a VII-a a Sovietului Suprem al U.R.S.S., a fost decisă crearea Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești (R.S.S.M.), prin unirea („reuniunea” (sic!), potrivit Legii de alcătuire a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești Unionale), Basarabiei cu Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească. De subliniat este că, faimoasa Constituție stalinistă din 1936, acorda dreptul Sovietului Suprem al U.R.S.S. să accepte includerea unei noi republici în componența U.R.S.S., dar nu și să creeze noi republici în teritoriile Uniunii Sovietice. Și după ce la 2 august a fost creată R.S.S. Moldovenească, la 3 august s-a adoptat decizia privind includerea ei (precum și a R.S.S. Lituaniene, și a nordului Bucovinei în cadrul R.S.S. Ucrainene) în componența U.R.S.S.

Proclamarea R.S.S.M. s-a făcut înainte de a i se fixa frontierele. Doar la 4 noiembrie 1940, prin Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al

U.R.S.S., privind delimitarea frontierei dintre R.S.S. Ucraineană și R.S.S. Moldovenească, au fost stabilite frontierele R.S.S.M. Basarabia pierdea județele Ismail, Cetatea Albă și Hotin (peste 15.000 km²), care intrau în componența R.S.S. Ucrainene și era unită cu un teritoriu din stânga Nistrului (raioanele Grigoriopol, Dubăsari, Camenca, Râbnița, Slobozia și Tiraspol), mult mai mic decât fosta R.A.S.S.M., din care o bună parte (8 raioane) i-a fost dată tot Ucrainei. În aceeași zi, în componența R.S.S. Ucrainene, a fost inclusă partea de nord a Bucovinei, denumit „regiunea Cernăuți”. R.S.S.M. avea o suprafață de 33,7 mii km² și o populație de aproximativ 2,7 mil. de locuitori.

Ca rezultat al politicii Kremlinului, R.S.S. Moldovenească a fost lipsită de ieșire la Marea Neagră și Dunăre. Pentru R.S.S.M., ca subiect al Uniunii Sovietice, au fost stabilite frontierele: la nord, est și sud – cu Ucraina Sovietică, iar la vest, pe Prut, – cu România.

*Posturile importante din cadrul noii administrații a R.S.S.M., au fost încredințate funcționarilor aduși din Rusia și Ucraina, dar și unora din fosta R.A.S.S.M., considerați de mare încredere. **Comuniștii basarabeni, (în număr de 285 în luna august 1940, dintre care 186 erau evrei, 28 ucraineni, 21 ruși și 21 români)**, mizând pe susținerea P.C. (b) din Uniunea Sovietică, sperau că anume ei vor veni la putere în Basarabia ocupată. Însă, C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S. nu i-a răsplătit pentru serviciile lor și nu numai că nu i-a numit în conducerea R.S.S.M., dar i-a și lăsat în afara partidului bolșevic: la 14 august 1940, organizația regională de partid din R.A.S.S.M. a fost transformată în Partidul Comunist (bolșevic) al Moldovei, în care nu a intrat nici unul din comuniștii basarabeni. Comuniștii-ilegaliști basarabeni, care au activat într-un teritoriu aflat sub „dominația burghezo-moșierească” și deci, erau dubioși și periculoși, căci puteau fi recrutați de serviciile speciale inamice, au fost declarați indezirabili. Mulți dintre ei au fost deportați în Siberia sau condamnați la ani grei de pușcărie. *Elocvent este cazul unui basarabean, condamnat de autoritățile române pentru activitate comunistă și persecutat de noua autoritate. Acesta a declarat în fața instanțelor sovietice de judecată că, a lucrat pentru Soviete și i s-a răspuns: „D-stră ați lucrat pentru noi fiind plătit, noi recunoaștem numai pe aceia care au activat din convingere”.**

În postul de prim-secretar al C.C. al P.C. (B) M., a fost numit **P. G. Borodin**, ex-prim-secretar al organizației de partid din R.A.S.S.M. Și în alte funcții importante au fost numiți funcționari din stânga Nistrului; la conducerea Procuraturii nou înființatei republici, era desemnat **Serghei Bondarciuk**, care până atunci activase în procuratura fostei R.A.S.S.M. **În primăvara anului 1941, din cei circa 9.000 de comuniști din R.S.S.M., aproape jumătate erau veniți din alte republici sovietice.**

La 8 august 1940, prin ordinul N.K.V.D. al Uniunii Sovietice cu nr. 00961, a fost înființat N.K.V.D.-ul R.S.S. Moldovenești, care urma să-și desfășoare activitatea în conformitate cu Hotărârea Comitetului Executiv Central al U.R.S.S. din 10 iulie 1934, despre formarea N.K.V.D., ca o componentă a N.K.V.D. al U.R.S.S. La conducerea N.K.V.D.-ului R.S.S.M. a fost numit **Nikolai Stepanovici Sazîkin, general-maior de securitate și acolit al comisarului N.K.V.D. al U.R.S.S., Lavrentii Beria** (1938-1946; 1953). S-a dovedit a fi cea mai bună candidatură trimisă de la Moscova, menită să contribuie la instaurarea și consolidarea regimului sovietic în Basarabia, prin anihilarea antisovietismului și a viziunilor „burgheze”, unde era necesară o persoană „aspră,

întreprinzătoare și care își atinge scopul propus prin orice mijloace”. Era ajutat de loctiitorul său, **Iosif Lavrentievici Mordoveț, precum și de Serghei Arsentievici Goglidze**, împuternicit al C.C. al P.C. (b) și al C.C.P. al U.R.S.S pentru R.S.S. Moldovenească (numit în această funcție doar la 7 mai 1941). Numirea primului șef al N.K.V.D.-ului R.S.S.M., a fost precedată de demiterea ultimului șef al N.K.V.D.-ului R.A.S.S.M., Vladimir Matveevici Trubnikov (3 septembrie 1939-7 august 1940), trecut în funcția de șef al Direcției N.K.V.D. a regiunii Jitomir, (7 august 1940-28 martie 1941), apoi transferat în funcția de șef al Direcției N.K.G.B. al regiunii Cernăuți.

N.K.V.D.-ul era alcătuit din aparatul central, direcții, secții și servicii. Componentele de bază ale sistemului organelor afacerilor interne din 1940 erau: Direcția miliției muncitorești-țărănești, Secția instituțiilor penitenciare, Secția serviciului de pompieri, Secția arhive, Serviciul securității de stat și paza frontierei. În baza aceluiași ordin din 8 august 1940, au fost înființate 6 secții județene ale organelor afacerilor interne și 14 secții raionale în stânga Nistrului.

La 3 februarie 1941, la nivel unional a avut loc reorganizarea N.K.V.D.-ului, prin dedublarea căruia s-a creat N.K.G.B.-ul (Народный Коммисариат Государственной Безопасности – Comisariatul Poporului al Securității Statului), condus în R.S.S.M., începând cu 26 februarie 1941, de Nikolai Sazîkin. Misiunea N.K.V.D.-ului – activitatea căruia era coordonată de comisarul Iosif Mordoveț, locotenent major, – rămânea a fi prevenirea și combaterea crimelor de drept comun, iar a N.K.G.B.-lui – prevenire și combaterea crimelor îndreptate împotriva securității statului.

Pe atunci, nu s-a spus care era cauza acestei reorganizări. Dar se susține că, s-a făcut pentru a nu concentra în mâinile unei singure persoane toate prerogativele de ordine publică și securitate, transformând-o într-o persoană extrem de influentă și temută. La sfârșitul anilor 30 – începutul anilor 40, dar și mai târziu, în cadrul conducerii U.R.S.S. existau două tabere în această problemă: una susținea păstrarea N.K.V.D.-ului ca structură unică centralizată, iar alta milita pentru divizarea instituției în două organisme – pentru afacerile interne și pentru securitatea statului. Existența unui supermonstru, precum N.K.V.D., părea pentru mulți extrem de periculoasă. În același sens, se mai susține că, toate reorganizările care au avut loc, nu erau dictate de o oarecare logică, ci de dorința lui Stalin de a mai vântura încă o dată structurile de securitate ale statului.

Potrivit altor opinii, reorganizarea din februarie 1941, a fost dictată de anexarea la U.R.S.S. a unor noi teritorii (Țările Baltice, Basarabia și nordul Bucovinei), în care erau multe „elemente contrarevoluționare” și pentru anihilarea cărora era necesară o instituție separată care să se ocupe de reprimarea elementelor ostile statului.

După izbucnirea Războiului germano-sovietic, s-a revenit la vechea organizare, căci pe timp de război, era necesară centralizarea eforturilor serviciilor speciale sovietice împotriva inamicului: prin decretul Prezidiului Consiliului Suprem al U.R.S.S. din 20 iulie 1941, N.K.G.B.-ul a fost reintegrat în N.K.V.D., sub conducerea lui Beria. Apoi, la 14 aprilie 1943, I. Stalin iarăși a divizat N.K.V.D.-ul: Vsevolov Merkulov a fost numit la conducerea N.K.G.B., iar activitatea N.K.V.D.-ul era coordonată, în continuare, de Lavrentii Beria. Această măsură s-a impus după

bătălia de la Stalingrad, când trupele sovietice au recucerit teritoriile cu numeroase „elemente antisovietice”, care au colaborat cu autoritățile germano-române de ocupație, s-au implicat în lupta armată contra regimului sovietic și de care acum trebuiau să se ocupe organele N.K.G.B.

Această organizare a serviciilor speciale sovietice a durat până la 15 martie 1946, când comisariatele poporului au fost transformate în ministere. Atunci, a fost format Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Securității Statului (M.G.B. – Министерство Государственной Безопасности – Ministerul Securității Statului), condus de **Vsevolod Merkulov**. Direcția Generală de contrainformații militare din cadrul Ministerului Apărării al U.R.S.S., cunoscută sub denumirea de SMERȘ (СМЕРШ de la aglutinarea cuvintelor Смерть шпионам – „moarte spionilor”), a fost trecută în cadrul M.G.B.-ului, cu denumirea de Direcția Generală a III-a, responsabilă de contrainformații în armată.

Au urmat alte reorganizări similare: la 15 martie 1953, cele două instituții au fost comasate, formând Ministerul Afacerilor Interne, iar exact peste un an de zile, la 13 martie 1954, au fost iarăși divizate, în M.A.I. și K.G.B. (Comitetul Securității Statului – К.Г.Б. – Комитет Государственной Безопасности).

Activități de anihilare a „elementelor contrarevoluționare”.

Procesul de sovietizare și comunizare a teritoriilor ocupate a început imediat. Urma procesul de „curățire a teritoriului” de elementele ostile și periculoase, de lichidare a tot ceea ce era considerat „burghez” și antisovietic. De subliniat este că, *„Exemplul basarabean se distinge în ansamblul arealului românesc prin faptul că, în comparație cu România, Basarabia a cunoscut experiența comunistă în varianta sa clasică, sovietică. Dacă în România inamicii regimului comunist erau identificați, de regulă, din rândurile claselor exploatare, în Uniunea Sovietică, mai ales în republicile naționale preponderent rurale, dușmanul de clasă coincidea adesea cu o anumită comunitate etnică”*.

Toate organele, instituțiile, partidele politice, sindicatele, asociațiile, societățile, ligile, etc. din trecut, au fost scoase în afara legii. Întreaga societatea trebuia trecută pe calea „construcției socialiste”. Au început transformările „menite să schimbe modul de producție capitalist prin acel socialist”. Economia basarabeană trebuia urgent integrată în spațiul sovietic, așa că, la 15 august 1940, Prezidiul Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice, a emis decretul Cu privire la naționalizarea băncilor, întreprinderilor industriale și comerciale, a transportului feroviar și pe apă, a mijloacelor de comunicație ale Basarabiei. Potrivit decretului, toate mijloacele de producție au fost declarate, încă din 28 iunie 1940, proprietate a statului sovietic. Au fost naționalizate toate întreprinderile Statului român și cele ale cetățenilor care au reușit să se evacueze peste Prut. A urmat apoi și naționalizarea întreprinderilor, a căror proprietari nu au reușit să se evacueze.

În aceeași zi, de 15 august, a fost declarată naționalizarea pământului în Basarabia, astfel fiind stabilite formele sovietice colectiviste de folosire a lui. Unii țărani au fost împrăștiți cu pământ, însă după ce a fost cultivat și însămânțat, a început crearea gospodăriilor agricole colective de producție. La data de 15 februarie 1941, oficial existau 29 de colhozuri, înglobând 3.629 de gospodării individuale.

Tot în data de 15 august 1940, a fost decretat sistemul fiscal sovietic,

cu impozite extrem de grele pentru țăranii basarabeni.

Măsurile noii autorități în domeniul economic, au perturbat întreaga viață social-economică. Aprovizionarea populației cu produse alimentare, scăzuse brusc. Țăranii nu mai erau interesați să-și vândă produsele lor la oraș. Multă lume a rămas fără lucru și o ducea extrem de greu. Multe mori și fabrici de ulei fuseseră demontate și transportate peste Nistru.

Deși locuitorilor Basarabiei li s-au eliberat pașapoarte, ei erau legați de locul de trai, având dreptul să se deplaseze doar în baza unor permise speciale, de la caz la caz, nu mai mult de trei luni de zile.

A fost declanșată și o intensă campanie propagandistică, „de denigrare a armatei și autorităților române, de falsificare a situației politice din România și de proslăvire a regimului comunist din Uniunea Sovietică”. *Propaganda era desfășurată de agenții comuniști, „plasați dinainte în Basarabia și Bucovina de Nord” (până la ocupație), precum și de cei veniți cu primele unități sovietice. Aceștia, „au făcut aprecieri jignitoare și de ponegrire a armatei române și a Comandamentului său, au criticat vehement și cu ostilitate activitatea desfășurată de autoritățile române, căutând să dovedească incapacitatea și lipsa de gospodărie a conducătorilor și starea de mizerie a populației în comparație cu situația din U.R.S.S.”. Agenții sovietici de propagandă declarau că, „în România este o mare sărăcie, că a izbucnit revoluția, că Ungaria și Bulgaria au declarat război României, ocupând Transilvania și Dobrogea, și că trupele germane, au ocupat Bucureștiul pentru a restabili ordinea”.* Basarabeni și bucovinenii, încercau să fie convinși a nu se evacua peste Prut, promițându-li-se de către propagandiști, „același regim de bunăstare” ca cel existent în U.R.S.S. Se tindea spre provocarea unui spirit de ostilitate față de România și de stopare, prin propagandă, a evacuirilor.

Pe parcursul întregului an de ocupație (1940/1941), organele N.K.V.D. și-au adus din plin contribuția la instaurarea și consolidarea noului regim al „dictaturii proletariatului” în R.S.S.M., comițând un șir de crime, care au îngrozit întreaga populație a Basarabiei, iar preținșii „eliberatori”, în ochii basarabenilor de atunci, erau simpli criminali, preocupăți de jafuri și profanarea tuturor valorilor.

Primele arestări, operate cu concursul unor elemente din sânul populației minoritare, au avut loc chiar în timpul ocupării teritoriului dintre Nistru și Prut, și i-au vizat în primul rând, pe ostașii români care se evacuaau, fiind reținuți și dezarmați (au fost arestați 282 de ofițeri, din care aproximativ 100 erau activi). Motivele arestării erau unele imaginare: „ofițeri români și educați – deci – împotriva U.R.S.S. și regimului de acolo”; „au făcut educația soldaților de sub comandă în spirit anticomunist și antisovietic”; „au tolerat maltratarea soldaților basarabeni de sub comandă”; „au executat ordinele guvernului român de a face lucrări și a se pregăti pentru un eventual război împotriva U.R.S.S.”; „au făcut propagandă antisovietică printre soldați și populația civilă”; „au făcut și ordonat rechiziții de la populația basarabească și bucovinească”; „bănuiala că au făcut spionaj în favoarea României”. „în general, arestările ofițerilor români s-au făcut numai pentru șicanarea, molestarea și batjocorirea lor, fără motive juridice întemeiate”.

Ofițerii arestați erau închiși în subsolurile clădirilor Facultății de Teologie din Chișinău, unde N.K.V.D.-ul își amenajase una din închisori, (specializată, mai cu seama, în anchetarea ostașilor răpiți în timpul

retragerii).

Condițiile de detenție în care erau ținuți ofițerii și soldații români, au fost din cele mai inumane. Cercetarea lor se făcea de regulă noaptea, „sub continui amenințări (împușcare, deportare în Siberia), insulte, ofense și înjurături”. Erau forțați să semneze diverse declarații al căror conținut nu-l cunoșteau, căci era scris de organele anchetatoare în limba rusă. Li se cerea „să dea informații asupra organizării, dotării și comandamentului armatei române”. Au fost obligați să declare domiciliile și rudele lor din România. Majoritatea au fost impuși să semneze o declarație pe propria răspundere că, „vor servi statul sovietic, dând informații asupra intențiilor probabile ale Germaniei față de U.R.S.S. și că nu vor spune nimănui [despre] tratamentul la care au fost supuși în timpul arestării și anchetării”. Unor ofițeri li s-a propus să rămână în serviciul Armatei sovietice, „cu aceleași grade sau altele mai superioare”.

După o perioadă, majoritatea au fost lăsați să plece în România. *Însă, „Ofițerii combatanți, basarabeni și bucovineni, au fost opriți – fără excepție – în închisori și trimiși în judecată”.*

Așadar, unor militari li s-a propus să rămână în „armata moldovenească”, altora li s-a propus să facă spionaj, să fie gazde de spioni. Majoritatea au fost exploatați informativ în privința Armatei române. Ca recompensă, unora li s-au promis grade militare foarte mari (de colonel sau general), „atunci când trupele roșii vor ocupa România”.

După cum rezultă din documentele serviciilor speciale românești, unii militari au acceptat ca la reîntoarcerea acasă, în România, să lucreze în interesul spionajului sovietic. Au fost descoperiți agenți externi sovietici, trimiși din Basarabia pentru spionaj în România, care urmau să se întâlnească cu agenții sovietici locali – reveniți din Basarabia, unde făceau armata.

Arestărilor au fost supuse și persoanele considerate suspecte din punct de vedere al sentimentelor față de noul regim. Era vorba, în primul rând, de funcționarii Statului român, care nu s-au refugiat peste Prut (sau au fost împiedicați să se refugieze) – prefecti, primari, polițiști, jandarmi, agenți fiscali, etc. Erau arestați, averile lor – confiscate, iar familiile lor – lăsate pe drumuri, „fără nici un mijloc de trai” sau arestate și ele. Mulți erau executați doar în baza bănuielilor că ar fi ostili regimului sovietic. Toate acestea se făceau în urma denunțurilor făcute de agenții comuniști locali sau în baza informațiilor culese înainte de ocupație de către agenții sovietici, care au venit în România cu misiuni informative. Conform unor date, **până la 3 iulie 1940, regimul sovietic a arestat în Basarabia 1.042 de oameni bănuți de colaborare cu Statul român.**

Mulți foști funcționari români, care nu au fost arestați în primele zile după ocupație, au fost obligați să-și continue serviciul, iar cei care au refuzat, au fost arestați și judecați pentru sabotaj.

Represiunea i-a vizat și pe foștii oameni politici, în special pe foștii deputați ai Sfatului Țării, care în 1918 au votat unirea Basarabiei cu România, iar acum erau arestați sub învinuirea „de trădare și pactizare cu autoritățile române”. Potrivit informațiilor deținute de serviciile secrete românești la data de 18 iulie 1940, în Basarabia au fost arestați de N.K.V.D. un număr de cinci foști deputați ai Sfatului Țării, un fost senator, doi foști ofițeri în Armata albă și numeroși funcționari civili și militari români (Pan Halippa, N. Secară, I. Ignatiuc, G. Turcuman, Șt. Botnariuc, A. Baltaga, T. Neaga, V. Bodescu, P. Sinadino, C. Bivol, I.

Codreanu, F. Uncu, E. Catelei). Aceștia au fost întemnițați la Chișinău și apoi o parte, transferați la Tiraspol, deoarece în închisoarea din capitala Basarabiei nu mai era spațiu.

Situația foștilor deputați ai Sfatului Țării, rămași sub ocupație, era necunoscută la București. Doar la 24 februarie 1941, Serviciul Special de Informații (S.S.I.), prin șeful lui, Eugen Cristesci, a informat conducerea României că, foștii deputați ai Sfatului Țării nu au fost judecați sau deportați în interiorul U.R.S.S. și sunt „concentrați la închisorile din Chișinău și Tiraspol”. S.S.I.-ul considera că, aceștia vor fi aduși în fața instanței de judecată, dar fără să li se prezinte acuzațiile. Era remarcată atitudinea dâră a unor foști deputați – Ion Codreanu, Catelli, Leancă, Secară și alții, care au declarat că: „Au votat Unirea fiindcă așa le-au dictat convingerile și conștiința românească. Republica Moldovenească actuală este un instrument de dezbinare a poporului român. Basarabia fiind plămădită cu sângele și oasele strămoșilor lor, va rămâne totdeauna românească și, orice ar face Sovietele, ea fiind a românilor, tot lor le va reveni”.

La repetatele cereri ale autorităților române pentru eliberarea acestora, sovieticii nu au dat nici un răspuns. Dar, în final, au acceptat eliberarea lor, *condiționată de schimbarea lor cu un lot de 246 de persoane comuniste*, aflate în închisorile românești, condamnate pentru spionaj, trădare și activitate comunistă. *Până la urmă, sovieticilor li s-a predat un număr mai mic de persoane, printre care figura: Ana Pauker, Emil Bodnăraș, Liuba Chișinevski ș.a.*

Prigoana a fost întreprinsă și împotriva legionarilor, a foștilor militari din Armata albă, a bogătașilor, indiferent de naționalitate și religie. Toți aceștia, dacă nu erau asasinați, erau arestați (de obicei, noaptea, între orele 1 și 3, pentru ca efectul psihologic (de intimidare) să fie cât mai mare) și internați în închisori, unde li se aplica tratamentul deținuților de drept comun, însoțit de ură și batjocură. Unii, din cauza torturilor fizice și psihice, nu au rezistat și au decedat, alții s-au sinucis. De subliniat este că, cei vizați de acțiunile represive sovietice (inclusiv în anii postbelici), de regulă erau egalați cu criminalii de drept comun. Din această cauză, cercetând documentele de epocă, este dificil să se facă o diferențiere între criminalii de drept comun și cei condamnați pe motive politice.

Apoi, represiunea s-a îndreptat spre cei care se opuneau „reformelor” ocupantului sovietic. În special, procesul de naționalizare a general o rezistență dâră din partea populației.

De pe urma represiunii și a reeducării sovietice a avut de suferit majoritatea populației. Unul din martorii calvarului basarabean, relatează despre acele timpuri: „*Peste câteva zile de la așa-zisa «eliberare», mascată cu manifestări stradale, cu agitatori sovietici, dar și de ai noștri (mai mult evrei), care își rupeau gura, făgăduiau o viață nouă, fericită, bună pentru toți, au început arestările. Ele se făceau mai mult noaptea, venea „duba” (ciornii voron) și stăpânul casei dispărea, era dus la închisoare. Închisorile erau pline, gemeau. Arestau pe foștii membri ai Sfatului Țării, pe primari, prefecți, preoți, comercianți, pe foștii polițiști, pe foștii ofițeri din armata română, dar și din cea țaristă, intelectuali, membri ai partidelor politice, funcționari.*

Sovieticii, **lucrătorii N.K.V.D.-ului, aveau liste, în care erau înscriși toți acei care luptaseră cu cuvântul și fapta împotriva sovieticilor, în fosta țară Româniea, pe acei în care nu aveau încredere, care nu simpatizau noul regim.**

Bineînțeles că, așa cum e la moldoveni, s-au găsit uscături, lichele, care pe din dos, dar și cu spumă la gură, își trădau nu numai cunoscuții și prietenii, dar și dușmanii. *Din închisori au fost eliberați toți hoții și delicvenții, care acum se răzburau slujind noii stăpâniri*”.

Pentru judecarea celor arestați, la 9 iulie 1940, pe când Basarabia și nordul Bucovinei aveau doar statut de teritorii cucerite, Consiliul Comisarilor Poporului al U.R.S.S. a aprobat hotărârea secretă, Cu privire la activitatea tribunalelor militare în teritoriile Basarabiei și Nordului Bucovinei. Potrivit ei, tribunalele militare au fost împuternicite, temporar, să examineze cazurile privind „crimele contrarevoluționare și de banditism a locuitorilor Basarabiei și Nordului Bucovinei”, precum și a celor referitor la „specula cu mărfuri și produse alimentare”, și să le judece în baza Codului penal al R.S.S. Ucrainene.

Numărul celor arestați era extrem de mare, încât închisorile au devenit neîncăpătoare. Organele speciale aveau foarte mult de lucru, fiind necesară sporirea numărului de oameni pentru executarea represiunii. În acest sens, la 10 iulie 1940, Lavrentii Beria, comisarul poporului al afacerilor interne al U.R.S.S., a solicitat aprobarea președintelui Consiliului Comisarilor Poporului al U.R.S.S., Veceaslav Molotov, pentru suplimentarea numărului trupelor de escortă ale comisariatului de interne până la 1.910 de persoane, în vederea constituirii unui regiment și a unui batalion. Era necesară mărirea efectivului de pază al închisorilor din Basarabia și nordul Bucovinei, precum și al celui implicat în arestări și escorta deținuților.

Din cauza ostilității înverșunate a populației față de noile autorități, capitala R.S.S. Moldovenești – orașul Chișinău – a devenit oraș cu regim special: potrivit Hotărârii Consiliului Comisarilor Poporului al U.R.S.S. nr. 1.667 din 10 septembrie 1940, Chișinăul a fost trecut în categoria orașelor cu regim special de gradul II, în care nu aveau dreptul să locuiască persoanele condamnate penal (în conformitate cu prevederile Codului penal al Ucrainei, aflat în vigoare în R.S.S.M. până în anul 1961), în baza articolelor: 58 (crime contrarevoluționare), 59-3 (banditism), 74 (acte de huliganism din partea indivizilor cu două condamnări), 107 (speculă), 193-24 (spionaj). De asemenea, nu aveau dreptul să locuiască în Chișinău, persoanele condamnate în baza legii sovietice „despre lupta împotriva sustragerii din proprietatea socialistă” din 7 august 1932. Foștilor condamnați penal, nu li se permitea nici măcar să viziteze capitala. De respectarea acestor prevederi era responsabil N.K.V.D.-ul. **Acest regim special pentru Chișinău, s-a menținut și în anii postbelici.**

În septembrie 1940, Nikolai Sazîkin insista asupra soluționării grabnice a tuturor problemelor provocate de „elementele vechi” – adepți ai așa-zisei „românizări” a populației basarabene. R.S.S.M. era considerată o periculoasă pepinieră de atitudine antisovietice și burgheze. Dar cel mai mult organele unionale ale securității statului erau deranjate de problema orientării clare proromânești a majorității populației. **„Soluționarea” tuturor acestor probleme, a fost însoțită de un șir de asasinat politice comise la Chișinău, Ismail, Cetatea Albă și în alte localități ale Basarabiei ocupate, finalizate cu deportarea din iunie 1941, a unui număr însemnat de basarabeni în Siberia.**

Revenirea autorităților românești în vara anului 1941, în Basarabia, a făcut posibilă descoperirea multora din acele asasinat, executate de

autoritățile sovietice în acest teritoriu timp de un an de ocupație.

Rezultatele uneia din investigațiile efectuate în capitala Basarabiei au arătat că, „în partea din fund a curții fostului local al Consulatului italian din Chișinău, strada Viilor nr. 97, devenit în timpul regimului sovietic sediul central al N.K.V.D.-ului local, în prezent distrus complet, într-un loc acoperit cu scânduri înalte, s-au descoperit două gropi mari și altele mai mici, în care au fost îngropate ultimele victime ale N.K.V.D.-ului”. Raportul inspectorului regional de poliție, Alfred Pacsimade, menționa că, execuția s-a făcut în beciul fostului Consulat italian, unde au rămas urme evidente și unde s-au găsit două țărzi pline de sânge. După săpături intense au fost deshumate *85 de cadavre, din care un grup de 15 persoane aruncate într-o groapă comună aveau mâinile, iar un grup și picioarele legate*. Unele cadavre erau în costume sumare (pijama, cămașă de noapte), ceea ce denotă că victimele au fost ridicate în timpul nopții de acasă și executate imediat fără a fi cercetate. S-au găsit, de asemenea, șepci de elevi, un grup de 6 ceferiști, doi preoți. După sentințele de condamnare, s-au putut identifica frații Petre și Pavel Tanțu, Cernovschi, fost șef de secție de gardieni publici în Chișinău; ceferiștii Ion Teslaru, Ilie Banu, Dionisie Doroftei, Grigore Ene Tlușca, Dimitrie Vieru, Teodor Guțu, David Filipenco, Melentievici și Șevcenco. După anumite indicii, a fost identificat și unul dintre preoți, care ar fi fost fruntașul legionar Gh. Tudorache. În buzunar la Pavel Tanțu, s-a găsit o sentință dată de Tribunalul militar al N.K.V.D., circumscriptia Kiev, prin care condamnă pe acești doi frați, în ziua de 21 iunie 1941, la moarte prin împușcare și confiscarea averilor, ca fiind fii ai unui fost ofițer din Armata albă. **S-a constatat că, împușcarea s-a făcut în serie, iar cadavrele au fost aruncate în stare muribundă în gropi, în dezordine. Majoritatea cadavrelor au rămas neidentificate, căci fuseseră mutilate, batjocorite, arse la flacără în timpul „anchetei”, iar după moarte date cu var nestins și cu acizi.**

În subteranele Palatului Mitropolitan din Chișinău, unde s-a aflat Consistoriul bisericesc și fabrica de lumânări, și unde sovieticii aveau secția de spionaj a N.K.V.D., s-au descoperit mai multe celule individuale, unde erau deținute cele mai suspecte și mai importante persoane, care trebuiau să fie cercetate cu o grijă deosebită. În aceeași subterană, s-au găsit instrumente speciale de tortură, unele cu folosirea curentului electric. Sovieticii au distrus aceste instalații în timpul retragerii, însă specialiștii români au fost în măsură să le reconstituie.

La data de 7 septembrie 1941, la Chișinău au avut loc funeraliile naționale ale celor 450 de persoane găsite în gropile din curțile Consulatului italian, Palatului Mitropolitan, Facultății de Teologie, multe ramase neidentificate din pricina mutilărilor.

La 16 octombrie 1941, Guvernământul Basarabiei raporta Președinției Consiliului de Miniștri despre săpăturile efectuate în beciul imobilului din str. General Văitoianu nr. 25 din Ismail, fost sediu al N.K.V.D.-ului local. Acolo s-au găsit cadavrele a cinci bărbați cu vârsta cuprinsă între 45-60 de ani și a unei femei de 22-23 de ani.

„Cadavrele – se spunea în raport Guvernământului Basarabiei – au fost îngropate cu capul în jos, legate cu mâinile la spate și la ochi.

Din expertiza făcută s-a stabilit că sunt îngropați de aproximativ 7-8 luni. Cadavrele prezintă arsuri pe corp, deducându-se că au fost stropiți cu vitrol.

Descoperirea a făcut adâncă impresie în rândurile populației din orașul Ismail și acest fapt a mărit ura populației contra evreilor din ghetoul local.

Populația a venit în pelerinaj compact, crezând că va identifica vreun membru al familiilor, dispăruți sub ocupația bolșevică. Până în prezent nu s-a putut identifica nici un cadavru.

Din partea poliției și garnizoanei locale, s-au luat măsuri de menținerea ordinii”.

La Cetatea Albă au fost descoperite 19 jertfe ale totalitarismului comunist, majoritatea foști militari din Armata țaristă.

În perioada noiembrie 1940 – ianuarie 1941, organele N.K.V.D. au realizat verificarea și trierea întregii populației a R.S.S.M., cu scopul fixării vizelor de reședință și a pașaportizării generale a populației. Pentru eliminarea anumitor persoane din viața socială și politică, în pașapoarte li s-a indicat categoria de indezirabilitate. Mulți cetățeni nici nu bănuiau că, în pașapoartele lor deja există informația necesară organelor sovietice de securitate, pentru a ști la momentul oportun, cum să procedeze cu fiecare în parte. Unora li se fixa domiciliu obligatoriu, pentru a puteau fi supravegheați mai ușor.

De rând cu transformările politice și social-economice, însoțite de anihilarea elementelor ostile, mulți tineri basarabeni au fost mobilizați la munci forțate în regiunile industriale ale U.R.S.S. – Dondass, Ural, Siberia, etc. – de unde, o bună parte, nu s-a mai reîntors acasă. Basarabeni erau tratați de sovietici ca o sursă de forță de muncă ieftină, necesară șantierelor industriale și minelor de cărbune din diferite regiuni ale U.R.S.S. Deja la o lună de la ocupație, în august 1940, organele locale de stat și de partid, au mobilizat și trimis la muncă forțată în interiorul U.R.S.S., 53.356 de tineri din satele Basarabiei. Unii încercau să scape de această deportare la munci forțate, prin fugă.

După o statistica sumară, alcătuită de autoritățile românești (după 1941), între 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941, în spațiul dintre Prut și Nistru au fost asasinate sau moarte sub tortură circa 300.000 de persoane. După arestarea, deportarea, asasinarea a peste 300.000 de români în 1940/1941, reprezentând 12,23% din populație, în 1944, procentul victimelor avea să urce la peste o treime din totalul populației.

Crimele comise de regimul sovietic în Basarabia și cruzimea cu care erau executate, au îngrozit populația. Cei care au adus noua autoritate în teritoriul dintre Nistru și Prut, făceau parte dintr-o cu totul altă civilizație, cu o altă mentalitate, în care valorile general-umane au fost deturnate, iar sentimentele lichidate. Două decenii de comunism în Rusia, însoțite de transformări social-economice și politice nemaîntâlnite, soldate cu milioane de oameni morți, au format un cu totul alt individ, care venise acum în Basarabia să realizeze aceleași transformări. Cineva, după eliberarea din 1941, spune că, „Am mai trăit noi cu rușii, dar aceia aveau teamă de Dumnezeu: dar «tovarășii» iștia, cum li se spune, sunt alți ruși; îs păgâni, lepădați de lege...”.

Chiar și cei ce s-au bucurat de instaurarea regimului sovietic în Basarabia, la scurt timp au avut de regretat. Unii din ei declarau că, „Noi am crezut că tovarășii au venit pentru a ne elibera și nu pentru a ne sugruma”. Alții își manifestau public nemulțumirea. Astfel, în februarie 1941, elevi și studenți de la școala nr. 2 și Școala Pedagogică din Orhei au scos

un manifest pe care l-au lipit pe ușa școlii. Manifestul, printre altele, conținea următoarele revendicări: „Ne-am săturat de pâinea sovietică. Vrem pâine românească. Jos Stalin și comunismul. Jos N.K.V.D.-ul...”. Autorii manifestului au fost denunțați de o colegă de-a lor, de origine evreiască, originară din comuna Leușeni, jud. Orhei, evacuată în U.R.S.S. la retragerea armatelor sovietice în vara anului 1941. Chiar a doua zi au început arestările: peste 40 de elevi și studenți au fost deportați în Siberia. Printre ei au fost: O. Frunză, D. Stâci, I. Balaș, S. Bacalu, Ciumac, V. Așveț, P. Bogos, V. Bogos, B. Veslovschi, A. Levința, V. Eprov, D. Avramoglu, T. Cojocaru, V. Guma, etc.

Pe parcursul întregului an de ocupație, N.K.V.D.-ul s-a dovedit a fi extrem de „eficient” în represiunile sale. Aceasta denotă faptul că, avea adunate din timp, încă înainte de ocupație, materialele de acuzare, precum și listele cu adresele celor care urmau să fie arestați.

Timp de un an de ocupație sovietică, în Basarabia și nordul Bucovinei, haosul și dezmațul erau la ei acasă. Totul era dezorganizat. Represiunea nu a conținut nici o clipă. Basarabienii și Bucovinenii erau deprimați, mulți s-au refugiat în România, alții nu au reușit să se refugieze, dar își doreau să ajungă pe celălalt mal al Prutului. Persoanele dornice de a pleca în România, „au fost șicanate, purtate din loc în loc, în scopul de a renunța la această idee, bunurilor lor mobile și imobile confiscate și obligați să semneze declarații că, după sosirea în România, vor activa în favoarea serviciului de spionaj sovietic, părinții lor fiind oprți ca ostatici”. Multora li s-au confiscat banii și obiectele de preț, lăsându-li-se numai câte 1.000-2.000 de lei, restul sumelor fiind oprite, căci constituiau „o contrabandă de valută”. Pe cei evacuați peste Prut, sovieticii doreau să-i transforme, prin diverse mijloace, în agenții lor de spionaj și propagandă.

Cu toate acestea, numărul celor refugiați (oficial și neoficial) în stânga Prutului, era în continuă creștere. Spre sfârșitul lunii octombrie 1940, numărul celor plecați din Basarabia trecuse de 100.000 de persoane. Exodul nu a încetat nici în lunile următoare. Numărul doritorilor de a pleca era destul de mare. După cum estimau unii refugiați, „*dacă s-ar lăsa granița deschisă*”, 80% din populația Basarabiei ar fi trecut în România. Alții afirmau „*că românii din Basarabia doresc din tot sufletul războiul, credința lor fiind că numai așa vor scăpa de stăpânirea sovietică*”. Unii, neavând posibilitatea să se refugieze, din disperare, s-au sinucis.

Forme de rezistență armată organizată nu s-au înregistrat, însă au avut loc incidente între populația civilă și autorități, în special în timpul implementării „reformelor sovietice”, a colectării impozitelor și pe parcursul desfășurării operațiunii de deportare (din iunie 1941).

*

Pavel Moraru. **Din istoria Sigurantei Generale în Basarabia (1918-1940)**

Scris la Saturday, June 11 @ 00:03:34 CEST de catre asymetria

„Nistrul nu este numai o frontieră care separă două popoare, nu este numai o linie de demarcare a două state; Nistrul este hotarul care separă două lumi și două concepții de viață”, iar Basarabia „este fereastra deschisă prin care Internaționala a III-a își întinde arma încărcată spre inima Europei”.

Gheorghe Tătărescu, *Mărturii pentru istorie*. Ed. Enciclopedică, București, 1996, pp. 104-108.

Notă introductivă.

Mult studiata perioadă interbelică a Istoriei românilor, mai continuă să atragă atenția istoricilor și a celor interesați de trecut. Acest interes este alimentat de descoperirea a noi și noi documente de arhivă (mai ales acum, când accesul la documente este mai liber), care varsă, de fiecare dată, o nouă lumină asupra trecutului și scoate la iveală subiecte inedite, care provoacă la o nouă cercetare. Cercetarea activității Siguranței din Basarabia, ne-a arătat complexitatea acestui subiect, care oferă investigațiilor științifice resurse nepuizabile. De aceea, concluziile studiului, la care am ajuns, bazate pe documente de arhivă (în mare parte inedite), constituie rodul muncii dintr-o primă etapă de cercetare, care ne obligă la continuarea investigațiilor.

Studiul de față, este un prin pas, în aportul nostru adus cunoașterii trecutului interbelic al României. P.M.

Introducere

Prăbușirea regimului comunist, a dus după sine la prăbușirea tuturor miturilor și falsurilor din istoria națională și universală, create de acesta. Desecretizarea arhivelor a dat posibilitatea revizuirii istoriei și tratării nepărtinitoare a acesteia. De rând cu combaterea clișeelelor, adânc înrădăcinate în mentalitatea societății post-comuniste, în atenția cercetării istorice au intrat un șir de subiecte inedite din trecutul nu prea îndepărtat, referitoare la perioada interbelică, la cea a Războiului II Mondial, precum și la perioada postbelică.

De un interes aparte este activitatea Siguranței în Basarabia, mai puțin cunoscută, dar care, ca și în restul țării, a ținut de monitorizarea vieții social-politice și de combaterea agenților curenților subversive, mai ales a celor comuniști. Desigur că, în acest context, deosebit de interesante/importante sunt „buletinele informative” – importantă sursă de informații – în privința diferitelor probleme, care, analizate științific, ne pot relata de mai toate aspectele vieții interbelice românești.

În ultimul timp, s-au scris tot mai mult lucrări (mai cu seamă, privind mișcarea subversivă comunistă), care, într-o măsură mai mare sau mai mică, au reflectat activitatea Siguranței. Autorii acestora, în baza investigațiilor de arhivă, au prezentat diverse fapte și probleme din trecut, unele dintre care șochează, sunt incredibile, dar adevărate!

Cercetările de arhivă scot la iveală noi și noi fapte cu totul inedite. În această lucrare, am încercat, în limita posibilităților și a accesului pe care l-am avut la documentele de arhivă (o bună parte din ele, mai cu seamă „dosarele personale”, continuă să fie secrete), să reconstituim doar unele aspecte din activitatea Siguranței în Basarabia, care mai ascunde o multitudine de subiecte interesante.

Autorul,

Sibiu, 17 februarie 2008

Capitolul I: **Documente ale Siguranței în Arhivele de la Chișinău.**

„Am crezut necesar a pune la îndemâna doritorilor de a se consacra acestui serviciu și care, pentru întâia oară, pășesc pe terenul spinos al noii lor profesii, o modestă parte din rezultatele unei experiențe, dobândite cu grele eforturi, spre a le sluji ca început de îndrumare, iar celor ce, necunoscând rolul și activitatea Siguranței Statului, în loc de a-i da tot concur-

sul, s-au făcut ecoul răuvoitorilor, ce urmăresc desființarea ei, le ofer prilejul de a-și revizui atitudinea și părerile asupra acestei instituțiuni, care, prin necesitatea și importanța ei, se poate identifica cu însăși existența Statului”.

Zinovie Husărescu, inspector general al Siguranței din Basarabia, Mișcarea subversivă în Basarabia. Atelierele Imprimeriei Statului, Chișinău, 1925, p. 3.

La fel ca și românii și unele teritorii ale României, o parte din arhivele românești, pe parcursul secolului XX, s-au pomenit în afara hotarelor românești. Unele fonduri de documente ale autorităților civile sau militare române le putem găsi la Cernăuți sau Odessa, la Kiev sau Moscova.

O bună parte din documentele Siguranței Statului, se află la Chișinău, în depozitele Arhivei Naționale a Republicii Moldova și reprezintă arhiva Siguranței din Basarabia. Aceasta conține, în cea mai mare parte, documente inedite, care constituie un bogat izvor de cunoaștere a trecutului politic și social-economic al României, datorită vastului diapazon de probleme care s-au aflat în sfera preocupărilor Siguranței. În arhiva de la Chișinău, majoritatea documentelor Siguranței sunt neexploarate, ceea ce provoacă un interes deosebit pentru studierea lor.

O parte din documente, o constituie corespondența purtată între Subinspectoratul/Inspectoratul Siguranței de la Chișinău cu subdiviziunile din subordine – serviciile și brigăzile de siguranță județene. O altă parte, extrem de consistentă în date și informații inedite, sunt dosarele personale ale funcționarilor, agenților și informatorilor Siguranței din Basarabia. De asemenea, sunt multe dosare cuprinzând investigațiile diverselor cazuri de spionaj, propagandă bolșevică, antiromânească, etc. Toate sunt cuprinse în fondul de documente cu numărul 680 – Inspectoratul Regional de Poliție Chișinău – 1919-1944. Dosarele 1-126 și 3103-5178, inventar 1, conțin corespondența dintre organele polițienești din Basarabia, rapoartele și „notele informative” referitoare la curentele subversive, partidele și mișcările politice, minoritățile etnice, sectele religioase, organizațiile de spionaj sovietic, etc., etc. (1918-1944); dosarele 127-136 includ liste, pe județele Basarabiei, cu persoanele care în 1944, sub presiunea ofensivei armatelor sovietice, doreau să se evacueze în Vechiul Regat; dosarele 137-3102, sunt „dosarele personale” ale funcționarilor de poliție și siguranță din Basarabia, ale agenților și informatorilor, chiar și a personalului auxiliar de la poliții (șoferi, electricieni, mecanici, derdicători), care au activat între 1918-1940. Multe din aceste „dosare personale” încă nu pot fi cercetate, deoarece nu le-a expirat termenul legal de 75 de ani de păstrare sub regim „secret”.

Alte fonduri din Arhiva Națională a Republicii Moldova, referitoare la activitatea organelor polițienești și de informații române și țariste ruse, sunt următoarele:

(...) O bună parte din aceste fonduri de documente au ajuns la Chișinău în urma capturării lor de către autoritățile militare sovietice în anul 1944 de la autoritățile românești, care se evacua din Basarabia și Bucovina sub presiunea ocupantului, precum și de la unitățile militare și serviciile secrete românești de pe frontul de est, care, deși după capitularea României din 23 august 1944, nu se mai considerau în război cu U.R.S.S., au fost deposedate de arhive.

Alte documente ale Siguranței din Basarabia care s-ar mai afla la Chișinău, sunt în Arhiva Serviciului de Informații și Securitate (S.I.S.) al Republicii Moldova. Conducerea actuală a S.I.S. declară că, „depozitul special arhivistic al Serviciului nu dispune de materiale documentate privind istoria serviciilor secrete din teritoriul actual al Republicii Moldova, pe parcursul secolului XX”. Însă, conform datelor Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, la 1 ianuarie 2006, în depozitul special al S.I.S. se păstrau 77.798 (!) de dosare, ceea ce ar exclude faptul că în arhiva S.I.S., nu s-ar găsi documente cu caracter istoric (potrivit unei surse confidențiale, în arhiva S.I.S. s-ar afla și documente românești din 1920, deci, ale Siguranței). De asemenea, studiile unor istorici, la baza cărora stau documentele din arhiva S.I.S., demonstrează clar că, în arhiva S.I.S. sunt documente referitoare la „istoria serviciilor secrete din teritoriul actual al Republicii Moldova, pe parcursul secolului XX”, dar la care accesul este neoficial oprit.

*

**Pavel Moraru. Din istoria Siguranței Generale în Basarabia.
1918-1940**

Friday, June 10 @ 23:57:30 CEST de catre asymetria

Începem publicarea unor capitole din lucrarea istoricului Pavel Moraru, «**La hotarul românesc al Europei. Din istoria Siguranței Generale în Basarabia (1918-1940)**» Carte de documente pasionante. Pentru urmărirea seriei ce urmează, reproducem Curpinsul cărții. Mulțumim autorului pentru îngăduința de a prezenta publicului revistei Asymetria această contribuție istorică pasionantă.

**La hotarul românesc al Europei.
Din istoria Siguranței Generale în Basarabia (1918-1940).**

Capitolul I: Documente ale Siguranței în Arhivele de la Chișinău.

Capitolul II: Siguranța Statului în Basarabia interbelică.

- II.1. înființarea Poliției de Siguranță Generală a Statului.
- II.2. Unirea Basarabiei cu România.
- II.3. Activitatea Siguranței din Basarabia în primii ani de după Marea Unire.
- II.4. Reorganizarea Siguranței Statului din 1929.
- II.5. Activitatea Inspectoratului Regional de Poliție Chișinău în domeniul siguranței Statului.
- II.6. Evreii și bolșevismul în Basarabia interbelică (1917-1940).
 - II.6.1. Evreii și „revoluția” rusă din 1917.
 - II.6.2. Evreii din România la sfârșitul Primului Război Mondial.
 - II.6.3. Evreii și Conferința de Pace de la Paris.
 - II.6.4. Evreii în România interbelică.
 - II.6.5. Evreii și mișcarea subversivă din Basarabia.
 - II.6.6. Evreii și lobby-ul antiromânesc din Occident.
 - II.6.7. Evreii și activitățile comuniste de la Odessa.

Capitolul III: **Funcționarii Siguranței basarabene și agenții sovietici urmăriți sau neutralizați.**

- III.1. Petre Anton.
- III.2. Constantin Apostolescu.
- III.3. Ștefan D. Atanasiu.
- III.4. Emil Bobeică.
- III.5. Nicolae Budurescu.
- III.6. Alexandru T. Damian.
- III.7. Ștefan Drăgănescu.
- III.8. Ioan Georgescu.
- III.9. Petre Georgescu.
- III.10. Dumitru Husărescu.
- III.11. Zaharia (Zinovie) Ion Husărescu.
- III.12. Constantin I. Ionescu.
- III.13. Traian Ionescu.
- III.14. Constantin I. Constantinescu.
- III.15. Constantin Maimuca.
- III.16. Gheorghe Manolescu.
- III.17. Aurel Mărculescu.
- III.18. Nicolae T. Moșcu.
- III.19. Vladimir Gr. Palada.
- III.20. Grigore Petrescu.
- III.21. Alexandru Răileanu.
- III.22. Tudor Sfetcovici.
- III.23. Nicolae Ștefănescu.
- III.24. Boris Colpacov Lago.
- III.25. Isai Konstantinovici Parfeliuk.
- III.26. Grigorii Ivanovici Kotovski.
- III.27. Lev Zadov-Zinkovski.

Capitolul IV: **Siguranța română văzută de sovietici.**

Capitolul V: **Propaganda sovietică în lupta cu spionajul inamic.**

(?)

*

Ioan Rosca. Scrisoare deschisa catre Ana Blandiana

«După 20 de ani dedicați unei cauze, a venit momentul să facem un bilanț și o analiză critică a activității noastre. Să ne spunem public punctul de vedere, pînă la capăt, renunțînd la orice discreție, la menajamente. Nu se mai pune problema să apărăm "unitatea frontului anticomunist", care a pierdut războiul (sau mai degrabă l-a ratat, evitîndu-l).»

Ioan Roșca

Nota: Rolul social, politic, polițist al câtorva personaje mai puțin cunoscute sau foarte cunoscute, mă preocupă de vreo 30 de ani. Se poate spune că sunt obsedați și, fără să pot face investigații în arhive, simpla adunare de elemente coerente, deși întâmplător ajunse la mine, permite o concluzie, pentru mine, fără echivoc. E vorba de agenți de influență, manipulați de Securitate, în diferite perioade. Persoanele sunt reprezentative pentru trei categorii de cetățeni români, colaboraționiști, lucrători pe diverse terenuri ale acțiunii politice comuniste.

E vorba de Pavel Platona, fost diplomat, Sergiu Fărcășanu, scriitor și activist de partid, evreu, emigrat în Canada, devenit profesor de

marxism; George Alexe, preot nehirotonisit, agent de influență la Detroit-SUA; Ana Blandiana, scriitoare, agentă de influență externă, mai apoi internă, complex legendată, peste tot, mai ales în anticomunismul benign. Conturul acțiunii acestora va fi trasat mai clar și probabil definitiv, când dosarele lor de la Securitate sau/și de la SIE vor fi studiate de specialiști. Orice informație suplimentară va fi binevenită.

Dezvăluirile recente -octombrie 2010-, cu privire la rolul informatorilor, dovediți sau presupuși, Mircea Iorgulescu, Andrei Brezianu, Mihai Botez, din dosarul de urmărire informativă a scriitorului Dorin Tudoran, ne arată complexitatea și densitatea rețelelor de spionaj, manipulare și informare ale Securității.

La 1979 Ana Blandiana și Romulus Rusan colaborau la revista lui George Alexe, Comuniunea Românească, în care despre Paul Goma se insinua ca ar fi agent sovietic, acuză tipic securistă, fabricată pentru români expatriați și naivi. Naivitate și la cei doi Blandieni sau obligație unor agenți de a participa la intoxicarea cititorilor români din Canada, ai acestei publicații de agentură securistă?

A se vedea mai pe larg notele mele din Asymetria, 2006
Dan Culcer

*

La o aniversare : Paul Goma, anul 1977 si recunostinta tinerei generatii

Scris la Thursday, September 02 @ 13:46:36 CEST de catre asymetria

La 2 octombrie 2010 Paul Goma împlinește 75 de ani. In semn de omagiu, membrii ai tănărei generații din 1977, care aveau douăzeci și ceva de ani atunci, iar Paul Goma patruzeci și doi, îi adresează acestuia un mesaj pentru a sublinia că îi păstrează, treizeci și trei de ani mai târziu, aceeași respectuoasă recunoștință pentru exemplul dăruit, care i-a călăuzit către cunoașterea de sine și regăsirea demnității de Om. Revista Asymetria deschide acum seria de articole cu care dorim să marcăm această aniversare.

Paul Goma, anul 1977 și recunoștința tinerei generații

A fi singur împotriva tuturor nu este ceva nou pentru Paul Goma, întrucât Domnia sa a mai avut și alte privilegii de a cunoaște acest neplăcut sentiment :

- în 1940, (*inexact: în 1940 nu am putut trece Prutul, tata a fost deportat în Siberia, abia în martie 1944 ne-am refugiat în Ardeal - n. m. P.G.*) când fuge împreună cu părinții la Sibiu, părăsind Basarabia natală ocupată de Armata Roșie

- în 1952, când, elev fiind, este anchetat de Securitatea din Sibiu și exmatriculat din liceu

- în 1956, când, student fiind, se solidarizează cu Revoluția maghiară și este exmatriculat din facultate, arestat și condamnat la Gherla și Jilava, unde este deținut timp de trei ani

- în 1960, când este trimis în Bărgan, cu domiciliu forțat, timp de patru ani

- în 1965, când a încercat să-și reia studiile întrerupte în anul trei și nu i s'a permis, trebuind să dea din nou examen de admitere

- în 1971, după publicarea romanului „Ostinato” în RFG și în 1972, după citirea altui roman, „Ușa”, la Radio Europa Liberă

- în 1977, după publicarea în Occident a unei scrisori deschise de

protest contra nerespectării Drepturilor omului în România ceaușistă, când este iarăși arestat de Securitate, decăzut de naționalitate și expulzat în Franța

- în Exil, când a fost pe punctul de a fi asasinat de mai multe ori de agenții guvernului de la București - după publicarea „Jurnalului” din 2002, în care se revoltă împotriva editorilor Gabriel Liiceanu, Marin Sorescu, Marian Papahagi, Viorica Oancea și Nicolae Manolescu din Tară, dar și a prietenilor acestora din Paris, care-i sabotează cărțile (vezi Addenda Jurnalului de Noapte-lungă)

- în 2002, după publicarea eseului „Săptămâna roșie”, în care consemnează atrocitățile comise de evreii bolșevici în timpul retragerii armatei și administrației române din Basarabia și Bucovina, și când toți detractorii săi au profitat de ocazie pentru a-l acuza și de „antisemitism”

A fi singur împotriva tuturor este neplăcut, chiar dacă, cu timpul, te obișnuiești. Este mai comod să fii cu turma, cu Puterea, la adăpostul călduț al acesteia, chiar dacă nu-i împărtășești politica, dar „capul plecat sabia nu-l taie”. Atunci nu poți fi dezamăgit, decât poate doar de tine însuși...

Astfel, țin minte că, după '89, românii noștri se agitau cu mult entuziasm și pasiune, atât în Tară cât și în Exil, în lupta cu fiara comunistă care încă nu murise, protestând, întocmind petiții, strângând semnături, în fine, oamenii sperau să aibă un cuvânt de spus, iar cei din Exil căutau să se implice, sprijinindu-i pe frații lor de-acasă.

Într-o zi, un căpitan de Securitate numit Soare, ca în bancul acela cu Ceaușescu, primise ordin, pe la începutul anilor '90, să-l hăituiască pe H. R. Patapievici, care voia să fragilizeze „tânăra și vulnerabila democrație română de după '89”, și-și îndeplinea cu mult zel misiunea, după unii doar o pură diversiune a Măgureanului cel diabolic. Bineînțeles că Dl. Patapievici nu era arestat și torturat în beciurile Securității ca înainte de '89, așa cum am cunoscut noi, acum se lucra cu mânuși, cu șopârle, dar încă se mai „lucra”.

Aflând de acest abuz, am inițiat o listă de susținere printre personalitățile din Exil, cerând încetarea persecuțiilor.

Nu pentru că l-aș fi cunoscut personal pe Dl. Patapievici sau că acesta ar fi avut nevoie de sprijinul și semnăturile noastre, întrucât Domnia sa a știut întotdeauna să se apere singur foarte bine, dar noi simțeam nevoia să dăm un exemplu de solidaritate împotriva Securității și a metodelor sale infame de a-i reduce la tăcere pe opozanții democrației ai comunistului Iliescu, prietenul minerilor-bătăuși.

Ori, toată lumea a semnat protestul, cu îndreptățită indignare, mai puțin Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, care au refuzat. Exprimându-mi nedumerirea, Doamna Lovinescu mi-a răspuns : „Dar, Domnule Negrescu, știți foarte bine că noi nu facem politică !”, ceea ce putea fi o formă elegantă de a se desolidariza pe moment de Patapievici sau de a susține partea adversă, cum afirmam gurile rele, deși acest lucru părea de neconceput, dar căile Domnului sunt uneori tare încurcate și Doamna Lovinescu tocmai primise din partea Măgureanului, în semn de înaltă prețuire, dosarul Mamei sale, Ecaterina Bălăcioiu, exterminată în detenția de la Jilava.

Eu nu m-am supărat atunci pe Doamna Lovinescu, dar recunosc că am fost dezamăgit. Ce să spun însă de Paul Goma, pentru care

dezamăgirile s'au ținut lanț ?

Bineînțeles că dacă, în relațiile cu semenii tăi, vei avea pretenția ca aceștia să gândească întotdeauna ca tine, deziluziile vor fi mari și permanente. Dar în cazul său, dezamăgirile au fost dureroase prin faptul că acești oameni gândiseră la fel ca el înainte, cel puțin aparent și făcuseră împreună o seamă de acțiuni în Exil, întru ajutorarea fraților năpăstuiți din Țară.

Însă, mulți români din Exil, virulenți anticomuniști, și-au găsit după '89 interese puternice în cealaltă parte, cea pe care o atacau crâncen înainte, și cum românul are o fire versatilă, au regretat repede faptul de a-l fi cunoscut pe Paul Goma.

Acestuia nu-i pare rău că i-a cunoscut, ci doar că drumurile lor s'au despărțit într'o zi. Unora le dedică capitole întregi, pe alții îi pomenește doar în treacăt, însă cu aceeași amărăciune : Paul Barbăneagră, Mihnea Berindei, Nicolae Breban, Pr. Calciu-Dumitreasa, Teodor Cazaban, Matei Cazacu, Petru Dumitriu, Virgil Ierunca, Marie-France Ionesco, Monica Lovinescu, Leonid Mămăligă, Lucian Pintilie, Edgar Reichmann, Sanda și Vlad Stolojan, Virgil Tănase, Dumitru Țepeneag, Matei Vișniec și mulți alții.

Relațiile cu aceștia, sau doar cu unii dintre ei, au intrat, după vorba sa, „în vacanță”. Goma le reproșează prea multe : inconsecvență în gândire și acțiune, colaborarea cu Bucureștiul înainte sau după '89 și faptul că nu au luat, în România comunistă, nici cea mai mică poziție împotriva regimului pe care-l detestau, pe care-l urau, care le distrusesese viețile și familiile. A te fi manifestat după '89 este bine, a fi făcut-o înainte ar fi fost mai convingător...

În fine, oricum a fost, este cert că noi nu am așteptat anul 1989 pentru a ne manifesta opinia, ci am făcut-o în 1977, însă, fără exemplul lui Paul Goma, nu am fi avut curajul de a o face, așa că recunoștința noastră este îndreptățită, naturală și necesară.

Fără exemplul său, nu am fi știut ce înseamnă a te confrunța față cu atotputernica și blestemata Securitate și nici la Canal n'am fi ajuns, nici în Rahova sau în Beldiman, unde opoziții erau dați lui „Radu” pentru a fi iradiați, după cum ne destăinuie chiar Pacepa.

N'am fi știut nici ce înseamnă greva foamei la care am recurs în semn de protest și cum va reacționa Puterea la această formă disperată de a contesta Justiția comunistă, nedemna sa unealtă.

Dacă am ieșit cu toții cu fruntea sus din lupta cu fiara, o datorăm în primul rând exemplului încurajator al lui Paul Goma, care ne-a dovedit că, având puțină îndrăzneală, lanțurile umilitoare ale fricii pot fi rupte. Iar dacă am ieșit vii din această confruntare, și nu cu picioarele înainte, aceasta o datorăm doar Celui de Sus, care nu a permis biruința Răului. Profit deci de această ocazie pentru a-i exprima încă o dată Dlui. Goma recunoștința profundă pentru exemplul de curaj și probitate pe care ni l-a dat nouă și întregii Țări atunci, în 1977, și care ne-a schimbat radical cursul vieții.

Exprim atât recunoștința postumă a lui Dan Niță, Raymond Păunescu, Ioan Marinescu, Nicolae Windisch și a Manuelei Negrescu, cât și cea a celor care încă mai suntem în viață, respectiv a Gabrielei Niță și a mea.

Nu oricine avea îndrăzneala de a se confrunța pe față cu Securitatea lui Ceaușescu în 1977, lupta fiind inegală și fără mulți sorti de izbândă și

opozanții regimului nu erau prea mulți. Nu includ aici pe cei care trimiteau la Europa Liberă o scrisoare de protest pe care o semnav : „un cetățean revoltat din România”, ceea ce constituia totuși un act de curaj, însă ceva mai moderat.

Tânără generație de atunci (noi aveam douăzeci și ceva de ani, iar Dl. Goma patruzeci și doi) nu mai este astăzi chiar atât de tânăr, unii au decedat, alții s’au pensionat, dar toți, treizeci și trei de ani mai târziu, îi păstrează aceeași respectuoasă recunoștință pentru exemplul care i-a călăuzit către cunoașterea de sine și regăsirea demnității de Om.

A fi singur împotriva tuturor nu este prea plăcut, chiar dacă, cu timpul, te obișnuiești. Domnul Goma împlinește la 2 octombrie 2010, șaptezeci și cinci de ani și se luptă de o viață pentru Basarabia lui, pentru Basarabia noastră, pentru România. Îl asigurăm că nu este singur, suntem cu dânsul și-i urăm din inimă:

La mulți ani, Paul Goma !
Radu Negrescu-Suțu, Paris
Gabriela Niță, Los Angeles

*

Că tot am ocazia să-l jefuiesc pe Dan Culcer de texte adunate cu trudă și devoțiune, mai ciupesc câteva din *Asymetria*: unul despre Tobă-Hatmanul, altul despre scriitorul basarabean Vasile Vasilache, ultimul - dar nu cel din urmă - despre Odessa ocupată de români:

Asymetria, VINERI, 19 AUGUST 2011

Cum a rămas mănăstirea Putna în granițele României

Vă rog să citiți acest text selectat de mine, în speranța că vă poate interesa. Cu prietenie, Dan Culcer

Decît să trăim în genunchi mai bine murim în picioare!

“Anul 1940, cînd României i se răpesc mai multe ținuturi istorice (Basarabia, Bucovina de Nord, Herța), va consemna la mănăstirea Putna una din cele mai strălucite fapte de arme ale militarilor români.

După ultimatumul sovietic din 28 iunie 1940 are loc retragerea trupelor române din Bucovina de Nord care intră astfel sub ocupația sovietică. Deși pe harta cu noua delimitare a frontierei româno-sovietice comuna Putna dimpreună cu chilia Sfîntului Daniil Sihastrul și cu mănăstirea figurau în interiorul statului român, totuși, în ziua de 6 iulie trupele rusești au ocupat aceste locuri sfînte pentru orice român. Numai hotărîrea, curajul și dragostea de țară a cîtorva militari ai Grupului de Cavalerie-Recunoaștere nr. 25 au făcut ca acest “Ierusalim al neamului românesc” să rămîna în limitele graniței actuale.

Informații despre intenția ocupării satului Putna sosesc la statul major al Divizei 13 Infanterie comandată de generalul Dăscălescu încă din dimineața zilei de 6 iulie. Numeroși localnici au sesizat autoritățile române despre acțiunea de incitare la revoltă a populației de către patronul fabricii de sticlă din localitate (situată în vecinătatea mănăstirii), care prin noua linie de demarcație a frontierei își vedea cea mai mare parte a forței de muncă (ce provenea din satele recent înstrăinate) în imposibilitate de a veni la lucru.

Sensibilizată de faptul că, în urmă cu cîteva zile, printr-o provocare

asemănătoare, ținutul Herța – despre care nu se amintise nimic în ultimul U.R.S.S. – fusese ocupat ilegal de trupele sovietice, conducerea diviziei ordonă Grupului de Cavalerie 25 “marș galop la Gura Putnei și satul Putna care este amenințat”. În după amiaza zilei bolșevicii deja ocupaseră mănăstirea Putna, satul și zona chiliei Sfântului Daniil Sihastrul. Sosiți la fața locului după ora 20, militarii români conduși de căpitanul Ioan Tobă (Hatmanul) angajează imediat lupta cu inamicul. După luptele din timpul nopții, spre dimineață agresorii sunt dezarmați și alungați peste limita noii granițe. În documente se menționează faptul că pentru partea română aceste ciocniri au dus la rănirea a 4 ostași, în timp ce de partea sovietică au existat mai multe pierderi, morții fiind îngropați pe malul râului Suceava, iar răniții fiind predați armatei roșii.

Importanța acestui act de bărbăție și curaj al militarilor români este cu atât mai mare cu cât ținutul Herța, pierdut printr-o lipsă de fermitate și hotărâre, a rămas pînă astăzi înstrăinat de România. Oare ce-ar fi fost în inima românilor care ar fi trebuit să treacă granița cu pașaport ca să se poată închina la mormîntul marelui Ștefan? Și oare unde ar mai fi ajuns tezaurul de carte veche și broderie medievală păstrat cu atîtea sacrificii de către călugări? Comandantul grupului ce a eliberat mănăstirea Putna în acele zile fierbinți a suferit pentru acest act de curaj deportarea în ținuturile Siberiei între 1948-1964. Redăm mai jos o serie de mărturii-document, deosebit de emoționante, referitoare la această pagină de istorie militară scrisă la mănăstirea Putna:

“PREA FERICITE PĂRINTE PATRIARH,

Subsemnatul Ion Tobă-Hatmanu, Lt. Colonel-pensionar domiciliat în Brașov pe str. Poarta Scheii nr. 25, cu filială și creștinească supunere rog respectuos să binevoiiți a cunoaște cele mai jos expuse:

În calitate de Căpitan-Comandant al Escadronului 25 Călărași mă afluam în primele zile ale lunii iulie 1940 în orașul Rădăuți-Bucovina când am primit ordin din partea Comandantului Diviziei 13 Inf. Colonel Dăscălescu, să inspectez noua linie de frontieră trasată pe baza actului de la 28 iunie 1940 intervenit între noi și Moscova, deoarece s-au semnalat incidente cu încălcări de frontieră și depășiri de teritoriu în dauna noastră.

Ajuns în regiunea Putna, am întîlnit un grup de țărani în frunte cu numitul Bivolaru Ilie fugiți din Putna care mi-au spus că *trupe răsleț rusești au ocupat localitatea cu Mănăstirea cu mormîntul lui Ștefan cel Mare și chilia lui Daniil Sihastrul.*

Din spusele țăranilor și din informațiile culese, acele trupe fuseseră invitate fără știrea autorităților superioare sovietice să înainteze peste frontiera trasată de o delegație de evrei în frunte cu fabricantul Fischer, proprietarul fabricii de sticlă din Putna, deoarece evreimea din partea locului își vedea situația amenințată din cauza stării de spirit creată de activitatea curentelor de dreapta din acea vreme care își aveau conducerea locală în orașul Rădăuți în persoana fostului Comandant legionar Iașinschi, membru în senatul legionar.

În fața acestui act abuziv, necunoscut de oficialitatea sovietică, am ordonat ofițerilor și ostașilor subordonați să restabilească imediat frontiera respingînd efectivele sovietice pe pozițiile inițiale. Am predat apoi frontiera consolidată posturilor de grăniceri din Regimentul 3 Grăniceri fost cu sediul în Cernăuți cum și unui pluton de vînători de sub comanda Lt. **Andronic Titus.**

Ajungînd la concluzia că odoarele Mănăstirii, valorile de artă cum și

celelalte obiecte de preț nu erau în siguranță, le-am încărcat pe toate în două mașini militare așa după cum sunt ele specificate în Dos. Nr. 1/940 fila 77-80 dispunând expedierea lor sub pază la Cozia.

Ele au fost astfel salvate și se află de câțiva ani din nou la Mănăstirea Putna.

Rog respectuos a reține că un *incident similar s-a petrecut în aceeași perioadă cu circa 26 de comune din nordul fostului județ Dorohoi rămase și astăzi în afara frontierelor noastre, datorită unei invitații asemănătoare, fără știrea autorităților superioare sovietice, făcută de o delegație din târgul Herța în frunte cu Dr. Max Weissman, medic veterinar și Carol Pomîrleanu, negustor de manufactură.*

În dovedirea acțiunii de mai sus aduc următoarele: PROBE:

1. Copie-extras din Registrul Escadronului 25 Călărași cu o schiță a teritoriului încălcat și o fotografie a unora dintre ofițerii și ostașii care au participat la acțiune.

2. Declarația săteanului Bivolaru Ilie și a călugărului pensionar Schipor Damaschin din Putna.

3. Scrisoarea fostului S.Lt. Constantinescu-Ghiocel, azi pensionar domiciliat în Ploiești, str. Em. Zola nr. 2, et. I.

4. Declarația scriitorului Ion Larian Postolache, fost soldat T.R. din unitate, domiciliat în București, str. A. Ipătescu 11 A.

5. Mențiunea asupra valorilor inventariate în Dos. 1/940 al Mănăstirii Putna fila Nr. 77-80.

PREA FERICITE PĂRINTE PATRIARH al TUTUROR ROMÂNILOR,

Prin fapta mea nu mi-am făcut decât datoria de supus credincios al Bisericii strămoșești și de ostaș al Țării.

Drept aceea pentru salvarea acestui pământ, pentru salvarea acestui lăcaș, pentru salvarea aceluia mormînt și pentru salvarea acelor odoare, am păstrat în suflet o pioasă mulțumire de creștin și de român timp de aproape 35 de ani fără să zic nimic.

Nici acum, Prea Fericite Părinte Patriarh, n-aș fi cutezat să ajung pe nici o cale în fața Prea Fericirii Voastre, însă cei 72 de ani rostogoliți peste mine și peste soția mea bolnavă și prinsă în ghipsuri, mă apasă cu greutatea și cu mulțimea lor și ca să nu ne înăbușe rugăm ușurarea lor așa cum Prea Fericirea Voastră va hotărî cu înaltă înțelepciune.

Al Prea Fericirii Voastre prea supus și credincios fiu,

Ioan Tobă Hatmanu

Pe Hatmanul Tobă l-am cunoscut... de două ori (sau în două feluri): întâi, prin aprilie 1956, când am fost băgat (și eu), împreună cu mai mulți studenți în camera 35 de pe reduitul Jilavei. Atunci am văzut, pe soba de tablă scris un nume - cu creta? cu altceva, tot alb, dar care nu putea fi șters?

“ION TOBA”

«Ion Tobă», ne-a spus un vechi pușcăriaș «este un erou al neamului! A fost și la ruși, prizonier, a fost ‘lăsat la vatră’, am stat cu el, în altă celulă».

Pe Hatmanul Tobă aveam să-l întâlnesc față către față, după liberare, la Brașov, într-o iarnă. M-a prezentat Ion

Omescu. Eram atât de uimit-emoționat, încât nu am reținut nimic din “întâlnirea” noastră - să fi fost prin 1964...

*

JOI, 18 AUGUST 2011

Vasile Vasilache - l' « Esope » moldave

On le considérait comme un phénomène dans la littérature moldave et on le surnommait l'Esope moldave. Il s'agit de l'écrivain Vasile Vasilache.

Vasile Vasilache est né le 4 juillet 1926 dans le village de Untesti, district de Ungheni. En 1937, il est admis au Lycée Nationale de Iași, mais, à cause de la taxe d'études exagérée, son père le fit transférer au Lycée d'application, connu aussi comme le Séminaire Pédagogique de l'Université de Iași. Quand la Bessarabie devint une partie composante de l'Union Soviétique, Vasile se vit contraint à interrompre ses études pour revenir dans le village natal.

En 1940, il est inscrit à l'école de Ungheni qu'il quitte aussitôt vu le fait que l'enseignement était dispensé en russe. Lors de la période 1941-1944, il poursuit ses études au Lycée d'application de Iași. Revenu en Bessarabie, Vasile Vasilache est désigné comme maître d'école dans son village natal. En même temps, il fait ses études par correspondance à la faculté de lettres de l'Institut Pédagogique de Chișinău. Au terme de ses études supérieures, en 1958 il est désigné comme responsable de la section Ecoles de l'hebdomadaire “Cultura Moldovei” (“La culture de la Moldavie”). Ainsi, il commence à exercer le journalisme qu'il combine ultérieurement avec la création littéraire. Ensuite il a été rédacteur à la revue littéraire „Nistru”, rédacteur au Studio „Moldova-film”, rédacteur-en-chef de la revue „Columna”.

Vasile Vasilache a fait ses débuts dans la littérature en 1961 quand il a publié le recueil de récits pour enfants intitulé « Trisca ». Ensuite, il a fait publier de nombreux autres écrits de valeur : « Răsărise un soare în vie » (1961), “Doua mere tigance” (1964), “Povestea cu cocosul roșu” (1966), “Tacerile casei aceleia” (1971), „Elegie pentru Ana-Maria” (1983), „Mama-mare, profesoară de istorie” (1988), „Navetista și pădurea” (1989), „Surâsul lui Vișnu” (1993).

“Povestea cu cocosul roșu” (« **Le conte du coq rouge** ») constitue le point culminant de son œuvre épique. Selon les critiques d'arts, ce roman-parabole est un des plus intéressants romans de notre littérature et fut le premier roman post-moderniste paru en Moldavie. Le prosateur Vladimir Besleaga, ami d'âme de Vasile Vasilache, considère que « Le conte du coq rouge » est un livre unique qui exprime d'une manière absolument profonde et originale l'essence du destin national des Moldaves dans l'histoire. « Vasile Vasilache n'a pas été tout simplement un homme de lettres, il était aussi un inégalable maître de la parole. Il possédait le charme de conquérir dès qu'on commençait à discuter avec lui. Son talent d'écrire vient de la sagesse populaire accumulée le long des siècles par les Moldaves et matérialisée dans son livre. On a l'impression qu'il est le dernier auteur à avoir exprimé dans une version littéraire la sagesse populaire millénaire du peuple. On aura peut-être d'autres auteurs doués, modernes, sophistiqués, mais il leur manquera cette profondeur de la sagesse », considère Vladimir Besleaga.

Très apprécié par le public et les spécialistes, ce livre a constitué la cible des autorités, ce qui a contraint l'écrivain à se retirer dans le domaine des traductions. On lui doit la version en roumain des écrits de Tchéchoff, Pouchkine, Hachek, Choukchine, Rasputine, etc.

Vasile Vasilache a été détenteur de « L'insigne d'honneur » (1986), Chevalier de l'„Ordre de la République” (1996), lauréat du Prix National pour la littérature (1994) et du prix „Opera Omnia” de l'Union des Ecrivains de Moldavie. Il s'est éteint le 7 juillet 2008.

Vasile Vasilache a été un des plus actifs promoteurs du mouvement de renaissance nationale. Il a été un serveur fidèle de la langue roumaine et un chevalier de la vérité. Ses collègues ont toujours apprécié sa verticalité morale et sa façon ferme de prendre attitude à l'égard des problèmes de la vie publique et culturelle. Pareil au philosophe grec Socrate, Vasile Vasilache prononçait souvent ses monologues juste dans la rue, au milieu des étudiants ou marchands, tout comme au milieu des fleurs et des arbres de son jardin.

L'Esopo moldave, c'est ainsi que le surnommait le poète Nicolae Dabija. « Vasile Vasilache a été plus qu'un écrivain, il a été une légende. C'était notre enseignant, notre maître. Nous avons grandi avec ses livres. C'était un Esopo moldave, un homme d'une sagesse extraordinaire. Il parlait avec des métaphores et paraboles. »

“Quand j'étais étudiant à la faculté de lettres, aux années 1977-1982, se souvient l'écrivain Constantin Cheianu, les écrits de Vasile Vasilache ne faisaient évidemment pas partie du curriculum scolaire. Il était impossible de trouver dans une bibliothèque “Le conte du coq rouge” et il était également impossible de voir une photo de l'écrivain, fait qui m'avait engendré à un certain moment un désir obsessionnel de voir cet “auteur dangereux”.

A travers le paravent mystérieux qui couvrait le nom de l'écrivain ne passaient que quelques bruits que Vasile Vasilache n'aurait pas vécu en Moldavie, ni en URSS. Conformément à une autre hypothèse, il n'aurait même pas été parmi les vivants...

Je ne l'ai vu que beaucoup de temps après, aux années de la pérestroïka, aux réunions de l'Union des Ecrivains où ... j'ai eu une autre surprise.

Au lieu de voir devant moi, comme je m'attendais, une personne blessée et acharnée, qui aurait sévèrement accusé le régime et ses collègues collaborationnistes, j'ai découvert une personne qui me semblait d'une certaine façon incompatible avec l'image de “rebelle” et de héros. En vain, m'ai-je attendu à le voir “bouillir” pareil à plusieurs de ses collègues, qui étaient en fait des flagorneurs tenaces du régime communiste. Sa façon sage de prendre des attitudes fermes, même si le faisait une personne à craindre (et, pour certains, insupportable) à l'Union des Ecrivains, manquait d'ostentation, tout comme le personnage de son célèbre roman.

Les choses ont entre-temps évoluées : les « commodes » d'hier ont adopté un autre genre de conformisme, tandis que Vasile Vasilache était resté le même “non-héros” qui servait calmement, profondément, sans spectacle, la vérité.”

Selon le poète Arcadie Suceveanu, « Vasile Vasilache semblait être fait pour l'éternité, il était une personne qui semblait ne pas se laisser affecter par les érosions physiques et morales, d'une volonté et d'une frai-

cheur de la vie qui défiait les rigueurs de son âge biologique. Malgré son âge, il n'était pas vétuste, son esprit n'était pas archaïque. Par contre, il avait une exceptionnelle force et capacité d'adaptation aux sensibilités des nouvelles époques, à la façon d'être des nouvelles générations. »

Vasile Vasilache était original par les formules linguistiques adoptées, la structure psychologique-sociale de ses écrits, par sa vision tantôt ironique, tantôt parodique, par la combinaison de la fantaisie, de l'intuition, de la structure linguistique-stylistique de la phrase, aux côtés de nombreuses autres facettes de son talent. Il savait revenir à la mythologie qui lui permettait de créer des états spécifiques de mythe, des sentiments d'attentes de quelque chose d'inconnu, de quelque chose qui existe au-delà de notre perception, c'est à dire au-delà de l'existence terrestre. D'ici, probablement, cette capacité unique de „dompteur du temps” (comme le disait le critique littéraire Mihai Cimpoi). A travers ses écrits, le temps semble souvent être sacrifié, comme si l'action se passait au-delà des temps.

Son œuvre, complexe, avec des couches et des sous-couches idéelles intenses, constituera dorénavant l'objet de nouvelles et profondes interprétations, puisqu'un écrivain instruit à l'« école » de la sagesse humaine, de la culture universelle, des philosophies du monde entier, est toujours capable de donner naissance à des mystères pleins de sens et de significations polyvalentes. Des mystères qu'il nous invite aimablement à rechercher et à dévoiler.

Le 25 juillet 2010 Publicat de Dan Culcer.

Din păcate nu am citit nimic din Vasile Vasilache. Mi-au vorbit în superlative basarabeni - dar mai ales basarabencele. Le-am crezut, cum să nu le cred pe iubitele basarabence?

*

MIERCURI, 17 AUGUST 2011

Gherman Pântea, românul care a făcut minunea de la Odessa (1941)

Marti, 01 Martie 2011 10:17 Î Cultură

“Pentru un om ca mine, format pe timpul comuniștilor, Gherman Pântea este o revelație târzie, de după 1990. Pe vremea regimului condus de Mult Iubitu, abia am aflat, din lecturi interzise, adevărul despre Gheorghe Alexianu, un alt martir al propagandei staliniste. Despre cel care a fost primar la Odessa în perioada 1941-1944, niciun cuvânt. Treptat istoricii au început să sape și a ieșit la lumină, în toată strălucirea morală, o statuie...

Am descoperit recent, pe un portal rusesc de la Chișinău, o mărturie uluitoare despre același Gherman Pântea. *Un fost ofițer NKVD, care a trăit și coșmarul catacombelor din Odessa, notează minuțios, ca un profesionist al jocului multiplu, tot ceea ce a însemnat administrația românească din acest oraș din sudul Ucrainei. În sfârșit, află de la un rusofon rezonabil adevărul trăit, cum a fost posibil ca Odessa distrusă de sovietici să depășească nivelul de trai al Berlinului în plin război. A fost un miracol sau Pântea chiar a sfințit locul prin matematica administrației moderne? Nu mai vezi aici imaginea românilor odioși, așa cum ne-a suflat literatura sovietică. M-a uimit apoi nota optimistă în care autorul își*

încheie ampla evocare: „Eu nu am nicio îndoială că România are anumite planuri cu aceste pământuri...”

Pentru cei ce nu știu rusește, propun următoarea traducere a acestui text pentru care românii ar trebui să fie recunoscători.

Odessa pe vremea românilor

Filmul "Lichidarea" prezintă Odessa imediat după al Doilea Război Mondial și după plecarea românilor cu nemții. Dar ce a fost până atunci? Își amintește de acea perioadă autorul însemnărilor "Pământ nepârjolit". Iată varianta prescurtată.

Destul de aproape de frontierele de vest ale URSS, se aflau 4 orașe legendare, cu o arhitectură remarcabilă. Vilnius și Liov au avut noroc în 1941, au avut noroc și în 1944. De aceea, în aceste orașe, chiar și acum, vin o mulțime de turiști. Sankt-Petersburg a avut noroc mai puțin pentru că locuitorii au rămas ostatici timp de 900 de zile, cât a durat blocada. Kievul a fost bombardat. Dar aici este vorba de Odessa.

Pe durata întregului război, Stalin a dat două decrete celebre. Primul decret purta numărul 227 și interzicea militarilor să-și abandoneze pozițiile, altfel erau executați. Publicul l-a botezat "Niciun pas înapoi!"

Al doilea decret a fost secretizat, de aceea, numărul lui începea cu 0.

Acesta este Prikazul № 0428 din 17 noiembrie 1941, cu privire la crearea echipelor de distrugere a localităților puternic populate din spatele armatelor germano-fasciste.

Comandamentul Suprem a ordonat *"distrugerea și arderea până la temelii a tuturor așezărilor din spatele trupelor germane, la o distanță de 40 - 60 km în adâncime de la limita frontului și 20 - 30 km la dreapta și în stânga a drumurilor". "În fiecare regiment se vor crea echipe de vânători de câte 20 - 30 de persoane pentru a arunca în aer și pentru a incendia așezările unde se află inamicul"; în timpul retragerii, "este obligatoriu să se distrugă toate așezările, fără excepție, astfel ca inamicul să nu le poată folosi."*

De fapt, era întruchiparea frazei celebre a lui Troțki: "Dacă trebuie să părăsim locul, apoi după noi trebuie să rămână cimitir."

La începutul lui august 1941, românii, împreună cu nemții, au ocupat ușor teritoriul de până la Bug, dar în septembrie au avut numai eșecuri. La început, într-o catastrofă aeriană, a murit generalul Ioanițiu, creierul operațiunilor de la Odessa. Apoi, Armata Roșie a izbutit să efectueze un desant de succes în satul Grigoriivka, obținând un punct de sprijin important în partea de nord. Dar aici, comandamentul sovietic a făcut o gafă monumentală și nemții au pătruns în Crimeea din care se putea face o cetate inexpugnabilă...

Apărarea Odesei devenise fără sens, trebuiau evacuați 80.000 de militari din garnizoană pentru apărarea Sevastopolului.

Au fost 15 zile pentru predarea Odesei. Pe nimeni nu interesa că în oraș rămân 300.000 de cetățeni cărora puterea sovietică le declara iubire de o sută de ori pe zi. Tot transportul - 2500 de automobile și autobuze, 180 de tractoare au fost aruncate în mare, 90 locomotive au fost distruse, 9000 cai au fost sacrificați și parțial transformați în cârnați, dar, mai ales, au fost mitraliați de NKVD-iști. Toată strada Primorskaia era plină de cadavrele cailor. Toate căruțele au fost arse - aproximativ 9000.

În noaptea de 15-16 octombrie 1941, echipa demolatorilor a distrus tot ce era de oarecare valoare în oraș. Este interesant că *localnicii i-au împiedicat să distrugă unele obiective de importanță socială din oraș.*

Fapt recunoscut de literatura sovietică. Erau numiți "spioni germano-români".

În oraș mai rămăseseră prizonieri români și germani, nimeni nu poate să spună câți erau, probabil de la 900 la 3000-4000. Toți au fost împușcați.

Dar acest lucru nu era de ajuns, au hotărât să inunde o parte a orașului, care era sub nivelul limanurilor. Noaptea au aruncat în aer centrala electrică, toate fabricile de pâine. Au dat drumul la vanele de apă și au secat bazinele, iar spre dimineață ardeau practic toate școlile din oraș.

Ai noștri, armata au plecat din Odessa, de parcă în oraș nu mai rămăsese niciun suflet viu.

La 15 septembrie, a fost aruncat în aer în mod absurd și Farul Voronțov. În zorii zilei, deasupra pieței noi, au apărut avioane cu stele roșii și pe deasupra capetelor zburau bombe. Sute de civili au fost uciși așa atunci.

Bombele au făcut praf un depozit de lângă muzeul actual al Marinei, unde erau depozitate aparatele de radio, confiscate de la populație. Spre seară, au început să intre în oraș primele unități militare de români.

În pozițiile de apărare, au fost aruncați câteva mii de soldați și marinari sovietici. Pur și simplu i-au abandonat acolo. Cum stăteau în tranșee, ei au aflat de la localnici că Odessa a căzut în mâinile românilor de câteva zile.

În timp ce plecau, comuniștii lăsau în urmă pliante cu un conținut de o aroganță fenomenală:

"Către toți cetățenii Odesei și Regiunii Odessa!

Comitetul de partid regional și Comitetul Executiv al Consiliului Regional vă roagă să nu puneți armele jos niciun minut în lupta contra ocupanților româno-germani. Tratați-i fără milă pe invadatori, să-i bateți la fiecare pas, să-i urmăriți mereu, omorâți-i ca pe niște câini lași. În fiecare casă, în fiecare curte sau uliță, pe drumurile mari sau mici, dușmanul să fie primit cu moarte. În fiecare raion, în fiecare sat din regiunea noastră și în orașul Odessa, să ardă flacăra răzbunării partizanilor! Acționați cu îndrăzneală și fără milă, să bateți și să distrugeți fără milă inamicul! La arme, tovarăși! La arme, și război groznic contra dușmanilor!"

Odessa a fost cea mai mare cucerire a României în toată istoria existenței ei.

Antonescu a căutat multă vreme un candidat pentru postul de primar al Odesei. Trebuia să fie un român care să vorbească liber rusește, în plus să cunoască perfect orașul și să aibă experiență în munca de administrație. Un asemenea om a fost **Gherman Pântea**, fost locotenent în armata țaristă, participant la Primul Război Mondial. Guvernator a fost desemnat profesorul **Alexianu**.

Situația era grea: în pragul iernii, un oraș cu 300.000 de oameni rămâne fără apă, fără curent electric, fără transport, fără alimente, fără legături telefonice. Din spitale fusese luată toată aparatura. În fața lui Pântea și a celor 16 funcționari pe care i-a adus cu el, era o sarcină complexă: în cel mai scurt timp, să readucă viața în oraș.

Este uimitor, dar a reușit. În iulie-august 1942, nivelul de trai din Odessa, în multe privințe (și poate chiar pe ansamblu) depășea nivelul de trai de dinaintea războiului. Cum a făcut asta?

A jucat un rol deosebit administrația competentă. Românii i-au înregistrat pe toți care știu să facă ceva cu mâinile lor: ingineri, medici, tehnicieni și i-au atras (pe bani) să facă orașul să funcționeze. Apoi au dat lumină verde pentru inițiativa particulară. Magazine private, restaurante, cafenele, frizerii, ateliere de reparații s-au deschis cu sutele. De la revoluția comunistă trecuseră 24 de ani, din timpul NEP-ului - 12-13 ani. Încă mai existau oameni care știau ce înseamnă o afacere. În plus, românii au făcut restituirea: dacă venea cineva cu probe și demonstra că până la revoluția comunistă avusese o uzină sau un magazin, i se restituiau. Este foarte clar că dacă puterea comunistă ar fi procedat așa în acea perioadă, nivelul de trai s-ar fi ridicat rapid. "Asemenea" oameni erau încă foarte mulți.

De ce au făcut românii toate astea?

Se consideră că ei voiau să integreze Transnistria în România, iar cetățenii erau considerați ca de-ai lor. Dar probabil că nemții aveau planurile lor. În orice caz, valuta noastră era marca, nu leul.

Între Transnistria și reichkommissariatul "Ucraina", a fost stabilită frontieră în toată regula. Dar acest lucru a jucat un rol pozitiv fiindcă, după recolta bogată din 1942, regiunea a fost pur și simplu copleșită cu alimente.

Referitor la legitimitatea aflării românilor pe teritoriul URSS, pentru corecta utilizare a cuvântului "ocupație", se pot spune următoarele. În general, singurul proprietar legitim al drepturilor asupra Odesei din 1794 a fost dinastia de Holstein-Gottorp (Romanovii - nota trad.). Ei au pus bazele acestui oraș și în vremea lor, aici s-a construit tot ce mai atrage atenția. Însă ultimul împărat al dinastiei - Nikolai al II-lea, a fost înlăturat de pe tron în 1917. Un alt proprietar legitim al orașului poate fi considerată armata generalului Denikin, deoarece el a pledat pentru convocarea unei adunări constituante. Se poate considera legitimă și administrația germană, care a apărut aici în 1918, după încheierea Tratatului de pace de la Brest-Litovsk.

Toate celelate autorități se poate spune că au fost de ocupație. Pe de o parte.

Dar dacă aplicăm norma "are dreptate cel care este mai puternic", atunci toți cei care au condus acest oraș sunt legitimi.

Cel mai probabil, așa au socotit și autoritățile actuale din Odessa: pe site-ul oficial al orașului, numele lui Gherman Pântea se află pe lista conducătorilor orașului începând din 1794. Cu alte cuvinte, el este la fel de legitim, ca toți ceilalți. Odessa a fost un bastion al disidenței, despre care majoritatea scriitorilor ruși au scris. Acest oraș a fost destul de bogat, ca să fie "pentru revoluție". Chiar dacă avea numeroși evrei.

Primele 5 zile ale șederii românilor în Odessa au fost destul de liniștite. La 19 octombrie, s-au deschis piețele. A început deblocarea și curățarea străzilor. Dar pe 22 octombrie, s-au implicat agenții NKVD, care se ocupau cu atacurile teroriste.

Gherman Pântea a trimis la București planul de redresare a Odesei încă de la începutul lui septembrie, pe când nu era clar dacă românii vor fi acolo în tot anul 1941. În plan erau indicate clădirile care trebuiau folosite de administrația română.

Comenduirea militară era planificată să se stabilească în imensa clădire a NKVD de pe strada Marazlievskaia 40. Construcția era ridicată în 1910 și era o capodoperă inginerescă: avea lifturi, apă caldă, încălzire

centrală și stație electrică autonomă. Dar apoi acestei clădiri i s-a conferit o altă glorie: în ea s-a stabilit conducerea CK din Odessa, care a fost una din cele mai sângeroase. La începutul lui octombrie, agenții sovietici au capturat niște ofițeri români. Așa a început planul. E de neînțeles de ce nu au hotărât să arunce în aer clădirea unde avea să se instaleze GESTAPO și nici clădirea Siguranței din strada Bebel 12. Pe timp de noapte, săpau o groapă adâncă la subsolul clădirii. Acolo au pus 3 tone de trotil, iar lângă coloanele de instalații au adus două bombe de aviație de câte 100 de kilograme. Trebuia să se folosească un semnal radio pentru explozie când se întâlneau aici comandanții germani cu cei români. Iar semnalul de o anumită frecvență trebuia trimis de la Sevastopol.

Mai departe s-au petrecut lucruri greu de înțeles. Când românii au intrat în Odessa, ei au fost preveniți că este minată clădirea. Pe 18 octombrie, înaintea intrării în clădire, geniștii germani au verificat atent peste tot. Pe 19 octombrie, pentru că se continuau avertismentele referitoare la minarea clădirii, au verificat și geniștii români.

Amplasarea bombei se făcuse într-un loc ideal.

Pe 21 octombrie, când Pântea își bea ceaiul în această clădire în cabinetul generalului Glogojanu, comandantul de război al Diviziei a 10-a, a venit o femeie în vârstă și le-a spus că fiul ei a lucrat în clădire ca electrician și că a văzut cum au minat-o. Însuși Pântea a scris în memoriile lui aceste lucruri.

După 1990, a povestit la Televiziunea Română și nepotul lui Glogojanu. Pântea a intrat în alertă, dar Glogojanu l-a liniștit, spunându-i că a auzit că e minată de mai multe ori și că s-a verificat clădirea de două ori și nu s-a găsit nimic. Pântea a insistat să verifice din nou. În seara de 22 octombrie, a fost organizat aici un banchet dedicat instalării administrației românești. Peste câteva zile, ofițerul de informații german scria în raportul lui: "Joi, 22 octombrie, la ora 15.30, au venit doi comuniști și ne-au prevenit că, în jumătate de oră, clădirea va sări în aer. Dar acest avertisment nu a fost luat în seamă din cauza alarmei false, care avusese loc cu o zi înainte".

La ora 17.45, clădirea a zburat în aer. Eu am discutat apoi cu mulți oameni care locuiau în Odessa și toți spuneau la fel. Nimeni nu-și amintea de bubuitură, toți vorbeau de cutremur. A fost cel mai mare succes raportat de NKVD timp de 907 zile, cât a durat autoritatea română de la Odessa.

A mai fost un caz pe 18 noiembrie, când un tren militar românesc a deraiat cu un eșalon întreg. Aici s-a terminat pagina eroică. În februarie 1944, aici a fost parașutat un detașament NKVD, în frunte cu cekistul **Avdeev** (care fusese condamnat la moarte de NKVD prin împușcare, cu pedeapsa comutată la 15 ani de lagăr), "pentru a face legătura cu partizanii". Peste câteva zile, grupul a fost anihilat și Avdeev s-a trezit cu un glonț în frunte.

Explozia clădirii din strada Marazlievska a pătruns în literatura sovietică cu detalii legendare. Se dau cifrele morților, mereu altele și mereu fantastice, se scrie că a fost distrusă toată administrația românească, că au fost omorâți 300-400 de oameni. Aceste cifre pot fi credibile dacă ne gândim că au mai sărit în aer alte trei case în care trăiau oameni.

Pe 22 octombrie, toți știau că acea clădire fusese minată. De aceea, au venit la banchet numai cei care erau convinși că minarea clădirii era o

șopârlă de-a NKVD. Un singur general a venit - Glogojanu. Trestioreanu, adjunctul lui, procurorul și comisarul poliției, Pântea și Alexianu nu au venit. Nu a venit niciun general german.

Iată comunicatul oficial român:

"Deși clădirea a fost controlată de geniști și nu a fost identificat nimic suspect, totuși în după-amiaza zilei de 22 octombrie, ora 17.45, ea a sărit în aer. În urma exploziei și-au pierdut viața și au fost răniți un număr de *135 de militari români și germani (79 uciși, 43 răniți și 13 dispăruți)*, printre care comandantul diviziei 10 infanterie, generalul Ion Glogojeanu, șeful de stat major, colonelul Ionescu Mangu, ofițerii germani, căpitan de corvetă Walter Reichert, comandor Herwart Schmidt, căpitan Valter Kern."

Printre ofițerii mai în vârstă erau colonelul român Mangu Ionescu și trei căpitani germani. Asta a fost tot. Și iată că acest "tot" a devenit în creierii istoricilor sovietici "sute de ofițeri". Înaintea clădirii distruse, în parcul Alexandrovski, românii au făcut un cimitir memorial, pe care l-au luat cu ei în 1944.

Antonescu a ordonat executarea a 200 de oameni pentru fiecare victimă, și 100 - pentru fiecare rănit.

A doua zi, românii și nemții au organizat o adevărată răzbunare, au fost împușcați sau spânzurați destul de mulți oameni, dar nu se poate spune câți.

A fost cea mai sângeroasă zi din istoria acestui oraș. Unii vorbesc de 5000 de morți, dar asta este o cifră maximă. Nici NKVD nu a mai riscat nimic. Desigur, ei știau care puteau fi consecințele, dar asta nu i-a împiedicat s-o facă.

Eu consider că tot ce au făcut românii pe 23 octombrie a fost o mare greșeală, dar nemții sunt puternic responsabili de această problemă. Nouă ne place să vorbim cât de mulți oameni au omorât nemții, dar niciodată nu se spune că un mare număr de acțiuni de acest gen au fost practic replici de răspuns la acțiunile brigăzilor speciale ale NKVD. Voi adăuga apoi că NKVD lua ostatici din prima zi de existență. Astfel, de exemplu, trimițându-l la Odessa pe cekistul Avdeev în anul 1944, cu misiune de condamnat la moarte, i s-a luat ostatică toată familia. Când plecau de pe un teritoriu, autoritățile sovietice lăseau în urmă așa numitele "comitete regionale subterane". Teoretic, primul secretar al comitetului regional, cu aparatul lui de activiști, intra în ilegalitate și îndeplinea misiunile primite de la Moscova în teritoriile ocupate. Toate teritoriile ocupate de germani erau înțesate de rețele ale organelor de partid. Așa cum se vede în filmele sovietice.

În realitate, lucrurile stăteau taman pe dos. Vă imaginați cumva că asemenea comitete subterane existau în Estonia sau în Moldova? Sau în vestul Ucrainei? În orașul nostru de la Marea Neagră, lucrurile s-au întâmplat de-a dreptul comic.

În 1941, comitetul regional local era condus de tovarășul **A.G. Kolibanov**. El trebuia să rămână în oraș și să conducă rețeaua subterană. Dar în ultima zi, el a hotărât că e mai bine să nu riște, s-a deghizat în uniformă de colonel și a părăsit orașul, împreună cu familia. L-a lăsat în locul lui pe tovarășul **Terovski**, fost șef de colhoz, căruia i-a dat "legăturile" muncii ilegale și o zdravănă sumă de bani în cervonți de aur, i-a arătat locurile unde sunt ascunse armele, rațiile și pliantele.

Când au venit românii, **Petrovski**, (Terovski?) deschis la minte, a

hotărât că nici el nu merită să riște. Peste 5 zile, s-a dus și a povestit tot. Când, la sfârșitul lui august 1943, frontul roșu se apropia de Odessa, Petrovski a decis să treacă în ilegalitate, dar a fost capturat și trimis la păstrare la București. În septembrie 1944, acolo l-a găsit Armata Roșie și dragul de NKVD. Au urmat procesul și împușcarea, Așa istorie scurtă a avut "comitetul regional subteran din Odessa".

Au fost și cekişti în ilegalitate. Când s-a decis abandonarea Odessei, de la Moscova a venit o grupă de cekişti - 6 oameni, conduși de un oarecare **Molodțov**. La 5 septembrie, în catacombele satului Nerubaiskoe, au făcut cunoștință agenții subterani din Moscova cu cei din Odessa. A urmat lupta în care cei din Odessa, fiind mai mulți (13 contra 6), i-au bătut sălbatic pe cei din Moscova. Probabil că agenții din Odessa s-au alăturat românilor cărora le-au spus că e minată clădirea încă din prima zi, dar pur și simplu nu cunoșteau sistemul de minare. Și germanii, și românii au arătat o nepăsare surprinzătoare, și pe 22 octombrie, Molodțov a trimis un semnal în Crimeea.

De acolo, s-a întors semnalul care a pus în funcțiune detonatorul din clădire.

Acțiunile Moscovei de mai târziu au eșuat. **N. Fedorovici**, șeful activiștilor ilegali din Odessa, care lucra "sus" (adică în oraș, nu în catacombe), a propus Siguranței să-și aducă serviciile. În primul rând, l-a ademenit pe Molodțov. Pe 25 februarie, l-au arestat într-o clădire conspirativă, iar pe ceilalți patru moscoviți agenții din Odessa i-au dezarmat și i-au închis într-o catacombă. Puțin mai târziu, toți au fost împușcați din ordinul comandantului Kuznețov, care controla catacombele. Treptat, foamea i-a scos pe oamenii subteranei la suprafață, unde au devenit ținte ușoare ale Siguranței. Cei mai mulți au fost racolați.

Iată cum descrie situația în vara lui 1942 istoricul I. Gavriucenkov: "Detașamentul cekiştilor a continuat activitatea în subteran. Toți au renunțat la orice plăcere. La 28 august 1942, Kuznețov l-a împușcat pe Molocinîi fiindcă a furat pâine. Pe 27 septembrie, a mai executat doi, pe Polșcikov și pe Kovalciuk pentru că au furat alimente și pentru "promiscuitate sexuală". Temându-se că va fi următorul, moscovitul Abramov l-a ucis pe Kuznețov peste o lună mai târziu. Într-o cărticică de însemnări, găsită în catacombele NKVD din Ucraina, Abramov scria: "Locotenentul V.A. Kuznețov, fostul șef al celui de-al treilea detașament NKVD din Odessa, a fost împușcat de mine cu două gloanțe în cap în sala "Fabrica de oglinzi" (denumirea unei catacombe artificiale), pe 21 octombrie 1942". Autorul nu spune ce activități subterane făceau ei. Erau cu totul secrete din moment ce nimeni nu le știe.

În acest timp, în oraș viața se refăcuse complet. S-au deschis sute de restaurante și cafenele. Cekiştii au primit bani de la Siguranță. Așa se explică de ce, în ciuda "istoriei grandioase a mișcării de partizani din Odessa", numai pentru doi oameni s-au făcut nu monumente, ci numai niște plăcuțe comemorative: pentru Molodțov și pentru Gordienko, omul lui de legătură. Și asta e totul.

Nu are rost să-i judecăm pe cei din catacombe. Dacă țara și-a abandonat orașul, atunci de ce orașul nu-și poate părăsi țara? Eu am experiența catacombelor și pot spune că acolo ți se termină creierul. Și repede.

În septembrie 1944, arhivele Siguranței au căzut în labelle NKVD, după care toată rețeaua din Odessa a fost împușcată.

Despre perioada istorică în care românii au fost la Odessa s-au scris

voluma impresionante de articole, de cărți, amintiri și cercetări. Iată scriu 5 oameni 5 articole diferite, citești și vezi că toți spun adevărul, deși articolele sunt total diferite. La fel a fost și cu românii. Jumătate din curtea noastră veche a trăit sub români. Este interesant că toate remarcile se reduceau la două idei: a) pe timpul românilor erau de toate; b) pe timpul românilor, toți lucrau.

Amintiți-vă de fraza spusă de hoț lui Goțman în filmul "Lichidarea": "Pe timpul românilor era mai bine?" De fapt, această frază zboară peste tot.

Pe timpul românilor, Odessa era inundată de tipărituri. Apăreau aici o groază de ziare, inclusiv pentru copii, veneau ziare din România și din Germania.

Gazeta populară "Molva" ("Zvonul") se ocupa de viața mondenă. Apărea și ziarul "Smeh" ("Hohotul"), care prezenta glume la limita decenței, anecdote, caricaturi cu Stalin. După aprilie 1944, cei care au făcut asemenea publicații au primit 10-15 ani de lagăr.

La 3 noiembrie, după ce s-a reușit pornirea centralei electrice, au început să funcționeze primele linii de tramvai. Pe 4 noiembrie, și-au reluat activitatea 6 spitale. Pe 7 noiembrie, au fost obligați toți comuniștii să se înregistreze oficial. Ei trebuiau să semneze o declarație că au greșit când au ajuns la asemenea convingeri și nu păteau nimic.

Oare să fi ajuns asemenea liste în labelle NKVD?

Pe 15 noiembrie, a pornit primul mare generator electric. La 16 noiembrie, departamentul româno-german al căilor ferate din Odessa a reluat transportul de pasageri spre Transnistria. La 9 noiembrie, toate străzile au revenit la denumirile de pe timpul țarului. Cinci străzi au fost botezate în onoarea unor personalități din România, dar și în onoarea lui Hitler (fosta uliță Karl Marx) și Mussolini. Pe 25 noiembrie, pentru toți cetățenii apti între 16 și 60 de ani, se introduce munca obligatorie. Se acordă un salariu în bani și cartele pentru produse alimentare. Pe 26 noiembrie, se scot din biblioteci toată literatura comunistă și așa-numitele cărți ale "scriitorilor sovietici". La 27 noiembrie, se deschid 50 de școli, unde se organizează bufete și se oferă micul dejun gratuit.

O dată pe săptămână, se învață limba română și legea lui Dumnezeu (religia).

La 28 noiembrie, s-au deschis toate bisericile ortodoxe, închise de comuniști și pe care aceștia nu reușiseră să le arunce în aer. Tot românii au întocmit un plan de restaurare a catedralei care fusese distrusă în 1936 și reconstruită abia în 2002.

La 29 noiembrie, începe să funcționeze o rețea de traduceri. Împreună cu emisiunile de limbă rusă, se transmit emisiuni din Germania, Italia și România. La începutul lui decembrie, s-au adus două generatoare puternice din România. Acum se putea oferi lumină electrică și populației. La 3 decembrie s-a anunțat concurs pentru poliție. Competiția a fost enormă.

La 7 decembrie, s-a deschis Observatorul astronomic. La 13 decembrie, se redeschide Teatrul de Operă. Premieră cu "Evghenii Oneghin". Sala e arhiplină. La 14 decembrie, crește rația de pâine pe cartelă. Funcționează fabrica de pâine și o mulțime de brutării private.

În 1941, se restituie proprietățile pentru 2567 de cetățeni din Odessa, care au probat cu documente că le-au confiscat comuniștii.

La 16 decembrie, se deschid primele două cantine unde săracii pot

primi hrană gratis. Se distrug toate monumentele comuniste. Se dă un decret care cere distrugerea tablourilor în care se prezintă comuniști. Se interzice interpretarea cântecelor comuniste în public.

La 22 decembrie, se reia alimentarea cu apă. În preajma Anului Nou, se organizează vânzarea cărnii la prețuri reduse. La 31 decembrie, se deschid 500 de magazine - 47 de patiserii, 7 librării, 4 florării și 2 pentru animale de companie și hrană pentru ele. Opera "Faust" se joacă de un an cu succes și se deschid mai multe întreprinderi, mai ales pentru produse alimentare.

Astfel, într-o singură zi, a dispărut toată puterea pe verticală. Toți demnitarii, funcționarii, procurorii, judecătorii, organele sovietice și de partid și-au încetat activitatea. Și în locul lor, au venit oameni noi, desemnați din diverse locuri. Nu mai exista niciun clan. Pe timpul lui Pântea, oficialii erau dați afară de la locul de muncă pentru greșeli - este o realitate. Dar pe timpul Uniunii Sovietice?

Alexandr Cerkasov a scris o carte în patru volume - "Ocupația Odesei", din care aproape jumătate se ocupă de afacerile financiare, le analizează scrupulos, câți bani s-au dat pentru un eveniment sau altul de către primărie și se întreabă - de unde avea municipalitatea asemenea mijloace?

Mai mult, analizând documentele de arhivă, el ajunge la o cifră fantastică pentru bugetul Odesei la 31 august 1942: 61 milioane de mărci. În condițiile în care 1 kilogram de pâine costa 1-2 mărci, un kilogram de carne de porc costa 4-5 mărci. Desigur, din comerțul local și din impozitele strânse la buget nu se putea ajunge la o asemenea sumă. În Odessa, locuiau atunci cam 250.000 de oameni. Aici se făcuse un centru de schimb. Chiar dacă administrația era românească, singura valută legală era marca germană. Eu nu știu dacă acest lucru s-a făcut așa de simplu. Este posibil ca prin bugetul orașului să se fi spălat mărci sau ceva de acest gen. Cei care știau adevărul nu au povestit nimic.

Care era situația cu alimentele în vremea românilor?

Am găsit două răspunsuri la această întrebare. Bătrânii vorbeau "ca pe timpul NEP-ului", cei foarte bătrâni - "ca pe timpul țarului". Nu există minuni aici. Luna noiembrie din 1941 a fost foarte caldă și românii au reușit să semene multe culturi de toamnă, iar în 1942, s-a strâns o recoltă grandioasă, de care România și Moldova nu aveau nevoie. Tot ce creștea în regiunea Odessa rămânea aici. Ca să strângă recoltele, românii s-au folosit de munca voluntară sovietică: toți elevii și studenții erau obligați să lucreze 21 de zile în agricultură.

După 12 ani de foame stalinistă, se putea și mânca. Iată de exemplu un fragment de jurnal al lui Iuri Suhodolski, elev din Odessa, care se întoarce în Odessa în toamna lui 1942: "27.09.1942... Alaltăieri la ora 5 dimineața eram la Odessa. Am venit pe jos. Ei bine, întâlniri, pupături... M-am înscris la un colegiu industrial... Voi învăța fără plată. În general, taxa era de 200 de mărci pe an. Aici mărcile se cheamă ruble. Noian de produse alimentare, bucurie grozavă. Mă duc cu tata și cu colegii. E jalnic să te uiți la casele distruse. ..

10.10.1942. În Odessa, ca să fim sinceri, viața este restabilă. Primarul orașului, dl. Gherman Pântea a spus la deschiderea Universității că nivelul de trai din Odessa este mai ridicat decât în orice oraș din vestul Europei. La piață, este uluitor de-a dreptul: salamuri, carne, unt, fructe și tot ce dorești. Sigur, totul e grozav de scump, dar totuși... Școlile și

Universitatea funcționează, merg tramvaiele. La fiecare pas, sunt magazine cu reduceri. Pe străzi, merg doamne elegante (puternic pictate), români și nemți".

E interesant, dar cine cumpăra alimente din cele 9 piețe și din sutele de magazine alimentare? E scump? Dar acum sunt mai ieftine? Ce salarii erau atunci? 120-150 de mărci era salariul minim. Dar, de exemplu, un inginer putea să ia liniștit 600-700 de mărci. Cina la restaurant costa 25 de mărci. Erau și greutăți cu unele mărfuri ca zahărul, sarea, petrolul. Cu petrolul e de înțeles - trebuie pentru război. Însă prețul mare la sare se explică într-un singur mod - aici nu există sare. **În ceea ce privește zahărul, era o cerere foarte mare - românii nu au băgat de seamă că localnicii făceau samahoncă.**

Nu se găseau încălțări și îmbrăcăminte, deși în 1942, au început să funcționeze întreprinderi de încălțăminte și de confecții. Au fost pornite două fabrici care au funcționat până în anul 2000, și chiar erau numite "fabrici românești". Funcționa un aeroport internațional, funcționa poșta pentru comunicarea cu Europa. La Odessa veneau cântăreți de operă din Italia, artiști ruși emigranți. A fost un triumf turneul lui Piotr Leșcenko, regele romanței rusești. Dar după aprilie 1944, orice evocare pozitivă a acestei perioade era interzisă.

Situația de la Odessa a început să se înrăutățească din toamna lui 1943. Frontul se apropia, marca germană s-a prăbușit din cauza inflației, prețurile au crescut de câteva ori. Dar, comparativ cu perioada 1944-1948, când bolșevicii au venit cu altă foamă, cu toate atributele (rahitism la copii, cu adulți care se umflau masiv, cu abandonarea copiilor prin orfelinate sau "uitarea" lor prin piețele orașului), în 1943 era mult mai bine. Țăranii nu mai aduceau produsele la oraș, așteptau vremuri mai bune. Au pierdut totul în aprilie 1944 - le-au confiscat sovieticii toate produsele. În timp ce plecau, românii au furat 5 troleibuze și liniile de pe strada Richelieu. Troleibuzele le-au adus înapoi curând.

[Este vorba de troleibuze, ori de tramvaie? Mihnea Berindei mă culpabiliza cu "furtul șinelor de tramvai din Odessa" - însă nu uita să aducă vorba și de vagoanele și locomotivele "furate de la Unguri, în 1919" - nota mea, P.G.]

Timp de doi ani, în România a existat un regim straniu - monarhia, dar cu guvern comunist, în care intraseră ticăloși și proști dege[ne]rați, de genul Annei Pauker și Gheorghiu-Dej. În onoarea acestuia, a fost botezat un oraș în Rusia, în timp ce în România niciun oraș nu a primit numele vreunui comunist. (Fals. Brașovul se numea Stalin, iar Onești devenise Gheorghe Gheorghiu-Dej - nota trad.).

"Conducătorul" Ion Antonescu și "guvernatorul" Gheorghe Alexianu au fost duși la Moscova și închiși în 1944 la Lubianka. Ce au vorbit ei acolo cu tortionarii sângheroși nu am idee, dar în 1946, autoritățile comuniste le-au croit un "proces popular" urgent, după care au fost împușcați. Întâmplător, este foarte asemănător cu cazul lui Ceaușescu.

După război, Gherman Pântea a suferit două procese din cauza crimelor de război, și în ambele procese, a fost achitat "din lipsă de probe". Până astăzi, istoricii dau din cap - pentru ce? Versiunea populară vorbește despre mijlocirea mareșalului Timoșenko. Însuși mareșalul a fost în Basarabia, la Odessa, unde locuia sora lui și că Pântea se ocupa personal să nu-i lipsească nimic. Mie această variantă mi se pare puțin credibilă.

El trăia liniștit în România, își scria memoriile, dar în vara lui 1967, în timpul lui Ceaușescu, a intrat într-o cafenea, a băut o cafea și a căzut mort. Familia l-a căutat trei zile.

Moartea lui Pântea nu ar fi trezit suspiciuni, dar în acea perioadă, în România, se ducea o campanie generală de purificare a celor care fuseseră asociați cu participarea la război de partea Germaniei. (Fals. Această campanie se încheiase încă din 1960, când deja trupele sovietice fuseseră retrase din România - nota trad.).

Piotr Leșcenko a murit într-un lagăr din România, la construcția Canalului Dunăre-Marea Neagră, care nu trebuie nimănui. Șantierul a fost abandonat imediat după moartea lui Stalin și s-a reluat abia pe timpul lui Ceaușescu. A costat miliarde. Mulți localnici din Odessa au plecat cu românii și NKVD i-a găsit în România.

URSS s-a dezmembrat în timp ce încă mai trăiau cei care își amin-teau de prezența româno-germană. Uniunea a pierdut tot ce putea pierde. Germania, chiar și cu teritorii pierdute, este la fel de viguroasă. România și-a păstrat practic teritoriile pe care le avea la 22 iunie 1941, iar acum oferă pașapoarte românești locuitorilor Basarabiei și din nordul Bucovinei. România este în Uniunea Europeană, în timp ce Ucraina și Rusia sunt aruncate pe marginea drumului.

Eu nu am nicio îndoială că România are anumite planuri cu aceste pământuri.

Traducerea: Viorel Patrichi

Am citit atâtea variante dușmănoase (evreiești) ale atentatului de la Odesa, încât acum, aflînd din gura unui rus - nu spun: adevărul-adevărat, ci o altă variantă - mă simt mai puțin vinovat, ca român, de soarta ostatecilor, executați. Nu voi spune: «Uite, Românii au ucis mai puțini oameni decât Nemții - decât Rușii, nu mai vorbim», dar nu-mi dă pace ordinul lui Antonescu: “executarea a 200 de oameni pentru fiecare victimă, și 100 - pentru fiecare rănit”.

Război, război, dar atât de nemilos purtat?

Eu am scris cuvântul “nemilos”?

Sâmbătă 20 august 2011

Aseară am luat medicamentul cu pricina (o pomadă). Nu cred că “efectul” a fost fulgerător (am udat doar două bluze, doar două fețe de pernă), ci se va fi datorat faptului că aseară, înainte de culcare, nu am băut lichide, nici la fiecare trezire din timpul nopții.

*

D. Tudoran răspunde lui Mircea Iliescu în chestiunea titlului *Meridian* pe care l-ar fi vândut. Citindu-l pe primul, i-am dat dreptate aceluia; citindu-l pe cestălalt, îi dau dreptate cestuilalt. Cred că mai înțelept ar fi fost să nu mă grăbesc, să aștept decantarea cazului. Cui îi cer acum iertare că mă

pripisem?

*

Ion Vianu tace. Ca tot creștinul recent iudaizat, și-a acordat o vacanție - undeva la răcoare. Dar și când se va scutura și va reintra în arenă, să ieie el cuvântul, aplaudat, omagiat de toată muierimea holocaustologicoasă: Nedeea Burcă, Shafir, Mehr, Pètruț Manu, ucigajul cadavrului lui Paulescu prin mână lui...- na, că i-am uitat numele de ardelean vânjos și universitar.

Eu am uitat de când n-am fost în vacanță: 20? 30 ani? Nu sunt eu de concedii, însă mă gândesc la Ana: după toate prin care a trecut în ultimul an i-ar fi prins bine o pauză repara-toare. Dar uite, că nu-i.

*

Iar a comis Bedros Horasangian o cronică văratică.

Îi doresc s-o țină tot așa, de să bage spaima-n burjui, scuzați, bonsoar : ‘n băsești și-n băseștele sale personale.

A propos de “personale”: ce-o mai fi făcînd poetul disident Dinescu? Tot la Vanghelie chelnărește el? Unde alt’? Carne la carrne trage.

*

Se putea să nu sară în ajutorul lombrozianului monitorizian (sic!) de antisemiți: Katz, creatura de coșmar purtînd pseudo-nimul “Radu Ioanid”? Nu se putea.

Iată-l în *Obs. cult.* de azi 20 aug :

“Legitimizarea termenului de jidan prin transformarea lui de facto într-un sinonim al cuvîntului evreu este un act antisemit. A echivala, prin definiție, termenul deja peiorativ de țigan cu „o persoană cu a apucături rele“ este, de asemenea, grav discriminatoriu. După monumentală gafă legată de N.C. Paulescu – introducerea post-mortem în Academia Română a celui mai sălbatic doctrinar antisemit din istoria României – „cel mai înalt for științific al țării“ a recidivat.”

Mai departe: se putea ca abuznikul “R. Ioanid” să nu-și scobească o vizuină în care să se retragă, la-caz-că...? Nu se putea. Așa cum își publicase, în *Observator cultural (de trei ori)* textul antisemitizator “De la Belleville la București” (sau așa ceva), astfel intră oriunde, deschizînd ușa cu piciorul, în cel mai adevărat stil sovietic, enkavedist - ca și în cazul de față, într-o publicație în care nu a fost invitat să colaboreze, după obiceiul lui și alor lui, nu are nevoie de așa ceva, se invită (pe sine, se) singur, fiindcă așa l-au obișnuit goi-ii plecăciuniști, slugăriști,

ba chiar pe-burtiști:

“Acest articol a fost scris de autor în calitate particulară și nu angajează nici una dintre organizațiile la care acesta este afiliat.”

Ia auzi! Ce spui tu, străine (“Ștefan” e depaarte”, altfel te-ar trata cu picioare-n cur)? Articolul (!) a fost scris - “de autor”, nu “de cumătra lui”? - “în calitate particulară” (sic-sic) și “nu angajează nici una dintre organizațiile la care acesta este afiliat”?

Tot “în calitate particulară” se consideră proprietar al revistei *Observator cultural*?, deci își impune scriitura sa analfabeto-holocaustologică și puturoasă? Eu credeam că biletul de voie i-l dăduse I.B. Lefter - mă înșelasem pe jumătate: Lefter era un slugulete, acolo, “șef de unitate MAI” fiind Gheorghe Mușat - or fiica (sau nevasta) securistului ea este mereu vie și la cizma Organei.

Dar când, în care organizații a fost “afiliat” această pasăre croncănind-anunțind pedepsirea tuturor care nu sunt ca el? El... *a fost afiliat* - adică superiorii săi, de teapa unui Elie Wiesel, traficant de istorie, de adevăr, de morală (refuzul său de a vizita Memorialul de la Sighet, trimițând în locul său pe cei doi rabini de la New York, pentru a-i da Blandienei și lui Rusan ordinul de a suprima numele și faptele Mariei Antonescu și ale lui Ogoranu, el fiind foarte ocupat, intelectualicește cu vizitarea Cimitirului Vesel de la Săpâța, dimpreună cu valetul, purtător de țucal, mărețul profesor universitar Șafir (tot despre Wiesel am vorbit) *l-au afiliat* (pe “Ioanid”) în toate “organizațiile”; cum le zice el, holocaustizatoare. Să fie și revista *Observator cultural* una dintre acestea? Desigur, judecând după faptul că tovarășul vostru “Ioanid” este tratat ca unul de-al casei, ba ca un oaspete de tip sovietic, acela care-ți deschide ușa cu piciorul, își (de)pune cizmele pe masă și comandă, nu doar vodcă, dar și hazaică.

Repet - și ce dacă repet:

“Radu Ioanid” (fiul lui Gall Ernő, fiul lui Virgil Ioanid, ce contează, rezultatul: al celulei de partid evreo-maghiară) este cel care, împreună cu rabinul securist Rosen și cu Mortul Vesel Elie Wiesel au decis: **Românii au asasinat 400 000 evrei, cifră care a fost scrisă în piatră la Coral.** S-a uitat această ispravă la care a participat - și de pe urma căreia a profitat “Ioanid Minunatul Jegos Prètin al Românilor”?

Am scris că mă miră absența lui Ion Vianu din această “dezbatere” capitală pentru soarta bietului popor român? Am scris. Dar despre absența altui fost prieten: Pètruț Manu, groparul ultim al lui Paulescu, ajutat de neajutoratul Bozdoghină? Dar

despre absența lui Shafir, Oișteanu, Mehr, Al. Florian și alți intelectuali orbitornici ai Holocaustologiei Mondiale? Nu i-am pomenit, dar îi aștept să se întoarcă din vacanțe, concedii, colocvii în Țările Scandinave, «vizite» în cele călduroase, precum Antonesei, cretanul impenitent?

În lipsa - deocamdată - a lor, culeg câteva opinii forumestre în legătură cu intervenția Arhanghelului Negru al Holocaustului, "Radu Ioanid".

Încep prin a reproduce răspunsului Academiei Române la interpelarea lui... cum îl cheamă, cum îl cheamă?

Marco Maximilian Katz:

“Răspunsul Academiei Române

Către Centrul pentru combaterea și monitorizarea antisemitismului

În urma sesizării Dvs. din 08. 08. 2011, vă aducem la cunoștință următoarele:

În redactarea unui dicționar se are în vedere întreaga istorie a evoluției și utilizării unui cuvânt, încercându-se surprinderea tuturor nuanțelor semantice și stilistice, pentru a formula definiții exacte sub aspect științific și cât mai corecte din punct de vedere politic.

Din păcate, în procesul de elaborare a ultimei ediții a DEX-ului, s-a înlocuit din eroare indicația (popular și peiorativ), corectă din punct de vedere istoric, cu indicația (familiar).

În viitoarele ediții ale tuturor dicționarilor elaborate de Institutul de Lingvistică, sub egida Academiei, vom introduce indicații care să nu lase loc unor întreprinderi discriminatorii, adoptând formulări de tipul (cu sens peiorativ, nerecomandat).

În ceea ce privește corectarea imediată, fără întârziere și în mod permanent a definiției cuvântului jidan, tot ce putem face este să publicăm o notă explicativă în media sau pe Internet.

10 august 2011

Acad. Marius SALA”

De ce va fi ciocnit cătânește călcâiele ditamai academicianul și lingvistul reputat Marius Sala - drag inemii mele pentru că a scris: despre „limba moldovenească”:

„Fals statut și glotonim (nume al unei limbi) impropriu atribuite de lingvistica sovietică oficială și de unii lingviști ex-sovietici limbii române din fosta U.R.S.S., considerată limbă romanică răsăriteană diferită de (daco)română, din rațiuni și cu scopuri evident politice, pentru a justifica, prin această pretinsă nonidentitate lingvistică (și etnică), înglobarea Basarabiei în componența Imperiului țarist și apoi în U.R.S.S.” (p. 348).

Și:

„După cum demonstrează hărțile Atlasului lingvistic român și ale Atlasului lingvistic moldovenesc, nici o izoglosă fonetică, gramaticală sau lexicală referitoare la fondul tradițional nu separă Prutul de restul ariei moldovene comune, ci toate izoglosele prin care se disting grupurile de graiuri (nordice, centrale și sudice) din cadrul subdialectului dacoromân menționat au direcția de la vest la est, întinzându-se peste Prut și Nistru [...]” (p. 349)”.

Nu are legătură cu ce i s-a prelins pe piept, din gură, unui prostalău ca Katz (sic-sic) și “limba moldovenească” negată cu hotărîre de lingvistul Marius Sala?

Ba are - să fie întrebat Ion Vianu: el a negat afirmația mea că evreii basarabeni veniți pe tancurile sovietice, după august 1944, au adus-impus bolșevismul în restul României, cum îl impuseseră, între 28 iunie 1940 și 15 iulie 1941 în Basarabia și în Bucovina de Nord, ocupate de frații noștri de veacuri, ruși, prin ei, evreii - drept care fusesem condamnat cu vehemență de holo-caustologul alaltăieri cooptat în comunitatea iudaică - cu binecuvântarea lui Oișteanu (mai lipsea doar legendarul Popa Iapă, să-i dea - unui Vianu - sărutul consacrant), drept proaspătul recrut a sărit în bocancii de militant-cu-mitraliera crezîndu-se autorizat să mă descrie ca “**antisemit basarabean**” - dacă eram, de-o pildă, oltean, căpătăm o pedeapsă mai mică? Cine mi-o administra: tot Oigenstein, basarabean și el, cu tot neamul lui de criminali?

Acum intervențiștii (sic):

“Marioara” - indispensabila Mărioară - ce zice dânsa?

“**R. Ioanid** MARIOARA - Vineri, 19 August 2011, 19:57 Foarte bine spus, pacat ca alti intelectuali locali nu-si dau cu parerea, probabil ca sint ocupati cu bere si mic, merge s-asa !!!!

[*Cum să nu fie păcat, Măriorule? - mirarea mea, P.G.*]

Pe margine Daniel StPaul - Sambata, 20 August 2011, 07:23

D-l Ioanid este o persoana cu agenda incarcata si nu se incurca in detalii; ba imi pare, este si putintel cam... paseist, desi nu pina la capat :” Ca și ediția din anul 1975, ediția din 1998 a DEX-ului precizează că termenul de jidan și toate derivatele sale sînt populare și peiorative...” Chiar sa nu stie d.sa de apasarea ideologica asupra definitiilor lexicografice in vremile de aur? Am avut, pret de vreo 12 ani, “tabietul” de a frecventa o biblioteca documentara. Printre altele, am petrecut multa vreme aplecindu-ma peste textele a nenumarate editii ale Bibliei tiparite in romaneste intre sfirsitul sec. XVIII si sfirsitul sec XIX. In Noul Testament, in special, lectiunea cea mai curenta a notiunii de “evreu” pare sa fie cea de “jidov”, mai rara cea de “jidan” si, din cite-mi amintesc, spre 1900 se mai strecura si cea de “iudeu” in alternanta cu precedentele. Conform afirmatiilor d-lui Ioanid, termenii acestia erau in totalitate peiorativi si populari (ramine sa ne intelegem care acceptiune a termenului “popular” o luam in considerare) iar populatia care ii folosea ori careia ii erau adresati era antisemita in totalitate ca urmare a uzului lingvistic. Intr-o tara normala, cu o academie ce-si merita numele, un termen lexicographic apare ilustrat in context istoric. D-lui Ioanid ii convine definitia din 1975 desi ea este vadit viciata si incompleta. Chiar si in conditiile de atunci s-ar fi putut specifica in ce priveste cuvintele incriminate macar arhaicul/arhaizantul terminologic. Ca sa nu mai spun despre influenta covirsitoare a contextului istoric si geographic asupra incidentei unui termen lexical in limba unui popor. Absolut toate popoarele din jurul teritoriilor cu populatie vorbitoare de limba romana , inclusiv ungerii, foloseau in limba curenta un termen cu radacina “jid” (si in cea mai mare parte el este folosit si azi, cu exceptia cea mai notabila a rusilor...)

Si tot pe-acolo (urmare) Daniel StPaul - Sambata, 20 August 2011, 07:32

Am fost interpelat si de o alta formulare a d-lui Ioanid: “Cu o șiretenie de gradul doi,

unii publiciști au afirmat că s-ar dori scoaterea celor doi termeni din limba română... ” Mai intii, oare ce va fi insemnind “siretenie de gradul doi”? Second-hand? Ori, pre aceeași limba, “third degree”? Mai apoi, d. sa chiar sa nu stie de nenumaratele campanii de asasinare a unor lexeme pretutindenea, in diverse epoci ? In mod ciudat si surprinzator, se intimpla ca am aflat despre o asemenea campanie referitoare la verbul “to jew” in limba engleza . [jew (v.) ”to cheat, to drive a hard bargain,” 1824, from Jew (n.)] din insemnarile unui evreu american, satirist si comedian: ” The campaign to eliminate it in early 20century was so successful that people began to avoid the noun and adjective, too, and started using Hebrew instead. Now I'll say 'a Jew' and just the word Jew sounds like a dirty word and people don't know whether to laugh or not. [Lenny Bruce (1925–1966)].

Nu pot sa nu ma mir cita energie se pune in neutralizarea, ca sa nu zic anihilarea, unui termen al carui etimon inca are curs cit se poate de curent in limba populatiei care-l vede cu incarcatura diabolica in limbile altor popoare. Nu am studiat cazul specific, am senzatia ca incriminarea din vremile recente e datorata epitetelor ofensante asociate diacronic termenului , azi pare mai simplu, aritmetic, a se incrimina un/acest termen decit diverse epitete neavenite si, mai ales, actul uzului lor in asociere ofensanta. Cit despre profesionalismul, lexicographic ori altminterea, al clubului Academia Romana...

O chestiune penală **Nicolae Scarlat** - Sambata, 20 August 2011, 16:13

Cam penibil răspunsul dlui academician. În spatele modificării articolelor din DEX stă mentalitatea cuiva (ori a mai multora!) care refuză a-și asuma public responsabilitatea. Cineva (ori mai mulți!) ar trebui să-și ofere demisia. Între cei doi termeni aflați în discuție există, cred, oarece deosebiri de nuanță (cuvântul "rom" e o contribuție recentă și născătoare de confuzii păguboase pentru înțelesul cuvintelor "român", "românesc" și "România"), dar intenția discriminatoare este și rămâne tipărită în ediția 2009 a celui mai răspândit dicționar girat de Academia Română. Însăși definiția vagă a termenului "fascism" din DEX spune ceva esențial despre mentalitatea autorilor mai mult sau mai puțin recentți ai dicționarului. Judecând după legile în vigoare, anumite autorități ar trebui să se autosesizeze.

JIDANII CHARLIE - Sambata, 20 August 2011, 16:33

Oare JIDAN nu este un termen popular? Costache Negruzzi scrisese o poveste intitulata "Jidanii si Florile" Vasile Alecsandri a scris o piesa neterminata (neispravita?) Navalirea Jidanilor. Deci este un termen literar nu numai popular. Plus ca change, plus ca reste la meme chose!

JEW & GYPSY

Charlie - Sambata, 20 August 2011, 21:48

Intr'adevar termenul to jew exista in sensul pejorativ. Este mai putin intrebuintat pe coasta the Est in Statele Unite dar in West cum ar fi in Colorado l-am auzit. A propos termenul to gyp inseamna a insela si este derivat dela gypsy adica tigan. In romaneste a se tiganii inseamna mai mult a se tocmi si mai putin a insela dar nu sunt 100% sigur. Dar pana la urma e pe aceasi scara de valori de unde si cantecul legionar: caci tiganii si jidanii ne tot sug, ne sug mereu.

Duminică 21 august 2011

Altă noapte grea; cumplită. Deși furtună răcoritoare.

*

Mă bucur că mi s-a dat prilejul să mă alătur cu câteva cuvinte de-bine despre Leonida Lari. Nu am cunoscut-o, mi

s-a strâns și mie inima la fiecare pas al său, pe-alături - și *alături* de VC Tudor - însă, ca și în cazul lui Grigore Vieru, îi găseam motivații profunde, nepercepute de “regăteni”. Nu le-aș evoca, însă eu nu mai eram basarabean din 1944 ; dar nici regătean nu ajunseseam...

De asta nu mi-am reușit viața.

Asadar, iată un text al lui D. Crudu, din *Timpul*:

**“26 Martie 2011, ora 08:01 Cazul Leonida Lari:
urâtă și de comuniști, dar și de democrați**

“Nu cred să fi fost vreun alt tânăr poet în anii '70 și '80 ai secolului trecut care, la fel ca și Leonida Lari, să se fi luat în piept cu atâta cutezanță cu cei mai zeloși și feroși promotori ai realismului socialist din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească.

Moto: Setea de glorie e ca râia, de ce-o scarpini, de ce te mănâncă (Al. Vlahuță)

Leonida Lari a avut acest curaj. Într-un articol pe care l-a publicat în *Literaturnaia Gazeta* în 1984, „poeta a îndrăznit”, așa cum avea să remarce într-o scrisoare Nicolae Romanenco, să-i dea în gât pe ideologiile de temut ai proletcultismului moldovenesc *Corbu, Stati, Senic*, care în acea vreme erau considerați, așa cum avea să se exprime același Nicolae Romanenco, „niște scriitori incriticabili”. Reacțiile acestora au fost pur și simplu supradimensionate și s-au materializat într-o furibundă campanie de denigrare și de distrugere a tinerei poete, orchestrată de cel mai epilat critic proletcultist, Valeriu Senic. Acesta a publicat în *Literatura și Arta* un articol întins, în care o învinuia că i-ar fi străine sentimentele și idealurile sovietice. În epocă, asemenea verdicte cântăreau uneori la fel de greu ca o ghilotină. Leonida Lari însă nu s-a lăsat intimidată și a continuat lupta, ajungând, în cele din urmă, nu doar un adversar al realismului socialist, ci și al regimului sovietic. Ei bine, pe cât de prigonită fusese Leonida Lari pe timpul Uniunii Sovietice, pe atât de detestată a devenit pe ambele maluri ale Prutului după prăbușirea comunismului. Nu am prea găsit critic român important care s-o gratuleze. Majoritatea o privesc cu ochi mici și o desconsideră fățiș. În articolul pe care Eugen Lungu i-l consacră lui Adrian Marino în revista Sud-Est cultural, marele teoretician român nu o mai scoate din parvenită și dintr-o „carieristă provincial-megalomană, pusă pe căpătuială în România”. Știind cum o tratase critica proletcultistă sovietică, mă întreb cum de oare Leonida Lari a putut atinge performanța de a stârni atâta ură și repulsie în rândurile scriitorilor români cu vederi democratice?

Una dintre explicații e că, *trecând în 1990 Prutul, Leonida Lari s-a trezit într-o altă realitate* în care lucrurile erau extrem de încurcate și ea a fost luată de val, fiind folosită într-un mod foarte urât de niște inși scârboși. Alegând să meargă împreună cu Corneliu Vadim Tudor și nu cu Nicolae Manolescu, de exemplu, Leonida Lari nu numai că a demonstrat că nu se prea pricepe la oameni, dar că nu prea poate discerne între aparență și esență, între retorică și realitate, între emoție și idee, între demagogie și adevăr. Preferându-l pe CVT, poeta a întors armele contra propriei sale persoane și a capitulat ca disidentă, trecând de partea cealaltă a baricadei, fiindcă, la drept vorbind, între CVT și Valeriu Senic nu există

nicio diferență. Da, la prima vedere CVT e un mare român, iar Valeriu Senic fusese un om sovietic în carne și oase, dar, în esență, ambii au fost securiști și au slujit cu habotnicie comunismul, indiferent că acesta era românesc sau sovietic. Altfel spus, CVT era un fel de Valeriu Senic de Dâmbovița și nimic mai mult. Alegându-l pe CVT, poeta, de fapt, l-a ales - fără să-și dea seama de asta - pe VS, care a hărțuit-o toată viața. Iar în felul acesta, poeta Leonida Lari ilustrează foarte bine teza că prezentul uneori poate să arunce într-un con de umbră trecutul, oricât de glorios ar fi fost acesta.

Un articol de: Dumitru Crudu”

*

Timpul, 29 Iunie 2010, ora 06:47 **Pentru prima dată în istorie:
Ziua ocupației sovietice, comemorată la Chișinău**

„De Ziua ocupației sovietice, în fața Guvernului a fost dezvelită o piatră comemorativă, în locul căreia va fi ridicat un monument în memoria victimelor regimului totalitar comunist. La eveniment au fost prezenți oficiali, deputați și miniștri, oameni de cultură, precum și o delegație din România. Ceremonia de comemorare a victimelor ocupației sovietice a demarat cu un minut de reculegere, după care a urmat sfințirea pietrei de către un sobor de preoți.

Câteva sute de oameni au venit în Piața Marii Adunări Naționale ca să aducă un omagiu victimelor regimului totalitar comunist. Cu flori în mâini și cu panglici negre în piept oamenii au venit să-i deplângă pe părinții și pe bunicii lor, executați sau deportați de către autoritățile sovietice. „Cu toții trebuie să ne unim în jurul adevărului istoric, pentru a putea merge cu demnitate în Europa”, a subliniat primarul capitalei, Dorin Chirtoacă, prezent la ceremonia de dezvelire a pietrei comemorative.

Acesta a dat citire unuia dintre protocoalele troicii NKVD-iste, care conține numele și sentința a peste 200 de cetățeni ai R. Moldova, de diferite etnii. Chirtoacă a remarcat că această acțiune vine „să redea demnitatea cetățenilor republicii noastre, indiferent de originile lor etnice, astfel încât durerea acumulată timp de 70 de ani să poată să fie tămăduită”.

În acest context, președintele interimar, Mihai Ghimpu, a declarat: „De ce trebuie noi să trecem peste aceste evenimente? De ce călăii trebuie să se mândrească și să considere că au procedat corect? Au trecut 20 de ani de independență și tot 20 de ani de tăcere, de parcă nimic nu s-a întâmplat”.

Fiind întrebat despre Partidul Comuniștilor, președintele interimar a subliniat că nu se pune problema „interzicerii partidului, ci interzicerii simbolicii, deoarece sub această simbolică au fost omorâți și duși în Siberia mii de oameni. Nu poți să umbli cu cruce la gât și cu satana în buzunar”, a spus Ghimpu, menționând că acțiunile de condamnare a regimului comunist nu înseamnă că actuala putere ar fi împotriva relațiilor cu Rusia, SUA sau Europa.

În PMAN au răsunat nenumărate discursuri patriotice, iar în timp ce Boris Vasilev, un bătrân de 80 de ani care a fost deportat de două ori, își povestea drama prin care a trecut cât timp s-a aflat în gulag, o bună parte dintre cei prezenți nu-și puteau stăpâni lacrimile.

Și premierul Vlad Filat a comemorat Ziua ocupației sovietice prin depunerea de flori la temelia Monumentului consacrat victimelor repressiunilor staliniste, amplasat în scuarul Gării feroviare. Premierul a

menționat că, acum 70 de ani, teritoriul actual al R. Moldova a fost ocupat forțat de către fosta Uniune Sovietică, în urma Pactului Ribbentrop-Molotov, condamnat de nenumărate ori în R. Moldova. „Aș vrea să amintesc de prevederile Declarației de Independență, care, într-o manieră exhaustivă, condamnă acele evenimente care au avut loc acum 70 de ani și pe care le marcăm astăzi”, a menționat Vlad Filat. „Monumentul din scuarul Gării feroviare este un simbol care marchează acea dramă a concetățenilor noștri. Am venit aici pentru a aduce un omagiu tuturor celor care au avut de suferit de pe urma regimului stalinist”, a mai adăugat Vlad Filat la ceremonia de comemorare a victimelor regimului totalitar comunist.

Liderul PD, Marian Lupu, nu a participat la nicio acțiune dedicată Zilei ocupației sovietice, acesta declarând încă din ajun că formațiunea sa nu va lua parte la evenimentele anunțate de președinție și de primăria capitalei. Nici președintele AMN, Serafim Urechean, nu a participat la comemorări.

Un articol de: Ala Coica

*

Dan Culcer: DUMINICĂ, 21 AUGUST 2011

Lingvistică, uz și educație. Pe marginea unor petiții

“Vă rog să citiți acest text selectat, dimpreună cu comentariul meu, în speranța că vă poate interesa. Am propus opinia mea revistei Observator cultural, drept comentariu la intervenția lui Radu Ioanid, pe care o reproduc mai jos, pe tema definiției din DEX a noțiunii de «jidan».

Lingvistică, uz și educație

Radu Ioanid crede că « Legitimizarea termenului de jidan prin transformarea lui de facto într-un sinonim al cuvântului evreu este un act antisemit.». Ce crede Radu Ioanid pare a fi foarte important, devreme ce i se acordă spațiu într-o revistă importantă, Observator cultural, doar în calitate sa de om fără alte calități și afilieri, așa cum se precizează : «Acest articol a fost scris de autor în calitate particulară și nu angajează nici una dintre organizațiile la care acesta este afiliat.»

În ce mă privește, mi-am spus deja părerea. O repet și întregesc. Reintroducerea precizării privitoare la sensul pejorativ al acestui cuvânt este necesară, nu fiindcă o cere Marco Maximilian Katz și Radu Ioanid, ci fiindcă uitarea sensului din dicționarul limbii române era o greșeală profesională a lingvistului însărcinat cu redactarea paragrafului.

Cred că putem, deci, folosi cuvântul, de-acum înainte, în mod întemeiat, îndreptățit și exclusiv ca pejorativ, pentru a indica atitudinea negativă a vorbitorului față de un individ, derivată din supoziția sau convingerea argumentată despre calitatea morală sau intelectuală dubioasă a aceluia individ, aparținător categoriei generale, neutre, de «evreu».

Nu pot fi, desigur, abandonate cuvintele derivate.

În orice caz, cuvântul în sine nu poate fi definit, precum se hazardază Radu Ioanid, care nu pare să aibă nici pregătirea logică, nici pe cea filologică necesare, ca fiind expresia unui antisemitism, pentru motivul simplu că «antisemitismul» este o atitudine sau un program ideologic cu sensuri mai complexe ce nu pot fi și nu sunt exprimate doar prin utilizarea cuvântul «jidan».

Din fraza lui : «A echivala, prin definiție, termenul deja peiorativ de țigan cu „o persoană cu a apucături rele“ este, de asemenea, grav discri-

minatoriu.»), reiese că Radu Ioanid consideră dicționarele ca fiind mijloace de educație. Ele sunt și așa ceva, dar sunt în primul rând depozite ale sensurilor existente ale cuvintelor, ale practicii istorice. Nu e vina dicționarului și nici a lingviștilor că s-a produs o apropiere sau confuzie între «persoanele cu apucături rele» și un nume de etnie tradițional și generalizat. Nimeni, nici măcar legea, nu va putea împiedica apropierea în viitor, când expresia «țigan» va fi uitată, va ieși din uz, între echivalentul etnonim «rom» și anumite «persoane cu apucături rele», câtă vreme frecvența comportamentului vizibil al unor indivizi din această categorie va «îndreptăți» generalizarea abuzivă, fiindcă este vorba de o metonimie, care poate exprima o mentalitate sau o opinie a vorbitorului. Iar folosirea, în astfel de cazuri, a metonimiilor, nu se supune nici dorinței noastre, nici legilor, nici mentalității «staliniste» sau «hitleriste», compulsiv dirijiste, sau preceptelor* limbii de lemn.

Uzul creează norma. Educația poate să modifice uzul, în timp. Cred că impaciența, în acest domeniu, poate avea efecte contrare.

Cu prietenie, Dan Culcer

* Precept - formulă, principiu, învățătură care stă la baza unei doctrine (mai ales morale); normă, regulă de conduită; recomandare, sfat, povață.

*

Dau peste textul unui discurs al lui VC Tudor în ședința Senatului la 2 aprilie 2002.

Fiindcă nu cred că chiar tot ce-i iese individului prin orifixa bucacalică este minciună, reproduc aici un fragment:

“Deci acest Radu Ioanid este ungar. De ce este ungar? Mama lui se cheamă chiar Ilona. Mama lui era asistentă de socialism științific și ne nenorocea și aia tinerețea. Așadar s-au unit ăștia, Gall Ern. [*Ernö Gáll (n. 4 aprilie 1917, Oradea - d. 2000) a fost un filosof român de naționalitate evreiască [1], membru corespondent (1974) al Academiei Române*].și cu Ilona, și au făcut o podoabă de băiat. Ca să nu mai rămână repetent și a doua oară, ca domnul Goe, l-au trimis în America. Țsta pleacă în America, dar înainte de a pleca își recapătă banii pe un apartament din bulevardul Nicolae Titulescu nr. 73-79, bloc 10A, scara A, etaj 9, ap. 36, era apartament proprietate personală. A luat 120.000 de lei. Prin 1986-1987 era o sumă, când o Dacie costa 70.000 de lei. Am dat datele astea în special pentru colegii din presă, care se pot duce oricând să verifice. Și ce profil moral are cel care acuză poporul român că e un popor de criminali?! Primește banii, după aia se întoarce și dă în judecată familia care și-a cumpărat, între timp, legal apartamentul, în solidar dă în judecată și Primăria sectorului I; familia se numește Soare (numai femeia, am înțeles, mai trăiește, are doi băieți, un domn Răzvan Soare care a lucrat cu domnul președinte Ion Iliescu la Palatul Cotroceni, cred că până în 1996, un fiu aproape orb și un câine Saint Bernard care-l duce pe sârmanul nevăzător).

Deci în apartament mai stă numai doamna Soare, alături de fiul ei aproape orb și un câine Saint Bernard. Îi dă în judecată, minte la toate procesele că n-a primit nici un ban pe apartament, dar nu te joci cu un fost consilier prezidențial sau de stat sau referent, cum a fost Răzvan Soare la

Palatul Cotroceni. Omul a fost scormonitor, s-a dus la arhive și a găsit documentul din care reieșea că statul i-a dat prețul integral pe apartament.

Deci acest Radu Ioanid e sperjur. A mințit la tribunal că n-a primit nici un ban. Acum le face viața imposibilă, nu știu, a făcut un recurs în anulare, nu știu doamna Rodica Stănoiu în ce situație se mai află cu piciorușul cu care semnează diverse rezoluții, dacă ea a mai primit acest recurs în anulare.

[Am reprodus episodul după un text de I. Coja]

Însă ce vreau să vă spun? Haideti să vedem și noi, cine vine și face agitație prin România, pe aici? Vin toți escrocii internaționali. El vrea să vândă apartamentul. A mințit că face "Fundația Holocaustului". Unde, doamnelor și domnilor, la cucurigu, pe bulevardul Titulescu, la etajul 9? Păi, cine mai stătea la etajul 9 în România?

Unul care căra apă cu găleata, Emil Constantinescu, și uite în ce situație a ajuns! (Rumoare, râsete.) Deci el vrea să ia dolari. A găsit un cumpărător cu 25.000 de dolari. Asta vrea să facă Radu Ioanid. O iubi el victimele holocaustului, dar nici banul nu-i de colea!

Aș vrea să închei, stimați colegi, revenind la chestiuni serioase. A zis bine cine a zis: "Hai să lăsăm istoria pe seama istoricilor!" Dacă noi venim cu șenila acestui tanc nemilos, care-i politica și care face și greșeli, venim peste chestiuni atât de delicate, "strivim corola de minuni a lumii", ca să-l parafrăzăm pe Lucian Blaga... Am avut onoarea în 1995 să fiu primit în cadrul unei delegații senatoriale de Majestatea Sa, regele Juan Carlos al Spaniei. Coleg al dumneavoastră de partid, domnul Oliviu Gherman, care pe atunci era președintele Senatului, dar, firește, nu atât de valoros ca acest titan al gândirii democratice, care-i Nicolae Văcăroiu, a încercat să-l lămurească pe regele Spaniei cum a scos Ceaușescu untul din el, din Gherman. Probabil, pe când era asistent la Cluj și scria în "Scânțea" articole vibrante despre marxism-leninism; bune și alea. Ar trebui să le punem pe versuri Adrian, să le punem pe muzică. Și la care regele Spaniei i-a spus: "Domnule senator, opriți-vă aici. Și Franco și Ceaușescu au făcut parte din istoria popoarelor noastre. Lăsați popoarele să-i judece." După care am vizitat Vale des Los Caidos, unde sunt 40.000 de morți din Războiul Civil din Spania (1936-1939) și în mijloc este mausoleul de granit, de piatră roșie al generalului Franco. (...)

[În continuare VCT face apel la împăcare. Ticăloșii, criminalii, toboșarii (ca el, ca Păunescu - chiar mort) să-și ceară iertare pentru ticăloșii, crime, să se împace el cu frate-său - după care om mai vede!]

*

Peste ce dau căutînd cu Google?

European Bibliography of Slavic and East European Studies (EBSEES)

La Roumanie et la Shoah de *Radu Ioanid*

Author Mailat, Maria

Serial *Les Temps modernes* 58, 623 Year 2003 Pages pp. p. 294-299

Ca să vezi! Aveam dreptate când susțineam că și Maria Mailat, prietena noastră, se holocaustizase. Cine o va fi inițiat în tainele minciunii: Alain Paruit, pentru ciclul grădinițial?, pentru doctorat: "Ioanid"...? Sau știa, fata, de-acasă?

Luni 22 august 2011

Refuz să repet ce am... repetat în fiecare dimineață de, să tot fie... Cât? O lună? Două? O viață? Că buletinul medical indică: staționar?

*

De câteva ceasuri Ghadafi stă să cadă. Încă nu a terminat.

*

Un articol al lui Mircea Stănescu. Nu cred că l-am mai reprodus. Și, dacă da, cine mi se supără?

December 15th 2010.

Campania de denigrare post-comunista impotriva lui Paul Goma a început în 1994, după ce scriitorul, care militase zeci de ani pentru demnitatea omului – atât în țară cât și în exil – avusese curajul să-i întrebe pe confrății săi (convertiți la democrație fără tulburări de conștiință) ce au făcut în vremea comunismului și, mai ales, ce fac în prezent. A fost pus la zid și executat pe motiv că... lovește în floarea intelectualității, adică: în democrație. Acestei campanii i s-a mai adăugat, începând din 2002, încă una: cea a antisemitizatorilor de profesie. Motivul? Ca și în trecut, Goma a avut curajul să vorbească despre teme care nu cadrează cu limbajul politicii corecte, cu vulgata istorică, cu – în fine – istoria oficială stabilită de politrucii de la București, din Israel și Statele Unite. A avut curajul – și demnitatea – să vorbească despre crimele comise (și) de evrei în Basarabia ocupată de Armata Roșie după ultimatumurile sovietice din iunie 1940, crime anterioare cronologic Holocaustului/extermării antonesciene a evreilor și romilor.

Urmarea: serviciile secrete moștenitoare ale Securității au încercat să împiedice în România – și în tot cazul să întârzie – apariția eseului Săptămâna Roșie 28 iunie – 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii. Finalmente, din rațiuni care țin de politica externă – bunele relații cu Israelul și Statele Unite (unde interfața României cu autoritățile americane o reprezintă organizațiile evreiești sioniste americane), și în urma unor declarații deplasate ale fostului președinte Ion Iliescu – România a cedat șantajului de a crea o Comisie internațională de Studiere a Holocaustului în România. Aceasta a redactat un Raport care – în ciuda accesului total la arhivele epocii – nu aduce nimic nou față de ceea ce știam din anii anteriori. Noutatea sa este nulă pentru că, fiind rezultatul unui contencios mai degrabă politic decât istoric, lucrarea reflectă raporturile de forțe politice, angajând presupuziții istoriografice care legitimează politicile sioniste (ale statului Israel și ale organizațiilor evreiești internaționale). Scrierea pornește de la bun început cu o schemă de analiză prestabilită, în care caută să introducă datele istorice, întemeindu-se pe o veritabilă dogmatică, care poate fi rezumată în două teze principale: 1) Holocaustul este unic; 2) Holocaustul este ininteligibil. Acest raport a fost asumat oficial de România lui Ion Iliescu, asumare împărtășită și de administrația Băsescu/Tăriceanu[1].

Toată această introducere are rolul de a face inteligibil de ce la capi-

tolul „Distorsionarea, negarea și minimalizarea Holocaustului în România postbelică”, în subcapitolul „Influențele exilului” apare numele lui Paul Goma, despre care se vorbește în acești termeni: „În scrierile a trei figuri importante ale exilului românesc se găsesc formule care intră în tipologia comparațiilor trivializante. Este vorba de Paul Goma, Monica Lovinescu și Dorin Tudoran. [...] cartea lui Goma [Săptămâna Roșie, n. n.] ilustrează toate formele de trivializare prin comparație (accentul căzând pe comparația deflectivă). Pe ansamblu, însă, aceasta este mai mult decât atât: constituie o veritabilă sinteză a negaționismului și antisemitismului, cum rar se poate găsi în literatura de limbă română.”[2]

Acest pasaj neargumentat – căci este neargumentabil – poate fi așezat lângă producția dezinformatoare și compromițătoare a Securității, de următorul tip: „Activitatea dușmănoasă desfășurată de susnumiții [Paul Goma și cei din jurul său, n. n.] este produsul influenței și instigărilor ostile din exterior[, subl. n.] îndeosebi ale grupului de intelectuali reacționari de la Paris format de Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Ion Cușa, Leonid Mămăligă și alții, precum și de funcționari ai postului de radio [Europa Liberă, n. n.]”. Ambele exprimări au o structură ideologică similară, o forma mentis care distinge radical analiza de clasificarea ideologică. Prima trimite la postulatele ideologice ale sionismului politic, așa cum sînt puse ele în practică în Israel, unde începînd din 1951 Holocaustul este folosit pentru atingerea obiectivelor de politică externă, și în Statele Unite, începînd din 1993, odată cu nașterea Memorialului Holocaustului și a Industriei Holocaustului, care structurează interesele politice, financiare și simbolice americano-sionisto-israeliene. Nu este întîmplător că pentru redactarea Raportului au fost selectați vechi activiști – care național-comuniști, care sioniști – nici un cercetător veritabil.

În fine, la sfîrșitul anului trecut guvernul Tăriceanu a decis înființarea Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului condus de istoricul Marius Oprea. Nici Tăriceanu și nici consilierul său pe probleme de Securitate și proaspăt director de institut nu au găsit normal să-l invite pe Paul Goma să facă parte din Consiliul de Onoare al instituției și să-i ceară a-i sprijini cu experiența și statura sa morală de vechi luptător anticomunist. Onor guvernul Tăriceanu a făcut în schimb inversul: l-a numit în acel Consiliu pe fostul activist bolșevic devenit activist sionist și Trimis Special pe Probleme de Holocaust al SUA, antisemitizator de meserie al lui Paul Goma, fiul nomenclaturistului cu-știința-și-tehnica Virgil Ioanid, pe numele său: Radu Ioanid. De ce? Răspunsul este din registrul dublei-gîndiri: „*să nu se creadă că acest institut va fi îndreptat împotriva Holocaustului*”. După o asemenea motivare nu, nu vom mai crede asta, ci: faptul că Tăriceanu și Oprea vor căuta – și vor reuși, desigur, consiliați de Radu Ioanid! – să împece capra politică cu varza istoriei și memoriei comunismului.

În ciuda moștenitorilor Securității, cît și a ideologilor și detractorilor de toate calibrele, Paul Goma rămîne dovada vie că datoria intelectualului (a scriitorului ori istoricului) este aceea de a spune adevărul în mod liber, de a-și asuma acest risc și de a plăti pentru el. El este modelul prin excelență pentru generațiile tinere că o cultură a drepturilor omului, o cultură a libertății sînt cele care stau la baza civilizației occidentale, distingînd-o de opusul ei: anticultura.

[1] El se găsește și în prezent, pe site-ul președinției, la adresa: http://www.presidency.ro/index.php?_RID=htm&id=40. Totodată, în anul 2005

raportul a fost tipărit de Editura Polirom din Iași și difuzat gratuit la inspectoratele școlare. În fine, tot în 2005, toate manualele de clasa a X-a, avizate în prealabil de MEC, au fost cenzurate și aduse la nivelul vulgatei cuprinsă în raport în chestiunea Holocaustului/exterminării antonesciene a evreilor.

[2] Raport, la [http://www.presidency.ro/index.php?_RID= htm&id=40](http://www.presidency.ro/index.php?_RID=htm&id=40).

Publicat în „Comunicări prezentate la Simpozionul Experimentul Pitești”, Fundația Culturală Memoria, Filiala Argeș, Pitești, 2005,
autor: Mircea Stanescu

Marți 23 august 2011

Zi blestemată.

Noapte tot grea. Și udă.

Deși sântem dincolo de jumătatea lui august, un documentar - despre disidența în RDG - mă stârnește la amintiri.

Nu întreaga istorie a disidenței rédégiștilor, nici asemănările-deosebirile dintre a lor - conștientă - și a noastră, care, deși în anii 1965-68 trăiam, materialicește mai prost decât ei o făceam (nici nu știam ce nume poartă), mai natural, mai glumețește decât ei, însă rezultatele nefiind mai “dulci”... - cu cuvintele unui securist de-al lor, azi probabil, după regula Lagărului Sovietic prăbușit, dar nu răsturnat, om de afaceri, proprietar de uzină de cârnați sau/și o fabrică de bere.

Porcul de securist neamț gândea, oameni buni! Chiar după căderea Zidului Berlinului, că tot nu a căpătat măcar două cizme-n cur pentru “împlinirea datoriei cetățenești” (de polițai vorbesc!, gândește și nu chiar totdeauna strâmb - pentru ei, foștii rédégiști.

«Am constatat (nu vorbea despre el, individ, pluralul avea în vedere Organa lor) că odraslele de ștabi ne dădeau mai mult de furcă. Explicația? Părinții lor, făcînd parte dintr-o pătură privilegiată, în primul rând material, în al doilea cultural - cărți, reviste, chiar filme, pe de o parte erau mai informați, pe de altă parte erau siguri că dacă vor “face o prostioară”, în loc să fie arestați, vor căpăta o mamă de bătaie cu centura din dotare, de la tovarășul tată. Copiii cetățenilor de rând nu mișcau în front: aveau o carieră de asigurat, prin ascultare, prin nerevoltă...»

Am rezumat liber “analiza” stasistului.

Și nu am găsit că la noi, în România treburile ar fi stat la fel. Deși, ca elev am frecventat mai multe școli, cu mai multe internate, iar în acel moment, ca student la “Eminescu”...

Este adevărat: securistul neamț rezuma o perioada începînd din 1968...

Despre acel moment vorbeau și cei doi foști studenți la

Humboldt, Berlin. Atunci, în urma nenumăratelor discuții (clandestine) cu colegii, tot întrebându-se Ce e de Făcut?, cei din “nucleu” găsiseră: redactarea și răspândirea de manifeste dactilografiate... În care să se spună, ce? Cum, ce? Că(ci) așa nu se mai poate, tovarășe Honnecker!, vorba lui Vasile Paraschiv al nostru. S-au gândit ce s-au gândit, au găsit soluția pentru a nu fi depistați, după caracterele mașinii: să caute o mașină, departe de Berlin, unde o astfel de sculă ar fi fost rățacită, din pricina războiului; să-i schimbe caracterele luate de la altă mașină... aruncată la gunoi...

Și au reușit! Au “activat” în jur de un an. Simțind că Organa e pe punctul de a pune laba pe ei, își încetează activitatea (de răspândire a manifestelor) și se pregătesc de...dat răspunsuri la anchetă. Cel mai activ este convocat-și-reținut. Este cercetat, dar nu bruscat, nu înjurat, nu bătut. Întrebările anchetatorilor - erau... una singură: “cunoști acest text dușmănos?” și i se puneă în față unul din manifeste. La care anchetatul, după o matură chibzuință, răspundea: «Nu, dar eu l-aș fi făcut mai bun».

Este liberat - dar supravegheat strâns. Să fi fost Stasi o organă de represiune mai blândă decât surorile sale, fiice ale NKVD-ului? Da de unde! Dovada: în acel moment erau pline aresturile și închisorile de politici.

Atît că “materialele dușmănoase” ieșite din mașina de scris a studenților berlinezi și răspândite în Universitate cunoscuseră o soartă ciudată - însă normală pentru nemții rédégiști, fie aceia și curajoși studenți: *lumea* era atît de terorizată, de reeducată-pe-picioare, încât, la vederea peticelor de hârtie găsite pe culoare, pe bănci, sub bănci, pentru un neamț era primejdia care urla din toate sirenele: *manifestul* - al cărui text era “fotografiat” de ochiul tînarului în cel mult două secunde, apoi lăsat la locul în care fusese găsit (în ciuda pericolului continuat: pe hârtia lui se găseau amprente de curiosului), dar Stasi considera nevinovat (sau: nu atît de vinovat) pe cel care, găsind un manifest anticomunist, l-a ridicat - însă l-a lăsat la loc, nu l-a dat mai departe? Deci *nu l-a difuzat*.

Copilăria “a II-a” mi-a fost de-refugiu: persecutat de supraautorități (rușii ocupanți), de autorități, ardelene, de sărăcie, de foame, de mutări repetate, ca pedeapsă, așa le consideram noi. În rest, nu ne deosebeam de localnici, decît prin faptul că ei aveau un *loc* al lor, o *casă* a lor și nu erau amenințați cu “repatrierea în Siberia”. Copiii, ca și

părinții lor, chiar dacă erau localnici, tot **reacționari** erau. Această a doua copilărie, duce până la intrarea la liceul Gheorghe Lazăr, îmi era... aproape ca a tuturor copiilor cu care eram în contact. Ne deosebeam (în clasă, în internat) doar prin “tăcerea politicii”, însă acei colegi nu făceau figură aparte, se știa că părinții îi sfătuiseră, îi bătuseră la cap, să nu care cumva *să vorbească*. Ascultători, aceștia *nu vorbeau*.

Îmi prefir amintirile din copilărie și încerc să aflu când anume am început a mă revolta - pentru că aflasem nedreptatea. Treabă inutilă, la urma urmei: comică. În asta mă născusem și chiar de fusem și un copil fericit, totuși eram un fericit orfănel. Nu cred că fusese vorba de *revoltă* împotriva răilor, pe atunci eram capabil numai de durere - că nu aveam și eu, ca ceilalți copii, un tată, chiar dacă el avea mormânt în țintirimul satului, lângă al fratelui meu, Petrică.

“Problema” nu se pune în același mod ca la nemți. Dacă avea dreptate stasiistul că în RDG se revoltaseră numai copiii de ștabi comuniști (?), la noi, la români... “Țara-ntreagă...” era revoltată, mulți oameni își exprimau revolta pe față - prin gura-mare -, deci ajungeau la genericul Canal.

Chiar așa: cum anume, prin ce mijloace mă revoltam eu? Am mai spus; eram gata-revoltat, ce nenorocire ar mai fi fost de trebuință, ca să mă... revolte? Ocupația rusească a acasei mele? - o gustasem; străin în proprie țară - ca refugiat în Ardeal? - îi știam gustul.

Altceva? Nu găsesc. Înnotam într-un ocean de nenorocire națională, cu micile, dar marile bucurii ale adolescenței.

Că tot nu dau de “momentul revoltei”, să amintesc o mare iubire a mea, la “Eminescu”:

Erau trei “cadre”- femei:

Tamara Gane, la istoria literaturii ruse: prea acră, prea antipatică, dealtfel am avut conflicte politice cu ea;

Teodora Cristea - drăguța de ea -, la franceză;

Ala Zamfir, la limba rusă. O doamnă, nu atât de frumoșetă, de abordabilă, de prietenoasă cu noi, studenții ca Teodora Cristea, însă...

Era frumoasă. Unde mai pui că era basarabeancă. Unde mai pui că semăna cu mama, pe când era de vârsta ei - în jur de 40 ani.

O iubeam - în taină -, de muream! Era o femeie frumoasă potolit, cu ochi albaștri. Iată, nu o mai păstrez în

inima sufletului decât pe timp de vară, chiar dacă făcusem cu ea limba rusă doi ani încheiați, toamnă-iarnă-vară. Voi fi făcut eu o selecția anotimpuală.

Să nu se înțeleagă că așa fi fost un apropiat (studentește) al ei; la cursuri, în pauze, nu căutam să mă bag în sufletul ei, cu întrebări nevinovato-interesate. Schimburile de cuvinte dintre noi se rezumau la întrebări indiferente, dar cât de... comunicante! Nu am de unde ști dacă ea m-ar fi vrut mai întreprinzător, mai “curajos” - simțea, simțeam eu cu toată ființa mea că simțea (cum, ce: că o iubeam! - și cum!), dar nu făceam pasul. Mă temeam de refuz.

Eram fericitul pământului când ea - dar numai vara și toamna, devreme - ne lua la *primblare*, de obicei în Parcul Herăstrău (trebuie să spun: deși basarabeancă, deși profesoară de rusă, nu avea acșient, nici de Chiș'nău, nici de Moscova, auzind-o, te impresiona doar dulceața limbii).

Porneam în grup vesel la primblare. Ea, în centru; pe extreme: fetele, la extremele extremelor: băieții.

Eu: în urma ei - dar nu permiteam ca altcineva să (mi) se interpună.

Ea mergea, vorbea, râdea, uneori răsucea capul, atunci ni se întâlneau privirile, dar nu ne apropiam.

Nici nu era nevoie: o simțeam cu toate nările sufletului meu îndrăgostit până peste sprincene. O adulmecam - cu nesfârșit respect.

Avea, cu două tonuri mai sus decât normalul (cum au, sonor, vorba ucrainencelor, a rusoaicelor) “stratul” floral: putea fi și aportul unui parfum, mai degrabă apă de colonie. Știam: acesta era numai pentru alții, pentru mine venea violoncelul dulce, dar nu dulceag, aspru, dar nu dușmănos, al naturii naturale a ei. Inconfundabile.

Ce-mi mai doream? Nimic altceva. Știam că olmul ei - gravioloncelul - era pentru mine și numai pentru mine, cel care știa unde să se plaseze, în *coda* ei, pentru a primi din plin, în ochi, în obraz, în inimă ploaia de vară lăsată în urmă de ea; numai pentru mine.

*

Că eram “reacționar”, dar în majoritate colegii, prietenii mei erau. Nu mai vorbesc de teologi - cu ei nu fusem coleg, dar locuisem, în 1946-48 în localul lor, al nostru, Normala fiind ocupată de ruși. Deși relațiile cu ei erau... inexistente, știu că în mai 1948 o mulțime dintre ei fuseseră arestați și dispăruseră de pe suprafața Sibiului. Cei

de vârsta mea erau-contră... cum puteau: fie individual, fie în grup. Individual, eu mă manifestasem curajos-foc: scrisesem pe capacul cufărului meu, în interior, ceva în genul: O.E.L.P.A.C. , Organizați Elevilor Luptători Partizani Anti Comuniști - vă dați seama? În grup, împreună cu Galan, colegul basarabean din suburbia Turnișor, furasem câteva bidoane militare (de apă), pline cu capse: le presăram pe liniile tramvaiului, pe Corso - vorba noastră: «Măi și când trecea tramvaiul și începeau ai noștri să tragă în bolșevici...» N-am fost prinși. Acțiunile noastre anticomuniste - zilnice: fie la internat, fie pe stradă, fie la plimbare - cu fetele de la Domnița Ileana discutam tare despre partizani, despre ruși, despre americani - ce era dacă nu act antisovietic?

Însă, am mai spus: acestea nu au “răsuflat” (și, atenție, le comisesem în prezența fetelor noastre; niciuna dintre ele nu ne pârîse!)

Apoi, cu prietenii Silviu Jecu și Octavian Beu (“Septimiu” și “Octavian” din romanele sibiene) nu puneam zilnic țara la cale - adevărat, mai mult “informativ” decât activ?

Nu mai țin minte dacă înțelesesem că eu voi putea face ceva - un ceva cât gămălia de ac - numai singur, numai prin faptele mele, nu ale unui grup. Întâmplarea (!) a făcut ca un coleg - extern, fiu de familie bună - să mă denunțe că țin un jurnal-intim “cu partizani, cu americani” - așa am fost arestat și bătut măr, la ei (și dacă atunci mi s-a deșteptat spiritul de rezistență anticomunistă - acesta a fost un banc). Nu aveam paisprezece ani. Din acel moment am înțeles: eu voi face, împotriva rușilor, a comuniștilor ceva numai... pe calea scrisului. Ceea ce m-a umflat. Drept, am prins a-mi da și eu câteva pompe de ajutor.

Miercuri 24 august 2011

Și astă-noapte: greu, greu. Deși m-am pomădat-cu-pomada. M-am trezit pe la orele unu scăldat în sudori, cu așternutul learcă.

Chiar și eu fiind un om, nădăjduiesc în mai bine; în mai puțin rău: dacă am exudarisit atâta, poate că am eliminat și o parte din răul adunat atâta vreme, atâția ani, atâtea decenii, nu?

*

Ieri procurorul Vance jr. a hotărât să-l libereze pe DSK, "fiindcă" ... declarațiile victimei au fost incoerente, presărate de minciuni. Vasăzică a scăpat DSK.

Seara, clanul invingătorilor a sărbătorit victoria asupra fioroasei cameriste la un restaurant italian din apropierea "domiciliului obligatoriu" - și nu al "arestului la domiciliu", la care fuseseră supuși, de securitatea criminală, martirii neamului Blandiana și Dinescu... numai că acolo, în "intimitatea restaurantului" presa a fost nu doar admisă, ci invitată! Iar media franceză - binecrescută, rafinată, spre deosebirea de cea americană - a prezentat, în amănunt, menu-ul, cu prețurile, insistând asupra "potârnicilor" în nu știu care sos, însoțite cu nu mai țin minte care legume.

Și în asta a strălucit orbitor nesimțirea, neam-prostia, vulgaritatea cuplului DSK. Și de astă dată a fost scos în primplan «triumfalismul» învingătorilor. Mai lipsea Cyrus Vance jr, să ridice brațul lui DSK în semn de victorie (la puncte, prin KO?) a clanului DSK - și a lui, în viitoarele alegeri.

Simultan, dar cu cinci note mai jos a fost difuzată știrea că, date fiind minciunile la intrarea în USA a cameristei, aceasta "ar putea fi expulzată" de pe pământ american.

Bravo, boy-lor! Cinste cinstiților americani, albi!

*

Loturile studenților arestați și condamnați în urma evenimentelor din 1956 28 octombrie 2006, 21:21

În toamna lui 1956 au mai avut loc mișcări studentești și au fost operate arestări în alte centre universitare, precum Timișoara, București, Cluj, Brașov, Iași. Din lipsă de spațiu, ne vom referi doar la loturile București și Timișoara.

Loturile studenților bucureșteni. Lotul "Derdena": Mihai Stere Derdena, Dan Onaca, Constantin Dumitru, Dumitru Panaitescu-Perpessicius; lotul "Bulai" - al doilea lot, la Filosofie: Dumitru Arvat, Alexandru Bulai, Ioan Zane, Aurel Lupu, Romulus Resiga: Lotul "Mitroi", al treilea lot, cei de la Drept -14 studenți, printre care: Dan Mugur Rustetcki, Floria Caba, Radu Surdulescu, Alexandru Mălinescu, Eugenia Florescu, Mircea Tatos, Aurel Moldovan, Dan Constantin Stavarache, Paul Mitroi, Alexandru Dincă, Mihai Cezar Busuioc; al patrulea lot: Horia Șerban Popescu, Marian Rosenzweig, Tiberiu Ionescu; lotul "Ivasiuc" - al cincilea lot, al mediciniștilor: Alexandru Ivasiuc, Mihai Victor Serdaru, Dan Stoica, Constantin Iliescu, Remus Petcu, Alexandru Tatu, Vasile Brânzan, Paul Iliescu, Cristel Depner. Lotul "Goma" - studenții la Filologie Paul Goma și Horia Popescu au fost arestați și ei și condamnați pentru "agitație publică".

Loturile Timișoarei. Studenții timișoreni arestați și condamnați:

primul lot - Caius Eugen Vladimir Mutiu și Aurel Baghiu, Frederich Barth, Popp Gheorghe, Nicolae Balaci, Aurelian Păuna, Ladislau Nagy; al doilea lot - Teodor Stanca, Valentin Rusu, Henrich Drobny, Octavian Vulpe, Iulian Stanciu, Gheorghe Păcurariu, Victor Daiciuc, Axente Treba, Ioan Ilca, Dumitru Alexandru Dalban, Mircea Moraru, Cristian Matei, Dezideriu Ernest Lazăr, Ioan Petca, Cormos-Cornel Sălișteanu, Romulus Tasca, Valentin Radu, Victor Boldea, Ilie Haiduc (profesor). Deportați: Octavia Vulpe, Gheorghe Păcurariu, Axente Treba, Iulian Stanciu.

Bilanț. Ceea ce trebuie să se înțeleagă și să nu se uite este că, în legătură cu evenimentele din 1956, în toată țara, din cele câteva mii de arestări operate de Securitate (și armată) au fost condamnați definitiv 74 de studenți la pedepse de peste 301 ani de închisoare.

Joi 25 august 2011

Ce ne trimite draga de Flori Bălănescu?

Patria ecumenică

Anei-Maria Goma, lui Paul Goma
și tuturor celor care au suferit
în timpul Războiului, în România comunistă
și în Basarabia sovietizată,
indiferent de originea și de religia lor

În stăpânirea Răului Absolut
e o Patrie a sfinților îngenuncheați
întru rugă –
„Eu dorm, dar inima mea veghează” –
În Patria aceasta numai umbrele
se-nchină pentru morți
și pentru toți morții vii
Testamente lăsate din gură în gură
din perete în perete
din carceră în carne zdrobită
din moarte în suflete chinuite
din inimă în reînviere
fiecare după Cartea de la căpătâiul
tatălui său
Gratiile vibrează fără odihnă
peste un râu de sânge lacrimi urină și sudoare
el hrănește poezia de sub
Stăpânirea Răului și a Binelui
unde se mărturisește iubirea de aproapele
a oamenilor oameni care-au trecut
dincolo de Cărți

Îți mulțumim, Flori. Aveam nevoie de balsamul
poemului tău.

Ana și Paul și Filip

Urmez monologul dialogat cu disidenții rédégiști:

Ei gândeau și acționau - prin manifeste - împotriva preceptelor staliniste inoculate prin cursurile de “socialism științific”.

Și noi, românii aveam aceleași... intenții, atât că noi le exprimam “pe gură”, în seminarii. Vor fi existat și în România anticomuniști care o dădeau-anonimă, apoi așteptau ca bolșevismul să cadă de la sine, ca o pară coaptă, eu am întâlnit în închisoare doar ne-studenți adepți ai acestei metode.

Singurii care au făcut ce au făcut, serios: rușii, cehii-slovacii, polonezii.

De ce vom fi adoptat noi cei de la “Eminescu” critica-orală/verbală-pe-față? Nu cred că era ceva deliberat.

Cred că era... altceva;

Am mai scris: la “Eminescu”, instituție ideologică, atmosfera era cu totul alta decât în facultățile neideologice. Am verificat prin colegele noastre de liceu, studente la medicină, la politehnică, la drept - chiar la filologie - pe care, fiindcă nu aveam mijloace să le poftim la un restaurant, le invitam la ceaiuri organizate în localul Institutului, unde exista și bufet. Sărăcuțele, vorba Monicăi Lovinescu, fetele noastre, erau atât de delicate, de frumoase, de... bune dansatoare, dar atât de flămânzele... Și cum le “tratam” noi, gazdele, cu sandvișuri cu brânză, cu șuncă și cu prăjituri-de-cofetărie, ba le strecuram, discret în buzunarele pardesiilor, cu grijă învelite în hârtie, prăjiturile, sandvișuri, porții de pâine, “pentru acasă”, explicam noi în șoaptă (și nici una dintre fete, chiar dacă roșea, la început, nu refuza oferta noastră camaraderească).

Am observat însă că deși se simțiseră bine - și îndes-tulate, flămânzelele - rare era cele care veneau și a doua oară. Am întrebat-o pe prietena mea de atunci, fostă colegă de liceu la Făgăraș, acum medicinistă: De ce nu a mai venit și a doua oară și a treia... «ca să dansăm...»? ziceam eu.

«Cum să venim, dacă voi vorbiți...?»

N-am înțeles. Prostește, am întrebat-o dacă le deranja faptul că vorbeam în timp ce dansam...

«Nu! Că vorbiți... Știi tu... Ce nu se vorbește...»

«Ce anume nu se vorbește?» - eram din ce în ce mai... inocent.

«De ce mă obligi să spun cuvântul care nu se rostește?»

«Care cuvânt? Sunt două: *te* și *iubesc*?»

«Prost mai ești! *Politică!*»

Nu eram chiar atât de analfabet în materie (de *politică*), însă făceam pe nepricepătorul, ca să nu le sperii și mai tare și să rămân și fără ele. Îmi erau dragi toate, chiar cele cu care nu dansasem vreodată. În același timp îmi era milă de ele, care ce căcăcioase erau! Știam eu că frica și dragostea merg uneori împreună, dar chiar așa? Ca în copilăria de la Buia, când dragei mele îi era frig și frică de lumea haină, de aceea căuta protecție în brațele mele vânjoase, eu pe loc o înconjuram, o cuprindeam, mi-o puneam la piept, la obraz, la buze, pe limbă, la-pestetot - și așa.

Da, numai că nu mai eram la Buia, în coșar ori în chimniță ori în pod, în fân, de aceea fetițele mele studente nu putea fi ogoite doar cu-atâta.

Asta era la “Eminescu”, însă parcă retrogradasem în timp, în vârstă, fiindcă *înainte* nu erau așa.

Sau nu le venise lor rândul la încercare: - de *vorbit politică*?

Poate că da, poate că nu.

Uite, nici studenții nemți de la care am început povestirea nu vorbeau între ei, decât în șoaptă, la întâlniri conspirative prin păduri, pe drumuri de țară neumblate și degajate - de arbori, de tufișuri, ca să nu poată fi ascultați neobservați de bestiile de la Stasi. Ei erau pentru metoda: manifeste și cu aceea au rămas, chiar dacă unii au fost arestați, anchetați, nerecunoscând “crima-de răspândire-a-manifestelor-dușmănoase”, au fost liberați și dacă cel mai răsărit dintre ei a fost condamnat pentru tentativă de trecere de frontieră (între Ungaria și Iugoslavia), după o vreme de libertate, a fost cumpărat de cineva din Vest. Si a ajuns dincolo de Zid. Cu o întârziere de ani și prietenul său, cel care procurase mașina de scris și-a terminat facultatea, a făcut cerere de emigrare - i s-a aprobat după câțiva ani, a trecut și el Zidul, în Federală...

Dar pe noi, Românii, cine să ne cumpere?, după ce multiplicăm niște manifeste, le lăsăm să ne cadă din mână, nimeni nu ne află că doar nu le-am semnat cu numele nostru? Cine? Noi nu aveam neamuri la Ierusalim, cum se zice și ce bine se zice.

Că acum, după câteva decenii, întâlniți, discutați cu umor și amărăciune despre curajoasa lor opoziție...Ciudat, pentru mine, privitor la televiziune: regretul lor nu viză *metoda de acțiune*, ineficace, fiindcă era tăcută și anonimă, ci “rezultatul sacrificiului lor”, judecat după generațiile

următoare: nimeni nu știa nimic (în fine, cei care aflaseră ceva, uitaseră fulgerător, igienic, autoreeducator?). Concluzie: se sacrificaseră degeaba. Își stricaseră propria viață și nu o îmbunătățiseră pe cea al concetățenilor.

Bineînțeles nu pot fi de acord cu... amarii nemți. Nici eu n-am făcut vreo brânză, dar măcar nu am tăcut. Nu am provocat “schimbarea societății”, dar... mi-am scris cărțile.

Ceea ce, pe timpurile de azi, rămâne o ispravă.

Adevărat, nu am făcut ca-polonezii, ca-cehii, ca-rușii.

Am făcut cum am putut: ca-mine.

Am ațipit un pic după amiază, am transpirat mai multe picuri (mulți-pici?) și mă simt sleit (nu picat?). Poate de aceea sunt nemulțumit de ce am scris în legătură cu disidenții nemți. Or mai fi fost și alți revoltați care vor fi fost arestați, torturați “păstrați” câțiva ani la închisoare.

Pe de altă parte, despre mine am oferit o imagine sumară, superficială. Repet: nici eu nu trebuiesc judecat după rezultatele-concrete din care nu va lipsi “ca-urmare”:

«Bine, ai fost dârz, ai făcut, ai dres, te-ai expus, ai suferit...», am auzit, voi mai auzi. «Dar “ca urmare” am căpătat noi o juma’ de litru de ulei în plus? Un chil de carne? Lumină, căldură?»

Și venea concluzia:

«Din contra: din pricina unora ca voi, ăi cu dreptur’li, noi, populația am dus-o și mai prost decât înainte! Asta ați făcut voi: i-ați provocat să ne apese și mai tare...»

La care, eu ce răspund? Să-l bag în mă-sa pe un acela, ba chiar și pe o aceea? Nu pot. Nu mă lasă inima-mi de cardiac.

Copil, eram social, sociabil, îmi plăceau jocurile de echipă, într-un grup nu țineam neapărat să fiu șef. Totodată iubeam sporturile individuale, mai ales alergările. În “politică”, ar fi spus fetele, dorind să fac-parte-dintr-un-colectiv (ca simplu soldat) trăgeam spre acțiunile individuale și pe-față; nu am avut gustul tainei, al disimulării. Mai târziu încercam să teoretizez: în acțiunile riscate, cu nici un chip nu voiam să implic pe alții, știind la ce îi trag după mine, prefera

Am întrerupt notarea pe la orele 16.

Acum este Miezul Noptii, Joi spre Vineri.

M-am oprit din scris la “prefera”, probabil voisem să

spun că preferam să merg singur cu coarneau-n gard.

Vineri 26 august 2011

Am zăcut până spre miezul nopții. Rău, rău - altfel.

Nu mai pot continua ce aveam de gând.

Îl rog pe Filip, dacă va constata că eu nu mai pot scrie, să lucreze **Jurnal August** așa, neterminat, să-l lipească de **Jurnal 2011 ian.-iulie** și să-l instaleze pe internet.

Înterup iar - ora 00 12 din azi, 26 august 2011.

Ciupesc din **Jurnalul lui LIS**, din 25 august 2011, cu plăcerea, bolnavă, că și eu îi pizdisem pe cei pomeniți de el:

“(…) Nu mai poate să continue așa... Bineînțeles, a datat articolul 19 octombrie 2004! De altfel, articolul politic în sine e legat de alegerile parlamentare și prezidențiale din noiembrie 2004, mai era o lună până la ele... Atunci a fost cumpărat ziarul la care a semnat 13 ani de alți patroni și el a fost lăsat deoparte, înlăturat, trimis la plimbare, că “nu era pe linie” (patronii actuali se vor dovedi între timp vânduți actualei puteri liberalo-democrate și președintelui Traian Băsescu, personal; nimic mai trist, Cotidianul și-a pierdut credibilitatea). Nu i-a fost iertată independența, nealiniera (Omul-de-ocară n-a fost niciodată membru de partid, nici în regimul comunist). Au trebuit să vină niște “miștocari”, în frunte cu un anonim, Doru Bușcu (nu merită să fie băgat în seamă, deși s-a îmbogățit la “Academia Cațavencu”), și un fost poet, Ioan T. Morar (mare sculă la curtea împăratului Traian Băsescu; un “cațavencu al zilelor noastre” și el, om de gașcă, plin de bani; arogant, care profită de poziția publică să-i ia peste picior pe cei ce nu-i împărtășesc interesele politice; dă lecții de morală, deși n-a auzit nimeni să fi fost o conștiință sub comuniști, “nici disident, vorba aceea”), să i se dea cu șutul în fund, fiindcă nu le cântă în strună politicianilor în general. Cotidianul a devenit ziarul de cântăreți ai lui Traian Băsescu, plin de ziarști anonimi, bătuți în cap. Din nefericire, și scriitorii care semnează aici gândesc și scriu la fel, au opțiuni politice subiectivate, sunt perfect previzibili, nu sunt echidistanți (e valabil și pentru Mircea Mihăieș, bine răsplătit, ajuns angajat al Președinției României, șef la Institutul Cultural Român, și Daniel Vighi, activist și el al Alianței Civice și al PAC, sau Octavian Paler, Cristian Teodorescu, uns cu toate alifiile, și politicianul Liviu Antonesei, aduși să semneze în locul scriitorilor “vechiului” Cotidian, scriitori excluși, care aveau acea putere a obiectivizării, neangajați). Omul-de-ocară are dreptul la opinia lui, autorul acestei “novele” le consemnează ca atare, chiar dacă lui îi sunt dragi toți cei pomeniți mai sus și-i consideră scriitori adevărați... A suferit un șoc? Are un blocaj mental, nu reușește să depășească ziua aceea de 19 octombrie 2004... Ce-o să se facă el de aici înainte?”

*

Intervenția lui Dan Culcer prin care îl bagă în seamă pe “Radu Ioanid”:

“Reducere la absurd Dan Culcer - Joi, 25 August 2011, 00:05

“Încep prin a afirma că, înainte de apariția comunicatului agenției de monitorizare pe care o manevrează în numele principiilor dar mai ales în numele intereselor sale personale, a resentimentelor comunitare, Marco Maximilian Katz, din august 2011, nu am scris sau pronunțat niciodată cuvântul «jidan», nici măcar în familie. Am folosit o variantă, cu un sens arhaic, a cuvântului sub forma «jidov», într-un poem, cu referință la eroul copilăriei mele, Tata, «uriaș ca un jidov».

Să zicem că, de-acum înainte, de câte ori voi resimți nevoia unui pejorativ, dincolo orice determinare alta decât umană, a unui pejorativ transetnic, transexual, transatlantic sau transpacific, fără nici o legătură cu faptul că persoana e un român, un evreu, un ungar, un rus, un geniu sau un idiot, ci doar un soi de neom, cu un comportament social detestabil, lipsit de răspundere și de onoare etc. Acest cuvânt, în această ipoteză, pentru mine nu mai păstrează nici o conotație etnoidentitară. Vechiul sens rămâne în istorie. Sonoritatea cuvântului corespunde pentru mine definiției de dicționar personal de mai sus.

Voi mai folosi acest cuvânt o singură dată, acum, doar că să fac Sâc ! un semn de împotrivire, adică, față de acțiunea Marco Maximilian Katz și Radu Ioanid. Acești indivizi trebui să știe că nu le acord nici dreptul, nici privilegiul ca să decidă pentru mine sau pentru limba română, nici sensurile unui cuvânt și nici folosirea liberă a acestuia, întrucât dânșii nu au nici un temei, nici o autoritate să se exprime pe această temă, decât cu titlu strict individual, adică la același nivel cu mine.

Din această pricină, mi se pare o probă de lașitate oportunistă din partea academicianului Marius Sala, răspunsul grabnic adresat unui Nimeni, în numele Academiei Române. Faptul că o agenție de presă internațională a difuzat pe glob o știre referitoare la o problemă de lexicografie nu înseamnă că Academia Română trebuie să se execute cu grabire, chiar dacă este vorba de uitarea sau modificarea neavenită a unui sens.

Iată un exemplu de utilizare conformă cu decizia mea : O Marcela, persoană neidentificabilă, fiindcă semnează cu un prenume, despre al cărui sex, vârstă, etnie nu știu nimic, își îngăduie să afirme, în rubrica de comentarii a revistei Observator cultural, doar următoarele : «Câtă acribie științifică, ce mai referiri la sacrosanctul peripatetician, toate pentru a masca o simplă țâfnă de antisemit recent convertit, costumată în om de litere, obiectiv și respectabil.[s. n.]»(Marcela - Luni, 22 August 2011, 13:37) Să acceptăm ipoteza că ar fi vorba de mine. În acest caz, cu tot atâta îndreptățire câtă a avut «Marcela», o (îl) voi trata cu expresia «jidan(că)», echivalentă cu cea de «antisemit», care mi-a fost adresată fără nici un temei. Antisemitul nu are nație, nici Marcela. «Antisemit» e un pejorativ transetnic, transexual, transatlantic sau transpacific, fără nici o legătură cu faptul că persoana e un român, un evreu, un ungar, un rus, un geniu sau un idiot, ci doar

un soi de neom, cu un comportament social detestabil, lipsit de răspundere și de onoare etc. Există antisemiți evrei, cum se știe.

Aceste două pejorative sunt identice dar folosirea lor nu este identic întemeiată, în acest caz anume.

«Marcela» adresează o înjurătură, fără nici o grija de a proba ce scrie, unei persoane identificabile, care ar putea-o plezni peste bot dacă s-ar afla în fața ei. Eu mă adresez unui Nimeni, fără chip și identitate. Există două posibilități : sau se identifică și atunci putem discuta sau nu, și atunci este, pentru mine, o «jidancă».

În Observator cultural, cum am mai scris, sunt admonestat de o persoană care semnează Laurențiu Profeta, pe marginea comentariului meu la indignările dirijiste, intervenționiste, comunitariste ale reputatului lexicofag Radu Ioanid.

Subiectul, definirea completă a sensurilor contextuale, într-un dicționar al limbii române, ale cuvântului « jidan », este în discuție și rescrierea paragrafului va putea fi rezolvată de lexicologi.

Edulcorarea, excluderea sau ascunderea unui sens este absurdă. A fost o greșeală profesională.

Tot absurdă ar fi fost dorința unor evrei poligloți, ca Marco Maximilian Katz sau Radu Ioanid, ca folosirea acestui sens pejorativ al cuvântului să fie interzisă în limba română, prin efectul combinat al legii speciale privitoare la antisemitism și prin caracterizarea sa, într-un dicționar, ca pejorativ și nerecomandabil.

Pentru mine, revizia de sens solicitată, de cei doi evrei mai sus pomeniți, este acceptabilă și necesară. Nu și tonalitatea intervențiilor publice, imperativă și subsecvent amenințătoare. Solidaritatea și sensibilitatea internațională au funcționat corect. Associated Press, agenție de presă internațională, care are antene sensibile, a preluat imediat și a repercutat în lumea largă știrea. Lumea întregă era nerăbdătoare să se cutremure de indignare aflând că definiția unui cuvânt din DEX limbii române nu este integrală și corectă, lezează sensibilitatea unei comunități sensibile, în aceste momente de criză economică, de foamete, de războaie larvare mascate de intervenții armate pentru democrație și petrol. Iată că acum lucrurile par să se se afle pe calea cea bună. Însăși Academia Română a luat măsuri de îndreptare. Felicitări tuturor. Trăiască victoria în lume a bunului simț.

Să luăm aminte și să facem la fel ori de câte ori vor fi sau sunt lezate onoarea și prestigiul neamului românilor.

Reamintesc tuturor că recursul la acest tip de campanii de intimidare, căreia România îi este supusă de două decenii, are o istorie seculară în relațiile dintre români și evrei.

Dan Culcer

P. S. «Păi nu e vorba numai de N.C. Paulescu și alți doctrinari antisemiți sunt la fel de bine apreciați de înaltele foruri culturale române și trec drept "modele de excelenta spiritual-culturală": Noica, Eliade, Nae Ionescu » — scrie henpe@o2.pl

Îi atrag atenția acestui intervenant că «doctrinarii antisemiți» pomeniți sunt modele autentice și nu «trec drept modele». Este dreptul culturii românilor să prețuiască activitatea și valoarea lor, dincolo de judecata cu ochelari de cal, care împarte lumea în semiți, filosemiți și antisemiți. În afara de descrierea raporturilor grupurilor din această triadă imaginară, în lume mai există și altceva. Din fericire. D.C.»

“Marcela” miroase de la distanță: este **un** *brav* telaviot: un tovarăș fost ștab, Marcel toată ziua.

Așa cum “Mărioara” - de mai alaltăieri - este, în realitate **un** *vânjos pensionar, securist* (ăștia sunt eterni, deci nu-i zic: *fost*): Mărior, trăitor în New York.

Are dreptate Dan Culcer : este o lașitate grețoasă, o împruțită încercare de înșelare a celui cu care... dialoghezi, de a te ascunde îndărătului unui pseudonim - iar mâine: în altul, poimâne într-un alt-altul. Își imaginează pseudonimiștii că astfel vor fi luați drept alții? Drept... - alții, pe care mama îi desemna ca **anonimeni** - asta da. Niște **anonimeni** dinspre care vine duhoare de beci de mahala, unde, în miasmă de cartofi încolțiți și *meri murați* (cum ar veni: simetricul *papagalelor și maimuții*) se ține o ședință conspirativă a unei celule de partid bolșevic - românesc!- botezat pentru circumstanță: sionist(ă).

Este adevărat: răul obiceiului nu piere cu una cu două. Nici cu trei. Dar să știe eternii conspiratori: conspirarea lor, a acestor temători de lumina zilei este deconspirare curată!

Singura excepție - deși nu poți fi sigur cu **anonimenii**: Katz Copilul Minune, lombrozianul de serviciu.

Dar, vorba calului: Unde o fi Ion Vianu? Să lipsească tocmai el di la așa o dizbateră? Să ne explice el, tare și cu forță ce i-a șoptit tovarășul său de șaibă Oigenstein nepotul monstrului Răutu?

Ora 6 45: am ațipit un pic, dar n-am reușit să dorm.

Tot mai rău cu echilibrul. Am impresia că sunt o rămățăiată cu sapa, iar cele două jumătăți s-au “independențizat”, nu mai fac una.

Am retrogradat, am vârsta copilului de 7-8 ani, care își împreunează mâinile și-l roagă pe Cel de Sus:

«Doamne, fă să pot ajunge la creanga aceea, să iau mărul roșu. Atât, nu mai mult»;

Acum îl rog pe Doamne-Doamne să facă El cum știe să facă să mai pot scrie o pagină-două-trei...Nu mai multe...

Echilibrul: fiind din ce în ce mai... instabil, am inventat o invenție: când trebuie să urc pe scara dintre etaje coșul cu rufe spălate, deci încă ude, pe ce mă sprijin în viața-mi de dezzechilibrat? Pe coș! Mă apuc zdravăn de marginile lui și nu-i dau drumul decât după ce ajung sus. Și nu mai am nevoie de el. Dar eu tot am nevoie

de ceva: de un punct de sprijin. Nu? Ba da.
Nu e veselă viața de nepunctsprijinit.

Orele 17 30: am zăcut puțin, am transpirat mult.

Sâmbătă 27 august 2011

Tot așa. Devin plictisitor cu bolile mele - dar ce am, în afară de boli?

Duminică 28 august 2011

N-am putut readormi de pe la orele 3 (noaptea). Am simțit nevoia imperioasă de a face un duș "curat", fără săpun, fără șampon, numai cu apă caldă, fierbinte. Ca să spăl sarea de pe mine. Am devenit, de când transpir, un sloi de sare - și să mai zică răii că sunt un ins nesărat. Supărător în această saramurizare: pielea capului, pe care nu o văd, dar mă ustură cumplit, a devenit o rană pe care se tot depune sarea. Și genele: mi se lipesc, de atâta sare.

Amuzant, nu? Vede-i-aș pe "prietenii" mei Liiceanu, Patapievici, Mihăieș, Oișteanu, "Ioanid", Shafir, I. Vianu saramurizați și ei! Uite, pe Laszlo nu-l vreau pedepsit astfel, îl las așa, ne-săsărat.

Pentru că tot nu mai pot ține Jurnal (de ce? dar acum ce fac? - eh, mă alint și eu, ca omul sărăturizat), azi am să caut, în continuare cu Google, să aflu ce s-a mai zis, rău de mine și să-i pac! pe zicători în Jurnal!

S-o mânieta natura, maică. S-o fi săturat de prostiile, porcăriile pe care i le tot facem, se mai scutură și ea, prin Irène. Nu doar în America de Nord, de să zici că s-a împlinit Ruga unui Indian, să dea Doamne-Doamne de pământ (în fine, de apă) cu albi care le-au furat pământul, le-au ucis bizonii, i-au băgat în țarcuri, ci și în Caucaz și în Franța, chiar și în România-țara-mea, de te întrebi cu ce am mai păcătoșit păcătoșii de noi. Dacă nu aș fi un scriitor realist, aș zice și eu că vine-vine-vine Sfârșitul Lumii; dar nu zic. Mă întreb doar, ca proasta: așa să fi fost (vorbesc de Maica Natură) și înainte ca noi, oamenii, să aflăm la minut, ba chiar la secundă ce nenorociri s-au mai întâmplat pe globul nostru? Vezi, dragă, că-i bună și neștiința la casa omului?

*

Discursul lui Mihai Ghimpu în 27 august 2011, Ziua Independenței

“Onorată audiență,
Stimați prieteni,

106 ani de umilință țaristă, 50 de ani de umilință sovieto-comunistă - aceasta este viața trăită de mamele, tații, buneii și străbunei noștri începînd cu 1812 și pînă la proclamarea RM ca Stat Independent, desigur, cu excepția anilor 1918-1940.

Cu prezența armatei pe teritoriul nostru, cu deportări în Siberia și foametea organizată, cu sute de mii de victime, cu naționalizarea averii, cu gulaguri, cu limba rusă oficială și închiderea grădinițelor și școlilor cu predare în limba română, cu studierea istoriei Rusiei ca istorie națională, dar eliberați “de sub jugul turcesc, de cotropitorii români”.

Și dacă în perioada ocupației țariste ne considerau români și limba vorbită o considerau româna, apoi în perioada sovietică – moldoveni de naționalitate și limba vorbită, limba moldovenească. De ce nu ascundeau adevărul? Simplu de tot: pentru că nu exista România. Odată cu formarea României de către Moldoveni și Munteni, și unii și alții români, politica eliberatorilor s-a schimbat. Moldovenii nu mai vorbesc limba română, nu mai sunt români, ei vorbesc limba moldovenească și sunt moldoveni de naționalitate. Altfel minciuna nu stă în picioare.

Cine o să te creadă cînd spui că ai eliberat românii din Basarabia de românii din România? Dar cînd spui eliberarea moldovenilor de români, urechea celui ce nu cunoaște istoria românilor prinde. Bănuiesc că și astăzi tot din aceste considerente se respinge Istoria românilor.

Aceeași politică: e una să spui că înveți Istoria românilor și cu totul alta cînd spui că înveți Istoria.

Stimați cetățeni,

Am fost și suntem români și cei din Moldova, și cei din Muntenia, și cei din Transilvania și limba noastră este una – româna. De aceea, în 1918 Sfatul Țării a proclamat Unirea, iar în 1991 Parlamentul a adoptat Declarația de Independență, ca un prim pas spre unitatea noastră.

De altfel, în aceeași situație s-a aflat și poporul rus și unificarea lui într-un singur stat nu a dus la o identitate moscoviană, novgorodiană și nici la existența unei limbi ca, de exemplu, limba novgorodiană, indiferent de cnezatele în care locuiau. Sunt ruși de naționalitate, au un singur stat și vorbesc o singură limbă - limba rusă.

Adevărul pentru viața unui om este ca și aerul, apa, pâinea și tot ce a dat Dumnezeu, însă toate acestea trebuie păzite și păstrate cu sfințenie, pentru că altfel e sfîrșitul lumii.

Noi însă, mai bine zis o parte din noi am trecut de partea celui care prin ocupație ne-a adus minciuna și 20 de ani, în loc să promovăm adevărul și valorile democratice, promovăm politica neadevărului. Iată de ce, stimați cetățeni, avem cel mai sărac popor din Europa, dar conducătorii de partide – milionari. Cu minciuna cîștigi

milionul, cu adevărul devii Ghimpler. La noi – ca la nimeni.

Stimați cetățeni,

Concluzia poate fi doar una: numai Adevărul despre noi, afirmat și asumat de sus până jos, de la vladică la opincă, poate pune capăt crizei din Republica noastră, pentru că, criza politică ce durează de doi ani este de fapt tot o consecință a ocupației care prin ideologia sa a reușit să știrbească conștiința națională a multora dintre noi.

Așadar, pentru a ne mișca înainte, pentru a asigura viitorul european al RM e nevoie ca noi, cei din clasa politică, să ne punem de acord asupra adevărului despre noi. Fără acest consens general asupra adevărilor fundamentale despre noi înșine, nu vom putea să ne mișcăm din acest punct mort în care ne aflăm.

Numai recunoscînd adevărul istoric și științific, vom pune capăt bătăliilor politice și singura ocupație va rămîne economia, prin intermediul căreia vom soluționa problemele sociale – locuri de muncă, salarii și pensii bune, burse pentru studenți, casă și pâine pe masă.

Numai așa va avea loc procesul de integrare europeană, bineînțeles, cu extinderea suveranității reale a Republicii Moldova și pe teritoriul din stînga Nistrului, dar pentru aceasta este necesară încetarea stării de ocupație de către trupele militare rusești, adică retragerea lor.

Așadar, care sunt pietrele unghiulare pe care putem construi viitorul european al Republicii Moldova?

- Adevărul despre noi, asumat și promovat în primul rînd de toată clasa politică. Adevărul e ca un izvor: cît nu-l astupi, chiar și dacă-l betonezi, apa oricum apare la suprafață.

- Dobîndirea independenței reale și a integrității teritoriale prin soluționarea așa-zisului conflict transnistrean.

- Integrarea Europeană.

Cu speranța că noi, cetățenii, vom avea curajul să ne unim în jurul acestor trei idei, ce ne pot asigura progresul din toate punctele de vedere, inclusiv spre Europa, Vă felicit cu prilejul aniversării a 20 de ani de la proclamarea Independenței și mulțumesc aceluia care au luptat și au muncit pentru libertatea noastră.

Vă mulțumesc!”

*

Luni 29 august 2011

Nu mă grăbesc să strig: «Victorie!», ca să nu se sperie și să fugă. Astă noapte am asudat numai (!) o bluză și o față de pernă (“Ce să fie, ce să fie?”)

Aliona Grati mi-a trimis textul destinat unui volumaș de... introducere în mine.

Om vidè.

Aliona Grati

Paul Goma. Inițieri în textul literar

Cuprins

Nevoia cunoașterii lui Paul Goma

Profilul scriitorului

Universul tematic al creației

Concepția asupra literaturii

Din Calidor. Între mitul copilăriei și realitatea istoriei

Arta reFugii. Drama refugiatului. Începutul unui exil perpetuu

Ostinato. Imaginea universului concentraționar. Expresia stării de înțemnițare și apologia libertății în forme muzicale

Bonifacia. Tema iubirii. Proiecții ale eternului feminin și poezia deliciilor senzoriale

Alfabecedar – „cuvântarul” fără limite. Magia cuvântului gomian

Bibliografie critică

Nevoia cunoașterii lui Paul Goma

Pentru cei mai mulți profesori și elevi din Republica Moldova creația lui Paul Goma este aproape necunoscută. Am putea invoca mai multe motive pentru a explica această ignoranță, pornind de la vidul informativ, deficitul de carte, lipsa creației scriitorului în majoritatea manualelor până la indiferența noastră de pomină față de compatrioții talentați. Scriitorul nu prea a avut parte de interpretări, sinteze și aprecieri pe potriva talentului și aceste goluri au periclitat serios receptarea lui. Cunoașterea lui Paul Goma este un imperativ al zilei, care trebuie realizat la modul serios și plener, deoarece scriitorul este șansa noastră de a intra în contact și în rezonanță cu literatura (post)modernă europeană, posibilitate pe care nu ne putem permite a o rata.

Paul Goma este o personalitate mondială, respectat în Occident atât ca om politic, cât și ca scriitor. Din momentul în care postul de radio „Europa liberă” îi difuzează scrisoarea de aderare la Charta 771, Paul Goma devine unicul disident român anticomunist omologat la nivel mondial. La apariția romanului **Ostinato** (1971) care, după ce a fost respins de cenzură în România pe motiv că depunea mărturie despre închisorile comuniste, a fost editat concomitent în Germania și Franța, autorul a capătat prestigiosul calificativ de „Soljenițin român”.

Precum bine se știe, Paul Goma a demonstrat întotdeauna curaj și talent. Scriitorul s-a opus deschis sistemului comunist, trecând prin închisorile comuniste de la Jilava și Gherla. În ciuda nenumăratelor arestări, bătăi, intimidări, restricții, discreditări publice, hărțuiri ale Securității, el a rezistat, scriind mai mult de 40 de cărți, prin care s-a manifestat ca un scriitor incomod pentru oficialitățile comuniste și postcomuniste. De aceea, aproape toate cărțile sale au apărut mai întâi în străinătate, fiind traduse în limbi de mare circulație (franceză, germană, neerlandeză, suedeză, engleză, italiană), în timp ce acasă a fost supus cenzurii, interzis, cele mai multe cărți ale sale fiind editate în română cu mare întârziere, abia după decembrie 1989.

Scriitorul de la Mana este o personalitate modelatoare. Demnitatea prin care a înfruntat dictatura face din el o credibilă ins-

tanță de conștiință și de morală. Ideile lui călăuzitoare au fost neuitarea și exprimarea răspicată a adevărului. „Viața mea este memorie”, spune Paul Goma, sfătuindu-ne să nu pregătim, prin iertare-uitare repetată, terenul pentru un viitor amnezic. Memoriile, scrisorile, jurnalele, articolele de presă și studiile sale istorice sunt unice în sine prin forța adevărului. Dar și mai credibile, mai convingătoare și memorabile îi sunt romanele care împacă ficțiunea cu realitatea istorică.

Literatura lui Paul Goma operează cu o pluralitate de planuri și este expresia unei conștiințe tumultuoase. Scriitorul se consideră om liber, în stare să rostească adevărul nealterat de constrângeri. În plan social, el devine patriarhul disidenței românești, iar în cel literar se afirmă în formule ale unor maxime energii narative și într-un limbaj polifonic prin care adevărul nu cunoaște opreliști. Talentul de povestitor, dar și curajul comunicării cu realitatea crudă a perioadei totalitariste îl face important pentru supraviețuirea literaturii de expresie românească din ultima jumătate de secol. Faptul că această personalitate s-a născut în Basarabia este, incontestabil, un motiv de mândrie pentru noi, dar și de responsabilitate.

Paul Goma este o personalitate complexă a spiritului românesc. Ceea ce îl particularizează este faptul că prin viața sa ilustrează tragedia destin al Basarabiei, aflate mereu „sub vremi”. Scriitorul abordează consecvent subiectul basarabean, spunând cu voce tare nedreptățile istorice de care a avut parte provincia românească. Aceste date sunt premise suficiente pentru ca Paul Goma să fie abordat atât ca un erou național, cât și ca un scriitor exemplar.

Avem în Paul Goma un scriitor înzestrat, un mare povestitor aplecat cu plăcere rafinată asupra facerii cuvântului și un inconfundabil romancier cu care ieșim în Europa. Creația sa romanească înglobează formule narative moderne, care probează originalitate și vigoare, plasându-l printre primii mari prozatori români postbelici. Contribuția scriitorului la afirmarea romanului modern românesc este colosală, evidentă în inovațiile de viziune și de funcționalitate textuală. Paul Goma este astăzi autorul român cu cele mai multe titluri traduse și publicate în Occident. În străinătate i-au apărut volumele: **Ostinato** (în limbile germană, franceză, olandeză), **Ușa noastră cea de toate zilele** (germană, franceză), **Gherla** (franceză, suedeză), **În cerc** (franceză), **Gardă inversă** (franceză), **Culoarea curcubeului** (franceză, olandeză), **Patimile după Pitești** (franceză, germană, olandeză), **Soldatul câinelui** (franceză), **Bonifacia** (franceză), **Din calidor** (franceză, engleză, italiană), **Arta refugii** (franceză, italiană), **Profil bas** (franceză).

Romancierul a depășit linearitatea arhitectonică și tematică, demonstrând o perspectivă globală. În toate cărțile sale, el are drept puncte de reper câteva teme fundamentale, pe care le combină, inversează și contrapunctează, le dezvoltă virtuos în cele mai mici modulații și ramificații, le plasează la intersecția marilor probleme ale existenței, le problematizează în dialogul cu alți creatori sau cu cititorii. Reflectate plurivocal în toată creația, acestea exprimă tulburător și dramatic liniile de forță ale sufletului uman.

Cele cinci romane analizate în carte, având fiecare câte un flux tematic viguros și generator: copilăria mirifică, refugiul dramatic, universul concentraționar, iubirea pentru femeie și romanul limbii române.

ne fictive, adunând și alte teme-afluenți, ne introduc în orizontul creației unui scriitor complet.

Profilul scriitorului

Paul Goma s-a născut la 2 octombrie în satul Mana, comuna Vatici, județul Orhei și este al doilea fiu al soților Maria (născută Popescu) și Eufimie Goma. După anexarea la 28 iunie 1940 a Basarabiei familia Goma pornește, prea târziu, în refugiu și este întoarsă din drum, înainte de a ajunge la Prut. În 1941 Eufimie Goma este arestat de NKVD și deportat, reușind după un timp să se elibereze. În 1942 Paul Goma începe să frecventeze școala primară, dar după nici doi ani, în martie 1944, este nevoit să se refugieze împreună cu familia în Transilvania: mai întâi la Sibiu într-un Centru de Refugiați, apoi în satul Gusu, județul Sibiu, unde părinții fuseseră repartizați ca învățători. „Fugarisii” basarabeni sunt amenințați mereu de „repatriere”, care însemna, de fapt, deportare în Siberia. Ca să-și piardă urma, familia Goma se mută din Gusu la Buia, județul Târnava Mare. Este însă prinsă, condusă la centrul de repatriere de la Sighișoara, de unde reușește să scape pentru că tatăl lui Paul Goma prezintă acte false, ce le ascunde originea basarabeană, indicând pentru fiu un alt loc de naștere (Tisău, Buzău).

În 1947 Paul Goma intră ca elev bursier la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu, care rămâne neterminată din cauza reformei în învățământ. În 1949 se întâmplă un eveniment tragic consemnat în mai toate cărțile lui Paul Goma: mama și tatăl său sunt „ridicați” de Securitate și închiși în sediul său de la Mediaș. Mai târziu, în același an, Paul este elev la Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu. Asistă la închiderea și epurarea bibliotecii „Astra”. În 1952, fiind elev în clasa a X-a, este reținut de Securitatea din Sibiu pe motiv că a vorbit în clasă despre partizani și că își ținea un jurnal intim „codificat”. După aceasta află că fusese exmatriculat din toate școlile din țară și doar una singură îl acceptă – liceul din Făgăraș – în care își continuă studiile. Coșmarul învinuirilor continuă și la Facultatea de Filologie română a Universității din București, unde între timp este admis și de unde, în 1956, este arestat și acuzat de tentativa de a organiza o manifestare „ostilă socialismului”. Este mai apoi judecat și închis în penitenciarul Jilava, apoi la Gherla. În 1958 este eliberat, dar trimis pentru 36 de luni (prelungit cu alte 24 de luni) cu domiciliu obligatoriu în satul Lătești, raionul Fetești. Aceste momente teribile din viața lui Paul Goma sunt înregistrate în romanele **Ostinato** și **Gherla-Lătești**. După eliberarea din domiciliul forțat, ca urmare a unui decret al lui Ceaușescu, ce permitea foștilor deținuți politici să-și continue studiile universitare, Paul Goma ia de la capăt studiile în 1965, din anul întâi al Facultății de Filologie a Universității din București, printr-un nou examen de admitere.

Debutul literar al lui Paul Goma ține de anul 1966. După mai multe refuzuri, este în sfârșit acceptat cu povestirea **Aia**, rebotezată în redacție **Când tace toba**, la revista lui Eugen Barbu, *Luceafărul*. Acest început îi deschide porțile periodicelor *Gazeta literară*, *Viața românească*, *Ateneu*, *Neuer Weg* ș.a. Debutul editorial are loc în 1968 cu volumul **Camera de alături**, apărut la E(S)PL(A). Între timp este angajat la revista *România literară* în calitate de redactor la pagina de „Muzică”. Este perioada în care romanul **Ostinato** pornește în ane-

voioasa aventură a editării. Fiind depus în românește, încă în 1966, la editura „ESPLA”, romanul apare peste cinci ani (1971) în Occident, concomitent la prestigioasele edituri „Suhrkamp” și „Gallimard”. Peste un an, la Târgul de carte de la Frankfurt este lansată a doua carte a lui Paul Goma, Ușa noastră cea de toate zilele în traducere germană (**Die Tür**). În 1974 *Ostinato* este transpus și publicat în olandeză la editura „Bruna& Zoon” din Utrecht, iar romanul **Ușa...** cunoaște varianta franceză, sub titlul **Elles étaient quatre...** În 1976 apare în franceză, la Gallimard, romanul *Gherla*, iar, în 1981, la Hachette, **Patimile după Pitești (Les Chiens de mort)**. În 1982 apare în neerlandeză, la Manteau Antwerpen, *Patimile după Pitești (Het vierkante ei)*.

În 1972 lui Paul Goma i se permite o călătorie turistică în Austria, Republica Federală Germană și Franța. La Paris îi cunoaște pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca cu care, mai târziu, va avea o colaborare strălucită la „Europa liberă”. De asemenea, îi întâlnește pe Eugène Ionesco, Mircea Eliade și Emil Cioran. În această perioadă, la „Europa liberă” îi sunt transmise în direct în lectura autorului romanele **Ostinato, Ușa...** și **Gherla**. Creația scriitorului intră pe deplin în circuitul european.

În 1977 Paul Goma susține, printr-o scrisoare deschisă, difuzată la „Europa liberă”, Charta 77, inițiată de Vaclav Havel, la care aderă mai mulți cetățeni români. Declarația sa de solidaritate a fost tradusă în mai multe limbi, iar actul de protest a intrat în istoria disidenței românești ca „Mișcarea pentru drepturile omului”. Din această cauză este arestat, exclus din Uniunea Scriitorilor, însă după un timp scurt, datorită unei campanii internaționale, este eliberat. După mai multe ezitări, familia Goma pleacă definitiv la Paris și cere imediat azil politic. Aproape îndată îi apare la editura franceză Gallimard romanul **În cerc**, iar mai târziu, tot aici, romanul **Garda inversă**. Începe să scrie cartea **Culoarea curcubeului și Patimile după Pitești**. Călătorește în Canada și SUA, unde este urmărit și somat de securitate să-și țină gura. În pofida pericolelor care planează asupra întregii familii, Paul Goma continuă să lupte pentru drepturile omului, fiind și susținătorul Sindicatului Liber, înființat în țară. Este amenințat direct și telefonic, i se organizează în presa europeană o campanie de ponegrire, iar în luna februarie a anului 1981 primește prin poștă un colet conținând o carte explozivă. Din fericire, scriitorul nu este atins, bomba rănindu-l pe șeful artificierilor.

În 1985 Paul Goma va deschide ciclul romanelor autobiografice, începând cu rescrierea romanului **Din Calidor** și continuând cu **Arta reFugii, Astra, Sabina, Roman intim și Bonifacia** în care își va restitui artistic cursul vieții de la momentul nașterii în satul basarabean Mana până la perioada universitară. După ce majoritatea romanelor au fost editate în Occident, date fiind și evenimentele care au avut loc în România în '89, Paul Goma începe să prezinte interes și pentru editurile din România. Sunt editate în românește **Patimile după Pitești, Gherla, Culoarea curcubeului, Din Calidor, Bonifacia, Sabina, Arta reFugii, Soldatul câinelui, Ostinato, Ușa noastră cea de toate zilele, Astra, În cerc** etc. La acest palmares se mai adaugă scrierea altor câteva cărți: **Alfabecedarul, Justa, Castelana, Adameva (Adam și Eva), Ela, Bătrânul și marea, Altina, Basarabia** (apărute

și la Chișinău) etc.

Începând cu 1997, după editarea, la editura „Nemira”, a primelor trei Jurnale care mărturisesc asupra comportamentului unor scriitori colegi ai săi în timpul regimului comunist, Paul Goma intră într-un nou con de umbră, creat de valul reacțiilor de nemulțumire în presă. Aproape îndată el a avut parte de comentarii contradictorii și minimalizatoare, discreditări publice și chiar încercări de omitere din memoria colectivă prin restricționarea accesului la ziare și edituri sau prin topirea și ascunderea cărților sale. Autorul nu pregetă a-și continua Jurnalul, care, până în acest moment, numără 19 volume.

Actualmente, Paul Goma locuiește cu familia sa – soția Ana (Năvodaru) și Filip Goma – tot la Paris și tot în exil. Pentru a-și ajuta cititorii să depășească „obstacolele” de lectură, scriitorul va aduna toate cărțile sale în variantă virtuală pe un Site Webistic (paulgoma.free.fr sau www.paulgoma.com), la care se poate accede fără intimidare și fără intermedi(ari)eri.

Universul tematic al creației

Paul Goma este unul dintre cei mai prolifici scriitori ai literaturii române. Opera sa vastă și complexă cuprinde cărți scrise în mai multe genuri și specii literare: roman, eseu, jurnal, memorialistică, dicționar, publicistică, documente etc. Prozatorul experimentează în manieră postmodernă așa-numitul gen-hibrid, dând viață unor forme scripturale sintetice ca „ficția realistă”, „jurnalul unui jurnal”, „romanul-jurnal”, „romanul-memoriu”, „romanul-document”, „romanul-roman”, romanul în mai multe variante: formă inițială sau „versiune scurtată”, „pe hârtie” sau „internetizată”, etc.

Universul creației este al unui intelectual cu o traiectorie de viață dramatică și cu o carieră literară plină de obstacole și constrângeri politice. Aria tematică este largă, însumând probleme sociale și de creație, dar ceea ce particularizează acest orizont artistic, ceea ce îl face pe Paul Goma unic în sine constituie perseverența sa atitudine insurgentă față de epoca comunistă și față de criminalii care au instalat totalitarismul. Literatura lui Paul Goma reprezintă individul ale cărui drepturi au fost călcate în picioare, omul ale cărui sentimente morale au fost jignite. Scrisul apare astfel ca gest de revendicare a prerogativei scriitorului de a da replica și de a restaura dreptul omului la libertate. Niciun alt scriitor român nu a abordat atât de categoric teme și subiectele interzise ale epocii comuniste, legate de îngrădirea drepturilor omului. Nimeni nu a avut curajul să înfrunte constant și fără compromisuri prin acțiuni sociale și prin scris aparatul de represiune comunistă în Basarabia, România și oriunde, cum au fost detenția intelectualilor cu viziuni politice opuse regimului în gulaguri și centre de reeducare totalitaristă, tortura în vederea obținerii mărturiilor false, durerea și disperarea victimelor călăilor din închisori; promovarea cultului Lenin și Stalin, stalinizarea României; proletcultizarea culturii, arderea cărților din patrimoniul clasic al literaturii române și universale, colaborarea scriitorilor cu oamenii regimului etc. Scrierile lui Paul Goma sunt mărturii și documente vii ale epocii comuniste, iar, potrivit lui Cornel Munteanu, ele stau „la baza democrației românești”.

Cărțile lui Paul Goma explorează capacitatea de rezistență a individului la rău, impunând imaginea contestatarului ridicat împotriva

realității social-politice sufocante. Scriitorul creează figura basarabeanului răzvrătit și, în genere, a omului care nu se lasă nimic de tăvălugul istoriei. Personajele din romanele sale reușesc să supravețiască provocărilor istoriei pentru că au noțiunea normalității, moralei și adevărului. Ele constituie modele de rezistență în condiții subumane și situații-limită.

Reperul fundamental, sursa de supravețuire a omului și a scriitorului Paul Goma constituie siguranța originii, particularizată într-un topos artistic: satul Mana din „Basarabia rainică”. De acest topos ține lumea copilăriei, pe care scriitorul reușește să o proiecteze în eternitate, într-un spațiu și timp nepieritor, continuând linia **Amintirilor...** artistice ale lui Ion Creangă. Mana cu calidorul casei părintești are valoarea unei matrici originare, un centru al universului în funcție de care se ordonează totul. Nu în ultimul rând, se cade menționată obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare, perceperea erosului ca o necesitate imuabilă a individului presat de istorie.

Dacă în cazul altor scriitori, care au scris de-a lungul mai multor ani, istoricii literari invocă, de regulă, câteva etape de evoluție a operei, delimitate prin tematică sau nivelul de performanță estetică, literatura lui Paul Goma necesită o altă percepție. Pentru înțelegerea ordinii interioare și a principiilor care dinamizează această creație se cuvinte o optică modernizată. Dacă ne lăsăm menajați de folosirea unei grile tradiționale, abordând lucrările sale ca pe genuri fixe sau ca pe opere ce cultivă o tematică unitară, riscăm, după lectura a vreo două-trei cărți cu subiect sau limbaj deloc linear și niciodată egal, un mare naufragiu de receptare. Orice carte ai prefera, cu excepția celor care țin să se numească „document” sau „mărturie”, conține și poate fi raportată la orice gen sau specie canonică a literaturii. În interiorul textelor se produce ceea ce s-a numit circuit al formelor, căci în tere-nul creației lui Paul Goma formele de discurs sau de limbaj sunt dinamice: ele evoluează, devin flexibile, se metamorfozează, se transpun unele în altele pentru a se organiza mereu în forme noi. E nevoie deci, de o percepție specifică, netradițională, capabilă a surprinde realitatea organică a interferențelor, interacțiunii și dezvoltării formelor, care pun în mișcare dialogul imaginilor, temelor, ideilor, descoperă conținutul sufletesc.

Scrișul lui Paul Goma este unul de factură modernă, manifestându-se complex și polifonic. Toate cărțile sale conțin cam aceleași linii tematice suprapuse, repetate obsesiv, având fiecare un înțeles propriu, de sine stătător, dar formulând un tot organic și armonios. Lectura lor presupune un exercițiu de cuprindere simultană a mai multor linii tematice, registre stilistice, voci etc. Se cere deci o abordare de tip simultan a travaliului tematic și formal, multiplu răsfrânt în planul vocilor angajate și felurit articulate în creația scriitorului. Cu toate acestea, se poate vorbi despre o ordonare convențională a creației lui Paul Goma, pornind de la sugestiile autorului însuși, care își grupează cărțile în funcție de tema dominantă:

1. Ciclul autobiografic, alcătuit din cinci volete sau romane ce recompune copilăria, adolescența și perioada universitară a scriitorului – **Din Calidor, Arta reFugii, Astra, Sabina, Bonifacia, Roman intim**. Paul Goma le mai numește „ficții autobiografice”, care transformă materialul de viață în proză artistică. De fapt, trebuie să ținem

cont că aspectele autobiografice se regăsesc în toate cărțile lui Paul Goma.

2. Romanele și cărțile de mărturie despre gulagul românesc, care înregistrează ororile închisorilor comuniste, creează imaginea universului concentraționar și radiografiază procesul de alienare a individului în epoca totalitarismului – **Camera de alături, Soldatul câinelui, Ostinato, Ușa noastră cea de toate zilele, Gherla-Lătești, În cerc, Garda inversă, Patimile după Pitești, Culoarea curcubeului '77 (Cod „Bărbosul”)**. În aceste cărți revolta anticomunistă este deosebit de pronunțată.

3. Cărți cu subiect basarabean, în care se reconstituie, în baza unor documente, adevărul istoric privind această provincie românească – **Din Calidor, Arta reFugii, Basarabia, Săptămâna roșie, Scrișuri**.

4. Ciclul femeilor însumează câteva romane autobiografice, evocând relația cu femeile care i-au marcat viața și creația. Femeile rămân memorabile datorită splendidelor portrete fizice și lingvistice, care surprind feminitatea în varii ipostaze și care alcătuiesc o originală galerie de personaje – Justa, Sabina, Bonifacia, Castelana, Ela.

5. Dicționar, intitulat **Alfabecedar**, care însumează mii de cuvinte inventate de autor. Este vorba, de fapt, de un pseudodicționar de cuvinte literare fictive.

6. Altele, conținând mărturii și discuții pe orice temă anunțată de Paul Goma în celelalte cărți – **Adameva, Bătrânul și fata, Profil, Infarct, Altina – grădina scufundată, Chassé-croisé, Jurnal (Jurnal pe sărite, Jurnal de căldură mare, Jurnal de noapte lungă, Jurnalul unui apocrif, Jurnalul unui jurnal, Alte jurnale, Jurnal 1999-2011), Amnezia la români** etc.

Concepția asupra literaturii

Scriitorul nu își formulează principiile poetice într-un program aparte, ci își răsfireă reflecțiile metaliterare prin toate cărțile și interviurile. De foarte multe ori însă Paul Goma își leagă concepția despre literatură cu știința muzicală, așa încât noțiuni ca „ostinato”, „fuga”, „(re)fugii”, „contrapunct”, „passacaglia”, „ciaconna”, corelate cu cele menite a exprima ars poetica, apar cât se poate de firești. Se poate vorbi chiar despre o predilecție pentru o anumită muzică, apropiată ca structură de cea a scriitorului – simfoniile lui Johann Sebastian Bach. Stilul polifonic, măreția și soliditatea construcției, bogăția contrapunctică și forța dramatică a muzicii acestui om de geniu al Germaniei îi provoacă scriitorului fascinație și îi impulsionează dorința de a le experimenta în arta narativă. Unele titluri, dar mai ales arhitectura romanelor lui Paul Goma indică expres formele muzicale ale marilor polifoniști. Acest tip de muzică, exprimând veșnica aspirație a omului de a evada din captivitatea rigorilor de tot felul și implacabila lui condiție de prizonier, neîntrerupta oscilare între poezia înaripată a inimii care nu cunoaște opreliști și porunca necruțătoare a rațiunii care o cenzurează, se potrivește stărilor de spirit ale scriitorului care a cunoscut privațiunea de toate felurile. Structura polifonică prezintă simultan această dialectică a vieții umane.

Scriitorul își edifică pe osatura formei simfonice ostinato un program moral și estetic. Tehnica ostinato îmbină armonios dimensiunile de memorialist și romancier ale lui Paul Goma. Scriitura muzicală îi

oferă sugestii pentru câștiguri de factură modernă în expresie și în construcție romanescă, fapt remarcat de critica literară. Potrivit lui Ion Simuț (care se referea la romanul **Ostinato**), scriitorului îi reușește edificarea unei „simultaneizări a arhitecturii narative”, constituind una dintre scriiturile cele „mai îndrăznețe din literatura contemporană”. Paul Goma este cu adevărat un „autentic novator al romanului modern”.

Toate cărțile lui Paul Goma mizează pe resursele memorialistice, care reprezintă o ofensivă împotriva uitării. Materia epică a romanelor sale se trage din propria biografie, ea însăși un serial dramatic de evenimente. Autorul recurge la datele biografice cu scopul de a accede și a transmite autenticitatea realității. Ferm convins de comoditatea ancorării în ficțiune în epoca anomaliilor și atrocităților totalitarismului, Paul Goma nu se menajează și își afirmă explicit demersul autobiografic și își asumă misiunea de a demasca sistemul minciunos, dovedind, după Monica Lovinescu, un „eroism incomparabil”.

Din Calidor.

Între mitul copilăriei și realitatea istoriei

Geneza romanului

Romanul **Din Calidor O copilărie basarabeană** este considerată creația majoră a lui Paul Goma. Acesta este redactat la Paris, între 1981 și 1985, în momentul în care scriitorul intrase deja în circuitul european cu celebrele sale cărți despre închisorile comuniste. „**Din Calidor** a început să fie scris dintr-o necesitate internă, se mărturisește scriitorul, trebuia să abandonez ficțiunea-ficțiune și să încep să-mi povestesc viața”. Romanul constituie primul volet al „ciclului autobiografic” și transcrie amintirile lui Paul Goma din cea mai fragedă copilărie. Varianta română va vedea lumina tiparului mai târziu, în 1990, romanul apărând mai întâi în franceză la editura pariziană „Albin Michel”, sub titlul **Le Calidor**, iar peste doi ani în engleză la editura londoneză Readers International, având ca titlu **My Childhood at the Gate of Unrset**. În 2010 romanul cunoaște și o transpunere italiană, intitulată **Nel sonno non siamo profughi. Un’infanzia in Bessarabia**. La Chișinău romanul este editat în 1993 și reeditat în 2010.

Teme și semnificații

Reconstituirile romanului **Din calidor** sunt „amintirile din copilărie” ale lui Paul Goma. În zadar însă vom căuta să fim plimbați, ca la Ion Creangă, prin paradiziace spații humuleștene sau prin idilice ambianțe ale conacului boieresc, de genul celor imaginate de Ionel Teodoreanu și Constantin Stere (cei trei mari scriitori reprezentativi pentru literatura de evocare a copilăriei). Secvența temporală rememorată de Paul Goma coincide cu o perioadă istorică dramatică pentru locuitorii Basarabiei, care, din anii '40 ai secolului trecut, sunt nevoiți să suporte consecințele distrugătoare ale schimbării câtorva regimuri politice. Anii primei copilării a scriitorului născut la Mana într-o familie de învățători coincid cu tragicele evenimente din 1940 și 1944 când Basarabia este cedată bolșevicilor sovietici. Astfel că, pe de o parte, romanul este o restaurare, prin superbe evocări, ale evenimentelor spirituale din copilărie, transpunând literar o trăire plenară în „zăriștea copilăriei”, iar, pe de altă parte, o cutremurătoare transcriere a dramei

Basarabiei. Între aceste două planuri – imaginar și verosimil, ficțiune și adevăr – se stabilesc relații pe care autorul le exprimă într-o varietate de procedee moderne.

Copilul Paul are rolul de narator și cronicar, surprinzând realitatea într-un moment crucial, cel al declanșării războiului. Istoria terifiantă, datele prezentului istoric îi invadează fără drept de apel lumea infantilă. În condițiile acestea, o copilărie nu are șanse să se desfășoare în albia inițierilor firești. Efectele traumatizante au marcat într-un fel aparte structura baiatului, maturizându-l și determinându-l să-și construiască o lume a sa paralelă, fără cusur, în care el să poată viețui și să fie fericit, opunându-se amenințărilor istoriei. Vom urmări cum în celelalte romane ale ciclului, adolescentul refugiat („fărdețarat”) își creează din satul copilăriei o țară a sa atemporală, un topos prielnic refugiului. Tendința de a se refugia în idilic este păstrată și de autorul matur, pentru care întoarcerea imaginară în acei ani teribili înseamnă o stare de grație, o ancorare în orizontul mirific al copilăriei. Satul basarabean Mana, sărac, devastat de timpul neîndurător, devine o proiecție a unui spațiu și a unui timp etern, un prețios ținut imaginar în care scriitorul își localizează reperele existențiale fundamentale și sursele de inspirație artistică. Mana rămâne un memorabil și rezistent topos artistic al copilăriei, semnificativ atât pentru scriitor, cât și pentru cititorul dintotdeauna.

Semnificațiile romanului depășesc cu mult limitele temporal-spațiale, social-politice, construind imaginea omului al cărui destin este împins până la maximum, evoluează pe muchie, în poziția în care este posibilă orice răsturnare. Modelarea copilului are loc în condiții-limită, în împrejurări fluctuante, însă el reușește să-și mențină echilibrul. Importantă în trasarea personalității lui este moralitatea ce se alimentează din materia vie a stihiei populare, însușite în „Calidorul” casei părintești. Romanul mai dezvoltă contrapunctic și alte teme cum sunt relația mamă-fiu, sublima inocență a începuturilor, iubirea în forma ei cea mai pură pentru „eternul feminin”, tentativa de recuperare a inocenței, a iubirii, a prieteniei, a solidarității umane în fața suferinței, drama copilului refugiat/înstrăinat de țară, simbolul unui destin, tragica istorie a basarabenilor, obsesia exasperantă a morții care însă nu umbrește niciodată pe deplin dorința de a trăi.

Compoziție și tehnici narative

Paul Goma a fost întotdeauna un arhitect atent la echilibrul epic și la perspectivă. În acest roman narațiunea se derulează la persoana I, dând textului o notă de subiectivitate specifică scrierilor confesionale și memorialistice. Scriitorul este aici narator, personaj, martor și comentator al întâmplărilor evocate. El privește în urmă și reconstituie anii formației sale din momentul în care începe să-i fie activă conștiința. Perspectiva de evocare este însă a unui copil de 5-6 ani. Se poate vedea îndată că nivelul reflecției și reprezentării depășește capacitățile unui copil, că vocabularul și psihologia naratorului nu se împacă cu discursul suspect de matur. Ne ajută în acest sens un comentariu al lui Paul Goma din Jurnal 1999: „Nu mai țin minte cum «procedam» când scriam povestirile «pentru copii» (probabil instinctiv asemănător), însă la **Din Calidor** și în următoarele patru «ficții autobiografice» m-am scăzut (ca înălțime), m-am retrogradat (în timp, deci în vârstă), pentru a putea vedea «de la înălțimea timpului (vârstei)

naratorului»”. E limpede că naratorul narează din timpul cronologic al narațiunii. Paulică fie că povestește evenimentele acelor ani, în calitate de martor ocular, fie că le reconstituie din vorbele adulților, improvizând un dialog cu ei (un dialog în monolog). Ca să fie mai convingător, scriitorul recurge la un artificiu, argumentând gândirea maturizată a copilului prin faptul că el nu era pur și simplu un copil, ci un „în-plus-basarabeian”, dezvoltat psihic și fizic înainte de vârsta normală, datorită unor împrejurări neîngăduitoare: războiul, rămânerea fără tată, refugiul etc. Pe alocuri, intervine și autorul care reproduce unele discuții de după evenimentele romanului dat cu tatăl său ori cu un arhitect. Se recurge astfel la câțiva naratori flotanți, care asigură epicului o complexitate antrenantă.

Cunoștințele în materie de muzică polifonică îi oferă sugestii pentru câștiguri de factură modernă în construcția romanescă. **Din Calidor** are o arhitectură polifonică, cu reluări obsesive de teme și motive, uzând de stilul contrapunctic³. Laitmotivul central și principiul ordonator al materiei epice este Calidorul casei din Mana: punct de pornire și de sosire, reper pentru memorare și imaginație, loc strategic pentru observație etc. Calidorul nu este doar un lăitmotiv al subiectului, acesta constituie întreg universul romanului. În știința literară, această realitate artistică capătă noțiunea de cronotop⁴. La Paul Goma „Calidorul” este nu doar o metaforă a unui paradis transcendent sau un simbol abstract, ci constituie atât centrul imaginarului, cât și o trăire în plan real și terestru a timpului. Paul Goma este creatorul unui nou cronotop romanesc – cronotopul calidorului.

Romanul debutează cu un prolog, intitulat sugestiv „Pre-merge-re”, menit a ne introduce în universul cronotopic al calidorului casei părintești din satul Mana. Acest element arhitectural al casei basarabene devine formulă artistică a reperului existențial și axiologic al scriitorului: „totul îmi pleacă de acolo și de atunci, toate mi se întorc, după largi ocoluri, perfect rotunde, după definitive dusuri – atunci și acolo”. Calidorul casei părintești este „buricul pământului”, „osia lumii”, în jurul căreia autorului își deapănă narațiunea, asigurând romanului o arhitectonică circulară.

Nu găsim nicăieri în altă parte, la nici un scriitor un astfel de cronotop artistic, utilizat pentru a reprezenta artistic lumea copilăriei ca un *illo tempore* de basm (calidorul ca o „grădină suspendată”). Specificul universului din calidor ne este evidențiat de la bun început: „I-am spus: galerie, ca să se înțeleagă despre ce este vorba, în realitate casa avea ce avea: pridvor, prispă, cerdac, verandă, însă nu i se spunea: prispă, nici pridvor (slavisme țărănești); și nici cerdac (cu, eventual, geamlâc) – turcism târgoveț. Casa noastră din Mana avea (, domnilor,) calidor”. Cuvântul „calidor” capătă, chiar de la început, prin explicarea etimologiei lui, două semnificații proeminente. Pe de o parte, stă interpretarea științifică care vorbește de originea franceză a cuvântului trecut în română prin filiera limbii ruse, pe de altă parte, este relevantă explicația poetică a mamei, pentru care cuvântul „calidor” își trage originea din întâlnirea grecescului „kali” („frumos”) și a românescului „dor”. Pentru narator această a doua etimologie este și cea preferată, „mult mai frumoasă”, „răpitor de adevărată”, având valoarea căsătoriei părinților săi: mama, Maria Popescu, vine din neam de greci, tata este român din codrii Orheiului. Prima interpretare

este semnificativă pentru specificul graiului vorbit de basarabeni, marcat de influențele istoriei. A doua e relevantă pentru potențialul imaginativ al acestei comunități și evidențiază capacitatea basarabenilor de a comunica prin intermediul simbolului.

Prin configurația lui („vestibul deschis spre ambele părți, acel afară proxim și nu definitiv, acel loc la aer și lumină și umbră și căldură expus agresiunilor – dar nu mortale: oricând pot face pasul înapoi, la adăpost...”), calidorul indică spre relația specifică a eului cu lumea, spre filosofia de viață pe care se edifică demersul scriitorului. Memorabilele scene dispuse teleologic în debutul și în finalul romanului, care evocă nașterea și ruptura fizică de locul nașterii – refugiul transilvănean – sunt extrem de semnificative:

„Pe mine mama nu m-a trimis: m-a adus pe lume; nu m-a expulzat, m-a condus de mână (...) de mână, din, în, spre, calidorul casei din Mana: buriul pământului. Osia Lumii.”

„Ne culcăm, orbește, pe plapomele întinse pe dușumea. Mă întind pe-o parte, pentru că mama să-mi țină de cald și bine la spate.

Îmi ține. Sunt gata să cad în somn, dar nu mă lasă mirosul rece, de tutun. (...)

– Să dormim, puiul-mamii. Măcar în somn să nu fim refugiați.”

Scenele sunt menite să reprezinte viața ca o stare în calidor, viața ca o stare de născut deja, dar ținut în poala protectoare a mamei. Naratorul este legat de mamă, de calidorul casei părintești prin „ombilicul intact”. Această filozofie amintește de cea a basmului popular Tinerete fără de bătrânețe, Viață fără de moarte. În continuare, de-a lungul întregului edificiu romanesc, Calidorul își va descoperi treptat gama de semnificații care vor înscrie casa părintească, satul Mana și spațiul dintre Nistru și Prut în geografia spirituală a umanității. E vorba de un spațiu și un timp etern, suspendat și susținut de coloanele imaginației, care relevă setea constantă a omului pentru frumos: „calidorul în care mă mereu întorc se află, nu doar cu un centimetru și jumătate mai sus decât pământul curții. Ci suspendat. Ca Grădinile...” Semiramidei din Babilonul antic.

Dincolo de rolul de coagulant al arhitectonicii romanului și de semnificațiile pe care le transmite, cronotopul calidorului are și funcție narativă, asigurând pe de o parte, ritmicitate și armonie narațiunii, iar, pe de altă parte, realizând legătura dintre timpul narațiunii și timpul desfășurării acțiunilor din roman. Trecerea de la un capitol la altul, de la o scenă la alta din interiorul capitolelor se face de regulă prin formula inițiativă: „Stau în calidorul casei din Mana. Și văd” sau cu vreunul asemănător: „Din calidor, văd totul”, „Din calidor se vede mai bine decât văzusem cu ochii trupului”, „Stau în calidor și tremur” etc.

Pentru a da narațiunii o dinamică captivantă, scriitorul recurge la variate tehnici narrative cum sunt:

Construcția sferică: dispunerea concentrică a scenelor, ideilor, viziunilor prin lărgire treptată. Ex.: Imaginea calidorului, casa, școala, satul Mana, Basarabia, România, Europa.

Structuri compoziționale circulare: plasarea la început, mijloc și sfârșit de roman a unor imagini asemănătoare. Ex.: imaginea calidorului sau imaginea copilului lângă mama sa.

Retrospecția: incursiunea înapoi pe firul memoriei, refacerea

subiectivă a anilor de formație.

Monologul dialogat: un artificiu folosit pentru a reconstitui evenimentele pe care copilul nu le-a putut înțelege, recurgând la explicațiile mamei, tatălui sau ale oamenilor din sat.

Analiza psihologică: notarea iscusită a gesturilor personajelor care le pun în evidență caracterul.

Alternanța planurilor exterior/interior, epic/analitic

Umorul amar al situațiilor. Ex.: copilul se bucură că rămâne orfan de tată, beneficiind din plin de mila celorlalți.

Simboluri: calidorul, mama, tata, satul, școala, alergatul prin vii, arderea cărților, arderea crucii de pe mormânt.

Intertextualitatea cu operele lui Ion Creangă sau François Rabelais.

Limbajul argotic etc.

În orizontul copilăriei

Titlurile capitolelor punctează momente din viața familiei și ale satului de baștină, semnificative pentru evoluția spirituală și de caracter a copilului. Prima secvență, intitulată „Casa”, te situează în orizontul satului basarabean care își consumă timpul între cele două anexări nenorocite la imperiul sovietic: 28 iulie 1940 și aprilie 1944. Evenimentele sunt reconstituite de copil (care avea în 1940 o vârstă prea fragedă pentru a înțelege și a înregistra) în dialogul cu tatăl său (dialog în monolog). Tatăl are în roman rolul de comentator al istoriei, războaielor și mentalităților acelei epoci. Scena-cheie cu pregătirile familiei Goma pentru prima încercare de refugiu este relatată de copilul care surprinde cu o deosebită finețe gesturile participanților: mama cărând bagajele spre ieșire, tata care se desparte cu greu de casa-școală și mai dă „încă-numai-o-raită și încă-numai” prin gospodărie, Moș Iacob, agitându-se fără niciun folos în jurul mamei: „Da se poate o treabă ca asta, doamnă? Să cărați singurică – asta-i treabă de bărbat!” și Mătușa Domnica cu legătura de mâncare strânsă la piept. Prima încercare de retragere nu i-a reușit familiei Goma din cauza refuzului de a părăsi „lucrarea mâinilor” lor – școala, căreia autorul îi dedică un capitol aparte. Edificată cu cheltuieli de forțe și mijloace, inclusiv cu sacrificii umane (în timpul scoaterii pietrelor pentru temelie școlii a fost strivit un flăcău, Pantelimon Severin), școala are o semnificație aparte pentru soții Goma, care și-au asumat nobila misiune de a-i lumina aici pe locuitorii satului Mana. Pasiunea comună pentru școală i-a unit, i-a căsătorit, aici în școală s-au născut cei doi copii ai lor: Petru și Paul.

Momentul evocării construirii școlii din Mana este un bun prilej pentru autor de a face o incursiune în viitor (care e totodată o întoarcere în timp pentru autor), pentru a reproduce un dialog cu un arhitect italian, explicativ atât în materia particularităților de construcție a caselor din Basarabia, cât și pentru expunerea principiilor arhitectonice ale romanului.

A scrie un roman înseamnă a face „cu mâinile mele, o casă de cuvinte. Ei, cum! După rețeta covrigului (care se confecționează învârtind aluatul în jurul unei găuri date), învălătucesc și eu cuvinte de-jur-împrejurul calidorului”.

Cu fiecare capitol orizontul de cunoaștere al copilului și, respectiv, al inițierii cititorului se lărgeste tot mai mult. Dorința lui Păulică

de a cunoaște, de a vedea este de nestăvilit. De la înălțimea calidorul se vede bine:

„...vreau pe calidor! Să văd, s-aud, să miros – tot, toate”.

Așa cum se profilează pe apă cercurile lărgindu-se concentric față de un punct radiant, tot așa, față de calidorul casei, raza de vizibilitate se lărgeste până la spațiul școlii, apoi al satului, apoi al ținutului întreg al Basarabiei natale – spații cărora autorul le rezervă capitole aparte.

Persoanele-personaje: părinții

În **Jurnalul unui apocrif**, Paul Goma vorbește despre faptul că din perspectiva timpului „părinții au căpătat aceeași valoare-culoare ca și locurile (geografice) în care mi-am petrecut – în scris – copilăria paradiziacă. Egal de luminoase”. Atunci când este vorba de părinți, memoria scoate din ascunzișurile ei „numai iubire”. Persoanele-personajele din roman sunt mereu învăluite de acest sentiment, fiind înconjurate de sfere luminoase și purtând încărcătură emoțională vibrantă.

Tatăl, dascălul de țară, dedicat profesiei, cunoscător de geografie și istorie, care e și constructorul școlii, deschide seria tipologică a refugiatului. Luând apărarea cărților școlii scrise cu caracter românesc și tricolorului, este arestat de propriul său elev și deportat în Siberia. Tatăl reprezintă principiul dinamic, fiind legat de noțiuni ca plecarea, perigrinarea nevoită, refugiul.

Mai mult decât atât, tatăl face figura basarabeianului răzvrătit care nu se împacă cu nedreptățile istoriei. Până a fi un scriitor disident, Paul Goma este, mai întâi de toate, creatorul unei variante alternative a tipului literar de basarabeian, diferit de imaginile personajelor resemnate, contemplative, pășuniste, mioritice ale literaturii române din stânga Prutului. Scena-cheie, în care tatăl își joacă crucea de pe mormânt, se înscrie în linia tradiției carnavalești a răzvrătitului: „Apoi tata nu trântea crucea în mijlocul curții și n-o spărgea cu toporul; n-o stropea cu gaz și nu-i dădea foc. Și nu dansa, gol pân’ la brâu, în cizmele lui, rusești, de foaie-de-cort, kaki; și nu se descălța de cizmele de pânză rusească și nu le azvârlea în foc, peste cruce, pe rând; și nu răcnea, dansând gol, desculț, cu o sticlă de vin în mână, cu păru-n ochi, cu ochii albi”. Bufonada tatălui, „întoarcerea pe dos” a mitului lui Hristos etalează un fel aparte al țăranului de a exprima tragedia umană, evitând preceptele autoritare bisericesti. Un gest de revoltă este și dansul macabru al tatălui gol până la brâu, cu o sticlă de rachiu într-o mână, urlând demential „Trăiască Gutenberg!” și țopăind în jurul rugului de pe zăpadă, în care sunt arse cărțile cu caractere românești. Acest dans este o formă de apărare contra fatalității. Criza declanșează Jocul carnavalesc al vieții. Dansurile sunt gesturi ale vitalității și au însemnele unor posibile existențe.

Mama, învățătoare, constituie entitatea statică, zeitatea domestică, fiind asociată casei, matricei originare, așteptării, îngrijirii copilului. Ea este o madonă cu pruncul în brațe, care trece prin umilință, foame și frig pentru a-și proteja odrasla și astfel umanitatea întregă. Romanul **Din calidor** consacră figura tutelară a mamei, de a cărei lume fiul rămâne legat pentru totdeauna „prin ombilicul intact”. Relația mamă-copil transgresează actul fenomenal exprimând raporturile dintre individ și univers. Totul începe și se termină cu ea.

Imaginea mamei iradiază infinite semnificații, ea înseamnă siguranța adăpostului, a căldurii și se suprapune pe înțelesul de geneză, viață, creație, pământ, patrie.

De-a lungul romanului mama este surprinsă în mai multe ipostaze: tandră cu cei umili, luptătoare pentru adevărul istoric și corectitudinea limbii române, justițiară și intransigentă cu mărginiții, leneșii și răii. Mama constituie un prim model de scriitor, ținând jurnale și compunând monografiile etnografice. De la ea copilul preia structura de creator, căci mama se dovedește a fi o abilă mânătoare și „vrăjitoare” de cuvinte.

Universul satului Mana

Mana are, pe de o parte, valoarea unei matrici originare, un centru al universului în funcție de care se ordonează totul, iar, pe de altă parte, el este un sat reprezentativ pentru Basarabia secolului trecut, un teritoriu peste care istoria a trecut ca un tăvălug. Cu cel de-al doilea sens, Mana se înregistrează în memoria copilului așa cum o vede, dar și în felul în care este expusă aceasta în monografia alcătuită de mama și în dialogurile pe teme istorice cu tatăl. În cel de la urmă caz autorul are un bun prilej pentru a introduce reflecțiile sale legate de istoria provinciei românești, pasate dintr-o mână în alta de-a lungul anilor, începând cu 1812. Capitolele „Vin românii!”, „Au venit românii!”, „Au plecat românii” reconstituie tabloul realităților dramatice ale anilor '40, fluxul și refluxul armatelor română și bolșevică și consecințele acestor evenimente asupra vieții satului. Memorabilă este scena venirii ostașilor călăreți români. Reacția de bucurie generală pe care au avut-o locuitorii este înregistrată și descrisă în detalii. Satul învie, reintră pe făgașul normalității. Femeile întâmpină ostașii cu evlavie, pregătind mâncăruri alese în ceaune mari, sub controlul și coordonarea culinarului satului, Mătușa Domnica, flăcăii cară apă de la fântână, copii zburdă în jurul soldaților, bărbații caută prin poloboace. Plecarea armatei române lasă un gol imens în sat, compensat de unele evenimente neobișnuite, cu tentă morbidă: îngroparea trupurilor „rău-mirositoare” de pe câmpuri, prinderea parașutelor inamice, prinderea peștilor scăpați din iazul revărsat al mănăstirii etc.

Consătenii lui Paul atrag neapărat atenția printr-o serie de stranietăți, care îi fac asemănători cu personajele din poveștile lui Ion Creangă sau cu cele ale scriitorului francez François Rabelais. Mănenii sunt avizi de libertate spațială, „prepeleacurile” lor „de pază” fiind adevărate „opere de artă”, de la înălțimea cărora poți „acoperi cu privirea o rază de cel puțin un kilometru”. Majoritatea locuitorilor satului Mana nu au caractere de contemplativi introvertiți, măneanul este un „aurilă” (de la „aur” și „aiurit”), care își exteriorizează și chiar își expune zănaticele idei despre frumos. Basarabienii lui Paul Goma sunt nepoții lui Păsări-Lăți-Lungilă, Ochilă, Gerilă sau Flămânzilă, doar că imaginea lor grotescă se construiește nu prin descrierea fizicului diform și hidos ci, în primul rând, prin limbajul buf. Combinații ce frizează logica obișnuită, amintind într-un fel renumitele configurații zoologice ale personajelor medievale, pot fi întâlnite de-a lungul întregului roman. Menționăm, în acest sens, refrenul obsesiv: „învățătorul de la țară e un fel de țăran”, splendidele paradoxuri: „numai liberul lucrează ca un rob” sau „și doamna Y și domnișoara Z și dumneavoastră, doamnă, sunteți doamne, vă permiteți să faceți pe servitoarele, dar

eu sunt țărancă, doamnă, eu nu-mi permit...”, sau parodia celebrei mentalități arhaic-mioritice a țăranului basarabean: „și plânge Ivan, plânge cu lacrimi cât pearja... Și tu, moldovean-cap-de-bou-omenos, te simți dintr-odată nu-știi-cum, că l-ai nedreptățit, l-ai obijduit, l-ai ocărât pe creștin...Și te pomenești cerându-i iertare, tu lui, rugându-l să te ierte – el pe tine...”, fără a trece cu vederea structura absolut grotescă a cuvântului ce denumește spațiul natal evocat – „Ba(Be)sarabia” și, respectiv, a locuitorilor lui „ba(be)sarabeni”

Idiotismul este un fel de a trăi. Suciții lui Paul Goma se află la granița dintre viață și artă, ei nu sunt actori comici, dar nici oameni proști și reduși. Caractere ambivalente, necomplinibile, excentrice, cu cele mai neașteptate posibilități, pendulând între o mască scenică și o viață interioară ocultată, oamenii „din calidor”, pe jumătate țărani, iar pe cealaltă jumătate învățători sau „premari”, au un fel aparte de rezistență – travestită cu preocupări elementare.

Personajele memorabile ale romanului sunt tocmai țăranii cu puține îngrijorări pentru agricultură, meseriași de talia lui Moș Iacob, care știa să facă bine doar „bortă în covrig” sau în lingură („pentru această «operație» avea cel puțin zece unelte”). Dar tocmai această simulare a conștiinței rudimentare i-a dezlegat gura clovnului/bufonului/marginalizatului în fața puterii: „Bine-ați venit, daraghie tovarăș’, obștea m-o trimăs de să vă spui, de la inimă, că muuuul’ v-am mai așteptat! D-amu, c-aț’ venit, fiți bineveniț’!”. Astfel de scene burlești dezvăluie un umor hâtru și gros, un simț comic, oarecum excentric și ermetic, care necesită rapide asociații complexe, de natură filosofică și social-politică, un simț deosebit al subtilităților cuvântului și cunoașterea folclorului dramatic românesc.

Paul adoptă o atitudine aparte față de viciile consătenilor săi, simulând un fel de inocență ludică, generatoare de săgeți comice, caricaturale. Memorabilă în acest sens este relatarea scenei în care mănenii se bucură de accidentul călugărilor de la Mănăstirea Curchi, cărora ploaia torențială le-a rupt zăgazul iazului și pe care, în loc să-i ajute, se grăbesc să adune pentru sine, „cu căruța la pescuit”, peștele răspândit pe șes. Nici măcar Moș Iacob, „premarele satului”, nu a rezistat tentației de a mânca pește de pomană și, dacă ziua încearcă să-și oprească dojenitor sătenii, noaptea merge și el cu „coșâlca” la pescuit averea călugărilor. Ridicolă este și insistența măneanului de a-și purta pălăria mereu și cu orice ocazii, fie la scăldat, fie la fotbal, handbal sau volei, pe motiv că, vorba unui mănean,: „On om făr-de pălărie-i mai gol ca goliciunea”.

Interesantă este reflectarea unor momente istorice, care au fost descrise și de alți autori ca Elizabeta Isanos (În căutarea Magdei Isanos și Cosînzenii) sau Aureliu Busuioc (Hronicul Găinarilor), cum este, spre exemplu, povestea cu parașutele aruncate ba de ruși, ba de români pe teritoriul dintre Nistru și Prut, din a căror țesătură basarabencele își coseau rochii, „cămeși de culoarea untului” și fețe pentru perne. Pentru Păulică, aruncarea parașutelor este un prilej de fantazări erotice. Copilul precoce așteaptă să cadă din cer, nici mai mult nici mai puțin decât o rusoaică tânără și potrivită pentru vârsta sa ca să o ia de nevastă. Doar mai târziu va afla că oamenii parașutați erau împușcați, nu fără aportul unuia dintre măneni.

Copilul trăiește năvalnic toate întâmplările satului. Unele eveni-

mente au însă încărcătură traumatizantă pentru micul Paul, cum e spre exemplu arderea bibliotecii școlare din Mana la comanda cerberilor comuniști, care a avut loc după prima invazie a sovieticilor în Basarabia în urma Pactului Riebbentrop-Molotov. Primele obiective ale sovieticilor au fost distrugerea bisericilor și a școlilor de limbă română. Măneanul Sapșa este cel care are ordinul să realizeze aceste imperative bolșevice în satul său. Amenințându-l cu pistolul, Sapșa îi comandă fostului său învățător să predea tricolorul și cărțile cu caractere românești. Disperat, tatăl adună cărțile și le dă foc în fața școlii. Sapșa face parte din galeria lui Paul Goma de torționari înrăiți și mankurtizați, revoluționari sângeroși, bandiți, gardieni, directori de închisori, elemente declasate moral și social. Un alt reprezentant al acestui grup infect este Grabenco, jandarm angajat la români, ofițer NKVD sub acoperire, care, în timp ce executa rușii parașutați, era și spion enkavedist cu misiune de recunoaștere în spatele frontului armatei române.

Fetele din calidor

Preocupările mature ale copilului „din calidor” fac dovada victoriei forțelor naturale asupra efectelor nefaste ale civilizației. Prin erosul infantil, Paul se opune destinului printr-o nestăvilită vitalitate. Trezirea masculinității într-un copil, care este zdrobit neconținut de ororile războiului, înseamnă o evadare din istorie și o intrare într-o lume cu adevărat mirifică, aflată sub semnul feminității protectoare. Perceperea feminității ca necesitate imuabilă are rădăcini în relația mamă-fiu, intensă în timpul copilăriei, adâncă la maturitate. Chipul fetelor din romanul **Din Calidor** împrumută inevitabil ceva din chipul mamei. Ileana, Duda, Nora, Mili, Tuza, Tecla, Bălana, rusoaica Devușca, Varvara ș.a. formează diversitatea în unitatea feminității ocrotitoare și a binelui, a umanității, a vieții. Întoarcerea ciclică la mamă, la fetele copilăriei constituie un progresiv și superb imn al vieții. Astfel că fragmentul care urmează este un adevărat imn dedicat femeii și, implicit, vieții:

„Din calidor le văd pe toate: Fetițele, fetișoarele, fetișcanele, fetele-mari, fetele-și-mai mari (și mai mici) cu care m-am avut bine în viața mea, de la Mana. (...)”

Din calidor văd bine tot ce au fetele mele.

Din calidor se vede mai bine decât văzusem cu ochii trupului. În calidor, nimeni nu-mi zice să mă uit în sus, că nu se cade, că nu știu ce, dar când te crești, îți zice varvar și-ți mai cere.

Din calidor le văd pe toate și de tot, câte una, câte una-n una; pe rând și în cor – dar nicio clipă contopindu-se. Fiecare-i fiecare. În veci.”

Calidorul este spațiul viselor de dragoste și al primelor fantezii erotice. Copilăria este percepută și ca o lume vrăjită de „miroasele” femeilor „bune, frumoase și mustoase și parfumoase și!”, „cu țâtoance adiind a pătrunjel”. Învăluite în aromele sublimului, fetele Manei („Ah, fetele”) par niște zeițe. Memoria decupează neapărat odoruri-semnate diferite: Tuza e „frumoasă și când e urâtă, adică toată vremea. Săraca de ea, pe lumină i se vede rău obrazul bine buburos. Și merge ca un bărbătoi. Și-i tare slabă, picioarele i-s ca fusele, încolo curu’ i-i destul de lărguț. Și are, cum se spune, un ochi la slănină – însă dacă te uiți la ea dintr-o parte, nu bagi de seamă făina”; Tecla e „Mărunțică, frumoasă, de pică: părul negru-negru, cu ape albăstrui, ochii verzi-

verzi, de mătă – nu de piscă, de mătă; verzi, cu stele de aur”, dar „ce dulce mă ținea și ce dulce-mi arăta și ce dulce era ea pe- peste tot. Mai ceva ca zahărul”. Văzută cu „ochii trupului”, Duda are mâna „aspră și fierbinte, pielegoloasă mirosind a calapăr, ca la noi, în bucătărie, înainte de, și după, la ei, cu ferestrele astupate, în umbra dulce și pipărată, când ea zicea să mă uit în sus, că nu se cade. Nu se cade să cazi în jos, de-aceea. Că, dacă o vezi, cade. Joasa ei cea nevăzută”. Și, desigur, Bălana are „părul galben-galben și ochii albaștri ca floarea inului...? (...) Are fuste frumoase, înflorate, barijuri la fel, pline de flori vesele”.

Refugiul în pădure cauzat de bombardarea satului nu mai este perceput ca atare, traumatizant și nociv, ci constituie pentru Păulică un prilej de inițiere în tainele erosului. Splendidele scene ce evocă aventura scăldatului, cea a „mâncării”, momentul cu „omenirea goală alergând prin viile-n floare” nu au nimic vulgar în ele, nu pot fi în niciun fel numite pornografice. Cu toată „depravarea” și „grosolănia” etalată, aceste scene au ceva din sacralitatea riturilor, ele figurează dezmațul sacru al pubertății și restabilesc dimensiunile „făr-de-bătrâneții”. Prin reabilitarea corporalității Paul Goma se opune tendinței metaforizante a literaturii contemporane, descrierea jubilațiilor corporale denotă o concepție specifică de estetizare a cotidianului.

Stilul și limbajul

Romanul denotă un stil hibrid, din el străbat la suprafață vocile îndepărtate ale naratorilor anonimi de speță folclorică, ale cronicarilor moldoveni sau ale povestitorului de la Humulești. Oglindirea reciprocă a acestor limbaje, care comportă cu sine propriile intonații, expresivități, structuri social-ideologice, poziții axiologice sau sensuri contextuale, generează surprinzătoare efecte stilistice. Autorul stilizează diferite forme ale narațiunii orale la graniță cu formele de vorbire nonliterară: reflecții științifice, declamații retorice, varii informații etc. Astfel că formulele specifice povestitorului popular („carevasăzică”) stau lesne în vecinătatea excursiunilor de natură livrescă: „Desigur, pictura, literatura – mai cu seamă poezia – au zurgăvit, cântat, consacrat alt punct-de-plecare; de-privire: fereastra”.

Aspirația autorului în vederea creării unei polifonii muzicale se conjugă cu dorința orchestrării unei plurivocități autentice a discursului.

Modelul acestei hibridizări trebuie căutat în primul rând în genurile dramatice ale folclorului român, în structurile imaginarului popular, care leagă poetic ideologiile din toate timpurile și sferile: „Mănenii aveau colindele lor, «păgâne» și amestecate, doar câte un vers, cel mult o strofă se vâra să amintească despre Iisus, că s-a născut, apoi numaidacă se întorceau la cerbi și brazi, la nunți cu stele, iar de colindat, colindau cum se colindă: în cete, umblând din gospodărie în gospodărie, după prietenie și neprietenie – și chiar dușmănie...”. Scriitorul preia de la aceste genuri modul de structurare a timpului și a spațiului în funcție de fenomenele naturale și evenimentele colective. Se instituie astfel un dialog (intertextualitate) cu modelele ce fac parte din același grup genetic, printre care cel al lui Creangă se profilează cu o deosebită pregnanță: „Aveam de gând să povestesc – din calidor – culesul viilor; și după aceea să povestesc bine-bine tescuitul; și după aceea să povestesc tulpurelul; și după aceea culesul păp’șoiu-

lui și, după ce dă omățul, să povestesc șezătorile ...; și să povestesc iarna-pe-uliță; și sara-pe-deal; și întreg Creangă”. Fragmentul poate fi interpretat ca un manifest, o profesiune de credință a acestui prozator care își etalează structurile narrative modelatoare ce determină caracterul proteic, eterogen, social, dialogic al romanului. În cele din urmă, autorul ajunge fenomenologic la arhetipul care îi modelează ex profundis morfologia narativă – modelul Creangă – la rândul lui polimorfic și inepuizabil.

Enunțurile romanului glisează în regimuri sociale eterogene, retorica lor etalând varii sfere de utilizare: de la limbajul științific, cronicăresc la cel familiar, uneori chiar licențios. Dincolo de a le accepta sau nu, menționăm faptul că expresiile grosiere reprezintă conștiința neoficială eliberată de ierarhiile și restricțiile autoritare și exprimă, în economia artisticului lui Paul Goma, dorința de a crea o lume polifonică, plurivocă, în măsură să spună adevărul neoficial în toate modurile.

Scriitorul acordă o deosebită importanță jocurilor de cuvinte și lexicului dialectic, care conferă narațiunii o atmosferă de basm. Extragem din limbajul basarabenilor lui Paul Goma cuvinte neaoșe, colocviale, vorbite ca „mașâna”, „calidor”, „armia”, „premare”, „coșâlca”, „abricoase”, „harbuz”, „păpușoi”, „chipăruși”, „cantalup”, „gionate”, „chistruit”, „burdihoc”, „borte”, „chișcați”, „boambe și plunghi”, „țăharcă”, ce conferă discursului originalitate, distrugând linearitatea comunicării. Este o minune că scriitorul a purtat cu sine prin ani aceste cuvinte, fapt care dovedește încă o dată dragostea pe care o poartă conaționalilor săi.

Ceea ce a fost remarcat de toată critica literară este capacitatea lingvistică a scriitorului, care dezvoltă o poetică specifică, prin folosirea următoarelor procedee:

Jocurile de cuvinte: „Ivane-Hoțomane, Ivan-Pravolslovan, minciunovan”, „fructă abia ructă”, „biciuită, ciocabocănită, lipăită, hăuită, icnită”, „trufandaua-chimirgeaua”.

Afereze, apocope, sincope: „Mnezău”, „Ai işi tu o lingură din borș-di-pește-din ceala ce mă'liga prăpădește? Mbălsămat cu multă foai'-verdi-leuștean? ,Nroșat pi la răsuflarea gurii mele, c-o mână di chiperi?”, „Tu rămâi cu băietu-cela. Can' l-a gasi pe domțători', vii fugulița să dai de știre, precumcă! Rămân. Să dau, pecumcă”.

Anagrame, deformări morfologice și prescurtări de sunete: „asolimentu” (pentru asolament), „Băsărabghie”, „multierile” (pentru moletiere), „băiatul lui domțători” „Moș-Iacob!; - Ce faaaaci Moș Ia'...?”, „- Hă, băi'țalu moș'lui!, „nu di-abricoase, di cele dolofănoase și anirăcioase”.

Sinecdote: „calidor”.

Elipse: „ori îți intră pe gură – ș-atuncea-i alt descântec, nu-l știu, numai femeile îl, dar ele nu-l spun”.

Calculul lingvistic, cuvinte adaptate din alte limbi: „Bez-arabia”, „ucitel”, „ciolovecii”, „săviețki grăjdian”.

Cuvinte compuse: „frațietate urso-oitică”, „albastrăvezime”, „binemirosoare”, „roșuaprins”, „bunădimineățatovarășinstructor”, „aurilă”.

Onomatopee, aliterații: „văd puf-pufurile de fum-fum din liulêua moșului (...) bărbații fumează numai țăhărci di tutun, dar voi fi auzit

eu de la cineva, ceva ci pip-oio, fiindcă din liulè nu poți face: liul-liul': nu s-aude", „Iartă-mă suflețel, tătucă, frate al meu, sunt un ticălos, un porc de câine, un vierme, un adevărat rus – ia vinavaaaaaaat!”.

Pleonasme, cacofonii: „să fiu mort de tot”, „caClasancitoare. Delaora șisa”

Crearea de cuvinte noi: „dealvaletic și prispalâu”, „onomul”, „puipuiă”, „Basarabie rainică”; „grup roșcravatesc” „școlarii cu patruvociile”, „cizme dansatrice”, „șoșontorogi”, „pielegoloasă”, „untuu”.

Geniul inventiv al limbii se manifestă pe deplin în romanul **Din Calidor**, care este o reușită invenție de funcționalitate lingvistică și consacră un stil aparte – stilul Goma. Codurile lingvistice normative sunt violate pentru a le descătușa și a le oferi libertatea rostirii.

Referințe critice

„Doi moldoveni dețin topul în evocarea și restaurarea paradisului copilăriei, Ion Creangă și Ionel Teodoreanu, fie că ne conducem după impresii sensibile și de gust, fie după judecăți așezate pe temeuri analitice ale istoriei și criticii literare. Lor li se poate alătura Paul Goma cu scrierea de maturitate **Din Calidor** și în mare parte cu **Arta reFugii**. Multe forme stilistice și modalități de gândire îi despart pe cei trei. Dar când spui Creangă apare în minte imaginea satului natal, Humulești, cu «Ozana cea frumos curgătoare», cu pupăza din tei, cu Cetatea Neamțului învăluită în ceață și în istorie, oglindindu-se neclintit în apele râului de pe colina ei împădurită. Când spui Ionel Teodoreanu se asociază în minte satul Medeleni. Ți se pare un loc nepus de apropiat, chiar dacă niciodată nu ți-a călcat piciorul pe acolo. Când spui «Mana», fără nicio prevenire, imposibil să faci legătura cu Paul Goma, cel închis la Gherla sau luptătorul pentru drepturile omului. Dar este suficient să parcurgi doar câteva capitole ale volumului **Din Calidor** ca să te crezi pe meleagurile humuleștene sau în satul copilăriei lui Ionel Teodoreanu; nu numai la Mana din Orheii sfinteii noastre Basarabii, devenită astfel prin suferință grea, de decenii și de secole”.

Petru Ursache

„Marele merit al lui Paul Goma e acela de a exprima adevărul cu o autenticitate ce nu admite nici o notă de contrafăcut și cu o ardoare etică ce nu permite nesocotirea măcar parțială a lui”.

Mihai Cimpoi

„Paul Goma face împreună cu înaintașii săi – Hașdeu, Stere, Vasile Coroban – șirul de basarabeni justițiar, inclemenți și incozi, mari vizionari vărsați din această margine de latinitate vitregită de istorie către centrul românismului, ca un ferment necesar, salvator, de vigoare morală și rezistență etnică. E un șir nu prea lung, dar suficient de reprezentativ prin modelele de caracter și de intransigență morală propuse și prin rezonanța acțiunii lor în timp”.

Andrei Țurcanu

“Romanul **Din Calidor** se remarcă nu numai prin documenta-

rism sau naturalism, ci și prin dialogismul intens nu numai în interiorul cuvântului, a citatelor în citate și alte structuri dialogice, dar și prin polemici artistice cu alte texte despre drama Basarabiei și, mai ales, cu Biserica albă și Povara bunătații noastre de Ion Druță. E adevărat, într-un dialog subtil cu Paul Goma intră Aureliu Busuioc cu Hronicul găinarilor. „Calidorul” devine treptat o Agoră a literaturii române din Basarabia.

Alexandru Burlacu

„Iar dacă de dragoste vorbim, iar scriitura lui Goma, «meree» declarație de dragoste «limbii-culturii» române, este atât de expresivă, memoria atât de vie, harul atât de vădit, luminos până la orbire (și negare!), avem certitudinea că misterele unicității, ale inegalabilei forțe evocatoare și al înfruntării cu succes a aglomerației de sfinți și mai ales de diavoli care populează opera și viața autorului, constau în «starea-de-calidor» a trăirilor «perspectivei-din-calidor» a existenței și a talentului artistic al «scriiturii-de-calidor». Fiecare și toate la un loc îi sunt coloană vertebrală, pilaștri de Kallos și Dolus literaturii române contemporane”

Raluca Lazarovici

Dispozitiv practic, exerciții

1. Explică semnificația calidorului, analizând identitatea biografică cu cea sufletească.
2. Identifică relația dintre diegeza romanului și traiectoria de viață a autorului. Comentează valoarea retrospectivității și funcția acesteia în actul narativ.
3. Paul Goma creează personaje-persoane diferite. Alcătuieste microportrete ale acestora având în vedere gesturi, atitudini, limbaje reprezentative.
4. Descrie universul copilăriei personajului-narator prin comparație cu același univers întâlnit la alt autor canonic. Precizează două asemănări și două deosebiri.
5. Identifică trei tehnici narative care particularizează romanul lui Paul Goma și comentează-le folosindu-te de citate reprezentative.
6. Precizează trei trăsături ale stilului narativ, întâlnite în romanul *Din calidor*, cu exemple din text.
7. Descoperă, pe lângă romanul realist-memorialistic, sentimental și eseistic, alte fețe ale acestei complexe cărți.
8. Pornind de la unul din citatele critice de mai sus, alcătuieste un eseu argumentativ de 20-30 de rânduri, în care, cu argumente pro sau contra să susții aceste afirmații.

Arta reFugii. Drama refugiatului.

Începutul unui exil perpetuu

Geneza romanului

Romanul **Arta reFugii** – o **copilărie transilvană** a fost scris la Paris, între anii 1985 și 1988 și constituie cel de-al doilea volet al cvintetului autobiografic. Ca și în celelalte piese ale ciclului autobiografic, Paul Goma tratează devenirea personajului Paul în context social cu mijloacele bildungsromanului. Autorul reia firul narațiunii întrerupt în **Din Calidor**, recapitulând primii săi ani de refugiu în

Ardeal. E momentul în care începe biografia sa de fugartist, hărțuit, amenințat, arestat, exilat. Lucrarea va vedea lumina tiparului în 1990, mai întâi în franceză, sub titlul **L'art la fugue** și, doar după un an, în română. În 2007 apare versiunea italiană, cu titlul **L'arte della fuga**. Cititorul de la Chișinău se bucură de apariția romanului în 1993, date fiind inițiativa lui Andrei Vartic și contribuția editurii fundației Basarabia.

Structură și tehnici narative. Sub semnul mutări

Romanul este interesant mai ales prin felul în care compoziția și tehnicile narative se racordează la reconstituirea epică a destinului basarabenilor în refugiu. Titlul trimite la aceste două paliere, fiind, pe de o parte, o expresie a motivul traumatic al re-fugiului, iar, pe de altă parte, o aluzie la „iubirea mea muzicală, Johann Sebastian Bach” (P.G.). Analiza narativă a romanului lui Paul Goma se cere a fi făcută printr-o raportare la muzica polifonică a lui Bach, a cărui piese muzicale evoluează în contrapunct pe trei, patru sau cinci voci distincte, interferând melodios. Cea mai cunoscută realizare a compozitorului german a fost ceea ce a intrat în terminologia muzicală sub noțiunea de **fuga** – exerciții complexe și dinamice de interpretare, menite a dezvolta dexteritatea începătorilor muzicieni. Potrivit specialiștilor muzicologi, fuga este cea mai dezvoltată formă artistică a stilului contrapunctic, o invenție ingenios elaborată la câteva voci. Atât crearea ei, cât și interpretarea necesită efort și dexteritate. Paul Goma transpune în scrisul său această tehnică de compoziție orchestrală, recurge la stilul contrapunctic și la baza tonală a fugii, pentru a sublinia măiestria („Artafugii”) de care au avut nevoie „basarabenii mult încercați” pentru a se ascunde de-a lungul și după anul 1944 de reprezentanții noii ordini, care îi hăituiau, prindeau și „repatriau în Siberia”⁶.

Arta polifonică marchează nu doar construcția subiectului, dar și discursului narativ. La fel ca în **Din Calidor**, în acest roman narațiunea are loc la persoana I, atestând coincidența naratorului cu personajul. Paul se vede confruntat cu experiența refugiului și nevoit, alături de părinți, să părăsească Mana natală din pricina cedării acestui teritoriu rușilor. „Aventura” transilvăneană este evocată din perspectiva unui copil maturizat înainte de vreme (Paul din timpul narațiunii), al cărui discurs interferează cu confesiunea de mult mai târziu a scriitorului (Paul din timpul scrierii). Între acești doi Paul se derulează un dialog intersubiectiv, un dialog în monolog, care creează complexitatea semnificațiilor, asigură funcționalitatea contrapunctului și dinamizează povestirea.

Denumirile capitolului jalonează punctele de staționare temporară a familiei Goma pe traseul geografic I. Gusu – II. Buia – III. Sibiu – IV. Buia – V. Șeica Mare – VI. În Gară și, totodată, marchează crizele psihologice prin care trece copilul expulzat din „Basarabia rai-nică” și obligat să reia, mereu de la început, procesul de acomodare la o nouă viață. Laitmotivul de bază al subiectului, ce cunoaște o serie de trateme, este cel al mutării. Majoritatea subcapitolului repetă ca un refren această deplasare disconfortabilă: I. 1. Ne mutăm..., 2. Ne-am mutat, 5. Iar ne mutăm, 14. Ne re-refugiem, II. 1. Iar ne mutăm, 2. Și încă ne mutăm..., 3. Și iarăși, iarăși, 4. Ei, uite: nu ne mutăm!, 6. Și încă ne mutăm, la Sighișoara, 7. Ne mutăm – dacă n-am fost repatriați,

8. În sfârșit!, Ne mutăm..., 9. Pauză – nu ne mai mutăm, 10. Și nu ne mai mutăm..., 12. Ne pregătim de plecare, III. 1. Ne mutăm, ne mutăm!, 3. ...și mă mut la liceu, III. 2. Până la liceu, să ne mutăm pe aici..., 3. Ne mutăm, ne mutăm, puținică răbdare, 4. vara anului '48: ne mutăm în altă lume, La toamnă mă mut la Șeica.

Repetarea acelorași teme este un loc comun al scriitorilor modernității, care prin această monotonie subliniază condițiile de înstrăinare și de dezumanizare a individului într-o lume indiferentă. Paul Goma folosește obsesiv prepoziția re- înaintea mai multor cuvinte (re-fugă, re-fu-git, re-refugiem, re-iau, re-pun, re-mutăm) pentru a sugera drama basarabeianului care, fără a călca în străinătate, se simte înstrăinat, „refugiat în propria țară”. Dacă eul liric bacovian este exasperat de universul static („de plumb”) al neantului, în care își pierde identitatea, atunci personajul lui Paul Goma dimpotrivă, consideră mișcarea, lipsa unui loc stabil, peregrinarea continuă, fie și în propria țară, ca fiind factori de erodare și de pierdere a identității.

Spre deosebire însă de Bacovia, a cărui poezie este marcată de tristețe apăsătoare, naratorul-personaj al lui Paul Goma etalează față de tragedia prin care trece o atitudine ludico-comică debordantă. Descrierile deplasărilor capătă mereu note burlești, având loc fie pe jos „cu primul tren” „prin balega reglementară”, „prin praf uscat și ocolind balegile moi și puturosioase”, fie cu ajutorul unui transport: „cu căruța ardelenescă”, cu „un faiton pentru ekskurse” (așa numește naratorul căruciorul pe care tata l-a pregătit pentru a căra mai ușor bagajele în caz de mutare urgentă sau mobila cu roți, adaptată la starea de vagabondaj: „Ca să fim pregătiți, motivează tatăl, ca să nu ne mai ia ca din oală și după aceea să ne plângem că nuștiuce, ca alții, că soartacrudă, că Rușii și așa mai departe...”) sau cu „diligența” jandarmriei. Această atitudine, precum și alte elemente narrative cinetice: prurietee sintactice, aglutinările, variația ritmică, imitația variațională, poliritmia conferă narațiunii dinamism și urmărește același scop de transpunere a rătăcirilor protagoniștilor.

A fi basarabeian rătăcitor în Ardeal

Începutul romanului consemnează o cădere din mit în istorie, menită să atenționeze asupra tragediei copilului izgonit din spațiul idilic al „acasei”. În refugiu, Paul nu-și va mai reregăsi paradisul, acesta rămânând pentru totdeauna localizat în satul Mana. Statutul de refugiat a stigmatizat copilul, afectându-i impresiile, deosebite de acelea pe care le putea avea într-o călătorie agreabilă. Chiar de la primele pagini ale romanului se impune o frontieră între personajele-refugiați și cele care sunt „ne-refugiați”, nuanțată prin cutume, vestimentație, mentalitate, gastronomie. Familia Goma și ceilalți învățători – Domnișoara Coban, Balteș, Savițchi, Pintilie – sunt nevoiți să-și estompeze identitatea de basarabeian și să se integreze în etosul ardelean, învățându-le graiul, datinile și obiceiurile. Comparațiile pe care le face personajul-narator între satul basarabeian și cel ardelean sunt relevante pentru înțelegerea psihologiei copilului rupt brutal de universul drag. Conștiința de refugiat lasă umbre asupra locurilor noi, totul i se pare lipsit de farmec. Spre deosebire de realitățile basarabene, mentalitatea, obiceiurile, comportamentul, limbajul, casele și bisericile ardelenilor par a fi absurde și străine. Stranie, mai ales, i se arată absența calidului, lipsindu-l de obișnuitul punct de reper al observației. Casele

ardelenilor sunt percepute ca friguroase și neospitaliere, iar locuitorii satelor nu mai au pentru Paul nimic din ciudățenia poetică a basarabenilor Moș Iacob sau Mătușa Domnica. Nimic din mâncărurile locului nu-l mai satisface pe gurmanul Paul, care preferă felurilor indigeste ale ardelenilor, plăcintele de altădată ale Mătușii Domnica. Nici chiar fetele nu mai ispitesc cu mirosul de altădată al mănencelor.

Mutările succesive dintr-un spațiu în altul îi permit naratorului să radiografeze diferite medii sociale, înregistrând în gradație racilele unei societăți în cădere progresivă, asupra căreia s-a întins aripa roșie a comunismului: intelectuali ignoranți, învățători limitați, preoți furând din ajutoarele umanitare destinate copiilor, păstori vânzători de oameni, funcționari brutali, „liberatori” aroganți etc. Avem astfel un tablou social al României în primul deceniu postbelic. La portretele umane se adaugă reconstituirea istoriei, naratorul aducând în scenă evenimentele care au avut loc în anii '40 în România: bombardarea de către forțele anglo-americane a orașelor București și Ploiești, reorientarea frontului român împotriva nemților de la 23 august, deportarea sașilor, repatrierea refugiaților basarabeni și bucovineni, distrugătoarea reformă sovietică din învățământ etc.

Pierderea copilăriei

Întors cu gândurile mereu spre Mana natală, copilul se protejează de abuzurile istoriei, fugind din ea „cu mare artă”. Alternativă la amintirile din prima copilărie sunt fantasmările în care micul Paul se retrage în prima perioadă transilvăneană, colorându-și existența privată de condiții normale. Atunci când istoria este povestită din perspectiva unui copil cu imaginație prolifică și sinceritate dezarmantă, adică nu în dialogurile obișnuite cu tatăl său, războaiele și odioasele înțelegeri politice par să fie un fel de basme cu zmei:

„– Fii atent! – mă uit numai la Cristian. Ziceam că eu sunt eu, dar tu ești Churchill – bine... Și fii atent: când a început războiul între tine și Hitler, Stalin s-a purtat ca un porc de câine, uite-așa se bucura și bătea din palme și-l felicita pe Hitler când te bătea pe tine și-i dădea și benzină, pentru avioane, de să te bombardeze pe tine, la Londra ta. Și-i zicea Stalin lui Hitler: «Daraghie Adolf, bate palma, că împărțim lumea: tu iei Franța și Anglia și-i rupi în bătaie pe toți democrații de pe-acolo, eu îți dau ce ai nevoie: și puști și cizme și conserve și benzină, lasă-mă pe mine cu Balticii, cu Polonezii, cu Basarabeni și cu Bucovinenii de Nord»... Au bătut palma, dar nu s-au înțeles la-mpărteală – se iau la bătaie înde ei! Hitler cu Stalin!”

Atâta timp cât Paul se află sub protecția mamei, faptele exterioare nu-l afectează radical. Romanul **Arta reFugii** poate fi citit și ca un poem dedicat mamei, ca o apologie a maternității protectoare. Figura mamei este una centrală în economia romanului, ei îi revine, ca în matriarhat, rolul principal în viața economică și spirituală a familiei. Mama este o zeitate în orizontului domesticității, garantul integrității universului mirific al copilăriei, reperul existențial fundamental, modelul intelectual și al ținutei morale. De la mama, Paul a deprins gustul pentru scriitură și jurnal, căci tânăra învățătoare înregistra, consemna în „caietele” ei specificul și obiceiurile locurilor prin care soarta i-a dat să treacă. Naratorul îi dedică de-a lungul romanului adevărate recitaluri poetice, care elogiază însușirea ei de a-și menține demnitatea în orice circumstanță, capacitatea de inventivitate și inteli-

gența practică.

Trădarea ciobanilor din satul Buia cade ca un fulger peste copilul aproape obișnuit cu rutina mutărilor. Într-o noapte în care familia Goma se ascundea la o stână montană tatăl este lovit cu bâta în cap și legat cu sârmă, mama și copilul prinși și predați jandarmilor. Bacii ardeleni se lasă atrași de recompensa pe cap de refugiat promisă de noua conducere și hotărăsc să captureze familia de basarabeni ascunsă în pădure. Trimiterea fină la balada Miorița sau la romanul lui Sadoveanu Baltagul este percepută lesne, confirmând încă o dată constanta înclinație națională de a scoate profit din vinderea aproape-lui. Relatăta de un copil, povestea capătă note dramatice, chiar dacă are un final ceva mai fericit. Tatăl falsifică actele membrilor familiei, ascunzându-le originea de basarabeni și astfel ei scapă de pericolul repatrierii forțate.

Însă impactul cel mai dezastruos asupra copilului îl are arestul părinților săi. Fiind bănuți că ar putea fi autorii aruncării unei bombe în școala unde ei își țineau lecțiile, mama și tatăl sunt arestați de Securitate și „depuși” la sediul său de la Mediaș. Întors de la școală, Paul găsește ferestrele negre și casa friguroasă. De îndată se pomenește singur-singurel, aruncat violent într-o lume fără protecție familială, în mila străinilor. De acum înainte viața i se derulează între gară și Securitatea din Mediaș.

Pierzându-și familia, copilul se transformă într-un adult, într-un basarabean care face „cât trei adulți ardeleni”. Această experiență fundamentală provoacă expulzarea lui din univesul idilic al copilăriei, ruperea lui definitivă cu Paradisul. Arestarea părinților săi i se pare o absurditate, confirmată de lipsa de explicații și brutalitatea temnicerilor. Fără mamă și tată viața îi devine un Infern. Reperul situațional nu mai poate fi calidorul, fie și imaginar, din Mana și nici măcar jocul „de-a mutarea” în fantasmare, ci în interdicția asumată de matur, pe care Paul și-o autosugerează insistent: „Să nu plângi, că dracul te ia – dacă plângi!”. În ultima secvență a cărții această formulă domină orchestrația narativă, estompând micile evadări în halucinațiile (în țara Portocalia) provocate de durere, frig și foame. Scena din finalul romanului, care reprezintă întâlnirea lui Paul cu mama în sediul Securității, este una senină. La vederea mamei pe hol copilul, devenit de curând un tânăr, este copleșit de emoții și lacrimi, dovadă a faptului că trauma psihologică nu l-a abrutizat: „Să nu plângi, când râde mama?”. Portretul mamei este zguduitor prin forța emotivă emanată în descrierea gesturilor și a mișcărilor ei:

„Mama mea nu s-a schimbat aproape deloc. Mama mea e mama mea, nu se schimbă – să nu plângi, că.

Mama mea. Mama mea. Mama-mama-mama. Cea mai grozavă mamă din lumea-mare.

Se oprește la doi pași de mine. Ține buzele strânse. I-s strânse de tot buzele. Nu înțeleg, dar așa e mama mea, grozavă; cu gura închisă, cu gura strânsă-pungă, zice tărișor:

– Regulamentul permite unei mame să-și îmbrățișeze copilul? (...)

Mă îndepărtează de la pieptul ei, mă privește, îmi râde, apoi iar mă apropie și mă strânge tare-tare. O strâng și eu – nu prea tare, am crescut mult, nu-mi pot controla forțele. O strâng, cu toate că mama miroase a mușgeai – de la beci, desigur; și a jeg, a slin, a nespălare; și a pipicaca miroase mama

mea, mama mea, mama. Așa că o strâng tare, tare de-i trosnesc oasele.

Dar mama râde și face din cap, așa, că adică, ia te uită ce forță! Mă îndepărtează, mă apropie, râde, în continuare, însă cu lacrimi; râde cu icnituri de plâns, suspină cu chicote de râs. Și tot plângând și tot râzând și tot mirosind a jeg și a cacapi și a muced, mama mea îmi strecoară, îmi picură în ureche, pe silabe – cuvinte: scurte, numi subiecte, fără predicate.”

Trăind cu șocurile unor evenimente care îl afectează decisiv, copilul rămâne integru din punct de vedere etic și uman, constituind o lecție de rezistență împotriva vicisitudinilor vieții.

Condiția de marginal

La nivelul general-uman romanul **Arta reFugii** transpune drama „fugartistului” aflat în imposibilitatea de a se integra în societate. Basarabeni lui Paul Goma de după catastrofalul an 1944 încep să facă parte din acel grup de marginali expulzați din societate. Tragedia se amplifică enorm în cazul lor, dat fiind faptul că ei trăiesc condiția de refugiat, de răătăciți, de „înplus” în propria țară, fără măcar să fie reprezentanți ai minorităților naționale. Chiar dacă romanul tratează o problemă postmodernă, basarabeni lui Paul Goma nu fac parte din acea periferie a societății locuite de o umanitate reziduală, cu exemple de comportament și limbaj dezinhibat și cazuri patologice. Convulsii patologice are doar istoria în romanele scriitorului, omul demonstrând, dimpotrivă, o vitalitate exuberantă. Marginalul lui Paul Goma se înscrie în acea categorie de personaje cu comportamente subversive, cu manifestări carnavalești⁷.

Romanul lui Paul Goma ne surprinde prin bogatul repertoriu carnavalesc. De aici ne vine impresia stranie pe care o lasă comportamentul oarecum excentric al personajelor și, mai ales, al copilului cu preocupări de matur. Autorul carnavalizează „amintirile din copilărie”, propunând o alternativă artistică de biografie. Cu aceeași luciditate, el carnavalizează morala, istoria, politica și chiar frica față de moarte, gesturi pe care le interpretăm ca pe o tentativă de inversare a ierarhiilor, afirmând puterea celui slab. E vorba aici de valorificarea dimensiunii subversive a carnavalului, în rezultatul căreia basarabeanul slab, vulnerabil, marginalizat, călcat în picioare de istorie capătă o bizară măreție.

Conștiința „subversivă”, „disidentă” și „carnavalescă” caracterizează spiritul secolului a XX-lea. Pentru Paul Goma, literatura este o sursă virtuală de libertate, o modalitate de demolare a constrângerilor și a limitărilor de tot felul.

Cel mai mare copil creator de limbă română

Stilul inconfundabil al lui Goma se datorează limbajului savuros, înclinat spre oralitate, de care dă dovadă în fiecare roman. Refugiul în Transilvania îi permite autorului să doteze limbajul naratorului cu expresii ardelenice. Pentru a atenua evidența tragică a cotidianului, mama îi face copilului lecții de inițiere în vocabularul și mentalitatea localnicilor. Treptat aflăm că pentru bucătăria de vară, ardelenii folosesc cuvântul „bòcăză”, pentru tabla de pe casă – „blechiul”, pentru paracliser – „crâsnic”, pentru ciorap – „strimf”, pentru basma – „cârpă”, iar pentru batistă – „cârpuță” etc. Vizitiul este numit „cociaș”, iar școala este numită de ardeleni „ișcolă”. Și altele cu specific local: „răpchit” (răpit), „aive” (aibă), „ardileni” (ardeleni), „colo-

ri” (culori) etc. Poetica specifică se desfășoară și aici cu toată splendoarea prin utilizarea aceluiași procedee: jocuri de cuvinte, anagrame și deformări morfologice, tautologii și paradoxuri, parafraze, derivări parasintetice, prefixoide, onomatopee și desigur, crearea de cuvinte noi.

Referințe critice

„Experiența ulterioară a exilului face ca aceste aspecte ale copilăriei, ținutului natal, peregrinajului perpetuu prin diferite sate transilvănene să fie văzute într-o lumină mai pregnantă și să constituie o experiență fundamentală, biotică și scripturală deopotrivă care conturează profilul sinelui refugiat. **Arta refugii** devine o artă a reamintirii, act mnemotehnic întemeiat pe re-scrierea experienței refugiului într-o Transilvanie care nu poate percepe pericolozitatea invaziei rusești, nici drama insecurității, „înplus”-ului în propria țară. Tonalitatea ironică și condescendentă este similară celei din **Amintirile...** lui Ion Creangă, deși jocurile copilului Paul Goma surclasează pe alocuri manifestările predecesorului literar”.

Daniela Sitar-Tăut

„Nu știu cât de convingător este Paul Goma ca om al scriiturii (potrivit gusturilor mele literare este mai mult decât un scriitor tulburător, este un restaurator al limbii române), dar este dincolo de orice îndoială exemplul generic pentru normalitate, în sensul în care explică însuși Domnia Sa înțelesul simplu al menirii scriitorului: acela de a rosti adevărul, indiferent de împrejurări, cu atât mai apăsător într-un mediu sugrumat de cenzură și de tot felul de constrângeri”.

Flori Bălănescu

„Goma nu cosmetizează, nu glazurează hapul, nu are timp și dispoziție pentru strategiile seducției. El își eliberează cuvintele în regimul unei urgențe ontologice, scindat hamletian între «a fi» și «a nu fi». Obligat de istorie să înghită, scrisul lui Goma împrumută ceva din spasmul organic al îngerului din Scriptură, «vărsând» cartea cea plină de amărăciune”.

Ovidiu Nimigean

„Expresie a unei sensibilități hipertrofiate, fraza lui Paul Goma se supune altor reguli decât celor ale sintaxei convenționale – unor reguli ale sincerității neîngrădite. Codul lingvistic este nevoit să se flexibilizeze, să se reformeze pentru a-l exprima pe scriitor la cotele lui de intensitate maximă a trăirii. Discursul sparge schemele, pentru a se descătușa într-o rostire totală”.

Nina Corcinschi

Dispozitiv practic, exerciții

1. Analizează semnificația titlului **Arta reFugii** prin analogie cu tehnica contrapunctului și cu muzica lui Bach.
2. Comentează leitmotivul mutării/al înstrăinării și semnificațiile lui prin îndepărtarea de matricea originală, de Paradis.
3. Cum transpune artistic Paul Goma pierderea identității. Comentează de-a lungul a 10-20 de rânduri?
4. Realizează portretul moral al mamei și comentează rolul aces-

teia în evoluția lui Paul.

5. Precizează momentul maturizării personajului-narator și consecințele acesteia.

6. În ce constă valorizarea carnavalului? Oferă exemple din text.

7. Identifică și interpretează particularități ale discursului narativ.

Ostinato. Imaginea universului concentraționar.

Expresia stării de întemnițare și apologia libertății în forme muzicale
Geneza romanului

Paul Goma și-a început romanul **Ostinato**, sub titlul **Cealaltă Penelopă, cealaltă Ithacă** prin 1962, pe timpul când se afla în domiciliu obligatoriu în satul-nou Lătești, Fetești. Prima variantă a romanului este realizată în toamna anului 1965, iar cea definitivă în 1966, la Vad, Făgăraș. Nu va apărea în română decât după 26 de ani, fiind respins până atunci de cenzură. Scriitorul hotărăște să-l trimită în Occident, unde, în 1971, apare simultan în germană (**Ostinato**), franceză (**La cellule des libérables** (în traducere directă – „Celula liberabililor”) și italiană (**Ostinato**). Prima ediție de carte a cunoscut îndată o foarte bună receptare în presă internațională și s-a vândut în timp de două săptămâni. În România însă romanul este interzis, iar autorul supus urmărilor și presiunilor. La Târgul de carte de la Frankfurt, unde a avut loc lansarea ambelor traduceri, delegația română și-a retras standul în semn de protest față de publicarea în Germania de Vest a cărții **Ostinato**, considerată „o armă a dușmanului în politica internațională”, fapt care a sporit în fond faima scriitorului. În 1972 **Ostinato** a ieșit într-o ediție de buzunar, la „Suhrkamp”, iar în 1973 a apărut în traducere neerlandeză (**Ostinato**). În limba română a fost editat în 1991 la Editura Univers.

În 1967 revista germană din România *Neue Literatur* pregătește publicarea unui fragment din **Ostinato** în traducerea Anemonei Latzina și Dieter Schlesak. Intrând în redacția revistei, Miron Radu Paraschivescu își aruncă ochii peste manuscrisul romanului și exclamă: „Dar băietu-cesta e un Soljenițin român!”. Emblema de disident i se întipărește rapid și definitiv în Occident, lui Eugène Ionesco nu-i rămâne decât să adauge faptul că Paul Goma este „singurul disident român cunoscut”.

Universul concentraționar

Romanul **Ostinato** este o marturie cu valoare de document istoric despre închisorile comuniste și, totodată, o ficțiune literară, un roman bine construit după regulile naratologiei moderne. Fiind primul roman despre penitenciarele perioadei staliniste în literatura română postbelică, **Ostinato** este și un ingenios experiment literar cu tentă reformatoare.

Ostinato face parte din așa-numita literatură carcerală, care este un fenomen distinct în literatura de după 1989, grație unor scriitori ca Nicolae Steinhardt (**Jurnalul fericirii**), Ion Ioanid (**Închisoarea noastră cea de toate zilele**), Theohar Mihadaș (**Pe muntele Ebal**) ș.a. Împreună cu alte cărți ale lui Paul Goma: **Camera de alături**, **Ușa noastră cea de toate zilele**, **Gherla-Lătești**, **În cerc**, **Garda inversă**, **Patimile după Pitești**, **Culoarea curcubeului '77** (Cod „**Bărbosul**”), aceasta este o mărturie zguduitoare a unei experiențe trăite și asumate până la capăt în Gulagul comunist. Omul care a stat

șapte ani la închisoare și în domiciliu forțat și căruia i s-au întocmit 42 de dosare hotărâște să-și evoce experiența concentraționară pentru a demasca sistemul politic al minciunii și pentru a înregistra în memorie principalele cauze ale alienării individului în timpul totalitarismului. Romanul dezvăluie viața deținuților sub regimul comunist din România anilor '50-'60, reconstituind umilințele îndurate de către prizonierii închisorilor staliniste. Prin aceste cărți locurile de detenție comunistă: Jilava, Pitești, Aiud, Gherla, Sighet, Canal, Bicaz, sunt lipsite de secret.

Compoziția romanului

Punctul de plecare al romanului a constituit, potrivit unei mărturii a autorului, un fapt real petrecut în închisoare, care i s-a părut o nouă versiune a mitului Penelopei⁸. În roman însă povestea femeii care își așteaptă soțul ani la rând cu credință și răbdare este colaterală, făcând ansamblu cu alte teme ale detenției. Evenimentele romanului se consumă în spațiul strâmt al unei celule de închisoare comunistă. Pentru a sugera orizontul fizic și spiritual al celor închiși, Paul Goma recurge la o construcție sferică, folosind tehnica cercurilor concentrice sau mișcările dus și întors în punctul inițial.

Prima parte („Prima carte”) descrie acțiunile din „camera de eliberare”, unde sunt duși câțiva deținuți proveniți din diferite sfere sociale (țiganul Guliman, Nea Bazil, Gică Sotir, Ilarie Langa ș.a.). Aceștia, timp de o zi și o noapte, vorbesc, discută, reacționează, răspund, întrebă, visează sau își amintesc trecutul privind experiențele lor în alte penitenciare ca Pitești, Jilava și Canal, relațiile cu femeile lor, fidele sau infidele, preferințele în materie de mâncăruri, reflecțiile asupra romanului lui Dostoievski, Crimă și pedeapsă, sau asupra principiilor care funcționează în muzică. Povestea lui Ilarie Langa, unul din cei aflați în camera de eliberare, se reține în mod deosebit. Fostul student la Facultatea de Filologie își ispășește, de-a lungul a unsprezece ani, gestul disperat de a-și elibera mama bolnavă de chinurile fizice, infuzându-i, la rugămintea ei, o doză mortală de morfină. În tot acest timp Langa este așteptat cu evlavie de Catinca. După ce este eliberat, continuă să se simtă închis, ajungând să constate că, pentru el, libertatea este tot închisoare.

Evenimentele din partea a doua („Cartea a doua. Rotund”) a romanului se concentrează într-un scurt discurs distorsionat, cu multe omiteri de litere, cuvinte și chiar părți ale frazelor. Cele câteva indicii trimit la povestea și visele lui Ilarie Langa din prima parte a romanului. Șuvoiul de cuvinte creează o atmosferă apăsătoare, de halucinație, transmitând starea de spirit a deținuților nevoiți să se afle zile în șir în spațiul închis, limitat al celulei. Partea a treia, intitulată Înapoi, din treaptă în treaptă, se suprapune, încă o dată, pe temele părților anterioare, completându-le și nuanțându-le mai ales în ceea ce privește amintirile și reveriile lui Ilarie Langa. Astfel că acțiunea romanului se desfășoară pe parcursul a câtorva ore în timpul cărora personajul-narator parcurge itinerarul dus-întors al memoriei, un itinerar imaginar-simfonic, în timp și contratimp.

Fiind convins că tradiționalele construcții epice nu pot transmite experiența insuportabilă a gulagului, Paul Goma își propune să experimenteze formule narrative moderne. Reformarea a atins, în primul rând, subiectul care nu mai dispune evenimentele relatate în ordinea

logică a succesiunii, ci în una a simultaneizării. Scriitorul îi dă romanului **Ostinato** o arhitectură narativă simultaneizată, contribuind la inovarea romanului românesc modern. Evenimentele din cele trei părți ale romanului nu se succedă, ci se suprapun ca într-un palimpsest, evoluează în lumi paralele, se desfășoară la nivele diferite, între vis și realitate. De aceea, scriitorul apelează la tehnicile muzicale ale simfoniei polifonice, care facilitează o arhitectonică ce cuprinde simultan mai multe linii tematice, registre stilistice, voci, hotărând să le aplice în literatură.

Preocupat atât de moralitate, cât și de construcție, Paul Goma își edifică pe osatura formei simfonice ostinato un program moral și estetic. Cuvântul „ostinato” în italiană înseamnă „încăpăținare”. Semnificația constă în obstinație, în încrâncenare, în încăpățânarea de a repeta tema anunțată. Scriitorul își propune să atace repetat pe cei care i-au transformat viața lui și a multor oameni în iad, informând cititorii asupra identității indivizilor care se fac vinovați de susținerea sistemului dictatorial stalinist. În terminologia muzicală, ostinato constituie basul care repetă același desen muzical într-o lucrare polifonică (basso ostinato). Împreună luate, aceste dimensiuni – ideea de insistență tematică și tehnica muzicală – sunt propice pentru un foarte ingenios experiment literar: supunerea formei ostinato conținutului care transpune infernul închisorilor comuniste („mai potrivit ar fi de aș spune: am lăsat «forma» să vină, să parvină, să provină singură, ca o consecință firească a fondului” P. G.).

Romanul îmbină formula memorialului de închisoare cu narațiunea literară tradițională a „poveștii în ramă”. Naratorul evocă evenimentele care au loc în celulă, însă, pe lângă vocea naratorului, intervin și cele ale deținuților, care își povestesc pe rând, ca în Decameronul lui Boccaccio sau în Hanu Ancuței lui Mihail Sadoveanu, viața de până la întemnițare (naratori flotanți). Narațiunea lui Ilarie Langa balansează între evocarea unor fapte reale și fapte imaginate sau visate. Scriitorul utilizează mai multe tehnici narrative cum sunt montajul discursurilor naratoriale, inserțiile onirice, tehnica reveriei, fluxul conștiinței, solilocul, monologul dialogat, limbajul interior, intertextualitatea etc.

Ieșită din comun este și topografia textului care tinde să depășească aspectul obișnuit. Pe lângă utilizarea lor grafică normativă, literele și cuvintele sunt impuse să dea o reprezentare a lumii în relief. Deși, la momentul scrierii romanului *Ostinato*, experimentările asupra aspectului grafic sunt cunoscute de mult timp în Occident, nu le întâlnim la vreun alt autor român. Criticul literar Eva Behring vorbește despre o „șesătură textuală” aparte a lui Paul Goma care îi dă scriiturii sale o consistență estetică inconfundabilă, iar Tatiana Slama-Cazacu apreciază „adevărata performanță tipografică” și „semiotica grafică”.

Toate aceste tehnici experimentale împiedică sinteza, textele constituind un puzzle de subiecte și semnificații care este cu greu refăcut de cititor. Această dificultate, înscrisă în structura romanului, se vrea ea însăși expresia coșmarului, a zădărniceii simțite de cei izolați în închisoare. Piedicile de lectură sunt menite a crea climatul, starea necesară pentru a pătrunde și înțelege adecvat efectul anihilant, sufocant al vieții concentraționare asupra individului.

Teme și motive contrapunctate

Într-un interviu, realizat de Schmidt-Häuer în 1971, după lansarea romanului **Ostinato** la Târgul de Carte de la Frankfurt, Paul Goma vine cu următoarea definiție a romanului său: „**Ostinato** nu este nici roman-politic, nici roman-autobiografic, nici roman-diatribă (pamflet). Ci un roman, deci și autobiografic, și politic, și diatribă, și... Produsul, secreția unui om despre oameni. Produs cu intenții artistice. Roman, expresie totală fiind, nu putea ocoli aspectul «politic» – cine afirmă că se poate scrie roman «nepolitic» în lumea noastră, în timpul nostru – acela minte; și îi minte pe cititori. Politica nu e o profesie, nici o atitudine de circumstanță, apartenență la o formație, grup, partid în vederea obținerii unor avantaje – politica este viața în polis, viața publică, iar viața este substanța romanului.”. Romanul este expresia unei personalități ancorate într-un anumit timp și spațiu, care se deschide multiplelor solicitări ale vieții, surprinzând-o „așa cum este”, polifonică, în mod simultan și/și, nu „așa cum trebuie să fie” într-un proiect abstract. Viața îi dictează romancierului arhitectura fluidă a contrapunctului, care pune în mișcare derularea simultană a mai multor linii tematice – contratemele.

Naratorul efectuează multiple ocolișuri de memorie, reactualizând evenimente și punând în discuție varii subiecte și teme. Ceea ce în primul rând urmează să reconstituie cititorul este tabloul complex al realității din închisorile comuniste, pe care autorul o cunoaște din interior și o relatează în cunoștință de cauză. Aflăm mai multe amănunte ale vieții de celulă, pe care deținuții încearcă să o spele de monotonie prin evocarea sau inventarea unor întâmplări din lumea exterioară. Discuțiile cu Oscar sunt un pretext pentru Langa de a-și expune considerațiile asupra unor aspecte extrem de variate în materie de istorie, filozofie, artă, religie, literatură, viață mondenă, gastronomie sau „cum-se-spunecodobatură-în-franceză”. Paul Goma nu evită a introduce și alte teme interzise, cum sunt detențiunea politică, mișcările studentești din 1956, represiunile de tip stalinist etc.

Tema structurantă a romanului este detenția, privarea de libertate și consecințele pe care le are aceasta asupra individului. Deși romanul a fost receptat ca fiind unul politic, dezvăluind crimele din era stalinistă a României, Paul Goma susține că, la început, nu avea intenția să abordeze problemele politice sau ale deținuților politici, doar că, pe parcurs, nu le-a putut evita pentru că închisoarea comunistă se face vinovată tocmai prin tortura oamenilor cu viziuni ideologice opuse. Intenția inițială era să transmită starea de izolare forțată, de întemnițare și de insecuritate în societatea închisă a dictaturii. Urmările psihice și existențiale ale perioadei staliniste fac obiectul analizei și figurației artistice. Romanul se termină sub semnul întrebării: ce ar putea să facă în societate un om eliberat, care și-a petrecut trei sferturi din viață în climatul distrugător al temnițelor comuniste? Ce poate gândi un individ, ani la rând traumatizat de dictatură și umilință? Iată un fragment din monologul lui Ilarie Langa având încărcătura dramatică a discursului hamletian:

„Afară e soare, aer, vânt. Și aceeași, aceeași spaimă care pândește de dincolo de soare, dincolo de vânt. Ori chiar din lăuntru lor... Așa are să fie totdeauna? Chiar după ce am să mă eliberez? Chiar după ce vor trece 3, 4, 10 ani? Aceiași spaimă?... Cumplită pedeapsă, libertatea să-

ți fie mai închisoare decât închisoarea... Sau nu. Altfel: libertatea să-mi fie pentru totdeauna amenințată, să conțină – și la vedere – viitoarea închisoare. Libertatea să nu fie decât... uvertura închisorii... Locul cel mai ferit, cel mai neprimejdut, e tocmai cel mai adânc, din inima primejdiei, acolo de unde nu mai ai unde coborî, acolo unde nu mai ai ce pierde”.

Romanul lui Paul Goma este o reflecție despre limită și libertate. Contratemă la privarea de libertate este libertatea însăși, la care deținuții din „camera de eliberare” ajung mereu în convorbirile lor. Scriitorul nu-și consumă subiectul romanului în spațiul fizic al închisorii, într-un univers cu ușile închise, ci îl împerechează cu contrasubiecte fictive, imaginate, care au constituit întotdeauna forme artistice de realizare a aspirației umane spre libertate. Revenirea obsesivă („basul ostinato”) la motivul libertății are loc la toate nivelurile textului, pe acest fundament se stratifică țesutul politematic. Treptat romanul **Ostinato** devine o apologie a libertății.

Iubirea este tema cu cele mai multe variațiuni în roman. Deținuții revin mereu la discuțiile pe tema iubirii, recompunându-și fostele relații cu femei reale sau imaginate. Șezând în celula liberabililor, ei își cultivă gândul că afară sunt așteptați și iubiți de cineva. Pornind de la imaginea unei protagoniste reale, întemnițării o completează cu însușirile care, de fapt, traduc dorințele lor, transformând femeia într-o ființă ideală, ce reprezintă perfecțiunea. Catinca, Tina, Teodora, Dora sunt numele cele mai des invocate în roman. Aceste femei reale sau imaginate compensează privările la care sunt supuși prizonierii ani la rând. Femeinitatea capătă sensul de speranță și așteptare, iubire și protecție, libertate și salvare.

Un laitmotiv al trecutului și o obsesie a prezentului constituie amintirile lui Ilarie Langa legate de mama sa. Abordarea problemei dreptului la izbăvirea de supliciu fizic prin moarte constituie, la momentul apariției romanului în spațiul românesc, o faptă extrem de îndrăzneată. Impresionează mai ales transpunerea metamorfozelor psihologice ale tânărului măcinat de dragostea și vina față de mama sa. Obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare, ca și aspirația spre libertate, sunt două dominante inseparabile, teme-gemene, în creația lui Paul Goma. Ele se repetă neîncetat, se asociază cu alte teme în plenitudinea acordului, investindu-se în ipostaze și forme inedite cu dimensiuni expresive noi. Această muzică liberă, ardentă, mistuitoare, năvalnică a lui Paul Goma ne oferă, fără doar și poate, un deliciu estetic aparte, precum și o lecție de umanitate și iubire.

O altă temă a romanului este memoria, literatura lui Paul Goma având și funcție vindicativă. Scriitorul își propune să nu uite pe niciunul dintre torționarii săi („...și m-am hotărât să nu-i uit și, mai ales, să nu-i tac”, „Să pun pe hârtie tot”), înregistrându-i în scrierile sale. În privința gardienilor, călăilor, directorilor de închisori și a altor indivizi ai sistemului, amintirile lui Paul Goma sunt sumbre. S-a spus despre scriitor că are dezvoltată mai ales memoria suferinței, că a cercetat aproape microscopic efectele torturii asupra corpului și a sufletului. Scriitorul, martor ocular al timpului, își propune să păstreze și în ficțiune, nu doar în documente și mărturii, numele adevărat al torționarilor, turnătorilor, bestiilor, securiștilor frustrați, ticăloși, vio-

lenți și sadici, urând intelectualii pentru superioritatea lor. În privința acestora, memoria scriitorului rămâne extrem de vie și creatoare de portrete pitorești, pictate în tuș negru.

O problematică aparte a romanului este urmărirea mecanismelor pe care închisoarea le acționează asupra individului, făcând din el un învins. În acest roman, dar și în următoarele întâlnim multe scene în care reeducatorii din penitenciare produc ceea ce s-a numit „spalare de creier” și „creare a omului nou, socialist”. În același timp, Paul Goma demască toate formele de delațiune, prin care „învinșii” din închisori încearcă să obțină privilegiile și chiar eliberare.

Scriitorul ține să completeze acest evantai de teme cu meditații teoretice privind metoda de creație a sa. Fragmentul în care Ilarie Langa vorbește despre felul în care este exprimată acțiunea în vis, muzică, pictură, sculptură și literatură este concludent și ne oferă o cheie de lectură atât pentru romanul **Ostinato**, cât și pentru celelalte lucrări:

„Ilie a urmărit «dezbaterea» cu interesul grăbitului să se ocupe de-ale sale – îi rămăsese ca un păr pe limbă ultimul vis: un buchet de cristale pe care îl știa ca fiind muzica.

Se poate, deci. Cu atât mai vârtos cu cât am citit sau mi-a spus Oscar, când nu dormea, că visul durează cât epica lui. Deci visul este nu o desfășurare de acțiune egală ca timp cu o aceeași acțiune la suprafață, ci un concentrat, o pastilă – un acord. Dar o stare – de panică, de satisfacție, de neliniște, de extaz, ce este, în vis: «desfășurare» sau concentrat? – răspunsul pe data viitoare. Așadar, întreaga succesiune, în timp, se comprimă (în timp), ori se afla comprimată, iar în secunda, în zecimea de secundă dinaintea trezirii, explodează, altfel cum să numești formidabila viteză cu care se derulează, explozie care anulează succesiunea, dar trezitul o repune la loc, pentru a o putea memoriza, povesti?

Se poate, deci. Simultaneizare. Dacă este posibilă în vis, în acest lanț de imagini, de ce n-ar fi posibilă în muzică, unde există deja un precedent: acordul?”

Ce este literatura pentru Paul Goma? În primul rând, arta cuvântului este un spațiu ideal al libertății atât a autorului, cât și a asociatului său în desăvârșirea creației – cititorului-interpret. Acesta din urmă trebuie să participe și să aibă libertatea de a improviza și de a completa intenția autorului. În al doilea rând, scriitorul împărtășește concepția despre literatură ca o ordine simultană. Pentru a constitui o sursă a inovațiilor ulterioare forma literară trebuie să conțină „comprimate”, „pastile” tematice, cărora interpreții să le dea desfășurare în propriile contribuții. Așa cum se construiește acordul în muzică sau se înlănțuie acțiunile în timpul visului, creatorul de literatură trebuie să-și articuleze temele, urmând noua deschidere în câmpul artei anunțată de Bach în compozițiile sale polifonice. Pentru a exprima formal, complex și compozit ipostazieri pluritematice, înțelesuri filosofice și trăiri adânci, autorul se cuvine să fie un virtuoz, să dovedească un nivel înalt de tehnicitate.

Stilul și limbajul

Paul Goma are o forță a creației orale ieșită din comun. În plus, este un mare amator de inovații lexicale, cultivând un adevărat hedo-

nism lingvistic. Această vocație se manifestă exacerbat în limbajul personajelor sale, constituind nota distinctivă a scrisului său. Spre exemplu, țiganul Guliman rămâne memorabil tocmai prin vorbirea lui, amintind de personajele pitorești ale lui Ion Luca Caragiale:

„– Ce 'iceai că să-i tranzmi' condiții personale, don'generalazimâne mareșal? – apoi în șoaptă sonoră: De-l jignești pe băiatu c-o țigare dă tutunu' d-acela bunu'-i tranzmi' să-ți vie urgent cu paché – este că n-ai mai beneficiat? Dămult? Dacă dai doo cuie dă coșciug, pui vorba bună un'e tre', de să-ți acorde d-un vorbitornic – este că ți-ar cădea gând la gân' cu bucu' ș' la 'șternut...? - ajuns aici, Guliman explodează între-un chiot de răs tabagic, curmat oportun cu palma binecrescută la gură: Par-don! Scozațbonsoar!

– Vezi să nu-ț' pardonesc io una... Gura și mișșșș'!

– Mij', donlocotinen', păi ia să nu miș' – da cum facem, soro, cu trampa?

– Io nu-s soră cu tine, hoțule!

– ... să nu zici că ți-i târșă de-o favorizanie, că nu te mai consider! Pardondonior – ș-on iepure chior...”

Scriitorul este un virtuos creator de portrete lingvistice ale personajelor. Această conștiință lingvistică nu are interdicții, sondând tot spectrul lexical. Argourile, expresiile grosiere, cuvinte licențioase indică, în cazul gardienilor, nivelul intelectual scăzut, iar, în cazul deținuților, au funcția de a exprima revolta față de orișice sistem opresiv și năzuința lor de compensare a lipsei de libertate. Înclinația de a remodela limba română în conformitate cu nivelul cultural al personajelor din rândul deținuților, dar, mai ales, din cel al gardienilor provoacă stupoare și fascinație. Imitația lingvistică a dialogurilor dintre indivizii care populează închisoarea, cruzimea expresiei, limbajul necruțător, oralitatea, șaradele, calambururile, prestidigitația de cuvinte și sunete conferă narațiunii un tonus deosebit. Violența limbajului reflectă, după Marta Petreu, „violența realului”.

Personajele romanului apasă mult pe pedala umorului, ironiei și sarcasmului. Simțul umorului, adoptat de ei din instinct, constituind singura lor salvare și păstrare în umanitate. Însă acest umor al lui Paul Goma, care constituie marca sa literară, este amar, înăbușit, alternat de pasaje meditative, reflecții despre viață și oameni.

Romanul **Ostinato** este o carte totală care exprimă viața în diverse registre stilistice. Romanul este apologie a libertății, protest față de încarcerarea omului pe motive ideologice, meditație asupra destinului uman și inevitabilitatea morții, reflecție despre iubire și așteptare, despre trădare și fidelitate, despre suferință și bucurie.

Referințe critice

„... cartea lui Goma nu prezintă numai un interes documentar, privitor la situația din țară, ea este o mărturie vie despre slăbiciunea și forța umană, despre lașitate și curaj”

Eugène Ionesco

„Meritul artistic deosebit al lui Paul Goma constă în capacitatea sa de a surprinde momentele cele mai acute și intense ale criminalității sociale promovate de orânduirile marxist-utopice, spre a le reda cu o minuție și o exactitate proprii individualității. El este un excepțional

poet al cruzimii, întrucât există o corespunzătoare poezie, iar atitudinea sa față de cruzimea considerată autonomă, în care modernitatea în sine poate constitui o valoare.

În viziunea lui Paul Goma, societatea comunistă, ca utopie penitenciară, se caracterizează înainte de orice prin model crud de a considera omul. Propunându-și drept ideal omul nou, ea devine o societate militant-pedagogică, a cărei pedagogie se practică mai eficient prin tortura fizică și morală, în lagăre și închisori. Paradigmă a utopiei comuniste, penitenciarul este locul privilegiat de desfășurare a cruzimii, scena perpetuu luminată, în centrul domeniului ei tenebros”.

Ion Negoitescu

„Documentarul lui Goma nu e numai necruțător, el evocă – realitatea cealaltă -, infernul: fața infernală a acestei lumi. [...] Erou al unui exil perpetuu, trăind și exersând deșănțarea, Paul Goma nu s-a legat de iluzia Operei; nici a Literaturii fictive. Om al adevărului palpabil, verificat de tradiție, el și-a adăugat cu timpul, o experiență a confruntării cu Puterea. Calitatea sa de martor e mai prețioasă decât calitatea de romancier, rolul depoziției este mai important decât al posibilelor ficțiuni. În procesul comunismului, cărțile sale rămân documente esențiale. El este, așa cum s-a mai spus, Soljenițin al nostru, cartograful gulagului autohton”

Cornel Ungureanu

„...o carte totală (în sensul perspectivei cuprinzătoare asupra vieții și a diversității stilistice), este cartea libertății, cartea care vorbește despre sensul vieții, despre destinul omului pe pământ, despre fericire, despre moarte, despre iubire și așteptare, despre cât de fragil și puternic în același timp este omul, despre răbdare și credință, despre trădare și statornicie, despre suferință și bucurie.”

Vasile Baghiu

„Covârșitoarele impresii ale percepției, impresiile stratificate și, prin aceasta, procesele declanșate în conștiința și în sfera inconștientului, care alarmează firea de copil sau psihicul suprasensibil al deținutului, provoacă reacții spontane și negândite. Ele deschid într-un curent al abundenței verbale, drumul către cititor, sparg obișnuitele structuri sintactice, produc expresii eliptice, propoziții întrerupte până la bâlbâiala agramată sau cuvinte negândite până la capăt”.

Eva Behring

„Scriitura romanului **Ostinato** este, fără îndoială, cea mai modernă dintre toate cărțile lui Paul Goma și una din cele mai îndrăznețe din literatura contemporană. Aici trebuie căutate proiectele și realizările unui autentic novator al romanescului modern”.

Ion Simuț

„Pe lângă o memorie de elefant, reținând și cea mai mică ofensă adusă vreodată, autorul are capacitatea de reinsertie în momentele și intervalele inițiale. Și chiar un strop de umor, negru, cu care își pigmentează fragmentele descriptive”.

Daniel Cristea-Enache

Dispozitiv practic, exerciții

1. Identifică și descrie imaginea închisorilor din România anilor '50-'60, așa cum apare în viziunea lui Paul Goma. Descrie universul concentraționar din *Ostinato*, făcând referire și la alte scrieri din literatura detenției.
2. Precizează tehnici narative, elemente moderne de arhitectură și grafică, prezente în romanul *Ostinato*.
3. Romanul *Ostinato* este construit în baza tehnicii „povestirea în ramă”. Demonstrați în 10-12 rânduri.
4. Comentează raportul detenție – libertate așa cum este perceput acesta în universul limitat al celulei.
5. Exprimă o opinie personală cu privire la încadrarea romanului în seria romanelor-politice.
6. Ilustrează cu exemple din text expresivitatea limbajului și diversitatea stilistică în romanul *Ostinato* de Paul Goma.
7. Identifică și comentează mituri de circulație universală prezente în romanele lui Paul Goma.

Bonifacia. Tema iubirii. Proiecții ale eternului feminin și poezia deliciilor senzoriale

Geneza romanului

Romanul **Bonifacia** este scris la Paris, în 1983 și apare, ca majoritatea cărților lui Paul Goma, mai întâi în variantă franceză, în 1986, la editura Albin Michel în traducerea lui Alain Paruit și, doar mai târziu, în 1991, în română la editura Omega, iar în 2006 și la editura Anamarol. Paul Goma își numește formula adoptată „ficție realistă”, dat fiind faptul că evenimentele narate îmbină datele imaginate cu cele concrete din biografia scriitorului. Romanul reia șirul evocărilor autobiografice din anii celei de-a doua studenții („re-studenției”) după experiența de deținut politic la Jilava-Gherla-Lătești și după o perioadă de postdetenție, în care este nevoit să efectueze muncă necalificată de vagonetar, muncitor în construcții, ziler, fotograf ambulant, trompetist, merceolog etc. În 1965, printr-un decret al președintelui României, foștii deținuți au obținut dreptul să-și continue studiile. Chiar dacă arestul de ani în urmă îi întrerupseseră studiile la anul trei, Paul Goma susține examenul de admitere și apoi este înscris la anul întâi al Facultății de Filologie a Universității din București.

Forma arhitectonică și perspectiva narativă

Unitatea romanului este asigurată de prezența unei singure conștiințe care narează la persoana I, fiind totodată și a personajului activ în roman. Povestea-ramă o constituie confesiunea privind relația amoroasă a personajului-narator, student „întârziat” la anul doi, cu o colegă de facultate pe nume Bonifacia. Memoria reface retrospectiv povestea de dragoste, iar luciditatea naratorului caută motivații, explicații, sensuri într-un efort dramatic de clarificare. Laitmotivul romanului constituie descoperirea treptată, cu încărcătură erotică a acestei femei. Fluxul de conștiință se organizează tehnic datorită reluării obsesive a refrenului: „Abia acum o descopăr”, referindu-se la Bonifacia, al cărei portret se dilată, căpătând, cu fiecare pasaj, tot mai multe trăsături și nuanțe.

Structura romanului, deja consacrată de Paul Goma în cărțile anterioare, constă din trei părți, construite simfonic-circular pe schema „dus-întors”. Cele două părți – prima și a treia, dispuse simetric, ne descoperă, odată cu dezvoltările naratorului, două Bonifacii, reflectându-se reciproc ca două oglinzi paralele îndreptate una spre alta: femeia expresivă, „bogată în carne”, fiică de ștab, cu inteligență limitată, dar bună și mămoasă, din prima parte, și reversul ei – tână slabită de boală și dizolvată în societatea nomenclaturiştilor, din a doua parte. Partea a doua, de mijloc, este un flesh-back în trecutul naratorului, în anii de aflare la domiciliul obligatoriu și constituie o variațiune pe tema femeii și a feminității în diferitele ei semnificații, mai ales ca expresie a libertății și a vieții.

Povestea de dragoste între narator și Bonifacia se desfășoară pe fundalul social al României comuniste, deschis în trei planuri de organizare a substanței epice și analitice: 1. lumea universitară cu relații tipice între studenți și cadre didactice; 2. viața boemă de la Casa Scriitorilor și raporturile scriitorilor cu Puterea, 3. activitatea agenților Securității în vederea hărțuirii intelectualilor și a foștilor deținuți politici. Glisând între aceste planuri, reflecția naratorului dezvoltă un spectru larg de probleme, care vizează, în primul rând, consecințele nefaste ale instalării brutale a unui regim neprielnic intelectualității.

Proiecții ale etern-femininului

Paul Goma raportează **Bonifacia** la ciclul de romane „cu femei și despre femei”, din care mai fac parte **Justa, Sabina, Castelana, Ela**. Față de femeile din romanele sale scriitorul are o atitudine aparte. Tema femeii este una preponderentă și conducătoare în toate cărțile sale, una care ascunde și fructifică o bogăție imensă de semnificații. Exclamația din romanul său, intitulat **Adameva**: „Totul-totul-totul gravitează în jurul femeii” este o declarație de dragoste a scriitorului față de aceste vestale ale inimii, o revelație a adevăratei iubiri pentru feminitatea care iriază iubire, generozitate, maternitate, siguranță, naturalețe, senzualitate, pe contrasens cu pasiunea furibundă a priorității intolerante, a acaparării agresive și a puterii brutale.

Obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare este atotcuprinzătoare și de găsit în toate cărțile lui Paul Goma. În calidorul memoriei afective, a „țineriide-minte-cu-simțăminte”, femeile semnifică o anumită etapă a biografiei scriitorului cu o viziune corespunzătoare asupra lumii. „La urma urmei, toată lumea-i femeie. Nimic nu se face, nimic nu se desface fără femeie, nici în afara femeii. Pentru mine, la început de tot a fost găina și nu cocoșul; Eva, nu Adam...” (**Roman intim**). Fiecare femeie amintită constituie o unitate aparte și o sursă de inspirație pentru o carte „mereu nouă, de fiecare dată prima”. Femei, care într-o măsură mai mare sau mai mică i-au marcat viața, sunt evocate, (re)trăite, aduse în prezent, alcătuind galeria personajelor feminine a creației lui Paul Goma. Pe ecranul memoriei afective, femeia se proiectează în variate ipostaze: de mamă protectoare sau de „femeie-comisar”, de fecioară suavă sau de bacantă vândută, de femeie pasională sau de vampă profitoare, de tânără nobilă de neatins sau de ispititoare măiastră etc. În pasta fluidă a romanelor, femeile „văzute-auzite-mirosite-palpate-gustate” capătă profiluri rotunde, alungite, ascuțite, abundente, corpolente, cilindrice, constituind surse de plăcere estetică. Iubirea animă și ordonează aces-

te exerciții de artă a cuvântului, asigurând legătura congenitală a formei cu substanța.

Mai toate imaginile memorabile cu femei converg la Paul Goma spre unitatea conceptuală *Magna Mater Deorum*, spre acea forță cosmică de sorginte matriarhală, care-și deschide salvatoare brațele către om. Romanul Din calidor consacră figura tutelară a mamei de a cărei lume fiul rămâne legat „prin ombilicul intact”. Femeile din celelalte romane – Ileana, Duda, Nora, Mili, Tuza, Tecla, Bălana, rusoaica Devuşka, Varvara, Sabina, Cecilia, Viva, Lala, Bonifacia, Xenia, Justa, Ela ș.a. formează diversitatea în unitatea feminității ocrotitoare, a „vieții fără-bătrânețe”. Cunoașterea fiecărei din ele presupune descoperirea unei noi ipostaze a feminității și trădează dorința de recuperare a unui paradis originar pierdut.

Ca proiecții ale etern-femininului trebuie văzute și personajele femei din romanul **Bonifacia**. Populată de femei lumea Universității se dezvăluie vizionar ca un peisaj mirific cu sirene bune sau rele, frumoase sau diforme, inteligente sau idioate, dar deopotrivă îmbietoare pentru tânărul narator. Bonifacia, „cuconeta rondoleta”, „ghem de amiroase”, are „profilul rotunjiform, dolofănesc-bonifac”, „bucili-niu, palpitând domol, somnol” și genunchii „bolfoși, promontorici, stâncoși, monstruoși”. Georgeasca, „nespăloata, adormoata (...) mustăcioasa, oioasa, rumegătoreasa, obrăznicăturoasa” arată „ca o cușmă flocoașmă uitată pe pupitru. Nu-i căciulă și nu-i câne, nici măcar manșon de doamnă expropriată, e capul Fetei Popii”. Iată că-ți iese în cale „o studentă mai maturată, mai-aproape cuconiță, durduletă, pieptoșie, inelată, ’nmărgelată, parfumată-și-mpoșetată”, dincolo vezi „o studentă mustăcioasă peste tot, uscată, neagră”. Fetele fie că somnolează, fie că „se întrecotcodocesc” sau râd „clopoțelnic”. De la catedră îți vorbește asistenta de spaniolă („o cadră”) în continuă schimbare a cărei „Spuma, transparența, galben-paiul (și ușurelismul libelulatic) din ’56 se copseseră: galbenul devenise mieriu, străveziu: translucid-chihlimbaniu, iar spuma – crustă, coajă prăjită, de ronțait”. Metamorfoze multiple suportă imaginea conferențierei de slava veche. Bănuită de colaborare cu securitatea, ea capătă îndată calificative ca: „Otravaveche” cu ochi „găinoizi”, care „își curgăinește orifixa bucalică de slabăveche nedespăimântelenitică”, „Fata-veche”, „Stearinolatra”, „Cadralungata”, „Situățaveche”, „Umilaveche”, „Slavata”, „Slaviformantica”, „’Mpenitaveche”, vorbind „bolborosind, forfotind, fierbând, îi zângăne capacul”.

Portretul Bonifaciei

Bonifacia îi provoacă naratorului-personaj atenția după un timp de indiferență conviețuire studentescă în sălile de curs din cauza a două evenimente care se suprapun. Fostul prieten, scriitorul Alec, îi solicită naratorului un serviciu straniu, conform căruia ar trebui să o curteze pe Bonifacia pentru a obține favoruri din partea tatălui ei, un ștab responsabil pe hârtia destinată editării cărților. De această hârtie are nevoie Alec, pentru a-și re-edita o carte. Naratorul nu acceptă, totuși o întâmplare îl intersectează iremediabil cu fiica ștabului de la cenzură. Într-o pauză, pe coridorul sălilor de curs Bonifacia îi dă naratorului de mâncare. Gestul îl emoționează atât de mult, pe el studentul trăind din bursă și flămând mai tot timpul, încât se simte curentat de fiorul îndrăgostirii. Din acest moment „Bonifacia-care-mi-dă-de-mân-

care” se preschimbă în Binefacia, deschizând-i-se ca o floare multicoloră. Fluxul de gândire și narațiunea se racordează de acum înainte la ritmul acesteia: „stăpâna semnului, autoarea cadenței”.

Văzută de tânărul bărbat, imaginea Bonifaciei suportă transformări în funcție de evoluția interioară a acestuia. Mecanismul de atracție-respingere pe care îl generează femeia se transpune într-o succesiune de ipostaze portretistice. Pentru Alec-profitorul Bonifacia este o „Benemerenta (...) grasă, balenoasă, doarme la cursuri, mănâncă tot timpul (...) una murdară, împutită, grasă!”. În „ochiul inimii” personajului-narator defectele femeii se ameliorează și chiar ajung calități artistice. Veșnica „ruminândă” Bonifacia este rebotezată în „Ruminacia”, „rumegământ”, iar formele ei mari devin pretexte pentru picturi imaginare: „Nu pot scrie pentru mine, nu pot lua notițe, așa că desenez corăbii cu pânzele umflate rotund; și corăbii-nouri – numai curbiformice, ca profilul bucliniu, palpitând domol, somnol, al Bonifalnicei”.

Pentru descrierea Bonifaciei, scriitorul folosește toată partitura de cuvinte. Calificativele aparent antipatice, trecute prin filtrul inimii, se colorează poetic: genunchii sunt „bolfoși, promontorici, stâncosi, monstruoși”, capul arată ca „ceva rotund, micit de perspectivă, desigur cu, în loc de obraz, gușă. Atotdominantă”. Analizându-și momentul de îndrăgostire, naratorul se miră și râde pe seama sa: „Oftez ușurat și pe loc mă înveselesc: e bine-așa – cum de mă lăsasem pătruns, întirbușonat, învăluit, îmbobinocat de-o grăsană gușoasă furtătoare de pustă?; de-o toantă vărsată-n drum ca Bonifacia?”

Ceea ce apare la Bonifacia cu adevărat savuros este limbajul care îi completează portretul exotic de „țoapă bună”. Împingându-i un copan de pui fript și văzându-l nehotărât („Mulțumesc, dar... Eu, știți... Nu mi-e foame!”), femeia îl îndeamnă pe narator:

„«Băi ge, gă omu nu mănângă numai dă voame, maigă!», zice ea (și ce bine zice!). «Zervește j'ză vii zănătos, de z' ne vie dă volos...» – a vorbit din gușă, învulegând gu zănătate, vorba ei, dintr-o aripă și nu-i șade rău defel așa: gu gura blină. «Zici că eș'student'... 'N cazul-acesta cum explici tu...?» mă măsoară cu pleoapele grele, mișcânde, ai zice niște buze.”

De-a lungul primei părți, naratorul va amuza cititorul cu „bonifăcisme”, care, până în momentul de criză, provocat de îndemnul naiv al femeii de a-l determina pe tânăr să scrie „literaturainterzisă”, niciodată nu decepționează. Trăncăneala ei „melitoacă” se transformă într-un fel de muzică cuprinzătoare, maternă, sensurile cuvintelor risipindu-se avantajos pentru ambii:

„Cum de nu, mersi d-invitație, maică, nu te știam galanton cu parte a' femeiască... Da ce faci tu-acolò, su' mescioara cu radiu'? Coom? 'Aracu dă tine, dă n-ai măcar d-o chicinetă! S' te bagi tu su' radiu' la vârsta ta-naintată, de să-ți faci cafeluța p-on reșò amărât? (...)

... 'răcuțu dă tine, că nici cești de cafea n-ai! Ș' când ți-e dă scris, un'e scrii tu, maică? Com? Pe scaon? Păi un'e alt, că nicio birò n-ai, mai rău ca Eminescu-al nostru, acela avea măcar masa-aia-a lui, dă brad... Dă scrumbieră, ce să mai zicem... Ș' când scrii, cu ce scrii tu, dragu-măicuții: tot cu stilouașu-acesta, coreianu', d-un pol legăturica dă zece? Sărăcuțu dă tine...”

În a treia parte a romanului, Bonifacia suportă o metamorfoză radicală. Nu mai rămâne nimic din ceea ce o caracteriza la început: deschiderea maternă și comportamentul dezinvolt. Naratorul trăiește șocul întâlnirii cu un om necunoscut, rece și distant: „o văd pentru întâia oară: așezată în fața mea, foarte dreaptă, ușor rigidă, coatele bine lipite de coaste, mâinile simetric depuse pe masă, gâtul vertical – nu-i văd picioarele sub masă, dar i le simt, i le știu: perfect paralele: genunchi la genunchi, gleznă la gleznă. (...) pielea bine întinsă pe pomeți, pe maxilare desemeni; nasul nu a fost niciodată altfel: drept, subțire, tăios; nările adânc răscroite, palpitând transparent. De peste masă mă privește, drept, cum o privesc – nu mă vede”. Această „Bonifacia Bis? Bonifacia Doi? ContraBonifacia? – slabă și frumoasă-de-pică” aproape că nu mai vorbește, se integrează organic în grupul de scriitori boemi de la Casa Scriitorilor și, în final, dispare fără explicații.

Poezia deliciilor senzoriale

Romanul prezintă monografic o iubire, urmărind evoluția sentimentului de la geneză până la momentul în care luciditatea și suspiciunile naratorului duc la stingerea și risipirea acestuia. Memoria reînvie în manieră proustiană întâmplări trecute, dar conștiința selectează faptele și le înlănțuie într-o coerență interioară pentru a conduce la dezvăluirea adevărului. Între revelațiile – „Abia acum o descopăr” și „Abia acum o descopăr; și-mi rămâne acoperită...” – se naște, se desfășoară și se încheie un ciclu erotic. Scriitorul își exprimă dragostea pentru o femeie și face din ea axa unui roman.

Trăirea în universul intim al iubirii este, alături de cea în universul copilăriei, soluția predilectă a artistului Paul Goma, de evadare din circumstanță și social. De aceea, descoperirea Bonifaciei se desfășoară într-un plan interior, paralel realității. Narațiunea este aglomerată de introspecții, autoanalize ale trăirilor erotice, monologuri dialogizate (dialog cu sine dedublat, dialogul dintre sine ca personaj și sine ca narator, dialog dintre personajul narator și autor), întâmplări descrise cu încetinitorul, evocări asociative, bogate în detalii. Faptele exterioare: viața universitară, cea scriitoricească și intervențiile securiștilor, sunt mai degrabă ne semnificative în roman, ajustate la nevoia de a clarifica schimbările interioare ale personajului-narator. Așa se explică faptul că imaginea Bonifaciei este creată în exclusivitate prin prisma subiectivității naratorului (cu excepția celor câteva caracteristici făcute de Alec și Lila, la rândul lor evocate de narator). Această imagine a femeii constituie rezultatul cunoașterii bărbatului, a capacității lui de receptare prin sinestezia capacităților sale vizuale, olfactive, gustative, auditive, tactile, care, împreună, creează o adevărată poezie a deliciilor senzoriale.

Aparent doar, stăpân pe toate este văzul, care e facultatea atât a ochilor din cap, cât și a „ochilor inimii” sau a celor aparținând imaginației: „Mă aplec deasupra pupitrului, răsucesc capul spre stânga și ușor către înapoi: în contre-jour se desenează profilul rotunjiform, dolofănesc-bonifacic; palpita domol mai cu seamă în regiunea bărbiei”. Totuși, în literatura lui Paul Goma hegemonia în cunoașterea femeii o deține mirosul, capacitatea olfactivă. Mirosul Bonifaciei îi trezește bărbatului toate simțurile, universul lui interior și exterior își

schimbă structura, se spiritualizează:

„Bonifacia, ghem de amiroase. Abia acum o descopăr: la facultate, presimțindu-l, simțind-o pe ea că-mi vine, opream, interziceam înaintarea încoace, dincoace de anumele prag – mai degrabă social decât politic: eu nu aveam voie; mie nu-mi era permis(ă) așa ceva – și era ca și cum nici n-aș fi fost vreodată pe pământ. Acum însă. Acum Acum-acum-acum. Nu mai funcționează acele pleoape la nări, instinctul de conservare mi se va fi consumat cu alarmalarmalar’, celor opt sau doar șapte metri cubi de aer ai odăii mele sunt suprasaturați, și-au schimbat structura, acum chiar că aș putea tăia o felie de harbuz și să mânânc hulpav aerul cu tot cu sânge și cu miroznela știute, dar încă negustate, pragul acela va fi deja trecut și ce mă fac dacă, bine bine, mă gândesc eu după la ce fac cu ea acum – și dacă nu e ceea ce-mi place mie să adulmec, ci doar miroznela de cafea proaspăt rășnită, când cafeaua-i de bună calitate, Armeanul autentic o râșnește, macină, o armeneste el, nu doar cu mașina de armenit lumea – așa adie; așa-ți face: te ia de mână și te duce în fața porții ei și zici și tu fără jenă, și ce dacă-au mai zis și alții, atâția, înainte, că printre nouri s-a fost deschis o poartă – uite-o palpitândă, mustindă, adiindă și nu poți zice că ea întregă ar fi întoarsă pe dos și scuturată de vânt, fiindcă nu-i o haină cu care cel mult te îmbraci: e peștera în care te adăpostești, în care scop muntele întreg îți trimite în întâmpinare, întru salvare, caverna însăși, o văd limpede, nu-i nevoie s-o privesc, dacă aș primi-o cu ochi-ochi, mi s-ar părea monstruos mersul, demersul, mai bine așa: ochiul înăuntrul primește numai rezultatul; nimic mai normal decât normalul. Și mai sublim”.

Mirosul înlesnește intrarea în dimensiunea ascunsă a eului și traduce setea perpetuă de întregire cu androgenul, cu cealaltă parte a perechii predestinate. Eul autentic este expresia de uniune a ființelor incomplete. Natura duală a principiului erotic – uman și astral, terestru și cosmic – reinstituie armonia ființă-Univers, semnificând pătrunderea cuplului în cosmosul începuturilor. Iubirea față de Bonifacia este un sentiment total, căci este, în același timp, un deliciu senzorial, dar și o problemă de cunoaștere. Sfârșitul sentimentului este interpretat ca o catastrofă, ca o închidere, ca o expulzare din paradis, în exterior, în social: „Bonifacia întoarsă nu mă mai primea”.

Scriitorul urmărește să reprezinte artistic iubirea ca un simț psihologic superior. Fără doar și poate femeile din romanele lui Paul Goma sunt ființe angelice, doar că această calitate divină nu exclude dimensiunea lor umană. De aceea, pentru a le desena, scriitorul nu evită subiectele tabuizate cu referire la eros, limbajul considerat anti-poetic și chiar „porno”. Expresia voluptății este spălată de pudori și însumează toată gama: de la notele unei epifanii la cele care numesc fără ocolișuri particularitățile naturii pământești ale corpului femeii.

Descrierea pasională a corpului Bonifaciei (dar și al lipovencei Xenia, al basarabencei lăute în detenția din Bărăgan) conjugă cuvintele lascive și voluptoase cu cele exprimând evlavie și pioșenia mistică. Intimitatea cu acestea stă la graniță între lascivitate și pietate. Paul Goma duce la extrem metafizica amoroasă, sacralizând nuditatea iubitei în toate fațetele ei. Nuditatea aceasta nu are nimic licențios; ea păstrează, ca în proza lui Eminescu, sensul originar, metafizic, de dezbrăcare de orice formă, reîntoarcere la primordial, la preformal.

Erosul devine astfel o formă a libertății, iar nuditatea pură o condiție, o etapă dinaintea scrisului: „...Și picioarele; și pieptul; și tot-tot: m-am dezbrăcat pentru baie – sunt gata de scris (...) N-am închis ușa spălătorului și n-am de gând; n-am ce-ascunde. Am mâinile goale – libere. Am mâna tare. Și îngerii aproape”. Fraza închide cercul, trimițând la începutul romanului, la starea de dinaintea scrierii acestuia.

Deși povestea erotică se consumă dramatic, romanul se încheie pe o notă ridicată. În plan spiritual, naratorul își găsește salvarea în cuvânt, în povestea povestită și scrisă. Cuvântul salvează moartea sentimentului, dându-i sens în plan metafizic.

Referințe critice

„Poate despre puțini scriitori se poate spune, aproape la propriu, că opera – atât conținutul, cât și forma – sunt nu numai «sufletul», dar și «carnea și sângele» autorului. (...) Înclinat spre glumă, umor, ironie subtilă, impuls «provocator», poate atinge causticul, sarcasmul, chiar violența (fie și, cel puțin verbală) (...) Scriitorul trăiește limbajul pentru că trăiește stările psihologice. Limbajul urmează, de fapt, fluxul gândirii și mai ales al afectivității, chiar al emoțiilor celor mai primare. (...) Remarcabil la acest scriitor sincer, este verdictul provenit din propriile trăiri realmente zbuciumate, astfel încât el trăiește în personajul central, identificându-se cu el în mod firesc și, ceva mai mult, trăiește prin și în scriitura sa, paroxistic, stările descrise, într-un limbaj care reflectă o empatie uneori insuportabilă pentru cititor prin clocotul verbal tradus scriptic și chiar grafic (topografic). Scriitorul se consumă, empatic, sub ochii cititorului, pentru el însuși, ba chiar pentru trăirile altora”.

Tatiana Slama-Cazacu

„Pornind de la descrierea celorlalte fete și recurgând la cunoașterea prin simțuri, naratorul ilustrează modul în care e construită femeia, ca axă a lumii, respectiv modul în care o face el, ca axă a romanului. (...) Criticând pudicitatea și apelând la «încarnarea grafică» cu scopul de a pune în valoare funcția ornamentală a cuvântului, Paul Goma se abate de la canonul prestabilit, creând un «univers verbal autonom», în care expresivitatea și ornamentul, în diferențierea lor, se armonizează și se susțin pe fundalul unui tablou estetic reprezentând însăși diferența”.

Mariana Pasincovski

Dispozitiv practic, exerciții

1. Comentează oximoronul ficție-realitate prin raportare la unul din romanele lui Paul Goma.

2. Precizează perspectiva narativă folosită în romanul **Bonifacia**, exemplificând cu mărci lexico-gramaticale corespunzătoare.

3. Într-un eseu de 20-30 de rânduri, argumentează rolul percepțiilor senzoriale în crearea portretului Bonifaciei.

4. Într-o compunere de 1-2 pagini, prezintă formele și semnificațiile feminității într-unul din romanele lui Paul Goma, la alegere.

Alfabecedar – „cuvântarul” fără limite.

Magia cuvântului gomian

Alfabecedarul constituie una din cele mai originale, necanonice cărți în cadrul creației lui Paul Goma și în cel al literaturii române în general. Inițial cartea a avut forma unui „carnet de cuvinte”, în care scriitorul își depozita cuvintele noi, create, născocite în timpul scrisului. Titlul actual provine din 1983, anul în care Paul Goma hotărăște să orchestreze imensul inventar de vocabule în ordine alfabetică. În noua ei formulă cartea vede lumina tiparului în 2004 la editura „Victor Frunză” din București, dar poate fi oricând găsită în variantă electronică pe websitul Paul Goma.

Plecat în exilul parizian, Paul Goma nu a renunțat niciodată la limba română, scriindu-și toate cărțile doar în graiul matern. Mai mult decât atât, el hotărăște s-o îmbogățească și în această muncă dificilă dovedește ingeniozitate maximă, obținând performanțe uluitoare. Alfabecedarul adună în mod academic în jur de 33 de mii de cuvinte noi, derivate din 896 de cuvinte-standard sau din rădăcina cuvintelor ce fac parte din patrimoniul limbii române. Niciun alt scriitor nu a coborât atât de adânc în substratul limbii române literare pentru a o recrea din interior.

Cartea este alcătuită din trei compartimente: Prevenire, Proziceri și Alfabecedarul propriu-zis, înșirând vocabule de la A la Z. Fiecare cuvânt „vechi” are număr de ordine, iar derivatele sunt aranjate în coloane, la rândul-le alfabetic. Această arhitectonică permite ca suma mare de cuvinte să aibă o structură bine organizată de dicționar. În Prevenire autorul ne oferă câteva sfaturi utile la lectură. Nelipsite de umor, aceste indicii de lecturare trimit spre ideea de literatură ca act gratuit, fără altă utilitate decât aceea de a distra prin creativitate fără frontiere.

„Cei ce vor lua în mână acest obiect să știe: nu este un dicționar; nici vocabular, nici inventar-de-cuvinte. Obiectul de față nu slujește la nimic: „materialul” cuprins nu explică, nu descrie, nu învață - nu dezvăță. Obiectul ar putea fi un fel de carte, iar pentru că nu are utilitate; un fel de roman. Ca tot romanul se citește, în principiu, de la început spre sfârșit, din susul paginii înspre josul ei, rândurile urmărindu-se de la stânga către dreapta.

Cei ce nu vor fi descurajați de PREVENIRE, să fie, totuși, preveniți:

Autorul ALFABECEDARULUI va fi mulțumit să afle că din totalul celor în jur de 33.000 de cuvinte-noi, derivate din 896 cuvinte-vechi măcar a mia parte va fi găsită acceptabilă, de ce nu: descrețitoare de frunți. Ar însemna că vor rămâne vreo 33 cuvinte „noi” în limba română, slujită de noi toți, dar de nimeni satisfăcător stăpânită.

La urma urmei, autorul va fi mulțumit și cu a zecea-mia-parte: să îmbogățești tu, cu mâna ta, limba maternă cu trei cuvinte (și a treia parte din al patrulea...)?”

Prin această prefață autorul își arată disponibilitatea spre inventivitatea continuă a jocului lingvistic și literar, care permite deplasarea plăcută, liberă, fără constrângeri în spațiul creativității. Nu lumea reală este obiectul scriitorului, ci realitatea cuvântului, posibilitățile lui interioare de exprimare succintă și veselă a unui fenomen complex. Dincolo de hedonismul lingvistic, vom întâlni suficiente probe de realitate, trimiteri la situații și oameni concreți care au reclamat atitudinea

etică a autorului.

Proziceri constituie un fel de exercițiu „de încălzire”, scriitorul propunându-ne un inventar de îmbinări ingenioase de vocabule, menite pregătirii cititorului pentru o lectură neobișnuită. Iată doar un exemplu de asociație inedită, „trăsnită” de vocabule: „Cutia Abandorei/ AbandoNostradamic/ AbaNostradamantin/ Boul Abis/ Abonamens sana in corpore sano/ Absolume, lumeee.../ Absolubil (în alcool)/ Apsolubil (firește, în ap’)/Absorbi et curbi/ Absorb la morb nu scoate Scochii/ Abstractele vorbește!/ Abstinen’ tu!/ Asurdo-muto!/ Absurdilă/ Absurdulescu/ (de-a) Absurda/ (ultimul) aBanc al lui aBulă/ Aclamassele largi de lărgitori/ Acrobat-o norocul!/ Acrobate fierarul cât e Wald/ Adaptam-nisam/ Adaptalmeș-balmeș/ AdapTalpa Tării/ AdăPostul Paștelui”.

Această predispoziție de invenție veselă a cuvintelor, care demonstrează cât de flexibilă poate fi limba noastră și cât potențial creativ comportă ea în sine, în al treilea compartiment (Alfabecedarul propriu-zis, cuvânt la rândul lui derivat: Alfa, prima literă a greaca veche + abecedar) va recidiva într-un carusel amețitor de termeni „gomici”, care au definit în toate cărțile „marca” sau „stilul Goma”. E suficient doar un exemplu de la litera A ca să ne dăm seama de iscusința scriitorului în forjarea cuvintelor noi: „abajura (a) A fost silit să abajureze/ abajurat S-a măritat cu un abajur-major/ abajurământ A depus abajurământ de perfidelitate/ abajur-fix Madam Aglaé are, joia, abajurul foarte-fix/ abajur-împrejur Madam Sophie o are de jur împrejurută/ abajuridic În schimb, se bucură de statut abajuridic/ abajurisdicție/ abajuristconsult/ abajuriu/ abajurnalist La Abajurnalul zilnic – săptămânal/ abajurnalistică/abajurnic Trece abajurnic pe la redactorațiune/ abajuremie Așa i-a spus doctorul: «Ai abajuremie»/ abajurgentitate/ abajurias Față de un abajurmîc/ abajurina Pentru a putea uriniza‘ ‘potriva vântului/ abajurât Ești abajurât-ca-porcu, monșer – dă s’ te pup (Nene Iancule)/ abajurî (a) Te abajurăsc din rărunchii bojocilor!/ abajurlet Măi, și când îi arse un abajurlet de groază/ abajurla (a) Dacă-i de loc dinAbajUrлаți”. Felul în care scriitorul răsuțește cuvintele dovedește o deosebită măiestrie artistică.

Prin această carte Paul Goma se dedă experimentelor cele mai radicale de literatură, solidarizându-se cu spiritul ludic al postmoderniștilor. Jocul inventiv de realități lingvistice deconstruiește sistematic realitatea și literatura, reasezând-o după principiul muzical al simultaneității. Arhitectonica Alfabecedarului dovedește cel mai înalt grad de simultaneizare spre care scriitorul a tins și în celelalte cărți. Acest fapt îl consacără pe Paul Goma drept unul din cei mai actuali scriitori români, a cărui scriitură exprimă viața și gândirea societății „informaționale”, „interactive”, „internautice”. Pornind de la orice cuvânt a pseudo-dicționarului se poate construi o lume și o povestire sau se poate descifra o poveste veche de când lumea.

Literatura lui Paul Goma mizează pe forța cuvântului de a crea o nouă lume. Această disponibilitate magică a cuvintelor gomice l-a determinat pe criticul Ion Bogdan Lefter să-l numească un „vrăjitor al limbii române... fictive”. La rândul său, Paul Goma notează într-un text confesiv: „Materialul limbă l-am tratat ca pe un subiect; și ca pe un predicat – ba chiar și ca pe un atribut al... complementului – peste tot, în toate, mai vârtos în Alfabecedar”. Cititorului îi revine libertatea

de a alege, după propria-i dorință, desfășurarea realităților virtuale ale vocabulelor și a micilor comentarii la acestea.

Cuvintele noi apar în urma mai multor procedee lingvistice și stilistice: formarea cuvintelor compuse (Characterchea-berchea, brânzațională, buimăcrime, diletandrețe, gustop), substantivizarea adjectivelor sau adjectivarea substantivelor (căldurabil, calmatic, dezghețarnică, dinozaurifier, discreață, distrugulent, haiducal, handicapitație), anagrame, deformări morfologice, jocuri fonetice, interschimbări de sunete (dormitateză, ebrietnic, iasomnie, inaugurocășcaică, rotundică), reinterpretarea sarcastică a îmbinărilor stabile de cuvinte (Episcopul scuză (e)mijloacele, Absorb la morb nu scoate Scochii, Acrobato norocul, Jelui-te-aș și n-am cuiu, Urzică lumea ce-o urzice), calculul lingvistic, adaptări din alte limbi (Elevrika, Cavalergo sum, calibrișinatitudine), pleonasme (idealbeață, idealai, idealterego) etc.

Vocabularul lui Paul Goma este o sursă estetică de satisfacții, mai cu seamă, pentru amatorii de jocuri, inovații lexicale, teribilisme, acrobații verbale și enigme lingvistice. Forța sa creatoare de inovații pe tema limbii este aproape unică în spațiul literaturii române. Alfacedarul propune astfel un refugiu în limbaj ca un construct alternativ memorialisticii, împingând literatura către alte orizonturi.

Referințe critice

„E un colosal inventar de vocabule inventate, 33.000 la număr, obținute prin alterarea jucăușă, ironică, adeseori cu miezuri istete, parodice, culturale ori politice a 896 de cuvinte existente în româna reală. (...) Necitabil. De citit și de savurat ca atare, în «nebulia» lui de savori lingvistice, iscate de un vrăjitor al limbii române... fictive!”

Ion Bogdan Lefter

„Dintr-un anumit punct de vedere, Paul Goma este cel mai mare copil-creator de limbă română”.

Tatiana Slama-Cazacu

„Pe lângă nenumăratele calități literare ale **Alfacedar**-ului, este uimitor cum un om care n-a mai călcat pe pamânt românesc de atîția ani (de 28 ani!) cunoaște atât de bine limba, mult mai bine și mai profund decât cei cu care vorbesc zilnic! Alfacedar-ul ne demonstrează că interiorul este mult mai important decât exteriorul, ca a ști este altceva decât a cunoaște, ca Paul Goma este un mare scriitor!”

Mihail Vakulovski

Dispozitiv practic, exerciții

1. Realizează portretul exilatului Paul Goma, așa cum se profilează în scrierile sale.

2. Dezbate aspectul ludic al stilului g(n)omic și argumentează faptul că scriitorul Paul Goma este un înnoitor al limbajului, asemeni lui Mihai Eminescu și Nichita Stănescu.

Bibliografie critică

Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri, volum îngrijit de Flori Bălănescu, apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Ed. „Eagle Publishing Hause”, 2010; Metaliteratură. Revista Institutului de Filologie al AȘM și a Catedrei de literatură română și comparată a UPS „Ion Creangă”, nr. 5-6 (25)/2010; Adameșteanu Gabriela, Transformarea revoluției în evoluție, în rev., „România literară”, nr. 3/1990; Baghiu Vasile, Mărturie zguduitoare și excelență literară, în vol. Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri târzii...; Bălănescu Flori, Paul Goma – românul rătăcitor în patria limbii române, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Behring Eva, Scriitori români din exil 1945-1989, „Editura Fundației Culturale Române”, 2001; Buciu Marian Victor, Zece prozatori exemplari, Ed. „Europress Group”, 2007; Burlacu Alexandru, Paul Goma și Calidorul prin care pulsează istoria, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Butnaru Leo, „Mi-a căzut cartea de istorie în cap încă de când eram de cinci ani”, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Caraion Ion, Note de lector. Paul Goma: Câini ai morții, în „Dialog”, nr. 25, iunie, 1982; Codreanu Teodor, Al treilea exil al lui Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Corcinschi Nina, Printre figurile și tropii lui Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Crețu Bogdan, Cazul Paul Goma, în rev. „Convorbiri literare”, nr. 10/2005; Cristea-Enache Daniel, Concert de deschidere, „Editura Fundației Culturale Române”, 2001; Mihail Dinu, Predică în pustiu, Ed. „Magna Princeps”, 2010; Dumitrescu Vasile C., O istorie a exilului românesc: 1944-1989, Ed. „Victor Frunză”, 1997; Ierunca Virgil, Paul Goma, în vol. Subiect și predicat, Ed. „Humanitas”, 1993; Iliescu Elvira, Paul Goma – 70, Ed. „Criterion”, 2005; Ilișoi Viorel, Acasă la Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ionescu Eugen, Paul Goma - un Soljenițin român, Le Monde, 9 martie 1979; Gâlcă Sorina, Istoria satului Mana, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Goma Paul, Experimentele sunt necesare, în volumul Scrisuri 1 (1971-1989). Bio-bibliografie, interviuri, dialoguri, scrisori, articole. Ediție îngrijită de Flori Bălănescu, Ed. Curtea Veche, 2009; Glodeanu Gheorghe, Incursiuni în literatura diasporei și a disidenței, Ed. „Tipo Moldova”, 2010; Grati Aliona, Romanul ca lume postBabelică. Despre dialogism, polifonie, heteroglosie și carnavalesc, Gunivas, 2009; Grati Aliona, „Din calidor” de Paul Goma. O altă imagine artistică a basarabeanului, în revista „Studia Universitatis „Petru Maior”, Philologia” V. 9, 2010; Grati Aliona, Concert pentru orgă. Biblioteca Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Grati Aliona, Paul Goma cu altă imagine artistică a basarabeanului, în rev. „Akademos”, 2010; Grigurcu Gheorghe, Cel mai sonor semnal de alarmă, în rev. „Jurnalul literar”, nr. 1-4/2002; Laszlo Alexandru, Orient Expres. Polemici, Ed. „Dacia”, 1999; Laszlo Alexandru, Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma, Ed. „Bastion”, 2009; Lovinescu Monica, Posteritate contemporană. Unde scurte (III), Ed. „Humanitas”, 1994; Manolescu Florin, Curajul și frica, în rev. Luceafărul, 8 august, 1990; Negoșescu Ion, Paul Goma-Din Clalidor-, Dialog. Supliment literar, nr. 57-58, noiembrie-decembrie, 1988; Negoșescu Ion, În cunoștință de cauză, Ed. „Dacia”, 1990; Pamfile, Ligia, Proza lui Paul Goma, între depoziție și ficționare, în rev. „Viața Românească”, nr. 1-2/2005; Pasincovschi Mariana, Receptarea prozei lui Paul Goma. Ideologie și literatură, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Pleșea Gabriel, Gânduri la aniversarea unui erou al neamului românesc, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Podoabă Virgil, Metamorfozele punctului; în jurul experienței revelatoare, Ed. „Paralela 45”, Pitești, 2004; Rachieru Adrian Dinu, „Complexul” Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Rogobete Mihai, Literatura „așa”, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Sălcudeanu, Nicoleta, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Ed. „Aula”, 2003; Simion Eugen, Genurile biograficului, Ed. „Univers” Enciclopedic, 2002; Simuț Ion, Cazul Paul Goma: între politică și literatură, în Reabilitarea ficțiunii, „Editura Institutului Cultural Român”, 2004; Simuț Ion, Incursiuni în literatura actuală. Ed. Cogito, 1994; Sipoș Mariana, Destinul unui disident: Paul Goma, Ed. „Universal Dalsi”, 2005; Sitar-Tăut Daniela, Lecția de literatură a Astei, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Slama-Cazacu Tatiana, Nonconformistul

scriitor Paul Goma: limbaj copleșitor și limbaj interior, în vol. *Viață, personalitate și limbaj*, Ed. „Aramis”, 2007; Stănescu Flori, Goma, Paul, *Dialog*, Ed. „Vremea”, 2008; Șimonca Ovidiu, Paul Goma – tăceri, proteste, rupturi, în rev. „Observator Cultural”, nr. 30/2005; Ștefănescu Alex, *Istoria controversată a literaturii române 1945-2000*, Ed. „Socrate”, Craiova, 2007; Ștefănescu Alex, *Istoria literaturii române contemporane (1941-2000)*, Ed. „Mașina De Scris”, 2005; Turcanu Andrei, Paul Goma: atitudine și poezie, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ungureanu Dumitru, Scriitor, scriitor, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ungureanu Cornel, *La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului*, Ed. „Amarcord”, 1995; Ursache Magda, *Dezveliți tot adevărul...*, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Vartic Ion, *Un „poet” al închisorii*, în rev. „Apostrof”, nr. 5-7/1990; Voiculescu Dan, *Fuga în creația lui J.S. Bach*, „Editura Muzicală”, 2000; Vrabie Diana, *Romanul ca adevăr și autenticitate (Infarct de Paul Goma)*, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010.

Marti 30 august 2011

Astă-noapte nu s-a reeditat “peformața”: am transpirat, nu așa mult, dar mai mult decât cu o noapte înainte.

M-am întristat: deci nu este la îndemâna mea ameliorarea. Tot de întâmplarea inexplicabilă voi atârna.

Ma' Mă-sii!

Miercuri 31 august 2011

Nici azi vreun semn încurajator privind transpirația sălbatică. Sper că în zilele următoare va veni un semnuleț, mai ales că vom trece în luna septembrie: începe școala!

*

Ce bucurie mi-a făcut Aliona, azi: mi-a trimis fotografiile de la Salonul de carte, Chișinău. Frații Brega au fost “activiștii”: au contactat-o pe dânsa, cerându-i cărți de-ale mele. Ea le-a dus câteva “pachete” totodată le-a dat telefonul Danielei Goma - care, auzi performanță : s-a deplasat în persoană, ducând și 12 exemplare din **Din Calidor**. Ea însăși - “personală”, ar fi spus Dinescu - cu picioarele ei! Dacă vor fi vândute toate cărțile duse de Aliona, ea a promis că va înnoi “stocul”. Numai să nu năvălească evreii din Moldova, ca dățile trecute, încercând să “stingă” cărțile mele de pe suprafața... Basarabiei.

Voi afla mâine..., în Jurnalul pe septembrie.

*

În ultimul moment îmi sosește de la Mariana Pasincovsci partea a doua a **Sabinei**.

**Paul Goma. Romanul *Sabina*:
Fenomenologia erosului și jocul autonom al scrierii
pe terenul artei românești**

Ieșind din cursivitatea „cotidianului” prin violentarea linearității și a uniformității, în dorința de a desăvârși arta scrierii, Paul Goma sfidează normele, structurându-și romanul după o lege sui-generis a selecției și a ordonării. Fără a crea în conformitate cu regulile general acceptate ale literaturii, printr-un limbaj și un stil exprimând „abateră”, „deformarea”, „depărtarea”, ca semn al particularizării literare[1], într-o scriitură stabilită sub presiunea istoriei, prozatorul inițiază un joc în care ludicul, basmul și ficțiunea, ca actanți principali, vor întregi și lumina jumătatea aflată „la umbra Sabinei în floare”. Stăpânind tehnica quiproquo-ului, apelând la memoria olfactivă, naratorul va construi imagini, sentimente și atmosfere, legând biografia „operei” de propria autobiografie. Simțind gustul Sabinei, el ne va face să simțim gustul artei, printr-o incursiune în identitatea personală a subiectului, într-o contemplație estetică, în care „verbul se concepe în carne, lăsându-i neatinsă fecioria”[2].

Pornind de la o primă lectură care pare să favorizeze povestea de dragoste, scrierea alunecă ușor înspre o dimensiune metatextuală, relevând elementele unei poetici începute încă din romanul *Din Calidor*, și legitimate cu adevărat abia în ultimul text al voletului autobiografic, *Roman Intim*. Cu toate acestea, se poate reconstitui deja concepția prozatorului despre scris, cu atât mai evidentă, cu cât reușește să contamineze întregul parcurs textual, instituind un univers cu o identitate aparte, diferit de scrierile din epocă.

Povestitor și nu scriitor, trăind împreună cu personajele sau venind în urma acestora și relatând „ce-a înțeles el din ce-a văzut, auzit, mirosit”, ce s-a întâmplat sau „și ce nu s-a chiar întâmplat”, Paul Goma își construiește subiectul plecând de la un eveniment consemnat istoric, căruia îi va da, prin intermediul ficțiunii, proporții nebănuite, într-un melanj de poeticitate, ironie, ludic, basm și umor. Iar această construcție, intersectând erosul cu istoria, cu un instrumentar bogat în ambele sfere, creionează însuși mecanismul de elaborare a scrierii, într-un răsfăț lexical contravenind tuturor normelor, ilustrând abaterea și acționând în slujba ei. Pentru a înțelege, însă, modul de funcționare a acestui sistem, trebuie să abordăm o privire exhaustivă, fără a neglija nivelul prim al romanului, devenit o pârgie de percepere a poeticii textuale. Iar în acest sens, putem analiza scrierea folosind, ca sprijin pentru explicarea și demonstrarea problematicii enunțate, autori ca Emmanuel Lévinas[3], Martin Buber[4], dar și Michel Serres[5] sau Ion Caraion[6], precum și alte nume, citate de-a lungul studiului.

Introducând lectorul în subiectul romanului, naratorul ilustrează, prin intermediul momentelor de despărțire, descrise cu măiestrie chiar la începutul povestirii, cele trei fețe ale Sabinei realizând, în conformitate cu ele, un traseu invers al reconstrucției. Corespunzând acestei traiectorii, despărțirea inițială din colțul Justiției va sublinia puterea de decizie naratorială, pe fundalul inserției unui adevărat tablou al zăpezii, puritatea albului imaculat reflectând candoarea și inocența feminină a „primei” Sabine. Reactualizând, prin intermediul mirosului, experiențele personale și episoadele biografice, mirosurile îns-

criind memorii în memoria subiectului[7], povestitorul va dezvălui miza textuală, pledând nu atât pentru înscrierea în tiparele unui roman de dragoste, cât pentru re-facerea acestui moment, înzidindu-l în propriile tipare, originale și autentice: „... Să începem cu exteriorul: ninsoarea. Chiar de nu cade în virtutea gravității, ci rămâne suspendată, acolo, sus – în virtutea mea, care pot opri, nu doar timpul (s.n.)... – ninsoarea e prezentă prin miros; adeseori ninsoarea există, nu pentru că ar exista (nici nu există!), ci pentru că miroase, iar atunci are o mie (hai, zece) funcții [...]”;

...– Și nu-i deloc adevărat că noul, necunoscutul este neapărat dragoste, ori sarea și piperul ei, mie mi se pare mult mai descoperitor, mai nou gestul de repetare a unui gest de repetare, în fine, o re-facere, o tocită, o umblată, o aaa mai depărtată, iar dacă nu dezvelești prin el ceva orbitor de noutate, scrâșnitor de prospețime, atunci descoperi altceva, mai de preț, mai profund, mai dincolo de coaja cu tiv de punte: să zicem: constatarea că această față este a ta [...]”[8].

Atent la detalii, investigând transformarea Sabinei prin cernerea amănunțită a evenimentelor prin sита unui observator erudit, scriitorul o va judeca retrospectiv, dedublând-o în ipostaza unui celălalt „într-o luminozitate convertită în ardoare și întuneric”[9]: „Când, necând, a fost. În plus, tăiată. În două – nu ca un întreg, în jumătăți, ci ca un fel de pereche de picioare; ca niște siamezi desiamizați. Fiindcă una era Sabina de care mă despărțisem în colțul Justiției și alta, a doua zi spre seară, pentru lemne și cărbuni; și încă o alta, cea de a treia zi, de la recuperare”[10].

Evocând, pe acest fundal, momentul din timpul, dar și de după salvarea „Fondului Blaga”, prin inserția unor „bijuterii” narrative, capabile a „resuscita” personajul expus frigului, suferind de foame și de epuizare, naratorul se va situa, din plăcerea de a ocroti femeia, sub simbolul uterului protector, sugerând existența mai multor tipuri de iubire. În același timp, el va spori efectul de ficțional al „operei”, propunând o lectură care să favorizeze procesele producerii și receptării de text, într-un joc cu expectanțele cititorului, uzând de transpunere și destructurând codurile de construcție a limbajului: „Nu conta incorectitudinea gramaticală, răsfățul lexical, conta căldura de care avea nevoie fata asta, cea pe care o puteam eu produce, emite, transmite prin foarte multe mijloace și căi [...]”.

Pentru a doua oară într-o singură viață constatam cât de îngrozitor de ușoară [...]: Sabina, atunci, chiar dacă nu avea materie, avea în schimb... tot materie, dar, cum să-i spun eu: imaterială, mai degrabă imponderală (s.n.) [...]

Cuvintele nu mai contau - ba conta sonoritatea lor și am mai înțeles: conta fărăîntreruperea lor, așa putea fi menținută sub vrajă, într-un fel oprită pe buza prăpastiei în care ar fi urmat să se aplece, dreaptă, verticală ca un copac - în moarte.”[11].

Fără a avea parte de același tratament din partea fetei, în imposibilitatea de a descrie durerea și din dorința de a o înlătura, naratorul va modifica realitatea, situându-se într-un cadru fabulos, de unde va relata întâmplările ca dintr-o transă: „«Du-te drrracului, mojicule!»», mi-a zis [...].

– Sabina, mi-e rău, am rostit, aproape horcăind, oricum, dând ochii peste cap. Mă doare văzutul, mă doare auzitul, mă doare carnea

pe mine și mă doare ținutul minte – totul mă doare, peste tot, peste tot [...].

...nu era deloc rău, așa; ba chiar bine. Așa se modifică realitatea: descrii viitorul în culori atât de frumoase, încât se prefăce în prezent; cu atâta must îți manifesti dorința, încât pe dată devine putință - asta - fiind și reșeta comuniștilor [...]"[12].

Similar acestei structuri, pornind de la reflecțiile asupra artei și acționând în raport cu firea realistă pe care o dezvăluie, Paul Goma refăce traseul inițial în conformitatea cu adevărul adevărat, pentru a-l modifica, mai apoi, la nivelul perceperii logice, frângând linearitatea și îngreunând înțelegerea hărții textuale. Optând pentru o poetică explicită, el dezvăluie puterea logosului, a cuvântului scris sau rostit, ca legătură directă cu Dumnezeu, scrisul funcționând, dacă e să subscriem la afirmațiile Nicoletei Sălcudeanu[13], ca terapie și ca reconstituire de sine: „Necazul cu mine: nu prea sunt; mai exact: sunt cam. Vreau să spun: am o fire cam realistă de felul ei. N-aș fi bun scriitor – ziceam că am și talent... Nu, nu: deloc bun. Prea întocmai, prea mot-à-mot, prea adevărul și numai adevărul, prea reproducere conformă cu ceea ce e adevărat... Am citit și din străini și din români: nu se adună merele cu perjele; în artă nu are ce căuta adevărul, ea lucrează cu altă categorie, frumosul, dacă sânt iubitor de adevăr, să-l caut în altă parte, ca dealtfel și binele, nu în literatură, nici în artă... [...] De altă parte, zic că tot eu am dreptate, deși minor, nu cei care împart lumea în estetică și etică și pretind că arta nu este nici bună, nici morală, nici adevărată – ea este frumoasă ori ne-frumoasă; sau: este ori ba. După părerea mea (niciodată sonorizată în discuții cu băieții) greșesc cei care judecă astfel, incluzînd literatura la arte. Materialul pictorilor, al sculptorilor, al muzicienilor (culori, forme, sunete) pot fi frumoase ori plăcute (ori dimpotrivă), niciodată nu poți spune despre ele că ar fi adevărate ori bune. Literatura însă... Materialul ei: cuvântul, cuvântul poate fi bun, adevărat – uneori i se cere să fie astfel. Nu mincinos (fiindcă vine de la Dumnezeu), mai ales în roman..."[14].

Dacă pentru început prozatorul descrie amănunțit întoarcerea naratorului la internat la o oră târzie, grav bolnav și cu riscul de a fi eliminat din liceu, îngrijit de directorul Iorgu împreună cu soția acestuia – „tata și mama”, pe parcursul derulării epice el contrazice acest „adevăr”, adevărat în sensul defășurării scenariului narativ, inserând în text dialoguri fictive și modelând realitatea în funcție de propriul deziderat. Instaurat într-o lume imaginară ca imposibilitate de a accepta tragismul evocat, el va renunța la varianta dintâi, scăzându-i intensitatea prin intermediul negației. Cu toate acestea, o lectură atentă facilitează reconstrucția epică, înlesnind nu doar percepția mesajului central, ci și a întregii schelării textuale, ridicate pe acest suport: „... Pierdusem lupta, pierdusem războiul.

M-am gândit după aceea: dacă n-aș fi fost atât de bolnav, m-aș fi sinucis. Însă nu mai aveam strop de viață în corpul meu, altădată atât de sportiv...; cum începusem să aiurez cam de pe când îmi desșiretam bocancii...

«Mă restabilesc, prind ceva puteri – și mă sinucid! Pun punct vieții mele, fără rost pe lume. Îmi curm destinul - ca să afle ea, bestia cu chip de om ce anume a făcut! Să-i pară rău, dar să fie prea târziu!»[15].

Oferind posibilitatea unei previziuni, dar și capacitatea de dozare a realității dure, romanul lui Paul Goma nu poartă semnul opus vieții, „ci același – ușor deplasat; oleacă decalat”[16]. În imposibilitatea de a-și schimba destinul, cu o atitudine matură și serioasă la adresa vieții, prozatorul descoperă, prin scris, modalitatea de a o stăpâni și preveni, considerând că abia „povestindu-le (eșecurile, s.n.) devin suportabile, fiindcă le faci tu povestibile, povestindu-le”[17]. Iar de aici și dorința de a deveni povestitor și de a trăi, împreună cu personajele, într-o lume neturburată de prezența obsesivă a instanțelor auctoriale: „Am mai spus: dacă mă fac literator, atunci povestitor mă fac, nu scriitor – adică nu pedagog, director de internat, cu personajele; scriitorul își închipuie că a venit pe lume doar ca să știe, în fiecare moment, ce fac elevii din roman, iar dacă nu fac ce scrie regulamentul, și nu întocmai, și nu acolo, în spațiu, misia lui nenorocită de scriitor-pedagog este să-i cheme la ordine; să-i bage la loc în front. Pe când povestitorul... El îi lasă în pace pe oameni: facă ce vor ei, ce e omeneste să facă, netulburați, neconstrânși; el vine în urma elevilor-personaje: privește, ascultă, miroase (mai ales) – și povestește ce-a înțeles el din ce-a văzut, auzit, mirosit (s.n.)”[18].

Pornind de la un eveniment consemnat istoric, perceput ca un „mortar dintre cărămizi” care „face sau des-face un roman, face să fie, ori să ne-fie un roman și nu după adevărul-adevărat, ci după adevărul-care-ar-putea-fi-adevărat – așa cumva”[19], prin excelență tragic, punctual generator este atenuat de inserții ludice, înlesnind perceperea operei de artă și transformând „eșecul” evenimential, ca pivot enunțiativ, într-o sursă de reflecții creatoare de efecte speciale, susținute de-a lungul întregii scriituri. Iar în acest sens, semnificativă este afirmația lui Schiller, privind relația dintre artă și joc: „Schiller spunea undeva că omul n-ar fi cu totul om decât atunci când se joacă. Când judecă desfătându-se și se desfătă judecând, individul își îndeplinește menirea. [...] Desfătându-se judecând, individul percepe opera de artă”[20].

Într-o lume a lui Creangă, zăbovind pe marginea cuvântului, Paul Goma își proiectează, astfel, structurile imaginarului într-un conglomerat de fraze care, la adăpostul oricăror privațiuni, au rolul de a menține jocul, echilibrând receptarea și transferând cititorul într-un peisaj al tuturor posibilităților: „Fiindcă eu am să scriu romane, dar n-am să mă chem romancier; nici scriitor – ci povestitor; de romane. [...] Dialogul nostru era o joacă și un monolog – hai, două, însă paralele – până la acțiune mai va (s.n.).

Nu mai va, deloc, până la acțiune, eram în:

Cu stânga o țineam bine, în față, de-a curmezișul șei, cu dreapta tăiam de zor la dușmani ca la bostani. Calul alb, șaua verde, cin’ nu vede nu ne crede, ei și?, mă cred eu și-mi ajunge, dușmanii-inumanii câtă frunză, precum nisipurile mărilor și foarte dușmănoși în sinea lor, iar noi doi (și, dacă-l socotesc și pe cal, pe mândrul Ducipal, atunci trei, iar cu sergentul, zece), zburam cum se zboară. Zburam cu avionul și o iubeam cu foc pe răpita – povestea vieții mele: simplă ca un basm: fata asta, Sabina, ceruse ajutor și eu îi sărisem în, cu un cuvânt, fusem de acord cu orice, așa că o re-răpiseam răpitorilor răpitornici”[21]. Cât despre alte fragmente vizând deschiderea protagonistului către zonele insondabile ale limbajului, acestea captează lectorul încă din

primele file ale romanului, pornind de la stângăcia adolescentului de a intra în grațiile Sabinei, trăind evenimentele la intensitate maximă, similară celor din basme, și până la descrierea, cu o măiestrie interpretativă, a momentului despărțirii, ca atribut hotărâtor în paleta de previziuni, justificând și întregind motivul așteptării: „... M-am împiedicat în prag – deși nu există prag; am încasat o ușă-n șale, cu toate că ușa de-acolo nu are închizătoare-întârziatoare; mai lipsea să fac pasul drept, la orizontală, să cad la verticală, în groapă – și ce dacă nu era?”[22]; „...Am făcut prezentările. Septimiu a sărutat mâna fetei. Pe urma lui, i-am re-sărutat-o și, în continuarea avântului, am luat mâna lui Septimiu, am pupat-o...Fata a râs:

– Acum, că ai terminat de pupat tot ce mișcă: râul, ramul, putem pleca – și m-a luat de braț. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc!, a spus peste umăr, în direcția lui Septimiu”[23].

Îmbinând senzualitatea cu ironia, naratorul deformează realitatea din incinta „sanctuarului” Sabinal printr-un peisaj fictiv cu trimitere la ritualul logodnei. Enunțat, mai întâi, cu sacralitate în cadrul unui spațiu derizoriu – în interiorul unui garaj înghețat, el va fi completat de alt fragment, constituind, cum bine subliniază Nicoleta Sălcudeanu, „o vagă aluzie la cea biblică, mai degrabă o parodie a ei”[24], ca mărturie a suveranității unui timp care „nu tolerează inocența”[25]: „Cu mâini albe îmi prindea mâna stângă, îmi trecea pe degetul inelar un inel, inelul; apoi îmi întindea între deget, al doilea inel – în fapt, verighetă – pentru degețelul ei. Îi sărutam mâna cu inel. Ea îmi lua mâinile, le punea pe obraji; ne sărutam – pe gură, lung și adânc, treceam unul prin altul, unul în alta, prin viu, mișcător, pipărat. [...] Eu o luam în brațe. De tot, pe sus, pe sus. Atent să nu calc poala rochiei atârănânde, în sunet dulce de flaute de mătase și oboaie de mărgăritar (cu o notă de ghidușie de internat, adusă de fagot), o duceam la patul cu baldachin, pat de aur și de fildeș; și din mătase albă. Ea ținea ochii închiși, gura între-. Când o depuneam pe pat, ea îmi cuprindea capul și mă trăgea spre ea, cu ea – și ne logodeam noi doi, de tot, de tot și mai trăiam și azi dacă nu muream”[26]; „Venea, din cort, în alb, cu mâinile întinse – și cu inele, mâinile; și cu sărutarea gurii sale; și cu iezii-cucuiezii; și cu mieii tunșii-felegunșii, iar eu veni-voi dimpotrivă-ți, deluleț de mirt, munișor-tămâișor (cam așa ceva) și cu gâtul precum Turnul Postăvarilor, ziceam și noi așa, ca în Cântarea Cântărilor”[27].

Dispus către sacrificiu, cu trimitere intertextuală la Sfântul Gheorghe, naratorul nu acționează decât mânat de propria-i dorință, susținută printr-o „împungere romanescă” menită a transforma diegeza într-un spectacol dirijat cu dibăcie: „Dacă stai în sala de lectură cu un roman dinainte, își zici: E-hei!, câte se întâmplă pe lumea asta, mai ales minuni...- dacă le ajuți un pic; nu cine știe cât, dar să știi unde apeși, unde pui ajutorul acela, ca să împingi... și câtă și cumă să fie împungerea romanescă (s.n.) (dacă putem spune așa).

Nici acum nu pot pretinde că o stăpânesc mulțumitor, dar în urmă cu exact un an sau mai mulți mă aflam la începuturi; se nimerise să nimeresc din prima încercare!”[28]. De fapt, el va susține și exemplifica acest adevăr și în partea a doua a romanului, ilustrând importanța reușitei celei dintâi încercări: „...Debutul în literatură e ca desfeciorarea virginei, trebuie s-o nimeresti din prima-ncercare, altfel îi strici

jucăria”[29].

Gustând din pomul cunoașterii prin achiziționarea, de pe urma vânzării cărților, a lucrurilor materiale, Sabina se transformă în femeie, corpul devenind trup la atingere cu mătasea: „... dacă haina face pe om, atunci chiloții de mătase fac femeia, peste noapte: o-nfloresc, o explodează, o rodosc, făcând-o din copil mamă...”[30]. Într-o realitate timorată de spaimă, epifania lumescului se consumă – cu pierdere de inocență – la etajul senzorial al tactilului[31], „fiindcă asta se simte în contact cu mătasea: fi-o-rull!, apoi pe picior, [...] însă nu cu neapărat picioarele se percep, se simt, se-nu-mai-știe-ce-se, ci cu înăuntrul, cu măruntaiele, cu inima, cu sufletul, cu străfundul trupului ei care n-a mai cunoscut mătase, dar o știe, cum o știa și mama ei și mama mamei ei și tot neamul de femei, ca pe adevărata piele”[32]. Și tot la nivelul epidermei – continuă Nicoleta Sălcudeanu –, se percepe cruzimea vremurilor, frigul tăios, concret, sosit dinspre răsărit, sursa tuturor relelor[33].

Fără a invoca aleatoriu simțul tactilului, atingerea provocând întotdeauna o reacție și completând imaginea lumii insuficient reprezentată de văz, luând în stăpânire obiectele din jur, ca simț activ[34], prozatorul ilustrează forța pipăitului ca mijloc de facere a creației, atingând-o: „cu buricele degetelor mâinii drepte, am atins, i-am atins, am atins-o, pânza făcea acolo un decolteu suficient de dezgoltat, ca să stârnească decolțentația de a intra în desișul flocculeț al floccuitoarei floriginei; al floarei florilor; floareola florbilor”[35]. Iar în acest sens, concludentă este afirmația lui Michel Serres, oglindind relația dintre Creație și Creator: „Înainte oricărei forme, înainte culorii și a tonului, trebuie atins neapărat suportul. [...] scriitorul sacrifică sau marchează hârtia, apasă asupra ei, o presează, o imprimă, moment în care privirea se pierde... Nimeni nu a plămădit vreodată, nu a luptat vreodată, dacă a refuzat atingerea, nimeni nu a iubit și nici nu a cunoscut vreodată. Ochiul, la distanță, lenevește pasiv. Nu există impresionism fără o forță imprimată, fără presiunea pipăitului”[36].

Traducând „din doar sfârcuri de miros, așchii de sunet, păreri de vederi”[37], Paul Goma se adăpostește în lăcașul formei perfecte, ilustrând mecanismul Facerii. Dacă ochii cunosc dinafară, mirosul străpunge dinăuntru, ca legătură directă cu Dumnezeu, urechea percepe pulsul locului, tactilul ia în stăpânire, iar gustul reține și apreciază, cea mai puternică armă rămâne, totuși, cuvântul. Trezind materia la viață, el se vrea perfect prin însăși originea-i divină, primită la Începutul Începuturilor, așteptând să se nască și poruncind prin vibrația sa lirică, epică sau dramatică: „Cuvântul? Nu-mpiedică, l-am auzit strigând. Vreau să mă nasc! Leapădă-mă de frânghii! Taie paramelele cu care m-ai legat! Am nevoie de spațiu! [...] Am nevoie de spațiu, de larg, de plutire! Nu-s barcă la țarm! Trebuie să mă izbească valurile necuprinsului, ale imensității! Să plutesc! Să lupt! Să risc! Am nevoie de identitatea mea!

Și s-a născut. Și... la început a fost cuvântul”[38].

Răspunzând acestui apel și sancționându-i drastic pe cei care „își prostituează arta” cu materialul scriitorului, cuvântul, prieten cu poezia, filosofia și proza, prin trio-ul reprezentat de Octavian (poezia), Septimiu (filosofia), respectiv persoana supra-povestitoare (romanul), într-o unitate nedespărțită în simbolul treimii – („Era cald, adăpostitor

– și unitor, pe atunci fiind încredințat că nimeni, nimic, nicicum nu ne va despărți, vom rămâne în vecii vecilor ca degetele, trei, pentru cruce, numiți după ciobanii din Miorița: ”grosu: ardelean - Octavian; ‘jlociul: regățean - Septimiu ; ‘rătătorul: ‘sarabean - eu...”)[39], naratorul, în „imposibilitatea de a copia fidel proză”, după cum însuși precizează, o creează sub egida unei conștiințe ocupate care rămâne la masa de lucru până la ultima suflare[40].

Descifrat cu greu pe fundalul amânării epice, deși ar da senzația că vrea să construiască un roman de dragoste, eul creator irumpe în cea de-a doua parte a scrierii, lăsându-ne a înțelege că Sabina nu este decât o cale de acces către reconstituirea elementelor unei poetici. Transformată din fată în femeie, din materială în imponderabilă, ea depășește funcția de personaj, unindu-se, sub simbolul circular al perfecțiunii, cu naratorul, devenind o parte componentă din el, autentică și originală. Eliberată de funcția realului și adăpostită, ca urmare a transpunerii, în interiorul identității creatoare, ea reprezintă însuși actul de crea, „în doi”, sub semnul imuabil al Facerii: „O căutam cu gândul, cu dosurile palmelor; și cu încă: retina gata să o primească, precum o mantie; ori un cerceaf, prosop, după Baia Suzanei (sau a Sabinei - după răpire): cu adulmecul. Ochii, urechile spuneau: Nu-i aici!, dar mirosul povestea pe îndelete cum și pe unde fusese, pe unde se mai dusesse și cum și pe unde plecase când please – era să spun; de tot, așa ar spune ochii-urechile, însă nasul spune că nu de-tot, că tocmai de-aceea-și lăsase acest Fir, urmă de odoare, molecule din corpul ei cel trupesc, nu degeaba o cheamă Ariadna (sau Suzana – sau chiar Sabina).

O căutam: cu sufletul cu pipăișul, cu amirositul: fusese, mă amăgise, mă hi clenise; mușcase din mărul de mătase, i se făcuse dintr-o dată rușine – se ascunsese – dar de ce singură, doar eram scriși doi: și goi,/ ne-ar fi fost mai puțin greu în doi, din Poarta Raiului am fi plecat de mână, cum am văzut atâtea reproduceri ale Alungării: tu erai foarte bucalată, în schimb cerul de deasupra tare amenințător.

Ca să știm ce ne așteaptă”[41].

Căutând „viitorul la modul infinit, ceea ce trebuie să fie născut, [...] plăcere și egoism în doi”, cum o reprezintă Emmanuel Lévinas[42], dragostea se așază, și la Paul Goma, sub semnul binomului, relevând deschiderea „operei” prozatorului către inovație și poeticitate, sub marca indelebilă a literarității: „Nu iubesc pe deplin decât dacă celălalt mă iubește, nu pentru că aş avea nevoie de recunoașterea Celuilalt, ci pentru că voluptatea mea se hrănește din voluptatea lui și pentru că în această conjunctură [...], în această trans-substanțiere, Același și Altul nu se confundă, ci – dincolo de orice proiect posibil, dincolo de orice putere cu sens și inteligență – nasc un copil”[43]: „Și (mi-am adus aminte!): în noi-doi ne-ar fi fost mai ușor la trasul sâniei, la încărcat-descărcatul sacilor; și pe la sudoarea frunții ne-ar fi fost mai ușor – ce să mai vorbim de durerile facerii: aritmetica ne demonstrează că ele se împart în porții egale, dacă. Aș fi primit partea mea de facere, nu doar din datorie, ci cu plăcere: în sfârșit, o să aflu cum; poate că chiar izbutesc să mă transpun: nu în capul unui cal, ci în burta unei femei – în pânțece, se spune; sau; vintre. Sau și mai poetic: trup. Ori cum zice Biblia, ocolit: sân. Femeia are sân, bărbatul coapsă – din ciocnirea lor iese copilul”[44].

Deși ar da impresia că instituie o relație amoroasă cu textul, confirmată în Roman Intim: „lectura era dragoste adevărată (cu Sabina): și sufletească și trupească”, scriitura devenind, în termenii lui Roland Barthes, un obiect al dorinței, prozatorul are grijă să sublinieze că „destrămând imobilitatea sterilă a imaginarului amoros”, el „dă <<aventurii>> (s.n.) sale o generalitate simbolică”[45], pledând pentru o dragoste curată, la nivelul transcendenței neîntinate de păcat: „Așa o fi cu femeia iubită cu adevărat: deplin iubită; și cu sufletul și cu trupul: pe la sufletul trupului, iubirea. O știi atât de bine, prin toate ascunzișurile, nuanțele, încât ți-e tot timpul proaspătă, neîncepută, ca și cum din coasta ta ar fi fost adineauri extrasă, trasă și oferită – ca și Adam, te miri de fiecare dată de întâlnirea cu coapsa; ba nu: coasta. Ți constăți că tu ești aceea, celălalt/ă; și nu te miri foarte: accepți că s-a răsturnat ordinea, osia lumii și, la urma urmei, de ce nu s-ar, de ce n-ar fi gata răsturnată, lumea – de dragoste? [...]

...omul, fie el și bărbat, [...] se mulțumește și cu amintiri-din-adolescență, făcute din cuvinte, atingeri, cuvinte, săruturi, cuvinte, priviri, cuvinte, adieri, cuvinte (s.n.)”[46].

În ritmul muzical al vocalelor și consoanelor, întâlnind memoria vizuală cu cea emoțională, fără a se ascunde îndărătul măștii altor persoane, naratorul se transpune în celălalt, zămislindu-l „prin conclucrarea actului deliberat al voinței cu grația”[47]. Rezultă, astfel, un fenomen unic în care „Celălalt este prezent în fața lui Eu, ca un Tu care i se adresează în mod concret, nu ca o creație a imaginației sale, nici ca un simplu sentiment al apariției lui, cu atât mai puțin ca obiect de cunoaștere; ci ca termen al unei stări de grație, în care, o dată cu revărsarea din sine a lui Eu, o dată cu misterul esențial al acestuia, persoana învață misterul complet al lui Tu care-i vine în întâmpinare”[48]. Concepând corpul în stare de limbaj, naratorul îl modelează, descoperindu-l „până la os” și așezându-l în simbolul circular al începuturilor: „Întind mâinile, îi apuc ochelarii, i-i înalț. Îi dezvelesc ochii, pe ea întregă o, o, o descoperesc, până la os. Azi are ochi mari. Azi are ochi albaștri, nu verzi, ca astă-iarnă, aste-ierni – să fie schimbarea propusă prin mătase? [...]

În schimb, îi simt pântecul cu pântecule; pulpele cu coapsele. Îmi simt pânteculele concavindu-se și, în același timp, crescând în părți, în sus, în jos, primindu-i, învelindu-i pântecul de seară și din ce în ce mai convexit, mai pântecelos: și coacsele mele devenind concavice și pe lung, ca niște scocuri, ca niște femei în care se-intră și se-rămâne ca de-acolo bărbatele de pulpe ale ei...”[49].

Dezvăluind ochii Sabinei și distrugându-i măștile, continuând să o aștepte, „actul erotic neconsumat se sublimează în cuvânt, acesta preluând incoerența sacadată și fierbinte a uitării orgastice de sine, dulcele abandon mutându-se în tremurul silabelor”[50]: „Sabina a dar rețeta și după care a fost ea și desfăcută după ce mereu întruna eu am făcut-o bine și mi-a scăpat pe jos și s-a aproape tot atuncea mama mea cea mamă sabina sabina sabi după rețeta cu eu am vrut eu n-am vrut să doar iubirea mea pe fruntea mea cea jupuită de flăcări, ea n-a vrut ea a țipat cu țipăt că nu nu nu și-atuncea eu am dat să-nclin cornul lin și-atuncea Sabina a dat să se ferească și-atuncea a strigat la mine

saule saule de ce mă de ce mă de ce mă

Sabina ea eu am disprețuit-o fiindcă e mult mai slabă decât

sine în schimb s-a dezis...”[51].

Învălătucind cuvintele de-jur-împrejurul calidorului, conlucrând cu Erosul prin respingerea posedării, „om obișnuit și făcător de oameni”, prozatorul sculptează imaginea Eternului Feminin, după principiul lui Victor Hugo „intră bine în ochii mei ca să te țin minte”. Unind toate eurile punctuale și trecute într-un ego extenso[52] care are chip de femeie, atingând-o cu degetele și studiindu-i „cartografia senzitivă”[53], prozatorul o dăruiește lumii printr-un clocot verbal „aburind viu”, într-o simfonie a sunetelor, prăbușite cu grație în hăul înspumat al necunoscutului:

„Sabina a zis și eu am zis și ea n-a mai zis și eu recunosc cinstit am vrut să văd cum este ea făcută pe dinăuntru cel făcut de mine cu mâna mea dreaptă dar ea s-a dezis și atunci am constatat că n-o mai pot controla și a divorțat autonomie a personajului jur că nici un fir de păr de pe capul ei, dac-aș avea prieteni mari mi-ar povesti cum stăm cu Proust acela carele a adunat toate parfumele lumii într-o prăjitură cu nume de femeie și ce femeie Maria din Magdala eu mult mai modest învârtesc parfumele în jurul Sabinei cea mai adevărată decât adevărul care unde-i

Sabina ea iese cu o rețetă dar nu iese face gaură ca în viață curge aburind viu și

Sabina era într-o marți și citeam romanul cu

Sabina era într-o următoare marți și citeam romanul făcut cu

Sabina și-atuncea noi făceam copii de hârtie și trăiam și azi dacă și

Sabina - o aștept

Sabina - citesc

dar mai întâi o scriu”[54].

- [1] Adrian Marino, *Hermeneutica ideii de literatură*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, p. 267
- [2] Michel Serres, *Cele cinci simțuri. Filosofia corpurilor amestecate (I)*, Traducere din limba franceză de Marie-Jeanne Vasiloiu, Editura Pandora –M, Târgoviște, 2003, p. 201
- [3] *Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate*, Traducere, glosar și bibliografie de Marius Lazurca, Postfață de Virgil Ciomoș, Editura Polirom, Iași, 1999
- [4] *Eu și Tu*, Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Humanitas, București, 1992
- [5] *Op. cit.*
- [6] *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995
- [7] Mădălina Diaconu, *op. cit.*, p. 94
- [8] Paul Goma, *op. cit.*, pp. 120-122
- [9] Emmanuel Lévinas, *op. cit.*, p. 235
- [10] Paul Goma, *op. cit.*, 1991, p. 147
- [11] *Ibidem*, pp. 177-179
- [12] *Ibidem*, pp. 196-199
- [13] Nicoleta Sălcudeanu, *Sabina-Albertina-libertina*, în volumul *Graffiti*, p. 44
- [14] *Ibidem*, pp. 222-224
- [15] *Ibidem*, pp. 249-250
- [16] Paul Goma, *op. cit.*, 2005, pp. 245-246
- [17] *Ibidem*, 1991, p. 162
- [18] *Ibidem*, p. 39

- [19] Ibidem, p. 103
- [20] Schiller, apud Silviana Simona Grando, Adriana Gaiță, op. cit, p. 65
- [21] Ibidem, p. 40
- [22] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 21
- [23] Ibidem, 2005, p. 228
- [24] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 43
- [25] Idem
- [26] Paul Goma, op. cit, 1991, p. 88
- [27] Ibidem, p. 96
- [28] Ibidem, p. 14
- [29] Ibidem, 2005, p. 191
- [30] Ibidem, p. 238
- [31] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 44
- [32] Paul Goma, op. cit, 234
- [33] Nicoleta Sălcudeanu, idem
- [34] Silviana Simona Grando, Adriana Gaiță, op. cit, pp. 35-37
- [35] Paul Goma, op. cit, 184
- [36] Michel Serres, op. cit, p. 25
- [37] Paul Goma, op. cit, 222
- [38] Ion Caraion, Tristețe și cărți. Eseuri, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 18
- [39] Paul Goma, op. cit, p. 286
- [40] Gaston Bachelard, Poetica reveriei, p. 62
- [41] Paul Goma, op. cit, p. 302
- [42] Emmanuel Lévinas, op. cit, p. 238
- [43] Idem
- [44] Paul Goma, idem
- [45] Roland Barthes, Romanul scriiturii. Antologie, Traducere de Adriana Babeți și Delia Sepețean-Vasiliu, Prefață de Adriana Babeți, Editura Univers, București, 1987, p. 13
- [46] Paul Goma, Roman Intim, Editura Curtea Veche, 2009, pp. 64, 66
- [47] Martin Buber, Eu și Tu, apud Ștefan Augustin Doinaș, Prefață Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Humanitas, București, 1992, p. 19
- [48] Ibidem, p. 21
- [49] Paul Goma, op. cit, 2005, p. 270
- [50] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 52
- [51] Paul Goma, Ibidem, p. 305
- [52] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 97
- [53] Termen preluat de la Michel Serres, op. cit, p. 24
- [54] Paul Goma, Ibidem, pp. 305-306

SEPTEMBRIE

Joi 1 septembrie

Întâi septembrie să ne aducă oleacă de sănătate - n-ar strica.

*

Aseară am primit vești bune de la Salonul Cărții deschis ieri la Chișinău. Va dura până sâmbătă, 3 septembrie. Mi-a scris, întâi Aliona: că a venit și strănepoata-mi, Dana Goma, cu 12 exemplare din **Din calidor** (ediție 2010, dedicată ei), apoi Oleg Brega - din filmarea lui parcă l-am deslușit pe Cimpoi.

Chiar și pe Ileana Mălăncioiu, însă nu în standul meu, ci pe interval, probabil aștepta pe cineva. Avea în mână două cărți. Nu, nu erau de-ale mele: nu avea ce face cu ele. Dacă i se oferiseră, le primise, apoi le va fi depus discret pe primul colț de masă. Eu îi citisem toate volumele apărute până la plecarea noastră din România. Fiindcă mie îmi plăcea, în cunoștință de cauză; îmi plăcea, foarte, cum scrie. Ei, care nu mă citise, nu avea cum să-i placă proza mea. Ba da: așa, în necunoștință de cauză, neplăcându-i - scurt, ca la poeți. Apoi, cu timpul...

Scriitor (nu “bun”, nici “mare”, nici măcar “genial”) este acel purtător de condei care nu s-a prefăcut a nu a vedea, a nu auzi nimic (Ileana, fiică de țărani: or pătura țărănească a fost martirizată cumplit în comunismul sovietic); și *nu tace*, scriitorul atunci când semenii săi - nescritori, bieții - se plâng, se vaietă că sunt călcați în picioare de tiranie și de tiranii dintre scriitori, aflați în slujba Răului. Ileana Mălăncioiu: un foarte-foarte-foarte bun poet - dealtfel al doilea prenume al fiului meu Filip este: Ieronim, inspirat din titlul unui volum al său care a făcut dată. Reciproca nu a fost vreodată valabilă; ea nu a citit nici din greșeală încercările mele în proză - nu-i va fi plăcut proza mea - și, dacă a vorbit de mine, la Chișinău, apoi numai pentru că “disidența” mea i se arătase... curajoasă - iată, îi plăcuse ceva la mine...!

Ileana... Știu ce ar fi vrut din partea mea: să nu-i fac reproșurile pe care i le-am făcut.

Dar eu... «Că și tu, băi Paule...», cum mă dădăcea dădaca Geta Naidin devenită Dimisianu.

Vineri 2 septembrie 2011

O altă noapte grea. Risc să devin și eu “rezistent” ca bravul scriitor român, cel fără coloană vertebrală, fără demnitate, consolându-se cu talentu-i uriaș, chiar cu geniul (și cu “opozitia”

la bucătărie, mai sigur: în sala de baie, îi spusese cumnatu-său, securistul că acolo ruginiseră microfoanele, nu mai înregistrau chiar și gândurile...) din păcate afurisiții de occidentali nu se ostenesc să-i deie și lui un-mic Premiu Nobel, că ei au de unde, dă-i dracu' de capitaliști iegoști și că n-o fi foc...

Sâmbătă 3 septembrie 2011

La fel. Ca supliment astă-noapte am avut și dureri - cume? suportabile. Pe unde? Cam-pe-pe-peste tot.

*

Am diacritizat texele Ancuței Coza. Aștept sfârșitului lunii, ca să instalez patru dintre ele, potrivit dorinței sale, celelalte la sfârșitul lui octombrie (n-am priceput programarea, trebuie să fie o motivație). Le-am și instalat, acum le împing...

*

La asta chiar nu mă așteptam!

În *Jurnal md.* (Chișinău) Ileana Mălăncioiu a propus să-i fie ridicat un bust al lui Paul Goma ! „Goma chiar a făcut ceva să schimbe lumea asta, el merită un loc aparte în Chișinău, merită să-i fie ridicat un monument în timpul vieții”.

Și eu care eram gata-gata să protestez:

«Un monument? - fie și un bustulete - primesc, deși, după ultimele informații, încă n-am decedat...»

Pentru ce zice buna mea prietenă că merit să mi se ridice un monument în timpul vieții?

“[Poeta] a vorbit despre *dizidența* (sublinierea mea) lui Paul Goma și la sărbătoarea din Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Ce nu fac eu pentru poeta Ileana ?- cu o condiție: să-i fie ridicat și ei un monument la Chișinău (în timpul vieții) alături, sau mai bine: în fața bustulețului meu, dar muuult mai fain, ca pentru o poetă. Să ne putem certa în voie, de la doi pași, noaptea, ca să nu ne-auză nimeni, ea să-mi spuie, drăgălaș, cum știe ea: «Disidentule!», eu să-i întorc declarația de iubire: «Opozanto!»

Știu: această “calomnie” ar ofensa-o. Și mai știu motivul: fiindcă ea însăși, chiar de nu rostea cuvântul, se considera... o vajnică opozantă a comunismului - adevărat, nu era singura convinsă că talentul literar compensează din plin ne-angajamentul civil, se afla în bună companie: Blandiana, Adameșteana, Ștefoi, Mungiu și celelalte genialnice, din categoria “deșteptelor” pe timpul lui Ceaușescu și a Terorii, trezite din somnul opozant

(dar cât de rezistent culturalicește!) în 22 decembrie 1989, ca apoi, din 25 decembrie același an, când ceaușeștii au fost executați, ele să capete asigurarea că Monștrii nu mai mișcă (nici mușcă), s-au prefăcut, dacă nu în revoluționare cu ceferticat atunci în dârze opozante postfestumestre ale comunismului fioros.

Chiar nu-și dădea seama Ileana Mălăncioiu de comicul sinistru al situației: ea era toată ziua bună ziua de-deget (bot în bot) cu Jebeleanu, acum pretinde că atunci *astfel* se opunea cu hotărîre comunismului jegos al Jebelitului?

Luni 5 septembrie 2011

Altă noapte grea. Cu dureri.

M-a întristat “cererea”, la Chișinău, a Ilenei Mălăncioiu.

Ce o va fi apucat? O fulgerătoare iubire de Goma? Da de unde! Probabil constatarea că în Basarabia Goma cela nu este chiar atât de hulit, negat/ ca în Regat: să facă ea ceva împotriva “curentului”? La o adică, atunci când i se va reproșa “prețuirea” vinovată (a antisemitului de mine), să explice că Chișinăul nu-i București, Basarabia nu-i România - cu ce anume a contravenit ea, nesfârșita poetă, canonului estetic?

Și dacă gestul e din-inimă, fără nimic calculat, dar eu, bănuitor, o văd altfel decât se vede ea?

*

Ascult, pe *Arte*, Recviemul German de Brahms. Mă atinge în străfunduri. Mă întreb, prostește: unde va fi echivalentul în românește, scris de un român, în România? Îmi răspund: Românii, în România nu au ieșit din preistorie, au rămas, în ciuda aparențelor, în stadiul folcloricesc. Și, vorba din strămoși: De un recviem avem noi, acum, nevoie? Poate mai încolo, când vom inaugura Catedrala Neamului.

I-am văzut macheta: gigantism de pitic, umflare în pene a unui biet vrăbioi jumulete. Cică: “110 metri înălțime, 12 lifturi, capacitate - 5.000 de pelerini”...

De când valoarea spirituală a unui lăcaș de rugăciune a fost dată - pe meleagurile noastre ortodoxe - de... înălțime turlor?; de numărul lifturilor - ca să lifteze, ce? Burțile popilor grași ca porcii îngrășați? Au poate pe cei 5 000 pelerini? Cu cele 5 000 de guri căscate și cu aparatele de fotografiat gata de mitraliat minunea lumii, Catrindala Neamului Prost - dar Fălos? Or fi numărat, ca Pristanda, steagurile și pe eventualii vizitatori? Plătitori, se înțelege. Dai un ban, dar face - mama lor de

“ortodocși” din ăștia, absolvenți ai Teologiei de la Băneasa!

Îmi vor explica teologii neamului... al nostru: noi suntem ortodocși, frate, nu protestatanți, soro, nici papistași, nepoate!

Să nu insiste, se vede că suntem născuți gata-ortodocși (nădăjduiesc să nu se supere Bădiliță, în foarte schimb, sper să se supere, până crapă, ca broasca din fabulă, Bakonsky Fiul, altfel numitul Baconschi-Jacuzi, nesimțitul!).

*

Am luat o hotărîre eroică: nu mă mai onguez cu alifia recomandată de Sabourina. Fără ea asudam sălbatic, cu ea, continuu a transpira, “în plus” am oarecari dureri, dacă nu de-a dreptul insuportabile, atunci, dureri de delir gripalnesc...

Marti 6 septembrie 2011

Una dintre cele mai cumplite nopți, dacă nu cea-mai. Fiindcă tot nu știu ce-i cu mine, opresc ‘dicamentul ultim. Să văz: mă fac tânăr și frumos, în același preț?

*

M-a trezit din boală (un fel de a zice...) o emisiune televizată despre sinistra aniversare a un deceniu de la Atacul terorist de la 11 septembrie 2001. Documente văzute până azi, dar și declarații ale oamenilor politici, ale șefilor serviciilor secrete, ale foștilor (sic !) spioni sau doar martori ai acelor evenimente, neștiute de mine până de curând.

Am tresărit, apoi m-am ridicat din morți când am auzit ce nu mai auzisem până acum din gura înaltelor personaje, a celor care făcuseră-desfăcuseră politica și aplicarea ei. Jur că abia în al doilea rând m-a interesat că modestul meu text din iulie 2002, publicat, “pe felii” în vara aceluiași an, în ziarul *Cotidianul* era... adevărat (să admitem, cu modestia care-mi este proprie !/: nu fusese contrazisă de dezvăluirile de mai târziu). Atunci fusesem tratat cu scuipați, acuzat de “trădare” (făcusem bătăture de “trădări”, dar încă nu de trădarea... Americii), de insulte (și cu acestea mă obișnuisem - dacă eram “antisemit”), re-tratat de falsificator al istoriei contemporane...

Nu a am simțit nici o satisfacție pentru că agresorii mei, “apărători ai valorilor morale americane, deci israeliene” au fost contraziși de recente “descoperiri” - nu le consider *revelații* ci: *confirmări*. Eu nu sunt un vizionar, nici ghicitor în bobi - cu atât mai puțin un “director de conștiințe” din tagma israeliniștilor, ca alde Oișteanu, Andrei Cornea, Mihăieș, Tismăneanu, Shafirn

Antohi, Carmen Muşat, Gabriel Andreescu, Max Katz, Laszlo, Pecican, ci un **om normal**, un cititor **normal** al informațiilor scrise, un văzător **normal** al imaginilor fotografice, filmate.

Pot să mă întorc liniștit în patul meu de agonie: nu pentru că avusesem dreptate - ci pentru că spusese adevărul. Nuanță.

“Paris 1 iulie 2002

Șocul de la 11 septembrie 2001

Dacă aş spune tare ceea ce se doar șoptește:

«La 11 septembrie (2001) s-au înfruntat două anticulturi: americană și jihadă - cea care se revendică de la islam, însă este împotriva preceptelor Coranului?», aş fi tratat de antiamerican, de antiarab - ba chiar de terorist!

Am fost-sânt-voi fi, alternativ-simultan: antisemit și jidovit, antirus și rusofil, anti-român și basarabean xenofob, în fine, “antiamerican”...

Am auzit și dinspre București ecouri provenind din Franța, din Germania, din Anglia (însă nu și din Italia, Spania, Portugalia - oare de ce?) sub forma unui indecent răcnet de “solidarizare”:

«De la 11 septembrie sântem cu toții americani!»

Secreție sonoră behăită, de turmă, servilism dezgustător. Necunoscători ai istoriei în general, analfabeți în politică (sau de-a dreptul rău-voitori), străluciții politologi: Mihăieș, Dan Pavel, Antohi, S. Tănase, Oișteanu, Shafir, Adameșteanu, Ioana Ieronim, Alina Mungiu, A. Cornea, Volovici, lefegiii Europei Libere sub bagheta lui Ratesh: Hurezeanu, N.C. Munteanu, Iorgulescu, Ashkenazy, I.B. Lefter și alți luminați, precum și cohortele de profitori-Soros au răspuns: «Prezent!» la o chemare nerostită, la o invitație neformulată.

Un isteric domiciliat în Occident parafrazase celebra zicere a lui John Kennedy: «Sunt [și eu] un berlinez!» (el își exprima solidaritatea cu locuitorii Berlinului, parte ostatici ai rușilor, parte robi ai rușilor).

Pe urmele aceluia s-au grăbit să zbiere în cor frustrații ai căror părinți trăiau cu nostalgia... inversă, a luptei-pentru-pace-în-Vietnam. După ei, laie (că tot deveniserăm fulgerător, nu doar europeni, dar și mondialști cu diplomă de revoluționar și, firește: “aliați ai americanilor din negura veacurilor”), recent-culturaletii dâmbovițelini, autodeclarați politologi, futurologi, astrologi, americanologi, altfel ordinari bursofagi, postulanți la cârmăcirea (hait!, am nimerit cuvântul care spune adevărul) nefericitei României ajunsă proprietate a Securității eterne, după idiologia lui Brucan.

Poți să-ți exprimi compasiunea - sinceră, nu interesată, ca americanolatrii carpatodanubieni - față de cineva care a suferit o grea pierdere, de obicei legată de moarte-în-familie, în nici un caz nu poți pretinde că “ești și tu”, fie mort, fie fratele-mama-cumnatul-fiul-vecinul-mortului. Pentru că, așa: nu e logic, nici corect. Nici decent.

Data de 11 septembrie constituie, vai, o piatră de hotar, în timp - însă nu fiindcă “de la 11 septembrie” noi, ne-americani am fi devenit fulgerător americani; ci fiindcă *atunci*, ei, prietenii noștri, americanii, au primit o lovitură pe cât de cumplită, pe atât de neașteptată. *Pentru întâia oară în scurta lor istorie americanii au aflat ce înseamnă ca tu, civil, să fii atacat, din cer, pe solul național* (memorie? istorie? - amnezia/nu bântuie doar România - Pearl Harbour: se află undeva, pe o insulă, departe, în spațiu - și în timp...). Ei se credeau cei mai buni, cei mai drepți; cei mai cinstiți, cei mai harnici; cei

mai inteligenți, cei mai generoși; cei mai păziți de cel rău; cei mai morali - cei mai iubiți dintre pământeni pământului. Și, dintr-odată...

Până atunci ei atacaseră din cer: în Franța, în Italia, în Belgia, în Olanda - țări ocupate, inamicile fiind Germania, România și Japonia; apoi în Coreea, în Vietnam, în Cambodgea, în Irak; în Iugoslavia; în Afganistan...

Sunt terifianti *americanii când atacă din cer* - să ne amintim doar "colateralele" din România primăverii-verii anului 1944, mai ales cea din 4 aprilie, când au fost uciși 5.000?, 20.000? de civili numai la București, *din care cel puțin o treime basarabeni și bucovineni refugiați, aflați în vagoane, ori așteptând în Gara de Nord garniturile de tren ce urmau să-i ducă spre Vestul țării, "în dispersie..."*. Cu acest "prilej" **a dispărut-neidentificat** și Ignat Goma, fratele mai mic al tatei, violonist (abia acum aflu că atunci ar fi fost inaugurat - și repede închis - un cimitir-nou, între Pantelimon și Brănești, aproape de linia ferată, unde ar fi fost îngropate victimele bombardamentului orb, american); nu altfel au **dispărut-(mulți) neidentificați la Dresda și Leipzig, peste 600.000 de civili și de refugiați (tot din Est!- și tot de ruși fugind!)**; cum **au dispărut-neidentificați**, după o jumătate de secol, mulți dintre civilii americani de la 11 septembrie 2001.

Mai puțin veșnic-biruitori sunt americanii când ating cu tălpile lor pământul. Nu au fost capabili să-l alunge pe Castro cel care de patru decenii le stă în coastă și le dă cu tifla, singura lor "victorie" a fost reputată în Grenada - știe careva din sală pe unde este, ce suprafață, câți locuitori are Grenada cu pricina?

...Și dintr-odată, din senin, fulgerător, fără-avertisment...

Neadevărat: atât informațiile (proprii - mai ales cele obținute prin spion-oameni, fiindcă supratehnologia lor a rămas oarbă), cât și avertismentele partenerilor nu lipsiseră: *totul gravita în jurul politicii externe a USA, în special în Orientul Mijlociu* - însă americanii se cred, nu doar cei mai puternici, dar și unici deținători ai adevărului absolut: «Noi știm ce e Bine și ce e Rău, nu avem nevoie să ni se și facă desene...» răspundeau - atunci când catadicseau să răspundă.

Și, dintr-odată, din senin, fără avertisment...

Neadevărat: americanii nu au știut - fiindcă au refuzat să afle, să decodifice "mesajul"; nu au acceptat adevărul, anume că data de *11 septembrie* avea o semnificație precisă - tot în legătură cu politica externă a USA în Palestina. În loc să caute eventualele *motivele* atacului, ei s-au grăbit să fabrice *pretexte*, să acuze "lumea arabă" în totalitate și s-o trimită în categoria Răului" (vezi primele discursuri ale președintelui Bush jr.).

În ceea ce-i privește pe americanii de rând întrebările-imprescație rostite în direcția Divinității au fost:

«Doamne, de ce m-ai pedepsit *pe mine*, de ce mi-ai făcut *mie* asta?» - ceea ce se traduce prin: Dumnezeu m-a bătut **doar pe mine, american, numai mie** mi-a făcut "asta" - după care au amănunțit:

«De ce ne-au făcut [ei, ne-americanii] asta, nouă, care îi *ajutăm și-i iubim*? De ce *au început* [ei, ne-americanii] *să ne urască, dintr-odată*, de ce au devenit (peste noapte!) ingrați? Noi ne-am vărsat de două ori sângele pentru europeni, în secolul trecut, ca să-și recâștige libertatea, le-am trimis ajutoare alimentare, medicale, de fiecare dată când *s-a putut...*» - impersonalul viză ne-ajutorul față de comunități și ele, nefericite, dar aflate sub controlul URSS, de la împărțirea ca un harbuz a globului pământesc, în zone de influență. Apoi, arătând înspre Africa, Asia, America de Sud: «De ce ne urăsc, *acum*? Fiindcă avem ce mânca și dăruim și altora? Fiindcă suntem

democrați - ei nu?»

Durerea poate orbi judecata - pentru o vreme. Însă judecata americanilor era oarbă dinainte. Judecată de *colonist, colonizator*.

În deceniile trecute când Europa Occidentală era scăldată în sânge de pe urma acțiunilor terorismului de stânga (Brigăzile Roșii în Italia, Armata Roșie în Germania, Acțiunea Directă în Franța), americanii se indignau foarte că autoritățile locale nu sunt în stare să lichideze bandele care compromiteau vacanțele culturale ale turiștilor de peste Ocean; când terorismul islamic (în fapt: diversiunea guvernului comunisto-militarist algerian) a însângețat Franța, americanii - și nu doar turiștii, ci și gazetarii și oamenii de afaceri - au tratat statul și poliția franceză de incapacitate patentă, ba chiar de complicitate cu teroriștii, amenințând cu denunțarea unor contracte comerciale - ceea ce de altfel au și făcut, ocazia le era oferită pe tavă... Fiindcă erau siguri: la ei, în America, așa ceva este de neconceput - țara lor: fortăreață inexpugnabilă, păzită zi și noapte de armata cea mai puternică - ce să mai vorbim de atotștiitorismul, de eficacitatea polițiilor FBI și CIA...

Și a venit 11 septembrie. În loc să caute **motivele** agresiunii suferite de ei în propriul comportament de politică exterioară (printre ele: Palestina) americanii au acuzat Cerul de nedreptate. Și pe arabi - de... jihad (război sfânt al musulmanilor).

Anticultura americană în splendoarea ei analfabetizatoare a primit o lovitură cumplită de la o (sau: de la cealaltă?) anti-cultură, barbaricultura dimpotrivă: cea vehiculată de câțiva arabi supra-bogați, supra-occidentalizați, supraamericanizați - creație a cui? a americanilor! Jihad: un număr restrâns de indivizi, nu mai mulți gândiseră și impuseseră *teroarea* Revoluției Franceze și a celei Bolșevice.

S-a spus mereu că secreția "gândirii" terorismului benladenist ar fi expresia "maselor largi de musulmani umiliți de creștini, colonizați de occidentali" - de acolo s-ar trage ranchiuna tenace a lumii a treia. Ar fi și aceasta - dar nu numai aceasta. Fiindcă "masele largi de musulmani" indicau locul-dureros arătând, nu America - ci Palestina. Astfel, ceea ce li se întâmplă Palestinienilor din partea Israelienilor - cu încurajarea pe față, susținerea, complicitatea americanilor - poate fi considerată, dacă nu *cauza* (deși, de la venirea lui Sharon la afaceri...), atunci pretextul; mai corect: **alibiul** jihadiștilor:

«Iată cum îi pedepsim noi pe persecutorii fraților palestinieni»...

Bineînțeles, nu soarta palestinienilor (din 1948!) umiliți, spoliați, alungați de pe pământul lor, băgați în sârme, masacrați de tancurile, elicopterele, avioanele israeliene le stă la inimă benladeniștilor - dovadă: în *răzbumarea* lor oarbă nu au vizat Tel Avivul, ci New Yorkul; nu au atacat nave de război israeliene - ci americane... În ochii acestora, americanii sunt inamici, nu pentru că susțin Israelul în toate acțiunile sale teroriste împotriva băștinașilor palestinieni, ci pentru că le-au invadat Locurile Sfinte (din Arabia Saudită), pentru că le pompează sângele (petrolul - ceea ce nu-i împiedecă să se scalde în petrodolari) și le sunt rivali pe terenul anticulturii. Dar mai ales fiindcă ei, americanii au fost, nu doar susținătorii lor (Saddam, Ben Laden, talibanii care au terorizat Afganistanul atâția ani); nu doar "alfabetizatorii" lor, individual - ci *fabricanții terorismului antioccidental*, sub forma lui cea mai virulentă: antiamericanismul.

În secolul nenorocit care a trecut, XX, Rusia fusese puterea cea mai nocivă, mai toxică, mai distructivă. America, în ochii noștri naivi: Îngerul Păzitor, Arhanghelul Salvator: în ultimul război mondial i-a salvat de Hitler pe

francezi, italieni, belgieni, olandezi, englezi - dar nu și pe polonezi și pe cehi (care luptaseră în unitățile britanice împotriva germanilor) - de ce? Simplu: fiindcă Hitler murise - trăiască Stalin!, partenerul lor, "Oncle Jo" cum îl dezmiarda Roosevelt. Pe noi, românii, dacă americanii nu ne-au persecutat altfel "decât" bombardându-ne, mai ales în 4 aprilie 1944, nici nu ne-au ajutat când aveam nevoie de ei și îi așteptam să-și onoreze promisiunile.

Îi așteptasem pe americani ca pe Mesia. Și n-au venit. Ba, în cazul Ungurilor, în 1956, neintervenția lor a avut valoare de *complicitate manifestă cu Sovieticii* la strivirea insurecției - anticomuniste. Promiseseră rușilor că nu vor interveni în "treburile interne ale URSS"- dar noi nu știam; și îi așteptam...

[O altă dovadă de complicitate a americanilor cu sovieticii în martirizarea românilor:

În hărțile lor de până în 1989, dacă Țările Baltice, toate trei, purtau inscripția, în roșu: "USA nu recunoaște anexarea lor, în 1940, de către URSS", nici partea de răsărit a Poloniei, nici a Cehoslovaciei (cu aceste două țări România avea hotar comun în 1938), și nici *Bucovina de Nord și nici Basarabia care tot atunci au avut aceeași soartă nu poartă... nerecunoașterea USA*. Ni s-a explicat: n-am fi avut parte de acest "tratament cartografic" dacă România nu ar fi declarat război SUA (în 12 decembrie 1941). Este adevărat: Polonia și Cehoslovacia nu le declaraseră război... pentru că nu mai existau ca state; iar Țările Baltice, după ocupația rusească trecuseră sub control german. Să nu se uite: cu o săptămână mai devreme, în 6 decembrie 1941, Anglia declarase război României...:

În 1940, când Rusia ne răpise Basarabia și Bucovina de Nord aceeași Anglie declarase că... nu are obiecții (față de un abuz grosolan), însă după 1941, când România pornise la recuperarea teritoriilor în chestiune, Churchill ne calificase de... "șacali care se năpustiseră asupra Rusiei - aflată la pământ" - minciună: biata Rusie fusese, până în ajun, aliata lui Hitler (deci dușmana Angliei), iar România o atacase în 22 iunie 1941 simultan cu Germania...]

Câtă vreme URSS reprezentase celălalt talger al politicii planetare, se instalase pentru decenii un echilibru (al terorii nucleare). De când URSS a implodat și nu mai este luată în seamă când zice, din inerție: "Niet!", Statele Unite cunosc beția puterii cu tot ce implică o *beție*: comportament nerezonabil, judecată alterată, pierdere a simțului realității, al echilibrului, al moralei - toate aceste simptome ducând la acte criminale. După războiul din Coreea (în fapt prelungirea celui de al II-lea război mondial), americanii, oriunde au intervenit pe glob, au început prin gafe (răsunătoare - dar costisitoare, în sânge), au continuat prin... înfrângeri, de pe urma cărora ei și-au luat bagajele și s-au întors la ei acasă, lăsând în urmă, nu doar "câmpuri de luptă" devastate, ci țări întregi ruinate, mai grav: re-căzute în sclavia-barbaria comunistă: Vietnamul de Sud, Laosul și mai ales nefericita Cambodgea.

Înapoi la terorismul impropriu numit "arab": a început cu Iranul, comunitate ne-arabă - doar islamică. Ura iraniienilor împotriva americanilor nu a fost ura musulmanilor împotriva creștinilor, ci a unei țări împotriva altei țări (America) - cea care dădea ajutor dușmanului ei de moarte: Irakul. Fundamentalismul homeynist a pornit de la conflictul religios dintre șiiți și sunniți, a alunecat la un conflict (aparent) între musulmani și creștini - dar nu a fost decât unul economic, în care "găina" a fost (și este, în continuare): *petrolul*.

Are să mi se reproșeze iar obsesia *petrolului* - [moștenită de la tata -

ehei, ce tată am avut eu, domnilor!]: am vorbit repetat de *petrol* ca armă de șantaj pe care **trebuia** să o folosească România întru apărarea ființei naționale și a unității teritoriale, în 1939-40, față cu înțelegerea dintre Hitler și Stalin, pentru împărțirea Europei. După mai bine de șase decenii, care a rămas cauza convulsiilor, chiar a războaielor din Kuweit, Irak, Afganistan, implicarea Pakistanului, a Turciei, interesele-vitale în Caucaz în Asia Centrală? *Petrolul!* Pentru petrol, Americanii fac orice - și contrariul.

[*Petrolul* se află la originea conflictului irano-american: Mossadegh, primul ministru al țării, cel care pusese bazele democrației și ale europenismului în Iran, decretând naționalizarea companiilor petroliere (americane!) a fost răsturnat, în 1953 de către omul americanilor, Mohammad Reza, devenit șah; se cunoaște urmarea...]

Numai niște comentatori, chiar istorici fără memorie (frați cu balerinii fără picioare) nu știu de unde să-i ia pe Diavolii, pe reprezentanții Imperiului Răului (cum le zice cultivatul președinte actual, Bush junior) ca Homeyni, Saddam, Ben Laden. Cum, de unde?- dar *toți acești dușmani-de-moarte ai "civilizației albe", ai americanilor, au fost fabricați de... americani, au fost inventați de americani.* În anume împrejurări... Numai că în... alte împrejurări ei, "ingrații" se întorseseră împotriva Pygmalionului și Stăpânului lor! CIA îl susținuse și îl ajutase pe Saddam în războiul cu Iranul. Și pe Massud, în Afganistan - dar numai atâta vreme cât acesta din urmă lupta împotriva Rușilor (cu care Americanii erau - atunci - în conflict). De cum a început Marea Fraternitate Americano-Rusească iar Massud a devenit incomod, la cererea lui Putin pe lângă Bush, Americanii l-au lăsat din brațe pe eroul luptei antirusești și se poate spune că CIA l-a dat pe mâna *talibanilor (pe care tot americanii îi fabricaseră - cu puțin înainte de a-i declara "Diavoli!")* - iar aceștia l-au asasinat în liniște.

Americanii nu încetează de a arăta Irakul ca deținător de arme de distrugere în masă însă până în momentul de față nu au produs *dovezi* de existență a lor - oare de ce? - pentru că tehnologia de fabricare a gazelor, a substanțelor mortale, printre ele... antrax-ul, fusese grațios furnizată de americani, iar produsul a fost folosit de irakieni atât împotriva kurzilor, cât și împotriva acelor irakieni care se răsculară în 1991 împotriva lui Saddam - însă Bush senior îi ordonase lui Schwartzkopf să sisteze operațiile militare și să nu intre în Bagdad. În schimb...

Estimp Coreea de Nord se laudă pe față, într-o conferință de presă! că deține arma atomică - o și arată! - iar Americanii, chestionați în privința pericolului planetar reprezentat, răspund că... să vedeți, copiii coreeni (de nord) și așa sunt subalimentați - să sufere din pricina unei campanii militare americane...?

De ce acest tratament de favoare? Ce întrebare!

Coreea (de Nord) nu are *petrol!*

Desigur, toate aceste discursuri (unul pe față, unul pe dos) sunt rostite cu o seninătate terifiantă: iată pe mâna cui a trecut soarta planetei noastre... De pe a Rusului I pe a Rusului II.

Terorism... Cine vorbește de *terrorism*: teroriștii!

În Franța ocupată autoritățile de la Vichy, colaboraționiste, îi numeau "teroriști" pe acei francezi patrioți care se manifestau împotriva ocupantului german; în România ocupată de ruși, în 1944, autoritățile colaboraționiste îi numeau "teroriști" pe acei patrioți români care luptau împotriva ocupantului sovietic și a slugilor lor băștinașe; erau oare numiți altfel decât "teroriști" - începând din același nenorocit an 1944 - balticii, polonezii, ucrainenii,

bulgarii care luptau împotriva ocupantului rus?; nu erau tot “teroriști”, în gura rusului ocupant, basarabeni și bucovineni, acuzați și de “naționalism românesc”? Dar acum - adică în ultimul deceniu - cum le-a spus Elțin “moldovenilor”, în 1992, în timpul Războiului de pe Nistru: nu “teroriști”? Cum i-au tratat pe ceceni Elțin, Putin - nu de “teroriști”? Nu le spun chinezii tibetanilor - de, iată, 50 ani: “teroriști”? Nu le spuneau sârbii lui Miloșevici albanezilor din Kosovo - care luptau pentru recăpătarea drepturilor legitime, suprimate în 1989 - nu tot “teroriști”?

În Palestina înainte de 1948 cine erau “teroriștii”? Evreii care luptau împotriva englezilor pentru a avea un loc sub soare, printre ei viitori prim-miniștri ai statului Israel: Menahem Beghin, Itzak Shamir... Însă de cum Evreii au devenit stăpâni ai Palestinei, cum “teroriști” au devenit... *alții*, ceilalți, băștinașii, luptătorii pentru pământul natal, casele, livezile, demnitatea: Palestinienii (care, din punctul de vedere al dreptului-pământului au cel puțin tot atâtea temeuri ca și recentii-evrei, până mai ieri “revoluționari internaționaliști”, altfel credincioși cetățeni sovietici, devotați comunismului, deveniți fulgerător și naționaliști și mistici și xenofobi și partizani ai apartheidului și constructori emeriți ai Zidului (Rușinii) Ierusalimului.

Într-adevăr: este vorba de înfruntarea a două anticulturi; de lupta între două barbarii; de ciocnirea între două variante ale *terorismului*: cea de-stat a imperialismului americano-ruso-chinez-israelian care, nu-i așa, “face baraj extremismului” (!!!) și varianta geamănă, benladenistă.

Nu este lipsit de interes să recapitulăm punând o întrebare (retorică):

Care state și-au dat mâna pentru a lupta, pe după cap, împotriva “terorismului”? (s-a uitat întâlnirea de la Pekin în care trei sinistri clowni-dictatori-teroriști: american, rus, chinez jurau că ei vor combate... terorismul - până... la ultimul tibetan, uigur, cecen, antiamerican?) - însă, în “probleme secundare” se opun cu o îndârjire demnă de o cauză cu adevărat bună - iată “secundarele”:

1. În chestiunea interzicerii emisiunilor de oxid de carbon care atacă pătura protectoare de ozon, astfel modificând climatul planetei, generând deja catastrofe “naturale” (inundații, secete) - cine s-a opus și se opune tentativei de salvare a pământului nostru? Statul aflat în fruntea campaniei... antiteroriste și campionul poluator: USA!;

2. În chestiunea interzicerii fabricării și vinderii minelor antipersonal (cele care au schilodit și continuă să rupă picioarele a milioane de ființe oamenești - cu precădere copii - în Afganistan și în Kosovo, în Cambodgia, în Angola, în Liberia) cine se opune suprimării cumplitului instrument de teroare exercitat asupra nevinovaților, a civililor? Exact statele aflate în Concordia Mondială împotriva Terorismului: USA, Rusia, China, Israel *) - și Coreea de Nord;

3. În legătură cu înființarea Curții Penale Internaționale (după aceleași principii ca și Tribunalul de la Nürnberg), care să-i judece pe cei vinovați de crime de război, crime împotriva omenirii, genocid, sclavaj, deportare, viol... - cine i se opune? Bineînțeles: USA, Rusia, China, Israelul! La ce ne-am fi așteptat: să fie de acord călăii cu propria-le pedepsire?

4. În legătură cu liberalizarea producerii și comercializării medicamentelor “generice”: pentru combaterea unei pandemii: sida, tuberculoză, guvernele țărilor atinse de aceste plăgi ale Egiptului, să poată produce și vinde la prețuri accesibile remediile - fără a plăti brevetele... - cine se opune, invocând “proprietatea intelectuală”, dacă nu înțeleptala, generoasa, umanitara Americă de Nord?

A murit URSS? Trăiască USA! Avea dreptate tata când spunea:

«Americani se deosebesc de ruși doar prin numărul stelelor de pe drapel».

Vreme de decenii, sub ocupație sovietică, apoi securistă, mioritistă autohtonă, Românii, tot așteptându-i pe “Americani” să vină, să ne libereze de Cel Rău, deplorau ignoranța Occidentalilor în privința României și a românilor. Și aveau dreptate - e-he, dac-ar fi știut cine suntem noi, nu ne-ar fi abandonat Rusului!

De când ne-au “liberat” alde Brucan, Iliescu, Petre Roman, Caraman, Stănculescu, Militaru și alți... bravi români antiruși, am uitat fulgerător că Americanii (aici fără ghilimele) au fost, sunt, vor fi partenerii Rușilor, că pe ei nu-i vor trăda (pe noi: da, în continuare - corectez: pe noi ne vor ignora). Că dacă românii (în fine: reprezentanții de nădejde ai intereselor strict personale, altfel securiste) se zbat să intre în NATO, chiar cu epoleții albaștri la vedere, Americanii vor privi cu un sfert de ochi la harta țării noastre, căutând niscai terenuri de aviație (americană) și de trecere a unor conducte de petrol (pentru americani) - atât. Că vor pica și ceva dolari pe lângă “baze” - negreșit: securiștilor eterni, nu doar gumă de mestecat, ci și burse pentru doctorii-în-burse-americeane, cei care se cred datori să apere “valorile americane”, “etica americană”, zbierând isteric, acuzându-i pe sceptici, pe lucizi, pe ne-amnezici că, fiind... antiamericani, sunt, necesarmente, antiromâni (vezi la Mihăieș, Antohi, I.B. Lefter, Carmen Mușat, Adameșteanu, Ioana Ieronim, Alina Mungiu, A. Cornea, Shafir, Oișteanu, G. Andreescu, Iorgulescu, Dinu C. Giurescu...), lista este lungă.

Ce-ar fi să-i întreb pe românii care se tânguiau până ieri că americanii nu știu nimic despre români, de aceea nu se interesează de soarta noastră:

«Dar voi, buni români - și bravi creștini - ce știți despre albanezi (cu care am fi veri de-ai treilea)?; despre palestinieni?, dar despre ceceni? Sau vă pasă de ei așa cum bănuiați (pe bună dreptate) că le pasă “americanilor” de români?»;

«Și ce știți voi, americanofili din moși-strămoși, despre rudele sărace de-alături: basarabeni și bucovinenii, din 1940 căzuși în robia bolșevică?»

«Nimic-nimic-nimic. Dar, spre deosebire de americani, care nu-știau pur și simplu (pentru că nu ajunseseră până la pagina cu pricina), voi nu-vreți-să-știți. Fiindcă vă imaginați:conținutul Cornului Abundenței American abia va ajunge pentru securiștii-din-România, nu și pentru... minoritari, cum le zicea *seniorul vostru*, Coposu, basarabenilor și bucovinenilor».

Mulți sunt cei care contestă termenul de *anticultură* aplicat americanilor, iar pentru că tot sântem noi literați, explică:

«O comunitate care a dat scriitori ca Poe, Pound, Hemingway, Faulkner nu poate fi anticulturală».

La care orice alfabetizat poate replica:

«O comunitate care a dat scriitori ca Goethe, Schiller, Heine, a putut foarte bine să-i alunge din țară pe mulți scriitori, să le ardă cărțile, să ardă oameni; o comunitate care a dat scriitori ca Pușkin, Gogol, Tolstoi, Dostoievski, a putut foarte bine să ardă cărți, să-i împuște pe scriitori, să-i trimită la moarte sigură în gheturile Siberiei.

Fiindcă - din păcate - nu există legătură între literatură și cultură.

Literatură - bună - au și românii... Cât despre cultură...

Paul Goma

*) Nota din iunie 2011: Israelul a amenințat Siria: dacă haosul interna va depăși granițele, Israelul va planta mine anti-personal, nu doar în partea “interioară” adică pe teritoriul Israelului, ci, ca măsură de precauție și pe o adâncime de 5 km în interiorul Siriei.

P.S. Acest text a fost publicat în mai multe felii - în *Cotidianul* - în vara anului 2002.

Varianta de față nu a suprimat nimic din cea inițială, doar a adăugat câteva informații - marcate prin croșete.”

*

Flori Bălănescu mă anunță că Grigore Arsene, directorul editurii Curtea Veche nu i-a dat nici ei vreun răspuns în chestiunea propunerii mele de a scoate următorul volum din **Scrisuri**: deși a intervenit și ea, ca “reprezentantă editorială a lui Paul Goma în România”

Simțeam că tăcerea directorului (azi se împlinesc trei luni de când i-am scris, în urma cuvintelor lui, încurajatoare) este de rău augur, în ciuda promisiunilor - verbale - care îmi provocase scrisoarea de mai jos:

“De : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>
 Obiect : Stimate Domnule Grigore Arsene
 Date : **6 juin 2011** 06:24:31 HAEC
 À : Grigore Arsene <arsene@curteaveche.ro>

Am primit cu mare satisfacție încuviințarea Dvs de a tipări, în continuare, “Scrisuri”, la Curtea Veche, pentru Gaudeamus.

Am preparat și am trimis D-nei Flori Bălănescu fișierele - ale mele totalizează 1 300 pagini, ceea ce - îmi spune D-na Bălănescu - în format de editură vor da cca 1 800.

Ceea ce înseamnă că vor fi încă 3 volume, nu 2, cum credeam.

Stimate Domnule Arsene: știu, simt, văd. Sănătatea mea nu îmi va permite să apuc un “viitor”.

Doresc mult ca “Scrisurile” să apară în timpul vieții mele (fericite).

Drept care vă propun să scoateți restul de “Scrisuri” în (încă) trei volume.

Eram pe punctul de a adăuga: «Nu mă veti lăsa să plec neterminat” - dar nu mai spun nimic:

Vă multumesc pentru înțelegere.

Vă urmez vacanțe fericite,

Al Dvs. autor,

Paul Goma”

Trei luni de tăcere... Asta este: nu mă editează Curtea Veche - în stil românesc: nerăspunzând la scrisoarea mea. La o adică “factorii” vor pretinde că nici nu au primit-o, câte despre promisiunea făcută Floarei Bălănescu... - ei, da, era cald, era vacanță, câte nu promite omul?

Ziceam că bine făcusem începînd a reproduce anume texte din **Scrîsuri 2**; apoi, dacă mai am zile, din **Scrîsuri 3**.

Miercuri 7 septembrie 2011

Tot așa, tot așa: rău.

Mariana Pasincovschi va participa și la Suceava și la Iași la simpozioane, cu texte despre mine. La Iași va fi și Aliona Grati.

Joi 8 septembrie 2011

Nici un semn bun. Tot așa. Stors, epuizat.

*

O scrisoare de la Mariana Pasincovshi:

“(...) tocmai am venit de la Conferință. Să știți că am avut un succes extraordinar, am reușit să fac o prezentare de excepție, cu trimitere la site-ul dumneavoastră pentru studiul integral, și nu numai. Am reușit să îi captez pe cei prezenți și să le demonstrez cât de [...] sunt scrierile dumneavoastră.

De asemenea, am cunoscut-o pe dna Jitaru - este doctoranda de la Bacău (programul studiilor doctorale i-a permis, cu acordul domnului Diaconu să apară ca aparținând Universității Suceava, deși nu este așa). I-am dar adresa dumneavoastră, cu promisiunea că o să vă scrie cât de curînd, chiar mâine cred. Despre prezentarea dumneaei aș putea să vă spun că are nevoie de foarte multă perseverență pentru a ajunge unde-și propune, și de foarte multă muncă. A încercat să facă analiza romanului Din Calidor, analiză în cadrul căreia a trebuit să intervin pentru a clarifica multe lucruri, neînțelese pentru cei din sală. Ce își propune de fapt este să abordeze *Jurnalele*, axându-se pe istorie și document. Eu am încurajat-o și am felicitat-o pentru că a ales o temă pe Paul Goma.

Domnul Diaconu v-a transmis salutări, foarte bucuros pentru rezultatele obișnuite în domeniul cercetării.

De mâine încerc să reintru într-un ritm normal - sinceră să fiu, am cam avut emoții astăzi, îmi doream ca totul să iasă perfect, dar a ieșit mai bine decât m-aș fi așteptat. Cum să nu fie perfect când e vorba despre scrierile tătucului meu? Nici nu se poate altfel. Așa că de mâine, revin la *Roman Intim*, mulțumindu-vă pentru tot!

Îmbrățișându-vă cu drag,
Mariana Pasincovschi”

Aliona Grati îmi transmite:

“(...) un fragment din mesajul pe care mi l-a trimis fostul meu diriginte, invatatorul de matematica, despre care v-am mai vorbit, după ce a citit **Saptamana rosie**:

«Vreau sa-ti spun ca, citind *Saptamana rosie*, am ajuns la incursiunile

in istorie ale lui Paul Goma. Am ramas surprins, PLACUT SURPRINS! De-ar fi voia mea, le-as selecta si as edita o carte. As tipari vreo 10 mii de exemplare si le-as duce in bibliotecile scolare. Sa aiba copiii posibilitatea sa citeasca o istorie reala, scrisa viu, cu mare talent, spre deosebire de "istoriile" actuale, scrise in limbaj de lemn si fara talent. Ar fi o alternativa minunata... Caci tot talentul "istoricienilor" autohtoni a fost epuizat la inceputul inceputurilor - cum sa fie numita istoria.

Am citit si jurnalul lunii februarie. Imi place tot mai mult. E mare Paul Goma. E o personalitate uriasa. Cum ar putea sa-l iubeasca, sa-l accepte pigmeii?»

Eu, modest, mă prefac a nu fi auzit laudele... nemeritate.

Vineri 9 septembrie 2011

Ieri Mircea Stănescu mi-a făcut o imensă bucurie - mai întâi o arăt:

<http://anr.infoideea.ro/basarabia1940/>,

apoi îi îndemn pe toți interesații de Istoria Basarabiei și a Bucovinei să cerceteze aceste documente și să trimită prietenilor, cunoscuților adresa de mai sus.

Însă bucuria mea nu este completă:

- pe de o parte fiindcă eu am folosit o bună parte din documente în volumul **Săptămâna Roșie, Basarabia și Evreii;**

- pentru că sănătatea nu-mi mai îngăduie copierea documentelor inaccesibile în timpul redactării edițiilor de până acum - de aceea,

„*Urmașilor mei Văcărești! / Las vouă moștenire...*” /
Creșterea limbei românești / Ș-a patriei cinstire” ...

...prin completarea, cu documente de curând scoase la iveală, a adevărului-adevărat despre tragedia Basarabiei, a Bucovinei de Nord, a Herței, începînd din 28 iunie 1940 - și mai înainte, din 1917, martiriul oamenilor noștri aflători în stînga Nistrului.

Așa să vă ajute Dumnezeu.

*

Flori Bălănescu, de Ziua Anei, mă laudă pe mine...:

“A aparut in revista *SpectActor* de la Craiova... dar il stiti, de atunci... mi-a venit sa il caut, asa, fiindca azi e Sfanta Ana!

As putea subintitula acest text: *Cânt întru slăvirea Anei-Maria*

“**Femeile lui Paul Goma: posibilă piesă despre gingașă cântare**

Flori Bălănescu

“I-am mulțumit îndelung armencei; le-am mulțumit, pe rând, „fetelor” – care erau, cu toatele, nemaipomenit de frumoase, m-aș fi însurat cu oricare, pe loc, cu ochii închiși. Scosesem cei șapte lei rămași de la tutungerie, începusem o explicație lungă și încâlcită – dacă nu ajung aceștia pentru trimiterea avizului (nu ajungeau!), mâine, când voi primi banii de-acasă, o să-i dau și restul... Însă armeanca mi-a apucat mâna cu tot cu bani, mi-a închis-o, a bătut cu palma deasupra. Nu zicea nimic, dar din ochi îmi comunica să păstrez banii, că așa e bine... Eu insistam, fetele răsucite încoace „spuneau” și ele, din ochii închiși, același lucru. Am promis că voi plăti a doua zi. „Să fii sănătos!” mi-a zis armeanca și, cam brutal, m-a împins în stradă. M-am opus și nu doar de formă: tare-aș mai fi rămas acolo, printre femeile acelea; să mă fi lăsat pe bancă, nu le-aș fi deranjat cu nimic, doar să stau acolo, să le privesc, să le aud, să trag în mine adierea lor. Mai târziu am aflat că toți liberații de la Gherla care plecau în déo și încercau să telefoneze familiei – rămâneau datori (și îndatorați) „fetelor de la telefoane” ... Am fost cumplit de gelos”.

(Paul Goma, Gherla-Lătești)

Scrisesem în alt text (și am șters, dar ideea nu mi-a dat pace): *Așa o fi în datul firii – pentru un bărbat remarcabil să sufere cel puțin două femei. Ar fi o explicație neștiințifică și pentru numărul mai mare al femeilor decât al bărbaților care se nasc zilnic.* Am reluat cuvintele gândindu-mă la relația lui Paul Goma cu femeia/ femeile. Dulce și/sau acră, de miere – de fiere, țâfnoasă – maleabilă, cu gheare ascuțite – tandră, curvă – sfântă, devotată și dedicată, nedusă la școală – intelectuală: femeia. Spusesem unui prieten că nu există bărbat nepișcat de gelozie, cu atât mai îndesat cu cât neagă... Îmi răspunsese (de parcă ar fi avut răspunsul în vârful limbii, gata pregătit, ah!, ce ne-am face noi fără prejudecăți, probabil am fi incapabili de judecăți!): *Sigur, așa cum fiecare femeie e curvă!* A vrut să mă provoace? Poate a simțit că nu voi reacționa umoral, precum coafeza din scara blocului său. Îi sunt datoare: *Sigur, tot astfel cum bărbatul are în codul genetic morbul călăului, al reeducatorului.*

De acolo de unde ne tot vine Paul Goma, gelozia și iubirea sunt sentimente transcendente. Momentele de tandrețe cu femeile – fictive!, se va găsi cineva să sublinieze, dar ce contează, de vreme ce scrierile sunt într-o relație intimă cu biografia (nu are și un volum intitulat chiar **Roman intim?**) – sunt pline ca o pâine crescută și rumenită, sunt omenoase și umane. Scriitorul știe să păstreze, bărbătește-delicat, granița dintre datul femeii și al bărbatului. Poate de aici armonia și, totuși, balansul zicerilor sale. Femeia sublimată în cele mai neașteptate circumstanțe este una dintre imaginile-fetiș ale lui Paul Goma. Face parte din memorie, căreia scriitorul fără patrie îi circumscrie totul. Femeia devine „purtătoare” a memoriei. Nu m-aș putea opri asupra tuturor secvențelor care m-au impresionat, omenește și estetic, văzute prin ochiul-conștiință al femeii. Dragostea la Paul Goma nu ține doar de epidermă (a hârtiei), ci, mai ales, de biografia sa traumatizată, redată cu harul simplității. Debordantă în expresivitatea sa este candoarea prin care reușește să prindă în chenar stări, sentimente, situații. Un soi de cititor în psihologia feminină. Obișnuiți să credem că omul Goma se reduce la „dizidentul” Goma, că scriitorul este „minor” (*prima atestare documentară* găsimu-se în dosarele Securității și implementată prin practici subliminale obștei scriitori-cești, mai ales), neastâmpărul limbii române a lui Paul Goma rămâne, încă,

alături de timpanele noastre. Limba în care gândește și scrie Paul Goma este neferchezuită, fără papion și gablonzuri, netrucată în stilul „limbajelor” de mahala sau de lemn de pe, mai ales, cheiurile Dâmboviței, pentru că este reflexul unei conștiințe libere. Poate fi Exemplul, tocmai reușind să inconfor-teze pe toată lumea. Reversul – cine crede că poți scrie sec și rece despre Paul Goma se înșală. Iar criticii încă nici nu s-au apucat să scrie „critic” despre scriitura sa, rămânând captivi frustrărilor umorale. Și cei „buni”, ca și cei „răi”. Este foarte interesant, am mai spus-o: cea mai aplicată atenție au dat-o omului și scriitorului Paul Goma femeile. Tatiana Slama-Cazacu, Mariana Sipoș, Elvira Iliescu, Magda Ursache sunt câteva nume. Temă de meditație pentru Domni... /adaug azi, 9 septembrie 2011, că există deja un fluviu feminin și femeiesc specializat sau pe cale de a se specializa în opera lui Paul Goma: Raluca Lazarovici, Daniela Sitar-Tăut, Aliona Grati, Mariana Pasincovski, Nina Corcinschi, Dana Monica Căndea, Maria Ancuța Coza/

Descopăr aici un mic moment, în sensul de intimitate a corespondenței, cu Paul Goma. Îi scrisesem într-o zi (poate în joacă, poate de oboseală) că sunt geloasă pe Sublima-i Găinăreasă din Lătești. Mi-a răspuns (și oftatul său parcă a transpirat prin pagina virtuală): *Mă bucur că suntem doi care au nostalgia Sublimei Găinărese!* Mă bucur că în toamna aceasta vor apărea **Infarct**, **Adameva** și **Gherla-Lătești**, inaugurând seria de autor la Curtea Veche. Toate *fatasmatic* (de la *fată!*, cf. **Alfabecedar**, alt volum „necunoscut!”), *fatactile*, *fatămâioase*, fecundate de durerea memoriei care nu iartă. Care nu îl iartă, în primul rând, pe cel ce arde în scris.

N-ai cum să nu fii geloasă pe unele dintre femeile lui Paul Goma (ba, nu, pe Ana nu trebuie s-o gelozești! Iertare!). Care femeie nu ar vrea să fie tratată ca o Doamnă? Ca o Prințesă? M-am gândit de atâtea ori la scena iubirii de cuvinte și gesturi prin gardul de sârmă de la Lătești. Altfel spus, am *văzut-o*. Așa cum m-am gândit deseori la ecranizarea unora dintre scrierile lui Paul Goma. Prima care m-a aruncat pe această pistă a fost **Din calidor**. „Văd” și simt bucuria netrucată a tinerilor Maria și Eufimie Goma, intrând în istorie (în Istorie și în Istoria literaturii!) pe bicicletă. Este o „scenă” memorabilă, care m-a dus mereu cu gândul la arta cinematografică a lui Ingmar Bergman. Așa cum „văd” interpretat pe scenă tabloul „lăutului” în lighean, al nefericitei basarabence de către deoistul Goma (**Bonifacia**).

„Eu n-aș fi atins-o decât, ușurel, cu floarea-mi (cum să caștești o florică?), însă nu puteam să mă desfășor: mă supraveghea Sica, crezând că dacă mă pusese la sol o dată, gata, sânt proprietatea ei, însă nici chiar ea nu mă putea opri să vorbesc la gard cu Minunea Minunilor. Într-o zi, după ce ni s-au atins mâinile prin sârmă, în doar scopuri materialiste (schimb ficat cal contra ou găină), eu am alunecat la cele sufletrupiste... „să te sărut pe gât, pe după urechioare, între țâțioare, pe la subțioare, pe la subțioara dintre picioa’...”

„Domnu’, păi ce-mi faci tu mie-acia...?”, a murmurat Îngerica, privind-mă cu albușul ochilor. *„Domnu’ drag, da’ tu mă fuț’ cu vorba, bre...”* – a dat să mă atingă prin sârmă, dar cum nu mai vedea, s-a înțepat, a tresărit, s-a trezit.” (**Adameva**)

Iată, un basm cu un Făt Frumos și o Ileană Cosânzeană trecuți prin malaxorul comunismului transpus în post-postmodernism, în plină globalizare. Femeile lui Paul Goma nu sunt „consumate” cu totul, căci scriitorul are un simț anume pentru a păstra firescul dintâi al ființei lor. Desigur, mai există și *tovarășe de nădejde*, dar nici acelea nu își pierd cu totul atributele feminității.

“...mai bine povestesc povești nepovestite încă despre femeile cu care

m-am avut bine, dar numai pe la suflet, nu și pe la trup – așa, pentru că mai dragi mi-s astea”. (Adameva) spune Paul Goma și măcar noi, femeile, nu avem motive să-l contrazicem.

Reperle existențiale feminine sunt – Mama și Ana. Între cele două, femeile lui Paul Goma. Pe care le apără, posesiv, gelos, protector. Le ridică statui, le pune la candelă. Icoanele pictate de Paul Goma pot părea jignitoare pentru nasurile care testează suferința de la masa de scris...

Ele sunt topite într-o mare iubire pentru femeia într-o pereche. De vremuri bune și, mai ales, de vremuri rele.

Zisele lui Paul Goma sunt o cântare a cântărilor zilelor noastre, decăzute din candori...”

Ei, ce mai poți pentru ca să zici? Nu mai poți (pentru ca să zici), nemica. M-au dat gata, fetele istea dragoiubite.

Acum, că m-am apropiat de sfârșit...

Sâmbătă 10 septembrie 2011

Noapte leită celorlalte. Nici o ameliorare. Ana mi-a obținut o vizită la Sabourina, pentru marți, la ora cutare, însă judecând după starea... picioarelor, n-am să mă pot duce. Îi va transmite Ana situațiunea.

*

S-a observat că nu mă mai ocupă starea Lumii? Foarte bine, și eu am băgat de seamă, dar degeaba: am devenit și eu scriitor român, nu mă interesează decât persoana mea, în curs de declin și starea ei, la fel.

*

Mă anunțase Mariana Pasincovshi: o altă participantă la Colocviul de la Suceava, are de gând să-mi scrie, fiindcă și pe ea o preocupă Goma. Cam târzie preocuparea, zic, în gând, e-hei, dacă se manifesta cu 20-30 ani mai devreme...

Mi-a scris aseară. Îi voi trece în jurnal scrisoarea, după ce îmi va da autorizarea să o public.

Iat-o, în forma primară.

De : Jitaru Ramona <ramonajitaru@yahoo.com>

Obiect : doctorat Suceava

Date : 9 septembrie 2011 18:56:44 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Répondre à : Jitaru Ramona <ramonajitaru@yahoo.com>

“Stimate domnule Goma,

Numele meu este Ramona Palade-Jitaru, sunt profesor de limba și literatura română la Colegiul Național Vasile Alecsandri Bacău și doctorand al Universității Ștefan cel Mare Suceava, unde pregătesc o cercetare asupra operei dumneavoastră. Am adresa dumneavoastră de e-mail de la Mariana Pasincovschi, colegă a mea ce susține că v-a povestit despre intenția mea.

Punctul de plecare al tezei mele este ideea că autorul Paul Goma răstoarnă canonul tradițional și pune în centru eticul în defavoarea esteticului și îmi sprijin afirmația pe jurnale. Cred că aici este seva scriitorului Goma : nu trebuie să spun frumos, ci corect, eu sunt un model pentru viața cetății, deci participarea mea dă tonul și atunci nu-mi permit să derapez de la norme. De asemenea, încerc să descompun și o poetică a jurnalului ca gen literar, să găsesc punctele în care literatura se contopește cu alte arte - istoria, spre exemplu. Mă interesează și elementele de artă poetică - autocritica, să-i zicem.

Cel mai important pentru mine este că lucrez la ceva ce-mi place și mă îmbogățește. Nu am pretenția ca "revelațiile" mele să fie de prim rang - vreau să fac exact ce le cer elevilor mei - să descopăr. Și poate că tocmai de aceea îmi place Paul Goma și îmi direcționez toate forțele mele către el. E departe de mine intenția de a vă adresa cuvinte mari, dar cititorul din mine găsește în scrisul dvs. punctul în care toate se intersectează - literatura (la fiecare lectură găsesc semnificații dintre cele mai interesante), o istorie a mentalităților, o altă față a "putorii de Is-to-ri-e", ca să citez din Din Calidor.

V-am prezentat și elevilor la clasă (știți că manualul e orientativ!) și câteva dintre cărțile din biblioteca mea semnate de Paul Goma își petrec vacanța de vară la niște elevi cu totul extraordinari, iar faptul că ei vă savurează cred că spune mai multe decât milioane de cuvinte mari pe care eu le-aș putea găsi.

Știu că autorul Goma lasă critica să spună orice despre naratorul Goma. Poate ceva din ideea mea nu vă e chiar pe plac (nu c-aș fi eu critica aceea). Mă apăr spunând că sunt doar în primul an și încă ideile mele nu s-au cernut. Acum, în încheiere, trebuie să vă mărturisesc și resortul intim al gestului meu - naționalismul, cultivat de părinții mei. În numele acestei iubiri, eu vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut - am fi fost atât de săraci fără dumnea-voastră!

Cu recunoștință,
un învățăcel”

*

Flori Bălănescu, făcînd elogiul femeilor mele, cum se întîmplă în viața, s-a uitat pe sine. Fac eu, aici, cuvenita îndreptare: și ea, Flori mi-a fost alături de când ne-am cunoscut, o vreme împreună cu Mircea Stănescu, soțul său, apoi... de capul ei: m-a editat, m-a apărat... Ea era conștientă că, din "lista femeilor", va fi omis pe cineva. Fac eu completarea, nefiind sigur că, în halul de alzheimerizare în care ferice eu înot, nu voi uita și eu pe o fată-dragă.

De când am început a publica în românește și în România (1990), am fost luat sub aripă - virtuală, se înțelege - de Marta Petreu. Ea a fost întîia, "după «Revoluție»" care m-a băgat în seamă - adevărat, la sugestia lui Negoșescu. Chiar de va fi pus un diagnostic greșit în privința viitorului scrisului meu, cine nu se înșeală la prima-vedere?

Cu fetele din Regat am avut relații tumultuoase:

Gabriela Adameșteanu, încercînd să repare atitudinea ei “prudentă” față de mine dintre 1970 și...1989 (avea de păstrat o carieră anunțată... festivă, iar continuarea prieteniei cu mine i-o amenința - mai ales de cînd își luase consilier-la-pat în persoana cécéistului porc de cîne Bălăiță, cel care-l însoțise pe C. Toiu la Stockholm, în nobilul scop de a-l determina pe Coeckelberghs, editorul, de a nu-mi scoate **Gherla**). Însă după 22 decembrie, ca tot scriitorul român puțin (duhînd) de talent, s-a trezit din somn, s-a decretat și ea “rezistentă”(prin cultură), drept care m-a cloștit și pe mine, câteva luni în care am dialogat, ea a publicat... Apoi... Apoi a căzut - și între noi - Pacostea Liiceanu...

Îtr-o măsură mai mică - și mică a rămas - s-a manifestat Viorica Oancea, sora lui Mihai Botez, devenită directoare a editurii Litera - ea mi-a scos, cu chiu, cu vai (și cu ajutorul neprecupețit, toxic, al Ioanei Pârvulescu, redactor), cele două broșurele **Amnezia la români** - și gata, colaborarea-de-veacuri!

Întors la fetele din Ardeal, nu o uit pe Ligia Pamfilie. În ciuda sfaturilor înțelepte, cu care a fost bătută la cap, fata a continuat să scrie și să publice textul despre mine. Nu i-a fost de vreun ajutor dar sper că nici necazuri nu i-a pricinuit în viață - drept care o salut și o îmbrășez (virtualicește, vai!).

Dar mai înainte în timp: imediat după “Revoluție”, a venit la Paris, cu soția și Domițian Cesereanu, coleg de cămin la “Matei Voievod”. I-am invitat cu drag la masă, cu care prilej am aflat că au o fiică, Ruxandra, și ea ocupîndu-se cu literatura. Relațiile mele cu Ruxandra - și cu soțul, Corin Braga - după o scurtă perioadă de “armonie”, au fost minate, în primul rînd de... invenția năucă, falsă: “**Gulagul Românesc**” pe care ea, juna Cesereanu (după propria mărturisire, nu știa că avea, în familie, un prelat închis - iată cum se cultivă memoria în familiile ardelenești) a impus-o martorilor care îi solicitaseră sprijin editorial și texte de prezentare; în al doilea - și ultimul rînd - de ostilitatea manifestată față de persoana prietenului și colegului meu de închisoare și d.o. Ștefan Davidescu, dar mai ales față de manuscrisul mărturiei sale despre Reeducarea de la Pitești, de mine recomandat editurii Dacia (adevărat, în plină delichescență, datorită lui Dîncu) și... abuziv repartizat ei, Ruxandrei, ca responsabil de colecție. Or inventatoarea “**Gulagului Românesc**” (dar nu și a “**Chefereul Bulgar**”, descoperit de însuși Chivu Stoica), l-a rătăcit, l-a întarziat (ocupată fiind cu elogierea uriașului poet român Codrescu, consumarea burselor Soros...) și chiar dacă pare exagerată afirmația mea din acel moment: “neglijența, disprețul față de omul Davidescu și față de manuscrisul său despre Pitești, a Ruxandrei Cesereanu l-au băgat

în mormânt pe autor”.

Atunci am rupt-o definitiv cu Gulagoloaga Ardealului Sânjeros.

S-a arătat interesată de ale mele și protejata sa, Anca Hațiegan. “Căsnicia” noastră pététeică a mers binișor, până ce și-a băgat coada coana-țață Vica Adameșteanu: ea m-a “stricat” cu Anca, sperind-o cu “pericolul” pe care îl port și-l trec celor care se ating de mine - mai ales “antisemitismul”.

Ce bună mi-a fost și “legătura” cu Nicoleta Sălcudeanu. Pe ea am chiar văzut-o, ne-a vizitat, am și fotografii cu ea. A scris apropiat - vreau să spun: cu participare - despre mine. Nu știu de ce nu m-a mai contactat, deși a mai fost prin Paris. Eh, “descurajatorii”, printre care strălucește prietenul meu Tepeneag...

Au mai rămas fete (sic) dintre cele cu care m-am avut bine epistolar? În starea în care sunt, nu aș putea spune. Or fi.

Desigur, eu cu fetele mă simt bine, dar în această “listă” nu trebuie să-i uit și pe băieți: pe Virgil Podoabă și pe cei de la *Vatra* (cu excepția lui Al. Cistelean care m-a vândut pe douăzeci de creștari lui Manolescu, în chestiunea antisemitizării). Și pe Ovidiu Nimigean. Și pe Dumitru Ungureanu. Și pe Vasile Baghiu. Și pe Florin Ardelean. Și pe Bogdan Crețu. Și pe Coande... Și pe - mai sunt, mai sunt purtători de sex tare care au scris cu înțelegere despre scrierile mele.

*

Copiez un text (din 2009) de Marin Mincu, apărut anul acesta la Editura Compania :

Friday, September 9th, 2011 Î Posted by eXpress

**Marin Mincu despre “abila manipuloare” Monica Lovinescu
și “Istoria” lui Nicolae Manolescu**

0. Premise

Din rațiuni diverse, mi s-a părut inoportun să refer mai devreme asupra Istoriei lui N. Manolescu. Dacă m-aș fi grăbit să intervin printre primii, comentariul meu – oricât de argumentat – ar fi fost probabil integrat unei atitudini subiective, chiar resentimentare, datorită faptului că am fost exclus, ca autor, din această istorie literară. Cum era firesc, am așteptat ca, mai întâi, să se exprime alți critici și mai ales am vrut să văd ce spun cei tineri, care au dovedit că nu se lasă intimidați prea ușor de vreo constrângere exterioară actului critic.

După un interval de aproape un an de la apariția cărții, consider că e normal să-mi expun punctul de vedere în legătură cu problemele insurmontabile pe care le ridică, la noi, după 7 decenii de la publicarea Istoriei lui G. Călinescu, un asemenea gen de angajare critică. Personal nu mai pledez pentru astfel de lucrări individuale ce se înscriu într-o etapă anterioară, „romantică”, aș zice, a evoluției criticii europene. Am spus cu alte ocazii că, în a doua jumătate a secolului trecut, locul istoriilor literare a fost luat, în celelalte literaturi, de instrumente mai pragmatice și mai percutante, cum ar fi dicționarele de autori sau antologiile comentate.

Chiar dacă eu cred că sintezele scrise de un singur critic sunt depășite, este bine să ne reamintim care era statutul lor genetic/funcțional în perioada afirmării literatu-

rilor naționale și să vedem dacă acesta mai corespunde orizontului de așteptare actual. Faptul că asemenea produse critice nu mai apar de câteva decenii indică lipsa lor de funcționalitate. Dar, în același timp, ilustrează și imposibilitatea ca un singur critic să răspundă, astăzi, la toate cele trei cerințe indispensabile pentru a putea finaliza o lucrare de o asemenea anvergură : intuiție (pentru o omologare justă a valorilor), metodă (pentru a argumenta valabilitatea intuițiilor) și talent epic (pentru a realiza coerența construcției critice). Nu trebuie să se eludeze, deci, că apariția unei noi istorii literare – după aceea călinesciană –, care să re-evalueze întreaga literatură română, presupune o perspectivă critică mult mai complexă decât oricare alte forme ale cercetării, perspectivă integrabilă unei viziuni epistemologice actualizate.

De aceea sunt convins că, dacă nu se accede la o abordare adusă la zi – în concordanță cu nivelul criticii din alte părți –, atunci orice inițiativă postcălinesciană de acest fel devine inutilă și chiar parazitara. În urmă cu circa 25 de ani, am avansat ideea că, după Călinescu, nu se mai poate scrie decât o istorie a literaturii române de la Călinescu încoace. Această idee mi-a fost preluată de Alex Ștefănescu, care și-a în ceput „istoria“ sa de la anul 1941, adică de acolo de unde o lăsase marele critic. Se subînțelege că a te angaja să rostogolești pietroiul sisific al acestei probe maxime presupune – dincolo de profesionism – o mare putere de muncă, onestitate critică și un orgoliu nemăsurat. Până la urmă, chestiunea esențială se referă, însă, la noutatea interpretărilor ca justificare reală a unui asemenea demers temerar și la scala axiologică nouă pe care încerci să o propui. Dacă nu ești în stare să te menții măcar la înălțimea ștachetei hermeneutice ridicate de criticii contemporani și rămâi sub nivelul mediu al acestora, înseamnă că rezultatul obținut nu are nici o miză culturală, fiind doar o tentativă exotică de a marca momentul.

Activitatea de foiletonist convins, timp de trei decenii, a lui N. Manolescu părea să aducă acele minime argumente care să confirme o posibilă reușită, ceea ce, din păcate, nu s-a întâmplat. Așa cum au sugerat și alți critici (printre care Cornel Ungureanu, Irina Petraș, Florin Mihăilescu, Mircea Muthu, Sanda Cordoș, Alexandru Goldiș, Paul Cernat, Bogdan Crețu, Nicoleta Sălcudeanu, Ion Buzera, Doris Mironescu, Daniel Cristea-Enache, Șerban Axinte, Teodor Codreanu etc.), ne aflăm în fața unui produs hibrid, ceva indecis între plagierea lui Călinescu și politizarea tendențioasă.

Cu toată stânjeneala de care sunt capabil, mă văd obligat să declar de la început inutilitatea „istoriei critice“ manolesciene, care îl plagiază nepermis pe Călinescu și, după cum se va vedea – printr-un efect retro –, mai mult obscurizează lucrurile decât să le clarifice. După acest preambul, nu atât de optimizant pe cât aș fi dorit, în cele ce urmează voi încerca să semnalez cât mai succint în ce constă superfetția critică a acestei masive lucrări. [...]

2.11. O ultimă concluzie

Orice istorie literară – făcută chiar și de un neprofesionist ca N. Manolescu – trebuie să fie instructivă prin conținut, dar și proiectivă prin sugestiile hermeneutice și axiologice oferite. Cum se poate vedea foarte bine la Călinescu, istoria literaturii române nu trebuie poluată în nici un caz prin aplicarea unei grile ideologice deformatoare. În monumentală sa ISTORIE, niciodată marele critic n-a recurs la adoptarea unor perspective extraliterare. Din spațiul prea generos pe care i-l acordă în carte Monicăi Lovinescu se deduce clar că această abilită manipulatorie politică de la postul de radio „Europa liberă“ este modelul criticului N. Manolescu în privința politizării tendențioase a receptării marilor scriitori români. El crede, probabil, cu o naivitate jalnic asumată, că, adoptând perspectiva est-etică a Monicăi Lovinescu, devine un critic mai original și chiar mai actual. O perspectivă critică și mai viciată, provenind din același exces de politizare, a adoptat – după cum se cunoaște – și E. Negrici în Literatura română sub comunism (2004).

Nu vreau să mai insist asupra acestor defectuoase abordări (periculos de obediente în raport cu unele slogane ideologice), care au avut – după cum s-a văzut – un efect negativ retro asupra receptării normale a întregii noastre literaturi. Ca să nu fiu acuzat de o idiosincrasie gratuită, mi se pare suficient ce-am spus până acum în acest prelungit excurs critic, unde am fost obligat să fiu cât mai tranșant. Dar tranșanța

judecății critice fără o argumentație serioasă nu ajunge. De aceea mă scuz pentru autocitarea prea abundentă la care am recurs ca să ilustrez numeroasele împrumuturi manolesciene din mine. Oricine e de bună credință va fi de acord că această replică la falsificările lui N. Manolescu era necesară. Pentru asta a trebuit să mă folosesc de argumente concrete și excesul de citate a fost necesar pentru a-mi susține propriile idei. Va decide cititorul onest dacă am exagerat sau nu.

În fine, e aproape banal să spun că N. Manolescu a făcut o eroare inadmisibilă publicând această istorie întârziată, plină de gafe interpretative enorme și mustind de puroiul resentimentar al unui subiectivism deplorabil. Cu această ocazie neașteptată s-a putut observa că așa-zisa magistratură manolesciană a fost menținută în mod artificial și că în spatele autorității critice infailibile se ascundea multă impostură. Din păcate, criticul a pierdut, astfel, definitiv și iremediabil, credibilitatea pe care și-o agonisise cu greu în cele trei decenii neîntrerupte de corvoadă foiletonistică.

Până la urmă mărturisesc că sunt traversat de o incontornabilă melancolie fiindcă am fost obligat să particip încă o dată la dărâmarea unui idol de carton. Cei care nu și-au pierdut ultimul dram de luciditate, slujind liturghia critică într-un templu gol, vor putea trage concluzia că mentalitatea ceaușist-băsesciană (fie aceasta oricât de camuflată sub faldurile unui megaprestigiu simulat) n-are ce căuta în cultură și mai ales în critica și istoria noastră literară de după 1989.

(2009)

Din Marin Mincu – **Polemos. Duelul cu/în idei**, Editura Compania, București, 2011

*

Am răspuns D-nei Jitaru:

Stimată Doamnă/Domnisoară Jitaru

Date : 10 septembrie 2011 09:26:37 HAEC

Mi-a provocat o mare bucurie scrisoarea Dvs.

Numai că veniți târziu: eu sunt gata-gata de plecare, deci nu vă voi putea da ajutorul suplimentar la care vă așteptati și la care aveți dreptul. În nefericirea mea ca autor, sunt, totuși fericit că am apucat să instalez pe internet cvasitotalitate scrierilor mele (nu “opere”, eu nu voi avea așa ceva nici după moarte). Câteva au fost tipărite, rămâne să le găsiți.

Dacă însă scrierile internetice nu se lasă copiate (presupun că aveți nevoie și de așa ceva), va rog să-mi semnați care titluri nu se “descuie”, eu să le semnalez fiului meu să le libereze.

Dar, vă rog; în cât mai scurt timp, pentru că așa cum “merge” sănătatea mea, nu cred că mai apuc nici ziua de 2 octombrie, când, în principiu, implinesc 76 ani.

Tin să reproduc scrisoarea Dvs. În Jurnal. Dar numai dacă îmi dați acordul. Puteți face suprimări, adausuri, corecturi.

Vă urez spor la munca de ocnas la care v-ați înhamat.

Vă - virtual - îmbrățisez,

Paul Goma

D-sa mi-a răs-răspuns:

Domnule Goma,

Este foarte dureroasă scrisoarea dumneavoastră, iar noi cititorii, în egoismul care ne caracterizează, nu putem accepta așa ceva. Pentru noi, nici autorul de pe copertă, nici vocea din carte nu ne pot părăsi - sunt ființe atemporale, nu au un corp (deci, n-are ce să-i doară), sunt numai suflet care ni se dă nouă necondiționat. Realizez cât sunt de egoistă!!

Aveți acordul meu să faceți ce doriți cu scrisorile pe care vi le trimit și

refuz să le corectez - ele sunt o țâșnire sinceră, nu caut forma și nu mă deranjează nici chiar vreo greșeală de gramatică - sunt un profesor de română atipic.

Cât privește opera dvs., eu am încercat să cumpăr tot ce s-a găsit. E adevărat, nu toate cărțile sunt pe suport de hârtie, iar samizdatul de pe internet e dificil de citit. Dar nu vă voi obosi cu asta! Știți cum zic româncele - Sunt fată mare, mă descurc eu!

Poate că în mod normal nu v-aș fi spus asta, dar durerea ce am resimțit-o citindu-vă scrisoarea mă obligă să o fac, ca să înțelegeți modul în care sunteți receptat (nu de cei de la masa bogaților, ci de intelectualii vertebrali, care pregătesc generația viitoare cu cel mai mare devotament) : Paul Goma este un punct la care ne raportăm și pe care îl avem ca exemplu. În cancelaria colegiului la care lucrez se discută despre dumneavoastră destul de frecvent (chiar directorul are în biblioteca biroului un volum de Scrisuri), iar prof. de istorie, Viorel Cruceanu, un om de o noblețe aparte, explică o epocă pornind de la dvs.! Sunteți acolo, în școala românească! Ce contează că v-au scos de pe raft? Pe raft se depune praful!

Spuneți că nu aveți Operă. Ei, cum nu? Atâta vreme cât scrisul se supune unei filosofii (etic/ estetic, cred eu), cât putem discuta și în termenii naratologiei, cât propune altceva (ca tematică, scriitură, metaforă), dar mai ales atâta vreme cât țesătura textului are impact asupra cititorilor și rezistă timpului (vreau să zic că e valabilă chiar și când "moda" anticomunismului s-a mai atenuat), îmi permit să vă contrazic.

Regret totuși că nu v-am contactat mai înainte - deși în timpul lecturii v-am interogată mereu, cu creionul în mână, școlărește.

Vă doresc multă sănătate și inimă ușoară!

Acum că v-am găsit, am să vă trimit constant gândurile mele - răspundeți-mi doar dacă puteți, dacă vă permite timpul și starea dvs. de sănătate!

A dumneavoastră fidelă cititoare,

Ramona (doamnă, după acte, dar fără vreun sentiment al domniei).

Duminică 11 septembrie 2011

“Tristă duminică...”, cântăm, încetisor, cu jale, pe unghișor.
Sinistră comemorare.

Am văzut în aceste zile premergătoare unsprezecelui septembrie multe reportaje, în America, de obicei la New York. Ni s-au prezentat un număr de copii născuți în acea zi, în urmă cu un deceniu. Un fel de instructoare de pionieri încerca să-i stârnească, apoi să-i oblige să repete, în cor:

«Nu-i vom uita! Nu-i vom uita!»

Copiii arătau obosiți, nemulțumiți că nu sunt lăsați să-și tragă răsuflarea și, vădit, nu înțelegeau ceea ce scandau, mecanic:

«Nu-i vom uita!»

Nu este necesar să știi engleza americană ca să înțelegi (bine: doar să deduci) că acei copii, gata înspăimântați, nu știau **pe cine să nu-i uite?**, dar nici nu cereau lămuriri. Erau foarte obosiți; și speriați de Bau-Bau, cel pe care nu trebuiau să-l uite, însă acela era atât de terifiant, de **rău**, încât nu avea nevoie să fie

numit. Desigur, ghidèsa instructoare de pionieri americani le explicase, cândva, la început:

«*Teroristul arab!*»

Arătarea cu degetul a Răului Absolut era “explicația” lui Bush junior, atunci când - în acea zi în care se născuseră copiii aceia - în sfârșit, Președintele celui mai puternic stat din lume înșelesese ce-i strecuraseră în ureche, consilierii săi, “*pe apărare*”, (cum se exprimă Marius Oprea), că poporul său fusese victima agresiunii...Terorismului arab! Care Terorism a atacat în mod mârșav America și... Israelul!

Cine a uitat - sau nu mai vrea să știe - dintre “directorii de opinie din România să facă bine să-și recitească declarațiile acuzatoare (la adresa “Terorismului Arab”), răcnite ca într-un meeting bine organizat, în favoarea Israelului, formulate prin abuziva, crețina:

«Suntem cu toții americani!»

Bineînțeles, i-am indicat pe nesfârșiții intelectuali Oișteanu, Andrei Cornea, Nedeea Burcă, Shafir și alți cosași...

*

Tristan Banon și-a ieșit din fire. Într-un mesaj de pe blogul său, declară : nu își imagina că ea, victimă, trebuie să meargă pe stradă “frecînd pereții”, iar DSK să fie primit cu fast, ca un invingător.

Are dreptate, biata. Însă trebuie să-și asume vina de a o fi ascultat pe mama sa, descurajatoarea de a depune plângere împotriva lui DSK pentru tentativă de viol.

Eh, mamele... La câte compromisuri nu-și îndeamnă fiicele, ca să-și acopere păcatul de a se fi lăsat abuzate, ele, de DSK...

*

Am primit confirmări:

Autorul “Raportului Final asupra Holocaustului din Romania”,

Elie Wiesel, este un impostor:

Un supraviețuitor al Holocaustului:

„Elie Wiesel nu este deținutul A-7713”

Autor: ISTVAN DEAK

<http://www.jurnalul.ro/stiri/observator/un-supravietuitor-al-holocaustului-elie-wiesel-nu-este-detinutul-a-7713-590048.html>

Scriitorul american de origine română, Elie Wiesel, a fost dat în judecată de un supraviețuitor al Holocaustului, Grüner Miklos, pe motiv că purtătorul Premiului Nobel din 1986 și-ar fi însușit identitatea deținutului A-1773. Grüner Miklos, stabilit în localitatea suedeză Malmö, susține că are dovezi certe că Elie Wiesel nu este persoana cu care a petrecut aproape un an la Auschwitz. „În 1986, după decernarea Premiului Nobel, presa suedeză a

început să caute supraviețuitori ai Holocaustului. Așa m-au găsit pe mine, la Malmo. M-au întrebat dacă vreau să mă revăd cu colegul meu de lagăr, Elie Wiesel. Numele de Elie nu îmi suna cunoscut. Mi-au spus că pe vremea aceea figura sub numele de Lazar Wiesel. Timp de un an am fost închis cu Lazar în aceeași baracă la Auschwitz. Apărem amândoi pe acea fotografie făcută în lagărul de la Buchenwald pe 16 aprilie 1945, care a făcut înconjurul lumii, Wiesel cu Haft-Nr.123565 (n.r. foto. al 7-lea din al doilea rând), iar eu cu Haft-Nr. 120762 (n.r primul în colțul din stânga). Îl știam foarte bine, dar de atunci trecuseră 40 de ani. Întâlnirea organizată de suedezi a durat 10 minute și a avut loc pe 14 decembrie 1986. Normal că eram doi oameni schimbați, dar el refuza să vorbească cu mine în ungurește, deși în lagăr doar limba aceasta am folosit-o. Mi-a vorbit într-o engleză cu accent francezesc și în momentul în care nu a vrut să îmi arate tatuajul (A-7713), căpătat de toți deținuții din Auschwitz, am început să am dubii mari că acesta ar fi Lazar Wiesel. La finalul întâlnirii mi-a dedicat cartea sa „Noaptea”, despre care susține că el a scris-o, dar eu am spus tuturor că omul acesta nu este Lazar Wiesel”, spune Grüner Miklos.

Grüner: „Lazar Wiesel mi-a salvat viața”

De la întâlnirea cu Wiesel, Grüner Miklos nu a mai avut o zi de liniște. Timp de 25 de ani a căutat dovezi, care să confirme ipoteza sa, pe care le-a publicat într-o carte. „În luna mai a anului 1944, am fost deportat, de la Nyiregyhaza la Auschwitz Birkenau. Imediat mi s-a tatuat pe antebraț un număr de înregistrare. În câteva zile mi-am pierdut toată familia, atunci am ajuns, în grija fraților Wiesel, Lazar și Abraham. Cei doi proveneau din Sighetul Marmăției (nr. județul Maramureș, România). Lazar era născut în 1913 și avea numărul de înregistrare A-7713, în timp ce Abraham, în 1900 cu numărul de înregistrare A-7712. Ei m-au luat sub aripa lor și au avut grijă de mine, pe cât se putea în astfel de condiții. În momentul în care nemții au început să se retragă, au luat și oamenii din Auschwitz. Eu am fugit cu Lazar, asta ne-a legat și mai mult. Am ajuns în localitatea Glivice, pe timpul iernii năprasnice din ianuarie 1945. Foarte mulți au murit pe drum. Ne-au băgat în vagoane supraîncărcate și până am ajuns la Buchenwald, mulți au decedat, printre ei și fratele lui Lazar, Abraham. Aici am stat până pe 8 aprilie 1945, când ne-au eliberat americanii, de atunci nu mai știu nimic de Lazar Wiesel. Am ajuns într-un sanatoriu din Elveția, apoi în Australia”, își amintește Grüner despre perioada petrecută cu Wiesel.

„Noaptea” a adus consacarea lui Elie Wiesel

Grüner Miklos susține că la Auschwitz nu a existat nici un deținut cu numele de Elie Wiesel. „În 1955, bunul meu prieten Lazar Wiesel a publicat cartea **-Lumea tace-**, la Paris, sub numele de Eliezer Wiesel. În 1958, cartea a fost rescrisă în franceză și engleză sub denumirea de **The Night (La Nuit-Noaptea)** de Francois Mauriac. Cartea inițială avea 250 de pagini, acum avea doar 115 și era semnată de Elie Wiesel. Această carte a devenit un bestseller cu peste 10 milioane de exemplare vândute, Wiesel primind și Premiul Nobel în 1986, plus alte distincții, în timp ce s-a pierdut orice urmă a prietenului meu Lazar”, spune Grüner.

Acesta s-a deplasat în America, la Oficiul pentru Evidența Populației, dar nu a găsit nici un act care să ateste existența pe teritoriul american al unei persoane cu numele de Lazar Wiesel sau Elie Wiesel. Grüner l-a denunțat pe Wiesel și la FBI- Aceștia i-au cerut un răgaz de 14 zile înainte de a-i oferi un răspuns, însă au trecut anii fără un semn de la autoritățile americane.

„Primesc constant telefoane de ameninșare că voi fi împușcat dacă mai

continui investigațiile, dar eu am trecut deja prin moarte, nu mă mai sperie nimic. Înainte să mor vreau ca toată lumea să știe că Elie Wiesel este un impostor. Lazar Wiesel, A-7712, cu care am fost la Auschwitz, care apare în fotografie, s-a născut la data de 4 septembrie 1913, în timp ce pe certificatul de naștere a lui Elie Wiesel, scrie 30 septembrie 1928”, a spus Grüner, autorul cărții „**Povestea unui premiu Nobel furat cu identitate falsă**”

Cazul se judecă la Budapesta

În plângerea depusă, Grüner Miklos susține că Abraham Wiesel (A-7712) a fost fratele lui Lazar și nu tatăl, așa cum declarase Elie. „Din documentele obținute din România, reiese că tatăl lui Lazar Wiesel a fost Salamon Wiesel. Eu vreau ca instanța să spună clar dacă Elie Wiesel a fost vreodată încarcerat la Auschwitz, fiindcă eu mă îndoiesc”, a încheiat Grüner. Avocatul acestuia Dr. Bósze Ferenc a declarat că procesul ar putea începe chiar în toamna aceasta. „Este interesant că Grüner este cetățean suedez, Wiesel american, dar cazul va fi judecat în Ungaria de Judecătoria Budapesta. Grüner Miklos a adunat o sumedenie de dovezi, unele concludente, ca de exemplu lista cu pasagerii care au călătorit de la Paris la New York în 1957, când Elie Wiesel susține că a ajuns în America, certificatul de naștere al lui Lazar Wiesel din România, acte de la Muzeul Auschwitz, cât și certificate de la comunitatea evreiască Yed Vasem din Ierusalim”, a declarat Bósze Ferenc

Nu au existat doi Lazar Wiesel la Auschwitz?

Cazul Wiesel a intrat în atenția mai multor supraviețuitori ai Holocaustului. În 1986, Eva Kor a trimis o scrisoare către Muzeul Auschwitz în care solicită informații despre deținutul A 7713. Kazimierz Smolen, directoarea Muzeului Auschwitz i-a răspuns într-o scrisoare datată la 15 martie 1987:

„În lagărul de concentrare Auschwitz, cu numărul de identificare A 7713 figurează domnul Lazar Weisel, născut la data de 4.09.1913. Este un evreu din Ungaria, născut la Marmarossziget (Sighetul Marmașiei). El a sosit la Auschwitz în data de 24 mai 1944. A stat închis până la finalul anului 1944 în KL Auschwitz III – Monowitz. În momentul evacuării lagărului a fost transferat la KL Buchenwald, fiind înregistrat în ziua de 26.01.1945”.

În data de 7 iulie 2003, Muzeul Auschwitz i-a trimis o scrisoare lui Grüner Miklos în care apar următoarele date de identificare: „A-11104 Grüner Miklos, evreu din Ungaria, născut la data de 6 aprilie 1928 la Nyiregyhaza, A-7712 Wiesel Abraham, născut la 10 octombrie 1900 la Marmarossziget (Sighetul Marmașiei), A-7713 Wiesel Lazar, născut la 4 septembrie 1913 la Marmarossziget (Sighetul Marmașiei).

Într-o anchetă paralelă dusă de Carlo Mattogno, scriitorul italian a ajuns la concluzia că atât la Auschwitz, cât și la lagărul Buchenwald, unde s-a realizat fotografia, a mai existat un Lazar Wiesel, dar scris Lázár Wiesel.

„În data de 22 aprilie 1945, Lázár Wiesel a completat un formular al armatei americane la Buchenwald. La data nașterii, el a scris: 4 octombrie 1928, iar la locul nașterii: Marmarossziget (Sighetul Marmașiei). A scris că a fost arestat în data de 16 aprilie 1944 și deportat la Auschwitz-Monowitz. El s-a născut în același an cu Elie Wiesel, dar nu în aceeași zi.

Conform site-ului memorial Buchenwald Gedenkstätte, Lázár Wiesel a fost trimis la Paris în data de 16 iulie 1945, într-un convoi de supraviețuitori copii. Dovada clară că vorbim de doi oameni diferiți este faptul că în registrele de la Buchenwald apare Lazar Wiesel, deținut politic, născut la 4 septembrie 1913, cu numărul de înregistrare Haft-Nr 123565, dar și Lázár

Wiesel, născut la data de 4 octombrie 1928, cu numărul de înregistrare Haft-Nr 123165.

Nu se știe ce număr de înregistrare a avut Lázár Wiesel la Auschwitz și nici nu apare pe lista persoanelor care au fost transferate de la Auschwitz la Buchenwald, dar în nici un caz nu putea fi A-7713, fiindcă acesta aparținea lui Lazar Wiesel născut în 1913”, susține Carlo Mattogno.

În 2008, la procesul lui Eric Hunt, cel care l-a atacat pe Wiesel într-o cameră de hotel, aflat sub jurământ, în calitate de parte vătămată, Elie Wiesel a dat următoarele răspunsuri la întrebările judecătorului”:

M-am născut în Sighet, România, la data de 30 septembrie 1928. Am fost deportat la Auschwitz, iar pe antebrațul stâng mi s-a tatuat A 7713, în timp ce tatăl meu a primit A 7712”.

*

Selon un survivant d’Auschwitz, Elie Wiesel serait un imposteur

Sources Egalité et Réconciliation

<http://www.egaliteetreconciliation.fr/Selon-un-survivant-d-Auschwitz-Elie-Wiesel-serait-un-imposteur-1709.html>

Miklos Gruner avait 15 ans quand il fut déporté de Hongrie à Auschwitz-Birkenau, en mai 1944, avec sa mère, son père, un frère plus jeune et un frère plus âgé que lui. Selon lui sa mère et son plus jeune frère auraient été tués dès leur arrivée dans le camp. Les trois furent ensuite tatoués sur le bras et envoyé dans une usine produisant du carburant de synthèse appartenant à IG Farben. Son père y mourut après six mois. Le frère aîné fut ensuite envoyé à Mauthausen. Et deux autres juifs hongrois, amis de feu son père, prirent Miklos sous leur protection. Ces deux protecteurs étaient les frères Lazar et Abraham Wiesel.

Dans les mois qui suivirent Miklos Gruner et Lazar Wiesel devinrent amis. Lazar avait 31 ans en 1944. Miklos n’oublia jamais le nombre tatoué sur le bras de Lazar : A-7713. En janvier 1945 l’armée s’approchait, les déportés furent transférés à Buchenwald. Ce transfert dura trois mois, par train et à pied. Durant ces trois mois, la moitié des déportés en transfert moururent, et parmi eux Abraham Wiesel. En avril 1945 Buchenwald fut libéré par l’armée américaine.

Miklos et Lazar étaient parmi les survivants. Miklos avait la tuberculose et fut envoyé dans un sanatorium en Suisse et donc séparé de Lazar. Il émigra alors en Australie tandis que son frère aîné, survivant lui aussi, s’établit en Suède.

Des années plus tard, en 1966, Miklos fut contacté par un journal suédois qui l’invita à venir en Suède pour rencontrer « un vieil ami » nommé Elie Wiesel. Miklos répondit qu’il ne connaissait personne ayant ce nom ; on précisa alors que ce Elie Wiesel était celui qu’il avait connu dans les camps sous le nom de Lazar Wiesel et que son tatouage était A-7713Š. Miklos se souvenait bien de ce nombre et fut alors convaincu qu’il rencontrerait son vieil ami Lazar ; il accepta alors l’invitation et prit l’avion pour la Suède, le 14 décembre 1986.

Miklos : « L’idée de revoir Lazar me rendit très heureux, mais lorsque je débarquai de l’avion, je fus étonné de rencontrer un homme que je ne connaissais pas du tout, qui ne parlait même pas hongrois et parlait l’anglais avec un fort accent français et notre rencontre fut terminée après quatre minutes. Comme cadeau d’adieu, il me remit un livre avec le titre « Night » [nuit] dont il était, dit-il, l’auteur. Je pris le livre que je ne connaissais pas à

cette époque, mais déclarais à toutes les personnes présentes que cet homme n'était pas celui qu'il prétendait être ».

Miklos se rappelle que durant cette étrange rencontre, *Wiesel refusa de lui montrer son tatouage, disant qu'il ne voulait pas montrer son corps. Mais Wiesel montra ensuite son tatouage à un journaliste israélien que Miklos rencontra, et ce journaliste dit qu'il n'eut pas le temps de reconnaître le nombre, mais qu'il était certain que ce n'était pas un tatouage.*

Miklos : « Après cette rencontre avec Wiesel, je fis des recherches partout où cela fut possible, pendant vingt années et découvris que **cet homme se nommant Elie Wiesel n'avait jamais été dans un camp nazi, car il ne figure sur aucune liste de déportés** ».

Miklos découvrit aussi que *le livre qu'Elie Wiesel lui donna en 1986 avait en réalité été écrit en hongrois, en 1956, par son vieil ami Lazar Wiesel et publié à Paris avec le titre "A Világ Hallgat" , ce qui signifie "Le silence du monde". Le livre fut abrégé et réécrit en français avec le titre "La nuit", en anglais "Night", et publié avec le nom d'auteur d'Elie Wiesel. Dix millions d'exemplaires furent vendus dans le monde et Elie Wiesel eut même le prix Nobel en 1986, alors que, selon Miklos, le vrai auteur avait mystérieusement disparu.*

Et Elie Wiesel ne voulut plus jamais revoir Miklos et eut un grand succès. Il se fait payer 25 000 dollars pour parler pendant 45 minutes sur l'holocauste. *Miklos informa le FBI que Wiesel était un imposteur mais n'eut pas de réponse.* Il porta aussi plainte à l'académie royale des sciences de Suède, mais n'obtint pas de réponse non plus. Les journaux américains et suédois qu'il contacta ne voulurent rien savoir. *Il eut des appels téléphoniques anonymes qu'il serait tué s'il ne se taisait pas, mais déclara qu'il n'avait pas peur de la mort, et qu'il avait déposé le dossier dans quatre pays différents pour que, si jamais il lui arrivait quelque chose, il puisse être publié. Le monde doit savoir, dit Miklos, que ce Elie Wiesel est un imposteur et qu'il allait dire la vérité dans un livre dont le titre serait "L'identité volée d'un prix Nobel".*

*

Carlo Mattogno dénonce l'imposture d'Elie Wiesel

par Carlo MATTOGNO

A l'occasion de la dixième « Journée de la Mémoire » [le 27 janvier 2010], Elie Wiesel était invité au parlement de Montecitorio où il a prononcé une courte intervention ponctuée de rhétorique niaise et assaisonnée d'idioties farfelues, comme cet appel lancé à Fini et à Berlusconi pour « introduire un projet de loi qualifiant l'attentat suicide de crime contre l'humanité » ou comme ce souhait qu'Ahmadinejad « soit arrêté et traduit devant la Cour de La Haye et accusé d'incitation aux crimes contre l'humanité » (1). Vu que ces propositions émanent d'une personne qui soutient les massacreurs israéliens...

Ses déclarations les plus importantes -et nous verrons pourquoi- sont les suivantes :

« Moi, numéro A-7713, je viens ici vous apporter un message sur des événements qui se sont produits deux mille ans plus tard [...]. Il y a soixante-cinq ans, exactement à cette époque, mon père Shlomo, fils de Nissel et Eliezer Wiesel, porteur du numéro A-7712, mourait d'inanition et de maladie dans le camp d'extermination de Buchenwald » (souligné par nous).

Fini a introduit cet invité comme suit :

« La journée d'aujourd'hui est un événement exceptionnel parce que c'est la troisième fois, dans l'histoire centenaire du parlement italien, qu'un invité s'exprime solennellement devant l'Assemblée. C'est un honneur qu'Elie Wiesel mérite amplement parce qu'il est véritablement un personnage exceptionnel. En fait, il est, parmi

les survivants des camps de concentration nazis, le témoin vivant le plus autorisé des horreurs de la Shoah » (souligné par nous).

Puis il a poursuivi :

« Depuis des dizaines d'années Elie Wiesel nous encourage dans cet engagement fondamental par son magistère moral, l'énergie de son charisme intellectuel et humain, la force de son engagement civil, afin que nous n'oublions pas et pour faire progresser la cause des droits de l'homme et de la paix dans le monde. [...] En plus d'être un témoin oculaire de la Shoah, *Wiesel est une personne pleine de foi et d'amour* » (souligné par nous).

Notre attention a été appelée sur ce point à la suite d'un article écrit en hongrois le 3 mars 2009 (2), traduit en anglais le jour suivant (3) et en italien au mois d'avril (4). Pour résumer brièvement, Miklós Grüner, déporté de la Hongrie vers Auschwitz en mai 1944, de là transféré au camp de Monowitz et enfin évacué sur Buchenwald en janvier 1945, déclarait que dans le camp il s'était lié d'amitié avec deux frères, Lázár Wiesel, né en 1913, immatriculé sous le numéro A-7713, et Abraham Wiesel, né en 1900, immatriculé sous le numéro A-7712. En fait, **Elie Wiesel se serait approprié l'identité de Lázár Wiesel et aurait usurpé celle d'Abraham pour son père**. Miklós Grüner ajoute que, à l'occasion d'une rencontre avec Elie Wiesel, qui lui avait été présenté comme étant son ami Lázár Wiesel, ce dernier refusa de lui montrer son numéro d'immatriculation tatoué sur l'avant-bras. Il entreprit alors des recherches et découvrit qu'Elie Wiesel n'avait jamais été interné dans un camp de concentration et qu'il ne figurait sur aucune liste officielle de déportés.

Les déclarations de Miklós Grüner ont été souvent reprises dans la presse mais sans jamais faire l'objet d'une enquête. Il ne reste donc plus qu'à les soumettre à une vérification s'appuyant sur la saine méthodologie critique révisionniste.

Commençons par les données de l'état-civil d'Elie Wiesel. Il est né à Sighet, en Roumanie, le 30 septembre 1928, de Shlomo et Sarah Frig, fille de Dodye Feig, déporté à Birkenau le 16 mai 1944 (5).

Avant tout il nous faut vérifier la crédibilité de l'accusateur. Ce que l'on peut dire avec certitude à propos de Miklós Grüner, c'est qu'il se trouvait à Buchenwald en mai 1945. Dans un « Questionnaire des détenus des camps de concentration » du Military Government of Germany son nom apparaît bien, ainsi que sa date de naissance : le 6 avril 1928. Son numéro matricule est noté à la main en haut et à gauche : 120762 (6).

Miklós Grüner

Mais le personnage clé de cette affaire est Lázár Wiesel. Par chance il existe une fiche personnelle à son nom relative à son internement au camp de Buchenwald qui permet de vérifier les affirmations de Miklós Grüner. Sur cette fiche (7), en haut et à gauche apparaît l'inscription manuscrite « Ung. Jude », « Juif hongrois » ; au centre, « Ausch. A 7713 », « Auschwitz A-7713 », l'ancien numéro matricule d'Auschwitz ; à droite, « Gef.-Nr. : 123565 », « Numéro de détenu 123565 », le nouveau numéro matricule de Buchenwald. Le détenu était né le 4 septembre 1913 (année de naissance de Lázár Wiesel déclarée par Miklós Grüner) à Maromaroșsziget et il était le fils de Szalamo Wiesel, qui se trouvait à Buchenwald, et de Serena Wiesel née Feig, internée au KL Auschwitz. Le tampon « 26.1.45 KL. Auschwitz » signifie que Lázár Wiesel avait été enregistré à Buchenwald le 26 janvier 1945 en provenance d'Auschwitz. Voir le Document 2 : Fiche personnelle de Lázár Wiesel (KL Buchenwald). Il faut préciser que Maromaroșsziget (en hongrois Máramaroșsziget), actuelle Sighetul Marmatiei (en roumain) est la même localité qu'Elie Wiesel nomme Sighet (8). Le nom « Szalamo » est identique à « Shlomo », tandis que « Serena » rappelle phonétiquement « Sarah ». Le tableau qui suit rappelle les résultats des vérifications exposées ci-dessus :

Lázár Wiesel
 Numéro matricule : A-7713
 Date de naissance : 4 septembre 1913
 Lieu de naissance : Máramaroșsziget = Sighet
 Nom du père : Szalamo = Shlomo

Nom de la mère : Serena Feig
 Domicile du père début 1945 : Buchenwald
 Elie Wiesel
 Numéro matricule : A-7713
 Date de naissance : 30 septembre 1928
 Lieu de naissance : Sighet
 Nom du père : Shlomo
 Nom de la mère : Sarah Feig
 Domicile du père début 1945 : Buchenwald

Miklós Grüner a pleinement raison : Elie Wiesel s'est approprié l'identité de Lázár Wiesel.

Une autre accusation formulée par Miklós Grüner concerne l'origine du livre d'Elie Wiesel *La Nuit* (en italien *La notte*). Dans la version hongroise de l'article indiqué en note 2 il est dit que l'ouvrage fut publié en hongrois à Paris en 1955 par son ami Lázár sous le nom de Eliezer et avec pour titre *A világ hallgat* (Et le monde se tait). Dans la traduction anglaise de l'article de Grüner (voy. la note 3), en revanche, le titre indiqué est *Un di Velt hot Gesvigen*, qui est du jiddisch. Une recherche sur le titre en hongrois n'a pas donné de résultat.

On trouve trace, en revanche, du livre en jiddisch. Il figure en fait dans la *Bibliography of Yiddish Books on the Catastrophe and Heroism* (9), note 549 de la page 81. La note, rédigée en jiddisch, dit ceci : Eliezer Wiesel, *Un di Welt hot geschwign* (Et le monde s'est tu), Buenos Aires, 1956, Union centrale des juifs polonais en Argentine, Collection *Le Judaïsme polonais*, vol. 117, 252 pages. Il existe de ce livre une traduction en anglais qui correspond au chapitre VII de *La Nuit* [où Wiesel fait le récit de son voyage de Gleiwitz à Buchenwald]. J'en parlerai à la fin de cet article.

Michael Wiesberg [voy. la note 11 citée plus bas] donne à ce sujet des renseignements dignes d'intérêt :

« Wiesel lui-même a fourni plusieurs versions sur la naissance de son livre. Naomi Seidman a relevé que c'est Wiesel en personne qui, dans *Tous les fleuves vont à la mer*, appelle l'attention du lecteur sur le fait qu'il a remis le manuscrit original de *La Nuit*, rédigé en jiddisch, en 1954, à l'éditeur argentin Mark Turkow. Il ne l'aurait, dit-il, plus jamais revu, ce que nie Turkow. Ce manuscrit fut publié en 1955 à Buenos Aires avec le titre *Und di Velt hat Geshveyn* (Et le monde s'est tu). Wiesel prétend l'avoir écrit lors d'une croisière au Brésil en 1954. Pourtant, il a déclaré dans une interview que ce n'est qu'en mai 1955, après avoir rencontré Mauriac (10) [qui préfacera son livre], qu'il prit la décision de rompre son silence. "Et c'est cette année-là [en 1955], dix ans après les faits, que j'ai commencé à raconter mon histoire. Puis elle fut traduite du jiddish en français et ensuite je la lui ai envoyée. Nous avons été très, très amis jusqu'à sa mort." »

« Naomi Seidman, dans ses recherches sur *La Nuit*, a révélé qu'entre la version en jiddish et la version française de *La Nuit* il existe de notables différences, en particulier en ce qui concerne la longueur, le ton, l'intention et les thèmes traités dans l'ouvrage. Elle attribue ces différences à l'influence de Mauriac, que l'on peut décrire comme "une personnalité très particulière" » (11).

Par conséquent, à cet égard le moins qu'on puisse dire est que l'origine du livre reste incertaine et confuse.

Elie Wiesel est-il un faux témoin ?

(...) De toutes les données exposées ci-dessus il résulte que le récit du voyage de Gleiwitz à Buchenwald ne peut pas être véridique.

En conclusion, Elie Wiesel n'a jamais été interné ni à Birkenau, ni à Auschwitz, ni à Monowitz, ni à Buchenwald. Quant à son père Shlomo, son nom (45) figure dans la *Central Database of Shoah Victims' Names* (46) de Yad Vashem, mais ces informations ont été transmises le 8 octobre 2004 par Elie Wiesel lui-même ! (...)

Imposture et faux témoignage : Elie Wiesel est vraiment « un personnage exceptionnel », le symbole vivant de « l'Holocauste ». Et ceux qui le célèbrent comme « personnage exceptionnel » sont dignes de son sublime « magistère moral ».

*

Comment Elie Wiesel perpétue l'imposture

par Esam Al-Amin

Sources Signes des temps

<http://www.futurquantique.org/2010/04/25/comment-elie-wiesel-perpetue-l%e2%80%99imposture/>

«**Wiesel est tout simplement une terrible imposture**» - Noam Chomsky

De temps en temps les soutiens d'Israël aux US lancent une campagne ciblant l'opinion publique pour faire pression un maximum sur les responsables politiques américains sans avoir à rendre de compte. Elie Wiesel, un survivant de l'Holocauste et prix Nobel de la Paix 1986, est l'un de ceux qui font l'apologie d'Israël et que ce dernier utilise quand il a des problèmes.

La position scandaleuse de Wiesel consistant à nier la souffrance de certains et favoriser celle d'autres est bien documentée. Feu l'historien Howard Zinn avait qualifié le *refus de Wiesel d'inclure la souffrance de Non Juifs aux mains des Nazis au Musée de l'Holocauste parallèlement avec des expositions montrant la souffrance juive comme l'un des « moments les plus honteux » de la mémoire contemporaine. Dans cet épisode Wiesel décrivait l'inclusion dans le Musée des terribles souffrances des Non-Juifs aux mains des Nazis comme une tentative de « falsifier la réalité » et que de telles demandes équivalaient à « nous voler l'Holocauste ».*

Il y a deux mois **le nom de Wiesel était étalé sur une page entière dans une publicité du New York Times, exigeant que des actions atroces et létales soient menées contre l'Iran à cause de son programme d'énergie nucléaire.** Le 18 Avril, une publicité soutenue par Wiesel a été publiée dans plusieurs quotidiens importants des US, dont le NYT et le Washington Post, portant sur le problème de Jérusalem à cause de la prise de bec publique entre l'administration Obama et le gouvernement Netanyahu.

Puisque personne ne peut croire que Wiesel ignore les faits, la quantité de mensonges délibérés et de désinformations comprises dans cette publicité était ahurissante. Il a affirmé que Jérusalem « appartenait au peuple juif » tout en niant sa dimension islamique et chrétienne. Son raisonnement c'était que Jérusalem était mentionnée dans la Torah « plus de 600 fois » tandis qu'elle « ne l'était pas une seule fois dans le Coran ». Une telle déclaration ignorante prouve une absence totale de connaissance des textes islamiques mais aussi une distorsion de l'Histoire.

Mis à part cela, s'appuyer sur le simple nombre de références dans les textes religieux est révélateur de la profondeur de réflexion de l'argumentaire de Wiesel. La place de la Mecque dans la conscience islamique est-elle dépendante du fait que le nom de la ville la plus sacrée de l'Islam ne soit cité qu'une seule fois dans le Coran? De plus, les personnages bibliques de la Bible tels Moïse, Aaron, Marie et Jésus sont mentionnés dans le Coran 136, 20, 34, chacun respectivement 25 fois alors même que le nom de Muhammad n'est seulement mentionné que 5 fois. Qu'est-ce que cela prouve ?

Pourtant Wiesel ignore, parce que cela l'arrange, la signification de la doctrine islamique du voyage à la source à Jérusalem du prophète musulman au cours duquel il a prié à la Mosquée Aqsa, un événement qui n'est pas seulement vivement mentionné dans les écritures islamiques mais est célébré chaque année par les Musulmans du monde entier depuis plus de 1400 ans.

Non seulement Wiesel ignore l'Histoire et méprise le Droit International mais il perpétue également le mensonge qu'Israël a été attaqué en 1967 pour justifier son occupation de Jérusalem et d'autres terres arabes. Décrivant l'agression d'Israël en Juin 1967, la Résolution 242 du Conseil de Sécurité de l'ONU déclarait « l'acquisition de terre par la force inadmissible » et « déplorait le refus d'Israël de respecter le Droit International » et « considérait que toutes les mesures administratives et législatives et actions prises par Israël dont l'expropriation de terres et de biens qui tendent à changer le statut légal de Jérusalem comme nulles et ne pouvant pas changer ce statut. »

Oubliant la réalité Wiesel ment en affirmant que « pour la première fois dans l'Histoire, Juifs, Chrétiens et Musulmans peuvent prier librement dans leurs sanctuaires ». Mais la réalité quotidienne palestinienne c'est qu'Israël n'autorise aucun homme de moins de 50 ans à prier à la Mosquée Aqsa ou au Dôme du Rocher. Cette politique discriminatoire est en place depuis des années facilitée par plus de 500 points de contrôle militaires établis partout en Cisjordanie, sous une surveillance type apartheid de tous les aspects de la vie quotidienne des Palestiniens. Récemment, l'historien et professeur Walid Khalidi a fait une présentation orale remarquable sur l'histoire de Jérusalem devant les Nations Unies détaillant ses racines islamiques et musulmanes existant depuis longtemps et exposant les politiques brutales sionistes de discrimination et d'exclusion.

Lors de sa présentation Khalidi a dit que: «la colonisation israélienne dans et autour de Jérusalem Est vise au contrôle géostratégique, à la domination démographique, à l'intimidation psychologique, aux perturbations sociale et économique, à l'affirmation doctrinaire, l'accomplissement religieux, et l'expansion territoriale.»

Donc le véritable objectif de la publicité de Wiesel c'était de diminuer la pression de l'administration Obama et de la communauté internationale sur Israël pour lui permettre de parachever ses plans de colonisation.

Les tentatives continues d'Israël de créer des faits accomplis à Jérusalem par dépopulation des habitants chrétiens et musulmans en faveur des colons juifs et colonialistes est bien documentée.

L'organisation des droits de l'homme israélienne B'Tselem rapporte que le principal but du gouvernement israélien à Jérusalem cela a été de « créer une situation démographique et géographique qui empêchera toute tentative future de remettre en question la souveraineté israélienne sur la ville ». Elle fait la liste des différentes méthodes utilisées pour atteindre cet objectif dont des politiques de discrimination institutionnelle, d'expropriation et d'harassement. Rabbi Brant Rosen d'Evanston . IL présente également une vidéo israélienne sans appel qui documente la discrimination systématique et les politiques brutales du gouvernement israélien. Ce qui va à l'encontre de la déclaration mensongère de Wiesel de la « possibilité » pour les Palestiniens de « construire leurs maisons partout dans la ville ».

De plus, selon Ziad Hammouri, le directeur du Jérusalem Center for Social and Economic Rights, plus de 30 000 Palestiniens dans Jérusalem ont perdu leurs droits de résidence ces 20 dernières années. Il faut y ajouter environ 165 000 personnes vivant à l'Est du mur qui sépare Jérusalem de la Cisjordanie. Début Avril cette année l'autorité militaire israélienne en Cisjordanie a annoncé qu'elle déporterait bientôt plus de 70 000 Palestiniens les chassant de leurs maisons en Cisjordanie et à Jérusalem parce que « ils n'ont aucun droit d'y résider ».

La position de Wiesel justifiant les politiques agressives d'Israël dure depuis longtemps et est vaste.

Remontant jusqu'en 1947-1948, Wiesel a travaillé comme journaliste pour le groupe terroriste sioniste l'Irgoun (ainsi nommé par les britanniques). Il connaît les détails de l'infâme massacre d'innocents Palestiniens de Deir Yassin en 1948 (de même que d'autres) perpétrés par son organisation qui à l'époque était dirigée par Menahem Begin et Ytzak Shamir.

Malgré cela il continue d'affirmer que des centaines de milliers de Palestiniens ont quitté volontairement leurs maisons en 1948, ignorant les nombreuses preuves existantes non seulement dans des douzaines de rapports demandés par l'ONU et des témoignages live de centaines de milliers de Palestiniens, mais aussi des preuves découvertes par les « nouveaux historiens » israéliens tels Illan Pappé et Benny Morris. Wieser continue de demander des excuses publiques pour les crimes commis contre des Juifs mais n'exprime jamais de sympathie ou de peine concernant les atrocités commises contre les Palestiniens.

Wiesel a déclaré une fois publiquement :

« je soutien Israël – point à la ligne.

Je m'identifie avec Israël – point à la ligne.

Je n'attaque jamais, je ne critique jamais Israël. »

Son hypocrisie est sans limite. Wiesel lors de la cérémonie de remise du prix Nobel en 1986 s'est adressé au monde ainsi :

« le monde savait et est resté silencieux. Et c'est pourquoi je jure de ne jamais rester silencieux quand des êtres humains quelque part subissent souffrance et humiliation. Nous devons toujours prendre parti».

Il a effectivement pris parti choisissant de faire l'éloge de l'opresseur et condamnant la victime, ne restant même pas silencieux mais autorisant la brutalité et justifiant l'exclusion malgré la souffrance et l'humiliation quotidienne palestinienne.

Esam Al-Amin 21/04/2010 www.counterpunch.org

son mail : alamin1919@gmail.com

*

En savoir plus : **Elie Wiesel Antisémite ?**

“Berlin semblait dominée par les Juifs... Journaux et maisons d'édition, théâtres et banques, grands magasins et salons littéraires. Les antisémites français qui voyaient le Juif partout avaient raison... pour ce qui était de l'Allemagne. Les sciences, la médecine, les arts : c'était le Juif qui donnait le ton, qui l'imposait. ”

Elie Wiesel sur l'Allemagne entre les deux guerre dans « Le Testament d'un poète juif assassiné », 1980, Points Seuil, 1995 p. 100, 124, 126).

Myriam Abraham traduction

Luni 12 septembrie 2011

Tot așa. Ba chiar mai rău decât ieri.

*

Accident nuclear la Marcoule, pe Ron, lângă Orange.
Un mort, mai mulți răniți.

*

Întâi reproduc textul meu “Capra și Căprarul” apoi explic de ceul:

“Către Nicolae Breban

29 iunie 1991

(Capra și Căprarul)

De i-ar da Ministerul Culturii din București (Piața Presei Libere, nr.1) încă șase reviste, toate săptămânale, să aibă câte una pentru fiecare zi de la Dumnezeu lăsată, scriitorul Ministerului Afacerilor Interne, Nicolae Breban, n-are să poată, normal, convenabil, credibil – să explice :

- 1) tovărășia cu Burtică;
- 2) prietenia cu Pleșița (general, șef al Securității, responsabil printre altele – de represiunea mișcării pentru drepturile omului din primăvara lui 1977 și de lichidarea grevei minerilor din Valea Jiului, în august aceluiași an);
- 3) tăcerea înțeleaptă păstrată din august 1971 până în ianuarie 1990 (am spus bine : nouăzeci!), deci aproape două decenii – asupra distrugerii price-nuite României și Românilor de regimul comunist, “mutismul” față de teroarea exercitată de Securitate asupra populației – și “discreția” în legătură cu nebunia criminală a lui Ceaușescu
- 4) repetatele tentative de a “sparge” exilul – ultima, în vara lui 1989,

când a încercat să organizeze (în mare secret!) o... “Uniune a Scriitorilor Români” avându-l, mână dreaptă, pe Ilie Brie (ă); mână-stângă pe Dumitru Tepeneag, “retrasul din lume” în 1978, ieșitul din labirint – expresia îi aparține – după unsprezece ani, scriitorul care a refuzat să semneze Apelul din aprilie 1989 pentru apărarea scriitorilor prizoniți în România, motivând că el :

a) nu este român;

b) că el a dat destul, a făcut destul pentru Români, gata! A semnat după trei săptămâni un alt Apel, alături de scriitori ne-români – iar în spate avându-i pe : Damian Necula, Dan Culcer, Bujor Nedelcovici, Sorin Alexandrescu; din proiectata “Uniune a Scriitorilor Români” nu aveau voie să facă parte, nici Monica Lovinescu, nici Virgil Ierunca; nici Lucian Raicu, nici semnatarul acestor rânduri *)

- campania sistematică de denigrare a exilului literar – dusă în *Contemporanul*, săptămânal al Ministerului Culturii (Piața Presei Libere, nr.1)

Dorin Tudoran, în eseu “Frig sau frică...” consacră întreg capitolul IV “exilatului cu dublă cetățenie” (română și germană); “surghiunitului navetist (București-München-Paris)”; disidentului cu sfert de normă (și aceea prost platită); “opozantului opus opozanților”; “proscrisului cu două domiciliu stabile și cu familie în Germania”...etc, - aceste flori sunt culese din folclorul-fără-frontiere, precum comis-călătorul Breban pe care Dorin Tudoran îl numea doar (!) agent de influență. Doar – atunci, în 1982-83, când a fost scris eseu, fiindcă de-atunci, e-he!

Între timp pe cheiurile Dâmboviței regimul comunist a fost răsturnat precum clătita: de pe-o parte pe cealaltă, Securitatea s-a schimbat și ea cu totul : băieții și-au mutat epoletul de pe umărul stâng pe cel drept, în plus, cu stelele-n jos – și viceversa, iar Breban, fiindcă n-a căpătat prim-ministeriatul, nici măcar Ministerul Culturii (pe care și-l tot împărțea, prin 1980-81, la cenaclul parizian Mămăligă cu celălalt iliist, Virgil Tănase), își continua munca de (foarte) jos, ca scriitor la Serviciul Dezinformașii – având grad onorific de căprar (de la rădăcina : capră).

De astă dată, nu mai joacă tenis cu Pleșiță; de asta dată, și-a găsit un partener de dublu în persoana lui Măgureanu, conjudețean notoriu – nu de München, ci de Baia Mare.

Comunismul carpatodunărean, după modelul sovietic, a dus și el o luptă pe viață și pe moarte (hotărâtoare) împotriva “exteriorului”, cunoscut fiind faptul că deviza “Nu ne vindem Țara!” nu a inventat-o Vatra, ci Șatra Națională (chestie de vârstă : pe o fată de liceu pe care o iubeam eu, curat, acum patruzeci de ani, o chema : Pușa; pe fesenista de azi o cheamă : Lisaveta), cam de prin 1948 până în 22 decembrie 1989, comunismul a dus-o tot într-o campanie împotriva exilului:

Frontul interior (fiind în permanentă stare de război, terminologia era militară) : în ultimul sfert de veac a fost alcătuit din unitațile (militare!) de la *Săptămâna*, de la *Luceafărul*, în principal, în momente critice intervenind, pe lângă *Scânteia* : *Contemporanul*, *Gazeta* (apoi *România*) *literară*, *Flacăra*, *Scânteia Tineretului*... Combatanșii varstnici : Eugen Barbu, V.C. Tudor, Dan Zamfirescu, Titus Popovici, Ion Brad, Dodu Bălan, Mihai Ungheanu, Mihnea Gheorghiu, Paul Everac, D. Sararu, Adrian Păunescu, Dan Ceachir, Vasile Băran, Al. Balaci, Zoe Bușulenga... Muniția : deloc variată – nici nu era nevoie : “trădători de țară”, “Străini de neam”, “vânzători de Transilvanie”, “Iude plătite cu treizeci de arginți”, “fugari” – și cam atât;

Frontul exterior, după cum numele-l indică (!) era (este, în continuare)

alcătuit din “deplasați” (cum bine le-a zis-o Virgil Ierunca) : I.C. Dragan, Gustav Pordea, Paul Dimitriu, Nicolae Baci, Michael Titus, Dean Milhovan, Șerban Andronescu, Uscătescu, M. Steriade : aceștia atacau exilul activ și pe exilații activ-anticomuniști, tratându-i de “comuniști”, “dizidenți” (e-he, Breban n-a descoperit, el, așa de tăiat mămăliga-n patru), “agenți KGB”, “anticulturali (neculturali)”, “iudeo-masoni” - și, desigur de... “agenți ai Securității” (cei mai feroce acuzatori fiind exact securizații notorii, recrutați dintre foști martiri de pușcărie, eroi de front, precum Ion Pantazi, V. Boutmy de Katzmann – ei, da “Butmi”, eroul din cartea mea **Gherla**...)

Făceau legătura, fie prin posturile-fixe (“diplomate”, “culturale”), fie prin neosteniți-călători-în-slujba-patriei-comuniste (pe urmele lui Ralea...) : Valentin Lipatti, Virgil Cîndea, Mihnea Gheorghiu, Al. Balaci, Plămădeală, Anania, Hăulică, Breban... După decembrie 1989, a fost vizibilă reorganizarea serviciilor specializate în combaterea exilului prin : 1) atacuri directe; 2) infiltrare; 3) dezinformare; 4) tentative de discreditare :

Frontul interior – dată fiind libertatea de expresie și libertatea de a călători – s-a “diversificat”, oricum, metoda dușului-scoțian-de-la-anchetă (“anchetatorul rău” – “anchetatorul bun”) a fost pusă în aplicare :

Publicațiile *Azi, Adevărul, Dimineața, Democrația, România Mare, Națiunea, Europa, Totuși, iubirea...* - și alte organe ale Ministerului de Interne combat puternic; trag tare; nu iartă nimica – folosind, în tradiția *Săptămînii*, insulta, denunțul calomnios, calomnia, xenofobia (în forma ei “definitivată” de E. Barbu, V.C. Tudor, Radu Theodoru), înjurătura neaoșă – din Groapa barbouatului ex-trasă...

Publicația *Contemporanul*, săptămânal editat de Ministerul Culturii (Piața Presei Libere, București), practică, firește : cultura; cultivă, nu-i așa, valoarea – îndeobște, metafizica; tonul este civilizat, se mereu pupă mâna cucoanelor, se dialoghează sub forma de incontinent monolog directorial. Cu o știință (sau artă) consumată, surprinzătoare pentru cine i-a citit proza, romancierul Breban se dovedește a fi un prestidigitator al amalgamului, un magician al insinuării, un as al îndoielii aruncate, un vrăjitor al sfertului de adevăr avansat în deschizator de pârție pentru șapte minciuni grase, (lăptoase și-aducând foloase), șarmeur rostitor de neadevaruri flagrante, zise ochi-în-ochi, cu seninătate, cu o virginitate indubitabilă – chiar dacă ușor cam, prea foarte vânăta.

Nu l-am luat în seamă un an încheiat – îl știam, îl cunoșteam, îmi ziceam că, după obicei, el vorbește, el se-ascultă – și se place. L-am lăsat în plata Domnului, sa dea din falcă și din pix, crezând că nu se vor găsi alți amatori de Nietzsche oralizat după conspectele luate cândva, la cantina Comitetului Central al PCR (fostul Minister al Afacerilor Interne sub Teohari, sub Drăghici – nu și sub Pleșiță); nici setoși de Feodor Mihailovici explicat de foarte sus, cu furculița.

Ei bine, m-am înșelat (nu pentru întâia oară, adevărat) : Breban are un succes nebun și nu doar pe lângă feseniște-fesiniștre, ci și pe lângă nepoțelele lor, utemiste în căutare de antichități-dă-dămurt, vorba Ceaușeascăi, din plastic veritabil.

M-am înșelat : brebanita se ia; prinde la scriitorul român cotidian (altfel spus : contemporanizat) : izolat, nefericit, nenorocos, frustrat, neîmplinit, ranchiunos, gelos – dar mai cu seamă neinformați. Breban e luat în serios, pe de o parte, de ignoranți, pe de alta, de autoamnezici (dintre aceștia, mulți au a-și reproșa câte ceva; de asta au și “uitat”, de asta “nu mai știu” și te bruschează pe tine, uimit de atâta uitare-la-Român : «De unde-oi fi vrînd

tu ca eu s-o țin minte și p-asta !») – ei alcătuiesc cernoziomul în care se cultivă (iată că există o referință culturală) dezinformarea, favorizată de neinformare.

“Pe timpul Dictaturii” devenise celebru serialul din *Luceafărul*, “Minciuna pe unde scurte”, redactat de Securitate, semnat, colectiv: Arthur Silvestri – îndreptat împotriva Monicăi Lovinescu, lui Virgil Ierunca, împotriva Europei libere și a colaboratorilor postului de radio – nu strică să amintesc : acel post de radio, acei oameni care v-au menținut, totuși, de chică, la suprafață, în Europa, dragi colegi scriitori.

“Acum, pe timpul Trandafirului” a devenit celebru serialul din *Contemporanul*, săptămânal al Ministerului Culturii (Piața Presei Libere, nr. 1), “Stafiile și farmecul exilului”, redactat de Securitate, semnat : Nicolae Breban – director – îndreptat împotriva Monicăi Lovinescu, a lui Virgil Ierunca, împotriva Europei libere și a colaboratorilor.

În rezumat : Breban îl continuă pe Târnăcop.

Mărturisesc : am ezitat îndelung – iată, *un an încheiat* – până să mă hotărâsc să re-deshid gura : credeam ca se va găsi un singur scriitor din România care să-l pună la punct pe obraznic, pe romancierul care, cu prestigiul său și cu pana-i s-a încadrat în detașamentele de luptă cu gura-mare: “Nu ne vindem țara!”, “Afară străinii!”

Atâta timp cât se războia cu mine (îl ciupisem în cartea **Culoarea curcubelui...**), totul părea să se rezume la o ripostă - fie vorba între noi, începută pe un ton plângăreț, nefericit, cerșind milă de la eventualii cititori (chiar de la mine, un strop de înțelegere...); apoi, încurajat de tăcerea, ba chiar de... încurajarea, la început tacită, apoi de-a dreptul sonorizată, dinspre “confrați” (exact același lucru se petrece cu cititorii *României Mari* : nu toți sunt de acord cu “tezili” Organului, dar le place cum combat Barbu și V.C Tudor, îi unge la inimă când aud cum le-o porcăiesc pe Doina Cornea, pe Ana Blandiana, pe Gabriela Adameșteanu, pe Ileana Mălăncioiu – “Lasssă, dragă că și aleaaa...”, face Fesenistul de triple sexe, cel fără opinii, cu doar resentimente – și, evident, privește în jur, ca să se orienteze cum anume votează...), vinovatul spășit și cu spinarea curbată (așa se face ucenicia de stăpân : fiind aplecată sluga).

Breban s-a apucat să re-scrie istoria.

Și o re-scrie, de-i merg fulgii! Înecate într-un rânțaș provincial, raional, «alaltăieri eram la Paris, dădusem o fugă, să mă întâlnesc cu marele poet libian Ibrahim Ibrahim...», «i-am spus lui X, la Y, pe unde am trecut, în drum spre Z...»), înoată-n minciuni cât capra – să recunoaștem : cu complicitatea neașteptată a lui Țepeneag.

Exemple ? Iată unul – din *Contemporanul* din 12 aprilie 1991:

“(...) D. Țepeneag, întemeietorul și artizanul cu adevărat al opoziției culturale românești. Ceaușescu știa probabil ce face *retrăgându-i numai lui* (subl. în text – n.m) cetățenia română, în timp ce Goma, Virgil Tănase, Botez și alți *dizidenți* (asta, da : îmi aparține – sublinierea – n.m) au reușit să și-o păstreze pe a lor, cetățenie ce nici până azi nu-i este, lui Țepeneag, restituită”.

În această frază și jumătate, *Contemporanul*, săptămânal al Ministerului Culturii operează după schema (ultraverificată în patruzeci de ani de acti-vitate) procesului-verbal de anchetă, la Securitate.

a) face legături artificiale (care devin calomnioase : “disident” – “păstrarea cetățeniei române”);

b) stabilește opoziții (sau : incompatibilități) artificiale, deci false : “opozant (numai Țepeneag – și el, Breban, desigur) – “disidenți” (noi, “alții”

alde Botez, Tudoran, Goma);

c) avansează, fără să clipească, neadevăruri flagrante – dacă vrea să mă opună lui Țepeneag (cu, firește, asentimentul acestuia), atunci iată situațiile noastre, fața-n față:

Țepeneag, pe când se afla la Paris în 1975, Ceaușescu, prin decret, îi ia cetățenia română; el refuză să ceară azil politic, vrea să obțină, direct, cetățenia franceză; în 1977, când vin și eu în Franța și cer azil politic, Țepeneag se supără, fiindcă nu mă consultasem cu el, ostil azilului politic (mă consultasem cu soția mea, cu Ana, căsătorit fiind cu ea, nu cu papul-adjunct al onirismului universal); în primăvara lui 1978, Țepeneag ne cere nouă, prietenilor, să-l ajutăm să obțină cetățenia franceză direct, fără a trece prin azil politic – prin proteste în presă, prin manifestații de stradă și asta cât mai grabnic, fiindcă i se promisese bursa Humboldt în Berlin, iar el nu avea acte (pentru a putea călători în afara Franței); nu obținem, pentru prietenul nostru Țepeneag, direct, cetățenia franceză; adevărat, am refuzat să organizăm manifestații de stradă – motiv de supărare definitivă pe noi : Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Mihnea Berindei, eu...; obține, totuși cetățenia franceză evitând azilul politic, pentru a nu-și rupe “punțile cu țara” (citește: cu ambasada RSR), astfel că soția, soacra, socrul, sora, fiul, fiica să poată călători în liniște, oricând vor, încolo, încoace...;

Goma : în 1975, când i s-a luat cetățenia lui Țepeneag, din România îi scrie prietenului de la Paris o scrisoare-deschisă, difuzată, repetat, la Europa liberă – în care îi atacă, în ordine crescătoare pe : Vasile Nicolescu, Dumitru Ghișe, Popescu-Dumnezeu, Nicolae Ceaușescu – prietenul Breban i-a scris atunci, lui Țepeneag, măcar un bilețel-deschis ?; în 1977 – vin în Franța, la scurt timp, cer azil politic – cu care (statut) mă aflu și în clipa de față.

Așadar : de la azilul politic cerut de mine, refuzat de el, s-a stricat prietenia noastră – în 1978. Unsprezece ani Țepeneag a stat de-o parte, n-a participat la nici o acțiune a exilului, a refuzat să semneze orice petiție în favoarea României, a Românilor (ceea ce era, la urma urmei, dreptul lui), a refuzat în primăvara lui '89, să semneze Apelul pentru protejarea scriitorilor români din România, explicând că el nu este român, că el a făcut destul pentru Români – și iată-l acum, material didactic în mâna Profesorului Breban, cel ce ne explică deosebirea dintre “disident” (ghilimelele deriziunii) și *opozant* (subliniere) – după exact schema Securității.

Rău am făcut cu toții că l-am lăsat pe Breban să se obrăznicească. După “răfuiala” cu mine (dar fără să mă slăbească – îl înțeleg : l-am încondeiat în **Culoarea curcubeului**... ca pe un carierist, duplicitar, laș, egoist feroce, slugarnic cu cei mai mărișori, tiranic față de “subalternii” de la *România literară* – chiar să fi uitat Țepeneag scena antologică petrecută în fața ușii biroului directorial, a doua zi după numirea, de sus, de la CC – prin tovarășul Ilie Rădulescu – a lui Breban ?), a trecut la Monica Lovinescu, la Virgil Ierunca...

De înțeles că îi urăște de moarte : din 1977, nu l-au mai primit în casă pe cunosutul agent de influență (dealtfel, nici Ionesco; nici Cioran; nici Eliade – avea acces doar la Mămăligă, însă numai la Cenaclu...).

Și minte Breban, când scrie negru pe alb (în *Contemporanul*, săptămânal al Ministerului Culturii) că Monica Lovinescu l-ar fi... sfătuit să nu ceară azil politic, fiindcă (?) n-are să aibă succes literar, la Paris! Minte în toată impunitatea, ba, repetând, riscă să fie crezut : fiindcă nici unul dintre scriitorii care și ei trecuseră prin casa Monicăi Lovinescu nu i-a atras lui Breban atenția că... “sfătuitoarea” nu “sfătuieste” pe nimeni niciodată – nici să

ceară (azil), nici să nu ceară; fiindcă știa bine ce este **azilul politic: opțiune morală, nu administrativă** ca cetățenia franceză, visul, opțiunea lui Tepeneag.

De ce au tăcut și tac scriitorii români ? De lehamite ? De oboseală ? De frică ? De cine frica : de Breban ? Dar Breban nu mai este membru al C.C. al P.C.R., să-i deie afară de pe unde erau; nici șef al *României literare*, ca să-i bată la palmă pentru greșale (doar al *Contemporanului* – orișicâtuși, o de-gradare!) nici nu se mai, în văzul lumii, bate pe burtă cu Burtică, pe epoleți cu Epoleșiță! Adevărat, l-a speriat până și pe Grigurcu – dar Grișa este ușor sperabil : i-a devenit subaltern, la *Contemporanul*, și cum până și Grigurcu îmbătrânește...

De ce tac scriitorii din România față de brebenismele Căprarului-majur de la *Contemporanul* ?

Ei, de ce! Fiindcă chiar dacă X, Y, Z, scriitori Români onești informați, citind securismele din *Contemporanul*, știind perfect că Breban minte de crapă pietrele (alea cu caprele) – le convine ca Monica Lovinescu și Virgil Ierunca (față de care ei își declară public, nu numai prețuirea, ci și iubirea – în ne-public, știindu-se și binișor îndatorați, pentru una, pentru alta...) să fie și ei niște “scuturați”; ba chiar “clătinați” – de ce nu : “dați jos de pe soclu”! – fiindcă, ce Dumnezeu, le e foarte ușor lor, de-acolo, de la adăpost, de la Paris, să ne dea nouă lecții de bună purtare – dar au cunoscut ei măcar o pagină cenzurată dintr-o carte a lor ?, măcar o noapte de frig, de întuneric, de spaimă de Securitate ?, măcar o zi fără lapte, fără săpun, fără medicamente pentru mama, fără ciocolată pentru fetiță?, fără cerneală pentru mine, scri-i-tor ? Ei n-au mâncat salam de soia, nu s-au temut și de umbra lor...

Asta nu : salam cu soia – în schimb (în schimb!), spaima de Securitate, din România, în exil, prindea... carne : ucigași trimiși să o ucidă pe Monica Lovinescu, (palestinienii); securistul trimis să-l lichideze pe Ierunca (Bistran) – să amintesc, totuși : nici eu n-am gustat salam de soia, în schimb (!) Securitatea mi-a trimis un pachet împănat cu exploziv; și un ucigaș, să mă otrăvească (Haiducu)...

Iată de ce e “crezut” Breban : pe scriitorul român nu-l interesează adevărul – care : acela spunând că și el a stat, decenii, tăcut, așa făcând “rezistență prin cultură” ? – dar se poate suporta un asemenea adevăr ? Așa că atunci când Breban, un fost și actual (și) structural aparatcic (el însuși a recunoscut că a fost o slugă perfectă, ca să știe cum trebuie să fie “perfect” stăpân – cu asemenea metafizică, în orice altă comunitate, ar fi fost trimis acasă, urmând să vină, eventual, la anul), prefăcând *Contemporanul* – săptămânal al Ministerului Culturii – într-o vulgară gazetă de perete a cazărmii Malmaison (Calea Plevnei, colț cu Ștefan Furtună) îi atacă pe “dictatorii culturali din exil”... Cum să nu se bucure scriitorul român ne-exilat că li se dă peste bot ăloră care-au uitat de unde-au plecat ?; cum să nu dea din coadă că, uite, crapă și crapa vecinului!?

Monica Lovinescu și Virgil Ierunca au... “vechime” la stâlpul, la zidul unde-și închipuie Securitatea că-i tot pune – și-i tot execută, de vreo patruzeci de ani (vârsta Securității).

Și eu mă laud cu peste două decenii de înjurături, lături, lătrături; scuipați, scorneli (nu-i spune nimic acest cuvânt recentului și cu voie de la stăpânire, anti... ceaușist?) preparate la ei, la Secu, propulsate prin gurile (de tun ? de canal ?) ale unor Eugen Barbu, V.C. Tudor, Titus Popovici, Dan Zamfirescu, Dan Ceachir (ei, da : gășitorul-de-Dumnezeu – ca și “modelul” lui Breban : Petru Dumitriu) – apologet al lui Nae Ionescu, înjurător ca la ușa

Barbului al cestuilalt Ionescu, Eugen – în *Săptămîna*) și alți angajați cu ziua, cu viața – la ei, la Secu.

Am vrut să spun că Monica Lovinescu, Virgil Ierunca și semnatarul acestor rânduri sunt... obișnuiți cu loviturile, cu înjurăturile; noi am făcut bătături la urechi de câte am auzit, suntem acoperiți de cicatrice – ca niște gladiatori ce suntem (cine ne-a pus să fim?).

Dar Ion Negoïtescu ?

Culmea abjectiei o atinge scriitorul Nicolae Breban în *Contemporanul* din 14 iunie 1991 : “Riscul în cultură -39, Exilul (luptele intestinale) (III)”. Pe de-o parte, se deconspiră, prostește (ce-or să-i facă șefii!) când scrie că faimoasa “Uniune a Scriitorilor” din vara lui 1989 a fost inițiată de el – agent de influență (până în acel moment); pe de alta îl atacă pe Ion Negoïtescu, tratîndu-l de “sărman”, de “culpabil față de Europa liberă pe care o injuriasse într-un articol”; Negoïtescu, după Breban, a dovedit, în acel moment (vara lui '89), “fidelități agresive”, “fanatisme de liceean”, ba chiar a fost “lipsit de eleganța – în propria sa casă” (de la München, unde locuiește și mama “exilatului” Breban).

Într-un alt hectar editorial contemporan, Unificatorul scriitorului român cotidian (secondat de Țepeneag) se, și mă întrebă retoric dacă, din pricina relațiilor sale cu Burtică și cu Pleșiță îl credeam naiv sau corupt... ?

Și-a imaginat slugostăpânul că am aceeași viziune ca și el asupra lumii (împărțită, net, în slugi și stăpâni); că voi reacționa ca tinerii din-ziua-de-alaltăieri îndatorați Maestrului fiindcă li l-a explicat pe Grobei?

Ei bine, eu nu sunt slugă la stăpânul-slugă (nici stăpân – dar asta Breban n-o pătrunde); nici gurist în taraful lui; nu-i datorez lui lumina zilei și nici (chiar!) bezna nopții, iar la întrebarea pe care mi-a întins-o, capcana, îi răspund liniștit:

“Nu, doar naiv; și nu numai corupt...”

Scontînd pe eficacitatea metodei de anchetă, pe... paralizarea interlocutorului (pe care el îl socotește, fie slugă, fie stăpân, niciodată egal – fiindcă el însuși nu știe ce va fi peste cinci minute), etalînd o onestitate calpă, reproduce răspunsul dat, atunci, de Negoïtescu – iată-l, citat de Breban : (în *Contemporanul*, din 14 iunie 1991);

“Ideea asta a voastră, cu înființarea unei Uniunii a Scriitorilor în Occident (...) pare mai degrabă de sorginte comunistă, de inspirație netă a securității” – i-o zice Nego.

“Sărmanul Nego”, îl compătimentește Breban, “ca și Goma era atins de virusul suspiciunii...” – fiind convins că băieții de la curtea șatrei au să repete, în cor, după Bulibașă :

“Sarmanul Nego,/ Ca si Gomaaaa...” – apoi au să-l asigure:

“Nuuu, nu-i de sorginte comunistă!/ Nu-i de inspirație securistă!/ Din contra, e originală! / Genială! / Abisală! / Etceterală!”

Să nu conteze pe mine ca am să intru în jocul lui, cizmos; în subtilitățile-i boante cu care și-a recrutat aplauditori și admiratitrițe – dintre eternele feseniste. Eu îi comunic :

“Da, tovarășu Breban: așa e! Uniunea Scriitorilor pusă la cale dimpreună cu scriitorul Brie, cu Românul Țepeneag : comunistă, băi frate! Ca pe mână, tovarășele drag! Securistă mie-n suta, șogore al lui Măgureanu...”

Repet : nici pe Monica Lovinescu, nici pe Virgil Ierunca, nu i-a surprins atacul furibund al lui Breban (ei știu că Breban știe... că ei știu – doar în casa lor a avut loc “ruptura brutală”, “aruncarea tăvii” – care a dus la interviul publicat într-o revistă franceză) nici pe mine nu m-a clătinat – dacă nu mă

impresionase lătratul securistului-general, Pleșiță, nici al generalului-secretar Ceaușescu, n-or să mă facă să-mi pierd somnul răstelile unui oarecare căprar – e drept, zbiară prin cornetul *Contemporanului*, săptămânal al Ministerului Culturii – ei și ? Însă batjocorindu-l pe Ion Negoïtescu, Securitatea a depășit orice limită (presupunînd că are așa ceva – în ticăloșenie).

La urma urmei, de ce-l bate la palmă cu nuiaua Dascălul pe elev (“licean”) ?, Marele Breban pe mititelul Nego ?

Pentru că, deși a insistat (și el și aghiotantul său, Țepeneag), Negoïtescu nu a acceptat să participe la alcătuirea unei Uniuni a Scriitorilor Români în exil, fără a spune că alcătuitoarii urmează să fie recrutați dintre exilați - cu excepția lui Breban, a lui Țepeneag, a lui Brie, a lui Sorin Alexandrescu, vrasăzică a... organizatorilor :

a) în exil – însă inițiată, nu de exilați, ci de persoane domiciliat (și) în afara României (în cazul lui Țepeneag, de unsprezece ani absent, întâi, apoi refuzînd solidaritatea cu scriitorii romani din țară, declarînd că el nu e scriitor român);

b) excluzându-i de facto pe Monica Lovinescu, pe Virgil Ierunca, pe Lucian Raicu (și pe mine) – “ca elemente nedemne de a face parte” din Uniunea lor :

c) Preparativele, din ordinul lui Breban, transmis de Țepeneag lui Nedelcovici, trebuind să se desfășoare în secretul cel mai desăvârșit (ca să nu aflăm noi, nedemni) – dovadă că atunci când, totuși, s-a aflat, Nedelcovici a fost sever săpunit, apoi – demis din funcțiunea de... convocator...

Nu mă miră nerușinarea structurală a lui Breban; nici inconștiența infantilă (definiția nebunului dată de Șalom Aleihem: “Nebun este cel care sparge și geamurile propriei case”) a copilăritului șotronard, inventator al onirismului autohton, strămoș al textualismului aborigen, Țepeneag. Mă miră, mă revoltă și mi-e rușine de nerușinea scriitorilor români din România care tac și-noată, sub Breban, ca sub nen-su, Ceaușescu; mă ofensează, mă pălmuiește tăcerea interesată (vai de izmenele rupte-n tur al interesului acela!) a scriitorului român din țară, față de mizerabilele, mârșavele, murdarele atacuri securiste, prin *Contemporanul*, săptămânal al Ministerului Culturii – îndreptate împotriva “exilului cultural” de la Paris – exact ca înainte de decembrie 1989.

Chiar dacă moartea caprei vecinului vă procură o subtilă (simultan : păstoasă, consistentă) satisfacție viscerală (concomitent cu o aleasă desfătare estetică) – dragi colegi scriitori domiciliați (deocamdată) în România – permiteți-mi să vă scutur nițel, aducîndu-vă aminte : și voi ași supt lapte de la șâșa ei; și v-a plăcuut; și ași mai ceruuut – și ași căpătat, nu? Atunci, de ce v-ați așternut, acuma, pe tăcut ? Trebuie să știți: capra aceea (exilată) n-a murit – spre-moartea-de-ciudă a Securității și a căprarului numit de Măgureanu “comandant” al revistei *Contemporanul – Ideea europeană*, săptămânal al Ministerului Culturii – Piața Presei Libere nr. 1, București.

Ea, capra, n-a murit, voi, iezii-cucuiierzii o să mai aveți nevoie de ea. Dacă nu pentru niste principii (?), atunci din interes apărați-vă interesul... ne-principiilor, dragi, talentați, mari, chiar geniali scriitori români cotidiani!

Mă tem ca ați și început a avea nevoie – de capră.

Paris, 29 iunie 1991

Paul Goma

Note (decembrie 1991)

1) “Damian Necula” : a i se vedea contribuțiile (critice, la adresa mea) în

Contemporanul și în Cuvântul.

2) “Bujor Nedelcovici” : a i se vedea mai cu seamă întâia intervenție în *România literară* : nu înțelege ironia din textul de față, însă tot nu răspunde la reproșul formulat - acesta:

În ultima săptămână a lunii iunie 1989, din însărcinarea lui Țepeneag și a lui Breban, Nedelcovici i-a “convocat”, în vederea constituirii faimoasei Uniuni a Scriitorilor, pe mai mulți scriitori din exil – cu excepția (întâmplătoare, am crezut, la început) a Monicăi Lovinescu, a lui Virgil Ierunca, a lui Lucian Raicu și a mea – pentru data de 6 iulie... însă când “convocatele” Oana Orlea și Rodica Iulian, vorbind la telefon cu “neconvocata” Monica Lovinescu, au... divulgat secretul lui Țepeneag și al lui Breban, convocatorul Nedelcovici s-a supărat pe... divulgatoare, reproșându-le că... nu știu să păstreze un secret (“Românii ăștia...”). Românul ăsta de Nedelcovici s-a purtat, în iunie-iulie 1989 cu noi, “neconvocabili”, nu ca un distrat, nu ca un uituc, ci ca un... (că tot e moda) pucist – de trei lulele : să complotezi cu Țepeneag și cu Breban! la răsturnarea “dictatorilor exilului” Monica Lovinescu și Virgil Ierunca (și Raicu! – de mine ce să mai vorbim) dovedește o stare de inocență cronică – ceea ce, la vârsta de 55 ani, nu mai inocentează...

În toată inocența : n-ar fi fost mai cinstit ca B.N., după ce conspirațiunea a fost... deconspirată sa fi recunoscut bărbătește eroarea ? Se vede ca nu. Bujor Nedelcovici, ca un adevărat român, este convins că recunoașterea greșalelor nu numai că i-ar știrbi onoarea, ci l-ar desființa, nega cu totul pe onorabil. Păcat, păcat, păcat...

3) “Sorin Alexandrescu” : aflat în Occident de doua decenii, stabilit la Amsterdam a descoperit România și literatura română abia prin 1986. Faptul de a fi fost prieten-din-copilarie-al-lui-Țepeneag și de a fi publicat în România faimoasa carte despre Faulkner nu l-a deloc împiedicat să aibă, despre literatura contemporană românească, o imagine cu totul aproximativă (adevărat: a conspectat-o intensiv în ultima vreme). Neliniștitor era că organizatorii Uniunii Scriitorilor – cei de la suprafață, fiindcă în subteran se afla Breban – erau, ca și Sorin Alexandrescu, persoane onorabile, la ei, la Amsterdam, însă fără nici o legătură cu scriitorimea românească (decât una de rudenie : este nepot al lui Eliade); că Țepeneag, care nu mai știa nimic, despre lume de la “retragerea” din 1978 – oricum : situațiune înveselitoare, dacă vizualizăm “complotul” : marii-scriitori Damian Necula, Bujor Nedelcovici, Sorin Alexandrescu, bine dirijați pe teren de Țepeneag, călăuzit, la rându-i, de gândirea lui Breban – lucrează de zor (și, în secret, Nedelcovici!) la constituirea unei Uniuni (a Scriitorilor) din care să fie eliminași-prin-omisiune persoane non-scriitoare ne-meritante – ba de-a dreptul suspecte!, precum Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Lucian Raicu...

Am observat că, după evenimentele din decembrie 1989, Sorin Alexandrescu este poate cel mai activ scriitor-din-exil. Foarte bine că e activ, România are nevoie de activismul lui – dar... să știm și noi : S.A. nu a fost niciodată un exilat (decât, de ce nu, un “exilat” ca Breban) : până în 1986 (sau poate 1988?), a fost (de prin 1970) *cetățean român domiciliat în străinătate, cu adică pașaport românesc*.

Nu e nimic rușinos să locuiești la Amsterdam (sau la Paris, sau la München) ca cetățean-român. În acest caz, dacă știi limba română elementară, nu afirmi că ai fost exilat, ci doar ca ți-ai schimbat domiciliul.

4) “agent de influență”... între iunie și decembrie acest an, 1991, multe s-au întâmplat – printre acestea: Dorin Tudoran și-a re-publicat eseul amintit în *Contra-punct*, iar în 22 i-a apărut alt text despre Breban – acesta definitiv (“Adio, Grobei”).

5) “celălalt iliist, Tănase”... Ce clarviziune la scriitorul-român-cotidian – nu la toți, fiindcă noi, restul, eram (și am rămas) orbi : n-am văzut, n-am simțit – și, cum se întâmplă, ne-am bătut joc de cei care vedeau...- venirea lui Iliescu secretar-general al României (în locul lui Ceaușescu) – în care caz, Breban avea să fie cel puțin “la Cultură”, iar Tănase la: “Ce vorbești, iau eu Cultura!”; desigur, Iliescu așteapta ca Breban să fie bine-bine compromis, ca ceaușist notoriu, ca “agent de influență”, pentru ca astfel preparat, sa fie așezat pe scaunul ocupat de Spiess... Pe Tănase are să-l pună, de-o pildă, la UNESCO – tot e geamăn al lui Hăulică – oricum, ei doi sunt perfect confundabili. Deși, parcă mai potrivit ar fi Tănase ca ambasador

al României la Paris – desigur, are să intre în grave conflicte cu mafia securistă ardelenască, instalată în bunkerul de pe rue de l'Exposition, de vreo trei decenii, dar să avem încredere în scriitorul Tănase : are să-i alunge pe securiștii ardeleni și are să-i instaleze pe ai săi, gălățenii...;

6) “fugarii”... în ordine cronologică, Securitatea – cea care, deși analfabetă, a studiat cu drag “Stalin și problemele lingvistice” – i-a etichetat : “fugari” pe acei români care-și căutau, nu doar norocul, ci salvarea în afara țării lor – fie fugind (peste granițe, înfruntând gloanțele securiștilor purtând pseudonimul : “grăniceri”), fie rămânând, cu prilejul unei călătorii în Occident.

În revista *Memoria* (!) nr. 1, la pagina 102, Sorin Dumitrescu semnează “Mărturii necenzurate despre George Apostu (fișă folositoare la Judecata de apoi a artiștilor)”...

“Ultima data când am fost împreună, a fost la Paris”, scrie S.D. în fișa lui, “însă când, cu surprinzătoarea lui gentilețe poporană, m-a condus la gară, mi-a dat un pachetel cu medicamente pentru fetița lui. La urmă, cu câteva clipe înainte de plecarea trenului, s-a apropiat de mine și mi-a zis înfundat: «Bă, nea Sorine, eu nu sunt fugar ca ăștia! Bre, nea Sorine, eu sunt un om necăjit!» Avea broboane strălucitoare în ochi. Dupa aceea au mai trecut trei ani și a murit”.

Știu bine când a venit Sorin Dumitrescu la Paris – am fost și eu implicat în “venirea” lui – după care a căpătat renumele de Pictorul-din-Dulap (se ascunsese într-un dulap, ca să nu dau eu de el, la Fundația condusă de Annette Laborey, deși cu o jumătate de minut înainte îi povestise Annettei ce grozavi prieteni suntem noi doi). Și fac o legătură abuzivă între dulapul în care a intrat, la Paris, ditamai pictoriul român (sau: la român?) și cuvintele lui Apostu, pe care le transmite ori i le atribuie. Apostu putea spune: “Eu nu sunt fugar ca ăștia – eu sunt un om necăjit”. Legătura este, iat-o : frica-de-avioane-la-Sorin-Dumitrescu. Ea l-a alungat în dulap, la Paris, ea l-a împins, la București – în 1990, carevasăzică, cu voie de la poliție – să alcătuiască astfel “fișa” lui Apostu.

Încă o dată : va fi zis, nu va fi zis Apostu că el nu este fugar-ca-ăștia – nu contează : materialul lui Apostu era lemnul, piatra, lutul – nu cuvântul; apoi : omul se va fi simțit, la Paris, cumplit de singur, după viața (și tinerețea) de la București. Contează însă ce pretinde Sorin Dumitrescu : că și Apostu era... un fricos ca el, un speriat-de-avioane (politice); la urma urmei, un condiționat – altfel de ce-ar fi zis : “Eu nu sunt fugar ca ăștia!”? *Fugarii aceia, numai în Paris – și numai artiști plastici – erau, atunci, vreo 200 (două sute)*. Chiar astfel să-i fi numit, delicatul Apostu : cu un termen securist ?

Cred în continuare, că purtatorul-de-cuvânt (nu al lui Apostu, ci al Securității) a gândit și gândește ca la Secu. Mă întreb, de vreo, iată, doi ani : de ce nu se va fi lipit Sorin Dumitrescu, “înainte”, de protocroniști? Structural este de-acolo, de-al lor. Sau el face (cu voie de la poliție) post-protocronism ? Oricum : cu voie de la meliție face Sorin Dumitrescu (împreună cu alt mare curajos – dar român : Horia Bernea, pictor de prapuri, și de cruci, de iconostase – dar care a refuzat să semneze o moțiune de condamnare a dărâmării bisericilor din România – ortodoxe, nu ?) operațiunea de... moralizare a Bisericii Ortodoxe Române. Vorba unui păgân de papistaș : “Moralizarea Ortodoxiei Române ? De ce nu înghețată fiartă ?!”

7) “români deplasați” – Virgil Ierunca, alcătuiind (pentru *Limite, Ethos și Contrapunct* – cea scoasă la Koln, în 1985 și 1986, de Georg Carpat Focke) “Antologia rușinii”, i-a împărțit pe antologați, după... domiciliu : în România și în afara României : aceștia din urmă ne-fiind exilați, ci “deplasați”: (în ambele accepții ale termenului). Deplasați românași ca Drăgan, Pordea, Uscățescu, Ciorănescu, Steriade – însă ei constituie preferații lui Buzura, continuator, în scaunul Fundației, al lui Virgil Cândea; sfetnic-pană-la-pământ al lui Iliescu (ce să sfetnicească Buzura?; pe cine ?) și academician. Ei, da : Academia RSR a lui Doinaș-Bârlădeanu, Buzura-Drăgănescu, Simion-Bușulenga, în lipsa lui Eugen Ionescu, se mulțumește cu colaboratorii lui Ceaușescu deplasați ca : Uscățescu, Ciorănescu – de ce nu l-ar primi și pe Pordea ? și pe Buhoiu ? și pe Țiriac ?

8) “posturile-fixe” – dacă ceva îi lipsește RSR-ului iliesc, atunci consecvența

cu sine : dacă tot l-a numit pe Celac ambasador la Londra, de ce nu pe Vulpescu ambasador la Paris ? Ori pe Sorescu ? Are să intre în conflict cu Tănase, dar până la urmă are să biruie binele – nu ? Mai ales că la Madrid a fost un Darie Novăceanu – deși mă întreb : de ce nu Păunescu ? A, nu știe spaniola – dar ce, Carie Dovleceanu știe ? – deși traduce...?

9) Pe timpul Ceaușescului îi numărai pe degetele celor două mâini, acum, pe timpul Iliescului nu-i mai poți. Și nici nu-i nevoie. Se numără în de ei, foștii, actu-alii și viitorii tovarăși – în toate ramurile. Din fericire (speram că va dura fericirea), tovarășimea nu se manifesta și în scriitorime : s-a manifestat, în vara lui '89, prin Breban.

10) Nici Țepeneag nu a catadicsit să dea vreo explicație:

a) refuzului de a se solidariza cu scriitorii români din România, alături de scriitorii romani din exil;

b) strădaniei de a-i elimina pe...“dictatorii exilului literar” Monica Lovinescu și Virgil Ierunca.

11) S-a uitat, se uită (activ) : Nicolae Breban a fost numit “de sus, de la Comitetul Central” redactor-șef al *României literare* – (precum D.R. Popescu, președinte al Uniunii), nu a fost desemnat de colegii scriitori; nici ales n-a fost.

12) Unul din motivele ne-primirii va fi aflat în curând, din cartea de mărturie a Ioanei Măgura-Bernard : o dată pe când trăia Ivasiuc, Breban s-a invitat la Noel Bernard, la Munchen, unde a jucat rolul de acompaniator al lui “Alec”, cel trimis ca să-l convingă pe “Directorul postului nostru de radio” să nu mai îngăduie colaborarea Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca; a doua oară (după dispariția lui Ivasiuc) Breban s-a prezentat la Noel Bernard singur, singur interpretând rolul principal jucat, odinioară, de Ivasiuc : indignarea (sinceră, desigur) că Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, mai continuă să “dea lecții” scriitorilor români de la microfonul Europei libere...

În trecut fie spus, câțiva ani mai tarziu, Gelu Ionescu (cunoscut încă din România, pentru nemaipomenitul, legendarul său curaj intelectual și civic...), sub directoratul lui Vlad Georgescu (cel care voia să mute “Tezele și antitezele...” de la Paris la Washington – sub direcția lui Virgil Nemoianu) s-a străduit și el - cu concursul activ al lui Adrian Marino (!) - , să-i înlăture pe “dictatorii” culturali. De mirare: n-a reușit, cu toate că și-a dat silința.

13) Mai este nevoie să adăugăm că I. Negoțescu ar fi trebuit să fie ultimul de care Breban să se lege ? Măcar pentru faptul că... el, Breban îi făcuse un bine : intervenise pe lângă Pleșiță atunci când Nego, în aprilie 1977, fusese arestat. Breban însă, cu nesimțirea-i legendară, se plânge până și de Negoțescu; îl urechează până și pe Negoțescu – fiindcă n-a consimțit la “Uniunea Scriitorilor” concepută de el și lucrată pe tabla de șah de șahistul oniricoid Țepeneag...

14) ar mai fi de adăugat și: “și cel mai dător de burse!” – cum ne-a explicat I. Groșan în *România literară* de acum aproape doi ani, afirmând fără clipire că el (I. Groșan) putuse călători la Paris “cu o bursă *dată* de Dl. Breban” – când adevărul este : dacă cineva *i-a dat* (ah, *dat*-ul la români...), apoi acea persoană se numeste Annette Laborey – la recomandarea lui Țepeneag, Breban neavînd “intrare” nici la Fundația amintită...

15) “aruncarea tăvii” : așa cum a încercat să deturneze sensul termenului *exil* (și a reușit, judecînd după cele scrise de I. Buduca, I. Groșan – deocamdată atîția; vor apărea și alții...), în interviul dat lui I. Groșan și O. Pecican în *Apostrof*, se așterne pe interpretarea abuzivă a “purtării tăvii”... Din moment ce “a purta, a duce – tava”, “purtător de tavă” înseamnă asumarea unui rol subaltern (ca să nu folosim termenul drag lui Breban de slugă), “a arunca tava” ar însemna... revolta, rebeliunea, ca urmare a supărării purtătorului de tavă – și care, în mânia sa eliberatoare, aruncă tava pe care o purta...

Ei bine, nu : aflăm de la Breban (și nu-l contrazic nici Groșan, nici Pecican) că... “aruncarea tăvii” semnifică... refuzul de a primi – oferta adusă pe tavă! – care ar putea fi... prețul cumpărării conștiinței.

De ce nu ? – vorba cuiva. Când Breban nu scrie romane, ci își povestește

trecutul-de-luptă-anticeaușistă, totul devine posibil – la Porțile Orientului (în care intră, înainte de Caragiale, pe timpul lui Budai-Deleanu, și Ardealul).

16) Desigur, gestul de atunci (august 1971) al lui Breban – de a da un interviu într-o publicație străină, împotriva politicii culturale a lui Ceaușescu a fost un act singular – din două motive :

a) singular, fiindcă... singur, Breban, dintre toți membrii C.C. l-a făcut – și încă într-o publicație... capitalistă;

b) singular; pentru că... a fost singurul act de curaj făcut de Breban în viașa lui; fiind... unicul, avem dreptul să ne întrebăm dacă nu fusese un... accident. Țepeneag crede că nu : pentru el, *unu* înseamnă plural, deci regulă, nu excepție - dar numai când este vorba de el însuși...;

17) “funcțiunea de organizator” : din nou despre Nedelcovici: în textul amintit din *România literară*, plângându-se de “ironia deplasată” (sau : “fără motiv”) a mea, pretinde că el s-a demis singur din funcțiunea de organizator (secret) al Uniunii Scriitorilor lui Breban cu Țepeneag. Va fi aruncat și el tava (ca să continuu nevinovata și subțirica mea ironie)... Și, opinia mea – întărită în acești peste doi ani de la “întâmplare” : Bujor Nedelcovici, a încetat de a mai îndeplini funcțiunea cu pricina pentru că... s-a aflat – cum să nu se afle! – ce face el, în mare-secret-mare : organizarea unei Uniuni (a Scriitorilor)...

18) În momentul în care scriu aceste Note, A. Pleșu nu mai este ministru al Culturii. A încetat de a mai fi, nu prin demisie-de-protest (să zicem : *în dimineața zilei de 16 iunie 1990, după întâia mineriada*), ci așa, ca la Români (la nimenea): dacă a “picat” guvernul a p(l)icat și Pleșu. Or asta, oriunde în lume, se numește : *solidaritate guvernamentală*. Necazul este că, precum Petre Roman și Andrei Pleșu este pe cale de a căpăta aureolă de victimă (a lui Iliescu!).

Eu, nefiind român (apud. I. Brad, V.C. Tudor, I.C. Drăgan), nu mă simt obligat să consimt la această variantă. A. Pleșu, nu-și poate scuza erorile doar prin faptul că... devenise demisionar de profesie – cine vrea cu adevărat să demisioneze, demisionează, ce mare scofală ?!

În ceea ce privește textul de față : Pleșu poartă responsabilitatea atacurilor împotriva exilului literar – duse sub semnătura lui N. Breban – deși ar fi putut sa fie: A. Silvestri...

Fiindcă săptămânalul *Contemporanul* este al Ministerului Culturii.

P. G.

Acum explicația reactivării:

În *Timpul* (Iași) din 8 august acest an *se* publică un text semnat de Mircea Iorgulescu, datat: septembrie 1991, intitulat “Bătălia ierarhică - scrisoare deschisă”, adresat: “Dragă Mariana Marin” și trimisă lui Dorin Tudoran pentru a fi publicat în revista *Meridian*.

Dorin Tudoran, în prezentarea din august 2011, nu explică de ce nu a publicat textul lui Iorgulescu, în 1991, însă nu ezită a semnală...: “*cosmetizarea propriului trecut* [al lui Breban], *semnalată de Mircea Iorgulescu și terfelirea trecutului celorlalți*” - însă, după un prost obicei, exercită o cenzură... personală, fiindcă nu observă “cosmetizarea” (propriului trecut - al lui Iorgulescu), doar practicarea dezinvoltă a cosmetizării.

Motiv pentru care citirea producției iorgulești mi-a provocat o nesfârșită greață;

M-am hotărât să re-public textul meu “Capra și Căprarul”, cel care ar fi provocat articolul Marianeii Marin “Soia vrajbei

noastre”, apoi al “scrisorii deschise” semnată de Iorgulescu, în toată inocența, altfel cum să-i zic: nesimțirea?:

Iorgulescu, cel pe care Breban ni-l adusese la *România literară* de la *Munca* și îl pusese vătaf peste echipa strălucită de critici: Valeriu Cristea, Lucian Raicu, Dana Dumitriu;

Iorgulescu, cel care nu-l mai scotea pe Breban din “genial”... până când, de la Paris, șeful a dat declarația cunoscută - fulgerător, sub condeiul lui Iorgulescu, Breban și-a pierdut orice umbră de talent;

Iorgulescu, cel care, ani la rând redactase editorialele, pe linie ale revistei, însă nu le semna, deși primea arginții - iată-l critic feroce al lui Breban!

Să nu te-apuče greața, uitînd, pentru o clipă, că “despre morți...”?

Totuși, cu ceva m-am ales, citind proza lui Iorgulescu:

Am aflat că, în focul replicii, prietenul Țepeneag afirmase că sunt creația lui, că el m-a făcut...

Însă Iorgulescu, băiat deștept, a combătut acest delir oniric.

Marti 13 septembrie 2011

N-am putut merge la Sabourina. A fost Ana: Va trebui să fac o serie de analize. Aștept să se întoarcă Filip, el să mă însoțească.

Miercuri 14 septembrie 2011

M-am trezit la orele unu, noaptea. Nu mai puteam sta în pat, de sudoare/ de duroare. Am dat jos rufăria, udă, am făcut un duș, lung - dar tot n-am reușit să îndepărtez sarea de pe mine, din mine. Am făcut o cafea zdravănă - fără zahăr; azi merg la laborator, să-mi sânge pentru analize. Cu asta nu am terminat: va trebui să aștept întoarcerea lui Schaan din concediu, el să-mi dubleze recomandarea pentru analizele de la spital (scanner, etc), iar Filip să mă ia în spinare, să mă ducă de colo-colo - zic așa, ca să nu recunosc: nu mă mai țin picioarele, mă întreb dacă azi ajung (nu singur: cu bastonul) până la laboratorul aflat alături, pe strada noastră, la două sute de metri.

Nu cred că s-a observat, de aceea spun singur: textul “Capra și Căprarul”, reprodus ieri a fost extras din volumul **Scrisuri 2.**, predat Curții Vechi. S-au făcut două luni - nu trei? - de când i-am scris lui Grigore Arsene, propunîndu-mă cu **2** și **3**. Cu totul, dar cu totul întâmplător (!) tot de pe-atunci... Arsene nu mi-a răspuns. O lună și ceva am așteptat, răbdător; omul e în concediu, nu știm noi, cei fără-de-concediu ce-i acela concediu: Sfânt! Deci

n-am cârâit.

Acum vreo lună - nu două? - am rugat-o pe Flori Bălănescu să se intereseze, direct, la editor, la director: care-i răspunsul? Din faptul că draga de Flori m-a copleșit cu flori din grădina lor de la Coșoveni, cu texte - dulci - despre Ana, am dedus că a căpătat răspuns, un *nu*, însă ea, grijulie să-și menajeze copilul care am devenit, prin boală (boli), nu-mi comunică proasta veste a refuzului editorial, sperînd că, poate se va petrece o minune pe lumea asta și Arsene va accepta să-mi publice, nu doar **Scrisuri 2**, ci și **3**!

Și din această pricină m-am trezit cu noaptea-n cap. Dacă tot nu mă editează Arsene, mă, ăsta, auto-, eu. În Jurnalul meu cel drag, citit de zece-cincisprezece perechi de ochi, dar, întru protejare, tăcut, cu înțelepciunea: ce să mai colporteze și ei, mormăielile de Moș Reproș ale lui Goma!

Asta voi face: voi extrage, din volumul **Scrisuri 2** și alte texte care, aflate depozitate, la rece, doar pe site-ul meu, riscă să apuce improbabilă postumitate.

Mă gândesc să scot la vedere (sic), într-un prim moment, cele două texte care-l scosese din fire pe Manolescu, încât decretase că el nu mă mai publică. De ce? Ce întrebare-i asta, adresată lui Niki? Fiindcă nu vrea el - scurt!

Dar s-o iau ușurel, cronologic.

Așa se pregătesc o-postumele...

*

15 noiembrie 1990

La o aniversare

Să vorbească alții despre eroismul răscoalei brașovene. Eu nu pot vorbi decît despre tragismul nerăscoalei nebrașovenilor. Nu pot depune mărturie decît despre singurătatea în care s-a aprins, a pîlpîit cîteva clipe, apoi a agonizat și s-au stins – în indiferența, cînd nu de-a dreptul ostilitatea întregii comunități – ca toate răzvrătirile individuale sau de grup din spațiul doar geografic, doar lingvistic numit România.

Să vorbească alții despre ce s-a întîmplat atunci la Brașov. Eu nu pot vorbi decît despre ce *nu s-a întîmplat* în România lingvistico-geografică. Iar dacă la 20 mai acest an, cînd avea în mîini propria-i soartă, “cetățeanul” acestui spațiu geografic nu a știut la ce slujește un buletin de vot, s-a speriat de... propria-i libertate-de-a-alege, l-a cuprins spaima ca totul este o capcană comunistă, pentru a afla Securitatea cine mai este împotriva “regimului cel mai democrat din lume”, aceasta dovedește că „votantul” era un necuvîntător, un necugetător, un animalizat și că, la urma urmei își merită soarta.

Iar dacă la 13-15 iunie minierii bolșevicului Iliescu au crăpat cu topoarele capetele care gîndeau, au sfărîmat cu bîtele gurile care vorbeau, de ce să ne mirăm, indignăm? Putem fi îndurerași, putem fi rușinați. Dar mirați? Doar noi, locuitorii acestui spațiu geografic – îi mai spune spațiu carpato-danubian, îi mai spune mioritic - am pregătit cu grijă, am zidărit cărămidă cu cărămidă

socul statuii lui Tiraniei. Doar noi, locuitori acestor plaiuri am plecat capul ca să nu ni-l taie sabia; ne-am zis pietre, peste care apa trece și am tăcut; și nu i-am auzit, nu i-am văzut (ca să nu știe securitatea că i-am auzit-văzut) nici pe minerii din Valea Jiului din 1977, nici pe sindicaliștii din 1979, nici pe brașovenii din 1987.

Ce sărbătorim noi azi? Marea victorie de la Brașov? Marea Victorie - de la Brașov are să vină abia după ce, privindu-ne în oglindă, vom răspunde fiecare la întrebarea: „Ce am făcut eu pentru mine, pentru copiii mei, pentru nația mea în timpul răscoalei de la Brașov? Dar în timpul constituirii sindicatelor libere? Dar în timpul grevei minerilor din Valea Jiului?” Celor care vor spune „Acum nu-i momentul de autocritică, acum e momentul să ne apucăm de treabă...”, le voi răspunde:

Nu te poși apuca de o treabă ca aceea a facerii sau ne-facerii unei țări fără să te speli pe mâini; și pe obraz; și pe picioare; fără să-și speli gura murdărită de tăcere vinovată, de calomnie, de turnătorie. Oricum, nu se va putea clădi nimic bun, nimic adevărat împreună cu foști-actuali-viitori-activiști-milițiști-procurori-securiști. După cum nu se amestecă focul cu apa, așa nu se pot amesteca oamenii cu securiștii. Cine a fost securist o zi a devenit, este, va rămâne ne-om. Să nu i se taie capul, să nu fie bătut în cap, numai în cap așa cum ne-a bătut el pe noi (noi ne-securiștii) dar să nu ni se ceară să con-lucrăm; nu-i destul că ne-a -lucrat vreme de 40 de ani? Din nefericire, comunitatea carpato-dunăreană a fost incapabilă de o revoluție anticomunistă ca a ungarilor din 1956; de un nucleu alfabetizator precum „Solidaritatea” poloneză. Nici măcar de o mișcare ecologică bulgărească. De aceea, nu avem doar de recuperat, ci de luat de la început totul. Începînd cu începutul.

Să sperăm că acest început va fi la 15 noiembrie 1990.

Noiembrie, Paris

Textul a fost publicat în *România Liberă*, 16.11.90

*

(mai 1991)

Paul Goma:

Numai securiștii și comuniștii au confiscat revoluția română?

(Înainte să vorbească Paul Goma, la propunerea participanților la revoluția din decembrie aflați în sală, s-a ascultat înregistrarea cîntecului Doamne, vino Doamne și s-a păstrat un minut de reculegere pentru victimele revoluției.)

După un asemenea moment este greu pentru cineva, pentru oricine, dar mai ales pentru mine, care sînt un liric, un patetic, un plîngăcios, să vină să vorbească despre starea literaturii în România. Din fericire, nu știam, în momentul în care am fixat această temă pentru intervenția mea, că în sală vor fi români care au făcut cu adevărat revoluția. Dar iată că pică bine.

Pentru că, la această întrebare nu doar retorică, anume: «**Doar comuniștii și securiștii au confiscat revoluția română?**», eu (nu numai eu, dar acum eu vorbesc) răspund:

Din păcate, nu. Sînt diferite moduri de a confisca, de a fura, de a lua, de a-și însuși ceea ce nu-ți aparține, și pentru care n-ai muncit. Pentru care n-ai vărsat sînge. (Niciodată nu va fi suficient, oricît se va repeta, repeta, repeta că în România s-a vărsat sînge. Chiar dacă ar fi fost un singur mort, era o victimă iar crima începe de la unul!) Din nefericire nu doar securiștii și

comuniștii au așteptat, au pândit acest moment. Ei pretind că îl așteaptă de 20 de ani, 20 de ani to-ot complotază Militaru cu Iliescu cu Brucan - ca să... Ca să, ce? Ca să-l răstoarne pe Ceaușescu și să-l înlocuiască cu...? Cu Iliescu? Cu Verdeț? Cu Brucan? Deci au așteptat 20 de ani, pentru ca țara și locuitorii acestui pământ să fie distruși, să fie animalizați – iar ei tot așteptau. Dacă nu erau pregătiți; dacă, vorba lor: “condițiile nu ierea coapte...” Din nefericire - pentru ei - i-au luat prin surprindere timișorenii, clujenii, sibienii, brașovenii, bucureștenii... Și abia atunci s-au organizat în haite...

Ei sunt autorii - nu de azi, de ieri, ci de la...înființarea Cekăi - deturnării lingvistice, vorbind despre “teroriști”. La noi, în România, după directivele NKVD, “teroriști” (nu strica dacă securistul băstinos rostea cu accent rusesc: «Tierrrărist») erau numiți partizanii din munți. Astfel le spune și marele scriitor, adulat la revista *Apostrof*, Petru Dumitriu, în volumul lui, **Vânătoare de lupi**. Înainte comisese o altă oroare – despre Canal: **Drum fără pulbere**. După cunoștința mea, nu există un omolog al lui Petre Dumitriu nici la polonezi – un scriitor care, de pildă, să fi făcut elogiul Katjnului, nici la ruși – să fi făcut elogiul Gulagului – cu atât mai mult cineva care să elogieze Auschwitz-ul. Ei bine, noi sîntem și într-asta originali! Un mare scriitor, un scriitor cu un colosal talent, a scris pe 700 de pagini țapene, **Drum fără pulbere**, (imitat în deplină cunoștință de cauză de junele C. Țoiu prin **Moartea în pădure**) care voia să pătrundă și el în literatură, prin orice mijloace - chiar cu ajutorul volumului **Literatura română de azi**, prin care prietenul Țoiului N. Manolescu și-a croit și-a făcut intrarea, în tovărășia lui D. Micu. Or așa ceva nu se iartă. Și nu se uită, oricât ar pleda însuși Manolescu, E. Simion, băieții, dar mai ales fetele de la *Apostrof*. Și chiar dacă Petru Canaliu a scris după aceea pagini nemurdare, pentru cele bune să i se dea ce merită - să nu se uite că înainte scrisese **Eurydice!** - dar a scris și această oroare.

Să revenim la oaia noastră miorițică. Deci în decembrie 89, ca un exilat de 14 ani ce sînt, ca unul care am plecase de-acasă nu de bună voie, pentru că sînt scriitor și scriitorul este ultimul care... stinge lumina - cînd au venit evenimentele din decembrie, ca tot românul m-am bucurat că în sfîrșit... fiindcă nu credeam să mai apuc răsturnarea comunismului, liberarea, decât... postum, de altfel eu îmi și pregătisem postumitatea... Spuneam că eu nu m-am întors în România în primele zile, în primele săptămîni, în primele luni – voi fi simțit eu un miros neplăcut dinspre “revoluția română...” S-au dus însă prieteni de-ai mei. Și ei scriitori și ei exilați și ei dintre cei care făcuseră cîte ceva pentru țărișoară, nu? Atît în România, cît și în exil...

Și s-au întors - din România - nu doar amari, ci dezorientați, dezamăgiți, consternați. Adevărat, nici unul nu se aștepta la covor roșu, fanfară militară; nici unul nu fusese dat afară din “România, țara noastră, a mîncătorilor de soia”. Dar au avut sentimentul acut, că întoarcerea lor nu a făcut plăcere “celor rămași în tranșee” - citește: cei supraviețuind în patru labe, pe sub paturi, colaborînd după puteri cu Tirania («Voi să mă sinucid?»). Printre cele mai „drăguțe” cuvinte de întîmpinare: «Ce mai faci, cînd te întorci înapoi la tine, la Paris?» răzbătea mesajul: «Vii acum, la împărțeală? Dar până acum ce-ai făcut pentru țara asta, pe cînd noi crăpam de foame, de frig, de frică?» “Întorșii”, de parcă ei, nu comuniștii erau dușmanii, ci ei, colegii, care aveau cel puțin tot atâtea drepturi la “țara asta” ca și număbăgacii, colaboraționiștii, aranjiiștii care, acum își apărau - de invadatori - porția de turtoi (de soia, firește).

Scriitorii români... În luna mai 1989 cînd, în sfîrșit, s-au decis să redacteze un text de protest, cu semnături - împotriva a ce protestează ei, conști-

înțele nației? Împotriva nedreptății totale?, împotriva injustiției generale? Da de unde! Împotriva injustiției strigătoare la cer: Dinescu fusese dat afară de la *România literară!* Însă nici un cuvânt de raliere la un eventual text al lui Dinescu, publicat în Occident... Nu. Ei bine, în exil ne-am mobilizat, cum se spune în termeni de activism și imediat am făcut și noi un protest. Era ceva normal la noi, vorba prietenei Ileana Mălăncioiu – «Ce mare scofală să protestezi din exil!» Să înțeleg că dacă Ileana ar fi fost exilată n-ar fi fost mare scofală să ia partea lui Dinescu? Chiar în exil, dacă protestezi mai tărișor, ți-l trimitea Ceaușescu pe Haiducu să te omoare - puțin. Sau îți trimite bombițe, care să-ți scoată ochii; sau arabi, ca să te prefacă - nițel - în legumă. Riscuri miici...

În acel moment când redactam textul de solidarizare cu voi de-acolo - care nu reprezenta vreo scofală - ne-am îngrozit: am constatat că sîntem peste o sută de scriitori români exilați. A ajuns țara noastră într-un asemenea hal încît săi fie indiferent exilarea scriitorilor – cei care pleacă ultimii? Din această sută de scriitori, în momentul de față, după un an și cinci luni de la evenimentele din decembrie 1989 un singur scriitor român poate fi considerat întors definitiv în România : Mihai Ursachi. De ce, domnule Șt. Augustin Doinaș, președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor? De ce?

Nu e o întrebare retorică, e o întrebare cu viză precisă. Pentru că alaltăieri, când am discutat despre acest lucru, ați avut aerul că abia acum aflați că atît de mulți am fost exilați și doar unul s-a întors în România! De ce, domnule, de ce tovarășe - altfel cum să-ți zic? N-are nevoie România de scriitori? De cărturari? Ba are! Suntem o comunitate care a suferit profund, care a fost analfabetizată de comuniști. Chiar scriitorii exilați pot pune umărul la... desanalfabetizarea ei. N-am primit nici un fel de invitație din partea vreunui grup, asociație, sindicat, uniune; nimeni nu ne-a spus : «Avem nevoie de tine. Vino să ne dai o mîină de ajutor».

Aiurea, ca să mă exprim în ton cu cei care ar fi trebuit să deschidă gura, să redevină ființe normale - nu minerale - ca Dinescu și ca Doinaș, ca Ulici - nu mai vorbesc de Pleșu! Nu mă am în vedere doar pe mine ci pe toți cei care am fost excluși în momentul când “am fugit”, vorba colegilor noștri dragi Zaciu, Breban; când am ales exilul; când am plecat. Am fost fost excluși câte unul, nominal, așa că Dinescu să nu ne explice nouă că el ne-a primit pe toți la grămadă! Fiindcă eu de pildă nu la grămadă am fost exclus, și sigur cu asentimentul unor persoane aflate acum în sală, mormăind - de indignare. Sînteți atît de săraci la Uniunea aia a Scriitorilor că nu aveți bani de timbre? Vă dăm noi bani de timbre ca să ne trimiteți o-mică-scrisorică: Domnule Stan Păpușă, fost membru al Uniunii Scriitorilor, ești din nou socotit membru!

În ziua de 15 noiembrie 1990 am mai organizat o manifestație anticomunistă în fața ambasadei R.S.R. din Paris, cu ocazia aniversării revoltei de la Brașov. Am strigat: «Jos comunismul din România!», «Jos Iliescu cu tot cu Roman și Brucan!»; «Jos Securitatea, jos terorismul securist din România!» La acea manifestație, pentru întâia oară, au absentat prietenii noștri bulgari, cehi, unguri, ruși, polonezi. De 14 ani asta e viața mea de exilat: eram solidar cu ceilalți când aceia sufereau de nelibertate în țările lor: polonezi, afgani, ruși, chiar și iranieni, cubanezi - veneau și ei la cele românești. La 15 noiembrie 1990 am constatat că absentau prietenii noștri din Europa de Est. Ne-am liniștit pentru ei, neliniștindu-ne pentru noi înșine:

Cîteva nume pe care le cunoașteți. Unde era/este prietenul nostru ceh Pavel Tigrid, exilat din '48? Tigrid avea puținică treabă la Praga, fiind consilier al lui Havel; dar prietenul nostru Petr Kral (Ion Pop îl cunoaște foarte

bine, și Petr Kral a alcătuit o antologie de suprarealiști cehi), exilat de 20 de ani, acum este atașat cultural la ambasada cehă din Paris.

(Că așa e în Europa. Nu ca la noi, pe meleaguri. Noi, Românii nu sîntem Europa.)

Pomian și Smolar?, unul îl consiliează pe Walesa, celălalt pe Mazowiecki. Și bulgarul Teno Barev, deși președintele lor e filozof, îl consiliază și el, că nu-i strică. În ciuda dificultăților enorme pe care le are fiecare în țara lui.

Or, ce se întîmplă cu românașii noștri dragi și geniali? În exil, cînd vă gîndeam, nu vă gîndeam ca *voi* și ca *noi*, ci ca: *ai noștri* din România, *ai noștri* din America... Toți erați „ai noștri”. De fiecare dată cînd vorbeam despre literatură, vorbeam despre literatura, *una*. Chiar am avut conflicte cu acei exilați care ziceau: «În România nu s-a făcut cultură, tot ce s-a scris acolo este bolșevic, este comunist, adevărata cultură se face în exil». Nu era adevărat, de aceea am susținut că literatura, din moment ce este în limba română și vorbește despre România este românească, este *una*.

Acum mă întreb (dar chiar retoric): ce caută băieții și fetele astea *aici - la Roma*? Pe ai cui bani au călătorit ei, reprezentanții scriitorilor români, dacă Uniunea aceea nu a avut bani de scrisori și de timbre? Dar oamenii ceștialți, “fugarii”, cum ne spuneți, noi care am făcut ceea ce voi, scriitorii ne-fugari nu ați făcut nici în gînd, ați așteptat 22 decembrie, ați așteptat să moară alții, fraierii, apoi cu autorizațiunea de la aceeași polițiune ați început a vă bate în piepți, lăudîndu-vă cu... rezistența prin cultură...? [...]

Deși nu comuniștii au inventat autocritica, ci creștinii cu spovedania, de ce scriitorii români, ca scriitorii români nu recunosc că nu făcuseră ce trebuia, astfel devenind vinovați pentru neasistență la persoane aflate în pericol de moarte - concetățenii lor? Scriitorii români și-au construit, cu migală - și cu artă - Opera, iar alături crăpa Românul. Murea de boală, de foame, de mizerie, de disperare, iar scriitorul, genialul, în cazul fericit: tăcea, de răsuna văzduhul patriei. [...]

Ne consolăm că în viitor se va discuta numai opera, nu și viața scriitorului [...] Dar a fi scriitor nu înseamnă doar a scrie. [...]. Scriitor nu înseamnă cel care scrie - bine, frumos - o carte. Ci un fel de a fi, un fel de a te purta, un fel de a merge drept - nu în patru labe. Sînt destui semeni ai noștri patrupezi. Iar acum au nevoie de... bipedizare. Fenomenul Piața Universității a fost, parțial, o ocazie de recuperare (nu se recuperează niciodată nimic!), de tentativă de umplere oarecum a golului lăsat de neactivismul (ce cuvînt odios!), de pasivitatea, de inerția scriitorului român. Și dacă merg mai departe și repet ceea ce am mai spus: eu cred că la 20 Mai 1990, cînd românii au avut în mîna buletinul de vot și n-au știut ce să facă cu el, se datorează direct scriitorului român care n-a făcut ce trebuia să facă: să-i explice concetățeanului său ce este bine și ce este rău - mai ales, *cine este răul*...

Bineînțeles că am dreptate, *tovarășe* Uricaru...

(E. Uricaru: Sînteți ca un profesor care vorbește unor elevi prezenși despre cei care chiulesc.)

(...)

Nota: De aici, chiar dacă “oratorul” a mai zis ceva, revista 22 [în care a fost publicat textul] nu a consemnat. Și nu a explicat motivul. Și nu a consemnat criticele la... critice.

Așa s’tem noi, scriitorii români, mai ales cînd conducem și publicații: curat imparțiali...

*

Intelectualul și revoluția

Colocviu internațional: Roma, 13-16 mai 1991

PAUL GOMA: Cu Securitatea nu se “discută”

Voi fi scurt. Îi dau replica prietenului Gabriel Andreescu. Iată un exemplu cum o jumătate de adevăr poate să devină o jumătate de neadevăr. Dacă Gabriel Andreescu ar fi spus: am discutat aseară despre una din activitățile Grupului pentru Dialog Social, dar Goma n-a fost de acord, atunci ar fi spus un adevăr. Pentru că am discutat despre una dintre activitățile G.D.S. și am contestat și am găsit că este o profundă eroare, nu doar politică, ci morală organizarea unui dialog între G.D.S. și Măgureanu (și ce dacă se numește „Dialog Social”?, cine l-a botezat astfel: Brucan? Pavel Cîmpeanu? Ion Ianoși?). Dialog cu Măgureanu! Cel care reprezintă acea Instituție care timp de 45 de ani a monologat și ne-a croit cu ciomagul în cap, numai în cap (aplauze).

Nu se discută cu Securitatea. Cu Securitatea nu se dialoghează, civilizată, mă rog frumos. Sînt de acord, și eu sînt ortodox, ca tot românul nefericit, deci nu tăiem capul bestialistului sec. Dar nici nu dialoghez cu el. Ce să “dialoghez” eu, victimă, cu Securistul călău? Despre ce: despre timpul probabil?, despre iertarea creștinească la Dostoievski? Nu! Pe securist îl scoți mental în afară - nu a legilor, ci în afara categoriilor umane.

Cum au putut niște intelectuali (și aici mă apucă mînia) să angajeze un dialog – cu cine? În numele a ce? Și cu ce drept? Erați voi, cu toții foști pușcăriași? Pe voi v-au bătut securiștii în cap, numai în cap, numai în cap?

În loc să vă plîngeți că nu aveți un Havel, mai degrabă întrebați-vă: de ce, în timpul comunismului nu v-ați manifestat dezaprobarea, dacă nu opoziția față de comunism? Ce-ați făcut voi acasă, la căldură/: cultură? Ce făceați voi la restaurantul Casei Scriitorilor: literatură curată - nu politică murdară? Și de ce, dintre toți cei din această sală, doar doi au făcut pușcărie - adevărat: nu le-a slujit la nimic, mai bine rămâneau liberi, în libera noastră patrie, cu bilet de voie de la Secu... Sigur că nu este o condiție obligatorie, să treci prin pușcărie pentru a avea dreptul la cuvînt despre suferință, dar așa s-a învățat la vecinii noștri polonezi, cehi, unguri societatea civilă: făcînd naveta între pușcăria-mică și pușcăria-mare. Adică riscînd; adică pro/punîndu-și pielea pe băț.

Deci G.D.S. a făcut o eroare fundamentală, angajînd dialog cu odioasa instituție și decernîndu-i certificat nu doar de onorabilitate, ci de existență. În această societate românească de după decembrie '89! După cum Manolescu a comis eroarea de a-i lua un interviu lui Iliescu după mineriada prima, cea din 13-15 iunie 1990, adresîndu-i-se: “Omului cu o mare”, acordîndu-i certificat de existență și onorabilitate (știind el de unde va fi știind că, în România ridicolul nu ucide, iar felonia se uită... căci cu toții suntem d-ai noștri...), iar acum aleargă după rege, poate pică ceva de la monarhie, ce, ar strica? Și iată: G.D.S. “dialoghează civilizată, ca între intelectuali” cu Profesorul-sic-sec-Măgureanu; își dă cu o ușurință soră cu imbecilitatea binecuvîntarea stîlpului terorismului-de-stat-și-de-partid (terorism de 40 de ani, pentru că eu nu reduc timpul doar la epoca ceaușistă, ci îl încep de la ocuparea țării de către ruși: 28 iunie 1940): Securitatea, fiica Cekăi, a NKVD-ului, a KGB-ului.

Ce am a reproșa G.D.S-ului?: că a atras-o în capcană și pe Doina Cornea. Am citit darea de seamă publicată în revistă: banditul Măgureanu i se adresează Doinei Cornea cu: «Doamnă eu v-am prețuit totdeauna...». Nu

pot sonoriza în microfon ce i-aș fi spus lui Măgureanu, dealtfel nu aș fi angajat dialog cu el. Doina Cornea, persoană bine crescută, nu și-a adus aminte că nu avea “mandat” să discute-trateze cu un reprezentant al Răului Absolut: Măgureanu - invitat de Liiceanu, care nici el nu fusese rugat de vreo victimă a Securității să organizeze această Piață a Independenței, unde să se pupe în văzul țării victime și călăi în devălmășia cea mai... intelectual-balcanică.

Cine a câștigat din această întâlnire? Bineînțeles, Securitatea, prin Măgureanu, tâlharul : a ieșit de acolo cu certificatul de onorabilitate în buzunar, semnat de Liiceanu, de Andreescu, de Liviu Antonesei, de Filipescu, de Kleininger... Dându-i-se nas acestui nenorocit, i s-a permis să se laude cu faptul că el este... absolvent al Facultății de Dialog Social! Vasăzică un Astalosz care a contribuit direct la „iuhazirea” Doinei Cornea, la toate calomniile: că e ungueroaică, că vinde Ardealul... A stat picior peste picior și a discutat cu filosofii Kleininger și Liiceanu! Dom Profesor cu studenții săi!

Ce a făcut Grupul pentru Dialog Social este analfabetism moral. Dialog - primesc, dar nu dialoghezi cu oricine! Și nu cu un reprezentant al Crimei, în numele tuturor victimelor!

Prietena Ileana Mălăncioiu ar zice: Ce mare scofală să dai sfaturi, de la Paris, cum să reacționezi contra oamenilor lui Măgureanu, cei care i-au bătut pe Petru Creția și pe Banu Rădulescu? Reflexul meu, la colocviul de la Sorbona, a fost unul natural: i-am întrebat:

«Dar de ce nu-i bateți și voi pe ei? Doar acum ați primit voie de la Brucan să fiți liberi? Măcar ați zberlat, v-ați plâns că securiștii își continuă mizerabila, criminala activitate?»

În loc să dați înapoi măcar o palmă (și ar fi fost **o dată-n** viața voastră), voi angajați dialoguri civilizate - care dialog cu securiștii?, care relații civilizate cu un neam-prost de securist? Așa cum ei nu acceptau ca noi, victimele, aveam dreptul la cuvânt, așa, acum, noi comitem un păcat de moarte, angajând dialoguri civilizate cu criminalii (aveți impresia că s-au pocăit?; da?, și-au cerut iertare pentru răul făcut?, da' de unde: așteaptă să le vină iar apă la moară, să ne-o plătească și pentru umilința suferită de a fi dialogat cu noi).

Nu trebuie să existe dialog între oameni și securiști. Între noi totul s-a redus la relația dintre victimă și călău.

1964 este o dată foarte importantă în psihologia românului, pentru că în '64 a fost decretul de amnistie. În '64 românului i s-a... suprimat motivul de a mai rezista. În '58 plecaseră rușii din țară și românul a confundat o ocupație militară și națională cu o situație politică. Și-a spus: «Au plecat rușii din țară, nu mai are rost să rezist». Fără să țină seama că deja comunismul (mult mai grav decât sovietismul) se implantase adânc. Din '64, a apărut mitul Securității naționale, cea care acum se laudă: “noi, Securitatea românească, mai ales din '65 de când a venit tovarășul nostru iubit, Ceaușescu, am devenit o Securitate națională! Apărăm Ardealul! Să nu cumva să vină ungerii să ni-l mănince!”.

Această “justificare” a fost răspândită în Occident și de călătorii scriitori - printre ei Buzura. [...]

*

18 nov. 1993

Stimată Doamnă Gabriela Adameșteanu

În virtutea dreptului la replică, vă rog să publicați în 22 cele ce urmează:
1. “Scena telefonică urmuziană” a avut loc, în urmă cu nouă luni; a avut

loc și „recenta convorbire”, atît că „rezultatul” nu a fost cel anunțat de Dvs.;

2. Maniera în care ați redactat și publicat replica Dvs. în “22” (ca și cum cititorii săptămînalului Dvs. bucureștean ar fi riguros aceiași care au citit lunarul ieșean *Timpul*) este incorectă :

3. Corectă ar fi fost (maniera) dacă, în varianta pentru 22 , ați fi explicat (în două rînduri) bucureștenilor **fondul problemei** din scrisoarea mea publicată în *Timpul* din Iași;

4. Fondul problemei: situația (starea, stadiul, halul) a trei din cărțile mele predate spre publicare unor edituri din România :

a. romanul **În Cerc** (publicat în franceză la Gallimard, în 1977): înmînat de Liviu Antonesei, din parte-mi, directorului Junimii din Iași, N. Crețu, în 1990 – carte despre a cărei soartă nu știu nimic limpede nici în momentul de față;

b. romanul **Gardă inversă** (apărut în franceză, la Galimard, în 1979): solicitat de Marin Sorescu în februarie 1990 pentru editura Scrisul românesc din Craiova; șpalturile complete mi-au parvenit în octombrie 1990 – dar cartea n-a apărut : în vara acestui an, 1993, Marin Sorescu, director al editurii Scrisul românesc, a trimis la topit mai multe volume nepuse în comerț (de A. Bosquet, de E. Papu) – printre ele aflîndu-se și romanul meu;

c. cartea de mărturii **Culorile curcubeului '77** [titlu greșit: **Culoarea**, la singular, a fost... “corectat” în editură] (apărută în franceză la Seuil, în 1979): a fost editată de Humanitas în vara anului 1990 – *în tiraj incomplet* (și nu „în tiraj peste medie”, cum scrieți Dvs., imprudent), și *acela incomplet distribuit – pentru ca în 1992, Gabriel Liiceanu, director al editurii Humanitas, să trimită la topit „tirajul peste medie” (cel de care numai Dvs. aveți știință), păstrat în depozite, nepus în comerț.*

5. Acesta fiind **fondul problemei** din textul meu publicat în *Timpul*: **distrugerea cărților**, nu din dispoziția lui Chișinevski-Răutu-D.Popescu-Dumnezeu-Suzana Gîdea și alți comisari urînd cartea precum și pe făcătorul de carte – ci din a unor scriitori, conștiințe-ale-nației, cărturari, ei înșiși autori: Marin Sorescu, Gabriel Liiceanu.

6. Dacă Dvs., Gabriela Adameșteanu, director al unei publicații formatoare a spiritului (deformat de comunism) nu ați găsit nici timp nici spațiu pentru a vă apleca asupra acestui paradox monstruos; dacă poetul Marin Sorescu, director al editurii Scrisului românesc, trimite la topit cărți gata a fi puse în vânzare; dacă filosoful Gabriel Liiceanu, director al editurii Humanitas (funcționînd și cu aport de capital privat: Korne și Savu; și cu ajutor guvernamental francez), trimite la topit cărți de Cioran, de Ierunca (m-ar onora compania, dar nu fac parte din aceeași categorie: *mie mi s-au trimis la topit cărți, nu nevîndute – ci nepuse în vânzare*) – în acest caz am dreptul să mă întreb: ce este 22 și ce fel de adevăr apără?; al cui tată este?; să fie doar buletin parohial al GDS?; sau și catalog al editurii Humanitas (a-ha: din această pricină prima pagină a numerelor apărute în timpul vizitei în România a Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca arătau de parcă oaspetele onorat ar fi fost... Gabriel Liiceanu)? Dacă însă 22 este ceea ce am crezut mult timp: publicație onestă, independentă – de ce nu tratează măcar o dată, pe un sfert de pagină, distrugerea cărților în România, țară analfabetizată de comuniști și... realfabetizată de vajnici anticomuniști ca Sorescu și Liiceanu?

7. În fine: dacă Gabriela Adameșteanu s-a dovedit insensibilă la soarta *cărților unui alt scriitor – mai este ea scriitor?; știind bine că au fost distruse cărți – și nu doar din „imperative economice”* – însă ea, Gabriela

Adameșteanu, se preface că nu știe? **Și tace?**

Fiindcă, de tăcut, ați tăcut, stimată Doamnă, până la 22 decembrie 1989, atât de... tare, încît vi se auzea tăcerea pînă aici, la Paris; ați tăcut, ați supraviețuit (binișor, chiar bine de tot), iar în 22 decembrie '89 fix, după ce ați fost trezită din somnul cel de moarte, din tăcerea de aur, din filozofia de viață enunțată astfel:

«Eu nu știu nimic și nu vreau să știu nimic – pe mine lăsați-mă-n pace, eu sînt scriitor!»,

Iar mie mi-ați recomandat cu prietenie nedezmîntită:

«Uită ce-a fost și ia-o de la-nceput!»

Dacă Dvs., Doamnă, puteți lua de la început orice (și contrariul), felicitări: bănuiam eu de multă vreme că sînteți dotată. Eu nu am acest talent curat-românesc: nu pot lua de la-nceput atîtea vieți cîte îmi indică tovarășul Ceaușescu; ori tovarășul Iliescu.

Am o singură viață și cu ea de gît mor.

Viața mea este memorie – și, vorba celuiia: chiar viceversa.

Al Dvs. fost prieten,

PAUL GOMA

Paris, 18 nov. 1993

P.S. V-ați ajutat, în demonstrația Dvs. cu spatele spre public, și de “incidentul Lucian Pintilie”, cum îi ziceți, “în finalul căruia dl. Paul Goma s-a văzut nevoit să-și asume postura de calomniator”.

Ați pierdut încă un prilej de a-i respecta pe cititorii revistei 22, Doamnă: ei își aduc aminte *ce s-a scris* acum nouă luni (!) sau/și pot consulta colecția. Iar de acolo reieșea adevărul: îmi asumasem “postura de calomniator” și îmi cerusem scuze revistei, însă nu pentru că nu existau probe materiale că **Lucian Pintilie a colaborat cu regimul comunist și cu Brațul Armat al său** (“am încheiat pactul diabolic”, mărturisise D-sa, cu modestia-i proverbială, în limba franceză de Obor), ci pentru că nu am putut proba faptul că Lucian Pintilie ar fi spus: “(am colaborat și eu) **ca toată lumea**”.

Nu, asta n-am putut să probez^{*)} : că Lucian Pintilie a colaborat cu Organul – dar nu “ca toată lumea”, ci ca Lucian Pintilie, cel carele Unu este!

Că eu, “calomniindu-l”, mi-am cerut scuze – ei, da: era normal, din moment ce eu nu putusem aduce dovezi că Lucian Pintilie nu colaborase-ca-toată-lumea.

Nu: el a *colaborat* ca el însuși, iar acum, “după rivoluție” cu ce se ocupă el, vânjosul (dar genialul!) anticomunist? Face film după **Cronica de familie** a lui Petru Dumitriu (îl va fi angajat consultant literar pe N. Manolescu? – mai are timp). Gurile rele pretind că sîntem fericiți: Lucian Pintilie, marele regizor român, și el conștiință a nației, ar fi putut foarte bine face film și după **Vînătoarea de lupi** a aceluiași ciocoi roșu (și am fi aflat cum *stă adevărul cu partizanii*); ba, cum a pornit-o: de la Caragiale - la Băieșu, ce mai contează P. Dumitriu?, de ce nu, după **Drum fără pulbere**, ca să afle și urmașii urmașilor noștri **adevărul cuplului Dumitriu-Pintilie despre Canal**.

P.G.

*) Nu am putut din pricina unui accident. Nu l-am invocat atunci, îl explic acum: Un prieten de la Paris înregistrase mărturisirea genialului Pintilie. Însă când a venit momentul dovedirii (că așa spusese: “...am colaborat și eu ca toată lumea”), a constatat că folosise aceeași bandă ca să înregistreze altceva.

Nota autorului: Acest drept la replică nu mi-a fost acordat.

*

Doamnei Gabriela Adameșteanu, redactor-șef al revistei “22”

Doamnă,

Trimițindu-vă scrisoarea datată: 18 nov. 93, îmi închipuiam că se

încheie, fie și în-coadă-de-pește, disputa în triumphi: eu, autor, îl acuz pe Gabriel Liiceanu, editor că *mi-a trimis la topit exemplare nedistribuite din cartea Culoarea Curcubeului*; Dvs., prietenă a amândorura interveniți, indignată, ultragiată de afirmațiile mele, neadmițând că “editorul a putut face una ca asta” - deloc-deloc, ba chiar din contra!, iar acum vă citez fidel: (editura Humanitas) “a contribuit, prin prestigiul ei, la integrarea firească a operei lui Paul Goma în literatura română care până atunci îl ignora”...

Drăgălaș spus, și inexact: ca de obicei nu vă sinchisiți de adevăr, ce să mai vorbim de “inutila” cronologie: “prestigiul” editurii Humanitas în momentul apariției **Culorii**... măsura cam trei luni vechime și vreo trei volume tipărite [din care unul era semnat de Brucan, al doilea de Lily Marcou, eurocomunista care susținea că la 23 august 1944 întreaga populație a Bucureștiului primise cu flori Armata Roșie - cea care intrase în București în jurul datei de 30 ale lunii... - nota mea din 2008]. În acest timp al treilea element al triumphiului, editorul Liiceanu - ce face el? Ce să fac: tace. Înțelept. Și tactic - nu de florile mărilor vă împinsese în față, să vorbiți în numele opiniei publice inexistente, indignate.

Așadar, în scrisoarea din 18 nov. 93 vă reproșam ca **vă publicați** (vă, în revista pe care cu onoare o conduceți) *riposta*, însă pe cititor îl lipsiți - cu cinstea care va este proprie - de elementul-prim (cronologic): *proposta*, scrisoarea mea publicată în *Timpul* din Iași în oct. 93.

Surpriză! - iar în această materie nimeni din afara țărișoarei nu poate prevedea, intuî, deduce reacția Românului din interior: încrucișată, derutată/derutantă, în cele din urmă pierdută (ce păcat ca nu ați folosit această diversiune la timpul ei, adică împotriva comunismului, a securismului, a ceaușismului [ba din contra: ati fugit de ea ca dracul de tămâie cu “argumente” ca: «Pe mine să mă lăsați în pace, eu nu vreau să știu nimic, eu fac cultură!» - nota mea din 2008], ci abia acum, contra “fugarilor”, a “trădătorilor”, a “nepatrioților” - atenție, nu am citat din răstelile căprărești ale Vadimtudorilor, sau din plutoniericele de tip Eugen Barbu - ci din Breban, Pleșu, Buzura, Sorin Dumitrescu și alți Mari Români cu voie de la Brucani).

Am fost luat pe nepregătite citind paginile 14 și 15 ale 22-lui din 15-21 dec. 1993, sub genericul “Replici incomode”, o casetă prezentatoare în care Dvs., Doamnă, după obicei-vă, prezentați marfa astfel:

“În acest număr, redacția noastră își face datoria de a publica **toate textele** (subl. mea, P.G.) privitoare la articolul (sic!) *Paul Goma împotriva tuturor* apărută (re-sic) la *Timpul* (drepturi la replică aparținând Gabrielei Adameșteanu, lui Paul Goma și lui Gabriel Liiceanu); pentru ca cititorii să poată avea la dispoziție o informație completă”.

Cum anume publică 22 de sub direcția Dvs., **toate textele?** - “pentru ca cititorii să poată avea la dispoziție o informare completă”, etc etc? Iată cum:

1. Nici în a doua ripostă (prima: în 22 din 3-9 nov. 93, sub semnătura Dvs.) nu a fost “divulgată” cititorilor revistei propoza : **scrisoarea mea din Timpul:**

2. /În schimb!/ “Dreptul la replică al Dvs., publicat în 15-21 dec. 93 *este riguros cel publicat în 3-9 nov. 93* - cu, totuși, o deosebire: ultimul este datat (“30 octombrie 1993”), primul ba;

3. Pe aceeași pagină, 14, publicați scrisoarea mea *din 18 nov. 1993*, în care, pe puncte, ca și în aceasta, expuneam **fondul problemei** (deci al conflictului), anume:

Editura Humanitas trimisese la topit exemplarele din cartea mea Culoarea..., nu “nevândute”, cum afirmați, ci: nepuse în comerț.

În aceeași scrisoare vă reproșam: Dvs., Gabriela Adameșteanu, în primul rând scriitor, nu gazetar (și nu un oarecare scriitor), într-un conflict de principiu - obiectul litigiului fiind *cartea* - dacă tot nu ați putut rămâne curajos-neutră, cum atât de strălucit v-ați (men)ținut în carieră până la 22 decembrie 1989 fix, cel puțin să nu săriți în apărarea editorului-distrugetoar-de-carte (Liiceanu); acuzându-l pe autorul-victimă (Goma) de... proferare de insulte, de rostire de neadevăruri flagrante, de nerecunoștință, de resentimente, de calomnie;

4. Pe pagina aceluiași număr din 22 avînd supratitlul: "Cenzură sau legi economice" - potrivit ca nuca-n... prefectură cu textul ce urmează - reproduceți replica directorului editurii la scrisoarea mea din *Timpul*, dar, vorba ceea: scrisoarea mea, cauza gâlcevei *continuă a nu exista!*

Lungă luarea de cuvânt a lui Liiceanu (cât înălțimea paginii); și largă: două treimi din înălțime. Deși anunță:

"*Voi răspunde cât pot pe scurt la afirmațiile cuprinse în scrisoarea lui P.G.*" (subl. mea - filosoful director al distrugerii cărților a înțeles că este vorba de o scrisoare, nu de un articol...) - oricât de pe lung-lat se exprimă, tot nu răspunde la... "afirmațiile" (sic) lui P.G - în fapt la *acuzăția fără ocol de a fi trimis la topit exemplarele nedistribuite*, nu *exemplarele... nevândute din Culoarea...*

Chiar de folosește linioara la început de rând, cifre mai încolo, vrînd să dea impresia că răspunde la interpelare, Directorul vorbește despre **Fenomenul Pitești**, despre Virgil Ierunca, despre **Memorialul durerii**, despre Gallimard; chiar și despre *România Mare* (unde-mi vede locul - ca și cum eu, nu el aș fi organizat dialogul cu Măgureanu, patronul lui Vadim Tudor - însă vorbărețul filosof nu vorbărește nici de frică despre cartea **Culoarea curcubeului**, editată de el (sub titlu greșit, "corectat" de cineva care nu citise decât titlul...), în iunie 1990, incomplet distribuită și în vara anului 1992 din depozite trimisă direct la topit - am spus asta de zece ori, mă tem că nici după a suta oară Directorul nu va răspunde.

Cu o consumată artă a amalgamului, obișnuit a manipula vorbe-vorbele, nu în scopul de a dezvălui, ci în acela de a învălui, ascunde, înveli în cărpe adevărul, Directorul editurii se dedă la un exercițiu ce l-ar descalifica oriunde, nu și în spațiul carpatin: îmbină, combină, dezbină; alternează indignare demnă cu durerea prietenului trădat; simultaneizează luarea peste picior al celuilalt cu falsificarea afirmațiilor aceluia (de-o pildă: nicăiri n-am scris despre *arderea cărților*, ci despre *trimiterea lor la topit...*), sare de la stupefacție la milă (față de mine, victimă a lui).

Mărturisesc: mie nu mi-e milă de Directorul filosof. Îți poate fi milă de cineva care-ți face rău fără a fi conștient, nu de cineva, ca Liiceanu, care știe foarte bine ce face; și continuă, cu program să facă răul, să debiteze, netulburat, neadevăruri, iar când îi atragi atenția că *altceva* (de nu contrariul) afirmase cu o săptămână în urmă, el îți răspunde ușor agasat și mult asudat: «Nu-i adevărat! N-ai înțeles tu ce am vrut eu să spun când am încercat să spun ce aveam de gând...» Cu astfel de mincinoși trebuie să stai de vorbă înarmat, fie cu o bâtă, fie cu un magnetofon - dar aceea nu mai este prietenie (care se reazemă pe bună credință, pe adevăr spus în orice împrejurare), ci o chestie, o întrunire, o ședință, o relație purtînd marca aceluiași Măgureanu: spionaj, anchetă, învinovățire aiuritoare.

Cult, nevoie-mare Directorul editurii aduce vorba și de "practicile occidentale" (nu mai breze decât ca-ale noastre), de trimitere - și nu de dare, cum își imaginează el - a *cărților nevîndute* (sublinierea mea - apăsată) "la pilon".

Filosoful Liiceanu cel umblat și pe la Paris, pomenește, în deplină necunoștință de cauză numele editurii Gallimard (care mi-a editat cinci titluri). Aici Liiceanu comite alt păcat decât cel al relei-credințe, iar în această chestiune, dacă mi-e milă de cineva, apoi de sfetnicii săi Monica Lovinescu și Virgil Ierunca mi-e milă: de o viață de om la Paris, fără a cunoaște un... amănunt-esențial (dar, așa, ne-cunoscut, l-au șoptit Directorului, pentru ca acesta să-l pună cu botul pe labe, să-i dea lovitura de grație ingratului, calomniatorului, înjurătorului autor Goma - iată “amănuntul” cunoscut de, vorba Filosofului, “până și copiii de școală”:

Editura Gallimard nu a trimis și nu trimite la topit (au pilon) cărțile nevândute.

Să nu mă întrebe Liiceanu, îmboldit de Monica Lovinescu: «De ce nu trimite Gallimard **au pilon** cărțile nevândute?», pentru ca mi-aș călca pe inimă și l-aș sfătui să le transmită sfetnicilor săi, monicii, că ar fi trebuit să știe de când frecventează pavèlele culturale pariziene;

6. Directorul editurii Humanitas, în scrisoarea adresată lui Liviu Antonesei (de ce lui?, de ce nu mie, doar eu îl interpelasem, acuzasem) se arată extrem de jignit, imens nedreptățit, bietul de el, pe nedrept acuzat de o crimă pe care el “nu o putea face”: trimiterea la topit a unei cărți nedistribuite... Așa am crezut și eu, o vreme: că nu poate – dar uite că, nepuținând, a făcut-o!

N-are decît să-și proclame virginitatea : eu, printre ultimii, nu mai cred în ea. De ce? Pentru că el mi-a distrus mie o carte – nu eu lui; pentru că el m-a mințit în privința tirajului, a distribuției, a vânzării – nu eu pe el; el mi-a ascuns hotărîrea de a trimite **Culoarea curcubeului**, incomplet distribuită, la topit – nu eu lui; el a „uitat” să mă anunțe că-mi pot cumpăra, la un preț simbolic, cîte exemplare vreau și pot din cartea sacrificată – nu eu...

Directorul Editurii Humanitas s-a arătat în toată splendoarea indignațiunii sale iezuite (altfel, ortodoxe!), socotindu-se ofensat, chiar injuriat! – de comparația cu Răutu, Kișinevski, Popescu-Dumnezeu, Gîdea, Dulea...

Adevărat: Kișinevski, Răutu nu-mi puteau distruge mie cărțile (pe care nu le aveam) - dar au distrus cărți românești, ale scriitorilor români, iar eu nu am dreptul de a-mi lua dreptul să-i iert (ca ce?; în numele a ce?) și să-i trec la rubrica „Drumul Damascului”, în loc de „Antologia rușinii (eterne)”; Gîdea și Dulea de asemeni, nu-mi puteau distruge mie cărțile – aveam una singură, o broșurică, apoi mă exilasem...; nici criminalul caracterizat Dumitru Popescu-Dumnezeu nu mi-a topit mie vreo carte (altceva mi-a topit, bestia...) – dar a distrus cărțile altor scriitori, printre ei: Ion Negoitescu – atunci cu ce drept l-aș „iertat” eu? Să-l ierte Pleșu, cel care zice că „toți sîntem vinovați” – eu nu mă simt vinovat, iar ca mine sînt cel puțin douăzeci de milioane de români: totdeauna victime, totdeauna trași pe sfoară, violentați de securiști, înainte, înșelați de „culturaliști” după 22 decembrie 89. Sau poate să-l iert (că vorba ceea : sunt creștin...) pe Drăghici și pe Enoiu și pe Livescu și pe Goiciu, pe Gheorghe Vasile, pe Goran, pe Pleșiță? Cu exact același „drept” cu care Directorul Editurii Humanitas l-a „iertat” pe Măgureanu, considerîndu-l „un bun partener de dialog-social” (nu chiar ca Plămădeală – nici vorbă de Anania!, dar orișicîtuși..., o discuție „ca între intelectuali” nu strică...)?

Bine nu-l mai compar pe Directorul Editurii Humanitas cu Kișinevski-Răutu-Popescu-Dumnezeu-Gîdea-Dulea; nici chiar cu subtilul poet, iubitor de Valéry și de Michaux, ticălosul de tristă amintire Vasile Nicolescu.

În care caz, îl așez pe Directorul Editurii Humanitas alături de proaspătul Ministru al Culturii, Marin Sorescu – e bine-așa? Cam de-aceeași

vîrstă, olteni dîrji, vînjoși, curajoși nevoie-mare amîndoi, amîndoi directori de conștiință a acestui neam fără noroc...

7. Toate aceste confuzii-cu-program nu ar fi fost posibile din partea Directorului Editurii Humanitas (sunt naiv, în continuare: cred în Moș Crăciun și în onestitatea cobilițarului poligraf) – dacă Dvs., Doamnă redactor-șef al revistei 22 ați fi publicat, fie și fragmentar scrisoarea mea din *Timpul*.

Nu ați făcut-o - fiindcă sunteți olteancă? - (*în schimb, ați publicat răspunsul Dvs. de două ori: asta compensație!*): păcatul să cadă pe capul Dvs.!

Cît despre finalul scrisorii Directorul Editurii Humanitas în care D-sa consideră aluzia mea la Lucian Pintilie (cel care a colaborat cu Securitatea, dar nu „ca toată lumea”, ca adică Breban, Cernescu, Virgil Tănase, cum ar veni: cotrocenizabilii), „injurioasă”, drept care mă trimite la colțul *României Mari*. Eu, fidel reputației, nu pot decît să-i sugerez Directorului Editurii Humanitas să se ia de mîină cu Marin Sorescu, să se pună oltenește, în fața oglinzii și să citească dimpreună clasicul text: “Către lichele”.

După această grea-probă, și Directorul va putea deveni ministru al Culturii – proba-ușoară fiind trecută: topirea unor cărși nedistribuite; ca și Sorescu.

Paul Goma

Paris, 21 ianuarie 1994

Nici acest drept de răspuns nu a fost publicat - de Gabriela Adameșteanu

Dar ce fac eu? Răstorn în capul “colegilor mei, scriitori” toate reproșurile adunate între timp?

Da, domnilor ! Nu chiar toate, doar o părțică din cele adunate în proiectatele **Scrisuri 2** și **3**, propuse Curții Vechi.

Joi 15 septembrie 2011

Azi ceva mai puțin rău. Abia aștept săptămâna viitoare, când se întoarce dr. Schaan și îmi va da și el indicații (unde să mă duc, ce analize să fac...) iar Filip mă va însoți - cu taxiul.

Până atunci repet ce-am mai spus/scris. Îmi dau iluzia că **Scrisuri 2** nu a fost...; nici respins, nici amânat, doar... tăcut, românește. Necazul fiind că am ajuns la un “stadiu” de nesimțire editorială. Oricum, nu mai apuc eu, tipărite, cărțile mele.

Așadar, extrag din **vol. 2** un alt text - și acesta actual...:

*

Paris 1 august 1995

«TINERET, MÂNDRIA ȚĂRII...»

În multe din textele mele de «ficțiune» și de publicistică (cel mai recent: *PROTESTUL* din 13-15 iunie 95) am reamintit o evidență : puterea bolșevică a arătat tineretului «o dragoste-de-mamă-sovietică»: am enumerat momentele din istoria însângerată a “schimbului de mâine”:

1. **internarea** în masă din 1948, după alungarea Regelui ;
2. **reeducarea**, din 1949 ;

3. **exmatricularea**, din 1957-58 ;
4. **împuşcarea**, în decembrie 1989 ;
5. **minerizarea**, începînd din 13 iunie 1990 ;
6. **demonizarea** - după masacrul din 13-15 iunie 90 ;
7. **alungarea din România**, țară infinit mai a lor decît a fostului și actualului “naș” al tineretului, eternul tovarăș Iliescu, fiul Securității, nepot al KGB.

Dacă vina comunismului și a comuniștilor față de tineret nu mai are nevoie de a fi demonstrată, un păcat greu apasă asupra adulților necomuniști - fie părinți, fie (și) oameni politici din opoziția democratică:

Mulți **adulții-părinți** i-au crescut, i-au educat, i-au sfătuit, i-au amenințat, i-au șantajat pe copii : să fie, să devină ca ei, adulții: mincinoși, necinstiți, duplicitari, egoiști, denunțatori (citește ; “vigilenți”); și-au șantajat (“cu familia”), nu doar copiii, ci și nepoții, ginerii, nurorile, cumnații, cuscii, finii, astfel ajungîndu-se la o solidaritate-de-familie de tip mai degrabă mafiot decît de clan;

Numeroși au fost **adulții-părinți** ce au constituit pentru câteva generații de copii, adolescenți, tineri, contramodelle morale ; ei i-au învățat (cu exemple !: «Dacă faci ca X, ca X ai să pățești !»); ei s-au arătat sensibili pînă la lacrimi față cu grosolana, triviala propagandă naționalistă a comuniștilor, a securiștilor; analfabeți fiind, credeau în “istoria neamului” gata-rumegată de activiști ca Titus Popovici, Sergiu Nicolaescu, Lăncrănjan, Adrian Păunescu și alți slujbași ai Ministerului Neadevărului ; ei, părinții le-au băgat în cap precepte ca supuşenia, ascultarea orbească, lașitatea - din înșelepciunea pietrei peste care trece apa ; i-au învățat delatiunea, trădarea, vânzarea - de unde altundeva, dacă nu din *Miorița*, dublul mit *Cain-Iuda*, carpatin...?;

Adulții-părinți sunt adînc vinovați, atît de educația-prin-vorbe, cît și de exemplificarea prin fapte : *altfel, de ce, cu toate că pretind a fi anticomuniști, la 20 mai 1990 au votat cu comuniștii ?*

Adulții-oameni-politici nu au trezit în niciun fel interesul (necum respectul) succesivelor generații de tineri : nu s-au solidarizat cu mișcarea pentru drepturilor omului din februarie-martie 1977; nici cu greviștii mineri din Lupeni, din august, același an ; nici cu SLOMR, nici cu revolta Brașovenilor, cu atît mai puțin cu “cazurile” Calciu, Filipescu, Tudoran, Doina Cornea; nu puțini, obligați de Securitate dar și din proprie inițiativă, și-au exprimat, chiar neîntrebați, opinia lor de oameni cu experiență (și cu pușcărie): modestele mișcări, firavele “cazuri” erau, în gura lor : «Provocări ale Securității, prin oamenii ei - ascultă-mă pe mine !» (asigurau ei - după ce se priveau temeinic în oglindă);

Adulții-oameni-politici au fost surprinși de evenimentele din decembrie 89, iar dacă nu au fost capabili să le prevadă (cînd în jur trosnea lumea din încheieturi), măcar să se fi trezit în al 25-lea ceas și să fi facilitat României o adevărată schimbare, o autentică democratizare, consolidarea libertății atîta vreme dorită - și pe deplin meritată. Ei însă, fie au gîndit vremea-nouă în termeni de lume-veche, comunistă - și *au așteptat să (li) se dea... chiar și spirit de inițiativă* (chiar și “șoaptele” Securității, unde erau mereu convocați, despre «disidenți - oamenii Rușilor !» erau răspîndite de bătrînii oameni politici) - fie, avînd o structură de hoitari, deși cîndva democrați (preponderent liberali !), s-au angajat cu săptămîna la adunatul firimiturilor cîzute de la masa bolșevicilor - și, desigur, s-au însărcinat cu diversiunea mafiei comuniste în rîndurile piteștizzate ale victimelor ;

Cît despre **adulții-(recent)-oameni-politici** - nici o deosebire de fond

dintre ei și amintitii hoitari : dacă înainte de 89 nu făcuseră mari compromisiuri (fiindcă din cele mici..., slavă Domnului : ca tot Românul imparțial...), apoi numai pentru că nu se ivise ocazia adânc profitabilă - nu-i nimic : recuperează cu vârf și îndesat întârzierea...

Și vechii și proaspeții politicieni din opoziție au fost și au rămas structural nesimțitori la problema tineretului - oare de ce : pentru că actualii supraviețuitori ai partidelor democratice făcuseră parte, în urmă cu patru decenii, din organizațiile de tineret ale lor, iar acum se treziseră iremediabil bătrâni, incapabili de a realiza trecerea timpului, găsind inacceptabil, nedrept faptul de a putea fi succedați, schimbați - pașnic, normal, natural ?

Vechii și mai puțin-vechii politicieni din opoziție, din inerția prudenței (care-i făcuse, după 1964, atât de precauți, încât frizaseră auxiliariatul - Securității, se înțelege) ; nu au perceput semnificația vizibilă cu ochiul liber a **Fenomenului Piața Universității**. Îmbolnăviți de propriile slăbiciuni, au "mirosit" și în asta, dacă nu o "provocare a Securității", sau a Rușilor, atunci («Ascultă-mă pe mine !») un demers nereserios, neconvenabil... Este foarte adevărat : ceea ce s-a numit "Piața Universității" a avut loc cu voiede-la-primărie - dar nu mai puțin adevărat : tinerii din 1990 erau fiii, nepoții părinților lor, taman cei care nu mișcaseră un deget în 1956; nici în 1968 ; nici în 1971 - ca să nu mai vorbim de 77, de 79, de 87 - așadar au avut buni profesori de lașitate, străluciți maestri în alibiuri culturalo-naționalisto-ortodoxe. Bătrânii politicieni nu au acceptat că... sunt bătrâni ; nu au priceput că trebuie să predea generației tinere steagul libertății, al democrației, al europenismului românesc. Cu excepțiile care scot și mai în evidență **demiisia vârstnicilor români**, opoziția și-a pierdut timpul și puțină energie rămasă în încăierări pentru supremații, scaune și portofolii (din cele picate de la masa stăpânilor de ieri și de azi).

Cu asemenea părinți, cu asemenea dascăli, cu asemenea exemple-de-urmat, era fatal ca tinerii, după ce au plătit tribut de sânge (pe ei i-au împușcat securiștii - în față, la Timișoara, la Cluj, la Sibiu ; pe la spate, trăgând din buzunare, la București), nu pe "maturii înțelepți" - și-au luat lumea-n cap, au devenit și ei niște "fugari", cum atât de plastic ne zugrăvește un notoriu pictor creștin-ortodox, Sorin Dumitrescu pe noi, cei deșărați (după ce pieriseră partizanii din munți, ei fiind primii astfel etichetați de MAI)...

S-a golit România de substanța vie. Zeci (și dacă sute ?) de mii de tineri români, în majoritate cu studii superioare, au părăsit țara, au plecat, nu pentru a ajunge în rai, ci pentru a scăpa de iad. Acest "Viitor de aur" le-a fost în egală măsură pregătit de comuniști - și de "anticomuniștii" de părinți ai lor și membri marcanti ai... opoziției...

Nu este vorba de o înclinație spre un "cult al tineretului". Dacă am vestejit incalificabila rea-purtare a adulților nu înseamnă că îi considerăm pe tineri buni-curați-frumoși, doar pentru că... sunt tineri; bunătatea, curăția, onestitatea, spiritul de dreptate nu sunt *date* - ci *făcute* de noi înșine - cu ajutorul părinților, al educatorilor, cu exemplul adulților. Tot așa, în aceste timpuri, nu poate fi vorba de un cult al bătrânilor (a fost, pe drept, înainte de apariția comunismului). Însă există o evidență : cei ce sunt, acum tineri mâine vor semăna și vor culege, vor construi, îi vor educa, îi vor învăța pe tinerii timpului lor - și așa mai departe. Tinerii de astăzi nu au toate drepturile (și nici dreptate, totdeauna), însă au un drept inalienabil : acela de a nu li se refuza șansa de a se maturiza, de a deveni adulți **normali**.

Se știe : o comunitate care nu-și cunoaște trecutul nu are viitor.

Dar comunitatea care-și ignoră, reneagă, alungă însuși viitorul ?

*

*Paris, 2 octombrie 1996***Către redactorul-șef al revistei 22, București**

Doamnă,

Ați publicat în revista 22 nr. 38 (344) din 18-23 septembrie 1996, în paginile 12-13 textul meu **Către compatrioți** (datat: 1 sept./ 96, prin care anunțam renunțarea la candidatură). L-ați prezentat într-o manieră pe care o uitasem, deși face parte din stilul Dvs. inimitabil, înspăimântător de original de a face gazetărie. Pentru cititorii care nu au auzit de mine, nici de ale mele:

Am trimis, pe data de 1 septembrie a. c. și revistei 22 textul, cu specificarea: "pentru informare și, eventual, publicare". Până aici toate bune. Că l-ați publicat abia în numărul din 18-23 septembrie, nici o supărare: nu ași putut mai devreme. Însă privind, deschise, paginile 12 și 13, apare vădită intenția Dvs. de a nu-mi publica textul trimis, decât încadrat, avînd replicile alături, la îndemână (pentru uzul cititorilor considerați de Dvs. analfabeți, sau cumpărători ai unui singur număr al periodicului) - firește, totul sub titlul "POLEMICI".

Nimic nou sub soarele gazetărismului ce-l practicați alegru de peste șase ani (de unde îl veți fi învățat; din câte știu nu ați fost cursantă la "Stefan Gheorghiu", se vede că v-a fost trecut - de la mână la mână - în cursul coabitării sub același acoperământ cu membrul CC al PCR Bălăiță, individul care fusese trimis la Stockholm împreună cu alt individ auxiliar al organului, C. Țoiu, pentru a-l convinge pe editorul Coeckelbergs să nu scoată în traducere suedeză cartea mea, **Gherla**). Drept care ultimul meu text publicat de Dvs. în revista 22 (15-21 decembrie 1993) : *o scrisoare adresată Gabrielei Adameșteanu* s-a văzut încadrat/ă de "replici"- dealtfel titlul generic suna: "REPLICI INCOMODE"- accentul căzînd, nu pe ceea ce spuneam eu, în propoziția, incomod pentru editorul Liiceanu, topitorul-șef al cărții de mărturie **Culoarea curcubeului**; "incomodatul" trebuia să fiu eu, de *riposta* dată mie simultan cu *propoziția* : "replicile" lui Liiceanu, distrugătorul de cărți (care nici din greșeală nu răspundea la acuzație!) și a Gabrielei Adameșteanu, apărătoarea (distrugătorului) de "calomniile mele"...

...Și ce importanță mai are că în ziua de 24 septembrie 1996, la Die (Drôme), revenind asupra a ceea ce ați scris - și ați pus în pagină în 22 - în numărul din 15-21 decembrie 1993 - mi-ați spus:

«**Da, băi, ai avut dreptate, atunci, în legătură cu cartea...**» - sublinierea îmi aparține.

Nu mă consolează recunoașterea : "atunci" (când am avut dreptatea-cu cartea), mă aflu în derută, nu mă mai orientam în timp, nu realizam ce mi se întâmplase : redevenisem, ca pe timpul lui Ceaușescu, un scriitor interzis (dar a cărui singură carte tipărită fusese retrasă din comerț, nu și distrusă)?; în ce timp trăiam, acum (Ceaușescu murise, însă nu doar Păunescu striga : «Trăiască Ceaușescu !») eu, victimă, mă trezisem... și dat la topit și calomniator (înjurător, în limba Dvs.) : îndrăznisem să-l calomniez pe imensul intelectual Liiceanu, acuzîndu-l că-mi distrusese **Culoarea curcubeului!** - dar unde mă trezeam eu? În acest timp el, vinovatul, poză în victimă neprihănită a calomniilor mele, iar Dvs., Doamnă, în Arhanghel omonim. Nimic (nici chiar acceptarea tardivă, orală, de la Die - deci, contestabilă, la nevoie) nu mă poate consola: dacă din martie 1970, când am fost interzis, până la 20 noiembrie 1977 (data plecării din România) prietena Gabriela Adameșteanu m-a

evitat cu o grijă soră cu isteria, ca să nu i se păteze dosarul, măcar adoptase tactica Românului-curajos: n-a vede, n-aude, nu știe nimic, face cultură, nu politică... Însă după 22 (!) decembrie 89, când mie, scriitor inexistent în limba mea vreme de douăzeci de ani, îmi distrug cărțile, nu comuniștii, ci anticomuniștii (Liiceanu, Sorescu), iat-o pe prietena mea, scriitor și nu oarecare, curajos-neutră pe vremea fiorosului Ceaușescu, acum, sub dulcele Iliescu, **sărind în apărarea distrugătorului de carte**, punînd publicația 22 (pe care, orișicâtuși, nu a moștenit-o pe linie paternă) în slujba lui **Liiceanu, distrugător de carte nedifuzată, în România, țară fără cărți**.

La o adică, fosta mea prietenă va putea spune :

«Ce mai vrei, doar am recunoscut că, atunci, ai avut dreptate?!»

Numai că, așa cum nu am întreat-o nimic în acești trei ani, n-o voi face în cei ce vor să vină.

Doamnă,

Nu ați publicat textul meu, decât pentru a oferi celor “înjurați” de mine oportunitatea de a-mi da replica - pardon, de astă dată : de a... polemiza cu mine. Că această blindare, pe lângă rău-obicei mahalagesc, este o manie a Dvs., o vadește chiar prima frază din textul lui Nicolae Manolescu :

“Vă mulțumesc că-mi dați posibilitatea de a citi cu un ceas mai devreme scrisoarea deschisă a lui Paul Goma și de a face câteva precizări” (subl. mea, P.G.).

(Încă o dată: unde, de la cine ați învățat asemenea apucături găinărești? Și eu, care chiar credeam că sunteți nepoata lui Dinu Adameșteanu!)

Re-rezum : nu ați publicat textul meu, decât **după** ce au fost gata toate replicile. M-ați surprins - și de astă dată. Uitasem (om sânt și eu...) că aveți asemenea obișnuințe antijurnalistice. Trimisesem textul la mai multe publicații : unele l-au reprodus, altele ba - însă niciuna nu a pus în scenă publicarea în maniera Dvs. (fiți sigură : sânteti unică...).

Nu am ce răspunde... răspunsurilor semnate de Emil Constantinescu și de Zoe Petre. Nici unul nici alta nu se opresc la acuzația (nu doar a mea) limpede formulată : **doi anticomuniști aflați în fruntea opoziției democratice fac totul pentru ca Măgureanu, produs al monstruoasei Securități, să aibă catedră la Universitatea bucureșteană**. Acesta era/ este fondul problemei (după cum fondul problemei în urmă cu trei ani, în 22 era **distrugerea cărții mele de către Liiceanu**) - nu altul. Și mai pe scurt, ca să înțeleagă până și Zoe Petre :

Cine este cu Măgureanu este împotriva poporului român.

Lui Nicolae Manolescu am să-i răspund, respectînd punctele D-sale - mai întâi reproducîndu-le :

“1) În interviul luat președintelui Iliescu, în 1990, nu m-am adresat interlocutorului meu cu «Omul cu o mare», cum afirmă (nu acum pentru întâia oară) d-l Goma. *Preluam declarat o sugestie a d-lui C. Țoiu...*” (subl. mea, P.G.). Și : “Mă miră faptul că unui cititor atât de fin ca dl Goma i-a scăpat diferența (materială și morală) dintre cele două enunțuri” - acestea au fost citate din N. Manolescu.

Fiind la Mirări : naivul de mine se miră pentru faptul că N. Manolescu răspunde la întrebări ce nu i-au fost puse, ori sunt cu totul în afara chestiei. (Ce ar trebui să fac: să-mi explic această diversiune grosolană prin faptul că și el este oltean, drept care și-a schimbat numele în Manolescu, nu a rămas Apolzan? Oltean ca Dvs., Doamnă, ca Liiceanu, ca Sorescu? Ca Monica Lovinescu și ca Ierunca? Dar eu nu împart oamenii după-provincii, după etnii - ci după **fapte**).

Fondul-problemei fiind : *el, cel mai autorizat critic literar, director al celui mai prestigios periodic formator de opinie se grăbește să-i ia interviu lui Iliescu, încă neconfirmat ca președinte și cu mâinile stropite de sângele victimelor minerilor săi.*

Aceasta este eroarea lui N. Manolescu : prin prestigiul său, angajând și notorietatea revistei *România literară*, publicând interviul la 5 iulie 1990, și-a arogat dreptul de a absolvi un criminal caracterizat ca Iliescu (dacă pe culturalul Manolescu nu l-a durut inima de victimele minerilor, să-și fi adus aminte de Biblioteca Universitară și de Muzeul Național, incendiate din ordinul aceluiași), de a-i acorda certificat de bună purtare spălându-l de păcate.

Acesta este fondul problemei - cât despre neatentia cu care i-am citit interviul luat lui Iliescu, recunosc : am fost atât de neatent, încât *nu am citit numele lui Țoiu acolo unde nu era scris. Acest nume (scos din mânecă ?) apare abia acum, aici, în revista 22, 18-23 septembrie 96 - și dacă l-am psihanaliza pe Manolescu ?* ; nici cititorii nu vor da de sursa Țoiu, în schimb vor găsi, negru pe alb (în *România literară* din 5 iulie 1990) : “Omul cu o mare” - oricâte piruete scrobite-și fionate ar schița Candidatul Indignat ;

“2) **Literatura română de azi** nu e câtuși de puțin «un volum proletcultist».”

Încă o afirmație iresponsabilă (îmi aduce aminte de răposatul Ivasiuc). Dacă “nu e câtuși de puțin un volum proletcultist” - să-l reediteze!, D. Micu ar fi fericit... Ori să-l publice în foileton, în *România literară* - cititorii ar constata cât de “neproletcultist” este;

“3) N-am comentat nici un roman al d-lui Dinu Săraru”.

Este înduioșătoare (în final, întristătoare) fuga lui N. Manolescu de adevăr. Nicăiri, niciodată nu-l acuzasem de a fi comentat “*un roman al d-lui Săraru*” (subl. mea, P.G.), ci așa cum poate vedea cititorul (de astă dată mulțumiri Gabrielei Adameșteanu pentru alăturarea textelor!), am grafiat, limpede : “...*nemembria de partid nu-l împiedecase să scrie scandalos de elogios despre (...) inexistentul literator dar vajnic activist : Dinu Săraru*”. Aici N. Manolescu se apropie de N. Breban: ca și acela mai întâi falsifică bine-bine citatul, apoi îl combate - puternic ! ;

“4) «Elogiile» pe care le-aș fi adus literaturii *d-lui Dumitru Popescu* (subl. mea, ca și mai sus, la “*dl. Săraru*”) nu există decât în amintirea d-lui Goma : *cele două cronici* (s.m.) pe care le-am consacrat romanelor acestuia încercau să fie exacte și erau foarte rezervate... *În cronicile mele era vorba despre cărți și despre autori, fără altă discriminare decât cea estetică. Funcția politică a d-lui Popescu din acel moment nu intra în discuție*” (subl. mea, P.G.).

Aceeași evitare a adevărului, prin exact aceleași manevre diversioniste intrate în sângele rezistențelor prin cultură : ca și în cazul lui Măgureanu ; în al lui Iliescu (bine : îl pun și pe *D-l Săraru* - hai să-l adaug și pe alt domn al lui Manolescu : “*d-l*” Vasile Nicolescu - comentat și el favorabil, tot în numele “nediscriminării - decât estetice”) : în legătură cu Dumitru Popescu-Dumnezeu, i-am reproșat lui Nicolae Manolescu **indiferența etică** ce l-a făcut să-i ia în seamă, să dialogheze public - deci să-i legitimizeze (tot public) - cu inși profund odioși care au tiranizat exact cultura pe care o făcea Manolescu (nu mai este nevoie să spun pe cine și ce a tiranizat Organul măgurean).

În acești aproape șapte ani de când îl interpelez (din momentul iresponsabilului interviu luat lui Iliescu, imediat după Întâia Mineriadă, în iunie 1990) N. Manolescu îmi dă replica pentru prima oară (desigur, va fi și ultima). Fiindcă el nu dialoghează decât cu persoane ce nu-l vor întreba, ele,

de sănătate - ca Iliescu, Voican (cele cinci pagini de revistă puse la dispoziția sfertodoctului clytorindic, în *România literară*, pentru a se lăbărta cu "Scrisoare către Paul Goma", în fapt, continuarea interviului cu Iliescu), iar în cazurile de excepție - ca acesta - când, în sfârșit, catadicsește să dea replica, o dă (foarte) alături.

Nicolae Manolescu a avut dreptate să se simtă atins de afirmația mea în legătură cu "inteligenta normală" a d-sale. Aș fi putut căuta alt termen, însă, în text, nu Manolescu era subiectul logic, ci renunțarea (mea) la candidatură. Aș fi putut formula astfel: "Nicolae Manolescu are o strălucită inteligență - dar cu eclipse (cu lipsuri, ar zice un tovarăș, chiar nemembru de partid ; cu găuri; cu pete - târcată, ar zice un altul aplecat spre sinteze...)"

M-am mai exprimat despre aceste cusururi structurale ale strălucitului estet, pentru că ele țin de etică, : când se ocupă de cărți, să le spun: normale (nu ca ale lui Popescu-Dumnezeu, Vasile Nicolescu, Săraru) poate fi strălucitor (de inteligență indiferent - și inutilă) ; când scrie "fără altă discriminare decât cea estetică"(cum a făcut cu Popescu-Dumnezeu), Manolescu devine fulgerător searbăd, plicticos, otova, cu picioarele strâmbe, nefrumos - și, vai: de-a dreptul prost. Se vede că scrierea cu altă mână, cu alt stilou se pedepsește totdeauna - chiar dacă imaculatul ambidextru se preface a nu fi mâncat... - și usturoi; cu niciuna din mâini...

În mărginirea mea, nu am înșeles niciodată, deci nu am acceptat "imparțialitatea - decât estetică"- de aceea zic :

Chiar dacă Dumitru Popescu-Dumnezeu ar fi scris romane valoroase (cam ca ale lui Breban), iar ca "funcție politică" ar fi fost ceea ce a și fost : Ministru al Securității Culturii (cea slujită atât de zelos de N. Manolescu), tot nu ar fi meritat să i se pomenească numele într-o revistă culturală, cu atât mai puțin să i se facă onoarea unor cronici literare, tocmai, pentru că ar fi fost consfințită noua lege a lor, a cenzorilor: oricare tovarăș absolut al cursurilor de alfabetizare poate scrie, poate deveni tovarăș scriitor cu atât mai vârtos tovarășii noștri îndrumători (Al. Simion, Bucuroiu, Măciucă, Eugen Florescu) ! Însă pentru N. Manolescu "funcția politică a d-lui (subl. mea) Popescu nu intra în discuție". **Cum** așa, "nu intra în discuție"? **De ce** să nu intre în discuție, tovarășe Manolescu? Trebuia să precizeze : "discuția" lui cu Popescu-Dumnezeu! Să fi scris el (Manolescu) chiar despre orice autor ?; chiar despre orice carte, obiect-carte să fie ? Da de unde ! Este cunoscută Metoda Manolescu : tăcerea păstrată, întinsă, teoretizată, imitată de ucenici - asupra unor scriitori, asupra unor cărți - numai că acelea, spre deosebire de ale d-lui Popescu erau bune, oricum: literatură, nu delict literaturnice, nu maculatură de stat și de partid. De ce vajnicul nemembru de partid nu-i va fi aplicat și teroristului de partid al culturii "Metoda Manolescu"? *Așa* să-l fi sfătuit, și de acea dată, celălalt mare anticomunist pe nume Țoiu (autor al cărții **Moartea în pădure**, variațiune pe tema **Vânătorii de lupi** a lui Petru Dumitriu, mult-prețuitul) ? *Așa* l-a sfătuit alt bun prieten al său: D.R. Popescu, președintele ales... de Ceaușescu al Uniunii Scriitorilor ? Ori poate a tras cu ochiul la Breban: acestuia fiindu-i indiferentă "funcția politică a d-lui general de Securitate, Pleșiță" - dacă-i favoriza o viză de călătorie (lui, "exilatului cu dublă cetățenie și pașaport german")?

N. Manolescu, dându-mi replica, a folosit ticuri mentale proprii activiștilor de partid lucrând pe ogorul literaturii. Nu a ținut seama că eu, nici când mă aflu în România, nu eram de-al lor (și, atenție, pe-atunci ei fiind "cei buni"). Nu și-a dat seama că nu îl pune la punct pe Dimisianu ori pe Eugen Barbu, pe Iorgulescu ori pe Ungheanu - cu toții de-ai lui, chiar făcând

parte din alt grup, din altă gașcă. Eu, indiferent de valoarea sau nonvaloarea prozelor mele, spre deosebire de el și de-ai lui, sânt un om liber, gândesc liber, iar în libertatea mea, folosesc, în gând, în vorbă, în scris adevărul - cel de care N. Manolescu și ai săi colegi de breaslă se tem ca dracul de tămâie ; adevărul pe care într-atâta l-au incifrat, l-au codificat, l-au năclăit, l-au amețit, încât acum, la bătrânețe, nici nu-l mai percep.

Astfel - nu altfel - judec jalnica replică dată mie în 22...

Dacă îmi va cere dovezi în sprijinul afirmațiilor (cele contestându-i inteligența) nu voi face decât să repet ce s-a publicat în volumul **Scrisori întredeschise**, Familia Oradea, 1995 :

- Nu a fost deloc un semn de inteligență din partea lui N. Manolescu - ba chiar dimpotrivă - publicarea, în primul număr liber al *României literare* (28 decembrie 1989), a unei cronici la volumul din BPT al Anei Blandiana, cea interzisă vreme de nouă luni ; nici, în numărul din 6 ianuarie 1990, scoaterea la iveală a cronicii la V. Em. Galan - ce să mai vorbim de reabilitarea (în două numere consecutive) a Canaliei Canale purtând numele civil Petru Dumitriu. *Astfel de scrieri se aflau în sertarul scriitorului (nemembru de partid) Manolescu? Aceasta să-i fi fost "tăcerea (sub comunism) elocventă" cu care se laudă ? Să ne mai mirăm că nemembru în chestie a negat importanța și "utilitatea" samizdatului în România (pretinzând că, la noi, tot ce a fost de valoare a fost publicat) ? ;*

- să fi fost un semn de inteligență apărarea, în fața lui O. Paler, a programului exclusiv culturalist al *României literare*?

- semn de inteligență : interviul luat lui Iliescu ?; dar cronica binevoitoare la o carte de box a lui Jacob Popper, cunoscut și prin faptul că îi denunțase Americanilor pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca, vinovați de... "conivență cu legionarii" ?; semn de inteligență să fi fost publicarea "dosarului de securitate" al lui Voican - pe de o parte, fals grosolan, pe de alta: piatră aruncată în grădina "adresantului" - iar ca încoronare a stupidității-inteligențe, în *chapeau*-ul de prezentare să apară următoarea oroare :

"Cititorii vor putea afla, cu această ocazie, cum funcționau unele din mașinăriile *repressivei instituții ceaușiste* (subl. mea, P.G.)..."

...ca și cum ambii săi părinți : Sabina și Petru Apolzan ar fi fost arestați, umiliți, chinuți, în anii 50, de... "Securitatea ceaușistă" și nu de Securitatea pură (sic) și dură.

- În fine : semn de inteligență să fi fost tăcerea lui Manolescu (deci și a *României literare*) în legătură cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca, părinții săi spirituali, cei ce l-au apărat, l-au susținut, l-au justificat, l-au acoperit cu autoritatea lor chiar și atunci când el o lua razna cu "nediscriminarea - decât estetică" și comitea nikisme dintre cele mai puturoase (precum plecăciunile în direcția lui Popescu-Dumnezeu, precum frecventarea casei lui Gogu Rădulescu - dealtfel în bună companie : Blandiana, Dinescu, Ornea, Buzura, Dimisianu, Zăciu)? Au trecut doi (și dacă trei?) ani de directorat până când Manolescu a catadicsit să publice dialoguri cu ei, angajate... de Gheorghe Grigurcu, excelent, însă colaborator extern...

Iată cum funcționa aiuritoarea "nediscriminare - decât estetică". Erau luați în seamă - în *România literară* !- criminalii Iliescu și Voican, nulitățile Edgar Reichman, Jacob Popper, colaboraționiștii Miloș, Uscătescu, Petru Dumitriu, Paul Dimitriu - dar nu Monica Lovinescu ; nu Virgil Ierunca - și în nici un caz Ion Negoitescu.

În încheiere, Nicolae Manolescu scrie :

"(...) radical și intratabil cum se arată a fi dintotdeauna, domnia sa

(vorba fiind de domnia-mea - nota mea) este un excelent polemist, dar nu cred că va fi vreodată și om politic”.

Dezolat : am să-l contrazic încă o dată pe N. Manolescu :

Nu, nu sânt măcar modest polemist, darmite unul excelent ; și în română termenul vine din greacă și se referă la război ; la înfruntare. Or războiul-înfruntarea (ca și amoriul) se face numai în doi. Când unul zbiară, urlă, “înjură”, iar celălalt, vizatul, tace șapte ani, iar când deschide gura, vorbește despre orice și (despre) contrariul, dar nu răspunde la interpelări...- asta nu este polemică, iar înjurătorul, cel care a urlat adevăruri, nu poate fi polemist;

Nicolae Manolescu nu crede că voi fi vreodată om politic (în accepția sa)... Foarte bine, nici nu era nevoie de credința lui : textul de renunțare la candidatură înmănat lui de Gabriela Adameșteanu - întru documentare și... adnotare - îl devansase, stătea dovadă :

Cine mai renunță, azi, chiar și la iluzia de putere ?

Încă în vara anului 1990 am aflat ce înșelege N. Manolescu prin politica cea detestată de el, respinsă, chiar negată până cu un trimestru în urmă, când devenise director al *României literare*:

Excluderea cu desăvârșire a moralei din intenții, din fapte; din cuget, din simțiri.

Știu, din declarațiile făcute presei, care este omul politic pe care îl imită (fiindcă de admirat, îl admiră pe Maiorescu) : Guță Tătăreanu, cel mai lipsit de caracter, de coloană vertebrală dintre mult prea-numeroșii imorali/amorali politicieni români. Eu, naiv, ca om nepolitic ce sânt, cred în continuare că... “alianțele de circumstanță, compromisurile în politică” (am citat iar din N. Manolescu, recitez : “despre care nu cred că este potrivit să polemizez - aici și acum” - cum să fie potrivit, aici-acum ?) sunt acele rele necesare, la care adevărații oameni politici recurg numai în ultima instanță, numai în disperare de cauză - în nici un caz nu-și fac din ele program.

Or Manolescu, înainte de a fi aflat că, **firește, nu poți face politică numai cu morală, dar să faci politică fără morală...** nu este posibil - se arată sigur și răspândește cu siguranță de sine printre analfabeți și printre orbi *indiferența etică*. Eu nu cred în această „doctrină”. Ba sânt, “radical, intratabil, dintotdeauna” (ultimul citat din N. Manolescu) împotriva unei astfel de monstruoziități a gândirii.

Doamnă,

Mulțumindu-vă cu anticipație pentru publicarea acestui text în 22, vă salut,

Paul Goma

*) Desigur, pentru că mulțumisem cu anticipație, Gabriela Adameșteanu a refuzat să publice textul de mai sus. Motivînd lipsa de spațiu...

*

12 noiembrie 1996

A T R E I A (...)

Am început a-l “înjura” pe Nicolae Manolescu (în presă, negru pe alb, ca să rămână) numaidacă după inadmisibilul, de neiertatul interviu luat lui Iliescu în urma Întâieii Mineriade (publicat în *România literară* din 5 iulie 1990). Cronologic, el a fost al doilea - primul : Buzura - dintre, dacă nu prietenii, atunci, hotărît : nedușmanii care, după decembrie 1989 au adoptat un comportament de neînțeleș (pentru mine, naivul). Am crezut, o vreme că legitimarea lui Iliescu - prin *România literară* - fusese o gafă : în “vârtejul

revoluției” mulți oameni ce purtau capul sus, pe umeri și l-au desșurubat și și l-au pus sub cur. Am aflat mai apoi chiar din gura interesatului, mai vârtos din faptele sale că spălarea de sânge a lui Iliescu fusese, nu o omenească “scăpare”, ci demers lucid: nu Iliescu i l-a sugerat, ci Manolescu i-a solicitat lui Iliescu interviul obținut prin inevitabilul și eternul cenzor Z. Ornea.

Două categorii de reproșuri i se pot face lui N. Manolescu :

1. *faptele* (iar la scriitor, scrisul este faptă) : interviul amintit, călătoria în Coreea (cu același Iliescu), atitudinea față de părinții săi spirituali Monica Lovinescu și Virgil Ierunca : abia după scandalul provocat de noi, în urma cronicii bahluvioase a lui Pruteanu a catadicsit să scrie despre **Unde scurte** (în februarie 91- cum anume ? altă măgărie), ocupat fiind cu cronicile la Galan, Petru Dumitriu, Jacob Popper și alte lumini ale literaturii române), abia după trei ani *România literară* a publicat un dialog cu ei - dar al lui Grigurcu ! ; afirmația repetată: “noi, în România, nu am avut samizdat - și nici n-am avut nevoie, fiindcă la noi a fost publicat cam tot ce era de valoare”;

2. *informațiile despre sine*, furnizate presei ori scrise de mâna sa - de acestea mă ocup, aici :

a. Nu mai departe de 18-23 sept. 1996, în nr.-ul 38 al săptămânalului 22, replicând textului meu **Către compatrioți**, în care anunțam renunțarea la candidatură, Nicolae Manolescu a pretins că el nu a scris decât *două* cronici la cărțile lui Dumitru Popescu-Dumnezeu. Firește, nu-i reproșasem *cantitatea*, ci existența (fie și a uneia singure), ca certificat de scriitor acordat celui care a fost călăul ceaușist al scriitorimii. După apariția “polemicii”, un manolescolog mi-a comunicat, printre altele : “N. Manolescu a scris, în fapt, patru cronici despre Popescu-Dumnezeu”- asta pentru că tot nu era vorba de numărul lor - deci a mințit și atunci când mă combătuse...;

b. cu același prilej, Manolescu a susținut că volumul scris în colaborare cu Dumitru Micu, publicat în 1965, **Literatura română de azi 1944-1964** nu este proletcultist, cum afirmasem eu. Foarte bine: autorul nu poate accepta că a scris un volum de rușine - însă prin asta nu minte : *se* minte și el, ca omul;

c. în vara anului trecut (1995) PAC a lansat o broșură de propagandă semnată de B. Brătescu și C. Chețan, intitulată **Totul despre Manolescu**.

Excelentă ideea de a prezenta, negru pe alb, “totul despre Manolescu” - în fine, ceea ce se cade să știe atât susținătorii cât și adversarii politici.

Neîndoios, informațiile biografice, interpretarea lor provin din gura interesatului. Câteva din acestea sunt **momente istorice**, iar N. Manolescu și, pe urma lui, broșuriștii, le falsifică :

I. Întâiul capitol, întâiul paragraf, pagina 7 - citez :

“Primele manifestații de solidaritate ale studenților timișoreni cu colegii lor maghiari”...

Aici ar trebui să fie vorba despre un eveniment foarte important, să-i spunem, riscând emfaza : **Momentul 1956**.

Or N. Manolescu, prin broșurezii săi, pe de o parte evită - și în timp și în spațiu - de a vorbi despre **Evenimentele din Octombrie-Noiembrie 56**, în general (ca să nu mai vorbim de specialele românești), ei amintesc doar de... “decembrie 56”, apoi sar tocmai la “septembrie 57” cu o grație tipică viitorilor rezistenți prin cultură și nemembri de partid - aceasta fiind calitatea de căpătâi a broșurizatului.

Care este aici adevărul pe care N. Manolescu îl falsifică ?

În toamna lui 1956, deci în toiul Revoluției Maghiare, N. Manolescu era student la București. Pentru a justifica (cine-i va fi cerut-o ? nemebria de partid?) *neparticiparea studentului Manolescu la mișcările studentești* (și)

din București, broșurioșii fabrică “adevăru” potrivit căruia... **numai studenții de la Timișoara s-ar fi raliat Revoluției Maghiare !**

Lucrurile stau altfel, modul în care N. Manolescu măsluiește un **adevăr istoric** fiind lamentabil. Câtă vreme nu exista perspectiva candidaturii la președinție, lui Manolescu puțin îi păsa de faptul că în nici un **Moment** nu se aflase acolo unde ar fi trebuit să se afle, ca (viitor) director de conștiință : nici în **1956**, nici în **1968** (voi reveni), nici în **1977** - și, desigur, nici în **1989**. De fiecare dată a... evitat, a ocolit - când nu a pur și simplu fugit. Ca să preîntâmpine o eventuală întrebare a cuiva care știe ce s-a petrecut în 1956, în România și în București, N. Manolescu i-a pus pe broșurnici să scrie că... doar timișorenii se mișcaseră - și ce era să facă bietul student bucureștean Manolescu Nicolae : să ia trenul, să se ducă tocmai la Timișoara - de acolo să se solidarizeze cu Ungurii ?

Această becnisnică manevră, doar pentru a încerca să măture sub preș un adevăr istoric : ei bine, oricât li s-ar părea de ciudat dezertorilor de totdeauna, au avut loc mișcări studențești, soldate cu sute de arestări și la București iar dacă el n-a știut atunci, în 1956 (cum “n-au știut” nici I. Vianu, nici Matei Călinescu, în **Amintirile lor în dialog**), a aflat cu siguranță după 1964, de la noul său prieten, Al. Ivasiuc. Or pentru că avea “la fața locului, evenimente” (și ocazii de solidarizare cu Ungurii), studentul bucureștean Manolescu a luat trenul de... Râmnicu-Vâlcea, ca să se pună la adăpost, la bunici, până la așezarea lucrurilor, adică până ce Securitatea își va fi făcut plinul de studenți arestați, apoi de studenți exmatriculați (printre exmatriculatori aflându-se și “interlocutorul” său preferat : Iliescu) ;

II. Al doilea capitol, primul paragraf, pagina 10 - citez :

“Nu l-au convins nici în 1968, după invadarea Cehoslovaciei, când faimosul discurs antisovietic al lui Ceaușescu a determinat aderarea la partid a celui de al doilea val de scriitori Goma, Ivasiuc, Bănulescu, Breban”.

Și aici este vădită falsificarea informațiilor, pentru a trafica și semnificația propriei... biografii. Încep cu primele :

- “Nu l-au convins...” - cine să-l fi convins : comuniștii ? ; să facă, ce : să intre în partid ?- **dar în august 1968 nu comuniștii i-au “convins” pe români să intre în partid, ci Românii, vrînd să intre în Brigăzile Patriotice, i-au determinat pe comuniști să-i primească (în partid - ca să aibă dreptul la arme) pe loc, fără nici o amânare ;**

- discursul lui Ceaușescu provocat de invadarea Cehoslovaciei nu a fost “antisovietic”- de unde a scos Manolescu asta ?, ca om de litere trebuie să fie și om de cuvânt în ambele sensuri: **discursul (“de la balcon”) era patriotic: îi chema pe toți Românii să apere România - de ruși, firește, nu de... “sovietici”;**

- în august 1968 au cerut să intre în *Brigăzile Patriotice* și un număr de scriitori (*majoritatea : nativi din Basarabia*), cum însă nu se încredințau arme decât membrilor de partid, au făcut cerere de intrare (în partid) și : Mariana Costescu, A.D. Munteanu, Paul Schuster, Păunescu, Ivasiuc, Goma - dar nu Bănulescu, nu Breban.

Ce a făcut în acest **al Doilea Moment (1968)**, N. Manolescu?, tot la Râmnicu-Vâlcea a stat ascuns ?; ori și-a dat coate și a glumit pe seama “stupizilor”(așa cum avea să facă și pe timpul celui de **al Treilea Moment**, cel din februarie 1977, “când cu drepturile omului”), dimpreună cu Breban și cu Bănulescu - aceștia fiind **veterani în partid** - și pe care el îi include abuziv - și diversionist - printre “cei din 22 august 1968”?

De ce atâtea minciuni? Ca să apară acum (în 1995-96) ca un “înțelept”

în 1956, în 1968, în 1977, în 1989 ? Când el nu a fost decât un oarecare, un mărunțel, un fleac, un jalnic, un tiriolic, un minabil prudent (iată, nu am rostit cuvântul aflat pe buze !...).

Dacă N. Manolescu se simte atât de neprihănit - în biografie ca și în bibliografie - **de ce atâtea eforturi de a se justifica** ? Nu-i ajunge că nu a fost membru de partid, cum atât de convingător îl prezenta Monica Lovinescu, știind Domnia Sa de unde va fi știind că aceasta singură "calitate" îl dispensează pe Niki de... normalitate morală ?

Nu doar pentru că eu am fost membru de partid (dintre cei de la 22 august 1968), sânt nedumerit de încrâncenarea cu care N. Manolescu, în lipsa unei normale, verticale coloane vertebrale (dacă nu are organ pentru etică), umblă cu fleacuri, cu găinării, cu brașoave prin care trafichează fapte istorice, evenimente - orice-ar crede el, cunoscute măcar de încă zece persoane (ca de pildă... consimțământul pe care și el, membru al Consiliului, și l-a dat la excluderea mea din Uniunea Scriitorilor în aprilie 1977 - *pe când eram arestat*). Toate compromisurile încheiate, toate porcăriile făcute apropiatilor, toate minciunile spuse, scrise nu i-au servit la mare lucru (sântem după primul tur de scrutin dezastruos pentru "politica" lui). A pierdut, nu pentru că ceilalți ar fi fost morali, ci pentru că el și-a făcut din imoralitate: doctrină.

Mărturisesc : în ciuda modului în care-l recomandam (în textul de renunțare la candidatură - ca pe cel mai... puțin nerecomandabil candidat al opoziției), regret că N. Manolescu nu a izbutit în alegeri. (...)

Vineri 16 septembrie 2011

Una din cele mai grele nopți.

M-a consolată cartea lui Petru Ursache : **Omul din calidor**, (350 pagini, la editura la Eikon, coperta, poate și ilustrații de Ștefan Arteni - de sub bagheta Magdei cu același prenume) - anunțată a fi în tipografie.

Sunt nemulțumit că bolile nu-mi îngăduie să mă bucur ca cât aș vrea - poate și merita. Acum este ora 10 dimineața, după un duș... intensiv, am să mă culc în așternuturi curate, în cearceafuri, fețe de pernă curate - cred că voi fi ceva mai treaz peste o oră-două de somn adevărat. Atunci voi lăuda, nu doar pre Domnul (Ursache) ci și pe Magda și pe Arteni, pe...

Apoi voi extrage din volumul nepublicat de Curtea Veche alte texte și le voi trece aici, în jurnal.

*

Paris 15 iunie 1998

Domnule Liiceanu,

Se împlinesc 8 (opt) ani de la *dispariția* cărții mele de mărturie despre anul 1977, **Culoarea curcubeului**.

O citiseți în traducerea franceză (**Le Tremblement des Hommes**), în timpul vizitei pe care mi-ai făcut-o la Paris, prin 1984, împreună cu Andrei Pleșu, avuseseti cuvinte bune despre ea. După evenimentele din decembrie 1989, când ai devenit director al editurii Humanitas mi-ai cerut permisiunea de a o tipări.

Ai publicat-o cu puțin timp înainte de ceea ce a rămas ca *Întâia Mineriadă* (13-15 iunie 1990), iar primul exemplar (împreună cu celălalt volum : **Gherla**) mi-a parvenit prin poștă în 18 iulie.

Nu mai repet, aici (în alte părți - da) "aventurile" acestei cărți (**Culoarea curcubeului**) care, după apariție... a dispărut din librăriile bucureștene, iar în Transilvania, în Moldova, în Banat nici nu a fost distribuită. Deasemeni nu mai repet - aici - întrebările pe care ți le pusesem, la întâlnirea de la Aix-en-Provence, din octombrie 1990, în legătură cu zvonurile din țară, dar și cu ceea ce scriau, negru pe alb, cronicarii, anume că acest volum nu se găsește pe piață (nu pentru că s-ar fi epuizat, dar nici nu apăruse în librării).

La care mi-ai răspuns că o fi "o problemă de difuzare"...

Te-am crezut - și ce rău am făcut ! Vreme de mulți ani : 1990, 1991, 1992, 1993... Apoi am aflat, din presa românească : trimiseseseși la topit cărți, printre care și **Culoarea curcubeului** - *cea care de la... apariție nu se găsea în librării : pentru că nu fusese distribuită.*

Constatînd că la multele mele întrebări - scrise, prin intermediari - nu răspunzi, am publicat acea scrisoare către Liviu Antonesei, în *Timpul*. Replica D-tale - și, surpriză !: a Gabrielei Adameșteanu - nu a întârziat.

În loc să răspunzi, să divulgi "taina" **Culorii curcubeului**, D-ta (întâi în *Timpul*, apoi în 22), m-ai acuzat de calomnie.

Bine-bine, te-am calomniat, când te-am acuzat că ai trimis la topit cartea mea de mărturie despre Anul 1977, **Culoarea curcubeului** - dar care era **adevărul** ? Nu l-ai dezvăluit niciodată. Nu l-ai scris nici în acel text, nu l-ai spus nici mai târziu. În schimb i-ai pus pe Buduca, pe D.C. Mihăilescu, pe Pruteanu să mă atace pentru că...te-aș fi comparat cu Răutu !

Am mai spus, răspunzîndu-i lui Buduca : dacă aveam de gând să te compar cu cineva dintre *aceia*, nu m-aș fi oprit la Răutu - ci la Suzana Gâdea. Să-mi pară rău că nu am făcut-o ?

Nu mă interesează prin ce mijloace, manevre, șantaje i-ai câștigat de partea D-tale pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca, obligîndu-i să... opteze ! Ce tristețe : Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, veghetorii est-eti-cei, să aleagă între porunca a 12-a ("Să nu distrugi cărți !") și... un editor (distrugător de cărți). Mă interesează că astfel ai distrus și o prietenie pe care D-ta, ca "rezistent-în-munți" (la Păltiniș, cu Noica, cu Plămădeală și cu alți culturaliști-curați) nu aveai cum s-o realizezi - de aceea nici n-ai respectat-o.

Acum, după opt ani, a venit momentul să spui adevărul : ce s-a întîmplat cu volumul **Culorile** (sic !) **curcubeului**, apărut la sfîrșitul lunii mai 1990, la editura Humanitas ?

Știu că îți vine greu - ai mințit o viață întreagă, n-o să înveți acum, la bătrînețe să faci contrariul - dar consimte, totuși, la un efort teribil și spune, în sfîrșit, adevărul :

*Ce s-a întîmplat cu cartea mea, **Culoarea curcubeului** ?*

Te asigur : nici mort n-ai să scapi de răspuns.

Nu pentru că ar fi vorba doar de cartea mea - ci pentru că ești român, iar Românii nu au cărți. Or *D-ta, om de carte și scriitor român, ai distrus cărți.*

Să nu vii cu argumentul "imperativelor economice": l-ai mai folosit în "răspunsul" din revista 22. Recunoaște : riști să repeți o prostie.

Aștept - cât o fi (dar va fi o așteptare activă).

Paul Goma

P.S. Un prieten editor îmi scrie : "În România operează o prevedere economică

după care «trimiterea la topit» a unui tiraj (se zice: stoc comercial) e interzisă ; operațiunea contabilă de scădere a valorii mărfii produse (pentru care impozitul pe profit s-a plătit la ieșirea din tipografie) este imposibilă”

O să vedem în curând. P. G.

*

1997

VECHI ȘI NOUĂ generalități

În lunga și, după cum se constată : inutila mea activitate de militant pentru drepturile omului, apoi de activist cultural în echipa Monicăi Lovinescu, am fost silit în multe rânduri să țin cursuri de alfabetizare - în scris, prin periodice - pentru iubiiții noștri compatrioți. Rezultatul acestor strădanii ? Zero. Românii cărora, în principiu, le erau destinate “lămuririle” (în cele mai multe cazuri : la cererea lor, insistentă) nu de ele aveau nevoie. Abia acum, la șapte ani după 1989 am înțeles de ce anume aveau nevoie Românii de pe ambele maluri ale frontierei (din interior ca și din exteriorul geografic al țării). Pentru ei am fost - și ce păcat că nu mai sântem!, ne căinează, tot ei pe noi...- paznici, străji, carauale, al căror rol nu este, ca la comunitățile europene, de a veghea asupra liniștei oamenilor și a protecției bunurilor, strigând, ritmic, în nopțe, că totul e bine, că oamenii-buni pot dormi în pace ; ci din aceia ca pe la noi, prin spațiu (firește, carpatin) : și ei strigă, ritmic, în nopțe, că totul e bine, însă adormiții înțeleg din mesaj altceva (decât europenii) : că ei, carpatinii pot dormi în pace până la Judecata de Apoi - doar există fraieri care s-au însărcinat să răcnească în pustiu (1 noptii). Nu contează ce comunică aceia, prin strigăt (chiar dacă ar anunța alarmă, adormiții nu s-ar sinchisi : de ce s-ar deranja, tot nu depinde de ei, nimica : apa trece, pietrele dorm) ; contează că există, potrivit unei tacite împărțiri a sarcinilor : unii cu sapa, alții cu, zi-i pe nume, cultura; unii cu ponosul, alții cu certificate-de-revoluționar. Contează că avem și noi, cum bine-a zis-o Nemuritorul : faliții noștri.

Am mai scris : prin 1984, când nu era disident (la Tețcani), nici ministru (al culturii lui Roman), Pleșu îți exprimase fierbinte dorința ca exilații să rămână, în continuare, mranita pe care să se binedezvolte vajnica și interioara noastră cultură. Se vede că de pe atunci (și dacă din copilărie ?) Pleșu avea o mult mai justă optică despre lume și viață decât noi, ofensații de a fi fost tratați de mranita autorele minime morale dădea o încărcătură cu totul nobilă (bălegarului amestecat cu resturi vegetale : cine mai este fertil în ziua de azi ?...); și mai cu seamă extrem de utilă - firește: interiorilor soioculturalnici.

Chiar dacă Pleșu i-a inclus nominal pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca în sentimentul românesc al mranitei, eu nu-i socotesc printre faliții unei nații de *șmecheri* (ciudat : acest cuvânt emblematic nu ne vine din turcă, nici din greacă - nici măcar din țigănească - ci din germană). Cu mine însă fac ce vreau, deci recunosc : am fost *fraierul* de serviciu (ca un făcut : alt germanism!) de care aveau nevoie ai noștri ca brânzii, să le păzească somnul mioritoș - după această autocritică - abia schițată - mă întorc și zic:

În multe rânduri a trebuit să explic, ba chiar să fac și desene pentru uzul celor cu piepturi (piepți ?) de aramă, ca să priceapă noțiuni simple (s-o cred eu!), elementare (iluzii, monșer, iluzii) ca *disident*, *samizdat*, *drepturile-omului*, *literatură de sertar*, *exil*, *mărturie*, *caracterul de martor al scriitorului...*

Neavând înclinații pedagogice, fiecare “lecție” îmi cerea eforturi însemnate ; cum visul vieții mele nu era deloc să scriu astfel de “materiale” - nu aveam măcar o rubrică fixă la Europa liberă, iar pâinea (mai albă, mai puțin albă) mi-o câștigam în alte părți, cu mijloace neintelețuale (ba de-a dreptul

zugrăvești) - se înțelege : nu tragerea de inimă, nici conștiința că fac o mare ispravă (patriotică, de pildă) mă animau, ci doar simțământul că fac ceea ce trebuie să fac - și fac ceea ce ar face oricine altul aflat în locul meu...

Ce eroare ! Românii alcătuiesc o comunitate de ne-fraieri - am putea spune : una compusă în exclusivitate din poeți și din șmecheri. Nici măcar nu am scuza inocenței : totdeauna am fost conștient de actele mele; deci de erorile mele. O spun însă din capul locului : faptul că am înțeles (târziu - mai bine așa, decât niciodată) că tot ce am făcut “pentru alții” a fost pierdere de timp, de energie, de sănătate ; neglijare a propriei familii, a propriilor interese ; operațiune de urcare în pod a nucilor cu furca și a soarelui cu banița - nu înseamnă că, urmare a constatării eșecului, aş regreta vreunul din actele făcute (sau, în termeni de Securitate eternă : comise).

Nu : nu regret nimic (fiindcă niciodată nu mi-a trecut prin minte că merit răsplătă pentru faptă). Dacă ar fi să mă aflu în același punct de pornire, așa face (comite) exact aceleași (de neiertat) erori - atât că, de astă dată aş pretinde, vorba aceluiași: «Să știm și noi...»

Părinții mei au fost învățători, mama “specialistă la clasa-ntâia”, deci cunosc și strădaniile lor legate de alfabetizarea adulților. Însă nu mi-i aduc aminte să-i fi auzit plângându-se de dificultăți, altele decât ale vârstei “elevilor”: omul-femeia, la treizeci-patruzeci de ani nu mai are disponibilitatea din copilărie - ar mai fi fost cea legată de cazuri : fiecare sat avînd undoi întârziati, săraci cu duhu’... - cu aceștia, nimic de făcut. Apoi : firește, eram la curent (prin ei) cu fenomenul natural al uitării : dacă alfabetizatul nu repetă-repetă-repetă litera ori cuvântul învățat, uita. Ce se întâmpla însă cu cei ce, până în decembrie 1989, ascultau Europa liberă, Deutsche Welle, BBC, RFI ? ; ca (și) cu cei din exil care citeau în periodice câte un text de explicare a unor noțiuni, fenomene ca cele enumerate mai sus (disidență, samizdat, exil, etc.)? Întrebarea, din dramatică, devine tragică : ce se petrecea cu persoanele care aveau între mâini o anume carte (firește, nepermisă): o citeau, o, eventual, discutau cu prietenii - dar după aceea (acest după măsurîndu-se în luni, săptămâni), uitau ce citiseră, ce aflaseră ?

Desigur, nu vorbesc de masele largi, nici măcar de cele... restrânse ale intelectualității (la români!); ci de elita elitelor cuvântului : scriitorii, universitarii. Încă o precizare : îi am în vedere pe cei avînd, în 1989, sub 40 ani.

Să nu fi fost informat - într-un regim totalitar-polițienesc : ar fi/a fost, vai, normal (de nedrept). Numai că, în același regim (ba, într-o perioadă și mai dură, fiindcă ceaușismul a cunoscut, totuși, o ameliorare în materie de permisiune de informare), alți oameni, dacă voiau să se informeze - se informau.

Iată : între 1965 (când am ieșit la suprafață) și 1977, când am plecat din România existau puține cărți, reviste occidentale. Însă dacă voiam Pasternak, Orwell, Soljenițin, Zinoviev, Hanna Arendt, Djilas (ba chiar și Cioran - pe atunci ne-recuperat de Radu Florian, nevalorificat de Casa Scînteii), în două zile, în două luni - tot îl aveam ; dacă era vorba de o carte “de copiat”, o împărțeam în fascicole, distribuite între mai mulți copietori (apoi un legător de încredere re-lega cartea). Un text pentru a cărui obținere ai trudit atâta, pentru a cărui păstrare... ai tremurat atâta și pe care l-ai discutat cu prietenii - acela nu se uită !

De aceea am fost, nu doar uimit, ci de-a dreptul agresat, după decembrie 89, când am cunoscut persoane extrem de simpatice (și mai ales tinere!), ce-și exprimau dorința de a scrie “ceva despre disidență”, dar - la vârsta lor de 30-35 ani și o bună pornire de carieră de universitari - nu știau, practic, nimic

despre... disidența aceea, nici măcar nu auziseră discutându-se în familiile lor (de universitari, de scriitori, de jurnaliști - de prelați). Când, după câteva bune ore de discuții, am pus întrebarea care-mi stătea pe buze :

«Bine, dar cum de n-ați citit Soljenițin, Conquest, Kohout, Aron, Fejtő, Vaculik, Amalrik, Patocka,)?», răspunsul mi-a sosit ca o palmă peste gură :

«Dar ce : credeți că astea (volumele și autorii despre care vorbeam) se găseau la fondul public de la biblioteca noastră ?»

M-am legănat cu speranța că primul vizitator va fi fost o excepție, deci și ultimul - care-mi comunică : în fondul public al bibliotecii universitare din Cluj nu se află nici Patocka, nici Arendt, nici Hrabal, nici Brodski, nici Milozs, nici Soljenițin... «Nici dumneavoastră, dacă asta ați vrut să aflați»...

Mi-ar fi făcut plăcere să știu că și volumele mele editate în Franța, în Germania, în Olanda, în Suedia, în Italia, în Anglia - există în rafturile bibliotecii clujene - vorba cuiva : «Ce, ar fi stricat ?» dar... Dar, din păcate și al doilea vizitator și al șaselea a(u) dovedit același interes pentru o viitoare “lucrare despre disidență” și, simultan, aceeași betonată ignoranță în informare.

O culme a... insolenței (fără voie) : cu toții îmi spuneau, convingși fiind că îmi fac o nesfârșită plăcere :

«Cărțile dumneavoastră ne-au fost abecedar : am învățat din ele totul»

Mă aflu într-o situație cu totul jenantă : persoana cea tânără și intelectuală - și talentată - din față mă flata, ceea ce nu suport; însă o făcea cu franchețe, deci ar fi trebuit să trec peste jena resimțită și să... prețuiesc, atât sinceritatea, cât și sânguința întru informare. Așa va fi fost, însă mai era ceva care nu stătea ca lumea pe lume. Drept care, profitând de ascendentul de vârstă, puneam câteva întrebări :

«Ați afirmat că ați aflat din cărțile mele, totul-totul - ca din abecedare...

Numai că nu se poate să fi fost eu primul - și ultimul! - care a scris despre închisori, despre securitate, despre colectivizare - au mai scris și alții ...»

Răspunsul venea ca tras la indigo :

«Bine-nțeleș că l-am citit și pe domnul Ierunca cu **Fenomenul Pitești!**»

Aveam nevoie de secunde bune, ca să reurc în șa.

«Presupun că întâiele știri despre reeducarea de la Pitești le-ați avut prin Europa liberă, unde Ierunca a prezentat și propriul său eseu, ca postfață la volumul meu **Gherla** (în 1976), apoi la **Patimile după Pitești**, în 1981...»

Un zâmbet jenat (și el, copie conformă) :

«Vorbiți de '76, de '81... Uitați că eu sânt născut în '57 - de unde să știu ce se petrecea înainte de a mă naște...?»

«Dacă-i pe-așa», încercam să glumesc, «eu, deși născut în 1935, știu ce se petrecea în 1918, în 1916, în 1914... și în 1859, în 1848, în 1812...»

«Aveți o memorie bună, dar eu... Și eram prea tânăr, ca să înțeleg...»

«În '76, când se transmitea **Gherla**, aveți 19 ani ; 20 ani când a fost Charta '77, iar când s-a transmis **Patimile**..., aveți 24 ani».

«Dacă dumneavoastră credeți că stăteam să ascult...» - ajunsese să cunosc atacul fără justificare, contraatacul fără provocare. «La noi în casă nu se prea asculta Europa liberă... (nu *prea* avea timp, nu *prea* avea aparat, programul de emisie era *cam* în contradicție cu al său, de student, apoi de asistent, apoi de conferențiar...). Eu vorbesc de cărțile apărute la Humanitas...»

Tușeam, mai făceam un metru - pe brânci, ca la război :

«Vreți să spuneți că ceea ce ați aflat - ați aflat acum, pentru întâia oară din cărțile publicate în vara anului 1990, **Gherla** și **Culoarea curcubeului** ?»

«Și **Fenomenul Pitești** al domnului Virgil !», eram sever corectat de riguroșii vizitatori.

Ce să fi făcut, cum să fi reacționat ? Nu eram deloc măgulit de asigurările vizitatorilor : anume că din primele două cărți ale mele (publicate în România în iunie 1990) luaseră la cunoștință de... ABC. Ba eram de-a dreptul ofensat când aflam din gura unor vizitatori, ori din scrisul unor noi prieteni epistolari că, deși dintr-o familie de prelași greco-catolici, martirizași de comuniști, nu auziseră în casă vreun cuvânt despre închisori, deportări, execuții, persecuții - "până la revoluție"; când aflam din gura alteia că, deși fată de țaran dintr-un sat din apropierea Gherlei, nu știuse ce se petrecea acolo, nici măcar că exista o închisoare - "până la citirea cărții **Gherla**"...

Dumnezeu mi-e martor : aș fi vrut din toată inima să cultiv relații de colegialitate, de prietenie cu acești oameni de bună credință, de bună calitate, de o bună formație intelectuală - buni poeți, buni esești. Dar...

Dar, fără voie, îi comparăm cu generația mea : la Sibiu în perioada 1946-52 nu exista și o închisoare trist celebră, (ca cele la Aiud, Suceava, Jilava, Gherla, Pitești, Sighet - și alături, cea de la Făgăraș), însă noi, elevii - ceea ce însemna : toată lumea - știam tot ce se știa despre cumplita Securitate (având sediul lângă liceul de fete) ; deasemeni știam tot ce se știa despre partizani ; despre întâiele sate colectivizate ; anul școlar 1952-53 l-am făcut la Făgăraș (după eliminarea de la Sibiu) : știam tot ce se știa despre partizani, despre arestări, despre Canal, despre minele de plumb, despre... Cetatea Făgărașului. Nu numai că știam, dar și discutam între noi - chiar între fete și băieți, când ne plimbam și ne sărutam în parcul din jurul cetății-închisoare. Cunoșteam și amănuntul cunoscut de tot Făgărașul : profesoara noastră de rusă - o basarabeancă de o rară distincție și ținută - era soția maiorului Patrichi din Serviciul de Contrainformații, deținut de mulți ani chiar în Cetate, iar soția cu mama ei și cu fiica locuiau... vis-à-vis - urma s-o aflu din chiar gura maiorului în iarna 1957-58, (aveam să și scriu acest episod, în **Ostinato**), la celula 12 de pe-a-ntâia din Jilava unde mai era un deținut devenit peste decenii - și, vai, postum - celebru : scriitorul I. D. Sîrbu...

Ce li se întâmplase Românilor, în doar o generație (vizitatorii mei fiind născuți între 1955 și 1970 îmi puteau fi copii, dar nepoți, ba) ? Desigur, în acest secol blestemat generațiile s-au succedat după legi obscure - ceea ce nu mă împiedecă să mă întreb: întrucât generația mea a fost diferită de cea a copiilor mei? A fost doar o acumulare cantitativă de frică - ori s-a petrecut o mutație calitativă ce i-a altfel modelat pe "tinerii din ziua de azi"?

Am mai spus : tare aș fi dorit să leg relații de prietenie cu vizitatorii - îmi spuneam, prosteste : "Nimic nu ne desparte" - ceea ce era adevărat, însă tot atât de adevărat era și : "Nimic nu ne unește"...

Dacă nu s-a putut (cu două excepții), aceasta s-a datorat și... faptului că acești tineri intelectuali doritori să scrie ceva-despre-disidență, fără a fi citit un rând, "înainte de revoluție"(ei majusculează cuvântul : Revoluție !) - fiindcă... asemenea cărți ("cu disidența") nu existau în fondul public al bibliotecii clujene - exact aceiași erau foarte bine informați, aș spune la zi, cu ultimele... răcnete în materie de semiotică, textualism, poietică...

Cum așa ?, m-am întrebat, măcinat de resentiment, mușcat de gelozie : jumătate din câte un text publicat de ei - "după Revoluție" este alcătuit din citate mai mult sau mai puțin ghilimelizate din tot felul de fleacuri (ca să nu spun : rahaturi) structuraliste demult destructuralizate ; de sclifoseli "textiliste", descoperite acum un sfert de secol de Tepeneag (după ce fuseseră bine acoperite, să nu răcească, între cele două războaie) - acești băieți-minuneți și încă mai minunatele fete-cucuiete învățaseră pe de rost până și greșelile de tipar din câte o foarte oarecare bâiguială occidentală - în același timp habar

n-aveau că în țara în care trăiesc și ei, pe urma părinților, a bunicilor, a străbunicilor există gropi comune unde fuseseră aruncați cu sutele țărani ce refuzau colhozul; că la Sighet, la Dej, la Aiud, la Gherla (Clujul lor rămânând centrul geometric) fuseseră lichidați vreme de două decenii toți cei care făcuseră statul european numit România ; că în jurul nostru geografic băieți ca ei, fete nu mai frumoase, nici mai inteligente - în nici un caz mai elegante ! - își riscau facultatea, își riscau libertatea, își riscau viața, implicându-se în ceea ce se numea : samizdat, participând la manifestări... neoficiale, disidente numite când Forum, când Dialog (firește : mult înainte de “dialogul social” autorizat de secretarul de partid Brucan, și funcționând după doctrina uriașului gânditor al Comitetului Central al Securității, altfel doctor în sociologie ca și Măgureanu - l-am numit pe pseudonumitul Pavel Cîmpeanu). În continuare : cum de găseau aceste fete și acești băieți - când voiau - lucrări de semiotică, de structuralism, de (umbert’)eco-ism și alte inutilități, însă nu ținuseră între mâini măcar **Gândirea captivă** de Milosz, iar de Orwell auziseră, atât?

DE CE ? Foarte simplu : acelea erau gășibile, nefiind... interzise (doar spunea despre ele la “Ultima oră”) - pe când cestealalte...! Caragiale, cel neibit pe meleaguri transilvane (cu o excepție : I. Vartic) este mereu-mereu-mereu prezent în comportamentul Ardeleanului :

- Buzura : nu a scris o singură pagină din prozele sale, fără asigurarea de la Gogu Rădulescu și de la Geta Dimisianu că va fi și publicată («Scriem - dar să știm și noi !»);

- Blandiana : a așteptat și ea “Revoluția”, ca să se poată deda sportului favorit - dar “imposibil în timpul dictaturii” : solidaritatea (vezi interviul din *Convorbiri literare*, oct. 96 : «Să fim solidari - împotriva comunismului - cu voie de la Comitetul Central !»).

De nenumărate ori m-am întrebat, uneori cu martori, cu disperare:

«Dar eu de unde dracu’ vin ? Nu tot din România ? Am plecat de-acolo acum mai puțin de douăzeci de ani - în acest scurt timp să se fi produs asemenea mutații ? Rezultatul : asemenea mutații ?»

samizdat

Fenomenul *samizdat* (autoeditare, în rusă) nu poate fi gândit în afara mașinii de scris. Românii, în căutare de justificări a lipsei de curaj (la urma urmei, la asta reducându-se totul : curajul de a face adevărată cultură), pretind că și ei ar fi multiplicat și răspândit “propriile manuscrise refuzate de cenzură” (voi reveni asupra acestei alte deturnări de sens), “dacă Securitatea de la noi n-ar fi interzis mașinile de scris”... Nu :

1. Securitatea (românească) nu a interzis (în anii 70-80) mașinile de scris, ci, ca și KGB-ul, i-a obligat pe posesori să le înregistreze la miliție (să li se ia “amprente”);

/Deosebirea dintre ruși - polonezi, cehi, bulgari - și români : al nostru compatriot este un legitimist, un supus-legilor : el n-ar face, Doamne-fereste, ce i s-a interzis “de sus” : nici chiar revoluția aceea n-o face fără voie de la primărie/.

2. A practica samizdatul (cultura catacombelor, după modelul creștinismului de catacombe), nu înseamnă deloc : autoeditare, în sensul propriu. Această accepție (fără exemple) a fost vânturată de alt mare-interzis al regimului comunist (Marin Sorescu) și chiar dacă N. Manolescu l-a amendat într-o cronică din *România literară*, cronicarul a rămas convins că autorul căruia nu i s-au publicat, din motive politice, anume texte (începând cu ale sale, despre V. Em. Galan și Petru Dumitriu), dacă a dat (sau dăduse, înainte de “interdicție”) textul cu pricina câtorva colegi, el practicase...samizdatul !

În spațiul carpatin, din moși-strămoși se zidărește forma fără fond, se dulgherește vorba în dodii, se dă cu var peste opinii - mai ales când nu ai așa ceva. Ferindu-se ca de foc de *samizdat*, cel care, în țările vecine a întreținut flăcăriua spiritului amenințată de regimul comunist, curajoșii culturicultori români nu știu măcar în ce constă ; *samizdat*-ul nu a început - și nu a continuat - prin dactilografierea și răspândirea versurilor, eseurilor, romanelor, amintirilor unor autori contemporani (Pasternak, Soljenițin, Șalamov, Ahmatova, Mandelstam, Zinoviev, Brodski, ș.a.), ci... cu începutul începutului: Biblia. Ea a fost cartea cu cel mai mare tiraj, cu cel mai mare succes, dar și cu cea mai puternică influență asupra celui care primea o copie dactilografiată, înțelegea și îndemnul (bine : obligația - din rușine...) de a dactilografia el însuși alte copii, de a-și pune la treabă "dactilografele" familiei, iar de nu avea așa ceva, de a plăti o dactilografă pentru a bate la mașină Biblia... - și de a-și asuma pușcăria, fiindcă altfel nu se putea face (adevărată) cultură.

Am văzut un exemplar din Apocalipsa Sf. Ioan, al nuștiucătulea, abia lizibil ; am văzut Cântarea cântărilor - ceva mai citibil(ă) - deasemeni, texte de Berdiaev, Soloviev, Șestov, Merejkovski - samizdatul a încercat să suplimenteze biblioteca (și demnitatea) arse ale culturii rusești.

Demnitatea Românilor (ca să nu mai vorbim de cărțile în românește) nu a(u) fost nici o clipă în pericol în aceste aproape cinci decenii de întuneric, de interdicții, de sânge, de moarte - dacă ne luăm după N. Manolescu, laș, fricos în perioada grea, inventator, postfestum, de explicații - ca cea potrivit căreia "la noi, în România s-a cam publicat tot ce a fost valoare" - deci n-a fost nevoie de samizdat...

Nici acum, la șapte ani după ce au primit voie de la miliție să afle ce-i cu samizdatul acela, bravii compatrioți nu știu (nu-i interesează!) cum funcționa și la ce slujea el...

În primul rând samizdatul a jucat un considerabil rol psihologic : cei cărora li se interzicea cuvântul (adevărat) scris știau: vor putea să-l rostească (scrie), pe alte căi, semeni de-ai lor îi vor citi (și da mai departe...);

În al doilea rând samizdatul a jucat rolul aducătorului-aminte, al celui care spune fără conținere : «Să nu uiți, să nu uiți - fiindcă uitarea este tresferturi moarte». Or, cine nu uită are o cu totul altă opinie despre sine și despre semeni (care nici ei nu uită) ; are opinia celui care știe : el face parte dintr-o comunitate numită popor ;

În fine, un al treilea rol al samizdatului : circulând în interior, cu zecile, dacă nu cu sutele de mii de exemplare, oricât de bine păzite erau granițele URSS (mult mai sever decât ale RSR), a facilitat ieșirea (în termeni biblici) din robie, din catacombe, din întuneric - la lumina tiparului occidental : așa a fost posibil fenomenul Pasternak ; așa a fost posibil fenomenul Soljenițin - așa a fost posibil fenomenul Brodski.

Numai că, vorba unui bulgar : «Românul nu-i rus...» Al nostru ca bradul avea nemaipomenitul curaj să execute "ordinea Sfântului Anton" (sau așa ceva, oricum : de a face 11 - sau 22 - copii și de a le trimite, cu aceeași recomandare), însă fiindcă nu avea voie de la primărie să dactilografieze măcar **Cântarea Cântărilor** - dacă nu **Istoria civilizației române moderne** de Lovinescu - el nu mișca în front. Căci el, Românul nu e prost (ca Bulgarul, Rusul, Polonezul, Cehul...). (Nu, nu. El e prost ca Românul).

De ce ? De frică. Numai că frică îi era și Rusului și Polonezului și Cehului - care ar fi deosebirea între frica unuia și a altuia?

Poate că unul știa : frica este măsura curajului ;

Celălalt știa el ce știa : paza bună trece primejdia rea.

Unul știa : anume acte, fapte nu pot fi îndeplinite decât cu sacrificii - prima și cea mai neînsemnată încercare : frica ;

Românul știind de unde știa : nu are structură de martir - deci să nu i se ceară să fie (să fi fost) martor, iar dacă interlocutorul insistă, îl pune la punct:

«Ia mai lasă-mă, domnule,-n pace ! N-am acționat pe față împotriva comunismului, pentru că mi-a fost frică - ce, n-au suferit destul părinții, bunicii mei ?» - asta fiind prima variantă, fiindcă fricosul nu se mulțumește cu atât, îmbracă platoșa “oponentului” de tip Alexandru George : «Ce, eu sânt bou să mă deconspir?, să știe Securitatea cât de feroce anticomunist sânt ? Oi fi stat eu în cur - dar am făcut cultur’!»

Bănuială : Românii nu au cunoscut fenomenul *samizdat*, însă nu din un nefericit accident (istoric), nici din o neconcordanță... sincronologică - ci mai simplu (și mai tragic) : nu au structura potrivită acestui mod de exprimare.

Însă Doamne-fereste, nu și-ar recunoaște slăbiciunea ! Din contra: potrivit transformării complexului de inferioritate în superioritate, N. Manolescu va justifica lipsa acestei calități prin... lipsa nevoii (la noi, la români) de așa ceva. De aici până la a formula neadevăruri neobrăzate (“la noi au cam fost publi-cate toate operele de valoare”) nu mai e decât... un paragraf de cronică - altfel, literară.

I-am auzit pe alți colegi ai lui Manolescu spunând că asta (*samizdat*-ul) “nu intră în schemele noastre”, ceea ce, din păcate, este adevărat.

Fiindcă, schemă-neschemă, tot aculturare se cheamă, tot amnezie colectivă rezultă...

disident

Disident-disidență: semnificație și mai tulbure, și mai contradictorie în capul Românilor. Prin Europa liberă (desigur și prin Deutsche Welle, BBC, RFI), de-a lungul a vreo douăzeci de ani și a sute, dacă nu mii de emisiuni în limba română s-a spus, s-a repetat până la sațiu ce este această *disidență* și ce semnificație avea în anii 60, 70, 80. Tot prin posturile de radio occidentale în românește se transmiteau frecvent dialoguri cu personalități ne-românești ale disidenței, cu activiști culturali, cu militanți pentru drepturile omului - în cursul cărora, fatal, se relua noțiunea. Deasemeni, în fiecare intervenție a câte unui exilat român implicat în acest “fenomen” (este posibil să fii implicat, fără a fi tu însuși disident), se relua discuția despre disidență, despre istoricul ei, despre deturnarea lingvistică suferită de termen, etc...

În van. A fost ca și cum, de la München, Noël Bernard, Vlad Georgescu, N.C. Munteanu, Vladimir Tismăneanu, iar de la Paris, Monica Lovinescu s-ar fi adresat munților și văilor, ba chiar direct spațiului mioritic, nimic nu “trecea”: ori lăcuiitorii acelei Români nu mai știau românește, ori deștărații nu ținuseră pasul cu involuția limbii române din țară : se înțelegeau ca, vorba ceea : capra cu varza; sau : ca Scyla cu Carybda, ca să rămânem în domeniul culturalnic.

Când nu era nici o greutate să fie acceptate următoarele :

Din motive de tactică favorabilă intelectualilor ruși ce se manifestau împotriva regimului comunist, în perioada reînghețului (mai cu seamă după ajungerea la putere a lui Brejnev) o sumă de jurnaliști, diplomați, editori occidentali - pentru a nu redeclanșa teroarea împotriva noii forme de rezistență (care încă nu avea un nume), au hotărât să folosească interpretabilul termen : *disidență*. În caz de “supărare” a Kremlinului, Occidentalii să poată pretinde că acele persoane (din interiorul URSS) nu sunt neapărat opuse comunismului (ceea ce ar da termenul : *opozant*), ci doar blânzi reformatori ai societății

actuale, cu totul nepericuloșii “disidenți”...

Până în acest punct, Românii ascultători ai Europei libere pricepeau - și acceptau. Mai departe...

Nu se știe exact cum au reacționat țarii Comitetului Central la această astuție avocățească - dar știm din surse directe cum au reacționat interesații, “disidenții” înșiși : cu mare vehemență, au dat declarații, interviuri în sens invers : că și ei cunosc latină și știu semnificația în toate limbile a cuvântului *disidentă* - ei nu disidează de nimeni, de nimic, nu sunt reformatori ai comunismului - ci anticomuniști ! Printre cei mai cunoscuți : Soljenițin, Marcenko, Bukovski. Existau însă și opozanți, aflați în acel moment în Gulag, ca Siniavski, Daniel (implicați în “cazul Pasternak”), precum și alții, mai tineri care și-au spus că, în luptă cu fiara, oricare mijloace sunt bune - chiar folosirea neadevărului - deci să accepte eticheta lipită de occidentali : “disidenți”) și să-și continue... activitatea antisovietică (printre ei : A. Amalrik, autorul eseului **Va supraviețui URSS până în 1984?**).

A existat și în România o *disidentă* asemănătoare celei din Rusia ?

Nu ! Unde nu există *samizdat*, nu poate fi vorba nici de *disidentă*.

Este adevărat : o astfel de rezistență, de împotrivire - mai clar : de opoziție anticomunistă poate lua (și a luat) forme strict individuale. În România s-au semnalat *cazuri* de non-conformism, de anti-comunism, de opoziție la comunism - care, prin contaminare, au fost numite “manifestări disidente”. Dintre ne-scriitori (lista este incompletă, însă ordinea oarecum... cronologică) : Paraschiv Vasile, Carmen Popescu, Radu Filipescu, Doina Cornea, Gabriel Andreescu, Mariana Celac, Mihai Botez iar dintre scriitori: Tepeș, Virgil Tănase, Nedelcovici, Dorin Tudoran (silit să se exileze), iar în ultimele momente ale ceaușismului : Dan Petrescu, Liviu Cangeopol (exilat și el), Luca Pițu, Mircea Dinescu, Dan Deșliu... - din motive evidente nu-i includ pe “apărătorii slujbei lui Dinescu” (Doinaș, Pleșu, Hăulică, Paleologu, Paler, Șora), cu atât mai puțin pe A.D. Munteanu, oportun trecut la mozaism și pe care “revoluția” l-a surprins cu bagajele gata făcute pentru SUA.

Dar, cum am mai spus : în capul Românilor de pe ambele maluri ale... frontierei (de unde se vede că Românul, oriunde s-ar afla, pe glob - tot... român, sireacul !) confuzia cea mai desăvârșită (și mai structurată) s-a instalat și nici o informație, informare nu i-a clintit “convingerea” originară :

1. «“disidentul” este, prin definiție, un trădător...» - și recurgeau la exemplele de disidență partinică din România democratică;

2. «“disidentul” este, prin definiție, fost membru al Partidului Comunist; din pricina unor nemulțumiri “care nu ating esența”, s-a manifestat împotriva liniei partidului (comunist)...»;

3. concluzie : «“disidentul” este periculos pentru, în general rezistența anticomunistă din România și pentru rezistentul-la-român - deci trebuie demascat și înlăturat».

Aceste luminoase idei au fost colportate cu vehemență crescândă în exilul românesc : pe de o parte de legionarii care instituiseră monopolul asupra întregii suferințe (pricinuită de comuniști), precum și asupra întregii rezistențe anticomuniste - ceea ce dădea impresia că, din cei cca 25 milioane de cetățeni români, în jur de 100.000 sunt comuniști (în fine, nu din convingere, ci pentru că dețin ciomagul și... cuțitul), 2 milioane de unguri, încă două de țigani (ce optimiști !) iar restul : legionari...; pe de altă parte de exilați nelegionari (unii țărăniști, alții liberali, mulți fără-de-partid), care însă aveau, în această chestiune, o gândire nu mai puțin totalitară totalitară : ei (și numai

ei) făcuseră totul: tot ce a fost rezistență, tot ce a fost închisoare, tot ce a fost suferință, etc, poartă... semnătura lor (numai a lor și a cumnatelor lor).

Vai, exilul este o încercare cumplită. Mulți sunt pușcăriașii jurînd cu mâna pe inimă că e mai greu decât închisoarea - pentru motive sfâșietor de simple : înstrăinarea, ca la toți desrădăcinații; declasarea (ca toți “orientalii” refugiați în Occident, românii le e rușine să lucreze “cu brațele”, când în acest secol calea muncii-manuale a fost deschisă de intelectualii, artiștii, aristocrații ruși, deveniți la Paris șoferi de taxi, cântăreți de restaurant, dansatori, valeți, muncitori cu ziua, muncitori industriali - e-he, câți prinți au lucrat în uzinele Renault, câte kneaghine au supraviețuit fiind cameriste, profesori de... orice, dacă li se asigura o bucată de pâine); în fine, cu trecerea anilor, a deceniilor, sentimentul neputinței de a face ceva pentru țară... Toate acestea, la care se adaugă, îmbătrânirea, perspectiva morții departe de patrie au sfârșit prin a-i înăcri pe oamenii ce nu-și găsiseră un alt echilibru.

Printre cei mai consecvenți “demascatori ai disidenților” - începînd din 1968-69 au fost : la Paris, Grupul BIRE : René Theo, Chintescu, Virgil C. Gheorghiu, Manoliu fiul și mamă-sa, Radu Cîmpeanu și soață-sa, Dina, Paul Dimitriu, Gustav Pordea; la München grupul *Stindardul* cu Emilian, Pantazi, Boutmy, Ovidiu (nu Octavian!) Vuia, Eugen Lozovan, iar la Londra Grupul URL (*Românul liber*), Rațiu, Varlam și alți aburiți... În afară de aceste “formații” (mai direct, mai indirect manipulate de Securitate), mai existau altele, notorii antene securiste, folosind exact aceleași formulări în atacuri: grupul I.C.Drăgan cu Michael C.Titus, Traian Filip, Mihai Pelin - la Londra, Roma, Milano ; la New York : grupul Milhovan (prietenul și editorul lui Carandino!), în timp ce la Madrid rămânea, Gibraltar, Mișcarea legionară ce, în orbirea-i legendară, nu admitea că preia, în publicațiile sale, până și greșelile de limbă din *Săptămîna* lui Eugen Barbu și-a lui V.C.Tudor și din *Luceafărul* lui Artur Silvestri (Tárnăcop), Ungheanu, Dragoș-Răcănel, Fruntelată (cum ar veni: Securitatea culturală). Cât despre aerul mistic... nu mai puteai respira fără a fi intoxicat de miasmele legionaro ortodoxo-securiste purtate de îmbătrânite-n rele putori ca Virgil Cîndea, Anania, Plămădeală și alți zoebușulengi. Grupuri și personalități atât de deosebite, însă acuzațiile - dirijate împotriva Monicăi Lovinescu, a lui Virgil Ierunca și împotriva mea - erau întristător de monotone : “agenți ai securității”, “comuniști”, “trădători de țară”, “jidoviți” - și cam atâta.

Cu fiecare prilej spuneam :

«Nu sînt disident, sînt scriitor - nici mai mult, dar nici mai puțin».

Nu eram auzit. Suprerealismul situației : în vara lui 89 Ion Rațiu, în concluzia la un atac împotriva mea, a scris în *Românul dumisale liber* definiția disidentului - în raport cu opozantul - citez spiritul, neavînd la îndemână litera (dealtfel trimit la volumul meu **Scrisori întredeschise**, Biblioteca Familia, Oradea 1995) :

“Profesorul (Dinu C.) Giurescu, spre deosebire de disidenți, a făcut și compromisuri, altfel n-ar fi putut afirma demnitatea românismului - d-sa este un adevărat opozant».

Ceea ce devine :

a. Disidenții, vînzătorii de țară, comuniști, securiști... nu fac compromisuri față de puterea comunistă!; spre deosebire de ei, opozantul (Giurescu - unul dintre cei mai veloci lingușitoriști ceaușezi, dintr-o dinastie de slujnici), mai face... anumite compromisuri - ca să salveze onoarea românitudinii - ce, ne jucăm cu apărarea țărișoarei, chiar cu prețul pupării cîrmei Cîrmaciului ?;

b. "Așa-zișii disidenți sunt suspecti - fiindcă în România făceau gălăgie, acționau pe față" - unde mai pui că tot pe față intrau în pușcărie (Al. George, suferea din pricina asta : îi contraria maniera inedită de a rezista comunismului : nefăcînd nimica - ba, afișînd nedesmințita prietenie față de șeful de cabinet al lui Dumitru Popescu-Dumnezeu : Mircea Horia Simionescu!) - când rezonabil ar fi fost să meargă toți "opozanții" ca el : pe brânci, să nu știe nici ei înșiși că luptă împotriva comunismului - decât... "după revoluție"; atunci când mulți algeorgi se-arată. Rezum - în două puncte :

1. Românii nu știu ce semnificație a avut în aceste din urmă trei decenii *disidența* - și nici nu vor să afle ;

2. Pentru a nu afla adevărul (*disidența a fost o formă de contestație, de opoziție, dealtfel singura în cele trei decenii*), Românii au dat termenului un sens batjocoritor, calomnios la adresa celor care făcuseră, totuși, câte ceva pentru compatrioții lor.

De atunci au trecut mulți ani. Degeaba.

sertarul

Unde nu-i cap, vai de sertar ! (proverb ingus)

Unde nu-i sertar - nu-i ! (din înțelepciunea de veacuri românească, zicînd :

"Din vremuri milenare, poporul nostru n-are!"

Fatal : scriitorul român refuzînd *disidența* (ca singura formă de rezistență anticomunistă posibilă după moartea lui Stalin), neavînd nevoie de samizdat pentru a-și întreține memoria, demnitatea, identitatea, rezultatul acestei înțelepciuni (de veacuri) a fost : în momentul decembrie 89, când au fost deschise, s-a constatat că, exceptînd patru-cinci "cazuri", sertarele erau... goale.

În primul dialog angajat cu o publicație (culturală) din România - prin aprilie-mai 1990 - număram pe degete și ziceam mereu : «Sunt cinci ! Sunt cinci !», dar, ca în gluma cu evangheliștii, îmi ieșeau numai patru : Noica, Steinhardt, Ion D. Sîrbu și Mihadaș.

Un an mai târziu, când a apărut **Luntrea lui Caron** de Blaga, am zis, victorios (și de parcă aș fi știut că mai era și Blaga - dar uitasem eu - nu știusem nimic, deci nu aveam ce uita :

«El este al cincilea !» - și m-a podidit plânsul - de rușine pentru tagma-breasla scriitoricească românească.

Din nefericire patru muriseră înainte de a fi apucat minunea deschiderii sertarelor, iar al cincilea (Mihadaș) s-a prăpădit de curînd - fie-le șărâna ușoară la toți cinci.

Cum se întîmplă de obicei : dacă în mâinile slugii leneșe românești talantul, bine îngropat, încât nici azi nu mai este de găsit, nu a "rodit" (măcar după "numărul lui Noica" : douăzeci și cinci de sertare ne-goale !), ce discuții, ce dezbateri!, ce teoretizări! - dar ce concluzii! - în presa literară post-decembristă. Cu cât comentatorul fusese mai steril, mai prudent - mai absent, "sub dictatură" (din punctul de vedere al literaturii de sertar), cu atît mai avîntate, mai umflate, mai categorice - și, fatal : mai ridicole - îi erau opiniile.

Nu strică să repet : în România, de la Caragiale încoace, nimic nu s-a schimbat privitor la mentalitatea Românului în relațiile sale cu presa, deci repetăm după Nenea Iancu adevărul deloc vesel că, la noi, jurnaliști ignari îi informează pe cititorii ignoranți despre "probleme" de care luminătorii poporului habar nu au avut, nu au și nici nu doresc să aibă în viitor.

Așa se face că, dacă despre *disidență* nu s-a vorbit în presa literară (ea fiind funia din Casa Scriitorilor) iar despre *samizdat* în foarte treacăt (fiind,

nu-i așa, un termen rusesc, când noi sântem Români Verzi !), despre *literatura de sertar* dezbaterile nu au conținut - începând de pe la sfârșitul anului 1990. Terenul se pretează de minune la prezența absențelor, iar probele... - dar este suficient să afirmi că le deții - cine te poate controla ? Și, cum se întâmplă în România, cei mai lovcaci sunt exact cei ce nu sunt în cestiune. Există o lege nescrisă printre universitarii-scriitori din România, cu precădere clujeni : dacă nu cunoști tema propusă dezbaterii, nu contează : vorbește despre... orice - ai să observi că, vorbind, începi să afli ce-i cu tema în chestiune (ca și textul care se scrie pe sine) !

Este adevărat : nu există o definiție a termenului *literatură de sertar*, deci oricine se poate băga în vorbă, în treabă, în... sufletul altuia, cu "idei" care de care mai falsă și mai aiurită - iată: în *Timpul* (1994) din Iași s-a publicat o dezbateră despre literatura de sertar. Cu care prilej s-au rostit o sumă de prostioare (cum să nu fie așa, când participanții, ca scriitorii români, abhoraseră disidența, vomaseră samizdatul - de unde să aibă măcar o idee aproximativă de rezultatul practicării celor două : literatura de sertar ?). Însă cele mai... grase, mai lăbărtoase, mai prăpăstioase aparțin lui Z. Ornea (pe care-l prețuiam pentru excelenta **Viața lui Stere**). Cercetătorul literar cu același nume a dovedit că nu fusese o prezență în... "câmpul literar" - cum i se spunea pe vremea tinereții sale justu-utemiste și nu stăpânește elementele cu care se operează în cercetarea literară. Este adevărat, Ornea fiind și dilemist, și fundaționist (s-a înțeles : este vorba de foaia diversionistă *Dilema* lui Pleșu, precum și de Fundația lui Cîndea, devenită, sub Iliescu : a lui Buzura), confuzia semănată cu program - scris la Cotroceni - a avut efecte perverse : cine seamănă dileme nu culege boabe de rouă.

N-aș spune : "pe urmele lui Z. Ornea", dar pot spune : "în același spirit de confuzie agresivă" (marca indeniabilă a aculturalizatului) au fost textele publicate preponderent în *Apostrof*, semnate de persoane altfel inteligente, cultivate (dar dacă nu aflaseră, până la vârsta lor ce-i cu disidența, cu samizdatul, cum să pătrundă adâncimile sertarului - altfel inexistent - la scriitorul român?). Unul dintre ele semnat de Ștefan Borbely (**Sine ira...**) rămâne - deși concurența continuă a fi aspră - reprezentativ pentru gândirea apostrofaică: confuzii din ignoranță, confuzii programatice, insinuări nejustificate, "legături" abuzive - care ar trebui să ducă acolo unde a programat (a)ducerea programatoarea-șefă: a) decembrie 89 nu a însemnat nimic definitiv pe plan valoric (deși în primăvara lui 91 revista susținea contrariul, însă clujenii trec peste contradicțiune) ; legată de prima : b) recuperarea, reabilitarea, reintronizarea "nedreptățiștilor" de tipul Petru Dumitriu (cel cu "primul volum și jumătate din al doilea"); apărarea văduvei și a orfanului-de-clasă, oprirea, cu prețul vieții a "asaltului armatei de blindate a exilului" (aici Marta Petreu îl ținea în brațe și-l legăna pe copilașul cel Breban, aflat la o vârstă prea fragedă pentru a se putea apăra - de sine în primul rând); c) pentru a ridiculiza, a minoră, a anihila o realitate, nici un mijloc (imoral) nu este ignorat, în final conținând teza *Apostrof* - aceasta : s-a făcut cultură de mare calitate înainte de 89, iar pe noi, clujenii universitari ne perturbă avalanșa de nonliteratură - ca mărturiile; pe noi ne interesează cultura - în nici un caz politica! (parcă am mai auzit asta dinspre regătenii Eugen Simion, Sorescu, V. Cristea). Revin : scriind pentru *Apostrof*, inteligentul, finul Borbely și-a pierdut fulgerător bunul simț. Ca și cum nu ar fi debitat debilitați suficiente în *Apostrof*, le-a rezumat, publicându-le și în *Familia*, doar și acolo există apărători ai culturii! I-a dat replica, în *Contrapunct*, Laszlo Alexandru - magistrat, mă tem însă că nu a fost înțeleasă argumentația sa de către acele persoane ce nu vor ca rea-

litatea să fie... reală ; care vor ca realitatea să fie cea “dinainte”, când tot literatul clujan făcea cultură (înaltă) - fără politică - joasă !

Până acum am veștejit păreri ale altora despre literatură de sertar, însă nu le-am prezentat pe ale mele. Îmi închipuisem că măcar doi cititori și-au aruncat ochii peste intervențiile anterioare. Să repet:

Cred că în categoria *literatură de sertar* nu intră tot ce a adunat autorul, nepublicat din diferite motive - chiar texte respinse de cenzură cu explicația meree : «Nu e momentul». **Sertar** nu are aceeași accepție ca în limbile (și realitățile moral-politice) occidentale, unde înseamnă, ca în timpuri normale: locul (fie el și simbolic) în care se adună manuscrise, dactilograme (chiar șpalturi), încă netipărite.

Tocmai, pentru că noi, cei din Estul Europei am trăit cincizeci de ani (iar Rușii șaptezeci) de anormalitate, *sertarul adăpostește acele manuscrise care, în cazul unei percheziții a Securității, ar provoca arestarea scriitorului și confiscarea scrisului.*

Nu toți comentatorii sunt de acord cu această definiție - îi ignorăm pe oportuniști ca Păunescu, Sorescu (și altele), ce au pretins că... și ei fuseseră interziși de cenzura comunistă. Mă gândesc însă la Monica Lovinescu (și la dialogul angajat cu M.C. Spiridon, publicat în *Convorbiri literare* din nov. 1996) : Domnia Sa, dintr-o generozitate nu totdeauna slujind adevărul, răspunzând la întrebarea în legătură cu *sertarul la scriitorul român*, amintește de Steinhardt, de Ion D. Sîrbu...- dar nu și de Blaga ; nu și de Mihadaș. În schimb, în virtutea unei vechi slăbiciuni ce a provocat în vara anului 1989 grave dezinformări (ca cele în legătură cu “domiciliul obligatoriu”, cu “paza severă” la care ar fi fost supusă Ana Blandiana, în casa din satul Comana, din vecinătatea vilei de serviciu ocupată de tovarășul Gogu Rădulescu), toate fiind invenții, totul: abuz de încredere din partea mamei Arpagicului pe seama și a noastră, angajați atunci în protejarea celor ce protestau cu adevărat - îi face, abuziv, loc și la “sertare” protejatei sale - iată ce scrie Monica Lovinescu:

“Cea mai mare parte a literaturii concentraționare apărută în România a fost scrisă după Decembrie 89. Sunt însă *mari excepții* (subl. mea, P.G.). Steinhardt în primul rând, dar și uimitorul roman al lui Ion D. Sîrbu, **Adio Europa**. Sau, parțial, deoarece n-a fost încheiat decât după data despicațoare de istorie, **Sertarul cu aplauze al Anei Blandiana**”.

Rânduri ce provoacă mirare, consternare - fiindcă ies de sub condeii instituției Monica Lovinescu :

Cu alte cuvinte : scriitorul Mihadaș - fiindcă ne rezumăm la scriitori - care făcuse multă pușcărie, apoi, “liber” fusese în permanență hăituit, însă a scris, iar Decembrie 89 l-a prins cu... sertarul plin - nu este pomenit (în lista și așa nepermis de scurtă a celor cu sertare), iar Ana Blandiana, cea care nu s-a manifestat în nici un fel împotriva terorii comuniste, n-a sonorizat nici un mieunat când se dărâmau bisericile (povestea cu Arpagicul fiind o “nefericită întâmplare”, de unde a ieșit o eroină-fără-voie și nu act deliberat de “rezistență prin cultură”); care mințea că se află în domiciliu obligatoriu și negocia (prin Sami Damian și Monica Lovinescu) cooptarea în PEN Clubul francez, dar punea condiții - ea, persecutata !, anume : să nu apară numele lui Goma în comunicatul de cooptare - cum altfel, dacă “victima” frecventa masa și casa unui Gogu Rădulescu, de altfel în bună companie scriitoricească : Buzura, Zăciu, Păler, Manolescu, Dineștii, Dimisienii... Fiind ea fată bună (nu eu i-am spus așa, ci Monica Lovinescu), de ce să nu i se facă și ei un locșor la rubrica “sertare”, ba chiar cu mențiunea vizibilă : “mari excepții”-

(«Că n-o fi foc...» - re-citat din Monica Lovinescu) ?

Ciudată (ca să nu spun : inadmisibilă) este folosirea derogării: această mare-excepție... “parțial(ă) (deoarece n-a fost încheiat decât după data despicătoare de istorie)”, aplicată unui... tot - și eu care credeam că este vorba de o atitudine morală, nu de o bucată de brânză. Îmi amintesc cât de indignată - pe bună dreptate - fusese Monica Lovinescu de legendară afirmație, din *Contemporanul* a Martei Petreu (că îi plăcuse **Cronică de familie** de Petru Dumitriu - «dar numai primul volum și jumătate din al doilea») - însă pe Ana Blandiana o introduce prin fraudă (și cu coroniță) acolo unde nu are ce căuta - nu e un pleonasm : ceea ce fusese scris din romanul intitulat inițial : **Arta fugii** nu avea nimic... anticomunist (să i-l găsească Gogu Rădulescu în sertar și să înfunde pușcăriia ?) - abia după decembrie 89, potrivit unui rău obicei, acela de a-și fabrica un trecut, autoarea l-a aranjat din condei.

Chiar așa : nu este ea, Blandiana o poetă suficient de talentată ? Și de arătată? Și de, vorba Ardeleanului, cotată? De ce o fi vrînd-o Monica Lovinescu și subversivă (bine, “Parțial, deoarece...” cu asta intrăm în plin Caragiale - însă “parțialul” acela intră la “mari excepții”, iar noi nu mai știm unde am fost conduși: la Urmuz?); și opozantă a comunismului? Cu girul moral (?) al Monicăi Lovinescu, este normal ca Ana Blandiana să se creadă și o Ipătească, nu? Campioană absolută a profitului (la fete, pentru că la băieți a condus detașat Sorescu), câte burse, câte premii, câte călătorii în putredul Occident, dimpreună cu soțul, în “epoca dictaturii”? - de ce n-ar profita și de binecuvântările Monicăi Lovinescu - care, de vreo opt ani și-a făcut o profesie din a acoperi cu prestigiul D-sale indivizi dintre cei mai dubioși ca pictorul Nicodim, ca inevitabilul Hăulică, doar plicticoși ca Paler, Moralistul de la Lisa, CC-istul pe cale de a redeveni ceea ce a fost o viață întreagă : un activist de partid mărginit, ros de luptă de clasă. Ce mai contează o recoman-dare de complezență (pentru Blandiana, să figureze și ea “la sertar, că n-o fi foc !” - dar la “excepții”, căci ea este o doamnă !) - când, de ani de zile, susții prin toate mijloacele morala editorială a lui Liiceanu ?!

Nu m-aș fi întins la Blandiana, la Liiceanu, la Paler, la Hăulică dacă Monica Lovinescu nu ar fi afirmat în același dialog, cu două fraze înainte :

“Numele pe care le citați (Paul Goma și Virgil Ierunca - n.m. P.G.) n-au nimic de a face cu «literatura de sertar». Primul a riscat trimețindu-și manuscrisele în străinătate și a fost silit, până la urmă, să ia calea exilului”

Întristat să o contrazic : știu foarte bine cât de foarte-bine cunoaște Monica Lovinescu perioada aceea. Nu am de gând să capăt (prin fraudă, ca Blandiana) galoane de sertarist, însă adevărul este :

1. Ba am avut de a face cu “literatura de sertar” - dacă acceptăm că intră în această categorie manuscrisele care, găsite la o percheziție...- etc etc.;

2. Să zicem că **Ostinato, Ușa... În cerc** au cunoscut câte o scurtă perioadă de “legalitate” : atâta timp cât se găseau la edituri, încă... ne-definitiv respinse - or, prima, după 1969, a doua după 1970 și a treia cu jumătate de an mai târziu au intrat... în neagra ilegalitate și în (accepția de) sertar ;

3. Sertar din care Securitatea, nu numai că sustrăgea, în lipsa mea de-acasă, câte exemplare... lăsam (de sacrificiu), dar în 1977, la arestare, a confiscat totalitatea manuscriselor - din care nu mi-au mai fost restituite dactilograma romanului aproape terminat **Șapte fără unu** și ceva mai mult de jumătate dintr-un eseu.

Din câte știu - și din câte știa foarte bine Monica Lovinescu, până acum trei ani, când în conflictul cu Liiceanu a luat partea distrugătorului de cărți :

mare, mic, important, neimportant - am fost, totuși, singurul scriitor din perioada ceaușistă care era, simultan, ca să zic așa : prezent pe solul României și interzis ca scriitor - perioadă ce a durat mai bine de 7 (șapte) ani - de la “scandalul” provocat de Ivăsiuc în jurul Ușii... (aprilie-mai 1970) până la plecarea din România (noiembrie 1977).

Faptul că relațiile noastre s-au alterat după conflictul cu Liiceanu - provocat de distrugerea cărții **Culoarea curcubeului** - nu o îndreptățește în nici un fel pe Monica Lovinescu să remodelezeze adevărurile. Or, numai în acest dialog, două:

1. cel în legătură cu “sertaritatea” Anei Blandiana ;
2. cel amintit adineauri : contestându-mi... sertarul.

Cam multe pentru doar două pagini de revistă - și, vorba Francezului : “pentru treizeci de ani de prietenie”. Oricum : ce ia de la mine nu poate dăruia Blandienei - nu are cum.

Mă întreb: scriitori valoroși, dar care nu au suferit persecuții (nouă luni de interdicții în comparație cu deceniile lui Negoțescu, Balotă, Marino, Caraion, Paleologu, Ovidiu Cotruș, Ion. D. Sîrbu - să continuu?), ba s-au bucurat de (prea) multe călătorii în Occident sub Ceaușescu - să obțină, prin fraudă și “certificat de revoluționar” semnat de cine: de Monica Lovinescu!?

O persoană-personalitate ca Monica Lovinescu veghețoare a est-eticei - să ajungă, în ultimii șapte ani, să apere cu vehemență și neluciditate exact laturile vădit, violent imorale ale unor, altfel simpatici intelectuali - Liiceanu, Blandiana, Hăulică, Bernea ?

În rest - totul e bine : la urma urmei, ce noroc am avut eu, în marele nenoroc : disident n-am fost - am trecut însă prin momente în care m-am comportat ca un disident (fără a-mi face o profesie din asta, ca atâția ruși...); samizdat n-am practicat : cui să dau la citit (atât, nu și la dactilografiat și răspândit) copii după textele mele : de cum am fost total interzis, în 1970, doar Mazilescu și Raicu le mai acceptau, ceilalți colegi și prieteni (Dana Dumitriu, Sorin Titel, Valeriu Cristea, Dimisianu, Sami Damian - fulgerător n-au mai avut timp...; iar sertarul...Ca un naiv ce eram, bănuiam că toți scriitorii au tot atâtea - cantitativ - manuscrise... pe neplacul cenzurii (ba chiar mai multe, eu aflat mereu, mereu în vizorul Securității, ei fiind cumiți...).

S-ar părea că eu (singur) nu m-am descurcat prea rău. Cu acest text - închei a 42-a carte. Adevărat : nu-mi sunt publicate cărțile în România - ei și? Tot au să fie publicate într-o bună zi, când n-are să fie cu totul prea târziu.

martor

S-a înțeles : când vorbesc de români, mă gândesc numai la scriitori, nu și la eventualii cititori.

Or scriitorului român din această a doua jumătate a secolului i-a lipsit o însușire esențială - care deosebește pe un scriitor de un autor de cărți : *calitatea de martor*.

Ca în toate celelalte... lipsuri, rolul determinant îl joacă frica. De frică - frică nici măcar animalică, ci una mărunțică, meschină, șmecheroasă - și chiar bășcălioasă (în concluzie : căcăcioasă), scriitorul român nu s-a “dedat” la *disidență* (singura formă posibilă de rezistență), nici la *samizdat* (singurul mijloc de a salva cu adevărat cultura atât de dragă) - iar rezultatul s-a văzut în decembrie 89 : **sertarele erau goale**.

Dacă mai adăugăm inapetitul condeierului român pentru calitatea de martor, lărgim sfera cronologică : constatăm că motivul neangajării carpatnicilor: frica, dacă a fost credibil într-o perioadă de teroare, este mai puțin,

chiar deloc, aplicat la vremurile dinainte de năvala comuniștilor. Este suficient să ne întrebăm (pentru a câta oară?): cum de religiosul, pardon: ortodoxul - căci așa ne-a învățat Nae Ionescu: "Românul se naște gata-ortodox!" (și cu-un pai în cur, mormăia Marin Cocioran) - să fi delirat Țuțea?- continuu: cum atât-de-religiosul popor român ("și cel mai devreme creștinat") nu a dat nici un sfânt - cu alt cuvânt: *martir* (cu un altul: *martor*)? Îl avem numai pe Sisoie, ficție topârceană - în realitate ne-am cumpărat moaște de la bulgari, de la greci, de la sârbi, de la ruși. Parafrazându-l pe N. Manolescu: "Noi n-am avut sfinți - dar nici n-am avut nevoie de așa ceva". Păi, ce?!

Firește: acum, că le-a dat voie Brucan la "credință", toți târătorii și toate târăturile care pe timpul comunismului nici copiii nu ți-i botezau (să se afle la cadre?), ți-au descoperit vocație de cruciați (și încă ortodocși - mai mare blânzul!): așa cum nu scosese măcar un oftat când Anticristul comunist dărâma bisericile, îi interzicea, îi închidea, îi suprima pe uniți, când persecuta pe preoți, călugări, pe sectanți, în general pe "mistici" - acum își arată mușchii, colții (și albaștrii epoletii! - nu se poate fără ei, într-o bransă atât de importantă); acum iată-i pornind la luptă, pe urmele unor păstori de teapa lui Plămădeală, Anania, Teoctist și alte boaite - împotriva "anticristului papistaș", a iehoviștilor, a homosexualilor (iar mâine împotriva tuturor celor care nu au *-escu* în coadă, semn indubitabil de daco-românism - vezi Ceaușescu, Păunescu, Popescu-Dumnezeu, Iliescu...).

Scriitorul la român a refuzat - de frică, iar la un scriitor asta se mai numește: lașitate - să mărturisească despre timpul său, despre semenii săi fără darul cuvântului... Scriitorul la român - mai cu seamă sub Ceaușescu, fericit că nu este obligat să laude partidul, a bătut câmpii cu program, a refuzat cu îndârjire să se atingă de "politică" (așa numea el adevărul), a făcut orgie de formule prin care ascundea adevărul (exact ce dorea partidul de la el!), drept care se iscă întrebarea:

Trebuie să blamați doar cei care, în romanele lor, au mințit... cinstit: Zaharia Stancu, Eugen Barbu, Titus Popovici, Deșliu, Dumitru Mircea, Galan, Petru Dumitriu, Lăncrănjan, Săraru, Paul Anghel (și alșii pe care nu-i mai înșir), dar să nu fie atinși nici cu o floare M.H. Simionescu, Radu Petrescu, Al. George, Tudor Țopa (iar pe urmele lor Horasangian, Crăciun) - care *nu au spus adevărul* - deși îl cunoșteau; deși rolul și rostul mânăitorului cuvântului acesta este: să mărturisească?

La urma urmelor, avem ce merităm:

O biserică (ortodoxă) ce va să fie deasupra guvernului, deasupra armatei (și deasupra a mai ce?), dar care nu s-a spovedit, nu a recunoscut creștinește colaboraționismul deșantat cu regimul criminal - și ateu - și nu a făcut penitență (o propunere din sală: pentru grelele lor păcate, Plămădeală, Anania, Teoctist - și Popa Tatu - să fie numiți portari de noapte la orfeline - măcar trei luni).

Ca basarabean, firește îl păstrez pe Ștefan cel Mare printre "icoane". Însă pentru că știu ceva istorie și cunosc câte ceva din morala creștină am fost surprins, revoltat de decizia (cui?: a lui Iliescu și a lui Plămădeală?- dar lipseau Sorin Dumitrescu, Pictorul-din-dulap și Popa Galeriu cel curatuleios!) de a-l sanctifica.

Sanctificarea presupune cercetarea, atât a vieții, cât mai ales a morții celui luat în discuție. Or ce fel de viață - morală, sfântă - a dus Ștefan? Și mai ales: cum a murit: cumva decapitat de turci?, bunăoară sfârtecat între cămile, de tătari - el, strigând până în ultima clipă că nu se leapădă de Hristos?

Deci, de când cu Iliescu și cu Roman (Petre-i ca blenoragia: numai

prima nu se vindecă), avem și noi, nu doar falșii noștri : mai-proști-decât-noi: Basarabeni (ce satisfacție să știm asta !- și nu ne este rușine...); ci și sfînșii noștri, băștinoți, din producție garantat-locală !

Degeaba : dacă nu avem scriitori...

[Paris, 28-31 decembrie 1996]

*

Paris, 7 ianuarie 1997

BALUL MASCAT

Vladimir Tismăneanu : un dialog cu Mircea Mihăeș, Polirom, 1996

Păstrez cele mai plăcute amintiri despre Vladimir Tismăneanu. Îi urmărisem cu mare interes studiile de istorie a comunismului din România transmise la Europa liberă, citisem cu aceeași proaspătă curiozitate articolele tipărite. Ba, în anul de grație 1989 am fost amestecat în tentativa de editare în franceză a unei cărți semnate de dănsul. Editorul francez comunicându-mi dezinteresul, motivând “perimarea conținutului” (încă o dată : eram în 1989 iar istoria o luase la galop), s-au... perimat și relațiile noastre, ca să spun așa; de atunci nu m-a mai căutat. S-ar prea putea ca dezinteresul editorial francez să nu fi fost singurul motiv : la un moment dat am făcut o glumă proastă :

«Voi, politologii prevedeți...trecutul !»

Sper și acum că nu umorul meu îndoielnic l-a determinat pe Vladimir Tismăneanu să înceteze a mă mai vizita la Paris ; s-ar dovedi că pusesem degetul pe o rana structurală : nici măcar ei, sovietologii, kremlinologii, românologii și alți astrologi - nu au simțit apropiindu-se cutremurul din 1989. El o recunoaște cu onestitate. Oricum, când cei ce și-au făcut o meserie (și ce meserie!) din perspectivă nu sunt în stare să-și onoreze profesia...

Acestea fiind spuse, am primit cu bucurie din Iași, printre alte cărți volumul **Balul mascat - un dialog cu Mircea Mihăeș** - editura Polirom, 1996. Am îmbinat plăcutul și utilul citind cu creionul în mână dialogul ce a avut loc la Washington de la 31 decembrie 1995 la 12 ianuarie 1996.

Pentru a nu exista neînșelegeri : tot ce nu voi pomeni la “semne de întrebare” sunt chestiuni, analize cu care am fost de acord :

- în general, istoria comuniștilor - pe care Vladimir Tismăneanu continuă să ne-o povestească plăcut și instructiv (e-he, ce timpuri, când ne-o dădea prin Europa liberă...);

- teza - dealfel la îndemâna oricărui muritor - dar nu și la a oricărui mare-român - potrivit căreia Constituția din 1923 nu a fost abolită de comuniști, ei desăvârșind distrugerea, ci în 1938 (deși eu cred că încă mai devreme: din momentul declanșării ostilităților dintre Carol al II-lea și legionari);

- întru totul de acord : activiștii și securiștii, milițieniștii, s-au convertit fulgerător în ultranaționaliști : Unitățile Militare MAI de la *Săptămîna* au fost detașate la *România Mare*, la *Românul*, chiar la *Cuvîntul* (unde, în altă parte, să meargă acești mari-patrioși, cei ce ne-au distrus patria ?) ;

- și eu cred că una din marile diversiuni securiste recente (dar cu urmări pe lung termen) este Cartea albă - din care aflăm, nu numai că și D.R. Popescu și Dan Hăulică au fost persecutați - ci *doar ei și tovarășii lor* (până și Adrian Marino, în volumul **Politică și cultură**, tot la Polirom editat, îi compătimentește pe cei pomeniți) ;

- mecanismul delațiunii (turnătorul la român) și mai cu seamă : “cancelul societății : Securitatea”;

- sânt și eu de părere că ai noștri compatrioși sunt necrofili - manifestându-se din plin această înclinare atât în raport cu Coposu, cât și cu

Ceaușescu;

- ca să închei, mi s-a părut onest și curajos modul în care Vladimir Tismăneanu a prezentat, nu atât “schimbarea la față” a unor buni prieteni de-ai săi : Pleșu, Buzura, Botez, ci, așa zice : adevărata față a lor.

Am a-i comunica lui Vladimir Tismăneanu, nu neapărat reproșuri - ci nemulțumiri. Nefiind istoric (m-a ferit Dumnezeu!, să ajung ca Zoe Petre ? ca Giurescu?), nici politolog (“cel care prevede trecutul” - am s-o mai spun, oricât de agasant așa fi), eu particip la ceea ce povestesc. Și, din întâmplare, am participat la evenimentele pe care mai apoi le-am povestit în cărțile mele.

Ungaria 1956 :

Mă așteptam la mult mai mult. Cu atât mai vărtos, cu cât afirmă (pp. 99 și 100) că a citit documente, că există documente. Vor fi existând, însă nu pentru căței... Ca participant, prin simpatie, la Evenimentelor din Ungaria ; ca arestat “pentru Ungaria”; ca deținut făcând parte din categoria “ungariști” iar de cum am ieșit la suprafață (în 1965) și am reluat scrisul : cronicar - am consemnat în toate cărțile mele evenimentele trăite. (În trecut : sânt singurul nemaghiar din Franța distins cu medalia Revoluției Maghiare din 1956, deasemeni cu ordinul Imre Nagy - unii spun că așa fi singurul român, dar nu pentru asta mă iubesc eu...).

Fiindcă am “investit” și eu ceva, vreau să cunosc cât mai multe despre 1956, în România. Mai cu seamă despre teroarea de stat și de partid abătută asupra Centrului universitar București, unde eram student. Vladimir Tismăneanu vorbește despre Cluj, despre Iași - nu despre Timișoara (și-atunci a fost fruncea, mândra Cimișoră! - de unde să știe asta cimișoreanul Mircea Mihăeș? el predă literatura engleză și americană, nu istoria elementară a României) ; și nu *despre* București (de parcă s-ar fi înțeles cu Manolescu !). Decepții :

1. V. Tismăneanu, după ce *nu vorbește* despre momente importante ale mișcărilor studentești din 1956, are..., cum să-i zic?, mai bine citez :

- p. 102 : “Studentii cereau plecarea trupelor sovietice din România, încetarea obligativității limbii ruse în școli. După știința mea, niciuna dintre mișcărilor studentești n-a avut o platformă politică eminentemente anticomunistă”.

Afirmație grăbită, inexactă : în octombrie 1956, la Timișoara, în ședința de la Politehnică, s-a citit și s-a dezbătut (nu doar în prezența, dar și cu sprijinul conferențiarului de marxism, Haiducu, și el condamnat în lotul studenților), nu o ”platformă”, ci o listă de doleanțe, cu neînsemnate deosebiri aceleași, la București - acestea :

- *plecarea imediată a rușilor din țară*, nu doar a trupelor sovietice, cum crede V. T., ci și a civililor ce invadaseră România, fiind prezenți peste tot, în calitate de consilieri, în fapt, de supraveghetori ;

- *desființarea Securității* ;

- *desființarea gospodăriilor colective* ;

- *suprimarea*, nu doar a limbii ruse, cum spune V. T., ci și a *marxismului*, în special, în general *întoarcerea la sistemul de învățământ european*, distrus de comuniști și rusocentrat, din 1948;

- *restabilirea proprietății private* (nu doar a pământului, pomenită la desființarea colhozurilor, ci și a locuințelor, a micilor întreprinderi meșteșugărești și industriale, a comerțului, a alimentației publice, etc.).

Dacă Vladimir Tismăneanu crede că aceste revendicări chiar de nu alcătuiesc “o platformă politică” (citește : nu erau anticomuniste) - mă dau bătut.

2. D-sa nu vorbește de “ajutorul internaționalist” dat de Securitatea lui

Gheorghiu-Dej Securității în derivă (un eufemism) a lui Kadar - deci tot a sovieticilor - prin incontestabilul Valter Roman. De mirare : un studiu masiv (2 volume a câte 600 și 750 pagini) **La vie en rouge** de Christian Duplan și Vincent Geret (Seuil, 1994) a apărut mult înaintea dialogului - acolo capitole întregi sunt dedicate activității desfășurată de Valter Roman în perioada Revoluției Maghiare :

a) ca agent al Kremlinului, i-a atras pe Imre Nagy și pe ai săi, refugiați în ambasada Iugoslaviei, în capcana “ospitalității românești” de la Snagov. Acolo au fost ținuți de la 22 noiembrie 56 până la 11 aprilie 57, când bărbații au fost duși cu forța în Ungaria, iar femeile și copiii, tot cu forța, la Călimănești : acolo, în iunie 1958, au aflat că Nagy, Gimes, Szilagy și generalul Maleter fuseseră condamnați-și-executați...;

b) agentul Kremlinului Valter Roman - flancat de Ardeleanu (Adler), șeful cenzurii, de Goldberger, de Bene și de Mălnășan - a supervizat “ajutorarea” securității ungurești (AVH), ce-și pierduse o parte din cadre în timpul Revoluției (la asta se vor fi gândit securității carpatini, în decembrie 89, când guita de spaima drepte pedepse: «Fără violență !» - avînd în Buzura un trudnic, dar ce fidel! megafon): atunci au fost detașați în Ungaria foarte mulți securiști - fie de origine maghiară, fie evrei cunoscînd și maghiara - taman ca Valter Roman ! Din mărturiile insurgenților budapeșteni supraviețuitori ai torturilor, cruzimea legendară a securiștilor unguri a fost pusă în umbră de cea a “românilor” conduși de actualul general-pensionar Costyal (nume conspirativ : Popescu...);

3. Vladimir Tismăneanu încearcă pe distanță de mai multe zile (ale cărții) să arate că Iliescu și-a falsificat biografia : că n-a fost disident, că nu s-a opus, că n-a făcut... De acord, însă nu definești doar prin negații. Aș fi vrut să aflu din sursă autorizată (și verificată) adevărul despre rolul jucat de Iliescu în timpul și mai ales după Revoluția Maghiară în Echipa Morții, cum o botezaseră victimele, alături de Petre Gheorghe, Trofin, Burtică, Dan Marțian (se pare că “subofiter” a fost Edgar Reichman, jurnalist la *Le Monde*): Iliescu a participat la organizarea sinistrelor ședințe de demascare și de exmatriculare a studenților nearestați? Da sau ba ?

Vorbînd numai de Cluj, ne dezvăluie conținutul unui raport în care Leonte Răutu critică Securitatea : “nu că i-a arestat pe studenți, ci că îi arestate înainte de înscenarea pseudo-educativă care trebuia să aibă loc în Aula Universității sau în cine știe ce amfiteatru”. Ce se înțelege : că “înscenarea pseudo-educativă” nu a avut loc - dacă Securitatea îi arestate, însă numai la Cluj pe studenții recalcitranti... Adevărat, V. Tismăneanu precizează : “Am citit raportul către Biroul Politic al echipei de urgență care s-a deplasat la Cluj în 1956” - din păcate, a lăsat baltă Ungaria, a trecut la alte celea : la Havel, la Kwasniewski, la Coposu, la regele Mihai ba chiar și la Brucan. Ceva mai încolo ne-a asigurat de “panica absolută a conducerii PMR-ului”. Atât.

Nu se poate ca Vladimir Tismăneanu să nu fi cunoscut “amănuntele” enumerate mai sus. Dacă îmi va răspunde că în șapte zile i-a fost imposibil să vorbească despre toate evenimentele, îi voi răspunde :

Au fost, în Europa de Est, după moartea lui Stalin, câteva momente importante - chiar dacă epicentrul lor se situa în afara hotarelor României :

- **Momentul 1956** - Revoluția Maghiară ;
- **Momentul 1968** - invazia Cehoslovaciei ;
- **Momentul 1977** - Charta cehilor și a slovacilor.

Iar interne :

- **Momentul 1956** ;

- **Momentul 1968** ;
- **Momentul 1971** - “Revoluția culturală”;
- **Momentul august 1977** - Marea grevă a minerilor din Valea Jiului (nu am inclus Momentul ianuarie-mai 1977 în care am fost implicat);
- **Momentul 1969** : constituirea SLOMR - ce a devansat (numai cronologic, din păcate) Solidaritatea poloneză ;
- **Momentul 1987** - răscoala muncitorilor brașoveni.

Aceste **Momente** care marchează istoria poststalinistă a Estului european par a fi neluate în seamă de Vladimir Tismăneanu - mai vârtos când vine vorba de Momente din istoria României - sper să existe în volumele pe care nu le cunosc. Ca “preistoric” ce sânt, țin la **adevărul cronologic** - la **adevărul devenit istoric**.

Revin la Iliescu : să nu cunoască Vladimir Tismăneanu această realitate istorică : echipele de exmatriculadori ? Sau, ca și în cazul mișcărilor studentești din 56, evită să vorbească de Centrul București ? Să aibă, în legătură cu exmatriculările, o... reținere?, sau nu poate accepta adevărul : cele mai sinistre, mai ucigăse, mai grotești “spectacole” fuseseră puse în scenă la Universitatea din București, în decembrie 56, întreg anul 1957, o parte din 58, iar catedra de marxism, firească, și-a continuat cu puteri sporite (cum se contaminează omul de limba de lemn !) activitatea ei de căpătâi : jumătate ideologie, jumătate poliție (și nu doar Radu Florian, pe atunci abia conferențiar) și-a arătat, ăsta, zi-i pe nume, devotamentul față de URSS...

Încă două cuvinte despre “Ungaria 56” : în ultima jumătate a anului trecut (96) am primit vizita a doi cercetători ; temele alese le erau intersectate de Evenimentele din România din 56 (ca ecou al Revoluției Maghiare). Față de primul am fost acru : dacă îl interesau doar generalități despre 56, să citească lucrările despre... 56, nu ?

Mi-a răspuns că nu există așa ceva, în România, în românește.

Am protestat cu vigoare : după șapte ani de libertate de expresie, să nu existe un articol-două-cinci, o carte-două “despre Ungaria 56 ?”

Vizitatorul și-a cerut scuze că m-a deranjat “pentru generalități” și a vrut să plece. Mă aflam într-o situație inconfortabilă : nu aveam deloc de gând să-l ofensez pe oaspete, în același timp nu puteam accepta inacceptabilul : cum așa, nu există nici o lucrare despre evenimentele din 56, scrisă de altcineva - decât de mine ?

După câteva săptămâni s-a anunțat un altul - acesta m-a avertizat prin telefon că-l interesează tot “generalitățile despre Ungaria” - știa de la precedentul că fusesem nu doar mirat, dar și binișor dezagreabil...

A venit, am stat de vorbă. Mi-a spus și el că nu există alte scrisuri despre Ungaria în afara cărților, interview-urilor și articolelor mele - dar acestea nu se găsesc...

N-am putut crede. Apoi mi-am adus aminte de broșura propagandistică **Totul despre Manolescu**, în care broșuriștii măsluiau în mod grosolan, neobrăzat istoria - pentru a-i face un portret “numai din lumini” lui N. Manolescu. Iar acum iată cartea unui istoric, a unui politolog prețuit.

Pentru că și el locuiește de mulți ani în afara României a adus, totuși, vorba despre Ungaria; însă din pricină că a călătorit frecvent în România și că în America stă de vorbă cu compatrioți - deci s-a reimpregnat de aerul tricolor - a fost împiedecat să vorbească până la sfârșitul frazei...

Manolescu

Vladimir Tismăneanu mă pomenește și pe mine, de câteva ori, măgulitor, ba la pagina 96 de-a dreptul înduioșător, chiar dacă într-o incidentă :

“...amnezia ori uitarea la români (subl. în text) despre care a scris foarte frumos Paul Goma...”

Firește, natura omului despre care se scrie într-o carte (de bine !) îl împinge să se arate nemulțumit : «Numai atâta ?» De aici concluzia: chiar și eu am o natură umană. Da, da.

Natură continuînd a fi ce a fost, chiar față către față cu (p. 170) :

“Și o spun (mă apăra de Cartea albă - n. m. - P.G.), chiar dacă uneori am fost în dezacord cu Paul Goma, mă refer - și dau un singur exemplu - la exagerata lui înclinație de a-l ataca pe N. Manolescu”.

Sînt impresionat de fidelitatea în prietenie a lui Vladimir Tismăneanu. Am înțeles cât a suferit, constatînd că vechi și buni prieteni ai săi : Pleșu, Buzura, Botez au pornit pe alte cărări (bine-ar fi fost să fi fost patru, am fi zis că, după ce va dormi, prietenul are să fie ca înainte de beție... - din păcate există și altfel de beție : a puterii, nu doar înnebunitoare, corupătoare, ci și prostitoare). De aceea nu-i voi cere să-mi ia mie partea (obicei curent pe Dâmbovița), ci mă voi mira că un om obișnuit a căuta în toate, cauzele (chiar și efectele, dacă mai rămâne timp), nu a făcut același lucru și în legătură cu “exagerata /mea/ înclinație de a-l ataca pe Manolescu”.

N-a avut timp - de acord. Numai că una este să nu ai, material, timp de... cântărire (a unei situații) și alta să ignori acel cântar - în situația de față, să ții partea lui N. Manolescu (firesc : ți-e prieten), cu argumente nu totdeauna adevărate (nefiresc - chiar dacă ți-e prieten). Iată câteva exemple :

p. 76 : “...există străluciți analiști politici, există personalități de genul A. Cornea, H.-R. Patapievici, Alina Mungiu, ca să nu mai zic de Nicolae Manolescu din anii 1990-1991”.

Dacă Vladimir Tismăneanu s-a gândit la “personalități de genul...”, totul este în regulă (deși precizarea : “din anii 1990-1991” duce în altă parte); dacă a vrut să vorbească despre “străluciți analiști politici”, “din 90-91”, lucrurile capătă altă înfățișare - ca să fie mai limpede, încă un citat :

p. 138: “...personalități precum Corneliu Coposu, chiar Radu Cîmpeanu, sigur Nicolae Manolescu, care începuse să se manifeste ca o personalitate publică, deși într-o fază prepartidistă a evoluției sale post-decembriste...”

Ce am a-i reproșa lui Vladimir Tismăneanu : cumva prietenia “de nezdruccinat” cu Nicolae Manolescu? Da de unde! Cum aș putea să condamn un sentiment atât de rar, azi ? Credeam însă că numai Românul neinstruit are o specială percepție a timpului, pe care am comparat-o în mai multe rânduri cu a spațiului la vechii egipteni : așa cum Egipteanul nu realiza perspectiva (în spațiu), și “mergea” cu un umăr înainte, tot așa Românul nu are organ pentru perspectiva în timp. În capul lui, cronologia este ceva, dacă nu “aia de nu există”, atunci sigur : “aia de nu-i bună”; greu realizează, de pildă, că din punctul de vedere al anului 1950 (când s-a născut el), există, totuși, un “timp” (an) și înainte : 1940 - ba chiar și 1930! De ce așa ? Probabil fiindcă, pentru el, trăitor într-un perpetuu prezent, trecutul, nemaiprezentînd interes, i se arată nediferențiat, neorganizat - necronologizat : «Ce importanță are», zice el, «dacă 1977 a fost înainte de 1968, ori după - tot acolo-i». Repet bănuiala: Vladimir Tismăneanu s-a lăsat contaminat și de percepția timpului la român - altfel nu ar fi gândit-crezut ce a spus în citatele de mai sus.

S-a petrecut altceva : nu este vorba de o “românească accepție a timpului”, ci de apărarea unui prieten, cu orice preț ; chiar cu prețul neadevărului. Fiindcă nu poți rosti, în legătură cu “străluciți analiști politici” numele lui “N. Manolescu din anii 1990-1991”. Iată de ce :

Toată lumea știe (un fel de a vorbi : în România toată lumea uită, sau, în numele prieteniei, închide ochii...) : Nicolae Manolescu, într-adevăr, o personalitate culturală până la **Momentul decembrie 89**, nu a fost deloc “pe fază”, cum se zice - lăudabilă atitudine, dacă-i avem în vedere pe oportuniștii deveniți de la un minut la altul, din securiști: revoluționari (cu certificat !) - blamabil pentru cineva considerat ca director de conștiință.

Am mai scris-o : Nicolae Manolescu, fost student la București în 1956, îi informează pe broșuriștii **Totului despre Manolescu** că în 1956 au avut loc mișcări de solidaritate cu Ungurii - *dar numai la Timișoara!* Pentru că Românii sunt amnezici cu program, se prefac a nu mai ști... că mișcări studentești fuseseră și la București - în care caz vine întrebarea: ce făcea, în toamna lui 1956, studentul bucureștean Nicolae Manolescu, de explică, azi, că *numai* la Timișoara se întâmpla ceva ?; la care întrebarea n-ar putea răspunde - ce : adevărul ? Dar adevărul este : în timpul Revoluției Maghiare, studentul Nicolae Manolescu s-a retras în codri și în munți...- la Râmnicul Vâlcea, la bunici.

De ce nu spune adevărul ? Nu e nici o crimă să cauți adăpost la bunici (dacă ai). El însă, ca și Blandiana, mai vrea - după legea a' nouă - și ceferticat (autodecernat) de rezistent ! Pentru că el a deschis gura în legătură cu acele întâmplări, îi spun :

Vrea să fie director de conștiință, însă a ratat toate, absolut toate Momentele favorabile afirmării (și, desigur, tragerii consecințelor) :

- a pierdut **Momentul 56** ;
- a pierdut **Momentul 68** (și despre acesta le-a dat broșurezilor informații mincinoase) ;
- a pierdut **Momentul 77** ;
- a pierdut **Momentul 87** (la care voi reveni);
- și a pierdut **Momentul 89** - însă, dacă nu a participat la niciun război, s-a înfipt la plăcinte (nu mă consolează faptul că nu e singurul). Nicolae Manolescu a primit revoluția cu uimire, curiozitate intelectuală (!) cu mefiență; chiar cu dezaprobare. Această atitudine este probată negru pe alb:

În *România literară* nr. 2 din 11 ianuarie 1990, Nicolae Manolescu este prezent cu două “contribuții” greu de acceptat de un sentimental ca Vladimir Tismăneanu :

1. pe pagina 3, sub genericul : “Puncte de vedere : Cum ar trebui să arate *România literară* acum ?,” dezbat Nicolae Manolescu (“Intrarea în normalitate”) și Octavian Paler care-i dă răspunsul-întrebare : “Care normalitate ?” Iată câteva mostre din *gândirea lui N. Manolescu la începutul lui ianuarie 1990*:

- “normalitate înseamnă revenirea la obiectivele literare (și în general culturale) ale revistei - oglindă a aparițiilor editoriale, a publicațiilor...”;
- “noi ne ocupăm cu literatura, cu arta și cultura, iar acestea trăiesc doar într-un regim de stabilitate. Anormalitatea le sufocă, le ucide puțin câte puțin. Formele de protest ale artei diferă de simplele strigăte de protest...” ;
- “Noi trebuie să ne ocupăm de cărți și de idei, nu de realitatea imediată, oricât ar fi ea de vie în aceste săptămâni ;
- “Interviurile nu sunt neapărat mai substanțiale decât eseurile” ;

Deși la fiecare citat am fost tentat de a sublinia câte ceva - las aceasta treabă pe seama lui Vladimir Tismăneanu.

Așadar, aceasta era o contribuție... publicistică a lui N. Manolescu. În același număr al revistei, la *Cronica literară*, o alta: “Marile familii” se intitulează întreaga pagină din acest număr (va mai fi una în următorul)

despre... Petru Dumitriu.

Am mai scris despre șocul pricinuit de această “înnoire” a lui N. Manolescu (după cronică la Petru Dumitriu va publica alta despre... V. Em. Galan). O mare tristețe m-a cuprins - pe atunci eram prieteni : să-l vezi, în pagina 3, alături (în fapt : față-n față) cu O. Paler, acest fost (și etern) activist de partid, corespondent Agerpres (sic) la Roma - de unde a fost expulzat -, trimis special la procesul “teroriștilor” care atacaseră ambasada RSR de la Berna, C.C.-ist și călător asiduu în Occident, acum pe linia adoptată de vreo zece ani : cea a bunului simț. Iar Manolescu al nostru bâlbâindu-se, spunând prostioare și prostioaie, frângându-și mâinile - dacă nu știa lecția !

Acestea se petreceau tot în 1990, dragă Vladimir Tismăneanu. Ai să zici: «În ianuarie, încă nu se trezise bine - dar după ianuarie...»

Înainte de a trece la alt reper cronologic, îți voi atrage atenția; citatul de la p. 138 : (N. M.) “începuse să se manifeste ca o personalitate publică, deși într-o fază prepartidistă a evoluției sale postdecembristă” - este extras din... pasajul dedicat alege-rilor din mai 1990.

Chiar ești convins că N. Manolescu, în luna mai 1990, era cel pe care ni-l zugrăvești (atât de contorsionat, recunoaște) ? Dovada că nu : interviul luat lui Iliescu imediat după mineriada din 13-15 iunie 1990, publicat în *România literară* din 6 iulie.

Față cu acest alt seism (mineriada), N. Manolescu a rămas ca și în fața evenimentelor din decembrie 89 : împietrit, paralizat, incapabil de a vedea ce se petrece : capul lui nu a înțeles nimic, inima lui nu a simțit nimic.

În cazul în care ai de gând să-mi atragi atenția, cum a făcut-o chiar el, N. Manolescu : «Dar n-ai văzut ce întrebări incomode i-am pus ?», risc să-și spun ce i-am spus : «Dar n-ai văzut cum *nu* ți-a răspuns ?»

Încă un citat din **Balul mascat** :

- p. 26 : “...s-a spus mereu : «Noi n-am avut un Havel !» Ținând cont de felul în care s-a comportat, în general, elita politică și culturală românească în raport cu personalitățile cele mai respectate care au fost, mai mult sau mai puțin criticate, sau atunci când nu au fost criticate (aici cazul lui N. Manolescu e mai mult decât șocant) răspunsul meu e: chiar dacă am fi avut un Havel el n-ar fi avut o altă soartă decât în Republica Cehă. Pentru că în realitate, nu există un Havel care sosește pe tavă. Havelii sunt creați !”

În doar câteva rânduri Vladimir Tismăneanu a introdus mai multe neadevăruri. Chiar de nu-l compară direct cu Havel, îl pune pe N. Manolescu într-un context comparativ - de mirare la un analist politic. Cu atât mai vârtos cu cât până și el a spus un adevăr - care n-a folosit la nimic românilor: “Nu există un Havel care sosește pe tavă, Havelii sunt creați !”

De acord, dar ce va fi avînd Manolescu în comun cu Havel? Nimic :

1. Havel nu a făcut parte din pătura activiștilor de partid din domeniul literaturii - N. Manolescu da : a scris, împreună cu D. Micu, un volum prolet-cultist, apărut în 1965 : **Literatura română de azi. 1944-1964** ;

2. Havel s-a implicat total în ceea ce s-a numit disidență și, normal, a trimis în Occident scrierile sale nepublicate - N. Manolescu s-a mulțumit să fie prieten (drept : fidel) cu disidenții Tudoran, Botez, însă nici vorbă să “trimită” - deși promisese (îmi promisese mie, pentru colecția de la Hachette, Est-Ouest o Istorie a literaturii române), ba în acest timp scria cronici de rușine despre D. Popescu-Dumnezeu, Vasile Nicolescu și alți sărari ;

3. Havel și-a asumat propriile fapte : a făcut închisoare pentru convingerile lui - N. Manolescu se laudă cu închisoarea părinților, fiindcă el convingeri n-a avut - decât literare. Dacă Vladimir Tismăneanu îmi va atrage atenția

că nu am dreptul să reproșez cuiva că nu a făcut închisoare, îi voi răspunde :
 «Nu am - mi-l iau singur: le reproșez lui Manolescu, lui Liiceanu, lui Pleșu, Ilenei Mălăncioiu, Anei Blandiana, Gabrielei Adameșteanu (nu și lui Paler) că nu au fost scriitori așa cum ne-a cerut acest secol blestemat și, în loc să apere cultura, cum, de pildă, și-au apărat-o Rușii (prin noua formă de opoziție : disidența, și consecința ei : samizdatul), ei, din frică, din lașitate, din lipsa simțului datoriei (deci : din nescriitoricism) s-au mulțumit să “reziste”, așteptând Coborîrea Duhului Sfânt iar în pauze ascultînd Europa liberă - dar numai acele emisiuni în care erau vorbiți de bine ei ! Culmea : Duhul a chiar coborît, prin sacrificiul vieții unor tineri și nescriitori - iar genialii noștri directori de conștiință au venit la plăcinte, la jefuit morții. Nu există nici o deosebire între profitorii economici și ei, cei culturali. Poate spune Vladimir Tismăneanu în virtutea căror fapte de arme, de acțiuni de rezistență anticomunistă a ajuns N. Manolescu (bun conicar literar), în fruntea intelighenției (sic) liberale (resic)? Dar Gabriela Adameșteanu, cea unsă cu toate unsoarele, trecută prin toate compromisurile posibile (și nevăzute), veșnic paralizată de frică - până la 22 decembrie fix - apoi, cu ce curaj a manevrat cucerirea șefiei 22-ului (nu mai prejos de Manolescu, a *României literare*) devenită “formatoare de opinie publică”? Ce să mai vorbim de Blandiana, autor subversiv fără voie (cu Arpagicul intrăm noi în istoria rezistenței anticomuniste, oameni buni?) - iar de Liiceanu, chiar că nu mai am ce spune, decât ce-mi stă ca un pietroi pe inimă : până n-a fluierat Brucan recreația, nu i s-a auzit glăsciorul, nu i s-a aflat semnătura de protest, de solidarizare pe vreo petiție - dar cum a căpătat hârtie de la primărie, cum i-a ars un text (către lichele ! - să te-apeuce plânsul !). Înainte de decembrie 89, Ceaușescu nu a ordonat să mi se distrugă volumașul de debut **Camera de alături** - deși îi eram dușman, nu ? Pe față, nu? A trebuit să piară comunistul Ceaușescu, pentru ca prietenul meu, Liiceanu anticomunistul (confidențial, se înțelege, doar el nu era prost ca Tudoran, ca Andreescu : el era dăștept - ca Manolescu!), să trimită la topit cvasitotalitatea tirajului volumului de mărturie **Culoarea curcubeului** ; pentru ca anticomunistul din fiecare 29 februarie de preste an, Marin Sorescu (nu mi-a fost prieten, dar nici dușman), să distrugă plumburile romanului **Gardă inversă** de la Scrisul românesc, atunci când a aflat că va fi numit ministru al culturii».

Să ne întoarcem - la Havel, cel care s-a făcut pe sine, prin faptele gândului său ? Sau la N. Manolescu ? Am arătat că nu sunt adevărate alegațiile potrivit cărora N. Manolescu ar fi fost “bun” (măcar de-al nostru) în 1990, 1991. Interviu cu Iliescu șade, stâlp, reproș - însă Manolescu, nu înțelege să și-l asume, să și-l ducă în spinare, ca pe o cruce.

O clipă : nu am terminat de înșirat faptele-i pe anul 1990 :

În 21 iunie 1990 N. Manolescu semnează editorialul din *România literară*, revistă pe care o câștigase (ei, da), făcînd agitație pe tema : Numai cultură - nu politică ! - astfel au votat pentru el “culturaliști” ca Pardău, Silvestru, Băran, Țoiu, împotriva lui Dimisianu, a lui Valeriu Cristea (ei, da!) - așadar, editorialul intitulat : “**IVAȘCU**” (de parcă ar fi scris: “**MAIORES-CU**”). Citat:

- “La începutul lui octombrie 1971, G. Ivașcu a fost scos, din motive misterioase (s.m., P.G.), de la conducerea *Contemporanului* (...) și numit director al *României literare*”.

Iată cum minte Manolescu : scriind “scos” și “din motive misterioase”, N. M. încearcă să-l rățăcească pe Românul și așa amnezic : “misterioasele motive” erau cunoscute de toată suflarea scriitoricească, gazetărească, cine-

matografească, etceterească : urmarea declarației lui Breban, de la Paris, în care acesta își manifesta dezacordul cu revoluția culturală a lui Ceaușescu - asta fiind una, a doua: Ivașcu nu fusese “scos” (îndepărtat, dat afară, pedepsit), cum ne zăpăcește N. Manolescu, ci... **mutat** la *România literară* în locul lui Breban - dar e limpede ! Trecem la citate omagiale :

- “Meritul principal al lui G. Ivașcu a fost acela de a fi făcut dintr-un săptămânal de cultură o formă de rezistență intelectuală. În 1955, când el prelua conducerea revistei...” (aici vorbește de *Contemporanul* - n. m. P.G.).

- “După 1971 el a făcut din *România literară* revista numărul unu a rezistenței noastre” .

Domnule ! Să faci dintr-un împutit turnător de pușcărie directorul unei publicații rezistente (cu voie de la Secu) - asta performanță ! ; să faci dintr-un putrezitor de spirite, dintr-un lombric agent-descurajator (de a rezista cu adevărat) - un cruciat al rezistenței prin cultură... N. Manolescu nu se înșală : *România literară* a fost, într-adevăr, “revista numărul unu a rezistenței noastre”- atât că “rezistența” a fost atât de... sublimată, încât... Rezistență să fie aceea de a te bate numai cu marionete diversioniste : Eugen Barbu, V.C. Tudor, Dragoș, Ungheanu, Lăncrăjan, Ceachir, prefăcându-te că nu știi cine trage sforile ? Neindrăznind a contesta - fie și cultural (pe Dulea !) - sistemul?

Pentru 15 noiembrie (1990) mi s-a cerut un mesaj - a fost publicat și de *România liberă* din 16 nov. Printre “înjurăturile” la adresa comunității românești: Ce aniversăm : unul din multele momente de lașitate, de nesolidaritate?

Replică fulgerătoare - din partea cui ? Din a marelui jurnalist politic Nicolae Manolescu (*România literară* din 22 nov. 90). Editorialul se intitulează nici mai mult nici mai puțin: “**15 noiembrie: o lecție de istorie**”.

Bine e să nu faci ce face popa Manolescu, ci să faci ce spune:

-“La 15 noiembrie s-au împlinit trei ani de la marea demonstrație a populației brașovene. Toate formațiunile și personalitățile politice, Parlamentul, președintele însuși au evocat evenimentul. Sub egida nou înființatei Alianțe Civice au avut loc în Capitală și în alte orașe marșuri și manifestații de o amploare nemaintâlnită după decembrie trecut. Intrarea Alianței Civice în scena politică s-a făcut cu acest prilej și marchează, la rândul ei, o dată. Evenimentele din 1987 și comemorarea lor din 1990 ne oferă o lecție de istorie. După părerea noastră, 15 noiembrie 1987 reprezintă începutul revoluției anticeaușești și totodată anticomuniste din România. Dacă lăsăm la o parte reacțiile individuale de protest, toate mișcările anterioare celei de la Brașov au avut un caracter social și economic și au rămas în cadrul sistemului”.

După avalanșa de prostisme și manolisme iată și “delimitarea”:

“Nu împărtășim părerea exprimată de către Dl. Paul Goma (...) că n-a existat solidaritate cu Brașovul în 1987, cum n-a existat cu Valea Jiului în 1977. Dl. Goma privește dintr-un unghi exclusiv moral dialectica istorică. Dar în istorie efectele nu se produc întotdeauna instantaneu. Decembrie 1989 a fost o urmare clară a lui noiembrie 1987”.

Nu mai continuu, deși imprudentul N. Manolescu o face, umplînd întreaga coloană a editorialului cu “analizele” sale istorice. Nu am subliniat, nu am atras atenția asupra cutărui pasaj, asupra cutărei cugetări adânci - îi las lui Vladimir Tismăneanu plăcerea de a-și ilustra cu exemple din gândire politică a lui Manolescu propriile afirmații: “strălucit analist politic”...

Anul 1990 se încheie apoteotic pentru N. Manolescu : în două numere ale *României literare* publică - pe cinci pagini ! - **Scrisoare deschisă către**

Paul Goma semnată de Voican Voiculescu-Sturdza. Pe N. Manolescu nu l-a interesat deloc faptul că acest Voican (ca și Iliescu intervievatul) avea mâinile pline de sânge (de la Târgu-Mureș, de la mineriadă, ce să mai spunem de executarea Ceaușeștilor - nu mă laud: eu am bănuțit asta, încă din 25 decembrie 1989, când mă aflam pe platoul parizian al canalului 5, unde s-a difuzat sinistra casetă). Să admitem : lui Manolescu, analfabet - în ciuda spuselor lui Vladimir Tismăneanu - îi fusese imposibil să pătrundă un adevăr elementar : “dosarul de securitate” al lui Voican - prezentat de însuși revoluționarul clytorindic (în același preț : supraministru al Securității! - lucru știut și de N. Manolescu, dar la ce i-a folosit știința ?) era un fals grosolan (dar nu suficient pentru subțirimea inteligenței politice a lui Manolescu). Cum se face însă că în *chapeau*-ul de prezentare (al “dosarului”) N. Manolescu scrie că publică materialul de față, pentru ca cititorii să înțeleagă cum lucra... securitatea ceaușistă !? Acesta fiind “nivelul”... “strălucitului comentator politic” - în decembrie 1990 !

Mai amintesc - pentru întreg anul 1990 :

N. Manolescu, profitorul principal al “acoperirii” morale (și nu doar), acordate de Monica Lovinescu și de Virgil Ierunca, “pe timpul dictaturii”, de cum a devenit director al revistei, nu a avut timp (și spațiu în *România literară*) nici pentru **Unde scurte**, nici pentru **Fenomenul Pitești** - dar, cum am văzut, a scris săltăreț despre Petru Dumitriu, jubilatou despre V. Em. Galan, “cu inimă” despre colaboraționiști notorii ca J. Popper - doar pentru că acesta comisesse o chestie de box în care “se bătea” cu Eugen Barbu... precum și despre colaboraționiștii Uscătescu, Paul Dimitriu, Paul Miron...

Iată-ne și în 1991 : în februarie strălucitul analist politic și verticalul N. Manolescu se hotărăște să-i facă să tacă pe cei ce-l “înjurau” că are timp de alde Miloș, Reichman și alții de același acabit - dar nu de părinții lui spirituali. O idee de geniu : îi încredințează lui G. Pruteanu cronică la prima carte a Monicăi Lovinescu editată în România. Pruteanu scrie un text bășcălios, plin de spirite-de-glumă bahluvioase pe seama Ecaterinei Bălăcioiu, mama Monicăi, soția lui E. Lovinescu (moartă în închisoare, aruncată în groapa comună). Ca urmare a “înjurăturilor” la cub dinspre Rodica Iulian, Oana Orlea și mine (ne făceam iluzii : nu din această pricină, ci pentru că urma să vină la Paris, la un Salon al Cărții, unde, fatal, avea să o întâlnească pe “recenzată”), Manolescu scrie rapid (doar e scriitor !), în martie, o cronică în două volete - ca pentru Petru Dumitriu ! - intitulată extrem de subtil-ironic : “Un cronicar foarte ascultat”. Asta vrînd să însemne : Monica Lovinescu este doar un cronicar - nu un critic literar ; iar “ascultat” trimite, firește, la Europa liberă, pe care cu toții o ascultam - Vladimir Tismăneanu să recunoască : rar un astfel de umor, la un strălucit analist politic...

Încă un episod din 1991 :

- În *România literară* din 7 martie 1991, N. Manolescu semnează cronică literară la volumul **În cunoștință de cauză** de I. Negoșescu. Rar mi-a fost dat să citesc un text atât de prost, de prost gust, de nesimțit. Se reține ”ideea” manolească :

“...nu mi se pare moral să uităm că, sub dictatură, a existat în România literatură foarte bună și foarte critică la adresa regimului, ceea ce a făcut până la un punct inutil samizdatul”.

Ei, bravos, națiune, halal să-ți fie! Și noi nu știam pentru că de ce scriitorul la român nu a practicat samizdatul !

Sărind peste timp, ajungem la 18-23 septembrie 1996, când, în 22 mi-a fost publicat textul **Către compatrioți** (prin care anunțam renunțarea la

candidatură - sincer : așteptam să fie menționat în dialog **Programul** prezentat de mine în 21 martie 1995 - chiar dacă este unul negativ...) bine încadrat de replicile semnate de Emil Constantinescu, Zoe Petre și Nicolae Manolescu. Trecând și noi peste maniera originală și inadmisibilă de a face gazetărie a Gabrielei Adameșteanu, să ne oprim la N. Manolescu:

În replica sa contestă, pe puncte, acuzațiile mele. Pentru că răspunsurile sunt definatorii pentru “strălucitul analist politic”, le consemnez și aici:

„1. În interviul luat președintelui Iliescu”, scrie Nicolae Manolescu “nu m-am adresat interlocutorului cu «Omul cu o mare», cum afirmă (nu acum pentru întâia oară) d-l Goma. **Preluam declarat o sugestie a d-lui C. Țoiu**” (subl. mea, P.G.).

În răspunsul la răspuns din 2 oct. 96 - nepublicat de 22 nici în ziua de azi - îi atrăgeam atenția lui N. Manolescu :

a. a deplasat atenția și dezbateră : eu îl acuzam că i-a luat un interviu lui Iliescu, imediat după mineriada primă, când acela avea mâinile pline de sânge : doar prin faptul că dialoga cu el, îi acorda legitimitate ;

b. ba se adresase lui Iliescu, citîndu-l pe un “cunoscut” care-i zisese «Om cu o mare» ;

c. ba “cunoscutul” nu era indicat, în interview : nici un fel de Țoiu nu figura la originea gândirii lui Manolescu.

“2. **Literatura română de azi** nu e câtuși de puțin «un volum proletcultist»”, am citat iarăși din Nicolae Manolescu.

I-am răspuns : dacă nu e proletcultist, de ce evită să vorbească de el, la bibliografie ? Și de ce nu-l reeditează ? Cititorii să judece cât de neproletcultist este.

“3. N-am comentat nici un roman al D-lui Săraru”!, m-a pus la punct Nicolae Manolescu.

I-am răspuns : nu-l acuzasem de a fi comentat “un roman al D-lui Săraru”, ci cu totul altfel formulasem reproșul - astfel :

“Nemembria de partid (cu care se lăudase atâta N. Manolescu - ce să mai vorbesc de Monica Lovinescu : făcuse din asta principala calitate a candidatului - n. m. P.G.) nu-l împiedecase să scrie scandalos de elogios despre inexistentul literator dar vajnic activist: Dinu Săraru” - totodată am invitat cititorii să privească pagina din stînga, unde se afla textul meu.

“4. «Elogiile» pe care le-aș fi adus literaturii D-lui Popescu nu există decât în amintirea d-lui Goma : **cele două cronici** (s.m. P.G.) pe care le-am consacrat romanelor acestuia încercau să fie exacte și erau foarte rezervate. În cronicile mele era vorba despre cărți și despre autori, fără altă discriminare decât cea estetică. **Funcția politică a d-lui Popescu din acel moment nu intra în discuție**” (subl. mea, P.G.).

Îi răspundeam : ca și în cazul lui Iliescu îi reproșam dialogul legitimator cu indivizi ce făceau răul - în acel moment, ce să mai vorbim de ceea ce făcuseră - și care nu meritau să fie băgați în seamă de cel mai important critic literar : “Dl. Popescu” al său era călăul culturii și al literelor românești.

I-am mai spus : “indiferența estetică” promovată de el este, la urma urmelor, *indiferență etică* : faptul că Iliescu era plin de sânge - și de cenușa cărților Bibliotecii Universitare, a tablourilor, a stampelor din aripa Muzeului Național (incendiate din ordinul lui) nu-l împiedecase pe N. Manolescu să-i solicite interviu și să-l ia, chiar cu multă re-cunoștință, ca un oarecare gazetăraș, nu ca un director de opinie ; faptul că “Dl Popescu” era Dumnezeuul culturii, autor al programului de revoluție chinezească, autor al nenumăratelor și gravelor crime culturale - scriind despre el, indiferent cum, îl

legitimezi, îi acorzi certificat de... existență.

Printre “mărunțișuri”, îi atrăgeam atenția că nu spune adevărul nici în privința numărului cronicilor închinat (am găsit cuvântul!) “D-lui Popescu”: el pretinsese : **două** ; eu, corectasem (informat de un manolescolog) **patru**. Două săptămâni mai târziu corespondentul mi-a comunicat : **cinci**. Iată-le :

1. **Gustul sâmburelui**, *România literară* nr 1/ 1975 p. 9
2. **Parabole lirice (Rază de cobalt)**, *R. l.* 20/ 79 p. 9
3. **Romanul omului politic ca intelectual (Pumnul și palma)**, *R.l.* 33/80 p. 9
4. **Romanul puterii, romanul iubirii (Muzeul de ceară)**, *R.l.* 12/80 p.9
5. **Vitralii incolore**, *R.l.* 10 / 86, p. 9

L-am copleșit pe Vladimir Tismăneanu cu citate, referințe din/ despre Manolescu. Pentru că este istoric ; deci om al documentelor. Și pentru că mi s-a părut că, dintr-o nobilă, dar nejustificată pornire, aceea de a nu vedea într-un prieten decât numele, nu și fapta, a fost îndurerat, constatînd că îl atac mereu pe prietenul său va fi convins: nu doar violent, ci și : nejustificat.

Eu văd prietenia ca pe o înțelegere, un contract (nescris) între două ființe egale rezemîndu-se pe valori comune. Nu e ca iubirea, sublimă, dar oarbă : chiar dacă afli că ea se culcă cu cine-apucă, tu tot o iubești (și o rogi să-ți spună că te iubește, chiar dacă minte)... Și eu (chiar și eu !) am avut prieteni ; cu unii am rupt-o, și nu după întâia “șchiopătare”, ci după a șaptea - însă atunci am rupt-o definitiv : cu Ivasiuc, cu Țepeneag, cu Virgil Tănase, cu Monica Lovinescu. Am avut impresia - chiar certitudinea, că atunci când vorbea despre Pleșu, Buzura, Botez, avea o înțelegere a prieteniei asemănătoare - cu excepția cea mai strigătoare la cer : Nicolae Manolescu.

“Exagerata înclinație de a-l ataca pe N. Manolescu”, a mea vine și din absența - îi spun : românească - a observării și a comunicării rezultatului observației ; din absența lucidității în prietenie și din absența comunicării obiectiilor (fie ele și nesigure ; fie și nedrepte). Dacă prietenul la nevoie se cunoaște, atunci prietenul este obligat să-i spună prietenului că a luat-o razna. Că, de pildă, prietenul lui Vladimir Tismăneanu: Nicolae Manolescu nu spune adevărul, că are obișnuințe ce țin de felonie, că el, scriitor, nu respectă scrisul, în primul rând pe al său, afirmînd orice și contrariul, în al doilea rând nu respectă scrisul altuia - pentru el totul fiind pretext de cronică literară strălucitor de indiferentă.

La urma urmei, nu am recenzat volumul **Balul mascat** - extrem de interesant - ci, pe marginea lui, mi-am îngăduit să monologhez în direcția lui Vladimir Tismăneanu.

Despre adevăr, despre felonie, despre nerespectarea scrisului, în general. Și, în particular, despre toate acestea - la Nicolae Manolescu.

Sâmbătă 17 septembrie 2011

Astă-noapte, la fel: greu, foarte greu. Azi se întoarce Filip din Sud, vom stabili programul analizelor - care nu trebuie să aștepte întoarcerea lui Schaan, le facem după trimiterea Sabourinei.

Ah, cum m-aș băga în vorbă în “chestiunea DSK”! Care, după ce scapă din plasa justiției americane (nu: justiția americană nu este cea pe care o știm din filmele excelente “cu procese”, în

care totdeauna binele triumfă, ci acea justiție americană hotărâtă de un căcăcios procuror ca Cyrus Vence jr, grijuliu numai cu propria carieră... Dar dacă nu mă mai țin baierile...

Ce ziceam? “Greu-greu”? Așa ziceam.

Mi s-a îngustat câmpul de interes a ceea ce se petrece în jur. Și nu pentru că aș face o selecție între important (pentru mine), neimportant, dar pentru că vai, nu mai percep lumea astfel.

Nu e bine ce mi se întâmplă. Nu.

În lipsă de “cugetări” recente, mă consolez cu texte extrase din **Scrîsuri 2**:

Paris 21 martie 1997

SCRISOARE CĂTRE LITERATORII ROMÂNI

Am primit de la editura Nemira câteva tăieturi din periodicele ce au scris până acum despre **Jurnal I-II-III**. Pentru că intervențiile din timpul lansării (14 februarie 97) au fost publicate în rezumat de *Adevărul* - 2 martie 1997- voi ține seamă și de contribuțiile (tran)scrise ale lui G. Pruteanu și ale lui Dan Petrescu. Liviu Antonesei și Mihai Zamfir nemanifestându-se hotărât împotriva Jurnalului, cu încuviințarea lor, nu îi voi discuta (nici pe autorii de cronici favorabile : Florian Baiculescu, Dan Stanca, Liviu Cangeopol, Radu Aldulescu, Alex. Spânu și din nou Liviu Antonesei).

Se știe, dar o mai spun : niciodată nu m-au supărat judecățile de valoare rostite în legătură cu scrierile mele. Criticii literari nu sunt slugile autorilor de ficțiune și, din moment ce autorul a ieșit în piața mare, este obligat să suporte și obiecțiile, nu doar laudele... S-ar putea obiecta : nu se poate trage o concluzie “obiectivă” din ecourile apărute în doar șase săptămâni și numai în cotidiene și hebdomadare - să fie așteptate lunarele, sintezele, chiar volumele... Aștepte alții sinteze, monografii - eu nu mă interesez, acum, de “calitățile” (care ? - dacă nu ne-am hotărât: **Jurnalul** meu este o chestie documentară ori o drăcie ficționară?). Pe mine mă interesează literatorii români față cu acest animal care nu există.

Aveau dreptate - sau ba - cei care pretindeau că o literatură ca româna ce s-a lipsit de samizdat, de sertar (teoretizînd inutilitatea acestora în spațiul de limbă română), ce a acceptat, din 1977, *Piteștiul literar* (scriitori buni, foarte buni au consimțit să joace rolul cenzorilor de meserie) - este o nonliteratură?; că “rezistența prin cultură” cu care se laudau literatorii noștri a fost în realitate colaboraționism caracterizat ?; aveau sau ba dreptate cei ce vorbeau de o “Siberie a spiritului”?; aveau dreptate cei ce afirmau că Românul în general, în particular scriitorul român nu suportă adevărul, nu acceptă judecățile morale - nici în cărți, nici în viața de toate zilele ?; să aibă dreptate cei ce se temeau că în ultimii 12 ani de dictatură (1977-1989) Românii au involuat mai mult și cu urmări mai trainice decât în perioada stalinistă (care, la noi, a ținut până prin 1964) ?

Chiar în **Jurnal** consemnam cu durere mutația pe care am observat-o, *după 1984*, la compatrioții scriitori ; am sperat din toată inima să mă înșel.

Acum, cu prilejul apariției **Jurnalului**, am aflat, cu strângere de inimă că mulți profesioniști ai condeiului, din motive diverse, nu citesc scrierile despre care... scriu. Aș fi acceptat să fiu “desființat” (cu tot cu **Jurnalul** meu) - însă după legile publicisticii literare : *în cunoștință de cauză*. Am constatat cu stupeoare : tenori ai presei literare ca Alex. Ștefănescu, Dan. C.

Mihăilescu, Ion Buduca, George Pruteanu, soprana de coloratură cenușie Ioana Pârvulescu (și surpriza a surprizelor : Monica Lovinescu) *nu au citit, din Jurnal, măcar acele pasaje pe care le incriminează*. Exemple:

Alex. Ștefănescu, de profesie recenzent al *României literare* a publicat în nr. 8 din 24 februarie 1997 textul intitulat : “Prăbușirea unei statui”. Ca autor al cărții recenzate nu am dreptul să contest afirmațiile recenzentului de carte, chiar atunci când aprecierile acestuia sună:

“este mai mult vindicativ decât justițiar”, “manifestă o suspectă predilecție pentru vulgaritate - impresie definitiv și dezastruos confirmată de Jurnalul de acum”, etc., etc. - acestea sunt opiniile lui Al. Ștefănescu ; faptul că autorul cărții nu le împărtășește nu-i dă dreptul de a contesta astfel de “judecăți de valoare”.

Însă când Ștefănescu scrie :

“Credibilitatea textelor este subminată de faptul că toate reproșurile lui P.G. se referă la modul cum s-au comportat personajele respective față de el însuși. Dacă i-au dat sau nu atenție într-o anumită împrejurare, dacă i-au telefonat când au fost la Paris (...) dacă l-au citat într-un articol, dacă i-au recunoscut prioritatea în practicarea disidenței...”, Ștefănescu păcătuiește grav, făcând afirmații neadevărate (am alte cusururi - nu cele presupuse de el).

Deci Ștefănescu *minte* : în **Jurnal** nu există ceea ce scrie recenzentul că ar exista (probele în publicistică se numesc : *citate*).

Când scrie : “(...) Jurnalul se înfățișează ca documentul unei vanități maniacale. Întreg volumul doi, de pildă, cuprinde fierberea autorului în suc propriu, în perioada în care așteaptă ca Bujor Nedelcovici să-i dea telefon în legătură cu înființarea unei asociații a scriitorilor români în Franța. Intrigat, obsedat că nu este luat în considerare, marele erou se văicărește penibil (...). Presupunerea, liniștitoare, a Monicăi Lovinescu că este vorba pur și simplu de o neglijență fără semnificație, nu are darul să întrerupă delirul inchizitorial...” - și în acest caz *minte* : nu numai că a citit “pe sărite”, dar nici nu a înțeles ce a citit. Sau este de rea credință ? - să aleagă.

De unde scoate Ștefănescu “lista neagră” pe care aș fi alcătuit-o?; de unde până unde “vanitatea maniacală”, “fiertul în suc propriu”, “obsedatul că nu este luat în considerare”?- când oricare cititor normal ce a răsfoit **Jurnalul** a înțeles normal : *persoana agitată, neliniștită, obsedată de tăcerea lui Nedelcovici - nu era Goma ; vai, persoana care le-a agitat, isterizat și pe celelalte, prin spaima ei de “complotul” pus la cale de Breban și de Țepe-neag era, nu Goma, cum afirmă Ștefănescu, ci din contra: Monica Lovinescu!* Goma, bietul, împreună cu Alain Paruit, cu Marie-France Ionescu, cu Oana Orlea și Rodica Iulian au încercat - de-a lungul întregii călduri-mari - să o liniștească, să o asigure că nu-i nici un complot...

A. Ștefănescu scrie singur cu mâna lui drept concluzie la toate cele dezbătute în deplină necunoștință de cauză :

“Banii au importanța lor, dar are importanță și modul cum sunt câștigați. Lumea civilizată nu-i aprobă, de exemplu, *pe cei care-și fac o sursă de venituri din traficul de droguri sau din prostituție* (subl.m. P.G.).

Îl las pe cronicarul *României literare* față cu scrisul său. Chiar dacă ar merita să fie luat de urechi și dat cu botul în ceea ce a făcut. Nevulgar. Ca la *România literară*.

Tot de la tribuna *României literare* nr. 10 din 12-18 martie 1997) mă încondeiază **Ioana Pârvulescu** în “Bătălia de la Waterloo”. Știu că produsele Domniei Sale alimentează publicațiile (sau rubricile) umoristice prin umoru-i (extrem de) involuntar. Eu am amintiri adânc ne-umoristice :

La sfârșitul anului 1990, după ce, Liiceanu a respins și volumul de articole **Butelii aruncate în mare** (de el comandat ! - ca de altfel și celălalt, deasemeni comandat : **Scrisori**), la sugestia Vioricăi Oancea, sora lui Mihai Botez, l-am trecut la editura Litera. Acolo s-a îngropat. În sfârșit, în 1993 (dar pe copertă scriind clar : 1992), din cele 1.000 pagini propuse au apărut 96 (nouăzeci și șase), sub forma unei broșuri. Pe copertă apare un titlu fără... corespondență (textul astfel intitulat nu a fost inclus): **Amnezia la români** - iar pentru mai multă variație, pe cotor scrie, citeț : **Amnezie la români**... Nici o indicație că ceea ce este publicat face parte dintr-un întreg, nici o promisiune că va urma. Apoi: volumul trebuia să înceapă cu începutul : cu articolele cele mai vechi, primul fiind un text despre **Cenzură, autocenzură, paraliteratură**, publicat de ziarul german *Die Zeit* în 1972. Broșura cu care m-au pedepsit directoarea Viorica Oancea (sora lui Botez) și redactorul de carte (sic !) Ioana Pârvulescu, a cuprins texte din... 1985-86 - de ce ? Misterul Casei Botez și a casnicei pârvulești. Nu e lipsit de interes: între timp, la Litera își scosese volume de "articolele politice"- firește, *scrise după decembrie 1989* : Gabriel Andreescu, Mihai Botez, Nicolae Manolescu - chiar și Ileana Mălăncioiu - însă ale mele... După ce și-a făcut treaba la Litera, Ioana Pârvulescu a fost recrutată la *România literară*...- și acolo mai rămăsese ceva de stricat.

Iată-ne la **Jurnal**. După ce spune o sumă de prostioare (trebuie să fim politicoși cu doamnele - chiar atunci când sunt incerte) despre jurnal, în general, despre al lui Sebastian în special, Ioana Pârvulescu se ocupă în ultimele rânduri al extemporalului, de al meu - astfel :

"Dacă jurnalul lui Goma este o ficțiune, ea are un singur mare defect : lipsa de imaginație onomastică. Lucrurile stau mai rău dacă e vorba de un jurnal cvasidocumentar (...). Dar în timp ce Fabrice /del Dongo/ trăia inocent o bătălie, Goma dezvăluie veninos scene în doi, lucruri ce țin de spațiul privat și vai, abia scăpasem de ideea că o discuție cu vreun prieten ar putea trece de pereții unei încăperi. Așa cum a pierdut bătălia de la Waterloo, Fabrice del Dongo pierde și poziția de martor". Am înțeles :

1. critica(femininul) *României literare* știe că Fabrice a pierdut bătălia;
2. criticatul nu trebuia să dezvăluie (veninos !), printre altele, porcăria făcută de Ioana Pârvulescu volumului de **Articole**, la editura Litera ; și nu trebuia să scrie negru pe alb că N. Manolescu... așa și pe dincolo...

Prima însă (asta vine de la : ins) care m-a mai acuzat de păcatul... divulgării marilor secrete scriitoricești a fost Geta Dimisianu, prin 1971, când mi-a strigat, în plină stradă, că ceea ce făcusem eu (trimisese la Europa liberă o scrisoare în care îi dădeam o labă și tovarășului Vasile Nicolescu, iubitor de Michaux, cenzor vițios, amic intim al damei) - era "delațiune" !

Ca să vezi! Cine delata! Și cine acuză pe alții de... delatațiune.

Nici neconvenționala de la *România literară* nu a citit **Jurnalul** meu - jur că nu e vreo pagubă - a scris după ce vorbea, cu Iorgulescu, la telefon, Dimisianu. Gabriel.

George Pruteanu, cu prilejul lansării **Jurnal**-ului (la 14 februarie 97) după ce explică : "nu am mai recitat, ca să nu mă montez - textul - l-am citit prin bunăvoința editurii - pot să dezvălui ?- citisem șpaltul cu un an în urmă..." etc., afirmă hotărât :

"/Goma/ îl numește pe Gabriel Liiceanu (...) un Leonte Răutu al acestor vremuri".

Pruteanu, hagiograf al lui Petru Canaliu, slujnicar al lui Cristoiu, dilemizatornic stahanovist al Pleșului povestește povești : nicăiri în **Jurnal**

nu există comparația denunțată (cine o va căuta, în Index, la *Răutu*, n-o va găsi). “Comparația”: o invenție... inventată în urmă cu doi ani de același Prutean’, în cronica din *Dilema* la volumul meu **Scrisori întredeschise**, Biblioteca Familia 1995, unde interpreta după obicei, aiurea următorul pasaj (citez din **Scrisoarea către Gabriela Adameșteanu** din 18 nov. 1993 - p. 544) :

“(...) Acesta fiind fondul problemei din textul meu publicat în *Timpul* : distrugerea cărților, nu din dispoziția lui Chișinevski-Răutu-D. Popescu-Dumnezeu-Suzana Gâdea și alți comisari urînd cartea precum ți pe făcătorii de cărți - ci din a unor scriitori, conștiințe ale nației, cărturari ei înșiși : Marin Sorescu, Gabriel Liiceanu”.

Dacă aș fi vrut să-l compar pe Liiceanu cu cineva detestabil-asemănabil, m-aș fi oprit oare la Răutu? Firește, nu. Ci la, de-un exemplu, Suzana Gâdea. G. Pruteanu, în “cronica literară de tranziție”(?), din, cum altfel?, *Dilema* (7-13 martie 97), intitulată expresiv : “Maculatorul” - eu fiind acela - după ce scrie tot răul pe care-l gândește despre mine, cu osebire “grava debusolare morală”(din mijlocul clanului Fundației Căndești, populată de exemple moralnice precum Buzura, ștergător de picioare al lui Iliescu, și a găștii dilemale în frunte cu Pleșu, fidel al foarte-moralului Petre Roman, sprintărul Prut’, cu morala-i specială, vede cum nu se poate mai bine “debusolarea” altora), în subsol încearcă să “explice” animozitatea ce i-o... nutresc. Fiindcă și de astă dată minte - iată:

Nu l-am acuzat că ar fi “înjurat-o” (nu folosesc acest termen) pe Ecaterina Bălăcioiu, în cronica dedicată volumului **Unde scurte** al Monicăi Lovinescu, în februarie-martie 1991 - ci l-am acuzat că a comis porcării (a se observa nuanța). Asta se petrecea în 16 dec. 1993, la Paris (v. **Jurnal III**, p. 189). O pusese pe D-na Florica Dimitrescu să-mi telefoneze, pretinzînd că este “un bun prieten” al meu. Când l-am avut la capătului firului, mi-a spus că “ne cunoaștem de pe trotuarul de la Ana Ipătescu” (unde fusese *România literară*). Am răspuns că n-am cunoscut pe nimeni cu un nume atât de calp - e pseudonim ? I-a dat înainte, întrebîndu-mă când ne întâlnim, că el nu stă mult la Paris. L-am trimis la plimbare.

“În iunie trecut”, scrie el, în *Dilema*, îmi telefonase de la București, să mă anunțe că vine la Paris, să-mi ia un interview. I-am răspuns să vină sănătos - dar nu la mine : nu stau de vorbă cu el. Ajuns la Paris, mi-a telefonat, insistînd “să facem o carte ca cea cu Petru Dumitriu”... Am refuzat. Nu i-am închis telefonul în nas, sperînd că va înțelege dorința mea de a nu-l întâlni. Mi-a retelefonat, întrebîndu-mă de ce nu vreau? I-am reamintit porcăria făcută Monicăi Lovinescu. Mi-a replicat : «Dar doamna Monica nu e supărată pe mine și e vorba de mama ei». I-am răspuns că mama este a Monicăi, însă principiul este al meu. Printre alte motive ale refuzului : colaborarea permanentă la *Dilema*, organ diversionist al cunoscuților iliști Buzura, Pleșu...

După ce ne-am despărțit (telefonic) politicos, dar ferm, credeam că interlocutorul a înțeles. Ei, bine, nu : nu-l voiam - mă voia el : să mă vadă, să-mi intre el în casă, în suflet ! La câteva ore, cine a sunat la ușa apartamentului ? O persoană care s-a prezentat : Pruteanu ! Soția mea a fost binișor înfricoșată : imobilul are două porți metalice ca de închisoare, tot timpul încuiate, mai are două coduri, din care unul al liftului, locuim la ultimul etaj, trebuie să coborîm, ca să-i conducem sus, la noi, pe prieteni - dar Pruteanu, cel înarmat cu iarba-fiarelor a pătruns! A ajuns! Cum, necum - a descântat încuietorile ! Numai că, dacă a trecut prin porți încuiate și învins coduri cunoscute doar de locatari, n-a priceput un lucru : când cineva îți spune că

nu te primește, oricât de gazetar la școala lui Cristoiu ai fi, intruziunea ta se numește viol - de domiciliu, de persoană și nu “perseverență de gazetar”... De aceea soția mea, auzind numele vizitatorului nepoftit, nedorit, a închis pe dată ușa.

Am citit (transcrisă de Iosif Sava, în volumul **Radiografii muzicale** editat la Polirom, 96) și prestația prutnică la TV : omul vorbește mult, despre multe; vrute și nevrute ; mult mai repede decât gândește - fatal: sonorizează o mulțime de prostii sau doar de locuri comune, vândute drept originalități... Scrie tâmpenii și murdării - despre cartea lui M. Nițescu, de pildă - folosind cu dezinvoltură trunchierea citatelor (când nu le de-a dreptul scornește - ca în cazul meu, cu “Liiceanu-Răutu”).

Dan C. Mihăilescu, în textul “Paul cel Groaznic și Goma cel Jalnic”, publicat în 22 din 4-10 martie acest an, 1997, declară de la bun început că a citit **Jurnalul** (“Mai bine de o săptămână m-am supus cu evlavie caznei de a citi cu atenție cele **o mie cinci sute de pagini**” (subl.m.P.G.).

Iată un cronicar care citește cărțile recenzate (ba bosumflă cu cincizeci la sută numărul paginilor). Nu e de colea, în România. Până să ajungem la cum citește, să vedem câteva citate :

“Am simțit nevoia unei penitențe” (lectura din Goma - n.m.); “nu m-am putut acomoda niciodată cu proza autorului (am părăsit **Ostinato** la pagina 5, am citit cu interes **Gherla**, m-am încâlcit prin **Bonifacia** și... cam atât” ; “în ciuda senzației de lehamite iscată de tot tãmbălăul de anii trecuți, cu Tepeș, cu Breban, ca și cu, mai ales uluitoarea neînțelegere a lui Goma față de *chestiunea Liiceanu-Humanitas*” (s.m.P.G.); “Jurnalul lui Goma este o carte, cum să-i zic ? *o carte tombală* (subl. în text), care cade ca o lespede pe un talent demult defunct. Odată epuizat biograficul, toată literatura lui Goma dispare”; “Jurnalul este deopotrivă fișa clinică a unui delir de grandoare eșuat în *complexul persecuției și o suită de delațiuni frizând abjecția* (subl. m. P.G.). Când Goma strigă : «ăsta-i adevărul, dealtfel și tu știi că așa a fost», franc și elocvent, Marie-France Ionesco îi răspunde : «*Știi, dar nu spun și nu scriu* (subl. în text)». Asta-i *cheia* lucrului” (iar aici este sublinierea apăsată, a mea, P.G.).

Ce mai scrie Dan. C. Mihăilescu ? : “echipa cu pricina (a *Săptămînii* lui Eugen Barbu - care ce s-ar fi bucurat, citind **Jurnalul!** - n.m. P.G.) este principalul beneficiar de pe urma Jurnalului, funcționând ca și Cartea albă a Securității”; “ceea ce m-a descurajat (de a scrie despre alte “aspecte” din **Jurnal** - n.m. P.G.) - și finalmente chiar *m-a scârbit* - a fost *coborîrea în abjecție* (subl. m. P.G.). Și nici măcar în abjecție (că, aici, dăm de Céline, nu-i așa?), ci mai rău : în grosolănie, în măgărie pură. Când ajungi să vorbești de Liiceanu în termeni de osânză asudată și *să te bucuri că Monica Lovinescu nu mai vorbește toată ziua la telefon fiindcă nu mai are bani...* (s.m. P.G.), apoi devii, vorba francezului, un ins «pitoyable!»”

Nu am epuizat toate opiniile defavorabile ale rezumatorului de la 22, oricum, reconfortant: omul a citit - ba chiar indică paginile! Deși - iată mă repet : nu am a contesta opiniile recenzentului despre o carte recenzată (1.500 pagini, zice el, or **Jurnalul** are: 304+272+ 352=928 pagini - însă nu pentru asta o iubim noi pe Gabriela Adameșteanu !). Poate să spună (a și spus !) orice și contrariul; cu o condiție : să nu spună minciuni despre întâmplări adevărate și care în **Jurnal** au fost narate pe zeci și zeci de pagini.

Iată două - care fac, în fapt, una (cum reiese limpede pentru cei ce au citit **Jurnalul** fără ochelarii verzi marca GDS) : “uluitoarea neînțelegere a lui Goma față de chestiunea Liiceanu-Humanitas”.

De acord : “uluitoare”- iat-o : Liiceanu oprește distribuția volumului meu de mărturie **Culoarea curcubeului**, îl depozitează, iar după doi ani îl trimite la topit. O faptă - cel puțin - uluitoare : prietenul meu, cel care declarase în 1984, într-o călătorie la Paris, că îi place varianta franceză **Le Tremblement des Hommes**, iar în ianuarie-februarie 1990 o introduce - în original - în portofoliul editorial, fără ca eu să-i cer, fără să fiu de față (toate acestea se află în **Jurnal**). De ce crede D.C.M. că este “uluitoare” supărarea mea, scriitor de limbă română, nepublicat în românește vreme de 22 de ani, față cu distrugerea cărții mele - și nu i se pare (cel puțin) de mirare fapta rea a editorului?; apoi : de ce crede D.C.M. că autorul cărții trimisă la topit trebuia să “înțeleagă chestiunea Liiceanu-Humanitas”? Și în ce consta acea “chestiune”? D.C.M. nu o indică - ar călca un tabu : nu se scrie, în 22 - buletin parohial al editurii Humanitas - în legătură cu Liiceanu: **carte-nedistribuită-dar-distrusă**. În **Jurnal** “chestiunea” este pe larg explicată, repetată: “*operația*” (de recuperare a exemplarelor din comerț, depozitare, trimitere la topit) *a fost făcută de editor, fără a-l anunța pe autor, cum procedează până și humanitasioții madagascarezi: așa se face între oameni de carte, măcar pentru ca autorii să-și poată cumpăra la preț redus, un număr de exemplare*);

În “polemica” ce a urmat scrisorii mele publicată de *Timpul* din Iași în 1993 în legătură cu două cărți distruse, după 89, de doi cărturari (Liiceanu și Sorescu), nici o clipă editorul Liiceanu - față de care aș fi dovedit “neînțelegere” - nu a spus adevărul : *că a distrus Culoarea curcubeului, volum incomplet distribuit*. Ba chiar, prin logistica revistei 22 și cu ajutorul (neprecupețit) al Gabrielei Adameșteanu, negînd adevărul, m-a acuzat pe mine, victimă (topită !), de calomnie !

Pentru că a citit **Jurnalul** (cel numărînd 1.500 pagini - dar oare ce va fi citit?), firește, a aflat și rolul neprietenesc jucat de Monica Lovinescu și de Virgil Ierunca în formularea acuzației întoarse, D.C.M. știe că *acesta a fost motivul despărțirii definitive de Monica Lovinescu : faptul că Domnia Sa l-a încurajat pe Liiceanu să nege, în continuare, adevărul evident pentru toată lumea* (cu argumentul, neadevărat : «Și Gallimard și-a trimis cărțile la pilon»), anume că *directorul editurii Humanitas îmi distrusese volumul Culoarea curcubeului*.

Desigur, cantitatea imensă de hârtie (1.500 pagini !...- mă obsedează : va fi editat Nemira și **Jurnal IV** și **V** ?) îl împinge pe D. C. M. să *înțeleagă altfel* ceea ce tot cititorul normal a normal înțeles : “să te bucuri că Monica Lovinescu nu mai vorbește toată ziua la telefon fiindcă nu mai are bani” - poate scrie, negru pe alb, nu un “ins «pitoyable»” ca mine, cum se fasolește pe franțuzește recenzentul Mihăilescu, ci...

Ei, bine, n-am să-i lipesc vreun calificativ. Îl las așa, îmbotoșat, cum și cât este. Am ajuns la “cheia lucrului”: cei care au răsfoit **Jurnalul** au observat : în penultima pagină îl luam în seamă și pe boțitul “Dan C. Mihăilescu, unul dintre cei mai fideli ucenici ai Monicăi Lovinescu și ai lui Virgil”. După ce mă arătam în dezacord cu Monica Lovinescu și cu teoria Domniei Sale : «Nu-i momentul !» (de spus-scris adevărul), notam (**Jurnal III**, pag. 324) :

“Dan C. Mihăilescu, scriind despre necesarul act de salubritate morală - vorbesc de cartea postumă a lui M. Nițescu **Sub zodia proletcultismului** - conchide că această carte...«*pică prost chiar acum, când se apropie alegerile, iar Opoziția trebuie să câștige*» (s. m. P.G.).

Și eu care nu știam de ce o carte... pică prost! Nu, nu: un D.C.M. nu pică prost, prost pică volumul lui M. Nițescu...

Riscînd să fiu acuzat iar de calomnie, fac aporie între «Nu-i momen-

tul!» lansat de Monica Lovinescu în Anul Domnului 1990 și «Pică prost...» - ul D.C.M. în ecou”.

Dar care-i «cheia lucrului» recenzentului de la 22 ? E limpede în răspunsul (subliniat) al Mariei-France Ionesco, dat mie (la “*ăsta-i adevărul*” (subl. m. P.G.), de altfel și tu știi că așa a fost”): “*Știu, dar nu spun și nu scriu*” (subl. lui D.C.M.).

Asta vine așa : cuminte, prietenește, convenabil este - chiar dacă știi că X a călcat cel puțin o regulă morală - ca tu “să nu spui, să nu scrii”, altfel ești ne-cuminte, ești dușmănos, veninos, delator.

Am trăit s-o văd și pe asta : să fiu acuzat de delațiune - de cine? De... D.C. Mihăilescu! De boțitosul “perfecționat” la materia religie - ortodoxă - în casa lui Ion Alexandru, maestru al ambilor fiind pastorul turnător Țon!

Îl punem de-o parte, pentru altă dată - ne întoarcem la... cheie.

Ce simplu, pentru literatorii români, chiar și pentru cei mai tineri, cu precădere de picat-proștii care nu au fost striviți de la început de cenzură-autocenzură-întrecenzură : s-au strivit singuri :

Cel care spune-scrie adevărul, acela ori “înjură”, ori... delatarează. Nici o importanță pentru scriitorii români că adevărul este sau nu este și nu poate fi nuanțabil (ca pentru ardelean : «Ion îi cam mort...»), nici voios-interpretabil («Privit dinspre Humanitas, Liiceanu este un soare - fără pată»), în funcție de relațiile partizane ale căror sclav ești.

Folosind la adresa mea termenul delațiune, cronicarul de curte și de atenanse al lui Liiceanu și al Gabrielei Adameșteanu, se plasează cum nu se poate mai la cald, între Geta Dimisianu și Ioana Pârvulescu.

Nota : În P.S. la Scrisoarea deschisă adresată lui Liviu Antonesei, publicată în *Timpul*, iunie 1997, Dan Petrescu scrie :

“Știu că te-a mâhnit și pe tine «prestația» altui prieten al nostru, Dan C. Mihăilescu la **Jurnalul** lui Goma ; ei bine, victorie ! Prietenul nostru, oarecum somat de mine, a recunoscut până la urmă, așa, între noi, că totuși Goma are dreptate în vreo 90% din cazuri în ceea ce spune. Că această judecată (pe care, altfel, multă lume o repetă !) nu figurează în dezgustătorul său articol, nu e de mirare : are și prietenul nostru interesele sale, să-l înțelegem. Pentru gloria sa postumă însă și pentru triumful spiritului critic la români, mi-am permis eu să i-o consemnez aici. Întru mai dreapta sa cinstire. (D. P.)”.

Ioan Buduca, în *Luceafărul* (7/97) comite încă una din monumentalele sale gafe. În textul “Un polemist și doar atât”, îl trage de urechi pe Laszlo Alexandru, proaspăt ieșit în lume cu volumul de polemici **Între Icar și Anteu**. Firește, vorbesc de Ioan Buduca, strălucitul gazetar, cel care, în vara anului 1990, abia ajuns la Paris, transmisese în România - și apăruse în *Convorbiri literare*, pe prima pagină cu litere de-o șchioapă : “Ionescu e gagarisit, pe Cioran nu-l interesează România”! Nici una din afirmații nu era adevărată (de grosolănie ce să mai vorbim!) : “informația” despre Ionescu o deșinea de la Dan Ceachir (alt “ortodox” turnător), acela scria, de ani și ani, în *Săptămîna* Organului, despre un Ionescu bețiv, inconștient, ce se lasă manipulat “în așa zisele drepturi ale omului, de nulitatea numită Paul Goma”; nici “adevărul despre Cioran” : Marele Înrațit tocmai declarase că România lui Iliescu... - nu mai repetăm și noi plecăciunea jalnică, panicată a filozofului.

Așadar, Buduca, de la înălțimea soclului de mare-publicist, ridicat, cărămidă cu... piatră din muulte gafe jurnalistice și din și mai muulte oportuniste danceachiriene, îl ia la palme pe Laszlo - astfel : “Laszlo n-a scris nimic înainte de 1989” ; “Editura nu ne spune cine este autorul, ce studii are, ce vârstă. Pare a fi jurist, dar probabil e filolog” ; “Miza polemiciilor sale este estetică, cu accent hotărît pe etică”, etc., etc.

Păcatul capital al lui Laszlo Alexandru este însă altul (decât acela că... nu a scris înainte de 89) :“s-a hotărât să fie avocatul lui Goma”!

Asta era. Ca și cum Buduca nu a fost și nu a rămas avocatul lui Breban - a uitat cum îl apăra de “agresiunea” mea, prin textul **Capra și Căprarul** din iulie 1991 ?; câte “avocățisme-ardelenești” debitase? Nu doar “argumente” în favoarea lui Breban, dar și prostii caracterizate, precum clasamentul prozatorilor, în care apăratul era Tovarășul (neapărat!) “Numărul Unu”?

Până în momentul în care va apare textul de față va fi apărut demult replica dată de Laszlo - care *demonstrează că Ioan Buduca nu citise cartea discutată : **Între Icar și Anteu, cel mult o răsfoise** (mai corect : filase) de la sfârșit până spre... început. Buduca se uită la Laszlo (fără să-i vadă volumul pe care-l... calcă în picioare), însă, pe sub masă, îmi arde mie lovituri de copită. Exemple de gândire buducană :*

“De ce, oare, toți cei care scriu despre Paul Goma, aproape toți, în fine, fac judecăți extraliterare”? ; “un client și mai ales unul ca Paul Goma, care are mulți avocați ai acuzării în procesul moral pe care l-a inițiat (...) nu poate fi apărat prin omiterea capetelor de acuzare aflate pe rol. (...) Laszlo notează că a citit ce a scris Paul Goma atunci când a aflat că directorul editurii Humanitas a decis să dea la topit *tirajul nevândut al unor cărți, între care și două ale dizidentului român* (în răspuns, Laszlo preciza: în cartea sa este scris limpede: «o carte: **Culoarea Curcubeului**» - s. și n. mea, P.G.) ce a dat numele și prestigiul «mișcării Goma».

“Nu aceasta era problema”, decretează Buduca, fiul spir(i)tual al lui Ceachir, “ea s-a născut în clipa în care Paul Goma l-a acuzat pe Gabriel Liiceanu că a procedat la fel cum ar fi făcut (?- mirarea mea, în legătură cu limba română buducaneză - P.G.). Ana Pauker, Leonte Răutu și Suzana Gâdea, în același spirit închizitorialo-cenzuristic, adicătelea...” “Din momentul acestei acuze - niciodată retractate ori regretate - Paul Goma s-a pus singur în banca măgarilor”.

Iată varianta buducanică în această “problemă”: “are ori nu are dreptul un editor privat să topească *tirajele nevândute* (subl.meă P.G.) ale unor cărți? Nu are, firește, dacă acel tiraj n-a fost distribuit pe piață conform contractului dintre editură și autor. Nu are, firește, dacă acel tiraj nevândut, potrivit contractului, urma să stea pe piață, să zicem, exact 10 ani, spre a-și aștepta epuizarea”. Concluzia: “Avem de a face cu o problemă de contract, așadar, iar nu cu una de cenzură ori de moralitate. Și cum contractul este definitoriu unei societăți liberale, iată că Paul Goma, care n-a suflat o vorbă despre prevederile contractului său *face figură de urangutan ilegalist jignit în așteptările sale de propriul său partid comunist. Căci lui, ilegalistului, i se cuvine, nu-i așa, un tratament special, pe deasupra drepturilor contractuale.*” (s. m.)

Uf, am terminat de citat din de ne-citatul Buduca ! (...)

Absolut nici una din afirmațiile lui în privința mea nu este adevărată. Nici în “problema editorială”, nici... în comparație - eliminând-o pe Ana Pauker, adăugându-l, după dreptate și conformitate pe Dumitru Popescu-Dumnezeu, îl trimit pe Buduca la partea despre Pruteanu. Avocățismul Buducăi : nul. Între Liiceanu și mine nu există “problemă de contract”; nici “de cenzură”- doar : **lipsa de caracter, structurală, a lui Liiceanu :**

- nu m-a informat, în numeroasele călătorii la Paris, că a retras de pe piață **Culoarea curcubeului**, abia începută a fi distribuită (vara 1990);

- a negat că acest volum nu se mai găsește în librării, dând vina pe... “distribuția defectuoasă”;

- după doi ani (în 1992), nu m-a informat de trimitere la topit a

volumului meu **Culoarea curcubeului** - mi-aș fi cumpărat, cu preț redus, câteva zeci de exemplare;

- după ce presa din România a scris în legătură cu trimiterea la topit a volumului nedistribuit, Liiceanu a negat că s-ar fi întâmplat una ca asta ;

- nici în montajele de gazetă de perete ale 22-ului (din 1993) Liiceanu nu a admis că a distrus **Culoarea curcubeului** - a vorbit, vag, de "cerințe economice" apoi, ofensat, nevoie-mare că i-am cerut să spună, în sfârșit *adevărul despre volumul meu, distrus*, m-a trimis (taman ca Buduca, în chestiunea **Caprei și Căprarului!**) la... *România Mare* !;

- până în momentul de față (martie 1997) Liiceanu nu a explicat ce i s-a întâmplat cu adevărat primei ediții în românește a cărții pe care, în traducere franceză, o lăudase atâta, în 1984, vizitându-mă împreună cu Pleșu ;

- în octombrie 1996, la colocviul de la Die (Drôme) nu am mai avut ce face cu mărturisirea Gabrielei Adameșteanu (poate fi citită la "capitolul" Monica Lovinescu).

Din toate acestea reiese :

- Ioan Buduca, asemeni prea-mulților săi confrăți de publicistică literară, nu citește cărțile despre care scrie - dar scrie (nu este el scriitor român?);

- chiar dacă, din întâmplare, a citit ceva - nu mai ține minte, puțin îi pasă c-a uitat, încurcă totul, cu o... certitudine de urechist.

Cu asta am spus totul despre recentul găsit de Dumnezeu viitorul sfânt Ioan Buduca, inițiat în tainele teologiei de lombricul seculist Ceachir - cel de la *Săptămîna* eternă.

Monica Lovinescu, se exprimă în 22 din 18-24 febr. 9, sub titlul:

"O precizare la Jurnal-ul lui Paul Goma" - citez :

"Cei care și-au închipuit a asculta la Europa liberă, de-a lungul timpului și romanele interzise ale lui Paul Goma (...) s-au înșelat. Cei care și-au închipuit a-l auzi pe Paul Goma el însuși cu discuții, comentarii (...) - s-au înșelat". "De fapt, așa cum reiese din **Jurnalul** mai sus citat această prezență obsesivă a lui P.G. (...) nu reprezenta decât cel mai sigur mijloc de a-l îndepărta de microfonul Europei libere, sabotându-l..."

După ce pomenește și atentatul împotriva Domniei Sale din 18 noiembrie 1977 - cu două zile înaintea sosirii mele în Franța, punându-l și pe aceste sub semnul: "Cei care au crezut că l-au auzit atunci pe P.G. (...), s-au înșelat", Monica Lovinescu încheie astfel:

"De adăugat nu mai am decât atât : *îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma* (subl. în text)".

La acestea răspund :

1. Nici unul din cele trei "momente" indicate cititorilor revistei 22, ca probă a nerecunoștinței mele, nu este contestată în **Jurnal**. *Ceea ce înseamnă că Monica Lovinescu se pronunță în termeni categorici (și patetici) despre o carte pe care nu a citit-o.*

2. În încheierea scurtului - dar cât de alături de obiect! - rezumat a **Jurnalului** meu, Monica Lovinescu regretă că m-a cunoscut.

Eu nu regret prietenia de care m-am bucurat peste două decenii.

Mă roade altă părere de rău : că **ei, oameni ai cărții, într-un conflict autor-editor (asigurându-și asistența interesată - și mediatizată, prin 22 - a Gabrielei Adameșteanu) au luat, cu vehemență, cu violență partea editorului distrugător de carte Liiceanu - împotriva... topitului de mine, pedepsindu-mă pentru lèse-Gabriel, prin... expulzarea mea și din exil (la colocviul din mai 1994).**

Despre asta "tratează" (cum spune Brucan, hram al Grupului pentru Dialog Social) **Jurnalul** - nu despre ceea ce a dictat, prin telefon, Monica

Lovinescu, după ce a fost informată (tot prin telefon), de la București, de Adameșteanu și de Liiceanu.

*

Paris, 18 iulie 1997

Dragă Grigurcu,

Am citit cu plăcere textul D-tale **Radiografie Paul Goma**, publicat în revista 22 / 8-14 iulie 97.

Mă grăbesc să adaug : nu numai pentru că obiectul este **Jurnal**-ul cu diaristul cui mă are (nu ascund că și asta este prilej de satisfacție), ci pentru că un text bun nu este neapărat unul favorabil ție. Te-am citit, deci, cu invidie: dacă aș fi scris despre cărți (și despre autori), așa mi-ar fi plăcut să scriu : ca D-ta.

Nu m-ai menajat (și bine ai făcut), ai arătat (doar) câteva din inexactitățile, din aproximările, din injustițiile aflate în Jurnal. Nu am ieșit micșorat, nici ofensat, nici negat - ci *normal comentat*. Am subliniat cuvântul, pentru că, la noi, în România literatornicilor normalitatea este necunoscută - deci blamată.

Rezumînd : este un mare reconfort pentru un autor (care își cunoaște o parte din slăbiciuni) să întâlnească un text care îl discută în cunoștință de cauză și cu perfectă bună credință.

Acestea fiind zise, mă simt obligat să clarific anume termeni ce apar în textul D-tale, după ce fuseseră lansați de Gabriela Adameșteanu, la televiziune, de Pruteanu, de D. C. Mihăilescu - iar și mai înainte sugerați de însăși Monica Lovinescu.

Dar să citez pasajul cu pricina :

“Nu-i vom lua (lui P. G. - n.m.) neapărat apărarea dacă, în unele momente, se va vorbi despre ingratitudea sa. Oricîte decepții vor fi intervenit în relația lui Goma cu Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, acești directori de conștiință neîntrețuți ai vieții noastre culturale și civice din ultimile decenii, ne întristează maniera în care Goma se detașează de ei, uitînd, nu doar caracterul ireversibil «istoric» și acesta, al sprijinului generos de care s-a bucurat din partea lor, dar și dimensiunea majoră a personalității în cauză”. “(...) «Despărțirea» lui Paul Goma de Monica Lovinescu și Virgil Ierunca îmi pare a avea un aspect artificial ca o scenă dintr-un panopticum. E foarte cu putință să fi intervenit unele nemulțumiri personale. Dar nu sînt ele oare supradimensionate ? Oare nu atentează ele la raportul transpersonal dintre Goma și prietenii care l-au proteguit ? Oare pedalarea excesivă pe cîteva lucruri, totuși, marginale, totuși, minore, nu-i întunecă vederea ?”

Să nu se creadă că îi pretind cititorului să afle de la mine, din cărțile mele *adevărul* - însă, dacă tot îl atinge, atunci să ia în seamă *împrejurările* ce ne-au dus unde am ajuns.

Sarcina lui Grigurcu nu este defel comodă. El șine cu ambele părți și tare ar dori ca acestea să nu fi ajuns până la conflict, iar acum să încerce o reconciliere. Într-o situație ca aceasta “prietenul de la mijloc” poate :

1. Să nu se amestece ;
2. Să se amestece, încercînd să împace părțile, după ce va fi examinat motivele fiecăreia ;
3. Să ia partea uneia (nu contează rațiunile) ;
4. În fine, situația lui Grigurcu : el dorește să fie imparțial, vrea să existe, între prietenii săi, numai cînt și armonie, însă cînd intră în explicarea *motivelor rupturii*...

Grigurcu vorbește (pe urmele altora din jurul Monicăi Lovinescu) de “ingratitude”- desigur, doar a mea ; Grigurcu vorbește de “sprijinul generos”- primit, numai de mine, se înțelege; Grigurcu vorbește de “proteguirea” al cărei unic beneficiar am fost - cum altfel? - eu.

Or cineva care a avut (bună)voința (ca Grigurcu) de a răsfoi **Jurnal**-ul, chiar de nu este de acord cu “adevărurile” autorului, ar trebui să țină seamă și de faptele petrecute, nu să treacă peste contradicții și să (re)formuleze concluzii ca : *proteguire, sprijin generos, (in)gratitudine*.

De ce așa ? Iată de ce :

- De pildă : relațiile dintre Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, pe de o parte, pe de altă parte autorul **Jurnal**-ului nu au fost vreodată de subordonare (Domniile-Lor ar fi primii ofensați de o asemenea supoziție - deși recitind verdictul : “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”, mă încercă îndoiala...). Exact din acest motiv au și durat din 1972 până în 1993 : 21 ani!;

- De pildă : “serviciile” făcute de ei, cele care li se făcuseră, etc. nu aveau cum să modifice natura sentimentelor, deci a relațiilor prietenești - așadar, o noțiune ca : *ingratitude* putea fi folosită de Liiceanu, de Adameșteanu, de Pruteanu, însă nu de Monica Lovinescu, nu de Virgil Ierunca : ei știind foarte bine pe ce anume se reazemă relația noastră; și, desigur, nu de Grigurcu.

Istoria amănunțită a involuției prieteniei se află scrisă în **Jurnal**; în două din cele trei volume obsesia cronicarului a fost : degradarea legăturilor dintre sine și, cum atât de frumos spune Grigurcu : “acești directori de conștiință neîntrețuți ai vieții noastre culturale și civice din ultimele decenii”.

Asta ar fi una dintre băgările de seamă: a doua, legată de prima:

“E foarte cu putință să fi intervenit unele nemulțumiri personale. Dar nu sînt ele oare supradimensionate ?(...) Oare pedalarea excesivă pe câteva lucruri, totuși, marginale, totuși, minore, nu-i întunecă vederea ?”

Ba da, e foarte cu putință - ca acele nemulțumiri personale să fi fost supradimensionate (de Goma) ; în fapt ele fiind minore, marginale (“totuși”, concede Grigurcu).

Iată, eu fac un efort și cred că ajung a-l înțelege pe Grigurcu: a avut o viață, nu de câine, ci mai rău : de **refugiat** ; din cea mai tandră copilărie, mereu pe drumuri, mereu printre străini (cu atât mai dureroasă înstrăinarea, cu cât se afla printre români). Alungat din Institutul de literatură, în cele din urmă și-a găsit un loc - la *Familia* : dar, vai, bucuria n-a durat : a fost îndepărtat și de acolo - așa a început lungul său exil interior ; dacă mă străduiesc, realizez viața de exilat interior pe care o duce Grigurcu la Târgu-Jiu (“Aicea, printre târ’olteni...”, ar zice un beniuc local). Grigurcu însă nu face vreun efort de transpunere (ce Dumnezeu : dacă Tolstoi “trecea” într-un cal, un basarabean nu se poate pune în pielea altui basarabean ?).

Motivul ruperii relațiilor cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca a fost **cartea**. Nici mai mult, dar nici mai puțin.

Separarea nu s-a produs de azi pe mâine, într-un acces de mânie oarbă; până la desnodământ s-au acumulat ceasuri, zile, ani ; gesturi, fapte, cuvinte - mai ales **cuvinte**. Primele semne răuprevestitoare s-au arătat în vara anului 1989. Atunci Monica Lovinescu, *după ce ne-a isterizat pe toși prietenii săi*, temîndu-se de un complot pus la cale de Țepeneag și de Breban (doar împotriva lor, a Monicăi și a lui Virgil, spunea ea) care urmărea să-i îndepărteze de la microfonul Europei libere, fiind ei prea critici față de Ceaușescu. Or, după ce, pe mine, ca de obicei, m-a împins în față, ca să spun lucruri aspre despre Țepeneag, senină, D-sa a început a trata cu același, fără a-mi sufla

vreun cuvânt despre “schimbarea tactică”, așa cum fusese convenit. Dacă Grigurcu crede că aici este vorba de *ingratitudea* mea - să creadă ! ;

Odată cu evenimentele din decembrie 89, s-a modificat și tactica Monicăi Lovinescu : firește, din categoria celor “buni” au fost îndepărtați trădătorii caracterizați ca Buzura, Eugen Simion, Valeriu Cristea (chiar Pleșu) - dar nu și Hăulică ; a fost lăsat din brațe Sorescu (de ce abia în luna mai 1990?), dar nu și Blandiana, neostenită călătoare în Occident, mai asiduă decât chiar Merin Călătorete. După ce în vara 89 Monica Lovinescu a introdus-o clandestin pe Arpagica Nației printre “persecutați” («Are domiciliu obligatoriu!»), în *Convorbiri literare*, nov. 96 a băgat-o prin efracție și în categoria celor avînd “sertare”, așezînd-o, poponete, între Steinhardt și Noica, alături de I.D. Sîrbu ; pentru a-i face ei loc, i-a expulzat (are antrenament - din 1994, de când m-a exclus și din exil, adevărat, în bună companie: Rege Mihai) pe Blaga, pe Mihadaș - și pe mine care, orișicâtuși, până în noiembrie 77 fusesem domiciliat în România și, fatal, aveam câte ceva în sertar, iar din când în când mai eram și arestat (dovadă : de curînd SRI-ul a anunțat că Petru Dumitriu și umila mea persoană pot să-și recupereze manuscrisele *confiscate*). Pe N. Manolescu Monica Lovinescu s-a supărat mai puțin pentru interview-ul luat lui Iliescu imediat după Marea Mineriadă, cât pentru cronica lui Pruteanu la **Unde scurte I**, în care găinariotul ce nu ajunsese încă nici senator țărănist (acolo i-i locul ! ^{*}), nici, uns de Liiceanu, arheu al nației (și așa !, la o astfel de nație, astfel de arheu !), batjocorise memoria Ecaterinei Bălăcioiu, moartă la Văcărești, aruncată în groapa comună (d-ta ai avut fericirea, onoarea s-o cunoști, dragă Grigurcu, în toamna lui 54). Rezultatul : eu mă supăr pe Manolescu, mă supăr pe Pruteanu - dar ce face Monica Lovinescu, fiica mamei, ofensata, rănita, victima? Se împacă și cu Manolescu și cu Pruteanu ! Dacă găsești în asta *ingratitudea* mea - găsește-o !

În fine, am ajuns la Liiceanu. El este pârghia care a dat peste cap prietenia noastră.

Reamintesc, fiindcă ai luat drept “excesivă pedalarea pe câteva lucruri” : nu câteva, ci **un singur “lucru”** :

Distrugerea volumului de mărturie Culoarea curcubeului - abia scos în librărie, retras de pe piață, depozitat (în vara lui 90, imediat după apariție), iar după doi ani trimis la topit.

Spuneam mai sus că nu ai făcut nici un efort să te transpui în situația mea :

- debutez în periodice (*Luceafărul* lui Barbu) în decembrie 1966 - la vârsta de 31 ani ; editorial, în 1968 (la 33 ani), însă atât : volumașul **Camera de alături** constituind singura mea... operă, fiindcă în 1970, în primăvară, am fost interzis - interzis am rămas două decenii ;

- re-debutez în țara și a mea, în limba în care nu am încetat a scrie, la vârsta de 55 ani, în iunie 1990 - cu volumul **Culorile** (sic) **curcubeului**, scos la Humanitas ;

- aflu, încă din iulie-august că “ceva necurat” se întâmplă cu acest *volum de debut* ; în toamnă îl întreb pe Liiceanu, el mă asigură că totul merge bine, că or fi doar deficiențe de distribuție...;

- după un an (1991), Liiceanu îmi refuză volumele (*de el comandate*) **Scrisori întredeschise și Butelii aruncate în mare** (articole, 1.000 pagini), motivînd că nu are hârtie ; tot atunci aflu adevărul : Liiceanu retrăsese de pe piață **Culoarea**... ; re-întrebat, răspunde, ofensat, că îl calomniez : cum să-mi facă el mie una ca asta ?;

- în 1992 aflu, din presa românească : Liiceanu a trimis la topit (la

Bușteni) *tiraje nevândute* (subl. mea) din Cioran, Ierunca, Goma (la care se precizează titlul distrus : **Culoarea curcubeului**) ;

Care a fost atitudinea celor care ar fi meritat numai grațitudinea mea ? Din discuțiile (telefonice) am aflat de la Monica Lovinescu :

1. Gabriel nu a putut face una ca asta - comentariul meu : așa, neputînd, Gabriel a făcut-o (Dumnezeu să te ferească de ‘putințele neputinciosului !);

2. Gabriel a trimis la topit și Cioran și Ierunca - să mă simt flatat de companie!- comentariu: lui Cioran și lui Ierunca, Liiceanu le-a distrus exemplare din a treia, din a cincea ediție - mie din prima, nici aceea scoasă la vânzare ;

3. Dacă mai continuu să spun în dreapta și-n stînga că Gabriel mi-a distrus o carte, îl calomniez pe el, arunc o umbră asupra editurii Humanitas, fac un rău “celor buni”, iar după ce mă așez lângă V.C. Tudor, risc să nu mai găsesc editor în România - fără comentariu ;

4. (după ce Liviu Antonesei a publicat în *Timpul* scrisoarea în care mă plîngeam de faptul că doi prieteni, doi colegi, deveniți editori - Liiceanu și Sorescu - care îmi solicitaseră “volume de publicat”- mi-au distrus câte o carte, primul **Culoarea curcubeului**, al doilea **Gardă inversă**), Monica Lovinescu :

«Ai făcut o mare greșală, calomniindu-l pe Liiceanu».

Dacă și aici vezi *ingrătitudine* din partea mea - mă dau bătut - însă nu înainte de a-mi explica ce este aceea o *calomnie*.

Nu de alta, însă, în octombrie 1996, întîlnită la un colocviu despre Basarabia, (?), Gabriela Adameșteanu, a admis că “atunci” (în 1992), avusesem dreptate : Liiceanu îmi trimisese la topit *cartea Culoarea curcubeului*, fără să o fi distribuit. Întrebată cum de “atunci” ei (Monica, Virgil, ea) nu numai că negaseră fapta editorului preferat, dar pe mine, victimă, mă trataseră de calomniator - Gabriela a răspuns că da, băi, dar să-i înțeleg și pe ei, că erau în campanie electorală (!) și Monica fusese de părere că nu-i momentul ca Liiceanu să recunoască: asta ar fi făcut rău opoziției, care trebuia să câștige...

Dragă Grigurcu,

Firește, nu-ți cer să te declari neapărat de partea mea - fiindcă nu sînt deținătorul adevărului absolut. Cer însă - și am acest drept : cine judecă este obligat să o facă după dreptate, aplecîndu-se și asupra argumentele celeilalte părți. Dacă te-ai fi mărginit la a deplora despărțirile, m-aș fi asociat - ai constatat din **Jurnal** : m-am rupt de monici cu durere, cu suferință, după îndelungi ezitări.

D-ta însă nu ai găsit nimic de spus despre *cartea distrusă de oameni de carte (Liiceanu, Sorescu), cu complicitatea activă și dezinformatoare a unor oameni de carte (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu)*. Nici despre (cel puțin) imprudenta declarație, la telefon - și pe necitite :

“Regret că l-am cunoscut pe Goma”.

Am mai spus, repet: mie nu-mi pare rău că am cunoscut-o pe Monica Lovinescu. Nu-mi pare rău că i-am cunoscut pe Liiceanu, pe Pleșu, pe Sorescu, pe Manolescu, pe Adameșteanu, pe... Nu, nu...

Și am altă opinie despre “grațitudine”: când am ocazia, scriu, riscînd să mă repet, cât, cum datorez Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca : Pentru mine prezența grațitudinii nu condiționează absența adevărului - așa cum condiționase Monica Lovinescu prezența Domniei Sale la Colocviul despre Exil din 1994 de absența mea.

Acestea fiind spuse, te salut cu prietenie,
Paul Goma

*) În 1997, Pruteanu 'migrase spre (doar) țărăniști.

*

19 octombrie 1997

**SFÂNTUL AL. GHEORGHE ÎNSULIȚÎND
BALAURUL DISIDENȚEI
sau
CLAPONUL DE ZLĂNȚUIT**

Al. George, știut dinainte de decembrie 1989, era un istoric și un critic literar de excelentă factură, un eseist subțire, un scriitor rafinat... Născut în 1930, a luat în plin piept stalinismul - a suferit, dar nu a făcut compromisuri. Ca mulți alți scriitori - dar aceștia făcuseră închisoare - și dânsul a debutat târziu. Însă odată ce i-a fost tipărit primul volum, celelalte au urmat cu o regularitate de ceasornic (în 1970 și în 1972 câte două într-un an) fără mari dificultăți din partea cenzurii - oricum, neînsemnate față de ale atâtor autori cărora li s-au "oprit" volume întregi (I.D. Sîrbu), li s-au trimis la topit (Monciu-Sudinski, I. Negoîtescu) ori care au fost total interziși de a publica, de a se scrie despre ei, de a face traduceri - de pildă, umila mea persoană și cei din familia mea, între 1970 și 1977, când am plecat din țară.

Așadar Al. George se prezenta în pragul lui decembrie 1989 cu fruntea sus. Nu avea de ce roși, nu scrisese un rând de slavă partidului, nici cârmaciului-general...

Și, dintr-o dată... a devenit un *altul*.

S-a petrecut ceva (nu cu istoria generală ; cu particulara sa). În vreun an și câteva luni (primul semn : în 1991, când a surprins prin năucul text "Oponenți, rezistenți, dizidenți") s-a prefăcut într-un ins necunoscut celor ce-l știau : agresiv fără motiv, purtînd acuzații fără temei, adesea aiuritoare ; o persoană pășind, senin, peste contradicții, ignorînd realități manifeste, neluînd în seamă informații de multă vreme confirmate.

Dar mai cu seamă practicînd o rea-credință ce frizează isteria.

Acesta este Al. George, cel "de după Revoluție". Va fi avînd el (dar cine n-are ?) ceva cu rușii - comuniștii, nomenclaturiiștii, securiștii - însă printr-un ciudat, însă, vai : perfect explicabil complex al neputinciosului, el se năpustește asupra "disidenților", pe ei îi acuză de toate relele cunoscutul opozant... pardon: oponent, așa-și zice ; sună mult mai... anticomunist.

Sântem în Anul Domnului 1997, azi-măine se vor împlini 8 (opt) ani de la, totuși, dacă nu revoluție (cu atât mai puțin : Revoluție), atunci : de la Evenimentele din 89, de pe urma cărora și românii au primit (accentuez, ba chiar nuanțez astfel : *au căpătat*) dreptul la un pașaport și dreptul la exprimarea opiniei - iar Al. George se războiește - cu cine ? Cumva cu cei care i-au făcut rău lui, familiei sale, prietenilor, nației, acestei părți a Europei: comuniștii ? Sovietiștii ? Cu animalele de securiști ? Da' de unde !

Așa cum nu scosese un mieunat pe timpul lui Dej ; așa cum nu emisese măcar un scheunat pe vremea lui Ceaușescu, curajos, nevoie-mare, nu a cârâit nici împotriva lui Iliescu, nici a lui Măgureanu ! Dintre bestiile comuniste (încă în viață) care ne-au mâncat sufletul până în decembrie 89, neînfricatul George se ia doar de Brucan...

De ce se va fi războind el cu "disidenții", dacă aceștia sunt nedemni de ironia-i strivitoare, ne semnificativi ? Și oare de ce, despre banditul, asasinul

culturii purtînd numele : Dumitru Popescu-Dumnezeu, Vînjosul Al. George încearcă să ne convingă că acesta, bietul, era un oarecare executant, în Tezele din iulie avînd mai degrabă un rol atenuator (vezi serialul din *Vatra*, 1997) - și nu cum știe toată lumea: inspirator, conceputor, supraveghetor al aplicării lor ?

Nu cumva pentru că Tovarășul Popescu i-a fost șef prietenului său de o viață : Mircea Horia Simionescu, iar acesta puneă cîte o vorbă bună pentru despotmolirea cutărui volum ? Ei, da : oponentul Al. George avea, pe ușa din dos, intrare la Curte - cîți dintre scriitorii contemporani lui se puteau lăuda cu o asemenea pilă ? În 1970, cînd pentru ultima oară băteam, fără succes, la ușa Bulibașei culturii (cel care concepuse revoluția culturală și o impunea, nu doar o executa), Al. George, ca o floare (altfel terribel de irracional ca să fie un burghezul la român), îl aștepta, la *Nestor*, pe șeful de cabinet al Popesc'-Dumnezeului, M.H. Simionescu, firește (vezi **Jurnalul** lui Zăciu), ca să afle mersul cărților sale - și afla numai lucruri bune ! Ce timpuri!

După ce a mers o viață întregă pe burtă, ca să nu-l ia la ochi securiștii nici din greșală (doar el nu făcea nimic dușmănos, doar : nimic-nimic, cum ar veni : cultură curată !), după ce i-a căzut și lui cartea de istorie în cap, la '89, ultra-prudentul, exclusiv-culturalul, orbitor de inteligentul («Ce, eram tîmpit să mă deconspir ca dușman al comunismului ?»), și-a explicat el programul etico-politic), netîmpitul George, ca să dea și el dovadă, acum, după război, cînd mulți anticomuniști s-arată, se răstește *numai* la «disidenți»; *numai pe ei* îi arată cu degetul, acuzîndu-i de toate păcatele.

În fond, ca orice păcătos ce a tremurat o viață-ntregă de frică, acum, că a primit voie de la (ei, da ; și de la Brucan !), îi urăște pe cei care n-au fost ca el : nici prudenți pînă la demisie, nici lași pînă la trădare, nici consimțători la propria-le robire - asta fiind forma de colaboraționism ce nu trece cu prișnițe culturaliste.

Al. George nu dialoghează, nu ascultă ce spune celălalt, nu citește ce scrie cel pe care-l combate. Astfel, n-a înregistrat ceea ce scriam - recunosc : uneori cu o insistență agasantă - anume că *nu m-am considerat și nu mă consider disident*.

Premiantul clasei Al. George nu aude, nu citește - în schimb, scrie! Și cârâie, alături, claponește (altfel, dezlănțuit ! - dacă nu are mijloace să se exprime cucurigînd), combătîndu-mi... dizidența inexistentă.

De cînd a avut «întîlnirea» cu Mircea Mihăieș (am s-o reamintesc mai încolo, pentru că interesatul se preface că nici n-ar fi existat) - așadar, de la acea întîmplare, nu mă mai mir că omul vorbește în dodii, se pomenește grăind aiurea, dă din gură, doar ca să nu tacă.

Drept care nici nu-mi pasă că Sfîntul Al. Gheorghe dă cu sulita-n baltă - în *Cuvîntul* din septembrie 97. Mă amuză doar a treia «precizare» :

«Oamenii acestei atitudini (dizidența - n. m. P.G.) nu au nimic de a face cu cei care nu aparțin sistemului și sînt simpli tolerați, în fond prea bine cunoscuți ca dușmani (Corneliu Coposu, Dan Am. Lăzărescu, Adrian Marino, *Alexandru George* - subl. mea, P.G.) (...) de aceea imensa majoritate a foștilor deținuți și persecutați politici nu au riscat gesturi de «disidență» care nu puteau fi altceva decît o ostentație naivă, fără mare efect.»

Nu, nu ; nu-l dă modestia afară din casă, după inocența cu care se autopropune în șirul unor «prea bine cunoscuți dușmani», după insolența cu care se vîră prin fraudă pe lista unor foști deținuți politici...

Dar Al. George atinge sublimul cînd îi răspunde lui S. Damian astfel : «Cît privește afirmația aceluiași, după care aș fi nesocotit «anii de zbu-

cium, de persecuții și de refuz al umilinței pe care i-a trăit Paul Goma, Dorin Tudoran (...)", ea îmi trezește într-un mod atît de irezistibil rîsul, încât nici nu mai pot continua... Pot doar să-i spun că, pînă în clipa de față, aș vrea să trăiesc în condițiile de persecuție pe care le-au îndurat acești bravi..."

Ca toți "oponenții" despre a căror... oponentă nu știau nici chiar ei înșiși, Al. George - altfel, băiat deștept - după ce rîde, rîde, rîde, ce face ? Ce să facă : îi arde o teorie !

Potrivit acesteia, "dizidenții" nu ar fi fost și deținuți politici (este întîia oară cînd aud pe cineva declarînd că ar vrea să trăiască în condițiile în care am trăit eu, în România !), ba chiar, departe de a fi persecutați, erau... favorizați, cultivați de autoritățile polițienești și carcerale ! Pe bună dreptate mai întîi provoacă rîsul (irezistibil) al "persecuțaților politici /care / nu au riscat gesturi de «dizidență»", apoi... merită demascarea, punerea la zid, pentru impostură !

Ceea ce nu mărturisește veselul Al. George : "contribuția" sa constă în re-re-repetarea "teoriei-mamă", fabricată în 1971 de Securitate și de-atunci răspîndită în masele largi de cetățeni conștienți - de către mari-oameni ca Noica, Stăniloae, Coposu, Quintus, Carianopol, Covaci, Carandino - în țară; I. C. Drăgan, Gustav Pordea, Michael C. Titus, Radu Câmpeanu, I. Rațiu, D. Milhovean, Dinu C. Giurescu, în exil. La aceștia trebuie adăugași "călătorii", fie ocazionali, ca mentorul său, Șerban Cioculescu, fie harnici navetiști: Hăulică, pictorul Bernea, regizorul Pintilie, actorul Beligan, precum și citatul Adrian Marino - nu-i mai amintesc pe simbriașii Externelor Ministerului de Interne : Zoe Bușulenga, Cîndea, Balaci, Mihnea Gheorghiu, Valentin Lipatti...

"Teorie-explicație" atît de oblojitoare a inimilor uzate de suferințe ale celor ce trecuseră prin închisorile dejiste și, nemaivoind să se întoarcă în cele ceaușiste, obosiți, striviți, spuneau în dreapta și-n stînga ce le ordona Securitatea să spună (cu greutatea prestigiului lor) ; pe de altă parte dragă celor care, ca și Al. George erau grozav de... asta, zi-i pe nume : oponenti - la bucătărie, cu aparatul de radio pus tare pe București. Ca să-și scuze frica, lașitatea, supunerea, colaboraționismul, algeorgii purtau mai departe vorba Seniorilor, cea care aranja pe toată românimea curat-mioritică, inactivă, resemnată ; pe toți supușii, pe toți subpușii - pe toți "rezistenții" (în sensul de îndelung răbdători, nu de răzvrățiți) ;

Pe toți "rezistenții prin cultură". De aici trebuia musai să se înțeleagă : cei ce deschideau gura împotriva comunismului ceaușist erau... cum altfel ? : oamenii rușilor, ai ungarilor, ai jidanilor - aceia cu certitudine aveau spate gros, altfel nu și-ar fi permis să facă pe disidenții - însă pe adevărații "oponenți" nu-i puteau înșela, atrage în capcana Securității (apud Noica, Stăniloae, Coposu, în 1977, celor ce le cereau sfatul : să se angajeze în acțiunea pentru drepturile omului ?) aceia fiind : deșteptii, ca Al. George, cel tăcînd chitic ; aplatizat și tremurînd...

La sfârșitul lălaielilor din *Cuvîntul*, curajosul Al. George îl cotonogeste în același preț și pe Saharov ("conceptor al unui plan diabolic, de a ataca USA", explică el, grozav de citit), deplorînd - prin contrast - soarta tragică a "marele Landau - informația aceasta o dețin de la K.R. Popper și este de maximă certitudine", ne înștiințează confidențial.

De n-ar fi o "maximă certitudine" ca în episodul cu Mihăieș asupra căruia promisesem să revin :

În urmă cu un an Al. George îl acuzase pe Mircea Mihăieș că, "în cartea despre Faulkner - pe care am răsfoit-o la un prieten, neavînd bani s-o

cumpăr”, autorul nu menționa la loc de cinste marile sale merite. Mihăieș îi răspunsese, spășit : într-adevăr, nu scrisese despre marile-merite ale lui Al. George în “cartea despre Faulkner”, deoarece o asemenea carte... nu există.

Unde va fi adunînd “materialul” *Cuvîntătorul* George ? Tot la *Nestor*, din gura lui Mircea Horia Simionescu, fost șef de cabinet al Dumnezeului Popesc’ ?

*

Paris, 20 noiembrie 1997

**“În principiu, sunt de părere
că nu trebuie polemizat cu Paul Goma”...**

Așa, chiar așa începe Ștefan Borbély... polemica (vezi *Familia* nr. 10/1997).

Acest mod de a intra în subiect face parte din vocabularul subdezvoltat al prea-multor publiciști români, fie ei și străluciți esești.

“Nu vreau să spun că...” - scrie X și continuă - ca în ședințele dinainte de ‘89 - să spună... ceea ce nu-vrea-să-spună;

“Nu vreau să mă ocup de...” - Y se ocupă taman de ;

“N-am de gând să tratez...” - și Z tratează, cu seninătate, ne-tratarea.

Când declari că nu vrei să spui (să te ocupi, să tratezi-despre) - taci din gură, simplu ! Nu ocupi nici timpul nici spațiul (tipografic).

“Nu trebuie polemizat cu Goma”, decretează Borbély, dar o face.

Alături. Tară genetică la vorbitorii de limbă română :

Omul nu a citit textul respins ; a refuzat să accepte evidența (scrisă) a propoziției mele ; ripostează orbește - și prosteste. Pe el nu l-au scos din fire argumentele, ci l-a înnebunit gândul că a fost contrazis ! - ba mai grav : pus la locul lui.

S-o iau ca la școala primară, ca să înțeleagă până și Borbély:

În textul **Memorialul Ororii** (*Familia* 7-8/97) citam din contribuția **Sine ira...**, publicată în *Apostrof*, nu pentru că...- dar mai bine să reproduc ce se afla acolo, scris negru pe alb :

“Nu l-aș fi menționat pe Borbély, doar pentru că a scris astfel despre mine, dacă nu și-ar etala «teoriile» - iată-le :”

Eseistul nu ia în seamă ce spune cel din față, el încearcă să abată atenția cititorului printr-o diversiune dintre cele mai raionale:

“Amuzamentul cu care am primit știrea se amesteca în doze groase cu stupoarea: textul pe care-l lăsasem *Apostrofului* (...) îi era favorabil lui Goma, care acuza astfel, prin incomprehensiune, un elogiu” - am citat din Borbély.

Foarte frumos spus - ca la *Apostrof*. Și neadevărat (ca la *Apostrof*). Dacă cititorul ar fi avut și textul meu alături, ar fi înțeles pe dată inadecvarea (un eufemism) a ne-polemistului la polemica hotărît (și principial) refuzată. Numai că asta nu se poate (foarte bine, n-o să ocupăm numere la rând cu aceleași texte). Cunoscînd acest mare-secret, Borbély a încercat să-l amețească, să-l înșele pe cititor : a inventat cu totul alt reproș la adresa lui, scontînd pe lenea sau/și pe oboseala cititorului, care n-are vreme de pierdut căutînd numărul de revistă cu pricina, pentru confruntare.

O asemenea diversiune este nedemnă de orice mînuitor de condei, de oriunde în lume, darmite universitar, co-director al unei reviste studentești.

Borbély, polemistul ce refuză polemica, polemizînd (cu parteneri imaginari), necitînd decît ce scrie el, n-are de unde ști că niciodată nu mi-am arătat iritarea, necum furia față de judecățile critice la cărțile mele : din moment

ce am publicat un text, mi-am asumat “riscul” de a-l vedea și contestat. Însă Borbély nu a citit nici măcar avertismentul mai sus citat (“Nu l-aș fi citat pe Borbély...”)- deci de la bun început se așează în afară de chestie.

Chestia fiind cu totul alta, fără legătură cu ale mele cărți, cu talentul ori netalentul meu - iertare, sânt obligat să-l re-citez pe eseistul apostrofic, pentru a re-situa obiecția mea :

“Lectura necritică a acestor jurnale implică cel puțin două ispite capitale : aceea de tipizare comportamentală pe linia extremului (când legea istoriei o reprezenta pe atunci media) și aceea de *generalizare nefondată, prin afirmația, des rostită, că întreaga Românie a fost, în fapt, un univers concentraționar* (s.m. P.G.)”.

Acesta a fost un citat din gândirea lui Borbély. Așadar **el neagă faptul (“generalizare nefondată...”) că România, de la sfârșitul ultimului război și până la fuga lui Ceaușescu, în decembrie 1989 a fost - ca și “surorile” sale într-un comunism - “un univers concentraționar”**(s.m. P.G.)

Chiar așa ? Să conteste Borbély existența - în România (sub Dej) - a lagărelor, a închisorilor, a coloniilor de muncă, a “noilor-sate” din Bărăgan - populate în majoritate zdrobitoare de bărbați, femei, copii, bolnavi, bătrâni care nu aveau nicio legătură cu acuzațiile aduse de aparatul terorist comunist?; să nu accepte Borbély (“generalizare nefondată”) faptul că, sub Ceaușescu, diminuând numărul încarcerărilor politici, cvasitotalitatea populației (dintre excepții făcând parte însuși eseistul - altfel de ce ar tăgădui evidența ?) a fost prefăcută în sclavi, în ostateci - și în “nebuni” (“bolnavi”, cum repetă el, eufemizant, după Geta Dimisianu, după C. Țârlea și după M. Zăciu)? Înseamnă că, prin afirmația sa, (răs)citată, Borbély neagă faptul că, de pildă, până în 21 decembrie 1989 “frontiera de stat” spre Ungaria era perfect *închisă*, păzită cu câini și cu arme, iar cei care încercau să o treacă (firește dinăuntru spre afară ; adică : ieșind din închisoarea-cât-țara), prinși de grăniceri, în cel mai fericit caz erau condamnați la ani de închisoare - în cel mijlociu : și bătuti sălbatic și dați pe... gura câinilor - în cel extrem : împușcați pe loc (“pe arătură”) !

Nu-mi imaginam că există în România persoane adulte, mediu școlari-zate să tăgăduiască, în scris, cumplita realitate: **universul concentraționar**.

Din această pricină, când am întâlnit respingerea a ceea ce toată lumea (în fine : aproape toată...) cunoștea, nu de puține ori pe proprie piele - și nu arătându-și mutra deținătorului unicului adevăr - al clasei muncitoare - în cine știe ce gazetă de perete culturalist-naționalistă a securiștilor nostalgici și negatori ai crimelor făptuite, ci în *Apostrof* - am reacționat normal ; am zis ceea ce era firesc să zic. Iar acum repet, ca să nu fie îndoială :

“Nu mă sfiesc să mă întreb : *pe ce lume a trăit Ștefan Borbély - atâta cât a trăit, însă omul de aceea este om : să viețuiască din experiența și din amintirile părinților, din ale bunicilor - să fie fost părinții și bunicii lui Borbély, chiar cu toții, securiști ?*”

Pentru cei ce au citit textul “polemic” (cel refuzat, desigur) semnat de eseistul apostrofic:

Borbély este un rușinos nostalgic al timpului dinainte de căderea Zidului Berlinului. E drept : atunci nu era fericirea pe pământ, pentru ne-borbely, însă pentru borbely nu existau nici “probleme” ca acestea... Acolo-atunci linia de ne-trecut era vizibil trasată - cam ca frontiera dintre România și Ungaria : dacă rămâneai locului și, conform recomandărilor îndrumătorilor spre îndărăt, făceai-cultură-curată cu voie de la Secu, dacă nu-ți manifestai nevoia de libertate, atingeai vârsta de pensie, prețuit de

tovarășii de sus, de la regiune și stimat de responsabilul de bloc - de jos. Acum însă...

... nu mai este valabilă, ca valoare de refugiu, estetica, doar ea.

Ștefan Borbély se vădește - în textul polemic-refuzat - a suferi de o nevindecabilă insensibilitate, de o cumplită indiferență etică.

I-aș zice : o nesfârșită nesimțire morală.

P.S. 1. Desigur, nu poate fi adevărată afirmația : “mi-am găsit prietenii năpădiți de fotocopii ale articolului meu, trimise și adnotate - de la Paris - de către Paul Goma” - iată de ce :

a. pentru că “adnotările”, la mine, sunt publice (de la : a publica, în publicații), deci sărmanii prieteni ai săi nu puteau fi “năpădiți” de fotocopii ;

b. pentru că **Sine ira...** a apărut în 1992. Or încă din iulie 1991 (urmare a publicării textului meu **Capra și căprarul**, ca răspuns la atacurile lui Breban, în *Contemporanul*, săptămânal, pe distanță de mai bine de un an), mă despărțisem definitiv de *Apostrof*, de șefesa lui și de subalternii ei - prieteni ai lui Borbély;

2. Dacă Borbély folosește la adresa mea calificative (demult, cam de prin 1971, de securiști-securizați rumegate, regurgitate) : “marionetă”, “resentimentar”, “schizofren”, “bolnav”, “megaloman” etc... - apoi, din martie 1990 secretele glandulare ale iritărilor bravilor rezistenți-prin-cultură - ca : “Barbu”, “Săptămîna”, “Vadim Tudor”, “România Mare” etc., - fie : le-am mai auzit-citit și o să le mai citesc-aud.

Însă comite o grosolanie dintre cele mai proletarnice atunci când îl taxează pe Laszlo Alexandru drept... “sputnik napocan” (al lui Goma), autor de “texte-umbră”.

Atât de... eseist și deja atât de isteric ?

Duminică 18 septembrie 2011

Astă-noapte nu a fost atât de foarte grea. Numai grea.

S-a întors Filip de la Avignon, din păcate întâlnirile cu medicii și cu scanerul lor nu se face decât după 2-3 zile de așteptare.

Până atunci, mă folosesc de “descoperirea”... textelor vechi, readuse în Jurnalul curent. Ei și ce dacă unii (mulți) răsfoitori ai jurnalului vor exclama iar, excedați:

«Iar ne bate Goma la cap cu vechiturile lui...»

Dar nu vor recunoaște că respingerea din partea lor a “vechiturilor” se va face, nu din pricină că acele texte nu au vreo valoare, ci pentru că, chiar pe ei, refuznicii îi va re-bate în cuie.

Întru neuitare.

*

Flori Bălănescu mă anunță că Grigore Arsene, directorul editurii Curtea Veche nu i-a dat nici ei răspuns în chestiunea propunerii mele de a scoate următorul volum din **Scrîsuri**: deși a intervenit și ea, ca “reprezentanta editoriala a lui Paul Goma in Romania”

Simțeam că tăcerea directorului este de rău augur, în ciuda promisiunilor - verbale - care îmi provocaseră scrisoarea din 6 iunie 2011.

Asta este: nu mă editează Curtea Veche - în stil românesc:

nu răspunde la scrisoarea mea, la o adică “factorii” vor pretinde că nici nu au primit-o, câte despre promisiunea făcută Floarei Bălănescu... - ei, da, era cald, era vacanță, câte nu promite omul?

Ziceam că bine făcusem începînd a reproduce anume texte din **Scrîsuri 2**; apoi, dacă mai am zile, din **Scrîsuri 3**.

*

12 ianuarie 1998

Dilema amneziei sau Amnezia Dilemei

Și eu care credeam că amnezia este o deficiență cu care nu ai de ce te lăuda ; și eu, care credeam că uitarea, mai ales când se întinde la istoria propriei comunități, dacă nu poate fi “extirpată” (cum să elimini... o gaură?), măcar poate fi redusă.

Nu contez printre cei avînd o memorie fenomenală ; nici măcar printre înșii cu memorie foarte bună. Mă consider o ființă normală cu o memorie normală - în comparație cu cea *sub-normală* a compatrioților. O memorie nativă medie, corect cultivată, convenabil întreținută - și ne-contrariată, ne-cenzurată de însuși posesorul - face figură de excepție pe plaiurile mioritice când e comparată cu ne-memoria, ba cu mândria de a nu reține “toate fleacurile” a maselor largi de români : directorii de conștiință ai lor dau *la-ul* “Ariei Amneziei”.

Această tot mai îngrijorătoare tendință (de a uita, nu de a nu înregistra) mi-a apărut de prin 1981 la scriitorii călători la Paris. Am pus impresia pe seama situației de excepție a “ieșirii” în Occident, pentru unii prima, amestec de bucurie (că au ajuns la Paris !) și de tristețe, de spaimă că trebuie să se întoarcă ; de sentiment de liberare - dar și amintirea noului, sau întâiului contract de... legare de gîlia Securității.

Am mai scris : 1984 a constituit și pentru mine un prag ce a separat, brusc, România și Românii, prag arătînd nemilos că există un *acolo* și un *dincoace* ; prag *dincolo* de care am dat de un univers unde se mișcau oameni știuți de mine - acum necunoscuți ; prieteni buni, *înainte*, însă acum înstrăinați. Ne-înțelegerea, ne-comunicarea dintre s-au manifestat brutal, de la un vizitator la altul, de la o călătorie la alta a aceluiași ; dialogul s-a prefăcut în două monologuri paralele. Ce se înțelegea din recitalul prietenului (re)venit în vizită la Paris ? În mare:

«Nu mai țin minte, nu mai știu nimic»- iar în subtext :

«Nu mă întreba, nu-mi spune lucruri care ar putea fi considerate secrete - nu vreau să le știu : ca să nu am ce spune la viitoarea anchetă».

Abia la sfârșitul verii anului 1989 (perioadă și... întâmplări povestite în **Căldură mare**), tot punîndu-mi întrebări de genul : «Ce se va fi petrecînd cu prietenii noștri din țară - de prin ‘84 ?», am început a închegea un răspuns. Adevărul fiind acesta : simțindu-l venind, însă neputîndu-l evita, măcar i-am întârziat ieșirea la lumina înțelegerii mele: cu prietenii, cu colegii din țară se întâmplase ceva cumplit, ceva grav - *din 1984*.

Evenimentele ce au urmat după decembrie 1989, din nefericire mi-au confirmat temerile cu asupra de măsură.

Cronologic, întâiul a fost cel prilejuit de conferința de presă dată de Mircea Dinescu, în 27 ianuarie 1990, la Paris, în auditoriul FNAC. Se aflau acolo mulți români, dintre aceștia numeroși susținători ai lui Dinescu în încercările prin care trecuse în ultimul an de zile (1989), de la publicarea textelor sale în *Libération*. Mai erau prezenți polonezi, cehi, unguri, ruși, bul-

gari, vietnamezi : în țările lor, cunoscuseră nu doar “subsolul casei în care locuiau cu doi copii”, nu doar alungarea din postul de redactor al organului Uniunii Scriitorilor - ci șomajul cronic ; ci declasarea (ca în Cehoslovacia) ; ci internări în azile psihiatrice și arestări nenumărate, detenții de ani și ani.

Or supraviețuitorii, odată ajunși în Occident, înainte de a-și povesti viața, în conferințele de presă și în mărturiile scrise îi amintiseră pe cei ce-i precedaseră - în acțiune și în suferință. Rușii, de pildă, nu-i omagiau doar pe înaintașii lor ruși, ci și pe cutare ceh, pe cutare polonez, cubanez (chiar român). La fel cehii, bulgarii, polonezii - oricâtă ură împotriva rușilor adunaseră în inimi, îi aminteau pe Marcenko, pe Bukovski, pe Șalamov, pe Soljenițin, pe Amalrik, pe Gorbanevskaia, pe generalul Grigorenko. La polonezi pe Walesa, pe Popielusko, pe Michnik, pe Mazowiecki, pe Kuron, la cehi pe Uhl, pe Anna Sabatova, pe Kohout, pe Havel... Așa făcuseră și Românii ce-l precedaseră cu decenii pe *martorul* Dinescu venit cu mari sacrificii (oficiale) din România.

Fiindcă așa se face. Aceia aparțineau unor comunități numite : popoare; la ei memorie cu memorie alcătuiește istoria - nu istorioare, bancuri cu Bulă, calambururi înalt apreciate la Casa Scriitorilor.

Despre cine a vorbit românul poet Dinescu în 27 ianuarie 1990 la Paris? Se laudă că soacra sa este rusoaică de cea mai intelectuală extracție - a pomenit măcar o dată numele lui Soljenițin ? Dar pe al lui Șalamov ? Pe al lui Brodski? Dar numele lui Walesa? Dintre înaintașii săi români (cu excepția Doinei Cornea - fiindcă era prezentă, alături, pe podium, fiica sa) a rostit el numele lui Calciu? Al lui Filipescu? Măcar al lui Dorin Tudoran? Zicem: de al meu nu și-a adus aminte, era abia pionier al Patriei la 25 ani, prin 1975 când, la Casa Scriitorilor, dintre mentorii săi Fănuș Neagu și Băieșu, curajos, strigase:

«Goma ! Marele scriitor fără cărți !» (citat fidel din gândirea - și din groapa săptămânală a lui Eugen Barbu).

O vreme am crezut în omisiunea voită ; în amnezia cu program. Trecând anii, a trebuit să accept : într-o comunitate neevoluată ca cea românească individul trăiește într-un perpetuu prezent, calitate ori țară moștenită, consolidată generație după generație ; că este fatal - românește normal - ca un Mircea Dinescu să fie cum este : uituc, căscat, buimac, căpiu - într-un cuvânt: *autocronic*, carevasăzică știutor doar al istoriei comunității sale - fie cea din Slobozia, fie cea din Uniunea Scriitorilor, fie din Europa - să înceapă și să se încheie cu propria-i istorie.

În această categorie a autocronicilor intră foarte, prea mulți români. Nu arăt înspre masele largi, analfabete, analfabetizate, ci spre directorii de conștiință și ei analfabeți, *dar* și analfabetizatori - iertare dacă primele nume care-mi vin pe limbă sunt ale unor doamne : Ana Blandiana și Gabriela Adameșteanu. În opt ani de vedetariat aceste bune scriitoare au dovedit cu vârf și îndesat : altceva decât propriile ficții și lirisme nu știu, nu vor să știe, în schimb, vorba unui tovarăș, le explică auditorilor-cititorilor tot ce n-au știut ele - de când se știu : istoria contemporană a țării lor.

În aceeași categorie - i-aș spune : a grănicerilor la poarta memoriei - se află *cei ce fac istoria (pentru că au confiscat dreptul de a o consemna)*. Revista *Memoria* (!), în care istoria României sub comuniști este prezentată (și propusă maselor ignorante) astfel, încât să nu care cumva să dea seamă de absența, de demisia, chiar de colaborarea cu Puterea teroristă a unor Banu Rădulescu, Doinaș, Blandiana - cât despre Istoria Piteștiului, cvasiabsentă din revista “memoriei arestate” (sic) m-am rostit cu alte, multe, prilejuri. Tot

aici consemnez Cartea albă a Securității vol II : volumul scos la editura Vremea, sub titlul **Memorialul Ororii** - și despre această ispravă dirijată din umbră de părechea fără de pereche Pelin-Măgureanu am scris, am tot scris.

Îndărătul fiecărui amnezic se ascunde un vinovat, spunea careva (iar de n-a spus, foarte rău pentru el !). Oricât de flustratic, miștocar, gălăgios Dinescu, nu se poate ca să nu fie, măcar într-un ritm cincinal mâncat, ros - nu mult, doar nu el e rus ! - de rușinea că un poet ca el, debutînd strălucit la 20 ani a deschis gura abia la vârsta de 40 (în 1989) - și atunci din o pricină administrativă. Pentru autocron(ist)ul Dinescu nu a existat “problema” solidarizării cu Charta 77 (dacă avea atunci abia... 27 ani !); nu a existat “problema” greveii minerilor din august același an ‘77; nici a constituirii SLOMR - nici măcar a revoltei muncitorilor de la Brașov (când el avea, bietul, 37 anișori) - nici distrugerea satelor, a palatelor, a bisericilor. *Problemă* a devenit darea lui afară de la *România literară*. Acesta va fi fiind motivul... neținerii minte a atâtor “probleme” ale comunității și a lui. În capul său de poet-la-român, istoria omenirii în general, în special istoria Românilor începe în 1989, când s-a trezit el, descoperind-și “problema”.

Culpabilitatea nemărturisită va fi răzbătînd și din **Amintiri în dialog** de Matei Călinescu și Ion Vianu : deși cam de vârsta mea, dialoghiștii nu pomenesc nici din greșeală ecoul în lumea studentească din România a Revoluției Maghiare din 1956 ; nu-și amintesc campania de arestări, nici de cea de exmatriculări din ‘57-’58 (condusă și de tovarășul nostru Ilescu). Vinovăția negată, neacceptată se răzbună, străbătînd prin rețeaua de camuflaj a variantei biografice cosmetizată, falsificată, furnizată de însuși hagiografiatul alcătuitorilor unei broșuri apărută în 1995, **Totul despre Manolescu**. Aceeași “jenă” de a pune degetul pe evenimente incontornabile se manifestă la persoane care, prin vârstă, nu ar fi putut participa - *dar nici dezerta* (ca Vianu, Matei Călinescu, Manolescu), anume: Vladimir Tismăneanu și Mircea Mihăeș în dialogul *Balul mascat* în pasajul despre ‘56 la români. O tăcere dintre cele mai de aur domnește în “amintirile” altfel guralive, publicate în ultima vreme de Zăciu, de Ciocârlie, de Alexandru George (chiar: ce vor fi făcut și unde erau acești bravi, în perioada octombrie ‘56 - (decembrie) ‘58 ?; dar între februarie și septembrie 1977?).

Eu, naiv, credeam că amnezicii la români sunt, fie prin structură (mioritică), fie din culpă - vezi rezultatul recenteii campanii de acces la dosarele de securitate, prompt înăbușită de țărăniștii vechi și noi (citește : colaboraționistii și securiștii), cu pretexte dintre cele mai tăpălăgoase.

Ei bine, m-am înșelat : Mai există o variantă a amneziei la români. Nici nu-i bănuiam existența. Noroc de Mircea Iorgulescu - el mi-a revelat-o în organul lui Pleșu, *Dilema* din 22-28 august 1997, sub titlul și el zăpăcitor, trimitător aiurea : “Mica scleroză”. Semnat de strălucitul eseist și nu mai puțin celebrul Anonim autor al sutelor (bine; doar zecilor) de articole de fond ale *României literare* din Iepoca de Aur 1977-1989. Plecînd de la **Jurnalul** meu, ajunge la o teorie dintre cele mai năuce - și mai nocive - în strict spiritul *Dilemei* (în traducere: susținător al lui Petre Roman).

Cal bătrân, vechi meșteșugar, Iorgulescu știe cum să-l ia pe cititor, pentru a-l mistifica fără efort : acesta începînd să citească “Mica scleroză”, este convins : autorul îi dă o lecție (meritată !) “procurorului”, cum mă etichetaseră Tepeșneag și Barbăneagră. Povestește Iorgulescu acolo cum un ascultător al Europei libere îl întrebă “dacă nu socotim necesară o punere în discuție a **Jurnalului** lui Paul Goma”? Și cum el a dat “un răspuns sec (...), că nu, nu socotim necesar”.

S-a înțeles: Noi-Iorgulescu, nu socotim necesar să vorbim despre **Jurnal**-ul lui Goma la Europa liberă. Nici despre Goma - fără **Jurnal**... Ascultătorii nu mai țin minte, iar Iorgulescu veghează ca Românii să nu afle: postul de radio în chestiune, începînd din 1972 căpătase onorabilitate (în sensul că n-a mai fost considerat *The Voice of CIA*) și prin lucrarea, de ce n-aș spune-o: și prin declarațiile sinucigașe făcute presei occidentale, cu precădere germane de către nemerituosului actual diarist, atunci - până în noiembrie '77 - aflat pe solul RSR, sub laba Securității (chiar așa : de ce-și va fi propus Goma pielea pe băț : ca să apere onoarea damei, a oficinei imperialiste ?; pentru ca bravii simpatrioți să aibe un alibi al “rezistenței lor înalt cultu-rale”?; pentru ca iorguleștii eterni și de ambe sexe să mănânce o pâine-albă și să dea lecții de curaj anticomunist - simultan lingînd papucii lui Pleșu, ciubotele lui Roman, gumarii Zoei Petre?).

Numai că... Noi-Iorgulescu i-am răspuns ascultătorului că nu, nu socotim necesar să vorbim la Europa liberă despre Goma...- însă abia *după* ce Goma, contactat telefonic de însuși Noi (-Iorgulescu), cu propunerea de a angaja “un dialog despre **Jurnal**”, i-a răspuns - adevărat, nu atât de sec precum tatăl articolelor de fond - nesemnate - de la *România literară* naivului de ascultător al Europei libere, însă fără apel - astfel :

«Nu dialoghez cu Iorgulescu de la *Dilema* Europei libere - și de la Europa *Dilemei* libere - și susținător al lui Petre Roman».

Am făcut această precizare, știind că dilemistul romanopetrist, deși o viață întregă a mințit cum respira, ascultătorii nu și-au dat seama ce anume... respiră el - ca de-o pildă, teoria demisiei la intelectualul român, pornind de la exemplul lui Pleșu - cel care a continuat a fi ministrul lui Iliescu până ce minerii lui Cozma l-au alungat pe Roman cu tot cu Pleșu-al său.

După ce ne-a feintat, făcîndu-ne să credem că obiectivul prim și ultim al său este atacarea lui Goma, dilematiotul eurolibric Iorgulescu scrie:

“Ce face, de fapt și în felul lui, Paul Goma ? Nu în litera cărții lui, ci în spiritul ei (...). Simplu : Paul Goma își reamintește, *în felul lui, cu mijloacele lui* (subl. în text - P.G.) de un timp îngropat aproape în unanimitate. De timpul confuz, mîlos, mlăștinios, al «epocii de aur». Un timp evacuat, parcă, din hiperselectiva memorie a contemporaneității. Și poate mai important decît felul în care o face este că totuși *o face* (subl. în text)”. Și : “(...) nimeni sau aproape nimeni nu vrea ori nu poate să-și amintească de trecutul apropiat”.

S-a înțeles : oamenii nu vor să-și mai aducă aminte de perioada nenorocită dintre 23 august '44 și 22 decembrie '89. Ei, bine, n-am nimerit - fiindcă iată încotro ne conduce Iorgulescu de la *Dilema* :

“Există, în rememorarea românească, două spații privilegiate : ceea ce s-a petrecut după decembrie 1989 și ceea ce a fost între, cu aproximație, 1947 și 1964. Perioada 1964-1989 este, parcă, lovită de o mică scleroză. Sau încuiată de un tabu tacit consimțit. Or această perioadă este cea în care s-au format/ deformat toate generațiile active de astăzi. Inclusiv Paul Goma. Inclusiv autorul rîndurilor de față”.

Nu pot să nu fiu de acord... cu mine însumi : am scris cu fiecare prilej - și probabil sînt primul, cronologic - despre anul 1964 ca “prag psihologic”, *însă nu între două generații, ci în aceeași generație* (de deținuți politici). Pe lângă meritul... cronologic, îl revendic pe acela de a fi explicat *de ce* socotesc eu Anul 1964 ca despărțind un timp de alt timp (vorba fiind despre decretul de amnistie dat de Gheorghiu-Dej prin care închisorile pline până atunci au fost golite).

Însă Iorgulescu nu explică. Îl lasă pe cititor să nu-înțeleagă singur - după ce l-a ghidat în gura Labirintului *Dilemei*. Undeva, mai sus, dar tot atât de poetic (citește : diversionist), trimitea la “epoca de aur”, însă fără a vorbi de domnia lui Ceaușescu ; nici de ultima parte a ei, cea a terorii, a distrugerilor. El dă de înțeles că “epoca de aur” ar fi început în 1964, adică pe când mai trăia Dej ! - e și asta un punct de vedere...

Epoca a început mult mai târziu. Nu în 1964, nu în 1968 (?) și nu în 1971, când cu “Tezili”, ci abia în vara anului 1977. Repet această convingere, nu neapărat pentru că atunci scriitorii români *nu* s-au solidarizat cu semenii lor, deja solidarizați cu *Charta 77*; nici pentru că scriitorii români s-au dovedit, în continuare, *nesimțit(or)* la greva minerilor din august - cei care într-o scrisoare adresată Europei libere, se declarau solidari cu mișcarea pentru drepturile omului ce îi precedase - ca să vezi : muncitorimea românească se raliază scriitorimii - normala reciprocă nefiind valabilă : ai zice că toți membrii Uniunii Scriitorilor din 1977 erau, de cel puțin șapte generații, intelectuali subțiri și cetățeni convinși, cunoșteau “poporul” doar din cărți...

Ci pentru că la congresul din acea vară, ‘77 scriitorii români, anticomuniștii-foc și nemaiîntâlnit de rezistenții prin cultură au acceptat fără crâcnire, fără împotrivire “sugestia” lui Ceaușescu de a se întrecenzura, adică de a reproduce, în libertate și în literatură, **Oroarea Piteștiului**.

Iorgulescu nu amintește acel moment ; rușinos, mie-mi spui?; rămâne în vag - și în spiritul *Dilemei*. Iar prin finalul textului reintră pe față în frontul publiciștilor români cu voie de la Brucan ; cei ce au scris despre **Jurnal**-ul meu, fie că l-au citit, fie că l-au răsfoit, fie că li s-a povestit la telefon : văzîndu-mă “autosituat în rol de justițiar”. Drept care mă avertizează: o asemenea pozițiune nu mă salvează - pentru că, “nu chestiunea «salvării» se pune”.

Ce ar trebui să înțeleg, dacă aș fi cuminte, din mustrarea lui Iorgulescu?:

- că Românii nu pot, nu vor să-și amintească de perioada 1964-1989 ; că această perioadă a fost “confuză, mîloasă, mlăștinoasă” ; în acest interval s-a schimbat chiar și Iorgulescu ; că despre această perioadă tabu, Goma își reamintește “în felul lui, cu mijloacele lui”;

- avem noi - pluralul incluzindu-l și pe Goma ! - “conștiința acestei iremediabile apartenențe” ?; - dacă da, sperăm într-o “imposibilă «purificare»” prin spălarea rufelor în piața mare (el spune mai frumos: “exhibată în spații publice”) ?; nădăjduim, într-un “«păcat» de care te poți elibera prin spovedanie”?

Mai departe mi se adresează în stilu-i cunoscut : vaselinic, prelinsos, uleist - întrebîndu-mă dacă îmi fac iluzia că, prin “teribila, vehementa imprecație la adresa tuturor celorlalți” voi înceta de a mai fi asemenea lor ?...

Îl cunosc pe Mircea Iorgulescu de treizeci de ani, așa că n-am să răspund la chestiunile sale diversioniste care nu călăuzesc spre eventualul adevăr, ci rătăcesc, dezorientează, trimit nicăiri (ca la *Dilema* !). Avînd școala veche a duplicității, Iorgulescu joacă totdeauna cu cărți măsluite, încercînd să ne ametească, să ne-arate popa - care nu e popa. Așa face cu periodizarea care nu periodizează, cu explicațiile neexplicătoare - în schimb îl duce de căpăstru pe cititor la o concluzie dintre cele mai ticăloase. Să fi învățat asta de la Ivașcu? Sigur este că gândirea vine în linie directă de la Pleșu : «Toți sîntem vinovați - deci toți sîntem nevinovați»... Plêșică fiind influența, nu numai în-fond, ci și în-formă : cu cât tonul îți este mai cumpănit, mai “înțelept”, mai “civilizat” (tu nu ridici glasul, nu zbieri, nu scoți flăcări pe nări - ca ceilalți), cu atât mai lesne faci să se scurgă în urechea cititorului

sucul de cucută al oricărui sofism, al oricărui neadevăr, a oricărei mistificări.

Când Pleșu clama : «Toți sântem vinovați - deci toți sântem nevinovați!», nu se mărginea să dea cu var peste zidăria de penitenciar-în-funcție a sufletelor (sic) activiștilor, securiștilor; el întindea balsam alinător și pe rănilor nenorocitelor de victime care, prin Pleșu, ca singură *reparație morală* se și vedeau investite cu dimensiunea... creștină ;

Când Iorgulescu afirmă că Românii nu vor să-și mai aducă aminte de “epoca de aur”, el nu îi doar tranchilizează, asigură de impunitate pe activiști, pe securiști (cei care cerșeau, guițind, prin glasul lui Buzura : «Fără violență!»), ci și pe extrabugetarii anonimi, “semnatari” de articole de fond, glorificând chiar *Iepoca de aur* - ca el, Iorgulescu. Or metoada tot la Pleșu duce - e drept : ocolind, nu pe la dreapta, ci pe la stânga.

Nu este adevărat că și eu m-am format/deformat în acea perioadă pe care el și ai săi, diversioniștii dilemezi ar vrea-o uitată. Eram format/răsformat încă de la vârsta de 5 ani (în 1940), iar pentru mine anul 1964, atunci, ca și astăzi a constituit un moment de intensă fericire. Chiar de nu mai eram în închisoare, am fost bucuros pentru toți ieșiții din închisori ;

Nu este adevărat ce repetă Pleșu, poate-poate va fi crezut: «Toți sântem vinovați...»;

Dar eu nu mă simt vinovat - nici de tăcere complice cu Puterea, nici de colaborare cu Securitatea: n-am denunțat, n-am demascat, n-am laudat Partidul, Conducătorul, *Iepoca* lui - nici măcar ca Iorgulescu, farfuridic, curajos-anonim, de câteva sute de ori. În schimb, ca să spun așa, mă laud cu *normalitatea* de a fi protestat cu glas tare și prin scris împotriva nelibertății, a terorii de stat și de partid atentînd la demnitatea omului. Am plătit pentru asta cu declasare, șomaj, discriminare...națională (“basarabean refugiat”); cu arestări, închisoare, domiciliu obligatoriu - cu alungarea din țara și a mea, iar în exil prin câteva tentative de asasinat împotriva mea și a fiului meu;

Și, firește, nu-i adevărat ce proclamă, tot de la tribuna *Dilemei*, Iorgulescu : ce a fost a fost, însă “perioada 1964-1989 este lovită de amnezie, de un tabu tacit consimțit”; și - aceasta fiindu-i concluzia - cel care “își reamintește, *în felul lui, cu mijloacele lui*, de un timp îngropat aproape în unanimitate”, acela “se autosituează în rol de justițiar” - dar să nu-și facă iluzii Justițiarul cu pricina : nu se salvează - pentru că nu se pune chestiunea “salvării” (ghilimelele aparțin, sub semnătură, de astă dată - lui Iorgulescu ; în *Dilema*).

Nu dau două parale pe “teoricile” pleșo-măgurene vânturate de Iorgulescu, partizan al lui Petre Roman. N-am crescut (vorba lui: nu m-am “format/ deformat”) în aceeași... ideologie, nu împărtășesc aceleași valori, iar *gândirea de cireadă (elaborată de văcar)* mi-e necunoscută. Dacă ar fi fost să uit, ori să mă prefac ; să mă fac mic-mititel, să nu mi se vază capul din buruieni (Iorgulescu, băiat înăltuț, nu îndoiaie genunchii - el se scade, frângîndu-se de mijloc la nouăzeci de grade - din această demnă postură bate el mătani), demult aș fi ajuns, nu doar lefegiu la Europa liberă, făcînd, pe banii americanilor, politica *Dilemei*, dar chiar consilier al consilierii Zoe - ce, numai Hurezean să primească răsplată de la Măgureanu ? ; dacă ar fi fost să încuviințez orice și contrariul, să adun cotizațiile, să conduc ședințele de partid, să-mi denunț colegii și subalternii, să fac elogiul comunismului ceaușesc, azi aș fi fost și eu președinte al României (ipoteză de lucru, firește); aș fi **cedat** eu, basarabean, Basarabia mea Ucrainenilor.

Pe mine nu mă interesează teoria lașității naționale formulată pe după piersicul intelectual-legitimist de putrezi și de putrezitori ca Pleșu, Buzura,

Iorgulescu - în *Dilema* - unde are rubrică permanentă și Pruteanu-Zacuscă, emblematicul intelectual al țărano-creștinilor de ambe interese (căci opinii... - mai va !) - precum și unsul arheu personal al lui Liiceanu.

Eu am învățat la alți maeștri decât Ivașcu. Ceea ce am învățat - și am pus pe hârtie - se poate rezuma astfel :

Sânt un om normal - deci *normal este să nu uit nimic din ceea ce nu este omeneste să uit* : oameni din comunitatea mea au fost umiliți, jefuiți, înfometati, închiși, torturați, asasinați de alți “oameni”, tot din comunitatea mea. Ce-ar vrea Pleșu-Iorgulescu: victime și călăi să se îmbrățișeze/, să se pupeze-n Piața-Ndependenti? ; martirizații să-i ierte (creștinește) pe martirizatori, chiar înainte ca aceste bestii să formuleze o propozițiune de regret, de solicitare a iertării ?

În nici un caz ! Fiindcă animalele de activiști și securiști, odată trecute prin mașina de spălat păcatele marca *Dilema* - de vor avea prilejul, în viitor, vor face ce-au mai făcut (ba mai mult decât atât). Fiindcă vor ști, vor fi asigurați că totdeauna se va afla un căcăcios de “director de conștiință” român care, ca să nu-și recunoască păcatul colaborării cu Organul, are să dea cuvânt de ordine : «Să iertăm, căci creștini sântem...». Buzura, scufundat până în gât în apele (profitabile, materialicește) ale Securității, de pe când făcea pe rezistentul și umbla prin Europa occidentală, explicînd că problema nu este comunismul și nebunia destructoare a Ceaușescului, ci Ungurii ; Pleșu, scufundat până în gât în tovărășia de cruce cu Iliescu, iar apoi (ca Rumânul imparțial), cu Petre Roman - în fine, Iorgulescu, adunînd firimiturile de la masa barosanilor, visînd un post de consilier (ce : numai Virgil Tănase o fi scriitor român?, numai Hurezeanu ?), aceștia și cei asemenea au tot interesul ca *bieții păguboși să uite și de astă dată că ei pierd mereu, pierd tot timpul, pierd totul - fiindcă uită*.

Eu nu vreau să fiu creștin, astfel. Ba, dacă aș face asta, i-aș da dreptate lui Cain (și mioritismului, emblemă-elogiu al fratricidului) - ceea ce ar constitui un păcat de moarte.

Și **de ce** aș uita ? Dar bine-nțeleș : de la «Fără violență !» al lui Buzura, la «Toți sântem vinovați» al lui Pleșu (trecînd prin : «Toți am colaborat...») al lui Breban) sare în ochi fierbîntea dorință a Securității ca victimele ei să uite.

Eu nu vreau să uit - și nu sânt singurul gândind astfel, astfel acționînd. Cei care au fost victime ale comunismului, prin Brațul ei, Securitatea, așa gîndesc:

Iertarea - treaba lui Dumnezeu ;

Neuitarea - treaba (obligația) noastră, a oamenilor - chiar a celor care nu au suferit de pe urma comunismului - ca Pleșu, ca Iorgulescu.

Dacă vom uita și acum, pe pămîntul netocmit și gol, ca la începuturi (cînd nu exista nici memorie, nici durere, nici întristare), profitorii, deștepții, ‘oții, bandiții or s-o ia de la capăt, asigurați fiind că păcatele lor nici n-au existat devreme ce-au fost uitate de victime și de martori.

P.S. Un prieten epistolar din țară îmi scrie că urmărește “publicistica” (mod politico de a vorbi despre colaborarea, uneori lunară în *Timpul*, trimestrială în *Vatra*, accidentală în *Luceafărul* și în *Art Panorama*) și că, din câte află din jur, textele mele trezesc oarecare interes - “în primul moment”. Imediat însă oamenii se întorc la necazurile, decepțiile, problemele lor, ridicînd din umeri : ce importantă au “probleme” ca deschiderea-nedeschiderea dosarelor de Securitate, faptul că Anania este securist, că Al. George scrie, în continuare, tîmpenii, că Pruteanu rămîne ce-a fost : un găinar iute de gură și că, înscriindu-se la țărăniști, a urmat directivele

interne...?

Însă, pe când Iorgulescu mă îndeamnă să uit, nu doar epoca de aur, ci și prezentul de căcat, prietenul epistolar deploră această cumplită oboseală, apatie a colegilor săi. Din fericire pentru mine, nu e singurul care gândește astfel - cu toate că și el a obosit deplorând ceea ce se petrece în România începând din 17 decembrie 1996.

Dacă m-aș fi luat după oboseala, sațul, resemnarea compatrioților, dorința lor de a uita, de a începe în fiecare zi câte o nouă viață, fără legătură cu precedentă - azi aș fi și eu "om cu situație", nu ? Ce-mi va fi trebuit să vorbesc în numele mușilor ? Ba împotriva voinței lor (care țineau să fie lăsați în pace...)?

Bine, bine, dar cine mai era cel-care-face-ca-neoamenii, imprecatorul, profesorul-nechemat (și neascultat : cine să-l auză în pustie ?), pe scurt : nebunul satului ?

*

10 martie 1998

Ce-ți doresc eu ție...

Prieteni epistolari îmi descriu în culori din ce în ce mai sumbre prezentul României ; ba, de la o vreme au intrat în panică: ce i s-o fi-ntâmplând acestui neam fără noroc ?; de ce se încrâncenează soarta-crudă asupra noastră?; cu ce-am păcătuit, istoric, de sântem mereu, mereu loviți, pedepsiți...?

Mă aflu într-o situație inconfortabilă : nu le pot replica :

«V-am spus eu ! Încă din aprilie 1990, în **Scrisoarea către Gabriela Adameșteanu**, publicată de revista 22 !»

Nu pentru că ar fi neadevărat - ba da, iar de atunci am repetat-o de nenumărate ori - însă nu sânt "profetul" care să se bucure de adevărarea profeției. Dimpotrivă : sufăr că s-a-implinit, uneori mă întreb dacă nu cumva, spunând ce spusesem, menisem, atrăsesem nenorocirea asupra noastră, a tuturor...

La urma ce anume rostisem în primul trimestru "după revoluție"? Nimic deosebit, comunicam o observație pe care, credeam eu, ar fi putut-o formula oricare alt român - anume : din prezent, aruncând o ochire în trecut, deduceam că viitorul nostru comunitar nu se prezenta "de aur" ; nici măcar de aramă, nici chiar de fier prost. Ci de... Nu mai continuam, îmi era frică de cuvântul cu care numeam viitorul. Cei ce mă luaseră în seamă - atunci, în aprilie 1990, îmi reproșau că aruncam vina trecutului (deci și a viitorului) exclusiv asupra intelectualității - ei bine, nu, poporul nostru drago-român nu este alcătuit numai din intelectuali...

La acestea răspundeam, acru, că nu am vizat deloc ceea ce nu există, "intelectualitatea" fiind o stare de spirit, mereu trează, nu o... pătură socială. Arătasem cu degetul înspre scriitorul român : acesta, precum sluga cea leneșă, îngropase talantul de aur (cu tot cu talentul... specific românesc), atât de... bine, încât, la întoarcerea stăpânului, nu-l mai găsisese...

Acuzam direct scriitorimea română, cea care nu-și făcuse datoria față de semenii și față de cuvântul, în principiu, sacru : se ascunsese, dezertase ; în virtutea "rezistenței prin cultură", colaborase cu tirania, rămânând o castă de extrabugetari activiști de partid pe tărâm cultural, de profitori mărunți, de "favorizați" ai bacșisului, de măscărici la Curtea Veche a Noii Aristocrații bolșevice.

În luna mai 1991, la un colocviu la Roma, intervenția mea purta titlul : "Numai activiștii și securiștii au confiscat revoluția română ?" Dînd răspunsul : "Nu - și scriitorii !" - întrebarea-răspuns provocase protestele indignate, rănite, ale lui Doinaș, Blandiana, Adameșteanu, Ulici, Uricariu...

Înainte de a fi laminat de marii și lații noștri clasici în viață (ei erau : toți - eu rămăsesem... singur), apucasem să le spun verde-n față:

- îi acuz pe scriitorii români pentru analfabetismul "cititorilor" lor, cei

care, tot lăudându-se cu anticomunismul neabătut, îl votaseră, la 20 mai 1990, pe comunistul Iliescu ;

- îi acuz pe scriitorii români pentru primitivismul cititorilor lor, cei care se manifestaseră ca o hoardă împotriva politicianilor burgheji, a intelectualilor, a străinilor, a monarhiei, culminând cu mineriadele ;

- îi acuz pe scriitorii români pentru autoiluzia numită Piața Universității: pe timpul terorii comuniste rezistenții (ba chiar opoziții - vezi-l pe viteazul-de-după-război Al. George!) nu mișcaseră în front, se supuseseră, mășăluiseră în pasul dat de fanfarele PCR-MAI reunite, făcând, cu voie de la primărie, estetism, textualism, structuralism, poietică, semiotică, ba chiar și păltinișism, iar după 22 decembrie 1989 își imaginaseră că "recuperează" o viață de om de dezertioni, de cedări, de trădări - printr-un curs forțat (și fără profesor !) de... etică civică.

N-au recuperat nimic, în cel mai fericit caz au rămas plantați în timpul dinainte de '89 ; alții au prins din zbor (citește : după ureche) politica și fie s-au dat cu Iliescu (Eugen Simion, Sorescu, Buzura - să nu fie uitat cu nici un chip melanconicul imparțial și dilemizator Pleșu), fie au "riscat" opoziția democratică și n-au fost în pierdere, au câștigat cu sudoarea frunții o sumă de scaune - ca Doinaș, ca Ulici, ca Prelipceanu... Faptul că un Nicolae Manolescu, o Ana Blandiana au rămas pe dinafara structurilor de stat (și de partid) nu înseamnă că au rămas și fără pâine - și fără tribună. Din nefericire - nu doar pentru ei, ci pentru "poporul român", cel mereu invocat de directorii de conștiință dar mereu, mereu... ignorat - nu s-a ales nimic de tentativele de "recuperare" a timpului pierdut :

Abia acum, în Anul al 9-lea de la revoluție (iată, n-am pus ghilimele), în al 2-lea de la victoria "alor noștri" se poate măsura dezastrul la care "scriitorimea cinstită" a contribuit după puterile sale (și a avut *astfel* de puteri).

Privind la această fostă turmă de oi căpii, păzite de ciobani senili ca Diaconescu și Tepelea, de strungari pe sfert ca Ciorbea, de baci năuco-vicleni precum Constantinescu (inseparabil de gândirea de consistența zerului a brânZoei), cu un "tată" de formă - nu fiindcă nu se mai află printre vii, ci fiindcă și pe când trăia era condus de funie de Măguritate - îți spui că, într-adevăr, neamul românesc este bătut de soartă. Și nu poți afirma că are ceea ce merită - să-i fi meritat pe Gheorghiu-Dej ?, pe Ceaușescu (deși-i slăvise pe amândoi, ba chiar și pe Stalin) ?

Însă poți spune : Poporul român - așa cum este el - merita, nu "alți scriitori", ci, totuși : niște scriitori ; merita, nu "altfel de intelectualitate" - ci, în sfârșit, niște intelectuali.

*

21 martie 1998

27 Martie 1918 :

B a s a r a b i a și R o m â n i a

Basarabia : o dreaptă idee despre România. Cine nu acceptă acest adevăr-prim nu percepe elementele constitutive ale națiunii - începând cu limba română ;

În 1812 când, în urma de-acum știutelor manipulări rusești, jumătatea de răsărit a Țării Moldovei (cea cuprinsă între râul Prut și fluviul Nistru) a fost înghițită de Imperiul Țarist și botezată abuziv: Bessarabia ; locuitorii pământului se chemau, firește, moldoveni, vorbeau moldovenește, cuvintele român, românește - de la România - avînd să apară mai târziu, odată cu acea reali- tate geopolitică numită România.

Basarabia : simetrica Transilvaniei - numai din punct de vedere... cartografic :

Sub unguri, vreme de un mileniu, Transilvănenii au avut parte de suferințe cumplite, printre nedreptăți fiind nerecunoașterea băștinașilor ca națiune, alături de ocupanți și de coloniști. Dar, în 1918, când s-au unit cu Patria Mamă, puteau să scrie și să citească, aveau o identitate, știau cine sunt și de unde se trag, ba îi învățaseră carte și conștiință de sine pe cei din principatele - totuși, libere ;

Sub ruși, numai în 106 ani, Basarabeni au fost striviți, analfabetizați, desnaționalizați, des-identizați.

Să fi fost oare Moldovenii dintre Prut și Nistru mai puțin bravi?, mai inerti, mai înclinați spre supușenie decât Transilvănenii?

Istoria, literatura, cu osebire a lui Sadoveanu spun... contrariul :

De pe la 1400, când puterea mongolă a diminuat, ținuturile devastate din răsărit au prins a fi repopulate. Sub Alexandru cel Bun s-a început construirea-reconstruirea fortificațiilor de la granița naturală dintre Europa și Asia : Nistrul. Cetățile de pază presupuneau străjeri, oșteni : **oameni liberi**. Astfel a început istoria Moldovenilor de la Nistru, grănicerii de la Răsărit, avînd statut oarecum asemănător celor din interiorul arcului carpatic : Făgărășenii, Năsăudenii...

Agricultori, crescători de vite (mai cu seamă de cai), neguțatori în timpul liber, oșteni în... tot celălalt, slujeau pe câte un domnitor, dar și pe ei înșiși - de unde frecventele răzvrătiri împotriva puterii centrale (de la Suceava, de la Iași), pentru impunerea unui "domnișor" de-al lor, de regulă un impostor... ; nu se sfiau să dea și câte "o raită": peste Nistru, "La Cazaci" (care nu erau o seminiție, ci o adunătură de mercenari - mulți dintre ei moldoveni, numele venindu-le, nu de la ucraineanul *cozac*, ci de mai departe, de la tătarăscul : *ca'zac*, însemnînd : călăreț liber...), în Sud, "La Tătari"-firește, în scop, cinstit, de jaf (mai corect : *jac*, Polonezii constituind majoritatea... cazacilor).

Însă oricât de turbulenți erau în interior, când se profila primejdia străină, căpătau un singur domn-dumnezeu : Moldova.

Moldovenii dintre Prut și Nistru, oameni liberi, războinici, întrețineau cu Tătarii din Bugeac (deveniți auxiliari ai Turcilor) relații originale, neîntâlnite la răsărit de Nistru (să zicem : până la Nipru); necunoscute "la apus de Prut"- nici valahilor, nici ungurilor, nici poleacilor, nici nemților. Apocalipticul "Vin Tătarii!", se trăgea de la Marea Invazie din 1241 și avea efect fulgerător, traumatizant, asupra bieților ne-tătari.

Nu și asupra Moldovenilor de la Nistru. Dintre victimele "mongolilor" de la Caspica la Adriatica, aceștia nu se temeau de tătari - de ce ? Dar e simplu : și ei erau... călăreți. Prin meserie, prin vocație ; și ei "dialogau" din șa, cu sabia, cu sulița, cu arcul - și cu ghioaga. De obicei năvălitorii veniți călare întâlneau fie o împotrivire armată pedestră (inferioară cu cel puțin un metru, dînd și un important avantaj psihologic), fie o cavalerie grea, greoaie, lesne de evitat și înfrînt de roiul de viespi mongole.

Și Cazacii (de la Praguri) "discutau" pe picior de egalitate cu Tătarii, adeseori înfrîngîndu-i. Da, dar ei erau buni (și interesați) luptători, însă nu aveau de apărut - pe loc - un pămînt al lor, să zicem : "Cazacia". Moldovenii, da : Moldova. Trăind și ei pe-cal, Moldovenii îi înfruntau de la egal la egal ("de la același nivel") pe Tătarii născuți-pe-cal. Să fie citit volumul **Neamul Șomăreștilor** și ca un document ce este ; să fie re-citiți memorialiștii basarabeni D. C. Moruzi, Matei Donici, Leon Donici, Gh. V. Madan : curioșii vor

fi surprinși să afle “istorioare” de genul (nu citez, reconstitui din memorie):

“S-a întâmplat ca într-o vreme, în împrejurimile Hânceștiului, să moară aproape toate femeile, după ce nășteau. S-a ținut sfat: oamenii au hotărât să saie pe cai și să deie iama-n tătărimă, în Bugeac”.

Așa au făcut : s-au dus, s-au întors :

“După ce-au tăiat, pe la brâu, toată partea bărbătească, s-au întors cu toți caii tătăraști, cu toate vitele, cu toate sculele de preț și cu ceva tătărce, de să aibe cine le spăla izmenele... (s. mea.)”

Și astfel s-a plămădit bravul norod moldovinesc dintre Prut și Nistru. Că afirmațiile sunt adevărate ne-o probează și toponimia (frecventă, nu doar în Sud), și onomastica : sunt de origine tătară nume neoșe basarabene ca Ciachir, Celac, Burlac, Uzun, Huzum, Cabac, Baidan, Buiuc, Murafa - chiar și Hâncu - oricât s-ar strădui Iorgu Iordan să-l tragă din slava bulgară, tot de la türco-tătarul *han* vine, fie și sub forma khan - ceea ce a dat în limba românească : Cantemir (Han-Temir), dar și : Temircan (Temir-Han)...

Acestea - și încă altele - pentru a spune că nu firea mai slabă a românilor dintre Prut și Nistru a fost de vină în strivirea lor, doar în 106 ani de către ruși ; nu firea mai tare a românilor din arcul carpatic, suferind un mileniu, i-a făcut să iasă teferi din robia ungurească. Ci natura ocupantului.

Ungurul, brutal, crud, disprețuitor, nu i-a considerat pe “indigeni” alcătuitori ai unei națiuni - însă le-a îngăduit practicarea religiei (ortodoxă), apoi greco-catolică ; a tolerat (acesta fiind termenul) ca Valahii fără drepturi, să aibă școli, tipografii, publicații - în limba lor ;

Rusul - bun, să-l pui pe rană !- doar la câțiva ani de la ocuparea Moldovei de Răsărit în 1812, a suprimat bruma de autonomie culturală, teritoriul și locuitorii au fost rusificați.

Basarabia : cei dintâi sunt, în spațiul carpatic, cei din urmă...

Adevărat : evenimentele istorice nu fac “întreceri” pentru întâietate în timp, dar să nu se uite :

Dintre provinciile înstrăinate, Basarabia a fost prima care s-a unit cu Patria mamă (*la 27 martie 1918, în urmă cu 80 ani*) ; a doua : Bucovina : la 28 noiembrie ; în fine, la 1 decembrie 1918 s-a unit și Transilvania...

Ce folos : Basarabia și Bucovina au fost abandonate ; cedate...

**Basarabia: simetrica Transilvaniei, și egala ei,
în drepturi filiale.**

Această realitate o cunosc și Transilvănenii - însă numai cei luminați-luminători (ca Onisifor Ghibu) ; adevăr ignorat, contestat, ba considerat “contrar intereselor naționale” (de la Partidul *Național*, nu de la națiune) de către **toți** oamenii politici ardeleni, de orice culoare politică ar fi (fost), de la ultralegionarii lui Sima la ultracomuniștii lui Groza (adeseori aceiași) - de alaltăieri, de ieri, de azi.

Transilvănenii s-au comportat pe plan național - încă înainte ca România Mare să fie realizată - așa cum se comportă, în ultima jumătate de veac, Evreii : au instituit un monopol al suferințelor, deci al atenției publice naționale, astfel încât nimic din ceea ce nu este direct privitor la Transilvania nu merită a fi luat în seamă ; ba, în multe împrejurări trebuie ocultat, sacrificat, ca... dăunător “interesului național”.

România nu este prima unitate în care provinciile (istorice) își dispută întâietatea. Numai că Transilvania, precum fata cea mare dintr-o variantă a basmului Fetele babei (Dochia...) și ale Moșneagului (Bădica Traian), nu cere doar drepturile convenite primului născut dintre copii (un abuz) - ci pe ale... unicului. Ca și cum, istoricește, n-ar fi existat România (după Unirea

din 1859, de sub Cuza) alcătuită din unitatea numită Muntenia și unitatea numită Moldova ; ca și cum, în 1877, nu i s-ar fi adăugat încă una : Dobrogea; ca și cum, la 1 decembrie 1918, la Alba Iulia s-ar fi proclamat nu unirea și a Transilvaniei cu Patria Mamă, ci s-ar fi sărbătorit Reîntregirea Țării ! Or cronologia spune altceva :

Data de **29 decembrie 1919** - când Parlamentul a votat legile de ratificare a unirii cu România a Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei - poate fi socotită a Reîntregirii, nu cea de 1 decembrie 1918.

Ce ar fi fost dacă un basarabeian s-ar fi trezit pretinzând ca ziua de 27 martie 1918 - pe bună dreptate, ca întâia cronologic - să devină Zi Națională a României ? Ei, da : Consensul național a fost substituit de consensul național-țărănist (predominant ardelenesc).

Nu poate fi vorba de un conflict de interese între două provincii (istorice), în cadrul familiei române, ci mai degrabă de o tenace, strâmbă percepție din partea transilvănenilor a “locului” fiecărui element component.

Este adevărat că “inventatorul” Moldovei a fost un ardelean (maramureșean): descălecătorul Dragoș ; este deasemeni adevărat că mulți valahi de sub stăpânirea ungurească au trecut munții spre răsărit, pentru a scăpa de asuprire. Însă trecerea Carpaților Orientali (și de Curbură) nu se făcea într-un singur sens, doar din Ardealul ocupat de Unguri în Moldova, în Țara Românească. Se circula - uneori : în vederea stabilirii - și dinspre răsărit spre apus. În lipsa documentelor istorice, să ne rezemăm pe cele... onomastice - și să ne întrebăm: Care dintre locuitorii celor două provincii vecine vor fi mai numeroși : Moldovenii (locuind în Moldova) și purtând nume ca : *Ardelean*, *Ungurean*, sau Ardelenii numiți : *Moldov(e)an* ? - cunoscut fiind faptul că o persoană băștinașă (sat, vale, zonă, regiune, provincie, țară) nu va purta numele locului de origine - decât atunci când, ajungând în altă parte, va fi desemnat (și) prin locul de origine. Dacă vom întâlni un *Ardeleanu* în Ardeal, un *Moldoveanu* în Moldova, să fim siguri : în urmă cu două-trei generații înaintașii lor ieșiseră din “vatră”, apoi, întorcându-se, trăsese după ei și numele...

Deci : ne “tragem”, nu din ardeleni, ci din părinții noștri (ardeleni sau... din contra), dar mai ales ne tragem din noi înșine, cei care ne facem (pe noi) cu mâinile noastre. A fi ardelean nu înseamnă că ești neapărat *bun* - ardeleni au fost și Sima și Groza - este ardelean chiar și Măgureanu.

27 martie 1918 : Basarabia se întoarce la sânul Patriei Mame.

Vai, la 26 iunie 1940 Rușii o re-răpesc - din aceeași mișcare, șterpelină și Bucovina de Nord și Ținutul Herței.

Este foarte adevărat : la 22 iunie 1941 Armata Română trece Prutul și ne liberează de bolșevici.

De unde să știm noi, bieți supraviețuitori ai primelor masacre, ai primelor deportări în Siberia (aveau să mai vină - și să nu se mai isprăvească...) că motivul adevărat (și ascuns) al războiului în Est - și consecința fericită pentru noi, ocupații : recuperarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord - era, în fapt, un viitor război în Vest - pentru recuperarea Transilvaniei de Nord... Chiar de am fi știut, nu ne-am fi împotrivit : pentru noi, Basarabienii și Bucovinenii, România este de neconceput fără (fie și o parte din) Transilvania.

Ceea ce însă nu am știut - și după ce am aflat pe propria piele, n-am acceptat : pentru Transilvăneni, România= Transilvania; în ochii (și în inima)

lor n-au decât să fie pierdute, cedate, oferite toate celelalte provincii (pe lângă Basarabia și Bucovina): Moldova, Dobrogea, Oltenia, Banatul - chiar și Muntenia cu tot cu "țigani" ei - de parcă nu Budai Deleanu ar fi cântat primul Țigănia Ardeleană -, atâta vreme cât există Ardealul, persistă România. Pentru recuperarea, apoi pentru păstrarea Transilvaniei, Transilvănenii au fost în stare, după 23 august '44, să devină pro-ruși, pro-comuniști; înfocații naționaliști (legionari) au "trecut", fără tresărire la comuniști (vezi doar clanul teologal Căndea din Sibiu), prin Frontul Plugarilor; democrații, chiar rămașii democrați (de-o pildă național-țărăniști) care conduceau treburile administrative în județele ardeleni au lucrat cu credință pentru cestălt drăguț-împărat, Stalin, atunci când și-au dat silința, întâi să-i vâneze pe Românii refugiați din Basarabia și Bucovina de Nord, apoi să-i interneze, în fine, să-i convingă să se "repatrieze" (în Siberia).

Între 23 august 1944 - când a început vânătoarea de refugiați - și până la sfârșitul anului 1947, ne-au chinuit, ne-au hăituit, ne-au trimis în "țara noastră" («Marea Uniune Sovietică»), nu Rușii din trupele de ocupație, nu comuniștii și nu țiganii, nici ungerii, nici evreii - ci Românii ardeleni, de regulă țărăniști, ei fiind atunci înalți funcționari la prefecturi și, spre dezonoarea lor, purtându-se cu noi mai rău decât ofițerii sovietici din Comisiile de repatriere.

Acest, nu neapărat dispreț, dar nesimțire ardelenescă față de existența altor unități constitutive ale nației române s-a făcut simțită, după evenimentele din decembrie 1989, atât în refuzul net, iritat, ba chiar ultragiat («Cine sunt ăștia, cu pretențiile lor ?!») față cu dorința "Moldovenilor" de a se uni cu România, exprimată în 1990, de fruntea-frunții PNT - cât și sub domnia lui Emil Constantinescu, pur produs al ardelenismului de tip Coposu-Blandiana-Măgureanu, prin încheierea Pactului cu Ucraina.

Despre acest **act de trădare națională** am scris - și am să mai scriu.

Până atunci, să ne aducem aminte :

În urmă cu opt decenii, Basarabia se unea cu Patria Mamă.

Optzeci de ani - din care șaiszeci de sudoare, de lacrimi, de sânge. Și de moarte: o treime din populația românească a teritoriilor ocupate de ruși a fost lichidată.

Dacă țărănismul de ambe sexe a hotărât că ziua de 1 decembrie să fie Sărbătoare Națională, eu **propun ca Ziua de 27 martie să fie Zi de Doliu Național.**

*

5 aprilie 1998

Literatura de sertar - un capitol de istorie literară

(Am mai atins "literatura de sertar" în altă parte, acest text îi este în întregime consacrat)

În urmă cu patru (patru !) ani *Timpul* din Iași a publicat o dezbatere provocată de Viorel Ilișoi despre "Literatura de sertar". Nu pot ști dacă era întâia abordare a "temei" - la patru (!) ani după Revoluțiunea Română, însă dacă era evident că întrebătorul știa *ce întrebă*, întrebății (Z. Ornea, C. Nistorescu, V. Știrbu), vorba Ardeleanului, nu prea știau (deloc) *ce răspund*.

Iată că, opt (opt !) ani după evenimentele din decembrie 89 - și la distanță de un cincinal de *Timpul* de la Iași - *Luceafărul* bucureștean, săptămânal al Uniunii Scriitorilor din România, consacră întreg numărul 7 din 25 februarie 1998 - citez fidel de pe prima pagină : **Literatură de rezistență, Literatură de sertar.** Și în acest caz, fără a jura că este pentru întâia oară,

după 89, când Uniunea Scriitorilor abordează chestiunea (acesta fiind întâi număr întreg ce îmi parvine), judecând după cele spuse-scrise, am impresia că nu s-a făcut nici un pas în cei patru ani întru înțelegerea “fenomenului”, ba așa zice : dimpotrivă: s-a pierdut și ce se știa în *Timpul* din 1994 (oricum, știa V. Ilișoi, nu Z. Ornea). Probabil din pricină că *Luceafărul* a înecat peștele, cum se zice, “lărgind sfera”: în “literatură de rezistență” intră cine vrea, cine pofteste, cine-i mai iute de mână și de schimbare de cojoc - securistul legionar Anania, ceceistul Titus Popovici, călătorul impenitent Sorescu - concurat doar de Blandiana - de mirare fiind absența lui Adrian Păunescu de pe lista din pagina a 2-a (dar nu de mirare absența semnatarului acestor rânduri - așa-i trebuie, dacă și-a ofensat breasla!).

Nu am ambiții de “teoretician”, nu năzuiesc să bag, cu banița, soarele în casă, nici geniul lui Faulkner în scheme, în grafice, în rubrici (precum Sorin Alexandrescu), sânt ceea ce sânt - însă, ca *martor* nu pot tăcea când aud și citesc atâtea și atât de flagrante inexactități. Firește, în această dezbatere nu poate fi pusă în cauză **valoarea literară** a cărților, a autorilor, ci doar... situația lor civilă.

În timpuri normale, adică ne-comuniste, **literatură de sertar** exista în... sertarul fiecărui scriitor: texte nedefinitivate, texte de care autorul nu era mulțumit și le lăsa să aștepte o ameliorare (ori o definitivă abandonare), texte refuzate de periodice ori de edituri... Numai că, din august 1914 am intrat în Zodia Sarajevo, din octombrie 1917 în Anormalitatea Bolșevică. Sintagma “literatură de sertar” a căpătat o altă accepție.

Nu eu am inventat noua noțiune - și realitate : **literatură de sertar**, doar am colportat-o, încercând s-o adaptez realităților din România. Termenul se afla în circulație încă înainte de al doilea război mondial, la ruși, iar după aceea a apărut unul înrudit : **samizdat**. Așadar, în accepția rușilor (dar și în a ucrainenilor, a balticilor, a caucazienilor - chiar a “moldovenilor”), în a polonezilor, a cehilor, a ungarilor, a bulgarilor, a germanilor din Est, **literatura de sertar** era cea care :

a) - prin ceea ce spunea (în scris) nu se arăta în acord cu Puterea (or, se știe : «Cine nu-i cu noi e împotriva noastră !»);

b) - găsită la o percheziție, ar fi provocat, nu doar arestarea și condamnarea autorului pentru agitație publică, pentru subminarea puterii populare, dar și a pedepsirea deținătorului (un prieten, un coleg, o rudă, o amantă);

c) - firește : un asemenea text nu era de propus editurii (deliberat am folosit singularul), deci despre existența lui securității nu știau.

Am cunoscut doi “sertariști” (în accepția de mai sus :

Mircea Șoltuz : student la Filosofie, arestat în 1948, condamnat, trecut prin infernul de la Pitești, în 1958 “liberat” în... domiciliu obligatoriu, în satul-nou Lătești. Acolo Șoltuz a scris zeci (sute?) de pagini despre Reeducarea de la Pitești. Prin 1961, arestat pentru părăsire de domiciliu (se dusese la Constanța, fără bilet-de-voie), casa a fost repartizată altuia, acela a simțit că, într-un anume loc, sub picior, suna a gol, a căutat, a săpat, a găsit scrisurile, a alergat la milițian, a raportat... Șoltuz, oricum, fusese (re)condamnat, însă prietenii din Lătești (mai ales colegii de Pitești : Ștefan Davidescu, Romulus Pop) au fost îndelung anchetați: “Difuzase banditul fițuica ?” (în traducere : “Dăduse Șoltuz ceea ce scrisese - la citit ?”);

Ion Omescu actorul, dramaturgul, poetul, omul de teatru : arestat în 1947, nu fusese la Pitești, i se povestise. De cum se liberase, scrisese despre reeducare. În legătură cu acest “bandit” se știe : difuzase fițuica, o încredințase unui prieten, Șt. Aug. Doinaș. Percheziționat în noiembrie 1956,

în legătură cu Marcel Petrișor, lui Doinaș i s-a găsit fițuica, a fost “reținut” câteva luni - Omescu a căpătat șapte ani.

Aceste “fițuici” (și altele, necunoscute mie) intră în categoria sertarului.

De acord : faptele relatate datează de pe timpul stalinistului Gheorghiu-Dej. Să însemne că, sub Ceaușescu (pentru Românul amnezic : venit la putere în 22 martie 1965), conținutul sertarelor a fost scos la lumină ?, publicat ?; măcar... tolerat, în sensul că nu era confiscat ? Nu mai erai condamnat pentru “redactare și difuzare dușmănoasă de fițu’ci contra’voluționare” - dar și se confisca(u) ! Așa i s-a-ntâmpnat lui N. Steinhardt, cu **Jurnalul fericirii**. Ba chiar te și ucidea Securitatea noastră, dragă - ce să mai vorbim de “națională” - pentru un jurnal, ca pe nefericitul inginer Ursu (să nu fie uitată complicitatea familiei ce i-a impus tăcerea, pentru ca fiul să primească pașaport !).

Am început cu sfârșitul : consecințele găsirii, la o percheziție, a literaturii de sertar... Dar e mai bine așa. Oricum, în continuare, fără a încerca să impun criteriile mele în “clasificare”, continui a-mi face cunoscute părerile despre acest fenomen, măcar pentru că și eu am avut, în sertar, literatură (bună, rea, nu asta contează).

Mai sunt necesare două “condiții”:

1. *de timp*, răspunzând la întrebarea : «**Când** a fost scris textul în chestiune : **înainte** ori **după 22 decembrie 1989** ?»

2. *de loc*, în funcție de răspunsul la întrebarea : «**Unde** a fost scris: **pe solul RPR/RSR** - sau **în afara lui**, la adăpost (în emigrație ori în exil)?»

Așadar, cred că un text, pentru a fi de sertar în accepția contemporană, în afară de “periculozitatea” și păstrarea în secret a lui, **era necesar să fi fost scris înainte de decembrie 89 și în România**.

Rezemat pe aceste principii, în aprilie 1990 am afirmat : “Dintre scriitori, literatură de sertar au avut : Blaga, Noica, Steinhard, Ioan D. Sîrbu și Teohar Mihadaș”. Regret, însă după opt ani, lista mea a rămas neschimbată.

Să consultăm “Recuperările redactorului” din pagina 2 a *Luceafărului* :

Valeriu Anania : nu cunosc sertarul legionarului securist, reeducator la Aiud, însă știu: numele lui nu are ce căuta într-o înșiruire a **cărților de sertar**; nici în a **literaturii rezistente** - pentru un motiv simplu : din victimă a Securității, a devenit zelos auxiliar al ei. Un “călugăr cu epolet”, un tovarăș popă legionar, liberat din închisoare în august 1964, trimis în primele luni ale anului 1965 în America (atunci când *toți* ceilalți foști deținuți politici nici nu visau că, abia *după iunie 65* vor avea dreptul să publice) - un asemenea ins nu avea cum să scrie texte împotriva regimului comunist - decât, eventual, în scop de provocare. Citez din **Dicționarul Scriitorilor Români** (ce figurează printre “scrierile de sertar”), la pag. 64, în prezentarea lui A(urel) S(asu): “Între 1965 și 1976 /Anania/ e paroh la Detroit. Călătorește în cele patru continente”. Parohul călătorește (și el fiind oltean) avea, “în sertar”, **Miorița**: a publicat-o în 1966 ; **Meșterul Manole**, **Steaua Zimbrului** - pe toate acestea le-a publicat-jucat - de unde până unde apare acum cu... **Amintirile peregrinului apter** ? *Când* și *unde* le-a scris? La Detroit ? Între un continent și altul, din cele patru câte îi ies la numărătoare lui A. Sasu ? Au poate în jâlțul mitropoliei de la Cluj, pe după cap cu tovarășul său, Funar?;

Nu știu cât de periculoase în cazul găsirii la o percheziții ar fi fost romanele lui Andru, ale M.-L. Cristescu, textele lui Alexandru George, Stelian Tănase - poate că da - însă cu nici un chip nu poate fi inclus aici **Sertarul cu aplauze** al Anei Blandiana. Monica Lovinescu a afirmat că “doar parțial” a fost scris înainte de 89 - or cunoscând curajul legendar al autoarei Arpagicului Pozant, înțelegem cât de “doar parțial” fusese anticomunismul ei, cu Gogu

Rădulescu de-a stânga, cu Buzura de-a dreapta...;

Ion Caraion : pamfletul **Insectele...** a fost scris în Occident;

N. Breban : oriunde și-ar fi scris romanele, nu sunt nici de sertar, nici de... rezistență - rezistență de la Paris ?

Din lungul pomelnic, alcătuit cumetriat, după opinia mea, merită reținuți : Bujor Nedelcovici (însă numai cu **Al doilea mesager** - publicat de mine, în colecția de la Albin Michel), I. D. Sîrbu, Steinhardt - și Ursu (pentru jurnal).

În rest... Cred că se înșeală Nicolae Prelipceanu, când, la “literatură de sertar” include mărturiile lui Victor Ioan Pica și Ion Gavril-Ogoranu, **scrise după decembrie 1989**, însă nu pomenește mărturii scrise **înainte**, făcute pe furiș, cu spaimă, convocări și bătăi la Securitate “ca să dea fițu’ca !” - semnate de Dumitru Mircescu, Aurel State, Nistor Chioreanu, Costin Merișcă - și, desigur, cea a Aniței Nandriș ; greșește când include “cărțile celor de dincolo” (citește : exil) - care nu au cum să intre la “sertar”.

În ceea ce mă privește : deși Monica Lovinescu, după ce a introdus-o prin efracție pe Blandiana în “sertar”, din aceeași mișcare m-a alungat pe mine - am avut două cărți-de-sertar:

Nu **Ostinato** (care a făcut atâta scandal) - fiindcă acest roman a fost predat la editură (că a fost respins - altă poveste, dar nu a rămas ascuns) ; nu **Ușa noastră cea de toate zilele** - carte respinsă de Marin Preda ; **În Cerc** - nu a mai avut șansa de a fi respinsă - însă și ea fost predată (tot la Preda !) și înregistrată... Acestea nu pot fi considerate de-sertar.

În schimb, **Gherla...** Am scris-o în 1972, la Paris; în 1973, m-am întors cu manuscrisul în România : am mai comis o variantă... Secureții care intrau în casă și-mi furau manuscrite nu mai păreau interesați de versiunea după care se făceau traduceri în franceză, în suedeză - însă, curioși până la isterie, se dăduseră de ceasul morții să o “recupereze” pe ceastălaltă, nouă. Nu era mai “dușmănoasă” decât cea care avea să apară în 1976, la Gallimard - eu aflându-mă în Drumul Taberii - dar Securitatea nu cunoștea acest amănunt...

Nu știa Securitatea nici că scriu **Gardă inversă** (între 1973-75) ; în ciuda “vizitelor”, nu a găsit nimic de confiscat : scriam direct la mașină, ascundeam exemplarele, în tot atâtea locuri, câte copii; iar când terminam un capitol, îl trimiteam în Occident... Nu doresc nimănui să “continue” în fiecare zi a scrie o carte, fără a putea reciti ce scrisese ieri...

Rezumînd : am avut două cărți de-sertar : **Gherla** (varianta a doua) și **Gardă inversă**. Volumele scrise în Franța - la adăpost (relativ, fiindcă au existat tentative de asasinat) - nu : au fost așternute pe hârtie fără risc.

O altă nouă-acceptie a unui termen vechi (autoeditare) o capătă în toate limbile luarea ca atare, în rusește, a cuvântului: **samizdat**. Și acesta, în spațiul spritual românesc, este folosită alandala - mai des : abuziv-autolaudativ.

La ruși, inițial, au fost “editate” - cu mijloace rudimentare, de la copia-tul de mână, în doar **un exemplar**, apoi dactilografiera în câte exemplare se putea, în fine, xeroxarea - cărți fundamentale ale oricărei culturi iudeo-creștine, începînd cu **Biblia**. La această lucrare s-au înhămat oameni care credeau, nu numai în Dumnezeu, dar în Cuvânt ; au trudit, zile, nopți, chiorînd la propriu, în fiecare clipă riscînd să fie surprinși, deci arestați, pentru “multiplicare și difuzare de fițuici mistice”.

Repet întrebarea pe care o tot pun de opt ani :

«Câți dintre românii ortodocși au copiat - de mână, la mașina de scris, la xeroxul întreprinderii - măcar **Cântarea Cântărilor** (fiind noi mai înclinați spre poezie)? Ce au făcut marii și mai ales lații noștri fruntași ai

bisericii, pentru a stinge măcar în parte setea de carte sfântă - începînd cu **Biblia** ? Miorîtosul Anania a scos abia în 1993 **Noul Testament** - de ce nu l-a tipărit în septembrie 1990 (Biblicul Institut ar fi avut nevoie de cel mult nouă luni, ca să-l pregătească pentru tipar)? Dar superiorul în grad, protectorul lui Noica, prietenul lui Liiceanu și al lui Pleșu : Plămădeală - ce-a făcut? A călătorit (el însă "în cinci continente"- dar tot cu pașaport MAI), a scris *miliție*-uri, ca **Cinci ceasuri în iad**, precum și "polemici" cu papistașii - el fiind, nu doar "distins anglist" (apud Liiceanu), ci și istoric... Încă din primul număr al revistei 22, întrebare ce făcuse în aceste decenii în care credincioșii fuseseră lăsați fără păstor, tovarășul-camarad Leonida răspunsese :

«Ne-am rugat...».

Bănuiam noi cam cu ce-și petrec timpul teologiei legionaro-securizezi...

Cronologic, a doua categorie de ruși care s-a dat acestui joc periculos a fost constituit din... soțiile, văduvele, logodnicele, surorile, verișoarele - ori pur și simplu admiratoarele cutărui poet, dramaturg, prozator ; mai des : iubitoarele de literatură. Fiind lichidați în Gulag sute de scriitori consacrați (dar câte sute de încă neajunși la notorietate !), *aflăm cum au fost salvate de la piere capitale întregi din istoria spiritualității rusești*.

În momentul următor au cunoscut **samizdatul** supraviețuitori ai Gulagului (Șalamov, Soljenițin, Siniavski), proscriși (Pasternak), "paraziți" (Brodski, Maksimov), ori doar scriitori nepublicați. Polonezii, Cehii, Bulgarii au avut **samizdat**, însă în URSS, și nu doar fiindcă însuma două sute și ceva de milioane de suflete, a luat proporții gigantice, funcționînd după principiul "Scrisorilor Sfântului Anton" : cine primea un exemplar se știa obligat (mai corect : dator) să multiplice alte cel puțin șapte, iar dacă nu avea mașină de scris, plătea o dactilografă, "pentru a-și aduce și el obolul". Nu exista o evidență a tirajelor, dar în țara unde un roman contemporan se edita în jumătate de milion de exemplare, samizdat-ul "trăgea" cam tot atâtea...

La noi nu a existat samizdat (dealtfel N. Manolescu a scris că nici "nu era necesar" din moment ce "au fost publicate cam toate cărțile de valoare"); nu se știe ce este acela - dar se vorbește: aiurea. În același celebru **Dicționar al Scriitorilor Români**, la N. Carandino, I(on) C(ristofor) scrie fără să clipească :

"Memoriile de după 1944 (ale lui Carandino, n.m. P.G.) au circulat în samizdat în mediile literare din țară, fiind publicate la editura Dreptatea din New York sub titlul **Zile de istorie** (1986)".

În o singură frază un neadevăr și o... dezinformare :

1. Memoriile lui Carandino nu aveau cum să circule în România "în samizdat" - I. Cristofor crede că *samizdat* și *copie dactilografică* : același lucru ;

2. Memoriile lui Carandino au fost imprimate la New York, însă nu în "editura Dreptatea", sublimă, dar inexistentă, ci în... anexa unei foi oarecum trimestriale cu același abuziv nume scoasă de notoriul agent securist Dean (Mitu) Milhovan, cu banii Bucureștiului. "Memoriile" apărute la capitaliști (atenție : act fără vreo consecință pentru autor !), erau, vai, purtătoare de false informații, de "variante" defăimătoare privindu-i pe unii demnitari deșinuti, lichidași la Sighet - mai ales cele despre moartea lui Gheorghe Brătianu, contrazise mai apoi de Monseniorul Todea.

Poziția, ca să spun așa, a istoricilor literari în această chestiune (de istorie literară, totuși : literatură de sertar, samizdat) rămâne de neînțeles. Dacă scriitorii (în fine : creatorii, ficționarii), orgolioși-copilăroși cum sînt vor să aibă și jucăria asta, adulții istorici ai literaturii ar fi trebuit să tempereze

“cererile”, să explice termenii, să stabilească o dreaptă măsură - începînd prin a declara că o astfel dezbateră nu are scopul de a stabili valoarea literară a cutărui scriitor, a cutărei cărți - ci numai dacă “intră” au ba în acest pat al lui Procut : **literatura de sertar**. După Z. Ornea și N. Manolescu (le-am citat opiniile, aiurea), iată în *Luceafărul* păreri ale unor istorici literari. De Al. George nu mai spun nimic, el “are circumstanțe”, vorba cuiva care, de n-a inventat gaura covrigului, practică de sîrg eclipsa-socialistă. Așadar, Al. George nu poate fi luat în seamă nici aici : nu cunoaște “problema”- în schimb o neagă (și comuniștii făceau așa) ; nu știe despre ce se vorbește, “în schimb”, are opinii categorice - mai vărtoase atunci când prinde ocazia de a-și autodecerna certificat-de-opozant.

Intervenția lui Emil Manu : și ea previzibilă. Acest fost deținut politic care, odată liber, a scris despre orice și oricum, își apără și el bătaura, vorbind despre sertarul personal - căci toți am avut un sertar; și un jurnal-în-sertar ; căci toți sîntem români. Astfel pornit, firesc, ajunge la C. Țoiu - în fine, nu la autor, ci la personajul Merișor : căci și el este d-al nostru, din popor, și el posedă jurnal nu ? De aici sare la: “Constantin Dumitrescu (**Demascarea**)”.

E. Manu se înșeală : Constantin Dumitrescu semnează volumul **Cetatea totală** - a cărei traducere în franceză a apărut în 1981, la editura pariziană Seuil, cu o postfață semnată de mine ; Grigore Dumitrescu este, într-adevăr, cel care a scris mărturia (despre Pitești) **Demascarea**.

Despre care Dumitrescu vorbește-scrie Emil Manu, *istoric literar* ?

Cred că dezbateră organizată de *Luceafărul* este o nereușită - am mai spus : un regres față de mult mai modestele încercări anterioare. Din două motive - citez din “Recuperările redactorului”:

“Ne-a fost extrem de greu să cercetăm domeniul, pe o perioadă lungă, aproape cincizeci de ani de comunism. **Ne-am fixat, așadar, doar asupra ultimilor ani de domnie ai lui Nicolae Ceaușescu**” (subl. m. P.G.).

Ce semnifică asta ? Că organizatorul dezbaterii (și) autorul textului (cu tot cu lista propusă) nu se mulțumește să aibă, el, memorie scurtă - și cu găuri - dar impune cititorilor “viziunea” sa; așa cum Mircea Dinescu știe, din istoria României, doar scurta-și biografie, așa și Marius Tupan : pentru el “istoria” sertarului începe atunci când i s-a topit lui o carte ! - și ne mai întrebăm de ce fata morarului e șchioapă...

Acum din “Reacții la o provocare” semnate, citeț, de Marius Tupan :

“Câteva personalități, cu influență în mass-media sunt tentate să creadă că la noi n-ar fi fost un **fenomen al sertarului**, ca în alte țări din lagăr, ci încercări izolate, palide, vanitose de revoltă, scrieri esopice, care n-ar amenința acum, ierarhiile literare. Ca să le dăm o mică satisfacție (deh, s-ar putea să ne împingă într-o ipostază nedorită și, temători, ne luăm unele măsuri de protecție !), n-am rămas doar la sintagma, atât de controversată, **literatură de sertar** și am adăugat pe aceea ce s-ar putea să-i mulțumească, literatură de rezistență” (sublinierile : în text).

Așadar, dezbateră din *Luceafărul* are drept scop (nobil se-nțelege, rar pe timpurile astea - mai ales în tagma scriitoricească)... (re)concilierea atât de dragă pleșioților de ambe dileme :

«Na și ție, na și ție - iar acum duceți-vă și jucați-vă frumos, că noi avem treabă : discutăm **istorie literară** !»

Firește, nu așa văd eu lucrurile. Măcar pentru că sînt mai bătrîn; pentru că memoria mea bate, orice-ar crede confrății, dincolo de momentul distrugerii *cărților mele* ; dincolo de *faptele mele* - și, culmea, în ochii unor auto-

cronici : dincolo și de momentul **nașterii mele**.

Pentru un motiv simplu : eu cred în memorie, cred în istorie - iar în discuția de acum, cred în **istoria literară**.

Luni 19 septembrie 2011

Tot așa, tot așa. Mai puțină transpirație, și mai puțină vlagă - îmi bâțâie picioarele, ca în bătaia vântului.

I-am scris lui Grigore Arsene. I-am amintit că îi trimisesem o propunere în urmă cu trei luni și ceva (din 6 iunie a.c.):

Azi, 19 septembrie 2011 s-au făcut trei luni și jumătate (6 iunie 2011) de când v-am scris:

“Am primit cu mare satisfacție încuviințarea Dvs de a tipări, în continuare, “Scrisuri”, la Curtea Veche, pentru Gaudeamus.

Am preparat și am trimis D-nei Flori Bălănescu fisierul - ale mele totalizează 1 300 pagini, ceea ce - îmi spune D-na Bălănescu - în format de editură vor da cca 1 800.

Ceea ce înseamnă că vor fi încă 3 volume, nu 2, cum credeam.

Stimate Domnule Arsene: știu, simt, văd. Sănătatea mea nu îmi va permite să apuc un “viitor”.

Doresc mult ca “Scrisurile” să apară în timpul vieții mele (fericite).

Drept care vă propun să scoateți restul de “Scrisuri” în (încă) trei volume.

Eram pe punctul de a adăuga: «Nu mă veți lăsa să plec neterminat” - dar nu mai spun nimic:

Vă multumesc pentru înțelegere.

Vă urez vacanțe fericite,

Al Dvs. autor,

Paul Goma” ,

Dar nu mi-ati răspuns

Să fi devenit, și pentru Dvs., un autor inexistent?

Paul Goma”

Dacă mai trăim, o să vedem.

*

Mâine sunt programat pentru scanner.

Înseamnă că mai există speranțe.

Marti 20 septembrie 2011

Mai puțină transpirație, nu asudație, ca/conducătorii noștri ca leii - dar tot slăbire, tot dezorientare.

Mă conduce Filip la un Centru Medical cu scanner. Îmi va lua toată dimineața, dar nădăjduiesc: în bine.

*

Ei bine, rezultatele scrise zic că nu mi s-a găsit nici o anomalie în spinarea căreia să poată fi pusă transpirația nocturnă! Deci, Sabourina și cu Schaan nu mințeau când îmi spuneau că nu știu de-ce-ul.

Mâine va merge Ana la Schaan (eu nu mai pot, la scanner m-am căruțat Filip cu taxiul), să-i ducă dosarul meu de azi. Poate-poate îl va lumina Domnul, Schaan pe mine - prin Ana -, ca să știu și eu, fiindcă nu doar Crăcănel era om (și ce om!), am și eu un drept pe lumea asta să știu de ce sunt bolnav.

Și când te gândești că, în absența mea se petrec tot felul de 'venimente, dar eu: nimic, nu le-ncondeiez...

*

Paris 2 mai 1998

(...) VII

De ce-aș fi... modest și aș tăcea faptele mele (bune-rele)?

Din 20 noiembrie 1977 când am ajuns în Franța, aș fi putut foarte bine să-mi văd de treaba mea de scriitor : în acel moment aveam în Franța, în Germania, în Olanda, în Suedia - trei titluri traduse și apărute (**Ostinato**, **Ușa...**, **Gherla**), în decembrie '77 avea să-mi apară, tot la Gallimard, al patrulea : **În cerc**, iar al cincilea : **Gardă inversă**, tradus, își aștepta rândul...

Chiar așa: de ce m-am băgat în politică, de ce am făcut pe... disidentul?

Aceste întrebări n-au fost puse, atunci, de mine, interesatul, nici de cei din jur - conced : nu i-am auzit eu... În ceea ce mă privea, chiar de le-aș fi auzit, nu le-aș fi înregistrat, luându-le drept vorbe-din-inerție. Însă acum, că bravii târători pe burtă (atunci), vitejii-după-război, "adevărații opozanți" (precum Marcu Bianca, George Alexandru - și alte secreții) mi le reproșează, mi le aruncă în obraz, explic:

Nu făceam "politică"; nici "disidență", nu adunam capital-de-rezistență și nu-mi ascundeam sub perdeaua de fum a participării la tot felul de acțiuni anticomuniste trecutul-și-prezentul-comunist(e). Făceam ceea ce făceau, cu naturalețe, oamenii cu care aveam de a face în exil, români, ne-români, însă ca și noi : normal constituiți. Fiindcă ne-normali, a-normali - ba, prin neutralitate, alcătuitori ai auxiliariatului ambasadelor RSR, erau acei vânjoși patrioți de cafea, anticomuniști între patru ochi, mari-români anonimi, far-furidizați - chiar dacă doar auziseră de Caragiale ; cei care, doamne-fereste, nu se "amestecau în troaca străzii" - așa spuneau ei, ca să-și justifice frica animalică de Securitate, frica de aparatele de fotografiat ale securiștilor ce făceau pe diplomații și ne imortalizau la fiecare manifestație din fața ambasadei ; cei care "nu refuzau mâna întinsă" a securistului cu misie de neutralizare și șantajare a exilatului, deci ascultau ce-i strecura în ureche țivilul cu epoletii albaștri purtați, reglementar, pe dinlăuntru : ca mari favoruri, promisiunea de a... nu mai aștepta încă cinci ani pașaportul pentru o soră ; cât despre amenințări...

Aceste putori nevertebrate, eterni oameni-sub-vremi primeau amenințările securiștilor cu nesfârșită satisfacție : nu fiindcă ar fi fost ei masochiști (erau - altfel de ce-ar fi ndurat atâta și atâtea, fără să crâcnească?),

ci fiindcă aveau, acum, “la mână”, dovada că ei nu pot să-și manifesteze, pe față, nețărâmuritul anticomunism al lor ; că ei nu au “libertatea de a acționa la lumina zilei”, fiindcă ei, nu-i așa, sunt extrem de inteligenți, nu tâmpiți - ca cei care “ies în față, expunându-se (inutil) represaliilor”...

Dintre acești structurali căcănari s-au recrutat descurajatorii celorlalți, pe scurt : agenții de influență extrabugetari («Ce câștigi dacă semnezi petiția cutare ? Nimic, în schimb te iau ăștia la ochi...» ; «Ce rost să ieși în față - nu fi prost: ăștia-s tari, s-au așezat pentru o mie de ani...»). Aceste creaturi băloase, prelinsoase, cu priviri fugace, dar fără coloană vertebrală, menținute la verticală doar de interesele lor, sălbatice (mai cu seamă... artistice), pentru a arunca praf în ochii celorlalți, plăteau din banii pe care nu-i aveau “dreptul” de a nu figura în anuarul telefonic - pentru că, dragă-doamne, activitatea lor (subterană, mie-mi spui !) anticomunistă, din țară și din exil era atât de importantă («De-aceea nu ți-o spun - mai bine să nu știi, ca să nu ai și tu probleme»), încât securiștii trimiși în misie în Occident n-aveau alte treabă și alte obiective decât... lichidarea lor - știut fiind faptul : Securitatea află adresa anticomuniștilor (neștiuți nici de ei înșiși) dintr-o singură sursă : cartea de telefon...

În primele săptămâni de exil nu cunoșteam “activitatea inactivilor”, atât de dragă mioritzoșilor sarmalitici - altfel, tricolori-foc ! Iar când am aflat mai multe amănunte (în general pe pielea mea), tristețea, greața, rușinea de a avea aceeași origine cu acești robi din tată-n fiu, robi din vocație - nu mi-au modificat “agenda”, ca să spun așa.

Mă simțeam bine, foarte bine alături, împreună cu Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Mihnea Berindei, Marie-France Ionesco, Maria Brătianu, Matei Cazacu, Andrei Doicescu, Mihai Korne, Dana și Victor Roman (Virgil Tănase, Țepeneag se “retrăsese”); cu Barbăneagră, Cușa, Cazaban, Cesianu, Stolojanii, Radina, Ionițoiu, N. Lupan, Paruit, Șişmanian ; cu Oana Orlea, Rodica Iulian, Zoe Popescu, Antonia Constantinescu, Ionică Varlam, Dinu Zamfirescu, apoi Lucian Raicu, Sinescu, Ștefana Bianu ; cu Cernegură, Camilian Demetrescu din Italia, Solacolu și Focke (apoi Negoșescu) din Germania, Culianu din Olanda, Frunză din Danemarca, Brutus Coste, Ion Stere, Nicolae Dima, Cornel Dumitrescu, Z. Pană, Miron Butariu din America... Cu ei participam la colocvii, manifestații de stradă, petiții, reviste (*L'Alternative*, prima serie), dezbateri, emisiuni de radio și televiziune, întâlniri cu... occidentalii doritori să afle natura și întinderea represiunii comuniste în țările noastre. Deasemeni întrețineam excelente relații cu exilurile active anticomuniste : polonez, vietnamez, maghiar, rus, bulgar, cubanez; ne întrajutoram cu Iranienii (o vreme persecutați de Șah, apoi de Ayatolah), cu Afganii, cu Chinezii - însă nu cu Argentinienii și nu cu Chilienii, aceștia nefiind exilați ce activau pentru liberarea țărilor lor, ci fanatici comuniști ce militau pentru (re)venirea la putere a lor, a totalitariștilor de stânga...

Exilul-activ românesc la Paris a fost puțin numeros și sărac. Nu am fost în stare nici măcar să înlocuim publicațiile dispărute ori cu apariție din ce în ce mai rară : *Ethos* (Cușa-Ierunca), *Contrapunct* (Focke), *Limite*, (Ierunca). Eroica - și dactilografata ! - revistă *Dialog* a lui Solacolu, în ciuda calităților sale (întărite odată cu *Suplimentul literar* condus de Negoșescu) rămânea, totuși, confidențială. Spre sfârșit a scos Tudoran *Agora* și *Meridian* - dar hăt, tocmai în America...

(Re)organizarea exilului... Din 1977 am asistat la două tentative, amândouă avînd rezultate catastrofale : Ion Rațiu, după ani de demersuri, a alcătuit Uniunea Românilor liberi, dotată cu organul *Românul liber* - pe care,

blestem!, l-a pus în slujba apărării virginității notoriului agent de influență Gustav Pordea! Pe de altă parte, emergența, în 1984, a extremei drepte în Franța a cutremurat din temelii exilul activ românesc. Ciudățenie : democratul Rațiu s-a luat pe după cap, nu doar cu Pordea (a fost anunțat ca martor al apărării în procesul pe care l-am avut cu “deputatul european”, apărut de oarecarele V.C. Tudor, în *Săptămîna* lui Barbu), ci, la întâlnirea de la Le Bourget, la aceeași tribună cu însuși Le Pen (și cu Momăia Transilvană Pordêlică - dimpreună cu Doru Novacovici)...

În ciuda atâtor “ghinioane istorice”, noi, cei din jurul Ligii pentru apărarea Drepturilor Omului în România mișcam încă. Iar grație Monicăi Lovinescu și a Europei libere se putea da impresia că exilul românesc de la Paris este o forță...

După moartea lui Noël Bernard (1981) nu am mai avut acces - decât sporadic - la “postul nostru de radio”, unde căpătaseră microfon vestiți-comici-antibolșevici din ilegalitate, precum Gelu Ionescu, fiica regizorului Giurchescu, Raluca Petruțian, Hurezean, N.C. Munteanu, Eskenazy, Neumann și alți utécézi. Am colaborat însă câțiva ani buni la Deutsche Welle, cu câte un text pe lună, prin grija lui Focke...

Chiar de m-am supărat în multe rânduri pe lume și pe viață, nu m-am “retras” ca Țepeneag. Îmbinînd utilul (citește : zugrăvitul - când era...) cu plăcutul (scrierea cărților), am găsit timp și pentru “activități obștești”.

Azi, după atâtea desiluzii, după atâtea decepții pricinuite de situații, de oameni - nu regret că...“am pierdut timpul cu fleacuri”.

Viața unui om fiind alcătuită, fatal, și din muuulte și mărunte fleacuri.

*

Paris 3 mai 1998

VIII

De ce-aș fi modest ? De ce-aș tăcea (modest) acele fapte cu care mă pot lăuda ?

De cum am venit în exil, în noiembrie 1977, am fost ocupat cu promovarea cărților mele apărute în Franța, în Germania, în Olanda, în Suedia. Am întâlnit editori, autori, înalți funcționari la cultură, mari personalități politice. Am cunoscut președinți de state (numai europene, fiindcă Jimmy Carter, ce intervenise pe lângă Ceaușescu, pentru liberarea mea din închisoare nu știa că mă aflu în SUA : lobby-ul românesc avînd acces numai la personaje de a doua, a treia mărime...). Insensibil la acest peisaj (să nuanțez: nu mă făcea praf...), acceptam călătoriile, întâlnirile “la înalt nivel” (Giscard, Kohl, Gonzales, Mitterrand) fiindcă erau prilejuri de a le vorbi despre durerile noastre românești și a-i ruga să intervină în probleme de drepturi ale omului, în cazuri precise de persecutați, încarcerați, internați în azile de nebuni.

Mărturisesc : aceste demersuri nu mi-au provocat plăceri extatice, însă nu le-am refuzat ; după cum nu am refuzat să las lucrul la cărțile mele, ori lucrul-manual pentru câștigarea pâinii destul de negre, de pe schele și să mă duc la tribunal, la poliție, la Oficiul Refugiaților (OFPRA), pentru a asista pe câte un amărât de compatriot aflat în dificultăți administrative ; să răspund apelurilor venite din lagărele din Austria, din Italia, ori din provizoratul cine știe cărei țări ; să trimit declarații ce aveau să le slujească desperaților la obținerea azilului politic...

Acum, că a trecut timpul, iar realitățile de atunci au căzut mai degrabă în uitare decât în istorie, pot mărturisi : au fost foarte mulți oamenii care nu mă cunoșteau, pe care nu-i știam ; erau persoane (și familii întregi) care

povesteau-povești : că, la o dată imposibilă, într-un loc inexistent m-ar fi întâlnit ori ar fi avut intenția să semneze “aia, știti Dvs. ce...” - dar blestemată de Securitate...; drept care să-i trimit urgent o adeverință pecumcă Cutărescu a semnat Apelul nostru prin telefon, Declarația noastră din ‘77 - că el are nevoie urgentă de ea, pentru azil politic... Foarte puțini dintre aceștia, fie îmi erau cunoscuți - direct, ori prin nume - fie ar fi putut să spună adevărul (din păcate, nu toți cei ce intenționaseră să vină la mine reușiseră să treacă prin barajele securești). Cei mai mulți nu avuseseră, în România, vreo legătură cu “drepturile”, cu Charta ‘77, ba, la presiunile familiei (ah, familia la român !), se ținuseră, prudenți, de-o parte, departe de... politică (pe scurt : urmaseră - fără să-și dea seama - înțeleptele sfaturi ale “bătrânilor politicieni” ; sau doar: înțelepți...). În cele din urmă părăsiseră țara, fie trecând frontiera clandestin, fie refuzând să se mai întoarcă dintr-o călătorie în Occident. Ajunseseră, fatal, la momentul justificării cererii de rămânere în Occident - avuseseră ei activitate anticomunistă în România? ; eventuala întoarcere a lor prezenta pericol, amenințați fiind cu închisoarea, cu azilul psihiatric...

Adresa mea era cunoscută, atât în lagărele de la Traiskirchen-Austria, Latina-Italia, cât și de cei care consultau anuarul telefonic al Parisului : sânt printre extrem de puținii români care nu se ascund... Printre solicitanții de referințe vor fi fost necinstiți, șmecheri, unii; alții : activiști, securiști... Posibil, probabil - dar cum să faci “selecția”? În numele cărui criteriu hotărăști care este cinstit și are neapărată nevoie de azil politic și care-i un aventurier, un trezit “dincoace”, iar pentru că nu are acte, hai să-i scrie lui Goma, că tot “dădea pașapoarte” în România !

La început de tot, la primele scrisori, am șovăit ; am discutat cu Ana am... hotărât noi, de capul nostru, singuri-singurei : eventualii securiști ce vor să se “infiltreze” (în Occident !) nu sunt nici atât de idioți, nici atât de inteligenți pentru a face apel la “filiera Goma”. Odată eliminată această categorie, rămâneau **oamenii care aveau nevoie de azil** - fie că avuseseră în România “activitate anticomunistă”, fie că nu ; fie că fuseseră persecutați - deci aveau să fie mai vărtos, dacă erau expulzați - ori ba. Așadar am decis noi, Ana și cu mine : toți cei care mă solicită - au nevoie (chiar dacă nu “merită”) să obțină rămânerea în Occident.

Nu i-am numărat, nu am ținut “evidența” acestor nefericiți care, neavând cărei instanțe, organism, organizație să se adreseze, îmi scriau ori îmi telefonau de pe unde eșuaseră.

La Dijon se controlau toate trenurile de marfă provenite din Italia (prin Elveția). În primăvara anului 1978 am primit întâiul telefon de la “căpitanul nevăzut”, comandantul jandarmeriei de acolo : “interceptase” câțiva clandestini care nu aveau altă referință decât... numele meu și adresa : “Paris”. În acel moment, în cartea de telefon a Parisului figuram doi abonați numiți Paul Goma, picase întâi pe “celălalt” (un pictor-poet congolez). Mă întreba căpitanul de jandarmi: Îi cunosc pe X, Y, Z ? Nu - dar cred că le cunosc problemele... să le dau referințe ? Scrise ? - nu: verbale ; telefonice. Desigur !

«Deci, am cuvântul dvs. de onoare că, odată ajunși la Paris, îi veți însoți la primul post de poliție, unde să se declare ?»

A doua zi m-am pomenit la ușă cu “doi și una”: la Dijon căpitanul oprise un camion, îi dăduse șoferului ordinul de a-i duce la Paris, la adresa cutare... Întârziaseră, pentru că jandarmul îi luase la el, acasă, unde făcuseră baie (erau nespălați, neprimeniți de trei săptămâni), fuseseră hrăniți, așteptaseră să li se usuce îmbrăcămintea, mai primiseră de la gazde ceva haine, mai cu seamă tânăra, ba li se puseseră în mână și ceva bani “de metrou”... Din

acel moment, cam la două săptămâni, prietenul meu telefonic, jandarmul de la Dijon mă anunța că îmi trimite compatrioți găsiți la controlul trenurilor venite din Italia. Micul nostru apartament din rue d'Hautpoul, 24, a fost și hotel pentru "cheferiști" fugari - ca și pentru legalii călători dintre scriitori.

Dintre cei cărora "le făcusem serviciul" - 300 ? 500 ? - doar vreo șase mi-au scris după obținerea azilului, a stabilirii în Occident. Iată, nu am spus: "mi-au mulțumit" - fiindcă nu pentru mulțumirile lor făceam ce făceam. Însă dacă nu am suferit foarte din pricină că Românii pentru care intervenisem (eficace, probabil determinant) n-au mai dat semne de viață - și doar îi întâlneam în Germania, în Canada, în SUA și, desigur, în Franța : în primul moment cu toții spuneau că au ceva foarte important ! să-mi comunice, în al doilea dispăreau... - nici nu m-am bucurat când, aflam că un "cheferist" ce stătuse la mine o zi, o săptămână, o lună, se plânsese :

«Dom'le, Goma asta-i un mare zgârcit : o singură dată nu ne-a invitat la un local, pe mine, pe nevastă-mea, pe vărul Gică, pe copil...».

Asta-i adevărat : nu-i invitase la restaurant, mărginindu-mă la a-i pofti să mănânce ce mâncam noi, acasă. Pe ei, care mormăiau nemulțumiți că facem zgomot, dimineata, când Ana pleca la slujbă, Filip la școală...; pe ei, supărați când ne veneau prieteni în vizită și stingeam televizorul, ca să auzim ce vorbim...

Toate acestea m-au amărât, m-au rănit, dar nu m-au "lecuit" de a face, în continuare ce făceam.

Paradoxul : "cheferiștii" au încetat de a mai declara, la Dijon, că ne cunosc, apartamentul nostru nu a mai găzduit necunoscuți : după atentate (bomba expediată într-o carte, tentativa de otrăvire), iubii compatrioți, în frunte cu prietenii scriitori veniți în vizită la Paris riscau să doarmă în metrou - decât să facă apel la mine.

Vreau să spun : nu au mai stat la mine, ca să sufere afrontul de a nu fi invitați - măcar o dată ! - la un local...

Ei, da : voi fi fost eu băiat bun - dar dacă eram zgârciit...

Miercuri 21 septembrie (Echinox) 2011

Tot așa, tot așa. Vom mai vedea mâine ce va spune Sabourina despre scanerul de ieri.

Nu-mi mai fac iluzii: Sunt sfârșit; epuizat; terminat.

Mă mir că am dus-o atâta timp, atâta cale, atâtea pagini, atâtea cărți. Azi fiind 21 septembrie - ce ocazie mai... fericită pentru o definitivă?

Mai spun o dată: "perspectiva" nu mă înspăimântă. Dealtfel niciodată nu m-a înfricoșat: dacă nu cred în viața de după viață...

Mi-e trist, nu că am să mor ("Căci toți murim", vorba unui popor), ci sunt neconsolat că n-o să mai încurc lumea intelectualicească, scriitorimea românească, soțietatea umanitorească, ci, așa, că voi pleca în neștiut - mai bine zis în neunde. Mă văd, la semn(alul) acela cum mă scurg sub formă de cenușă - nici nu știu ce bine am nimerit - nici măcar ca nisipul din clepsidră care curge de sus înspre jos apoi din fostul jos în actualul sus - nu, tot mai

bună e comparația cu cenușa țigării, a lemnului, a hârtiei. După nisipul curs nu mai rămâne nimic simțibil, ca să zici: ‘Aici a fost cutare’ (om sau lucru), însă după cenușă rămâne mirosul; odoarea - de hârtie dată focului. Mirosul meu.

*

Mi-a scris Ancuța Coza: a terminat teza de doctorat (400 pagini). Vai, nu-i voi putea trece întregal, în Jurnal, decât ultimele două texte: “Goma argument” și “Concluzii” - le-am așezat după cele patru.

Mă roagă să-i scriu câteva cuvinte “drept motto”, zice. O voi face cu mare plăcere, numai să găsesc “o interstiție de pace” vorba lui Săraru (între mine și boala de boală).

*

Azi și mâine Aliona Grati va fi la Iași, la colocviul anunțat.

Nu sunt sigur că va fi prezentă și Mariana Pasincovschi: din ultimele sale mesaje am dedus că încă șovăia. O voi afla azi-mâine. Aș fi vrut să fie prezentă și ea, cu studiul despre tată-său adoptiv.

În program figurează și numele: «Romanița Constantinescu de la Heidelberg», cu o chestie de germanistică (?). Dacă numele este unul comun, prenumele mai rar. Deci, nu sunt sigur că ea este autoarea unei cronichete, în *România literară* de acum vreo 15 ani, cu un titlu amețit (răuvoitor la adresa mea și a cărții **Ostinato** - ceva în genul “Cenzura scrie cărți”). O fi ea, n-o fi... Dacă ea este, iată folosul tras (de autoarea extemporalului) presupun; pe atunci era încă studentă și asculta o “sugestie” - chiar de titlul - din partea Domprofesorului Manolescu, antisemit, Turnător Emerit, oportun holocaustolog, devenit peste noapte vânător de antisemiți.

Concluziune: “Scurt e drumul Heidelbergului - dac-o iei pe lungătură”. Așa se câștigă promovare în învățământ a genului romanițial: prin câteva ședințe de gimnastica suedoază: exerciții patuale, ar spune Luca Pițu, altfel, vulgare-tricolor: «Dînd din cur pe lângă boi...»

*

Paris 4 mai 1998

IX

Pentru că tot m-am pornit pe laudat, imaginându-mi că astfel am să închid gura unor atât de diverși - și atât de asemeni : V.C. Tudor, Bianca Balotă, I.C. Drăgan, Pruteanu, Buduca, D. C. Mihăilescule!, Al. George, Al. Ștefănescu (și alți ali) - să reamintesc câteva faceri legate de carte :

Așa cum Țepeneag și Dieter Schlesak pledaseră cauza cărților mele ajunse în Occident : **Ostinato** și **Ușa noastră cea de toate zilele**, la

rându-mi, am pledat cauza cărților altora, atunci când am călătorit pentru întâia oară în Austria, Germania, Franța (1972). Era un gest, o acțiune firească, naturală : scriitori de aceeași limbă să recomande, să susțină, pe lângă editorii occidentali, în vederea traducerii și altor cărți decât ale lor.

În virtutea acestei credințe, în iunie 1972 am luat cu mine, de la București, în dublu, în triplu exemplar și câteva cărți de proză - fără a-i avertiza pe autori : dacă reușeam, foarte bine pentru ei, dacă nu, să nu-și facă iluzii, pentru ca apoi să cadă din pod... Firește, am recomandat editurilor mele Suhrkamp de la Frankfurt pe Main și Gallimard de la Paris “trei B” : **Bănulescu : Iarna bărbaților, Breban : Animale bolnave, Buzura : Absenții**. Din păcate răspunsurile nu au fost favorabile - sau nu au fost deloc.

La revenirea - definitivă - în Franța, în noiembrie 1977, am repetat gestul, propunând la Gallimard, la Seuil, la Grasset cărți de Breban, Bănulescu, Adameșteanu, Pleșu, Liiceanu...

De Buzura mă lecuise : în august 1972, când pledam mai cu foc pentru calitățile estetice și etice ale colegului și concetățeanului, Ugné Karvelis de la Gallimard, binișor jenată, a scos și mi-a arătat un număr festiv din *Tribuna* : prima pagină era împărțită frățeste între o uriașă fotografie a Ceaușescului și un nesfârșit text de limbământ semnat de abia-lăudatului meu compatriot și recomandat și pentru “ținuta-i morală”...

Începînd din 1981, am avut o colecție : *Est-Ouest* la Hachette ; am proiectat deschiderea ei cu “des entretiens” cu cei trei mari : Ionesco, Eliade, Cioran, incluzînd volume de scriitori români contemporani, indiferent dacă-mi erau și prieteni ori ba. Din păcate colecția nu a avut viață la Hachette, am mutat-o la Albin Michel. Nici acolo n-am putut publica mai mult de două volume : un eseu al lui Czeslaw Milozs (**Le Pays d’Ulro**) și romanul lui Nedelcovici **Ultimul mesager**. “**Cartea cu Eliade**” - lucrată de Culianu - a rămas neterminată (a publicat-o Dan Petrescu la Nemira, prin 1993). Fiindcă a venit vorba de Albin Michel : acolo am pus o vorbă bună (citește: decisivă) pentru publicarea primei traduceri în franceză a lui Alexandru Papilian.

Publicînd o carte la Seuil (**Le tremblement des hommes / Culoarea curcubeului**, de liiceană amintire), cu complicitatea lui Jean-Marie Domenach am putut publica și eseu semnat: Constantin Dumitrescu : **La Cité totale** - prefațat de mine.

Cât despre proiectele nerealizate... Mi-a rămas inima (și ciuda) la promisa **Istorie a literaturii române** a lui N. Manolescu, destinată să... continue **Panorama de la Littérature roumaine contemporaine** de Bazil Munteanu - din 1938 !; și la **Istoria României** (sau **a Românilor**) promisă-jurat de Matei Cazacu...

Nu am scos reviste - nu am nici vocație, nu am avut nici fonduri (cu o excepție asupra căreia voi reveni).

Când Dorin Tudoran a căpătat promisiunea americanilor că vor finanța o revistă, dacă aceasta va fi “nășită” de nume prestigioase (de care să fi auzit până și sovieticii washingtonezi), cu bucurie am provocat și am adunat declarații de încuviințare de a face parte din Colegiul de redacție - de la, în primul rând, Ionesco ; apoi de la, în ordine alfabetică : Alain Besançon, Kazimierz Brandys, Milovan Djilas, François Fejtö, André Glucksmann, Jean-François Revel, René Tavernier...

Cu această artilerie grea în frunte a apărut *Agora* până în 1992 - fiindcă din 1993, soiofagii din România (cei care, înainte de ‘89 nici nu respirau : să se auză în... agoră ?) vor fi cerut directorului Tudoran să suprimă pomelnicul - cu care, fie vorba între noi, s-ar fi mândrit orice periodic. Și suprimat a fost.

Ei, da : băieții și fetele, făcînd revoluție cu voie de la Brucan, după război nu mai aveau nevoie de locomotive ; odată absolvită Piața Universității, ne descurcam foarte bine cu vagoane d-ale noastre, măi! - din cele care la semnalul aceluiași Brucan, colonizaseră și Europa liberă : Paler, Dan Pavel, Blandiana, Prelipceanu, Stelian Tănase, Coposu, Mihăieș, Gogea, Claudiu Iordache(!), Doinaș, Adriana Babeți (!!), Ion Manolescu, Nistorescu, Zoe Petre (să fi lipsit Liiceanu ?, oricum : Pleșu nu).

Dorința de a scoate o revistă nu m-a făcut să uit că... nu mă pricepeam la așa ceva. De aceea în octombrie 1989 când ministrul Culturii al Franței Jack Lang mi-a promis fonduri pentru un periodic cultural franco-român, pe dată am translat responsabilitatea pe umerii Monicăi Lovinescu, ai lui Virgil Ierunca, ai lui Lucian Raicu și ai lui Mircea Iorgulescu.

Ce, n-aș fi putut s-o păstrez eu, revista aceea ? Să o prefac în gazetă de perete a familiei mele, personale ? Însă, așa cum, prin 1970, în cel mai firesc mod cu putință Sanda Stolojan “trecuse” Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca fondurile primite de la Comitetul Național Român (pentru a scoate o revistă românească) ei, cu aceeași naturalețe încredințaseră banii lui Tepeneag - pentru o revistă românească - iar acesta scosese *Cahiers de l'Est*, la fel am făcut și eu : am dat revista (în fine : proiectul) pe mâna prietenilor care se pricepeau să facă așa ceva.

“Pe-atunci eram tineri, aveam de unde muri” sună (aproximativ) un vers din Ion Caraion.

Ei, da : eram, nu doar tineri, dar și (mirare !) frumoși !

Cum a dat peste noi decembrie 1989, cum am devenit, fulgerător: bătrâni, urâți, proști.

În frunte cu mine. Atât, că eu accept acest trist adevăr.

*

Paris 5 mai 1998

X

Nu am făcut inventarul faptelor-bune, în vederea unor eventuale despăgubiri ; cu atât mai puțin pentru a da jos pe alții și a mă așeza, poponete, pe locul lor. Dacă am riscat, aici, ce nu-mi stă în fire (să mă laud), am făcut-o, numai pentru că, în acești opt ani și jumătate câți au trecut de la “schimbarea calendarului”, s-au petrecut nu doar lucruri de rușine... simple; ci și... compuse : Blandiana, Adameșteanu, Al. George, și alți bravetri au lucrat din greu, nu doar cu pompa, umflîndu-și balonul faptelor anticomuniste dinainte de 89 (sublime, și inexistente), ci și cu “balanța”: diminuezi, bagatelizezi până la negație (apoi lași totul pe seama uitării-la-român) fapte adevărate ale unor oameni din carne și din sânge - indiferent de ulterioara devenire a lor: Tepeneag, Virgil Tănase, Nedelcovici, Tudoran, Dan Petrescu, Luca Pițu, Cangeopol - pentru a te așeza “în locul lor”, tu : lașul, dezertorul, consimțitorul, deci colaboraționistul, mincinosul - impostorul.

La urma urmelor, aș fi de acord să primească “certificat de opozant anti-comunist” Paler, Blandiana, Dimisianu, Ștefănescu, Manolescu, Pruteanu, Al. George (mai ales !), ba chiar să li se deacearnă Ordinul Rezistenței (la Călcatul în Picioare) - cu o condiție : viața și faptele acelor scriitori care, riscîndu-și, nu doar rubrica, nu doar menținerea operei lor în manualele școlare, nu doar dreptul de a avea întîlniri-cu-cititorii, ci, de ce n-aș spune-o: au riscat și țara și viața, încercînd să spele rușinea nerușinii breslei scriitoricești-la-român să nu fie batjocorite de inși care, uitînd că, sub Ceaușescu le apăruseră toate cărțile, că publicaseră în toate periodicele, că figuraseră în

toate dicționarele, călătoriseră (chiar în Franța - dar, Doamne-fereste să sufle ei un cuvânt despre teroarea din propria-le țară) ; iar după 89, că tot “se dăduse drumul la presă”, s-au ridicat de prin șanțurile prin care se deplasaseră, în patru labe (ca să nu afle Popescu-Dumnezeu că amicul șefului său de cabinet este un rreacționar și un opozzzant terribel, parol !), lătrînd la Soljenițin, la Saharov, la Havel - ce să mai vorbim de nefericiții de compatrioți și colegi... - dacă nu s-a înțeles că am arătat înspre vânjosul Al. George, foarte rău !

Ce nu pot accepta : faptele (scrișurile mele) să fie împinse pe al șaisprezecelea plan, date la o parte, “uitate”, îngropate - când nu sunt distruse - o spun pentru a suta oară, am s-o spun până la a 1001-a - așa cum a făcut Liiceanu cu volumul de mărturii despre 1977: **Culoarea curcubeului**, nedistribuit, dat la topit ; cum a făcut Sorescu, distrugător al plumburilor romanului **Gardă inversă** - cum a făcut Papahagi : el nu a distrus textul cules **Patru dialoguri**, însă a cerut bani de la Soros, i-a primit - “în schimb”, nu a publicat cartea !

Am avut timp să mă conving în acești (atâția !) ani: hotărîrea de a mi se nega, prin ocultare, scrisul, deci existența a pornit de la Liiceanu, eficace consiliat de Monica Lovinescu, de Virgil Ierunca și beneficiind de logistica 22-ului. Multă vreme am refuzat să accept evidența : după evenimentele din 89 prietenii mei parizieni, dacă și-au menținut poziția critică la adresa puterii, și-au continuat atitudinea anterioară, de trecere peste “micile slăbi-ciuni ale scriitorilor buni” (Manolescu, Blandiana, Doinaș, Paler, Iorgulescu - hai să-l pun aici și pe Hăulică).

Or eu (vai !) nu mă schimbam : fără a le ataca “opera”, arătam că “viața”-le nu este de cinste. Că, dacă-i pui la zid pe Sadoveanu, Călinescu, Arghezi, Vianu, Ralea, Cioculescu, drept este ca, fără a le nega contemporanilor “părțile” (căci au și ei - cine-ar fi crezut !), să le amintești și pe cele-de-rușine. Pentru că, oricum am lua-o, întoarce-o, ocoli-o : nu poți înnegri “portretul” unui D. R. Popescu, de pildă și înconjura cu îngerași (roz) pe al bunului și devotatului prieten al aceluiași : N. Manolescu ; nu poți deplora marinismele lui Sorescu (însă numai după mai-iunie 1990!), în același timp urca pe Blandiana în slăvi - nu numai pentru isprava anticomunistă intitulată **Arpagicul Tricolor**, dar făcînd din ea o rezistentă, ba chiar sertaristă!

A, că nu este același lucru ?, că X a făcut mari porcării, Y doar din cele mititele ? - cu ce fel de balanță este cântărit păcatul-de-cuvânt-al-scriitorului care, ca și în crimă, începe de la unu ?; cu ce metru măsoară prietenii mei erorile scriitoricești, când vina grea a mânuitorilor de cuvânt a fost, în timpul terorii : *nerostirea cuvântului* ? Facem cum fac Norman Manea, Z. Ornea cu Eliade: numărăm articolele de rușine ?- începînd de la câte bucăți autorul merită blamul, sub câte i se acordă “indulgențe (atenuante)”?

Nu m-am putut înțelege cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca - într-o chestiunea de... de cantitate : ei nu acceptau comparația (pe care, în realitate n-am făcut-o - și regret - o dau aici ca exemplu) între Păunescu și Manolescu - de pildă. «E inadmisibilă o asemenea apropiere !»; eu credeam (cred) altceva, altfel : un scriitor de valoarea (culturală) a lui Manolescu, dacă nu rostește cuvântul adevărului, cade în aceeași categorie cu cel ce rostește cuvântul neadevărului. Deci deosebirea dintre un auxiliar “cinstit” al Puterii și un ins înzestrat cu darul cuvântului, însă care, din lașitate, din egoism, din frică rămâne mut - este doar cantitativă.

Mai există o nepotrivire în judecarea oamenilor de litere cu faptele lor cu tot.

Dacă, de pildă Gabriel Liiceanu a publicat tot ce le-au încredințat Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, dacă a organizat lansări, întâlniri cu cititorii, turnee prin țară, înseamnă că, în ochii lor, ai “beneficiarilor” Liiceanu este un om fără prihană.

În ai mei : nu prea ; deloc. Fiindcă a retras la scurt timp după distribuirea în librării volumul de mărturii **Culoarea curcubeului**, iar după doi ani l-a trimis la topit - fără să mă avertizeze (și fără să recunoască, atunci când aflând din presă, l-am întrebat ce se întâmplase cu cartea, vădit, rămasă... necunoscută) - Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, de parcă n-ar fi ei înșiși oameni de carte, respectuoși față de carte - mă acuză pe mine, victimă, de calomnie la adresa “bietului Gabriel” !;

Liiceanu respinge volumele de el solicitate : Scrisori și Articole - motivând, copilărește, proteste că... n-are hârtie - Monica Lovinescu și Virgil Ierunca nu numai că nu-și arată dezacordul față de “răzgândirea” și argumentarea editorului lor preferat, dar îl confortează în nedreptatea comisă cu acele texte. Păgubașul cu o mie de păcate...

În acest an, la Nemira, sper ca, în sfârșit ! să apară o parte din textele publicistice ale mele, datate începând cu 1972 - nu e greșală : cel mai vechi articol păstrat (celelalte or fi în pivnița lui Pelin) datează din anul următor Revoluției Culturale și a fost publicat în *Die Zeit* din Germania. Le adunasem în vara anului 1990 - pentru Liiceanu - or, cum el le refuzase, le trecusem la Litera (care a publicat ceva, n-ar mai fi publicat, deloc, nimic !).

Unii prieteni (și editori) răspund la întrebările mele (legitime!) cu întrebarea : de ce mă grăbesc așa ?

Le explic : mă grăbesc (?) ca unul care timp de două decenii nu a putut publica în limba în care nu a încetat să scrie (unde mai pui că a debutat editorial la vârsta de 33 ani...);

Mă grăbesc, nu pentru a o lua altora înainte. Nu pentru a răsturna ordinea, ci așa zice : din contra, ca să pun ordine în cronologie ; să nu mai creadă eventualii cititori că *înainte* - adică *înainte, în timp de “analizele politice”* semnate de N. Manolescu, Paler, Liiceanu, G. Andreescu, S. Tănase, Dan Pavel, Ileana Mălăncioiu, Pleșu, Pruteanu, Hurezean, Iorgulescu, Blandiana... (așternute pe hârtie cel mai devreme după 1 ianuarie 1990) - pământul era netocmit și gol. Că a fost o gaură-n timp.

Mă grăbesc (dar, iată : au și trecut opt ani !) să restabilesc un adevăr : pe vremea când cei numiți mai sus, deși adulți și ei, autori de volume (de valoare !) nu îndrăzneau să discute nici la bucătărie, cu aparatul de radio pus tare, pe București “problemele”, eu, din România, scriam în ziarele occidentale, dădeam interviuri - și mai cu seamă : publicam cărți.

Acesta este motivul lipsei de modestie de care am dat dovadă în textele de față - nu cer decât ceea ce mi se cuvine.

*

CIACHIR

Atâta vreme cât un cititor avînd 19 ani în 1989 - deci fost și “înainte” răsfoitor de gazete, îl va citi, acum, pe Dan Ciachir și-l va găsi interesant, adânc, creștin, deștept - chiar și frumos !-, acela are toate (ne)șansele de a rămâne, fie un primitiv, fie un... asimilat al Organului. Este de neconceput ca un om normal constituit să uite că acest limbric a fost ani lungi, poate două decenii, colaborator asiduu al gazetei de perete a Securității, *Săptămîna*, condusă de plutonierul de jandarmi și de curve : Eugen Barbu ; este inadmisibil să nu mai țină minte că Ceachirul scria și publica, nu texte cu Duhul

Sfânt, nici măcar cu ecumenismul-sub-aripa-ortodoxiei (doctrina securistă răspândită de Plămădeală-Gură-de-Cocleală), ci calomnioase denunțuri publice, numite și “demascări”.

Încep cu un exemplu modest : deși, începînd din martie 1970, numele meu nu putea să apară nici pe traduceri, Eugen Barbu avea voie de la Ceaușul Suprem să “încalce” tabu-ul. Drept care, în *Săptămîna*, au apărut - după 1970, când fusesem total interzis - mai multe atacuri la adresa mea : “marele scriitor român fără cărți românești” (găselniță dezvoltată de Mircea Dinescu, aflat între Fănuș Neagu și Băieșu, la Casa Scriitorilor), “individ fără strop de talent, vândut capitaliștilor” (de la articol la articol: ăloră care vor Ardealul, glucksmanilor de ocazie, dușmanilor de veacuri...). A mers până la a scrie negru pe alb că...sfidez populația, umblînd îmbrăcat fisticuiu, bătînd barurile, fluierîndu-l pe Johnny Răducanu - altfel sunt un neica-nime și bine-ar face “autoritățile” de m-ar da afar’ din țar’...

Acesta fiind Barbu. Barbu-i mort - trăiască barbu-i !

Pe când era viu și mult-duhnițoriu, era imitat cu mult zel și de ucenicul ascultător, Dan Ciachir. Cum anume ? Fără a spune lucruri noi (acelea erau proprietatea Bulibașei), prelua teme barbiste și-i ardea o variațiune, două variațiuni pe o temă din clasicii jandarmeriei-miliției-securității, chiar și din a literaturii socialiste din Șoseaua Nordului...

Într-o zi (să fi fost în vara lui ‘76 ?), urcam Bulevardul 6 Martie (așa-i zicea) pe trotuarul din dreapta. L-am observat - era lume puțină - pe trotuarul celălalt, coborînd, pe Dan Ciachir. M-a salutat. I-am răspuns, am trecut mai departe. A traversat, m-a ajuns din urmă : a constatat - cu plăcere - că nu eram supărat pe el... De ce să fiu supărat? Fiindcă... scrisese ce scrisese despre mine în ultimul număr din *Săptămîna* - dar să știu, adică știu, doar îl cunosc pe Barbu : îl obligase să scrie, îl amenințase că, dacă nu mă execută, atunci... I-am comunicat : nu citisem *Săptămîna* ultimă, nici penultimă nici antepenultimă... Ciachir, cel care mă acostase umil, culpabil, cățelos- gudurelnic, gata să-mi lingă sandalele pentru porcăria făcută din obligație - s-a prefăcut fulgerător într-un ins ofensat, rănit ; cum așa : nu-i citisem producțiile?

Să admitem : Românul de acum 20 ani, a cărui urzicuță preferată era *Săptămîna MAI* nu a reținut lăturile aruncate în capul lui Goma - erau altele mai consistente, mai mirosistente...

Dar cele azvârlite în obrazul lui Eugène Ionesco de același Ciachir, în mai multe rânduri?, o dată într-un fel de pamflet pe o coloană întregă - pe acestea le ține minte? Nu ? Cum așa : se mânia-Dunăre când Norman Manea, Zigu Ornea susțin că Eliade a scris articole antisemite - *ceea ce, întâmplător, e adevărat* - dar se preface a nu fi băgat de seamă că, în 1979, un căcăcea, un limbric, un pionier al Securității a scris despre Ionesco măgărisme, rinocerisme, în săptămînalul Securității: că e atât de bețiv, încât nu-și mai dă seama ce face; că e ramolit, iar unul, Goma, îl pune să scrie tot felul de insulte la adresa României - *ceea ce, întâmplător, nu e adevărat* - astea nu-l indignază? Deloc-deloc?

Ce memorie de formatori de opinie au jurnaliștii scriitori de la *Cuvîntul*, de la *Monitorul* de Iași, de la *Curentul* care îl cultivă, îl publică, îl intervievează pe acest Ciachir, notoriu teolog securist, lătrător la comandă sub Eugen Barbu și sub Ceaușescu ? Cu ce anume îi va fi ținînd el în șah pe Țeposu, pe Buduca (doveditul plagiator în 1997, călcăse pe urmele ciachire încă din 1990, transmițînd de la Paris pentru *Convorbiri literare*: “Ionesco? - e ramolit; Cioran?- nu-l interesează Români”), de le-a devenit un indispensabil maestru de gândire? Cu-dosarul?

La urma urmei e de înțeleș : aceștia - și alții încă - au tot interesul să execute ce le ordonă Pleșu : să uite răul făcut de securiști, pretinzând că ei, nu-i așa, doar din milă creștinească fac asta - dar cititorii ? A-ha, și printre ei există Ciachiri și Buduci - și nu puțini...

*

B R U C A N

Culmea-la-român (s-a înțeleș : vorbesc de culmea inteligenței) este tovarășul *vostru* Brucan.

Chiar dacă dintre făcătorii de opinie ar lipsi Ciachir, V.C. Tudor - ce importanță: o impozantă nulitate ca astrologul Brucă rămâne Farul, Lumina, Conducătorul, Învățătorul compatrioților noștri de ambe sexe - să le fie de bine !

Acest obraznic, acest nerușinat, acest ghicitor al trecutului (nu totdeauna ; și nu orice fel de trecut), în loc să fie trimis la plimbare - pe fereastră, fiindcă pe acolo se introdusese după ce fusese dat afară pe ușă - este, nu doar tolerat, nu doar acceptat la te miri ce dezbaterei, care de care mai savantobuimacă, dar e chiar invitat să-și exprime opinia (așa se zice, pe malul Dâmboviței la râgâială) despre neant, deși nu-i chiar mioritic, el preferând capra. Te întrebi dacă ai căzut într-un coșmar ori ai nimerit în Cacania (variantă : Căcânia) unde un vițel pune întrebări, un bou rage, iar câteva milioane de vaci își întrerup rumegatul, ca să urmărească, cu gurile căscate, minunata gândire din beton armat a acestui mărunț, înălțat pe vârfuri, activist bolșevic.

Am citit, cu nesfârșită caznă, câteva pagini din producția-i, ca să înțeleg, întâi, “despre ce tratează” - după propria-i expresie, apoi ce găsesc la el iubitorii de subtilă gândire politică. Am dat de extemporalul unui elev de liceu la seral a cărui încultură este egalată doar de “curajul” celui care, deși nu e pregătit pentru examene, în loc să-și recunoască ignoranța, se năpustește asupra celui din față, împruscându-l cu vorbe-vorbe-vorbe - despre nișica, vorba Ardeleanului.

Acest monument al vidului obraznic este, nu doar hârtia de turnesol a Românului contemporan, ci însuși modelul său. În Brucan se recunosc mulți dintre compatrioți : nu știu nimica, nu-și recunosc neștiința, - dar ce idei ! și câte ! și cume ! au ei, la orice ceas din zi, din noapte ! O-ho, chiar mai bune și mai frumoase și mai lăptoase decât ale Brucanului - care, fie vorba între noi: își face de râș comunitatea, fiindcă se știe : Evreii sunt oameni ai Cărții.

Umblă încă zvonul lansat de rabinul Rosen : Silviu Brucan nici n-ar fi evreu adevărat, doar un-fel-de. Știam - n-o știu Românii ce-l ascultă ca pe Ioan Gură de Aur.

Paradoxul : despre Brucan oamenii cunosc aproape tot ce a făcut (rău): a cerut capul lui Maniu, a fost șef-adjunct la Scînteia, s-a fâțait prin diplomația securistă (la Washington!), s-a băgat politruc suprem la Televiziune...; s-a amestecat și în evenimentele din decembrie 89, cum altfel - din partea Moscovei, desigur, dar mimînd “echidistanța” (cu Washingtonul, care încă nu se purta). Deci: Românul, chiar atunci când știe parcă n-ar ști nimic, despre nimic. Când îi atragi atenția că se uită în gura acestui prostalău nerușinat mai în extaz decât la fotografia Claudiei Schiffer, întoarce spre tine privirea mirat-îndurerată, transmițîndu-ți :

«Ce ai cu gusturile mele culturale - și filosofice ?»

Chiar așa : ce-oi fi avînd cu gusturile lui culturale? Și chiar filosofice?

Liiceanu, la Humanitas, în 1990 (citez după ultima copertă a **Culorii**

curcubeului, *volum distrus de cel mai tânăr filosof la români*), după Havel, Sf. Augustin, Noica, Wittgenstein, dar înaintea lui Cioran și a lui Ierunca - l-a editat pe Brucan !, adevărat: **Dispariția puterii**, Biblia GDS, nu este chiar un tratat despre epitropie, vorba lui Paleologu, dar orișicâtuși, o apariție...

*

Paris 15 mai 1998

4. CAPITULARZII

Și cei mai lucizi, mai sobri consemnatori de istorie față cu câte un eveniment... se opresc, trag aer în piept, se lasă pe spătarul scaunului :

«Și dacă...?»

Nimic mai firesc, mai omenesc : să vrei altfel, să corectezi aceasta, să propui mai-bunul - prin : *și dacă...?*

Nu sânt istoric, nici lucid, nici sobru (de obiectiv, să nu mai vorbim), deci îmi iau voie de la mine însumi să lucrez trecutul cu viitorescul *dacă*. Firește nu folosesc această cheie decât pentru a descuia porțița probabilului favorabil mie și comunității mele, în nici un caz contrariul.

Înarmat cu *dacă*, atac hotărât un eveniment care, pe lângă faptul că a schimbat viața (în rău, firește), a mai bine de o cincime din populația de atunci a României, a atras atenția asupra unei curențe constitutive a Românilor:

Momentul 26 iunie 1940.

N-au decât să argumenteze-demonstreze demonstrator - argumentatorii:

- nu puteam rezista colosul rusesc, disproporția militară fiind copleșitoare ;

- nu mai beneficiam de protecție internațională : garanțele noastre erau, fie învinse și ocupate de Germania, ca Franța, fie în derută militară și psihologică (Marea Britanie) ;

- singurul aliat : Germania, era totodată aliatul dușmanului nostru de moarte: Rusia-URSS.

Concluzie : nu aveam altă cale decât supunerea, acceptarea grelelor condiții rusești - pentru a evita un "adevărat" dezastru ...

M-am mai rostit despre această *Cedare* (care nu a fost doar teritorială și doar a Basarabiei și a Bucovinei de Nord), într-un text inclus în **Jurnal pe sărite**.

Nimeni nu neagă adevărul argumentelor în favoarea cedării. Însă istoria nu este matematică, iar **adevărurile** ei nu sunt totdeauna și *adevărul*, fiindcă mai există un supraadevăr : *demnitatea unei comunități*.

Este adevărat : nu eram nici măcar corect pregătiți din punct de vedere militar (cum a explicat, în Consiliul de Coroană, generalul Țenescu). Dar dacă acesta era un adevăr, pot pune o întrebare adevărată : *De ce ? De ce* armata română era ne-dotată, ne-preparată - doar ultimul dintre români știa la ce ne puteam aștepta de la vecinul oriental, încă din 1917, de la cel occidental din 1919, iar "semnele" nu lipsiseră în cele două decenii de pace? *De ce* armata țării nu era corect pregătită și dotată ?

Răspuns : *din pricina nepăsării guvernanților succesivi și a hoțiilor administratorilor bugetului armatei ;*

Tragic de adevărat : Franța și Anglia nu mai erau în măsură să ne garanteze hotarele (las' că le garantaseră pe ale Cehoslovaciei, în '38!), însă marii strategii români ce făcuseră : nu introduseseră în calcul și această ipoteză de lucru ? Nu le trecuse prin cap că Stalin va încerca să tragă maximum de foloase cu minim efort ? Dar trebuiau să fie în alertă măcar de la 1 septembrie 1939, când izbucnise războiul - cu ce se ocupau cârmacii de atunci : își făceau

cruci, rugându-se :

«Du-i, Doamne, la Ploiești !» ?

În fine : nu știau guvernării noștri de pactul Stalin-Hitler din 23 august 1939? Să admitem că nu cunoșteau amănuntele prevederilor - dar liniile mari? Era așa de greu de înțeles că atunci când doi ticăloși fac pace, o fac pe spinarea celor din jur sau aflați între ei?

Constatînd tembelitatea actualilor conducători ai nefericitei României, amestecat cu o funciară necinste, cu o naturală înclinare spre compromisul imediat și găinăresc, înțelegem blestemul de a fi români conduși, nu, Doamne-fereste, de unguri ori de bulgari ori de ovrei, nu!, ci de guvernanti d-ai noștri, daco-romani, capabil să-ți dea ție, frate, cu băta-n cap (ori cu-un pietroi), să-ți fure batista (dac-o ai și pe aceea, vorba lui Vitner - apoi să răză ca un tâmpit !, ca un miner din 13-15 iunie 1990) - însă neînstare să păzească o găscă !

Normal - se mai spune : la mintea românului (?) - ar fi fost ca în acel 26 iunie 1940, față cu ultimatumul sovietic, majoritatea (dacă nu totalitatea) celor din Consiliul de Coroană să se fi declarat pentru respingerea diktatului și pentru rezistență.

Da de unde ! Din cei 26 prezenți doar 6 : Iorga, Ciobanu, Iamandi, Dragomir, Traian Pop, Urdăreanu au fost pentru păstrarea demnității ! Ne-românul, neamțul Hohenzollern, a fost silit să se încline “majorității” capitularde! Catastrofalul Carol al II-lea, cel care ne adusese numai belele, se declarase pentru rezistență, în timp ce României noștri din moși-strămoși : Argetoianu, Mironescu, Angelescu, Gigurtu, Benteoiu, Tătăreșcu, Giurescu, Ralea, Petre Andrei... - și generalul Florea Țenescu - pentru cedare.

Că tot nu mai este nimic de făcut, să lucrăm cu *dacă* :

Dacă în Consiliul acela n-ar fi fost majoritari lichelele, oamenii fără coloană vertebrală, indivizii imorali și fricoșii ca Giurescu, Ralea, Tătăreșcu, Argetoianu și s-ar fi optat pentru rezistență - ce s-ar fi întâmplat ?

a. Rusia ne-ar fi zdrobit în trei zile, nu s-ar fi mulțumit doar cu Basarabia și Bucovina de Nord, ci și cu... «Moldova până la Seret !», cum cereau prietenii noștri de veacuri, Evreii din Popăuți, ba ne-ar fi înghițit întreaga țară ;

S a u :

b. Rusia ar fi pătruns în Basarabia, chiar și până la Seret - dar, în fața Românilor care rezistau invaziei..., s-ar fi oprit ; s-ar fi retras - *dacă*...

Pe ce mă rezem în acest *dacă* ?

Pe un argument la îndemâna oricui : **petrolul**. Pe un argument ne-folosit de cei care aveau în grijă integritatea (și bună-starea) României: oamenii politici ; cei care ar fi trebuit, nu doar să guverneze, dar așa, măcar din când în când, să gândească normal. Să fi fost un efort peste puterile lor de giurești, argetoieni, gigurți, tătarești - și țenești ?

În acel prim semestru al anului 1940, oricât de importante fuseseră victoriile nemțești, se știa : spațiul vital căutat nu era de găsit în vest, nici în nord - ci în Est ; conflictul cu URSS era ineluctabil. Or în campania de Est, mașina de război germană avea nevoie de **petrol** - iar în acel moment (și până a ajunge la Caspica) cele mai însemnate rezerve de se aflau în România, în arcu carpatic dintre cei doi **B** : **Bacău-Băicoi**.

Despre aceste zăcăminte de petrol vor fi aflat și tătareștii ; despre planul britanic (pus la punct, gata de funcționare) de a sabota puțurile în caz de conflict defavorabil, vor fi știut chiar și țeneștii.

Întrebare : *de ce, față cu ultimatumul sovietic din 26 iunie 1940,*

România nu a avertizat Germania : în caz de invazie sovietică, petrolul românesc va lua foc ?- se ştia : un puţ betonat avea nevoie de câteva luni bune până să fie repus în funcţie.

Aceasta a fost o întrebare. La ea Românul tembelicolor :

«Nu m-am gândit...» - nu s-a gândit nici la incompatibilitatea negânditorului cu funcţia de guvernant.

Azi-măine, o să-i auzim pe alde Severin, Petre Roman, Zoe Petre, Babiuc, Ciauşu, Pleşu, Constantinescu - şi întreaga echipă de gânditori-cu-brăţele-şi-cu-picioarele de la revista 22 explicînd, în legătură cu Tratatul cu Ucraina :

«Nu ne-am gândit...» - dacă se aşterneau pe gândit, i-ar fi durut capul - şi le-ar fi căzut.

Măcar de s-ar fi gândit - dacă nu la milioanele de români abandonăţi Rusului (fie el şi ucrainean) - tot la... **petrol**, cel din platforma continentală a Mării Negre şi din jurul Insulei Şerpilor.

Dar cum să le ceri imposibilul ? Auzi ! Să mai şi gândească!

Nu-i destul că asudă, conducînd trebile României eterne ?

Joi 22 septembrie 2011

A doua zi de ieri. Să semnifice că sunt gata-decedat?

Deocamdată, nu, ca la Poşta Redacţiei.

Dar nici bine nu mi-a fost az' -noap'. Rău - de-o maşină.

*

Asta îmi mi lipsea: dracu ştie cum mi s-au încurcat degetele pe clavierul ordinatorului, că am înlocuit ț cu ş! Şi apucă-te Gomo să dezînlocuieşti 200 pagini!

Asta este: Alzheimerul!

*

Citate din literaţii noştri la ciubotele ruşilor:

Constantin Daicoviciu: "Înaltă graţitudine Partidului"

Gabriela Melinescu: Partid, „izvorul mare cu valul răscolit!"

„(...) Eşti pentru mine-avântul în orice vis rostit./ Când inima în mine o simt că nu e plină,/ Tu eşti izvorul mare cu valul răscolit/ spre care-alerg, s-o umplu întreagă, cu lumină" (**Gabriela Melinescu**, elevă, Cercul literar D.th.Neculuţă, volumul „Slavă Partidului", Sfatul Popular al Capitalei, Casa Creaţiei Populare, Bucureşti, 1960, p. 3).

Vladimir Tismăneanu: "Spiritul revoluţionar comunist şi lupta cu duşmanul de clasă

„Orice analiză teoretică a problemei spiritului revoluţionar va trebui să încerce o definiţie a conceptului, o prezentare a notelor sale caracteristice. Această necesară desluşire a noţiunii o vedem posibilă mai cu seamă prin determinări negative şi prin succesive dellimitări. (...) Spiritul critic revoluţionar postulează unitatea indisolubilă dintre mijloace şi scop, şi chiar,

mai mult, vede în mijloace premisa îndeplinirii scopului. În acest punct se mai impune o delimitare: apariția marxismului ca o filozofie care reprezintă «maximum de istorism» (...)

Ion Hobana: "Geniala politică stalinistă"

„(...)Expoziția ne arată în imagini grăitoare felul în care geniala politică stalinistă în problema națională a deschis drum luminos dezvoltării popoarelor sovietice. (...)vei simți că forțele ți-au crescut și că ești gata să dai mult mai mult decât până acum operei de construire a socialismului, luptei pentru făruirea unei vieți la fel de minunată ca cea a fericitelor popoare sovietice”(Ion Hobana, «O imagine grăitoare a vieții fericite a popoarelor sovietice», Scânteia Tineretului, seria II, anul II, nr.463, 10 octombrie 1950, p. 3).

Eugen Barbu: Spiritul nemuritor al lui Lenin

„(...)Lenin a fost unul dintre exemplarele atât de rare ale umanității care a adunat într-o singură ființă pe filozof și pe omul de acțiune... sub cuvintele mele de cerneală sclipește numai lacrima târzie a unui om de litere ce se oglindește în spiritul nemuritor al lui Lenin”(Eugen Barbu, «Casa Lui», Gazeta Literară, anul VII, 21 aprilie 1960, p.1).

Paul Georgescu: Îndrumarea literaturii de către Partid

„(...) Soluțiile lui Lenin erau găsite singurele adevărate. Deosebirea consta în aceea doar că Lenin gândea fulgerător, prevedea posibilitățile de ripostă ale dușmanilor revoluției. (...) Gândirea lui Lenin era dialectică și istoricește concretă. (...) Când date noi, importante apăreau, Lenin regândea întreaga situație, re-elabora o nouă tactică (...). O zi cu Lenin nu poate, evident, cuprinde nici toate problemele, nici întreaga desfășurare a Revoluției din Octombrie(...)”(Paul Georgescu, „O zi cu Lenin”, „Gazeta Literară”, anul XI, nr. 17, 23 aprilie 1964, p. 1).

Constantin Țoiu: Cum a crescut la noi conștiința socialistă?

„(...) La secția a doua Mecanică a uzinei, am cunoscut un om surprinzător. Un fel de Makarenco al strungarilor – pe meșterul Șloter Dumitru. Membru de partid, președinte al Comitetului de secție sindicală, mi-a explicat ce înseamnă să fi strungar. ...«Da, tovarășe» – mi-a spus meșterul Șloter (...) «trebuie să afli cum trăiește omul, să găsești metoda ce i se potrivește, să-i înțelegi viața. Fiindcă, așa cum spunea Marx: existența determină conștiința». Rostite aici, aceste trei cuvinte, care au revoluționat lumea, au o rezonanță neobișnuită. Trebuie neapărat să le auziți în uzină" (Constantin Țoiu, „Strunguri și strungari”, „Gazeta Literară”, anul VI, nr. 47, 19 noiembrie 1959, p. 5).

Radu Cosașu: Viața țăranilor sovietici este o viață fericită

„(...) Rezoluția Plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 5 martie 1949 a ajutat țăranimea muncitoare să înțeleagă mai clar, să vadă calea pe care trebuie să o urmeze, a ajutat-o să pornească cu hotărâre pe drumul socialismului. (...) țăranimea muncitoare s-a convins că viața țăranilor sovietici este o viață fericită (...) și că sub îndrumarea Partidului Comunist (bolșevic) al URSS își construiesc pentru ei și copiii lor un trai lipsit de griji. (...) Conducerii economice și politice actuale, dobândite prin lupta clasei muncitoare condusă de Partid, în alianță cu țăranimea muncitoare au permis ca acum să se poartă înfăptui primele Gospodării Agricole Colective (...) însumând cu hotărâre îndrumările date de partid, convinși că numai astfel, ei pot să pășească spre o viață mai bună; țăranii săraci și mijlocași își afirmă voința lor liberă și neclinită de a contribui la înfăptuirile socialismului

în țara noastră" (Radu Cosașu, „Au luat ființă primele Gospodării Agricole Colective”, „Scânteia Tineretului”, seria a II-a, anul I, nr. 97, pp.1-2).

„(...) Planul a căutat să îmbine strâns munca de ridicare profesională cu ridicarea nivelului politic. La începutul activității, trei din membrii grupei aveau nivelul politic foarte scăzut. Grupa a pornit și aici la lucru. Primele cărți studiate, iată-le: Lenin, «Sarcinile Uniunii Tineretului» și Stalin, «Despre materialismul dialectic și istoric». (...) pentru studenții noștri învățământul marxist-leninist este de nedespărțit de specialitatea lor ca de altfel de orice specializare" (Radu Cosașu, „Planul de muncă este călăuză sigură a activității grupei de învățământ”, „Scânteia Tineretului”, seria a II-a, anul I, nr. 45, 27 mai 1949, p. 3).

„(...) Mobilizați de utemiști tinerii din comuna Fulga-Prahova au stins un incendiu pus de mâna criminală a unui chiabur. (...) și în vreme ce tâlharii ca dușmani de clasă din banda subversivă teroristă lovesc cu ură înverșunată în patria noastră dragă, în inima tinerilor din Fulga s-a aprins mai fierbinte dragostea pentru avutul țării; (...) în inima lor, flacăra de nestins a patriotismului arde tot mai învăpăiat, tot mai învăpăiat!" (Radu Cosașu, „Tineri ca voi ne trebuie”, „Scânteia Tineretului”, seria a II-a, anul I, nr. 70, 29 iunie 1949, pp. 1-3). „(...) Inima lui Voicu bătea cu putere, gata să-i iasă din piept: i-a venit de hac bogătanului. (...) și ura, ura nepotolită pentru exploatare, clocotește mai aprig în sufletul lui. Ea îi întărește puterile, îi reface mai ageră privirea de vultur" (Radu Cosașu, „Se întărește spiritul de vigilență al utemiștilor”, „Scânteia Tineretului”, seria a II-a, anul I, nr. 72, 28 iunie 1949, p. 5).

Maria Banuș: Partidul și creația mea

„Lucrez la un poem de dimensiuni mai mari închinat luptelor eroice duse de comuniști pentru eliberarea umanității. Titlul la ora actuală: Torentul. Caut să termin poemul în primăvara anului 1959 pentru a-l putea publica înainte de 23 august" (Maria Banuș, Gazeta Literară, anul 6, nr.1, 1 ianuarie 1959, p.3).

„(...) Ar fi poate mai ușor, și pentru mine și pentru ceilalți, dacă-aș începe răsturnând întrebarea inițială și căutând să-mi închipui ce ar fi fost viața și scrisul meu fără Partid. (...) Anii tinereții mele, anii când îmi puneam marile probleme ale existenței mele, se desfășurau într-o perioadă de grele lupte social-politice, când Partidul Comunist din România mobiliza poporul la ofensivă împotriva forțelor tot mai primejdioase și mai virulente ale fascismului. (...) Apropierea mea de marea cauză a comunismului mi-a luminat și concepția despre lume și viața mea sufletească. (...) Mi-au rămas câteva adevăruri de căpățîi, fără de care nu pot exista ca scriitor, și pe care le datorez Partidului. (...) Nu e ușor să fii un bun constructor al socialismului, alături de ceilalți constructori. E însă o misiune vrednică de cele mai mari eforturi" (Maria Banuș, «Credo – Partidul și creația mea», Gazeta Literară, anul 6, nr.10, 5 martie 1959, p.1).

Ion Ianoși: Comunismul este forma supremă a umanismului

„(...) Capitalismul e ultima, cea mai rafinată și mai abjectă inumanitate. El impune omenirii cele mai masive jertfe din câte a cunoscut istoria, distruge bunurile materiale ale societății, valorile economice, politice, etice și estetice. Capitalismul este împărăția tragicului adică a frumseții neîmplinite, distruse, sfărâmate (...). Lichidarea capitalismului și prin el - odată pentru totdeauna - a exploatareii omului de către om înseamnă dispariția sursei principale a tragicului. Concluzia logicului: în societatea socialistă și comunistă sfera de acțiune, ponderea tragicului se răsfrânge foarte mult. Socialismul nu distruge, ci multiplică valorile - într-un ritm și amploare nevisate înainte.

(...) Pentru prima oară în istorie, satisfacerea setei de frumos devine o

problemă de stat, o obligație trasată de către partid tuturor făuritorilor de bunuri materiale și spirituale. Frumosul pătrunde în toate sferele vieții, în producția industrială, în noile rânduiri de la țară, în construcția de locuințe, cartiere, orașe" (Ion Ianoși, „Socialismul și valorile estetice", „Gazeta literară", anul VIII, nr. 21, 11 mai 1961, p. 1).

„Capitalismul este omul ajuns la sărăcia spirituală absolută, omul la care «simțul posedării» s-a hipertrofiat monstruos, anihilând orice sentiment cu adevărat uman. (...) Individualismul este o consecință logică a orânduirii capitaliste" (Ion Ianoși, „Capitalismul și arta", „Gazeta literară", anul VIII, nr. 27, 29 iunie 1962, p. 2). „Indicațiile cuprinse în cuvântarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința de partid a orașului București stau la temelia atitudinii noastre față de literatura occidentală. Sântem împotriva minimei rezistențe, a soluțiilor comode, a simplificărilor, pentru o cercetare științifică obiectivă, adică marxist-leninistă, a tuturor fenomenelor literare, oricât de contradictorii ar fi ele. Principiile noastre sunt maleabile dar ferme, cuprinzătoare dar precise. Ele cer și respingerea îngustimii sociologist-vulgară și respingerea pseudologiei liberaliste, obiectiviste. (...) Comunismul pune totul în slujba omului, el este forma supremă a umanismului. În nobila noastră luptă recunoaștem aliați în toți umaniștii veritabili (...) chiar dacă umanismul lor e limitat, contradictoriu. (...) În valorificarea marxist-leninistă a literaturii occidentale, vom ține cont permanent de acest criteriu etic-estetic esențial: valoarea, menirea, soarta, Omul!" (Ion Ianoși, „Gazeta literară", anul XI, nr. 15, 9 aprilie 1964, p. 4).

În 1976, **Petru Popescu** declara româna o limbă folclorică și-l critica pe Soljenițin. În mai 1976, postul de radio Europa Liberă a transmis un interviu acordat revistei engleze „Index on Censorship" de scriitorul Petru Popescu, care, după ce, în 1974, obținuse o bursă în SUA, nu s-a mai întors în România. Interviul a avut un mare ecou în cercurile culturale bucureștene, el fiind ascultat la Europa Liberă sau fiind citit pe filele speciale ale AGERPRES, întrucât, așa cum era obiceiul în acele vremuri, Agenția Națională de Presă monitoriza atât presa scrisă străină, cât și posturile de radio ce aveau emisiuni în limba română. Între acestea se afla, evident, și Europa Liberă, de la care se retranscriau cele mai importante comentarii, articole, interviuri ori declarații transmise de postul de radio respectiv. Filele ce conțineau aceste materiale aveau o circulație restrânsă. Pe 14 mai 1976, cu indicativul File/1626, AGERPRES a reprodus interviul acordat de Petru Popescu publicației „Index on Censorship".

Materialul începe cu următoarea Notă a postului (Europa Liberă - n.n.): „Petru Popescu, tânărul scriitor care a obținut aprobarea, în 1974, să părăsească România, s-a stabilit în Anglia, unde predă literatură comparată și-și continuă în același timp activitatea literară. Într-un interviu acordat publicației «Index on Censorship», Petru Popescu a discutat despre motivele emigrării sale, precum și despre rolul scriitorului în Vest și în Est. Redăm textul integral al acestor considerații ale lui Petru Popescu în cadrul «articulului zilei» de astăzi". ("Articolul zilei" era una dintre rubricile de bază ale Europei Libere și se difuza la o oră de maximă audiență - n.n.)

„Găsesc că este cu totul stupid să fii un scriitor național. Mulți oameni, originari din răsăritul Europei, fie că trăiesc în patrie, fie în străinătate, își aplică o autocenzură prin aceea că încearcă să fie purtătorii de cuvânt ai țărilor lor, în loc să vorbească pentru întreaga lume, sau, pur și simplu, pentru ei înșiși. Să fii vocea și conștiința unei singure națiuni este o formulă feudală și plictis-

sitoare în același timp.

Mi-am dorit întotdeauna să scriu în limba engleză. Ca romancier, am nevoie de un instrument sigur și precis.

Limba Română, ca și cea rusă, sunt limbi folclorice, idiomuri cifrate poetic, pline de metafore; este un dar care le impune o cenzură insuportabilă autorilor literari care vor să se exprime fără înconjur. Limba engleză, slavă domnului, nu mai este un limbaj folcloric. MĂ SIMT MAI ACASĂ SCRIND ÎN ENGLEZEȘTE DECÂT ÎN ROMÂNEȘTE PENTRU CĂ ÎN ANGLIA ȘI ÎN ENGLEZĂ POȚI SĂ TRATEZI SUBIECTE ȘI PREOCUPĂRI PE CARE NU LE-AȘ PUTEA TRATA ÎN LIMBA MEA MATERNĂ.(subl .n.).

Găsesc limba engleză imens de satisfăcătoare, eliberatoare, capabilă de a recompensa eforturile, și este o mare experiență să poți s-o folosești pentru a exprima o mentalitate diametral opusă, o mentalitate răsăriteană ca a mea. Trecutul trebuie să fie văzut prin prismă filozofică și redus la adevăratele lui dimensiuni, experiență, cunoaștere, dar nimic mai mult. Din nefericire, oamenii de artă din răsăritul Europei - spre deosebire de emigranții din alte țări ale lumii - au creat imaginea penibilă a sosirii dramatice în Occident, cu doi desagi ponosiți, plini de manuscrise, a refugiaților nefericiți, asudând la conferințe de presă, luptând să înțeleagă întrebări puse într-o limbă care nu este a lor, și după aceea retrăgându-se drept răzbunare într-o colibă de munte ca să scrie în limba lor maternă despre probleme locale de acasă, agățându-se de trecut, în loc să scrie pentru viitor.

Eu am sperat că Soljenițin va fi un scriitor în Occident, un scriitor adevărat, nepolitic, nu un guvern în exil; și spun aceasta cu tot respectul cuvenit mării sale realizări, talentului și moralității lui. Este o atitudine restrictivă pe care cei din răsăritul Europei adesea o adoptă. Cât despre mine, eu nu intenționez să mă conformez acestei imagini. De când am venit în Occident, am scris mai multe cărți, toate în engleză și niciuna despre România.

Găsesc că este foarte trist că oameni ca Soljenițin și Siniavski doresc atât de fierbinte să rămână ruși încât resping restul lumii. Ei ar putea exercita o influență imensă numai dacă ar încerca să-și uite trecutul. Trebuie să spun că nu am încredere în scriitorul care nu este capabil să transforme într-un roman experiența lui imediată. Ce vor face? Își vor scrie memoriile până la sfârșitul vieții?

Încerc să mi-i imaginez scriind despre Occident, așa cum este el acum, și nu pot. Dar, desigur, este și o chestiune de generație și vârstă. Exilul ar trebui să reprezinte pentru cei mai mulți dintre scriitorii originari din răsăritul Europei adevărata libertate de a deveni figuri internaționale și de a-și desfășura tot talentul lor artistic pentru realizarea unui viitor mai bun pentru întreaga omenire. Paseismul lui Soljenițin este în acest sens regretabil. Se poate susține că zăbovește în urma ambelor lumi. Ideea lui despre Occident, ca despre o uriașă Capua, rămâne un mister pentru mine. Poate că este rezultatul captivității în sânul unei singure lumi. Sărăcia și supravegherea produc neașteptate rezultate pozitive, care, din păcate, numai rareori primesc o formă artistică. Rusia și România, ca orice țări sărace și subdezvoltate, cu un folclor care încă funcționează, cu producție în masă puțină sau deloc, au păstrat ceva din arhetipurile lor. Acolo găsești încă lucruri în starea lor pură. Găsești un simț mai ascuțit al realității.

Încerc să împărtășesc tristețea petrupopească în legătură cu limba. Nu pot.

Marin Preda: Indicațiile Partidului, aplicate cu consecvență

„(...) Îndemnul adresat de Partid scriitorilor de a cunoaște profund și multilateral viața poporului apare ca o necesitate firească și binevenită pentru orice scriitor care-și cunoaște menirea. În general oamenii își fac cu pasiune meseria, dovadă că ei construiesc socialismul, ridică hidrocentrale și construcții uriașe, abat cursurile râurilor, fertilizează deșerturile, fac să apară uzine și orașe necunoscute. (...) M.Șolohov s-a arătat necruțător în cuvântarea sa la Congresul al XX-lea, vorbind despre lipsa de experiență a vieții unor scriitori. Dar eu cred că lucrurile stau altfel. (...) Se spune «mai bine mai puțin, dar mai bine». Eu cred că în prezent s-ar putea face mai mult și bine, dacă indicațiile Partidului ar fi aplicate cu consecvență, și dacă fiecare și-ar face datoria cum trebuie, acolo unde e chemat să și-o facă. (...) Întrebarea și preocuparea noastră și grija care ne stăpânește astăzi, că avem puține lucrări din viața clasei muncitoare, din viața partidului și a muncii de partid, din istoria marilor construcții, nu ne-ar mai apărea sub o perspectivă atât de acută. (...) Scriitorii noștri nu văd sublimul de sub nasul lor, nu văd noul care apare pretutindeni, sânt individualiști, sunt gata oricând să părăsească metoda realismului socialist! (...) Cred că principalele probleme privind dezbaterea rodnică asupra problemelor prozei au fost formulate în Raportul Comitetului Central ținut de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al II-lea al Partidului nostru" (**Marin Preda**, „Probleme actuale ale prozei”, „Gazeta Literară”, anul III, nr. 12, 22 martie 1956, p.1).

Marin Sorescu: Acest Lenin viu este Partidul

„(...) Da, avea dreptate Maiakovski, acest Lenin viu e Partidul. Partidul continuă azi opera lui Lenin, el veghează asupra menținerii păcii în lume, el a elaborat mărețul program.Privim. Și parcă vedem pe Lenin cu brațul întins peste capetele muncitorilor, soldaților, matrozilor - o mulțime imensă care se întinde până departe pe malul Nevei. (...) Fiii comuniștilor care l-au ascultat atunci pe Lenin găseau în textul Programului cea mai strălucită confirmare și împlinire a ideilor sale: Comunismul care începe să devină faptă (...). Ne întoarcem în țară și ne simțim puternici. Sântem fericiți, ca și întregul popor, ne încadrăm în aceeași mare familie cu oamenii sovietici, năzuim către același țel luminos: comunismul!"(Marin Sorescu, „În țara constructoarelor comunismului”, „Viața Studentească”, anul VI, nr. 15, 10 octombrie 1961, p. 5).„(...) Nea Drăgan vorbește singur. Dragostea lui pentru seră a ajuns proverbială în tot satul. Datorită grijii lui au fost salvate iarna asta răsadnițele. Altfel, cum ar fi putut gospodăria să-și poată îndeplini angajamentul de a mări sectorul legumicol la o suprafață de 30 ha. (...) Aici fiecare brigadă își are oamenii săi, care, sub supravegherea inginerului Constantin Goga, controlează puterea de germinație a semințelor, tratează ovăzul cu azotat de amoniu, fac toate pregătirile în vederea campaniei care se va declanșa curând... spre cele 557 ha de porumb planificat să dea anul acesta 5500 kg boabe la ha, spre cele 553 ha de grâu de toamnă, 60 ha de sfeclă de zahăr, 72 ha de ovăz... într-o gospodărie colectivă oamenii știu cu precizie ce-au de făcut" (**Marin Sorescu**, „Ferestre largi spre belșug”, „Viața Studentească”, anul VII, nr. 7, 10 aprilie 1962, p. 1).

De la ce a pornit gândirea de acum a lui Vladimir Tismăneanu:

Leonte Tismăneanu: Stând ferm pe pozițiile marxismului creator

„(...) Partidul Comunist din România - partid de tip nou, plămădit în focul

marilor bătălii de clasă încinse în țara noastră sub influența Revoluției din Octombrie - a luptat din primele clipe ale existenței sale pentru unitate de acțiune și unitate organică a clasei muncitoare.(...) Călăuzindu-se după învățătura leninistă care arată că tăria partidului constă nu atât în numărul membrilor săi, cât în calitatea lor, în devotamentul lor față de interesele clasei muncitoare, că partidul se întărește curățindu-și rândurile de elementele carieriste, nestatornice, dușmănoase, CC al Partidului Muncitoresc Român a hotărât, în baza indicațiilor Congresului PMR, verificarea tuturor membrilor partidului. Acțiunea de verificare a constituit o înaltă școală de educație revoluționară pentru întregul popor și s-a soldat cu scoaterea din rândurile PMR a unui mare număr de elemente necorespunzătoare, necinstite, descompuse moralicește sau dușmănoase.

Nichita Stănescu: Partidul și generația noastră

„(...) Lupta împotriva ideologiei burgheze, pasionantul proces de transformare calitativă a omului de tip nou în activitatea eliberată de exploatare, lupta clasei muncitoare condusă de partid pentru ridicarea nivelului economic și spiritual, iată câteva din temele literare de mare actualitate, care pasionează pe autori și pe cititori. Alături de colegii lor de generație din uzine și fabrici, de pe marile șantiere naționale sau de pe înaltele schele metalice ale construcției citadine, tânăra generație de scriitori luptă pentru reducerea la zero a rebuturilor, pentru calitate și operativitate. A 40-a aniversare a Partidului reprezintă pentru noi simbolul maturității și al cuvântului desăvârșirii construcției socialismului în patria noastră. Ea reprezintă simbolul împlinirii visurilor adolescentului Vasile Roaită, neuitatul erou al clasei muncitoare” (Nichita Stănescu, „Partidul și generația noastră”, „Gazeta Literară”, anul VIII, nr. 19, 4 mai 1961, p. 5).(...)

(Nichita Stănescu, „Mă gândesc la Lenin”, „Gazeta Literară”, anul V, nr. 17, 24 aprilie 1958, p. 3) (...) (Nichita Stănescu, „Laudă uzinei”, „Gazeta Literară”, anul VI, nr. 24, 11 iunie 1959, p.11). (...) (Nichita Stănescu, „Numele lui Lenin” (debut), „Gazeta Literară”, anul IV, nr. 42, 17 octombrie 1957, p. 3).

Matei Călinescu: Rolul activ al criticului marxist

„Ceea ce ne pare deosebit de important în literatura noastră despre ultimul război mondial este zugrăvirea eroului revoluționar. Acțiunile pline de curaj ale comuniștilor împotriva războiului antisovietic sânt mărturii ale acestui eroism revoluționar, ca și lupta lor în fruntea maselor, în timpul insurecției armate de la 23 august 1944. Sfera eroismului revoluționar se lărgeste după terminarea războiului, odată cu răspândirea tot mai mare pe care o iau ideile comunismului” (Matei Călinescu, „Semnificația eroicului”, „Gazeta Literară”, nr. 19, 5 mai 1960, p. 2). „Singurul drum care-l poate duce pe tânărul de azi spre descoperirea propriei personalități artistice e acela al partinității, al legăturii permanente cu viața, al formării unei conștiințe cu adevărat socialiste” (Matei Călinescu, „Actualitatea și poezia tinerilor”, „Gazeta Literară”, nr. 24, 9 iunie 1960, p. 2). „După cum se arată și în raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al PMR, a făuri opera la nivelul înaltelor exigențe artistice și ideologice ale partidului și poporului se cere îndeosebi cunoașterea aprofundată a realităților, studierea lor îndelungată, contactul viu, permanent al artistului cu oamenii muncii. Criticului îi revine obligația de a stabili - cercetând opera literară - în ce măsură dialogul scriitorului cu viața se realizează veridic, autentic, profund...

Legătura cu viața asigură criticului marxist o perspectivă activă, partinică asupra valorilor" (Matei Călinescu, „Critica literară și actualitatea", „Gazeta Literară", anul VIII, nr.14, 30 martie 1961, p.1). „Din documentele Congresului al III-lea al PMR, reiese însemnătatea deosebită pe care o capătă, în etapa desăvârșirii construcției socialiste activitatea ideologică - principalul domeniu în care se desfășoară lupta de clasă. În aceste condiții, rolul educativ al criticii trebuie să crească. Nu e vorba numai de a explica opera literară, de a facilita înțelegerea ei, ci de a stimula în cititor pasiunea pentru nou, repulsia pentru vechi, curajul formulării unor păreri nete, eliberate de orice prejudecăți" (Matei Călinescu, „Judecata de valoare și rolul educator al criticii literare", „Gazeta Literară", anul VIII, nr. 15, 6 aprilie 1961, p. 1 și 3).

Nu cunoșteam chestia cu “singurul drum”. Dacă nu eram prieten cu virulentul anticomunist Matei Călinescu...

E. Jebeleanu - nu mai citez ce bocea Jebelilă la moartea lui Stalin

Nina Cassian, despre americani și cancerul pământului
“Cancerul pământului Să luăm de pildă, O insulă în Pacific Ca o orhidee-ncrustată În frunza cea verde a oceanului... E Haway, Haway,...

A.E. Baconsky: Cuvântul Partidului Cuvântul tău în mine-l simt suind tăcut
Cum primăvara-n arbori puternic seva suie; Când soarele meu tânăr în zori a apărut, Colindă peste...

Ana Blandiana: Partid, Odă

Nu mai reproduc Oda Partidului. Se cunoaște dârzenia anticomunistă

Tania Radu: Solemnitatea decorării tovarășului Gheorghe Rădulescu
"Marți, 4 septembrie, în cadrul unei emoționante festivități care a avut loc la sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general...

Si tu, Brutuso, nevastă a ortodoxului D.C.M. ?

Geo Dumitrescu și Nina Cassian cântă Republica

Cântă, cântă - în... trio.

Șerban Cioculescu: Tovarășul Ceaușescu ne duce pe calea... (...)

Gellu Naum: Pe toate ni le-a dat partidul

„Lumină și putere: Lumina pleoapelor noastre străvezii/ și zîmbetul trecut de pe o gură pe alta, ca un sărut,/ și haina care te ferește de mușcătura iernii/ și mâna prietenului...

Dan Ciachir: Păcatele culturale nu se prescriu niciodată

"Eugen Ionescu - că-i uitasem hramul -, ajuns anticomunist la vârsta pensionării, când alții se ocupă de grădinarit, bășnește și el despre libertate, drepturile omului, călușe imaginare și o ține pe coarda asta razachie. Că la mijloc sunt și informații denaturate, aduse de lichele, de vânzători de țară, de oameni care pentru două cravate și un pachet de țigări americane sunt gata să jure că în Piața Națiunii stă gădele cu satârul în mână, e mai mult decât probabil. Însă

academicianul n-are timp să verifice enormitățile astea și atunci cârăie recitativul pe care îl cunoașteți, amintindu-ne de propriii săi rinoceri. Să-l privim cu îngăduință pentru că el măcar are niște merite literare incontestabile. Dar acum, ajuns la vârsta minții copiilor, s-a mai zaharisit și, în consecință, de ce să ne supărăm?

Măine-poimăine o să aflăm la buletinul de știri al Europei libere că doamna Monica Lovinescu îi citește dramaturgului din Scufița roșie și domnia sa plânge cu lacrimi sincere când află că lupul a mâncat-o pe fetiță și pe bunicuță" (Dan Ciachir, „Săptămîna”, 13 iulie 1979).

Tudor Arghezi a pupat mâna Moscovei

„Trebuie întâi să-i cer adunării din Kremlin o iertare: inferioritatea mea de a nu fi orator și de a nu putea să improvizez după regulă îmi aduc aminte că sunt un scriitor și-mi permit ca-n loc să-mi vorbesc cuvîntul, să mi-l citesc. Limba scriitorului e condeiul și graiul lui e cerneala. (...)

Închin paharul în gloria Uniunii Republicilor Sovietice și a guvernului ei care a hotărît restituirea" (Tudor Arghezi, „Am intrat într-un vast univers de miracole nebănuite" - Toastul rostit la Kremlin, la preluarea tezaurului de artă păstrat în URSS, „Scînteia", 8 august 1956).

Nicolae Manolescu: „Cântăreț" comunist devenit critic și ambasador UNESCO (2)"Literatura realist-socialistă este, prin natura ei, o literatură a valorilor etice, surprinzând mutațiile profunde, determinate în conștiință de ideea socialismului... Înzestrați cu conștiința științifică a realității, scriitorii noștri reflectă cu perspicacitate desăvârșirea făuririi construcției noi, socialiste, reflectă chipul omului nou, constructor al societății viitorului. Acesta este în primul rând muncitorul comunist. E o mare cucerire a literaturii noastre contemporane zugrăvirea acestui erou al revoluției." (Nicolae Manolescu, „Înnoire", "Contemporanul", nr. 34/24 aug. 1962.)

„Subliniind în cuvântarea sa la ultima conferință pe țară a scriitorilor «rolul de seamă al literaturii în formarea și educarea tineretului», tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej spunea:

«Tânăra noastră generație are nevoie de opere care întruchipează idealurile pline de măreție ale epocii noastre, evocând tradițiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare...».

Această sarcină trasată literaturii este extrem de semnificativă. În fa brici, pe șantiere sau în gospodăria agricole colective, tineretul participă cu entuziasm la desăvârșirea construcției socialismului. În condițiile preluării puterii de către clasa muncitoare, un relief deosebit l-au căpătat tinerii muncitori. Ei și-au însușit socialismul ca pe un mod de viață, identificându-se cu peisajul inedit al țării. (...)

Ce a însemnat Revoluția socialistă pentru tot acest tineret osândit la nerealizare (sub burghezie) e ușor de înțeles. În peisajul țării, devenit un imens șantier, literatura a surprins nemaipomenita dezlănțuire de energii, munca trepidantă, entuziasmul sutelor de mii de tineri, închinând o laudă tineretului... o laudă efortului uman eliberat. (...)

Devotamentul și eroismul acestor tineri, născuți și crescuți după Elibe rare, educați în spiritul moralei comuniste, trebuie să facă obiectul unor opere pe măsura cerințelor epocii noastre." (Nicolae Manolescu, "Tinerii muncitori în creația literară contemporană", „Contemporanul", nr. 18, 14 mai 1962)

(...)”23 august 1944 a avut urmările cele mai profunde în literatura pusă în fața unor probleme umane nemaicunoscute, a unui peisaj social și moral cu

totul deosebit. Arta, hrănită secole întregi din negare, devine un mod de a afirma noul umanism socialist. Factorul hotărâtor al revoluționării literaturii noastre este Partidul, chiar numai pentru faptul că avangarda marxist-leninistă a clasei noastre muncitoare e arhitectul structural al prefacerii sociale și politice, al unei noi realități, al unui nou tip uman, mult mai evoluat, care pune scriitorilor probleme noi, mult mai complicate... Întregul nostru front scriitoricesc a înțeles că literaturii noastre îi revine - așa cum spunea tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Conferința pe țară a scriitorilor, în cuvântarea din 24.I.1962 - misiunea de mare răspundere de a contribui prin toată forța ei de înrăurire la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, la formarea omului nou, a moralei socialiste..." (Nicolae Manolescu, "Literatura română de azi", "Contemporanul" nr. 34 din 21 august 1964).

"Partidul i-a ajutat pe scriitori să înțeleagă ce rol le revine în viața socială, în lupta pentru construirea și desăvârșirea socialismului, aportul pe care îl pot aduce la făurirea și dezvoltarea conștiinței socialiste și la distrugerea vechii mentalități." (Nicolae Manolescu, "Contemporanul", nr. 34, 1964).

"Ideologia revoluționară a proletariatului a revitalizat cele mai bune tradiții și tendințe înnoitoare, stimulând dezvoltarea lor largă"; "O participare activă la mișcarea literară are organul central al partidului, «Scânteia», care exercită de pe acum un rol îndrumător"; "Mergând în întâmpinarea scriitorilor și a întregii intelectualități democratice, partidul a arătat de la început, cu claritate, direcția pe care aceștia trebuiau s-o urmeze pentru a contribui eficient la sprijinirea cauzei poporului, la făurirea unei culturi noi"; Referiri la "memorabilele cuvântări ținute de tovarășul Nicolae Ceaușescu la întâlnirea conducătorilor de partid și de stat cu oamenii de artă și cultură, din mai 1965, și la conferința din iunie 1965 a organizației de partid a orașului București. Un amplu răsunet au găsit în conștiința scriitorilor și creatorilor de artă cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna celui de al IX-lea Congres al PCR" (din "Literatura română de azi. 1944-1964", D. Micu și Nicolae Manolescu, Ed. Tineretului, 1965, p. 5, 13, 15, 16, 17, 23, 27 etc.)

Din stenograma întâlnirii lui Nicolae Ceaușescu cu un grup de scriitori, 13 martie 1981:

„Tov. Nicolae Manolescu: Mult stimat tovarășe secretar general, îmi permit să arăt foarte puține lucruri care vor veni în completare – așa cum, de altfel, ați precizat și dumneavoastră – la ceea ce a spus colegul meu, Augustin Doinaș. Și eu cred că avem totală libertate de a răspunde, prin volumele noastre, eforturilor care se fac, de a dărui oamenilor cărți care să oglindească realitatea și realizările societății noastre contemporane.

Domnia Voastră, de multe ori, ne-ați spus, ne-ați arătat ce se cere de la literatură, ce ar trebui să fie această literatură. (...) De obicei se leagă valoarea literară de libertatea acestei literaturi. Și eu, tovarășe secretar general, am să merg mai departe cu această valoare a literaturii, spunând că ea se leagă de legalitatea restaurată de 15 ani încoace, de când Domnia Voastră ați instaurat această legalitate, făcând să se cunoască operele unui popor prea adesea încercat și lipsit în istoria sa de acest cadru firesc. Cea mai mare legătură care se poate face între dezvoltare și literatură în acești 15 ani, și acest cadru legal, se face datorită și grație eforturilor Domniei Voastre.

Poate că nu mai este cazul s-o spunem, dar este un lucru clocotitor afirmarea acestei legalități."

România literară, 1990: „Nicolae Manolescu: Domnule președinte, dați-mi voie să încep cu o întâmplare. Ea este semnificativă în privința speranțelor pe care mulți intelectuali le-au nutrit, încă din epoca Ceaușescu, în legătură

cu eventuala dumneavoastră carieră politică. *Un prieten scriitor, care nu vă cunoștea personal, s-a prezentat, când v-a văzut acum un an și ceva pe coridoarele Editurii Tehnice, v-a strâns mâna (n-ați discutat nimic), și apoi mi-a spus mie, după o zi sau două când ne-am întâlnit întâmplător: «Acesta va fi Omul».* Istoria l-a confirmat. Credeți – și vă rog să mă iertați că vă pun atât de direct întrebarea, dar eu reprezint aici o revistă literară, principala revistă literară din țară, și sunt obligat să o fac – credeți că ați păstrat simpatia scriitorilor și a intelectualilor, care a fost într-un fel cel dintâi și (îndrăznesc să spun) poate cel mai prețios capital politic al dumneavoastră?

Ion Iliescu: Întrebarea dv. se referă, într-adevăr, la o problemă reală. Mă întreb însă dacă am putea afirma că acesta a fost sau este cel mai prețios capital politic, cu toate că simpatia scriitorilor și intelectualilor constituie un element important prin el însuși. Și nu mă lasă indiferent. Alegerile au arătat însă o structură foarte diversificată a sprijinului politic. Ceea ce nu mă împiedică să constat, cu părere de rău, că sunt oameni care m-au cunoscut, de a căror stimă și simpatie mă bucuram (sentimentul era reciproc) și care, acum, nu numai că s-au îndepărtat de mine, dar se și pronunță de o manieră care nu este doar neelegantă. Asta mă amărăște și e o amărăciune personală. Nu vreau să caut explicații; viața noastră, atât de complexă și complicată, face să se reazeze multe lucruri, inclusiv atitudinile și relațiile dintre indivizi. De altfel, nu este vorba de toată intelectualitatea și nici de toți scriitorii. Continui să am relații foarte bune cu mulți intelectuali, inclusiv scriitori de valoare, care au constituit și constituie un important sprijin moral. Este vorba, însă, de unii oamenii; dar, pentru că este vorba de oameni pe care i-am cunoscut și pe care îi și prețuim, nu este mai mică amărăciunea personală. Eu sper că este vorba de accidente specifice acestei perioade, care în timp vor fi depășite. Sigur că, în cazul unora, sunt și opțiuni fundamentale care ne deosebesc. Dar mie mi se pare că perioada pe care o trăim pune pe prim plan interese naționale supreme – interesele noastre, ale tuturor – care, indiferent de diferențierile de opinii și opțiuni, trebuie să devină interese comune, care să unească oamenii, nu să-i despartă." (Ion Iliescu, Nicolae Manolescu, interviu acordat în exclusivitate revistei "România literară")

C. Noica a pus umărul pentru Ceaușescu și România comunistă

„RÂNDURILE CUIVA CARE N-A AVUT DREPTATE. Dincolo de răspunderea faptei există răspunderea ideii. Sunt unul din intelectualii care, înainte de 1944, au susținut în scris unele idei care s-au dovedit greșite. Într-un fel sau altul, a trebuit deci, la fel ca și ceilalți, să răspund pentru ele. Dar nici o pedeapsă nu e mai aspră, pentru un intelectual, decât tocmai faptul de a vedea că nu a avut dreptate. Căci dacă, pe măsură ce trec anii, lumea față de care ai greșit devine tot mai îngăduitoare, în aceeași măsură adevărul pe care l-ai lezat devine mai necruțător.

Nu deci despre păreri de dinainte de 1944 voi vorbi, păreri asupra cărora societatea și istoria au închis dosarul, în timp ce dosarul rămâne deschis în judecata proprie. Voi vorbi despre unele lucruri de după 1944. În chip necesar, aceiași oameni care văzuseră strâmb procesul istoric mai înainte erau sortiți să nu aibă dreptate nici mai târziu: unii pentru că nu renunțau nici acum la ideile lor vechi, alții - ca autor al acestor rânduri - pentru că socoteau „nedemn” să-și însușească idei noi, în clipa tocmai când acestea erau biruitoare. Din așezarea aceasta a trebuit să creăm justificări pentru ostilitatea, sau în cel mai bun caz pentru rezerva față de regimul de democrație populară instaurat în țara noastră. Era, în definitiv, rezervă față de un simplu regim - ne

spuneam. Nu cumva a fost o greșeală față de țara noastră însăși? Aș cere, oricui se ostenește să citească rândurile acestea, să-și rememoreze - în cazul că a avut cândva aceeași rezervă față de regim - justificările pe care le-a invocat, către alții sau în sinea lui. Ar putea vedea atunci, odată cu autorul acestor rânduri, ce întristător de sărace și cât de absurde sunt uneori rezervele sau ostilitățile noastre. Era limpede, la sfârșitul ultimului război, că nu aveai ce opune ideii socialiste. Nu puteai opune ideologia claselor conducătoare de până atunci (împotriva căreia te ridicaseși, dacă erai intelectual cât de cât liber de prejudecăți). Nu puteai opune Biserica, de mult apusă în rolul ei istoric, sau absolutismul național, zdrobit tocmai în războiul ce se sfârșea. Ar fi putut opune, cel mult, ideea țărănească - din perspectiva de aci - în cazul că erai atât de orb să nu înțelegi că țărănescul de la noi, ca și cel de aiurea, este sortit dispariției, prin simpla orășenizare a satului. Dacă însă nu aveai ce opune socialismului, îți rămânea să-i denunți riscurile, reale sau mai degrabă inventate, și e ceea ce am făcut unii dintre noi. Întâi am crezut, și am sfârșit prin a ne convinge singuri, că socialismul ar putea desnaționaliza neamul românesc pur și simplu. E absurd astăzi și grotesc, chiar de conceput lucrul acesta, dar așa ceva intrase în capul și limbajul unora: „desființarea neamului ca neam”. Cum exact avea să se petreacă această desființare nu se știa: poate prin deportări masive, poate prin anexiune, poate prin federalizare forțată cu țări vecine - în orice caz neamul, în închipuirea unora dintre noi, urma să fie desființat. Astăzi te întrebi exact contrariul: nu cumva felul cel mai bun sau chiar singurul fel în care se putea păstra și afirma neamul nostru era tocmai cel pe care-l adoptase? Dacă socialismul nu avea să desnaționalizeze lumea românească - ne spuneam -, avea în orice caz să „egalizeze pe toți în mizerie” și, mai ales, să egalizeze inteligențele în submediocritate. Mi se pare chiar că unii aleseseră drept prototip tractoristul (cel de altădată, bineînțeles) și spuneau cu îngrijorare că nivelul mediu va trebui să fie cel al tractoristului. Dar dacă e ceva izbitor în România de azi, odată cu uzinele, hidrocentralele și orașele nou ivite, este felul de a vorbi al oamenilor. Cine n-a mai venit de 20 de ani în țara noastră ar înțelege tot ce s-a întâmplat în acest răstimp chiar dacă n-ar face decât să asculte o convorbire între doi oameni ce trăiesc în vârf de munte. În sfârșit, dacă socialismul nu desființa neamul și nu ataca inteligența românească, în schimb credeam cu siguranță că avea să suprimе libertățile din lumea noastră. Era ultima obiecție pe care o puteam aduce și, odată cu aceasta, ultima justificare de a sta în rezervă sau de a manifesta ostilitate față de regim. În ochii unora obiecțiunea aceasta ar păstra un sens. Au dreptate? De vreme ce invocăm libertatea fiecare pare liber să creadă ce vrea. Autorul acestor rânduri a făcut uz larg de o asemenea libertate de a crede ce vrea: pe deasupra a suferit și o privațiune de libertate, ceea ce i-a dat prilejul să reflecteze îndelung asupra temei libertății. Rezultatul este: el nu mai știe bine dacă libertățile invocate de el sau de alții sunt într-adevăr libertăți. Un poet român de azi scria o carte intitulată „Libertatea de a trage cu pușca”. Este și aceasta o libertate, pentru unii. Se atribuie Rozei Luxemburg, luptătoarea comunistă, vorba cum că „libertatea înseamnă un singur lucru: libertatea pentru adversar”. Mă tem că atribuirea nu e exactă. Pentru unii dintre noi, așa-numiții „exilați interni”, multă vreme ideea de libertate se concentra în libertatea de a pleca unde-ți place și de a fugi de ceea ce nu-ți place, în speță libertatea de exil. Dar e ca și cum ai spune că omul trebuie să aibă libertatea de a se sinucide. În afară de Schopenhauer, nu știu despre mulți alții care s-o spună. Pentru autorul acestor rânduri, în sfârșit, libertatea s-a redus la „libertatea de a tipări”. Dar merită să ceri ca istoria să-

și schimbe sensul pentru ca producția ta de autor să vadă lumina tiparului? Acestea sunt cele trei obiecții pe care le-am avut împotriva stărilor de lucruri de aici. Între timp văd că în țara aceasta s-a făcut treabă; că totul a luat sau stă să ia un chip nou. Îmi vine în minte atunci că există o altă libertate, de a face. Câțiva ne-am lipsit de ea în numele unor prejudecăți sau al unor false judecăți! Dar nu poți face treabă în casa altuia. (Exilații știu câte ceva în această privință). Și iarăși, nu poți face treabă de unul singur. În sfârșit, și mai ales, nu poți face treabă cu ai tăi dar fără adevărul care îi însuflețește. Adevărul lumii noastre poartă numele de socialism. Îi cunosc chipul din cărți. Îi știu versiunile istorice și îi văd acum fața lui românească. Întocmai altora, cer dreptul de a-mi cuceri prin el libertatea, singura libertate de care mai știu, aceea de a fi rodnic. Dacă însă cineva ar spune: te-ai înșelat înainte de 1944, te-ai înșelat după 1944, vezi să nu te înșeli și în 1965 - aș răspunde: recunosc că nu sunt, decamdată, dintre cei care au titluri să vorbească. Dar am scris cele de mai sus pentru ca să îndemn și pe alții să-și recunoască greșelile și să se alăture, prin muncă, intereselor României noi." (**Constantin Noica**, 20 aprilie 1965, revista „Glasul Patriei”, nr. 339).

Textul a apărut la aproape o lună după instalarea lui Nicolae Ceaușescu la putere. De precizat că „Glasul Patriei” era un organ al Partidului Comunist Român, creat special pentru defăimarea exilului românesc. De bună seamă că alături de responsabilii ideologici, de difuzarea și promovarea revistei peste hotare se ocupa în mod special Securitatea! Avea C. Noica o legătură cu aceasta? Deocamdată nu putem aduce o clarificare documentată! (Majuru, alcătuitorul)

Serban Cioculescu (Glasul Patriei, nr. 125, 20 mai 1959)

„UN NIETZSCHEAN BOGOMIL: E.M. CIORAN

(...) Istoria omenirii e privită de Cioran sub unghiul aberant al vizionarismului, nutrit cu lectura Apocalipsului. Aceeași carte de căpătâi de acum 25 de ani. De unde a luat însă învățătura bogomilică? Cum a ajuns la Ahriman, unul din dumnezeii săi, alături de Durer, ca autor al Cavalerilor Apocalipsului, și de Hitler, declanșatorul nebuniei apocaliptice care a fost al doilea război mondial? De bine de rău, bogomilismul pune în cumpănă Binele cu Răul, pe Dumnezeu cu Satana. Noul bogomil înclină balanța în direcția Răului: „Omul nu se mișcă decât pentru a face rău”. Amestecând în aceeași pălărie de scamator nume proprii, confuzionate ca și noțiunile, existențialistul susține că rostul conducătorilor politici ar fi să domesticească omul și să-l îmbrace cu sila în cămașa de forță. Nu e o simplă butadă, unul din acele paradoxuri atât de scumpe lui Jean Schlumberger și mai tinerilor săi colegi redacționali de la N.N.R.F. Cioran edictează textual: „O societate care s-ar voi perfectă ar trebui să pună la modă cămașa de forță sau să o facă obligatorie”. Marii tirani, și printre ei Hitler, la icoana căruia se mai îndoaie încă Cioran, au condus exterminându-și atât dușmanii, cât și mulți prieteni. Crima ar fi o condiție sine qua non a politicii, în serviciul formei sale de guvernământ preferate, care e puterea absolută a oligarhiilor exploatoare și opresive. Cioran afirmă cu cinism că se disting „cabotini sau asasinii în stil mare”. Hitler e laudat nu numai pentru că s-a descotorosit în sânge de Roehm și de alți camarazi ai săi, care-i stăteau poate în cale; el ar fi „important nu atât prin el însuși, ci prin aceea ce anunță, schiță a viitorului nostru, crainic al unei sumbre întronări și al unei isterii comice, precum al acestui despot pe scara continentelor”.

Firav proroc al vremurilor apocaliptice e Cioran. El sugerează străveziu războiul atomic, deci soluția catastrofică pentru întreaga omenire, pregătită într-

adevăr de o tiranie, dar nu de o tiranie irațională, inspirată de o nebuloasă „voință de putere”, ci dictată de interesele monstruos de reale și de egoiste ale potențailor profiturilor uriașe, ale beneficiarilor cursei înarmărilor. Ți mai ales, este un proroc frenat, cum ar spune psihiatrii, deoarece sugerează războiul cu pudoare, fără să-i preconizeze în propriii termeni. Numai la urmă prorocul rânjește satisfăcut, încredințând noului stăpân prezumtiv al lumii „ochiul vigilent și batjocoritor” față de neamurile învinse și supuse.

Din anarhia spirituală a nietzscheanului bogomil se construiește așadar o sumbră viziune catastrofică, profund retrogradă în exaltarea ei barocă. Autorul ei o socotește absolut certă, deși mărturisește că nu ar putea-o nici cântări, nici dovedi. Viziunea tiraniei viitoare i se impune atât de evidentă încât orice încercare de demonstrație i se pare „dezonorantă”. Noul convulsionar se socoate geometru ca Pascal și vizionar ca Ioan din Pathmos, strateg al puterii ca Machiavel și clinician al isteriei ca Charcot!

Cioran, firește, confundă înadins democrațiile de tip burghez, bizuite pe dominația minorității asupra majorității, cu democrațiile de tip socialist sprijinite pe puterea maselor. De aceea, el susține că orice democrație ar fi o invitație la tiranie. Dintr-o paranteză care face cu ochiul, aflăm că „orice democrat e un tiran de operetă”. Alt paradox specific gustului N.N.R.F.?! Altădată, poetul disponibil din Cioran se lasă furat de ritmul versului alexandrin, dodecasilabic, spre a strecura preceptele mnemotehnice ale eticii sale existențialiste: „Tricher sera pour vous une question d' honneur” (A trișa va fi pentru voi o chestiune de onoare).

Viziunea apocaliptică a lui Cioran nu i-ar fi proprie fără un trăsător condiment olfactiv: „Stăpânul pe care-l așteptăm cu groază va fi anume un amator de putreziciune în fața căruia vom face cu toții chip de stârv... Omenirea începe a duhni: un miros nou planează peste univers”.

De ce acest plural de modestie, când eul nu mai este odios și când neopascalianul vaticinan n-are haz decât la persoana întâia, care-l singularizează? La aroma unor asemenea emanații trăiriste, altădată combătute cu hârtie de Armenia, nu ne mai surprinde nota de dispreț a grimasei studiată în oglindă. „Și poporul?”, veți întreba. „Gânditorul sau istoricul care întrebunțează acest cuvânt fără ironie se descalifică”, pretinde cu sfruntare cinicul, întrucât ar purta „stigmatul robiei prin decret divin sau diabolic”. Hamletistul bogomilic al acestei scandaloase dar imagine alternative e explicabil la un fost obedient al gărzilor de fier, care n-au putut însă încătușa poporul nostru, făuritor activ al propriei sale istorii.

Bogomilul apologet al regimurilor imperialiste tot mai falimentare și nepuțințioase să-i facă pe plac se gargarisește cu rețete politice mistificate și neoperante, într-o vreme când popoarele, conștiente de țelurile lor democratice, socialiste și pașnice și nesinchisindu-se de ifosul olfactivilor duhnitori, sunt în măsură a trece reversibila cămașă de forță după gâtul freneticilor beliciști, mai mult sau mai puțin solitari.”

Serban Cioculescu

(Glasul Patriei, nr. 125, 20 mai 1959)

Iată-ne maștrii!

Paris 11 noiembrie 1998

Dragă Grigurcu,

Nu eu trebuia să răspund la întrebările D-tale, ci D-ta la ale mele. Însă fiind mai bătrân, sânt și mai politicos. Deci : în **Scrisoarea deschisă** adresată mie la 9 oct. 1998 mă întrebi...

De ce n-am...“polemizat direct cu persoana care are la bază o documentare și (...) o chibzuință asupra subiectului” - te-am citat - vorba fiind de alcătuitoarea volumului **Această** (nu **Aceeași**, cum grafiezi) **dragoste care ne leagă**, apărut la Humanitas?

Dragă Grigurcu, eu polemică nu angajez cu persoane ignare și de re-credință - cu asta am spus totul. Polemizez, dialoghez, “conversez”, comunic (mă cert) cu cei avînd vederi deosebite asupra aceleiași probleme ; angajez o discuție cu Gheorghe Grigurcu, fiindcă știu: chiar de există între noi ne-identitate de vederi, folosim același cod, vorbim aceeași limbă. Altfel... Nu am dialogat cu Ceaușescu - l-am interpellat ; nici cu Iliescu - precum Nicolae Manolescu, imediat după mineriada sângeroasă din 13-15 iunie '90 ; n-am dialogat cu Măgureanu - ca Liiceanu, în septembrie '90, la sediul GDS.

Acesta fiind motivul pentru care m-am adresat lui Grigurcu: el, nu altcineva a scris cronica : **De la Ecaterina Lovinescu la Ion Caraion**. Cu îngăduința D-tale revin la fondul problemei - și anume: acuzația nedovedită potrivit căreia Ion Caraion ar fi scris “jurnalul” pentru Securitate, în schimbul pașaportului de emigrare.

În scrisoarea din 15 august mă arătam mirat, indignat că ai considerat credibile supozițiile, speculațiile, acuzațiile autoarei volumului în chestie. În **Scrisoare deschisă**..., după ce rezumi : “Poetul este acuzat (...) de a fi făcut un târg cu Securitatea, *obținînd dreptul de-a pleca în Occident, în schimbul unor calomnii* (subl. mea, P.G.)” ; după ce afirmi despre aceeași : “neputînd produce, într-adevăr, o probă zdrobitoare, dar conturînd o ipoteză care nu e defel lipsită de verosimilitate”...(cu alte cuvinte re-formulezi acuzația mea la adresa autoarei volumului - și a surprinzătoarei D-tale credulități) - ce scrii?

“Ca *dovadă* (subl.m., P.G.) unghiul d-sale de vedere a fost susținut și de alte nume precum Gabriel Liiceanu, Nicolae Manolescu, Matei Călinescu”

Cum așa, “ca dovadă”, dragă Grigurcu ? Dacă “unghiul” iscălitorei este “susținut” de Liiceanu, de Manolescu, de Matei Călinescu simplul act al susținerii acelora să constituie “dovada” că delirul acuzator al cesteilalte este și adevărat ? Dacă așa o iei, așa îți răspund :

N. Manolescu a susținut și că nu am avut samizdat (dar nici nevoie n-am avut !) - ei și? ceea ce a afirmat în scris este adevărat? Nici vorbă!; G. Liiceanu, la televiziune, a susținut că rezistența românească în munți a fost cea mai importantă din estul Europei - să fi rostit el încă un adevăr (ca cel cu lichelele, cel cu arheul-nației, cel cu frate-său, Sebastian)? Chiar așa să fi ajuns : orice ar spune-scrie Liiceanu, Manolescu (și alți directori de conștiință est-etici) - în mod necesar trebuie să fie și adevărat? Nu, domnule! Nu, dragă Grigurcu: prea multe neadevăruri au rostit, prea multe fapte reprobabile au comis, atât Liiceanu cât și Manolescu, pentru a mai avea încredere în cuvântul lor ; pentru a lua drept adevăr tot ce secretă ei.

De aceea m-am adresat lui Grigurcu, nu semnatarei volumului **Această dragoste care ne leagă**...; nu lui Manolescu (primul, cronologic, a o fi aprobat în scris și promovată la televiziune) ; nu lui Liiceanu, editorul-comanditar. Motivul: Grigurcu este de-al meu - Manolescu ba : el a fost de-al lui Ivașcu, de-al lui Ivasiuc, de-al lui Gogu Rădulescu, a pactizat cu Iliescu și cu Voican, acum cu Quintus, deci cu Cataramă, deci... ; Liiceanu : a fost de-al lui Noica,

atunci când casa ardea pe noi (te invit să recitești doar prima pagină din **Jurnalul de la Păltiniș**, atent fiind la dată: martie 1977), a fost cu Plămădeală, cu Brucan, cu Măgurean', cu Prutean', cu N.C. Muntean', cu Ștefănescu - deci nu poate fi cu noi ! Iar D-ta...

Scrii: “În calitatea mea de **prezentator** (subl. în text) al cărții în discuție, n-am fost în măsură decât a da un succint, palid reflex al tezei cu pricina”

N-ai fost (în măsură) - dar ai dat - și nu doar “un palid reflex”. A fi prezentator înseamnă a participa, a te angaja, a-ți pune obrazul, garantînd că tu, prezentator, ai luat cunoștință de “teză”, ai cântărit-o, ai verificat sursele (măcar te-ai gândit că ai putea s-o faci), abia apoi o prezinți, o impui cititorilor. Or D-ta te speli pe mâini (“n-am fost în măsură decât a da un succint, un palid reflex...”), te dezangajezi, explici ca un copil surprins de părinți lângă cioburile unei vase : «N-am făcut decât să o prezint pisicii...»

Să-l jignesc iară pe Grigurcu, amintindu-i că nu în “calitate de prezentator” și-a scris cronicile literare (el chiar când doarme, doarme literatură !)? Vasăzică față de faptele de literatură este riguros, participativ, responsabil, angajînd propria-i onoare prin fiecare cuvânt scris - iar într-un fapt de neliteratură, trece peste contradicții, nu ia în seamă că, prin prestigiul său, verificat în atâtea decenii, legitimează tot ce prezintă sub semnătură (chiar când rostește un nu) - și iată-l pe Grigurcu luînd parte cu drag la un linșaj moral (și postum !). Iar când i se atrage atenția că a co-semnat o condamnare, nesinchisindu-se de absența probelor, el se refugiază îndărătul “prezentatorului”, invocînd participarea și a altora (a “altor nume”)!

Sînt silit să mai explic o dată (din **Scrisoarea...** lui Grigurcu înțeleg că nu s-a înțeles) :

Nu am sărit în apărarea lui Ion Caraion - ca om (de care, în trei ani de conviețuire în redacția *României literare*, nu m-am apropiat) ; nici în apărarea poetului Ion Caraion (poezia lui nu are nevoie să fie apărată - nici măsurată cu coloana - ca la Humanitas); ba, judecînd după cantitatea de venin din “jurnalul” publicat de E. Barbu în Organa MAI, ocup deloc invidiatul loc trei. Nu am sărit în apărarea cuiva anume, ci am intervenit într-o Cântare a României fără Ceaușescu și fără Păunescu ; am fluierat în biserică în care domnea o suspectă armonie, o unanimitate de opinii de foarte rău augur, după opt ani de libertate a expresiei. De neimaginat : intelectualii, scriitorii de confirmată valoare (avînd și o înaintată vîrstă : experiență-de-viață) să năvălească în grup, în turmă, încotro le arată careva (te miri cine) că într-acolo ar fi adevărul-adevărat ; inadmisibil : persoane sensibile, instruite și care au trăit în România, nu pe Lună, să nu cântărească, să nu examineze normal-critic o opinie mai... ciudată - și să se declare de-acord-în-unanimitate (în turmă) cu tezele comunicate de la tribuna Humanitas.

Un român-în-trecere-prin-Paris s-a mirat deunăzi că am luat apărarea lui Caraion, “un porc”. Că nu trebuia să introduc în dezbatere “detalii fără importanță : dacă a făcut ce a făcut pentru un pașaport - ori i s-au zmulș la Securitate niște declarații...” - și a încheiat, punînd o întrebare ce nu aștepta răspuns : «Nu-i tot aia ?»

Nu, nu-i tot aia ! Nimeni dintre acuzatorii direcți nu a făcut un minim efort - altfel cu certitudine ar fi găsit : nu e deloc «tot aia» să ți se zmulgă, la Securitate, “niște declarații” - și «tot aia» să... negociezi (?), tu, anchetat (!!), să condiționezi (!?!), tu - dar ce-și imaginează ei: că făceai troc cu Securitatea: uite o mărturie mincinoasă, dă-mi un pașaport ? Astfel judecă cei care nici pe strada Securității n-au trecut ; așa judecă cei care nu judecă.

Ca să înțeleagă până și iscălițoarea sentinței : nu am contestat caracterul... incomod al lui Caraion; nici probabilitatea de a fi scris, sub tortură, la Securitate, oarecari pagini - contest însă cu tărie “adevărul” lansat de Humanitas, aprobat în ecou de Manolescu, de Matei Călinescu, de Grigurcu - anume: *Caraion ar fi scris acele pagini odioase pentru a căpăta un pașaport.*

Revenind la motivul pentru care am intervenit, întrerupând Corul Calomniatorilor : am suferit, dragă Grigurcu găsindu-te alături de notorii indiferenți față de adevăr, de iluștri nepăsători la morală - ca Manolescu, ca Liiceanu - mai grav : participând la analfabetizarea cititorilor prin “istoria” pe care o scriu, după 89, nechemăți, impotenți, intruși, pernicioși (taman cei care, până la 22 decembrie 89 fix, nici cu gândul nu gândeau să rostească, la bucătărie, adevăruri aflate pe buzele tuturor, darmită să semneze o hârtie de solidarizare cu puținii care deschideau gura) : aceiași demisionari, aceiași dezertori, deveniți, oroare : directori de conștiință românească : Manolescu și Liiceanu, la care se adaugă Blandiana, Rusan (autori ai...“istoriei” cu **Addenda și Anexa Cărții negre a comunismului**), Adameșteanu, alcătuitoarii volumului **Memorialul ororii** de la editura Vremea - și, bineînțeles : surselor lor, modelul lor: Brucan-Măgureanu-Pelin, edificatori emeriți ai Monumentului Rezistenței prin Cultură a Scriitorului Român : Cartea albă a Securității.

Pe scurt : am suferit, găsindu-te printre falsificatorii istoriei noastre - deja falsificată.

Te plângi că te ofensez când te întreb cu ai cui ochi ai citit câteva scrieri pe care le-ai comentat. Te plângi degeaba : nu te jignesc cu impresii, cu deducții, cu solidarități de breaslă ca cele ce te-au făcut să cânti în Corul Pionierilor Aria Pașaportului (lui Caraion), ci cu citate :

În *Apostrof*, 3-4/1992 (reluat în **Imposibila neutralitate**, Inst. European 1998, pp. 422-433) la întrebarea : “Și tot despre «cazurile» noastre literare, mai exact despre cazul Breban și cazul Goma : ne-ar interesa opinia dv.!” , Gheorghe Grigurcu a răspuns :

(a) “Ambii mi-au fost colegi de facultate (...). Disputa dintre Goma și Breban mi se pare regretabilă, precum orice dispută care atinge accente de sarcasm și de violență. Totuși ea nu iese din obșnuitul *relațiilor dintre disidenți*” (subl m. P.G.).

(b) /Lui Breban/ “I se aduc (nu numai de către autorul Gherlei) învinuiri care, *dacă ar fi suficient probate* (s.m. P.G.), ar produce fără doar și poate stigmatizarea sa morală !”

(c) “Dintr-un unghi de vedere ferm, controlabil, *Breban a greșit aderând la regimul lui Ceaușescu, închipuindu-și probabil că-și va putea păstra independența* (...). Dar nu și-au făcut și alții iluzii în primul an de domnie a despotului ? (...) *N-au devenit atunci membri de partid chiar și viitori lideri ai disidenței, Paul Goma, Dorin Tudoran ș.a.*” (sublinierile îmi aparțin, P.G.).

Iată comentariile mele :

a. Am înțeles că până în 1992 nu citiseși vreun rând semnat de mine, deci nu știai că nu m-am considerat disident, ba am respins (din 1969 !) eticheta neinfamantă, însă nepotrivită. Deci, după D-ta, Breban e disident - de cine disidase el: de PCR ? - nu: de acolo fusese exclus; din C.C.? - idem. În 1971 Breban “disidase” de Ceaușescu - de la Paris, unde a mai rămas un an. Întrebare și răspuns ocolite de intervievat: ce i s-a întâmplat lui Breban, după ce a disidat de Cărmaci? 1. i s-a luat cetățenia (ca lui Țepeneag)?; 2. a fost arestat la întoarcerea în țară ? ; 3. internat în azilul psihiatric?; 4. scos

din manuale, din biblioteci, din dicționare, din referințe?; 5. numele lui a fost interzis? Nu : imediat după revenirea în țară (“din exil”, cum se alintă el), i s-a publicat **Îngerul de ghips** - la a cărui lansare am fost prezent;

b. Am mai înțeles că nu citeai *Contemporanul* la care erai redactor : nu știai că acolo a semnat N. Breban multe atacuri împotriva “exilului cultural” (prin editorialele directoriale) ; nici că, în replica mea din iulie 1991 am dat citate din gândirea sa - acelea erau probele a căror existență ai contestat-o. Cine nu citește nu știe; cel care nu știe - ce face ? Tace !;

c. (vezi și răspunsul comun citatului din *Contemporanul* (10 mai 1991). Fie nu citiseși nici cărțile în care povestesc împrejurările aderării mele la PCR - în 22 august 1968, împreună cu: A. Păunescu, A.D. Munteanu, Paul Schuster, Mariana Costescu și Al. Ivasiuc - nu în ‘65; nu cu Breban; nu cu Tudoran; fie nu crezi ce citești semnat de mine, în care caz, anunță-mă. Oricum, “atunci” nu putea fi vorba de vreo iluzie - care? Cu excepția lui Ivasiuc, eram cu toții basarabeni prin naștere și prin... opțiune (Schuster) : pentru a ne opune rușilor (măcar câteva ceasuri), cerusem arme, or acestea nu se încredințau ne-membrilor de partid. Să fie atât de greu de priceput: “în acel moment” a adera la PCR nu însemna a-ți face carieră, ci a-ți (pro)pune pielea pe băț: “atunci” România era amenințată de a cunoaște soarta Cehoslovaciei.

Una din declarațiile lui Breban din *Cuvîntul* (4 aprilie 1990):

* “Fugeam nu atât spre exteriorul unui exil pe jumătate acceptat, mă refugiam într-o noțiune morală...” - comentariu : un exil nu poate fi “pe jumătate acceptat”, acela nu e exil, ci navetă. Breban nu a fost exilat, se putea întoarce în România când poftea, publica în România tot ce scria, era premiat, era sărbătorit, cărțile nu-i erau scoase din biblioteci, numele nu-i era interzis ca ultimului emigrant la Israel ;

* “**intelectuali fugiți**” (subl. în text) : statornic tic mental : vasăzică: ei erau... “fugiți” (limbaj oficial, securist), în schimb Breban, notoriu navetist, era... exilat !; * “niciunul dintre marii noștri poeți nu a emigrat”...- dar Horia Stamatu, Nicu Caranica, Kiropol, Caraion, Alexandru Lungu, Ilie Constantin, Sanda Stolojan ? Dar... ?; * “Greșelile emigrației au început (...) când ea a pornit să imite metodele ideologiei și chiar ale poliției din țară”: - frumos, chiar just (măi tovarășe !) spus : “poliție” - când toată lumea știe că (în țară) “poliția” se chema, în cazul cel mai de jos: miliție, altfel: Securitate; * “când a început să pună în circulație **liste negre** (subl. în text, n.m. P.G.) de persoane non-frecventabile” - care “liste negre” ? Vrea să spună : de călători profesioniști, cu statut tulbure, de “imparțial”, de navetist - ca Marino, Hăulică, Marian Popa, Sorescu, Pintilie ?

Nicolae Breban a atacat cu vehemență exilul - de unde : dinăuntru? - nu a fost niciodată înăuntru, motivînd că el nu face “politică”, ci doar cultură. Din afară ? “Afară” aceea era, în ordine: München, Paris... București. Interminabilul serial din *Contemporanul* (**Riscul în cultură**) era subtitrat când : **Exilul (luptele intestinale)**, când **Staffiile și farmecul exilului**, când **Resentimentul colegial**... În fapt, Breban ataca exilul politic, anticomunist - el, exilatul pe jumătate, opozantul pe sfert; dar-însă-totuși : culturalul...

Iată, pentru rememorare, câteva din gândurile și din faptele de scris ale lui N. Breban apărute în revista al cărei redactor erai D-ta, Grigurcu:

- (29 martie 1990) : * “Nimeni, dragă Paul Goma nu este în afara poporului său, a «egalilor»(...)” - autorul să știe ce a avut de gând să spună ;

- (5 aprilie 1990) : * “I-am propus lui Goma să-i fac un referat la cartea lui **Ostinato**, ce avea probleme...” - nu mi-a propus nici un fel de referat: în 1970, când ne-a fost adus șef la *România literară*, pe de-o parte nu mai

aveam nevoie de referate: **Ostinato** era respins(ă); însă la sugestia lui Tepe-neag, a lui S. Damian, într-adevăr, cerusem audiență (ei, da, așa era sub directoratul său), rugându-l să intervină la ei, la C.C., pentru a mi se ridica interdicția totală (cauzată de “decodificarea” lui Ivasiuc a cărții **Ușa noastră cea de toate zilele**...). Răspunsul lui Breban a fost : Dacă așa au hotărât tovarășii, înseamnă că au avut dreptate să hotărască așa...; - (tot 5 aprilie) : * “P.G. nu contenește să-l atace pe fostul său coleg de celulă Al. Ivasiuc, defăimându-l cu o energie disproporționată (...) într-un roman întreg, **Bonifacia**”: - se va contrazice când va tipări **Confesiuni violente**, acolo va relata “variantele Ivasiuc” a decodificării cărții mele **Ușa**... ; când scriam **Bonifacia**, știam de 8 ani ce hram poartă “fostul coleg de celulă”, adică din aprilie 1977, când am găsit în dosarul meu de anchetă rapoartele sale de lectură la **Gherla** (nu cea apărută la Gallimard, în franceză, ci varianta românească, transmisă la Europa liberă, înregistrată-transcrisă în familie); - (12 apr.90): * /Ceașescu îi retrăsese lui Tepe-neag / “cetățenia română, în timp ce Goma (...) a reușit să și-o păstreze pe a lui”: - “cetățenia”, departe de a mi-o fi păstrat, a fost pierdută automat, în decembrie 1977, când am cerut azil politic în Franța ; acest “mecanism” este cunoscut de toți “fugarii”, vorba lui Breban - cu excepția exilatului-Breban; și a ne-fugitului Tepe-neag. Și a familiilor lor. După 21 ani, sunt tot cu statut de refugiat politic (din România) în Franța ; - (19 aprilie 1990) : * “Am o deosebită stimă pentru opera și cariera lui Petru Dumitriu”: - dacă înlocuim “cariera” cu “gândirea”, ne întoarcem la “deosebita stimă” a lui Breban, înainte de 1971 (când îl lauda pre Ceaușescu mai îndesat decât Păunescu) ; - (10 mai 1991) : - * “Paul Goma (și alții!) fac mare caz de o dedicație pe care i-am dat generalului Pleșiță pe un exemplar al romanului **Bunavestire**, la câteva zile de la apariție”: - Pleșiță nu era un oarecare general - ci *de Securitate și ministru al Securității*. Nu l-am acuzat pe Breban că a dat dedicație unuia “care mai târziu avea să-mi zmulgă barba” (lui Negoitescu ce avea să-i zmulgă generalul Securității Chiriașilor?), m-am întrebat, retoric : «Un scriitor îi dă o carte a sa, cu dedicație Securistului suprem ?»; - * “Uitînd că el (Paul Goma - n.m.) a fost exclus din partid cu mulți ani în urma mea...”: - nu uit deloc faptul că... *n-am fost exclus!* - am aderat în 22 august 1968, după invadarea Cehoslovaciei : voisem să mă înscriu în Brigăzile Patriotice, însă mi se pusese condiția (pentru a avea dreptul la o armă): să fiu membru de partid. După vreo trei luni de zile (deci: tot în 1968), comitetul PCR al Uniunii (cei mai activi și mai insistenți componenți ai săi: Dimisianu, Toiu, Fănuș Neagu, Nichita Stănescu, Horea, Chiriță) a prins a mă convoca periodic și a-mi cere să predau carnetul, fiindcă... în august ‘68 nu fusesem legal primit (“un viciu de formă”, tot explica Dimisianu)... Nu l-am dat - de-al dracu’ : nu eram ca ei. *Mi-a fost confiscat de Securitate la arestarea de la 1 aprilie 1977*; - (14 iunie 1991) : - * “Sărmanul Nego, ca și Goma, era atins de virusul suspiciunii, sau cine știe, știindu-se culpabil față de Europa liberă pe care o injuriase într-un articol, după părerea mea, fără ca acest lucru să fi fost imperios necesar, făcea act de o sumisiune violentă. Adeseori, la spirite superioare, culpabilitatea creează astfel de fidelități agresive, de fanatisme de licean...«- Nu crezi, i-am răspuns uimit de lipsa lui de eleganță în propria lui casă, nu crezi că...»?”

Acest editorial de o nesfârșită nesimțire din serialul **Riscul în cultură** m-a determinat, să-i dau replica prin “Capra și Căprarul” - text publicat și în *Contemporanul* din 26 iulie 1991.

Am citat numai din propozițiile sale, firește, anterioare riposteii mele.

Dacă n-aș fi obosit să explic pentru a mia oară lucruri elementare, l-aș

trimite pe Gheorghe Grigurcu la alte mărturii despre N. Breban și despre “colegialul său comportament” :

- la Gabriela Melinescu (citată și de Dorin Tudoran), soția editorului suedez Coeckelberghs, pe care l-au vizitat, în scop de descurajare de a publica **Gherla** - două cupluri celebre : Toiu-Bălăiță și Ivasiuc-Breban ;

- la Ioana Măgură, soția lui Noël Bernard (vezi volumul : **Directorul Postului nostru de Radio**, Betromond, 1994 - p. 44-47) : perechea Ivasiuc-Breban îl vizitase pe Bernard în 1976 (în urma scandalului provocat de difuzarea **Gherlei** în lectura mea, la Europa liberă), reproșându-i că “îi permite” Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca să impună un dictat cultural, iar pe Goma, care n-are pic de talent, îl laudă într-una. În vara anului 1977, Breban s-a prezentat singur la Noël Bernard, cu aceeași plângere-cerere.

Să nu constituie aceste fapte rele ale lui N. Breban probe că romanțierul a avut un comportament cel puțin necolegial ? ; că demersurile sale, mai ales în Occident, fie pe după cap cu Ivasiuc, fie singur erau în spiritul purei propagande securiste ? Ba bine că nu.

Te-am mai ofensat, reproșându-ți lectura lui Caraion prin ochii Monicăi Lovinescu și ai lui Virgil Ierunca. Exista precedentul **Jurnal**-ului meu : mi-am exprimat în scrisoarea din 18-24 iulie 1997 nedumerirea, consternarea (D-ta citezi doar introducerea, ceremonioasă), că citiseși, fie neatent, fie selectiv, ținând seama, nu de ceea ce stătea scris în carte, ci de ceea ce spusese Monica Lovinescu despre autor (22 publicase în 18 februarie 1997 sub titlul : “**O precizare la Jurnal-ul lui Paul Goma : Regret că l-am cunoscut pe Paul Goma**”.

Pentru că tot nu se mai ține minte observația mea, repet pasajul din textul D-tale **Radiografie Paul Goma** (8-14 iunie 97):

“Nu-i vom lua (lui P.G.) neapărat apărarea dacă, în unele momente, se va vorbi de ingratitudea sa. Oricâte decepții vor fi intervenit în relația lui Goma cu Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, acești directori de conștiință neîntrețuți ai vieții noastre culturale și civice din ultimele decenii, ne întristează maniera în care Goma se detașează de ei, *uitînd, nu numai caracterul ireversibil «istoric» și acesta, al sprijinului generos de care s-a bucurat din partea lor*” (sublinia mea - P.G.).

Re-iertare : cine scria astfel despre **Jurnal**-ul meu știa înainte de a-l frunzări, în căutarea unor argumente care să conforteze teza ce avea să scrie. S-a înțeles : nu îți reproșez că ai scris “defavorabil” - ci îți atrag atenția : te-ai pronunțat în necunoștință de cauză și ai eludat adevărul : solidarizarea Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Ierunca, nu cu victima, autorul cărșii, ci cu editorul distrugător de carte : Liiceanu. Deci, ai așternut pe hârtie neadevăruri. Or acest obicei nu intra în... obiceiul lui Gheorghe Grigurcu.

Rezum : în cazul meu, ți-ai pornit cronica, nu de la textul propriu-zis al **Jurnal**-ului (pe care nici nu mai aveai nevoie să-l cunoști), ci de la declarația Monicăi Lovinescu : “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma” ;

În cazul lui Ion Caraion, ți-ai scris cronica pornind, nu de la textul **Această dragoste care ne leagă** - citit profesional, cu ochi treaz - ci de la acuzațiile fără temei ale semnatarei, reluate în cor de Liiceanu, Manolescu. Ei au deplasat atenția - și adevărul - de la moartea tragică a Ecaterinei Bălăcioiu la vânzarea la care s-ar fi dat “monstrul Caraion” (acum l-am citat pe Matei Călinescu). Deplasare întărită, binecuvântată de cronica D-tale, cea intitulată fără echivoc : **De la Ecaterina Lovinescu la Ion Caraion**.

Că Monica Lovinescu și Virgil Ierunca sunt și ei oameni care pot să se înșele, ca noi toți - îți vine greu să admiti. Te înțeleg: și eu am trecut prin

această fază de credulitate. Însă dacă înainte de decembrie 89 cuvântul lor prin Europa liberă era literă de evanghelie, după aceea datele s-au modificat. Susținerea până în pânzele albe a unora (Blandiana, Buzura, Hăulică, Geta Dimisianu, Manolescu) ce putea să aibă atunci justificare, după 89 a creat confuzii, a provocat injustiții - atât prin acțiuni directe (campania Monicăi Lovinescu de a face din Blandiana, nu doar o vânjoasă opozantă anticomunistă - n-a rezistat ea prin arpagicultură ? - ci chiar "sertaristă"! - vezi textul din decembrie 1986 din *Convorbiri literare*). Dar mai ales prin tăcerea păstrată asupra unor fapte-rele ale protejaților - tăcere acordând acoperire morală a unor fapte imorale - exemplul recent al traducerii, la Humanitas, a **Cărții negre a comunismului** cu "afacerea" **Anexei** și a **Addendei**. Tulburătoare coincidența": în ordinară, în nepăsătoarea falsificare a istoriei au fost direct implicați subdirectorii de conștiință Blandiana, Liiceanu, Manolescu, Adameșteanu, protejații fără restricție, dintotdeauna.

Într-un text "blasfematoriu" din *Cotidianul* îmi exprimam convingerea că, dacă Monica Lovinescu și Virgil Ierunca nu ar fi păstrat tăcere în legătură cu pașii pe de lături ai protejaților lor, nu s-ar fi ajuns la această uluitoare (și tragică, la urma urmei) concluzie : scriitorii de valoare nu au "recuperat" anii, deceniile de demisie morală; pentru ei, luminători ai poporului, istoria a fost și a rămas o "materie" aparte, o știință (nu sunt ei creația, chiar fără voie, a materialismului științific? și istoric?) ; iar cei care vor să scrie "romane istorice" se documentează cum se documentează cei ce scriu despre viața furnicilor, despre moartea balenelor. Intelectualul român, în primul rând scriitorul la român este, nu doar ignar în materie de istorie, dar incapabil de a înțelege istoria ca o necesitate, o realitate constitutivă a faptei scriitoricești.

De aici, pe de o parte, incapacitatea de a realiza timpul, de a accepta existența și necesitatea cronologiei ; de aici refuzul scriitorului român de a-și face datoria (ei da : datoria) de scriitor, aceea de a limpezi faptul scris, nu de a-l întuneca, ascunde, codifica, trafica, apoi, din lene și din frică, a-l invita pe cititor la... coautorat. Scriitorul român rezistent prin cultură și-a imaginat că, trezit din somnul cel de moarte taman la 22 decembrie 89, dacă a fost de 3-5 ori în Piața Universității, a și absolvit cursul accelerat (și fără profesor) de istorie, de democrație, de libertate. Ei bine, nimic nu se recuperează în materie de... umanoare, cu atât mai puțin de etică - dovada fiind chiar "dezbateră" pe marginea volumului **Această dragoste care ne leagă**.

Participanții - printre care și D-ta - au dovedit pentru a multa oară :

- nu cunosc istorie elementară ;
- n-au de gând să învețe, măcar la bătrânețe, câteva elemente ;
- la urma urmei, puțin le pasă de ceea ce este, la toate comunitățile, istoria - fie ea orală, fie scrisă (à propos : singura lucrare, apărută în acești 9 ani de libertate și meritându-și numele este **O istorie sinceră a poporului român** de Florin Constantiniu).

Astfel se explică indiferența cu care persoane serioase, universitaroase au evaluat, au judecat fapte de istorie din... istoria lui Caraion.

Astfel se explică scrisoarea mea adresată lui Grigurcu - nu altcuiva.

Iată, ai aflat "realitatea judecății mele" (fii sigur - deci : teme-te - nu e doar a mea) în ceea ce te privește.

Știi foarte bine (dragă Grigurcu) : sântem ceea ce ne facem noi înșine și nu ceea ce încercăm să fim, pentru a nu-i jigni (!) pe cei pe care-i prețuim.

Prețuire,

Paul Goma

*

*Paris 21 decembrie 1998***Din nou despre Catedrala Neamului**

Se vântură în presa românească (și) opinia că ideea piramidei creștine închinată Mântuirii Neamului ar aparține lui Teoctist care a negociat astfel vizita papei Ioan Paul al II-lea în România...

Să-mi fie îngăduit să avansez o altă ipoteză - fără a nega murdarul târg propus de patriarhul numit de Ceaușescu, "pedepsit" cu același scaun de Iliescu și preluat de Constantinescu împreună cu întreg inventarul Securității, viu, dar mai ales mort - anume :

Persoane profund necinstite și strălucit analfabete, pentru care istoria Românilor și a României reprezintă ceva "mai mult decât nimica" (ca samizdat-ul pentru N. Manolescu : «N-am avut - dar nici n-am avut nevoie») precum Iliescu-Roman, Constantinescu-Zoe Petre, în căutare de "legitimitate națională", după ce au dat ca șpagă Basarabia, Bucovina de Nord, Herța, Insula Șerpilor pentru o problematică și fie vorba între noi : inadmisibil de costisitoare "intrare în NATO" (firește : dimpreună cu întreaga securime după ei, în frunte fiind Măgureanu și Caraman), au găsit altă diversiune pentru "a reda demnitatea poporului român": impunându-i o Casă a Scînteii Nr. 3 - asta cu crucea deasupra...

Mineralii uteciști dimpreună cu fosilele țărăniști care s-au cocoțat, cu biciul, pe capra acestei nefericite țări vor fi auzit vorbindu-se în tramvai (pe când foloseau și ei acest mijloc de locomoțiune) că poporului, ca să nu se răscoale, trebuie să-i dai circ și pâine. Constatare, după cum se vede, ținută minte (singura, dealtfel) și confirmată în scris de consiliereasa prezidențială, specialistă în "istorie antică ș' dă dămurt" (cum atât de frumos și de exact ar fi zugrăvit-o precedentă mamă a nației, Elena) și prefațatoarea, în deplină cunoștință de cauză a "memoriilor" (sic !) transcrise, prin muncă voluntară de secretariatul lărgit ale lui I. Diaconescu, după stenograma sforăiturilor specimenului cu același nume, editate la Nemira.

Tandrul și nemărginit de intelectualul tandem Zoe - Emil dăduse din mâini, dar mai ales din picioare și în cele din urmă izbutise (încă din 1995 !) să-i confecționeze pe comandă/pe măsură o... asta, o catedră, nu la școala ajutoare din Giurtelec, nici din Jibou - ci taman la Universitatea București, lui... zi-i pe nume, și el conspirativ - am găsit: Măgureanu ! În buna tradiție bolșevică a mai-sus-pomenitei academiciene de renume mondial, ca și în a celui alt academician : Bârlădeanu, Zoe Petre și Emil Constantinescu au prefăcut, pocnind din degete, un oarecare plutonier de securitate, și el fără bibliografie, avînd însă avantajul considerabil de a fi, biografic, printre altele, "județ" de-al Coposului - în câtamai "Profesorul" de... asta, cum îi zice ?, sociologie ! A fost o bună "orientare" : Catindatul și-a asigurat încrederea Organului - în aria carpatodunăreană acesta (aceasta?) continuînd să înlocuiască populațiunea electoare (nu mâncau, beau, călătoreau, se-bucurau masili, "prin reprezentării ei de nădejde", activiștii și securiștii ?). Astfel Securitatea și-a desemnat înlocuitorul lui Iliescu.

În 1996 am încercat să atrag atenția asupra pericolului ajungerii în fruntea țării a acestei strălucitoare nulități care, sub masca de reprezentant al opoziției (care opoziție ?), avea toate șansele de a deveni chiar mai nociv decât Iliescu (se poate? în România se poate!), fiindcă avea să ucidă speranța românilor în eradicarea comunismului și a securismului de pe plaiurile noastre dragi. În textul publicat în revista 22 din 18-24 septembrie același an, printre altele, scriam :

“...Constantinescu (...): creația ex nihilo a Blandienei și a Măgureanului, (...) trista improvizație a strategiei de senectute a seniorului Coposu”.

După cum se poate constata, intuisem câte parale face “delfinul” nației (în fine, al lui Măgureanu - atunci nu știam că Virgilul Tatălui Nației va deveni comandant de partid - Național!). După alegerea lui, în noiembrie (96), din nefericire, în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu constatam că mă înșelasem în privința Constantinescului: eu îl crezusem un mormoloc, un găgăuță, un toloc, marionetă în mâinile Securității - nu bănuisem “contribuția personală” a viitorului președinte al României : or faptele sale cele rele s-au dovedit a fi mult peste... (bănuiesc) cerințele Organului și, presupun : chiar mai rele decât foarte-relele sfaturi ale Zoi Petre cea rău-sfetnică :

- Nu a respectat nici una din promisiunile făcute electorilor în campania prezidențială. Oamenii credeau (cum să nu creadă, când “Emil al nostru” îl avea adversar pe “Iliescu - al lor”?) că, în sfârșit, după o întârziere de șapte ani, România se va întoarce la sine și în Europa ; comunismul și securismul vor fi eliminate din Aparatul de Stat (devenit un stat de drept), potrivit preconstituției de la Timișoara ; se vor restitui proprietățile (și a demnitățile) confiscate, călcate în picioare de comuniști ; se vor face, în sfârșit ! reforme democratice, vor fi luate măsuri economice în scopul de a ameliora starea (halul) populației - iar pe plan extern se vor dezamorsa conflictele cu vecinii - în demnitate națională...

- În schimb (un fel de a vorbi), acest președinte al nostru și acest al nostru guvern au început a acționa de parc-ar fi fost Iliescu-Văcăroiu la cub, fiindcă aceia erau comuniști, de la care nu te așteptai la altceva - dar ceștia alți, ai noștri, democrați, preponderent țărăniști ?

Aceasta fiind preistoria, să ne întoarcem în contemporaneitatea cea de toate zilele :

Adunătura de incapabili, de necinstiți, de hoți, după ce au încheiat criminalul Pact cu Ucraina, sunt pe cale de a-i fericii pe români cu o Catedrală a Neamului. De ce nu ? Și-așa în patruzeci de ani de comunism nu s-au ridicat lăcașuri de rugăciune..., ar zice oamenii de bună credință, în principiu, din aceia care nu văd decât drept înainte, de parc-ar avea ochelari de cal. Ce, strică o Catedrală? A Neamului ? Păi noi, care, nu-i așa, sântem născuți gata-ortodocși, hăt, de la sfântul Andrei, nu ca Ungurii, abia de la așa-zisul lor sfânt, Istvan - și să n-aveam o catedrală faină, măreață - taman ca soarele de pe cer?; a cărei piatră de temelie să fie pusă de MultPreafericitul Teoctist, înconjurat de mitropoliți, de episcopi, de popi de cea mai aleasă curăție creștină și moralicească, civilă: Plămădeală, Anania, Vornicescu, Galeriu ; de tovarăși în civil precum Cumpănașu, Virgil Cîndea, Dan Zamfirescu, Dan Ciachir, Dinu Săraru, Buduca - și alți viitori sfinți ai românismului ortodox?

Bineînțeles că Românii au nevoie de o catedrală mare, falnică, faină, de să crape vecinii de ciudă că ei nu posedă nici măcar “realizări” mai modeste precum Casa Scînteii Nr. 2, piramida lui Nicolae Keopsescu... Bineînțeles, Românii se vor lipsi de pâine, de lapte, de medicamente, de încălțăminte (ce să facă un adevărat ortodox cu niște păcătoși de *bocanci* - în plus, cu un cuvânt ce ne vine de la unguri...?); se vor lipsi de un nou - și adevărat - local pentru Universitatea București, pentru Biblioteca Națională, de spitale, de locuințe adevărate, pentru oameni, de azile pentru copii și pentru femei abandonate ; bine-înțeles se vor lipsi de șosele, de poduri, de necesarele lucrări de amenajare a teritoriului...

Fiindcă guvernul (sic) a promis că dă el o bună parte din banii necesari

- restul să fie adunat prin donații ; știut fiind faptul că guvernul lui Vasile nu este mai breaz decât al lui Văcăroiu ori al lui Dăscălescu ; știut fiind faptul că “banii guvernului” sunt, în fapt, zmulși de la gura nenorocitului de contribuabil - propun o altă soluție:

Cum adaosul : “Creștin” i-a fost suflat lui Coposu dinspre... Securitate; cum activiștii, securiștii au colonizat din ultimele zile ale lui decembrie 89 PNT (C)D ; cum ei, tâlharii de securiști și-au împărțit tezaurul țării în momentul fugii Ceaușescului ; cum ei, până ieri caralii la poarta religiei, interzicători ai credinței, persecutori ai preoților, credincioșilor, s-au prefăcut fulgerător în creștini din, hăt, secolul al III-lea (a văzut lumea întreagă la televizor : Petre Roman făcându-și cruce cu piciorul stâng ; șase ani mai târziu “creștin-democratul” Constantinescu : nici măcar cu dreptul - de unde, dacă, sărmanul, o viață întreagă a adunat cotizațiile de partid la Universitatea București?): să dea ei exemplu, să fie în capul listei de subscripție!

În frunte, desigur : Măgureanu ; apoi Caraman (ortodox de-al nostru, de rit rusesc - de la Karakurgan) ; imediat frații V.C.Tudor-Funar - nu sunt ei și securiști și mari creștini?; frații Păunescu - deși de ce n-ar acoperi ei întreaga cheltuială, li s-a ierta o parte din păcatele lor grele?: bineînțeles, Țiriac : îndeplinește absolut toate condițiile pentru a figura la loc de cinste pe această listă.

Să nu-l uităm pe simpaticul Cataramă, proprietar de partid liberal (cu tot cu epigramistul de serviciu, Quintus) ; iar pentru că tot vorbim de un “obiectiv” de interes național și spiritual, să doneze sume semnificative Emil Constantinescu - nu doar ca președinte, ci ca parte a Țigăreței I-II-III (pe linie paternă).

Desigur, nu-i vom uita pe și-mai-simpaticii Pleșu-Volkswagen și Babiuc-Bell.

Iar la inaugurarea finală - a parcajului subteran - să fie invitată și Umbra lui Ștefan cel Mare în care Teoctist l-a văzut pe Constantinescu.

Sfeștanie sprincenată, vouă, celor grijulii cu soarta românilor !

*

21 decembrie 1998

PE MARGINEA UNUI EDITORIAL...

Prin editorialul *României literare* nr. 48 din 2-8 decembrie 1998 intitulat : “**Adio, domnule Goma**”, Nicolae Manolescu și-a încheiat strălucit coborâșul - iată, nu am spus : căderea - observabil de la nr. 2 (11 ian.1990) al revistei. Atunci, la întrebarea “Cum ar trebui să arate *România literară* acum?”, criticul și istoricul ce două decenii indicase direcția literaturii dovedise că era un perfect dez-orientat, un strălucit ignorant a tot ce se afla în afara țarcului culturii curate cu voie de la Securitate. În continuare, cu o masochistă consecvență, a confirmat semnul-rău amintit: interviul luat lui Iliescu (cărui i se adresa cu «Omul cu o mare» /în chiar prima întrebare), imediat după mineriada din 13-15 iunie 90, “considerațiile” despre... “legătura dintre răscoala de la Brașov din 87 și «revoluția» din 89”, publicarea, în 2 numere consecutive, pe 5 pagini a “dosarului de securitate” a suprașefului Securității Sturdza-Voican, în prezentarea acestuia, “aprecierile” despre samizdat, “cugetările” pe marginea disidenței, distrugerea (cu ce consecințe !) a PAC-ului, intrarea la liberalii-securității Cataramă-Quintus, etc, etc...

În acești 9 ani de, totuși, libertate de expresie ne-membrul de partid Manolescu - însă nu mai puțin co-autor al proletcultistului volum **Literatura**

română de azi. 1944-1964; nu mai puțin harnic recenzent al produselor călăului culturii D. Popescu-Dumnezeu (5 cronici); vizitator și el - alături de Blandieni, Dimiseni, Buzuri, Dinești al “protectorului culturii nonconformiste cu voie de la stăpânire, pe numele său Gogu Rădulescu” - nu a recuperat nimic, nu a învățat nimic, dovada: în editorialul din 2 decembrie 98 “explică” astfel situațiunea :

“Două texte (începe prost : nu două, ci trei - n.m. P.G.) adresate de dl. Paul Goma *României literare* spre publicare (...) stau de câțva timp pe biroul meu. Dilema mea n-a constat în a le publica sau nu. M-am decis, de cum le-am citit, să nu le public”.

O astfel de introducere ar fi fost oriunde-oricând urmată de explicarea motivului nepublicării, și, semn de respect al cititorului: rezumarea textelor în chestiune (trei, nu două). Oriunde - nu și în România “rezistenței-prin-cultură” ; nu în insula în care “samizdat nu a existat - și nici n-am avut nevoie de el” ; nu “la noi /unde/ s-a manifestat un singur disident : Ceaușescu” - am citat din profunda gândire a directorului (de opinie, de revistă, de partid) N. Manolescu. Lui nici prin cap nu-i dă să explice refuzul, să citeze măcar o propozițiune din textele (trei, nu două). El le rezumă ca-la-București, cum făcea barbiștii, în *Săptămîna*, înainte de 89, cum, “după revoluție”, fac antibarbiștii, cu precădere la *România literară*, moșie proprietate-personală a lui Manolescu, moștenită de la tată-său, Ivașcu, turnător cu diplomă MAI. Pe la mijlocul compunerii (editoriale !) se ițește o intenție de a vorbi despre “cele două (trei, nu două ! - n.m.) texte pe care le am sub ochi”, pe loc reprimată, fraza continuând în clasicul-stil-dimisian : “obișnuita litanie-pamflet a unui om căruia...” ; “emanînd mirosul rînced al frustrării” ; “răfuiei cu breasla” ; “caz patologic” - în fine “gângania în care s-a metamorfozat comis-voiajorul lui Kafka”.

N. Manolescu mai crede și la vârsta-i înaintată că “lupta de idei” în cultură se duce numai prin editoriale indicatoare de direcție - cum l-a învășat Ivașcu, învășător în materie de rezistență-prin-cultură ; el își imaginează că, dacă înainte de 89 nu a polemizat cu ai săi co-breslași care nu-i împărtășeau opțiunile (să zicem : securiștii lui Eugen Barbu), se datorează numai refuzului său de “a se încăiera cu niște derbedei” - și nu, cum era adevărat : partidul comunisto-terrorist nu permitea să se răspundă unei “critici juste, spontane-dinainte-pregătite”. Însă dacă ar fi vrut să dea o replică troglodiștilor săptămîno-lucefereti - ar fi putut, așa cum putuseră, înaintea lui, scriitori ca și el : Tepeneag, Virgil Tănase, Tudoran, Deșliu, Dan Petrescu, Cangeopol, Dinescu...- în presa occidentală. Chestie de elementară apărare a punctelor de vedere (și normal curaj). Or N. Manolescu nu are organ pentru lupta de idei, polemica, pentru el este vulgară încăierare, schimb de înjurături, nu apărare a propriei opinii.

Și pentru el teribila, mutilanta perioadă comunistă a constituit un binecuvântat alibi - atât al inacțiunii sale civice, cât și al acțiunilor strict culturale. Dar, oricât de șchioapă ar fi, acum, democrația în România (vinovați de această situație fiind și directorii de opinie dezertori, vâjnoșii rezistenți prin cultură), există libertate de expresie.

Cum o folosește N. Manolescu, intelectual de frunte și “om politic” - liberal ? Exact așa cum știa el de la dușmanu-i personal: Eugen Barbu că “proceda” cu... dușmanii poporului (printre ei chiar Manolescu !) : refuzînd să dea citate din textele incriminate, rezumîndu-le, fantezivo-abuziv - și tot el pronunțînd sentința : nu se publică ! Gestul (și maniera) lui N. Manolescu m-a mirat. Aveam deja formată o foarte proastă părere despre caracterul său

(vreau să spun: despre lipsa...) - dar încă nu era definitivă...

De la editorialul din 2 decembrie 1998 al *României literare* - s-a făcut.

Vineri 23 septembrie 2011

Tot greu, tot rău. Sabourina a promis o trimitere la un specialist în... Am uitat specialitatea: "în boli misterioase"? În "Boli care nu există - dar fac rău al dracului?", "Necunoscute?"

Am terminat azi corectura. Uf! M-a epuizat - mă întreb de unde a mai rămas ceva neepuizat.

Echilibrul, echilibrul mi-a fost atacat.

Mă mișc cu greutate - mai ales cu prudență, să nu cad, naibii, fiindcă chiar de voi striga după ajutor, n-aș putea fi auzit.

*

25 februarie 2000

Solidaritatea la scriitorul român : complicitatea

Pornesc de la observația la îndemâna oricui : solidaritatea socială dintre membrii "de rând" ai unei colectivități se încheagă prin legăturile personale între indivizi, familii, grupuri. Iată : fiindcă Gheorghe l-a ajutat alaltăieri pe Ion să urce vaca pe acoperiș, la rândul său Ion dă o mână de ajutor lui Gheorghe să bage soarele în casă, cu banița - după care ei doi îl ajută pe Vasile să mute drobul de sare cu o șchioapă mai la dreapta față de stânga. Iar dacă ia foc șura lui Niculae, nu doar Ion, Gheorghe, Vasile, ci jumătate de sat sare (cu mic cu mare) să stingă pojarul.

Am înțeles : "Asta" se petrece așa de când lumea-i lume oriunde pe lume. Poate în ultima vreme pe plaiurile carpatine să fi intervenit "o micuță derogare" - ca cea relativă la capra vecinului precum și la accepția dată de Ana Blandiana în *Convorbiri literare*, octombrie 1996 :

"În anii dinainte de '89 (...) indiferent ce (...) aș fi făcut, n-ar fi avut nici o importanță, în afară de faptul că puteam să pățesc ori să nu pățesc ceva, nimic nu s-ar fi schimbat. Și asta pentru că solidaritatea nu era posibilă (...). Asta a făcut ca, imediat după '89, când solidaritatea a devenit posibilă(...) m-a făcut să schimb ce nu făcusem atunci. Cu atât mai mult cu cât lucrurile erau atât de puțin schimbate, încât rămâneau de schimbat aproape toate" (rezon ! - și s.m. P.G).

Scriitorul nu este un cetățean de rând ; un scriitor, deși român, trebuie să fie altfel chiar și decât un inginer-șef ! Misia lui nu este să producă materie, ci să vegheze ca : *frumos, drept, adevăr* să fie respectate. Or în colectivitatea scriitorilor români funcționează același regulament ca în celelalte ramuri ale culturii: *silvicultură, piscicultură, porcicultură - arpagicultură*.

Îmi imaginam că și pentru confrăți **cuvântul** are, nu doar valoare de *frumos*, ci și de *adevăr* - firește, nu orice afirmație în vânt, ci **cuvântul** sprijinit pe **argumente**. Mă înșelam. Scriitorul român funcționează cu un carburant și el, aparte. Voi ilustra observațiile de mai sus cu întâmplări mie petrecute - se va constata că nu doar mie...

I v a s i u c

- În vara lui 1977, după liberarea din închisoare, încredinșasem apropiaților (Mazilescu, Raicu, Breban, Ion Vianu) o taină:

În dosarul meu de securitate existau mai multe *note informative* (și nu *declarații de anchetă* - deosebire esențială, pe care nici unul din interlocutori nu o realiza, fiindcă niciunul dintre ei nu cunoștea *ancheta*), două *caracterizări* și o *transcriere* după înregistrarea variantei transmise la Europa liberă a **Gherlei** [operă, nu a Securității : îi cunoșteam “marca dactilografică”], toate semnate : Al. Ivasiuc.

Nu am fost din cale afară de supărat că prietenii nu m-au crezut. *Dar oare era de crezut așa ceva, în 1977?* Oricum, bine nu m-am simțit: eu le comunicasem un adevăr - și nu unul rece, indiferent, ci sfâșietor: cu mine Ivasiuc fusese prieten-de-celulă, împărțisem, la propriu, gamela - adevărat, ne despărțisem în 1970, dar prietenia dinainte nu fusese anulată, doar ne-continuată. “Decodificarea” cărții mele **Ușa noastră cea de toate zilele** - urmare: fusese interzis cu întreaga familie - deși ținea de turnătorie de gradul întâi (nu era un adevăr divulgat, ci o scornire - comunicată Securității) am pus-o pe seama obiceiului prietenului Sașa de a îndruga vrute și nevrute, de a alerga în urma cuvintelor, de a vântura praful vorbe-vorbelor fără acoperire, pe scurt : de a emite ivasiucisme. Apoi mai era ceva care mă obligase să reflectez mult înainte de a încredința prietenilor comuni taina : omul murise la cutremurul din 4 martie, în împrejurări atroce.

Deci le comunicasem un adevăr. (Deci) nu m-au crezut.

Am înțeles atunci (cam târziu, oricum, mult mai devreme decât alții) că Bestialitatea Poporului își alegea turnătorii cei mai calificați, nu dintre persoane antipatice, bănuibile că s-ar deda la odiosul exercițiu, troglodiți care părăsc că ți-ai botezat copilul, că nu participi cu drag la munca voluntară, ba chiar l-ai înjurat pe socotitorul ceapeului - ci dintre cele înalt școlite, capabile să redacteze un raport despre “starea de spirit” a unei persoane ori a unui grup, chiar să propună soluții...- și mai ales dintre oamenii pe care nici cu gândul nu-i suspectai. Ca să nu păcătuiești...

Atunci, în vara anului 1977, pornind de la “experiența” cu Ivasiuc, am început să fac “legături abuzive” între cutare fost deținut politic și favorurile, supradrepturile de care se bucura el, mai ales acela de a călători în Occident - cu soția - ca Doinaș ; de a se preumbla până și în Spania franchistă - vezi **Olé, España !**, de A. Marino, carte editată în 1974 (Franco avea să moară în 1975); de a fi cuprins de delirium tremens publicistic în virtutea căruia a lăudat, stahanovicește Tezele din Iulie, a omagiat Partidul, a lins cu frenezie pe-fața și pe-dosul Ceaușescului, ca un vulgar Păunescu și ca un decăzut Io(a)n Alexandru (iar acum vorbesc de Balotă); de a face slujba (în poziție de sluj) de auxiliari al Securității în momentul Mișcării pentru drepturile omului (februarie-aprilie ‘77), sfătuindu-i pe mai-tineri să nu se înhăiteze cu Goma, agent al ungușilor, rușilor, ovreilor, să nu “se dedea” la acte antiromânești ce l-ar putea jena pe independentul Ceaușescu - cine ? Ei, cine : Noica, Tuțea, Stăniloiaie, Ernest Bernea, Coposu, Carandino...

Atunci, în ‘77, mi s-a arătat ca într-o fulgerare de vis rău imaginea României viitoare după chipul și asemănarea “Martirilor” ei. Cum însă ieșisem agonizând din labele Securității, mi-am spus că, din moment ce tot nu voi apuca acel viitor, ce rost să-l anunț... Vai, n-am murit la timp (spre dezluzia prietenilor), am apucat decembrie 1989 și fulgurația din 77 a devenit imagine fotografică și de film: **document**. Din 25 decembrie 89 când am văzut caseta cu executarea Ceaușeștilor, am știut: premoniția fusese depășită, vinovați de dezastrul țării erau nu doar călăii, ci și victimele. Fiindcă cel care se bucură că Tiranul a fost iute-iute, hoțeste împușcat acela/aceea nu valorează mai mult decât un găinar-criminal-cinstit ca Voican-Sturdza.

Ei, dar încă nu știam că dezastrul și moral va începe abia după noiembrie 1996, când, în sfârșit, au venit la putere ai noștri...

Pe Negoitescu nu l-am mai întâlnit după arestare, în România; ne-am văzut în exil. Cunoștea surprizele-tristețile-bănuielile mele - citise **Le Tremblement des hommes** (volum apărut în franceză în 1979). A zis, râzând, ca să nu plângă :

«Fiecare cu bunul său prieten : tu cu Ivasiuc, eu cu Doinaș...».

La urma urmelor, în vara anului 1977 nu ținusem cu tot dinadinsul ca prietenii să creadă bănuiala devenită certitudine : Ivasiuc era informator al Securității. Mă așteptam însă ca după '89, când documentele publicate confirmaseră ceea ce afirmasem eu cândva, să recunoască, dacă nu public, în scris, atunci măcar față de un amic, la o haltă a discuției-importante :

«Din păcate, Goma avea dreptate, în 1977...»

Ți-ai găsit ! Scriitorul român să se revizuiască, altfel decât estetic (atunci și nici atunci...)?

Mai era ceva ce justifica ne-credința lor în adevărul informațiilor date de mine :

a. este greu, în primul moment imposibil să accepți că prietenul cel bun te vinde ; că nevasta cea adorată te înșală ;

b. îți vine greu să accepți, cu glas tare, că cineva în care ai avut încredere s-a dovedit a fi un ticălos - când știi că și tu... Dacă-l crezi pe X când spune despre Y că a făcut o mare porcărie (care-i mai mare decât turnătoră ?), deschizi poarta credibilității altor cazuri - al tău, de pildă. Ți-ar plăcea ca amicul Cutare să creadă ce zice Cutărescu despre tine, că ai fi fost persoană-de-sprijin a Secului ?

B r e b a n

Cronologic, Ivasiuc s-a manifestat simultan cu Breban (și împreună cu el): în fragmentele din **Jurnal de iarnă** publicate de *Der Spiegel* încă în primăvara lui 77 povesteam "audiența" la Burtică - variantă care l-a supărat atât de foarte tare pe Nicolae (cel care dădea de înțeles că îmi făcuse, el mie, o imensă favoare, pentru care consimțise la un important sacrificiu - în realitate trăsese un profit cinstit: i se editase blocata **Bunavestire** pentru că autorul amenințase că, de nu i se publică romanul, el "semnează lista lui Goma..."), încât a citit-o pe sărite, a înțeles-o de la coadă la cap și a relatat-o - aiurea - în **Confesiuni violente**.

Am amintit acest episod legat de Breban, pentru a-l lega de altul, ce a avut loc după 14 ani: când a apărut **Bonifacia**, Breban a scris în *Contemporanul* că Goma făcuse o întreagă carte doar ca să-l acuze pe prietenul său Ivasiuc de a fi omul Securității...

Între timp (din 1991 până azi) au fost date publicității documente care confirmau spusele-scrisele mele din 1977. La București se vorbește despre înregimentarea lui Sașa în MAI ca despre ceva arhicunoscut. Însă n-am aflat dacă Breban a crezut documentele, nu mi-a ajuns la ureche vreo revizuire a lui în chestia Ivasiuc. La urma urmelor, a fost normal (sic) ca Breban să nu creadă ce afirmam despre Ivasiuc ? Și dacă da - din care motiv ?

Pentru că în acel moment (1977) mie Ivasiuc nu-mi mai era prieten (din 1970), însă pentru Breban, "Alec" continua să fie "unul din cei mai importanți", doar cu el și cu Nichita și cu Matei și cu Cezar făcuse literatură curată cu voie de la Ceaușescu! Și nu despre stadii deosebite de prietenie era vorba, ci de faptul că și pe Breban îl acuzam de "călătorii în interes de serviciu", ba la München, la Noël Bernard (împreună cu - sau : "solidar" - cu Ivasiuc, în 1976), ba la Stockholm - mereu în colegialul scop de a mă pune bine - ca și

de “prietenia”, ca să nu spun : solidaritatea cu generalul Pleșiță, ministru al Securității, în fine, de aranjamente cu Puturosul Organ în chestiunea faimosului pașaport (uneori german, alteori “cu mai multe intrări-ieșiri”).

Iată motivul - recunosc : omenesc al ne-crederii lui Breban că Ivasiuc lucrează, în general, pentru Securitate, în special mă lucrează pe mine. Nici Breban nu era calitativ deosebit de Ivasiuc, poate cantitativ să fi fost mai modest... Așadar : Breban a respins acuzația mea la adresa lui Ivasiuc, și nu doar mărgininu-se la a nu o crede. Or acest gest, această atitudine este una de solidaritate (cu Ivasiuc). În (perfectă) complicitate.

M a n o l e s c u

- Pe N. Manolescu l-am atacat din a doua jumătate a anului 1990 pentru interviul luat lui Iliescu imediat după mineriada din 13-15 iunie. Din nefericire pentru el, plecaciunea (“Omul cu o mare”) nu se manifestase din senin, fără semne anunțatoare ; a existat o “prefață”-avertisment, alcătuită, atât din textele sale din primele numere ale *României literare* libere, secreții ale unui culturalist impenitent și incontinent, cât și din manevrele (culturalnice și ele) prin care a cucerit șefia revistei, ajutat de încăcănați ca Țoiu zis Ștergătoarea de D.R.P., ca sinistrul Silvestru, milițieni ca Băran și securiști-cinstiți ca Platon Pardău (individul care a furat manuscrise din casa prietenului și găzduitorului său, la Lausanne, Ion Caraion). A continuat datul-dovezii cu - în decembrie 1990 - publicarea “dosarului de securitate” al suprașefului Securității, clytorindicul Voican-Sturdza (sub titlul: “Scrisoare deschisă lui Paul Goma”); cu, în 1991, măgăria constând în a-l pune pe Pruteanu să scrie cronică la **Unde scurte** de Monica Lovinescu, drept care pe atunci doar zacuscarul (încă nu și arheul) s-a dedat ironiilor la adresa Ecaterinei Bălăcioiu, moartă în închisoare, aruncată la groapa comună. În fine, ca o culme (provizorie !) a nesimțitorismului etic manolesc, faimoasa cronică la volumul **În cunoștință de cauză** al lui Ion Negoitescu.

De asta dată nu mă legam de un scriitor care nu se bucura de unanime elogii (să zicem : ca Breban - și de ce să-zicem de Breban, ca unul care avea și contestatari, pe față ?- simplu : Breban nu mai avea putere din 1971, când fusese dat afară din C.C. pentru că se împotrivi Tezelor din Iulie), ci de Manolescu însuși. Despre el, cu câteva excepții, afirmațiile “răuvoitorilor” erau pe dată calificate de cei din suită : “ranchiună”, “resentiment”, “apartenență la grupul Barbu” (devenit “al României Mari”). Rezumat : nimeni (din “cei buni”, după Monica Lovinescu) nu îndrăznește să spună, să scrie defavorabil despre Niki.

În cazul Manolescu funcționează o solidaritate a interesului-din-frică : cum să ți-l faci dușman pe cel mai de văză critic literar, acela care face-desface un scriitor ? Chiar dacă cineva citea, undeva, acuzații la adresa lui Manolescu și găsea că nu sunt cu totul exagerate, ba chiar perfect justificate (și probate cu citate) - n-ar fi împărțășit în jur propria-i opinie, să-l pici cu ceară. De ce? De frică: dacă acel confident dă fuga la Niki, să raporteze : el - îndatoratul până peste cap - găsisse că înjurătorul Goma are dreptate să-l bălăcărească pe Însușiul Manolescu ?

Astfel, cărămidă cu cărămidă s-a edificat, pe de o parte cariera scriitorului român cotidian (o cronică favorabilă a lui Niki fiind egală cu un premiu, o vorbă bună a aceluiași o recomandare de promovare - la ce-o fi) ; pe de alta astfel s-a încheșat (vorba unui vers agrotehnic de Nina Cassian din perioada ei roșie: “Strop cu strop,/ Patriei snop”) solidaritatea scriitoricească română : minabilă, mizerabilă, detestabilă - fiind rezemată pe *complicitate*.

În 1997, la apariția **Jurnal**-ului meu **I-II-III**, N. Manolescu, îndatorat

al Monicăi Lovinescu, a participat la campanie, punând la dispoziția doritorilor megafonul *României literare*. De la balconul ei s-au exprimat : Dimisianu, de mai multe ori (și nesemnăt), Al. Ștefănescu, Ioana Pârvulescu, Toiu - număraseră la un moment dat vreo 11 texte de condamnare în 7 numere de revistă. Nu-mi amintesc dacă Manolescu însuși a scris ceva, însă el rămâne organizatorul “dezbaterii” din mai ‘97, de la Pro Tv (cu Dan Petrescu, Dorin Tudoran și Mircea Zăciu) în scopul de a-mi administra lovitură de grație... Nu i-a reușit planul, dar nu pentru că m-aș fi apărat eu ca un leu (participarea mea, la telefon, a fost submediocră) și nu neapărat datorită faptului că Dorin Tudoran n-a fost pe de-a-ntregul critic, iar Dan Petrescu, de acea dată, întru totul favorabil, ci grație prestației lamentabile a lui Zăciu și mai ales manierei tremuricioase, găfăitnice, agonizînde în care Manolescu a condus emisiunea.

Însă până în 1998 Manolescu nu răspunsese atacurilor mele. “Replică” lui debilă din *România liberă* (17 nov. 1990) la singurul meu text publicat de ziarul lui Păler și al Blandienei (à propos de răscoala de la Brașov) a rămas fără de re-replică.

A fost inventat “cazul Caraion”. Într-un editorial de la sfârșitul anului 1998 N. Manolescu pre-lua dirijatul corului pre-lansînd cartea de la Humanitas **Această dragoste care ne leagă** și formulînd, primul (excepțînd-o pe iscălitoreașă volumului), acuzația de “negociere” a pașapoartelor la care s-ar fi dat poetul, “plătînd” cu “*Jurnalul lui Caraion publicat de Eugen Barbu*”.

Încercînd o reconstituire a campaniei antiCaraion, remarci absența (atotprezentă) a Monicăi Lovinescu în întreaga afacere - și care cunoaște următoarele componente ordonate cronologic :

1. *Elaborarea volumului* ce își propunea să stabilească adevărul în tragedia Ecaterinei Bălăcioiu, soția lui E. Lovinescu, mama Monicăi. Acesta avea să deschidă colecția “Procesului comunismului” de la editura Humanitas. Fază în care, pe lângă autoarea-anchetatoare, este, firește, implicat G. Liiceanu. Și Monica Lovinescu, fiica victimei.

Monica Lovinescu a fost informată de fiecare pas al individei anchetatoare, atât în faza documentării, cu precădere în a culegerii mărturiilor supraviețuitorilor (iar absența Valentinei Caraion dintre martori poartă marca indelebilă a Monicăi Lovinescu), cât și în cea a redactării textului. Acestea nu sunt supoziții, nici deducții : iscălitoreașă însăși, la multe emisiuni de TV, s-a lăudat cu “colaborarea” Monicăi Lovinescu, scăpîndu-i, controlat, printre câteva “Doamna Lovinescu” și destule “Monica”, pentru ca târgul să afle și să nu uite : “prietenele” și colegele de breaslă lucraseră cot la cot ;

2. “*Serviciul de presă*” asigurat de periodicele (22, *România literară*, *Cuvîntul*) și de condeierii (Manolescu, Adameșteanu, Grigurcu) răspunzînd prezent la comenzile Monicăi Lovinescu difuzate prin megafonul liicean.

Editorialul lui Manolescu (l-am obținut târziu, în fotocopia trimisă de Valentina Caraion : a apărut în nr. 47 al *României literare*, 26 nov.-2 dec. 1997) îl așează pe primul loc, cronologic: chiar în text stă scris : editorialistul prezentase volum și autoare la Pro Tv în 18 noiembrie ‘97.

Revista 22 din 9-5 decembrie ‘97 publică pe două pagini un fragment din cartea anunțată “în curs de apariție”. Numai că “inocentul fragment”, este ocupat în totalitate de “mărturia” lui Adrian Hamzea. Or ce mărturiseste mărturisitorul (de regulă prin pana anchetatoarei, cea divorțată de ghilimelele citării) în afară de cumplitele sale suferințe? Că nu i-a iertat lui Caraion faptul că s-a prevalat de dreptul lui la semnătură pentru a semna tot ce se

putea semna (și noi care nu știam de la cine va fi furat Caraion poemele semnate : *Ion Caraion* : de la Hamzea!) și încă o chestie : “a ținut minte scena asta (...), încât i-a povestit-o mai târziu lui Paul Goma, care a povestit-o, i s-a spus, într-una din cărțile lui. I-a spus : «Asta nu ți-o iert, Paulică». Adevărat că el n-a citit-o”.

Atrag atenția, aici, asupra rolului jucat (ca de obicei : cu fervoare și cu dăruire SRI) și de Gabriela **A d a m e ș t e a n u** în calomnierea lui Caraion, fiindcă ei, în acest text, nu-i dedic un capitol aparte...

[...Nici lui Augustin **B u z u r a** : i se cunosc legăturile cu Securitatea care, prin el, deține, controlează Fundația Culturală România cu tot cu editură, avînd organe în *Dilema*, în *Curierul românesc* - mai grav : punînd laba pe toate revistele culturale din Basarabia și din Bucovina, în frunte aflîndu-se *Dilema de pe Bîc*, sub-numită și : *Contrafort*... Vor fi avut dreptate să ofteze românii vînduți rușilor, mereu, din 26 iunie 1940, când spuneau: «Înainte ne amăgeau *trimișii* Securității Nichita, Păunescu, Sorescu, D.R. Popescu, Iacoban - acum ne vin *titularii* : Victor Crăciun, Emil Constantinescu, Buzura...». Dar ia încearcă să spui ceva de Gusti, nepotul lui Gogu Rădulescu : din solidaritate sar toți profitorii-complici ai Fundației Cândia, acuzîndu-te de lèse-Securitate].

Ce va mai fi apărut în presa (scrisă și vorbită) din România între lansarea volumului și cronica lui Gheorghe Grigurcu nu știu, “arhiva” mea nu înregistrează alte intervenții. Ion Solacolu, la telefon, mi-a atras atenția asupra unei cronici de Grigurcu, în *România literară* din 1-7 iulie 1998. Replica mea a apărut în *România literară* prin septembrie 1998 și a fost devansată doar de o intervenție televizuală a Marianeii Sipoș.

Într-adevăr, ce scria Grigurcu în cronica din *România literară* era foarte grav, din chiar titlu : “*De la Ecaterina Lovinescu la Ion Caraion*” - sublinierile îmi aparțin. Și mai grav: N. Manolescu, pe linia ocultării Valentinei Caraion (ne-consultată măcar telefonic de alcătuitoarea volumului **Această dragoste**... - dar Hamzea îndelung și îndelat chestionat), a refuzat să publice *Răspunsul* soției lui Caraion la porcăriile etalate pe prima pagină, în editorialul semnat de actualul director al *României literare* - revistă la care lucrase și poetul calomniat postum.

Dealtfel delicatul, “liberalul” Manolescu va recidiva la sfârșitul anului (2-8 decembrie 1998), tot printr-un editorial : “Adio, domnule Goma !” în care este anunțată Cetatea Literelor că el, Manolescu Întâiul - și Ultimul - nu-l va mai publica pe Goma în revista moștenită de la tată-său adoptiv (pe nume Ivașcu, turnător de pușcărie, șef al revistei MAI *Glasul Patriei*), însă fără a explica motivul - iată-l : trimisesem o scrisoare de re-răspuns lui Grigurcu și textul “O aniversare”, în care mă arătam, nu doar mirat, dar indignat de faptul că revista atât de prestigioasă altă dată, sub Manolescu devenise coș de hârtii (și poșta-redacției) pentru uzul securiștilor.

“Dosarul Ion Caraion” publicat ca supliment al *României literare* (7-13 aprilie 1999) a beneficiat de alt editorial semnat de același N. Manolescu și nu a constituit o surpriză pentru mine : conivența, conexiunile cu Puterea, deci, fatal : cu Securitatea nu mai constituie, din decembrie 89, un secret.

Părinții săi fuseseră închiși, el însuși exmatriculat în 1957, reprimat prin intervenții, nemembru de partid, ținut într-un post subaltern până în decembrie 89 - a dus o viață, dacă nu de persecutat, atunci de ne-favorizat. De aceea normal ar fi fost ca Momentul Decembrie 1989 să constituie și pentru el Liberarea (din ghiarele comunismului).

Surpriză : N. Manolescu a trăit acele momente *în panică* [de aceeași

natură ca și spaima lui Buzura care-l făcuse să stea ascuns în vizuina de la Cluj între 20 și 25 decembrie 1989, să iasă la lumină din ordin, pentru a guița pe hârtie, în *România literară* din 18 ianuarie 1990, în numele securiștilor amenințați de pedeapsa poporului : “Fără violență!"]. *Lumea lui* se prăbușise, *el* nu avea ce face cu libertatea - și de exprimare, doar el este autorul antologiceii explicații a lipsei de samizdat : “fiindcă la noi (la *ei*, n.m.) s-a cam publicat tot ce era de valoare”. Primele sale intervenții publicistice transpirau groaza de a fi fost zmulș din cuibul cald, protector, unde *el* făcea cultură - și doar cultură. După ce s-a instalat în fruntea revistei (cu ajutorul electoral al unor indivizi ca Băran, Silvestru, Țoiu, Pardău - și alungându-l pe Valeriu Cristea), N. Manolescu a comis cu sistemă și în cascadă erori, nu doar “politice”, dar și etice. Se poate mândri cu performanța de a fi fost primul reabilitator al Canaliei Canale, Petru Dumitriu; apoi al lui Galan (**în ianuarie 1990, când nu exista altă treabă urgentă**). A cultivat colaboraționiști notorii ca Miloș, Steriade, Uscătescu, tovarăși cu activitate pe linie, în RPR : Popper, Ed. Reichmann ; l-a intervievat pe Iliescu (am mai spus-o - nu destul), a oferit coloanele revistei criminalului securist Voican-Sturdza... În fine, în campania antiCaraion (“cazul” fiind în alb-negru : de o parte, victima zbătându-se cu disperare să-și păstreze demnitatea amenințată, de cealaltă călăul: Securitatea), *N. Manolescu l-a impus ca autoritate informativă și morală pe securistul dezinformator Pelin*, iar în vremea din urmă l-a cultivat, l-a onorabilizat (în tandru tandem cu Dorin Tudoran) pe individul imund, expresia cea mai agresivă a aripei tinere, postsăptămîniste : C.T. Popescu.

Să mai vorbesc despre dezastruoasa (pentru alții, nu pentru sine, care și-a făcut chip cioplit - politic - din Guță Tătărașcu...) “carieră” politică ? Nu contează *pe unde a umblat, ci cu cine s-a asociat*. El, fiu de deținuți politici, persecutat politic, cu aureolă de anticomunist a trăit totdeauna sub fustele unor *vânzători de frate*: Ivașcu, D.R. Popescu, Țoiu, Quintus și ale unor *vânzători de țară* : Burtică, Gogu Rădulescu, Iliescu...

Pentru că mă aflu la N. Manolescu - nădăjduiesc să nu mă mai întorc - am să produc două mostre de solidaritate-complicitate cu el : una prin... tăcere deplină, alta prin scris :

- Tăcutul este eseistul Mircea Mihăieș, colaborator permanent al săptămânalului *Lumea liberă* din New York, unde sunt reproduse contribuțiile bucureștene ale simpaticului bănățean, publicate inițial în *România literară*. Mircea Mihăieș este cunoscut ca publicist “pozitiv”, vorba Monicăi Lovinescu: (ceea ce vrea să spună: d-al nostru, din popor). Ca și colegii săi de generație: înainte de 22 decembrie 89 s-a remarcat prin discreție totală, soră cu absența, nu și-a manifestat simțimintele antitotalitare, antiliberticide, astfel dovedind că în zadar ai fost educat bănățenește, dacă ai ales să gândești literatura bucureștenește : îți ascunzi lașitatea devenită a doua natură în textualism, în semiotică, în buna-la-toate rezistență prin cultură.

Cine urmărește scrisul lui Mihăieș îi găsește calități - atât că materializarea acestora se face cu un observabil decalaj în timp (citește: *prea târziu*): eseistul descoperire descoperite cu ani, cu decenii mai devreme și nu de către americanii pe care îi studiază cu aplicațiune, ci de compatrioți ai săi, scriind în românește - și, din 1990, (re)publicînd în România.

În 1997 am scris un comentariu la **Balul mascat**, dialog al său cu Vladimir Tismăneanu. Îi reproșam (lui Mihăieș) inerția, lipsa de vlagă, de replică în, totuși, un dialog. De fapt, deploram habarnamismul românesc, neștiismul cvasiintegral al materiei dialogului în care se angajase : universitarul (și scriitorul) Mircea Mihăieș nu auzise de Revoluția Maghiară din 1956

- dacă ar fi auzit, ar fi insistat asupra acestui Moment pe care Tismăneanu l-a survolat ; habar n-avea nici de ecoul, în România, a evenimentelor din Ungaria - dacă ar fi avut, ar fi corectat aproximațiile lui Tismăneanu; nici de trecutul de luptă al lui Iliescu : față cu ignoranța lui Tismăneanu, mai ales cu neadevărurile în legătură cu Manolescu - altfel ar fi completat el informațiile cu Programul Studenților de la Timișoara, Campania de exmatriculări a celor nearestați (1957-1958) soldată cu mii de victime, (printre ele N. Manolescu însuși, apoi bănățeanul drag lui Mihăieș : Sorin Titel...).

În acel text viza directă fiind Tismăneanu, lui îi reproșasem fidelitatea în prietenie frizând complicitatea cu Manolescu. Însă Mircea Mihăieș a scris o carte *despre* N. Manolescu. Se spune că ar fi un fel de broșură de propagandă electorală ; ar putea fi și o foarte bună biografie : eseistul are mijloacele necesare hagiografului de nădejde.

Urmărindu-i scrisul, mi s-au confirmat temerile: Mihăieș nu vede, nu aude, nu înregistrează decât ceea ce lui (personal) nu-i cauzează, nu-i dăunează social, literar, universitar, politic ; n-a vede, n-aude (și n-a scrie !) despre erorile lui Manolescu - fie acelea de politică vulgară, fie de nobilă literatură.

Îmi va replică : «Nu-l poți ataca pe directorul publicației în care scrii».

Ba poți : la 11 mai 1998 l-am atacat pe Cristoiu (director al *Cotidianului*), în primul text prin care începeam colaborarea : “Bălăcăniada Trăisticoloră”, iar Cristoiu - care nu e Manolescu ! - nu mi-a suprimat articolul și nu a anunțat că în ziarul lui nu voi mai publica în veac ; în 11-12 iulie 1998, în “De ce public la Cristoiu?” i-am atacat pe Cristoiu (director) și pe Rațiu (proprietar). Nici Rațiu nu e Manolescu, de aceea autorul de mine a continuat să publice în *Cotidianul* încă un an încheiat.

De acord : termenul *a ataca* este neconvenabil. Atunci reformulez : scriitorul Mircea Mihăieș va fi avînd și “părerii personale”, cum se spune la București? Dacă nu are - nu mai continuăm; dacă da : ce “părerere personală” are despre Campania dusă de N. Manolescu și de *România literară* împotriva lui Caraion, sprijinindu-se pe “credibilitatea” unui securist notoriu și răufăcător ca Pelin ? Nu i-am auzit glăsciorul de subdirector de conștiințe ;

- Ne-tăcutul este I. Țîrlea. În *Contemporanul* din 27 mai 1999 m-a pus la punct, de mi-au mers fulgii - citez din acest reprezentant de nădejde... reprezentativ al noii generații, cea în care ne pusesem nădejdea că va trăi și va scrie *altfel* decât cele ce supraviețuiseră sub dictatură, în patru labe :

“Articolul dlui Goma este, încă o dată, incalificabil. Autorul său îi impută dlui Manolescu afecțiunea și recunoștința (de mult publice) pe care acesta i le poartă lui G. Ivașcu, cunoscut turnător de pușcărie, zice dl. Goma și lucrător la organul de presă al Securității, *Glasul patriei, dar e sigur că nu pentru aceste lucruri îi poartă afecțiune dl. Manolescu lui G. Ivașcu* (subl. mea, P.G.)” - acesta a fost un citat - al doilea, din aceeași intervenție :

“Apoi dl. Goma îi reproșează dlui Manolescu că a semnat, alături de Dumitru Micu, volumul proletcultist **Literatura română azi**, în 1965, și că a scris cronici despre cărțile unora dintre scriitorii care, în epoca comunistă, martirizau cultura română: Săraru, Vasile Nicolescu, Dumitru Popescu. *Se poate, eu nu citeam la acea vreme cronicile d-lui Manolescu, dar poate că respectivele articole erau negative, poate că dl. Manolescu dorea să arate astfel nula calitate literară a servitorilor regimului în comparație cu valoarea literaturi adevărate. Altfel nu-mi imaginez ce interes ar fi putut avea criticul să scrie cronici despre scriitorii comuniști menționați!* (s.m. P.G.)” - acum al treilea citat:

“Dl. Goma mai spune că dl. Manolescu ar fi ajuns la conducerea României literare prin sprijinul electoral al unor scriitori ca Băran, Pardău, Toiu etc..., împotriva altora precum Paler, V. Cristea, Dimisianu. *Da, dar motivul real a fost acela că dl. Manolescu a afirmat atunci primatul esteticului și neimplicarea literaturii în politic, program de care, după cum se vede, nu s-a dezis nici până în ziua de azi* (s.m. P.G)” - în fine al patrulea și ultimul:

“Și ce dacă, în iulie 1990, după mineriadă, dl. Manolescu i-a luat un interviu lui Ion Iliescu, adresându-i-se cu formula «om cu o mare»? *În fond era vorba de proaspăt alesul Președinte* (cu majusculă în text - n.m.) *al României încă nedesprinsă total de ticurile epocii de aur. Crede Dl. Goma că în 1996 a fost mai bine ? A fost la fel* (s.m. P.G.)”.

I. Țirlea avea, în Momentul decembrie '89, 24-25 ani, deci era matur ; în 1999, când scria școlărismele sus-citate, fatal, număra 35 ani, vârstă la care ești un împlinit (în sensul că nu te mai schimbi, așa mori). După citatele de mai sus deduc: chiar dacă nu va fi apucat Cenaclul de luni condus de N. Manolescu, iubitor de literatură fiind, îl citea cu nesaț pe criticul cel mai iubit dintre pământeni. Ca orice tânăr, și-l luase drept exemplu - a reușit să-l imite!- cu atât mai vârtos, cu cât Modelul nu prezenta vreun pericol pentru regimul comunist (deci nici pentru imitator) - să tot faci rezistență prin manolescultură! A rezultat un literat român (Țirlea) crescut în cultul “primatului esteticului” (“*da, dar motivul real a fost acela că dl. Manolescu...*”), în al neinformării “civile” (“*se poate, eu nu citeam la acea vreme, dar poate că...*”), zidărit în spiritul catehismului nepăsării etice (“*În fond era vorba de proaspăt alesul Președinte al României*”), în respectul instituțiilor existente (ceaușești, înainte, iliești după - altfel de ce ar fi scris, negru pe alb, în 1999, Președinte al României, despre banditul Iliescu ? - eu știu, dar n-am să pierd timpul cu un Țirlea). Și ignorând cu consecvență - și cu o cătunală superioritate - tot ce ține de morală.

La edificarea din beton armat a statuii lui N. Manolescu un rol hotărâtor l-au avut profesorii. Caragiale, acum un secol, spunea *dăscălimea*. Chiar dacă nu toți reprezentanții ei au ieșit abia ieri din ruralitate, pătura, clasa, casta este aprig conservatoare, cu un termen demonetizat de comuniști : reacționară. Ca și țaranului (devenit colectivist), dascălului, fie el universitar, nu-i plac schimbările, zdruncinăturile, răsturnările sociale, mentale. Or dăscălimea din primele luni ale anului 1990 s-a manifestat ca *fesenime* (de ambe sexe)...

Fesenimea eternă - sau miștabastonimea - analfabetă, imorală, obscurantistă, obscenă - are nevoie, într-o compensațiune, de un chip cioplit - și imaculat... L-a găsit - în Manolescu. Și îl adoră - în ciuda evidențelor.

La urma urmelor ce le reproșez “colegilor” lui N. Manolescu (un loc privilegiat deținându-l Dorin Tudoran): că nu-l denunță? Că nu-l delatază, cum atât de neologistic se exprimă Geta Dimisianu - despre alții, se înțelege, nu despre sine și despre activitatea-i (din ilegalitate) extrem de paralelă ?

Le reproșez scriitorilor români că nu spun adevărul - negru pe alb, ca niște condeieri ce sunt. Că nu sunt în stare de a se desprinde de meschinele lor interese imediat-personale, pentru a se ridica pe două picioare și a privi măcar de la înălțimea ochilor unui om. Ca să constate că nu sunt singuri pe lume (doar ei, cu aranjamentele lor, cu interesele și cumnatele lor, personale). Pentru scriitorul român a venit momentul să aibă în vedere și interesele altora, ale oamenilor în general, nescritori cu care nu au tratat combinațiuni, pacte, acorduri, învoieli; să-i aibă în vedere și pe aceia, măcar de, cum se zice: “amorul artei”.

Le reproșez scriitorilor români micimea de suflet, egoismul primar - meschinăria în viață (și în operă).

“Mint - deci exist” - iată deviza literatorilor rezistenți prin cultură. Se minte și prin omisiune, prin tăcere. În timpul nostru bolnav este nevoie, nu doar de pâine, ci și de adevăr. O faptă rea a altuia, tăcută de tine devine o faptă rea a ta - prin complicitate.

Acolo intrînd și faptele rele ale “prietenului”, negate, justificate de tine, în numele unei prietenii decăzute.

Liiceanu

Față de el obediența scriitorului român pus în fața evidenței (acuzății precise, cu argumente) este și mai izbitoare. Poți tu să răs-dovedești că Liiceanu este laș, mincinos și, deși plin de sine, pe dinafară, pe dinăuntru : fricos, nesigur (motiv pentru care nu-și recunoaște erorile) - nu ești auzit ; nu ești luat în seamă; ba acuzat de calomnie la adresa lui, de atentat împotriva culturii curate cu voie de la Petre Roman (moștenitorul tatălui său) și de la Brucan.

El, spre deosebire de Breban și de Manolescu, se protejează cu două umbrele - mai corect : se ține sub două țoluri :

1. Al editorului bucureștean care a importat din canalele Parisului teoria potrivit căreia autorul unui manuscris nu este și autorul cărții rezultate, acela fiind un cerșetor, un încurcă-lume care-l împiedecă pe editor, adevăratul făcător al cărții (dimpună cu contabilul și cu sora acestuia) să officieze la altarul Culturii. În același preț, editorul Liiceanu exercită un permanent șantaj, nu numai asupra asupra bieților autori care vor și ei să apară la Humanitas, dar și asupra celor care bat la poarta altor edituri: filosoful se ferește de mesaje scrise, telefonate, el transmite cuvântul de ordine, dorința, serviciu-contra-serviciu prin viu grai, de preferință la bucătărie: Cutare este un ingrat - nu trebuie să i se dea ocazia să recidiveze editorial; Cutărescu l-a înjurat pe el, deci îi va înjura pe toți cei-buni, să nu fie primit în revistele în care-și culpabilizează confrății; Cutăreanu este periculos, uite, a înjurat-o până și pe Monica Lovinescu ! Ce să mai vorbim de Cutare : a avut nesfârșita obrăznicie să traducă în românește - încă din 1987! - **Ființă și timp** de Heidegger, când el, Unsul lui Noica (și al lui Plămădeală) era destinat să o facă - și a făcut-o, dar prost, după cum (încă din 1988) constatau Grigore Popa și Anton Dumitriu - care nu-și opreau creionul roșu doar la textul traducerii, mergeau mai departe, la caracterul traducătorului...

Degeaba X, editor și el ori șef de publicație ori cronicar cotate este și inteligent și onest, deci concede că ai dreptate când te plângi: Liiceanul a trimis la topit o carte de a ta (și nu oricare : una de mărturie), fără să o fi distribuit; degeaba în sinea lui ori în cerc foarte restrâns (și de ne-scriitori) admite că Liiceanu a comis porcăria pe care nu ți-o făcuseră nici comuniștii ceaușezi. Numai că are o carte gata să apară la Humanitas, soția lui o traducere; el însuși trece drept critic de casă - cum să-ți ia partea, ție, aflat în conflict cu un om-instituție, de care depinde pâinea și cariera, nu doar a lui ci a întregii familii?;

2. Al protejaturii-protectorului Monicilor - știut fiind :

Ce spun-gândește Monicii - gândește-spune Liiceanu.

Și viceversa. Când este dovedit că a distrus cărți, că a refuzat altele, de valoare, Liiceanu recurge la justificări infantile, debile ca :

«Mă acuzi că am trimis la topit o carte - de ce nu vorbești de *miile de cărți* pe care le-am editat ?», sau :

«Mă calomniezi numai pentru că ți-am refuzat ție o carte !»

Ce ușor : când ești prins cu mâța-n sac, îl acuzi pe păgubaș că îți face

“asta” numai pentru că... îți poartă pică.

În solidaritatea scriitoricească de tip complicitate cu Liiceanu s-au manifestat și cei care, în virtutea prieteniei dinainte de 89, nu au vrut să-l trădeze... Așa este în România : cine se plânge de o nedreptate flagrantă acela este un ingrat ; cine ia public partea victimei este - cum altfel? - trădător.

Aici nu mai contează Liiceanu, care, în chestiunea topirii **Culorii curcubeului**, nu a dat o explicație publică - necum să-și exprime regretul pentru o faptă ca aceasta, înalt culturală. În șapte de ani de când zic, scriu, îl invit, îl somez să răspundă nu a produs nici o intenție de explicație.

La urma urmei, Liiceanu este un fleac ; un appendix, un pretext - adevărații protagoniști fiind, în ordine cronologică : Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu, I. Buduca, Pruteanu, Manolescu, Zăciu, D.C. Mihăilescu, Al. Ștefănescu, Dimisianu, Mircea Martin.

Doi buni prieteni ai mei Grigurcu și Tudoran, știind bine că Liiceanu mi-a distrus o carte, au păstrat o tăcere, nu înțeleaptă, ci complice: la curent cu Campania de presă declanșată de Monica Lovinescu prin semnalul de atac: “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”, au participat cu drag la ea ; (la curent cu Campania împotriva lui Caraion, în care Manolescu a făcut apel la umbrela Securității, Grigurcu și Tudoran au manifestat aceeași atitudine lașă, fie de tăcere neinteligentă, fie de complice, ca Grigurcu - doamne ferește, nu cu victima !).

Singurii scriitori români care s-au rostit, public, despre fapta liiceanului au fost Laszlo Alexandru și Mariana Sipoș.

M o n i c a L o v i n e s c u

Joacă (dimpreună cu Virgil Ierunca), de la “revoluție” un rol nedemn. Ea, care mai mult decât oricare exilat român *trăise-la-Paris-în-România*, după căderea Zidului Berlinului, nu a făcut decât să *continue* viața literară dâmbovițeană, cea bucătărită din bârfă, din intrigă, din punere-bine, din asociere momentană cu X pentru “luxarea” lui Y, (mâine fiind altă zi, va fi o altă ordine) din menajarea lui Z, notoriu porc de câine - dar influent... (după expresia D-sale : “pozitiv”).

Capitalul de prestigiu câștigat în decenii de oficiere la microfonul Europei libere Monica Lovinescu (și Virgil Ierunca) l-a(u) întrebuințat fără tresărire în apărarea unor cauze strâmbe - ca fabricarea unei Blandiane rezistente, nu doar prin cultură, ci și prin... sertar - inventat; prin “securist la poartă” - inventat: în realitate fiind milițianul lui Gogu Rădulescu. Întru “compensație”, a regizat pedepsirea mea: prin solidarizare cu editorul distrugător (dacă nu cumva D-sa fusese inițiatorul); prin expulzare din exil, prin anatimizare, cu urmările: campaniile de presă (22, *România literară*, *Cuvîntul*, *Adevărul*), în 1997, după apariția **Jurnal-ului I-II-III**; prin cenzurare totală (via Manolescu), prin nepublicarea unor volume, nedistribuirea celor imprimate, prin organizarea unui embargou al publicării - prin “contestare”...

Astea sunt fapte de (mare) rușine. Însă dacă ai necugetarea («sminkeala», vorba lui Zăciu) de a denunța doar câteva din ele - cum făcusem în anexa la **Jurnal-ul** editat de Nemira - ești lichidat (pardon: “contestat”). De cum a anunțat că D-sale îi pare rău că l-a cunoscut pe Goma, toată lumea-bună-literară-curată cu bătătuiri la genunchi-coate, de cât rezistase prin cultură s-a năpustit orbește, asupra “ingratului”, fără a ține seama de textul atacat, fără a practica citatul corect : Adameșteanu și Pruteanu, Ștefănescu și Manolescu, Bianca Marcu-Balotă și D.C. Mihăilescu, Dimisianu și Dimisianca, Țîrlea și

Zaciu, Al. George și Buduca, Paruit și Țepeneag și Breban și Iorgulescu și Grigurcu și Tudoran...

Numai că mecanismul unanimității în condamnarea calomniatorului Goma nu a funcționat doar din solidaritate cu Monica Lovinescu. Mai corect: nu numai acesta a fost motorul. Bravii apărători ai sărmanei calomniate Monica Lovinescu în fapt și-au apărat propria moșie (ca Mircea al Eminescu). Însă neavînd resurse (citește : argumente) cu care să contrazică “invențiile” mele la adresa lor, au trecut, fulgerător, la diversiune : ei luptă numai pentru respectarea unor principii!

Principii la G. Adameșteanu ! La Alex. Ștefănescu !, la Iorgulescu, la Pruteanu, la Buduca, la Balotă, la Dimisianu, la...

...la D.C. Mihăilescu: după articolul său din 22 în care mă acuza de calomnie, de abjecție, de turnătorie, recunoștea față de Dan Petrescu că Goma are dreptate, în **Jurnal**, în proporție de 90 %... Ei da, căci noi români sântem: una credem, alta scriem ;

...principiile lui Liiceanu : s-au confirmat recent cu prilejul alegerilor pentru Televiziune, ca și în chestiunea cu totul morală Pleșu-Dinescu...

Am mai spus, repet: cavalerii Doamnei Monica Lovinescu erau în fapt niște cetățeni care treceau și ei pe acolo și s-au supărat pentru că se întepaseră în spinii mei. Dar să se apere de “calomniile”-mi, singuri-singurei ? Mai ales că ceea ce pretindea înjurătorul Goma era *cam* adevărat... *Cam* așa era - dar de ce s-o spună în gura mare, de s-auză masele largi de cititori?

Printre cei care s-au declarat a nu fi fost “atacați”: Alecu Paleologu, însă și dânsul, român de viță veche, a produs un citat fantezist din **Jurnal**-ul meu...

În încheiere : s-a confirmat încă o dată reproșul formulat de mine, în 1991, la un colocviu la Roma - anume : dacă Iliescu “câștigase” alegerile din 20 mai 1990, acest fapt se datora în cea mai mare măsură demisiei intelectua-lului român, în general, în special : trădării scriitorului. Fiindcă “pe timpul dictaturii”, scriitorul s-a aflat mereu alături de călăi, nu alături de victime.

Solidaritate scriitoricească ? Am dat câteva exemple, din păcate, repre- zentative. Scriitorul român nu este capabil să se salte la nivelul literaturii, el rămâne unde a fost : la starea, la halul - la natura activistului de partid din sectorul cultural.

*

Paris 11 decembrie 2000

“Să fie interzis electoratul !”

Pe hârtie, pe unde, pe ecrane, pe internet se întretaie până la vacarm - păstrînd totuși aerul de cor - gemetele, vaietele, văicărelile celor ce se cred purtătorii de cuvînt ai acestui neam nefericit. După ce se lamentează (acest se vrea să indice că ei, autorii Eremiadelor, doar ei și cumnatele lor sunt demni de compătimire - chiar susceptibili de despăgubire pentru daunele suferite), mintoșii directori de conștiință carpatodanubieni trec la “analiza dezastrului”. Concluzia cogitațiunii lor profunde :

“Electoratul este de vină”.

Cum să nu fie electoratul de vină că a fost re-cocoțat la putere bolșevicul, criminalul Iliescu? Doar el cu mâna lui l-a votat! Formulînd această acuzație, Opaitele României, Văpaitele Carpatului, Scriitorii Curați cu voie de la Primărie (nume de cod: Rezistenții prin Cultură) s-au arătat în splendoa-rea lor de membri-plini ai comunității primitivizate de comunism, ai nației analfabetizate de ceaușism - *cu ajutorul activ, prin pasivitate, al dezertorilor*

noștri intelectuali (altfel, cu toții străluciți, chiar geniali!). Până mai ieri “de vină” (de toate nefericirile) erau, totdeauna, *alții* : americanii, ungurii, rușii, evreii, bulgarii ; moldovenii (dacă vorbea un ardelean), ardelenii în ochii regătenilor, regățenii în ai moldovenilor...- aceasta fiind judecata necăjită a unor necăjiți care nu ridicaseră în viața lor privirea mai sus de bocancii celui din față. Iată însă că și smântâna-patriei-române, gândește și arată cu degetul ca un școler puturos și pârâcios - pe *altul*. Numai că din bibliografia literaturilor noștri manufactori de opinie (!) a dispărut o referință: Bertolt Brecht. De ce: pentru că odiosul fusese sluga comunismului kominformist (dar Brucan? dar Crohmălniceanu? dar Paul Cornea?), ci din... jenă intelectuală. Un personaj din Brecht spusese aproximativ - citez din memorie : “Dacă poporul nu respectă directivele noastre - să fie interzis poporul !”

Asta era soluțiunea, dragi tovarăși directori de conștiință neaoș-românească : Adameșteanu, Doina Cornea, Blandiana, Rodica Palade, N. Manolescu, Liiceanu, Pruteanu, Patapievici, Paleologu, Pleșu, Nadia Comănești, Iorgulescu, Doinaș, Mircea Martin, Țiriac, Păler, Marino, Zub, Andrei Cornea, Ilie Năstase, Stelian Tănase, Groșan, Tismăneanu - și alte monumente române: să interziceți electoratul! Operațiunea v-ar fi scutit de cea mai mare cretinărie, de cea mai lăbărtată porcărie pe care ați făcut-o în viețile voastre, altfel presărate de măgării-idiotii : nu numai să-l votați - voi! - pe Iliescu, dar să îndemnați oamenii să vă urmeze. Pentru a salva, ce? “Democrația”? Care democrație, analfabeților, amnezicilor, incapabililor de a vă încheia la obiele? Democrația cu/a lui Iliescu? V-a luat Dumnezeu mințile? Dacă v-ar fi venit ideea salvatoare înainte de 26 noiembrie acest an, ați fi făcut economie de un somn - din el a ieșit Monstrul Dezinformației Securisto-Kaghebiste materializat prin o falsă-problemă, deci prin o soluție falsă - asta: “*Votați împotriva dictaturii, pericolul fascismului și antisemitismului românesc purtând numele: V.C. Tudor!*”

Îmi aduc aminte cu neplăcere: după 1977, când am ajuns în exil, am încerca să comunic Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca: “pericolul huli-ganismului purtând numele : Eugen Barbu” era o grosolană, o vulgară diversiune securistă. A denunța (și ataca) doar pe E. Barbu și ceata-i de vlăjgani ciomăgași (pe atunci puradeii-pionieri erau Ileana Lucaci, V.C. Tudor, Dan Ciachir, Ulieru, Dinu C. Giurescu, Doru Popovici) considerându-i pe *barbiști*, dacă nu singurii, atunci principalii vinovați de tiranizarea culturii : o eroare. Pe de o parte Eugen Barbu și ai săi de la Barieră, oricât de obraznici ar fi fost, erau doar instrumente ale Monstrului, limbrici împinși în față de Șarpele Securismului (deasupra lui : Balaurul Comunismului) ; pe de altă parte, a-i ataca de la microfonul Europei libere cu precădere pe derbedeii de la *Săptămîna* însemna a reduce problema ne-libertății de expresie din sistemul totalitar comunist românesc la conflicte personale cu mardeiașul plagia-tor. Mai grav: focalizarea acuzațiilor de tiranizare a cuvântului asupra unor trupeți confortate, betona alibiul inacțiunii, al inerției, al lașității scriitorului român, cel care, la closetul restaurantului Casei Scriitorilor, jura pe carnetul roșu din mâna dreaptă, făcându-și cruce cu stînga : «Eu cu drag mi-aș manifesta anticomunismul - dar dacă nu mă lasă porcul de Barbu...» - pe acea vreme încă nu se gândise să-și boteze dezertăria: “rezistență prin cultură”.

Pagubele pricinuite de *diversiunea numită* : E. Barbu, în literatură, oricât de însemnate, au fost floare la ureche față de cele din alegerile de la 26 noiembrie-10 decembrie 2000. Atunci scriitorii (cei mai mulți, cei mai buni) știau că Barbu este omul securității și îl clasaseră; acum orățăniile nației, trezite din somn, au cotcodăcit: “Dictatura fascistă ne pândește!”, “Suntem ame-

nințați de antisemitism!” „Stop extremismului!” „Să facem baraj tiraniei!” și alte imbecilisme, consfințind *diversiunea securistă: V.C. Tudor* (și dând o identitate copilului de suflet al Barbului și al Organei, găinarul oligofrenetic).

De ce spun: *diversiune*? Ce întrebare! Se vede de departe : Zbierătorii de profesie zbiară, denunțând cu nemăsurat curaj **virtuala dictatură fascisto-antisemită** a lui V.C. Tudor - ca să nu se observe **reală dictatură comunistă, pipăibilul bolșevism** ale tovarășului Iliescu!

Dar bineînțeles că V.C. Tudor este un ins dezgustător, semianalfabet, neam-prost de-acasă (și de la MAI), ștergătoare de picioare al Ceaușescului; că a activat din pruncie pentru Securitate, a atacat în *Săptămîna* pe cei indicați de Conducerea Superioară de Securitate și a apărut, la comandă, pe agenții infiltrați în Occident (Gustav Pordea, “deputatul european” de pe lista lui Le Pen, plătit prin securistul Costel Mitran cu o jumătate de milion de dolari - de pildă). Fiindcă și la noi securiștii persecutori ai credincioșilor au devenit peste noapte mistici - chiar de nu li s-a luat văzul, ca lui Saul; și la noi securiștii internaționaliști de ieri au devenit azi vânjoși naționaliști - vezi-l și pe Marele Rus, altfel evreu: Jirinovski. Nu V.C. Tudor și nu fascismul, nu antisemitismul, nu antițigănistul lui purtând marca Securității dâmbovițoase constituie amenințarea la adresa nefericitei României.

Ci bolșevismul kaghebit re-instaurat de Ion Iliescu.

Prin alegerile din 26 noiembrie 2000 țara noastră a înaintat-pe-culmi, vorba lui Păunescu glorificându-l pe Ceaușescu: a “urcat” din lac în puț. Asta înseamnă: “dezastrul” (termen de care sunt pline până la sufocare taman gurile care până la 22 decembrie 89 fix rămăseseră cusute-sudate) nu trebuie articalat gramatical; corect fiind: “*unul din dezastrele de după decembrie 1989*”.

Soarta țării m-a preocupat (și m-a durut) și pe mine. Și nu imediat *după* “dezastrul de la 26 noiembrie” [2000]. Ba *înainte* (și *după*) *dezastrul de la 17 noiembrie 1996* ; și chiar înainte și după *dezastrul de la 20 mai 1990* - stau dovadă faptele de scris, textele publicate constant, în săptămânalul newyorkez *Lumea Liberă*, în *Cotidianul* de la București - și (în sfârșit!), editate de Nemira, în volumul *Scrisuri*, 1999. Nu au fost incluse două intervenții : cea la Colocviul de la Roma, din 11-13 mai 1991 - și, cu un an mai devreme, “*Scrisoare către Gabriela Adameșteanu*”, de la 1 aprilie 1990.

Nu mi-am completat (aici) scurta autobiografie din orgoliu de autor frustrat - ci din ciudă : știam că nu sânt singurul care:

- [înainte de decembrie 1989]...să se teamă că, dacă vreodată România va fi liberată (am zis bine : *va fi liberată*, adică de către alții, nu : *se va*, singură), poate că economic are să iasă din mizeria cumplită în care o ținuse comunismul, dar nu social, nu mental - nu civic ;

- ...să înțeleagă că “*revoluția la Români*” nu fusese nici revoluție, nici la-Români, ci schimbare-de-secretar-general-al-partidului (dat la spălat-curățat de căcat-sânge) cu/prin aceleași cadre: activiști-securiști;

- ...să înțeleagă (cu durere) că martirii neamului, oamenii politici democrați, unii din ei și intelectuali de marcă, supraviețuitori ai pușcăriilor comuniste, fuseseră demult prefăcuți în cârpe de care-și ștergea cizmele lumpen-proletariatul securist, după două decenii devenit... aristocrația nației (după expresia, nu a unui curat neo-boer, ci a unui senator, președinte de scriitori, decedatul Ulici); marii-oameni fuseseră neutralizați, nimiciți de Securitate, nici vorbă să poată (re)de-veni ce fuseseră; erau ceea ce făcuse din ei Piteștiul-Lung: auxiliari obedienți ai Criminalului Organ, trudeau, nu atât la “*culegerea de informații*”, ci la ce se cheamă: *dezinformație*: “*răspândirea unor informații din sursă sigură*”, sursă-sigură fiind, ca și pentru Jela-

Humanitas, ca și pentru Manolescu-Pelin, după 89 : Securitatea ; astfel au lucrat (de voie, de ne-voie) pentru călăi, împotriva fraților-victime Gyr și Crainic, Șerban Cioculescu și C.C. Giurescu, Carandino și Noica, Stăniloiaie și Ernest Bernea, Paleologu și Quintus, Țuțea și Coposu...;

- ...să înțeleagă (mai corect : să nu uite !) că FSN din decembrie 1989 era o răsufletă, o vulgară diversiune de tipul FND (confectionat la 26 septembrie 1944, tot de rușii ocupanți pentru românii ocupați), prin care cadrele (de stat și de partid) se travesteau în democrați și în patrioți (simplu: își coseau epoletii pe dinăuntru !) ; din aceeași mișcare, prin cooptare în vederea mutării (de șah) următoare, îi compromiteau pe cei (încă) necompromiși; trebuia să fii idiot profund ca să nu vezi, să nu înțelegi că Românul începe o “viață nouă” pe după cap cu tâlhari bolșevici în civil ca Bârlădeanu, Brucan, Verdeț, Ilescu și cu bandiți bolșevici în uniforme (Stănculescu, Militaru, Pleșiță, Caraman) - cu toții legați prin carieră și interes de comunismul local ca și de cel moscovit ; câte minute de reflecție i-au trebuit Doinei Cornea, Blandianei, Paleologului, Pleșului, Dinescului, lui Caramitru - ca să demisioneze din FSN (vorbesc de cei care au chiar făcut-o...)? ;

- ...să înțeleagă că lărgimea de spirit (sic) de care dădea dovadă opoziția (re-sic) în primele săptămâni după “revoluțiune” era, în fapt, impotență : țărăniștii, liberalii, social-democrații (Coposu, Rațiu, Cîmpeanu, Quintus, Cerveni, Diaconescu, Tepelea, Galbeni - și încă mulți, prea mulți pentru o comunitate care se proclamă anticomunistă și rezistentă) ezitau, evitau să ia puterea - care *ni* se cuvenea !- nu pentru că ar fi fost ei bine-crescuți, galantoni cu adversarul politic - ci pentru că nu mișcau în front fără ordinul stăpânului : Securitatea!;

- ...să înțeleagă că norocul-istoric îți cade, pară-mălăiață,-n gură o dată, hai, de două ori, dar nu de fiecare dată când tu, becisnicul, lașul, puturosul, dezertorul ai nevoie ; că “revoluția la români” nu a fost fructul strădaniei românilor, al sacrificiului lor, ci o fericită întâmplare (internațională) de care ar fi trebuit să profite și România (pe urma Poloniei, a Cehoslovaciei, a RDG, a Ungariei, a “Moldovei”, a URSS); cronologic, zavera de la 22 decembrie de la București a fost cea din urmă din Lagărul Sovietic european (și cea mai sângeroasă), însă dacă românii nu contribuiseră cu nimic la răsturnarea comunismului, măcar să fi folosit, cu normală inteligență prilejul oferit;

- ...să înțeleagă că partidele democratice (exact cele interzise de comuniști, iar membrii lor arestați, mulți asasinați) nu pot fi alcătuite în “vârtejul revoluției” de către asasinii și complicii asasinilor : comuniști, securiști, vânzători-de-frate ca R. Cîmpeanu, Quintus, Marșian, Ioan Alexandru și nu pot fi consolidate prin batalioanele de activiști, milițieni, securiști - nici măcar strecurați, ci intrați pe poarta mare ținută deschisă, cu plecăciune, de Tatăl Nației, Seniorul Coposu, sluga supusă a securistului purtând numele conspirativ: Măgureanu ;

- ...să înțeleagă că dacă puterea adevărată, corupe (cu adevărat), corupe cu adevărat și fleacul de putere exersat de un român ; și cum să nu fie așa, dacă românul și-a alcătuit Catehismul Moral din *negații* :

- nu spune românul : “Om bun este cel care *nu* face rău” ?
 - nu spunea - ba chiar urla : “Noi *nu* gândim!” ?
 - nu spun scriitorii: “Noi *n*-am avut samizdat și nici *n*-am avut nevoie!
 - nu spuneau ierarhii bisericii ortodoxe : “Noi *n*-am rezistat - noi ne-am rugat...”?

- nu se spunea - din 1964, când s-au golit închisorile : “Eu *nu* fac politică” - ceea ce se traducea prin : “Să nu mi se ceară să fiu demn, moral,

civic - mi-e frică!” ?, însă de cum “s-a dat” ceva, toți tremuricii, toți impotenții, toți imoralii, toate curvele, toți hoții s-au năpustit, au înșfăcat, au furat (ce mai rămăsese) ; politicienii români, fie “foști” comuniști, securiști, fie foști democrați: liberali, țărăniști, fie legionari - în fine, foști-oameni - dar și tineri care în 1989 aveau în jur de 20 ani, deci nu avuseseră ocazia să se maculeze (nu-i nimic : s-au înmierdarisit singuri-singurei de mai mare dragul, priviți-l pe Patapievici : a avut nevoie de aproape un deceniu de eforturi, dar ce reușită!, ai zice: un adevărat licean’)- nu realizează că a face politică, a fi înalt funcționar la stat ori demnitar înseamnă a te pune în serviciul statului, iar prin el, în serviciul concetățenilor care așteaptă de la tine ceea ce nu au avut de la guvernanții comuniști.

Am amintit două texte :

- La 1 Aprilie 1990, în *Scrisoare către Gabriela Adameșteanu* (publicată în revista 22 pe la mijlocul lunii), după trei luni de la “revoluție”), am avut insolența să-i acuz pe marii-scriitori de lașitate, de inactivitate, de dezertare, înainte de 22 decembrie 89; de zăpăceală, de necinste, de analfabetism, de rapacitate, după; i-am tratat de *nesimțiți moral* pe N. Manolescu, Buzura, Pleșu, Doinaș, Blandiana, Dinescu, Eugen Simion, Sorescu... Atunci mi-a sărit în cap toată lumea bună, intelectuală : cum de înjuram ca la ușa cortului niște clasici-în-viață, bașca niște anticomuniști-fără-prihană? Interpelatorii au uitat fulgerător ce-mi reproșaseră când, la scurt timp și ei au început a-i acuza pe aceiași, în aceiași termeni, dar doamne-fereste să fi citat din clasici...;

- Între 10 și 13 mai 1991 a avut loc la Roma un colocviu la care a participat floarea scriitorimii din țară : Doinaș, Blandiana, Ulici, Mălăncioiu, Adameșteanu, Papahagi, Uricaru...- adevărat: lipsea Geta Dimisianu) precum și câțiva exilați : Balotă, Sorin Alexandrescu, eu. Intervenția mea inchiuzitorială: “**Numai activiștii și securiștii au confiscat revoluția română? - Nu ! Și scriitorii !**” a provocat indignațiunea maselor largi de rezistenți prin cultură. Și consternarea - rănită - mai ales când am formulat acuzația :

De vină pentru victoria lui Iliescu, la 20 mai 1990, nu este electoratul - analfabetizat, terorizat, șantașat de aceiași activiști și securiști - ci voi, scriitorii ; voi, înainte de decembrie 89, nu v-ați făcut datoria de a amplifica glasul celor care nu se puteau exprima. În schimb, de cum a dat rivoluția peste voi (încât au intrat în panică nu doar ticăloși ca Titus Popovici, Păunescu, D.R. Popescu, Săraru, ci și “de-ai noștri”: N. Manolescu, Buzura, Țoiu, M.H. Simionescu), cum v-ați repezit la ciolan, ați înșfăcat posturi, ordinatoarele vechi trimise unor instituții, burse, medicamente aduse pentru spitale, directorate de publicații, de fundații, țoale destinate săracilor, ministere - de parcă vi s-ar fi convenit recompensele pentru dârzele și riscantele voastre activități din... ilegalitate... Vă plângeți de electorat ? Culegeți ce ați semănat. Cum fiecare bărbat are nevasta meritată și copilul făcut, voi aveți electoratul pe care vi l-ați modelat (negativ) - prin Opera și prin Viața voastră de scriitori dezertori...

Atacurile mele au primit replica binemeritată : toți participanții (chiar și Balotă și Sorin Alexandrescu : împărtășeau “analiza” mea, înainte de intervenție, dar în timpul și după au tăcut, grămăjoară) m-au luat la forfecat ca într-o ședință de partid din cele bine preparate (și eu fusesem membru de partid, însă eram un biet pui în fața dialecticii tancului sovietic mânăuită de subtili ca Doinaș, de îndelicate ca Blandiana, Adameșteanu, Mălăncioiu. Firește, toate răspunsurile, toate interpelările lor erau de o perfectă rea-credință, nu țineau seama de adevărul evident, nici măcar de... calendar - dar nu m-a invitat Blandiana, în luna mai 1991, în Piața Universității, la un an după

lichidarea ei ?, încât mă întrebam când, cum, de la cine învățaseră ei/ele asemenea tertipuri de avocat de Vânu Mare? La un moment dat am auzit un glas plângăreț, îndurerat de nedreptățile comise de mine - care zicea, în esență :

Este cam adevărat că noi n-am prea rezistat pe față ca Paul Goma, căci noi suntem oameni normali, nu eroi... Dar de ce nu ne permite Goma, acum, să facem și noi câte ceva, să punem umărul la educarea civică a oamenilor - cum a fost cu Piața Universității, cu GDS...

A fost recunoscută zeama de trandafiri aproximativisto-relativisto-transilvană (“cam”, “nu prea”) oferită de Ana Blandiana. În ea : hălci de gândire de piatră a românilor, fie scriitori, fie din contra ; și ciorchini de neadevăruri (tehnica : pentru a nu fi observată prima minciună, o acoperi cu a doua; pe a doua cu a treia...): nu eram, nu mă considerasem vreodată erou; nu “interzisesem” nimănui să facă ceva, “după revoluție” - însă mă indignaseră laudele dezertorilor care pretindeau, acum, că înainte de 22 decembrie... - e-he, cum mai rezistaseră ei...

Într-un text dinainte de alegeri am citit :

“Între holeră și ciumă nimeni nu poate alege”.

Dacă mi-ar arde de glumă, aș replica :

De ce să aleg între una și alta ? Între holeră și ciumă “cineva normal” poate alege, dar nu Românul analfabetizat de comuniști, rău sfătuit de sfătuitoarea nației. A dovedit-o, când a fost consultat : la 20 mai 1990 (oricâte fraude au comis activiștii-securiști, Nenea Ion și Badea Gheorghe au votat cu Iliescu, bolșevicul din echipa Ceaușescului, proaspăt vinovat de morții din decembrie 89, de incendierea Bibliotecii Universitare și a Muzeului Național, de tulburările interetnice - adevărat : încă nu și de mineriade); a dovedit-o la 16 noiembrie 1996, când l-a votat pe Constantinescu, ilustru necunoscut ca anticomunist “înainte de revoluție”, ilustru cunoscut “după”, ca cel care, dimpreună cu activista Zoe Petre a creat la Universitatea București o catedră de sociologie reputatului sociolog Măgureanu, stăpânul lor - și al lui C. Coposu. Iar acum, la sfârșit de an 2000 Badea Ion și Nenea Gheorghe, dimpreună cu nevestele Frăsâna și Vetuța au votat pentru Iliescu. Și vor vota pentru Iliescu și în 2004, la îndemnul strategilor: «Să votăm *împotriva* dictaturii!», adică **tot o opțiune negativă** (votezi “împotriva” lui Y - ca să câștige Z), cea pozitivă fiind : votezi *pentru* X, scurt!

De acord : în noiembrie-decembrie 2000 a fost stare de urgență, însă noi, Românii, ne aflăm în stare-de-urgență - de când, după ‘89 ?

- de la 16 noiembrie 1996, când a venit la putere, în numele opoziției anticomuniste, Omul Securității, Constantinescu ?;

- de la 20 mai 1990, când a venit la putere, în numele “noii democrații”, Omul KGB-ului, Iliescu ?

- din ianuarie 1990, când Securitatea, băgată în boale timp de două săptămâni, și-a venit în fire și a reluat frânele (și ciomagul), printre propagandiștii ei aflându-se Buzura, cel cu “Fără violență !”?

- și dacă din prima jumătate a lunii decembrie 1989, când în jur trosneau toate barăcile comunismului, numai în România locuitorii (cei anticomuniști!) se declarau de acord cu Congresul cutare și cu Ceaușescu - precum țărnoistul recent Alex Ștefănescu?

- de fapt România se afla în stare de urgență din 1984-86, când au început a fi dărâmate case, palate, biserici și nimeni n-a pus mâna pe un târnăcop să-i dea în cap lui Ceaușescu, măcar securistului-tânăr V.C. Tudor care, în *Săptămîna*, apăra **Ceashima** și îi acuza de “trădare națională” pe acei exilați care îndrăzniseră să protesteze împotriva “sistemizării” ?;

- pentru că tot am pornit spre trecut : nu cumva România se afla în stare-de-urgență încă din 1977, când s-a manifestat pentru întâia oară public - din 1948 - opoziția anticomunistă prin apărarea drepturilor omului (în primăvară)?, apoi în august prin opoziția clasei muncitoare (greva minerilor din Valea Jiului) ? - evenimente care nu au găsit la directoratul de conștiințe românesc nicio încuviințare; doar batjocură - ce se mai distrau pe seama “naivilor” Negoïtescu și Goma ne-naivii Breban, Ivasiuc, Manolescu, Zaciuc, Dana Dumitriu - și altele ?

La urma urmei, n-ar trebui să ne mirăm-indignăm de ralierea în masă a “intelectualității” românești la cauza lui Iliescu, bolșevicul, cel cu mâinile mânăjite de sângele nevinovaților (care crezuseră în revoluție, care crezuseră în Piața Universității - dar și mulți trecători) și de cenușa cărților arse cu tot cu Biblioteca Universitară, criminalul care a incitat la război civil prin chemarea adresată “minerilor” de a face ordine-socialistă în România. Este suficient să ne întoarcem doar cu un deceniu și la un eveniment care ne-a marcat : “Revoluția la Români”:

Odată febra revoluționară scăzînd, s-a trecut la “reorganizarea țării”. Nu întreb : cine a răspuns prezent, ci : care dintre marile conștiințe a refuzat să intre în Hora “Reconcilierii (cu securiștii)”? Este adevărat : aproape jumătate de veac de teroare comunistă îi istovise pe supraviețuitori - unii nu mai voiau să-și aducă aminte iar alții pretindeau că nu au ce-și aminti. Oricum, în hârtia de muște numită FSN, au fost prinși mulți oameni de bine - ca Doina Cornea.

Întrebarea : câți dintre scriitori, deschizînd ochii, au părăsit FSN-ul ? Aceeași Doina Cornea, Blandiana... - și mai cine ?

- Mult mai mulți au rămas, nu neapărat în FSN, ci în structura neobolșevică ca directori-de-ceva, miniștri, secretari de stat, ambasadori, consilieri : **Pleșu, Papahagi, Vartic, Paleologu, Dan Petrescu, Mihai Botez, Sin...**

- Scriitori marcantî s-au declarat de partea lui Iliescu : **Eugen Simion, Buzura, Sorescu, Vulpescu, Valeriu Cristea, Fănuș Neagu, Băieșu** - aceștia au luat parte, prin scrisul lor, la campania electorală în vederea alegerilor din 20 mai 1990;

- Scriitori importanți ca **Breban și Virgil Tănase** au crezut în steaua lui Iliescu de prin 1980, nu s-au înșelat (oare de ce ?), primul i-a devenit hagio-graf, al doilea lăudător asiduu (a pretins, la televiziune că Iliescu ne-a prezervat de războaie civile - dar devastările sediilor partidelor democratice?, dar tulburările interetnice ? dar mineriadele ?)

- Scriitori străluciți care, trâmbițînd oroarea de politică, de cum le-a venit lor bine, cum s-au băgat în politică, dacă nu direct pro-Iliescu, atunci sigur : justificîndu-l, legitimîndu-l pe cel cu mâinile pline de sânge după Prima Mineriadă : **Nicolae Manolescu**, prin inadmisibilul interviu publicat în *România literară* din 6 iulie 1990 - în care, adresîndu-i-se Iliescului, îi zicea: “Om cu o mare”.

Cum de îndrăznesc directorii de conștiințe să cheme poporul (în noiembrie 2000!) să facă baraj împotriva tiraniei, împotriva xenofobiei, împotriva antisemitismului - votînd pentru Iliescu? Dar cine a provocat - prin securiștii diversioniști de profesie - tulburările interconfesionale?; cele interetnice? **Cine a autorizat (în numele libertății democratice!) apariția foii *România Mare*, condusă de Eugen Barbu și de securiștii de la *Săptămîna* ? Nu Ion Iliescu, secondat de Petre Roman, ambii sfătuiți de Brucan?**

Cum de îndrăznesc, acum, evreii (din România, din Europa

Occidentală, din Israel), să strige pe toate drumurile că în România antisemitismul face ravagii... în ultimii ani, adică de la apariția lui V.C. Tudor, acest neica-nime, vorba lui ta-su spiritual E. Barbu? De ce nu s-au plâns - de antisemitism - în momentul în care **Iliescu și Petre Roman, repet: sfătuiți de Brucan - au fabricat ei înșiși pretextul de a lovi în opoziția democratică prin activarea-legalizarea acelei aripi a Securității care urma să joace rolul extremiștilor xenofobi, antimaghiari, antisemiți?** A scris vreun rând marele vânător de antisemiți Ed. Reichman, în *Le Monde*, despre comanditarii provocărilor de la Târgu Mureș? Dar despre autorii (și scopul) aprobării date lui E. Barbu de a scoate o foaie antisemită, de a înființa un partid antisemit? Nu: el a scris - confirmativ - doar despre afirmațiile la Paris ale lui Petre Roman, anume că România este o țară antisemită, că Românii sunt antisemiți!

Dar dezinformatorii de la GDS?, pactizatorii cu securistul Măgureanu, consiliați de indivizi ca Brucan, Paul Cornea, Ianoși, Pavel Cîmpeanu și alți vechi-tovarăși?; lupii-tineri preocupați de propria-le nouă-carieră - în frunte cu celebrele anticomuniste din ilegalitate: Adameșteanu, Palade, Magda Cârnci, Mungiu, Ioana Ieronim, Enache, Zoe Petre, Renate Weber și alte plimbăreciene - s-au prefăcut că apără “drepturile naționalităților” dar nu au suflat un cuvânt despre diversiunea care a constat în : **inventarea-antisemitismului-la români (ca să nu se observe bolșevismul lui Iliescu și al lui Petre Roman)**, întreținută de revista 22 ; iar când Zoe Petre și E. Constantinescu au crezut că pentru a intra în NATO obiceiul casei cere să dai șpagă, s-au grăbit să îngroape înțelegerea Hitler-Stalin, încheind tratatul cu Ucraina - cine a fost în fruntea dezgustătoarei, analfabetei, criminalei agitații? GDS și 22! În chestiunea campaniei împotriva “antisemiților Manolescu, Liiceanu, Tudoran” aceiași luminători au procedat ca niște repetenți incapabili să închege o explicație, să se angajeze într-o dezbatere normală.

Care este adevărul în “campania” amintită ? În două puncte - pe care le-am dezvoltat în alt text :

1. Liiceanu, Manolescu, Tudoran -“fioroșii antisemiți”- au comis gafe de informație, altfel zis : după obiceiul carpatnic, s-au trezit vorbind despre chestiuni de care habar n-aveau ;

2) Bătători de maioneză și falsificatori de citate (Norman Manea, Ornea, Voicu, Ioanid, Ed. Reichman, S. Damian, Oișteanu, Volovici) s-au grăbit să demonstreze Franței și Americii că... avuseseră dreptate Roman, Brucan, Pavel Cîmpeanu, rabinul Rosen, Wiesel când susținuseră că în România antisemitismul a devenit o gravă primejdie!

Am cunoscut, cunosc mari intelectuali evrei: de la ei știu că în anume împrejurări (pauze în care nu se vorbește despre ei - mai grav : se vorbește despre tragediile alora: armeni, cambodgieni, ceceni, tibetani, evenimente jenante, chiar acuzațoare, ca Intifada, necesitînd o urgentă abatere a atenției de la propriile fapte-rele) *evreii înșiși provoacă “antisemitism” prin denunțarea zgomotoasă a unei realități inexistente.* La noi în România, ca să nu se vorbească deloc sau cât mai puțin despre orientarea comunistă a multor intelectuali evrei și faptele lor abominabile, s-a organizat campania împotriva unor intelectuali ne-evrei avînd opinii de dreapta. După principiul: Cine-strigă-mai-tare-are-dreptate!, cei avînd interes să nu se vorbească despre grelele păcate ale dispăruților Chișinevski, Răutu, Roller, Vitner, Crohmălniceanu, Moraru, Banuș ; nici să li se ceară socoteală viilor Nina Cassian, Paul Cornea, Sorin Toma, Tertulian, Ianoși - au făcut zarvă în jurul lui Eliade, Cioran - tot erau ei morți.

E bine că s-a vorbit de faptele rele ale celor de dreapta ? Foarte bine. Dar nu a fost bine că, ocupînd terenul (timpul, spațiul tipografic, disponibilitatea) cu “fasciștii” noștri cei decedați s-au ocultat faptele și ele rele, cu urmări infinite mai largi (întreaga populație care a trecut prin școli și a fost silită să înghită, să repete ce dictau Chișinevski, Răutu) și mai durabile: o jumătate de veac ne-au chinuit comuniștii - nu legionarii. Cu atât mai lesnicioasă ar fi fost dezbaterea, cu cât unii dintre cei care ne-au otrăvit zilele cu ineptiile și ticăloșiile scrise trăiesc, deci ar fi putut să se apere de acuzații.

În timpul primei domnii a lui Iliescu (1990-1996) diversiunea a avut și un scop pur politic : facem zarvă în legătură cu Eliade - de pildă (prin Norman Manea) ; în jurul lui Cioran, prin Marta Petreu, pentru a nu avea timp de Iliescu, de Roman, de Brucan - nici de Edgar Reichman, în 1956, auxiliar al lui Iliescu în Echipa Morții UTM, apoi agent (literar) al lui E. Barbu ; nici de Radu Florian, nici de Tertulian, nici măcar de Ianoși, devenit peste noapte gulagolog.

Ce se întâmplă cu intelectualii români (fie ei și evrei : tot o apă și-un pământ) - și nu doar de când au dat rușii peste noi și ne-au impus comunismul? De ce mințile luminate, oamenii instruiți, unii străluciți, care fac cinste culturilor din alte părți - nu se pot aduna de pe drumuri, nu înalță privirea mai sus de brâul celui din față - ca să stea drept ? Să apere și adevărul, nu doar frumosul, nu doar cutare teorie științifică, ori cutare interes de familie, de grup, de clan ?

Am afirmat cândva : “Noi, Românii, am fost un popor de ciobani - în ultimele decenii am devenit o adunătură de ingineri”.

Nu e o insultă la adresa inginerilor, ci o constatare amară pe marginea stilului de gândire, de acțiune al neamul nostru. Prea puțini au ales să iasă din ceată, din grup, din gloată, să stea pe două picioare în fața Puterii, să spună ce cred despre tiran, despre tiranizați. Nu este suficient să fii reputat savant, celebru inventator, pentru a fi și intelectual ; poți avea și premiul Nobel - ei și ?, dacă nu ești sensibil la suferințele semenilor, dacă nu pledezi cauza lor, dacă nu riști, făcînd acest lucru - degeaba : rămâi un matematician strălucit, un mare genetician, un uriaș inginerizat pe care îl interesează specialitatea lui, situația lui, familia lui - atât. Nu găsesc exemple la români, trec la blestemații de ruși: Andrei Saharov a fost un mare savant atomist, părintele bombei cu hidrogen. Era și un intelectual? Deloc! A devenit abia atunci când, renunțînd la “situație”, la catedră, la *dacea*, la călătorii, la confort - **și la libertate** - s-a angajat într-o *activitate umanistă - de care kaghebiștii s-au temut - însă nekaghebiștii, ba chiar victime ale KGB și-au bătut joc* (un omolog al acestora, românul Al. George, scria prin 1992 că Saharov fusese un prost inocent care n-ar fi acționat așa cum a făcut-o, dacă n-ar fi avut “spate gros” și o nevastă evreică); violoncelistul Rostropovici: era un extraordinar muzician - dar nu și intelectual, decât după ce, îmbrățișînd cauza lui Soljenîțin, a devenit unul dintre purtătorii de cuvânt ai celor fără de... glas (aici ar putea fi lipită semnificația reală, originară a termenului : *glasnosti*).

Știutorii de carte, autorii de cărți, posesorii de diplome, de titluri români din România se vor fi gândind că ei, bieții, abia de o generație, hai, două umblă în bocanci - să riște să se întâlnească cu puterea - și să redevină desculți? Să piardă “situația” cu atâta trudă și concesiile plătite ? Iată o mentalitate inginerească-universitaristă. În România, cu excepția unor foarte-tineri (legionari, țărăniști, liberali, regaliști, fără-de-partid), cei arestați, ținuți în închisori ani grei (dacă au supraviețuit...) nu fuseseră condamnați de comuniști pentru ceea ce *făcuseră* - ci pentru ceea ce... *fuseseră* (miniștri,

primari, jandarmi, diplomați, preoți, industriași, magistrați...). Doar tinerii (elevi, studenți, câțiva de la Academia Militară), cum ziceau bătrânii foști : “inconștienții” își riscaseră pielea - pentru o abstracțiune : România.

Iată de ce n-are ursul coadă, nici Românul coloană vertebrală. Fiindcă el nu s-a desprins de glie și de momentul prezent. Or, ce viitor poate imagina pentru comunitate cineva care nu-și cunoaște trecutul - de frică ; refuză să-l afle - din interes meschin?

Românul doarme tot timpul pe el, din când în când sare din somn și se năpustește - ba la-revoluție ; ba la bătut-studenți ; ba la semnat tratate cu Ucraina. Acum o lună s-a pomenit zbierînd : «Mai bine Iliescu decât VC. Tudor !»

De ce «mai bine» ? Și de ce : «decât» ? Mister.

*

Paris 11 ianuarie 2001

Stimată Doamnă Doina Cornea,

În 11 decembrie 2000 v-am trimis și Dvs. - întru informare - o copie a textului “**Să fie interzis electoratul !**” Neavînd obiceiul să vorbesc pe dindos, spun ce am de spus pe din față, negru pe alb - să rămână.

Desigur, nu mă așteptam să-l primiți cu satisfacție, nici să mă felicitați pentru el ; bănuiam că vă veți simți atinsă de pasajele critice în care vă pomenesc numele. Mă așteptam să-mi răspundeți la obiecțiile formulate - fie explicînd că nu înțelesesem cutare bună-intenție a Domniei Voastre, fie explicîndu-vă erorile comise din 1990.

Spre neplăcerea mea, scrisoarea prin care ați răspuns mi s-a arătat a fi gândită și așternută pe hârtie într-un moment de absență, de netrezie a spiritului. De aici, inexactitățile de informație și strâmbătățile de logică. O reproduc, fără permisiune : sânteti persoană publică, reacția Dvs. la un text publicistic trebuie să fie public(at)ă :

“Stimate Domnule Paul Goma,

“V-am recunoscut întotdeauna meritele. Am recunoscut și faptul că actele Dumneavoastră de rezistență m-au instruit. Dar ați părăsit România când represaliile s-au abătut și asupra familiei Dumneavoastră.

“Securitatatea mi-a dat și mie un pașaport pentru a scăpa de mine. Eu m-am întors și mi-am continuat lupta, sprijinită de fiul meu, de neclintirea lui sub amenințări. Am fost amândoi arestați săptămâni în șir, dați afară din servicii (el, cu doi copii mici), umiliți, bătuți, scuipați, rezistînd, totuși aici, în România, până la capăt. A-ți vedea propriul fiu în închisoare e mai cumplit decât moartea, vă asigur.

“Fie și numai din aceste motive, nu permit nimănui să mă ia peste picior.

*“(...) Poate o mică lectură din Mgr. Vladimir Ghika : **Pensées pour la suite des jours** (Editions Beauchêne) nu ne-ar strica nici unuia dintre noi, acum, în prag de mileniu.*

“Cu cordialitate,

“Doina Cornea”

Mulțumindu-vă pentru recomandarea bibliografică (deși mai în stilul Domniei Voastre ar fi fost : “o mică lecturică”), observ : nu era necesar să-mi recunoașteți meritele, nici actele de rezistență [care] v-ar fi instruit. Elementar-necesar era să respectați adevărul, să nu inventați, să nu vehiculați

elemente extrase din scurta-mi biografie, autori : versificatorul cincisutist Ion Brad - bolșevicul de ieri, misticul de azi, versificatorul markosist refugiat în România în 1949, numitul Dimos Ravanid Rendis - în strânsă colaborare cu legionarul-securist ceaușisto-iliist I. C. Drăgan - acești trei lucrători ai Securității fiind legitimați (întru mistificare) de cunoscutul izvor manolescian M. Pelin. Desigur, vorbesc de “fișa biografică” alcătuită la Atena și la Roma în 1979, cea potrivit căreia m-aș chema Efremovici, aș fi ovreu rus, în 1956 aș fi fost arestat pentru furt și viol... Altfel de unde ați scos “informația” că aș fi părăsit România abia când represaliile s-au abătut și asupra familiei mele?

Dar ce știe Doina Cornea despre familia mea ? Nimic, judecând după scrisoarea de față ; nimic, în ciuda repetatelor declarații că îmi cunoaște faptele de viață și de scris. Apoi - de unde până unde pretenția de unicitate a întoarcerii sale dintr-o călătorie în Occident și “a continuării luptei”? Deci nu știe că și eu fusesem în Occident, în 1972, că mă întorsesem în 1973, însă nu mă laudasem, deși în 1977 fusesem re-re-re-arestat.

În mai multe rânduri, în presă, în volume de interviuri ați afirmat că știți cine sânt și ce am făcut - o declarați în volumul **Fața nevăzută a lucrurilor**, Dacia, 1999, o repetați și în primele două propozițiuni ale scrisorii citate. Numai că prin treia (cea începând, neîntâmplător, cu adversativul “dar”), porniți la contratacuri fără obiect, încercați diversiuni, continuați cu debitarea de neadevăruri manifeste, scărpițați coarda sentimentală a nefericirilor familiei Dvs. (așezându-le în opoziție cu “fericirile” familie mele), pentru a încheia “ideea” cu asigurarea - adresată mie: “a-ți vedea propriul fiu în închisoare e mai cumplit decât moartea” - ceea ce, veți conveni, este o formulare de o perfectă improprietate (și de un răsunător hodoronc-tronc).

Fiecare dă seama de ale sale, deci și Dvs., Doina Cornea veți da seama de fiecare cuvânt rostit, scris.

După ce ați povestit, fără necesitate, tragedia familiei Dvs., după ce ați comparat-o abuziv cu a familiei mele, ați tras o concluzie fără legătură cu premisele (vă reamintesc : “dialogul” pornise de la textul meu “**Să fie interzis electoratul!**”, nu de la alt text ori pretext)- astfel:

“Fie și numai din aceste motive, nu permit nimănui să mă ia peste picior”.

Foarte bine că nu permiteți (unde am ajunge?). Dar cui vă adresați, Doamnă, când îmi scrieți (mie, nu altcuiva) ? Cine v-a luat peste picior ? Eu, unul, nu. Eu v-am luat... în serios, totdeauna. În bună limbă românească a lua peste picior pe cineva înseamnă a-ți bate joc de acela, a-l ironiza. Or eu am făcut altceva - cu seriozitate, cu gravitate (recunosc : și cu patetism) : v-am criticat, Stimată Doamnă. Am afirmat că unele din actele Dvs. de după 1990, au fost mult păgubitoare comunității românești, prin confuzia ce ați semănat - conștientă sau ba - în spiritele și așa dezorientate ale compatrioților noștri.

Iată-le pe cele mai evidente :

- Să admitem că intrarea Dvs. în FSN nu a fost o eroare : ca mulți alții ați fost înșelată, abuzată. Ați demisionat după patru săptămâni - nu după câteva zile cum greșit scrisesem în textul “**Să fie interzis electoratul!**”;

- O gafă (devenită eroare) a Dvs., Doamnă a fost, în 1990, participarea la o masă rotundă, în sediul proaspătului GDS, în jurul unui personaj tulbure (eufemism) : Măgureanu. Că un vânjos combatant al comunismului și al securismului încă din neagra ilegalitate precum filosoful-la-român Liiceanu (inițiatorul întâlnirii) avea interesul să se pună bine cu noul mânuitor al Vechiului Ciomag - de înțeles; că “moderator”: un băiat speriat de avioane (Kleininger, cel convins că moartea se alungă, atingând-o), de înțeles; că a

participat și tovarășul Pavel Cîmpeanu - iarăși de înțeles, doar se puneau bazele reconcilierii naționale (pupături Piața Endependenței între victime și călăi) teoretizată de vânzători de frate și de nație: Pleșu, Buzura - cu puțin efort (și multă greutate) iarăși era de așteptat. Dar că se aflau de față victime ale securității : Gabriel Andreescu, Radu Filipescu și Domnia Voastră - este greu de acceptat. Toți locuitorii Lagărului Comunist știu: cu securitatea nu se dialoghează. Ea te anchetează, te terorizează, însă tu nu angajezi de bună-voie “discuții civilizate” cu monștrii care ne-au chinuit patru decenii încheiate! Să admitem că ați fost - ca și în FSN - atrasă într-o capcană. De ce nu ați protestat public atunci când v-ați dat seama că ați fost folosită (de Liiceanu, de Măgureanu)? Cum v-ați simțit în-conversație, mă rog frumos, cu astaloșul participant la “procesul” lui Ceaușescu? Înseamnă că v-ați laudat când ați afirmat că fusesetă arestată - câte săptămâni? câte luni? câți ani?- pentru a vă îngădui să dialogați, picior peste picior, la o cafeluță, cu Organul care patruzeci de ani a monologat, martirizînd milioane de români, cu ciomagul? În numele cui ați dat mâna de ajutor la spoirea fațadei mâncată de lepră a Organului?, la cărpocirea imaginii roasă de sfrenție a noului bulibașă al securității, a complotistului kaghebist purtînd numele conspirativ: Măgureanu? Ați aflat : după Marea Întâlnire de la Iazul-GDS, urdoarea măguristă declara : securitatea s-a schimbat, iată dovada : el însuși “dialogase” cu însușea Doina Cornea! (presupusul călău cu o adevărată victimă); și că el îi spusese: “Doamnă” și că Doina Cornea, în loc să-i întoarcă spatele (mai creștinește ar fi fost dacă i-ar fi ars o pereche de palme, fie acelea și simbolice), îi răspunsese cu “Domnule Măgureanu” - culmea fiind că el, javra imundă, nu mințea : relatarea din revista 22 a confirmat acest... rău-mirositor adevăr.

Dacă îmi veți replica : “M-am purtat civilizată cu un om...”, vă voi răspunde :

Nu aveți decât să vă purtați “civilizată, cu un om”, între patru ochi ori între patru pereții casei Dvs. - nu în public. În numele cui v-ați purtat civilizată cu un criminal reprezentant de vârf al unei instituții criminale? În numele sutelor de mii de nevinovați chinuți de Organ? Să zicem că de la cei asasinați de Securitate nu ați putut cere permisiunea - dar de la cei în viață ? Cu cine, dintre adevăratele victime v-ați consultat, înainte de a dialoga cu bestiile securiste, înainte de a-i domni pe tovarășii eterni ?

Cu C. Coposu ?

- Am ajuns și aici. Ați avut nevoie de un deceniu încheiat până să vă hotărâți să deschideți gura, să spuneți o părțică din adevărul despre C. Coposu.

Este adevărat : nu toți Românii știau - ca mine, de pildă, încă din 1977 - că C. Coposu (și Noica și Stăniloie și Carandino și Țuța și Ernest Bernea și Quintus) nu făceau un pas fără să-l raporteze la Securitate, fără să ceară bilet de voie pentru următorul. Însă Dumneavoastră, Doamnă, ați colaborat cu el, ați fost în apropierea lui începînd din 13 martie 1990. Ați remarcat - contrariul ar fi fost de mirare - că **C. Coposu nu voia ca partidul său să câștige alegerile** - nu v-ați întrebat : **de ce ?** ; ați băgat de seamă că în jurul lui C. Coposu mișunau securiștii, cel mai apropiat fiindu-i chiar Astaloș-Măgureanu - nu v-ați întrebat : în virtutea cărui legământ? Să fi fost numai conjudețenitatea? Au să fi fost șogoritatea Seniorului cu odiosul personaj ?

Iar dacă ați constatat că C. Coposu nu este cel din icoana de almanah (“Seniorul”, “Tatăl Nației”), ci un biet om, victimă tragică a Securității, jucînd cum îi cânta Fanfara MAI (deschiderea porților PNT-ului pentru toți

bandiții: milițieni, activiști, securiști - dar împiedecînd intrarea tinerilor ; desemnarea drept candidat la prezidențialele din 1996 a unui om al securității: Emil Constantinescu) de ce nu v-ați dezangajat? De ce nu ați făcut ceea ce trebuiau să facă adevăratele victime ale comuniștilor, și nu tot comuniștii-securiștii prin uneltele-megafoanele lor Coposu, Quintus, Cîmpeanu, Diaconescu, Constantinescu - și alți “martiri”?

Să nu fi știut cine este și ce hram poartă Constantinescu, în 1995, când, dimpreună cu activista de partid, tovarășa Zoe Condurachi-Petre confecționase pe măsură și la comandă la Universitatea din București o catedră de sociologie pentru uzul exclusiv al reputatului sociolog, conjudețean al lui Coposu, pseudonumitul Măgureanu? Într-atât să o fi lucrat pe bine-educata Doina Cornea respectul față de mai-vârșnici, încât să rămână credincioasă trădării de frate și minciunii întrupată de C. Coposu, persoană rău-voitoare, ființă rău-făcătoare (cum, de ce? - dar e limpede : pentru că lucra pentru Securitate! - **rezultatele lucrării s-au văzut la alegerile recente**), decât să treacă apa, pe malul opus, cel al adevărului ?

Ceea ce s-a petrecut cu Dvs., Doamnă, după alegerea lui Constantinescu a fost un neîntrerupt și lamentabil coborîș de pe urma căruia veți rămâne în istoria gândirii politico-morale românești, nu ca inventatoare, ci ca utilizatoare până la urzeală a profundeii cugetări (sub formă interogativă):

«**Avem altul mai bun ?**» - pur produs al gândirii de beton armat, exprimată printr-o limbă de salcâm veritabil.

Buna-creștere-din-familie a Doinei Cornea s-a dovedit a fi nocivă fidelitate față de feloni care au înșelat-o - n-ar fi fost o catastrofă, dacă aceiași n-ar fi au înșelat întreaga țara : Coposu, Constantinescu. (N-am să mă ostenesc să pun pe două coloane promisiunile candidatului Constantinescu și materializarea lor de către președintele ales).

Fidelitatea față de rău nu este decât complicitate la răul făcut.

Paranteză basarabeană : în 1995, pe patul de moarte fiind, C. Coposu a dat cuvânt de ordine țărăniștilor - și celor din exil - de **a nu permite sub nici o formă, în organizațiile PNT, discutarea, în timpul campaniei electorale, a problemei Basarabiei**. Așa stînd lucrurile, nu am văzut vreo abatere de la “doctrina Coposu” în încheierea Tratatului cu Ucraina, susținut voios de GDS (deci și de Doina Cornea, nu doar de Gabriel Andreescu și de Zoe Petre), semnat de Constantinescu.

Nu doar ca basarabean, consider faptul : idioție fără seamăn; actul : trădare națională.

De aici până la Chestia din 30 noiembrie 2000 - prezentată drept: “**Apelul GDS - Votați împotriva dictaturii !**” care a cerut românilor să-l voteze pe... Iliescu nu a mai fost decât un pas. Pe care Doina Cornea, sprintenă, dezinvoltă, l-a făcut.

Și se miră de mirarea mea...

Paul Goma

Sâmbătă 24 septembrie 2011

Astă-noapte: nici o ameliorare. Din contra. Multă transpirație, accentuată de slăbiciunea picioarelor. Ar urma să facem o scrisoare prin care să solicităm spitalului o vizită. Cum și ei sunt suprasolicitați, vom avea de așteptat.

Ieri mi s-au întors fetele de la Iași.

Mi s-au întors. Foarte bine au făcut, unde pui că vorbesc de fetele *mele*: Aliona, Mariana, Nina, dragele de basarabence.

S-au întors... unde, după colocviu? Acasă le ele, în Basarabia. Dar Basarabia ceea-i și a mea, nu? Inseamnă că fetele - mele - s-au întors acasă-la-mine, nu? Cum altfel?

Stranie, "gândire", dar obișnuită la noi, refugiații din Basarabia : eu mă "situez" (ca să spun așa) în centrul interesului, al lumii, al geografiei (mama istoriei...). Unde anume? Ei asta-i! Unde! În Calidor, ce Dumnezeu, unde altundeva?! Ele, pușoarele, găinușele se mai îndepărtează de cloșcul-cu-barbă - cât să dea o raită pe la câte un colocviu, unde își zic iute-iute poezeaua - "comunicarea" despre viața-și-opera tătanelui lor - mai ciripesc, mai gânguresc, mai ciugulesc niște bomboneluțe (cu ciucalată) și se întorc. Ele - la ele, la acasa lor, concretă; eu, abuznik inveterat: la mama dracului, la Paris, unde toți câinii se primblă țanțoși, cu covrigii reglementari în coadă. Acolo - adică aici - locuiesc - temporar, se zice (în curând Îngerul Negru mă va strigare), sufletul și inima și buzele și restul aflându-se, statornic, În Calidor. Iar eu și de astă dată a trebuit să mă mulțumesc (ce cuvânt nepotrivit, aici!) cu doar reprezentările - nu sunt eu, chiar în viața de toate zilele un biet scârța-scârța pe hârtie? Ba da, Însă eu, când umblu cu scrisul pe la fete - pe-pestetotului-tot - chiar le și văd, le aud, le, mai ales, anhiros (mi-a dispărut litera venită din Spania, ca să descriu actul - anhirositor), mă las invadat dulce, copleșit de parfumos de olmurile lor divine.

Așadar *mi s-au întors fetele.*

Prima care mi s-a anunțat a fost Aliona:

M-am întors. A fost bine. Am mers cu Nina Corcinschi. Acolo am întâlnit-o pe Mariana și împreună ne-am simțit foarte bine. Mariana are mai multe poze, eu va ofer ceea ce am surprins cu telefonul meu. Cuprind, Aliona

Imediat a dat veste și Mariana:

...tocmai am ajuns acasă de la Iași. A fost foarte bine, iar prezentarea mea s-a lăsat cu un mare ecou. În prima zi a vorbit doamna Aliona Grati, am stat împreună, a fost și doamna Nina Corcinschi. A doua zi am făcut astfel, încât să aduc în discuție scrierile dumneavoastră, (cu ocazia prezentării, de către domnul Florin Cioban a unui roman scris de Cătălin Dorian Florescu, asemănător, la nivelul povestirii epice cu Din Calidor, însă nu atât de profund) chiar dacă nu puteam să vorbesc prea mult, și să pun la expoziție o serie de reviste, făcând trimiteri la site-ul dumneavoastră, cu fotografii. Toată lumea știa că urma să prezint un roman de Paul Goma.

Astăzi a fost ziua cea mare - în timpul, dar și după prezentare s-a făcut o liniște mormântală în sală, iar moderatorul, Remus Zăstroiu, a apreciat studiul, spunând că sunt o mare fană a lui Paul Goma. De fapt, acesta nu era

decât începutul: la sfârșitul discuției mele dl Nicolae Crețu abia intrase și, foarte curios fiind, mi-a cerut studiul pentru a-l citi în pauză, încercând să argumentez demonstrația, precizând că am și împreună cu cel al doamnei Ana Ghilaș de la Chișinău (cu care stăteam alături), cercetătoare în psihanaliză. După pauză (pe care dumnealui practic și-a sacrificat-o cu lectura), la sfârșitul simpozionului, a încercat să mă atace în mod direct, fără a se referi la ce am prezentat, ci referindu-se la dificultatea scrierilor dumneavoastră și la faptul că nu s-ar încadra în criteriile literarității... I-am răspuns însă foarte repede și la obiect, încercând să argumentez demonstrația, precizând că am scris despre unele aspecte invocate de dumnealui, dar pe care timpul nu îmi permite să le dezvolt, amintind însă că există pe site-ul oficial al lui Paul Goma, citând la un moment dat din dumneavoastră, mai ales că domnul Crețu a recunoscut că nu citise prea multe din Paul Goma. Interesant a fost că discuția s-a încins – cei din sală erau captați de-a dreptul, iar dumnealui nu m-a putut contrazice, luându-și „angajamentul” (confirmat după încheierea prezentării, când m-a întrebat ce i-aș recomanda să citească și când eu i-am spus de Roman Intim – deși acum, gândindu-mă că nu va parcurge și celelalte scrieri autobiografice nu știu în ce măsură va înțelege anumite aspecte din roman) de a-l citi pe Paul Goma cu interes. După această dispută, în care eu nu am cedat nimic – mai ales că m-a aprins și mai mult afirmația dumnealui că ar exista, în scrierile dumneavoastră, o separare tranșantă între realitate și ficțiune, trimitând mai mult la document, s-au apropiat câteva persoane din sală – l-am reținut pe un domn de la Iași, întrebându-mă dacă citatele pe care le-am dat drept exemplu chiar sunt din Paul Goma, (și dacă sunt din romanul prezentat, Sabina – i se păruse interesantă afirmația dumneavoastră „mortarul dintre cărămizi, acela este important, el face sau des-face un roman, face să fie ori să ne-fie un roman și nu după adevărul adevărat, ci după adevărul-care-ar-putea-fi-adevărat – așa cumva”) dacă Paul Goma chiar scrie atât de interesant, cerându-mi să le recomand câteva romane pentru lectură. Așa că la încheierea simpozionului Paul Goma era pe buzele tuturor celor de la secțiunea de istorie literară.

Domnul Crețu nu a făcut-o cu intenție - de fapt acesta este stilul dumnealui, urmărind de-a lungul conferinței să îi pună într-o postură nefavorabilă pe cei nepregătiți, judecându-i, însă, cu multă obiectivitate..Or, cu mine nu i-a mers, dumnealui ajungând a recunoaște că Paul Goma chiar trebuie citit, captând și interesul celorlalți și invitându-mă la Iași și pentru alte discuții.

Într-adevăr, a fost o experiență foarte frumoasă - am avut multe de învățat și mă bucur că m-a ajutat Dumnezeu să fac față tuturor provocărilor. Îmi cer scuza pentru neacuratețea exprimărilor - sunt atât de obosită încât abia de văd tastatura, dar bucuria este mult prea mare pentru a nu o împărtăși cu dumneavoastră. Am încercat să filmez și să fac și niște fotografii - o să vi le transmit mâine pe cele cu fetele dumneavoastră.

Vă îmbrățișez mult de tot,
Mariana Pasincovski

I-am scris, întrebând-o dacă, după ce va reciti scrisoarea de ieri (eu găsind-o extrem de interesantă - și bună, ce mai!) o socotește... publicabilă în Jurnalul meu.

În primul moment a spus: nu, motivînd...- am uitat ce anume, oricum, numai din modestie a dat răspunsul acela - dar când am anunțat-o că voi face cum dorește ea, chiar dacă mie îmi

pare rău că astfel acea pagină va rămâne...necunoscută, fata (nu degeaba este adoptiva mea), a găsit un artificiu (și ce dulci și rumeioare ca frăguțele de fâneată sunt "artificiile" fetelor!): să consider că mi se face un dar de 2 octombrie - deci să le trec în jurnal...

Ceea ce și fac:

...astăzi mi-am permis să dorm mai mult, așa că tocmai am citit mesajul dumneavoastră. Am recitat și scrisoarea de aseară și, deși lucrurile stau întocmai, consider că nu ar trebui să apară în Jurnal, ecoul celor întâmplate va fi oricum foarte mare, iar eu am sugerat, sper că și convins, că Paul Goma este foarte modest (Domnul Crețu se referea la romanele dumneavoastră spunându-le „opere” – eu i-am spus că dumneavoastră nu aveți „operă” – îmi stătea pe limbă să îi spun cine are operă, bine că m-am abținut) și, ca fată a lui Paul Goma, am dat și eu dovadă de modestie și nu aș vrea ca apariția scrisorii să mă pună într-o postură laudativă, pe care nu o urmăresc și care nu mă caracterizează. De asemenea, sunt convinsă că mulți vor fi curioși să citească Jurnalul dumneavoastră, reflectând oricum asupra celor întâmplate.

Aflându-mă în sală sentimentul a fost de frică de Paul Goma: toți care auzeau că scriu o astfel de teză se înspăimântau: că este foarte dificil, că este imposibil. Întrebarea mea, normală, era dacă au citit ceva și ce anume: nu citiseră, auzise că e greu și erau speriați să încerce. Domnul Crețu însuși a recunoscut că a citit *Ostinato* și că i s-a părut dificil la nivelul limbajului, de neînțeles din punct de vedere estetic, ar mai fi avut câteva încercări cu *Arta Refugii*, dar după câteva zeci de pagini a renunțat. Am recunoscut că nu este o lectură facilă dar că, în același timp, nimic nu este întâmplător la Paul Goma și, ajuns a descifra sistemul, nu mai poți lăsa cartea de mână. Atunci domnul Crețu mi-a spus, deși după discuția publică, că or este dumnealui un neinițiat, nu îmi amintesc exact dacă acesta era termenul, însă era unul oricum apropiat, neinițiat în sensul de a nu fi observat valoarea adevărată a scrierilor lui Paul Goma, or sunt eu o cititoare „perversă”, în sensul bun, chiar așa a spus, și că, din curiozitate, va căuta să descopere această poeticitate, invocată de mine, a scrierilor dumneavoastră. De asemenea, la sfârșitul discuției, în sală, a mai adăugat că Paul Goma ar trebui citit împreună cu mine. Or, bineînțeles, i-am răspuns că lucrurile nu stau chiar așa dar că, într-adevăr, o analiză serioasă ar facilita accesarea spre înțelegerea scriiturii și că trebuie făcută, invitându-i pe toți la lectură și apostrofându-l, dacă se poate spune așa, și pe dumnealui pentru că vorbește în necunoștință de cauză, venind cu aceleași convingeri, vehiculate în multe articole literare, că Paul Goma trebuie recunoscut ca un adevărat disident, iar scrierea să o lăsăm deoparte. Ei, cu asta nu am fost deloc de acord, iar faptul că eu vorbesc foarte repede mi-a permis să câștig teren și să mă apăr. Curiozitatea celor din sală, mărturisită după încheierea simpozionului, era că am avut curajul de a-l contrazice, mai ales că, la prezentări, toată lumea se cam teme de prezența dumnealui, râsuflând ușurați când nu îl vedeau.

De asemenea, încă un lucru pe care nu vi l-am scris, dar îl poate spune și dna Grati (care, din păcate, a trebuit să plece) este că, în prima zi, eu tot nu am putut să stau liniștită. Moderator era domnul Dan Mănuță. Erau deja câteva comunicări, foarte lungi, după fiecare cei din sală având posibilitatea de a interveni cu întrebări, completări... Or, după ce a prezentat dna Grati, domnul Mănuță a spus că din acest moment, timpul fiind foarte scurt, nu se mai

acceptă comentarii. Cum am auzit acest lucru, m-am și ridicat de pe scaun cu scuza că, scriind despre Paul Goma, nu pot efectiv să mă abțin și să nu spun câteva cuvinte. Am felicitat-o pe dna Grati (albă, săraca, la față de supărare că nu mai putem comenta pe marginea celor prezentate) și am vorbit puțin, dar repede, despre Ciclul autobiografic, și un pic despre Arta Refugii – latura istorică și cea ludică. Deși înainte de a mă ridica eu de pe scaun doamna care urma să vorbească era deja cu microfonul în mână, n-a apucat să zică nimic, căci eu am intervenit rapid. Au trebuit să mă asculte, deși surprinși cu toții de acest „gest” neașteptat. La final doamna Aliona Grati, împreună cu doamna Nina Corcinschi mi-au spus că s-au bucurat mult pentru că nu am lăsat ca discuția despre Paul Goma să se termine atât de abrupt. Doamna Grati a luat-o, inițial, chiar pe o ofensă din partea domnului Mănuță – discutând însă, după aceea, am constatat că dumnealui s-ar putea să nu o fi făcut cu rea intenție: într-adevăr, timpul era depășit, iar în sală mai trebuiau încă mulți să vorbească, pe de o parte, iar pe de altă parte, doamna Grati venise tocmai de la Chișinău și, în calitate de oaspete, poate că ar fi trebuit să aibă prioritate față de comunicările „locale”. Ceea ce rămâne adevărat este că, indiscutabil, cei de la secțiunea de istorie literară îi depășeau numeric pe cei de la alte secțiuni, timpul devenind extem de prețios (urma și masa festivă la care trebuia să plecăm cu toții, noi depășind oricum timpul în care trebuia să ne încadrăm, chiar și fără intervenții, ceilalți participanți așteptându-ne obosiți și flămânzi).

Trecând însă peste aceste aspecte, ce am mai simțit, aflându-mă în sală, când tot încercam să intervin, este susținerea basarabenilor noștri. Tot basarabeni: dacă ați ști cu câtă mândrie și bucurie mă priveau, se simțea că îmi sunt aproape, că mă protejau, că erau cu sufletul alături de dumneavoastră. Referitor la discuția cu domnul Crețu, nici nu mi-a putut reproșa subiectivitatea – nu știa, la început, că sunt și eu din Basarabia, însă spre sfârșitul simpozionului a venit foarte documentat întrebându-mă cum e pe la Chișinău – ei, greșise un pic.

Concluzia mea este că Paul Goma e un subiect de temut, privit însă cu foarte mare interes, dar cel mai mult m-a bucurat interesul celor din sală de a-l citi pe Paul Goma.

Felicitări și îmbrățișări,
Mariana Pasincovschi

Iar acum o necunoscută - se prezintă singură:

Sunt fiica lui Marian Rosu (kappacmr) si mi-am permis sa va scriu si eu ca restul doua trei randuri.

Nu cred ca este ceva nou ca sa primiti un email in care sa vi se spuna "vai domnu Goma ce bine scrieti!" m-am ferit de astfel de scrisuri pentru ca la un moment dat cred ca plictisesc... dar voi fi comuna si va voi spune ca va admir ca om si ca scriitor. nu sunt intru totul de acord cu anumite idei ale dumneavoastra... poate de multe ori sunteti subiectiv... spuneati sa ca nu se poate face abstractie viata personala a unui artist (nichita stanescu de exemplu, mare dezamagire) ... eu va regasesc in fiecare carte a dumneavoastra, nu pot face diferenta intre personaj, scriitor si fictiune, ca doar e in fiecare mai mult sau mai puțin... am 25 ani si pot spune ca v-am citit majoritatea cartilor, recunosc, jurnalele de dupa '98 intra greu... poate pentru ca va repetati "am mai zis? si ce daca? mai zic!" am "trait" fiecare pagina ca pe o alta viata a mea,

de la medias, la sibiu, la bucuresti, la gherla, la pitesti (m-am cutremurat si am plans), si in fine la paris...

va rog sa ma iertati daca am fost impertinenta sau prea lunga... sunt atat de multe lucrurile pe care as vrea sa mi le clarific, sa le inteleg mai bine. pentru ca fac parte din istoria acestei tari nenorocite as zice... sunt atatea aspecte care ar trebui sa iasa la lumina si nu mai are cine. si nici pentru cine... daca ati sti cat de putini sunt tinerii de varsta mea carora le pasa... vorba aceea " la ce sa va intoarceți?" ca pe Regele Mihai, tara asta nu va merita! : (sunt norocoasa ca ai mei parinti m-au crescut asa cum m-au crescut si nu m-am indobitocit (sper) intrand intr-o alta societate!

va multumesc pentru rabdare si va urez multa sanatate si toate cele bune familiei!

Sanziana Rosu

Firește, atât Marianei cât și Sânzianei le-am cerut permisivul de a le reproduce scrisorile. Dacă nu - nu va fi, le voi șterge.

*

Paris, 11 februarie 2001

Răul Absolut - Securitatea

La vârsta de 13 ani și jumătate (în ianuarie 1949) am cunoscut pe pielea mea de copil Securitatea proaspăt înființată ; dar mai înainte, la 9 ani (după 12 septembrie 1944), mă frecașem de jandarmeria... burghezo-regalistă, iar și mai înainte, prin tata (există o memorie a genelor), la vârsta de 5 ani (în ianuarie 1941) făcusem cunoștință, în Basarabia cedată, cu Mama Securității românești : NKVD. Ceea ce înseamnă că din cei 65 câți am, de la naștere, în restul de 60 ani am avut vreme să mă “documentez”- de-a lungul, de-a latul, de-a adâncul Spurcatei Organe. Deși avusesem de a face cu ea de atâtea ori, fusesem, fie prea tânăr - drept care Dumnezeu și data nașterii (1935) mă scutiseră de Reeducarea din 1949-52 ; fie prea mărunț, pentru a intra în “vederile” Reeducării a doua (1961-64). Dealtfel nici nu mă mai aflam în închisoare, ci în domiciliu obligatoriu, din 1958. Iar în 1977 Mașina MAI nu m-a definitiv zdrobit pentru că, profitând de nesfârșita ei putere și inerție (deci : slăbiciune), apucasem să mă fac cunoscut și în Occident - aceasta a fost “umbrela”; platoșă mi-am făcut din ne-tăcere : am zbierat, am amenințat că, de mă voi scula, pre mulți am să scriu eu, negru pe alb - și nu am avut soarta lui Gheorghe Ursu.

Repetiția : mama inutilității

Ei, da : am împuiat capul eventualului cititor cu atâtea biografisme, atâtea amănunte, atâtea fleacuri “care, acum, în noul deceniu, în noul secol, în noul mileniu și-au pierdut importanța” (“dacă au avut-o și pe aceea”, ar fi comentat tovarășul Sorin Toma);

Ei, da : îi comunic prin scris lucruri străine lui, ba chiar dăunător-cauzatoare, fiindcă el nu-vrea-să-știe-nimic, fiindcă lui i-i frică, de moare, el vrea să trăiască, nu să piară dacă, doamne-fereste deschide gura (după modelul Gabrielei Adameșteanu, până la 22 decembrie 89 fix), vrea să-și re-facă viața, să și-o facă altfel decât îi fusese sub comuniști. Or asta nu se poate realiza fără a șterge din memorie tot-tot-tot, și ultimii din cei câțiva stropi strecurați prin frunzișul monstruos de compact al arborilor din Pădurea Fricii ; fără a accepta că am fost cu toții (“mai mult sau mai puțin vinovați” - varianta Breban), “deci nevinovați sântem cu toții” (după cum bine ne-a învățat

domnul Pleșu, strălucit și reprezentativ premiant la român) - și fără a ne reconcilia - național, cum altfel! - cu cine se întâmplă să ne iasă în cale...

Ei, da : (pe) acestea toate le-am spus, le-am re-spus, re-re-re-respus (în scris). Ei și ? Tot n-au fost înregistrate de compatriotul meu, și el vorbitor-cititor de limbă română - mă gândesc la cel care a citit o jumătate de pagină din scrisurile mele în sfârșit publicate după douăzeci de ani de interdicție. Ultima probă (m-aș fi lipsit cu dragă inimă de ea) mi-a venit dinspre - cine ar fi crezut ?, eu nu - Doina Cornea :

Răspunzînd textului “**Să fie interzis electoratul !**”, mi-a reproșat... citez și aici, să rămână :

“Dar ați părăsit România când represaliile s-au abătut și asupra familiei Dumneavoastră” - și: “Securitatea mi-a dat și mie un pașaport pentru a scăpa de mine. Eu m-am întors și mi-am continuat lupta...” - și dă-i, și luptă-i.

Surpriză cu atât mai violentă, cu cât Doina Cornea afirmase, în multe prilejuri că chiar înainte de a-și manifesta disidența (adică înainte de 1983), la Universitatea Cluj, unde era lector, propunea studenților fragmente din cărțile mele traduse în franceză. Iată însă că nici chiar cei care citiseră nu mai țineau minte ce vor fi citit. Acesta fiind motivul pentru care îmi iau dreptul de a repeta, de a repeta, de a repeta (vai, doar pe hârtie, multiplicată în câte 20 exemplare, trimise prin poștă, or este știut faptul că hârtia, chiar tipărită este acceptată numai dacă omul consimte la actul lecturii, și nu dă peste el, nu îl agresează, nu îl violează ca radioul, ca televiziunea). Căci Românul, așa-i el : nu are ținare de minte - vorbesc de cel care a știut cândva, ceva, cumva (și nu mai știe). Capul lui nu suportă atâtea informații fără interes imediat și încă privindu-l pe altul... Și ce dacă acela a făcut și a dres, cândva ? Să fie sănătos, să mai facă dacă-l țin curelele, pe el să-l lase cu treburile, cu problemele, cu necazurile lui, cu (ne)ținerea de minte a lui.

Odiosul Organ

Acestea toate, ca să pot (re)zice : **Securitatea este Răul Absolut**. Nu fac decât să repet titlul unui text scris în vara lui 1995, când Securitatea, încercînd să-mi torpileze candidatura (dealtfel, provocatoare) la alegerile prezidențiale din noiembrie 1996, publicase în **Adevărul-Scînteii**, sub iscălitura unui căprar (de atunci a fost înaintat în grad, azi e sublocotenent plin și prieten la cataramă cu N. Manolescu și cu Dorin Tudoran) : «C.T. Popescu», marea-demascare-mare-a-impostorului-Goma-zis-Gomora, cel care, în 1977, pupa gumarii lui Ceaușescu. De notat: operațiunea MAI fusese precedată-anunțată de promptele și indignatele declarații de presă ale lui C. Coposu, care mă acuza de sabotare a “adevăratei candidaturi”, a adunătorului de cotizații PCR la Universitatea București (în tandru tandem cu Zoia Petre): Constantinescu, creație a sa și a Blandienei, după rețeta Măgurenității.

Acestea toate ca să mai pot zice : “*Spune-mi în ce raporturi ești cu Securitatea, ca să-ți spun cine ești*”.

S-a observat că, vorbind despre Securitate, chiar și acum în anul 2001, folosesc indicativul prezent. Nu este deloc necesar ca X să povestească în amănunt raporturile sale cu Securitatea, ci doar să sonorizeze ori/și să grafieze, indiferent în care context: “*fosta Securitate*”, pentru a oferi cheia : X-ul în chestie conține (uneori fără să-și dea seama) ceva tulbure, ceva rămărositoriu.

După opinia mea - nu sînt singurul, însă deocamdată izolat în acest demers - nu poate fi luată în discuție societatea românească, nici doar cultura românească și nici psihologia românului (de la 23 august 1944 încoace - și cine știe câte alte generații de acum încolo) dacă nu se raportează la

Odioasa Instituție. Cea care ne-a terorizat, ne-a chinuit, ne-a schilodit, ne-a mutat (proces de pe urma căruia rezultă : muta/n/tul). Încă de pe când scriam cartea **Patimile după Pitești** (1978-79) îmi mărturisisem teama că, *după 1964* (momentul Decretului de amnistie), mulțumiți de rezultatele celor două campanii de reeducare în închisori, 1949-1952 și 1961-1964, comuniștii *au trecut la reeducarea la scară națională* - prin crearea de lipsuri alimentare, prin interdicția, pentru femei, de a avorta, prin confiscarea valorilor patriotice, prin distrugerea sistematică a patrimoniului național. Firește, toate aceste intruziuni, agresiuni, violuri ale demnității omului au fost făcute prin aceeași omniprezență, omnipotentă - blestemată Securitate. Și iată cum, după două decenii, reeducarea-generală a dat, nu “un popor vegetal”, cum poetase Blandiana, ci unul mai degrabă mineral : o nație de reeducați, o comunitate de geografie și de limbă alcătuită din mutanți. “Psihologia” indivizilor sare în ochii și în urechile avertizate atunci când ei spun/scriu apelativul “**Domnule**” adresat de ei, reacționari notorii și pușcăriași - Ciuceanu, Quintus, Diaconescu, Petrișor, Paleologu - unor bandiți bolșevici, și ei notorii : Iliescu, Brucan, Roman, Verdeț, Măgureanu, colonelul Crăciun (C. Coposu mergea și mai departe : în intimitate îi spunea lui Măgureanu : “Virgil”); sau când îl folosesc, chiar atunci când vorbesc/scriu despre morți : “**domnul** Gheorghiu-Dej”, “**domnul** Alexandru Drăghici” culminând cu : “**domnul** Nikolski”.

Sânt nevoit să mă citez iar și tot cu neplăcere : în **Jurnal I-II-III** notam: începând din 1984, simțisem la prietenii, la cunoscuții veniți din țară o neliniștitoare schimbare. Era de parcă arbitrarul - și literarul - prag propus de Orwell într-o carte de, la urma urmei, ficțiune : **1984**, ar fi căpătat carne, ar fi devenit insuportabil de real. M-am tot întrebat: ce eveniment va fi determinat o asemenea *schimbare* în comportamentul, altfel insensibililor la istorie compatrioți ai mei ? Nu am găsit atunci, în 1984; nici în 1989, față cu un text scris (**Patria furată** de V. Duda). Abia după alegerile din 20 mai 1990 (când, în ciuda măsurilor-de-stat-și-de-partid, a devenit limpede : majoritatea românilor îl făcea președinte al țării pe un tâlhar de drumul mare, pe un criminal avînd încă proaspăt, pe mâini, sângele împuşcaților din decembrie 89 - și care încă nu-și dăduse întreaga aramă pe față, Mineriada Primă avea să fie peste trei săptămâni iar N. Manolescu, cu prosopul-pe-braț avea să-l legitimizeze pe vinovat, luîndu-i un interviu și numindu-l “Om cu o mare”...). Atunci m-am întrebat dacă nu cumva această prăbușire a spiritului la român este pricinuită, nu de un eveniment anume, ci de acumularea, în timp, a unor “mici” catastrofe. La urma urmei, răspunsul era/este ingineresc și ține de... rezistența materialelor : “Materialul” nu mai rezistase atîtor și atît de violente încercări.

Instituție teroristă, doctrină a terorii

Numărînd pe degete anii până la 1984 - măcar din 1944, dacă nu, ca pentru noi, basarabeni și bucovineni: din 1940 - ajungeam la 40; patru decenii de suferințe neîntrerupte, de speranțe spulberate (*ne-venirea Americanilor*), de încredere înșelată: fie de “românul” Ceaușescu, dovedit a fi tiran comunist, întru nimic mai grijuliu cu oamenii acestui pămînt decât Dej, fie de “modelele naționale” Gyr, Crainic, Noica, Stăniloiaie, Tuțea, fie de colegi, prieteni, frați, veri, unchi, fii...- nu doar cedînd presiunilor și îndoindu-se “sub vremi”, ci, vai, adeseori rupîn- du-se și vânzîndu-și fratele...

Raportate la Monstrul Securitate există mai multe categorii de români :
- cei care au intrat între fălcile NKVD-ului, pentru “crime de război” - ei au cunoscut soarta învinșilor de totdeauna : au fost duși la Sublima Poartă (a Kremlinului), anchetați, “judecați” de învingător, condamnați tot de el,

însă de formă au fost repatriați și au avut parte de mascarada botezată “proces popular”; unii au fost executați (tot pe sol românesc, tot de către români), alții au putrezit în celulele Aiudului, Sighetului, Jilavei, Râmnicului Sărat ;

- cei care au fost arestați-condamnați pentru *stări*, nu pentru *fapte*: funcționari, politicieni, magistrați, preoți, industriași, chiaburi;

- cei care aparținuseră/apartineau unor mișcări, partide politice, nu doar anticomuniste, dar și comuniști care “deviau”, fie în raport cu “linia”, fie în raport cu liniatorul : Stalin, sus ; jos: Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Groza ;

- cei care *făcuseră*, nu doar *fuseseră* (pentru a-l contrazice pe Noica) : militari, dar și civili, mulți studenți și elevi, “pentru organizație” (art. 209);

- “partizanii”: depindea de regiune : în Făgăraș, majoritatea dacă nu totalitatea alcătuită din legionari scăpați prin ochiurile plasei întinsă de Siguranță în luna mai 1949 ; în Banat și în Argeș militari nesupuși (nu acceptaseră să lupte pe frontul de Vest - nu pentru că ar fi fost pro-germani, ci pentru că erau antirusi), ofițeri și studenți, elevi și țărani ce refuzaseră, întâi cotele, apoi întovărășirile, apoi colhozurile - în Maramureș, Moldova de Sus, Vrancea, legionari macedoneni în Dobrogea.

În legătură cu această formă de rezistență, după un deceniu de libertate de mărturisire, de documentare și de scriere, faptele lor de arme vor trebui revizuite, așezate la locul lor, adevărul restabilit; să nu mai fie vorba (ca înainte de 1989, când se vorbea în șoaptă și se scria - cât se scria, și numai în Occident - după legende și mai ales după... dorință) de *suferința lor, în pasivitate* (mai mult, mai atroce au suferit cei închiși la Aiud, la Pitești, la Gherla, la Jilava - ca să nu mai vorbim de pasivii de la Sighet - decât partizanii din Făgăraș, de pildă), ci de *acțiune* ; spre deosebire de **mișcările de partizani** din Polonia, din Ucraina, din Bulgaria, din Iugoslavia (mihailoviștii antitoiști) cei din România nu au întreprins acțiuni conjugate și ofensive ; puțini dintre partizanii români “urcaseră la munte” pentru a-i combate pe ruși și pe uneltele lor din România, ci pentru a se sustrage arestării. Cei mai numeroși dintre ei nici nu erau ceea ce se înțelege prin : **luptători din umbră, ascunși pentru refacere**, ci mai degrabă : *ascunși, în așteptarea ocaziei de a trece frontiera spre Occident* - unii au încercat, unii dintre unii au reușit, ceilalți uni, fie au fost împușcați pe graniță, fie au pierit în închisorile sârbești. Se poate însă vorbi cu îndreptățire și cu durere de suferințele miilor de “favorizatori”. Ei au fost victimele tragice ale **terorismului instituționalizat** exercitat de puterea comunistă indigenă aflată în totalitate sub ordinele ocupantului rus. Bănuiesc Securitatea de a fi exagerat importanța și pericolul reprezentat, pentru Putere, de...“teroriști”, pentru a avea încă un pretext de terorizare (instituționalizată și la scară națională) a populației. Cine are îndoieli asupra acestei ipoteze, să privească la Cecenia contemporană : aceeași tactică diversionistă elaborată la Moscova (nu contează dacă șef vizibil este Elțin ori Putin), aceeași deviație lingvistică: terorismul de stat și de partid îi tratează de “teroriști” pe cei ce i se opun. Pentru documentare, mai vezi și ce se petrece în Israel : acest stat născut, nu doar prin drepturi legitime, dar și prin pur terorism - antibritanic - din clipa oficializării (1948) a practicat terorismul-de-stat, prin alungarea palestinienilor de pe pământul și al lor, prin distrugerea satelor, a târgurilor, a caselor, a livezilor - și însoțită de o răsturnare/diversiune lingvistică : tratarea celor care se opun acestei violențări din partea fostului violentat - de... “teroriști”;

- aproape două decenii au fost terorizați instituțional și cei care spusese NU : cotelor, intrării în întovărășiri, apoi în colhozuri - refuzul lor *economic* a fost clasat și pedepsit politic - câte sute, mii de țărani au fost asasinați

sau “doar” arestați?; dar câți au fost membrii familiilor lor declasați profesional și social, interzicându-li-se, “pe bază de dosar” de a face studii superioare, de a ocupa anume posturi - meritate?;

- tot victime ale terorismului instituționalizat au fost zecile de mii de “agitatori” (art. 327) - cei care pentru cuvinte rostite ori pentru acuzația-denunț potrivit căruia ar fi rostit **cuvinte** “împotriva regimului de democrație populară” au fost arestați și au umplut închisorile, lagărele de muncă, satele-noi, unde li s-a fixat domiciliu obligatoriu [autorul acestor rânduri a fost condamnat pentru “agitație publică” la 2 ani, dar a făcut și 5 de d.o.].

Acestea ar fi - în mare - categoriile victimelor Securității. Dacă prin forța împrejurărilor : uzură, boală, mizerie materială, inimă-rea, după “liberare” cei mai mulți dintre supraviețuitori au dispărut, nu există, în prezent, un singur român, care să nu aibă în familie măcar un arestat ; măcar un asasinat în anchetă ori în închisoare ; un martirizat - pentru cote și pentru partizanat ; pentru agitație publică și pentru crimă-de-organizare ; pentru “neaderare” (la colhoz) și tentativă de trecere de frontieră ; pentru “crima” de a fi locuit pe granița cu Iugoslavia și pentru păcatul de a se fi născut în Basarabia, în Bucovina de Nord... Și totuși, în cvasitotalitate urmașii martirizaților de comunism și de brațul ei, **Securitatea**, au uitat și puținul știut de la părinții lor, supraviețuitori ne-fricoși, iar de la “revoluțiune” încoace, de parcă *aceasta* ar fi urgența clipei și misia lor, s-au așternut pe uitare-iertare!

Să-i ierte Dumnezeu - eu nu-i uit

Trebuie să știe acești creștini de trei lulele că îndemnul lor la uitare și la împăcare cu Diavolul sună tot atât de pre limba Securității ca și celebrul îndemn al lui Buzura în primele zile ale lunii ianuarie 1990 : «Fără violență!»; să știe setoșii de “reconciliere națională” - îi numesc pe cei mai intelectuali dintre thraci : Pleșu, Buzura, Breban (iar din noiembrie 2000 Doina Cornea, cea care, îndemnându-i pe români să-l voteze pe Iliescu a făcut, la distanță de 10 ani, ceea ce făcuse alt intelectual strălucit - coincidență? și el ardelean! : N. Manolescu, acela carele, imediat după întâia mine-riadă i-a luat criminalului ațățător la război civil un interviu, adresându-se “Omului cu o mare” - am mai spus-o ?, am s-o mai spun!) - urmez : să știe descurcăreții pe centimetru pătrat că oricâte “adeziuni” ar avea ei din partea maselor largi de analfabetizați (de către ei înșiși), de imbecilizați de comunism, nu vor fi uitați, nu vor scăpa de... consemnarea faptelor lor de directori-de-conștiință demisionari, trădători. Să știe : prea gălăgios pledează ei pentru “reconcilierea” cu criminalii securiști, ca să nu fie suspecti de conivență cu Securitatea eternă.

Ce vor fi vrînd Întunecătorii Nației : să fie lăsați în pace ticăloșii care ne-au chinuit trupurile și sufletele ? : să nu fie pedepsiți nici măcar printr-o defilare prin fața tribunalului ?; printr-un act-de-acuzare publicat într-un periodic - altfel, “încrâncenații”, “procurorii” vor fi acuzați de vânatoare de vrăjitoare ? Situația ar fi nostimă dacă nu ar fi tragică: vasăzică pe evrei nu îndrăznește nimeni să-i acuze că s-ar deda, de jumătate de secol, la “vânatoare de vrăjitoare”, dar un evreu ca Z. Ornea zbiară ca din gură de șarpe de fiecare dată când un Grigurcu de pildă îi pomenește și pe evreii care au martirizat cultura română : Chișinevski, Roller, Răutu, Moraru, Sorin Toma, Vitner, Mândra, Crohmălniceanu, Paul Cornea, Radu Florian, Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian ?

Securistul care nu a dat în viața lui o palmă...

Auzi pe câte un ticălos de securist pretinzînd că el nu violentase, nu torturase pe nimeni în viața lui de *lucrător MAI*. Că el “nu dăduse măcar o

palma”. Dacă lucrase la contabilitate, la bucătărie, la magazie, fără contact direct cu reținuții și deținuții - într-adevăr, nu avusese acest “prilej”... Însă vinovăția unui securist nu se măsoară cu cantitatea de palme, pumni, lovituri de picior, de bătă, de baston de cauciuc de rangă de fier administrate unui “bandit”, cum ne considerau ei, tovarășii. Când am fost re-re-rearestat în aprilie 1977, comandant al Direcției Anchetelor Penale cu sediul pe Calea Rahovei era colonelul Vasile Gheorghe (sau viceversa, nici el nu știa) care, după “tratamentul” ce mi-l aplicase ministrul Securității, Pleșiță (prieten al lui Breban), mi se lăudase că el folosește “alte metode”, că el nu a dat în viața lui o palmă - “nici în ‘56, când cu *Contrarevoluția* (așa-i ziceau ei *Revoluției Maghiare*), de-ați vrut să ne spânzurați de felinare”. Îmi aduceam aminte : în decembrie 1956, la Interne, vreo trei zile mă anchetase un locotenent, Gheorghe Vasile (și invers), fără să mă bată ; când intrau în birou alții și mă lua la poceală, el, băiat sensibil, ieșea pe coridor - și revenea, mirat foarte că... “îți dete borșu, din senin...”

Dacă mă rezum, egoist, numai la familia mea :

- pe mine el mă anchetase în 1956, el scrisese cu mâna și cu ortografia! lui procesele-verbale, în care răspunsurile mele erau date de el - “recunosc cinstit că, în mod dușmănos, am...”- făcut și am dres, eu nu voiam să semnez declarații ce nu-mi aparțineau, el... ieșea nițel din birou, fiindcă, nu-i așa, nu dădea măcar o palmă ; ce se întâmplase după 20 ani, în 1977, am povestit în **Culoarea curcubeului** - *volum tipărit, nedistribuit, dar trimis la topit de filosoful Liiceanu* ;

- pe socru-meu tot el îl anchetase - îmi povestise, când le intrase morcovul scandalului internațional provocat de aflarea arestării mele, în 1977 : Năvodaru fusese acuzat de “explozia centrului de calcul”, deși nu mai avea nimic de a face cu el - cu cinci-șapte ani în urmă tratase cumpărarea “utilajelor”, atât. Însă tot lui “Grenadă” îi scăpase : vina lui Năvodaru era aceea că nu o obligase pe fiică-sa să divorțeze de banditul Goma - așa cum îi trasase partidul sarcină...;

- în fine, numitul colonel Gheorghe-Vasile-Gheorghe o chinuse pe soția mea (și, fatal, pe copil, în vârstă de un an și patru luni), convocînd-o mereu, mereu la *ei*, pe Calea Rahovei.

Nu : securistul Vasile Gheorghe (de pildă) nu mi-a dat o singură palmă - dar *ne-a terorizat* el, ca un securist ce era ? Dacă da - să plătească ! Nu să se mire că nu-l iert!

Alți securiști pretind că ei nu au “lucrat” la anchete, ci doar la... supra-veghere, la adunare de informații... Că nu au agresat fizic, în birourile de anchetă - dar îi “vizitau” ei pe oameni? Le fixau întâlniri “conspirative”? Le propuneau “să ajute organele”, dînd “o mică informație” despre un coleg, despre un vecin, despre un unchi ? Iar dacă acela se codea, nu trecea securistul (care nu dăduse o palmă în viața lui) la amenințări ?, la șantaj ? - promițînd “unele avantaje” - dacă acela este “român adevărat și om de înțeles”? Obosit, terorizat, omul accepta în cele din urmă să dea “mica informație” - care era găsită... prea mică, drept care securistul trecea la violențe, nu doar verbale, și îl acuza pe nefericit că își bate joc de organe, de partid - “chiar de tricolor”, că e mincinos (!), necinstit (!!), că vrea ca Ungurii să răpească Ardealul, că abia așteaptă să intre Rușii în România (de parcă n-ar fi fost intrați, în continuare, din 26 iunie 1940, când ne-au furat Basarabia, Bucovina de Nord, Herța)! Un asemenea “lucrător MAI” este tot atât de adânc vinovat ca și bruta care îi snopea în bătăi pe arestați, pe deținuți. Fiindcă și el atenta la ceva - la urma urmelor mai prețios: sufletul omului. Un

torționar îți rupea dinții, îți frângea oasele, îți exploda ficatul - uneori te lăsa invalid pe viață ; cestălalt, “nedătătorul unei singure palme” atenta la demnitate. Un schilodit în bătaie (dacă are noroc) scapă cu viață, cu sufletul intact. Dar un, și el, nevinovat, însă pe care securistul “nonviolent” l-a terorizat, l-a amenințat, l-a șantajat, l-a momit cu măregele de sticlă din dotarea MAI și l-a obligat să devină turnător ? Acela nu se mai vindecă în veac - din pricina cui ?

Un singur răspuns : *din a Securității, ea este Răul Absolut.*

Elita drojdiei

În șoaptă, până în decembrie 89, cu voce tare după, unii-tovarăși-din-fundul-sălii pretind că Securitatea a creat - și întreține - noua elită (sau : crema nației ; sau neoaristocrația).

Incontestabil : comunismul, prin Securitate, a distrus elita țării: oamenii cultivați, harnici, onești, patrioți, binecrescuți (sau doar bine-născuți - ceea ce nu era de neglijat) : gospodari rurali, preoți, intelectuali, industriași, antreprenori, ofițeri, magistrați - au fost terorizați de Securitate pentru *ceea ce erau*, nu pentru *ceea ce ar fi făcut*, împotriva comunismului și lichidați - fie prin asasinare pură și simplă, fie prin neutralizarea lor pentru totdeauna.

Securitatea a fost alcătuită pe criteriile opuse celei a elitei : au fost înregimentati în Organ indivizi arierati, tarati, inculti, semianalfabeti, imorali, lipsiti de personalitate (deci modelabili - în rău). Cu cât cineva era mai dobitoc, mai troglodit, mai neinstruit, mai fără scrupule, mai lipsit de umanitate ; cu cât era mai “agățat” cu câte un furțișag, un viol, o escrocherie - sau fusese jandarm, polițist, sigurantist și îi anchetase pe comuniști - cu atât era mai “apt” de a face parte din Brațul Armat al Comunismului: Securitatea. Singurul lucru “însușit” de acești proști-ai-satului de lichele eterne, de scursura târgurilor, la cursurile lor speciale, de cum au îmbrăcat uniforma cu epoleți albaștri : cum să bată “în mod științific și să urască-în-mod-organizat”. **Să-i urască - și să-i bată** - nu doar pe anticomuniști - ci **pe toți nesecuriștii**. “*Cine nu-i ca noi - e împotriva noastră, deci trebuie să piară!*” a fost lozinca lor, la început. Mai apoi după ce au făcut să piară nevinovați cu miile, împușcați în marginea satelor, uciși în anchete, înecați cu pietre de gât, arși în gropi cu var, lichidați în închisori, în lagăre, prin înfometare, prin neîngrijire medicală, prin muncă peste puteri, Elita Drojdiei a “nuanțat”: “*Cine nu-i ca noi să de-vină ca noi - prin reeducare!*” - și a început, în 1949, reeducarea studenților

Partea polițienească a “meseriei” au învățat-o securiștii de la Siguranță și de la NKVD. Oricât de drojdie erau, în materie de “făcut rău” au învățat repede și bine. Precum Chinezii, Coreenii de Nord, Albanezii, Vietnamezii de nord, Cubanezii, beneficiari doar de o bună-pornire sovietică, restul din resurse locale...- privind în adâncu-le, au reactualizat, au adaptat la spațiul carpatin tot ce putea fi mai abject în ei și în neamurile lor. Chiar dacă “reeducare-după-Makarenko” s-a făcut și aiurea, totuși **Piteștiul** rămâne pe veci “rodul” gliei românești.

Acum un an sau doi citisem un text de Liviu Ioan Stoiciu în care poetul raporta opinia lui Laurențiu Ulici, potrivit căruia elitele de azi sunt, toate, creația Securității. Nu era întâia oară când auzeam *asta* - pentru prima oară când *asta* venea de la un scriitor. Aceasta este o afirmație... adevărată...

... dacă ținem seama că, în general, din august 1944 ; din 1948 în special, ne-comuniștii și ne-securiștii (și ne-colaboraționiștii) care încă nu fuseseră masacrați au fost sistematic împiedecați să se instruiască, să se perfecționeze ; deci Securitatea a interzis **selecția naturală valorică** după

care se constituie elita unei comunități ;

-... dacă ținem seama că, în virtutea lozincii : “toți oamenii sunt egali, dar activiștii și securiștii cei-mai-egali-dintre-comuniști”, la București, de pildă, așa cum părinții aveau magazinele lor, speciale, și copiii aveau liceul lor, special: “Petru Groza”; cum nici în “Uniune” [Sovietică] nu erau Universități doar pentru dulăi, odraslele cele mai merituoase (citește : ale părinților cu cel mai mare grad în Securitate) își făceau studiile superioare, nu “în Marea Uniune” (ca un oarecare fiu al unui oarecare tovarăș ilegalist : Iliescu), ci în Occidentul capitalist - ca Petre Roman, cel care a studiat la Toulouse, ca fiu de general de de NKVD în România și ministru adjunct de Interne în RPR...

Cam după 1964 - nu știu dacă “ameliorarea” era legată de amnistia (decretată de Gheorghiu-Dej) sau de înscăunarea, în 1965, a lui Ceaușescu - Securitatea a început a acorda favoruri de altă natură, acum lozinca devenise: “*Cine e cu noi are dreptul la supradrepturi : studii în Occident, călătorii (tot în Occident), burse (aprobat de noi, plătite de... Turcul occidental), o carieră normală, chiar supranormală; cine nu... - nu*”.

Astfel au început a călători în Occident, a studia, a beneficia de burse, nu doar fii ai “dușmanilor de clasă” - ci foști deținuți politici (vezi-l pe colegul meu de domiciliu obligatoriu, țărănistul Adrian Marino) ; vezi-l și pe colegul meu de Jilava Nicolae Balotă “bandit” și el multă vreme, devenit, ca prin miracol, cooperant universitarist (ca Zaciul!) la München, la Tours, la Paris;

Astfel a avut “supradrepturi” prietenul meu Victor Babiuc - altfel ar fi fost el al 7-lea (nu cumva al 4-lea ?) pe lista FSN din primăvara anului 1990 - apoi ministru ? Bineînțeles, nu.

Securiștii - jefuitorii tezaurului țării în 22 decembrie 1989 (“după un plan dinainte stabilit”)

Securitatea, stăpână a țării, la căderea lui Ceaușescu a pus în aplicare ordinul : în cazul amenințării pierderii controlului, tezaurul țării să fie împărțit între membrii ei, exploatat “cu titlu individual - în folosul Aparatului”.

Astfel se explică explozia, în țară și peste hotare a “buticurilor”, a băncilor, a societăților comerciale, a celor de import-export, a fundațiilor, a concernelor de presă scrisă și televiziune, a editurilor! - avînd drept proprietari securiști, nevestele, frații, verii, cumnații, copiii lor. Este suficient să afli cine este “patronul”: afli, dacă nu ai știut până atunci, cu ce s-a ocupat, până la 22 decembrie 1989, individul în chestiune : fusese (cum ar zice o ardeleancă) cam securist.

N-o să pretindă Vadim Tudor că și-a cumpărat ferma de la Butimanu din banii adunați cu sudoarea frunții sale, scriind limbămintele în cinstea Ceaușeștilor, în *Săptămîna* lui Eugen Barbu ; n-o să pretindă Săraru că și-a “plătit” editura și fundația din bănuții adunați de pe Niște, ca să zicem așa, țărani.

Deloc: sunt banii românilor pe care Ceaușescu și ai săi tâlhari securiști i-a flămânzit, frigorifiat, umilit, i-a lăsat să bolească fără medicamente, le-a dărâmat casele - pe aceștia i-au furat securiștii și au împărțit prada înde ei.

Scriitorul român față cu Puterea

În toiul “Revoluției Franceze de la 1968” a fost lansată lozinca : *Il est interdit d'interdire !*, cap de operă a actorului și scenaristului și realizatorului Jean Yanne. Plecînd de la : *Il est interdit d'interdire*, se poate ajunge ușor pe malul din față, la mult mai modesta și deloc umoristica: *Consimte să te opui!*

Rari au fost mânuitorii cuvântului românesc consimțători la a se opune - activ, nu doar "să reziste" românește (ceea ce, în neromânește, ar echivala cu: "să îndure") presiunii, opresiunii, fie aceea socială : legi scrise, ne-scrise, relații de familie, de prietenie, de vecinătate, fie politico-politienească.

Dacă sunt luați în ordine alfabetică - sau cronologică - scriitorii români ("de la origine până în zilele noastre"), nu sunt de găsit mai numeroși decât degetele unei singure mâini aceia care au protestat (firește, în scris), în numele unor principii, adresându-se, nu doar "unei pături", nu doar unor "funcționari zeloși", ci de-a dreptul Puterii politice. Și contestând-o. Tribunii noștri, scriitorii-gazetari-pamfletari Eminescu, Arghezi, temuți polemiști, au criticat, au atacat, uneori cu extremă violență "anume stări de lucruri", "anume persoane-personalități" (purtătoare de rău), însă niciodată Instituția Supremă - responsabilă de stările-de-lucruri. Excepție : Hașdeu, vizînd monarhia - mai mult din umoare neagră decât din principii. Nu vorbesc de Cocea, de Șeicaru (gazetari în ceea ce are mai rău meseria), ci de **scriitorii care se exprimau și în presă**.

Comunismul a schimbat datele problemei. Din 1948 Puterea a pus sechestru și pe presa scrisă (radioul fusese rechiziționat încă din august 1944), deci nici Arghezi, nici Cioculescu, nici Vladimir Streinu, nici Caraion nu s-au mai putut exprima. Nu au mai avut *unde*. Din acel moment scriitorul român - care făcuse, ar fi făcut gazetărie - a fost redus la tăcere.

Și în alte țări, și în alte limbi, și în alte "democrații populare" Rusul a impus, ca la el acasă, aceeași totală interdicție. Ce face însă un scriitor căruia i se ia dreptul de a se exprima *prin publicare în mediul său de limbă și de cultură* ? Răspunsul este : scriitorul, nefiind ca oricare cetățean (în nici un caz: "unul ca mine, ca tine"), ci acela care stă în picioare atunci când întreaga comunitate se pune în genunchi, sau pe burtă ; cel care vorbește tare în timp ce comunitatea șoșotește ori își dă coate, făcîndu-și cu ochiul, ori tace; cel care **consimte** să riște, pe când congenerii săi nu mai știu cum să se ascundă, să se facă una cu pământul, să se fofileze, să colaboreze cu asupritorul (apoi să pretindă că laudele la adresa tiranului erau ironii - nu le-a sesizat ?) - scriitorul, deci, se exprimă. Cu orice risc. Începînd cu acela de a-și pierde libertatea... civilă. Considerîndu-se, singur-singurel, cu de la sine putere : om liber prin naștere, își asumă riscă de a se exprima, fie doar prin scris (păstrat în sertar), fie și prin publicare, în alt mediu, în altă țară, chiar în altă limbă.

Este vorba, încă o dată, de scriitori - și nu de făcători de cărți.

În această crâncenă împrejurare se face selecția, nu doar etică, ci și înalt estetică - orice-ar crede (sic) N. Manolescu, genitor a cel puțin două generații de alcătuitori-de-cărți, el însuși fiu-drept al lui Ivașcu, putrezitor-șef, nu doar al Generației Manolescu, dar și al unor monumente (ca Blaga). În condițiile de suprimare a libertății de expresie dintr-o comunitate se vedește cine este (era, va fi, cât va fi) scriitor și cine dimpotrivă. Și aici funcționează principiul cristic preluat de comuniști : Cine nu e (hotărît) *cu ai săi* - este *cu dușmanii*.

Autorul-de-cărți este alfabetizatul de rînd, biet-om-sub-vremi; el va consimți la interdicție - apoi te va interpela pe tine: «Ce voiai să fac: să intru în închisoare?», am citat din N. Manolescu; și din Adameșteanu; și din Mircea Martin și din... etcetera, etcetera; se va gospodări în interiorul ei, al interdicției, limitîndu-și scrisul, reducîndu-și respirația, micșorîndu-și, nu doar trupul, ci și sufletul, pe măsura carcerii la care a consimțit ; nu va așterne pe hârtie o singură propozițiune fără a avea certitudinea, încuviințare, biletul-de-voie de la Gogu Rădulescu, de la Geta Dimisianu - ca Buzura) că

ceea ce *va scrie* el, are să și vadă lumina tiparului. Autorul-de-cărți este tovarășul disciplinat, cel care se mulțumește cu câtă “libertate” i-a aruncat, ca pe un os, Partidul iubit și liberticid. Autorul-de-cărți se pleacă sub vremi și sub stăpâni - dar nu uită să teoretizeze supușenia: «Ce, eram prost să mă deconspir?» (citat din ne-prostul Al George); și: «N-am avut samizdat, dar nici n-am prea (!) avut nevoie - fiindcă la noi s-a cam (!!) publicat tot ce a fost de valoare» (valoristul-publicist N. Manolescu).

Spre deosebire de autorul-de-cărți scriitorul nu acceptă dictatura asupra spiritului; riscându-și libertatea, continuă să scrie, fie ascunzînd hârtiile scrise (nu se consultă cu Gogu Rădulescu nici cu Geta Dimisianu în privința oportunității actului de a scrie), fie încercînd să le trimită peste graniță, unde pot fi publicate.

Împrejurările în care s-au operat schimbările din decembrie 1989, dar mai ales urmările “revoluției la români” au făcut ca autorii-de-cărți să aibă câștig de cauză pe toată linia prin o vicioasă, dar logică interpretare a fricii animalice, a lașității, a egoismului lor sălbatic, a dezertării civice (și scriitoricești) și prin eliminarea, bararea accesului-la-țară a “fugiților” și a “disidenților” - a se observa ghilimelele deriziunii. Dacă o astfel de solidaritate între mîncătorii-de-salam-de-soia ar fi funcționat înainte, când trebuia, e-he, baba ar fi avut chiar cinci roate și Românul ar fi fost polonez ori măcar ceh. Să fie re-citite declarațiile mieunate, prelinse - dar nu mai puțin obraznice - ale blandianelor de tustrele sexele : din ele ar reieși că în această tragică înfruntare dintre natura născută liberă a scriitorului și natura tiranică, opresoare a comunismului a învins (măcar a câștigat ceva-ceva...) abilitatea purtării, cu mîna stîngă, a condeiului pe hîrtie, subtilitatea ducînd la incifrare, la codificare a mesajului, la ascunderea lui - deci... la “valoare”! (unii nerușinați au mers pînă la a face elogiul cenzurii, cea provocatoare de noi căi de expresie, de noi “câștiguri” estetice...)

Tentative penibile de automistificare - de acceptat doar la neliteratori, aceia lucrînd cu alte categorii. După un deceniu de la ridicare a capacului de pe tineta scriitorismului dacoroman, se constată că numărul celor care au continuat a scrie - și a ascunde, riscînd o percheziție, o confiscare, o, vai, arestare - rămîne riguros același, constatat în primul trimestru al anului 1990: cinci - să-i mai număr o dată : Blaga, Steinhardt, Noica, Sîrbu, Mihadaș.

Acestora - și deasupra lor trebuie așezat al șaselea (dar sub zece și mult sub “numărul lui Noica” suntem): Caraion: el nu numai că a “comis” fapte de scris interzise, pedepsite de Putere, dar le-a și trimis în Occident și, spre deosebire de Steinhardt (care consimțise la “deplasarea” manuscriselor, însă nu și la editarea **Jurnalului fericirii**), cu dorința declarată de a fi publicate. Din nefericire “hârtiile” au fost interceptate de Securitate, iar autorul re-arestat.

Probabil așa se explică încrâncenarea confrăților manolești împotriva lui Caraion - cu atît mai curajoasă, cu cît poetul era mort, în exil și nu se mai putea apăra. Astfel au putut să-și exercite indignarea intelectualo-morală intelectuali nemăsurat de morali ca cei rezemați pe “informațiile” securistului, drăgănistului, “scriitorului” autor-de-cărți-albe, numitul M. Pelin.

“Cine rîde la urmă - rîde ca un tâmpit”

(din folclorul foarte-nou)

Dacă îi iei pe semnatarii **Apelului GDS**, intitulat : “*Votați împotriva dictaturii !*” publicat în revista 22 din 5-1, 1 dec. 2000, constăți: excepție făcînd doi ne-scriitori (Doina Cornea și Radu Filipescu) niciunul dintre ceilalți, adică scriitorii - adică exact cei ce *nu* ar fi trebuit să semneze un

(și cretin și ticălos) “apel” îndemnându-i pe români să-l “aleagă” pe Iliescu !- nu se manifestase, doamne-fereste, înainte de 22 decembrie 1989 cu vreun geamăt - au să fi fost acela emis în gând? Nu merită a fi băgați în seamă vitejii protestatari doar împotriva alungării de la *România literară* a lui M. Dinescu, acela nu a fost protest de scriitori, ci jalbă de iobagi, cu cușma-n mână ; ba, “înainte de revoluție” unii dintre actualii curajoși (e de mirare că nu au dat-o anonimă...) au comis rușinoase texte polițist-realist-socialiste (Paul Cornea, Pavel Cîmpeanu, Paler), de laudă la adresa lui Ceaușescu, a partidului (Alex. Ștefănescu, M.H. Simionescu, Ioan Holban, Mircea Iorgulescu, G. Dimisianu). Printre cei care nu au semnat “cu grupul”, ci au dat declarații aparte : Manolescu: «Îl voi vota pe Iliescu!»; Pleșu: «Aproape că nu mai e vorba de o alegere, voi vota cu Ion Iliescu»... - ceilalți nu mai contează.

Teodor Mazilu avea o memorabilă întrebare (numai întrebarea conta, răspunsul venea în stilul postului de radio Erevan: “Este oare posibil ca...?”)

Iată întrebarea (nu doar a) mea :

“Este posibil ca scriitorii reprezentativi ai unei comunității să fie atât de orbi, atât de cretini, atât de ticăloși, încât să semneze un astfel de Apel?”

Răspuns :

“Da, este posibil - cu condiția să fie autori-de-cărți români”.

Socotra-pe-Dunăre

[O enigmă : locuitorii insulei Socotra, din Oceanul Indian, întrebați, în prezent, de cine “aparțin” - se dovedesc incapabili a da un răspuns : ei nu (mai) știu că țin de Yemenul unificat ; că aparținuseră de Yemenul de Sud, comunist, că Tamrida, capitala, fusese bază navală sovietică - și nici că “înainte” Englezii le fuseseră stăpâni. Nu au sistem de scriere, fiind incapabili de a ține minte abstracțiunii, numără:

«el, el, el...» ;

nu știu de unde vin, nici cum fuseseră timpul ieri - necum alaltăieri.

Unii etnologi-biologi presupun că “le lipsesc anume neuroni”... De aceea].

Românii au avut 10 ani pentru a umple golul de informație privind propria-le istorie. Scriitorii români s-au comportat ca niște ne-scriitori: cu excepția Celor Cinci pe care Momentul Decembrie 89 i-a surprins (un fel de a vorbi: patru dintre ei se prăpădiseră) cu sertarul plin (să-i mai numesc o dată: Blaga, Steinhardt, Noica, I.D. Sîrbu, Mihadaș), *ceilalți au tremurat și au tăcut.*

Au făcut altceva decât să tremure și să tacă Ioan Alexandru, Abălușă, Adameșteanu, Blandiana, Breban, Bălăiță, Bănulescu, Liiceanu, Angela Marinescu, Mircea Martin, Nora Iuga, Sorescu - și ceilalți clasici în viașă? Într-atât de înfricoșați au fost unii încât, deși ajunși la adăpost, în Occident, nu și-au scris “memoriile” - decât mult după... “revoluție” (ca Nicolae Balotă); Adrian Marino, chiar dacă a scris ceva în numeroasele sale călătorii în Occident și le-a lăsat în păstrarea lui Mircea Carp, la München, “amintirile” sale (cele publicate) s-au dovedit a fi nesemnificative - în schimb (sic) a anunțat că “celelalte” vor fi publicate după moartea sa...

Oricum : *nescriitorii* s-au dovedit și în materie de mărturie mai curajoși (sau : mai puțin foarte-fricoși) decât scriitorii la români. Editurile au publicat în acești zece ani o sumă de mărturii ale deținuților politici, ale prizonierilor de război la ruși, ale deportaților din Basarabia și din Bucovina - dintre aceștia numeroși le-au scris “înainte de decembrie 89”: Anița Nandriș, Vasile

Baghiu (tatăl poetului), preotul Țepordei, Vadim Pirogan, Dumitru Mircescu, Aurel State... "Prea multe!" au decretat prea-mulți scriitorii români, cei care au rezistat-prin-cultură-pe-brânci, iar unii, pricepători adânci (și alături) ai lumii carcerale (ca Borbély) au contestat adevărul unor asemenea mărturii. Dar cei care, treziți după decembrie 89, și-au făcut o meserie, o specialitate : "gulagologia" ?

Situație tragică. Istoria contemporană a României a încăput pe mâna unor impostori, nu din cei "dinainte": marxiști, deci, ideologicește, falsificatori ai adevărului ; ci de-ai noștri, din popor (cam cum erau, între 1996-2000 ai-noștrii Constantinescu, Diaconescu, Quintus, Vasile, Stoica): de-a dreptul analfabeți, stricători, din prostie - vezi "Addenda" și "Harta Gulagului (sic) românesc" din traducerea **Cărții negre a comunismului**, capodoperă a analfabeților calpuzani Liiceanu, Blandiana, Rusan, Onișoru ; vezi capitolul dedicat lui Ion Caraion din **Această dragoste care ne leagă** semnat de o iscălitoreasă de sinistră amintire (volum apărut tot la Liiceanu); vezi volumul **Memorialul ororii**, despre reeducarea de la Pitești, publicat la Vremea, vezi **Istorie trăită...** - despre deportările în Bărăgan - de Smaranda Vultur, în fine, vezi volumele atribuite lui Petre Pandrea : **Memoriile mandarinului valah** (Albatros) și **Reeducarea de la Aiud** (aceeași Vremea...), grație fiicei abuzive Nadia.

Spectacol terifiant.

Cum să fie în stare intelectualii români să discearnă binele de rău, civicul de necivic, adevărul de minciună, când ei s-au născut în familii a căror deviză fusese : supraviețuirea-cu-orice preț ? - rezultatul vizibil-pipăibil la un deceniu de la căpătarea libertății de exprimare - fiind acesta : **Apelul GDS** "*Votați împotriva dictaturii!*" (citește : "*Votați cu Iliescu !*") ; cum să fie în stare "noii istorici" să mânuiască documente, să separe adevărul de neadevăr, semnificativul de superfluu - când ei au trăit o viață de legumă, într-o seră arpagicolă, legănându-se cu iluzia că ei rezistă prin cultură - nu prin adevăr? Rezultatul : "sinteze" care... sintetizează haosul din capul lor și din mediul lor de supraviețuitori cu orice preț.

Va trebui să dispară și această generație de curci bete, de oi căpii, pentru a spera că, așa, cam prin 2040, oamenii acestui pământ numit România vor merge pe două picioare și vor gândi cât de cât normal.

Am fost tentat să copiez aici lista semnatarilor **Apelului GDS** însă acest demers mi-ar provoca o suferință atroce : să te propui-impui drept (abuziv) "conștiință a nației", "director de conștiință" - și să-i îndemni pe oameni să-și re-pună, doar după patru ani, în frunte, în cap, un bolșevic, un criminal, un trădător de țară, un instigator la război civil, sub pretextul că n-ai altul mai bun? "Opțiune" demnă de niște socotrezi frizează cretinismul furios.

Înapoi, la Răul Absolut

Există o explicație a stării (halului) de zăpăceală, de buimăceală, de năuceală în care se află românii - în sfârșit, liberați de comunism, și/dar... optînd pentru comunism :

Securitatea. Securitatea eternă.

Numai prin faptul că ei rostesc : "**fosta Securitate**" dovedește că Răul e adânc împlântat, temeinic înrădăcinat ; numai și numai prin faptul că iau drept literă de evanghelie Cărțile Albe ale Securității, că se adapă la "izvoare" de informații ca securistul Pelin - vezi-o pe iscălitoreasa volumului **Această dragoste...** (șefesă a colecției intitulată: "Procesul comunismului", la Humanitas), vezi-l pe N. Manolescu în cruciada-i împotriva lui Caraion...

Soluția pentru a-l zmulge, a-l extirpa (Răul Absolut): de a-l numi :

Securitate și de a nu-i mai domni pe securiști și pe morți.

În toate se începe cu începutul - chiar dacă ești român din moși-strămoși.

*

Aș fi comentat - nu cu drag, ci cu mânie "tratativele" dintre palestinieni și israelieni la ONU. Mi-aș fi exprimat, încă o dată mânia față de americani, cei care au anunțat - și s-au ținut de cuvânt - că nu vor vota pentru Palestina, ca stat. Palestinienii s-au grăbit să sărbătorească propunerile (nu hotărârile), dar mai știi?, poate că vor meni de bine... Și aș mai fi comentat rolul de agitatoare - în sensul bun al cuvântului - a Tristanei (?) Banon, convocatoarea (??) manifestației de ieri împotriva lui DSK.

Și aș mai... Și aș... - dar dacă rana din pulpă nu mă lasă...

*

Paris, 11 octombrie 2001

Mea culpa...

La 23 septembrie 2001 scrisesem textul : "De ce nu are Românul tichie de mărgăritar (cu coadă)". În el am comis o seamă de exagerări, chiar de inexactități, am dat calificative infamante unor persoane-personalități, socotite piscuri ale Istoriei Literaturii Române Cotidiene.

Revin, corectînd afirmațiile grăbite din 23 septembrie :

1. Am greșit, introducînd-o într-o paranteză pe Ana Blandiana - în legătură cu "arestul la domiciliu" pe care îl reclama și Mircea Dinescu. Ar fi trebuit să-i dedic măcar un paragraf în care să observ - în foarte treacăt - Contradicția Monicăi Lovinescu : Domnia Sa (Monica Lovinescu) veștejește, în general, "rezistența prin cultură" dar - în special - o introduce prin efracție pe Blandiana în categoria culturrezistenților, cei care aveau, la 22 decembrie 1989, "literatură **de sertar** (nu **în**)"- (pesemne s-a produs o contaminare de la titlul operei în chestiune : **Sertarul cu aplauze**);

Trebuia să insist și asupra lui Gogu Rădulescu, figură emblematică a Rezistculturaliceștilor români; ar fi fost necesar să re-amintesc numele Scriitorilor Români Cotidieni în pelerinaj la Mecca de Dâmbovița a bolșevicului toxic: vînjoșii, serioșii, curații scriitori ardeleni : Blandiana, Buzura, Manolescu, Zăciu - abia apoi neserioșii regățeni Dinești și Dimiseni (drept : olteanca Geta Naidin ea singură acopere trei categorii de colaboraționiști).

Iar pentru că iar a venit vorba de Gogu, ar fi trebuit să las modestia la o parte și să mă laud : în romanul **Bonifacia** (scris la Paris în 1985, dar povestind perioada 1965-1967), îl zugrăveam pe "Gogu BuldoGogu" și Curtea-i de Șatră de la restaurantul Casei Scriitorilor alcătuită din fericiții admiși la Troaca PorcGogului : Ivasiuc, Buzura, Blandiana, Dimisiana...;

2. M-am grăbit scriind : "Au trecut unsprezece ani, până când găselnița lui M. Dinescu [cea cu computerul "personal" al lui Havel, în celulă] să capete ecou în spiritul lui N. Manolescu (Dinescu e regățean iute, Manolescu : ardelean zăbavnic)".

Ar fi trebuit să re-amintesc istorica-i afirmație manolesciană (în recenzia la cartea lui Ion Negoitescu **În cunoștință de cauză** în *România literară* din 1991):

"Noi nu am avut samizdat și nici n-am avut nevoie - la noi s-au

publicat toate cărțile de valoare”- apoi la vreo 4-6 ani de la Povestea cu Samizdatul Ne-avut (și Inutil, din moment ce “la ei” se publicaseră toate cărțile de valoare) a venit cu : “Noi n-am avut disidenți - cu excepția lui Ceaușescu” - ceea ce ar fi putut să fie o bună glumă, de n-ar fi fost atât de cam-îngrozitor-de-proastă.

În rezumat: trebuia să-i atrag atenția lui N. Manolescu : în interviul citat (*Observator cultural*, 3-5 ianuarie 2001) s-a contrazis pe sine, cel cu ne-samizdatul, cu ne-disidenții: ce rost să deplorie, în 2001, regimul celular neprielnic scrisului, dintre 1948-64, din România și să-l compare cu cel din Cehoslovacia dintre 1968-89? - din moment ce în urmă cu zece ani negase existența unor disidenți aborigeni ca și produsul pușcării lor ?

Invocînd o circumstanță atenuantă, îmi zisesem :

N. Manolescu este scriitor român ; scriitorul român este acela care spune /scrie, azi, una, mâine contrariul, fără rușine, fără teamă că va fi tras la răspundere, măcar că i se va atrage atenția din pricina inconsecvenței ; va fi știind că nu e frumos să minți, însă fiind ucenic al lui Ivașcu și prieten al lui Ivasiuc, a învățat pe de rost înțelepciunea : “Numai imbeciliile nu-și schimbă opiniile”.

În virtutea neimbecilității interlocutorului-cititor strălucitul neimbecil N. Manolescu face mari porcării (chiar hiperimbecilități) - însă nu-și recunoaște erorile; nu am citit sub semnătura sa o singură propoziție de regret că, imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990) a luat un interviu legitimator ilegitimului criminal Iliescu; nu am dat de vreo incidentă din care să rezulte că regretă calomniile la adresa lui Caraion rezemate pe “probele” furnizate de Securitate, prin Pelin, autor de Cărți Albe; nu am întâlnit vreo *mea culpa* pentru distrugerea Alianței Civile, pentru îndemnul imbecil de a-l vota pe Iliescu în noiembrie 2000, pentru comportamentul isterico-infantil din timpul alegerilor președintelui Uniunii Scriitorilor, în acest an.

Dacă nu am a corectat calificativele: “scremute”, “penibile” date explicațiilor manolești... mașinii de scris a lui Havel, regret că, în comparația cu Eugen Simion, am folosit termenul “prostănac”. Îl retrag, rezervînd-mi plăcerea de a căuta un sinonim, mai puțin eufemizant...

3. Regret că am scris despre Mircea Martin : “este *altul* decât îl știam”. Ca de obicei, când încerc să găsesc circumstanțe atenuante unui felon, mă înșel. Va fi fost băiat-bun - doar în ochii mei. Nu-i voi fi cunoscut eu toate cedările, trădările, vânzările, înrolările, decât cea din Fundația Buzuristă. Nici după execuția cu care m-a tratat, în tripticul din revista 22 (noiembrie 1999) nu mi-a venit să cred ceea ce citeam, sub semnătura: *Mircea Martin*...

În textul anterior îi dădeam un bobârnac și îl tratam de “gentil-mălăieț”. Gentil eram, fiindcă el nu este nici gentil, nici mălăieț. Ci veninos. Asemeni lui Manolescu: când atacă, atent să păstreze “bunacuviință”, uită să respecte adevărul. Or, în cazul lui - ca și în al lui Manolescu - rezultatul este nu doar minciuna (de la sine înțeleasă) - ci lipsa normalei inteligențe...

...Și de informare. Auto-vicepreședintele PEN Clubului Român Mircea Martin, adjunct al auto-președintelui auto-PEN Clubului (tot român), Ana Blandiana, rămâne tot atât de inocent în materie de istorie contemporană ca și președintă-sa : drept exemplu de... cum să-i spun : altă-națiune-favorizată în materie de severitate a regimului penitenciar ! - aduce “argumentul”:

“În Ungaria revoluționarii închiși după 1956 se bucurau de astfel de drepturi” (hârtie, creion, n. m. P.G.).

Iată la ce slujește **cronologia** : nu doar în istorie, dar și în proza cea de toate zilele - ba chiar și în studiile literare : ca să știi tu, director-conștiințial

pe ce lume trăiești, unde, când (*cum*-ul se deduce). Un Român, născut ortodox ca Nae și etern ca Laia-Bucălaia sare peste contradicții, peste etape, peste trepte ale informației necesare - scontînd pe ignoranța cititorului (care poate fi reală, iar în acest caz - grav - autorul se face vinovat de înșelăciune); sau habar n-are el însuși, ceea ce îl face să intre în categorie deja amintită, a “analfabeților cinstiți”, de tipul Gabriela Adameșteanu, Ana Blandiana - iar atunci este și mai grav : *vorbește despre ce nu știe fiindcă nu a vrut să afle.*

Să admitem : în timpul Revoluției Maghiare din 1956 Mircea Martin nu se afla la București (avea să vină la Universitate abia în anul următor, 1957). Presupun că la Reșița, în vârstă de 16 ani și jumătate avea ochi și urechi, ca toți copiii de pe întinsul Republicii Populare Române - deci știa ce se întâmplase în Ungaria și, prin contaminare, la Timișoara, la Cluj, la București. În 1957, când a intrat la Facultatea de Filologie din București a intrat direct în “subiect”: dacă arestările de studenți se răriseră, demascările publice și exmatriculările operate de Echipa Morții condusă de Trofin, Petre Gheorghe și Iiescu erau în toi (și aveau să continue și în 1958). Să fi fost Mircea Martin într-atât de speriat de avioane, din familie, atât de traumatizat de ceea ce se petrecea în mediul universitar bucureștean încât, nu numai că *nu* “s-a băgat în politică”, dar nici *nu a vrut să știe de acea “politică”*, citește: re-arrestările, re-colectivizarea? Dar, Dumnezeuule, Teroarea începuse la 23 august 1944 - ce importanță că el avea doar patru ani și jumătate?, aveam aceeași vârstă în 26 iunie 1940, dar *țin minte Cedarea Basarabiei!* Părinții mei, modești învățători de țară, mi-au instilat, cultivat, întreținut, mi-au transmis **memoria**.

Să fi trăit Mircea Martin întreaga viață a sa, într-o dulce amnezie?; asemeni lui N. Manolescu, deși avea pușcăriași în familie, să fi refuzat să țină minte (și seamă de) ce povesteau supraviețuitorii Iadului prin care trecuseră?

Amândoi profesorii erau mărișori în Momentul 1956 - la ce le-a folosit?

N. Manolescu, într-un dialog cu Mircea Mihăieș, pretindea că ecouri ale Revoluției Maghiare în România s-au înregistrat “numai la Timișoara”... De ce “numai” acolo? Ce întrebare! Fiindcă el era atunci student la... București și imediat după izbucnirea “evenimentelor din Ungaria”, speriat de arestările studenților (*din București*), ca tot Românul Verde, a rupt-o la fugă și “s-a retras în codri și în munți” (la Râmnicu Vâlcea, la bunici). Într-un alt dialog: **Balul mascat**, între V. Tismăneanu și inevitabilul Mihăieș “convorbitorii” se întreceau în a spune cât mai multe neadevăruri. De pildă Tismăneanu evita să vorbească despre mișcările studentești din 1956 la Universitatea din București, din pricină că tatăl său era atunci arhitectul șef al catedrei de marxism-stalinism și un autentic enkavedist în civil. Îi atacasem, în presă, în 1996, pe amântrei. Rezultatul? În **Dicționarul Esențial al Scriitorilor Români** (Albatros, 2000), la pag. 488, nota biografică a fost scurtată-recusută așa :

“MANOLESCU Nicolae, n. 27 nov. 1939 la Râmnicu Vâlcea (...) Studii gimnaziale și liceale la Sibiu și Râmnicu Vâlcea. Licențiat al Facultății de Filologie a Univ. București, în 1962.”

Manolescu este singurul scriitor român contemporan cu studii universitare la care *nu* se menționează anul începerii lor... Interesatul are o concepție magică primitivo-comunistă despre **cuvânt**: dacă nu există cuvântul - nu există nici realitatea! Care fiind realitatea de care fuge, prin omiterea cuvântului?: *Anul 1956, Revoluția Maghiară, ecourile ei în România și la Universitatea de la București - unde era student Manolescu Nicolae!*

Nu este condamnat ca în momente de pericol să te adăpostești. Ți-a

fost frică de arestare, de distrugerea carierei, de stricarea vieții - atâta vreme cât propria-ți libertate nu a fost plătită prin provocarea ne-libertății unui semen, nu ți se poate reproșa egoismul. Este adevărat că lui N. Manolescu nu i-a servit la nimic pitularea : după ce s-a întors la Facultate, a fost - și el, vai - exmatriculat. A pierdut doar un an: unchiu-său, tovarășul academician A. Oțetea a intervenit pe lângă tovarășul Cornel Burtică (atunci unul din șefii UTM-ului) - și, cu mâna de ajutor a lui Ion Iliescu, N. Manolescu a fost reînmatriculat.

Citind nota biografică din **DESR**, te întrebi: ce boală rușinoasă ascunde Manolescu, de nu vrea să vorbească despre Momentul 1956? O boală închipuită, are el altele, acelea adevărate, grave. Nostimada se arată abia după ce aflăm cine este autorul prezentării : “*Mircea Martin*” !

Ne-am întors tot la... Ungaria 1956.

Mircea Martin, în “studiu” său, face comparații pe orizontală - în spațiu - Ungaria-România, dar nu și pe verticală, în timp: Ungaria (înainte) - Ungaria după Revoluție.

Dacă, vorba lui, “revoluționarii închiși după 1956 se bucurau de astfel de drepturi” (creion și hârtie, în celule), trebuia să știe că și în Ungaria, înainte de 1956, deținuții politici aveau același “regim” ca și cei din România - ba unul și mai feroce, comparabil doar cu cel din Bulgaria. Cauza schimbării “regimu-lui penitenciar” a fost chiar *Revoluția* (am subliniat și am majusculat cuvântul, fiindcă am vorbit de cea maghiară) *anticomunistă și antirusească*. Distrugerile materiale fuseseră imense, pierderile omenești pe măsura înfruntării cu Armata Roșie, mii și mii și mii de Unguri își părăsiseră țara, cei rămași cunoscuseră o “pedepsire generală”, o teroare generalizată. Mircea Martin și biografiatu-său, Manolescu au auzit, la timpul potrivit, deci *au știut*. Însă, de frică, *au uitat* un adevăr general și particular - anume:

- orice “cucerire”, după cum îi spune și numele, se obține prin luptă, cu sacrificii - nu se capătă ; nu “se dă...”, cum au ajuns Românii să și gândească, nu doar să vorbească ;

- nu numai supraviețuitorii dintre securiștii unguri (masacrați, spânzurați de felinare, decapitați, spintecați în timpul Revoluției - să nu mi se ceară să le plâng de milă bestiilor din AVO în numele vreunei “reconcilieri naționale” dragi colabo-raționiștilor carpatodanubieni adunați în jurul *Dilemei* Fundației Buzurale și a GDS), dar și Rușii (re)ocupanți au avut față de *inamicul înfrânt în luptă* un strop de respect - amestecat și cu ceva teamă de viitor: își vor fi zis, în capul lor de beton armat: «Dacă au riscat să facă ce au făcut, în octombrie 56, știind bine cât suntem noi de tari și mari, înseamnă că supraviețuitorii și urmașii lor o vor mai face și mai și, la prima ocazie...»

Firește, revoluționarii au fost întemnițați. Condamnați. Atât că, în închisoare, au avut dreptul la creion și hârtie, la pachet, scrisoare, vorbitor.

[Ă propos : cum de au uitat comparatiștii noștri dragi și nesfârșit de ne-imbecili să producă un alt “argument” în sprijinul tezei că în România teroarea comunistă a fost *cea mai cumplită* din întreg Lagărul Comunist - anume : faptul că deținuții români nu aveau dreptul să se fotografieze în închisorile românești, să trimită fotografii familiei, să păstreze fotografii ale familiei - în timp ce Rușii...? Să fi făcut trimitere la Gulag (am spus : gulag și nu “Gulagul sovietic” - un pleonasm - după cum “Gulagul românesc” este o idiotenie). Să-și aducă aminte de fotografiile lui Soljenîțîn, ale lui Șalamov, ale lui Bukovski, din lagăr (chiar din “psihușka”, mai secretă decât închisoarea), cu numerele de *ZEK* cusute pe piept, pe căciuli. Să răsfoiască cele trei volume de mărturii ale lui Johann Urwich - reșitean de-al lui Mircea Martin

- **Fără pașaport prin URSS**, carte ignorată cu sistem în România Sighetului confiscat de Blandiana și de Rusan, nici măcar amintită de Falsificatoarea de istorie de la Humanitas, cea care a alcătuit al *n*-lea volum al Cărții Albe a Securității, sub titlul **Lexiconul negru**: vor vedea acolo, reproduse, fotografii - nu una, ci zeci - din Iadul de la Vorkuta, unde Ferry Urwich a fost unul din organizatorii celebrei greve din vara anului 1953.]

Ce să însemne asta : că deținuții politici din URSS se bucurau de un tratament “mai civilizat” decât cei din RPR ?

Să fi fost oare Ungurii “mai civilizați” decât Românii - pentru că permisese ră hârtie și creion în închisori? Or fi, dar nu despre asta este vorba - mai ales că nu Ungurii dictau în Ungaria de după 1956, ci Rușii. Explicația am dat-o mai sus, acum o completez și ea se află în chiar termenul “prizonier” pe care Mircea Martin îl folosește, nu doar aiurea, ci răsturnat :

- Ungurii - după 1956 - fuseseră capturați cu arma în mână - deci întemnițații aveau statut (nedeclarat) de **prizonieri** de război;

- Românii - care nu s-au răsculat-revoltat-ridicat niciodată împotriva Terorii (Valea Jiului din 1977, Brașovul din 1987 au fost răbufniri de mânia, “programul” fiind unul strict economic - nu politic, nu național, ca al Ungurilor) - au avut un statut mai degrabă de ostatici ; de... **deținuți**.

Ce spuneam : că regret termenul “prostănac” dat lui Manolescu ? Bine, îl regret... și îl mențin (și încă sunt indulgent, fiindcă o astfel de manevră : de a șterge din propria-i biografie date importante, istorice, de teamă că i se va reproșa dezertarea de atunci are dreptul la un calificativ și mai dur).

Toate aceste strădanii, zvârcoliri, manipulări grosolane - pentru a face exact ce făceau comuniștii: *rescrierea istoriei*, după necesitățile momentului.

N. Manolescu și Mircea Martin - doar de ei mă ocup, aici - au descoperit adineauri istoria propriu-zisă, într-un unic scop : acela de a căpăta “baza” re-scrierii istoriei literaturii române. Nu de a propune o nouă ierarhizare, ci de a re-instala vechea ierarhie literară, cea dinainte de decembrie 1989 - “cu valori sigure, de neclintit : D. R. Popescu, Marin Preda, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Păunescu, Sorescu, Blandiana, Buzura, M.H. Simionescu, Alexandru George, Toiu. Și Eugen Simion. Și Z. Ornea...”

Abia acum “traduc” o mai veche tentativă de a drege busuiocul rezistenței cu pricina, constând în exagerarea până la grotesc, până la descalificare a *atitudinii* scriitorilor sub comunism : astfel, despre mine, Mircea Martin a fost primul (urmat de G. Adameșteanu, Liiceanu, A. Ștefănescu, Dimisianu) care a pretins că aș fi fost un “erou” - or ei, ceilalți, sunt oameni normali, nu li se poate pretinde o atitudine “eroică”...

Încercare ticăloasă de a-i scoate basma-curată pe “ceilalți”. Le-am răspuns :

«Nu am fost deloc “erou”, ci ca un scriitor, am încercat să am un comportament normal. Voi ați fost - nu a-normali, ci : sub-normali»...

Se dau de ceasul morții brigadierii socotitori ai scaunelor din Țarcul Literaturii Române Contemporane, deocamdată în vederea recuperării terenului pierdut de la 1990, datorită “demolatorilor” M. Nițescu, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Grigurcu... Dealtfel obștea întreagă (scriitoricească) participă la această Restaurație - prin ieșirea în față și arătarea pieptului gol cu care fiecare breslaș înfruntase Fiara Totalitaristă, combătuse Hidra Cenzuristă, în Campania (victorioasă !) a Rezistenței prin Cultură (însă nici o silabă despre *Autocenzură* și, vai, despre **Întrecenzură**).

Încă nu cunoaștem ce se va mai publica, avem știre doar de un viitor număr special al revistei *Vatra* de la Târgu Mureș - probabil va fi fabricată

istoria care va intra în manualele școlare, cea care va explica cititorului tânăr că noi, fiii Romei și ai Mioriței nu am stat cu condeii în, pardon, sân “pe timpul dictaturii”; că noi ne-am luptat cu Partidul Comunist, noi am combătut Securitatea, noi ne-am bătut cu Cenzura ! Că noi *am rezistat* prin cultură cu ajutorul structuralismului, al textualismului, al semioticii(smulu)i !

Întâmplător și în limba română *a rezista* are dublu înțeles:

a. *a rezista* activ, adică a răspunde măcar cu o lovitură la zece primite ; măcar protestînd cu glas tare împotriva agresiunii ;

b. *a rezista pasiv*, altfel spus: **a îndura** - fără crâcnire, fără măcar un strigăt de durere, de umilință ;

A rezista românește: a îndura toate loviturile, toate abuzurile, mormăind câteva înjurături și hăhăind bancuri cu/despre Bulă - rostite chiar în timpul “adunărilor festive” în care, altfel, victimele îl proslăvesc pe Călău. Și îi mulțumesc din inimă.

După un deceniu (și ceva) de libertate de expresie, liberații noștri literațioți ridică glasul și încep a... explica :

- că ei nu au fost (“cum pretind radicalii exilului”) niște oarecari activiști de partid în domeniul culturii, cel mult autori de cărți - ci scriitori !;

- că ei nu au fost niște obedienți, niște (“mai mult sau mai puțin...”) colaboraționiști ai Puterii teroriste ;

- că ei s-au opus “măsurilor”, că ei s-au (z)bătut cu Cenzura - ba chiar cu Securitatea ;

- ei au rezistat - prin cultură, parol!

Să se observe : cei mai vânjoși apărători ai rezistenței-prin-cultură nu sunt creatorii (poeți, prozatori, dramaturgi, esești), ci “comentatorii” primilor, recenzenții produselor, etichetatorii și aranjatorii pe rafturi - firește, potrivit “valorii” decretată de partid, prin ei - pe scurt : ierarhizatorii.

Pe un poet, romancier, eseist, un cutremur ca cel din decembrie 1989 poate să-l zdruncine, să-l dezorienteze o vreme (vorbesc de creatorii recunoscuți oficial, publicați, comentați, premiați, clasicizați) - dar nu-l neagă, nu-l anulează ca pe un istoric literar a cărui ierarhi(zar)e a fost consfințită prin... adoptarea și de manualele școlare.

Spre exemplu : un răs-porc precum Adrian Păunescu, trecut prin scuipații oamenilor la grilajul ambasadei SUA din București, autor a nenumărate limbi destinate Cururilor Supreme - în teorie, poate scrie *alte* poeme, adunate în *alte* volume care, fără a uita păcatele autorului, vor avea dreptul să fie cântărite pe balanța estetică ; la fel cu un romancier ca pe-drept-detestatul (altfel prieten bun al lui N. Manolescu) D. R. Popescu, dar și ca ștergătoarea de picioare a sa : C. Țoiu. Sau - dacă ar mai fi trăit - Titus Popovici, Marin Preda (mai ales acesta din urmă dovedise că poate scrie o carte pe linie, o carte pe ne-linie - și iar: una pe linie, alta ceva mai puțin pe linie). Aceștia ar putea supraviețui, ba, ar putea trage un profit literar din “tragedia Revoluției” (care pe ei îi dăduse jos de pe scăuieșele botezate: tronuri). Fiindcă ei sunt creatori și, chiar dacă, în fapt, scriu una și aceeași carte, fiecare volum - sau poem sau nuvelă - poate fi *altceva* decât fuseseră *ceva*-urile de rușine ale lor;

Or un Eugen Simion - de pildă - nu poate scrie, acum, o *altă* istorie a literaturii române decât cea scrisă înainte de decembrie 89; nici N. Manolescu - el avea deja o piatră de moară: **Literatura română de azi. 1944-1964**, “operă” și privire curat realist-socialeză.

În alte literaturi trecute prin aceleași evenimente destabilizatoare lucrurile s-au petrecut diferit de cele din România contemporană. Și la noi, înainte

de venirea comuniștilor - să nu fi auzit Eugen Simion, Iovinescofil emerit, de *revizuirii*? Este în natura omului să se înșele, uneori, chiar și infailibili recenzenti și istoriografii literari cotidiani. Grav nu este că s-au înșelat o dată, de trei ori, grav este că refuză să se revizuiască - pe motiv că ei nu greșesc...

Nu va fi de mirare că N. Manolescu, cel care, după Ivăsiuc, proclamă: "Numai imbecilii nu-și schimbă opiniile", nu admite că a mai și greșit (pe ici pe colo...) în opera-i de ierarhizare? Deci... nu-și schimbă opiniile?

Întristător la început, sâcâitor apoi, în fine, de-a dreptul enervant: intelectuali de frunte, directori de opinie emit - chiar la colocvii internaționale - sentințe de tipul (le numerotez, pentru o mai ușoară combatere):

1. - "Noi, Românii, am fost *cei mai loviți* de înțelegerea de la Yalta";
2. - "Noi, Românii am fost *cei mai persecutați* de Rușii ocupanți";
- 3.- "Noi, Românii, am cunoscut *cel mai dur regim comunist*" (și carceral, după cum reiese din presa bucureșteană) - dovadă: "*numai la noi în România - la Pitești - Rușii au aplicat invenția lor, «reeducarea»*"

4.- "Rezistența românească, în munți, a fost *cea mai dârză*, din întregul Lagăr Comunist"...- etc etc, nu mai lipsește decât, în fruntea superlativelor, citatul din Herodot, cel cu Dacii, cei-mai... dintre Thraci.

Afirmații sonorizate, scrise, nu de vreun troglodit ca V.C. Tudor ori I.C. Drăgan, ci de luminații Liiceanu, Blandiana (Monica Lovinescu : în loc să le fi atras atenția că o iau razna, le-a confortat bazaconiile, vorbind însăși despre rezistența-în-munți, "cea mai, din Lagăr"...); despre Yalta...- toate aceste expectorații sunt, nu doar false din punct de vedere al adevărului istoric - pe care spuiții, dacă ar fi fost, cum pretind : europeni, l-ar fi știut, chiar înainte de decembrie 1989 - dar și ofensatoare la adresa vecinilor noștri :

1. - Numai un protocronist analfabet poate afirma că Românii au fost *cei mai nedreptățiți de Yalta* - când, pe de o parte, în textul Înțelegerii, România nici nu este pomenită - în schimb Polonia are un întreg capitol; pe de alta : în acel moment (februarie 1945) Polonia nu mai exista ca stat, fusese sfâșiată între Hitler și Stalin încă din septembrie '39, iar Polonezii luptaseră pe rând, simultan, împotriva a doi monștri (nu ca Românii, alături de cel-mai-tare : până la Stalingrad, lângă Neamț, până în Tatra, alături de Rus); când Polonezii au avut cel puțin 3 milioane de oameni uciși de naziști și încă vreo șase milioane asasinați de bolșevici; când Polonezii din Occident s-au înrolat voluntari cu miile, au luptat contra Germanilor, întâi în Bătălia (Aeriană) pentru Anglia din august-octombrie 1940, în Africa de Nord, în Italia (la Monte Cassino), în Franța... Cu toate acestea, cu toate promisiunile scrise, Polonia nu a avut o soartă mai bună decât România.

Același lucru se poate spune și despre Cehoslovacia.

La extrema celaltă, Ungaria : a participat la Războiul în Est cu mult mai puțin oameni și nu a schimbat alianța ca noi, la 23 august 1944, ci a capitulat odată cu Germania, după ce întreaga țară fusese invadată de trupele sovieto-române. Și care a fost "diferența de tratament" aplicat de Sovietici? Niciuna! Nu a fost "mai pedepsită" decât Polonia - aflată de partea Aliaților, din... 1 septembrie 1939 (când Stalin și Hitler erau prieteni ca porcii) - și nici decât România care, când se conturase înfrângerea, "întorsese armele"...

2. Numai un ignorant poate afirma că am fost "cei mai persecutați de Rușii ocupanți"- s-o luăm din Nordul Europei : mai persecutați decât Estonienii, Letonii, Lituanienii, ale căror țări au fost, nu doar ocupate-temporar, dar "înglobate" în URSS? Decât, mai cine? - dar s-a dovedit că dătorii cu părerea carpato-dunăreți habar n-au de istoria contemporană a Polonezilor; nici de a Cehilor, Slovacilor ; nici de a Nemților de Est ; nici de

a Ungurilor, a Bulgarilor? Decât mai cine: decât Ucrainenii? Tătarii, Cecenii? - dacă habar n-au (și se chiar mândresc cu asta) ce s-a întâmplat cu frații lor, Românii din Basarabia, din Bucovina de Nord, din Ținutul Herța ...?;

3. Plângerea că în România a existat “cel mai dur regim comunist” - o altă afirmație dobitoacă, iresponsabilă. În primii ani de ocupație rusească toate țările au fost egal de nefericite - atâta timp cât Aparatul Represiv era alcătuit din Ruși, din slugile lor, evreii, avînd (și) cetățenia sovietică ; pe măsură ce ocupații învățau metodele ocupanților, Rușii s-au dezangajat, lăsîndu-i pe băștinași să se belească, să se ucidă între ei (la Români cu atât mai lesne, cu cât ei se laudă cu Miorița - elogiul al vinderii și al uciderii de frate). Și cum există deosebiri etnice în materie de făcut rău, răul rezultat nu a fost exact același la unguri și la români; la polonezi și la bulgari...

În 1958 trupele sovietice au părăsit România - de ce? Fiindcă Hrușciiov înțelesese că Românii îi detestă (“în cel mai înalt grad”) pe Ruși ? Da de unde! Din cauză că se convinsese: **Românii se ocupă foarte bine și singuri** - când am făcut această afirmație în 1977, în Scrisoarea către Pavel Kohout și Charta de la Praga, mi-a sărit în cap toată românimea oarbo-surdo-cretină.

În această plângere-laudă se înscrie și: “România a avut cel mai mic procent de comuniști”. Adevărat, însă așa cum nu se vede legătura de la cauză la efect între “lipsa unei mișcări de stînga, înainte de război și xenofobia de azi (!?)” - teorie avansată de Tamas - nu se observă nici între numărul mic de comuniști autohtoni și ferocitatea represiunii comuniste în România. Iar dacă afirmația putea fi luată în seamă până la 1956, după “purificarea” Securității de evrei și de unguri, Organul nu a devenit nici mai blînd, nici mai patriot, nici mai deștept. Atrag atenția asupra unui alt *adevăr istoric* : după “românizarea” Securității, Teroarea nu a slăbit, din contra : mari valuri de arestări ca cel din 1958 ; a doua campanie de colectivizare ; a doua Reeducare (“de la Aiud”, 1960-1964), cu efecte devastatoare pentru *integritatea morală* a supraviețuitorilor închisorii staliniste - iar urmările le-am trăit pe pielea noastră, “după revoluție” datorită, nu atât unor bolșevici ca Iliescu, Petre Roman, Brucan, Măgureanu, Caraman - ci a unor “martiri de pușcărie”: Radu Cîmpeanu, Ciuceanu, Quintus, Diaconescu - și mai ales Coposu.

Cît despre “Fenomenul Pitești”, despre care Românii băgau mâna-n foc că tot de la Răsărit ne-a venit, nici până azi nu i s-a găsit izvorul rusesc - în afară de “reeducarea de tip Makarenko”. Dacă se poate vorbi de un precedent, acesta să fie căutat în lagărul nemțesc de la Buchenwald, în “relațiile” dintre deținuții români - legionari...;

4. Despre “partizanii” români am vorbit primul în interviuri, cărți apărute în germană, franceză, neerlandeză, italiană, suedeză, încă din 1971, (**Ostinato, Ușa noastră cea de toate zilele, Gherla, În Cerc**), eu aflîndu-mă în țară. Însă nicăiri nu am afirmat că ai noștri au fost mai-viteji, mai-drepti, mai-cu-moț decât cei din țările vecine. În primul moment (când am scris **Ostinato și Ușa...**) - fiindcă nu cunoșteam adevărul, iar despre ce nu cunoști - nu vorbești; apoi fiindcă am aflat din cărțile aduse din Franța de Țepeneag, adevărul : mișcări de “partizani” fuseseră, nu doar în România, ci și în Polonia (despre care Românii fuseseră informați din filmul **Cenușă și diamant...**); și în Ucraina ; și în Bulgaria - nu doar mai importante numeric, dar mai organizate militar-ofensiv : partizanii ne-români atacau convoaie, formațiuni rusești, Românii au stat mai mult ascunși, sperînd să treacă în Occident - să fie recitit Ogoranu.

Pe când eram și eu militant-cultural în grupul din jurul Monicăi Lovinescu și al lui Virgil Ierunca, spuneam-scriam și oarecari... neadevăruri-

necesare. Pentru binele cauzei, se înțelege. Printre acestea era și “teza” unității, a unicității - peste frontiere - a literaturii române.

Cum nu puteam fi de acord cu excluderea din Istoria literaturii oficiale a unor scriitori cu care s-ar fi mândrit oricare altă cultură europeană - pentru că erau “fugiți”, vorba lui Zăciu : Eliade, Cioran, Vintilă Horia, Stamatou..., pledam pentru integrarea în literatura națională și a exilaților. Atitudine cu două... țevi: una viză trogloditismul comunist de la București, cealaltă era îndreptată spre peștericologii din “diasporă”, cum se răsăteau sfertodocșii din Spania, din America, adepți ai camarazilor Anania-Plămădeală - și care prețineau: «Tot ce se scrie în România comunistă este comunist!».

Atunci (înainte de decembrie 89) credeam că facem bine ; credeam că apărăm un principiu curat, chiar dacă nu era întru totul și adevărat - anume : *Literatura română este una - fie ea scrisă în România, fie în “R.S.S. Moldovenească”, fie în America, Franța, Australia, Germania, Israel ; fie în limba română (ca Eliade, proza), fie în alte limbi (ca Eugène Ionesco, Vintilă Horia, Cioran...).*

Despărțindu-mă de Monici de prin 1993, nu am mai avut prilejul de a reevalua, de a ne, eventual, revizui părerile “dinainte de revoluție”. Ei, prin Europa liberă, în românește, se aflaseră în dialog permanent cu cei de-acasă, eu mă exprimasem doar în articole, dialoguri, colocvii, discuții cu ne-români, în presa occidentală, dar susținând același lucru : unitatea-unicitatea literaturii române.

Nu regret minciuna necesară de atunci. Eram confortati în această opinie și de colegii, confrății, prietenii (fără ghilimele) veniți în vizită - printre ei Manolescu, Mircea Martin, Liiceanu, Adameșteanu, Pleșu...

Ce vor fi gândit ei, cu adevărat - atunci ? Probabil ei credeau chiar mai vârtos decât noi, exilații, în acest adevăr-de-front. Fiindcă ei, acolo, în România, la cheremul comuniștilor care-i loveau peste condei și le explicau cum să scrie și despre ce, se simțeau, nu doar năpăstuiți de congeneri - în fine, români ca Ceaușescu, Popescu-Dumnezeu, Eugen Florescu, D. R. Popescu, Dulea, Gâdea și alți caralii - dar uitați-abandonati-de-Occident (Yalta, Yalta...). Și le făcea bine să afle că nu fuseseră excluși din Lume.

Le-a făcut mai puțin bine, sau deloc, după decembrie 1989, când scriitorii exilați - mulți dintre ei care nu publicaseră nimic în România, ca Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, ori nu existau editorial, ca mine, au început a fi, în sfârșit tipăriți “acasă”. După o vreme s-au simțit, nu doar “invadați” (de noi, străinii...), dar chiar... dislocuiți ! Cum câțiva dintre exilați au primit “posturi” în diplomatie (Virgil Tănase, Mihai Botez, E. Mihăiescu), colegii noștri (încetasem de a mai fi prieteni) au umplut presa de...: “Toți exilații sunt vânduți!”, însă aveau grijă să nu vorbească de ne-exilații Hăulică, Paleologu, A. D. Munteanu, Ion Pop, Vasile Igna, Mihai Sin, Ioana Ieronim, Gabriel Gafița, Theodor Baconsky, Grete Tartler, Uricaru, Papahagi, Danilov... Cu o lipsă de fantezie întristătoare la niște scriitori deveniți editori, apelau la argumentul comunist (ultrarăsufat) : “lipsa de hârtie”, pentru a nu edita cărțile exilaților. Apoi au descoperit o virtute capitalistă : “rentabilitatea”, deci filosoful Liiceanu (îi spun așa, citindu-l pe Ierunca, altfel nu știu să fi publicat după 89 vreun op justificând calificativul) hotărăște că, de pildă, Goma nu se vinde - în schimb se vinde o putoare “eurocomunistă” ca Lilly Marcou (în realitate: stalinistă, după titlul cărții sale de “amintiri din România”: **O copilărie stalinistă**).

Soarta mea a fost... meritată : neîntorcându-mă în România, neparticipând la zbaterele, la dezbaterile - și la răzbaterile - obștești, “colegii” au putut

să mă înmormânteze în liniște ca scriitor - să nu se uite : cu ajutorul, mai direct, mai indirect al exilaților foști prieteni ai mei : Țepeneag și Monica Lovinescu (autoarea sentinței: “Goma e contestat...”). Chiar dacă Dumnezeu nu bate cu bățul : și ei, care s-au amestecat în toate făinile, chiar și în târâțele băștinoșilor noștri “colegi de breaslă”, au fost, încet-încet, împinși spre ușa de ieșire, ca niște intruși, ca niște milogi : Țepeneag a fost silit să ducă bătălii de ani de zile, pentru a i se recunoaște (cu un sfert de gură) întâietatea în materie de textualism românesc : și Monica Lovinescu a fost abandonată - ca ne-utilă impostorilor și hoitarilor Blandiana, Liiceanu, Adameșteanu, Manolescu, Martin (să nu uit : mălăiețul gentil, altfel autor de studii, nici nu amintește de Europa liberă și de emisiunile Monicăi Lovinescu și ale lui Virgil Ierunca... - dacă momentul cere ca nici acelea să nu fi existat...).

Acum, la 12 ani după “rivoluție”, mărturisesc : mă simt din ce în ce mai puțin “aparținând” literaturii din țara și a mea, nu doar a lui Fănuș Neagu, Săraru, Păunescu și desigur, a lui Nicolae Manolescu, E. Simion, Z. Ornea...

O vreme am suferit : după ce că n-am țară (sunt, după 23 ani de ședere în Franța, tot refugiat politic), să nu am, acolo o literatură căreia să-i aparțin?

M-am consolată : așa cum nu m-am simțit niciodată des-țarat - dacă patria mea este limba română -, tot așa limba română să-mi fie “organizația”, “uniunea”, “societatea” scriitoricească, în care să fiu unicul membru.

Am 66 de ani și 57 de cărți - scrise în limba mea.

La această vârstă și la acest bilanț (cantitativ, e drept) să am nevoie de un Eugen Simion? De alde N. Manolescu ? De unul ca M. Martin ?

Ca să fac, ce - cu ei?

(Și) să-mi fac, eu *mea culpa* ?

Duminică 25 septembrie 2011

Parcă și mai grea noaptea de azi-noapte. Nu mai măsoară suferințele prin numărul de bluze, de fețe de pernă, de cearceafuri leorcăite de sudoare, de constatarea, în pauze, a genelor lipite cu sarea din mine însumi, ci prin constatarea că ceea ce am eu acum este rău nevindecabil, ireversibil: dacă am ajuns să fac apel la doctori specialiști în boli necunoscute...

Simțibil, de la o dimineață la alta; diminuarea memoriei și diminuarea... picioarelor.

Până când? Până unde?

*

11 martie 2000

Pe evrei i-a întrebat cineva-cândva dacă sunt anti-goi ?

Nu cunosc textele publicate în Occident, cu excepția unei “contribuții” a lui Edgar Reichman. Îl știu, de treizeci de ani, pe comițător, deci nu cred ce scrie (mai alaltăieri, tot în *Le Monde*, marele jurnalist al lui Breban făcea din Maria Banuș nu doar o victimă a persecuțiilor comuniste din România, dar și... opozantă! - să nu fie uitată o altă anticomunistă feroce : Nina Cassian, cea care se plânge americanilor că pe tovarășia sa Ceaușescu o cumplit persecutase ca evreică și comunistă...) - deci nu cred că cei pe care îi acuză, acum - preluând “informația” de la altcineva, după un mizerabil obicei - s-ar

face “vinovați de antisemitism”...

Antisemit, Liiceanu ? Are el alte mari păcate capitale : acela de a se fi tratat (pe sine/se) fără umilitate în textul “Sebastian, mon frère”, în aceeași tonalitate cu autobiografia “Apel către lichele”) ; ca și acela de a-l fi luat în serios pe Ed. Reichman...; Manolescu? Să fim serioși: ca și Liiceanu, e prea fricos, apoi el nu are opinii, doar păreri (literare); Dorin Tudoran? Faptul că s-a certat cu Tismăneanu, cu Șafir, nu face din el un antisemit fioros...

Acuzatorii de profesie... Acest Ed. Reichman a publicat în 1976, în *Le Monde* un fel de cronică a “aparitiilor românești în franceză” în care explica cititorilor că **Gherla**, editată de Gallimard, nu este decât un rezumat al precedentei cărți, **Ostinato** (în franceză purtând titlul : **La cellule des libérables**), dar muuult mai modest - judecați ocupînd un paragraf, restul recenziei fiind dedicat unui cu adevărat mare scriitor român, pe numele său Mirel Bergmann. Nu mi-a făcut nici cald nici rece, știam de la Monica Lovinescu, de la Virgil Ierunca, de la Sanda Stolojan că Ed. Reichman (să nu fie confundat cu Sebastian Reichman, vărul său, poet remarcabil și om de calitate) este cel-mai-român-dintre-evrei în sensul că nu citește cărțile recenzate, cere prin telefon să-i fie rezumate, înțelege aiurea, după care scrie ce n-a uitat. Tot atât de grav: a fost “agentul” (nu doar literar) al lui Eugen Barbu - amănunte pot fi aflate din **La apa Vavilonului** de Monica Lovinescu. Eu îl mai bănuiam de ceva: l-am și întrebat, el a negat atât de... vehement, încât am înțeles că nimerisem:

Noi, studenții arestați în 1956 (pentru că ne manifestasem solidaritatea cu Revoluția Maghiară), fusesem... favorizați (sic) în comparație cu cei lăsați în libertate dar terorizați vreme de 2 ani (1957 și 1958) de “Echipa Morții” cum era numită haita de la C.C. al UTM care vâna “dușmani ai poporului” pe care îi judeca în public, nu pentru *fapte*, ci pentru *stări* (“originea socială nesănătoasă”) - și îi exmatricula. Trofin, Iliescu, Petre Gheorghe, Burtică, Marțian, erau “tovarășii de sus”. Printre studenții auxiliari ai Securității s-ar fi aflat și tovarășul Edgar Reichman - după 1990 s-a observat în ce bune “vechi relații” era el cu Iliescu... [Atât de bune, încât “gazetarul” nu a scris un singur cuvânt în *Le Monde* despre politica de ațâțare inter-etnică (vezi evenimentele de la Târgu-Mureș, vezi aprobarea dată lui Eugen Barbu de a scoate foaia antiiudee *România Mare*) - politică inițiată și practică de Ion Iliescu și de Petre Roman].

În 1987 mi-a apărut la Albin Michel **Le Calidor** (titlul în românește : **Din calidor - o copilărie basarabeană**). Ed. Reichman a publicat în *Lupta* lui Korne o cronică, de astă dată nu doar aiurea, ci acuzatoare : Goma Paul este antisemit, fiindcă scrisese că Goma Eufimie, tatăl său, fusese arestat - și de un evreu - în 13 ianuarie 1941- și deportat în Siberia. N-am reacționat. Mi-a telefonat el. A bălmăjit ceva despre “graba” cu care citise cartea (corect: “graba cu care *nu* o citise”), scrisese inexact (“antisemitismul”)... Însă, vorbind, s-a trezit luîndu-mă la rost :

De ce nu scrisesem și despre martiriul evreilor din Basarabia?

I-am răspuns că nu simt nevoia vreunei “compensații”, cu atât mai vârtos, cu cât în nici o carte de-a lui ori de-a prietenilor lui n-am întîlnit vreun pasaj (“compensator”) despre martiriul și al basarabenilor și al bucovinenilor căzuți sub ocupația bolșevică, în 1940. Ed. Reichman a mormăit ceva inteligibil, m-a anunțat că va publica o cronică “adevărată” în *Le Monde*. A apărut adevărata-cronică. În aceea nu mai era acuzat de antisemitism autorul, ci personajele (“populația băștinașă”).

La scurt timp în *Revista mea* din Tel Aviv a apărut o compunere:

“Cameleonul”, semnată de Iosif Petran. Din aceea aflam că fusesem băiat bun, până ieri, când că mă prefăcusem subit într-un antisemit feroce ! Așadar Ed. Reichman nu era unicul evreu care își contrazicea natura (nu se spune că Evreul este Om al Cărții ?). Nici Petran nu citise ce avusese sub ochi, dar îl acuza pe Goma de antisemitism ! Am povestit pe larg în **Scrisori întredeschise**, (Familia, 1995, p. 430), aici rezum : I. Petran nu citise cartea lui Goma **Le calidor**, ci... cronică lui Ed. Reichman din *Le Monde* ; extrăsese un citat din balmăjeala lui Reichman, îl pusese între ghilimele și îl atribuisese lui Goma! Simplu, nu?

I-am trimis o scrisoare, cerându-i să o publice. Nu a publicat-o. Lucian Raicu mi-a recomandat să mă adresez lui Al. Mirodan, prieten al său care scotea și el o revistă în Israel. A publicat doar un fragment. Suficient, ca să răsară alt vânător de antisemiți, Jacob Popper (drag inemii lui Manolescu, pentru culturalul motiv că tovarășul comisese o carte de box cu... Eugen Barbu...), să mă acuze și el, tot de “antisemitism”, în revista *Contemporanul*, *ideea brebană*, prin 1990.

După aceste experiențe directe, de rea-credință mi-am luat de la mine însumi dreptul de a nu mai lua în seamă fapta de scris a unor astfel de inși care dezonorează **cuvântul**.

Printre evreii rezonabili cu care te împrietenești există destui care, la un moment dat, înnebunesc: tu îți exprimaseși o rezervă privind cutare carte a lui, cutare atitudine, deloc corectă... Atunci blândul, inteligentul, delicatul Cutare se preface într-un isteric care zbiară:

«Spui despre mine că am făcut... (cutare faptă urâtă) ? Înseamnă că ești un antisemit !»

Aceștia nu sunt idioți, cum vor să pară, după. Dacă nu te lași intimidat, culpabilizat, antisemitizat, ei acceptă că “au exagerat, atunci - nu cu mult”...

Este adevărat : Evreul a trăit 2000 ani în medii ostile lui și comunității lui - de aici permanenta spaimă că are să fie agresat și încercarea de prevenire a unei eventuale agresivități. Însă și ne-evreul prea repede își iese din sărite, se lasă prea lesne ofensat, rănit de bănuielile, de acuzațiile - toate, grave, ale evreului : că nu e sincer, că îi dorește răul, că îl disprețuiește, că îl urăște - ba chiar vrea să-l omoare... În fond, ce este strigătul evreului : «Antisemitule!» dacă nu tentativa de alungarea a primejdiei, exprimata spaimă că ne-evreul este pe cale de a-l... nega (citește: lichida)?

Ideal ar fi ca, într-o discuție “sensibilă”, ne-evreul să dovedească mai multă răbdare, mai mult tact - mai cu seamă să stăpânească informațiile, într-un cuvânt: *istoria*) chiar mai bine decât evreul. Altfel se trezește în situația lui Manolescu, a lui Liiceanu, a lui Tudoran: surprins de o ripostă normal-isterico-acuzatoare la evrei, intră în panică, face alte erori apoi se plânge în dreapta, în stânga că n-a fost înțeles, că el de fapt altceva avusese de gând să spună când spusese...

Liiceanu, Manolescu (și Blandiana cu al său Rusan, și Adameșteanu) dovediseră în mod strălucit, cu prilejul apariției în românește a **Cărții negre a comunismului** că, în buna tradiție a literaturii române, ceea ce se numește *istorie elementară* le-a fost totdeauna străină. De ce ? Ce întrebare ! Dar bine-înțeles : **de frică** ! Rezultatul: ca toți inocenții (dar nu și nevinovații) se avântaseră pe un teren necunoscut, fără hartă, fără busolă, fără a ști unde pun piciorul și ce vor face la întâlnirea cu primul mușuroi de cârțiță.

Liiceanu și-a imaginat că este suficient să fii băiat isteț, întreprinzător (neguțătoresc vorbind), pentru ca, tu, care nu te-ai ilustrat prin vreo atitudine de normalitate a curajului până la 22 decembrie 89, să-ți iei nasul la purtare

și să te adresezi (tu !) lichelelor, explicându-le - tu? - cum stăm cu morala (care morală: a lui Noica? sau poate a lui Pleșu?)... Adevărat că receptorii nu erau mai breji decât tine, emițător și ei tot în patru labe supraviețuiseră, astfel că nu s-a găsit nimeni (în afară de mine - dar eu tot nu contez...) să-ți pună în față “Apelul” ca pe o oglindă. Încurajat de analfabetismul maselor largi de cititori-auditori care înghițeau orice bazaconie, după ce l-ai uns “arheu” pe un Pruteanu, ai pășit pragul Sinagogii și te-ai trezit declamând: “Sebastian, mon frère”! Ai luat primele aplauze politicoase drept încuviințare a insolentei cu care - firește, abuziv (și inte-resat) - te-ai propus frate al Evreului...Iar când unii dintre evrei au avut nemaipomenita îndrăzneală să pună la îndoială sinceritatea... frerității, te-ai speriat. Neavînd obișnuința să lupți în arenă pentru o idee (ci să acționezi în culisele bucătăriei, întru prosperitatea clanului), ai oferit spectacolul penibil al acuzării lui Ed. Reichman, cel care că n-are dreptate, fiindcă... îi respin-seseși, la Humanitas, un roman!

Ei, bravos, națiune, halal argument !

Exact, dar exact după modelul : «Așa-mi trebuie, dacă discut cu o tuberculoasă !» a procedat Nicolae Manolescu. Habar n-avînd de subiect, incapabil să iasă din ograda literaturii-în-prealabil-aprobată-de-sus, l-a acuzat pe Norman Manea că este “un scriitor enervat de critică” și că iritarea acestuia ar avea drept cauză opinia mediocră (a sa, Manolescu) despre literatura lui N. Manea... A fost prompt maimuțărit de mașina-de-scris-orice-tâmpenie marca Ștefănescu: după acest argat al cui se nimerește “judecățile critice” ale lui Norman Manea nu sunt justificate, pentru că... sunt formulate “de un scriitor lipsit de talent (...), acuzînd de dincolo de Ocean...”

Or nu acestea sînt cusururile lui N. Manea. Am scris despre ele în dialogurile cu Laszlo Alexandru (în volumul său, **Orient expres**, Dacia, 1999):

Norman Manea, victimă directă a tentativei de lichidare a sa și a comunității sale este perfect îndreptățit să-i denunțe, să-i acuze pe autori - ca indivizi, ca membri ai comunității persecutoare. *Vinovat ar fi fost - dacă ar fi tăcut.* Numai că Norman Manea este, nu doar evreu - ci și scriitor român. Iar *scriitorul* român Norman Manea, “ieșit” în Occident, la libertatea cuvîntului, ani și ani a tăcut ca un pește, nu a scos o silabă despre crimele Puterii comuniste din România - țară și a lui, unde continuau a fi victime prietenii, colegii, concetățenii, consângenii săi - nevinovați. *Tăcînd, s-a comportat ca un nescrîitor.* Când, în sfîrșit, a deschis gura, ce anume a denunțat, ce a atacat *scriitorul român Norman Manea - în primul rînd?* “Antisemitismul” unui moment de acum jumătate de veac, al lui Mircea Eliade, mort cu cinci ani înainte!

Dar cine să-i fi dat replica, în cunoștință de cauză ?- doar nu Manolescu, crescut de Ivașcu, frecventator al Gogului Rădulesc’!; nu Liiceanu, dezbătînd, cu Noica, pe Hula Plătinișului, cruciala chestie a sexului *întru*-lui, în timp ce țara murea cum se moare. E mult mai comod (pentru un director de conștiințe, român) să-i arunce preopinentului : «Ești tuberculos!», decât să-i argumenteze comportamentul laș, parțial (deci, purtător de neadevăr) - vorba fiind aici tot de Norman Manea.

Manolescu și Tudoran (Ștefănescu tot nu contează) au greșit grav, angajîndu-se în discuții pe teme străine de “preocupările” lor pur-culturale - ca chestiunea evreiască ; deasemeni, au comis o eroare monumentală când s-au trezit “comentînd”- ei, comentatorii politici!, nulitatea răufăcătoare Garaudy, fost fioros bolșevic filosemit, prefăcut în islamist antisemit turbat. Din provincia culturalismului românesc (acela, rezistentul), orice francez pare “mare gînditor” (potrivit informației, încă valabile : “La Paris până și birjarii vor-

besc franțuzește”). Degeaba ești tu “director” în România, dacă, în afară de literatură-curăată-cu-voie-de-la-știm-noi-prin-Ivașcu habar n-ai de “politica” cea de toate zilele - firește, vorba fiind de mișcarea ideilor, nu de slalomul printre găști, cete, bande conduse de tâlhari de drumul mare, de turnători notorii (Quintus), de bolșevici (Burtică, Gogu Rădulescu), de kaghebiști ca Iliescu (și ca Putin!), de securiștii mai vechi: Pelin, Cataramă, mai noi ca Voican-Sturdza.

Spuneam că nu cunosc textele incriminate (ale lui Tudoran, N. Manolescu, Liiceanu). Fără a-i cere voie lui Reichman, afirm: nu cred că a fost vreodată și că va fi “ceva antisemit” în gândirea și în scrisul acestora. Ci gafe culturale și de informație (ca discutarea lui Garaudy), afirmații “care ar fi putut fi interpretate” (ca “antisemite”) și pe dată au fost - din motive, sânt sigur, neavînd legătură cu evreii, cu evreitatea, cu anti-iudaismul. Spun acestea pentru că îi cunosc pe cei de mai sus, le cunosc scrisul. Și chiar dacă se zice că nu e bine să bagi mâna în foc pentru prieteni (care azi-măine îți vor deveni dușmani), iată, eu o bag - pentru niște foști prieteni...

Rămânînd în aria de limbă română : există între evrei și neevrei un litigiu, o problemă - nu doar nerezolvată, dar nici măcar formulată. Aceasta ar putea cunoaște un început de limpezire (nu rezolvare), dacă s-ar iniția o dezbatere onestă, în care să stăruie, nu doar cunoștința-de-cauză (în primul rând istorică), ci și buna-credință. Dezbateri în care fiecare să știe că, chiar de nu a fost obișnuit de-acasă, aici va trebui :

- să asculte ce spune celălalt și să facă efortul de a înregistra și înțelege ce anume comunică acela ;

- chiar de nu este de acord cu ideile susținute, să-i respecte opinia, să nu-l întrerupă, să-l nu-l bruieze cu mimică și cuvinte necuviincioase și destabilizatoare ;

- când îi vine rîndul să vorbească, să pretindă același tratament din partea preopinienților ;

- în formularea acuzațiilor să vină cu *probe* - care, pentru noi, oameni de condei, sunt *citatele* și suporturile lor: cărți, reviste, articole, comunicări - în nici un caz rezumatele-abuzive.

Ceea ce am spus eu aici are aerul unei lecții de școală primară. Nu are doar aerul : chiar este. Fiindcă Românul - fie el și evreu - a fost dezînvațat, de comunism, să susțină, în public, un punct de vedere al său, nu al partidului, iar din 1990 a aflat el de undeva că a “dialoga” înseamnă a te răsti la cel din față, a-i arunca orice acuză îți trece prin cap, fără a simți nevoia să argumentezi, să probezi - pe scurt : de a-ți agresa partenerul, doar pentru a-l învinge prin destabilizare, nu pentru a-l convinge.

În ce scop dezbateri - de ce nu : televizată? - în mai multe “episoade”:

În scopul de a (re)defini **relațiile dintre români și evrei, în România.**

Am scris-o în **Programul** prezentat în 1995, în vederea alegerilor prezidențiale (nu întâmplător atacat cu mare violență, imediat după publicare - în primul rând - și în al doilea - de C. Coposu...), repet aici:

Dacă Românii țin să devină un popor, să nu rămână o populație cu mentalitate etern rurală ; dacă Românii țin să-și facă recunoscute calitățile, faptele-bune, este necesar să înceapă prin a-și recunoaște defectele, faptele-rele ;

Dacă Românii țin să devină credibili în argumentație, vor trebui să recunoască *vinovăția statului român* în persecutarea (mergînd până la lichidarea unui număr de persoane), atât a unor etnii (evreii, țigani, germanii), cât și a unor categorii de români : refugiații din provinciile cedate rușilor, Basarabeni și Bucovinenii.

Cunosc - vreau să spun : accept, ca român - adevărul ; cunosc și una din metodele de atac-apărare ale unor *evrei negaționiști* ai masacrelor din Basarabia și Bucovina, cedate: *inversiunea cronologică* (Evanghelie, ca să spun așa, fiindu-le **Cartea neagră** alcătuită în 1945 de un comitet al evreilor din URSS, sub conducerea lui Ilia Ehrenburg și a lui Vassili Grossman (“disidentul” de mai târziu). Această manevră nedemnă a fost folosită și de români când a fost vorba să “justifice” un conflict stârnit, vădit, mai ales din pricina lor și care poate fi rezumată astfel :

«El a dat primul, dom' țător !»

Există o cronologie obiectivă, pe care nimeni n-o poate nega - cu condiția de a cunoaște istorie contemporană elementară (ceea ce nu este cazul cu noi, românii) care zice:

- Sfârșitul anului 1937 începutul lui 1938 - “guvernul Cuza-Goga” - marchează legiferarea, în România, a discriminării evreilor. Odată cu declanșarea războiului mondial (1 sept. 1939) și cu zvonurile-informațiile despre o înțelegere Hitler-Stalin (23 august 1939) de pe urma căreia țara noastră ar fi urmat să re-piardă Basarabia (iar în problema ei Evreii, în general, nu doar comuniștii evrei înclinau spre o “retrocedare justă către URSS”). Până la 28 iunie 1940 - Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord și a Herței) - Evreii de pe teritoriile românești au fost umiliți, discriminați, persecutați, spoliați - uneori violentați - dar nu s-a atentat sistematic și la viața lor;

- 28 iunie 1940 : începe retragerea administrației și a armatei de pe teritoriile cedate URSS. Încă din seara zilei de 27 iunie, parașutați ori “ieșiți la lumină” agenți sovietici - dintre care în majoritate covârșitoare : evrei - au atacat convoaiele de refugiați, pe militarii români i-au împoșcat cu pietre, cu fecale, i-au scos din coloane, i-au “arestat”, prefăcându-i în “prizonieri de război” (fără ca între România și URSS să existe stare de beligeranță), au împoșcat demonstrativ în stradă funcționari ai administrației, polițiști și, cu predilecție, teologi și preoți.

“Săptămâna Patimilor” (sau: “Roșie”) cum au numit-o militarii și civilii refugiați (28 iunie-4 iulie 1940) a fost doar partea vizibilă a icebergului - fiindcă din chiar 28 iunie, în zonele cele mai estice a început “Anul Negru” (sau “Secerișul Roșu”) : adică = **Prima Ocupație Sovietică a Teritoriilor Românești Cedate.**

Care este atitudinea evreilor față cu aceste adevăruri istorice?

1. *Neagă* pur și simplu exactiunile, actele de barbarie comise mai cu seamă de evrei în “Săptămâna Patimilor” - încă o dată: împotriva unor oameni care se retrăgeau, se refugiau - și aveau ordin să **nu** se apere ! - vezi intervenția lui Z. Ornea, cel care, în *România literară* pretinde că... nu există documente credibile - credibile de către cine ? De către un manipulator (de documente) ca însuși dilemistul buzuro-pleșist Ornea ? Sau de Wiesel?

2. *Relativizează* contribuția evreilor la persecutarea, deportarea, asasinarea românilor basarabeni și bucovineni, între 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941 (când a izbucnit războiul), motivînd că Puterea ocupantă era sovietică, nu evreiască ; nu sionistă, ci comunistă. Este adevărat - dar nu mai puțin adevărat faptul că o mare, o imensă parte a Aparatului sovietic (administrativ, politic, polițienesc) acționînd pe Teritoriile Românești Cedate era alcătuită din evrei. Care, în exercitarea rolului de funcționari sovietici puneau foarte multă inimă evreiască împotriva băștinașilor români - și, încă o dată : o ură fără margini, tradusă prin acte de pură bestialitate față de teologii, monahii, preoții băștinași. O palmă dată, cu ani în urmă, unui elev evreu, obraznic sau puturos, devenise, după 28 iunie 1940, “act caracterizat de persecuție antise-

mită”, iar nefericitul “pogromist”, dacă nu era împuşcat pe loc ori la NKVD-ul raional, era expedit în Siberia - pentru “activitatea antisovietică”.

3. *Explică* “unele greşeli” prin... superioritatea orânduirii comuniste, sovietice, asupra celei româneşti - burgheze, moşiereşti, obscurantiste, ceea ce fac, printre altele, autorii **Cărţii negre** (1945);

4. *Asimilează* crimele făptuite de evrei sovietici, începînd din 17 septembrie 1939 (în Polonia), din vara anului 1940 în Țările Baltice, în Basarabia, Bucovina de Nord, în Ținutul Herța, crimelor... generale, sovietice, explicînd că printre NKVD-iștii ocupanți erau și ucraineni, și kirghizi și tadjici - nu doar evrei... Erau, desigur - dar cei mai numeroși NKVD-iști sovietici “trudind” în Basarabia și în Bucovina erau evrei localnici - ba unii veniseră din provinciile necedate, ca să se pună în slujba Patriei Strugurilor și a Pâinii.

Continuînd cronologia : sfârșitul verii anului 1940 a devenit și mai tragică prin pierderea Ardealului de Nord, apoi a Cadrilaterului; apoi a instaurării “statului național legionar”; apoi, în noiembrie, prin “Masacrul de la Jilava”, asasinarea lui Madgearu, a lui Iorga... Se termină nenorocitul an 1940. Începe tragicul an 1941 - primul eveniment negru : Rebeliunea legionară (21-23 ianuarie 1941). În legătură cu asta (Rebeliunea) Evreii avansează cifre importante, “sute, dacă nu mii de evrei asasinați de legionari” - și se scoate ca argument Episodul Abatorului.

Care este adevărul Abatorului? De ce nu se pun documentele pe masă, - nu doar Evreii, ci, în fața lor, pe aceeași masă, Românii - ca să se știe, în sfârșit, ce s-a petrecut acolo și cum și cine au fost “protagoniștii”? Am citit “dezvăluiri” care neagă în totalitate masacrul și pângărirea cadavrelor (atâr-narea în cârlige); mi s-au părut *simetric* afirmațiilor cu “sute, dacă nu mii de victime”. Adică neadevărate. Iar eu urmeză să fac o medie între cifrele celor din dreapta și ale celor din stînga? Dar asta ar fi, nu doar un fals demers, ci și o profanare - fiindcă este vorba de asasinarea unor oameni nevinovați - câți? *Crima începe de la unu.*

În presa românească (în perioada 27 iunie 1940-22 iunie 1941) apăreau știri, mărturii despre crimele bolșevicilor în Teritoriile Românești Ocupate. Desigur, nu toate informațiile și nu în integralitatea lor. Existau informații... despre informații, edulcorate, chiar castrate - grija guvernanților fiind ca jalea națională să nu se prefacă în răscoală, revoltă, revoluție, pogrom, să nu mai fie date și amănunte privitoare la rolul evreilor în martirizarea basarabenilor și a bucovinenilor, pentru că deja populația românească era pornită împotriva lor. Militarilor aflați în convoaiele retragerii în “Săptămâna Patimilor” li se recomandase să nu povestească prin ce trecuseră - ca să nu provoace acte de răzbunare.

Acestea - actele de răzbunare împotriva evreilor - au fost strunite, zăgăzuite vreme de un an încheiat : **între 27 iunie 1940 și 22 iunie 1941 se scursesese un an fără o săptămână.** Perioadă în care - repet - Evreii din ceea ce mai rămăsese din România au fost supuși la persecuții, dar nu au suferit în integritatea lor corporală, **ca evrei** (rămânînd de elucidat episodul Abatorul).

Atentatele la viața evreilor ca evrei au început **după declanșarea războiului, în 22 iunie 1941.** Atunci s-au unit două izvoare de informații : cel direct, de pe front, din Basarabia, Bucovina de Nord și Herța, după alungarea trupelor sovietice - și mai cu seamă după descoperirea gropilor comune. Acolo fuseseră aruncate trupurile funcționarilor, profesorilor, țăranilor, teologilor, preoților, învățătorilor, elevilor de liceu, ceferiștilor - cu toții români - purtînd urmele torturilor, mutilărilor suferite înainte de execuție (oricum, multe victime

au rămas neidentificate, lipsindu-le capul...). Izvorul indirect era cel din 1940, de la retragere, completat cu informațiile culese în timpul ocupației (deci, dinainte de 22 iunie 41), dar nedivulgate publicului până atunci. La acestea s-a adăugat și faptul că (adevărat sau nu), după declanșarea războiului, evrei din Iași în principal și-au declarat ostilitatea față de Armata Română și simpatia față de Armata Roșie, drept care, prin radio ar fi indicat aviatorilor sovietici obiective de bombardat de pe teritoriul României.

Din acel moment se poate vorbi de o cvasigenerală atmosferă antiuudee în România, rezultatul fiind asasinarea unor evrei în Iași (și, ca o consecință: "Trenul Morții"), precum și încuviințarea dispozițiilor guvernamentale de a-i lichida pe evreii capturați pe solul Basarabiei și Bucovinei, apoi de a deporta în Transnistria evrei din restul României - dintre care foarte mulți au fost - să ne temem de cuvânt, dar să-l rostim: lichidați - deși nevinovați (altfel ar fi rămas locul - știut fiind că vinovații fug de la locul crimei?).

Înapoi la cronologia (pe care o ignoră Românii și pe care, în acest nod, Evreii o manipulează) :

Așadar, autorii **Cărții negre** din 1945 (coordonatori : Ehrenburg și Grossman) **inversînd cronologia evenimentelor**, susțin: "severitatea" cu care i-au tratat autoritățile sovietice pe "reprezentanții" moșierimii regalisto-burgheze românești (din timpul Primei Ocupații : iunie 1940-iunie 1941) s-a datorat... masacrării evreilor în Ucraina (după iulie 1941!).

Nu este vorba, aici, de o "scăpare" (doar Evreul nu e român, ca să nu știe pe ce... timp trăiește) ; nu doar de luarea drept cauză a efectului (și vice-versa, vorba clasicului), pentru că în relațiile româno-evreiești mai este mult de cercetat, mult de discutat. Ci de o pură (și vulgară) inversare cronologică a unor evenimente, care nu s-au petrecut cum pretinde **Cartea neagră** (1945).

Așadar : când va fi organizată dezbaterea dorită, va trebui produs și "materialul didactic" - în mare, alcătuit din o hartă, ca să se arate *unde* s-a întîmplat ce s-a întîmplat precum și un "tablou" pe care să fie înscrise datele *când* s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat.

Când vom ajunge să spunem și noi : «Iată, aceasta este partea noastră de vină» vom ști că ne-am ridicat în două picioare. Până atunci - nu.

Am auzit, am citit stupizenii ca : "Nu-mi pot cere iertare pentru ceea ce li s-a întîmplat evreilor, pentru că pe atunci nu eram născut, deci nu am nici o vină" - am citat din gândirea șchioapă, beteagă a unui ins care trece drept "director de conștiințe", este redactor-șef la *România literară*, băgător de seamă pe la Televiziune, iar de alaltăieri face și pe țărănistul și pe militantul constantinist - poartă numele : Alex. Ștefănescu. A publicat în *România liberă* cretinăria din care am citat - i-am răspuns în *Cotidianul* (1998)...

Deasemeni va fi necesar ca Evreii să recunoască partea lor de vină - atât în comportamentul bestial din timpul ocupării Basarabiei, Bucovinei de Nord și a Herței - și în al primei ocupații sovietice (27 iunie 1940-15 iulie 1941) ; cât și după re-ocuparea României întregi începînd din martie 1944. Dacă vor refuza să admită că și ei au fost "capabili" de fapte reprobabile, vor întări pozițiile acelor români care, simetric, neagă până și deportarea evreilor în Transnistria! Or Evreii au nevoie de dialog - și cu Palestinienii, dar și cu Românii. Dialog din care nici una din părți nu va ieși "învinsă", "umilită", "negată".

Dacă sînt... antisemit? La o astfel de întrebare refuz să răspund. În primul rînd pentru că termenul "antisemit" este fals. În al doilea: nu mă definesc în raport cu *alții*, ci în raport cu *altele*... Consider că somația : «Dovedește-

mi că nu ești antisemit !» este, nu doar de o insolență fără margini, dar și de o întristătoare lipsă de inteligență.

Îi suspectez și pe acei evrei care afirmă că noi, Românii *nu* sântem... antisemiți. Este un *răspuns ne-cerut*.

Mi-a fost dintru început antipatic pseudonimul “Nicolae Niculescu” sub care a apărut eseu **Secretul Scrisorii Pierdute**, în revista *Ethos* nr. 2/1975 - pe care s-a întâmplat să-l dactilografiez, în 1973, în prima călătorie la Paris. Nu știam cine se ascunde sub “Niculescu”, am aflat abia după moartea lui... Steinhardt. M-am întristat : **Jurnalul Fericirii** (la scoaterea din România a variantei ajunsă la Virgil Ierunca dădusem și eu o mână de ajutor, prin 1975) părea scris de alt autor... Deci nu mi-a plăcut - dar deloc - eseu : un asemenea text protocronisto-filoromânist ar fi putut apărea foarte bine în România lui Ceaușescu. Tezele “niculești”:

- “Poporul român este un popor bun, blând, omenos - poate cel mai omenos din lume” ;

- “Caragiale, cel din **Scrisoare Pierdută** nu este deloc, dar deloc un autor «rău» cu personajele sale - din contra : el este foarte bun” (dacă provine din poporul român...);

- “Poporul român nu este deloc antisemit...”

Față cu ultima afirmație îți vine să zici :

«Dar devine (antisemit), auzind asemenea bazaconii».

Mi-a fost dat să întâlnesc și în textul lui Virgil Duda, **Patria furată**, scris în Israel, ajuns la Paris în toamna anului 1989, afirmații ca :

“Românii nu sunt antisemiți”.

Dacă un român ar fi zis-scris una ca asta, aș fi fost sigur că :

a) este (“antiideu”) ;

b) un cretin i-a aruncat această acuzație și nu mai știe cum să scape de ea. Dar un evreu?

Am folosit termenul “suspect” - nu e o scăpare, fiindcă Leon Volovici - unul dintre “istoricii” lucrând pe vremuri la Iași, acum în Israel, a susținut același lucru despre Ion Antonescu - dar în ce companie? În a lui I.C. Drăgan!

Vasăzică un Ed. Reichman, tovarăș de lupte de clasă al lui Iliescu pretinde că toți Românii sunt antisemiți, în timp ce L. Volovici, de lângă Drăgan, susține că Antonescu, autorul decretelor prin care evreii erau trimiși în Transnistria nu era el chiar așa de antisemit !

Dacă este ceva de înțeles din această... contradicție, apoi iată o ipoteză:

Ed. Reichman, Radu Ioanid, Norman Manea - și încă alții, domiciliați în afara Israelului, pot să scrie adevăruri, neadevăruri, întru apărarea Evreului;

Duda, Volovici (și alți istorici oficiali) reprezintă interesele Israelianului (care nu coincid întocmai cu ale Evreului...).

Dacă tot vorbim de antisemiți, antisemitism...: Am auzit din gura multor evrei cuvinte grele la adresa coreligionarilor, acuzându-i că, adeseori, prin exces, provoacă, fabrică antisemitism. Ba i-am auzit pe unii dintre ei declarându-se... antisemiți, din această pricină. Nu i-am contrazis.

31 martie 2000

Între timp am citit “polemica” din revista 22. Nu mi-a modificat întru nimic opinia formată, chiar fără “bibliografie”. Așadar rezum :

- Liiceanu în “Sebastian, mon frère” nu dă semne de “antisemitism” (dacă aș fi rău, aș spune: din contra, vădește un filosemitism unsuros, puturos

fără altă necesitate decât pregătirea terenului pentru erijarea propriei statui de “persecutat de comuniști”, căci el, de la patuzopt, mă-nțelegi, a avut chiar și gripă);

- Voicu, în textul ce a provocat Marea Bătălie de la Iazul Mic nu formulează acuzația de antisemitism la adresa lui Liiceanu (orice ar spune Vasile Popovici);

- Strălucit sfertodot, consecvent necinstit, Ed. Reichman, dînd citate fanteziste, rezumînd aiurea (dar consecvent acuzator), manipulînd textele “citate” (vezi includerea unor nume de... filosemiți în textul lui Voicu : Tepeneag, Breban, Iorgulescu) a aruncat o piatră în baltă - însă cei care au încercat să o scoată nu sunt deloc mai înțelepți. Și nu mai interesează “opi-niile” lui Pavel Cîmpeanu, R. Ioanid, Lavastine-Laiguel.

Aceste două “tabere” sunt făcute să nu comunice ; alcătuite din persoane pentru care adevărul, într-o dezbatere, reprezintă o chestiune cu totul secundară, chiar neglijabilă, era fatal ca “dialogul” să arate ca în România : fiecare individ își zice (mai tare, mai foarte-tare) poezeaua, nu ascultă ce spune interlocutorul - în schimb îl acuză de toate păcatele.

Chestiunea cu “antisemitismul”, în ciuda spațiului tipografic ocupat rămâne una secundară, oricum : o concluzie trasă fără premise.

Încăierarea are loc pe aceste două răspunsuri (la întrebări) :

1). Este adevărat sau nu că Evreii, au constituit factorul determinant al instaurării comunismului în România ?;

2). Se poate pune semnul egalității între nazism și comunism? Dar între Holocaust și Gulag ?

Ca unul care, pe de o parte, am trecut prin “asta” (am fost acuzat, simultan, de antisemitism/jidovism); pe de altă parte cunosc istorie - corect ar fi : “cunosc prea puțină istorie, însă Liiceanu, Reichman, Manolescu, Z. Ornea : deloc...” - îmi îngădui să intru în vorbă:

1) Se înșală Românii care susțin că Evreii au constituit *factorul determinant* în instaurarea comunismului în România.

- “*determinantul factor*” al instaurării comunismului și în România a fost Armata Roșie, ea ne-a ocupat țara ;

- nu doar în România Evreii au jucat *un rol de prim plan* în instaurarea comunismului : în Rusia, în 1917, în Ungaria în 1919...;

- nu doar în România, ci în întreaga Europă de Est ocupată militar de Ruși după 1945 Evreii au contribuit la instaurarea comunismului, în rolul de:

- **colaboratori** ai ocupantului, recrutați dintre autohtoni, fără a fi uitați *colaboratorii* unguri, țigani, ucraineni - și... români ;

- **emisari ai Moscovei** (evrei ruși, evrei unguri, evrei cehi, evrei francezi... etc), dar existau și ne-evrei : ruși-ruși, bulgari-bulgari, unguri-unguri...

Și Turcii foloseau, atât *colaboraționistii* (dintre boerii pămînteni) cât și *trimișii-străini* : armeni, albanezi, aromâni, din Imperiul Otoman, în special greci din Fanar. Nu Rușii ocupanți i-au folosit, primii, pe minoritari pentru a-i supune pe majoritari, la urma urmei, era în firea ocupantului să folosească drept auxiliari recrutați dintre minoritățile etnice persecutate anterior (Evreii, Țigani). [În România a existat o minoritate etnică nepersecutată anterior, dar care a fost din plin folosită de ruși împotriva majorității românilor : **cea ungurească**];

Firește, Evreii care susțin că ei au jucat doar un rol de “colaboratori de rînd”, spun-scriu un neadevăr flagrant. Nu au fost deloc “de rînd”, ci zeloși, unii chiar fanatici. Uitînd, cu program (sovietic) așezarea în timp a eveni-

mentelor, au justificat agresiunea (1940-41), prezentînd-o ca răzbunare pentru deportarea și masacrarea coreligionarilor lor, de către români, *după 22 iunie 1941*, eludînd faptele lor abominabile dintre 27 iunie 1940 și 22 iunie 1941, în Basarabia și în Bucovina de Nord - adevărat, sub drapelul ocupantului sovietic. În fapt, **răzbunarea** evreilor pe (nu doar) români nu avea o cauză imediată, ci urca, în timp, la dărîmarea Ierusalimului și la diasporizarea (diseminarea) lor în cele patru puncte cardinale - mai cu seamă la persecuțiile crîncene la care i-a supus Biserica Creștină - nu doar cea catolică: în Imperiul Rus, nu supușii polonezi, papistași au inventat **pogrom-ul**, ci stăpînii ruși și ortodocși. Revoluția bolșevică le-a dat evreilor puterea de a lovi în creștinism - să ne imaginăm ce s-ar fi întîmplat dacă Armata Roșie ar fi ajuns pînă la Atlantic, ocupînd țări catolice : Franța, Italia, Spania, Portugalia...

[Au dreptate Evreii să se răzbune pe prigonitorii, persecutorii lor? După Legea Talionului : da. Însă, după cele Zece Porunci, nu au voie să mintă, să falsifice adevăruri].

Tot așa, Românii care susțin : Evreii au jucat un rol *determinant* în instaurarea comunismului în România spun-scriu un neadevăr. Rolul evreilor a fost mare, disproporționat, chiar față de minoritatea maghiară (pînă în 1952 evreii erau mai numeroși proporțional decît unghurii, și în posturi mai importante) - dar nu "determinant" - măcar pentru faptul că Armata Roșie care ocupase România nu era alcătuită din ostași evrei...

2). În disputa Holocaust-Gulag cei care se înșeală - și încearcă să înșele - sunt Evreii.

Foarte bine că nu vor să uite persecuțiile la care au fost supuși în 2000 ani, în acest secol culminînd cu tentativa de lichidare organizată de nazisti.

Inadmisibil însă ca evreii să minimalizeze, să banalizeze, să împingă pe al *n*-lea plan, ba chiar să nege masacre (catalogate și ele ca genocid), ale altor seminții decît a lor, fie semnalate înainte de Holocaust, ca al Armenilor din 1915, fie de după, ca cele din Tibet, Cambogia, Etiopia, Ruanda, Cecenia...

Anul trecut, aici, în Franța, a izbucnit un scandal - repede înăbușit: comunitatea armeană solicita de multă vreme recunoaș-terea oficială a genocidului perpetrat de turci în 1915. Președintele republicii Chirac, a făcut o declarație publică în sensul recunoașterii, dar Senatul s-a opus și se opune în continuare... De ce ? În primul rînd pentru că ar însemna să condamne Turcia, un foarte important client al industriei aeronautice franceze ; în al doilea : Israelul "recomandase insistent" Turcia (în ce calitate, recomandarea?) pentru a fi cooptată în Comunitatea Europeană (!), desigur, din motive de strategie locală (a Orientului Apropiat). Simultan, s-a declanșat o "dezbateră științifică" privind genocidul armenilor, printre **negaționiști** aflîndu-se istoricul Gilles Veinstein, turcolog, profesor la Sorbona (coautor cu Mihnea Berindei a unui studiu despre vămile turcești). Acesta [Veinstein], cu o surprinzătoare suficiență, a negat atît *intenția* turcilor (de lichidare), cît și *caracterul programatic* al masacrării armenilor din Imperiul Otoman, în 1915. Și mai grav, lui, evreu, nu-i păsa că intră în categoria **negaționiștilor** - adevărat, el nega "doar" masacrarea unor *goi*...

Astfel de "demersuri" sunt nedemne și nu fac decît să confirme acuzațiile Palestinienilor : Evreii au instituit un monopol al suferinței, interzicînd altor comunități un loc, nu doar pe pămînt, sub soarele Palestinei, ci și în memoria oamenilor.

Este inadmisibilă "interdicția" impusă de evrei de a pune pe două coloane nazismul și comunismul, de a compara Holocaustul cu Gulagul.

Exterminarea evreilor, explică ei înșiși - programată de naziști, pusă în aplicare cu o cruzime fără margini și cu urmări catastrofale pentru comunitate - este *unică*, în istorie, deci *incomparabilă*. Prin urmare, *alții* nu au dreptul de a folosi termenul "holocaust" când vorbesc de un masacru, de o ucidere-în-masă a unei comunități, a unei categorii umane... Astfel, un prieten din exil, armean (Armand Malumian), a fost tratat de blasfemator pentru că a scris aproximativ: "La Vorkuta, după grevă (el fiind unul dintre organizatorii legendarei greve, împreună cu compatriotul nostru, Johann Urwich, în iulie 1953 - n. m.), represiunea a fost un adevărat holocaust..." - expresie nefericită, atât.

La urma urmei, *holocaust* (termen greco-latin, tradus în românește prin "ardere de tot"), a fost pentru întâia oară consemnat, deci impus de... catolicul François Mauriac, în 1958 (în ziarul *Le Figaro*), pentru a desemna - alături de ebraicul *șoah* - exterminarea evreilor de către naziști.

O bună parte din vină o poartă în această "discuție" deturnată ne-evreii. Neinformați, ignoranți, mai grav : amnezici - sunt ușor de manipulat, de dezinformați, de... diversionat (neștiind despre ce vorbesc). Dacă Liiceanu, Manolescu, Tudoran ("și alți antisemiți", vorba tovarășului de nădejde Ed. Reichman) ar fi avut elementare cunoștințe de istorie, ar fi știut:

- a) este adevărat că *doctrina* nazistă prevedea, negru pe alb, lichidarea rasei evreiești...

numai că *practica* nazistă a trecut la lichidarea și a altor etnii decât cea evreiască : țigănească și slavă ; a unor categorii ca homosexualii, handicapații, comuniștii, masonii, aristocrații, catolicii, etc ;

- b) este adevărat că *doctrina* comunistă nu prevedea lichidarea-de-rasă, ci "doar" lichidarea-de-clasă : burghezimea, țărănimea, clerul, ofițerimea...

numai că "*practica*" comunistă a dus la lichidarea unor comunități etnice : ucraineană, baltică, "moldovenească", tătară, cecenă; a unor categorii: deviaționiști, cosmopoliți, sioniști, naționaliști, spioni, sabotori.

Deci și nazismul și comunismul au fost (nazismul a murit, trăiască comunismul! - în Cuba, în China, în Coreea de Nord) doctrine ale distrugerii omului, de distrugere a valorilor umane, rezemate pe valorile iudeo-creștine.

Dacă este de înțeles (nu de încuviințat) că Evreii "evită" să vorbească despre masacrarea programatică și a țiganilor și a polonezilor și a ucrainenilor și a bieloruşilor, este insuportabil ca directori ai intelectualității române să deschidă ori se angajeze în dezbateri, în totală necunoștință de cauză.

Normal ar fi fost, nu să considere ca țintă finală "listele de colaboraționiști evrei" (și eu pot face "lista colaboraționiștilor... ardeleni" - aceștia, spre deosebire de evrei, fiind : *vânzători de frate* - începînd cu sinistrul Petru Groza, continuînd cu securiștii doar culturali : Beniuc, Dumitru Mircea, Andrițoiu, Virgil Cîndea, Titus Popovici, Francisc Munteanu, Francisc Păcurariu, Romul Munteanu, Dodu-Bălan, Ion Brad, Ghișe, Lăncrăjan, Dumitru Micu, D.R. Popescu, Petre Sălcudeanu, Ioan Alexandru, A.D. Munteanu, Buzura...) ; nici compararea Holocaustului cu Gulagul, ca să se știe (!) care a fost primul, în timp, care l-a "produs" pe celălalt. Ci să vorbească despre Fenomenul Terorist Nazist și despre Fenomenul Terorist Bolșevic ca despre *monstruoziități paralele și simultane, cu efecte identice* : *asasinarea a zeci de milioane de nevinovați*. Să afirmi : "Gulagul a fost un holocaust cu mai multe victime" - este o ineptie, chiar de conține și o parte de adevăr. Fiindcă nu poate fi concepută "superioritatea cantitativă" a unei orori față de o alta: crima începe de la o victimă, nu de la

un milion.

Normal ar mai fi fost - în fața evreilor care nu admit paralela "Holocaust-Gulag" - ca ne-evreii să fi făcut trimiterea bibliografică necesară:

"Operația" fusese făcută de mult, și de către intelectuali evrei :

- Vassili Grossman (coautor, în 1945 al **Cărții negre**, pomenite), în romanul **Viață și Destin**, scris în stare de trezie morală (1954);

- André Glucksmann - "noul filosof" : acum 25-30 ani punea pe două coloane Gulagul și Holocaustul în volumul **La cuisine et le mangeur d'hommes**.

- Marc Ferro - de câțiva ani buni susține la televiziune o excelentă emisiune, iar de curând a publicat un volum despre nazism și comunism ;

- Alexandre Adler - în vremea din urmă și el oficiază la televiziune cu excelente emisiuni despre comunism și nazism.

Nu numai aceștia, dar și Hannah Arendt și Pierre Hassner și Alain Besançon "au comis blasfemia" de a compara ororile acestui secol oribil !

Iar pentru că unii gazetarnici români, grozav de "informați" au găsit că autorii **Cărții negre a comunismului** sunt, cu toții evrei, de ce n-am arăta că și acolo se face comparația între crimele naziștilor și cele ale comuniștilor ?

Dezbaterea de pe Dâmbovița mi se arată ca o vulgară hărmălaie, în ea rolul principal deținându-l ignoranța crasă, analfabetismul în materie de istorie elementară al intelectualului român - fie el și evreu.

Peticul obrăzniciei și nerușinării unui Ed. Reichman ("specialistul în literatură română", pentru care Cezar Petrescu și Camil Petrescu sunt una și aceeași persoană și autor : "C. Petrescu") și-a găsit sacul în suficiența, înfumurarea ignorantă și neonestitatea unor Liiceanu, Manolescu, Tudoran...

Luni 26 septembrie 2011

Și mai rău și mai greu. Mai apuc oare să ajung la doctorul specialist în boli inexistente/necunoscute?

Cum am avut și oleacă de febră, am și delirat, iar delirul mi-a adus la suprafață o amintire-esențială. Am spus: *amintire-esențială* - **Reeducarea de la Pitești** și *mi-a adus la suprafață*, fiindcă **o ascusesem până acum**.

Astfel corectez ceea ce afirmasem, anume că Ștefan Davidescu mi-a făcut cunoscut, primul, la Jilava, Infernul de la Pitești. Chiar dacă el mi-l povestise (câteva zile la rând, în celula 26 de pe Reduit - apoi în izolare, "La Turelă" - noroc că era vară...), **primul** a fost tot un student, cu câțiva ani mai devreme, la Rupea, unde fusesem promovată în postul de instructor de pionieri la Gimnaziul din oraș.

Nu mai țin minte împrejurarea în care l-am cunoscut pe T.C. (iată, nu m-am debarasat de "conspirativitatea" inculcată de el, cu aproape 60 ani în urmă!), dar știu că ne-am împrietenit fulgerător și așa am dus-o vreo jumătate de an, până când am plecat de la Rupea, pentru facultăți - aici se potrivește pluralul lui Marin Preda; am reușit și la Filologie și la "Eminescu", am optat pentru

acesta din urmă.

Și totuși, nu am mințit spunând că Davidescu m-a inițiat în teribila taină a Piteștiului, fiindcă prietenul de la Rupea nu-mi povestise cum se povestește, se pornise să spună, dar se apropiase de noi cineva (el lucra într-un birou de contabilitate, împreună cu alți funcționari), sau el însuși; pe stradă, întâlnise pe cineva, căruia trebuia să-i comunice ceva. Poate și pentru că eu nu-l îndemnam să spună mai departe, să reia povestitul, de la T.C. mi-au rămas doar frânturi, doar câteva noduri - destul(e) ca să deduc esențialul: **la Pitești deținuții se studenți întretorturaseră.**

Acum încerc să-mi explic - nu justific, nu am nimic de justificat:

Ascunsesem - ori ignorasem - informațiile despre Pitești primite de la T.C. pentru că erau, cum am spus, fragmentare și dacă mă impresionaseră este, poate, **pentru că nu mă determinaseră să le aștern pe hârtie când mă voi libera.**

Or tocmai această... ne-motivație va fi făcut ca informațiile de la T.C. să fie... impinse la fundul trăistii memoriei, locul de frunte căpătându-l cele furnizate de Ștefan Davidescu.

Fiindcă am adus vorba de T.C. nu pot trece peste rolul de "instructor" întru... eroticalele dulci îndeletniciri. El era un bărbat, nu frumos-frumos, dar simpatic. Și, dacă termenul ar fi fost în circulație, în anul 1954 la Rupea regățeanul: (mare) "gagăcar". Portretul lui de Don Juan de Rupea fusese zugrăvit de un alt prieten:

«Măi T., eu nici pe mama nu ți-aș prezenta-o (eu aș fi zis: 'Nu te-aș fi prezentat mamei'), ca să nu sari și pe ea, apoi să sar eu la tine și să-ți pun mațele-n palme!»

Și eu rămâneam cu gura căscată, uimit de succesul lui T. la femei: coapte, fragede, abia ieșite la iarbă verde, intelectuale (farmaciste, profesoare, ba chiar și o... ofițeră de miliție - din care m-am înfruptat și eu) "cădeau late", cum se zicea pe la Rupea, doar după două propozițiuni rostite în scoicile urechiușilor feminine. Lui T. nu-i rămânea decât să culeagă fructul devenit de neoprit. Prima oară - cu mine: T. șoșotise cu o mamă superbă încă și cu fiica ei (o minune a lumii), apoi le luase de braț și-mi aruncase:

«Ce faci, nu vii?»

Amețit, mă luasem după ei. Intrasem într-o casă faină, săsească, din Centru - firește, naționalizată de "eștia", deducția firească: dacă o locuia doamna, ar fi trebuit să-i spun "tovarășa", iar fetei "tovărășico".

Ujunși la etaj, într-un salon unde era îngrămădită prea-multă

mobilă, T. a luat-o pe Doamnă pe după umeri și ne-a anunțat:

«Noi avem ceva de aranjat, voi, copii, fiți cumiți, să nu afle mămica...»

Și a dispărut după o ușă.

Nu știam ce să fac. Și n-am făcut.

Nu știam ce să spun. Nu am scos un cuvânt.

După o vreme a apărut T. A înțeles dintr-o privire că în absența lui și a mamei fetei nu se întâmplase nimica, mie mi-a dat o scatoalcă prietenească după ceafă, zicându-mi că nu mă mai scoate în târg, pe doamnă îmbrățișînd-o, lung.

T. m-a mai scos totuși în târg, în altă formație. De atunci am știut cum se face în “înalta societate proletară” - așa spunea el, chiar în prezența tovarășelor și a tovarășelelor, dar partea femeiască părea a nu auzi... Sau poate că era surdă.

Dar era vorba de Pitești, nu de...

*

28 februarie 2001

LEXICONUL HUMANITAS

După grosolanul fals istoric constituit de *Addenda* la traducerea românească a **Cărții negre a comunismului**, în 1998, editura condusă de Gabriel Liiceanu, cel mai (veșnic) tânăr filosof la români - nu voi osteni să-l citez pe Virgil Ierunca - oferă cititorului român analfabetizat de directorii de inconștiință încă o înghețată fiartă purtînd titlul : **Lexiconul negru** - subtitlu: **Unelte ale represiunii comuniste**.

Alcătuitoria este una și aceeași cu șefesa colecției “Procesul comunismului” și cu iscălitoarnica volumului **Această dragoste care ne leagă** (1998). În acela, s-a ocupat, declarat, de soarta tragică a Ecaterinei Bălăcioiu, văduva lui E. Lovinescu, dar, după lupte seculare de vizită ghidată prin arhivele “fostei Securități”, cum îi zice însăși tovarășa în chestie, nu a adus nimic nou față de ceea ce știa Monica Lovinescu despre mama sa înainte de decembrie 1989. În schimb (sic) a bucătărit un capitol: “*Stelian Diaconescu (Ion Caraion)*”, model strălucit de nelaobiectivism, de neștiism, de habarnamism, totul în slujba calomnierii poetului care nu se mai putea apăra. Am scris despre această imensă diversiune, în 1998 cinci texte, arătînd, cu probe, nu doar ilimitata incapacitate a iscălitoaresei volumului de a deosebi *informația* de *dezinformație*, dar am denunțat spiritul de turmă al cremei nației : Liiceanu, Manolescu, Adameșteanu, Grigurcu, Matei Călinescu, Cistelean, Buduca, Alexandru George, Mihăieș, I.T. Morar, D.C. Mihăilescu, Pruteanu, Pleșu, Iorgulescu, Alexandru Niculescu ș.a., luați ca oile după berbecul “document tip Humanitas”, băfînd pas de front pe arătură în campania condusă, nu chiar din umbră, de Monica Lovinescu. S-a dovedit:

a. “**izvoarele**” de informație :

1) jandarmul securist **Eugen Barbu** (o știam) și

2) securistul drăgănist **Mihai Pelin**, autor de manuale de dezinformare intitulate : *Cărți Albe* ale Ministerului Adevărului orwellian. Pelin nu prea știa că nu știe - dar dacă avea ordin strict să facă pe știutorul, ca să-i zăpăcească pe dușmanii poporului...

b. **deducția** lui N. Manolescu - fost critic literar, devenit doctrinolog,

iliescolog, pelinistofil - chiar grafolog ! (vezi-i opera “Dosarul Caraion”, *România literară* 7-10 aprilie 1999) în chestiunea “Virgil” s-a dovedit a fi o vulgară-strălucită falsă lecțiune...

Numai că autorul-de-cărți român, chiar dacă, strâns cu ușa, acceptă că, în cutare împrejurare se înșelase și îi înșelase pe cititori, nu-și recunoaște public eroarea, doamne ferește, căci, el se trage direct din daci-și-romani și oricâte **Apel-uri** pentru votarea lui Iliescu ar semna el, alții să(-și) recunoască idiotețenia, ticăloșia iresponsabilitatea!

Peștele de la... titlu se împute : *Lexicon* înseamnă până și în limba română : dicționar, vocabular, *lucrare însumând cuvinte*. Or filoloaga en tître de la Humanitas improvizează un catalog de *nume proprii!* N-ar fi fost mai onest : **Dicționar de...** (personaje)? Mai simplu - și mai corect și mai... actual : **Nomenclator** ? Dar-însă-totuși: **Lexiconul** humanitastic el este, cum altfel : **negru**; aceeași “culoare” avea și **Cartea comunismului** în care istoria României contemporane era falsificată fără tresărire de cvadriga Liiceanu-Blandiana-Rusan-Onișor. Apoi : cere mai puțin efort - și mai puțin curaj post-revoluționar căutarea și găsierea culorii adecvate : **roșu**.

Voi începe obiecțiile pornind de la *bibliografie*. Și zic : este inadmisibil ca o editură avînd deviza : “Sebastian, mon frère...” să scoată o lucrare de *istorie a universului penitenciar românesc* fără a aminti memorialiști și memorii precum :

1 - Bacu, Dumitru, **Pitești, centru de reeducare studen-țească**, Madrid, 1963 (lucrare clasică, de neocolit, a cunoscut și o ediție la București, cu prefața lui Gh. Calciu) ; cel fel de “discuții clarificatoare” pretinde alcătuitoarea Lexiconului a fi avut cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca, dacă știm (și știm!) că eseul **Pitești** pornește - declarat - de la mărturia lui D. Bacu?;

2 - Chioreanu, Nistor, **Morminte vii**, (Inst. European, 1992) - *una din prea-puținele mărturii scrise (cu mari riscuri, dealtfel i-a și fost confiscată) - și fără a aștepta bilet de voie de la Brucan;*

3 - Dima, Nicolae, **Amintiri din închisoare**, Biblioteca asociației Culturale Române, Hamilton, 1974 - cu certitudine a cunoscut și ediții românești, în România);

4 - Mazilu, Gheorghe, **În ghiarele Securității**, Coresi, Freiburg, 1983 ;

5 - Merișcă, Costin, **Tărâmul Gheenei**, Porto-Franco, 1992, cu prefața autorului acestor rînduri - *și această mărturie a fost parțial scrisă înainte de decembrie 89, în România;*

6 - Dumitrescu, Grigore, **Demascarea**, Editura Autorului, 1978. - *prima mărturie despre Pitești scrisă de un “piteștean” ;*

7 - Dumitrescu, Constantin, **Cetatea totală** : prima ediție a eseului a fost în franceză, la Seul, în 1979, cu o postfață de autorul rîndurilor de față; a avut ediții în românește la Jon Dumitru, la Humanitas;

8 - Mircescu, Dumitru, **Transhimeria**, Eminescu, 1991 - *și această mărturie a fost scrisă înainte de decembrie 89 ;* autorul reușise să călătorească la Paris prin 1987, dealtfel l-am cunoscut în casa Monicăi Lovinescu - în “discuțiile clarificatoare” nu a venit deloc vorba de acest ins ieșit din comun?;

9 - Novacovici, Doru, **În România, după gratii**, Jon Dumitru Verlag, München, 1982 (a cunoscut și o ediție în franceză, prefațată de autorul acestor rînduri);

10 - Ioan D. Sîrbu - după răul obicei al citiților băieți humanitasioți, la bibliografie întîlnim nume ca : Hannah Arendt (fără necesitate), Tvetan

Todorov - de ce nu și Julia Kristeva și Kadare, și Kundera și Petru Dumitriu, că tot sântem noi rezistenți prin cultură - dar nu al lui Ioan D. Sîrbu, imens scriitor și extraordinar martor-mărturisitor (pleonasm necesar : Românii sunt în stare să pretindă că ei au mărturisit... în gând - sau prin mijlocirea cumnaților lor). Sertarul său era plin în decembrie 89 - nu ca al Blandianei, nu ca al lui Manolescu, nu ca al Adameșteanei, nu ca al lui Liiceanu - nu ca al celorlalți clasici-în-viață...);

[La "literatura de sertar" trebuie amintită Elvira Iliescu, din Constanța - o cunoaște bine inventatoarea "Lexiconului". Prin 1987, avînd șansa de a călători la Paris, încurajată de cele auzite la Teze și Antiteze, Elvira Iliescu s-a prezentat la Monica Lovinescu, încredințându-i spre publicare **Râsul**, roman-pamflet (vizîndu-i pe Ceaușești), scos peste graniță cu știute riscuri. Din păcate Monica Lovinescu nu avea editură ; din păcate Elvira Iliescu, chiar dacă era primul scriitor român (cunoscut până acum - după război multe blandiane s-arată) care să fi scris, în România și să fi scos în Occident un text, nu doar nepublicabil, ci de-a dreptul periculos politico-polițienește - nefiind cunoscută ca scriitor nu a fost menționată printre cei pe care Momentul Decembrie 89 îi prinsese cu câte ceva - "dușmănos" - în sertar];

11 - Urwich, Johann (Ferry), **Fără pașaport prin URSS**, 3 volume : 1976, 1977, 1978, în ediția autorului, München. Absența acestui de neprețuit martor-și-memorialist din bibliografia gulagoloagelor româncuțe clujiote este încă o probă de ne-vocație, de ne-profesionism - chiar după zece ani de exersare a "meseriei". În ciuda numelui german, a sîngelui și unguresc, "Ferry" Urwich se simțise român - chiar și la München, unde a fost vecin (și contemporan) cu Ion Ioanid. Din puținii bani câștigați ca muncitor necalificat, "Neamțul" Urwich a tipărit povestea vieții sale și a camarazilor săi de suferință ; Românul Ion Ioanid, lefegiu la Europa liberă, a scris și el povestea vieții sale (titlul i-a fost dat de Geta Dimisianu care l-a ciupit din/de la cartea mea **Ușa noastră cea de toate zilele** care-i trecuse prin mână în martie 1970), însă nu a publicat-o, deși avea bani să o scoată în ediție de autor ; a depus manuscrisul la Biblioteca română din Freiburg, iar dacă nu dădea și peste el "revoluția la români", *documentul* ar fi rămas necunoscut și în ziua de azi. Motivul bolnavei prudențe carpatine : să nu-i sufere familia, în România, știut fiind : Bacu, Radina, Novacovici, Ionițoiu, Wurmbrandt, Urwich s-or fi născut din neant(ul) mioritic - el: nu...

[Cu Ion Ioanid am avut o "încotrare" la sediul Europei libere, prin 1984: aflînd că eu sînt autorul unor texte pe care le citise la microfon, ca oricare alt crainic salariat, mi-a reproșat, cu glas tare, ca să audă colegii și superiorii săi, că... prea îl critic cu violență și pentru orice pe Ceaușescu, care a făcut și lucruri pozitive... (Același discurs - cu citate din Titus Popovici și din Virgil Cîndea - mi-a ținut, surpriză !, Annely Ute Gabany - a fost și ultimul...). I-am comunicat lui Ioanid : dacă găsește că textele mele sunt "anti-ceaușiste", el, ca cetățean-indignat (pe banii americanilor), să nu le citească la microfon, simplu! A mormăit, limpede-confuz-românește: «Ce știi d-ta...» și s-a îndepărtat. Ei, da: de unde să știu eu ce știa numai Ion Ioanid, indignatul de criticele mele vizîndu-l pe Ceaușescu...]

Este uriaș numărul "uneltelor represiunii comuniste" repertoriate: "peste 1700". În același timp : nu neapărat prea-puțin(e), ceea ce ar vorbi tot despre cantitate, ci calitativ nesatisfăcător. Cum nu am fost consultat de alcătuitoareasă (fără modestie, mă întreb : să nu fi meritat?, sau, dacă voi fi meritat *ca întâiul, cronologic, care a mărturisit în scris, el aflîndu-se în România*, trebuia să rămân și în această treabă "contestat", potrivit consem-

nului lansat de Monica Lovinescu în 1998, după intervențiile mele în legătură cu calomnierea lui Caraion în **Această dragoste...**?); cum din cărțile mele - publicate în România și la Humanitas - nu au fost repertoriați toți ticăloșii, îmi îngădui să-i reamintesc aici pe securiștii "uitați" de liiceni:

- **Achim Victor** - probabil locotenent în 1965, când m-a luat în primire, de cum revenisem la facultate. Atunci, în 1965, "se ocupa" de Universitatea București. Până în 1967, când am abandonat re-studiile, acest **Achim** m-a chinuit, convocându-mă la "sediile" lor : Academia Comercială (clădirea veche), din Piața Romană, "biroul" se afla imediat în dreapta intrării principale ; Facultatea de Chimie, undeva, într-un birou din care se vedea, pe geam, Cheiul Dâmboviței. În aceste "întâlniri" conducea *ancheta* un superior al său: **Munteanu** (în fapt: Mihai), mic, acru, bolnav de ficat. Nu am fost bătut, însă înjurat, îmbrâncit, amenințat, da. Scopul : să mă facă turnător. Nu au ezitat să mă șantajeze cu mama (bolnavă de scleroză în plăci). Dacă nu au reușit, asta s-a datorat mai ales Anei Năvodaru (cu care încă nu eram căsătorit). La fiecare "întâlnire" programată cu o zi-două înainte - ea mă urmărea de afară : la Academia Comercială se posta pe trotuar, cu ochii mereu la fereastra indicată de mine; la Facultatea de Chimie se plimba pe Chei, tot cu ochii la ferestre. Ca să scurtez "ședințele", spuneam achimilor :

«Dacă nu ies în cinci minute, nevastă-mea dă alarma!»

Oricât de mari și de tari erau (și erau, porcii !), securiștii se speriau cumplit și mă lăsau să plec - prefăcându-se că, nu-i așa, ei mă dau afar'... Ultima întrevvedere cu Achim a fost în vara anului 1968 : îmi fixase "întâlnire provizorie" în fața magazi-nului Eva, din centrul orașului. De acea dată Ana a insistat - iar eu am acceptat - să fie și ea prezentă. La ora fixată l-am văzut pe Achim: constatînd că sânt însoțit, nu s-a apropiat, s-a prefăcut că pe altcineva așteaptă el... După vreun sfert de oră în care Achim a tot aruncat înapoi priviri nerăbdătoare, arătîndu-și ceasul, Ana a pornit drept spre el și a prins a-l apostrofa cu glas tare, încât trecătorii (întâmplător multe femei) s-au oprit:

«Nu ți-e rușine, măgarule, să faci treaba asta împruțită ? Te ții de curul oamenilor ? Ai făcut Politehnica la Timișoara - de ce mă-ta nu lucrezi cinstit, ca inginer, puturosule, leneșule ?!»

După primele cuvinte, Achim a început a privi în jur, că adică nu lui i se adresa "nebuna", apoi a dat să se îndepărteze - însă "nebuna" i-a ațînit calea, strigînd din ce în ce mai tare :

«Nu ți-a plăcut munca, de asta ai intrat la Securitate : să urmărești oamenii, să te ții după ei, să încerci să-i faci turnători, nenorocitul!»

Achim, nemaiputînd face pe "indiferentul", a început să se apere, zicînd că nu înțelege de ce se leagă de el, că el nu are nici o treabă cu persoana care-l apostrofa... Era atât de zăpăcit - și de înfricoșat (cunoșteam spaima securiștilor încolțiți - într-o celulă de 200 oameni, în care ușa s-a închis, izbită de curent, în urma lor...), încât la un moment dat, uitînd că... nu ne cunoșteam, mi s-a adresat:

«Dom' Goma, vă rog să interveniți! Potoliți-o pe doamna...»

Eu am ridicat din umeri, că nu mă bag (îmi convenea...). Atunci s-a petrecut un miracol : trecătoarele, nu numai că s-au oprit și au ascultat ce zicea fetișcana aceea, dar au început și ele să-l ia la trei păzește pe "civilul" Achim, acuzîndu-l că "se ține după oameni, să-i chinuie, ca pe timpuri (sic), în loc să meargă la șaibă și la lopată". Constatînd că masele-largi-de-trecători îi erau nefavorabile, chiar ostile - Achim a șters-o, curajos-securește. De atunci nu m-a mai "contactat" nici un "organ" până la 1 aprilie 1977, când am fost re-arestat. Pe Achim l-am revăzut - la Uniunea Scriitorilor, la Casa

Scriitorilor : avansase în grad (era căpitan) și în funcție : nu se mai ocupa de studenți, ci de scriitori... L-am întrevăzut la Rahova, pe coridorul central, "intrat în alarmă" în timp ce eu eram (cond) dus spre un birou de anchetă...

Absența lui Achim din Lexicon este inexplicabilă. Doar dacă...

- **Buzescu Ion**, maior, comandant al Securității Mediaș, în 1949. Îngrozitor de brutal, i-a rupt în bătaie pe țărani din comuna Buia, Târnava Mare, arestați și cărați cu camioanele în vederea... colectivizării triumfale. *L-a torturat pe tata, a bătut-o pe mama.*

- **Paszty (Pasti ?)** - locotenent de securitate la Mediaș, sadic-rece (Buzescu fiind un furios). *L-a bătut pe tata, a bătut-o pe mama.*

Informațiile acestea (Achim, Buzescu, Paszty) se aflau în **Culoarea curcubeului**, în **Gherla**, în **Soldatul câinelui** - editate de Humanitas, apoi în **Arta reFugii**, în **Astra**, în **Sabina**, în **Roman intim** - volume editate în România, deci la dispoziția "cercetătorilor".

Mai departe : dacă în Lexicon figurează **Pacepa**, de ce nu apare:

- **Caraman (Mihai) ?**, celebrul spion român în serviciul sovieticilor ? Cel care a provocat pagube imense în dispozitivul NATO, drept care a fost expulzat din Franța, iar pe aeroportul Băneasa (Otopeni nu era în funcție) a trecut direct din avionul de Paris în avionul pentru Moscova - dovadă strălucită de "independență" a lui Ceaușescu și a Securității românești față de KGB... Reamintesc: "pensionarul **Caraman**" a fost reactivat în decembrie 1989 de Petre Roman și de Brucan (Măgureanu l-a bine-consiliat pe Iliescu ; apoi, firesc, pe Constantinescu).

Iar dacă figurează **Caraman**, drept este să nu lipsească :

- **Mitran (Costel)**, diplomat-securist, care, la Viena, i-a înmănat lui **Gustav Pordea** (agent al Securității în Franța și deputat european pe lista lui Le Pen) 500.000 dolari. A vuit presa franceză în 1984 de "Cazul Pordea" (apărat, de la București, în *Săptămîna*, de V.C. Tudor).

Mai semnalez, dintre gardienii de la Jilava :

- **Olaru** (poreclit **Bășică**), sergent în 1957-58, o creatură scundă, blondă, cu ochi albaștri; bătea fără motiv; oligofren notoriu, incapabil să numere mai departe de 7 ("Kilent" de la Aiud era muuult mai evoluat : ajungea chiar până la 8, abia la 9 cădea, fulgerat);

- **Borș**, sergent, înalt, osos, posomorît. Bătea și el - rău.

- La **Trâmbițașu** (corect : **Trâmbițaș**) alcătuitoarea scrie: "căpitan de Securitate, comandant al *închisorii Făgăraș, de lângă Brașov*" (subl. m., P.G.). "Închisoarea Făgăraș" s-a aflat în centrul orașului Făgăraș (în Cetate), și nu "lângă Brașov" (acolo era închisoarea Codlea - care nu e chiar Făgăraș...); nu se poate spune nici : "Făgăraș, de lângă Brașov".

Fiindcă sântem la bibliografia cu găuri, am să vorbesc și de mine. Este adevărat, sânt citat la multe "capitole-personaje", însă extrasele numai din **Gherla** și din **Culoarea Curcubeului 77, Cutremurul oamenilor**, ambele editate la Humanitas, în 1990. Conced : ar fi fost prea mult să pretind alcătuitoarei Lexiconului apărut la editura lui Liiceanu să consemneze adevărul potrivit căruia volumul **Culoarea** (nu **Culorile...**, cum greșit a tipărit Humanitas) **curcubeului** a fost imprimat, dat pe piață și numai decît (înainte de Prima Mineriadă, cea din iunie 1990), retras, depozitat, apoi în 1993 trimis la topit la fabrica de hârtie Bușteni. Nu-i nimic, repet pentru a suta oară, am să re-repet: *acesta* a fost motivul supărării mele pe Liiceanu în 1993, când am aflat din presă trimiterea la topit a unui volum de mărturie, nedistribuit; *acesta* a fost motivul rupturii definitive de prietenii Monica Lovinescu și Virgil Ierunca: pentru că întâi au negat isprava editorului, apoi au acceptat că așa a

fost, dar au găsit-o “fără importanță”; pentru că apoi au organizat o echipă de “pedepsi-tori ai calomniatorului Goma”, alcătuită din Adameșteanu, D.C. Mihăilescu, Paler, Manolescu, Blandiana, Ed. Reichmann, Andrei Cornea, Gabriel Andreescu, Grigurcu, Damian Necula, Mircea Martin, Bianca Marcu-Balotă, Bianca Marcovici, Al. Ștefănescu, Dimisianu și alți indignați de “insulte” mele la adresa marelui și mai ales curatului editor Liiceanu;

Dar nu e prea mult să atrag atenția, în general, cititorilor, nu semnatarilor de cărți de istorie : am publicat la Humanitas, în 1991, încă un volum de mărturie : **Soldatul câinelui** - nici el pomenit.

În acești zece ani am constatat : dacă nu amintești, tu, autor; dacă nu re-re-amintești, tu, faptele tale, rezistenții prin cultura soiei fabricanții istoriei contemporane, în funcție de (non) biografia lor de dezertori, de amnezici programatici, de colaborațio-niști cu conducătorii - omit, încearcă să șteargă și urmele tale, ale celui care făcuseși câte ceva - în comparație cu ei, inactivii, inertii, estetizanții, dezertorii - până la 22 decembrie 89. Drept care, fără jenă, (față de cine, jena: față de castratul moral Manolescu ?, față de jefuitorii de cadavre Liiceanu, Blandiana, Adameșteanu ? - nici nu-i mai iau în seamă) - așadar, riscînd să mă repet, am să consemnez și aici adevărurile care, într-o comunitate normală, alcătuită din persoane normale ar fi trebuit să fie cunoscute - după o viață de activitate anticomunistă. Vor, nu vor confecționarii de “adevăruri istorice” bucureștinoși: *am fost primul scriitor care a citit în public texte anticomuniste* :

- la **13 noiembrie 1956**, la Universitatea București - motiv pentru care am și fost arestat și condamnat ;

- în prima parte a anului **1969**, când la îndemnul lui Miron Radu Paraschivescu, am citit la Cenaclul de la Casa Scriitorilor fragmente “penitenciar” din romanul (trimis în Occident) **Ostinato** - drept care s-au ridicat și au plecat (ca să nu care cumva să creadă Securitatea că ei, bieții nevinovați, îmi scriseseră dușmănoasa carte...) prietenii și colegii de pușcărie Nicolae Balotă, Ovidiu Cotruș, Marcel Petrișor.

Pomenitul roman **Ostinato** (curajosul I.T. Morar de la *Academia Cațavencu*, i-a zis, de curînd, cu un umor curat-dinescian - *dar fără a semna: Prostinato*) a fost scris în 1966 și a apărut în 1971, simultan în germană (Suhrkamp), franceză (Gallimard), italiană (Rizzoli - tradus, tirajul cumpărat de Ceaușescu), iar după un an, în neerlandeză (Bruna). Chiar de n-ar fi avut valoare estetică - de altfel, la apariția în românește, în 1992, *România literară* a lui Manolescu și-a intitulat o cronică : “Cenzura scrie cărți” - totuși, i-ar fi putut interesa pe alcătuitoarii unui “Lexicon” ca cel discutat, măcar pentru că în el erau călcate toate tabu-urile comuniste : **răpirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, colectivizarea, deportarea “titoiștilor”, jaful rusesc; apoi : Securitatea, închisorile - și reeducarea de la Pitești**. Acest *catalog al ororilor comuniste din România, a apărut pentru prima oară într-o limbă de circulație, în Occident (încă o dată, și pentru Doina Cornea : în 1971) - pe când eu, autor, mă aflam în România*.

Însă **Ostinato** a fost prima carte refuzată în Orient și apărută în Occident în 1971 (în română ; după 20 ani):

În anul următor, în 1972: **Ușa noastră cea de toate zilele** - și aceasta “cu probleme”, printre care *colectivizarea forțată* ;

Gherla - al treilea volum al meu publicat în Occident (în franceză și în suedeză); a fost - pomenit de “Lexicon”, însă după obiceiul fabricanților de istorie cu voie de la Brucan, nu este pomenită data scrierii cărții : 1972 ; se face trimitere doar la ediția românească din 1990 (18 ani mai târziu) și nu se

amintesc nici de frică “amănuntele”:

1. În *ediția franceză (Gallimard, 1976)* nu numai că erau scrise negru pe alb, în text, *numele tuturor celor răi* - începând cu Groza și cu Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Teohari, Drăghici, Kișinevski, trecând la călăi ca Enoiu, Goiciu, la gardienii Șomlea și Iamandi - dar, *începând din octombrie același an, Europa liberă a transmis largi fragmente în lectura autorului aflat, repet, în România, la cheremul Securității* - ceea ce a provocat trimiterea de emisari-scriitori în Occident : Ivasiuc și Breban la München și la Paris, Toiu și Bălăiță la Stockholm, cu misiunea de a explica imperialiștilor că Goma nu are pic de talent - acesta fiind unicul motiv al supărării Organului Poporului...;

2. În aceeași ediție (franceză) există o postfață de exact 30 (treizeci) de pagini, intitulată “Le phénomène concentrationnaire en Roumanie”, semnată: “Virgil Ierunca”. Așadar, în 1976 Virgil Ierunca a publicat pentru întâia oară în viața sa *un text politic* în altă limbă decât româna - mai spun o dată : text (politic) apărut în volumul meu **Gherla**. În acel eseu-postfață a existat, în sfârșit, într-o limbă de circulație, analiza, atât a universului concentraționar românesc - după cum indică titlul - cât mai ales *a fenomenului Pitești*.

În **cerc**: scrisă în România (1970-1971), publicată la Gallimard în 1977, la București: în 1995. În cele 500 de pagini (motiv pentru care Alex. Ștefănescu a opinat în *România literară* a lui Manolescu că autorul posedă “arta exasperării cititorului”) este vorba, din nou, despre *colectivizarea forțată, despre deportările în Bărăgan* - dar și despre *mișcările de partizani din Munții Făgărașului*. Cartea nu este pomenită măcar cu titlul în bibliografie.

Gardă inversă este a cincea și ultima carte scrisă în România și editată în Occident (tot la Gallimard). Nici aceasta nu este citată de “istoriografia” de la Humanitas.

De cum am ajuns în Franța (noiembrie 1977), am scris volumul de mărturie **Culoarea curcubeului**, apărut la Seuil, în 1979 sub titlul **Le Tremblement des hommes**.

A doua carte scrisă în exil : **Patimile după Pitești** (1978-80). Varianta franceză (**Les Chiens de mort ou La Passion selon Pitești**) a fost editată la Hachette, în 1981. Tot în 1981 a apărut în românește (editura autorului : “Limite”) **Pitești** de Virgil Ierunca. Textul autonom era dezvoltarea, atât a capitolului din Postfața la cartea mea **Gherla** (Gallimard) 1976 cât mai ales a Postfeței (9 pagini) ediției franceze a **Patimilor după Pitești** - care postfață avea să existe și în varianta neerlandeză (**Het Vierkante ei [Oul cubic]**, Elsevier, 1982), însă nu și în cea germană (**Die rote Messe**, Thule, Köln, 1985).

Atâtea detalii ca să repet ce s-a știut - și s-a uitat cu metodă: între Virgil Ierunca și mine nu a existat “concuranță” în chestiunea consemnării tragediei de la Pitești. Aveam fiecare cartea lui Bacu (“Biblia”); eu povestisem - în mai multe rânduri - ceea ce știam din gura “piteștenilor” cunoscuți în închisoare, în deportare (Ștefan Davidescu, Mircea Șoltuz, Romul Pop-Bimbo); ei îmi încredințaseră, în vederea scrierii... Piteștiului meu - transcrierea unei mărturii făcută la Paris, de “cineva care nu a fost la Pitești, dar știe de la piteșteni” (identitatea acestuia mi-a rămas necunoscută până după moartea lui... Ovidiu Cotruș). O primă variantă fusese o tentativă de eseu-istoric - de care nu am fost mulțumit. Am încercat “pătrunderea în adevăr prin ficțiune”. Virgil Ierunca și eu ne consultam în permanență - sub ochiul vigilent al Monicăi Lovinescu. Dovada altruismului : invitația mea adresată lui Ierunca de a se folosi de vehicolul carte-în-franceză (**Gherla, Les Chiens de mort**), pentru a-și face cunoscut - fie și parțial - textul său despre Pitești. Iar când fragmente

din **Patimile**... au fost transmise la Europa liberă (în lectura mea) acestea au fost găzduite în emisiunea sa “Pagini uitate, pagini cenzurate...” și prezentate de el însuși. Încă o dată : în nici un moment - înainte de decembrie 1989 - nu a existat între noi vreo animozitate... piteștială, din contra, am simțit în permanență complicitatea în solidaritate a lui Virgil și a Monicăi. Ce s-a întâmplat după aceea (începând din ianuarie 1990) este o chestiune căzând în respon-sabilitatea lor și numai a lor.

Oricum, Lexiconul humanitastic nu amintește cartea mea (care, în România, a cunoscut două ediții) **Patimile după Pitești**, nici postfețele lui Ierunca (publicate în 1976, în 1981, în 1982 în franceză și neerlandeză) purtate de volumele mele **Gherla și Les Chiens de mort**.

Dacă alcătuitoarea va invoca faptul că **Patimile după Pitești** este o carte de ficțiune, o voi îndrepta, atât spre **Gherla** mea, cât și spre **Pe Muntele Ebal** de Theodor Mihadaș ; spre **Ia-ți boarfele și mișcă** de Oana Orlea și spre **Fortul nr. 13** de Marcel Petrișor - volume care, și ele, în haina “ficțiunii”, constituie *mărturii* (și au fost citate ca atare). Alcătuitoarea lexiconului ne asigură, în Cuvântul Autorului, că a purtat “discuții clarificatoare” cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca. În legătură cu ce ? Nu cred că a avut astfel de discuții (clarificatoare!) despre Pitești - dovadă : modul în care este alcătuit Lexiconul, punând în aceeași oală - deci pe același plan - *călăi și victime devenite, prin constrângere, torționari ai colegilor de suferință*.

Ca de fiecare dată când improvizații istorici treziți la 22 decembrie 89 fix încearcă sinteze sau analize ale unor fenomene - ca de pildă Piteștiul - este vădită incapacitatea lor de a judeca corect - iar “corect”, în istorie (mai ales în istoria teribilă a teribilului secol al douăzecilea) înseamnă a avea și inimă, nu doar cap; a dovedi și compasiune (ei, da : o valoare morală !), față de cei care doar “aparent” sunt călăi - în fond, tragice victime - ca studenții de la Pitești.

Această nesimțire etică (egalată doar de o perfectă incapacitate profesională (dublata de o slugărnice dintre cele mai băloase față de “fosta Securitate”, față de marea favoare făcută de securiști ca Măgureanu și față de turnători îmbătrâniți în rele ca epigramistul MAI Quintus) am întâlnit-o pentru întâia oară la autorii volumului intitulat **Memorialul Ororii** editat de Vreamea. Mi-am spus opinia despre acest monstru editorial, textul a fost inclus și în volumul **Scrisuri**, Nemira, 1999. Degeaba. Acum înțeleg, resemnat, că nu li se poate cere să scrie *istorie* unor indivizi care nu știu ce e *cronologia* și cu ce se mănâncă ea, imaginându-și că un purcoi de documente constituie o sinteză căreia îi lipsește doar semnătura autorului...

Atâta timp cât despre reeducare în general, despre cea de la Pitești în special “sintetizatorii” vor îngrămădi documente, fără discernământ, fără dorința de a pătrunde fenomenul - nimic bun, nimic corect, nimic drept nu se va scrie, în nefericita Românie, comunitate fără hârtii. Din acest punct de vedere - *al neprofesionismului strigător la cer și al nepăsării etice* - **Lexiconul** de la Humanitas, din 2001 nu se deosebește de **Memorialul Ororii** de la Vreamea, din 1995. Orice încercare (eseu) despre universul penitenciar comunist și despre tortură (fie ea doar a trupului) este obligată a face, dintru început, deosebirea dintre *victimă și călău*; obligată să definească *victima* ca acea persoană supusă persecuțiilor, torturilor, tentativelor de a fi zdrobită sufletește, de a fi “înțoarsă” (prefăcută din victimă călău al propriilor camarazi de suferință - ca la Pitești, ca la Gherla, ca la Aiud în 1961-64) ; să fie definit *călăul* ca acela care, uzând, abuzând de ilimitata putere politico-

polițienească deținută într-un regim dictatorial teroristo-comunist, a persecutat, a umilit, a înfometat, a privat de asistență sanitară și medicală, a torturat, a “reeducat” (aici în sensul de a fi mânjit, de a fi maculat victima, de a-i fi interzis “statutul de martir”) - toate acestea, nu doar din sadism înăscut și câștigat - ci și *pentru profit material*. La urma urmei, deosebirea dintre victimă și călău este operată de *plată*; de *salariul* pe care securistul - fie anchetator, fie gardian - îl primea : pentru a persecuta, a umili, a tortura, a ucide.

Este de neînțeles, de neadmis : în fața unui “fenomen” ca **reeducarea** persoane instruite, citite, sensibile, bine-crescute, se dovedesc neînștate de o evaluare normală (a anormalului) ; de o percepere morală a violent-amoralului ; sunt lipsite de necesara lărgime de spirit care să îngăduie apropierea de monstruozițările de la Pitești și cu - am mai spus, repet : **compasiune**. Să aduni, într-un Catalog al Răului, al Răilor, de-a valma, atât călăi, criminali născuți ori făcuți - oricum, pentru asta *plățiți* - cât și victime care, tocmai, pentru că au fost victime peste marginile omenescului, în cele din urmă au cedat și și-au torturat colegii - dovedește completă afonie etică, absolută incapacitate profesională.

Este adevărat : nefericiți ca - în ordine alfabetică : Bogdănescu, Calciu (care nu este menționat), Diaca, Leonida Titus, Livinski, Mărtinuş, Nuti Pătrășcanu, Păvăloaie, Popescu Aristotel, Popescu Gheorghe, Popovici Cornel, Romanescu, Sobolevski, Stoian, Șerbănescu, Voin - au făcut rău, au umilit, au torturat - au ucis. Dar:

1. **De ce** au făcut ceea ce au făcut ? : din plăcere ? - NU : din (teribilă) constrângere - *pornită de la și supravegheată de Securitate*. Ar fi putut refuza să facă ce li se cerea? NU: fuseseră martori la uciderea celor care nu executau ordinul țurcan.

2. **Ce recompense au primit “torționarii”** (apud Humanitas), în afară de încetarea, nu definitivă, a torturilor îndurate de ei înșiși) : salariu de securist, de 5-10 ori mai mare decât a unui profesor universitar?, apartament confortabil la oraș?, slujbă grasă și pentru nevastă, școli bune pentru copii ?, decorații pentru “Apărarea Orânduirii de Stat”?

Dintre nefericiții pomeniți mai sus mulți au fost executați - *de ce?*- aceasta trebuie să fie întrebarea primă a cercetătorului. Cu excepția lui Țurcanu (el nu fusese torturat înainte de a tortura), cu toții trecuseră prin chinurile iadului-pe-pământ. Unii “rezistaseră”, murind; alții cedând - în diferite “grade”. **De ce nu a fost executat nici un securist dintre cei care imaginaseră, puseseră la cale, supravegheaseră reeducarea: Nikolski, Teohari, Drăghici, Sepeanu ?** Întrebare retorică. Dar **de ce** a fost executat Cobâlaș - care nu a reeducat, nu a fost reeducat - nici n-a călcat prin Pitești ? - iată a doua întrebare, la care trebui să răspundă, nu “fosta” - ci : **Securitatea**.

Judecarea monstruozițărilor “reeducării” să plece de la postulatul:

Vina terorii exercitată asupra românilor începând de la 23 august 1944 este (și rămâne) comunismul rusesc impus în România - prin unealta ei, Securitatea - punct.

Nu-i este îngăduit nimănui (fie acela cercetător, fie doar amator curios) să se apropie de fenomenul reeducării cu “obiectivitate științifică”. Nu există, în materie de monstruozițarea a represiunii securiste, nici răceală-științifică, nici privire obiectivă - cum adică :

a) să-mi ceară mie, urmașii lui **Buzescu** de la Mediaș să judec “obiectiv” faptul că tatăl lor l-a torturat pe tatăl meu ?, că a bătut-o pe mama mea (împreună cu **Paszty**) ? ;

b) să fiu, eu “obiectiv” (ca Pleșu, ca Breban - care știu ei ce știu când

cer, de peste un deceniu, reconciliere-națională...), față de Ion Iliescu ?- cel care “mie-personal” nu mi-a făcut vreun rău : în 1956-58, când el activa puternic în Echipa Morții și exmatricula studenți, eu eram deja... la adăpost, citește: arestat ; nici în decembrie 89, nici în ianuarie, nici în martie, nici în 13-15 iunie 1990 nu am suferit (personal...) de pe urma acțiunilor lui (fiindcă nu mă aflam în România) - însă nimeni nu are dreptul să “ierțe” pe cineva pentru răul făcut altcuiva (să-l ierțe Dracu’ !). Datoria, obligația noastră : **să nu uităm!**

De “materia Pitești” este, nu doar indecent, dar blasfematoriu să te apropii (întru studiere științifică...) precum ciungul etic Ștefan Borbély (cel care cerea foștilor deținuți să-i producă, lui, mărturii scrise “la fața locului” și nu... după ce ieșiseră din închisori !); precum redactorii de la ed. *Vreamea*, comițatori ai volumului **Memorialul ororii** ; precum individa care a pornit să scrie despre mama Monicăi Lovinescu și s-a trezit făcând din Caraion un turnător ordinar, pentru a obține pașaport (alimentată de veninul Monicăi Lovinescu și rezemată pe “informațiile” peliniste), iar după trei ani recidivează, intrând cu gumarii ei de găinăreasă-frunțașă în Catedrala Suferinței Românilor : Pitești.

De Pitești nu ne este îngăduit să ne atingem, decât după ce ne-am cutremurat :

«**Și dacă, Doamne-fereste, aș fi fost și eu la Pitești?...»**

Pentru absența din Lexicon a lui **Calciu Gheorghe** - reeducat la Pitești și reeducator temut, mai ales la Gherla, unde era supranumit “Copilul lui Goiciu” (vezi mărturiile unor victime, precum și a lui D. Bacu - dar numai în prima ediție) să răspundă alcătuitoarea și editura liceană. Ca și pentru tăcerea suspectă în legătură cu **Gelu Voican Voiculescu-Sturdza** - chiar așa: sunt prezenți **Chițac, Domșa, Macri, Vlad** - și nu criminalul Voican-Sturdza, autor a numeroase *asasinate*?

Dacă lipsește **Calciu**, este repertoriat **Leonida Titus** și greșit înregistrat astfel : “foștii camarazi cred că a pierit odată cu Turcanu”... Sânt în măsură să corectez : **Leonida Titus** trăia, în 1991, în Iași : mi-a scris o scrisoare indignată, protestînd împotriva “calomniilor” proferate împotriva lui “în așa-zisa carte **Patimile după Pitești**”. Scrisoarea a apărut, cu prezentarea și cu titlul dat de V.C. Tudor, în foaia securistă *România Mare*. [În aceeași perioadă și în același periodic oligofreneticul VCT îi lua apărarea turnătorului notoriu Anton Barbu (Panaghia) - care apare în volumul **Gherla**].

Față de erorile și calomniile din trecut alcătuitoarea Lexiconului adoptă, *tăcerea* - ca în cazul lui **Caraion**, pe care îl acuzase de conivență cu Securitatea. La **Merce Ilie** notează următoarele :

“Se ocupa de scriitori. În legătură cu acest specific al muncii lui, a fost intens mediatizat în perioada postrevoluționară ca agentul care a distrus reputația lui Ion Caraion. Instrumentînd în februarie 1982 publicarea în revista *Săptămîna a dubioaselor colaje de însemnări personale, extrase din procese verbale de anchetă, denunțuri și alte documente greu de identificat* (s. m., P.G.) după plecarea din țară a poetului fost deținut politic, Ilie Merce l-a împiedecat pe acesta să se alăture grupului de ziaristi de la Europa liberă”.

Se observă, pe de o parte, nerușinarea cu care, acum, calomniatoareașefă a lui Caraion nu pomeneste de *rolul său* odios, ca instrument al Monicăi Lovinescu în declanșarea monstruoasei campanii de ură și de minciuni, în 1998; atunci izvorul informativ era, nu **Merce Ilie**, ci **Pelin Mihai**, deloc pomenit în Lexicon; din el s-au adăpat orbește Manolescu, Adameșteanu, Liiceanu, Matei Călinescu, Cistelean; pe de altă parte sare în ochi (și în ure-

chi) limba de lemn “mânuită” de filoloaga humanitasnică.

Dacă în legătură cu Caraion doar “nuanțează”, în același Cuvânt al Autorului, alcătuitoreasa perseverează într-o eroare :

În 1998 (în *Cotidianul* din 29 septembrie, dar și în *România literară* din 7-13 octombrie), protestase împotriva Scrisorii mele deschise adresată lui Gh. Grigurcu în chestiunea calomniilor la adresa lui Caraion - atunci, printre altele, debita următoarele :

“Vorbesc de Monica Lovinescu, amintindu-vă că a fost bătută până aproape de mutilare, pentru vina de a vă fi scos din ghearele securității mult mai devreme decât v-ar fi scos norocul (...)”

La acestea îi răspundeam (vezi în **Jurnal de apocrif**, Dacia 1999, pp 426-429) că Monica Lovinescu fusese agresată de doi palestinieni, la Paris, în 18 noiembrie 1977, pentru vina de a fi atacat Familia Ceaușescu, nu pentru aceea de a mă fi scos pe mine din ghearele securității; apoi : eu, scosul-din-ghearele... *aveam să ajungă în Franța două zile mai târziu, în 20 noiembrie...* - deci **după**...

Dar neamul rău nu piere, relele obișnuite nu dispar - iată ce scrie aceeași humanitasioată, în 2001, la pag. 7 din “Cuvântul autorului” :

“Amintesc că după expulzarea opozantului Paul Goma, după ce-i promisese acestuia un semn că «brațul înarmat al poporului e lung» Securitatea a trimis un comando s-o bată până în pragul morții...” O singură frază, mai multe neadevăruri :

1. “Opozantul” în chestie nu a fost expulzat - a scris-o, a re-scris-o, însă la Humanitas cărțile nu se citesc, doar se imprimă (iar cele care nu-i plac lui Brucan, lui Petre Roman, lui Voican sunt topite);

2. Ce spuneam de incapacitatea românilor de a se descurca normal în *cronologie?* - nu **după** (subl., mea, P.G.), fie și “expulzare”, a fost bătută Monica Lovinescu, ci, ca să zic așa : din contra - așa cum scrisesem limpede în 1998 : **înainte** - mai scriu o dată, pentru cititorii dezinformați consecvent de informatorii de la Humanitas.

Paul Goma

P.S.1. Vai de românii care *au făcut istorie!* Dacă au supraviețuit gloanțelor, bătălor, răngilor de fier, înfometării, neîngrijirii - au constatat că nu pentru “revoluția din decembrie 89” își sacrificaseră tinerețe, sănătate, familie ; de la o vreme au nefe-ricirea de a afla că *faptele* lor sunt consemnate cu neînțelegere, cu nesimțire, ba chiar cu dispreț de către profitori-de-război, rezistenții-prin-cultură Blandiana, Rusan, Adameșteanu, Liiceanu și ai săi “istorici” care de care mai onișor și mai iscăli-toreasă; tovarășele de la Vremea, ca și semnătoreasa “Lexiconului”, nu au învățat nimic din erorile trecute, au recidivat cu volumul **Reeducarea de la Aiud**. Bietul Petre Pandrea: ca Blaga, ca Arghezi și el a fost bătut de Dumnezeu cu mâna fiicei iubite !

P.S. 2. Întâia cronică favorabilă alcătuitoaresei “Lexiconului” este semnată : Mircea Mihăieș, în *Lumea liberă* din New York (preluată din *România literară*). Nici o surpriză: “Reportofonul Banatului” (vezi “dialogul” cu Tismăneanu, în care “inter-locutorul” nu pune întrebări - dacă nu știe nimic - dar scrie cât șapte adameștence) este om de casă, nu doar al lui Manolescu și al Pleșu, dar în același preț, și al lui Liiceanu. Este vorba de Mircea Mihăieș, protectorul lui I.T. Morar (ștergătoare de picioare a lui Buzura și a lui Pleșu, titular al unei rubrici în *Lumea liberă*, unde prezintă “revista presei săptămânale”, adică : foaia securista *Dilema* și propria-i *Academie Cațavencu*). Revin la Mihăieș : dacă nu are coloană vertebrală, Bănățeanul poate fi, simultan : critic nemilos al celor care îl votaseră pe Iliescu și...semnatar al **Apelului GDS** (care cerea românilor să-l voteze pe Iliescu)! Imparțialul Mircea Reportofonieș semnează, de curând, un alt **Apel** : pentru apărarea lui Pleșu de

acuzăția lui G. Andreescu că ar fi fost colaborator al Securității... Întrebare colaterală: i-au trebuit zece ani lui Andreescu pentru a afla că Pleșu fusese ministru al lui Iliescu ? Sau abia acum, că a fost dat afară de peste tot, și-a căpătat libertatea de cuvânt?)

*

Paris 7 martie 2001

Către revista *Timpul*, Iași

Domnilor,

Ați publicat în *Timpul*, noiembrie 2000 un "interview cu poetul Dorin Tudoran, realizat de Radu Pavel Gheo" (la 12 mai 2000). Citez pasajele care mă privesc :

"RPG: Într-o perioadă erați în relații relativ bune cu un alt cunoscut disident român, poate cel mai faimos : Paul Goma. În ultimul timp însă relațiile dintre dumneavoastră și el...

"DT: Nu, nu-i așa (1 - cifra indică răspunsul pe care-l voi da, n.m., P.G.). Am să vă spun ce s-a întâmplat. Din păcate, eu cu Paul nu am fost prieteni (sic), nu am fost foarte apropiați, de-abia dacă ne-am cunoscut înainte ca el să fie expulzat (2). Am fost unul dintre cei care au suferit foarte mult atunci, când el a făcut ce a făcut, fiindcă n-am avut tăria să mă alătur lui. Am făcut-o mai târziu și de atunci o fac neîncetat. Relațiile mele cu el au fost totdeauna extraordinare (3). Îl consider un om extraordinar (4). Din păcate, cred că s-a întâmplat un lucru care ține de temperamentul lui și de tragic. Temperamentul lui este cel pe care îl cunoaștem (5), tragedia este că după 1990 el a refuzat cu încăpățănare să mai vină în România (6). Și atunci, între felul în care eu comentam săptămânal relațiile din România în presa românească și felul în care el gândește, din Paris, realitățile românești (doar citind din când în când un ziar sau primind un telefon), s-a născut o prăpastie (7). Din punctul meu de vedere nu s-a întâmplat nimic (8) : am luat notă de faptul că e supărat, l-am lăsat să fie supărat (9) și, după cum ați văzut, nu i-am răspuns niciodată în presă. Mi s-a părut însă *unfair*, inechitabil ca - după ce i-am apărut acel jurnal în trei volume, atacat de atâta lume (i l-am apărut într-un serial de cinci episoade în *România literară*, într-unul de două episoade în *Vatra* și într-o emisiune a lui Nicolae Manolescu); - mi s-a părut deci inechitabil ca, pe un fond de supărare absolut absurdă, Paul Goma să ajungă să scrie până și faptul că mă scoate de pe lista prietenilor lui, fiindcă nu i-am citit jurnalul (10). În continuare însă respectul meu pentru Paul Goma, pentru ce a făcut el și pentru ceea ce a scris el rămâne neștirbit. Faptul că a decis să se îndepărteze de mine mă îndurerează foarte mult, dar trebuie să-l accept. Este opțiunea lui".

(...) "RPG. S-a spus că, de fapt toată problema ar fi plecat de la **comparația** (subl.m., P.G.) făcută între Gulagul comunist (!) și Holocaustul provocat de naziști.

D.P. Este o prostie. Nimeni dintre noi (...) nu s-a gândit la o **identificare** (subl. m. P.G.) (11)."

Iată partea mea de adevăr - pe puncte :

1. Surprinzător, Dorin Tudoran nu ascultă, nu aude (nu-i pasă ?) ce anume întreabă - sau afirmă - interlocutorul. La o corectă - și respectuoasă - punere-în-situație : "într-o perioadă erați în relații relativ bune cu... În ultimul timp însă relațiile dintre dumneavoastră și el...", el răspunde alături/altfel prin : "Nu, nu-i așa". Ce se înțelege ? Că, "într-o perioadă (ba da) era în relații bune cu..."? Sau poate: "Nu, nu-i așa"... "în ultimul timp însă relațiile dintre

dumneavoastră și el...” să se fi ameliorat ?- dealtfel întrebarea a rămas neterminată.

Credeam că doar în relațiile cu mine s-a comportat astfel : eu spun/scriu una, el **nu ascultă, nu citește** - în schimb, vorba celuia, are opinii ferme (despre ceea ce **nu a înregistrat**, despre ce **nu a citit** - după cum se va vedea mai la vale).

2. Nu credeam că am să ajung să-l corectez pe Dorin Tudoran, explicându-i pentru a multa oară că **nu am fost expulzat**. În 20 noiembrie 1977 am plecat din România cu pașapoarte turistice (pe care, odată în Franța le-am schimbat cu certificate de refugiați politic - “statut de care ne bucurăm și în ziua de azi, după 23 ani și ceva).

3. Relațiile noastre au fost “extraordinare”... Bine-bine, dar ce vrea să semnifice calificativul (vag, neangajant)? Că erau (extraordinar) de bune ?, extraordinar de... rele ? Nu se înțelege: în șapte ani de practicare a... diplomației americane în Basarabia (*sorry* - ca să mă alint și eu, po amerikanski : Republica Moldova) Dorin Tudoran va fi învățat arta de a ascunde adevărul sub cuvintele rostite-scrise.

4. Mă consideră “un om extraordinar”... Precum “relațiile”, **extraordinar** poate fi interpretat “așa-și-contrariul”.

Și, eu, naivul, îmi imaginam că, începând de prin 1980 (când venise împreună cu soția sa în Occident și avusese o primă convorbire cu Noel Bernard, directorul secției române a Europei libere în vederea angajării sale ca redactor) **devenisem** (subl. mea) prieteni. Și că prieteni rămăsesem...

- nu până în 1993, când el a fost numit înalt funcționar la Chișinău - atunci am fost doar mirat, apoi îndurerat că nu răspunde la scrisori (trimise la Washington, fiindcă el nu-mi dăduse adresa);

- nici când mi-a telefonat (de la Chișinău !) în 21 martie 1995, iar eu “cu încăpățănare”, vorba lui, i-am cerut adresa (de la Chișinău!), iar el mi-a răspuns nichitastănește (sau : american-diplomaticește : «Lasă, bătrâne, că ți-o dau...») - și lasăbătrâne a rămas;

- nici în octombrie 1996, când ne-am întâlnit la Die, în Franța, el fiind delegat-principal și participant-de-nădejde la o conferință-dezbatere despre Basarabia, dar Doamne ferește să mă... bage și pe mine la meci, măcar ca basarabean de origine și autor a câteva cărți *cu* Basarabia - spre deosebire de toți participanții de drept, înalt-specialiștii în materie de “Moldova” (cam ca el, Dorin Tudoran).

Atunci iarăși i-am cerut față către față adresa de la Chișinău, el m-a anunțat că nu mai are cărți de vizită, dar tot m-am ales cu o bătaie pe umăr și cu «Lasă, bătrâne, că ți-o dau...»- și tot (ne)dată a fost...

Ci abia în 1998, când am constatat din presă (*România literară*, mai ales *Vatra*) că prietenul meu Dorin Tudoran cel vertical, cel occidental, cel onest - a uitat tot ce dădea impresia că învățase pe-aici, prin Lumea Liberă și s-a întors “la vatră”: acolo unde oamenii-pământului nu sunt în tema cutare - dar își dau cu părerea în tema cutare ; nu citesc - dar scriu despre ce nu citesc - am să re-vin cu re-exemple.

5. A devenit o modă : cei care nu mă atacă frontal, îmi găsesc simpatic-perfide circumstanțe atenuante : bietul, a suferit atâta la viața lui (a avut chiar și gripă) - să-l înțelegem ; săracul, are o structură dostoevskiană - să-l iertăm ; e bolnav - să nu-i cerem ce nu poate da ; sărmanul, e nebun - ce să te aștepți de la un nebun, etc... Dorin Tudoran pune pe seama caracterului meu - “pe care îl cunoaștem”, adaugă el, ca să nu se creadă că diagnosticul i-ar aparține... - păcatele mele numite și ne-numite.

6. Găsește “tragedie” faptul că după 1990 am refuzat - “cu încăpățănare” - să mă duc în România.

Nu am făcut decât să-mi respect o hotărîre (pe care el o știa din scrisorile dinainte de 1993 și o împărtășea) scrisă negru pe alb încă de la 1 aprilie 1990, în presă de la București, iar în 1991 comunicată lui Mircea Snegur, care mă învitase “acasă la noi, în Basarabia” - astfel :

«**Nu călătoresc în țări comuniste**».

Deci: “tragedie” nu este ne-călătoria mea în România (la urma urmei, cui îi pasă de absența mea? - ba pe unii scriitori îi aranjează), ci:

a. faptul că am avut dreptate, în 25 decembrie 1989 - când, ca un om normal, văzînd la televiziunea franceză (mă aflam pe platoul canalului 5) execuția Ceaușeștilor, am înțeles ceea ce orice om normal putea să înțeleagă: “revoluția română” era o vulgară (și sângeroasă) schimbare de secretar-general al PCR ;

b. Dorin Tudoran credea ca și mine - până la prima călătorie în țară (ianuarie-februarie 1990) - când a angajat un dialog amical cu Eugen Simion; au discutat scriitorii români doar despre literatură (fiindcă, nu-i așa, doar literatura aceea rămăsese nediscutată).

c. Tragic peste poate : **atât România, cât și “Moldova”**, cum îi spune, oficial, oficialul Tudoran, **în acești 11 ani de la ‘89 au devenit din ce în ce mai comunist-securiste (kaghebiste)**.

7. E deprimantă constatarea că Dorin Tudoran a ajuns să gândească astfel. Am spus, am repetat, re-re-rept : nu sînt deloc fericit că “profețiile” mele se împlinesc - aș prefera să fiu contrazis. Însă chiar așa, “din Paris, doar citind din când în când un ziar sau primind un telefon”, analizele mele s-au dovedit a fi - din păcate - exacte. Au mai rămas câteva “previziuni” ne-întâmplante încă, dar niciuna nu a fost desmințită. Ba câteva s-au dovedit a fi și mai negre decât în neagra-mi viziune (ca re-alegerea lui Iliescu în Decembrie 2000).

8. Dorin Tudoran găsește că... din punctul său de vedere nu s-a întîmplat nimic (susceptibil să ne despartă) :

- nici tăcerea lui de funcționar grijuliu de a nu-și pierde pâinea dacă mai întretine legături cu “Goma, redutabil sabotor al relațiilor ceaușo-americane”, cum eram cunoscut din 1977, la Departamentul de Stat, cel alimentat de diplomați securizați - și de către Ivasiuc - precum James Barnes jr. (“ținul” prin soția sa, agățată de Organ...) și prin lepre care făceau pe jurnaliștii : putoarea de David Binder, scînteist de expresie engleză, așa a rămas și azi, știut fiind: Americanii au puține idei - dar fixe;

- nici surprinzătoarea pactizare cu inși cu care (și el) se afla în conflict de-principii, nu de-gagici ca marxist-iliistul Eugen Simion;

- nici surprinzătoarea frecventare a unui organ de presă ca *Scînteia-Adevărului* și angajarea de conversații ‘telectuale cu alde C. Stănescu (pe care eu nu-l știam, mi-l povestise el), cu securistul-tânăr de cea mai grețoasă extracție C.T. Popescu, devenit prieten (în tandem cu Manolescu, doar se știe că Tătărescul zilelor noastre nu are odorat - cât despre morală, mamito...);

- nici lăsarea la o parte, din motive de *tactică socială*, din volumul antologator a textelor care făcuseră vîlvă în periodice, prin violența atacurilor - împotriva lui Buzura și a Firancei proprii (aflu acum că tăcerea i s-a, ca să spun așa, răsplătit cu un volum publicat la Fundația Culturală Securita sau Cândia - de aici va fi venind vorba : tăcerea-i de hîrtie - cum fusese la Chișinău, unde consumase jumătate - numai ? - din bugetul anual al Fundației Soros destinat basarabenilor, pentru a-și tipări, el, înalt funcționar american, în ediție de lux, **Kakistocrația**) ; împotriva lui Mihai Botez ; de batere pe burtă cu Eugen

Simion, marxist veşnic şi iliist de primă oră.

9. “(Din punctul meu de vedere nu s-a întâmplat nimic) : am luat notă de faptul că e supărat, l-am lăsat să fie supărat”.

Această atitudine : “am luat notă (...) l-am lăsat să fie supărat” ar fi fost incorectă : când observi că un prieten (acum pretinde că nu am fost prieteni - de acord : doar colegi) este supărat, reflexul normal este să cauţi să afli motivul supărării. **Ar fi fost**, am scris - pentru că **nu a fost**, cum pretinde el. Dorin Tudoran nu a avut cum să... mă lase să fiu supărat, pentru simplul motiv că, atunci când m-am, cu adevărat, supărat (la 1 august 1998), i-am scris o scrisoare de ruptură (publicată şi în volumul **Scrîsurî**, Nemira 1999, pp. 589-597). Şi ruptură a fost.

10. Cei care au citit scrisoarea invocată mai sus, au înţeles fără efort **de ce** îi reproşam o greşită (după opinia mea) accepţie a **prieteniei** : eu o consider rezemată pe împărtăşirea unor *principii* - de aceea, când un prieten al meu îşi schimbă princi-piile, o rup cu acela ; Dorin Tudoran înţelege **prietenia** bazată pe *servicii*, deci continuă a fi prieten cu un ins ca N. Manolescu - în ciuda multelor şi marilor erori politico-etice comise de cel-care-cândva-îi-făcuse-servicii.

Această concepţie-despre-prietenie-şi-viaţă l-a făcut să fie de acord cu Monica Lovinescu, atunci când a decretat (ea fiind prima cronologic care să se rostească despre **Jurnal**-ul meu fără a-l fi citit, i-l povestiseră la telefon Liiceanu şi Adameşteanu) : “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma” (vezi **Kakistocraţia**, pag. 386) - *fără a verifica, prin lectura cărţii (Jurnalul), dacă este justificat ukazul sau ba*; astfel, crezînd-o pe cuvânt (fără a cerceta) pe Monica Lovinescu, rămâne consecvent în greşală, de astă dată adăugînd calificativul *unfair* pentru a desemna “scoaterea” lui de pe lista prietenilor, pentru că... (acest **pentru că** îi aparţine lui D.T.) nu mi-ar fi citit **Jurnal**-ul! - voi reveni.

Motiv de întristare - şi simultan de satisfacţie : avusesem dreptate să o rup cu el, în august 1998!

Şi încă nu era evidentă atitudinea lui curat-adameşteanică în scandalul Caraion atunci aflat în toi: Marianei Sipoş care îl întrebuse într-o emisiune televizată, de ce nu a intervenit în apărarea poetului calomniat postum, dacă nu în virtutea unor principii, atunci pentru... serviciul făcut : Caraion îi editase, în 1986, din puţinii bani de exilat, volumul **De bună voie, autobiografia mea** (în Nota bibliografică a **Kakistocraţiei** nu apare numele îngrijitorului!), la care protejatul, îndatoratul Dorin Tudoran a răspuns că el regretă, dar nu găsisese în librării, la Bucureşti, volumul **Această dragoste care ne leagă...** Auzind-văzînd, iscălitoreasa capitolului calomnios “Stelian Diaconescu (Ion Caraion)” i-a trimis pe dată un exemplar...

El înţelege *prietenia* ca - am mai spus, repet - *un contract de servicii făcute-primite* în virtutea căruia, dacă partenerul i-a făcut un bine (doi bini ?), niciodată nu va putea spune ori face ceva împotriva făcătorului-de-bine, chiar dacă acela face-zice prostii, porcării. Eu nu împărtăşesc ideea. Am mai dat aceste exemple :

- Eugen Barbu, şef al revistei *Luceafărul*, a făcut, în 1966, ceea ce Eugen Simion, Dimisianu, Raicu, Hagi, Cezar Baltag, colegi şi prieteni dinainte de puşcărie, nu au făcut : m-a publicat, apoi mi-a dat o menţiune. Îi sânt recunoscător lui E. Barbu pentru debut, nu am ocultat adevărul, nu l-am “deplasat” (ca G. Adameşteanu: eu încercasem să-i provoc debutul la *România literară*, Sami Damian se opusese până la sfârşit, încât am dus textul la *Luceafărul*, unde a fost pe dată publicat - dar prin 1992 romanciera

a afirmat fără să clipească, la televiziune, că debutul ei a se datorează lui S.Damian !) - ceea ce nu m-a împiedecat să-l atac pe Barbu : nu ca să ripostez la atacurile sale împotriva mea, nici ca să-i “apăr” pe Monica Lovinescu și pe Ion Caraion - ci fiindcă E. Barbu nu folosea *argumente*, ci *acuzatii* securiste;

- Ion Lăncrăjan : i-am cerut bani cu împrumut. Mi-a dat, i-am restituit, i-am mulțumit. Nu am ascuns că îi sânt recunoscător pentru împrumut - ceea ce nu m-a împiedecat să-l atac, mai ales pentru “pamfletul” intitulat **Căteaua** - vizată fiind Monica Lovinescu.

Ce spuneam : Dorin Tudoran găsește... *inechitabil* (unfair) faptul că el: “după ce i-am apărât acel jurnal în trei volume, atacat de atâta lume”...- atenție, începe inventarul serviciilor : “...i l-am apărât într-un serial de cinci episoade în *România literară*, într-unul de două episoade în *Vatra* și într-o emisiunea a lui Nicolae Manolescu” - iar eu... din pricina “temperamentului pe care i-l cunoaștem”, ingraturul, ce fac? Mă supăr (și pe el), și-l șterg de pe lista prietenilor ! Dacă aș înțelege în maniera Tudoran *prietenia ca o relație de întreservicii*, i-aș contrapune “inventarul meu” (cooptarea lui în PEN Club, “recrutarea” celor mai celebre personalități pe care le-a cunoscut un periodic în limba română pentru Colegiul onorific al revistei scoasă de el, *Agora*, invitații în Spania, în Franța, la Sărbătorirea Bicentenarului) - și la ce am ajunge? La ce ajunsese el însuși, într-un text polemic împotriva lui Breban care îmi reproșa că îi băusem whisky-ul, apoi îl “înjurasem”!

A venit momentul să mă opresc mai îndelung la afirmația :

“...mi s-a părut deci inechitabil ca, pe un fond de supărare absolut absurdă să scrie până și faptul că mă scoate de pe lista prietenilor lui, *fiindcă nu i-am citit jurnalul* (subl. m., P.G.).

Dacă nu aș fi fost deja supărat, m-aș fi supărat acum, definitiv, citind ce a declarat Dorin Tudoran. Scrisoarea deja-pomenită stă probă și poate fi consultată-confruntată cu scrisul său : *îi reproșasem lui Dorin Tudoran*, nu faptul că nu citise **Jurnal**-ul meu (ei și ? atâția alții *nu-l* citiseră și nu suferisem) - ci : *necitind jurnalul, își îngăduise să-l judece*. Cum ? Iată cum : a scris negru pe alb, într-un articol în care... mă apăra dragă-doamne :

“Monica Lovinescu a avut motive întemeiate să scrie acel teribil (subl. m., P.G.): *«Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma»*”

Citatul este din Evanghelia după Monica, deci fără drept de apel... În scrisoarea de ruptură explicasem de ce trăsese concluzia că nici el nu citise **Jurnal**-ul - cel mult îl răsfoise - dar scrisese, respectînd buna tradiție intelectuală românească : în deplină necunoștință de cauză. Acum îl bănuiesc de ceva mai grav: citise **Jurnal**-ul meu, înțelesese exact ce scrisesem (doar între 1985-1993 corespondasem susținut - vezi volumul **Scrisori întredeschise**, Familia, 1995, avusesem cam aceeași privire asupra aceluiași “obiective”), însă... în 1998, spre deosebire de mine, el își puse esențiala-existențiala întrebare a Cetățeanului turmentat :

«Eu cu cine... votez ?»

Și a început cântărirea : dacă scrie ce a înțeles și ce crede, rămâne prieten cu Goma și cu adevărul - dar câte alte *relații* pierde? În primul rând cu Monica Lovinescu - or de așa ceva nici nu poate fi vorba ; în al doilea pierde *relația* cu Liiceanu (exclus, Liiceanu dictează legea cărții în România - binebine, i-a distrus lui Goma o carte, dar...); în al treilea îl pierde pe Manolescu, veche *relație* (și ce dacă i-a luat un interviu lui Iliescu, ce dacă a călătorit cu el în China - sau în Coreea ? - Manolescu rămâne stâlpul literaturii cotidiene) ; îi pierde și pe Eugen Simion și pe Buzura și pe Pleșu, pe Dinescu - pe toți i-a înjurat Goma, ca la ușa cortului. Înțelept ar fi să tac, să nu mă bag - să

spun: N-am găsit cartea, n-am citit-o - dar mi-a telefonat Monica Lovinescu, în panică, întrebându-mă dacă am văzut ce *ne* făcuse Goma: poți rămâne “neutru” când e atacată Monica Lovinescu? Are să se supere Goma... - ce să-i fac, dacă spune chiar tot ce crede... Șade acolo, la Paris, nu-i pasă de câinii și căteii de aici, printre care ești obligat să faci slalom relațional... Și cum tot e supărat pe mine că nu i-am dat adresa de la Chișinău, ce mai contează suta asta în mîia generală?

Asta, la Dorin Tudoran, se numește : “opțiune”.

11. RPG vorbește de **comparația** (subl. m. P.G.) dintre Gulag și Holocaust. Ce replică Dorin Tudoran ?

“Este o prostie. Nimeni dintre noi (...) nu s-a gândit la o **identificare**” (subl. m. P.G.).

Dacă mai era nevoie de o confirmare că “antisemiții” Tudoran, Manolescu, Liiceanu nu sunt vinovați decât de a se fi trezit discutînd “o chestie” despre care habar n-aveau - iat-o, în această ne-trezie cu care confundă alegru și indiferent comparația cu identificarea.

*

Paris 25 decembrie 2001

Dragă Sami Damian,

Am primit din partea ta o cartolină de felicitări și de urări de Sărbători datată : “17.12.2001” - din care citez primul pasaj :

“...îți mulțumesc că-mi trimiți unele texte ale tale. Remarc aceeași intransigență și incisivitate. Mărturisesc că unele accente îmi stârnesc nedumeriri (mai vechi : tonul de minimalizare a unor colegi, chiar dacă în esență ai dreptate ; mai noi : **pornirea unilaterală împotriva evreilor**)” (sublinierea mea).

Correspondența cu tine din ultimii ani, dragă Sami Damian, a devenit asemeni muncii Meșterului Manole : în loc să continue, trebuia luată de la cap în fiecare dimineață. În urmă cu un an, nemaivînd energie, nici chef să re-re-re-respun ceea ce re-re-respusesem în epistolele precedente, am încetat de a-ți mai scrie dar am continuat să-ți trimit prin poștă texte publicistice. Eram convins: citindu-le, ai să accepți, dacă nu adevărul meu, atunci veracitatea probelor produse.

Eroare ! După cum Nicolae Manolescu nu înțelege (multă vreme am crezut că se preface, acum sînt silit să accept: chiar nu pătrunde) ce spun atunci când spun despre el și despre ai săi colegi de condei că, “înainte de revoluție” a(u) colaborat cu puterea comunistă ca obedienți activiști de partid pe tărâm ideologic - el îmi “răspunde” (indirect, fiindcă dialoghează doar cu Pelin): «noi, în România, n-am avut samizdat, dar nici n-am avut nevoie, toate scrierile de valoare s-au publicat»; «în România, adevărata rezistență anticomunistă a fost cea prin cultură»; «la noi, singurul disident a fost Ceaușescu», etc etc, - așa și tu: nu concepi că ar putea exista adevăruri, nu doar neiden-tice adevărului tău, unic, ba chiar (oroare!) contrazicîndu-l.

De aici va fi venind ceea ce numești tu, la mine : “o pornire **unilaterală** (subl. mea) împotriva evreilor”...

Dragă Sami Damian,

Ai dreptate : “pornirile” mele - începînd cu cele minimalizatoare - au fost, în comparație cu ale multilateralilor onești, **unilaterale** :

- pe când - de-o pildă - în toamna anului 1956, masele largi de multilaterali scriau de zor **și** în *Gazeta (de perete) literară*, nu doar în *Scînteia*,

condamnând “contrarevoluția din țara vecină și prietenă”; pe când participau la ședințe de înfierare a “dușmanului intern și extern”; apoi, la sacrificiile rituale : demascarea studenților încă ne-arestați (în vederea exmatriculării lor pentru motive, nu-i așa : multilaterale), ba chiar și la denunțarea lor (citește : turnare) - eu protestam public, împotriva reprimării sălbatice a Revoluției Maghiare de către Liberatorii Ocupanți Sovietici, citind, la Universitate, un text - găsit de multilateralitatea generală: **unilateral** - altfel autorul n-ar fi fost pedepsit cu un deceniu de închisoare, domiciliu obligatoriu, “libertate” în declasare ;

- pe când multilateralii purtători de servietă ai lui Breban la *România literară*, alcătuitoarii curelei de transmisie dintre cenzurați și cenzuratori vegheau cu vigilență la păstrarea orientării... nepolitice a revistei (nepolitice fiind mai ales dezbaterele proceaușiste teoretizând *colaboraționismul cultural* - încă ne-numit “rezistență prin cultură” - dintre Breban, Ivăsiuc, Nichita Stănescu, Matei Călinescu, Cezar Baltag), - eu o propuneam, **unilateral**, recunosc, în vederea debutării, pe Gabriela Adameșteanu ; cum, tu, dragă Sami Damian, ai refuzat, în numele *României multilate...rare*, manuscrisul ce zăcea de peste un an în sertarele redacționale (contravenea prozei mălăiețe, nesărate - nepolitice, promovată de tine), l-am dus la *Luceafărul*, unde a apărut numaidecât ; după decembrie 89 G. Adameșteanu a povestit, în scris și la televiziune cum anume “fusesse debutată” (sic) de... Sami Damian, fără ca multilateralul meu prieten să o corecteze, într-o restabilirea adevărului - îi convenea : îi spăla o parte din păcatele multilateralității;

- pe când multilateralii realist-socialiști, devotații politrucii și polițai (mulțumiți de răul bolșevico-rusesc programat la *ei, în Rusia*, aplicat și la *noi, în România* cu ciomagul, cu glonte, cu... includerile în lagăre și închisori / cu excluderile din viața de toate zilele) se prelingeau discret în vehement condamnatul, decenii în șir, “Iad Capitalist” și își făceau acolo un alt culcuș cald, trăind, în continuare, bine - de astă dată pe banii dușmanilor comunismului și, contra cost, tăcând chitic, nerostind măcar o silabă de denunțare a regimului de teroare din România, țară și a lor (Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian, Codrescu, Norman Manea...- eu, **unilateral** cum eram, în România fiind, scriam și cărți și articole, dădeam interviuri jurnaliștilor occidentali, prin care acuzam Obștescul Rău Comunist în mod...- risc să teplictisesc și pe tine, nu doar pe Monica Lovinescu prin “repetițiile de disc uzat” - **unilateral**;

- pe când multilateralii ingineri sufleticolii rezistau vitejește pe baricadele Patriei Păunești prin cultura cea curată, în patru labe, **unilateralul** de mine, fiindcă denunțasem Teroarea Comunistă, eram interzis de a publica ; interzis de a traduce; eram alungat de la *România literară*: nici vorbă să fi protestat colegii de breaslă (Sami Damian, de pildă), ba cătanele Dimisianu, Horea, Băran au dat o mână de ajutor căprarului Ivașcu; mai departe: am fost arestat, și, coincidentă!, taman atunci am fost exclus din Uniunea Scriitorilor de către nesfârșit de multilateralii mei colegi de scris: Doinaș, Manolescu, Blandiana, Bănulescu, Sorescu, Fănuș Neagu ; în fine, împins spre exil - *exil* și nu “defectare” - ca Petru Dumitriu, Petru Popescu; *exil*, nu emigrare spre Germania ; *exil*, nu “recuperare” în Israel, dar stabilire peste Ocean - totul pe banii Nemților și ai Americanilor, precum cunoscuții martiri ai regimului represiv antisemit - doar ceaușist, doamne-fereste nu și dejisto-stalinist: Nina Cassian, Maria Banuș, Crohmălniceanu, Norman Manea, Georgeta Horodincă, Tertulian, Ana Novak, Al. Mirodan, Volovici, Codrescu, Edgar Reichman, Mirel Dragu-Bergmann, S. Damian-Druckmann...- și alți juști tovarăși, devotați cauzei comuniste rusești în România;

- pe când multilateralii sus-numiți atunci când, în sfârșit!, au deschis gura și au pus la zidul infamiei...- ce ? : comunismul distrugător din țara și a lor : România?, a, nu !, cum să se dedea ei la asemenea “calomnii” împotriva țărișoarei proprii! - ci au adus la cunoștința Occidentalilor ignoranți marile-cumplitele-rușinoasele-condamnabilele taine ale Orientului Carpatic - acestea:

- intoleranța românilor ;
 - fascismul românilor ;
 - rasismul românilor ;
 - antisemitismul românilor ;
 - propensiunea pentru extrema dreaptă a întregii populații românești...
- apoi dând exemple individuale :

- “pornirile antieuropene, de dreapta” la Marin Preda, la C. Țoiu, la Al. George, la Pleșu, la tripleta Manolescu-Liiceanu-Tudoran...; “pornirile fascistoide” la Noica, la Vintilă Horia; “nazistoide” la Cioran ; “pornirile legionaroide, antisemite” la Eliade...

...[vorba vine : deschizătorul de act-de-acuzare, Norman Manea, Viteazul-Tremurici, acela care, pe când consuma o bursă la Berlin se lăuda (ca și Breban) cu “exilul” său - deși **termenul**: *exil* era, și atunci, condiționat de **realitatea** : *azil politic* - abia când a căpătat statut de *emigrant*, după o viață de rob tăcut, deci consimțitor al propriului supliciu, în România, s-a trezit curajos nevoie-mare în America și s-a așternut pe demascat - ce?; cumva terorismul comunist în care supraviețuiau concetățenii săi?- nu: Israelul avea interese în România, se opunea “pornirilor antiromânești ale Evreilor”; măcar național-comunismul ceaușist? - nu: Rabinul Rozen ținea la excelentele sale relații cu Securitatea - din care făcea parte; mai prudent, mai înțelept pentru Norman Manea era să se ocupe de trecut; curajos cum numai un fricos de legendă poate fi, a manipulat, a falsificat citate, pentru a bucătări un eseu devenit bibliografie obligatorie, atât pentru combatanții exteriori (Radu Ioanid, Ed. Reichmann, Volovici), cât și pentru interiorii Marta Petreu, Ornea, Voicu, Oișteanu A. Cornea; astfel a fost calomniat, batjocorit postum Eliade, nu pentru “porniri”, ci pentru curat legionarism - tot trecuseră peste cincizeci de ani de la momentul indicat (1937) și alți peste cinci (1986) de la moartea indicatului; acțiune frontală conjugată cu una... caudală, prin supra-exploatatul **Jurnal** al lui Mihail Sebastian, falsificat la Ierusalim, adus de Volovici la Humanitas, unde Liiceanu, slugarnicul tiran tocmai trudea la textul boomerang “Sébastien, mon frère...”, l-a publicat orbește, iresponsabil, după un “original” și incomplet și inautentic, avînd însă girul lui Z. Ornea, istoric literar, acela carele - în *Dilema* !-ne-a asigurat că văzuse el cu ochii lui “xeroxurile originale”!); **Jurnal** folosit ca “probă” de antisemitism a lui, mai întâi, Eliade, apoi a lui Camil Petrescu, a lui Ion Barbu, a lui Rebreanu, a lui Vulcănescu, a...- cvasitotalității intelectualității interbelice românești];

- estimp, **unilateralul** de mine încerca să reamintească, în scris, atât urmările tragice pentru comunitatea noastră ale guvernării legionarilor (ce ne tiranizaseră patru luni : septembrie 1940-ianuarie 1941), cât și dezastrul total pricinuit de comuniști - care, sub drapelul rusesc și cu insemnul puterii trogloditilor : *ciomagul* băștinașilor colaboraționiști, ne fericiseră o eternitate de peste patru decenii.

Acestea au fost doar câteva “orientări generale”. Fiindcă ai crezut de cuviință să te ocupi de “pornirile” mele... xenofobe, iată :

- **unilateralul** de mine a fost de totdeauna un aspru, uneori nedrept

critic al... *Românilor* ; în nici un moment multilateralii nu au intervenit pentru a protesta, măcar atenua “accentele antiromânești”, masochiste...; îți aduc aminte, Sami Damian : am fost printre primii români care au scris negru pe alb - în cărți redactate în țară, publicate în Occident - despre tentativa de lichidare, în Transnistria, a Evreilor și a Țiganilor ; am fost acela care a sugerat - în Programul electoral din martie 1995 - ca noul stat român să-și dovedească europenitatea clamată la toate răspântiile începând prin a cere iertare pentru crimele, atât împotriva Evreilor și a Țiganilor, cât și pentru cele împotriva Germanilor din România pe care i-a livrat Rușilor, începând din ianuarie 1945; și am scris mereu, mereu, mereu despre vinderea de frate: Românii refugiați din Basarabia și din Bucovina au fost hăituiți, vânați, prinși, duși de jandarmi cu pușca la spate, internați în lagăre ce au funcționat în fiecare capitală de județ *începând de la 24 august 1944 până la sfârșitul lunii mai 1945, deci mult după încheierea războiului - și dați pe mâna Rușilor în vederea “repatrierii în Siberia”;*

- **unilateralul** de mine a fost de totdeauna (ca român basarabean) un denunțator neobosit al *Rușilor* ca putere vicleană, mincinoasă, hrăpăreată; ca ocupant barbar, crud, nesimțitor la *demnitatea* omului în general, incapabil de a respecta *identitatea* altor neamuri căzute în robia lor; i-am acuzat pe Ruși, nu doar pentru răpirea, în 1812, a jumătate din Țara Moldovei, botezată de ei, abuziv: “Bessarabia” și rusificarea feroce a noii gubernii, prin deportarea băștinașilor în Caucaz și în Asia, prin colonizarea cu ne-ruși, prin interzicerea practicării limbii materne în școală și în biserică, prin considerarea indigenilor ca ființe neevoluate - fiindcă nu vorbeau “omenește” (adică: rusește)!; nu doar, începând din iunie 1940, continuarea rusismului prin forma lui monstruoasă, bolșevismul : masacrare pe loc, înfometare-canibalizare, deportare, “dislocare”, colonizare sălbatică, des-identizare. Însă nu am fost, în chestiunea imperialismului rusesc... unilateral : am scris și despre suferințele, sub Ruși, ale Karelienilor, ale Balticilor, ale mereu martirizaților Polonezi, ale Ucrainenilor, ale Caucazienilor, ale Tătarilor - în ultima vreme ale Cecenilor - ale populațiilor din Asia Centrală; și despre suferințele Rușilor sub proprie ocupație...;

- în cursul anilor 1999 și 2000 am scris și eu despre insolența cu care *Turcii* băteau la poarta Europei, dar îi masacrau pe Kurzi și refuzau să recunoască - nici vorbă să-și ceară iertare pentru *genocidul* perpetrat în 1915 împotriva Armenilor; deasemeni m-am exprimat despre nerușinarea cu care istorici israelieni - susținuți de istorici evrei din afara Israelului - au sărit în ajutorul Turcilor, afirmând : în secolul al XX-lea a exista un singur genocid: Holocaustul!, iar pe Esther Benbassa (evreică din Salonic), istoric, nu numai că au declarat-o *persona non grata* în Israel, la congrese și în presa de specialitate israeliană și turcă, dar la Sorbona comandouri de studenți evrei i-au sabotat cursurile (de Istorie a Evreilor), tratând-o de... antisemită...;

- în timpul războiului din Iugoslavia m-am manifestat - **unilateral** - împotriva *Sârbilor* (care-i agresaseră, pe Sloveni, pe Croați, pe Bosnieci, pe Kosovari, iar Vlahilor nu le recunoscuseră nicicând identitatea de minoritate ne-slavă, deși mai numeroși decât Ungurii - ca și împotriva “*Americanilor*” (și ei, agresori) ;

- cu mai puțină vehemență (corect : cu o mai rară frecvență) **unilateralul** din mine s-a manifestat împotriva a două mari injustiții : *colonialismul* și *sclavajul*.

M-am rostit pe larg în legătură cu *terorismul* - și nu de azi, de ieri, ci de la primele texte traduse și publicate în Occident, începând din 1970 - insistând

mai cu seamă asupra manipulării termenului în scopuri egoisto-politice :

- de pildă *statul terorist prin excelență* Rusia (și sub denumirea de URSS) îi consideră “teroriști” pe toți cei care nu se supun diktatelor ei, “legilor” lor, teroriste: Baltici, Polonezi, Ucrainenii, Caucazieni, “Moldovenii” - ultima oară în timpul Războiului de pe Nistru, în 1992, agresiunii deveniseră... teroriști agresori - și tot de atunci până în momentul de față, “teroriștii de serviciu” ai Terorii Rusești fiind Cecenii ;

- de pildă *statul terorist* China: îi consideră “teroriști” pe Tibetanii care, după slabele lor puteri, riscându-și viața, încearcă să lupte împotriva Ocupantului chinez ;

- de pildă *Israel, stat născut prin Terorism*: componentii organizațiile Irgun, Stern, Haganah - proveniți în totalitate din Europa - erau numiți de Britanicii care administrau Palestina până în 1947: “teroriști”; ei înșiși își spuneau: “patrioți” și nu aveau deloc vocația de a-i întâmpina pe Englezi cu flori, pe Arabii palestinieni cu ramuri de măslin - ci cu gloanțe, cu grenade, cu mari încărcături explosive - vezi atentatul de la Hotelul King David; de cum foștii teroriști au devenit guvernanți (Menahem Beghin, Itzak Shamir), și-au inversat discursul: i-au tratat, ei, de “teroriști” pe Palestinienii indigeni, băștinași - care, la rândul lor, se consideră “patrioți”, fiindcă luptă pentru drepturile lor, pe pământul lor :

[Evreii, după ce în 1948 au alungat din Israel, 700.000 de pământeni arabi musulmani și creștini și le-au distrus casele - mai ales *Măslinul* - le-au fixat “rezervații” - ca americanii indienilor încă nemasacrați; ca australienii aborigenilor supraviețuitori; ca albi, până mai ieri, în Africa de Sud, Evreii practică *apartheidul*: i-au băgat pe... indigeni în sârme - deținuții din România cunosc expresia (cum făcuseră Germanii cu, printre alții, Evreii); iar de un an și jumătate, sub stindardul lui Ariel Sharon, acuzat de crime de război pentru masacrul din lagărul libanez Sabra și Șatila și pus sub acuzare de Tribunalul de la Haga, îi combat pe “teroriștii” înarmați cu pietre, bombardându-i cu elicopterele, cu avioanele, cu tunurile tancurilor - întru... confirmarea mitului fondator - inversat: micul evreu David : învingător al uriașului filistean Goliath...

În trecut, fiindcă a venit vorba de “teroriști” :

Pe când tu, Sami Damian, prezentați pe coperta a IV-a romanul lui C. Țoiu **Moartea în pădure** (imitație servilă a dejecției pe hârtie a **Vânătorii de lupi**, semnată de Canalia Canală zisă Petru Dumitriu), despre “teroriștii” noștri români, cei care au spălat cât de cât rușinea unui neam capitular, colaboraționist - eu, **unilateral** din naștere, scriam în romanul **Ostinato**, publicat în 1971 în germană, franceză, italiană, neerlandeză despre *partizanii români anticomuniști*, nu doar hăituiți și vânați, ei și neamurile lor până la a șaptea spiță, de securiștii băștinași (printre ei, coloneii și generalii de mai târziu : Gheorghe Enoiu, Gheorghe Vasile, Gheorghe Crăciun, Gheorghe... Pleșiță), dar calomniati, tratați de “teroriști”, în presă și în cărți de către trădători de neam și de frate (și de tată...) ca Petru Dumitriu, Deșliu, Țoiu...

Cât despre antanta mondială împotriva terorismului pecetluită recent la Pekin între Bush jr., Putin și Jiang Zemin, optimismul mă sufocă: Bush are să vâneze benladenii (“vii sau morți”), în Afganistan, în Somalia, în Irak, în Yemen - dar nu în Palestina, unde se află **cauza răului**, Putin are să-i lichideze în pace pe Ceceni, Jiang Zemin pe Tibetanii într-o înduioșătoare armonie...

Avînd cunoștință de aceste luări de poziție, mă găsești culpabil de re-citez : “mai noi : pornirea unilaterală împotriva evreilor”. Nu sunt deloc

“mai noi” - îți împrăpătez memoria :

- în 1987, după apariția în franceză a cărții mele **Din Calidor** (1986), Ed. Reichman a publicat întâi în revista românească *Lupta*, apoi în *Le Monde* recenzii, nu atât defavorabile, cât defăimătoare, false ; răspânda minciuna: povestind eu cum tatăl meu fusese arestat de NKVD în 13 ianuarie 1941, unul din comisari fiind evreu; afirmând eu că, în Basarabia ocupată de Ruși în 28 iunie 1940, Evreii au avut un rol nefast, dușmănos, provocator, întâi față de armata română în retragere (dacă nu i-ar fi atacat, batjocorit, răpit, ucis pe refugiații militari și civili în Săptămâna Roșie (27 iunie-3 iulie 1940), cu certitudine : un an mai târziu, adică după 22 iunie 1941, Românii nu s-ar fi răzbunat atât de sângeros) ; apoi față de populația românească din provinciile cedate, terorizată de bolșevici - dovedeam neobiectivitate, parțialitate - unilateralitate; într-o convorbire telefonică (din inițiativa sa), Ed. Reichman, încercând să-și nuanțeze judecățile abrupte, acuzatoare la adresa viziunii mele asupra istoriei, îmi sugera să-mi...echilibrez discursul, chiar mi-a oferit rețeta : pentru a face credibilă “eventuala tragedie a Basarabenilor”, trebuia să vorbesc întâi, pe larg, despre “reala tragedie a Evreilor, despre Holocaust”...;

- citînd din Ed. Reichman, însă atribuindu-mi mie “citatul”, I. Petran de la Tel Aviv, în publicația *Revista mea*, îmi dedica un pamflet : “Cameleonul”. Din acesta reieșea: până ieri fusesem băiat-bun, filosemit, însă peste noapte mă prefăcusem în băiat-rău, ba chiar în monstru fascist, antisemit...

Că tot refuzi să-ți aduci aminte : în spiritul “echilibristicii” lui Reichman, din partea cealaltă eram acuzat de jidovism, sub semnătura omologilor lui Reichman și Petran, condeierii de limbă română (acum sânt indulgent): Ion Brad, Dimos Rendis, Aurel Covaci, Titus Popovici, Eugen Barbu, I.C. Drăgan, Lozovan, Emilian, V.C. Tudor...

Așa cum puțin mi-a păsat de lătrăturile unora, tot atât de... mult m-am sinchisit de schelălăiturile celorlalți.

Spusesem-scrisesem **adevărul** - or adevărul îi supără totdeauna pe proștii vinovați. Am mai spus, repet : eu nu mă definesc în raport cu *cineva* (român verde ori evreu - albastru ; filosemit ori antisemit), ci încerc să mă țin pe două picioare în funcție de *ceva*, să zicem : cele zece porunci, precepte ale moralei iudeo-creștine.

Aceasta fiind ceea ce ai botezat eufemistic : “pornire unilaterală (împotriva evreilor)”.

Paul Goma

*

Paris 17 mai 2002

Stimată Doamnă Ruxandra Cesereanu,

Am primit revista *Steaua* din ianuarie 2002 cu textul semnat: Daniela Moisa. Vă mulțumesc pentru expediere - autoarei îi voi scrie câteva cuvinte atunci când voi avea adresa d-sale. Până atunci o salut prin Dvs.

În scrisoare mă avertizați de o viitoare surpriză din partea Ancăi Hațiegan. Dacă este vorba de “Memoria Memorialului” din revista *Memoria* nr. 1/2002, vă asigur: am primit revista cu câteva zile înainte - și răspunsesem, mulțumind.

Scrieți că mi-ați trimis eseul Danielei Moisa, “la vremea apariției”. Regret, nu l-am primit atunci. Este adevărat, în ultima jumătate de an poșta română s-a întors la obiceiurile de pe timpul Ceaușescului - se vede că așa, cu securitatea și cu cenzura pe după cap vrea Iliescu să intre în Europa.

Așa stînd lucrurile, presupun că în plicul acela ați pus și o scrisoare; că

în ea îmi vorbiseți și despre Ștefan Davidescu. Cum însă aceea nu mi-a parvenit, vă rog să repetați ceea ce îmi comunicaseți în scrisoarea-pierdută. Dacă moartea lui Davidescu a fost o surpriză dureroasă pentru familie și pentru prieteni, volumul de mărturii de la Dacia a constituit o surpriză revoltătoare - în sensul propriu al cuvântului.

I - Ultima scrisoare din partea editurii Dacia vorbind de cartea lui Davidescu poartă data: 7.11. 2002 și este semnată: Radu Mareș. După multe contorsiuni, îmi cerea să trimit - de urgență - *un alt text* care să figureze ca postfață. Nemaifiind vorba de mine, ci de cineva neinițiat în tainele nepătrunse ale editorilor români, nu am cântit, nu am tăgănat, am scris trei-sferturi de pagină - am trimis. La sfârșitul epistolei sale Radu Mareș scria - citez:

“De altfel, **textul integral al cărții** (subl. mea) cules pe dischetă există în editură și se tehnoredactează în viteză. **Au sosit și banii de sponsorizare** (subl. mea) prin ANCD, cum a hotărât D-na Bianu”.

Așadar, sub garanția stampilei editurii, Radu Mareș mă înștiința:

a) textul (cules pe dischetă) va fi editat în integralitate;

b) acoperirea financiară era realizată (prin D-na Bianu).

II. Ultima scrisoare primită de la Davidescu: “Constanța 05.12. 2001” - din care citez ce ne interesează:

“[un mesaj telefonic era de la] Vasile Dâncu, prin care mă anunța că mi-a intrat **cartea** (subl. mea) în lucru”;

“Astăzi [5 decembrie 2001], după ce domnul Dâncu mi-a confirmat că **a primit o a doua postfață** (subl. mea) de la tine...”

În timpul redactării scrisorii, Davidescu primise un telefon de la Vasile Dâncu - “care m-a anunțat că azi [5 decembrie 2001] va expedia prin «Poșta Rapidă» contractul și un exemplar al cărții”.

Rezum: la 15 decembrie 2001, Ștefan Davidescu știa: **cartea** sa de mărturii va apărea în curând.

Ușurat, știindu-l pe mâini bune, profesional și... inimal (Radu Mareș, Ruxandra Cesereanu, coordonatoarea colecției), am așteptat ca Davidescu să-mi anunțe fericitul eveniment (fie și cu o întârziere de 12 zile, cât face poșta de la Constanța la Paris): apariția **cărții**, iar după un timp să primesc un exemplar - ca prieten al autorului.

Nu am avut nici o știre. Din relatările D-nei Bianu, care, periodic, îl contacta telefonic pe Davidescu - nici o veste bună de la Cluj, ba la un moment dat una rea: că i s-ar fi spus “de către cineva din editură” că “mărturia nu se va publica în un (singur) volum - pentru că Doamna Cesereanu a luat la dânsa partea a doua și nu este de găsit” (partea a doua? Doamna Cesereanu?). Firește, nu am crezut în adevărul ziselor. Cum ar fi putut face Doamna Cesereanu așa ceva?

Și, iată, în loc să primesc o scrisoare sau, direct, un exemplar din cartea lui Davidescu, am primit vestea morții autorului.

Prietenii noștri de închisoare, de d.o., de parcă s-ar fi înțeles între ei, vorbesc de “cei de la editură - ei i-au scurtat viața...”

M-am abținut de la judecăți abrupte. Nu știu ce s-a petrecut cu autorul (Davidescu), o să aflu, în curând - însă știu ce s-a petrecut cu **cartea** (abia în urmă cu o săptămână am primit un exemplar din partea D-nei Bianu) -constituind dovadă materială:

Volumul de mărturii - despre care și Mareș și Dâncu vorbeau ca fiind “cartea” - **a apărut... parțial**. De ce, parțial? Cine a propus, cine a decis, cine a impus **ciopârțirea unui volum scos pe cheltuiala autorului?** - bănuiesc: bietul Ștefan Davidescu nu a avut mijloacele să se opună, măcar să

protesteze împotriva acestui act de agresiune;

Dacă ceea ce a apărut reprezintă doar o parte din text - **de ce nicăiri nu se face mențiune: “prima parte” ?**

Pagina de gardă este mincinoasă: dacă nimeni nu contestă oportunitatea prezenței “Cuvântului înainte”, cine a fost lumina lumii avînd ideea de a imprima și mențiunea: “Postfață de...”, când ultimul știutor de carte (și needitor!) știe că o postfață este acea chestie care se așează la sfârșitul unui text. Or cei de la editura Dacia - ca și coordonatoarea colecției (doar ea coordonează, nu?)- **au abuzat de mine: au publicat postfața la finele... unei părți a textului și nu la al întregului.**

Acestea - dacă nu mi le-ați scris în scrisoarea-pierdută - vă rog să mi le explicați de astă dată.

Nu din alt motiv, dar și această faptă înalt-culturală, specific națională - întâmplată în capitala Ardealului, nu în cine știe ce târg regățenesc - trebuie consemnată; scrisă. «Las-că vă scriu eu!», ca s-o citez pe Anca Hațiegan - care, întâmplător, mă cita.

În așteptare, rămân al Dvs.,
Paul Goma

Notă: Ei bine, și Ruxandra Cesereanu este româncă; nu a răspuns acestei scrisori. De ce? Fiindcă o arătam cum este, nu cum era ea convinsă că ar fi?

*

(Lui Nicolae Florescu)

Am mai spus-scris - și bine am făcut:

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, neprietenul meu, analfabetul Ceaușescu a dat ordin, în 1970, ca volumul **Camera de alături** să fie retras din librării și din biblioteci, depozitat undeva - dar nu distrus;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, prietenul meu Liiceanu, directorul editurii Humanitas, în luna iunie 1990, a retras din librării volumul de mărturii de el (abia) editat, **Culoarea Curcubeului, Cutremurul Oamenilor, '77**, iar în 1992 a trimis la topit întregul tiraj. “Operă” în care a fost susținut până în pânzele albe de culturalizatorii Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, de proaspăt-culturalizata Gabriela Adameșteanu și de subordonații săi de la revista 22;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, Marin Sorescu, director al editurii Scrisul Românesc din Craiova, în schimbul portofoliului Culturii, în 1993-94, a distrus plumburile unor cărți, printre care și ale romanului meu **Gardă inversă**;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, sora lui Mihai Botez: Viorica Oancea, directoare a editurii Litera, în colaborare cu Ioana Pârvulescu, a masacrat volumul de texte publicistice, selectînd aiurea și scoțînd, în 1993 și 1995 două broșurele, ambele intitulate cu infinită fantezie: **Amnezia la români** - dealtfel nedifuzate...;

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, cărturarul Marian Papahagi, director al editurii Echinoc, a solicitat și a obținut bani de la Soros apoi... nu a publicat volumul **Patru dialoguri**, dar l-a anunțat (în revista 22) ca... editat;

Patru editori-prieteni - toți patru, nu doar alfabetizați, ci reprezentînd piscuri ale culturii române cotidiene - care, cu toții, îmi solicitaseră volumele în chestiune...

Și pe acestea le-am mai spus-scris - le scriu-spun a n-a oară:

- Pentru a-mi închide gura-de-hârtie, în 1997 Monica Lovinescu a dat

semnalul campaniei de presă împotriva **Jurnal**-ului prin: «Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma!»; la ea a participat cu nesfârșit curaj scriitorici-meia cu ale sale părți sedentare: Geta Dimisianu-Bianca Balotă;

- Pentru a-mi - totuși - închide gura-de-hârtie, Monica Lovinescu a emis, în 1998, ukazul: «Goma e contestat» - și... n-am mai fost editat!;

- Pentru a-mi închide, odată, gura-de-hârtie, Nicolae Manolescu a anunțat în 1999 că nu-l va mai publica în veac pe Paul Goma în *România literară* - și așa a fost.

Pe cestelalte nu le-am mai spus-scris - le scriu-spun azi:

Întors la stadiul de scriitor samizdatizat - prin grija colegială a scriitorilor români cotidieni - am încercat să-mi fac auzit glasul-de-hârtie multiplicând textele publicistice în câte 15-20 exemplare și trimițându-le prin poștă.

Iată că în această iarnă-primăvară *cineva* a ținut să împiedece “difuzarea prin poștă a materialelor dușmănoase-calomnioase”: în ultimele săptămâni am primit de la corespondenții mei vestea că, oriunde ar fi fost domiciliați (Piatra Neamț, Constanța, Cluj, Fălticeni, București), plicurile conținând textul eseului “Basarabia și «Problema»” au ajuns la destinație după... două luni de zile - însă mai există zece destinatari care încă nu mi-au confirmat până azi, 11 iunie 2002, primirea a ceea ce fusese trimis de la Paris în 21 februarie - adevărat, tot 2002). Nu voi pierde timpul întrebând:

«Oare *cine* mi-a oprit-citit textele? Securitatea ca instituție? Un răcan cu oarecare putere de a face rău? Și - oare - se va fi știind acolo-sus ce se petrece aici-jos?»

Nici înainte de 1989 (și nici înainte de noiembrie 1977 când am plecat în exil) nu judecam: “Dac-ar ști Tovarășul ce fac ăștia mici, în numele lui, le-ar rupe urechile!”

La sfârșitul lunii aprilie mi-a telefonat de la București Ana Blandiana, anunțând că în 29 mai va avea loc un colocviu în care se va vorbi și despre “Mișcarea Goma”; a doua zi am primit o scrisoare de două pagini în care expeditorul îmi zugrăvea în termeni elogioși “Mișcarea Goma” și îmi explica semnificația ei pentru istoria României... - încheind:

“Știu că, după Revoluție, lupta dumneavoastră și, în general, atitudinea fermă pe care ați avut-o nu au fost prețuite la justa lor valoare, nici în mediile politice, nici în cele scriitoricești, nici chiar în cele ale societății civile. Ele *nu și-au primit cuvenita recunoaștere* (subl. în text). În virtutea a ceea ce reprezentați, ați așteptat, cum era și firesc, să fiți invitat în România și nu ați fost. Este, poate, și vina mea. A sosit, cred, timpul să trecem peste toate divergențele și incomprehenșiunile trecutului, să vedem ceea ce ne unește. Invitându-vă acum, oficial, aș dori să îndrept această greșeală, în numele unei țări care, de fapt, nu v-a uitat. Vă aștept în România.

“Președintele României

“Ion Iliescu”

Am răspuns pe dată:

“Paris, 1 mai 2002

“Confirm primirea scrisorii din 24 aprilie 2002, semnată: «Președintele României (,) Ion Iliescu».

“Paul Goma”

Nu mă mai mir că faptele mele de scris, gura-mare a mea deranjează pre mulți; nu plâng de mila acelor scriitori români care îi reproșează securistului Vasile Gheorghe că nu mă ucisese în 1956, lui Pleșiță că nu mă lichidase în 1977 - fie și în 1981, în exil, pentru ca acum breslimea de expresie română să se simtă ca-n sânul lui Avram! Nu m-am considerat, în 25 decembrie 1989 (teledifuzarea execuției Ceaușeștilor) peste măsură de inteligent ca să înțeleg - și să accept: “revoluția” era curat-Caragiale: cu voie de la polițiune; nu m-am crezut futurolog (ca Tismăneanu, cel care prevede trecutul, doar prezentându-ni-l pe Mizil), pentru a-i răspunde, în 1992 (ia te uită: a trecut un deceniu!), lui Mircea Snegur care mă poftea “acasă la noi, în Basarabia”:

«Nu am ce căuta în țări comuniste, controlate în continuare, de KGB - la Chișinău -, de fiica ei, Securitatea, la București».

Din păcate, Răul Absolut nu a dispărut de pe nici un mal al Prutului, ba aș zice: prezența lui s-a întărit.

Securiștii care apără și acum, ca și pe timpul Ceaușescului, onoarea Damei România spun - și cine îndrăznește să miște-n front și să-i contrazică atunci când declară:

«Am tremurat de spaima morții zece zile - până când Buzura a scris în *România literară* editorialul: “Fără violență!” - după care ne-am reluat locurile și activitățile. În 12 ani s-au perindat doi președinți și jumătate, noi: mereu la datorie! Așa cum am repopulat ministerele (la Externe nu mai găsești picior de ne-securist!) - așa o să mergem mai departe, în Comunitatea Europeană, în NATO - cu Securitatea intactă. Ce contează micile-restricții puse presei?, ce contează micile-restricții poștale, ca... întârzierea unor scrisori? Contează că **noi, Securitatea suntem România**, că noi îi garantăm stabilitatea... - asta cer Occidentalii».

Eu cunoșteam, în linii mari, discursul Securității, de pe când trăgea ea să moară (cum se spune, cum se spune?: “Pe cine nu lași să crape nu te lasă să trăiești”?), adică din 25 decembrie 1989. Și nu mă credeam deosebit de perspicace, doar un om normal, raționând normal;

Cunosc - în amănunt - ce se va întâmpla în curând: România nu va intra nici în Europa, nici în NATO, cu tariful securiștilor intact.

De ce? Ei, de ce: De-aia!

Paul Goma

P.S. Securitatea României nu mă poate interzice și pe internet:

paulgoma.cjb.net și **biblioteca.paulgoma.net**

actuala: <http://www.paulgoma.com/>

*

Paris, 10 iunie 2002

Dan Petrescu,

Căci de ce nu mi-ai spus, domnule!? Căci îmi erai redactor - și oarecum prieten? Căci, uite: mie nu-mi dăduse prin cap, atunci, să indic izvoarele informațiilor din textele mele publicistice... De ce? Uite căci nu știu.

O explicație (dar nu scuza) trebuie să fie - aceasta: și eu, ca mulți alți explicători, credeam că ceea ce explic nu are nevoie de încă explicații, cu atât mai puțin de note subsolice, doar comunicăm între noi informații, nu? “Bibliografia” pe care mă rezem în continuare este alcătuită din vreo 200 volume editate mai cu seamă la Chișinău, după 1900 (dar și lucrări netipărite încă, după 10 ani de la terminarea lor (mai ales despre foametea din 1946-1947) - unele de comentarii mai mult sau mai puțin stângace, altele din

colecții de documente din arhivele NKVD. Deasemeni, volume publicate la București, nu puține avîndu-i “coordonatori” pe foștii-și-actualii-tovarăși-istorici-de-stat-și-de-partid... Pe lângă acestea, mai am, din 1978, “registrele” în care am ordonat, cronologic, informații culese din cărți, dar fără a indica sursa - dacă nu aveam această obișnuință...; dacă așteptam ca istoria să fie scrisă de prietenii mei, istorici de meserie: Matei Cazacu, Berindei (Mihnea, nu vaca de ta-su, Cacademicianu’). Se vede că trebuia, de la început, să mă iau în serios la modul românesc, adică să cred că eu, Întâiul și Unicul am coborît pe Pămînt cu misia de a comite Opera Națională - fără să țin seamă că nu mă pricep la așa ceva, că o viață a unui singur om este, fatal, scurtă - lungă fiind cealaltă... Oricum, această “atitudine” a mea (nesănătoasă), dincolo de toate determinările, este una de ne-profesionist.

Recunosc, umil(it): abia de prin 1997 (apariția **Jurnalului I-II-III**) am început a fi de acord cu mine și cu primele impresii de după 89 - anume:

Prea mulți dintre colegii noștri - oameni de carte și de cuvînt (în toate accepțiunile) - nu prea, vorba Ardeleanului, citesc ceea ce comentează; nu prea, chiar de loc - iar consecința:

- Se exprimă despre toate și despre orice în perfectă necunoștință de cauză - de aici: scriitorul la român nu citește cărțile (sau textele) confrăților comentați, el le ghicește - firește, în... cărți (hai să fim... poetici: citește cărțile în stele...).

Observ că și Dan Petrescu a ajuns la această concluziune destul de târziu, chiar dacă bănuia și el ce cobreslași are.

Da, domnule. Am primit **Deconstrucții populare**. Am citit volumul pe nerăsuflăte și cu creionul în mână. Urmează să-l re-recitesc. Vorba nevestimi: «Știi că nu e rău?...»

Până atunci câteva băgări de seamă - în dezordine:

- Pag. 71: despre Iliescu și Echipa Morții: informațiile mi-au venit de la foștii colegi de facultate (din 1956) care, fie nu fuseseră nici exmatriculați (dar asistaseră la sacrificiul ritual zis: “demascare”), fie foști exmatriculați (ca Sorin Titel). Și unii și alții îl așezau pe Iliescu pe un plan secundar - dar și așa, important - șeful lor fiind Trofin. Informații despre Iliescu ar putea da și Nicolae Manolescu, doar și el fusese exmatriculat (de aceeași echipă, de care alta?), însă la Niki totul devine extrem de înnodurat: unchiul său, academicianul Oțetea a intervenit pe lângă Cornel Burtică, component al Echipei... Or însuși Manolescu povestește (abia acum) că Iliescu ar fi avut atunci (în 1957, pentru anul universitar 1958-59) un cuvînt în favoarea reînmatriculării studentului Manolescu Nicolae (pe care tot el - sau și el - îl alungase din Universitate la începutul anului 1957).

Un argument valabil numai pentru noi, foștii pușcăriași, care neavînd dovezi, “documente” (de unde, înainte de 89?), trăgeam concluzii din premisele aflate la îndemîna tuturor (de pildă: Marino al nostru se pare că nu mai este al nostru, de când călătorește în Occident - chiar și în Spania, pe timpul lui Franco; Ivasiuc al nostru nu mai este de-al nostru de când lucrează la Ambasada USA - etc). În cazul de față: Edgar Reichman mi se păruse déjà-vu, încă din octombrie-noiembrie 1956, ca unul dintre urechiștii care bîntuiau coridoarele Filologiei, fără a se ascunde, ba chiar în văzul tuturor, scriind ceva în niște carnețele negre... Firește, după atîția ani, chiar decenii, există riscul de a bănuia un nevinovat. Da, dar mai există (pentru noi, foștii deținuți), o metodă de a se apropia de adevăr: îi spui verde-n față bănuțului că îl bănuiești de cutare măgărie-porcărie. În acest caz bănuțul poate să nege - depinde însă *cum* anume o face (la latitudinea bănuțului)... Însă, dacă

tace - atunci șansele bănuitorului de a avea dreptate cu bănuiala devine cvasicertitudine, fiindcă cine nu răspunde la atacuri, la acuzații? În lumea noastră (pardon: a voastră) un Manolescu, o Monica Lovinescu - cei care mai și teoretizează ne-replicarea, or ei dovedesc prin asta, dacă nu vinovăție (deși...), atunci slăbiciune, nesiguranță. Am judecat în cazul lui Ed. Reichman astfel: eu l-am atacat (pe chestia participării lui la campania de exmatriculări consecutivă Revoluției Maghiare) cu o consecvență demnă de o cauză mai bună, în scris, începînd de prin 1980 - el nu a răspuns niciodată; deci nu a negat... Deci...

Cam târziu, însă am făcut progrese - după cum se poate constata din ultima comitere a mea, **Basarabia și "Problema"** devenită **Săptămâna Roșie...** Îl citez - cu trimiteri... - până și pe Oișteanu.

- N-ar fi stricat dacă, vorbind despre "Cazul Caraion", ați fi amintit și de articolele mele (șase sau șapte); primul, sub formă de scrisoare deschisă, a fost provocat de articolul lui Grigurcu care înclina spre teza Jelitei (deci a lui Barbu-Pelin - dar încă nu și a lui Manolescu...) - exact, primul dintre textele neincluse de Dan Petrescu în volumul meu, **Scrîsurî...** Până la proba contrarie, cronologic, am fost întâiul care a fluierat în Biserica Unanimității Scriitoricești (popesă - din umbră - fiind Monica Lovinescu): Ștefănescu, Pruteanu, D.C. Mihăilescu, Buduca, Matei Călinescu, Manolescu, Cistelecan, Alexandru Niculescu, Geta Dimisianu, Gabriel Dimisianu, Al. George și alții și alții s-au întrecut în a-l condamna la o moarte postumă (!) pe Caraion, fiindcă... în schimbul pașapoartelor pentru Occident ar fi scris pentru uzul Securității paginile de rușine... Pe atunci publicam în periodice, Scrisoarea către Grigurcu (prima, fiindcă au fost două) a apărut în *România literară*, apoi aveam ciosvârtele de rubrică de la *Cotidianul* lui L.I. Stoiciu... - deci, cum zice la Evanghelie: ați știut... Vorbiți doar de Dosarul Caraion, volum semnat de Pelin (cel apărut în 2001), or eu mă luasem de Jelelelea în toamna lui 1998, de Pelin (izvorul... ei) în iarna 1998, în 1999 am avut conflictul cu Manolescu (primul care a publicat - în *România literară* - un "Dosar Caraion" - și el adăpat la același Pelin)...

- Ion Frunzetti: sunt în măsură să nuanțez nota de la pag. 97: "fost legionar convertit le comunism" (sânt convins: am mai scris asta, dar nu mai știu unde...):

În vara anului 1955, ca student la "Eminescu", am făcut practica de vară în redacția revistei *Viața Românească* - unde director (redactor-șef?) era Petru Dumitriu. Primisem un colț din masa lui Remus Luca, iar colega mea Gloria Barna (Alexandra Indrieș - Justa...) fusese găzduită de B. Elvin. Printre solicitanți (nu colaboratori!) a fost și un domn îmbrăcat extrem de ponosit (dar îngrijit), famelic și cu o privire de ființă hăituită: adusese niște traduceri din spaniolă. Remus Luca, altfel un just tovarăș, s-a ridicat de pe scaun și a stat de vorbă politicoasă cu necunoscutul (doar pentru mine). Tot el a luat traducerile, a ciocănit la ușa lui Petru Dumitriu și a intrat... Foarte curând am auzit urletele Canaliului - zbiera la Remus Luca. Înainte ca ușa biroului directorial să se fi deschis, necunoscutul a dispărut. A ieșit întâi Remus Luca, Petru Dumitriu după el, răcnind că, dacă-l mai prinde pe "fascistul de Frunzetti" în redacția revistei, îl ia de guler și-l duce la Securitate... Remus Luca încerca să protesteze: că traducerile sunt bune, că, dacă Frunzetti ar fi "fascist", de multă vreme ar fi fost la închisoare... "Conu Petrache", cum i se gudura la ghetre Radu Cosașu, l-a neutralizat pe Luca întrebîndu-l dacă știe spaniolește, astfel închizîndu-i gura... Ierunca va fi deținînd adevărate informații despre Frunzetti pe care eu nu le aveam atunci

și nu le-am căpătat mai apoi dar cred că: “fost legionar *convertit* la comunism” este impropriu spus. Legionar “convertit” la comunism a fost, de pildă, Costin Murgescu; dar un Herseni, un Frunzetti, nu. Chiar dacă a mâncat rahat la *Scînteia*, la vreo aniversare, în vreo prefață la Cervantes, supravegheat de un Zigu Ornea (zic așa). Eu cred că Frunzetti era doar un fost legionar băgat în boale de comuniști și care nu se mai putea opri din tremurat - cum fusese și bietul Edgar Papu (nelegionar: devenit protocronist-fără-voie), el îmi fusese profesor, în 1955, după Vianu...

- Explicația de la pag. 99: “erau *beurs*, adică arabi” este incompletă. *Les beurs* sunt cetățeni francezi de origine maghrebină (adică provenind din Maroc și din Algeria), dar nu neapărat arabi - kabylii nu sunt arabi, ci băștinași arabizați - născuți în Franța (adeseori chiar și părinții acestora). Deși la origine termenul vine de la *arab*, (pronunțat: ‘reub) el a fost... verlanizat (i-au fost intervertite jumătățile, aici rosti-citit de-a-ndăratelea: *beur*. Nici francezii cultivați nu cunosc istoria termenului, ei cred că *beur* (și *beurette*, pentru fete) vine - poetic - de la *beurre*, unt care, în tigaie, capătă o culoare... pâinie...

- Steinhardt (nota de la pag. 100): Și în asta am fost un amărât de înaintemergător (am scris despre asta în **Căldură Mare**, când am adus vorba de Virgil Duda): în noiembrie-decembrie 1972, aflat la Paris, am dactilografiat la cererea lui Ioan Cușa pentru revista *Ethos* un “manuscris clandestin”, pus la dispoziție de Monici, semnat : “Nicolae Niculescu”. Mai întâi i-am împărtășit lui Cușa impresia că “manuscrisul clandestin” era o prostioară, o compunere penibilă, el însă a argumentat: “Monica și Virgil îl găsesc genial”. Am repetat opinia în fața Monicilor: nu numai că nu au fost de acord, dar s-au supărat pe mine: cum puteam spune una ca asta - mai ales că autorul era un “clandestin”? Dactilograma mea (sic) a apărut în nr. 2 al revistei *Ethos* (1975) sub titlul: “Secretul Scrisorii Pierdute”, sub semnătura clandestinului Niculescu...

Prin 1975, la București, dimpreună cu Virgil Tănase am depus la cutia poștală un alt “manuscris clandestin” - de astă dată știind cine-i autorul... **Jurnalului fericirii**: Nicu Steinhardt. Abia când a murit (începutul anului 1989?) Monicii mi-au deconspirat identitatea lui “Niculescu”: Steinhardt.

Astea, deocamdat’. Pe al’dat’. Saltare!

Paul Goma

*

Minunea...

Paris, 14 decembrie 2002

Când ți se pare că totul e pierdut; când ești convins: nu mai există scăpare; când constăți că oricâte eforturi ai face, oricâtă pricepere și energie ai cheltui, nu ieși a mal...

...Atunci când, abătut, descurajat, trist, disperat ești gata să te declari învins, bătut, strivit..., îți spui:

«Doar o minune, un miracol mai poate ce n-am putut eu...»

O minune... Un miracol... Chiar și cei care nu sunt religioși cred în miracole. Iată, eu cred în realitatea minunilor din Evanghelii: mersul pe ape, înmulțirea pâinilor, învierea lui Lazăr... Încă nu am văzut cu ochii mei asemenea împliniri, nu am pipăit, ca să cred (ca Toma), dar păstrez credința că astfel de întâmplări - miraculoase - se vor întâmpla azi-mâine și prin jurul nostru. Până atunci să credem în minuni... omenesci, făcute de oameni.

Românii din dreapta Prutului - din Moldova (de Apus), din Ardeal, din

Banat, Oltenia, Muntenia, Dobrogea : vorbesc despre “minunea Revoluției din 1989”; acum se bucură de “minunea... primirii în NATO” - curat-minune acceptarea unui stat comunist, avînd, cvasi-intact, aparatului securist de sorginte bolșevică (dar vorba ceea: când este vorba de interesele lor, americanii nu se împiedecă în morală: îl pupă - pe gură - pe Putin, în ciuda masacrării cecenilor).

Simplificînd-rezumînd, să spunem că *cineva*, un om întrupează miracolul care va scoate (pe sfert?, pe o zecime?) Republica România din groapa, din rîpa, din haznaua în care se află și din fundul căreia se to-ot tînguie că nimeni nu-i dă o mână de ajutor - dar doamne-fereste să se străduiască să-și dea singur mîna ceea... Oricum: cel care va provoca miracolul carpato-danubian va fi Americanul;

Românii din stînga Prutului: Bucovinenii, Herțenii, Basarabeni, chiar dacă stau tot timpul cu ochii spre Apus (de astă dată nu doar “dincolo de Prut”, ci... “dincolo de Ocean”), chiar de au primit ceva ajutoare materiale (burse, călătorii, subvenții individuale), să nu se aștepte la vreun “miracol american”. La ei nu va veni (tot pupătura Bush-Putin fiind piedeca “istorică”) - chiar dacă, acum, *ne-ar* prinde tare bine (am subliniat pluralul implicativ: niciodată nu m-am ferit să-mi asum identitatea, cu toate că în Republica Populară - apoi Socialistă - România, a declara că ești “român-basarabean” comiteai aproape aceeași crimă ca, în RSS Moldovenească: “român-basarabean”).

Sper însă că ai mei dintre Prut și Nistru, vor fi de acord că:

Românii basarabeni se vor salva fără ajutor din afară; fără “ajutor american”; vor ieși din groapă, din rîpă, din Valea Plîngerii, se vor ridica în două picioare pe mal - și vor sta drept, vor privi drept (și, în sfârșit, de sus), vor gîndi drept.

Miracolul basarabean: *tineretul*.

Fetele și băieții care abia se născuseră în **Momentul 1988** - când *Basarabia intrase în rîndul comunităților revoltate împotriva Terorismului Sovietic printr-un text: cel despre limba română*; ei, băieții și fetele care nu cunoscuseră spaima de KGB (și de NKVD); nu fuseseră înfometaji până la a se mânca între ei, nici arestați, deportați, chinuți prin frig, foame, ciomag pentru **vina** de a fi, nu “moldoveni”, - ci **români basarabeni**; pentru crima de a fi vorbit, nu “limba moldovenească” (cea care nu există, dar rușii i-au bătut în cap pe vorbitori, în cap, în cap - până ce românul a zis ca rusul), ci **limba română**.

“Cusururi biografice” devenite calități:

Tinerii de azi nu se tem (ca părinții lor, cu experiență); să spună adevărul, să ceară dreptate, democrație, libertate - prin cuvînt.

Rolurile - și locurile - s-au schimbat. Azi nu adulții își apără progenitura, o sfătuieste, o încurajează, o inițiază în “tainele vieții”; ci copiii, ascultînd de instinctul care nu înșeală, pornesc primii, iar bătrînii (timorații, educații în cultul terorii, al victimei consimținde), parte din rușine, parte din mîndrie - că ei, becisnicii, ei, robii au zămislit asemenea *minuni* de fete și de flăcăi - vin în coada coloanei - dar vin...

Prin vîrstă, sînt un bătrîn (67 ani aritmetic, basarabenetic: 134, căci multe am trăit noi...); prin “necumințenie” și judecînd după viața pe care o duc și azi: un biet copil.

Avînd această dublă-vedere, biet-copilul de mine își ia de la sine puterea de a sugera (nu sfătui, fiecare poate greși singur-singurel și încă foarte bine). Așadar:

- Tinerețea nu e o calitate câștigată de fiecare ins, ci un dar; un talant. Ca în parabola cunoscută unii își valorifică talantul, alții și-l îngroapă - și îl uită...;

- Tinerețea: perioada în care puilul de om este curat, neprefăcut, nemincinos, generos, sensibil la idei înalte și la “abstracțiuni” ca: *patrie-patriotism*, ca *limbă-română* (care nu e ca o cămașă, schimbabilă - ci ca pielea omului), *onoare*, *demnitate*, *toleranță*. Greu, foarte greu este ca tânărul, maturi-zînduse, să gândească și să trateze “abstracțiunile” cu aceeași inocență-curată, să le dea aceeași accepție, același sens.

Nu e mare lucru - e totul.

De la tineri este de așteptat “miracolul basarabean” - nu de la americani, nu de la sfântul Sisoe, nu din părul mălăieț.

Deși am vârsta pe care am declarat-o, mă visez tânăr-în-Basarabia. La ceva tot aș fi bun: aș confecționa lozinci - aș începe cu:

NU VREM SĂ MAI FIM REFUGIAȚI ÎN PROPRIA ȚARĂ!

Cei care nu au pătruns semnificația cerinței sau/și refuzului să-i întrebe pe părinți; și pe bunici. Bătrânii vor refuza, preținzînd că e mult de-atunci; și dureros să-ți aduci aminte; că mai bine să uităm ce-a fost și să privim în față, la viitor. Bătrânii noștri se prefac a nu ști (sau chiar nu știu, într-atât i-au analfabetizat rușii) că omul nu poate avea un viitor dacă nu-și cunoaște trecutul. Ei refuză amintirea trecutului care nu a fost alcătuit doar din teroare rusească, ci și din de supușenie, de autoumilire, din acceptarea desidentizării (începînd cu rusificarea numelui, sfârșind cu acceptarea unor “adevăruri” ca... “*limba moldo-venească*”...)

Fiindcă degeaba ești frumos, curajos, cinstit, generos - dacă nu ai *memorie*. Iar memoria nu este alcătuită doar din ceea ce am adunat noi, în viața noastră, câtă a fost - ci din însușirea, din asumarea memoriei părinților, bunicilor, strămoșilor - și a cărților de istorie nemincinoase (deci ne-rusești, ne-ucrainene).

Suntem ce și cât ne este memoria.

Paul Goma

*

Paris, 25 martie (!) 2003

Un fals pentru... eternitate

La întrebările repetate: de ce nu mai cer (și eu) să-mi văd “dosarul de securitate”? - răspundeam, repetînd:

«Mi l-am văzut în aprilie-mai 1977, când mă aflam arestat la Securitate, pe Calea Rahovei, acuzat de complot și de trădare de patrie. Acela - cu modificări de la o zi la alta, de la o oră la alta, sub ochii mei, colonelul Gheorghe Vasile introducînd/ zmulgînd documente - *acela (în 5 volume) era un autentic dosar de securitate*. Nu mă interesează “operele literare” ale lui Pelin, Jela, C.T. Popescu și alți căprari truditori-în-câmpul. Ceea ce *se dă* (în sensul de nesfârșită favoare din partea Partidului și a Guvernului, cum *se dădea* ulei, zahăr, pașapoarte pentru Bulgaria), “fosta Securitate”, cum țin să-i spună Odiosului Organ fostii-actualii-viitorii securiști nu sunt decât variațiuni pe o vagă temă dată și răspund eternei comenzi-sociale a eternei Securități: re-re-re-scrierea istoriei, după “imperativele momentului”»

De aceea am respins ca *falsificate* toate “documentele” distribuite pe bază de bon de echipa de derbedei și de feloni de la CNSAS, în frunte cu securiști dovediți ca Onișoru și M. Gheorghe, dar imediat-urmați de “colegi”, “confrați”: Pleșu, Dinescu, Patapievici.

Însă nici chiar eu, care mă laudam că știu multe despre natura și despre modul de funcționare a Scârbavnicului Organ (tot de Securitate vorbesc) nu mă așteptam la...

...La surpriza pricinuită de publicarea unui “document” care mă privește:

Revista *Contemporanul. Ideea Europeană* nr 3/ Martie 2003. La rubrica “Din Arhivele Cenzurii” Marin Radu Mocanu dă seama de aventurile altei cărți cu cântec: **Ușa noastră cea de toate zilele**. În introducere MRM scrie:

“Fără a reuși să-și încheie socotelile cu cenzura și organul propagandistic asupra romanului ‘Ostinato’, Paul Goma revine în bătaia puștii cu un alt opus românesc - ‘Ușa’, pentru a ataca pe două fronturi pozițiile baricadate ale lectorilor-cenzuratori.

“Continuând și în această proză să dezvăluie abuzurile și ilegalitățile săvârșite de activiști și organele de partid, chiar dacă (se părea că) acțiunea se petrecea în anii obsedantului deceniu, romanul este respins (o dată) de la tipar; revenind peste un an cu o altă variantă, cenzura constată că autorul nu aducea mai nimic nou - și respinge iarăși manuscrisul. (M.R.M.)”

Chestiunea cu acest “document” - găsit de MRM în “Arhivele Cenzurii” și reprodus în *Contemporanul* - șade astfel:

“Nota” este un fals grosolan, de care MRM nu și-a dat seama, el a reprodus (neglijent? cu intenție?: nu a copiat *data* - foarte importantă, după cum se va vedea - nici numele “autorului”) textul “Notei”, atât.

Înainte de a argumenta, o scurtă istorie a “cazului”:

La începutul anului 1970 s-a (re)activat editura Uniunii Scriitorilor, Cartea Românească; director: Marin Preda, adjuncți: Mihai Gafița, Alexandru Ivasiuc.

Prietenul și colegul de închisoare Ivasiuc știa că editura Eminescu (fostă E/S/PLA) îmi respinsese, repetat, **Ostinato**, așa că mi-a cerut «o altă carte pentru editura mea...» (așa vorbea el despre Cartea Românească). I-am dus **Ușa noastră cea de toate zilele**. Fiind ocupat, prietenul Sașa a încredințat manuscrisul lectorilor Magdalena Popescu-Bedrosian și Mircea Ciobanu.

După vreo săptămână, Alecu Paleologu mi-a povestit, jenat: Sașa o luase razna: luându-se la ceartă, pe coridor, cu Geta Dimisianu - pe cine știe ce “temă” - începuse a zbiera:

Goma vrea să bage o bombă sub editura mea (!), fiindcă romanul predat este cu cheie: sub personajul Iosub se ascunde Nicolae Ceaușescu, sub personajul Florica se ascunde Elena Ceaușescu! Dealtfel, povestea cu palma dată de Ceaușeasca unui mort - și pe care l-a... înviat - o știe de la Tita [Chiper, soția sa], el i-a furat-o și a băgat-o în carte!

“Decodificarea” lui Ivasiuc i-a speriat pe Marin Preda și pe Gafița, care i-a pus pe toți redactorii (deci și pe Geta Dimisianu, pe Dumitru Țepeneag, pe Paleologu) să citească de urgență cartea, pentru a lua împreună o hotărâre. A avut loc o primă reuniune, în care Paleologu și Geta Dimisianu îl acuzaseră pe Ivasiuc pentru “judecarea” unei cărți pe care nu o citise - *nu exista nici o “scenă” cu mortul pălmuit...*

Cu toate acestea, Preda a hotărât să nu-mi primească dactilograma (dar să fie ca și cum nici n-aș fi predat-o, deci... să nu mi-o respingă - ceea ce ar fi însemnat că ar fi trebuit să justifice, în scris, refuzul). Motivația lui Preda merită reținută:

«Din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarășa...»

În traducere: din moment ce minciuna lui Ivasiuc (încă o dată: se rostise fără a fi citit manuscrisul) se răspândise, eu, victimă a calomniei, eram obligat

să... accept “vinovăția” - și consecințele ei.

- Marin Preda m-a invitat să-mi iau manuscrisul de la ei și să le propun o altă carte - *asta se petrecea în aprilie 1970*;

- Fără să fi fost anunțat, fără nici un “document” scris, din acel moment am fost interzis de a mai publica - în curând aveam să înțeleg că erau interziși soția și socrul meu, traducători;

- Am rămas ca... «cel care s-a dat la Tovarășa...» - citat din Marin Preda:

- Când am făcut greșeala de a-i cere (prin iunie 1970) lui N. Breban ajutor în lămurirea situației, șeful meu la *România literară* și membru al C.C. mi-a răspuns:

«Dacă tovarășii au luat această hotărîre (nu spunea care “tovarăși”, nici care “hotărîre” - doar nu era să rostească : “interdicție de a publica”), înseamnă că știu dânsii de ce au luat-o». Iată motivele pentru care “documentul” este un fals:

1) Titlul cărții este: **Ușa noastră cea de toate zilele**, sub acesta fusese predat, sub acesta fusese discutat și nu “Ușa”, cum e numită și în capul Notei și în corpul textului justificativ;

2) Dactilograma nu a ieșit din editură, nu a fost trimisă la cenzură (și încă de două ori!), nici la “tipar” cum avansează MRM, deci “Nota” nu a existat, atunci; “discuția” s-a desfășurat între patru pereții editurii Cartea Românească și i-a avut ca martori-actori pe scriitorii-editori înșirați mai sus;

3) “Decodificarea” lui Ivasiuc apare în amintirile lui N. Breban: deși îi spune **Ușii...**: **Ostinato**, el vorbește de Cartea Românească, unde, după cum îi povestise Ivasiuc, “Goma o pusese într-o carte pe Madam Ceaușescu”... - “punere” care nu apare în Nota cu pricina.

În *asta* văd eu intenția (și reușita, după cum se observă) de a trafica adevărul:

Bineînțeles, nu era adevărat ceea ce “s-a lansat”, despre... “darea mea la Tovarășa”, vorba lui Preda.

Da, însă colegul de celulă de la Gherla și prietenul meu Ivasiuc se trezindu-se acuzându-mă de lèse-Tovarășă, mă plasase într-o situație fără ieșire: eu, calomniatul - și pedepsitul prin interdicția de a publica (care avea să dureze... 20 ani) nu mă puteam apăra, altfel decât invitându-i pe “martori” să (re)citească manuscrisul. O făcusem. Martorii - cu toții! - nu numai că îmi dăduseră dreptate, dar în ședința de redacție rostiseră cu glas tare ceea ce constataseră.

Numai că, în România anului 1970 nu era nimic de făcut cu nevinovăția, cu adevărul - Preda avea dreptate: «din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarășa...»

Astfel am fost îngropat ca scriitor. **În aprilie 1970.**

Atât că fusesem executat... “fără hârtii”...

După “Nota” găsită de MRM în “Arhivele Cenzurii”, deduc:

Securitatea Poporului a fost grijulie, nu doar cu prezentul, ci și cu viitorul, drept care a fabricat un “document” din care să reiasă că respingerea cărții **Ușa noastră cea de toate zilele** și interzicerea autorului - din aprilie 1970 - nu s-a datorat, Doamne ferește, calomniei lui Ivasiuc, informator emerit al ei, al Organei, pecumcă Goma ar fi pus-o pe Ceaușeasca într-o carte, ci pentru că... textul “conținea numeroase expresii și situații triviale” - vezi justificările din “Nota”. Că puțin îi păsa de adevăr: nu numai că inventează o Notă de lectură care nu a existat, dar pretinzând că “revenise(m) peste un an cu altă variantă”...

Or “peste un an” (în 1971), autorul era (de un an !) interzis în România și... tradus în franceză, germană, italiană și editat în Germania și în Franța!

Ce folos: Marin Radu Mocanu a găsit “în Arhivele Cenzurii” acea hârtie. O ia ca atare, o publică - deci o legitimează. Legitimează un fals - pentru eternitate. Oameni ca el fac istoria în România, deci Românul îl crede pe el - nu pe mine...

*

(File de jurnal - 14 nov. 2003)

Ora 13.00: Îmi telefonează de la Chișinău Vlad Cubreacov. E pentru prima oară când comunicăm, nu am timp să-l întreb cum a fost cu “dispariția” lui - îmi spune:

Ieri în ședința Parlamentului un tovarăș a făcut o întâmpinare în legătură cu cartea mea **Basarabia**, editată și difuzată de prietenii lui Iurie Roșca.

Interesantă este acuzația, fiindcă apărarea nu apare, fiind mutizată/mutilată de întreruperile Președintelui și de neconsemnarea stenografului.

Iată pasajul care mă privește - copiez întocmai, respectând vorbirea vorbitorului, cât și punctuația stenografului:

“Doamna PREȘEDINTE:

“«Microfonul 3”

“Domnul VICTOR STEPANIUC:

“«Mulțumesc, doamnă Președinte. Stimăți colegi, deci, noi sîntem probabil că una din puținele țări în Europa care avem o lege a securității naționale foarte evazivă și foarte liberală. Și eu m-am convins zilele acestea fiind la Comrat, la Chioselia că partidele politice concrete din republica Moldova duc o activitatea subversivă împotriva statului. Și o fac aceasta în ultimul timp o fac prin literatura care o aduc de peste Prut. Mai bine de 200 exemplare din cartea ‘Basarabia’ semnată de Pavel Goma, deci un disident român; treaba lui. Deci această carte ne-a venit la școala respectivă.

“«Eu vreau să vă spun că este o carte încărcată de antisemitism și cu agitație și propagandă concretă împotriva rădăcinilor statalității Republicii Moldova. Republica Moldova este numită, deci, o gaură neagră, deci un protectorat al Rusiei. Este numită, deci, o chestiune de, un subiect artificial absolut creat. Și iată această literatură a fost dusă acolo la Comrat, dar nu numai acolo la Comrat, dar și în alte locuri în Republica Moldova concret de deputatul Secăreanu.

“«Și eu știu, noi cunoaștem că aceasta este o activitate absolut permanentă a acestui partid politic. Eu aș vrea ca ministerul Securității Naționale, deci, această structură, eu aș vrea ca Ministerul Învățământului și Procuratura Republicii Moldova să analizeze această literatură și să ne spună în ce măsură ea coincide cu prevederile constituționale și cu Legea Securității Naționale.

“«Fiindcă chestiunea aceasta nu se mai poate nici într-un fel de tolerat. Noi ne luptăm cu morile de vânt, noi încercăm a dezvolta statul acesta. Dar cineva care face declarații la adresa unor vecini că sînt așa, că sînt pe dincolo. Ei, de fapt, distrug zi de zi acest stat, pacea civică. Deci și fundamentul, de fapt și perspectivele acestui stat. Eu sînt absolut convins să cer acestor organe un răspuns clar, probabil cu un raport în fața Parlamentului la această temă.

“«Ce se întâmplă la noi cu literatura adusă de peste hotare care zi cu zi, deci, nimicește de fapt psihologic în primul rând tînăra generație. Închipuiți-vă dumneavoastră copii care nu au dreptul la vot, care au dreptul la multe alte, dar nu au dreptul la vot. Nu au împlinit 18 ani și la vârsta de 12,13,14 ani deci, ei citesc această literatură despre țara lor. Eu nu cred că din acești

copii se poate de educat mari patrioți. Pedagogii singuri la școala respectivă au spus: cum dumneavoastră ca oameni ai statului, ca oameni ai guvernului permiteți acest lucru? Vă mulțumesc».

“Doamna PREȘEDINTE:

“«Microfonul 5»

“Domnul ȘTEFAN SECĂREANU:

“«Trebuie să spun că domnul Stepaniuc în afară de jurist mai este și istoric și critic literar, de acumă că îl știe și Consiliul Europei și toată Europa. Induce în eroare, nu numai opinia publică de la noi, dar și de la Consiliul Europei. De acum cred că domnul Șwimmer (?) o să țină minte pe de rost citate din ‘Letopisețul Țării Moldovei’ pe care îl duce acolo, îi induce în eroare. Aceasta este grav.

“Doamna PREȘEDINTE:

“«Domnul Secăreanu, vă rog interpelarea».

“Domnul Ștefan SECĂREANU:

“«Trebuie să vă spun că Paul Goma [probabil o întrerupere și pierdere a șirului]. Sînt absolut neîntemeiate acuzațiile pe care le aduceți. Te-aș ruga mai întâi să citești această carte pentru» [întrerupere îndelungată]

“Doamna Președinte:

“«Domnul Secăreanu, vă rog interpelarea».

“Domnul Ștefan SECĂREANU:

“«Interpelarea? Eu trebuie să mai fac mai întâi o precizare pe marginea celor spuse de domnul Stoicov»”...

Mă opresc aici; stenograma devine ininteligibilă pentru mine. La telefon Vlad Cubreacov spunea că **tovarășul Stepaniuc “exemplificase” subversivitatea cărții, nu cu citate din ea, din cartea condamnată, cea semnată de mine, autor, nici din gândirea-i betonarmatnică, ci din... articolul lui “R. Ioanid”, apărut în *Observatorul Cultural de la București*.**

Cunosc metoda: în 1987, după ce îmi apăruse **Din Calidor** în franceză, la Albin Michel, marele cronicar literar Ed. Reichman își dăduse cu părerea - în *Lupta* lui M. Korne - acuzînd carte și autor de “antisemitism” (pentru că scriam: tata fusese arestat, în 13 ianuarie 1941 de un NKVD-ist evreu). Probabil cineva din preajmă îi atrăsese atenția că sărise peste cal; Reichman îmi telefonase - nu ca să-și exprime regretul pentru ceea ce scrisese, ci pentru a mă anunța că în cronică din *Le Monde*, care urma să apară, va scrie... altfel... Într-adevăr, altfel a scris: în acea altfelă nu mai era “antisemit” autorul, ci... sătenii din Mana, cum ar veni: populația...Mă lăsase rece altfelitizarea Reichmanului cu același nume - știam, de multă vreme, din surse credibile: Monica Lovinescu, Sanda Stolojan că “cronicarul” nu citește cărțile cronicate, cerea să i se povestească la telefon “conținutul”, înțelegea ce nu înțelegea - și scria! Numai că pe dată într-o chestie de la Tel-Aviv, *Revista Mea*, a apărut un articol de înfierare, de “antisemitizare” a mea (“Cameleonul” - eu eram acela!), semnat de tovarășul nostru Iosif Petran. Pe atunci mă mai puteau uimi obrăznicile-prostiile - deci am fost uimit: Petran mă acuza de “antisemitism”, rezemîndu-se, cinstit, pe citate; numai că cinstitele, la Tel-Aviv, citate erau, nu din cartea mea, **Din Calidor**, deci atribuibile mie, autor, ci din extemporalul lui Ed. Reichman despre cartea mea, publicat în *Lupta* lui Korne...

Observă cineva vreo “deosebire” de onestitate intelectuală - vorbesc, în continuare, de onestitatea citatului - între Tel-Avivul lui Petran (din 1987) și Chișinăul lui Stepaniuc - din 2003? Încă o dată, fiindcă chiar eu sînt pe cale de a mă încurca: care să fie deosebirea dintre Petran, din Tel-Aviv, care îmi

combătea antisemitismul prin citate atribuite cărții mele **Din Calidor** - în realitate citatele fiind din comentariile consăngeanului său, Ed. Reichman - și Stepaniuc de la Chișinău, cel care mă acuza de antisemitism (și de antirusism, fără a-l numi), păcate capitale vădite în cartea mea **Basarabia** - cu citate din...R. Ioanid despre **Basarabia**? Tot confuz? Sânt gata să re-re-încep...

Eu, bănuitor - căci pățit, din negura-veacurilor, din pricina manipulării citatelor... - văd drumul "sarcinii de partid" astfel trasat: de la Centrala Industrii Holocaustului, prin R. Ioanid, la Buzura - proaspătul doctor Honoris Causa de la Tel-Aviv; de la Buzura la subalternii săi basarabeni Vitalie Ciobanu, Vasile Gârneț de la *Contrafort* (dovadă: poetul Gârneț mă... desființase ca scriitor, autor al aceleiași **Basarabii** cu argumente-citate din același... R. Ioanid); apoi... Nu mai contează cum a ajuns ordinul de execuție la tovarășul Stepaniuc - cel care nu a citit nici măcar ce scrie pe coperta cărții, altfel ar fi dat corect prenumele autorului: "Paul", nu "Pavel".

Iată cum agentul rus Stepaniuc se întâlnește cu securiștii "patrioți, anti-ruși": I.C.Drăgan, V.C. Tudor, E. Barbu... Dar vorba ceea: "sugestia" (nu ordinul, doamne ferește!) - se execută, nu se discută!

Chestia cu necunoașterea numelui autorului unei cărți condamnate cu vehemență mă duce cu gândul la pățania tinerei italiene de origine egipteană Ghazy, acuzată de Fundația Wiesenthal de "antisemitism". Studenții evrei din Paris manifestaseră zgomotos, blocând strada editurii (Flammarion). După care vâjnoșii apărători ai onoarei - imaculate - a evreilor protestaseră cu hotărîre împotriva jurnalistului Delfeil de Ton la de la *Le Nouvel Observateur*, arătându-l cu degetul ca pe ca un... apărător al fioroasei antisemite, juna romancieră italo-eghiptiană.

De unde concluzia: relele obiceiuri: ca citate inexacte, ba de-a dreptul inventate (vezi-l pe Antoine Spire, fost la cotidianul comunist *L'Humanité*, din 1981 domnind la France Culture), care poză în ultragiat, după ce inventase-fabricase citate din Renaud Camus, explicînd: «Dar nu am inventat citate, doar le-am ajustat un pic...»), necunoașterea măcar a numelui autorului cărții "antisemite" - nu se schimbă (deși "echipa nu a câștigat"...), au devenit regula a literaților, jurnaliștilor evrei de pretutindeni.

Și când te gândești că li se mai zice: Oameni ai Cărții...

*

10 august 2004

AMINTIRI...

Sugestia Nicoletei Sălcudeanu de a scrie ceva "despre realismul socialist" m-a tulburat; m-a descumpănit - m-a neliniștit. De ce, doar prin vârstă m-am aflat în mijlocul acestor noțiuni avînd o concretețe din cele mai bălăstătoare? Apoi cunosc (mecanismul, ca și metoda, rețeta). Dacă de pe urma mea nu au rămas urme-scrise (realist-socialiste), asta s-a datorat unei întâmplări-întâmplătoare: am fost arestat înainte de a comite ceva publicabil. La vârsta de 21 ani nu eram copt - e-he, dacă aș mai fi fost lăsat în libertate un deceniu, două, ce romane-pe-linie aș fi tras și eu; și ce premii de stat aș fi recoltat și ce călătorii în China, în Albania, chiar în Marea Uniune (împreună cu Coșău, cu T.G. Maiorescu) aș fi făcut; și în câte comitete și comiții aș fi tronat, cum aș fi fost un clasicizat al manualelor școlare, cele direcționate de E. Simion, Manolescu, Dodu-Bălan, Romul Munteanu! Și ce dacă (încă de pe-atunci!) nu aveam talent? Dumitru Mircea avea? Deloc, dar cu ce **Pâine albă** ne-a dat el în cap!; V. Em. Galan avea? Nici, însă **Bărăgan**-ul a cunoscut "după revoluție" o neașteptată viață după moarte grație grației lui N.

Manolescu, în *România literară* din ianuarie 1990 - în compania lui Petru Dumitriu-Canaliu; adevărat, sub aceeași pană canonizantă a fost legitimată, nu doar ilegitimitatea lui Iliescu, imediat după Sângeroasa Mineriadă din 13-15 iunie 1990 (pre limba: “Omul cu o mare”...), dar și inexistența scriitoricească a unuia, iscăbind Jacob Popper, pentru literarul motiv că individul comisese o broșură scrisă de el, integral, despre cum boxase el cu E. Barbu.

Să continuu? M-am săturat de *ei*. Mi-au otrăvit și mie copilăria, adolescența, tinerețea; mi-au terfelit, mi-au înnoroiat și mie *cartea*. Decât, poate...

Ce-ar fi să fac chiar acum (când toată lumea-bună a literaturii române cotidiene a descoperit gulagul și îl studiază! și se îngrozește de ceea ce află, studiind; de când literaturrezistimea carpatnică a aflat că a existat “o metodă de creație”...cam criminală, cum ar zice Ardeleanul de serviciu - o studiază de sârg și o combate puternic!, de după tufișul deceniului și jumătate de la, vorba lui “revoluție”) - ce-ar fi, ziceam, ca taman acum să mă trezesc făcînd pe avocatul diavolului?

A, nu în creștinescul scop de a îndemna la iertarea păcatelor (grele) ale *făptașilor* realismului socialist: Sadoveanu, Călinescu, Camil și Cezar Petrescu, Eftimiu, Bogza, Beniuc, Banuș, Jebeleanu, Z. Stancu - dintre consacrați, Dumitru Mircea, Tulbure, Deșliu, Petru Dumitriu, Galan, Titus Popovici, Lăncrăjan, Porumbacu, Baconsky, Marin Preda, E. Barbu, Cassian, Zăciu, dintre “promisiuni” (onorate/cu vârf și-ndesate), ci în acela, curat-drăcesc, de a arăta cu degetul spre autorii-morali (sic) ai prostituționării ca metodă-de-creație (resic).

Firește, în fruntea-frunților așez cvadriga blestemată: Ana Pauker, Chișinevschi, Răutu, Roller, Vitner, Paul Cornea, Crohmălniceanu, “responsabilii ideologici”, sovietizatorii șefi ai României;

În linia a doua: tereniștii, activiștii-pe-tărâm: M.R. Paraschivescu, Sașa Pană, Brucan, M. Novicov, N. Ignat, N. Moraru, Beniuc, Sorin Toma, Șelmaru, Iosifescu, S. Damian, Paul Georgescu, Gafița, Vl. Colin, B. Elvin, Al. Simion - și alții, atâția alții...

Ca fost student la Fabrica de Scriitori realist-socialezi, vorbesc în cunoștință de cauză: tovarășii noștri profesori Novicov, Beniuc, Petru Dumitriu, Gafița, T.-G. Maiorescu, Spiegelblatt, I. Oană ne tratau ca pe “vii-torii” - ingineri, se înțelege; deci, pentru a produce omnoul, cel cu un singur cap, în schimb cubic, cu stea-n frunte și cu-un pai în cur, maiștrii ne furnizau rețeta realismului sovietialist, aia cu procente trebuitoare (atâta luptă-dintre-clase; atâta activist-de-partid; atâta caracter-național; atâta “umbră” - cca 1%, încolo numai cânt și voie-bună), ne indicau modelele: **Mitrea Cocor, Pâine albă, Drum fără pulbere, Pasărea furtunii, Vânătoare de lupi, Cumpăna luminilor...** (vorbesc numai de proză), după care ne acordau totala libertatea de alege...

E-he-he, realismul socialist cel de la mama lui, sovietică! Ce metodă grea - dar ușoară: cum respectai procente, cum erai scriitor de-al nostru, din popor. Mergeai pe teren o săptămână, scriai o lună (la Sinaia, la Mamaia, la Mogoșoaia), te întâlneai cu cititorii un an încheiat, le explicai, răbdător, cum anume produc ei produsele producției socialiste...

Unii dintre noi, studenții, asudau sudori de sânge în strădania de a-și însuși metoda, de a stăpâni rețeta socialrealismului, pentru a deveni chiar și ei ingineri sufleticoli; alții (generos din fire, am folosit pluralul) căutau cu disperare o bortă în gardul de spini, întru fofilare. O găsisem: “tematica sportivă”; în ea nu putea fi aplicat stalinismul-realist, măcar pentru că nu existau

modele sovietice, drept care o eternitate doi ani și două luni am fost autorul “scenariului literar” (gen în care eram tovarăș de șaibă cu Zaci și cu al său geamăn Vasile Rebreanu) intitulat, cu nesfârșită originalitate: **1.500 m plat...**

Domnia metodei de creație-creatoare a durat cam până la moartea lui Dej. “Un suflu de libertate” a început a bate (ia te uită: rimează!) din 1965, de la intronizarea lui Ceaușescu.

Pentru masele largi de scriitori libertatea era “cam-reală”: după aproape două decenii de Siberie veniseră semne de... *dezgheț*. (Ehrenburg dăduse semnalul). Însă pentru noi, masele mai puțin largi ale celor care abia ieșisem din închisori, din deportări, libertatea era... mult-mai-reală. Nu mai puțin dilatăta li se arăta și celor care, chiar de nu cunoscuseră închisoarea, fuseseră interziși un deceniu, două.

Numai că... Numai că a fost greu, imposibil pentru fostele victime ale realismului-stalinist-sovietist să-și păstreze limpezimea privirii, să admită că libertatea aceea fusese, nu câștigată prin luptă, plătită cu sacrificiile scriitorului, ci dăruită de partid, în marea-milă a lui (că așa-i partidul nostru: buuun!); că, la urma urmei nu era decât o libertate-pentru-dulăi, nu pentru obștea cățelescă. Vom fi fost noi liberi cu toții, dar unii erau mai egali decât egalii și zadarnic arătai cu degetul, dînd exemple: colegul, prietenul, fostul tău coleg de pușcărie nu vedea aceeași realitate, ba te acuza pe tine de gelozie, de luptă-de-clasă, chiar de neputință, nu de *a scrie și tu ca...*, ci de *a fi și tu ca* - Preda, ca Titus Popovici, ca Ivasiuc...

Chestiunea țărănească, cu cele mai multe și mai nefericite victime, pentru cote, sabotaj, colectivizare: nu oricare tovarăș din sală, debutant, putea aborda-problema-spinoasă (vorba lui Dimisianu), ci numai un consacrat care dăduse-dovadă-în-domeniu prin **Desfășurarea**, prin **Ana Roșculeț**... Juni ca Băieșu, DRP, Fănuș, Bănuțescu, căpătaseră și ei voie, dar-însă-totuși, mai cu modestia,/ trebuia respectată ierarhia, pe de o parte; pe de alta: tineretul susamintit era deja veteran în jurnalistică-transformării-socialiste-a-agriculturii noastre, măi tovarășe, la *Scînteia tineretului*, deci *se considera* că este de-încredere;

Tot Preda, ca un de-nădejde inginer-șef, avea voie (gurile rele pretindeau că i se comandase) să scrie chiar *despre Antonescu*; chiar cretinării ca “dialogurile Mareșal-Führer”. Să nu fie uitat Niștețăranul Săraru, sentinelă la poarta Organului din adolescența-i vâlceană;

Despre spinoasa-problemă (nu voi înceta să citez din Dimisianu, fostul meu adunător de cotizații PCR la *România literară* devenit țărănoist din neagra ilegalitate la semnalul lui Brucan) a *relațiilor legionari-comuniști*: numai un tovarăș ca Țoiu o putea “trata”, vorba aceluiași Brucan, avînd și dînsul, la dosar, o experiență de preș sub gumarii președintelui numit: D.R. Popescu și o carte “pozitivă”: **Moartea în pădure**, ciupeală din **Vânătoare(a) de lupi** petrudumitrie;

Despre și-mai-spinoasa *reeducarea de la Pitești*: nu oricine o putea aborda, ci doar Lăncrănjan, om al părchidului nost’, alimentat cu informații garantat-juste, de la cantina C.C.;

Despre *masacrarea românilor de către unguri, după Cedarea Ardealului în 1940*: cel mai potrivit era Titus Popovici, doar el scrisese, în **Străinul**, prima parte din adevăr (stătusem, în d.o., la Lătești, cu Traian Stana, personajul popovicesc, persoană care executase, în 1944, unguri, tăindu-le capul cu săcurea); în 1968, exact același Titus Popovici spunea în jur că are, acum, voie-de-sus-de-tot să scrie “adevărul total” și chiar începuse a scrie despre martiriul românilor din Ip, îmi arătase primele două pagini de

manuscris, ambele ocupate de motto-uri (vreo patru - în schimb lungi), însă, după câteva luni o piersicise în cel mai dulce stil nichitastănesc, însăînd un scenariu de film, apoi o povestire: **Moartea lui Ipu**».

Cele înșirate mai sus nu au legătură cu... realismul-socialist?

Cum să nu aibă? Toate “operele” respectaseră întocmai rețeta.

Răul făcut nouă, și pe la suflet, de bolșevizatorii Pauker, Chișinevschi, Răutu, Roller nu a fost șters printr-o HCM, oricât am osanalizat-o noi pe cea din vara anului 1965, care permitea foștilor deținuți reluarea studiilor, (re)dădea dreptul la publicare. *Răul* făcut nouă, pe la suflet, pe la inimă, pe la minte nu putea fi îndepărtat cu un bobârnac, nici spălat, nici frecat cu peria. Nu putea fi “compensat” (?) prin “libertatea” de a face tumbe arheosuprarealiste (Ivănceanu) ori prin biletul de voie de a confecționa programe ale onirismului băștinaș (Țepeneag). Blestemata de reeducare ne atinsese pe toți, nu doar pe cei care trecuseră prin Pitești și Aiud; și nu doar pe cei care făcuseră închisoare și/ori fuseseră interziși. Și nici doar pe cei care fuseseră contemporani cu grozăvia Piteștiului - autoreeducarea (prin autoaplicarea realismului socialist) începuse a funcționa, transmisă prin gene: Partidul ne acordase libertatea totală de creație, dar-însă-totuși “mai există anumiți funcționari care pun bețe în roate” - aceștia erau criticați la sânge, atât de Breban (în prezența mea, în audiență la Burtică), dar și de Pintilie, într-un interviu din *Le Monde*, taman când “anumiții funcționari”, ei cu mâna lor, înfometau populația, martirizau femeia-și-copilul, demolau case și palate și mănăstiri și spitale și îi rupeau în băți pe brașovenii revoltați. Un egoism feroce pusesse stăpânire pe toți creatorii noștri dragi și foarte preferați; thacerismul economic încă nu fusese inventat pe vremea când românii, protocroniști impenitenți aplicau de zor liberalismul... realist-socialist. Reeducarea la scara nației - cu eșantionul reprezentativ: scriitorii - devenise realitate:

Uitasem că fusesem cândva membri ai unei comunități; familie, clan, profesie, confesiune, națiune; atomizarea societății se produsese, indivizii se agitau, țopăiau în cea mai desăvârșită “libertate” haotică; nu mai aveam trecut, viitorul ne fusese (de la Pitești) extirpat, nu vedeam decât pământul din stricta vecinătate a tălpilor, nu ne interesa decât persoana-soarta noastră, eventual a nevestei și a copiilor - restul nu exista: nu mai existau nici jenă, nici rușine, nici vinovăție, de la Piteștiul general fuseseră abolite toate “frânele”. Morală - care morală?; păcat - care păcat? Al denunțului, al turnătoriei?, dar vorba Păunescu: țara-ntreagă-i o întretornătorie!

Scriam (tot proză), de ce? Întrebare proastă: ca să fie publicată! Nu ne dădea prin gând (cu atât mai puțin prin inimă) că un motiv de a scrie (proză!) ar fi fost chiar acesta: *nu puteam să nu scriem*; nu ne venea să scriem pentru noi; pentru părinții și prietenii noștri, chiar dacă aceia nu mai erau în viață; eram incapabili să scriem povestea vieții noastre așa cum o vedeam noi, în subiectivismul nostru că fusese, nu în “obiectivismului” lui *așa se cere*. Ei, da: numai *așa-se-cere* se plătea - prost, dar de votcă ajungea - realismul socialist să trăiască,-n veci!

Nu acceptam să scriem decât ceea va fi, cu certitudine, publicat; și să nu scriem doar pentru că, povestindu-i Getei și lui Gogu ce aveam de gând să scriem, căpătasem asigurări că “merge, să-i dăm înainte”.

Ce era această “metodă de creație”? Nu tot realism trogloditism?

Înainte de “desființarea cenzurii (de stat și de partid)”, lucrurile erau, dacă nu bune, măcar limpezi: Partidul îți interzicea ție, scriitor (mai cu seamă prozator) să scrii și adevărul. Însă după iunie 1977, când Ceaușescu a anunțat: «La noi în țară nu există cenzură - așadar am hotărât să o

desființăm», cine au devenit cenzori mai fioroși decât activiștii însărcinați cu cenzurarea? Scriitori valoroși, nu oarecari bărani.

Cine cenzură - de pildă - la editura Cartea românească din București, după iunie 1977? Doar Geta Dimisianu, eternă indicatoare-că-cum-să-scriem și că-cum-să-nu-scriem, creatura care nu produsese în viața ei decât rapoarte de lectură și note informative? Deloc, ci și...

...Valorosul, finul poet Mircea Ciobanu - care negocia, fără să clipească, volumele colegilor, al prietenilor săi - în sute de lei, în damigene; ... Discretul, cultivatul, religiosul Sorin Mărculescu ("bombele" **Jurnalul de la Păltiniș, Epistolarul** îl au coautor vigilant - de aceea au și apărut);

...Delicatul, firavul, bolnavul poet Florin Mugur, șantajistul sentimental, cel care te ruga, te implora să elimini, să modifici, tu cu mâna ta - pentru el, care-i un biet infirm și în plus te iubește.

...Gabriela Adameșteanu, prozator de excepție și devenit(ă) cenzor orb - am avut de a face cu ea, nu la București, ci întâi la Paris, prin 1988, când îi încredinșasem dactilograma **Artei reFugii**, pe care mi-a restituit-o plină de "obiecții", de "sugestii", de "atenționări", cum le zice ea observațiilor - încât am crezut că prietena mea bună (de talentată ce să mai zic) înnebunise? Dacă mie, la Paris, îmi făcuse așa ceva, ce le va fi făcut colegilor-prozatori de-acasă? Am văzut ce le făcea ea colegilor de acasă, când mi-a devenit redactor la **Patimile după Pitești**, în 1990, la Cartea românească și a eliminat cu de la sine putere toate "porcăriile", toate înjurăturile, înlocuindu-le cu deja clasicizatele puncte-puncte frecvente în **Moromeții**...

Ce era - în 1988, dar și în 1990 - această intrată în oase "metodă"?

Nu m-am îndepărtat de "realismul socialist" ca metodă de creație. "Unii răi" sub stalinism deveniseră sub ceaușism mai puțin răi.

Savin Bratu, de pildă: îl cunoscusem ca obedient activist bolșevic înainte de arestarea mea (1956); la întoarcere, în 1965, aflasem de la sora unui coleg de închisoare (Mălinescu) că Savin Bratu *este* nu doar un neprețuit sfătuitor, dar împrumutător de cărți, de reviste... - ceea ce, într-o Românie rămasă fără hârtii și de pe urma zelului distrugător al savinbraților, era mană cerească. Și Crohmălniceanu împrumuta cărți; și el dădea sfaturi-prețioase.

O băgare de seamă - subiectivă, răutăcioasă (mi-o asum):

În perioada stalinistă (la noi a durat până în... 1965, 12 ani după moartea tiranului), procurarea cărților, periodicelor "dinainte" era o întreprindere grea, periculoasă - câți iubitori de carte intraseră în pușcărie "pentru fițiuci interzise" - cum le spuneau securiștii! Fericiții-nefericiți care nu vânduseră în totalitate biblioteca familiei, mai aveau, iar uneori, împrumutau unor foarte apropiați, sau le permiteau să citească "pe loc". Laudă lor;

O altă "sursă" de carte : anticarii clandestini - eu m-am bucurat de existența faimosului Radu Sterescu. Acesta, în anii studenției mele de la Fabrica de Scriitori (1954-1956) își risca libertatea în fiecare zi, la fiecare vizitator: Dodu Bălan, după ce a cumpărat cinstit tot ce avea din Goga, l-a denunțat - Sterescu a făcut câțiva ani de închisoare, cărțile i-au fost confiscate. Sterescu vindea cărți ("interzise"), însă pe cei care nu aveau bani îi lăsa să citească, în pod, ba le dădea și o cană cu ceai și o felie de pâine cu marmeladă;

O a treia sursă de carte-periodice (și străine) - am auzit de ea după 1965, când m-am întors în lume - era alcătuită din fost arhicunoscuți politrucii, întâmplător cu toții evrei, care "înainte" dăduseră-dovadă cu exces de zel; în prezentul de atunci (1965-1977), "posedarea" unor tipărituri interzise nu era și pedepsibilă, apoi ei (Savin Bratu, Crohmălniceanu, Paul Cornea, Cosașu...) aveau dosar bun de revoluționar, nu? Aceștia - spre deosebire de ne-evrei,

fie ei și securiști-diplomați, aveau abonamente la reviste occidentale, iar cărțile și le procurau din călătoriile lor ori le primeau în toată legalitatea.

Cu excepția lui M.R. Paraschivescu, nu am auzit însă de vreun ne-evreu, fost fanatic, devenit “liberal” împrumutător de cărți, de reviste, protector al tinerilor, dătător de sfaturi înțelepte. Oare de ce: fiindcă evreii involuează-evoluează cu mai mare ușurință decât tăpălăgoșii noștri băștinetici? Sau pentru că nu-mi vine în minte nici un (alt, decât M.R.P.) ne-evreu dintre politrucii cu care am avut de a face în anii ‘50?

Schimbarea părului lupesc nu înseamnă însă și căință publică - pentru scriitori: scrisă, negru pe alb.

Evreii au ales calea... culturalizatoare: de unde “atunci” atrăgeau atenția asupra pericolului “cosmopolitismului”, al otrăvirii cu “fițuici fasciste”, interziceau, amenințau cu exmatricularea din facultate, cu arestarea, de cum s-a schimbat calimera, cum și-au întors rubașca, au schimbat și costumul zâmbetului, au devenit peste noapte nu doar inși care recomandă fostele “fițuici”, dar le dădeau cu împrumut!

Ne-evreii, lipsiți de imaginație - și de suplețe - își imaginează că Doamne-Doamne ia în seamă penitența... religioasă: persoane care au făcut măcar tot atâta rău literaturii și literatorilor români cât fanatizații evrei - ca Dumitru Mircea, ca Ion Brad, ca Dinu Săraru, brusc l-au găsit pe Dumnezeu! Fie în poezie (ca Ion Horea, alt posomorît activist-cenzor), fie ca... editor de cărți religioase, ca inomabilul securist Săraru. Rămâne să aflăm că Popescu-Dumnezeu s-a călugărit cu binecuvântarea lui Anania - după care putem merge la culcare...

Cum e mai bine: să fi fost?...Mai bine să nu fi fost ce-au fost... Mai bine - dar se vede: nesfârșit de greu.

Crohmălniceanu mai conducea și un cenaclu... Întrebarea pe care am mai pus-o este:

«Cine poate învăța cum să scrie - proză - de la o ființă răufăcătoare, calpă, ticăloșită până-n măduva oaselor precum Crohmălniceanu?»

Cum, cine: tineri români, altfel, dotați, dar amnezici, refuzînd să afle ce fusese înainte de nașterea lor (sau, mai precis: înainte de epocala întâlnire a lor cu guru-ul Crohmălniceanu, “Bacilul Kroh”).

Da, dar un cenaclu - celebru - conducea și N. Manolescu.

Și M. Martin.

Ce *proză*, ce *proză* cinstită, adevărată - chiar dacă nu genială - au putut scrie frecventatorii cenaclurilor etern-realist-socialiste?

Îmi stă pe limbă să răspund:

Proză realist-socialistă. Și chiar eseistică: priviți la Mihai-Dinu Gheorghiu - nu doar la *ce* scrie sociologul moscoviciolatru, ci mai ales la *cum* scrie: veți desluși marca Crohmălniceanu din anii ‘50.

Paul Goma

Joi 29 septembrie 2011

Am să mor înecat în propria-mi sudoare. Nici un semn de la spitalul cu doctori specialiști în boli inexistente. au mai rămas două zile lucrătoare din această săptămână, deci, să sperăm!

Am transferat în jurnalul pe octombrie restul de însemnări.

*

PLÂNGERE

Paris, 23 noiembrie 2004/ 21 martie 2005

Către

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României,
Domnului Procuror general al României, Ilie Botos

Numele meu este Paul GOMA. Sunt născut la 2 octombrie 1935 în Mana-Orhei, Basarabia. În prezent domicilez în Franța, Paris 20-ème arr., rue Bisson 27-29 (Certificat de réfugié libéré par le Ministère des Affaires Etrangères, l'Office Français des Réfugiés et Apatrides no. 0111061, valable jusqu'au 25/04/2006).

În urmă cu 27 (douăzeci și șapte) ani - la 20 noiembrie 1977 - intram în Franța protectoare, alungat din țara mea, România. Vreme de 12 (doisprezece) ani, în exil am militat activ pentru liberarea țării mele de comunism și de securism (Răul Absolut). Însă, vai, la 22 decembrie 1989 a avut loc un putsch de pe urma căruia Securitatea, sub altă firmă, dar cu exact aceeași structură-natură continuă "activitatea" nocivă, distrugătoare a ființei naționale, terorizându-i, sfidându-i pe nefericiții mei compatrioți, eterne victime.

În curând se vor împlini 15 (cincisprezece) ani de când, pasămite, "comunismul a căzut", "Securitatea a fost desființată-pedepsită" - însă (acum mă autocitez, extrăgând din răspunsul dat, în 1992, lui Mircea Snegur, care mă invita "acasă, în Basarabia" și lui Ion Iliescu, cel care mă poftea în România în 2002):

"Nu călătoresc în țări comuniste unde domnește, în continuare, KGB-ul - la Chișinău și Securitatea, fiica sa credincioasă - la București".

Dacă afirmațiile mele ar fi (fost) false, calomnioase, atunci cum se explică prezența, în toate structurile de stat și de partid - nu e o scăpare!, e un adevăr - a activiștilor dinainte de 89? Cum se explică prezența în Securitate (nu: în "fosta Securitate" cum cer să i se spună securiștii, ci în același blestemat "Organ"), a tuturor criminalilor care ne-au terorizat de când ne-au ocupat rușii, în 23 august 1944? Cine poate explica sutelor de mii (nu milioane!) de victime ale Terorii de Stat și de Partid, citește: **Securitatea**, "necesitatea" prezenței obraznice, sfidătoare - în afaceri, în presă, mai ales la televiziune - a notoriilor bolșevici ca Brucan, Mizil, Pavel Cîmpeanu, Burtică, Iliescu - a torționarilor cunoscuți de toată populația penitenciară a României (...penitenciare) ca Gheorghe Crăciun, Victor Achim, Ristea Priboi, Mihai Pelin, Onișor Onițiu, Gheorghe Enoiu, Nicolae Pleșiță, Mihai Caraman?

În această "Românie liberă, democrată" mă poftea Iliescu, explicându-mi că... ce a fost, a fost, acum e altceva, hai să ne reconciliem (!), să ne avem ca frații - căci toți suntem români?

Dar eu nu sunt român - ca Brucan, Mizil, Burtică; român, eu - ca Petre Roman?, ca Talpeș?, ca frații Păunescu, Voiculescu, Cataramă?; "român" - ca Enoiu?; ca Pleșiță? Român ca Iliescu?

Eu sunt - ca milioane de alți compatrioți - român-ca-victimă a ticăloșilor, a tâlharilor, a adevăraților *teroriști* care, în 15 ani de "reflecție", nu și-au recunoscut grelele păcate și nu și-au cerut iertare celor pe care îi hăituiseră, amenințaseră, șantajaseră, jefuiseră, umiliseră - pe ei și pe familiile lor până la a șaptea spiță - arestaseră, torturaseră, drogaseră, obligaseră să-și vândă fratele, să scuipe pe tot ce avuseseră sfânt (mai cu seamă pângăriseră

femeile lor: mamă, soră, soție, iubită), internaseră “la nebuni” - uciseseră.

Ei, eternii securiști vor pretinde că nu se simt vinovați, fiindcă... nicio dată, nici o “instanță” nu le ceruse *asta* (să recunoască faptele lor rele, să ceară iertare pentru ele);

Ei, eternii securiști vor mai pretinde că nu au de ce să se recunoască vinovați, ei fiind militari-în-campanie, or militarul execută ordinul, nu îl dis-cută...

Și nicicând, nimeni nu le-a dat peste bot astfel:

«Dacă nu s-a găsit încă nici o “instanță” care să vă ceară *asta*, înseamnă că România nu este deloc “democrată, liberală” și că a devenit urgent (după 15 ani!) să se introducă acele *instanțe*. Dacă Americanii nu țin seamă de dosarele voastre, ale criminalilor, când cooptează în NATO - Europeanii (“vechi”), da: își imaginează obraznicii-escrocii-impostorii de pe Dâmbovița că Franța, Germania, Belgia, Olanda, Marea Britanie vor primi în Comunitatea Europeană o țară care nu l-a judecat pe generalul sovietic Mihai Caraman pentru acțiunile lui anti-Europa, anti-NATO, în serviciul URSS?; nici pe Pleșiță, mână dreaptă a lui Ceaușescu, prieten și comanditar al teroristului Carlos?;

«Securitatea voastră nu a fost și nu este Armată (ba totdeauna a acționat împotriva Armatei țării), ci o Terifiantă Poliție, iar voi, “luptătorii” ei, chiar purtând grade, niște vulgari polițai care în viața voastră nu ați fost capabili să prindeți un singur spion sovietic (cum se laudă “patrioții” Achim, Enoiu, Pleșiță); salariul crimei, uriașele avantaje materiale prin care vă deosebeați de restul populației fuseseră zmulse de la gura numitei populații, pentru a vă plăti pe voi, terorizatorii aceleiași populații».

Ca să scurtez: pentru că “instanțele” nu au existat, deci nu au mișcat vreme de 15 ani, eu, una dintre victimele permanente ale Securității, îi acuz pe cei care ne-au chinuit vreme de decenii, iar acum ne râd în nas, *ca să ne demonstreze că nimic nu s-a schimbat în România, unde nu există legi împotriva criminalilor securiști*.

Pentru a proba acuzațiile, pun la dispoziția Dvs. două cărți de mărturie, în versiune originală, românească, **Culoarea curcubeului și Soldatul câinelui**, apărute în 1990 și în 1991 la București însă în traducere franceză, germană, neerlandeză au fost cunoscute în Occident din 1979. **Culoarea curcubeului** din ediția de față este îngemănată cu textul **Cod «Bărbosul»**, alcătuit din documente primite de la CNSAS.

Cer să fie traduși în fața *instanței* următorii securiști - în ordinea cronologică a “vigilenței patriotice” a lor:

1. Buzescu Ion, în 1949 maior și comandant al Securității din Mediaș; subalternul său, căpitanul (?) **2. Paszty**. Aceștia au fost cei mai zeloși (citește: sălbatici) “anchetatori” ai celor peste cincizeci de locuitori ai comunei Buia, jud. Târnava Mare, arestați în februarie 1949, în urma unei provocări a Securității, avînd scopul “preparării” (citește: terorizării) lor pentru a “adera de bună voie” la colhoz. Ei și nu doar ei au torturat pe toți arestații - *printre care pe tatăl meu și pe mama mea - pe care Buzescu, Paszty și alți cinci securiști au batjocorit-o printr-o simulare de viol colectiv*. După șase luni li s-a dat drumul sătenilor (colhozul se realizase, Buia făcea parte din primele 5 din țară...), fără explicații, fără scuze. Tot acest timp eu, în vârstă de 13 ani, l-am petrecut prin gări și la poarta Securității Mediaș (amintesc: eram refugiați din Basarabia, nu aveam rude, iar locuința închiriată din Buia fusese devastată - și sigilată! - de Securitate);

3. Enoiu Gheorghe, căpitan în 1956-57, zis “Măcelarul de la Interne”. S-a ocupat de “studentii ungariști” (Ivasiuc, Petrișor, Caba, C. Ilescu, Serdaru, Tătaru, Rusețchi, Mălinescu, Stoica, Rădulescu...), pe care i-a torturat îngrozitor (printre ei și pe mine, între 23 noiembrie și 30 decembrie 1956, rupându-mi trei coaste), iar pe colegul meu Negrea Ștefan l-a bătut în cap, în cap, în cap, până a înnebunit și s-a spânzurat, la Gherla;

4. Livescu Ion, căpitan în 1958-1959, supraveghetor al celor cu domiciliu obligatoriu în Satele-Noi MAI din raionul Fetești. Împreună cu **5. Bădică (?)**, locotenent la Securitatea din Fetești, în luna decembrie 1958 m-a... extras din spitalul unde eram internat [în urma torturilor îndurate la Gherla din partea căpitanului **6. Istrate** și a plutonierului **7. Șomlea** - vezi cartea mea, **Gherla**], m-a dus la sediul Securității, unde m-au bătut amândoi, apoi m-au anunțat că eu, bandit, nu am drept la “spitalul poporului”. Aceste fapte sunt confirmate de documentele Securității, aflate în **Cod «Bărbosul»**.

De cum am avut voie, în 1965, să ne continuăm/reluăm studiile universitare, noi, foștii deținuți politici am făcut-o; și eu am revenit la Universitatea București, prin un nou examen de admitere. Dar Securitatea, prin locotenentul **8. Achim Victor** a început a mă hărțui, șantajă, amenința (că mă va da afară din facultate, că o vor da afară din spital pe mama, bolnavă de scleroză în plăci), în scopul de a mă face informator. Același Achim a fost “colectorul” (dar mai ales redactorul - analfabet) al notelor informative despre mine; el a propus superiorilor săi “soluții” noi de șantaj a scriitorilor din jurul meu - și a mamelor lor!; a participat la spargerea apartamentului nostru din Drumul Taberii, București, ca și în echipa care a spart casa soacrei mele de la Breaza, pentru a instala “mijloace de ascultare”). Tot el a activat cu zel la răspândirea calomniilor fabricate de Securitate cum că aș fi, nu doar agent sovietic, ci și agent al Securității!

Cer să fie aduși în fața *instanței* de care am tot vorbit și securiștii: **9. Goran Gheorghe**, **10. Gordan Gheorghe**, **11. Bistran Sever**, **12. Gheorghe Vasile** (încondeiați în **Culoarea Curcubeului**);

Deasemeni **13.:** generalul de securitate **Pleșiță Nicolae** - cel care nu numai că m-a insultat, injuriat, dar m-a bătut îndelung, în ziua de 1 aprilie 1977, de față cu subalternii săi. În acest an, invitat la un post de televiziune s-a lăudat cu ale sale “fapte de arme” și a insultat victimele.

Precum și înalții responsabili “civili” ai Securității din 1977 **14. Coman Teodor**, **15. Stănescu Ion**.

Cer ca aceștia - am numit doar o parte din cei cu care am avut eu de a face - să fie somați să se prezinte în fața *instanței* și să explice, în ședință publică, de față cu supraviețuitorii dintre victimele lor, ce fel de “datorie patriotică” îndeplineau ei când ordonau sau/și executau ordinele de a chinui oameni nevinovați; de a-i bate în fața soției, a copiilor; de a hărțui pe membrii familiilor, dându-i afară din slujbe, din locuințe, iar pe “principalii vinovați” de a-i aresta, de a-i tortura, de a-i chimiza în “sediile” Securității, de a-i interna în azile psihiatrice - de a-i ucide (nu l-am uitat pe Ștefan Negrea; nici pe Gheorghe Ursu).

De asemeni cer să fie deconspirați și traduși în justiție cei care au organizat atentatele împotriva mea, la Paris: coletul-carte-bombă din 1982, care l-a rănit grav pe șeful artificierilor parizieni, Calisti; tentativa de otrăvire a mea prin securistul Hirsch-Haiducu-Vișan-Forrestier în 1983, precum și pe securiștii care au încercat în mai multe rânduri să-mi răpească fiul între 1979-1983 (vezi **Soldatul câinelui**).

Am identificat o parte din datele biografice ale ofițerilor de securitate menționați în plângerea penală.

Vă pun la dispoziție informațiile:

Goran Gheorghe, fiul lui Ștefan și Maria, născut la 18.12.1939 în Breaza, jud. Prahova. Gheorghe Goran a fost maior, șef al Securității Maramureș în anul 1980, apoi a fost avansat locotenent colonel și șef al Securității Municipiului București până în anul 1989.

Achim Victor, fiul lui Alexandru și Elena, născut la 07.09.1938 în Breznița-Motru, jud. Mehedinți. Victor Achim, între 1987-1989, a fost colonel și a activat în Direcția a I-a a Securității, Serviciul 5.

Pleșiță Nicolae, născut la 16.09.1929 la Curtea de Argeș, a fost între 1962-1967 comandantul Direcției Regionale de Securitate din Cluj. Între 1980-1984 a fost numit șef al Centrului de Informații Externe a Securității, perioadă în care poliția politică din România a organizat atentatele împotriva mea la Paris.

Stănescu Ion, născut la 23.01.1929, comuna Ghercești, județul Dolj. Între 1967-1973 a fost președintele Consiliului Securității Statului.

Urmărirea informativă și încercările de eliminare fizică a mea, după stabilirea în Franța fac parte din același plan de represiune inițiat, supravegheat, executat de Securitate, în colaborare cu structurile informative din alte țări și organizații teroriste, cum a fost cea condusă de Ramirez Ilici Sanchez (zis "Carlos", mai zis "Șacalul"). Din acest motiv se impune conexarea plângerii mele la dosarul deja tratat de instituția dvs. în ceea ce îl privește pe generalul Pleșiță și pe alți capi ai Securității în instigatori și complici ai teroristului "Carlos".

16. Iliescu Ion.

I. În timpul Revoluției Maghiare din noiembrie 1956 mulți studenți de la București, Timișoara, Cluj, Iași, Brașov au fost arestați, torturați, condamnați. Numai că, Aparatul Terorist nu s-a mulțumit cu noi, întemnițații: începând din primele luni ale anului 1957, sprijinindu-se pe logistica Securității, au acționat "Echipele Morții", conduse de activiștii de frunte ai C.C. al UTM: Trofin Virgil, Petre Gheorghe, Burtică Cornel, Iliescu Ion... Timp de doi ani aceștia - care nu aveau nici măcar scuza de a purta... epoleți albaștri - au organizat ședințe de demascare publice, în care studenții cei mai bine pregătiți au fost exmatriculați (păcat-de-clasă: doar "măitovărășii" primeau dreptul proletar de a învăța bine), a căror vină era aceea că nu aveau dosare atât de curate-juste precum Trofin, Burtică, Iliescu. Chiar dacă cei mai numeroși, prudenți din fire, nu se manifestaseră în niciun mod în raport cu Revoluția Maghiară (ca Sorin Titel, ca Nicolae Manolescu, ba îi evitaseră "valurile", retrăgându-se la părinți, la bunici), fuseseră și aceștia puși la stâlpul infamiei, obligați să suporte insultele, injuriile, acuzațiile "tovarășilor din sală" (agitatorii preparați în acest scop, cu multe repetiții la activ înainte de marele spectacol), apoi să-și facă "autocritica la sânge" - pentru ca în final, să fie și ei alungați din facultăți.

Să nu se uite: notoriul turnător, Urechea Lungă a Securității, "ordonanța" lui Iliescu, creatura care bântuia în toamna anului 1956 culoarele Universității, ascultând și notînd într-un carnețel ce auzea, se numea/se numește, fiindcă n-a murit: **Edgar Reichman**, emigrat prin 1959 întâi în Israel, prelins apoi în Franța (ca înalt-funcționar la UNESCO!), unde și-a continuat activitatea de informator al Securității de la București și de... agent literar al lui Eugen Barbu, ba chiar al lui V.C. Tudor...;

II. Iliescu Ion a fost în decembrie 1989 șeful “grupului de niște-tovarăși” care, cu ajutorul frățesc sovietic și cu binecuvântarea lui Gorbaciov l-a răsturnat-executat pe Ceaușescu și a pus el și ai săi mâna pe putere ;

III. Iliescu Ion a fost inițiatorul și organizatorul degradan-tului pentru toți românii “proces al Ceaușeștilor”, urmat de suspect de grăbita împușcare a tiranilor (antropofagul **Bokassa avusese dreptul la un proces civilizat, european, în Africa lui - nu ca cel de pe Dâmbovița noastră**);

IV. El a lansat diversiunea cu “teroriștii”, de pe urma cărora au murit atâția nevinovați, mai ales tineri, au rămas atâția schilodiți, a fost grav avariat Muzeul de Stat și distrusă Biblioteca Universitară;

V. El, împreună cu Petre Roman și cu Gelu Voican-Sturdza a organizat tulburările interetnice de la Târgu Mureș;

VI. Iliescu Ion este autorul **războiului civil**, cunoscut în lumea întreagă sub numele de: “mineriade”;

VII. Iliescu Ion - împreună cu Brucan, Petre Roman, Voican, Caraman - a fabricat unitatea militară securistă în jurul revistei *Săptămîna*, devenită *România Mare*, încredințând lui Eugen Barbu și lui V.C. Tudor sarcina de a o prezenta ca pe o grupare “de extremă dreaptă, ultranaționalistă, xenofobă, antiudee”, pentru a-și furniza pretextul (în nobilul scop de a apăra “democrația originală, suedeza...” lor, a complotiștilor) de a calomnia, culpabiliza, neutraliza și așa fragila opoziție democratică - acuzată zgomotos de “legionarism”, “antisemitism”, “monarhism”...;

VIII. El, Iliescu Ion a trădat, re-vândut România prin semnarea Tratatului cu Rusia, astfel privindu-ne de dreptul nostru inalienabil de a cere anularea blestematului Pact Stalin-Hitler din 23 august 1939, datorită căruia, în 1940, am pierdut Basarabia, Bucovina de Nord, Herța;

IX. În toamna anului 2004 Iliescu Ion s-a făcut grav vinovat față de poporul român, față de nația română, declarându-se de acord cu toți termenii diktatului violent unilateral, deci nedrept, al unor notorii falsificatori de istorie, insolenți, mincinoși, calomniatori ai României și ai românilor ca R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel - cu, în fruntea lor arhicunoscutul traficant al adevărului : Elie Wiesel (vezi-i interviul în care, acum, neagă faptul de a fi refuzat să viziteze, în 2002, Memorialul Victimelor Comunismului de la Sighet!), autonumit “președinte al Comisiei”.

Ion Iliescu s-a azvârlit în colb, în patru labe, la picioarele impostorilor-zapcii mai sus numiți, repetînd după ei lecția învățată în curs accelerat: *Holocaustul a devenit posibil în România ca urmare a «antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării»*”.

Să mă ierte Dumnezeu, dar ce știe Iliescu despre/din Istorie? Nu știe nimic - dovadă : a iscălit Tratatul cu Rusia!;

Dar despre România - ce știe, el, hidrolog cu studii la Moscova? Nimic - deci în deplină necunoștință de cauză, după prezentarea concluziilor abuzive, unilaterale ale raportului, a declarat că *statul român își asumă responsabilitatea pentru Holocaust: “între 280.000 și 380.000 de morți”*.

În continuare: Iliescu Ion a fost de acord cu “Setul de recomandări”: “stabilirea Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului la 9 octombrie”- *deși noi, românii nu avem o zi națională de comemorare a victimelor bolșevismului, începînd de la 28 iunie 1940, când cea mai mare parte a călăilor românilor în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici au fost evreii !*

Același Iliescu nu a suflat un cuvânt despre “recuperările” fixate în miliarde de dolari pe care va trebui să le plătim noi evreilor.

În schimb (!) evreii nu acceptă să li se vorbească de reciprocitate - anume: întâi să plătească ei contravaloarea bunurilor românești jefuite, distruse și de ei - între 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941 *în Basarabia și în Bucovina de Nord, ocupate de sovietici, cu un an bun înainte ca românii să-i persecute, deporteze,ucidă*; apoi să dea seama de jaful și mai cu seamă de devastările sistematice, barbare din timpul retragerii dincolo de Nistru (iunie-iulie 1941) când, ca “agenți de distrugere, dinamitori” ai rușilor *au aplicat cu entuziasm ordinul lui Stalin de a nu lăsa “inamicului” român, în Basarabia și în Bucovina decât pământul pârjolit: de a fura tot ce era de furat, iar dacă animalele și oamenii nu puteau fi transportați/transportate, să fie uciși/ucise pe loc, iar școlile, bisericile, muzeele, podurile, tunelele, atelierele, fabricile, clădirile instituțiilor să fie aruncate în aer, incendiate.*

Zbiară evreii ca din gură de șarpe când li se spune adevărul: după 23 august 1944, au jefuit, prin filiera sovromurilor, au furat din patrimoniul național, au înstrăinat (în Israel, în America, în Franța) opere de artă, cărți vechi, icoane, manuscrise, titluri, monede, valută străină, lingouri. “Operațiile” fuseseră favorizate, acoperite, de faptul că ei înșiși erau înalți funcționari în toate ministerele, dacă nu chiar miniștri... - în cazul de față în al Comerțului Exterior, la Afaceri Interne, la Afaceri Externe - și oameni ai rușilor: cică în folosul Marii Uniuni Sovietice făceau ei tot ce făceau, ei fiind niște bieți zapcii...

...Iar Iliescu Ion, după ce, într-un prim moment a negat prostește persecuțiile, asasinatelor evreilor sub administrație românească, speriat de eroarea comisă, de amenințările evreilor de a trece la represalii, a căzut în extrema cealaltă, acceptând culpabilitatea întregului popor român.

Și când ne gândim că acest răufăcător, acest trădător al României și al românismului a fost proslăvit), în 1990, de directori de opinie ca Buzura, Eugen Simion, Sorescu, Pleșu, Hăulică, Breban - ce să mai vorbim de N. Manolescu, cel care l-a legitimat pe el, ilegitimul, ca “Om cu o mare”, la nici o săptămână după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1990! Și, cu toate că în timpul întâiului său mandat (!) România a fost crunt jefuită de securiști și de activiști, care puseseră mâna pe tezaurul statului, iar românii au devenit și mai săraci și mai sperați - în Anul Domnului 2000, cvasitotalitatea intelectualității române, în frunte cu Anele Ipătescu ale cumpenei dintre milenii: Adameșteanu, Blandiana (nu a semnat direct Apelul GDS, ci ca... autoproședinte al PEN Clubului), Doina Cornea, Anca Oroveanu, Marta Petreu, Adriana Babeți, Mariana Celac, Smaranda Vultur, Carmen Mușat, Magda Cârneci, Monica Spiridon, Angela Martin, Angela Oișteanu - și încă altele, toate, anticomuniste din... ilegalitate, precum și cu ferocii “opozanți” Doinaș, Paler, Oișteanu, Manolescu, Liiceanu, Alex. Ștefănescu, Șuşară, Dan Oprescu (!), Andrei Cornea, Eckstein Kovacs Peter, Al. Zub, Mircea Martin, Antonesei, Mihăieș, Tismăneanu, Paleologu, Patapievici (!!), Sorin Mărculescu, Sorin Alexandrescu (!!!), Ioan Holban, I.B. Lefter, Iorgulescu, George Voicu, Victor Neumann, Alex. Leo Șerban, Lucian Dan Teodorovici, Pavel Cîmpeanu, Negrici, Vasile Gogea, M.H. Simionescu, Radu Pavel Gheo, Dimisianu, M.D. Gheorghiu, Shafir, R.Ioanid, Andrei Corbea Hoisie, Ioan T. Morar... - aceștia și încă alții, “smântâna patriei române” - au făcut campanie pentru... *Iliescu*, sub lozinca umoristică: “VOTAȚI ÎMPOTRIVA DICTATURII”!

În acest prezent perpetuu, nu mai știi dacă scriitorii trăiesc-creează-cherșesc subsidii de la Ceaușescu ori de la demnul său urmaș: Iliescu.

Îi privește. N-au decât să-l laude, să-l cânte, să-l lingă, să-i pupe guma-

rii, să-i țină scaunul pre dindărăt (exercițiu în care excelează excelentul psihiatru maramureșean pe nume: Buzura), cum făcuseră cu Ceaușescu, cei mai bătrâni cu Dej, cu Stalin...

Îl acuz pe Iliescu Ion de trădare de patrie și îl chem în fața justiției.

Să nu-și imagineze Petre Roman, Stolojan, Năstase că, dispărînd Iliescu, drumul le va fi deschis pentru a se cățăra ei la putere.

Și pe ei - și pe alții ca ei - îi voi chema în fata *instanței*.

Cu dovezi scrise.

*

UNDE NI SUNT...?

Paris, 16 ianuarie 2005

În 12 noiembrie 2004, la București, s-a anunțat :

“Comisia Internațională pentru Studiarea Holocaustului în România“ - sub supravegherea ambasadorilor SUA și Israelului în România - a tras concluzia prin Elie Wiesel:

“Holocaustul în România a fost posibil ca urmare a antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării” (s.n.).

Redactorii “concluziilor” fideli gândirii lor teroriste bolșevice, au comunicat “concluzia”, urmînd ca într-un viitor cețos alții să caute premisele. După profund-gânditorii holocaustologi, antisemitismul la români este de găsit “în istoria politică și culturală a țării”.

Iată un model de abuzivă *înjumătățire a adevărului*. Deci noi, românii ne asumăm partea de vină în *martirizarea și uciderea evreilor începînd din 27 iunie 1941* (“Pogromul de la Iași”), însă evreii nici nu vor să audă - corect: nu ne permit să deschidem gura pentru a vorbi și noi despre *martirizarea, uciderea românilor, cu un an mai devreme, începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici* - apoi din 23 august 1944, câteva bune decenii, în restul României ocupate de ruși.

Aceia dintre membrii “comisiei” cu care am avut de a face (ei m-au atacat în presa din România, din America, din Franța, din Israel, din Basarabia, iar eu, neavînd acces la periodice, m-a exprimat prin eseul **Săptămîna Roșie**, tipărit, și prin internet) m-au acuzat, neținînd seama de scrisul meu - pe care unii, ca Shafir au mărturisit că nu-l citiseră!- de “negaționism”, mai mult sau mai puțin “trivial” și de, cum altfel: “antisemitism”, deocamdată nu și de “tuberculozism”. Unii, mai... îngăduitori, au mormăit cu un sfert de gură că, într-adevăr, nu contestasem crimele românilor, victime: evreii, însă le “justificasem” (crimele!), pretinzînd că românii, în 1941, se răzbunaseră, “sub pretextul că, în 1940 cîtiva evrei ar fi comis fapte reprobabile...”

Or procedînd astfel, *negaționiștii evrei* dovedesc a nu cunoaște noțiunea (deci realitatea) *dialog*; confirmă bănuiala devenită certitudine; în ultima jumătate de secol s-au obișnuit să monologheze; să dikteze; să acuze, să condamne - și să ceară despăgubiri. Faptul că au fost persecutați, că au fost masacrați - și ei, dar nu doar ei! - nu le conferă dreptul de a se prezenta ca victime eterne, absolute; nu îi absolvă de păcatul crimelor comise de ei, de pildă cele începînd din 1917 în Uniunea Sovietică, slujind bolșevismul, din 1948 în Palestina, servind sionismul. De când au o țară, israelienii au încetat de a mai fi “popor ales”, au devenit ca ne-aleșii: egoiști, răi, xenofobi, nedrepti cu *goi*-ii, brutali, mincinoși, teroriști-de-stat (și de partid). Cu o aroganță insuportabilă, ei, deținători de decenii ai armei atomice, țipă de fiecare dată când o țară musulmană este bănuită ca deține “arme de distrugere în masă” (ca Irakul, denunțat americanilor, care au pornit la război cu acest pre-

text, motivul real fiind *petrolul*), dar doamne-fereste să sufle un cuvânt despre posesoarele comuniste: China, Coreea de Nord.

“Rădăcinile antisemitismului...” Să fie de găsit doar în “istoria politică și culturală a țării” (România)? Nu și în *istoria economică*, a ei, începând de la 1835?; nici în *istoria antigoismului, a antiromânismului evreilor*, manifestat cu violență încă din 1866, când ne pârau Alianței Israelite, Franței, Angliei?; și în 1878, când am fost șantajați cu neacordarea independenței câștigată pe câmpul de luptă, dacă nu capătă cetățenia română toți evreii intrați ilegal în țară?; nici în 1916-1917, în timpul ocupației germano-ungare a Bucureștiului și a sudului României: *colaborare cu dușmanul, pe timp de război*? Nici în iunie 1940, în timpul ocupației Basarabiei și a Bucovinei?; nici între iunie 1940 iunie 1941, alt - teribil pentru ne-evrei - *colaboraționism al evreilor cu ocupantul sovietic*; al treilea: din 23 august 1944 *colaboraționismul generalizat (gras autorăsplătit) cu ocupantul rus*?

“Holocaustul în România” să se fi manifestat el “*din senin*” (acuzatie mai puțin gravă decât cea adresată firoșilor polonezi: “care supseseră antisemitismul împreună cu laptele de la sânul maicii lor”). “Din senin”, în exact 27 iunie 1941, prin “Pogromul de la Iași”? Au oare, cu un an mai devreme nu existase un 28 iunie (1940) - acela cu adevărat din-senin-manifestat, fiindca Armata Română primise ordin să nu opună rezistență în timpul evacuării tragice din Săptămâna Roșie, iar civilii refugiați nu aveau cu ce se opune, “norodului trucidat”, lăudaseră pre Domnul că nu fuseseră, ca atâția alții, uciși pe loc ori luați prizonieri de război într-un război care nu exista ?

Nu se jenează defel holocaustologii când falsifică documente, când inversează cronologia evenimentelor, când prezintă efectul drept cauză? De ce s-ar jena, dacă noi i-am obișnuit să aibă în față o adunătură de muți?, de mutanți?, de piteștizați?

Membrii Comisiei - “internaționale”:

- Prof. Elie WIESEL, Președinte - Radu IOANID, Vicepreședinte
 - Tuvia FRILING, Vicepreședinte - Mihai IONESCU, Vicepreședinte
 - Ioan SCURTU, Institutul N. Iorga, Consilier de Stat, Administrația Prezidențială, Coordonator Secretariat - Victor OPASCHI, Consilier de Stat, reprezentant al Președintelui României în Comisie - Viorel ACHIM, Institutul "N. Iorga" - Lia BENJAMIN, Centrul pentru Istoria Evreilor din România - Liviu BERIS, Reprezentant al Asociației Evreilor din România, Victime ale Holocaustului - Irina CAJAL MARIN, Federația Comunităților Evreiești din România - Adrian CIOFLANCA, Institutul "A.D. Xenopol", Iași - Ioan CIUPERCA, Universitatea "Al.I. Cuza", Iași - Alexandru ELIAS, Federația Comunităților Evreiești din Romania - Alexandru FLORIAN, Institutul pentru Studii Social-Democrate - Vasile IONESCU, Organizația Rromilor - Corneliu Mihai LUNGU, Arhivele Naționale - Andrei PIPPIDI, Universitatea București - George VOICU, Universitatea București - Jean ANCEL, Israel, Institutul "Yad Vashem" - Colette AVITAL, deputat (Knesset) - Andy BAKER, American Jewish Committee - Randolph BRAHAM, CUNY, US - Mihai Dinu GHEORGHIU, Universitatea Paris II, Franța - Hildrun GLASS, Germania - Dan MARIASCHIN, Vicepresedinte B'Nai B'Rith - Paul SHAPIRO, US, USHMM - Michael SHAFIR, RFE/RL, Israel - William TOTOK, Germania - Leon VOLOVICI, Israel...

Privesc lista celor din “Comisie”: nu-l văd pe Andrei Oișteanu, membru eminent al numerosului și criminalului clan Răutu, neobosit vânător de “fasciști antonescieni”, de “negațio-niști”; nu-l aflu nici pe Andrei Cornea, apărătorul fără condiții și justificator al politicii teroriste a Israelului și a

Statelor Unite din ultimul cincinal, cu tot cu părintele său “liberalul” bolșevic Paul Cornea?; nici pe eternul tovarăș caraliu Teșu de la “*Munca*”, nedespărțit de carnetul-negru în care îi pune-bine pe dușmanii poporului cu amenințarea: «Ordonanța, Ordonanța!» - au oare de ce? Acești bravi macabei să fi fost înlocuiți în ultimul moment cu doi-trei *goi* figuranți-activi (ca toți proaspeții convertiți, mai catolici decât Rabinul-General) - ca Pippidi, M.D. Gheorghiu, Totok? Dar unde o fi D. C. Giurescu? - să fi lins el pe degeaba ceea ce a lins? Dar Gabriel Andreescu? Dar Dan Pavel? Dar Laszlo Alexandru, dar Pecican? Dar Buzura, Doctorul Honoris Causa de la Ierusalim, răsplătit pentru isprava înalt culturală de a fi trimis la topit un volum de documente care probau fără tăgadă și responsabilitatea evreilor în tragedia generală? Dar Breban, dar Tepeș - cu stindardul pe care scrie, citeț: “Ed. Reichman”? Dar Marta Petreu cu I. Vartic, ucenici-ascultători ai înțeleptului tovarăș Ion Ianoși?

Să mă încred în “Comisia internațională”, cea care nu va putea comite injustiții, doar este alcătuită din intelectuali, iar intelectualul este cinstit cu sine și cu ceilalți, este informat, nu minte, nu trădează, nu insultă, nu... - doar propune, dezbate, dialoghează civilizată...?

Să-i iau pe rând pe intelectualii din comisie? Începînd cu Elie Wiesel, profesionist al minciunii, acuzator impenitent?; să continuu cu R. Ioanid, traficant de documente, negator senin al unor adevăruri istorice, altfel un strălucit laș, un cultivat incult, un necititor al textelor incriminate, în schimb... producător de “citate” inexistente, fabricate neglijent, el netemîndu-se că vreun *goi* ar dori să se sinucidă, contrazicîndu-l, dovedindu-i că a mințit nerușinat? Mergînd mai departe cu agitații în borcan: A. Florian (demn fiu al nedemnului Radu Florian); calpuzani ca Ancel, ca Braham?, specialiști în “toaletarea” textelor (Jurnalul lui Sebastian) ca Volovici?

Și cum aș putea...?

Cum aș putea, auzind-citind: “Comisia internațională” alcătuită exclusiv din evrei și din filoevrei fără condiții, credincioși fără a cerceta, să nu îmi aduc aminte de altă... “internațională”, sinistra “Comisia Aliată de Control” din 1945-1948, înființată de ocupanți în scopul de a-i vâna-recupera-siberiza pe românii refugiați din Basarabia și din Bucovina, considerați “cetățeni sovietici”, comisie în care “Aliații” erau... rușii; doar ei?

Să fiu crezut: sunt revoltat, nu pentru ca mi-aș fi făcut vreo iluzie că ultimele texte ale mele **Basarabia** și **Săptămâna Roșie** ar putea avea un efect lămuritor, eventual încurajator în apărarea părții noastre de adevăr. Dar m-a surprins-îndurerat halul nici măcar minim-moralian al consângenilor noștri de a accepta fără crâcnire orice nedreptate, orice umilință, orice batjocură, orice minciună: în schimbul unei burse, al unei călătorii, al unei invitații la un colocviu (și nici măcar, nu totdeauna au fost momiți cu avantaje, ci, după obiceiul părinților, bunicilor, strămoșilor, profesioniști din negura veacurilor ai arvunei ne-cerute - deci ne-onorate), au ajuns să “recunoască-cinstit-ca-la-Pitești” că mamele lor sunt curve, că tații lor au mâncat copii cruzi (dar consolîndu-se în strictă intimitate: «Și ce dac-am zis, eu știu adevărul: că mama nu-i curvă, tata nu-i mâncător de copii - dar dacă așa se cere...; și,-n plus, s-ar putea să se dea câte ceva...”).

Îl arăt cu degetul meu de turnător-al-turnătorilor atât pe Buzura, lepră bătrână, cât și pe mai-junele M.D. Gheorghiu - care, prin forța lucrurilor (a vârstei) nu a putut mânca rahatul ceaușist - dar să nu ne pierdem speranța, tovarăși! Tinerii români sunt leit fiii, nepoții românilor cu piept de aramă, deci: ce naște din român - slugă este! De ce ne-am mira-revolta constatînd că tinerii-din-ziua-de-azi nu sunt capabili să spele grelele păcate ale părinților

ci, prin tradiție, mănâncă, ei (cu gura lor!) obștescul produs : nu ca pe timpuri, vulgarul/barbarul rusesc, ci tehnologizat/rafinatul americano-israelian - unde mai pui că, pe-bază-de-el, *se dă* - ce s-o da, numai *să se dea...* - atât că ra' tot 'hat rămâne.

Chiar să nu existe printre cele peste douăzeci de milioane de români *un om normal*, care să judece *normal*, să găsească *anormal de unilateral* "Raportul" și "concluziile" lui false, abuzive, dictatoriale?; să fi uitat românii tot ce știau, tot ce citiseră? Sau puțin le pasă de adevăr, își spun că oricum, tot nu vor fi luați în seamă, deci mai înțelept e să tacă, pentru a nu-i provoca pe dom' sergenții care ne păzesc din 23 august 1944? (pe noi, basarabeni, bucovinenii, din 28 iunie 1940).

Dar unde ni sânt intelectualii, în frunte cu scriitorii? Unde ni sânt directorii de conștiință? Unde analfabeții civic, mutanzii muți până la 22 decembrie 89 fix, dar-însă-totuși din acea clipă gureși nevoie-mare - altfel alfabetizați în cursul-rapid din Piața Universității?;

Unde ni sunt martirii de pușcărie, anticomuniștii, patrioții, cei care au... rezistat terorismului comunist românește, adică îndurînd și tăcînd - până la 22 decembrie 1989, iar de-atunci, cu un curaj legendar povestesc ce n-au uitat - și plâng: nu de revoltă, doar de obidă?;

Unde ni sânt apărătorii demnității naționale? Unde ni sunt apărătorii adevărului în contra minciunii instituționalizate, globalizatoare?

Și unde "vocile" celor care acum câțiva ani încercaseră să rostească par-tea lor de adevăr, însă, nepregătiți documentar și mai ales psihologic pentru a răspunde unor atacuri brutale, acuzatoare, mincinoase - s-au speriat, au fost băgați în boale - iar de atunci tac chitic?: N. Manolescu, G. Liiceanu, D. Tudoran. Ei, dragă-doamne, sunt și directori de conștiință ai nației, nu doar reprezentanți de frunte ai culturii... (în fine, cultura specifică românilor, cea vajnic rezistentă comunismului). De ce nu li se mai aude glasul? Au fost amuțiți de prima răstăleală a evreilor? S-au cutremurat, apoi aplatizat-turtizat-curs-evaporat, sub acuzația de "antisemitism"? Dar ei, intelectuali fiind (iertare: *fuseseră*) capabili de discernământ, ar trebui să știe ce e adevărul, ce e minciuna, să susțină un punct de vedere, să participe la un dialog.

De ce tac, ascunși sub țol, că ei nu știu nimic, ei să fie lăsați cu nevoi-le-și-neamul lor, că, uite, ei sunt bolnavi de ficat și au de plătit pensii alimentare? De ce... *De frică*. Așa au trăit sub Ceaușescu, așa au supraviețuit sub

Iliescu, așa vor vegeta sub Băsescu: *cu frică*. Tremurînd, prin tradiție, din negura veacurilor. Așa au făcut românii istoria: "tot tremurînd, tot aștep-tînd..."

Aștep-tînd - ce? Să vină americanii? Să ne facă ei dreptate, cum fac dreptate palestinienilor, afganilor, irakienilor, în curînd și iranienilor? Să ne bage ei - americanii - în Europa, după ce, în urmă cu 60 ani, la Yalta, ei, ame-ricanii ne alungaseră din ea, dîndu-ne pe mîna Asiei rusești?

De ce nu se găsește un singur român normal, care, ridicat pe două picioare, să rostească și adevărul nostru, al comunității românești, pentru a răspunde neadevărurilor totalizatoare, calomniilor scuipate de slujnicarii "Comisiei internaționale"? Dar cine să fie acela:

Prințul Lichelelor Liiceanu? Să apere Liiceanu cauza nației sale? Care nație? Dar ce are el cu nația română - el are cu nația sa de cobilițari de carte, cu nația clanului său de olteni 'oți;

Ce să-i pretinzi unui Pleșu, structural diversionist, dansator pe sârma trasată cu creta pe trotuar, subtil vânzător de sine și de frate, legendar autor al Tratatului *Despre Ingineri?*;

Ce să-i ceri lui Manolescu, magistrul legitimator al ilegitimului Iliescu imediat după mineriada sângeroasă? Să “combată”, el, de capul lui, recenta teză a stăpânului său, Tovarășul Ion, potrivit căruia a fost “holocaust” în România; că numai românii sunt vinovați față de evrei, în schimb (!) evreii totdeauna au fost personificarea Imaculatei Concepții, în viața lor nu mâncașeră usturoi, nici Românie nu vânduseră-trădaseră-mulseseră, cale de peste un secol, iar începând din 28 iunie 1940, doamne-fereste să se fi comportat cu noi, compatrioții lor, basarabeni și bucovinenii (de la 23 august 1944 cu toți românii) ca cei mai feroci dintre ferocii, barbarii komisari bolșevici? - ba chiar din contra?!

Unde ni sunt celelalte voci-autorizate în rostirea adevărului? Fiindcă am vorbit de scriitori - ca cei mai chemați - dacă aș lua “Dicționarul scriitorilor români”, să-i înșir după alfabet?

Inutil. Nici unul din cei în viață nu ar avea normalitatea scriitoricească de a protesta.

Dar cei recent dispăruți? Să se fi schimbat ceva dacă mai trăiau Marin Preda, Bogza, Jebeleanu, Deșliu, Nichita Stănescu, A.E. Baconsky, Eugen Barbu, Petru Dumitriu, Ivasiuc, Titus Popovici, Sorescu? Dar clasicizații: Arghezi, Bacovia, Barbu, Blaga, Camil Petrescu, Călinescu, Sadoveanu, Eftimiu - cum ar fi reacționat la o astfel de închinare? Ei, cum: ca înaintașii, ca urmașii lor...

Un singur literator și-ar fi ridicat glasul: Eminescu.

Și-l ridicase, dar protectorul său Maiorescu neputând să-l “potolească”, l-a internat în azil - astfel închizându-i gura.

În noiembrie 2004 Iliescu Ion s-a făcut grav vinovat față de poporul român, față de nația română, declarându-se de acord cu toți termenii diktatului unor notorii falsificatori de istorie, insolenți, mincinoși, calomniatori ai României și ai românilor, zapcii nerușinați ca R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel - cu, în fruntea lor arhicunoscutul traficant al adevărului : Elie Wiesel (vezi-i interviul în care, acum, neagă faptul de a fi refuzat să viziteze, în 2002, Memorialul Victimelor Comunismului de la Sighet!), autonumit “președinte al Comisiei”.

Iliescu... Nu mai este președinte, însă, înainte de a nu mai fi, ne-a făcut-o: și cu Tratatul cu Rusia și cu Diktatul Holocaustic.

Acest răufăcător, acest trădător al României și al românismului (Iliescu) a fost proslăvit, în 1990, de directori de opinie ca Buzura, Eugen Simion, Sorescu, Pleșu, Hăulică, Breban - ce să mai vorbim de N. Manolescu, legitimatorul ilegitimului, prezentat ca “Om cu o mare”, la nici o săptămână după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1990! Deși în timpul întâiului mandat România a fost crunt jefuită de securiști și de activiști, care puseseră mâna pe tezaurul statului, iar românii au devenit și mai săraci și mai disperati - în Anul Domnului 2000, cvasitotalitatea intelectualității rezistentculturale române, în frunte cu Anele Ipătescu ale cumpenei dintre milenii, au inițiat-semnat APELUL RUȘINII, ascuns sub explicația nesfârșit de inteligentă: “Votați împotriva dictaturii”, carevasăzică în p o t r i v a improbabilei, virtualei dictaturi de dreapta a contracandidatului, însă p e n t r u dictatura reală, exercitată cale de 4 ani de zile, a candidatului bolșevic Iliescu.

Cine a semnat atunci “Apelul GDS” - publicat în revista 22 din 5-11 dec. 2000? Iată numele celor mai răsăriți:

- Gabriela Adameșteanu - Ana Blandiana (nu a semnat direct, ci ca... autopreședinte al PEN Clubului)

- Doina Cornea - Anca Oroveanu - Adriana Babeți - Smaranda Vultur - Carmen Mușat - Marta Petreu - Ruxandra Cesereanu - Rodica Palade - Aura Christi - Magda Cârneci - Monica Spiridon - Mariana Celac - Sanda Cordoș - și încă altele, anticomuniste din ilegalitate;

Deasemeni bărbații feroci “opozanți” antibolșevici:

- Paler - Pavel Cîmpeanu - Oișteanu - Mihai Șora - Doinaș - Liiceanu - Pleșu - Manolescu - Eckstein Kovacs Peter - Alex. Ștefănescu - I.B. Lefter - Cassian Spiridon - M.H. Simionescu - Dimisianu - Victor Neumann - Valeriu Stancu - Pavel Șușară - Michael Astner - Ion Vădan - Vasile Gogea - Dan Oprescu (!) - Andrei Cornea - Andrei Codrescu - Mircea Martin - Antonesei - Stelian Tănase - Leonard Oprea - Mihăieș - Tismăneanu - Gavriluță - Paleologu - Iorgulescu - Patapievici (!!)- Sorin Alexandrescu (!!!) - Negrici... -

Aceștia-acestea - și încă alții, cvasitotalitatea intelighenților tricolori - au făcut, în 2000 campanie pentru... Iliescu. După ce făcuseră campanie pentru alt trădător al țării Constantinescu.

(Obiceiul de a face-liste l-am învățat de la evrei. Întru neuitare. Apoi: nu sunt eu tată de copil evreu?).

De ce nu se trezesc măcar în al 24-lea ceas Adormiții noștri directori de Inconștiință?

Știu de ce:

Fiindcă, după obicei, în al 25-lea (ceas), la împărțeală, ei vor fi primii, jurînd cu mâna pe inimă că fuseseră mereu treji-rezistenți - prin (arpagi) cultură.

Paul Goma

*

SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA EVREI...?

Paris, 6 februarie 2005

Răsunetul planetar al comemorării, în acest început de an 2005, a deschiderii lagărului morții de la Auschwitz (a găsirii, a datului-pestă - de către Armata Roșie, care trecea și ea pe-acolo, mult timp după ce nemții fugiseră cu deținuții valizi - și nu a “liberării”, cum se tot spune-scrie) ne umple - pentru a câta oară? - de admirație: iată, după atâta amar de timp rezultatul *neuitării*; iată fructul *memoriei* întreținută cu tenacitate, cu sacrificii; iată biruința unei comunități martirizate de nazism - vreme de doisprezece ani - asupra *amneziei*.

Admirație - și gelozie:

Noi, ne-evreii, supliciați de comunism peste jumătate de secol nu am fost capabili de “așa ceva”. Adevărat: din 1940 până în 1989 fusesem supuși operației de des-creierare, de extirpare a memoriei, de înlocuire a ei cu talaș: “istoria URSS”, “Curs scurt...”, “istoria RPR”, “Tezele...”, “limbî maldavinească” și atâtea și atâtea sintagme, cuvinte goale, nu doar false, ci ofensatoare la adresa adevărului istoric și la onoarea națiunilor noastre nerusești. Noi, românii, am moștenit, am produs puține “hârtii” și nu am făcut efortul de a consemna întâmplările-ce-ni-s-au-întâmplat, pentru a lăsa urmașilor, *urme*. Dacă adăugăm la tarele genetice și inapetența, incapacitatea de a realiza - și de a practica - *cronologia*, ne-am autoportretizat fidel.

Privindu-i, admirîndu-i pe evrei, mi-am spus că - de ce nu? - a venit momentul să facem ca ei, să copiem până și acțiunile lor ne-morale (ne-creștinești), ca de pildă *minciuna-etnică*; ca de pildă în *ne-uitarea* răului ce

ni s-a făcut și răzbunarea (nu «un», ci «doi ochi pentru un ochi»).

Oare? Să fie bună imitația răului?

Din 1990, când s-au (între)deschis arhivele comuniste, la cea mai neînsemnată tentativă a victimelor bolșevismului de a depune mărturie despre calvarul lor, călăii noștri, speriați de un Nürnberg II, țipă, temându-se de dreapta răzbunare:

«Fără violență!» Și: «În România a început vânatoarea de vrăjitoare!»,

Vasăzică așa: după decenii de teroare oarbă, sălbatică, cei care ne terorizaseră, ne umiliseră, ne jefuiseră, ne lăsaseră fără părinți, fără casă, fără școală - fără țară (nu fredonau ei în colțul gurii Imnul RPR, pe muzica lui M. Socor, pe versurile lui A. Toma, modificate: “Azi țara ta e casa mea”?). Ei, teroriștii, vânătorii de oameni nevinovați, cei care aretaseră, torturaseră, reeducaseră-ca-la-Pitești, asasinaseră fără tresărire, fără teamă că vor da vreo dată seama - în momentul în care s-a întrezărit perspectiva unei, în sfârșit!, justiții, au cerut, guițind (ca Buzura, în ianuarie 1990)... să nu care cumva să se exercite vreo violență asupra lor! «Fără violență!» implorau-somau, pentru că ei, călăii noștri personali și bestiali nu suportă violența!; ei, auxiliarii ocupantului sovietic, cei care, mult mai puțin din fanatism ideologic marxist-stalinist-trotskyist, din rasism-bolșevic, din antiromânism feroce (care exista, exista!, mai ales la unguri, iar când ungurul era și evreu, să ne păzească Dumnezeu! - dar nu ne-a păzit), mai degrabă pentru a zmulge-păstra avantaje materiale, se dovediseră a fi executanți, nu doar orbi, ci cu mult spirit de inițiativă - de prin 1990 zbiară ca din gură de șarpe, acuzând (de să se audă la Strasbourg, la Washington, la Tel Aviv) că în România “tradițional antisemită” se încalcă drepturile omului! Așadar: ei, victime ale naziștilor 12 ani (1933-1945) de 60 de ani tot vânează naziști, însă noi, victime ale comuniștilor - din 1917 rușii, noi din 1940 - nu avem voie să-i acuzăm pe tortionarii comunisto-sovietiști pentru crimele lor, fiindcă, dragă-doamne astfel ne dedăm «Vânătorii de vrăjitoare!» Or, după Ukazul impus de ei, cel care este violent cu ultra-violenții, cel care “părăște”, rostind numele tortionarilor bolșevici este fascist! Antisemit!! Tuberculos!!!

Ar fi comic - dacă nu ar fi tragic:

Din exact 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate prin violență, apoi din 23 august 1944 în România întregă ocupată de Armata Roșie, ei, komisarii veniți pe tancurile sovietice aplicaseră cu seninătate (și cu sudoare, sânge din partea noastră) vânatoarea-de-vrăjitoare numită: “luptă de clasă” (și de-rasă, dar aceea nedeclarată - însă aplicată). Nevinovați cu zecile de milioane din comunitățile europene ocupate de sovietici și comunizate, în primul rând poloneză, au fost “lichidați”, nu pentru vreun act potrivit ideologic, ci pentru... potențialitate: «Ar putea, la un moment dat, să...»: (în realitate **programul bolșevic urmărirea distrugerea elitelor naționale**). Decenii lungi, nu doar capii familiilor, ci toți membrii au fost, fie arestați, atâția dintre ei asasinați, fie “doar” alungați din case, din școli, din spitale, declasați social, penalizați material.

Și iată-i pe călăii noștri indignați până în pragul apoplexiei, tot pe noi, victime, acuzându-ne că ne dedăm la vânatoare de vrăjitoare!

De ce nu i-am imita și în asta, zicînd:

«De ce nu ne-am deda...?»... la vânatoare de bolșevici?

De ce am rămâne, în continuare, robi ai moralei creștine, de ce am trece peste ofense, nedreptăți, agresiuni? De ce am ierta greșiților noștri? - bieții de ei, cei care obosiseră tot călărindu-ne, tot chinuindu-ne, tot “reprezentându-

ne”? Aceia care huzuriseră decenii pe spinarea noastră, trăind porcește-boerește (nu proletărește) din sudoarea și din sângele nostru, al înfometaților, al zdrențăroșilor, al exclușilor în/din propria-ne țară? - ei, acum, la scadență, se miră-indignează foarte că nu mai suntem aceleași oi duse la abator fără măcar a behăi?

În revista 22, din 28 ian.-14 febr. 2005, Andrei Oișteanu comite încă un lung editorial-diatribă. Citez:

“Ziua de 27 ianuarie a devenit Ziua Internațională a Holocaustului. () zi cu o semnificație deosebită inclusiv pentru România. În perioada 16 mai-3 iunie 1944, din Transilvania de Nord, aflată atunci sub ocupație maghiară, au fost deportați la Auschwitz circa 150.000 de evrei. Dintre aceștia, 130.000 au fost exterminați acolo.”

Noutate! Până mai ieri și pe aceia “îi asasinaseră fasciștii antonescieni”, după evanghelia Rosen-Wiesel de la Memorialul Coral...

Mai departe A. Oișteanu dă note - bune - lui Bănescu:

“(...) pe 18 ianuarie (...) președintele [a spus] : «Săptămâna viitoare voi participa la ceremoniile comemorative de la Auschwitz. (...) voi fi intransigent cu orice fel de manifestare extremistă, xenofobă sau antisemită (...) nu voi tolera ca România să mai fie asociată cu gesturi de această natură»”. A. Oișteanu rezumă rapid-anticipativ: “Sper să fie un semnal pozitiv pentru autoritățile românești, care au obligația de a veghea la respectarea legii. Pentru că și în această privință, România este sub zodia formelor fără fond. Sloganul României în tranziție pare să fi devenit "Avem legi, dar nu le aplicăm". (...) mă refer la modul în care nu se aplică prevederile Ordonanței de urgență 31/2002, privind «interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii». Potrivit ordonanței, astfel de manifestări se sancționează penal. La art. 6, de pilda, se prevede pedeapsa cu închisoare pentru «contestarea sau negarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia». (...) cred că, într-un stat de drept, legea trebuie aplicată”(...). “Nu iau acum în discuție inscrierile anonime, cu autori greu de identificat: sloganuri graffiti de tip "MOARTE TIGANILOR" (...) sau "ANTONESCUCI - EROU NATIONAL" (...) sau "ACHTUNG JUDEN!" (...). Totuși, faptul că nu se iau măsuri imediate de ștergere a unor astfel de inscripții este și el simptomatic în ceea ce privește nerespectarea legii. Vreau să mă refer anume la unele manifestări cu autori cunoscuți, față de care autoritățile ar trebui să se autosesizeze:

“Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, **Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii** (Editura Vremea XXI, București, 2004), care iese practic din orice tipologie. Goma nu se mulțumește să fie, ca alții, negaționist. El admite Holocaustul din România, dar îl motivează, îl justifică. O teorie atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege”. (sublinierea îmi aparține, P.G.).

Subtilitate de picior-de-pod. Cunosc gândirea de călți a lui A. Oișteanu (dacă nu cumva o simulează) de pe când, în volumul **Imaginea evreului în cultura română**, îmi reproșa că îl amen-dasem pe Lucian Pintilie pentru minciuna potrivit căreia, în timpul războiului, genialul văzuse, în București, evrei purtând stea galbenă - însă lăsase baltă argumentația că așa fi mințit și, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, trecuse la alte celea... Nici de astă dată nu-i voi face onoarea de polemiza cu el, cu atât mai puțin de a-i re-explica, la tablă, ceea ce explicasem îndelung, îndelat în **Săptămâna Roșie**.

“Prin orașele patriei”, își continuă pionierul-patriei contribuția: “(...) sunt bulevarde și străzi care poartă numele marelui Ion Antonescu. Magdalena Boianțiu mi-a spus recent că, pentru a ajunge de la hotel la teatrul din Tg. Mureș, făcea un ocol pentru a nu merge pe Bulevardul Mareșal Ion Antonescu. Pe acest bulevard, în fața garnizoanei se afla un soclu care așteaptă bustul marelui”.

Biata M. Boianțiu, ce calvar pe capul tovarășei cu același nume: fusese obligată la un ocol peste puterile sale, dată fiind vârsta-i înaintată (65 ani), numai ca să nu dea nas în nas cu un soclu-fără-statuie!; în urmă cu 45 de ani nu ocolea soclul-cu-tot-cu-statuia-lui-Stalin (din gura parcului cu același nume), ba, cu dragoste-nețărmită, cu veșnică-recunoștință se fotografia dinaintea-i:

“La rândul ei, Smaranda Enache mi s-a plâns ca a trăit o situație extrem de penibilă, atunci când a fost nevoită să meargă pe Bulevardul Ion Antonescu pentru a ajunge la monumentul ridicat în memoria victimelor Holocaustului din Tg. Mureș”.

I s-a plâns lui Oișteanu - cui altuia, dacă nu Caraliului, Sentinelei, Paznicului Templului? Ca urmare, lumea întreagă a deplorat tragedia plângăcioasei S. Enache: să fie ea nevoită (silită - cu pușca la spate!) să treacă pe Bulevardul Antonescu! “Înainte”, când mergea pe, de pildă, “Victoria Socialismului”, ca secretar de partid și emerită adunătoare de cotizatii (ca și Zoe Petre), nu era “nevoită” să calce victoria socialismului în picioarele-i personale, ba, “pe timpul Odiosului” era mândră de al său (de)mers.

“În astfel de cazuri, vina aparține autorităților din administrația locală. (...) În unele locuri din spațiul public continuă să existe monumente reprezentându-l pe Ion Antonescu. E vorba, de pildă, de bustul de lângă biserica Sf. Constantin și Elena, din Piața Muncii, ctitorită de mareșal la începutul anilor '40 (...) După apariția Ordonanței 31/2002 (...) bustul marelui a fost acoperit cu un «sarcofag» de tablă (modelul Cernobil). (...). Deputatul Aurel Vainer, reprezentantul în Parlament al comunității evreiești, a înaintat un protest oficial Primăriei Sectorului 3, Primăriei Capitalei și Parchetului General. Un protest similar a fost depus și de Centrul de Monitorizare și Combatere a Antisemitismului în România. (...) În concluzie, vreau să spun că vizitele mediatizate ale înalților demnitari la locuri de comemorare a victimelor Holocaustului (cum este Auschwitz-ul) sunt bine venite, având o puternică încărcătură simbolică. Dar dacă nu sunt dublate acasă de *măsuri practice, de ecologie morală și legală* (s.m. P.G.) ele riscă să rămână simple gesturi de fațadă”.

Aici sfârșește lungă, plicticoasă, enervantă, obraznică “demascare” oișteanică. Așadar, autorul denunțului la gazeta de perete 22, le reamintește românilor ce e just, ce e nejust din punctul de vedere al lui și al tovarășilor săi; îi amenință, le re-explică ce au voie să facă în viitor.

Ce-o fi vrînd individul? Ce urmărește când scrie ceea ce scrie? - se va întreba cititorul revistei 22. Dacă l-a citit pe Norman G. Finkelstein (autor al studiului **Industria Holocaustului**), își va răspunde:

«Ce să facă: provoacă - fiindcă așa se fabrică antisemitismul, antisemiții, antisraelienii, antisioniștii: dînd din falcă aiurea, fără conținere, acuzînd la întîmplare, calomniînd, mințind-mințind-mințind - el și cei din echipa lui : Șafir, Volovici, Ancel, Braham, Al. Florian, R. Ioanid, Dan Pavel, M.D. Gheorghiu, Laszlo, Isaac Chiva, Carol Iancu, Moscovici, Paruit, Ed. Reichman, Laignel-Lavastine, Lilly Marcou - sub conducerea înțeleaptă a lui Wiesel».

De ce nu i-am imita pe evrei și în *asta*: alcătuirea de liste, fișe, dosare? - întrebare retorică. Începând cu chiar pârâciosul de serviciu:

Andrei Oișteanu este nepotul lui Leon(te) Oigenstein-Răutu, fiul Bellei Iosovici și al lui Mihail Oișteanu-Oigenstein-Răutu (vezi Dicționarul lui Florin Manolescu, vezi pe internet, la “Galateia”, “Kadiș pentru Mișa” de V. Oișteanu). Nici el, nici verișoara sa Anca Răutu nu s-au manifestat înainte de decembrie 1989 ca opozanți ai comunismului instaurat în România. Nici ca “disidenți”. După “revoluție” nu am citit vreo declarație de dezaprobare a crimelor bolșevice, în general, nici în special de asumare a grelelor păcate ale familiei, ale comunității lor de evrei basarabeni în slujba rușilor ocupanți.

Dacă mi se va atrage atenția: copiii nu sunt vinovați de faptele părinților, voi atrage la rându-mi atenția că acesta este un precept creștin. Or era vorba să-i imit și în *asta* pe evrei. Deci nu-uit - că:

a). Începând din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord iar după 23 august 1944 în întreaga Românie ei au fost cei care în virtutea “luptei de clasă”, i-au persecutat, torturat, ucis nu doar pe “dușmanii clasei”, ci și pe membrii familiilor lor până la a șaptea spiță, alungându-i din case, din slujbe, din școli, din universități, înfometându-i, declasându-i profesional, deportându-i... În acest timp fiii-fiicele tovarășilor de-alte-naționalități (Valter Roman, Răutu, Borilă, Sencovici, Apostol...) studiau, nu doar “în Uniune” (ca Iosif Sava, Janina și Ion Ianoși, Andrei Băleanu, T.G. Maiorescu), dar în putredul Occident! În care caz, ce fel de reciprocitate ni se pretinde nouă, “vânătorilor de vrăjitoare”?

b). Decurgând din punctul precedent - admitem: copiii nu știau ce fac părinții (ca toți bandiții, “bătrânii” nu povesteau acasă ce activitate depuneau la “minister”, la “cazarmă”), însă înțelegeau măcar că au școli speciale (“Petru Groza” din București); că frecventează clinici, magazine-magazii speciale; unii dintre ei erau aduși la școală cu mașina de la “ministerul tatei”; vara mergeau în tabere de pionieri la Artek, “în Uniune”, la Predeal, în vilele gospodăriei de partid. Copiii - nevinovați - ai marilor nedemni-demnitari comuniști vor fi întâlnit pe stradă alți copii: vor fi constatat că “ceilalți” sunt prost îmbrăcați, prost hrăniți, frecventează alte școli, nu au reviste străine, cărți, plăci cu ultimele șlagăre capitaliste, nici biciclete, patine, mingi, treninguri - vorbesc de perioada dintre 1948 și 1965. Chiar dacă părinții nu le spuneau adevărul, întrebările îi vor fi frământat pe copiii, pe adolescenții curioși-generoși. Ei: care a fost adevărul-dedus-din-întrebările-vârstei la Andrei Oișteanu? Nu a răzbătut înainte de decembrie 1989; nici după; nici un semn că ar fi înțeles ceva-ceva și că a admis: făcea parte din tagma profitorilor, a asupritorilor, a terorizatorilor României - în numele U.R.S.S.;

c). În chestiunea asumării moștenirii comunității sale: în octombrie 1998 am publicat în *Cotidianul* textul “Un protestatar de elită” (vezi și **Jurnal de apocrif**, Dacia, pag. 403). Era o replică la “Protest”-ul semnat în *România literară* de Alex. Ștefănescu. Acesta îl atacase pe Norman Manea care afirmase: [Români] “ezită să-și recunoască propria contribuție la Holocaust”. Indignatul ștefănesc, recent țărănoist de-al lui Diaconescu, perorase: “ca membru al societății românești de azi, *refuz să-mi recunosc vreo contribuție la fapte săvârșite înainte ca eu să mă nasc*” (subl. mea). Or individul, rudimentar, după ce, neatent, accepta abuzul comis de N. Manea (dacă *români - toți români - ar accepta să-și recunoască “propria contribuție la Holocaust”, în mod necesar evreii - toți evreii - trebuie să-și recunoască propria contribuție la Teroarea Bolșevică cea care a produs Holocaustul Roșu*), comitea o eroare: punea semnul egalității între “*contribuție*” (pentru care unii

dintre părinți, bunici, fuseseră condamnați, unii executați) și *asumare* - care este cu totul, dar cu totul altceva, însă Ștefănescu nu ajunsese până la pagina aceea. Se vede că argumentația mea (la îndemâna ultimului alfabetizat), anume: “*fiecare membru al fiecărei comunități să-și asume faptele bune - și faptele rele - ale înaintașilor*” - fusese convingătoare, din moment ce primisem telefoane, scrisori de aprobare din partea prietenilor mei de atunci Shafir, S. Damian, Paul Schuster, Tismăneanu.

Or A. Oișteanu păstrează o tăcere asurzitoare în legătură cu moștenirea criminală apăsînd și pe umerii săi (obligîndu-l să și-o asume, chiar dacă el însuși nu a avut vreo “contribuție”, vorba-română a scriitorului N. Manea). Ceea ce nu-l împiedecă de a fi obraznic, nesimțit, imoral când denunță “o teorie atât de aberantă, încât nici măcar nu este pedepsită de lege” - a lui Paul Goma în eseu **Săptămâna Roșie**. Care să fie acea “teorie” - nepedepsită de lege? Iat-o:

“*admite Holocaustul în România, dar îl motivează, îl justifică*” (subl. mea, P.G.)

Afirmație aiurea, iresponsabilă; acuzație cretină, infantilă, a unei ființe neevoluată. Acestea sunt apucături nedemne de un intelectual, mai ales când pretinde a face parte din Poporul care ne-a dat Cartea: ignoră textele pe care le atacă (obișnuit a avea de a face cu ne-evreii timorați, care nu îndrăznesc să contrazică un evreu, necum să-i dovedească necinstea), nu dă citate, rezumă fantezist-abuziv. Nu mă voi angaja în dialog cu acest cunoscut monologator prin educație, prin structură, ne-cititor de profesie (ca și tovarășii săi de șaibă: R. Ioanid, Shafir, Al. Florian, Laszlo, G. Andreescu, Dan Pavel), nici nu-l voi ruga frumos să binevoiască a citi, în sfârșit, textul meu, pentru a accepta evidența: *nu am justificat nicăiri, nicicând, Holocaustul - ci, rezemîndu-mă pe documente, am încercat - încerc în continuare - să-l explic...*

...Începînd prin a re-pune cronologia la locul ei: dreaptă, cursivă, succesivă, nu răsturnată, în scopul mizerabil de a prezenta efectele drept cauze, după modelul **Cărții Negre** a lui Ehrenburg și Grossman; continuînd prin a-i arăta pe turnători cu degetul meu de turnător al turnătorilor și rostind următoarele adevăruri - dovedibile:

«A. Oișteanu, îndârjit vânător de antisemiți, nu a vorbit-scris despre faptele rele ale părinților săi, în Basarabia și în Bucovina de Nord, după 28 iunie 1940. Cu ce s-a ocupat, atunci-acolo, de-o pildă, Mișa Oigenstein, tatăl său? Dar unchiul Dan (Leonea știm: era la Moscova, cu Tismăneanu, cu Pauker)? Dar Bella Iosovici - care va deveni mama sa? Dar Roller? Dar Perahim? Dar Sorin Toma? Ce au făcut acești comuniști în teritoriile românești ocupate de dușman, atât de nemărturisit, de condamtabil (doar în un an!), încât au ascuns-ascund cu îndârjire adevărul? Până și Gr. Vindeleanu, om onest în mărturie își oprește onestitatea la data de 6 iulie 1940 - mai încolo: pată albă (pe care am dreptul de a o colora în roșu, culoarea sîngelui celor din neamul meu, vorbitori ai limbii mamei mele). Cât despre Sorin Toma el sare cu “amintirile” de la “Galați-iunie 1940”, tocmai la “Zaporojie-august 1941”! - din aceeași grijă de a nega și cronologia și geografia, deci de a ascunde *adevărul despre cele peste 12 luni de ocupație sovietică în care mai ales evreii români au exercitat funcția criminală de komisari bolșevici*. Dacă A. Oișteanu va răspunde că el - și cei de vârsta lui - refuză să-și asume fapte săvârșite înainte ca el/ei să se nască, îl voi trimite unde i-i locul, mai întâi lângă creatura numită: Alex Ștefănescu».

Ne-cititorii mei: A. Oișteanu, R. Ioanid, Shafir, A. Cornea, Laszlo, Al. Florian, Dan Pavel mă acuză orbește-prostește de “negaționism”, de “antise-

mitism”, de “justificare a Holocaustului”. Sunt niște abuznici (de la *abuz*), mincinoși-calomniatori, fiindcă bibliografia pe care mă reazem provine și din surse evreiești, chiar sioniste militante (M. Carp). Ei însă *nu produc citate din textele mele - de ce? dar e limpede:*

Ca să nu producă dovada necinstei lor.

Un exemplu printre altele: ei vorbesc despre “masacrarea, de către români, *aproape în totalitate* (subl. mea) a intelectualilor evrei din Basarabia și din Bucovina, după 22 iunie 1941”...

Să consultăm volumul în limba rusă **Evrei Moldovî**, realizat sub conducerea lui S. Șpitalnik (Chișinău, 2002) cu girul Bibliotecii municipale “B.P. Hasdeu”, a Bibliotecii evreiești “L. Manger” și a *Joint*-ului. Este un catalog al intelectualilor evrei din “Moldova, în secolul XX” (ar trebui să se înțeleagă: “din R.S.S. Moldovenească”, în realitate aria geografică este mult mai întinsă: pe lângă Basarabia și Bucovina de Nord, provinciile românești, cuprinde o parte din Galiția, din Ucraina de sud-vest: zonele Tiraspol, Balta, Odessa. Totodată au fost incluși evrei nativi din alte provincii românești și rusești, trăitori la un moment dat în “Moldova”).

M-am oprit la cei 251 scriitori, arhitecți, plasticieni, muzicieni repertoariați. Dintre aceștia au murit în “lagăre din Transnistria” - deci sub administrație-responsabilitate românească - următorii:

1. Goldenberg Mordehai, în 1941; 2. Trahtenberg Iosif - în 1941 (la Kamenetk-Podolsk - deci sub administrație germană); 3. Vainstein Israil - în 1942; 4. Breitman Motl : internat de către români în lagăr, din fericire a supraviețuit; 5. Aroni Samuel, inginer constructor, internat de români în ghetoul din Chișinău. A supraviețuit; 6. Brazer Abram, sculptor, grafician - decedat în 1942 în ghetoul din Minsk (administrație germană) ; 7. Sinitza Zinovie, pictor, în 1940 internat de către români în ghetto; 8. Tkaci Efim - instrumentist, pedagog: internat în gheto de către români, în Transnistria - a supraviețuit; 9. Schildkret Moritz, violoncelist - la 78 ani a fost internat de către români în gheto, unde a și murit în 1941.

Administrația românească are pe conștiință internarea a 7 oameni de cultură evrei și moartea a 5 dintre ei - chiar și unul singur ar fi fost prea-mult.

N.B: *cu excepțiile indicate, intelectualii evrei din “Moldova” s-au/au fost evacuați, în iunie-iulie 1941, în interiorul Rusiei.*

Față cu obrăznicile, acuzațiile, calomniile, actele de *xenofobie* (antiro-mânismul), de *rasism* («numai evreii au suferit, numai ei au dreptul să vorbească despre Holocaust»), nu mai acceptăm diktatul, cu capul plecat, cu gura închisă. Și noi, ne-evreii am suferit, și noi avem dreptul de a ne apăra suferința și onoarea de victime.

S-au mai semnalat tentative de a intenta procesul comunismului, de a ieși la rampă, de a cere să fie recunoscute și suferințele pricinuite de teroarea comunistă. Au fost pe loc neutralizate, bruiate, acoperite de hărmălaia bine orchestrată a holocaustologilor susținători ai tezei ridicole, false, inumane a *unicității* genocidului a cărui victimă au fost ei. Detestabilele manevre au tulburat, prin diversiuni, au sabotat, chiar interzis cererea noastră legitimă de anulare a Pactului Hitler-Stalin din 23 august 1939 și a celui de la Ialta din 6 februarie 1945.

Să nu ne (mai) lăsăm intimidați, să nu mai acceptăm eternul rol de acuzat: Noi am recunoscut, am regretat sincer faptele-rele ale unor români și ale statului român, victime: în primul rând evreii și țigarii, iar vinovații români de crime împotriva omenirii au fost încă de acum 50 ani judecați și condamnați. Să nu ne mai lăsăm copleșiți de insulte, de calomnii, acoperiți de scui-

pați, îngropați de vii în “bilanțuri” fanteziste și unilaterale. Să ne cerem, să impunem dreptul inalienabil la *adevărul despre jumătatea de secol de ocupație sovietică și de teroare comunistă!* Și noi, ne-evreii am suferit, însă până acum nu am putut deschide gura fără a fi tratați de “fasciști”, de “anti-semiți” - ultima găselniță fiind: “negaționisti” (ai Holocaustului).

Fiindcă echipa de zgomote a holocaustologilor împroșcând minciuni, insulte la adresa românilor, cere mereu, mereu, cu stropi, cu spume la gură, respectarea întocmai a “Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii” (am citat fidel din denunțul semnat de Andrei Oișteanu), să cerem, nu eliminarea din text a termenului “fascist” (dealtfel violent inexact), ci introducerea, după “fascist”, a: “și comunist”.

Nu mai mult - dar nici mai puțin.

Încolo textul Ordonanței este perfect: și noi, ne-evreii am suferit în timpul teroarei comuniste, de *rasism* (nefiind nici ruși, nici unguri, nici “de alte naționalități”), de *xenofobie* (ni se nega, ni se insulta, ni se interzicea apartenența la națiunea română, ni se impuneau termeni parazitari ca “socialist” pe lângă: republică, cetățean, cultură, caracter național, limbă (“moldovenească”).

Agitații holocaustologi: A. Oișteanu, Shafir, R. Ioanid, Braham, Ancel, Wiesel - au, nu doar și altă cetățenie, dar și o altă patrie-de inimă: Israelul.

Ce-ar fi să-i imităm și în asta: străinii - sau încă-cetățenii-români - care insultă, calomniază România ca unitate națională, pe români, ca băștinași, să fie invitați a nu mai pune piciorul pe pământul nostru și să fie urmăriți penal prin instanțele naționale;

- să nu mai fie permisă dubla-cetățenie pentru călăii românilor sub comuniști, deveniți calomniatori ai României și ai românilor; să nu li se permită intrarea în țara “tradițional antisemită”;

- să nu mai fie acceptată re-instalarea în țara noastră - unde “*antisemitismul are rădăcini adânci în istoria politică și culturală*” - citat din calomniatorul-șef Wiesel - a foștilor cetățeni români, vinovați de colaborare cu ocupantul sovietic - întâi în vreme de război, apoi de ocupație străină - și care, ca cetățeni ai altor state, au calomniat constant România și pe români;

- să nu mai tăcem - ca și cum noi am fi vinovații! - numele și faptele criminale ale acelor evrei în slujba sovieticilor; să fie trecuți prin fața unui tribunal moral (“ecologic”, vorba Oișteanului), chiar și postum - toți cei care au făcut rău României și românilor sub ocupație sovietică, precum și toți securiștii evrei care, după ce au făcut tot răul posibil în nefericita noastră țară, s-au prelins în USA, în Franța, în Germania, în Israel;

Suntem întru totul de acord cu prevederile Ordonanței de urgență 31/2002 privind “interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist și comunist” - așadar:

- să nu mai fie tolerate grupurile, asociațiile, periodicele, volumele, făcând elogiul comunismului, al sovietismului; să fie interzise statuile, efigiile, portretele, biografiile, “operele” unor personaje odioase ca: Lenin, Stalin, Trotski, Mao, Castro, Che Guevara, Pauker, Chișinevski, Roller, Răutu, Nicolski, Perahim, Socor, Tertulian, Florian (tatăl și fiul) Nina Cassian, Voicu, Chiva, Moscovici tatăl și fiul), Lilly Marcou, Ed. Reichman...;

- să nu mai fie tolerate discursurile, intervențiile în presă, ale reprezentanților Industriei Holocaustului, purtători de minciuni și de calomnii;

- să fie expulzați de pe sol românesc acei evrei și unguri care întrețin

adevărul etnic al lor, potrivit căruia doar “românii fasciști” au asasinat evrei, în schimb (!) evreii și ungurii nu s-au atins de un fir de păr de pe capul românilor, nici în timpul ocupației Transilvaniei de Nord, nici după sovietizarea întregii României, când au colonizat “aparatură de stat și de partid” - cu precădere blestemata Securitate.

Înapoi la A. Oișteanu: pârâciosul de serviciu se arată nemulțumit că “teoria” mea din **Săptămâna Roșie** este “atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege” - va fi regretând simpaticul etnolog că nu sunt dat pe mâna (fie și postumă...) a lui Nicolsky.

De mirare această “atitudine împăciuitoare”, pentru a folosi un tic-verbal-mental introdus de unchiul său, sinistrul Leonte Răutu și de tatăl său, Mișa Oigenstein, director al uzinei producătoare de capete pătrate, *imeni* “Ștefan Gheorghiu”. De mirare, pentru că tovarășii săi de luptă-dreaptă nu s-au sfiit să mă acuze de “antisemitism”.

Primul a fost turnătorul atitrat la Universitatea București în timpul Revoluției Maghiare din 1956, numitul Edgar Reichman, emigrat în 1958 în Israel, prelins apoi în Franța, unde a trudit în slujba Securității, în general, în special în a lui Eugen Barbu - ca “agent literar”. El a fost primul care m-a etichetat, în 1986, într-o cronică: “antisemit”, fiindcă în cartea **Din calidor** povesteam cum tata fusese arestat (în ianuarie 1941, în Basarabia ocupată) și de un enkavedist evreu;

Al doilea - cronologic - a fost traducătorul și prietenul meu Alain Paruit: el m-a deconspirat (sic) în revista *Esprit* pentru texte “antisemite” (“textele” fiind romanul **Arta refugii**, tradus de el, antisemitismul constând în faptul că scrisesem: în 1949 un securist... ungur de la Mediaș pe nume Paszty i-a anchetat pe mama și pe tata, în ungurește - dacă nu știa românește - despre el mama spunea că nu avea deloc nevoie să cunoască limba română, bătea-foarte-bine-fără-cuvinte);

Al treilea a fost R. Ioanid. El a dat semnalul de atac general-concentrat. La el au participat nu doar evrei: Shafir, Oișteanu, A. Cornea, Al. Florian, Chiva, ci și *goi*-ii: G. Andreescu, Vasile Gârneț, Vitalie Ciobanu, Dan Pavel, M.D. Gheorghiu, Lazlo, Pecican...

Am constatat: textele mele - pe care nici unul dintre atacatori-etichetatori nu le-a citit (însă au auzit ei de undeva că autorul lor nu poate fi “încadrat” în categoria “antisemit cinstit”) - îi deranjează faptul că nu neg Holocaustul (chiar dacă un contorsionist ca Shafir a găsit că aș fi “trivial negaționist”), în schimb contest *unicitatea* genocidului ale cărui victime au fost evreii, amintind și de tragedia armenilor, a cambodgienilor, a ucrainenilor, a “moldovenilor” - în cazul ultimelor două comunități arătând cu degetul spre komisarii evrei de tipul scriitorului adulat de distractivul nostru Radu Cosașu: Isaac Babel.

Înverșunarea lor împotriva-mi se datorează mai cu seamă faptului că în demersul meu *încerc să explic... ceea ce, pentru evrei trebuie să rămână în veci neexplicat și neexplicabil* - anume:

a. cronologic, evreii i-au atacat primii pe români, în **Săptămâna Roșie** (28 iunie-3 iulie 1940); după un an (începând din 27 iunie 1941), românii s-au răzbunat și pe evrei - deci nu din “antisemitism tradițional românesc”;

b. victime ale nazismului german și horthysmului-szalosis-mului maghiar evreii au practicat pe scară largă, în România, *răzbuarea deviată*, constând în a-i acuza - și tortura - pe români (mai cu seamă pe cei din Ardealul de Nord, foști ocupați de unguri între 1940-1945) pentru că îi trimiseseră pe ei, evreii!, la Auschwitz - campion al istoriei astfel traficate și al

statisticelor falsificate fiind Elie Wiesel, tatăl “spiritual” al holocaustologilor.

În această modestă acțiune de rostire a adevărului și numai a adevărului am fost lăsat singur în fața haitei-de-vânători-de-antisemiți. Cu excepția-excepțională a istoricului Mircea Stănescu (alt “sinucigaș”), nu am remarcat vreo luare de poziție, publică - nu întru apărarea mea (am dovedit: știu să mă apăr și singur), ci întru apărarea adevărului istoric privind întreaga noastră comunitate românească.

Evreii din echipa lui Wiesel mă acuză de “antisemitism”.

De ce până acum nu mă vor fi acuzat și de “antiromânism”?, doar mai ales pe românii mei îi criticasem-acuzasem de o mie de păcate?

Din acest motiv să nu se manifeste, acum, “românii mei”?

Să învățăm de la evrei?

Să învățăm de la evrei!

Să nu învățăm de la evrei minciuna-etnică.

Paris, 6 februarie 2005 - șizeci de ani de la Ialta.

*

Paris, 11/23 aprilie 2005

NECITITORII-ACUZATORI AI MEI: H O L O C A U S T O L O G I I

Unul dintre extrem de puținii prieteni care mi-au rămas după operația “antiteroristă” (sic) organizată - de astă dată - de Comandoul Holocaustologilor și care a băgat groaza în bravii intelectuali români, amenințati cu : «Ordonanța, ordonanța!» prin gura lui Teșu...

...Începusem a spune, deci, că un prieten mi-a pus deunăzi întrebarea:

«De ce nu te-or fi dînd în judecată cei care te condamnă pentru “antisemitism”?»

Nu am știut ce să răspund. Mai ales că subînțelesul viitor (or să mă dea mâine? poimâine?) nu era deloc sigur. Am ridicat din umeri și am rămas pe gânduri:

De decenii, întâi în România, apoi în exil, în loc să fiu tratat-insultat de, să zicem: «tuberculos» (sau șchiop sau bîlbâit - sau și mai grav: de basarabean), securiștii și unii dintre legionari îmi aruncau: «Jidovitul!». În timpul ultimei arestări, în 1977, generalul Pleșiță, pe atunci bulibașă suprem al Scârnavului Criminal Organ îmi mîngăia auzul, șoptindu-mi urletul: «Jădane!», cu accentul lui curat-jădovesc, dupe Argeș-în-jos. Nu altfel îmi zicea pionerul-securist V.C. Tudor, întâi în *Săptămâna* lui Eugen Barbu, a lui Ulieru, a lui Dinu C. Giurescu, a lui Ciachir, “după revoluție” în *România Mare*, când mânca el jidani pe pâine, evitînd a se privi în oglindă.

Direcția atacului s-a modificat - tot la indicația-prețioasă a Securității. Încă din primăvara anului 1977, “când cu drepturile omului”, Organa dădea directive precise de dezinformare: «Să fie lansată acuzația de “antisemitism”, făcînd apel la evrei individual și la Statul Israel, doar ne aflăm în relații bune cu Dînșii...» Dînșul H. Zalis - de la București - a fost, cronologic primul arătător cu degetul, într-o scrisoare... privată ajunsă, în toiul mișcării pentru drepturile omului din 1977, în cutia mea poștală prin amabilitatea Securității; apoi Dînșii Iosif Petran, de la Tel Aviv, prin *Revista mea*; Al. Mirodan, tot de pe-acolo; Ed. Reichman, de la Paris, în *Lupta*, în *Le Monde*, apoi...

M-au lucrat bine “Dînșii”, începînd din toamna anului 1971, după ce mi

se editase **Ostinato** în Germania Federală și în Franța (și în italiană, însă Balaci, Potra, Bușulenga cumpăraseră, pentru Ceaușescu întreg tirajul) când stewardessele de pe avioanele companiei Elal, înainte de aterizarea la București, cereau călătorilor “să predea la bord cărțile lui Paul Goma” - însă de Soljenițin, de Cioran, de Eliade nu pomeneau; după 1 aprilie 1977, când au “colaborat” cu tovarășii lor de la Ambasada USA în moralul scop de a bloca, la Europa liberă, știrea arestării mele.

În septembrie 1977, când înțelesesem că va trebui să părăsesc România și pentru că aflasem cum anume “apărau” israelieniștii drepturile omului, mi-am îngăduit o glumă nesărată: am telefonat la ambasada lor, mi-am spus numele (mi-l cunoșteau doar funcționarii lor erau securiști d-ai noștri!) și am întrebat ce forme sunt necesare pentru a cere azil politic în Israel, întru scăpare de dictatura comunistă din România... Am provocat, nu doar un refuz politicos, cum mă așteptam, ci unul în panică; urmat de promisiuni - dezinteresate - de intervenții amicale pe lângă alte țări, ce doresc: Suedia?, se face!; Canada?, cum nu, se face pe loc!; Franța?, se face, se face, orice se face, numai să nu cer azil politic în Israel, care tocmai are mari-probleme... Înțeleg eu ce fel de... Apoi amenințări abia voalate: dacă încerc să stric și relațiile israelo-române, cum făcusem cu americano-românele, să nu mă aștept la trai liniștit, oriunde m-aș stabili (încă nu mă avertizase generalul Pleșiță cu Brațul Revoluției care Lung este el, dar în seara de 19 noiembrie 1977 (ajunul plecării noastre din România), în biroul lui, auzindu-l formulat, am făcut legături nepermise de abuzive, zicând în sinea mea: «A-ha...»).

...În fine, în ultimii 3-4 ani a fost pusă la treabă artileria grea, adusă cu mari sacrificii ba de la Washington, ba de la Praga, ba de la Tel Aviv, apoi de la fața-locului: de la *Dilema*, de la 22...:

Radu Ioanid, celebru prin maniera de a formula calm, așezat, politicos, documentat... nu doar neadevăruri obraznice, strigătoare la cer; nu doar fapte, cifre, statistici inventate pe loc, senin, de parcă fabricantul ar fi mâncat semințe de bostan, nu ar fi rostit de la tribuna Procurorului Popular (prin gura mătușii sale Sașa Sidorovici, tovarășa de viață a Brucanului) acuzații, puneri-la zid care, în contextul de azi, te pot trimite în pușcărie exact ca în Epoca de Aur, pe când și membrii clanului său “Ioanid”-“Mușat” și încă alte nume conspirative precum Leibovici, grăbit-românizate făceau parte ca milițieni, securiști, spioni în Occident - din Aparatul Terorii Bolșevice impus de NKVD prin sinistrul consăngean Nicolski-Grünberg (nici o legătură cu Grünberg, bunicii materni ai soției mele, Ana - cu care prilej reamintesc: sunt tată-de-copil-evreu).

R. Ioanid este individul pe care niciodată nu-l poți prinde cu minciuna. Fiindcă nu minte niciodată? Ba da, minte tot timpul, în toate, însă când i se dovedește cu probe că a rostit-scris neadevăruri, el nu tresare, nu roșește, nu recunoaște că a greșit-miștit; și în nici un caz nu se scuză pentru “scăpare”. Rămâne calm, liniștit - tăcut. R. Ioanid este un om (îi zic așa, din comoditate) care disprețuiește omul care nu-i ca el, ca ai săi. El nu-l urăște, cu stropi, isteric, pe român, ca Wiesel, ci îl consideră, dacă nu un nimic, atunci, un *ceva*; cu care nu se dialoghează. R. Ioanid nu știe ce este *dialogul*, cu atât mai puțin luarea în seamă a obiecțiilor, contestațiilor, negațiilor ale interlocutorului - pentru el nu există “interlocutor”, doar acuzat-gata-condamnat; el nu cunoaște, nu practică decât diktatul, ukazul; el “demască”, el culpabilizează; ca un Turcanu II, el “reeducă”, fabrică fioroși fasciști-legionari-antonescieni-anti-semiți, casapi de evrei, băutori de sânge evreiesc. Cu ajutorul terifiant al poli-

ticii-de-amenințare-teroristă americano-israeliană, el și ai săi bolșevici de viță stră-veche asiatică urmăresc des-creierarea *goi*-lor români, inventarea nou-lui-om-nou, cel care, de bunăvoie-și-nesilit-de-nimeni, cu glas tare, se va declara vinovat de “unicul genocid”, cel al evreilor și cu-drag va consimți să plătească, în cadrul campaniei de strângere a cotelor de recuperare, ultimul bănuț destinat a cumpăra lapte pentru copil, va renunța cu entuziasm la singura-i cămașă încă neruptă (cum făcuseră în 1907 strămoșii lui, țărani români față cu amenințările-cu-jandarmii a strămoșilor arendași, zăpcii ai lui “R. Ioanid”, ai lui “M. Shafir”) : cu valoarea (sic) a ei - a cămășii nerupte - Zidul Ierusalimului va căpăta încă un centimetru lățime și chiar un centimetru înălțime, pentru a-i închide total, definitiv, în propria lor țară, pe *goi*-ii - **unicii semiți din Israel: palestinienii**. R. Ioanid pe după cap cu ceilalți comisari din nou-creatul, la Cotroceni, *Minister al Culpabilizării Naționale prin Holocaustizare* este o creatură convins(ă) că ne-evreii fac parte din alt regn (iată, nu am spus: din altă rasă, fiindcă l-aș umaniza - și nu merită). Din acest motiv afirm că “R. Ioanid” face parte din regnul mineral.

Nu-mi poate ieși din... inimă emisiunea televizuală de acum două luni, în care participanții au fost invitați să spună cam câți dintre evreii nelocalnici trecuseră Prutul în Basarabia și în Bucovina de Nord, (ocupate de URSS la 28 iunie 1940), plini de entuziasm, dorind să participe la edificarea socialismului și pe teritoriile românești răpite și, din constructori, deveniseră destructori a tot și a toate: piatra peste piatră, cultură, religie, limbă, aer - și vai: om; deveniseră - odată ce puseseră piciorul pe malul stâng al Prutului, emeriți comisari ai Armatei Roșii, creație a lui Trotski.

J. Ancel (statisticianul șef al Holocaustului românesc) a avansat o cifră (30.000), Lia Benjamin: vreo 40.000, R. Ioanid în jur de 20.000. Un istoric de la Chișinău a scos fotocopii după documentele din arhivele NKVD și a anunțat: 150.000. Ancel s-a arătat atins la onoarea lui de specialist în materie, Lia Benjamin - și dânsa. Numai R. Ioanid a rămas neclintit. De piatră. Pe el, istoric vestit al “problemei”, nu l-a tulburat cifra - verosimilă, dar mult diminuată a NKVD-ului. Lui nu i-a făcut nici cald nici rece. De ce? Fiindcă R. Ioanid deține *alte* cifre, *alte* adevăruri: cele ale regnului mineral al său. El știe - a venit de la Washington cu “decizia” gata luată: **nu contează adevărul, ci aplicarea diktatului**.

Adevărul... În chestiunea Teritoriilor Ocupate de URSS în 28 iunie 1940 și în a sovietizării barbare a Basarabiei și a Bucovinei de Nord vreme de un an (“Întâia Ocupație” - până în iulie 1941, “A doua” a început în martie 1944 și nu a luat sfârșit nici în ziua de azi) toți evreii - repet: *toți evreii de pretutindeni au instituit secretul absolut asupra:*

- *numelor* (adevărate, ca și falsele-nume) ale celor... nu 150.000, dar măcar ale celor 1.500 de evrei care după ce și-au făcut mâna pe basarabeni și bucovineni între 28 iunie 1940 și iulie 1941, după 23 august 1944 au alcătuit partea activă, profesionalizată a Aparatului Terorist Bolșevic instaurat în întreaga Românie;

- *faptelor*... revoluționare aplicate pe spinarea nenorociților basarabeni și bucovineni - nu doar români, ci și ruși, ucraineni, bulgari, găgăuzi, polonezi, germani, evrei... - considerați “dușmani”, burjui”, “culaci”, “trădători ai revoluției și ai URSS”- arestați, torturați, executați pe loc, alții “doar” condamnați și trimiși în Siberia, în fine alții deportați-fără-“hârtii”, pentru decenii, în Estul și Nordul Îndepărtat - se evaluează că numai în iunie 1941, bolșevicii au deportat cca 30.000 de oameni, bărbați, femei, bătrâni, copii.

De ani de zile încerc să pătrund acest “secret mortal” (și profund

imoral), cel ascunzînd numele și faptele “*voluntarilor*” evrei în intervalul 28 iunie 1940 - 15 iulie 1941, în *Basarabia și în Bucovina sovietizate*.

Există câteva mărturii ale unor evrei, dar numai despre ei înșiși, dacă fuseseră la rîndu-le “represați”, dar nici un cuvînt despre faptele lor pe cînd ei înșiși “represau” pe alții - ca enkavediști, komisari, simpli funcționari - deși în acel an de groază nu au existat “simpli funcționari”, doar auxiliari a NKVD. Am aflat - câteva nume:

- Cei doi frați ai lui Leonte Răutu-Oigenstein: Mișa, tatăl lui Andrei Oișteanu și Dan. Deasemeni Bela Iosovici, care va deveni mama băieților Valery și Andrei (Oișteanu);

- M. Roller;

- Perahim - mort de curînd, la Paris;

- Sorin Toma: odată la adăpost în Israel, cel care încercase să-l înlocuiască pe Arghezi cu tată-său și-a publicat “amintirile”: bolșevicește de selective; deși mereu promite că va ajunge la Chișinău (de la Galați), ajunge cu scrisul la Zaporoje (în anul următor). Și el evită locul-crimei.

Toți cei înșirați au murit, au scăpat de Nürnberg II. Au mai rămas în viață - erau pînă anul trecut, aici, la Paris, în cartierul nostru, Belleville - unchi, veri, mătuși ale lui R. Ioanid care și-au reluat numele: Leibovici.

R. Ioanid a comis textul “Între Belleville și București”, publicat în *Observator Cultural* al lui I.B. Lefter : lung, mincinos, cu citate falsificate, cu “afirmații” (ale mele!) detur-nate sau/și inventate, nu puține rezemate pe “izvoare sigure”, ca notoriul securist dezinformator M. Pelin, decenii lungi adjunct al lui I.C. Drăgan, dimpreună cu Traian Filip la agentura securistă de la Milano - text devenit, nu doar de referință, ci Evanghelie a holocaustologilor subalterni:

O evanghelie crezută-și-necercetată: ca în societățile care nu cunosc *cititul* - necum *citatul* - toți, dar toți cei care m-au atacat ulterior, au făcut trimiteri la R. Ioanid. Simpla pomenire a titlului (și fals și idiot) - a articolului “Între Belleville și București”, a ținut loc de informare, de lectură; articolul acela a devenit directivă, ordin, astfel scutindu-i pe toți agresorii de *a citi* și de *a cita* corect din eseul meu **Săptămîna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** - nu este inutil să dau titlul întreg. Oile luate orbește după Berbecul-cel-Mare: R. Ioanid, m-au acuzat, în deplină necunoștință de cauză, de “antisemitism”.

Or nimeni-nimeni dintre cei pe care îi voi pomeni mai la vale nu citise cu minimă onestitate ceea ce condamnase hotărît: nici Berbecul-cel-Mic (M. Shafir), nici membrii de drept ai turmei: A. Oișteanu, Al. Florian, G. Andreescu, Dan Pavel, A. Cornea, O. Pecican, Laszlo Alexandru, V. Gârneț, V. Ciobanu, W. Totok, Ion Vianu, Teșu Solomovici, D. M. Gheorghiu, Lavastine, Isaac Chiva, Alain Paruit, Ed. Reichman, D. Vighi...; acești, dragă-doamne, scriitori, oameni familiarizați cu litera tipărită nu citiseră ce scrisesem eu, posmagii le fuseseră rumegați la Centru, la Tel Aviv, la Washington. Vor mai fi și alții de care încă nu am cunoștință. Singurul dintre vitejii macabei care a recunoscut negru pe alb că... nu citise ceea ce combătuse a fost, în urmă cu o lună, Dan Pavel. Este foarte adevărat: “onestitatea” lui este o vulgară șmecherie găinărească dupe Dâmbovița, însă optimist fără leac fiind, îmi zic:

«Proporția (1 din 20) este extrem de îmbucurătoare, dătătoare de speranțe într-un viitor de aur al țărișoarei noastre dragi - doar este vorba de intelectuali subțiri, de oameni de cultură, de scriitori-îndrăgiți, de, cum li s-a tot zis: *directori de conștiințe*. Deci Trăiască România cu ai săi intelectuali,

rezistenți prin... Prin ce? Prin cultură? Cult să fie insul ignorant? Ne-cititorul? Cult acela care, deși nu a citit un text, se trezește vorbind despre el, în termeni neavînd legătură cu "cultura", ci cu Codul Penal («Ordonanța, Ordonanța!» lui Teșu)? Prin ce altceva sunt "rezistenți", intelectualii noștri preferați? Prin "ceva" care permite supraviețuirea nisipului fost cândva, în timpuri de legendă, piatră - dacă peste ea trecuseră toate apele...»

Un alt proeminent holocaustolog ne-cititor al textelor mele, dar nemilos combătute este aghiotantul tovarășului R. Ioanid:

Michael Shafir: proaspătul profesor la Facultatea de Studii Europene de la Universitatea Cluj, a fost cercetător la Europa liberă, agent electoral al lui Iliescu în 2000 și purtător de servietă al lui Wiesel în "întoarcere acasă" (la Cimitirul Vesel de la Săpânța, nu la Memorialul Anticomunist).

[Se poate să-l uităm pe Elie Wiesel?, laureatul Premiului Nobel pentru Pace? Nu se poate. Wiesel, acela carele, avînd grave probleme de cronogită și de geografită - mai degrabă tulburări de identitate, el dorind din adîncul viscerelor să fie considerat ungar, numai că nu se mai putea - povesteà la televiziunea franceză că familia sa din Sighet fusese arestată în aprilie 1944 "de către jandarmii români". La observația lui Eugène Ionesco: din septembrie 1940 până la sfârșitul anului 1944 Ardealul de Nord fusese ocupat de unguri, jandarmii nu erau români, Wiesel răspunsese, rîzînd, că nu are importanță, francezii tot nu cunosc istorie. Tot el fiind cel care urlase dement, cu stropi, cu ochii gata să-i iasă din cap: «Românii au ucis, au ucis, au ucis!» /evrei/ Iată că în Anul Domnului s-a descoperit vă numitul Elie Wiesel este un impostor: nu se știe în care lagăr german a fost internat, sub care nume, care-i este matricola pe care a refuzat să o divulge, nu el este autorul cărților de mărturie apărute sub numele său...].

Întorcîndu-ne la M. Shafir, spuneam că omul și-a văzut visul cu ochii: ajuns la pensie a fost recunoscut și ca un eminent broșurist. Pe bună dreptate: la cei 60 ani ai săi, a căpătat faimă internațională și coronită de moderator profesionist de colocvii, dezbateri, mese rotunde, nunți cu dar (mai ales!) și alte cumetrii. Altfel și el, ca toți nerealizații dintre evrei, la vizita medicală găsiți inapți de a deveniți coloniști sălbatici în Israel, după un lung ocol prin... repatriere în Israel: SUA, Germania, Cehia, s-a întors în România, detestată de totdeauna, motiv pentru care a fost uns profesor de Holocaustologie taman la Cluj. De ce la Cluj? Dar nu grăit-a Zarathustra-Wiesel că evreii din Ardealul de Nord fuseseră trimiși la cuptoarele Auschwitz-ului de către bestialii jandarmi ai guvernului român, fascist, antonesciano-legionar?...

Nu mă pot stăpâni de a cita dintr-o conferință a sa rostită la Tel Aviv, 2003-12-21 (capturată de pe internet):

"De la evreu-goy la goy-evreu"

"Marturisiri personale despre procesul de aculturalizare si reculturalizare ale unui evreu originar din Romania"

"Provin dintr-o familie total asimilata. (...) Bunicul patern, pe care nu l-am cunoscut niciodata, se tragea de pe undeva de pe meleagurile imperiului austro-ungar. Bunica paterna era nascuta la Budapesta (...) Din partea mamei, strabunicul fusese arendas in Moldova pe mosiile lui Sturdza (acum vedeti cine e vinovat pentru 1907?), iar bunicul era un umil contopist. Sotia lui era nascuta la Varsovia. Nu mi-a fost ascunsa niciodata identitatea evreiasca a familiei. Dar nici clarificata. Habar nu aveam ce inseamna sa fii evreu, de fapt. De sarbatori ne duceam la Templul Coral unde nu intelegeam nimic din rugaciuni, ne intorceam acasa si mancam supa de gaina. Cu asta se termina "sarbatoarea". Cu alte cuvinte, se proceda ca in anecdota care defineste sarbatoarea evreiasca in urmatoorii termeni: "ei

au incercat sa ne lichideze, noi am invins, pofta buna!".

“Bunica mea de origine budapestana a murit cind eu aveam vreo 8 ani. Era o femeie inalta, energica, locuia la Timisoara, unde o vizitam in vacante. Noi traiam la Bucuresti si intr-o zi, cred ca era "vacanta de iarna", ajungind la dinsa la Timisoara, m-am adresat bunicii in limba romana. A ramas ca un stilp de gheata, in toata statura ei impozanta si mi-a raspuns in limba germana (pervers, dar aceasta era limba familiei, nu idisul, pe care l-am invatat cu ajutorul ebraicii si al germanei in...Israel):

“«In aceasta casa, se vorbeste romaneste numai o data pe saptamina, si atunci numai la bucatarie.»

“Adica cu servitoarea. Nu stiu cum, dar am inteles imediat despre ce era vorba. Si de atunci pina azi am o repulsie totala fata de orice fel nationalism. Nu puteam, la 8 ani, sa fiu constient si de ridicolul situatiei: o evreica-unguroaica imi cere sa nu vorbesc romaneste, ci germana, la nici macar o decada dupa Holocaust, despre care habar nu aveam atunci”.

Atunci - sublinierea mea. Dar după atunci?

Insuportabil la M. Shafir - nu doar la el - : *nesimțirea etică*. Vorbește despre străbunicul său, arendaș, făcînd glume proaste, însă nu pe seama bunicului (care putea fi chiar și el vinovat de răscoala țaranilor la 1907), ci pe a noastră, ascultători-cititori bănuți de el a fi înclinați să credem că arendașii evrei, bieții de ei, nu avuseseră nici cea mai mică legătură cu revolta - doar așa glăsuise o jumătate de secol ukazul lui Roller. El (M. Shafir) vorbește - *acum* - de “repulsia față de orice naționalism” - însă doamne-fereste, nu și de *rasismul pur și dur practicat de evreii și de ungurii bolșevici față de majoritarii români în România ocupată de ruși din 1944*. El ironizează “tema 1907”, ca să nu zăbovească la mizeria cumplită și la exasperarea explosivă (a și explodat!) a țaranilor români. M. Shafir să fie sigur: mai târziu - cât de târziu! - dar tot *nu* a învins “adevărul” său, etnic - poftă bună! - reambalat în zeflemeaua dezinformatoare. **Adevărul istoric** rămâne, în ciuda Rolleriaidei teroriste asupra memoriei noastre, a ocupațiilor, oricâte poște-bune și-ar ură, cu gura până la urechi, holocaustologii după fiecare ședință de antisemitizare a *goi*-lor - acesta: printre alte păcate - primul fiind cel de la 1878 - arendașii-zapcii evrei au purtat, orice-ar pretinde rollerii și urmașii lui bolșevico-sioniști, o mare parte din vina tragediei române de la 1907;

Nesimțirea etică (și etnică) a lui M. Shafir domnește și în episodul bunicii sale:

Să nu aibă M. Shafir habar *acum* că *atunci* (între 1945-1965), *acolo* (Timișoara, Republica Populară Română), dacă unui român îi scăpa: «Țigane (bozgore, jidane)...», înfunda pușcăria pe loc, fiind condamnat pentru “ură de rasă”? El pretinde că, la acea vârstă (8 ani), nu putea “să fie constient de ridicolul situației” - de acord. Dar la 50-60 de ani, când conferența, la Tel Aviv?: era constient de propria-i insensibilitate etnică (deci și etică), fiindcă “situația”, sub comuniști, inocent zugrăvită de el era, nu ridicolă, ci tragică - adevărat, numai pentru români, nu și pentru unguri, nu și pentru evrei. Ridicol este el, acum, prin “naivitatea” (și nonșalanța) amintirilor-din-copilărie, vădind ne-frica de a fi vreodată făcut răspunzător și pedepsit pentru faptele sale rele. Ridicolă până la grotesc, afișînd o grețoasă țâfnă de grofesă unguroaică disprețuindu-i imperial pe valahii împutiți) era, atunci, bunica lui M. Shafir: deși evreică-budapestană trăitoare la Timișoara, cunoștea foarte bine realitatea din Vechiul Regat de dinainte de 23 august 1944, deci știa: când spuneai: “unguroaică”, spuneai: *servitoare*. O deose-

bire: după instaurarea comunismului o slujnică româncă rar ajungea directoare de fabrică sau rector universitar - o servitoare unguroaică: totdeauna; chiar ministru-adjunct-la-orice...

Ce anume le va propune - la Universitatea de la Cluj - viitorilor profesori din Învățământul Holocaustului și studenților, Michael Shafir, broșurist emerit și celebru necititor de texte atacate, ale unor autori etichetați orbește: “trivial-negaționiști”? Obiceiul de a azvârli fără temei grave, cvasimortale acuzații? Obiceiul de a arăta cu degetul și de a “demasca” pe alții, pe oricine - ce nu face *goi*-ul sărac pentru o bursă, pentru o jumătate de catedră, pentru o “sinceră-considerație”? Ca la Pitești, în reeducare, nefericitul va ajunge să declare că tată-său fusese jandarm în Transnistria, maică-sa responsabilă de bordel. Care va fi prețul (dedus din “recuperări”) pentru o astfel de autodeni-grare, autodistrugere, autonegare, autodenunțare: cei 10.000 dolari, promiși de istericul Ephraim Zuroff?

Va fi el, M. Shafir - altfel un oarecare măgar! - profesor, la Cluj, la catedra de trivial-negaționism a textelor necitite? Va ține cursuri de autoreducere - la Pitești Bis?

[Să facem un ocol pe la Paris: orice-ar zice americanolatrii - mai ales holocaustologii din România - Parisul rămâne cutia de rezonanță în bine, în rău a lumii. Am mai notat, au observat și unii jurnaliști (mai cu seamă cei de la *Le Nouvel Observateur* din ultimii trei ani):

De fiecare dată când o comunitate ocupă avanscena cu tragedia ei națională, brigăzile de intervenție ale studenților evrei, ale “sioniștilor de stânga” din Franța provoacă un *scandal* (termenul este folosit, subliniat, de *N.O.*), în scopul de a re-atrage atenția presei asupra Holocaustului, de a o menține acolo, nelăsînd-o să se “rătăcească” la alte “mici accidente istorice”. Când acum vreun deceniu *Le Pen* s-a scăpat și a zis că Auschwitz-ul fusese “un detaliu al istoriei”, s-a produs un scandal planetar - pe bună dreptate; însă când un Antoine Spire, și comunist și evreu a spus despre masacrul rwandez că a fost un “mic conflict local” și a rîs (rîsul lui Wiesel!), nici un francez nu a reacționat; și nici un român nu i-a ars o labă peste ceafă hilarului biciclist R. Cosașu (partener de bridge al vestitului anticomunist Gelu Ionescu și scriitor-îndrăgit de Marta Petreu și de I. Vartic - vezi *Dicționarul Esențial al Scriitorilor Români*), când a scris el cu mâna lui: «*Stalinismul la noi a fost un fel de blenoragie de tinerețe*” - de ce: “blenoragie”? fiindcă aceea trece, spre deosebire de de ciumă, de lepră - de moarte?; de ce “stalinismul” și nu “bolșevismul”?; și, mă rog, care “la noi”: la noi, în România ocupată de sovietici și de cosași ca jâmbărețul Radu-“Slăvim-Republica-Populară-Română”?; în Rusia, începînd din 1917, pe unde a galopat eroul său preferat: Isaac Babel, komisar bolșevic “intransigent”?; în întreg lagărul comunist, incluzînd Coreea de Nord, China, Vietnamul, Cambodgia, Ethiopia, Angola, Congo-Brazzaville, Cuba?

Revin: cum a început a se vorbi “prea mult” (?) de genocidul rwandez, cum un rabin parizian s-a zgâriat cu o furculiță la burtă, pretinzînd că un arab îl atacase, fiindcă era evreu - și gata *scandalul*! Cu proteste, nu doar guvernamentale franceze, dar și cu “Apelul” lui Sharon chemîndu-i pe evreii “victime ale antisemitismului în Franța” să vină cu toții grabnic la adăpost în Israel. Și ce dacă s-a dovedit că “agresiunea” fusese o grosolană invenție? Nici rabinul nici comunitatea evreiască nu și-a(u) cerut scuze pentru *scandal*).

Cum s-a readus pe tapet masacrarea armenilor de către turci în 1915 -

scandal provocat în 2002 de... Israel, care somase Europa, (amintindu-i că este vinovată de Holocaust), să o primească neîntârziat pe Turcia în C. E. - cum “tinerii sioniști” parizieni au organizat diversiunea obișnuită prin manifestații violente ce au blocat strada editurii care avusese îndrăzneala să publice un roman al unei tinere italo-egiptene despre Palestina - un prețios “ajutor internațional” le-a venit de la Fundația Wiesenthal, cea vânând naștiți, prin comunicate amenințătoare - dar care, observa un jurnalist de la *N.O.*, grafiă greșit numele autoarei și titlul cărții (a devenit o tradiție ne-lectura la holocaustologii de pretutindeni)...

Evenimentul recent care a declanșat *scandalul* evreilor: readucerea în actualitate a sclavajului africanilor, imensa tragedie care a provocat, nu doar umilințe, suferințe, dar și milioane și milioane de victime. Au început a-și recunoaște vina Belgia, Portugalia, Franța...

/Pe când mea culpa României pentru robia țiganilor? N-ar fi timpul ca Biserica Ortodoxă Română să dea semnalul căinței, doar sfintele mănăstiri ale noastre au fost cele mai bogate, în robi, proprietăți?/

Când, în urmă cu trei luni a apărut la Paris mărturia unui ostaș francez de culoare căzut prizonier la germani, au izbucnit proteste vehemente din partea comunităților evreiești de pretutindeni împotriva “alegațiilor antisemite ale autorului”, de genul: “în lagărele naziste evreii și slavii erau considerați sub-oameni, însă noi, negrii și țiganii: sub-sub-oameni și tratați ca atare”. Când un jurnalist - belgian - a scris că recunoașterea sclavajului din partea unor foste puteri coloniale europene reprezintă cel mai mărunț lucru pe calea recunoașterii păcatului de moarte (reprezentat de sclavaj), continuând: - “rămâne ca America să facă la fel, mai ales că cea mai mare parte a prosperității sale s-a rezemat pe sclav” - le-a sărit capacul, nu americanilor, ci evreilor !

În 8 martie acest an manifestat liceenii din Paris. În locul obișnuitelor bande de derbedei vandali, “les casseurs”, care parazitau coloanele, spărgeau vitrinele magazinelor și furau ce apucau - au apărut vandali ne-hoți: aceștia, tăbărau pe câte un elev manifestant, îl băteau până la sânge, îi zmulgeau telefonul portabil, o bluză, “adidașii” iar fetelor - bătute și ele - li se “confiscău” telefoanele și poșetele. S-au înregistrat răniți, plângeri contra X... Presa a fost surprinsă de acest nou fenomen și a scris pe larg, încercând să afle dedesubturile. Televiziunea a intervievat câțiva din vandali - elevi la o școală profesională din St.-Denis, din zona Marelui Stadion. S-a aflat că acei tineri erau revoltați-furioși pentru că ei, cei trăind în banlieu, ca “ieșiți din imigrație” (arabi, negri), sunt defavorizați, nu au nici hainele, nici telefoanele portabile, nici aerul sigur de ei - al liceenilor manifestanți... Drept care s-au hotărât ca (de astă dată) să le dea o lecție... burjuilor.

Jurnaliștii observaseră: vandali ne-hoți, erau animați (!) de ură... socială (nu au folosit: “ură de clasă”, ca să nu se supere comuniștii...), manifestată, nu prin “confiscarea”, ci prin distrugerea demonstrativă a bunurilor pe care ei nu le aveau. Foarte mulți dintre vandali, după ce stingeau în bătaie pe câte un elev manifestant și îi zmulgeau telefonul portabil, îl distrugeau pe loc, călcând în picioare... rămășițele... După o vreme, cum se întâmplă, presa și-a îndreptat atenția spre alte evenimente - ceea ce era insuportabil pentru toboșarii Holocaustului - atunci a izbucnit *scandalul* “rasismului anti-alb”:

Jurnalistul Luc Bronner de la *Le Monde* a publicat mult după evenimentul un articol în care afirma că agresiunile au avut un caracter net rasist, anti-alb - auzise el, cu urechile lui, cum “magrebinii” (arabi algerieni, marocani - și negri africani) strigau la agresaiți: «Alb împutit, dă portabilul!»; mai mult:

în ancheta pe care el (L. Bronner) a făcut-o în St.-Denis, în fața școlii de meserii, “magrebinii” repetau fără jenă motivele agresiunii: «Din cauza lor, a albilor, am suferit și suferim...»

Fulgerător Radio-Shalom - al comunității evreiești - și Asociația tinerilor sioniști de stânga “Hachomer hatzair” a(u) dat alarma, lansînd un Apel la solidarizare împotriva actelor “*rasiste, contra albilor - cu iz antisemit*” (subl. mea). Printre primii semnatari: Alain Finkielkraut, André Taguieff, Kouchner. Pe măsură ce Radio-Shalom și “Hachomer hatzair” urca tonul până la inaudibil, au început a se semnala, atât retrageri de semnături de pe Apel cât și opinii exprimate de organizații antirasiste, pacifiste, apoi de personalități:

Ghaleb Bencheikh, președinte al Confederației mondiale a Religiiilor pentru Pace a fost primul care a declarat: “Dacă agresiunile contra liceenilor sunt inadmisibile, nu cred că rasismul este constitutiv acestor acte”;

Celebrul istoric Esther Benbassa: “Fiind personal atinsă, ca fostă imigrantă, care știe cât de dificilă este integrarea [în societatea de sosire], prin acest Apel care atîță la violență, în loc să constate că există o respingere [a societății franceze]”. Și: “nu este rolul unei asociații evreiești din Franța de a intra *dans la compétition victimaire*”, sublinierea mea.

Bănuiesc ce a pățit Esther Benbassa, evreică originară din Salonic și după acest “act antisemit”, din partea presei evreiești, din partea unor (mulți!) evrei din Israel, din partea organizațiilor tinerilor sioniști (de stânga, pardi!). Mai ales pentru această “*compétition victimaire*” pe care a mai reproșat-o evreilor stărnind, la Sorbona amabilități de genul urletului sionist : «Curvă a arabilor!»

Destul de rapid *scandalul* scontat de evrei pentru a deturna batajul în jurul altor tragedii, ale altor comunități s-a întors, nu la Holocaust, ci la “uce-nicii vrăjitori” ai lui. Cunoscuții fabricanți (din nimic) de opinie Finkielkraut, Taguieff, Kouchner s-au dat la fund, n-au mai fost de găsit nici la telefon. Jurnaliștii de investigație s-au întors la evenimentul declanșat la 8 martie.

Duminică 17 aprilie, la emisiunea de televiziune “Arrêt sur image” s-a dezbătut atât “fenomenul”, cât și deturnarea semnificației sale de către unii evrei. A participat jurnalistul de la *Le Monde*, Bronner și Yoni Smadja, șeful organizației tinerilor sioniști: “Hachomer Hatzair”. Timp de două ore, în direct, cei doi au fost copleșiți de mărturii, de contra-anchete jurnalistice, de analize, toate contrazicîndu-le alegațiile. În cele din urmă Bronner a recunoscut, spășit, că se grăbise - rău sfătuit de un bun prieten - care îi povestise ceea ce auzise el: “maghrebinii agresori strigau: «Albi împruțiți!», «Să nu uităm sclavajul», «Toți albi trebuie bătuți»”; că nu, el nu auzise asemenea cuvinte; că nu, când s-a dus la St.-Denis și a stat de vorbă cu agresorii niciunul nu a formulat clar “justificări rasiste, antialbi”. Când animatorul emisiunii l-a întrebat: dacă nu a văzut, dacă nu a auzit lozinci rasiste (anti-albi), de ce a scris contrariul în *Le Monde*? Bronner a ridicat din umeri și a întors privirile disperate spre Yony Smadja.

Acesta nu părea a avea mai mult de 18 ani. Sigur de sine și de adevărurile sale cum numai un adolescent-revoluționar-trotskyist poate fi, Yony a respins fiecare probă împotriva a ceea ce scrisese, ce afirmase el: un jurnalist (evreu) de la *Libération*, aflat pe teren, spunea că nu auzise vreo lozincă rasistă - Yony, senin, mătura cu un dos de mână mărturia: «Nu-i adevărat! Nu se afla el [jurnalistul] unde trebuia!»; un sociolog reputat (și evreu) afirma că evreii au fost de totdeauna în “*compétition victimaire*”, că nu suportă să se vorbească despre suferințele altor comunități - Yony: «Nu-i

adevărat. Noi nu putem fi geloși pe nimeni. Noi nu mințim niciodată...»

La această ultimă obrăznicie animatorul a ridicat mâinile spre cerul studioului și l-a somat pe Yony:

«Ați afirmat - și răspândit - că maghrebini agresori rosteau lozinci anti-albe, antisemite, dar nimeni nu le-a auzit: nici Luc Bronner, care a provocat scandalul, iar aici a recunoscut că în realitate nu a auzit așa ceva, îi povestise "cineva" - înseamnă că ați mințit!»

Deloc demontat, Yony:

«Vă spun eu că arabii (de la "magrebini" trecuse la "arabi" - de mirare că nu mersese până la: "palestinieni") sunt antisemiți și vor să ne arunce în mare. Dacă la manifestația asta nu au fost auziți, vor fi auziți mâine; sau peste o săptămână. Noi trebuie să luăm măsuri preventive...»

Animatorul Daniel Schneidermann a râs:

«Preventive? Ca războiul preconizat de Bush, de Wolfowitz, de Rumsfeld?»

Adolescentul Yony Smadja l-a fulgerat pe Schneiderman cu privirea sa albastră, albastră - și a tăcut - ca R. Ioanid.

Iar eu, în fața televizorului, am simțit un fior rece pe șira spinării: acest copilăș - cu ochi albaștri - ar fi fost în stare să măucidă, fără tresărire. Nu pentru că aș fi palestinian-terorist, sau neamț-hitlerist - sau român-negaționist - ci pentru că nu sunt ca el. Pentru că sunt un *goi*, deci inamic, deci... potențial-lichidabil.

Nuanțez: preventiv-lichidat].

Ovidiu Pecican. Și el (ca și Laszlo - de care nu mă ocup) a constituit o surpriză: cum de s-a lăsat tras (și dacă s-a tras-singur?) în Brigada Dezinformatoare a Holocaustologilor Socotitori-Prețaluitori-de-Cadavre ?

Nu-l voi psihaliza, pentru a afla ce rol culpabilizator va fi jucat tatăl în spaimile cumplite ale fiului, ci voi aminti:

În dialogurile cu Laszlo, cu Grigurcu, cu Solacolu, *istoricul* Ovidiu Pecican, citînd respectuos - și prea-plecat, de-a dreptul slugarnic... - din Evanghelia după R. Ioanid, mă acuza, ca autor al **Săptămânii Roșii**..., că nu mă reazem, în afirmațiile mele, pe documente autentice, autentificate, verificate, acceptate de istorici...

Plin de calități, și O. Pecican este român în ceea ce are mai rău: uită ce spusese ieri, nu își imaginează că cel din față îl va contrazice fără jenă, amintindu-i adevăruri pe care el, O. Pecican le ocolește, le ascunde cu grijă - iată unul; mare:

Fundația Culturală România, condusă de A. Buzura, pregătise, în colaborare cu Centrul de Studii Transilvane din Cluj editarea volumului de documente **Situația evreilor din România 1939-1941**. Lucrarea urma să apară sub egida Institutului de istorie și teorie militară, a Arhivelor statului, București, a Arhivei Ministerului Apărării Nationale. Coordonatori: Lt. col Alesandru Duțu și Dr. Constantin Botoran. În 1994, în preția lansării, volumul a fost trimis la topit din ordinul lui A. Buzura. Că el este autorul actului înalt cultural (și extrem de patriotic față de neamul românesc, cel fără-de-hârtii): ca recompensă în 2003 Universitatea din Ierusalim i-a decernat titlul de Doctor Honoris Causa! În 2003 volumul de documente a fost, în sfârșit, scos la lumina zile de editura Țara Noastră, din inițiativa lui Ion Coja.

În chiar momentul în care istoricul Ovidiu Pecican - citîndu-l umil, îngenunchiat pe R. Ioanid - afirma că Goma nu se bazează pe documente, avea în față (iertare: ar fi trebuit să aibă dinainte, în timp, nu doar în spațiu -

și gata citit!) eseul atacat: **Săptămâna Roșie sau Basarabia și Evreii**, ediția de la Vremea. Dar nici el, dezbătătorul nu-l citise cum se citește. Afirm aceasta pentru neînsemnatul motiv că cel puțin un sfert din paginile eseului sunt ocupate cu *documente* culese, reproduse din volumul **Situația evreilor din România 1939-1941**; cel distrus de Buzura în 1994.

Istoricul nostru, devenit holocaustolog, nu citește: după modelul ilustru al șefului suprem: Wiesel, care acuză, fără temeii, în perfectă necunoștință de cauză, însă înecat de ură față de români. Cu “temeiurile” responsabili sunt aghiotanții R. Ioanid, M. Shafir, Al. Florian, A. Oișteanu... El, O. Pecican a ridicat două degete și s-a oferit să execute un ordin, temeinic, profesionist, ca o bună cătană ardeleană. E mult mai comod și mai fără riscuri: cine să-i ceară socoteală că a aruncat la întâmplare acuzații grave, că a calomniat, că a spus minciuni cu seninătate? În niciun caz un român-verde: românii-verzi bat pas de front pe arătură la comanda holocaustologilor.

O. Pecican lucra la Centrul de Studii Transilvane. Mă înșel? Chiar dacă mă înșel, este oare de conceput ca un istoric din Cluj să nu aibă știre de un volum de documente urmînd a fi editat - în Cluj ? Nu. Mai ales că la un moment - în mijlocul unei acuzații că eu nu produc documente - lui i-a scăpat mărturisirea că a avut între mâini documente... pe care ar fi trebuit să le citesc-citez, eu, autorul eseului. Și nu a recunoscut că el, Pecican nu citise textul meu, cel conținînd chiar documentele în chestiune...

Necititorii mei - altfel holocaustologi emerți...

Gabriel Andreescu:

Timpul nr. 3/2005: publică, pe pagina a 3-a la rubrica “Agora” articolul anunțat pe prima : “Mult Goma” semnat: G. Andreescu. Să trecem - cu greu - peste introducerea confuză, năclăită și mincinoasă, fiindcă nu pomenește de articolul lui A. Oișteanu din 22, cel care provocase reacția mea în *Ziua*, ci pretinde că al său - o schelălăitură, tot în *Ziua*, unde confecționează “editoriale” discutate, dezinformatoare, inutile - ar fi declanșat ostilitățile. Și din acest proaspăt extemporal răzbate setea-foamea lui G. Andreescu de a fi considerat și el om purtător de condei, de a fi luat și el drept “publicist”, de a fi și el băgat în seamă, fie și sub forma unor lovituri de rețevă, administrate domestic, pentru intruziune acolo unde nu are ce căuta.

Citez din *Timpul*: - scrie G.A. despre mine:

“(...) Focul de artificii de acum o lună nu a adus nici un argument esențial nou față de ceea ce spusese deja. Goma redevenise ‘un caz’ o dată cu apariția celor două texte ‘Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940’ și (sublinierea îmi aparține) ‘Basarabia și Evreii’ în care teoretizează într-o manieră foarte personală evenimentele din Transnistria (re-subl. mea) în timpul celui de al doilea război mondial”.

O singură frază, două (imense, nerușinate!) inexactități:

1. “Cele două texte” sunt, în fapt, unul singur. **Și**-ul introdus de G. Andreescu înlocuiește *sau*-ul autorului, pus acolo, nu altundeva, de mine, nu de altcineva, pentru a marca titlul și subtitlul eseului. Trebuie să fii Gabriel Andreescu pentru a avea nesimțirea de a ataca o carte căreia nici măcar coperta nu i-ai văzut-o, așa, pentru cultura-generală a ta: să știi ce nume-titlu poartă animalul-care-nu-există (pentru analfabeți): *cartea*;

2. Nicăiri în textele mele (fie acestea și... două) nu am teoretizat - cu atât mai puțin “într-o manieră personală - evenimentele din Transnistria”... Dacă aș fi vrut să fac acest lucru, nimeni nu m-ar fi putut împiedeca: nici Laszlo, nici Pecican, nici Shafir, nici R. Ioanid - i-am numit pe aceștia,

fiindcă ei vorbesc (în locul meu) - despre... Transnistria. Eu scrisesem "despre" ceea ce și spune subtitlul eseului: "**Basarabia și Evreii**" - nu: "Transnistria și Evreii". Or, după cum se constatare încă din timpul "polemice" cu Shafir, de acum doi ani, G. Andreescu nu citise ceea ce condamnase atunci (el nefiind cititor, ci scriitor de editoriale); acum se vedește fără tăgadă: grafomanul lefegiu al Drepturilor Omului Minoritar în România, nu văzuse în viața lui măcar coperta cărții mele.

Că nu este deloc o scăpare a sa, nici vreo greșală a redacției: în capul coloanei a II-a, după un citat din I. Solacolu, G. Andreescu recidivează:

"În final, Solacolu 'dispare', în sensul că nu a mai comentat *textele* (subl. mea) esențiale 'Săptămâna Roșie și (re-subl. mea) Basarabia și Evreii'..."

Acest ne-cititor, analfabetizator se pricepe de minune la toaletarea (ciuntirea) citatelor din textele comentate, deci la falsificarea lor prin prezentare incompletă. Exemplu:

«- să fie expulzați de pe sol românesc acei evrei și unguri care întrețin *adevărul etnic* al lor»...

Până aici a reprodus corect dintr-un text al meu. Numai că a copiat doar un sfert-de-frază, o ciosvârtă de idee. Întreruptă abuziv, fraza-ideea mea ajunge a semnifica orice altceva și contrariul orice-ului - fiindcă, în original, ea continuă astfel:

... "potrivit căruia doar 'românii fasciști' au asasinat evrei, în schimb (!) evreii și ungurii nu s-au atins de un fir de păr de pe capul românilor, nici în timpul ocupației Transilvaniei de Nord, nici după sovietizarea întregii Românie, când au colonizat 'aparatură de stat și de partid' - cu precădere blestemata Securitate".

Nu-i așa că eu scrisesem în textul "Să învățăm de la evrei?" cu totul - dar cu totul - *altceva*?

Acest ne-cititor, zăpăcitor de cititorii româniei suficient de zăpăciți de scînteistii eterni, senin semănător de neadevăruri, obraznic falsificator de citate a dovedit din plin că locul său de "publicist" (Rică Venturianu măcar avea umor - involuntar...) este în Brigada de Dezinformație condusă de Wiesel, alături de ceilalți nerușinați calpuzani : Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel, Al. Florian, Laszlo, Pecican, Volovici, Totok...

Or fi existînd și alte cretinătăți în textul lui G. Andreescu din *Timpul* nr. 3/2005, dar nu le mai iau în seamă: am obosit.

Și nici nu mă pot mira:

«De ce Liviu Antonesei nu mi-a oferit un drept la replică?»

De ce! Fiindcă nu-i va fi dat prin cap că mai există așa ceva (dreptul la replică), în România de azi.

Nu doar lui: îi dăduse oare prin cap lui I.B. Lefter să-mi acorde mie, atacatului, drept de replică la pogonul - corect: ciubărul cu lături vărsate în capul meu - în *Observator cultural*, pogon-anatemă-ciubăr iscălit: "Radu Ioanid", cel constituind semnalul de atac împotriva "antisemitului" de mine, din noua campanie de culpabilizare a românilor și începere a adunării cotelor re-impuse după jumătate de veac: "taxa pe cadavre"?; oare îmi admisesse drept de replică G. Adameșteanu, după publicarea, în 22, a lălăielii îngălate, turnătoare, a lui Oișteanu în care mă ataca?; dar mai înainte, când mă porcăiseră Barbăneagră, Mircea Martin, iar eu, naiv, unde mai pui: "parizian" cum crede R. Ioanid că mă insultă, trimisesem replici la atacuri : le publicase ea, G. Adameșteanu, prima și ultima dintre oltence? Da de unde!

Scriitorul-român trezit împărat-șef al câte unei publicații își păstrează “concepția” primitivo-tribală, potrivit căreia șeful este și proprietar de mobile și de mobile (aici intrând subalternele, fetele-n casă - ca Rodica Palade).

Nu pot întreba nici:

«Cum de a publicat Liviu Antonesei așa ceva, fără să verifice corectitudinea afirmațiilor autorului (acum vorba fiind de G. Andreescu)?»

În primul rând pentru că niciodată nu am luat de guler pe cutare director de periodic fiindcă publicase un text critic la adresa mea - acest obicei bolșevic îl au G. Dimisianu, Alex. Ștefănescu, Cristian Teodorescu, Ioana Pârvulescu, N. Manolescu (ei au amenințat cu un proces revista *Vatra* care îmi scosese, în foileton, **Săptămâna Roșie...**); obicei al tovarășului Teșu, *munca*-torul cu pixul și carnetelul de denunțuri, harnicul, agitatorul caraliu de serviciu, cu «Ordonanța, Ordonanța!», supraveghetor al românilor din România care *s-ar putea manifesta ca antisemiți* (s-a observat gândirea potențialistă a securiștilor înaintași ai săi, în virtutea căreia zeci de mii dintre noi am fost arestați, torturați, întemnițați) și ar compromite (bună)starea materială - dar psihologică! - a israelienilor din Israel; obicei al lui Oișteanu, cel care deploră rânjind, în 22-ul adameștean că încă nu am fost condamnat penal; obicei al lui Șafir care îl amenință cu “judecata” pe Mircea Stănescu, dacă acesta va face publică o scrisoare a sa (nu una foarte-foarte compromițătoare, însă broșuristului Șafir, și el conspirativnik înăscut nu-i place lumina zilei, lucrează numai pe întuneric, atacă numai de la adăpostul tufișurilor - așa a ghidat campania din 2000 în favoarea lui Iliescu, așa l-a consiliat pe Wiesel în 2002 să refuze a vizita și Memorialul de la Sighet...);

În al doilea rând fiindcă răspunsul la eventuala mea întrebare îl dă însăși Gabriela Gavril redactor-șef al *Timpului* prin editorialul publicat în același număr, 3/2005: “De ce nu mai pot citi pamflete?”

Explicațiunea pe care mi-am dat-o - după ce am înțeles:

Liviu Antonesei nu mai citește de multă vreme vreme decât ce scrie el însuși; am mai înțeles: Gabriela Gavril, mărturisește negru pe alb că nu mai citește pamflete. Deducție: aruncându-și ochii peste titlul extemporalului andreesc, cei doi șefi ieșeni au... tras concluziunea că este un “pamflet” - și ce bine face pamfletul cel neiubit la *Timpul*, dacă-i arde una peste bot lui Goma care, o știe toată lumea intelectuală românească (Șafir, Oișteanu, Al. Florian, Ed. Reichman, Lavastine, Lilly Marcou, Totok) este un antisemit fioros - de ce? Fiindcă așa le-a explicat tovarășul evanghelic sionisto bolșevic, R. Ioanid! Și cum Doamna de la Domnul nu (mai) citește pamflete; cum Domnul de la Doamna nu se mai citește nici pe sine (întru corectura cea de toate zilele), nimeni “din conducere” nu a citit măzgăleala lui G. Andreescu. Însă în virtutea unei obișnuințe curat-intelectuale ambii-doi conducătorii au semnat încuviințarea tipăririi.

Să fiu drept: chiar dacă s-ar fi întâmplat minunea ca Liviu Antonesei și Gabriela Gavril să fi citit “pamfletul”: și-ar fi dat ei seama că iscălitorul iscălește idiotii, calomniile, porcării?

Da de unde! Ca să ajungă la această elementară concluziune, ar fi fost necesară o elementară condiție îndeplinită de un conducător de revistă culturală, de un intelectual - care mai și citește, măcar în fiecare zi-întâi din lună, adică se informează, pentru a *fi în cunoștință de cauză*; adică să fi citit, ei, textele lui Goma atacate în publicația lor; să fi privit o singură dată coperta cărții lui Goma **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** (atenție: nici măcar semnalată ca apariție în *Timpul*, nici vorbă să fie recenzată, *deși primiseră un exemplar*. Dar cum să o facă, dacă fuseseră aver-

tizați deholocaustologii Oișteanu, A. Cornea, Shafir, Volovici, Totok: acea carte e un fel de **Mein Kampf** scrisă direct în românește! - ei Oișteanu, Shafir, Volovici n-au citit-o cu ochii lor personali, dar le-a povestit-o ne-cititorul Wiesel, cel cu: «Români! au ucis, au ucis, au ucis!»?). Firește, ar fi fost necesar (nuanțez: “ar fi fost de dorit”) ca Liviu Antonescu, chiar și Gabriela Gavril să fi parcurs măcar o dată, fie și în diagonală, textul meu “Să învățăm de la evrei?”, pentru a nu cauționa falsificarea citatelor prin “oprirea” acolo unde îi convine polemistului necititor-dezinformator semnînd și în *Timpul*: “G. Andreescu”.

Dar n-a fost să fie.

Mă tot întreb - de 15 ani: la *asta* le-a slujit literatorilor români “rezistența prin cultură”? la atingerea performatei ne-citirii textelor combătute cu mare curaj? Fiindcă am certitudinea: după Revoluția lui Brucan, scriitorul român nu mai citește - în schimb combate ceea ce nu cunoaște!; nu are cunoștința de propoziția celuilalt - dar îi arde o ripostă, de să nu i se mai ștergă în veci de pe obraz scuipatul: «Antisemitule! Tu, care m-ai ars în cuptoarele Transnistriei!» - ispravă eroică pentru care, dacă nu curg cei 10.000 dolari-argintici, tot pică de o bursă, de un doctorat, de o catedră la Cluj, de o intrare în NATO, în UE... - ce, e puțin lucru să pui umărul la propășirea țării tale dragi-și-iubite, România?

Și ce dacă Liviu Antonesei și Gabriela Gavril nu au citit textul pus pe rug de G. Andreescu, inginer trudind în Industria Grea a Drepturilor Omului? Au ei timp de fleacuri? Dar unde ne trezim? În Europa? Ei, bine, nu în Europa ci, până una-alta, la Iași.

Ironie - am mai spus-o: singurul dintre agresorii mei care... a recunoscut că nu citise nimic din textele mele - dar trăsese concluzia: “Goma e antisemit”: Dan Pavel.

Nu R. Ioanid, nu Shafir, nu Oișteanu, nu Al. Florian, nu Ion Vianu, nu Ed. Reichman, nu Teșu, nu D. Vighi, nu Laszlo, nu Pecican... - nici G. Andreescu. Ci Dan Pavel! Îl merităm!

Am răspuns la întrebarea: de ce (până acum) holocaustologii nu m-au dat în judecată pentru “antisemitism”?

Vor fi știind ei câte ceva despre stropitorul stropit.

Vor fi auzit și despre arma pe care David nu o cunoșteau: bumerangul.

*

Paris 9 mai 2005

SCRISOARE Către Liviu Antonesei:

În *Timpul* nr. 4/2005, pe ultima pagină, în “Sarcofagul de hârtie”, semnat: Liviu Antonesei, la “P.P.S.” stă scris - citez:

“Pe internet circulă un text al d-lui Paul Goma despre articolul publicat în *Timpul* de dl. Gabriel Andriescu. Pentru tot ce a făcut dl. Goma pentru onoarea noastră, nu voi polemiza niciodată cu D-Sa, indiferent ce-ar scrie despre mine. Dar câteva precizări datorez: 1. Textul D-lui G.A. nu e necuviincios, pentru că noi nu publicăm așa ceva. 2. Nu se poate tehnic publica un drept la replică netrimis. 3. Dl. Goma crede că mă mai citesc doar pe mine. Se înșeală, nu mă citesc. Îmi cunosc așa bine gândurile că m-aș plictisi să le mai și citesc!”

Voi răspunde, tot pe puncte - după precizarea mea, aceasta:

P.P.S.-ul din *Timpul* (aprilie 2005) este primul semn de viață pe care îl dă prietenul meu Liviu Antonesei în ultimii opt (nu zece?) ani. Imediat ce a

intrat în politică, nu a mai răspuns scrisorilor mele, nu a semnalat primirea lor, iar textele trimise spre publicarea cu care mă obișnuise mi-au fost returnate (păstrez 5 /cinci/ plicuri - pentru orice eventualitate). În ultimii 3 (nu cinci?) ani nu i-am mai scris, chiar dacă am primit regulat revista. Am observat: nu au fost semnalate măcar titlurile volumelor mele apărute: **Basarabia**, la Jurnalul literar, **Săptămâna Roșie...** la Vreamea, **Din Calidor și Culoarea curcubeului-Bărbosul** la Polirom (**Jurnal 1999-2003** în două volume, la Criterion a apărut abia acum, deci nu am a mă plânge de tăcerea *Timpului*).

Aceasta a fost o observație nu un reproș: fiecare șef de revistă se poartă cum i-i firea.

Am terminat precizarea, trec la "P.P.S" - pe puncte:

1. Este incorectă - pentru că incompletă - informația furnizată de *Timpul*: "pe internet circulă un text al d-lui Paul Goma despre articolul (...) dl Gabriel Andreescu" - fiindcă:

a. atunci când tu, destinatar al textului în chestiune afirmi: "pe internet circulă un text...", nu spui adevărul: textul cu pricina îți fusese trimis prin e-mail *înainte* de a fi instalat pe internet, deci îl înșeli pe cititor (și, în același preț pe mine, autor, mă minți în față) când tragi înțeleapta concluziune: "Nu se poate publica drept la replică netrimis";

b. luni 25 aprilie 2005 am trimis prin poștă - cu aviz de primire și varianta (în fapt: originalul) pe hârtie. De acord: acela încă nu ajunsese la redacție, pentru a prinde nr. 4 - dar e-mailul da. Aștept numărul următor - până atunci...

2. Afirmatia: "Pentru tot ce a făcut dl. Goma pentru onoarea noastră..." se cere amendată: "dl. Goma" nu a făcut nimic pentru onoarea lui Liviu Antonesei, dovada: comportamentul său din ultimii zece ani, în general, în special acesta, negrul pe alb din "P.P.S.";

3. În precizarea: "Textul d-lui G.A. nu e necuviincios, pentru că noi nu publicăm așa ceva" - există o... necuviință:

(Însuși) termenul "necuviință" nu are ce căuta în acest (con)text: el desemnează purtarea, comportarea, comportamentul cuiva, a unui om și nu produsul său (textul, ca să nu fie uitat) care poate fi, "cuvincios" - pe dinafară - dar neadevărat pe dinăuntru; poate fi politicos, "convenabil", convenient, în formă, dar în fond: mincinos, nedrept, grosolan, moșic, nesimțit, neam-prost, ofensant, injurios, purtător de grave acuzații.

Textul "D-lui G.A. nu este necuviincios", explică autorul P.P.S.-ului, dînd de înțeles că cel care respectă conveniențele sociale, gazetariale, scriitoriale, condeierul care nu atacă brutal, care nu "înjură" (ca alții...), acela este un publicist cuvincios; acela, da, (textul) este publicabil în *Timpul*; fiindcă el - textul - este bun și, cuvincios fiind, în mod necesar este și adevărat, el nu vehiculează neadevăruri...

Concepție despre cuvântul scris (acela care, dacă este exprimat... cuvincios, este musai și adevărat) proprie holocaustologilor noștri iubiți-și-îndrăgiți: R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Al. Florian, Volovici, A. Cornea... Ei o folosesc cu metodă, după notițe luate la cursuri de perfecționare; ei au ajuns să știe că niște cititorii neinstruiți, inocenți (chiar dacă la rîndu-le fac pe publiciștii ca V. Ciobanu și V. Gârneț, contraforți nădejdic), impresionați de "ton", își vor spune că el face muzica - iar acea muzică va fi în mod necesar și adevărată; și îl vor crede pe R. Ioanid! Or nu totdeauna tonul face muzica: dincolo de perdeaua de fum a "cuvincioșeniei", discursul unui R. Ioanid este mincinos, fals-falsificator al adevărului istoric, încărcat de ură împotriva *goi*-ului român pe care el și ai săi încearcă să-l re-reeuce la un Pitești Bis,

pentru a ajunge să rostească în somn, cu ochii albi: «Da, sunt vinovat că am ars evrei în Transnistria! Da, sunt vinovat de antisemitism și sunt gata să plătesc oricât pentru a mă răscumpăra!» Un astfel de produs-industrial - semnat de R. Ioanid, dar și de Șafir, de Oișteanu, de Al. Florian... - este totdeauna ambalat în cuviincioșenie, în politețe gazetărească, în convenabilitate (ca între oameni civilizați, nu?), însă conținutul nu-și poate ascunde filistinismul (termen pe care părinții lor ni l-au vârât pe gât, odată cu marxism-stalinismul - nu-i așa, Al. Florian?), este, nu doar ne-cuviincios, prin neadevărurile aruncate nouă în obraz, nu doar trivial, chiar pornografic, prin scop - măsurabil în miliarde de dolari - ci de-a dreptul criminal prin calomniile, anatemele, amenințările cu «Ordonanța, Ordonanța!». Un astfel de discurs - monolog, nu parte a unui necesar dialog - rămâne ceea ce este, nu ceea ce pare: ordin, diktat, pură secreție otrăvită a komisarului enkavedist care fusese(ră), nu doar tații, ci și mamele lor, vreme de decenii.

După indicațiile-prețioase al holocaustologilor susnumiți textele semnate de G. Andreescu, în care sunt acuzat de “antisemitism” de “antiamericanism” sunt profund necuviincioase prin reaua-credință, prin neadevărurile scrise cu seninătate deconcertantă. Este adevărat, Liviu Antonesei are, de la o vreme, o altă viziune asupra vieții a limbii române, a eticii - ceea ce nu garantează că este și... cuviincioasă acea viziune.

Cât despre legătura dintre “cuvința” textului care a provocat tentativa mea de drept de replică și... faptul că “noi nu publicăm așa ceva” (precum și întregul punct 3), îi las pe cititorii revistei *Timpul* să judece.

Oricum Liviu Antonesei nu a citit nici acum textul lui G. A., ce să mai vorbim de al meu - cel care circulă pe internet...

*

Paris, 18 mai 2005

Domnule Sorin Roșca Stănescu

Vă rog să publicați, în legătură cu Apelul, precizările:

Oricât i-ar irita pe simpatrioți, am fost printre primii - dacă nu cumva primul - care, *aflându-se în România*, a publicat în presa și în editurile din Occident - nu apeluri, nici rugăminți plecate - ci denunțuri vehemente, somații - legate atât de **Pactul Stalin-Hitler** cât și de **Pactul de la Yalta**.

Am recidivat în 1995, când am “candidat” la președinția României. În **Program** ceream, nu doar restituirea teritoriilor răpite de URSS, a tezaurului, nu doar despăgubiri materiale, ci și scuze publice - atât din partea Rusiei-URSS, cât și din partea Germaniei.

De ne-uitat: atunci, primii care m-au atacat dur în presă au fost C. Coposu și Horia Rusu; imediat - cine altul decât C.T. Popescu! A se căuta Măgureanul-Asztaloșul...

Formularea eufemizată: *Pactul Ribbentrop-Molotov* este un semn rău: nici după 15 ani de la Revoluția lui Brucan românii (“de pretutindenii”, cum ar veni și cei din “diasporă”) nu au izbutit să stea, în sfârșit, pe două picioare în fața Răului și să-i spună pe nume. Românii gândesc/scriu în stilul și în mentalitatea petiționară inculcată în 45 ani de terorism comunist - și de 15 ani de, ca să spun așa: autoterorism-autoreeducativ (ca la Pitești) - cel care a dat:

a) *Relativizarea adevărului* - jurnaliștii, scriitorii publiciști foloseau/folosec bulinele de bicarbonat: “secretarul de partid era *cam* sever”; “alimentația era *oarecum* necorespunzătoare”; “Organele Securității noastre de stat și-au *cam* depășit, într-o *oarecare* măsură atribuțiile”;

b) *Scăderea în grad* a unor persoane “cu funcții de răspundere”: în

plângeri, românul nu scria adevărul: “M-a bătut prim-secretarul de partid”, ci: “un tovarăș m-a *cam* îmbrâncit și, *într-o oarecare măsură*, mi-a rupt *cam toți* dinții...”

c) “Scădere” impusă și de... cam-oarecumă-așazisă cenzură (de-stat-si-de-partid):

Mihai Gafița, în urmă cu 40 ani, “lucrându-mi” **Ostinato**, mă sfătua - prietenește, cum altfel: «Pe personajul cutare nu-l face general de securitate, răzbună-te degradându-l : fă-l plutonier de miliție, oricum, oamenii pricep ce vrei să spui; pe cestălalt nu-l lăsa ministru, fă-l director de cabinet, deși mai bine activist simplu - cititorii înțeleg foarte bine...»

De ce îi scădeți în grad scriind “Pactul Ribbentrop Molotov”, oameni buni? Aveți impresia că “tonul prea dur” îi va irita pe tovarășii de sus de tot? Si nu vor aproba cererea noastră?

Scrieți adevărul:

PACTUL STALIN-HITLER - în care caz, semnez și eu Apelul cu amândouă mâinile.

Paul Goma

*

Paris, 28 iunie 2005

**Andrei Oișteanu: O amintire “despre mâncare” sau
Cum funcționează memoria
unui holocaustolog-șef-adjunct**

În *Supliment cultural* (al editurii Polirom) am dat peste rubrica ținută de Adriana Babeți “despre mâncare” (mâncăruri?). În nr. 10, din 29 ian-4 febr. 2005, la pag 4 figurează - cum altfel? - și Andrei Oișteanu: el își povestește viața lui cea grea, plină de privațiuni și de persecuții (antisemite!) - prin o amintire culinară.

Reproduc aici contribuția-i - apoi o voi comenta:

“M-am născut la București, dar primii șase ani de viață (1948-1954) i-am petrecut la Cernăuți⁹⁾; compusă din cinci suflete familia mea locuia în două camere foarte modeste din cartierul evreiesc; stăteam pe ulița ceasor-inicarilor (...) cărei i se schimbaseră numele cu cel al comunistului Karl Liebknecht. Era o perioadă de după război în care Uniunea Sovietică își oblojea rănile. Era un amestec de mândrie și sărăcie postbelică. Marea victorie asupra nazismului (și ocuparea Europe est-centrale) hrănea sufletele²⁾, dar nu și trupurile. Nu se mai găsea mai nimic de mâncare. Ca să supraviețuiască cernăuțenilor li se dădea în folosință câte o bucată de pământ pe care o cultivau de regulă cu cartofi [...]

“Devenit șomer³⁾, tatăl meu nu putea să se reangajeze din cauza unui puternic val de antisemitism⁴⁾ declanșat la începutul anului 1953 de batiușca Stalin însuși (procesul “asasinilor în halate albe”). Abia după moartea lui Stalin părinții mei au reușit să emigreze⁵⁾ în România. În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică; tot ceea ce unii iubeau și urau mai mult. Fratele meu (11 ani) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (6 ani) l-am imitat.⁶⁾

“La București am locuit pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz, militantă comunistă, situație simetrică cu cea din Cernăuți Dar statutul social și starea materială s-au îmbunătățit substanțial. Problema mâncării nu se mai punea în termeni de supraviețuire. Și totuși, în fiecare dimineață se derula un ritual culinar sărăcăcios. Toată familia se aduna la masă, mama puneă solemn un castron aburind, plin cu cartofi fierți în coajă. Sufărind în mâini, decojeam cartofii fierbinți, îi mărunțeam în farfurie și adăugam sare, ceapă tocată și untdelemn. Apoi mâncam în tăcere, ca într-o agapă mistică .

“Trecuseră mulți ani de la părăsirea ghetoului ⁹⁾ din Cernăuțiul stalinist, dar noi continuam să practicăm ritualul săptămânal, în amintirea paradisului/infernului pierdut”.

Secreția pe hârtie a lui A. Oișteanu mi s-a arătat exemplară, definitivă pentru membrul unei familii de bolșevici (și ce familie: a sinistrului criminal de război-și-de-pace: “Leonte Răutu”) - prin:

- a. neadevărurile rostite-scrise senin;
- b. nesimțirea politico-socialo-etnică - prezentă și la tovarășii săi holocaustologi: Shafir, R. Ioanid, A. Cornea, E. Wiesel.
- c. rezultatul: o inabilă, o grosolană diversiune istorică, morală, lingvistică - dar cât de eficace în spiritul tulburat al românilor analfabeți și gataculpabilizați tot de ei, holocausto-logii atotprezenți: Big Brother - cu șapte capete.

Am să le iau în ordine:

1) Știam (din **Dicționarul** lui Florin Manolescu) că fratele mai mare al său, Valery s-a născut în 1943, în Karaganda, Kazahstan. Tot de acolo aflasem că Valery “își petrecuse copilăria la Cernăuți”. Din textul de mai sus reiese: Andrei Oișteanu se născuse la București (în 1948), “dar primii ani din viață (1948-1954) i-am petrecut la Cernăuți”.

Întrebare:

Dacă el, Andrei s-a născut în 1948, la București (unde se afla din septembrie 1944 “unchiulețul” Leonea Oigenstein, zis Răutu, zis Monstrul Rece, bine înfipt în “sarcinile de stat și de partid [“statul” fiind Marea Uniune Sovietică, ea ne “administra” - prin auxiliarii Ocupantului, deci și prin unchii, prin mama, Bella Iosovici, prin tatăl, Mihail-Mișa], ce căuta - la Cernăuți - familia sa începând din anul nașterii, 1948? Să fi fost mama sa, Bella Iosovici originară din Cernăuți? Va fi fost, însă “pe vremurile acelea” nu se circula după cheful “originarilor” peste granițele noi, sovietice/ ermetice - cu atât mai puțin peste frontiera dintre URSS și ce mai rămăsese din România. Apoi: sensul cvasiunic al **treceții** infamei frontiere - numai pentru ruși, pentru comuniști, pentru evrei, pentru “consilieri” era: *dinspre URSS spre România* (dar nu veniseră ei din Raiul Sovietic să ne explice cât de fericiți suntem noi în Iadul Românesc?, cât de fierbinte ne iubește pe noi Sora cea Mare?). Adevărat: mai era un sens, ne-normal, silit, avînd înțeles de **deportare**: *dinspre România spre URSS* - pentru germani, însă mult înaintea lor - începînd din 24 august 1944 - refugiații basarabienii-bucovinenii, considerați “cetățeni sovietici” - ca unchiul meu N. Popescu - erau amenințați cu “repatrierea-în-Siberia” (așa îi spuneam eu, la vârsta de 9 ani și jumătate, internat în lagărul de la Sighișoara). Persoanele care, între 1944 și 1953 (moartea lui Stalin) plecau din România cu destinația URSS erau, în acte, socotiți “repatriați”, dar considerați “trădători ai Patriei Sovietice”, altfel de ce ar fi fugit de Armata Roșie cea liberatoare (cea pe care o primise cu flori, la București, copila Lilly Marcou și ai săi din familie, din comunitate - din viitorul Aparat de Stat și de Partid?). Familia noastră a făcut denefăcutul - citește: acte false - ca să nu fie... repatriată.

2) “Mare victorie asupra nazismului (...) hrănea sufletele, dar nu și trupurile”.

La 28 iunie 1940 (viitorii) părinți și unchi (“Răutu”) ai lui Andrei Oișteanu dăduseră fuga pe malul stîng al Prutului, în Teritoriile Cedate, iar până la jumătatea lunii iulie 1941, fiind komisari-voluntari, îi tăiaseră-spânzuraseră pe *goii* localnici din Basarabia și din Bucovina de Nord răpite de URSS; când fuseseră siliți să fugă din calea armatei române (în iulie 1941),

ei nu alții alcătuiseră unitățile-de-distrugere a tot ce era piatră pe piatră; în afară de sufletele lor, hrănite cu ura-de-clasă bolșevică și cu nemărturisita, dar aplicata ură-de-rasă evreiască (împotriva băștinașilor neevrei), trupurile lor de caralii și de tortionari s-au hrănit până la vomă cu ceea ce zmulseseră de la gura basarabenilor și a bucovinenilor înfometați. În acel an de coșmar (28 iunie 1940-15 iulie 1941), pe lângă teroarea politico-etnico-polițienească, pe măsură ce “indigenii” erau alungați din case, arestați, executați ori “doar” deportați - după ce fuseseră înfometați - în aceeași măsură komisarii-voluntarii, se umflau, se lăteau - de mirare că nu explodaseră de prea-plinul exercitării puterii, de mâncare, de plăcerea vărsării sângelui oamenilor nevinovați. Bolșevicii evrei parveniți din dreapta Prutului ca și bolșevicii evrei din stânga Nistrului (“transnistrienii”) își hrăniseră peste măsură “trupul” de care ne vorbește atât de frumos holocaustologul de azi și nu își imaginau că după festinul pe care și-l organizaseră vreme de un an pe teritoriul Basarabiei și al Bucovinei de Nord vor fi siliți să fugă în Rusia, pe care în 20 ani bolșevicii (“În frunte: komisarii!”, vorba unui cântec drag lui Isaac Babel al lui R. Cosașu, cel care afirmase, rânjind, că genocidul comunist de trei sferturi de veac fusese... “o blenoragie de tinerețe”) o prefăcuseră din Țara Pâinii în Imperiul Foamei. Nu-i va fi auzit niciodată A. Oișteanu pe părinți povestind ce anume mâncaseră ei, “voluntarii” în Basarabia, după 28 iunie 1940?; nici ce anume nu-mâncaseră în Kazahstan? și ce - totuși - mâncaseră între 1944-1948 în România secătuită de război, suptă de ruși cu ajutorul Sovromurilor (impuse în luna mai 1945!) - prin zapcii lor, evreii?

3) “Devenit șomer, tatăl meu nu putea să se *reangajeze*...” (subl. mea, P.G.)...

“Șomer” Mișa Oigenstein?, komisarul bolșevic, cel care... “dăduse dovadă” cu asupra de măsură, atât în Teritoriile Românești Ocupate, cât și în Armata Roșie, în Polonia, în Germania - ca politruk sub comanda suprapolitrukului... umanist - altfel criminalul Ilia Ehrenburg?

Iată cum se joacă - acum - A. Oișteanu cu termenii, mințind, mințind, mințind, amestecându-i pe cititori, fiind sigur că nimeni dintre *goi* nu va îndrăzni să-i atragă atenția (de teamă că «*Ordonanța!-Ordonanța!*» îi va băga în pușcărie), că în limba sovietică, cea din fier-beton și în Raiul Sovietic - cel din Oțel Necălit - cuvântul “șomer” nu exista și nu se aplica decât atunci când era aspru condamnat “iadul capitalist”.

4) Așadar Mihail Oigenstein devenise “șomer (...) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de batiușca Stalin...” - fiul sârmanului șomer își continuă și în acest text culinar dezinformația-meseria-sa.

Recapitulare: familia lui Mihail Oigenstein, venită din “refugiul” din Kazahstan, după o ședere de 4 ani (1944-1948) în România - membrii ei având statut de ocupanți-colonizatori-bolșevizatori - sunt *detașați* la Cernăuțiul re-resovietizat.

De ce? A. Oișteanu cel care știe atâtea nu ne dezvăluie taina “transferării”. În ciuda afirmațiilor holocaustologilor că românii, în 1941, exterminaseră elita evreiască, toți acei evrei care semănaseră teroarea în Basarabia și în Bucovina începând din 28 iunie 1940 - în iulie 1941 fuseseră evacuați cu grijă, ei alcătuiind prețioasele cadre de stat și de partid sovietice, dar și viitoarele cadre sovietizatoare, Stalin fiind sigur că Rusia va învinge și se va revărsa-lăți spre Apus, adânc, în Europa. Începând din 1944, când România capitulase, sovieticii aveau nevoie de auxiliari în conducerea noilor poliții: Aparatul Terorii, a noilor ministere, direcții, posturi de comandă ale țării îngenuncheate. Înainte de 23 august 1944 fusese parașutat Bodnăraș,

dezertorul. “Pe tancurile sovietice care liberaseră Bucureștiul”, cum povestește tovarășa-noastră Lilly Marcou, autoarea preferată a lui Liiceanu, ne venise din Rusia “avangarda” alcătuită din viitorii șefi, suprașefi: Ana Pauker, Valter Roman, Bârlădeanu, Perahim, Roller, L. Răutu, Sorin Toma, Celac... Fratele lui “Leonte Răutu”, Mihail Oigenstein (tatăl lui Andrei) Oișteanu făcea parte din eșalonul doi sau trei și este de presupus că în București - “pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz” familia căpătase măcar un apartament confortabil, dacă nu întreg imobilul din care fuseseră alungați proprietarii *goi*, acei odioși burjuii fascisto-antonesciano-antisemiți.

Încă o dată: de ce se (sic) mutase familia lui Mișa Oigenstein de la București la Cernăuți?

Imediat ce frontul s-a îndepărtat spre Apus, la Cernăuți sovieticii au organizat un fel de... “Academie” ce pregătea cadrele conducătoare necesare României sovietizate. Mihail Oigenstein va fi fost trimis cu misiunea, din partea rușilor, doar era ofițer NKVD și cetățean sovietic, de măcar instructor, dacă nu de chiar director al acestei prime uzine producătoare de capete pătrate (a doua fiind celebra “Ștefan Gheorghiu” din București, tot de Mișa Oigenstein dirijată). Că “familia locuia în două camere modeste din cartierul evreiesc” - perfect posibil: Cernăuțiul fusese devastat (desigur, nu atât de distrus precum Chișinăul...) o primă oară, în iulie 1941, la retragerea sovieticilor care dinamitaseră-incendiaseră tot ce putuseră; a doua oară în 1944, când rușii re-veniseră. Însă cele două camere modeste vor fi constituit un lux de care cernăuțenii nu aveau parte - atât din pricina distrugerilor, cât mai ales din pricina evacuărilor din casele încă locuibile operate de noii stăpâni: sovieticii și uneltele lor.

Revin la citat: “devenit șomer (!), tatăl meu nu putea să se reangajeze (în ce “ramură” reangajarea?) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de (...) Stalin”...

“Antisemitismul” - ce bun este el în explicarea a orice!

Oigenstein Andrei nu este primul evreu care deformează, falsifică Istoria reducând-o la : evreu-*goi*; la: *cine nu este cu noi este antisemit*. Așa au făcut-o nerușinați ca Perahim, Bruhmann (“Roger”, “Holban”), Cristina Marcusohn-Luca-Boico, Sorin Toma, Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian, R. Ioanid, Isaac Chiva, Moscovici, Reichman... care, după ce au făcut tot răul posibil în România sub Stalin (și în numele lui Stalin) au șters-o în Orient (Israel), cu precădere în Occident, unde s-au plâns de “persecuții - chiar pogromuri - anticomuniste și antisemite”!

Andrei Oișteanu, după ce minte fără a clipi, scontînd pe analfabetismul cititorului român (dar și pe teama redactorilor de a-i tempera-corecta delirurile holocaustice, șade prost și cu logica și cu cronologia: într-adevăr “antisemitismul” fusese declanșat de Stalin, însă încetase imediat după moartea tiranului (martie 1953), deci nu putea constitui motivul... plecării familiei bolșevice Oigenstein din URSS în... octombrie 1954.

5) “părinții mei au reușit să *emigreze* (subl. mea) în România”...

Iată, în sfârșit!, un adevăr inconstient ieșit din gura lui A. Oișteanu: a emigra semnifică *a pleca din patria ta*, (Rusia-URSS), pentru a te stabili în altă țară (detestată, antisemita Românie...) - unde ești imigrant.

Dovadă că *patria familiei Oigenstein a fost-este-va fi Rusia*: mărturisirea înlăcrimată a holocaustologului de azi:

6) “În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică (...) Fratele meu (...) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (...) l-am imitat”.

Observații:

a) Iei pământ din pământul tău, al patriei tale. Concluzie provizorie: *Patria familiei Oigenstein este Rusia - nu România - însă:*

b) Pământul Cernăuțului - din care luaseră ei, emigranții în punguțe - nu fusese/ nu era/ nu este/nu va fi rusesc - ci românesc-ocupat-vremelnic, Bucovina de Nord, ca și Basarabia, fiind **teritorii răpite** de Rusia Sovietică și “administrare” cu ajutorul entuziast (și complice la crimă) și al evreilor.

7) “Trecuseră mulți ani de la părăsirea *ghetoului din Cernăuțul stalinist* (subl. mea), dar noi...”

Cum să dialoghezi cu un ins din categoria lui A. Oișteanu? Am mai spus-o, o repet: nu poți comunica cu el și cu ai lui. Fiindcă:

a) El nu dă cuvintelor (termenilor) semnificația împărtășită de majoritatea comunității de limbă română: *șomer, antisemitism, emigrație, ghetto, stalinist*; ci una ideologico-etnicistă;

b) El nu este consecvent în “opțiuni”:

- ascunde cu o încrâncenare suspectă adevărurile biografice ale familiei sale și ale comunității sale evreiești din/în Basarabia, refuzând cu îndârjire să-și asume și păcatele ei - încă o dată; nu este vorba despre *vinovăția* lui Andrei Oișteanu, ci de *asumarea* moștenirii criminale a familiei, a clanului, a categoriei din care face el parte - dimpreună cu verișoara sa, Anca Răutu, fiica lui Leonte...

- ... pentru a fi respectată simetria (și justiția): el și cu ai săi holocaustologi învinovătesc pe toți românii de a fi masacrați evrei în timpul celui de al doilea război mondial, însă le interzic aceluiași români argumentele:

- *vinovații* români de crime împotriva evreilor au fost judecați, condamnați, de acum o jumătate de secol - ceea ce nu s-a întâmplat cu un singur evreu vinovat, dovedit de crime împotriva românilor;

- chiar dacă eu nu sunt de acord cu argumentul: “nu eram născut în timpul evenimentului - sau crimei - cutare”, nu sunt de acord nici cu nesimțirea etnică cu care urmașii (și profitorii) unor criminali dovediți ca cei din familia Oigenstein/“Răutu” refuză a mărturisi în public, nu vina - ci rușinea și oroarea pentru faptele părinților lor.

Andrei Oișteanu rămâne Monumentul Nesimțirii Etnice și al Dezinformării-fără-frontiere.

Tot joi 29 septembrie 2011

S-a observat că prin Jurnal Septembrie 2011 îmi adun postumele? Foarte bine, asta este intenția mea. Știu: cei doi-trei cititori ai Jurnalului, oricât de favorabili mie, se vor speria de cantitate; peste 400 pagini numai pentru septembrie? Ce să le spun: că **asta-i tot?**

Mă grăbesc, să termin ce am adunat și așteaptă doar ultima corectură. Două zile; azi și mâine. Încă două zile mai țin.

*

22 iunie 2005

O, ce veste minunată...

...mi-a adus presa noastră cea de toate zilele, chiar de Ziua Sfântă pentru noi, Basarabienii și Bucovinenii: 22 iunie (1944, atunci “s-a pornit

războiu-n lume”, după ce Antonescu a ordonat: «Români! Treceți Prutul! Zdrobiți vrăjmașul de Răsărit și Miază-Noapte...» - numai că nici azi nu a fost zdrobit Dușmanul de Răsărit-Miază-Noapte).

Cu prilejul aniversării exaltantă-deprimante mi-a venit de la București înveselitoarea veste că am - în sfârșit! - decedat. Mi-a comunicat-o procurorul Eduard Mihai Ilie - citez din presă:

“...potrivit unei adrese a Parchetului instantei supreme trimise CNA, procurorii au considerat ca desi Plesita a recunoscut ca a batut oameni, marturisirile acestuia nu intrunesc elementele necesare pentru a incepe urmarirea penala. Raspunzand unei sesizari a Consiliului National al Audiovizualului, procurorii de la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (ICCJ) au apreciat ca declaratiile in care Plesita arata ca a torturat oameni - cu referire expresa si la disidentul Paul Goma - nu intrunesc elementele constitutive ale infractiunilor reclamate de CNA, care invoca articolele 324 si 358 din Codul Penal”.

Cum să întrunească? - elementele-necesare? Dar unde se trezesc ele, necesarele: în Europa?

“Nicolae Plesita a recunoscut, in emisiunea "Dan Diaconescu in direct" din 18 ianuarie, de la OTV, mai multe fapte pe care le-ar fi comis in timpul regimului comunist, mentionand in mai multe randuri ca nu ii pare rau pentru ce a facut. «I-am ucis, bineinteles. Asta faceam noi», a mai declarat Plesita, referindu-se la dusmanii regimului comunist. (...) In ciuda acestor fapte, procurorii au stabilit ca discutia dintre Dan Diaconescu si Nicolae Plesita a avut ca punct de pornire memoriile acestuia si ca marturisirile fostului general de securitate nu intrunesc conditiile articolului 324, alineatul 4 din Codul penal, potrivit caruia "se pedepseste cu inchisoare de la trei luni la trei ani laudarea in public a celor care au savarsit infractiuni sau a infractiunilor savarsite de acestia”.

“Intrebat in timpul emisiunii in legatura cu ancheta in cazul Paul Goma, Plesita a recunoscut ca a folosit violenta: «Nu numai ca l-am anchetat, da i-am dat si un pumn, f...u-i mama lui!-». «A fost ca o mangaiere», spune fostul general de securitate.

“In adresa remisa CNA de catre procurori se arata ca "acest aspect nu poate constitui cuvinte de pretuire la adresa activitatii sale, tinand cont ca Plesita Nicolae a avut in vedere o explicatie in legatura cu lipsa raportului de cauzalitate dintre fapta sa si decesul lui Goma Paul. Concluzia se desprinde chiar din raspunsul sau adresat realizatorului: «A fost ca o mangaiere. Uite, in pauza iti arat eu cum l-am pocnit si ai sa vezi ca nu mori»”.

S-a observat: nu am subliniat lipsa raportului de cauzalitate dintre una și alta. Nici nemirarea mea față de căldura-mare, autoare morală (și mortală) a gândirii procurorale. Nu arăt cu degetul înspre tovarășul Eduard cu același nume (căci dânsul ne descrețește frunțile - ceea ce nu este puțin lucru pe timpurile acestea, încruntate), ci înspre efectul cauzei: îmbrâncirea în “groapa-mi rece și mortuară”, vorba unui cântec din bătrâni mahalalelor eterne.

De câte ori am râs cu hohote, cu lacrimi - ca să nu (cu hohote) plâng... Cu această “metodă” am izbutit a supraviețui noi, supraviețuitorii Raiului Comunist: ne strâmbăm de râs când povestim ce umilinte, ce mizerie, ce foame am îndurat în închisori, cum ne-au bătut Enoiu, Șomlea, Goiciu, Istrate - Pleșită!

Securitatea - Răul Absolut - nu vroia moartea “păcătosului”, ci menținerea lui în viață, ca să nu scape ieftin, să *simtă* tot-tot-tot ce îi fac frații întru Mioriță, să-și dorească moartea pentru a fi izbăvit de chinuri, dar moartea să nu vină, decât prin “mici accidente”.

[De ce bestia de Crăciun, directorul închisorii Aiud a obținut (sic) recunoștința (re-sic) atâtor deținuți, mai ales legionari - ca Petrișor? Fiindcă i-a

făcut să creadă ca el, când vâna partizani în Făgăraș, dădea ordin ca niciun rănit să nu fie lăsat să moară, ba în câteva împrejurări a cărat el în spinare “bandiți”. Bieților răniți le strecura în ureche “motivul” acestui tratament omenos: «Și eu am fost legionar...», lasând să se înțeleagă ca este în continuare... Or adevăratul motiv al “omeniei” unor bestii ca acest Crăciun era...principiul NKVD: “dușmanul” nu trebuie lasat să scape, prin moarte: dacă e muribund trebuie menținut în viață până este stors de toate secretele, iar dacă nu are secrete de mărturisit, până la... Capătul Noptii, de unde începe Moartea] Câtă vreme am fost în labelle Securității, pleștii de toate gradele m-au umilit, m-au schingiuit, dar m-au păstrat, cu grijă proletară, în viață, abia după ce am ieșit de sub oblăduirea-le au încercat să măucidă.

Bine, dar cine altcineva (ca institutie, ca persoană) mi-a vrut moartea? Începând de când? Pentru ce? Răspunsul - după 15 ani de căutări - este, vai:

M-au vrut mort, nu răii-răi - ci bunii. Nu inamicii - amicii. Nu vrăjmasii securiști - nici măcar eduarzii inocenți, ci (unii - și nu puțini) colegi, scriitori(i) români.

Întelesesem: prietenii, colegii-de-condei se supăraseră foarte pentru că din primele zile ale lui 1990, îi atacasem în presă...

- ... acuzându-i că până la “revoluție” păstraseră poziția în patru labe, pe sub lavițe și abia la semnalul lui Brucan că se-dă-revoluție-la-român ieșiseră din borțile rezistenței-prin-cultură și se proclamaseră “disidenți”, “opozanți”, “arestați la domiciliu”, “cenzurați”, “interziși de Ceaușescu” - “sertariști”;

- acuzându-i de inadmisibilul “rezultat al alegerilor din luna mai 1990”, afirmând că votul masiv (așa, cu fraude masive) în favoarea bolșevicului Iliescu, pentru care făcuseră campanie pe față Sorescu, Eugen Simion, Breban, Buzura era consecința - și dovada incontestabilă - a vâjnoasei, altfel orizontalei lor “rezistențe-prin-cultură”;

- acuzându-l pe N. Manolescu pentru interviul luat lui Iliescu imediat după Mineradiada Sângeroasă (13-15 iunie 1990) în care îl făcea “om cu o mare” și îl legitima, nu doar pe un vădit ilegal, ci pe un criminal vinovat de exmatriculările studenților din 1957 (una dintre victime: chiar studentul Manolescu Nicolae!); vinovat de puciul din decembrie 89, de diversiunea cu “teroriștii” care pricinuiseră moartea atâtor oameni, atâtor oameni; vinovat de “procesul” neeuropean al ceaușeștilor; vinovat de incendierea Muzeului și de distrugerea Bibliotecii Centrale Universitare; de tulburările interetnice - în fine (dar nu și ultima dintre crime) - *declanșarea războiului civil: mineriadele*. Or el, N. Manolescu - recent ales președinte al scriitorilor! - a negat vreme de 15 ani grosolana, mortala (dar nu în spațiul mioieritic) eroare comisă, insultând pe cel care îi băga sub nas citate din chiar interviu (întâmplător: eu), ba încolțit, pretindea că îl citase (“omul cu o mare”) pe prietenul său Țoiu- (care-nu-apărea-în-text...) Abia în urmă cu trei luni a cam-recunoscut, ardelenește, că da, el a cam, dar numai fiindcă Zigu Ornea îl (cam) dusese la Cotroceni “nu (prea) știu pentru ce...” Va fi aflat, după 15 ani (cam) ce căutase el la Cotroceni, chiar atunci, (cam-prea) dus de mână de Zigu Ornea? De ce abia acum recunoaște că “n-ar fi trebuit să publice interviul în *România literară*” și să dea legitimitate unui bandit? Dar e limpede - a fost mereu și pentru cei care l-au ales președinte al scriitorilor, nu doar cel-mai-bun, cel-mai-cinstit și mai drept dintre thraci...- : pentru că tovarășul Iliescu nu mai este la putere, ba chiar fusese pus sub acuzația de a fi autor principal al chemării “minerilor”;

- pentru că m-am mirat cu glas tare că “intelectuali” ca Pleșu, R.

Theodorescu, Sorescu, Vartic, Papahagi, primiseră să intre în guvernul Iliescu-Roman-Măgureanu (Paleologu, glumeț subțire, se prezenta ca “ambasador al golanilor”, când toată lumea vedea - dar nu accepta! - că boerul Alecu era un furier al tovarășului golan Ion Iliescu)...

Ca să scurtez: pentru că, în decembrie 2000, în revista 22, intelectualii români alcătuind smântâna scriitorimii carpatine semnaseră Apelul pentru re-alegerea criminalului Iliescu (pretinzând cu nerușinare - bine: atunci cu inconștientă bovină - că *ei nu sunt pentru bolșevismului iliesc*’, doamne fereste! ci... **împotriva fascismului vécétudoresc**! - “Să facem baraj fascismului și antisemitismului!”), suna un cuvânt de ordine venit dinspre Washington-Tel Aviv), eu, singur-singurel, de capul meu, i-am acuzat prin textul “Să fie interzis electoratul!” de amnezie, de lașitate, de colaboraționism, de participare (activă) la menținerea structurilor comuniste, de diversione grosolană - și nu în ultimul rând pentru faptul că foloseau - ei, profesioniștii, creatorii de limbă română, termeni, sintagme ca : “*revoluție*”, “*fosta Securitate*”, “*domnul Iliescu*”, “*domnul Măgureanu*”; “*domnul Nicolșki*”. Atât de ultragiați au fost semnatarii Apelului Rușinii, încât s-au indignarisiert în *România literară* - sub semnătură proprie și anonimă: “Cronicar”, cum altfel! - Manolescu, Țoiu, Dimisianu, A. Ștefănescu, C. Teodorescu, Ioana Pârvulescu, Adriana Bittel, amenințând cu un proces revista *Vatra* pentru publicarea articolului meu)...

...acestea și încă altele erau fapte-rele (ale mele, se înțelege) suficiente pentru a fi din-inimă-detestat de confrății breslași.

Am spus-scris ce credeam, nu ceea ce era convenabil. Pentru asta să mi se dorească moartea?

Am luat ca pe o glumă proastă exclamația excedată a lui Liiceanu în cercul-strâmt din care mai făceau parte Pleșu, Pruteanu, Sorin Mărculescu, Dan. C. Mihăilescu:

Nu mai moare odată Goma ? - nu am pus zisele între ghilimele, fiindcă ele au fost rostite, nu și consemnate în scris.

Tot în “glumă-serioasă” (*Știi că Goma tot n-a murit?*) își etalau umorul devastator Iorgulescu, Buzura, Cosașu, Buduca, Alex. Ștefănescu, Adameșteanu, Dimisianu, Groșan, Dimisianca, Monica Lovinescu (ei, da: “Monicuța-cu-Getuța”, vorba-rea a lui Dan Petrescu).

În februarie 1997, după ce a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**), a fost declanșată de către Monica Lovinescu (prin megafonul 22-Adameșteanu) prima campanie de presă:

“Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”.

Pe dată cătanele D.C. Mihăilescu, A. Cornea, Alex. Ștefănescu, Bianca Balotă, Gabriel Dimisianu, Pruteanu, Buduca, Ioana Pârvulescu m-au acuzat, nu numai de minciuni, de calomnii, dar și de “delațiune”, iar Zăciu, Dimisiana, Paruit m-au trimis la azilul de nebuni.

După scandalul Caraion - stârnit tot de Monica Lovinescu, întreținut de N. Manolescu, cel rezemat pe Bibliografia Pelin, și C.T. Popescu, intelectualii patriei tricolore: Liiceanu, Pleșu, Manolescu, D.C. Mihăilescu, Monica Lovinescu, întâlniți cu treburi culturale într-un oraș din provincie, au ajuns la deneocolita “problemă”:

Ce e de făcut cu Goma? Ne înjură pe noi, toți cei buni, ne calomniază, ne acuză că am pactizat cu puterea, că nu am vorbit tare în locul celor fără glas. Se întreabă insidios în presă de ce, dintre condeieri doar Negoïtescu a semnat apelul acela pentru drepturile omului din ‘77 ?- de ce!: să fi intrat și noi, cu totii în pușcărie și să rămână literatura noastră fără literatori? Ne

reproșează că am fost de acord cu excluderea lui din Uniune, pe când el era arestat - dar ce era să facem: să protestăm și să ne excludă, chiar aresteze și pe noi? Ne mai reproșează că după revoluție nu l-am reprimat în Uniunea Scriitorilor - cum să-l reprimăm (după revoluția noastră), dacă a refuzat să facă cerere? Pretinzând că așa cum nu făcuse cerere pentru a fi exclus, așa nu face nici acum, cei care-l dăduseră afară atunci acum să repare măgăria și să-l reintegreze - n-o fi pretinzând și scuze? ... Si cum polemică în presă nu poți angaja cu el, în replică scoate alte acuzații, alte înjurături, alte... - știți ce a pățit bietul Borbély când a încercat să dialogheze cu el... (subliniere, în lipsa ghilimelelor citării).

După o scurtă dezbateră, colegii mei iubiți au hotărât:

*Cea mai eficientă metodă de a-i închide gura lui Goma: **tăcerea**: să facem în așa fel încât să nu se mai vorbească-scrie nimic despre el - nici în bine nici în rău. **Tăcerea e cel mai bun gropar.***

Autor al propunerii: Liiceanu. Iar Monica Lovinescu a dat ukazul:

Goma este contestat - și a urmat zgomotoasa campanie a... tăcerii...

Nu e bine când ești contestat-prin-tăcere - din ordinul Monicăi Lovinescu. Când ești ținut-la-o-parte și mințit, tot din Voința Sa - ca la constituirea Societății Scriitorilor (dar nu din a Scriitorilor din Exil! - așa cereau Breban, Țepeneag și chiar Ilie Brie!): când?, în vara anului 1989!; nici când ești ținut-la-o-parte de decizătorii portofoliului viitoarei edituri Humanitas, ca în februarie 1990, tot de prietena Monica Lovinescu; când ești, nu doar ținut-la-o-parte, dar anunțat că prezența ta va provoca absența Monicilor, a Sandei Stolojan, a lui Calciu, a lui Coposu, a Blandienei - bietul Barbăneagră și bietul Răuță, cum să împace capra Goma cu varza "adevăraților exilați", nu ca el, ca Țepeneag, ca regele Mihai? - la "Congresul exilului" de la Paris?

Nu, nu e bine să fii contestat prin decret de Monica Lovinescu. Ba chiar cam-rău, cum ar zice chiar și despre un cam-mort ardeleanul Manolescu, fostul ei fiu spiritual, cel cu gândire din fontă adevărată. Mai ales că fusesem (cam) interzis vreme de 20 ani (1970-1990), iar când, în sfârșit, cărțile mele au - cam - văzut lumina tiparului, editorul și prietenul Liiceanu mi-a cam-trimis la topit volumul de mărturie despre 1977, **Culoarea curcubeului**, cu asentimentul-complicitatea, bunilor și vechilor prieteni Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu, sub aplauzele intelectualilor, scriitorilor, oamenilor de carte și autori de cărți: Manolescu, Doinaș, Paler, Blandiana, Zăciu, Fănuș Neagu, Mircea Micu, Cezar Ivănescu.

Înmormântătorii mei sunt, se zice, persoane extrem de inteligente; eu, negru în ceru' gurului, pretind (judecând după foștii mei prieteni Ivasiuc și Virgil Tănase): extrem-inteligenții carpato-danubioți sunt capabili de danubioțenie fără seamăn - de-o pildă:

Filosoful-cel-mai-tânăr-la-român Liiceanu, nu numai că a topit volumul de mărturie despre 1977, **Culoarea curcubeului**, dar a suprimat de pe site-ul internet al Humanitas fotografiile copertele celor trei cărți ale mele, de el editate: **Culoarea...**, **Gherla**, **Soldatul câinelui**, anunțând în chenarul fiecărui titlu istețimea: "Nu este disponibilă". Dar aceasta este o gândire magică!, impusă nouă de comuniști: "Este suficient să suprimăm imaginea - ca să dispară realitatea"!

Nu mă grăbesc să trag concluzia că aș fi victima unui complot al oltenilor Liiceanu, Monica Lovinescu, Ierunca, Sorescu, Adameșteanu, Săraru, Băran, securiștii Achim, Enoiu, ministrul (Securității) Stănescu, jumătatea maternă a lui Manolescu, Poetoiul Păunesc' - și că doar ei, cobilițarii îmi

voiau moartea, fiindcă, iată: maramureșeanul (ca Ivasiuc) Buzura m-ar jupui de viu, pentru că am fost primul (și deocamdată ultimul) care a văzut în textul său “Fără violență!” publicat în ianuarie 1990, nu expresia creștinească a iubitorilor de pace - ci răcnetul de groază al securiștilor înspăimântați că venise Clipa Mâniei, când vor plăti, în sfârșit, pentru crimele lor.

Până și Mircea Martin, prieten din 1965, după 1990 editor al volumelor **Ostinato** și **Gardă inversă** m-a înjunghiat pe la spate - în aceeași organă de profesie 22, contestatoare a mea - printr-un studiu în care “informațiile” concureau “concluziile”, prin neadevăr-dezinformare și prin rea credință fără margini.

Cum însă nu murisem din pricina părerii-de-rău a Monicăi Lovinescu; cum nu căzuse peste mine “piatra tombală”, găselniță a lui D.C. Mihăilescu (cel care, în scris mă acuzase de minciuni și de delațiuni, iar după o săptămână, într-o discuție cu Dan Petrescu admisesese că “circa 90% din ce spune Goma în **Jurnal** este adevărat” - vezi volumul **Scrisori către Liviu** - Paralela 45); cum nu fusesem internat în azil la cererea vehementă a Getei Dimisianu și a Biancăi Balotă, a lui Alain Paruit...; cum, din an în paște publicam câte o carte (firește: rămasă într-o răsunătoare *tăcere* din partea recenzenților) - s-a găsit o altă categorie de intelectuali (!) care, neizbutind să mă facă să tac: descoperisem internetul!, nici să mă combată cu argumente (nici ei nu cunosc operația elementară-preliminară a contestației: *cititul* și fug ca de dracul de... *citat*, dedîndu-se la leneșul *rezumat abuzivo-fanteziv*), nereușind să mă re-bage în pușcărie, pe baza “Ordonanței lui Teșu”, au recurs, în ultima vreme la organizarea, în sinagogi a “*slujbelor de blesteme*”. Așa, exact așa făcuseră părinții lor potrivit unui raport datat: 7 iulie 1940 (imediat după retragerea tragică din Basarabia), vezi-l în Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond 948, Secția 2, dosar nr. 941 f. 558-566. Copie - document aflat în volumul **Situația Evreilor din România 1939-1941**, dat la topit de A. Buzura, în 1994, scos în editura Țara Noastră în 2003 - citez:

“...ca o ilustrare a sentimentelor de înveninată ură de care evreii sunt animați față de populația autohtonă: inițiativa luată de un grup de doamne evreice, printre care și A. Bruchnor, Paula Schönfeld și Rolly Petreanu, de a organiza în ziua de 9 iulie a.c. la Sinagoga Centrală din București o slujbă religioasă, constituind «un blestem contra românilor»” (sublinieri în text).

Deci pentru a... face să ne-existe mărturiile, să nu-mai-existe nici martorii mărturisitori ai exacțiunilor lor din Săptămâna Rosie: 28 iunie 1940-3 iulie 1940, vinovații evrei îi blestemaseră pe... românii victime! Pentru care fapte-rele? Pentru cele care... nu se întâmplaseră (asta să fie strălucita metodă a inversiunii cronologice a evenimentelor - practică cu succes în **Cartea Neagră** a lui Ehrenburg și Grossman, în care *cauza devine efect* prin viceversare)! Fiindcă ei au fost, sunt fervenți *posibilitaționiști*: aflați în Aparatul Terorii Bolșevice din 1918 în Rusia, în 1919 în Ungaria, din 1939 în Polonia, din 1940 în Țările Baltice și în Basarabia-Bucovina, iar din 1944 în toate țările europene cedate de Americani Rușilor - au funcționat după teoria : “Dușmanul nu a comis - încă - actul dușmănos, însă dacă noi nu l-am fi arestat, ar fi putut să-l comită...”; totodată prin tradiție: *prevenționiști*: atacă sub pretextul prevenirii unei eventuale agresiuni a dușmanului (vezi și “războiul nuclear preventiv” imaginat de nesfârșitul imaginativ bolșevic american Wolfowitz). Aceștia sunt, cum bine le-am zis-o: “holocaustologii” - în ordine ierarhică: Wiesel, Ancel, Braham, Shafir, Oișteanu, Al. Florian,

A. Cornea, Marko Katz, V. Gârneț, Vitalie Ciobanu, G. Andreescu, Laszlo, Pecican, Totok.

Ce bine ar trăi (și) ei pe lumea asta, dacă Goma acela ar... - dacă Goma n-ar mai fi!

Ultimul (până în momentul de față) atentat la... viața mea a fost pus la cale de Silviu Lupescu, directorul editurii Polirom: la presiunile delegației de autori indignați alcătuită din holocaustologii sus-numiți (la care s-au lipit Mircea Mihăies, Pippidi, Rotmann, Adriana Babeți și alți autori de cărți de bucate), a suprimat "Introducerea" la volumul meu **Culoarea curcubeului - Cod «Bărbosul»**. De ce? Pentru că... făcând istoricul mișcării pentru drepturile omului din 1977, îi criticam-insultam pe intelectualii de vârf și pe scriitorii îndrăgiți de masele largi de cititori; totodată, vorbind despre "istoria volumului" îi calomniam pe editorii români: Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi.

Astfel editorul Lupescu - cel care a cumpărat de la Uricaru și "Cartea românească" - mi-a decapitat un volum.

Însă nu m-a suprimat pe mine, autor. El va spune că nici nu a vrut așa ceva. Eu am să observ - în două puncte:

1. nici n-ar putea; și:

2. chiar dacă un autor nu moare-de-tot după ce editorii îiucid cărțile, nici nu se poate spune că după un asemenea tratament "colegial" are o viață normală - de unde concluzia: editorii distrugători ai cărților sunt *ucigași* - adevărat, "doar" de cărți, însă cum cărțile sunt copiii autorului...

Pe de o parte, orice ar crede iubiiții mei confrati, nu se ucide un scriitor cu tot cu scrisurile sale, doar... tăcându-i-le, topindu-i-le, decapitându-i-le. Pe de altă parte, chiar de nu ar fi fost inventat samizdatul, nici internetul - *le-am frecventat pe amândouă, după 1990* - sufăr, în continuare, atroce de **tăcerea** impusă de Cenzura instituită de Liiceanu, Manolescu, Adamesteanu, Pleșu, Monica Lovinescu, port doliu după cărțile ucise de Liiceanu, de Sorescu, mutilate de Lupescu, după cărțile nedistribuite, cărțile ne-editate...

Față de toate acestea, isprava lui Eduard-Procuror-la-Român este o prostioară de adolescent aburit.

Am început acest text la 22 iunie - în 1941, la 22 iunie, s-a pornit liberarea noastră, a basarabenilor și a bucovinenilor de robia bolșevică;

Închei textul azi, 28 iunie 2005 - la 28 iunie 1940 a început coșmarul basarabenilor și al bucovinenilor cedați rușilor de nedemniții noștri guvernanți.

Guvernanti - români! - care și după 1989 au continuat șirul *cedărilor*, atât prin bolșevici din tată-n fiu ca Iliescu, Roman, Năstase, de incapabili să se încheie la ciubote - ca E. Constantinescu, dar și de "de-ai noștri", precum C. Coposu, cel care vedea în românii din Teritoriile Cedate "niște minoritari", iar lumina lumii Zoe Condurache-Petre (consilier al lui Constantinescu): "românofoni". Ultima (cronologic) ispravă aparține lui Băsescu: după ce la Chișinău promisese că va cere anularea Pactului Stalin-Hitler și a Înțelegerii de la Yalta, lui Putin i-a declarat că ei (ei doi!) sunt oameni politici, nu istorici (sic) și că ei vor discuta despre viitor, numai despre viitor - nu despre trecut...

Nu: istorici - termen depreciativ în accepția lor - nu sunt, nu vor fi vreodată; dar oameni-politici? Lui Putin nu-i pasă; el e rus, e mare, e tare, decide, vorba lui Titus Popovici, atât Puterea, cât și Adevărul (sic). Dar omul-politic Băsescu: el nu e rus: el nu se poate juca de-a adevărul - de ce acum spune una, după 24 ore, nu doar alta, ci contrariul a ceea ce spusese?

Tine atât de mult să fie trecut și el în rândul Cedătorilor de Provinciile Românești, în al Vânzătorilor de Frate?

Eu - iertare - neavînd viitor, rămân cu ochii atinți la trecut: la **moartea** celor 3 milioane de români vânduți de frații lor, cedați în 1940; în 1944 - în 1989, în 1992 - și mereu, mereu, încât, chiar de nu-i socotim și pe cei uciși de bolșevici în acești 65 ani, se adună cel puțin trei generații - câte milioane de suflete: doar 9?

Ucise, nu atât de dușmanul rus, cât de fratele român (cel mioritic).

Amin.

P.S. Ce-mi văd ochii, în *Ziua* de marți 17 noiembrie 2008?

“Sectia pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a hotarat, la data de 30 octombrie, detasarea lui Mihai Eduard Ilie, procuror la Parchetul General, in cadrul Ministerului Justitiei, pe o perioada de un an, relateaza Ziare.com. Hotararea de detasare a magistratului a inceput cu data de 10 noiembrie. Mihai Eduard Ilie a fost procurorul care, in iunie 2005, a dat solutia de neincepere a urmariri penale pentru tortionarul Nicolae Plesita, fost general de Securitate. [*Însă, mai înainte tovarășul m-a declarat pe mine... mort*] Plesita a povestit la un post de televiziune metodele de tortura si de suprimare a opozantilor politici aplicate de el pe vremea cand activa ca ofiter de Securitate. Consiliul National al Audiovizualului (CNA) a sesizat Parchetul General cu o plangere penala, aratand ca Plesita a recunoscut ca a incalcat grav drepturile fundamentale ale omului. Plangerea a fost repartizata procurorului Ilie a sustinut ca "din continutul inregistrarii rezulta ca nu sunt intrunite elementele constitutive ale infractiunilor sesizate".

In plus, *acelasi procuror sustinea ca marturisirile fostului tortionar nu au valoare de probe la dosar, deoarece dialogul purtat la televizor intre Plesita si realizatorul emisiunii "a avut ca punct de pornire memoriile celui dintai"* (subl. mea), se arata in rezolutia de neincepere a urmaririi penale semnata de magistratul Mihai Eduard Ilie.”

Stăm bine, stăm bine. Restaurația bolșevică este în toi.

Cum altfel dacă până și “Virgil”, șogorul lui Coposu, scoțind el o carte de “amintiri” (care, dintre amintiri au fost amintite: nr. 7, nr. 27, nr. 2?, sau niciuna), comunică boilor de români adevărul-adevărat:

Chestia din decembrie 1989 nu a fost revoluție, ci lovituție, vorba lui Luca Pițu, lovitură de stat pusă la cale de ruși, americani, israelieni (dar nu și unguri - cum să fie posibil una ca asta?). Drept care, iată, nu mă simt deposedat, furat de... adevărul rostit, în prima zi lucrătoare din ianuarie 1990, când mersesem cu traista plină de exemplare proaspete din **Arta refugii**, varianta franceză, să le dau cu dedicație prietenilor de la Europa liberă... Și cum, văzîndu-mă, Monica Lovinescu mă întâmpinase din celălalt capăt al coridorului, strigînd ca la un meeting - mai lipsea pumnul înălțat - că Revoluția Noastră Românească (majusculele sunt contribuția mea, abuzivă, la transcriere) nu este un putch rusec, cum susține Paul Goma și celălalt basarabean, Victor Lupan!

Nu, atunci - la două săptămâni după eveniment - Revoluția Românească era Revoluție. Și Românească. Și a Noastră. Iar doi intruși, doi trădători de neam - ca toți basarabeni - susțineau ca este făcătură rusească! Blasfemie! Iar după 20 ani (nu a fost aluzie la astrologul Brucă) Virgil-Cap-de-Purcîl, numit și Profesorul, ca și cum în vața lui curată de securist murdar nu ar fi mâncat căcat, ci doar salată de trandafiri, ne explică Dânsul care este adevărul-adevărat în istoria abia traficată de Roller II (și de Tismăneanu II).

Cum să combați asemenea falsuri, minciuni, traficări ale adevărului, când nu ai pe cine te rezema ? Doar n-o să-l iei tovarăș de baricadă pe Liiceanu - cel care încă din “preistoria restaurației comuniste”, la câteva săptămâni după Evenimentul din decembrie 1989, îi adunase pe câțiva oameni bine aleși: trei dintre ei făcuseră pușcărie: Filipescu, Andreescu, Doina Cornea, ceilalți făcuseră închisoare prin cultură - iertare, am vrut să spun: rezistență - în frunte cu hoitarul șef: filosoful-cel-mai-tânăr-la-români (așa a rămas și la vârsta de azi: aproape 70 ani), convocatorul la o reuniune a GDS, operă nesemnată a lui Pavel Cîmpeanu și a lui Brucan, în care invitat de onoare era un oarecare tâlhăraș de drumul mare, dar care supraveghease “Procesul Ceaușeștilor”, de aceea toți intelectualii adunați acolo - și Doina Cornea - i se adresau cu “**Domnul Măgureanu**” - băga-l-aș; pentru parte-dreaptă; băga-i-aș de lingători de obială securistă...

*

11 august 2005

DELIR DE PERSECUȚIE

Pre-simt venind, cum am simțit de fiecare dată, o nouă campanie din partea “intelectualilor de vază, a scriitorilor din România, sătui de insultele, de calomniile, de minciunile proferate de mine la adresa lor”. De astă dată, pe lângă orfanii luptei de clasă, pe lângă holocaustologii tradiționali, altfel spus: orfanii luptei de rasă (R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, Al. Florian) vor participa activiștii auxiliari dintre *goi*: G. Andreescu, I.B. Lefter, Pippidi, Pecican, Laszlo, Totok, precum și “independenții” Gelu Ionescu, Iorgulescu, Cosașu, Marta Petreu, Liviu Antonesei. Aceștia “sunt pe cale de a-mi da replica - finală - meritată”; “în mod organizat și concentric”. Scopul:

“Să-l dis-tru-gă, să-l lichideze - definitiv - pe Goma”.

Mă mai li-chi-da-se (definitiv) cineva: prietenul și colegul de celulă Ivasiuc : la cutremurul din martie 1977 l-a strivit o grindă de beton;

Mă mai lichidase careva: generalul Pleșiță, întâi chimizîndu-mă până în pragul morții, la ei, în arestul Securității de pe Calea Rahovei, în aprilie-mai 1977; în exil, în 1981 expediindu-mi o bombă într-o carte; tot acolo, un an mai târziu trimițîndu-mi-l pe securistul Haiducu-Vișan-Moțu-Hirsch-Forrestier să mă otrăvească: s-a întâmplat ca Haiducu-Hirsch să fie lichidat acum doi ani de securiștii săi, iar Pleșiță era cât pe-acți să arză cu tot cu casa lovită de trăsnet (potrivit blestemului: «Trăzni-te-ar Dumnezeu!»);

Mă mai “decedase” (definitiv!) cineva, acum o lună și jumătate: procurorul Eduard. Tovarășul să se păzească de a ieși în târg pe timp de ploaie: o picătură i-ar putea borti creierul personal.

Mi se pregătește o replică-meritată? Cum: celelalte “replici” date de către masele largi de scriitori indignați fuseseră ne-meritate?

A, da, acum, fiind noi în plin an 2005, se va porni împotriva-mi o chestie inspirată de *războiului-nuclear-preventiv* imaginat de Rumsfeld-Wolfowitz în Irak (de unde, după informațiile din presă, războiniciei preventivo-nucleari se pregătesc să se retragă strategic, așa cum hollywoodian-strategic se retrăseseră în 1975 din Vietnam).

Printre multele păcate atribuite mie - unul dintre cele mărunțele: *delirul de persecuție*. Acuzație în care se întâlnesc N. Manolescu și C. Burtică; G. Liiceanu și N. Pleșiță - ilustrare:

Editorul Liiceanu, acuzat de mine că îmi trimisese la topit o carte de mărturie, m-a acuzat la rându-i că sufăr de mania persecuției;

În “cadru discuțiilor prietenești” de la 1 aprilie 1977, când mă bătuse

(s-a lăudat recent la televiziune cu isprava-i) apoi în vara aceluiași an, după ce mă răpeau de pe stradă haidamacii lui, la protestele mele împotriva “metodelor”, Pleșiță rânjea:

«Te-am bătut’ io? Ai probe? Te-am răpit’ io? Ce probe ai? - ia nu mai face pe persecutatu’!»

Așa cum, în 1977, în prezența lui N. Breban care confirma ceea ce tocmai spusese: că sunt asediat de Securitate, că telefonul nu funcționează decât pentru securiștii care ne amenință, că X, Y, Z, semnatari ai Apelului nostru fuseseră arestați și nu mai aveam semne de la ei - C. Burtică, senin, mă asigura: când era diplomat la Roma “i se părea” că e urmărit, dar nu era decât “o mică halucinație”...- tot așa, începînd din chiar vara anului 1990 (când Liiceanu retrăsese din librării **Culoarea curcubeului**) colegii, prietenii mei G. Adameșteanu, Monica Lovinescu, Dorin Tudoran mă asigurau că “mi se pare”, iar Geta Dimisianu, în stilul Pleșiță: «Ia nu mai face pe interesantul, că te persecută Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi - ei, na, două-trei cărți, la cele două sute câte ai scris - ăsta-i delir de persecuție!»

Pe atunci încă mai eram băiat bun, nu-mi dădea prin minte să-i blestem pe “consolatori” astfel:

«Să dea Dumnezeu să ajungeți și voi în situația mea: să vă distruge cărțile editorii-prieteni, ca mie Liiceanu, Sorescu, iar prietenii de decenii și ei scriitori (G. Adameșteanu, Monica Lovinescu) să vă trateze de calomnatori ai bieților distrugătorii de carte Liiceanu, Sorescu - fiindcă nu va fi deloc adevărat : suferiți de mania persecuției!»

“Ofensiva” din acest an, 2005 face parte dintr-un... serial. Și nu va fi prima (“căci ei sunt mulți, eu singur și gol...”).

Să le re-memorez, re-număr, chiar dacă unora dintre cititorii mei - numai pe internet! - li se va părea că mă repet. Nu va fi părere, ci adevăr: voi repeta (“ca o placă stricată”, vorba Monicăi Lovinescu atunci când aduceam iar vorba de trădările Domniei Sale), “întâmplări” din viața mea, cu trimiteri la Biblie: la vinderea, la trădarea-de-frate și la (tentativa) de ucidere a aceluia: mitul Iuda și mitul Cain, împletite, rezultînd, în Carpații noștri, mitul-emblemă al românilor: Miorița.

Pe timpul lui Ceaușescu am numărat (și îndurat) agresiunile:

1) Începînd din 1970, durînd până în 1990, **20 ani (dintre care 7 în țară), interdicția de a publica**, fie și traduceri, fie și note de lectură (nesemnate) în *România literară* unde adjunct era G. Dimisianu. **20 de ani de inexistență în limba în care scriu, româna; 20 de ani de tăcere totală a numelui meu și a faptelor mele de scris** - dacă eram “trădător de patrie”;

2) În 1976 Gallimard îmi publicase, în traducere franceză, a treia carte: **Gherla**. Împotriva ei (și a autorului, aflat în România) a fost pusă la cale o dublă campanie: am știre de doar două perechi de scriitori colegi: Ţoiu-Bălăiță trimiși în Suedia în creștinescul scop de a-l convinge pe editorul Coeckelberghs să nu editeze în suedeză **Gherla** - “o carte proasă, al unui autor veleitar, lipsit de talent”; Breban-Ivasiuc trimiși la München, în extrem de culturalul scop de a-i explica lui Noël Bernard, directorul secției române de la Europa liberă ce “eroare comite când îl propune ca exemplu pe un neta-lentat ca Goma”; apoi la Paris, să le facă un desen Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca (și altora și altora), arătîndu-le că “Goma este un impostor în literatură și mai bine ar vorbi despre ei (Breban, Ivasiuc), adevărații scriitori”. Simultan “presa din exil”, cea scrisă la București și tipărită la Toronto, Fürstfeldbruck-München, Milano, Londra, Atena (unde Ion Brad, ambasadorul, îl pune pe Dimitrios Ravanis-Rendis, fost exilat markosist în

România să traducă produsele sale în grecește, apoi le dădea lui Ivașcu, lui E. Barbu, lui Dragoș-Răcănel să le retraducă în românește, cu indicația: “Din presa occidentală”, trimițând la sursa: “marele jurnal elen *Proini*”...), sub semnături ca I.C Drăgan, Faust Brădescu, Michael C. Titus, Emilian, René Theo, Lozovan (ei, da, chiar el), bravii exilați anticomuniști îl puneau la zid pe Goma, cel care trădase România socialistă a lui Ceaușescu...;

3) “Întâmplarea” din februarie-martie 1977: cu excepția lui Ion Negoitescu, nici un alt coleg scriitor nu a susținut acțiunea pentru respectarea drepturilor omului - vorbesc de textul său, transmis la Europa liberă și în care nu era vorba de “pașapoarte” (de acelea mă ocupam eu...), ci de cultură, de literatură, de libertatea de creație, de gândire, de expresie. După moartea în exil al lui Negoitescu, prieteni de decenii ca Doinaș, amici culturali ca Gelu Ionescu au pretins a fi fost cel puțin coautori ai textului semnat : “Ion Negoitescu”;

4) Momentul aprilie 1977, când Consiliul Uniunii Scriitorilor a hotărât să excludă un membru aflat în ghearele Securității, arestat, amenințat cu o condamnare pentru trădare (eu fiind acela) - astfel totalizând trei campanii - aparent: pasive, dar cât de active, atât prin vorbe-vorbe ale lui Deșliu, Jebeleanu, Bogza, Marin Preda, Geo Dumitrescu, Zigu Ornea..., cât și prin scrisul la gazete: Ivașcu, Piru, Zoe Bușulenga, E. Barbu, Băran, Dan Zamfirescu, Săraru, Dobrescu - și alții și altele...

5) În 1979 îmi apăruse la Seuil, Paris, în traducere franceză, volumul de mărturie **Le Tremblement des hommes (Cutre-murul oamenilor, 1977)**; tot atunci fusese înființat la Paris CIEL (Comitetul Intelectualilor pentru o Europă a Libertăților - președinte: Eugène Ionesco). De la București a fost dezlănțuită o “campanie totală” împotriva “dușmanilor României”, atât în presa din țară, prin E. Barbu, Mihnea Gheorghiu, Zoe Bușulenga, Ivașcu, C.V. Tudor, Băran, Herivan, acad. Condurachi ș.a.... Deci și împotriva mea, ca cel care îl manipulează pe Ionesco, ‘un gagarisit și un bețiv inconștient’, scria Dan Ciachir, în *Săptămîna* barbă, citat cu sfințenie 11 ani mai târziu de către ucenicul său întru spiritualitate ortodoxă, Buduca, în “reportajul” de la Paris.

[Fatalitate: în același moment, vara anului 1990, la București, după ce retrăsese din librării varianta originală, în românește a volumului de mărturie **Culoarea curcubeului (Le Tremblement...)** - însă eu nu știam... - la Paris, Liiceanu, în pauzele filmării lui Eugène Ionesco, fiind în vizită la noi, s-a indignat foarte, neputînd admite că de votul unui “inconștient” - Ionesco! - a depins excluderea din conducerea Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului din România a unui om cu meritele lui Mihnea Berindei... A fost pus la punct de soția mea, Ana, încât n-a mai scos un cuvânt până la plecare. Însă Monica Lovinescu m-a terorizat la telefon o săptămână întregă: în aceeași seară mă anunțase că și lor, monicilor le relatase Liiceanu “întâmplarea de la Ligă”, găsind că alungarea lui Berindei doar de votul lui Ionesco este inadmisibilă; a doua, a treia zi rugîndu-mă să nu care cumva să-i povestesc Mariei-France “întâmplarea” adică “scăparea” cu inconștientul Ionesco; apoi acuzîndu-mă că eu inventasem “acea poveste”, ca să-i fac rău lui Gabriel - care era disperat, fiindcă nu găsea cum să repare greșeala de a fi vorbit astfel față de prieteni - deși vorbise “astfel” și față de monici, și ei prieteni...];

După aceste (doar) cinci *distrugeri*, o întrebare retorică: dintre colegii și prietenii mei de atunci a existat vreun scriitor (în afară de Negoitescu) să se declare solidar, nu cu păcătosul de Goma, ci cu principiile pe care le propusesese pentru a fi apărate - dealtfel deloc originale: polonezii, ungurii, cehoslo-

vacii, chiar și rușii! le enunțaseră?

Deci, după 20 ani de tăcere forțată, începînd din 1990 am putut - în sfârșit - să public în România, în românește...

6) ...până în 1993, când, ca răspuns al unei scrisori publicate în *Timpu*, în care mă plîngeam că editorul Liiceanu retrăsese volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**, imediat după ieșirea în librării (iunie 1990), îl depozitase, mințindu-mă că absența lui de pe piață se datorește numai... distribuției deficitare, iar în 1993 trimisese la topit tirajul depozitat. Scriitori colegi și prieteni ai mei care suferiseră cumplit de cenzura comunistă, de topirea cărților, în loc să ia partea victimei (ori curajoși ca la noi, pe plaiurile dealvaletice, să tacă înțelepțește), au deschis foc concentrat asupra mea, acuzîndu-mă că îl calomniez pe intelectualul editor Liiceanu - distrugătorul de carte.

Astfel a fost pusă la cale o veritabilă campanie de presă împotriva mea - repet: victimă! - organizată de Liiceanu, G. Adameșteanu, cu sfaturile-prețioase din umbră ale Monicăi Lovinescu, avînd ca tribună-megafon: revista 22;

7) În 1995 mi-am declarat candidatura la Președinția României. După cum orice alfabetizat înțelegea, anunțarea candidaturii era o provocare (în sensul onest, de stimulare a altora dintre ai noștri, avînd fibră de om politic), Programul fiind un text utopic-prezidențial, nu realist-primărial (ca al lui Constantinescu), nici... inexistențial (altfel rezistent)-cultural ca al lui N. Manolescu. Reacțiile nu au întârziat, numai că, surpriză: ele au pornit nu dinspre dușmanii tradiționali, comuniștii-securiștii, ci dinspre aliații naturali: Horia Rusu și C. Căpșăruș. Abia apoi au început a lătra scînteiești (născuți, nu făcuți) ca C.T. Popescu, C. Stănescu, Felicia Antip și alte dragi-tovarășe. După cele "politice" au început culturalele, prin C. Țirlea (!), prin "arheul nației", Pruteanu; tot atunci s-a trezit Al George să facă el ordine în "terminologie" (*disidenți, opozanți, rezistenți*) și tot atunci Alex. Ștefănescu, recenzent ultraelogios vreme de 6 ani al cărților mele a schimbat macazul: fulgerător am devenit (caută... candidatura cu care îl concuram pe Manolescu !) autorul care stăpânește "Arta exasperării cititorului"- în *România literară* a jupânului, unde tocmai apăruse un extemporal semnat de o Romaniță altfel Constantinească, intitulat "Cenzura scrie proză" (proza scrisă de cenzură fiind romanul cu cântec, **Ostinato...**) [Nota din septembrie 2011: i se îngăduie să întreb : pe Romanița cine o dirijase - îi dăduse și un rezumat !-să scrie ce scrisese despre **Ostinato**? bineînțeles Manolescu - altfel ar fi ajuns ea la Heidelberg?];

8) În 1997 mi-a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**. Dan Petrescu, îngrijitorul ediției printre alții l-a invitat la lansare și pe Pruteanu. Arheul a atacat **Jurnalul** în maniera numaiovorbășățispunică: "Citiseam șpalturile anul trecut (...) e o carte doldora de resentimente (...) elucubrații (...) când îl numește pe Gabriel Liiceanu (...) un Leonte Răutu"...

Însă atacul general a fost anunțat prin trâmbița Monicăi Lovinescu în 22, cu textul semnat de dânsa, cel conceput de Liiceanu și de Adameșteanu, negociat la telefon - încheiat cu:

"Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma".

Pe dată s-au năpustit: re-Pruteanu, re-Ștefănescu, Groșan, Buduca, re-Adameșteanu (la televiziune, la emisiunea lui I. Sava s-a dovedit a fi măcar verișoară a lui Pruteanu: "Nu l-am citit [Jurnalul], dar e plin de calomnii"), Andrei Cornea, D.C. Mihăilescu, Ioana Pîrvulescu, C. Teodorescu, Paruit, Iorgulescu, Zăciu, Bianca Balotă. În eșalonul doi: Simuț, Borbély,

Angela Marinescu, Val Condurache... au “contribuit” și ei după puteri la apărarea literatorilor români de “acuzățiile calomnioase ale lui Goma”;

9) În 1998 a izbucnit “Scandalul Caraion”. La semnalul (tăcut) al Monicăi Lovinescu, sonorizat de inenarabila Jelea, toată floarea cea vestită a intelighenției române s-a năpustit asupra unui mort care nu se mai putea apăra. S-au încrâncenat atunci asupra “turnătorului” Caraion mai cu seamă aceia care fiind ucenici ascultători ai adevăratului turnător de pușcărie Ivașcu, ai politrukului cekist Paul Georgescu, traversaseră Iepoca Ceaușescu “înțelept”, pe burtă, în patru labe, nefăcînd compromisuri... decât din cele care nu se văd negru-pe-alb (Sorescu) “uitate” (ca N. Manolescu: coautor al detestabilei **Literatura română de azi, 1965**).

M-am amestecat și eu - și am fost re-pedepsit: adunați la un fel de colocviu, oameni de litere români au hotărît: cea mai eficace măsură pentru închiderea gurii-mari a lui Goma este *tăcerea*. Așadar *despre Goma să nu se mai scrie nimic - nici de bine nici de rău. Goma să ne-existe*. Cuvântul de ordine a fost dat tot de Monica Lovinescu sub forma:

«**Goma e contestat**»

Și contestat am fost - în/prin tăcere. Au protestat împotriva acestei “măsurii”, în scris, doar Vasile Baghiu; a ignorat măsura doar Liviu Ioan Stoiciu: el mi-a propus o colaborare la **Cotidianul** (iar Cristoiu, pe care l-am atacat din primul text propus, a fost de acord!).

10) În 2000 a fost “re-ales” Iliescu. Aproape toată intelectualitatea românească a semnat Apelul Rușinii: “pentru democrație, împotriva dictaturii” - citește: în favoarea lui Iliescu, democratul... Am scris atunci un text: “Să fie desființat electoratul!” în care arătam pe puncte cât de orbi, de nesimțiți la durerile aproapelui nescriitor, cât de mereu-oportuniști erau/sunt/vor fi directorii-de-opinie ai țării: Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Doinaș, Blandiana, Adameșteanu, G. Dimisianu, Ștefănescu, Patapievic, Mihăieș, I.B. Lefter... Drept care scriitorii de la *România literară*, curajoșii anonimi adunați în celula de partid “Cronicar” au amenințat consora (sic) *Vatra*, cu un proces - pentru publicarea lui Goma - și, în cel mai curat stil comunist, au atras atenția că revista este finanțată de Comitetul județean pentru cultură...

Ajuns pe pragul celei de a 11-a agresiuni, mă opresc, să-mi trag (ră)sufletul. Pentru că nu am înșirat toate măgăriile, toate ticăloșiile, toate loviturile pe la spate publicate în *România literară*, în 22 (de Barbăneagră, de Mircea Martin). În bună și neaoșă tradiție autohtonă fosta prietenă, șefesa revistei mi-a refuzat (tăcînd) cuvenitul drept-de-replică - imitată, peste ani de alt fost bun prieten: Liviu Antonesei în chestiunea unui articol mincinos, obraznic, analfabetizator al inginerului drepturilor omului, Gabriel Andreescu (fost prinț consort al Gabrielei Adameșteanu, la 22, la GDS, unde multe porcării făcuseră ei dimpreună).

11) Pentru această campanie de pedepsire a mea semnele prevestitoare s-au arătat în toamna anului trecut, 2004, după ce am anunțat în presă că îi dau în judecată pe 13 securiști, precum și pe I. Iliescu, președintele în exercițiu. Acuzățiile formulate împotriva securiștilor, cu osebite a lui Pleșiță ar fi trecut neobservate (ca toate esențialele-la-români), dacă lui Iliescu, pe lângă multele și extrem de gravele fapte enumerate în Plângere - printre care declanșarea războiului civil, mai cunoscut sub numele “mineriade” - nu i-aș fi pus în spinare și binecuvântarea (înalt-prezidențială) dată “Comisiei internaționale” ocupîndu-se de “Holocaustul în România”. Vechile, tocitele acuzații succesive de “trădător de patrie”, de “lipsit de talent”, de “calomniator al intelectualilor noștri de vârf” au fost, până la noi dispoziții, lăsate la o

parte și re-activată cea de “antisemitism”, cretinărie absolută lansată de Ed. Reichman (în 1986), de R. Ioanid, în 2002, de Shafir tot cam pe-atunci.

Replica a întârziat două luni (timp necesar pentru copierea întocmai și învățarea pe de rost a directivelor Wiesel), dar și când a venit... Sub semnătura indispensabilului, inevitabilului, inenarabilului A. Oișteanu și publicată - unde în altă parte? - decât în 22, organ condus de inconturnabila, incompresibila, indivizibila, inoxidabila organică Gabriela Adameșteanu, veterană a campaniilor, trei, duse împotriva mea. Acela (indispensabilul-inutil-oișteanu) deplora, cu duroare, evidența, pentru el și ai săi: deși Goma, autorul eseului **Săptămâna Roșie** este antisemit dovedit (sic) - doar a scris-o, în *Observatorul* lui I.B. Lefter, Falsul R. Ioanid, evanghelistul securist - cartea însăși, vai, nu cade sub “legea” Ordonanței cu care Teșu umblă tot timpul în gură.

Am trimis la redacția revistei 22 un drept-la-replică, sperînd că, din 1995 (când un text în care contestam valoarea de candidat la președinție a lui E. Constantinescu, afirmam aproximativ: ‘N. Manolescu, alt candidat, nu mai moral, dar cu o inteligență câtdecătă’ - iar G. Adameșteanu l-a pus pe al meu la murat, până când au fost scrise replicile lui Constantinescu, Manolescu, Zoe Petre)*), trecînd - spuneam - 10 ani de când mi se refuzaseră alte trei-patru drepturi (sic), mi-l vor publica pe acesta. Ei bine, m-am înșelat și de astă dată: nu aveam dreptul să public nici în 22, periodic proprietate a clanului Adameșteanu, slujnicit(ă) cu temenele de Rodica Palade și, până mai deunăzi, cu suportul teoretic (sic) al lui Gabriel Andreescu, inventatorul chibritului cu fosfor la ambele capete a “filosofiei disidenței la român”, altfel industriaș al drepturilor omului minoritar - în România. În disperare de cauză - starea permanentă de la complotul provocat de ukazul Monicăi Lovinescu; “Goma e contestat!” - am trimis prin e-mail textul câtorva persoane - “pentru informare”; l-am trimis și la *Ziua*, unde, în cele din urmă, a apărut. S-a băgat în vorbă și “politologul” Dan Pavel care și el mă tratase de “antisemit”... - de astă dată cu folos pentru mine: *a recunoscut (și rămâne singurul!): nu îmi citise textele atacate de el ca “antisemite”*.

12) Se vede că acuzația: “antisemit” nu a fost considerată de Manolescu&ManoLeii suficient de productivă - decât în asociere cu altceva. “Altceva” - ce?

Ceva care abia se înțelese din bâiguiala lui C. Teodorescu, recenzînd în *Cotidianul Culoarea curcubeului*, mărturie apărută în februarie la ——— Polirom (de mirare: în urmă cu zece ani același înțelese ce e cu volumul, ba mă apăruse de C.T. Popescu - explicația poate fi găsită în operația de decapitare a “reeditării”, directorul editurii Lupescu, el de capul lui, suprimase “Introducerea” în care autorul făcea scurta-biografie a cărții). A, da, “ceva cu dosarele de securitate”, însă, ca tot -*escul* autoamnezic, ManoLeul Teodorescu o pierduse, rămânîndu-i ceva-ceva în genul “Goma, scriitorul - turnătorilor”...; - formulare bunișoară, fiindcă repeta acuzațiile neturnătoarelor emerite Bianca Balotă și ale Getei Dimisianu, însă nu-destul-de-bună: nu se exprima limpede, tăios. A fost trimis în prima linie limpede-tăiosul exprimător Gabriel Dimisianu.

“Cine pe cine acuză?” își intitulează Eternul Adjunct al *României literare* luarea-la-cuvînt din 27 iulie-2 august 2005.

Nici că se poate un titlu mai potrivit unui astfel de product semnat de un asemenea productor: Gabriel Dimisianu. Parafrazîndu-l, se poate scrie - exclamativ, nu interogativ:

“Cine pe cine acuză!”

Uluitor la condeierii literari dedați și la publicistică: mai întâi și mai întâi ei rămân în plină ficțiune (artistică), nu se lasă trași-împinși în publicistica-gazetărească (sic). Disprețuind suveran (de unde le va fi venind disprețul? Dar suveranitatea? Nu cumva din exercițiul de decenii al scrisului crâncen realist-socialist?) Decurgînd din prima “calitate” - ficționarismul în totul, în toate - ignorarea (și ea, suverană) a *adevărului*, autorul își imaginează că un articol se așterne pe hârtie exact, dar exact așa cum se confecționează o recenzie (fatal subiectivă), un roman (cum altfel decât expresie a subiectului narator?). Din acest motiv “neopubliciștii” dintre scriitori exersează această meserie, gazetăria (și grea și funcționînd - în principiu - după un cod moral) în stare de levitație: pentru ei nu există realitatea *sol*, cel călcat totuși cu augustele lor membre dindărăt, două: numita *citire* a textului comentat-atacat, și cinstita *citare* din obiectul cu pricina. Și nu există morală (mamițo!). Citez din G. Dimisianu:

“Efectele dării pe față (parțiale) a dosarelor de la Securitate îmi par a fi deocamdată acestea: modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți sau a unor victime ale regimului comunist, pe de o parte, iar pe de altă parte exonerarea de răspundere a persoanelor care au exercitat persecuții politice, care au pus la cale și au înfăptuit represiunea”.

Perversă întorsătură a condeiului. Așadar acesta - nu altul - a fost efectul: “modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți...”

Ca și cum nu *România literară* deschisese campania împotriva lui Caraion (“oponent”, nu colaboraționist - ca Manolescu, Dimisianu, Ștefănescu, Țoiu, Silvestru, Pardău, Băran - Dimisianu), rezemîndu-se

“documentar” pe dosarele grațios oferite de Traficantul nr. 1, securistul Pelin; ca și cum nu Manolescu îl invitase pe Iliescu, “omul cu o mare” imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1900), în cea mai prestigioasă publicație culturală a României pentru a fi spălat de sânge ; de parcă nu același

Manolescu îl invitase pe Voican Voiculescu-Sturdza, suprașeful Securității, în decembrie același an, să-și publice “dosarul de securitate”, prezentat de “redacție”, în termeni de un analfabetism și un târătorism demne de epoca lui Ceaușescu; de parcă nu Manolescu și Dimisianu publicaseră în numărul 41 din oct.1998, textul “Securitatea despre România literară” sub anunțul: “DOCUMENT” - din el cititorii aflînd că cel mai dârz anticomunist din redacție fusese... Vasile Băran!

Dar G. Dimisianu continuă:

“Unui Eugen Florescu, de pildă, satrapul ideologic al erei ceaușiste, i se asigură, după '89, un încăpător fotoliu de parlamentar (...) în timp ce Doinaș, Uricaru, Buzura sînt lapidați moral. Nu este însă vorba numai de ei. O rea imagine a lumii intelectuale în general și a lumii literare în special, a comunității literare este cultivată cu insistență (de văzut și ce scrie Alex. Ștefănescu în R.L., nr. 19, despre ‘demonizarea’ Uniunii Scriitorilor’), acolo, în acele medii, îngrămă-dindu-se, s-ar zice, relele năravuri, din trecut și azi: lașitatea, egoismul, meschinăria, oportunistul, trădarea, colaboraționismul și poate, în cel mai bun caz, revolta în genunchi. Cine cultivă

*) Metodă carpatnică, pe care o credeam invenția Adameșteancăi. Da de unde! În acest an, 2008 taman la fel a procedat sora geamănă a ei: Carmen Mușat, în “polemica” Mihai Șora-Mircea Martin

această imagine, măcar excesivă, despre comunitatea literară, cine acuză, cine judecă? (...). Din păcate, câteodată, chiar foștii disidenți autentici se angajează pe această pîrtie din reflex de singularizare sau din cine știe ce alte motive. Sau pentru a le plăti confrăților de condei cine știe ce polițe”.

După ce și-a legitimat zicerea prin trimiterea la reperul curat moral, multifuncționalul Alex. Ștefănescu, G. Dimisianu atacă frontal:

“Cazul lui Paul Goma e prea bine cunoscut. Iată și recent: întrebat, în ‘Jurnalul literar’, ce părere are despre declarațiile noi ale odiosului general Pleșiță, omul care îl maltratase în închisoare, trece de el repede, în restul imensului articol luîndu-i la refec pe Monica Lovinescu, pe N. Manolescu, pe Țepeneag, pe Iorgulescu, pe Buzura etc. etc. Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decît a colegilor de literatură.”

Din citatele produse reiese că G. Dimisianu este doar un pion în trupa arătătoriştilor-în-sens-invers. Din recenta haită fac parte, atît foști activiști, securiști de meserie, care înainte de decembrie 1989 slujiseră Scînteile generale, cu pana și cu limba lor devotată - aici intră și Pelin dar și Paler; și C. Stănescu și pionierul pe atunci C.T. Popescu - deasemeni intelectualii patriei, directorii de conștiință, scriitorii rezistenți prin cultură, grijuliii cu păstrarea virginității breslei, deci cu supraviețuirea prin împăiere a cadavrului numit Uniunea Scriitorilor - și, neapărat, cu Vaca-mașina care distribuie lapte și rachiu, acesta din urmă carburant indispensabil funcționării genialilor membri ai Fondului Literar! Cei din a doua categorie ar fi indignați să afle că îi pun alături (dimpreună) cu tovarășii cinstiți din prima, însă prin ceea ce scriu de la o vreme, acolo le este locul. Unde vor fi vrînd să-i pun după o asemenea ignominie? - re-citez din G. Dimisianu - subliniind:

“Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decît a colegilor de literatură.”

Așa, deci: eu îl scot pe generalul Pleșiță “cu fața mai curată decît a colegilor de literatură”! De parcă nu eu îl zugrăvisem - primul (și ultimul) în **Culoarea curcubeului**; și în **Soldatul câinelui**. De parcă nu eu - singur-singurel, fără ai mei “colegi de literatură” - i-aș fi dat în judecată pe 13 securiști printre care generalul Pleșiță. Oricum, printre scriitorii care s-au declarat indignați de “prestația televizuală” a lui Pleșiță nu am întîlnit numele lui G. Dimisianu; nici al lui N. Manolescu; nici al lui Buzura, nici al lui Iorgulescu, nici al lui Gelu Ionescu, nici al lui Cosașu, nici al lui Dinescu, nici al Blandienei, nici al Adameștenei, nici al antisecuristului Dinescu - ce să mai vorbesc de al lui Liiceanu, Pleșu, Patapievici - aceștia fiind, după afirmația lui G. Dimisianu (și a lui Mircea Martin), “colegii de literatură” ai mei!

“Colegi” care nu au scos un cuvînt de protest, în 1970, când fusesem interzis; care nu au protestat cînd, arestat fiind, fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor - de ei, scriitori, de ei, colegi ai mei! - în schimb s-au indignat foarte pentru că arătasem *adevărul* despre ei, despre trădările lor, despre colaboraționismul lor - dinainte și de după decembrie 1989; “coleg de literatură” al meu Liiceanu, cel care mi-a distrus **Culoarea curcubeului**? Colegi Ivasiuc, Breban, Țoiu, Bălăiță, Fănuș Neagu, Băieșu, Cosașu? Coleg(e) de literatură Monica Lovinescu și Gabriela Adameșteanu, luînd partea notoriului editor-distruător de cărți, în schimb tratîndu-l pe autorul uneia dintre ele (eu) de calom-

niator? Coleg de literatură N. Manolescu, cel care mi-a interzis accesul în *România literară* prin editorialul de pomină “Adio, domnule Goma”? Colegi de literatură literatorii români care au consimțit să fiu înmormântat în tăcere, ba au dat și ei o mână de ajutor la această acțiune...literară («Lasă-mă să-i dau și eu un picior!» fiind, nu o replică din Caragiale, ci una etern românească)?

Cum de poate Gabriel Dimisianu să însire atâtea neadevăruri strigătoare la cer doar în câteva rânduri? De ani de zile vor fi frământat ei (cei din “nucleul” de la *România literară*) chestiunea: cum să facă ei, cum să dreagă pentru a-i da peste bot în primul rând lui Goma (care, cam adevărat, cum ar zice ardeleanul Manolescu, a făcut ceva închisoare, a fost oarecum persecutat)?; în al doilea fostei lor protectoare: Monica Lovinescu? Aceștia, “fugiții” - cum ne spuneau Zăciu, Breban - și alți ardeleni - le reproșaseră mereu, mereu că sub Ceaușescu nu mișcaseră, nu se revoltaseră, nu fuseseră adevărați scriitori, mulțumindu-se cu ascultarea Europei liberă și cu declarația declamată la bucătărie - în gând: “*Ziceam că rezistam*”. «Dar însăși Doamna Monica ne îndemna să *rezistăm prin cultură* - însă de la o vreme și-a schimbat discursul, s-a întors împotriva noastră, a adevăraților rezistenți, cei prin cultură»...

Rezultatul dezbaterilor: organizarea unei acțiuni - discrete, eficiente, dată fiind natura umană și mai ales recentă... “informatită”, rezultat al “dosaritei”.

Rezistenții prin cultură au operat o diversiune dintre cele mai ticăloase, mai noroioase, mai murdare prin care ei, rezistenții-sub-laviță au inversat termenii și nu “unii disidenți”. Ei, amorfii, nevertebrații, ei, analfabeții moral, ei, campioni ai supremației esteticului, demascați, criticați, arătați a fi ceea ce au chiar fost: *colaboraționiști ai Terorismului Communist*, au adoptat tactica hoțului care, prins, zbiară: «Hoțul! Hoțul!!», și arată spre păgubaș-păgubos. Cei din Clanul Manoleștilor, ei “seniorii literelor românești”, ei, “învingătorii” în recente alegeri pentru Uniunea Scriitorilor, căpătînd (prin vot) convingerea că ei sunt eterni, iată, nu mai suportă reproșurile, învinovățirile și, ca ultimii pârâcioși ai clasei, arată spre “colegul”, bătut, pretinzînd că acela este vinovat de “demonizarea Uniunii”. Astfel au început a fi bănuite victimele (adevărate, nu cele unse de Iliescu-Măgureanu, înzestrate cu certificate de rezistent) și nu călăii - cei adevărați: securiștii, activiștii, precum și colaboratorii de bună voie cu Aparatul Infam - aceștia, sub pana unor hoți-urletari pretind nerușinat că ar fi victimele!

O bună parte dintre scriitorii dovediți că informaseră într-o împrejurare sau alta Criminalul Organ sunt, dacă nu de-a dreptul apărați, atunci sigur “explicați” (citații de G. Dimisianu: Doinaș, Uricaru, Buzura - la care îi adaug pe foștii mei colegi de închisoare, de domiciliu obligatoriu: Marino, Balotă), în timp ce Răul cel mare, adevăratul Rău vine de la unul, Goma, el îi “înjură” fără conținere, fără alegere, nu pe Florescu, nu pe Dulea (pe care el, Goma nu-i cunoscuse - în schimb îi cunoscuse - și-i înjurase - pe Ghișe, pe Vasile Nicolescu, pe Gafița, pe Dumitru-Dumnezeu, pe Răutu - pe Ceaușescu), ci doar pe “cei buni”... - în ce scop?

Lumina vine de la Alex. Ștefănescu-Beznă:

“*Demonizarea Uniunii Scriitorilor*”.

Concluzie care nu așteaptă decât să fie trasă (de coadă): demonizatorul Goma nu este decât un “scriitor al turnătorilor” (apud recentul C. Teodorescu), un fost-fals-rezistent, devenit un apărător (măcar... favorizator), de ce nu complice al “odiosului general Pleșiță”! - de pildă.

Însă tot de pildă, să răspundă G. Dimisianu când anume l-a descoperit

el pe odiosul general:

- în vara anului 1977, când i-l povesteam lui Mazilescu și lui Raicu - și lui Dimisianu?;

- în iarna anului 1977-78, când îl povesteam jurnaliștilor occidentali, iar dările de seamă ale lor erau preluate, pe larg, de Europa liberă?;

- în 1978-79, când eu însumi citeam la Europa liberă fragmente din cartea de mărturie **Culoarea curcubeului - Cutremurul oamenilor?**; - în 1990, din volumul editat-retras-distrus de Liiceanu - dar recenzat în *România literară?* (de... Alex. Ștefănescu)?

Întrebare legitimă, fiindcă “manoleții din grupul *România literară*” par - și chiar reușesc să fie! - informați despre “odiosul Pleșiță” abia în februarie 2005, din volumul-decapitat de Liiceanu II al lumii editoriale românești, Silviu Lupescu, directorul Polirom, de la o vreme și administrator al Cărții românești, unde și l-a ales adjunct pe N. Manolescu (fiecare este adjunctul cuiva, fiecare adjunct are Primul meritat).

Oricum: a 13-a campanie organizată de “colegii mei, scriitori” nu mă va lua prin surprindere, nu mă va mira, nu mă va îndurera:

În majoritate, “colegii mei, scriitori” sunt ceea ce calomniatorul de mine scrisese încă acum 27 ani, în **Cutremurul oamenilor - Culoarea curcubeului**: persoane fără coloană vertebrală, fără caracter, fără convingeri, “Compromisul fiind meseria lor” (Manolescu își intitulase extrem de inteligent, cu gustul său fără greș o emisiune: “Cultura este meseria mea”).

Fiecare cu “meseria” lui.

În rest, firește, cu toții sunt: geniali.

Să fie - la ei, acolo.

Paul Goma

*

Paris, 21 septembrie 2005

PROPUNERE

La 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÂRE[A] nr. 902 privind înființarea “Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel”.

De ce n-am alcătui și noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americieni, ne-israelieni - un **Institut pentru Studierea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990 ?**

Nu sunt primul care (și-)a pus această întrebare îndurerată și, după cum merg treburile în România, nu voi fi ultimul.

Rezum evenimentele din ultima vreme:

La 5 septembrie 2005 trimisesem ziarului *Ziua* textul “Anunț” (publicat la 7 sept.) în care citam din Comunicatului Uniunii Scriitorilor din România din 31 august a.c.:

“Conducerea Uniunii Scriitorilor din România își exprimă regretul că în revista *Viața românească* numărul 6-7 din iunie-iulie 2005, revistă (sic) editată de Uniunea Scriitorilor, a fost permisă de către redacție apariția unui *text cu conținut antisemit*. Este vorba despre fragmente din **Jurnalul 2005** al lui Paul Goma”. Și: “Conducerea Uniunii consideră *intolerabilă îngăduința* cu care redacția revistei *Viața românească* a găzduit în această publicație (re-sic!) *idei contrare valorilor și normelor acceptate în lumea contemporană*”. (subl. mele, P.G.).

Și anunțasem:

“Voi da în judecată: 1. Uniunea Scriitorilor din România; 2. Asociația

Scriitorilor din București; 3. Pe Nicolae Manolescu, președinte al Uniunii; 4. Pe Horia Gârbea, director de imagine al USR și președinte al Asociației Scriitorilor, București

“pentru **calomnie** la adresa lui Liviu Ioan Stoiciu și a mea

“5. Pe conducătorii Comunității Evreilor din România

“pentru **denunț calomnios**.

“În legătură cu punctul 5 aștept ca USR să facă publice numele acelor membri ai Comunităților Evreilor «care au reacționat foarte dur» și care «Dacă ei s-au sesizat, înseamnă că afirmațiile sunt grave» (s. mea) - re-citat din scriitorul român Horia Gârbea, deficient, atât în materie de limbă română cât și de logică”.

“Ei” însă au tăcut chitic - ai fi zis: români din moși-strămoși. Le-a scăpat (cum? din cauza cui? să existe oare trădători și în rândurile Comunității?) informația:

“*Realitatea evreiască*, Nr. 236 (1036), 1-15 septembrie 2005 (articol nesemnat, număr inaccesibil pe site, la fel ca întreg numărul)

“Luări de poziție legate de manifestări antisemite în România

“Deși există o legislație (Ordonanța de urgență nr. 31 din 28 martie 2002 și o hotărâre a C.N.A.) care condamnă manifestările fasciste, rasiste și xenofobe și popularizarea lor, din păcate, ele își găsesc locul în continuare în presă, audiovizual sau în broșuri care se vând pe tarabe. Aspectul pozitiv este că în presa română au început să apară și unele luări de poziție împotriva unor astfel de atitudini. În ultimul număr (6-7) al «Vietii Românești», revista Uniunii Scriitorilor, *asupra căruia ne-a atras atenția criticul literar Henri Zalis (subl. m., P.G.)*, a fost publicată prima parte a /Jurnalului/ scriitorului Paul Goma (1-16 ianuarie 2005). Textul cuprinde atacuri vehemente împotriva intelectualilor evrei și membrii Comisiei «Wiesel» care au redactat /Raportul/ despre Holocaustul din România, împotriva faptelor și argumentelor care susțin existența Holocaustului românesc cuprinse în acest document, negându-se veridicitatea lor, critici împotriva Israelului și a politicii duse de statul evreu. Reacția față de publicarea acestui text a venit din partea ziarului «Gândul», (...) Comunicatul Uniunii Scriitorilor a fost reluat și comentat de ziarul «Gardianul». Drept replică la cele două articole, într-o scrisoare trimisă ziarului «Ziua», Paul Goma reia atacurile antievreiești și afirmă că va da în judecată, printre alții, Uniunea Scriitorilor și pe «conducătorii comunității evreiești pentru denunț calomnios», iar «România liberă» îi ia apărarea scriitorului (...).”

Comunitatea evreilor nu s-a ostenit să confirme “sesizările” (“foarte grave”, vorba scriitorului român H. Gârbea) prin citate, cum se obișnuiește la noi, în Europa; nici să le infirme și să-și ceară scuze pentru eroare, cum se obișnuiește la noi, în Europa. Obișnuințele europene ar fi presupus: membrii Comunității evreiești se ostenesc să citească întâi, abia apoi să antisemitizeze ceea ce citiseră, cu ochii lor - vorbesc de textele denunțate de denunțatorul veteran H. Zalis, individul care și-a făcut stagiul la revista *Săptămîna* a lui Eugen Barbu (nu va fi pretinzând că fusese... infiltrat acolo de însăși Comunitatea Evreiască?).

Iată însă că în această ambianță de n-aude-na-vede, în ziua de 20 septembrie a.c. au fost anunțate două evenimente - primul:

“From: Oana Subtirica (...) Subject:

“Despre "Pro și antisemitism" la Conferințele Cuvantul

“Dragii mei,

“Revista Cuvantul are deosebita onoare de a va invita sa luati parte la o noua editie a Conferintelor Cuvantul.

“Joi, 29 septembrie ora 18.00, la Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune, va avea loc cea de-a XIX-a editie a Conferintelor Cuvantul. Cei care vor lua cuvantul cu prilejul acestei editii sunt Marta Petreu, Maria Ghitta si Andrei Oisteanu. Tema: "Pro si antisemitism".

Va asteptam cu aceasta ocazie Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune.

“Va rugam sa confirmati prezenta, pentru rezervarea locurilor.

“Cu stima, Oana Subtirica”

Ocazie de a afla: omenirea, ea, așa cum o fi ea, se împarte în două categorii nete: “prosemiți” și “antisemiți” - cale de mijloc neexistând. Epocala descoperire va fi interpretată-pentru-dumneavoastră de poeta creierală Marta Petreu, după indicațiile prețioase ale tovarășului de veacuri Ianoși, marxist născut nu făcut, care imediat ce Bručan i-a dat bilet de voie să coboare din cerul C.C. al. P.C.R. unde a fost un zelos “instructor” (alături de Al. Simion), s-a grăbit să explice *goi*-lor analfabeți ce este acela un Gulag și cum trebuie abordați Șalamov și Soljenițin în mod constructiv principial, de-pe-poziții.

Al doilea eveniment - tot în 20 septembrie datat (*Ziua*):

“Comunitatea evreiasca din Romania își alege conducătorii

“(…) Responsabilii obștii evreiești au decis ca a sosit timpul ca scaunul de președinte, ramas gol dupa moartea neuitatului Nicolae Cajal, sa fie ocupat prin alegeri democratice, transpa-rente. *ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducand in discutie prea lunga și problematica prezență în varful conducător al Federației Comunităților Evreiești din Romania (F.C.E.R.) a unui fost colonel activ de Securitate. Dar acum povestea aparține trecutului.* Congresul evreimii-romane care se desfășoara, *azi, 20 și mâine, miercuri 21 septembrie,[2005!]* (sublinierile mele, P.G.) (...) Important, și trebuie subliniat acest lucru, *alegerile vor fi, pentru prima data, libere și transparente.* (sublinierea și uimirea mea: cum “pentru prima dată libere și transparente”? din decembrie 1989 până azi, 16 ani comunitatea evreiască din România trăise în nelibertate și obscuritate?) “(…) Pentru postul de președinte candideaza: prof. univ. Radu Alexandru Feldman (Radu F. Alexandru) (...); prof. univ. ing. Tiberiu Roth, (...) prof. univ. Corneliu Sabetay (...) si prof. univ. Aurel Vainer (...) Pentru postul de vice-presedinte al FCER candidează conf univ. ing. Otto Adler, regizorul Erwin Simsensohn si ing. Paul Schwartz. *Postul de secretar general, deținut până acum de av. Iulian Sorin, va fi ocupat de unul din cei cinci candidați înscriși în cursa electorală* ” (subl. mele)

Securistul “Iulian Sorin” era-este “av.”? Aviator? Avicultor? Neinformați - și modest - îmi spun că graba cu care Comunitatea evreilor a trecut la alegeri “pentru prima dată libere” se va datorînd unui articol de acum câțva timp în care Teșu Solomovici i-a zis pe... pseudonume adevăratului conducător al Comunității: colonelul de Secu. Numai că de atunci a trecut multă vreme - și nu s-a întâmplat nimic notabil.

Presupun: tot el (Teșu S.) pune degetul... pe *i*, când scrie:

“ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducând în discuție prea lunga și problematica prezență în varful conducător al Federației Comunităților Evreiești din Romania (F.C.E.R.) a unui fost colonel activ de Securitate.”

Ceea ce ar putea însemna (până la proba contrarie) că “scandalul” provocat de Uniunea lui Manolescu N. cu Gârbea H. iar în subteran, cu Zalis H. a dat tulburare, precipitare, și...mobilizare electorală în Comunitatea evreiască - întru apărarea (cu ghearii și cu dințile, vorba romancierului minoritarăș) pro-semitismului de atacurile mârșave ale odiosului anti-semitism la care se dedau cei care “nu sunt cu noi - deci sunt împotriva noastră și trebuie stârpiți”, potrivit doctrinei sionismului triumfător. La 16 ianuarie 2005

scriam textul “Unde ni sunt...?” în care citam concluzia trasă de Elie Wiesel (sub supravegherea ambasadorilor SUA și Israelului în România) la 16 oct. 2004:

“Holocaustul în România a fost posibil ca urmare a antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării” (s.n.).

Calificînd-o: “rezultat al gândirii teroriste a holocaustologilor, model de abuzivă *înjumătățire a adevărului*”, continuam:

“Deci noi, românii ne asumăm partea de vină în *martirizarea și uciderea evreilor începînd din 27 iunie 1941* (“Pogromul de la Iași”), evreii însă nici nu vor să audă - corect: ne interzic - ca la ei, la Securitate - să deschidem gura - pentru a vorbi și noi despre *martirizarea, uciderea românilor, cu un an mai devreme, începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici, apoi din 23 august 1944 câteva bune decenii, în restul României ocupate de ruși*”.

În alt text: “Să învățăm de le evrei” spuneam:

“Față cu obrăznicile, acuzațiile, calomniile, actele de *xenofobie* (anti-românismul), de *rasism* («numai evreii au suferit, numai ei au dreptul să vorbească despre Holocaust»), nu mai acceptăm diktatul, cu capul plecat, cu gura închisă. Și noi, ne-evreii am suferit, și noi avem dreptul de a ne apăra suferința și onoarea de victime.”

În continuare, sugeram:

“...respectarea întocmai a “Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii”.

“(...) să cerem, nu eliminarea din text a termenului “fascist” (violent inexact), ci introducerea, după “fascist”, a: “și *comunist*”.

Iată că la 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÂRE[A] nr. 902 privind înființarea Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel”. Ce va fi caufînd pe fronton numele “Elie Wiesel”? Purtătorul încă nu a murit, dar a dat numele său unui organism avînd scop *studiul unui fenomen din România? Ce a avut, ce are Elie Wiesel cu noi, Românii - în afară de ura oarbă, de repetata, de îngroșata falsificare a adevărului istoric din punctul de vedere al unui frustrat Mare-Maghiar ca el în “favoarea” unguirilor ocupanți ai Ardealului de Nord?, de calomnierea constantă, isterică a României și a Românilor («Românii au ucis, au ucis, au ucis!»)?*

Citind “Hotărîrea” (așa este corect, nu Hotărârea” cum stă scris într-un act oficial), bag de seamă: dacă Primul ministru și ministrul Culturii (sic) l-au numit în fruntea Institutului pe “istoricul” Mihail Ionescu, de profesie general, cronicar de curte și de atenanse al lui Ceaușescu, atunci nu mai există incompatibilitate între natura instituției și denumirea ei, în care caz de ce nu ar fi rebotezată: “*Institutul Elie Wiesel - Mihail Ionescu*”?

Vasăzică guvernul actual a găsit fonduri pentru finanțarea “de la bugetul statului” a unui Institut ce urmează a studia suferințele a circa 750 000 evrei (câți erau în 1939) pricinuite de Statul Român într-un interval de 4 ani, 1941-1944. Dar acestea (suferințele) erau studiate, cunoscute din 1945, acuzații fuseseră condamnați de justiția poporului sovietic eliberator prin magistrații imparțiali-de-clasă Avram Gutmann-Bunaciu, Voitin(ovici), Sașa Sidorovici; opinia publică, convocată în sălile Tribunalului Poporului pe bază de legitimații speciale și de promisiuni-amenințări, încălzită până la delir de verbul - românesc! - al lui Brucan, Baranga, N. David, Nestor Ignat, Miron Constantinescu, Oscar Lemnaru care cerea Moarte-dușmanilor-României;

pușii sub învinuire fuseseră preparați ca-la-Moscova, cu ciomagul și ranga de fier a enkavedistului Nicolski-Grünberg; unii executați, în 1947... Ce mai pot des-coperi cei 30 cercetători salariați: R. Ioanid, M. Shafir, Al. Florian, J. Ancel, Braham, Lia Benjamin, L. Volovici, L. Rotman, W. Totok, Laszlo A., G. Andreescu, O. Pecican, M. Ghitta ? Că G. Liiceanu și D. Tudoran fuseseră până mai an antisemiti virulenți, însă de ieri deveniseră (sic) filosemiți convinși?, că antisemitul cult N. Manolescu (nu cita el chiar și din Garaudy?!) s-a transformat ca prin minune în vânător de antisemiți ca Goma?

Actualul Guvern a găsit pe dată fonduri, local, secretare, automobile (și benzină!), șoferi pentru cei 30 cercetători-din-nou a ceea ce era cercetat de jumătate de veac. Nu contează: misia cercetătorilor (dar a colaboratorilor!) va fi, nu aceea de a descoperi alți criminali dintre români, alte victime dintre evrei, ci de a împiedeca, prin vacarm bine orchestrat, pătrunderea, în sfârșit, până la urechile ne-evreilor amneziați de 50 de ani de teroare polițienească și de reeducare (ca la Pitești!, ca la Pitești!) a *adevărului integral*, acela care spune: și noi, ne-evreii am fost martirizați de bolșevicii ruși, dintre care nu puțini evrei; și mai spune: evreii noștri nu au fost chiar totdeauna doar victime - ci și călăi; și încă feroci. "Cercetătorii" care vor face act de prezență în zilele de salariu (gras, de la bugetul statului român), dacă sunt mai în vârstă, atunci sigur au fost ei înșiși belitori-de-*goi*, iar mai-tinerii sunt fiii, nepoții unor adevărați criminali (ca A. Oișteanu, Al. Florian, R. Ioanid). Ei nu vor lucra pentru scoaterea la lumină a adevărului integral, ci vor trudi la îngroparea și mai în adânc a *adevărului* despre faptele celor mulți, de ordinul zecilor de mii de evrei care, după Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord au alergat în Teritoriile Cedate (Răutu, Roller, Tismăneanu, Perahim, Sorin Toma, Celac, Bârlădeanu, Mișa Oigenstein și Bella Iosovici - viitorii părinți ai fraților Oișteanu) unde au distrus, cu entuziasm revoluționar bolșevic Biblioteci și Biserici, Cărți și Icoane - iar ca auxiliari zeloși ai NKVD, (începând din 28 iunie 1940): au distrus cu jubilație Oameni: martirii noștri.

Acesta va fi adevăratul rol al Institutul binenumit "Wiesel". Să bruieze, să minorizeze, să ironizeze, în final să interzică, în continuare, scoaterea la lumină a părții noastre de adevăr, cea care ar contrazice inocența integrală a evreilor și ar atenta la unicitatea Holocaustului și în România (și în Polonia și în Țările Baltice și în Rusia...).

Se știe: rolul determinant al creării Institutului "Wiesel" l-au avut, nu guvernării româniei, chiar analfabeți profunzi în materie de umanoare, în special de istorie națională - ci americanii și israelienii. Iar reprezentanții poporului român nu au găsit de cuviință să consulte poporul român, cel pe care ei îl reprezintă - la Bruxelles, la Moscova, la New York -, ci au ciocnit călcâiele și s-au executat.

Pentru edificarea unui Memorial al Victimelor Bolșevic-mului, noi, ne-evreii, noi, ne-bolșevicii, noi, ne-securiștii cui să ne adresăm? Cine dintre conducătorii României se uită în gura noastră? Ai zice că în alegerile de anul trecut au ales un președinte al României nu românii, ci americanii și israelienii.

Întrebare: Avem noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - dreptul la un **Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990?**

Dacă au meritat evreii din România (să admitem prin absurd că cei 750 000 au fost cu toții victime) nu ar fi drept, echitabil (sic) ca un alt Institut, nu geamăn, ci paralel, neconcurrent să studieze, repertorieze, difuzeze mărturiile despre suferințele a circa 30 000 000 ne-evrei pricinuite de Teroarea

Bolșevică, slujită cu abnegație de evrei timp de 50 ani? Încă o dată, fiindcă “parte-nerii” nu aud, nu dialoghează, ei monologhează-diktează: în cifra de 30 milioane de ne-evrei români intră cele trei generații de basarabeni și bucovineni, distruse - chiar dacă nu total lichidate; și cel puțin 2 generații de ne-evrei din restul României.

Pentru că guvernul României și președintele României nu se vor grăbi să vină în întâmpinare (“întâmpinare”, după 16 ani de nepăsare, de surzenie?), noi, ne-evreii, nefiind nici americani, nici chiar israelieni, propunem:

U n s o n d a j p r i n i n t e r n e t :

Este oare necesar un **Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România?** Sau mai poate aștepta încă o jumătate de secol - că nu dau turcii?

Vom afla:

a) dacă mai există români doritori ca măcar în al 12-lea ceas să se ridice în două picioare și să-și afirme, sub propriul nume, dorința de restabilire a **adevărului** istoric din ultima jumătate de secol;

b) dacă mai există români în actualul guvern, care să-și facă datoria față de comunitatea noastră multîncercată, mult-nedreptătită, mult și mereu mințită.

În cazul în care guvernul român nu va mai avea fonduri și pentru români, deci **ISTBR** nu va avea un sediu, vom ruga Institutul “Wiesel” să cedeze o cămăruță la subsol. Nu ne îndoim de generozitatea legendară a evreilor din România față de indigenii români.

Dacă nu - nu va fi. Români vor rămâne *afară*.

Sunt obișnuiți, românii, cu *afara*: au fost dați *afară* din case, din libertate, din familiile “reîntregite de Securitate”, din amără-tele slujbe de după prizonierat și închisoare și deportare, dați *afară* din țara lor (iar basarabeni și bucovinenii, chiar de au rămas pe loc, *au fost dați afară* de ruși din propria-le identitate românească).

Neavînd un acasă al lor, românii se vor întîlni... *afară*; în Piața Universității, de pildă. Pe timp de ger, de ploaie, supraviețuitorii români dintre eternele victime se vor adăposti în holurile Facultății de Litere și în al Institutul de Arhitectură.

Numai de nu le-ar da prin cap actualilor guvernanți ai țării - țara din care au fost dați afară cetățenii săi - să trimită Minerii lui Iliescu, pentru “restabilirea ordinii” - și să-i dea prilej lui N. Manolescu să ia un interviu legitimator “Omului cu o mare”. Fiindcă atunci...

Românii de bună credință, avînd cultul memoriei și simțul onoarei, sunt invitați să-și manifeste acordul/dezacordul cu crearea

Institutului pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990,

la o adresă electronică ce se va anunța în curînd.

Paul Goma

*

Paris, 11 octombrie 2005

“APĂRAREA TEȘU”

În *Ziua* din 8 octombrie 2005 a apărut un articol de Teșu Solomovici despre “Marele jaf sionist”. Textul nu aduce nimic nou, ba chiar năclăiește ce se știa despre controversatul eveniment din 1959. Eforturile jurnalistului telaviviot de a-și apăra comunitatea de “calomnii”, de “manipulări antisemite”- provo-cate, pare-se de filmul documentar semnat de Alexandru Solomon - s-

au dovedit și de data aceasta contraproductive. Folosind “informații” din sursă securistă (toți cei implicați fuseseră/erau în continuare securiști), încercînd să dea o interpretare favorabilă comunității evreiești în general, în special acuzațiilor (oricum: justificabilă), Teșu Solomovici a reușit “performanța” de a-i lăsa așa, vinovați, după teza Securității.

Parafrazînd un blestem de Arghezi, aș putea spune:

«Filmdocumenta-te-ar Al. Solomon, apăra-te-ar Teșu Solomovici (și, ca supliment: pupa-te-ar Elie Wiesel)! - cu astfel de apărători, ce nevoie de fioroși antisemi(n)ți/ cu cuțitu-n dinți?»

În mod necesar “afacerea” - atacarea și jefuirea unui furgon al Băncii Naționale - ascunde ceva peste măsură de misterios-murdar, dacă nimeni dintre evrei nu-i divulgă taina.

Eu, de dinafară (am aflat doar aici, în exil de ceva-cumva-cîndva de la Virgil Ierunca, el îl cunoscuse la București, îl reîntîlnise la Paris pe “revoluționarul” trotkist Sașa Mușat, altfel notoriu spion sovietic), am știre de vreo trei variante, una dinspre un *goi*, Neagu Cosma, acest Pelin Bis, deci ne-demn de încredere. Celelalte două : una morfolită, îngălată aparține lui Ed. Reichman - nu cea din “romanul de ficțiune **Denunțatorul**” (sic), ci din interviul dat revistei 22 acum vreun an. În fine, a treia, vine dinspre realizatorul filmului documentar.

Numele sub care se prezentase Alexandru Solomon la telefon nu m-a convins să particip, însă purtătorul, cu tenacitate, insistase: voia musai să “vorbit” despre Europa liberă - despre care eu în ruptul capului nu voiam să vorbesc! Venind la mine, pe dată a schimbat vorba: m-a întrebat ce știu despre “Jaful de la Giulești”. Plictisit, ba chiar enervat, i-am răspuns că nu cunosc decât elucubrațiile lui Ed. Reichman (îl cunoaște?, cine dintre evrei nu-l cunoaște pe Ed. Reichman?) - pe care nu dau o ceapă degerată. Nu-mi mai aduc aminte dacă i-am vorbit de rău proiectul lui Reichman de a face un film după “romanul de ficțiune”. Și nu țin minte dacă vizitatorul mi-a spus ca el face un documentar după scenariul lui Reichman sau după unul al său. Eram într-o proastă stare a sănătății trupale și sufletale, presupun că am fost dezagreabil cu vizitatorul (și mă pricep, nu trebuie să mă jur) - însă am reținut următorul “amănunt”:

Căpitanul Enoiu (avea acest grad în 1956-57, când ne măcelărise pe noi, studenții ungariști; în 1959 va fi fost maior sau colonel), fusese “preparatorul”, regizorul filmului de-uz-intern pe care arestații fuseseră obligați să-l interpreteze - și care, după 1990 a stîrnit o furtună de proteste din partea evreilor, cu atît mai vehemente, cu cît protestatarii, ei inșiși securiști cu grad mare, își păstrau obiceiurile de acuzatori-fără-probe, nu de investigatori; și desigur zgomotoase acuzații de... antisemitism (se putea rata o asemenea ocazie? Nu!). Mai mult decît atît: A. Solomon stătuse de vorbă cu însuși Enoiu, de curînd (în 2004)!

Enoiu-de-la-Interne... Doar că era mult mai voinic decît Pleșiță, altfel leit frați-criminali; ciobani de-ai noștri, din popor, mioritici autentici, din moși-strămoși, nu “alogeni” ca altenaționalitiștii “din conducerea superioară”. Enoiu : din împrejurimile Târgoviștei, Pleșiță tot de pe-acolo (însă după nume, “oltean” din Țara Oltului ardelean(ă): în zona Comana de Jos, Cuciulata, Fântâna există un deal: Pleșița). Pentru Enoiu eu fusesem un mizilic, luat din mers, între două “cazuri serioase”; am avut o singură “întîlnire” cu el (și mi-a rupt trei coaste - nu patru?, nu cinci?: avea un pumn cît capul lui de hidrocefal - și ce *caligrafie*, în sensul originar avea, bestial!), însă știu ce au pătimit, îndelung, Ivasiuc de la Medicină, Florin Caba de la Drept

(căruia, îi zmulsesese părul de pe cap, la nouă luni după... tratament, fiind tot chel); Ștefan Negrea (pe acesta îl bătuse în cap în cap, în cap, numai în cap - «Studentul de la cap se-mpute! La cap, la cap, să nu mai gândească!») - întâi cu un scaun, apoi cu un picior de scaun, lăsându-l neom; nebun, bietul Negrea, colegul meu de la Filologie se spânzurase la orizontală, la Gherla, cu câteva săptămâni înainte de termenul de liberare); pe Marcel Petrișor, pe Grama, pe Marin Cocioran îi martirizase Enoiu cu nesfârșită plăcere...

Spusele lui A. Solomon mă trimiseseră cu tot cu... memoria afectivă în altă parte:

Mult după liberare (prin 1967-68), binișor după ce re-devenisem re-studenți, Marcel, cu care mă întâlneam frecvent și la facultate și la mine, în cămăruța de la anticarul Sterescu, ba chiar o dată fusesem amestecat în... re-re-arestarea lui (dar și în re-re-liberarea lui...), pentru “re-activități re-legionare”, mi-a povestit în stilul său inimitabil, cum, așteptînd la coadă la pâine, careva i-a ars o cumplită palmă-de-prietenie pe umăr (fie vorba între noi: acesta fiind și stilul lui Marcel). Era Enoiu - care l-a întrebat, tare:

«Ce mai faci, bă banditul?»

La care Marcel a răspuns pe dată, zâmbind (și mi-a arătat cum) că bineface, cumpără-pâine, mulțumește de întrebare - nu mai țin minte dacă adăugase și «să-trăiți»-ul reglementar. Răspunsul mă șocase, i-o spusese. El a ridicat din umeri, a început să râdă (râsul-de-spaimă al lui Marcel...), apoi mi-a spus că “relațiile” nu s-au oprit la întâlnirea de la brutărie: într-o zi, aflîndu-se în casa noii sale prietene, a intrat... Enoiu!

«Ce mai faci, bă banditul? Ai venit în vizită la...?»

Nu am reținut dacă “noua relație” a lui Petrișor era nepoată sau fiică a lui Enoiu. Însă am înțeles - Marcel mi-a spus: el, “banditul” continua să o viziteze pe femeia aceea, uneori apărea Enoiu - ei, bărbații stăteau de vorbă... Să-l fi întrebat: «Despre ce stați voi de vorbă?» Înțelesesem, fără să fi trecut prin “aceea”: Petrișor fusese atât de torturat, atât de mult timp, încât... nu era necesar să-l fi citit pe Dostoievski, pentru a accepta inacceptabilul. Prin 1992 am citit în presa literară un “dialog” în care Gheorghe Crăciun, directorul Aiudului din perioada reeducării legionarilor (sub bagheta vigilentă a deținutului Valeriu Anania, viitorul Bartolomeu al Clujului), ca să-și “convingă” camarazii (și bestia de Crăciun fusese legionar - dar ce securist exemplar devenise, bată-l Dumnezeu să-l bată!) că el se purtase “prietenește” (!) cu deținuții, cita din dedicația scrise de “domnul profesor Marcel Petrișor” pe o carte a sa în care era vorba de prețuire, recunoștință...

Astfel am înțeles: era cu totul posibil ca bandiții-evrei-sioniști să asculte (de bună-voie, cum altfel) indicațiile-prețioase date de Gheorghe Enoiu, măcelarul-anchetatorul lor - așa cum, înainte ascultaseră și bandiții-*goi*...

Nu am mai cerut amănunte lui Al. Solomon - despre scenariul său (intuiam că are să fie un ghiveci), despre Enoiu...cîl întrebasesem, totuși, dacă “Radu Ioanid” este fiul unuia dintre “Ioanizii” executați în lotul acela - el mi-a răspuns: «Nu» și a rămas tăcut ca un rabin când l-am întrebat cum îl cheamă cu adevărat pe R. Ioanid: Leibovici? Herșcovici? Lazarovici? - Ioanidovici nefiind, până la proba contrarie, nume iudeu.

Înapoi, la articolul-“apărare” al lui T. Solomovici. Voi cita atât de copios din el, nu pentru “informațiile” furnizate (toate îmi erau cunoscute), ci pentru... ceea ce voi explica la urmă:

Totuși, totuși: limba Teșului adevăr grăiește - fără să-și dea seama (cu italice voi sublinia ceea ce mi se pare demn de ținut minte iar între croșete - []: observațiile, completările mele):

“Organele de militia au fost date de-o parte si cercetarea (...) [ancheta] a fost asumata de Securitate. *La 17 septembrie 1959*, principalele personaje (...) erau arestate:

“1. *Alexandru Ioanid (Herman Leibovici)* [vezi mai departe *contradictia - n. m.*], *fost locotenent-colonel de militia si sef al Directiei Militiei Judiciare pe tara*, membru de partid, (nascut la 17 noiembrie 1920). Casatorit, o vreme, cu sora sotiei lui Al. Draghici, ministrul de interne.

“2. Paul Ioanid, (Paul Leibovici), inginer, profesor universitar, cu *studii de doctorat la Moscova* [unde în altă parte?], *sef de catedra la Academia Militara*, membru de partid, nascut la 24 martie 1923).

“3. Igor Sevianu, (Igor Herscovici), *inginer aviator, fost locotenent de militia pana in anul 1951*, membru de partid (nascut la 31 octombrie 1924).

“4. Sasa Mușat (Abrașa-Sașa Glanzstein), *profesor universitar de istorie, (nascut la 26 august 1924), activist al Cabinetului Orasenesc de Partid, var cu Florica, sotia lui Emil Bodnaras.*

“5. Monica Sevianu, nascuta Alfandari, fosta Abraham dupa primul sot, de profesie ziarista, (nascuta la 11 iunie 1923).

“6. Haralambie Obedeanu, (Harry Lazarovici), (nascut la 19 septembrie 1928). *Pana in anul 1956 a fost ofiter la MAI, redactor la "Scanteia", apoi, pana la 1 ianuarie 1959, decan al Facultatii de Ziaristica la Academia "Stefan Gheorghiu"*, membru de partid.

“(...) au mai fost arestate inca 17 persoane, socotite "complici si favorizatori", aproape toti de origine evreiasca: Anita Ioanid, Nora Einhorn-Obedeanu, Zigmund Stahl, Michael Sevianu-Herscovici, Janina Nenberger, Isac Feins, Iosif Glanzstein, David Leibovici-Ionascu, Ita Alfandari, Itic Rosenberg, Pierette Sevianu, etc. (...)

“Principalul organizator al jafului (...) a fost colonelul de militia, trecut in rezerva, *Ioanid Alexandru, zis Lica, pe numele lui adevarat Grumberg.* [ceva mai sus era: Leibovici - dar așa se întâmplă când îți schimbi numele mai des decât ciorapii] (...) *toti evreii care au intrat in militia si in general in Ministerul de Interne erau "sfatuiti" sa-si schimbe numele, romanizandu-l* [sfătuiți?; cine îi sfătuia?, un goi sau tot un evreu?]. Tatal lui Ioanid Alexandru, batranul Grumberg, avea pe strada Izvor, colt cu Alexandru Odobescu, o tipografie, "Tipografia Marvan", si in afara lui Alexandru *mai avea un fecior, Paul Grumberg, romanizat si el prin adoptarea numelui Ioanid. Alexandru (...) este incadrat ca civil la serviciul pasapoarte, inca de tanar. Cand s-a hotarat ca acest serviciu sa treaca la Ministerul de Interne, s-a pomenit imbracat in uniforma, primind gradul de locotenent major* ["s-a pomenit"? Așa, fără să fi dorit-vrut?]. *In urma casatoriei cu cumnata lui Alexandru Draghici, pe atunci Ministru de Interne, casatorit cu sora sotiei lui Ioanid* [tot prin...“pomeneală”?], *ambele surori instalate in fruntea cadrelor din C.C. al PMR, Alexandru Ioanid este trecut la IGM - Inspectoratul General al Militiei - cu gradul de capitan, ajungand intr-un an colonel si... directorul Militiei Judiciare pe intreaga tara* [din “pomeneală”, firește].

“*Inconjurat numai de evrei, numiti in functii importante* [subl. mea] - printre care si ajutorul sau, colonelul Serban Samson, doctor in drept, subdirector al Judiciarului pe intreaga tara - colonelul Ioanid Alexandru avea puteri depline si acces nelimitat la Ministrul de Interne, cumnatul sau, Alexandru Draghici, la generalul Staicu Stelian, seful IGM, cat si la generalul Aurel Filip, seful Militiei Capitalei (...).

“Urmeaza o descindere *pe strada Nicolae Iorga, unde locuia Alexandru*

Ioanid, intr-o vila superba, fosta resedinta a ambasadorului Frantei. [se "pomenise"... repartizat acolo - nota mea, antisemită] (...) Marturiile fostului colonel de Militie Adrian Horascu, publicate in revista "Lumea libera" din New York, au avut un ecou neasteptat in Israel. Revista "Minimum" a lui Alexandru Mirodan, care apare la Tel Aviv, a invitat pe cei ce stiu ceva despre "memorabilul caz" petrecut la Bucuresti in 1959 sa dezvaluie adevarul. Prima reactie a venit din partea lui *Eugen Szabo, un fost colonel cu functie inalta in organigrama Securitatii.* [veche cunoștință a noastră, sub proto-numele Portnoi]: "Intamplarea face [Ioanid umbra cu "pomeneala", Szabo cu "intâmplarea"] sa[-i] cunosc (...) [erau] oameni lipsiti de orice spirit de aventura, *cu functii importante si salarii bune, "atasati regimului"* cum se spunea pe atunci. Nimeni din cei care ii cunosteau n-a acceptat versiunea oficiala a acuzatiilor ce li se aduceau. (...) Relatarea unui oarecare fost colonel de militie Adrian Horascu, aparuta in "Lumea libera" din New York, care s-ar fi ocupat de cercetarea cazului, m-a umplut de suparare." [curat umplut!]

"M. N. din Tel Aviv, o ruda apropiata a lui H. Obedeau, a trimis si el redactiei un soi de protest (...) Simelia Calin si Rebeca Klapholtz, surorile lui Lica si Paul Ioanid l-au acuzat si ele pe fostul colonel Horascu de relatari "mincinoase si abjecte": "Totul a fost o inscenare. *Este greu de crezut ca un savant ca Paul Ioanid si un colonel de militie ca Alexandru Ioanid, seful Sectiei judiciare pe tara, [subl. mea]* care stiau prea bine care era riscul unei asemenea fapte *si care erau bine situati*, sa dea o asemenea lovitura. (...)

"Cetateanul israelian Paul Lupascu, fost ziarist la "Scanteia" (...) fusese coleg de redactie si prieten cu Harry Obedeau. Si el s-a simtit obligat sa "rupa tacerea": "(...) Ideea de infaptui jaful a fost a lui Igor Sevianu (Gugu), actiunea a fost determinata de faptul ca atat Igor cat si sotia sa, Monica Sevianu, nu mai aveau slujbe de multa vreme (...) (traiau impreuna cu cei doi copii din ceea ce castiga Monica din lectii (...)

"Marturiile lui Paul Lupascu si Adrian Horascu le-au infuriat pe *Nora Obedeau, sotia lui Harry Obedeau, pe Sanda, fiica acestora, si pe Rozina Baru, sora lui Harry, toate trei astazi cetatene israelience.* Ele au trimis revistei "Minimum" din Tel Aviv un protest in care ii acuza pe *Lupascu si Horascu, "vechi colaboratori ai regimului comunist", daca nu chiar ai Securitatii, de dezinformare si falsificare a realitatii.* [sublinierea mea - de mirare la un evreu securist: Lupașcu - și la un presupus goi, dar și el securist: să fi fost ei "vechi colaboratori ai regimului comunist"? Doamne ferește! De cum securiștii evrei pun cizma de securist pe pământul Țării Sfinte se prefac fulgerător în anticomuniști, în mistici, în mielusei - chiar dacă îi cheamă "Lupașcu", românizare de la rădăcina : Wolf] (...)

"O marturie (...) din partea lui *Mose Grossfeld, azi cetatean israelian, fost sef al militiei judiciare al unei regiuni si adjunct al colonelului Alexandru Ioanid: Ioanid procura pasapoarte false pentru emigrarea unor evrei in Israel.* [subl -. mea] [Mi-a spus:] "Avem nevoie de bani pentru a-i ajuta pe evreii care s-au in scris pentru a emigra in Israel si au fost dati afara imediat din servicii, nu au din ce trai". In continuare mi-a spus: «Nu peste mult timp am sa mor, dar sa stii ca Ioanid a fost un evreu adevarat». Am mai vrut sa-i pun intrebari, dar el a inchis discutia; lacrimi i-au venit in ochi, am plans impreuna." *Iata intr-adevar o scena mai mult decat suprarealista, cu doi ofiteri superiori militieni evrei care varsa lacrimi, la miezul noptii, dupa o lunga sedinta de analiza a muncii, pentru cauza sionista.* [sublinierea mea, comentariul lui Teșu]

"Scrie prof. Bratescu: "S-au auzit opinii cum ca faptasii fusesera oame-

ni cu ferme convingeri sioniste, lovitura data de ei fiind menita sa procure fonduri necesare inlesnirii emigrarilor in Israel. Ba *unii credeau ca nu am fi avut a face atunci decat cu o inscenare de toutes pieces, pusa la cale de Securitate, urmarindu-se deopotriva intimidarea intelectualitatii disidente si stimularea antisemitismului.* [subl. mea] In legatura cu acest ultim aspect, este de remarcat staruinta cu care autoritatile au tinut sa aduca la cunostinta numele «adevarate» ale participantilor la pradaciune, intrucat toti acestia purtau de mai bine de un deceniu nume mai mult sau mai putin «romanizate»...

Nu mai continuu. Aşa o ține Teșu, cu “mărturii” care... mărturisesc în favoarea bieților, nevinovaților, imaculaților securiști evrei care “luaseră” niște lipsiți de valoare internațională bani românești. Cu bănuiele, cu acuzații de “antisemitism” - la adresa securiștilor ne-evrei, dar nu și la a securiștilor unguri și evrei rămași la/în post (ca “Szabo” - vezi mai departe) - încât mă întreb chiar și eu, care, totuși observasem de la Intifada sărăcirea dramatică a “vocabularului” evreilor militanți anti-palestinieni secarea cuvintelor din fondul principal al lor, Oameni ai Cărții. Mă mai trezisem în situația tragicomică de a face pe avocatul Securității - însă aici este vorba de *adevăr*, nu de contrariul adevărului: Securitatea:

Cum de poate Brătescu - altfel persoană ponderată, neisterică - să emită luări peste arătură, scurtături analfabete, idioteții precum: *“o inscenare de toutes pieces, pusa la cale de Securitate, urmarindu-se deopotriva intimidarea intelectualitatii disidente si stimularea antisemitismului.”*?

Întrebări - legitime:

1. Care “intelectualitate disidentă” - în 1959? Mai întâi termenul “disidentă” nu circula atunci, abia după 1965 s-a făcut cunoscut - și avea o conotație batjocoritoare, oricum, degradantă la români, trimitând la oamenii politici care “trădaseră” partidul-mamă și creaseră altele: Gh. Brătianu, Anton Alexandrescu. Apoi - făcând trei pași îndărăt: în 1956, în primăvară, fusese simțit - și cum ! - “Spiritul Genevei” care pe mulți deținuți politici având condamnări mari îi scosese din închisoare. Însă după Revoluția de la Budapesta (din octombrie - care, vorba mea: începuse în august, la... Poznan), șurubul fusese re-strâns, liberații re-arestați, teroarea întinzându-se în tot Lagărul Sovietic. În România nimeni nu mai mișca un deget - și nu a mișcat vreme de peste un cincinal: studenții ne-arestați în 1956 fuseseră supuși teroarei cumplite a “campaniei exmatriculărilor” (în care Ion Iliescu și purtătorul său de servietă, turnătorul Ed. Reichman jucaseră un rol ne-neglijabil); adulții: cei rămași ne-arestați (sau ne-re-arestați) tremurau din toate balamalele curajului lor, se făcuseră mici-mici, de să nu-i observe nici măcar nevestele. 1957, 1958, 1959, 1960 : ani teribili, de plumb, mai ales că re-începuse colectivizarea (condusă de tovarășul Ceaușescu și de a sa tovarășă de viață și de activitate pe linie) care băgase în închisori sute, mii de țărani “nelămuriți” sau “ieșiți”, iar satele-noi din Bărăgan fuseseră repopulate cu familiile “bandiților” [Tot generalul Burcă, tatăl Nedeei, supraveghease “repopularea?”]. La care “intelectualitate disidentă” - în acea perioadă - face trimitere Brătescu?;

2. Despre ce fel de “stimulare a antisemitismului” vorbește același, în deplină neștire, în perfectă necunoștință de cauză?

Aici ar fi două “ramuri” ale întrebării:

a) când vorbise de “intelectualitate disidentă” îi avusese în vedere doar pe intelectualii evrei din România? Pe cine anume? Pe, de-o pildă Cosașu?; pe Jar, de-o pildă? Dacă da, cum anume, prin care **fapte anticomuniste** se manifestaseră acești pre-disidenți? Ce anume comiseseră ei “dușmănos” și

cum, cu-cât fuseseră pedepsiți: intraseră în închisoare (bine: doar în anchetă?), pentru câte minute?;

b) ce era *doar antisemit* în acțiunea Securității din 1959? Prin cine se manifesta “antisemitismul” Securității? Vrea să spună Brătesc: în acel moment *toți* evreii fuseseră îndepărtați din “organe”, iar ne-evreii (din Securitate) își dăduseră frâu liber antisemitismului genetic?

Minciună sfruntată. Să fie întrebat (de dincoace de mormânt) monstrul Pintilie-Pantiușa, omul Anei Pauker, activ în 1959, cu tot cu Ana Toma (Grossman) - întâmplător, în 11 septembrie 1958 semna decizia Nr. 15.157 prin care mi se fixa - mie, deținutului - domiciliu obligatoriu, de 36 luni, semnată: “Adjunct al Ministrului Afacerilor Interne, General-locotenent Pintilie Gheorghe”, vezi documentul de la pagina 283 a volumului meu **Culoarea Curcubeului**, Polirom 2005; să fie chestionat (după același procedeu ca Pantiușa) criminalul Nikolski-Grünberg: mai era el în activitate, în momentul 1959? Ba bine că nu! Nu este exclus ca evreul Grünberg-Nikolski să fi fost, anchetator, mai fără milă (sic) cu Leibovici, cu Herșcovici, cu Lazarovici chiar decât un *casap goi*, ca Enoiu - pentru a-da-dovadă-devotamentală... Să fie întrebați - în Israel, unde s-au stabilit după ce au făcut tot răul posibil în România - creaturi de coșmar ca Sigismund/Zigi Breiner (Beiner, Bayner), adolescentul ucigaș de soldați români în retragere, la Cernăuți în plină stradă, la 28 iunie 1940; colegul său “Gruia” (Grünberg), cu Bainer formînd un bestial cuplu de torționari la Securitatea din Cluj, martirizatori ai deținuților răsculați la Gherla în iunie 1958! Să răspundă la adevăratele întrebări viteazul macabeu “Eugen Szabo”, care se exprimă ca martor - martor a ce?; martor al cui? Ca acuzator - acuză Securitatea de “manipulare antisemită”? - dar ce făcea el, mă rog frumos, în Securitate, în chiar momentul “manipulării”? Tăcea și executa ordinele de... manipulare antisemită... Un securist pensionar în Israel (à propos: cine plătește pensiile grase ale securiștilor translați pe malul Mediteranei: statul român - pentru care faptă patriotică... românească?; Israelul - pentru care servicii de neprețuit aduse cauzei sionismului mondial?) - rămâne pentru totdeauna ce a fost în România: *un criminal* (ca supliment: un *mincinos structural*, deci nu are dreptul de a se propune martor al apărării altui securist criminal, chiar dacă, ajuns în Israel a început a face pe... anticomunistul, pe antisecuristul, acuzîndu-i pe foștii săi tovarăși de șaibă - însă numai *goi* - de crime...).

Sufocat de indignare Brătesc arată cu degetul condamnabila “deconspirare a numelor adevărate” ale securiștilor evrei? Ei da, ei și? Fuseseră cumva pedepsiți să nu mai “lucreze”, cu devotament-avânt bolșevic, împotriva românilor?; nu au mai primit salariile monstruos de mari pentru treaba lor de latrinari (în traducere poporană: căcănari), de hingheri, de călăi și de trădători ai României? Ei, da, fuseseră înlocuiți în Aparat cu *goi*-ii pe care ei, instructori ai NKVD-ului îi formaseră - nu? La ce alte persecuții-antisemite mai fuseseră supuși? A, da: suferiseră bieții evrei securiști de pe urma “deconspirării numelor”? De ce - dacă așa îi chema? Li se făcuse brusc rușine de numele lor adevărate (adică: numele de dinainte de românizare)? Aveau senzația că sunt, nu doar... deconspirați, ci și demascați? Cum ar veni: dezbrăcinați-dezbrăcați? Fuseseră ei duși în Piața Mare, unde li se confiscaseră izmenele tricolore românești, de rămăseseră în puța goală, ca la începuturi, de la mamele lor? Ei și? Care le era suferința? Care era groaznica persecuție (“rasistă”) la care fuseseră supuși - firește, doar de către *goi*, nu, Doamne ferește și de către evreii rămași în posturi de conducere, peste tot? În ce constă “antisemitismul”? În faptul că li se rostise numele originar? Ei

și? Dar acuzatorii nu-și dau seama că această... acuzație ar fi dovada peremporie că toți evreii care purtaseră până atunci nume (supra-nume, pseudonume) românești “lucraseră” exclusiv în agenții de spionaj, unde secretul identității este mama sănătății?

Eu, un *goi*, un “antisemit” să le corijez gândirea de piatră? *Aparatul de Stat și de Partid* rotase cadrele, adusese în prima linie *a luptei împotriva poporului român* trupe noi, elemente proaspete (care să cunoască terenul, doar erau băștinași, fii, nepoți, frați, cumnați ai “bandiților” ce trebuiau lichidați) - nu modificase întru nimic legea secretului asupra crimelor sale, ale Organului, deci și ale crimelor fiecărui “lucrător” în parte: evreu, ungar, bulgar, ucrainean, român.

Apoi: ce li se întâmplase, mă rog frumos, securiștilor evrei după “îndepărtarea” lor din Securitate?: fuseseră ei și alungați din casele - de ei confiscate proprietarilor români, de ei dați afară, aruncați în stradă de ei înșiși, “învingătorii”, veniții pe tancurile sovietice?, case în care se instalaseră (ca la ei acasă) în numele lui Stalin și al Armatei Roșii liberatoare?; rămăseseră și muritori de foame doar din pricină că li se spusese - în circuit închis, de uz intern, ca în filmul regizat de Enoiu - pe nume, nu pe... unul din pseudonumele sub care ne hăituiseră, ne călăriseră, ne terorizaseră, ne jupuiseră la propriu și la figurat un deceniu și jumătate?; le fuseseră dați afară din școli, din universități copiii, nepoții? - așa după cum ei înșiși, tovarășii-noștri-de-alte-naționalități aplicaseră, din 1948, “lupta de clasă” (în fapt: *derasă*), prin epurarea corpului didactic secundar și universitar, prin nepermitearea intrării la facultăți a fiilor de popi, de chiaburi, de proprietari de moară - ba chiar și de batoză?; li se confiscaseră cărțile - mai mult sau mai puțin ale lor, cumpărate, însă cele mai multe provenind din bibliotecile publice și particulare distruse-jefuite de ei, securiștii culturalnici (unde mai pui că erau evrei, deci oameni ai cărții...)?; li se “furaseră” mobilele, covoarele, tablourile de maestri, pianele însușite-prin-confiscare-de-clasă de ei înșiși de la proprietarii burghezo-moșierești *goi*, sau/și primite din depozitele Gospodăriei de Partid - adevărat: “cu bon”? În fine: fuseseră ei și băgați în închisoare, măcar pentru o oră și un sfert, pentru *adevăratele lor fapte-rele* : abuzurile de tot felul, sub umbrela ocupanților ruși, pentru jafurile din patrimoniul național, pentru escrocheriile la care se dedaseră ei, cei având pâinea și cuțitul - la Comerț Exterior, în Administrație, la Cultură, la Externe - la Interne? Măcar pentru “înstrăinare de bunuri”, dacă nu și pentru trădare națională?

Lamentațiile evreilor sunt nemotivate, obraznice, nerușinate. De mirare că încă nu au cerut despăgubiri, “restituiri” - și scuze (pentru crima antisemită de a-i spune unui evreu pe numele adevărat) din partea “celui mai antisemit popor din lume: poporul român”, după afirmațiile unor evrei unguri, în frunte cu Profetul Minciunii și al Calomniei: impostorul Elie Wiesel.

Ca să scurtez: textul despre “Marele jaf sionist” publicat de Teșu Solomovici, în care harnicul publicist se dă de ceasul morții să-i justifice, să-i explice pe făptașii securiști evrei deveniți tâlhari - nu explică nimic, ba încurcă mai mult lucruri și așa încurcate. Pe lângă “amănuntul” că nu aflăm nimic mai mult decât puținul care se știa - doar că... știm, în continuare că nu știm nimic - apărătorul face un imens deserviciu “evreimii”, cum îi zice el. De-aș fi evreu l-aș ruga: «Lasă-mă așa, ne-apărat, vrei să mă înfunzi mai tare?» Fiindcă el, Teșu Solomovici, evreu și nu vreun *goi* “antisemit”, a dovedit cu probe irefutabile, provenite, nu doar de la evrei în general, ci de la evreii care fuseseră slujbași credincioși ai Odiosului Organ, Securitatea *altceva*:

Că, împotriva a tot ce melițează evreii *revizioniști* (cei care pretind că în România evreii ar fi ocupat, în Aparatul de Represiune... strict proporția pe care o reprezenta etnia evreiască din totalul populației) - adevărul este altul, cel cunoscut, recunoscut și de coreligionarii lor normali: evreii au ocupat în aparatul de stat și de teroare un număr de posturi de răspundere mult mai mare, exagerat, disproporționat... Prin "apărarea" sa Teșu Solomovici și martorii pe care îi citează, conștient sau ba, au contrazis teza... *violent negaționistă a evreilor* (acea că evreii *nu fuseseră*, proporțional, mai numeroși în Organe decât românii); fiindcă adevărul este cel cunoscut pe spina sa de fiecare nefericit locuitor al batjocurei numită RPR: după modelul URSS și cu ajutorul neprecu-pețit al consilierilor de la Moscova, ca și în celelalte țări sovietizate evreii au ocupat în aparatul de stat și de partid - mai cu seamă în aparatul de represiune și de teroare - o flagrantă disproporție etnică.

«Unde te întorci, dai numai de ei», spuneau românii "reacționari" (și, cum altfel: antisemiți!), în șoaptă, vreme de peste două decenii. «În justiție, în administrație, în cultură, în diplomatie, în comerț exterior, în miliție, în securitate...»

Atât de foarte, de prea-mulți, încât nu doar eu mă întrebam, ci și un evreu apropiat mie, aflat la începuturi în secretele zeilor:

De unde Dumnezeu ieșiseră atâția (cifre neoficiale - și secrete, dar sigure - indicau cifra de peste un milion de evrei în România anului 1945), dacă fuseseră masacrați 400.000 dintre ei, cum glăsuiește scrisul în piatră de la Coral și cum zbiară, în continuare escrocul de istorie și de morală, falsificatorul de adevăr istoric, cel care a dat numele unui Institut de Cercetări a Holocaustului, impostorul, filomaghiarul, ferocele antiromân Elie Wiesel?

Răspunsul poate fi găsit în (cvasi)blasfemia:

Așa cum Ieșua din Nașeret a îndestulat mulțimile doar cu cinci pâini și doi pești (chiar de-ar fi fost cinci pești și două pâini, tot minune ar fi rămas), așa congenerii săi au numărat cadavrele după aritmetica specială a holocaustologilor fără frontiere - aceea care a dat "400.000 de victime".

Spre slava Industriei Recuperărilor (nereciproce).

*

21/29 octombrie 2005

A fi basarabean...

La începutul acestui an, la un post de televiziune bucureșteană a avut loc încă o dezbatere despre Holocaust cu participarea lui R. Ioanid, L. Benjamin, J. Ancel și un istoric de la Chișinău, ne-evreu, al cărui nume, din păcate, nu l-am reținut. Tonul era cel consacrat, faptele și ele: "românii fasciști ai lui Antonescu au organizat Holocaustul în România". Cifrele victimelor erau, cu neînsemnate variațiuni, cele consemnate la Coral: "în jur de 400.000". Ajungându-se la situația de după 28 iunie 1940, la întrebarea nevinovată: «*Cam câți evrei ne-basarabeni trecuseră după această dată noua frontieră de pe Prut, în teritoriile cedate URSS?*», cei trei specialiști au aruncat în silă, agasați, cifre între câteva sute și câteva mii, apoi s-au pregătit să treacă la alt subiect...

Istoricul de la Chișinău a arătat niște hârtii și a spus că, după documentele NKVD, în jur de 150.000 evrei trecuseră Prutul (de pe malul drept pe cel stâng) imediat după Cedare...

Stupoare printre "specialiști". Însă niciunul nu a contestat cifra - de ce oare: pentru că era (aproape) adevărată?; pentru că venea din sursă NKVD?

Evreii-normali, majoritatea, sunt ținute să tacă "în interesul comuni-

tății”, în numele lor (sic) exprimându-se (re-sic) agitații-agitatori holocaustologi colonizatori ai meselor rotunde, ai tribunelor, ai presei (cei de mai sus la care se adaugă inevitabilul Oișteanu, istericul Al. Florian, umoristul Shafir); evreii-normali nu se pot face auziți în asemenea împrejurări (și nu doar în România); deasemeni din jenă intelectualo-morală, de rușine că sunt congeneri cu acești ignoranți, neresppectuoși ai *cititului* și ai *citatului*, insolenți, mincinoși cu program...

M-am întrebat, mă întreb: unde erau istoricii români (măcar tot atât de istorici cât un R. Ioanid, un J. Ancel)? Nu-și aveau și ei locul pe platou? Sau fiindcă primiseră de la Wiesel cinstea-de-onoare de a figura în comitetul pentru Studiarea Holocaustului, li se impusese clauza de rezervă, citește: interdicția de participare la dezbateri fără aprobare de sus de tot, de la Washington, de la Tel Aviv? Ce făcea, ce dregea, cu ce se ocupa - în chiar acel moment - un Pippidi, de pildă? Cu - tot de pildă - semnarea cu numele său a unor lucrări trudite de alții, editate la Politromul Lupesc, spunându-și că el, român autentic, de dincoace de Prut, poate dormi pe toate trei urechile, atâta vreme cât există dincolo de Prut români-neautentici, “românofoni”, cum le-a zis istoricul-istoric Zoe Petre, ca alde Mihai Vakulovski, ca “istoricul de la Chișinău” - n-au decât să susțină ei “dialogul cu evreii”...

Însă chiar așa: tolerată, pusă într-un colț al mesei ocupate de abonații holocaustologiei pretutindenale, modesta contribuție a “istoricului de la Chișinău” a re-trezit speranța în posibilitatea unui dialog româno-evreu pe care de mult îl visăm. Fiindcă în lumea noastră murdară, însângărată, batjocorită evreii nu au fost totdeauna victime, martiri, nedreptățiți; și ne-evreii, în raport cu evreii au fost victime inocente, mai cu seamă în secolul trecut în Imperiul Răului, cum pe drept numea Reagan Blocul Comunist - și continuă a fi în Palestina. Iar dacă și ei, evreii doresc stabilirea adevărului (să rămânem modești: stabilirea unei medii a ceea ce credem cu toții că ar fi adevărul), atunci să părșească nesuferita atitudine arogantă, totalitară, a eternei victime cerînd scoteală (și compensații materiale) interlocutorului tratat de la bun început ca vinovat-de-serviciu («Antisemitule! Fașistule!») și cu care nu discută, căruia îi dictează condițiile capitulării.

Să se așeze la masa-rotundă a dialogului onest, la care să participe, nu ca dușman al celuilalt, ci ca partener de discuții - despre viață, despre moarte, despre victimă, despre călău, despre neuitare la ei, la evrei, despre iertare la noi, creștinii. Singura condiție: să accepte postulatul:

Crima începe de la unu: un evreu este egal în moarte cu un român, cu un țigan, cu un rus, cu un armean;

Vinovăția începe tot de la unu: o victimă evreu are aceeași valoare (sic) ca o victimă român, țigan, armean, rus. Vinovăția nu poate fi cântărită diferențiat, nu beneficiază de circumstanțe-atenuante în funcție de ideologie, religie, rasă : un criminal german nazist nu poate fi deculpabilizat pentru că ucisesse pentru “binele Germaniei”, după cum un criminal bolșevic, evreu sau nu, rămâne un criminal, nu un “revoluționar internaționalist”.

Din fericire dezbaterile de atunci nu a fost un accident - însă doar în comunitatea românilor de pe Bâc, peste o jumătate de veac dublu-martirizați de comunism și de rusism - și nu în rândurile “directorilor de conștiință” de pe Dâmbovița. Cu expli-cabilă satisfacție mi-am adus aminte:

- în 1988, când la Chișinău V. Mândăcanu publica articolul “Ecologia spiritului”, iar la meetingurile cenaclurilor “A. Mateevici” intelectualii cereau demisia înalților demnitari de stat și de partid, în cenaclurile de la București conduse de N. Manolescu, Crohmălniceanu, M. Martin,

I.B. Lefter, se dezbătea de zor chestiunea sexului rezistentului prin cultură;
 - când în 1989 la Chișinău modeștii intelectuali basarabeni se luptau cu sovietizatorii pentru limba română, cu grafie latină, impunând Sovietului Suprem al RSSM o lege - rafinații scriitori de la București, printre ei N. Manolescu, îi ironizau pe bieții-basarabeții “rămași la Bolintineanu”, pierzând timpul cu, ce tristețe, domnilor: “limba română”, în loc să treacă urgent la Roland Barthes!;

- în același an 1989, an de revoluție autentică la Chișinău, ce ce text epocal redactau intelectualii români din dreapta Prutului? O petiție prin care cereau anularea... licențierii de la *România literară* a lui Mircea Dinescu - o jalnică jalbă în-genunchi, dar chiar așa, marii-profitatori de “după Revoluție”, hoitarii Manolescu, Liiceanu, Eugen Simion, Adameșteanu, Blandiana, Buzura, Sorescu nu o semnaseră.

Nu voi afirma că în privința normalității civice basarabeni sunt mai responsabili, mai curajoși, mai dreپți pe picioarele lor, două decât frații de peste Prut, voi spune ce am spus: în timp ce intelectualii din stânga Prutului se aflau de multă vreme la unison cu europenii polonezi, cehi, unguri, cei din dreapta Prutului nici nu existau (doar explicase Blandiana în *Convorbiri literare* că... în timpul dictaturii solidaritatea nu era posibilă, însă după “revoluție” a devenit... - dacă Nicolae Dictatorescu nu-i dăduse bilet de voie prin Gogu Rădulescu...).

În chestiunea extrem de importantă: relațiile româno-evreiești, în timp ce pe malul drept al Prutului sunt lăsați să zburde nestingheriți, nepuși la locul lor istericii propagandiști ai “Holocaustului românesc” (în care până deunăzi, la diktatul lui Wiesel, erau incluse și victimele ungarilor ocupanți ai Ardealului de Nord), la Chișinău, “bieții basarabeni”, înfruntând o mie de obstacole, reușesc - din când în când - să-și facă auzit glasul.

Voi da largi extrase dintr-un articol apărut pe site-ul <http://www.moldovanoastra.md/historical>. sub semnătura lui Gh. Marinescu. Sublinierile mele vor fi semnalate, iar îndreptările puse între paranteze drepte : []

“Afacerea “Holocaustul evreiesc în Moldova”.

“Toate episoadele iunie 16 2005 - 12:20

“Moldova Noastră, Centrul de Monitorizare și Analiză Strategică)

“Despre afaceri în istorie nu se prea discută. Acestea mereu sînt înconjurate de mister, iar deznodămîntul oferă senzația parcurgerii unui roman polițist. De la obținerea independenței pînă în prezent, orice scandal public cu implicarea cozilor de topor guvernamentale poate fi catalogat ca o afacere. Sensul acestui termen ar fi următorul: “înțelegere orală sau scrisă între două sau mai multe părți în scopul obținerii unui profit din efectuarea unei activități”. (...) *A scrie astăzi despre holocaustul evreiesc este foarte riscant. Aceasta pentru că dezvăluirea unor noi informații cu privire la evrei ar putea fi catalogată ca antisemitism, iar autorul asociat cu Hitler.* (subl. mea, P. G.) (...)

“Episodul I

“Holocaustul evreilor este deja o chestiune (...) aș zice terfelită. Și asta datorită intervențiilor anumitor indivizi care au dorit să profite pe seama evreilor morți în timpul celui de-al doilea război mondial (s.m.). Chestiunea în discuție mai este influențată (...) în primul rînd, pentru că tratarea holocaustului ține de domeniul istoriei, știință care deseori suferă de o insuficiență de sinceritate din cauza includerii intereselor politice sau de altă natură (s.m). În al doilea rînd, pentru că amintirile despre evenimentele tragice cu privire la masacrarea evreilor în Transnistria în anii celui de-al doilea

război mondial mai sînt vii. Astfel, *aceste amintiri îi determină pe posesorii lor de a dramatiza și extrapola soarta evreilor, ca una specială, din întregul calvar al vieții și morții din perioada anilor 1939-1945* (s.m.). În pofida trăsăturilor pe care le-am enumerat, unii s-au încumetat să scrie și chiar să publice diverse materiale pretins istorice ori analitice despre problema dată.

“Autorul unei asemenea lucrări este **Sergiu Nazaria**, cunoscut mai mult ca autor al cursului integrat de istorie a Moldovei. Monografia sa, intitulată **“Holocaust v Moldova”** (Holocaustul în Moldova) a fost editată în primăvara acestui an la inițiativa Asociației evreilor foști deținuți în lagărele de concentrare și ghetourile fasciste cu sprijinul Institutului de Stat de Relații Internaționale din Moldova. *În cadrul acestui institut, cartea și autorul ei au avut parte de o prezentare grandioasă cu participarea unor reprezentanți ai misiunilor diplomatice.*

“Vom remarca și faptul, deloc de ignorat, că la momentul prezentării cărții, autorul deja distribuise întreg lotul prin bibliotecile țării (s.m.). La ce atîta grabă? (...) “ce aduce nou această carte?”

“Din ceea ce a urmat după apariția acestui volum am înțeles că, de fapt, lucrarea respectivă *nu aduce nimic nou, decît atacuri directe la persoană, xenofobie, falsuri istorice, contestări*, (s.m.). (...) a stîrnit mare zarvă printre istoricii autohtoni. Asociația Istoricilor din Moldova a manifestat o atitudine negativă față de maniera individuală de a scrie a lui Sergiu Nazaria și față de conținutul cărții, catalogînd-o ca *o poveste îmbibată cu truncheli de documente și falsuri istorice*. (s.m.)

“Cartea învinuiește administrația română a lui Ion Antonescu ca fiind culpabilă de omorîrea a zeci de mii de evrei în Transnistria, astfel încît **“Hitler a rămas mulțumit de faptul că Antonescu a început primul prigoana și uciderea evreilor”** (sic!). *Ideea principală a cărții este că în Transnistria a avut loc un veritabil holocaust al evreilor comis de către românii fasciști.* (...) *Dar (...) nu numai românii sînt vinovați de tragedia evreilor din Transnistria, ci și unii istorici de la Chișinău care, chipurile, știu ce s-a întîmplat acolo, dar din anumite motive tănuiesc acest lucru*” (sic!). (sublinierile mele).

“Culmea acestor atacuri la adresa membrilor Asociației Istoricilor din Moldova a fost *asocierea* [compararea, punerea alături a] istoricului **Ion Varta**, autor a mai multor colecții de documente istorice, cu liderul Germaniei naziste - Hitler (...). (...) *apariția pe copertă a numelui lui Alexandru Moraru fără acordul acestuia.* (...) *Alexandru Moraru a declarat că nu recunoaște veridicitatea informației incluse în volumul apărut cu numele său și că ceea ce s-a întîmplat a fost (...) o șarlatanie fără măsură, iar Sergiu Nazaria nu a consultat nici o arhivă (...), utilizînd și fabricînd documentele prezentate de el* (subl. mele).

“(...) Informația conținută în cartea respectivă a fost aspru criticată de către Asociația Istoricilor din Moldova, istoricii exprimîndu-și regretul pentru faptul că *o astfel de monografie a fost repartizată cu cea mai mare rapiditate bibliotecilor școlare și publice, astfel promovînd în continuare neadevăruri istorice menite să turmenteze cititorul simplu, iar celor mai tineri, cum ar fi elevii și studenții, să le formeze o atitudine eronată față de evenimentele demult trecute.* (s.m.)

“Episodul II

“În situația creată Asociația Istoricilor din Moldova a hotărît să organizeze un simpozion care să pună în discuție problema evreilor în istoria românilor din timpul celui de-al doilea război mondial și reflectarea acesteia în

manualele școlare.

“La acest simpozion, care a avut loc pe data de 3 iunie curent [2005] în incinta bibliotecii publice “Onisifor Ghibu” din Chișinău, au participat istorici și personalități publice de etnie evreiască din Republica Moldova, reprezentanți ai presei, precum și alte persoane interesate de problema dată.

“Marii absenți (...) au fost **Mark Tkaciuk** – consilier prezidențial, **Victor Tvircun** ministrul Educației și Sportului, Mircea Surdu – (...) și chiar autorul cărții cu pricina – **Sergiu Nazaria**. Absența acestora, însă, a fost suplinită de prezența lui Ion Coja de la București, a lui Teodor Magder, Șvabs Roif, rabinul șef Zalman Apelski, Ion Varta – istoric, Alexandru Moraru – „autorul buclucaș” al cărții lui S. Nazaria, Boris Vizer – istoric, Alexandru Memei – istoric din Transnistria, Vlad Pîslaru – istoric, Viorel Cibotaru – reprezentant al societății civile.

“Discuțiile incandescente din cadrul simpozionului s-au axat pe întrebarea «a fost sau nu holocaust în Transnistria?».

“Amintirile celor care au supraviețuit evenimentelor din Transnistria din timpul războiului au transformat discuția într-o adevărată mascarada stropită cu intervenții de prost gust și contre dure la adresa participanților. În urma unor replici de ambele părți, de cea a evreilor și de cea a istoricilor autohtoni, a ieșit la iveală adevărul despre buclucașa carte a lui Nazaria sau, mai bine zis, despre deznodământul afacerii. **Alexandru Moraru**, care de ceva vreme scutură [cercetează] arhivele în căutarea documentelor ce ar descrie soarta evreilor în Transnistria, a elaborat un material nepărtinitor cu privire la acest subiect pentru a fi publicat. Astfel, *Asociația evreilor foști deținuți în lagărele de concentrare și ghetourile fasciste, în frunte cu Șvabs Roif, aflînd despre aceasta, i-a și propus un ajutor financiar pentru editarea unei cărți. În același timp, Asociația a mai conlucrat și cu Sergiu Nazaria, care în baza materialelor adunate de Alexandru Moraru și prezentate lui Șvabs Roif, prin trucare de documente a elaborat un cu totul alt conținut care a apărut în cartea buclucașă* (s.m.).

“În cadrul simpozionului Șvabs Roif a declarat într-un discurs contradictoriu și emoționat, îmbibat cu amintiri din timpurile prigoanei evreilor în Transnistria, că nu are nimic contra românilor și că, a fost salvat de la moarte chiar de către un căpitan român. El a mai declarat că, de fapt, nu popoarele sînt vinovate de genociduri, ci anumiți indivizi care nu au naționalitate. În final, însă, a ținut să precizeze că în Transnistria, totuși, a fost holocaust. Totodată, el nu a explicat cum au ajuns materialele lui Moraru la Nazaria și de ce a avut mai multă încredere în ultimul istoric și nu în primul. *Deduțiile ies singure la iveală dacă luăm în considerare faima lui Nazaria cu calitățile lui deosebite de fabricant al istoriei.* (s.m.)

“Fiind de acord cu părerile istoricilor că Antonescu a fost o figură istorică contradictorie și a avut o abordare diferită față de evrei, spre deosebire de cea a naziștilor germani, și că, *în acest sens, pe seama evreilor din Transnistria au avut de cîștigat averi enorme anume evreei din București, Șvabs Roif a ținut-o morțiș că în Transnistria a fost holocaust pentru că „I-am văzut cu ochii mei”. Poziția acestuia a fost susținută de încă cîțiva evrei din preajmă, intervențiile cărora erau determinate mai mult de impresiile și trăirile personale fixate în perioada sovietică.* (s.m.)

“Epilog

“Deși afacerea „Holocaustul evreilor în Moldova” pare să fi fost deconspirată în cadrul simpozionului, consecințele acesteia nu fac decît să alimenteze patologia tranziției moldovenești. Nu cred că Șvabs Roif și-ar fi dorit ca în

Transnistria să fi fost un holocaust al evreilor, căci adevărul istoric nu poate fi măsluit pur și simplu prin impresii personale. *Noi ne solidarizăm cu evreii care au suferit în anii celui de-al doilea război mondial pentru că am avut aceeași soartă. De fapt, ei au suferit ceea ce am suferit și noi după venirea bolșevicilor în Basarabia.* [Corect ar fi fost: “De fapt noi suferisem înaintea lor, din 28 iunie 1940 până în iulie 1940, la Prima Ocupație, în timpul căreia mulți, prea mulți evrei au colaborat cu bolșevicii; apoi din aprilie 1944 până deunăzi - prin 1989 - a Doua Ocupație, lungă teribilă, distrugătoare” - adausul și îndreptarea mea, Paul Goma] **În acest sens apare chiar un paradox dacă încercăm a calcula care era proporția etnicilor evrei în aparatul represiv și de conducere al RSSM (s.m.).**

“Chestiunea evreilor în Transnistria este una foarte sensibilă. Nimeni nu neagă prigoana evreilor în timpul celui de-al doilea război mondial la est de Nistru, **dar aceste represii nu pot fi nicidecum numite holocaust (...)** Acesta presupune o politică rasială a statului nazist de identificare a evreilor în baza elementul rasist (mărimea craniului, culoarea pielii) și nimicirea lor în masă prin camere de gazare sau ardere. Nici în Italia sau Spania fascistă și în fine în România antionesciană nu a fost dusă o astfel de politică. Din contra. Anume prin aceste țări evreii reușeau să scape cu viață prin fugă – prin porturile de la Lisabona, Palermo și... Constanța. (s.m.)

“Acest lucru este recunoscut nu doar de istoricii cu renume, dar și de comunitatea evreiască. Bunul simț și mintea lucidă nu ne permite, pur și simplu, să generalizăm și să extindem asupra Basarabiei amploarea acestui fenomen – holocaust. *Faptul că Șvabs Roif a supraviețuit alături de alți camarazi evrei cu ajutorul unor soldați români (fie din compasiune, bani sau alte cauze) este un argument în plus că nu a fost holocaust în sensul clasic al cuvântului în dreapta [stânga] Nistrului. Nici un evreu nu a fost ars în Basarabia, iar represaliile care au avut loc s-au datorat nu politicii rasiste, ci mai degrabă a fost o răfuială socio-politică, deoarece se cunoaște la fel de bine care era situația socio-economică a evreilor și relațiile lor de colaborare cu forțele bolșevice* [Corect ar fi fost: “în timpul Primei Ocupații: 28 iunie 1940-iulie 1941” - adausul meu, P.G.] *(înclieirea [lipirea] foilor volante antiromânești și probolșevice pe teritoriul Basarabiei. Care trebuia să fie atitudinea autorităților române pe timp de război în acest caz ?).*(s. mele).

“Indiferent care ar fi interesele lui Șvabs Roif de a face publice unele informații despre soarta evreilor decedați în Transnistria, această dramă nu poate prevala, în manualele de istorie, asupra cruntei tragedii a românilor de la est de Prut după cel de-al doilea război mondial. (s.m.) Și să vezi că acest lucru nu se prea găsește în lucrările lui Sergiu Năzaria sau ale tovarășului său de condei Vasile Stati, oricât de lipsiți de naționalitate ar părea.

“Și asta este păcat!

“Gh. Marinescu”

Cum “al doilea război mondial” a început la 1 septembrie 1939, se poate include în el și Prima Ocupație a Basarabiei și a Bucovinei de Nord (28 iunie 1940-22 iunie 1941).

Credem însă că este vorba de sechelele pricinuite de teroarea bolșevism-rusismului în memoria basarabenilor (“mancurtizarea”) - fie ca șabloane de tipul “Marele Război de Apărare a Patriei”, “fașizm”, pentru tot ce nu e bolșevic, fie ca omisiuni ale unor evenimente de mare însemnătate - pentru adevăr.

Pe când un colocviu pe aceeași temă organizat pe malul drept al Prutului?

Sau așteaptă ai noștri ca brazii să devină și ei... basarabeni? M a i curând au să intre în Uniunea Europeană - așa cum au intrat (cu lăutarii cu ochi albaștri după ei) în NATO, trași-împinși de americani și de israelieni, cărora le este nu doar indiferentă, ci chiar... benefică ne-desființarea Securității.

Mai au de așteptat dâmbovițenii până să se ridice pe două picioare.

Paul Goma

(29 octombrie 2005)

P.S.

De la articol la articol (cu șchiopătărilor inerente) Teșu Solomovici face progrese: dovadă că dacă vrea, este în stare să susțină un *dialog*, ceea ce, pe timpurile acestea constituie o raritate.

Primele impresii despre el: proaste. L-am cunoscut - indirect - prin prestația de acum câțiva ani când I. Coja anunțase că va scoate el volumul **Situația evreilor din România 1939-1941** - cel pe care A. Buzura, în 1994, după ce îl tipărise, îl distrusese la presiunile Comunității evreiești. Consultat, Teșu Solomovici spusese - citez din memorie:

‘Comunitatea nu are legătură cu distrugerea volumului, oricum, documentele acelea sunt însuportabil de antisemite’.

Așa deci: *documentele* sunt însuportabil de antisemite, nu, Doamne ferește și *faptele* evreilor, însuportabil de antiromânești!;

Al doilea moment: când a apărut **Săptămâna Roșie** la Vremea. Pe la stand a trecut și Teșu Solomovici. A citit textul de pe coperta a IV-a și a spus, în direcția editorilor:

«Grijă mare! Grijă mare! Ordonanța, ordonanța!»

Să fi fost îngrijorare pentru soarta autorului și a editurii - din cauza “Ordonanței”?; amenințare: cu Ordonanța...? Mister.

Spuneam că Teșu Solomovici a făcut progrese considerabile în dialogul angajat. De pildă când a admis, la începutul articolului că, în Săptămâna Roșie din iunie-iulie 1940 evreii atacaseră coloanele de refugiați - astfel: “comportamentul *neonorabil* (s.m.) al evreilor față de soldații români”...

Nu-l lasă inima să accepte întregul adevăr al documentelor: relativizează, edulcorează faptele, fiindcă nu “neonorabil” fusese comportamentul, ci *criminal*. Pe de altă parte “toaletează”, reducând conflictul româno-evreiesc din 1940 la *soldații români* și la *evreii locali*. Or eu, prin documentele produse vorbesc în primul rând despre *agresiunile evreilor asupra civililor*: adulți, adolescenți, *copii*, până ieri colegi de școală și prieteni cu evreii, azi bătuti, scuipați, pișati de cei de vârsta lor, acuzați de “fașizm”, de “regalism”, de “legionarizm”.

I-i nespuse de greu să admită că etnia evreiască din Basarabia și din Bucovina de Nord, *în majoritatea ei* a colaborat cu dușmanul neamului nostru, rusul, astfel trădându-și patria, România. Ne cere și el să nu folosim “evreii”, ci “unii evreii”, însă ei înșiși, pe urmele lui Wiesel nu spun: “unii români (au ucis)”, ci urlă isteric, cu stropi: «Românii au ucis!».

Teșu Solomovici pune și el la îndoială *memoria* mea. Tertipul cu “memoria lui Goma” este răsfolosit de holocaustologi, ei nu-mi recunosc dreptul și capacitatea de a fi *purtătorul memoriei părinților, a bunicilor, a strămoșilor*; dacă momentul cutare, prin vârstă, nu-l puteam memoriza, mai apoi, auzindu-l povestit, mi l-am făcut al meu.

Ca răspuns și la relativizarea: “unii evreii”: în cătunul nostru, Mana, Orhei, la 13 ianuarie 1941, echipa enkavediștilor veniți să-l aresteze pe tata, era, nu condusă, ci ghidată (ca știutor de românește) de un evreu; înainte de

a-l ridica, l-a silit pe tata, învățător basarabean din generația Haret, să scoată în curte cărțile “burgheze, scrise cu litere regaliste” (latine) și să le dea foc; la Orhei, tata a fost anchetat de enkavediști evrei - ei cunoșteau limba română; comandant era G. Goldenberg; în locul tatei, director al școlii a fost numit evreul Samson - contabil... Dar la scara întregii Basarabii și la a Bucovinei de Nord? Colaboraționiști s-au găsit destui și dintre români, ucraineni, bulgari, ruși, însă aceia erau socotiți puțin capabili, apoi o făceau din oportunism, din frică, din interes material - spre deosebire de evrei: ei credeau în comunism - doar ei îl inventaseră.

Oricâte progrese a făcut Teșu Solomovici pe calea adevărului istoric, nu a putut accepta adevărul documentelor: nu doar “comportamentul neonorabil” al evreilor în timpul Retragerii (“Săptămâna Roșie”) a făcut să se adune, să se coacă în sufletul refugiaților - de la uimirea față de “ingratitudea” evreilor, față de străinismul lor, față de ura-de-român, față de inimaginabila agresivitate a lor, mergând până la crimă - gânduri, chiar juruințe de **răzbunare**. Ci mai ales *comportamentul lor din perioada Primei Ocupații (28 iunie 1940-22 iunie 1941)*, un an întreg în care “evreii” au activat nemijlocit, cu zel, cu fanatism în toate sectoarele: administrație, învățământ, economie, cultură, în lupta împotriva misticismului - și, vai : în NKVD.

Este inutil ca T. S. să obiecteze : în România ocupată, nu evreii erau în vârful piramidei. Adevărat, dar ce adevăr-adevărat poartă această arguție de avocat de Buhuși? Că Gheorghiu-Dej era șeful, nu Ana Pauker? Ei și? Dej era șeful României Ocupate - nu “omul lui Stalin”, supraveghetorul și al țării cu tot cu șef; că Bodnăraș fusese parașutat înaintea aceleiași? Ei și? Prin “Tovarășa Ana” și nu prin Bodnăraș decidea Stalin soarta României; că ministru de interne era Teohari (ziceam că nu era evreu) - ei, și?, Teroarea era condusă de emisarii lui Stalin: Bodnarenko, Nikonov, Nikolski *i drughie*...

Tot așa în Basarabia-Bucovina ocupate: în posturile importante erau numiți ruși - însă în cele *determinante*: evrei. Ce importanță că NKVD-ul de la Chișinău avea un frunte un rus (sau un ucrainean)? Anchetatorii care știau românește, deci făceau dosarele frunțașilor basarabeni arestați - cu “dovezi” din presă, cu citate din volume publicate - erau evrei: Ștain, Șteineman, Levin, Șațkih, Israilov...

Teșu Solomovici mai are progrese de făcut : îi propun să umple el golul (istoric!) al perioadei Primei Ocupații, 1940-1941, ca unul avînd acces la arhivele NKVD. Îl rog să ne furnizeze numele evreilor (ilustrați mai apoi, în Teritoriile Ocupate, după 23 august 44 în România ocupată) a celor care, după 28 iunie 1940 au alergat peste Prut și s-au pus în slujba bolșevicilor. Să ne explice el cu ce se ocupau, la Chișinău, Perahim, Sorin Toma, Mișa Oigenstein, Bela Iosovici, viitorii părinți ai fraților Oișteanu. Și - și mai-cine? Și mai-câți din cei 150.000?

Îi mai propun: să stabilească el adevărul-istoric în privința evreilor avînd mâinile pline de sânge ca rezultat al “devotamentului lor față de Uniunea Sovietică și față de Stalin”: să fi rămas ei pe loc, după 1 iulie 1941, la retragerea sovieticilor? Pe ei să-i fi masacrat românii? Firește, nu. Oricât de mare fusese graba retragerii, prețioasele “cadre” nu fuseseră abandonate - ci *evacuate*, în relativă ordine. Chiar și dinamitorii - cei din echipele care distruseseră poduri, tunele, uzine electrice, biserici, școli - ba chiar și clădiri ale băncilor! - fuseseră evacuați fără pierderi. Abandonați au fost evreii care nu colaboraseră într-atât cu bolșevicii - sau deloc - pentru a merita protecție, ei au fost de regulă victime ale românilor, în cazul în care *fuseseră prinși cu arma în mână sau dovediți ca denunțatori la NKVD*..

Iar românii, chiar militari executînd un ordin militar au fost arestați începînd din 1945, judecați, condamnați, mulți executați - *acum o jumătate de secol*.

Până deunăzi “holocaustologii” (îl radiez pe T.S. din rîndurile lor) nici nu voiau să audă despre o “Săptămîna Roșie”, cu atît mai puțin de “Anul Negru: 1940-1941”, an de ocupație feroce, ucigașă. După modelul Sorin Toma săreau cu “amintirile” de la Galați, iunie 1940, drept în vara 1941, la Zaporojie! Spre deosebire de ei Teșu Solomovici a făcut câțiva pași în direcția adevărului;

- Vorbind despre securiștii evrei, T.S. argumentează: în 1977 cînd eu eram hărțuit de Securitate nu mai existau evrei în Aparat... Ba da, existau, însă nu despre *asta* era vorba, ci despre amănuntul: “hărțuit de securitate” fusesem nu doar în 1977, ci de la înființarea ei, în 1947, cînd existau cu sutele, cu miile - și el, care pretinde a-mi fi citit cărțile, ignoră ce scrisesem...;

- Vorbind despre campania de exmatriculări consecutivă Revoluției Maghiare (nu-i spune pe nume, ci: “treburi ungarești”), în “Echipa de demolatori” - noi îi ziceam: “Echipa Morții” - îi numește pe Petre Gheorghe, pe Ștefan Cruceru, însă *evită să-i pomenească pe Trofin și pe Ion Iliescu* - oare de ce?, doar Iliescu nu mai este “președintele țării”! ; îl arată cu degetul pe “profesorul denunțator Ion Coteanu”, dar nu spune că acela (basarabean deal meu, din Orhei, ticălosul!) după război fusese expulzat din Franța, ca spion sovietic, dimpreună cu Mariana și Mihai Șora, cu doctorul Herskowitz, tatăl lui Alain Paruit; nu amintește nici de principalii “profesori denunțatori” (ba chiar acuzatori în “procesul” meu din iunie 1956, Iorgu Iordan, Al. Graur, L. Tismăneanu, Radu Florian - ei îmi cereau capul - noroc că mi-l apăra... Mișa Novicov!);

- În finalul (acestui episod) o întrebare: După modelul “Drepti între popoare” (ne-evrei onorați pentru că apăraseră, ascunseseră, favorizaseră trecerea din Ungaria în România, uneori cu prețul vieții, a unor evrei prigonii) vor fi existînd și evrei care îi apăraseră pe români, în Săptămîna Roșie?, în Anul Roșu (1940-1941)?, în Deceniile Roșii (1944-1965)? Care este numele lor și pentru care fapte-bune sunt cinstiți?

P.P.S. Să fie asigurat Teșu Solomovici: nu sunt sadic, deci nu-l arunc în “cușca cu lei” a Comunității evreiești.

Cît despre “violența verbului polemic”, într-adevăr, sunt vehement, însă el, ca frecventator al facultății de filologie, știe: *polemikos* = dispută aspră, război. Mă războiesc prin cuvinte - pe care mă străduiesc a le păstra în limita adevărului, chiar dacă uneori tonul... nu face muzica.

*

Paris, 11 noiembrie 2005

A FI ‘ANTISEMIT’

(dosarul - incomplet - al procesului pentru calomnie)

Am anunțat că voi da în judecată persoane, grupuri, asociații pentru calomnie și pentru *denunț calomnios*, vinovate de a-mi fi adus acuzația de “antisemitism”.

Cunoscuți, prieteni, neprieteni se întrebă, mă întrebă: întru cît termenul “antisemit” ar fi injurios?

Răspund: “antisemit” a devenit *injurios* în momentul în care, dintr-un termen inexact, fals, mincinos s-a transformat în stea-galbenă lipită cu scui-pat pe fruntea unor evrei normali - ca muzicianul Daniel Barenboim, ca isto-

ricul Esther Benbassa - de către anormalii lor consângeni; a devenit *infamant* de când, în gura, anormalilor evrei, “antisemit” semnifică: *ne-om, anti-om*.

I.

- Termenul “anti-semitism” presupune dispreț, ură, *ostilitate față de semiți* - nu față de iudei, de evrei, altfel ar suna: *antiudaism, antievreism*. În eseul **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii**, pag. 20, Ed. Vremea, 2004 scriam:

“(...) analfabetizatorii de ei [ei fiind bravii “vânători de antisemiți”] nu țin seama, pentru început, de falsitatea, de idiotețenia termenului «antisemit», când semiți (de la Sem) sunt și maltezii și berberii și arabii și, cine ar crede, azi, în Israel: palestinienii, dragi tovarăși de alte naționalități!”

În continuare (la pag. 262), repetam ceea ce știe toată lumea: termenul *Antisemitismus* fusese inventat în 1879 de germanul Wilhelm Marr, pentru a înlocui “antiudasim”. Evreii l-au socotit mult mai cuprinzător (sute de milioane în loc de câteva milioane) și prin repetare l-au impus - deși este fals, pentru că:

- nu toți semiții sunt evrei;
- nu toți evreii sunt semiți - după Koestler, cei din Rusia, din Galiția, apoi din România de nord și de est (coborâți în secolul al XIX-lea din Rusia), ar fi de neam türk.

Însă chiar așa textul meu a fost contrafăcut-falsificat prin... inversare de °AL. FLORIAN în “Raportul despre antisemitism” astfel: “Paul Goma nu ia în seamă (în loc de “ei” [evreii, “vânători de antisemiți”]) nu iau în seamă” - nota mea, P.G.) falsitatea, idiotenia termenului «antisemit»...” și instalată pe internet ca atare, vezi: www.romanjewish.org.ro/-index_fcer2_01.html-42.

II.

Termenul “antisemit” nu este unul indiferent - ci cu atât mai nociv, mai prejudiciabil cu cât, am mai spus: este *neadevărat*.

Mă simt atacat-amenințat (nu ofensat: nu mă poate ofensa o expectorație de tipul: «Tuberculosule!» - murdărit, da):

- pentru că acest termen a ajuns să fie, nu doar un calificativ depreciativ ca hoț, mincinos, necinstit, laș, criminal etc..., ci unul *infamant* și *amenințător* - dealtfel este îngemănat în discursul anti-antisemiților cu: “Ordonanța de Urgență cutare...”;

- pentru că a ajuns să se statornicească această inadmisibilă, mizerabilă obișnuință: acuzatorii nu se simt obligați să dovedească acuzația de “antise-mitism”, epitetul fiind bun-la-toate și pentru tot. Începînd de la 23 august 1944, dacă cineva îi spunea unui mincinos că este mincinos, unui necinstit că este necinstit, dacă mincinosul-necinstitul era evreu sau ungur, imprudentul ne-ungur, ne-evreu era condamnat pentru “ură de rasă” și băgat în închisoare; anchetatorii-procurorii fabricau dosare din care “reieșea” că “banditul” rosti-se: “boanghenă”, “jidane”. Și degeaba protesta nefericitul, jurîndu-se că zise-se doar: “hoțule!” sau “mincinosule!”, securistul fusese instruit de sovietici să aplice “doctrina posibilitaționistă”: «*N-ai zis, dar ai fi putut zice, noi luăm măsuri preventive...*» (ca “războiul nuclear preventiv” imaginat de Rumsfeld-Wolfowitz).

În virtutea acestui *supradrept-autodecernat* oricine poate face rău oricui (pentru orice: un conflict de serviciu, unul sentimental, de concurență, de incompatibilitate de caracter, de simplă invidie), nu pe cale normală, civilizat, prin dialog, prin discuție în contradictoriu - nu: ci prin aruncarea anate-

mei: «*Antisemitule!*» Or după linșaj, după execuție sumară, fără judecată, în spațiul carpato-danubian este necunoscută contestația, cererea ca acuzatorul să probeze afirmația - nu doar calomnioasă, ci am mai spus: *infamantă* și de-a dreptul criminală - de “antisemitism”.

Fiindcă cei arătați de mine drept calomniatori sunt oameni de condei, dovezile: *scrisul* însuși. De ani de zile sunt acuzat că scrierile mele sunt “antisemite” (de către ° *ED. REICHMAN*, ° *I. PETRAN*, ° *A. PARUIT*, ° *A. MIRODAN*, ° *I. CHIVA*) însă niciodată acuzatorii nu au produs *citate netrunchiate, nefalsifi-cate* din care să reiasă ostilitatea, disprețul, ura autorului față de evrei. De pildă:

° *R. IOANID (Observator cultural 15-21 iulie 2003)*: rezumă (sic) ceea ce vrea să prezinte ca... autentic în scrierile mele: “Problema lui Goma începe când încearca sa explice cauzele Holocaustului din Romania ca fiind generate de victimele evreiești ale acestuia. (...) principalele ținte ale lui Goma (...) sînt evreii ca părtași la crimele comunistilor în timpul verii lui 1940. Dacă cineva vrea să înțeleagă cauzele Holocaustului din România, trebuie, după părerea lui Goma, să înceapă cu crimele comise de evrei în Basarabia și Bucovina de Nord, când România a pierdut cele doua regiuni în fața [corect: ocupate de...] Uniunii Sovietice (...). Goma este un caz clasic a ceea ce Michael Shafir numește «negationism deviant» (deflective negationism), *un caz în care se deturneze vina de la faptasi la victime*”. Și: “*Goma se luptă din greu cu o dilemă comună antisemiților români*”. Și încă: “...teoria lui Goma reprezintă exact pretextul folosit de Ion Antonescu și de propaganda regimului său pentru începerea Holocaustului din România, și anume ca zeci de mii de evrei au fost executați și peste o sută de mii deportați pentru ca erau așa-zisi bolșevici în masa care au primit cu bratele deschise trupele sovietice din 1941» [**aici, cu bună știință, R.I. falsifică adevărul istoric, scriind: “1941” - în loc de “1940”**]. Și: Paul Goma îl disprețuiește cu deosebită ferocitate pe *Elie Wiesel pentru ca ar fi declarat la televiziunea franceză*, în anii ‘80, ca a fost deportat din Sighet în aprilie 1944 de jandarmii români (deportările de la Sighet la Auschwitz au fost executate de jandarmi unguri sub jurisdicție ungara). L-am întrebat recent pe Elie Wiesel dacă un asemenea lucru s-a întimplat (...). *Mi-a raspuns ca bineînțeles ca nu, ca a descris exact episodul în romanul sau, Noaptea.*» [s. mea și observațiile: a) nu “ar fi declarat” ci: **a declarat**; b) nu era vorba de vreo ficțiune, ci de prestația la televiziunea franceză - în urma căreia Eugène Ionesco, prietenul său i-a reproșat falsificarea istoriei-geografiei]. Și: “Paul Goma este încă o dovada vie că *antisemitismul din cultura română contemporană*” (...) “*Goma aparține curentului dominant antisemit al intelectualității române* [subl. mea. P.G.] care nu neaga Holocaustul, dar scoate în evidenta, în schimb, vina colectiva a evreilor”. Și: “Dupa cum a scris recent Alexandru Florian, Goma nu numai ca reia sloganurile negaționistilor realizînd o noua apropiere de mesajul lui Vadim [Tudor], ci ajunge sa preia și teme ale antisemitismului actual, *cel al fundamentalismului islamic* [de ce nu al nazismului? - întrebarea mea, P.G.], incriminindu-i pe israelieni drept criminalii palestinienilor”. Și: “E foarte grăitor ca același guvern român care, în sfîrșit, în eforturile sale de a se integra în NATO și în UE, a încercat sa se opuna tendințelor de a-l reabilita pe Antonescu și guvernul său, a sprijinit financiar (cu sau fara permisiunea autorului) publicarea *cărții antisemite a lui Paul Goma* (s.m. P.G.) care le invinuieste pe victime pentru soarta lor tragica. (...) De fapt, Paul Goma *și-a asumat doar o parte a trecutului, pe care a distorsionat-o grav, imprăștiind astfel ura*” (sublinierile îmi aparțin, P.G.)

A întâlnit cineva un citat din textele mele, sub pana rezumatorului abuziv R. Ioanid? Monologul său acuzator, fără probe, a devenit referință, Evanghelie, scutind pe alții de a citi.

Printre necititorii-de-profesie - dar de-profesie-acuzatori:

°*MICHAEL SHAFIR* (în volumul “Intre negare și trivializare”... 2002, Polirom): “Cum lucrarea mi-a parvenit foarte recent și mult după ce acest studiu fusese încheiat [cel din care citez, n. m.], nu voi intra în polemică cu Paul Goma. Dar și o parcurgere superficială a lucrării sale arată că Goma nu cunoaște sau nu vrea să ia cunoștință de unele documente care i-ar arăta că *cea mai mare parte a demonstrațiilor sale se bazează pe falsificări ale comandanților armatei române în retragere.*” (subl. mea, P.G.) Totodată, *M. SHAFIR*, în calitate de coautor al “Raportului Iliescu-Wiesel” (împreună cu *R. IOANID, AL. FLORIAN, M.D. GHEORGHIU*), scrie, după lecturile tovarășilor săi: “Influențele exilului: În scrierile a trei figuri importante ale exilului românesc se găsesc formule care intră în tipologia comparațiilor trivializante. Este vorba de *PAUL GOMA* (s. m.), Monica Lovinescu și Dorin Tudoran. Paul Goma, (...) a scris în ultimii ani mai multe texte în care reclamă recunoașterea Holocaustului roșu împotriva poporului român, comis și cu contribuția evreilor. Ideea de bază a ultimei sale cărți, *Săptămâna roșie*, reeditată și foarte mediatizată în România [de către R. Ioanid, Shafir, Oișteanu, M.D. Gheorghiu... - nota mea, P.G.], este următoarea: Holocaustul roșu pus la cale și de ei [de evrei] a început pentru noi, românii, cu un an mai devreme decât al lor: la 28 iunie 1940 și nu s-a încheiat nici azi. Goma susține că, după cedarea Basarabiei și [a] Bucovinei de Nord Uniunii Sovietice, evreii, adulți dar și copii, au comis, cu ordin de la sovietici, dar și din ură de rasă, ură de român, nenumărate acte de agresiune și umilire împotriva Armatei române. Astfel de acte au venit dinspre aproape toți evreii aflați în Basarabia și în Bucovina de Nord în acea Săptămâna Roșie, înspre toți românii (p. 171). Goma recunoaște, explicit și repetat, responsabilitatea României și culpa comunității pentru abominabilul pogrom de la Iași, pentru deportările în Transnistria (p. 20, 240, 248, 319), dar afirmă că atrocitățile au fost exclusiv rezultatul răzburării, în condiții de război, pentru crimele comise de evrei (p. 18, 21, 190). Aceasta ar fi explicația, adevărul interzis vreme de o jumătate de secol (p. 256) pentru reacția violentă a românilor, și nu politica regimului Antonescu, despre care Goma nu pomenește, sau antisemitismul din România, a cărui existență o neagă [cum o neagă: prin ne-pomenire? - nota mea, P.G.]. Exilatul român cere veșnică recunoștință pentru Antonescu, Mareșalul dezrobitor (p. 244). Aproape la fiecare pagină, Goma glosează pe tema culpei evreilor, care ar fi adus comunismul (mai multe pagini sunt umplute cu liste de evrei comuniști), ar fi monopolizat suferința, făcând din contabilitatea cadavrelor o afacere (p. 10, 115, 183-199) și ar fi comis crime care au întunecat-însângerat întreg secolul al 20-lea. Scriitorul român cere condamnarea evreilor, acești călăi nepedepsiți (p. 186-187), prin organizarea unui Nürnberg II (p. 95, 170, 217, 274). Așa cum se poate observa, *cartea lui Goma ilustrează toate formele de trivializare prin comparație (accentul căzînd pe comparația deflectivă). Pe ansamblu însă aceasta este mai mult decât atât: constituie o veritabilă sinteză a negaționismului și antisemitismului, cum rar se poate găsi în literatura de limba română* (s. m. P.G.). Pe de altă parte, trebuie spus că Paul Goma se remarcă prin radicalitate, nu prin originalitate. În diferite combinații, idei similare au circulat și înainte în mediile de dreapta din România și exil.”

Si aici, după obiceiul holocaustologic, Shafir nu produce citate din

Goma, ci rezumate... de-le lui R. Ioanid

°VASILE GĂRNEȚ: (*Contrafort*, 7-8 2003). Semnînd “Vasgar”, poetul de la Chişinău este reprezentativ pentru căprarii culturale pentru care ordinele unui sergent (R. IOANID) se execută, nu se discută: “Cartea lui Goma n-a fost aproape deloc recenzată la Chişinău, unde nici nu prea este de găsit. Din comentariul găzduit acum de Observator cultural [semnat de °R. IOANID, n.m. P.G.] cartea lui Goma iese destul de prost: fisurată, deficiență grav la capitolul documentare, *purtătoare de stereotipuri antisemite, vulgar-violentă la adresa multor personalități ale culturii române contemporane*” (subl. mea și observația: o carte pe care nu ai citit-o - dacă “nu se prea găsește” - este... așa cum a ordonat tovarăș’ leutenant, cel care a citit pentru noi...- P.G.); - aceeași poveste: de ce să se ostenească poetul Gârneț să dea citate din Goma, când securistul R. Ioanid i-a muiet posmagii?

°A. OIȘTEANU (22, din 28 ian.-14 febr. 2005) (...) “*Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii (Editura Vremea XXI, București, 2004), care iese practic din orice tipologie. Goma nu se mulțumește să fie, ca alții, negaționist. El admite Holocaustul din România, dar îl motivează, îl justifică. O teorie atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege*”. (sublinierea îmi aparține, P.G.);

Aceeași poveste: nu citate, ci rezumate abuzive, fanteziste.

°DAN PAVEL (în *Ziua*, unde este editorialist): “(...) în: «Să învățăm de la evrei?», (...) Goma ataca la gramadă și pe nedrept o serie de persoane, inclusiv pe mine. (...) Peste simbolul luptatorului anticomunist și apărătorului drepturilor omului din trecut se suprapunea imaginea lui Goma din prezent, în campania sa violentă împotriva evreilor și în monstruoasele sale interpretări ale Americii, a celor care și-au mărturisit convingerile cu privire la Holocaust sau care și-au manifestat convingerea că în atacarea SUA de către teroriști dreptatea nu poate sta de partea atacatorilor criminali” (subl. m. - apăsată, vezi citatul următor, P.G.). Și: (tot în *Ziua*): “Goma are însa un merit, **atacîndu-mă m-a silit să-l citesc. Are dreptate să mă includă între "necititorii" săi, știe ca dacă studiez cu atenție ceea ce a scris voi spune adevărul**” (subliniere și întrebare: dacă nu citise textele mele până în acel moment, cu ce drept le atacase? Răspuns: cu dreptul românului-necititor de a ataca ce nu cunoaște - P.G.);

°GABRIEL ANDREESCU: (*Timpul* nr. 3 2005 (...)) “Goma redevenise ‘un caz’ o dată cu apariția **celor două texte** ‘Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940’ și (sublinierea îmi aparține) ‘Basarabia și Evreii’ în care teoretizează într-o manieră foarte personală evenimentele din Transnistria (re-subl. mea și trimiterea la “Transnistria” lui Laszlo) în timpul celui de al doilea război mondial”. (...) “cărțile lui Goma: “Săptămâna Roșie” și (subl. mea, P.G.) “Basarabia și evreii”. Încă o dată: este vorba de o singură carte, “și” a înlocuit “sau” - deci nu numai că nu a citit cărțile (sic), dar nu (le-)a văzut nici coperta...;

°LASZLO A.: (E Leonardo 2,3,4) “Da, Goma într-adevăr se pronunță frecvent despre Transnistria [Laszlo crede că “Transnistria” este... Basarabia, văzută dinspre Ucraina], dar *pasa antisemită în care a eșuat (...)* S-a găsit el, de la Paris, să-l elogieze, acum, pe Antonescu la unison cu Vadimică! Rușine să-i fie! (subl. mele, P.G.); “Dar în ultimii ani *partizanatul antisemit al lui P.G.* a prins contur tot mai consistent”. (...) “Cea mai scandaloaasă minciună (...) *preluarea logicii globaliste și a limbii de lemn din propaganda antonesciană (...)* Paul Goma ne readuce sub priviri toată nemernicia criminală a fascismului românesc [...] atât prin stilul cât și prin ideile antisemite

violente pe care le profesează (...) Paul Goma pare a fi clona lui C.V. Tudor”. (subl. mele, P. G) “Eu, ca scriitor, aleg să mă transpun în pielea evreilor persecutați de Antonescu decât în pielea basarabenilor...” “Singura posibilitate de a descrie onest o circumstanță istorică [este] din perspectiva victimei”...;

°*PECICAN O.* (E Leonardo, 4, 5): “Concluzia cu privire la *antisemitismul lui Goma* provine dinspre generalizările operate de autor în pagină” “La o privire atentă, deci, «antisemitismul» lui Paul Goma se dovedește mai curând o pripeală logică”. “Va trebui, deci, să ne obișnuim cu imaginea unui Goma luptător pentru drepturile omului, însă în același timp antisemit? (...) Dacă va trebui să ne obișnuim cu acest fel de Goma (sic!), fără îndoială că o vom face” “(...) *pasajele cu zăngănit antisemit* din romanul Basarabia sunt mărturia unei inabilități scriitoricești sau a unui crez antisemit propriu-zis” (subl. îmi aparțin - P.G.).

°*TOTOK W.*: “Cel mai concludent exemplu este fostul disident anticomunist Paul Goma, care, într-un exces de zel polemic, s-a alăturat revizionistilor, devenind astfel, probabil fără să fi vrut, obiectul de adorație al *extremiștilor naționaliști*”; “La Goma, motorul ideologic al contestării Raportului este anti-comunismul visceral *combinat cu resentimente antievreiești și frustrări personale.*” (subl. mele, P.G) (Receptarea Raportului final al Comisiei Wiesel în presa română și germană, în “Timpul”, nr. iulie-august 2005, pp. 12-14.)

Printre acuzatorii orbi - care nu au citit textele mele și nu se sinchisesc de legea nescrisă, dar capitală a *citativului* :

°*NICOLAE MANOLESCU*: “*Textul cu pricina are pasaje cu caracter antisemit* (...) Problema noastră era că în revista Uniunii a apărut un text pe care noi l-am considerat antisemit și, din păcate, nu e discutabil, chiar așa este” (s.m. P.G.);

°*H. GÂRBEA* : «Dacă ei [membrii Comunității Evreilor] s-au sesizat, înseamnă că afirmațiile sunt grave»:

°*AL. FLORIAN*: “Caracterizările negative, profund triviale la adresa evreilor, adevărate șarje de antisemitism interbelic, abundă în *cele 2 articole* [“cele două articole”: eseul ‘Săptămâna Roșie’ a fost publicat în două numere...] din revista de la Tîrgu-Mureș. Paul Goma nu numai că reia sloganurile negaționiștilor, realizînd o nouă apropiere de mesajul lui Vadim, dar ajunge să preia și *teme din antisemitismul actual, cel al fundamentalismului islamic, incriminînd pe israelieni drept criminalii palestinienilor.*(...) *Textul lui Paul Goma aparține, prin mesaj și expresie, antisemitismului radical*”.

În “Antisemitism și politică”, publicat în 2003 pe site-ul Federației Comunităților Evreiești, la adresa: http://www.romanianjewish.org/ro/index_fcer2_01.html, același °*AL. FLORIAN*° scrie : “Antisemitismul dur pe care îl reprezintă în politica PRM și C.V.Tudor, aveam să îl regăsim în *antisemitismul cultural al lui Paul Goma* (subl. m., P.G.). (...) *publică în două numere din revista Vatra un text de un antisemitism tot atât de feroce, plin de ură ca și discursurile vadimiste*” (s.m. P.G.). Ca demn fiu biologic-ideologic al nedemului politruk de la Universitatea București Radu Florian, *AL. FLORIAN* a învățat în familie să atace, nu doar “dușmanul” (aici: autorul de texte), ci și pe “favorizatori” (conducători de reviste, de edituri): “Desigur, s-ar putea face comentarii privind patronii revistei. Ea este o revistă de cultură, editată de Uniunea Scriitorilor, dar și de Consiliul județean Mureș cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor. Cu alte cuvinte, instituții ale statului și o asociație profesională girează, fie și de la distanță, mesaje ce contravin fla-

grant Ordonantei de urgenta privind combaterea antisemitismului, a negarii Holocaustului sau promovarea cultului persoanelor condamnate pentru crime împotriva umanitatii. Probabil ca raspunsul cel mai la îndemana ar fi, în aceasta situatie, ca numai autorul este raspunzator de ideile, opiniile sau mesajele comunicate. În fapt, însa, un text nu vede lumina tiparului fara asentimentul conducerii oricarei edituri sau publicatii. (...) *Vatra a publicat un text puternic antisemit* (...) Mesajele lui Goma din acest articol fluviu se regasesc si în romanul sau *Basarabia*, publicat în acest an la Bucuresti de Editura Jurnalul literar. *Fragmente* (...) inclusiv cele cu conotații antisemite (subl. m. P.G.) au fost preluate în suplimentul *Aldine* (...) din 5 octombrie 2002. (...) nu pot să nu remarc *maniera asemănătoare la Vadim și la Goma în care relatează despre Elie Wiesel*. (...) autorul (...) *afla cauza pogromurilor împotriva evreilor, la care s-a dat regimul Antonescu, în asa zisele crime ale evreilor din Basarabia împotriva armatei române, o data cu retragerea administratiei românești în iunie 1940.* (subl. mele, P.G.).

Altfel, *necitirea textelor condamnate* a devenit lege a holocaustologilor:

- în cazul unor instituții, asociații: Uniunea Scriitorilor, Comunitatea Evreilor, ele dau verdicte ("antisemitism"), crezându-se scutite de obligația de a le argumenta; prima se descarcă prin "numeroasele plângeri" din partea ambasadelor Israelului și a USA, a doua se spală pe mâini, divulgând numele informatorului °HENRY ZALIS:

- "Realitatea evreiasca", Nr. 236 (1036), 1-15 septembrie 2005, sub titlul "Luări de poziție legate de manifestări antisemite în Romania"; "Deși exista o legislație (Ordonanța de urgență nr. 31 din 28 martie 2002 si o hotărare a C.N.A.) care condamnă manifestările fasciste, rasiste si xenofobe si popularizarea lor, din pacate, ele isi gasesc locul in continuare in presa, audiovizual sau in brosure care se vand pe tarabe. (...) In ultimul numar (6-7) al «Vietii Romanesti», (...) *asupra caruia ne-a atras atentia criticul literar HENRY ZALIS* (subl. m., P.G.), a fost publicata prima parte a "Jurnalului" scriitorului Paul Goma (1-16 ianuarie 2005). *Textul cuprinde atacuri vehemente impotriva intelectualilor evrei si membrilor Comisiei «Wiesel» care au redactat Raportul despre Holocaustul din Romania, impotriva faptelor si argumentelor care sustin existenta Holocaustului romanesc cuprinse in acest document, negandu-se veridicitatea lor, critici impotriva Israelului si a politicii duse de statul evreu.*" (subl. mea, P.G.)

Aceeși publicație, Nr. 238-239 / 1-31 octombrie 2005, sub semnătura: Boris Marian scrie: "Observatorul cultural, din 15-21 sept., oferă un editorial semnat de Carmen Mușat, în care *opiniile lui Paul Goma din Jurnalul publicat fragmentar în "Viața Românească" sunt judicios evaluate drept antisemite și negaționiste* (subl. mea - P.G.) (...) Regretabilă este și "solidaritatea" de care s-a bucurat fostul redactor-șef adjunct de la "Viața Românească", o revistă de mare tradiție culturală, la care au colaborat numeroși scriitori evrei. Despre Mihail Sebastian scrie Cristian Cercel. *Ce ar fi spus Sebastian, "evreul de la Dunăre", citind acuzațiile lansate de Paul Goma? Se pare că unele vicii renasc periodic în contexte diferite.* (subl. m. P.G.)

- Comunicatul Uniunii Scriitorilor) din 31 august a.c.; "în/ *Viața românească* nr. 6-7 (...) a fost permisă de către redacție *apariția unui text cu conținut antisemit. Este vorba despre fragmente din Jurnalul 2005 al lui Paul Goma*" (sublinierea mea, P.G.);

- Comunicatul din 6 septembrie a.c. : "apariția (...) unui text cu caracter antisemit" (...) "care a generat vii proteste";

- "În sesiunea din 8 septembrie 2005, Comitetul Director (...) a luat în

discutie numeroase aspecte curente ale activității acestei organizatii. Printre ele s-a aflat și situația creată de apariția în revista *Viata româneasca*, nr. 6-7 din 2005 a *unui text cu caracter antisemit* (subl. mea, P.G.);

În ce constă “antisemitismul” textului? Răspunsul îl deține °N. MANOLESCU (și ai săi: °H. GÂRBEA, °M. MIHĂIEȘ, °MARTA PETREU, °G. DIMISIANU, °AL. CISTELECAN, °R.F. ALEXANDRU, °G. BĂLĂIȚĂ, °DOINA CETEA). Dar nu-l divulgă.

- “probele de antisemitism” aduse de acuzatori sunt penibile, nedemne de a fi luate în seamă, nici măcar umoristice (°I. BUDUCA le găsește în faptul că Goma scrie: “evrei” articulat, în loc să scrie: “unii evrei” - uitînd că Elie Wiesel rostise: «Români au ucis!», atunci când a vorbit despre... evreii din Transilvania de Nord, ocupată de unguri; o altă lumină a lumii - tot scriitor!, altfel director imaginist-șef, și el - numără... “cuvântul «evreu»” în textul... integral al Jurnalului meu aflat pe internet, găsește 126, de unde concluzia: *autorul este antisemit!*);

- probele nu sunt considerate necesare, din moment ce se folosește impersonalul se - numit și: “zvonisticul” iată: °MIHAI DINU GHEORGHIU (Observator cultural, Nr. 183 26 aug.- 1 sept. 2003): (...)“Paul Goma a publicat în mai multe rinduri și în mai multe locuri, de exemplu în Vatra, revista macar în principiu onorabilă, *texte autobiografice cu caracter antisemit și negationist, care în alte țări (între ele, cea în care este el însuși rezident) intra sub incidenta legii*”; “Rinocerizarea lui Paul Goma privește istoria dizidentei românești și ea s-a produs sub influența emigrației naționaliste, care i-a stimulat resentimentele. *Goma, cîndva denunțat ca evreu și rus (“Efreмовici”), și-a descoperit o vocație de antisemit prin care se aliniaza cu foștii săi persecutori, care-l asteapta acum nerăbdători să revină în patrie*” (s. m., P.G.);

°I. B. LEFTER în “Inventatorul de cuvinte” (*Ziua*, 27 iulie 2005) : “De cîțiva ani încoace, odată cu cartile despre Basarabia și al doilea război mondial, *Goma produce un discurs limpede antisemit.*” (subl. mea, P.G.);

°CARMEN MUȘAT în Observator cultural din 22 sept. 2005 “ (...) tipul de discurs pe care Paul Goma îl livrează de cîinci-sprezece ani încoace – violent pamfletar, *cu rabufniri antisemite* (subl. mea, P.G.) și cu ignobile atacuri la persoana (...)”

Lista antisemitizatorilor mei rămîne deschisă.

III.

A spune adevărul este un act “antisemit”?

Adevărul poate fi pro- sau anti-semit? (a fi consultată Marta Petreu, fostă/actuală profesoară de marxism).

IV.

A critica Israelul, stat terorist, rasist, aplicînd o politică de ură contra ne-evreilor, în special a palestinienilor băștinași (pe care i-ar dori “aruncați în mare”, ca să facă loc evreilor din Rusia), de apartheid, de autoghetizare prin Zidul Rușinii Ierusalimului - în timp ce, în afară, evreii sunt cei mai ardente propagandiști ai mondializării - constituie un act de antisemitism?;

Dar a critica România și Români ? România și politica ei de la 1812 până în 1944 (și după 1965!) și a o criminaliza - ce semnifică, atunci când cei care o fac sunt evrei de origine română ca R. Ioanid, J. Ancel, M. Șafir, A. Oișteanu și de origine maghiară, ca Braham, Elie Wiesel, traficantul de istorie și de idnitare? Că este o critică-justă-constructivă? Sau răuvoitoare,

de-a dreptul calomnioasă? Că reprezintă un act de *antiromânism*? Da sau ba?

A reproduce lista componentelor Comisiei pentru Cercetarea Holocaustului constituie “antisemitism” simplu? Sau “antisemitism vehement”? De ce: au oare membrii Comisiei cu pricina fac parte dintr-o organizație ilegală, conspirativă, de-spionaj, criminală, iar deconspirarea lor - începând cu adevăratul lor nume - le-ar pricinui mari neplăceri - ba chiar pierderi materiale ?

(...) Paul Goma

*

Noiembrie 2005

POMPIERII PIROMANI...

...așa le spun evreii normali evreilor a-normali, “néo-conservatori”, “isterici”, “rasiști”, “fasciști” (ei, da!), “néo-réac”, (citește: “noii reacționari”, deci tot în oala marxisto-bolșevică fierb ei) - primul dintre ei fiind Alain Finkielkraut “filosoful” (ghilimelele aparțin evreilor excedați de tristețe, de îngrijorătoare și gălăgioasele prestații ale unor foști colegi, prieteni ai lor, de cinci ani de nerecunoscut), alăturându-i-se, firește Kouchner, Taguieff, Alexandre Adler (?), André Glucksman (??). Se vede că sionismul pretutindenează, altfel zis este prezent *über alles*: când cauza lui se află în pericol de a nu fi pomenită de câte două ori în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu, personalități intelectuale atât de diferite, se adună disciplinate sub același drapel și pornesc la “stingerea” oricărui incendiu, de oriunde - cu benzina israeliană. Din aceiași (sub)categorie fac parte și piromanii de pe Dâmbovița, directori-de-conștiințe strâmbe prin organa 22: Andrei Cornea, A. Oișteanu, Al. Florian, R. Ioanid, M. Shafir, Katz, M.D. Gheorghiu...

Întorcându-ne la Alain Finkielkraut, cel mai agitat, mai vehement, mai brutal, mai categoric în etichetări pur-rasiste (“naționala franceză de fotbal este multicoloră: black-black-black” - inspirată, cert, de atitudinea președintelui Israelului Moshe Katzav - vezi mai departe), dar și cel mai ușor dezechilibrabil: de cum declarațiile sale năuce, calomnioase, iresponsabile apărute în cotidianul telaviviot *Haaretz* au fost traduse în franceză și publicate de *Le Monde*, vânjosul macabeu s-a prăbușit în sine ca un... ca o înghețată dezînghețată și a scheunat, în panică: «Je suis foutu”. Brusc, filosoful s-a gândit că va pierde catedra de la Politehnică (pâinea), emisiunea de la France Culture (tribuna), cum ceruse chiar comunitatea evreiască franceză. Tremurînd, s-a așternut pe ieremiade, a pornit la autocritica tovarășească astfel: «Je ne me reconnais pas dans ce personnage...» - cum ar veni: nu el spusese ce spusese, ci altul, un străin, un *goi* afurisit - întru compromitere, evident, cu intenție antisemită... Însă avînd el un alt statut decât muritorul de rând francez, de supradrepturi “în Franța antisemită” (nu ca, Renaud Camus căruia nu i se permisesse a arăta că “citatele antisemite” atribuite lui erau în integralitatea lor opera acuzatorului: tovarășul A. Spire, fost jurnalist la *L'Humanité*, care, rânjind, explica: «Nu am fabricat citate, doar le-am ajustat puțin...»), i-au sărit în ajutor consângeni ca Elisabeth Badinter, ca J.-P. Elkabbach, *Le Monde* i-a pus la dispoziție coloanele... Reînvigorat, “Finki”, în loc să-și ceară scuze, a prins curajul fricosului asigurat că el a fost totdeauna curajos și a trântit-o: “Răsculații din banlieu își trimit tinerii în prima linie - ca în Israel” (subl. mea. P.G.), după ce în fraza precedentă respingea cu indignare expresia: “Intifada banlieurilor”...

L-am cunoscut pe A. Finkielkraut cu decenii în urmă, ca pe unul dintre cei mai sensibili, mai fini, mai toleranți (o toleranță specială, ironică: luînd

apărarea lui Renaud Camus, à propos de o afirmație a acestuia în legătură cu numărul copleșitor al evreilor în redacția postului de radio France Culture, el, mărinimos nevoie-mare, argumenta: ‘Există și ne-evrei în redacție, doar și ei au dreptul de a lucra aici’...). I-am fost invitat pe France Culture cu **Din Calidor** (după acuzațiile de “antisemitism” ale lui Ed. Reichman). Și ne-am înțeles perfect. Însă în cei din urmă patru-cinci ani - de la ultima Intifada - s-a observat și la el acea pâclă care se lasă pe retina persoanelor cuprinse de accese isterice de intoleranță, de mânie excomunicatoare, de *ură sionistă* - la adresa palestinienilor în primul rând, în al doilea împotriva tuturor *goi*-lor. Declarațiile sale “demografice” au stârnit ilaritate acum doi-trei ani («Nu vom permite întoarcerea în Israel a palestinienilor aflați în afara granițelor» - ne-permisie vizînd milioanele de palestinieni alungați de israelieni din Palestina lor natală, din 1948, de atunci supraviețuind în lagăre de refugiați din Liban, Siria, Iordania, Egipt - «ca să evităm o tragedie demografică, știut fiind că ei fac foarte mulți copii!»). Dacă primul termen al discursului era o nerușinare, al doilea o adevărată... minciună: palestiniențele nasc în medie 5-6-7 copii, însă din cauza subalimentației, a bolilor, a gloanțelor, a obuzelor israeliene supraviețuiesc 2-3, pe când israeliențele fac “doar” 4-5-6 copii, toți rămînînd în viață, însă acest “argument” a făcut școală - sionistă, se înțelege.

În primăvara acestui an, la Paris, în timpul unei manifestații a liceenilor a avut loc un fenomen inedit: în locul obișnuiților “casseurs” - derbedei parazitînd coloanele, profitînd de ocazie pentru a sparge vitrine și a fura tot ce găseau - s-au năpustit asupra liceenilor tot tineri din banlieuri, atît că de astă dată agresorii nu au spart vitrinele și nu i-au jefuit pe manifestanți de telefoane portabile, bluze, poșete, “adidași”, ci au distrus, sub ochii victimelor, prada, unii strigînd “lozinci” de genul: «Noi n-avem, să nu aveți nici voi!»). Atacurile au fost de o extremă violență, s-au înregistrat răniți - și plângeri contra X - iar victimele cât și jurnaliștii au vorbit/scriș despre “o nouă formă de contestație: “vandalizarea”...

A doua zi Radio Shalom, post comunitar evreiesc și organizațiile tinerilor sioniști din Franța au lansat un Apel în care se cerea “mobilizarea generală împotriva manifestărilor rasiste și (sic) antisemite”; “și anti-albe”, adăugaseră inițiatorii, la o cotitură de frază. Primii semnatari: intelectualii evrei prezenți la toate alarmele “rasiste și (re-sic) antisemite”: Kouchner, Taguieff, Finkelkraut... Lista s-a umflat văzînd cu ochii, primii trei au dat sumedenie de interviuri în care, pe lângă acuzația: “Franța - cea mai antisemită țară din lume!”, repetau îndemnul lui Sharon adresat evreilor francezi “amenințați de o nouă noapte de cristal” de a se refugia grabnic în Israel... Coincidență sau nu, atunci a avut loc la Tel Aviv meciul de fotbal Israel-Franța. De la primele măsuri ale Marsiliezei, toți, dar toți cei 60 000 spectatori au început a fluiera și huidui - iar președintele Katzav, a fost văzut de telespectatorii din lumea întreagă discutînd liniștit cu soția, deloc intrigat-rușinat că imnul țării oaspete era astfel batjocorit - a luat poziție respectuoasă abia cînd a fost intonat Imnul israelian (nu pierd prilejul de a re-aminti: pe melodia populară basarabeană, “Cucuruz cu frunza-n sus”!).

Ca totdeauna cînd avanscena era ocupată de alte evenimente decît Holocaustul, sioniștii au pus în mișcare caterinca sonorizînd aria “Antisemitismul”. Contrariați, frustrați, nedreptățiți că pentru cîteva zile Shoah nu mai făcea pagina întâia, fiind comentate “alte nesemnificative evenimente”: două tragedii planetare, pînă de curînd ocultate: *sclavajul* și *colonialismul* (ca “supliment” recente manifestări ale *vandalismului social*), Agitpropul sionist au început a fabrica și difuza, nu doar “informații” destinate a contra-

cară, copleși, înlocui dezbateră inițială, ci... “mărturii culese din gura arabilor și a negrilor din banlieuri, strigînd: «Dă portabilul, *alb împuștit!*», «A venit timpul nostru, al sclavilor voștri!»”.

În textul “Necititorii mei, holocaustologii” publicat în aprilie, în *Ziua*, am dat seamă de această nerușinată tentativă de intoxicare a opiniei publice de către sioniști, precum și de... rușinarea ce o au pățit (,boieri dumneavoastră), în urma numeroasele contra-mărturii și chiar a judecării pe un platou de televiziune a “jurnalistului” de la *Le Monde* (L. Broner) care confecționase articolul “la cererea unor prieteni”. Atunci crezusem că fusese dezumflat balonul “rasismul antisemit și anti-alb” (sic - ah, adausurile în acuzații nu strică niciodată, chiar de sunt pleonastice și false); că fusese scos la lumina zilei... curajul dezertorilor capete de afiș al Apelului cu pricina: Kouchner, Taguieff, Finkelkraut, manifestîndu-se prin o răsunătoare tăcere la apelurile telefonice ale jurna-liștilor, doritori de explicații, de, eventual: recunoaștere a erorilor...

A fost o iluzie să se creadă că asemenea înfrîngere prin ridiculizare este suficientă pentru a-i descuraja pe militanții (sau: militarizații) sioniști. Ei niciodată nu s-au dat bătuți - pentru că niciodată nu au recunoscut că s-au înșelat, că au înșelat, mințind fără să clipească; până și atacurile lor brutale, nejustificate și le-au justificat prin... metoda *acțiunii-preventive* (cea strălucit ilustrată de “războiul nuclear preventiv” preconizat de tripleta morții: Wolfowitz-Rumsfeld-Kagan...).

De cum au izbucnit tulburările care au zguduit Franța în luna noiembrie acest an, 2005, deși majoritatea observatorilor vedea o revoltă furioasă, o răzvrătire disperată a acelor tineri fără viitor și mai ales fără cuvinte (incapabili să se exprime altfel decât prin incendierea automobilelor), o *explozie de vandalism cu motivații sociale și rasiale* (pentru starea de mizerie materială și discriminare după “facies”, culoarea pielii) - frustrații sioniști, nepăsîndu-le că se mai înșelaseră grav (și încercaseră să înșele, nu doar opinia publică franceză, ci mondială, pretinzînd că ei, evreii din Franța și doar ei sunt - iarăși - ținta... “antisemitismului”, au pus vechea placă, știind ei, de la Stalin că repetarea unei minciuni se poate preface în “credibil”). Iată, spre exemplu fragmente din acest articol (între paranteze drepte mirările mele), difuzat pe:

Editoriaux <http://www.a7fr.com/article.php?id=4508> “Intifada à la mode française - **David Shapira** - 8 Novembre 2005

“Deși ne aflăm la începutul unui val de violență care nu nu e mai prejos de cel din mai 1968 [!] și e greu de stabilit un bilanț, să ne fie îngăduit să tragem primele învățăminte:

“1. Evreii din Franța sunt și ei, de cinci ani, victime ale violențelor fizice și ale atacurilor verbale antisemite generate, printre altele de criticele neîncetate ale presei asupra comportamentului «inuman» al Israelului față de palestinieni. Or, cum l-a subliniat un militant pro-palestinian în Franța [?], evreii din comunitate nu s-au năpustit asupra moscheelor nici asupra responsabililor comunității musulmane cu coctailuri molotov și bâte de baseball. Din contra [!], numeroase au fost eforturile conducătorilor comunității pentru lărgirea dialogului interconfesional între evrei și musulmani (inițiativa rabinului Serfati). (...)

“2) istoria modernă ne-a învățat [sic] că marile conflicte sociale, rasiale sau chiar naționale nu au fost niciodată rezolvate prin forță [?] sau soluțiile au fost efemere. Martin Luter [corect: Luther - n.m.] King sau Nelson Mandela nu au obținut drepturi civice datorită buteliilor incendiare sau a tirului de proiectile neidentificate [altfelzisele: pietre - n.m.]. Si dacă palestinienii nu iau exemplul lui Gandhi (și al Indiei) și dacă

arabo-afri-canii din banlieuri [subl. mea, apăsată, P.G.]. nu se inspiră din personajele pre-citate, nu vor putea, din pricina violenței destructoare și nihilistă [?], pretinde nimic, pentru a obține oarecare îmbunătățire a situației lor.

“3) Franța, deși suferă și ea de sentimente rasiste și *uneori* [se observă bemolul “uneori”-ului - n.m. P.G.] antisemite, rămâne una din țările unde egalitatea de șanse este una din valorile cele mai respectate pe planeta noastră. Posibilitatea de a accede la funcții demne de interes ori de importante responsabilități nu se poate face fără o voință încrâncenată de a se instrui, cu prețul unor mari sacrificii. Ce anume diferențiază un croitor de un medic, după o glumă evreiască? O generație - iată răspunsul. Fiindcă *nici în Polonia sau în România, nici în Yemen sau în Libia evreii nu ar fi putut deveni chirurghi sau politicieni iluștri* (subl. mea - tot apăsată, P.G.). Căci gratuitatea studiilor, diverse burse permit fiecărui francez, negru sau alb, evreu, musulman sau creștin de a se integra în sistemul universitar pentru a facilita o variabilă carieră profesională. Ceea ce este spre onoarea Franței.

“4) Adevărat: să te numești Mahmud sau Mahomed diminuează șansele de a fi acceptat într-o întreprindere sau de a închiria un apartament în centrul capitalei [?]. Au existat perioade în Franța (și nu mă refer aici la Vichy sau la ocupația germană) [zice el, referindu-se la ceea ce pretinde că nu se referă - n.m. P.G.] când nu era ușor să te numești Dreyfus, Reinach, Rotschild, Blum sau Mendes-France. Franța a devenit, de la sfârșitul celui de al doilea război mondial, până în zilele noastre o țară de integrare și de fuziune. Acest *proces de insertie a persoanelor deplasate* [subl. mea. P.G.] pentru tot felul de motive nu s-a făcut fără convulsii, conflicte sociale, rasiale sau chiar economice. Însă voința acestor «străini» și hotărârea lor de a se bate [persevera] le-a permis de a deveni «piese» indispensabile magnificului patrimoniu francez.

“*Chiar dacă Franța este o țară veche, se poate inspira din exemplul tânărului Israel* [subl. mea. P.G.]

Israelul nu a cedat niciodată amenințării violenței și a șantajului. A acceptat să negocieze cu condiția ca acțiunile teroriste să înceteze imediat. Totodată această țară mică, cu enorme nevoi de apărare a consacrat de la creația sa *un buget important destinat integrării populațiilor mult diferite mental și cultural de fondatorii veniți din Europa de Est* [“integrarea”, în Israel a fost și rămâne *integrarea evreilor* din diferite colțuri ale lumii - chiar și a incașilor trecuți recent la mozaism - și numai a evreilor - subl. și comentariul meu, P.G.].

“Adevărat, acest tânăr stat a comis și erori pe care le plătește astăzi [o autocritică bolșevicescă nu strică niciodată, mai ales când «bilanțul» este globalmente pozitiv - nota mea, P.G.]

Noi israelienii recomandăm Franței, în justa [sic] voință de a nu ceda violenței și în hotărârea de a restabili ordinea publică deschiderea [înființarea] unui ‘minister de integrare francez’ care se va preocupa în sfârșit de adevăratele probleme care minează [atacă din interior, subminează] societatea” [franceză].

Așa, mincinos, incoerent, analfabet, textul de mai sus constituie “programul”: pe de o parte copiază directiva-centrală, pe de alta devine evanghelie de răspândit. Acest sub-produs de gândire și de limbă sintetizează gândirea și limba intelectualilor evrei militanți sioniști, atât din Franța, cât și din România. Deosebirea de nuanță fiind: cei care scriu în România, în românește, pentru români, se inspiră din foștii “gânditori” francezi (în fruntea lor A. Finkelkraut), dar numai pentru a apăra “valorile” americane - firește, cele... abject-politice, care, la rândul lor apără-justifică-impun doctrina sionistă, nu doar în Israel.

Viteii noștri tricolori comițători de... jurnalistică maimuțăresc nu doar ce exista mai rău, mai stricător de limbă, mai imoral în presa occidentală - o comunitate are nevoie de măcar un secol de exersare neîntreruptă a libertății, pentru a-și îngădui “derapări” - ci mai grav: scriu pe maculator și lipesc cu

pap la gazeta de perete autohtonă, nu doar ce li se dictează de la catedra de neomarxism-stalinism, ci, neliniștitor pentru starea generală a purtătorilor de condei din spațiul carpato-danubian: ceea ce presupun ei că li se va cere, ca unor perfect reeducați fără Reeducare, ca unor desăvârșiți piteștizați fără Pitești. «Scrieți, tovarăși, numai scrieți - just, pe linie!» Iar tovarășii - cei mai mulți intrați în maturitate în jurul anului 1989, scriu de zor, nu contează că nu mai este “justețea pe linia” bolșevică slujită cu abnegație vreme de decenii de părinții lor (ai lui A. Cornea, ai lui A. Oișteanu, ai lui R. Ioanid, ai lui Al. Florian și a celorlalți pui de bolșevici, supraoameni trăitori - în comunism - pe spinarea noastră, a suboamenilor în societatea “egalitarismului” comunist sovietizator), ci “justețea” contemporană, “pe linia” americană...Riscînd să-i irit pe pușinii cititori ai mei, re-aduc aminte: tata, învățător de țară într-un cătun basarabean, îi descria pe americani (în momentul în care *boy*-ii bombardau vitejește, în 4 aprilie 1944, Bucureștiul, mai ales Gara de Nord unde se aflau în jur de 20 000 de civili, refugiați din Basarabia și din Bucovina de Nord, așteptînd “dispersarea” în vestul țării - au fost dispersați pe loc, nu se cunosc supraviețuitori):

«Niște ruși cu mai multe stele pe drapel».

Ce rezultă din extemporalele jurnaliștilor băștinetici analizînd “s’tuatia ‘ternatională’”? Incapacitatea de a gândi (cu capul lor), impotența de a vedea realitatea-reală, nu ceea ce li se șoptește să scrie: irealitatea cea abject-corectă. Și, nu în ultimul rînd: batjocorirea limbii române.

Cine are îndoieli, să-și arunce ochii (dar să nu zăbovească: ticăloșia, ca și analfabetismul “se iau”, sunt contaminante) ultimele numere din 22, publicație-far a intelighenției dâmbovițeline, începînd cu 819, unde semnează A. Cornea, A. Mungiu, S. Antohi, Petre Iancu. Vor lua cunoștință cu: “Revolta mahalalelor”, “emigranți”; “musulmani fundamentalisti”, “negri și arabi” - și alte imbecilități și dezinformații. Singura intervenție rezonabilă din revista 22 vine din partea unor “necunoscuți” ai prea-cunoscutei Rodicăi Palade - numele lor merită a fi scris măcar aici: Gabriela Coman, Université de Montréal; Raluca Lali Gheorlan, Institut d’Etudes Européennes, Université Paris 8, Saint Denis; Iulia Hasdeu, Université de Genève; Adina Ionescu-Muscel, Cooperation par l’Education et la Culture, Bruxelles; Eniko Magyari-Vincze, Universitatea “Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca; Dan Semenescu, Université Paris 1, Sorbonne; Alina Silian, Central European University, Budapesta; Sabina Elena Stan, Université de Montréal. Textul lor ridiculizează prin ținuta normală, în-cunoștință-de-cauză țâfna analistei Alina Mungiu, atotștiitorismul ignar al lui Sorin Antohi, ca să nu mai vorbim de insolenta neadevărurilor vehiculate de A. Cornea și P. Iancu.

Până una-alta Franța este singura fostă putere colonială care, prin președinte și-a cerut iertare pentru suferințele pricinuite de Statul francez prin sclavaj, prin colonizare. (Dar România: când va cere iertare țiganilor pentru robire?) Nu va fi mare lucru, în acest secol al XXI-lea, însă iată: o astfel de recunoaștere a păcatului de moarte de a fi privat de libertate oameni, de a-i fi cumpărat-vândut, degradat, umilit, torturat, desconsiderat - nu a făcut-o Anglia, Spania, Portugalia, Belgia (Germania a avut “norocul” de a fi fost înfrîntă și deposedată de colonii după Primul Război Mondial...). Ca să nu mai vorbim de Statele Unite ale Americii, care încă nu și-a făcut mea culpa pentru folosirea ca animale de povară și unelte de lucru a sclavilor africani, pentru nimicirea indigenilor, supraviețuitorii fiind parcați în “rezervații” - iată, nu doar americanii învață de la evrei, ci și israelienii preiau metodele americane în tratarea băștinașilor palestinieni ca pe niște indieni - sălbatici,

cum altfel? Franța mai are datoriile morale și materiale de plătit “negrilor și arabilor” (după expresia lui filosofului A. Cornea), care ca ostași francezi au luptat și și-au vărsat sângele în toate războaielele din secolul trecut.

De aceea este semn incontestabil de, fie analfabetism, fie rea-intenție de a vorbi despre... “islamismul” populației revoltate în noiembrie acest an. Nu există nici o probă - doar afirmațiile mincinoase, iresponsabile din textele pompierilor piromani ca A. Finkelkraut și A. Cornea: aceștia dau buzna la tribune, pun mâna pe microfon, își recită poezia cu “antisemitismul permanent”, anatemizează tot ce nu este pro-semit, pro-israelian, pro-american, agită pericolul “terorismului palestinian”, însă păstrează o tăcere asurzitoare asupra caracterului terorist al statului Israel, asupra caracterului terorist al USA, de la 11 septembrie - ambele terorisme refuzând cu înverșunare să trateze adevărul-adevărat: terorismul internațional este alimentat de neacceptarea celor două state de a reglementa, în sfârșit, problema palestiniană;

Tot semn de analfabetism constituie folosirea termenului: “*emigrație*” (în “mahalale din Franța”, după expresia Alinei Mungiu. Tinerii care s-au revoltat în luna noiembrie 2005 în Franța sunt, în parte fii, nepoți de *cețățeni francezi* ca locuitori ai actualelor și fostelor Teritorii Franceze: Guadelupa, Martinica, Guyana, Madagascar, Réunion, Noua Caledonie..., în parte urmași ai “invitaților” în Franța, ca muncitori în perioada expansiunii economice de după al doilea război mondial (algerieni, marocani, tunisieni, apoi senegalezi, congolezi, ivoarieni). Și nu “fii de emigranți”. În orice limbă europeană *emigrant* desemnează persoana care pleacă din țara de origine stabilindu-se în alta, de adopție (din motive politice, religioase, economice). Cronologic, *emigranți* în Franța au fost evreii, alungați din Spania, fugiți din Imperiul Rus de groaza pogromurilor și nu “negrii și arabii”, foști sclavi, foști colonizați deveniți prin forța împrejurărilor cetățeni francezi; *emigranți* în Franța au fost italienii, polonezii, rușii, spaniolii, portughezii - iar după al Doilea Război Mondial și noi, românii, căutând aici adăpost și libertate.

“Mahalalele” despre care vorbesc luminătorii poporului român de la 22 (și de la *Dilema* și de la *Timpul*) sunt fie cartiere-de-blocuri, ca Drumul Taberii, în care am locuit și eu, fie noi-localități. Că aceste “dormitoare urbane” s-au degradat cu timpul - adevărat; că ele adăpostesc o populație săracă, iar din motive diverse (descolarizare, deculturalizare, culoare a pielii) este lovită de șomaj în proporție de până la 40%, adevărat, însă un trist adevăr: un cetățean francez “colorat”, posesor a trei diplome, are mai puține șanse de a fi angajat decât un mediocru alb, ne-calificat... Că există un puternic resentiment - față de societate, față de Franța, față de populația albă - și asta este adevărat, însă nu cum pretind pompierii piromani că ar fi vorba de un resentiment “anti-alb” cu atât mai puțin “antisemit” (sinagogile, cimitirele evreiești incendiate, pângărite în timpul răzmeriței au existat numai în folclorul propagandistic sionist - după cum nu au fost înregistrate protestele ale comunității evreiești față de incendierea - adevărată - a unor moschei și biserici).

Ceea ce au cerut în repetate rânduri răzvrățiții din noiembrie, a fost - și a rămas: *considerația* - socială, națională, umană. În ciuda propagandei mincinoase a piromanilor pompieri, nu s-a auzit - în focul... incendiilor - nici o declarație de alegență la islamism (necum la fundamentalism), nu s-a auzit nici o lozincă “rasistă și antisemită”. Tinerii aceștia fără viitor au cerut ceva mult mai puțin costisitor și în același timp foarte-foarte greu de realizat: *considerație*. Se vor succeda generații până când Franța va ajunge la o soluționare onorabilă (nu totală) a acestei uriașe probleme de natură nemate-

rială, în cadrul celei enunțate expeditiv: *integrare*. Din motive care nu țin nici de bunăvoința statului, nici de dorința fierbinte a cetățeanului (repet: francez). Ci, vai, de “facies”: pe străzile Franței un cu adevărat *emigra(n)t* ca polonezul, italianul, evreul, românul, nu sare în ochi, pentru că este de rasă albă; un cetățean francez de câteva generații, însă avînd el “altă culoare”: da.

Față cu evenimentele din Franța, dintre vecinii europeni avînd probleme asemănătoare doar italienii și olandezii au dovedit reținere și civilitate: se vor fi gândit că azi-măine vor cunoaște și ei astfel de tulburări. Ciudat: germanii s-a dovedit opaci, incapabili de a-i deosebi pe... turcii lor - aceia *emigranți!* - de “maghrebini”. Cât despre englezi... Ei au văzut paiul din ochiul francezului, dar nu și bârna războaielor interetnice insulare; aplică tactica struțului, ca să alunge de la fața lor perspectiva unei gherile pakistaneze (nu neapărat islamice), pe pământul Majestații Sale.

Cât despre americani... Și-au dovedit și cu acest prilej obtuzitatea, bădărașia, incultura: s-au bucurat, scoțînd răgete de satisfacție, pretinzînd că francezii fuseseră... pedepsiți “prin intifada de pe Sena”- (sunt culți, desculții, l-au citit pe Finkielkraut), fiindcă se opuseseră Războiului Petrolului Irakian; au mințit și în legătură cu uraganul ce a devastat Golful Mexic, mai cu seamă New Orleans, afirmînd că Francezii refuzaseră să dea ajutor - când adevărul era contrariul: Franța fusese prima care își oferise echipele specializate în căutarea supraviețuitorilor, în purificarea apei, însă guvernul american a interzis aterizarea avioanelor franceze, iar când li s-a permis, era prea târziu: expeditivii americani răseseră cu buldozerele cartierele sinistrate... Bine-bine, americanii sunt niște ruși, zicea tata. Eu, fiul său, adaug că americanii sunt și români din cei care se bucură ca tâmpiții de crăparea caprei vecinului.

Actualii francezi de origine română, la prima, la a treia generație de *emigranți*, ar face bine să-și măsoare lungul nasului: faptul că ei sunt albi nu reprezintă un merit câștigat - ci un dar (adeseori ne-meritat).

Știu despre ce vorbesc: în urmă cu 20 ani, când Frontul Național al lui Le Pen acceptase de la Securitate o jumătate de milion de dolari furați de la gura românilor înfometăți, ca să facă dintr-un amărît exilat ardelean: Gustav Pordea ditamai “deputatul european” (în aplauzele lui C.V. Tudor, în *Săptămîna* lui E. Barbu) o mulțime pe “patrioți” strigaseră pe străzile Parisului lozinca lepenistă: «Străinii - afară!» Când încercasem să aduc aminte prietenilor Boutmy, Doru Novacovici și altor Mițe Bastoance, altfel “doamne ortodoxe” - că și noi, cei din România suntem *străini* în ciuda cetățeniei franceze obținută de unii, că abia copiii noștri vor fi...ne-străini, ei îmi replicaseră:

«Noi nu putem fi străini în Franța - fiindcă suntem albi!»

Ba bine că nu: în 1944 noi, basarabeni și bucovinenii - români, refugiați tot printre români, în România Mică - se vede că nu eram suficient de albi pentru a fi acceptați ca “de-ai noștri”. Se va fi văzut cu ochiul liber, încă de pe atunci, că eram “minoritari”, după spusele lui C. Coposu, ba chiar “românofoni”, după Zoe Petre.

Ce-ar fi dacă românii verzi ar reflecta două secunde înainte de a se trezi vorbind vorbe?; dacă s-ar privi în oglindă, să verifice cât de albi sunt ei?

Ar evita, măcar din an în paște, de a vorbi-scrie aiurea.

*

DOLIU PENTRU BASARABIA

în 27 martie, când se vor împlini 88 ani de la
Unirea Basarabiei cu România, în 1918.

Paris, 11 martie 2006

Se poate muri de supărare?, de disperare?, din sentimentul zădărnicii ?
De incapacitate de a răspunde la întrebarea:

«Sunt eu a-normal - sau *ei* sunt ne-normali?»

Ieri, 10 martie 2006, am mai murit o dată (pe lângă morțile nedesăvârșite, cele de la Gherla din 1958; de la Rahova, 1977; de la Paris, 1982 - bomba în carte; 1983: otrava lui Haiducu; 1990: distrugerea grație prietenului Liiceanu a cărții **Culoarea Curcubeului**; 1997: “*Îmi pare rău că l-am cunoscut pe P.G.*”, citat din decretul-lege al Monicăi Lovinescu; “Adio domnule Goma”, operă nemuritoare a lui N. Manolescu din 1998; în fine, în 2005: certificatul de deces semnat de procurorul Eduard...): ieri, când am citit Apelul inițiat de cică Sorin Ilieșiu.

(În trecut: la 21 septembrie 2005 publicam în *Ziua* “Propunere”(a), afirmînd: “*De ce n-am alcătui și noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - un **Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România de la 28 iunie 1940?** Nu sunt primul care (și-)a pus această întrebare îndurerată și, după cum merg treburile în România, nu voi fi ultimul*”).

Nu m-a izbit textul însuși al Apelului de la 10 martie 2006 (un extemporal corectat înainte de a fi redactat), ci “*programul*” *propus spre cercetare (sic), identic până la confuzie cu cel anunțat de Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului.*

Profet al catastrofelor, de cum Guvernul anunțase marea veste-mare: înființarea I.I.C.C., intuisem făcătura: cine să fie de acord cu criminalizarea comunismului: Tăriceanu? Băsescu, cel care cere... “dovezi”? Iar când s-a comunicat componența Consiliului de Onoare, am început a zice - pe când trăgeam să mor:

«Dacă Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România a fost botezat “Elie Wiesel”, potrivit logicei dâmbovițene, Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului - tot din România - se va numi: “Radu Ioanid”. Cum, de ce!? Pentru că printre desemnații a cerceta crimele comunismului împotriva românilor a fost “cooptat” vlăstarul unui clan de bolșevici securiști care numai bine nu au făcut românilor și României după ocuparea țării de către sovietici - cine? Consilierul de taină al lui Iliescu, al lui Petre Roman, colaboratorul lui Rosen în stabilirea “statisticilor” Holocaustului în țara noastră, adjunct al istericului antiromân Elie Wiesel (falsificator-șef al istoriei în general, în special a românilor în orbitor contrast cu cea a ungarilor) : tovarășul “Radu Ioanid”, iată de ce!»

Să nu ne mirăm când vom afla că Marius Oprea consilier primministerial va solicita de la Washington, tovarășului nostru de veacuri R. Ioanid, nu “consilii” de specialitate (în tehnica minciunii, a statisticilor trucate, a documentelor inventate), ci directive: pe cine să mai coopteze I.I.C.C.: pe Anca Oroveanu?, pe Oișteanu?, pe J. Ancel?; pe cine să dea afară ca, zi-i pe nume: “antisemit” (pe Liiceanu!). *Istoricul* Marius Oprea, va aplica întocmai, dimpreună cu *istoricul* Stejărel Olaru (în trecut: împluternicit al meu în procesul intentat lui Pleșiță și lui Iliescu) directivele de-sus-de-tot privitoare la cronologizarea Istoriei României.

La urma urmei, de mirare (pentru românii care mai sunt capabili să se mire) nu este confecționarea unor oarecare texte de propagandă comunistă în slujba puterii actuale. Ci nepăsarea, ci aroganța, ci disprețul neo-boieresc, marcă indelebilă a țoapei cățărată pe movila cadavrelor nefericiților compatrioți - aceia lipsiți de talentul de a fi stat, ca ea, (țoapa-tricoloră) “pe timpul dictaturii” pitită sub țol, de a fi colaborat cu puterea (citește: “de a fi rezistat prin cultură”), iar după-război - de la balconul Universității - dând lecții de vitejie, chiar de moralitate. Un text de propagandă ar fi fost un “articol” de gazetă de perete: nimeni nu l-ar fi citit. Pe când acesta de la 10 martie 2006 izbutește să împace capra “opiniilor personale” (a personalităților ilustrate în cei 16 ani de tranziție-spre-îndărăt, prin peste-noapte cariere de profitori, de hoitari) cu varza liniei - “juste”, ieri; azi: abject-corectitudinale. Un text dorit-sugerat-corectat-răspitocit de tovarășii-de-sus - cei care ne reprezintă - sprijiniți din inimă și în-alb de intelectualii îndrăgiți ai nației, cei cărora, prin tradiție, puțin le pasă de vrerile, de durerile maselor-largi. Oricum, Puterea și Neadevărul știu că “poporul” (a se rosti silabisit, pârțâind din buze), chiar dacă vede așa cât odgonul cu care e cârpită ruptura-n turul guvernanților, reeducat, piteștizat fiind la scară națională, nu îndrăznește să atragă atenția Tovarășului Rege asupra curgolismului Majestății Sale. Dovada: “programele” sunt identice (doar strămortii nu văd asta): exact aceeași concepție-despre-lume-și-istorie care ne-a martirizat, ne-a des-creierat o jumătate de veac - prin Roller, Chișinevschi, Răutu - sub Dej; prin Giurești, Dan Berindei, Pascu, Condurachi, Dan Zamfirescu, I.C. Drăgan, Păunescu, Sergiu Nicolaescu sub Ceaușescu.

Este suficient să zăbovim cu privirea asupra “porției de timp” *recomandată și gata subliniată* a fi cercetată, pentru a înțelege *cine și pentru ce* se opune demersului normal, nu doar științific, dar și moral (există pe lume, oricât de incredibil ar părea la București, chiar și demnitate națională, nu doar mândria-de-a-fi-român) : acela potrivit căruia istoria României cere a fi tratată ca istorie și nu ca vulgară, murdară, condamnabilă propagandă părtinitoare (de clasă, de clan, de rasă), iar istoricilor să facă muncă de istorici, nu de salamizatori stahanoveți.

Îmi cer iertare pentru personalizare: respectînd un astfel de “program”, istoricii vor face o treabă asemănătoare cu cea a lui Silviu Lupescu, directorul Polirom, care mi-a... decapitat-despiciorat volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**: a suprimat, fără voia mea, autor “Introdu-cerea” (ca să nu fie calomniați “intelectualii de vârf ai țării”) și “Anexa”: să nu iasă cartea prea... groasă.

Așadar, după comanditarii Istoriei României “crimele comuniste din România” vor începe din...

...“În 1946...”

De ce abia în 1946? Iată de ce:

1. [Fiindcă] “Nu este bine să aducem vorba - acum, când intrăm în Europa! - despre Ocupația brutală, barbară, asiatică din 28 iunie 1940, de către URSS a Basarabiei, a Bucovinei de Nord a Herței; nu este bine să vorbim - chiar acum! - despre tragedia românilor din România, fugiți în panică de Raiul Comunist, ori surprinși pe loc și transformați în “cetățeni sovietici” - cea din **Săptămâna Roșie**: aceasta trebuie cu orice preț contestată vehement, tratată de “antisemită”, de “fascistă” - în vederea ocultării, a uitării ei și răzuită de pe retina sufletului supraviețuitorilor, din viscerele urmașilor - de ce? Pentru a nu atinge fie și cu o floriceică pe frații noștri ruso-ucraineni - altfel ne-am trezi vorbind și de **Anul Roșu** : iulie 1940-iulie 1941, când

bolșevicii (ruși, de-alte-naționalități) au căsăpît o bună parte dintre români, o altă bună-parte au deportat-o în Siberia.

Așadar tovarășii noștri istorici vor avea sarcina de onoare de a **nu** se mai rezema pe *memorie*; de a **nu** face, de voie, *așa-zisă-istorie*, ci de-nevoie curs-scurt și instrucție militară la cataramă în vederea însușirii (!) *amneziei generalizato-disciplinate*. Guvernării țin musai să-i oblige pe români să uite că există o Basarabie, o Bucovină, un Ținut al Herței. Prin decret vor să facă să fie ca și cum nici nu ar fi existat vreodată...:

...nici Problema Tezaurului, nici a Tatar-Bunarului, nici a Pactului Stalin-Hitler, nici a Hăcuirii Teritoriului Moldovei istorice de creionul lui Molotov care ne-a lăsat fără Hotin, fără Sud, fără ieșire la mare, fără mal la Dunăre; să nu mai rămână în amintiri Problema Insulei Șerpilor, nici a Canalului contemporano-ucrainean, nici a Pactului cu Ucraina, nici a Tratatului cu Rusia, nici a violențelor împotriva românilor din URSS, din partea rușilor și a ucrainenilor; și nici a despăgubirilor ruso-ucrainene pentru jefuirea României vreme de decenii”;

(Citat din Apel: “Unii dintre semnatarii importanți consideră că referirea într-un asemenea Apel la Basarabia nu este posibilă în acest an, înainte de integrarea României în UE”. Ia te uită: care-cine or fi “importanții-consideraționiști”: Blandiana?; Oișteanu?, Radu I. Feldman?, Liiceanu?, L. Pintilie?, Pleșu?, Marko M. Katz?, N. Manolescu-Unesco, Șora, Paler, I. Vianu?).

2. “Nu este momentul «în acest an», când intrăm în Europa” - alt citat - să pomenim de Cedarea Transilvaniei de Nord Ungariei, la 30 august 1940 ; momentul este să tăcem masacrele ungarilor asupra românilor, discriminarea cruntă răzbuind... “nedreptatea de la Trianon”) - până taman în 1945!; în schimb, momentul fiind pentru ștergerea din memorie (ca să nu-i jignim pe frații unguri, cei ce se topesc de dragoste fierbinte de oláh) și să fie ca și cum nimica nu s-ar fi petrecut, niciodată, niciunde”;

3. “Nu este deloc «momentul»” (ah, nu-i-momentul-la-intelectualul-român, dezertorul, lașul, pitulatul, altfel semnatar-important!) să amintim Cedarea Cadrilaterului la 7 septembrie 1940: îi ofensăm de moarte pe frații bulgari!, care, ei, totdeauna, de veacuri, e-he-he...

Să fie la ai noștri dacișiromani doar grija prudentului suflător în iaurt de a nu atinge măcar cu o... suflare suprasensibilitățile fraților ruși, unguri, bulgari? Da de unde!

Ci nenumita, nerostita spaimă de avioane - citește: de *Israel*, de *SUA*: *aceste două forțe teroriste*. Ele ne împiedecă, ne interzic să vorbim și noi, românii, despre *holocaustul nostru, anterior celui cunoscut de evrei (al lor a durat cinci ani, iar de jumătate de secol funcționează copyright-ul pe suferință)*. Al nostru a început la 28 iunie 1940, a durat o primă parte până în 15 iulie 1941 (dînd, în 12 luni, în jur de 300 000 victime), pricinuit de bolșevicii invadatori, dintre care foarte mulți evrei; apoi din 23 august 1944, când ne-au liberat-țara-ocupanții-sovietici (și vorba ceea: au uitat să ne libereze și de ei înșiși), în primele rînduri ale lor fiind foarte marele număr de evrei originari din România, dar și din Rusia. Iar din 1945 nesfârșitul calvar cauzat, nu în ultimul rînd de “ajutorul frățesc, internațional”: cel puțin jumătate din cei 100 000 unguri și cehi trimiși de ruși în România, să organizeze ei poliția de tip NKVD erau evrei, nici măcar din Transilvania de Nord. Ei ne-au hăituit, ne-au arestat, ne-au învinuit, boscorodindu-ne (în înțelesul de origine, adică într-o limbă necunoscută nouă), ne-au umilit, ne-au belit, ne-au torturat ca la ei, în Asia, ne-au acuzat că... îi trimisesem la Auschwitz! Efortul (patriotic, de mare-maghiar) al lui Wiesel de a diminua substanțial “contribuția” Ungariei la masacrarea

evreilor a dat rezultatele scontate: bilanțul publicat de el și de ai săi al victimelor a fost translat fără strop de rușine de la Maghiaria în rubricile țărilor parțial ocupate: Slovacia, Iugoslavia, România - însă, doamne-fereste să fi amintit ei, eterne victime de ne-evreii (slavi, valahi) victime ale politicii de feroce purificare etnică impusă de Horthy, amiralul deloc mai angelic decât mult hulitul mareșal Antonescu. Astfel a apărut inscripția de la Coral, operă a lui M. Rosen, E. Wiesel, R. Ioanid: “400 000 evrei victime ale Românilor”.

Am mai spus, re-spun: victimele se numără de la unu/una - dar “statisticienii” Wiesel, R. Ioanid, Ancel, Benjamin nu s-au sfiit să fixeze ei cifre astronomice - ca să aibă de unde lăsa.

“...până la 1989, «la revoluție»”!, indică guvernării punctul terminus (al mersului Istoriei). Acolo va trebui ca cercetătorii să se oprească din cercetat, să coboare, să pună punct călătoriei prin istoria pătimirilor noastre sub comunism. Ca și cum printr-o minune, începând din ziua de 1 ianuarie 1990 fix, printr-un *decret al lor, al comuniștilor*, ar fi încetat crimele... comuniste...

... Dar *tulburările interetnice* de la Târgu Mureș puse la cale de tovarășul I. Iliescu? ;

... Dar *mineriadele* ? - ce au fost ele dacă nu război civil caracterizat, declanșat de comunistul I. Iliescu - “Omul cu o mare” al lui N. Manolescu (vezi interviul legitimator al criminalului și al crimelor sale în *România literară* din iulie 1990)?;

... Dar *situația generală a țării* continuând a fi ceea ce era înainte de 1989 (cu două excepții: dreptul de expresie și dreptul de circulație): altfel de ce Caraman, celebrul spion al rușilor a rămas, din umbră, la cârma Securității?; câți securiști vinovați de crime (ca N. Pleșiță) au fost pedepsiți pentru faptele lor, măcar împiedecați de a ocupa platourile televiziunilor, lăudându-se cu “faptele patriotice” ale lor, totodată amenințând, insultând victimele, chiar morții (“Banda lui Arnăuțoiu”)?

Să vedem cine a semnat Apelul din 10 martie 2006:

Mai întâi să-i remarcăm pe cei care... - ca din întâmplare! - fac parte și din staff-ul I.I.C.C. (în ordine alfabetică):

Ștefana Elvira Bianu, Doina Cornea, Radu Filipescu, Gabriel Liiceanu, Stejărel Olaru, Marius Oprea, Cristian Pîrvulescu, Andrei Pleșu.

Ai zice că primiseră dispoziția de a întări și poziția vecină - și soră, cum ar veni: ambele capete ale vițelului de aur (și de stat):

Să aruncăm o privire *în urmă cu 7 ani la cei care semnaseră și Apelul Rușinii, cel pentru realegerea lui Iliescu* :

Gabriela Adameșteanu, Ana Blandiana, Doina Cornea, Anca Oroveanu, Smaranda Vultur, Carmen Mușat, Marta Petreu, Ruxandra Cesereanu, Magda Cârneli, Dan Culcer, Liiceanu, N. Manolescu, Mircea Martin, Mihăieș, Oișteanu, Leonard Oprea, Pleșu, Paler, Patapievi, Mihai Șora, Alex. Ștefănescu, Stelian Tănase, Tismăneanu...

Revenim la Apelul din 10 martie 2006 - semnat de:

Sorin Antohi, Georges Banu, Adriana Babeți, scriitor, Victor Babiuc fost ministru, Teodor Baconsky, diplomat, Gh. Boldur Lățescu, prof. univ., cibernetician, Ioana Brătianu, Maria Brătianu, Emil Brumar, poet, Iași, Ion Caramitru, Costin Cazaban, Smaranda Cazan-Livescu, Matei Călinescu, Mircea Cărtărescu, Vitalie Ciobanu, președinte PEN Club (Organizația Mondială a Scriitorilor, Rep. Moldova)(?!), Livius Ciocârlie, scriitor, Adrian Cioroianu, Denisa

Comănescu, Rodica Culcer, Dan Culcer, Nicolae Dima, Andrei Dimitriu, fost președinte director general al Societății Române de Radiodifuziune, Sorin Dumitrescu, pictor, Tudor Dunca, Smaranda Enache, Dan Erceanu, Constantin Eretescu, Anneli Ute Gabanyi, Georg Gane, scriitor, München, Sanda Golopenția, prof. univ., scriitor, Providence, SUA, Vasile Gorduz, sculptor, Sergiu Grosu, Ioan Groșan, scriitor, Stere Gulea, Cristian Hadji-Culea, Anca Hațiegan, Alexandru Hâncu, Alexandru Herlea, fost ministru al Integrării Europene, Lucia Hossu Longin, realizator TVR, Valentin Hossu-Longin, scriitor, *Sorin Ilieșiu, inițiatorul prezentului Apel, vicepreședintele Alianței Civice, Marco M. Katz, președinte, Centrul pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului în România*, Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu, Silviu Lupescu, director Editura Polirom, Norman Manea, Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, Viorel Marineasa, Aurel Sergiu Marinescu, Mircea Martin, Claude Matasa, Irina Mavrodin, Sorin Mărculescu, Teodor Mărieș, președinte “Asociația 21 Decembrie 1989”, Octavian Mihăescu, scriitor, München, Germania, Ilie Mihalcea, jurnalist, Paris, Mircea Mihăieș, Dan C. Mihăilescu, Paul Miron, Christian Mititelu, Ioan T. Morar, Maia Morgenstern, Mona Muscă, Carmen Mușat, Bujor Nedelcovici, Radu Negrescu-Suțu, Virgil Nemoianu, *Ambrozie Nicolae Nicoară, președinte, filiala Brașov, Asociația "Pro Basarabia și Bucovina" (?!?)*; Adrian Niculescu, istoric, dr. lect. univ. S.N.S.P.A., Alexandru Niculescu, prof. univ., Paris, Cornel Nistorescu, Viorel Oancea, deputat, fost primar al Timișoarei, Andrei Oișteanu, președinte, Asociația Româna de Istorie a Religiiilor, Stejărel Olaru, director, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Leonard Oprea, scriitor, SUA, Marius Oprea, președinte, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Anca Oroveanu, Ion Mihai Pacepa, general, Octavian Paler, Horia-Roman Patapievici, președinte, Institutul Cultural Român, Dan Perjovschi, grafician, Lia Perjovschi, Marta Petreu, Monica Ioana Pillat, Ioan Pinte, scriitor, preot, Bistrița, Lucian Pintilie, regizor, Cristian Pîrvulescu, președinte, Asociația Pro Democrația, Gabriel Pleșea, Andrei Pleșu, Ion Pop, prof., Universitatea "Babes-Bolyai", Cluj, Radu Portocală, scriitor, director, Institutul Cultural Român, Paris, Florin Postolachi, președinte “Asociația 15 Noiembrie 1987 – Brașov”, Nicolae Prelipceanu, Cristi Puiu, regizor, Silvia Radu, Tania Radu, vicepreședinte, Institutul Cultural Român, Ștefan Racovitză, Geneva, Elveția, Nestor Rateș, Constantin Răuță, om de știință, Victor Rebengiuc, Ioan Roșca, cercetător, Teleuniversitatea din Montreal, Canada, Romulus Rusan, scriitor, Lavinia Stan, director, Centrul de Studii Post-comuniste, St. Francis Xavier University, Canada, Petre Stoica, poet, Valeriu Stoica, avocat, fost ministru al Justiției, Liviu Ioan Stoiciu, scriitor, Ovidiu Șimonca, redactor șef adj. “Observatorul Cultural”, Ana Șincai, Mihai Șora, Alex Ștefănescu, scriitor, Domnica Ștefănescu, director Ed. ”Mașina de scris”, Stelian Tănase, analist politic, Alin Teodorescu, sociolog, Vladimir Tismăneanu, profesor de științe politice, University of Maryland, SUA, Cornel Todea, regizor, Alexandru Tomescu, editor “Alternativa”, Toronto, Canada, Lucian Turcescu, președinte, Societatea Canadiană de Studii Patristice, Concordia University, Canada, Florin Țurcanu, istoric, Cornel Ungureanu, scriitor, Timotei Ursu, Anca Vasiliu, Ion Vianu, dr., membru - Senatul Alianței Civice,

Sorin Vieru, președinte, Fundația “Gheorghe Ursu”, Daniel Vighi, Smaranda Vultur, Dinu Zamfirescu, președinte, Institutul Național pentru Memoria Exilului Vlad Zografii, scriitor, Șerban Rădulescu Zoner, președinte Alianța Civică, Alexandru Zub, academician...

Întrebare (a mea și doar a mea) naivă: ce vor fi căutînd în acest demers onest, legitim (și atât de întarziat: 16 ani!, de către “democrațiile” iliești, de două ori și constantineasca) al condamnării crimelor comunismului verii Oigenstein: Anca Răutu, fiica monstrului cu același pseudonume: Leonte Răutu și Andrei Oișteanu, fiul politrukului NKVD-ist Mișa Oigenstein, ultimul director al Uzinei de activiști de-stat-și-de-partid “Ștefan Gheorghiu” - și nepot al lui L. Răutu? Este normal (pentru noi, nu și pentru *ei*, apostoli ai *terorii generale de tip sovietic*): nici Anca nici Andrei nu pot fi acuzați pentru *crimele* comise de părinții lor atât în Basarabia, pământ românesc, răpit de URSS în 1940, cât și în restul României ocupat de tancurile sovietice, pe care veniseră *ei*, de la Răsărit, după 23 august 1944, să ne aducă lumina bolșevismului). *Fiindcă noi nu suntem ca ei*. Dar *ei*, ca trăitori pe pământul României, și trăind bine de când se știu, nu se simt obligați de a declara audibil, citibil că dezaprobă faptele murdare, criminale, că nu (mai) împărtășesc ideologia părinților?, deși se împărtășesc, în continuare, din supraavantajele elitarzilor colonizatori sovietici? În Franța de azi: nepoți ai unor fideli ai lui Pétain își fac *mea culpa* pentru colaboraționism de rînd, însă în România descendenții direcți ai unor criminali precum frații Oigenstein, își văd de viața lor prosperă în desăvârșită și batjocoritoare la adresa noastră nesimțire etică. Și etnică. Și în deplina nepăsare a victimelor părinților lor.

Acest Oișteanu, vânător de “antisemiți”, a avut nerușinarea să scrie în revista 22 din 28 ian.-14 febr. 2005:

*“Un caz insolit este cartea lui Paul Goma, **Săptămâna roșie sau Basarabia și evreii** (Editura Vremea XXI, București, 2004), care iese practic din orice tipologie. Goma nu se mulțumește să fie, ca alții, negaționist. El admite Holocaustul din România, dar îl motivează, îl justifică. O teorie atât de aberantă încât nici măcar nu este pedepsită de lege”.*

Dacă teoria mea ar fi fost “pedepsită de lege”, Andrei Oigenstein s-ar fi îmbogățit cu încă 10 000 dolari de la Ephraim Zuroff (din “fondurile de recuperare”), pentru “demascarea” mea! O asemenea creatură s-a strecurat și pe o listă de semnatari care (în principiu) cer condamnarea comunismului! De ce s-a băgat și aici, nesimțitul? Pentru că nimeni dintre victime nu i-a spus: «Locul tău nu-i aici, locul tău e printre slugile rușilor!»; sau pentru că, la întrebarea: «Ce cauți tu aici?», el să răspundă senin: «Am venit să vă consilies! Să aflați și voi cum arată comunismul pe dinlăuntrul Cartierului Primăverii»...

Ce am învățat din lecția primită ca o un pumn între ochi la 10 martie 2006? Nimic nou, din nefericire pentru neamul românesc, doar confirmări:

- Solidaritatea este necunoscută pe meleaguri (vezi și teoria Anei Blandiana : ‘La noi, în timpul tiraniei nu era posibilă solidaritatea’- citește: dacă Stăpânirania nu dădea bilet de voie...).

În schimb funcționează din plin mioieriticul spirit de turmă: dacă românul (și româncă, tricoloră și dânsa) vede o coadă, nu întreabă ce *se dă* acolo, se așează numaidecât. Și așteaptă, cu conștiința datoriei împlinite (Căci, ce face Românul - în afară de faptul că el este etern? Românul așteaptă - să vină “americani”). De aici, din coada cozii, a văzut că celor din față nu li se întâmplă nimic rău: nu sunt bătuti, înjurați, nici măcar certați: înseamnă că e

voie de la Primărie să semneze-la-coadă ce-o fi de semnat - apoi nu se poate să nu *se dea* ceva...

- Nu mai este valabilă capacitatea (sic) intelectualilor de a citi-scrie. Știutorii de carte (unde mai pui: scriitorii!) dacă de scris, scriu, de citit ce au scris alții... Cum adică: să abandoneze ei scrierea propriilor opere nemuritoare, pierzând timpul cu citirea a ce au scris alții? «Ce, eș' nebun?», vorba personajului caragial'.

“După revoluție” din ce în ce mai rari au devenit recenziții cititori ai cărțile recenzate; criticii literari care, înainte de a se rosti despre o carte, consimt la sacrificiul de sine: citirea cărții laudato-nimicite au părăsit acest obicei păgubos: nu citesc decât o singură pagină scrisă de “celălalt”, numai că prezentarea de pe pagina a IV-a nu aparține totdeauna autorului, ci editorului.

Cum să se comporte *altfel* acești oameni de carte români față cu un Apel ca cel discutat? Adică să-l citească întâi, abia apoi să-l aprobe-dezaprobe? Să piardă ei timp cu... cititul? Dar omul de carte român, în majoritate zdrobitoare, deși nu are încredere nici în nevastă, nici în frate, nici în mamă, nici în tată - în cazul unei manifestări a spiritului de turmă se năpustesc după Berbecul Imaginat: Iliescu, Becali, Manolescu (vezi ultima “unanimitate” a scriitorimii române...). Și consimt. Și aderă. Și semnează (cu drag). Păi dacă au semnat alții înaintea lui...

Dacă vreun nebun - oricum: un ne-român - atrage atenția amicului că nu citise ceea ce semnase (am făcut, neintenționat, experiența în legătură cu Apelul discutat) - acela reacționează curat-românește:

- fie recunoaște-cinstit că nu citise, că nu știa “ce conține hârtia”, însă cum i-o recomandase un vecin, cum o semnaseră și alți colegi-de-breaslă - semnase și el. A, da: a fost omisă chestia cu Basarabia... El e oltean get-beget, pandur, nu vrea să aibă nimic în comun cu basarabeni înapoiți, rusofili...;

- fie admite că citise textul, însă cum era grăbit, nu observase că lipsea “problema Basarabiei”; apoi el, ardelean, are probleme cu ungurii care vor Ardealul, “problema Basarabiei” să și-o rezolve basarabeni singuri, ca niște băieți mari, cum făcuseră ardelenii: ei singuri, cu mâna lor se (cam) liberaseră de unguri...;

- fie - minune: există, totuși, români care, călcându-și pe inimă, murmură:

«Da, dragă, iar am făcut o nefăcută... Îmi pare rău că am pus semnătura pe o... injustiție, dar, spune: tu ce-ai fi făcut în locul meu? Uite: istoria pe care o știu e cea pe care am învățat-o la școală și pe care părinții, bunicii nu mi-au contrazis-o - ca să nu pățim cu toții ce mai pățisem. Așa că nu cunoșteam amănuntele cu Basarabia, cu Bucovina, cu Herța, cu Cedarea, cu Retragerea Armatei - de unde să le cunosc, dacă...? În ultima vreme am auzit ceva-ceva, dar nimic nu mi-a rămas. Iar cărți... Și azi simt, așa, un fel de jenă - spune-i frică, dacă vrei - de cărțile pe ne-linie; știi că frate-meu cel mare a fost anchetat pentru “Doina” lui Eminescu, pentru Goga și încă pentru alți autori epurați... Bunicii dinspre mamă sunt din Basarabia, bunelul a fost deportat în Siberia, mama era copilă când s-a refugiat în Regat - câte necazuri a îndurat în Oltenia, în Banat, apoi în Bărăgan, ca “titoiști” - eu acolo m-am născut, într-un bordei. Atunci s-a jurat că nu va face nimic ilegal care să pericliteze viitorul copiilor»...

Ce mai poți spune față cu astfel de, nu neapărat adevăruri (ce-i acela adevăr?), ci cu asemenea crâncenă *realitate*? Ce poți face decât să-ți înghiți

lacrima cât o gutuie înțepenită în gât?

Unii dintre cinstiți gândesc că o casă se ridică în etape; că încetul cu încetul se face oțetul; că nu este înțelept să ceri totul dintr-o dată, ci azi una, mâine alta - până la urmă ajungem cu casa gata, întreagă!

Dacă ar fi așa... Dar nu este - așa:

Noi, Românii nu trebuie să ne milogim (ba chiar: să ne interzicem și să ne supraveghem îndeplinirea) . Noi nu cerșim, nu implorăm să ni se arunce un oscior, o cojiță de pâine. Noi cerem, nu “niște drepturi”, ci respectarea drepturilor noastre. Inalienabile. Și întregi! De la care neam de robi, de slugi au învățat ai noștri să nu ceară, azi, și cutare și cutare - «întâi să ne vedem în Europa, apoi o să cerem, he-he-he, și luna de pe cer, nu doar Basarabia-aia»?

Românii nu au cerut (de la cine, pentru Dumnezeu?) și Basarabia-aia, nu pentru că Basarabia-aia ar fi greu de obținut (de la cine, oameni buni?).

Ci pentru că românul nu are coloană vertebrală. Iar când vrea să recupereze un drept furat, o trage pe milogeală, pe cerșetoreală, recurge la bacșiș - de parcă ar cere cine știe ce favor.

11 Martie 2006: zi de pre-doliu național - adevăratul Doliu va fi în 27 martie, când se vor împlini 88 ani de la Unirea Basarabiei cu România, în 1918.

În acești 88 ani s-au adunat trei cedări, trei vânzări:

Prima: la 28 iunie 1940;

A doua: imediat după “revoluție” când, basarabenilor veniți fuga-fuga, să ceară Unire cu Patria Muma li s-a răspuns că Muma Patrie nu are nevoie de încă trei milioane de minoritari - altfel românofoni...;

A treia: cea din 10 martie 2006.

Ne-ați vândut, fraților, ne-ați “tratat” ca în Miorița. Nu mai rămâne decât să ne crăpați capul cu un pietroi în timp ce dormim.

Ziua de 27 martie va fi o aniversare fără sărbătoare.

Va fi un Prohod.

*

Paris, 15 aprilie 2006

Domnule Vladimir Tismaneanu,

Am primit mesajul de ruptura.

Regret ca s-a ajuns aici; vina situației de față o purtam amândoi:

Cronologic (ma adresez unui istoric!) Vladimir Tismaneanu l-a atacat pe Paul Goma în revista ‘Timpul’ de la Iași datat februarie 2006 - nu invers:

“Paul Goma, siciit de atentia de care se bucura comunitatea evreiasca, deranjat de comemorarea la nivel mondial a Holocaustului, isi doreste ca de aceeasi atentie sa se bucure si victimele bolsevismului. Aceasta forma de gelozie etnica e foarte greu de inteles. Da, arhivele fostei Securitati sint inca in mare parte la secret, da, victimelor comunismului din Romania si din Basarabia nu li s-a facut dreptate, iar lucrurile sint departe de a se fi limpezit, dar asta nu inseamna ca trebuie sa lasam frustrarea si resentimentul sa ne intunece discernamintul si decenta umana in fata suferintelor altora. Generalizarile si acuzele nefondate la adresa evreilor din Basarabia, care s-ar fi dezis de Romania Mare, care ar fi participat la impunerea fortata a comunismului si ar fi devenit, incepind cu 1940, „calaii” romanilor din Basarabia si Bucovina de Nord si apoi, din 1944, ai locuitorilor din Romania sint manifestari clar antisemite care nu-i fac nici o onoare disidentului Paul Goma. Pe de alta parte, aceasta grava deraiere a scriitorului nu trebuie sa

gireze detractori de teapa generalului de securitate Plesita, fostul sau tortionar, care i-a negat lui Goma orice activitate anticeausista.” (subl. îmi aparține, P.G.)

Surprins, am comentat aceasta acuzație (“*generalizările...la adresa evreilor din Basarabia... sint manifestari clar antisemite*”), iar rezultatul a fost introdus în Jurnalul pe luna martie 2006 instalat pe site-ul meu web.

D e z e c h i l i b r u l (inegalitatea șanselor...) este vadit:

V. Tismaneanu se folosește de presa scrisă, difuzată în țară și peste hotare în mii de exemplare - citite, comentate, citate; P. Goma de... site-ul său internetier, vizitat de câteva persoane.

Totodata:

- afirmațiile lui V. Tismaneanu (în ‘Timpul’) despre P. Goma nu sunt dovedite p r i n c i t a t e - ci povestite, ceea ce le trimite în categoria c a l o m n i i l o r ;

- afirmațiile lui P. Goma (încă o dată: în replica târzie) sunt a d e v a r u r i oricând dovedibile cu documente.

În fine: tonul și sabloanele folosite în scrisoarea Dvs. nu țin seama de o minimă... egalitate de poziții în acest “dialog”: cu nici un chip nu aveți mai multe drepturi decât interlocutorul - iar argumentația este, scuzați: infantilă. Abia în momentul în care veți clarifica paternitatea textului din ‘Timpul’ (pentru care, în mai multe mesaje v-ați exprimat regretul...) se va putea angaja o dezbatere din care să rezulte adevărul: cine, cum (cu citate) l-a calomniat pe celalalt și cine, cum (cu citate), chiar dacă afirmațiile sale au ranit, sunt adevărate, se pot proba, cu documente.

În situația de față - creată de Dvs., Vladimir Tismaneanu - eu nu va pot răspunde cu aceeași monedă, și chiar de aș avea puterea, nu aș face-o, chiar dacă, o eternitate de o săptămână m-am iluzionat că împărtășim aceleași valori. Prin urmare, îmi voi continua “activitatea” de unic-scriitor-român samizdatizat-internetizat, obligat să-și difuzeze scrierile, doar pe cale... electronică - ceea ce se traduce prin: voi consemna în Jurnalul pe aprilie “corespondența” noastră; și, evident, comentariile mele.

În ziua de 31 martie 2006, când am aflat ce scrisese despre mine prietenul Tismăneanu, mai ales că aveam la îndemână p r o b a calomniei (citatele), în mod firesc, m-am gândit să-l introduc pe lista celor dați în judecată pentru acuzațiile calomnioase de “antisemitism” - tot atât de nejustificate, ne-probate prin citate, ci rezumate abuziv - adică lângă holocaustologii R. Ioanid, M. Șafir, Dan Pavel, Al. Florian, A. Oișteanu, Carmen Mușat, Ed. Reichman, Buduca...

Nu am făcut-o atunci și nu am s-o fac acum.

Deocamdată.

Paul Goma

*

20 aprilie 2006

Către redacția Jurnalului Național

În nr-ul din 18 aprilie 2007 ați publicat “Istoria roșie - Despre marca și stilul Scînteii”, interviu luat lui Sorin Toma, semnat: Lavinia Betea. Vă rog să publicați acest drept la replică:

1. “Răspunsurile” (între ghilimelele deriziunii sper că se observă) sunt pe măsura sinistrului personaj - însă nici cu “întrebările” (idem) nu i-i rușine puitoarei - revin după ce termin cu “Sorin Toma”:

În urmă cu 20 ani am primit, aici, la Paris, de la Tel Aviv câteva file

dintr-o publicație parohială israeliană (sic) conținând un fel de panegiric al socrului meu Petre Năvodaru, semnat: “Sorin Toma”.

Ca unul dintre românii generației crescute fără autorii cei mai importanți eliminați din literatura română de către comuniștii lui “Sorin Toma”, fără cărțile lor arse de aceiași îndrumători spre îndărăt, mi-am făcut criza de mânie... culturală: cum de acest călău al literelor românești a avut nesimțirea să-mi scrie mie, victimă a “activității” sale devastatoare?;

Soția mea însă, fiica “omagiului” a făcut o criză de furie (nuanță): cum de acest notoriu trădător al prieteniei cu tatăl său, Năvodaru, pe care în 1947 îl “demascase” ca editor al volumului **Una sută una poeme** de Arghezi îndrăznește să se prezinte, ca “cel mai bun prieten” al tatălui său, când relațiile dintre ei încetaseră din 1948, de la “Cazul Arghezi”, din 1949 după implicarea (lui Năvodaru) în “lotul lui Pătrașcanu”, anchetat doar, nu și arestat însă exclus din partid, dat afară din slujbă, evitat de prieteni, printre care “Sorinel”?

Credeam - ca și soția mea, Ana - că după această mișelie specimenul s-a pus jos și a decedat (de rușine). Ei bine, nu! Cadavrul nu cunoaște rușinea, e viu și vorbăreț. După ce a scris cu aceeași mână cu care scrisese “demascările-de-stat-și-de-partid”, unele publice (ca aceea prin care l-a alungat pe Arghezi din literatura română, ca să-l instaleze pe tatăl-său nu mai puțin celebrul “A. Toma”), ca articolele din Scînteia, al cărei redactor șef a fost, altele secrete, de când s-a mutat în Israel, adăpostul tuturor criminalilor comuniști din Imperiul Sovietic s-a dat la amintiri... amneziate cu program și la interviuri cu jurnaliști-cu-numele, întrebările tot de el fiind puse...

Un paragraf întreg este dedicat “Socrului lui Goma” și care începe în stilul său uleios, lustruitor de ghete cu limba - și mincinos:

"Am avut un prieten bun, cum nu găsești altul. Un prieten pe o viață - în copilărie, în liceu, în partid: Petru Năvodaru. Numele lui anterior a fost Peter Fischer. Pe cât îmi amintesc, Goma locuia la familia Năvodaru. În fața ușii stătea garda Securității, nimeni nu putea să intre sau să iasă de la ei fără să dea socoteală: cine? - ce? - cum? Năvodaru o ducea foarte greu, fusese scos din funcția în care lucrase, dar a fost și a rămas apărătorul devotat al lui Goma. Cu nepăsare, aș spune, față de riscurile pe care și le asuma. În acea vreme, eu îi dădeam dreptate lui Goma, deoarece îl consideram un apărător al democrației - în sensul primăverii de la Praga. Când ginerele său a fost încolțit, Peter ne-a spus mie și soției: «Nu vă întâlniți cu mine, e periculos, sunt supravegheat de Securitate». Atunci, printr-un bătrân, vechi prieten comun, i-am trimis lui Peter - și prin el lui Goma - 5.000 de lei. O sumă relativ modestă, dar nici leafa mea de atunci nu era mare. Părerea lui Peter a fost ca Goma să nu știe, ca nu cumva să vorbească. Mai târziu, când Goma era arestat, i s-a comunicat lui Năvodaru, din sursă oficială, că probabil ginerele lui va fi condamnat la moarte. Existau tot felul de mijloace de a suprima un om. Năvodaru a cerut audiență la Comitetul Central. A sugerat - cum stabilise printr-o înțelegere anterioară cu Goma - că mai nimerit ar fi să-i facă vânt peste graniță. Oficialii au răspuns că au să se gândească. Și au mers pe această linie”.

Mă opresc deocamdată, cât să semnalez neadevărurile:

- nu putea să-și amintească: “Goma locuia la familia Năvodaru”: acolo am petrecut două-trei săptămâni *în luna mai 1977*, după ce fusesem liberat de la Rahova, acolo aflându-se soția și copilul după ce fuseseră evacuați din apartamentul din Drumul Taberii;

- ține cu orice preț să dea de înțeles că prietenia cu Năvodaru durase,

fără întrerupere decenii! - neadevărat: se rupsese în urmă cu 30 ani, deci Năvodaru nu avea cum să-l avertizeze că este periculos să se întâlnească, fiind supravegheat de Securitatea - din pricina ginerelui său, Goma...;

- nu pot afirma că Năvodaru ar fi refuzat cei 5 000 lei trimiși de "Sorin Toma" - dar nu cred că i-ar fi primit, chiar printr-un intermediar : ar fi considerat gestul ca încă o provocare-de-stat-și-de-partid;

- socrul meu nu a cerut niciodată *audiiență* la Comitetul Central - a fost mereu *convocat* la C.C., la "Municipiu" - mai ales la Securitate însă numai și numai pentru a i se zmulge promisiunea că o va convinge pe fiica sa, Ana, să divorțeze de Goma.

Însă cele de până acum au fost doar *minciuni bolșevice*.

Iată și o **calomnie sionistă**:

"...eu eram atunci un simpatizant al lui Goma, pe care am căutat să-l sprijin pe această cale prietenească. Acum am cu totul altă părere – și iată de ce. Pentru că Goma nu neagă Holocaustul: "Ba da a fost, dar evreii l-au meritat, bine li s-a făcut!". Aceasta este părerea lui."

Ca tot sionistul bolșevic, "S.T." nu se simte obligat să indice : de unde, din care articol, carte, a extras "citatul", ci îi garantează el, de la Tel Aviv, autenticitatea astfel - re-citez, subliniind:

"Familia nevastei mele a fost gazată la Auschwitz: tatăl, fratele, soția fratelui, fetița lor de cinci ani. Avem mulți prieteni care, de asemenea, au în familie una sau mai multe rude omorâte fie la Auschwitz, fie în Transnistria."

Cum i-ai putea da peste nas unei creaturi ca "Sorin Toma" - aflat la adăpost, ca ceilalți bolșevici care, după ce au făcut tot răul de care erau în stare în Imperiul Sovietic, s-au cărat în Israel, de unde se plâng că fuseseră persecutați, ca... evrei... în țările pe care ei, la cizma rușilor, le comunizaseră cu ciomagul, cu glonte - taman ei, care ne călăriseră, ne descreieraseră, ne terorizaseră atâtea decenii, atâtea decenii.

Soția mea, Ana, zice - după interviul dat Laviniei Betea:

«Și noi care crezusem că murise această jivină răufăcătoare!»

2) Dacă minciunile bolșevice ale întrebătorului mi-au stârnit indignarea, întrebările întrebătoarei m-au (ne-au, fiindcă nu sunt singur) azvârlit în consternare, în durere atroce:

Imediat după putch-ul de la 22 decembrie 1989 am cunoscut aici, la Paris tineri istorici români, veniți cu burse (probabil Soros). Citiți, cultivați, cunoscători a doua-trei limbi străine. După prima impresie - favorabilă - a venit decepția: istoricii "nu prea" (tic mental relativizator, ardelenesc) cunoșteau istorie contemporană. Din păcate în cei peste 16 ani scurși de la "revoluție" nu am observat în scrisul istoricilor tineri - și ardeleni - nici o umplere a "golurilor istorice". În schimb a fost vadită normala informare-înțelegere-judecare la câțiva istorici din aceeași generație, chiar colegi de facultate, "regățeni" - care (nu întâmplător, cum ar fi zis și tovarășa Lavinia Stoicu) au fost eliminați din CSNAS (ce să caute ei acolo, alături de onișoriști de toate gradele, de te întrebai ce este CSNAS-ul: unitate militară MAI?).

Comunismul ne-a mutilat trupurile și sufletele (urmările "reeducării" de tip Pitești au devenit din ce în ce mai vizibile, "sărind" peste una-două generații). Acolo unde criminalii bolșevici ca Sorin Toma, Chișinevschi, Răutu, Roller, Tismăneanu (tatăl) ne-au atacat de cum au debarcat de pe tancurile sovietice în 1944, rănilor nu s-au cicatrizat, ba sângerează în continuare, supurează, colcăie de viermii roșii ronțând ce a mai rămas din noi - care, cândva, gândeam-cu-capul-nostru.

Viziune apocaliptică? "Concepție" defetisto-pesimistă?, doar omul

(“ce mândru sună acest cuvânt!”) nu moare-de-tot, el renaște din propria cenușă, pornește mai departe, cu forțe sporite..., etc etc, taman ca la gazeta de perete unde colabora de zor tovarășa noastră Lavinia Stoicu până la 20 decembrie 1989!

Cine nu mă crede sa priveasca **presa** : așa este normal să arate *jurnalisticii și jurnalismul* lor? Să jure cu mâna pe inima ca așa trebuie să fie **presa** după peste patru decenii de tăcere (de moarte) și după 17 ani de reînvițare a *limbii române scrise*?;

Cine nu crede sa priveasca **istoria contemporană** : așa trebuie să arate **istoria contemporană a Românilor și a României**? Ca sub-produsul recent: “Raportul Tismăneanu”?

Cu foarte-foarte puține excepții tot ce s-a publicat despre trecutul nostru apropiat poarta stigmatul amatorismului heirupist, a analfabetismului agresiv, și mai grav: a eseismului cu orice preț, ascunzînd neinformarea, ignoranța autorului și disprețul pentru document, înlocuit cu aproximativisme școlărești de un ridicol nesfârșit. Până și o activitate onestă, nobilă - în principiu - ca adunarea de mărturii ale supraviețuitorilor a devenit zbatere pe loc, în praf, a unor dragă-doamne istorici fără o concepție asupra istoriei - și mai ales fără o idee asupra moralei - incuți, zăpăciți de directivele unui semănător de confuzii marxiste și de antiromânisme viscerale - l-am numit pe “savantul mondial” Serge Moscovici.

Nu este nevoie sa citești toată “bibliografia” Laviniei Betea pentru a deduce cum a lucrat tovarășia-sa, este suficient sa citești dialogul cu Sorin Toma. Ca a fost realizat în scris, prin: “vă rog răspundeți la următoarele întrebări” nu este un cusur - cu condiția să nu procedezi stahanovicește: de cum ai primit răspunsurile, publici “dialogul”, fără ezitare, fără o privire asupra lor, a răspunsurilor. Cercetatoarea Lavinia Betea habar nu are despre ce anume vorbește S. Toma, întrebatur; nu știe nimic despre realitatea evenimentelor pe care acesta le “povestește” - iar de la Serge Moscovici a învățat să nu-și bage nasul ei de “cercetatoare neutră” (sic) în chestiuni sensibile, ca Holocaustul, decât dacă le tratează “pe linia Holocaustologiei”. Altfel cum a fost posibil să ramână de lemn-tănasă în fața unei afirmații, nu doar false, dar adânc prejudiciabilă mie - ca:

“Pentru că Goma nu neagă Holocaustul: «Ba da a fost, dar evreii l-au meritat, bine li s-a facut!»” (subl. mea)

Cercetatoarea a verificat daca există “citatul” produs de Sorin Toma? Nu. Nici nu l-ar fi găsit în scrisul meu, ci în jurnalismul militant, acuzator al lui Oișteanu, al lui Shafir, al lui Katz (repet: afirmațiile atribuite mie fiind, fie inventate, fie răstălmăcite, ca cel dăinuind de ani pe site-ul internet al Președinției României, operă al lui Al. Florian. Dar ce să se mai ostenească sa verifice dacă cutare afirmație este adevărată sau ba - ea lucreaza cum fusese obișnuită: după directivele-de-sus și în limba în care-și scrisese producția gazetăreasca sub numele de Lavinia Stoicu: ca o tovarasa cercetatoare-pe-puncte.

O amintire din Iepoca de Aur:

Naiv, credeam ca doar un analfabet ca Ceaușescu nu știe ce este un plagiat. Când E. Jebeleanu i-a explicat că E. Barbu “plagiase”, adică furase când copiase pasaje, pagini din alți autori, fără a-i numi și fără a folosi ghilimelele citării, Ceaușescu răspunsese cam așa:

«Dar si eu copiez poezii de Coșbuc, că-mi plac - înseamnă ca fur? Fac o muncă de raspândire a culturii!»

Ei bine, Ceaușescu nu a fost singurul bou convins că plagiatul este raspândire a culturii.

Iar Lavinia Betea nu este singura “cercetatoare” convinsa că nu este necesar să cunoască măcar în linii mari “subiectul”, pentru a-l “trata”, vorba altui mare intelectual, Brucan.

Paul Goma

*

Paris, 21 aprilie 2006

Domnule Vladimir Tismăneanu,

Ieri, 20 aprilie a.c. am aflat de la N. Coande - pe care îl contactasem în acest scop, că în dialogul său cu V. Tismăneanu nu există citatul antisemitizator al său, produs de mine. Tot ieri Dan Culcer, după investigații pe internet, a ajuns la concluzia - provizorie:

Persoana care îmi trimisese citatul copiase (din Revista Presei a Observatorului Cultural) un pasaj referitor la politologul V. Tismăneanu și îl lipise - din nebagare de seamă - de un citat în care P. Goma era antisemitizat.

Dar tot nu am aflat cine este adevăratul autor al citatului atribuit de mine lui Vladimir Tismăneanu.

Oricum, fapta este extrem de gravă și mi-o asum, fără a evoca eventuale circumstanțe atenuante.

Drept care îmi cer iertare.

Paul Goma

P.S. În treacăt observ:

“...un Nürnberg al comunismului românesc” a fost lansată de mine, cu câteva decenii în urmă - să zicem, în romanul **Ostinato**, scris în 1965”, sub forma:

“...un Nürnberg II”.

După obicei, V. Tismăneanu ciupește de pe unde poate, fără a indica sursa.

P.G.

*

Paris, 6 mai 2006

Domnului Traian Băsescu,
Palatul Cotroceni, București

Domnule Băsescu,

În 5 aprilie 2006, după ce Vladimir Tismăneanu îmi propusese - în numele Dvs. - să fac parte din Comisia prezidențială pentru cercetarea crimelelor comuniste în România, pregătisem o scrisoare de răspuns la scrisoarea- invitație. În primul rând ceream de la statul român reparații: restituirea cetățeniei române, furate chiar înainte de a pleca din țară (în 20 noiembrie 1977); restituirea dreptului de a publica în România, furat de N. Manolescu prin editorialul “Adio, domnule Goma” din 1998, apoi prin campania de antisemitizare a mea, organizată în 2005, în vederea obținerii postului de ambasador la UNESCO.

După care treceam la chestiuni generale:

În acel moment nu cunoșteam numele celorlalți membri ai Comisiei, credeam însă că reuniți pentru a cerceta-clarifica *istoria României din ultimii 70 ani* ne vom înțelege între noi, oricât de adânci fuseseră neînțelegerile anterioare. Drept care propusese:

- din Comisie, ca membri de onoare, să facă parte supraviețuitori dintre victimele comunismului: Gavrilă Ogoranu, plecat dintre noi între timp, și minunata sa soție (văduva lui Săbăduș, ucis în bătaie la Gherla, de către o “cunoștință” a mea: Goiciu), Vasile Paraschiv, Doina Cornea, Remus Radina, Cicerone Ionițoiu, Petrișor, Ion Varlam și alții și alții câți au mai rămas;

- din Comisie să *nu* facă parte acei autodeclarați “membri eminenti ai societății civile” care colonizaseră, de la 22 decembrie 1989, tribunalele, prezidiile, balcoanele, platourile de televiziune, microfoanele, presa scrisă, posturile, bursele, pentru a ne explica nouă, neinformaților, nouă, naivilor cât și cum și pe unde “rezistaseră” ei comunismului: Blandiana, Liiceanu, Pleșu, Manolescu, Adameșteanu, Dan Pavel, Oișteanu, Jela, Stelian Tănase, Antohi, A. Mungiu, Pippidi... - lista era mult mai lungă.

Motivele pentru care acești “directori de conștiință” nu aveau ce căuta într-o asemenea Comisie:

- “trecutul de luptă anticomunistă” al lor: traficat, deci mincinos;
- cunoștințele lor de *istorie* în general, în special de **istorie contemporană a României**: nule, chiar dacă unii dintre ei se prezentau ca istorici.

Domnule Băsescu,

Această scrisoare a mea - pe hârtie - nu a putut pleca spre Dvs., pentru că invitația Dvs., scrisă, trimisă prin poștă (promisă prin V. Tismăneanu) nu a mai pornit înspre mine.

Între 11 aprilie și 14 aprilie a avut loc Marea Mișcare de Solidarizare Intelectuală (Română): “membrii de drept ai directoratului de opinie” din nefericita noastră țară, profesioniștii în prelingerea de la un prezidiu la o comisie; de la un colocviu la o dezbatere-asupra, cu tot scaunul autorepartizat lipit de șezut(ă). Aflînd că V. Tismăneanu îmi propusese și mie participarea - chiar dacă uitase să menționeze că încă din 21 septembrie 2005 cerusem înființarea **Institutului pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România** - au intrat în panică, s-au adunat, au dat mână cu mână, ca de obicei pe meleaguri mioritice și tot pentru o cauză mizerabilă: expulzarea aceluia ins care *făcuse* ceea ce *ei nu făcuseră nici măcar în gând împotriva comunismului*.

Urmare: V. Tismăneanu (prost consiliat, dar cine să-i pedepsească pe foarte-proștii consilieri? - la urma urmei fiecare are consilierii pe care îi merită) a improvisat o “motivație” a anulării invitației mie adresată - în numele Dvs., Domnule Băsescu - pretextul invocat: aș fi publicat - pe internet! - scrisori de-ale tatălui său! Ce explicație improvizată, ce invenție debilă!

Pe când eram în relații cordiale (sic) V.T. îmi scrisese, nesimțitor la faptul că mă ofensează, mă rănește:

“Rolul Dvs: mai ales pe tema represiunilor, studentimea, intelectualii. Nu trebuie să scrie[ți]: ati scris ce trebuia scris. Acum vin expertii, comisia citește, adauga, etc” (subl mea, P.G.)

Am înghițit jignirea, am reținut sugestia.

Chiar dacă nu mai fac parte din Comisie - vă propun:

Cum tot mi-am pregătit seria de scrieri postume, o ofer spre tipărire editurii Institutului Cultural Român. Să înceapă cu cele trei volume de **Scrisuri** care adună articole, interviuri, conferințe publicate în presa occidentală între 1971 și 1978 - *pe când eu mă aflam în România* - apoi în exil, precum și cele din 1990 până în momentul de față. Presupunînd că îmi cunoașteți publicistica, vă rog să o recomandați lui H.R. Patapievici, director al Institutului și membru al Comisiei.

Domnule Băsescu,

Scopul meu, este în primul rând al unui scriitor frustrat: 20 de ani (1970-1990) am fost interzis în țară, deci samizdatizat; de la acțiunea extrem de colegială a lui N. Manolescu, am evoluat..., devenind, în România Liberă, un scriitor român internetizat;

În al doilea rând țelul urmărit este unul pedagogic:

Niciunul dintre membrii Comisiei nu cunoaște Istoria Contemporană a

României: Sorin Alexandrescu, deși înalt specializat în prinderea prin scheme și săgeți a geniului lui Faulkner, N. Manolescu, strălucit recenzent al cărților de ficțiune și harnic autor de manuale îndrumătoare-spre-îndărăt, ca **Literatura română de azi. 1945-1965** - nu au nici o idee despre Istoria Țării lor (dacă ar fi avut una cât un bob de muștar, N. Manolescu nu ar fi luat lui I. Iliescu, imediat după Mineriada Sângeroasă din 13-15 iunie 1990 interviul legitimator al ilegitimului cu mâinile pline de sânge, numit de el “Omul cu o mare”); la fel S. Antohi: el este “istoric al ideilor”, nicidecum al faptelor și al suferințelor românilor; Mihnea Berindei, turcolog emerit, rămâne autor al unui studiu despre vămile turcești, nu despre secolul al douăzecelea la români; cât despre Al. Zub el s-a specializat în Xenopol, în Kogălniceanu, în Pârvan - din care nu a mai ieșit, deci nu are idei, de pildă, despre “întâmplările” din timpul celui de al Doilea Război Mondial.

În aceste decenii din urmă am constatat cu tristețe, cu îngrijorare, cu oroare: românii noștri se află în relații conflictuale cu ceea ce se cheamă Istorie - deci *memorie*:

Neistoricii sunt “imuni” la *cronologie*, pentru ei *timpul* este... o neglijabilă, un accident: ce contează, la scara secolelor, că, de pildă, **28 iunie 1940** a fost *înainte* de **22 iunie 1941** ?, sunt sigur ?, nu *după*? - și dacă a fost *înainte*, la ce ne slujește, azi: anulează prezentul mizerabil?; dintre scriitorii români doar Eminescu și Sadoveanu au cinstit *istoria* cum se cuvine, pentru cei apăruiți după 1944 - conjuncturiștii din care ne-am făcut maestri de gândire și de “creație” - istoria a reprezentat “un domeniu” în care erai obligat să te documentezi (ca în siderurgie, în piscicultură, în arpagicultură), iar tinerii care voiau să devină istorici, din spaimă-de-clasă, provocată de teroarea luptei-de-clasă, alegeau perioadele cele mai îndepărtate în timp, ca să nu care cumva să calce în groapa prezentului care putea duce drept la pușcărie.

Cât despre acea constantă *etică* necesară în studiul istoriei - nici vorbă: dacă etica era exclusă din estetică (astfel realizându-se înghețata fiartă specifică României bolșevizate de prietenii noștri luminători veniți de la Răsărit pe tancurile rusești în 1944, numită: “rezistență prin cultură”), ce să caute în istorie, considerată știință pură și dură...?

Domnule Bănescu,

Vă propun să facem noi, neistoricii, alfabetizarea istoricilor români din Comisia cu pricina.

Sunt convins: bibliografia oferită de volumele **Scrisuri** le va fi benefică: le va oferi câteva noțiuni elementare de istorie și de morală în abordarea istoriei. Totodată va fi folositoare și urmașilor, neamu-rilor lor: fii, nepoți, strănepoți și mai ales cumnate : aceștia/acestea vor afla, în sfârșit, ce este aceea Istorie a României Contemporane și cu ce se mănâncă ea.

Cu încredere,

Paul Goma

*

A Doua (și Ultima) Epistolă către Traian Bănescu

Paris 25 mai 2006

Domnule Președinte,

Dacă aveți intenția să reactivați Comisia prezidențială pentru cercetarea Crimelor Comunismului în România, chiar dacă vă veți gândi să faceți apel și la mine, vă sugerez să mă lăsați de-o parte: hârtia de muște V. Tismăneanu a funcționat o singură dată.

Însă chiar de departe, chiar ne-cetățean român, însă român, îmi îngădui să (re)propun următoarele:

Programul de cercetare a faptelor și a persoanelor implicate în instaurarea și perpetuarea terorii comuniste în România să pornească:

- *cel mai târziu de la 28 iunie 1940* - pentru motivul evident oricărui alfabetizat, anume:

Basarabia, Bucovina, Ținutul Herța, în configurația lor naturală, adevărată, au fost, rămân pământuri românești, fac parte din Istoria-Geografia Românilor, în ciuda "istoriei" scrise de ruși, impusă nouă de slugile lor, Rollerii vechi și noi, cerută azi de "istorici" aservițitori ca Marius Oprea. Urgia bolșevico-asiatică abătută la 28 iunie 1940 asupra noastră, a oamenilor, cetățeni români și a pământurilor noastre românești ne dă dreptul, din punctul de vedere al *adevărului istoric*, să începem studierea cel mai târziu din acel moment și în acele locuri...;

Sub guvernarea Domniilor Voastre, altfel români de-ai noștri, din popor, s-a înființat Institutul de studiere a Holocaustului: prin el au fost impuse programe școlare și manuale tratând, la capitolul "istoria României", numai suferințele minoritarilor evrei pe o durată de 5 ani, dar nu și suferințele majoritarilor neevrei, de peste 60 ani, ce continuă și în momentul de față prin legi, ordonanțe, șantaje, amenințări cu "antisemitizarea".

Atrag atenția guvernanților - care nu sunt doar ignoranți în materie de Istorie Contemporană a României (precum "istoricii" mariusoprești), dar refuză cu îndârjire orice *adevăr istoric* care i-ar delegitima, demasca, arăta a fi ce sunt: continuatori ai politicii dinainte de decembrie 1989. Dacă acești români ar fi avut câteva noțiuni de "istorie a României", ar fi aflat măcar în ceasul al 24-lea: *Agresiunile bolșevico-rusești prin cei mai fanatici "revoluționari": evreii, au început în 1917, odată cu "Revoluția din Octombrie" și au vizat integritatea statului român, prin acțiuni teroriste în Basarabia, prin contestații internaționale și interne ale drepturilor României de a fi România.*

Descronologizatorii evrei de teapa lui I. Ehrenburg și V. Grossman, în **Cartea Neagră**, (1945) întâi și-au făcut mâna de falsificatori emeriti inventând "Marele Pogrom de la Chișinău", atribuit indigenilor moldoveni (care nici nu aveau voie să intre în orașul ruso-evreiesc) și nu Doamne-fereste adevăraților vinovați: ocupanții-colonizatori ruși, cu tot cu cazacii lor (de mirare că evangheliștii mincinoși nu au dat vina pe... "jandarmii români", ca Wiesel, când a pretins că aceștia îi arestaseră pe evrei și îi trimiseseră la Auschwitz în aprilie 1944 din Sighetul ocupat de Unguri încă din septembrie 1940). Apoi, ajungând la evenimentele din timpul celui de al Doilea Război Mondial, pur și simplu *au inversat ordinea lor*, efectul devenind cauză - și viceversa:

Momentul 28 iunie 1940 (năvălirea Armatei Roșii în Basarabia și în Bucovina de Nord, când prea mulți minoritari evrei *i-au umilit, i-au martirizat pe majoritarii români, militari în retragere, civili încercând să fugă de amenințarea Raiului Bolșevic*) a fost justificat prin faptul că... după un an, în **Momentul 22 iunie 1941** românii îi masacraseră pe evreii din Basarabia și din Bucovina și îi deportaseră în Transnistria! Bine-bine, evreii au o cu totul altă percepție a *timpului* decât ne-evreii, însă credeam că fiind vorba de evrei trăitori în Europa... Ne înșelam: Rusia nu fusese nicicând în Europa, ne-o spusese în urmă cu trei secole moldoveanul Dimitrie Cantemir, acum un secol basarabeanul C. Stere, un cunoscător pe pielea sa a barbariei asiatic-rusești.

De la o vreme, excedați, Româniilor se întreabă:

«Ce țară-i asta? De ce se mai cheamă România? Cine o conduce? Ordinele cui sunt executate? Până ieri eram “ghidați” cu nagaica de ruși. Acum ne explică - ne fac și desene - americanii și israelienii ce/cum să mergem, pe unde să ne scărpinăm și pe unde să nu ne, deloc, în virtutea abject-corectitudinii; caralii băștinoși ne obligă în numele recentilor stăpâni să acceptăm găzduirea închisorilor secrete care lor le-ar cauza/dăuna (pe la onoarea lor și cinci kile de mastică), iar cine ezită - necum să refuze! - este, negreșit: “trădător de patrie” și “antisemit”».

Româniilor, slugi din negura veacurilor, s-au obișnuit să-și asume, nu doar propriile păcate, ci și porcăriile asupritorilor... Dacă ținem să intrăm în Europa (ei ne-au băgat și în NATO, cu Caraman în fruntea Securității intacte), atunci să ne închinăm la singurul Dumnezeu: *Holocaustul, de care toți românii (și cei care se vor naște începând de mâine) sunt vinovați*, pentru care trebuie să plătească în dolari sunători - și nu, doamne-fereste Holocaustul ale cărei victime am fost și suntem noi, românii, de 60 ani. Călăii noștri, senini, nu se recunosc responsabili, ba au nerușinarea să ne arunce în obraz adevărul lor mincinos, *că am fi fost victimele “comunismului naționalist al lui Ceaușescu”* - și se propun-impun ei (R. Ioanid, V. Tismăneanu, Shafir, A. Florian, H. Zalis) să scrie istoria suferințelor noastre. Iar boii de români, analfabeți (dacă nu cunosc istorie elementară), nu au replică: Ceaușescu venise la putere în 1965, după douăzeci de ani de comunism curat-sovietic, “internaționalist” (purtat încoace pe tancurile cu stea roșie de Bătrânul Tismăneanu, de frații Oigenstein-Răutu: Leonte și Mihail).

Domnule Președinte,

Mulți, prea mulți pentru un popor bun, drept, au fost guvernanții români care, din ignoranță, din interes (interesul ținându-le loc de etică) au abandonat, au cedat, au vândut Basarabia. Se observă că actualii continuă, voioși, *tradiția vânzării de frate*.

Noi, basarabeni, noi, bucovinenii nu am uitat faptele rele ale lor, nedreptățile față de noi, români eterni nedreptățiți de frații români.

Nu-i vom uita în veac pe Iliescu, Roman, Pleșu, Geoană, pe Constantinescu, Ciorbea, Zoe Petre, pe Năstase, pe Tăriceanu, pe Ungureanu, pe Băsescu. Fiindcă noi avem *memorie*; noi trăim istoria în fiecare clipă a prezentului cu carnea și o consemnăm cu sângele nostru. Și va rămâne. Nu vor fi uitați în veac uitătorii-vânzătorii noștri miorișoși. Fiii, nepoții, strănepoții vor afla de la semnele lăsate de noi că cinstiții, venerații lor înaintași fuseseră niște inși fără opinii, fără coloană vertebrală, fără mândrie, oameni de nimica - mai grav: vânzători de frați - pe treizeci de dolari.

Domnule Președinte,

Programul - dacă nu va fi abandonat la sugestia-diriguitoare a americanilor și a israelienilor - dacă nu-l concepe-dirijează nici R. Ioanid, nici V. Tismăneanu, nici măcar Oișteanu! - va trebui...

- ...să nu se oprească, suspect de nedrept, la 22 decembrie 1989, ci să continue, firesc până azi, 2006, fiindcă:

După 22 decembrie 1989 comunismul a fost prelungit, cu ukaz de la Moscova de tovarășii tovarășului I. Iliescu prin *Teroare, Crimă, Dezinformare* (citește: **rescrierea istoriei, după metoda Roller Bis**), în perfectă *Impunitate*, agravând, prin războiul civil numit “mineriade”, agonia nefericitei noastre țări. Democrația neosovietică botezată rapid... “tranziție” a azvârlit oamenii, ca la câini, două firimituri: dreptul de expresie și dreptul de a călători, de rest (“restul” fiind Tezaurul Național, cel care a făcut din

securiști, din activiști, din turnători de cea mai joasă speță: suprațoape milionare, chiar miliardare...) s-a ocupat același Sinistru Aparat, cu nume schimbat, ajutat de auxiliariatul "intelectual": Scriitori, mulți dintre ei considerați buni, anti-comuniști, treziți peste noapte gazetari, animatori de dezbateri, mediatori, au (de)format, au amestecat-mințit "opinia publică", prin etichete noi lipite gherlelor vechi ca: "*fosta Securitate*", ca: "*agenți de poliție*", așa le zicea A. Cornea criminalilor cu epoleții pe dinlăuntrul uniformeii; i-au onorabilizat pe acești nemernici după canonul lui N. Manolescu intervievându-l pe Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă când i s-a adresat: "omului cu o mare"; numindu-i pe martirizatorii noștri: "*domnu' general*" (Pleșiță, Caraman fiind domnii), "*domnu' Brucan*" (în gurița Gabrielei Adameșteanu), "*domnule Măgureanu*" (în a lui Liiceanu, cel care a pierdut ocazia să-l decreteze și pe ăsta arheu-al-nației); până și morții erau domniți de către directorii de opinie: "*domnu' Gheorghiu-Dej*", "*domnu' Drăghici*"... Dacă ar mai fi fost în viață tovarășele clasice, am fi auzit-citit, într-o simetrie: "*Doamna Ana Pauker*", "*Doamna Gizela Vass*", "*Doamna Suzana Gâdea*", "*Doamna Elena Ceaușescu*", domnificată cu mult înainte de 1989 de către păuneștii de curte și sabinibălașii de atenanse.

Acesta este normalul program, în timp, în spațiu și el nu poate fi limitat, amputat, în ciuda diktatelor din afara României și împotriva intereselor României, fără riscul de a produce o "istorie" dublu-rollerizată, de Recentul Minister al Adevărului orwellian de la București.

În privința persoanei mele, reamintesc ceea ce știți foarte bine:

- din 1977, când am părăsit România, soția, fiul și cu mine trăim în Franța ca refugiați politici. În 17 ani de la "revoluție" guvernării bucureștinoi, ocupați până peste cap cu distribuirea printre cumnate și soacre și nepoate născute mai ieri a certificatelor de revoluționare neînfricate, nu ne-au restituit - cu scuze, desigur - cetățenia română furată, pentru... "trădare de patrie".

În septembrie acest an statutul nostru nu va împiedeca Integrarea României în EU; însă cu siguranță nu va împiedeca nici întrebarea-mirare ironică a integratorilor:

«O țară care vrea să intre în UE mai are - la 17 ani după Marea Revoluție de la București! - refugiați politic?»

Vă sugerez să răspundeți ce v-au suflat (ră)suflătorii:

«Cine: Goma? Dar Goma e un antisemit fioros! - depune mărturie sub jurământ N. Manolescu, fost antisemit, devenit antisemitizator emerit, dovadă: ca răsplată pentru vigilența-i trează a căpătat ambasadoriatul României la UNESCO».

Va salută antisemitul refugiat politic în... Franța.

Paul Goma

*

Paris 22 iunie 2006

Despre Vladimir Tismăneanu - și nu numai - în 11 puncte

65 ani de când Antonescu a ordonat ostașilor trecerea Prutului, zdrobirea vrăjmașului de răsărit și miază-noapte - însă acolo am rămas: nu am trecut Prutul, nu am vărsat sânge, nu am liberat pe nimeni, nu am zdrobit nimic, dacă ne-am ales cu ceva: cu "Holocaustul" în care noi am ucis 400.000 evrei, iar guvernării noștri iubiți și luminați vorbesc despre basarabeni și bucovineni ca "minoritari"

(Coposu), ca “românofoni” (Zoe Petre), ca vorbitori de “light romanian”, un fel de limbă, însă nu cea de tinichea, gândită-vorbită de unul, Ungureanu.

1. Despre Pelin II

Încep printr-un citat din mine însumi, un fragment din Jurnalul pe luna mai 2006, instalat pe internet (voi reveni la chestiunea “internetului”) acesta :

“Sâmbătă 13 mai 2006

“(…) Surpriză: da; plăcere, ba. Chiar ne-plăcere să citesc pe prima pagină titlul-bombă: “Agentul Volodea”. Ne-plăcerea vine, desigur și de la aflarea autorului: Vladimir Alexe, acest Pelin II, dar chiar dacă altcineva l-ar fi scris, nu mi-ar fi făcut plăcere. Pentru că unul este adevărul și alta lovitura cu dosarul de securitate.(…)

Ca să nu existe dubii: nu pretind că V. Tismăneanu nu ar avea păcate (și încă grele - nu cele moștenite: cele dobândite), dar în nici un caz cele “demascate” de Alexe.”

Unul - și cel mai descalificant - dintre “păcatele grele” ale lui V. Tismăneanu - deocamdată în relațiile cu mine:

Minte fără clipire, fără tresărire, sigur fiind că boii de cititori-auditori români, fie ignari, fie (mai ales) traumatizați de Teroarea Adevărului Unic Bolșevic instalat în România din 28 iunie 1940 - Basarabia și Bucovina de Nord și Herța fiind în România, dragi tovarăși confecționatori ai-istoriei-și-geografiei-de-clasă - nu vor îndrăzni să contrazică un trimis-numit-uns ca să ne re-re-scrie el istoria, tot după rețeta Roller.

Citatele care urmează sunt din Vladimir Tismăneanu, în interviul din 22, cu A. Goșu:

2. Despre invitație

“Eu l-am invitat pe Paul Goma. (...) Au fost multi dintre prietenii mei (...) uimiti de aceasta decizie, tinand seama de o serie de pozitii controversate din ultima vreme ale d-lui Paul Goma in chestiuni legate de perioada 1940-1941 in Basarabia, si nu numai. (...) Spun un lucru si in favoarea d-lui Goma, si in favoarea celorlalti membri ai Comisiei: d-l Goma nu m-a intrebat cine va face parte din Comisie (...) A dat un accept conditionat, dar era in sine un accept. *Nici un membru al Comisiei nu a obiectat la prezenta lui Paul Goma in Comisie*” (subl. mea).

Neadevarat: tăcerea-i bruscă (începînd din 11 aprilie - până atunci îmi scrisese 2-3-4 mesaje pe zi) nu se explică prin... descoperirea a ceea ce pusesem eu pe internet, ci prin presiunilor exercitate asupra sa prin “membrii Comisiei” (nu le cunoșteam numele, atunci, dar nu se putea să lipsească: Mihăieș, Manolescu, Liiceanu, Blandiana-Rusan, Patapievici, Oișteanu, Cesăreanu, R. Ioanid, Marius Oprea...); și prin C. Săftoiu, consilierul prezidențial, cel care... urma să-mi telefoneze «în orele următoare», pentru a stabili mijloacele colaborării: Propusesem președintelui, prin V. Tismăneanu, să-mi trimită prin poștă o invitație scrisă, eu anunțînd, tot prin V.T. condițiile: restituirea cetățeniei române furate de Ceaușescu și de Securitatea-i personală în 1977, restituirea dreptului de a publica în România, în limba mea, în țara mea, furat de caralii de la Poarta Holocaustului ca N. Manolescu (antisemitizatorul meu personal, care astfel, cu sudoarea limbii sale, obținuse postul de ambasador la UNESCO) și, de ce nu: scuze din partea statului român pentru nedreptățile suferite de familia mea și de mine din 28 iunie 1944 până în clipa de față.

3. Despre “puiul de bolșevic”

[V.T.] “Afirm cu deplina responsabilitate și am încă o bună memorie. Lucrurile s-au complicat în momentul în care am constatat că d-l Goma cu două, trei zile înainte ca eu să-i fi trimis invitația, pe baza faptului că i se pusese la dispoziție un citat atribuit lui Vladimir Tismăneanu, în care Vladimir Tismăneanu pasamite îl decreta într-un fel pe Paul Goma ca fiind autorul unor texte cu caracter antisemit, Paul Goma pune sub semnul întrebării credibilitatea științifică a lui Vladimir Tismăneanu și își încheia acea notă: ‘este și el un pui de bolșevic’ ”.

Dacă este adevărat că am comis eroarea de a-i atribui lui V. T. un citat care nu-i aparține (*și pentru care mi-am cerut imediat scuze*), nu este adevărat că determinasem ruptura dintre noi prin notarea în jurnal: “este și el un pui de bolșevic”.

Nu, nu. Admit: i-am spus așa (în Jurnalul meu, personal, vorba lui Dinescu, “difuzat” pe internet!) din pricina unui citat greșit atribuit lui - însă:

Este sau nu este adevărată afirmația?

- Este el, Vladimir, fiul lui Leon Tismăneanu-Tisminetchi - cetățean sovietic, “lucrător” în timpul războiului la Radio Moscova, sub direcția lui Răutu, trimis în România ocupată de ruși?; a fost L. Tismăneanu unul dintre importanții și ferocii agenți ai comunizării, sovietizării, martirizării țării noastre?; a fost el director adjunct al Editurii Politice și director plin al catedrei de marxism-*stalinism*, la Universitatea București - nu “leninism”, cum edulcorează fiul *specialitatea* tatălui ?;

- Este el fiul Herminei Marcusohn, căsătorită Tismăneanu și dânsa redactor la Radio Moscova, cetățean sovietic, în România ocupând funcții-posturi de importanță politică? A fost dânsa - cât a fost - director de cadre în Ministerul Sănătății?;

- Este el, Vladimir nepotul Cristinei Luca-Boico, expulzată din Franța pentru spionaj în favoarea sovieticilor?; nu a ocupat și ea “posturi importante” în RPR, atât pentru merite personale (!), cât și pentru ale soțului său Mihail R. Boico, “spaniol” și el, evreu rus, venit în România ca “tanchist”, devenit general de “grăniceri”, citește: de Securitate, fiindcă îi obliga pe soldați să-i interpeleze, să-i împuște, nu pe cei care intrau clandestin în RPR - sic - ci pe/în nefericiții români care, sperați că “Americani nu mai vin”, încercau să fugă din raiul edificat și de ei, “spaniolii” sosiți de unde, dacă nu din... URSS?;

- Nu ca “pui de bolșevic” și-a petrecut V.T. copilăria, adolescența în ghetoul bolșevicilor: Cartierul Primăverii?; a mâncat el și ai săi - puiul-de-bolșevic - pe săturate, s-a îmbrăcat decent, chiar luxos în comparație cu milioanele de români flămânziți chiar de către ei, “tanchiștii”, umblînd în zdrențe, supraviețuind în “libertate”, fiindcă țara-ntreagă era un complex de lagăre și de închisori unde pieria elita României, tineretul ei, tărâniea pentru că... nu gândeau marxist-*stalinist*, cum impuneau și părinții săi?; nu frecventa el - în virtutea “egalității de tip sovietic” - o școală specială, pentru puii bolșevicilor, unde i-a avut colegi pe Nicu Ceaușescu, pe Radu Ioanid, nerușinatul holocaustolog de azi (și membru de onoare în “Comisia Oprea”)?;

- S-a plâns V. T. că tatăl său a fost dat afară din partid prin 1958 (ca urmare a întretănuirilor dintre tovarășii-de-veacuri: l-a săpat subalternul său, Radu Florian, ca să-i ia locul ; s-a mai plâns că, după plecarea lui în Occident mama rămasă în România era vizitată “practic aproape săptămânal” (?) de Securitate, ca să-l convingă pe fiu să nu mai ponegrească, la Europa

liberă, Patria Română... Vrea neapărat să-i aduc aminte cum au fost pedepsite pentru exact aceeași “vină” multe alte mame, de pildă a Monicăi Lovinescu - adevărat, aceea nu era evreică, nici comunistă, nici “eroină” din Spania, nu era cetățeană sovietică și nu fusese nici măcar un minut șef de cadre la Ministerul Sănătății, motiv pentru care a ajuns la groapa comună? ;

Dezolat, însă întrebarea următoare nu poate fi ocolită:

Ce a suferit familia Tismăneanu de pe urma “persecuțiilor” regimului comunist?

- a fost lăsată muritoare de foame?
- a fost alungată din casă? (care casă: cea confiscată de ei, revoluționarii “tanchiștii sovietici”, burjuilor odioși - și antisemiți?)
- au fost membrii ei măcar anchetați de Securitate (nu vizitați, la domiciliu) - “ca la Securitate”?
- câte minute/zile/luni/ani au fost aceia reținuți/deținuți?
- cine/câți dintre ei au murit în închisoare?

“Răspunsul” l-a dat Cristina Boico (mătușa pe care Vladimir o iubea foarte), după ce s-a re-strecurat în Franța, ca “eroină a Rezistenței Franceze”:

«În România am fost persecutați ca evrei și comuniști».

4) Despre “credibilitatea morală și științifică”

[V.T.](...) “i-am raspuns d-lui Goma (...) [Că] nu poti face parte dintr-o comisie in momentul in care contesti presedintelui acestei comisii, omului care te invita, credibilitatea morala si stiintifica.”

De acord: nu poți - dar care este “contestația”? Aceasta:

“Este și el un pui de bolșevic”.

Re-repet : este neadevărată (“contestația”)? Neadevărat adevărul?

5) Despre ticul verbal-scriptic: “Circulă pe internet...”

[V.T.] “publicarea pe Internet în același text a unei scrisori personale despre tatal meu, în care eu foloseam la adresa raposatului meu parinte termeni foarte duri legati de perioada stalinista, în care el a avut un rol destul de important în aparatul ideologic, și pe care nu i-as folosi în limbaj public. Era o scrisoare adresata prietenului meu, sau, sa-i spunem, omului în care aveam încredere, Paul Goma. Acest text era pus pe Internet. Pur și simplu. I-am raspuns ca exista lucruri care sunt proprietatea autorului lor, o scrisoare este pentru mine proprietatea autorului ei. Eu așa vad lucrurile, poate mă înșel, și niciodată nu-mi voi permite să public scrisoarea cuiva către mine fără să-i cer acestei persoane permisiunea. Deci așa s-a ajuns la situația în care Paul Goma nu face parte din Comisie”.

A venit momentul lămuririi chestiunii internetului.

Vladimir Tismăneanu - altfel băiat simpatic, serviabil (e-he, câte burse a înlesnit el!) - nu dovedește că este și normal de normal... Dacă ar fi fost cât de cât, nu ar fi fabricat în grabă dimpreună cu șoptitorii săi, acest pretext de ruptură: “publicarea pe internet”, a unei scrisori a lui către mine și a răspunsului meu.

În primul rând, fiindcă dialogul nu era unul confidențial, nici conspirativ (ca la ei, la comuniștii tanchiști) ci, am crezut, cred în continuare, *tema* lui interesează, *istoria acestei țări la care el pretinde că lucrează, nu?*

În al doilea rând V. T. dovedește a face parte dintre acei oameni care, având posibilitatea de a-și *publica* propozițiile în oricare periodic românesc, zbiară ca din gură de șarpe, arătând cu degetul lor de adolescenți pârâcioși pe cel care îndrăznește să riposteze - prin mijloacele rămase lui accesibile (internetul). Așa au făcut - în legătură cu mine - Gabriel Andreescu, avântatul holocaustolog care nu văzuse măcar coperta cărții autorului acuzat de “anti-

semitism”; așa a făcut cuviinciosul L. Antonesei, apărător al lui G. A. în revista pe care o conduce (și în care mie mi-a refuzat, repetat dreptul de replică), pretinzând că industriașul drepturilor omului “nu a făcut nimic necuviincios” (sic - nu, nimic necuviincios, doar... incorect: *condamnase o carte necitită*); așa au făcut Adameșteanu, Lefter, acum V. Tismăneanu, afirmând el fără pauză de reflecție: “Cerculă de la o vreme, pe internet...”

“Pe internet”, unde alt’? Nu sunt eu un scriitor internetizat prin grija prietenilor săi: Manolescu, Liiceanu, Mihăieș, Lefter, Oișteanu, A. Cornea, Adameșteanu, Patapievi, R. Ioanid, Shafir? Eu nu am putut face ca Nicolae Moraru - îl cunoștea bine Leon Tismăneanu, erau tovarăși de șaibă marxist-stalinistă - care, după pensionare, își confecționase, acasă o... *stengazeta* (gazetă de perete) în care își “publica”, producțiile. Am “publicat pe internet” Jurnalul, iar în acela se afla și scrisoarea lui V. T. *prin care îmi cerea amănunte despre tatăl său*; apoi *scrisoarea mea de răspuns* : în aceea îi împărtășeam partea mea de adevăr (la 17 noiembrie 2005). Și această scrisoare a fost consemnată în Jurnal - la 31 martie 2006. Trebuie să fii de rea credință și nerușinat ca să te indignarisești ca un curcan pentru că “celălalt” îți dă replica acolo unde poate - or el nu poate în presa obștească și din pricina ta, măcar complice la interdicție.

Este Jurnalul meu, scriitor, persoană publică (în ciuda Neocenzurii Neoscriitorilor Neoromâni); în el consemnez, nu doar cugetări adânci și păreri suprafațice, dar și evenimente-de-hârtie, de pildă scrisorile.

Apoi V. T. știa foarte bine că țin un jurnal “difuzat pe internet”, “ținere” normală și... legală - cum de l-a descoperit abia în acel moment?

În încheiere scriam:

(...) “Eu, prin forța împrejurărilor, nu am avut nici tată nici mamă nici unchi nici mătușă care să fi făcut rău altora, doar pentru că ei, “revoluționari de profesie” așa stiau că... se face lumea nouă. Însă nici nu voi învinovați vreodată pe copiii revoluționarilor bolșevici pentru păcatele părinților - grele, monstruoase. Ci - am și spus-o, în legătură cu Oisteanu: le cer (urmasilor) să-si asume înaintașii, să accepte - cu durere - că acestia nu fuseseră îngerasi, că nu pot fi absolviți doar pentru că fiii stiu că părinții lor erau plini de iubire în familie - fiindcă iubirea în familie nu sterge deloc ne-iubirea lor în nefamilie. Si așa cum atâția copii, nepoți de nazisti s-au târât în viață cărînd povara teribilă a “dosarului” tatălui SS-ist sau doar (sic)... membru al partidului lui Hitler, așa să suporte și urmasii bolșevicilor faptul că părinții lor nu fuseseră, vai, eroi de benzi desenate. Cred cu putere că această “echilibrare” este necesară, atât pentru noi, eternele victime, cât și pentru urmasii celor care nu se purtaseră cu noi cu mânusi (observi eufemismul?). Or noi suntem milioane - numai în România. Si nimeni dintre vinovații de martirajul nostru nu a fost măcar obligat să treacă - fie și postum - prin fata unui tribunal (...).”

După care comentam:

“Ce fel de *istorie* știe Vladimir Tismăneanu, *azi*, dacă, orbit de durerea celor aflate despre tatăl său - totuși: un ne-sfânt... - a uitat că, înainte (...) alți “revoluționari”(...) fuseseră debarcați, anchetați de Instrumentul Revoluției: Securitatea, creată după modelul NKVD? Dacă nu vorbim de Pătrășcanu, un ne-evreu - pe care și Leon Tismăneanu îl înfierase, bolșevicește - hai să vorbim de Ana Pauker: s-a “delimitat” Tovarășul Tismăneanu de Tovarășa Pauker, în ședințele de demascare-înfierare? Bineînțeles, da, altfel n-ar mai fi rămas șeful catedrei de marxism-*stalinism* și director adjunct al Editurii Politice - sub șefia altui monstru bolșevic, avînd același “dosar”: Valter

Roman? (...) Dar de Chișinevski - dat jos în 1957 (pe când eu mă aflam în anchetă, la Interne)? El, L. Tismăneanu a fost “zburat” (expresia aparține fiului) în 1958. Nu știu dacă tot atunci subalternul său de la Universitate Radu Florian fusese “îndepărtat” - însă deziluzia a fost: chiar dacă după răspunsul meu nu am citit vreun text despre tatăl său, Vladimir Tismăneanu se comportă taman ca fiul lui Radu Florian: detestabil; neintelektual, ne-normal: nu acceptă că tatăl său “a avut și lipsuri”. Așa cum nu acceptă că iubita sa mătușă Cristina Marcusohn (căsătorită Boico) a jucat un rol nefast, mizerabil, de bolșevic fanatic executant orb al ordinelor Moscovei - atât în Franța, ca spioană sovietică (până la 22 iunie 1941 activînd și în folosul lui Hitler!), cât și în “surghiun” în România; rol, nu doar de persecutor al nevinovaților, ci și de trădător-denumțător (a lucrat sub ordinele lui Boris Bruhman, alias “Holban”, cel care a dat pe mâna Gestapoului Grupul Manouchian, “Afișul Roșu”), atât al democrației “burgheze” din Franța ocupată, cât și al României, ca stat care, de voie, de nevoie, îl/o acceptase ca cetățean/că (ba chiar ca supracetățean - altfel ce-ar fi căutat, după repatrierea-prin-expulzare în moțul Agerpres-ului?).

Și degeaba declară el în dialogul cu Nicolae Coande:

“Structura mea mentala esta, într-adevar, una a nelinistii și a refuzului certitudinilor înghetate” - certitudinile sale au rămas cum fuseseră: înghețate.

Și el - ca Oișteanu, ca Anca Răutu-Oroveanu, ca Al. Florian, ca R. Ioanid - și alții din aceeași... faină - este un autentic pui de bolșevic.

În ciuda aparențelor.”

6) Despre rolul destinat mie în Comisia cu pricina

În unul din mesajele trimise în 10 aprilie a.c. V. Tismăneanu îmi explica din capul locului:

“Rolul Dvs: (...) Nu trebuie să scrie[t]i: ati scris ce trebuia scris”.

Distribuirea rolului mut m-a rănit, dar nu m-a determinat să-l trimit pe distribuitor la plimbare. Deci: la o săptămână după invitație mi se comunicase că urma să... interpretez Aria (mută) a Decorului, sarcina grea a... activității revenind adevăraților actori (aflasem două nume: Patapievici și Antohi).

Atunci, în 10 aprilie am intuit că în acea Comisie nu voi putea *face* nimic-nimic-nimic. Tocmai de aceea fusesem poftit la prezidiu: *să nu fac nimic, doar să... exist, asist, momâie*. Motivul pentru care mi se distribuise astfel de rol? Eram eu cumva antiromân?, antisemit?, analfabet? În toată modestia: *nu*, la toate trei întrebările. Deci nu existau *motive* (necomunicabile), ci *pretexte*.

De cinci zile a avut nevoie V.T. pentru a confecționa, cu clacă, *pretextul*: “rupturii”: instalasem pe internet cu o lună în urmă o scrisoare a lui, astfel “încălcînd un... cod academic, negîndu-i credibilitatea științifică și morală, folosind la adresa lui un limbaj inacceptabil, contrare standardelor, pricinuindu-i grave leziuni pe la demnitatea umană” etc etc. Sfetnicii săi indigeni și colonizatori îi vor fi explicat, îi vor fi făcut și un desen: un eventual câștig prin includerea lui Goma (ca să se închidă gura reacționarilor) va fi anulat de previzibilele “cerințe” ale aceluiași: *includerea și a istoriei Ocupației Basarabiei, Bucovinei de Nord, precum și continuarea istoriei de după decembrie 1989 până azi...*

Pe cine bănuiesc a-l fi just-consiliat? De astă dată nu voi ține seamă de înțelepciunea: “Hoțul cu un păcat, păgubașul cu zece”, fiindcă îi știu, îi văd, îi aud pe hoți:

Pe Mihăieș, *bouar* al minții, acuzat de “antisemitism”, ca și jupănu-său,

Manolescu: de cum primise bilet de voie de la Brucan, viteazul rezistent prin cultură se apucase de gazetărie, confecționase chiar interviuri: un volum cu Tismăneanu (!), altul cu Manolescu - chestii însăilate din aproximații intelectuale și din dezinformații informaționale. Omul nu știe ce-cum să întrebe, habar n-are cum-prin-ce să-l corecteze sau stimuleze pe interlocutor. Tot “militînd”, tot scriînd, sperînd că astfel va învăța să scrie, tot periînd pe cine trebuia, a ajuns la Institutul Cultural Român, aghiotant al lui Patapievici: temîndu-se că voi cere luna de pe cer: *publicarea unei cărți* “la el, la Fundație” (Buzura: «la Fundația mea!»), nu-i va fi lăsat lui “Volo” manșetele nădragilor, pînă cînd acesta nu a promis-jurat că nu-l va băga pe lup în târla mioritică a scriitorimii române, Goma are să strice toate aranjamentele intelectualității patriei, fiind el notoriu reprezentant al “disidenței răgușite”;

Pe Blandiana: cum să suporte Inventatoarea Rezistenței prin ArpașiCultură ca Goma să steie la un prezidiu alături de Dânsa, care are neșesitate de trei scaune pentru sine și de și un sfert pentru Romi? - și de un taburet pentru Lumina Lumii Ilieșiu, Spaima Comuniștilor (pe care-i filma de zor și cu drag pînă la 22 decembrie 89 fix)?;

Pe Adameșteanu - nu va mai fi avînd puterea de pînă mai ieri, dar cuvîntul său atîrnă greu (!) cînd se arată ocaziunea de a-i plăti lui Goma o parte din răul făcut ei, Reprezentantă-Punct. A ce, reprezen'-punct? Dar a explicat ea, cu gura ei, limpede:

«Ce știi tu, bă!, păi eu reprezint!»;

Dar Ion Vianu ce cusur va fi avînd, de cînd, trezit din somnu-i intelectualicesc, la nenumăratele comiții-prezidii, Oișteanu i-a comunicat acest mare secret: Goma e “un basarabean antisemit”, iar fiul lui Tudor Vianu, ce să facă: a repetat, papagal, expectorația tovarășului său de baricade și de vînătoare de “antisemiți”...;

Dar Sorin Alexandrescu, “nepotul Monumentului”, ilustratorul, într-un cărtoi uite-așa de gros, plin de scheme și de săgeți indicatoare a mersului geniului la Faulkner ? Cel care petrecuse o viață la Amsterdam, ignorînd România și literatura română (pentru el oprindu-se la Titus Popovici), iar după moartea mamei sale, declarase că el fusese de totdeauna anticomunist - drept care din vara anului 1989 participase la... Uniunea Scriitorilor a lui Tepeș cu Breban? (vezi **Jurnal de Căldură Mare**)?;

Dar Antohi, dar Mungiu, dar prințul-consort al său, “istoricul” Pippidi, descoperitor al “fascistului-Antonescu”-la-români?;

Dar Marius Oprea, rămas văduv (nu orfan?) de “Institutul R. Ioanid”, țăricean, după apariția băseștei “Comisii Volo”?;

Dar Manolescu-UNESCO, legitimatorul lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă?;

Dar Patapievici, heideggerul nostru drag, iubit și raional?;

Dar Botezătorul său (și al lui Georgel Zacuscă), liicheanul, frêrul sebastianez, altfel monarhistul-foc: Liiceanu?;

Să nu fi intervenit cu “un mic sfat” Cosașu, Ianoși, Oișteanu, tovarășa Lilly Marcou?; tovarășa Mariana Șora, tovarășa Janina Ianoși? nici veteranul turnător Zalis? Nici Max Katz, automonitorizatornicul, citește: fabricantul din nimic a “antisemitismului tradițional românesc”? ; nici maestrii săi întru holocaustizare, politrucii Elie Wiesel, R. Ioanid ? Nici măcar Doamna Monica Lovinescu, nu pentru întâia oară condiționînd prezența sa de absența lui Goma?

7) Despre cei care fabrică istoria României

a. Din 23 august 1944 Ocupanții ruși ne-au falsificat istoria prin trimișii

Pauker, Chișinevschi, Răutu, Roller - de unde termenul: *rollerizare*;

b. După decembrie 1989 Pelin ne-a *pelinizat-o*;

c. Din 1991 Istoria României a fost *wieselizată*;

d. În 1998 Istoria României a fost traficată prin traducerea **Cărții negre a comunismului** de St. Courtois (în originalul apărut în 1997, deficitar la capitolul țării noastre prin “grija” lui Karel Bartosek și prin refuzul lui Courtois de a completa-corija prezentarea României), apoi prin strădania intelectualilor români de frunte: Blandiana, Onișoru, Rusan, Liiceanu.

Cum am spus (și am scris, în **Săptămâna Roșie**, capitolul “Când ai crescut în cultul victimei inocente îți vine greu să accepți ca ai fost un bun călău”), originalul francez ignorase (cu o excepție: **Pitești** de V. Ierunca), toate celelalte texte scrise de români, traduse în franceză, aflate la îndemâna “responsabilului capitolului “Europa Centrală și de Sud-Est”, pe nume Karel Bartosek. Acesta, împreună cu M. Berindei, A. Paruit, A. Lavastine, profi-tînd de indisponibilitatea lui F. Maspero, fondatorul revistei *L'Alternative*, a pus mîna pe ea și a prefăcut-o, din publicație anticomunistă în una... “euro-comunistă”, rebotezată *La Nouvelle Alternative*. Tovarășul Bartosek (tovarăș al tovarășului Courtois) a aplicat metoda idioată, a tovarășului de la Cluj, Borbély (cum se întîlnesc marile spirite!), după care... “*ar fi greșit să punem prea mult accent pe destinul dramaturgului ceh Vaclav Havel, al filosofului maghiar Istvan Bibo, al scriitorului român Paul Goma sau pe alții, provenind din inteligenția și să-i lăsăm în umbră pe «oamenii de rînd»*” - motiv pentru care nu pomeneste de mișcarea pentru drepturile omului din 1977, solidarizată cu Charta 77, iar dintre “oamenii de rînd” nu îl pomeneste pe legendarul Vasile Paraschiv (descoperit alaltăieri de însuși V. Tismăneanu). Doamne ferește să fi citat din eseul lui C. Dumitrescu **La Cité Totale**; nici din Crăciunaș: **Le dernier regard** ; nu au fost pomenite nici cărțile mele “penitenciare” (orișicātuși publicate la Gallimard, la Seuil, la Hachette); nici măcar volume ca **La vie en rouge**, de Duplan și Giret, **Le KGB en France** de Thierry Wolton nu au îndeplinit condițiile de intrare...

În schimb (!) Bartosek îi indică la Bibliografie (extrem de săracă, total nereprezentativă), pe... Vladimir Tismăneanu, ei da! - cu *volumul în limba română “Fantoma lui Gheorghiu-Dej”*!- și pe autoarea unui text despre oamenii care l-au adus pe Ceaușescu la putere, semnat de arhinecunoscuta cercetătoare Cristina Boico, cu totul întîmplător mătușa lui V. Tismăneanu - oh, oui.

Să recunoaștem: varianta românească repară o nedreptate flagrantă a originalului francez: în ea apare... Blandiana (adevărat, într-o notă de subsol - dar nu este pomenită Doina Cornea, nici de Dorin Tudoran nu vine vorba, nici de Dan Petrescu, nici de Luca Pițu, nici de Liviu Cangeopol... - ce-om fi vrînd: nu aceștia au ‘grijit ediția, ci ea, Romi, Liiceanu și Onișoru! - se observă);

e. În 2005 Istoria României și a Românilor a fost falsificată prin înființarea Institutului pentru studierea Holocaustului, *imeni* Wiesel, al cărui scop este, nu studierea tragediei evreilor, ci impunerea în școlile noastre a materiei obligatorii concepută de evrei - și doar de ei (să nu mi se spună că *goi-ul* Pippidi contează - da’ de unde, niciodată, în nimic nu a contat);

f. Tot în 2005, ca un fel de compensație acordată și majoritarilor români din România, guvernul a decis înființarea unui institut pentru studierea comunismului. Director : istoricul Marius Oprea, adjunct: istoricul Stejărel Olaru. Cât de onestă, cât de profesionistă a fost inițiativa de a se, în sfârșit!, apleca și asupra pătimirilor noastre, ale românilor victime ale bolșevismului rusesc, s-a observat numaidecât prin:

- anunțarea perioadei de studiu, decapitînd-despiciorînd-o: excluzînd tragedia începută la 28 iunie 1940, și suprimînd “postrevoluția”, războiul civil durînd și azi;

- cooptarea (sic) în Comisia de studiere a crimelor comuniste a lui “Radu Ioanid”, cunoscut securisto-sionist, antiromân notoriu (crescut, instruit în herghelia lui Serge Moscovici, din care au ieșit și exemplare ca: M.D. Gheorghiu, Isac Chiva, A. Lavastine, Maria Mailat...);

g. În 2006 a fost anunțată o altă mîncare de pește: “Comisia Tismăneanu-Băsescu”. Dacă aceasta, destinată a cerceta crimele comuniste nu are ca membru al Colegiului de onoare un pui de bolșevic (I. Ioanid) are ca... secretar-general al chiar Comisiei care a și început să-i poarte numele, un alt pui de bolșevic : prietenul vostru “Volo”, altfel-zisul : Vladimir Tismăneanu.

Și, de parcă aceste nenorociri nu ar fi destul de... nenorocite, iată că și...

g. ...ambasadorul USA în România, N. Taubman, după ce ne-a demonstrat cu strălucire că un ambasador nu are rolul de a se ocupa de relațiile țării sale cu cetățenii țării în care a fost numit, ci de Holocaust, de predarea lui obligatorie în școli, acțiune propagandistică împănată cu amenințări din repertoriul lui Wiesel (cel de la 3 iulie 1991, din *New York Times*):

“Trebuie să știți că dacă antisemiții nu sunt criticați lînfierații în public, veți suferi. Veți fi izolați, Occidentul vă urmărește cu mirare, cu spaimă, cu groază”.

De curînd, prin cine știe ce amenințări-promisiuni (să fie întrebabilul Ungureanu), ambasadorul Taubman i-a adus pe români pînă la acceptarea unei monstruoșități, a unei Minciuni a Veacului: **re-inaugurarea, în Cișmigiu, a unui monument al “ostașilor americani căzuți pentru liberarea României”...**

Or toată toată lumea știe că americanii în chestie, aviatori de bombardiere, înainte de a fi doborîți, ne făcuseră praf și pulbere, ne amestecaseră cu molozul - la Ploiești, la București, în 4 aprilie 1944, în zona Gara de Nord, unde au murit mii de civili, dintre care trei sferturi refugiați grupați acolo în vederea “dispersării” în vestul țării - prefigurînd crima de la Dresda, din anul următor, 1945: tot refugiați civili din Est erau...

La București, în 4 aprilie 1944 a pierit și unchiul meu Ignat Goma.

Așadar: după exemplul evreilor care au treabă, n-au, fabrică “dovezi de antisemitism”, americanii au, n-au treabă, fabrică “prinosuri de recunoștință” (se recunoaște expresia?, tata, deși fost deportat în Siberia, zicea: «Americani sunt un fel de ruși - doar că au mai multe stele pe drapel»).

Cum de îi rabdă pămîntul pe guvernanții români care nu apără interesele românilor, ci pe ale rușilor și pe ale ucrainenilor (pe lîngă interesele, muuult mai importante ale surorilor, cumnatelor, verișoarelor - chiar și ale nepoțelilor dînșilor?). Cum de mai fac umbră pămîntului guvernanții români care nu cunosc istoria elementară a țării lor, România (nici limba română!), iar dacă o cunosc, puțin le pasă de **adevărul** ei, ci sunt cu gîndul numai la “considerația” pe care o vor primi (și dolarii! să nu fie uitați dolarii!) de la acești ruși cu mai multe stele pe drapel?

9) Despre certificatele de bună-purtare

Armand Goșu: “In ultimele zile, v-ati vazut dosarul la CNSAS. E vorba de un dosar provenit de la SIE, de un dosar lucrat de cei de la Directia de Informatii Externe a Securitatii”.

V. Tismăneanu a avut nevoie de un certificat de ne-securist - de la CNSAS. De ce ? Cine i l-a cerut? Tăriceanu? Băsescu? R. Ioanid? Ca să-i

tragă ei un Club al Certificațiilor? Cine le va fi liberat *spravka* ceea? Tot ei, după modelul “Certificatului de Revoluționar”?

Nu am nici o încredere în indivizii care, ținând să-și “probeze” onestitatea pusă sub semnul întrebării, umblă cu “certIFICATE” ba de revoluționar, ba de absolvent al Academiei de Jurnalistică, ba de persoană care nu a lucrat în viața ei pentru, zi-i pe nume: “poliția politică” (Andrei Cornea, filosof, director-de-direcție și holocaustolog *rasist*, când vorbea de securiștii care o agresaseră pe Monica Lovinescu, le zicea: “membri ai poliției”). Drăguț. Și ce subțire-diversionist. Ca și “Domnul Iliescu” în gura lui V. Tismăneanu (dar “Domnul Măgureanu” pe buzele celui-mai-tânăr-filosof-la-român: Liiceanu?).

Nu am încredere în certificatații CSNAS - am vrut să spun: confecționatorii, li se mai zice: falsificatori. Pentru că am zăbovit cu privirea asupra câtorva beneficiari, comunic lista lor:

- Gelu Voican Voiculescu-Sturdza-Clytoris: Prietenul meu Gelu, rănit de mirarea-dezaprobarea exprimată de mine la apariția lui în banda-de-tâlhari organizatori ai “revoluției de la 89” : Brucan, Iliescu, Roman, Măgureanu, în vara anului 1990 a-compus-o-compunere intitulată: “Dosar de securitate” (al său, dosarul!) și a încercat să-l publice în revista 22. G. Adameșteanu, pe atunci total inocentă, însă nu și ticăloșită, a refuzat. A aflat N. Manolescu! Pe loc l-a invitat pe suprașeful Securității iliesciene să aducă la el, la *România literară* “Dosarul de securitate”. Prezentat de redacție (Manolescu-Dimisianu), animalul care nu există a apărut pe 5 pagini, în două numere, ultimele pe 1990.

Pe atunci nu se vorbea de certificat “de la CSNAS”. Se vede însă că autoritatea (i)morală a lui N. Manolescu (care tocmai luase, imediat după mineriadă, un interviu lui Iliescu, în care îl domnise și îl o-ise: “Om, cu O mare”) fusese hotărâtoare. Gelu Clistyr umbla pe la cocktailuri, în Libia, distribuia fotocopii, cu autograf, adăugînd, oralmente: «Uite ce scrie *România literară* a lui Manolescu despre mine!» - se oprea la timp, nu explica: «Din moment ce îmi publica dosarul de securitate, înseamnă că sunt curat, nu am nimic de ascuns».

Doamne ferește, cum să aibă de ascuns ceva împușcătorul Ceaușeștilor!

Și Ion Iliescu a cerut și a obținut certificat de CSNAS - ei și? Ce probează acela: că Iliescu nu a lucrat pentru Securitate, “doar” pentru NKVD, apoi KGB?

C. V. Tudor: și el este diplomat al CSNAS;

Și Buzura;

Și Uricaru;

Și Voiculescu-Crescent a fost recent spălat, sfințit...

Ei și?

Înseamnă că toți certificații (de către cine: de către CSNAS, unde nu te mai poți băși de câți securiști - dar securiste! - fojgăie pe metru pătrat) au devenit curați? Ca “domnul Iliescu” după spălătura de sânge și de căcat operată de Manolescu, Pleșu, Breban, Simion, Sorescu - și Tismăneanu?

10) Despre a fi sau a nu fi evreu în România

Prietenii, îndatorații lui V. Tismăneanu i-au sărit întru apărare, acuzîndu-i pe acuzatori că l-ar fi acuzat pe “Volo” pentru păcatul-crima de a fi evreu.

Să avem iertare: în primul rând și fiul meu Filip este evreu, după mamă - și ne înțelegem bine, împărtășim aceleași valori; în al doilea: din câte știu - și știu, fiindcă pe mine mă interesează ce se petrece în lume, deci mă infor-

mez - nimeni nu l-a acuzat "pentru că este evreu". Evreii sioniști (dar și: auxiliarii lor, *goi*-ii Manolescu, Gârbea, Marta Petreu) ne acuză pe noi, românii, că suntem "antisemiți", noi însă, românii, nu suntem nici sioniști, nici manoliști, nici martopetriști - nici andreipipidiști. Acuzatorii s-au înșelat și au înșelat atunci când l-au acuzat pe Vladimir Tismăneanu *doar* ca fiu al unor bolșevici evrei veniți pe tancurile sovietice.

Dar tocmai asta condamnă noi la veniții-pe-tancuri: faptul că îi acuzaseră - și trimiseseră la pușcărie! - pe părinți pentru faptele (reale, imaginare) ale copiilor și pe fii, nepoți, veri, vecini pentru faptele părinților!

Am spus de la începutul acestui text: nu acesta este păcatul lui V. Tismăneanu - fiindcă nu ne putem alege părinții - ci altul, altele, nu moștenite, ci câștigate. El este vinovat, nu pentru că "este fiul lui", ci pentru că el, fiul nu-și asuma părinții criminali cu tot cu crimele savârșite.

V. Tismăneanu, istoricul, se ferește ca de foc de a ieși din cercul pentru studiere fixat de el, fixat de fixatori: se ocupă numai de trimișii (sau unșii pe loc), de primă mărime ai Porții Kremlinului, în scop de *colonizare*: Pauker, V. Roman, Chișinevschi, Moghioroș, Gheorghiu-Dej, Bodnăraș, Iliescu, iar evreilor nu le spune pe nume, ci îi îngroapă în alt abuz lingvistic (precum *antisemitism*): "minorități etnice". Ce comod: ca și victimele maghiare ale Holocaustului, repartizate de Wiesel la vecini (și ocupați; sârbi, slovaci, români), evreii bolșevici au fost împrăștiți la rubricile unguri, cehi, polonezi, bulgari, ruși. Sub umbrela "obiectivității istorice" (dar V. T. nu este istoric!), încearcă - și reușește - să reabiliteze mai degrabă pe ici decât pe colo sinistre figuri ca Ana Pauker, în schimb (!) să zugrăvească în negru figuri antipatice lui și familiei sale: Ceaușescu, Răutu, Radu Florian...

11) Ce fel de istorie a României ar vrea V. Tismăneanu?

Ceea ce i se poate reproșa (și trebuie să i se reproșeze) lui Vladimir Tismăneanu : nu faptul că este evreu (ei și? este ceea ce este!), ci faptul că, evreu printre *goi* (români), este insensibil la viața și la moartea *goi*-lor; nu i se poate reproșa că este fiu de bolșevici evrei care doar rău au făcut băștinașilor - ci că nu a renunțat la granița mentală reproducând granița reală (Zidul ! Autozidul!) separînd iremediabil "Cartierul Primăverii, cuibul de bolșevici" și restul țării, *populația*.

El nu poate, nu vrea să accepte că există și *altceva*, *altfel* decât propria persoană, propria categorie, propriul clan. De pildă, pentru el, umanist, nu există suferința palestinienilor, nici injustiția, nici neomenia cu care sunt tratați băștinașii, de către invadatorii israelieni (să nu invoce "dreptul istoric": Filistenii erau oamenii locului, sedentari atunci când Evreii, păstori, au dat peste ei, venind din Mesopotamia). Nu am citit și nu am auzit ca cineva să fi citit vreun rând de măcar înțelegere, dacă nu de compasiune (i-aș cere prea mult dacă aș rosti "fraternitate") pentru altă comunitate oprimată, alungată de la vatra ei: a palestinienilor. Nu, nu. Deși există atâția evrei normali și celebri (nu chiar ca și "profesorul de la Maryland"), tot din aria rusească proveniți: Menuhin, Barenboim. Aceștia au riscat *normalitatea* - și au fost tratați, cum altfel, decât de "antisemiți".

Vladimir Tismăneanu - și asta va fi concluzia mea - o persoană structural insensibilă (istoria se face și cu inima, nu?, chiar riscînd o abatere subiectivă); pe el îl interesează - vezi-i bibliografia - personalitățile-care-fac-istoria, chiar dacă părintele său, Leon Tismăneanu, ne obliga, ne soma să credem că... masele; îl preocupă cancanurile, mâncătoriile, întretornătoriile mafioților bolșevici - și nu cei care au suferit, care și-au pierdut viața (unii și sufletul) sub șenilele de tanc sovietic ale Marii Terori de la Răsărit.

Ce fel de “istorie” va superviza, dirija “Volo” - altfel băiat bun, serviabil - dacă nu are *mijloacele*?

Fiindcă nu le are; el nu a văzut, nu a auzit ce se petrecea dincolo de Zidul Ierusalimului Cartierului Primăverii unde a copilărit și unde s-a întors. V. T. este surd, orb, nu are odorat, deci nu știe cum “arată” mirosul de sărăcie, mirosul de fără-acoperiș (dacă tovarășii tovarășilor părinți ai săi îi alungaseră pe proprietari din case și le luaseră locul, fără măcar a schimba cearceafurile...); mirosul de frică-de-arestare, de frică-de-exmatriculare din facultate (ei, da: catedra de marxism-*stalinism* se ocupa și de “purificarea” corpului studentesc, iar C.C. al UTM - reprezentat de Trofin, Petre Gheorghe, C. Burtică - și Ion Iliescu! - un an întreg, 1958, a tot pus la-zid și pe rug sute de studenți *potențial periculoși*, drept care i-a exmatriculat); mai departe: miros de-frică-de-anchetă; mirosul de sudoare (de frică), de urină-sânge-căcat din timpul anchetei la Securitate. Dar mirosul de moarte știe el ce culoare prinde?

Va realiza comanda prezidențială a unei Istoriei a României din ultima jumătate de veac alcătuită doar din portretele monștrilor comuniști, mai mult sau mai puțin feroci, mai mult sau mai puțin buni părinți?

De acord - dar victimele? Unde sunt victimele - milioane - din “Istoria” lui Tismăneanu Vladimir?

Grav handicapat și de originea sa de evreu basarabean, inima nu-l va lăsa să aducă vorba și despre imensa - și actuala - tragedie a românilor basarabeni și bucovineni treziți în 28 iunie 1940 robi ai rușilor, cu identitatea schimbată, cu alfabetul schimbat, cu o matrice mașteră: nu mai erau români, nu mai vorbeau limba română, drapelul nu mai era tricolor, țară nu le mai era România, ci Marea Uniune Sovietică! Violentați, umiliți, pângăriți în credința lor creștină de evreii bolșevici, mult mai răi decât rușii-curați - unii prieteni, vecini, colegi deveniți de nerecunoscut: turbați de ură față de români, mai ales dacă aceștia erau militari și se retrăgeau, umiliți de ordinul de a nu răspunde agresiunilor, în Săptămâna Roșie; după aceea jefuiți de pâinea pe care ei o făcuseră, alungați din casele pe care ei le ridicaseră, arestați, anchetați, unii deportați în Siberia, alții împușcați pe loc.

Cum să-i compătimizească V. Tismăneanu pe basarabeni și pe bucovineni, când treaba murdară, de zapcii-caralii, de călai în slujba rușilor o făceau evreii - mulți cunoscuți de părinții săi: Perahim, Sorin Toma, Roller...? Cât de drept va fi V. T. în judecățile sale istorice - ziceam că se va studia și perioada dinainte de 1946...- atunci când va ajunge la episodul refugiaților din martie 1944? Va accepta, el, făcând parte dintr-o comunitate care a dat realitatea și expresia “Ovreiului Rătăcitor” (așa zicea tata că ajunsesem noi), că există durere și mai sfâșietoare, cea a “Ovreiului rătăcitor în proprie țară” - când acel efect avea această cauză: *comunismul* rusesc? - cel pe care îl visaseră părinții săi și pentru a cărui realizare renunțaseră și la gândire logică și la inimă (caldă, în principiu), devenind roboți ai Distrugerii, ai Terorii, ai Ororii? Ce va înțelege el din continuarea dramei refugiaților, (re)fugind, ascunzându-se prin păduri, prin peșteri de frica ocupanților și prinși, legați, predați jandarmilor, jandarmii rușilor - pentru a fi “repatriați în Siberia”?

Și cum va percepe el Istoria *cotelor*, Istoria *colectivizării*?

Cum să accepte - cu inima și cu capul - că decembrie 1989 nu a însemnat încetarea Terorii bolșevice, că de atunci a continuat prin războiul civil atârnat de “domnul Iliescu”, cu care el conversase despre război, despre pace; de “domnul Brucan”, coleg de bancă revoluționară cu părinții săi, de “domnul Petre Roman”, fiul altui “domn” și acela “erou din Spania”, Valter?

Acestea au fost întrebări la care am și dat răspunsul:

Nu, Vladimir Tismăneanu nu este deloc omul potrivit la locul potrivit.

Prezența lui în fruntea unui organism de o asemenea importanță pentru trecutul dar și pentru viitorul nostru este o eroare care ne va costa alți ani, alte decenii de "tranzitie" (citește: încremenire, dare îndărăt, retrogradare).

Cum adică: nu se găseau istorici onești, serioși, cunoscători ai "materiei" și ai meseriei? Tot la cârpaci, la peticari, la improvizați am recurs? Există oameni din toate generațiile care au, totuși, idee despre Istoria Contemporană - cine a avut ideea nefericită, nocivă de a face, mai ieri apel la "salvatori" de teapa lui R. Ioanid, acum la un băiat simpatic, dar atât: V. Tismăneanu?

De Iliescu, Năstase, Constantinescu, Ciorbea, Tăriceanu, Băsescu - chiar și de Ungureanu - nu se va mai vorbi peste un deceniu, însă despre această iresponsabilă ușurătate, criminală neseriozitate de a trata - pentru a câta oară? - Istoria României se vor rosti stră-stră-strănepoții noștri; cu fălcile strânse, cu lacrimi de ciudă și de mânie - și de rușine.

Se vor întreba: Ce fel de oameni am fost noi? Și își vor răspunde, cu năduf:

«Oameni de nimica, asta au fost!»

Paul Goma

*

A.S. Credeam că A Doua Epistolă a mea către Traian Băsescu va fi ultima că, în cele din urmă, îmi va răspunde.

M-am înșelat: Traian Băsescu nu a răspuns.

Iat-o pe a Treia:

D-lui Traian Băsescu
Președintele României
Palatul Cotroceni
București

Paris, 14 octombrie 2006

Domnule Traian Băsescu,

În urmă cu șase luni V. Tismăneanu m-a contactat, invitându-mă să particip la o Comisie ce avea să studieze "binefacerile" comunismului căzut pe capul Românilor, începând din 28 iunie 1940. O făcea, afirma el, cu asentimentul președintelui Traian Băsescu, inițiatorul Comisiei. După ce am acceptat propunerea, el m-a asigurat că în câteva ore consilierul prezidențial Săftoiu îmi va telefona pentru a stabili condițiile colaborării mele - V. Tismăneanu le comunicase președintelui Băsescu iar acesta fusese de acord cu ele:

- restituirea - fără a face vreo cerere - a drepturilor cetățenești care îmi fuseseră luate de Ceaușescu în 1977;

- repunerea în toate drepturile furate, mie și membrilor familiei mele (documente de la CSNAS arată că guvernul Ceaușescu, într-un "Plan de măsuri", propunea retragerea cetățeniei încă pe când mă aflam pe solul României, adică înainte de 20 noiembrie 1977): cetățenia română, dreptul de a publica în editurile și în presa din România - în care nu m-am putut exprima din martie 1970 până în ianuarie 1990 (total: 20 ani); nici din 1997 în urma

acțiunilor “colegiale” ale foștilor prieteni deveniți turiferari ai lui I. Iliescu, ai lui E. Constantinescu (total general: 30 ani de interdicție); în fine, aștept de la statul român reparațiile morale și materiale cuvenite, ca unul care a luptat pe față - și a fost întemnițat - pentru... drepturile omului în România dinainte de 22 decembrie 1989 fix, taman când vitejii și fideli colaboratori ai Securității au devenit posesori de certificate de revoluționari anticomuniști!

Consilierul Săftoiu nu s-a manifestat. Nici președintele Băsescu - din contra: acesta și-a dat binecuvântarea pentru alcătuirea Comisiei destinată să cerceteze crimele comunismului, eliminându-mă, pentru a pune în loc notorii “rezistenți(doar)-prin-cultură”, profund analfabeți în materie de Istorie a României.

La începutul lunii septembrie acest an, câțiva prieteni (Dan Culcer, Ovidiu Nimigean, Flori Stănescu, Mircea Stănescu, Liviu Ioan Stoiciu) la inițiativa lui Valerian Stan au redactat și difuzat instituțiilor, presei, intelectualilor un Apel pentru repunerea mea și a familiei mele în drepturile furate de regimul comunist.

Se vede însă că trecuse prea puțin timp de la asasinarea Ceaușescului (abia 17 ani!) pentru a spera în abolirea ceaușismului. În condiții nedemne de un stat care bate la poarta Europei: boicot, blocaj din partea presei scrise și audiovizuale, bănuim: ca urmare a directivelor primite de la Puterea Politică din România al cărei suprem reprezentant sunteți - au aderat la acest Apel peste 300 persoane. Și cu toate că textul, cu lista semnatarilor periodic completată, a fost trimis la toate instituțiile de stat și de partid (așa!), până azi nu a fost primit un singur răspuns scris!

Pe căi ocolite - și orale, de parcă am fi o nație de etern folclorizați - prietenii mei și cu mine beneficiem de sfaturi prietenești (dar anonime, doar suntem urmașii în linie dreaptă ai lui Farfuridi!): un tovarăș tânăr “de la Externe” a dat asigurarea că “acolo, sus, nimeni nu se va ocupa de «problema Goma»”; un nu mai puțin tovarăș-tânăr (ai zice că, după 1989 românii se nasc gata-utecizați) a telefonat “de la Ministerul de Justiție, oferind și dânsul din partea casei” o indicație prețioasă - aceasta:

«Pentru obținerea cetățeniei române, domnu’ Goma să facă cerere (așa accentuează securiștii), dânsu’ cu mâna lui, precum și fiecare membru al familiei...” - de unde concluzia că to’ar’șu’ de la Justiție (!) nu citise ce scria acolo, în textul Apelului - sau: primise directive să dea un astfel de răspuns echivalent cu o trimitere la plimbare (căci noi avem alte treburi - măi tovarășii!).

Cum să nu aibă alte treburi măi-tovarășii uteciști - foști, prezenți, viitori? Doar ei conduc destinele României, țară mult mai a mea decât a lor, profitorii, hoitarii, decendenți ai vechii nomenclaturiști-securiști, alcătuiind actuala elită a drojdiei, băștinoasă.

Chiar dacă ceea ce am făcut nu am făcut pentru a primi răsplată, iată că țări vecine, cu nefericit destin asemănător pricinuit de ocupația rusească, apoi de piteștizarea întregului Lagăr Sovietic, au găsit de multă vreme prilejuri de cinstire a persoanei și a faptelor mele:

- Ungaria, pentru solidarizarea, ca student, la Revoluția Maghiară din 1956;
- Cehoslovacia, pentru solidarizarea cu Charta 77;
- Polonia, pentru solidarizarea cu spiritul Solidarnosc;
- Basarabia, pentru că... m-am născut *acolo* și pentru că am scris mereu-mereu despre *acolo*: a fost botezat gimnaziul din satul natal cu numele

părinților mei, primii învățători-apostoli acolo - și cu al meu. Pentru analfabetul securețo-utecisticel care a avut nerușinarea să afirme că pământeni Tării Moldovei vorbesc... "light rumanian", o întrebare nevinovată: unde se va fi născut mutantul Ungureanu? În Coreea de Nord? În Vietnamul (tot) de Nord? Cine i-a fost mamă: masa de ședință a organizației de bază? - fiindcă tată nu a avut, doar bunic: nemuritorul Stalin.

Doar Rusia Eternă și România Mare (să fie consultat procurorul Eduard Ilie) m-ar vrea mort: ca să nu mai pot deschide gura și să-i "înjur" pe ei - cei extrem de vii și care lucrează din greu la propășirea țărișoarei, nu gândesc, Doamne-fereste!

Paranteză: în iulie 1981 președintele Franței Mitterrand, prin ministrul Culturii, Jack Lang mi-a propus a face parte din "tripleta" încetățenită în cadru festiv. Am mulțumit, am declinat, explicînd: mai bine român fără cetățenie, refugiat politic în Franța, decât cetățean francez, în același paner cu Julio Cortázar și cu Milan Kundera. Să nu fiu întrebat de ce: în niciun caz din gelozie: scriitorii nu pot fi geloși decât pe Dumnezeu: Cortázar și Kundera nu erau...; apoi contemporani fiindu-mi, îi judecam total: omul și opera.

Prin prezenta îi anunț pe toți născuții gata-utecizați care, din 1989 se prefac a conduce România "pe calea democrației":

Nu voi cere niciodată să primesc cetățenia pe care doar Dumnezeu mi-o poate lua (iertare: a mai fost unul: Ceaușescu - veți fi auzit ce-a pățit...), eu, ca și membrii familiei mele fiind români prin naștere. Tot eu să fac cerere? Atunci când guvernării comuniști mi-au luat cetățenia a fost cumva... la cererea mea? O cerere țapănă, "conform legii", corect timbrată?

Nu am cerșit un favor (pentru care să fac cerere), ci am anunțat că este timpul - 17 ani! - să mi se restituie drepturile civile, morale, materiale pe care Statul Român mi le-a furat în 1977-78.

În continuarea acțiunii mele de reintrare în drepturi, un memoriu mult mai cuprinzător va fi înaintat instanțelor care controlează respectarea angajamentelor României, condiție a acceptării depline în Comunitatea Europeană.

Nu de alta, dar să afle și occidentalii până unde au ajuns cu adevărat "reforme" în România - inclusiv (aș zice: mai ales) cele privindu-l pe om, începînd cu elementarele drepturi-ale-omului cărora mi-am închinat viața. Apoi România semnifică 30 milioane de... oameni (firește, cu cei abandonăți Rusiei și Ucrainei cu tot cu tezaurul și cu pământurile noastre, moștenite de la înaintașii noștri), nu doar kilowați, kilotone, kilometri - ca în plin comunism cantitativ(ist).

Deasemeni voi atașa o copie după această scrisoare adresată Domniei Voastre, Doamne Președinte al României.

Vă salută

Paul Goma

*

În urma unei "precizări" a lui N. Manolescu din *România literară*, scrisesem pentru uzul avocatului meu, D-na Eugenia Crângariu următoarea **contra-precizare** - să-mi fie iertate repetările:

"Joi 19 octombrie 2006

Stimată Doamnă Eugenia Crângariu,

Pun în fruntea mesajului meu chestiunea cu... membră Uniunii Scriitorilor, excludere contestată de N. Manolescu.

CULOAREA CURCUBEULUI Polirom 2005 pp. 420-421

[Pre-comentariul lui Paul Goma]:

‘Nu există în acest lot [de la CSNAS] vreun “document oficial” (vreau să spun: dactilografiat, semnat, cu stampila eglementar aplicată) cum era hârtia arătată, cu jubilație, în plină anchetă de către colonelul Gheorghe Vasile în jurul datei de 14 aprilie 1977. Ci doar o ‘NOTA-RAPORT’ scrisă de mână - de mână lui V. Achim, căpitan de Securitate, înregistrată mai devreme:

[Document]:

“151/A.V/9-04-1977 NOTA-RAPORT

Azi a avut loc sedința *Comitetului Asociației Scriitorilor* (subl. mea) din București în care principalul punct al ordinii (sic) de zi a fost pregătirea viitoarelor organe.

Cu această ocazie s-a pus în discuție și problema excluderii lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor.

[Propoziție stearsă - incomplet - înlocuită cu: “iar la punctul diverse s-a pus în discuție PAUL GOMA”]

Au fost prezenți șase din cei nouă membri ai Comitetului. A (sic) lipsit NINA CASSIAN, EUGEN JEBELEANU și MARIN PREDĂ, deși au fost anunțați și se găsesc la București. Au mai participat Virgil Teodorescu, președintele Uniunii, Dumitru Ghise, vicepreședinte al C.C.E.S., Vasile Nicolescu, Directorul Direcției culturale din C.C.E.S. și I. BUCUROIU, activistul secției care răspunde de Uniune.

Când s-a discutat «Cazul Goma», tov. George Macovescu, secretarul Asociației, a făcut o scurtă informare în care a arătat pe scurt activitatea infraccională a lui GOMA PAUL.

La acelaș (!) lucru s-a referit și Dumitru Ghise.

Propunerea excluderii a fost votată în unanimitate conform articolului [două cuvinte sterse, dar lizibile] fiind acuzat că a încălcat articolul 9 din Statutul Uniunii.

În încheierea discuțiilor Fănuș Neagu, membru al comitetului a propus ca procesul verbal prin care s-a luat această hotărâre să fie semnat și de cei trei membri care au lipsit de la această sedință. Propunerea a fost aprobată.”

Post-comentariul lui Paul Goma:

1) În jurul datei de 14 aprilie 1977 colonelul Vasile Gheorghe îmi arătase, triumfător, o hârtie, explicând că fusesem exclus din Uniune - *prin Consiliul său* și nu prin... Comitetul Asociației (vezi și capitolul XIII, “14 aprilie”). Acea hârtie avea stampilă, părea în regulă - atât că nu menționa motivul excluderii. Am mai văzut-o în dosarul “final”, cel citit înainte de “proces”.

Dar acea hârtie - repet: *în care era vorba de Consiliul Uniunii Scriitorilor* - nu a mai fost găsită de Stejărel Olaru la CSNAS - doar o notă manuscrisă a securistului Victor Achim vorbind despre...Comitetul Asociației.

2) A umblat zvonul insistent că Arhiva Uniunii Scriitorilor ar fi fost distrusă în 1990 de noul președinte Mircea Dinescu la insistențele lui Doinaș, D.R. Popescu, F. Neagu, Blandiana, Buzura, Manolescu, Bălăiță, Toiu - și alți “interesați”.

În acest caz de unde a scos N. Manolescu “documentele” care îl îndreptătesc să afirme că nu Consiliul Uniunii Scriitorilor m-ar fi exclus, ci... un ordin “de sus” (ca și alungarea de la *România literară*, adaugă el)? În... “*vraiștea arhivei Uniunii Scriitorilor*”, cum scrie Ana Blandiana despre realitatea unei **archive** - vrăștă de Dinescu și de ai săi securiști? Desigur,

“de sus” veneau ordinele, dar cei “de jos” le executau.

Dacă îl credem pe V. Achim, securistul, cu exceptia lui Preda, Jebeleanu, a Ninei Cassian - absentii de la sedinta cu pricina - cine sunt ceilalti, pe lângă Fănuș Neagu prezenti și activi votanti?

Paul Goma

*

În continuare, un mesaj în legătură cu **ridicarea cetățeniei**:

“19 octombrie 2006

Stimată Doamnă Crângariu,

Pe puncte, ca să ne fie mai ușor;

- Nu am primit vreodată vreo hârtie prin care să-mi fie anunțată ridicarea cetățeniei române.

Repet ce am mai spus:

- încă pe când mă aflam pe solul României ministrul de interne Coman - ca și generalul Plesită - propuneau (prin iulie-sept 1977) ridicarea cetățeniei. Eu aveam să plec din țară la 20 nov. 1977, iar “informația” aceasta mi-a parvenit abia în toamna-iarna 2004, prin documentele de la CSNAS obținute de împuțernicitul meu istoric Stejărel Olaru.

- de altfel, dosarul meu se... oprește în 19 decembrie 1977 (vezi **Cod Bărbosul**, pag. 537).

- și nu mai continuă: la CSNAS i s-a spus lui St. Olaru că dosarul lui Goma a) nu mai continuă b) nu mai există c) nu este consultabil;

Presupun; începând din ultimele zile ale anului 1977 Securitatea (desigur, la “sugestia” Puterii Politice):

- a întreprins acțiuni care nu se mărturisesc (*ridicarea cetățeniei române înainte ca pedepsitul să fi părăsit România*);

- a planificat și a întreprins - în exterior, cu precădere în Franța, unde mă stabilisem - acțiuni care, nici ele nu se mărturisesc (din acest motiv, în 1982 presedintele Mitterrand a anulat vizita de multă vreme programată în România: ca urmare a “L’Affaire Tanase-Goma” s-a aflat despre intruziunile Securității pe teritoriul Franței).

În chestiunea datelor civile:

Până la 1 aprilie 1977 (când am fost arestat pentru a n-a oară) am locuit în București pe Aleea Compozitorilor nr. 21. După arestarea mea, soția și copilul au fost evacuați cu forța “unde va fi în Vitan” (nu a existat vreo hârtie pe care să o fi avut între mâini soția, din care să afle la ce adresă fuseseră consemnați). Totuși, copilul mic având nevoie de un minimum de igienă, au fost lăsați să locuiască la tatăl soției - bagajele rămânând la noua adresă.

După liberarea mea din închisoare (6 mai 1977), fiind “oarecum bolnav” (citește: drogat), Securitatea mi-a... îngăduit să locuiesc și eu la socrul meu. În iunie Plesită mi-a impus (iar eu nu m-am opus) o slujbă la Biblioteca Centrală. Iar pentru că “imperialistii urlau că Goma e persecutat, că a fost dat afară din casă...”, Plesită mi-a “procurat” un nou apartament (vezi **Soldatul câinelui**).

Pe noi nu ne-a mirat atunci, nu ne miră nici acum, după aproape 30 ani: noul apartament se afla pe o stradă fără nume, într-un bloc fără indicații - tot în Drumul Taberii. Singura dată când am văzut o hârtie relativă la noua locuință a fost în momentul în care colonelul Gheorghe Vasile m-a pus să o semnez de... luare la cunostință. Observând că nicăieri nu era menționată adresa, am refuzat să semnez. Colonelul m-a asigurat că nu are importanță adre-

sa: “tot la noi domiciliiezi...”.

Abia în 2005 când Mariana Sipos a realizat filmele despre mine (și a filmat “noua adresă din 1977”) am aflat că strada - mai degrabă aleea - se numea Lunca Siretului... Inșă tot nu pot indica numărul...

După cum vedeti, sunt, nu doar românul fără cetățenie, dar și fără hâr-tii: o sumă dintre actele mele se află - inaccesibile mie - la Securitate.

De acolo trebuie să iasă la lumină.

(...) aștept opiniile Dvs. Paul Goma”

*

Paris, 22 noiembrie 2006

A N U N Ţ

Am trimis la Bruxelles, în traducere franceză, și “răspunsul” primit de la Președintele României (vezi-l în documentul atașat), pentru a se aseza în dosar alături de luminosul “răspuns” al Ministrului Justiției trimis anterior - precum și comentariul:

Scrisoarea mea (a treia!) către președintele Traian Băsescu, depusă la Paris, în 14 oct. a fost înregistrată de “Adm. prezidențială” sub nr. 33665 din 17 X 2006 și începea prin a reaminti:

“(...) în urmă cu șase luni V. Tismăneanu m-a contactat, invitându-mă să particip la o Comisie ce avea să studieze “binefacerile” *comunistului căzut pe capul Românilor, începând din 28 iunie 1940*. O făcea, afirma el, cu asentimentul președintelui Traian Băsescu, inițiatorul Comisiei. După ce am acceptat propunerea, el m-a asigurat că în câteva ore consilierul prezidențial Săftoiu îmi va telefona pentru a stabili condițiile colaborării mele - V. Tismăneanu le comunicase președintelui Băsescu iar acesta fusese de acord cu ele:

- restituirea - fără a face vreo cerere - a drepturilor cetățenești luate de Ceaușescu în 1977;

- repunerea în toate drepturile furate, mie și membrilor familiei mele (documente de la CSNAS arată că ministrul de Interne Coman, într-un “Plan de măsuri”, propunea retragerea cetățeniei încă pe când mă aflam pe solul României, adică înainte de 20 noiembrie 1977): cetățenia română, dreptul de a publica în editurile și în presa din România - în care nu m-am putut exprima din martie 1970 până în ianuarie 1990 (total: 20 ani); nici după 1997 în urma acțiunilor “colegiale” ale foștilor prieteni deveniți turiferari ai lui I. Iliescu, ai lui E. Constantinescu (total general: 30 ani de interdicție); în fine, aștept de la statul român reparațiile morale și materiale convenite, ca unul care a luptat pe față - *și a fost întemnițat - pentru... drepturile omului în România dinainte de 22 decembrie 1989 fix, taman când vitejii și fideli colaboratori ai Securității au devenit posesori de certificate de revoluționari anticomuniști! (...)*”

La cele trei scrisori ale mele adresate președintelui României Traian Băsescu, Domnia Sa mi-a răspuns în *7.11.06*; dar nu direct: misiva a poposit la Ambasada română de la Paris, de acolo a fost reexpediată spre domiciliul meu parizian în *16.11.06*, pentru ca, în sfârșit, să-mi parvină prin poștă, la... *20 noiembrie 2006* (sic).

Atrag atenția asupra ultimului pasaj al scrisorii prezidențiale unde stă scris:

“Situația pe care o prezentați în scrisori poate fi deblocată printr-o adresă către Ministerul Justiției și parcurgerea unei proceduri simple”.

Și, imediat:

“Voi semnala personal cazul dv. Guvernului, asigurându-vă de întregul meu sprijin...”

De unde se înțelege ca Președintele nu era informat că Ministrul Justiției mă... informase: cetățenia nu-mi fusese luată, nici vorbă, o am în continuare (nu fusese vorba *doar* de cetățenie...) și îmi sugerează, senin să mă adresez... “Ministerului Justiției [pentru] parcurgerea unei proceduri simple”!

În limba română curentă astfel de “rezolvări” chiar la nivel înalt, intră sub semnul: Trimitere de la Ana la Caiafa.

Pentru limpezirea “simplelor proceduri”, Valerian Stan, înarmat cu o împuternicire legalizată din partea mea s-a adresat, la 8 nov. a.c. Directorului Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale:

“...va rog sa fiți de acord să se cerceteze și să mi se comunice dacă în arhivele gestionate de către Direcția Dvs există un Decret al Consiliului de Stat prin care scriitorului Paul Goma, opozant al regimului comunist din România, i-a fost retrasă cetățenia română. Acest Decret, în legătura cu a cărei existență sunt indicii serioase, a putut fi adoptat în perioada noiembrie 1977-decembrie 1989. (...) În situația în care Decretul va fi identificat, solicit o fotocopie a sa, certificată pentru autentificare. În eventualitatea ca asemenea Decrete nu se află în gestiunea D.A.N.I.C., solicit să mi se precizeze instituția căreia va trebui sa ma adresez in continuare”.

Ei bine, această nevinovată și inutilă cerere, *fiindcă nu eu trebuia să caut documentele*, depusă, repet, în 8 noiembrie, azi, în 22 noiembrie 2006 nu mai este de găsit! S-a volatilizat!

În România “post-revoluționară” astfel de disfuncțiuni au devenit regulă : solicitantul rămâne mereu la cheremul monstrului numit, în continuare, Aparat-de-stat-si-de-partid:

Ca și documentele de la Securitate, promise de aproape două decenii - dar translate unității militare avînd nume de cod CSNAS, unde au fost pelinizate tot de către “lucrători” dintre călăi și nu dintre victime; ca și documentele din Arhiva Uniunii Scriitorilor, fie “rătăcite”, fie distruse de mîna poetului revoluționar Dinescu (vorbesc în cunoștință de cauză: hîrtia prin care fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor pe cînd mă aflam arestat, în aprilie 1977, nu a mai fost găsită în 2002 de către Stejărel Olaru, împuternicitul meu), drept care foștii rezistenți-prin-cultură, ajunși în fruntea bucatelor pentru meritele-deosebite în “opozitia anticomunistă” - ca N. Manolescu, Blandiana, Dinescu - își îngăduie să afirme, cu seninătate că... nu fusesem exclus! Susținea Monica Macovei altceva cînd afirma că... am, în continuare, cetățenia română?

Am fost obligat să accept: pe meleagurile mioritice se practică - la nivel de stat - *dispariția*: dispar documente, dispar chiar și cererile de a consulta Arhivele!

Unde? Bineînțeles, înapoi, în hrubele Securității! - nu am folosit diversiunea : “fosta Securitate”, invenție diversionistă a securiștilor eterni, ca și “poliție politică”...

România - țară și a mea, nu doar a lui Iliescu, Măgureanu, Constantinescu, Băsescu, Tăriceanu, Ungureanu - vrea să fie acceptată în Europa, însă fără a îndeplini și cerințele-reguli privitoare la drepturile omului. Tovarășii noștri de veacuri își imaginează că Europa este un fel de NATO - în care fusese băgată la grămadă de către americanii în căutare de

“terenuri” pentru închisori secrete, livrate la cheie, cu tot cu cadrele specializate în tortură.

Ei își spun că din moment ce marii criminali: Dej, Groza, Pauker, Chișinevschi, Răutu, Nicolski, Maromet, Goiciu, Crăciun, Enoiu, Drăghici, Ceaușescu, Brucan - și încă mulți, mulți alții au... decedat, ei au rămas curați ca lacrima în fața nefericiților compatrioți, deci pot să “între” (în Europa, se înțelege) cu tot cu Iliescu, Roman, Caraman, Pleșită, Voican - zburdînd liberi și fericiți; cu trupeți ca Merce, Voiculescu-Felix, C.V. Tudor, senatori și dipotați; cu tâlhari-criminali ca Pacepa, Turcu spălați la fântână, de sânge, onorabilizați - dimpreună cu întreaga liotă de securiști, milițiști, activiști persecutori ai românilor până în 22 decembrie 1989, din 23, tot decembrie, deveniți - ca prin miracol! - prosperi oameni de afaceri, jefuitori de cadavre și ai Avuției Naționale, precum și - vai - oameni politici...

La o astfel de politică, astfel de “oameni”.

Acest mesaj este ultimul pe care îl adresez Autorităților de la București, cele care, de aproape 30 ani, îmi interzic, mie, intrarea în România, țara mea - ele, care azi-măine vor intra în Europa - pe care o vor jumuli cu talentu-le consumat. După o gafă ca cea cu Vosgianian, să se aștepte la alte surprize neplăcute.

Paul Goma

*

Ieri, la Timișoara treburile s-au precipitat. Deci nu mai aștept plicul cu Hotărîrea autentică, mă folosesc de copia trimisă prin poșta electronică.

Și zic:

Paris, 22 februarie 2007

Către prietenii din Timișoara,

Hotărîrea Domniilor Voastre de a-mi conferi titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara mă onorează și îmi oblojește multele și încă mustindele răni pricinuite de dușmani, dar mai ales cele rămase amintire de la... - «Cine ți-a scos ochiul?, «Frate-meu», «De asta ți l-a scos atât de temeinic»: doar suntem români getbegetnici, născuți-crescuți în cultul vinderii și a uciderii de frate: mitul *Miorița*.

Permiteți-mi, vă rog, ca înainte de a mulțumi celor care au propus, au dezbătut, au apărut alegerea împotriva împotrivicilor (care o contestau cu scuipați ca: «Antisemitule!», cu argumente... neargumentate, cu afirmații fără probe, adică citatele din “tente”...), în final au decis onorarea modestelor mele fapte - permiteți-mi, ziceam, să mă mir (în Basarabia “a se mira” are și înțelesul de a lăuda) de ineditul unei acțiuni care merge împotriva obișnuinței, a înțelepciunii, împotriva tradiției - de veacuri... - a comunității noastre românești.

Mă mir, deci, în ambele accepții:

Cum adică: să nu fi știut timișoreni - cu primarul în frunte! - că luînd o astfel de inițiativă, rezistînd mârâielilor, cârtelilor, acuzațiilor, etichetărilor (care cad și în capul hotărîtorilor) că persoana pe care ei au decretat-o “Cetățean de Onoare”, departe de a fi ceea ce este anunțat, din contra:

- Goma nu este *cetățean*: nici român nici francez, ci *refugiat politic român în Franța*. Împreună cu întreaga familie fusese des-cetățenizat de Ceaușescu, în vara-toamna anului 1977, încă înainte de a părăsi România. Băsescu nu l-a repus în drepturi nici acum, în 2007, iar ministrul Justiției Macovei pretinde că, în general nu i se retrăsese cetățenia și că în special nu

știe nimic despre situația soției și a fiului, căci dânsa nu a avut timp să se intereseze, domnia-sa avînd alte înalte preocupări procuratorice;

- Goma nu “aparține”: fusese membru al Uniunii Scriitorilor, însă în aprilie 1977, pe când era arestat pentru inițierea, animarea Mișcării pentru drepturile omului, Consiliul îl exclusese pentru “trădare de patrie”. Blandiana, membru al înaltului for pretinde acum că ea nu participase la acea ședință de excludere (pentru trădare-de-patrie), deci nu știe ce s-a dezbătut; Manolescu susține că nu există, în arhiva Uniunii, hârtii care să dovedească excluderea (chiar dacă “hârtia” a fost reprodușă în secțiunea **Bărbosul din Culoarea Curcubeului**, Polirom, 2005), apoi el nu prea crede ca Partidul făcuse așa ceva, fiindcă (!) la o ședință de prin 1978 (?) scriitorii s-au arătat atât de dârji față cu agresiunea de-sus-de-tot, încât... un activist de frunte, prezent, a avut aproape (sic) un atac cerebral (“cam cerebral”, ca să fie pre limba Manolescului - asta fiind legătura strânsă dintre prefectură și UNESCO);

- Goma nu are existență ca scriitor: după ce fusese interzis de comuniști între 1970 și 1977 (perioada din țară), apoi între 1977 și 1989, un total de 19 ani - perioadă în care Ceaușescu nu îi distrusese volumul **Camera de alături**, ci decisese doar (sic) scoaterea lui din librării și din biblioteci - iată că începînd din chiar iunie 1990 (repet: iunie 1990) anticomuniștii și prietenii săi buni: Liiceanu, Pleșu, G. Adameșteanu, M. Dinescu, N. Manolescu, sprijiniți în demersul lor cultural de Monica Lovinescu și de Virgil Ierunca au decis ca volumul de mărturie despre mișcarea pentru drepturile omului din 1977 (s-au împlinit trei decenii!) **Culoarea curcubeului** să fie retras din librării, depozitat - iar peste doi ani trimis la topit, la fabrica Bușteni. Niciunul dintre “colegii” scriitori nu a formulat măcar o întrebare retorică: «Putem noi, Românii, membri ai unei comunități fără hârtii să distrugem cărți, de cum am căpătat (de la Brucan) libertatea de a le edita?» Nimeni din GDS (Filipescu, Berindei, Vianu, S. Alexandrescu), nimeni dintre vedetele-micului-ecran: Patapievici, D.C. Mihăilescu, Pruteanu, Alex Ștefănescu, Breban, Țârlea, Dan Stanca; dintre redactorii de reviste literare, dintre gazetari (cine: C.T. Popescu?) nu a îndrăznit să spună-scrie *adevărul: cărturarul și editorul Liiceanu trimisese la topit o carte despre 1977* (când el - când ei, toți, cu excepția lui I. Negoiteșcu - se ilustraseră prin o absență răsunătoare). Comunistul Ceaușescu se mulțumise cu retragerea cărții - “anticomunistul” Liiceanu pășise hotărît la topirea unei cărți dînd în vileag dezertarea “elitei culturale”, minciuna “rezistenței prin cultură”, trădarea de sine și de patrie a inginerului-sufletului-românesc. Și nu doar el: poetul “anticomunist” M. Sorescu distrusese plumburile romanului de el solicitat **Gardă inversă**, la editura Scrisul Românesc din Craiova (pentru a obține de la Iliescu portofoliul Culturii), iar cărturarul Papahagi ceruse și primise subvenție de la Soros pentru a publica **Patru dialoguri**: nu le-a editat, nu a restituit Fundației banii - de el ceruți, fără știrea autorului.

Când, în 2005, în sfârșit (după 26 de ani de la scriere) s-a ivit prilejul unei adevărate ediții a **Culorii curcubeului** (completată cu **Bărbosul**), la presiunile holocaustologilor de tustrele sexele, directorul editurii Polirom Silviu Lupescu a suprimat fără încuviințarea autorului “Introducerea”, ca și “Addenda” - pentru a nu fi atacați, în editura sa (și a lui Serge Moscovici, mîncătorul de români) intelectualii de vază ai țării, faimoșii rezistenți prin cultură (Liiceanu, Adameșteanu, Manolescu, Pleșu, Breban, Uricaru, Țoiu, Mircea Martin, Buzura, E. Simion, M. H. Simionescu, Bălăiță, Fănuș Neagu, Blandiana - dânsa fiind înalt-specializată în arpagicultură...).

Altfel Goma, din *scriitor samizdatizat* (1970-1990), a devenit un *scriitor internetizat*: nu are dreptul de a publica în periodicele românești - vezi editorialul excomunicant "Adio, Domnule Goma!", *România literară* din decembrie 1998, semnat de șefu-și: N. Manolescu; vezi condamnarea lui Liviu Ioan Stoiciu pentru "publicarea în *Viața românească* a "unor fragmente din jurnalul lui P. Goma, antisemite" (și pentru legionarism!) - autor: președintele Manolescu, acuzat și el mai ieri de legionarism, de antisemitism, acum, cu stadiul de reeducare încheiat (concret: prin vânzarea editurii Cartea românească lui Silviu Lupescu; prin favorizarea vinderii fostei Case a Scriitorilor escrocului "Freddy" asociat cu fostul ambasador Sandu Mazor devenit cetățean de onoare al României), reabilitat, vâslind din greu (pe lângă boi...), pentru a obține ambasadoriatul UNESCO cu mâinile de ajutor ale ambasadelor Israelului și USA.

Goma nu este acceptat nici în revista 22, nici în dilematica *Dilema*, nici în *Observatorul cultural*, nici în *Timpul* de la Iași (publicații profilate pe antisemitizarea lui, fără acordarea dreptului de replică). Goma, ca autor, nu mai are ce căuta în editura Apostrof - unde a inaugurat o colecție, cu **Sabina**; nu are ce căuta în editura ALLFA, unde a deschis o colecție prin **Roman intim**, însă la intervenția tripletei extrem de culturale: Breban-Buzura-Bălăiță, a fost exclus, Frățila nici la scrisori nu a mai răspuns, cum se obișnuiește pe la noi, prin Europa, necum la propunerile, demult acceptate, de continuare a colaborării editoriale; cât despre "editura-lui-Buzura", acum "editura-lui-Patapievici" (a Institutului Cultural, așa ceva, unde Nina Cassian are tron de cinstă) nici vorbă: Goma nu are unde își tipări "răcnete de răgușite ale disidenței" (s-a observat: a fost fidel citat M. Mihăieș, timișorean și purtător de serviete ale lui Manolescu, Tismăneanu, Patapievică - și cine va mai fi, limba mihăieșului fiind regenerabilă);

- Goma nu este o persoană "de Onoare": a scris "articole cu tentă antisemită" (re-sic), potrivit "opiniilor" construite din vânt ale holocaustologilor-de-profesie-extrem-de-lucrative.

Adevărat: eu, copil, posesor de memorie normală, rămas la 28 iunie 1940 fără țară, fără tată, fără alfabetul nostru, fără cărțile noastre - am scris de câte ori am avut prilejul despre Ion Antonescu, acela care la 22 iunie 1941 a ordonat ostașilor să treacă Prutul, să zdrobească vrăjmașul de răsărit și miază-noapte, să ne libereze pe noi, basarabeni, bucovinenii de nord, herțenii căzuți în robia bolșevică.

Dar Domniile Voastre, dragi timișorence și iubiți timișoreni: nu știți istorie? - vorbesc de Istoria României cea din 1944, rollerizată, apoi din 1965 ceaușizată, din 1990 pelinizată-măgurenizată, din 2006 tismănizată? Cum de nu ați ținut seama de faptul că adevărul - fie el și cam-obiectiv, pre limba lui Manolescu - este scris de învingători: ieri de ruși, azi de rușii cei cu mai multe stele pe drapel (potrivit abject-corectitudinii)?

Cum de ați îndrăznit să contraziceți, să sfidați litera de evanghelie a Partidului-și-Guvernului-Etern și a Securității Așșderi? Să faceți Domniile Voastre, reprezentanți ai unei mici-municipalități ceea ce nu au făcut Ministrul Justiției și Președintele României de teamă că vor fi bătuți la palmă de știm-noi-cine, vechii viziri ai Noii Porți ?

Ce-o să pățiți cu nimeni n-o să-mpărțiți.

Eu, beneficiar-profitor, de câteva zile mă scarpin în barbă, mă ciupesc, doar m-oi trezi din acest vis - ca niciodată: unul bun, frumos.

Va rămân recunoscător.

În ciuda multor vorbe rele (și proaste) rostite despre comunitatea

noastră românească, sunt obligat să admit: nu suntem noi, românii chiar ultimii dintre ultimi. Iată, anul trecut Municipiul Pitești s-a oferit să-mi asigure o casă (primarul, bucovinean refugiat, știa ce înseamnă să fii român, fără de Românie, fără un adăpost, fără un cimitir unde să aduni osemintele părinților, împrăștiate): am fost atins drept în inimă de acest semn de omenie, de frățietate, chiar dacă nu s-a materializat... re-încetățenirea.

Acum, la inițiativa asociațiilor de revoluționari, primarul Timișoarei a înfruntat criticele tovarășești, acuzațiile holocausticești, denunțurile ambasadorești - a semnat Hotărîrea și...

Singura întrebare a lor: când-unde să mi se înmâneze titlul onorant: să-mi fie trimis prin poștă, aici, la Paris, în exil? Să mai avem puținică răbdare, până vin în România, la Timișoara, atunci-acolo să mi se dea direct?

Dragi prieteni din Timișoara:

Va rog să păstrați hârtia de preț acolo, la Domniile Voastre, la Timișoara. Să fie ca un cui al lui Pepelea. Cine știe: poate că va face "el" ce nu au făcut nici Iliescu, nici Constantinescu, nici Băsescu în 17 ani: să înlesnească întoarcerea familiei mele în țara mult mai a noastră decât a lui Iliescu, a lui Constantinescu, a lui Băsescu la un loc.

Vă mulțumește

Paul Goma

*

Paris, 26 iunie 2007

Domnilor,

Ziarul *Le Monde* a publicat în 29 mai 2007 "L'honneur perdu d'un dissident roumain" semnat: Mihai Dinu Gheorghiu. Textul începe astfel:

"In janvier, la mairie de la ville de Timisoara, en Roumanie, décidait d'accorder le titre de "citoyen d'honneur" à l'écrivain roumain et ancien dissident Paul Goma".

Să știe redactorii și cititorii ziarului *Le Monde*: citatul de mai sus este singurul corect, în rest: afirmații fără acoperire, acut dezinformatoare și calomnii la adresa mea. Scopul intervenției lui MDG: de a provoca tulburare, diversiune și în Franța, acum, în timpul procesului intentat de mine, la București, pentru calomnie și denunț calomnios împotriva lui și a tovarășilor săi întru diversiune antisemitizatoare.

Obiectul litigiului este - de peste șase ani, în România - eseul meu: **Săptămâna Roșie - 28 iunie 1940-22 iunie 1941 - Basarabia și evreii**, netradus, needitat în franceză, deci oricine (citește: orice nechemat, impostor, calomniator - ca MDG) poate publica în *Le Monde* orice, despre oricine - redactorii și cititorii nu pot verifica adevărul denunțului;

- În ziarul *Le Monde* a apărut întâia acuzație de "antisemitism" prin recenzentul Ed. Reichman. "Specialistul în literatura română" E.R. nu citise cartea mea **Le Calidor** (Albin Michel, 1987), ceruse unui cunoscut să i-o rezume la telefon - și scrisese ce crezuse că a înțeles;

- Volumul meu **Le Tremblement des Hommes** (Seuil, 1979) a cunoscut în românește (ed. Polirom, Iași, 2005) sub titlul **Culoarea curcubeului** o ediție completată cu cca 300 pagini de documente ("**Cod «Barbosul»**") din dosarele de Securitate redactate în primăvara anului 1977. Printre acestea se află și directivele ministrului de Interne I. Coman, aprobate de Ceaușescu privind "Planul de măsuri de destrămare" [dissolution] a mea (aflat, atunci arestat, amenințat de o condamnare la moarte pentru "trădare", însă urmînd a fi liberat datorită presiunilor internaționale). Prezentînd pericol pentru "imaginea României independente" era necesar să fiu "destrămat": pe lângă fascist,

homosexual, jidovit [enjuivé] (soția mea fiind evreică), a fost lansată și acuzația... “antisemit”! Această din urmă etichetă mi-a fost lipită de Securitate în complicitate cu autoritățile israeliene, după cum dovedește apostila ministrului de Interne aprobând “destrămarea-prin-antisemitizare”, adăugând: “cu dâșii (israelienii) colaborăm de multă vreme, ne-au ajutat, i-am ajutat”. Doar în privința cazului meu: după 1971, stewardesele companiei Elal înainte de aterizarea la București anunțau: «Călătorii posesori ai cărților lui Paul Goma editate în Occident sunt rugați să le predea la bord, nefiind autorizați să le introducă în Republica Socialistă România». Deci: numai cărțile lui Goma, nu și ale lui Cioran, ale lui Soljenitin). Aceasta găselniță [trouvaille] (“antisemitul Goma”) a fost folosită mai intens după 1990, când a fost lansat “Holocaustul în România” (vezi și Esther Benbassa: în ultimul eseu **La souffrance comme identité** scrie: “l’extermination des Juifs n’est devenue ‘Holocauste’ que dans les années 1970”, adăugând: “Dans le même temps, on assistait à son idéologisation et à sa récupération à des fins politiques par un Israël désireux de justifier ses nouvelles frontières après la guerre des Six-Jours, et surtout après l’arrivée du Likoud au pouvoir en 1977”). În campania de holocaustizare la care au fost supuse țările recent scăpate de jugul sovietic România a fost acuzată (prin E. Wiesel) că ar fi lichidat 400 000 evrei, după cum stă scris pe o stelă la Memorialul Coral din București - cifră reproducă, obedient și de MDG.;

Din păcate nici anexa “**Cod «Barbosul»**” nu este tradusă în franceză, astfel permițându-i lui MDG să calomnieze prin insinuare, prin catalogare, prin mistificare ;

- Adevărat, citatul produs de MDG nu-mi aparține, este extras din... referatul Primăriei Timișoara care mi-a acordat titlul de cetățean de onoare al orașului, înșa amalgamul drag antisemitizatorilor de meserie a fost realizat - încă o dată: prin faptul că cititorii ziarului *Le Monde* nu cunosc nici realitatea românească, nici cărțile mele ocupându-se de aceasta realitate!;

Singurul lucru pe care jurnaliștii și cititorii francezi îl pătrund (prin Istoria Franței):

Denunțul... formulat De M.D. G. sub formă interogativă :

“Est-il possible qu'un auteur qui continue d'alimenter des polémiques antisémites en Roumanie puisse bénéficier de la protection de l'Etat français?”

a) este acesta un *denunț* al unui *goi* (Mihai Dinu Gheorghiu) indicând autorităților franceze ce anume să-i facă unui evreu [jidovit-enjuivé] (Goma)?;

b) este el un *denunț* al unui evreu (Mihai Dinu Gheorghiu) indicând autorităților israeliene ce anume să-i facă unui *goi* (Goma), cum altfel decât: “antisemit”, “negaționist” etc ?;

c) nu cumva *denunț* ca, normal, pentru el, produs al gândirii unui fanatic înregimentat în *religia* numită **bolșevism** (francezii evită termenul, înlocuindu-l cu inexactul: “fascism”), a cărei materializare ne-a terorizat pe noi, 4 milioane de români din Basarabia și din Bucovina de Nord *din exact 28 iunie 1940, când URSS a ocupat aceste provincii în virtutea “pactului de neagresiune” Stalin-Hitler în vigoare și azi, sub Putin-Voronin?*

Aștept răspuns la întrebări, nu de la *denunțătorul prin vocație* M.D. G., ci dela Instituția *Le Monde*.

Paul Goma

NOTA:

Traducerea în franceză comportă câteva explicații necesare atât jurnaliștilor de la *Le Monde*, cât și cititorilor francezi.

P.G.

P.S. aprilie 2008

Ziarul *Le Monde* nu a confirmat primirea prin poștă a Scrisorii mele decât prin semnătura - indescifrabilă - a vreunui funcționar al lor.

Deci, nu a publicat dreptul la replică.

Acest Monument al Franței (*Le Monde*) s-a comportat astfel, executînd instrucțiunile primite de la Centrala Holocaustologilor.

*

20 aprilie 2008

INMER -

Institutul Național pentru Falsificarea Memoriei.

Caietele INMER (“Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc”) nr. 11, martie 2008 publică dezbateră “Psihiatria ca armă de represiune politică folosită de regimul comunist și reflectarea acestui fenomen în exil”. Un titlu neobișnuit de lung, pentru a comunica... altceva decât *adevărul* - după cum voi arăta mai încolo.

Mărturisesc: nu știu de unde s-o iau, cum s-o privesc (despre dezbateră vorbesc)...

Pentru a pătrunde “secretul” acestei reuniuni (la 18 octombrie 2007, la Jockey Club, București) avînd ca temă folosirea psihiatriei ca armă politico-politienească a regimului comunist este imperativ necesar să spun: în cele câteva ceasuri cât au durat dezbaterile dezbătătorilor care se ‘zbat - și ei! - să **rescrie Istoria Contemporană a României nu a fost rostit măcar o dată numele celor care au făcut cunoscută, prin Europa liberă, această “practică” și în România: al meu, de la București și al lui Virgil Tănase, care, de la Paris, din casa Monicăi Lovinescu, a înregistrat convorbirea noastră telefonică dată spre difuzare în aceeași zi.**

Cu ce/cine să încep? Nu am încotro: cu deschizătorul dezbaterii, Dinu Zamfirescu, cel care, în 1988, la Paris, împreună cu Mihnea Berindei a pus la cale un putch minabil, fără vreun nobil scop decât acela de a o introduce ca vicepreședinte al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România pe fata Doinei Cornea, perfect necunoscută în regiment și strălucind prin absență de la manifestările-manifestațiile noastre - pentru drepturile omului, desigur; cel care a transformat publicația Institutului pe care-l conduce în jurnal-de-bord al “liberalilor” (de teapa unor turnători de pușcărie: Quintus, Cîmpeanu, Lăzărescu, bolșevici-de-nădejde: Olteanu, Videanu, Meleşcan, Stolojan, uteciști - și istorici!: Ungureanu, Cioroianu, Marius Oprea...;) cel care de curînd a impus cenzurarea volumului **Antologia Rușinii** (inițiat de Virgil Ierunca), ce trebuia să apară la INMER. Așadar indispensabilul Dinu Zamfirescu a început prin a comunica:

“Psihiatria ca armă de represiune politică este un subiect pe care trebuie să-l abordăm neapărat, *deoarece, actualmente, opinia publică românească începe să uite* niște realități care au existat până nu foarte de mult” (subl. mea.).

Într-adevăr: “opinia” (publică românească) “actualmente începe să uite”, însă președintele Institutului Național pentru *Memoria Exilului Românesc* liberalul Dinu Zamfirescu veghează pe ziduri și o readuce în... *Memoria Exilului Românesc* prin... **falsificare** - cu ajutorul conștient al lui Ion Vianu, al lui Gabriel Andreescu și cu acela abuziv-folosit la publicarea

dezbaterilor în Caietul INMER, al lui Vasile Paraschiv (intervenția sa a fost vădit “curățată” de pixul cenzurator al președintelui - cu acordul principalilor participanți - de numele odiosului Goma...).

Pentru o mai corectă expunere a faptelor - care alta, decât una cronologică? - voi cita mai întâi din “Jurnalul de Iarnă” din februarie-martie 1971 inclus în volumul meu de mărturii **Culoarea curcubeului** - re-re-repet: cel trimis la topit de Liiceanu, fără ca vreunul dintre prietenii mei de atunci (printre ei: Zamfirescu, Andreescu, Vianu) să se fi măcar mirat, necum protestat... Voi reproduce apoi “adevărul” impus de INMER, de Zamfirescu, de Andreescu, de I. Vianu și de Paraschiv, cel abuzat-cenzurat de intelectualii de vârf ai României, nemulțumiți de istoria-cum-a-fost-ea, de aceea au încercat să re-scrie ei cu mâna lor istoria-cum-le-ar-plăcea-lor-să-fi-fost.

Așadar, citez din **Culoarea curcubeului** (ed. Polirom, 2005, pag. 59, continuarea notației din 18 februarie (1977)):

Ora 17,00: Abia acum aflu - de la Europa liberă:

Ceaușescu a ținut un violent discurs împotriva noastră. Dar când? Ieri, 17 februarie, zice Europa. Ieri? Dar cum am resimțit noi ieri-ul? A-ha, așa se explică barajul din jurul imobilului și ploaia de telefoane... atitudinale? Dar astea ar fi fost consecințele, nu... Nu, ce?

“(...) Manuel Lucbert în *Le Monde* din 19 februarie 1977, sub titlul “M. Ceausescu s’en est pris vivement a ceux qui «trahissent leurs pays»”(..)

“(21 februarie [1977], continuare)

(Tot) 18,50: Telefonează [jurnalista] Dessa Trevisan (convorbirea nu se întrerupe). Mă întreabă ce cred despre întâlnirea de mâine cu Burtică (nu de la mine știa). Răspund că nu știu, îi voi spune mâine - după...

Ora 19,15: Vasile Paraschiv reușește să strige la telefon:

«Mă aflu în pericol! Atenție!!»

Ce o fi pățit? - întrebare retorică...

(Jurnal de iarnă)”

“Am aflat mai târziu: îl hăituiam securiștii. **Semnase cu o zi înainte, în 20 februarie iar azi (21 februarie) venise din nou la București, să aducă documentele care probau că fusese internat în azil psihiatric.** În acea seară va scăpa de câini, însă în 23 februarie... (voi ajunge și atunci). ()

“Halucinații... Tot halucinații să fi fost, pentru [Cornel] Burtică [vice-premierul de atunci cu care avusesem o “intrevedere” în 22 februarie], răpirea (altfel cum să-i zic?) muncitorului Paraschiv Vasile, din fața casei mele, operată de băieți? Citez din scrisoarea pe care acesta avea să mi-o înmâneze peste o lună (în 22 martie 1977)”:

“La 23 februarie 1977, ora 8 dimineața, pe când încercam să intru pe scara blocului Dvs. am fost arestat de trei ofițeri de Securitate care erau postati în fața blocului și, deși se prefăceau că repară ceva la mașină supra-vegheau totuși cu atenție intrarea (...)

“(...) Halucinații - iată ce i-au confiscat securiștii lui Paraschiv:

1. Cuvântarea Președintelui Carter cu ocazia venirii la Casa Albă;
2. Biletul de ieșire din spitalul Voila-Cîmpina, unde fusese internat în mod forțat de ei, Securitatea din Ploiești, la 23 decembrie 1976;
3. Copie după foaia de observație de la spital;

4. Procesul-verbal de percheziție de la domiciliul meu, făcut la 12 noiembrie 1976.”

“Halucinațiile muncitorului Paraschiv Vasile continuă:

“Colonelul Popa m-a întrebat dacă îl cunosc pe Paul Goma și dacă am semnat ceva. Am răspuns că îl cunosc personal pe Paul Goma *de la data de 20 februarie 1977*, dată la care mi-am dat adeziunea deplină la scrisoarea dânsului adresată lui Pavel Kohout și tovarășilor săi de la Praga - scrisoare deschisă pe care am semnat-o și eu. Și că am mai fost la dânsul a doua zi, la 21 februarie și că azi, miercuri 23 februarie ar fi fost a treia oară, dacă Securitatea nu m-ar fi împiedecat să comit acest «delict politic». Colonelul Popa mi-a zis că el îmi dă un «sfat»: să rup orice contact cu Goma. Mi-a spus că dacă întrerup contactul cu Goma îmi anulează diagnosticul de nebun. Am zis că eu acționez după cum îmi dictează conștiința”.

“(24 februarie) [1977]

Ora 20: Paulina Cătănescu. Și ea a fost internată de mai multe ori în azile psihiatrice (Cula, Bălăceanca).”

“**Sâmbătă 26 februarie** [1977]

(...) În cursul dimineții, vizite: Paulina Cătănescu, (...)

*Ora 17,15: Îmi telefonează de la Paris Virgil Tănase. Îmi cere un interviu pentru Les Nouvelles Littéraires. Ciudat, dar așa e: telefonul nu a fost întrerupt, cu toate că îi transmit: **ȘI ÎN ROMÂNIA SE PRACTICĂ INTERNĂRILE ÎN AZILE PSIHIATRICE PENTRU DELICTE DE OPINIE.***

*Îi mărturisesc “corespondentului”: 1. Că, acum, telefonul meu nu este, ca de obicei, întrerupt; 2. Că, spre rușinea mea, nu știam (deși rămăsesem în legătură cu foștii colegi de închisoare și de domiciliu obligatoriu) că se practică internarea-la-nebuni, ca în Rusia. Îi mai spun ce am aflat: **internările sunt decise în virtutea unui Decret (Nr. 15, din martie 1965), deci exact din luna în care crăpase Gheorghiu-Dej. Ceea ce părea de neconceput (anume că Ceaușescu ar fi rupt-o cu legile și practicile staliniste ale lui Dej) se dovedește a fi realitate în cazul criminalului Decret 15 - adevărat, lansat de Dej, dar aplicat de Ceaușescu. Îi mai spun: Veniseră la mine, până în acel moment, 8 persoane, victime ale internărilor-la-nebuni. Adunasem materiale doveditoare: bilete de ieșire din spital, foi de diagnostic etc - de la Paraschiv Vasile, muncitor, de la Brașoveanu Gheorghe, economist (internat de mai multe ori, ultima pentru că ținuse într-un cerc restrâns o comunicare: “Știință și religie”), de la Cătănescu Paulina, inginer chimist - despre care mai vorbisem - și de la Stoean Păun, inginer mecanic - acesta era amenințat cu internarea, fiindcă, disperat de șicanele de la serviciu, apăruse în uzină cu, pe piept, ecusonul pe care scria SCLAV.”***

Din rapoartele Securității (recuperate prin CSNAS):

(16) Interviu luat prin telefon de Virgil Tănase [în 26 februarie], apărut în revista Les nouvelles littéraires [!] nr. 2574 din 3-10 martie 1977 - ortografia le aparține, n.m. P.G.

(P.G.):...Iar cei, din nefericire foarte rari, care îndrăznesc să o spună sînt trimiși dacă nu la închisoare, cel puțin la spitalele psihiatrice. [bifat cu un X mare și marcat cu o linie verticală]

V.T.: Ce sînt aceste spitale în România?

P.G.: *Internarea în spitale de psihiatrie pentru delict de opinie este reglementată prin Decretul nr. 12 din 1965. [bifat cu semnul văzut] **Cunosc opt cazuri** între care cel al lui Gheorghe Brașoveanu, care a fost internat aci din cauza unei conferințe despre “Viață și Dumnezeu”. În momentul de față, lucrez la o carte care tratează această problemă.]*

“[tot 26 febr.] Ora 17,30: Vizită: Familia Nuță. Tot atunci: Sandu (Gh.) îmi telefonează, ca să mă anunțe: Fusesse chemat la Pașapoarte!

*Ora 19,10: **Europa Liberă s-a dezmoșit de-a binelea: transmite bomba pe care l-o furnizasem acum două ore, anume: și în România se practică internările psihiatrice pe motive politice! Așa, da!***

(Jurnal de iarnă)”

“Duminică 27 februarie [1977]

*“(…) Nota: Mai târziu aveam să aflu că, în acea zi - 27 februarie 1977 - luase ființă, la Paris, *Comitetul Francez pentru Apărarea drepturilor Omului în România*, din inițiativa unor tineri francezi care lucraseră în țara noastră ca sociologi, etnografi, istorici. Comitetul a avut un rol determinant, atât în informarea opiniei publice franceze despre ceea ce se petrecea în România, dar și în apărarea noastră, acelor aflați la cheremul Organelor (mai apoi Comitetul s-a transformat în Ligă afiliată Federației Internaționale pentru Apărarea Drepturilor Omului).”*

”Miercuri 2 martie [1977]

Ora 8: Telefonul, în continuare, mort.

*(…) Ora 10: **Telefon de la Paulina Cătănescu. Speriată, îngrozită de următorii.***

“(…) Joi 3 martie [1977]

(…) Între 14,30-18,10: Negoșescu. Foarte important! (Ana Maria a plecat la “Louis” la ora 5, s-a întors la 7).”

“(…) Vineri 11 martie

*Ora 8,45: **TV canadiană canalul francez. Interviu până la ora 9,30. Între 12-14: Nego cu I. Vianu!***

(Jurnal de iarnă).”

Nota din aprilie 2008:

Deci, știrea despre internările psihiatrice în România a fost difuzată **în 26 februarie (1977)**, iar I. Vianu a venit abia după două săptămâni, **în 11 martie** să semneze Apelul nostru, pentru respectarea drepturilor omului - aducînd și un text al său, despre sfîșierea românului care cere emigrarea din România.

Tot din rapoartele Securității:

19) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din **17 martie 1977**:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre

care primele două în București, în care, după câte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmând internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

20) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din 17 martie 1977:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre care primele două în București, în care, după câte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmând internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

21) Declarație făcută lui Klas Bergman, corespondent al ziarului “Dagens Nyheter, [insert de mână din care nu se înțelege decît primul din cele trei cuvinte: *coditian*] apărută în nr. 98 [insert de mână: *din 12 aprilie*] al cotidianului respectiv :

(...) Goma vorbește de asemenea despre trei persoane care din cauza activității lor politice au stat internați într-o clinică de psihiatrie. Este vorba de Vasile Paraschiv, un fost membru de partid mai în vîrstă, inginer Paulina Cătănescu și economistul Gheorghe Brașoveanu. Un al patrulea, Păun Stoian, un inginer care drept protest împotriva sistemului a purtat un mic afiș cu inscripția “sclav” a fost amenințat că va fi internat într-o clinică de psihiatrie...

Să vedem cum prezintă INMER (“Memoria Exilului”):

Așadar președintele Zamfirescu Dinu îl introduce pe:

Ion Vianu - care declară:

“Eu am elaborat mai multe studii asupra acestei probleme specifice, deoarece, **fără falsă modestie, am fost primul medic care, în țară găsin-du-mă, am vorbit despre abuzurile politice ale psihiatriei în mod public și am făcut-o și după ce am părăsit România**”. (subl. îmi aparține, P.G.)

În curând se vor împlini două decenii de când I. Vianu tot invocă în intervențiile sale publice - orale, scrise - un articol al său publicat în *Viața românească* mult înainte de 1977, în care demascase psihiatria politică. Nu va fi, în sfârșit, momentul ca autorul articolului să-l republice, măcar parțial, pentru ca cititorul să judece pe text ce și cum anume scria el, mult înainte de 1977, **“fără falsă modestie (...), despre abuzurile politice ale psihiatriei”?**

“(...) [despre] “această intenție deliberată [din partea puterii statale] **eu am avut cunoștință de ea începînd de la sfârșitul anilor șaizeci**” (...) “În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceaușescu din 1 octombrie 1968 (...)”

“Ca să vă imaginați puțin (...) era cazul unui avocat în vîrstă, Haralamb Ionescu, de la Brașov, care a venit [“a venit?”, singur, din proprie inițiativă? - în românește se spune: *“a fost adus”* - observația mea, P.G.] la Spitalul

Central după ce făcuse [sic] următoarea acțiune: scrisese Secretarului General al Națiunilor Unite pentru a-i spune că nu sunt drepturile omului în România (...) Mi s-a cerut atunci să fac parte din comisia de expertiză și am refuzat. Și de atunci a început o evoluție personală despre care nu vreau să vorbesc acuma, pentru că nu este interesul acestei seri să vorbesc despre mine”...

Ba da: interesul acelei seri ar fi fost ca I. Vianu să vorbească despre sine, spunând *adevărul* despre acel episod. Anume că știrea despre internările psihiatrice fusese difuzată în 26 februarie (1977), iar el, I. Vianu a apărut abia în 11 martie, însă numai ca să semneze Apelul nostru *pentru a obține pașaport de emigrare, până atunci refuzat*. Și nu a făcut-o: adevărul ar fi contrazis “varianta” sa, eroică și “fără falsă modestie”. Dar nici după acea dată (ne-am mai întâlnit până la 1 aprilie, când am fost arestat: nici după ce am fost liberat) I. Vianu nu s-a manifestat prin vreo declarație scrisă ori orală (prin telefon, Mariei-France Ionescu, de pildă) împotriva internărilor psihiatrice. A deschis gura abia după ce a ajuns în Elveția față de jurnalista Nicoleta Franck.

Până la apariția Caietului INMER nu vedeam importanța “priorității” denunțării psihiatriei politice în România.

În 1977 consemnasem pe foi de hârtie ceea ce, în 1978, la Paris avea să alcătuiască un capitol, “Jurnal de iarnă” al mărturiei editată în 1979, la Seuil, în traducere franceză, sub titlul **Le Tremblement des hommes** (titlul original în românește fiind: **Culoarea curcubeului, 77**). Și în acea împrejurare mă considerasem un simplu agent purtător de mesaje ale concetățenilor mei cei fără glas și fără de putere. Astfel “tratasem” Apelul pentru respectarea drepturilor omului - despre a căror încălcare eram documentat până peste cap; astfel am făcut pe curierul (și telefonic), atunci când am aflat cumplita veste: *și în România se practica internarea-la-nebuni-pentru-normalitate-cetățenească, după modelul sovietic*, știre aflată de mine abia în 26 februarie 1977 (de la Paraschiv, Cătănescu, Brașoveanu, Stoean Păun...).

Am făcut-o - pentru ca era normal să o fac, oricine în locul meu ar fi făcut la fel, fără a revendica “prioritatea”, fără a pretinde recunoștință veșnică din parte “opiniei publice”. Așa credeam până la citirea Caietului INMER. Spre surpriza și durerea mea, iată: există oameni - printre foștii mei prieteni - care intervin acum, după 30 ani, pentru a re-scrie, ei, becisnicii, istoria noastră.

Re-scriitor al Istoriei României, în afară de sinistrul sovietist Roller, l-am avut, recent, pe Tismăneanu - el, apărînd (“cu ghearii și cu dinții”, vorba unui congener al său) “concepția sa, academică”... cea care, cu binecuvîntarea lui Bănescu a falsificat istoria contemporană a României, prin **mutilare** (eliminînd fără opoziție din partea colegilor din Comisie: Manolescu, Mihăieș, Patapievici, Monica Lovinescu, Zub... perioada 28 iunie 1940-iulie 1941, apoi pe cea dintre martie 1944 și 1946, pentru a nu-i contraria pe rușii ocupanți ai Basarabiei și Bucovinei, apoi ai României câtă mai rămăsese, în nici un caz ofensa pe evreii auxiliari zeloși, feroci ai Ocupantului bolșevic) și prin **falsificare**, chiar **inversare a termenilor** - un exemplu din o sută: Raportul său - tipărit în foarte multe exemplare la Humanitas BMW - pretinde că “*Ceașescu îi alungase din România pe evrei*”. Or toată lumea știe că Ceaușescu avea alte păcate, toate grele, de pe urma cărora pătîmiseră numai românii, nu și evreii - aceștia colaboraseră cu regimul comunist, alcătuiind ei înșiși Aparatul de Stat și de Partid, câtă vreme avuseseră cetățenia română, însă și după ce *emigraseră* devenind israelieni, francezi, germani, americani.

Și iată-i acum pe impotenții târâie-obiile adunați la INMER, profitând de prezența lui Vasile Paraschiv, singurul om cinstit din acea adunătură de impostori, mincinoși “directori de conștiință”, încercând să intre în Istorie prin ușa din dos, frecventată de slugi, de furi și de tâlhari. (Îmi vine în minte o zicală amărâtă: “Ceașescu, neizbutind să intre în istorie, vrea să intre în geografie”).

Și în “mărturiile” despre denunțarea psihiatriei în România I. Vianu procedează ca și în acuzațiile de antisemitism la adresa mea: deschide gura și lasă cuvintele să-i curgă pe bărbie, pe piepții cămășii, ca dintr-un robinet uitat deschis - fără a ține seamă de proprietatea lor, de adevărul lor.

Dacă avea cunoștința de abuzurile psihiatrice **“începând de la sfârșitul anilor șaiszeci”** de ce nu le-a denunțat de atunci?, iată, eu am mărturisit că abia în februarie 1977 am aflat despre acestea și pe dată... am turnat! Pentru cei care umblă pe la *memorie* amintesc: și atunci domnea teroarea lui Ceașescu și a Securității.

Apoi: ce înțeles ascunde afirmația: **“În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceașescu din 1 octombrie 1968”** ?

Nu am pătruns pâcla discursului său deslănat, incoerent, îl las așa, neatins.

Proape mă obișnuisem cu *absența* sa scroboto-somnoliferă în prezidiile conferințelor, a colocviilor, încă de la prima ediție a **Amintirilor în dialog** (cu Matei Călinescu), unde era evidentă - la amândoi - *autoamnezierea*. De aceea m-a surprins dureros agresivitatea cu care m-a atacat acum câțva timp - tot în INMER - și scuipându-mă cu: “antisemit basarabean”! Atunci dedusesem că, tot dormitînd prin comitete și comiții și prezidii alături de Monumentul Nesimțitorismului Dâmbovițelin, Oișteanu-Oigenștein, căprarul holocaustolog îl alfabetizase pe fiul lui Tudor Vianu șoptindu-i “ultimele știri”. Din acestea I. Vianu reținuse doar că sunt “antisemit” și “basarabean”; din lene, confecționase grăbit: **“antisemit basarabean”** - și adormise la loc.

Din Dezbaterea de la INMER reiese ceva mult mai grav: I. Vianu este, nu doar un indiferent (fusesse o viață întreagă, de aceea dialogase atât de armonios cu un Matei Călinescu), ci a devenit de câțiva ani militant holocaustolog. Or scopul suprem al acestora (care cred fără a cerceta) este *suprimarea memoriei celuilalt (goi-ul)*. Prin *omisiune* a adevărului de toți știut și prin *fabricare de neadevăruri* - ca aici.

Ce ocazie mai fericită pentru un veninos ca Dinu Zamfirescu de a-și exercita puterea (sic) prin cenzurarea celor care nu-i împărtășesc opțiunile (resic), la urma urmei, prin *rescriere a istoriei*, visul oricărui căcănar slugoi, fie el Roller, fie Tismăneanu, fie Marius Oprea (Comisia încredințată lui de Tăriceanu, avîndu-l ideolog-șef pe securistul sionist “Radu Ioanid” a fost neutralizată de Băsescu prin Tismăneanu, însă “programul” era identic: **fără perioada iunie 1940 - 1946 - ca să nu-i supere pe americanii de la Tel Aviv**). Îmi arde și el o copită, scriind:

“Aș sublinia aportul deosebit al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România și a lui Mihnea Berindei care crede că a fost printre primii care a relevat în Occident acest fenomen. Pe urmă bineînțeles abuzul (...) a fost reflectat și în emisiunile posturilor de radio Europa liberă și BBC”.

“Pe urmă” au fost hoitarii, profitorii, “primii”, falsificatorii memoriei - ca el, ca Vianu, ca Andreescu.

Așadar, iată cum stăm: “Primul care a demască psihiatria politică în România” a fost - fără falsă modestie - I. Vianu (dar al doilea?); “printre primii care a relevat în Occident acest fenomen” a fost, cine altul dacă nu Berindei!?

Inmer-iștii refuză să pomenească numele lui Virgil Tănase “coresponden-

tu” meu telefonic și semnatarul... primului text care relevase fenomenul (în săptămânalul *Les Nouvelles Littéraires*). Nu sunt consemnate nici numele Monicăi Lovinescu și al lui Virgil Ierunca, în casa cărora se afla instalat Comitetul pentru apărarea drepturilor omului și unde s-a înregistrat convorbirea noastră - pentru a fi difuzată în aceeași zi după două ore, la Europa Liberă (26 februarie 1977). Pentru INMER-ul falsificator al adevărului nu au existat nici Maria Brătianu, nici Marie-France Ionesco, nici Țepeneag, nici Anne Planche, nici Alain Paruit, nici Matei Cazacu, nici Trifon, nici Doicescu...

Și, desigur, nici măcar din greșeală nu a fost pomenit numele odiosului “antisemit basarabean”: Paul Goma...

*

20 iunie 2008

Cine sunt negaționiștii?

Abia acum, privind o rememorare televizuală a masacrului de la Oradour-sur-Glane (10 iunie 1944, victime ale germanilor ocupanți: peste 600 de civili, printre care femei, copii, refugiați din Mosela și din Alsacia), am reușit să pun un cuvânt pe golul care mă chinuie de peste un deceniu, de când am început a scrie despre **Basarabia și Evreii**. Un cuvânt care plutea în aer, însă nu putusem să-l rostesc/scriu dintr-un motiv... la îndemână: acel cuvânt era folosit de călăi împotriva noastră, victime, iar victima de mine nu găsisese cu cale să li-l întoarcă, fiindcă prea ar fi semănat cu vulgara, dar cât de adevărata: «Ba a mă-tii!»:

Când, în **Săptămâna Roșie** reproduceam documente care dovedeau că evreii din Basarabia și din Bucovina de Nord comiseseră violențe, umiliri publice, sechestrări, asasinat împotriva militarilor și a civililor care se refugiau din Teritoriile Cedate Rusiei, începând din 28 iunie 1940, mă rezumam la cuvinte ce denumeau acțiuni: huiduieli, insulte, ciomăgeli, bătaie cu pietre, “botezare” cu conținutul oalelor de noapte păstrate în vederea “întâmpinării”, linșaj, împușcare, luare de prizonieri (dintre militari, într-un război care nu exista) - Holocaustologiei îmi... replicau, indignați, ultragiați :

“Negaționistule!”- deși, pentru orice normal-alfabetizat, era limpede: eu nu negasem nimic, ci afirmasem ceva.

“**Negaționism**” face parte din arsenalul - nu de apărare, ci de atacare folosit de evreul dobitoc, lipsit de cuvinte și care astfel, previne replica celui din față, acuzatul pe nedrept; lui, dobitocului, îi convine această calitate-cusur a termenului: îl scutește de argumentare a acuzațiilor lui, în 63 de ani de la sfârșitul războiului devenite sentințe-condamnări fără drept de recurs (iar cine le contestă este... un antisemit și un negaționist!).

Ceea ce făcusem, la urma urmelor reportericește, descriptiv, stăruind la anume momente-evenimente. Tot descriptiv, reportericește citasem din documente (firește, ale Serviciului Secret al Armatei Române, nu “pentru a păstra dreapta măsură” între acestea și acelea răs-știutele (de 63 ani) ale Serviciului Secret al Armatei Roșii, cum îmi recomandaseră R. Ioanid, Shafir, Laszlo, Al. Florian, Pecican...); tot rezezându-mă pe documente vorbisem despre fazele următoare petrecute în Basarabia și în Bucovina de Nord - până la 22 iunie 1941: un întreg an de teroare crâncenă, nemaicunoscută pe aceste pământuri aflate în calea tuturor năvălirilor și a năvălitorilor: arestări, confiscări de cereale și animale, deportări în masă, “processe” expeditiv - ca al elevilor de la Școala Pedagogică din Orhei, dintre care mulți au fost executați (ancheta fiind condusă de Goldenberg, șeful NKVD-ului Orhei).

După logica evreilor vinovați de crime grele, noi, victimele lor,

supraviețuitori, martori ai barbariilor lor, chiar dacă ne reze-masem pe documente (ale Armatei Române, nu ale Dimpotrivei Roșii), comisesem...

Ce comisesem?

Răspunsul-explicație al holocaustologilor reiese din cuvântul cretin aruncat-scuipat, acuzator-executor: «**Negaționistule!**»

Obișnuiți a accepta, din partea noastră, cu capul plecat, în tăcere, orice acuzație, oricât de nedreaptă, de exagerată, de aiuritoare nu le-a dat prin minte că... ei înșiși, la un moment dat victime, vorbind-scriind despre calvarul lor, ar fi fost contraziși de martirizatorii lor, ba chiar tratați de... de negaționiști. Tactica lor ticăloasă de preveni orice contestație a mărturiilor contrarii intereselor lor (doar ei sunt inventatorii “războiului nuclear preventiv”) a făcut ca doar la eructarea celor două cuvinte magice - în fapt blesteme tradiționale: “Antisemit!” și “Negaționist!”, noi, victime ale lor (ei, da, evreii nu au fost totdeauna victime, ci adesea călăi) să fim paralizați, neutralizați, muți, pentru *a nu se auzi în jur, rostit tare, limpede adevărul-adevărat, adevărul istoric al unui întreg secol, al douăzecilea.*

În tentativele repetate de a angaja un necesar dialog cu evreii, după ce că veneam cu argumente ușor de contestat - ușor din partea lor, care cu un simplu: «Nu-i adevărat!» mă trimiteau la colț - nici nu-mi trecea prin minte să răspund la răstelile lor komisar-imperialiste (rusești...) tot cu: «Nu-i adevărat!» - părîndu-mi-se o “replică” imbecilă, mecanică, de troglodit, de bețiv; să nu rămân doar la atâta, ci, riscînd să intru în troaca logicii lor, să le azvârl în obraz (presupunînd că aveau așa ceva) acuzația cu care ei mă copleșiseră, îmi închiseseră gura, mă condamnaseră și chiar mă executaseră, ca pe un criminal dovedit a fi mâncat evrei cruzi, de preferință copilași:

«**Negaționiștilor!**»

Fiindcă **negaționiștii** sunt ei, nu eu (dealtfel Oișteanu, chiar spusese : deși Goma nu neagă Holocaustul, el este antisemit: îl justifică!, iar fiul Marelui Tudor Vianu, auzind prin somn această sentință, o repetă, o repetă - ca o placă stricată, vorba Monică Lovinescu despre mine).

Să se pună de acord holocaustologii; unii mă absolvă de păcatul “antisemitismului”, însă au găsit altceva (cum să scap de “justiția” lor strâmbă?) : cică aș fi vinovat de... negaționism!

În ce constă negaționismul cu care atac în mod mârșav totalitatea comunității evreiești? Nu contează, *negaționismul* se asortează cu *antisemitismul* [și ce dacă a critica politica rasistă, apartheidistă a Israelului nu are legătură cu antisemitismul - are cu postul de ambasador UNESCO dăruit de Taubman... antisemitului Manolescu!]. Sunt piese din uniforma holocaustologului militanto-recuperaționist. Și fac-bine pungii fără fund a *recuperaționismului planetar* - nu s-a înțeles?, cum așa: sub termenul *recuperare*, evreii, zapcii în suflet și-n simțiri, îi trimit în față pe holocaustologi, ei să se mânjească în campania de re-jefuire re-demarată - nu întâmplător după căderea Zidului Berlinului - pentru a lua și pielea de pe noi, nu doar zdrențele odinioară numite: îmbrăcăminte. Ei, evreii **neagă** adevăruri orbitoare, nu eu, care... îi tot invit, naiv, prosteste la dialog.

Dintre ei inventivul Shafir (care a recunoscut, în scris: nu citise cartea condamnată: **Săptămâna Roșie**) m-a acuzat, primul de “negaționism”... deflectiv?, deflectant?... Or *goi*-ul care sunt nu avusese prezența de spirit să i-o întoarcă:

«Ba tu ești negaționist, măgarule, care mă acuzi pe mine de... negaționism!»

În eternul și imposibilul dialog (sic), evreii folosesc drept călușuri de

băgat în gura celui din față, presupus contestatar al termenilor falși, neadevărați, cuvinte rău, incorect folosite, dar cât de folositoare lor în campaniile de acuzare, culpabilizare și... recuperare (vorbesc de bani, desigur, de ce altceva să vorbesc?):

- **antisemit(ism)** - termen trebuind să comunice că eu, desemnatul cu degetul și cu stropii elocinței (!) am o atitudine batjocoritoare, insultantă față de un **semit**.

Care semit?, vorba rusului. Dar niciunul dintre holocaustologii care mă antisemitizaseră: R. Ioanid, Oișteanu, Shafir, Katz, Reichman, Paruit, M.D. Gheorghiu, Ancel - să nu fie uitat Wiesel - nu este semit : toți aceștia provin din aria înglobată de Rusia (care ocupa atunci și Țările Baltice și Polonia), unde evreii au fost/sunt/vor fi de origine kazară, deci türkă, strămoșii lor **trecuseră la mozaism, nu au nici un strop de sânge semit** - spre deosebire de... *palestinieni, unicii semiți din Țara Sfântă...*

În care caz cum rămâne “antisemitismul” folosit până la urzeală de holocaustologi, împrôșcându-i pe contradictori? Ei, ne-semiți, doar “trecuți”, nu născuți (de aici zicerea: să te ferească Dumnezeu de “trecuți”, aceștia sunt mai ca- decât -tolicii, crezându-se datori să dea dovadă de credincioșie noii religii).

Rămâne... în stare de levitație, după legile fizice și ale bunului-simț.

- **negaționism** - termen destinat să comunice: eu, ne-evreu **neg** afirmațiile (sau... negațiile) obraznice ale holocaustologilor - ca de pildă: “Românii au masacrat 400 000 de evrei în timpul războiului”. Sunt etichetat: “negaționist” fiindcă... neg minciunile, nu adevărurile.

Dar, atenție: devin negaționist chiar și atunci când îndrăznesc să corectez cifrele astronomice cu care holocaustologii ne dau la cap: fie că afirm: «Cifra de 400 000 de evrei victime ale românilor este mult umflată», dar și atunci când - nu eu, primul, ci un alt *goi*: l'Abbé Pierre - o corecteză, avansând alta, adevărată, oricum, mai aproape de adevăr... Un astfel de “negaționist” ar putea fi arătat cu degetul ca, să zicem: “corec[t]aționist (!)”.

[Anul trecut, după moartea Abatelui Pierre, un jurnalist de la *NouvelObs*, Caviglioli comitea imprudența de a cita un fragment din scrisoarea produsă în procesul lui Garaudy :

“A fost normal ca, după război să cedem exagerărilor”...(apoi introduce - vorbesc tot de Caviglioli - fraza următoare astfel: “*Și adaugă [Abatele Pierre], într-o lugubră lapalissadă*”): **“La Auschwitz a fost scris pe o placă: patru milioane de morți. Fiindcă astăzi a fost corijată la un milion, înseamnă că cifra de patru milioane a fost exagerată”** (subl mea).

De unde concluzia, strâmbă: în ochii holocaustologilor, chiar persoana care citează... inscripția de pe o placă, de la Auschwitz, nefiind el autorul corectării, comite o crimă gravă: **“negaționism corector al neadevărului”**. Fiindcă așa cum exista un adevăr-de-clasă în bolșevism, există un adevăr-de-rasă în holocaustism.

În legătură cu “derogările”, nu doar de la adevăr, ci și de la cronologie practicate de evrei, în scop de supraviețuire (Hanna Arendt o spune, întru justificarea, amnistierea tuturor faptelor rele ale Poporului Ales), i-am mai arătat cu degetul pe Ilia Ehrenburg și pe Vassili Grossman numindu-i *descronologizatori*. Aceștia, într-o carte de pură propagandă apărind nu doar cauza minoritarilor evrei, ci mai ales cauza majoritarilor ruși (ah, dorința arzătoare de a aparține altei comunități: rusească, ungurească!), intervertiseră cauza și efectul, afirmând, de pildă, că...“severitatea cu care autoritățile sovietice” (sic) îi trataseră, în 1940 pe românii basarabeni și bucovineni

proaspăt ocupați, se explică prin răzbunare (răzbunare justificată când este practică de evrei, prin tradiție, însă negată, interzisă celor din față, *goi-ilor*) pentru masacrele la care se dedaseră românii în... hăt, departe în timp, în iulie 1941, după retragerea sovieticilor din teritoriile Ocupate! Această nerușinare în minciună se explică: evreii nu dialoghează, ci monologhează - și dictează (obișnuință căpătată în Rusia, apoi de la 1917 în URSS, unde au fost preponderent politrucii, siniștrii komisari (dealtfel unii și-au luat acest nume: există o sportivă americană: Komisarz, de unde se înțelege că tatăl sau bunicul exercita această nobilă ocupațiune în Polonia ocupată de bolșevici), mai ales în sectoarele represiune și propagandă). Ei declară, din 1948: «Israelul nu va ceda niciodată șantajului terorist». Prin “șantaj” ei înțeleg tocmai dialogul, iar prin “teroriști” doar *ne-evreii de după 1948* (de 60 ani!), fiindcă înainte ei erau numiți teroriști de către mandatarii Palestinei, sub denumirea de patriotism evreiesc practica ei (Begin, Shamir) fără scrupule terorismul pur și dur împotriva britanicilor, a arabilor, a creștinilor, iar după acea dată au instituit: terorismul-de-stat-și-de-partid israelian, prezentat ca “drept la autoapărare”.

Strategii Ehrenburg, Grossman, străluciți precauționiști ai autoapărării au intervertit evenimentele, pentru ca la o adică să nu fie trași la răspundere adevărații agresori în Teritoriile Cedate: evreii, fiindcă, mințeau ei..., era război! Nu era nici un război, atunci, între iunie 1940 și 22 iunie 1941! Abia după un an de zile de la Ocuparea și Terorizarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord a fost declarat războiul. Deci pe timp de ne-război ocupanții teroriști bolșevici, în fruntea lor: evreii, care credeau în continuare că acel pământ va fi, după promisiunea lui Stalin, viitoarea patrie a lor, trecuseră urgent la amenajarea terenului, operațiune numită **curățenie etnică**...

Adevărul fiind ca toate acțiunile lor dintre 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941, avînd loc pe timp de pace sunt, *nu crime de război* - care multe porcării șterg ele - ci *crime împotriva omenirii: imprescriptibile*.

Așadar cine sunt negaționiștii?

Ei, holocaustologii, cei care acuză pe ne-evreii de “antisemitism” și de “negaționism”!

*

5 ianuarie 2010

**Florin Mătrescu despre Ana Blandiana: “Un fost deținut politic,
dr. Florin Mătrescu, e mai dur chiar decît Vadim**

“În urma unui turneu făcut de Romulus Rusan și de Ana Blandiana în mai multe țări europene, inclusiv în Germania, am aflat de intenția acestora de a transforma închisoarea din Sighet într-un memorial. Natural, am vibrat, mai ales că eu eram în acel moment secretar al Comitetului Națiunilor Captive, care întrunea luptători anti-comuniști din mai multe zeci de țări aflate sub dictaturi comuniste. Și atunci le-am făcut propunerea dacă nu cumva ceva din exponatele pe care noi le aveam în Camera Națiunilor Captive, din orașul Köln, nu le-am putea transfera în Memorialul de la Sighet. Au fost de acord și mie mi s-a părut ideea absolut rezonabilă. M-am implicat în acest proiect cu toate puterile.

Am fost unul dintre sponsorii Memorialului Sighet
Printre altele, am dovezi care atestă că am donat, în mare parte din

propriul buzunar, în jur de 40.000 de mărci, care au luat forma unor ajutoare bănești propriu-zise sau obiecte. Donațiile au fost acordate Fundației Academia Civică. Un mare ajutor în acel moment au dat și surorile Coșoveanu, care au pus mult suflet pentru amenajarea încăperilor Sighetului, cel puțin în perioada de început. Afară de asta, eu dispuneam de cele 66 de steaguri ale Națiunilor Captive, pe care le făcusem în Germania, care m-au costat aproape 8.000 de mărci, și am căpătat promisiunea că se va organiza o Cameră a Națiunilor Captive.

În 1994, la un an după această întâlnire, am văzut această cameră la etajul I, o cameră mare, spațioasă, în care steagurile și-ar fi găsit un loc important. Afară de aceasta aveam un cearceaf, lung de 8 metri, făcut de regretatul luptător anticomunist Eugen Costandache, care notase pe el cca. 800 dintre morții revoluției.

Camera rezervată Națiunilor Captive era necorespunzătoare

Anul următor, în 1995, am dorit să văd camera rezervată Națiunilor Captive. Și am descoperit o cameră mică, care nu semăna cu cea promisă. Localizarea topografică era exactă. Unul dintre portarii Sighetului mi-a destăinuit că această cameră a fost împărțită în două tocmai pentru ca această Cameră a Națiunilor Captive să nu aibă un spațiu prea mare, să nu i se dea o prea mare importanță. Asta a fost un semn, și atunci au apărut semne de îndoială. La inaugurarea Sighetului, în 1993, pe frontonul clădirii, la stînga, la intrare, erau plăci de marmură de mărimea 40x30, cu numele celor 54-55 de miniștri, căpetenii religioase, oameni de mare valoare care au murit în Sighet.

Nume importante au fost excluse

Le-am văzut în subsolul clădirii, și, ceea ce m-a frapat, chiar în față era numele istoricului Gheorghe Brătianu. Se zvonea că motivul real pentru care aceste plăci au fost date jos era faptul că între miniștri au fost și câțiva oameni de dreapta. Argumentul oficial pentru care plăcile memoriale au fost înlăturate a fost renovarea clădirii. Nu a fost rău că s-a renovat, deși, cum spunea cineva, a fost transformat Sighetul într-un hotel. Normal ar fi fost ca măcar un etaj să arate grozăvia închisorii din Sighet. Am tot sperat ca aceste plăci să fie puse într-o sală a Sighetului. Ele nu au mai fost văzute niciodată. Pentru mine a fost clar că ce se întâmplă la Sighet, exponatele, ordinea lor, denumirea camerelor sînt controlate de cineva.

- De cine anume?

- Și eu mi-am pus întrebarea. Indiciile m-au dus cu gîndul la masonerie. [**“Masoneria” are spate bun: ca un catâr. Numai că aici “Masoneria” nu are nici o legătură cu... prefectura: a devenit o “metodă mascată”, pentru a nu fi acuzat acuzatorul că i-a acuzat pe evrei. Numai că metoda-mascată se demască singură - ca proasta - trei paragrafe mai încolo apare (la Sighet!) un rabin-controlor. La ce slujește un rabin controlor? Ei, la ce! La controlarea conformității exponatelor - firește, “conformitate” numai în raport cu evreii, nu cu adevărul-adevărat. La ce a mai slujit “mascarea adevărului”? La nimic, decât la dovedirea că Românul nostru - fie el și Mătrescu tremură de frica... “masoneriei” căreia**

el îi spune astfel, ca să nu-i scape: "evreimea" - nota mea, P.G.]

Din moment ce numele întreg al lui Ion Gavrilă Ogoranu apare trunchiat, sub forma de Gavrilă I., numele doamnei Maria Antonescu a fost exclus din rîndul pușcăriașelor de la închisoarea Mislea.

Au dispărut semnele unor manifestări creștine

- Am înțeles că, într-o luare de cuvînt, ați semnalat conducerii Academiei Civice absența unei cruci din sala de conferință.

- Nu numai asta. Am semnalat scoaterea crucii din sala de conferință, unde a fost prezentă cel puțin 3-4 ani. În perioada de început se spunea Tatăl nostru sau Cu noi este Dumnezeu. Erau, prin urmare, niște semne ale unei manifestări creștine. Cu timpul, au dispărut.

În urma observării acestor lucruri, am luat cuvîntul, sfătuiindu-mă și cu Bădița Ion Gavrilă Ogoranu, și am spus adevărul. Numai masoneria putea fi deranjată de prezența numelor unor oameni de dreapta pe plăcile respective. Dar asta a fost trecutul României. Nu-l putem șterge. Unul dintre insideri mi-a dezvăluit un amănunt, care are relevanță. Anume că, **de două ori pe an, vine un rabin din New York, care vizitează întreg Memorialul Sighet și decide ce rămîne și ce se scoate din exponate. Este vorba de o atitudine de plecăciune față de oameni care încep să controleze ceea ce românii au crezut că va fi un loc de evocare a suferinței Neamului Românesc.** (subl. mea, P.G.)

Am cerut amenjarea unei săli pentru martirii din Basarabia și Bucovina. Nu s-a acceptat. (subl. mea). Dacă la Sighet s-au petrecut lucruri necurate, trebuie spus că ele nu sînt inițiative românești. Nu acuz de rele intenții pe cei care au făcut Memorialul Sighet. S-au supus unor forțe internaționaliste. (nu "masonice"?, observația mea, P.G.)

Așa-zisele cruci expuse în interiorul Memorialului sînt o blasfemie.

- Putem spune și anticreștine?

- Da, au apărut două cruci, în celular și la intrare, care te duc cu gîndul către organele genitale bărbătești și femeiești. O să spună că este o stilizare foarte modernistă.

În asemenea loc crucea, și numai crucea, își găsea locul. Orice transformare a crucii este un sacrilegiu. Este o încercare de călcare în picioare a tradiției noastre și a învățăturilor Sfintei Scripturi. Este o blasfemie (n.r. - vezi foto).

- Dumneavoastră ați luat atitudine publică, condamînd aceste devieri. În Addenda cărții dumneavoastră, "Holocaustul roșu", spuneți că Ana Blandiana a avut o reacție care v-a dus cu gîndul la Ana Pauker.

- A fost de-o agresivitate, de-o răutate, care ori e patologică, fie a fost o lecție de bună purtare care trebuia dată subsemnatului. Ideea era: Sighetul suferă transformări, Sighetul îl facem cum vrem noi și nimeni n-are voie să conteste ceva. Nu mi-a dat nici o șansă de a da o replică.

- De ce v-a acuzat?

- M-a acuzat de vedetism, de faptul că semnalez lucruri pe care ceilalți nu le văd. Cum se face că oamenii laudă Sighetul, iar eu am

atâtea note critice? M-a acuzat că doresc recunoaștere oficială pentru că eram sponsor al Memorialului.

Atitudinea Anei Blandiana mi-a adus aminte de Ana Pauker

E adevărat că doamna Blandiana m-a propus, la un moment dat, ambasador al României, în Germania. A avut gesturi de amabilitate, iar eu îndrăzneam să formulez note critice. Tonul doamnei Blandiana, răutatea discursului mi-au amintit de momentul Ana Pauker.

Nu recunoșteam persoana amabilă și civilizată pe care o știam, cu care eram în relații apropiate. Ne-a vizitat chiar casa din Germania. Am făcut grătar, cu friptură și mititei, și m-a ajutat să pun mititeii pe tavă [**ca și cum acest ajutor: "punerea mititeilor pe tavă" ar fi constituit o probă irefutabilă a rectitudinii morale a Anei Blandiana - observația mea, veninoasă, P.G.**]. Și-atunci mă gândeam: unde este persoana amabilă și drăguță, deschisă dialogului, cum de s-a transformat numai în urma unei luări de cuvânt, prin care semnalam niște lucruri care mă dureau? În acel moment, s-a produs o ruptură totală.

În contextul în care am auzit de proiectul de la Aiud și de dorința pușcăriașilor în viață de a ridica, în cinstea celor morți, o biserică ortodoxă, în care să fie pomeniți eroii Neamului Românesc, cine nu cunoștea dedesubturile Sighetului, ar fi putut spune: ce rost are să se mai facă ceva pentru conservarea victimelor comunismului, când există acest grandios Sighet? Ca unul care știe și alte lucruri despre Sighet, mi-am dat seama că Sighetul nu trebuie negat. Sighetul trebuie vizitat, numai că discernământul de a spune ce este corect sau deformat pentru prezent nu-l pot face decît oamenii de-o anumită vîrstă.

Sighetul este o capcană

Pentru tineri, Sighetul este o capcană pentru că sînt lucruri incorect prezentate. De numele lui Ion Gavrilă Ogoranu n-avea voie să se atingă nimeni, după cum numele doamnei Maria Antonescu trebuia să figureze între pușcăriașele de la Mislea. De aceea, orice altă tentativă care vrea să restabilească istoria adevărată este binevenită.

- Cînd mergi la Memorialul de la Sighet ți se pune o casetă audio în care ți se spune că inițiativa Memorialului i-ar fi aparținut doamnei Ana Blandiana. Dumneavoastră spuneți, în Addenda cărții "Holocaustul roșu", și furnizați și un text în acest sens, că inițiativa i-a aparținut muzeografului Mihai Dăncuș.

- Au preluat fără rușine o idee care nu a fost nici a Anei Blandiana, nici a soțului ei. Ideea aparține foștilor deținuți politic din Sighet și domnului Dăncuș. Iar articolul publicat de acesta din urmă în "Tribuna Marmației" atestă dorința de a transforma închisoarea în Memorial. Ana Blandiana era datoare să pomenească despre această inițiativă. Oamenii aceștia au fost dați deoparte. De altfel, la inaugurarea Sighetului n-a fost menționat nici măcar numele inginerului-proiectant al Memorialului.

Aiudul nu trebuie să fie un nou Sighet

N-aș vrea ca Aiudul să fie un nou Sighet. Am fost la Mînăstirea Petru Vodă, unde am căpătat binecuvîntarea Părintelui Justin, am

vorbit puțin cu dînsul, printre altele și de o controversă care agită mult cercurile intelectuale românești privind apartenența la masonerie a unei personalități cunoscute a vieții culturale și, printre altele, am aflat de lupta dîrză care se dă între partida patriotică, naționalistă, suferindă a deținuților politic și alte planuri, care, probabil, aparțin masoneriei, de a se face la Aiud ceva care nu prea are legătură cu faptele de sfințenie care s-au întîmplat în această închisoare.

- Părintele Justin vorbește despre o confiscare a suferinței de către tortionari sau urmașii lor.

- Eu n-am avut timp să detaliez acest aspect. L-am întrebat doar: "Părinte, acest grav zvon care circulă în societatea românească este o colportare, o defăimare, sau este un lucru real?". Și mi-a spus că este un lucru real.

- După părerea mea, există o tendință de confiscare a acestei memorii a rezistenței și a luptei anticomuniste. Sighetul a devenit o închisoare corectă politic, la Aiud diversiunile se țin lanț, închisoarea Pitești a fost privatizată etc. Pe de altă parte, Tismăneanu, urmaș al unor ilegaliști bolșevici, a condus Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste. Există o tendință de a controla acest proces al memoriei?

- Țsta e un adevăr axiomatic. Marii istorici, ziși ai comunismului, atît din România, cît și din afara țării, sînt ex-troțkiști, maoiști, comuniști, convertiți chipurile, dintr-odată, la democrație.

Mai mult decît atît, sînt printre pușinii care au acces la arhive. Prin urmare, unele dintre spusele lor conțin foarte mult adevăr și amestecă adevărul cu interpretări eronate, tocmai pentru derutarea publicului. Preferam surse mai puține, informații mai puține, însă corecte, decît cărți voluminoase, în care sînt unele adevăruri istorice luate din arhive, malaxate de minți perverse care lucrează la comandă.

- Ei sînt staliniști ori urmași ai staliniștilor care vin astăzi și ne vorbesc despre anticomunism, reducînd răul numai la perioada Ceaușescu.

- Bineînțeles. Sau evită cuvîntul comunism și folosesc cuvîntul stalinism sau, ceea ce mi se pare foarte grav, niciodată nu și-au privit retrospectiv anii de prozelitism comunist.

- Cazarile Tismăneanu și Brucan sînt elocvente.

- Aflăm de-abia acum *[ce înseamnă "aflăm abia acum"? abia-acum, cînd? - întrebarea mea, P.G.]* că Brucan ar fi fost sigur agent KGB, după cum ne informează istoricul Alex Mihai Stoenuș. De ce Brucan era onorat de Lucian Măndruță cu titlul de "dom' profesor" și cu titlul de "Mafalda al națiunii"? Brucan, un om care n-avea nici măcar liceul! *[dar nu acesta era motivul nocivității brucane - P.G.]* Au dreptul să vorbească numai urmașii celor care au instaurat comunismul.

- Și ar mai fi o întrebare: de ce un Ion Gavrilă Ogoranu, oameni ai rezistenței anticomuniste, Paul Goma, și alții au fost lăsați în afară? Ei nu fac parte nici din conducerea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, n-au făcut parte nici din Comisia

Tismăneanu, nu fac parte din nici o instituție care ar trebui să fie preocupată de aflarea adevărului despre regimul comunist.

- Ați pus punctul pe "i". În toate țările foste-comuniste, nici un om din rîndul supraviețuitorilor nu a fost convocat pentru a-și spune cuvîntul privind trecutul istoric comunist. Singurii care au căpătat dreptul să vorbească sînt urmașii celor care au instaurat comunismul, care au devenit mari analiști și filosofi ai comunismului.

Nu poate fi o întîmplare și, într-adevăr, doi oameni nu puteau fiocoliți în stabilirea adevărului istoric despre regimul comunist din România: Ion Gavrilă Ogoranu și Paul Goma. Mai știm și alții. Nici măcar nu au fost consultați. Au fost, pur și simplu, dați la o parte.

- Se urmărește, oare, ca acești oameni să dispară fizic?

- Exact. Probabil fie așteptăm să se prescrie crimele, fie să moară cei mai valoroși martori: cei care au trăit comunismul.

- Ce părere aveți de manualul de istorie al comunismului?

- Sînt îngrozit. Avem de-a face cu o neglijare totală a unor aspecte din rezistența anticomunistă. În schimb, putem admira șpagatul Nadiei Comănechi.

Să neglijezi oameni care au luptat în munți sau au îndurat pușcăriile este o ticăloșie fără margini și un act anticreștin.

Anticipez că, la următoarea editare a manualului despre comunism pentru elevi, o să dispară și numele Bădiței Ion Gavrilă Ogoranu și ale altor personalități din rezistența anticomunistă.

Cred că Sighetul nu trebuie omis dintre lucrurile care trebuie văzute. Copiii noștri trebuie instruiți să diferențieze ce este real în Sighet și ceea ce a fost prelucrat, pentru a se respecta corectitudinea politică și alte interese de ordin intern sau internaționalist.

A consemnat FLORIN PALAS

*

Filmul despre Gavrilă Ogoranu provoacă proteste la Berlin

Traian Danciu Marți, 16 Februarie 2010

“SCRISOARE. Pe motiv că filmul „Portretul luptătorului la tinerete” ar aborda un personaj care a făcut parte din mișcarea legionară, mai multe organizații cer încetarea proiecțiilor din festival. Una dintre cele patru producții românești proiectate zilele acestea la Festivalul de la Berlin este criticată pentru că ar „glorifica” un fost legionar.

Scrisoarea de protest împotriva filmului „Portretul luptătorului la tinerete”, regizat de Constantin Popescu și prezentat în secțiunea Forum a Festivalului de la Berlin, este semnată, printre alții, de Marco Katz, președintele Centrului pentru Monitorizarea și Combaterea Anti semitismului din România, și Alexandru Florian, director al Institutului Național pentru studierea Holocaustului „Elie Wiesel”.

Proiecțiile nu vor fi oprite

Destinatarii „petiției” sunt directorului Berlinalei, Dieter Kosslick, și membrii juriului actualei ediții, prezidat de Werner Herzog, deși filmul nu este în competiție.

*Semnatarii protestului critică la filmul pe care se pare că nu l-au vizionat (cum altfel?, doar acesta este obiceiul Holocaustologiei Universale: așa cum Carmen Mușat și I.B. Lefter au publicat în *Observator cultural*, calomniosul text semnat de “Radu Ioanid” împotriva mea - și tot fără să-l citească) - și pe care îl descriu drept „documentar”, ceea ce el nu este - că acesta ar glorifica o persoană, portretizând- o drept luptătoare împotriva comunismului, deși aceasta a aparținut mișcării legionare. Filmul urmărește lupta grupului de partizani condus de Ion Gavrilă Ogoranu, în primii ani de comunism.*

„Vă aducem la cunoștință că Ion Gavrilă-Ogoranu a făcut parte din Mișcarea Legionară din România, Frația de Cruce Negoiul, fiind un militant al acestei organizații cu caracter fascist, antisemit și rasist“, scriu semnatarii. *„Promovarea cultului persoanelor și organizațiilor cu caracter fascist, rasist și xenofob este interzisă de legea din România și contravine principiilor fundamentale ale democrației europene“* (este recognoscibilă negația oarbă, insolentă, cretină, a oricui nu este favorabilă lor, antisemitizatorii - nota mea, P.G), se arată în scrisoare. Prin urmare, semnatarii cer să se „dispună încetarea proiectiilor“, lucru care n-a fost acceptat de organizatorii Berlinalei.

„Vreau să fiu înțeles bine, acest film nu e o hagiografie”

Protestul a fost un subiect de discuție duminică seara, la petrecerea românilor de la Berlin. Bernd Bruder, responsabil cu selecția filmelor din Europa de Sud-Est în secțiunea Forum, a apărut decizia de a selecta „Portretul luptătorului la tinerețe”, susținând că acuzațiile ar fi neîndreptățite.

El a admis, în schimb, că s-ar putea ca, pentru un istoric român, unele aspecte să fie discutabile. **„Nu putem porni la discuție atâta timp cât cei care protestează nu au văzut filmul.** (subl. mea, P.G.) E, în primul rând, un film de ficțiune și nu un documentar”, spune Constantin Popescu.

„Vreau să fiu înțeles bine, acest film nu e o hagiografie, oamenii ăia nu sunt niște îngerași pentru mine. Asta nu înseamnă că nu am voie să am o părere despre ce s-a întâmplat. Eu prezint niște fapte ale unor oameni, dar asta nu înseamnă că sunt de acord cu tot ce au făcut ei”, continuă cineastul, amintind de faptul că Gavrilă Ogoranu a fost portretizat de nenumărate ori în România, inclusiv în „Memorialul durerii”, de la TVR, fără să protesteze cineva.

„Încerc doar să înțeleg de ce se judecă lucrurile cu măsuri diferite. Și de unde psihoza asta, de a nu vorbi despre anumite lucruri?” (Cum, “de unde”? De la Tel Aviv!, precizarea mea, P.G.).

Cercetătorul german în cultură și criticul de film Ekkehard Knoerer scrie în revista de cultură on-line „Perlentaucher” că „Popescu, [ca] autor al scenariului, pe de-o parte observă cele întâmplate clar din poziția dreptei anticomuniste. El tace însă asupra faptului că multe dintre figurile sale din film, care apar drept eroice, deși fără sens, au un fundal fascistoid-antisemit, (subl. mea, P.G.) ceea ce i se poate reproșa din punctul de vedere al unui istoric“.

(“El tace însă”... iată că totodată i se sugerează ce, cum ar fi

trebuie să facă: să fi început cu suferințele evreilor sub naziști și legionăroi, abia apoi să fi adus vorba de eventualele suferințe pricinuite de “unii evrei” neevreilor - cunosc rețeta din cronicile lui Ed., Reichman, din sfaturile prietenești ale lui Alain Paruit, S. Damian, din “întrebările” năuce, prostesti, analfabete puse mie de comentatorul O. Șimonca... - nota mea, P.G.)

„Nu putem porni la discuție atâta timp cât cei care protestează nu au văzut filmul.“,

CONSTANTIN POPESCU, regizor

ISTORIE

„Rezistența n-a fost o mișcare a legionarilor”

Ion Gavrilă Ogoranu, unul dintre cei mai înverșunați partizani anticomuniști, a încetat din viață în 2006, în satul Galțiu, din județul Alba, la 73 de ani. În anii de liceu, în Făgăraș, a activat în Frăția de Cruce, organizația de tineret a Mișcării Legionare. Ca student, a fost condamnat, în lipsă, la 19 ani de închisoare în procesul celor 200 de studenți de la Cluj, după ce, între 1941 și 1944, fusese închis pentru „activitate interzisă”. Între 1948 și 1955 - când ultimii luptători au ajuns în mâinile Siguranței, în urma unor denunțuri - a condus Grupul Carpatin Făgărașan. A fost condamnat la moarte în 1951. Timp de 21 de ani, până în 1976, a stat ascuns în casa Anei Săbăduș, văduva unui deținut politic, care i-a devenit ulterior soție. Se pare că a scăpat de condamnare, după 1976, grație intervenției lui Richard Nixon.

„Au fost voci grăbite care au afirmat răstit că mișcarea de rezistență anticomunistă a fost opera legionarilor. E o minciună. În același timp, printre partizani au fost și legionari. Trebuie luat caz cu caz. E o prostie enormă să acreditezi ideea că a fost o mișcare a legionarilor de fapt, iar în mediile germane (nu germane, ci a unor gazetarnici evrei din Germania - nota mea, P.G.), în special, s-au făcut câteva extrapolări neavenite. Trebuie, pur și simplu, acceptat acest episod din trecutul lui Ogoranu, ca și faptul că a fost un luptător adevărat. Trebuie discutat concret, dacă e cazul, ce anume a făcut el ca legionar. Sunt două lucruri distincte”, spune istoricul Armand Gou. (Florentina Ciuverca)

PROIECT

“Urmează portretul Elisabetei Rizea

„Portretul luptătorului la tinerețe” este prima parte a unui triptic numit „Aproape liniște”, care va continua cu două alte filme, despre frații Arnăuțoiu și Elisabeta Rizea. Filmările, care au angrenat peste 100 de actori, au avut loc în 2008, la studiourile MediaPro, din Buftea, și în diverse locuri din țară. Rolul principal, al lui Gavrilă Ogoranu, i-a fost atribuit lui Costi Diță, iar camarazii lui au fost preluați, printre alții, de Alexandru Potocean, Bogdan Dumitrache, Alin Mihalache. Filmul a primit 1,5 milioane de lei de la Centrul Național al Cinematografiei, în 2006”.

Comentarii de Erwin(Vizitator), luni, 15 februarie 2010 - 23:13

Pai daca provoaca proteste este musai sa-l vedem.

Dar la filmele cu comunisti, de ce nu protesteaza? de Beria(Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 01:20Nu cumva fiindca ei au fost parintii din umbra ai comunismului, care mai tarziu le-a scapat din mana pierzand avantajele pe care le sperau? Sunt niste fatarnici, isi plang numai durerile lor, dar crimele facute de ei le trec sub tacere sau le neaga mintind fara sa clipeasca. Ana Pauker, Vasile Luca, Walter

Roman, Nikolski, si foarte multi altii, au complotat impotriva statului roman si au fost coloana a 5-a a comunismului in Romania. Au fost in prima linie a instaurarii comunismului in Romania, savarsind genocid impotriva elitelor romanesti. Chiar au uitat asta? Noi nu, caci s-au dovedit rasisti si xenofobi cu romanii chiar la ei acasa. Sa-si ceara si ei scuze pentru crimele lor, cum si altii si-au cerut scuze de la ei, atunci poate va fi mai multa armonie.”

“apreciez aceasta linie de gandire de Andrei Panait(Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 01:11 Dar am auzit insa, ca filmul este destul de prost facut din punct de vedere cinematografic, si ca nu se dezvolta suficient de bine caracterele principale. Pana la urma, oricat de legionar ar fi fost Ogoranu, povestea lui este una din istoria noastra si nu poate fi stearsa de cenzori, chiar din contra fiindca a fost un luptator de renume, merita facute filme bune si de renume, dar macar sa le faca bine, nu amatoreste asa cum spun criticii ca s-a facut asta.

“Eroul Ogoranu de Axente Severus (Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 02:59 Este un erou al Romaniei si avem datoria sa ni'l pastram ca atare. Daca nu vor apare schimbari semnificative la actualul raport de forte in lume (cele vazute dar si nevazute) o natiune vulnerabila ca Romania risca sa'si ingroape pur si simplu istoria, eroii, tot. Curand va veni si randul lui Eminescu; nu au inceput inca acest demers caci merg pe strategia lui Ilici Lenin " Doi pasi(mici) inapoi-un pas(mare) inainte"- perversiune dusa la rang de arta. Da, Legionarii au mai comis o mare "CRIMA": aceea de a fi osatura rezistentei anti-comuniste; este un adevar ce nu am nevoie sa mi'l confirme altii-chestiune de familie. Bunul Dumnezeu sa'i odihnesca pe ei pe toti. Eroii avem multi si multi uitati: Alexandru (Bebe) Cristescu pe frontul anti-Bolshevik are mormantul in Franta, Bazu Cantacuzino (pilot greu de egalat) e in Spania; oare nu merita sa fie adusi in tara? A.S.

“de andy marți, 16 februarie 2010 - 04:07 Sa fi anticomunist e un pacat pentru cei care au adus si impus comunismul in Romania. Noi ar trebui sa-i tratam pe toti care au facut parte din Partidul Comunist, asa cum ii trateaza evreii pe nazisti: sa-i rapim, de oriunde s-ar afla in lume, sa-i condamnăm la moarte si sa-i executăm

*

(ian 2010)

I. Coja îmi trimite și mie o copie a acestei scrisori:

Cine este vinovat de pogromul din ianuarie 1941?

Stimată Doamnă Doina Meiseles,

Am aflat de pe Internet, din revista Acum, că sunteți redactor sau director al revistei Jurnalul Săptămânii, unde de curând s-a publicat un text comemorativ despre frații Iancu și Iosef Guttman, a căror tragedie mi s-a părut întotdeauna insuficient „exploatăată” (în sensul bun al cuvântului a exploata). M-am mirat mai ales, după ce am citit niște texte deosebit de interesante ale celor doi, de ce nu s-a editat o carte cu toate textele rămase de la niște tineri atât de dotați, și pentru a căror moarte cred că oricare dintre noi ar trebui să se simtă vinovat. Chiar și cei care, cazul meu, ne-am născut după ianuarie 1941...

Vă scriu și ca să profit de bunăvoința cu care contez că veți primi aceste rânduri din partea unui fost coleg al soțului dumneavoastră, dl Gusti Meizeles, coleg de cerc științific studentesc, cel de lingvistică generală. Eheu, fugaces, Postume, Postume...

Trebuie să vă mărturisesc că, obligații de recunoștință față de câțiva

compatrioți evrei, în frunte cu profesorul nostru Alexandru Graur, care au cârmît corabia vieții mele spre zări de liniște și împlinire – scuzați, vă rog, elanul meu liric!, m-au făcut de-a lungul anilor să fiu atent la „contenciosul româno-evreisc”, drept care, atunci când am putut, am cercetat această dureroasă componentă a istoriei noastre comune. Recunosc că din capul locului am avut poziția celui care înregistrează cu satisfacție orice motiv temeinic de a reduce din vinovăția cu care fiecare dintre părți își încarcă „palmaresul” (sau conștiința) față de celălalt. Jean Saul Partre, cum îi spuneau prietenii, zicea că „l’Autre c’est l’Enfer”. Pentru mine vorba asta nu se potrivește și întotdeauna am fost gata, dimpotrivă, să găsesc punctul de vedere din care privind lucrurile, Celălalt, adică Românul pentru Evreu și Evreul pentru Român, apar ca întruchipări ale Domnului... („după chipul și asemănarea Domnului”) Nu ale Diavolului!...

Când am afirmat și am încercat să demonstrez, cu bună credință, că dimensiunile suferințelor provocate evreilor din România în anii războiului, deloc neglijabile, sunt totuși, slavă Domnului!, mai mici decât susțin unii autori (români sau evrei), dându-le astfel dreptate altor autori (români sau evrei), nu puțini au fost evreii care s-au grăbit să mă „înfiezeze”! Reciproca: atunci când am afirmat că suferințele provocate românilor de evreii cominterniști, bolșevici și bolșevizanți, în anii de după război, nu trebuie nici ele exagerate, m-au luat în primire românașii mei...

Așa am ajuns să cunosc bine tragedia rabinului Guttman. Am dat de ea în Cartea Neagră a lui Matatias Carp, dar și în alte publicații ulterioare. Cu riscul de a amări și ofensa sufletul doamnei dr. Hava Haas, sora celor doi frați Guttman, dar și cu speranța că aceste rânduri vor fi citite de distinsa doamnă, țin să vă fac cunoscute gândurile mele legate de acest „caz”, gânduri iscate de lectura textului semnat de Matatias Carp. Semnat zic, pentru că de scris a fost scris, se zice, mai mult de Ilya Ehrenburg, aflat în trecere prin București... Așadar:

1. Din cele relatate, rezultă că rabinul Guttman i-a văzut la față pe criminali, a stat cu ei de vorbă, a încercat să le deturneze ori să le tempereze elanul criminal etc. M-am întrebat mereu cum de nu au putut fi descoperiți asasinii fraților Guttman printre legionarii pe care autoritățile nu s-au sfiit să-i aresteze și să-i condamne după rebeliune?! Nu numai că rabinul nu a fost invitat de autorități să-i identifice pe criminali printre sutele de legionari arestați pentru faptele săvârșite în acele zile, dar nici rabinul Guttman nu a cerut asta!

2. Mirarea mea este cu atât de mare cu cât legionarii arestați au fost condamnați unii la moarte și executați, alții la ani grei de închisoare. Câțiva dintre ei, condamnați pe viață, au ieșit din temniță în 1964. După 24 de ani de detenție... Așadar, nu se poate spune că autoritățile i-au menajat pe legionari... Cu toate acestea, pentru cele petrecute la București în ianuarie 1941 niciun legionar nu a fost condamnat și nici măcar acuzat de uciderea vreunui evreu!... Ani de zile m-am mirat de această anomalie judiciară, și abia de curând am ajuns la o explicație, la o ipoteză de răspuns rațional. Acesta este și motivul pentru care acum, pentru prima oară, scriu despre frații Guttman.

3. Se știe că, în mod natural și perfect justificat, rudele victimelor, în asemenea situație, nu au odihnă până nu-i văd pe criminali pedepsiți. Insistă pe lângă autorități, reclamă peste tot, încearcă pe căi proprii să-i identifice pe criminali etc. Nimic din toate astea în ceea ce îl privește pe rabinul Guttman. Bietul om este înregistrat în dosarul „contenciosului”

amintit cu gestul de a-i adresa o petiție generalului Ion Antonescu, o petiție în care, în scop de captatio benevolentiae, amintește nenorocirea de care a fost lovit, dar petiția înaintată instanței supreme din stat nu cere să i se facă dreptate, să fie găsiți asasinii și să fie pedepsiți! Ci rabinul Guttman solicita în primăvara anului 1941 un spațiu locativ... Un spațiu în care să-și desfășoare mai bine activitatea rabinică...

4. Nici după ce la conducerea României au ajuns comuniștii, foarte mulți dintre ei evrei, evrei aflați îndeosebi în poziții de autoritate, nimeni nu s-a preocupat să-i găsească pe asasinii evreilor declarați în ianuarie 1941 victime ale criminalilor de legionari. Nu pot recunoaște în această nepăsare spiritul iudaic! Așa cum acest spirit răzbunător și justițiar prin definiție s-a manifestat de exemplu după decembrie 1989 când a fost căutat cu insistență nici azi domolită vinovatul pentru asasinarea evreului Gheorghe(?) Ursu.

Mai mult: în ianuarie 1941 capii „rebeliunii legionare” au fugit în Germania, iar după 1945 au rămas cam toți în Occident. Nu i-a deranjat nimeni nici măcar pe aceștia, deși se aflau la dispoziția justiției democratice din Occident, la dispoziția unui Simon Wiesenthal și alți vânători de criminali nazisti și antisemiți. Este evidentă lipsa de voință a părții evreiești pentru identificarea criminalilor din ianuarie 1941. De ani de zile m-am întrebat de ce? Și îndrăznesc să sper că voi afla măcar de la doamna dr. Hava Haas sau de la altcineva cu ce greșesc punându-mi această întrebare.

Altminteri, în urmă cu un an și ceva, eu am ajuns la un răspuns, pe care l-am făcut public, însă fără o mediatizare corespunzătoare, probabil. Profit de ocazia de a mă putea adresa unei publicații din Israel, spre a pune în discuție ipoteza la care am ajuns. Iat-o, foarte pe scurt:

Conform unui document publicat de Direcția Națională a Arhivelor, după rebeliunea așa zis „legionară”, conducerea Partidului Comunist din România a trimis un raport la Moscova în care comuniștii se declarau mulțumiți de felul cum le-a reușit încercarea de a declanșa o revoluție în România, dând asigurări că data viitoare vor pregăti lucrurile mai bine și rezultatul va fi și mai bun. Citez din document: „Partidul comunist a trimis la Moscova un raport despre modul cum s-au desfășurat evenimentele în legătură cu rebeliunea și devastările magazinelor, arătând că aceasta poate fi considerată ca o primă încercare de revoluție în România cu sprijinul partidului, întrucât majoritatea Corpului Muncitoresc Legionar sunt aderenți de stânga.” Am subliniat în text două precizări de maximă relevanță: prima, că în viziunea comuniștilor, adică a unor evrei de la București, nu a fost vorba nici de rebeliune legionară, nici de pogrom anti-evreiesc cum au mai zis unii, ci de PRIMA ÎNCERCARE DE REVOLUȚIE. De revoluție comunistă, se înțelege. Iar dacă nu se înțelege că e vorba de revoluție comunistă, autorii raportului vin cu a doua precizare: cele întâmplate la București în ianuarie 1941 au fost evenimente desfășurate CU SPRIJINUL PARTIDULUI. Mai clar nici că se poate spune, pentru a ne întreba care este de fapt adevărul.

Documentul publicat în volumul Partidul Comunist din România în anii celui de al Doilea Război Mondial din 1939-44, București 2003, nu pică din înaltul cerului senin. Existau mai multe dovezi sau bănuieli privind implicarea Moscovei, prin comuniștii din România, în evenimentele respective. Ba chiar dovezi că această implicare a însemnat o colaborare dintre serviciile secrete din România, controlate de Eugen Cristescu, și

comuniști, lideri comuniști, în frunte cu eroul Constantin David. (Remarcabile în acest sens materialele publicate de Vladimir Alexe în „România liberă”, despre înțelegerea convenită între cei doi.)

O confirmare a celor de mai sus o găsim chiar în Cartea Neagră, vol.I, pe care am recitit-o din perspectiva acestor documente noi. Astfel, la pag 73, aflăm că nu legionarii, ci Ion Antonescu „a provocat rebeliunea pentru că avea nevoie de ea”. Paginile 74-75, atent citite, te afundă în cea mai tulburătoare perplexitate. Îndeosebi atunci când Matatias Carp vorbește de „cei care au făcut totul ca rebeliunea să izbucnească”, fiind clar că nu vorbește despre legionari. Nu-i numește în mod expres pe organizatorii și declanșatorii rebeliunii, dar se vede bine că îi cunoaște, căci le reproșează că nu au luat măsuri pentru a împiedica producerea unor excese inutile și dureroase, soldate cu mai multe victime decât era nevoie: „Deși (cartierul evreiesc) era sectorul cel mai amenințat, știut ca atare de cei care au făcut totul ca rebeliunea să izbucnească, totuși nimeni nu s-a îngrijit să ia vreo măsură de pază, dacă nu a avutului, cel puțin a vieților omenesci. Din indolență sau cu dinadinsul, o populație de aproape o sută de mii de oameni a fost lăsată pradă bestiiilor dezlanțuite.”

Eu nu pot înțelege din cele de mai sus decât că vinovăția pentru pierderile suferite de acea populație de o sută de mii de oameni, adică vinovăția pentru pierderile de vieți suferite de evreii din zona Văcărești, acea vinovăție revine celor „care au făcut totul ca rebeliunea să izbucnească”. Iar aceștia nu au fost legionarii, ci alții, printre vinovați numărându-se și liderii evrei din PCR!... Acestora le reproșează Matatias Carp că au acționat unii de o manieră iresponsabilă („din indolență”), alții într-o manieră efectiv criminală („cu dinadinsul”)!

Având în vedere această implicare a evreilor comuniști în ceea ce impropriu s-a numit rebeliune legionară, e de înțeles de ce familiile evreilor uciși nu au putut cere de la autorități o anchetă serioasă pentru identificarea asasinilor. O asemenea anchetă risca să ducă la adevărații asasini, printre care se numărau și comuniști din România, majoritatea evrei, la acea dată... Vestita solidaritate evreiască a fost, se pare, mai puternică, decât alte sentimente...

*

Ipoteza mai sus formulată pare că dă o coerență mai mare faptelor bine cunoscute. O pun la dispoziția celor care cunosc mai bine decât mine subiectul pentru a lămurii totuși ceea ce este nelămurit de 70 de ani în versiunea oficială a evenimentelor.

20 ianuarie 2010

Ion Coja

Post scriptum. Vă stau la dispoziție cu textele ceva mai explicite, dar de o întindere mult mai mare, prin care am încercat anul trecut să prezint ipoteza (varianta) implicării Partidului Comunist din România în tragedia evreilor căzuți victime ale PRIMEI ÎNCERCĂRI DE REVOLUȚIE COMUNISTĂ DIN ROMÂNIA..

*

Februarie 2010

Maluri de Prut, February 12th, 2010 personalitatibasarabene.info/ - din *Basarabia literar* periodic al Asociației Culturale „Pro Basarabia si Bucovina” Filiala „Mihail Kogălniceanu” Huși.

Viorica OLARU-CEMIRTAN Chisinau

“Intre primul si al doilea val de deportari masive de populatie, Basarabia a fost guvernata de autoritatile romane, dar RSSM este „reocupata de armata sovietica in vara anului 1944. In acest context, profilul Armatei Rosii, idealizat in pseudoistoriografia sovietica, apare intr-un con de umbra, conform documentelor de arhiva consultate de noi.

Rolul Armatei Rosii in reocuparea Basarabiei a fost prezentat ca unul extraordinar in istoriografia sovietica. Soldatii sovietici erau idealizati, ca eroi ai timpului, ca simboluri in fata carora te apleci cu recunostinta. In realitate insa, militarii acestei armate au fost marcati de regimul sovietic, niste amarati care executau orbeste ordinele de sus. Insași autoritatile sovietice au consemnat o multime de cazuri de comportament indecent si brutal – acte savarsite de reprezentanti ai armatei sovietice. Furtul, violul, huliganismul sunt trasaturile specifice „eroilor” din unitatile militare sovietice, ele fiind savarsite atat de soldati, cat si de ofiteri. Aceste acte de vandalism au ravasit Basarabia si, cu certitudine, au avut un efect nefast asupra starii de spirit a populatiei din teritoriile aflate sub ocupatie. Soldatii si ofiterii abuzau de alcool. Fiind in stare de ebrietate, ei furau bani si alte lucruri de pret, ii amenintau pe tarani cu lichidarea fizica, le luau animalele, obiectele de pret din casa si ograda, graul, bovinele de pe islazuri etc. Au fost documentate cazuri in care soldatul sovietic manifesta violenta fata de localnici, maltratand si violand fete: „cu ochii mei de copil am vazut cum soldatii furau si violau fetele mari in fata noastra, a acelor mai mici, batandu-ne. Dupa ce au plecat ei de la noi, au ramas multe fete nenorocite si insarcinate. Ei au lasat multi copii aici, in Moldova”¹. Au fost inregistrate si cazuri de omor². Consumand in exces alcool, soldatii impuscau haotic, isi declansau nervii, ceea ce ducea la incidente si omoruri a populatiei civile. Astfel, memoria colectiva a pastrat figura soldatului sovietic ca una negativa, deoarece faptele si purtarea de care dadeau dovada erau denigratorii. Evident ca prin aceste faradelegi, Armata Rosie era compromisa. De fapt, ea era demascata, populatia fiind foarte nemultumita si inraita din aceasta cauza. Autoritatile sovietice considerau ca anumite aceasta ar fi una din cauzele ca populatia nu vrea sa colaboreze cu Armata Rosie³. In pofida masurilor administrative pentru a facilita atat ordinea in armata, cat si conlucrarea cu populatia autohtona, soldatii aveau tehnicile lor de a comunica si interactiona cu localnicii. Acestea erau tehnici bolsevices prin care s-au comis o sumedenie de cazuri de exces de putere si influenta a Armatei Rosii si conducatorilor bolsevici fata de tarani, averea lor, rezervele cerealiere si alte bunuri. Ei recurgeau la luarea acestor provizii cu forta din hambare, ascunzisuri, chiar daca taranii nu erau acasa, fiind evacuati in alt sat⁴. Incorporarea localnicilor in Armata Rosie se facea prin fortare. Totusi, catre anul 1944 au fost depistate multiple cazuri de dezertare a acestora din randurile ei. Se stie ca ei au fost fortati sa fie inrolati si sa participe la luptele contra trupelor germane. La inceput, dezertarile erau putine, apoi, s-au inregistrat tot mai multe: in aprilie-iunie 1944, 4 321 persoane au fost retinute de organele NKVD, dintre care 3 819 erau dezertori si 502 se eschivau de la mobilizare. Cele mai afectate de aceste fenomene erau raioanele din dreapta Nistrului. Acesti barbati ziua se ascundeau in paduri, tufisuri, iar noaptea lucrau pe campuri. Uneori ei se deghizau, imbracandu-se in haine femeiesti. Dupa marturiile de arhiva, acestia traiau in bordeie sapate in pamant sau isi faceau locuinte pe copaci. Atitudinea de nesupunere fata de armata rosie era influentata si sustinuta si de rudele celor inrolati caci ii

influentau si-i chemau acasa, trimitandu-le scrisori cu mesaje precum, ca „pe voi va alunga in Siberia la munca, unde se gasesc doar infractorii. Intoarce-ti-va acasa, degraba vin romanii!”.

Profilul soldatului Armatei Rosii in procesul reocuparii Basarabiei de catre sovietici. Din multe documente ale epocii se vede ca atitudinea populatiei locale s-a inrautatit fata de armata rosie, din momentul ce se descoperea fata adevarata a ei⁵. Un motiv in plus in acest sens a fost si faptul ca multi soldati ai Armatei Rosii aveau diferite boli venerice si se comportau desfranat⁶.

Note: 1 Fragment din interviul inregistrat de Viorica Olaru-Cemirtan cu Nina Arama, originara din orasul Falesti.

2 „La 22 aprilie 1944, in satul Musteata (raionul Falesti), cetateanul Levitkii S. I., comunist mai vechi, a invitat in locuinta sa 2 soldati, i-a imbatat si i-a convins sa-i ucida pe consatenii lui Volosciuc si Andries, pentru ca ei l-au turnat politiei romane. „Necunoscutii” soldati au indeplinit aceasta rugaminte si au disparut”. Vezi AOSP, F. 51, i. 2, d. 47, f. 58-66.

3 Din raportul semnat de Selokov, seful sectiei instructaj a CC al PC (b) a RSSM, la 11.VII.1944, in AOSP, F. 51, i. 2, d. 47, f. 58-66.

4 AOSP, F. 51, i. 2, d. 25, f. 51 – 54.

5 Doc. cit., f. 134, document datat cu august 1944.

6 AOSP, F. 51, i. 1, d. 2, f. 53.

*

Dare de seama asupra actiunii de prigoana desfasurata de elemente minoritare asupra armatei si populatiei romanesti in perioada 28 iunie – 16 iulie 1941 in Basarabia

Viorica OLARU-CEMIRTAN

Chestura Politiei Chisinau Biroul Sigurantei August 1941

Odata cu tristul eveniment al cedarii Basarabiei, primul act la care s-au datat vremelnicii ocupanti si, in special, elementele minoritare locale, a fost prigoana populatiei romanesti din Basarabia. Aceasta actiune de prigoana a culminat pe intreg teritoriul Basarabiei si, in special, in municipiul Chisinau.

Nefasta si barbara actiune a elementelor minoritare autohtone, in special evreii, a avut trei faze si anume: la 28 iunie 1940, pe timpul ocupatiei Basarabiei si pe timpul retragerii trupelor sovietice. La data de 28 iunie 1940, minoritarii, in special evreii, au fost acei care au declarat o odioasa prigoana fata de armata romana care in baza unui compromis de ordin diplomatic promise ordin de a trece peste Prut.

Astfel, s-au vazut cazuri la Chisinau cand bande de evrei au atacat si chiar dezbracat ostasi romani izolati care la graba se indreptau catre unitatile lor cu care urmau sa se indrepte acolo unde promise ordin. Elementul evreiesc preponderent in Chisinau, in exaltarea sa la aflarea stirii cedarii Basarabiei, indiferent din ce clasa sociala facea parte, chiar in dimineata zilei de 28 iunie 1940 a adoptat o atitudine ostila fata de tot ce era roman si in special fata de acei ce cautau sa se refugieze in Vechiul Regat.

Astfel, soferii evrei si birjarii de aceeaasi rasa, nu s-au sfiit ca in dimineata zilei de 28 iunie 1940 sa nu apara cu masinile si trasurile pe piata, care in acele momente de grea cumpana morala pentru populatia romaneasca, constituiau un mijloc de locomotiune care ar fi asigurat micile transporturi de bagaje, strict necesare, celor ce isi paraseau caminurile si care lasau in urma lor produsul unei munci de 22 ani.

In general, atitudinea minoritarilor a fost ostila fata de elementul roma-

nesc si armata noastra in retragere (nu putem preciza prea multe cazuri intrucat acestea s-au petrecut mai mult pe traseele de retragere).

Odata cu instalarea administratiei sovietice, au aparut si organele NKVD (Politia de Siguranta Sovietica), a carei actiune pe tot timpul ocupatiei s-a rezumat numai la asa-zisa rezolvare a unor vechi revendicari fata de elementele romanesti, pretinse de ei, ca sub administratia noastra ar fi avut o atitudine care ar fi subminat regimul bolsevic, si in special elementele locale puse in slujba sovietica. La realizarea acestei actiuni de prigoana si teroare fata de elementele romanesti, primii care s-au pus in slujba NKVD au fost evreii care identificau si denuntau pe toti fostii buni romani, agravandu-le situatia, prin afirmatiuni mincinoase in fata autoritatilor de judecata si executie sovietice.

In legatura cu nefasta si odioasa actiune evreiasca fata de populatia romana, citam cazul relatat de catre pensionarul de stat Palma Gheorghe, care prin declaratia anexata arata cum tatal sau, *Teodor V. Palma* a fost ridicat de catre evreul **Ghers Haim**, aflat in serviciul sovietelor; a fost adus in suburbia Visterniceni si a fost executat prin impuscare. Tot pensionarul Palma Gheorghe ne mai enumera in declaratia sa pe urmasorii 5 evrei care sub ocupatia sovietica nu au facut altceva decat denuntau si arestau pe cetatenii cu sentimente notorii romanesti:

Vodovoz Haim, de profesie croitor

Alterman Carina, functionara comerciala

Rabinovici Pinia, comerciant

Lipschin Haim, hot de drumul mare

Nisoznic Itik, vanzator ambulant

Tot populatia evreiasca a facut ca micile accidente ce existasera intre ei si populatia romaneasca ce aveau afinitati fata de noua orientare politica a tarii noastre, sa faca din aceste incidente probleme cu caracter politic, subversiv fata de statul sovietic si sa-i duca pe toti acesti romani in fata autoritatilor respective care in cel mai bun caz aplica masura deportarii celui vizat. Toata aceasta actiune de prigoana a elementului romanesc ca substrat avea razbunarea fata de noul regim ce incepuse a lua fiinta in tara noastra.

Spre a evidentia cat mai precis aceasta actiune a minoritarilor evrei, credem ca este suficient a face mentiune asupra *masacrarii celor 75 cetateni romani cu actiuni nationaliste si unii din ei fosti membri ai partidelor de dreapta*. Executia s-a facut intr-una din pivnitele fostului Consulat Italian din Chisinau, unde dupa o sumara judecata – vina constand in aceea de a fi fost un cetatean cu sentimente specific romanesti – erau *executati dupa sistemul CEK(A), prin impuscare pe la spate*.

Primele executari s-au facut in luna octombrie 1940, pe baza unor sentinte date de o instanta special constituita, cu urmatoare compunere: colonelul sovietic **Zonov** – presedinte, asistat de sergentii **Grigorenco** si **Gacianov**, iar ca secretar - NKVD-istul **Grozinscov**. A doua serie de executari s-au facut la data de 23 iunie 1941, sentintele fiind semnate de comisarul politic al unui regiment: **Covanzi** si regentii **Hiluri** si **Carina**. Din cele 75 cadavre gasite ingropate in curtea fostului consulat italian, au fost identificati urmasorii:

1. *Tantu Pavel* si *Tantu Petre*, cunoscuti nationalisti, fiii fostului prefect de judet Tantu si maior de rezerva intr-un regiment moldovenesc. Primul era functionar la postul de radio local, iar secundul – invatator si ofiter de rezerva.

2. Preot *Tudorache*, fost membru activ al fostei miscari legionare.

3. *Lazarov*, fost subdirector de banca.
4. *Teslaru Ion*, fost functionar CFR, ca membru al partidului FRN.
5. *Doroftei Dionisie*, ca fost informator al organelor de siguranta romane.
6. *Banu Ilie*, fost functionar CFR, ca membru al partidului FRN.
7. *Sofiscenco*, ca fost fiu de [fiu de fost?] ofiter din fosta armata tarista.
8. *Trusca Ene Grigore, Schiba Nicolae si Vieru Dumitru* ca fosti membri ai FRN.
9. *Gutu Teodor*, ofiter pensionar roman, ca fost comandant in garzile FRN.
10. *Rosca Ilarion*, fost sef de sectie de jandarmi, a fost executat prin faptul ca in virtutea functiunii sale, ar fi urmarit pe cunoscutul comunist, fost cu domiciliul in Chisinau, strada Regele Ferdinand, nr. 33 ,anume **Papaiani Dumitru**.
11. *Suruceanu* (fara alt nume), executat pe considerentul ca sub administratia romana ar fi desfasurat o actiune nationalista si ca era un bun gospodar.
12. *Badaluta*, prin faptul ca era romanofil si primar la comuna Durlesti.
13. *Cercescu Vladimir*, executat prin faptul ca activa in FRN si era functionar politienesc.

Asupra celor identificati s-au gasit in buzunarele hainelor si copii dupa sentintele date de instantii. Fotografii de pe cadavre si actele gasite asupra lor au fost luate de catre serviciul de propaganda din Ministerul Propagandei; in prezent, aceasta chestura nu poseda asemenea piese. Comerciantul *Vasile Afanasiu*, fost cu domiciliul in Chisinau, pe strada Alexandru cel Bun, proprietarul magazinului de manufactura „Magazinul nostru”, fiind reclamat de catre vanzatorul sau, evreu – **Bubis Leib** – a fost arestat si condamnat la deportare, pe considerentul ca in calitatea ce o avea, ar fi exploatat muncitorii / vanzatorii.

Tot in baza unui denunt facut de un evreu, in noaptea de 3-4 august 1940 a fost arestat profesorul secundar *Vasile Semaca* de organele NKVD-ului, imputandu-i-se faptul de a fi fost nationalist roman.

Tot in urma denunturilor si a actiunilor de prigoana a elementelor minoritare evreiesti fata de populatia romana, in noaptea de 3-4 august au fost arestati functionarii politienesti: *Severin Chiril, Pascaru Nicolae, Stog Nicolae, Melnicenco Alexandru, Stroe Iono, Buracinschi Stefan* si multi altii, detinatori de functii in administratia romana, toti considerati ca filoromani.

Evreul **Mesojnic Iosif** din Chisinau, denuntand organelor NKVD-ului pe functionarul *Melnic Grigore*, a fost arestat de acestia, judecat si deportat, anexa declaratia sotiei deportatului.

Functionarul *Bucicov Ion*, fiind denuntat tot de un evreu, a fost arestat si deportat, anexa declaratia locuitoarei Zinaida Gorohov din Chisinau.

Functionarul *Golub Ion*, fiind intalnit de o banda de evrei in gradina publica din acest oras, a fost arestat si predat organelor NKVD-ului, care dupa o sumara judecata, a dispus depunerea lui in inchisoare, dupa care a urmat deportarea.

Comisarul *Mateescu Constantin* a fost arestat de la domiciliul sau tot de un evreu si predat politiei sovietice, fiind judecat, a fost condamnat la 10 ani munca silnica.

Locuitorul *Relitchi Vasian*, din orasul Chisinau (strada Regele Ferdinand nr. 161), in ziua de 28 iunie 1940, dupa amiaza, aflandu-se la gara pentru a se refugia, a fost retinut de evreul **Morceco Catap**.

Fostul grefier de la Tribunalul Lapusna - *Tacu Dumitru* – a fost denunțat autoritatilor sovietice de către evreul **Clapavuh Avram**, fapt ce a determinat deportarea lui și a familiei sale. Tot din cauza denunțului aceluiasi evreu, a fost deportat *Marzac Teodor*, împreună cu familia sa. Anexa – declarația numitului Relitchi Vasian.

Functionara Rina Zalaur, Chisinau, strada 27 martie nr. 25, arata ca *Valeriu Sofronovici si fiica acestuia, Ana*, a fost deportat din ordinul NKVD prin faptul ca in timpul administratiei romane, facuse o intensa propaganda cuzista. Personal declaranta a fost urmarita de evreul **Barunfield Iacob** – anexa declaratia.

Elena Caraiman (Chisinau, strada 27 martie, nr. 89), precizeaza ca majoritatea evreilor intrase in serviciul de informatii a NKVD-ului si al militiei sovietice, ocupandu-se cu denunțarea si arestarea romanilor pe considerentul ca sub administratia romana ar fi fost nationalisti si membri in fostele partide de dreapta. In general, minoritatea evreiasca a desfasurat o apriga prigoana fata de populatia romaneasca.

Astfel, evreul **Hazin** (fost cu domiciliul la Chisinau, strada Bratianu, nr.107), a denunțat pe comerciantul *Jeleanu*, care a fost arestat de sovietici. Personal declaranta a fost denunțata imediat dupa cedarea Basarabiei de către evreul **Rabinovici**, fapt ce a determinat expulzarea ei din oras pana la data de 7 noiembrie 1940.

Evreul **Boruh**, fost cu domiciliul in Chisinau, strada Kogalniceanu nr. 32, la inceperea razboiului denunțat pe locuitorii care manifestau bucurie la aparitia avioanelor germano-romane. Citeaza cazul preotului *Romanovici* care, denunțat de acesta, a fost arestat.

Demn de relevat este si cazul cand bandele iudeo-comuniste au incercat sa zadarniceasca refugiarea studentilor teologi din Chisinau care se indreptau spre gara spre a fi imbarcati, i-au huiduit si lovit cu pietre.

Locuitoarea Valeanu Liubov, prin declaratia ce se anexeaza arata ca fostul intendent al Chesturii Chisinau, fiind certat cu evreul **Chipercenschi David**, a fost denunțat organelor NKVD care au dispus arestarea si deportarea lui.

In general, cu foarte mici exceptii, toata minoritatea evreiasca a desfasurat o apriga actiune de prigoana fata de elementul romanesc aflat sub ocupatia sovietica, care a determinat deportarea, condamnarea a mai multe mii de cetateni de origine etnica romana.

Intr-o masura mult mai redusa decat evreii, la prigoana armatei romane la data de 28 iunie 1940 si fata de elementul romanesc sub ocupatia sovietica, au contribuit si unele elemente minoritare de religie crestina, dupa cum vom arata mai jos:

1. **Luchianov Boris** (Chisinau, suburbia Melestau), vechi aderent al doctrinei comuniste, la 28 iunie 1940, *a dezarmat soldatii romani rataciti de unitatile lor. Este de origine bulgara.*

2. **Rabulov Nicolae, de origine rusa**, din Chisinau (strada Bugaz, nr. 16) de profesie tencuitor, membru de incredere al organelor NKVD-ului, cunoscut comunist, *denunța pe romani ocupantilor si ii ameninta cu moartea.*

3. **Trichinin Nicolae, de origine ucraineana**, a denunțat pe fostul functionar *Levinta Gheorghe* pentru faptul ca la declararea razboiului s-a exprimat ca tricolorul roman va flutura din nou pe palatul primariei. Levinta a fost arestat imediat si in prezent nu se stie nimic de el.

4. **Isras Leonte** (Chisinau, strada Nicolae Balcescu, nr. 14), vechi ade-

rent comunist, de profesie muncitor, *a luat parte la dezarmarea ostasilor romani ce se retrageau in anul 1940, 28 iunie.*

5. **Sofronovici Grigore**, de profesie precupet din Chisinau, strada Mihail Sturza, nr. 44, vechi aderent comunist, a denuntat NKVD-ului pe locuitorul *Volicovschi* care a fost imediat arestat.

6. **Cravaschi Nicolae, de origine etnica rusa**, cu domiciliul la Spitalul Costiujeni, *a fost in serviciul NKVD, a arestat si predat acestora pe locuitorul Denereu Silvestru* din comuna Straseni, Lapusna.

7. **Crapeac Galina** din Chisinau, strada General Barthelot, nr. 51, a denuntat NKVD-ului pe numita *Cristaniuc*, care in urma acestui denunt a fost deportata.

8. **Crajanovschi Petre, de origine rusa**, vechi comunist, cu ultimul domiciliu in suburbia Visterniceni, in timpul retragerii, fiind sofer la prefectura de judet, conducea masina in care se refugia fostul prefect al judetului, avocatul Luncescu, a parasit masina intorcandu-se la sovietici.

9. **Romaniuc Emilian, de origine ucraineana, de profesie medic**, vechi comunist, cu domiciliul in strada Negruzzi, nr. 88, pe timpul sovieticilor fiind mecanic la uzina electrica, a persecutat elementul romanesc si **a participat la dinamitarea uzinei electrice din localitate.**

10. **Colodnai Serghei, de origine etnica rusa**, de profesie sobar, domiciliat la strada Hancesti, nr. 209, sub ocupatie a fost informator al NKVD-ului, cand a denuntat mai multe familii de romani care au fost deportate.

11. **Egher Mihail, de origine etnica rusa**, de profesie tamplar, cu domiciliul in suburbia Melesteu, nr. 109, **impreduna cu organele NKVD, a arestat pe mai multi romani, care au fost deportati.**

12. **Lebedev Trofim, de origine etnica rusa**, Chisinau, de profesie frizer, cu domiciliul pe strada Petru Rares, nr. 57, vechi comunist, a fost **unul din denuntatorii romanilor ce au fost executati de organele NKVD in curtea Consulatului Italian din Chisinau.**

13. **Slisarenco Ion, de origine etnica rusa**, domiciliat in Chisinau, strada Posta Veche, nr. 39, cunoscut comunist, **are aceeasi activitate ca si numitul Lebedev Trofim.**

14. **Cocosco Silvia, de origine etnica poloneza**, fara profesie, cu domiciliul pe strada Alexandru cel Bun, nr. 36, in urma informatiilor date de NKVD si denunturilor facute impotriva locuitorului *Andrei Neaga*, acesta a fost arestat si deportat de sovietici.

15. **Bacicovschi Constantin, de origine etnica ucraineana**, a fost in serviciul NKVD si a denuntat pe fostii functionari romani civili si militari care au fost surprinsi de ocupatia sovietica si solicitau repatrierea.

16. **Trigubov Grigore, de origine etnica rusa**, de profesie inginer agronom, sub ocupatia sovietica era in serviciul NKVD, a denuntat pe locuitorul *Bodan* care a fost deportat in Siberia.

17. **Veslov Petre, de origine etnica rusa**, de profesie lacatus, cu ultimul domiciliu in Chisinau, strada Maresal Averescu, nr. 30, a fost informator al NKVD cu misiunea de a strange material de acuzatii pentru functionarii politisti romani ramasi sub ocupatie.

18. **Bulaghin Teodor, de origine etnica rusa**, cu ultimul domiciliu in Chisinau, strada Grigore Ureche, nr. 11, vechi comunist, a desfasurat o apriga prigoana fata de elementul romanesc ramas sub ocupatia sovietica.

Din cele expuse mai sus rezulta:

Minoritatea evreiasca a fost cea care in cea mai mare masura a dezlan-tuit prigoana fata de populatia romaneasca, in timp ce minoritarii ca rusi, bul-

gari și ucraineni erau ocazional, deci cazuri izolate și aceștia au fost savarsite de vechii adherenți ai bolșevicilor. *Odata cu începerea războiului, bandele iudeo-comuniste, stăpânite de specificul distructiv al rasei deznădăjduite de faptul că trebuiau să parasească Basarabia, și-au îndreptat acțiunea lor răzbitoare și asupra monumentelor de artă, precum și a locurilor sfinte (distrugerea Mitropoliei și Catedralei din acest oras). Dându-și seama că nu mai au nimic comun cu Basarabia, au înțeles să distrugă în mod sistematic toate edificiile din strazile principale, folosind pentru aceasta material exploziv și incendiar. Fata de atitudinea avută, evreii, la reocuparea Basarabiei, de teama răspunderii, au fugit odata cu trupele sovietice ce se retrăgeau în dezordine.* (sublinierea mea, P.G.)

A fost indeajuns un an de ocupație sovietică ca această minoritate evreiască, simțindu-se stăpâna pe situație, să-și arate în toată plenitudinea ei, ura față de elementul românesc.

Chestorul Poliției, semnatura indescifrabilă.

Seful Biroului Siguranță, semnatura indescifrabilă.

ANRM, F. 680, i.1, d. 4275, f. 21-27

*

CALVARUL BISERICII BASARABENE ÎN INFERNUL SOVIETIC
February 12th, 2010 personalitatibasarabene.info/ - din *Basarabia literară*

Considerații generale. Anii 1944-1950

“Nu știu dacă pe fața acestui pământ s-au mai produs crime într-o măsură așa de mare ca pe pământul Basarabiei. De aceea pe drept cuvânt poporul basarabean a fost declarat MARTIR, iar Basarabia o provincie MARTIRĂ”.

Preot Vasile TEPORDEI

Din clipa în care bolșevicii au pus piciorul pe pământul sfânt al Basarabiei, istoria provinciei noastre s-a scris cu sânge.

Nu există până atât de măiastră care să poată descrie toată grozăvia și grelele suferințe îndurate de populația românească în timpul tiranicei stăpâniri sovietice, instaurate de această dată, pentru o jumătate de veac.

Ura, forța și minciuna au fost principalele mijloace ale arsenalului comunist în lupta lor pentru extirparea din spiritul basarabean a conștiinței de neam și de Dumnezeu.

Finalul celui de al II-lea război mondial, prin neabilitatea politicii românești la noile condiții, a dus la pierderea Basarabiei și reocuparea acesteia de către regimul sovietic.

Ofensiva din martie 1944 a Armatei Roșii a apropiat fulgerător trupele ei de frontierele României.

Până în ultimul moment, în teritoriul neocupat încă, s-a căutat să se întrețină o viață românească și creștinească neîntreruptă, în ciuda condițiilor vitrege ale unei zone, devenite practic teatru de operații militare.

În toată evacuarea, când frontul se afla la numai 40 km de Chișinău, Mitropolitul Efreim Enăchescu slujea în fiecare duminică și sărbătoare, spre mângâierea duhovnicească și îmbărbătarea credincioșilor. Numai în cursul lunii mai 1944 Chiriarhul a efectuat 42 de vizite în biserici și parohii.

Astfel, Mitropolia Basarabiei românești și-a afirmat neîntrerupt prezența pe teritoriul său canonic, până în cea din ultimă clipă, dinaintea sorbirii celui de-al doilea pahar al robiei roșii.

Îndată după reanexarea teritoriilor Basarabiei, Bucovinei de Nord și

ținutului Herța la Uniunea Sovietică, act pe care România a trebuit să-l recunoască prin Convenția de armistițiu de la Moscova din 12 septembrie 1944, s-a revenit la starea de lucruri din 1940-1941

Reîntoarcerea cotropitorilor sovietici a constituit o reluare a prigoanei împotriva credinței creștine a populației românești de la est de Prut. Majoritatea covârșitoare a intelectualilor, inclusiv clerul, ca și oamenii din alte categorii sociale, s-au refugiat în interiorul țării, căutând adăpost și sprijin la românii de acolo. În pofida lacrimilor, a sângelui și sudorilor aduse de vredniciei noștri înaintași la zidirea unității naționale, Basarabia iarăși a fost răzlețită de Patria mamă.

Mitropolitul Efrem Enăchescu s-a refugiat în 1944, fugind de armatele bolșevice atee, distrugătoare de biserici și ucigătoare de clerici. Refugierea a fost atunci temporară și firească, toți plecând cu speranța întoarcerii. Dar n-a fost să fie așa.

S-a repetat, a câta oară?, un vechi și perfid scenariu. Basarabia a fost reocupată de soviete iar Biserica rusă a reocupat Biserica basarabeană.

Astfel, Patriarhia Moscovei a profitat, din nou, de o situație politică, operând o ocupație bisericească fără nici un consimțământ din partea Bisericii Ortodoxe Române, care n-a încetat a se considera Mama canonică a Bisericii din Basarabia. În ciuda granițelor politice autoritățile ecleziastice românești ar fi putut să-și mențină jurisdicția asupra Basarabiei, așa cum și-o menține în fosta Iugoslavie, în Banatul sârbesc și în Ungaria. Așadar, partea răsăriteană a Patriarhiei Române a fost cotropită, exact după tipicul ocupației politice. La 28 decembrie 1944, Biserica rusă numește chiriarch al Basarabiei pe episcopul Ieronim Zaharov, degradând Mitropolia basarabeană la rangul de Episcopie.

Zilele de groază din primii 6-7 ani de după război, în condițiile “transformării socialiste radicale”, se demarau sub lozincile comuniste ale noilor autorități, care mai sunt încă vii în amintirea multora. Întâmplările și suferințele acelor ani rămân a fi strigătul de durere a mii de suflete nevinovate, victime ale satanicului regim bolșevic.

Odată cu renașterea, în august 1944, a odioasei guvernări sovietice, de ocupație, pe teritoriul românesc al Basarabiei, devenită Republica Sovietică Socialistă Moldovenească, a fost readus în scaun și funcționarul responsabil pentru problemele cultelor, care se numea “Împuternicitul Consiliului pentru treburile bisericii ortodoxe ruse de pe lângă Sovietul Miniștrilor al U.R.S.S., în R.S.S. Moldovenească”.

Acesta avea datoria de:

1. “a efectua controlul asupra corectei aplicări și respectări a legislației cu privire la culte, de către organizațiile locale și de către slujitorii cultelor și totodată de către organele locale, persoanele oficiale și de către toți cetățenii”;

2. “a controla activitatea organizațiilor religioase locale în chestiunea respectării de către acestea a legislației sovietice cu privire la culte”.

De fapt misiunea acestui funcționar consta în supravegherea minuțioasă și îndeaproape a activității bisericilor și mănăstirilor, viața credincioșilor și cea a clericului, cu scopul ascuns de a submina instituțiile ecleziastice și de a exercita multiple presiuni și diversiuni, corelate cu activitatea instanțelor de stat – conducerea superioară de partid și K.G.B. (inițial N.K.V.D.) – asupra credincioșilor, preoților și călugărilor. Nesupunerea și demascarea monstruo-zităților săvârșite de autoritățile comuniste erau deseori pedepsite cu moartea. Și pentru că toți românii basarabeni puteau fi uciși, prea întinse ar fi fost

cimitirele și prea multe gloanțe ar fi risipit bolșevicii, ei au căutat să omoare măcar sufletele lor și anume credința, ce susține acest suflet, care dă putere de rezistență creștinului, speranța pentru viitor și puteri de luptă. Această credință trebuia mai întâi înjosită.

Felurite și meșteșugite au fost mijloacele prin care au pângărit bolșevicii credința.

La 3 decembrie 1945 în satul Medveja, Bălți, orele 15, în timp ce săvârșea taina cununiei, s-au întâmplat următoarele lucruri “creștinești”: niște militari ruși au aruncat în biserică o grenadă, iar pentru siguranță au intrat și a doua oară împușcând în lumea adunată.

În timp ce oamenii implorau zadarnic pe militarul Ivan Carp să intervină pentru a face ordine, 8 militari au revenit beți și înarmați cu cuțite pentru a-l omorî pe preot. Negăsindu-l, îl “pedepsiră” pe un om, care făcea de gardă și pe niște copii, care cântau în școală.

Preotul Dubinski va trimite o scrisoare împuternicitului pentru culte, Romenski. Răspunsul s-a primit abia peste un an, comunicându-i-se faptul că s-a făcut un demers la procuratură. Nu se cunoaște nici astăzi ce a hotărât procuratura în acest caz, dar cert este faptul, că abuzurile și crimele au continuat.

Nelegiuirile săvârșite de autoritățile de stat rămâneau neobservate. Nimănui și cu nimic nu putea ajuta împuternicitul Romenski, nici țaranului Mocanu din Sîngera, care ruga să nu fie mânat la lucru măcar duminica pentru a-și face datoria la biserică, nici stareței Platonida Caialnic, în legătură cu faptul că, într-o noapte, soldații din Armata Roșie au distrus tot gardul din jurul mănăstirii Vărzărești.

Referitor la organizarea bisericească în primii ani ai regimului comunist în Basarabia, episcopul instaurat de ruși, Ieronim Zaharov, a stăruit să rezolve, în limita posibilităților, problema lipsei preoților în parohii, majoritatea refugiindu-se peste Prut, hirotonindu-i pe mulți din foștii absolvenți ai școlilor de cântăreți. În 1947 episcopul Ieronim a fost transferat în Riazan.

Din februarie 1947 până în martie 1948, Eparhia Chișinăului îl are în frunte pe episcopul Venedict Poleacov.

E relevant un caz, care exprimă atitudinea acestui ierarh față de creștinii autohtoni.

Prin sate și mănăstirile transformate în “artel” (cooperative de mici meseriași) intra foametea și moartea. Chemat la fața locului să vadă cum mor ca muștele călugării din *mănăstirea Curchi*, episcopul **Benedict Poleacov** găsește cauza în pretinsele aventuri amoroase ale starețului și nu în cele 200 gr. de pâine pe zi, făcute din crupe de orz și amestec cu ghindă.

Puterea sovietică, călăuzită de principii obscure și dușmănoase a declanșat un adevărat genocid împotriva basarabenilor, împotriva oricăror manifestări românești, împotriva conștiinței creștine.

Foametea organizată de conducerea sovietică, din 1946-1947, a “cosit” peste 200 de mii de vieți omenesti. Cu toată prigonirea credincioșilor și a bisericii, spiritul religios în mijlocul populației autohtone era foarte activ. În ianuarie 1948 într-un raport către guvernul republicii, Romenski, împuternicitul pentru afacerile bisericii ortodoxe de pe lângă Consiliul de Miniștri al URSS pentru RSSM, scria “în urma supravegherii personale și studierii permanente a activității bisericii și preoțimii, precum și a stării de religiozitate se vede că ultima în mijlocul populației băătinașe e înaltă”. Bunăoară, de la 1 ianuarie până la octombrie 1947, în timp ce în republică bătua foametea – adevărata tragedie a acelor vremi – în 86 de biserici din protopopiatul Chișinău au avut loc 2932 de botezuri și 464 de cununii, iar în 22 de biserici

din blagocinia Bender – 1163 de botezuri și 180 de cununii. De o autoritate deosebită în rândul populației se bucura preoțimea, oamenii apelau la sfaturile feței bisericești, achitau impozitele pentru parohii.

Reprezentanții regimului aveau însă o atitudine diametral opusă față de cler. În condițiile represaliilor staliniste s-au intensificat arestările și deportările așa ziselor “elemente naționaliste”.

Detășamente de soldați, milițieni săvârșeau câteva razii pe săptămână prin satele și orașele Basarabiei, venind pe neașteptate la ore diferite de noapte sau zi, căutând “naționaliști”, “colaboraționiști”, “cuziști”, persoane, care în timpul guvernării românești au activat și colaborat cu organele de stat sau cu partidele țării. Printre acestea se aflau mulți preoți, care deseori erau arestați doar pentru faptul că erau slujitori ai altarelor, umplând ei înșiși temnițele totalitarismului. Aceste acțiuni au culminat în 1949, când la data de 6 iulie, mai mult de 11 342 de familii de țărani basarabeni nevinovați au fost deportate. Zeci de mii de oameni au fost arestați, judecați, exilați în Siberia, Kazahstan și în alte părți ale imperiului sovietic.

Printre preoții și călugării represați au fost și ieromonahul Serafim Dabija, preoții Gheorghe Armașu, Ioan Sochirca, Antonie Vusean și mulți, mulți alții.

Represarea fețelor bisericești și a credincioșilor se motiva în fel și chip. Că sunt rămășițe ale regimului vechi, deaceia trebuie lichidate; că promovează idei antisovietice în societate; că fac agitație în rândul populației să nu achite impozite și colectările; că instigă oamenii la sabotarea transformărilor socialiste în ținut etc.

Dacă nu erau deportați, clericii erau în permanență supravegheați de K.G.B., înjosiți de către organele și reprezentanții statului comunist. De exemplu, în *satul Caracui, raionul Cotovschi (Hâncești), președintele sovietului sătesc l-a evacuat din casă, pe preotul A.D. Buruianov*, casă parohială pe care o ocupa împreună cu familia. În *satul Batâr, raionul Căinari*, preotul **Profirile Gondiu** a fost lăsat fără acoperiș, casa dumnealui fiind transformată în sediu al cârmuirii colhozului.

În perioada de început a existenței R.S.S. Moldovenești au fost făcute relativ puține încercări de închidere a sfintelor lăcașuri, dar după 1948 acestea încep să fie “lichidate” cu zecile, lăsând mii de credincioși fără lăcaș spiritual și îndrumare duhovnicească.

Așadar, chiar după primii ani ai existenței R.S.S.M. (1949-1950), republica creată pe teritoriul sfâșiat al Basarabiei, organele centrale ale regimului comunist au acordat o așa numită “reformă spirituală” de orientare marxist-leninistă. În acest scop s-a recurs la mijloace specifice dictaturii roșii: deportări, privațiuni de libertate, urmăriri, percheziții și persecuții.

Teroarea bolșevică nu a reușit să-i forțeze pe credincioși să se lepede de credință. Mai mult, în atmosfera de jaf total a populației locale, de represalii în masă, de foamete organizată, de morbiditate și mortalitate excesive, credincioșii se convingeau tot mai mult de tirania fiarei bolșevice și credeau că mântuirea poate veni numai de la Dumnezeu, în care credeau cu tot mai multă încredere.

Constantin MUȘAT

*

(ian. 2010)

Carmen Mușat dă o înaltă prețuire articolului semnat de R.C. Cristea publicat în *Adevărul* din 18 ianuarie. Nu se lasă mai prejos și alcătuieste ea, singură-singurea, ca o fată mare o altă listă - una "mai adevărată a "disidenței uitate" - iat-o:

"Nu (mai) vorbim despre *disidenții* (subl. mele, P.G.) Doina Cornea, Radu Filipescu, *Ion Vianu*, Vasile Paraschiv, Ion Bugan, Mircea Dinescu, Gabriel Andreescu, Paul Goma, Petre Mihai Băcanu, *Ana Blandiana* sau *Andrei Pleșu*, **care au avut curajul de a se împotrivi, pe față, dictaturii comuniste și au fost anchetați, închiși, trimiși în domiciliu forțat, bătuți, umiliți de ofițerii de Securitate** (dintre care unii o duc foarte bine și astăzi, în țara în care regimul comunist a fost condamnat de la cel mai înalt nivel). Îi pomenim rar și, de cele mai multe ori, le căutăm nod în papură: ba că unii nu au talent, ba că alții nu au cine știe ce operă măreață, ba că nu mai reprezintă pe nimeni, ba ne întrebăm, ridicând din sprâncene, «Asta cine mai e?, e un necunoscut oarecare, nu e un nume» etc., ca și când am avea nevoie, pentru a recunoaște demnitatea umană, de un certificat de talent literar care să o certifice. În anii '80, unii dintre cei care au protestat împotriva puterii comuniste – și nu au fost deloc puțini, numai că despre ei nu s-a vorbit foarte mult nici înainte, nici după 1989, din diferite motive – au fost aruncați în închisori sau scoși din viața socială. Dar pe noi nu ne interesează decît prezentul anti-comunist."

Am subliniat cuvântul "disidenții", pentru a afla cine ni sunt aceia, vorba poetului.

Ce caută, de-o pildă, *Ion Vianu* în categoria "disidenți" - definiția fiind dată chiar de eleva Carmen Nuștiucum: (cei) "**care au avut curajul de a se împotrivi, pe față, dictaturii comuniste și au fost anchetați, închiși, trimiși în domiciliu forțat, bătuți, umiliți de ofițerii de Securitate**" ? "

"A avut el, *Ion Vianu* curajul de a se împotrivi pe față dictaturii comuniste" ? Da de unde! A încercat să emigreze, ca tot creștinul (sic), iar pentru că nu i s-a aprobat plecarea, a recurs la "Lista lui Goma, cel care dădea pașapoarte" (după umoriștii reacționari din tufiș, printre ei criticul Alexandru George, prietenul indefectibil al lui Mircea Horia Simionescu, șef de cabinet al sinistrului D. Popescu-"Dumnezeu". A fost el (Vianu) "anchetat, închiș, trimis în domiciliu forțat, bătut, umilit de ofițerii de Securitate"? I s-a aplicat tratamentul barbar, dar obișnuit, suferit de miile de români pe care în acel an, 1977, Securitatea încerca să-i descurajeze de a-și mai cere dreptul elementar de emigrare: a fost și el "prelucrat tovărășește la locul de muncă", tratat de dușman, de vânzător de țară - apoi lăsat să plece. Când și în ce împrejurări "a avut Ion Vianu curajul de a se împotrivi pe față dictaturii comuniste"? Într-o punere la punct à propos de autolaudele INMER-ului clamate de la o înaltă tribună, *Ion Vianu* a afirmat că el protestase vehement, printr-un articol împotriva internărilor psihiatrice abuzive... "*înainte de 1977*" (subl. mea, P.G.). L-am invitat să indice în care publicație, când apărută, protestase el "înainte de 1977". Curajosul sub Ceaușescu *Ion Vianu* nu a răspuns, însă nici nu a mai repetat măgăria sufleorizată lui de răsuflatul Oișteanu: "Goma este un antisemit basarabean" - schimbare de optică înalt apreciată de soția mea: dacă rămâneam, în continuare, un antisemit fioros, nu mai eram basarabean..."

Dar *Ana Blandiana* ? dar *Andrei Pleșu* (mai lipsea indispensabilul lim-

bric Sorin Ilieșiu - nu l-a făcut Blandiana “disident” după ce pe ea a făcut-o Monica Lovinescu?! - ce caută ei printre “disidenți”? Și în privința lor - mai ales în a lor - este valabilă “impotrivirea pe față, anchetarea, trimiterea în domiciliu obligatoriu”? (unde avusese loc anchetarea ceea: la Comana, lângă vila lui Gogu Rădulescu, unde a fost torturată zi și noapte, cu sălbăticie, câteva decenii Blandiana, Ana Ipătescu a zilelor noastre?; unde, trimis “cu domiciliu”: la Tescani, unde a fost ținut, bietul Pleșu Dilemiotul cu lanțuri la picioare și căluș în gură?)

Un inacceptabil extemporal al elevei Carmen dintr-a șasea (nu-i cunosc numele de adolescentă) și un exemplar articol de dezinformare a unui jurnalist, dragă-doamne, ajuns profesor universitar, director de revistă directorînd conștiințele românilor și așa analfabetizați; și pentru că tovarășa Carmen cu același nume i-a eliminat (nu omis) pe Dan Petrescu, pe Luca Pițu, pe Liviu Cangeopol, pe Liviu Ioan Stoiciu, pe Mariana Marin, pe Carl Gibson pe Liviu Antonesei, pe Gabriel Andreescu și pe alți incozi și “inconștienți”, ca să facă loc impostoratului balcacan. Ce s-a petrecut cu aceștia doi din urmă - zgura istoriei s-a așternut peste ei : Andreescu a devenit lefegiu al drepturilor omului... minoritar, pe el neinteresîndu-l românii din Ucraina, lipsiți de elementare drepturi-ale-omului, iar pe mine antisemitizîndu-mă ca un prostalău analfabet, necititor al *cărții* atacate: una singură intitulată **Săptămâna Roșie, 28 iunie - 3 iulie, sau Basarabia și Evreii** și nu cum a crezut el: două, iar Antonesei acoperindu-i, găzduindu-i dejectiile pe hârtie, în *Timpul*.

(...) Astfel nu o pot părăsi pe Carmen Mușat.

Revista sa - și a lui I.B. Lefter - a găzduit, cu o ușurătate soră cu nesimțirea, cu de-a dreptul iresponsabilitate, cu plecaciuni de chelner stilat (sic!), din străbunic în strănepo(a)t(ă), în *numărul din 15-21 iulie 2003* - o lungă, vâșinskiană punerere a mea la zid ca... “antisemit”, semnată de sionistul “Radu Ioanid”, securist impostor (el se prezintă când ca “reprezentant al...”, când “director al Muzeului Holocaustului din Washington”). Individul, unsuros, jegos peste poate, a stat pitulat în ghetoul Primăverii până când Iliescu, în căutare de “legitimitate” l-a trimis în USA, în 1990, pentru a-i informa pe americani despre masacrarea evreilor în România - de către români. Rezultatul:

Prin “canalul american al lui Brucan” ca și prin emisarul special al lui Iliescu și al lui Roman, pseudonumitul bolșevic-tânăr “Radu Ioanid”, a fost imaginată-programată diversiunea Holocaustului în România. În anul următor strategia axei București-Washington-Tel Aviv a fost materializată astfel:

1. La **1 iulie 1991** la Iași, Rosen Moses, a aruncat anatema: **“Românii sunt vinovați de lichidarea a 400.000 evrei”;**
2. În **2 iulie 1991** *New York Times* a publicat discursul rabinului ceaușisto-securist (cel cu “400.000 victime ale românilor”);
3. A doua zi, **3 iulie (1991)**, tot în *New York Times*, Elie Wiesel ne-a amenințat: **“Trebuie să știți că dacă antisemiții nu sunt criticați lînfierăți în public, veți suferi. Veți fi izolați, Occidentul vă urmărește cu mirare, cu spaimă, cu groază”;**
4. La **11 iulie (1991)** Senatul american, prin rezoluția nr. 52, a arătat cu degetul acuzator **poporul român: “antisemit, șovin, fascist”, “vinovat de reabilitarea criminalilor de război”.**

Astfel comunitatea noastră românească, în integralitatea ei, a fost condamnată (*preventiv!*, după tactica evreiască) înainte - sic - de a fi judecată.

Intelectualii Mușat și Lefter ori nu știau ce semnificație are termenul *antisemit*, ori nu le păsa, din moment ce s-au pus fără șovăială în serviciul Holocaustului (dar le-au fost cunoscute termenul și realitatea *holocaust*, când și-au dat consimțământul publicării acelei uriașe murdării și calomnii - nefiind vorba doar de persoana mea, ci de întreaga comunitate românească?). Ar fi fost necesar ca aceste două cătane să fi avut, de-acasă, obiceiul de a-și pune o-mică-întrebare înainte de o hotărâre: «Fac bine ceea ce fac? Este adevărul în cauză - sau neadevărul?» și, în rezumat: «Eu pentru ce/cine pledez, acționez?»

Ouăle veninoase depuse în *Observator cultural* nu au întârziat să scoată la vedere și la mișun scârbos, reptiliani pui (de șarpe) - iată unul, semnat de Mihai Dinu Gheorghiu (nr. 183 26 aug - 1 sept 2003):

“Paul Goma a publicat în mai multe rânduri și în mai multe locuri, de pildă în *Vatra* (...) texte autobiografice cu caracter antisemit” [ucenicul guru-ului bolșevic parizian, Serge Moscovici: pentru că tovarășii lui de revoluție sovietică de la Iași, în august-septembrie 1944, nu fuseseră de acord să fie trimis la Moscova, a “dezertat” la... Paris - nu dă un singur citat, după obiceiul evreului atât de umflat-de-sine, încât nu simte nevoia - intelectuală - de a produce probe în sprijinul afirmațiilor în vânt, doar pentru că el este evreu, scutit din principiu - n.m. P.G.]. “Goma, cândva denunțat ca evreu și rus (“Efremovici”) și-a descoperit o vocație de antisemit...”

M. D. Gheorghiu nu s-a oprit la antisemitizare (fără citate), a trecut la denunț caracterizat (citește: turnătorie, ca pe timpul ocupației Franței de către Nemți, de parcă goi-ul ar fi fost el, eu: evreul), cerînd să fiu expulzat din țara în care găsisem adăpost în 1977 !

Iată-l și pe I.B. Lefter (în *Ziua*, 27 iulie 2005). În textul “Inventatorul de cuvinte” mă... laudase (el fiind autorul articolului “Avem nevoie de Paul Goma” sau așa ceva, publicat în *Contrapunct* prin 1990), dar tovarășul supra-veghetor de la Tel Aviv îl va fi bătut la palmă că sare peste cal, așa că Lefter pe loc a re-sărit calul - de-a-n curulea - astfel:

“De câțiva ani încoace, odată cu cărțile despre Basarabia și al doilea război mondial, *Goma produce un discurs limpede antisemit* (subl. mea și observația comună tuturor antisemitizatorilor mei: **nu dau citate** - P.G.).

Am ajuns la Carmen Mușat: Dânsia Sa (în *Observator cultural* din 22 sept. 2005 glăsuiește pe hârtie, după dictarea lui “Ioanid de la Washington”):

“...tipul de *discurs* pe care Paul Goma îl livrează de cincisprezece ani încoace [carevasăzică: imediat după rivoluția la români, aia de la ‘89, observația mea, P.G.], violent pamfletar, *cu răbufniri antisemite*...”

Dacă ar fi folosit alt tic verbal din arsenalul sumar al ședințelor demascatoare bolșevice, de pildă unul tot atât de folosit de ei, până la urzeală: “cu *iz* (antisemit)”, directoarea ar fi făcut economie de un cur, ceea ce, chiar dacă pe timpurile noastre băntuie curocrația, ar fi fost o măsură înțeleaptă.

Nu pot trece peste ravagiile antisemitizatoare al holocaustologului “Ioanid” și în presa de la Chișinău. În “lecturile infidele ale lui vașgar” din *Contrafort*, iulie-august 2002 (nu-mi dau seama de “cronologie), iată ce scrie basarabeanul Vasile Gârnet:

“Pe câteva pagini din același număr de revistă, Radu Ioanid, colaborator al Muzeului Holocaustului de la Washington publică un comentariu amplu - *nuanțat și argumentat* (subl. mea) din cartea lui Paul Goma **Basarabia** (...) *Cartea lui Goma n-a fost aproape deloc recenzată la Chișinău, unde nici nu prea este de găsit*” (subl. mea, P.G.). “Din comentariul găzduit acum de

Observatorul Cultural, cartea lui Goma iese destul de prost: *fisurată, deficientă grav la capitolul documentare, purtătoare de stereotipuri antisemite, vulgar violentă la adresa unor personalități ale culturii române contemporane*” (s.m. P.G.).

Îndrăznesc să spun (și nu-i voi cere voie directorului Carmen Mușat): revista *Observator cultural*, dacă nu a inventat **metoda comentării - aiurea - a unor texte necitite**, atunci sigur a încurajat puturoșenia națională, astfel contribuind și dânsa (revista) la analfabetizarea românilor.

Revista susnumită a găzduit mai deunăzi Marea Solidarizare a Scriitorilor Români cu... Cu ce, solidarizarea ceea?, cu cine? Nu contează cu cine, cu ce, din moment ce cauza e bună (cum să nu fie bună o solidarizare a unor scriitori, mai ales când din centrul ei - pe fotografie - ne suav surâde Însăși Ana Blandiana, *teoreticiană solidarității la scriitorul român*, persoana care, în urmă cu aproape 20 ani, în *Convorbiri literare*, ne expusese, răbdătoare, fermecătoare, de a convins-o până și pe Monica Lovinescu, nu doar protectoare a sa, ci fabricantă a “disidentei Blandiana” - mă întorc, promițând că de astă dată, chiar închei fraza: spuneam, deci că Blandiana, singulară-singurea, doar cu capul ei de teoreticiană a solidarității, explicase min-tea-cocoșului (de pre urmă): după îndelungi cercetări, cugetări, trăsese concluzia înțeleaptă - și personală, ai credea-o cel puțin verișoară a lui Dinescu și nu doar pentru că ambii-doi se laudă cu... “arestarea la domiciliu” : solidaritatea nu era posibilă pe vremea Tiraniei ceaușești - cum să fie posibilă o astfel de atitudine care ți-o interzicea?, care nu-ți dădea țadulă, pecumcă-i slobodă solidari’... zi-i tu mai departe - însă acum, că Tirania nu mai è, Olè, Olè!, solida’ a devenit posibilă! Concluzie: Goma ne insulta, ne calomnia, când pretindea că scriitorii patriei noastre dragi nu se solidarizaseră, în 1977, cu o “idee” lansată de el împotriva bunului simț: pașaportul devenit o idee! Firește, nici eu, Prima Poetă a RSR, nici Romi, ocupat să scrie volumul de reportaje antiamericane scris pe banii americanilor, Dorin Tudoran cu atât mai puțin, atunci, în urmă cu 33 ani, fiind el ocupat până peste cap cu solidaritățile cu Paler, cu Păunescu, cu Papilian, cu Dănuț Cristea, cu Prelipceanu - chiar cu Dinescu, de cum să-l bață ei pe Cezar Ivănescu - însă acum, că s-a dat voie la solidaritate, iată-ne solidari cu Mărieș, grevistul foamei!

*

Paris, 23 iulie 2010,

Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Am primit amabila re-invitație. Mulțumesc.

Primesc, bucuros, să călătoresc la Chișinău. Ai mei, de pe la Orhei, mă îndemnau “să vin în ospetie”, deși eu, poftitul sunt neam cu poftitorul, locul poftelii fiind locul nașterii mele.

Am înțeles motivul invitației - și le mulțumesc pentru “urarea”, cu prilejul aniversării a 75 ani de viață : Uniunii Scriitorilor și președintelui ei, Academiei de Științe a Moldovei, Bibliotecii Naționale din Moldova, Bibliotecii din Mana.

Numai că trebuie reamintite “câteva amănunte de căpătâi”, cum zice un tovarăș nedestovărășit.

1. Eu am fost, în 22 noiembrie 1977, “invitat să plec” din țara mea, România. Sunt convins că nici nu urcasem în avionul de Paris că ni s-a și retras cetățenia, mie, soției, fiului meu, atunci în vârstă de doi ani - fiindcă membră Uniunii Scriitorilor îmi fusese ridicată pe când eram re-re-re-arestat încă în aprilie același an cu încuviințarea celor din Biroul U. S.: D.R.

Popescu, N. Manolescu, Ana Blandiana, Macovescu, Hobană, Fănuș Neagu, C. Țoiu, G. Dimisianu și alți colegi.

Am refuzat, politicos, în 1981, cetățenia franceză oferită de președintele Mitterrand, susținută de Jack Lang, ministru al Culturii - acceptată de Milan Kundera. Am rămas "refugiat politic stabilit în Franța", statut pe care-l avem și în clipa de față soția mea Ana, fiul meu Filip-Ieronim și eu. Pe pașapoartele noastre scrie: (Cutare) "poate călători în toate țările, **cu excepția României**" (subl. mea, P.G.). Consider că interdicția este dreaptă: din moment ce România ne persecutase (eufemism), să cer să mă întorc în România, tot comunistă, după 1989? Au făcut-o alți colegi de exil. Eu: nu.

Din Republica Moldova nu fusesem expulzat - pentru rea-purtare... M-am născut în 1935 în Basarabia, actuala Republică Moldova, deci am dreptul să pretind... reîncetățenirea - că tot sunt eu apatrid din 1977.

Voi fi avînd sau nu dreptul la cetățenia moldovenească, împreună cu familia? Voi fi avînd dreptul la un adăpost la mine acasă, acum, la bătrînețe?

Dacă da: ce va fi întâi: acordarea cetățeniei moldovenești, apoi dreptul de a călători în Moldova-țara-mea? Sau... invers?

2. Citindu-mi cărțile despre care ați scris cu căldură - ați înțeles cât îmi iubesc **Patria**. Patria România m-a persecutat, ca refugiat (*venetici*, li se spunea în Oltenia basarabenilor lui Ion Lazu; fuljerat', ne ziceau ardelenii nouă, basarabenilor mei), m-a condamnat la închisoare și la domiciliu obligatoriu, m-a alungat de la sânul ei, iar după 1989 a refuzat să mă repună în drepturile de cetățean și scriitor, ba a patronat campanii de calomnii la adresa mea, ultima: cea de antisemitizare, condusă de N. Manolescu (deloc dezinteresat: a primit, de la ambasadorul Israelului Rodica Gordon și de la ambasadorul USA Taubmann postul de ambasador român la UNESCO) - rezultatul fiind: nu-mi pot publica decât cu mare greu volumele, nu sunt acceptat în periodice (nici în *Contrafortul* antisemitizatorilor mei V. Gârneț și V. Ciobanu) - așa se ucid scriitorii, în ultima vreme: îi acuzi de antisemitism, știind că această simplă afirmație nu cere dovezi, iar antisemitizatului nu se poate apăra (unde: în *România literară*? în *Contrapunct*?, au oare în *Observatorul cultural*, unde paznici la Poarta Templului stăteau Carmen Mușat și I.B. Lefter și acum stă junele analfabet Șimonca?

Vreme de douăzeci de ani (1970-1990) nu am putut publica, numele mi-a fost interzis; alți douăzeci de ani mi s-a permis să mă strecor ca un hoț, ca un intrus în Cetatea Literelor române.

Astfel tratîndu-mă, Patria mi-a devenit (cu vîrf și îndesat) *Matrîe*, Mașteră.

Ca unul care am scris atîta despre Basarabia cred că am dreptul să mă îndrept spre sânul celei adevărate, cea care nu m-a obijduit, nu m-a trădat, nu m-a vîndut și nu m-a alungat.

Pe aceasta am onorat-o cu scrisul meu, cu inima mea.

Aceasta este cea numită acum Republica Moldova.

Fie-mi iertat patetismul, dar l-am cenzurat cu severitate.

Va îmbrățișez pe toți oamenii buni.

Paul Goma

Tot-tot-tot 27 septembrie 2011

Ora 11: am terminat "postumele". Mă simt ceva mai... viu.

Miercuri 28 septembrie 2011

Buletinul medical: tot așa, tot așa. Nu am primit răspuns la solicitarea mea de a mă primi pentru consultație.

Ușurat însă: am copiat esențialul volumelor **2** și **3** din **Scrisuri**.

Iată acum patru texte semnate de :

ANCUȚA COZA

Paul Goma: **Justa.** **Dreptatea leului**

Una dintre creațiile lui Goma, care reflectă cel mai bine un aspect al regimului comunist din perioada 1954-1956, aspect cu consecințe dramatice asupra anilor de studenție este romanul **Justa**, un roman autobiografic, deoarece autorul surprinde primii doi ani din propria studenție. Romanul este bine structurat în unsprezece capitole, care încep cu același leitmotiv „Uite-o pe Justa!”, utilizându-se tehnica cinematografică a reluării replicilor sau cadrelor. De fapt, aceasta este tema romanului - căutarea ideii de justiție, de dreptate într-o lume în care toate deciziile comuniste sunt, conform eticii de fațadă a perioadei, cum altfel, decât „juste”. Având forma unui roman, opera este în substrat o scriere autobiografică, putem să o numim chiar o pagină de jurnal, deoarece autorul se întoarce reflexiv asupra propriei sale condiții estudiantine, de militant al ideii de dreptate, al justiției, pledând donquijotes pentru probitate într-o societate degradată, contaminată de utopia partidului unic, făcând dese incursiuni în imperiul memoriei. Volumul se publică în România în 1996 sub îngrijirea lui Dan Petrescu la Editura Nemira.

Și în acest text se remarcă temeritatea stilului, specifică lui Goma, renunțând la orice tabu-uri, acceptându-și propria subiectivitate. Tonul cărții este unul „just”, nu este nici patetic, nici arid sau frust, ci doar direct, uneori ironic. Romanul are o construcție sferică reprezentând întâlnirea cu dreptatea „Uite-o pe Justa”, fiind de fapt povestea întâlnirii cu justiția, căutarea acesteia, identificarea cu idealul suprem al adevărului. Intriga demarează ex abrupto, fiind substituită prologului. Romanul fiind asemenea unul puzzle compus arhitectural, ce surprinde mai multe amintiri în cascadă, bazat pe fluxul amintirilor, pe flash-back, se utilizează frecvent, ca artificiu al dezertmetizării trecutului, memoria involuntară. Narațiunea este una confesivă, scrisă la persoana întâi, o textură liberă, neîncorsetată de opreliști, utilizându-se adresarea directă. Este prezentă afectivitatea, implicarea, amintirile constituind un adjuvant epic, urmărindu-se mai multe destine paralele.

Justa în esență este cartea celor ce au trăit teroarea comunistă, atât din punct de vedere fizic, cât și psihic. Este o carte despre nevoia de adevăr, de dreptate, de echilibru, dar în același timp o carte a fricii, a îndoielii, a neîncrederii, a confuziei, incertitudinii, disperării. Sunt descrise patru tipologii umane: oamenii corecți, dreپți, juști, cei ce se prefac că sunt corecți, dreپți, juști, oameni care sunt considerați a fi juști și cei care nu au nimic în comun cu justetea.

Diaristul Goma mărturisește că a scris acest roman după nouă ani de exil, dorința de reîntoarcere în țară fiind evidentă și din întâlnirea cu Justa, care are loc pe un pod din Paris (toposul exilului), Pont de l'Alma, dar podul este situat în București. Acesta este liantul, dar și pretextul anamnetic. Timpul și spațiul sunt abolite datorită nevoii de revenire a autorului în țară. Podul este un spațiu de trecere, astfel încât ne punem întrebarea în ce constă spațiul ocrotitor și care este spațiul ostil?

Primele pagini ale cărții sugerează starea de încordare, fiind prezentă atât dorința, cât și așteptarea întâlnirii iminente cu Justa: „Ea trebuie să fie”,

întâlnirea este ratată „Nu ne-a văzut”¹, justiția încă este „oarbă”, o cecitate voluntară. Romanul surprinde primii doi ani de facultate ai scriitorului la Institutul de literatură și critică literară „Mihai Eminescu”, numit și „Fabrica de scriitori” (din datele biografice ale autorului se știe că a fost admis simultan și la Institut, și la Universitatea București, secția Filologie. A ales Institutul, care după un an a fost transformat în secție a Universității). Din punctul acesta de vedere cartea este un document istoric și social, deoarece sunt prezentați doi ani din perioada de „maximă înflorire” a totalitarismului. Este descrisă viața socială, culturală, imaginea dramatică a scriitorilor închiși, apoi trimiși să muncească la canal, având în final posibilitatea de a se reabilita publicând un volum mic cu scrieri „bine alese”.

Din mărturiile personajului narator reiese bine conturată imaginea unor scriitori comuniști: Sorin Toma, „piticul Beniuc”, Paul Georgescu, care este numit „Dracul șchiop”, V. Porumbacu², dar și a unor autori, care au fost nevoiți să treacă de partea acestora, fiind aspru vituperăți de Goma. Astfel, Mihail Sadoveanu este numit „Ceahlăul”, sau „Conu Mihai cu izmenele lui uriașe de uriaș al literaturii”³. Cenzura scriitorilor, care nu îmbrășișează doctrina comunistă este evidentă, ciocanul și nicovala reprezintă puterea, iar dincolo de aceasta nu mai există nimic. Se observă realitatea timpului: pentru a se putea publica o carte valoroasă trebuie ca autorul să editeze, în prealabil câteva scrieri comuniste, un stagiu inițiator al neofitului întru socialism, primind sfaturi paterne, marcate disjunctiv: „să modifici pe ici pe acolo”, „scrie mai bine altceva.” Foștii pușcăriași nu puteau să publice datorită „do-sa-ru-lui”, cuvântul „dosar” fiind despărțit în silabe și rostit sacadat, într-o cadență demoniacă, pentru a i se sublinia importanța. Punerea la zid era o modă de a contesta talentele adevărate, exista o adevărată vânătoare a scriitorilor, iar unii autori erau interziși („banditul de Arghezi”), fiind restricționată comunicarea cu Occidentul.

După cum însuși naratorul mărturisește într-o autofilmare publicată pe internet naratorul, el însuși, narează realitățile anilor '50⁴. Este descrisă viața facultății, statutul studenților, profesorii universitari, cursurile, seminariile de marxism, programul încărcat din agora socialistă, studenții ce erau acuzați și condamnați fără nici un motiv, doar pe bază de suspiciuni, mărturii false, doar pentru că la cursul de marxism își trimiteau bilețele: „Aerul e irespirabil”.

Acțiunea propriu-zisă a romanului e înlocuită de multitudinea reperelor autobiografice, scriitorul inserând în carte adevărate pagini de jurnal: deportarea tatălui, încarcerarea mamei, arestarea lui însuși în timpul liceului, exmatricularea din liceu. Sunt descrise evenimente politice, sociale din perioada respectivă: revoluția din Ungaria din 1956, frica și eschivarea României, puținii revoluționari români, care erau studenți, neputința generală, nepăsarea națională, scriitorul numindu-i pe români „un popor fără coloană vertebrală”. Limbajul este ironic, virulent, detabuizat, fără inhibiții fiind prezentă oralitatea, precum și asociațiile lexicale insolite; liber, netrunchiat.

Romanul relevă circumstanțele embrionare a ceea ce va deveni ulterior „cazul Goma”. Scriitorul a fost acuzat și închis pentru că la un seminar de marxism a citit câteva fragmente dintr-un roman pe care îl elabora. Este denunțat chiar de colegii lui de facultate, în boxa acuzatorilor aflându-se și rectoratul Universității format din: Al. Graur, I. Coteanu. Dintre capetele de acuzare sunt amintite: faptul că a afirmat că războiul declarat de URSS Finlandei în 1939 era injust, că limba „moldovenească” e o invenție, fiind de

fapt limba română, că sistemul de cote este descurajant și colectivizarea agriculturii o eroare.

În sens metaforic și simbolic *Justa* reprezintă ideea de adevăr, dreptate, justiție, echitate, fundament. În roman este ipostaziată printr-un personaj feminin, o colegă de facultate a personajului narator, care trece prin ororile întrevederilor cu securitatea. În realitate, *Justa* a fost porecla uneia dintre colegele de facultate a scriitorului, scriitoarea, prozatoarea, poeta, eseista, Gloria Barna, cunoscută sub pseudonimul de Alexandra Indrieș. Există în roman câteva repere biografice ale acesteia, faptul că a fost închisă, apoi că s-a căsătorit stabilindu-se la Timișoara. În mărturiile postate în format electronic condeierul o descrie pe această studentă orfană, crescută în orfelinat, nefericită și ocolită de ceilalți, cu excepția lui, o fată fanatică ce credea în cuvintele comuniste, dar care după încarcerarea scriitorului luptă printr-un apel, adunând semnături în vederea eliberării acestuia. Ușile unor scriitori precum Beniuc, Victor Eftimiu, Gala Galaction i se închid în nas 5.

Autenticitatea romanului merge până la prezentarea aspectelor din timpul interogatoriilor la securitate, a ororilor închisorilor, care se întâlneau și în cazul femeilor: violuri, bătăi, maltratare sexuală, fizică, psihică. Autorul apără drepturile femeilor și nu se sfiește să prezinte realitatea pentru a trage un semnal de alarmă, pentru a prezenta o pagină neagră din perioada anilor '50. Se întâlnesc numele reale ale anchetatorilor. În romanul **Gherla**, Goma mărturisește că atunci când a fost închis și-a promis că nu va uita niciodată numele celor care l-au torturat și le va face publice. Detenția distruge vise, idealuri, expectanțe, iar deținușii sunt numiți „speranțe care fac închisoarea.” Confesiunile uricarului se conturează în jurul celor două nume Gloria Barna și colega acesteia Doina Martescu, camaradele tânărului scriitor. Paginile romanului despre detenția *Justei* pornesc de la amintirile Doinei Martescu, imaginile terifiante făcându-l pe autor să mărturisească ironic: „Ce bărbați domnule, ce bărbați, securiștii!” 6.

Goma persiflează ideea de justiție care în trecut era inexistentă, iar acum este „ramolită, îmbătrânită, fleșcăită”. Simbolistica justițiară este translată epic prin intermediul personajului cu același nume, *Justa* fiind schimbătoare, apoi amorfă, „fără ochi, fără gură, cu masca de ghips”, ipocrită. Capitolul 10 descrie adevărata realitate, modul în care justiția română este aruncată la groapa de gunoi a societății, a istoriei, numită „curvă dușmănoasă”. Într-adevăr în acei ani dreptatea era de fapt inamicul absolut al sistemului, dușmanul clasei muncitoare, o sicofantă sortită morții.

În finalul cărții scriitorul se întâlnește cu *Justa*, care nu are de gând să se întoarcă în România. Din nou, apare ideea unei dreptăți inexistente, dreptate care încă nu s-a instaurat pe plaiurile mioritice. Scriitorul și *Justa* se opresc într-o cafenea săracă în apropierea unei gări din Paris. Cei doi nu mai au nimic să-și spună. Între ei se așterne o tăcere elocventă, conspirativă a doi inși cărora le rămân doar amintirile, doar imaginea celulelor din închisorile comuniste. Justiția este comparată cu monedele purtate prea mult din mână în mână: s-a estompat, s-a degradat, a devenit invizibilă, a dispărut.

Chiar dacă Goma este un spirit vindicativ, tonul romanului **Justa** nu este răzbunător, ci mai degrabă ironic, ușor nostalgic, subliniind un adevăr pregnant: lipsa justiției, a adevărului și în același timp nevoia acerbă de a le atinge, nevoia de reîntregire, singurătatea absolută generată de exil. Autorul mărturisește că „a fost urcat în tren spre libertate numai cu bilet dus, ca o ladă de tomate” 7 și singura posibilitate de întoarcere este sub formă de bulion,

imagine sangvinică turmentată de aprehensiunea extincției.

(Ancuța Coza) **Cauzele unui Infarct**

Criticul Cristian Bădiliță, pe coperta interioară a celui mai recent volum semnat Paul Goma semnaleză diferența între atitudinea românilor față de recunoașterea valorii, respectiv mentalitatea restului țării aparținente lagărului socialist: „Dacă România ar fi fost Cehia sau Polonia, dacă românii și-ar respecta valorile-valori, oamenii-oameni, scriitorii-scriitori, Paul Goma ar fi avut un destin public identic cu destinul lui Havel sau Walesa. Cum însă motorul istoriei noastre este amnezia, el a fost obligat să rămână, chiar și după 1989, Paul Goma, adică un disident neacceptat de regimul-în-continuare-comunist de la București. Într-o țară demnă și cinstită cu ea însăși Paul Goma ar fi fost de multă vreme academician, reper moral și scriitoricesc, autor de manual. Inventator al unui stil-unicat, între Céline, Creangă și Faulkner, stil marcat de experiențele trăite-rememorate-recuperate în stricta lor originaritate, Goma este acum (anul 2008) cel mai important scriitor român în viață, iar când vremurile «își vor reintra în chingi», el va fi recunoscut, în mod obiectiv, ca unul dintre cei mai originali scriitori-povestitori români ai secolului XX.“

Autorul însuși sintetizează conținutul ideatic al cărții relevându-și destinul solitar, de oponent unic al regimului: „Să zicem așa - repetând, repetând, repetând: o victimă are dreptul să ierte ceea ce călăul i-a făcut, ei. Și numai ei. Deci: o victimă nu are dreptul (nici acela „creștinesc”) de a ierta, ea, ceea ce călăul făcuse unor victime dispărute (asasinate), sau în numele celor care nu s-au rostit dacă da sau ba „iartă”. Acești grăbiți să acorde iertare unor ticăloși sunt ei înșiși fie ticăloși de la început, fie ticăloșiți (în lupta pentru supraviețuire). (...)

Să zicem: ceea ce s-a petrecut între mine, individ nesupus (și de sex masculin) și Aparatul de Represiune-Supunere-Terrorizare este o treabă de/între bărbați, între noi doi.

Deși eu am rămas tot timpul singur, iar Aparatul a numărat câteva bune sute de mii de căței, câini, porci, șacali, șerpi veninoși, lupi - și generali. Pentru ceea ce am îndurat eu, fie „iert”, fie țin-minte. Însă, pentru ce a îndurat din partea Securității familia mea, ostatică - nu uit și nu iert. Și: nu uit că nu am iertat.”

Romanul Infarct, publicat la Editura Curtea Veche în 2008, ultimul pe cale editorială al scriitorului Paul Goma, este unul al rememorării, unul al dezvăluirilor, unul al ne-iertării cum spune însuși autorul, fiind dedicat soției acestuia Ana-Maria. Cele două citate mai sus menționate se află inscripționate pe interiorul copertei unu și patru a cărții, reprezentând esența acesteia. Chiar dacă din punct de vedere literar, scrierea nu are o valoare incontestabilă, importanța constă în faptul că descrie imaginea unui om ce reprezintă un popor a căror drepturi fundamentale au fost călcate în picioare. Volumul are ca temă neuitarea perioadei comuniste, dar și a compromisurilor colegilor de condei, scriitorii din România, aspectul fiind vindicativ, personal și chiar îndreptățit.

Volumul reactualizează date ferme ale perioadei anterioare plecării din țară: 13 mai 1967. Granița dintre „atunci” și „acum” este marcată grafic prin tranziția de la caracterele cursive la cele italicizate, perspectivă ce reunește temporalitățile.

Notațiile folosesc registrul diaristic fiind structurată în două părți, inegale fără titlu. Ambiguitatea cronologică induce sugestia unei permanențe,

a unui regim biotic, trăit sub aspectul infarctului. Prima parte reprezintă o atemporală zi de 1 ianuarie, oscilantă din punctul de vedere a anului, 2001 (1977-2001) și surprinde dialogul rememorant dintre autor și soția sa a celor mai terifiante evenimente ai căror participanți au fost. Este vorba de fapt de un dialog în monolog, modul de expunere specific individului solitar. Pornind de la definiția tip dictionar a titlului, infarctul este o boală cardiacă, fiind cauzată de astuparea unei artere sau a unei vene terminale ducând la distrugerea unui organ sau a unei părți dintr-un organ, se poate observa gravitatea acestui fenomen, la care au fost supuși soții Goma de nenumărate ori. Deducția logică rezidă prin stabilirea unei congruențe cu datele biografice, debutând cu afirmația Anei-Maria: „Mi s-a descoperit un infarct”, fiind continuată de relevarea debutului poveștii de dragoste, a mariajului unei vieți bulversante de cuplu. Acest infarct avut cândva de soția sa este pretextul autorului de a-și căuta la rândul-i câteva infarcte prilejuite de-a-lungul existenței sale de trădările și dezamăgirile prietenilor și colegilor, de nedreptățile la care a fost supus.

În timp, dizidentul român înțelege că cel mai mare confident al său, că principalul critic, cel mai de preț prieten și colaborator este soția sa, pe care involuntar a supus-o mai multor infarcte, experiențe cauzatoare de infarct, evenimente violente, tragice, marcante, care i-ar fi putut cauza așa ceva. Ceea ce nu înțelege autorul acestui roman este de ce această femeie a trebuit să plătească alături de el, și pentru a potența drama femeii recurge la comparația mitologică cu nevasta lui Lot care a fost pedepsită pentru că s-a uitat îndărăt la arderea Sodomei și Gomorei. Stabilește conexiuni între infarctul soției, respectiv situațiile limită, care l-ar fi putut genera.

În primele capitole cartea, cea mai reușită din punct de vedere estetic a scrierilor sale, rememorează experiența anului 1977, redată și în Culoarea curcubeului, modul în care din solidaritate cu semnatarii Chartei 77, Goma inițiasse semnarea acelei Scrisori deschise, modul în care Ion Negoitescu a fost arestat și maltratată de Securitate, apoi intentându-i-se procesul de moravuri, faptul că scriitorii din țară nu l-au susținut, că reușea să trimită documente în străinătate cu ajutorul și prin intermediul consulului belgian Dussart. Evenimentele reactualizate sunt leitmotive ale autorului, reiterate, redundant în majoritatea producțiilor apărute după 1989. Toate aceste date sunt reamintite și în Infarct, însă sub un alt aspect, nu unul memorialistic, aceasta fiind doar în subsidiar, ci sub aspect cauzator de infarct, motiv de exprimare a nemulțumirii, a insolidarității umane, iar erijându-se în cardiolog, Paul Goma stabilește fără dubiu, faptul că cel dintâi infarct este atribuit doamnei Goma, în momentul în care scriitorul a fost arestat pentru ultima dată la unu aprilie 1977, în urma actului său de disidență. Lecturarea acestui ultim volum publicat este imposibilă fără lecturarea **Culorii curcubeului**, tonul scriitoricesc păstrează aceeași virulență, aceeași ironie critică, declarată la adresa scriitorilor contemporani, la adresa Securității, la adresa regimului comunist antedecembrist și postdecembrist, ilustrând lașitatea evidentă ce caracterizează poporul român, politica lui de scuze care legitimează târârea ca modus vivendi.

Momentul declanșării represaliilor punitive din partea Securității poate fi asemuit unui nucleu, în jurul său gravitând restul electrozilor, infarctele mai mici. Infarctul principal este cauzat de șocul în fața surprizelor trădărilor, urmat de alte infarcte mai mici: atunci când soții Goma au fost nevoiți să stea în holul blocului, împreună cu fiul lor de un an și câteva luni pentru că apartamentul le era luat cu asediu de boxerul Horst Strump, la indicațiile

Securității, fiind ajutați de vecinul lor Șerb, un caz aproape unic, de admirat. După arestarea scriitorului au urmat perchezițiile la domiciliu, constrângerea soției de a semna procesele lor verbale, întocmite ulterior, pentru o mai bună „aranjare”. O altă cauză generatoare de infarct este evacuarea silită a soției scriitorului la câteva zile după arestul său, în patru sau cinci aprilie. Toate bunurile lor au fost urcate într-o camionetă și transportate într-un cartier mărginaș.

Dezumanizarea organelor represive, animalizarea și robotizarea lor este potențată de aparent insignifiantul episod al ridicării de pe scaun. Mitocănia este notă recognoscibilă a noilor emisari ai Puterii. Este descrisă imaginea unei mame singure hărțuită de Securitate, în frunte cu numitul Hristenco, (este evidentă și aici ne-uitarea scriitorului, care în toate operele sale reamintește numele celor care l-au agresat fizic, moral, social și mai ales psihic), părăsită de aproape toți prietenii: „Deci, la...în aprilie '77 - când eu eram ca-și-văduvă, cu un copil în brațe, iar prietenii: Mazilescu, Robescu, Adameșteanca, Dana Dumitriu, Crăciuneasca se ascuseseră ca șoarecii prin borți...”¹. Momentul în care aceasta este ridicată de pe singurul scaun din casă, purtând în brațe o ființă omenească și aruncată fără milă într-o lume ostilă reprezintă o adevărată pagină, nu de literatură, ci documentară, care merită reținută pentru a nu se mai permite astfel de manifestări distrugătoare de personalitate. Revolta scriitorului închis la Rahova care descoperă modul în care soția sa a fost tratată atinge limita ne-iertării, prezentul se confundă cu trecutul: „Ei, ce-i faci ăștia-trăgătorului de scaun? Îl pupi pe gură și-l asiguri că-l ierți? Îl poștești-cu drag-să intre în PNȚCD? – că, vorba ceea: senior era Coposu, om cu dosarele, juniorul Petrina?; să colaboreze la *Dilema*?, că vorba ceea, căpitan de revistă e Pleșu; plutonier: Buzura, iar general: Cîdea. Și la 22, pe drumul inaugurat de „dialogul” deschis de Liiceanu cu însuși domnul Măgureanu, șeful Securității?; la *România literară*, sub semnătura: Alex Ștefănescu, Dimisianu, Manolescu? Au la *Contemporanul* veteranului prieteniei cu Securitatea, prin generalul Pleșiță-„exilatul” navetist Breban? Ce „preconizează” acești... mediatori între apă și foc, între Bine și Răul absolut-între oameni și securiști? Că ce-a fost, a fost, gata, ștergem tabla (politica de tabula rasa a contemporanilor) și scriem altceva-de ce nu: viitorul de aur? Și-i asigurăm-noi!-că, lasă, căci ce-a fost-căci toți s’tem români?

Căci-nu se poate. Nu e drept să se poată-căci. N-ai voie să treci peste asta. Fiindcă nu ție ți-a smuls scaunul - ci unei femei. Mai mult: unei mame cu copilul în brațe. Care femeie, întâmplător, este nevasta ta, în brațe cu copilul tău. Nu. Nu se iartă-fiindcă nu se uită.”² Lista culpabililor cuprinde atât participanți direct, cât și indirect. Limbajul demascator nu iartă nici prezentul, nici trecutul și mai ales se oprește asupra celor ce au trădat, ce au uitat. Scriitorul rememorează figura socrului său, care în ciuda faptului că era stăpânit constant de frica față de securiști nu și-a trădat ginerele, fiica sau nepotul, nu i-a renegat în ciuda necazurilor pricinuite de familia Goma, ba din contră îl plătește cu unul dintre tablourile sale de valoare, un tablou vienez, de la bunica lui, pe cel mai bun avocat din București, de pe acea vreme, avocatul Pora, pentru a-l reprezenta și susține pe scriitorul român, la procesul care urma să i se intenteze, dar care datorită intervenției străine a fost anulat subit. Năvodaru a avut de suferit din pricina controalelor securiste până la sfârșitul vieții, în 1988, postul de radio Europa liberă îi era bruia, de la etajul superior... încă din urmă cu mai bine de zece ani.

Verbalizarea „infarctului” este similară „inventarului” din Astra. Infarct este antonim cu cuvântul roman, pare decupat din Jurnalul electronic al scriii-

torului și continuă inepuizabile tirade împotriva sicofanților, o litanie și un război etern cu toată lumea.

Romanul ce ia structura unui dialog în monolog, incifrat, se constituie sub forma unei pendulări, a confidențialității dintre personajul narativ, alteritatea scriitorului și soția acestuia, fiind o incursiune a anilor 1977-2001. Evenimentele prezentate sunt descrise cu mai multă maturitate și acuratețe față de **Culoarea curcubeului**, scrierea fiind o carte complementară un adjuvant al primei mărturii despre anul 1977, mai acidă, mai vindicativă, societatea românească a aceluși an fiind prezentată ca un „Pitești general-național”, o lume obscură a reeducării psihice și morale.

Bineînțeles că autorul nu scapă ocazia de a aduce noi reproșuri sau a le contabiliza pe cele vechi la adresa scriitorilor din România comunistă, care nu au făcut nimic pentru a-l susține, ba mai mult au renunțat la propriile valori, la propria conștiință acceptând acordul tacit sau liber exprimat cu Puterea, pentru o existență mai bună, (putem oare să o numim astfel?), pentru o carte publicată sau pentru simplul fapt că nu au avut curajul să lupte. Sunt amintiți toți autorii aserviți care după Revoluție și-au asumat rolul tragic și damnat al scriitorului ce a rezistat prin cultură. Atunci, totuși nu pot să nu personalizez și să nu întreb de ce nu au împărtășit aderarea la Charta 77, dacă tot doreau să schimbe nomenclatura ceaușistă sau să lupte pentru drepturile omului și libera exprimare? Scuza era aceeași, nu era sănătos să se frecventeze scriitori interziși precum Goma, sau Doamne ferește să-i împărtășești credinșele, deoarece interdicția se ia, asemenea gripei.

Dacă în **Astra** încercând să explice colaboraționismul pune acest lucru pe seama parvenitismului, naivității sau dorinței de a avea parte de o existență prosperă, în **Infarct** verdictele sunt vituperante.

Solidaritatea umană se ivește în momente și în locuri neașteptate. Ana-Maria a fost mutată, în urma arestării soțului, cu copilul într-un cartier modest, pe strada Turturele, într-o casă de mahala, o locație umilă, formată dintr-o cameră și o baie, bine supravegheată de Securitate. Această cameră era parte dintr-o casă, a unor oameni modești, care manifestau sentimente de milă și compasiune față de Ana și fiul ei. Chiar dacă nu a dormit nici măcar o noapte aici, femeii îi plăcuse gospodăria colocationarilor, care aveau porci, găini, deoarece Filip putea intra în contact direct cu acestea. Consecința, fatală, oamenii au fost nevoiți să renunțe la animalele care-i plăcuseră doamnei Goma, la indicațiile Securității, atât de abjecte. Susținerea și sprijinul moral s-au manifestat și din partea semnatarilor Scrisorii lui Goma, care continuau să vină și după arestarea acestuia. Chiar dacă acțiunea era sistată aceștia își ofereau suportul afectiv familiei scriitorului, comparativ cu prietenii, care dispăruseră ca prin minune.

Munca Organului ce reprezenta puterea statului era perseverentă, macabră, asiduă, pretându-se la mârșăvii ce duc la crearea unui avatar, intitulat Goma II, care apărea în diverse locuri publice, fiind urmărită astfel distorsionarea adevărului. În incinta Securității de pe Calea Rahovei, scriitorul era supus aceluși metode: violența fizică, psihică, amenințări, torturi și de data acesta, chiar și otrava necesară provocării unui infarct, implicit a morții. De cealaltă parte acțiunile nu sunt sistate, Ana-Maria este poftită aproape zilnic, uneori de două, trei ori pe parcursul a douăzeci și patru de ore, în același sediu și supusă diverselor interogatorii, care îi cauzau atâtă oboseală, încât la unul dintre ele adormise, cu capul pe masa de anchetă, visând că soțul ei a fost ucis. Trezindu-se doamna Goma este sigură de certitudinea viziunii onirice, spre surprinderea securiștilor, care nedorind să o liniștească, o chestio-

nează pentru a ști de la cine aflate o astfel de informație. Scopul interogatoriului este același: terorizarea tuturor, prin orice mijloace. Rezultă pregnant în asemenea circumstanțe legătura puternică dintre cei doi soți, puterea telepatiei, deoarece femeia simțea moartea scriitorului, care era otrăvit, cu substanța numită aconitină, în acel moment ajungând să aibă o tensiune, mult peste limita admisă,

„Banditul, reacționarul” Paul Goma nu poate uita, nu poate ierta, iar rememorarea atinge cote apoteotice: „Ei, ce-i faci unuia ca Vasile Gheorghe? (numit Grenadă în **Culoarea curcubeului**, securistul care l-a anchetat și pe el și pe soția sa). Îl bați pe umăr, pe epoleți, ba chiar îl iei în brațe și, lăcrimând, îl asiguri că tu, creștin din moși-strămoși, treci-peste astea (care, la scara istoriei, sunt fleacuri, ascultă-mă pe mine, căci și eu sunt român amnezic, căci-deci cunoscător de istorie), și căci hai să ne-avem ca frații, pentru că toți s’tem carrrne, de la Traian-și-Decebal-căci!?”

Sau îl iei de ceafă și dai cu el de pământ o dată, de trei ori, de unsprezece-până se aplatizează, se dezumflă și prinde să miroasă; apoi să pută; apoi să duhnească. Mi se lăuda și mie că nu atinsese vreodată vreun arestat... Că nu m-a atins pe mine-nici în 1956, nici în 1977- adevărat. Însă, eu fusesem un mărunț student în ’56, iar în ’77 un... nu chiar atât de mărunț bandit: însuși generalul Pleșiță, ministrul Securității, avusese onoarea să mă bată.

Dar ce înseamnă să atingi un arestat: să intri în contact fizic cu trupul lui? Doar sa-l lovești cu picioarele, să-l pălmuești, să-l pumnești - fie și cu mânuși, ca să nu te murdărești de saliva lui, de mucii lui, de sângele lui, de pișatul lui? Arestatul are și un suflet, orice ar-crede coloneii Vasili cei bine-numiți. Care suflet i-a fost călcat în picioare de securistul numit Gheorghe și încă Vasile-ba chiar și Niculae,

Un mai-creștin-decât-Cristos ar întreba: Dar nu te gândești că, dacă-i faci tu lui ce ne-a făcut el nouă, vor suferi și cei din familia lui: nevastă, copii, nepoți, gineri-persoane nevinovate?

Ba eu mă gândesc la suferința persoanelor-nevinovate alcătuitoare a familiilor gheorghilorvasililor. Însă, ceea ce ne separă în continuare-până la moarte și dincolo de ea:

Ei, bestiile, în anii, deceniile, în jumătatea de secol de practicare a meseriei de călău, nu se gândiseră nici măcar o secundă la suferința sutelor de mii, a milioanele de nevinovați care alcătuiau, atât familiile celor deja arestați-condamnați-executați, cât și cercul larg de prieteni și colegi și vecini - cu toții considerați de Organul Ticălos: „favorizatori” - ce să mai vorbim de „dușmani potențiali”, categorie în care, practic intrau toți locuitorii României, inclusiv ei, ticăloșii, fiindcă uneori intrau și ei la răcoare (pentru „favorizare”!, pentru „deviere”...); și nu le-a trecut prin cap că provoacă suferințe și nedreptăți prin alungare din locuință, din slujbe, din școli, din facultăți, ba au profitat de jefuirea acelora-prin „naționalizare, confiscare”-intrând ei în casele lor, în mobila lor (ca anchetatorul văduvei lui E. Lovinescu, instalat până deunăzi în casa Sburătorului); ei fuseseră de acord cu acest mod de a apăra patria socialistă, terorizând țara întregă: amenințându-i, lovindu-i și jefuindu-i pe dușmanii-de-clasă: pentru motive adânc ideologice și pedagogice:

„Iată ce vor păți, nu doar cei care se vor opune nouă-ci și neam de neamul lor, până la a șaptea spiță”.

Ei au fost aceia care s-au gândit numai la prezentul lor și numai la interesul lor - Securității au inventat înțelepciunea-de-veacuri:

„Decât să plângă mama, mai bin’ să plângă mă-ta!”

Ei, uite, a venit (vreau să spun: vine-vine...) momentul în care o să mai plângă și mă-sa. Așa cum plânse mama.

Și cum a plâns mama copilului meu.

Dacă grav-vinovații nu vor plăti, fie și simbolic, vor rămâne convinși că în viitor vor putea face ce mai făcuseră-de ce nu: și mai și?; cei mai tineri vor lua aminte în felul lor: „Iată, se poate face rău, fără grijă”; cei buni vor cădea în disperare: „Răul e veșnic, Răul nu e pedepsit”, cei în căutare de slujbe vor opta pentru această „bransă”, mai murdară, mai împruțită decât cea de căcănar, mai detestabilă decât cea de belitor - dar ce bine plătită!, își vor zice: „Oricâte greșeli vom face, vom fi acoperiți de ordinul primit și niciodată nu vom fi trași la răspundere”.

Înțelegere complice să caute la creaturi strâmbe, strâmbătoare ca Voican-Sturza, Babiuc, Mihai Botez-foști prieteni ai mei; reconciliere să găsească la Pleșu, Breban, Eugen Simion, Păunescu, Săraru, D.R. Popescu, N. Manolescu și la alții din același lut. Colaborare să aibă în continuare, de la nefericitele victime prefăcute în auxiliari ai călăilor.

Nu de la mine. Nu pentru că aș fi neiertător prin natură. Ci pentru că Securitatea a atentat la femeile mele:

La mama, în 1949, la Securitatea din Mediaș;

La Gloria Barna, în 1956-59-la București-„când cu Ungaria...”.

La Doina Martescu-tot atunci.

La mama copilului meu: în 1977, apoi în exil, de fiecare dată când a atentat la viața copilului.”³

Aceste pagini citate, asupra cărora am insistat, din romanul **Infarct**, reflectă o întreagă biografie și bibliografie, demonstrând faptul că pana scriitoricească a lui Goma atinge maxima revoltei, dovedind că este cea mai pertinentă carte, ce cumulează toate obiecțiile, neiertările, frustrările, refulările, temerile, angoasele, anxietățile cauzate de lumea neagră a Securității, a Comunismului, a Trădării, a insolidarității umane și scriitoricești. Este descris haosul sufletesc și mintal generat de represaliile sistemului totalitar. Chiar dacă construcția acestuia este oarecum fragmentară, fiind pendulată aceeași dată, de unu ianuarie 2001, prima zi din prima lună, din secolul al XXI-lea, al III-lea mileniu, în pofida aparentului fragmentarism, dilatării și pulberizării cronologice, omogenizării senzațiilor trecute cu prilejuri vindicative contemporane, în amalgamul creat de fluxul amintirilor, de invectivele prezentului se discerne aspectul omogen al vieții, al unei existențe marcată constant de rebeliune și revoltă.

Ironia adresată americanilor este evidentă și în această scriere. Speranța calpă a izbăvirii prin puterea Statelor Unite, născută după cel de-al Doilea Război Mondial, este încă păstrată în mentalul colectiv și în 1977. Scriitorul însă ajunge să-i numească pe americani: ruși care se deosebesc de frații-dușmani doar prin numărul stelelor de pe drapel. Ideea acesta a pericolozității yankeilor este menționată și în Dialog-ul electronic cu Flori Stănescu.

Cauze ale unui total, continuu infarct sunt și plecarea din țară, sau catalogarea scriitorului drept o marfă, un produs al disidenței, care a fost luat în primire de soția acestuia la eliberare, după câteva săptămâni în mâinile securiștilor, care l-au transformat într-o cârpă, o legumă umană, o entitate abulică, otrăvinduo-l.

Printre reflecțiile timpului rememorat sunt inserate dezamăgirile prezentului, conflictele generate între el și colegii de condei. Se vede nostalgia iertării, dar nu a uitării. Simulând iar uită faptul că în momentul în care, la puțin timp după venirea în Franța, când Monica Lovinescu este pusă să

aleagă între el și Puck Popescu, cea mai bună prietenă a ei, eseista optează pentru Paul Goma, în pofida faptului că acesta declarase televiziunilor franceze că el luptă împotriva regimului totalitar, dar nu împotriva comunismului. Se recunoaște meritul persoanelor care l-au ajutat. Este exemplificată relația cu Monica Lovinescu, care nu este pardonată pentru că după anii '89 s-a dat cu „noii răi”: Liiceanu, Blandiana, Pleșu, Manolescu, Adameșteanu. Sunt reamintite tentativele de omor a căror victimă a fost în Occident, tentativa de răpire a lui Filip, este mai mult decât accentuată, damnată, culpabilizată și pe deplin înțeles, neiertată, fapta lui Liiceanu de a-i trimite la topit **Culoarea curcubeului** și cea a lui Marin Sorescu, față de **Garda inversă**.

Nu este uitat cazul lui Marian Papahagi, care i-a sabotat volumul **Patru dialoguri**, pentru care a primit bani de la Fundația Soros, pentru editare, proces care nu s-a realizat. Cei trei „distrugători de carte” (în opinia autorului), reprezintă stâlpii infarctului său virtual. Durerea, dezamăgirea provocată de aceste trei personalități sunt transpuse în câteva rânduri de acută răzbunare, chiar maliție. Vorbind de Marian Papahagi, Goma insinuează că ar fi murit la scurt timp după ce i-a sabotat cartea, speculații similare face privitor la sucomba lui Marin Sorescu, care moare la doi ani după ce i-a trimis cartea la topit. Regula nu este verificată, în cazul celui de-al treilea, Gabriel Liiceanu, dar amenințarea persistă: „N-a murit. Încă. Dar vine-vine...”⁴

Și în aceste pagini Goma reia afirmația potrivit căreia România este, în continuare, o țară comunistă. Asemenea multor scriitori din exil el a așteptat cu nerăbdare să vadă o schimbare în țara pentru care a luptat, pentru care a făcut închisoare în numele căreia actele sale de disidență au prins culoare, dar regimurile de la București i-au confirmat opinia, că România nu a scăpat încă de influența celor cincizeci de ani de putere absolutistă.

Partea a II a cărții primește un accentuat caracter diaristic, fiind scrisă asemeni unui jurnal, o continuare a primei părți cu data de unu februarie 2001. Considerându-se un încăpățânat, un obstinat supraviețuitor Paul Goma își rememorează toate evenimentele autobiografice, care l-au adus în fața unui infarct și care l-au făcut să supraviețuiască: ocuparea Basarabiei de către ruși în 1040, deportarea tatălui în Siberia, imaginea frontului din 1941, refugiul în Ardeal, camuflarea, fuga prin păduri, Lagărul de la Sighișoara, anii de închisoare, cei de domiciliu obligatoriu din Bărăgan, interzicerea de a publica, reușita, atât de mult tergiversată în a-și boteza fiul (majoritatea preoților din București l-au refuzat pe motiv că tatăl copilului era un fost deținut politic), atitudinea defensivă a prietenilor de a veni la botez, chiar dacă nu exista o lege care să interzică o astfel de manifestare, trădarea acestora, suferința pricinuită de continuarea regimului comunist sub dominația lui Ion Iliescu, dezamăgirea cauzată de lașitatea intelectualilor români. Unul dintre aspectele cele mai asiduu condamnate de scriitor este nerecunoașterea statutului său de disident, deși este cea mai marcantă figură a exilului literar românesc.

Durerea scriitorului este accentuată de amnezia românilor, de aceea el nu poate uita. Privind obiectiv evenimentele este scriitorul care a avut curajul să facă, nu numai să zică ceva. Actul de disidență din 1977 este unul de curaj, în primul rând, ilustrând dorința și nevoia unei schimbări. Chiar dacă valoarea sa scriitoricească nu excelează, cea de document literar, memorialistic, cultural, chiar social a cărților sale este incontestabilă. Din nefericire după revoluția decembristă, numele său a fost uitat, pe cărțile sale se așterne praful uitării. Sfidarea barierelor literare și a celor comuniste prin publicarea în Occident, aderarea la Charta '77, continua luptă anticomunistă fac din acest scriitor mai mult decât un simplu revoluționar al anilor '89.

Autorul romanului a fost acuzat de o repetare permanentă, mecanică și obositoare, poate, a tuturor acestor evenimente. De fapt este vorba de o nevoie a neuitării, el nu vrea să uite, pentru că o dată uitată, nimic nu mai există, de aceea totul mai trebuie spus, condensat într-o ultimă carte:

„Aceasta este ultima carte. O simt cu toată carnea, cu oasele, toate, cu măruntaul întreg.

Titlul are să-i fie adânc adevărat. Infartus (fără c) înseamnă astupare a ceva ce nu trebuie astupat.

Eu i-aș zice: înecare (sufocare). Eventual cu propria limbă, întoarsă, ca la epileptici. Ca la boxerii puși K.O.

Te îneci-cu tine însuși - și gata.

Necazul fiind: acel gata nu vine imediat, mai ai de tras, de suferit.”⁵

Este motivul pentru care **Infarct** poate fi privit ca un testament social și cultural al lui Paul Goma.

Nu este vorba de moarte, ci oboseala de a simți atâta durere, frustrare, solitudine, neînțelegere, damnare, ceea ce duce la confesiunea disidentului și la explicarea rupturii dintre el și lumea scriitoricească, cauzele pentru care s-au destrămat legăturile de prietenie. Dacă pe cei contemporani lui îi acuză că nu l-au susținut când a primit interdicția de a publica, că l-au dat afară din Uniunea Scriitorilor, că nu și-au manifestat acordul de a semna scrisoarea de aderare la Chartă, celor postdecembriști le reproșează distrugerea cărților sale, caracterul împăciuitor, pactul duplicitar cu puterea, camuflarea adevărilor, dar și faptul că ceilalți autori de carte nu au luat atitudine în fața topirii scrierilor sale. Renunțând să apere cartea unui coleg, se debarasează de propriile cărți, renunță la ei înșiși, în opinia disidentului. Nedreptățile la care a fost supus sunt evidente. Interdicția cauzată de **Ușa noastră cea de toate zilele** în care se spunea că unul dintre personaje reprezintă imaginea Elenei Ceaușescu, a fost nefondată. Cei vinovați de transformarea lui Paul Goma într-un scriitor interzis nici măcar nu citiseră cartea, cenzurarea sa generalizându-se și asupra soției, socrului, traducători, interdicție ce a durat douăzeci de ani, din 1970 până în 1990, prea mult pentru un creator de literatură care nu a încetat să gândească și să scrie în limba română. Chiar și atunci, niciunul dintre colegii săi de breaslă nu i-a luat apărarea, nu a încercat să remedieze situația, cu excepția lui Al. Paleologu.

Considerându-se o victimă, de la care se așteaptă un răspuns după zece, douăzeci, treizeci de ani, Paul Goma afirmă:

„Un răspuns creștinesc: iartă.

De acord: iartă-dar pe cine iartă?

Am spus, am scris: eu nu iert - nu fiindcă aș refuza (să iert), însă iertarea nu se află în panoplia, în puterea, în atribuția mea. Nu eu am căderea să iert, eu am căderea: să nu uit. Nu sunt judecător, să hotărâsc vinovăția cuiva, sunt doar martor. Or, un martor-după cum numele indică-mărturisește ceea ce știe; de-bine, de-rău...[...]

- Poate fi „iertat” cineva care nu-și dă seama că a făcut un rău? Adevărat, Cristos l-a rugat pe Tatăl Ceresc să-i ierte pe aceia-pentru că nu știu ce fac...Eu însă nu sunt Cristos, nici măcar împuternicitul Său. Ca victimă permanentă, ca victimă-de-serviciu, am băgat de seamă: cei mai mulți dintre făcătorii-de-rău ajunși la scadență pretind că nu-și dăduseră seama ce fac-mai ales dacă au o acoperire militară, cea cu ordinul-care-se-execută-nu-se-discută. Aceia mint. Atunci au făcut rău, conștienți că fac rău. Atunci nu erau deloc creștini [...]

- Poate fi iertat cineva care nu cere iertare ?[...]

Nefiind treaba mea iertarea, nu mă amestec, dar zic:

E un pas semnificativ aceasta (solicitarea iertării).

Rămâne de văzut ce crede Judecătorul Suprem.”⁶

Pe de altă parte cartea se vrea o reconciliere, căutată și așteptată de scriitor, o confesiune a propriilor temeri, nesiguranțe, deziluzii, o carte a speranțelor, a explicațiilor, exprimând dorința integrării, dorința reevaluării, o carte a dezbaterilor, sursa principală a informațiilor oferind-o jurnalul său, o repunere în drepturi estetice a sinelui auctorial.

Scriitorul realizează o taxonomie particularizantă a metodelor de creație: prima, cea mai uzitată o reprezenta scrisul incifrat, literatura de sertar, aluzivă, cea de-a doua o reprezenta cea bazată pe colaborarea cu Puterea, iar cea de-a treia era tăcerea, această metodă fiind rapid botezată după '89 – „rezistența prin cultură”, pe care majoritatea scriitorilor români și-au încetățenit-o. Este un roman al căutării, o tentativă de descoperire a tot ceea ce putea cauza un infarct, a celor mai nefaste, triste, dureroase experiențe de viață.

Sunt rememorate figurilor unor foști deținuți politici, pe care închisoarea îi cumintise și care la rândul lor încercau să-i evite pe acei „bandiți”, pe care reeducarea nu-i atinsese, cauza fiind una de natură pecuniară sau psihică - teama de a nu ajunge în universul carceral, susținerea venind nu din partea colegilor de celulă, ci din partea nepușcăriașilor. Este descrisă și aderarea la Partidul Comunist generată tot de o acțiune umanitară, Primăvara de la Praga. Din solidaritate scriitorul vrea să se înscrie în Brigăzile Patriotice, pentru a avea acces la arme în cazul în care ar fi existat și o nouă năvală a rușilor în România, dar pentru a fi înscris în brigăzi, trebuia să se înscrie în partid. După un timp i s-a cerut să returneze carnetul roșu, se încerca o mușamalizare a acestei înscrieri, deoarece, Paul Goma era, înainte de toate, un fost deținut politic.

Aspectul de testament literar și memorialistic este conferit și de redarea rupturii dintre scriitor și Monica Lovinescu, cauzată de excluderea lui Paul Goma din unele cercuri ale româncei, dar și de afilierea acesteia cu unele dintre personalitățile literare condamnate de disidentul român. Acestui aspect îi sunt dedicate mai multe pagini, problema fiind amplu dezbătută. Cert este că limbajul virulent adresat eseistei în ultimii zece ani are ca geneză mai multe surse. Acest caz este consolidat și de cel al rupturii dintre doamna Lovinescu și poetul Ion Caraion. Goma condamnă atitudinea prezentatoarei de la Europa Liberă și faptul că acesta nu i-a dat dreptul la replică lui Caraion.

Încadrându-se în același capitol și ton, este descrisă și duplicitatea lui N. Manolescu, postdecembristă.

Dincolo de componenta epică, memorialisticul, diaristicul creației lui Goma motivele lui definatorii sunt: continua luptă, frondă, disidență. În ciuda faptului că i-a fost interzisă publicarea în România, nu a renunțat la vocația de scriitor, și-a trimis textele în străinătate, unde au fost editate și publicate. Nu a încetat nici un moment să scrie, chiar dacă era urmărit și verificat de Securitate, ascunzându-și paginile bătute la mașină la diferite gazde. Astfel, a redactat **Garda inversă**, un volum de trei sute de pagini sub ochii vigilenți ai Organului suprem.

Finalul volumului aduce în prim plan explicația jurnalului, comparând dezbaterile de la București, generate de publicarea Jurnalului său, cu cele de la Paris, generate de Jurnalul lui Michel Polac. Similitudinea formală a cărților argumentează și mai profund diferențele de substanță dintre cele două scrieri. Sunt evidențiate principalele capete de acuzare, constituite la adresa

lui Goma, dar și figurile unor autori de carte, blamați, „înjurați”, de autorul Jurnalului. Într-adevăr, acesta recunoaște că a portretizat personalități și fapte, fără a disimula unele aspecte, veridice de astfel, își recunoaște limbajul detabuizat și virulent, neînțelegând însă de ce majoritatea literaților și nu numai, condamnă scrierile sale, fără o prealabilă lecturare a acestora, într-un spirit de turmă inițiat de Liiceanu, Adameșteanu, continuat de Monica Lovinescu. Publicarea Jurnalului său duce la o campanie contra, o adevărată ofensivă, pe toate planurile, televiziune, presă, forurile mediatiche.

Goma recunoaște că indiferent de metoda uzitată, cea epistolară, epică, diaristică, încercarea era aceeași, de a comunica și releva relațiile lui cu compatrioții, însă se pare că tot ceea ce a relatat nu a fost decât un material fabricat pentru ficțiunea operei sale, fără a se fi petrecut în realitatea românească. Sau poate că, nu. „Concluzie ne-definitivă: degeaba i-am criticat, degeaba i-am urecheat, degeaba i-am arătat cu degetul, i-am interpelat, demascată, înjuriat, înjurat-pe dragii mei colegi într-un scris-românesc: din această „acțiune” tot eu îs rău, ca cel care a agresat, a nedreptățit, a făcut rău unor oameni buni; tot ei, bieții, ies binisor: victime ale veninoaselor mele atacuri, drept care vor primi reparații - a, nu pe lumea cealaltă, ci pe asta pământeană.

Concluzie definitivă: degeaba mă zbat, mă contorsionez, (mă) dau din mâini, din argumente (!), din probe (!!!): nimic nu probează nimic. Drept care: inutil să-mi cer dreptul la un infarct.

Un infarct se merită-domnule!”⁷

Scriitorul manifestă atitudinea lui Don Quijote care nu înțelege această conduită de șerbi a contemporanilor, dresați de diverși stăpâni. De asemenea realizează tardiv inutilitatea demersurilor lui de orator în deșert al unei țări de surzi.

Infarct are multiple valențe: „ficție realistă”, scriere autobiografică, un nou tip de jurnal, roman, în care Paul Goma se postează din nou, precum înainte de 1977, în rolul unui luptător solidar, apărător al unei dreptăți proprii, mai mult sau mai puțin, cu alte cuvinte „singur împotriva tuturor”, acuzând distrugerea cărților sale, interzicerea publicării, excluderea din Uniunea Scriitorilor, lipsa de susținere din partea colegilor de breaslă. Într-un articol postat în format electronic, „Util și plăcut”, Nicolae Coandă pornește de la un interviu publicat în *Evenimentul zilei*, în care Ion Vianu, afirmă că „Goma nu este renegat de intelectuali, el îi reneagă, în numele unor criterii morale absolute, pe care cred că nu le putem aplica altora decât nouă înșine. Dar, la Judecata Istoriei, și oricâte cusururi ar avea, el rămâne cel care a spus «nu» în '77. Ce mai știi e că nu mă împac cu ideile lui politice actuale”⁸.

Pentru Nicolae Coandă disidentul român este: „Imaginea unui solitar de cursă lungă, cu principii morale pe care majoritatea scriitorilor criticați de el nu le suportă, chiar dacă scriitorul român trăitor la Paris nu face decât să pună faptele trecute și prezente pe o hârtie destinată viitorului”, mărturisind că: „Paul Goma a depus mărturie despre lipsa de libertate a românilor, în acei ani, în piața publică, nu în cafenelele unde toți curajoșii luptau cu Ceaușescu, știind că, dacă vorbele de curaj vor rămâne acolo, nu vor păți nimic.

Narațiunea lui Goma, armonios dozată, simplu și eficace scrisă, în tonuri de memorialistică literară, reține, în încercarea de a rememora suferința celei iubite, inclusiv infarctul făcut de o breaslă de creatori pentru care durerea de inimă ar fi fost dată, mai degrabă, de solidarizarea cu cel numit de germanii de la Suhrkamp „Soljenițin al românilor”. Este o anamneză dureroasă atât pentru autor, cât și pentru cititorul sensibil la lipsa de reacție a societății

civile românești dinainte de 1989. Mai bine zis, sensibil la lipsa acesteia. Invers, ei au preferat să-și protejeze inimile și conștiințele și au aderat la muțenia impusă de partid, l-au exclus pe Goma din Uniunea Scriitorilor, au intrat într-o conspirație a tăcerii care a culminat chiar cu interzicerea sa ca scriitor timp de 20 de ani. Publicarea unor romane ale lui Goma în afara țării, la edituri prestigioase, li se părea multora un afront la creația personală, iar pentru Mircea Dinescu, de exemplu, tovarăș de gândire literară cu Marin Preda și Ion Băieșu, Goma putea fi apostrofat la o masă a restaurantului USR cam așa: „Bă, Goma! Marele scriitor fără cărți!”. Asta, în condițiile în care în momentul interdicției de publicare, Goma avea romane publicate la Gallimard, la Suhrkamp, la Rizolli, adică la unele dintre cele mai importante edituri din Occident. Astăzi, Paul Goma este în continuare, în ciuda cercului de tăcere care s-a închis în jurul său, un autor care nu uită, nu tace și se arată a fi fidel adevărului. Al său și al nostru.”⁹

După cum reiese din textele sale, cine nu este de acord cu el, este contra, ajunge să fie blamat, înjurat, i se aduc reproșuri și acuze, dar trebuie remarcat și apreciat că în acest volum, scriitorul recunoaște, printre rânduri, că în unele cazuri, atacurile sale au fost poate prea exagerate, există aici o deculpabilizare parțială. Chiar dacă, mulți scriitori, critici literari, membrii ai exilului literar românesc îl învinovățesc, că nu ar avea dreptul să judece, să ne (le) tot readucă aminte de greșeli voluntare sau involuntare ale trecutului, deoarece meritele sale literare nu sunt chiar imense, consider că statutul pe care îl are în istorie, acela de a fi îndrăznit să se opună regimului comunist, în mod direct și nu tacit, îi dau toate drepturile. Citind, doar **Gherla și Patimile după Pitești**, rămânem oripilați de maltrătarile psihice și fizice petrecute acolo, dar dacă Doamne, ferește am fi ajuns acolo. Statutul de disident deplin și nu de promotor al „disidenței în gând”, ne obligă să iertăm vanitatea, repetabilitatea ideilor din cărțile sale, excesele verbale și să-i dăm dreptul scriitorului Paul Goma de a nu face nicio concesie, nimănui.

Poate într-o zi, când România nu va mai fi o țară cu mentalitate comunistă, când lumea va învăța să ierte și să-și accepte propriile greșeli, opera scriitorului va fi văzută ca o pagină de istorie și, de ce nu? de literatură.

Ancuța Coza: De la reclusiune la confesiune.

Ușa noastră cea de toate zilele

Și cel de-al doilea roman al autorului **Ușa noastră cea de toate zilele** se circumscrie într-o oarecare măsură aceluiași calapod, diferența o face însă ponderea redusă a aspectului biografic, predominând aspectul narativ, fabulativ. Romanul este publicat pentru prima dată în 1972, în Germania, în limba germană, fiind dedicat soției autorului și abia după douăzeci de ani, în 1992, în limba română, la Editura Cartea Românească.

Incitant este titlul romanului, **Ușa noastră cea de toate zilele** al cărui conținut poate fi rezumat lapidar și redus la tripticul: „pâinea noastră cea de toate zilele”, „viața noastră cea de toate zilele”, „închisoarea noastră cea de toate zilele”, sau „Moartea noastră cea de toate zilele”, acesta fiind un alt nume pe care condeierul l-a ales pentru tomul său. Motto-ul romanului „... Așa, de pildă, unul își făcuse o adevărată îndeletnicire din a număra în timpul plimbărilor parii gardului...” exprimă nevoia evidentă de confesiune, de eliberare din cotidian, din universul carceral al monotoniei cotidiene și de ce nu, de o debarasare de amintirile detenției totalitariste, printr-o evaziune în atemporal, ce vizează recuperarea libertății psihice în principal și apoi a celei fizi-

ce în subsidiar. Dacă majoritatea dintre scrierile lui Goma au o funcție vindicativă, nevoia de a scrie a autorului fiind determinată de nevoia „de a nu uita”, paginile operelor sale având valoarea de document literar, acest roman nu are același caracter virulent. Predomină necesitatea unui catharsis spiritual, scriitorul lăsându-se contaminat de componența narativă a cărții. Obiectivitatea necesară rememorării nu este însă decât o mască fabulativă a alterității.

Construcția romanului este sferică, se remarcă vocația arhitectonică a prozatorului. Textul debutează balzacian, tehnica cercurilor concentrice fiind vizibilă în excipit, succedată de prezența unui epilog și a unui prolog, care încartiruiesc cele șapte capitole. Primul și ultimul sunt intitulate în manieră kunderiană: Râsu, modalitate catartică de refulare, grefată însă pe mentalitatea absurdului. Râsul deține un cumul de funcții: antidot, analgezic, dar și preludiu al actului confesional, având un rol de adjuvant mnemotehnic, este o formă a vieții și a existenței, personajele râd „din tot sufletul”, fiecare dintre ele râde din alt motiv, dar liantul uniformizant și unificator este râsul, dorința de a se bucura de magia unei conexiuni invizibile care le permite comunicarea, socializarea și în final identificarea proprie: „Erau patru, umpluseră odaia de râsul lor, râdeau așa cum numai femeile știu să râdă, cum numai femeile din nimic încep să râdă și râd până la lacrimi, până la sufocare și plâns [...]. Erau patru și râdeau ca nebunele, cu chiuituri, râdeau de se îndoiseră tavanul și pereții în afară”.¹ Râsul constituie astfel o pecete a individualității. Același hohot eliberator se regăsește și în paginile epilogului, denunțând euforia, beatitudinea regăsirii de sine, a revenirii: „Râdeau toate patru, cu chiuituri, râdeau de se îndoiseră tavanul și pereții, în afară. Râdeau arătându-se cu degetul una pe alta oprindu-se uneori ca să explice de ce, ori să tragă aer în piept și să se azvârle din nou în râs, bătând aerul cu palmele și tropotind [...] - râdeau și simțeau carnea îndurerată în hohote și scuturată și curățată dinăuntru spre afară”.²

Tehnica utilizată este de factură teatrală, capitolele fiind structurate sub forma unor acte, în vreme ce intriga este substituită prologului demarând ex abrupto. Dacă primul și ultimul capitol sunt intitulate simetric și circular Râsul, iar capitolele trei și cinci Plânsul și celelalte fructifică invariante ale acestora: Râsu-Plânsu, Plânsu-Râsu și, din nou, Râsu-Plânsu. Plânsul are aceleași valențe eliberatoare, completându-se cu râsul din incipit, funcția lui confesivă fiind amplificată de biografiile fragmentare ale personajelor. În definitiv, a râde și a plânge sunt trăirile definitive ale sufletului uman, manifestări extreme ale afectului, ce uneori se suprapun deconcertant.

Într-o autofilmare postată pe propriul site, diaristul Goma relatează geneza acestui tom, o povestire a unui accident în Munții Făgăraș, când mai mulți turiști au rămas blocați într-o cabană, o perioadă de timp, din cauza unui viscol. Încăperea, clădirea izolată de lume reprezintă o potențială închisoare. Condeierul mărturisește că lucrarea este o parabolă, cele patru actante devin deținute, li se modifică ființa, duc dispute în legătură cu paturile din cameră. De fapt ușa nu fusese închisă decât în capul lor³.

Apariția cvartetului feminin este elementul perturbator al tramei, deoarece în jurul celor patru personaje, singurele locatari ale volumului, gravitează întregul fir epic. Proiecția elementului feminin nu este aleatorie, deoarece scriitorul mărturisește că întotdeauna femeile i-au fost mai apropiate. Incitantă este și sugestia potențată de cifra patru, ce denunță moartea în mitologia japoneză, însă e vorba de o extincție arondată existenței. Romanul este un puzzle compus arhitectural, ce surprinde mai multe amintiri în cascadă,

bazat pe fluxul amintirilor, pe flash-back, prin intermediul memoriei involuntare, dar și a tehnicii contrapunctului. În tocmai ca în cazul lui Marcel Proust amintirile reprezintă un material epic fiind urmărite patru destine paralele. Cele patru femei reprezintă tot atâtea conștiințe diferite și psihologii distincte. Involuntar ele ajung în aceeași cameră în cabana de munte unde-și petreceau vacanța. Alice, primul personaj identificabil, râde prima, fiind urmată de celelalte trei. Fără să știe cum și din ce cauză ușa camerei se închide în spațele lor: „Erau patru și niciuna nu văzuse, nu auzise, nu simțise că îndărătul lor, ușa fusese închisă, încuiată, ori se închisese și se încuiase singură, așa cum, adeseori fac ușile, cu de la sine putere și fără să se ostenească în căutarea unui motiv [...]se știe de totdeauna că o ușă începe a fi închisă, nu din clipa în care se lipește de canat, [...]ci din clipa în care omul de dincoace vrea să treacă dincolo, ori vrea să se asigure că, atunci când va vrea, când va avea chef să vrea, poate s-o facă. Și constată că nu poate. Că nu poate să poată”.⁴ Mesajul este evident, nu neputința fizică este reflectată aici, ci constrângerile exercitate de un sistem opresiv. Este vorba, în primul rând, de închiderea ușii istoriei, a vieții, diminuarea libertății de a exista ca om, ca scriitor, de imposibilitatea de a avea liberul arbitru. Componenta discursivă relevă de la început substratul politic și social. Momentul în care personajele descoperă ușa încuiată este cel în care vor să iasă pentru a bea apă, se instaurează senzația de sete, e nevoia de apă, de viață, de adevăr, de confesiune, dar ușa nu vrea să se mai deschidă în ciuda opintelilor, a bățăilor sau a supozițiilor. Aceasta este clipa când se declanșează fluxul amintirilor, rememorarea unor povești care le-au marcat existența acestor patru femei de-a lungul timpului, povești nespuse, nescrise. Inițial își acceptă soarta de „prizoniere” ale camerei ale vieții, ele timpului, apoi reapare nevoia de eliberare generată de motive fiziologice și psihologice, însă universul carceral nu oferă nicio posibilitate de evadare. În acest spațiu dorințele și nevoile de orice fel devin mai apăsătoare, mai greu de suportat, supozițiile se intensifică, acuzele se atribuie nejustificat, este accentuată starea de angoasă, de frică, de nesiguranță, se ajunge până la nivelul panicii cauzate de prizonieratul agasator al ușii închise. Inevitabil se conturează dorința de a fi aproape de cei dragi corelată cu frica dispariției, morții, nonexistenței. Pentru a dizolva aceste senzații, personajele optează în a aborda aspectul ludic al existenței, materializează totul în joc, un joc pus pe seama hazardului, al norocului, un joc salvator al vieții sau al morții, ludicul fiind o formă de supraviețuire și comunicare. Dorința de eliberare este dusă până la limita violenței, însă inutil. Și tocmai când orice speranță pare a fi risipită, orice încercare lăsată de izbeliște ușa se deschide, așa cum s-a și închis, fără motiv, fără logică, așa cum viața ne închide sau ne deschide uși ale speranței, ale bucuriei, ale deznădejzii, ale împlinirii sau neîmplinirii.

Titlul și construcția romanului fac trimitere la piesa de teatru într-un singur act a scriitorului francez Jean-Paul Sartre, **Cu ușile închise**, operă în care trei personaje sunt izolate într-o cameră, închise, fără posibilitatea unei eliberări, nu există nici un incipit și nici un final al acestui prizonierat, bărbatul și cele două femei se află de la început în acel univers carceral. Există și aici aceeași nevoie de confesiune a protagoniștilor, generată de sentimentul închistării, dar ele comparativ cu personajele lui Goma sunt damnate în a fi închise în aceeași cameră, care este viața de apoi, cu alte cuvinte eternitatea, supuse unei continue existențe, unei lumi amorfe și plate, într-o continuă viață, într-o continuă moarte, acestea nu au posibilitatea salvării, nu au o ușă care se deschide la un moment dat, nu au licărirea unei speranțe.

Personajele se conturează gradat, trăsăturile lor fiind ilustrate prin pris-

ma naratorului omniscient. Alice, actrița dotată cu talent scenic atât în viața profesională, cât și în cea reală, știe să-și joace rolurile, atuu-rile, practicând nonșalant escalada socială. Pentru ea bărbații sunt marionete, instrumente eficiente, necesare doar atingerii unor scopuri, fiind un regizor de destine. Este o femeie și o mamă singură, care știe să se bucure de fiecare clipă a vieții, imună la rigori și conveniențe și nu se culpabilizează din cauza relației pe care o întreține cu un tânăr de aceeași vârstă cu aceea a fiului ei. Personajul pare un pilon gravitațional care le atrage magnetic pe celelalte femei, fiind mereu în centrul atenției, admirată și în același timp invidiată, în primul rând de Sofia, iar apoi de Viola. Pentru Sofia, lângă care a și copilărit, Alice este un model viu, un veșnic termen de comparație. Această actriță reprezintă tipul femeii fără limite, un „demon femelă” în accepție baudelaire-iană, fără false pudori. Este exponenta unei alte lumi și ipostaza ei actorială surprinde masca unui univers rezultat din fuziunea comicului cu tragicul. Povestea ei de iubire gravitează în jurul unui personaj preluat din sfera realului, Ignat, un fotograf recalificat, după ce în prealabil fusese șeful unei instituții. Există aici o identificare a substratului narativ cu cel biografic, acest actant fusese sabotat de un coleg pe care îl ajutase, pe care îl susținuse și care de frica de a nu se afla în subordinea unuia mai deștept decât el are grijă să-i „aranjeze” viitorul. Ignat ajunge să fie dat afară, face pușcărie, își pierde nevasta, care se refugiază tocmai în brațele călăului, își pierde casa și inclusiv cărțile. În final este reabilitat, are dreptul să-și recupereze vechea slujbă, dar o preferă pe cea de fotograf. Aspectul detenției și al muncii de fotograf sunt preluate din biografia scriitorului. Substratul social și politic este evident, Goma surprinde modul în care cei inteligenți erau anihilați de regimul totalitar, doar prostia era promovată, ideea de masă ușor manipulabilă. Ironizându-se acest regim vedem cum existența se derulează între așteptarea obținerii unei Dacii 1300, cumpărarea unui aragaz, mașină de spălat sau mobilă de „unșpe mii...”.

Sofia desemnează tipologia cadrului didactic damnat să trăiască o existență anostă, ternă, lipsită de orice fel de satisfacții sau împliniri, în pofida onomasticii care sugerează o componentă cognitivă proeminentă. Altruistă, mereu și-a refuzat totul pentru alții, a trăit majoritatea timpului în umbra familiei, a prietenilor. Este eclipsată perpetuu de cele trei femei, situându-se întotdeauna în plan secund. Ea este personajul care râde în plan secund, abia după ce o vede pe Alice râzând își permite să se lase cuprinsă de chicoteli, abia după ce drumul era bătătorit își face curaj să calce pe aceleași urme, nu și îngăduie să fie prima care greșește. Sobră, incapabilă să trăiască din plin viața, se autoflagează simțindu-se culpabilă chiar și pentru că râde. Totuși, acest personaj este cel care face conexiunea răs-iubire-păcat-pasiune-speranță-viață. Va atinge treapta superioară a devenirii ei prin eros, învățând să iubească, să fie iubită, atât senzorial, cât și spiritual. Are nevoie de afecțiune, dar în același timp de acceptare, refulându-și nevoile, sentimentale, opiniile, trăirile, emoțiile, ilustrând o entitate docilă, ușor manevrabilă.

Sofia este tipul femeii căsătorite, dar neîmplinite, cantonată și mortificată într-o relație matrimonială plată, simțindu-se vinovată din pricina firețtilor instincte biologice, generatoare de delicii senzoriale. Ea se regăsește în brațele unui coleg, învață ce este pasiunea, dragostea, carnația și se inflamează torid, într-o plăcere orgiastică dusă în extremis. Devastată de pasiune, femeia rememorează „...și cum săruta [...]și era fiebinte și mi se uita drept în ochi”.⁵

Tovarășa Florica - o activistă de partid, dar și actant al scenariului reușește să-și îndeplinească obligațiile profesionale recurgând la tactici spe-

cifice închisorilor comuniste (spălarea creierului). Persuasiunile ei au substratul unei mascarade, cultivând ipostaza bufă. Acest personaj relevă inițial o poziție statică, este a treia care se lasă cuprinsă de hohotele de râs, după ce în prealabil, contrariată nu înțelegea de ce celelalte două femei râd, nu vede motivul bonomiei. Romanul surprinde perioada colectivizării, erorile sistemului, atitudinea dictatorială a activiștilor, lipsa de regrete a acestora, substraturile mecanismelor politice. Femeia a fost o piesă importantă a sistemului comunist, activitatea ei constând în promovarea acestei forme de guvernare și instaurarea colectivizării în satele românești. În munca ei și-a îndeplinit toate atribuțiile de partid, dar pentru că nu mai era utilă a fost exclusă din sistem. Repudierea însă o umanizează, ajutând-o să se confeseze și să se apropie de celelalte personaje. Ea descrie realitatea crudă a sistemului, modul inuman cum manipulau în primul rând psihic și apoi fizic țărani pentru a-i obliga să semneze actul de aderare la colectiv. În discursul ei confesiv pot fi percepute ușoare remușcări, însă inocularea doctrinei totalitare este atât de profundă încât acestea sunt repede camuflate, sistate.

Autorul, prin prisma personajelor, descrie ororile Canalului, ironizează abjecțiile colectivizării agriculturii care constituie o eroare economică, denunță ineficacitatea instrumentului coercitiv, sistemul de cote care era descurajant. Este evident și aici substratul biografic, o parte din acuzele la adresa sistemului fiind formulate de scriitor în timpul studenției, ceea ce-i aduce încarcerarea. Romanul este cenzurat în țară din pricina speculației lectorilor editoriali care se tem că tovarășa Florica ar putea fi identificată cu Elena Ceaușescu, iar Tovarășul Bizim cu fostul dictator comunist.

Florica este tipul femeii tiranice, dominatoare atât în plan afectiv, cât și profesional, felina ce nu-i lasă bărbatului drept de veto, chiar dacă este îndrăgostită, iubind intens, necondiționat. Este capabilă însă, într-un act vindicativ și de supremație a orgoliului să-l amenințe pe bărbatul adorat cu trimiterea la muncă silnică. Totuși, Adam, singurul bărbat pe care l-a iubit cu adevărat a fost cel care a reușit să o domine, inoculându-i sentimentul de dragoste, făcând-o să-și descopere propria feminitate, să-și identifice nevoile senzuale, afective, să lase la o parte statutul de activistă și să se identifice cu cel de femeie care poate iubi, simți, dori. Descoperirea acestui sentiment are un efect devastator, personajul ajungând la nevoia și dorința, dar nu și la materializarea de a-și confesa explicit și tuturor, inclusiv soțului și șefului de la raion trăirile. O dată cu plecarea lui Adam din viața ei, femeia redevine la statutul inițial îngropându-și sufletul pentru totdeauna. Fiecare dintre cele patru personaje susține un discurs confesiv intern, dar discursul Tovarășei Florica este adresat omului care i-a marcat existența, nu sub forma unei mărturii, ci mai degrabă sub forma unui reproș amplificat de durerea și neîmplinirea interioară cauzată de pierderea iubirii, un discurs în care femeia după zeci de ani de refulări este capabilă să-și lase la o parte orgoliul nemăsurat și să-și mărturisească ei înșiși impactul pe care această poveste l-a avut asupra vieții și sufletului ei.

Dintr-o altă perspectivă este urmărită conexiunea ei și cu celelalte personaje, lăsată pe seama unui destin inexplicabil întâlnirea dintre cele patru femei nu este aleatorie: această activistă de partid este cea care l-a trimis la Canal, condamnat la muncă silnică pe viață pe tatăl Sofiei. Ea simte inițial ură, dezgust, dispreț amestecat cu teamă, ar dori măcar o dată în viață să aibă curajul să spună ceea ce crede sau ce simte, să-i releve acestei Tovarășe Florica toată durerea refulată de-a lungul timpului, însă se mulțumește prin a se bucura că activista fusese dată afară din sistem.

Ultima dintre femeile prezentate este Viola, tipul adolescenței răsfățate, fiica unui mare activist de partid. Onomastica ei are dublă valență. Pe de o parte există sugestia erotică, fata solicitând dreptul de a deveni femeie, cerând afecțiune, pe de altă parte, numele ei are sonorități muzicale. Există în portretul ei o doză mistică, iar pasiunea reprezintă un hobby pentru ea. Își conservă integritatea corporală, rămânând virgo intacta, dar nu și pe cea psiho-morală. Apare astfel discrepanța dintre esență și aparență, fiind fructificat onirismul, în vreme ce nevoile subconștientului se materializează în vise. Adolescența își proiectează o poveste de dragoste cu o cunoștință a tatălui ei deoarece se insinuează nevoia sexualității, nevoia efectivă de atenție, apropierea față de o persoană mai în etate. Această nevoie de dragoste ce duce la proiecții ale unor întâlniri amoroase este generată de faptul că tânăra toată copilăria ei fusese neglijată, rămasă orfană de mamă este crescută doar de tată, dar acesta este prea ocupat cu activitatea lui de activist pentru a-i da atenția necesară copilului său. Răsfațul și capriciul sunt elementele-cheie din portretul Violetei, iar elementul ludic se manifestă sub forma preluării unor ipostaze terifiante și inhibitorii pentru celelalte personaje, inducând o stare de angoasă: șoarece pentru Alice, ploșniță pentru Sofia și șarpe pentru Florica. În situațiile limită personajul adoptă ipostaza unui infantilism extrem, solicitând înțelegere și compasiune, însă și ea, la rândul ei are un plan premeditat, deoarece o consideră pe Alice vinovată de moartea mamei ei. Încearcă să-i smulgă o confesiune, să o culpabilizeze, însă finalul romanului elucidează aceste acuzații, actrița neavând nicio legătură cu acuzațiile stipulate de Viola.

Întregul nucleu epic se concentrează în jurul poveștilor de iubire pe care fiecare dintre cele patru personaje le devoalează, într-un duel cu alteritatea, mărturisirile însă gravitând în jurul propriilor necesități și expectanțe, veritabilele fabule ale ratării, dar care, în pofida concretizării sau tocmai de aceea, ne amprentează definitiv ființa. Poveștile de dragoste confesate surprind elementele erotice proprii fiecăreia dintre naratoare, dacă cele trei femei mature își rememorează experiențele prin intermediul patosului, pasiunii, atingerii carnale, ultima dintre ele, adolescența Viola își relevă întreaga poveste onirică prin prisma infantilității, puerilismului, lipsei de experiență. Fragmentele acestea de viață permit tranziția personajelor din sfera reclusiunii în cea a confesiunii, mărturii ce ne vor introduce atât într-o sferă conflictuală, cât și într-una amicală, amiabilă. În definitiv, aceste relatări sunt cele care conferă consistență textului, alături de substratul biografic. Trebuie ilustrată corespondența între planul narativ și cel descriptiv, scriitorul punând accent și pe elementul natural: imaginea unui univers exterior subjugat de puterea iernii și a fulgilor, imagine amplificată de profunzimea universului interior. Elementul extern accentuează starea de confesiune, se reverie asta și datorită faptului că fiecare dintre poveștile narate se desfășurase iarna.

Ulterior povestea tomului trebuie completată cu mărturiile condeierului. Acesta analizează incidentul care i-a adus ipostaza „unui lepros al literaturii române”, „fusesem eliberat din viața literară”, pentru că „Ivasiuc a aruncat o vorbă proastă”. Scriitorul Sașa Ivasiuc, coleg de detenție cu disidentul, dorind să publice cartea acestuia, generează debutul unei tragedii, „un accident stupid care a luat proporții de catastrofă”. Într-o discuție cu Geta Dimisianu, directorul Editurii Cartea Românească „inventează” faptul că imaginea personajului Florica o reprezintă pe Elena Ceaușescu, iar soțul ei Iosub pe dictatorul comunist. Din acest moment Paul Goma devine un autor nepublicabil, nu din cauza vreunui decret ci pentru că peste toată fauna scrii-

toricească domnea sentimentul aprehensiunii 6.

În ciuda caracterului fictiv și narativ predominant al acestui volum, autorul este prezent prin subtilele corespondențe biografice, de unde rezultă substratul literar și etic al scrierii, dorința lui este de a ilustra spontaneitatea gândurilor și a amintirilor, ceea ce duce la actul confesiunii, sub forma unui amalgam de idei, sentimente, gânduri.

Romanul cultivă o poetică a interiorității și surprinde paradoxul destinului, în care universul este redus simbolic la o cameră cu ușa închisă, poartă infinită a sortii care se închide sau se deschide după bunul ei plac. În ciuda actului confesional tainele nu sunt elucidate, limbajul este liber, neconstrâns de rigori, detabuizat și există trimiteri evenimentiale precise, concrete, fără voalări. Volumul dezvoltă subiectivism, în funcție de sensibilitatea fiecăruia, transformându-ne în niște lectori empatici, aceasta fiind o potențiala cheie de receptare a operei.

Ancuța Coza
**Patimile după Pitești –
 mesager empatic al reeducării**

„Despre Pitești nu se vorbește-despre Pitești se tace”

„Despre Pitești au dreptul să vorbească doar piteștenii - iar ei tac”¹

O carte despre universul carceral românesc, o carte a tăcerii, a durerii, a ororilor unui sistem totalitar care a dus ființa umană la pură exterminare, **Patimile după Pitești** de Paul Goma a fost scoasă de sub tipar în 1981, în limba franceză cu titlul **Les Chiens de mort**, la Editura Hachette, iar în limba română, abia în 1990, la Editura Cartea Românească, într-o primă ediție și la Editura Dacia, cea de-a doua. Romanul descrie detenția dintre zidurile uneia dintre cele mai înfiorătoare închisori, cea de la Pitești, văzută și trăită indirect, deoarece autorul nu a fost închis aici. El se erijează în narator utilizând formulă românească amintirile și memoriile mai multor foști deținuți politici, reeducați în centrul groazei, unii cunoscuți în penitenciarul de la Gherla, alții întâlniți în timpul domiciliului obligatoriu din Bărăgan, dar și în libertate, după exilul din '77, cum este cazul lui Marcel Petrișor. Volumul este dedicat memoriei lui Cornel Popovici, fost deținut politic al Piteștiului și tuturor „Piteștenilor”, având ca moto un citat din G. Orwell, „Crima-de-gândire nu aduce moartea./ Crima de gândire este moartea. Acum, că se recunoaște mort, important era să rămână cât mai mult timp în viață.”²

Volumul stă așadar sub spectrul morții, nu doar a celei biologice cât mai ales asupra atentatului cognitiv.

În revista *Dialog*, Ion Negoïtescu afirmă după publicarea romanului: „Paul Goma este unul din acei scriitori, care cred ferm în dreptate și adevăr și ca atare își asumă sarcina de a semna și înfiera prin condeiul lor nelegiuirea și minciuna.[...] Meritul artistic deosebit al lui Goma constă în capacitatea sa de a surprinde momentele cele mai acute și intense ale criminalității sociale promovate de orânduirile marxist-utopice, spre a le reda cu o minuție și exactitate proprii individualității”³.

Într-adevăr cea mai mare crimă a Piteștiului a fost crima de gândire, modul în care deținuții erau aduși la un subnivel al condiției umane, la cel animalic, de a-și mânca propriile excremente, dar și a colegilor de celulă, de a te dezice de tine însuși, ca om, ca individ. Soluțiile salvatoare sunt puține și sunt construite în funcție de personalitatea fiecărui deținut. Prea puțini sunt cei care au rezistat acestui fenomen, adoptând una dintre condițiile supraviețuirii unui univers concentraționar, a lui Soljenitîn, aceea de a te

considera mort, o dată, ce ai ajuns pe mâna Securității, menționată și de autor în motto-ul său; sau o altă, cea a neadaptării la un astfel de sistem, soluție promovată de Alexandru Zinoviev. În felul acesta individul se află la marginea societății, este un exclus, un paria, trăind o moarte a sinelui, o distrugere a personalității, dar este liber. Trebuie amintită și soluția lui Winston Churchill și Vladimir Bukovski, în care omul nu se dă bătut, nu renunță, dimpotrivă este condus de forța nebună de a lupta, sau cea menționată de Nicolae Steinhard, în Jurnalul fericirii, supraviețuirea prin credință. În definitiv, lumea totalitară, cu închisorile ei, fie cele zidite și împrejmuite cu sârmă ghimpată, fie cele create în sufletul, mintea și conștiința oamenilor, reprezintă moarte, cei ce supraviețuiesc unui astfel de univers iubesc viața.⁴

Personajul narator Vasile Pop, un nume comun, un pseudonim, este un personaj exponențial, reprezintă miile de oameni, închiși pe nedrept, supuși constrângerilor politice comuniste. El este un încarcerat, rănit la ambii genunchi, aflat oarecum sub protecția lui Eugen Țurcanu, Dumnezeu reeducării de la Pitești, deoarece doar el și încă doi membrii ai celulelor beneficiază de un pat. În plus, deținutul Pop este doar martor al groaznicelor acțiuni de la Pitești, nefăcând încă cunoștință cu ciomagele, pumnii, picioarele, cu bestialitatea reeducatorilor.

Romanul, compus arhitectural, asemenea unui puzzle din imagini ale prezentului îmbinate cu reflecții ale unui viitor ficțional debutează cu un vis evadator, în care deținutul nostru așteaptă cu disperare apariția salvatoare a fratelui său geamăn, Elisav. O dată cu conștientizarea realității, durerea genunchilor devine acerbă, imobilitatea fizică, neputința de a se mișca sau ridica din pat din cauza rănilor cangrenate deja, suferința devine și mai profundă, iar cei învinovați sunt americanii de la Casa Albă, care ne-au vândut rușilor, „Aici murim! Ne-au vândut la Ialta, criminalii! Aici murim!5”

Cauza detenției, culoarea politică este de fapt un pretext, indiferent dacă deținuții sunt legionari, anticomuniști, fasciști, hitleriști, țărăniști, tratamentul este același, la camera 4 Spital. Acest nume, vehiculat deseori printre deținuții politici reprezintă Infernul, o cameră de câțiva metri pătrați, mai exact doisprezece metri lungime, pe șase lățime, cu două perechi de ferestre, în care sunt înghesuiți peste șaizeci de inși (șaizeci și trei), supuși maltratării fizice și psihice, supuși reeducării deținutului Țurcanu, reeducării comuniste, devin niște marionete umane în mâinile acestuia.

Carte a reeducării, scrierea redă acest proces al remodelării psihice și morale, în mai multe etape. Există o scală a calomniei, din care sinele iese îngenunchiat. La început este necesară „demascarea externă”, „banditul” X recunoaște faptele pentru care a fost închis, mărturisește că este împotriva partidului comunist și îi demască pe cei care au astfel de manifestări potrivnice, fie că sunt persoane cunoscute, sau necunoscute, fie că există sau nu dovezi împotriva lor. Demascarea externă este urmată de cea internă, în care deținutul trebuie să-și dea în vileag colegii de detenție, pe cei care agită spiritele sau sunt împotriva reeducatorilor. Urmează blamarea, denigrarea, celor mai apropiați prieteni, ai membrilor familiei, sunt confesate cele mai umilitoare, scabroase, întru totul fictive acțiuni ale acestor persoane, printre care mama, tata au relații adulteriene, că sora este o curvă, fratele un violator, și un homosexual, pedofil, zoofil. Și, în final, pentru o reeducare completă trebuia ca deținutul să ajungă la rândul lui un torționar, să-i bată, să-i schingiuiască, să-i umilească, pe cei apropiați și în special pe cei dragi lui: „Procesul de recuperare, de reeducare începe foarte simplu, prin ceea ce numim muncă de lămurire de la om la om; un deținut explică, omenește ca

unui coleg, ca unui frate, colegului, fratelui de suferință: Măi frate, nu-i bine ce-am făcut noi, de-am ajuns aici; și rău facem dacă ne încrâncenăm să nu ne recunoaștem greșeala și să ne luăm angajamentul că n-o să mai comitem astfel de... Îi explică, pe scurt, ceea ce toți deținuții știu: că cel mai prețios lucru pentru am este libertatea. Apoi îi arată adevărata cale care duce la adevărata libertate-nu spre o oarecare libertate provizorie. Primul pas fiind analizarea în mod autocritic a trecutului; al doilea pas hotărârea de a o rupe cu acel trecut rușinos, nedemn de un om; al treilea infractorul o dată reeducat, devine, la rândul-i, reeducator, îi ajută și pe alții să se reeduce..."⁶

Chiar dacă în incipit deținuții încercau să supraviețuiască, să lupte să nu-și trădeze prietenii, camarazii, să-și păstreze moralitatea, verticalitatea, prea puțini erau cei care puteau trece peste toate torturile. O bună parte dintre ei ajungeau demascatori, în virtutea reeducării, dar de fapt vroiau să caute un mijloc de a trece peste acele clipe, în care moartea reprezenta cel mai plăcut deznodământ, dar care era cel mai greu de atins. Sinuciderea nu era cu putință. Unii încercau să-și rupă venele cu dinții, dar erau salvați, însă numai pentru a fi mai crâncen, mai terifiant maltratați, alții se ofereau de bună voie pentru a fi carne de măcel, sperând că organismul lor va ceda.

Fiecare capitol al scrierii debutează cu același lait-motiv al nemișcării, al imortalizării într-o continuă și nesfârșită patimă, teroare: „Nicio mișcare.”, „Din clipa asta nicio mișcare.” Este o stare de mortalitate temporară, repercutată asupra ambianței.

Principalul plan narativ al romanului descrie teroarea regimului carceral, dar în subsidiar sunt redate multe dintre ideile, conceptele, părerile, aspectele personale uzitate de Paul Goma în scrierile sale. Și aici este condamnată colectivizarea forșată din România, satirizarea securiștilor prin evidențierea capacității lor intelectuale reduse, a vocabularului format din maxim o sută de termeni, din care șaptezeci sunt înjurături. Limbajul este specific clasei sociale prezentate și al nivelului de cultură redus, al securiștilor.

Într-un astfel de calvar, rememorarea figurilor dragi, un subterfugiu romantic, a mamei, a fratelui Elisav, a surorii Seliva, întâlnirea cu aceștia prin intermediul visului reprezintă o salvare, o eliberare într-un univers alternativ. Imaginea familiei este corelată cu cea a ființei iubite, Iulia, dragostea fiind o salvare de moment, o oază de liniște în tumultul represiunilor. Sunt recuperate secvențe din memoria personajului, deși există elipse ale gândurilor, ce dau naștere unor imagini neașteptate, care refuză realitatea. Ermetizarea memoriei, evaziunea într-un trecut benefic este un mijloc de survolare a unui prezent torturant.

Fragmentele de vis sunt corelate cu fluxul amintirilor, existând o retrospectivă a acțiunilor premergătoare detenției. Acestui fond memorialistic se substituie și cel epic: motivul încarcerării este acela: frații Pop se răzună pe câțiva membri ai armatei ruse pentru violul și maltratarea Selivei. Sunt evidențiate abuzurile acestor brigăzi sovietice, conduse de Hariton, corelate cu cele ale securiștilor, modul în care se foloseau de puterea lor pentru a obtura fizic și moral adolescența unor fete. Nu este eludat motivul setei, sugerând preambulul morții, al descompunerii.

Ritualul inițiativ presupune roluri: auditor, executant, actant, victimă, călău. Spectacolul sinistru al încarcerării are un Autor, cel care organizează acest spectacol al morții și după indicațiile căruia Regizorul pune în scenă mascarada. Deținuții sunt niște actori, iar deocamdată personajul Pop un simplu spectator. Totul este un haos al bățăilor, al loviturilor, în care nicio certitudine nu mai este certitudine:

„Aud lovituri, lovituri, lovituri.

- Distul! Sus cu el! Și-acu' placă-te-n față, banditul! Ci, nu vrei? Mai ai puterea să nu vrei?-Oprea, ia tragi-i mâinile la spate și pune-mi-l în poziție!

- Nu știu cine-i Oprea. Nu știu ce-i Poziția. Aud, simt cum se cutremură celula, închisoarea: de lovitură? De horcăitură de moarte? Al cui horcăitul, nu cumva al meu, din cauza genunchilor?

- Distul! Sub prici cu el! Ia, măi, istalant, care faci pe...Cum, măi, tu, pretinzi că știi box, măi putrigai? Ian vină să-și dau eu box! 'Pleacă-te-n față, boxerule, să-ți arăt unde trebuie să dai... Aici! Și-aici! Și dincoaci!... Și-acum, sub prici cu el! Istalant! 'Că-te-n față! Su' prici! Ista! 'Față. Prici, Is'."7

În această lume a lui „istalant”, a unor lovituri continue, te rogi să nu fi tu un următorul „bandit”, căruia i se aplică reeducarea.

Este descrisă umilința deținuților, condițiile mizere în care trăiau, cu haine rupte, fără chiloți, fără izmene, cu pantalonii murdari, numai fâșii, flămânzi, bolnavi, dormind pe priciuri, mâncând de pe jos, în aceleași gamele mizerabile, precum porcii la cocină, fără tacâmuri, dormind lipiți unul de altul, din lipsa spațiului, fără posibilitatea unei toalete decente, fără apă curentă. Și în acest univers atât de mizer, sub nivelul sub existenței, încarcerării se demască unii pe alții, într-o încercare disperată de a se salva, dacă nu sufletul sau mintea, măcar fizicul: „Minte, dom' Turcanu, minte, dom' Turcanu, 'l demasc, demasc, nu s-a reeducat, nu s-a...”8. Continuarea este aceeași, din nou în picioare, din nou la pielea goală, din nou bătaie, din nou pe prici și maxima umilință, necesară reeducării, pedeapsa între ei a deținuților, pentru a nu exista nici un fel de prietenie, de solidaritate umană, pentru a se promova doar ura, răzburarea, pedeapsa.

Sancțiunile concepute, modul în care acestea erau aplicate sunt peste limita imaginarului, lecturând cartea ai senzația că ești în cel mai terifiant film de groază, te îndoiești că astfel de fapte au făcute de oameni, împotriva altor oameni: celor care încearcă să evadeze în lumea imaterială, prin suicid testiculele le sunt transformate în ouă pătrate, sau cubice. Încarcerării au dreptul la douăzeci de secunde pentru nevoi și zece secunde pentru spălat, după care trec la gimnastica zilnică, binecunoscuta porție de bătaie, bineînțeles fără motiv. Se ajunge și la maltratare reciprocă. Deținuții sunt așezați pe două rânduri, pe perechi, față în față, cu mâinile la patruzeți și cinci de grade și obligați să se palmuiască reciproc. Cei care refuză, primesc, sardonice, un supliment de bătaie, acesta fiind considerată o lecție demonstrativă. Exercițiul terorii este continuat cu genuflexiuni deasupra tinetei. Dacă nu ai forța fizică necesară să le execuți ajungi în tineta murdară și plină de excremente, aceasta fiind considerată un botez al umilinței.

Toți membrii celulei 4 Spital sunt nevoiți să suporte tratamentele lui E. Turcanu, să stea aliniați fără a se rezema de vreun zid, sau între ei, să privească într-un anumit punct. Cine se mișcă, se uită în alte parte, clipește sau își mișcă pleoapele primește bătaie. Ca în orice societate, există și în acest fragment de Infern, nonconformiști, care supraviețuiesc prin luptă, îndărătnicie, ironie, sarcasm, devin imuni la violență. Punându-și corpul în bătaia bătărilor își salvează sufletul și mintea. Un astfel de exemplu este Fuhrmann, evreu acuzat de legionarism, parafrazând celebrele sintagme ale îndoctrinării comuniste, mingea de box a reeducatorilor care mereu avea curajul de a-i ironiza. La porunca lui Turcanu de a-și privi bocancii, răspunsul lui este: „- Cine n-are bocanci personali, privirea la bocancii domnului Turcanu - de acolo ne vine lumina”9. Consecința este firească: bâtele, pumnii și picioarele

„dimascaților” asupra lui. Continuarea aceeași, o infinită repetabilitate:
„- Măi, tu acela: un’ți uiți tu, măi? [...]

Acela-nu știu cine-făcut zob, apoi aruncat pe prici.

- Stai drept, banditule, cu ochii la bocanci! Dacă te prind că... Di ce ai clipit, măi! Di ce-ai mișcat pleoapele? - tot la capul meu: pumni, palme. Picioare, bâte, catarama; apoi aruncarea la loc.”¹⁰ Tot un „bandit” nereeducat încă este și Șura Bogdanovici, care la fiecare mică revoltă, inițiată de el este pedepsit cu scoaterea unui dinte, cu ajutorul bocancului „stomatologului”, „I-a rupt un dinte, Țurcanu. Putrigait. A scăpat de el-printr-o extrem de precisă lovitură de bocanc - e drept, Bogdanovici a stat, a șazut bine”.¹¹

La Pitești nu se doarme, traumele nu încetează, nici măcar noaptea. Prizonierii sunt bătuți că și-au scos sau că nu și-au scos mâinile afară de sub pătură, că dorm pe spate sau că au genunchii îndoiți, „-Mâinile-ntinse peste pătură, banditule!- poc-poc! Și -Nu aduna picioarele, stai întins, banditule!- și poc! și poc! și -De ce dormi pe spate, banditule?!- și iarăși poc!”¹²

Personajul narator are oarecum un statut privilegiat, primește mai mult timp pentru nevoile personale, doarme într-un pat, este ridicat, plimbat susținut de alți trei deținuți, deoarece nu-și poate mișca picioarele din genunchi, se află sub protecția lui Țurcanu, nu înțelege nimic despre lumea în care a ajuns și ce se petrece în acest haos. El are drept la lingură ca și bătaușii, comparativ cu ceilalți camarazi, care mănâncă cu mâinile la spate și în genunchi. Ciomăgașii lui Țurcanu sunt asemeni unor câini în haită, bat la comandă și nu numai, totul se reduce la reflexul animalic.

Premisa tuturor acțiunilor este aceeași, trebuie ca deținuții să se reeduce, altă scăpare nu este, afirmă reeducatorul șef, dându-se pe sine exemplu. Și el a fost deținut politic, la Suceava, a ajuns să-i pară rău de acțiunile săvârșite, s-a hotărât să devină un om adevărat, să se lepede de „putrigai” și de trecut, să renască. Și pentru că a reușit să se curețe, să devină un om nou, pentru că la rândul lui a fost ajutat de alți reeducatori, ajunge și el principalul pion în drumul spre libertate (care libertate?), fiind sprijinul altor deținuți. Bineînțeles că Țurcanu este un monument de prostie, ignoranță, atrocitate, fudulie, analfabetism, ceea ce unora dintre deținuți nu le scapă, aceștia având ocazia să-l atace și să-i conteste cunoștințele, ceea ce duce la accese de furie, schizofrenie, paranoia, turbare, nebunie:

„- Un sfat, Țurcanule: rămâi tu la ale tale la marele tău Makarenko, nu te întinde la Dostoievski. Adu-ți aminte ce-a pățit ucenicul vrăjitor...

- Așa, măi? Tocmai, pentru, că știu, am să-ți arăt...

Dintr-o mișcare, îl smulge pe Verhovinski de pe prici, îl trage jos, îl face zob cu pumnii, apoi cu picioarele. Îl azvârle la loc, zbirând, stropind cu scuipat:

- O să vă reeducați! Toți, până la unul! Aici și așa cum am hotărât eu [...] Te-am dimascat, ți-am smuls masca, banditule! Cu mâinile-istea te-am dimascat, di mâinile-istea-ai să mori! [...] - Aici! Aici, în camera asta o să vă dimasc și pe voi! Pe toți! O să scot putrigaiul din voi ca dintr-un tub de pastă de dinți! Întâi o să vă turtesc bine-bine [...] - De mâine, începeți dimascarea externă. Veți declara în scris, tot, absolut tot: ce ați făcut, ce intenționați să faceți, ce ați gândit-împotriva poporului, a clasei muncitoare, a partidului, a Uniunii Sovietice și a Marelui Stalin. Veți începe așa: „Subsemnat bandit cutare declar...” și veți așterne pe hârtie tot ce-ați ascuns la anchetă, la Securitate, tot ce-ați ui-tat, vorba să fie, cu voi înșivă [...] Vă atrag atenția: aici sunteți la Pitești! La camera 4 Spital [...] Aici veți declara un singur adevăr, adevărul total, până la ultimul strop! Tot, absolut tot!”¹³ În fața

acestor ieșiri violente ale lui Țurcanu, chiar și reeducații tremură de frică, dar behăind îl aprobă pentru a nu ajunge în colimatorul bocancilor și pumnilor acestuia. Dar el nu se oprește aici, amenințările continuă, fiind urmate de proslăvirea Partidului Comunist și a muncii la Canal și apoi la blamarea și ironizarea mitului Cristic, a Sfintei Maria. Pentru ei reeducarea este pretextul decupabilizant al propagării mârșăvicii, otravei interioare.

Sunt sărbătorite, în cheie parodică, inclusiv Patimile, într-un mod blasfemic, deținuții sunt cuminecați și împărțșiți cu conținutul tinetei, nevoiți să pupe organele genitale ale celui care avea rolul preotului, să cânte pricesnele creștine modificate și inserate cu vulgarități, să se lepede de credința lor, să-l hulească pe Dumnezeu. Membrii celei primesc diverse roluri, apoi sunt obligați să execute acte sexuale între ei, în diferite poziții reprezentând personalități biblice. Și grozăvia nu se termină aici, oamenii sunt obligați să mănânce în final conținutul de excremente umane, din gamelă și chiar să o lingă, iar dacă varsă trebuie să mănânce și propria vomă. Este de neînchipuit că astfel de fapte au putut să se petreacă la comanda unor... Pentru că Țurcanu numai om, nu era, poate o mașinărie sadică care profită de universul carceral, pentru a-i tiraniza pe ceilalți. Finalul maltratărilor este apoteotic, cei închiși trebuie să se muște, să se mănânce, într-un act canibalic, doar cu ajutorul dinților și unghiilor pentru ca „dimascarea” să fie exemplară. Dincolo de raportul victimă-călău este evidentă mintea bolnavă a ființei care transformă totul în jurul său calvar, în moarte, în neputință.

Adevărurile istorice sunt distorsionate. Nimic nu rămâne în picioare decât obsesia lui pentru reeducare. De aici și până la crimă nu mai e decât un singur pas, Fuhrmann este ucis în bătaie, declarându-se că „banditului” i-a cedat inima. Autorul consideră decesul acestuia ca pe o izbăvire, interogându-se retoric: „Pe noi cine ne mai scapă? Pe mine, cine-când are să-mi vină rândul?”, mergând și mai departe cu întrebarea, implicându-ne și pe noi martorii în discursul dilematic: „Tu, tu ce-ai face, dacă, Doamne ferește, și-ar veni rândul să?”¹⁴.

Este descrisă o lume traumatizantă, în care o ființă poate fi fericită, doar pentru că nu este calul de bătaie al unor animale: „Sunt un fericit. Ceilalți, bătuți, puși să stea nemișcați, cu privirea la bocanci, nu au voie să clipească, bătuți, bătuți la grămadă (uneori înainte de deșteptare, de câteva ori, în miez de noapte), bătuți, câte unul, puși să facă genuflexiuni, cu mâinile-n sus, bătuți, întorși pe prici, bătuți, puși să stea cu mâinile-n buzunare, bătuși, intrați și ieșiți de sub prici în douăzeci, în cincisprezece, zece, cinci secunde, bătuți, scoși la program cu mâinile în sus, întorși sub băte, neșurați și nespălați, noaptea obligați să se culce pe o coastă, fără căpătâi, bătuți dacă în somn alunecă pe spate ori pe burtă, dacă nu țin mâinile peste pătură, dimineața duși la externă, pentru Eu-subsemnatul-bandit-cutare-declar, o dată, de două, de nouă ori, bătuți pentru că uită, demascați aici în patrupital de Țurcanu, bătuți, siliți la autodemascare, bătuți, siliți la demascarea altora, bătuți, bătuți, bătuți.

Sunt fericit: nu sunt bătut. Și nu am diaree: pentru așa ceva nu se scoate la program, pe coridor. Pentru așa ceva ridici mâna și te ceri la tinetă. Trebuie să ai un curaj nebun, pentru ca, de pe prici, să scoți mâna din buzunar și să o înalți; și ce curaj să înfrunți urletele și ploaia de ciomege ale plantoanelor: De ce, banditul, cum de-ți permiți tu, criminalule, să ai diaree, dar asta-i sfidare! În fine, ce curaj trebuie să ai, ca să-ți dai pantalonii deja năclăiți, jos, să te cațări, dezarmat și năclăit, pe buza tinetei, sub privirile tuturor, sub batjocura și ciomegele plantoanelor: Tu, mă, care nici buci n-ai! Și nici rușine! Și ce

puță urâtă - ai fost castrat, ori ce mă-ta-n cur? Când, după ce-ai regulat-o pe soră-ta, în vârstă de trei ani..."¹⁵. Și după atâta bătaie are loc uniunea mistică, tasarea celui bătut, reeducații se urcă peste el apăsându-l, dislocându-i tot corpul, realizând o „legătură de sânge”. Paradoxul bătaii merge atât de departe, încât deținuții primesc ciomăgeala în contul a ce vor face mai târziu. Evadarea, uitarea se realizează în rugăciune, Vasile Pop rostește Tatăl Nostru, sperând că astfel poate trece peste acele clipe de coșmar, apoi își caută scăparea în somn, în întâlnirea cu fratele său, dar în final nici evaziunea onirică nu mai funcționează, ajunge la delir, în care maestrul reeducării devine Eugen Satanu, o Fiară, o Struțocămilă, pedepsit de brațul lui Elisav. Este clară nevoia personajului de a se salva, el caută cu disperare imaginea izbăvitoare a fratelui și mai rău ajunge să-și nege propria naștere, propria mamă, dorește să nu se fi născut.

Naratorul, chiar dacă este traumatizat de acest univers al morții, are capacitatea de a vedea vidul sufletească a lui Țurcanu și a ființelor similare lui, pentru care a fi este sinonim cu a agresa, oameni care nu au fost capabili niciodată să iubească o femeie, să o înțeleagă, să o vadă râzând sau plângând sau tăcând, oameni impotenți sufletește, care s-au impus prin forță, prin viol, care sunt prea slabi, prea impotenți fiind nevoiți mereu să-și probeze virilitatea, masculinitatea.

După aplicarea acestor metode cumulate în procesul reeducării, o parte dintre deținuți clachează psihic sau fizic, se demască, chiar ajung a fi considerați reeducați și sunt mutați în alte penitenciare sau celule. Alții, mai puternici sau mai încăpățânați, angajați în apărarea propriilor opinii și idealuri, rămân sub ploaia bătelor, pe același ciment rece al camerei 4 Spital, unde bineînțeles numărul nu se împuținează, sunt aduși, mereu, mereu, noi „clienți”. Pentru a scăpa de teroarea inchizițională, încarcerării redactează declarații false, ireale, fabulând grozăviile de nedescris pentru a le face pe plac securiștilor, care astfel îi considerau demascați. Pentru fiecare deținut există o limită a clacării, mai devreme sau mai târziu, când nu mai poate îndura, când simte că o ia razna, când se află la un pas de alienare, dacă nu dincolo de linia acesteia. Atunci, cu disperare face fapte negândite, inventează date despre apropiații săi, vorbește în celulă, se revoltă, îi demască pe alții, nu mai ține cont de nimic, de camarazi, de prieteni, de colegii de facultate, care îi sunt vecini de prici. De nimic. Nu vrea decât să poată scăpa, într-un fel sau altul. Prea puțini sunt cei care au reușit să treacă peste acest moment de cruntă disperare. Nevoia de a se reeduca este generată și de spiritul de turmă. Stingher, izolat, singur „banditul” a cărui camarazi deja s-au „dimascat” simte nevoia să se alătura colegilor săi la autodenunțare.

În timpul demascării deținuții spun vrute și nevrute. Fiecare încearcă să inventeze fapte cât mai terifiante, pentru că adevărul este insuficient, creând un portret în oglindă. Partea a treia a volumului surprinde aceste declarații, prima, cea onestă, este contrazisă de anchetatori, prea scurtă, nu s-au scris toate „adevărurile”. Urmează apoi declarațiile fabulante, pe pagini întregi, pline de minciuni, de laude la adresa partidului, a rușilor, de defăimări ale propriei persoane, ale membrilor familiei, de demascări ale prietenilor, colegilor, iubitelor, invenții, ponegriri. Se încearcă inovarea conținutului, pentru a nu se repeta mărturiile celor de dinainte, se accentuează scabrosul faptelor enunțate. Iar dacă demascatul încearcă să salveze nepătată imaginea vreunei persoane dragi lui, este amenințat cu retrimiteră pe mâinile lui Țurcanu. Anchetatul nu avea nicio șansă:

„Nu, nu! Spun ce vreți, spun tot ce-mi spuneți să spun...”

- Cum îndrăznești banditul? Spui ceea ce corespunde adevărului, ce-ai comis tu cu soră-ta, nu ceea ce ți-am șoptit noi, reeducatorii! Ei? [...]

- Spun, spun orice!”16.

Într-adevăr declara ce vroia organul competent al Securității. Greul vine nu după reeducare, ci după eliberare, când personajul nu se mai poate debarasa de trecutul inchizițional, nu poate uita patimile de la Pitești, nu poate dormi, mănâncă din gamelă, nu se poate integra în viața de zi cu zi, în existența cotidiană, nu-și poate făuri un viitor fără represaliile trecutului.

Ultima parte a cărții relatează procesele fictive ale Securității, în care fiecare membru trebuie să-și joace rolul până la capăt, consemnate sub numele de procesul reeducatorilor. Vasile Pop este membru al acușării, o acușare, care pentru a-și spăla păcatele, substituie unora dintre deținuți faptele lor barbare. Aceștia sunt acușati de fanatism, fascism, deoarece au ascultat ordinele altor încarcerati, au provocat tulburări la locurile de detenție, terorizându-și camarazii care nu le împărtășeau ideologiile, principala vină o poartă deținuții legionari. Este vorba de o mascaradă îngrozitoare în care sunt evidențiate cumplitele acte barbare de canibalism, actele de violență din celulele Piteștiului. În boxa acușărilor se află și imbatabilul Turcanu, dar din păcate doar el și actanții acestuia, nu și mai marii reeducării, cei ce au dat ordinele executate se actualii inculpații. Bineînțeles Securitatea nu știa nimic din faptele petrecute în detenițiile comuniste, dar îi mulțumește lui Pop Vasile pentru depoziția depusă la proces, promițându-i o eliberare înainte de termen (ironia este evidentă). Care termen: deținutul avea o condamnare de cinci ani, din care ispășise șapte.

Autorul descrie o lume a valorilor răsturnate. Ultimele pagini rememorează figuri ale unor mari torționari: Goiciu, directorul Gherlei, generalul Nikolski, Ana Pauker, Dumitrescu de la Pitești, gardienii: Ciobanu, Cucu, Georgescu, Mândruță, coloneii de la Canal: Zeller, Duhlberger. De asemenea se prezintă o consecință a reeducării, faptul că unii dintre deținuții politici uită (incondamnabil acest fapt, deoarece și uitarea reprezintă un mod de a merge mai departe) evenimentele de la Pitești. Personajul narator, asemeni scriitorului adună memoriile sale într-o carte, în care să nu-i uite și să-i pedepsească pe cei vinovați, pagini de istorie și adevăr, contestate de unii dintre camarazii din camera 4 Spital, deoarece creierul lor devine alb, o tabula rasa a amintirii, funcționând ca o posibilitate de viață.

Scuza regimului comunist pentru ceea ce s-a petrecut în închisorile politice ale României între '47 și '58 nu a fost încă enunțată, doar s-a afirmat că au existat câteva fapte singulare, asupra cărora nu merită insistat, deoarece reeducarea a fost o treabă a legionarilor, care s-au răfuit între ei, „o treabă de familie”.

Patimile după Pitești implică conexiunea cu patimile după Cristos. Așa cum Mântuitorul a îndurat jugul umilinței, a suferit pe nedrept pentru păcatele omenirii, așa deținuții Piteștiului, Gherlei, Jilavei, Sighetului au fost torturați, umiliți, damnați, chinuiți, reduți la condiția de nimic, bătuți, lăsați să se mănânce între ei, sau de proprii viermi, obligați să-ți mănânce excrementele, violați, pentru păcatele fictive, care nu sunt nici a lor, nici ale popoului român.

Paul Goma, în acest volum, numit „Cartea după Mine”, are curajul de a nu tăcea. El nu a inventat și nu și-a imaginat aceste pagini, ci a avut tăria de a scrie ceea ce a însemnat Piteștiul pentru totalitarismul românesc. Despre Pitești nu se vorbește, despre Pitești se tace, dar disidentul român nu a putut să nu redacteze cartea „care a început să se scrie singură”17. Chiar dacă auto-

rul le-a promis piteștenilor care i-au încredințat mărturiile că nu le va redacta, și-a încălcat legământul, pentru că nu ar fi inutile sângele și lacrimile pierdute între zidurile groase ale închisorilor, dacă suferința lor nu a fost pusă pe hârtie. Cum evangheliștii au consemnat faptele creștine în Evanghelie, pentru a rămâne posterității, tot așa Goma consemnează aceste memorii pentru a nu exista pagini albe în istoria noastră și pentru a nu uita: „Pentru fiecare dintre noi, autori de cărți despre Pitești, de mărturii, ori doar cititori doritori să ne cunoaștem istoria (și să ne-o asumăm), atunci când vine vorba de cineva care a trecut prin Infernul Reeducării, singurul mod în care este drept să ne apropiem de acest fenomen-pentru a-l înțelege: în prealabil, să ne întrebăm, la oglindă:

«Și dacă, Doamne-fereste, aș fi fost eu la Pitești? » (...)"18

Goma - Argument

Cel de-al Doilea Război Mondial aduce lumea în pragul unei scindări fără precedent. Arena geopolitică ulterioară conflagrației înfățișează un Occident rupt de Orient, într-o manieră mult mai drastică chiar decât a reușit să o facă Imperiul Roman în momentul divizării sale în cele două imperii: de răsărit și de apus.

După 1945 lumea își schimbă polii și ecuațiile de interese de la nord la sud către est spre vest. America și suporterii săi formează o alianță bazată pe democrație, iar Rusia, alături de țările sale satelit, precum și de partenerii din Extremul Orient începe construcția unei Lumi noi, utopice însă, bazată pe o nouă credință, pe noi valori, pornind de la socialismul utopic al lui K. Marx și V.I. Lenin, pe care îl reinventează, astfel încât se ajunge la instaurarea unor noi forme de guvernământ, totalitarismul comunist. Teroarea comunistă constrânge în cercul ei de fier mase de oameni care în esență sunt izolați, dar care trăiesc într-o lume pustie fiind îndoctrinați să se autoînsingureze atât față de ei înșiși, cât și de cei din jurul lor. Rolul terorii și al violenței indiferent de natura ei: fizică sau psihică este de a distruge relaționarea dintre indivizi. Guvernarea totalitară sugrumă libertăți sau le abolește pe cele esențiale, însă nu poate distruge libertatea din inimile oamenilor.

Într-un astfel de univers, o lume a carcerii psihice și fizice, individul nu are decât trei variante: fronda totală, care echivalează cu anihilarea fizică a individului, transformarea acestuia într-un pion docil al sistemului sau exilul, iar unul dintre puținele mijloace de rebeliune rămase este scrisul. Personajele, locurile, întâmplările, simbolurile au o încărcătură socială și politică mult mai pregnantă decât în beletristica pură, scrisul acumulând în structura sa realități politice, drame personale, frustrări sociale, tragedii ale maselor.

Sub dominația totalitară insecuritatea, anxietatea și teroarea ideologică se manifestă gradat, prin imposibilitatea redactării unei creații literare fără substraturi proletcultiste, apariția cenzurii, unii autori fiind interziși, refuzați de edituri, umiliți, supuși presiunilor politice și șantajelor din partea Securității. Acest climat social și politic duce la numeroase emigrări, iar unul dintre cele mai cunoscute cazuri de disidență de la sfârșitul anilor '80 este cel al scriitorului Paul Goma.

Paul Goma. Scriitura disidenței se constituie sub forma unui studiu monografic a paginilor de literatură semnate Paul Goma sugerând o defalcare tematică și o analiză literară. Majoritatea românilor, atât din țară, cât și din străinătate l-au considerat pe Paul Goma „singurul disident autentic”, „*Un Soljenițin român*”, care s-a opus activ regimului dictatorial din România, tra-

seul său biografice metamorfozându-se în acte confesive, în documente vii ale unei epoci. Bibliografia sa, dar mai ales studiile alocate acestui fenomen unic în cadrul trăirii românești, spre deosebire de cele ale omologului său spiritual, Václav Havel, este încă neașteptat de pauperă.

Actualitatea temei rezultă din faptul că în acest context a vorbi despre Paul Goma este o obligație morală. Dacă istoria postdecembristă nu a oferit poporului român un adevărat proces al comunismului, un Nürnberg al regimului totalitar, este o datorie, astăzi chiar un drept câștigat, de a aduce în discuție cât mai mult personalitatea, viața, opera unui nume care în 1977 a demonstrat că România nu a fost anihilată de opresiune, reeducare, frică și Securitate, a manifestat solidaritate în lupta pentru drepturile omului dând naștere „*Mișcării Goma*”. Demersul tezei este unul reabilitant, de repunere în circulație, după ce a fost puțin exploatată critic după revoluție, a unei opere esențiale pentru cultura română, cu atât mai mult cu cât aceasta constituie o mărturie vie a universului totalitar, a represiunilor și coercițiilor exercitate asupra individului. Dacă la început a fost „*cazul Goma*”, acesta se transformă în timp în „*scriitorul Goma*”.

Interesul pentru tema este generat de paradoxul în fața căruia ne aflăm azi. Figura și opera disidentului, Paul Goma amplu mediatizată până în 1989, în perioada postdecembristă intră într-un con de umbră, iar scriitura sa marginalizată, eludată, fără a-și primi locul și statutul pe care-l merită. Activitatea sa scriitoricească se manifestă sub forma mai multor genuri: ficțiune, mărturie, jurnal, publicistică, documentaristică. După cum însuși condeierul mărturisește, dacă la început literatura sa s-a aflat sub semnul samizdatului, în prezent aceasta se circumscrie internetului, majoritatea lucrărilor sale aflându-se în format electronic pe propriul site.

Scopul tezei, Paul Goma: Scriitura disidenței, este discutarea și analiza paginilor de literatură ale scriitorului român, fără a avea pretenția unui studiu exhaustiv, pornind de la afirmația acestuia: „*Eu nu sunt un disident, eu sunt un scriitor. Și punct*”. Din păcate, în perioada petrecută în țară, autorul a fost un scriitor nepublicat, din considerente de ordin politic, fără a exista un ordin precis al interzicerii sale, perceput depreciativ drept un scriitor fără cărți, chiar și fără talent, un fapt total nefondat. Studiul se focalizează asupra laturii românești, deoarece textele narative semnate Paul Goma s-au aflat constant în subsidiarul scriiturii diaristice și publicistice, critica de întâmpinare și istoriile literare amplasându-le voit sub semnul uitării.

Ipoteza investigației pornește de la faptul că Paul Goma este scriptorul care atât prin creația sa literară, cât și prin activitatea diaristică se află într-un continuu act de disidență, rebeliunea sa anticomunistă, de factură socială, literară, politică întâlnindu-se redundant direct sau sub un aspect metamorfozat și distilat, în toate paginile scriiturii sale. Premisa majoră este faptul că titlurile care se încadrează în sfera genului proteic sunt numeroase și presupun o dezbateră atentă și aprofundată pentru ca lectorii să conștientizeze noutatea și originalitatea operei autorului. Maniera negativă, depreciativă cu care critica literară a receptat publicarea *Jurnalelor* sale s-a răsfrânt inevitabil și asupra romanelor, nedreptățind scriitorul nu din considerente literare, ci personale.

Suportul științific și metodologic al investigației constă într-o formă nouă de interpretare și analizare a scriiturii gomiene. Principalele metode utilizate în demersul monografic sunt exploatarea mărturiilor auctoriale, apelul la noțiunile de naratologie și teorie literară recente, analiza textuală, comparatismul. Operele investigate sunt amplasate într-un context social-politic,

fiind relevante circumstanțele temporale ale elaborării lor și, ulterior, sunt circumscrise unor taxonomii naratologice. Fundamentul științific are la bază romanele scriitorului, recenziile scrierilor sale și paginile de critică literară ale unor exegeți precum: Gheorghe Glodeanu, Cornel Ungureanu, Ion Simuț, Eva Behring, Florin Manolescu, Ion Negoïtescu, Elvira Iliescu, Mariana Sipoș, Virgil Podoabă, Daniela Sitar-Tăut, Flori Bălănescu. Suportul teoretic referitor la noțiunile de roman contemporan și aspectele diaristice este oferit de lucrările teoreticienilor: Philippe Lejeune, R.M. Albérès, Ion Vlad, Constantin Cubleşan, Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Mircea Mihăieș, Nicolae Florescu.

Obiectivele tezei sunt acelea de a configura paradigma morală a omului, scriitorului și disidentului Paul Goma. Tema principală abordată se răsfrânge supra romancierului, fiind analizate scrierile publicate, încadrate în categoriile ficțiune și mărturie. Evident, nu poate fi eludat nici aspectul diaristic al operei autorului, precum și activitatea sa publicistică. Pentru a vorbi de scriitorul, epistolarul, publicistul Goma nu se poate face abstracție de faptul că el aparține celui de-al doilea val al exilului literar, membru reprezentativ al diasporei, fiind cel mai sonor nume al disidenței românești.

Operele analizate pe parcursul acestei teze aparțin prozatorului Paul Goma. Opera scriitorului se divide în două forme scripturale: modelul epistolar și cel romanesc. După cum s-a argumentat, o parte importantă a lucrării de față dezbate aspectul romanesc al scriiturii gomiene, elementele de recurență și teme obsesive: recuperarea trecutului, copilăria plină de traume, universul carceral, anii exilului. Beletristica analizată este structurată la nivelul studiului în trei mari categorii tematice și o prezență distinctă, volumul de debut, *Camera de alături*, o încercare literară sub formă de proză scurtă, ulterior abandonată deoarece autorul optează pentru formula totală și completă a romanului.

O primă categorie, dintre cele trei menționate, este aceea a textelor care se circumscriu temei *Universului carceral și translării scripturale a experienței*, scrieri care descriu penitenciarele din țară, metodele de reeducare a deținuților politici, imaginea nemiloasă a torționarilor, domiciliul obligatoriu, urmările colectivizării forțate, promisiunea de a nu uita: *Ostinato, Gherla, Garda inversă, Culoarea curcubeului '77, Patimile după Pitești, Ușa noastră cea de toate zilele, Soldatul câinelui, În cerc*.

Imaginea copilăriei, a refugiului din Basarabia, abandonarea casei părintești din Mana, surghiunul transilvănean, primii ani de școală, primele iubiri, anii de facultate, procesul public, debutul literar, toate acestea constituie o a doua circumscriere a bibliografiei scriitorului Paul Goma, *Romane ale devenirii. Bildungsroman*, aici fiind incluse: *Din Calidor, Arta fugii, Astra, Sabina, Roman intim, Bonifacia, Justa*.

Cea de-a treia categorie analizată, *Romane dezbateri. Despre neajunsul de a fi român printre români*, include operele constituite sub forma unui dialog-monologat, romane publice, adevărate dezbateri, cu o structură diaristică, pe tema obsedantă a marginalizării sale în universul scriitoricesc, lipsa solidarității colegilor de breaslă, nevalorificarea și nepublicarea operelor sale, polemicele purtate de-a lungul timpului: *Adameva, Altina. Grădina scufundată, Săptămâna roșie 28 iunie-3 iulie sau Basarabia și Evreii, Infarct*.

Fiind un studiu monografic au fost abordate și celelalte aspecte ale operei autorului, genul diaristic cuprinzând volumele de jurnal: *Jurnal pe sărite, Jurnal de căldură mare, Jurnal de noapte lungă, Alte jurnale, Jurnalul*

unui jurnal, Jurnal de apocrif..., Jurnalul electronic, publicistică editată în tomurile: *Amnezia la români, Scrisuri, Scrisori întredeschise. Singur împotriva lor*, și volumul de interviuri *Dialog*.

Structura tezei se derulează pe întinsul a patru capitole, anticipate de unul argumentativ, ce descrie scopul și obiectivele tezei, respectiv un altul cu rol concluzional privind statul de scriitor, disident al lui Paul Goma și bibliografia selectivă.

Primul capitol, *Universul concentraționar românesc* abordează condițiile geopolitice, cortina de fier și valurile exilului autohton, pornind de la accepțiunea termenului de exil până la analiza receptării scrierilor din diasporă. Este descrisă lumea totalitară, represiunile regimului comunist, promovarea ideii de masă, conformismul, obediența. O soluție de evadare este exilul, în literatura identificându-se trei valuri ale acestuia. Secțiunea conține și o privire panoramică asupra unor organizații și publicații din exil și asupra rolului jucat de acestea în mișcarea de rezistență împotriva comunismului. Este analizat modul în care aceste forme de organizare a disidenței recrează în diasporă un aspect al culturii române care nu-și mai găsește locul în propria țară. Prin prisma acestora și a operelor lor, Occidentul cunoaște România și realitățile acesteia într-o manieră veridică și nu cum era descrisă de dictatura comunistă. Dacă până în 1989 scriitorii din exil și operele acestora erau retractate de regimul de la București, după revoluție situația se schimbă, volumele lor sunt publicate în limba română și percepția asupra acestora primește o altă dimensiune.

Capitolul al doilea, *Paul Goma – Disidență. Recluziune. Confesiune*, abordează într-o ordine cronologică, aspectele biografice ale scriitorului, modelul și profilul său spiritual, modul în care traumele existențiale se reflectă în bibliografia sa: nașterea acestuia, părăsirea Basarabiei, deportarea tatălui în Siberia de către ruși, copilăria transilvăneană, refugiul, lunile de detenție alături de familie din Centrul de Refugiați de la Sighișoara, renașterea într-o altă identitate, la vârsta de zece ani, anii de școală din Sibiu și eica Mare. Viața scriitorului este analizată sub aspectul temporalității și a evenimentelor majore, care ulterior îi marchează recurent scriitura. Universul carceral se continuă cu arestul părinților închiși la Securitatea de la Mediaș, copilul Paul Goma petrecând luni bune în gară și în față incintei nou înființate. Ulterior este eliminat în clasa a X-a de liceu deoarece a avut temeritatea de a scrie un jurnal intim, sunt rememorați anii de facultate, procesul public, acțiunile protestatate, capetele de acuzare, constituirea „*cazului Goma*”, anii de carceră de la Jilava și Gherla, domiciliul obligatoriu din Lătești. Aspectele existențiale sunt continuate cu primele încercări literare, debutul scriitoricesc, trecerea de la proza scurtă, (povestiri) la roman, aderarea la Partidul Comunist și acceptul în rândurile Uniunii Scriitorilor, războiul rece al interdicției. Imposibilitatea publicării în propria țară, deși scria în limba română îl determină pe romancier să sfrunteze limitele puterii comuniste acceptând editarea operelor sale în Occident, unde sunt receptate laudativ.

Caracterul militant al condeierului se definitivează în 1977 o dată cu inițierea mișcării ce-i poartă numele, care se materializează prin adunarea de semnături, redactarea unor scrisori deschise adresate unor personalități din străinătate, dar și președintelui Ceaușescu. Acțiunile sale nu rămân fără ecou, atât în plan național cât și internațional, dar sunt soldate cu o nouă detenție, la Interne. Eliberarea sa este o consecință a presiunii Occidentului și este urmată de un exil obligatoriu impus scriitorului român și familiei sale. Părăsirea țării reprezintă o experiență fundamentală, viața în exil se constituie

în jurul actului creator, sunt continuate și acțiunile protestatate, literatura devine un mod de existență/subsistență, Paul Goma se metamorfozează într-un personaj incomod, urmărit, agasat de Securitate, „*de brațul lung al acesteia*”, supus unor atentate.

Studiul descrie prietenii autorului cu membrii diasporei, munca literară, disidența continuă și ulterior anului 1989 editarea cărților în limba în care au fost scrise, polemicile generate de abolirea comunismului, difuzarea atât de mediatizată a *Jurnalului*, rupturile, scindările, cabalele, incriminările, dosarul de receptare al autorului și modul în care acesta este privit de membrii exilului.

Capitolul al treilea, ce-l mai amplu, *Raportul realitate-ficțiune în opera lui Paul Goma*, tratează aspectele scripturale ale operei literare semnate de disident. Între biografic și fictiv există o limită precară, beletristica sa fiind o proiecție ficțională a vieții. Secțiunea este constituită în trei subcapitole: *Universul carceral. Translarea scripturală a experienței, Romane ale devenirii. Bildungsromans, Romane dezbateri. Despre neajunsul de a fi român printre români*, unde se subscriu operele analizate.

Fundamentul scriiturii sale este reprezentat de devenirea spirituală, statutul de refugiat-exilat, unicitatea și insurgența propriului caracter, erosul, etnopsihologia românilor. Este analizat volumul de proză scurtă, cel de debut, *Camera de alături*, cărțile ce descriu universul totalitar. Romanele, prin coordonatele lor epice, redau caracterul de narator al autorului, dar și cel de aspru și neînduplecat judecător, incriminator, analizând fapte, evenimente, circumstanțe, trăiri, atitudini. Traumele existențiale nu au fost cauterizate de trecerea timpului, constituindu-se în pagini cutremurătoare de mărturii, crezul literar, artistic gomian este constituit într-un jurământ, o promisiune, rostită în romanul *Gherla*, „*să nu-i uit în vecii vecilor,/ nu să mă răzbun,/ ci să nu-i/ uit,/ și mai ales, mai ales,/ SĂ NU-I TAC*”. Totul este memorat, reamintit, fiecare nume pus pe tapet, nu numai în operele ce descriu regimul totalitar, anii de detenție, ci și în cele cu caracter ficțional, sau în romanele-dezbateri. Tonul său este direct, demascator, virulent, se realizează un etalon al socialului și istoricului, paginile sale rămân o mărturie scrisă despre crimele regimului totalitar. Scopul romanelor de mărturii este de a nu permite unei nații întregi să uite anii și ororile comunismului, să nu ierte aceste crime împotriva umanității cum s-au uitat nume precum Al. Nikolski, P. Goiciu, E. Turcanu, cum directorul închisorii de la Sighet, Vasile Ciolpan, a fost premiat de Ion Iliescu și Emil Constantinescu pentru merite deosebite. Resimțind constant represiunile sistemului totalitar, ca element strangulator al demnității umane, disidentul român a încercat să militeze pe toate planurile, fronturile, împotriva acestui regim, mărturiile lui scripturale, multiple, îmbrăcând alternativ un veșmânt beletristic, epistolar, publicistic, memorialistic, diaristic. Aceste volume stau sub sceptrul morții, dar nu a celei biologice, cât mai ales asupra atentatului cognitiv.

Scrierile ce au în centru imaginea copilăriei, adolescenței, relevă mirajul ținutului natal, Basarabia, reprezentând rădăcini ale identității, dar și sursa de inspirație și geneza textelor sale. Aducerile-amine sunt proiectate prin prisma memorării, lumea perfectă a universului infantil este privită cu nostalgie, melancolie, reverie. Este evocat un cronotop arhaic, de la origini, cu obiceiuri, tradiții, personaje decupate dintr-un alt timp și spațiu. Acest paradis se pierde, fără a mai putea fi regăsit vreodată, fericirea se metamorfozează în solitudine și interiorizare, copilul și adolescentul Goma trăiește într-un constant refugiu descriind „*o artă a fugii*”, ia contact cu Securitatea și univer-

sul carceral, cu actul imoral de epurare a cărților, caracterul său insurgent prinde contur, toate aceste pagini biografice subscriindu-se genului românesc. Experiențele trăite sub dictatura comunistă sunt reluate obsesiv în toate operele semnate Paul Goma, aceasta se vede și din faptul că timpul petrecut în exilului parizian nu se regăsește decât sporadic, în câteva volume.

Ultima taxonomie impusă, cea a romanelor-dezbateri, dezvoltă polemice inițiate în articole și jurnale, frustrările, deziluziile, generate de abordarea insuficientă a scriiturii sale din partea criticii literare, disoluția prietenilor, singurătatea, boala, condiția existențială pauperă. Refugiul scriitorului se realizează utopic în proiecția unui topos fictiv, perfect, acesta exprimându-și imposibilitatea de a mai scrie „*ficție*”, rezumându-se doar la a mai purta dialoguri dedublate în care să-și exprime solitudinea, reproșurile, incriminările.

Capitolul al patrulea, *Aspecte ale diarismului*, este unul rezumativ, divizat în patru subcapitole: *Pledoarie pentru jurnal. Taxonomii. Reevaluări. Forme moderne ale diarismului* este unul teoretic reprezentând o circumscrisoare a noțiunii de scriitură intimă. Următoarele trei secțiuni: *Diarismul. Laborator memorialistic. Dialog dedublat, Eseist, publicist, interlocutor, epistolier și O altă față a eului diaristic contemporan* constituie aplicații textuale, o succintă analiză a celor șase volume de jurnal publicate, a activității publicistice și scripturale, cumulată în volumul de interviuri, în dialoguri, în tomurile ce conțin articole și scrisori deschise. Dezbateri comportă, la un moment dat, studiul contrastiv, comparatismul și reflecția în oglindă a unor pagini de memorialistică și editoriale ale unor cunoscute personalități literare, care au dat curs discuțiilor polemice.

Dificultăți întâmpinate în redactarea acestui studiu și în munca de cercetare efectuată constau în: precara editare și difuzare a cărților autorului, receptarea pauperă a scriiturii sale, lipsa unor cronici literare, universul tematic monocord, redundant al majorității textelor, ceea ce conferă studiului linearitate interpretativă. Romanele gomiene sunt sumar dezbătute de specialiști, accentul căzând asupra caracterului său disident sau a polemicilor inițiate, de unde și subiectiva lui conturare în istoriile literare ale momentului.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a tezei rezultă din prezentarea monografică, documentară a subiectului abordat deoarece circumscrie cronologic aspecte biografice și bibliografice ale personalității scriitoricești, Paul Goma, fiind o sursă pentru viitoarele studii de analiză ce au ca scop dezbateri acestei teme. Disidentul și scriitorul Paul Goma reprezintă o imagine importantă a istoriei și literaturii române. În lucrarea de față am încercat să argumentăm aceste aspecte, să realizăm coordonatele paradigmei morale și literare ale uneia dintre cele mai controversate figuri contemporane. Caracterul novator al investigației constă în abordarea unitară a întregii scriituri gomiene, realizându-se o paralelă între biografic și bibliografic, între real, utopie și fabulatoriu.

Concluzii

Paul Goma este scriitorul și disidentul care a avut curajul de a fi liber într-o perioadă când libertatea era un vis utopic, de a fi român și de a nu uita opresiunile și ororile regimului totalitar și carceral. Totuși, chiar dacă în ultimii douăzeci de ani am asistat la o ierarhie a valorilor schimbate, profilul disidentului român este ilustrat de „Cazul Goma”, deoarece el reprezintă un act de intrepiditate, de frondă individuală, iar literatura sa o dovadă vie a luptei antitotalitare. Paul Goma este unul dintre puținii scriitori care a manifestat rezistență până la final, față de regimul comunist. Dacă „cazul Goma”, „Mișcarea Goma” au locul lor, bine menționat în istorie, în acest studiu am

încercat să demonstrez că și „scriitorul Goma” își merită locul în paginile literaturii. Din păcate, perioada postdecembristă nu i-a adus elogiile meritate nici disidentului, nici prozatorului Goma, imaginea acestuia pierzându-se într-un con de umbră.

În pofida repetabilității, analogiilor, scindărilor, fragmentarismului, temelor obsesiv reluate, beletristica sa merită o atenție sporită, o analiză constantă, fiind la fel de importantă și valoroasă ca multe alte scrieri contemporane. Nu este etic și obiectiv din punct de vedere științific ca un scriptor să fie marginalizat doar pentru că opiniile sale nu sunt acceptate, își incriminează colegii de breaslă, că se încapățânează să le-aducă, să ne-aducă mereu aminte, anii și efectele totalitarismului, iar polemicile sale sunt virulente, demascatoare și uneori calomnioase. Lucrarea de față, Paul Goma. Scriitura disidenței, fiind un studiu monografic dorește să evidențieze universul tematic al scriiturii gomiene, importanța acesteia, elementele de recurență abordate, mesajul transmis. Noutatea tezei constă în încercarea de a analiza mărturiile auctoriale semnate Paul Goma: volumul de proză scurtă, romanele, traiectoria diaristică și cea publicistică.

Personalitatea Paul Goma se divide în om, disident și scriitor, fiecare dintre aceste circumferințe fiind conturată în lumini și umbre. În analiza și receptarea operei sale nu trebuie eludate și estompate aspectele biografice, existența derulată între statutul de refugiat-scriitor interzis-exilat, anii de detenție, condițiile paupere de trai, singurătate, boală, imaginea sa de apatrid, valorificarea sumară a scriiturii semnate de el. Deși unii dintre cei incriminați de diaristul Goma consideră că profilul acestuia nu este un model viabil estetic, valoarea sa morală este indubitabilă. Dacă o parte dintre scrierile sale au caracter repetitiv și itinerariu său literar nu respectă întru totul valorile culturale caracterul disident rămâne valoarea sa supremă.

După cum însuși autorul precizează universul său românesc descrie două cicluri autobiografice: unul dedicat experiențelor copilăriei, ținutului natal, rememorate în condițiile exilului, celălalt surprinde experiența universului carceral, editat atât în țară, cât și în diasporă. Exegeta Eva Behring relevă faptul că în funcție de aceste două coordonate biografice se dezvoltă stilul său scriitoricesc. Se poate spune că operele scriitorului au elemente comune, dar nu fade. Toate evocările sunt percepute psihologic, narativul se împletește cu realitatea și oniricul, cu imaginarul și halucinantul, tensiunea dramatică crește gradat. Proza semnată Paul Goma are ca sursă principală durerea, suferința, elementele biografice și experiențele traumatizante ale vieții. Romanele sale se încadrează în sfera autenticității, având pe alocuri componente ficționale. Paginile beletristice sunt contestatate, protestatate, generând un proces literar, un mod propriu de supraviețuire și reacție împotriva abuzurilor publice și private, politice și culturale. Cărțile cu o geneză autobiografică nepuizabilă reprezintă o lectură prielnică și favorabilă lectorului actual. În pofida faptului că unele dintre ele nu constituie realizări estetice majore, exceptând: **Ostinato, Gherla, Culoarea curcubeului '77, Patimile după Pitești, Din Calidor, Arta refugii**, rolul lor este unul de document, mărturie directă a unei epoci ce nu trebuie uitată.

Caracterul confesiv al scrierilor lui Paul Goma este evident: cititorul devine un partener al dialogului său literar, implicându-l în discursul epic și luându-l ca martor al apărării în acest rechizitoriu virulent, care redă informații asupra aspectelor sociale, naționale, morale, politice, culturale, descrie personalități ale vieții publice și private, din medii sociale, culturale sau a unor grupuri etnice: unguri, evrei, întâlnite de-a lungul existenței sale.

Desigur, dincolo de aspectul documentarist al scrierilor sale se află și cel beletristic, o literatură a protestului, conturată între ficțiune și mărturie istorică. Există o relație inseparabilă între traseul biografic și cel scriptural, ambele veritabile itinerarii ale devenirii biologice și spirituale. Materialul predilect al scrierilor îl constituie: aducerile aminte, memoria transfigurată artistic, cu o doză mai ridicată sau mai scăzută de pigment fabulativ.

Caracterul scriiturii gomiane este cuprinzător, prozatorul se obligă „să rămână treaz”, împotrivindu-se uitării, reținând fiecare idee, gest, cuvânt, totul. Statutul de victimă a trecutului, a totalitarismului îi conferă un rol particularizant și unic, acela de a rupe valul tăcerii, de a depune mărturie într-un proces al istoriei și al culturii, indiferent de prețul plătit, până la limita durerii. Rebeliunea împotriva celor care consideră că trecutul aparține trecutului generează nevoia de a scrie. Actul confesiv este o formă de eliberare, nu reprezintă un mod de a ieși în evidență, prin care scribul să-și întărească statutul de disident. Procesul creației nu este realizat pentru sine, ci pentru contemporaneitate și posteritate. Lumea plină de traume a comunismului, ororile tortionarilor de la Pitești, Gherla, Jilava, acțiunile Securității sunt dezvăluite în scriitura romanescă pentru a nu se pierde în negura timpului, pentru a nu uita paginile negre ale istoriei neamului nostru și identitatea. Cărțile ce descriu universul carceral, având ca geneză memoria și experiența prozatorului, redau relația dintre simplul individ și sistemul de represiune totalitară, regimul penitenciar, tehnicile de supraveghere și tortură, infernul reeducării.

Limbajul cărturarului este naturalist, insistând pe exprimarea realului, detașat de interdicții precum: regimul carceral, politica ceaușistă, personalitatea dictatorului, problematica teritoriilor pierdute înainte de finalul celui de-al Doilea Război Mondial, consecințele colectivizării, stalinizarea României, epurarea bibliotecilor, precaritatea sistemului de învățământ, literatura proletcultistă, inchizițiile securiste, duplicitatea umană, colaborarea scriitorilor cu puterea, sunt anulate. Paginile sale epice denotă insurgență, au un substrat politic și social, reprezentând una dintre cele mai puternice scriituri ce manifestă opoziție împotriva reeducării comuniste. Acțiunile sale n-au rămas fără ecou, disidentul s-a luptat pentru libertate, a încercat să strângă de partea sa cât mai mulți combatanți ai regimului de la București. Din păcate, perioada postdecembristă, aduce pe rafturile librăriilor multe cărți ce descriu universul carceral, scrierile lui Goma riscă a fi minimalizate, iar personalitatea acestuia nu mai este adusă în prim-plan aproape de nimeni.

Actul disident al scriitorului, actul eliberator prin forța scrisului este o rebeliune în fața tăcerii unei nații, a unui popor aflat cu capul veșnic plecat în obediență, într-o perpetuă îndoctrinare ideologică, fără drept de revoltă, fără dreptul de a vorbi, de a scrie sau de a gândi. Astfel, scrierile sale sunt niște povestiri continue ale unei coborâri în Infern, scriind, rescriind, descriind experiențe biografice anterioare exilului parizian. Un alt aspect vizează lipsa de recunoaștere estetică a operelor sale, refuzul criticilor de a-i valida scrierile. Pe tot parcursul activității sale literare și sociale disidentul român nu renunță la proteste și la poziția sa față de evenimentele politice și culturale din România. Își continuă polemicile cu prieteni, cunoștințe, colegi de facultate, camarazii de breaslă, pe care îi descrie ca pe niște adversari din timpul blocului comunist. Discuțiile în contradictoriu, atacurile sale se manifestă prin scrisori deschise, declarații, emisiuni radiofonice sau televizate, articole. Tonul este atacator, direct, acid, virulent, dus până la o franchețe șocantă.

Goma are curajul sau nebunia de a denunța nume, într-un mod poate prea direct, neocolit, neobișnuit.

În pofida limbajului demascator, vituperant, confesiunile lui Paul Goma sunt încărcate de o oarecare candoare, presărată cu decepții și păstrată până în prezent. Deși se erijează în oglindă moralizatoare care le arată concitadinilor un profil etic arid și o cocoasă a șerbului obișnuit să se plece stăpânului, verdictele lui sunt viabile. Detracarea, trădarea, târârea, compromisiunile, servilismul, aerul mioritic odorizat de infamii, rigiditatea mentală, cantonarea în clișee sunt fațete care nu se vor amintite disidenților în tăcere, hoților de lauri care conduc în perpetuitate acest neam in-capabil a discerne, altfel decât în basme, Binele de Rău, macul de neghină.

Răspunsul caustic, ironic, virulent cu care critica i-a răspuns scriitorului se datorează atât faptului că, în timp, percepția asupra scrierilor din exil s-a schimbat, cât și faptului că la rândul său, scriitorul a folosit un astfel de ton la adresa unora dintre colegii săi din România, cauza fiind faptul de a se simți solitar în lupta împotriva sistemului comunist, acuzându-i pe scriitorii din țară că nu au luptat pentru apărarea vieții literare și sociale libere, că nu au manifestat solidaritate în 1977. Trebuie amintit că în finalul **Jurnalului** său diaristul manifestă dezideratul unei reconcilierii în speranța reînnoșării prieteniiilor pierdute, amintind că el nu a dorit să portretizeze anumite personalități literare sau culturale, ci să explice despărțirea de confrății săi, atât de apropiat odinioară.

Dacă în perioada regimului comunist, în România, Paul Goma era considerat un scriitor fără cărți și fără valoare literară, în Europa democrată statutul său este acela de disident marcant al diasporei, romanele sale sunt cunoscute, valorificate și apreciate. După 1989 pe întregul mapamond scriptural se dezvoltă un război al afirmării, la care participă condeierii din țară și exil, fiecare susținându-și și demonstrându-și caracterul beletristic al operelor. La început polemicile, disputele uzitau incriminări, atacuri, ulterior acestea metamorfozându-se în analize logice, demonstrații argumentate, fiind susținută o politică a integrării și reconstituirii literare. Într-un astfel de context a vorbi despre scriitorul Paul Goma și romanele acestuia este necesar. Cu siguranță că într-o zi, în pofida deziluziilor, supărărilor, polemicilor, cele peste douăzeci de romane semnate de prozator vor fi valorificate, apreciate, elogiate, profilul moral și cultural al disidentului devenind un model spiritual.

În prezent există tendințe de reabilitare și recuperare a scriiturii gomiene, unele exemplificate și inserate în paginile acestui studiu, dintre care amintim numărul omagial al revistei „Metaliteratura”, publicat anul trecut la Chișinău, cu ocazia celebrării a șaptezeci și cinci de ani de la nașterea scriitorului, volumul colectiv, dedicat autorului, **Paul Goma 75: Dosarul unei iubiri târzii**, coordonat de istoricul Flori Bălănescu. Măcinat de boală, după cum avizează continuu, marginalizat și însingurat, Paul Goma își găsește refugiul în paginile diaristice electronice, așteptând, sperând că momentul în care contemporaneitatea și posteritatea îl va auzi, îl va asculta și-i va recunoaște meritele. Citind paginile acestui studiu, domnia sa, în sumara corespondență realizată prin intermediul internetului a apreciat ideile exprimate, mulțumind pentru faptul că beletristica sa face obiectul acestei lucrări monografice.

Paul Goma este omul, disidentul, scriitorul, care a reconstituit paradigma moralității și demnității umane într-un moment de cumpănă a istoriei naționale.

Tot 29 septembrie

Spitalul St. Antoine m-a programat pentru 10 octombrie (orele 15). Mai am de așteptat 11 zile, mult al dracului, chiar dacă Ana zice că e puțin.

O fi, dar așteptătorul eu sunt.

Vineri 30 septembrie 2011

Plictisitor de asemenea. Nici o schimbare.

Aș vrea să schimb vorba, să consemnez și altceva decât starea-bolilor și a bolnavului de mine - dar pot? Aș avea subiecte, dar am mai spus: nu mai am cuvinte. Bănuiesc că, în 10 octombrie, în fața doctorilor, voi fi incapabil să spun ce mă doare. Singura "activitate" la care mă mai pricep: reproducerea textelor vechi.

*

O mărturie obișnuită la ai noștri:

Timpul, Chișinău 30 Septembrie 2011, ora 05:30

Un moldovean pleacă să moară în Siberia

Vichentie Guzun a venit în Moldova după 25 de ani de absență, ca să-și ia rămas bun, înainte de moarte, de la pământul și rudele sale...

„ОТНЯЛИ МОЕ ДЕТСТВО! (Mi-au furat copilăria - tr.a.) Să nu dea Dumnezeu să tragă cineva ceea ce am tras noi. Acum numai noi doi am rămas. O murit toți. Dar noi am fost necăjiți, ne-o călit viața. Am venit înaintea morții să mă iert cu soră-mea și mă duc. Poate eu oi muri primul, poate ea, Domnul știe. Dar pe copiii iștia prima dată i-am văzut”, îmi spune Vichentie Guzun și arată încordat spre nepoții surorii sale. I-a cunoscut abia acum, la cei 80 de ani ai săi, după care Siberia îl va înghiți din nou și... pentru totdeauna. De 25 de ani, el n-a mai dat pe acasă, iar acum trebuie să plece cât mai iute înapoi - pașaportul rusesc îi permite să se afle în Patria sa doar 90 de zile...

Când am ajuns în gospodăria lui Vasile și Lidia Ignat din Marcăuți, Dubăsari*), prin curte mișunau tot felul de oameni și un tânăr cu Che Gevara pe tricou. Unii trăiau aici, alții veniseră ca la muzeu, ca să-l vadă pe moșul din Siberia, care era dus la fântână... M-am așezat și eu pe marginea unei căruțe, imaginându-mi cum se deschide alene poarta și intră un bătrân slăbit, în cârjă și cu o barbă albă ca zăpezile Siberiei. De aceea, nici n-am atras atenția la bărbatul care a intrat în curte, cu un bidon de 20 de litri plin cu apă.

„Eram goi, după foamete și război...”

Un cuvânt în rusă, altul în română. Așa vorbește acum Vichentie Guzun, cel care a făcut pipi pe el în noaptea de Sf. Petru și Pavel a anului 1949, când a fost ridicat în Siberia. Pe atunci nu înțelegea nicio iotă rusește și credea că soldații îi vor duce pe șleah, unde îi vor ucide. „O

venit pe la patru noaptea, eu cu mama dormeam. Soră-mea Lida era la altă soră, dar au adus-o și pe ea. Nu spuneau nimic - doar un soldat rus dădea din cap a mirare că ne iau și pe noi... Că eram goi, după foamete și război...". În timp ce vorbesc cu moșul, soră-sa, Lidia, își trage un scaun alături și se lipește de el. Cu o privire limpede, de sfântă, abia își stăpânește lacrimile: „Eram la o soră, în deal, când a venit după mine, noaptea, fostul brigadier și a zis: „Haidem acasă”. Soră-mea zicea să fug, dar polițariu m-a apucat de mână și până acasă m-o dus. Din urmă mergea mașina. Acasă, frate-meu ședea pe cuptor. Voia să se ducă afară și chiar acolo s-o dus... Mama plângea și zicea: „Cu ce să ne îmbrăcăm?”. Era și președintele soveta, da acela de-amu o zdohnit”. Femeia tace, dar moșul o justifică: „Da, o zdohnit. Dumnezeu le vede pe toate!”.

„La ruși, trebuia să lucrezi ca boul”

Moșul trăiește printre ruși și-i respectă, dar are o altă părere despre cei care i-au distrus copilăria. Îmi spune că președintele, cel care „a zdohnit”, a fost pedepsit de Dumnezeu pentru că i-a dat rușilor ca pe oameni bogați, ca pe culaci. „În 1939*), rușii ne-au luat cele 15 hectare de pământ gata semănat. Ș-anti o venit românii, care ne-au dat înapoi pământul. Dar iar au venit rușii, ne-au luat până și via și le-au dat colhozului. Și nu mai aveam nimic... Dar ne-au suit în teliacii vagon, știi ce-i aista? Și ne-au dus în Siberia”. Știu ce-i asta, e vagon de transportat vitele... Vichentie avea atunci 14 ani, iar Lidia - 12. Cu zece ani înainte, acești copii își pierduseră tatăl. „Până a veni rușii, în 1939, l-o paralizat și o și murit. Am rămas cu sora mai mică și mama. Noi eram mulți frați și surori, dar numai pe noi ne-au luat”, își amintește moșul.

În vagonul acela, adaugă soră-sa, era „mult nărod, vreo 60 de familii, și o cadă de apă, din care beam, de parcă eram boi...”. Pe drum, li se dădea câte o franzeluță de orz odată la trei zile, însă nimeni nu se gândea la foame, ci la moarte. „Credeam că ne duc să ne ucidă”, punctează moșul. Drumul a durat o lună întregă. „Ne-au scoborât la capătul lumii. Pe noi ne-au dus în satul Kamaria din regiunea Altai, unde ne-au pus să lucrăm zi și noapte”, ne spune Lidia Ignat. „La ruși, trebuia să lucrezi ca boul. O dat jițaii afară din colhoz și, în locul lor, ne-au băgat pe noi, vreo 19 familii”, precizează frate-său.

„Acum porcii mănâncă mai bine...”

Când o întreb despre hainele și mâncarea Siberiei, Lidia Ignat plânge ca un prunc: „Mama ne spunea că a tras sapa toată viața, ca să ajungem acum flămânzi și rufoși. Ea și-a croit o fustă dintr-un țol și o coftă dintr-o veretcă. Parcă era țigancă... Dar eu eram cu pielea...”. De mâncat, mâncau resturi. „Acum porcii mănâncă mai bine decât noi atunci. Până la Hrușciiov n-am văzut cum arată banul, nici pâinea”, adaugă moș Vichentie. Totuși, la acea vreme, omul nostru trecuse printr-un eveniment extrem de important - în 1953, s-a căsătorit cu o nemțoaică deportată, pe nume Polina, care nu mai este printre noi, dar care i-a lăsat patru copii... „Patru ani am fost văcar, ne explică Vichentie, și pentru o zi muncită ne dădeau câte 200-300 grame de pâine. Din asta ne hrăneam cu toții...”. Lidia a muncit la porci. A lucrat ca roaba, pentru ea și pentru mamă-sa care, fiind bătrână, nu mai avea puteri. A înfruntat și replicile batjocoritoare ale băștinașilor: „Apoi ne-au mutat la o babă drăcoasă. Lucram din răspuțeri, iar rușii ziceau că suntem proști și că trebuie duși mai la nord, unde-i mai frig și unde nimeni nu vrea să lucreze”.

În ziua morții lui Stalin, Lidia a plâns - „eram copii și ne părea rău”

-, iar Vichentie înflorea de bucurie: „Și eu eram în club, dar m-am ascuns cu alți moldoveni după sobă și băteam din palme, ca să nu ne audă rușii”. Moartea dictatorului a eliberat-o mai întâi pe mama lor. „Nu le mai trebuiau babe, ci tineri care să lucreze. I-o dat mamei o spravkă și au lăsat-o să plece. Apoi o plecat soră-mea”. „Înainte de a veni acasă, mi-au dau un migdal și o bucățică de carnetel pentru că am muncit bine. Eu nu știam unde să viu și ce să fac și m-o adus până acasă un om din Trebujeni, eliberat și el”, explică Lidia Ignat.

„Vanea s-a născut acasă...”

Cu toate acestea, primul s-a întors acasă Vichentie. Într-o zi a anului 1954, a fost trimis, cu alți deportați, la gară, ca să încarce vagoanele cu grâu. Mai era acolo un moldovean, căruia Vichentie i-a sugerat: „Hai să mergem să vedem Moldavia!”. Zis și făcut - au fugit. Vichentie a tras la una din surorile sale, unde a stat vreo lună. „Când mă găteam să mă întorc, dimineată tare, a venit un miliționar și m-o luat. „Fa lele, i-am spus surorii, mă rog de mă iartă, mă duc la catalașcă...”. Mi-o dat trei ani de pușcărie pentru că am venit să-mi văd frații. M-o eliberat mai repede și m-am întors în Siberia peste un an...”

Condiția primordială pentru eliberarea din deportare prevedea ca fiecare persoană să se oblige, în scris, că nu va încerca să-și obțină drepturile asupra propriei case. Dar socoteala din Siberia nu se potrivește întotdeauna cu realitatea din Moldova. Întoarsă la Marcăuți, Lidia și-a găsit casa în mâini străine, iar pe mamă-sa - la una dintre surorile sale. S-au sfătuit și au decis să lupte pentru a-și obține casa, ceea ce a stârnit mânia autorităților locale. „Mai era unul la noi, care tot o zdohnit, și vroia să ne ridice iarăși în Siberia. Ne-o luat la miliție, ne-o speriat și ne-am lăsat bătute...”. Pe urmă, în casa lor, au făcut școală, apoi maternitate. Apropo, ulterior, Vichentie a adus-o pe Polina din Siberia special ca să nască aici. „I-am zis nemțoaicei mele: „Hai, fa, acasă, să naști acolo, în casa părinților mei”. I-am pus numele băiețelului Vanea, după numele tatei. Pe urmă golani ne-au distrus casa. Nu mai e nimic acolo”. El ar fi vrut să rămână în Moldova, însă Polina era împotriva. Femeia motiva că în Siberia viața e mai ușoară și e mai puțin de lucru...

„Am venit să ne vedem înainte de moarte”

Nu s-a mai întors acasă de 25 de ani. În Siberia îi sunt copiii, nepoții, dar și Polina, înmormântată în pământuri de gheață. Astăzi, e singurul moldovean din satul Svetla din regiunea Altai. Vorbește doar rusa, dar nu poate uita româna. „Gândesc în limba pe care mi-o dat-o țara și părinții mei. Uneori ies afară și grăiesc, cu mine însumi, în limba mea. M-am obișnuit și cu frigul. Dacă la început îmi plesnea carnea de pe nas, ca la șarpe, acum rezist”.

Vichentie Guzun a venit în Moldova, ca să se despartă de ai săi, înainte de moarte. Ca cetățean al Rusiei, nu are dreptul să se rețină aici. „O rămas și la mine atâta de trăit, și la soră-mea. Am venit să ne vedem. Nu voi sta mult, că mă citesc ca grajdănin Rossii - 90 de zile și pleacă acasă. ...”. Discuția ne este întreruptă de unul dintre nepoții surorii sale, care anunță că se duce după cal. Moșul sare ars: „Stai, eu vreau să aduc calul!”. Îl rog pe copil să mai aștepte, la care moșul se întoarce și-mi spune apăsător: „Pe altă soră mi-au ridicat-o în 1939, pe vărul meu - în 1940. Moșul meu zicea că s-a săturat de ruși și l-au legat de căruță și așa l-o dus, până a murit... Tăț' o murit, tăț'! Când o murit mama, nu-mi dădeau hârtie să vin și am pomenit-o de la șapte mii de kilometri

depărtare. Ultima dată când am văzut-o, în 1974, era bolnavă. O pus un șervet pe patul ei, o cană, două mere, un korobok de țărnice, o pâine și o zis: „Na, să mă pomenești”. Eu am prins a plânge... Mai mult n-am văzut-o. Ieri am fost pe la morminte și m-am iertată-mă cu toți...”.

„Diavolul o kikat!”

Îl întreb pe copilul, care-l trage de mânecă, ce știe despre moș Vichentie și el îmi spune senin: „Mâca mi-o zis că trăiește în Rusia și că l-au dus acolo țigani, după ce le-o furat din pod răsărita. M-aș duce cu el, dar n-am pașaport. Nu mă tem de frig, fiindcă pot să mă îmbrac mai bine”. Îl întreb cine-i Stalin. „O fost împăratul Rusiei. Era bun, da atunci o fost război...”, îmi răspunde. Îl las pe cal în așteptare și-i propun moșului să moară lângă mamă-sa. Nu e de acord: „Fumeia me! Nu vreau s-o lepăd singură acolo. Pământul e tot acela, Dumnezeu e tot acela. Amu m-oi duce și nu mai vin. Asta-i voia Domnului. Mă rog de mă iartă, mă duc după cal”. Îmi întinde mâna și... fuge. Un copil bătrân, rupt de acasă în copilărie, acum mulți ani, alungat de acasă la bătrânețe, fuge fericit, alături de un pici, de dorul unui cal... Uitasem: când l-am întrebat pe moș Vichentie despre comuniștii de astăzi, mi-a spus hotărât: „Diavolul trebuia să pice. Și o kikat!”.

Acest material a fost realizat cu suportul Centrului de Investigații Jurnalistice

Un articol de: Pavel Păduraru

*) “Marcăuți, Dubăsari”: pe malul stâng al Nistrului, localitate căzută dincolo de Zidul Rusc. Acolo Teroarea Bolșevică a început după 1920. Până la al doilea război mondial acest teritoriu a ținut de invenția a lui Rakovski, “Republica Socialistă Autonomă Moldovenească” - la început avînd capitala Balta, apoi, în 1944 a fost atașat la “Republica Socialistă Sovietică Moldovenească”.

Această mărturie este un roman. Din cele rusești, bune.

Ba nu: o nuvelă rusească. Scurtă și dură.

De ce deportatul Vichentie Guzun se întoarce - după o vizită de despărțire - în locul deportării, undeva, în Altai?

Iată răspunsul la îndemnul de a rămâne *aici*, în Moldova, să fie îngropat lângă mamă-sa:

„Fumeia me! Nu vreau s-o lepăd singură acolo. Pământul e tot acela, Dumnezeu e tot acela. Amu m-oi duce și nu mai vin. Asta-i voia Domnului. Mă rog de mă iartă, mă duc după cal”.

Doamne, ce-aș fi vrut să pot scrie o proză ca asta!

*

Din revista *Cultura* de azi.

File din antisemitismul contemporan:

articol neverosimil in Evenimentul din Iasi 29 sep 2011

Author: Mihai Iovanel

Sokeres, țigane? Shalom, jidane! Maura Anghel

La cererea unor organizații, Academia Române a operat unele modificări în noul DEX, ce va ieși de la tipar în scurt timp. Marii gramatici ai României s-au lăsat înduplecați de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și au rectificat definiția cuvintelor „țigan” și „jidan”. Considerate jignitoare, acestea au fost înlocuite cu „rom” și „evreu”. Motivul celor care au grijă de toți cei care se consideră discriminați a fost legat de caracterul peiorativ al celor două cuvinte, a căror folosire nu ar fi recomandată pe motiv că ar fi ofensatoare.

Ce le-a scăpat celor de la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sau au omis în mod voit a fost inutilitatea demersului fiindcă în mentalul colectiv „romul” cu imagine spălată în DEX va fi mereu „țiganul” care mănâncă lebedele de la Viena, iar evreul reabilitat va rămâne în veci jidan pentru mulți dintre noi.

Cele două cuvinte considerate acum jignitoare sunt foarte vechi, iar sensul peiorativ a fost dat de comportamentul urât al unora dintre reprezentanții etniilor. Toată Europa știe că țiganii români fură, dau spargeri, sunt scandalagii și fac dese opriri prin pușcării. Despre „jidani” nu mai are rost să vorbim, știute fiindu-le patimile de-a lungul istoriei. Că nu sunt toți la fel, că fiecare din cele două popoare are exponenți de marcă este o altă discuție. Vorbim aici de semnificația celor două cuvinte pe care nu o va șterge o simplă modificare în DEX.

Când vorbim despre țigăneală facem referire la lucruri urâte, de care ne este rușine, pe care dorim să le ascundem. Că vine de la țigan, vina le aparține lor, iar nouă, românilor, nu trebuie să ne explice alții că nu este așa sau că îi discriminăm folosind acest cuvânt. Pe oricine încearcă să mă contrazică îl invit la o vizită prin câteva locuri din Iași, în care „romii” își fac de cap. Mizerie, promiscuitate, bătaii, scandaluri, asta se poate vedea în spatele caselor de la celebra strada Cuza Vodă ori în niște clădiri de pe Sărărie. Apoi, nu este zi în care notele emise de Poliție să nu includă vreo infracțiune comisă de vreun rom. Clanurile lor sunt cunoscute în toată urbea, iar „celebritatea” unora a trecut demult de granițele țării. Evident, comportamentul etnicilor ieșiți în afara legii dăunează grav imaginii tuturor românilor. Ce mă deranjează este faptul că atunci când le vorbești despre aceste evidențe, despre lucrurile urâte pe care le fac sar cu gura și spun că sunt discriminați. Dar noi, românii, nu sunt discriminați de străini când suferim din cauza țiganilor?

Evreilor le place să fie periați și să pozeze în victime. Atunci sunt evrei, sunt eroi ai pogromurilor, sunt păstrători de istorie și tot așa. Se plâng că li se spune jidan, uneori, dar nu explică de ce se supără. Care sunt motivele indignării? Să presupunem că sunt legate de cămătării, de afaceri cu terenuri și imobile?

Ar fi păcat să nu amintim și lucrurile frumoase legate de cele două etnicii și nu putem trece mai departe fără a lăuda meșterii rudari, căldărari sau aurari, fără a vorbi despre urmașii lui Israel care au făcut carieră în

muzică, medicină, artă, filosofie și economie. Dar trebuie să recunoaștem că degeaba se supără pe noi când li se rostesc numele cu „sensuri peiorative” fiindcă scăpările de conduită ale generațiilor vechi le-au adus. Și la fel trebuie să recunoaștem că doar o simplă modificare în DEX nu spală păcatele pentru care unora li se spune „țigan” sau „jidan”.

Aici se încheie Jurnalul Septembrie 2011.

OCTOMBRIE

Sâmbătă 1 octombrie 2011

Ca și ieri și-alaltăieri.

Dar am pășit pe malul octombriului. E-he, până în 10, la Spitalul St. Antoine, mai este.

Până atunci, o întoarcere în timp cu un an și ceva.

Le cer iertare eventualilor cititori pentru prezentarea pasabil haotică: prezentul este întrerupt de largi pasaje din trecut (anul 2010), însă nu am găsit o altă formulă, mai... neobositoare.

Prezentul este semnalat prin caractere grase, în mijocul paginii;

Trecutul: prin italice, în dreapta paginii.

Am adoptat această “construcție” alternativo-simultană, pentru ca să se înțeleagă ce este cu “cetățenia” mea și a familiei, precum și opoziția, atât a Chișinăului (în 2010), cât și a Bucureștiului de încetățenire prin împiedecarea cu orice preț - mai ales prin neadevăruri privitoare la deciziile luate contra mea, din 1977 - de a reintra în drepturi.

Joi 22 iulie 2010

(...) După amiază mi-a venit o scrisorică din Basarabia:

Uniunea Scriitorilor mă re-invită la o călătorie - “în ospeție”, se zice pe la noi. Academia, Biblioteca Națională, Biblioteca din Mana (așa!) organizează lansări de carte, întâlniri cu cititorii, cu prilejul împlinirii a 75 ani...

Mihai Cimpoi care semnează invitația mă anunță că Mihai Ghimpu a aprobat propunerea de a mi se decerna “o înaltă distincție de stat”, iar Primăria vrea să-mi acorde cetățenia de Onoare a orașului Chișinău.

“Uniunea Scriitorilor din Moldova

14. 07 2010

Iubite maestre Paul Goma

Reiterăm invitația noastră de a face o călătorie la Chișinău în toamna acestui an, prilej cu care vom putea sărbători împreună aniversarea a 75 de la naștere.

Uniunea Scriitorilor, Academia de Științe a Moldovei, Biblioteca Națională din Moldova și Biblioteca din Mana au pus la cale un șir de manifestări: un simpozion științific, lansări de cărți, întâlniri cu cititorii și scriitorii.

Va informăm că dl. Mihai Ghimpu, președintele Parlamentului și președintele interimar al R. Moldova, a aprobat propunerea noastră de a vi se decerna o înaltă distincție de stat.

Primăria municipiului Chișinău vrea să vă confere, în cazul în care sunteți de acord, titlul de cetățean de onoare.

Toate cheltuielile legate de transport, sejur, cazare vor fi suportate de instituția noastră.

Participarea Dvs. ar asigura o atmosferă adecvată și ar lichida distanța care, din păcate, mai există între noi.

În speranța că veți aproba propunerea noastră, primiți maestre, gândurile de bine și asigurarea înaltei considerațiuni.

Acad. Mihai Cimpoi
Președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova]

*

Am răspuns:

Paris, 23 iulie 2010,

Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Am primit amabila re-invitație. Mulțumesc.

Primesc, bucuros, să călătoresc la Chișinău. Ai mei, de pe la Orhei, mă îndemnau “să vin în ospetie”, deși eu, poftitul sunt neam cu poftitorul, locul poftelii fiind locul nașterii mele.

Am înțeles motivul invitației - și le mulțumesc pentru “urarea”, cu prilejul aniversării a 75 ani de viață : Uniunii Scriitorilor și președintelui ei, Academiei de Științe a Moldovei, Bibliotecii Naționale din Moldova, Bibliotecii din Mana.

Numai că trebuie reamintite “câteva amănunte de căpătâi”, cum zice un tovarăș nedestovărășit.

1. Eu am fost, în 22 noiembrie 1977, “invitat să plec” din țara mea, România. Sunt convins că nici nu urcasem în avionul de Paris că ni s-a și retras cetățenia, mie, soției, fiului meu, atunci în vârstă de doi ani - fiindcă membră Uniunii Scriitorilor îmi fusese ridicată pe când eram re-re-re-arestat încă în aprilie același an, cu încuviințarea și votul celor din Biroul U. S.: D.R. Popescu, N. Manolescu, Ana Blandiana, Macovescu, Hobană, Fănuș Neagu, C. Țoiu, G. Dimisianu și alți colegi.

Am refuzat, politicos, în 1981, cetățenia franceză oferită de președintele Mitterrand, susținută de Jack Lang, ministru al Culturii - acceptată de Milan Kundera. Am rămas “refugiat politic stabilit în Franța”, statut pe care-l avem și în clipa de față soția mea Ana, fiul meu Filip-Ieronim și eu. Pe pașapoartele noastre scrie: (Cutare) “poate călători în toate țările, **cu excepția României**” (subl. mea, P.G.). Consider că interdicția este dreaptă: din moment ce România ne persecutase (eufemism), să cer să mă întorc în România, tot comunistă, după 1989? Au făcut-o alți colegi de exil. Eu: nu.

Din Republica Moldova nu fusesem expulzat - pentru rea-purtare... M-am născut în 1935 în Basarabia, actuala Republică Moldova, deci am dreptul să pretind... reîncetățenirea - că tot sunt eu apatrid din 1977.

Voi fi avînd sau nu dreptul la cetățenia moldovenească, împreună cu familia? Voi fi avînd dreptul la un adăpost la mine acasă, acum, la bătrânețe?

Dacă da: ce va fi întâi: acordarea cetățeniei moldovenești, apoi dreptul de a călători în Moldova-țara-mea? Sau... invers?

2. Citindu-mi cărțile despre care ați scris cu căldură - ați înțeles cât îmi iubesc **Patria**.

Patria România m-a persecutat, ca refugiat (*venetici*, li se spunea în Oltenia basarabenilor lui Ion Lazu; *fuljeraț*’, ne ziceau ardelenii nouă, basarabenilor mei), m-a condamnat la închisoare și la domiciliu obligatoriu, m-a alungat de la sânul ei, iar după 1989 a refuzat să mă repună în drepturile de cetățean și scriitor, ba a patronat campanii de calomnii la adresa mea, ultima:

cea de antisemitizare, condusă de N. Manolescu (deloc dezinteresat: a primit, de la ambasadorul Israelului Rodica Gordon și de la ambasadorul USA Taubmann postul de ambasador român la UNESCO) - rezultatul fiind: nu-mi pot publica decât cu mare greu volumele, nu sunt acceptat în periodice (nici în *Contrafortul* antisemitizatorilor mei V. Gârneț și V. Ciobanu) - așa seucid scriitorii, în ultima vreme: îi acuzi de antisemitism, știind că această simplă afirmație nu cere dovezi, iar antisemitizatul nu se poate apăra (unde: în *România literară?*, în *Contrapunct?*, au oare în *Observatorul cultural*, unde paznici la Poarta Templului stăteau Carmen Mușat și I.B. Lefter și acum stă junele analfabet Șimonca?

Vreme de douăzeci de ani (1970-1990) nu am putut publica, numele mi-a fost interzis; alți douăzeci de ani mi s-a permis să mă strecur ca un hoț, ca un intrus în Cetatea Literelor române.

Astfel tratându-mă, Patria mi-a devenit (cu vârf și îndesat) *Matrie*, *Mașteră*.

Ca unul care am scris atâta despre Basarabia cred că am dreptul să mă îndrept spre sânul celei adevărate, cea care nu m-a obijduit, nu m-a trădat, nu m-a vândut și nu m-a alungat.

Pe aceasta am onorat-o cu scrisul meu, cu inima mea.

Aceasta este cea numită acum Republica Moldova.

Fie-mi iertat patetismul, dar l-am cenzurat cu severitate.

Va îmbrățișez pe toți oamenii buni.

Paul Goma

*

Din presa locală:

“PAUL GOMA VINE ACASA

Jurnal TV Chișinău 06 AUGUST 2010 www.jurnaltv.md

După o lungă absență, scriitorul român-basarabean, Paul Goma, se va întoarce, în sfârșit, acasă și va primi cetățenia Republicii Moldova!

Scriitorul se va întoarce chiar în ziua în care va împlini 75 de ani, pe 2 octombrie. Paul Goma este un militant anticomunist refugiat în 1944 în Transilvania și stabilit în 1977 în Franța.

Pe 2 octombrie 2009 Asociația Hyde Park a cerut organelor competente din Republica Moldova să acorde în regim de urgență cetățenia Republicii Moldova scriitorului român-basarabean, Paul Goma și membrilor familiei acestuia.

Potrivit lui Mihai Cimpoi, Paul Goma va primi și carnetul de membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova.

Scriitorul Paul Goma s-a născut la 2 octombrie 1935 în satul Mana, raionul Orhei. Din copilărie a cunoscut teroarea bolșevică. În 1944 întreaga sa familie s-a refugiat, din cauza războiului, în Transilvania, iar în 1977, Goma, împreună cu soția și copilul, au fost decăzuți din cetățenia română și au plecat în Franța.

În prezent, Paul Goma nu este cetățean al vreunui stat”.

Presupun că, chiar de nu va fi scurtat de cap ziaristul care a lăsat să-i scape această știre, nici n-are să fi decorat pentru faptă. Să nu-și va fi dat seama că devine complice al meu, “pravacaționistul”, stârnitorul la represiuni asupra bieteii Basarabii martirizate de ruși, de evrei, de “regățenii” securistului Băsescu, de enkavdistii lui Putin, de

kamuniștii lui Varonin, Stepaniuc, Riedman, Tcaci, Socor *i drughie* ?

Luni 9 august 2010

Mi-a scris Daniela: că e bucuroasă de dedicație (pe ultima ediție a “Calidorului” de la Lumina), că a fost cu mama la bunici (care: paterni, de la Ciocâlteni?), că azi pleacă în tabără - unde?

Eh, fetele! Cât de aburito-zăpăcite sunt ele, dragele...

*

Răspunsul de la Chișinău al lui Mihai Cimpoi:

“Iubite maestre, Paul Goma

Ne-a bucurat nespuse de mult scrisoarea Domniei Voastre prin care acceptați invitația noastră de a vizita Chișinăul la începutul lunii octombrie curent, prilej de realizare a unei îndelung așteptate întâlniri colegiale de suflet.

Ținând cont de sugestiile pe care le-ați formulat cu delicatețe în scrisoare, am discutat oral și i-am adresat un mesaj domnului Mihai Ghimpu, președinte al Parlamentului și Președinte actual al R.Moldova, cu rugămintea să vi se acorde cetățenia R.Moldova și să vi se elibereze și un pașaport moldovenesc, pe care îl meritați ca originar din părțile noastre și ca semn de recunoaștere a ceea ce ați făcut pentru impunerea adevărului.

Între timp a apărut postum la Bacău o carte a regretatului Andrei Vartic care include un eseu intitulat *Straja din lanul de Goma*.

Așteptăm cu nerăbdare momentul deosebit al întâlnirii noastre.

Cu aleasă considerație,

Acad. Mihai Cimpoi”

Ei, ce mai zic acum? Mihai Cimpoi mi-a scris binișor înainte de 14 (august) termen dat mie însumi, nu lor, basarabenilor mei. Și această epistolă este, pe ardeleneste, “cam vagă”: dă seama de răspunsul lui Ghimpu: că îmi restituie cetățenia (nu e o greșală: **cea moldovenească este româneasca refuzată de regățenii** Iliescu, Măgureanu, Brucan, Macovaca, Constantinescu, Sorin Alexandrescu, consilierul său pe după cap cu Zoia Condurachi, Băsescu, consiliat de consilierii lui pește (nici nu-mi dau seama c-am nimerit în Balta Dâmboviții, unde domnează Știucoiul Prost Bărbierit, Cel/ Cea/ mai Filosof / Filozoafă/ la români, Liicheanca).

În chestiunea pașapoartelor - la plural - voi cere informații suplimentare - dar nu acum: acum sunt prea obosit (deh, vrâsta).

Îmi mut termenul: aștept o invitație limpede și programul până la 1 septembrie. După care va începe să fie prea târziu.

Am răspuns:

Paris, 10 august 2010

“Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Am primit cu bucurie răspunsul Dvs. la scrisoarea mea de mulțumire pentru invitația de a călători la Chișinău.

Am fost profund impresionat de demersurile Dvs. pe lângă Dl. Mihai Ghimpu și promisiunea - orală - că mi se va acorda cetățenia Moldovei și mi

se va acorda pașaport moldovenesc, pentru a călători.

Numai că, dragă Mihai Cimpoi, acesta constituie jumătate de răspuns - și acela oral:

- Eu sunt căsătorit cu Ana Maria - răsălaltăieri s-au împlinit 42 ani de când ne-am luat, mai degrabă la-rău decât la-bine și... nu ne-am plictisit împreună - ori Dvs. vorbiți de un singur pașaport;

- Am un fiu, Filip Ieronim, care, deasemeni a cunoscut suferințele familiei noastre persecutate (eufemism), atât în România, până la 20 noiembrie 1977, cât și în exil: urmărirea, tentativele de răpire - ale lui, copil - de asasinare a mea, "capul răutăților" - din partea Securității.

De douăzeci de ani - de la "rivoluția de la 89"- noi trei îndurăm respingerea, refuzul autorităților de a mi se face dreptate, ca scriitor, de a recăpăta cetățenia furată, statutul de scriitor lepros, deci alungabil (din societatea noastră cea orbitor de curată), statut instituit de "colegii" mei, în timpul ultimei arestări (1977), legalizat-oficializat (sic) de cei trei președinți: Iliescu, Constantinescu, Băsescu. În cazul în care îmi este recunoscută - de către guvernul moldovenesc - cetățenia Republicii Moldova, drept este să le fie recunoscută și soției mele și fiului meu.

Or din răspunsul Dvs. lipsește *pluralul*, semnul familiei.

Apoi: Se vede că informațiile despre mine nu v-au... informat că, de ani de zile merg cu mare greutate, că sunt cvasiinvalid, deci nu voi putea înfrunta singur o călătorie ca aceasta. În afară de faptul că soția mea și fiul meu au tot atâtea drepturi - și morale și de sânge de a aparține pământului Moldovei - am dreptul la "cârjile" care m-au slujit și pe vremea când mai puteam umbla - dar acum, când picioarele (dar numai picioarele, păcătoasele), nu mă mai ajută?

Dacă soția și fiul nu vor fi incluși în *pluralul* amintit, eu voi fi blestemat să rămân, în continuare în exilul francez.

În visele mele daurite, stârnite de invitația Dvs., mă lăsasem pradă utopiei (specialitatea mea, ca a oricărui om fără-casă, fără-țară):

Ziceam, deci, că mi se încredințează în Chișinău o locuință, o casă cu o grădiniță :

Acolo aş amenaja o Bibliotecă: pe lângă toate cărțile mele editate în românește și în traduceri, aceasta va conține și un Fond al autorului de mine, cu toate manuscrisele, dactilogramele aflate în posesia mea, precum și tăieturile de presă adunate. Ar fi un loc unde oricine ar putea citi pe loc cărțile mele, unde eventualii cercetători interesați de viața mea ar putea lucra în pace.

Iar eu, gazda, îi voi trata cu ceai, cafea, sandvișuri - și chiar prăjiturile de la cofetăria din colț (să nu fie uitate legumele și fructele din grădina Bibliotecii).

Acest text ar putea fi o scrisoare de dragoste adresată unui consăngean și coleg. Și prieten.

Care vă salută.

Paul Goma"

Revin în actualitate:

Duminică 2 octombrie 2011

Ziua mea, împlinesc 76 ani. Grei, grei, anii.

Nici azi nu m-a scutit boala de boală de relele ei, ai zice că vrea musai să mă omoare, oameni buni!

Patru dimineața; s-au adunat vreo cinci urări: Maria Sipos, Mariana Pasincovschi (care mi-a trimis și un colet, a venit avizul, are să-l ia Ana de la poștă), Angela Goma, nepoata de la Orhei, cu întreg tribul gomilor, Sanda Văran, Sorina Gâlcă descendentă din neamul Scordeli, fostul proprietar al satului, ctitorul bisericuței din Mana, Mihai Ciucanu, Marius Ifrim, George Onofrei, Michaela Hohenlohe...

Flori Bălănescu - mi-a trimis un text, îl reproduc aici:

“2 octombrie este, în fiecare an, ziua în care unii dintre români încearcă să-l readucă simbolic ACASĂ pe Paul Goma. Biografia scriitorului a fost și a rămas marcată de refugiul din copilărie, de hărțuirile la care i-au supus pe el și pe părinții lui NKVD-ul și Securitatea, dar și mulți ”frați români”, de falsificarea unor acte de identitate, tocmai pentru a nu trafica adevărul istoric și pe cel omenesc, ca să poată rămâne ACASĂ, în ceea ce se încăpățanau să spere că este Patria, și să nu fie trimiși în Siberia... o biografie traumatizată pentru totdeauna de pușcăriile părinților săi și ale sale, de contorsionările conștiinței celor care fuseseră atât de buni și pe care regimul comunist i-a desfigurat, aceia care în 1977/1979/1987 nu au fost în stare de solidaritate omenească/de breaslă/națională prin revendicarea și susținerea drepturilor omului împotriva Răului Absolut, cum a numit scriitorul Securitatea – ca braț armat al Comunismului (românesc)... biografie frântă pentru omul-scriitorul-soțul-tatăl Paul Goma, după exilarea forțată din 1977 la Paris, unde Brațul Lung al Revoluției i-a urmărit, pe el și tânăra lui familie. Ceea ce nu a reușit Securitatea comunistă – să-l îngroape, aproape că au reușit ”statul de drept” instaurat la București și Chișinău, inteligenția omnipotentă și tot soiul de medii de influență, după 1989.

Pentru că Paul Goma consideră, și nu obosește să o spună, oricât de greu i-ar fi, că de zeci de ani românii și-au dat consimțământul la nenorociri, la tăcere, la cenzură și autocenzură, la propria lor reeducare, și s-au mutat tot mai mulți și mai trainic pe ”Ficțiunii-colt cu Amneziei”, acolo unde nimic nu-i obligă să-și reevalueze conștiința.

Când ești Paul Goma nu ai cum să fii dorit ACASĂ, nici în dreapta, nici în stânga Prutului, de către puternicii țărâmului ”Adoarme-te Române”.

Acesta nu este un mesaj trist, ci unul optimist, pentru că, atâta vreme cât mai există oameni simpli, încercând să fie normali, cunoscând atrocitățile din trecutul recent, care nu doar și-l amintesc pe Paul Goma, dar îl citesc, scriu despre scrierile sale pentru a le face cât mai cunoscute, și-l doresc ACASĂ, încă avem o identitate de înțeles și de apărare.

Mulți ani, în sănătate, lui Paul Goma la cei 76 de ani pe care îi împlinește, alături de Ana-Maria și de Filip-Ieronim!

Să ne revedem ACASĂ!

Flori Bălănescu”

Gabriel Pleșea: Dragul nostru, Paul Goma

Din toata inima venim cu urarea MULTA, MULTA SANATATE si PUTERE pentru MULTI ANI

Imbratisari, dv si Doamnei. Salutari lui Filip.Anca & Gabriel Plesea
p.s. Am terminat de citit jurnalul pe Septembrie, cu toate reluarile cu tot..

Mariana Pasincovschi: ...de dimineață citesc Jurnalul dumneavoastră: ați scris atât de frumos despre noi, cu atâta căldură și dragoste, încât v-am simțit alături, așezați împreună, punând țara la cale, tinerește-bătrânește, mult-înțelepțește, din Calidor, de-acolo unde „nu există durere, nici supărare, ci numai viață veșnică”, speranță, nădejde, putere de a învinge boala și, desigur, sănătate, multă-multă sănătate. Zi de zi, ceas de ceas gândind la dumneavoastră, trup din trupul pipăit, deschis pe masă, noi, familia adoptivă, culegem fiecare strop de bucurie de pe buzele îndurerate, păstrându-l cu sfințenie și înmulțindu-l în palmele dătătoare de viață. Vă suntem atât de aproape încât vă atingem cu mâna, împreunând degetele în simbolul treimii, rugându-ne bunului Dumnezeu, dimineața și seara, chiar și la amiază, acasă sau în bibliotecă, să spulbere durerea, dăruindu-vă sănătate, Ani Mulți, vigoare trupească, înfăptuind minunea în care ați crezut dintotdeauna și în care, la rându-ne, credem cu tot dinadinsul.

Deși e încă devreme, nu pot să nu vă spun „La Mulți Ani”, despărțindu-ne doar câteva ore în care, reconstituind itinerarul celor 75 de primăveri, la a 76-a aniversare, ne vom bucura cu bucuria celor umiliți când dumneavoastră vă veți întoarce ACASĂ, apăsând clanța ușii, pironindu-vă în intrare, într-un dialog imaginar cu fiecare dintre noi.

La Mulți Ani, iubite Paul Goma, cu plecăciune, sănătate și îmbrățișare întreții familiei!

Cu foarte mare dragoste, Mariana Pasincovschi

P.S. Vroiam să vă întreb, deși bănuiesc că răspunsul este unul negativ, dacă a ajuns la dumneavoastră micul meu colet. Sunt sigură că m-ați fi anunțat - tare aș fi vrut să ajungă la timp, așa ar fi trebuit însă, dacă nu, să sperăm că tot va ajunge - era o mică-mică surpriză pentru dumneavoastră și, ca să rămână o surpriză, o să vă spun că era doar începutul unei surprize...

Valerian Stan: La mulți ani, dragă Domnule Paul Goma! Vă doresc sănătate - și am să aștept Jurnalul următor ca să aflu că pe 10 octombrie doctorii v-au dat vești bune. Pentru că, în rest, bine este scris : „Căci Domnul ceartă pe cel pe care-l iubește și ca un părinte pedepsește pe feciorul care îi este drag.”

Valerian Stan

Ovidiu Nimigean: La multi ani, domnule Paul Goma!

Cum sa va spun? De cite ori lucrurile devin confuze, albul incepe sa semene cu negrul si negrul cu albul, iar "directorii de constiinta" din Romania imi par a avea chiar constiinta, ma intorc la scrisul Dumneavoastra care imi reaminteste adevarul si normalitatea. Paginile Dumneavoastra au efectul koanului maestrilor orientali: te plesnesc zdravan, te zguduie, dar te trezesc, punindu-te in fata realitatii. Sigur ca e incomod, singur ca e iritant, sigur ca realitatea nu ne place, sigur ca somnul si ameteala sint mai comode sau mai... profitabile, dar intelegem sau macar intuim, daca (mai) avem un strop de onestitate, ca doar pornind de la datele acestei realitati insanatosim ceva in noi si in lumea din jur. Sau, in ultima instanta, cind boala a devenit cronica, iremediabila (asa arata Romania), cel putin nu devenim complicii ei.

Va ramin indatorat (am facut atit de putin, mai nimic...) si infinit recunoscator.

Inca o data, din inima, la multi ani!

Ovidiu Nimigean

Va tin pumnii pentru 10 octombrie.

Magda Ursache - la intrebarea: «Ne luati și pe noi în calidor?»

Răspund: «Va iau, dragilor, pe toti doritorii.»

La care tot ea: «In fapt, am vrut sa va uram LA MULTI ANI!»

Iar eu nu am mai avut replică.

Aneta Șoimu - mesaj din Chisinău: «La multi ani, domnul Goma!
Va doresc sanatate si sa fie un an bun!»

Vasile Baghiu - «Stimate domnule Paul Goma, primiți, vă rog, și gândul meu bun, de ziua dumneavoastră. Bucurii și sănătate, alături de cei dragi, vă doresc. La mulți ani! Vasile Baghiu

Oleg Brega Bun găsit, am citit la patru voci prima sută de pagini Din Calidor, suntem în parcul central, pe alea clasicilor, lângă Alecsandri și Hașdeu, am fi vrut să realizăm proiectul culturalo-omagial lângă Stere, oricum, în partea modernă a aleii, dar acolo nu sunt prize electrice pentru computer/ordinador și pentru amplificatorul de sunete. Nici public nu prea trece pe acolo...

Ghenadie spune că e la Snagov, la Tofan cu mai mulți simpatizanți ai Dvs, acolo pregătesc pentru internetizare o altă carte, Culoarea curcubeului se pare. O vom pune și aici la boxe dacă vor reuși, că e posibil să nu putem să citim tot calidorul taman azi. Deja a început să cînte fanfara în alt colț de parc și basarabernii ieșiți în casă vor dori amuș să se exprime la microfonul Hyde Park...

La mulți ani și sănătate, dacă vreți să vedeți sau auziți măcar o parte din ce se face pe aici cu gândul la dumneavoastră, intrați pe www.curaj.tv
Toate cele bune, cu drag, Oleg Brega

Alexandre Negresco-Soutzo <negrescosoutzo@yahoo.fr> -“Respectuoase si prietenești urari de

La multi ani !va urez, din toata inima, de data aceasta in scris, deoarece sunt la New York, unde abia am sosit, si unde nu am mai fost din 1978, adica de 33 ani,cu sanatate si tot ce va doriti, alaturi de cei dragi !

Gabriela Nita, vaduva lui Dan Nita, cel din grupul nostru, mi se alatura, dorindu-va si ea, cu multa pretuire, sanatate si numai bucurii.

Radu Negrescu-Sutu

Camelian Propinațiu - “La multi ani fericiti, domnule Paul Goma!
Va trimit un harbuz virtual de prin partile astea din ce in ce mai secetoase.
Cu drag,

Camelian Propinatieu

într-adevăr, ce “urare” mai zemoasă, mai răcoricioasă decât un harbuz (vai, virtual - nota mea, P.G.)

Claudina Iovitza <claudiniaiovitza@yahoo.com>

Objet : mulți ani, D-le Goma!

Sincere Felicitări, D-le Paul Goma!

Sănătate vă doresc și cât mai mulți cititori! Căci meritați ca fiecare familie să aibă în biblioteca lor, măcar o carte a dumneavoastră. De-ar fi așa, s-ar schimba multe din mentalitatea de acum a basarabenilor.

De curând am participat la un concurs de citate și am ales unul spus de dumneavoastră și anume: "Însă istoria nu este știința-exactă, adevărurile ei nu sunt întotdeauna și adevărul, pentru că există un supraadevăr: demnitatea unei comunități". Această frază și mai ales, înțelesul pe care-l transmite, a fost premiată cu locul I. E o victorie a dumneavoastră, vă felicit!

Vă mulțumesc din suflet pentru exemplul pe care ni-l acordați.

Vă cuprind călduros. cu sănătate, Claudia Ioviță

Persoana cu acest nume a fost remarcată într-un filmuleț făcut de frații Brega: un buchet de fete, recitând, la monumentul lui Grigore Vieru versurile poetului. Am pomenit de scena reconfortantă într-o înregistrare, una dintre ele mi-a scris, i-am dat adresa Alionei Grati, a participat la împachetarea cărților pentru a fi distribuite bibliotecilor... Am aflat că este (era)

elevă la liceul de arte plastice și e și ea orheeancă. Mă bucur, auzindu-i glăsciorul - pe sticlă.
Iată cum se fac prietenii. Și fiicele adoptive.

Liviu Stoiciu <liviu.stoiciu@gmail.com>

Obiect : La multi ani Reperului Moral - LIS

Marelui Paul Goma - La multi ani, iubite singuratic! Sanatate! Ramaneti un simbol de rezistenta in timp al romanilor. Cu veche dragoste, LIS

Mi-au mai adresat prin telefon gânduri bune, urări de sănătate:

- Tică Pessarof, colegul meu de la “Gheorghe Lazăr” din Sibiu - de vreo 30 de ani în America;

- Gabriel Cristoaica, semnatar al Apelului nostru din 1977, a făcut parte, câteva nopți, din “grupul de apărare” (cu Ladea, cu Dâmboviceanu, cu Becescu), a fost și el arestat, apoi a cunoscut lagărele din Austria, în cele din urmă a ajuns în America...

Oameni din universuri diferite, în momente diferite, dar de mare calitate. Cu ei aş pleca oricând la drum.

Mi-au mai telefonat: Titus Ceia și Dana, Ion Ungureanu din Canada.

Fac o pauză: Daniela Sitar-Tăut mi-a trimis, odată cu urările de rigoare o cronică la **Bonifacia**:

“O tempora!, o (a)mores!

Majoritatea scrierilor incluse de Paul Goma în categoria „ficțiune”, exceptând **Gherla-Lătești**, monolog dialogat au parte de o critică de întâmpinare pauperă. Concurat de incontestabilul statut de disident No. 1 al totalitarismului autohton, prozatorul Paul Goma este supus unei cabale a tăcerii, dictate, în termenii unui celebru divorț, care a făcut deja istorie (Adio, domnule Goma!) de la centru. **Bonifacia**, elaborat la Paris în 1983, apare „într-o variantă mult abreviată” la Editura Albin Michel în anul 1986, „în românește – tot în variantă scurtă – la Omega” (București), iar în versiunea „revizuită, restabilită”, abia în 2006, la Editura ANAMAROL din capitală. Romanul ia forma unui triptic dispus în 22 de capitole și ipostiază tot atâtea fabule. Istoria centrală, care deține cea mai mare pondere în economia românească este cea a amorului cu Bonifacia, derulată într-un spațiu liliputan, mansarda unui anticar și fauna camaradesc-profesorală a Facultății de Litere din București. Partea secundă este guvernată de imaginea Xeniei, lipoveanca pantagruelică și a basarabencei fără nume, răpită de un securist, siluită și torturată, pe care o adăpostește în timpul domiciliului obligatoriu din Lătești. Ultima secțiune, mai restrânsă, se convertește într-o diatribă la adresa confrăților de condei. Bestiarul care-i reunește este Restaurantul Uniunii Scriitorilor, panoplie a detracării și colaboraționismului conjunctural. Singurii condeieri cordiali față de „autorul de manuscrise” sunt cei din cercul oniricilor. La fel ca în alte creații, Paul Goma este fidel tehnicii reluării cadrelor, prin refrene care punctează exordiul narativ („Abia acum o descopăr”), cheie de boltă a textului, respectiv climax-ul: „Fii cuminte proasto, îi spun în șoaptă, așa cum îi spun la fiecare alarm’, de peste zece ani. Fii cuminte, altfel ne înecăm amândoi – vrei tu să ne înecăm? Nu vrei, atunci fii cuminte și

ajută-mă, sprijină-mă de subțiori, ține-mă de mână...” Mi s-au înmuiat picioarele. O mângâi prin cămașa dintr-o dată umezită: Nu-i nimic, scăpăm noi și de astă dată, nu ne înecăm noi chiar așa ușor...” Galeria feminină a personajelor este consistentă, predominante fiind cele proboscidiene, cu o corporalitate cotropitoare pentru mai firavul lor partener. Bonifacia nu este atât un roman de dragoste, cât unul erotic, devenind pe alocuri un inventar al muierilor posedate de personajul-narator. Elogiul feminității alternează cu relevarea semidoctismului lor sau a turpitudinii, realizat într-o manieră condescendentă, ilară, poate cu prea multe eforturi în transcrierea agramatismelor. Protagonistul este un protejat și protector al femeilor din anturaj. Junele basarabean aflat în perioada „restudenției”, după „Anii de ucenicie” carcerală de la Gherla, respectiv domiciliul obligatoriu din Bărăgan, „babac” de trei decenii se află permanent în vizorul organelor de supraveghere, ca element recalcitrant, refractar ciumei roșii autohtone. Deși aflat constant într-o stare de anxietate generată de aprehensiunea Securității, nevrând să fie „mai cuminte, mai ascultător, mai diligent”, locatarul minusculei încăperi este autor de literatură samizdat, pe care o camuflează cu grijă, în cinci etape, înainte de-a fi pregătit să primească anunțatul „vizit”. Există patru asemenea vizite esențiale în economia textuală: Bonifacia, profesoara de slavă veche, ce-l mitralia peretuu cu invective și hărțuiri în timpul cursurilor („Vecheaslavă”, „Umilitaveche”, „Slavavacă”, „Otravaveche”, „Fataveche de la catedră”, „capra de la catedră”, „Limbrica”, „găină murată”), a tatălui, alarmat de posibilul colaboraționism al fiului și, constant, perchezițiile Securității care se soldează și cu agresiuni fizice.

Paul Goma realizează o taxonomie duală a feminității, expusă lapidar în autofilmarea din 26 februarie a.c. referitoare la subiectul și conotațiile romanului (<http://www.paulgoma.com/autofilmare-45-despre-bonifacia/>): „femei fericite, care devin și mai fericite în feminitatea lor când sunt satisfăcute” și „femei nefericite”, așadar nesatisfăcute. Bonifacia este o „carte cu fete”, „cu femei mai tinerele”, iar cronologia evenimentială este amplasată în perioada restudenției, în care nu se simte „depeizat pentru că în acel an – 1965, anul-prag, prag pentru noi amărății, Ceaușescu publicase un decret prin care deținuții puteau să o ia de la capăt”. Polii tematici ai volumului sunt scripturalul și erosul, între cei doi existând o oarecare complementaritate. Femeilor le sunt povestite cărțile care urmează să fie elaborate, iar narațiunea obligă condeierul la concretizarea proiectului verbal. Unele dintre ele devin suporteri ai scribului, cum este cazul misterioasei Ela sau, straniu aproape, al Bonifacei, care-i creează un habitat propice redactării de „literatură interzisă” și se erijează în Mecena deghizat propunându-i s-o mediteze cu 100 de lei ora. Tânărul maratonist sexual are o candoare care degajă instincte materne adoratelor carnale. Xenia ajunge chiar să-l alăpteze, fără a-i permite alte atingeri, exceptând vizualizarea netactilă a nudității ei. Pentru Bonifacia este un maieut sexual, ea descoperind savoarea acuplării abia cu protagonistul, după un mariaj cu monsieur Potop, rămas la Paris, care-și lichida iepurește prestațiile coitale. Chiar dacă dimensiunile acesteia ar putea-o asemui învățătoarei Coban din **Arta refugii**, la fel și atitudinea camaraderească, profilul fiicei domnului „Hârtie și Celuloză” este marcat succint de către autor: „țoapă foc”, „țoapă mămoasă”. Studenta agramată, aparținătoare protipendadei comuniste, cu părinte influent și unchi „la Justiție” e descrisă poliedral și caricatural: „balenoasă, doarme la cursuri, mănâncă tot timpul”, „una murdară, împutită, grasă!” Dar este intitulată deopotrivă „Binefacia” datorită abnegației cu care-și aproviziona adoratul cu alimente și cafea. Imaginea ei

se degradează în final: o Cătălina, acceptându-l pe pajul Alec, cu nuri explozivi, necenzurați, ce anunță o viitoare Messalină.

Multitudinea de reprezentări feminine este dispusă contrapunctiv. Astfel, prima vizita a Bonifaciei, succedată de descătușări hormonale satisfăcătoare de ambele părți este contrabalansată de cea a profesoarei de slavă veche, cea care, după un minim mea culpa referitor la agresiunile verbale de la cursuri, îi solicită să-i facă un copil. Naturaletăa acuplării cu Bonifacia are ca revers, în episodul imediat următor, frustrarea Silviei ce, eșuând corporal, în pofida unor sugestii de jocuri masochiste, îl ademenește cu posibilitatea dactilografierii romanului nepublicat, dar și a traducerii lui în engleză, peste ocean. Vanda, colega pe care a consolat-o carnal vreo două nopți după ce a fost repudiată de logodnic, se prefigurează ca o „babă de viitor”, dornică să-și camufleze trecutul, originea și să se propășească profesional printr-un servilism similar celui a lui Pristanda. Imensitatea Xeniei și a sculpturalelor ei fese, văzute ca un obiect de artă este dublată de statura fragilă, mignonă a fetei de învățător basarabean răpită de satrapul securist Ilie. Povestea cu Dina rămâne un mister nedevoalat, ea meritând o „carte întregă”. Olfactivul pare a fi simțul suveran, dar și un mijloc de ierarhizare al donelor, dintre care cea mai defeminizantă aromă este cea de „învechire-degeaba”.

Filonul erotic, dens este doar ingredientul fabulatoriu care înveșmântează această frescă social-politică a României comuniste. Portretul sumbru al epocii denunță decadența morală, colaboraționismul, cameleonismul unei nații în care etica este un garant al excluderii, insuccesului. Permanent, ca adjuvant mnemotehnic, revine obsesia oglinzii, lecție de sinceritate a sinelui cu sine, dar și prilej de actualizare a unor drame trecute. Cronologia lineară este contaminată de regresii în trecutul carceral, școala detenției fiind o amprentă inubliabilă. Episoadele narrative se întrepătrund pe alocuri, iar prozatorul gradează suspansul și implică permanent naratorul în discursul epic, făcându-l părtaș al confesiunilor. Autorul realizează dificultatea relatării experiențelor altora și, chiar în ipostaza de mesager al întâmplării, utilizează perspectiva subiectivă. Antitetic, ilustrativ, cu amărăciune este focalizată și soarta basarabenilor, ajunși străini în propria țară, ce suferă o dublă excludere: din partea rușilor și a românilor. Destinul frânt al liceencei de la Călărași, victimă a unui rapt, apoi a violurilor în serie, fără ca nimeni să protesteze, moartea sau dispariția misterioasă a basarabencelor ce sunt luate cu forța, siluite, umilite, torturate de către un securist sunt episoade care traduc drama unei nații. De o altă clasificare au parte femeile din Lătești, dispuse în triada: „lipovence din Bordușani”, robuste, rezistente, „amărâtele” – „foste femei” și „oafele” – „prea bătrâne, prea folosite, nu mai au căutare decât în cazuri de urgență”. Prostituatele, „fetele din Lătești”, sunt primite galant de studenții „deoști, cetățenii fără drepturi cetățenești” și asimilate femeilor „bune”, deoarece etalarea nurilor către un aproape este un gest... creștin. Pe de altă parte, cele „rele” nu au parte de bonificații erotice.

Autorul recurge frecvent la mimotexte, pastişe, calchieri ale unor opere celebre. Fie că este vorba de Țiganiada (invocarea parodică a muzei, a „Bonifetei”), de G. Bacovia (înțoarcerile solitare acasă, uneori chiar „topit de băutura”) sau de M. Eminescu („floare-albastră”, „părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă”), literatul inserează fragmente cunoscute pentru a crea paralelisme situaționale. Alec (Sașa Ivasiuc) se convertește într-o imagine răsturnată a protagonistului, întemeiată pe binomul imoral/moral, deși ambii au fost în aceeași închisoare și au avut parte de domiciliu obligatoriu.

Versatil, Alec lucrează ca traducător la Ambasada Americană, e un autor se succes, însurat cu Lila (Tita Chiper), publicat în revistele literare bine cotate ale momentului, familiar cu potențaii Uniunii Scriitorilor, egotist, arivist, lichea, ba, mai mult, „complet afon la muzica limbii române, ca tot ardeleanul ce se respectă (în plus maramureșean)”. Pornind de la el demarează simfonia atacurilor la adresa lipsei de etică a transilvănenilor. Capetele de acuzare sunt recrutate din trecutul familial (refugiul în munți și denunțarea lor de către un cioban ardelean) sau din contemporaneitatea literară (asaltul în cete, nepotist al capitalei, vizibil la restaurantul Uniunii Scriitorilor, prin „mesele de ardeleni cecești”). Contabilizarea amplei liste colaboraționiste pare interminabilă: Titus Popovici, Feri Munteanu, Feri Păcurariu, Ion Brad, Romică Munteanu, Ion Dodu Țiganu (Bălan), D.R. Popescu, Tiberiu Utan, Nichita Stănescu etc. Deși ironia nu este repudiată, grupul oniricilor este penelat cu reverență, cu atât mai mult cu cât aceștia îi vor facilita debutul literar în „Luceafărul”, tocmai în „cazarma securistă” a lui Barbu-Dodu-Bălan-Săraru. Protagonistul rămâne mefient față de „limba oniricilor: se salută, înjurându-se”. Atmosfera colocvială din cercul lor, întreținută de Virgil Mazilescu, prohodul literaturii contemporane psalmodiat de Leonid Dimov, lamentațiile lui Țepeneag că nu-l arestează nimeni, în pofida acțiunilor protestatare contrastează cu dineul celor din jurul „mahărilor” Gogu Rădulescu, Marin Preda, Eugen Jebeleanu. Adiacent, complementar portretului moral făcut lui Petru Dumitriu, este schițat și cel al lui Nicolae Breban care-i „admiră la Petru Pulberiu numai latura de jigodie, de javră, de janghină: gelozește puterea de slugă-specială a Puterii, etalată în văzul lumii”.

Romanul capătă pe alocuri o alură poietică, mai ales prin afirmațiile referitoare la rolul artei și antimodelele ilustrate de scriitorii tributari dogmei socialiste: „Literatura, «arma ideologică», a fost împinsă în prima linie, poezia devenind «poem» de la cinci sute de versuri în sus (unul dintre cei mai productivi fiind chiar ofensatul Jebeleanu care, și el, a otrăvit viața a câteva generații de elevi și studenți cu kilometrii lui de ineptii versificate), iar proza cu precădere «roman», (de la cinci sute de pagini în sus).” Folosind preponderent diminutivul, ca eufemism pentru insignifianța produselor livrești, autorul ne oferă și un ghid al scriitorului nedebutat, care cunoaște scale evolutive ce nu pot fi eludate. Virtuozitatea auctoriată are ca punct de plecare „o schițoasă”, („dacă întrunește condițiile de calitate, tovarășii din presa centrală o pu-bli-că – schițoșoara”), Al doilea prag narativ pe care trebuie să-l treacă novicele aspirant la doma beletristicii este „o povestioară, dar de calitate, știi colé, doar ești scriitor, adică să fie socialistă în conținut și națională în formă și să nu lipsească mesajul, că dacă n-are un mesaj optimist și luminos avântat, degeaba ne mai intitulăm noi ingineri ai sufletului omenesc... Bun”. Apoi, capeți dreptul la „o nuvelișoară”, „O nuvelă, mică! Dacă treci și proba asta, ei, tovarășu scriitor, atunci chiar că poți să bagi pe șantierul de creație un mic roman... Și dacă dorești, poți trece la un fluviu, ca Volga tovarășilor sovietici, ca Dunărea noastră, ca Drumfărăpulpbarea tovarășului nostru drag, Petru Dumitriu, măi tovarășe!...”

Erosul este perceput ca o fațetă a scripturalului, dar actul scriiturii, profesat „când aveam timp și chef”, urmat de ascunderea textelor interzise, necesită solitudine totală, reclusiune: „scrisul nu putea exista, ca libertate, decât în totala libertate a obiectului numit pat”, un pat al lui Procust care are drept galantar verticalitatea morală. Dispariția manuscriselor samizdat are un efect eliberator, dar constituie promisiunea continuării cruciadei adevărului:

„am mâna tare”. Libertatea aparentă este doar o traducere a imunității, tăbăcirii sufletești, alături de conștiința faptului că nu mai are nimic de pierdut. Euforia generată de tipărirea primului text, mascată cu stângăcie în fața oniricilor și diminuată voluntar, goana nebună în plină iarnă, reflectată cu autoironie și vandalizarea unui chioșc de ziare pentru a intra în posesia unicului exemplar rămas ca reclamă este subit amputată de vânzătoarea de ziare care, fără a-l fi citit, lichidează rațional toată producția literară a momentului printr-un singur cuvânt, ce redă în limbaj familiar, defecația.

Antrenant, detabuizat **Bonifacia** este un roman al unei epoci decrepite etic, istoria unui tânăr care începe să le arate românilor, în pofida voinței lor, fața calpă, grefată pe imoralitate, colaboraționism, parvenitism a lumii în care trăiesc, propunând ca unic modus vivendi onestitatea.”

*

Mi-a scris, în sfârșit:

Grigore Arsene <arsene@curteaveche.ro>

Date : 2 octobree 2011 17:08:33 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>, Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Stimate domnule Goma,

De ziua dumneavoastra de nastere va doresc toate cele bune si multa sanatate. Trebuie sa va spun ca editura mea va continua publicarea operelor dumneavoastra, in pofida dificultatilor de tot felul si trecand peste "embargo" criticii aliniate de p-aici. Voi incerca sa tiparim volumele din "Scrieri" intr-un ritm mai sustinut. Voi discuta o progamare si cu dna Balanescu.

Cu deosebita consideratie,

Gr. Arsene

PS Imi mentin opinia personala ca o vizita a dumneavoastra in tara, oricat de scurta -- chiar doar pentru o discutie-conferinta cu public, preluata de o televiziune --, ar mari enorm interesul pentru cartile dumneavoastra. Nu ma pricep la chestii tehnice privind pasapoartele, dar pot discuta la MAE, daca imi dati permisiunea. Cred ca le-ati face multor dusmani inima rea si multor prieteni si cititori o mare bucurie.

Tot 3 octombrie 2011

florin carlan <floriancarlan@gmail.com>

Objet : PAUL GOMA IMPLINESTE 76 DE ANI, ASTAZI, 02 OCTOMBRIE 2011!

Date : 3 octobree 2011 07:48:58 HAEC

NTOTDEAUNA, MESTESUGUL GUVERNARII A FOST MONOPOLIZAT DE CEI MAI IGNORANTI SI CEI MAI SARLATANI-PUNGASI INDIVIZI, AI OMENIRII!" (Thomas Paine) (

Nu stiu cat de constient este compatriotul nostru, Paul Goma, de ce a exprimat la 10 ianuarie 1776 celebrul Thomas Paine, in sa eu, deindata ce am reflectat la citatul de mai sus, mintea mi-a zburat catre marea noastra personalitate, din satul Mana, Basarabia. La acest nivel este situata lupta de o viata, a lui Paul Goma, pentru adevar si pentru dreptate. Da, basarabeanul nostru lupta si cu ocupantii, fara doar si poate, in sa cu guvernantii duce greul bataliei, ce n-a inceput ieri si nu se va termina maine. Fara constiinte de talia lui Goma, viata ar arata ca un spectacol in care unii numai dau ordin, iar ceilalti executa totul, fara sa cracneasca. Sau, mai la obiect, doi lupi si un miel

ar vota pentru componenta pranzului, fara ca mielul sa poata vreodata contesta rezultatul votarii. Avem puterea sa ne imaginam cum ne-ar fi viata fara constiinta nationale de talia lui Paul Goma? Avem intelegerea sa patrundem cum este cu putinta sa traiesti 9 ani intr-un loc, si acestia fiind anii copilariei, iar despre acel loc, numit Basarabia, sa scrii peste 60 de carti, toate fiind scrise, numai, in mult-patimita limba romana? Avem sufletul pregatit sa patrundem in legaturile extraordinar de puternice dintre omul Goma si bastina sa?

Acum, exact o luna de zile ma aflam la Chisinau, in studiourile postului de radio "Vocea Basarabiei", fata in fata cu minunata realizatoare de emisiuni radio, Maria Saharneau. Aproape jumatate din interviu s-a bazat pe situatia lui Paul Goma. Am inceput cu propria-mi copilarie petrecuta in locul unde dansul avea domiciliul obligatoriu, pe malul bratului Borcea si am incheiat cu indignarea de care sunt cuprins atunci cand aud ca Paul Goma nu ar vrea sa se intoarca la bastina. Numai o data s-a auzit ca nu stiu ce mare personalitate a lumii a primit pasaportul unui stat, in semn de onoare pentru acel stat sa aiba printre cetatenii sai acea personalitate? Si, respectiva persoana nici nu a facut vreo cerere, ci pur si simplu a primit pasaportul drept cadou! Ei, bine, Paul Goma nu vrea cadouri, fiindca nu crede in ele. Dansul vrea numai si numai ce i s-a FURAT, in mod abuziv, nu cu subtilitati. Este asa de greu de inteles acest lucru? Mai cu seama ca familia Goma refuza, categoric, orice alta cetatenie din lumea aceasta. Cati dintre noi ne aflam intr-o astfel de performanta, aproape de neimaginat? Citeam zilele trecute o fraza atat de incarcata de semnificatie, incat poate fi luata ca o sinteza a vietii, nici mai mult, nici mai putin. Fraza apartine basarabeanului, romanului si, mai ales, OMULUI, pe numele sau, Paul Goma; "APOI, CAND AI PIERDUT APROAPE - TOTUL, RAMANAND DOAR CU 'NISTE PRINCIPII', NU LE INCALCI SI PE ACELEA, MACAR CA SA NU PIERZI TOTUL-TOTUL-TOTUL." Se pare ca asta este "buba" ce n-o poate lumea intelege.

leo butnaru <leoteodor100@gmail.com>

Objet : Maestre Goma,

Date : 3 octobre 2011 07:50:46 HAEC La multi ani! Leo Butnaru

Viorel Cucu <vicovia@gmail.com>

Objet : Draga Domnule Paul Goma

Date : 3 octobre 2011 08:02:59 HAEC

Cu ocazia implinirii a 76 de ani va urez multa multa sanatate.

Cu stima, Viorel Cucu

Jean Dumitrascu <jeandumitrascu@yahoo.com>

Objet : La multi ani

Date : 3 octobre 2011 08:19:22 HAEC

Stimate Domnule Paul Goma,

Fie sa fiu eu ultimul care va ureaza LA MULTI ANI!, cu sanatate si noroc! Jean Dumitrascu, director Filarmonica Pitesti

Cristian Badilita <cristianbadilita@yahoo.fr>

Objet : La multi ani

Date : 3 octobre 2011 08:40:36 HAEC

Draga domnule Goma,

sanatate

sanatate

sanatate
cit rezista tzelula.
Restul se cuprinde de la sine. Al Dvs, Cristian Badilita

Sorina Gilca <sorinica@mail.ru>

Objet : IMANA

Date : 3 octobre 2011 10:01:35 HAEC

Va cuprind, va sarut! Va doresc din toata inima SANATATE,SANATATE si din nou SANATATE! Sa dea Dumnezeu sa vi se implineasca dorintele!

Flori Balanescu <flower_unduna69@yahoo.com>

Objet : Clubul SUSTINATORII LUI PAUL GOMA

Date : 3 octobre 2011 14:55:42 HAEC

text public

Stimate Doamne, Stimati Domni,

Ieri, 2 octombrie 2011, un grup de citeva zeci de persoane, din Romania si din Basarabia, s-a intrunit la Snagov, cu ocazia zilei de nastere a scriitorului Paul Goma, care a implinit 76 de ani. Paul Goma este mereu prilej de bucurie si multumire sufleteasca pentru aceia care i-au citit cartile si care il respecta atat pentru dimensiunea literara, cit si pentru atitudinea consecventa de rostire a adevarului in orice conditii, cu riscul asumat de a-i deranja pe aceia dintre noi care nu stiu sa piarda, in ciuda faptului ca nu au dreptate si sunt indiscutabil lipsiti de responsabilitate fatza de comunitatea careia ii apartzin, fiindu-le mai aproape interese meschine.

Principala ingrijorare a noastra este statutul de exilat-refugiat politic-apatrid pe care il au Paul Goma, sotia si fiul sau de aproape 34 de ani, traitori intr-o tzara din UE - Frantza, carora le este interzis sa intre intr-o alta tzara membra a UE, care la data exilarii celor trei membri ai familiei Goma era guvernata de un regim totalitar. Statul roman de drept are obligatia morala in fatza celor nedreptatiti, dar si in fatza celor pe care ii reprezinta, de a corecta ilegalitatile statului totalitar comunist din oficiu, prin repunerea in drepturile care le-au fost incalcate a tuturor celor care nu au facut inainte de 1989 cerere pentru a le fi retrasa cetatenia romana. Invocarea la nesfirsit a actualei legi a cetateniei este o dovada ca institutiile statului nu se simt deloc responsabile pentru repararea efectelor unui regim ilegal si criminal si ca initiativa de condamnare oficiala a comunismului a fost si ramine un gest tardiv, fara efecte practice si facut din considerente politicianiste. Presedintele Traian Basescu a fost consiliat ca e momentul sa condamne comunismul. Desi este foarte tirziu, trebuie acum consiliat sa se implice si in demararea actziunilor firesti de inlaturare a efectelor criminale ale acestui regim. Demnitatea nationala trebuie sa fie o realitate si nu locul comun al diversio-nistilor de toata mina. A venit clipa in care presedintele romanilor trebuie sa demonstreze ca nu a rostit vorbe in vint.

Tratamentul de care Paul Goma a avut si are parte de 21 de ani incoace din partea institutiilor oficiale ale statului roman se coroboreaza in opinia noastra cu tratamentul la care il supun alte institutii, intre care Uniunea Scriitorilor din Romania. Subliniem ca niciun comitet director sau presedinte al UR, din 1990 si pina in prezent, nu a gasit de cuviintza sa reactzioneze normal pentru a-l repune nominal si oficial in drepturi pe Paul Goma, ca membru. Nu este vorba doar de scriitorul Paul Goma, ci si de onoarea acestei institutii de breasla, care avea datoria morala sa inlature rusinea de a-si fi executat simbolic un membru in aprilie 1977, cind acesta era torturat de

Securitate pentru ca a luptat pe fatza pentru libertatea noastra a tuturor. Uniunea Scriitorilor din Romania nu are nicio scuza ca pina la 2 octombrie 2011, timp de peste 34 de ani, nu a gasit curajul de a accepta ca reprezentantii ei care au semnat excluderea lui Paul Goma au actionat la comanda politica. Nici membrii ei, de ieri si de azi, nu au vreo scuza ca nu facut presiuni pentru ca reprezentantii lor sa ii fereasca de aceasta rusine. Cele citeva gesturi razletze ale scriitorilor din Romania, de sustinere a repunerii lui Paul Goma in dreptul sau legitim de membru al Uniunii Scriitorilor, nu au fost urmate de efectele asteptate. Ceea ce arata cit de rezistent este acest stat-in-stat, in care un grup restrins reactioneaza in virtutea apararii unui statu-quo caduc, prin demisie morala.

Circula tot felul de variante in legatura cu pozitia lui Paul Goma fatza de redobindirea cetateniei. Spun, pe scurt, ceea ce Paul Goma insusi a spus mereu: nu a facut cerere de renuntare la cetatenie (un drept natural al sau si al familiei sale), asadar, nu are de ce sa faca o cerere pentru redobindire. Nu a spus nicaieri, niciodata, dupa stiinta mea, ca daca institutiile statului ii vor repune in drepturi pe el si familia, ei vor refuza. Este un nonsens. Din nefericire, oamenii colporteaza diverse variante aruncate intentionat in spatiul mediatic. Problema este mult mai simpla: statul roman a comis ilegalitati, statul roman trebuie sa le repare - indiferent ce cred victimele (sau urmasii lor). Orice alta interpretare este o divagatie intentionata sau nu.

Noi, cei intrunitzi, am luat decizia de a infiintza un club AL SUSTINATORILOR LUI PAUL GOMA. Scriitorul exilat la Paris nu este doar o efigie, ci un om viu. Nu suntem de acord cu aceia care invoca ridicarea de statui. Paul Goma nu trebuie expedit in simboluri pe care sa le foloseasca oricine are nevoie pentru a-si consolida un discurs sau pentru a legitima fapte ilegite.

Paul Goma merita respectul nostru, materializat in fapte, pentru ca este un exemplu inconfundabil de demnitate.

Flori Balanescu, Reprezentanta editoriala a lui Paul Goma, in Romania.

De : rogobete mihai <mihairogobete@yahoo.com>

Date : 3 octobre 2011 14:56:55 HAEC

LA MULȚI ANI, SĂNĂȚOȘI !

Pas înapoi, în 2010:

Luni 16 august 2010

Mihai Cimpoi mi-a răspuns, azi:

“Iubite maestre Paul Goma,
am primit cea de-a doua scrisoare a Domniei Voastre cu precizări și sugestii, pentru care vă mulțumesc din suflet.

Voi face neapărat și eu aceste precizări președintelui Ghimpu, sperând că va accepta să acorde cetățenie moldovenească tuturor membrilor familiei. Cred că trei noi cetățeni de marcă vor constitui o bucurie a noastră comună, consfințind legământul întregii familii cu aceste meleaguri terorizate de Istorie. Zic acest lucru fiindcă am înțeles că tustrei ați împărțit același destin, care e și al tuturor basarabenilor. Vă așteptăm, prin urmare, pe toți trei la Chișinău și Mana.

Cât privește cea de-a doua sugestie – rugămintea, am și găsit o variantă, care nădăjduiesc să fie acceptată de primăria municipiului

Chişinău. Propun, în acest sens, ca Centrul-biblioteca „Paul Goma” să fie deschis în incinta clădirii Societăţii „Limba noastră cea română”, aflată în centrul oraşului, în care se află şi biroul Asociaţiei deportaţilor basarabeni. Sper să nu vă certaţi. Clădirea dispune de suficient spaţiu pentru a fi expuse cărţi, manuscrise, fotografii, materiale din arhiva personală (în cazul în care le veţi dona). (subl. mea, P.G.)

Vă doresc sănătate şi inspiraţie. Suntem în aşteptarea venirii Domniilor Voastre – în bloc familial!”

Am răspuns:

De : paulgoma@free.fr
 Obiect : Dragă Domnule Cimpoi,
 Date : **18 août 2010** 09:40:16 HAEC
 À : saca005@yahoo.com

Numărînd eu pe degete, constat că au mai rămas două săptămâni în care oficialităţile pot face ceva pentru mine - Referendumul, rezultatul lui pot împiedeca sau opri mersul...

Fireşte, nu îi dictez eu D-lui Ghimpu ce să facă - însă dacă tot avea de gând să facă ceva, după cum mi-ati scris, să sacrifice zece minute si să decreteze situaţia noastră. Dacă o rezolvă înainte de Referendum, e foarte bine - dacă dă si o dispoziţie Ambasadei de la Paris, să se ocupe de hârtii, de bilete de călătorie si de transport la aeroport (noi, mai spun o dată: neavînd bani pentru asa ceva.).

Probabil sunteţi si Dvs în concediu, însă colaboratorii vă vor comunica acest mesaj al meu.

Rămân în aşteptare - cu încredere.

Paul Goma

(...)

Vineri 3 septembrie 2010

Am mai făcut un pas în septembrie, luna cu pricina.

Nu-mi mai fac iluzii că cei de la Chişinău vor rezolva chestiunea cetăţeniei, deci a paşapoartelor, deci a călătoriei întracolo.

(...) Dar eu ce fac? Unde mi-e capul, inima, ţinerea de minte? Cum aşa: accept să merg la Chişinău, deşi am declarat în nenumărate rânduri, începînd din urmă cu aproape 33 ani, când pe aeroportul Otopeni un securist m-a întrebat zămbind: «Şi când vă întoarceţi?», iar eu, rânjind:

«După ce cade comunismul în România»,

Iar acum vreo 20 ani, când Snegur mă poftise în Basarabia, de faţă cu Sanda Stolojan, răspusesem:

«Nu călătoresc în ţări comuniste!»

Dar ce ţară (necomunistă!) este aceea în care după mai bine de un an de la tragicele evenimente din 7 aprilie 2009, nu există niciun poliţai torţionar condamnat pentru tortură ? Cine l-a ucis pe Valeriu Boboc? Pe Țăbuleac, pe Țapu, pe Ionel Barbu? Cine i-a schilodit pe ceilalți tineri - doar n-or fi alunecat și căzut toți contestatarii pe scările blocurilor lor, astfel căpătînd ei buba?

Sâmbătă 4 septembrie 2010

Numai azi nu-i mâine, vorba celuiia Vom vedea poimîne. Adică luni. Sau marţi. Sau când o fi să fie... - că n-o fi foc!

Duminică 5 septembrie 2010

(...) Speram că, mutându-mi privirea și sufletul pe malul stâng al Prutului, mă voi curăța, debarasa, despăduchia de românăchìa instalată temeinic pe malul drept... Eh, vise de noapte, maică.

Unde dracu să fug iară? Unde să mă mai refugiez - din nou? Vorba, de veacuri, a românului sub vreme: nu tot în exilul francez este mai puțin rău?

Joi 9 septembrie 2010

Dacă nici azi nu voi primi răspuns de la Chișinău, mâine îi voi scrie lui Mihai Cimpoi că renunț la ideea de a călători încolo: S-a făcut prea târziu.

Luni 3 octombrie 2011

Am avut o noapte bună - sufletește, că trupește...

Leonid Gheorghian <L.Gheorghian@gmx.de>

Objet : La Multi Ani

Date : 2 octobre 2011 18:12:58 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Dumneavoastra si familiei Dumneavoastra va urez din suflet La Multi Ani! Cu aceasta ocazie as fi dorit sa transmit guvernului Romaniei si celui din Basarabia "Sa le fie rusine !" - sentiment greu de realizat, sau chiar imposibil, fiindca acesti servitori a unei mafii internationale nu stiu ce este RUSINEA! Leonid Gheorghian

Mihut Giorgio <giomgg@yahoo.com>

Objet : LA MULTI ANI!

Date : 2 octobre 2011 18:37:55 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Répondre à : Mihut Giorgio <giomgg@yahoo.com>

Am deosebita placere sa va urez "La Multi Ani !" si anul acesta si sa speram ca inca multi ani de acum incolo. Sa va dea Dumnezeu multa, multa sanatate; citind Jurnalele constat ca aveti mare nevoie. Gheorghe Mihut

Rodica Dragan <dragarodica@yahoo.fr>

Objet : La multi ani!!!

Date : 2 octobre 2011 18:43:33 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Répondre à : Rodica Dragan <dragarodica@yahoo.fr>

Domnule Paul Goma,

La multi ani!!! Multa sanatate, multe puteri pentru a merge inainte!!!

Imi pare rau pentru faptul ca demult nu v-am scris, dar sa stiti ca ma gindesc foarte des la dumneavoastra. In acest rastimp mi-am format si eu familia mea, sotul meu este Dragos si fiul nostru, Gabriel, cu care va trimit si o poza!

Cu mult drag si cele mai calde ginduri,

Rodica Dragan-Cotaga

“Dragarodica”, cea care m-a ajutat la transcrierea unor înregistrări pentru **Scrisuri 1**, “s-a întors la baștină”, în Nordul Basarabiei, s-a măritat, a făcut un copil... O îmbrățișez, de departe...

De : vorona daniel <danielvorona@yahoo.com>
 Obiect : la mulți ani!
 Date : 2 octobre 2011 20:02:53 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>
 Cc : vorona daniel <danielvorona@yahoo.com>
 LA MULȚI ANI !
 semnează: daniel vorona, ana mirela + lucia popescu

Lucia Popescu mi-a fost mai-mult-decât-colegă, atât în anul universitar 1956... - cât și în absența mea din lume (sic), reapărînd după 1958, după ce am fost trimis cu domiciliu obligatoriu în Bărăgan.

O îmbrățișez cu nostalgie și o sărut pe frunte.

De : armasu liliana <lilianaarmasu@yahoo.com>
 Obiect : Multa sanatate!
 Date : 2 octobre 2011 19:53:49 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>
 Répondre à : armasu liliana <lilianaarmasu@yahoo.com>La multi ani linistiti si multa sanatate, dle Paul Goma!

De : Alexandru Budisteanu <alexandru.budisteanu@gmail.com>
 Obiect : La Multi Ani!
 Date : 2 octobre 2011 20:32:26 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Stimate domnule Paul Goma,

Cu prilejul zilei Dv. de nastere primiti va rog sincere si calde urari de sanatate, viata indelungata si succese depline in tot ce intreprindeti, intru binele scumpei noastre Basarabii si al neamului romanesc.

Cu deosebita stima si aleasa pretuire, Alexandru Budisteanu

De : Gelu Tofan <gelu.tofan@tofan.com>
 Obiect : 76
 Date : 2 octobre 2011 21:38:26 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>, Paul Goma <paulgoma@gmail.com>
 Sanatate si la Multi Ani! Gelu Tofan.

Modest, discret, Gelu Tofan face binele în juru-i, el rămânînd în planul doi, chiar trei.

Îl salut

*

Să nu uit telefonul dat de Frantz Pop, băiatul cel mare al Tereziei și al lui Romulus Pop (“Bimbo”). Născut la Lătești, ca și frații săi, m-a vizitat acum câțiva ani, la Paris. Pe ceilalți nu i-am văzut, însă Frantz este leit tată-său, dragul de Bimbo, Dumnezeu să-l odihnească.

*

Liviu Stoiciu <liviu.stoiciu@gmail.com>

Obiect : Un Apel pentru intrarea in normalitate - LIS

Date : 3 octobre 2011 00:32:32 HAEC

Am scris, v-as fi îndatorat daca ati face cunoscut acest Apel: dati click pe linkul <http://www.liviuioanstoiciu.ro/2011/10/o-declaratie-solemna-sau-o-lege-de-urgenta-in-parlament-care-sa-l-repuna-in-drepturi-in-romania-pe-marele-paul-goma/> Cu omagii, LIS

LIS:

“Duminică, 2 octombrie 2011. Paul Goma a împlinit azi 76 de ani. Îi aduc de aici un nou omagiu, reverențios (neputincios că nu pot să-l ajut nicicum). Are toate șansele să devină o icoană a unui scriitor român martir la care să se închine românii rămași fără busolă (Paul Goma e un reper spiritual moral) . Slavă cerului, Paul Goma rezistă acolo, între francezi, nu între români, Parisul e a doua lui casă – după ce s-a născut în Basarabia (la Mana, județul Orhei). Înroșesc în calendar ziua lui de naștere, Paul Goma nu e numai un simbol al rezistenței, ci și o piatră de hotar în timp. Situația în care se află el azi, dă de gol cel mai bine care e adevărata față a României și a conducătorilor ei trecători. România nu mai e nicăieri pentru marele scriitor (care ar merita Premiul Nobel pentru Literatură, dar românii au uitat să-l mai propună; mai exact, se fac în fiecare an că uită). Paul Goma, un mare scriitor român fără țară, nu apatrid din proprie voință, ci exilat de dictatorul N. Ceaușescu (care l-a expulzat în 1977, luându-i cetățenia română; de atunci Paul Goma nu și-a revăzut țara) și apoi de Ion Iliescu, de Emil Constantinescu, de Traian Băsescu. Stupefiant, nici un președinte al României nu i-a redat automat cetățenia română (după prăbușirea comunismului), i se tot spune că e obligația lui să-și ceară înapoi cetățenia, de parcă el ar fi cerut să i se ia. Statul român trebuie să-l despăgubească, dar n-o face – preferă să-l aibă pe conștiință pe Paul Goma. Așa cum îl va avea pe conștiință și Uniunea Scriitorilor din România-USR (nu numai Președinția României și Guvernul). Au trecut 21 de ani de la Revoluție și niciunul dintre cei aflați la cel mai înalt nivel nu-i răscumpără nici suferințele îndurate în țară (cât a fost hăituit, arestat de Securitate), nici suferințele îndurate departe de țară, trăind de azi pe mâine în exil, deși statul român democrat de azi în datorează totul (inclusiv revoluționarii din Decembrie 1989, răsplătiți cu vârf și îndesat după Revoluție, îi sunt datori). Foștii torționari comuniști-securiști sunt pe cai mari, oameni de succes în România postcomunistă, pe când Paul Goma e ținut și azi cu capul la cutie. În 2005 i s-a înscenat cea mai mare mizerie de care poate fi capabil un președinte de Uniune a Scriitorilor, acuzându-l că e antisemit (fiindcă în jurnalul lui, Paul Goma nu a fost de acord cu politica Israelului față de palestinieni, clarvăzător; azi toată lumea i-ar da dreptate, mai puțin trădătorii României) și l-a îngropat de viu nu numai în România, ci și în Franța, unde Paul Goma are și azi statut de azilant politic (până anul viitor numai). Mai rău, foștii propagandiști PCR-Securitate, de tipul lui Vladimir Tismăneanu (adus special din SUA și pus în post de președinte al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, la care are statut de ministru fără portofoliu; de ce n-a fost adus Paul Goma și pus în această funcție?) se mândrește cu disidența lui Paul Goma (fără exemplele lui Paul Goma și al lui Dorin Tudoran, disidența românească anticomunistă ar fi fost un bluf nesperios) – mărturie stă și Raportul prezidențial de condamnare a comunismului. Cu toate acestea, Vladimir Tismăneanu nu mișcă un deget să-l readucă pe Paul Goma în țară,

din contră. Așa cum nu mișcă un deget în acest sens ambasadorul la Paris al României la UNESCO, Nicolae Manolescu (care prin această atitudine compromite breasla scriitorilor). Este descalificant pentru toți cei aflați în funcțiile ale statului român că Paul Goma supraviețuiește pe banii Franței, nu ai României, e o rușine de care nu ne vom spăla în șapte ape. Îi propun parlamentarului Varujan Vosganian (primvicepreședinte al USSR) să vină cu o rezoluție (un apel, o declarație solemnă sau un proiect de lege) în Parlamentul României și să ceară să fie repus în drepturi în România, imediat, Paul Goma, simbolul disidenței noastre anticomuniste. Măcar pe ultima sută de metri să i se facă dreptate marelui scriitor Paul Goma, să fie încă o dată înfrântă cerbicia securiștilor care conduc în secret România, și să ne recăpătăm demnitatea „ca popor nerecunoscător față de valorile românești” (valori care au făcut să învingă idealurile morale). Paul Goma trebuie primit cu toate onorurile posibile în România (n-au decât să crape de ciudă dușmanii lui). Se aude?”

*

”Anul trecut scriam pentru pereți (pentru *Argeș* – fără vreun folos, Paul Goma e și mai singur):

Paul Goma – 75. Ce destin chinuit, mă gândesc iar că numai un mare scriitor, cum e Paul Goma, poate avea parte de atâta nerecunoștință publică. Anume, să-l provoace la masa de scris, să-l izoleze. Poate exagerez, dar deja sunt convins că la marii scriitori îngerul păzitor (eventual propriul subconștient, dacă nu destinul) stă în permanentă alarmă, nu-i lasă să se bucure de nimic, îi ține în priză, el știe că „omenirea” are nevoie de clarviziunea lor creatoare și le storc și ultima picătură de creație originală, care contează. Se bucură într-o viață de om numai spiritele mediocre, cei care nu cunosc limitele și nu sunt dați cu capul de pereți de propriul destin. Paul Goma a rămas un singuratic superior... Cum trece timpul degeaba: am în minte cartea Elvirei Iliescu, „Paul Goma – 70”, acum ar fi trebuit să apară pe piață „Paul Goma – 75” (e extraordinar să aud că ea chiar va apărea, semnată de prieteni ai lui Paul Goma; regret că eu n-am fost în stare să mă mobilizez să scriu ceva deosebit pentru această carte; pur și simplu m-am blocat, cred că Paul Goma mă inhibă, mai mult ca niciodată azi are nevoie de semnături noi care să scrie despre el, să nu se spună: „tot Stoiciu scrie despre Goma, tot Flori Bălănescu și Dumitru Ungureanu, tot Magda și Petru Ursache, tot revista *Argeș*, tot Elvira Iliescu, unde sunt ceilalți?”). Paul Goma trage în continuare ponoasele spiritului lui liber incomod, a spus întotdeauna ce a gândit, n-a fost „diplomat”, a atacat subiecte tabu, a fost sincer în tot ce a scris. Dar opiniile lui publicistice n-au convenit „spiritului vremii” (politicii corecte). Pentru mine e aberant ce se întâmplă în continuare, aud permanent că Paul Goma „s-a pus rău cu toți, și de aceea” – de aceea, ce? Să ai un mare scriitor român în viață ajuns la 75 de ani, un disident ca nimeni altul între scriitorii români, care a rupt gura Occidentului, adică „să ai un Paul Goma” și să nu fie azi membru al Academiei Române? Să nu aibă cele mai înalte ordine și medalii ale statului român postcomunist? Ba, să nu fie pus nici pe steagul de defilare al breslei lui, al Uniunii Scriitorilor din România? Cum e posibil să fie în continuare marginalizat, ignorat, înjurat Paul Goma, la 20 de ani de la Revoluție? Cum e posibil să nu i se fi redat nici azi cetățenia și drepturile pierdute din 1977 până azi (cu toate cheltuielile compensatorii pentru suferințele inimaginabile îndurate și cu toate indemnizațiile legale), să fie ținut și azi în exil la Paris? Iată că e posibil, Președinția României se face că plouă în continuare (ba chiar azi îi invită pe toți românii să-i urmeze exem-

plul lui Paul Goma, dacă nu le convine ce se întâmplă în România; Românie pe care regimul Bănescu a falimentat-o), Academia Română n-are loc între nemuritori, iar în Uniunea Scriitorilor (la vârf cu un vajnic dușman al disidenței neiertătoare a lui Paul Goma) funcționează resentimentul... Personal, consider că până ce Paul Goma nu va fi repus în drepturi, nu i se vor recunoaște meritele, România nu va intra în normal (nici statul reprezentat la vârf, nici Academia, nici Uniunea Scriitorilor). E regretabil să vezi că România nu reușește să intre în normal nici după 20 de ani de libertate, fie ea și libertate prost înțeleasă, pusă în ghilimele (că în efectele benefice ale democrației nu mai crede nimeni). Mie îmi e rușine că Paul Goma nu are statuie în România, și pe an ce trece crește în mine sentimentul de neputință știind că Paul Goma are și azi statut de refugiat politic la Paris. Mi se face rău când încerc să mă pun în pielea lui. Las la o parte faptul că nici Basarabia natală nu-l îmbrățișează, nu-l pune pe soclu. Nu am altă explicație la tot ce i se întâmplă lui Paul Goma, decât în steaua lui nenorocoasă, în harta astrală nepotrivită, în destinul care-l obligă să se sacrifice, să scoată din el ce e mai bun. Dar ce folos să fie chinuit într-atât, dacă nu i se recunosc la adevărata valoare meritele scriitoricești? I se vor recunoaște postum? Dați-mi voie să mă îndoiesc, au murit atâția scriitori, considerați mari ai României în timpul vieții, de care s-a uitat imediat după ce au murit. E un specific al nesimțirii românești post-comuniste să nu i se dea Cezarului Paul Goma cei e al Cezarului, în timpul vieții? De ce nu profităm de vitalitatea spirituală a lui Paul Goma acum, cât mai e în viață, de ce nu-i acordăm maximum de atenții (inclusiv materiale; dar nu suntem în stare să-i acordăm nici măcar atenții morale)? De ce, fiindcă suntem cu toții niște amărăți improvizati, părți dintr-un popor caraghios, care nu mai crede în viitor – viitor ce trece minut de minut și nu mai alege nimic de capul nostru. Am ajuns o populație de plâns, care nu mai merită.

La mulți ani, Paul Goma! Să fiți sănătos și inspirat și să vă urmați pe mai departe calea ce vi s-a dat! Dumnezeu să vă ocrotească și să vă binecuvânteze, că de la români nu mai aveți ce aștepta.

@Liviu Ioan Stoiciu”

Tags: (fără exemplele lui Paul Goma și al lui Dorin Tudoran, 2 octombrie 2011. Paul Goma a împlinit azi 76 de ani, acuzându-l că e antisemit, adus special din SUA și pus în post de președinte al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Are toate șansele să devină o icoană a unui scriitor român martir, Au trecut 21 de ani de la Revoluție, aud permanent că Paul Goma „s-a pus rău cu toți și de aceea”, care să-l repună în drepturi, cartea Elvirei Iliescu, ci exilat de dictatorul N. Ceaușescu (care l-a expulzat în 1977, ci și o piatră de hotar în timp, dă de gol cel mai bine care e adevărata față a României și a conducătorilor ei trecători, dar românii au uitat să-l mai propună; mai exact, de Emil Constantinescu, de parcă el ar fi cerut să i se ia, de tipul lui Vladimir Tismăneanu, de Traian Bănescu, deși statul român democrat de azi în datorează totul, disidența românească anticomunistă ar fi fost un bluf nesperios, Este descalificant pentru toți cei aflați în funcții-cheie ale statului român că Paul Goma supraviețuiește pe banii Franței, exilat de Ion Iliescu, foștii propagandiști PCR-Securitate, Foștii tortionari comuniști-securiști sunt pe cai mari, i se tot spune că e obligația lui să-și ceară înapoi cetățenia, Îi aduc de aici un nou omagiu, Îi propun parlamentarului Varujan Vosganian (primvicepreședinte al USR), În 2005 i s-a înscenat cea mai mare mizerie de care poate fi capabil un președinte de Uniune a Scriitorilor, în România, Înroșesc în calendar ziua lui de naștere, la care să se închine românii rămași fără busolă (Paul Goma e un reper spiritual moral), liviu ioan stoiciu, luându-i cetățenia română; de atunci Paul Goma nu și-a revăzut țara), Mie îmi e rușine că Paul Goma nu are statuie în România, n-au convenit „spiritului vremii” (politicii corecte), nici suferințele îndurate departe de țară, nici un președinte al României nu i-a redat automat cetățenia română (după prăbușirea comunismului), Nicolae Manolescu, nu apatrid din proprie

voință, nu mișcă un deget în acest sens ambasadorul la Paris al României la UNESCO, O declarație solemnă sau o lege de urgență în Parlament, oameni de succes în România postcomunistă, Paul Goma, Paul Goma - un mare scriitor român fără țară, Paul Goma are și azi statut de azilant politic, Paul Goma nu a fost de acord cu politica Israelului față de palestinieni, Paul Goma nu e numai un simbol al rezistenței, Paul Goma rezistă acolo între francezi nu între români - Parisul e a doua lui casă, Paul Goma să nu fie azi membru al Academiei Române?, Paul Goma trage în continuare ponoasele spiritului lui liber incomod, Paul Goma trebuie primit cu toate onorurile posibile în România, pe când Paul Goma e ținut și azi cu capul la cutie, pe marele Paul Goma, preferă să-l aibă pe conștiință pe Paul Goma, Raportul prezidențial de condamnare a comunismului, reverențios (neputincios că nu pot să-l ajut nimic), România nu mai e nicăieri pentru marele scriitor (care ar merita Premiul Nobel pentru Literatură, s-a născut în Basarabia (la Mana județul Orhei), scriam pentru pereți, se fac în fiecare an că uită), simbolul disidenței noastre anticomuniste, tot Elvira Iliescu, tot Flori Bălănescu și Dumitru Ungureanu, tot Magda și Petru Ursache, tot revista Argeș, trăind de azi pe mâine în exil, unde sunt ceilalți?”, Uniunea Scriitorilor din România-USR (nu numai Președinția României și Guvernul), „Paul Goma – 70”, „tot Stoiciu scrie despre Goma...

*

Mi-a scris și Aliona Grati: obosită de dus-întors în tren, dar impresionată de primirea făcută de “regătenii” tofanezi basarabencelor mele (ea, Mariana și Nina).

Un pas înapoi:

Sâmbătă 11 septembrie 2010

Azi am trimis, prin poștă, varianta de hârtie a Scrisorii către M. Cimpoi. Iat-o:

Paris, 10/11 septembrie 2010

“Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Iată-ne în 10 septembrie (2010, totuși), iar eu nu am primit un răspuns nici de la Dvs. cel care ați formulat primul invitația, nici de la Guvern, de la care ați avut promisiunea - adevărat: orală - că mi se va re-da cetățenia română prin cea moldovenească - nici de la șoferul Ambasadei de la Paris a Moldovei.

Am înțeles (n-aș mai fi înțeles!): eu am păcătuit atunci când, după scrisoarea Dvs., m-am grăbit să spun: «Da, accept invitația de a călători în Țara mea!», uitînd că în multe împrejurări - una dintre ele: ca răspuns la invitația lui Snegur - declarasem:

«Nu călătoresc în țări comuniste».

Cu durere, cu sfâșiere constat, după șase săptămâni de beție a bucuriei de a mă întoarce în Țara mea, Basarabia, că m-am înșelat. Ca circumstanță atenuantă evoc chiar invitația Dvs. Mi-am zis că dacă președintele (interimar) Mihai Ghimpu a fost de acord cu acest gest, pe malurile Bâcului domnește democrația, iar Basarabia mea nu mai este comunistă.

Ce eroare - tragică: Republica Moldova este, în continuare o țară comunistă, dovadă: “la acest ceas de cumpănă” invitația făcută mie de a veni acasă, mai ales de a primi cetățenia moldovenească, a devenit, brusc, nu doar inconvenabilă pentru guvernul de la Chișinău, ci de-a dreptul “dăunătoare” (ce va spune Băsescu - cel care mi-a refuzat cetățenia română pe care o merit mai vârtos, decât el, președinte al României?; ce va spune fostul stăpân bolșevic al Moldovei, Voronin?, dar Stepaniuk?, dar Tcaci, dar Socor, dar Reidman - tovarăși îndrumători spre îndărăt?, ce să mai vorbim de Lavrov, Medvedev, Putin?, îndrumători spre Moscova?); invitație - adevărat, doar

orală, prin Mihai Cimpoi, de a mă întoarce *acasă* - dar ce fel de *acasă* este aceea în care miliștii și kgbiștii de pe Bâc nu au fost arestați, judecați, pedepsiți pentru crimele îngrozitoare din 7 aprilie 2009? Ce fel de *acasă* poate fi aceea în care criminalii bolșevici responsabili de masacrele din aprilie 2009 sunt liberi, ba, rânjind, promit să se întoarcă la cârma nefericitei Moldove?

Acum vreo cinci ani, în “corul” manifestațiilor care cereau pentru mine restituirea cetățeniei române (cea refuzată de Băsescu), se afla și o fetișoară din Pașcani. Cu ea am întreținut o scurtă “corespondență” prin poșta electronică. Am reținut întrebarea ei, neliniștită - pe care o citez mereu, mereu, mereu:

“În această țară vreți să veniți?”

Am înțeles tactica daco-românului - fie el basarabean:

Nu răspunde întrebării tale - ci, laș, *te tace*.

Așa au procedat și guvernânții de la Chișinău, după ce m-au poftit să mă întorc *acasă*. *M-au tăcut*, știind ei - din negura veacurilor - că într-o societate fără lege, fără morală, fără Dumnezeu păcatele se șterg, sunt “amnistiate”, nu prin răspuns, nu prin cerere de iertare - ci prin *tăcere*: “Eu te tac, fiindcă sunt atât de slab, încât aș deveni și mai slab, dacă ți-aș cere iertare pentru ofensa făcută”.

Iată o “concepție” de rob.

De aceea Germanii alcătuiesc un mare popor - fiindcă și-au cerut iertare pentru crimele lor din cursul secolului trecut; de aceea Rușii sunt - și vor rămâne - un popor de nimica, o adunătură (în ciuda marilor scriitori, compozitori, gânditori), fiindcă nu au cerut iertare, de pildă Poloniei, pentru Katjîn; tot de pildă României, pentru sfârtecarea țării, pentru furtul de teritorii, pentru jaful bine organizat, pentru organizarea foametei din Basarabia, pentru sutele de mii de nevinovați deportați, distruși, asasinați în Gulag, în deportare.

Astăzi, 10 septembrie 2010 a devenit prea târziu pentru un răspuns datorat mie.

Fiindcă eu nu contez pentru guvernânții de la Chișinău, cum a contat Adrian Păunescu.

Din acest motiv declar că nu mai aștept nimic de la Domniile Voastre.

Pentru că s-a făcut 10 septembrie. Adică: prea-târziu.

Paul Goma”

Luni 13 septembrie 2010

Încep cu stângul (cu 13) săptămâna: În ciuda “pifului” care nu mă înșeală, în ciuda zvonurilor care pot să mai și înșele, basarabeții mei nu mă vor “la baștină”. Modul în care au să mă anunțe de “modificarea” programului sau chiar de anularea lui îl voi afla în curând (dacă îl voi afla vreodată din gura oficialilor). Cel mai plauzibil motiv de răzgândire al lor va fi exprimat prin românăchescul reproș (adresat mie, nu lor, răzgânditornicii):

«Dacă și tu (dumneata)...»

Ca să reiasă că nu ei - care avuseseră inițiativa invitației - poartă vreo vină pentru răzgânditură, ci eu, prin “pretențiile” mele, exagerate, firește, sunt *vinovatul*: am avut “pretenția” la cetățenia moldovenească, oameni buni! Cetățenia pe care o am de când m-am născut, lipsește doar hârtia care să o consfințească.

Sunt amorțit de... - nu de mânie, ci de ciudă: așa să fi ajuns și aimei din stânga Prutului? “Cam tot așa” - precum aimei din dreapta Prutului - nu suntem cu toții români?

În ciuda... ciudei, mă simt împăcat: eu mi-am îndeplinit partea mea de treabă : am scris cărți, am pledat și cu glas mare cauza Basarabiei, am publicat cărți (amendate de analfabetiukul Stepaniuk), m-am luat de piept cu ovreii care negau cele scrise în **Săptămâna Roșie**, am distribuit gratuit toate volumele “despre Basarabia” (cele două scoase de A. Vartic, **Din calidor și Arta refugii**; cele două prime ediții din **Săptămâna Roșie**, scoase de Iurie Colesnic, cu sprijinul lui Sergiu Grossu; trei volume: **Culoarea curcubeului, Soldatul câinelui, Basarabia**, editate de Iurie Roșca, înainte de a deveni tovarăș al lui Voronin, **Altina**, Publicată de Erizeanu, la Cartier - singura pentru care am fost... plătit cu o promisiune - neonorată, cum altfel - și, recent o ediție a cărții **Din Calidor**, la editura Lumina)... Când să mă bucur și eu că m-am purtat nu chiar ca ultimul dintre pământeni, iată, vine “amendamentul” guvernamental: «*Cetățenie da, însă nu și pentru doamna...*».

Am avut parte o veșnicie de șase săptămâni de “apartenență”: în sfârșit, aveam și eu un loc al meu: locul în care mă născusem și pe care îl cinstisem în toate cărțile mele.

Acum nu mă simt... depeizat: prin contrariul: mi-a fost luată țara, rostul. Acum sunt și eu un întors din deportare, din exilul pe care aimei nu-l acceptă. Vorbesc de guvernanți, nu de ne-guvernați: neamurile, mai cu seamă fetele, femeile din clanul meu se gândesc la mine cu... din-suflet - ceea ce rămâne o mare consolare. Consolarea.

Nu, nu doar noi, dacoromanii suntem stăpânii-peșterii: în **Jurnalul 2004**, am consemnat: cu prilejul aniversării Debarcării în Normandia, a apărut (a răsărit, a ieșit din mormânt) un polonez: luptase, între 1939-44 în armata britanică, iar la sfârșitul războiului fusese și el, ca toți polacii supraviețuitori (fiindcă unde erau luptele mai ucigașe, acolo se băgau, erau băgați), “repatriat-cu-forța”, citește: *predat rușilor de guvernul englez*. Omul făcuse vreo 30 ani de gulag, apoi se “întorsese” la el, în Polonia. Ailui îl primiseră ca pe un strigoii; ce caută ăsta în sat la noi? Dar mai era satul lui? Care casă - mai exista o casă a lui? Nimeni nu-și aducea aminte de el - ziceam că era un adolescent când plecase, dar nici de familia lui nu se știa că ar fi viețuit pe-acolo. Față de acela eu sunt un privilegiat: respins de aimei, mă retrag (mental, pentru că tot nu-l părăsisem) în exilul francez: ace(a)sta este *acasa* mea, de 33 ani.

Aici, în acasa exilului pot muri - liniștit.

Marti 14 septembrie 2010

Ieri: zi grea, năclăită, tensionată.

Mi-a scris Daniela, întrebându-mă de ce nu i-am mai scris și ce s-a ales din proiectata vizită la Chișinău? (...)

Un veninos participă și el la... lapidarea poetului Tudoran. Numai că, din ploaia de pietre abătută asupra Dorinului am remarcat una mai... așa - am subliniat-o:

14 septembrie, 22:47. SERAFIM

“Nu i se dadea voie sa calatoreasca in strainatate cu familia. Asta e tot secretul "disidentei" lui Dorin Tudoran. (...). In rest slujbe de functionar pe la diferite institutii si fundatii finantate de CIA, cum are si acum. Daca nu a reusit sa faca o cariera literara de succes (cartile ii sunt apreciate doar de prieteni: Nicolae Manolescu, Florin Iaru..., care i-au si acordat premii de duzina), *lipsindu-i literatura de sertar din timpul disidentei, a atacat ultima speranta pentru un premiu Pulitzer: LITERATURA DE DOSAR.* (subl. mea, P.G.) Aici are desigur sansa unei jumatați de premiu, pentru ca poate publica ce vrea din miile de pagini ale dosarelor si poate interpreta faptele cu tot veninul si subiectivitatea, pe care numai un scriitor ratat, macinat de invidii si orgolii, ajuns la aproape 70 de ani, le poate avea. (...)

“Literatură de dosar”? - dar și eu posed o astfel de literatură în **Culoarea curcubeului!**

Numai că: literaturii (mele) de dosar nu i s-a îngăduit să fie difuzată, să ajungă la cunoștința compatrioților: filosoful-cel-mai-tânăr-la-români: Liiceanu, băgat în boale de șefii săi: Brucan, Petre Roman, P. Cîmpeanu, Ianoși - a retras volumul (de el solicitat-editat) din librării, apoi l-a trimis la topit. Pe când fratele său geamăn întru afaceri editoriale ne-cușer, Lupescu a editat cu tam-tam literatura-de-dosar a lui Tudoran, pentru că aceea “corespundea standardelor”, vorba Tismăneanului cu același pseudonume, fiind “just” încadrată de stâlpii de moralitate intelectuală și de anticomunism postfestumic: “Radu Ioanid” și Manolescu (cum de lipsea Liiceanu?) - nu, Doamne-fereste, de către persoane profund insignifiante precum Eugène Ionesco și Fernando Arrabal, “martorii” mei...

Că tot am pomenit episodul lansării, la editura pariziană Seuil, în februarie 1979 a traducerii cărții pomenite (**Le tremblement des hommes**): atuncea-când, autorul de mine le-a propus jurnaliștilor să nu discute cartea mea (cartea mea, pentru care fuseseră invitați!), ci constituirea, în România, a primului sindicat liber: SLOMR...; a tuncea-când D-na Rodica Ionesco, soția lui Eugène mi-a spus :

«Cine-i prostul care renunță la prezentarea cărții sale, ca să lanseze un sindicat, fie el liber? Goma! Lasă-mă să te sărut, prostule!»

Mă laud și eu cu ce pot.

(...)

Joi 16 septembrie 2010

Și ziua de ieri a fost tristă, tensionată - de uitat!

La Iași a avut loc, în iulie “Literatura și politicul”, rezumatul fiind publicat în *Observator cultural* (?). Deși au participat Sanda Cordoș, Aliona Grati și alți critici, istorici literari *care au scris despre mine, numele nu mi-a fost pronunțat.* M. Rogobete, în singurul comentariu:

“Cum poate avea loc o asemenea dezbatere, fără nicio trimitere la Paul Goma? În Iași, dacă Luca Pițu și Magda Ursache nu .. .e, nimic nu e.”

Sâmbătă 18 septembrie 2010

Nu mă mai preocupă soarta lumii? Ba da, mă preocupă și ea, însă deocamdată sunt prea-ocupat de soarta mea și a familiei mele. Nestrălucită. Cred că nu vom putea merge la Chișinău, de 2 octombrie. Chiar de vom primi cetățenia azi, nu vom putea face formele în timp util. Ei, da: asta este, nu alta.

Duminică 19 septembrie 2010

Sănătatea mea, câtă mai era, se duce și ea, se topește, se destramă. Nu mai văd eu Basarabia, chiar dacă guvernării de pe Bâc vor galopa (?) în dinți cu invitația oficială, cu cetățenia, cu actele. Nici Ana nu o duce mai bine, suntem amândoi uzați până dincolo de urzeală. Doar Filip se mai ține drept.

Tot ziceam că-mi redactez Testamentul. Dar ce să mai adaug față de celelalte variante? Că nu voiu sicriu bogat? - am mai recitat din Eminescu; că nu vreau să fiu înmormântat la Chișinău (pe Aleea Clasicilor!), nici la Mana? Ci incinerat la Paris - că-i mai ieftin și mai comod pentru mine, arsul pricinatic? Că nu vreau ca numele meu să fie dat vreunei străzi, ulițe, școale, biblioteci, răspântie, piețe? Că am oroare - de pe acum!, fără să mă fi întrebat cineva... - de o eventuală statuie, pentru motivul că ochelarii pe nasul unui bust fac rău, deformează, alterează “spiritul” bustului?

Ce anume să mai las cu limbă de moarte *să nu mi se facă?* Am uitat și bine am făcut. A, da: să nu se tragă cu pușca, la ceremonia funerară, ca să nu fie zburătăite vrăbiuțele-mititicuțele.

La urma urmei viața mea nu mai poate fi cârpită cu întoarcerea la baștină. Întoarceri acasă am to-ot făcut, la ce bun să repet în real ceea ce am făcut în maimultcareal: în cărți? Scrisul - și pentru mine - este mai adevărat decât realitatea cea schimbăcioasă și urătoasă.

Am fost avertizat, m-am avertizat singur-singurel: Întoarcerea în Basarabia are să fie, nu doar o deziluzie, ci o eroare. A, chiar dacă sunt profesionist întru erori, aceasta ar fi o negație; a mea. Dar, oameni buni (și oame și mai bune - ca basarabencele mele cele frumusețoase), eu m-am specializat în a nu avea o țară, ce m-a apucat acum, la bătrânețe și la sfârșit de viață să-mi cârlesc inima cu un petic devenit străin: “baștina”? În primul rând că detest cuvântul, bulgăresc, se zice, oricum, slavdunărean, prea frate, în ureche, cu “mlaștină”. Exagerez, dar nu am altul de pus în loc - care “patrie”? care “țară”? Dar eu nu am nici, nici, sunt un exilat, adică un ieșit, un dat-afară-din, un alungat.

Nici vorbă: mă alint. Ce știu eu câte au îndurat sărmanii directori de conștiință, rămașii pe loc, pe baricadele patriei? Habar n-am la ce “presiuni” au fost ei supuși (că au fost, au foost...). De către cine, mă rog? De către propria-le conștiință, ce, nu le dau eu voie să posede așa ceva? Ia să nu mai fac pe nebunul, să încerc să fiu și eu nițel-mai-normal - să mă uit la ei.

Ei, cum e când ești normal ca ei?
Muuult mai comod.

*

Într-adevăr, “o nouă tristă veste”: și Pastior, oameni buni?
Probabil mâine se va publica reacția Hertei Müller. Nu știi ce anume va zice ea, dar nu mă pot stăpâni să citez dintr-un interviu al său de alaltăieri:

România liberă 16 sept.

Sabina Fati : Ați spus că „există o moștenire a dictaturii în România”. Ce putea face elita intelectuală autohtonă pentru a schimba radical lucrurile după căderea regimului comunist?

H.M.: *În alte țări intelectualii se ocupă mai mult de treburile politice, se discută mult mai mult și mai aplicat pe marginea unor teme, ceea ce în România nu s-a întâmplat și nici nu se va întâmpla. Din păcate, în România există alte obișnuințe, dar foarte multe ar putea depinde de intelectuali și de tehnocrați. Scriitorii și artiștii din România nici măcar nu au vrut să discute despre problemele colaboraționismului. Erau prea mulți încurcați cu dictatura, așa cred.* (subl. mele, P.G.)

Așa, carevasăzică: “În alte țări, intelectualii...” În care alte țări, mă rog? În România, în care voi, scriitorii șvabi n-ați scos un mieunat, ați așteptat, tremurînd - de atâta simț... civic - să fiți extrași, de păr, de către statul german, contra muuulte mărci nemțești? “În alte țări... intelectualii...” - care țară? În Germania Federală?, unde “intelectualii se ocupă...” Dar parcă voi, șvabii din Banat aveți *alt* crez politic, vă ziceați neomarxiști, îi batjocoreați pe părinții voștri, acuzîndu-i de nazism, iar ca să vă pregătiți viitorul de aur, tăceați ca peștii cei curajoși, făceați pactul cu Diavolul și învățați-fără-profesor-holocaustologia - astfel ați devenit mai ca-ca decât pa-pa : de ce nu v-ați “refugiat” voi în Republica Sovietică Nemțească, măi tovarăși Genosseni șvabi, unde vă este locul?

“Scriitorii și artiștii din România nici măcar nu au vrut să discute despre problemele colaboraționismului”- iată o afirmație iresponsabilă. Domnia ta, cât timp a viețuit în România, ai discutat ceea ce le reproșezi românilor că nu făcuseră?

Eu, în România, am făcut ceea ce trebuia să fac, ceea ce era normal să fac: mă exprimam în public și să suport consecințele - ce făcea Domnia ta, în acel timp? Măcar ți se auzea - la Timișoara - respirația invocată în titlul unei cărți, de atâta curaj nemțesc?

*

După o decadă de tensiuni, dezamăgiri, boli, descurajări, noroaie - ce minunăție a 9-a de Mahler, cu Luzern Festival Orchestra dirijată de minunatul Abbado! Pe *Arte*, aseară. Abbado: în inima mea nu poate fi separat de a 9-a de Mahler. Cu mâinile sale țepene - așa mi se arată degetele lui de lemn, sclerozate - dar cât de, nu atât expresive, cât... dragi. Ce consolare, ce mângâiere, pe fruntea mea, numai cicatrice - cu degetele țepene ale lui Abbado.

*

Observatorul cultural promitea, pentru ieri, 22 septembrie, în afara unui interviu al Hertei Müller, alte câteva texte despre Pastior. Nimic - nici ieri, nici azi. Să nu fi înțeles eu bine? Acel număr promis era doar varianta de hârtie? Nu cred și ar fi foarte rău să fie așa. Ne interesează și pe noi, ne-șvabii cum și-au păstrat șvabii poziția în picioare (sau din contra). Eu unul m-am săturat să-i aud pe nemții noștri - și sașii -, pe ungurii noștri (pe evreii noștri nu-i pun la socoteală, ei ne numără pe toți *goii* și ne pun note de rea-purtare holocaustologică) afirmând ritos că *numai românii* au cedat presiunilor Securității, că *numai românii* au devenit turnători. Detest acest "numai"! Firește: evreii nu intră în categoria *turnători* decât ocazional - ca Zalis. Evreii nu sunt turnători - nooo. Ar fi o insultă la adresa lor. Ei sunt, cinstit: securiști, citește: ne-oameni.

Înapoi la oameni, adică la nemți și la români. Au cedat - indiferent de... rasă - acei oameni care nu au mai putut suporta amenințările, șantajele, asalturile, agresiunile Securității. Întrucât un Caraion este mai detestabil decât Pastior? Chiar necunoscând faptele detestabile ale lui Pastior, nu pot judeca dacă *A* este mai odios decât *B*. Or am observat la Herta Müller în ultimele ei intervenții, pe lângă o vădită confuzie (omenească, așa ți se întâmplă când ai mințit atâta, încât nu mai știi ce era adevăr și ce minciună din "amintiri" - vorbesc de afirmațiile ei despre mama sa - care, în fapt, nu era mama sa) o vădită apărare... etnică. Această rătăcire - eu îi spun: luare razna - a început a lua proporții în gura Hertei Müller, când s-a apucat ea să acuze întrega românie de... pasivitate, de dezinteres, de nediscutarea faptelor rele... Dar de unde până unde această insolență de a critica "majoritatea națională" (românimea) pentru apatie, lașitate? Ce a vrut să spună prin: "SCRIITORII ROMÂNI ERAU PEA ÎNCURCAȚI CU DICTATURA"? Nu sunt de acord cu adevărul afirmației, însă, fiind vorba de scriitori, cu ce altceva să fie... "încurcați"? Ca să reiasă că societatea germană (occidentală) este mai de respectat decât cea românească?; pentru a se înțelege că și neomarxiștii bănățeni cumpărați de statul german fac parte din... societatea germană occidentală și sunt curați ca lacrima - ei nefiind încurcați cu dictatura? Cine știe ce vom mai afla despre cutare vânjos neamț din România, recuperat!

Nu l-am cunoscut pe Pastior, știam doar că este de-al nostru - prin suferințe, prin dureri, prin scris. Deasemeni nu știu cu ce fel de argumente îl vor apăra nemții lui, după cum nu știu care fapte-rele îi sunt reproșate. Oricum, nu-i voi arunca piatra: și eu am fost la Borodino.

Herta Müller nu a fost - de aceea vorbește aiurea. Sper ca măcar acum, vorbind-scriind despre Pastior să păstreze dreapta cumpănă.

Nici Nicolae Manolescu nu a fost - măcar o secundă - închis. Să nu ne mirăm dacă peste o lună, peste un an, schimbându-se caraualele din pepeleacurile CNSAS-ului, înlocuitorii vor dezvălui - cu hârtii -

că “Niki” al Monicăi a fost un pârâcios, un delator de rând, nu doar un “demascator” al antisemitului Goma.

Țineți minte, scriitori români, fărtați obedienți ai turnătorului Manolescu Nicolae, încuviințatori ai calomniilor sale - bine plătite de israelieni și americani : sunteți complicitii lui! Prin tăcere. Să nu veniți cu “explicații” de genul clasice: «Au fost presiuni...», fiindcă vă vor crede, eventual nevestele, amantele, fiicele - și vecinele - avînd interes-de-complicitate. Istoria - pe care o detestați ca... delatoare - ba.

*

Gabriel Pleșea îmi transmite:

Ancheteonline.ro:

“Gheorghe Musat, fondatorul casei de avocatura Musat&Asociatii, a fost ofițer de Securitate timp de 13 ani. Mușat: "Am fost ofițer de contrainformații, dar nu am făcut niciodată poliție politică" de C.P. HotNews.ro Joi, 23 septembrie 2010, 17:02 (...)

Gabriel Pleșea adaugă:

“Gheorghe Mușat, fondatorul casei de avocatura musat&asociatii a fost ofițer de securitate. Asta e tipul care i-a salvat pe Manolescu, Carmen Mușat și alții în procesul cu antisemitismul?”

Ăsta!: el, cu scutu-i de “avocat” MAI i-a apărat pe I.B. Lefter, pe “Radu Ioanid” (cu Mușata, alcătuiind tripleta care a deschis focul holocaustizator împotriva mea, în 2003 în *Observator cultural*), pe Oișteanu, pe Laszlo, pe G. Andreescu, pe Antonesei, pe Dan Pavel, pe M.D. Gheorghiu, pe Gârneț, pe Gârbea și pe Totok și pe Wiesel și pe I. Vianu...- chiar și pe B. Marian...

Până acum crezusem că numele Mușat al Carmenei cu același titlu îi venea de la soț - “un avocat cu pregătire”, deși (încă) tânăr... Ei bine, nu : Mușat nu vine de la soțul dâșii - purtînd numele Matei -, ci de la securistul ei tată Gheorghe, nume conspirativ: “Mușat”. Te pomenești că fiica a beneficiat, după 1990, de aureola deținutului politic a lu’ ta-su - așa va fi ajuns la Amsterdam, să se doctorizeze cu Sorin, nepotul monumentului eliadice, doar nu a făcut degeaba tăticuțul 4 ani la Aiud, printre “bandiți anticomuniști” pe care îi încondeia de fiecare dată când “se cerea la doctor”?

Nu nu este nici o confuzie: firma Mușat&Drughie a apărat-o împotriva mea pe... Carmen Mușat, fiica? soția? patronului și pe ai săi, pionieri holocaustologi puii revistei - culturale! - *Observator cultural*. Astfel se explică înfrângerea mea - totală, fără drept de apel în procesul intentat calomniatorilor: judecătoarea (nu mai caut în hârtii, ca să-i retranscriu aici numele-i odios) le-a dat dreptate lor, nu mie, calomniatul; ei aveau slobod să scrie ce le trecea prin cap, nu puteau fi măcar “atenționați”, altfel li s-ar fi atins “dreptul la exprimare”...

În neinformarea mea, dădusem vina doar pe judecătoare, o oarecare gospodină și pe tovarășii ei de loc de producție, tot atât de timorați, de condiționați - mai ales că printre acuzații mei jumătate

erau evrei, iar calomnia era pur evreiască, antisemitizatoare. Iată însă că, fără a da la o parte întâia ipoteză, i se lipește a doua: “Casa Mușat&Asociații” este, nu doar o sucursală a “justiției” practică în România lui Iliescu&Constantinescu& Băsescu - adică total aservită Cotroceniului, dar, ca supliment este condusă de un securist! De Gheorghe Mușat! Abia acum îmi explic siguranța cu care alde Mehr, Laszlo, Oișteanu, G. Andreescu îmi făceau “atmosferă” înainte de proces, nu doar asigurându-mă că voi pierde, dar obrăznicindu-se, recrutaseră și “martori” ca numitul Horodniceanu Mirel, luându-mă peste picior à propos de busturile în ghips autentice ale lui Stalin care tronează în casele israelienilor... Nu venea (sentimentul victoriei Binelui asupra Răului de mine) doar din faptul că știa: oricum, tot ei câștigă, dar, sunt apărați (!) de un important securist: Gheorghe Mușat, contra- spionul lui pește!

Iată cum a fost betonată alungarea mea, expulzarea din lumea lor, a celor care prin calomnie obțin posturi de ambasadori la Unesco, de directori de instituții, de tribune permanente - ca *Observator cultural* -de la care răspândesc, în continuare, minciuni, minciuni, minciuni.Pot eu lupta cu un astfel de monstru, caracatițoid, hienicefal? Firește, nu.

Însă ne-firește, încerc: scriindu-i, punându-i pe hârtie, pe sticla ordinatorului - chiar dacă numărul receptorilor mei rămâne derizorie, ei nu vor dormi liniștiți, asigurați ca nimeni-nu-va-spune-nimic, iar copiii, nepoții gorniștilor vor avea o viață “normală”, netulburată de umbrele trecutului de căcat.

Luni 27 septembrie 2010

La fel.

Am primit de la Chișinău mesajul:

De : valeriumatei@yahoo.ca

Obiect : Cetătenie R.M. Venire la Chisinau

Date : 27 septembrie 2010 09:19:53 HAEC

À : paulgoma@free.fr

Stimate Domnule Paul GOMA,

Am deosebită plăcere să Vă informez că Uniunea Scriitorilor din Moldova a făcut toate demersurile necesare privind acordarea cetățeniei R.Moldova Dvs. și familiei Dvs. Cei de la Președinția R. Moldova urmau să Vă contacteze, prin ambasada de la Paris, și să Vă comunice că Dvs. și fiului Filip Ieronim cetățenia Vi se acordă expres (ca cetățean născut în Basarabia și urmaș direct), iar apoi cetățenia i se va acorda, în scurt timp, și Doamnei Ana Maria, ca soție și mamă. Acestea-s prevederile legislației R.M.

Așteptăm un răspuns al Dvs. în privința sosirii la Chișinău. Pregătim mai multe acțiuni, la Uniunea Scriitorilor și la Institutul de Filologie al Academiei în legătură cu ziua de 2 octombrie.

Cu prețuire,

Valeriu MATEI

director pentru proiecte și programe la Uniunea Scriitorilor

Am răspuns:

Stimate Domnule Valeriu Matei,

Imi face plăcere vestea parvenită prin Domnia Voastră,

Însă nu o pot primi așa, ciuitită:

- Nimeni de la Presedintie nu m-a contactat, fie si prin posta electronică (asa cum promisem promisiunea - orală - prin Dl. M. Cimpoi). Adevărat, Consulatul de la Paris mi-a adresat un mesaj confuz, poftindu-mă să stăm de vorbă - despre ce să stăm de vorbă? Cu cine să stau de vorbă?

Nu mi-au răspuns la întrebare nici in momentul de față;

- De ce să mi se acorde, mie si fiului meu, cetățenia Moldovei - abia apoi ("în scurt timp") sotiei mele, când noi ne cunoastem de 45 ani, am fost împreună mai mult la rău decât la bine?

Asa este legislația? Să fie sănătoasă legislația aceea, eu nu după ea m-am condus în viață, până la vârsta de 75 ani, nu potrivit acelei legislatii am scris 60 de volume - despre Basarabia - si nu în vedere unei recompense (cetățenia?, da, însă numai pentru mine si pentru fiul meu, nu si pentru sotie?) Dar cine au fost/sunt legislatorii care au făcut ce au făcut, în stilul selecționării banditilor: unii "na prava", altii "na leva" - după care criterii? Nu vreau să am de a face cu astfel de "legislatie", cu atât mai puțin cu "legislatorii".

Aveam de gând să vin la Chisinau împreună cu mama fiului meu. Or, neavând acte de călătorie (cetățenie, deci pasaport), singur nu voi veni.

Apoi, fie vorba între noi: azi, 27 septembrie (2001) e prea târziu, ca să apuc 2 octombrie.

Stiu, stiu, guvernantii au alte treburi, toate mult mai importante decât un fleac de cetățenie pentru un fleac de basarabean ca mine - nici măcar cetățean al Moldovei - după "legislație".

După ce le vor rezolva, să mă anunțe.

Atunci va fi "momentul" pentru venirea mea acasă: postum.

Al Dvs., Paul Goma

O nouă scrisoare a lui Valeriu Matei:

Stimate Domnule Paul GOMA,

azi dimineață V-am trimis mesajul după o scurtă discuție telefonică cu dl Mihai Cimpoi, care sosind de la București a plecat la Bălți, și... la doar o oră după a sosit scrisoarea Dvs, către dl Cimpoi trimisă la 10 septembrie [scrisoare electronică - parvenită la destinatar la 27 - adevărat, aceeași lună - observația mea, P.G.] . I-am spus și mi-a permis s-o deschid. Mi s-a făcut rușine de modul și felul cum a fost tratată problema restabilirii cetățeniei Dvs. și a membrilor familiei. Fără să vreau, mi-am amintit de modul și felul cum m-au tratat colegii mei în anii 1983 - 1985, atunci când, dat afară din doctorantura Universității Lomonosov din Moscova ca antisovietic și naționalist, am rămas în stradă și toți mă ocoleau ca să nu aibă probleme cu autoritățile, iar astăzi unii se erijează în mari eroi, după ce ani la rând au teoretizat cu lașitate pe marginea metodelor de folosire a hârtiei igienice pentru ștergerea pe botișor (după ce făceau bale slăvind imperiul sovietic rusesc și partidul bolșevic).

Îmi pare rău că n-am știut de la bun început de această problemă a restabilirii cetățeniei.

Azi am contactat unele persoane implicare și iată ce am constatat.

Mesajul Dvs. electronic din 10 august 2010 n-a ajuns la dl Cimpoi. Incredibil, dar adevărat: secretara de la Uniune, - un personaj aparte - l-a pus printre alte acte și a plecat în concediu. N-a ajuns la dl Cimpoi nici răspunsul de la Președinție pe care, l-a solicitarea mea, mi l-a trimis astăzi prin fax dl Ohotnicov și pe care îl trimit alăturat. Ministrul de externe Iurie Leancă mi-a promis să investigheze cazul, fiindcă de la Președinție s-a trimis o notă ministrului de externe și ministrului tehnologiilor informaționale privind restabilirea cetățeniei Dvs., ceea ce trebuiau să Vă aducă la cunoștință funcționarii moldoveni de la Paris, cei care se mișcă, precum se vede cu tradiționalele viteze moldovenești: încet, încetișor, de loc și pe loc,

Cât privește grija ce V-o poartă unele nulități ce se vor scriitori tocmai buni să fie ÎnNobilați, au intervenit și pe-aici câteva hahalere de peste ocean, care i-au atacat anterior și pe Mircea Eliade, și pe Emil Cioran și pe Eugen Ionesco. Îi cunoaștem prea bine și nu ne mai miră nimic în comportamentul acestor lichele.

Nu dețin nici o funcție în acest stat, dar îmi cer scuze pentru comportamentul unor concitadini.

Cu prețuire, Valeriu MATEI

Și ultimul răspuns al meu:

De : paulgoma@free.fr

Obiect : Stimate Domnule Valeriu Matei,

Date : 27 septembre 2010 20:00:34 HAEC

À : valeriumatei@yahoo.ca

Vă repet: mi-am luat gândul de la o normalizare a situației mele.

Normală este situația de refugiat politic în Franta - din 1977.

Regret că l-am crezut pe Dl. Cimpoi, când m-a poftit în Basarabia.

Am constatat: Basarabia nu are nevoie de mine, ba chiar i-aș strica socotelile prin prezența mea.

Am citit răspunsul tovarășului Ohotnicov. M-am lămurit cum stau treburile acolo.

Să fii sănătos. Cum nu am altă armă de apărare decât scrisul, că tot m-am sculat eu, am să-i scriu și pe basarabeni mei, așa cum i-am scris de "românii" mei. În Jurnalul pus pe internet.

Da, bre: să nu se mai plângă basarabeni că regătenii nu-i consideră români - ba sunt!

Salutare!

Paul Goma

P.S. : Cum spunea tovarășul Ohotnicov? Că soția mea "avînd statut de apatrid nu are teme de a dobîndi cetățenia Republicii Moldova"?

*

Că m-am calmat puțin: Iau în seamă reproșul-zicerea românăchească:

«Tu, Gicule, dacă ai fi fost în situația mea...?»

Da, domnule! Păi dacă eram eu în locul "factorilor", aș fi făcut altfel? E ușor să critici, să acuzi, dar ia să te văd la treabă; pe baricade; în posturi de răspundere - cum ai fi procedat? Nu tot așa?

Îmi vine să caut bibliografie la strănepoata Dana Goma, care,

în ultima ei scrisoare zice:

“Îmi pare rau ca a esuat vizita in Chisinau. Parca se zicea ca Moldova creste si progreseaza, dar se vede ca tot in urma a ramas. *Dar sa nu pierdem nadejdea, viata e plina de surprize neasteptate*” (subl. mea).

Draga de ea, aburita moșului! Da, bre, “viața e plină de surprize neasteptate”.

Joi 30 septembrie 2010

Tot așa; mereu așa. Cu ziua de azi - 30 septembrie - se încheie un ciclu, o perioadă fastă (prin promisiuni), nefastă prin decepțiuni. Numai mâine nu-i poimâne, vorba noastră. Dacă ar fi fost bine, azi am fi fost în avion sau la Chișinău. Dar n-a fost să fie cum ne închipuiam noi. A fost...

...așa cum bănuiam eu, încă din luna august. Ce gură spurcată! - pe hârtia jurnalului.

Basarabeni mei...

*

Cu ce se ocupă “frații noștri, de veacuri: evreii”: cu firește - îngrijorarea. Are, n-are treabă, Comunitatea în chestie pune de-o îngrijorare; are, n-are motive - Comunitatea îi arde un protest - dar știi, colè, unul sonor, de să i se ducă buhul și s-aducă banul, pentru ca altădată *goini* să steie cum îi puseseră ei, din 28 iunie 1940: cu botul pe labe, în genunchi, pe burtă ca niște fașiști și legionăroi și antisimiți și români antonesciano-regaliști!:

“Comunitatea evreiască, îngrijorată de vizita lui Paul Goma la Chișinău 2010-10-01/12:42 Comunitatea evreiască din Republica Moldova se arată îngrijorată în legătură cu vizita scriitorului Paul Goma la Chișinău, transmite Info-Prim Neo.

Comunitatea precizează într-un comunicat de presă că îngrijorările sunt legate de ideile promovate de scriitor, precum că în timpul celui de-al doilea război mondial nu a existat holocaustul.

Reprezentanții Comunității evreiești consideră că decorarea scriitorului Paul Goma în Republica Moldova cu înalte ordine și merite de stat reprezintă o greșeală capabilă să genereze un conflict religios și național. Paul Goma este cetățean de onoare al Chișinăului printr-un ordin emis de primarul Dorin Chirtoacă.

Ideea justificării și, totodată, a negării fenomenului holocaustului se regăsește în lucrarea scriitorului Paul Goma „Săptămâna roșie 28 iunie- 3 iulie sau Basarabia și Evreii”. În 2008 Procuratura Generală a Republicii Moldova a intentat o cauză penală privind instigarea etniilor la conflict și deznaționalizare, elemente găsite în această lucrare. Dosarul a ajuns la Judecătoria sectorului Centru, se menționează în comunicat.

Paul Goma este așteptat la Chișinău pe 2 octombrie, unde va avea mai multe întâlniri cu cititorii săi.

Paul Goma s-a născut în Basarabia. În urma Pactului Molotov-Ribbentrop, familia Goma s-a refugiat peste Prut.”(sublinierea imi aparține)

Ce spuneam? Comunitatea protestează împotriva unei cărți pe care nici unul dintre membrii ei nu a citit-o. Din... îngrijorarea că în

paginile ei nici un cititor normal nu va găsi “negarea fenomenului Holocaustului”, ci negarea, veștejirea fenomenului “*Holocaustologiei*”, invenția de după Căderea Zidului Berlinului, de spaimă că noi, neevreii nu vom mai plăti cu aur victimele deja plătite de mai multe ori ale Holocaustului evreilor, mai grav: vom cere socoteală pentru Holocaustul nostru, pus la cale și de voi, evreii sub steagul roșu al bolșevismului rusesc. Ia să nu mai fie îngrijorată comunitatea voastră: Goma nu mai vine la Chiș’nò: s-a îngrijit comunitatea noastră, neevreiască de a tremura atât de vizibil în urma amenințărilor dublate de slujbe de blesteme, încât a dat de înțeles (încă o dată pentru totdeauna) - prin tăcere! - că nu are voie de la rabinul șef al Ierusalimului Universal să-mi deie zapiscă de călătorie în Basarabia, botezată de voi: “Nașa Moldova”.

*

ziar.jurnal.md

“Deși a acceptat inițial invitația președintelui Uniunii Scriitorilor din R. Moldova de a reveni acasă, după 66 ani de exil, Paul Goma nu va veni la Chișinău pe 2 octombrie, când va împlini 75 de ani.

Din jurnalul lui Paul Goma, postat pe <http://paulgoma.free.fr/>, aflăm că până la finele lunii august, celebrul scriitor și disident încă nu primise o invitație oficială din partea autorităților moldovene și nu fusese anunțat privind actele ce trebuia perfectate pentru a i se acorda cetățenie moldovenească. Precizăm, că Paul Goma nu are nici cetățenie franceză, nici românească.

Potrivit acad. Mihai Cimpoi, președintele USM, la Chișinău s-au făcut toate demersurile necesare, Președinția Republicii Moldova acceptând să acorde cetățenie moldovenească lui Paul Goma și fiului său, Filip. „*Dar Paul Goma nici nu a depus cerere de cetățenie, nu știu de ce*” (subl. mea, P.G.), a declarat pentru JURNAL de Chișinău Mihai Cimpoi.

La rândul său, Paul Goma explică: „Valeriu Matei mi-a scris anunțându-mi acordarea cetățeniei pentru mine și pentru fiul meu, dar nu și pentru soția mea. I-am răspuns că, fără soție, nu vin acasă. Noapte bună, copii basarabeni! Dormiți – dar nu sforăiți”.

*

Am primit de la Chișinău, din partea Academiei de Științe următoarea scrisoare - cu expeditorul avusesem, ieri, o convorbire telefonică: Mai întâi un mesaj amical:

De : ghduca@yahoo.com
 Obiect : La multi ani, PAUL GOMA!
 Date : 2 octobre 2010 17:50:28 HAEC
 À : paulgoma@gmail.com
 Cc : paulgoma@free.fr

Stimate Domnule Paul Goma,

Va expediez telegrama de felicitare din partea comunitatii stiintifice basarabene. Va spun din suflet LA MULTI ANI cu mari impli-niri! Voi face tot ce-mi sta in putere ca sa Va readuc Acasa si sa ne revedem cu bine aici, la bastina Dvs. Va voi tine la curent privind pasii intreprinsi in acest sens. Nu trebuie sa ne intristam, oricum vom

invinge! Daca ne dam batuti, vom face mare bucurie neprietenilor neamului nostru. Suntem deja caliti in tot felul de lupte, important este sa fim uniti si la unison in actiuni.

Aveti in anexa si invitatia Academiei pentru presa, legata de conferinta stiintifica PAUL GOMA LA 75 ANI, programata pentru 4 octombrie. V-as ruga, sa adresati un cuvânt de salut participantilor la acest mare eveniment stiintific. Sunt sigur ca toata lumea se va bucura si veti da astfel tonul evenimentului mult asteptat.

Ma bucur ca am avut ocazia sa discutam azi la telefon, am inteles mai bine cum stau lucrurile.

Cu respect,
acad. Gheorghe Duca

Apoi unul oficial:

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Bd. Stefan cel Mare, 1

MD-2001, Chișinău, Rep. Moldova

Tel: (373 22) 27 14 78

Fax: (373 22) 27 60 14

E-mail: [HYPERLINK "mailto:consiliu@asm.md" consiliu@asm.md](mailto:HYPERLINK \)

Telegramă de felicitare

Mult stimat scriitor Paul GOMA,

Ziua de 2 octombrie din calendarul literaturii române și universale constituie un fericit prilej pentru comunitatea științifică din Moldova de a Vă adresa cele mai alese urări de bine și cuvinte de suflet.

Cu ocazia zilei de naștere Vă dorim multă, multă sănătate, inspirație și putere de creație, peniță ascuțită și cât mai mulți cititori pe toate continentele, bucurie și împlinire familiei Dvs, soției Ana Maria și fiului Filip, care V-au fost sprijin de nădejde pe drumul lung, dramatic și amar al exilului, - mai întâi în propria țară, apoi, în străinătate. Vă dorim, totodată, să aveți parte de recunoștința conaționalilor, mai cu seamă, a basarabenilor printre care V-ați născut și cărora le-ați dedicat aproape întreaga operă, alertând în acest mod Occidentul privind drama Basarabiei și ororile comise de regimul comunist totalitar în aceste teritorii.

Am aflat astăzi cu mare tristețe că nu veți (re)veni ACASĂ, la Chișinău și la Mana de pe plaiurile orheiene... Noi, oamenii de știință și cultură, Vă așteptam cu mare drag, pe 4 octombrie 2010, în Casa Mare a Academiei de Științe a Moldovei, în calitate de Înalt Oaspete al conferinței științifice „PAUL GOMA la 75 de ani”. Să ne iertați pentru faptul că nu V-am împlinit astăzi Visul de-o viață, dar nu lăsați tristețea să vă pătrundă în inimă și suflet. Cu răbdare și dăruire de sine vom depăși și elementele de ordin birocratic apărute.

Vă asigur că aveți toată recunoștința și tot sprijinul elitei intelectuale din Republica Moldova, care va face tot ceea ce-i stă în putere pentru a nu admite ca un scriitor-legendă, un clasic în viață, un fiu vrednic al neamului nostru să fie lăsat în exil chiar și după 20 de ani de la prăbușirea comunismului în Europa. E nedrept și anormal, în joc

fiind însăși demnitatea noastră națională. Personal, am lansat deja inițiativa de a Vă acorda înaltul titlu de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei, alături de mari personalități naționale și universale, inclusiv laureați ai premiului Nobel. De asemenea, în calitate mea de președinte al Academiei de Științe a Moldovei și de membru al Guvernului Republicii Moldova, voi veni cu propunerea de a declara anul 2011 – ANUL PAUL GOMA.

Cred cu toată puterea ființei mele că Visul Dvs și al nostru se va împlini și ne vom vedea în curând la Chișinău, unde Vă așteptăm cu toate onorurile ce se cuvin unui Erou autentic, bărbat de caracter, frate al Adevărului.

Dumnezeu să Vă binecuvânteze și să ne trăiți mulți ani fericiți!
Cu aleasă prețuire și admirație,
acad. Gheorghe DUCA,
președintele Academiei de Științe a Moldovei
Chișinău, 2 octombrie 2010

*

Neobositul Dan Culcer îmi trimite:

“Nici peste 66 de ani scriitorul Paul Goma nu va veni acasă!
01 Octombrie 2010 De Victoria Ungureanu

Nici cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la nașterea sa, scriitorul Paul Goma nu va veni acasă, în Basarabia, de unde s-a refugiat cu părinții săi în anul 1944. Scriitorul și-a dorit mult să vină la Chișinău împreună cu soția sa și să sărbătorească această aniversare frumoasă alături de colegii de la Senatul onorific Hyde Park și Uniunea scriitorilor din Moldova.

Paul Goma va continua să fie un azilant politic în Franța, din motiv că elita politică din RM nu a binevoit să-și facă timp și pentru acest scriitor basarabean de valoare, oferindu-i cetățenia țării noastre.

Pe la începutul lunii septembrie scriitorul mai avea o speranță, însă după data de 27 septembrie, când a primit un mesaj de la directorul pentru proiecte și programe la Uniunea Scriitorilor Valeriu Matei, Paul Goma a rămas dezamăgit, ba mai mult indignat de atitudinea guvernanților și de legislația R.Moldova.

Un alt moment care l-a supărat nespuse de mult pe scriitor este faptul că în scrisoarea lui Valeriu Matei se specifica faptul că din start va primi cetățenie Paul Goma și fiul acestuia, iar mai târziu și soția scriitorului. “De ce să mi se acorde, mie și fiului meu, cetățenia Moldovei – abia apoi soției mele (“în scurt timp”), când noi ne cunoaștem de 45 ani, am fost împreună mai mult la rău decât la bine? Așa este legislația? Să fie sănătoasă legislația aceea, eu nu după ea m-am condus în viață, până la vârsta de 75 ani, nu potrivit acelei legislații am scris 60 de volume – despre Basarabia – și nu în vederea unei recompense (cetățenia?, da, însă numai pentru mine și pentru fiul meu, nu și pentru soție?)” a răspuns cu ferocitate scrisorii venite de la Chișinău.

Se pare că [prea] curând Paul Goma nu-și va revedea meleagurile dragi despre care a tot scris, sau poate vor lua o atitudine guvernanții după anticipate?

“Dar cine au fost/sunt legislatorii care au făcut ce au făcut, în stilul selecționării bandiților: unii “na prava”, alții “na leva” – după care criterii? Nu vreau să am de a face cu astfel de “legislație”, cu atât mai puțin cu “legislatorii”. Aveam de gând să vin la Chișinău împreună cu mama fiului meu. Or, neavînd acte de călătorie, (cetățenie, deci pașaport), singur nu voi veni. Apoi, fie vorba între noi: azi, 27 septembrie (2010) e prea târziu, ca să apuc 2 octombrie.

Știu, știu, guvernării au alte treburi, toate mult mai importante decât un fleac de cetățenie pentru un fleac de basarabean ca mine – nici măcar cetățean al Moldovei – după “legislație”. După ce le vor rezolva, să mă anunțe. Atunci va fi “momentul” pentru venirea mea acasă: postum”, a specificat scriitorul în același răspuns adresat autorităților de la Chișinău.

Amintim că în data de 2 octombrie scriitorul român (de viță basarabeană) împlinește o vârstă de 75 de ani pe care o va sărbători și în acest an departe de plaiul său natal. Cu această ocazie, chiar dacă Paul Goma nu va fi prezent la Chișinău, Institutul de Filologie al ASM și Uniunea Scriitorilor din Moldova la Academia de Științe a Moldovei în data de 4 octombrie vor organiza o conferință consacrată scriitorului Paul Goma.”

Luni 4 octombrie 2010

Ieri am scris răspunsuri, azi, devreme le-am trimis la Chișinău, lui Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe:

Stimate Domnule Gheorghe Duca,
Președinte al Academiei de Științe al Moldovei,

Paris, 3 octombrie 2010

Am primit, atât felicitările pentru aniversarea mea, cât și promisiunea Dvs. de a încerca o nouă formulă de încetățenire a noastră, a mea, a soției Ana Maria și a fiului Filip-Ieronim, pentru a obține actele necesare unei călătorii la Chisinau.

Ce anume vom mai face împreună vom hotărî la momentul potrivit, adică în primăvara anului 2011 - fapte pentru care vă multumesc cu anticipatie.

Al Dvs.,
Paul Goma

Deasemeni, am trimis un text, urmînd a fi citit la deschiderea Colocviului de azi de la orele 10, ora Chișinăului :

4 octombrie 2010

Doamnelor, Domnisoarelor, Domnilor,

Sunt convins că sunteți convinși/convinse: tare aș fi vrut să fiu de fatzà la acest colocviu.

Ar fi fost primul în care tema ar fi fost, nu: “Război sau pace în Europa reconstituită”; nici “Drepturile omului în statele totalitare”, nici măcar “Limba română, pe glob”... - teme care au fost propuse, dezbătute în întâlniri cu francezi, belgieni, olandezi, italieni, spanioli,

americani, canadieni din Québec - sprijinite pe hărți desenate de mine, pe foi mari de hârtie și care încercau să indice cam unde, pe glob, se află România ceea - și desigur: Basarabia.

Dar o temă purtînd numele meu? Unde s-a mai văzut așa ceva?

Ei, unde! Aici, la Chisinău!

Din păcate: în absența mea, orisicum buricul lumii...

Am înțeles, din program: participantii vor vorbi despre mine și despre scrisurile mele...

Mai bine că nu voi fi de față: aș fi intervenit, din sală, corectînd cutare cronologie inutilă, cutare fleac important de care nimeni nu are nevoie. Dar aș fi participat și eu la dezbatere! Și mi-aș fi apărat cu ghearele și cu dinții partea mea de adevăr.

Nu stiti, stimati domni, dar mai ales iubite doamne de ce ati scăpat: Vreau să spun: de cine: de mine.

Însă, atenție, nu de tot și nu pentru totdeauna: în primavara voi face o nouă tentativă de a încălca "legislația republicii", pentru a reveni pe pământul Basarabiei mele.

Iar dacă nu și nu și nu, mă voi întoarce postum.

Atunci pe multi am să scriu eu!

Semnez de pe acum, nu sunt sigur că dincolo au hârtie de scris.

Paul Goma

*

Am primit de la Ambasada Moldovei:

De : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Objet : invitatie la Ambasada Republicii Moldova

Date : 6 octobre 2010 15:41:04 HAEC

À : paulgoma@free.fr

Répondre à : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Stimate domnule GOMA,

Vom fi bucurosi sa va avem in calitate de oaspete la sediul Ambasadei Republicii Moldova in Franta intr-o zi si la o ora convenabila pentru dumneavoastra.

Adresa ambasadei : 22 rue Berlioz,75016,Paris

Cu respect,

Oleg SEREBRIAN

Ambasador

Am răspuns:

“Domnule ambasador,

I-am comunicat subalternului Dvs. :

Nu am nimic a vă comunica, nu aveți nimic a-mi comunica:

Dacă ați fi avut, ati fi făcut-o în scrisoarea trimisă.

De ce mă invitați la ambasadă? Ca să mă asigurați de consideratia Dvs.,? - sunt asigurat. Ca să-mi incredintati un secret-de-taină?

Dar eu nu am secrete, nici de primit, nici de transmis. Eu nu

sunt spion, Domnule Ambasador, faptele si cuvintele mele iubesc lumina zilei, aerul liber, nu ungherele, subteranele, nici întâlnirile-la-o-cafelutà în care se vorbește cu gurile strâmbate de... taină-mare. Detest secretomania care a făcut din noi, românii de pe ambele maluri ale Prutului o comunitate fără coloană vertebrală, alcătuită din indivizi neinstare să rostească limpede, clar, ce au de rostit - că n-om fi noi o nație de spioni.

Multumesc pentru invitatie, însă nu este pentru mine.
 Scrieti-mi. Voi citi cu atenție scrisul Dvs.
 Paul Goma”

*

Valerian Stan îmi repetă o veste-proastă:

De : vs@valerianstan.ro
 Obiect : procesul...
 Date : 6 octobree 2010 18:32:03 HAEC
 À : paulgoma@free.fr

“Azi am fost din nou la instanta, a fost termen in dosar. Din pacate s-a amanat din nou, de data asta pentru 2 februarie 2011. Aceleasi probleme cu "procedura", cu citarea a vreo 6 "pârți" - cu revista Timpul*) si a Fundatiei Timpul (editorul revistei), de exemplu, care si-au schimbat sediul si nu reusim sa-l gasim pe cel nou. Pesemne ca nici ei, si nici alti parati "necitati", nu au vreun interes sa-i gasim... Pe site, revista are indicata o casuta postala, dar si de acolo s-a intors citatia. Va trebui sa ne adresam de data asta judecatoriei care tine registrul in care este inregistrata Fundatia. Nici cu Wiesel**) si Totok nu a fost "procedura indeplinita". Va trebui sa o iau de la capat cu Dna Crangariu si sa vedem cum procedam pentru ca la termenul din februarie sa avem mai multe sanse. VS

*) Este vorba de *Timpul* din Iași, condus de Liviu Antonesei, “prietenul” meu.

**) Atât Marele Impostor Wiesel, cât și micul turnător Totok își țin ascunsă adresa - obicei capăt de la comuniști, de la spioni, de la evrei în “ilegalitatea” practică prin tradiție (notele mele, P.G.)

Duminică 10 octombrie 2010

Noapte grea, agitată, udă. M-a atins rău acțiunea holocaustologilor acționând în Chișinău. “Oculța” m-a pus în genunchi și pe mine, fiindcă bieții basarabeți de azi sunt, demult, puși-pe-burtă, ca fii, nepoți ai martirizațiilor basarabeni, bucovineni, herțeni începând din 28 iunie 1940 și chiar de nu-și mai aduc aminte (memoria, țol murdar, zdrențuit, sub care se ascund supraviețuitorii Terorii Bolșevice atunci instalate), au păstrat în viscere, din generație în generație **frica**, groaza de bolșevicii ruși și de ferocii executanți ai poruncilor stăpânilor: evreii.

Firește, aceștia, în simulacrele lor de apărare, de justificare a cruzimii cu care “aplicaseră linia partidului bolșevic” pe spinarea nefericiților băștinași, zbiară fără contenire, repetând până la sațiu ieremiadele: suferințele milenare ale poporului evreu. Iar când sunt aduși la “cestiune”, care sună (când sună):

«De ce v-ați răzbunat cu atâta cruzime pe basarabeni și buco-

vinenii ocupați?»),

...în cazul fericit când nu o iau de la cap cu tânguieile, cel mai târziu de la Inchiziție încoace - ca și cum nu Torquemada ar fi fost el însuși evreu convertit - acuză, cu bale, cu stropi “orânduirea fașistă” din România, “persecuțiile” ale căror victime erau (*numai !*) evreii, până în 1940, când fuseseră eliberați de Puterea Sovietică...Adevărat, în general, neadevărat în amănunt: **persecutați - arestați, întemnițați erau, nu evreii ca evrei, ci agenții bolșevici ai Moscovei, în majoritate zdrobitoare: evrei.**

În criticele - în realitate: *contestările* - la etalarea documentelor (adevărat, redactate de poliție) a faptelor rele ale...“unor evrei” (!), atât în blestemata Săptămână Roșie, tragica evacuare a provinciilor cedate URSS, cât și în Anul Negru (28 iunie 1940 - 15 iulie 1941) în care ocupanții sovietici și slugile lor ascultătoare (și jubilate), evreii, holocaustologii încearcă - și reușesc, afurisiții! - să strecoare în sufletul victimelor - otrava, de pe urma căreia nefericiții se întrebă:

«Și dacă noi, basarabeni și bucovinenii eram vinovații unici de soarta lor, de oameni fără țară - doar că nu știam să le fi pricinuit atâta suferință? Înseamnă că au avut temeiuri *să se răzbune* pe noi, începînd cu faptul că noi nu eram, în primul rând: evrei; în al doilea, noi nu eram, ca ei: bolșevici?».

Sar ca pișcați de streche evreii când aud de *răzbunare*. Doamne, ferește, cum să nutrească - ei? - degradanta *sete de răzbunare*, ei niciodată nu s-au răzbunat pe celălalt, ei doar au suferit, suferit, suferit răzbunările celorlalți, ale *goi*-lor...Iar când le bagi sub ochi documentele (de poliție, doar n-or fi pretinzînd să le oferi “documente de partid comunist”), le neagă, cu indignare, le contestă cu oroare și... cer *probe*, oameni buni! *Probe* că așa fusese, dar nu cum zic documentele poliției românești, ci numai cele din Istoria PCB!, iar pentru adevăr-adevărat copleșitoarea “bibliografie” a crimelor făptuite de români, în 1941-1942, în Transnistria, fabricate de Ancel la Tel Aviv, acolo unde a fost preparat (prin grija lui Volovici) și **Jurnalul** lui Sebastian! Însă Doamne ferește să fie pomenite crimele evreilor în slujba ocupantului rus, *înainte de Transnistria*, între iunie 1940 și iulie 1941, nici acelea de după august 1944 până mai ieri! Cu o nerușinare dezarmantă “istoricii” evrei - de la “rușii” Ilia Ehrenburg și Grossman, până la “românii” Ancel, Radu Ioanid, Oișteanu, Shafir, Volovici practic alert **inversiunea cronologică**, în care caz admit, cu un sfert de gură că, da, mda și ei au (cam) practicat pe ici pe colo **răzbunarea**, însă numai în cazuri neesențiale.

Reproduc, pentru a n-a oară **argumentul** holocaustologilor:

“Evreii noștri se purtaseră sever (?) cu românii basarabeni și bucovineni - în 1940-41 - pentru că (atenție, vine logica holocaustologică!) autoritățile fasciste antonesciene îi masacraseră pe evrei, în Transnistria, în... 1941-42!”»

Dacă ar fi adăugat “**în mod preventiv**” la eufemizanta “se purtaseră sever”, ar fi fost doar o glumă (foarte) proastă, nu o lăbărțată minciună o “istorie” de-a-n curulea de tip Roller; de tip Tismăneanu!

De agresori - evreii - m-am ocupat în nenumarate rânduri (cu documente!) și în multe scrieri. Este timpul să scriu câteva cuvinte și despre agresati: victimele, băștinașii basarabeni:

Ca unul care a scris o carte despre reeducarea de la Pitești - adusă și ea, pe tancurile sovietice - cunosc psihologia victimei:

Atât de îndelungată vreme, atât de cu violență au fost "tratați" nefericiții căzuți între labele rușilor ocupanți și ai caraliilor, politrucilor evrei, încât puțini dintre ei au putut păstra convingerea că ei, alcătuitoarii comunității basarabene înghițită de monstrul sovietic sunt *total nevinovați*. Dar, spre deosebire de nevinovații ruși, culpabili de a gândi altfel (sau de a fi bănuți că o fac), nerușii au fost feroce persecutați și pedepsiți pentru motive de... rasă: *nu erau ruși!* - în capul enkavedistului : "*neoameni*".

Basarabeni noștri - câți mai trăiesc - și urmașii lor (chiar dacă unii s-au născut în deportare, la mama dracului, în Siberia - ca Grecianina de sinistră faimă) să știe, iar dacă refuză, să fie obligați să accepte:

Comuniștii ruși, prin slugile lor, evreii, ne-au martirizat, ne-au jefuit, ne-au înfometat, ne-au deportat, ne-au împușcat, ne-au ucis prin muncă istovitoare - nu pentru că am fi fost cu adevărat "culaci", nu pentru că eram intelectuali, preoți, funcționari "burgheji", "antisemiți", nici măcar pentru că cei mai răsăriți făcuseră unirea cu Patria Mamă, prin Sfatul Țării...

- ...**ci pentru că nu eram ca ei: nici ruși, nici evrei.**

Or o asemenea "crimă" nu poate rămâne nepedepsită de Statul Terorist Sovietic. Și a și fost.

Mai grav: Evreii supraviețuitori ai lagărelor în care îi închiseră Germanii și Români, odată liberați, din *tradiționalul spirit de răzbunare* - i-au înlocuit pe dată pe gardienii, directorii de închisori "fașiști" - dovedindu-se a fi chiar mai bestiali decât cei mai bestiali naziști - cazul evreului Morel, fost internat la Auschwitz, după liberare pus de sovietici director al unui Centru de Denazificare, în Polonia și care s-a "refugiat" în Israel, după ce și-a exersat ani îndelungați întreaga ură și cruzimea și invențiile sale și ale rasei sale în materie de tortură - nu pe foștii călăi, ci pe victimele acestora, ale nemților: polonezii creștini - de ce? Fiindcă nu erau evrei, fiindcă nu acceptau noua "dreaptă orânduire"; cea bolșevică, a re-ocupației sovietice.

Cine alcătuieste "oculta" despre care vorbesc Andrei Țurcanu, Valeriu Matei în legătură cu veto-ul exprimat de Comunitatea Evreilor din Moldova, la tentativa mea de a mă întoarce *acasă*? Toată lume știe!

Însă **acea toată-lumea tace - de frica lor.**

Și ce se mai bucură, ticăloșii, cum mai dau din coadă de satisfacție că doar printr-o răsteală în direcția autorităților guvernamentale, doar rostind cuvântul: "antisimit", au obținut fără efort ce doreau: închiderea ușii spre țara mea, spre pământul meu, de unde am fost alungat tot de ei și de ai lor, în urmă cu 66 ani. Prin **frica** instilată, nu doar cu ajutorul răstelilor, ordinelor, somațiilor, ci și prin bătă și prin glonte. E greu să-ți înfrângi frica - motivată de brutalitatea repre-

siunii. Isus Hristos ne-a îndemnat **să nu ne fie frică**, iar în anii noștri Wojtila, Papa Ioan Paul al II-lea a repetat această încurajare: **să nu ne fie frică**. Dar oare mai putem noi, cu trupurile și cu sufletele numai rană să ne ridicăm din genunchi și să ne spunem că nu mai avem de cine să ne temem?

Dacă îi privim pe călăii noștri și pe urmașii lor, ce vedem?

“Supraviețuitorii”, “veteranii”, “victimele fașismului românesc”, au fost și rămân, prin generații, oameni fără căpătâi, fără studii, altele, decât de marxism-stalinism, fără o meserie cinstită, semianalfabeți, necunoscând mulțumitor nici o limbă : nici rusă, nici idiș, cu atât mai puțin română - însă ei au fost fanatici enkavediști, înalți funcționari de partid, devotați instructori de partid, anchetatori sălbatici, procurori nemiloși, directori de instituții, de unități industriale, agronomice, *prisidateli* de sovhozuri, de cantine și depozite alimentare și de magazine speciale pentru ei, tâlharii și cămine universitare, ba chiar de toalete publice!, de tabere pionierești, de bordeluri secrete, pentru *nomenklatura*, responsabili cu agitația la manifestații, vigilenți (citește: informatori, turnători) mai mici și mai mari - nu totdeauna pentru a-și dovedi devotamentul față de partidul comunism, în numele căruia acționau pentru a “elibera în mod revoluționar” un apartament mai frumos, mai bine situat, pentru a pune etichete de maimuțoi râios pe curul unei femei - etc, etc, adică în fruntea bucatelor. Indigenilor, băștinașilor moldoveni le fusese imposibil (mai adevărat: interzis) să accedă la astfel de posturi, ele fiind rezervate *ocupanților* - printre ei, prioritar, evreilor, ca “victime ale fașiștilor români”.

Aceștia, care au acum peste 80 ani, își consumă pensiile obraznic de grase, lăfăindu-se în apartamentele “prioritare” acordate slugilor ascultătoare, zeloase (precum și “veteranilor” sau “pensionarilor”: miilor de ofițeri din brava Armată Roșie, de politrucii, de enkavediști, trimiși ca recompensă în dulcea Moldovă, unde e soare, vin, fructe și femei câte poftesti), amintindu-și cu nostalgie, mai întâi Anul Negru (al nostru, al lor Alb): 1940-1941, când exercitau ei teroarea asupra unor bieți rurali, întâi sperându-i prin amenințări, apoi jefuindu-i, apoi deportându-i, apoi împușcându-i, ca “neoameni”, în limba lor: “necomuniști”, “neevrei”. Aceștia și urmașii lor poartă o uriașă, o de neșters vină în ororile pricinuite de “colectivizare” - mai întâi în campania de kulakizare a oamenilor, în prima fază a sistemului tâlhăresc de cote (*postavka*) care i-a privat pe țărani, nu doar de cerealele de sămânță pentru anul următor, ci și de hrana lor și a copiilor lor (și a animalelor). Acești activiști-polițai-bolșevici, printre care numeroși evrei poartă vina *foametei programate de la Kremlin* care a bântuit cât o eternitate în Basarabia sovietizată, provocând zeci de mii de morți.

Și vina **canibalismului sovietic - cel mai, din lume...**

Să nu pretindă evreii contemporani că părinții, bunicii lor “veteranii”, medici și înalți funcționari în Ministerul Ocrotirii Sănătății (sic-sic) Averbuch, Hechtmann, Beidburd *i drughie* nu știau ce se petrece “în republică” : foamete, distrofie, otrăviri cu buruiene toxice, canibalism. Ba știau foarte bine, însă în rapoartele lor recomandau, nu

diminuarea cotelor, pentru ca populația să beneficieze de o alimentație minimală, ci... *arestarea și condamnarea severă a celor "vinovați de canibalism"*...Iar fiii, nepoții acestor "medici" criminali (pentru neasistență dată persoanelor aflate în pericol de moarte), consumă, în continuare, fără nici un aport din partea lor pâinea și carnea și laptele cuvenite celor care le produc, supraviețuitorii victimelor lor directe, nu urmașilor unor tâlhari sângeroși, profitori pe veci, pentru unicul motiv că sunt evrei - deci foste "victime ale fașiștilor români".

Dar aceștia sunt, azi, umbre, strigoi ai politrucilor și a călăilor de altădată, care terorizaseră, distruseseră, înfometaseră, uciseseră.

Ehei, ce *poreadkă* instituiseră ei - vorbesc de "ocultiști" - pe când atacau, în iunie 1940 coloanele de refugiați ce încercau, în panică, o trecere peste Prut; ce jubilație revoluționară bolșevică îi animă, făcând din pitici, eroi de legendă bolșevică, atunci când ei, juni în putere, agresau femei și bătrâni, le zmulgeau boccelele și geamantanele, pretinzând că acelea sunt ale "narodului truditor" pe care ei, burjuii, românii, regaliștii, antisemiții le furaseră și încercau să fugă cu prada; cu ce beție criminală zmulgeau din coloana ostașilor în retrage pe câte unul și, după ce îl batjocoreau, tăindu-i nasturii de la pantaloni, îl sechestrau și îl dădeau pe mâna krasnoarmeților, aceștia, pe loc trimițându-i spre Gulag, ca... prizonieri de război, dintr-un război inexistent; ce avânt bolșevicesc îi mâna să intre în biserici, să se pișe în altare, cântînd Internaționala lor, mînjind cu căcat icoane și punînd pe foc cărți de cult; ce "putere" cunoscuseră acești "revoluționari" de trei parale (dar devenind, fulgerător, criminali) în Anul Negru 1940-1941, când aruncau pe ferestre copiii bolnavi din spitalul doctorului Ioneț; când, în iunie 1941, în graba de a-și lua cât mai repede tălpășița peste Nistru, ca să nu pună Românii mâna pe ei, bandiții-tineri, astupaseră cu scânduri ferestrele închisorii din Orhei (numai din Orhei?) și dăduseră foc deținuților dinăuntru; când, în nebunia distrugătoare participaseră, ca voluntari, la dinamitarea, la incendierea școlilor, a bisericilor, a palatelor, a depozitelor de mărfuri, mai ales de tutun, principala bogăție a Basarabiei - chiar și a clădirii Băncii din Tighina (iar vita de artificier-șef numit: "membru al brigăzilor de distrugători" se lauda mai ieri cu isprava-i, într-un jurnal din Chișinău, ca "îndeplinitor de poruncă a lui Iosif Vissarionovici de a nu lăsa piatră pe piatră dușmanului" - se cunoaște numele individului, "erou al Marii Uniuni Sovietice": Medger, arhitect de meserie...).

Ăștia sunt "ocultiștii", holologii : analfabeți fără leac, înveninați de necontinuarea vieții de huzur pe spinarea "boilor de moldoveni".

De aceștia s-au speriat oamenii care s-au temut să fie prezenți la colocviul organizat de Academia de Științe? De aceste cadavre vii, dar încă mișcătoare?; de bășinoșii otrăvicioși s-au înfricoșat "gubernanții" de la Chișinău, când au încercat - și au reușit, tovarășii-domni!: Dungaciu, "consilierul" trimis de Băsescu, Leancă, brav funcționar sovietic, avînd grad de general (sau "doar de colonel"?), Serebrian, trespăduș de profesie - să încurce lucrurile astfel, încât să nu i se acorde

cetățenia moldavă și soției mele (auziți, motiv de respingere: “are azil politic în Franța”, ei, da, ca și soțul, ca și fiul său!), pentru a împiedeca întoarcerea noastră acasă, în Basarabia, Țara mea - nu a lor!

Cum să mă apăr împotriva hoardelor de guzgani, de păduchi, de lipitori alcătuitoare ai “Ocultei”!, cei care mă atacă din toate părțile, din toate pozițiile, nu pentru că aș fi propagatorul unor neadevăruri istorice, din contra: pentru că lucrez cu adevăruri (istorice) deranjante pentru ei, fiindcă acelea dovedesc minciuna, deci abuzurile lor. Or acești întunecați din naștere, acești beznicioli prin vocație, acești măcinători de cuvinte goale cu gurile lor de canal - acuzatoare, ca “Antisimitule!” - se tem de adevărul rostit tare.

Ei bine, eu nu mă tem de ei, de holocaustologii nerușinați! O spun pentru a mia oară: **nu sunt “antisemit” măcar pentru faptul că acuzatorii înșiși nu sunt semiți, ci khazari, de neam türccic; eu sunt antiholocaustolog**, deci împotriva gheșeftarilor care storc bani din cadavrele (reale sau imaginare) - ale coreligionarilor (în măsura în care acești eterni bolșevici au o religie). **Eu sunt împotriva practicării - și a profitării de pe urma a ceea ce înșiși evreii normali, onești au numit, cu scârbă și rușine: Shoah Business!**

Din păcate - pentru ei, nu pentru mine, eu mă descurc cum m-am descurcat și până acum - se tem, în continuare și victimele lor macurtizate.

Ce li se se mai poate întâmpla basarabenilor mei - din partea paraziților numiți ocolit: “oculți”? Nimic - evreii au terminat de distrus ce mai era în picioare pe pământurile noastre - însă victimele nu cunosc acest adevăr. Victimele - ale bolșevicilor, ale evreilor enkavediști - dacă “reabilitați”, s-au întors la vatră (cei care n-au murit pe-acolo), ce-au găsit?

Numai **uși închise**: domiciliul “restricționat”, ca să nu-i contamineze de “fașizm” pe foștii concetățeni; casele lor, dacă mai existau, adăposteau - în cel mai “legal” mod cu putință - pe alții, oameni din sat dați pe brazda ocupanților, ori “transferați” aici: ruși, mai cu seamă ucrainenii, ca milițieni, șefi de colhoz, directori de școli: aceștia aveau misiune să desăvârșească *desnaționalizarea, desromânizarea, prin învățământul în rusă*, prin imbecilizarea copiilor, cu ajutorul “materiiilor” politice, prin organizația de pionieri, prin descreierare, prin “ceremonialurile” cravatelor roșii, ale goarnelor, ale salutarilor, prin pavlikmorozovare: transformarea copiilor în turnători ai propriilor părinți; prin supravegherea băștinașilor dezbaștinizați, chiar dacă liberați din lagăre și din deportări, însă purtând stigmatul de dușmani ai Patriei Sovietice. *Dar mai ales prin “limba moldovenească”, acel animal care nu există decât în strategia Kremlinului, destinată a strivi și sufletele, după ce a distrus trupurile basarabenilor...*

Cum au reacționat membrii pensionați ai “autorităților locale”, cei care, în urmă cu ani participaseră, cu fanatism bolșevic la “kulakizare”, la planificarea și la întreținerea foametei care a dus la canibalism, la deportări, la arestările actualilor strigoii întorși în Basarabia, după decenii și nemaigăsindu-și loc, locul? Și mai ales cum au

reționat evreii din aparatul de represiune, administrativ, “legislativ” ai anilor acelora? Nu li s-a observat, pe conștiință (care conștiință: cea bolșevică?) - măcar o umbră de compasiune pentru soarta miilor, a zecilor de mii de nevinovați însiberizați și prin acțiunea revoluționară, fanatică a *lor*, activiști, enkavediști - evrei. Din contra: i-au privit, îi privesc în continuare cu **ură**. **Uură** grea, bolșevico-sionistă împotriva, repet, a victimelor lor.

«Cum de n-au crăpat, acolo unde i-am trimis, acești dușmani ai kamunismului nostru? Cum de s-au întors, numai ca să ne chinuie, să ne aducă aminte de trecutul nostru revoluționar (n-o fi cumva un nou val de antisemitism oficial)? Ce face guvernul nostru? Ce fac legile noastre comuniste din “Nașa Moldova”? De ce li s-a permis să se întoarcă: pentru ne reproșa, nouă, ostași disciplinați că îndeplinisem întocmai poruncile partidului și ale tovarășului Stalin? Ar trebui ca miliția, procuratura, justiția să ia măsuri urgente, pentru a-i trimite pe acești dușmani eterni ai comunismului acolo unde îi trimisesem noi, începînd din 28 iunie 1940 : în Siberia! Ce-ar vrea ei, acum? Cu ce pretenții vin peste noi? Cu pretenții de victime? Dar n-au învățat până acum că numai noi, evreii suntem și vom avea statut de victime - ale lor, fașistiții români! - ei au, pe drept, statut de dușmani, de anticomuniști, de antisimiți ! N-or fi poftind și reparații materiale? Și scuze, poate? N-or fi râvnind la apartamentele, la casele noastre, câștigate cinstit, ca răsplăta cuvenită pentru devotamentul nostru față de puterea poporului trucidat? N-or fi vrînd și slujbele noastre încredințate nouă de partidul *camunist-bolșevic*? Și-apoi: cu ce sunt eu vinovat, ca fiu, fiică, nepot al unei persoane care și-a făcut datoria de cetățean conștient, disciplinat al partidului comunist bolșevic și a marii URSS? Că, în activitate lui, de zi cu zi s-au mai făcut și oarecari greșeli? Niscăi abuzuri? - cine muncește greșeste, uite, chiar și capitaliștii spun că nu poți face omletă fără să spargi ouăle! ”

*

Președintelui interimar al Republicii Moldova, dl Mihai Ghimpu,
Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene
al Republicii Moldova, dl Iurie Leancă

N O T Ă de P R O T E S T

din partea unui grup de tineri participanți la revolta
anticomunistă din 7 aprilie 2009

Prezenta Notă de protest reprezintă îngrijorarea și nemulțumirea noastră față de modul în care este tratată familia scriitorului PAUL GOMA, căreia i-a fost blocată în mod inexplicabil, întoarcerea ACASĂ, anunțată pentru 2 octombrie 2010.

De-a lungul lunilor august și septembrie 2010, autoritățile moldovene și conducerea Uniunii Scriitorilor de la Chișinău s-au tot întrecut în promisiuni că, la 2 octombrie 2010, îl vor readuce acasă, în actuala Republică Moldova, pe celebrul scriitor disident PAUL GOMA, originar din s. Mana, județul Orhei, Basarabia, personalitate cu renume mondial, luptător anticomunist exilat la Paris în anul 1977, care a dedicat dramei Basarabiei circa 60 de opere, încercând să ne salveze pe noi, cei de aici, de închisoarea și de

teroarea bolșevică. PAUL GOMA este, deci, conaționalul nostru, care, în ciuda tuturor suferințelor prin care a trecut împreună cu familia sa, nu ne-a uitat, nu ne-a trădat, dimpotrivă, ne-a fost, decenii în șir, avocat înflăcărat în Occident și clopotar al redeşeptării naționale.

Pentru toate aceste sacrificii în numele cauzei naționale și general umane – lupta contra comunismului inuman – responsabilii de la Chișinău de afacerile externe și de problema cetățeniei, care se declară proeuropeni, anti-comuniști și chiar mari români, i-au „mulțumit” cu vârf și îndesat scriitorului PAUL GOMA: nu i-au acordat cetățenia Republicii Moldova, anunțată cu mare tam-tam, nu i-au acordat distincția Ordinul Republicii promisă cu surle și trâmbițe, nu i-au asigurat REVENIREA ACASĂ, nu i-au trimis scriitorului nici măcar un mesaj de felicitare cu ocazia celei de-a 75-a aniversări. Mai mult decât atât, actualii diriguitori de stat, care au ajuns la putere pe spatele nostru, al tinerilor, și-au închis toți telefoanele, s-au ascuns prin birouri, vile sau bucătării, astfel încât nimeni dintre reprezentanții presei nu le-a putut lua vreo declarație privind această situație penibilă, care a făcut de rușine Republica Moldova în plan extern, dar și în ochii noștri. Declarațiile, explicațiile și scuzele oficiale de rigoare, privind blocarea revenirii la Chișinău, în 2 octombrie 2010, a familiei lui PAUL GOMA lipsesc până în prezent.

Ce popor, cu atât mai mult Republică aproape invizibilă pe harta lumii, și-ar mai fi permis să dea cu piciorul într-o personalitate-simbol, disident cu renume mondial, scriitor universal, mândria neamului nostru?! Noi nu avem nevoie de certificate de la străini ca să-l iubim pe MIHAI EMINESCU, noi nu avem nevoie de sfaturile străinilor ca să-l iubim pe PAUL GOMA!

În legătură cu această „tăcere” și „diplomație” suspecte ale autorităților de la Chișinău pe marginea „cazului GOMA”, care ne determină să bănuim că autoritățile moldovene se lasă influențate de forțe oculte din exterior (implicate și în ocupația noastră din 1940, 1944, când familia GOMA s-a refugiat din Basarabia), în calitatea noastră de cetățeni ai RM și de petiționari, VĂ CEREM:

Publicarea motivelor exacte ale neacordării până în acest moment a cetățeniei Republicii Moldova pentru scriitorul PAUL GOMA și familia sa – soția Ana Maria și Filip Ieronim. Declarația strecurată în presă că soția sa ar fi apatridă nu este convingătoare, deoarece și scriitorul PAUL GOMA are statut de apatrid în Franța, informație pusă pe blogul său personal. Despre care diferență de statut juridic este vorba și dacă era necesară o modificare de legislație națională, atunci de ce nu s-a operat în decurs de mai bine de câteva luni?

Publicarea motivelor exacte privind neprocurarea până în prezent a unei case de locuit în Republica Moldova pentru familia refugiatului din Basarabia PAUL GOMA, promisiune făcută de asemenea publică. Se știa din start că PAUL GOMA dorește să se întoarcă ACASĂ pentru totdeauna. Care demnitar sau funcționar moldovean își imagina că PAUL GOMA va reveni la baștina sa fără soția, care i-a fost alături peste 45 de ani și care de altfel, așa cum am aflat din presă, este de origine evreiască?

Publicarea motivelor și termenelor exacte ale acordării cetățeniei Republicii Moldova lui Dan Dungaciu, cetățean român, consilier al Președintelui interimar Mihai Ghimpu, cunoscut ca expert în „gestionarea” banilor destinați culturii din Basarabia, mai ales prin „filtrul” de la Iași. Solicităm ca această informație să conțină numărul exact de zile în care i s-a acordat lui

Dan Dungaciu cetățenia RM, motivele „regimului de urgență”, temeiul juridic și informații privind activitatea lui Dan Dungaciu în România de până la 1989, când PAUL GOMA lupta contra lui Ceaușescu și a comunismului.

Publicarea motivelor exacte, care l-au împiedicat pe Președintele interimar Mihai Ghimpu să emită decretul promis privind acordarea celei mai înalte distincții – Ordinul Republicii marelui scriitor PAUL GOMA, chiar și în lipsa acestuia pe teritoriul RM, cu prilejul împlinirii la 2 octombrie 2010 a vârstei de 75 de ani.

RECHEMAREA AMBASADORULUI REPUBLICII MOLDOVA LA PARIS, Oleg Serebrian, care, prin comportamentul său și al subalternilor săi: sfidător, arogant și disprețuitor față de familia lui PAUL GOMA, a adus atingere intereselor și demnității naționale. Diplomații lui Oleg Serebrian l-au tratat pe PAUL GOMA ca pe un gastarbeiter oarecare, umilindu-l. Aceasta e „misiunea” pentru care Serebrian a fost trimis la Paris, să calce în picioare personalitățile și valorile neamului?

Sanționarea ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Iurie Leancă, pentru proasta gestionare a „cazului GOMA”, fapt care a compromis excepționalul eveniment anunțat al REVENIRII ACASĂ a familiei GOMA și a adus prejudicii grave intereselor naționale și imaginii statului nostru pe plan extern. Oare cu care valori dorește să intre în Europa Iurie Leancă, tendință pe care o găsim în elementul „Integrare Europeană” din titulatura ministerului, nu cumva cu importanța propriei persoane în plan global?!

Confirmarea sau infirmarea publică a informației, potrivit căreia actualul ministru de externe al Republicii Moldova, Iurie Leancă a activat în cadrul Ambasadei URSS la București până la puciul de la Moscova din 1991. În CV-ul acestui ministru, afișat pe mai multe site-uri, scrie ca în 1986 „absolvește Institutul de Relații Internaționale din Moscova (doar absolvent sau licențiat?), iar între 1986-1993 a fost „angajat al Ministerului Afacerilor Externe”. MAE al cărei țări și unde, domnule ministru Leancă? Cerem să fie publicate detaliile, conform înscrierilor din cartea de muncă: data, luna, anul, locul de muncă, funcția, categoria sau gradul diplomatic din perioada 1986-1993. Cerem, totodată, ca ministrul Iurie Leancă să informeze publicul, dacă are sau nu grad militar, dacă „da”, care-i acesta și al cărei țări.

Înregistrăm prezenta notă de protest la sediul Președinției Republicii Moldova și la cel al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova și așteptăm răspuns în scris, conform competenței, în termenele prevăzute de legea privind petițiile cetățenilor.

Nu trădați interesele și valorile naționale, pentru că veți fi judecați dur de urmași!

Mișcarea tinerilor „Democrația ACASĂ” (DA)

*

Și-acum ce-o să le facă Oculta protestatarilor?

Nu spun, sunt băiat binecrescut.

Nu ca ei, ocultezii: nesimțiți și nesimțitori.

Luni 11 octombrie 2010

Nu știu dacă acțiunea junilor-tineri (așa le spun eu, cu drag) va avea vreun efect benefic asupra situației mele (personale, cum vorbește incontinentul poet Dinescu, stăpânitor al limbii române

incorecte). Bănuiesc însă ceva tulburări în schema guvernamentală, măcar reajustări privitoare la tovarășul Leancă, “moldovean de-al nostru” până-n rărunchii Grecianinei, trădătoarea-monument și material-didactic. Urgent ar fi să fie expediat el la Moscova, ca obedient diplomat în slujba Monstrului Sovietic la Ambasada URSS din București. Urgentă ar fi și expedierea lui Dungaciu, “consilierul” lui Băsescu (nu al lui Ghimpu!) la cotețul cotrocenic, ca să nu-i mai ametească și el pe bieții basarabeni și așa năuciți de soarta-le-crudă-și-nedreaptă.

Iar dacă așa va fi, atunci nu se poate, nu se poate ca oalele sparte ale Coaliției înfrânte - *ceea ce nu doresc cu nici un chip* - să fie puse în spinarea lui Goma. Cum, când țara arde, de spaima revenirii kamuniștilor lui Varonin, liberal-democrației să înregistreze o altă înfrângere - din pricina lui Goma?

Da, domnule! Grindinit de veștile proaste despre Colocviul de la Chișinău (l-am majusculizat, ca să pară mai important decât *nu* a fost), agresat de “prieteni” mei, holocaustologii-de-veacuri, nu am fost atent la strâmbetele scăpate de *ai mei*. Vreau să spun; basarabeni din fruntea țării. Iată, uitasesem ori nu știusem niciodată că *ei* (tot de basarabeni vorbesc), promisese o distincție, ba chiar două: cetățenia de onoare a Chișinăului și o decorație. Nu pentru că aş disprețui semnele de cinstire, însă nu mă gândisem la ele: cetățean de onoare sunt și al Timișoarei și al Piteștiului (acolo, primarul Pendiuc, fiu de refugiat bucovinean, a promis și o locuință - dar dacă nu am țară unde *să-mi pun* locuința ceea); decorații - am și de la unguri și de la polonezi și de la francezi: nu m-au făcut nici mai talentat, nici mai bogat. Acum, că mă gândesc: mi-ar fi făcut plăcere să fiu băgat în seamă și de *ai mei*. Dar, de unde nu-i...

Mi-au adus aminte tinerii-juni prin protestul lor: guvernării nu găsiseră de cuviință să-mi trimită un cuvânt de felicitare pentru cei 75 ani împliniți în 2 octombrie 2010 - măcar la Colocviul de la Academia de Științe. Sincer: nu am suferit de absența semnelor de viață din partea oficialităților, iată: nici Dungaciu, nici Băsescu, nici Nuți Udrea, iubitoarea de perdele, nici N. Manolescu, nici Patapievici, nici chiar Liiceanu, editorul meu... - nu s-au ostenit să o facă. Și n-am murit.

Spuneam că în cazul unui eșec în alegerile viitoare, voi fi arătat cu degetul:

«Din cauza lui Goma!»

Câte alte catastrofe s-au petrecut din cauza lui Goma! Este adevărat, de cele mai multe ori acuzația (rostită cu ură, cu ochi injectați) rămânea la... simpla acuzație, fără a se explica *ce* se petrecuse (din cauza lui Goma cela...).

Îmi aduc aminte (să uit? eu?) cum, în decembrie 1956, la Interne, în București, un locotenent anchetator pe nume Țârlea, mă luase la bătaie și își zdrelise degetele unei mâini în dinții mei. Fără a lua în seamă că mie, din gura zdrobită, începuse a-mi șuvoi sângele adunat în bărbie, bravul securist începuse a miorlăi, pe când mă acuza:

«Din cauza ta, mă!» și-mi arăta mâna însângerată.

Ei da: din-cauza-mea-mă.

La Chișinău în caz de nereușită electorală a democraților - va fi de mirare cu un "consilier" ca Dungaciu?, ca un aliat ca Marian Lupu?, cu un sprijin-tacit ca altfel vorbărețul Băsescu? - se va găsi fulgerător... cauza: Goma:

«Din cauza ta, mă!»

Marți 4 octombrie 2011

Mi-a scris și anca ancutza <ancutza_coza@yahoo.com>

Objet : Stimate, Paul Goma, La multi ani!

Date : 3 octobree 2011 21:01:24 HAEC

La mulți ani! Îmi cer scuze pentru întârzierea de o zi dar am fost plecată din Baia Mare într-o mini vacanță și nu am avut acces la internet. Încă o dată vă doresc mulți, mulți ani, multă sănătate și fiecare vis pe care îl aveți să devină realitate.

victor nicolae <victornicolae2004@yahoo.com>

Objet : LA MULTI ANI, DOMNULE PAUL GOMA!

Date : 4 octobree 2011 17:16:57 HAEC

MULTA SANATATE SI PUTERE LA SCRIS!

Anul acesta nu am reusit sa-mi mai pun pagina din 'nymagazin' in slujba Aniversarii Domniei Voastresi imi cer iertare(...)

Va dorim toate cele foarte bune si sa aveti parte de viata lunga!

Cu cele mai bune ganduri, Iulia si Victor Nicolae

Gheorghe Gavrilă Copil <gheorghegavrilacopil@yahoo.com>

Objet : LA MULȚI ANI!

Date : 3 octobree 2011 19:12:35 HAEC

Domnule Paul goma,

La mulți ani! Vă îmbrățișez cu toată căldura inimii! Vă mulțumesc pentru că viețuiți în spiritul adevărului, iar Adevărul este viața eternă. Doar adevărul va ajunge în orizontul civilizației divine.

Cu toate doririle de bine, Gheorghe Gavrilă Copil

LIS, în Jurnal, cu indicația : "Urmarea":

"Poate dă Dumnezeu și i se face dreptate în România celui uitat în exil la Paris. A apărut un club al susținătorilor lui Paul Goma

Publicat pe 3 Oct 2011 de Liviu Ioan Stoiciu în categoria: LIS JURNAL

Luni, 3 octombrie 2011. Nesperat, pagina mea online de ieri, de aici, a avut efect – senatorul liberal Varujan Vosganian (primvicepreședinte al Uniunii Scriitorilor) va lua legătura cu Paul Goma la Paris, pregătit să întreprindă „tot ce e necesar” în Parlamentul României să reintre în drepturi (nu am acceptul lui Varujan Vosganian să-i redau aici e-mailul, mă abțin), în speranța că va avea succes demersul său. Îi mulțumesc eseistului Dan Culcer de la Paris că a preluat în revista sa Asymetria pagina mea online de ieri: <http://asymetria-anticariat.blogspot.com/2011/10/o-declaratie-solemna-sau-o-lege-de.html>. Poate citește Varujan Vosganian și ceea ce a scris ieri la Comentarii, aici, poetul Vasile Baghiu (și ce a scris mai jos Flori Bălănescu):

„Ar trebui o inițiativă a Opoziției, în Parlament, pentru reparațiile morale și materiale pe care le merită marele scriitor și opozant al comunismului Paul Goma, dacă de la Guvern, Președinție sau Uniunea Scriitorilor nu putem să ne mai așteptăm la nimic. Să-i întrebe cineva care are această posibilitate pe domnii Antonescu sau Ponta dacă au de gând să aibă vreo inițiativă pe această temă. Așa s-ar cuveni, să aibă, că de vorbit tootot vorbesc despre dreptate, bun simț și alte lucruri frumoase. Aceasta chiar ar fi o faptă de înfăptuit, nu doar niște vorbe de vorbit”... Pe de altă parte, prozatorul Alexandru Petria a continuat demersul meu și a trimis o Scrisoare deschisă către Parlamentul României, în spațiul virtual (a apărut pe blogul lui, pe Agentiadecarte.ro, pe Corectnews.com) – deocamdată. V-o redau ca atare, cu semnăturile adunate până la ora când scriu aici:

«Scrisoare deschisă către Parlamentul României. Paul Goma nu merită cetățenia română?

Scriitorul Paul Goma a împlinit, în 2 octombrie 2011, 76 de ani. Este o parte a istoriei noastre. Un veritabil erou în viață.

Societatea românească are o datorie uriașă față de această personalitate. Nici până în prezent nu i s-a redat cetățenia română, retrasă de regimul comunist în 1977, după ce a fost expulzat din țară.

Nu este destul că despre dizidența sa se vorbește în manualele de istorie și în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România. E nevoie și de un gest concret. De redarea efectivă a cetățeniei.

Parlamentul României are căderea morală să inițieze o lege pentru reglementarea situației lui Paul Goma. Este știut că celebrul disident dorește cetățenia română, însă nu vrea s-o solicite formal, pe considerentul că n-a cerut să-i fie retrasă. Actualmente are statut de azilant politic în Franța.

E timpul să se repare o nedreptate incalificabilă. Paul Goma onorează România.»

Text redactat de Alexandru Petria

Semnatori: Victor Rebengiuc, Liviu Antonesei, Liviu Ioan Stoiciu, Adrian Suci, Dan Mircea Cipariu, George G Asztalos, Marius Rizea-Manea, Iulian Sîrbu, Vasilica Ilie, Ștefan Doru Dăncuș, Emil Druncea, Gabriel Bădică, Adrian Deliu, Vasile Baghiu, Ioan-Victor DRAGAN, Sorina Ivașcu, Vasile Daniel Ionuț, Otilia Țigănaș, Jeanette Carp, Gabriel Klimowicz, Ioana Popa, Steluța Roșca Stănescu, Sorin Roșca Stănescu, Anamaria Pop, Liliana Cimpeanu, Marius Ștefan Aldea, Cristina Nemerovschi, Silvia Petre-Grigore, Petre Violetta, Marius Ghilezan, Dragomir Cristian Cosmin, Flori Bălănescu, Oana Moisil, Luminita Mesesan-Gabrilaki, MIHAIL-SORIN GAIDAU, Mihail Vakulovski, Gr. Arsene, editorul lui Paul Goma, Curtea Veche Publishing, Ion Marin Almăjan, Victoria Stoian, Laszlo Alexandru, Aurelia Vlasin, Rosu Sanziana, Rosu Elena, Rosu Marian, Rosu Andrei, Mariana Pasincovschi, Nicoleta Balaci, Andrei Bădin, Florin Ispas, Mircea IVĂNOIU, Marius Mina, Andrea Hedeș, Loredana Ioncică, Ileana Ene Giușcă, Mircea Drăgănescu, George Strunga, Nicolae Scurtu, Țeavă Gheorghe, Liviu Drugă, Andi Bob, Ioan Suci, Maria Sava, Nick Sava

(Cine dorește să semneze să i se adreseze lui Alexnadru Petria la Comentarii, click pe <http://alexandrupetria.wordpress.com/2011/10/03/scrisoare-deschisa-catre-parlamentul-romaniei-paul-goma-nu-merita-cetatenia-romana/>).

Totodată, de ziua de naștere a lui Paul Goma, de ieri, a apărut

”Clubul Susținătorilor lui Paul Goma” – aflu, de pe e-mail, de la Flori Bălănescu, reprezentanta editorială a lui Paul Goma în România. Vă redau comunicatul (e lămuritor și pentru conducerea URSS):

*

Clubul SUSȚINĂTORII LUI PAUL GOMA

Stimate Doamne, Stimati Domni,

Ieri, **2 octombrie 2011**, un grup de citeva zeci de persoane, din România și din Basarabia, s-a intrunit la Snagov, cu ocazia zilei de nastere a scriitorului Paul Goma, care a implinit 76 de ani. Paul Goma este mereu prilej de bucurie și multumire sufleteasca pentru aceia care i-au citit cartile și care îl respecta atât pentru dimensiunea literara, cit și pentru atitudinea consecventa de rostire a adevarului in orice conditii, cu riscul asumat de a-i deranja pe aceia dintre noi care nu știu să piarda, în ciuda faptului că nu au dreptate și sunt indiscutabil lipsiți de responsabilitate față de comunitatea careia îi aparțin, fiindu-le mai aproape interese meschine.

Principala îngrijorare a noastră este statutul de exilat-refugiat politic-apatrid pe care îl au Paul Goma, soția și fiul său de aproape 34 de ani, traitori într-o țară din UE – Franța, cărora le este interzis să intre într-o altă țară membră a UE, care la data exilării celor trei membri ai familiei Goma era guvernată de un regim totalitar. Statul român de drept are obligația morală în fața celor nedreptați, dar și în fața celor pe care îi reprezintă, de a corecta ilegalitățile statului totalitar comunist din oficiu, prin repunerea în drepturile care le-au fost încălcate a tuturor celor care nu au făcut înainte de 1989 cerere pentru a le fi retrasa cetățenia română. Invocarea la nesfârșit a actualei legi a cetățeniei este o dovadă că instituțiile statului nu se simt deloc responsabile pentru repararea efectelor unui regim ilegal și criminal și că inițiativa de condamnare oficială a comunismului a fost și rămâne un gest tardiv, fără efecte practice și făcut din considerente politicianiste. Președintele Traian Băsescu a fost consiliat că e momentul să condamne comunismul. Deși este foarte târziu, trebuie acum consiliat să se implice și în demararea acțiunilor firești de înlăturare a efectelor criminale ale acestui regim. Demnitatea națională trebuie să fie o realitate și nu locul comun al diversionistilor de toată mina. A venit clipa în care președintele românilor trebuie să demonstreze că nu a rostit vorbe în vânt.

Tratamentul de care Paul Goma a avut și are parte de 21 de ani încoace din partea instituțiilor oficiale ale statului român se coroborează în opinia noastră cu tratamentul la care îl supun alte instituții, între care Uniunea Scriitorilor din România. Subliniem că niciun comitet director sau președinte al URSS, din 1990 și pînă în prezent, nu a găsit curajul de a accepta că reprezentanții ei care au semnat excluderea lui Paul Goma au acționat la comandă politică. Nici membrii ei, de ieri și de azi, nu au vreo scuză că nu facut presiuni pentru ca reprezentanții lor să îi ferească de această rusine. Cele citeva gesturi razletze ale scriitorilor din România, de susținere a repunerii lui Paul Goma în dreptul său legitim de membru al Uniunii Scriitorilor, nu au fost urmate de

efectele asteptate. Ceea ce arata cit de rezistent este acest stat-in-stat, in care un grup restrins reactioneaza in virtutea apararii unui statu-quo caduc, prin demisie morala.

Circula tot felul de variante in legatura cu pozitia lui Paul Goma fatza de redobindirea cetateniei. Spun, pe scurt, ceea ce Paul Goma insusi a spus mereu: nu a facut cerere de renuntare la cetatenie (un drept natural al sau si al familiei sale), asadar, nu are de ce sa faca o cerere pentru redobindire. Nu a spus nicaieri, niciodata, dupa stiinta mea, ca daca institutiile statului ii vor repune in drepturi pe el si familia, ei vor refuza. Este un nonsens. Din nefericire, oamenii colporteaza diverse variante aruncate intentionat in spatiul mediatic. Problema este mult mai simpla: statul roman a comis ilegalitati, statul roman trebuie sa le repare – indiferent ce cred victimele (sau urmasii lor). Orice alta interpretare este o divagatie intentionata sau nu.

Noi, cei intrunitzi, am luat decizia de a infiintza un club AL SUSTINATORILOR LUI PAUL GOMA. Scriitorul exilat la Paris nu este doar o efigie, ci un om viu. Nu suntem de acord cu aceia care invoca ridicarea de statui. Paul Goma nu trebuie expedit in simboluri pe care sa le foloseasca oricine are nevoie pentru a-si consolida un discurs sau pentru a legitima fapte ilegite.

Paul Goma merita respectul nostru, materializat in fapte, pentru ca este un exemplu inconfundabil de demnitate.

Flori Balanescu

Reprezentanta editoriala a lui Paul Goma, in Romania

PS. Mulțumesc frumos celor ce au comentat ieri, aici, pe seama nedreptățitului Paul Goma, sunt mândru că putem fi solidari o clipă. Mi-ar fi plăcut să reiau aici partea aceea dintre ele care exprimă o stare de spirit, dar lungesc nepermis această pagină de jurnal online – dacă nu le-ați citit, citiți-le. Extraordinar, Magda Ursache mă anunță că soțul domniei sale, Petru Ursache „a terminat o carte despre Goma intitulata **Omul din calidor**”...

Miercuri 5 octombrie 2011

Prin Flori Bălănescu, primesc:

From: Maria Sava <mariasava20@gmail.com>

To: Flori Balanescu <flower_unduna69@yahoo.com>

Sent: Sunday, October 2, 2011 11:20 AM

Subject: Re: LA MULTI ANI, PAUL GOMA!

Dragă Flori, mi-am permis să pun textul tău pe blogul meu de pe site-ul pe care sunt administrator. Orice material despre Paul Goma este binevenit și va sta pe prima pagină. (...)Transmite încă o dată toate gândurile bune și multă sănătate d-lui Paul Goma din partea mea și a lui Nick. Îl iubim și-l respectăm ca pe un adevărat român ce este, scriitor de valoare și Om.

Cu drag, Maria

Tot prin Flori aflu că și Ovidiu Nițoi - complicele meu oltean întru basarabenitate - a fost la Snagov; pentru o oră, nu mai mult, tatăl său e bolnav, nu a putut lipsi mai mult.

I-am trimis o scrisoare - ca să știe că știu.

*

Ha, ha, ha! *Adevărul* (sic) se trezește azi, 5 octombrie 2011 să-l “deconspire” pe Emanuel Valeriu ca informator! Ce va fi făcut *Scînteia* în acoperire cu blană de... *Adevăr*, - sub tovărășelul CT Popescu, sub Tovărășoiul Tinu până acum, cale de 21 ani?

Mai departe: pe cine anume l-a desemnat ca demascator al javrei arhicunoscute? Pe N.C. Munteanu? Ha-ha-ha! Ne-am procopsit! Eu am avut de a face cu-ambii-doi:

N.C. Munteanu a ieșit din România printr-o minciunică : a pretins că semnase “Lista lui Goma” (sau a amenințat că o va semna). Nu condamn minciuna lui N.C.M., ehei, câți s-au slujit de “Lista lui Goma” ca să obțină un pașaport, în 1977! Am fost “dezamăgit” după ce a devenit jurnalist la Europa liberă și a acceptat să devină - sub Vlad Georgescu și sub Stroiescu - mâna care lovea sub numele lui N.C.M. Texte de-ale mele care nu conveneau “programului” Europei libere (mai ales “atacurile” mele împotriva căcăcioasei politici americane) erau încredințate “băiatului bun”, el să găsească motive de respingere sau de amânare. Și băiatul bun o făcea - prin telefon, desigur, după ce introducerea suna: «Eu vă iubesc mult, domnule Goma» și se încheia cu aceeași formulă...;

Emanoil (cum îl știam din presă, nu Emanuel) Valeriu m-a acostat în cursul anului 1990, în fața Ambasadei RSR (așa îi ziceam noi, din ce în ce mai puțini români exilați), unde manifestam împotriva lui Iliescu, a lui Petre Roman, împotriva lui Brucan... Cum anume? Prostește:

«Chiar săptămâna trecută m-am văzut cu socrul Dvs., “domnul” Năvodaru...»

M-am uitat lung, la el. Mă așteptam să fie mai isteț, dacă nu mai inteligent... Așa că am tăiat “dialogul”:

«“Tovărășul” Năvodaru e mort de doi ani...»

La care el, ca un Rege al Idioților:

«Nu cunoșteam amănuntul ăsta...» - și a șters-o, prelinș.

*

Am primit pachetul cu bunu-bunu trimis de Mariana și Cezar în 17 septembrie. Încă nu am gustat nimic din el: m-am grăbit să confirm primirea.

Dragii de ei: din puținii bănuți ne-au trimis ce credeau ei că ne va face plăcere. Ne-a făcut mare plăcere.

Joi 6 octombrie 2011

(...) În noaptea asta a murit Steve Jobs inventatorul Apple-lui. Sunt și eu unul dintre profitorii legendarului “Mac”? Fără el, nu aș fi putut să devin “scriitor internetizat”, deci aș fi rămas în neagra anonimitate. Așa, am căpătat câțiva cititori pe sticlă. Să odihnească în pace, el și-a făcut treaba aici, pe pământ. (...)

Vineri 7 octombrie 2011

Și azi, până la miezul nopții am udat “doar” trei bluze. De mirare, n-am putut readormi. Profit, ca să ciupec de pe blogul lui LIS ce am întârziat să copiez:

“Premiul Nobel pentru un poet: Tomas Tranströmer. .

Joi, 6 octombrie 2011. Extraordinar, Premiul Nobel pentru Literatură anul acesta a fost acordat, azi, unui poet. Nu încetez să mă mir, în condițiile în care poezia nu se mai publică decât simbolic în Occident, iar în România se publică în tiraje de maximum 1.000 de exemplare (de regulă, în 500 de exemplare). Premiul Nobel pentru Literatură e cu atât mai valabil, cu cât nu exclude poezia (care, altfel, e de negăsit în librării și pe care editurile o publică din inerție, cu banii poezilor, în cele mai dese cazuri; oricum, chiar dacă nu-ți plătește producția, poetul cumpără exemplare să dea la prieteni atât cât să acopere cheltuielile editorului; editorul nu iese în pierdere; librării refuză să pună la vânzare cartea de poezie dacă nu e a unui autor de succes). Știți, cu siguranță, de la prânz cine e câștigătorul: poetul suedez Tomas Tranströmer (apărut în 2003 și 2005 în România la Editura Polirom cu două cărți traduse de cel ce conduce ICR Stockholm, Dan Shafran; Editura Polirom traduce nu numai valorile lumii, ci-și permite să suporte cheltuielile și cu cartea originală de literatură a Editurii Cartea Românească, nevandabilă, intuind valorile limbii române; Tomas Tranströmer a vizitat în 2003 România, a avut un recital la București și a fost cucerit de conacul lui Mircea Dinescu de la Cetate; Tomas Tranströmer a fost prieten cu Marin Sorescu, singurul poet român aflat la un pas să primească Premiul Nobel pentru Literatură, știind să-și cultive opera în întreaga lume). Psiholog de profesie, Tomas Tranströmer a lucrat cu infirmi, pușcăriași și drogați (asta i-a înnobilit nesperat sufletul). Născut în 1931, până la 59 de ani a publicat zece volume de versuri – în 1990 a avut parte de o cumpănă existențială, a fost pur și simplu „însemnat”, a avut parte de un accident cerebral, care i-a afectat capacitatea de a se exprima...”

“**Martți, 4 octombrie 2011.** N-am avut nici o reacție din partea lui Paul Goma, de aceea mă opresc din considerații. Continui să cred că trebuie terminat cu demagogia (pozitivă sau negativă, să ne aflăm în treabă, literaturizată, eventual) la adresa lui Paul Goma și trebuie trecut la fapte. (...) Reiau aici, în sfârșit, atitudinea exemplară a prozatorului Ion Lazcu (basarabean ca Paul Goma, cu atât mai bine îl înțelege): «Mă alătur fără ezitare și fără echivoc dlui LIS care adresează acest Apel către conștiințele națiunii. Într-adevăr, marele scriitor Paul Goma trebuie repus fără întârziere în drepturile sale cetățenești, cu onorurile cuvenite, cu scuze explicite și complete; desigur și cu recompensarea talentului Dsale, a operei literare de o viață – și nu în ultimul rând, a dârzeniei fără seamăn cu care a luptat pentru drepturile Omului

în România tuturor împilărilor și, din păcate, a tuturor cedărilor... La noi este o tradiție să-i recunoști pe eroii ce și-au pierdut viața pentru Patrie, acesta pare un negoț cinstit și la vedere: înmormântarea în cimitirul eroilor...; în schimb la fel de trainică pare a fi, pe cât de lamentabilă, practica de a-l ignora la nivel oficial pe Cel ce iese din rând prin tăria de caracter, prin bravura de luptător total împotriva nemerniciei... Se preferă diversivunile, nu în ultimul rând discreditarea, blamarea, umplerea de zoaie a chipului cel fără pată morală. La noi Istoria se contraface de la o zi la alta, cu ordin de sus. Regele însuși, la împlinirea a 90 de ani, este minimalizat, împins în culise, luxat mediatic. Poate nici nu s-ar observa de la distanță cât de pernicioasă ne este viața ca națiune, dacă ne-ar lipsi mișeleasca atitudine generalizată în fața celor înalt-meritorii. Devotat, Ion Lazu». Îi mulțumesc lui Ion Lazu și în numele lui Paul Goma. Punerea în drepturi a lui Paul Goma are legătură directă și cu onestitatea colectivă și cu bunul simț românesc.” (LIS, Jurnal)

*

A apărut, în *Timpul* Chișinău textul Alionei Grati: **Nevoia cunoașterii lui Paul Goma**

Pentru cei mai mulți cititori din Republica Moldova creația lui Paul Goma este aproape necunoscută.

Am putea invoca mai multe motive pentru a explica acest gol, pornind de la vidul informativ, deficitul de carte și până la lipsa creației scriitorului în majoritatea manualelor.

Scriitorul nu prea a avut parte de interpretări, sinteze și aprecieri pe potrivă talentului și aceste lacune au periclitat serios receptarea lui. Cunoașterea lui Paul Goma este un imperativ al zilei, care trebuie realizat la modul serios și plenar, deoarece scriitorul este șansa noastră de a intra în contact și în rezonanță cu literatura (post)modernă europeană.

Paul Goma este o personalitate cunoscută în Occident atât ca om politic, cât și ca scriitor. Din momentul în care postul de radio „Europa Liberă” îi difuzează scrisoarea de aderare la Charta 77, Paul Goma devine unicul disident român anticomunist omologat la nivel mondial. La apariția romanului *Ostinato* (1971), care, după ce a fost respins de cenzură în România pe motiv că depunea mărturie despre închisorile comuniste, a fost editat concomitent în Germania și Franța, autorul a fost numit un „Soljenițin român”.

Scriitorul s-a opus deschis sistemului comunist, trecând prin închisorile comuniste de la Jilava și Gherla. În ciuda nenumăratelor arestări, bătăi, intimidări, restricții, discreditări publice, hărțuiri ale Securității, el a rezistat, scriind mai mult de 40 de cărți, prin care s-a manifestat ca un scriitor incomod pentru oficialitățile comuniste și postcomuniste. De aceea, aproape toate cărțile sale au apărut mai întâi în străinătate, fiind traduse în limbi de mare circulație (franceză, germană, neerlandeză, suedeză, engleză, italiană), în timp ce acasă a fost supus cenzurii, interzis, acuzat de lipsă de talent, cele mai multe cărți ale sale fiind editate în română cu mare întârziere, abia după decembrie 1989.

Scriitorul de la Mana este o personalitate modelatoare. Demnitatea prin care a înfruntat dictatura face din el o credibilă instanță de conștiință și de morală. Ideile lui călăuzitoare au fost neuitarea și exprimarea răspicată a adevărului. „Viața mea este memorie”, spune Paul Goma, sfătuindu-ne să nu pregătim, prin iertare-uitare repetată, terenul pentru un viitor amnezic.

Memoriile, scrisorile, jurnalele, articolele de presă și studiile sale istorice sunt unice în sine prin adevărul spus tranșant, fără cedări. Literatura lui Paul Goma operează cu o pluralitate de planuri și este expresia unei conștiințe tumultuoase. În plan social, el devine patriarhul disidenței românești, iar în cel literar se afirmă în formule ale unor maxime energii narative și într-un limbaj polifonic prin care adevărul nu cunoaște opreliști. Talentul de povestitor, dar și curajul comunicării cu realitatea crudă a perioadei totalitariste îl face important pentru supraviețuirea literaturii de expresie românească din ultima jumătate de secol.

Traiectul de viață al lui Paul Goma ilustrează tragicul destin al Basarabiei, aflate mereu „sub vremi”. Scriitorul abordează consecvent subiectul basarabean, spunând cu voce tare nedreptățile istorice de care au avut parte oamenii de pe acest pământ. Mai mult, el este creatorul tipului de personaj-basarabean răzvrătit, diferit de personajele resemnate, contemplative, senine, pășuniste ale literaturii române din stânga Prutului. Faptul că această personalitate s-a născut în Basarabia este, incontestabil, un motiv de mândrie pentru noi, dar și de responsabilitate.

* fragment dintr-o carte în curs de apariție la Editura „Arc”

Sâmbătă 8 octombrie 2011

Altă noapte grea-grea-grea.

Sper să nu-mi fi încurcat picioarele cu **Scrîsuri 2**.

*

Am lucrat degeaba la “aglutinare” (dar la ce, când am lucrat eu ne-degeaba?). F. Bălănescu a făcut **Scrîsuri 2**. Bine le-a făcut. Acum pot să mă dedau plăcerii matchului Anglia Franța.

*

A.S. Azi : o zi fără noroc. Nu e destul că abia mă (men)țin pe scaun și nu mă rostogolesc pi gios; că nu mai văd bine; că am surzit aproape di tăt - vorba țaranului român care, după ce te-a întrebat: «Cum o mai duci?», tu răspunzi, ca în primele trei rânduri și jumătate, adică, prost, ești bolnav - el te asigură cu înțelepciunea-i milenară:

«Tu să fii sănătos!» - am încheiat paranteza;

(...) Eh, câte nu se întâmplă la casa unui scriitor ordinarizat ca mine, dar, cum nu am știut să repar daravela...De azi dimineată (acum sunt orele 17) nu am reușit să copiez textul lui Alexandru Petria și semnăturile celor care au semnat pentru... restituirea cetățeniei române. Am tot încercat - n-am reușit. De vreo trei ori m-am declarat învins, fiind gata să renunț.

M-am și întins în pat, fericit că am prilejul să mă odihnesc după... o astfel de înfrângere eroică... Dar după un minut, după cinci, îmi ziceam că trebuie să fac ce trebuia - iată, s-au făcut... multe-domnule-semnături, oamenii și-au arătat, dacă nu dragos-

tea (deși din partea femeilor primesc cu bucurie dovezile pecet-luite cu câte o semnătură, chiar dacă unele semnează: «Anonim», deși mai dulce ar fi «Anonima»), atunci oleacă de prețuire - unde mai pui că, după azi-mâine se fac 21 ani, ori profetul Brucă spunea ceva de... 40, nu de 100 ?, până să ne reparăm pe la suflet de catastrofa comunismului mioieritic, știa el ce scoate pe gură, doar pe cur scosese în 1944 întâiele “directive” bolșevice, ținînd-o de deșt pe tovarășa sa, Sidorovica - am vrut să spun că oamenii mai au încă frica (de semnătură) și de *urmările* ei «Ce, îmi dorești să am urmări?»...

Lui Alexandru Petria îi mulțumesc pentru textul adresat Parlamentului și pentru găzduirea semnăturilor semnatarilor.

Domnia Sa a publicat pe blogul său:

”306 Responses to “Scrisoare deschisă către Parlamentul României. Paul Goma nu merită cetățenia română?” «Paul Goma, la multi ani! El ar trebui sa primeasca premiul Nobel.

“Scrisoare deschisă către Parlamentul României.

Paul Goma nu merită cetățenia română?

Scriitorul Paul Goma a împlinit, în 2 octombrie 2011, 76 de ani. Este o parte a istoriei noastre. Un veritabil erou în viață.

Societatea românească are o datorie uriașă față de această personalitate. Nici până în prezent nu i s-a redat cetățenia română, retrasă de regimul comunist în 1977, după ce a fost expulzat din țară.

Nu este destul că despre dizidența sa se vorbește în manualele de istorie și în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România. E nevoie și de un gest concret. De redarea efectivă a cetățeniei.

Parlamentul României are căderea morală să inițieze o lege pentru reglementarea situației lui Paul Goma. Este știut că celebrul disident dorește cetățenia română, însă nu vrea s-o solicite formal, pe considerentul că n-a cerut să-i fie retrasă. Actualmente are statut de azilant politic în Franța.

E timpul să se repare o nedreptate incalificabilă. Paul Goma onorează România”.

Text redactat de Alexandru Petria

Semnatori:

Victor Rebengiuc, Liviu Antonesei, Liviu Ioan Stoiciu, Daniel Cristea-Enache, Adrian Suci, Dan Mircea Cipariu, George G Asztalos, Marius Rizea-Manea, Iulian Sîrbu, Vasilica Ilie, Ștefan Doru Dăncuș, Emil Druncea, Gabriel Bădică, Adrian Deliu, Vasile Baghiu, Ioan-Victor DRAGAN, Sorina Ivașcu, Vasile Daniel Ionuț, Otilia Țigănaș, Jeanette Carp, Gabriel Klimowicz, Ioana Popa, Steluța Roșca Stănescu, Sorin Roșca Stănescu, Anamaria Pop, Liliana Cimpeanu, Marius Ștefan Aldea, Cristina Nemerovschi, Silvia Petre-Grigore, Petre Violetta, Marius Ghilezan, Dragomir Cristian Cosmin, Flori Bălănescu, Oana Moisi, Luminita Mesesan-Gabrilaki, MIHAIL-SORIN GAIDAU, Mihail Vakulovski, Gr. Arsene, Ion Marin Almăjan, Victoria Stoian, Laszlo Alexandru, Aurelia Vlasin, Rosu Sanziana, Rosu Elena, Rosu Marian, Rosu Andrei, Mariana Pasincovschi, Nicoleta Balaci, Andrei Bădin, Florin Ispas, Mircea

IVĂNOIU, Marius Mina, Andrea Hedeș, Loredana Ioncică, Ileana Ene Giușcă, Mircea Drăgănescu, George Strunga, Nicolae Scurtu, Țeavă Gheorghe, Liviu Drugă, Andi Bob, Ioan Suciu, Maria Sava, Nick Sava, Săsăran Ioan, Cristian Tiberiu Florea, Mihai Goțiu, Iulian Capsali, Vasile Ernu, Radu Vancu, Iulia Ralia, Sanda Văran, Aliona Grati, Marcel Ion Fandarac, Simona Murgoci, Daniela Lungu, Sabin Gherman, Magda Ursache, Petru Ursache, Nicolae Coande, InimaRea, Sorin Mărculescu, Mircea Popa, Mihnea Paraschivescu, Viorica Niscov, Alexandru Platon, Sorin Gîrjan, Mihai Rădulescu, Marian Popa, Nicolae Eremia, Virgil Diaconu, Teodor Cristescu, Cîrnicianu Cristina, Nicolae Manolache, Luminita Dejeu, Mari Giu, Octavian Capatina, Daniel Rameder, Doina Uricariu, Liviu Dimitriu, Paul Alexandru Drogeanu, Andreea Drogeanu, Ovidiu Simonca, Serban Anghel, Constantin-Andrei Rusu, Mircea Otinescu, Gabriel Radu, Pompiliu Comșa, Mugur Grosu, Adrian Stasek, George Chiriac, Norbert Matei, Mircea Bostan, Vasile Cornea, Vladimir Dumitru, Ileana Enache, Lucian Comino, Mihai Rogobete, Tudor Anton, Lucian Piuca, Aida Minerva Tanasescu, Al. Florin ȚENE, Cati Minecan, Sorin Bocancea, Dragos Minca, Ovidiu Stanomir, Adrian Scurtu, Doru Beldiman, Șerban Tomșa, Babalic Elena Mirela, Doina Drăguț, Andreas-Rudi Chiru, Adela Motoc, Gina Cecilia Pistol, Sorin Militaru, Grigore L. Culian, Horia Pătrașcu, Nora Kallos, Diana Iepure, Dragos Varga, Adrian Georgescu, Vladimir Tescanu, ANA EDELMAN, JOHANN H. EDELMAN, Gheorghe MINEA, Gabriela Stoica Mărculescu, Miron Scorobete, Claudiu Șular, Gh.Dogaru, Oana Dumitrescu-Corbeanu, Mircea Pricăjan, Christine-Marie Turcu, Adrian David, Daniela Sitar-Taut, Șerban Foartă, Claude Karnoouh, Vasile Constantin, Gabriel Daliș, Ion Pop, Ioan Groșan, Codin Olariu, Gh. Buzatu, Stelian Rotariu, Lenuța Pușcaș, Ovidiu Nimigean, Alexandru Moraru, Mihai Iliescu, Ana Iliescu, Tiberiu Farcas, Nicolae Poteras, Marcel Enache, Viorel Padina, Mircea Tuglea, Viorica Nișcov, Alexandru Vakulovski, Carmen Ene, Vitalie Brega, Kiddy Gavrița, Constantin Țuțuianu, Ana Blandiana, Romulus Rusan, Radu Gheorghe Grozea, Ioana Lupașcu, Julien NICOL, Camelian Propinatu, Aleksandar Stoicovici, Sorin ILIESIU, Oana Catalina Bucur, Anatol Petrencu, Ion Simuț, Petarlecean Vladiana, Alexandra Svet, Andrei Oancea, Mihaela Cartis, Theodor Nicola Fronea, Alexandru Fronea, Victoria Railean, Mihnea Blidariu, Sorin Roiban, Marius Mihalache, Viorel Cucu, Stefanescu Roselina Daniel, Mircea Dinutz, Cătălina Bălan, Călin Platon, Octav Pelin, Vasile Soimaru, Monica Fackelmayer, Victor Lite, Paul Spirescu, Adrian Botez, Dinu Simon, Rodica Lăzărescu, Sorin Ciurel, Lucian Vintan, Cornel Galben, Adriana Cocu, Daniel Vighi, Theodor Orășanu, Cristi Cimpineanu, Florentina Borgovan, Igor Ursenco, Nina Corcinschi, Aurel Opiatră, Horia Muntenus, Ovidiu Banu, Dana Banu, Bogdan Crețu, Maricel Tilibasa, Florin Hălălău, Monika Lungu, Livia Zmeu, Florin Carlan, Carmen Hariton, Cucos Oleg, Anca Nicoleta Georgescu, Ioan Caprosu, Chris Tanasescu, Moni Stănilă, Cotelea Alexei, John Enache, Ion Coja, Radu Millea, Mihai Istratescu, Micael Nicolas, Eugen Radu, Viorel Savin, Gabi Bota, Johanna Russ, Lucian Tanase, Emilia Dănescu, Mihai Carabet, Dana Tapalagă, Nicolae Josan, Lora Josan, Doru Josan, Cătălin Josan, Ruxandra Josan, Ghenadie Brega, Dorel Andrieș, Doina Dziminschi, Vasile Dan, Nicolae Turtureanu, Florin Staicu, Stefan Maris, Dragos Dumitrescu, Mihai FLOAREA, Corina Rădulescu, CASSIAN MARIA SPIRIDON, Ion Barbu, Andrei Alexandru, Mariana Pasincovschi, Ludmila Pasincovschi, Alexandru Pasincovschi, Nicolae

Pasincovschi, Cezar Cozma, Maria Cozma, Elena Fornea, Cristina Sfeclă, Simona Ionescu, Marilena Rotaru, Janina Lungu, Anton Stanciu, Aurelia Comsa, Romica Balan, Dan Florin Chiritescu, Stan Gradinaru, Neculai Danu, Catalin Antohi, Mihaela Antohi, Vivi Antohi, Andrei Antohi, Vasile Gogea, Florin Dochia, Mihaela Rameder, Viorel Banu, Radu Afrim, Ciprian Birtea, Mihai Șomănescu, Liviu Mihaiu, Chiritoiu Anamaria-Cristina, Barbieru Ioan Bogdan, Alexandru Pecican Radu Rizescu, Maia Martin, Florin Pușcaș, Mircea Duțiu, Antoniu Poienaru, Petru Juravlea, Daniel Onaca, Cristina Boscaneanu Stoianovici Radu Ulmeanu, Luminita DUCA-SANDA, Jamal Curbisa, Mihaela Mihai, Cristian Donciu, Ion Olaru Calieni, Stan Petrescu, Bogdan Muresan, Ion Cristofor, Alexandru Vaida, Nichita Danilov, Miruna Munteanu, Roxana Știubei, Argentina Gribincea, Romeo-Valentin Musca, Constantin Boncescu, Ana Maria Ciceala, Gheorghe Grigurcu, George Arion, Felicia Feldriorean, Ioan Scorobete, Nedeea Burcă, Ruxandra Anton, Radu Humor

octombrie 3, 2011 la 8:02 am

Stimate domnule Petria, Paul Goma mi-a deschis ochii asupra ororilor din această țară, România, în care trăiam oarecum anesteziati, prostiți de propagandă și chiar de familie, colegi, prieteni, mulți dintre ei prostiți și ei, alții vinovați, mulțumiți prostește, tâmpiți, săturați cu frimiturile șopârlițelor, aburiți, vinovați noi înșine de tot felul de lașități etc... Odată cu Cutremurul omenilor, pe care Paul Goma îl citea la Europa Liberă și noi îl ascultam cu capul sub pătură în căminul studentesc eu cred despre mine că am înțeles profunzimea mizeriei în care toată această nație se scufundase. Eu îi mulțumesc lui Paul Goma pentru asta și îi sunt cât se poate de îndatorat. Semnez.

Anonim octombrie 3, 2011 la 8:04 am

Mesajul meu apare ca anonim. Sunt Gabriel Bădică.

Vasile Baghiu octombrie 3, 2011 la 8:16 am

Te rog, trece-mă și pe mine pe listă, Alexandu Petria! Felicitări pentru inițiativă! Să dea Dumnezeu să fie luată în seamă! Parlamentarii și guvernanții României au șansa unui gest de onoare și demnitate care le poate spăla multe din păcatele față de poporul român! Uniunea Scriitorilor ar trebuie să facă, la rândul ei, demersuri stărui-toare...

Jeanette Carp octombrie 3, 2011 la 8:37 am Semnez.

Gabriel Klimowicz octombrie 3, 2011 la 8:50 am Semnez. Cum pot fi îndreptate nedreptățile strigătoare la cer cu care a fost copleșit Paul Goma numai pentru a refuzat complicitatea cu "lichelele"? ... Și cu șefii lichelelor.

Ioana Popa octombrie 3, 2011 la 8:51 am acest om merita !Semnez fara retinere cu sentimentul ca aceasta nedreptate va fi solutionata intrun timp scurt .ce fel de oameni suntem daca am coborat atat de jos pe scara abjectie incat renegam oameni care au luptat ptr cauza dreapta (nu a luptat ptr un drept personal ci ptr drepturile noastre, ptr noi romanii).

Anonim octombrie 3, 2011 la 9:06 am Stimate domnule Alexandru Petria, as dori sa semnez si eu aceasta scrisoare deschisa – o initiativa excelenta!
Anamaria Pop

Liliana Cimpeanu octombrie 3, 2011 la 9:07 am Liliana Cimpeanu Semnez

Andi Bob octombrie 3, 2011 la 9:16 am

În newsletter-ul pe care l-am primit, din titlu apărea doar "Paul Goma nu merită cetățenia română"! Fără semnul întrebării! Mi-am luat o sabie, o furcă din aia cu trei coarne, 2 topoare, 4 grenade și m-am prezentat să ne războim...Ce plăcere să constat

că a fost o mică farsă pe care mi-au jucat-o Yahoo și laptop-ul meu, situațiunea fiind exact invers! La mulți ani și cetățenie rapidă!Cu bine

marius aldea octombrie 3, 2011 la 9:19 amsemnez. Marius S. Aldea

Cristina octombrie 3, 2011 la 9:31 am
Foarte buna initiativa, semnez si eu, Alexandru! Cristina Nemerovschi.

Petre Violetta octombrie 3, 2011 la 9:37 am
Semnez și cu mâinile ce nu le am din toată inima!

dragomir cristian cosmin octombrie 3, 2011 la 10:24 am
semnez. Dragomir Cristian Cosmin.

Flori Balanescu octombrie 3, 2011 la 10:26 am
dle Petria, semnati-ma si pe mine – Flori Balanescu as fi avut un amendament, anume – cetatenia le-a fost luata la pachet celor 3 Goma, deci, trebuie sa o reprimeasca la fel. Paul Goma nu a fost niciodata parasit de familia lui.

Oana Moisil octombrie 3, 2011 la 10:32 am Semnez! Oana Moisil

Alexandru Petria octombrie 3, 2011 la 10:33 amIn proiectul de lege care o sa fie inaintat in Parlament, Flori Balanescu, se va incerca o reparatie generala pornind de la cazul lui Paul Goma. Desigur ca si familia lui o sa fie avuta in vedere.

Anonim octombrie 3, 2011 la 10:50 am
semnez. Luminita Mesesan-Gabrilaki

MIHAIL-SORIN GAIDAU octombrie 3, 2011 la 10:55 am
O atitudine târzie, obosită, dar totuși vie! Este bine că ne-am readus aminte de un cetățean adevărat, domnul Paul Goma, împotriva căruia sistemul securisto-bolșevic de la București a tocmnit asasini profesioniști (cu epoleți și fără, dar teroriști sadea!) . Dacă bunul Dumnezeu i-a dat zile acestei piedici (cu sireună funcțională) în calea abuzurilor comuniste grotești, a fost și pentru a măsura câtă memorie are simțul civic la români! De fapt, una din lucrările domnului Paul Goma chiar așa se intitulează: "AMNEZIA LA ROMÂNI"! La procesul său, Socrate a avut tăria să susțină că atenienii ar fi trebuit să-i rezerve un loc în PRITANEU, nicidecum a fi nevoit să compare dinaintea atenienilor ca un răufăcător! Nici Socrate, nici Paul Goma nu mai aveau nevoie de recunoștința târzie a oamenilor. Pentru că intraseră în istorie încă din timpul vieții! Sper ca gestul de recunoștință, separat de cel reparator, să-l găsească în viață! Deocamdată, foștii comuniști, activiști, securiști, culturnici, inclusiv odraslele lor se află în fruntea bucatelor! Iar de acolo, ne blagoslovesc cu judecățile și normele lor obișnuite doar cu silniciile! După decembrie 1989, credeam că domnul Paul Goma va fi adus într-un car triumfal, în România, alături de alte personalități din Exil, pentru a participa la primenirea patriei! Nici liderii sindicatelor nu s-au străduit să facă un gest minimal! Măcar pentru primul român care s-a implicat în SLOMR atât de dezinvolt, dezinteresat și chiar sinucigaș. A sperat într-o anumită trezire. Domnul Goma a rămas cu aceeași inimă tânără și generoasă, cu puritate de copil. În lumea de dincolo va fi primit cu un buchet de flori adevărate, mult mai valide și rezistente decât stelele cioplite pe bulevardul marilor vedete!

Mihail Vakulovski octombrie 3, 2011 la 11:01 am
Mihail Vakulovski, semnez, firește

Gr. Arsene octombrie 3, 2011 la 11:01 am Semnez ca editor al dlui Goma.
Gr. Arsene, Curtea Veche Publishing

Ion Marin Almăjan octombrie 3, 2011 la 11:06 am Am mai semnat acum câțiva ani o scrisoare asemănătoare .Rezultatul? Nul. Guvernării nu iau în seamă , cred, asemenea forme de exprimare a vocii "boborului" .

Victoria Stoian octombrie 3, 2011 la 11:08 am Semnez! Victoria Stoian

Laszlo Alexandru octombrie 3, 2011 la 11:19 am Te rog sa adaugi si semnatura mea.
Laszlo Alexandru

zana octombrie 3, 2011 la 11:25 am
salut! trece pe lista te rog : Rosu Sanziana, Rosu Elena, Rosu Marian, Rosu Andrei...

Mariana Pasincovski octombrie 3, 2011 la 11:40 am
Semnez cu dragoste pentru iubitul nostru Paul Goma, sperând ca Dumnezeu să îi facă dreptate! Mariana Pasincovski

Ispas Florin octombrie 3, 2011 la 12:13 pm Semnez.Din toata inima pt un erou.

zana octombrie 3, 2011 la 12:26 pm e de bun simt am trimis linkul <http://alexandrupetria.wordpress.com/2011/09/30/noul-apel-catre-lichele/> si dansului (...)problema e ca parlamentului sau clasei politice in general nu ii pasa, oricine ar semna.... n-ati vazut ce magari sunt si fata de Majestatea Sa Regele Mihai?

Mircea IVĂNOIU octombrie 3, 2011 la 12:37 pm Puțini locuitori ai României contemporane merită cetățenia română așa cum o merită Paul Goma

Marius Mina octombrie 3, 2011 la 12:56 pm
Hop si eu, bag seama ca Basescu a condamnat comunismul cu victime cu tot

Andrea Hedeș octombrie 3, 2011 la 2:17 pm Da, semnez.

Ioncica Loredana octombrie 3, 2011 la 3:41 pm Loredana Ioncica Semnez!

Strunga george octombrie 3, 2011 la 4:51 pm Prezent!

Giovanni il romeno octombrie 3, 2011 la 5:31 pm ...semnez cu numele meu :
Țeavă Gheorghe

Liviu Drugă octombrie 3, 2011 la 5:45 pm
Semnez, cu speranta ca planul tau sa dea si roade – s-a mai incercat asta. Or, daca nu se va reusi, macar sa re-puna subiectul in atentia opiniei publice

Andi Bob octombrie 3, 2011 la 5:58 pm Semnez.

Anonim octombrie 3, 2011 la 6:10 pm Laura :
Semnez ! tot respectul pentru romanii cu verticalitate .

Alexandru Petria octombrie 3, 2011 la 6:17 pm Laura, imi trebuie tot numele.

Ioan Suciu octombrie 3, 2011 la 6:24 pm Ioan Suciu Semnez.

Maria Sava octombrie 3, 2011 la 7:01 pm Mă alătur și eu dumneavoastră

Nick Sava octombrie 3, 2011 la 7:02 pm Semnez

Daniel Cristea-Enache octombrie 3, 2011 la 7:41 pm Semnez și eu. DCE

SASARAN IOAN octombrie 3, 2011 la 8:00 pm Da, semnez in speranta ca se repara o mare nedreptate. Multa sanatate, PAUL GOMA!

Cristian octombrie 3, 2011 la 8:19 pm Reconfirmarea d-lui Paul Goma ca cetatean (roman) al Romaniei de catre autoritatile in drept, ar reprezenta o foarte tarzie, dar, totusi, necesara reintrare in normalitate, bun simt si recunoastere a ilegalei depozitari de cetatenie de catre regimul dinainte de 1989.

Iulian Capsali octombrie 3, 2011 la 9:03 pm Sunt alaturi de acest demers onest, mai ales ca Paul Goma, din cate am aflat, este extrem de bolnav. Pentru mine, este

un erou. Iulian Capsali – regizor

Radu Vancu octombrie 3, 2011 la 10:07 pm Semnez.

julia octombrie 3, 2011 la 10:09 pm Succes ! am semnat, Iulia ralia

Sanda Văran octombrie 3, 2011 la 11:32 pm Domnule Petria,
Vă rog să adăugați și necunoscutul meu nume la distinsa listă de semnatari .
Apreciez sincer inițiativa dvs., cu atât mai mult cu cât ați declarat nu demult, în
„Observatorul Cultural”, că nu veți accepta să deveniți membru USR înainte ca dom-
nul Paul Goma să revină în sânul acestei renumite instituții.
Mi-aș permite însă să vă sugerez să cooperați cu alți susținători ai proiectului și să
cereți ajutorul unui scriitor/critic pentru reformularea unor părți importante din
această binevenită platformă virtuală(și nu numai!) de solidarizare a intelectualității
românești. Fundamental ar fi să înlocuiți interogația tremurândă din titlu („ Paul
Goma nu merită cetățenia română? „) cu o afirmație clară și hotărâtă(E.g. Domnul
Paul Goma trebuie să reprimească cetățenia română.).
Formularea și redactarea corectă a unui text este un pas esențial pentru reușita proiec-
tului pe care îl lansează.

Aliona Grati octombrie 3, 2011 la 11:37 pm Semnez, Aliona Grati

Marcel Ion Fandarac octombrie 4, 2011 la 12:43 am Mă alătur acestui demers
tardiv, dar onorabil pentru România.Semnez: Marcel Ion Fandarac, membru al
Uniunii Scriitorilor

Daniela Lungu octombrie 4, 2011 la 5:01 am Unde semnez? Te rog, trece-ma tu la
semnatari . Multam fain de inițiativa. Daniela Lungu

Nicolae Coande octombrie 4, 2011 la 5:42 am Nicolae Coande, semnez petitia
pro Goma

Anonim octombrie 4, 2011 la 5:42 am
Semnam si noi : Magda Ursache si Petru Ursache

InimaRea octombrie 4, 2011 la 5:44 am
As fi onorat sa ma numar printre semnatari, si bucuros sa ma insel crezind ca Paul
Goma nu-si (mai) doreste, de fapt, cetatenia romana. Daca sinteti de acord, va rog sa
ma inscrieti astfel: G Tudor – Inimarea

Sorin Mărculescu octombrie 4, 2011 la 5:54 am Semnez: Sorin Mărculescu

Mircea Popa octombrie 4, 2011 la 6:23 am
Imi pare rau ca nu m-am gandit si eu la aceasta, in ziua in care stiam ca este ziua de
nastere a lui Paul Goma. Sunt absolut de acord. Mircea Popa, Profesor universitar

Mihnea Paraschivescu octombrie 4, 2011 la 6:28 am Sunt de acord cu revenirea
domnului Goma in Romania motiv pentru care sustin si semnez aceasta petitie.

Viorica Niscov octombrie 4, 2011 la 6:32 am

Alexandru Platon octombrie 4, 2011 la 6:48 am In Romania de azi s-au pierdut spe-
cificitatile faptelor si, aproape nu mai poti dovedi ca Raul este rau,Imoralul este imo-
ral si Reaua vionta esterea vionta.! De aceea Paul Goma nu si-a primit inapoi cetate-
nia ,Basescu este prtesedinte si Boc premier , prostii conduc si poporul a deevenit o
populatie, SEMNEZ SI EU SCRISOAREA: : Alexandru Platon

Mihai Radulescu octombrie 4, 2011 la 6:52 am
Semnez. Paul Goma o merita pe deplin.

Marian Popa octombrie 4, 2011 la 6:56 am E un gest infim pe care trebuie sa-l
facem pentru una din putinele constiinte care s-au opus regimului comunist.

Ștefan Doru Dăncuș octombrie 4, 2011 la 6:56 am Mediatizare:
http://www.revistasingur.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=6021:primii-semnatari-ai-iniatiivei-lui-alexandru-petria&catid=54:articol-presa&Itemid=115

Teodor Cristescu octombrie 4, 2011 la 7:02 am
Da. Semnez. Istoria trebuie sa se intoarca acasa, Teodor Cristescu.

cristina cirnicianu octombrie 4, 2011 la 7:11 am
mă alătur și eu acestui demers. Semnez: Cîrnicianu Cristina

Nicolae Manolache octombrie 4, 2011 la 7:11 am Va rog frumos, adaugati in scrisoare dorinta (pe care cred ca o imparatasesc toti semnatarii) ca sa se redea cetatenia romana si membrilor familiei Goma. Fara sa li se ceara, nici lor, cereri adresate autoritatilor romane.

Luminita Dejeu octombrie 4, 2011 la 7:13 am Semnez. Luminita Dejeu

Mari Giu octombrie 4, 2011 la 7:20 am Semnez!

Octavian Capatina octombrie 4, 2011 la 7:24 am Nu doar ca semnez ci propun sa fie sustinut la premiul NOBEL pentru 2012. Curajul nebun in viata si literatura, umorul amar, satira necrutatoare, crezul in adevar mai presus de propria viata il face un candidat cu mari sanse la premiul nobel. Avem acest curaj, avand in vedere penibili oportunisti care vad un negationist, nu pentru ca ar fi negationist, ci ca sa linga – pentru ca atat pot ?

Daniel Rameder octombrie 4, 2011 la 7:27 am Da, doresc sa semnez si eu.

Serban Anghel octombrie 4, 2011 la 7:51 am Semnez!

Constantin-Andrei Rusu octombrie 4, 2011 la 7:54 am Semnez

mircea otinescu octombrie 4, 2011 la 8:02 am un lucru normal. speram sa fie finalizat

gabriel radu octombrie 4, 2011 la 8:09 am Semnez. Gabriel Radu

Comsa Pompiliu octombrie 4, 2011 la 8:16 am Domnule Petria, De la mal de Dunare, de la Galati semneaza cu ambele maini prof.univ.Pompiliu Comsa, directorul Trustului de Presa Realitatea-POMPIDU. Felicitari pentru initiativa. In tot ce intreprindeti romanesc ma aveti alaturi.Cu plecacione

mugur grosu octombrie 4, 2011 la 8:23 am subscriu din toată inima!

adrianstasek octombrie 4, 2011 la 8:24 am Paul Goma este, din pacate, o rana deschisa pe trupul culturii romanesti! Impreuna ,si alaturi de scriitorul Paul Goma - exilat cu forta, putem sa inchidem, sa vindecam aceasta rana. Deci semnez. fara prejudecati, pentru redobandirea cetateniei sale.

Adrian Stasek-Bucuresti, sector 2. La 04.Octombrie liber 2011.

concursulnoraiuga octombrie 4, 2011 la 8:27 am semnez si eu. George Chiriac

MIRCEA BOSTAN octombrie 4, 2011 la 8:33 am Fire vulcanică și nonconformistă, Paul Goma a fost permanent, pentru toți filfizonii, ca un os de pește așezat orizontal în gâturile lor glăsuitoare de osanale, pe care nici nu puteau să-l înghită, dar nici să-l scuipe. Client al Securității, încă din 1952, contestat de mediile literare și exclus din brânșa scriitorilor români, și dintre români, fără nici o remușcare, de “prietenii” și colegi, deopotrivă, GOMA a rămas demn în suferința-i autoprovocată de verticalitatea-i, necooperantă, niciodată cu preșul. Ce- ar fi dacă, ar semna acest docu-

ment și “drojdia elitei”, și cel ce se pricepe la “mărunțișuri”, și “măgarul”, și cei ce au concurat la distrugerea operei sale ? Poate, prin acest demers vom face încă un pas spre normalitate ! Dacă, spiritele vor fi din nou adormite ca în 2006, atunci suntem demni de milă ! Oare, o mai fi nevoie de semnătură? Ca să certific, ce... ? Românișmul unui român !

Mircea Bostan

Cornea Vasile octombrie 4, 2011 la 8:45 am Semnez, Vasile Cornea, Timisoara

Vladimir Dumitru octombrie 4, 2011 la 8:47 am
semnez ! trimit mai departe ! Dumitru Vladimir, profesor, Macin , Tulcea

Ileana Enache octombrie 4, 2011 la 8:50 am
Il iubim si – l respectam pentru curaj si darzenie !

Lucian Comino octombrie 4, 2011 la 8:52 am Semnez, Lucian Comino, Bucuresti

mihai rogoabete octombrie 4, 2011 la 9:03 am
Semnez, urându-i, prin Paul Goma, însănătoșire grabnică României.

Tudor Anton octombrie 4, 2011 la 9:15 am @Dle Petria Semnez si eu.

Lucian Piuca octombrie 4, 2011 la 9:16 am Excelenta initiativa. Sper sa fie cu folos. Doresc, desigur, sa semnez si eu scrisoarea.

Aida Minerva Tanasescu octombrie 4, 2011 la 9:17 am Semnez și popularizez!

Katy Cokkie octombrie 4, 2011 la 9:20 am Ce pretenții să avem când în conducerea țării și în Parlament sunt cei din eșalonul 2 PCR!? la fel și mult mediatizării scriitorii care au promovat literatura rfealist socialistă și acum ne fac teoria democrație. Toți sunt niște farsori care numai rău au făcu acestui popor.

Katy Cokkie octombrie 4, 2011 la 9:20 am Al.Florin ȚENE

cati minecan octombrie 4, 2011 la 9:21 am Foarte târziu, dar e bine. *Timișorenii au fost lași când sub presiunea anumitor alogeni și societăți obscure , au retras cetățenia de onoare.* [?] Până când acest popor se lasă șantajat? Adevărul trebuie să iasă la suprafață. Blestemați fie cei care trădează.

Sorin Bocancea octombrie 4, 2011 la 9:22 am Sorin Bocancea
Am cerut si eu acest lucru in articolul “Cetățenia românilor de peste Prut – ultima extindere a UE”, publicat in Revista Timpul, nr. 127/iunie-iulie 2009. Dar, se pare ca revistele de cultura nu sunt citite de catre decidenti.

Anonim octombrie 4, 2011 la 9:31 am semnez. Dragos Minca

ovidiu stanomir octombrie 4, 2011 la 10:02 am Semnez.

Scurtu Adrian octombrie 4, 2011 la 10:13 am Aceiasi Marie dar nu rosie ci portocalie. Dle Goma as fi onorat sa va fiu din nou concetatean.

Doru Beldiman octombrie 4, 2011 la 10:29 am Semnez, Doru Beldiman. Tot respectul pentru Paul Goma. Sa scapam odata de securisti.

Șerban Tomșa octombrie 4, 2011 la 10:38 am Semnez. Șerban Tomsa.

Babalic Elena Mirela octombrie 4, 2011 la 10:46 am O initiativa foarte buna, care sper sa dea roade. Semnez cu increderea ca i se va face in sfarsit dreptate acestui om deosebit, acestui Roman adevarat.

Doina Dragut octombrie 4, 2011 la 10:56 am Semnez, cu tot sufletul.
Doina Drăguț

Chiru Andreas Rudi octombrie 4, 2011 la 11:24 am Semnez Andreas-Rudi Chiru.

adela motoc octombrie 4, 2011 la 11:26 am adela motoc

Gina Cecilia Pistol octombrie 4, 2011 la 11:26 am Semnez, cu onoare si respect. Gina Cecilia Pistol

Sorin Militaru octombrie 4, 2011 la 11:42 am Semnez

newyorkmagazin octombrie 4, 2011 la 11:55 am Semnez.
Grigore L. Culian, editor New York Magazin (www.nymagazin.com)

newyorkmagazin octombrie 4, 2011 la 11:59 am
Unde sunt "anticomunistii de serviciu": Tismaneanu, Mihaies, Patapievici, Baconschi si – evident – Basescu?

Nora Kallos octombrie 4, 2011 la 12:02 pm Semnez.

Diana Iepure octombrie 4, 2011 la 12:36 pm Semnez Diana Iepure

Dragos Varga octombrie 4, 2011 la 12:41 pm Semnez.

reno octombrie 4, 2011 la 12:44 pm

Sa fiu sincer, nu stiu cat de important este pentru Domnul Goma, aceasta cetatenie. El este deja pe pedestalul lui. Suntem foarte putini, din cei care pot ajunge la un asemenea nivel de idei simple si clare. Tocmai aici este puterea lui. Stie sa explice lucrurile, de asemenea maniera, incat intelegem toti. Chiar si kghebestii, si securistii, si agitatorii comunisti, de care tara asta nu numai ca n-a scapat, ci, le vede numarul sporind, prin copiii lor, nepotii lor. Nu stiu cum se face, dar vad ca ei au facut un sistem educational, din propaganda stalinista si kghebista, pe care-l transmit generatiilor lor. Sunt acum la toate nivelele. In toate mass-media. In moda. In arta. In literatura. Sa nu mai vorbim de film, cu serghei nicolaevici senator. In politica, ilici, roman, basecu, brates. Toti instigatorii din decembrie 89, sunt azi mari producatori de filme, proprietari de televiziuni, pro-tv, etc.....La ce i-ar folosi Domnului Goma, sa fie recunoscut de astia. Acestor specimene, exact aceasta simplitate ii ucide. Aceasta claritate deconcertanta, ii face sa devina nebuni. Eu sincer cred ca-i mai bine asa. Sa stea acolo unde este.

horiapatrascu octombrie 4, 2011 la 12:46 pm

FELICITARI! DE ACORD! SEMNEZ, PETITIA. PAUL GOMA MERITA NU DOAR CETATENIA, CI CETATENIA DE ONOARE A ACESTEI TARI. CAND "DIZIDENTII" NOSTRI FACEAU APLINISM CULTURAL SI SE TRAGEAU DE SIRETURI CU TOVARASU' PE LA NEPTUN, CAND ANA BLANDIANA SCRIA OMAGIU VESNIC LUI LENIN, DOMNUL PAUL GOMA SUFEREA CU ADEVARAT DIN CAUZA DICTATURII. dr. Horia Patrascu Departamentul de Filosofie si Stiinte Social-Politice Universitatea Al. I. Cuza Iasi

Adrian octombrie 4, 2011 la 12:49 pm Semnez si eu.

Vladimir Tescanu octombrie 4, 2011 la 12:54 pm Trăim în Absurdistan...

Anonim octombrie 4, 2011 la 12:59 pm A sosit timpul sa se repare o mare nedreptate. Lui Paul Goma trebuie sa i se redea cetatenia romana, spre mandria poporului roman, e timpul sa faca parte din Uniunea Scriitorilor, pentru ca ar fi o onoare pentru aceasta. 5 octombrie 2011, Un cetatean roman onest

johann h.edelman octombrie 4, 2011 la 1:33 pm ANA EDELMAN SI JOHANN H. EDELMAN DORIM SA NE ALATURAM CELORLANTI SEMNATARI

Gheorghe MINEA octombrie 4, 2011 la 1:41 pm Sustin redarea cetateniei lui

Paul Goma si familiei sale.

gabriela stoica marculescu octombrie 4, 2011 la 1:59 pm

Daca nu am semnat atunci, de frica, macar acum, de rusine- ca ditamai raportul de condamnare a comunismului nu a produs nici un efect, nu a reparat nici o nedreptate, marginindu-se sa legitimizeze o iluzie, urmata de o prea lunga tacere...

Miron Scorobete octombrie 4, 2011 la 2:00 pm

Ca Paul Goma nu are cetatenie romana e o enormitate demna de o Carte a Recordurilor Absurde. Dar nu numai cetateanul Paul Goma trebuie reintegrat in tara ci si scriitorul Paul Goma in spiritualitatea romaneasca. Paradoxal, lumea ii stie numele pentru ca l-a auzit pronuntat de multe ori, dar extrem de putini ii cunosc opera. Cartile lui trebuie reeditate in tara.

Claudiu Șular octombrie 4, 2011 la 2:06 pm Da ! O reparatie morala

Anonim octombrie 4, 2011 la 2:45 pm gh.dogaru ,braila-semnez .stima si respect ,domnule paul goma

Oana Dumitrescu-Corbeanu octombrie 4, 2011 la 2:46 pm Semnez, cu speranta ca vom reusi! Felicitari pentru initiativa, Domule Alexandru Petria

christinemarieturcu octombrie 4, 2011 la 2:50 pm Semnez si eu la randu-mi pentru rectificarea acestei urate greseli! Christine-Marie Turcu

devoratorulvid octombrie 4, 2011 la 2:54 pm Adrian David evident, semnez si eu

Anonim octombrie 4, 2011 la 3:26 pm

Te rog, ataseaza si semnatura mea. Daniela Sitar-Taut

Șerban Foartă octombrie 4, 2011 la 3:39 pm

O strofă a poetului Ion Barbu, dintr-o poemă închinată lui Bălcescu (căreia-i modific doar un termen), descrie mai bine decât orice comentariu situația surghiunitului Paul Goma : *“Ai mult-ursuzei tagme gianabeți/ Cu temnița-înțeleși și cu exilul,/ Un veac avar te vrură sub peceți/Și zveltei libertăți suciră trilul.”*

Claude Karnoouh octombrie 4, 2011 la 4:11 pm În ciuda opiniilor politice si istorice ale lui Goma pe care nu le împartasesc, dar deloc, mi se pare o mare nedreptate faptul că România nu-i a redat cetatenia română... eu semnez...

Anonim octombrie 4, 2011 la 4:30 pm

Vasile Constantinam semnat pentru

Gabriel Dalis octombrie 4, 2011 la 4:37 pm Gabriel Daliș (semnez pentru acordarea cetățeniei)

codin olariu octombrie 4, 2011 la 4:50 pm absolut corect

Gh. Buzatu octombrie 4, 2011 la 5:10 pm

Am semnat cu multa, multa placere – Gh. Buzatu

stelian r octombrie 4, 2011 la 5:33 pm Semnez cu toata fiinta mea !

Lenuta Puscas octombrie 4, 2011 la 5:47 pm Lenuta PuscasSemnez pentru

ovidiu nimigeian octombrie 4, 2011 la 5:48 pm Semnez.

Alexandru Moraru octombrie 4, 2011 la 5:49 pm

Mai da Doamne Oameni ca Paul Goma pamantului romanesc ! Semnez pentru acest Om minunat, acest Patriot inflacarat, acest Mare scriitor care nu poate trai fara ADEVAR !

Alexandru Moraru, istoric-arhivist si publicist din Chisinau

Mihai Iliescu octombrie 4, 2011 la 6:04 pm Sunt intru totul de acord! Sa dea Dumnezeu sa vedem lucrurile reasezate in firescul lor!

Iliescu Ana octombrie 4, 2011 la 6:04 pm era si vremea ca Paul Goma sa fie cetatean roman.SEMNEZ

doru1943 octombrie 4, 2011 la 6:17 pm Semnez. Paul Goma ,pt.mine e un reper,am fost anchetat de securitate in 1977,am scapat datorita unui dec.dat prin Iunie...de balbaitul impuscat,...! Goma are dreptul moral ,legal,sa fie cetatean ROMAN !

Alexandru Petria
octombrie 4, 2011 la 6:19 pm
doru1943, care este numele dvs? Ca sa stiu ce sa pun.

tiberiufarcash octombrie 4, 2011 la 6:21 pm semnez

Anonim
octombrie 4, 2011 la 6:32 pm
Sunt de acord si semnez cu o deosebita placere. (?)

Alexandru Petria
octombrie 4, 2011 la 6:35 pm
Si cu ce nume semnati?

Nicolae Poteras octombrie 4, 2011 la 6:38 pm
Domnul Paul Goma, este singura personalitate romana care a sfidat si invins masina de ucis a securitatii, singura constiinta a romanilor care nu s-a last pervertita de mizeria "organelor" ce l-au vrut desfiintat. Aceias securisti criminali l-au tinut departe de Tara si de drepturile si locul ce i se cuvine. PAUL GOMA ESTE SINGURUL SI UNICUL PATRIOT SI EROU al Romaniei post-belice

Marcel Enache octombrie 4, 2011 la 6:59 pm
Rusine romanilor ce nu stiu sa-si respecte oamenii de valoare.

AVP octombrie 4, 2011 la 7:06 pm
Eu nu sunt un admirator de ultimă oră sau de oportunistă ocazie al lui Paul Goma, ci un vechi admirator. Iată ce consemna lt-major Miu Dumitru, comandantul Securității locale, într-un raport din 10.06.1981 (aflat la D.U.I. "Cronicarul" de la CNSAS) : "L-am întrebat - adică pe mine m-a întrebat, AVP – dacă ascultă frecvent acest post (respectiv "Europa liberă" – nota mea) și a răspuns că da, cine nu-l ascultă, dar n-a prea mai avut timp în ultimele doua săptămîni, fiindcă a fost la reciclare. De regulă îl interesează comentariile literere, mai puțin politica. Este admirator al grupului de la Paris, respectiv Paul Goma, Monica Lovinescu și Virgil Erunca pe care-i crede capacități în domeniul literar. // I-am replicat că Paul Goma era un epigon în literatură, dar a beneficiat de vîlva făcută de "Europa Liberă" al cărui agent era. Mi-a răspuns că rămîne la convingerea că GOMA avea talent și stia ce vrea, reușind acest lucru indiferent de mijloace și de aceea îl admiră."
Și deci este așa: da, sunt un vechi admirator al heroului anticomunist Goma, dar asta nu mă împiedică, ci din contra, să mă dezic ferm de derapajele sale antisemite, nedemne de un mare intelectual. Și da, sunt de acord ca d-lui Goma și familiei sale să le fie redată cetățenia română, anulându-se în același timp cu scuzaie de rigoare lașa decizie de expulzare a lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor.
Viorel Padina (nickname AVP) – redactorul "Apelului către Europa" (1980) și al samizdatului anticomunist "NU!" (1981).

Mircea octombrie 4, 2011 la 7:33 pm Semnez pro... Sunt eu cam bleg, dar nu cumva treaba era o chestie de rezolvat imediat, dupa '90? De ce pierdem timpul cu prostii? Paul Goma este cetățean român, n-a încetat niciodată a fi.

vklvsk octombrie 4, 2011 la 8:02 pm
poti să mă treci și pe mine de 2 ori:) alexandru vakulovski

Carmen Ene octombrie 4, 2011 la 8:16 pm Semnez

vitalie brega octombrie 4, 2011 la 8:21 pm De-ar da Base!

Kiddy Gavrilă octombrie 4, 2011 la 8:21 pm semnat. cu nadejde!

Constantin Țuțuianu octombrie 4, 2011 la 8:27 pm

Paul Goma salva obrazul românilor în vremuri de lașitate generalizată și merită respectul națiunii sale. Îndreptățit a nu cere el însuși redarea cetățeniei, rămâne un model al demnității românești într-o lume în care demnitatea greu se poate întâlni. Autoritățile statului român pot să-și salveze ceva din onoare prin prezentarea scuzeilor publice față de acest exemplar român de care au uitat mult prea multă vreme.

Radu Gheorghe Grozea octombrie 4, 2011 la 8:36 pm

Evident că trebuie să i se înapoieze ce i s-a furat, și chiar cu scuzele de rigoare! Cu toate acestea, nu sunt încă lămurit de ce un dizident autentic ca Paul Goma, după toate umilințele îndurate în exilul la care a fost forțat, nu a făcut și ultimul sacrificiu, de a renunța la orgoliu și a solicita ferm repunerea în drepturi. Societatea românească avea de mult nevoie de un luptător ca Paul Goma! Semnez fără ezitare apelul, cu speranța că anticomunistul autentic Paul Goma nu ne va dezamăgi alăturându-se "anticomuniștilor" Băsescu și Tismăneanu!

Lupascu Ioana octombrie 4, 2011 la 8:36 pm Semnez.

Julien NICOL - Paris octombrie 4, 2011 la 8:48 pm

Le cas GOMA est une honte pour les autorités roumaines issues du coup d'État de décembre '89 !!!

Camelian Propinatie octombrie 4, 2011 la 8:52 pm Solutionarea acestei petitii, care-i implica pe românii de pretutindenii, e si un test de identitate: ne aflam sau nu in postromânism?

Aleksandar Stoicovici octombrie 4, 2011 la 9:15 pm semnez

Sorin ILIESIU octombrie 4, 2011 la 9:27 pm Semnez Sorin ILIEȘIU

Oana Catalina Bucur

octombrie 4, 2011 la 9:31 pm

Da, Felicitari ptr initiativa. Semnez cu drag!

Anatol Petrencu octombrie 4, 2011 la 9:50 pm Semnez

Anonim octombrie 4, 2011 la 10:00 pm

Ion Simuț Excelenta inițiativă. Salut cordial. Semnez.

Petarlecean Vladiana octombrie 4, 2011 la 10:02 pm Semnez.

Alexandra Svet octombrie 4, 2011 la 10:04 pm

Mircea Stănescu spunea ca " într-un regim al terorii simpla tăcere îi transformă pe oameni în colaboratori ai regimului, căci după expresia Regimului Minciunii și al Terorii, «cine tace, consimte». " Paul Goma nu a tacut. Un singur om a putut afecta un sistem, luptand in mod transparent si nonviolent, prin cuvânt. El ne-a aratat ca rezistenta impotriva Raului este posibila. Nadajduiesc ca va primi cat mai curand locul pe care il merita in constiinta romanilor. Este ceva ce trebuie facut atat pentru dansul, cat si pentru noi. Mai ales pentru noi.

Asa incat, felicit initiativa si semnez.

Alexandra Svet – Romanca.

Andrei Oancea octombrie 4, 2011 la 10:04 pm Andrei Oancea Semnez!

mihaelacartis octombrie 4, 2011 la 11:08 pm

Mihaela Cartis, precum si fiii mei, Theodor Nicola Fronea si Alexandru Fronea, semnam.

Victoria Railean octombrie 4, 2011 la 11:54 pm Semnez.

Mihnea Blidariu
octombrie 5, 2011 la 12:18 am
Semnez!

Sorin Roiban octombrie 5, 2011 la 1:18 am
Cu tot respectul cuvenit pentru personalitatile semnatare din lista de mai sus, Paul Goma e poate ultimul intelectual roman in viata. Nici nu este nevoie sa-i fie acordata cetatenia romana de un stat in care procesul comunismului nu a existat, un stat in care Constitutia fabricata de cei ce au furat Revolutia Romana se suprapune cu cea adevarata din 29 martie 1923.

Marius Mihalache octombrie 5, 2011 la 1:38 am Va rog sa ma treceti pe lista.
Marius Mihalache

Viorel Cucu octombrie 5, 2011 la 3:11 am Semnez: Viorel Cucu

Stefanescu Roselina Daniela octombrie 5, 2011 la 4:13 am
Ma numesc Stefanescu Roselina Daniela si as dori sa semnez aceasta scrisoare.

Dinutz Mircea octombrie 5, 2011 la 4:44 am
ÎNTRU TOTUL DE ACORD – FĂRĂ NICIO EZITARE. E TIMPUL SĂ INTRĂM ÎN NORMALITATE. MIRCEA DINUTZ

Cătălina Bălan octombrie 5, 2011 la 4:48 am Semnez.Cătălina Bălan

Calin Platon octombrie 5, 2011 la 5:42 am Excelenta initiativa.Sustin si semnez.

octavpelin octombrie 5, 2011 la 5:44 am
Marelui patriot si dizident anticomunist ,MARELUI SCRITOR ROMAN PAUL GOMA,CARE S-O NASCUT INTR-O ZI DE TOAMNA -2 OCTOMBRIE 1935,DINCOLO DE PRUT,AFLAT IN EXIL SI FARA CETATENIE ROMANA TREBUIE SA I SE FACI DREPTATE!

Vasile Soimaru octombrie 5, 2011 la 5:46 am Semnez alaturi de Viorel CUCU din BACAU!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!Vasile SOIMARU din Chisinau

monica octombrie 5, 2011 la 5:48 am Semnez .Monica Fackelmayer.
Va rog adaugati si numele fiului meu , Victor Lite.

mihai rogobete octombrie 5, 2011 la 5:53 am
Funciară prin etnicismul ei tribalizator, cutuma semită a interdicției căsătoriilor mixte prin amendarea înstrăinării sangvinare e suficientă pentru rezerva față de anti-extrasemitism, ca doctrină etnicistă anticivilizatoare – ceea ce Paul Goma subliniază apăsător în lucrările sale. A susține o jumătate de om, cum găsește unul dintre semnatari, sau “răul cel mic”, drag dânsului e tot una cu a fi partizanul jumătății de adevăr – nu numai minciună, ci stupiditate.

Paul Spirescu octombrie 5, 2011 la 5:58 am Semnez din toata inima!

Adrian Botez octombrie 5, 2011 la 6:31 am La multi ani, Maestre Paul GOMA!
...Spirit vertical. Singurul Spirit vertical, manifestat oficial, normal, curat, non-exhibitionist – dinainte de 1989. De aceea, politicienii de azi (fiii si finii celor de ieri!) “S-a-nțeles de mai nainte/C-o ironică grimasă să te laude-n cuvinte”, dar nu prin fapte concrete, absolut firesti, precum redarea cetateniei romane, unui mare scriitor roman....Scriitor de forta autentica, neagreat de U.S.R. – unde, de la conducere in jos, domneste o impostura cumplita (dublata de o coruptie, nu doar morala... – ...pe masura!) – de aceea, nici de aici nu vin fapte reparatorii concrete, pentru Maestrul

Paul GOMA: “(...)prostatecele nări/Și le umflă orișicine în savante adunări
Când de tine se vorbește”.

Au ramas ...”francitirorii”, de tipul dlui Al. Petria si al celorlalti care simt, gandesc, actioneaza – precum o face, acum, inspirat, domnia sa.

...Sper, totusi, sa mai existe un rest de jena, in Parlamentul Republicii Romania. Din pacate, nu cunosc foarte exact procentul de jena pe care-l contine acest “for al democratiei” – si daca acest procent se va dovedi suficient, pentru o decizie favorabila Maestrului GOMA.

...Traind cu speranta (si refuzand, cel putin in acest moment, sa ma gandesc la cat de urat se poate muri, in Romania...fizic si moral-spiritual!), ca orice crestin de rand – ma alatur acestui demers de “intrare in normalitate” a scriitorimii (si a cetatenilor Romaniei!), felicitandu-l pe dl Alexandru Petria, pentru initiativa.

Adrian Botez (...)La multi ani, Maestre Paul GOMA!

dinu simon octombrie 5, 2011 la 7:01 am Este dezonorant pentru toti conducatorii Romaniei de dupa '89 ca nu i-au redat cetatenia lui Paul Goma.Cu un plus pentru conducerea din ultimii ani (care a si condamnat comunismul).

Daca cei care au condus si care conduc Romania ar iubi-o si respecta-o cu 1% din cat o face Paul Goma astazi,la peste 20 de ani de la “Reolutie” si la peste 30 de ani de cand a Paul Goma a parasit, Romania ar fi putut fi o tara normala.Cu mare respect si umilinta ii doresc numai bine lui Paul Goma. Semnez.

Rodica Lăzărescu octombrie 5, 2011 la 7:02 am

Apreciez optimismul inițiatorilor că, vezi Doamne, Parlamentul și ai de ne conduc vor ține cont de părerile intelectualilor țării!! INEXACTITUDINILE și SUCCESURILE sunt la putere în zilele noastre!!

Dar, cum și eu sunt o fire optimistă, semnez din toată inima!

Sorin Ciurel octombrie 5, 2011 la 7:09 amSemnez.

Lucian Vintan octombrie 5, 2011 la 7:29 am

Semnez si eu din suflet pentru acest gest tarziu, de minima normalitate. Sper sa nu fie tardiv. Cetatenia romana trebuie urgent redata, nu doar domnului Paul Goma, ci si familiei sale, care i-a fost alaturi dintotdeauna in iadul in care a trait.

Paul Goma a incercat sa ne salveze demnitatea umana atunci cand am fost, cu totii, mai infranti si mai cazuti ca niciodata. In consecinta, a fost pedepsit exemplar atat de statul roman cat si de “intelectualitatea” gregara. In ultimii ani, printr-o tacere de moarte. Au incercat sa-l marginalizeze, fara sa-si dea seama ca centrul se muta odata cu el.Dreptate pentru el, in lumea asta, nu cred sa mai fie posibila. Si ma tem ca doar putini ar dori-o cu adevarat.Cand nu mai poti face absolut nimic pentru a solutiona cumva drama profunda a unui om... il imbratisezi, pur si simplu. Ceea ce fac si eu, alaturi de ceilalti semnatori. Lucian Vintan

Cornel Galben octombrie 5, 2011 la 7:38 am

Ma alatur cu toata inima acestei initiative.

Cocu Adriana octombrie 5, 2011 la 7:59 am Doresc sa semnez scrisoarea.

daniel vighi octombrie 5, 2011 la 8:31 am sustin aordarea cetateniei lui Paul Goma, nu inteleg ratiunea refuzului! Daniel Vighi

Theodor Orasianu octombrie 5, 2011 la 8:48 am Semnez si eu.Theodor Orasanu

Cristi Cimpineanu

octombrie 5, 2011 la 8:57 am

Semnez cu amestecul de speranta si scepticism specific Romaniei de acum. Imi doresc o Romania impacata cu trecutul pentru a ne putea ierta greselile si pentru a privi cu incredere inainte. Sunt sceptic observand ca preocuparile celor care ne conduc (dar si societatii noastre pe care ei o reprezinta in majoritate) nu lasa loc de probleme profunde, ci doar de scandal si tabloid. La multi ani, Paul Goma, si cu toate ca nu eram nascut cand ati fost expulzat, imi pare rau, si promit sa-mi educ copiii in spiritul libertatii si a democratiei. Sa speram ca ce-a fost, n-o sa mai vie...

Cu respect, Cristi Cimpineanu

Florentina Borgovan octombrie 5, 2011 la 9:26 am Semnez, bineintes. E firesc !!!

Igor Ursenco octombrie 5, 2011 la 9:34 am Susțin acordarea cetățeniei pentru scriitorul Paul Goma.
Igor Ursenco

Nina Corcinschi octombrie 5, 2011 la 9:35 am
Semnez cu placere si cu speranta de a i se face dreptate lui Paul Goma!

filadel octombrie 5, 2011 la 9:39 am Semnez și eu. Este cazul și timpul.
Aurel Opiatră

Horia Muntenus octombrie 5, 2011 la 9:56 am
Semnez pe această scrisoare deschisă. Horia Muntenus

Ovidiu Banu octombrie 5, 2011 la 9:59 am De acord .

Dana Banu octombrie 5, 2011 la 10:09 am semnez. Dana Banu

BOGDAN CRETU octombrie 5, 2011 la 10:59 am
SEMNEZ!!! BOGDAN CRETU

Anonim octombrie 5, 2011 la 11:55 am Binevenita initiativa, chiar si asa, in al dousprezecelea ceas...semnez Maricel Tilibasa

Florin Hălălău octombrie 5, 2011 la 12:29 pm
Semnez. Florin Hălălău

Monika Lungu octombrie 5, 2011 la 1:41 pm
Semnez si eu.

Anonim octombrie 5, 2011 la 1:52 pm
Vreau sa semnez si eu petitia. Livia Smeu

Livia Smeu octombrie 5, 2011 la 1:55 pm
Semnez

Carmen Hariton octombrie 5, 2011 la 2:16 pm
DA .AR TREBUI FACUT CE SE POATE PANA CAND NU E PREA TARZIU

Cucos Oleg octombrie 5, 2011 la 2:48 pm
Da,semnez

magda ursache octombrie 5, 2011 la 3:00 pm Magda Ursache
Domnule Alexandru Petria,va rog sa-l treceti printre semnatari si pe prof. Ioan Caprosu,Univ. "Al. I.Cuza".Cum nu are adresa de e-mail,m-a rugat pe mine sa fac acest oficiu.

Margento octombrie 5, 2011 la 3:03 pm
Draga Alexandru Petria, felicitari pt initiativa. Te rog trece-ma si pe mine: Chris Tanasescu. Multumesc, numai bine!

moni stanila octombrie 5, 2011 la 3:38 pm subscriu si eu

Cotelea alexei octombrie 5, 2011 la 4:16 pm
Semnez cu mare placere aceasta scrisoare.
Cotelea Alexei

John Enache octombrie 5, 2011 la 4:48 pm felicitari pentru iniativa !

sustin si pun pe blog

ion coja octombrie 5, 2011 la 5:05 pm

Paul Goma este așteptat în România de milioane de români. Românii care îl iubesc și îl pretuiesc pe Paul Goma merita sa se vadă cu Paul Goma. Cei pe care Paul Goma i-a „deranjat” sunt foarte multumiti de faptul ca Paul Goma nu vine in Romania. Paul Goma are motivele sale, dar oricât de justificate ar fi, situatia la care s-a ajuns le convine nemernicilor, in frunte cu Nicolae Manolescu și întreaga clasa politica. L-as sfatui pe Paul Goma sa-si calce pe inimă si sa le dea satisfactie cititorilor sai, sa vina in Romania si Basarabia ca sa se vadă cu ai lui! Va fi o mare satisfactie pentru toti voitorii de bine ai acestui neam romanesc, atat de incercat in acesti ani din urma. E nevoie de orice semn care sa mai ridice moralul oamenilor. Venirea lui Goma in Romania va ridica curajul nostru. Peste ani, s-ar putea ca lui Paul Goma sa i se reproseze ca a pus asa de mare pret pe niste gesturi reparatorii de care nu aveau cum sa fie capabili niste criminali și niste gainari, care guverneaza Romania de 21 de ani.

Radu Millea octombrie 5, 2011 la 5:11 pm Categorie! Paul Goma cetatean roman. Este al nostru si a facut ceea ce putini dintre noi au avut curajul sa faca.

Mihai Istratescu octombrie 5, 2011 la 5:49 pm Respect si admiratie pentru darzenia acestui roman adevarat, trecut prin iadul “fenomenului Pitesti”, care refuza onorurile si nu depune nici acum armele in fata gunoaielor comunismului!

Micael Nicolas octombrie 5, 2011 la 6:23 pm

Indiscutabil sunt pentru acordarea cetățeniei lui Paul Goma.

Anonim octombrie 5, 2011 la 7:33 pm Semnez din toata inima. Eugen Radu

Viorel Savin octombrie 5, 2011 la 7:53 pm Scurt: semnez!

Gabi Bota octombrie 5, 2011 la 8:40 pm imi pun si eu semnatura!

Lucian Tanase octombrie 5, 2011 la 9:00 pm DA ! Sunt curios cat o sa ia parlamentului roman sa reglementeze situatia Domnului Paul Goma.

terraback octombrie 5, 2011 la 9:24 pm mihai carabet semnez!

Emilia Danescu octombrie 5, 2011 la 9:24 pm

Da, semnez și eu! Paul Goma merită toata atenția noastră. Astăzi, joi, 6 Octombrie 2011, va fi sărbătorit în absență la “Serbările Vama Literară” de la Art Club Boema 33. Emilia Dănescu

Florin Artene octombrie 5, 2011 la 9:52 pm O sa se supere alde Liiceanu, Plesu, Patapievici si alti telectuali “anticomunisti” deci sunt de acord !

stely octombrie 5, 2011 la 9:55 pm

Semnez cu încredere si speranță că demersul dumneavoastră va avea succes ,că Paul Goma va dori să redevină cetățean român alături de cei care-l prețuiesc și-l iubesc , acolo unde îi sunt rădăcinile ,în tara pe care sunt convinsă că nu a uitat-o și pe care cred că o iubește la fel de mult ca și atunci când a fost expulzat mișeslește. Este o rușine ,e adevărat ,că nu s-a întâmplat acest lucru încă de la început ,de când cei care au comandat expulzarea au disparut în neant. Steliana Ionescu

Anonim octombrie 5, 2011 la 10:41 pm

Semnez pentru Goma !Un om extraordinar!Un adevarat erou! Dana Tapalaga

nicu octombrie 5, 2011 la 10:42 pm Respect pentru acest mare român Paul Goma.

Semnat toată familia Josan: Nicolae (Chișinău), Lora (Chișinău), Doru (Londra), Cătălin (București), Ruxanda (Scoția).

ghenadie brega octombrie 5, 2011 la 10:43 pm Susțin acest demers!

Anonim octombrie 6, 2011 la 4:24 am
sustin redarea cetateniei pentru Paul Goma si familia sa. Doina Dziminski

Anonim octombrie 6, 2011 la 4:49 am
semnez, Vasile Dan. Paul Goma a aşteptat prea mult!

Nicolae Turtureanu octombrie 6, 2011 la 5:19 am
Este incredibil ca nu s-a facut aceasta reparatie morala pina acum. Ca Goma n-a facut cerere de re-dobindire a cetateniei? Da' ce, cind i-au retras-o, l-a intrebat cineva? Sint sigur ca exista modalitati juridice de reacordare a cetateniei fara ca victima sa o ceara. Semnez, desigur. Pacat ca printre semnatari se afla si informatori cu acte in regula... Fapt care il va oripila ,inca o data, pe Goma.
Nicolae TURTUREANU

florin staicu octombrie 6, 2011 la 6:37 am Sustin solicitarea .

Dragos-Iulian Dumitrescu octombrie 6, 2011 la 8:55 am
Susţin acest demers! Semnez! Dragos Dumitrescu.

Mihai FLOAREA octombrie 6, 2011 la 9:00 am
Iniţiativa este tardivă, dar – potrivit paremiologiei noastre – binevenită...
O susţin, prin urmare, fără reţinere!

Anonim octombrie 6, 2011 la 10:44 am
da, fara nici o ezitare![?]

Corina Radulescu octombrie 6, 2011 la 10:46 am da, fara ezitare!

Anonim octombrie 6, 2011 la 11:00 am CASSIAN MARIA SPIRIDON
semnez si eu petitia

Ion Barbu octombrie 6, 2011 la 1:16 pm Sustin reconfirmarea in acte, a Romanului, ROMAN Paul Goma Ion Barbu

Andrei Alexandru octombrie 6, 2011 la 2:23 pm
Este "normal" ca într-o Românie condusă pe rând de un stalinist înverşunat ca Iliescu, un intelectual "învin" de structuri, Constantinescu, iar acum de fostul marinar Băsescu, aflat într-un perpetuu dans cu aceleaşi structuri de care a încercat să se debaraseze, cel puţin declarativ – să nu se poată ANULA DIN OFICIU acele ignobile hotărâri de RETRAGERE A CETĂŢENIEI, românilor ce nu erau agreaţi de PCR, având alte vederi. Semnez cu dragă inimă această petiţie.

Mariana Pasincovschi octombrie 6, 2011 la 2:47 pm
Alături de mine semnează cu drag, rugându-vă să îi treceţi în listă, Ludmila Pasincovschi, Alexandru Pasincovschi, Nicolae Pasincovschi, Cezar Cozma, Maria Cozma, Elena Fornea, Cristina Sfeclă

Marilena Rotaru, realizator de televiziune octombrie 6, 2011 la 5:34 pm
Marilena Rotaru. Semnez. Am mai semnat o lista acum cativa ani, pentru acelasi lucru. Nu stiu ce s-a intamplat cu ea.

jannninnaJanina Lungu octombrie 6, 2011 la 7:39 pm Janina Lungu. Semnez si eu

aurelia comsa octombrie 7, 2011 la 5:03 am De acord si din partea lui Anton Stanciu,Aurelia Comsa,Romica Balan,Dan Florin Chiritescu,Stan Gradinaru,Neculai Danu,Catalin Antohi,Mihaela Antohi,Vivi Antohi si Andrei Antohi,toti din Galati.Va rugam treceti-ne pe lista.

vasilegogea octombrie 7, 2011 la 8:24 am Semnez cu un sentiment rezidual de inovatie din anul 1977, cind, desi am incercat sa semnez, nu am fost lasat sa jung la

“lista”. Sper ca de aceasta data sa nu ramin cu acest sentiment.

florin dochia octombrie 7, 2011 la 9:43 am io semnez Scrisoarea din toată inima!

Mihaela Rameder octombrie 7, 2011 la 5:42 pm Doresc sa semnez si eu!
Mihaela Rameder

Banu Viorel octombrie 7, 2011 la 6:21 pm Un adevarat om curajos.Romani ca el pot fi numarati pe degetele unei singure maini.E normal sa i se redea cetatenia,dar cine sa o faca? Doar nu va inchipuiti ca urmasii securitatii,care astazi ne conduc vor fi interesati de ac3e4st fapt.Au condamnat comunismul doar pentru a-i ameti pe prosti.Ce ziceti de atitudinea “transanta” a elitelor noastre care se bat pentru dreptul lui Paul Goma de a-si recapata cetatenia. Se aude domnilor Liiceanu, Plesu, Patapievici, Cartarescu si ceilalti?

radu afrim octombrie 7, 2011 la 7:23 pm pune'ma pe wedding list afrim

Ciprian Birtea octombrie 7, 2011 la 8:22 pm
Vă rog să-mi adăugați și semnătura mea. Mă numesc Ciprian Birtea.

Mihai octombrie 7, 2011 la 8:41 pm Mihai Șomănescu – semnez

Chiritoiu Anamaria octombrie 8, 2011 la 5:56 am
Chiritoiu Anamaria-Cristina – Semnez

Alexandru Pecican octombrie 8, 2011 la 7:14 am Alexandru Pecican : SEMNEZ!

Radu Rizescu octombrie 8, 2011 la 7:52 am Sustin initiativa! Statul roman trebuie sa isi asume reapararea greselilor regimului trecut prin reacordarea automata a cetateniei tuturor acelora care au fost deposedati abuziv de ea. Lipsirea lui Paul Goma de cetatenia romana este o rusine pentru noi toti.

Anonim octombrie 8, 2011 la 8:06 am
Semnez si eu! Felicitari pentru initiativa, domnule Petria! (?)

Maia Martin octombrie 8, 2011 la 8:07 am Semnez si eu! Felicitari pentru initiativa, domnule Petria! Maia Martin

Florin Pușcaș octombrie 8, 2011 la 8:31 am Semnez și eu.

mircea octombrie 8, 2011 la 10:56 am Semnez

Petru Juravlea octombrie 8, 2011 la 11:18 am Semnez scrisoarea.Era si timpul!

Daniel Onaca octombrie 8, 2011 la 11:27 am Buna initiatva, onorabila cauza. Doresc a fi trecut pe lista semnatarilor.

Cristina Boscaneanu Stoianovici octombrie 8, 2011 la 11:32 am sustin.

Radu Ulmeanu octombrie 8, 2011 la 2:11 pm
Semnez cu placere, atragand atentia ca este un demers absolut necesar.

Radu Ulmeanu, Luminita DUCA-SANDA, Jamal Curbisa, Mihaela Mihai, Cristian Donciu,Ion Olaru Calieni, Stan Petrescu, Bogdan Muresan, Ion Cristofor, Alexandru Vaida, Nichita Danilov, Miruna Munteanu, Roxana Știubei, Argentina Gribincea, Romeo-Valentin Musca, Constantin Boncescu, Ana Maria Ciceala, Gheorghe Grigurcu, George Arion, Felicia Feldriorean, Ioan Scorobete, Nedeea Burcă, Ruxandra Anton, Radu Humor

Duminică 9 octombrie 2011

Sunt prea obosit, ca să notez aici “anonimitatea-la-român” re-observată cu prilejul Apelului. Mai mulți semnatori au iscălit: “Anonim”. A. Petria i-a întrebat dacă au, totuși, un nume. Unii și l-au “divulgat”, alții însă nu au mai dat semn de viață: se speriaseră de curajul sau imprudența lor de a se... deconspira:

«Ce, ești de la Miliție?», se îmbârzoiau, pe vremea mea, dacă un civil (un controlor de tren, de pildă), le cereau să se legitimeze. Dar poți să le reproșezi că așa au ajuns? Cu frica băgată în viscere de comunism până și în legătură cu propriul nume?

Am mai scris, repet: această invenție minunată: internetul, pe lângă ușurarea comunicării, a produs la unii - nu puțini - și ușurarea ne-comunicării, a “secretului”, a... anonimității, deci a dat frâu liber revărsării a tot ce e mai murdar în noi, în fiecare. Înainte, când nu exista internet, delatorii impenitenți, turnătorii scriau, pe hârtie “demascările” și le dădeau anonime (când nu erau declarații-la-anchetă), Caragiale nefiind prea departe. Internetul, pe lângă imensele servicii aduse nouă, a favorizat turnătorii... neascunsă, dar totuși... “anonimă”. Caută-l pe curajosul semnând “Nelu”, dacă nu posezi costisitoare instalații de căutare a... Anonimului!

Mai gravă, mai adâncă este schilodirea caracterului omului în Basarabia - cu precădere la bărbați, ei fiind veriga slabă a societății-comuniste (ceea ce nu înseamnă că femeile basarabence nu au și ele exemplele lor de frustrate, de “amărâte”, de “răzbunătoare”... anonime. Pornind de la cuvântul (care spune adevărul, inventat de mama: *anonimeni*), am putea să vorbim de, de pildă, “anonimenizarea” societății, a caracterului omului trecut prin comunism, atât de terorizat, de amenințat în propria-i identitate, încât este silit să se refugieze acolo unde Autoritatea (citește: sistemul polițienesc) să nu dea de el, să treacă peste el, să-l lase măcar să respire: în anonim(en)itate.

Citind, copiind în jurnal lista semnatarilor (am o oarecare experiență în materie), mă simțeam mai bine - sau mai puțin rău - mă știam ne-singur. Și ce bine-i pe lume să te știi, măcar într-un șir de semnatori pledând, adevărat; o cauză a ta, dar tu zici; că este și a lor (chiar dacă niciunuia nu i s-a furat cețătenia), semnatori, care, în Anul Domnului 2011 nu riscă nimic (ba da: fricoșilor, o frică și mai... mare).

Ziceam că această “campanie” care va avea efectul precedentelor, adică nul, va avea, totuși, un-mic-efect: le-a arătat unora că... solidaritatea cu cineva nedreptățit nu mai este pedepsită, “ca pe timpuri”, că nu are nevoie de autorizație de la primărie pentru a-ți da, ție, Ana Blandiana țadulă care să confirme, dacă

poartă și stampilă, că tu, poeta națională, ai dreptul să-ți manifesti... solidaritatea cu un alt scriitor.

*

Chiar dacă vol. 3 din **Scrisuri** va fi editat în noiembrie, nu va fi inutilă re-publicarea, în Jurnal a unor texte la care țin:

Așadar un alt pas înapoi:

25 februarie 2000

Solidaritatea la scriitorul român : complicitatea

Pornesc de la observația la îndemâna oricui : solidaritatea socială dintre membrii “de rând” ai unei colectivități se încheagă prin legăturile personale între indivizi, familii, grupuri. Iată : fiindcă Gheorghe l-a ajutat alaltăieri pe Ion să urce vaca pe acoperiș, la rândul său Ion dă o mână de ajutor lui Gheorghe să bage soarele în casă, cu banița - după care ei doi îl ajută pe Vasile să mute drobul de sare cu o șchioapă mai la dreapta față de stânga. Iar dacă ia foc șura lui Niculae, nu doar Ion, Gheorghe, Vasile, ci jumătate de sat sare (cu mic cu mare) să stingă pojarul.

Am înțeles : “Asta” se petrece așa de când lumea-i lume oriunde pe lume. Poate în ultima vreme pe plaiurile carpatine să fi intervenit “o micuță derogare” - ca cea relativă la capra vecinului precum și la accepția dată de Ana Blandiana în *Convorbiri literare*, octombrie 1996 :

“În anii dinainte de ‘89 (...) indiferent ce (...) aș fi făcut, n-ar fi avut nici o importanță, în afară de faptul că puteam să pătesc ori să nu pătesc ceva, nimic nu s-ar fi schimbat. Și asta pentru că solidaritatea nu era posibilă (...). Asta a făcut ca, imediat după ‘89, când solidaritatea a devenit posibilă(...) m-a făcut să schimb ce nu făcusem atunci. Cu atât mai mult cu cât lucrurile erau atât de puțin schimbate, încât rămâneau de schimbat aproape toate” (rezon ! - și s. mele P.G).

Scriitorul nu este un cetățean de rând ; un scriitor, deși român, trebuie să fie altfel chiar și decât un inginer-șef ! Misia lui nu este să producă materie, ci să vegheze ca : *frumos, drept, adevăr* să fie respectate. Or în colectivitatea scriitorilor români funcționează același regulament ca în celelalte ramuri ale culturii: *silvicultură, piscicultură, porcicultură - arpagicicultură*.

Îmi imaginam că și pentru confrăți **cuvântul** are, nu doar valoare de *frumos*, ci și de *adevăr* - firește, nu orice afirmație în vânt, ci **cuvântul** sprijinit pe **argumente**. Mă înșelam. Scriitorul român funcționează cu un carburant și el, aparte. Voi ilustra observațiile de mai sus cu întâmplări mie petrecute - se va constata că nu doar mie...

I v a s i u c

- În vara lui 1977, după liberarea din închisoare, încredințasem apropiatilor (Mazilescu, Raicu, Breban) o taină:

În dosarul meu de securitate existau mai multe *note informative* (și nu *declarații de anchetă* - deosebire esențială, pe care nici unul din interlocutori nu o realiza, fiindcă niciunul dintre ei nu cunoștea *ancheta*), două *caracterizări* și o *transcriere* după înregistrarea variantei transmise la Europa liberă a **Gherlei** [operă, nu a Securității : îi cunoșteam “marca dactilografică”], toate semnate : Al. Ivasiuc.

Nu am fost din cale afară de supărat că prietenii nu m-au crezut. *Dar oare era de crezut așa ceva, în 1977?* Oricum, bine nu m-am simțit: eu le comunicasem un adevăr - și nu unul rece, indiferent, ci sfâșietor: cu mine

Ivasiuc fusese prieten-de-celulă, împărțisem, la propriu, gamela - adevărat, ne despărțisem în 1970, dar prietenia dinainte nu fusese anulată, doar ne-continuată. "Decodificarea" cărții mele **Ușa noastră cea de toate zilele** - urmare: fusesem interzis cu întreaga familie - deși ținea de turnătorie de gradul întâi (nu era un adevăr divulgat, ci o scornire - comunicată Securității) am pus-o pe seama obiceiului prietenului Sașa de a îndruga vrute și nevrute, de a alerga în urma cuvintelor, de a vântura praful vorbe-vorbelor fără acoperire, pe scurt : de a emite ivasiucisme. Apoi mai era ceva care mă obligase să reflectez mult înainte de a încredința prietenilor comuni taina : omul murise la cutremurul din 4 martie, în împrejurări atroce.

Deci le comunicasem un adevăr. (Deci) nu mă crezuseră.

Am înțeles atunci (cam târziu, oricum, mult mai devreme decât alții) că Bestialitatea Poporului își alegea turnătorii cei mai calificați, nu dintre persoane antipatice, bănuibile că s-ar deda la odiosul exercițiu, troglodiți care părăsc că ți-ai botezat copilul, că nu participi cu drag la munca voluntară, ba chiar că l-ai înjurat pe socotitorul ceapeului - ci dintre cele înalt școlite, capabile să redacteze un raport despre "starea de spirit" a unei persoane ori a unui grup, chiar să propună soluții...- și mai ales dintre oamenii pe care nici cu gândul nu-i suspectai. Ca să nu păcătuiești...

Atunci, în vara anului 1977, pornind de la "experiența" cu Ivasiuc, am început să fac "legături abuzive" între *cutare fost deținut politic și favorurile, supradrepturile de care se bucura el, mai ales acela de a călători în Occident* - cu soția - ca Doinaș ; de a se preumbla până și în Spania franchistă - vezi **Olé, España!**, de A. Marino, carte editată în 1974 (Franco avea să moară în 1975); de a fi cuprins de delirium tremens publicistic în virtutea căruia a laudat, stahanovicește Tezele din Iulie, a omagiat Partidul, a lins cu frenezie pe-fața și pe-dosul Ceaușescului, ca un vulgar Păunescu și ca un decăzut Io(a)n Alexandru (iar acum vorbesc de Balotă); de a face slujba (în poziție de sluj) de auxiliari al Securității în momentul Mișcării pentru drepturile omului (februarie-aprilie '77), sfătuindu-i pe mai-tineri să nu se înhăiteze cu Goma, agent al ungarilor, rușilor, ovreilor, să nu "se dedea" la acte antiromânești ce l-ar putea jena pe independentul Ceaușescu - cine ? Ei, cine : Noica, Țuța, Stăniloiaie, Ernest Bernea, Coposu, Carandino...

Atunci, în '77, mi s-a arătat ca într-o fulgerare de vis rău imaginea României viitoare după chipul și asemănarea "Martirilor" ei. Cum însă ieșisem agonizând din labele Securității, mi-am spus că, din moment ce tot nu voi apuca acel viitor, ce rost să-l anunț... Vai, n-am murit la timp (spre dezluzia prietenilor), am apucat decembrie 1989 și fulgurația din 77 a devenit imagine fotografică și de film: *document*. Din 25 decembrie 89 când am văzut caseta cu executarea Ceaușeștilor, am știut: premoniția fusese depășită, vinovați de dezastrul țării erau nu doar călăii, ci și victimele. Fiindcă cel care se bucură că Tiranul a fost iute-iute, hoștește împușcat acela/aceea nu valorează mai mult decât un găinar-criminal-cinstit ca Voican-Sturdza.

Ei, dar încă nu știam că dezastrul și moral va începe abia după noiembrie 1996, când, în sfârșit, au venit la putere "ai noștri"...

Pe Negoiteșcu nu l-am mai întâlnit după arestare, în România; ne-am văzut în exil. Cunoștea surprizele-tristețile-bănuielile mele - citise **Le Tremblement des hommes** (volum apărut în franceză în 1979). A zis, râzând, ca să nu plângă :

«Fiecare cu bunul său prieten : tu cu Ivasiuc, eu cu Doinaș...».

La urma urmelor, în vara anului 1977 nu ținusem cu tot dinadinsul ca prietenii să creadă bănuiala devenită certitudine : Ivasiuc era informator al

Securității. Mă așteptam însă ca după '89, când documentele publicate confirmaseră ceea ce afirmasem eu cândva, să recunoască, dacă nu public, în scris, atunci măcar față de un amic, la o haltă a discuției-importante :

«Din păcate, Goma avea dreptate, în 1977...»

Ți-ai găsit ! Scriitorul român să se revizuiască, altfel decât estetic (atunci-așa dar nici așa-atunci...)?

Mai era ceva ce justifica ne-credința lor în adevărul informațiilor date de mine :

a. este greu, în primul moment imposibil să accepți că prietenul cel bun te vinde ; că nevasta cea adorată te înșeală ;

b. îți vine greu să accepți, cu glas tare, că cineva în care ai avut încredere s-a dovedit a fi un ticălos - când știi că și tu... Dacă-l crezi pe X când spune despre Y că a făcut o mare porcărie (care-i mai mare decât turnătoria ?), deschizi poarta credibilității altor cazuri - al tău, de pildă. Ți-ar plăcea ca amicul Cutare să creadă ce zice Cutărescu despre tine, că ai fi fost persoană-de-sprajin a Secului ?;

c) și mai greu, chiar imposibil îți este să crezi că X este turnător, când tu însuți ai dat Securității o mică notă informativă.

B r e b a n

Cronologic, Ivasiuc s-a manifestat simultan cu Breban (și împreună cu el): în fragmentele din **Jurnal de iarnă** publicate de *Der Spiegel* încă în primăvara lui 77 povesteam “audiența” la Burtică - variantă care l-a supărat atât de foarte tare pe Nicolae (cel care dădea de înțeles că îmi făcuse, el mie, o imensă favoare, pentru care consimțise la un important sacrificiu - în realitate trăsese un profit cinstit: i se editase blocata **Bunavestire** pentru că autorul amenințase: de nu i se publică romanul, el “semnează lista lui Goma...”), încât a citit-o pe sărite, a înțeles-o de la coadă la cap și a relatat-o - aiurea - în **Confesiuni violente**.

Am amintit acest episod legat de Breban, pentru a-l lega de altul, ce a avut loc după 14 ani: când a apărut **Bonifacia**, Breban a scris în *Contemporanul* că Goma făcuse o întreagă carte doar ca să-l acuze pe prietenul său Ivasiuc de a fi omul Securității...

Între timp (din 1991 până azi) au fost date publicității documente care confirmau spusele-scrisele mele din 1977. La București se vorbește despre înregimentarea lui Sașa în MAI ca despre ceva arhicunoscut. Însă n-am aflat dacă Breban a crezut documentele, nu mi-a ajuns la ureche vreo revizuire a lui în cazul lui Ivasiuc. La urma urmelor, a fost normal (sic) ca Breban să nu creadă ce afirmam despre Ivasiuc ? Și dacă da - din care motiv ?

Pentru că în acel moment (1977) mie Ivasiuc nu-mi mai era prieten (din 1970), însă pentru Breban, “Alec” continua să fie “unul din cei mai importanți”, doar cu el și cu Nichita și cu Matei și cu Cezar făcuse literatură curată cu voie de la Ceaușescu, în *România literară*, cadou primit odată cu vila de protocol! Și nu despre stadii deosebite de prietenie era vorba, ci de faptul că și pe Breban îl acuzam de “călătorii în interes de serviciu”, ba la München, la Noël Bernard (împreună cu - sau : “solidar” - cu Ivasiuc, în 1976), ba la Stockholm - mereu în colegialul scop de a mă pune bine - ca și de “prietenia”, ca să nu spun : solidaritatea cu generalul Pleșiță, ministru al Securității, în fine, de aranjamente cu Puturosul Organ în chestiunea faimosului pașaport (uneori german, alteori “cu mai multe intrări-ieșiri”).

Iată motivul - recunosc : omenesc al ne-crederii lui Breban că Ivasiuc lucrase, în general, pentru Securitate, în special mă lucrase pe mine. Nici Breban nu era calitativ deosebit de Ivasiuc, poate cantitativ să fi fost mai

modest... Așadar : Breban a respins acuzația mea la adresa lui Ivasiuc, și nu doar mărginindu-se la a nu o crede. Or acest gest, această atitudine este una de solidaritate (cu Ivasiuc). În (perfectă) complicitate.

M a n o l e s c u

- Pe N. Manolescu l-am atacat din vara anului 1990 pentru interviul luat lui Iliescu imediat după mineriada din 13-15 iunie. Din nefericire pentru el, plecaciunea ("Omul cu o mare") nu se manifestase din senin, fără semne anunțatoare ; existase o "prefață"-avertisment, alcătuită, atât din textele sale din primele numere ale *României literare* libere, secreții ale unui culturalism impenitent și incontinent, cât și din manevrele (culturalnice și ele) prin care a cucerit șefia revistei, ajutat de încăcănați ca Țoiu zis Ștergătoarea-de-D.R.P., ca sinistrul Silvestru, milițieni ca Băran și securiști-cinstiți ca Platon Pardău (individul care a furat manuscrise din casa prietenului și găzduitorului său, la Lausanne, Ion Caraion). A continuat datul-dovezii cu - în decembrie 1990 - publicarea "dosarului de securitate" al suprașefului Securității, clytorindicul Voican-Sturdza (sub titlul: "Scrisoare deschisă lui Paul Goma"); cu, în 1991, măgăria constînd în a-l pune pe Pruteanu să scrie cronică la **Unde scurte** de Monica Lovinescu, drept care pe atunci doar zacuscarul (încă nu și arheul) s-a datat ironiilor la adresa Ecaterinei Bălăcioiu, moartă în închi-soare, aruncată la groapa comună. În fine, ca o culme (provizorie !) a nesimțitorismului etic manolesc, faimoasa cronică la volumul **În cunoștință de cauză** al lui Ion Negoitescu.

De acea dată nu mă legam de un scriitor care nu se bucura de unanime elogii (să zicem : ca Breban - și de ce să-zicem de Breban, ca unul care avea și contestatari, pe față ?- simplu : Breban nu mai avea putere din 1971, când fusese dat afară din C.C. pentru că se împotrivese Tezelor din Iulie), ci de Manolescu însuși. Despre el, cu câteva excepții, afirmațiile "răuvoitorilor" erau pe dată calificate de cei din suită : "ranchiună", "resentiment", "apartenență la grupul Barbu" (devenit "al României Mari"). Rezumat : nimeni (din "cei buni", după Monica Lovinescu) nu îndrăznea să spună, să scrie defavorabil despre Niki.

În cazul Manolescu funcționează o solidaritate a interesului-din-frică : cum să ți-l faci dușman pe cel mai ascultat critic literar, acela care face-desface un scriitor ? Chiar dacă cineva citea, undeva, acuzații la adresa lui Manolescu și găsea că nu sunt cu totul exagerate, ba chiar perfect justificate (și probate cu citate) - n-ar fi împărtășit în jur propria-i opinie, să-l pici cu ceară. De ce? De frică: dacă acel confident dă fuga la Niki, să raporteze : el - îndatoratul până peste cap - găsisse că înjurătorul Goma are dreptate să-l bălăcărească pe Însușiul Manolescu ?

Astfel, cărămidă cu cărămidă s-a edificat, pe de o parte cariera scriitorului român cotidian (o cronică favorabilă a lui Niki fiind egală cu un premiu, o vorbă bună a aceluiași o recoman-dare de promovare - la ce-o fi) ; pe de alta astfel s-a încheat (vorba unui vers agrotehnic de Nina Cassian din perioada ei roșie: "*Strop cu strop, / Patriei snop*") solidaritatea scriitoricească română : minabilă, mizerabilă, detestabilă - fiind rezemată pe *complicitate*.

În 1997, la apariția **Jurnal**-ului meu **I-II-III**, N. Manolescu, îndatorat al Monicăi Lovinescu, a participat... ne-personal la campanie, punînd la dispoziția doritorilor megafonul *României literare*. De la balconul ei s-au exprimat : Dimisianu, de mai multe ori (și nesemnat), Al. Ștefănescu, Ioana Părvulescu, Țoiu. Numărasem la un moment dat vreo 11 texte de condamnare în 7 numere de revistă. Nu-mi amintesc dacă Manolescu însuși a scris ceva, însă el rămâne organizatorul "dezbaterii" din mai 1997, de la Pro Tv

(cu Dan Petrescu, Dorin Tudoran și Mircea Zăciu) în scopul de a-mi administra lovitura de grație... Nu i-a reușit planul, dar nu pentru că m-aș fi apărat eu ca un leu (participarea mea, la telefon, a fost submediocră) și nu neapărat datorită faptului că Dorin Tudoran n-a fost pe de-a-ntregul critic, iar Dan Petrescu, de acea dată, întru totul favorabil, ci grație prestației lamentabile a lui Zăciu și mai ales manierei tremuricioase, găfăitnice, agonizînde în care Manolescu a condus emisiunea.

Însă pînă în 1998 Manolescu nu răspunsese atacurilor mele. "Replica" lui debilă din *România liberă* (17 nov. 1990) la singurul meu text publicat de ziarul lui Paler și al Blandienei (à propos de răscoala de la Brașov) a rămas fără de re-replică.

A fost inventat "cazul Caraion". Într-un editorial de la sfârșitul anului 1998 N. Manolescu pre-lua dirijatul corului pre-lansînd cartea de la Humanitas **Această dragoste care ne leagă** și formulînd, primul (excepțînd-o pe iscălitoreasa volumului), acuzația de "negociere" a pașapoartelor la care s-ar fi dat poetul, "plătînd" cu "*Jurnalul lui Caraion publicat de Eugen Barbu*".

Încercînd o reconstituire a campaniei antiCaraion, remarci absența (atotprezentă) a Monicăi Lovinescu în întreaga afacere - și care cunoaște următoarele componente ordonate cronologic :

1. *Elaborarea volumului* ce își propunea să stabilească adevărul în tragedia Ecaterinei Bălăcioiu, soția lui E. Lovinescu, mama Monicăi. Acesta avea să deschidă colecția "Procesului comunismului" de la editura Humanitas. Fază în care, pe lângă autoarea-anchetatoare, este, firește, implicat G. Liiceanu. Și Monica Lovinescu, fiica victimei.

Monica Lovinescu a fost informată de fiecare pas al individei anchetatoare, atât în faza documentării, cu precădere în a culegerii mărturiilor supraviețuitorilor (iar absența Valentinei Caraion dintre martori poartă marca indelebilă a Monicăi Lovinescu), cât și în cea a redactării textului. Acestea nu sunt supoziții, nici deducții : iscălitoreasa însăși, la multele emisiuni de TV, s-a lăudat cu "colaborarea" Monicăi Lovinescu, scăpîndu-i, controlat, printre câteva "Doamna Lovinescu" și destule "Monica", pentru ca târgul să afle și să nu uite : "prietenele" și colegile de breaslă lucraseră cot la cot ;

2. "*Serviciul de presă*" asigurat de periodicele (22, *România literară*, *Cuvîntul*) și de condeierii (Manolescu, Adameșteanu, Grigurcu) răspunzînd prezent la comenzile Monicăi Lovinescu difuzate prin megafonul liicean.

Editorialul lui Manolescu (l-am obținut târziu, în fotocopia trimisă de Valentina Caraion : a apărut în nr. 47 al *României literare*, 26 nov.-2 dec. 1997) îl așează pe primul loc, cronologic: chiar în text stă scris : editorialistul prezentase volum și autoare la Pro Tv în 18 noiembrie '97.

Revista 22 din 9-5 decembrie '97 publică pe două pagini un fragment din cartea anunțată "în curs de apariție". Numai că "inocentul fragment", este ocupat în totalitate de "mărturia" lui Adrian Hamzea. Or ce mărturisește mărturisorul (de regulă prin pana anchetatoarei, cea divorțată de ghimilelele citării) în afară de cumplitele sale suferințe? Că nu i-a iertat lui Caraion faptul că s-a prevalat de dreptul lui la semnătură pentru a semna tot ce se putea semna (și noi care nu știam de la cine va fi furat Caraion poemele semnate : *Ion Caraion* : de la Hamzea!) și încă o chestie : "a ținut minte scena asta (), încât i-a povestit-o mai târziu lui Paul Goma, care a povestit-o, i s-a spus, într-una din cărțile lui. I-a spus: «Asta nu ți-o iert, Paulică». Adevărat, el n-a citit-o".

Atrag atenția, aici, asupra rolului jucat (ca de obicei : cu fervoare

și cu dăruire SRI) și de Gabriela **A d a m e ș t e a n u** în calomnierea lui Caraion, fiindcă ei, în acest text, nu-i dedic un capitol aparte...

[...Nici lui Augustin **B u z u r a** : i se cunosc legăturile cu Securitatea care, prin el, deține, controlează Fundația Culturală România cu tot cu editură, avînd organe în *Dilema*, în *Curierul românesc* - mai grav : punînd laba pe toate revistele culturale din Basarabia și din Bucovina, în frunte aflîndu-se *Dilema* de pe Bîc, sub-numită și : *Contrafort*... Vor fi avut dreptate să ofteze românii vînduți rușilor, mereu, din 26 iunie 1940, când spuneau: «Înainte ne amăgeau *trimișii* Securității Nichita, Păunescu, Sorescu, D.R. Popescu, Iacoban - acum ne vin *titularii* : Victor Crăciun, Emil Constantinescu, Buzura...». Dar ia încearcă să spui ceva de Gusti, nepotul lui Gogu Rădulescu : din solidaritate sar toți profitorii-complici ai Fundației Cîndia, acuzîndu-te de lèse-Securitate].

Ce va mai fi apărut în presa (scrisă și vorbită) din România între lansarea volumului și cronica lui Gheorghe Grigurcu nu știu, “arhiva” mea nu înregistrează alte intervenții. Ion Solacolu, la telefon, mi-a atras atenția asupra unei cronici de Grigurcu, în *România literară* din 1-7 iulie 1998. Replica mea a apărut în *România literară* prin septembrie 1998 și a fost devansată doar de o intervenție televizuală a Marianeii Sipoș.

Într-adevăr, ce scria Grigurcu în cronica din *România literară* era foarte grav, din chiar titlu : “*De la Ecaterina Lovinescu la Ion Caraion*” - sublinierile îmi aparțin. Și mai grav: N. Manolescu, pe linia ocultării Valentinei Caraion (ne-consultată măcar telefonic de alcătuitoarea volumului **Această dragoste**... - dar Hamzea îndelung și îndelat chestionat), a refuzat să publice *Răspunsul* soției lui Caraion la porcăriile etalate pe prima pagină, în editorialul semnat de actualul director al *României literare* - revistă la care lucrase și poetul calomniat postum.

Dealtfel delicatul, “liberalul” Manolescu va recidiva la sfârșitul anului (2-8 decembrie 1998), tot printr-un editorial : “Adio, domnule Goma !” în care este anunțată Cetatea Literelor că el, Manolescu Întâiul - și Ultimul - nu-l va mai publica pe Goma în revista moștenită de la tată-său adoptiv (pe nume Ivașcu, turnător de pușcărie, șef al revistei MAI *Glasul Patriei*), însă fără a explica motivul - iată-l : trimisesem o scrisoare de re-răspuns lui Grigurcu și textul “O aniversare”, în care mă arătam, nu doar mirat, dar indignat de faptul că revista atât de prestigioasă altă dată, sub Manolescu devenise coș de hârtii (și poșta-redacției) pentru uzul securiștilor.

“Dosarul Ion Caraion” publicat ca supliment al *României literare* (7-13 aprilie 1999) a beneficiat de alt editorial semnat de același N. Manolescu și nu a constituit o surpriză pentru mine : conivența, conexiunile cu Puterea, deci, fatal : cu Securitatea nu mai constituie, din decembrie 89, un secret.

Părinții săi fuseseră închiși, el însuși exmatriculat în 1957, reprimat prin intervenții, nemembru de partid, ținut într-un post subaltern până în decembrie 89 - a dus o viață, dacă nu de persecutat, atunci de ne-favorizat. De aceea normal ar fi fost ca Momentul Decembrie 1989 să constituie și pentru el Liberarea (din ghiarele comunismului).

Surpriză : N. Manolescu a trăit acele momente *în panică* [de aceeași natură ca și spaima lui Buzura care-l făcuse să stea ascuns în vizuina de la Cluj între 20 și 25 decembrie 1989, să iasă la lumină din ordin, pentru a guița pe hârtie, în *România literară* din 18 ianuarie 1990, în numele securiștilor amenințați de pedeapsa poporului : “Fără violență!"]. Lumea *lui* se prăbușise, *el* nu avea ce face cu libertatea - și de exprimare, doar el este autorul antologiceii explicații a lipsei de samizdat : “fiindcă la noi (la *ei*, n.m.) s-a cam

publicat tot ce era de valoare”. Primele sale intervenții publicistice transpirau groaza de a fi fost zmulș din cuibul cald, protector, unde *el* făcea cultură - și doar cultură. După ce s-a instalat în fruntea revistei (cu ajutorul electoral al unor indivizi ca Băran, Silvestru, Țoiu, Pardău - și alungându-l pe Valeriu Cristea), N. Manolescu a comis cu sistemă și în cascadă erori, nu doar “politice”, dar și etice. Se poate mândri cu performanța de a fi fost primul reabilitator al Canaliei Canale, Petru Dumitriu; apoi al lui Galan (**în ianuarie 1990, când nu exista altă treabă urgentă**). A cultivat colaboraționiști notorii ca Miloș, Steriade, Uscătescu, tovarăși cu activitate pe linie, în RPR: Popper, Ed. Reichman ; l-a intervievat pe Iliescu (am mai spus-o - nu destul), a oferit coloanele revistei criminalului securist Voican-Sturdza... În fine, în campania anti-Caraion (“cazul” fiind în alb-negru : de o parte, victima zbătându-se cu disperare să-și păstreze demnitatea amenințată, de cealaltă călăul: Securitatea), *N. Manolescu l-a impus ca autoritate informativă și morală pe securistul dezinformator Pelin*, iar în vremea din urmă l-a cultivat, l-a onorabilizat (în tandru tandem cu Dorin Tudoran) pe individul imund, expresia cea mai agresivă a aripei tinere, postsăptămîniște : C.T. Popescu.

Să mai vorbesc despre dezastruoasa (pentru alții, nu pentru sine, care și-a făcut chip cioplit - politic - din Guță Tătăreșcu...) “carieră” politică ? Nu contează *pe unde a umblat, ci cu cine s-a asociat*. El, fiu de deținuți politici, persecutat politic, cu aureolă de anticomunist a trăit totdeauna sub fustele unor *vânzători de frate*: Ivașcu, D.R. Popescu, Țoiu, Quintus și ale unor *vânzători de țară* : Burtică, Gogu Rădulescu, Iliescu...

Pentru că mă aflu la N. Manolescu - nădăjduiesc să nu mă mai întorc - am să produc două mostre de solidaritate-complicitate cu el : una prin... tăcere deplină, alta prin scris :

- Tăcutul este eseistul Mircea Mihăieș, colaborator permanent al săptămânalului *Lumea liberă* din New York, unde sunt reproduse contribuțiile bucureștene ale simpaticului bănățean, publicate inițial în *România literară*. Mircea Mihăieș este cunoscut ca publicist “pozitiv”, vorba Monicăi Lovinescu: (ceea ce vrea să spună: d-al nostru, din popor). Ca și colegii săi de generație: înainte de 22 decembrie 89 s-a remarcat prin discreție totală, soră cu absența, nu și-a manifestat simțimintele antitotalitare, anti-liberticide, astfel dovedind că în zadar ai fost educat bănățenește, dacă ai ales să gândești literatura bucureștenește : îți ascunzi lașitatea devenită a doua natură în textualism, în semiotică, în buna-la-toate rezistență prin cultură.

Cine urmărește scrisul lui Mircea Mihăieș îi găsește calități - atât că materializarea acestora se face cu un observabil decalaj în timp (citește: *prea târziu*): eseistul descopere descoperiri descoperite cu ani, cu decenii mai devreme și nu de către americanii pe care îi studiază cu aplicățiune, ci de compatrioți ai săi, scriind în românește - și, din 1990, (re)publicînd în România.

În 1997 am scris un comentariu la **Balul mascat**, dialog al său cu Vladimir Tismăneanu. Îi reproșam (lui Mihăieș) inerția, lipsa de vlagă, de replică în, totuși, un dialog. De fapt, deploram habarnamismul românesc, neștiismul cvasiintegral al materiei dialogului în care se angajase : universitarul (și scriitorul) Mircea Mihăieș nu auzise de Revoluția Maghiară din 1956 - dacă ar fi auzit, ar fi insistat asupra acestui Moment pe care Tismăneanu l-a survolat, din interes de familie ; habar n-avea nici de eoul, în România, a evenimentelor din Ungaria - dacă ar fi avut, ar fi corectat aproximațiile intenționate ale lui Tismăneanu; nici de trecutul de luptă al lui Iliescu : față cu ignoranța lui Tismăneanu, mai ales cu neadevărurile în legătură cu

Manolescu - altfel ar fi completat el informațiile cu Programul Studenților de la Timișoara, Campania de exmatriculări a celor nearestați (1957-1958) soldată cu mii de victime, (printre ele N. Manolescu însuși, apoi bănățeanul drag lui Mihăieș : Sorin Titel...).

În acel text viza directă fiind Tismăneanu, lui îi reproșasem fidelitatea în prietenie frizând complicitatea cu Manolescu. Însă Mircea Mihăieș a scris o carte *despre* N. Manolescu. Se spune că ar fi un fel de broșură de propagandă electorală ; ar putea fi și o foarte bună biografie : eseistul are mijloacele necesare unui tovarăș hagiograf de nădejde.

Urmărindu-i scrisul, mi s-au confirmat temerile: Mihăieș nu vede, nu aude, nu înregistrează decât ceea ce lui (personal) nu-i cauzează, nu-i dăunează social, literar, universitar, politic ; n-a vede, n-aude (și n-a scrie !) despre erorile lui Manolescu - fie acelea de politică vulgară, fie de nobilă literatură.

Îmi va replică : «Nu-l poți ataca pe directorul publicației în care scrii».

Ba poți : la 11 mai 1998 l-am atacat pe Cristoiu (director al *Cotidianului*), în primul text prin care începeam colaborarea : “Bălăcăniada Trăisticoloră”, iar Cristoiu - care nu e Manolescu ! - nu mi-a suprimat articolul și nu a anunțat că în ziarul lui nu voi mai publica în veac ; în 11-12 iulie 1998, în “De ce public la Cristoiu?” i-am atacat pe Cristoiu (director) și pe Rațiu (proprietar). Nici Rațiu nu e Manolescu, de aceea autorul de mine a continuat să publice în *Cotidianul* încă un an încheiat.

De acord : termenul *a ataca* este neconvenabil. Atunci reformulez : scriitorul Mircea Mihăieș va fi avînd și “părerii personale”, cum se spune la București? Dacă nu are - nu mai continuăm; dacă da : ce “părerere personală” are despre Campania dusă de N. Manolescu și de *România literară* împotriva lui Caraion, sprijinindu-se pe “credibilitatea” unui securist notoriu și răufăcător ca Pelin ? Nu i-am auzit glăsciorul de subdirector de conștiințe ;

- Ne-tăcutul este I. Țirlea. În *Contemporanul* din 27 mai 1999 m-a pus la punct, de mi-au mers fulgii - citez din acest reprezentant de nădejde... reprezentativ al noii generații, cea în care ne pusesem nădejdea că va trăi și va scrie *altfel* decât cele ce supraviețuiseră sub dictatură, în patru labe :

“Articolul dlui Goma este, încă o dată, incalificabil. Autorul său îi impută dlui Manolescu afecțiunea și recunoștința (de mult publice) pe care acesta i le poartă lui G. Ivașcu, cunoscut turnător de pușcărie, zice dl. Goma și lucrător la organul de presă al Securității, *Glasul patriei, dar e sigur că nu pentru aceste lucruri îi poartă afecțiune dl. Manolescu lui G. Ivașcu* (subl. mea, P.G.)” - acesta a fost un citat - al doilea, din aceeași intervenție :

“Apoi dl. Goma îi reproșează dlui Manolescu că a semnat, alături de Dumitru Micu, volumul proletcultist **Literatura română azi**, în 1965, și că a scris cronici despre cărțile unora dintre scriitorii care, în epoca comunistă, martirizau cultura română: Săraru, Vasile Nicolescu, Dumitru Popescu. *Se poate, eu nu citeam la acea vreme cronicile d-lui Manolescu, dar poate că respectivele articole erau negative, poate că dl. Manolescu dorea să arate astfel nula calitate literară a servitorilor regimului în comparație cu valoarea literaturii adevărate. Altfel nu-mi imaginez ce interes ar fi putut avea criticul să scrie cronici despre scriitorii comuniști menționați!* (s.m. P.G.)” - acum al treilea citat:

“Dl. Goma mai spune că dl. Manolescu ar fi ajuns la conducerea *României literare* prin sprijinul electoral al unor scriitori ca Băran, Pardău, Țoiu etc..., împotriva altora precum Paler, V. Cristea, Dimisianu. *Da, dar*

motivul real a fost acela că dl. Manolescu a afirmat atunci primatul esteticului și neimplicarea literaturii în politic, program de care, după cum se vede, nu s-a dezis nici până în ziua de azi (s.m. P.G.) - acesta fiind "motivul real" în fine al patrulea și ultimul citat:

"Și ce dacă, în iulie 1990, după mineriadă, dl. Manolescu i-a luat un interviu lui Ion Iliescu, adresându-i-se cu formula «om cu o mare»? *În fond era vorba de proaspăt alesul Președinte* (cu majusculă în text - n.m.) *al României încă nedesprins total de ticurile epocii de aur. Crede Dl. Goma că în 1996 a fost mai bine ? A fost la fel* (s.m. P.G.)".

I. Țirlea avea, în Momentul decembrie '89, 24-25 ani, deci era matur ; în 1999, când scria școlărismele sus-citate, fatal, număra 35 ani, vârstă la care ești un împlinit (în sensul că nu te mai schimbi, așa mori). După citatele de mai sus deduc: chiar dacă nu va fi apucat Cenaclul de luni condus de N. Manolescu, iubitor de literatură fiind, îl citea cu nesaț pe criticul cel mai iubit dintre pământeni. Ca orice tânăr, și-l luase drept exemplu - a reușit să-l imite !- cu atât mai vârtos, cu cât Modelul nu prezenta vreun pericol pentru regimul comunist (deci nici pentru imitator) - să tot faci rezistență prin manolescultură! A rezultat un literat român crescut în cultul "primatului esteticului" ("*da, dar motivul real a fost acela că dl. Manolescu...*"), în al neinformării "civile" ("*se poate, eu nu citeam la acea vreme, dar poate că...*"), zidărit în spiritul catehismului nepăsării etice ("*În fond era vorba de proaspăt alesul Președinte al României*"), în respectul instituțiilor existente (ceaușești, înainte, iliești după - altfel de ce ar fi scris, negru pe alb, în 1999, "Președinte al României", despre banditul Iliescu ? - eu știu, dar n-am să pierd timpul cu un Țirlea). Și ignorînd cu consecvență - și cu o cătunală superioritate - tot ce ține de morală.

La edificarea din beton armat a statuii lui N. Manolescu un rol hotărîtor l-au avut profesorii. Caragiale, acum un secol, spunea *dăscălimea*. Chiar dacă nu toți reprezentanții ei au ieșit abia ieri din ruralitate, pătura, clasa, casta este aprig conserva-toare, cu un termen demonetizat de comuniști : reacționară. Ca și țaranului (devenit colectivist), dascălului, fie el universitar, nu-i plac schimbările, zdruncinăturile, răsturnările sociale, mentale. Or *dăscălimea* din primele luni ale anului 1990 s-a manifestat ca *fesenime* (de ambe sexe)...

Fesenimea eternă - sau miștabastonimea - analfabetă, imorală, obscurantistă, obscenă - are nevoie, într-o compensațiune, de un chip cioplit - și imaculat... L-a găsit - în Manolescu. Și îl adoră - în ciuda evidențelor.

La urma urmelor ce le reproșez "colegilor" lui N. Manolescu (un loc privilegiat deținîndu-l Dorin Tudoran): că nu-l denunță? Că nu-l delatarează, cum atât de neologistic se exprimă Geta Dimisianu - despre alții, se înțelege, nu despre sine și despre activitatea-i (din ilegalitate) extrem de paralelă ?

Le reproșez scriitorilor români că nu spun adevărul - negru pe alb, ca niște condeieri ce sunt. Că nu sunt în stare de a se desprinde de meschinele lor interese imediat-personale, pentru a se ridica pe două picioare și a privi măcar de la înălțimea ochilor unui om. Ca să constate că nu sunt singuri pe lume (doar ei, cu aranjamentele lor, cu interesele și cumnatele lor, personale). Pentru scriitorul român a venit momentul să aibă în vedere și interesele altora, ale oamenilor în general, nesciitori cu care nu au tratat combinațiuni, pacte, acorduri, învoieli; să-i aibă în vedere și pe aceia, măcar de, cum se zice: "amorul artei".

Le reproșez scriitorilor români micimea de suflet, egoismul primar - meschinăria în viață (și în operă).

“Mint - deci exist” - iată deviza literatorilor rezistenți prin cultură. Se minte și prin omisiune, prin tăcere. În timpul nostru bolnav este nevoie, nu doar de pâine, ci și de adevăr. O faptă rea a altuia, tăcută de tine devine o faptă rea a ta - prin complicitate.

Acolo intrând și faptele rele ale “prietenului”, negate, justificate de tine, în numele unei prietenii decăzute.

L i i c e a n u

Față de el obediința scriitorului român pus în fața evidenței (acuzatii precise, cu argumente) este și mai izbitoare. Poți tu să răs-dovedești că Liiceanu este laș, mincinos și, deși plin de sine, pe dinafară, pe dinăuntru : fricos, nesigur (motiv pentru care nu-și recunoaște erorile) - nu ești auzit ; nu ești luat în seamă; ba acuzat de calomnie la adresa lui, de atentat împotriva culturii curate cu voie de la Petre Roman (moștenitorul tatălui său) și de la Brucan.

El, spre deosebire de Breban și de Manolescu, se protejează cu două umbrele - mai corect : se ține sub două țoluri/țoale :

1. Al editorului bucureștean care a importat din canalele Parisului teoria potrivit căreia autorul unui manuscris nu este și autorul cărții rezultate, acela fiind un cerșetor, un încurcă-lume care-l împiedecă pe editor, adevăratul făcător al cărții (dimpreună cu contabilul și cu sora acestuia) să officieze la altarul Culturii. În același preț, editorul Liiceanu exercită un permanent șantaj, nu numai asupra asupra bieților autori care vor și ei să apară la Humanitas, dar și asupra celor care bat la poarta altor edituri: filosoful se ferește de mesaje scrise, telefonate, el transmite cuvântul de ordine, dorința, serviciu-contra-serviciu prin viu grai, de preferință la bucătărie: Cutare este un ingrat - nu trebuie să i se dea ocazia să recidiveze editorial; Cutărescu l-a înjurat pe el, deci îi va înjura pe toți cei-buni, să nu fie primit în revistele în care-și culpabilizează confrății; Cutăreanu este periculos, uite, a înjurat-o până și pe Monica Lovinescu ! Ce să mai vorbim de Cutare : a avut nesfârșita obrăznicie să traducă în românește - încă din 1987! - **Ființă și timp** de Heidegger, când el, Unsul lui Noica (și al lui Plămădeală) era destinat să o facă - și a făcut-o, dar prost, după cum (încă din 1988) constatau Grigore Popa și Anton Dumitriu - care nu-și opreau creionul roșu doar la textul traducerii, mergeau mai departe, la caracterul traducătorului...

Degeaba X, editor și el ori șef de publicație ori cronicar cotate este și inteligent și onest, deci concede că ai dreptate când te plângi: Liiceanul a trimis la topit o carte de a ta (și nu oricare : una de mărturie), fără să o fi distribuit; degeaba în sinea lui ori în cerc foarte restrâns (și de ne-scriitori) admite că Liiceanu a comis porcăria pe care nu ți-o făcuseră nici comuniștii ceaușezi. Numai că are o carte gata să apară la Humanitas, soția lui o traduce; el însuși trece drept critic de casă - cum să-ți ia partea, ție, aflat în conflict cu un om-instituție, de care depinde pâinea și cariera, nu doar a lui ci a întregii familii?;

2. Al protejatului-protectorului Monicilor - știut fiind :

Ce spun-gândesc Monicii - gândește-spune Liiceanu.

Și viceversa. Când este dovedit că a distrus cărți, că a refuzat altele, de valoare, Liiceanu recurge la justificări infantile, debile ca :

«Mă acuți că am trimis la topit o carte - de ce nu vorbești de *miile de cărți* pe care le-am editat ?», sau :

«Mă calomniezi numai pentru că ți-am refuzat ție o carte !»

Ce ușor : când ești prins cu mâța-n sac, îl acuți pe păgubaș că îți face “asta” numai pentru că... îți poartă pică.

În solidaritatea scriitoricească de tip complicitate cu Liiceanu s-au

manifestat și cei care, în virtutea prieteniei dinainte de 89, nu au vrut să-l trădeze... Așa este în România : cine se plânge de o nedreptate flagrantă acela este un ingrat ; cine ia public partea victimei este, cum altfel? - trădător.

Aici nu mai contează Liiceanu, care, în chestiunea topirii **Culorii curcubeului**, nu a dat o explicație publică - necum să-și exprime regretul pentru o faptă ca aceasta, înalt culturală. În șapte de ani de când zic, scriu, îl invit, îl somez să răspundă nu a produs nici o intenție de explicație.

La urma urmei, Liiceanu este un fleac ; un apendix, un pretext - adevărații protagoniști fiind, în ordine cronologică : Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu, I. Buduca, Pruteanu, Manolescu, Zăciu, D.C. Mihăilescu, Al. Ștefănescu, Dimisianu, Mircea Martin.

Doi buni prieteni ai mei Grigurcu și Tudoran, știind bine că Liiceanu mi-a distrus o carte, au păstrat o tăcere, nu înțeleaptă, ci complice: la curent cu Campania de presă declanșată de Monica Lovinescu prin semnalul de atac: "Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma", au participat cu drag la ea ; (la curent cu Campania împotriva lui Caraion, în care Manolescu a făcut apel la umbrela Securității, Grigurcu și Tudoran au manifestat aceeași atitudine lașă, fie de tăcere neinteligentă, fie de complice de-a dreptul, ca Grigurcu - doamne ferește, nu cu victima !).

Singurii scriitori români care s-au rostit, public, despre fapta liiceanului au fost Laszlo Alexandru și Mariana Sipoș.

M o n i c a L o v i n e s c u

Joacă (dimpreună cu Virgil Ierunca), de la "revoluție" un rol nedemn. Ea, care mai mult decât oricare exilat român *trăise-la-Paris-în-România*, după căderea Zidului Berlinului, nu a făcut decât să continue viața literară dâmbovițeană, cea bucătărită din bârfă, din intrigă, din punere-bine, din asociere momentană cu X pentru "luxarea" lui Y, (mâine fiind altă zi, va fi o altă ordine) din menajarea lui Z, notoriu porc de câine - dar influent... (după expresia D-sale : "pozitiv").

Capitalul de prestigiu câștigat în decenii de oficiere la microfonul Europei libere Monica Lovinescu (și Virgil Ierunca) l-a(u) întrebuințat fără tresărire în apărarea unor cauze strâmbe - ca fabricarea unei Blandiane rezistente, nu doar prin cultură, ci și prin... sertar - inventat; prin "securist la poartă" - inventat: în realitate acela fiind milițianul lui Gogu Rădulescu. Întru "compensație", a regizat pedepsirea mea: prin solidarizare cu editorul distrugător (dacă nu cumva D-sa fusese inițiatoarea); prin expulzare din exil, prin anatimizare, cu urmările: campaniile de presă (22, *România literară*, *Cuvîntul*, *Adevărul*), în 1997, după apariția **Jurnal-ului I-II-III**; prin cenzurare totală (via Manolescu), prin nepublicarea unor volume, nedistribuirea celor imprimare, prin organizarea unui embargou al publicării - prin "contestare"...

Astea sunt fapte de (mare) rușine. Însă dacă ai necugetarea («sminkeala», vorba lui Zăciu) de a denunța doar câteva din ele - cum făcusem în anexa la **Jurnal**-ul editat de Nemira - ești lichidat (pardon: "contestat"). De cum a anunțat că D-sale îi pare rău că l-a cunoscut pe Goma, toată lumea-bună-literară-curată ce făcuse bătăture la genunchi-coate, de cât rezistase prin cultură s-a năpustit orbește, asupra "ingratului", fără a ține seama de textul atacat, fără a practica citatul corect : Adameșteanu și Pruteanu, Ștefănescu și Manolescu, Bianca Marcu-Balotă și D.C. Mihăilescu, Dimisianu și Dimisianca, Țirlea și Zăciu, Al. George și Buduca, Paruit și Țepeneag și Breban și Iorgulescu și Grigurcu și Tudoran...

Numai că mecanismul unanimității în condamnarea calomniatorului Goma nu a funcționat doar din solidaritate cu Monica Lovinescu. Mai corect: nu numai acesta a fost motorul. Bravii apărători ai sărmanei calomniate Monica Lovinescu în fapt și-au apărat propria moșie (ca Mircea al Eminescului). Însă neavînd resurse (citește : argumente) cu care să contrazică “invențiile” mele la adresa lor, au trecut, fulgerător, la diver-siune: ei luptă numai pentru respectarea unor principii!

Principii la G. Adameșteanu ! La Alex. Ștefănescu !, la Iorgulescu, la Pruteanu, la Buduca, la Balotă, la Dimisianu, la...

...la D.C. Mihăilescu: după articolul său din 22 în care mă acuza de calomnie, de abjecție, de turnătorie, recunoștea față de Dan Petrescu că în **Jurnal** Goma are dreptate în proporție de 90 %, dar cum să recunoască el, care lucrează pentru/la Liiceanu! Ei da, căci noi români sîntem: una credem, alta fumăm ;

...principiile lui Liiceanu : s-au confirmat recent cu prilejul alegerilor pentru Televiziune, ca și în chestiunea cu totul morală Pleșu-Dinescu...

Am mai spus, repet: cavalerii Doamnei Monica Lovinescu erau în fapt niște cetățeni care treceau și ei pe acolo și s-au supărat pentru că se înțepaseră - în spinii mei. Dar să se apere de “calomniile”-mi, singuri-singurei ? Mai ales că ceea ce pretindea înjurătorul Goma era *cam* adevărat... *Cam* așa era - dar de ce s-o spună în gura mare, s-audă masele largi de cititori?

Printre cei care s-au declarat a nu fi fost “atacați”: Alecu Paleologu. Însă și el, român de viță veche, a produs un citat fantezist din **Jurnal**-ul meu.

În încheiere : s-a confirmat încă o dată reproșul formulat de mine, în 1991, la un colocviu la Roma - anume : dacă Iliescu “câștigase” alegerile din 20 mai 1990, acest fapt se datora în cea mai mare măsură demisiei intelectualului român, în general, în special : trădării scriitorului. Fiindcă “pe timpul dictaturii”, scriitorul s-a aflat mereu alături de călăi, nu alături de victime.

Solidaritate scriitoricească ? Am dat câteva exemple, din păcate, reprezentative. Scriitorul român nu este capabil să se salte la nivelul literaturii, el rămâne unde a fost : la starea, la halul - la natura activistului de partid din sectorul cultural.

*

11 martie 2000

Pe evrei i-a întrebat cineva-cîndva dacă sunt - și de ce sunt - anti-goi ?

Nu cunosc textele publicate în Occident, cu excepția unei “contribuții” a lui Edgar Reichman. Îl știu de treizeci de ani pe comițător, deci nu cred ce scrie (mai alaltăieri, tot în *Le Monde*, marele jurnalist al lui Breban - și al lui Țepeneag - făcea din Maria Banuș nu doar o victimă a persecuțiilor comuniste din România, dar și... opozantă! - să nu fie uitată o altă anticomunistă feroce : Nina Cassian, cea care se plînge americanilor că pe tovărășia sa Ceaușescu o cumplit persecutase ca evreică și comunistă...) - deci nu cred că cei pe care îi acuză, acum - preluînd “informația” de la altcineva, după un mizerabil obicei - s-ar face “vinovați de antisemitism”...

Antisemit, Liiceanu ? Are el alte păcate capitale : acela de a se fi tratat (pe sine/se) fără umilitate în textul “Sebastian, mon frère”, în aceeași tonalitate cu autobiografia “Apel către lichele”); ca și acela de a-l fi luat în serios pe Ed. Reichman...; Manolescu? Să fim serioși: ca și Liiceanu, e prea fricos, el nu are opinii, doar păreri (literare); Dorin Tudoran? Faptul că s-a certat cu Tismăneanu, cu Șafîr, nu face din el un antisemit fioros...

Acuzatorii de profesie... Acest Ed. Reichman a publicat în 1976, în *Le Monde* un fel de cronică a “aparitiilor românești în franceză” în care explica cititorilor că **Gherla**, editată de Gallimard, nu este decât un rezumat al precedentei cărți, **Ostinato** (în franceză purtînd titlul: **La cellule des libérables**), rezultatul fiind muuult mai modest - judecări ocupînd un paragraf, restul recenziei fiind dedicat unui cu adevărat co-lo-sal scriitor român, pe numele său Mirel Bergmann. Nu mi-a făcut nici cald nici rece, știam de la Monica Lovinescu, de la Virgil Ierunca, de la Sanda Stolojan că Ed. Reichman (să nu fie confundat cu Sebastian Reichman, vărul său, poet remarcabil și om de calitate) este cel-mai-român-dintre-evrei în sensul că nu citește cărțile recenzate, cere prin telefon să-i fie rezumate, înțelege aiurea, după care scrie ce n-a uitat. Tot atât de grav: era “agentul” (nu doar literar) al lui Eugen Barbu - amănunte pot fi aflate din **La apa Vavilonului** de Monica Lovinescu. Eu îl mai bănuiam de ceva: l-am și întrebat, el a negat atât de... vehement, încât am înțeles că nimerisem:

În 1956 noi, studenții arestați (pentru că ne manifestasem solidaritatea cu Revoluția Maghiară), fusesem... favorizați (sic) în comparație cu cei lăsați în libertate dar terorizați vreme de 2 ani (1957 și 1958) de “Echipa Morții” cum era numită haita de la C.C. al UTM care vâna “dușmani ai poporului” pe care îi judeca în public, nu pentru *fapte*, ci pentru *stări* (“originea socială nesănătoasă”) - și îi exmatricula. Trofin, Iliescu, Petre Gheorghe, Burtică, Marțian, erau “tovarășii de sus”. Printre studenții auxiliari ai Securității s-ar fi aflat și tovarășul Edgar Reichman - după 1990 s-a observat în ce bune “vechi relații” era el cu Iliescu... [Atât de bune, încât “gazetarul” nu a scris un singur cuvânt în *Le Monde* despre politica de ațâțare inter-etnică (vezi evenimentele de la Târgu-Mureș, vezi aprobarea dată lui Eugen Barbu de a scoate foaia antiudee *România Mare*) - politică inițiată și practică de Ion Iliescu și de Petre Roman și de Brucan].

În 1987 mi-a apărut la Albin Michel **Le Calidor** (titlul în românește: **Din calidor - o copilărie basarabeană**).

Ed. Reichman a publicat în *Lupta* lui Korne o cronică, de astă dată nu doar aiurea, ci acuzaoare : Goma Paul este antisemit, fiindcă scrisese că Goma Eufimie, tatăl său, fusese arestat la 13 ianuarie 1941- și de un evreu - în Basarabia ocupată de sovietici și deportat în Siberia. N-am reacționat. Mi-a tele-fonat el. A bălmăjit ceva despre “graba” cu care citise cartea (corect: “graba cu care *nu* o citise”), scrisese inexact (“antisemitismul”)... Însă, vorbind, s-a trezit luîndu-mă la rost :

De ce nu scrisesem și despre martiriul evreilor din Basarabia?

I-am răspuns că nu simt nevoia vreunei “compensații”, cu atât mai vartos, cu cât în nici o carte de-a lui ori de-a prietenilor lui n-am întîlnit vreun pasaj (“compensator”) despre martiriul și al basarabenilor și al bucovinenilor căzuți sub ocupația bolșevică, auxiliarată de evrei în 1940. Ed. Reichman a mormăit ceva ininteligibil, m-a anunțat că va publica o cronică “adevărată” în *Le Monde*. A apărut adevărata-cronică. În aceea nu mai era acuzat de antisemitism autorul, ci personajele (“populația băstinașă”).

La scurt timp în *Revista mea* din Tel Aviv a apărut o compunere: “Cameleonul”, semnată de Iosif Petran. Din aceea aflu că fusesem băiat bun, până ieri, când mă prefăcusem subit într-un antisemit feroce ! Așadar Ed. Reichman nu era unicul evreu care își contrazicea natura (nu se spune că Evreul este Om al Cărții ?). Nici Petran nu citise ce avusese sub ochi, ceea ce nu-l împiedecase de a-l acuza pe Goma de antisemitism ! Am povestit pe larg în **Scrisori întredeschise**, (Familia, 1995, p. 430 - și aici, în vol 1 din

Scrisuri), acum rezum : I. Petran nu citise cartea lui Goma **Le calidor**, ci... cronica lui Ed. Reichman din *Le Monde* ; extrăsese un citat din Reichman, îl pusese între ghilimele și îl atribuisese lui Goma ! Simplu, nu? Ca-la-noi-pe-meleagurile-Tel-Avivului!

I-am trimis o scrisoare, cerându-i să o publice. Nu a publicat-o. Lucian Raicu mi-a recomandat să mă adresez lui Al. Mirodan care scotea și el o revistă în Israel. Mirodan a publicat doar un fragment. Suficient, ca să răsară alt vânător de antisemiți, Jacob Popper (drag inemii lui Manolescu, pentru culturalul motiv că tovarășul comisese o carte de box cu... Eugen Barbu...), să mă acuze și el, tot de “antisemitism”, în revista *Contemporanul*, *ideea brebană*, prin 1990.

După aceste experiențe directe, de rea-credință mi-am luat de la mine însumi dreptul de a nu mai lua în seamă fapta de scris a unor astfel de inși fără onoare și care care dezonorează **cuvântul**.

Printre evreii rezonabili cu care te împrietenești, există destui care, la un moment dat, înnebunesc: tu îți exprimaseși o rezervă privind cutare carte a lui, cutare atitudine, deloc corectă... Atunci blândul, inteligentul, delicatul Cutare se prefacă într-un câine turbat care urlă, cu stropi:

«Spui despre mine că am făcut... (cutare faptă urâtă) ? Ești un antisemit !»

Aceștia nu sunt idioți cum vor să pară. Dacă nu te lași intimidat, culpabilizat, antisemitizat, ei acceptă că “au cam exagerat, atunci - nu cu mult”...

Este adevărat : Evreul a trăit 2000 ani în medii ostile lui și comunității lui - de aici permanenta spaimă că are să fie agresat și încercarea de prevenire a unei eventuale agresiuni. Însă și ne-evreul prea repede își iese din sărite, se lasă prea lesne ofensat, rănit de bănuielile, de acuzațiile - toate, grave, ale evreului : că nu e sincer, că îi dorește răul, că îl disprețuiește, că îl urăște - ba chiar vrea să-l omoare! În fond, ce este strigătul evreului : «Antisemitule!» dacă nu tentativa de alungarea a primejdiei, exprimata spaimă că ne-evreul este pe cale de a-l... nega (citește: lichida)?

Ideal ar fi ca, într-o discuție “sensibilă”, ne-evreul să dovedească mai multă răbdare, mai mult tact - și mai cu seamă să stăpânească informațiile, într-un cuvânt: *istoria*); chiar mai bine decât evreul. Altfel se trezește în situația lui Manolescu, a lui Liiceanu, a lui Tudoran: surprins de o ripostă normal-isterico-acuzatoare la evrei, intră în panică, face alte erori apoi se plânge în dreapta, în stânga că n-a fost înțeles, că el de fapt altceva avusese de gând să spună când spusese ce spusese...

Liiceanu, Manolescu (și Blandiana cu al său Rusan, și Adameșteanu) dovediseră în mod strălucit, cu prilejul apariției în românește a **Cărții negre a comunismului** că, în buna tradiție a literaturii române, ceea ce se numește *istorie elementară* le-a fost totdeauna străină. De ce ? Ce întrebare ! Dar bine-înțeles: **de frică** ! Rezultatul: ca toți inocenții (dar nu și nevinovații) se avântaseră pe un teren necunoscut, fără hartă, fără busolă, fără a ști unde pun piciorul și ce vor face la întâlnirea cu primul mușuroi de cârțiță.

Liiceanu și-a imaginat că este suficient să fii băiat isteț, întreprinzător (cobilițătoarește vorbind), pentru ca, tu, care nu te-ai ilustrat prin vreo atitudine de normalitate a curajului până la 22 decembrie 89, să-ți iei nasul la purtare și să te adrezezi (tu !) lichelelor, explicându-le - tu? - cum stăm cu morala (care morală: a lui Noica? sau poate a lui Pleșu?)... Adevărat că receptorii nu erau mai breji decât tine, emițător și ei tot în patru labe supra-viețuiseră, astfel că nu s-a găsit nimeni (în afară de mine - dar eu tot nu

contez...) să-ți pună în față “Apelul (către lichele)” ca pe o oglindă. Încurajat de analfabetismul maselor largi de cititori-auditori care înghițeau orice bazaconie, după ce l-ai uns “arheu” pe un Pruteanu, ai pășit pragul Sinagogii și te-ai trezit declamând: “Sebastian, mon frère”! Ai luat primele aplauze politicoase drept încuviințare a insolenței cu care - firește, abuziv (și interesat) - te-ai propus frate al Evreului... Iar când unii dintre evrei au avut nemaipomenita îndrăzneală să pună la îndoială sinceritatea... frerității, te-ai speriat. Neavând obișnuința să lupți în arenă pentru o idee (ci să acționezi în culisele bucătăriei, la closet, întru prosperitatea clanului), ai oferit spectacolul penibil al acuzării lui Ed. Reichman, cel care că n-are dreptate, fiindcă... îi respinseși, la Humanitas, un roman !

Ei, bravos, națiune, halal argument !

Exact, dar exact după modelul : «Așa-mi trebuie, dacă discut cu o tuberculoasă !» a procedat Nicolae Manolescu. Habar n-având de subiect, incapabil să iasă din ograda literaturii-în-prealabil-aprobată-de-sus, l-a acuzat pe Norman Manea că este “un scriitor enervat de critică” și că iritarea acestuia ar avea drept cauză opinia mediocră (a sa, Manolescu) despre literatura lui N. Manea... A fost prompt maimuțărit de mașina-de-scris-orice-tâmpenie marca Ștefănescu: după acest argat al cui se nimerește “judecățile critice” ale lui Norman Manea nu sunt justificate, pentru că... sunt formulate “de un scriitor lipsit de talent” (...) și mai ales “*acuzînd de dincolo de Ocean...*”

Or nu acestea sînt cusururile lui N. Manea. Am scris despre ele în dialogurile cu Laszlo Alexandru (în volumul său, **Orient expres**, Dacia, 1999):

Norman Manea, victimă directă a tentativei de lichidare a sa și a comunității sale evreiești este perfect îndreptățit să-i denunțe, să-i acuze pe autori - ca indivizi, ca membri ai comunității persecutoare. *Vinovat ar fi fost - dacă ar fi tăcut.* Numai că Norman Manea este, nu doar evreu - ci și scriitor român. Iar *scriitorul român* Norman Manea, “ieșit” în Occident, la libertatea cuvântului, ani și ani și ani a tăcut ca un pește, nu a scos o silabă despre crimele Puterii comuniste din România - țară și a lui, unde continuau a fi victime prietenii, colegii, concetățenii, consăngenii săi - nevinovați. *Tăcînd, s-a comportat ca un laș, ca un-autor-de-cărți-român; ca un nescrîtor.* Când, în sfârșit, a deschis gura, ce anume a denunțat, ce a atacat *scriitorul român Norman Manea - în primul rînd?* “Antisemitismul” unui moment de acum jumătate de veac, al lui Mircea Eliade, mort cu cinci ani înainte!

Dar cine să-i fi dat replica, în cunoștință de cauză ?- doar nu Manolescu, crescutul de Ivașcu și frecventator al Gogului Rădulesc’!; nu Liiceanu, dezbătînd, cu Noica, pe Hula Plătinișului, cruciala chestie a sexului *întru*-lui, în timp ce țara murea cum se moare. E mult mai comod (pentru un director de conștiințe, român) să-i arunce preopinentului : «Ești tuberculos!», decât să-i argumenteze comportamentul laș, parțial (decî, purtător de neadevăr) - vorba fiind aici tot de Norman Manea.

Manolescu și Tudoran (Ștefănescu tot nu contează) au greșit grav, angajîndu-se în discuții pe teme străine de “preocupările” lor pur-culturale - ca chestiunea evreiască) ; deasemeni, au comis o eroare monumentală când s-au trezit “comentîndu-l”- ei, comentatorii politici!, pe Garaudy, fost fioros bolșevic filosemit, prefăcut în islamist antisemit turbat - oricum, avînd o biografie-bibliografie prea complicată pentru intelectualii românești. Din provincia culturalismului românesc (acela, rezistentul), orice francez pare “mare gânditor” (potrivit informației, încă valabile : “La Paris pînă și birjarii vorbesc franțuzește”). Degeaba ești tu “director” în România, dacă, în afară de

literatură-curată-cu-voie-de-la-Ivașcu habar n-ai de “politica” cea de toate zilele - firește, vorba fiind de mișcarea ideilor, nu de slalomul printre găști, cete, bande conduse de tâlhari de drumul mare, de turnători notorii (Quintus), de bolșevici (Burtică, Gogu Rădulescu), de kaghebiști ca Iliescu (și ca Putin!), de securiștii mai vechi : Pelin, Cataramă, mai noi ca Voican-Sturdza.

Spuneam că nu cunosc textele incriminate (ale lui Tudoran, N. Manolescu, Liiceanu). Fără a-i cere voie lui Reichman, afirm: nu cred că a fost vreodată și că va fi “ceva antisemit” în gândirea și în scrisul acestora. Ci *gafe culturale și de informație* (ca discutarea lui Garaudy), afirmații “care ar fi putut fi interpretate” (ca “antisemite”)- și pe dată au fost - din motive, sânt sigur, neavînd legătură cu evreii, cu evreitatea, cu anti-iudaismul. Spun acestea pentru că îi cunosc pe cei de mai sus, le cunosc scrisul. Și chiar dacă se zice că nu e bine să bagi mâna în foc pentru prieteni (care azi-măine îți vor deveni dușmani), iată, eu o bag - pentru niște foști prieteni...

Rămânînd în aria de limbă română : există între evrei și neevrei un litigiu, o problemă - nu doar nerezolvat(ă), dar nici măcar formulat(ă). Aceasta ar putea cunoaște un început de limpezire (nu rezolvare), dacă s-ar iniția o dezbatere onestă, în care să stăruie, nu doar cunoștința-de-cauză (în primul rînd istorică), ci și buna-credință. Dezbatere în care fiecare să știe că, chiar de nu a fost obișnuit de-acasă, aici va trebui :

- să asculte ce spune celălalt și să facă efortul (inuman, la evreu) de a înregistra și înțelege ce anume comunică acela ;

- chiar de nu este de acord cu ideile susținute, să-i respecte opinia, să nu-l întrerupă, după obicei, să-l nu-l bruiete cu mimică și cuvinte necuviincioase, antisemitizatoare, destabilizatoare (azi condiție imposibilă cerută evreului - cum să-și stăpânească el mânia milenară, ura de goi în care a crescut, oricât de... internationalistă, citește : bolșevică i-a fost familia?);

- când îi vine rîndul să vorbească, să pretindă același tratament din partea preopinenților (asta, da; dar nu “când îi vine rîndul să vorbească”, el, fiindcă el începe și nu-l mai cedează, se inflamează, perorează, dacă aude cu un sfert de ureche un protest din parte interlocutorului /sic/, apelează la... mila creștinească; «Noi, care am suferit atâtea veacuri din partea voastră, ne-ati trimis și la Auschwitz...»);

- în formularea acuzațiilor să vină cu *probe* - care, pentru noi, oameni de condei, sunt *citatele* și suporturile lor: cărți, reviste, articole, comunicări - în nici un caz rezumatele-orale-abuzive - cerință, condiție imposibilă pe ale lor meleaguri: “probe”? dar îți spune el, dacă nu-l crezi, dovedești ca ești antisemit!; “citate”? , ce să faci tu cu citatele, după ce îți rezumă el - cinstit-bolșevicesce - ce *s-a* înțeles din discursul tău!

Ceea ce am spus eu aici are aerul unei lecții de școală primară. Nu are doar aerul : chiar este. Fiindcă Românul - fie el și evreu - a fost dezînvățat, de comunism, să susțină, în public, un punct de vedere al său, nu al partidului, iar din 1990 a aflat el de undeva că a “dialoga” înseamnă a te răsti la cel din față, a-i arunca orice acuză îți trece prin cap, fără a simți nevoia să argumentezi, să probezi - pe scurt : de a-ți agresa partenerul, doar pentru a-l învinge - nu pentru a-l convinge.

În ce scop dezbaterea - de ce nu : televizată? - în mai multe “episoade”:

În scopul de a (re)defini **relațiile dintre români și evrei, în România.**

Am scris-o în **Programul** prezentat în 1995, în vederea alegerilor prezidențiale (nu întâmplător atacat cu mare violență, imediat după publicare

- în primul rând - și în al doilea - de C. Coposu...), repet aici:

Dacă Românii țin să devină un popor, să nu rămână o populație cu mentalitate etern rurală ; dacă Românii țin să-și facă recunoscute calitățile, faptele-bune, este necesar să înceapă prin a-și recunoaște defectele, faptele-rele ;

Dacă Românii țin să devină credibili în argumentație, vor trebui să recunoască *vinovăția statului român* în persecutarea (mergând până la lichidarea unui număr de persoane), atât a unor etnii (evreii, țiganii, germanii), cât și a unor categorii de români : refugiații din provinciile cedate rușilor, Basarabienii și Bucovinenii.

Cunosc - vreau să spun : accept, ca român - adevărul ; cunosc și una din metodele de atac-apărare ale unor *evrei negaționiști* ai masacrelor din Basarabia și Bucovina, cedate: *inversiunea cronologică* (Evanghelie, ca să spun așa, fiindu-le **Cartea neagră** alcătuită în 1945 de un comitet al evreilor din URSS, sub conducerea lui Ilia Ehrenburg și a lui Vassili Grossman (“disidentul” de mai târziu). Această manevră nedemnă a fost folosită și de români când a intenționat să “justifice” un conflict stârnit, vădit, mai ales din pricina lor și care poate fi rezumată astfel :

«El a dat primul, dom’ țător !»

Există o cronologie obiectivă, pe care nimeni n-o poate nega - cu condiția de a cunoaște istorie contemporană elementară (ceea ce nu este cazul cu noi, românii) care zice:

- Sfârșitul anului 1937 începutul lui 1938 - “guvernul Cuza-Goga” - marchează legiferarea, în România, a discriminării evreilor. Odată cu declanșarea războiului mondial (1 sept. 1939) și cu zvonurile-informațiile despre o înțelegere Hitler-Stalin (23 august 1939) de pe urma căreia țara noastră ar fi urmat să re-piardă Basarabia (iar în problema ei Evreii, în general, nu doar comuniștii evrei înclinau spre o “retrocedare justă către URSS”). Până la 28 iunie 1940 (Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord și a Herței) - Evreii de pe teritoriile românești au fost umiliți, discriminați, persecutați, spoliați - uneori violentați - dar nu s-a atentat sistematic și la viața lor ;

- 28 iunie 1940 : începe retragerea administrației și a armatei de pe teritoriile cedate URSS. Încă din seara zilei de 27 iunie, parașutați ori “ieșiți la lumină” agenți sovietici - dintre care în majoritate covârșitoare : evrei - au atacat convoaiele de refugiați, pe militarii români i-au împroșcat cu pietre, cu fecale, i-au scos din coloane, i-au “arestat”, prefăcându-i în “prizonieri de război” (fără ca între România și URSS să existe stare de beligeranță), au împușcat demonstrativ în stradă funcționari ai administrației, polițiști și, predilect, teologi și preoți.

“Săptămâna Patimilor” (sau: “Roșie”) cum au numit-o militarii și civilii refugiați (28 iunie-4 iulie 1940) a fost doar partea vizibilă a icebergului - fiindcă din chiar 28 iunie, în zonele cele mai estice a început “Anul Negru” (sau “Secerișul Roșu”) : adică = **Prima Ocupație Sovietică a Teritoriilor Românești Cedate.**

Care este atitudinea evreilor față cu aceste adevăruri istorice?

1. *Neagă* pur și simplu exacțiunile, actele de barbarie comise mai cu seamă de evrei în “Săptămâna Patimilor” - încă o dată: împotriva unor oameni care se retrăgeau, se refugiauși aveau ordin să **nu** se apere ! - vezi intervenția lui Z. Ornea, cel care, în *România literară* pretinde că... nu există documente credibile - credibile de către cine ? De către un manipulator (de documente) ca însuși dilemistul buzuro-pleșist Ornea ?

2. *Relativizează* contribuția evreilor la persecutarea, deportarea, asa-

sinarea românilor basarabeni și bucovineni, între 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941 (când a izbucnit războiul), motivînd că Puterea ocupantă era sovietică, nu evreiască ; nu sionistă, ci comunistă. Este adevărat - dar nu mai puțin adevărat faptul că o mare, o imensă parte a Aparatului sovietic (administrativ, politic, mai ales polițienesc) acționînd pe Teritoriile Românești Cedate era alcătuită din evrei. Care, în exercitarea rolului de funcționari sovietici puneau foarte multă inimă evreiască împotriva băștinașilor români - și, încă o dată : o ură fără margini, tradusă prin acte de pură bestialitate față de pedagogii, teologii, monahii, preoții băștinași. O palmă dată, cu ani în urmă, unui elev obraznic sau puturos, devenise, după 28 iunie 1940, “act caracterizat de persecuție antisemită”, iar nefericitul “pogromist”, dacă nu era împușcat pe loc ori la NKVD-ul raional, era expediat în Siberia - pentru “activitatea antisovietică”.

3. *Explică* “unele greșeli” prin... superioritatea orânduirii comuniste, sovietice, asupra celei românești - burgheze, moșierești, obscurantiste - ceea ce fac, printre altele, autorii **Cărții negre** (1945);

4. *Asimilează* crimele făptuite de evrei sovietici, începînd din 17 septembrie 1939 (în Polonia), din vara anului 1940 în Țările Baltice, în Basarabia, Bucovina de Nord, în Ținutul Herța, crimelor... generale, sovietice, explicînd că printre NKVD-iștii ocupanți erau și ucrainenii și kirghizi și tadjici - nu doar evrei... Erau, desigur - însă cei mai numeroși NKVD-iști sovietici “trudind” în Basarabia și în Bucovina erau evrei localnici - ba unii veniseră din provinciile necedate, ca să se pună în slujba Patriei Strugurilor și a Pâinii ca... interpreți - a nu de muzică, ci de spuse ale anchetaților români, în românește, date pe ruseasca lor.

Continuînd cronologia : sfârșitul verii anului 1940 a devenit și mai tragică prin pierderea Ardealului de Nord, apoi a Cadrilaterului; apoi a instaurării “statului național legionar”; apoi, în noiembrie, prin “Masacrul de la Jilava”, apoi asasinarea lui Madgearu, apoi a lui Iorga... Se termină nenorocitul an 1940. Începe tragicul an 1941 - primul eveniment negru : Rebeliunea legionară (21-23 ianuarie 1941). În legătură cu asta (Rebeliunea) Evreii avansează cifre importante, “sute, dacă nu mii de evrei asasinați de legionari” - și se scoate ca argument Episodul Abatorului.

Care este adevărul Abatorului? De ce nu se pun documentele pe masă, - nu doar Evreii, ci, în fața lor, pe aceeași masă, Românii - ca să se știe, în sfârșit, ce s-a petrecut acolo și cum și cine au fost “protagoniștii”? Am citit “dezvăluiri” care neagă în totalitate masacrul și pângărirea cadavrelor (atârnarea în cârlige); mi s-au părut *simetric* afirmațiilor cu “sute, dacă nu mii de victime”. Adică **neadevărate**. Iar eu urmez să fac o medie între cifrele celor din dreapta și ale celor din stînga? Dar asta ar fi, nu doar un fals demers, ci și o profanare - fiindcă este vorba de asasinarea unor oameni nevinovați - câți? Crima începe de la unu.

În presa românească (în perioada 27 iunie 1940-22 iunie 1941) apăreau știri, mărturii despre crimele bolșevicilor în Teritoriile Românești Ocupate. Desigur, nu toate informațiile și nu în integralitatea lor. Existau informații... despre informații, edulcorate, chiar castrate - grija guvernanților fiind ca jalea națională să nu se prefacă în răscoală, revoltă, revoluție, pogrom, să nu mai fie date și amănunte privitoare la rolul evreilor în martirizarea basarabenilor și a bucovinenilor, pentru că deja populația românească era pornită împotriva lor. Militarilor aflați în convoaiele retragerii în “Săptămâna Patimilor” li se recomandase să nu povestească prin ce trecuseră - ca să nu provoace acte de răzbunare.

Acestea - actele de răzbunare împotriva evreilor - au fost strunite, zăgăzuite vreme de un an încheiat : **între 27 iunie 1940 și 22 iunie 1941 se scursesese un an fără o săptămână**. Perioadă în care - repet - Evreii din ceea ce mai rămăsese din România au fost supuși la persecuții, dar nu au suferit în integritatea lor corporală, **ca evrei** (rămânînd de elucidat episodul Abatorul).

Atentatele la viața evreilor ca evrei au început **după declanșarea războiului, în 22 iunie 1941**. Atunci s-au unit două izvoare de informații : cel direct, de pe front, din Basarabia, Bucovina de Nord și Herța, după alungarea trupelor sovietice - și mai cu seamă după descoperirea gropilor comune. Acolo fuseseră aruncate trupurile funcționarilor, profesorilor, țăranilor, teologilor, preoților, învățătorilor, elevilor de liceu, ceferiștilor - cu toții români - purtînd urmele torturilor, mutilărilor suferite înainte de execuție (oricum, multe victime au rămas neidentificate, lipsindu-le capul...). Izvorul indirect era cel din 1940, de la retragere, completat cu informațiile culese în timpul ocupației (deci, dinainte de 22 iunie 41), dar nedivulgate publicului până atunci. La acestea s-a adăugat și faptul că (adevărat sau nu), după declanșarea războiului, evrei din Iași în principal și-au declarat ostilitatea Armatei Române și simpatia față de Armata Roșie, drept care, prin radio, ar fi indicat aviatorilor sovietici obiective de bombardat de pe teritoriul României.

Din acel moment se poate vorbi de o cvasigenerală atmosferă antiuudee în România, rezultatul fiind asasinarea unor evrei în Iași (și, ca o consecință: "Trenul Morții"), precum și încuviințarea dispozițiilor guvernamentale de a-i lichida pe evreii capturați pe solul Basarabiei și Bucovinei, apoi de a deporta în Transnistria evrei din restul României - dintre care foarte mulți au fost - să ne temem de cuvînt, dar să-l rostim: lichidați - deși nevinovați (altfel ar fi rămas locului - știut fiind că vinovații fug de la locul crimei?).

Înapoi la cronologia (pe care o ignoră Românii și pe care, în acest nod, Evreii o manipulează cu jubilație) :

Așadar, autorii **Cărții negre** din 1945 (coordonatori : Ehrenburg și Grossman) **inversînd cronologia evenimentelor**, susțin: "severitatea" cu care i-au tratat autoritățile sovietice pe "reprezentanții moșierimii regalisto-burgheze românești" (din timpul Primei Ocupații : iunie 1940-iunie 1941) s-a datorat... masacrării evreilor în Ucraina (*după iulie 1941!*).

Nu este vorba, aici, de o "scăpare" (doar Evreul nu e român, ca să nu știe pe ce... timp trăiește) ; nu doar de luarea drept cauză a efectului (și vice-versa, vorba clasicului), pentru că în relațiile româno-evreiești mai este mult de cercetat, mult de discutat. Ci de o pură (și vulgară) măgărie: inversare crono-logică a unor *evenimente, care nu s-au petrecut cum pretinde Cartea neagră* (1945).

Așadar : când va fi organizată dezbaterea dorită, va trebui produs și "materialul didactic" - în mare, alcătuit din o hartă, ca să se arate *unde* s-a întîmplat ce s-a întîmplat precum și un "tablou" pe care să fie înscrise datele *cînd* s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat.

Cînd vom ajunge să spunem și noi : «Îată, aceasta este partea noastră de vină» vom ști că ne-am ridicat în două picioare. Până atunci - nu. Vom rămîne în patru labe - ca evreii.

Am auzit, am citit stupizenii ca : "Nu-mi pot cere iertare pentru ceea ce li s-a întîmplat evreilor, pentru că pe atunci nu eram născut, deci nu am nici o vină" - am citat din gîndirea șchioapă, beteagă a unui ins care trece drept "director de conștiințe", este redactor-șef la *România literară*, băgător de seamă pe la Televiziune, iar de alaltăieri face și pe țăranistul și pe militantul constantinist - poartă numele : Alex. Ștefănescu. A publicat în *România*

liberă cretinăria din care am citat - i-am răspuns în *Cotidianul* (1998)...

Deasemeni va fi necesar ca Evreii să recunoască partea lor de vină - atât în comportamentul bestial din timpul ocupării Basarabiei, Bucovinei de Nord și a Herței - și în al primei ocupații sovietice (27 iunie 1940-22 iunie 1941) ; cât și după re-ocuparea României întregi începând din martie 1944. Dacă vor refuza să admită că și ei au fost "capabili" de fapte reprobabile, vor întări pozițiile acelor români care, simetric, neagă până și deportarea evreilor în Transnistria! Or Evreii au nevoie de dialog - și cu Palestiniienii, dar și cu Românii. Dialog din care nici una din părți nu va ieși "învinsă", "umilită", "negată".

Dacă sânt... antisemit? La o astfel de întrebare refuz să răspund. În primul rând pentru că termenul "antisemit" este fals. În al doilea: nu mă definesc în raport cu *alții*, ci în raport cu *altele*... Consider că somația : «Dovedește-mi că nu ești antisemit !» este, nu doar de o insolentă fără margini, dar și de o întristătoare (și negatoare, privindu-i pe evrei) lipsă de inteligență.

Îi suspectez și pe acei evrei care afirmă că noi, Românii *nu* sântem... antisemiți. Este un *răspuns ne-cerut*.

Mi-a fost dintru început antipatic pseudonimul "Nicolae Niculescu" sub care a apărut eseul **Secretul Scrisorii Pierdute**, în revista *Ethos* nr. 2/1975 - pe care s-a întâmplat să-l dactilografiez eu, în 1973, în prima călătorie la Paris. Nu știam cine se ascunde sub "Niculescu", am aflat abia după moartea lui... Steinhardt. M-am întristat : **Jurnalul Fericirii** (la scoaterea din România a variantei ajunsă la Virgil Ierunca dădusem și eu o mână de ajutor, prin 1975) părea scris de alt autor... Deci nu mi-a plăcut - dar deloc - eseul : un asemenea text protocronisto-filoromânist ar fi putut apărea foarte bine în România lui Ceaușescu. Tezele "niculești":

- "Poporul român este un popor bun, blând, omenos - poate cel mai omenos din lume" ;

- "Caragiale, cel din **Scrisoare Pierdută** nu este deloc, dar deloc un autor «rău» cu personajele sale - din contra : el este foarte bun" (dacă provine din poporul român...);

- "Poporul român nu este deloc antisemit..."

Față cu ultima afirmație îți vine să zici :

«Dar devine (antisemit), auzind asemenea bazaconii».

Mi-a fost dat să întâlnesc și în textul lui Virgil Duda, **Patria furată**, scris în Israel, ajuns la Paris în toamna anului 1989, afirmații ca :

"Românii nu sunt antisemiți".

Dacă un român ar fi zis-scris una ca asta, aș fi fost sigur că :

a) este ("antiideu") ;

b) un cretin i-a aruncat această acuzație și nu mai știe cum să scape de ea. Dar un evreu?

Am folosit termenul "suspect" - nu e o scăpare, fiindcă Leon Volovici - unul dintre "istoricii" lucrând pe vremuri la Iași, acum în Israel, a susținut același lucru despre Ion Antonescu - dar în ce companie? În a lui I.C. Drăgan!

Vasăzică un Ed. Reichman, tovarăș de lupte de clasă al lui Iliescu pretinde că toți Românii sunt antisemiți, în timp ce L. Volovici, de lângă Drăgan, susține că Antonescu, autorul decretelor prin care evreii erau trimiși în Transnistria nu era el chiar așa de antisemit !

Dacă este ceva de înțeles din această... contradicție, apoi iată o ipoteză:

Ed. Reichman, Radu Ioanid, Norman Manea - și încă alții, domiciliați în afara Israelului nu se sfiesc să scrie și neadevăruri, întru apărarea Evreului;

Duda, Volovici (și alți istorici oficiali) reprezintă interesele Israeli-anului (care nu coincid întocmai cu ale Evreului...).

Dacă tot vorbim de antisemiți, antisemitism...:

Am auzit din gura multor evrei cuvinte grele la adresa coreligionariilor, acuzându-i că, adeseori, prin exces, provoacă, fabrică antisemitism. Ba i-am auzit pe unii dintre ei declarându-se... antisemiți, din această pricină. Nu i-am contrazis.

31 martie 2000

Între timp am citit “polemica” din revista 22. Nu mi-a modificat întru nimic opinia formată, chiar fără “bibliografie”. Așadar rezum :

- Liiceanu în “Sebastian, mon frère” nu dă semne de “antisemitism” (dacă aș fi rău, aș spune: din contra, vădește un filosemitism unsuros, jegos, fără altă necesitate decât pregătirea terenului pentru erijarea propriei statui de “persecutat de comuniști”, căci el, de la patuzopt, mă-nțelegi, a avut chiar și gripă);

- Voicu, în textul ce a provocat Marea Bătălie de la Iazul Mic nu formulează acuzația de antisemitism la adresa lui Liiceanu (orice ar spune Vasile Popovici);

- Strălucit sfertodoct, consecvent necinstit, Ed. Reichman, dând citate fanteziste, rezumînd aiurea (dar consecvent acuzator), manipulînd textele “citate” (vezi includerea unor nume de... filosemiți în textul lui Voicu : Țepeneag, Breban, Iorgulescu) a aruncat o piatră în baltă - însă cei care au încercat să o scoată nu sunt deloc mai înțelepți. Și nu mai interesează “opiniile” lui Pavel Cîmpeanu, R. Ioanid, Lavastine-Laiguel.

Aceste două “tabere” sunt făcute să nu comunice ; alcătuite din persoane pentru care adevărul, într-o dezbatere, reprezintă o chestiune cu totul secundară, chiar neglijabilă, deci era fatal ca “dialogul” să arate ca în România : fiecare individ își zice (mai tare, mai foarte-tare) poezueaua, nu ascultă ce spune interlocutorul - în schimb îl acuză de toate păcatele.

Chestiunea cu “antisemitismul”, în ciuda spațiului tipografic ocupat rămâne una secundară, oricum : o concluzie trasă fără premise.

Încăierarea are loc pe aceste două răspunsuri (la întrebări) :

1). Este adevărat sau nu că Evreii, au constituit factorul determinant al instaurării comunismului în România ?;

2). Se poate pune semnul egalității între nazism și comunism? Dar între Holocaust și Gulag ?

Ca unul care, pe de o parte, am trecut prin “asta” (am fost acuzat, simultan, de antisemitism/jidovism); pe de altă parte cunosc istorie - corect ar fi : “cunosc prea puțină istorie, însă Liiceanu, Reichman, Manolescu, Z. Ornea : deloc...” - îmi îngădui să intru în vorbă:

1) Se înșeală Românii care susțin că Evreii au constituit *factorul determinant* în instaurarea comunismului în România.

- “*determinantul factor*” al instaurării comunismului și în România a fost Armata Roșie, ea ne-a ocupat țara ;

- nu doar în România Evreii au jucat *un rol de prim plan* în instaurarea comunismului : în Rusia, în 1917, în Ungaria în 1919...;

- nu doar în România, ci în întreaga Europă de Est ocupată militar de Ruși după 1945 Evreii au contribuit la instaurarea comunismului, în rolul de:

- **colaboratori** ai ocupantului, recrutați dintre autohtoni, fără

a fi uitați *colaboratorii* unguri, țigani, ucraineni - și... români ;

- **emisari ai Moscovei** (evrei ruși, evrei unguri, evrei cehi, evrei francezi), dar existau și ne-evrei: ruși-ruși bulgari-bulgari, unguri-unguri...

Și Turcii foloseau, atât *colaboraționiști* (dintre boerii pământeni) cât și *trimiși-străini* : armeni, albanezi, aromâni, din Imperiul Otoman, în special greci din Fanar. Nu Rușii ocupanți i-au folosit, primii, pe minoritari pentru a-i supune pe majoritari, la urma urmei, era în firea ocupantului să folosească drept auxiliari recrutați dintre minoritățile etnice persecutate anterior (Evreii, Țigani). [În România a existat o minoritate etnică nepersecutată anterior, dar care a fost din plin folosită de ruși împotriva majorității românilor : cea ungu-rească];

Firește, Evreii care susțin că ei au jucat doar un rol de “colaboratori de rând”, spun-scriu un neadevăr flagrant. Nu au fost deloc “de rând”, ci zeloși, unii chiar fanatici. Uitînd, cu program (sovietic) așezarea în timp a evenimentelor, au justificat agresiunea (1940-41), prezentînd-o ca răzbunarea pentru deportarea și masacrarea coreligionarilor lor, de către români, *după 22 iunie 1941*, eludînd faptele lor abominabile dintre 27 iunie 1940 și 22 iunie 1941, în Basarabia și în Bucovina de Nord - adevărat, sub drapelul ocupantului sovietic. În fapt, **răzbuarea** evreilor pe (nu doar) români nu avea o cauză imediată, ci urca, în timp, la dărâmarea Ierusalimului și la diasporizarea (diseminarea) lor în cele patru puncte cardinale - mai cu seamă la persecuțiile crâncene la care i-a supus Biserica Creștină - și nu doar cea catolică: în Imperiul Rus, nu supușii polonezi, papistași au inventat *pogromul*, ci stăpânii ruși și ortodocși. Revoluția bolșevică le-a dat evreilor puterea de a lovi în creștinism - să ne imaginăm ce s-ar fi întîmplat dacă Armata Roșie ar fi ajuns până la Atlantic, ocupînd țări catolice : Franța, Italia, Spania, Portugalia...

[Au dreptate Evreii să se răzbune pe prigonitorii, persecutorii lor? După Legea Talionului : da. Însă, după cele Zece Porunci, nu au voie să mintă, să falsifice adevăruri].

Tot așa, Românii care susțin : Evreii au jucat un rol *determinant* în instaurarea comunismului în România spun-scriu un neadevăr. Rolul evreilor a fost mare, disproporționat, chiar față de minoritatea maghiară (până în 1952 evreii erau mai numeroși proporțional decât ungurii, și în posturi mai importante) - dar nu “determinant” - măcar pentru faptul că Armata Roșie care ocupase România nu era alcătuită din ostași evrei...

2). În disputa Holocaust-Gulag cei care se înșeală - și încearcă să înșele - sunt Evreii.

Foarte bine că nu vor să uite persecuțiile la care au fost supuși în 2000 ani, în acest secol culminînd cu tentativa de lichidare organizată de naziști.

Inadmisibil însă ca evreii să minimalizeze, să banalizeze, să împingă pe al *n*-lea plan, ba chiar să nege massacre (catalogate și ele ca genocid), ale altor seminții decât a lor, fie semnalate înainte de Holocaust, ca al Armenilor din 1915, fie de după, ca cele din Tibet, Cambogia, Etiopia, Ruanda, Cecenia...

Anul trecut, aici, în Franța, a izbucnit un scandal - repede înăbușit: comunitatea armeană solicita de multă vreme recunoașterea oficială a genocidului perpetrat de turci în 1915. Președintele republicii Chirac, a făcut o declarație publică în sensul recunoașterii, dar Senatul s-a opus și se opune în continu-are... De ce ? În primul rând pentru că ar însemna să condamne

Turcia, un foarte important client al industriei aeronautice franceze ; în al doilea : Israelul “recomandase insistent” Turcia pentru a fi cooptată în Comunitatea Europeană (în ce calitate, recomandarea?), desigur, din motive de strategie locală (a Orientului Apropiat). Simultan, s-a declanșat o “dezbateră științifică” privind genocidul armenilor, printre **negaționisti** aflându-se istoricul Gilles Veinstein, turcolog, profesor la Sorbona (coautor cu Mihnea Berindei a unui studiu despre vămile turcești). Acesta [Veinstein], cu o surprinzătoare suficiență, a negat atât *intenția* turcilor (de lichidare), cât și *caracterul programatic* al masacrării armenilor din Imperiul Otoman, în 1915. Și mai grav, lui, evreu, nu-i păsa că intră în categoria **negaționistilor** - adevărat, el nega “doar” masacrarea unor *goi*...

Astfel de “demersuri” sunt nedemne și nu fac decât să confirme acuzațiile Palestinienilor : Evreii au instituit un monopol al suferinței, interzicând altor comunități un loc, nu doar pe pământ, sub soarele Palestinei, ci și în memoria oamenilor.

Este inadmisibilă “interdicția” impusă de evrei de a pune pe două coloane nazismul și comunismul, de a compara Holocaustul cu Gulagul. Extermi-narea evreilor, explică ei înșiși - programată de naziști, pusă în aplicare cu o cruzime fără margini și cu urmări catastrofale pentru comunitate - este *unică*, în istorie, deci *incomparabilă*. Prin urmare, *alții* nu au dreptul de a folosi termenul “holocaust” când vorbesc de un masacru, de o ucidere-în-masă a unei comunități, a unei categorii umane... Astfel, un prieten din exil, armean (Armand Malumian), a fost tratat de blasfemator pentru că a scris aproximativ: “La Vorkuta, după grevă (el fiind unul dintre organizatorii legendarei greve, împreună cu compatriotul nostru, Johann Urwich, în iulie 1953 - n. m.), represiunea a fost un adevărat holocaust...” - expresie nefericită, atât.

La urma urmei, *holocaust* (termen greco-latin, tradus în românește prin “ardere de tot”), a fost pentru întâia oară consemnat, în presă, deci impus de... catolicul François Mauriac, în 1958 (în ziarul *Le Figaro*), pentru a desemna - alături de ebraicul *șoah* - exterminarea evreilor de către naziști.

O bună parte din vină o poartă în această “discuție” deturnată ne-evreii. Neinformați, ignoranți, mai grav : amnezici - sunt ușor de manipulat, de dezinformați, de... diversionat (neștiind despre ce vorbesc). Dacă Liiceanu, Manolescu, Tudoran (“și alți antisemiți”, vorba tovarășului de nădejde Ed. Reichman) ar fi avut elementare cunoștințe de istorie, ar fi știut:

- a) este adevărat că *doctrina* nazistă prevedea, negru pe alb, lichidarea rasei evreiești...

numai că *practica* nazistă a trecut la lichidarea și a altor etnii decât cea evreiască : țigăneasă și slavă ; a unor categorii ca homosexualii, handicapații, comuniștii, masonii, nobilii (numai ne-germani!), catolicii, etc;

- b) este adevărat că *doctrina* comunistă nu prevedea lichidarea-de-rasă, ci “doar” lichidarea-de-clasă : burghezimea, țărănimea, clerul, ofițeria...

numai că “*practica*” comunistă a dus la lichidarea unor comunități etnice : ucraineană, baltică, “moldovenească”, tătară, cecenă; a unor categorii: deviaționiști, cosmopoliți, sioniști, naționaliști, spioni, sabotori.

Deci și nazismul și comunismul au fost (nazismul a murit, trăiască comunismul! - în Cuba, în China, în Coreea de Nord) doctrine ale distrugerii omului, de distrugere a valorilor umane, rezemate pe valorile iudeo-creștine.

Dacă este de înțeles (nu de încuviințat) că Evreii “evită” să vorbească

despre masacrarea programatică și a țiganilor, a polonezilor, a ucrainenilor și a bieloruşilor, este insuportabil ca directorii ai intelectualității române să deschidă ori se angajeze în dezbateri, în totală necunoștință de cauză.

Normal ar fi fost, nu să considere ca țintă finală “listele de colaboraționiști evrei” (și eu pot face “lista colaboraționiștilor... ardeleni” - aceștia, spre deosebire de evrei, fiind : *vânzători de frate* - începînd cu sinistrul Petru Groza, continuînd cu securiștii doar culturali : Beniuc, Dumitru Mircea, Andrițoiu, Virgil Cîndea, Titus Popovici, Francisc Munteanu, Francisc Păcurariu, Romul Munteanu, Dodu-Bălan, Ion Brad, Ghișe, Lăncrănjan, Dumitru Micu, D.R. Popescu, Petre Sălcudeanu, Ioan Alexandru, A.D. Munteanu, Buzura...) ; nici compararea Holocaustului cu Gulagul, ca să se știe (!) care a fost primul, în timp, care l-a “produs” pe celălalt. Ci să vorbească despre Fenomenul Terorist Nazist și despre Fenomenul Terorist Bolșevic ca despre *monstruoșități paralele și simultane, cu efecte identice : asasinarea a zeci de milioane de nevinovați*. Să afirmi : “Gulagul a fost un holocaust cu mai multe victime” - este o ineptie, chiar de conține și o parte de adevăr. Fiindcă nu poate fi concepută “superioritatea cantitativă” a unei orori față de o alta: crima începe de la o victimă, nu de la *un milion*.

Normal ar mai fi fost - în fața evreilor care nu admit paralela “Holocaust-Gulag” - ca ne-evreii să fi făcut trimiterea bibliografică necesară:

“Operația” fusese făcută de mult, și de către intelectuali evrei :

- Vassili Grossman (coautor, în 1945 al **Cărții negre**, pomenite), în romanul **Viață și Destin**, scris în stare de trezie morală (1954);

- André Glucksmann - “noul filosof” : acum 25-30 ani punea pe două coloane Gulagul și Holocaustul în volumul **La cuisine et le mangeur d'hommes**.

- Marc Ferro - de câțiva ani buni susține la televiziune o excelentă emisiune, iar de curând a publicat un volum despre nazism și comunism ;

- Alexandre Adler - în vremea din urmă și el oficiază la televiziune cu excelente emisiuni despre comunism și nazism.

Nu numai aceștia, dar și Hannah Arendt și Pierre Hassner și Alain Besançon “au comis blasfemia” de a compara ororile acestui secol oribil !

Iar pentru că unii gazetarnici români, grozav de “informați” au găsit că autorii **Cărții negre a comunismului** sunt, cu toții evrei, de ce n-am arăta că și *acolo* se face comparația între crimele naziștilor și cele ale comuniștilor?

Dezbaterea de pe Dâmbovița mi se arată ca o vulgară hărmălaie, în ea rolul principal deținîndu-l ignoranța crasă, analfabetismul în materie de istorie elementară al intelectualului român - fie el și evreu.

Peticul obrăzniciei și nerușinării unui Ed. Reichman (“specialistul în literatură română”, pentru care Cezar Petrescu și Camil Petrescu sunt una și aceeași persoană și autor : “C. Petrescu”) și-a găsit sacul în suficiența, înfumurarea ignorantă și neonestitatea unor Liiceanu, Manolescu, Tudoran...

Luni 10 octombrie 2010

Azi merg la Spitalul St.- Antoine, pentru ceea ce am, dar nici un doctor nu a știut să spună ce anume.

*

Sentimente amestecate în legătură cu Apelul. Ultrapătitul de mine trage în jos: cum au observat unii semnatari: au mai fost solidarizări în jurul unor petiții. Și? Și - nimic. Guvernării de pe ambele maluri ale Prutului nu răspund *cererilor* mele, unele redactate de mine, altele de prieteni. Ba nu: răspunsuri am primit și de la București și de la Chișinău: *Să fac cerere!* Modul lor, primitiv, dar cât de eficace! de a se eschiva, de la un răspuns cinstit, fiind ei (doar tot români suntem) niște găinari, niște... anonimeni. În ciuda promisiunilor de a mă contacta (vorbesc de ce reiese din Comunicatul de la Snagov), nu am primit nici un semn de viață. Voi fi eu un nimeni, un român fără cetățenie, un scriitor fără "audiență", dar tot nu știu de unde să mă ia, cum să mă ia. Îi voi fi... speriat prin răspunsurile - directe, sau prin intermediul Jurnalului - și nu riscă să se ofere... gata-ridiculizați.

De acord: aștept ca, atât Băsescu, la București, cât și Ghimpu, la Chișinău (în ochii mei ceilalți doi din troică nu au contat) să fie scoși din joc - ei, atunci, abia atunci îmi vor trimite o invitație de împăcare (în stilul lui Iliescu), însă atunci eu nu voi mai fi în viață, iar ei vor căpăta alibiul neinformării - dacă nu s-a dat la ziar, la televizor...

*

Paris, 11/23 aprilie 2005

NECITITORII-ACUZATORI AI MEI: HOLOCAUSTOLOGII

Unul dintre extrem de puținii prieteni care mi-au rămas după operația "antiteroristă" (sic) organizată - de astă dată - de Comandoul Holocaustologilor și care a băgat groaza în bravii intelectuali români, amenințati cu : «Ordonanța, ordonanța!» prin gura lui Teșu...

...Începusem a spune, deci, că un prieten mi-a pus deunăzi întrebarea:

«De ce nu te-or fi dînd în judecată cei care te condamnă pentru "antisemitism"?»

Nu am știut ce să răspund. Mai ales că subînțelesul viitor (or să mă dea mâine? poimâine?) nu era deloc sigur. Am ridicat din umeri și am rămas pe gânduri: de decenii, întâi în România, apoi în exil, în loc să fiu tratat-insultat de, să zicem: «tuberculos» (sau șchiop sau bâlbâit - sau și mai grav: de basarabean), securiștii și unii dintre legionari îmi aruncau: «Jidovitul!». În timpul ultimei arestări, în 1977, generalul Pleșiță, pe atunci bulibașă suprem al Scârnavului Organ îmi mângâia auzul, șoptindu-mi urlatul: «Jădane!», cu accentul lui curat-jădovesc, dupe Argeș-în-Sos. Nu altfel îmi zicea pionerul-securist V.C. Tudor, întâi în *Săptămâna* lui Eugen Barbu, a lui Ulieru, a lui Dinu C. Giurescu, a lui Ciachir, "după revoluție" în *România Mare*, când mânca el jidani pe pâine, evitînd a se privi în oglindă.

Direcția atacului s-a modificat - tot la indicația-prețioasă a Securității. Încă din primăvara anului 1977, "când cu drepturile omului", Organa dădea directive precise de dezinformare: «Să fie lansată acuzația de

“antisemitism”, făcînd apel la evrei individual și la Statul Israel, doar ne aflăm în relații bune cu Dâșii...» Dânsul H. Zalis - de la București - a fost, cronologic primul arătător cu degetul, într-o scrisoare privată ajunsă, în toiul mișcării pentru drepturile omului din 1977, în cutia mea poștală prin amabilitatea Securității; apoi Dâșii Iosif Petran, de la Tel Aviv, prin *Revista mea*; Al. Mirodan, tot de pe-acolo; Ed. Reichman, de la Paris, în *Lupta*, în *Le Monde*, apoi...

M-au lucrat bine “Dâșii”: Începînd din toamna anului 1971, după ce mi se editase **Ostinato** în Germania Federală și în Franța (și în italiană, însă Balaci, Potra, Bușulenga cumpăraseră, pentru Ceaușescu întreg tirajul) când stewardessele de pe avioanele companiei Elal, înainte de aterizarea la București, cereau călătorilor “să predea la bord cărțile lui Paul Goma” - însă de Soljenițin, de Cioran, de Eliade nu pomeneau; după 1 aprilie 1977, când au “colaborat” cu tovarășii lor de la Ambasada USA în moralul scop de a bloca, la Europa liberă, știrea arestării mele.

În septembrie 1977, când înțelesesem că va trebui să părăsim România și pentru că aflasem cum anume “apărau” israelieniștii drepturile omului, mi-am îngăduit o glumă nesărată: am telefonat la ambasada lor, mi-am spus numele (mi-l cunoșteau, doar funcționarii lor erau d-ai noștri!) și am întrebat ce forme sunt necesare pentru a cere azil politic în Israel, întru scăpare de dictatura comunistă din România... Am provocat, nu doar un refuz politic, cum mă așteptam, ci unul în panică; urmat de promisiuni - dezinteresate - de intervenții amicale pe lângă alte țări, ce doresc: Suedia?, se face!; Canada?, cum nu, se face pe loc!; Franța?, se face, se face, orice se face, numai să nu cer azil politic în Israel, care tocmai are mari-probleme... Înțeleg eu ce fel de... Apoi amenințări abia voalate: dacă încerc să stric și relațiile israelo-române, cum făcusem cu americano-românele, să nu mă aștept la trai liniștit, oriunde m-aș stabili (încă nu mă avertizase generalul Pleșiță cu Brațul Revoluției care Lung este el, dar în seara de 19 noiembrie 1977 (ajunul plecării noastre din România), în biroul lui, auzindu-l formulat, am făcut legături nepermise de abuzive, zicînd în sinea mea: «A-ha...»)... În fine, în ultimii 3-4 ani a fost pusă la treabă artileria grea, adusă cu mari sacrificii ba de la Washington, ba de la Praga, ba de la Tel Aviv, apoi de la fațalocului: de la *Dilema*, de la 22...:

Radu Ioanid, celebru prin maniera de a formula calm, așezat, politic, documentat... nu doar neadevăruri obraznice, strigătoare la cer; nu doar fapte, cifre, statistici inventate pe loc, senin, de parcă fabricantul ar fi mâncat semințe de bostan, nu ar fi rostit de la tribuna Procurorului Popular (prin gura mătușii sale Sașa Sidorovici, tovarășa de viață a Brucanului) acuzații, puneri-la zid care, în contextul de azi, te pot trimite în pușcărie exact ca în Epoca de Aur, pe când și membrii clanului său “Ioanid”-“Mușat” și încă alte nume conspirative precum Leibovici, grăbit-românizate făceau parte ca milițieni, securiști, spioni în Occident - din Aparatul Terorii Bolșevice impus de NKVD prin sinistrul consăngean Nicolski-Grünberg .

R. Ioanid este individul pe care niciodată nu-l poți prinde cu minciuna. Fiindcă nu minte niciodată? Ba da, minte tot timpul, în toate, însă când i se dovedește cu probe că a rostit-scris neadevăruri, el nu tresare, nu roșește, nu recunoaște că a greșit-mințit; și în nici un caz nu se scuză pentru “scăpare”. Rămâne calm, liniștit - tăcut. R. Ioanid este un om (îi zic așa, din comoditate) care disprețuiește omul care nu-i ca el, ca ai săi. El nu-l urăște pe român, cu stropi, isteric, precum Wiesel, ci îl consideră, dacă nu un nimic, atunci, un *ceva* cu care nu se dialoghează. R. Ioanid nu știe ce este *dialogul*,

cu atât mai puțin luarea în seamă a obiecțiilor, contestațiilor, negații ale interlocutorului - pentru el nu există “interlocutor”, doar acuzat-gata-condamnat; el nu cunoaște, nu practică decât diktatul, ukazul; el “demască”, el culpabilizează; ca un Țurcanu II, el “reeducă”, fabrică fioroși fasciști-legionari-antonescieni-antisemiți, casapi de evrei, băutori de sânge evreiesc. Cu ajutorul terifiant al politicii-de-amenințare-teroristă americano-israeliană, el și ai săi bolșevici de viță stră-veche asiatică urmăresc des-creierarea *goi*-lor români, inventarea noului-om-nou, cel care, de bunăvoie-și-nesilit-de-nimeni, cu glas tare, se va declara vinovat de “unicul genocid”, cel al evreilor și cu-drag va consimți să plătească, în cadrul campaniei de strângere a cotelor de recuperare, ultimul bănuț destinat a cumpăra lapte pentru copil, va renunța cu entuziasm la singura-i cămașă încă neruptă (cum făcuseră în 1907 strămoșii lui, țărani români față cu amenințările-cu-jandarmii a strămoșilor arendași, zapcii ai lui “R. Ioanid”, ai lui “M. Șafir”) : cu valoarea (sic) a ei - a cămășii nerupte - Zidul Ierusalimului va căpăta încă un centimetru lățime și chiar un centimetru înălțime, pentru a-i închide total, definitiv, în propria lor țară, pe *goi*-ii - **unicii semiți din Israel: palestinienii**. R. Ioanid pe după cap cu ceilalți komisari din nou-creatul, la Cotroceni, *Minister al Culpabilizării Naționale prin Holocaustizare* este o creatură convins(ă) că ne-evreii fac parte din alt regn (iată, nu am spus: din altă rasă, fiindcă l-aș umaniza - și nu merită). Din acest motiv afirm că “R. Ioanid” face parte din regnul mineral.

Nu-mi poate ieși din... inimă emisiunea televizuală de acum două luni, în care participanții au fost invitați să spună cam câți dintre evreii români trecuseră Prutul în Basarabia și în Bucovina de Nord, (ocupate de URSS la 28 iunie 1940), plini de entuziasm, dorind să participe la edificarea socialismului și pe teritoriile românești răpite și, din constructori, deveniseră destructori a tot și a toate: piatra peste piatră, cultură, religie, limbă, aer - și vai: om; deveniseră - odată ce puseseră piciorul pe malul stâng al Prutului, emeriți komisari ai Armatei Roșii, creație a lui Trotski.

J. Ancel (statisticianul șef al Holocaustului românesc) a avansat o cifră (30.000), Lia Benjamin: vreo 40.000, R. Ioanid în jur de 20.000. Un istoric de la Chișinău a scos fotocopii după documentele din arhivele NKVD și a anunțat: 150.000. Ancel s-a arătat atins la onoarea lui de specialist în materie, Lia Benjamin - și dânsa. Numai R. Ioanid a rămas neclintit. De piatră. Pe el, istoric vestit al “problemei”, nu l-a tulburat cifra - verosimilă, dar mult diminuată, din sursă NKVD. De ce? Fiindcă R. Ioanid deține *alte* cifre, *alte* adevăruri: cele ale regnului mineral al său. El știe - a venit de la Washington cu “decizia” gata luată: **nu contează adevărul, ci aplicarea diktatului**.

Adevărul... În chestiunea Teritoriilor Ocupate de URSS în 28 iunie 1940 și în a sovietizării barbare a Basarabiei și a Bucovinei de Nord vreme de un an (“Întâia Ocupație” - până în iulie 1941, “A doua” a început în martie 1944 și nu a luat sfârșit nici în ziua de azi) toți evreii - repet: toți evreii de pretutindeni au instituit secretul absolut asupra:

- *numelor* (adevărurate, ca și falsele-nume) ale celor... nu 150.000, dar măcar ale celor 1.500 de evrei care după ce și-au făcut mâna pe basarabeni și bucovineni între 28 iunie 1940 și iulie 1941, după 23 august 1944 au alcătuit partea activă, profesionalizată a Aparatului Terorist Bolșevic instaurat în întreaga Românie;

- *faptelor*... revoluționare aplicate pe spinarea nenorociților basarabeni și bucovineni - nu doar români, ci și ruși, ucraineni, bulgari, găgăuzi, polonezi, germani, evrei considerați “dușmani”, burjuii, “culaci”, “trădători

ai revoluției și ai URSS” - arestați, torturați, executați sumar pe loc, alții “doar” siberizați, în fine alții deportați-fără-“hârtii”, pentru decenii, în Estul și Nordul Îndepărtat se evaluează că **numai în iunie 1941, bolșevicii au deportat cca 30.000 de oameni, bărbați, femei, bătrâni, copii.**

De ani de zile încerc să pătrund acest “secret mortal” (și profund imoral), cel ascunzînd numele și faptele “voluntarilor” evrei în intervalul 28 iunie 1940 - 15 iulie 1941, în Basarabia și în Bucovina sovietizate. N-am reușit: secret de stat.

Există câteva mărturii ale unor evrei, dar numai despre ei înșiși, dacă fuseseră la rîndu-le “represați”, dar nici un cuvînt despre faptele lor pe când ei înșiși “represau” pe alții - ca enkavediști, komisari, simpli funcționari - deși în acel an de groază nu au existat “simpli funcționari”, doar auxiliari a NKVD. Am aflat - câteva nume:

- Cei doi frați ai lui Leonte Răutu-Oigenstein: Mișa, tatăl lui Andrei Oișteanu și Dan. Deasemeni Bela Iosovici, care va deveni mama băieților Valery și Andrei (Oișteanu);

- M. Roller;

- Perahim - mort de curînd, la Paris;

- Sorin Toma: odată la adăpost în Israel, cel care încercase să-l înlocuiască pe Arghezi cu tată-său și-a publicat “amintirile”: bolșevicește de selective; deși mereu promite că va ajunge la Chișinău (de la Galați), ajunge cu scrisul la Zaporoje (în anul următor). Și el evită locul-crimei.

Toți cei înșirați au murit, au scăpat de Nürnberg II. Au mai rămas în viață - oricum, erau până anul trecut, aici, la Paris, în cartierul nostru, Belleville - câțiva unchi, veri, mătuși ale lui R. Ioanid care și-au reluat - deocamdată - numele: Leibovici.

R. Ioanid a comis textul “Între Belleville și București”, publicat în *Observator Cultural* al lui I.B. Lefter : lung, mincinos, cu citate falsificate, cu “afirmații” (ale mele!) deturnate sau/și inventate, nu puține rezemate pe “izvoare sigure”, ca notoriul securist dezinformator M. Pelin, decenii lungi adjunct al lui I.C. Drăgan, dimpreună cu Traian Filip la agentura securistă de la Milano - text devenit, nu doar de referință, ci Evanghelie a holocaustologilor subalterni: evanghelie crezută-și-necercetată: ca în societățile care nu cunosc *cititul* - necum *citatul* - toți, dar toți cei care m-au atacat ulterior, au făcut trimitere la R. Ioanid. Simpla pomenire a titlului (și fals și idiot) - a articolului “Între Belleville și București”, a ținut loc de informare, de lectură; articolul acela a devenit directivă, ordin, astfel scutindu-i pe toți agresorii de *a citi* și de *a cita* corect din eseul meu **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** - nu este inutil să dau titlul întreg. Oile luate orbește după Berbecul-cel-Mare: R. Ioanid, m-au acuzat, în deplină necunoștință de cauză, de “antisemitism”.

Or nimeni-nimeni dintre cei pe care îi voi pomeni mai la vale nu citise cu minimă onestitate ceea ce condamnase hotărît: nici Berbecul-cel-Mic (M. Shafir), nici membrii de drept ai turmei: A. Oișteanu, Al. Florian, G. Andreescu, Dan Pavel, A. Cornea, O. Pecican, Laszlo Alexandru, V. Gârneț, V. Ciobanu, W. Totok, Ion Vianu, Teșu Solomovici, D. M. Gheorghiu, Lavastine, Isaac Chiva, Alain Paruit, Ed. Reichman, D. Vighi...; acești, dragă-doamne, scriitori, oameni familiarizați cu litera tipărită nu citiseră ce scrisesem eu, posmagii le fuseseră rumegați la Centru, la Tel Aviv, la Washington. Vor mai fi și alții de care încă nu am cunoștință. Singurul dintre vitejii macabei care a recunoscut negru pe alb că... nu citise ceea ce combătuse a fost, în urmă cu o lună, Dan Pavel. Este foarte adevărat: “ones-

titatea” lui este o vulgară șmecherie găinărească dupe Dâmbovița, însă optimist fără leac fiind, îmi zic:

«Proporția (1 din 20) este extrem de îmbucurătoare, dătătoare de speranțe într-un viitor de aur al țărișoarei noastre dragi - doar este vorba de intelectuali subțiri, de oameni de cultură, de scriitori-îndrăgiți, de, cum li s-a tot zis: *directori de conștiințe*. Deci Trăiască România cu ai săi intelectuali, rezistenți prin...

Prin ce? Prin cultură? Cult să fie insul ignorant? Ne-cititorul? Cult acela care, deși nu a citit un text, se trezește vorbind despre el, în termeni neavînd legătură cu “cultura”, ci cu Codul Penal («Ordonanța, Ordonanța!» lui Teșu Solomovici)? Prin ce altceva sunt “rezistenți”, intelectualii noștri preferați? Prin “ceva” care permite supraviețuirea nisipului fost cândva, în timpuri de legendă, piatră - dacă peste ea trecuseră toate apele...

Un alt proeminent holocaustolog ne-cititor al textelor mele, dar nemilos combătute este aghiotantul tovarășului impostor Wiesel:

Michael Shafir: proaspătul profesor la Facultatea de Studii Europene de la Universitatea Cluj, a fost cercetător la Europa liberă, agent electoral al lui Iliescu în 2000 și purtător de servietă al lui jupânului în legenda sa “întoarcere acasă” (la Cimitirul Vesel de la Săpânța, nu la Memorialul Anticomunist).

[Vorbesc despre Elie Wiesel, laureatul Premiului Nobel pentru Pace. Wiesel, acela carele, avînd grave probleme de cronologită și de geografită - mai degrabă tulburări de identitate, dorind din adîncul viscerelor să fie considerat **ungur**, numai că nu se mai putea - povesteà la televiziunea franceză că familia sa din Sighet fusese arestată în aprilie 1944 “de către jandarmii români”. La observația lui Eugène Ionesco: din septembrie 1940 până la sfârșitul anului 1944 Ardealul de Nord fusese ocupat de unguri, jandarmii nu erau români, Wiesel răspunsese, rîzînd, că nu are importanță, francezii tot nu cunosc istorie. Tot el fiind cel care urlase dement, cu stropi, cu ochii gata să-i iasă din cap: «Românii au ucis, au ucis, au ucis!» /evrei/].

Întorcîndu-ne la M. Shafir, spuneam că omul și-a văzut visul cu ochii: ajuns la pensie a fost recunoscut și ca un eminent broșurist. Pe bună dreptate: la cei 60 ani ai săi, a căpătat faimă internațională și coroniță de moderator profesionist de colocvii, dezbateri, mese rotunde, nunți cu dar (mai ales!) și alte cumetrii. Altfel și el, ca toți nerealizații dintre evrei, la vizita medicală găsiți inapți de a deveni coloniști sălbatici în Israel, după un lung ocol prin... repatriere în Israel: SUA, Germania, Cehia, s-a întors în România, detestată de totdeauna, motiv pentru care a fost unsv profesor de Holocaustologie taman la Cluj. De ce la Cluj? Dar nu grăit-a Zarathustra-Wiesel că evreii din Ardealul de Nord fuseseră trimiși la cuptoarele Auschwitz-ului de către bestialii jandarmi ai guvernului român, fascist, antonesciano-legionar?...

Nu mă pot stăpâni de a cita dintr-o conferință a sa rostită la Tel Aviv, 2003-12-21 (capturată de pe internet):

“De la evreu-goy la goy-evreu”

“Marturisiri personale despre procesul de aculturalizare si reculturalizare ale unui evreu originar din Romania

“Provin dintr-o familie total asimilata. (...) Bunicul patern, pe care nu l-am cunoscut niciodata, se tragea de pe undeva de pe meleagurile imperiului austro-ungar. Bunica paterna era nascuta la Budapesta (...) Din partea mamei, strabunicul fusese arendas in Moldova pe mosiile lui Sturdza (acum vedeti cine e vinovat pentru 1907?), iar bunicul era un umil contopist. Sotia lui era nascuta la Varsovia. Nu mi-a fost ascunsa niciodata identitatea evreiasca a familiei. Dar nici clarificata. Habar nu aveam ce inseamna sa fii evreu, de fapt. De sarbatori ne duceam la Templul Coral unde nu intelegeam nimic din rugaciuni, ne intorceam acasa si mancam supa de gaina. Cu asta se termina "sarba-

toarea". Cu alte cuvinte, se proceda ca în anecdotă care definește sârbatoarea evreiască în următorii termeni: "ei au încercat să ne lichideze, noi am învins, poftă bună!".

"Bunica mea de origine budapestană a murit când eu aveam vreo 8 ani. Era o femeie înaltă, energică, locuia la Timișoara, unde o vizitam în vacanțe. Noi trăiam la București și într-o zi, cred că era "vacanța de iarnă", ajungând la dînsa la Timișoara, m-am adresat bunicii în limba română. A rămas ca un stîlp de gheață, în toată statura ei impozantă și mi-a răspuns în limba germană (pervers, dar aceasta era limba familiei, nu idisul, pe care l-am învățat cu ajutorul ebraicului și al germanei în...Israel):

"«În această casă, se vorbește româneste numai o dată pe săptămîna, și atunci numai la bucatărie.»"

"Adică cu servitoarea. Nu știu cum, dar am înțeles imediat despre ce era vorba. Și de atunci pînă azi am o repulsie totală față de orice fel de naționalism. Nu puteam, la 8 ani, să fiu conștient și de ridicolul situației: o evreică-unguroaică îmi cere să nu vorbesc româneste, ci germană, la nici măcar o decadă după Holocaust, despre care habar nu aveam atunci".

Atunci - sublinierea mea. Dar după atunci?

Insuportabil la M. Șafir - nu doar la el - : *nesimțirea etică*. Vorbește despre străbunicul său, arendaș, făcînd glume proaste, însă nu pe seama bunicului (care putea fi chiar și el vinovat de răscoala țărănilor la 1907), ci pe a noastră, ascultători-cititori bănuți de el a fi înclinați să credem că arendașii evrei, bieții de ei, nu avuseseră nici cea mai mică legătură cu revolta - doar așa glăsuise o jumătate de secol ukazul lui Roller. El (M. Șafir) vorbește - acum - de "repulsia față de orice naționalism" - însă doamne-fereste, nu și de *rasismul pur și dur practicat de evreii și de ungurii bolșevici față de majoritarii români în România ocupată de ruși din 1944*. El ironizează "tema 1907", ca să nu zăbovească la mizeria cumplită și la exasperarea explozivă (a și explodat!) a țărănilor români. M. Șafir să fie sigur: mai târziu - cât de târziu! - dar tot nu a învins "adevărul" său, etnic - poftă bună! - reambalat în zeflemeaua dezinformatoare. **Adevărul istoric** rămîne, în ciuda Rolleriaidei teroriste asupra memoriei noastre, a ocupațiilor, oricâte poște-bune și-ar ură, cu gura pînă la urechi, holocaustologii după fiecare ședință de antisemitizare a *goi-lor* - acesta: printre alte păcate - primul fiind cel de la 1878 - arendașii-zăpcii evrei au purtat, orice-ar pretinde rollerii și urmașii lui bolșevico-sioniști, o mare parte din vina tragediei române de la 1907;

Nesimțirea etică (și etnică) a lui M. Șafir domnește și în episodul bunicii sale:

Să nu aibă M. Șafir habar acum că atunci (între 1945-1965), acolo (Timișoara, Republica Populară Română), dacă unui român îi scăpa: «Țigane (bozgore, jidane)...», înfunda pușcăriile pe loc, fiind condamnat pentru "ură de rasă"? El pretinde că, la acea vîrstă (8 ani), nu putea "să fie conștient de ridicolul situației"- de acord. Dar la 50-60 de ani, când confesivitatea, la Tel Aviv?: era conștient de propria-i insensibilitate etnică, fiindcă "situația" inocent zugrăvită de el era, nu ridicolă, ci tragică - adevărat, numai pentru români, nu și pentru unguri, nu și pentru evrei. Ridicol este el, acum, prin "naivitatea" (și non-șalanța) amintirilor-din-copilărie, vădind ne-frica de a fi vreodată făcut răspunzător și pedepsit pentru faptele sale rele. Ridicolă pînă la grotesc, afișînd o grețoasă țâfnă de grofesească ungueroaică disprețuindu-i imperial pe valahii împutuți) era, atunci, bunica lui M. Șafir: deși evreică-budapestană trăitoare la Timișoara, cunoștea foarte bine realitatea din Vechiul Regat de dinaintea de 23 august 1944, deci știa: când spuneai: "unguroaică", spuneai: *servitoare*. Deosebire: după instaurarea comunismului o slujnică româncă rar ajungea directoare de fabrică sau rector universitar - o servitoare ungueroaică: totdeauna; chiar ministru-plin-adjunct...

Ce anume le va propune - la Universitatea de la Cluj - viitorilor pro-

fesori din Învățământul Holocaustului și studenților, Michael Shafir, broșurist emerit și celebru necititor de texte atacate, ale unor autori etichetați orbește: “trivial-negaționiști”? Obiceiul de a azvârli fără temei grave, cvasi-mortale acuzații ? Obiceiul de a arăta cu degetul și de a “demasca” pe alții, pe oricine - ce nu face *goi*-ul sărac pentru o bursă, pentru o jumătate de catedră, pentru o “sinceră-considerație”? Ca la Pitești, în reeducare, nefericitul va ajunge să declare că tată-său fusese jandarm în Transnistria, maică-sa responsabilă de bordel. Care va fi prețul (dedus din “recuperări”) pentru o astfel de autodenigrare, autodistrugere, autonegare, autodenunțare: cei 10.000 dolari, promiși de istericul Ephraim Zuroff? Va fi el, M. Shafir - altfel un oarecare măgar! profesor, la Cluj, la catedra de trivial-negaționism a textelor necitite? Va ține cursuri de autoreeducare - la Pitești Bis?

Să facem un ocol pe la Paris: orice-ar zice americanolatrii - mai ales holocaustologii din România - Parisul rămâne cutia de rezonanță în bine, în rău a lumii. Am mai notat, au observat și unii jurnaliști (mai cu seamă cei de la *Le Nouvel Observateur* din ultimii trei ani):

De fiecare dată când o comunitate ocupă avanscena cu tragedia ei națională, brigăzile de intervenție ale studenților evrei, ale “sioniștilor de stânga” din Franța provoacă un *scandal*(terme-nul este folosit, subliniat, de *N.O.*), în scopul de a re-atrage atenția presei asupra Holocaustului, de a o menține acolo, nelăsînd-o să se “rătăcească” la alte “mici accidente istorice”. Când acum vreun deceniu Le Pen s-a scăpat și a zis că Auschwitz-ul fusese “un detaliu al istoriei”, s-a produs un scandal planetar - pe bună dreptate; însă când un Antoine Spire, și comunist și evreu a spus despre masacrul rwandez că a fost un “mic conflict local” și a râs (râsul-de-mort al lui Wiesel!), nici un francez nu a reacționat; și nici un român nu i-a ars o labă peste ceafă hilarului biciclist R. Cosașu (partener de bridge al vestitului anticomunist Gelu Ionescu și scriitor-îndrăgit de Marta Petreu și de I. Vartic - vezi Dicționarul Esențial al Scriitorilor Români), când a scris el cu mâna lui: «*Stalinismul la noi a fost un fel de blenoragie de tinerețe*» - de ce: “blenoragie”? fiindcă aceea trece, spre deosebire de de ciumă, de lepră - de moarte?; de ce “stalinismul” și nu “bolșevismul”?; și, mă rog, care “la noi”: la noi, în România ocupată de sovietici și de cosași ca jâmbărețul Radu-“Slăvim-Republica-Populară-Română”?; în Rusia, începînd din 1917, pe unde a galopat eroul său preferat: Isaac Babel, komisar bolșevic “intransigent”?; în întreg lagărul comunist, inclu-zînd Coreea de Nord, China, Vietnamul, Cambodgia, Ethiopia, Angola, Congo-Brazzaville, Cuba?

Revin: cum a început a se vorbi “prea mult” (?) de genocidul rwandez, cum un rabin parizian s-a zgâriat cu o furculiță la burtă, pretinzînd că un arab îl atacase, *fiindcă era evreu* - și gata *scandalul*! Cu proteste, nu doar guvernamentale franceze, dar și cu “Apelul” lui Sharon chemîndu-i pe evreii “victime ale antisemitismului din Franța” să vină cu toții grabnic la adăpost în Israel. Și ce dacă s-a dovedit că “agresiunea” fusese o grosolană invenție rabinică? Nici rabinul nici comunitatea evreiască nu și-a(u) cerut scuze pentru *provocare*).

Cum s-a readus pe tapet masacrarea armenilor de către turci în 1915 - scandal provocat în 2002 de... Israel, care somase Europa, (amintindu-i că este vinovată de Holocaust), să o primească neîntârziat pe Turcia în C. E. - cum “tinerii sioniști” parizieni au organizat diversiunea obișnuită prin manifestații violente ce au blocat strada editurii care avusese îndrăzneala să publice un roman al unei tinere italo-egiptene despre Palestina - un prețios “ajutor internațional” le-a venit de la Fundația Wiesenthal, cea vîndînd naziști,

prin comunicate amenințătoare - dar care, observa un jurnalist de la *N.O.*, grafiă greșit numele autoarei și titlul cărții (*a devenit o tradiție ne-lectura la holocaustologii de pretutindeni*)...

Evenimentul recent care a declanșat *scandalul* evreilor: readucerea în actualitate a sclavajului africanilor, imensa tragedie care a provocat, nu doar umilințe, suferințe, dar și zeci de milioane de victime. Au început a-și recunoaște vina Belgia, Portugalia, Franța...

/Pe când *mea culpa* României pentru robia țiganilor? N-ar fi timpul ca Biserica Ortodoxă Română să dea semnalul căinței, doar sfintele mănăstiri ale noastre au fost cele mai bogate în robi?/

În urmă cu trei luni a apărut la Paris mărturia unui ostaș francez de culoare căzut prizonier la germani, au izbucnit proteste vehemente din partea comunităților evreiești de pretutindeni împotriva “alegațiilor antisemite ale autorului” de genul: “în lagărele naziste evreii și slavii erau considerați sub-oameni, însă noi, negrii și țiganii: sub-sub-oameni și tratați ca atare”. Când un jurnalist belgian a scris că recunoașterea sclavajului din partea unor foste puteri coloniale europene reprezintă cel mai mărunț lucru pe calea recunoașterii păcatului de moarte (reprezentat de sclavaj), continuând: - “rămâne ca America să facă la fel, mai ales că cea mai mare parte a prosperității sale s-a rezemat pe sclav” - le-a sărit capacul, nu americanilor, ci evreilor !

În 8 martie acest an au manifestat liceenii din Paris. În locul obișnuitelor bande de derbedei vandali, “les casseurs”, care parazitau coloanele, spărgeau vitrinele magazinelor și furau ce apucau - au apărut vandali ne-hoți: aceștia, tăbărau pe câte un elev manifestant, îl băteau până la sânge, îi zmulgeau telefonul portabil, o bluză, “adidașii” iar fetelor - bătute și ele - li se “confiscău” telefoanele și poșetele. S-au înregistrat răniți, plângeri contra X... Presa a fost surprinsă de acest nou fenomen și a scris pe larg, încercând să afle dedesubturile. Televiziunea a intervievat câțiva din vandali - elevi la o școală profesională din St.-Denis, din zona Marelui Stadion. S-a aflat că acei tineri erau revoltați-furioși pentru că ei, cei trăind în banlieu, ca “ieșiți din imigrație” (arabi, negri), sunt defavorizați, nu au nici hainele, nici telefoanele portabile, nici aerul sigur de ei - al liceenilor manifestați... Drept care s-au hotărât ca (de astă dată) să le dea o lecție... burjuilor.

Jurnaliștii observaseră: vandali ne-hoți, erau animați (!) de ură... socială (nu au folosit: “ură de clasă”, ca să nu se supere comuniștii...), manifestată, nu prin “confiscarea”, ci prin distru-gerea demonstrativă a bunurilor pe care ei nu le aveau. Foarte mulți dintre vandali, după ce stingeau în bătaie pe câte un elev manifestant și îi zmulgeau telefonul portabil, îl distrugau pe loc, călcând în picioare... rămășițele...

După o vreme, cum se întâmplă, presa și-a îndreptat atenția spre alte evenimente - ceea ce era insuportabil pentru toboșarii Holocaustului - atunci a izbucnit *scandalul* “rasismului anti-alb”:

Jurnalistul Luc Bronner de la *Le Monde* a publicat mult după evenimente un articol în care afirma că agresiunile au avut un caracter net rasist, anti-alb - auzise el, cu urechile lui, cum “magrebinii” (arabi algerieni, marocani - și negri africani) strigau la agresăți: «Alb împuțit, dă portabilul!»; mai mult: în ancheta pe care el (L. Bronner) a făcut-o în St.-Denis, în fața școlii de meserii, “magrebinii” repetau fără jenă motivele agresiunii: «Din cauza lor, a albilor, am suferit și suferim...»

Fulgerător Radio-Shalom - al comunității evreiești - și Asociația tinerilor sioniști de stânga “Hachomer hatzair” a(u) dat alarma, lansând un Apel

la solidarizare împotriva actelor “*rasiste, contra albilor - cu iz antisemit*” (subl. mea). Printre primii semnatari: Alain Finkielkraut, André Taguieff, Kouchner. Pe măsură ce Radio-Shalom și “Hachomer hatzair” urca tonul până la inaudibil, au început a se semnala, atât retrageri de semnături de pe Apel cât și opinii exprimate de organizații antirasiste, pacifiste, apoi de personalități: Ghaleb Bencheikh, președinte al Confederației mondiale a Religiiilor pentru Pace a fost primul care a declarat: “Dacă agresiunile contra liceenilor sunt inadmisibile, nu cred că rasismul este constitutiv acestor acte”; celebrul istoric Esther Benbassa: “Fiind personal atinsă, ca fostă imigrantă, care știe cât de dificilă este integrarea [în societatea de sosire], prin acest Apel care atâta la violență, în loc să constate că există o respingere [a societății franceze]”. Și: “nu este rolul unei asociații evreiești din Franța de a intra *dans la compétition victimaire*”, sublinierea mea.

Bănuiesc ce a pățit Esther Benbassa, evreică originară din Salonic și după acest “act antisemit”, din partea presei evreiești, din partea unor (mulți!) evrei din Israel, din partea organizațiilor tinerilor sioniști (de stânga, pardi!). Mai ales pentru această “*compétition victimaire*” pe care a mai reproșat-o evreilor stârnind, la Sorbona amabilități de genul urletului sionist : «Curvă a arabilor!» Destul de rapid *scandalul* scontat de evrei pentru a deturna batajul în jurul altor tragedii, ale altor comunități s-a întors, nu la Holocaust, ci la “ucenicii vrăjitori” ai lui. Cunoscuții fabricanți de opinie Finkielkraut, Taguieff, Kouchner s-au dat la fund, n-au mai fost de găsit nici la telefon. Jurnaliștii de investigație s-au întors la evenimentul declanșat la 8 martie.

Duminică 17 aprilie, la emisiunea de televiziune “Arrêt sur image” s-a dezbătut atât “fenomenul”, cât și deturnarea semnificației sale de către unii evrei. A participat jurnalistul de la *Le Monde*, Bronner și Yoni Smadja, șeful organizației tinerilor sioniști: “Hachomer Hatzair”. Timp de două ore, în direct, cei doi au fost copleșiți de mărturii, de contra-anchete jurnalistice, de analize, toate contrazicându-le alegațiile. În cele din urmă Bronner a recunoscut, spășit, că se grăbise - rău sfătuit de un bun prieten - care îi povestise ceea ce auzise el: “maghrebini agresori strigau: «Albi împuțiti!», «Să nu uităm sclavajul», «Toți albi trebuie bătuți»”; că nu, el nu auzise asemenea cuvinte; că nu, când s-a dus la St.-Denis și a stat de vorbă cu agresorii niciunul nu a formulat clar “justificări rasiste, antialbi”. Când animatorul emisiunii l-a întrebat: dacă nu a văzut, dacă nu a auzit lozinci rasiste (anti-albi), de ce a scris contrariul în *Le Monde*? Bronner a ridicat din umeri și a întors privirile speriate spre Yony Smadja. Acesta nu părea a avea mai mult de 18 ani. Sigur de sine și de adevărurile sale cum numai un adolescent-revoluționar-trotskyist-sionist poate fi, Yony a respins fiecare probă împotriva a ceea ce scrisese, ce afirmase el: un jurnalist (evreu) de la *Libération*, aflat pe teren, spunea că nu auzise vreo lozincă rasistă - Yony, senin, mătura cu un dos de mână mărturia:

«Nu-i adevărat! Nu se afla el [jurnalistul] unde trebuia!»;

Un sociolog reputat (și evreu) afirma că evreii au fost de totdeauna în “*compétition victimaire*”, că nu suportă să se vorbească despre suferințele altor comunități - Yony:

«Nu-i adevărat. Noi nu putem fi geloși pe nimeni. Noi nu mințim niciodată...»

La această ultimă obrăznicie animatorul a ridicat mâinile spre cerul studioului și l-a somat pe Yony:

«Ați afirmat și răspândit știrea că maghrebini agresori rosteau lozinci anti-albe, antisemite, dar nimeni nu le-a auzit: nici Luc Bronner, care a provocat

scandalul, iar aici a recunoscut că în realitate nu a auzit așa ceva, îi povestise “cineva” - înseamnă că ați mințit!»

Deloc demontat, Yony:

«Vă spun eu că arabii (de la “magrebini” trecuse la “arabi” - de mirare că nu mersese până la: “palestinieni”) sunt antisemiți și vor să ne arunce în mare. Dacă la manifestația asta nu au fost auziți, vor fi auziți mâine; sau peste o săptămână. Noi trebuie să luăm măsuri preventive...»

Animatorul Daniel Schneidermann a râs:

«Preventive? Ca războiul preconizat de Bush, de Wolfowitz, de Rumsfeld?»

Adolescentul Yony Smadja l-a fulgerat pe Schneiderman cu privirea sa albastră, albastră - și a tăcut - ca R. Ioanid.

Iar eu, în fața televizorului, am simțit un fior rece pe șira spinării: acest copilăș - cu ochi albaștri - ar fi fost în stare să măucidă, fără tresărire. Nu pentru că aş fi palestinian-terorist, sau neamț-hitlerist - sau român-negaționist - ci pentru că nu sunt ca el. Pentru că sunt un *goi*, deci inamic, deci...*potențial-lichidabil*. Nuanțez: *preventiv-lichidat*.

Ovidiu Pecican. Și el (ca și Laszlo - de care nu mă ocup) a constituit o surpriză: cum de s-a lăsat tras (și dacă s-a tras-singur?) în Brigada Dezinformatoare a Holocaustologilor Socotitori-Prețaluitori-de-Cadavre ?

Nu-l voi psihanaliza, pentru a afla ce rol culpabilizator va fi jucat tatăl în spaimele cumplite ale fiului, ci voi aminti:

În dialogurile cu Laszlo, cu Grigurcu, cu Solacolu, *istoricul* Ovidiu Pecican, citind respectuos - și prea-plecat, de-a dreptul slugarnic... - din Evanghelia după R. Ioanid, mă acuza, ca autor al **Săptămânii Roșii**..., că nu mă sprijin, în afirmațiile mele, pe documente autentice, autentificate, verificate, acceptate de istorici...

Plin de calități, și O. Pecican este român în ceea ce are mai rău: uită ce spuse ieri, nu își imaginează că cel din față îl va contrazice fără jenă, amintindu-i adevăruri pe care el, O. Pecican le ocolește, le ascunde cu grijă - iată unul; mare:

Fundația Culturală România, condusă de A. Buzura, pregătise, în colaborare cu Centrul de Studii Transilvane din Cluj editarea volumului de documente **Situația evreilor din România 1939-1941**. Lucrarea urma să apară sub egida Institutului de istorie și teorie militară, a Arhivelor statului, București, a Arhivei Ministerului Apărării Naționale. Coordo-natori: Lt. col Alesandru Duțu și Dr. Constantin Botoran. În 1994, în preziua lansării, volumul a fost trimis la topit din ordinul lui A. Buzura. Că el este autorul actului înalt cultural (și extrem de patriotic față de neamul românesc, cel fără-de-hârții): ca recompensă în 2003 Universitatea din Ierusalim i-a decernat titlul de Doctor Honoris Causa!

În 2003 volumul de documente a fost, în sfârșit, scos la lumina zile de editura Țara Noastră, din inițiativa lui Ion Coja.

În chiar momentul în care istoricul Ovidiu Pecican - citindu-l umil, îngenunchiat pe R. Ioanid - afirma că Goma nu se bazează pe documente, avea în față (iertare: ar fi trebuit să aibă dinainte, în timp, nu doar în spațiu - și gata citit!) eseul atacat: **Săptămâna Roșie sau Basarabia și Evreii**, ediția de la Vremea. Dar nici el, dezbătătorul nu-l citise cum se citește. Afirm aceasta pentru neînsemnatul motiv că cel puțin jumătate din paginile eseului sunt ocupate cu *documente* culese, reproduse din volumul **Situația evreilor din România 1939-1941**; cel distrus de Buzura în 1994.

Istoricul nostru, devenit holocaustolog, nu citește: după modelul ilus-

tru al șefului suprem: Wiesel, care acuză, fără temeii, în perfectă necunoștință de cauză, însă înecat de ură față de români. Cu “temeiurile” responsabili sunt aghiotanții R. Ioanid, M. Shafir, Al. Florian, A. Oișteanu... El, O. Pecican a ridicat două degete și s-a oferit să execute un ordin, temeinic, profesionist, ca o bună cătană ardeleană. E mult mai comod și mai fără riscuri: cine să-i ceară socoteală că a aruncat la întâmplare acuzații grave, că a calomniat, că a spus minciuni cu seninătate? În niciun caz un român-verde: românii-verzi bat pas de front pe arătură la comanda holocaustologilor.

O. Pecican lucra la Centrul de Studii Transilvane. Mă înșel? Chiar dacă mă înșel, este oare de conceput ca un istoric din Cluj să nu aibă știre de un volum de documente urmînd a fi editat - în Cluj ? Nu. Mai ales că la un moment - în mijlocul unei acuzații că eu nu produc documente, lui i-a scăpat mărturisirea că a avut între mâini documente... pe care ar fi trebuit să le citesc-citez, eu, autorul eseului. Și nu a recunoscut că el, Pecican nu citise textul meu, cel conținînd chiar documentele în chestiune...

Necititorii mei - altfel holocaustologi emerțiți...

Gabriel Andreescu:

Timpul nr. 3/2005: publică, pe pagina a 3-a la rubrica “Agora” articolul anunțat pe prima : “Mult Goma” semnat: G. Andreescu. Să trecem - cu greu - peste introducerea confuză, năclăită și mincinoasă, fiindcă nu pomenește de articolul lui A. Oișteanu din 22, cel care provocase reacția mea în *Ziua*, ci pretinde că al său o schelălăitură, tot în *Ziua*, unde confecțio-nează “editoriale” discutate, dezinformatoare, inutile - ar fi declanșat ostilitățile. Și din acest proaspăt extemporal răzbate setea-foamea lui G. Andreescu de a fi considerat și el om purtător de condei, de a fi luat și el drept “publicist”, de a fi și el băgat în seamă, fie și sub forma unor lovituri de rețevei, administrate domestic, pentru intruziune acolo unde nu are ce căuta.

Citez din *Timpul*: - scrie G. Andreescu despre mine:

“(...) Focul de artificii de acum o lună nu a adus nici un argument esențial nou față de ceea ce spusese deja. Goma redevenise ‘un caz’ o dată cu apariția celor două texte (subl. mea, P.G.) ‘Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940’ și (sublinierea îmi aparține) ‘Basarabia și Evreii’ în care teoretizează într-o manieră foarte personală evenimentele din Transnistria (re-subl. mea) în timpul celui de al doilea război mondial”.

O singură frază, două (imense, nerușinate!) inexactități:

1. “Cele două texte” sunt, în fapt, unul singur text. Și-ul introdus de G. Andreescu înlocuiește *sau*-ul autorului, pus acolo, nu altundeva, de mine, nu de altcineva, pentru a marca titlul și subtitlul eseului. Trebuie să fii Gabriel Andreescu pentru a avea nesimțirea de a ataca o carte căreia nici măcar coperta nu i-ai văzut-o, așa, pentru cultura-generală a ta: să știi ce nume-titlu poartă animalul-care-nu-există (pentru analfabeți): *cartea*;

2. Nicăiri în textele mele (fie acestea și... două) nu am teoretizat - cu atât mai puțin “într-o manieră personală - evenimentele din Transnistria”... Dacă aș fi vrut să fac acest lucru, nimeni nu m-ar fi putut împiedeca: nici Laszlo, nici Pecican, nici Shafir, nici R. Ioanid - i-am numit pe aceștia, fiindcă ei vorbesc (în locul meu) - despre... Transnistria. Eu scrisesem “despre” ceea ce și spune subtitlul eseului: “**Basarabia și Evreii**”- nu: “Transnistria și Evreii”. Or, după cum se constatase încă din timpul “polemiceii” cu Shafir, de acum doi ani, G. Andreescu nu citise ceea ce condamnase atunci (el nefiind cititor ci scriitor de editoriale); acum se vădește fără tăgadă: grafomanul lefegiu al Drepturilor Omului Minoritar în România, nu văzuse în viața lui măcar coperta cărții mele.

Că nu este o scăpare a sa, nici vreo greșeală a redacției: în capul coloanei a II-a, după un citat din I. Solacolu, G. Andreescu recidivează astfel:

“În final, Solacolu ‘dispare’, în sensul că nu a mai comentat *textele* (subl. mea) esențiale ‘Săptămâna Roșie și (re-subl. mea) Basarabia și Evreii”.

Acest ne-cititor, analfabetizator se pricepe de minune la toaletarea (ciuntirea) citatelor din textele comentate, deci la falsificarea lor prin prezentare incompletă. Exemplu:

«- să fie expulzați de pe sol românesc acei evrei și unguri care întrețin *adevărul etnic* al lor...», scrisesem eu;

Până aici a reproduș corect dintr-un text al meu. Numai că a copiat doar un sfert-de-frază, o ciosvârtă de idee. Întreruptă abuziv, fraza-ideea mea ajunge a semnifica orice altceva și contrariul orice-ului - fiindcă, în original, ea continuă astfel:

...“potrivit căruia doar ‘românii fasciști’ au asasinat evrei, în schimb (!) evreii și ungurii nu s-au atins de un fir de păr de pe capul românilor, nici în timpul ocupației Transilvaniei de Nord, nici după sovietizarea întregii Românie, când au colonizat ‘aparatură de stat și de partid’ - cu precădere blestemata Securitate”.

Nu-i așa că eu scrisesem în textul “Să învățăm de la evrei?” cu totul - dar cu totul - *altceva*?

Acest ne-cititor, zăpăcitor de cititorii româniei suficient de zăpăciți de scînteiești eterni, senin semănător de neadevăruri, obraznic falsificator de citate a dovedit din plin că locul său de “publicist” (Rică Venturianu măcar avea umor - involuntar...) este în Brigada de Dezinformație condusă de Wiesel, alături de ceilalți nerușinați calpuzani : Shafir, Oișteanu, Braham, Ancel, Al. Florian, Laszlo, Pecican, Volovici, Totok...

Or fi existînd și alte cretinătăți în textul lui G. Andreescu din *Timpul* nr. 3/2005, dar nu le mai iau în seamă: am obosit de andreisme. Și nici nu mă pot mira:

«De ce **Liviu Antonesei** nu mi-a oferit un drept la replică?»

De ce! Fiindcă nu-i va fi dat prin cap că mai există așa ceva (dreptul la replică), în România de azi.

Nu doar lui: îi dăduse oare prin cap lui I.B. Lefter să-mi acorde mie, atacatului, drept de replică la pogonul - corect: ciubărul cu lături vărsate în capul meu - în *Observator cultural*, pogon-anatemă-tinetă iscălit: “Radu Ioanid”, cel constituind semnalul de atac împotriva “antisemitului” de mine, din noua campanie de culpabilizare a românilor și începere a adunării cotelor re-impuse după jumătate de veac: “taxa pe cadavre”?; oare îmi admisesese drept de replică G. Adameșteanu, după publicarea, în 22, a lălăielii îngălate, turnătoare, a lui Oișteanu în care mă ataca?; dar mai înainte, când mă porcăiseră Barbăneagră, Mircea Martin, iar eu, naiv, unde mai pui: “parizian” cum crede R. Ioanid că mă insultă, trimisesem replici la atacuri : le publicase ea, G. Adameșteanu, prima și ultima dintre oltence? Da de unde! Scriitorul-român trezit împărat-șef al câte unei publicații își păstrează “concepția” primitivo-tribală, potrivit căreia șeful este și proprietar de mobile și de mobile (aici intrînd subalternele, fetele-n casă - ca Rodica Palade).

Nu pot întreba nici:

«Cum de a publicat Liviu Antonesei așa ceva, fără să verifice corectitudinea afirmațiilor autorului (acum vorba fiind de G. Andreescu)?»

Pentru că niciodată nu am luat de guler pe cutare director de periodic fiindcă publicase un text critic la adresa mea - acest obicei bolșevic îl au G.

Dimisianu, Alex. Ștefănescu, Cristian Teodorescu, Ioana Pârvulescu, N. Manolescu (ei au amenințat cu un proces revista *Vatra* care îmi scosese, în foileton, **Săptămâna Roșie**...); obicei al tovarășului Teșu, *munca*-torul cu pixul și carnețelul de denunțuri, harnicul, agitatorul caraliu de serviciu, cu «Ordonanța, Ordonanța!», supraveghetor al românilor din România care *s-ar putea manifesta ca antisemiți* (s-a observat gândirea potențialistă a securiștilor înaintași ai săi, în virtutea căreia zeci de mii dintre noi am fost arestați, torturați, întemnițați) și ar compromite (bună)starea materială - dar psihologică! - a israelienilor din Israel; obicei al lui Oișteanu, cel care deploră rânjind, în 22-ul adameștean că încă nu am fost condamnat penal; obicei al lui Șafir care îl amenință cu “judecata” pe Mircea Stănescu, dacă acesta va face publică o scrisoare a sa (nu una foarte-foarte compromițătoare, însă broșuristului Șafir, și el conspirativnik înăscut nu-i place lumina zilei, lucrează numai pe întuneric, atacă numai de la adăpostul tufișurilor - așa a ghidat campania din 2000 în favoarea lui Iliescu, așa l-a consiliat pe Wiesel în 2002 să refuze a vizita și Memorialul de la Sighet...);

Apoi fiindcă răspunsul la eventuala mea întrebare îl dă însăși Gabriela Gavril redactor-șef al *Timpului* prin editorialul publicat în același număr, 3/2005: “De ce nu mai pot citi pamflete?”

Explicațiunea pe care mi-am dat-o - după ce am înțeles:

Liviu Antonesei nu mai citește de multă vreme vreme decât ce scrie el însuși; am mai înțeles: Gabriela Gavril, mărturisește negru pe alb că nu mai citește pamflete. Deducție: aruncându-și ochii peste titlul extemporalului andreesc, cei doi șefi ieșeni au... tras concluziunea că este un “pamflet” - și ce bine face pamfletul cel neiuibit la *Timpul*, dacă-i arde una peste bot lui Goma care, o știe toată lumea intelectuală românească (Șafir, Oișteanu, Al. Florian, Ed. Reichman, Lavastine, Lilly Marcou, Totok) este un antisemit fioros - de ce? Fiindcă așa le-a explicat tovarășul evanghelic sionisto bolșevic, R. Ioanid! Și cum Doamna de la Domnul nu (mai) citește pamflete; cum Domnul de la Doamna nu se mai citește nici pe sine (întru corectura cea de toate zilele), nimeni “din conducere” nu a citit măzgăleala lui G. Andreescu. Însă în virtutea unei obișnuințe curat-intelectuale ambii-doi conducătorii au semnat încuviințarea tipăririi.

Să fiu drept: chiar dacă s-ar fi întâmplat minunea ca Liviu Antonesei și Gabriela Gavril să fi citit “pamfletul”: și-ar fi dat ei seama că iscălitorul iscălește idiotii, calomniile, porcării?

Da de unde! Ca să ajungă la această elementară concluziune, ar fi fost necesară o elementară condiție îndeplinită de un conducător de revistă culturală, de un intelectual - care mai și citește, măcar în fiecare zi-întâi din lună, adică se informează, pentru a fi în cunoștință de cauză; adică să fi citit, ei, textele lui Goma atacate în publicația lor; să fi privit o singură dată coperta cărții lui Goma **Săptămâna Roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii** (atenție: nici măcar semnalată ca apariție în *Timpul*, nici vorbă să fie recenzată, *deși primiseră un exemplar*. Dar cum să o facă, dacă fuseseră avertizați de holo-caustologii Oișteanu, A. Cornea, Șafir, Volovici, Totok: acea carte e un fel de **Mein Kampf** scrisă direct în românește! - ei Oișteanu, Șafir, Volovici n-au citit-o cu ochii lor personali, dar le-a povestit-o ne-cititorul Wiesel, cel cu: «Români! au ucis, au ucis, au ucis!»?). Firește, ar fi fost necesar (nuanțez: “ar fi fost de dorit”) ca Liviu Antonescu, chiar și Gabriela Gavril să fi parcurs măcar o dată, fie și în diagonală, textul meu “Să învățăm de la evrei?”, pentru a nu cauționa falsificarea citatelor prin “oprirea” acolo unde îi convine polemistului necititor-dezinformator semnând și în *Timpul*:

“G. Andreescu”.

Dar n-a fost să fie. Mă tot întreb - de 15 ani: la *asta* le-a slujit literatorilor români “rezistența prin cultură”? la atingerea performanței ne-citirii textelor combătute cu mare curaj? Fiindcă am certitudinea: după Revoluția lui Brucan, scriitorul român nu mai citește - în schimb combate ceea ce nu cunoaște!; nu are cunoștință de propoziția celuilalt - dar îi arde o ripostă, de să nu i se mai șteargă în veci de pe obraz scuipatul: «Antisemitule! Tu, care m-ai ars în cuptoarele Transnistriei!» - ispravă eroică pentru care, dacă nu curg cei 10.000 dolari-argințici, tot pică de o bursă, de un doctorat, de o catedră la Cluj, de o intrare în NATO, în UE... - e puțin lucru să pui umărul la propășirea țării tale dragi-și-iubite, România?

Și ce dacă Liviu Antonesei și Gabriela Gavrila nu au citit textul pus pe rug de G. Andreescu, inginer specialist în Industria Drepturilor Omului? Au ei timp de fleacuri? Dar unde ne trezim? În Europa? Ei, bine, nu în Europa ci, până una-alta, la Iași.

Ironie - am mai spus-o: singurul dintre agresorii mei care... a recunoscut că nu citise nimic din textele mele - dar trăsese concluzia: “Goma e antisemit”: Dan Pavel. Nu R. Ioanid, nu Shafir, nu Oișteanu, nu Al. Florian, nu Ion Vianu, nu Ed. Reichman, nu Teșu, nu D. Vighi, nu Laszlo, nu Pecican... - nici G. Andreescu. Ci Dan Pavel! Îl merităm!

Am răspuns la întrebarea: de ce (până acum) holocaustologii nu m-au dat în judecată pentru “antisemitism”?

Vor fi știind ei câte ceva despre stropitorul stropit.

Vor fi auzit și despre arma pe care David nu o cunoștea: bumerangul.

Un pas pe loc, în actualitate (10 octombrie 2011):

O surpriză care nu m-a surprins: o scrisoare de la Varujan Vosganian:

“Draga domnule Goma,

imi permit sa va scriu, desi dumneavoastra probabil ca nu ma cunoasteti. Sunt Varujan Vosganian, prim-vicepresedinte al Uniunii Scriitorilor din Romania. Am ocupat in ultimii douazeci de ani o seama de demnitati in statul roman, printre care si pe cea de ministru al economiei si finantelor in anii 2006 - 2008, pe vremea cand prim ministru era Calin Popescu Tariceanu. In prezent sunt senator.

In perioada 21-22 octombrie voi fi la Paris pentru o intalnire cu scriitori de origine armeană din diaspora. Mi-ar face mare onoare sa va intalnesc. Educatia pe care am primit-o in familie, felul in care am trait in perioada comunista si valorile in care cred mi-au insuflat fata de dumneavoastra un profund respect. In Romania suntem foarte multi care va socotim unul dintre reperatele rezistentei demne impotriva dictaturii comuniste si consideram ca prezenta d-voastra ar fi un bun model pentru o societate aflata in deriva.

Daca incuviintati, printr-un eventual raspuns, m-as bucura mult sa va pot intalni. Cu mult drag si adanc respect.”

Marti 11 octombrie 2011

(...) Am răspuns lui Varujan Vosganian:

Paris, 11 oct 2010:

Domnule Varujan Vosganian,

Observ ca mesajul Dvs primit ieri, în jurul prânzului a cunoscut, pâna la raspunsul meu - în aceasta dimineață - o raspândire necunoscuta scrierilor mele. Foarte bine: am devenit celebru: mi-a scris însusi Varujan Vosganian, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, senator si scriitor.

Care o fi motivația mesajului? Eu nu v-am adresat nici o petiție, nici o reclamație, nici vreun bilețel-de-prietenie - atunci? Mor de curiozitate sa aflu numele factorului care v-a însărcinat sa-mi scrieți, sa scoateti castanele cu mâinile Dvs. Dar nu va întreb cine anume este. Fiindca stiu. Dealtfel stiam înca de acum o săptămâna ca veți fi însărcinat cu aceasta ingrata misiune.

Ce aveți de gând să-mi comunicați? Sau poate vreți sa vă cereți scuze pentru complicitatea-prin-tăcere la care ați consimțit voios la antisemitizarea mea, de pe urma careia mi s-a prelungit pedeapsa de nu mi se restituie cetățenia, de a nu fi reprimat în Uniunea Scriitorilor, de a nu putea publica în România, în româna, decât cu mari greutatea - fiindca vegheaza noua-cenzura unde oficiaza cu vigilența profitorul de vârf al răsucirii, ca în procesul de la Grivița, N. Manolescu: din acuzat de antisemitism (citește: de analfabetism) în feroce acuzator de “antisemiți”, ca mine si de “legionari”, ca L.I.Stoiciu, faptă răsplătită cu treizecideargintii postului de ambasador Unesco la Paris - demers nobil, susținut de ambasadorii americani la Bucuresti Taubman si Gordon?

Au poate despre **altceva** aveți de gând sa ma întrețineți?

Soluția se afla la îndemâna: folosiți curierul electronic: scrieți-mi.

Vă voi citi cu atenție si vă voi raspunde.

Paul Goma

Și iar mă întorc în trecut:

Paris, 28 iunie 2005

Andrei Oișteanu: O amintire “despre mâncare” sau Cum funcționează memoria unui holocaustolog-șef-adjunct

În *Supliment cultural* (al editurii Polirom) am dat peste rubrica ținută de Adriana Babeți “despre mâncare” (mâncăruri?). În nr. 10, din 29 ian-4 febr. 2005, la pag 4 figurează - cum altfel? - și Andrei Oișteanu: el își povestește viața lui cea grea, plină de privațiuni și de persecuții (antisemite!) - prin o amintire culinară.

Reproduc aici contribuția-i - apoi o voi comenta:

“M-am născut la București, dar primii șase ani de viață (1948-1954) i-am petrecut la Cernăuți ¹⁾; compusă din cinci suflete familia mea locuia în două camere foarte modeste din cartierul evreiesc; stăteam pe ulița ceasornicarilor (...) cărei i se schimbasese numele cu cel al comunistului Karl Liebknecht. Era o perioadă de după război în care Uniunea Sovietică își oblojea rănile. Era un amestec de mândrie și sărăcie postbelică. Marea victorie asupra nazismului (și ocuparea Europe est-centrale) hrănea sufletele ²⁾, dar nu și trupurile. Nu se mai găsea mai nimic de mâncare. Ca să supraviețuiască cernăuțenilor li se dădea în folosință câte o bucată de pământ pe care o cultivau de regulă cu cartofi [...]

“Devenit șomer ³⁾, tatăl meu nu putea să se reangajeze din cauza

unui puternic val de antisemitism ⁴⁾ declanșat la începutul anului 1953 de batiușca Stalin însuși (procesul “asasinilor în halate albe”). Abia după moartea lui Stalin părinții mei au reușit să emigreze⁵⁾ în România. În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică; tot ceea ce unii iubeau și urau mai mult. Fratele meu (11 ani) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (6 ani) l-am imitat. ⁶⁾

“La București am locuit pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz, militantă comunistă, situație simetrică cu cea din Cernăuți Dar statutul social și starea materială s-au îmbunătățit substanțial. Problema mâncării nu se mai punea în termeni de supraviețuire. Și totuși, în fiecare dimineață se derula un ritual culinar săracăcios. Toată familia se aduna la masă, mama punea solemn un castron aburind, plin cu cartofi fierți în coajă. Suflând în mâini, decojeam cartofii fierbinți, îi mărunțeam în farfurie și adăugam sare, ceapă tocată și untdelemn. Apoi mâncam în tăcere, ca într-o agapă mistică .

“Trecuseră mulți ani de la părăsirea ghetoului ⁷⁾ din Cernăuțiul stalinist, dar noi continuam să practicăm ritualul săptămânal, în amintirea paradisului/infernului pierdut”.

Secreția pe hârtie a lui A. Oișteanu mi s-a arătat exemplară, definiție pentru membrul unei familii de bolșevici (și ce familie: a sinistrului criminal de război-și-de-pace: “Leonte Răutu”) - prin:

a. neadevărurile rostite-scrise senin;

b. nesimțirea politico-socialo-etnică - prezentă și la tovarășii săi holocaustologi: Shafir, R. Ioanid, A. Cornea, E. Wiesel.

c. rezultatul: o inabilă, o grosolană diversiune istorică, morală, lingvistică - dar cât de eficace în spiritul tulburat al românilor analfabeți și gataculpabilizați tot de ei, holocausto-logii atotprezenți: Big Brother - cu șapte capete.

Le iau în ordine:

1) Știam (din **Dicționarul** lui Florin Manolescu) că fratele mai mare al său, Valery s-a născut în 1943, în Karaganda, Kazahstan. Tot de acolo aflasem că Valery “își petrecuse copilăria la Cernăuți”. Din textul de mai sus reiese: Andrei Oișteanu se născuse la București (în 1948), “dar primii ani din viață (1948-1954) i-am petrecut la Cernăuți”.

Întrebare: Dacă el, Andrei s-a născut în 1948, la București (unde se afla din septembrie 1944 “unchiulețul” Leonea Oigenstein, zis Răutu, zis Monstrul Rece, bine înfipt în “sarcinile de stat și de partid [“statul” fiind Marea Uniune Sovietică, ea ne “administra” - prin auxiliarii Ocupantului, deci și prin unchii, prin mama, Bella Iosovici, prin tatăl, Mihail-Mișa], ce căuta - la Cernăuți - familia sa începând din anul nașterii, 1948? Să fi fost mama sa, Bella Iosovici originară din Cernăuți? Va fi fost, însă “pe vremurile acelea” nu se circula după cheful “originarilor” peste granițele noi, sovietice/ermetice - cu atât mai puțin peste frontiera dintre URSS și ce mai rămăsese din România.

Apoi: sensul cvasiunic al **treceții** infamei frontiere - numai pentru ruși, comuniști, evrei, numai pentru “consilieri” era: *dinspre URSS spre România* (dar nu veniseră ei pe tanc din Raiul Sovietic să ne explice cât de fericiti suntem noi?, cât de fierbinte ne iubește pe noi Sora cea Mare?). Adevărat: mai era un sens, ne-normal, silit, avînd înțeles de **deportare**: *dinspre România spre URSS* - pentru germani, însă mult înaintea lor, începînd din 24 august 1944, refugiații basarabeni-bucovinenii, consi-derați “cetățeni

sovietici” - ca unchiul meu N. Popescu - amenințati cu “repatrierea-în-Siberia”. Persoanele care, între 1944 și 1953 (moartea lui Stalin) plecau din România cu destinația URSS erau, în acte, socotiți “repatriați”, dar considerați “trădători ai Patriei Sovietice”, altfel de ce ar fi fugit de Armata Roșie cea liberatoare (cea pe care o primise cu flori, la București, copila Lilly Marcou și ai săi din familie, din comunitate - din viitorul Aparat de Stat și de Partid?). Familia noastră a făcut denefăcutul - citește: acte false - ca să nu fie... repatriată.

2) “Mare victorie asupra nazismului (...) hrănea sufletele, dar nu și trupurile”.

La 28 iunie 1940 (viitorii) părinți și unchi (“Răutu”) ai lui Andrei Oișteanu dăduseră fuga pe malul stâng al Prutului, în Teritoriile Cedate, iar până la jumătatea lunii iulie 1941, fiind komisari-voluntari, îi tăiaseră-spânzuraseră pe *goii* localnici din Basarabia și din Bucovina de Nord răpite de URSS; când fuseseră siliți să fugă din calea armatei române (în iulie 1941), ei nu alții alcătuiseră unitățile-de-distruge a tot ce era piatră pe piatră; în afară de sufletele lor, hrănite cu ura-de-clasă bolșevică și cu nemărturisita, dar aplicata ură-de-rasă evreiască (împotriva băștinașilor neevrei), trupurile lor de caralii și de torționari s-au hrănit până la vomă cu ceea ce zmulseseră de la gura basarabenilor și a bucovinenilor înfometăți. În acel an de coșmar (28 iunie 1940-15 iulie 1941), pe lângă teroarea politico-etnico-polițienească, pe măsură ce “indigenii” erau alungați din case, arestați, executați ori “doar” deportați - după ce fuseseră înfometăți, în aceeași măsură komisarii-voluntarii, se umflau, se lăteau - de mirare că nu explodaseră de prea-plinul exercitării puterii, de mâncare, de plăcerea vărsării sângelui oamenilor nevinovați. Bolșevicii evrei parveniți din dreapta Prutului ca și bolșevicii evrei din stânga Nistrului (“transnistrienii”) își hrăniseră peste măsură “trupul” de care ne vorbește atât de frumos holocaustologul de azi și nu își imaginau că după festinul pe care și-l organizaseră vreme de un an pe teritoriul Basarabiei și al Bucovinei de Nord vor fi siliți să fugă în Rusia, pe care în 20 ani bolșevicii (“În frunte: komisarii!”), vorba unui cântec drag lui Isaac Babel al lui R. Cosașu, cel care afirmase, rânjind, că genocidul comunist de trei sferturi de veac fusese... “o blenoragie de tinerețe”) o prefăcuseră din Țara Pâinii în Imperiul Foamei. Nu-i va fi auzit niciodată A. Oișteanu pe părinți povestind ce anume mâncaseră ei, “voluntarii” în Basarabia, după 28 iunie 1940?; nici ce anume nu-mâncaseră în Kazahstan? și ce - totuși - mâncaseră între 1944-1948 în România secătuită de război, suptă de ruși cu ajutorul Sovromurilor (impuse în luna mai 1945!), prin zapcii lor, evreii?

3) “Devenit șomer, tatăl meu nu putea să se *reangajeze*...” (subl. mea, P.G.)...

“Șomer” Mișa Oigenstein?, komisarul bolșevic, cel care... “dăduse dovadă” cu asupra de măsură, atât în Teritoriile Românești Ocupate, cât și în Armata Roșie, în Polonia, în Germania - ca politruk sub comanda suprapolitrukului... umanist - altfel criminalul Ilia Ehrenburg?

Iată cum se joacă - acum - A. Oișteanu cu termenii, mințind, mințind, mințind, amestecându-i pe cititori, fiind sigur că nimeni dintre *goi* nu va îndrăzni să-i atragă atenția (de teamă că «*Ordonanța!-Ordonanța!*» îi va băga în pușcărie), că în limba sovietică, cea din fier-beton și în Raiul Sovietic - cel din Oțel Necălit - cuvântul “șomer” nu exista și nu se aplica decât atunci când era aspru condamnat “iadul capitalist”.

4) Așadar Mihail Oigenstein devenise “șomer (...) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de batiușca

Stalin...” - fiul sărmanului șomer își continuă și în acest text culinar dezinformația-meseria-sa.

Recapitulare: familia lui Mihail Oigenstein, venită din “refugiu” din Kazahstan, după o ședere de 4 ani (1944-1948) în România - membrii ei avînd statut de ocupanți-colonizatori-bolșevizatori - sunt *detașați* la Cernăuțiul re-resovietizat.

De ce? A. Oișteanu cel care știe atâtea nu ne dezvăluie taina “transferării”. În ciuda afirmațiilor holocaustologilor că românii, în 1941, exterminaseră elita evreiască, toți acei evrei care semănaseră teroarea în Basarabia și în Bucovina începînd din 28 iunie 1940 - în iulie 1941 fuseseră evacuați cu grijă, ei alcătuiind prețioasele cadre de stat și de partid sovietice, dar și viitoarele cadre sovietizatoare, Stalin fiind sigur că Rusia va învinge și se va revărsa-lăți spre Apus, adînc, în Europa. Începînd din 1944, când România capitulase, sovieticii aveau nevoie de auxiliari în conducerea noilor poliții: Aparatul Terorii, a noilor ministere, direcții, posturi de comandă ale țării îngenuncheate. Înainte de 23 august 1944 fusese parașutat Bodnăraș, dezerterul. “Pe tancurile sovietice care liberaseră Bucureștiul”, cum povestește tovarășa-voastră Lilly Marcou, autoarea preferata a lui Liiceanu, ne venise din Rusia “avangarda” alcătuită din viitorii șefi, suprașefi: Ana Pauker, Valter Roman, Bârlădeanu, Perahim, Roller, L. Răutu, Sorin Toma, Celac... Fratele lui “Leonte Răutu”, Mihail Oigenstein (tatăl lui Andrei) Oișteanu făcea parte din eșalonul doi sau trei și este de presupus că în București - “pe strada Washington, devenită Haia Lipschitz” familia căpătase măcar un apartament confortabil, dacă nu întreg imobilul din care fuseseră alungați proprietarii *goi*, acei odioși burjuii fascisto-antonesciano-antisemiți.

Încă o dată: de ce se (sic) mutase familia lui Mișa Oigenstein de la București la Cernăuți?

Imediat ce frontul s-a îndepărtat de Bucovina de Nord, la Cernăuți sovieticii au organizat un fel de... “Academie” pregătind cadrele conducătoare necesare României sovietizate. Mihail Oigenstein va fi fost trimis cu misiunea, din partea rușilor, doar era ofițer NKVD și cetățean sovietic, de măcar instructor, dacă nu de chiar director al acestei prime uzine producătoare de capete pătrate (a doua fiind celebra “Ștefan Gheorghiu” din București). Că “familia locuia în două camere modeste din cartierul evreiesc” - perfect posibil: Cernăuțiul fusese devastat (desigur, nu atât de distrus precum Chișinăul...) o primă oară, în iulie 1941, la retragerea sovieticilor care dinamitaseră-incendiaseră tot ce putuseră; a doua oară în 1944, când rușii re-veniseră. Însă cele două camere modeste vor fi constituit un lux de care cernăuțenii nu aveau parte - atât din pricina distru-gerilor, cât mai ales din pricina evacuărilor din casele încă locuibile operate de noii stăpâni: sovieticii și uneltele lor, evreii.

Revin la citat: “devenit șomer (!), tatăl meu nu putea să se reangajeze (în ce “ramură” reangajarea?) din cauza unui puternic val de antisemitism declanșat la începutul anului 1953 de (...) Stalin”... “Antisemitismul” - ce bun este el în explicarea a orice! Oigenstein Andrei (“Andrei”, de la Jdanov) nu este primul evreu care deformează, falsifică Istoria reducînd-o la : evreu-*goi*; la: *cine nu este cu noi este antisemit*. Așa au făcut-o nerușinați ca Perahim, Bruhmann (“Roger”, “Holban”), Cristina Marcusohn-Luca-Boico, Sorin Toma, Tertulian, Maria Banuș, Nina Cassian, R. Ioanid, Isaac Chiva, Moscovici, Reichman... care, după ce au făcut tot răul posibil în România sub Stalin (și în numele lui) au șters-o în Orient (Israel), cu precădere în Occident, unde s-au plâns de “persecuții, pogromuri” - anticomuniste și anti-

semite”!

Andrei Oișteanu, după ce minte fără a clipi, scontînd pe analfabetismul cititorului român (dar și pe teama redactorilor de a-i tempera-corecta delirurile holocaustice, șade prost și cu logica și cu cronologia: într-adevăr “antisemitismul” fusese declanșat de Stalin, însă încetase imediat după moartea tiranului (martie 1953), deci nu putea constitui motivul... plecării familiei bolșevice Oigenstein din URSS în... octombrie 1954.

5) “părinții mei au reușit să *emigreze* (subl. mea) în România”...

Iată, în sfârșit!, un adevăr inconștient ieșit din gura lui A. Oișteanu: a emigra semnifică a *pleca din patria ta*, (Rusia-URSS), pentru a te stabili în altă țară (detestata, antisemita Românie...) - unde ești imigrant.

Dovadă că *patria familiei Oigenstein a fost-este-va fi Rusia*: mărturisirea înlăcrimată a holocaustologului de azi:

6) “În octombrie 1954 lăsam în urma noastră marea Uniune Sovietică (...) Fratele meu (...) și-a luat puțin pământ într-o punguță legată la gât. Eu (...) l-am imitat”.

Observații:

a) Iei pământ din pământul tău, al patriei tale. Concluzie provizorie: *Patria familiei Oigenstein este Rusia - nu România* - însă:

b) Pământul Cernăuțiului - din care luaseră ei, emigranții în punguțe - nu fusese/ nu era/ nu este/nu va fi rusesc - ci românesc-ocupat-vremelnic, Bucovina de Nord, ca și Basarabia, fiind **teritorii răpite** de Rusia Sovietică și “administrate” cu ajutorul entuziast (și complice la crimă) și al evreilor.

7) “Trecuseră mulți ani de la părăsirea *ghetoului din Cernăuțiul stalinist* (subl. mea), dar noi...”

Cum să dialoghezi cu un ins din categoria lui A. Oișteanu? Am mai spus-o, o repet: nu poți comunica cu el și cu ai lui:

a) El nu dă cuvintelor (termenilor) semnificația împărtășită de majoritatea comunității de limbă română: *șomer, antisemitism, emigrație, gheto, stalinist*; ci una ideologico-etnicistă;

b) El nu este consecvent în “opțiuni”:

- ascunde cu o încrâncenare suspectă adevărurile biografice ale familiei sale și ale comunității sale evreiești din/în Basarabia, refuzînd cu îndârjire să-și asume și păcatele ei - încă o dată; nu este vorba despre *vinovăția* lui Andrei Oișteanu, ci de *asumarea* moștenirii criminale a familiei, a clanului, a categoriei din care face parte, împreună cu verișoara sa, Anca Răutu, fiica lui Leonte;

- ... pentru a fi respectată simetria (și justiția): el și cu ai săi holocaustologi învinovătesc pe toți românii de a fi masacrați evrei în timpul celui de al doilea război mondial, însă le interzic aceluiași români argumentele:

- *vinovații* români de crime împotriva evreilor au fost judecați, condamnați, de acum o jumătate de secol - ceea ce nu s-a întâmplat cu un singur evreu vinovat, dovedit de crime împotriva românilor;

- chiar dacă eu nu sunt de acord cu argumentul: “nu eram născut în timpul evenimentului - sau crimei - cutare”, nu sunt de acord nici cu nesimțirea etnică cu care urmașii (și profitorii) unor criminali dovediți ca cei din familia Oigenstein/“Răutu” refuză a mărturisi în public, nu vina - ci rușinea și oroarea pentru faptele părinților lor.

Andrei Oișteanu rămâne Monumentul Nesimțirii Etnice și al Dezinformării-fără-frontiere.

Tot din trecutul proxim:

22
iunie 2005

O, ce veste minunată...

...mi-a adus presa noastră cea de toate zilele, chiar de Ziua Sfântă pentru noi, Basarabeni și Bucovinenii: 22 iunie (1944, când "s-a pornit războiul-n lume", după ce Antonescu a ordonat: «Români! Treceți Prutul! Zdrobiți vrăjmașul de Răsărit și Miază-Noapte...») - numai că nici azi nu a fost zdrobit Dușmanul de Răsărit-Miază-Noapte).

Cu prilejul aniversării exaltantă-deprimante mi-a venit de la București înveselitoarea veste că am - în sfârșit! - decedat. Mi-a comunicat-o procu-rorul Eduard Mihai Ilie - citez din presă:

"...potrivit unei adrese a Parchetului instantei supreme trimise CNA, procurorii au considerat ca desi Plesita a recunoscut ca a batut oameni, marturisirile acestuia nu intrunesc elementele necesare pentru a incepe urmarirea penala. Raspunzand unei sesizari a Consiliului National al Audiovizualului, procurorii de la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (ICCJ) au apreciat ca declaratiile in care Plesita arata ca a torturat oameni - cu referire expresa si la disidentul Paul Goma - nu intrunesc elementele constitutive ale infractiunilor reclamate de CNA, care invoca articolele 324 si 358 din Codul Penal".

Cum să întrunească? - elementele-necesare? Dar unde se trezesc ele, necesarele: în Europa? Nu! Ci în România, țară, în continuare, comunistă.

"Nicolae Plesita a recunoscut, in emisiunea "Dan Diaconescu in direct" din 18 ianuarie, de la OTV, mai multe fapte pe care le-ar fi comis in timpul regimului comunist, mentionand in mai multe randuri ca nu ii pare rau pentru ce a facut. «I-am ucis, bineinteles. Asta faceam noi», a mai declarat Plesita, referindu-se la dusmanii regimului comunist. (...) In ciuda acestor fapte, procurorii au stabilit ca discutia dintre Dan Diaconescu si Nicolae Plesita a avut ca punct de pornire memoriile acestuia si ca marturisirile fostului general de securitate nu intrunesc conditiile articolului 324, alineatul 4 din Codul penal, potrivit caruia "se pedepseste cu inchisoare de la trei luni la trei ani laudarea in public a celor care au savarsit infractiuni sau a infractiunilor savarsite de acestia".

"Intrebat in timpul emisiunii in legatura cu ancheta in cazul Paul Goma, Plesita a recunoscut ca a folosit violenta: «Nu numai ca l-am anchetat, da i-am dat si un pumn, f...u-i mama lui!-». «A fost ca o mangaiere», spune fostul general de securitate.

"In adresa remisa CNA de catre procurori se arata ca "acest aspect nu poate constitui cuvinte de pretuire la adresa activitatii sale, tinand cont ca Plesita Nicolae a avut in vedere o explicatie in legatura cu lipsa raportului de cauzalitate dintre fapta sa si decesul lui Goma Paul. Concluzia se desprinde chiar din raspunsul sau adresat realizatorului: «A fost ca o mangaiere. Uite, in pauza iti arat eu cum l-am pocnit si ai sa vezi ca nu mori»".

S-a observat: nu am subliniat lipsa raportului de cauzalitate dintre una și alta. Nici nemirarea mea față de căldura-mare, autoare morală (și mortală) a gândirii procurorale. Nu arăt cu degetul înspre tovarășul Eduard cu același nume (căci dânsul ne descrețește frunțile - ceea ce nu este puțin lucru pe timpurile acestea, încruntate), ci înspre efectul cauzei: îmbrâncirea în "groapa-mi rece și mortuară", vorba unui cântec din bătrâni mahalalelor eterne.

De câte ori am răs cu hohote, cu lacrimi - ca să nu (cu hohote) plâng... Cu această "metodă" am izbutit a supraviețui noi, supraviețuitorii

Raiului Comunist: ne strâmbăm de răs când povestim ce umilințe, ce mizerie, ce foame am îndurat în închisori, cum ne-au bătut Enoiu, Șomlea, Goiciu, Istrate - Pleșită!

Securitatea - Răul Absolut - nu vroia moartea “păcătosului”, ci menținerea lui în viață, ca să nu scape ieftin, să *simtă* tot-tot-tot ce îi fac frații întru Mioriță, să-și dorească moartea pentru a fi izbăvit de chinuri, dar moartea să nu vină, decât prin “mici accidente”.

[De ce bestia de Crăciun, directorul închisorii Aiud a obținut (sic) recunoștința (re-sic) atâtor deținuți legionari - ca Petrișor? Fiindcă i-a făcut să creadă ca el, când vâna partizani în Făgăraș, dădea ordin ca niciun rănit să nu fie lăsat să moară, ba în câteva împrejurări a cărat el în spinare “bandiți”. Bieților răniți le strecura în ureche “motivul” acestui tratament omenos: «Și eu am fost legionar...», lasînd să se înțeleagă ca este în continuare... Or adevăratul motiv al “omeniei” unor bestii ca acest Crăciun era...principiul NKVD: “dușmanul” nu trebuie lasat să scape, prin moarte: dacă e muribund trebuie menținut în viață până este stors de toate secretele, iar dacă nu are secrete de mărturisit, până la... Capătul Noptii, de unde începe Moartea. Câtă vreme am fost în labelle Securității, pleșiții de toate gradele m-au umilit, m-au schingiuit, dar m-au păstrat, cu grijă proletară, în viață, abia după ce am ieșit de sub oblăduirea-le au încercat să măucidă.

Bine, dar cine altcineva (ca institutie, ca persoană) mi-a vrut moartea? Începînd de cînd? Pentru ce? Răspunsul - după 15 ani de căutări - este, vai:

M-au vrut mort, nu răii-răi - ci bunii. Nu inamicii - amicii. Nu vrăjmașii securiști - nici măcar eduarzii inocenți, ci (unii - și nu puțini) colegi, scriitori(i) români.

Întelesesem: prietenii, colegii-de-condei se supăraseră foarte pentru că din primele zile ale lui 1990, îi atacasem în presă...

- ... acuzîndu-i că până la “revoluție” păstraseră poziția în patru labe, pe sub lavițe și abia la semnalul lui Brucan că se-dă-revoluție-la-român ieșiseră din borțile rezistenței-prin-cultură și se proclamaseră “disidenți”, “opozanți”, “arestați la domiciliu”, “cenzurați”, “interziși de Ceaușescu” - “sertariști”;

- acuzîndu-i de inadmisibilul “rezultat al alegerilor din luna mai 1990”, afirmînd că votul masiv (așa, cu fraude masive) în favoarea bolșevicului Iliescu, pentru care făcuseră campanie pe față Sorescu, Eugen Simion, Breban, Buzura era consecința - și dovada incontestabilă - a vînjoasei, altfel orizontalei lor “rezistențe-prin-cultură”;

- acuzîndu-l pe N. Manolescu pentru interviul luat lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990) în care îl făcea “om cu o mare” și îl legitima, nu doar pe un vădit ilegal, ci pe un criminal vinovat de exmatriculările studenților din 1957 (una dintre victime: chiar studentul Manolescu Nicolae!); vinovat de puciul din decembrie 89, de diversiunea cu “teroriștii” care pricinuiseră moartea atâtor oameni, atâtor oameni; vinovat de “procesul” neeuropean al ceaușeștilor; vinovat de incendierea Muzeului și de distrugerea Bibliotecii Centrale Universitare; de tulburările interetnice - în fine (dar nu și ultima dintre crime) - *declanșarea războiului civil: mineriadele*. Or el, N. Manolescu - recent ales președinte al scriitorilor! - a negat vreme de 15 ani grosolana, mortala (dar nu în spațiul mioieritic) eroare comisă, insultînd pe cel care îi băga sub nas citate din chiar interviu (întâmplător: eu), ba încolțit, pretindea că îl citase (“omul cu o mare”) pe prietenul său Țoiu-care-nu-apărea-în-text... Abia în urmă cu trei luni a cam-

recunoscut, ardeleneste, că da, el a cam, dar numai fiindcă Zigu Ornea îl (cam) dusese la Cotroceni “nu (prea) știu pentru ce...” Va fi aflat, după 15 ani (cam) ce căutase el la Cotroceni, chiar atunci, (cam-prea) dus de mână de Zigu Ornea? De ce abia acum recunoaste că “n-ar fi trebuit să publice interviul în *România literară*” și să dea legitimitate unui bandit? Dar e limpede - a fost mereu și pentru cei care l-au ales președinte al scriitorilor, nu doar cel-mai-bun, cel-mai-cinstit și mai drept dintre thraci...- : pentru că tovarășul Iliescu nu mai este la putere, ba chiar fusese pus sub acuzația de a fi autor principal al chemării “minerilor”;

- pentru că m-am mirat cu glas tare că “intelectuali” ca Pleșu, R. Theodorescu, Sorescu, Vartic, Papahagi, primiseră să intre în guvernul Iliescu-Roman-Măgureanu (Paleologu, glumeț subțire, se prezenta ca “ambasador al golanilor”, când toată lumea vedea - dar nu accepta! - că boerul Alecu era un modest furier al tovarășului golan Ion Iliescu)...

Ca să scurtez: pentru că, în decembrie 2000, în revista 22, intelectuali românezi alcătuind smântâna scriitorimii carpa-tine semnaseră Apelul pentru re-alegerea criminalului Iliescu (pretinzând cu nerușinare - bine: atunci cu inconștientă bovină - că *ei nu sunt pentru bolșevismului iliescu*, doamne fereste! ci... **împotriva fascismului vécétudoresc**! - “Să facem baraj fascismului și antisemitismului!”), suna un cuvânt de ordine venit dinspre Washington-Tel Aviv), eu, singur-singurel, de capul meu, i-am acuzat prin textul “Să fie interzis electoratul!” de amnezie, de lașitate, de colaboraționism, de participare (activă) la menținerea structurilor comuniste, de diversion grosolană - și nu în ultimul rând pentru faptul că foloseau - ei, profesioniștii, creatorii de limbă română, termeni, sintagme ca : “*revoluție*”, “*fosta Securitate*”, “*domnul Iliescu*”, “*domnul Măgureanu*”; “*domnul Nicolski*”. Atât de ultragiați au fost semnatarii Apelului Rușinii, încât s-au indignarisi în *România literară* - sub semnătură proprie și anonimă: “Cronicar”, cum altfel! - Manolescu, Țoiu, Dimisianu, A. Ștefănescu, C. Teodorescu, Ioana Pârvulescu, amenințând cu un proces revista *Vatra* pentru publicarea articolului meu)...

...acestea și încă altele erau fapte-rele (ale mele, se înțelege) suficiente pentru a fi din-inimă-detestat de confracții breslași.

Am spus-scris ce credeam, nu ceea ce era convenabil. Pentru asta să mi se dorească moartea?

Am luat ca pe o glumă proastă exclamația excedată a lui Liiceanu în cercul-strâmt din care mai făceau parte Pleșu, Pruteanu, Sorin Mărculescu, Dan. C. Mihăilescu:

Nu mai moare odată Goma ? - nu am pus zisele între ghilimele, fiindcă ele au fost rostite, nu și consemnate în scris.

Tot în “glumă-serioasă” (*Știi că Goma tot n-a murit?*) își etalau umorul devastator Iorgulescu, Buzura, Cosașu, Buduca, Alex. Ștefănescu, Adameșteanu, Dimisianu, Groșan, Dimisiana, Monica Lovinescu (ei, da: “Monicuța-cu-Getuța”, vorba-rea a lui Dan Petrescu).

În februarie 1997, după ce a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**), a fost declanșată de către Monica Lovinescu (prin megafonul 22-Adameșteanu) prima campanie de presă:

“Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma”.

Pe dată cătanele D.C. Mihăilescu, A. Cornea, Alex. Ștefănescu, Bianca Balotă, Gabriel Dimisianu, Pruteanu, Buduca, Ioana Pârvulescu m-au acuzat, nu numai de minciuni, de calomnii, dar și de “delatiune”, iar Zaci, Dimisiana, Paruit m-au trimis la azilul de nebuni.

După scandalul Caraion - stârnit tot de Monica Lovinescu, întreținut de N. Manolescu, cel rezemat pe Bibliografia Pelin, și C.T. Popescu, intelectualii patriei tricolore: Liiceanu, Pleșu, Manolescu, D.C. Mihăilescu, Monica Lovinescu, întâlniți cu treburi culturale într-un oraș din provincie, au ajuns la deneocolita "problemă":

Ce e de făcut cu Goma? Ne înjură pe noi, toți cei buni, ne calomniază, ne acuză că am pactizat cu puterea, că nu am vorbit tare în locul celor fără glas. Se întreabă insidios în presă de ce, dintre condeieri doar Negoșescu a semnat apelul acela pentru drepturile omului din '77? - de ce!: Să fi intrat și noi, cu toții în pușcărie și să rămână literatura noastră fără literatori?; ne reproșează că am fost de acord cu excluderea lui din Uniune, pe când el era arestat - ce era să facem: să protestăm și să ne excludă, chiar aresteze și pe noi?; ne mai reproșează că după revoluție nu l-am reprimat în Uniunea Scriitorilor - cum să-l reprimim (după revoluția noastră), dacă a refuzat să facă cerere? Pretinzând că așa cum nu făcuse cerere pentru a fi exclus, așa nu face nici acum, cei care-l dăduseră afară atunci acum să repare măgăria și să-l reintegreze - n-o fi pretinzând și scuze? ... Si cum polemică în presă nu poți angaja cu el, în replică scoate alte acuzații, alte înjurături, alte... - știți ce a pățit bietul Borbély când a încercat să dialogheze cu el... (subliniere, în lipsa ghilimelelor citării).

După o scurtă dezbatere, colegii mei iubiți au hotărât:

*Cea mai eficace metodă de a-i închide gura lui Goma este tăcerea: să facem în așa fel încât să nu se mai vorbească-scrie nimic despre el - nici în bine nici în rău. **Tăcerea e cel mai bun gropar** - autor al propunerii: Liiceanu. Iar Monica Lovinescu a dat ukazul:*

Goma este contestat - și a urmat campania... tăcerii...

Nu e bine când ești contestat-prin-tăcere - din ordinul Monicăi Lovinescu. Când ești ținut-la-o-parte și mințit, tot din Voința Sa - ca la constituirea Societății Scriitorilor (dar nu din a Scriitorilor din Exil! - așa cereau Breban, Țepeneag și chiar Ilie Brie!): când?, în vara anului 1989!; nici când ești ținut-la-o-parte de decizătorii portofoliului viitoarei edituri Humanitas, ca în februarie 1990, tot de prietena Monica Lovinescu; când ești, nu doar ținut-la-o-parte, dar anunțat că prezența ta va provoca absența Monicilor, a Sandei Stolojan, a lui Calciu, a lui Coposu, a Blandienei - bietul Barbăneagră și bietul Răuță, cum să împace capra Goma cu varza "adevăraților exilați", nu ca el, ca Țepeneag, ca regele Mihai? - la "Congresul exilului" de la Paris?

Nu, nu e bine să fii contestat prin decret de Monica Lovinescu. Ba chiar cam-rău, cum ar zice chiar și despre un cam-mort ardeleanul Manolescu, fostul ei fiu spiritual, cel cu gândire din tizic autentic. Mai ales că fusesem (cam) interzis vreme de 20 ani (1970-1990), iar când, în sfârșit, cărțile mele au - cam - văzut lumina tiparului, editorul și prietenul Liiceanu mi-a cam-trimis la topit volumul de mărturii despre 1977, **Culoarea curcubeului**, cu asentimentul-complicitatea, bunilor și vechilor prieteni Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Gabriela Adameșteanu, sub aplauzele intelectualilor, scriitorilor, oame-nilor de carte și autori de cărți: Manolescu, Doinaș, Paler, Blandiana, Zăciu, Fănuș Neagu, Mircea Micu, Cezar Ivănescu.

Înmormântătorii mei sunt, se zice, persoane extrem de inteligente; eu, negru în ceru' gurului, pretind (judecând după foștii mei prieteni Ivăsiuc și Virgil Tănase): extrem-inteligenții carpato-danubioți sunt capabili de danubioțenii fără seamăn - de pildă:

Filosoful-cel-mai-tânăr-la-român Liiceanu, nu numai că a topit volu-

mul de mărturie despre 1977, **Culoarea curcubeului**, dar a suprimat de pe site-ul internet al Humanitas fotografiile copertele celor trei cărți ale mele, de el editate: **Culoarea...**, **Gherla**, **Soldatul câinelui**, anunțând în chenarul fiecărui titlu istețimea: “Nu este disponibilă”. Dar aceasta este o gândire magică!, impusă nouă de comuniști: “Este suficient să suprimăm imaginea (icoana) - ca să dispară realitatea (opiul cu pricina)”!

Nu mă grăbesc să trag concluzia că aș fi victima unui complot al oltenilor Liiceanu, Monica Lovinescu, Ierunca, Sorescu, Adameșteanu, Săraru, Băran, securiștii Achim, Enoiu, ministrul (Securității) Stănescu, jumătatea maternă a lui Manolescu, Poetoiul Păunesc’ - și că doar ei, cobilițarii îmi voiau moartea, fiindcă, iată: maramureșeanul (ca Ivasiuc) Buzura m-ar jupui de viu, pentru că am fost primul (și deocamdată ultimul) care a văzut în textul său “Fără violență!” publicat în ianuarie 1990, nu expresia creștinească a iubitorilor de pace - ci răcnetul de groază al securiștilor înspăimântați că venise Clipa Mâniei, când vor plăti, în sfârșit, pentru crimele lor.

Până și Mircea Martin, prieten din 1965, după 1990 editor al volumelor **Ostinato** și **Gardă inversă** m-a înjunghiat pe la spate - în aceeași organă de profesie 22, contestatoare a mea - printr-un studiu în care “informațiile” concureau “concluziile”, prin neadevăr-dezinformare și prin rea credință fără margini.

Cum însă nu murisem din pricina părerii-de-rău a Monicăi Lovinescu; cum nu căzuse peste mine “piatra tombală”, găselniță a ortodoxului D.C. Mihăilescu (cel care, în scris mă acuzase de minciuni și de delațiuni, iar după o săptămână, într-o discuție cu Dan Petrescu admisesese că “circa 90% din ce spune Goma în **Jurnal** este adevărat”); cum nu fusesem internat în azil la cererea vehementă a Getei Dimisianu, a Biancăi Balotă, a lui Alain Paruit...; cum, din an în an pește publicam câte o carte (firește: rămasă într-o răsunătoare *tăcere* din partea recenzenților) - s-a găsit o altă categorie de intelectuali (!) care, neizbutind să mă facă să tac (descoperisem internetul!), nici să mă combată cu argumente (nici ei nu cunosc operația elementară-preliminară a contestației: *cititul* și fug ca de dracul de... *citit*, dedându-se la leneșul *rezumat abuzivo-fanteziv*), nereușind să mă re-bage în pușcărie, au recurs, în ultima vreme la organizarea, în sinagogi a “*slujbelor de blesteme*”. Așa, exact așa făcuseră părinții lor potrivit unui raport datat: 7 iulie 1940 (imediat după retragerea tragică din Basarabia), vezi-l în Arhiva Ministerului Apărării Naționale, fond 948, Secția 2, dosar nr. 941 f. 558-566. Copie - document aflat în volumul **Situația Evreilor din România 1939-1941**, dat la topit de A. Buzura, în 1994, scos în editura Țara Noastră în 2003 - citez:

“...ca o ilustrare a sentimentelor de înveninată ură de care evreii sunt animați față de populația autohtonă: inițiativa luată de un grup de doamne evreice, printre care și *A. Bruchnor, Paula Schönfeld și Rolly Petreanu*, de a organiza în ziua de 9 iulie a.c. la Sinagoga Centrală [din București] o slujbă religioasă, constituind «**un blestem contra românilor**»” - deci după încheierea Săptămânii Roșii, Umilitoarea Evacuare din Basarabia și Bucovina, asta mai lipsind Românilor: să fie și blestemați de agresorii lor - (sublinieri în text).

Așadar, pentru a... face să ne-existe mărturiile, să nu-mai- existe nici martorii mărturisitori ai exacțiunilor lor din Săptămâna Rosie: 28 iunie 1940-3 iulie 1940, vinovații evrei îi blestemaseră pe... românii victime! Pentru care fapte-rele? Pentru cele care... nu se întâmplaseră (asta să fie strălucita metodă a inversiunii cronologice a evenimentelor - practică cu succes în **Cartea Neagră** a lui Ehrenburg și Grossman, în care *cauza devine*

efect prin viceversare)! Fiindcă ei au fost, sunt fervenți *posibilitaționiști*: aflați în Aparatul Terorii Bolșe-vice din 1918 în Rusia, în 1919 în Ungaria, din 1939 în Polonia, din 1940 în Țările Baltice și în Basarabia-Bucovina, iar din 1944 în toate țările europene cedate de Americani Rușilor - au funcționat după teoria: “Dușmanul nu a comis, încă, actul dușmănos, însă dacă noi nu l-am fi arestat, ar fi putut să-l comită!”; totodată prin tradiție: *prevenționiști*: atacă sub pretextul prevenirii unei eventuale agresiuni a dușmanului (vezi și “războiul nuclear preventiv” imaginat de nesfârșitul imaginativ bolșevic american Wolfowitz). Aceștia sunt, cum bine le-am zis-o: “holocaustologii” - în ordine coborâtoare: Wiesel, Ancel, Braham, Shafir, Oișteanu, Al. Florian, A. Cornea, V. Gârneț, Vitalie Ciobanu, G. Andreescu, Laszlo, Pecican, Totok...

Ce bine ar trăi (și) ei pe lumea asta, dacă Goma acela ar...- dacă Goma n-ar mai fi!

Ultimul (până în momentul de față) atentat la... viața mea a fost pus la cale de Silviu Lupescu, directorul editurii Polirom: la presiunile delegației de autori indignați alcătuită din holocaustologii sus-numiți (la care s-au lipit Mircea Mihăies, Pippidi, Rotmann, Adriana Babeți și alți autori de cărți de bucate), a suprimat “Introducerea” la volumul meu **Culoarea curcubeului - Cod «Bărbosul»**. De ce? Pentru că... făcând istoricul mișcării pentru drepturile omului din 1977, îi criticam-insultam pe intelectualii de vârf și pe scriitorii îndrăgiți de masele largi de cititori; totodată, vorbind despre “istoria volumului” îi calomniam pe editorii români: Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi. Astfel editorul Lupescu - cel care a cumpărat de la Uricaru și “Cartea românească” - mi-a decapitat un volum.

Însă nu m-a suprimat pe mine, autor. El va spune că nici nu a vrut așa ceva. Eu am să observ - în două puncte:

1. nici n-ar putea; și:

2. chiar dacă un autor nu moare-de-tot după ce editorii îiucid cărțile, nici nu se poate spune că după un asemenea tratament “colegial” are o viață normală - de unde concluzia: editorii distrugători ai cărților sunt *ucigași* - adevărat, “doar” de cărți, însă cum cărțile sunt copiii autorului...

Pe de o parte, orice ar crede iubiiții mei confrati, nu se ucide un scriitor cu tot cu scrisurile sale, doar... tăcându-i-le, topindu-i-le, decapitându-i-le. Pe de altă parte, chiar de nu ar fi fost inventat samizdatul, nici internetul - *le-am frecventat pe amândouă, după 1990* - sufăr, în continuare, atroce de **tăcerea** impusă de Cenzura instituită de Liiceanu, Manolescu, Adameșteanu, Pleșu, Monica Lovinescu; port doliu după cărțile ucise de Liiceanu, de Sorescu, mutilate de Lupescu, după cărțile nedistribuite, cărțile ne-editate...

Față de toate acestea, isprava lui Eduard-Porcuror-la-Român este o prostioară de adolescent masturbaționist.

Am început acest text la 22 iunie - în 1941, la 22 iunie, s-a pornit liberarea noastră, a basarabenilor și a bucovinenilor de robia bolșevică;

Închei textul azi, 28 iunie 2005 - la 28 iunie 1940 a început coșmarul basarabenilor și al bucovinenilor cedați rușilor de nedemni noștri guvernanți.

Guvernauți (români!) care și după 1989 au continuat șirul *cedărilor*, atât prin bolșevici din tată-n fiu ca Iliescu, Roman, Năstase, de incapabili să se încheie la ciubote - ca E. Constantinescu, dar și de “de-ai noștri”, precum C. Coposu, cel care vedea în românii din Teritoriile Cedate “niște minoritari”, iar lumina lumii Zoe Condurache-Petre (consilier al lui Constantinescu): “românofoni”. Ultima (cronologic) ispravă aparține lui Bănescu: după ce la Chișinău promisese că va cere anularea Pactului Stalin-

Hitler și a Înțelegerii de la Ialta, lui Putin i-a declarat că ei (ei doi!) sunt oameni politici, nu istorici (sic) și că ei vor discuta despre viitor, numai despre viitor - nu despre trecut...

Nu: istorici - termen depreciativ în accepția lor - nu sunt, nu vor fi vreodată; dar oameni-politici? Lui Putin nu-i pasă; el e rus, e mare, e tare, decide, vorba lui Titus Popovici, atât Puterea, cât și Adevărul (sic). Dar omul-politic Bănescu: el nu e rus: el nu se poate juca de-a adevărul - de ce acum spune una, după 24 ore, nu doar alta, ci contrariul a ceea ce spusese? Ține atât de mult să fie trecut și el în rândul Cedătorilor de Pământuri Românești, în al Vânzătorilor de Frați?

Eu, iertare, neavînd viitor, rămân cu ochii atințiți la trecut: la **moartea** celor 3 milioane de români vînduți de frații lor: cedați în 1940; în 1944; în 1989; în 1992 - și mereu, mereu, încât, chiar de nu-i socotim și pe cei uciși de bolșevici în acești 65 ani, se adună cel puțin trei generații - câte milioane de suflete: doar 9?

Ucise, nu atât de dușmanul rus, cât de fratele român (cel mioritic).

Amin.

P.S. Ce-mi văd ochii, în *Ziua* de marți 17 noiembrie 2008?

“Sectia pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a hotarat, la data de 30 octombrie, detasarea lui Mihai Eduard Ilie, procuror la Parchetul General, in cadrul Ministerului Justitiei, pe o perioada de un an, relateaza Ziare.com. Hotararea de detasare a magistratului a inceput cu data de 10 noiembrie. **Mihai Eduard Ilie a fost procurorul care, in iunie 2005, a dat solutia de neincepere a urmariri penale pentru tortionarul Nicolae Pleșița, fost general de Securitate. [însă, mai înainte tovarășul porcoror m-a declarat pe mine... mort]** Pleșița a povestit la un post de televiziune metodele de tortura și de suprimare a opozanților politici aplicate de el pe vremea când activa ca ofiter de Securitate. Consiliul National al Audiovizualului (CNA) a sesizat Parchetul General cu o plangere penala, aratand ca Plesita a recunoscut ca a incalcat grav drepturile fundamentale ale omului. Plangerea a fost repartizata procurorului Ilie a sustinut ca "din continutul inregistrarii rezulta ca nu sunt intrunite elementele constitutive ale infractiunilor sesizate".

In plus, *acelasi procuror sustinea ca marturisirile fostului tortionar nu au valoare de probe la dosar, deoarece dialogul purtat la televizor intre Plesita si realizatorul emisiunii "a avut ca punct de pornire memoriile celui dintai"* (subl. mea), se arata in rezolutia de neincepere a urmaririi penale semnata de magistratul Mihai Eduard Ilie.”

Stăm bine, stăm bine. Restaurația bolșevică este în toi.

Cum altfel dacă până și “Virgil” (Măgureanu), șogorul lui Coposu, scoțind el o carte de “amintiri” (care, dintre amintiri au fost amintite: nr. 7, nr. 27, nr. 2?, sau niciuna), comunică boilor de români adevărul-adevărat: chestia din decembrie 1989 nu a fost revoluție, ci lovituție, vorba lui Luca Pițu, lovitură de stat pusă la cale de ruși, americani, israelieni (dar nu și unguri - cum să fie posibil una ca asta?). Drept care, iată, nu mă simt deposedat, furat de... adevărul rostit, în prima zi lucrătoare din ianuarie 1990, când mersesem cu traista plină de exemplare proaspete din **Arta refugii**, varianta franceză, să le dau cu dedicație prietenilor de la Europa liberă... Și cum, văzîndu-mă, Monica Lovinescu mă întâmpinase din celălalt capăt al coridorului, strigînd ca la un meeting - mai lipsea pumnul înălțat - că Revoluția Noastră Românească (majusculele sunt contribuția mea, abuzivă, la transcriere) nu este un putch rusesc, cum susține Paul Goma și celălalt basarabean, Victor Lupan!

Atunci, la două săptămâni după eveniment, Revoluția Românească era Revoluție. Și Românească. Și a Noastră. Iar doi intruși, doi trădători de neam - ca toți basarabenii - susțineau ca este făcătura rusească! Blasfemie! Iar după 20 ani (nu a fost aluzie la astrologul Brucă), Virgil-Cap-de-Purcil, numit și Profesorul, ca și cum în vața lui curată de securist murdar nu ar fi mâncat căcat, ci doar salată de tranda-

firi, ne explică Dânsul care este adevărul-adevărat în istoria abia traficată de Roller II (dealtfel și de Tismăneanu II), Vladimir.

Cum să combați asemenea falsuri, minciuni, traficări ale adevărului, când nu ai pe cine te rezema ? Doar n-o să-l iei tovarăș de baricadă pe Liiceanu - cel care încă din "preistoria restaurației comuniste", la câteva săptămâni după Evenimentul din decembrie 1989, îi adunase pe câțiva oameni bine aleși: trei dintre ei făcuseră pușcărie: Filipescu, Andreescu, Doina Cornea, ceilalți făcuseră închisoare prin cultură - iertare, am vrut să spun: rezistență - în frunte cu hoitarul șef: filosoful-cel-mai-tânăr-la-români (așa a rămas și la vârsta de aproape 70 ani), convocatorul la o reuniune a GDS, operă neșemnată a lui Pavel Cîmpeanu și a lui Brucan, în care invitat de onoare era un oarecare tâlhar de drumul mare, dar care supraveghease "Procesul Ceaușeștilor", de aceea toți intelectualii adunați acolo - și Doina Cornea - i se adresau cu "Domnul Măgureanu" - băga-l-aș; pentru parte-dreaptă; băga-i-aș de lingători de obială securistă...

O temă frecventă la mine de când mă știu:

11 august 2005

DELIR DE PERSECUȚIE

Pre-simt venind, cum am simțit de fiecare dată, o nouă campanie din partea "intelectualilor de vază, a scriitorilor din România, sătui de insultele, de calomniile, de minciunile proferate de mine la adresa lor". De astă dată, pe lângă orfanii luptei de clasă, pe lângă holocaustologii tradiționali, altfel spus: orfanii luptei de rasă (R. Ioanid, Șafir, Oișteanu, Al. Florian) vor participa activiștii auxiliari dintre *goi*: G. Andreescu, I.B. Lefter, Pippidi, Pecican, Laszlo, Totok, precum și "independenții" Gelu Ionescu, Iorgulescu, Cosașu, Marta Petreu, Liviu Antonesei. Aceștia "sunt pe cale de a-mi da replica - finală - meritată"; "în mod organizat și concentric". Scopul:

"Să-l dis-tru-gă, să-l lichideze - definitiv - pe Goma".

Mă mai li-chi-da-se (definitiv) cineva, în 1970: prietenul și colegul de celulă Ivasiuc : la cutremurul din martie 1977 l-a strivit o grindă de beton;

Mă mai lichidase careva: generalul Pleșiță, întâi chimizîndu-mă până în pragul morții, la ei, în arestul Securității de pe Calea Rahovei, în aprilie-mai 1977; în exil, în 1981 expediindu-mi o bombă într-o carte; tot acolo, un an mai târziu trimițîndu-mi-l pe securistul Haiducu-Vișan-Moțu-Hirsch-Forrestier să mă otrăvească: s-a întâmplat ca Haiducu-Hirsch să fie lichidat acum doi ani de securiștii săi*), iar Pleșiță era cât pe-acî să arză cu tot cu casa lovită de trăsnet (potrivit blestemului: «Trăzni-te-ar Dumnezeu!»);

Mă mai "decedase" (definitiv!) cineva, acum o lună și jumătate: procurorul Eduard. Tovarășul Ilie-Procuror' să se păzească de a ieși în târg pe timp de ploaie: o picătură i-ar putea bortili creierul personal.

Mi se pregătește o replică-meritată? Cum: celelalte "replici" date de către masele largi de scriitori indignați fuseseră ne-meritate? A, da, acum, fiind noi în plin an 2005, se va porni împotriva-mi o chestie inspirată de *războiul-nuclear-preventiv* imaginat de Rumsfeld-Wolfowitz în Irak (de unde, după informațiile din presă, războinicii preventivo-nucleari se pregătesc să se retragă strategic, așa cum hollywoodian-strategic se retrăseseră în 1975 din Vietnam).

Printre multele păcate atribuite mie - unul dintre cele mărunțele: *delirul de persecuție*. Acuzație în care se întâlnesc N. Manolescu și C. Burtică; G. Liiceanu și N. Pleșiță - ilustrare:

Editorul Liiceanu, acuzat de mine că îmi trimisese la topit o carte de mărturie, m-a acuzat la rîndu-i că sufăr de mania persecuției;

În "cadrul discuțiilor prietenești" de la 1 aprilie 1977, când mă bătuse

(s-a lăudat recent la televiziune cu isprava-i) apoi în vara aceluiași an, după ce mă răpeau de pe stradă haidamacii lui, la protestele mele împotriva “metodelor”, Pleșiță rânjea:

«Te-am bătut' io? Ai probe? Te-am răpi' io? Ce probe ai? - ia nu mai face pe persecutatu'!»

Așa cum, în 1977, în prezența lui N. Breban care confirma ceea ce tocmai spusese: că sunt asediat de Securitate, că telefonul nu funcționează decât pentru securiștii care ne amenință, că X, Y, Z, semnatori ai Apelului nostru fuseseră arestați și nu mai aveam semne de la ei - C. Burtică, senin, mă asigura: când era diplomat la Roma “i se părea” că e urmărit, dar nu era decât “o mică halucinație”...- tot așa, începînd din chiar vara anului 1990 (când Liiceanu retrăsese din librării **Culoarea curcubeului**) colegii, prietenii mei G. Adameșteanu, Monica Lovinescu, Dorin Tudoran mă asigurau că... “Iasă, bătrâne, că scrii alta...” fie că “mi se pare”, iar Geta Dimisianu, în stilul Pleșiță: «Ia nu mai face pe interesantul, că te persecută Liiceanu, Sorescu, Viorica Oancea, Papahagi - ei, na, două-trei cărți, la cele două sute câte ai scris - ăsta-i delir de persecuție!»

Pe atunci încă mai eram băiat bun, nu-mi dădea prin minte să-i blestem pe “consolatori” astfel:

«Să dea Dumnezeu să ajungeți și voi în situația mea: să vă distruge cărțile editorii-prieteni, ca mie Liiceanu, Sorescu, iar prietenii de decenii și ei scriitori (G. Adameșteanu, Monica Lovinescu) să vă trateze de calomnatori ai bieților distrugătorii de carte Liiceanu, Sorescu - fiindcă nu va fi deloc adevărat : suferiți de mania persecuției!»

“Ofensiva” din acest an, 2005 face parte dintr-un... serial. Și nu va fi prima (“căci ei sunt mulți, eu singur și gol...”).

Să le re-memorez, re-număr, chiar dacă unora dintre cititorii mei - numai pe internet! - li se va părea că mă repet. Nu va fi părere, ci adevăr: voi repeta (“ca o placă stricată”, vorba Monicăi Lovinescu atunci când aduceam iar vorba de trădările Domniei Sale), “întâmplări” din viața mea, cu trimiteri la Biblie: la vinderea, la trădarea-de-frate și la (tentativa) de ucidere a aceluia: mitul Iuda și mitul Cain, împletite, rezultînd, în Carpații noștri, mitul-emblemă al românilor: Miorița.

Pe timpul lui Ceaușescu am numărat (și îndurat) agresiunile:

1) Începînd din 1970, durînd până în 1990, **20 ani (dintre care 7 în țară), interdicția de a publica**, fie și traduceri, fie și note de lectură (nesemnate) în *România literară* unde adjunct era G. Dimisianu. **20 de ani de inexistență în limba în care scriu, româna; 20 de ani de tăcere totală a numelui meu și a faptelor mele de scris** - dacă eram “trădător de patrie”;

2) În 1976 Gallimard îmi publicase, în traducere franceză, a treia carte: **Gherla**. Împotriva ei (și a autorului, aflat în România) a fost pusă la cale o -dublă campanie: am știre de doar două perechi de scriitori colegi: Țoiu-Bălăiță trimiși în Suedia în creștinescul scop de a-l convinge pe editorul Coeckelberghs să nu editeze în suedeză **Gherla** - “o carte proasă, al unui autor veleitar, lipsit de talent”; Breban-Ivasiuc trimiși la München, în extrem de culturalul scop de a-i explica lui Noël Bernard, directorul secției române de la Europa liberă ce “eroare comite când îl propune ca exemplu pe un neta-lentat ca Goma”; apoi la Paris, să le facă un desen Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca (și altora și altora), arătîndu-le că “Goma este un impostor în literatură și mai bine ar vorbi despre ei (desre Breban, Ivasiuc), adevărați scriitori”. Simultan “presa din exil”, cea scrisă la București și tipărită la Toronto, Fürstfeldbruck-München, Milano, Londra, Atena (unde Ion Brad,

ambasadorul, îl pune pe Dimitrios Ravanis-Rendis, fost exilat markosist în România să traducă produsele sale în grecește, apoi le dădea lui Ivașcu, lui E. Barbu, lui Dragoș-Răcănel să le retraducă în românește, cu indicația: “Din presa occidentală”, trimitând la sursa: “marele jurnal elen *Proini*”...), sub semnături ca I.C Drăgan, Faust Brădescu, Michael C. Titus, Emilian, René Theo, Lozovan (ei, da, chiar el), bravii exilați anticomuniști îl puneau la zid pe Goma, cel care trădase România socialistă a lui Ceaușescu...;

3) “Întâmplarea” din februarie-martie 1977: cu excepția lui Ion Negoitescu, nici un alt coleg scriitor nu a susținut acțiunea pentru respectarea drepturilor omului - vorbesc de textul său, transmis la Europa liberă și în care nu era vorba de “pașapoarte” (de acelea mă ocupam eu...), ci de cultură, de literatură, de libertatea de creație, de gândire, de expresie. După moartea în – exil al lui Negoitescu, prieteni de decenii ca Doinaș, amici culturali ca Gelu Ionescu au pretins a fi fost cel puțin coautori ai textului semnat : “Ion Negoitescu”;

4) Momentul aprilie 1977, când Consiliul Uniunii Scriitorilor a hotărât să excludă un membru aflat în ghearele Securității, arestat, amenințat cu o condamnare la moarte pentru trădare (eu fiind acela) - astfel totalizând trei campanii - aparent: pasive, dar cât de active, atât prin vorbe-vorbe ale lui Deșliu, Jebeleanu, Bogza, Marin Preda, Geo Dumitrescu, Zigu Ornea, cât și prin scrisul la gazete: Ivașcu, Piru, Zoe Bușulenga, E. Barbu, Băran, Dan Zamfirescu, Săraru, Dobrescu - și alții și altele...

5) În 1979 îmi apăruse la Seuil, Paris, în traducere franceză, volumul de mărturie **Le Tremblement des hommes (Cutremurul oamenilor, 1977)**; tot atunci fusese înființat la Paris CIEL (Comitetul Intelectualilor pentru o Europă a Libertăților - președinte: Eugène Ionesco). De la București a fost dezlănțuită o “campanie totală” împotriva “dușmanilor României”, atât în presa din țară, prin E. Barbu, Mihnea Gheorghiu, Zoe Bușulenga, Ivașcu, C.V. Tudor, Băran, Herivan, acad. Condurachi ș.a.... Deci și împotriva mea, ca cel care îl manipulează pe Ionesco, ‘un gagarisit și un bețiv inconștient’, scria Dan Ciachir, în *Săptămîna* barbă, citat cu sfințenie 11 ani mai târziu de ucenicul întru spiritualitate ortodoxă, Buduca, în “reportajul” de la Paris.

[Fatalitate: în același moment, vara anului 1990, la București, după ce retrăsese din librării varianta originală, în românește a volumului de mărturie **Culoarea curcubeului (Le Tremblement...)** - însă eu nu știam... - la Paris, Liiceanu, în pauzele filmării lui Eugène Ionesco, fiind în vizită la noi, s-a indignat foarte, neputînd admite că de votul unui “inconștient” - Ionesco! - a depins excluderea din conducerea Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului din România a cuiva cu meritele lui Mihnea Berindei... A fost pus la punct de soția mea, Ana, încât n-a mai scos un cuvânt până la plecare. Însă Monica Lovinescu m-a terorizat la telefon o săptămână întregă: în aceeași seară mă anunțase că și lor, monicilor le relatase Liiceanu “întâmplarea de la Ligă”, găsind că alungarea lui Berindei doar prin votul lui Ionesco este inadmisibilă; a doua, a treia zi rugîndu-mă să nu care cumva să-i povestesc Mariei-France “întâmplarea” adică “scăparea” cu inconștientul Ionesco; apoi acuzîndu-mă că eu inventasem “acea poveste”, ca să-i fac rău lui Gabriel (Liiceanu) - care era disperat, fiindcă nu găsea cum să repare greșeala de a fi vorbit astfel față de prieteni - deși vorbise “astfel” și față de monici, și ei prieteni...]”;

*) Știre infirmată, la scurt timp: Hirsch-Haiducu-Forrestier trăiește, oameni buni!

După aceste (doar) cinci *distrugeri*, o întrebare retorică: dintre colegii și prietenii mei de atunci a existat vreun scriitor, în afară de Negoșescu să se declare solidar, nu cu păcătosul de Goma, ci cu principiile pe care le propusese pentru a fi apărate - dealtfel deloc originale: polonezii, ungurii, cehii, slovaci, chiar și rușii!- le enunțaseră, le aplicaseră?

Deci, după 20 ani de tăcere forțată, începând din 1990 am putut - în sfârșit - să public în România, în românește...

6) ...până în 1993, când, ca răspuns al unei scrisori publicate în *Timpul*, în care mă plângeam că editorul Liiceanu retrăsese volumul de mărturie despre 1977, **Culoarea curcubeului**, imediat după ieșirea în librării (iunie 1990), îl depozitase, mințindu-mă că absența lui de pe piață se datorește numai... distribuției deficitare, iar în 1993 trimisese la topit tirajul depozitat. Scriitori colegi și prieteni ai mei care suferiseră cumplit de cenzura comunistă, de topirea cărților lor, în loc să ia partea victimei (ori curajoși ca la noi, pe plaiurile dealvaletice, să tacă înțelepțește), au deschis foc concentrat asupra mea, acuzându-mă că îl calomniez pe marele intelectual și imensul editor Liiceanu - distrugătorul de carte.

Astfel a fost pusă la cale o veritabilă campanie de presă împotriva mea - repet: victimă!, organizată de Liiceanu, Adameșteanu, cu sfaturile-preți-oase din umbră ale Monicăi Lovinescu, având ca tribună-megafon: revista 22;

7) În 1995 mi-am declarat candidatura la Președinția României. După cum orice alfabetizat înțelegea, anunțarea candidaturii era o provocare (în sensul bun, de stimulare a altora dintre ai noștri, având fibră de om politic), Programul fiind un text utopic-prezidențial, nu realist-primărial (ca al lui Constantinescu), nici...inexistențial (altfel rezistent-cultural ca al lui N. Manolescu). Reacțiile nu au întârziat, numai că, surpriză: ele au pornit nu dinspre dușmanii tradiționali, comuniștii-securiștii, ci dinspre aliații naturali: Horia Rusu și C. Coposu! Abia apoi au început a lătra scînteștii (născuți, nu făcuți) ca C.T. Popescu, C. Stănescu, Felicia Antip și alte dragi-tovarășe. După cele "politice" au început culturalele, prin C. Țirlea (!), prin "arheul nației", Pruteanu; tot atunci s-a trezit Alexandru George să facă el ordine în "terminologie" (*disidenți, opozanți, rezistenți*) și tot atunci Alex. Ștefănescu, recenzent ultraelogios vreme de 6 ani al cărților mele a schimbat macazul: fulgerător am devenit (caută... candidatura cu care îl concuram pe Manolescu!) autorul care stăpânește "Arta exasperării cititorului"- în *România literară* a jupânului, unde tocmai apăruse un extemporal semnat de o Romaniță (care viitor de aur va avea, treizeciidearginți pentru această scui pătură pe hârtie, intitulat "Cenzura scrie proză" - proza scrisă de cenzură fiind romanul cu cântec, **Ostinato...**);

8) În 1997 mi-a apărut la Nemira **Jurnal I-II-III**. Dan Petrescu, îngrijitorul ediției printre alții l-a invitat la lansare și pe Pruteanu. Arheul a atacat **Jurnalul** în maniera numaiovorbășățispunică: "Citisem șpalturile anul trecut (...) e o carte doldora de resentimente (...) elucubrații (...) când îl numește pe Gabriel Liiceanu (...) un Leonte Răutu"...

Însă atacul general a fost anunțat prin trâmbița Monicăi Lovinescu în 22, cu textul semnat de dânsa, cel conceput de Liiceanu și de Adameșteanu, negociat la telefon - încheiat cu:

"Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma".

Pe dată s-au năpustit: re-Pruteanu, re-Ștefănescu, Groșan, Buduca, re-Adameșteanu (la televiziune, la emisiunea lui I. Sava s-a dovedit a fi măcar verișoară a lui Pruteanu: "Nu l-am citit [Jurnalul], dar e plin de calom-

nii”), Andrei Cornea, D.C. Mihăilescu, Ioana Pîrvulescu, C. Teodorescu, Paruît, Iorgulescu, Zaci, Bianca Balotă. În eşalonul doi: Simuț, Borbély, Angela Marinescu, Val Condurache... au “contribuit” și ei după puteri la apărarea literatorilor români de “acuzățiile calomnioase ale lui Goma”;

9) În 1998 a izbucnit “Scandalul Caraion”. La semnalul (tăcut) al Monicăi Lovinescu, sonorizat de inenarabila Jelea, toată floarea cea vestită a intelighenției române s-a năpustit asupra unui mort care nu se mai putea apăra. S-au încrâncenat atunci asupra “turnătorului” Caraion mai cu seamă aceia care fiind ucenici ascultători ai adevăratului turnător de pușcărie Ivașcu, ai politrukului cekist Paul Georgescu, traversaseră Iepoca Ceaușescu “înțelept”, pe burtă, în patru labe, nefăcînd compromisuri... decât din cele care nu se văd negru-pe-alb (Sorescu) “uitate” (ca N. Manolescu: coautor al detestabilei **Literatura română de azi, 1965**).

M-am amestecat și eu - și am fost re-pedepsit: adunați la un fel de colocviu, oameni de litere români au hotărît: cea mai eficace măsură pentru închiderea gurii-mari a lui Goma este *tăcerea*. Așadar *despre Goma să nu se mai scrie nimic - nici de bine nici de rău. Goma să ne-existe*. Cuvântul de ordine a fost dat tot de Monica Lovinescu sub forma:

«Goma e contestat»

Și contestat am fost - în/prin tăcere. Au protestat în scris, împotriva acestei “măsuri”, doar Vasile Baghiu; a ignorat măsura doar Liviu Ioan Stoiciu: el mi-a propus o colaborare la **Cotidianul** (iar Cristoiu, pe care l-am atacat din primul text propus, a fost de acord!).

10) În 2000 a fost “re-ales” Iliescu. Aproape toată intelectualitatea românească a semnat Apelul Rușinii: “pentru democrație, împotriva dictaturii” - citește: în favoarea lui Iliescu, democratul... Am scris atunci un text: “Să fie desființat electoratul!” în care arătam pe puncte cât de orbi, de nesimțiți la durerile aproapelui nescriitor, cât de mereu-oportuniști erau/sunt/vor fi directorii-de-opinie ai țării: Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Doinaș, Blandiana, Adameșteanu, G. Dimisianu, Ștefănescu, Patapievici, Mihăieș, I.B. Lefter... Drept care scriitorii de la *România literară*, curajoșii anonimi adunați în celula de partid “Cronicar” au amenințat consora (sic) *Vatra*, cu un proces - pentru publicarea lui Goma - și, în cel mai curat stil comunist, au atras atenția că revista este finanțată de Comitetul județean pentru cultură...

Ajuns pe pragul celei de a 11-a agresiuni, mă opresc, să-mi trag (ră)sufletul. Pentru că nu am înșirat toate măgăriile, toate ticăloșiile, toate loviturile pe la spate publicate în *România literară*, în 22 (de Paul Barbăneagră, de Mircea Martin). În bună și neaoșă tradiție autohtonă fosta prietenă, șefesa revistei mi-a refuzat (tăcînd) cuvenitul drept-de-replică - imitată, peste ani de alt fost bun prieten: Liviu Antonesei în chestiunea unui articol mincinos, obraznic, analfabetizator al inginerului drepturilor omului, Gabriel Andreescu (fost prinț consort al Gabrielei Adameșteanu, la 22, la GDS, unde multe porcării făcuseră ei dimpreună - și nu doar sub țol).

11) Pentru această campanie de pedepsire a mea semnele prevestitoare s-au arătat în toamna anului trecut, 2004, după ce am anunțat în presă că îi dau în judecată pe 13 securiști, precum și pe I. Iliescu, președintele în exercițiu. Acuzățiile formulate împotriva securiștilor, cu osebite a lui Pleșiță ar fi trecut neobservate (ca toate esențialele-la-români), dacă lui Iliescu, pe lângă multele și extrem de gravele fapte enumerate în Plângere - printre care declanșarea războiului civil, mai cunoscut sub numele “mineriade” - nu i-aș fi pus în spinare și binecuvântarea (înalt-prezidențială) dată “Comisiei internaționale” ocupîndu-se de “Holocaustul în România”. Vechile, tocitele

acuzății succesive de “trădător de patrie”, de “lipsit de talent”, de “calomniator al intelectualilor noștri de vârf” au fost, până la noi dispoziții, lăsate la o parte și re-activată cea de “antisemitism”, cretinărie absolută lansată de Ed. Reichman (în 1986), de R. Ioanid, în 2002, de Shafir tot cam pe-atunci.

Replica a întârziat două luni (timp necesar pentru copierea întocmai și învățarea pe de rost a directivelor Wiesel), dar și când a venit... Sub semnătura indispensabilului, inevitabilului, inenarabilului A. Oișteanu și publicată - unde în altă parte? - decât în 22, organ condus de inconturnabila, incompresibila, indivizibila, inoxidabila organatică Gabriela Adameșteanu, veterană a campaniilor, trei, duse împotriva mea. Acela (indispensabilul-inutil-oiștean) deplora, cu duroare, evidența, pentru el și ai săi: deși Goma, autorul eseului **Săptămâna Roșie** este antisemit dovedit (sic) - doar a scris-o, în *Observatorul* lui I.B. Lefter, Falsul R. Ioanid, evanghelistul securist - cartea însăși, vai, nu cade sub “legea” Ordonanței cu care Teșu umblă tot timpul în gură.

Am trimis la redacția revistei 22 un drept-la-replică, sperînd că, din 1995 (când un text în care contestam valoarea de candidat la președinție a lui E. Constantinescu, afirmam aproximativ: ‘N. Manolescu, alt candidat, nu mai moral, dar cu o inteligență câtdecâta’ - iar G. Adameșteanu l-a pus pe al meu la murat, până când au fost scrise replicile lui Constantinescu, Manolescu, Zoe Petre)*), trecînd - spuneam - 10 ani de când mi se refuzaseră alte trei-patru drepturi (sic), mi-l vor publica pe acesta. Ei bine, m-am înșelat și de astă dată: nu aveam dreptul să public nici în 22, periodic proprietate a clanului Adameșteanu, slujnicit(ă) cu temenele de Rodica Palade și, până mai deunăzi, cu suportul teoretic (sic) al lui Gabriel Andreescu, inventatorul chibritului cu fosfor la ambele capete a “filosofiei disidenței la român”, altfel industriaș al drepturilor omului minoritar - în România. În disperare de cauză - starea permanentă de la complotul provocat de ukazul Monicăi Lovinescu; “Goma e contestat!” - am trimis textul prin e-mail câtorva persoane - “pentru informare”; și la *Ziua*, unde, în cele din urmă, a apărut. S-a băgat în vorbă și “politologul” Dan Pavel care și el mă tratase de “antisemit” - de astă dată cu folos pentru mine: *a recunoscut (și rămâne singurul!): nu îmi citise textele atacate de el ca “antisemite”*.

12) Se vede că acuzația: “antisemit” nu a fost considerată de Manolescu&ManoLeii suficient de productivă - decât în asociere cu altceva. “Altceva” - ce?

Ceva care abia se înțelesese din băiguiala lui C. Teodorescu, recenzînd în *Cotidianul Culoarea curcubeului*, mărturie apărută în februarie acest an la Polirom (de mirare: în urmă cu zece ani același înțelesese ce e cu volumul, ba mă apăruse de C.T. Popescu - explicația poate fi găsită în operația de decapitare a “reeditării”, directorul editurii Lupescu, el de capul lui, suprimase “Introducerea” în care autorul făcea scurta-biografie a cărții). A, da, “ceva cu dosarele de securitate”, însă, ca tot *-escul* autoamnezic, ManoLeul Teodorescu o pierduse, rămânîndu-i ceva-ceva în genul “Goma, scriitorul turnătorilor”... - formulare bunișoară, fiindcă repeta acuzațiile returnătoarelor emerite Bianca Balotă, Getei Dimisianu, însă nu-destul-de-bună: nu se exprima limpede, tăios. A fost trimis în prima linie limpede-tăiosul exprimător Gabriel Dimisianu.

*) Metodă carpatnică, pe care o credeam invenția Adameșteancăi.

Da de unde! În acest an, 2008 la fel a procedat sora geamănă a ei: Carmen Mușat, în “polemica” Mihai Șora-Mircea Martin

“Cine pe cine acuză?” își intitulează Eternul Adjunct al *României literare* luarea-la-cuvânt din 27 iulie-2 august 2005.

Nici că se poate un titlu mai potrivit unui astfel de product semnat de un asemenea producător: Gabriel Dimisianu. Parafrazându-l, se poate scrie - exclamativ, nu interogativ:

“Cine pe cine acuză!”

Ulterior la condeinicii literari dedați și la publicistică: mai întâi și mai întâi ei rămân în plină ficțiune (artistică), nu se lasă trași-împinși în publicistica-gazetărească (sic). Disprețuind suveran (de unde le va fi venind disprețul? Dar suveranitatea? Nu cumva din exercițiul de decenii al practicării scrisului crâncen realist-socialist?) Decurgînd din prima “calitate” - ficționarismul în totul, în toate - ignorarea (și ea, suverană) a *adevărului*, autorul își imaginează că un articol se așterne pe hârtie exact, dar exact așa cum se confecționează o recenzie (fatal subiectivă), un roman (cum altfel decât expresie a subiectului narator?). Din acest motiv “neopubliciștii” dintre scriitorii exersează această meserie, gazetăria (și grea și funcționînd - în principiu - după un cod moral) în stare de levitație: pentru ei nu există realitatea *sol*, cel călcat totuși cu augustele lor membre dindărăt, două: numita *citire* a textului comentat-atacat, și cinstita *citare* din obiectul cu pricina. Și nu există morală (mamițo!). Citez din G. Dimisianu:

“Efectele dării pe față (parțiale) a dosarelor de la Securitate îmi par a fi deocamdată acestea: modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți sau a unor victime ale regimului comunist, pe de o parte, iar pe de altă parte exonerarea de răspundere a persoanelor care au exercitat persecuții politice, care au pus la cale și au înfăptuit represiunea”.

Perversă întorsătură a condeiului. Așadar acesta - nu altul - a fost efectul: “modificarea în negativ a imaginii unor foști oponenți...”

Ca și cum nu *România literară* deschisese campania împotriva lui Caraion (“oponent”, nu *colaboraționist* - ca *Manolescu, Dimisianu, Ștefănescu, Țoiu, Silvestru, Pardău, Băran - Dimisianu*), rezeșându-se “documentar” pe dosarele grațios oferite de Traficantul nr. 1, securistul Pelin; ca și cum nu Manolescu îl invitase pe Iliescu, “omul cu o mare” imediat după Minerada Sângeroasă (13-15 iunie 1900), în cea mai prestigioasă publicație culturală a României pentru a fi spălat de sânge ; de parcă nu același Manolescu îl invitase pe Voican Voiculescu-Sturdza, suprașeful Securității, în decembrie același an, să-și publice “dosarul de securitate”, prezentat de “redacție”, în termeni de un analfabetism și un târătorism demne de epoca lui Ceaușescu; de parcă nu Manolescu și Dimisianu publicaseră în numărul 41 din oct.1998, textul “Securitatea despre România literară” sub anunțul: “DOCUMENT”- din el cititorii aflînd că cel mai dârz anticomunist din redacție fusese... Vasile Băran!

Dar G. Dimisianu continuă:

“Unui Eugen Florescu, de pildă, satrapul ideologic al erei ceaușiste, i se asigură, după '89, un încăpător fotoliu de parlamentar (...) în timp ce Doinaș, Uricaru, Buzura sînt lapidați moral. Nu este însă vorba numai de ei. O rea imagine a lumii intelectuale în general și a lumii literare în special, a comunității literare este cultivată cu insistență (de văzut și ce scrie Alex. Ștefănescu în R.L., nr. 19, despre ‘demonizarea’ Uniunii Scriitorilor’), acolo, în acele medii, îngrămădindu-se, s-ar zice, relele năravuri, din trecut și azi: lașitatea, egoismul, meschinăria, oportunismul, trădarea, colaboraționismul și poate, în cel mai bun caz, revolta în genunchi. Cine cultivă

această imagine, măcar excesivă, despre comunitatea literară, cine acuză, cine judecă? (...). Din păcate, câteodată, chiar foștii disidenți autentici se angajează pe această pîrtie din reflex de singularizare sau din cine știe ce alte motive. Sau pentru a le plăti confrăților de condei cine știe ce polițe”.

După ce și-a legitimat zicerea prin trimiterea la reperul curat moral, latifuncționalecul Alex. Ștefănescu, G. Dimisianu atacă frontal:

“Cazul lui Paul Goma e prea bine cunoscut. Iată și recent: întrebat, în ‘Jurnalul literar’, ce părere are despre declarațiile noi ale odiosului general Pleșiță, omul care îl maltratase în închisoare, trece de el repede, în restul imensului articol luîndu-i la refec pe Monica Lovinescu, pe N. Manolescu, pe Țepeneag, pe Iorgulescu, pe Buzura etc. etc. Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decît a colegilor de literatură.”

Din citatele produse reiese că G. Dimisianu este un pion în trupa arătătoriiștilor-în-sens-invers. Din recenta haită fac parte, atât foști activiști, – securiști de meserie, care înainte de decembrie 1989 slujiseră Scînteile generale, cu picul și cu limba lor devotată - aici intră și Pelin dar și Paler; și C. Stănescu dar și pionierul pe atunci C.T. Popescu - deasemeni intelectualii patriei, directorii de conștiință, scriitorii rezistenți prin cultură, grijuliii cu păstrarea virginității breslei, deci cu supraviețuirea prin împăiere a cadavrului numit Uniunea Scriitorilor - și, neapărat, cu Vaca-mașina care distribuie lapte și rachiu, acesta din urmă carburant indispensabil funcționării genialilor membri ai Fondului Literar! Cei din a doua categorie ar fi indignați să afle că îi pun alături (dimpreună) cu tovarășii cinstiți din prima, însă prin ceea ce scriu de la o vreme, acolo le este locul. Unde vor fi vrînd să-i pun după o asemenea ignominie? - re-citez din G. Dimisianu - subliniind:

“Cu ei are mereu ceva de împărțit Goma și parcă mai puțin cu Pleșiță, care scapă, ca să zic așa, cu fața curată, mai curată, oricum, decît a colegilor de literatură.”

Așa, deci: eu îl scot pe generalul Pleșiță “cu fața mai curată decît a colegilor de literatură”! De parcă nu eu îl zugrăvisem - primul (și ultimul) în **Culoarea curcubeului**; și în **Soldatul câinelui**. De parcă nu eu - singur-singurel, fără ai mei “colegi de literatură” - i-aș fi dat în judecată pe 13 securiști printre care generalul Pleșiță. Oricum, printre scriitorii care s-au declarat indignați de “prestația televizuală” a lui Pleșiță nu am întîlnit numele lui G. Dimisianu; nici al lui N. Manolescu; nici al lui Buzura, nici al lui Iorgulescu, nici al lui Gelu Ionescu, nici al lui Cosașu, nici al Blandienei, nici al Adameștenei, nici al antisecuristului Dinescu - ce să mai vorbesc de al lui Liiceanu, Pleșu, Patapievici - aceștia fiind, după afirmația lui G. Dimisianu (și a lui Mircea Martin), “colegii de literatură” ai mei!

“Colegi” care nu au scos un cuvînt de protest, în 1970, când fusesem interzis; care nu au protestat cînd, arestat fiind, fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor - de ei, scriitori, de ei, colegi ai mei! - în schimb s-au indignat foarte pentru că arătasem *adevărul* despre ei, despre trădările lor, despre colaboraționismul lor - dinainte și de după decembrie 1989; “coleg de literatură” al meu Liiceanu, cel care mi-a distrus **Culoarea curcubeului**? Colegi Ivasiuc, Breban, Țoiu, Bălăiță, Fănuș Neagu, Băieșu, Cosașu? Coleg(e) de literatură Monica Lovinescu și Gabriela Adameșteanu, luînd partea notoriului editor-distrugetor de cărți, în schimb tratîndu-l pe autorul uneia dintre ele (eu) de calom-

niator? Coleg de literatură N. Manolescu, cel care mi-a interzis accesul în *România literară* prin editorialul de pomină “Adio, domnule Goma”? Colegi de literatură literatorii români care au consimțit să fiu înmormântat în tăcere, ba au dat și ei o mână de ajutor la această acțiune... literară («Lasă-mă să-i dau și eu un picior!» fiind, nu o replică din Caragiale, ci una etern românească)?

Cum de poate Gabriel Dimisianu să înșire atâtea neadevăruri strigătoare la cer doar în câteva rânduri? Ei bine, a putut!

De ani de zile vor fi frământat ei (cei din “nucleul” de la *România literară*) chestiunea: cum să facă ei, cum să dreagă pentru a-i da peste bot în primul rând lui Goma (care, cam adevărat, cum ar zice ardeleanul Manolescu, a făcut ceva închisoare, a fost oarecum persecutat)?; în al doilea fostei lor protectoare: Monica Lovinescu? Aceștia, “fugiții” - cum ne spuneau Zăciu, Breban - și alți ardeleni - le reproșaseră mereu, mereu că sub Ceaușescu nu mișcaseră, nu se revoltaseră, nu fuseseră adevărați scriitori, mulțumindu-se cu ascultarea Europei liberă și cu declarația declamată la bucătărie - în gând: “Ziceam că rezistam”. «Dar însăși Doamna Monica ne îndemna să rezistăm prin cultură - însă de la o vreme și-a schimbat discursul, s-a întors împotriva noastră, a adevăraților rezistenți, cei prin cultură»...

Rezultatul dezbaterilor: organizarea unei acțiuni - discrete, eficiente, dată fiind natura umană și mai ales recenta...“informatită”, rezultat al “dosaritei”.

Rezistenții prin cultură au operat o diversiune dintre cele mai ticăloase, mai noroioase, mai murdare prin care ei, rezistenții-sub-laviță au inversat termenii și nu “unii disidenți”. Ei, amorfii, nevertebrații, ei, analfașii moral, ei, campioni ai supremației esteticului, demascați, criticați, arătați a fi ceea ce au chiar fost: *colaboraționiști ai Terorismului Comunist*, au adoptat tactica hoțului care, prins, zbiară: «Hoțul! Hoțul!!», și arată spre păgubaș-păgubos. Cei din Clanul Manoleștilor, ei “seniorii literelor românești”, ei, “învingătorii” în recente alegeri pentru Uniunea Scriitorilor, căpătînd (prin vot) convingerea că ei sunt eterni, iată, nu mai suportă reproșurile, învinovățirile și, ca ultimii pârâcioși ai clasei, arată spre “colegul” bătut, pretinzînd că acela este vinovat de “demonizarea Uniunii”. Astfel au început a fi bănuite victimele (adevărate, nu cele unse de Iliescu-Măgureanu, înzestrate cu certificate de rezistent) și nu călăii - cei adevărați: securiștii, activiștii, precum și colaboratorii de bună voie cu Aparatul Infam - aceștia, sub pana unor hoți-urletori pretind nerușinat că ar fi victimele!

O bună parte dintre scriitorii dovediți că informaseră într-o împrejurare sau alta Criminalul Organ sunt, dacă nu de-a dreptul apărați, atunci sigur “explicați” (citații de G. Dimisianu: Doinaș, Uricaru, Buzura - la care îi adaug pe foștii mei colegi de închisoare, de domiciliu obligatoriu: Marino, Balotă), în timp ce Răul cel mare, adevăratul Rău vine de la unul, Goma, el îi “înjură” fără conținere, fără alegere, nu pe Eugen Florescu, nu pe Dulea (pe care el, Goma nu-i cunoscuse - în schimb îi cunoscuse - și-i înjurase - pe Ghișe, pe Vasile Nicolescu, pe Gafița, pe Dumitru-Dumnezeu, pe Răutu - pe Ceaușescu)- ci doar pe “cei buni”... - în ce scop?

Lumina vine de la Alex. Ștefănescu-Beznă:

“*Demonizarea Uniunii Scriitorilor*”.

Concluzie care nu așteaptă decât să fie trasă (de coadă): demonizatorul Goma nu este decât un “scriitor al turnătorilor” (apud recentul C. Teodorescu), un fost-fals-rezistent, devenit un apărător (măcar...favorizator), de ce nu complice al “odiosului general Pleșiță”! - de pildă.

Însă tot de pildă să răspundă G. Dimisianu când anume l-a descoperit

el pe odiosul general:

- în vara anului 1977, când i-l povesteam lui Mazilescu și lui Raicu - și lui Dimisianu?;

- în iarna anului 1977-78, când îl povesteam jurnaliștilor occidentali, iar dările de seamă ale lor erau preluate, pe larg, de Europa liberă?;

- în 1978-79, când eu însumi citeam la Europa liberă fragmente din cartea de mărturie **Culoarea curcubeului - Cutremurul oamenilor?**; - în 1990, din volumul editat-retras-distrus de Liiceanu - dar recenzat în *România literară?* (de... Alex. Ștefănescu)?

Întrebare legitimă, fiindcă “manoleții din grupul *România literară*” par - și chiar reușesc să fie! - informați despre “odiosul Pleșiță” abia în februarie 2005, din volumul-decapitat de Liiceanu II al lumii editoriale românești, Lupescu, directorul Polirom, de la o vreme și administrator al Cărții românești, unde și l-a ales adjunct pe N. Manolescu (fiecare este adjunctul cuiva, fiecare adjunct are Primul meritat).

Oricum: a 13-a campanie organizată de “colegii mei, scriitori” nu mă va lua prin surprindere, nu mă va mira, nu mă va îndurera:

În majoritate, “colegii mei, scriitori” sunt ceea ce calomniatorul de mine scrisese încă acum 27 ani, în **Cutremurul oamenilor - Culoarea curcubeului**: persoane fără coloană vertebrală, fără caracter, fără convingeri, “Compromisul fiind meseria lor” (Manolescu își intitulase extrem de inteligent, cu gustul său fără greș o emisiune: “Cultura este meseria mea”).

Fiecare cu “meseria” lui.

În rest, firește, cu toții sunt: geniali.

Să fie - la ei, acolo.

Paul Goma

Paris, 21 septembrie 2005

PROPUNERE

La 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÂRE[A] nr. 902 privind înființarea “Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România Elie Wiesel”.

De ce n-am alcătui și noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - un **Institut pentru Studierea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990** ?

Nu sunt primul care (și-)a pus această întrebare îndurerată și, după cum merg treburile în România, nu voi fi ultimul. Rezum evenimentele din ultima vreme:

La 5 septembrie 2005 trimisesem ziarului *Ziua* textul “Anunț” (publicat la 7 sept.) în care citam din Comunicatului Uniunii Scriitorilor din România din 31 august a.c.:

“Conducerea Uniunii Scriitorilor din România își exprimă regretul că în revista *Viața românească* numărul 6-7 din iunie-iulie 2005, revistă (sic) editată de Uniunea Scriitorilor, a fost permisă de către redacție apariția unui text cu conținut antisemit. Este vorba despre fragmente din **Jurnalul 2005** al lui Paul Goma”. Și: “Conducerea Uniunii consideră intolerabilă îngăduința cu care redacția revistei *Viața românească* a găzduit în această publicație (re-sic!) *idei contrare valorilor și normelor acceptate în lumea contemporană*”. (subl. mele, P.G.).

Și anunțasem:

“Voi da în judecată:

1. Uniunea Scriitorilor din România;

2. Asociația Scriitorilor din București;
3. Pe Nicolae Manolescu, președinte al Uniunii;
4. Pe Horia Gârbea, director de imagine al USR și președinte al Asociației Scriitorilor, București

“pentru **calomnie** la adresa lui Liviu Ioan Stoiciu și a mea

5. Pe conducătorii Comunității Evreilor din România

“pentru **denunț calomnios**.

“În legătură cu punctul 5 aștept ca USR să facă publice numele acestor membri ai Comunităților Evreilor «care au reacționat foarte dur» și care «*Dacă ei s-au sesizat, înseamnă că afirmațiile sunt grave*» (s. mea) - re-citat din scriitorul român Horia Gârbea, deficient, atât în materie de limbă română cât și de logică”.

“Ei” însă au tăcut chitic - ai fi zis: români din moși-strămoși. Le-a scăpat (cum? din cauza cui? să existe oare trădători și în rândurile Comunității?) informația:

“*Realitatea evreiască*, Nr. 236 (1036), 1-15 septembrie 2005 (articol nesemnlat, număr inaccesibil pe site, la fel ca întreg numărul)

“Luări de poziție legate de manifestări antisemite în România

“Deși există o legislație (Ordonanța de urgență nr. 31 din 28 martie 2002 și o hotărâre a C.N.A.) care condamnă manifestările fasciste, rasiste și xenofobe și popularizarea lor, din păcate, ele își găsesc locul în continuare în presă, audiovizual sau în broșuri care se vând pe tarabe. Aspectul pozitiv este că în presa română au început să apară și unele luări de poziție împotriva unor astfel de atitudini. În ultimul număr (6-7) al «Vietii Românești», revista Uniunii Scriitorilor, *asupra căruia ne-a atras atenția criticul literar Henri Zalis (subl. m., P.G.)*, a fost publicată prima parte a /Jurnalului/ scriitorului Paul Goma (1-16 ianuarie 2005). Textul cuprinde atacuri vehemente împotriva intelectualilor evrei și membrii Comisiei «Wiesel» care au redactat /Raportul/ despre Holocaustul din România, împotriva faptelor și argumentelor care susțin existența Holocaustului românesc cuprinse în acest document, negându-se veridicitatea lor, critici împotriva Israelului și a politicii duse de statul evreu. Reacția față de publicarea acestui text a venit din partea ziarului «Gândul», (...) Comunicatul Uniunii Scriitorilor a fost reluat și comentat de ziarul «Gardianul». Drept replică la cele două articole, într-o scrisoare trimisă ziarului «Ziua», Paul Goma reia atacurile antievreiești și afirmă că va da în judecată, printre alții, Uniunea Scriitorilor și pe «conducătorii comunității evreiești pentru denunț calomnios», iar «România liberă» îi ia apărarea scriitorului (...)”

Comunitatea evreilor nu s-a ostenit să confirme “sesizările” (“foarte grave”, vorba scriitorului român H. Gârbea) prin citate, cum se obișnuiește la noi, în Europa; nici să le infirme și să-și ceară scuze pentru eroare, cum se obișnuiește la noi, în Europa. Obișnuințele europene ar fi presupus: membrii Comunității evreiești se ostenesc să citească întâi, abia apoi să antisemitizeze ceea ce citiseră, cu ochii lor - vorbesc de textele denunțate de denunțatorul veteran H. Zalis, individul care și-a făcut stagiul la revista *Săptămîna* a lui Eugen Barbu (nu va fi pretinzînd că fusese... infiltrat acolo de însăși Comunitatea Evreiască?).

Iată însă că în această ambianță de n-aude-n-a-vede, în 20 septembrie a.c. au fost anunțate două evenimente - primul:

“From: Oana Subtirica (...) Subject:

“Despre "Pro și antisemitism" la Conferințele Cuvantul

“Dragii mei,

“Revista Cuvantul are deosebita onoare de a va invita sa luati parte la o noua editie a Conferintelor Cuvantul.

“Joi, 29 septembrie ora 18.00, la Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune, va avea loc cea de-a XIX-a editie a Conferintelor Cuvantul. Cei care vor lua cuvantul cu prilejul acestei editii sunt Marta Petreu, Maria Ghitta si Andrei Oisteanu. Tema: "Pro si antisemitism".

Va asteptam cu aceasta ocazie Centrul de Presa al Societatii Romane de Radiodifuziune.

“Va rugam sa confirmati prezenta, pentru rezervarea locurilor.

“Cu stima, Oana Subtirica”

Ocazie de a afla: omenirea, ea, așa cum o fi ea, se împarte în două categorii nete: “prosemiți” și “antisemiți” - cale de mijloc neexistând. Epocala descoperire va fi interpretată-pentru-dumneavoastră de poeta creierală Marta Petreu, după indicațiile prețioase ale tovarășului de veacuri Ianoși, marxist născut nu făcut, care imediat ce Brucan i-a dat bilet de voie să coboare din cerul C.C. al. P.C.R. unde a fost un zelos “instructor” (alături de Al. Simion), s-a grăbit să explice *goi*-lor analfabeți ce este acela un Gulag și cum trebuie abordați Șalamov și Soljenițin în mod constructiv-principial, de-pe-poziții.

Al doilea eveniment - tot în 20 septembrie datat (*Ziua*):

“Comunitatea evreiasca din Romania își alege conducatorii

“(…) Responsabilii obștii evreiești au decis ca a sosit timpul ca scaunul de președinte, ramas gol dupa moartea neuitatului Nicolae Cajal, sa fie ocupat prin alegeri democratice, transpa-rente. *ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducand in discutie prea lunga și problematica prezentă in varful conducător al Federatiei Comunitatilor Evreiesti din Romania (F.C.E.R.) a unui fost colonel activ de Securitate. Dar acum povestea aparține trecutului.* Congresul evreimii-romane care se desfășoara, *azi, 20 și mâine, miercuri 21 septembrie,[2005!]* (sublinierile mele, P.G.) (...) Important, și trebuie subliniat acest lucru, *alegerile vor fi, pentru prima data, libere și transparente.* (sublinierea și uimirea mea: cum “pentru prima dată libere și transparente”?, din decembrie 1989 până azi, 16 ani comunitatea evreiască din România trăise în nelibertate și obscuritate?) “(…) Pentru postul de președinte candideaza: prof. univ. Radu Alexandru Feldman (Radu F. Alexandru) (...); prof. univ. ing. Tiberiu Roth, (...) prof. univ. Corneliu Sabetay (...) si prof. univ. Aurel Vainer (...) Pentru postul de vice-presedinte al FCER candidează conf univ. ing. Otto Adler, regizorul Erwin Simsensohn si ing. Paul Schwartz. *Postul de secretar general, deținut până acum de av. Iulian Sorin, va fi ocupat de unul din cei cinci candidați înscriși în cursa electorală* ” (subl. mele)

Securistul “Iulian Sorin” era-este-el “*av.*”? *Aviator? Avicultor?*

Neinformați - și modest - îmi spun că graba cu care Comunitatea evreilor a trecut la alegeri “pentru prima dată libere” se va datorînd unui articol de acum câțva timp în care Teșu Solomovici i-a zis pe... pseudonume adevăratului conducător al Comunității: colonelul de Secu “Sorin Iulian”. Numai că de atunci a trecut multă vreme - și nu s-a întîmplat nimic notabil.

Presupun: tot el (Teșu S.) pune degetul... pe *i*, când scrie:

“ZIUA a fost ziarul care a precipitat evenimentul, aducând in discuție prea lunga și problematica prezentă in varful conducător al Federației Comunităților Evreiești din Romania (F.C.E.R.) a unui fost colonel activ de Securitate.”

Ceea ce ar putea însemna (până la proba contrarie) că “scandalul” provocat de Uniunea lui Manolescu N. cu Gârbea H. iar în subteran, cu Zalis H. a dat tulburare, precipitare, și...mobilizare electorală în Comunitatea evreiască - întru apărarea (cu ghearii și cu dințile, vorba romancierului mino-

ritarăș) pro-semitismului de atacurile mârșave ale odiosului anti-semitism la care se dedau cei care “nu sunt cu noi - deci sunt împotriva noastră și trebuie stârpiți”, potrivit doctrinei sionismului triumfător. La 16 ianuarie 2005 scriam textul “Unde ni sunt...?” în care citam concluzia trasă de Elie Wiesel (sub supravegherea ambasadorilor SUA și Israelului în România) la 16 oct. 2004:

“Holocaustul în România a fost posibil ca urmare a antisemitismului cu rădăcini adânci în istoria politică și culturală a țării” (s.n.).

Calificînd-o: “rezultat al gândirii teroriste a holocaustologilor, model de abuzivă *înjumătățire a adevărului*”, continuam:

“Deci noi, românii ne asumăm partea de vină în *martirizarea și uciderea evreilor începînd din 27 iunie 1941* (“Pogromul de la Iași”), evreii însă nici nu vor să audă - corect: ne interzic - ca la ei, la Securitate - să deschidem gura - pentru a vorbi și noi despre *martirizarea, uciderea românilor, cu un an mai devreme, începînd din 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord ocupate de bolșevici, apoi din 23 august 1944 câteva bune decenii, în restul României ocupate de ruși*”.

În alt text: “Să învățăm de le evrei” spuneam:

“Față cu obrăznicile, acuzațiile, calomniile, actele de *xenofobie* (antiromânismul), de *rasism* («numai evreii au suferit, numai ei au dreptul să vorbească despre Holocaust»), nu mai acceptăm diktatul, cu capul plecat, cu gura închisă. Și noi, ne-evreii am suferit, și noi avem dreptul de a ne apăra suferința și onoarea de victime.”

În continuare, sugeram:

“...respectarea întocmai a “Ordonanței de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii”.

“(...) să cerem, nu eliminarea din text a termenului “fascist” (deși violent inexact), ci introducerea, după “fascist”, a: “și comunist”.

Iată că la 4 august 2005 a fost luată HOTĂRÂRE[A] nr. 902 privind înființarea Institutului Național pentru Studiul Holocaustului din România Elie Wiesel”. Ce va fi cautînd pe fronton numele “Elie Wiesel”? Purtătorul încă nu a murit, dar a dat numele său unui organism avînd scop *studiul unui fenomen din România? Ce a avut, ce are Elie Wiesel cu noi, Românii - în afară de ura oarbă, de repetata, de îngroșata falsificare a adevărului istoric din punctul de vedere al unui frustrat Mare-Maghiar ca el în “favoarea” ungușilor ocupanți ai Ardealului de Nord?, de calomnierea constantă, isterică a României și a Românilor («Românii au ucis, au ucis, au ucis!»)?*

Citind “Hotărârea” (așa este corect, nu Hotărârea” cum stă scris într-un act oficial), bag de seamă: dacă Primul ministru și ministrul Culturii (sic) l-au numit în fruntea Institutului pe “istoricul” Mihail Ionescu, de profesie general, cronicar de curte și de atenanse al lui Ceaușescu, atunci nu mai există incompatibilitate între natura instituției și denumirea ei, în care caz de ce nu ar fi rebotezată: “*Institutul Elie Wiesel - Mihail Ionescu*”?

În 2006 nu știam că Wiesel, pe lângă multele și marile calități o are și e aceea de impostor: portrivit dezvoltărilor recente - în 2011 - Wiesel nu a fost la Auschwitz; Wiesel a uzurpat identitatea altui deținut...]

Vasăzică guvernul actual a găsit fonduri pentru finanțarea “de la bugetul statului” a unui Institut ce urmează a studia suferințele a circa 750 000 evrei (câți erau în 1939) pricinuite de Statul Român într-un interval de 4 ani, 1941-1944. Dar acestea (suferințele) erau studiate, cunoscute din 1945, acuzații fuseseră condamnați de justiția poporului sovietic eliberator prin magistrații imparțiali-de-clasă Avram Gutmann-Bunaciu, Voitin(ovici), Sașa Sidorovici; opinia publică, convocată în sălile Tribunalului Poporului pe bază de legitimații speciale și de promisiuni-amenințări, încălzită până la delir de verbul - românesc! - al lui Brucan, Baranga, N. David, Nestor Ignat, Miron Constantinescu, Oscar Lemnaru - care cerea Moarte-dușmanilor-României! ; pușii sub învinuire fuseseră preparați ca-la-Moscova, cu ciomagul și ranga de fier a enkavedistului Nicolski-Grünberg; unii executați, în 1947... Ce mai pot descoperi cei 30 cercetători salariați: R. Ioanid, M. Shafir, Al. Florian, J. Ancel, Braham, Lia Benjamin, L. Volovici, L. Rotman, W. Totok, Laszlo A., G. Andreescu, O. Pecican, M. Ghitta ? Că G. Liiceanu și D. Tudoran fuseseră până mai an antisemiți virulenți, însă de ieri deveniseră (sic) filosemiți convinși?, ba anti-antisemiți vajnici că antisemitul (până ieri) cult N. Manolescu (nu cita el chiar și din Garaudy?!) s-a transformat ca prin minune în vânător de antisemiți ca Goma?

Actualul Guvern a găsit pe dată fonduri, local, secretare, automobile (și benzină!), șoferi pentru cei 30 cercetători-din-nou a ceea ce era cercetat de jumătate de veac. Nu contează: misia cercetătorilor (dar a colaboratorilor!) va fi, nu aceea de a descoperi alți criminali dintre români, alte victime dintre evrei, ci de a împiedeca, prin vacarm bine orchestrat, pătrunderea, în sfârșit, până la urechile ne-evreilor amneziați de 50 de ani de teroare polițienească și de reeducare (ca la Pitești!, ca la Pitești!) a adevărului integral, acela care spune: și noi, ne-evreii am fost martirizați de bolșevicii ruși, dintre care nu puțini evrei; și mai spune: evreii noștri nu au fost chiar totdeauna doar victime - ci și călăi; și încă feroci. “Cercetătorii” care vor face act de prezență în zilele de salariu (gras, de la bugetul statului român), dacă sunt mai în vârstă, atunci sigur au fost ei înșiși belitori-de-goi, iar mai-tinerii sunt fiii, nepoții unor adevărați criminali (ca A. Oișteanu, Al. Florian, R. Ioanid). Ei nu vor lucra pentru scoaterea la lumină a adevărului integral, ci vor trudi la îngroparea și mai în adânc a adevărului despre faptele celor mulți, de ordinul zecilor de mii de evrei care, după Cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord au alergat în Teritoriile Cedate (Răutu, Roller, Tismăneanu, Perahim, Sorin Toma, Celac, Bârlădeanu, Mișa Oigenstein și Bella Iosovici - viitorii părinți ai fraților Oișteanu) unde au distrus, cu entuziasm revoluționar bolșevic Bibliotecă și Biserici, Cărți și Icoane - iar ca auxiliari zeloși ai NKVD, (începând din 28 iunie 1940): au distrus cu jubilație Oamenii: martirii noștri.

Acesta va fi adevăratul rol al Institutul binenumit “Wiesel”. Să bruieze, să minorizeze, să ironizeze, în final să interzică, în continuare, scoa-

terea la lumină a părții noastre de adevăr, cea care ar contrazice inocența integrală a evreilor și ar atenta la unicitatea Holocaustului și în România (și în Polonia și în Țările Baltice și în Rusia...).

Se știe: rolul determinant al creării Institutului "Wiesel" l-au avut, nu guvernării româniei, chiar analfabeți profunzi în materie de umanoare, în special de istorie națională - ci americanii și israelienii. Iar reprezentanții poporului român nu au găsit de cuviință să consulte poporul român, cel pe care ei îl reprezintă - la Bruxelles, la Moscova, la New York -, ci au ciocnit călcâiele și s-au executat.

Pentru edificarea unui Memorial al Victimelor Bolșevismului, noi, ne-evreii, noi, ne-bolșevicii, noi, ne-securiștii cui să ne adresăm? Cine dintre conducătorii României se uită în gura noastră? Ai zice că în alegerile de anul trecut au alesun președinte al României nu românii, ci americanii și israelienii.

Întrebare: Avem noi, indigenii, băștinașii, majoritarii români - ne-americani, ne-israelieni - dreptul la un **Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990?**

Dacă au meritat evreii din România (să admitem prin absurd că cei 750 000 au fost cu toții victime) nu ar fi drept, echitabil (sic) ca un alt Institut, nu geamăn, ci paralel, neconcurrent să studieze, repertorieze, difuzeze mărturii despre suferințele a circa 30 000 000 ne-evrei pricinuite de Teroarea Bolșevică, slujită cu abnegație de evrei timp de 50 ani? Încă o dată, fiindcă "partenerii" nu aud, nu dialoghează, ei monologhează-diktează: în cifra de 30 milioane de ne-evrei români intră cele trei generații de basarabeni și bucovineni, distruse - chiar dacă nu total lichidate; și cel puțin 2 generații de ne-evrei din restul României.

Pentru că guvernul României și președintele României nu se vor grăbi să vină în întâmpinare ("întâmpinare", după 16 ani de nepăsare, de surze-nie?), noi, ne-evreii, nefiind nici americani, nici chiar israelieni, propunem:

Un sondaj prin internet :

Este oare necesar un **Institut pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România?** Sau mai poate aștepta încă o jumătate de secol - că nu dau turcii...? Vom afla:

a) dacă mai există români doritori ca măcar în al 12-lea ceas să se ridice în două picioare și să-și afirme, sub propriul nume, dorința de restabilire a **adevărului** istoric din ultima jumătate de secol;

b) dacă mai există români în actualul guvern, care să-și facă datoria față de comunitatea noastră multîncercată, mult-nedreptățită, mult și mereu mințită.

În cazul în care guvernul român nu va mai avea fonduri și pentru români, deci **ISTBR** nu va avea un sediu, vom ruga Institutul "Wiesel" să cedeze o cămăruță la subsol. Nu ne îndoim de generozitatea legendară a colonizatorilor evrei din România față de indigenii români.

Dacă nu - nu va fi. Români vor rămâne *afară*.

Sunt obișnuiți, românii, cu *afara*: au fost dați *afară* din case, din libertate, din familiile "reîntregite de Securitate", din amărătele slujbe de după prizonierat și închisoare și deportare, dați *afară* din țara lor (iar basarabeni și bucovinenii, chiar de au rămas pe loc, *au fost dați afară* de ruși - cu ajutorul activ, determinant al evreilor din propria-le identitate românească).

Neavînd un acasă al lor, românii se vor întâlni... *afară*; în Piața Universității, de pildă. Pe timp de ger, de ploaie, supraviețuitorii români din-

tre eternele victime se vor adăposti în holurile Facultății de Litere și în al Institutul de Arhitectură.

Numai de nu le-ar da prin cap actualilor guvernanți ai țării - țara din care au fost dați afară cetățenii săi - să trimită Minerii lui Iliescu, pentru "restabilirea ordinii" - și să-i dea prilej lui N. Manolescu să ia un interviu legitimator "Omului cu o mare".

Fiindcă atunci...

Românii de bună credință, avînd cultul memoriei și simțul onoarei, sunt invitați să-și manifeste acordul/dezacordul cu crearea

Institutului pentru Studiarea Terorii Bolșevice în România între 28 iunie 1940 - iulie 1990,

la o adresă electronică ce se va anunța în curînd.

Paul Goma

*

Paris 22 iunie 2006

Despre Vladimir Tismăneanu - și nu numai - în 11 puncte

65 ani de când Antonescu a ordonat ostașilor trecerea Prutului, zdrobirea vrăjmașului de răsărit și miază-noapte - însă acolo am rămas: nu am trecut Prutul, nu am vărsat sânge, nu am liberat pe nimeni, nu am zdrobit nimic, dacă ne-am ales cu ceva: cu "Holocaustul" în care noi am ucis 400.000 evrei, iar guvernării noastre iubite și luminați vorbesc despre basarabeni și bucovineni ca "minoritari" (Coposu), ca "românofoni" (Zoe Petre), ca vorbitori de "light romanian", un fel de limbă, însă nu cea de tinichea, gândită-vorbită de unul, Ungureanu.

1. Despre Pelin II

Încep printr-un citat din mine însumi, un fragment din Jurnalul pe luna mai 2006, instalat pe internet (voi reveni la chestiunea "internetului") acesta:

"Sâmbătă 13 mai 2006

"(...) Surpriză: da; plăcere, ba. Chiar ne-plăcere să citesc pe prima pagină titlul-bombă: "Agentul Volodea". Ne-plăcerea vine, desigur și de la aflarea autorului: Vladimir Alexe, acest Pelin II, dar chiar dacă altcineva l-ar fi scris, nu mi-ar fi făcut plăcere. Pentru că unul este adevărul și alta lovitura cu dosarul de securitate.(...)

Ca să nu existe dubii: nu pretind că V. Tismăneanu nu ar avea păcate (și încă grele - nu cele moștenite: cele dobândite), dar în nici un caz cele "demascate" de Alexe."

Unul - și cel mai descalficant - dintre "păcatele grele" ale lui V. Tismăneanu - deocamdată în relațiile cu mine:

Minte fără clipire, fără tresărire, sigur fiind că boii de cititori-auditori români, fie ignari, fie (mai ales) traumatizați de Teroarea Adevărului Unic Bolșevic instalat în România din 28 iunie 1940 - Basarabia și Bucovina de Nord și Herța fiind în România, dragi tovarăși confecționatori ai-istoriei-și-geografiei-de-clasă - nu vor îndrăzni să contrazică un trimis-numit-uns ca să ne re-re-scrie el istoria, tot după rețeta Roller.

Citatele care urmează sunt din Vladimir Tismăneanu, în interviul din 22, cu A. Goșu:

2. Despre invitație

"Eu l-am invitat pe Paul Goma. (...) Au fost multi dintre prietenii

mei (...) uimiti de aceasta decizie, tinand seama de o serie de pozitii controversate din ultima vreme ale d-lui Paul Goma in chestiuni legate de perioada 1940-1941 in Basarabia, si nu numai. (...) Spun un lucru si in favoarea d-lui Goma, si in favoarea celorlalti membri ai Comisiei: d-l Goma nu m-a intrebat cine va face parte din Comisie (...) A dat un accept conditionat, dar era in sine un accept. *Nici un membru al Comisiei nu a obiectat la prezenta lui Paul Goma in Comisie*" (subl. mea).

Neadevarat: taceră-i bruscă (începînd din 11 aprilie - pînă atunci îmi scrisese 2-3-4 mesaje pe zi) nu se explică prin... descoperirea a ceea ce pusesem eu pe internet, ci prin presiunilor exercitate asupra sa prin "membrii Comisiei" (nu le cunoşteam numele, atunci, dar nu se putea să lipsească: Mihăieş, Manolescu, Liiceanu, Blandiana-Rusan, Patapievici, Oişteanu, Cesăreanu, R. Ioanid, Marius Oprea...); şi prin C. Săftoiu, consilierul prezidenţial, cel care... urma să-mi telefoneze «în orele următoare», pentru a stabili mijloacele colaborării: Propusesem preşedintelui, prin V. Tismăneanu, să-mi trimită prin poştă o invitaţie scrisă, eu anunţînd, tot prin V.T. condiţiile: restituirea cetăţeniei române furate de Ceauşescu şi de Securitatea-i personală în 1977, restituirea dreptului de a publica în România, în limba mea, în ţara mea, furat de caralii de la Poarta Holocaustului ca N. Manolescu (antisemitizatorul meu personal, care astfel, cu sudoarea limbii sale, obţinuse postul de ambasador la UNESCO) şi, de ce nu: scuze din partea statului român pentru nedreptăţile suferite de familia mea şi de mine din 28 iunie 1944 pînă în clipa de faţă.

3. Despre "puiul de bolşevic"

[V.T.] "Afirm cu deplina responsabilitate si am inca o buna memorie. Lucrurile s-au complicat in momentul in care am constatat ca d-l Goma cu doua, trei zile inainte ca eu sa-i fi trimis invitatia, pe baza faptului ca i se pusese la dispozitie un citat atribuit lui Vladimir Tismaneanu, in care Vladimir Tismaneanu pasamite il decreta intr-un fel pe Paul Goma ca fiind autorul unor texte cu caracter antisemit, Paul Goma pune sub semnul intrebării credibilitatea stiintifica a lui Vladimir Tismaneanu si isi incheia acea notație: 'este si el un pui de bolsevic'".

Dacă este adevărat că am comis eroarea de a-i atribui lui V. T. un citat care nu-i aparţinea (*şi pentru care mi-am cerut imediat scuze*), nu este adevărat că determinasem ruptura dintre noi prin notarea în jurnal: "este şi el un pui de bolşevic".

Nu, nu. Admit: i-am spus așa (în Jurnalul meu, "personal", vorba lui Dinescu, "difuzat" pe internet!) din pricina unui citat greşit atribuit lui - însă:

Este sau nu este adevărată afirmația?

- Este el, Vladimir, fiul lui Leon Tismăneanu-Tisminetchi - cetăţean sovietic, "lucrător" în timpul războiului la Radio Moscova, sub direcţia lui Răutu, trimis în România ocupată de ruşi?; a fost L. Tismăneanu unul dintre importanţii şi ferocii agenţi ai comunizării, sovietizării, martirizării ţării noastre?; a fost el director adjunct al Editurii Politice şi director plin al catedrei de marxism-stalinism, la Universitatea Bucureşti - nu "leninism", cum edulcorează fiul *meseria* tatălui ?;

- Este el fiul Herminei Marcusohn, căsătorită Tismăneanu şi dânsa redactor la Radio Moscova, cetăţean sovietic, în România ocupînd funcţii-posturi de importanţă politică? A fost dânsa - cât a fost - director de cadre în Ministerul Sănătăţii?;

- Este el, Vladimir nepotul Cristinei Luca-Boico, expulzată din Franţa pentru spionaj în favoarea sovieticilor?; nu a ocupat şi ea "posturi

importante” în RPR, atât pentru merite personale (!), cât și pentru ale soțului său Mihail R. Boico, “spaniol” și el, evreu rus, venit în România ca “tanchist”, devenit general de “grăniceri”, citește: de Securitate, fiindcă îi obliga pe soldați să-i interpeleze, să-i împuște, nu pe cei care intrau clandestin în RPR - sic - ci pe/în nefericiții români care, sperați că “Americani nu mai vin”, încercau să fugă din raiul edificat și de ei, “spaniolii” sosiți de unde, dacă nu din... URSS?;

- Nu ca “pui de bolșevic” și-a petrecut V.T. copilăria, adolescența în ghetoul bolșevicilor: Cartierul Primăverii?; a mâncat el și ai săi - puiul-de-bolșevic - pe săturate, s-a îmbrăcat decent, chiar luxos în comparație cu milioanele de români flămânziți chiar de către ei, “tanchiștii”, umblînd în zdrențe-bine-călcate-sub-saltea, supraviețuind în “libertate”, fiindcă țara-ntreagă era un complex de lagăre și de închisori unde pierea elita României, tineretul ei, țărănimea pentru că... nu gândeau marxist-*stalinist*, cum impuneau și părinții săi?; nu frecventa el - în virtutea “egalității de tip sovietic” - o școală specială, pentru puii bolșevicilor, unde i-a avut colegi pe Nicu Ceaușescu, pe Radu Ioanid, neruși-natul holocaustolog de azi (și membru de onoare în “Comisia Oprea”)?;

- S-a plâns V. T. că tatăl său a fost dat afară din partid prin 1958 (ca urmare a întretornărilor dintre tovarășii-de-veacuri: l-a săpat subalternul său, Radu Florian, ca să-i ia locul ; s-a mai plâns că, după plecarea lui în Occident mama rămasă în România era vizitată “practic aproape săptămânal” (?) de Securitate, ca să-l convingă pe fiu să nu mai ponegrească, la Europa liberă, Patria Română... Vrea să-i aduc aminte cum au fost pedepsite pentru exact aceeași “vină” multe alte mame, de pildă a Monicăi Lovinescu - adevărat, aceea nu era evreică, nici comunistă, nici “eroină” din Spania, nu era cetățeană sovietică și nu fusese nici măcar un minut șef de cadre la Ministerul Sănătății, motiv pentru care a ajuns la groapa comună? ;

Dezolat, însă întrebarea următoare nu poate fi ocolită: *Ce a suferit familia Tismăneanu de pe urma “persecuțiilor” regimului comunist?*

- a fost lăsată muritoare de foame?

- a fost alungată din casă? (care casă: cea confiscată de ei, revoluționarii “tanchiștii sovietici”, burjuilor odioși, antisemiți?)

- au fost membrii ei măcar anchetați de Securitate (nu vizitați, la domiciliu) - “ca la Securitate”?

- câte minute/zile/luni/ani au fost aceia reținuți/deținuți?

- cine/câți dintre ei au murit în închisoare?

“Răspunsul” l-a dat Cristina Boico (mătușa pe care Vladimir o iubea foarte), după ce s-a re-strecurat în Franța, ca “eroină a Rezistenței Franceze”: «În România am fost persecutați ca evrei și comuniști».

4) Despre “credibilitatea morală și științifică”

[V.T.](...) “i-am raspuns d-lui Goma (...) [Că] nu poti face parte dintr-o comisie in momentul in care contesti presedintelui acestei comisii, omului care te invita, credibilitatea morala si stiintifica.”

De acord: nu poți - dar care este “contestația”? Aceasta:

“Este și el un pui de bolșevic”.

Re-repet: este neadevărată (“contestația”)? Neadevărat adevărul?

5) Despre ticul verbal-scriptic: “Circulă pe internet...”

[V.T.] “publicarea pe Internet in acelasi text a unei scrisori personale despre tatal meu, in care eu foloseam la adresa raposatului meu parinte termeni foarte duri legati de perioada stalinista, in care el a avut un rol destul de important in aparatul ideologic, si pe care nu i-as folosi in limbaj public. Era o scrisoare adresata prietenu-

lui meu, sau, sa-i spunem, omului in care aveam incredere, Paul Goma. Acest text era pus pe Internet. Pur si simplu. I-am raspuns ca exista lucruri care sunt proprietatea autorului lor, o scrisoare este pentru mine proprietatea autorului ei. Eu asa vad lucrurile, poate ma insel, si niciodata nu-mi voi permite sa public scrisoarea cuiva catre mine fara sa-i cer acestei persoane permisiunea. Deci asa s-a ajuns la situatia in care Paul Goma nu face parte din Comisie”.

A venit momentul lămuririi chestiunii internetului.

Vladimir Tismăneanu - altfel băiat simpatic, serviabil (e-he, câte burse va fi înlesnit - ori promis - el!) - nu dovedește că este și normal de normal... Dacă ar fi fost cât de cât, nu ar fi fabricat în grabă dimpreună cu șoptitorii săi, acest pretext de ruptură: “publicarea pe internet”, a unei scrisori a lui către mine și a răspunsului meu.

În primul rând, fiindcă dialogul nu era unul confidențial, nici conspirativ (ca la ei, la comuniștii tanchiști) ci, am crezut, cred în continuare, *tema* lui interesează, *istoria acestei țări la care el pretinde că lucrează, nu?*

În al doilea rând V. T. dovedește a face parte dintre acei oameni care, avînd posibilitatea de a-și *publica* propozițiile în oricare periodic românesc, zbiară ca din gură de șarpe, arătînd cu degetul lor de adolescenți pârâcioși pe cel care îndrăz-nește să riposteze - prin mijloacele rămase lui accesibile (internetul). Așa au făcut - în legătură cu mine - Gabriel Andreescu, avântatul holocaustolog care nu văzuse măcar coperta cărții autorului acuzat de “antisemitism”; așa a făcut cuviinciosul L. Antonesei, apărător al lui G. A. în revista pe care o conduce (și în care mie mi-a refuzat, repetat, dreptul de replică), pretinzînd că industriașul drepturilor omului “nu a făcut nimic necuviincios” (sic - nu, nimic necuviincios, doar... incorect: *condamnase o carte necitită*); așa au făcut Adameșteanu, Lefter, acum V. Tismăneanu, afirmînd el fără pauză de reflecție: “Cerculă de la o vreme, pe internet...”

“Pe internet”, unde alt’? Nu sunt eu un scriitor internetizat prin grija prietenilor săi: Manolescu, Liiceanu, Mihăieș, Lefter, Oișteanu, A. Cornea, Adameșteanu, Patapievi, R. Ioanid, Shafir? Eu nu am putut face ca Nicolae Moraru - îl cunoștea bine Leon Tismăneanu, erau tovarăși de șaibă marxist-stalinistă - care, după pensionare, își confecționase, acasă o... *stengazeta* (gazetă de perete) în care își “publica”, producțiile. Am “publicat pe internet” Jurnalul, iar în acela se afla și scrisoarea lui V. T. *prin care îmi cerea amănunte despre tatăl său*; apoi *scrisoarea mea de răspuns* : în aceea îi împărțeam partea mea de adevăr (la 17 noiembrie 2005). Și această scrisoare a fost consemnată în Jurnal - la 31 martie 2006. Trebuie să fii de rea credință și nerușinat ca să te indignarisești ca un curcan pentru că “celălalt” îți dă replica acolo unde poate - or el nu poate în presa obștească și din pricina ta, măcar complice la interdicție.

Este Jurnalul meu, scriitor, persoană publică (în ciuda Neocenzurii Neoscriitorilor Neoromâni); în el consemnez, nu doar cugetări adânci și păreri suprafațice, dar și evenimente-de-hârtie, de pildă scrisorile.

Apoi V. T. știa foarte bine că țin un jurnal “difuzat pe internet”, “ținere” normală și... legală - cum de l-a descoperit abia în acel moment? În încheiere scriam:

(...) “Eu, prin forta împrejurărilor, nu am avut nici tată nici mamă nici unchi nici matusă care să fi făcut rău altora, doar pentru că ei, “revolutionari de profesie” așa stiau că... se face lumea nouă. Inșă nici nu voi învinovăți vreodată pe copiii

revoluționarilor bolșevici pentru păcatele părinților - grele, monstruoase. Ci - am și spus-o, în legătură cu Oisteanu: le cer (urmasilor) să-și asume înaintașii, să accepte - cu durere - că aceștia nu fuseseră îngerasi, că nu pot fi absolviți doar pentru că fiii știu că părinții lor erau plini de iubire în familie - fiindcă iubirea în familie nu sterge deloc ne-iubirea lor în nefamilie. Și așa cum atâția copii, nepoți de nazisti s-au târât în viață cărând povara teribilă a "dosarului" tatălui SS-ist sau doar (sic)... membru al partidului lui Hitler, așa să suporte și urmasii bolșevicilor faptul că părinții lor nu fuseseră, vai, eroi de benzi desenate. Cred cu putere că această "echilibrare" este necesară, atât pentru noi, eternele victime, cât și pentru urmasii celor care nu se purtaseră cu noi cu mâni (observi eufemismul?). Or noi suntem milioane - numai în România. Și nimeni dintre vinovații de martirajul nostru nu a fost măcar obligat să treacă - fie și postum - prin fata unui tribunal (...)"

După care comentam:

"Ce fel de *istorie* știe Vladimir Tismăneanu, azi, dacă, orbit de durerea celor aflate despre tatăl său - totuși: un neșfânt...- a uitat că, înainte (...) alți "revoluționari" (...) fuseseră debarcați, anchetati de Instrumentul Revoluției: Securitatea, creată după modelul NKVD? Dacă nu vorbim de Pătrășcanu, un ne-evreu - pe care și Leon Tismăneanu îl înfierase, bolșevicește - hai să vorbim de Ana Pauker: s-a "delimitat" Tovarășul Tismăneanu de Tovarășa Pauker, în ședințele de demascare-înfiereare? Bine-înțeles, da, altfel n-ar mai fi rămas șeful catedrei de marxism- *stalinism* și director adjunct al Editurii Politice, sub șefia altui monstru bolșevic, având același "dosar": Valter Roman? (...) Dar de Chișinevski - dat jos în 1957 (pe când eu mă aflam în anchetă, la Interne)? El, L. Tismăneanu a fost "zburat" (expresia aparține fiului) în 1958. Nu știu dacă tot atunci subalternul său de la Universitate Radu Florian fusese "îndepărtat" - însă deziluzia a fost: chiar dacă după răspunsul meu nu am citit vreun text despre tatăl său, Vladimir Tismăneanu se comportă taman ca fiul lui Radu Florian: detestabil; neintelektual, ne-normal: nu acceptă că tatăl său "a avut și lipsuri". Așa cum nu acceptă că iubita sa mătușă Cristina Marcusohn (căsătorită Boico) a jucat un rol nefast, mizerabil, de bolșevic fanatic executant orb al ordinelor Moscovei - atât în Franța, ca spioană sovietică (până la 22 iunie 1941 activând și în folosul lui Hitler!), cât și în "surghiun" în România; rol, nu doar de persecutor al nevinovaților, ci și de trădător-denunțător (a lucrat sub ordinele lui Boris Bruhman, alias "Holban", cel care a dat pe mâna Gestapoului Grupul Manouchian, "Afișul Roșu"), atât al demo-

crației “burgheze” din Franța ocupată, cât și al României, ca stat care, de voie, de nevoie, îl/o acceptase ca cetățean/că (ba chiar ca supracetățean - altfel ce-ar fi căutat, după repatrierea-prin-expulzare în moțul Agerpres-ului?).

Și degeaba declară el în dialogul cu Nicolae Coande:

“Structura mea mentala esta, intr-adevar, una a nelinistii si a refuzului certitudinilor inghetate” - certitudinile sale au rămas cum fuseseră: înghețate.

Și el - ca Oișteanu, ca Anca Răutu-Oroveanu, ca Al. Florian, ca R. Ioanid - și alții din aceeași... făină - este un autentic pui de bolșevic.

În ciuda aparențelor.”

6) Despre rolul destinat mie în Comisia cu pricina

În unul din mesajele trimise în 10 aprilie a.c. V. Tismăneanu îmi explica din capul locului - sublinierea mea:

“*Rolul Dvs: (...) Nu trebuie sa scrie[t]/i: ati scris ce trebuia scris*”.

Distribuirea rolului mut m-a rănit, dar nu m-a determinat să-l trimit pe distribuitor la plimbare. Deci: la o săptămână după invitație mi se comunicase că urma să... interpretez Aria (mută) a Decorului, sarcina grea a... activității revenind adevăraților actori (aflasem două nume: Patapievici și Antohi).

Atunci, în 10 aprilie am intuit că în acea Comisie nu voi putea face nimic-nimic-nimic. Tocmai de aceea fusesem poftit la prezidiu: *să nu fac nimic, doar să... exist, asist, momâie*. Motivul pentru care mi se distribuise astfel de rol? Eram eu cumva antiromân?, antisemit?, analfabet? În toată modestia: *nu*, la toate trei întrebările. Deci nu existau *motive* (necomunicabile), ci *pretexte*.

De cinci zile a avut nevoie V.T. pentru a confecționa, cu clacă, *pretextul*: “rupturii”: instalasem pe internet cu o lună în urmă o scrisoare a lui, astfel “încălcând un... cod academic, negîndu-i credibilitatea științifică și morală, folosind la adresa lui un limbaj inacceptabil, contrare standardelor, pricinuindu-i grave leziuni pe la demnitatea umană” etc etc. Sfetnicii săi indigeni și colonizatori îi vor fi explicat, îi vor fi făcut și un desen: un eventual câștig prin includerea lui Goma (ca să *se* închidă gura reacționarilor) va fi anulat de previzibilele “cerințe” ale aceluiași: *includerea și a istoriei Ocupației Basarabiei, Bucovinei de Nord, precum și continuarea istoriei de după decembrie 1989 până azi...*

Pe cine bănuiesc a-l fi just-consiliat? De astă dată nu voi ține seamă de înțelepciunea: “Hoțul cu un păcat, păgubașul cu zece”, fiindcă îi știu, îi văd, îi aud pe hoți:

Pe Mihăieș, *bouar* al minții, acuzat de “antisemitism”, ca și jupân-său, Manolescu: de cum primise bilet de voie de la Brucan, viteazul rezistent prin cultură se apucase de gazetărie, confecționase chiar interviuri: un volum cu Tismăneanu (!), altul cu Manolescu - chestii însăilate din aproximații intelectuale și din dezinformații informaționale. Omul nu știe ce-cum să întrebe, habar n-are cum-prin-ce să-l corecteze sau stimuleze pe interlocutor. Tot “militînd”, tot scriind, sperînd că astfel va învăța să scrie, tot periînd pe cine trebuia, a ajuns la Institutul Cultural Român, aghiotant al lui Patapievici: temîndu-se că voi cere luna de pe cer: *publicarea unei cărți* “la el, la Fundație” (Buzura: “la Fundația mea!”), nu-i va fi lăsat lui “Volo” manșetele nădragilor, până când acesta nu a promis-jurat că nu-l va băga pe lup în târla

mioritică a scriitorimii române, Goma are să strice toate aranjamentele intelectualității patriei, fiind el notoriu reprezentant al “disidenței răgușite”;

Pe Blandiana: cum să suporte Inventatoarea Rezistenței prin ArpagiCultură ca Goma să steie la un prezidiu alături de Dânsa, care are nețesitate de trei scaune pentru sine și de și un sfert pentru Romi? - dar și de un taburet pentru Lumina Lumii Ilieșiu, Spaima Comuniștilor (pe care-i filma de zor și cu drag până la 22 decembrie 89 fix)?;

Pe Adameșteanu - nu va mai fi avînd puterea de până mai ieri, dar cuvîntul său atîrnă greu (!) când se arată ocaziunea de a-i plăti lui Goma o parte din răul făcut ei, Reprezentantă-Punct. A ce, reprezen’-punct? Dar a explicat ea, cu gura ei, limpede:

«Ce știi tu, bă!, păi eu reprezint!»;

Dar Ion Vianu ce cusur va fi avînd, de când, trezit din somn, la nenumăratele comiții-prezidii, Oișteanu i-a comunicat acest mare secret: Goma e “un basarabean antisemit”, iar fiul lui Tudor Vianu, ce să facă: a repetat, papagal adormit, expectorația tovarășului său de baricade și de vânătoare de “antisemiți”...;

Dar Sorin Alexandrescu, “nepotul Monumentului”, ilustratorul, într-un cărțoi uite-așa de gros, plin de scheme și de săgeți indicatoare a mersului geniului la Faulkner ? Cel care petrecuse o viață la Amsterdam, ignorînd România, literatura română oprindu-se pentru el la Titus Popovici, iar după moartea mamei sale, declarase că el fusese de totdeauna anticomunist - drept care din vara anului 1989 participase la... Uniunea Scriitorilor a lui Țepeneag cu Breban? (vezi **Jurnal de Căldură Mare**)?;

Dar Antohi, dar Mungiu, dar prințul-consort al său, “istori-cul” Pippidi, descoperitor al “fascistului-Antonescu”-la-români?;

Dar Marius Oprea, rămas văduv (nu orfan?) de “Institutul R. Ioanid”, tăricean, după apariția băseștei “Comisii Volo”?;

Dar Manolescu-UNESCO, legitimatorul lui Iliescu imediat după Mineriada Sângeroasă?;

Dar Patapievici, heideggerul nostru drago-iubito-raional?;

Dar Botezătorul său (și al lui Georgel Zacuscă), liicheanul, frêrul sebastianez, altfel monarhist-foc: Liiceanu?;

Să nu fi intervenit cu “un mic sfat” Cosașu, Ianoși, Oișteanu, tovarășa Lilly Marcou?, nici veteranul turnător Zalis? Nici Max Katz, auto-monitorizatornicul, citește: fabricantul din nimic a “antisemitismului tradițional românesc”? ; nici maestrul săi întru holocaustizare, politrucii Elie Wiesel, R. Ioanid ? Nici măcar Doamna Monica Lovinescu, nu pentru întâia oară condiționînd prezența sa de absența lui Goma?

7) Despre cei care fac istoria României

a. Din 23 august 1944 Ocupanții ruși ne-au falsificat istoria prin trimișii Pauker, Chișinevschi, Răutu, Roller - de unde termenul: *rollerizare*;

b. După decembrie 1989 Pelin ne-a *pelinizat-o*;

c. Din 1991 Istoria României a fost *wieselizată*;

d. În 1998 Istoria României a fost traficată prin traducerea **Cărții negre a comunismului** de St. Courtois (în originalul apărut în 1997, deficitar la capitolul țării noastre prin “grija” lui Karel Bartosek și prin refuzul lui Courtois de a completa-corița prezentarea României), apoi prin strădania intelectualilor români de frunte: Blandiana, Onișoru, Rusan, Liiceanu.

Cum am spus (și am scris, în **Săptămâna Roșie**, capitolul “Când ai crescut în cultul victimei inocente îți vine greu să accepți ca ai fost un bun călău”), originalul francez ignorase (cu o excepție: **Pitești** de V. Ierunca),

toate celelalte texte scrise de români, traduse în franceză, aflate la îndemâna “responsabilului capitolului “Europa Centrală și de Sud-Est”, pe nume Karel Bartosek. Acesta, împreună cu M. Berindei, A. Paruit, A. Lavastine, profi-tînd de indisponibilitatea lui François Maspero, fondatorul revistei *L’Alternative*, a pus mîna pe ea și a prefăcut-o, din publicație anticomunistă în una... “eurocomunistă”, rebotezată *La Nouvelle Alternative*. Tovarășul Bartosek (tovarăș al tovarășului Courtois) a aplicat metoda idioată, a tovarășului de la Cluj, St. Borbély (cum se întîlnesc marile spirite!), după care... “*ar fi greșit să punem prea mult accent pe destinul dramaturgului ceh Vaclav Havel, al filosofului maghiar Istvan Bibo, al scriitorului român Paul Goma sau pe alții, provenind din inteligenția și să-i lăsăm în umbră pe «oamenii de rînd»*” - motiv pentru care nu pomeneste de mișcarea pentru drepturile omului din 1977, solidarizată cu Charta 77, iar dintre “oamenii de rînd” nu îl pomeneste pe legendarul Vasile Paraschiv (descoperit alaltăieri de însuși V. Tismăneanu). Doamne ferește să fi citat din eseul lui C. Dumitrescu **La Cité Totale**; nici din Crăciunaș: **Le dernier regard** ; nu au fost pomenite nici cărțile mele “penitenciare” (publicate la Gallimard, la Seuil, la Hachette); nici măcar volume ca **La vie en rouge**, de Duplan și Giret, **Le KGB en France** de Thierry Wolton nu au îndeplinit condițiile de intrare...

În schimb (!) Bartosek îi indică la Bibliografie (extrem de săracă, total nereprezentativă), pe... Vladimir Tismăneanu, ei da! - cu *volumul în limba română “Fantoma lui Gheorghiu-Dej”!*- și pe autoarea unui text despre oamenii care l-au adus pe Ceaușescu la putere, semnat de arhinecunoscuta cercetătoare Cristina Boico, cu totul întîmplător mătușa lui V. Tismăneanu oh, oui.

Să recunoaștem: varianta românească repară o nedreptate flagrantă a originalului francez: în ea apare... Blandiana (adevărat, într-o notă de subsol - dar nu sunt pomeniți Doina Cornea, Dorin Tudoran, Dan Petrescu, Luca Pițu, nici Liviu Cangeopol...- ce-om fi vrînd: nu aceștia au ‘grijit ediția, ci ea, Romi, Liiceanu și Onișoru! - se observă);

e. În 2005 Istoria României și a Românilor a fost falsificată prin înființarea Institutului pentru studierea Holocaustului, *imeni* Wiesel, al cărui scop este, nu studierea tragediei evreilor, ci impunerea în școlile noastre a materiei obligatorii concepută de evrei - și doar de ei (să nu mi se spună că *goi*-ul Pippidi contează - da de unde, niciodată, în nimic nu a contat);

f. Tot în 2005, ca un fel de compensație acordată și majo-ritarilor români din România, guvernul a decis înființarea unui institut pentru studierea comunismului. Director : istoricul Marius Oprea, adjunct: istoricul Stejărel Olaru. Cât de onestă, cât de profesionistă a fost inițiativa de a se, în sfârșit!, apleca și asupra pătimirilor noastre, ale românilor victime ale bolșevismului rusesc, s-a observat numai decît prin:

- anunțarea perioadei de studiu, decapitînd-despiciorînd-o: excluzînd tragedia începută la 28 iunie 1940, și suprimînd “postrevoluția”, războiul civil durînd și azi;

- cooptarea (sic) în Comisia de studiere a crimelor comuniste a lui “Radu Ioanid”, cunoscut securisto-sionist, antiromân notoriu (crescut, instruit în herghelia lui Serge Moscovici, din care au ieșit și exemplare ca: M.D. Gheorghiu, Isac Chiva, A. Lavastine, Maria Mailat...);

- În 2006 a fost anunțată o altă mîncare de pește: “Comisia Tismăneanu-Băsescu”. Dacă aceasta, destinată a cerceta crimele comuniste nu are ca membru al Colegiului de onoare un pui de bolșevic (I. Ioanid) are ca... secretar-general al chiar Comisiei care a și început să-i poarte numele,

un alt pui de bolșevic : prietenul vostru “Volo”, altfel-zisul : Vladimir Tismăneanu.

Și, de parcă aceste nenorociri nu ar fi destul de... nenorocite, iată că și...

-...ambasadorul USA în România, N. Taubman, după ce ne-a demonstrat cu strălucire că un ambasador nu are rolul de a se ocupa de relațiile țării sale cu cetățenii țării în care a fost numit, ci de Holocaust, de predarea lui obligatorie în școli, acțiune propagandistică împănată cu amenințări din repertoriul lui Wiesel (la 3 iulie 1991, din *New York Times*):

“Trebuie să știți că dacă antisemiții nu sunt criticați [înfierăți] în public, veți suferi. Veți fi izolați, Occidentul vă urmărește cu mirare, cu spaimă, cu groază”.

De curând, prin cine știe ce amenințări-promisiuni (să fie întrebat inevitabilul Raz-Dva' Ungureanu), ambasadorul Taubman i-a adus pe români până la acceptarea unei monstruoziități, a unei Minciuni a Veacului: re-inaugurarea, în Cișmigiu, a unui *monument al ostașilor americani căzuți pentru liberarea României...*

Or toată toată lumea știe că americanii în chestie, aviatori de bombardiere, înainte de a fi doborâți, ne făcuseră praf și pulbere, ne amestecaseră cu molozul - la Ploiești, la București, în 4 aprilie 1944, în zona Gara de Nord, unde au murit mii de civili, dintre care trei sferturi refugiați grupați acolo în vederea “dispersării” în vestul țării - prefigurând crima de la Dresda, din anul următor, 1945: tot refugiați civili din Est erau...La București, în 4 aprilie 1944 a pierit și unchiul meu Ignat Goma.

Așadar: după exemplul evreilor care au treabă, n-au, fabrică “dovezi de antisemitism”, americanii au, n-au treabă, fabrică “prinosuri de recunoștință” (se recunoaște expresia?, tata, deși fost deportat în Siberia, zicea: «Americani sunt un fel de ruși - doar că au mai multe stele pe drapel»).

Cum de îi rabdă pământul pe guvernanții români care nu apără interesele românilor, ci pe ale rușilor și pe ale ucrainenilor (pe lângă interesele, muuult mai importante ale surorilor, cumnatelor, verișoarelor - chiar și ale nepoțelilor dâșilor?). Cum de mai fac umbră pământului guvernanții români care nu cunosc istoria elementară a țării lor, România (nici limba română!), iar dacă o cunosc, puțin le pasă de **adevărul** ei, ci sunt cu gândul numai la “considerația” pe care o vor primi (și dolarii! să nu fie uitați dolarii!) de la acești ruși cu mai multe stele pe drapel?

9) Despre certificatele de bună-purtare

Armand Goșu: “In ultimele zile, v-ati vazut dosarul la CNSAS. E vorba de un dosar provenit de la SIE, de un dosar lucrat de cei de la Directia de Informatii Externe a Securitatii”.

V. Tismăneanu a avut nevoie de un certificat de ne-securist - de la CNSAS? De ce ? Cine i l-a cerut? Tăriceanu? Băsescu? R. Ioanid? Ca să-i tragă înde ei un Club al Ceferticaților? Cine le va fi liberat *spravka* ceea? Tot ei, după modelul “Certificatului de Revoluționar”?

Nu am nici o încredere în indivizii care, ținând să-și “probeze” onestitatea pusă sub semnul întrebării, umblă cu “certifi-cate” ba de revoluționar, ba de absolvent al Academiei de Jurnalistică, ba de persoană care nu a lucrat în viața ei pentru, zi-i pe nume: “poliția politică” (Andrei Cornea, filosof, director-de-direcție și holocaustolog *rasist*, când vorbea de securiștii care o agresaseră pe Monica Lovinescu, le zicea: “membri ai poliției”). Drăguț. Și ce subțire-diversionist. Ca și “Domnul Iliescu” în gura lui V. Tismăneanu

(dar “Domnul Măgureanu” pe buzele celui-mai-tânăr-filosof-la-român: Liiceanu?).

Nu am încredere în certificatații CSNAS - am vrut să spun: confecționatorii, li se mai zice: *falsificatori*. Pentru că am zăbovit cu privirea asupra câtorva beneficiari, comunic lista lor:

- Gelu Voican Voiculescu-Sturdza-Clytoris: Prietenul meu Gelu, rănit de mirarea-dezaprobară exprimată de mine la apariția lui în banda-de-tâlhari organizatori ai “revoluției de la 89”: Brucan, Iliescu, Roman, Măgureanu, în vara anului 1990 a-compus-o-compunere intitulată: “Dosar de securitate” (al său, dosarul!), a încercat să-l publice în revista 22. G. Adameșteanu, pe atunci total inocentă, însă nu și ticăloșită, a refuzat. A aflat N. Manolescu! Pe loc l-a invitat pe suprașeful Securității iliesciene să aducă la el, la *România literară* “Dosarul de securitate”. Prezentat de redacție (Manolescu-Dimisianu), animalul care nu există a apărut pe 5 pagini, în două numere, ultimele pe 1990.

Pe atunci nu se vorbea de certificat “de la CSNAS”. Se vede însă că autoritatea (i)morală a lui N. Manolescu (care tocmai luase, imediat după mineriadă, un interviu lui Iliescu, în care îl domnișe și îl o-ise: “Om, cu O mare”) fusese hotărâtoare. Gelu Clistyr umbla pe la cocktailuri, în Libia, distribuia fotocopii, cu autograf, adăugînd, oralmente: «Uite ce scrie *România literară* a lui Manolescu despre mine!» - se oprea la timp, nu explica: «Din moment ce îmi publica dosarul de securitate, înseamnă că sunt curat, nu am nimic de ascuns».

Doamne ferește, cum să aibă de ascuns ceva împușcătorul Ceaușeștilor!

Și Ion Iliescu a cerut și a obținut certificat de CSNAS - ei și? Ce probează acela: că Iliescu nu a lucrat pentru Securitate, “doar” pentru NKVD, apoi KGB?

C. V. Tudor: și el este diplomat al CSNAS; Și Buzura: Si Uricaru; și Voiculescu-Crescent a fost recent spălat, sfințit...

Ei și? Înseamnă că toți certificații (de către cine: de către CSNAS, unde nu mai poți respira de securiști - dar securiste! - fojgăind pe metru pătrat) au devenit curați? Ca “domnul Iliescu” după spălătura de sânge și de căcat operată de Manolescu, Pleșu, Breban, Simion, Sorescu - și Tismăneanu?

10) Despre a fi sau a nu fi evreu în România

Prietenii, îndatorații lui V. Tismăneanu i-au sărit întru apărare, acuzându-i pe acuzatori că... l-ar fi acuzat pe “Volo” pentru păcatul-crima de a fi evreu.

Să avem iertare: în primul rând și fiul meu Filip este evreu, după mamă - și ne înțelegem bine, împărtășim aceleași valori; în al doilea: din câte știu - și știu, fiindcă pe mine mă interesează ce se petrece în lume, deci mă informez - nimeni nu l-a acuzat “pentru că este evreu”. Evreii sioniști (dar și: auxiliarii lor, *goi*-ii Manolescu, Gârbea, Marta Petreu) ne acuză pe noi, românii, că suntem “antisemiți”, noi însă, românii, nu suntem nici sioniști, nici manoliști, nici martopetriști - nici andreipipidiști. Acuzatorii s-au înșelat și au înșelat atunci când l-au acuzat pe Vladimir Tismăneanu *doar* ca fiu al unor bolșevici evrei veniți pe tancurile sovietice.

Dar tocmai asta condamnăm noi la veniții-pe-tancuri: faptul că îi acuzaseră - și trimiseseră la pușcărie! - pe părinți pentru faptele (reale, imaginare) ale copiilor și pe fii, nepoți, veri, vecini pentru faptele părinților!

Am spus de la începutul acestui text: nu acesta este păcatul lui V.

Tismăneanu - fiindcă nu ne putem alege părinții - ci altul, altele, nu moștenite, ci câștigate. El este vinovat, nu pentru că "este fiul lui...", ci pentru că el, fiul nu-și asumă părinții criminali cu tot cu crimele savârșite.

V. Tismăneanu, istoricul, se ferește ca de foc de a ieși din cercul pentru studiere fixat de el, fixat de fixatori: se ocupă numai de trimișii (sau unșii pe loc), de primă mărime ai Porții Kremlinului, în scop de *colonizare*: Pauker, V. Roman, Chișinevschi, Moghioroș, Gheorghiu-Dej, Bodnăraș, Ilescu, iar evreilor nu le spune pe nume, ci îi îngroapă în alt abuz lingvistic (precum *antisemitism*): "minorități etnice". Ce comod: ca și victimele maghiare ale Holocaustului, repartizate de Wiesel la vecini (și ocupați de unguri: sârbi, slovaci, români), evreii bolșevici au fost împrăștiți la rubricile unguri, cehi, polonezi, bulgari, ruși. Sub umbrela "obiectivității istorice" (dar V. T. nu este istoric!), încearcă - și reușește - să reabiliteze mai degrabă pe ici decât pe colo sinistre figuri ca Ana Pauker, în schimb (!) să zugrăvească în negru figuri antipatice lui și familiei sale: Ceaușescu, Răutu, Radu Florian...

11) Ce fel de istorie a României vrea V. Tismăneanu?

Ceea ce i se poate reproșa (și trebuie să i se reproșeze) lui Vladimir Tismăneanu : nu faptul că este evreu (ei și? este ceea ce este!), ci faptul că, evreu printre *goi* (români), este insensibil la viața și la moartea *goi*-lor; nu i se poate reproșa că este fiu de bolșevici evrei care doar rău au făcut băștinașilor - ci că nu a renunțat la granița mentală reproducând granița reală (Zidul ! Autozidul!) separînd iremediabil "Cartierul Primăverii, cuibul de bolșevici" și restul țării, *populația*.

El nu poate, nu vrea să accepte că există și *altceva, altfel* decât propria persoană, propria categorie, propriul clan. De pildă, pentru el, umanist, nu există suferința palestinienilor, nici injustiția, nici neomenia cu care sunt tratați băștinașii, de către invadatorii israelieni (să nu invoce "dreptul istoric": Filistenii erau oamenii locului, sedentari atunci când Evreii, păstori, au dat peste ei, venind din Mesopotamia). Nu am citit și nu am auzit ca cineva să fi citit vreun rând de măcar înțelegere, dacă nu de compasiune (i-aș cere prea mult dacă aș rosti "fraternitate") pentru altă comunitate oprimată, alungată de la vatra ei: a palestinienilor. Nu, nu. Deși există atâția evrei normali și celebri (nu chiar ca și "profesorul de la Maryland"), tot din aria rusească proveniți: Menuhin, Barenboim. Aceștia au riscat *normalitatea* - și au fost tratați, cum altfel, decât de "antisemiți".

Vladimir Tismăneanu - și asta va fi concluzia mea - o persoană structural insensibilă (istoria se face și cu inima, nu?, chiar riscînd o abatere subiectivă); pe el îl interesează - vezi-i bibliografia - personalitățile-care-fac-istoria, chiar dacă părintele său, Leon Tismăneanu, ne obliga, ne soma să credem că...masele; îl preocupă cancanurile, mâncătoriile, întretunătoriiile mafioților bolșevici - și nu cei care au suferit, care și-au pierdut viața (unii și sufletul) sub șenilele de tanc sovietic ale Marii Terori de la Răsărit.

Ce fel de "istorie" va superviza, dirija "Volo" - altfel băiat bun, serviabil - dacă nu are *mijloacele*?

Fiindcă nu le are; el nu a văzut, nu a auzit ce se petrecea dincolo de Zidul Ierusalimului Cartierului Primăverii unde a copilărit și unde s-a întors. V. T. este surd, orb, nu are odorat, deci nu știe cum "arată" mirosul de sărăcie, mirosul de fără-acoperiș (dacă tovarășii tovarășilor părinți ai săi îi alungaseră pe proprietari din case și le luaseră locul, fără măcar a schimba cearceafurile...); mirosul de frică-de-arestare, de frică-de-exmatriculare din facultate (ei, da: catedra de marxism-*stalinism* se ocupa și de "purificarea" corpului studentesc, iar C.C. al UTM - reprezentat de Trofin, Petre Gheorghe,

C. Burtică - și Ion Iliescu! - un an întreg, 1958, a tot pus la-zid și pe rug sute de studenți *potențial periculoși*, drept care i-a exmatriculat); mai departe: miros de-frică-de-anchetă; mirosul de sudoare (de frică), de urină-sânge-căcat din timpul anchetei la Securitate. Dar mirosul de moarte știe el ce culoare prinde?

Va realiza comanda prezidențială a unei Istorii a României din ultima jumătate de veac alcătuită doar din portretele monștrilor comuniști, mai mult sau mai puțin feroci, mai mult sau mai puțin buni părinți?

De acord - dar victimele? Unde sunt victimele - milioane - din "Istoria" lui Tismăneanu Vladimir?

Grav handicapat și de originea sa de evreu basarabean, inima nu-l va lăsa să aducă vorba și despre imensa - și actuala - tragedie a românilor basarabeni și bucovineni treziți în 28 iunie 1940 robi ai rușilor, cu identitatea schimbată, cu alfabetul schimbat, cu o matrice mașteră: nu mai erau români, nu mai vorbeau limba română, drapelul nu mai era tricolorul, țară nu le mai era România, ci Marea Uniune Sovietică! Violentați, umiliți, pângăriți în credința lor creștină de evreii bolșevici, mult mai răi decât rușii-curați - unii prieteni, vecini, colegi deveniți de nerecunoscut: turbați de ură față de români, mai ales dacă aceștia erau militari și se retrăgeau, umiliți de ordinul de a nu răspunde agresiunilor, în Săptămâna Roșie; după aceea jefuiți de pâinea pe care ei o făcuseră, alungați din casele pe care ei le ridicaseră, arestați, anchetați, unii deportați în Siberia, alții împușcați pe loc.

Cum să-i compătumească V. Tismăneanu pe basarabeni și pe bucovineni, când treaba murdară, de zapcii-caralii, de călai în slujba rușilor o făceau evreii - mulți cunoscuți de părinții săi: Perahim, Sorin Toma, Roller...? Cât de drept va fi V. T. în judecățile sale istorice - ziceam că se va studia și perioada dinainte de 1946...- atunci când va ajunge la episodul refugiaților din martie 1944? Va accepta, el, făcând parte dintr-o comunitate care a dat realitatea și expresia "Ovreiului Rătăcitor" (așa zicea tata că ajunsese noi), că există durere și mai sfâșietoare, cea a "Ovreiului rătăcitor în proprie țară" - când acel efect avea această cauză: *comunismul* rusesc? - cel pe care îl visaseră părinții săi și pentru a cărui realizare renunțaseră și la gândire logică și la inimă (caldă, în principiu), devenind roboți ai Distrugerii, ai Terorii, ai Ororii? Ce va înțelege el din continuarea dramei refugiaților, (re)fugind, ascunzându-se prin păduri, prin peșteri de frica ocupanților și prinși, legați, predați jandarmilor, jandarmii rușilor - pentru a fi "repatriați în Siberia"?

Și cum va percepe el Istoria *Cotelor*, Istoria *Colectivizării*?

Cum să accepte - cu inima și cu capul - că decembrie 1989 nu a însemnat încetarea Terorii bolșevice, că de atunci a continuat prin războiul civil ațâțat de "domnul Iliescu", cu care el conversase despre război, despre pace; de "domnul Brucan", coleg de bancă revoluționară cu părinții săi, de "domnul Petre Roman", fiul altui "domn" și acela "erou din Spania", Valter?

Acestea au fost întrebări la care am și dat răspunsul:

Nu, Vladimir Tismăneanu nu este deloc omul potrivit la locul potrivit.

Prezența lui în fruntea unui organism de o asemenea importanță pentru trecutul dar și pentru viitorul nostru este o eroare care ne va costa alți ani, alte decenii de "tranziție" (citește: încremenire, dare îndărăt, retrogradare).

Cum adică: nu se găseau istorici onești, serioși, cunoscători ai "materiei" și ai meseriei? Tot la cârpaci, la peticari, la improvizați am recurs? Există oameni din toate generațiile care au, totuși, idee despre Istoria

Contemporană - cine a avut ideea nefericită, nocivă de a face, mai ieri apel la "salvatori" de teapa lui R. Ioanid, acum la un băiat simpatic, dar atât: V. Tismăneanu?

De Iliescu, Năstase, Constantinescu, Ciorbea, Tăriceanu, Băsescu - chiar și de Ungureanu - nu se va mai vorbi peste un deceniu, însă despre această iresponsabilă ușurătate, criminală neseriozitate de a trata - pentru a câta oară? - Istoria României se vor rosti stră-stră-strănepoții noștri; cu fălcile strânse, cu lacrimi de ciudă și de mânie - și de rușine.

Se vor întreba: Ce fel de oameni am fost noi? Și își vor răspunde, cu năduf:

«Oameni de nimica, asta au fost!»

Paul Goma

Din nou în actualitate:

Miercuri 12 octombrie 2001

Un text de Dumitru Ungureanu, în *Argeș* ultimul număr.

Nu, nu este o execuție, ci mai rău: o laudă :

"ANTI-DOT.RO Scris de DUMITRU UNGUREANU

Nicolae Manolescu

sau despre sentimentul românesc al suficienței de sine

După ce-am pus acest titlu, m-am oprit din scris, neștiind pe moment ce să mai adaug. Mi se pare că formula(re) e potrivită pe coperta unei compuneri conforme cu asprele norme didactice și/sau academice. Fiindcă Nicolae Manolescu, personalitate publică, ambasador, critic literar, fost șef de partid, liberal-conservator [cum singur își spunea, devansând (mez)alianța liderașului crinului ce distruge resturile unei istorii onorante], El Lider Maximo al scriitorilor, prezident de comitete și comisii universitare etc. etc., n-are încotro: dacă tot a descoperit că e „născut pentru fericire” (pag. 410, opul mai jos citat), musai să suporte povara de-a fi adulat, contestat, detestat, combătut cu argumente justificate, în teze doctorale, tomuri omagiale, monografii groase, destinate colectării prafului bibliotecilor! Posteritatea dânsului a început deja!

Ce m-a îndemnat să comit iarăși un articol despre care s-ar putea spune că este contra, că este împotriva, că este o „înjurătură” la adresa Necontestatului Maestru al eschivei sclipitoare? Nimic altceva decât plăcerea cititului, provocată de volumul *Viață și cărți - Amintirile unui cititor de cursă lungă*, Ed. Paralela 45, 2009. Din start, e musai să mărturisesc: m-am recunoscut în cititorul și-n omul N.M., într-o asemenea măsură încât îmi vine greu să-l „combat”! Și eu sunt dezordonat, prefer să citesc și să ascult muzică, nu să muncesc, îmi plac personajele din ficțiuni, dar și oamenii reali, am predilecție pentru umor și ironie, mai degrabă decât pentru teorii „serioase”. Bârfesc, desigur, căutând gratuitatea și spumosul vieții. Nu cred că există femei urâte, iar când citesc ineptii de soiul celei scrise de Al. George despre soția lui Paul Goma, iau foc.

Pe Manolescu l-am întâlnit o singură dată, la un colocviu studentesc, prin 1980, în toiul bătăliei pentru afirmarea optzecismului literar. Se discuta despre cum să scriem noi, cei tineri, ca să putem publica în condițiile date. Am afirmat că nu toți vrem să publicăm „în condițiile date”, replică neobservată în aprinsa dezbateră a strategiilor de asalt & desant. Afirmăția am vali-

dat-o peste doi ani, când Florin Mugur mi-a arătat referatul la volumul de povestiri depus la Cartea Românească, referat ce conținea explicit, între alte obiectii, recomandarea eliminării textului „Țuică de prună”: mi-am retras manuscrisul! Gestul o fi fost el nemaipomenit de dat dracului, dar nu-mi venea să mă laud. Azi îl consider un puseu de... suficiență de sine! Și iată-mă îmbâcsit de ceea ce intenționez să-i reproșez lui Manolescu. Cum să procedez? Masochist nu sunt; moralist nu pot fi; lup, nici atât; să urăsc pe cineva, nu-s capabil. Nu rezist însă de-a dezumfla texte mincinoase și n-am nicio considerație pentru oamenii care cândva au fost „cineva”, iar după 1989 opinesc să arate c-au fost altceva. Manolescu pare că-și dă osteneala să nu scape „trendul” ăsta. E drept, cam de prin 2004 încoace, dar recuperează...

Nicolae Manolescu este unul dintre literații români lesne de citit. Scriind rapid și mult, revendică pe drept locul întâi pe ultima jumătate de secol. Farmecul personal s-a adăugat însușirilor moștenite de la o familie mare, bine situată profesional în societatea interbelică. (Paginile închinat neamurilor sale sunt demne de-a ilustra istoria românească, într-un eșantion exemplar.) Iute la minte, Manolescu este iute și la prins din zbor ideile vremii, dovedind un simț al orientării fără greș. Naiv n-aș crede că e, sau că a fost. Joacă foarte bine rolul neajutoratului, al neștiutorului, ceea ce-l scoate mai mereu cu fața curată. Că s-a amestecat unde nu-i era locul - în politică - singur o recunoaște. Recunoașterea nu-i șterge „contribuția neprețuită” la spulberarea speranțelor unei mari părți din electorat, în 2000.

Manolescu încearcă să inducă ideea că toate greșelile trecute sunt fără mare importanță și, oricum, nu mai interesează pe nimeni. Asta e inadmisibil și face mai mult rău decât toate prostiile sale politice sau literare. În plus, generalizează cu suficiență și aplomb. De exemplu, la pag. 397 spune: „Ca tuturor, comunismul mi se părea etern”. Ei bine, tata, și mulți dintre consătenii mei (răsculați la colectivizare, în 1960, domoliți de trupele Securității) erau convinși că regimul nu apucă anul 2000! Sau, la pag. 70, remarcă despre „prelungirea nefirească a tradițiilor pastorale în imaginația românilor...”. Manolescu (se face că?) uită cum tocmai astfel de tradiții, bine păstrate și atent promovate, aduc un plus de care orice popor se simte mândru: japonezii, tradiția samurailor; francezii, spiritul de finețe gastronomic; italienii, operă și canțonete; englezii, atâtea fantasmе gothice; spaniolii, corida etc. De ce-o fi nefirească prelungirea tradiției noastre pastorale?

Există, în volumul amintit, un pasaj extrem de curios, la pag. 274. Anume, acela unde Manolescu mărturisește, cu inconștientă sau cinism, că în 1969 a dat de bună voie o declarație la Securitate, despre călătoria efectuată în 1967 la Freiburg și Paris. „I-am cerut (ofițerului) un pix și un teanc de foi. Am relatat amănunțit totul. Nume, date, locuri.” Precizie de raport! Urmează considerații despre cât de cinstit credea declaratorul ca intelectualii români exilați, fiecare valoros în domeniul său, îndeosebi literații, să fie „recuperați” de autoritățile comuniste, așa cum făcuseră ungurii cu ai lor. „În inocența mea, (declarația) o consideram un act de demnitate. Credeam că sinceritatea este absolut necesară. Voi învăța mai târziu lecția că, în anchetele de Securitate, n-are rost să ascunzi ceea ce le este ofițerilor evident cunoscut” (pag. 275). De unde învățase, că anchetat nu spune c-ar fi fost? Întreg fragmentul e (ca) un lapsus care explică multe dintre necunoscutele (așa le zice autorul) vieții lui Manolescu. Nu comentez. Mă mir doar că, știind - și scriind - asta despre sine, Manolescu îl bănuiește de colaborare pe Breban (pe care nu l-a sprijinit când a protestat contra Tezelor din iulie 1971, ci s-a grăbit să-i ocupe locul la România literară)...

Criticul literar N. Manolescu e depășit, și-o știe, dar blufează. Recunoaște indirect că s-a dus vremea generației sale. Istoria critică... e o afacere, nu reper cultural. Au spus-o destui. Marin Mincu a demonstrat cum Manolescu exersează „iuțeala de mână” preluând idei și expresii lansate de alți autori, în special de G. Călinescu (pe care incriminatul îl numește George, ca orice amator într-ale literaturii). Îl cred pe Mincu, fiindcă am descoperit cu mândrie că Manolescu mi-a luat o frază dintr-un articol despre Marin Preda, i-a adăugat o negație, și-a rezultat, nu-i așa, că scrisa mea e opinia lui... Însă nu vreau să comit aici un articol de lez-majestate, Doamne ferește, ci dimpotrivă! Drept care afirm: Nicolae Manolescu este omul care ne oferă sentimentul deplin al suficienței românești de sine. Nu-l pot lauda mai mult!

*

Aflu lucruri noi: LIS a vorbit la telefon cu Vosgianian.

“Varujan Vosgianian m-a asigurat azi la telefon că-și va face o datorie de onoare să-l îmbuneze pe marele nedreptățit, convins că Paul Goma merită totul”, scrie el în Jurnal

La inițiativa cui va fi fost convorbirea? Nu-l văd pe Liviu, băiat sărac, dându-i telefon vicepreședintelui și deputatului și “emisarului” pe lângă mine... Mă întreb însă de ce vânzoleala asta? Eu sunt un fleac pe lângă marile probleme ale Cotroceniului: războișpaceaura, nuțispaimapuți’, josregelekaghebit, susfatatatiianalfabețica... Zău, nu e serios să iei în seamă taman acum o nebăgată în seamă chestiune vreme de două decenii! Această bruscă atenție nu mă face să mă umflu în pene, din contra: mă umilește: îmi aduce aminte cum m-a tratărit Macovaca, tovarășa procoror de la Justiția ‘porului, cu o trimitere la făcut cerere; îmi împrăștează imaginea lui Ghimpu, la televizia de la Chișinău, explicându-mi (venind el proaspăt prelucrat la Kremlinul Ierusalimului) că Republica noastră are douăzeci de ani vechime și Goma nu a făcu cerere...

Dar ce am eu în comun cu creaturi ca Băsescu și Ghimpu? Faptul că “toți s’tem români”? Dar eu nu sunt român ca Băsescu.

Revin: cine a spus că... “Varujan Vosgianian m-a asigurat azi la telefon că-și va face o datorie de onoare să-l îmbuneze pe marele nedreptățit...”? V.V.? Sau LIS, rotunjind un răspuns al lui V.V? Dragul de LIS: de... dragul meu, acum vreun an, i-au scăpat degetele pe clapele ordinatorului și acelea au făcut să clapăze că... “Goma trăiește, la Paris, din mila statului francez”.

Numai de nu mi s-ar întâmpla ca de obicei, când prietenii buni încearcă să-mi facă o surpriză plăcută, “dar Goma să nu afle...” și iese o... neplăcere: dacă prietenii nu ar fi instituit taina-mare, Goma acela ar fi putut repara, prin “mici-propuneri”, fie “sumarul”, fie “lista participanților” - știe ea, Flori Bălănescu ce spun... (draga și de ea!).

*

Mi-a scris Varujan Vosganian:

De : Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>
Obiect : cu sinceritate
Date : 12 octobree 2011 10:37:44 HAEC
À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Draga domnule Goma,

Mă bucur foarte mult ca mi-ati răspuns la mesaj. Îmi pare rău ca mesajul meu a avut o raspandire pe care nu am prevazut-o, sper ca inițiativa prietenului nostru Liviu nu v-a jignit, el va admira si va iubeste, poate doar exaltarea lui sa fie mai puternica decât pretuirea pe care v-o poarta.

Mesajul meu este doar al meu. Nu am fost imboldit decât de discuțiile cu cei din anturajul meu care va pretuiesc si considera situația Dvs. de refugiat politic inadmisibila si rușinoasă [pentru?] oenu Romania. Mesajul meu e expresia faptului ca impartasesc aceasta opinie. In plus, datorită functiilor pe care le dețin, pot trece dincolo de simpla exprimare a unei atitudini. Am făcut anumite demersuri, dar nu pot continua fără sa mă consult cu dumneavoastra.

Aveți tot dreptul sa fiti neincrezator. Romania, asa cum arată ea azi, nu va da prea multe motive de încredere. Poate vom avea prilejul, cel putin noi doi, sa trecem peste aceasta atmosfera cetoasa a societății romane si sa limpezim șansele comunicării.

Eu nu va cer nimic. Decât sa ne permiteti sa reparam aceasta nedreptate pe care v-a făcut-o, de mai bine de jumătate de secol încoace, statul al cărui cetățean ati fost si trebuie sa fiti, si care ar fi trebuit sa va apere si nu sa va intemniteze ori sa va exileze. Nu vreau sa spun vorbe mari, dar reintoarcerea Dvs. In mijlocul nostru este si un mod de a ne impaca cu istoria.

Ca un om patit, nu mai țin la curent pe bunul nostru prieten Liviu cu corespondenta noastră. In așteptarea raspunsului Dvs, primiti expresia sinceritatii mele.

Și răspunsul:

De : Paul Goma <paulgoma@free.fr>
Obiect : Am primit mesajul Dvs din 12 oct. a. c.
Date : 12 octobree 2011 11:56:09 HAEC
À : Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>

Sunt de acord cu ce ați spus.

Să continuăm asa dialogul ; epistolariceste, e mai lesnicios pentru mine.

Vă salutà,
Paul Goma

*

Înapoi, în trecutul de cenușă:

A.S. Credeam că A Doua Epistolă a mea către Traian Bănescu va fi ultima că, în cele din urmă, îmi va răspunde.

M-am înșelat: Traian Bănescu nu a răspuns. Iat-o pe a Treia:

D-lui Traian Băsescu
Președintele României
Palatul Cotroceni
București

Paris, 14 octombrie 2006

Domnule Traian Băsescu,

În urmă cu șase luni V. Tismăneanu m-a contactat, invitându-mă să particip la o Comisie ce avea să studieze “binefacerile” comunismului căzut pe capul Românilor, începînd din 28 iunie 1940. O făcea, afirma el, cu asen-timentul președintelui Traian Băsescu, inițiatorul Comisiei. După ce am acceptat propunerea, el m-a asigurat că în câteva ore consilierul prezidențial Săftoiu îmi va telefona pentru a stabili condițiile colaborării mele - V. Tismăneanu le comunicase președintelui Băsescu iar acesta fusese de acord cu ele:

- restituirea - fără a face vreo cerere - a drepturilor cetățenești care îmi fuseseră luate de Ceaușescu în 1977;

- repunerea în toate drepturile furate, mie și membrilor familiei mele (documente de la CSNAS arată că guvernul Ceaușescu, într-un “Plan de măsuri”, propunea retragerea cetățeniei încă pe când mă aflam pe solul României, adică înainte de 20 noiembrie 1977): cetățenia română, dreptul de a publica în editurile și în presa din România - în care nu m-am putut exprima din martie 1970 până în ianuarie 1990 (total: 20 ani); nici din 1997 în urma acțiunilor “colegiale” ale foștilor prieteni deveniți turiferari ai lui I. Iliescu, ai lui E. Constantinescu (total general: 30 ani de interdicție); în fine, aștept de la statul român reparațiile morale și materiale cuvenite, ca unul care a luptat pe față - și a fost întemnițat - pentru... drepturile omului în România dinainte de 22 decembrie 1989 fix, taman când vitejii și fideliile colaboratori ai Securității au devenit posesori de certificate de revoluționari anticomuniști! Consilierul Săftoiu nu s-a manifestat. Nici președintele Băsescu - din contra: acesta și-a dat binecuvântarea pentru alcătuirea Comisiei destinată să cerceteze crimele comunismului, *eliminîndu-mă, pentru a pune în loc notorii “rezistenți (doar)-prin-cultură”, profund analfabeți în materie de Istorie a României.*

La începutul lunii septembrie acest an, câțiva prieteni (Dan Culcer, Ovidiu Nimigean, Flori Stănescu, Mircea Stănescu, Liviu Ioan Stoiciu) la inițiativa lui Valerian Stan au redactat și difuzat instituțiilor, presei, intelectualilor un Apel pentru repunerea mea și a familiei mele în drepturile furate de regimul comunist.

Se vede însă că trecuse prea puțin timp de la asasinarea Ceaușescului (abia 17 ani!) pentru a spera în abolirea ceaușismului. În condiții nedemne de un stat care bate la poarta Europei: boicot, blocaj din partea presei scrise și audiovizuale, bănuim: ca urmare a directivelor primite de la Puterea Politică din România al cărei suprem reprezentant sunteți - au aderat la acest Apel peste 300 persoane. Și cu toate că textul, cu lista semnatarilor periodic completată, a fost trimis la toate instituțiile de stat și de partid (așa!), până azi nu a fost primit un singur răspuns scris!

Pe căi ocolite - și orale, de parcă am fi o nație de etern folclorizați - prietenii mei și cu mine beneficiem de sfaturi prietenești (dar anonime, doar suntem urmașii în linie dreaptă ai lui Farfuridi!): un tovarăș tânăr “de la Externe” a dat asigurarea că “acolo, sus, nimeni nu se va ocupa de «problema Goma»”; un nu mai puțin tovarăș-tânăr (ai zice că, după 1989 românii se nasc gata-utecizați) a telefonat “de la Ministerul de Justiție, oferind și dânsul din partea casei” o indicație prețioasă - aceasta:

«Pentru obținerea cetățeniei române, domnu' Goma să facă cerere (așa accentuează securiștii), dânsu' cu mâna lui, precum și fiecare membru al familiei...” - de unde concluzia că to'ar'su' de la Justiție (!) nu citise ce scria acolo, în textul Apelului - sau: primise directive să dea un astfel de răspuns echivalent cu o trimitere la plimbare (căci noi avem alte treburi - măi tovarăși!).

Cum să nu aibă alte treburi măi-tovarășii uteciști - foști, prezenți, viitori? Doar ei conduc destinele României, țară mult mai a mea decât a lor, profitorii, hoitarii, decendenți ai vechii nomenklaturi-securiste, alcătuiind actuala elită a drojdiei, băștinoasă.

Chiar dacă ceea ce am făcut nu am făcut pentru a primi răsplată, iată că țări vecine, cu nefericit destin asemănător pricinuit de ocupația rusească, apoi de piteștizarea întregului Lagăr Sovietic, au găsit de multă vreme prilejuri de cinstire a persoanei și a faptelor mele:

- Ungaria, pentru solidarizarea, ca student, la Revoluția Maghiară din 1956;

- Cehoslovacia, pentru solidarizarea cu Charta 77;

- Polonia, pentru solidarizarea cu spiritul Solidarnosc;

- Basarabia, pentru că... m-am născut *acolo* și pentru că am scris mereu-mereu despre *acolo*: a fost botezat gimnaziul din satul natal cu numele părinților mei, primii învățători-apostoli acolo - și cu al meu. Pentru analfabetul securețo-utecisticel care a avut nerușinarea să afirme că pământeni Țării Moldovei vorbesc... “light rumanian”, o întrebare nevinovată: unde se va fi născut mutantul Ungureanu? În Coreea de Nord? În Vietnamul (tot) de Nord? Cine i-a fost mamă: masa de ședință a organizației de bază? - fiindcă tată nu a avut, doar bunic: nemuritorul Stalin.

Doar Rusia Eternă și România Mare (să fie consultat procurorul Eduard Ilie) m-ar vrea mort: ca să nu mai pot deschide gura și să-i “înjur” pe ei - cei extrem de vii și care lucrează din greu la propășirea țărișoarei, nu gândesc, Doamne-fereste!

Paranteză: în iulie 1981 președintele Franței Mitterrand, prin ministrul Culturii, Jack Lang mi-a propus a face parte din “tripleta” încetățenită în cadru festiv. Am mulțumit, am declinat, explicînd: mai bine român fără cetățenie, refugiat politic în Franța, decât cetățean francez, în același paner cu Julio Cortăzar și cu Milan Kundera. Să nu fiu întrebat de ce: în niciun caz din gelozie: scriitorii nu pot fi geloși decât pe Dumnezeu: Cortăzar și Kundera nu erau...; apoi contemporani fiindu-mi, îi judecam total: omul și opera.

Prin prezenta îi anunț pe toți născuții gata-utecizați care, din 1989 se prefac a conduce România “pe calea democrației”:

Nu voi cere niciodată să primesc cetățenia pe care doar Dumnezeu mi-o poate lua (iertare: a mai fost unul: Ceaușescu - veți fi auzit ce-a pățit), eu, ca și membrii familiei mele fiind români prin naștere. Tot eu să fac cerere? Atunci când guvernării comuniști mi-au luat cetățenia a fost cumva... la cererea mea? O cerere țapănă, “conform legii”, corect timbrată?

Nu am cerșit un favor (pentru care să fac cerere), ci am anunțat că este timpul - 17 ani! - să mi se restituie drepturile civile, morale, materiale pe care Statul Român mi le-a furat în 1977-78.

În continuarea acțiunii mele de reintrare în drepturi, un memoriu mult mai cuprinzător va fi înaintat instanțelor care controlează respectarea angajamentelor României, condiție a acceptării depline în Comunitatea Europeană.

Nu de alta, dar să afle și occidentalii până unde au ajuns cu adevărat

“reforme” în România - inclusiv (aș zice: mai ales) cele privindu-l pe om, începînd cu elementarele drepturi-ale-omului cărora mi-am închinat viața. Apoi România semnifică 30 milioane de... oameni (firește, cu cei abandonați Rusiei și Ucrainei cu tot cu tezaurul și cu pămînturile noastre, moștenite de la înaintașii noștri), nu doar kilowați, kilotone, kilometri - ca în plin comunism cantitativ(ist).

Deasemeni voi atașa o copie după această scrisoare adresată Domniei Voastre, Domnule Președinte al României.

Vă salută Paul Goma

*

Paris, 22 noiembrie 2006

A N U N Ţ

Am trimis la Bruxelles, în traducere franceză, și “răspunsul” primit de la Președintele României (vezi-l în documentul atașat), pentru a se așeza în dosar alături de luminosul “răspuns” al Ministrului Justiției trimis anterior - precum și comentariul:

Scrisoarea mea (a treia!) către președintele Traian Băsescu, depusă la Paris, în 14 oct. a fost înregistrată de “Adm. prezidențială” sub nr. 33665 din 17 X 2006 și începea prin a reaminti:

“(...) în urmă cu șase luni V. Tismăneanu m-a contactat, invitîndu-mă să particip la o Comisie ce avea să studieze “binefacerile” *comunismului căzut pe capul Românilor, începînd din 28 iunie 1940*. O făcea, afirma el, cu asentimentul președintelui Traian Băsescu, inițiatorul Comisiei. După ce am acceptat propunerea, el m-a asigurat că în câteva ore consilierul prezidențial Săftoiu îmi va telefona pentru a stabili condițiile colaborării mele - V. Tismăneanu le comunicase președintelui Băsescu iar acesta fusese de acord cu ele:

- restituirea - fără a face vreo cerere - a drepturilor cetățenești luate de Ceaușescu în 1977;

- repunerea în toate drepturile furate, mie și membrilor familiei mele (documente de la CSNAS arată că ministrul de Interne Coman, într-un “Plan de măsuri”, propunea retragerea cetățeniei încă pe când mă aflam pe solul României, adică înainte de 20 noiembrie 1977): cetățenia română, dreptul de a publica în editurile și în presa din România - în care nu m-am putut exprima din martie 1970 până în ianuarie 1990 (total: 20 ani); nici după 1997 în urma acțiunilor “colegiale” ale foștilor prieteni deveniți turiferari ai lui I. Iliescu, ai lui E. Constantinescu (total general: 30 ani de interdicție); în fine, aștept de la statul român reparațiile morale și materiale convenite, ca unul care a luptat pe față - *și a fost întemnițat - pentru... drepturile omului în România dinainte de 22 decembrie 1989 fix, taman când vitejii și fideli colaboratori ai Securității au devenit posesori de certificate de revoluționari anticomuniști! (...)*”

La cele trei scrisori ale mele adresate președintelui României Traian Basescu, Domnia Sa mi-a răspuns în *7.11.06*; dar nu direct: misiva a poposit la Ambasada română de la Paris, de acolo a fost reexpediată spre domiciliul meu parizian în *16.11.06*, pentru ca, în sfârșit, să-mi parvină prin poștă, la... *20 noiembrie 2006* (sic). Atrag atenția asupra ultimului pasaj al scrisorii prezidențiale unde stă scris:

“Situația pe care o prezentați în scrisori poate fi deblocată printr-o adresă către Ministerul Justiției și parcurgerea unei proceduri simple”.

Și, imediat: “*Voi semnala personal cazul dv. Guvernului, asigu-*

rîndu-vă de întregul meu sprijin...”

De unde se înțelege ca Președintele nu era informat că Ministrul Justiției mă... informase: cetățenia nu-mi fusese luată, nici vorbă, o am în continuare (nu fusese vorba *doar* de cetățenie...) și îmi sugerează, senin să mă adresez... “Ministerului Justiției [pentru] parcurgerea unei proceduri simple”! În limba română curentă astfel de “rezolvări” chiar la nivel înalt, intră sub semnul: Trimitere de la Ana la Caiafa. Pentru limpezirea “simplilor proceduri”, Valerian Stan, înarmat cu o împuternicire legalizată din partea mea s-a adresat, la 8 nov. a.c. Directorului Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale:

“...va rog sa fiți de acord să se cerceteze și să mi se comunice dacă în arhivele gestionate de către Direcția Dvs există un Decret al Consiliului de Stat prin care scriitorului Paul Goma, opozant al regimului comunist din România, i-a fost retrasă cetățenia română.(subl mea) Acest Decret, în legătura cu a cărei existență sunt indicii serioase, a putut fi adoptat în perioada noiembrie 1977-decembrie 1989. (...) În situația în care Decretul va fi identificat, solicit o fotocopie a sa, certificată pentru autentificare. În eventualitatea ca asemenea Decrete nu se află în gestiunea D.A.N.I.C., solicit să mi se precizeze instituția căreia va trebui sa ma adresez in continuare”.

Ei bine, această nevinovată și inutilă cerere - fiindcă nu eu trebuia să caut documentele - depusă, repet, în 8 noiembrie, azi, în 22 noiembrie 2006 nu mai este de găsit! S-a volatilizat! (subl mea)

În România “post-revoluționară” astfel de disfuncțiuni au devenit regulă : solicitantul rămâne mereu la cheremul monstrului numit, în continuare, Aparat-de-stat-si-de-partid:

Ca si documentele de la Securitate, promise de aproape două decenii - dar translate unității militare avînd nume de cod CSNAS, unde au fost pelinizate tot de către “lucrători” dintre călăi și nu dintre victime; ca și documentele din Arhiva Uniunii Scriitorilor, fie “rătăcite”, fie distruse de mîna poetului Dinescu (vorbesc în cunoștință de cauză: hîrtia prin care fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor pe cînd mă aflam arestat, în aprilie 1977, nu a mai fost găsită în 2002 de către Stejărel Olaru, împuternicitul meu), drept care foștii rezistenți-prin-cultură, ajunși în fruntea bucatelor pentru meritele-deosebite în “opозиția anticomunistă”-ca N. Manolescu, Blandiana, Dinescu - își îngăduie să afirme, cu seninătate că... nu fusesem exclus! Susținea Monica Macovei altceva cînd afirma că... am, în continuare, cetățenia română?

Am fost obligat să accept: pe meleagurile mioritice se practică - la nivel de stat - *dispariția*: dispar documente, dispar chiar și cererile de a consulta Arhivele!

Unde? Bineînțeles, înapoi, în hrubele Securității! - nu am folosit diversiunea : “fosta Securitate”, invenție diversionistă a securiștilor eterni, ca și “poliție politică”...

România - țară și a mea, nu doar a lui Ilescu, Măgureanu, Constantinescu, Băsescu, Tăriceanu, Ungureanu - vrea să fie acceptată în Europa, însă fără a îndeplini si cerințele-reguli privitoare la drepturile omului. Tovarășii noștri de veacuri își imaginează că Europa este un fel de NATO - în care fusese băgată la grămadă de către americanii în căutare de “terenuri” pentru închisori secrete, livrate la cheie, cu tot cu personalul înalt specializat în tortură.

Ei își spun că din moment ce marii criminali: Dej, Groza, Pauker,

Chișinevschi, Răutu, Nicolski, Maromet, Goiciu, Crăciun, Enoiu, Drăghici, Ceaușescu, Brucan - și încă mulți, mulți alții au... decedat, ei au rămas curați ca lacrima în fața nefericiților compatrioți, deci pot să "intre" (în Europa, se înțelege) cu tot cu Iliescu, Roman, Caraman, Pleșită, Voican - zburdînd liberi și fericiți; cu trupeți ca Merce, Voiculescu-Felix, C.V. Tudor, senatori și dipotați; cu tâlhari-criminali ca Pacepa, Turcu spălați la fântână, de sânge, onorabilizați - dimpreună cu întreaga liotă de securiști, milițiști, activiști persecutori ai românilor până în 22 decembrie 1989, din 23, tot decembrie, deveniți - ca prin miracol! - prosperi oameni de afaceri, jefuitori de cadavre și ai Avuției Naționale, precum și - vai - oameni politici...

La o astfel de politică, astfel de "oameni".

Acest mesaj este ultimul pe care îl adresez Autorităților de la București, cele care, de aproape 30 ani, îmi interzic, mie, intrarea în România, țara mea - ele, care azi-măine vor intra în Europa - pe care o vor jumuli cu talentu-le consumat.

După o gafă ca cea cu Vosgianian, să se aștepte la alte surprize neplăcute.

Paul Goma

Iarăși în actualitate:

Joi 13 octombrie 2011

În sfârșit, după o întârziere de o săptămână apare numărul din revista *Cultura*, anunțat mie de Flori Bălănescu:

"Paul Goma 76. Recapitulare trista

AUTOR: FLORI BALANESCU

Paul Goma, n. 2 octombrie 1935, Mana, jud. Orhei, România.

- Refugiat cu familia în România, din România ocupată, în martie 1944;
- La 13 ani, în 1949, părinții fiindu-i arestați, copilul Paul Goma doarme prin gari și la poarta Securității din Medias;
- În 1952, elevul în clasa a X-a este exmatriculat din toate școlile din România, pentru că a vorbit despre teme tabu (rezistența anticomunistă din munți);
- 1954 - ia examenele de admitere și la Filologie, Universitatea București, și la Institutul de literatură și critică literară „Mihai Eminescu”; optează pentru a doua variantă;
- 1956, studentul Paul Goma este „judecat” la Rectoratul Universității București pentru că a discutat, iarăși, despre subiecte tabuizate de regimul comunist: basarabienii sunt români, colectivizarea agriculturii, trupele sovietice sunt de ocupație etc. Arestat pe 22 noiembrie, din Universitate, pe motiv că citise la seminarul lui Gafița dintr-o „fituică” (manuscrisul unui roman);
- 1957 - condamnat la doi ani de închisoare corecțională pentru „agitatie publică”;
- Noiembrie 1958 - eliberat de la Gherla și trimis cu condamnare administrativă în domiciliu obligatoriu la Latești, în Baragan, pentru 36 luni;
- Noiembrie 1961 - domiciliul obligatoriu este prelungit cu 24 luni.
- Ianuarie 1963 - eliberat de la Latești;
- 1971 - apare în traducere germană la editura Suhrkamp, Frankfurt-am-

Main, „Ostinato“ – prima carte de dupa Razboi, scrisa de un scriitor român în România și tradusa în strainatate, în timp ce scriitorul era pe teritoriul tarii;

– Ianuarie-februarie 1977 – Paul Goma este singurul scriitor român care se solidarizeaza public cu Charta 77 a cehoslovacilor, îi trimite o Scrisoare deschisa lui Nicolae Ceausescu în care îl ironizeaza, îndemnându-l sa semneze Charta, și care reuseste sa coaguleze – tot public – atentia câtorva sute de români, în ciuda amenintarilor Securitatii;

– 1 aprilie-6 mai 1977 – Miscarea pentru drepturile omului din România, denumita și Miscarea Goma, este distrusa de regimul comunist, prin Securitate, cu ajutorul unor victime devenite colaboratori ai Organului represiv, în urma arestarii scriitorului la 1 aprilie. Eliberat la 6 mai, în urma presiunilor și protestelor internationale, Paul Goma este o umbra. Otravirea treptata cu aconitina, în vederea asasinarii lui „curate“, a fost stopata de teama opiniei publice internationale;

– 9 aprilie 1977 – în timp ce scriitorul era arestat la Rahova, membrii Comitetului Asociatiei Scriitorilor din Bucuresti au votat în sedinta „problema excluderii lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor“;

– 20 noiembrie 1977 – Paul Goma și familia lui (Ana-Maria, sotie, și Filip-Ieronim, fiu) au plecat definitiv din România;

– 2011 – Paul Goma și ceilalti doi membri ai familiei sale au înca statut de refugiati politici. Paradoxul: atât Franta – statul-gazda pentru apatrizi, cât și România – statul-de-drept mostenitor și continuator al statului totalitar care a nenorocit aceasta familie, sunt membre ale Uniunii Europene și ale ONU. Sederea lor pe teritoriul Frantei, în aceleasi conditii de apatrizi, a fost prelungita de autoritatile franceze pâna în 2012.

Desi au trecut 21 de ani de la caderea simbolica a comunismului, lumea culturala, lumea literara, lumea româneasca, în general, întretine interesat sau din delasare tipica produsele mentale instrumentate și colportate de Securitate în privinta omului și scriitorului Paul Goma.

Câteva date din dosarele Securitatii ce vin sa dezambiguizeze strategia de distrugere prin mijloacele diversiunii puse în practica de aparatul represiv. Ministerul de Interne, Nr. 00327756/ 17 martie 1977:

„Plan de masuri în continuarea masurilor de anihilare și neutralizare a actiunilor ostile initiate de Paul Goma. Se vor întreprinde urmatoarele:

I. Actiuni de descurajare, derutare și intimidare

1. Se va initia o actiune permanenta de tracasare prin telefon a lui Paul Goma în scopul de a-l timora și determina sa nu mai raspunda la apeluri.

2. Vor fi selectionate surse informative și alte persoane de încredere care sa îl contacteze pentru a intra în dispute de natura a-i ocupa timpul și crea o stare de tensiune.

3. În cadrul actiunii de descurajare va fi instruita și trimisa o persoana care sa accentueze disputa pâna la a-i rupe în mod demonstrativ scrisoarea /pe/ care o poseda cu semnaturile respective.

4. Se va organiza ca aproape zilnic sa primeasca din capitala, din judete, scrisori și anonime cu continut de intimidare, descurajare, protest și amenintare. (...)

9. Paralel cu actiunile de descurajare și intimidare prin Donici Baltag, precum și prin persoane din emigratie, va fi influentat sa plece în strainatate. În cazul în care paraseste tara se vor face propuneri pentru a i

se ridica cetatenia româna.(...)

11. Asupra persoanelor care au intrat în contact cu Paul Goma si au aderat la actiunile lui se va actiona în mod diversificat în scopul neutralizarii si descurajarii altor elemente cu asemenea intentii.“

Planul de masuri de mai sus era continuarea altora, care nu dadusera rezultatele scontate. La 17 martie, când a fost semnat, Paul Goma era înconjurat de Securitate în blocul în care locuia, din Drumul Taberei. Multi oameni încercau cu disperare sa ajunga la el, fizic, ori telefonic. Arestarea avea sa intervina peste doua saptamâni, la 1 aprilie. La 8 zile dupa arestare, regimul comunist, prin Uniunea Scriitorilor, îi administreaza o alta lovitura. Nota-raport a securistului însărcinat cu „buna“ desfasurare a activitatii scriitorilor consemneaza la 9 aprilie 1977:

„Azi a avut loc sedinta Comitetului Asociatiei Scriitorilor din Bucuresti. În care principalul punct al ordinii de zi a fost pregatirea alegerii viitoarelor organe. Cu aceasta ocazie, s-a pus în discutie si problema excluderii lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor. Au fost prezenti 6 din cei 9 membri ai comitetului. A lipsit Nina Cassian, Eugen Jebeleanu si Marin Preda, desi au fost anuntati si se gasesc la Bucuresti. Au mai participat: Virgil Teodorescu – presedintele Uniunii, Dumitru Ghise – vicepresedinte la Consiliul Culturii si Educatiei Socialiste, Vasile Nicolescu – directorul Directiei Culturale din Consiliul Culturii si Educatiei Socialiste, si I. Bucuroiu – activistul sectiei care raspunde de Uniune. Propunerea excluderii a fost votata în unanimitate, fiind acuzat ca a încălcat articolul 9 din statutul Uniunii.

În încheierea discutiilor, Fanus Neagu – membru al Comitetului, a propus ca procesul verbal prin care s-a luat aceasta hotarâre sa fie semnat si de cei trei membri care au lipsit de la aceasta sedinta.

Propunerea a fost aprobata.” (subl. mea)

Vigilenta ideologica nu se opreste, pentru ca, evident, „dusmanul de clasa“, devenit „dusman al poporului“, „nu doar me niciodata“. Supus unor anchete si tratamente inumane la sediul Securitatii din Calea Rahovei, dusmanul nu dormea... era amenintat, santajat, batut, umilit, otravit. Nici vigilenta cobreslasilor sai, reprezentati de Comitetul Asociatiei Scriitorilor din Bucuresti, nu dormea. Paul Goma nu a fost reîncadrat nominal, din oficiu, nici pâna azi în URSS. Vigilenta scriitorilor români nu a adormit niciodata, nici înainte de 1989, nici în zilele noastre. Altfel, am asista la gesturi de normalitate, care sa înceapa (chiar si în ultimul ceas) cu repunerea lui Paul Goma în drepturile sale. Poate ca, totusi, informatia statistica potrivit careia majoritatea delatorilor din dosarele lui Paul Goma erau scriitori are o relevanta pronuntata în peisajul literar românesc.

Varianta împânzita de Securitate despre lipsa de talent a lui Paul Goma le-a venit manusa celor care aveau varii interese în a fi pe linia ideologica a partidului sau, grobian, celor care doreau sa manânce mai mult si mai bine, sa fie mai stimati decât altii, sa ajunga mai sus decât altii, sa fie mai scriitori decât altii. Directia I a Securitatii a lucrat din plin la distrugerea credibilitatii lui Paul Goma, oferind, în acelasi timp, un alibi acelor scriitori care nu se pot împaca nici pâna azi cu profilul lor moral. Aparitia romanului „Ostinato“ în germana, la Suhrkamp, în 1971, sunt convinsa, i-a lovit mai mult pe scriitori. Un plan de masuri din 1971:

„...ne propunem sa actionam în directia prevenirii editarii în strainatate a romanelor respective. În acest sens, vom lua urmatoarele masuri:

Propunem sa se comunice ambasadorilor români din Köln si Roma sa faca uz de întreaga lor audienta la editurile angajate sau care intentioneaza sa publice romanele lui Paul Goma, pentru a le convinge sa renunte la aceasta. Ambasadorul de la Viena sa actioneze în acelasi sens pe lângă Marie-Therese Kerschbaumer (traducatoarea romanului).

4. În vederea antrenarii mai directe a organelor competente la influentarea lui Paul Goma în sensul mentionat mai sus, vom trimite o scrisoare anonima la Uniunea Scriitorilor si edituri.

5. Pentru a ne asigura de perspectiva celorlalte romane la care Paul Goma lucreaza în prezent, vom intra în posesia manuscriselor si daca lectura lor va arata ca sunt, de asemeni, nepublicabile, le vom confisca în mod secret.“

Multa energie si costisitoare mijloace cheltuite de Securitatea Statului ani în sir pentru a trunchia adevarul despre un om lipsit de importanta si talent. Ar însemna ca institutia represiva a fost ineficienta, ceea ce nu este deloc adevarat. Toate sintagmele si variantele de „interpretare“ slobozite de Securitate au fost preluate cu succes de lumea literara. Si nu este vorba doar de lumea româneasca interna, ci si de cea externa, lucrata si ea informativ de aceeasi Securitate. Se explica în buna parte de ce exilul românesc a fost unul atât de neunitar, unul atâtat si pe alocuri controlat de la Bucuresti.

Tot la 17 martie 1977, Securitatea hotara masuri pentru:

„Folosirea organelor de presa straine si a publicatiilor emigratiei în vederea compromiterii si dezavuarii lui Paul Goma si a actiunilor sale. *Directia I împreuna cu serviciul D vor pregati un numar de zece – cincisprezece materiale, în continutul carora se vor prezenta aspectele care îl compromit pe Paul Goma, ce vor fi puse la dispozitia U.M. 090020 F pentru a fi publicate în presa autohtona si a emigratiei române din Statele Unite ale Americii, Canada, Republica Federala Germania, Franta, Austria, Suedia, Elvetia. Vor fi invitati în tara corespondenti de presa din Statele Unite ale Americii, Austria, Republica Federala Germania, Spania, Franta, Italia, Belgia, Elvetia, [sublinierea mea și mirarea: Cum de va fi lipsind din enumerare Israelul, stat care a contribuit cu întreg aparatul său de dezinformare - jumătate din “personal” alcătuit din securiști foști, prezenți, “români” - la diabolizarea-mi?] la relatiile operative ale organelor noastre, care vor fi influentati sa ia contact cu unii scriitori si oameni de cultura români care sa dezavueze activitatea acestuia ca fiind straina de preocuparile si interesele intelectualitatii noastre si în general ale poporului român. Vor fi selectate si trimise din tara în cooperare cu U.M. 090020 F un numar de circa 25-30 de surse care în contactele ce le vor realiza cu persoanele influente autohtone si din emigratia româna sa prezinte situatia reala în cazul Goma.“*

„Situatia reala în cazul Goma“... este ca aceste „surse“ ale Securitatii sunt unii/unele si aceiasi cu intelectualii români care au practicat turismul securist, în vreme ce turismul peste frontierele nationale era interzis românilor obisnuiti.

Planul de anihilare continua. Nicolae Plesita, generalul sfertodot, dedicat politicii criminale a partidului, a aprobat în 1977 planul de

masuri ce aveau sa fie aplicate în „actiunea Barbosul“, în privinta staturii publice-morale a acestuia, interne si externe:

„lansarea unor versiuni care sa duca la compromiterea obiectivului fata de principalele legaturi în rândul oamenilor de cultura, ziaristi, cercuri ale emigratiei reactionare si postul de radio Europa Libera. Aceste masuri urmeaza sa afecteze totodata si cercurile ziaristice si editoriale din Occident inte-resate din punct de vedere comercial si politic în cazul sus-numitului.

În acest scop propunem: actiunile sa aiba la baza ideea ca întreaga activitate a lui Paul Goma a fost initiata de organele de Securitate, pentru a depista elementele dusmanoase si aventuriere din rândul intelectualilor români sau alte categorii de oameni.

În sustinerea acestei versiuni vor fi folosite ca argumente:

– atunci când organele de Securitate si-au atins scopul, pentru a nu da amploare prea mare acestui caz, s-a încetat întreaga actiune;

– a fost mutat din locuinta sa, cunoscuta de toata lumea, dându-i-se o singura camera ca, dupa aceea, sa primeasca de fapt trei camere la bloc în loc de doua câte avea la început;

– acum are serviciu, fiind platit în plus cu o suma mai mare de bani fata de colegii sai;

– cei care l-au crezut si au aderat la actiunea lui au suferit multe neazuri, numai initiatorul este rasplatit;

– retinerea lui s-a facut pentru a acoperi colaborarea sa cu organele de Securitate; (...)

Pentru realizarea celor propuse vom actiona succesiv în doua etape. La început se va crea atmosfera corespunzatoare în rândul oamenilor de cultura din tara si, în urmatoarea etapa, acesta sa își produca ecoul în cercurile similare din strainatate“.

În România democratica institutiile statului de drept nu se autoseizeaza când legile si adevarul sunt încălcate flagrant. Degeaba s-a autoseizata Consiliul National al Audiovizualului când Nicolae Plesita a spus public, la un pseudocanal de televiziune, ca l-a batut pe Paul Goma în 1977. Procurorul Ilie Mihai Eduard l-a absolvit pe seful Securitatii de vreo vina si l-a declarat pe Paul Goma mort. În baza caror principii legale si morale a luat o asemenea decizie nu stim. Si nici cine l-a consiliat. Dar e lesne de banuit.

Pe scurt, pe 2 octombrie 2011, Paul Goma împlineste 76 de ani. Pe 20 noiembrie vor fi 34 de ani de când el si familia lui sunt refugiati politic. Pe aceia care – teoretic – vor spune ca nu mai este posibil sa fii, ca român, în anul 2011, refugiat politic, îi rog sa se adreseze Ministerului de Externe si, eventual, Ministerului de Justitie din România. De ce nu?, si Presedintiei României. Ca Paul Goma, sotia si fiul lor sunt în continuare apatrizi, datorita statutului lor de refugiati politici, dobândit în noiembrie 1977, gratie regimului totalitar de la Bucuresti, este o realitate.

Spun ce am mai spus: scriitorul Paul Goma nu este nici membru al UR, nici cetatean român. În ultimul an a mai intervenit un element: autoritatile de la Chisinau, la fel de democratice si de transparente ca si cele de la Bucuresti, au avut o tentativa (o suspectez ca încadrându-se arsenalului de strategii electorale) de a le acorda lui Paul Goma si familiei sale cetatenia moldoveana. Au esuat. Esecul tine, probabil, de hibeles si interesele diplomatiei de dincolo si de dincoace de Prut.

Atitudinea oficialitatilor române si moldovene, precum si a „directorilor de constiinta“ fata de Paul Goma este o rusine nationala, acum si în viitor.

O alta aniversare trista si otravita (româneste) pentru Paul Goma. Urarile i le voi transmite numai personal, de data aceasta, nu si în public.

*

Azi am primit de la Sorina Gâlcă (Scordeli) de la Chişinău următoarea scrisoare:

“Buna ziua,

Citind romanul Dv. "Din Calidor" am ramas cu un sentiment, ca eu trebuie sa fac ceva, si nu intelegeam ce...

Apoi mi-am data seama - ostasii romani, inhumati in cimitir!

Nu stim numele lor, cine au fost, cati au fost?!

Am scris in mai multe locuri si iata ca mi-a venit un prim raspuns.

Vi-l anexez.

Am mai primit si un raspuns de la Ambasada Romaniei la Chisinau, personal de la Ambasadorul Marius Lazurca (scris de mana lui), ca o sa primim cat mai curand raspuns. A mai scris si de romanul Dv. "mai alesc cel mai basarabean roman "Din calidor" si despre anii lui de studentie, dar nu am putut descifra. (cred ca ceva de bine).

In rest SANATATE la TOTI!!!!

Va cuprind cu mult drag,

Sorina”

Iată și răspunsul primit de dânsa:

“Nr. C.E./ 3081 din 12.10.2011

Stimata doamna Gilca,

La solicitarea dumneavoastra, inregistrata cu nr. CE 3016/06.10.2011, privind furnizarea evidentei nominale a militarilor romani inhumati in satul Mana (raion Orhei, Republica Moldova), va comunicam ca, in evidentele Oficiului au fost identificate, in acest sens, urmatoarele date:

- in vara anului 1941 (perioada 13-18 iulie), in contextul luptelor purtate, intre unitati ale Armatei Rosii si Diviziei 5 Infanterie romana, pe aliniamentul de front Seliste – Isacova – Manastirea Hirova (azi Neculaieuca) – Mana – Curchi – Cota 236, Regimentul 32 Dorobanti a primit misiunea de a respinge inamicul pozitionat pe Valea Mana;

- o parte a militarilor romani morti in aceste inclestari, adica cei cazuti in data de **14.07.1941**, in numar de 16, au fost inhumati in cimitirul parohial al localitatii Mana;

- dintre cei 16 militari inmormantati la Mana, doar doi erau identificati, si anume: sergentul Dodon Ion și fruntasul Tigau Gheorghe, ambii combatanti in Reg. 32 Dorobanti, ceilalti fiind ingropati ca militari necunoscuti;

- in prezent, in incinta cimitirului parohial Mana, in spatele bisericii, pe o suprafata neingradita, pe care au fost deja amplasate 4 morminte civile, se mai gasesc, dispuse pe 2 randuri, 12 cruci crestine,

nealiniate, inclinate si diferit ingropate in pamant. (sublinierile mele, P.G.)

Cu stima,

DIRECTORUL OFICIULUI NAȚIONAL PENTRU CULTUL EROILOR

Colonel dr. Marian POPESCU”

Iată cum “ficțiunea” din cartea mea **Din calidor** a primit confirmare... oficială. Aducînd următoarele completări:

- este precizată data luptei de pe teritoriul Manei (**14.07.1941**), unitatea combatantă: **Regimentul 32 Dorobanti** și numărul căzuților : **16**.

- spre deosebire de mine (deci, mai întîi, de mama, ea îi adunase de pe câmp), Oficiul cunoaște numele doar a doi combatanți: *sergentul Dodon Ion și fruntasul Tigau Gheorghe, ambii combatanti in Reg. 32 Dorobanti*. Eu reținusem faptul (relatat de mama): fiecare avea, la gât matricola, care conținea și numele, nu doar apartenența;

- nu se pomenește de combatanții ruși, culeși tot de echipa de premilitari conduși de mama, în timpul doi, înmormântați și ei, alături, într-o lărgitură a țintirimului - or fi fost depuși într-o groapă comună?

Au fost răvășite, pângărite de bolșevici, nu doar mormintele românilor, dar și ale rușilor - de ce?, ca să nu le aducă aminte de înfrângerea suferită în acel an, 1941?

Vineri 14 octombrie 2011

Nici astă-noapte (“în miezul unui ev aprins”, vorba aproximativ labișiană) nu am reușit să-mi iau sânge pentru glicemie, fiind zăpăcit de somnul agitat, ud.

Varujan Vozganian, era rîndul lui, nu mi-a scris. Aștept, cu aceeași (ne)încredere cu care, mai an așteptasem rîndul lui Tismăneanu, simțind că se pregătește un răspuns-colectiv, cum a și fost, după vrei cinci-șase zile.

Nu, nu m-am învățat minte - cum să te înveți minte când aștepti o veste bună (la mine; una ne-proastă)? Îți șoptește la ureche; «Poate că de astă dată...” - și nici acea dată nu-i mai bună.

Timișoara, Timișoara...

2 0 0 7

Ieri, la Timișoara treburile s-au precipitat. Deci nu mai aștept plicul cu Hotărîrea autentică, mă folosesc de copia trimisă prin poșta electronică.

Și zic:

Paris, 22 februarie 2007

Către prietenii din Timișoara,

Hotărîrea Domniilor Voastre de a-mi conferi titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara mă onorează și îmi oblojește multele și încă mustindele răni pricinuite de dușmani, dar mai ales cele rămase amintire de la... - «Cine ți-a scos ochiul?, «Frate-meu», «De asta ți l-a scos atât de temeinic»: doar suntem români getbegetnici, născuți-crescuți în cultul vinderii și a uciderii de frate: mitul *Miorița*.

Permiteți-mi, vă rog, ca înainte de a mulțumi celor care au propus, au dezbătut, au apărat alegerea împotriva împotrivicilor (care o contestau cu scuipați ca: «Antisemitule!», cu argumente... neargumentate, cu afirmații fără probe, adică citatele din “tente”...), în final au decis onorarea modestelor mele fapte - permiteți-mi, ziceam, să mă mir (în Basarabia “a se mira” are și înțelesul de a lăuda) de ineditul unei acțiuni care merge împotriva obișnuinței, a înțelepciunii, împotriva tradiției - de veacuri... - a comunității noastre românești.

Mă mir, deci, în ambele accepții:

Cum adică: să nu fi știut timișorenii - cu primarul în frunte! - că luînd o astfel de inițiativă, rezistînd mârâielilor, cârtelilor, acuzațiilor, etichetărilor (care cad și în capul hotărîtorilor) că persoana pe care ei au decretat-o “Cetățean de Onoare”, departe de a fi ceea ce este anunțat, din contra:

- Goma nu este *cetățean*: nici român nici francez, ci *refugiat politic român în Franța*. Împreună cu întreaga familie fusese des-cetățenizat de Ceaușescu, în vara-toamna anului 1977, încă înainte de a părăsi România. Băsescu nu l-a repus în drepturi nici acum, în 2007, iar ministrul Justiției Macovei pretinde că, în general nu i se retrăsese cetățenia și că în special nu știe nimic despre situația soției și a fiului, căci dânsa nu a avut timp să se intereseze, domnia-sa avînd alte înalte preocupări procuratorice;

- Goma nu “aparține”: fusese membru al Uniunii Scriitorilor, însă în aprilie 1977, pe când era arestat pentru inițierea, animarea Mișcării pentru drepturile omului, Consiliul îl exclusese pentru “trădare de patrie”. Blandiana, membru al înaltului for pretinde acum că ea nu participase la acea ședință de excludere (pentru trădare-de-patrie), deci nu știe ce s-a dezbătut; Manolescu susține că nu există, în arhiva Uniunii, hârtii care să dovedească excluderea (chiar dacă “hârtia” a fost reprodușă în secțiunea **Bărbosul din Culoarea Curcubeului**, Polirom, 2005), apoi el nu prea crede că Partidul făcuse așa ceva, fiindcă (!) la o ședință de prin 1978 (?) scriitorii s-au arătat atât de dârji față cu agresiunea de-sus-de-tot, încât... un activist de frunte, prezent, a avut aproape (sic) un atac cerebral (“cam cerebral”, ca să fie pre limba Manolescului - asta fiind legătura strânsă dintre prefectură și UNESCO);

- Goma nu are existență ca scriitor: după ce fusese interzis de comuniști între 1970 și 1977 (perioada din țară), apoi între 1977 și 1989, un total de 19 ani - perioadă în care Ceaușescu nu îi distrusese volumul **Camera de alături**, ci decisese doar (sic) scoaterea lui din librării și din biblioteci - iată că începînd din chiar iunie 1990 (repet: iunie 1990) anticomuniștii și prietenii săi buni: Liiceanu, Pleșu, G. Adameșteanu, M. Dinescu, N. Manolescu, sprijiniți în demersul lor cultural de Monica Lovinescu și de Virgil Ierunca au decis ca volumul de mărturie despre mișcarea pentru drepturile omului din 1977 (iată, s-au împlinit trei decenii!) **Culoarea curcubeului** să fie retras din librării, depozitat - iar peste doi ani trimis la topit, la

fabrica Bușteni. Niciunul dintre “colegii” scriitori nu a formulat măcar o întrebare retorică: «Putem noi, Români, membri ai unei comunități fără hârtii să distrugem cărți, de cum am căpătat (de la Brucan) libertatea de a le edita?» Nimeni din GDS (Filipescu, Berindei, Vianu, S. Alexandrescu), nimeni dintre vedetele-micului-ecran: Patapievici, D.C. Mihăilescu, Pruteanu, Alex Ștefănescu, Breban, Țârlea, Dan Stanca; dintre redactorii de reviste literare, dintre gazetari (cine: C.T. Popescu?) nu a îndrăznit să spună scrie *adevărul: cărturarul și editorul Liiceanu trimisese la topit o carte despre 1977* (când el - când ei, toți, cu excepția lui I. Negoșescu - se ilustraseră prin o absență răsunătoare). Comunistul Ceaușescu se mulțumise cu retragerea cărții - “anticomunistul” Liiceanu pășise hotărât la topirea unei cărți dînd în vileag dezertarea “elitei culturale”, minciuna “rezistenței prin cultură”, trădarea de sine și de patrie a inginerului-sufletului-românesc. Și nu doar el: poetul “anticomunist” M. Sorescu distrusese plumburile romanului de el solicitat **Gardă inversă**, la editura Scrisul Românesc din Craiova (pentru a obține de la Iliescu portofoliul Culturii), iar cărturarul Papahagi ceruse și primise subvenție de la Soros pentru a publica **Patru dialoguri**: nu le-a editat, nu a restituit Fundației banii - de el ceruți, fără știrea autorului.

Când, în 2005, în sfârșit (după 26 de ani de la scriere) s-a ivit prilejul unei adevărate ediții a **Culorii curcubeului** (completată cu **Bărbosul**), la presiunile holocaustologilor de tustrele sexele, directorul editurii Polirom Silviu Lupescu a suprimat fără încuviințarea autorului “Introducerea”, ca și “Addenda” - pentru a nu fi atacați, în editura sa (și a lui Serge Moscovici, mîncătorul de români) intelectualii de vază ai țării, faimoșii rezistenți prin cultură (Liiceanu, Adameșteanu, Manolescu, Pleșu, Breban, Uricaru, Țoiu, Mircea Martin, Buzura, E. Simion, M. H. Simionescu, Bălăiță, Fănuș Neagu, Blandiana - dînsa fiind înalt-specializată în arpagicultură...).

Altfel Goma, din *scriitor samizdatizat* (1970-1990), a devenit un *scriitor internetizat*: nu are dreptul de a publica în periodicele românești - vezi editorialul excomunicant “Adio, Domnule Goma!”, *România literară* din decembrie 1998, semnat de șefu-și: N. Manolescu; vezi condamnarea lui Liviu Ioan Stoiciu pentru “publicarea în *Viața românească* a “unor fragmente din jurnalul lui P. Goma, antisemite” (și pentru legionarism!) - autor: președintele Manolescu, acuzat și el mai ieri de legionarism, de antisemitism, acum, cu stadiul de reeducare încheiat (concret: prin vânzarea editurii Cartea românească lui Silviu Lupescu; prin favorizarea vinderii fostei Case a Scriitorilor escrocului “Freddy” asociat cu fostul ambasador Sandu Mazor devenit cetățean de onoare al României), reabilitat, vîslind din greu (pe lângă boi...), pentru a obține ambasadoriatul UNESCO cu mâinile de ajutor ale ambasadelor Israelului și USA.

Goma nu este acceptat nici în revista 22, nici în dilematica *Dilema*, nici în *Observatorul cultural*, nici în *Timpul* de la Iași (publicații profilate pe antisemitizarea lui, fără acordarea dreptului de replică). Goma, ca autor, nu mai are ce căuta în editura Apostrof - unde a inaugurat o colecție, cu **Sabina**; nu are ce căuta în editura ALLFA, unde a deschis o colecție prin **Roman intim**, însă la intervenția tripletei extrem de culturale: Breban-Buzura-Bălăiță-Dinu C. Giurescu, a fost exclus, Frățila nici la scrisori nu a mai răspuns, cum se obișnuiește pe la noi, prin Europa, necum la propunerile, demult acceptate, de continuare a colaborării editoriale; cât despre “editura-lui-Buzura”, acum “editura-lui-Patapievici” (a Institutului Cultural, așa ceva, unde Nina Cassian are tron de cinste) nici vorbă: Goma nu are unde își tipări “răcnetele răgușite ale disidenței” (s-a observat: a fost fidel citat M. Mihăieș,

timișorean și purtător de serviete ale lui Manolescu, Tismăneanu, Patapievici - și cine va mai fi, limba mihăieșului fiind regenerabilă);

– Goma nu este o persoană “de Onoare”: a scris “articole cu tentă antisemită” (re-sic), potrivit “opiniilor” construite din vânt ale holocaustologilor-de-profesie-extrem-de-lucrative.

Adevărat: eu, copil, posesor de memorie normală, rămas la 28 iunie 1940 fără țară, fără tată, fără alfabetul nostru, fără cărțile noastre - am scris de câte ori am avut prilejul despre Ion Antonescu, acela care la 22 iunie 1941 a ordonat ostașilor să treacă Prutul, să zdrobească vrăjmașul de răsărit și miază-noapte, să ne libereze pe noi, basarabeni, bucovinenii de nord, herțenii căzuți în robia bolșevică.

Dar Domniile Voastre, dragi timișorence și iubiți timișoreni: nu știți istorie? - vorbesc de Istoria României cea din 1944, rollerizată, apoi din 1965 ceașizată, din 1990 pelinizată-măgurenizată, din 2006 tismănizată? Cum de nu ați ținut seama de faptul că adevărul - fie el și cam-obiectiv, pre limba lui Manolescu - este scris de învingători: ieri de ruși, azi de rușii cei cu mai multe stele pe drapel (potrivit abject-corectitudinii)?

Cum de ați îndrăznit să contraziceți, să sfidați litera de evanghelie a Partidului-și-Guvernului-Etern și a Securității Așșideri? Să faceți Domniile Voastre, reprezentanți ai unei mici-municipalități ceea ce nu au făcut Ministrul Justiției și Președintele României de teamă că vor fi bătuți la palmă de știm-noi-cine, vechii viziri ai Noii Porți ?

Ce-o să pățiți cu nimeni n-o să-mpărțiți.

Eu, beneficiar-profitator, de câteva zile mă scarpin în barbă, mă ciu-pesc, doar m-oi trezi din acest vis - ca niciodată: unul bun, frumos.

Va rămân recunoscător.

În ciuda multor vorbe rele (și proaste) rostite despre comunitatea noastră românească, sunt obligat să admit: nu suntem noi, românii chiar ultimii dintre ultimi. Iată, anul trecut Municipiul Pitești s-a oferit să-mi asigure o casă (primarul, bucovinean refugiat, știa ce înseamnă să fii român, fără de Românie, fără un adăpost, fără un cimitir unde să aduni osemintele părinților, împrăștiate): am fost atins drept în inimă de acest semn de omenie, de frățietate, chiar dacă nu s-a materializat... re-încetățenirea.

Acum, la inițiativa asociațiilor de revoluționari, primarul Timișoarei a înfruntat criticele tovarășești, acuzațiile holocausti-cești, denunțurile ambasadorești - a semnat Hotărîrea și...

Singura întrebare a lor: când-unde să mi se înmâneze titlul onorant: să-mi fie trimis prin poștă, aici, la Paris, în exil? Să mai avem puținică răbdare, până vin în România, la Timișoara, atunci-acolo să mi se dea direct?

Dragi prieteni din Timișoara:

Va rog să păstrați hârtia de preț acolo, la Domniile Voastre, la Timișoara. Să fie ca un cui al lui Pepelea. Cine știe: poate că va face “el” ce nu au făcut nici Iliescu, nici Constantinescu, nici Băsescu în 17 ani: să înlesnească întoarcerea familiei mele în țara mult mai a noastră decât a lui Iliescu, a lui Constantinescu, a lui Băsescu la un loc.

Vă mulțumește

Paul Goma

Nota, din octombrie 2011: Am citit undeva (unde?) că Timișorenii cedaseră evreilor-de-pretutindeni și îmi retrăseseră cetățenia de onoare.

Dacă este adevărat - mă întristez. Eu, naiv, credeam că Banatul este mereu fruncea. Ei bine, și Bănățenii sunt români.

Nu mai scăpăm de actualitate?

Bedros Horasangian, într-un text din *Obsevator cultural* aducându-ne aminte de asasinarea Annei Politkovskaia, scapă (?) un pasaj mai... așa:

“Ca să vezi, *kakoi siurpriz!* Așa că deja ne putem pregăti pentru o democratică campanie de susținere a lui Putin pentru un nou mandat prezidențial. Coincidența fericitului anunț medvedian, emisă în preajma zilei de naștere a actualului prim-ministru, face să se nască și o altă potriveală, mult mai puțin veselă. În aceeași zi de sărbătoare, a lui Putin, acum cinci ani era asasinată, prin împușcare, jurnalista Anna Politkovskaia.

Sigur că am putea, în aceste zile, să ne gândim și să-i urăm „La mulți ani!” și fostului președinte al Cehoslovaciei și al Cehiei, distinsul scriitor și admirabilul om Vaclav Havel. De ce nu am ura un călduros „La mulți ani!” cu sănătate și domnului Paul Goma? Care, chiar dacă ne facem că nu-l băgăm în seamă, aici, în România, și tratăm omul și opera cu aceeași condamnabilă indiferență, scriitorul este în viață și trăiește, cum-necum, la Paris. Departe de Basarabia lui iubită, dar aproape de limba și literatura română pe care le slujește exemplar. Deci, un „La mulți ani!” și domniei sale.”

Într-adevăr: *Quelle siurpriz!*

Și iară, înapoi:

Paris, iunie 2007

Către redacția Jurnalului național

În nr-ul din 18 aprilie 2007 ați publicat “Istoria roșie - Despre marca și stilul Scînteii”, interviu luat lui Sorin Toma, de Lavinia Betea. Vă rog să publicați acest drept la replică:

1. “Răspunsurile” (între ghilimelele deriziunii sper că se observă) sunt pe măsura sinistrului personaj - însă nici cu “întrebările” (idem) nu i-i rușine puitoarei - revin după ce termin cu “Sorin Toma”:

În urmă cu 20 ani am primit, aici, la Paris, de la Tel Aviv câteva file dintr-o publicație parohială israeliană (sic) conținând un fel de panegiric al socrului meu Petre Năvodaru, semnat: “Sorin Toma”.

Ca unul dintre românii generației crescute fără autorii cei mai importanți eliminați din literatura română de către comuniștii lui “Sorin Toma”, fără cărțile lor arse de aceiași îndrumători spre îndărăt, mi-am făcut criza de mânie... culturală: cum de acest călău al literelor românești a avut nesimțirea să-mi scrie mie, victimă a “activității” sale devastatoare?;

Soția mea însă, fiica “omagiului” a făcut o criză de furie (nuanță): cum de acest notoriu trădător al prieteniei cu tatăl său, Năvodaru, pe care în 1947 îl “demascase” ca editor al volumului **Una sută una poeme** de Arghezi îndrăzneala să se prezinte, ca “cel mai bun prieten” al tatălui său, când relațiile dintre ei încetaseră din 1948, de la “Cazul Arghezi”, din 1949 după implicarea (lui Năvodaru) în “lotul lui Pătrașcanu”, anchetat doar, nu și arestat însă exclus din partid, dat afară din slujbă, evitat de prieteni, printre care “Sorinel” ?

Credeam - ca și soția mea, Ana - că după această mișelie specimenul s-a pus jos și a decedat (de rușine). Ei bine, nu! Cadavrul nu cunoaște rușinea, e viu și vorbăreț. După ce a scris cu aceeași mână cu care scrisese

“demascările-de-stat-și-de-partid”, unele publice (ca aceea prin care l-a alun-gat pe Argezi din literatura română, ca să-l instaleze pe tată-său nu mai puțin celebrul “A. Toma”), ca articolele din *Scînteia*, al cărui redactor șef a fost, altele secrete, de când s-a mutat în Israel, adăpostul tuturor criminalilor comuniști din Imperiul Sovietic, s-a dat la amintiri... amneziate cu program și la interviuri cu jurnaliști-cu-numele, întrebările tot de el fiind puse...

Un paragraf întreg este dedicat “Socrului lui Goma” și care începe în stilul său uleios, lustruitor de ghete cu limba - și mincinos:

"Am avut un prieten bun, cum nu găsești altul. Un prieten pe o viață – în copilărie, în liceu, în partid: Petru Năvodaru. Numele lui anterior a fost Peter Fischer. Pe cât îmi amintesc, Goma locuia la familia Năvodaru. În fața ușii stătea garda Securității, nimeni nu putea să intre sau să iasă de la ei fără să dea socoteală: cine? – ce? – cum? Năvodaru o ducea foarte greu, fusese scos din funcția în care lucrase, dar a fost și a rămas apărătorul devotat al lui Goma. Cu nepăsare, așa spune, față de riscurile pe care și le asuma. În acea vreme, eu îi dădeam dreptate lui Goma, deoarece îl consideram un apărător al democrației – în sensul primăverii de la Praga. Când ginerele său a fost încolțit, Peter ne-a spus mie și soției: «Nu vă întâlniți cu mine, e periculos, sunt supravegheat de Securitate». Atunci, printr-un bătrân, vechi prieten comun, i-am trimis lui Peter – și prin el lui Goma – 5.000 de lei. O sumă relativ modestă, dar nici leafa mea de atunci nu era mare. Părerea lui Peter a fost ca Goma să nu știe, ca nu cumva să vorbească. Mai târziu, când Goma era arestat, i s-a comunicat lui Năvodaru, din sursă oficială, că probabil ginerele lui va fi condamnat la moarte. Existau tot felul de mijloace de a suprima un om. Năvodaru a cerut audiență la Comitetul Central. A sugerat – cum stabilise printr-o înțelegere anterioară cu Goma – că mai nimerit ar fi să-i facă vânt peste graniță. Oficialii au răspuns că au să se gândească. Și au mers pe această linie”.

Mă opresc deocamdată, aici, cât să semnalez neadevărurile:

- nu putea să-și amintească: “Goma locuia la familia Năvodaru”: acolo am petrecut două-trei săptămâni *în luna mai 1977*, după ce fusesem liberat de la Rahova, acolo aflându-se soția și copilul după ce fuseseră evacuați din apartamentul din Drumul Taberii;

- ține cu orice preț să dea de înțeles că prietenia cu Năvodaru durase, fără întrerupere, decenii! - neadevărat: se rupsesse în urmă cu 30 ani, deci Năvodaru nu avea cum să-l avertizeze că este periculos să se întâlnească, fiind supravegheat de Securitatea - din pricina ginerele său, Goma...;

- nu pot afirma că Năvodaru ar fi refuzat cei 5 000 lei trimiși de “Sorin Toma” - totuși nu cred că i-ar fi primit, chiar printr-un intermediar : ar fi considerat gestul ca încă o provocare-de-stat-și-de-partid;

- socrul meu *nu a cerut niciodată audiență* la Comitetul Central - *a fost mereu convocat* la C.C., la “Municipiu” - mai ales la Securitate, însă numai și numai pentru a i se zmulge promisiunea că o va convinge pe fiica sa, Ana, să divorțeze de Goma.

Însă cele de până acum au fost doar *minciuni bolșevice*.

Iată și o **calomnie sionistă**:

“...eu eram atunci un simpatizant al lui Goma, pe care am căutat să-l sprijin pe această cale prietenească. Acum am cu totul altă părere – și iată de ce. Pentru că Goma nu neagă Holocaustul: «Ba da a fost, dar evreii l-au meritat, bine li s-a făcut!». Aceasta este părerea lui.”

Ca tot sionistul bolșevic, “S.T.” nu se simte obligat să indice: de unde, din care articol al meu, carte a mea, a extras “citatul”, ci îi garantează

el, de la Tel Aviv, autenticitatea astfel - re-citez, subliniind:

“Familia nevestei mele a fost gazată la Auschwitz: tatăl, fratele, soția fratelui, fetița lor de cinci ani. Avem mulți prieteni care, de asemenea, au în familie una sau mai multe rude omorâte fie la Auschwitz, fie în Transnistria.”

Cum i-ai putea da peste nas unei creaturi ca “Sorin Toma” - aflat la adăpost, ca ceilalți bolșevici care, după ce au făcut tot răul de care erau în stare în Imperiul Sovietic, s-au cărat în Israel, de unde fabrică “autobiografii”, de unde se plâng că fuseseră persecutați, ca... evrei, în țările pe care ei, la cizma rușilor, le comunizaseră cu ciomagul, cu glonte - taman ei, care ne călăriseră, ne des-creieraseră, ne terorizaseră atâtea decenii, atâtea decenii.

Soția mea, Ana, zice - după interviul dat Laviniei Betea:

«Și noi care crezusem că murise această jivină răufăcătoare!»

2) Dacă minciunile bolșevice ale întrebărilor mi-au stârnit indignarea, întrebările întrebătoarei m-au (ne-au, fiindcă nu sunt singur) azvârlit în consternare, în durere atroce:

Imediat după putch-ul de la 22 decembrie 1989 am cunoscut aici, la Paris tineri istorici români, veniți cu burse (probabil Soros). Citiți, cultivați, cunoscători a doua-trei limbi străine. După prima impresie - favorabilă - a venit decepția: istoricii “nu prea” (tic mental relativizator, ardelenesc) cunoșteau istorie contemporană. Din păcate în cei peste 16 ani scurși de la “revoluție” nu am observat în scrisul acelor istorici tineri - și ardeleni - nici o umplere a “golurilor istorice”. În schimb a fost vădită normala informare-înțelegere-judecare la câțiva istorici din aceeași generație, chiar colegi de facultate, “regăteni” - care (nu întâmplător, cum ar fi zis și tovarășa Lavinia Stoicu) au fost eliminați din CSNAS (ce să caute acolo “intruși” ca Mircea Stănescu și Gabriel Catalan, alături de onișoriști de toate gradele, de te întrebi ce este CSNAS-ul: unitate militară MAI?).

Comunismul ne-a mutilat trupurile și sufletele (urmările “reeducării” de tip Pitești au devenit din ce în ce mai vizibile, “sărind” peste una-două generații). Acolo unde criminalii bolșevici ca Sorin Toma, Chișinevschi, Răutu, Roller, Tismăneanu (tatăl) ne-au atacat de cum au debarcat de pe tancurile sovietice în 1944, rănilor nu s-au cicatrizat, ba sângerează în continuare, supurează, colcăie de viermii roșii ronțând ce a mai ramas din noi - care, cândva, gândeam-cu-capul-nostru.

Viziune apocaliptică? “Concepție” defetisto-pesimistă?, doar omul (“ce mândru sună acest cuvânt!”) nu moare-de-tot, el renaște din propria cenușă, pornește mai departe, cu forțe sporite..., etc etc, taman ca la gazeta de perete unde colabora de zor tovarășa noastră Lavinia Stoicu până la 20 decembrie 1989 fix!

Cine nu mă crede să privească **presa** : așa este normal să arate *jurnaliștii și jurnalismul* lor? Să jure cu mâna pe inimă că așa trebuie să fie **presa** după peste patru decenii de tăcere (de moarte) și după 17 ani de reînvățare a *limbii române scrise*?;

Cine nu crede să privească **istoria contemporană** : așa trebuie să arate **istoria contemporană a Românilor și a României**? Ca sub-produsul recent: “Raportul Tismăneanu”?

Cu foarte-foarte puține excepții tot ce s-a publicat despre trecutul nostru apropiat poartă stigmatul amatorismului heuripist, a analfabetismului agresiv, și mai grav: a eseismului cu orice preț, ascunzând neinformarea, ignoranța autorului și disprețul pentru document, înlocuit cu aproximativisme școlărești de un ridicol nesfârșit. Până și o activitate onestă, nobilă - în

principiu - ca adunarea de mărturii ale supraviețuitorilor a devenit zbatere pe loc, în praf, a unor dragă-doamne istorici fără o concepție asupra istoriei - și mai ales fără o idee asupra moralei - incuți, zăpăciți de directivele unui semănător de confuzii marxiste și de antiromânisme viscerele, l-am numit pe "savantul mondial" Serge Moscovici.

Nu este nevoie să citești toată "bibliografia" Laviniei Betea pentru a deduce cum a lucrat tovarășia-sa, este suficient să citești dialogul cu Sorin Toma. Ca a fost realizat în scris, prin: "vă rog răspundeți la următoarele întrebări" nu este un cusur - cu condiția să nu procedezi stahanovicește: de cum ai primit răspunsurile, publici "dialogul", fără ezitare, fără o privire asupra lor, a răspunsurilor.

Cercetatoarea Lavinia Betea habar nu are despre ce anume vorbește S. Toma, întrebându-l; nu știe nimic despre realitatea evenimentelor pe care acesta le "povestește" - iar de la Serge Moscovici a învățat să nu-și bage nasul ei de "cercetătoare neutră" (sic) în chestiuni sensibile, ca Holocaustul, decât dacă le tratează "pe linia Holocaustologiei". Altfel cum a fost posibil să rămână de lemn-tănasă în fața unei afirmații, nu doar false, dar adânc prejudiciabilă mie:

"Pentru că Goma nu neagă Holocaustul: «Ba da a fost, dar evreii l-au meritat, bine li s-a făcut!»" (subl. mea)

Cercetatoarea a verificat dacă exista "citatul" produs de Sorin Toma? Nu. Nici nu l-ar fi găsit în scrisul meu, ci în jurnalismul militant, acuzator al lui Oișteanu, al lui Șafir, al lui Katz, al lui R. Ioanid, al lui M.D. Gheorghiu, al lui Totok, al lui Laszlo (repet: afirmațiile atribuite mie fiind, fie inventate, fie răstălmăcite, ca cel dăinuind de ani pe site-ul internet al Președinției României, operă al lui A. Florian. Dar ce să se mai ostenească să verifice dacă cutare afirmație este adevărată sau ba - ea lucrează cum fusese obișnuită: după directivele-de-sus și în limba în care-și scrisese producția gazetărească sub numele de Lavinia Stoicu: ca o tovarășă cercetătoare-pe-puncte.

O amintire din Iepoca de Aur:

Naiv, credeam ca doar un analfabet ca Ceaușescu nu știe ce este un plagiat. Când E. Jebeleanu i-a explicat că Eugen Barbu "plagiase", adică furase când copiase pasaje, pagini din alți autori, fără a-i numi și fără a folosi ghilimelele citării, Ceaușescu răspunsese cam așa:

«Dar și eu copiez poezii de Coșbuc, că-mi plac - înseamnă că fur? Fac muncă de răspândire a culturii!»

Ei bine, Ceaușescu nu a fost singurul bou convins că plagiatul este răspândire a culturii.

Iar Lavinia Betea nu este singura "cercetătoare" care este convinsă că nu este necesar să cunoască măcar în linii mari "subiectul", pentru a-l "trata", vorba altui mare intelectual, Brucan.

Nota autorului: După obiceiul dâmbovițelin, *Jurnalul National* nu a publicat dreptul meu la replică, prin V. Zăschievici, absolvent al Facultății de Filosofie (sic) motivând... lipsa de spațiu - promițând că numai dreptul la replica va vedea lumina tiparului...; în schimb plagiatoarea Betea se bucură de onoruri (culturale! istorice! etice!) în Israel, de unde trimite la *Jurnalul National* comiterile-i analfabete.

*

Paris, 26 iunie 2007

Domnilor,

Ziarul *Le Monde* a publicat în 29 mai 2007 "L'honneur perdu d'un dissident roumain" semnat: Mihai Dinu Gheorghiu. Textul începe astfel:

"In janvier, la mairie de la ville de Timisoara, en Roumanie, décidait d'accorder le titre de "citoyen d'honneur" à l'écrivain roumain et ancien dissident Paul Goma".

Să știe redactorii și cititorii ziarului *Le Monde*: *citatul de mai sus este singurul corect*, în rest: afirmații fără acoperire, acut dezinformatoare și calomnii la adresa mea. Scopul intervenției lui MDG: de a provoca tulburare, diversiune și în Franța, acum, în timpul procesului intentat de mine, la București, pentru calomnie și denunț calomnios împotriva lui și a tovarășilor săi întru diversiune antisemitizatoare.

Obiectul litigiului este - de peste șase ani, în România - eseul meu: **Săptămâna Roșie - 28 iunie 1940-22 iunie 1941 - Basarabia și evreii**, netradus, needitat în franceză, deci oricine (citește: orice nechemat, impostor, calomniator - ca MDG) poate publica în *Le Monde* orice, despre oricine - redactorii și cititorii nu pot verifica adevărul denunțului;

- În ziarul *Le Monde* a apărut întâia acuzație de "antisemitism" prin recenzentul Ed. Reichman. "Specialistul în literatura română" E.R. nu citise cartea mea **Le Calidor** (Albin Michel, 1987), ceruse unui cunoscut să i-o rezume la telefon - și scrisese ce crezuse că a înțeles;

- Volumul meu **Le Tremblement des Hommes** (Seuil, 1979) a cunoscut în românește (ed. Polirom, Iași, 2005) sub titlul **Culoarea curcuboului** o ediție completată cu cca 300 pagini de documente ("Cod «Barbosul»") din dosarele de Securitate redactate în primăvara anului 1977. Printre acestea se află și directivele ministrului de Interne I. Coman, aprobate de Ceaușescu privind "Planul de măsuri de destrămare" [dissolution] a mea (aflat, atunci arestat, amenințat de o condamnare la moarte pentru "trădare", însă urmînd a fi liberat datorită presiunilor internaționale). Prezentînd pericol pentru "imaginea României independente" era necesar să fiu "destrămat": pe lângă fascist, homosexual, jidovit [enjuivé] (soția mea fiind evreica), a fost lansată și acuzația... "antisemit"! Această din urmă etichetă mi-a fost lipită de Securitate în complicitate cu autoritățile israeliene, după cum dovedește apostila ministrului de Interne aprobînd "destrămarea-prin-antisemitizare", adăugînd: "cu dînșii (israelienii) colaborăm de multă vreme, ne-au ajutat, i-am ajutat". Doar în privința cazului meu: după 1971, stewardesele companiei Elal înainte de aterizarea la București anunțau: «Călătorii posesori ai cărților lui Paul Goma editate în Occident sunt rugați să le predea la bord, nefiind autorizați să le introducă în Republica Socialistă România». Deci: numai cărțile lui Goma, nu și ale lui Cioran, ale lui Soljenitin). Aceasta găselniță [trouvaille] ("antisemitul Goma") a fost folosită mai intens după 1990, când a fost lansat "Holocaustul în România" (vezi și Esther Benbassa: în ultimul eseu **La souf-france comme identité** scrie: "l'extermination des Juifs n'est devenue 'Holocauste' que dans les années 1970", adăugînd: "Dans le même temps, on assistait à son idéologisation et à sa récupération à des fins politiques par un Israël désireux de justifier ses nouvelles frontières après la guerre des Six-Jours, et surtout après l'arrivée du Likoud au pouvoir en 1977". În campania de holocaustizare la care au fost supuse țările recent scăpate de

jugul sovietic România a fost acuzată (prin E. Wiesel) că ar fi lichidat 400 000 evrei, după cum stă scris pe o stelă la Memorialul Coral din București - cifră reproducă, obedient și de MDG.;

Din păcate nici anexa “Cod «Barbosul»” nu este tradusă în franceză, astfel permițându-i lui MDG sa calomnieze prin insinuare, prin catalogare, prin mistificare ;

- Adevărat, citatul produs de MDG nu-mi aparține, este extras din... referatul Primăriei Timișoara care mi-a acordat titlul de cetățean de onoare al orașului, însa amalgamul drag antisemitizatorilor de meserie a fost realizat - încă o dată: prin faptul că cititorii ziarului *Le Monde* nu cunosc nici realitatea românească, nici cărțile mele ocupându-se de aceasta realitate!;

Singurul lucru pe care jurnaliștii și cititorii francezi îl pătrund (prin Istoria Franței):

Denunțul... formulat De M.D. G. sub formă interogativă :

“Est-il possible qu'un auteur qui continue d'alimenter des polémiques antisémites en Roumanie puisse bénéficier de la protection de l'Etat français?”

a) este acesta un *denunț* al unui *goi* (Mihai Dinu Gheorghiu) indicând autorităților franceze ce anume să-i facă unui evreu [jidovit-enjuivé] (Goma)?;

b) este el un *denunț* al unui evreu (Mihai Dinu Gheorghiu) indicând autorităților israeliene ce anume să-i facă unui *goi* (Goma), cum altfel decât: “antisemit”, “negaționist” etc ?;

c) nu cumva *denunț* ca, normal, pentru el, produs al gândirii unui fanatic înregimentat în *religia* numită **bolșevism** (francezii evită termenul, înlocuindu-l cu inexactul: “fascism”), a cărei materializare ne-a terorizat pe noi, 4 milioane de români din Basarabia și din Bucovina de Nord *din exact 28 iunie 1940, când URSS a ocupat aceste provincii în virtutea “pactului de neagresiune” Stalin-Hitler în vigoare și azi, sub Putin-Voronin?*

Aștept răspuns la întrebări, nu de la *denunțatorul prin vocație* M.D. G., ci dela Instituția *Le Monde*.

Paul Goma

NOTA:

Traducerea în franceză comportă câteva explicații necesare atât jurnaliștilor de la *Le Monde*, cât și cititorilor francezi.

P.G.

P.S. aprilie 2008

Ziarul *Le Monde* nu a confirmat primirea prin poștă a Scrisorii mele decât prin semnătura - indescifrabilă - a vreunui funcționar al lor.

Deci, nu a publicat dreptul la replică.

Acest Monument al Franței (*Le Monde*) s-a comportat astfel, executând instrucțiunile primite de la Centrala Holocaustologilor.

*

20 aprilie 2008

INMER -

Institutul Național pentru Falsificarea Memoriei.

Caietele INMER (“Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc”) nr. 11, martie 2008 publică dezbateră “Psihiatria ca armă de presiune politică folosită de regimul comunist și reflectarea acestui feno-

men în exil”. Un titlu neobișnuit de lung, pentru a comunica... altceva decât *adevărul* - după cum voi arăta mai încolo.

Mărturisesc: nu știu de unde s-o iau, cum s-o privesc (despre dezbatere vorbesc)...

Pentru a pătrunde “secretul” acestei reuniuni (la 18 octombrie 2007, la Jockey Club, București) avînd ca temă folosirea psihiatriei ca armă politico-polițienească a regimului comunist este imperativ necesar să spun: în cele câteva ceasuri cât au durat dezbaterile dezbătătorilor care se ‘zbat - și ei! - să **rescrie Istoria Contemporană a României nu a fost rostit măcar o dată numele celor care au făcut cunoscută, prin Europa liberă, această “practică” și în România:** al meu, de la București și al lui Virgil Tănase, care, de la Paris, din casa Monicăi Lovinescu, a înregistrat convorbirea noastră telefonică dată spre difuzare în aceeași zi.

Cu ce/cine să încep? Nu am încotro: cu deschizătorul dezbaterii, Dinu Zamfirescu, cel care, în 1988, la Paris, împreună cu Mihnea Berindei a pus la cale un putch minabil, fără vreun nobil scop decât acela de a o introduce ca vicepreședinte al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România pe fata Doinei Cornea, perfect necunoscută în regiment și strălucind prin absență de la manifestările-manifestațiile noastre - pentru drepturile omului, desigur; cel care a transformat publicația Institutului pe care-l conduce în jurnal-de-bord al “liberalilor” (de teapa unor turnători de pușcărie: Quintus, Cîmpeanu, Lăzărescu, bolșevici-de-nădejde: Olteanu, Videanu, Meleşcan, Stolojan, uteciști - și istorici!: Ungureanu, Cioroianu, Marius Oprea...;) cel care de curînd a impus cenzurarea volumului **Antologia Rușinii** (inițiat de Virgil Ierunca), ce trebuia să apară la INMER. Așadar indispensabilul Dinu Zamfirescu a început prin a comunica:

“Psihiatria ca armă de represiune politică este un subiect pe care trebuie să-l abordăm neapărat, *deoarece, actualmente, opinia publică românească începe să uite* niște realități care au existat până nu foarte de mult” (subl. mea.).

Într-adevăr: “opinia” (publică românească) “actualmente începe să uite”, însă președintele Institutului Național pentru *Memoria Exilului Românesc* liberalul Dinu Zamfirescu veghează pe ziduri și o readuce în... *Memoria Exilului Românesc* prin... **falsificare** - cu ajutorul conștient al lui Ion Vianu, al lui Gabriel Andreescu și cu acela abuziv-folosit la publicarea dezbaterilor în Caietul INMER, al lui Vasile Paraschiv (intervenția sa a fost vădit “curățată” de pixul cenzurator al președintelui - cu acordul principalilor participanți - de numele odiosului Goma...).

Pentru o mai corectă expunere a faptelor - care alta, decât una cronologică? - voi cita mai întâi din “Jurnalul de Iarnă” din februarie-martie 1971 inclus în volumul meu de mărturii **Culoarea curcubeului** - re-re-repet: cel trimis la topit de Liiceanu, fără ca vreunul dintre prietenii mei de atunci (printre ei: Zamfirescu, Andreescu, Vianu) să se fi măcar mirat, necum protestat... Voi reproduce apoi “adevărul” impus de INMER, de Zamfirescu, de Andreescu, de I. Vianu și de Paraschiv, cel abuzat-cenzurat de intelectualii de vârf ai României, nemulțumiți de istoria-cum-a-fost-ea, de aceea au încercat să re-scrie ei cu mâna lor istoria-cum-le-ar-plăcea-lor-să-fi-fost.

Așadar, citez din **Culoarea curcubeului** (ed. Polirom, 2005, pag. 59, continuarea notației din 18 februarie (1977):

Ora 17,00: Abia acum aflu - de la Europa liberă:

Ceaușescu a ținut un violent discurs împotriva noastră. Dar când?

Ieri, 17 februarie, zice *Europa*. Ieri? Dar cum am resimțit noi ieri-ul? A-ha, așa se explică barajul din jurul imobilului și ploaia de telefoane... atitudinale? Dar astea ar fi fost consecințele, nu... Nu, ce?

“(...) Manuel Lucbert în *Le Monde* din 19 februarie 1977, sub titlul “M. Ceausescu s’en est pris vivement a ceux qui «trahissent leurs pays»”(...)

“(21 februarie [1977], continuare)

(Tot) 18,50: *Telefonează* [jurnalista] *Dessa Trevisan* (convorbirea nu se întrerupe). Mă întreabă ce cred despre întâlnirea de mâine cu Burtică (nu de la mine știa). Răspund că nu știu, îi voi spune mâine - după...

Ora 19,15: Vasile Paraschiv reușește să strige la telefon:

«Mă aflu în pericol! Atenție!!»

Ce o fi pățit? - întrebare retorică...

(Jurnal de iarnă)”

“Am aflat mai târziu: îl hăituiam securiștii. **Semnase cu o zi înainte, în 20 februarie iar azi (21 februarie) venise din nou la București, să aducă documentele care probau că fusese internat în azil psihiatric.** În acea seară va scăpa de câini, însă în 23 februarie... (voi ajunge și atunci). ()

“Halucinații... Tot halucinații să fi fost, pentru [Cornel] Burtică [vicepremierul de atunci cu care avusesem o “intrevvedere” în 22 februarie], răpirea (altfel cum să-i zic?) muncitorului Paraschiv Vasile, din fața casei mele, operată de băieți? Citez din scrisoarea pe care acesta avea să mi-o înmâneze peste o lună (în 22 martie 1977)”:

“La 23 februarie 1977, ora 8 dimineața, pe când încercam să intru pe scara blocului Dvs. am fost arestat de trei ofițeri de Securitate care erau postați în fața blocului și, deși se prefăceau că repară ceva la mașină supra-veheau totuși cu atenție intrarea (...)

“(...) Halucinații - iată ce i-au confiscat securiștii lui Paraschiv:

1. Cuvântarea Președintelui Carter cu ocazia venirii la Casa Albă;
2. Biletul de ieșire din spitalul Voila-Cîmpina, unde fusese internat în mod forțat de ei, Securitatea din Ploiești, la 23 decembrie 1976;
3. Copie după foaia de observație de la spital;
4. Procesul-verbal de percheziție de la domiciliul meu, făcut la 12 noiembrie 1976.”

“Halucinațiile muncitorului Paraschiv Vasile continuă:

“Colonelul Popa m-a întrebat dacă îl cunosc pe Paul Goma și dacă am semnat ceva. Am răspuns că îl cunosc personal pe Paul Goma *de la data de 20 februarie 1977*, dată la care mi-am dat adeziunea deplină la scrisoarea dânsului adresată lui Pavel Kohout și tovarășilor săi de la Praga - scrisoare deschisă pe care am semnat-o și eu. Și că am mai fost la dânsul a doua zi, la 21 februarie și că azi, miercuri 23 februarie ar fi fost a treia oară, dacă Securitatea nu m-ar fi împiedecat să comit acest «delict politic». Colonelul Popa mi-a zis că el îmi dă un «sfat»: să rup orice contact cu Goma. Mi-a spus că dacă întrerup contactul cu Goma îmi anulează diagnosticul de nebun. Am

zis că eu acționez după cum îmi dictează conștiința”.

“(24 februarie) [1977]

Ora 20: Paulina Cătănescu. Și ea a fost internată de mai multe ori în azile psihiatrice (Cula, Bălăceanca).”

“**Sâmbătă 26 februarie** [1977]

(...) În cursul dimineții, vizite: Paulina Cătănescu, (...)

*Ora 17,15: Îmi telefonează de la Paris Virgil Tănase. Îmi cere un interviu pentru Les Nouvelles Littéraires. Ciudat, dar așa e: telefonul nu a fost întrerupt, cu toate că îi transmit: **ȘI ÎN ROMÂNIA SE PRACTICĂ INTERNĂRILE ÎN AZILE PSIHIATRICE PENTRU DELICTE DE OPINIE.***

*Îi mărturisesc “corespondentului”: 1. Că, acum, telefonul meu nu este, ca de obicei, întrerupt; 2. Că, spre rușinea mea, nu știam (deși rămăsesem în legătură cu foștii colegi de închisoare și de domiciliu obligatoriu) că se practică internarea-la-nebuni, ca în Rusia. Îi mai spun ce am aflat: **internările sunt decise în virtutea unui Decret (Nr. 15, din martie 1965), deci exact din luna în care crăpase Gheorghiu-Dej. Ceea ce părea de neconceput (anume că Ceaușescu ar fi rupt-o cu legile și practicile staliniste ale lui Dej) se dovedește a fi realitate în cazul criminalului Decret 15 - adevărat, lansat de Dej, dar aplicat de Ceaușescu. Îi mai spun: Veniseră la mine, până în acel moment, 8 persoane, victime ale internărilor-la-nebuni. Adunasem materiale doveditoare: bilete de ieșire din spital, foi de diagnostic etc - de la Paraschiv Vasile, muncitor, de la Brașoveanu Gheorghe, economist (internat de mai multe ori, ultima pentru că ținuse într-un cerc restrâns o comunicare: “Știință și religie”), de la Cătănescu Paulina, inginer chimist - despre care mai vorbisem - și de la Stoean Păun, inginer mecanic - acesta era amenințat cu internarea, fiindcă, disperat de șicanele de la serviciu, apăruse în uzină cu, pe piept, ecusonul pe care scria SCLAV.”***

Din rapoartele Securității (recuperate prin CSNAS):

(16) Interviu luat prin telefon de Virgil Tănase [în 26 februarie], apărut în revista Les nouvelles littéraires [!] nr. 2574 din 3-10 martie 1977 - ortografia le aparține, n.m. P.G.

(P.G):...Iar cei, din nefericire foarte rari, care îndrăznesc să o spună sînt trimiși dacă nu la închisoare, cel puțin la spitalele psihiatrice. [bifat cu un X mare și marcat cu o linie verticală]

V.T.: Ce sînt aceste spitale în România?

*P.G.: Internarea în spitale de psihiatrie pentru delict de opinie este reglementată prin Decretul nr. 12 din 1965. [bifat cu semnul văzut] **Cunosc opt cazuri** între care cel al lui Gheorghe Brașoveanu, care a fost internat aci din cauza unei conferințe despre “Viață și Dumnezeu”. În momentul de față, lucrez la o carte care tratează această problemă.]*

“[tot 26 febr.] Ora 17,30: Vizită: Familia Nuță. Tot atunci: Sandu (Gh.) îmi telefonează, ca să mă anunțe: Fusesse chemat la Pașapoarte!

*Ora 19,10: **Europa Liberă s-a dezmorțit de-a binelea: transmite***

bomba pe care l-o furnizasem acum două ore, anume: și în România se practică internările psihiatrice pe motive politice! Așa, da!

(Jurnal de iarnă)”

“Duminică 27 februarie [1977]

“(…) Nota: Mai târziu aveam să aflu că, în acea zi - 27 februarie 1977 - luase ființă, la Paris, *Comitetul Francez pentru Apărarea Drepturilor Omului în România*, din inițiativa unor tineri francezi care lucraseră în țara noastră ca sociologi, etnografi, istorici. Comitetul a avut un rol determinant, atât în informarea opiniei publice franceze despre ceea ce se petrecea în România, dar și în apărarea noastră, celor aflați la cheremul Organelor (mai apoi Comitetul s-a transformat în Ligă afiliată Federației Internaționale pentru Apărarea Drepturilor Omului).”

”Miercuri 2 martie [1977]

Ora 8: Telefonul, în continuare, mort.

(…) *Ora 10: Telefon de la Paulina Cătănescu. Speriată, îngrozită de următorii.”*

“(…) Joi 3 martie [1977]

(…) *Între 14,30-18,10: Negoitescu. Foarte important! (Ana Maria a plecat la “Louis” la ora 5, s-a întors la 7).”*

“(…) Vineri 11 martie

Ora 8,45: TV canadiană canalul francez. Interviu până la ora 9,30. Între 12-14: Nego cu I. Vianu!
(Jurnal de iarnă).”

Nota din aprilie 2008:

Deci, știrea despre internările psihiatrice în România a fost difuzată **în 26 februarie (1977)**, iar I. Vianu a venit abia după două săptămâni, **în 11 martie**, să semneze Apelul nostru, pentru respectarea drepturilor omului - aducând și un text al său, despre sfâșierea românului care cere emigrarea din România.

Tot din rapoartele Securității:

19) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din **17 martie 1977**:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre care primele două în București, în care, după câte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmând internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

20) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din **17 martie 1977**:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre care primele două în București, în care, după câte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmând internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

21) Declarație făcută lui Klas Bergman, corespondent al ziarului “Dagens Nyheter, [insert de mână din care nu se înțelege decît primul din cele trei cuvinte: *coditian*] apărută în nr. 98 [insert de mână: *din 12 aprilie*] al cotidianului respectiv :

(...) **Goma vorbește de asemenea despre trei persoane care din cauza activității lor politice au stat internați într-o clinică de psihiatrie. Este vorba de Vasile Paraschiv, un fost membru de partid mai în vîrstă, inginer Paulina Cătănescu și economistul Gheorghe Brașoveanu. Un al patrulea, Păun Stoian, un inginer care drept protest împotriva sistemului a purtat un mic afiș cu inscripția “sclav” a fost amenințat că va fi internat într-o clinică de psihiatrie...**

Să vedem cum prezintă INMER (“Memoria Exilului”):

Așadar președintele Zamfirescu Dinu îl introduce pe:

Ion Vianu - care declară:

“Eu am elaborat mai multe studii asupra acestei probleme specifice, deoarece, **fără falsă modestie, am fost primul medic care, în țară găsiindu-mă, am vorbit despre abuzurile politice ale psihiatriei în mod public** și am făcut-o și după ce am părăsit România”. (subl. îmi aparține, P.G.)

În curând se vor împlini două decenii de când I. Vianu se tot laudă, în intervențiile sale publice - orale, scrise - cu un articol publicat în *Viața românească* mult înainte de 1977, în care demascase psihiatria politică. Nu va fi, în sfârșit, momentul ca autorul articolului să-l republice, măcar parțial, pentru ca cititorul să judece pe text ce și cum anume scria el, mult înainte de 1977, **“fără falsă modestie (...), despre abuzurile politice ale psihiatriei” ?**

“(…) [despre] “această intenție deliberată [din partea puterii statale] **eu am avut cunoștință de ea începînd de la sfârșitul anilor șaizeci**” (...) “În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceaușescu din 1 octombrie 1968 (...)

“Ca să vă imaginați puțin (...) era cazul unui avocat în vîrstă, Haralamb Ionescu, de la Brașov, care a venit [“a venit?”, singur, din proprie inițiativă? - în românește se spune: “*a fost adus*” - observația mea, P.G.] la Spitalul Central după ce făcuse [sic] următoarea acțiune: scrisese Secretarului General al Națiunilor Unite pentru a-i spune că nu sunt drepturile omului în România (...) Mi s-a cerut atunci să fac parte din comisia de expertiză și am refuzat. Și de atunci a început o

evoluție personală despre care nu vreau să vorbesc acuma, pentru că nu este interesul acestei seri să vorbesc despre mine” ...

Ba da: interesul acelei seri ar fi fost ca I. Vianu să vorbească despre sine, spunînd *adevărul*. Anume că știrea despre internările psihiatrice fusese difuzată în 26 februarie (1977), iar el, I. Vianu a apărut abia în 11 martie, **însă numai ca să semneze Apelul nostru pentru a obține pașaport de emigrare, până atunci refuzat**. Și nu a făcut-o: adevărul ar fi contrazis “varianta” sa, eroică și “fără falsă modestie”. Dar nici după acea dată (ne-am mai întâlnit până la 1 aprilie, când am fost arestat: și după ce am fost liberat) I. Vianu nu s-a manifestat prin vreo declarație scrisă ori orală (prin telefon, Mariei-France Ionescu, de pildă) împotriva internărilor psihiatrice. A deschis gura abia după ce a ajuns în Elveția față de jurnalista Nicoleta Franck.

Până la apariția Caietului INMER nu vedeam importanța “priorității” denunțării psihiatriei politice în România.

În 1977 consemnasem pe foi de hârtie ceea ce, în 1978, la Paris avea să alcătuiască un capitol, “Jurnal de iarnă” al mărturiei editată în 1979, la Seuil, în traducere franceză, sub titlul **Le Tremblement des hommes** (titlul original în românește fiind: **Culoarea curcubeului, 77**). Și în acea împrejurare mă considerasem un simplu agent purtător de mesaje ale concetățenilor mei cei fără glas și fără de putere. Astfel “tratasem” Apelul pentru respectarea drepturilor omului - despre a căror încălcare eram documentat până peste cap; astfel am făcut pe curierul (și telefonic), atunci când am aflat cumplita veste: *și în România se practica internarea-la-nebuni-pentru-normalitate-cetățenească, după modelul sovietic*, știre aflată de mine abia în 26 februarie 1977 (de la Paraschiv, Cătănescu, Brașoveanu, Stoean Păun...).

Am făcut-o - pentru ca era normal să o fac, oricine în locul meu ar fi făcut la fel, fără a revendica “prioritatea”, fără a pretinde recunoștință veșnică din parte “opiniei publice”. Așa credeam până la citirea Caietului INMER. Spre surpriza și durerea mea, iată: există oameni - printre foștii mei prieteni - care intervin acum, după 30 ani, pentru a re-scrie, ei, becisnicii, istoria noastră.

Re-scriitor al Istoriei României, în afară de sinistrul sovietist Roller, l-am avut, recent, pe Tismăneanu - el, apărînd (“cu ghearii și cu dințile”, vorba unui congener al său) “concepția sa, academică”... cea care, cu binecuvântarea lui Băsescu, a falsificat istoria contemporană a României, prin **mutilare** (eliminînd fără opoziție din partea colegilor din Comisie: Manolescu, Mihăieș, Patapievici, Monica Lovinescu, Zub... perioada 28 iunie 1940-iulie 1941, apoi pe cea dintre martie 1944

și 1946, pentru a nu-i contraria pe rușii ocupanți ai Basarabiei și Bucovinei, apoi ai României câtă mai rămăsese, în nici un caz ofensa pe evreii auxiliari zeloși, feroci ai Ocupantului bolșevic) și prin **falsificare**, chiar **inversare a termenilor** - un exemplu din o sută: Raportul său - tipărit în foarte multe exemplare la Humanitas BMW - pretinde că "*Ceașescu îi alungase din România pe evrei*". Or toată lumea știe că Ceaușescu avea alte păcate, toate grele, de pe urma cărora pătimiteră numai românii, nu și evreii - aceștia colaboraseră cu regimul comunist, alcătuiind ei înșiși Aparatul de Stat și de Partid, câtă vreme avuseseră cetățenia română, însă și după ce *emigraseră*, devenind israelieni, francezi, germani, americani.

Și iată-i acum pe impotenții târâie-obiile adunați la INMER, profitând de prezența lui Vasile Paraschiv, singurul om cinstit din acea adunătură de impostori, mincinoși "directori de conștiință", încercând să intre în Istorie prin ușa din dos, frecventată de slugi, de furi și de tâlhari. (Îmi vine în minte o zicală amărâtă: "Ceaușescu, neizbutind să intre în istorie, vrea să intre în geografie").

Și în "mărturiile" despre denunțarea psihiatriei în România I. Vianu procedează ca și în acuzațiile de antisemitism la adresa mea: deschide gura și lasă cuvintele să-i curgă pe bărbie, pe piepții cămășii, ca dintr-un robinet uitat deschis - fără a ține seamă de proprietatea lor, de adevărul lor.

Dacă avea cunoștința de abuzurile psihiatrice "**începând de la sfârșitul anilor șaizeci**" de ce nu le-a denunțat de atunci?, iată, eu am mărturisit că abia în februarie 1977 am aflat despre acestea și pe dată... am turnat! Pentru cei care umblă pe la *memorie* amintesc: și atunci domnea teroarea lui Ceaușescu și a Securității.

Apoi: ce înțeles conține afirmația: "**În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceaușescu din 1 octombrie 1968**"?

Nu am pătruns pâcla discursului său deslănat, incoerent, îl las așa, neatins.

Aproape mă obișnuisem cu *absența* sa scroboto-somnoliferă în prezidiile conferințelor, a colocviilor, încă de la prima ediție a **Amintirilor în dialog** (cu M. Călinescu), unde era evidentă - la amândoi - *autoamnezierea*. De aceea m-a surprins dureros agresivitatea cu care m-a atacat acum câtva timp - tot în INMER - și scuiându-mă cu: "antisemit basarabean"! Atunci dedusesem că, tot dormitând prin comitete și comiții și prezidii alături de Monumentul Nesimțitorismului Dâmbovițelin, Oișteanu-Oigenștein, căprarul holocaustolog îl alfabetizase pe fiul lui Tudor

Vianu șoptindu-i “ultimele știri”. Din acestea I. Vianu reținuse doar că sunt “antisemit” și “basarabea”; din lene, confecționase grăbit: “**antisemit basarabea**” - și adormise la loc.

Din Dezbateră de la INMER reiese ceva mult mai grav: I. Vianu este, nu doar un indiferent (fusesse o viață întreagă, de aceea dialogase atât de armonios cu un Matei Călinescu), ci a devenit de câțiva ani militant holocaustolog. Or scopul suprem al acestora (care cred fără a cerceta) este *suprimarea memoriei celuilalt* (goi-ul). Prin *omisiune* a adevărului de toți știut și prin *fabricare de neadevăruri* - ca aici.

Ce ocazie mai fericită pentru un veninos ca Dinu Zamfirescu de a-și exercita puterea (sic) prin cenzurarea celor care nu-i împărtășesc opțiunile (resic), la urma urmei, prin *rescriere a istoriei*, visul oricărui căcănar slugoi, fie el Roller, fie Tismăneanu, fie Marius Oprea (Comisia încredințată lui de Tăriceanu, avându-l ideolog-șef pe securistul sionist “Radu Ioanid” a fost neutralizată de Băsescu prin Tismăneanu, însă “programul” era identic: **fără perioada iunie 1940 - 1946 - ca să nu-i supere pe americanii de la Tel Aviv**). Îmi arde și el o copită, scriind:

“Aș sublinia aportul deosebit al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România și a lui Mihnea Berindei care crede că a fost printre primii care a relevat în Occident acest fenomen. Pe urmă bineînțeles abuzul (...) a fost reflectat și în emisiunile posturilor de radio Europa liberă și BBC”.

“Pe urmă” au fost hoitarii, profitorii, “primii”, falsificatorii memoriei - ca el, ca Vianu, ca G. Andreescu.

Așadar, iată cum stăm: “Primul care a demască psihiatra politică în România” a fost - fără falsă modestie - I. Vianu (dar al doilea?); “printre primii care a relevat în Occident acest fenomen” a fost, cine altul dacă nu Berindei!?

Inmer-iștii refuză să pomenească numele lui Virgil Tănase “corespondentul” meu telefonic de la Paris și semnatarul... primului text care relevase fenomenul (în săptămânalul *Les Nouvelles Littéraires*). Nu sunt consemnate nici numele Monicăi Lovinescu și al lui Virgil Ierunca, în casa cărora se afla instalat Comitetul pentru apărarea drepturilor omului și unde s-a înregistrat convorbirea noastră - *pentru a fi difuzată în aceeași zi după două ore, la Europa Liberă (26 februarie 1977)*. Pentru INMER-ul falsificator al adevărului nu au existat nici Maria Brătianu, nici Marie-France Ionesco, nici Țepeneag, nici Anne Planche, nici Alain Paruit, nici Matei Cazacu, nici Trifon, nici Doicescu...

Și, desigur, nici măcar din greșală nu a fost pomenit numele odiosului “antisemit basarabea”: Paul Goma...

*

20 iunie 2008

Cine sunt negaționiștii?

Abia acum, privind o rememorare televizuală a masacrului de la Oradour-sur-Glane (10 iunie 1944, victime ale germanilor ocupanți: peste 600 de civili, printre care femei, copii, refugiați din Mosela și din Alsacia), am reușit să pun un cuvânt pe golul care mă chinuie de peste un deceniu, de când am început a scrie despre **Basarabia și Evreii**. Un cuvânt care plutea în aer, însă nu putusem să-l rostesc/scriu dintr-un motiv... la îndemână: acel cuvânt era folosit de călăi împotriva noastră, victime, iar victima de mine nu găsisese cu cale să li-l întoarcă, fiindcă prea ar fi semănat cu vulgara, dar cât de adevărata: «Ba a mă-tii!»:

Când, în **Săptămâna Roșie** reproduceam documente care dovedeau că evreii din Basarabia și din Bucovina de Nord comiseseră violențe, umiliri publice, sechestrări, asasinate împotriva militarilor și a civililor care se refugiau din Teritoriile Cedate Rusiei, începînd din 28 iunie 1940, mă rezumam la cuvinte ce denumeau acțiuni: huiduieli, insulte, ciomăgeli, bătaie cu pietre, “botezare” cu conținutul oalelor de noapte păstrate în vederea “întâmpinării”, linșaj, împușcare, luare de prizonieri (dintre militari, într-un război care nu exista) - Holocaustologii îmi... replicau, indignați, ultragiați :

“Negaționistule!”- deși, pentru orice normal-alfabetizat, era limpede: eu nu negasem nimic, ci afirmasem ceva.

“**Negaționism**” face parte din arsenalul - nu de apărare, ci de atacare folosit de evreul dobitoc, lipsit de cuvinte și care astfel previne replica celui din față, acuzatul pe nedrept; lui, dobitocului, îi convine această calitate-cusur a termenului: îl scutește de argumentare a acuzațiilor lui, în 63 de ani de la sfârșitul războiului devenite sentințe-condamnări fără drept de recurs (iar cine le contestă este... un antisemit și un negaționist!).

Ceea ce făcusem, la urma urmelor reportericește, descriptiv, stăruind la anume momente-evenimente. Tot descriptiv, reportericește citasem din documente (firește, ale Serviciului Secret al Armatei Române, nu “pentru a păstra dreapta măsură” între acestea și acelea răs-știutele (de 63 ani) ale Serviciului Secret al Armatei Roșii, cum îmi recomandaseră R. Ioanid, Shafir, Laszlo, Al. Florian, Pecican...); tot rezemîndu-mă pe documente vorbisem despre fazele următoare petrecute în Basarabia și în Bucovina de Nord - până la 22 iunie 1941: un întreg an de teroare crâncenă, nemaicunoscută pe aceste pământuri aflate în calea tuturor năvălirilor și a năvălitorilor: arestări, confiscări de cereale și animale, deportări în masă, “processe” expeditiv - ca al elevilor de la Școala Pedagogică din Orhei, dintre care mulți au fost executați (ancheta fiind condusă de G. Goldenberg, șeful NKVD-ului Orhei).

După logica evreilor vinovați de crime grele, noi, victimele lor, supraviețuitori, martori ai barbariilor lor, chiar dacă ne rezemasem pe documente (ale Armatei Române, nu ale Dimpotrivei Roșii), comisesem... Ce ? Răspunsul-explicație al holocaustologilor reiese din cuvântul cretin aruncat-scuipat, acuzator-executor: «**Negaționistule!**»

Obişnuiți a accepta, din partea noastră, cu capul plecat, în tăcere, orice acuzație, oricât de nedreaptă, de exagerată, de aiuritoare nu le-a dat prin minte că... ei înșiși, la un moment dat victime, vorbind-scriind despre calvarul lor, ar fi fost contraziși de martirizatorii lor, ba chiar tratați de... de negaționişti. Tactica lor ticăloasă de preveni orice contestație a mărturiilor

contrarii intereselor lor (doar ei sunt inventatorii “războiului nuclear preventiv”) a făcut ca doar la eructarea celor două cuvinte magice - în fapt blesteme tradiționale: “Antisemit!” și “Neğaționist!”, noi, victime ale lor (ei, da, evreii nu au fost totdeauna victime, ci adesea călăi) să fim paralizați, neutralizați, muți, pentru *a nu se auzi în jur, rostit tare, limpede adevărul-adevărat, adevărul istoric al unui întreg secol, al douăzecilea.*

În tentativele repetate de a angaja un necesar dialog cu evreii, după ce că veneam cu argumente ușor de contestat - ușor din partea lor, care cu un simplu: «Nu-i adevărat!» mă trimiteau la colț - nici nu-mi trecea prin minte să răspund la răstelile lor komisaro-imperialiste (rusești...) tot cu: «Nu-i adevărat!» - părîndu-mi-se o “replică” imbecilă, mecanică, de troglodit, de bețiv; să nu rămân doar la atîta, ci, riscînd să intru în troaca logicii lor, să le azvărî în obraz (presupunînd că aveau așa ceva) acuzația cu care ei mă copleșiseră, îmi închiseseră gura, mă condamnaseră și chiar mă executaseră, ca pe un criminal dovedit a fi mâncat evrei cruzi, de preferință copilași:

“Neğaționiștilor!»

Fiindcă **neğaționiștii** sunt ei, nu eu (dealtfel Oișteanu, chiar spusese : deși Goma nu neagă Holocaustul, el este antisemit: îl justifică!, iar fiul Marelui Tudor Vianu, auzind prin somn această sentință, o repetă, o repetă - ca o placă stricată, vorba Monică Lovinescu despre mine).

Să se pună de acord holocaustologii; unii mă absolvă de păcatul “antisemitismului”, însă au găsit altceva (cum să scap de “justiția” lor strâmbă?) : cică aș fi vinovat de... neğaționism!

În ce constă neğaționismul cu care atac în mod mârșav “totalitatea comunității evreiești”? Nu contează, *neğaționismul* se asortează cu *antisemitismul* [și ce dacă a critica politica rasistă, apartheidistă a Israelului politica ceea nu are legătură cu antisemitismul - are cu postul de ambasador UNESCO dăruit de Taubman... antisemitului Manolescu!]. Sunt piese din uniforma holocaustologului militanto-recuperaționist. Și fac-bine pungii fără fund a *recuperaționismului planetar* - nu s-a înțeles?, cum așa: sub termenul *recuperare*, evreii, zapcii în suflet și-n simțiri, îi trimit în față pe holocaustologi, ei să se mânjească în campania de re-jefuire re-demarată - nu întâmplător după căderea Zidului Berlinului - pentru a lua și pielea de pe noi, nu doar zdrențele odinioară numite: îmbrăcăminte. Ei, evreii **neagă** adevăruri orbitoare, nu eu, care... îi tot invit, naiv, prostește la dialog.

Dintre ei inventivul Shafir (care a recunoscut, în scris: *nu citise cartea condamnată: Săptămâna Roșie*) m-a acuzat, primul de “neğaționism”... deflectiv?, deflectant?... Or *goi*-ul care sunt nu avusese prezența de spirit să i-o întoarcă:

«Ba tu ești neğaționist, măgarule, care mă acuzi pe mine de... neğaționism!»

În eternul și imposibilul dialog (sic), evreii folosesc drept călușuri de băgat în gura celui din față, presupus contestatar al termenilor falși, neadevărați, cuvinte rău, incorect folosite, dar cât de folositoare lor în campaniile de acuzare, culpabilizare și... recuperaționare (vorbesc de bani, desigur, de ce altceva să vorbesc?):

- **antisemit(ism)** - termen trebuind să comunice că eu, desemnatul cu degetul și cu stropii elocinței (!) am o atitudine batjocoritoare, insultantă față de un **semit**.

Care semit?, vorba rusului. Dar nu este semit niciunul dintre holocaustologii care mă...antisemitizaseră: R. Ioanid, Oișteanu, Shafir, Katz, Reichman, Paruit, M.D. Gheorghiu, Ancel - să nu fie uitat Wiesel - : toți

aceștia provin din aria înglobată de Rusia (care ocupa atunci și Țările Baltice și Polonia), unde evreii au fost/sunt/vor fi de origine kazară, deci türkă, strămoșii lor **trecuseră la mozaism**, deci *nu au nici un strop de sânge iudeu pentru a revendica, urlînd... "semitismul" - spre deosebire de... palestinieni, unicii semiți din Țara Sfântă...*

În care caz cum rămâne cu "antisemitismul" folosit până la urzeală de holocaustologi, împrôșcîndu-i pe contradictori? Ei, ne-semiți, doar "trecuți", nu născuți (de aici zicerea: să te ferească Dumnezeu de "trecuți", aceștia sunt mai ca- decât -tolicii, crezîndu-se datori să dea dovadă de credincioșie noii religii).

Rămâne... în stare de levitație, după legile fizicei și ale bunului-simț.

- **negaționism** - termen destinat să comunice: eu, ne-evreu **neg** afirmațiile (sau... negațiile) obraznice ale holocaustologilor - ca de pildă: "Românii au masacrat 400 000 de evrei în timpul războiului". Sunt etichetat: "negaționist" fiindcă... neg minciunile, nu adevărurile.

Dar, atenție: devin negaționist chiar și atunci când îndrăznesc să corectez cifrele astronomice cu care holocaustologii ne dau la cap: fie că afirm: «Cifra de 400 000 de evrei victime ale românilor este mult umflată», dar și atunci când - nu eu, primul, ci un alt *goi*: l'Abbé Pierre - o corecteză, avansînd alta, adevărată, oricum, mai aproape de adevăr... Un astfel de "negaționist" ar putea fi arătat cu degetul ca, să zicem: "corec[ta]ționist (!)".

[Anul trecut, după moartea Abatelui Pierre, un jurnalist de la *NouvelObs*, Caviglioli comitea imprudența de a cita un fragment din scrisoarea produsă în procesul lui Garaudy :

"A fost normal ca, după război să cedem exagerărilor"...(apoi introduce - vorbesc tot de Caviglioli - fraza următoare astfel: "*Și adaugă [Abatele Pierre], într-o lugubră lapalissadă*): **La Auschwitz a fost scris pe o placă: patru milioane de morți. Fiindcă astăzi a fost corijată la un milion, înseamnă că cifra de patru milioane a fost exagerată**" (subl mea).

De unde concluzia, strâmbă: în ochii holocaustologilor, chiar persoana care citează... inscripția de pe o placă, de la Auschwitz, nefiind el autorul corectării, comite o crimă gravă: "**negaționism corector al neadevărului**". Fiindcă așa cum exista un adevăr-de-clasă în bolșevism, există un adevăr-de-rasă în holocaustism.

În legătură cu "derogările", nu doar de la adevăr, ci și de la cronologie practicate de evrei, în scop de supraviețuire (Hanna Arendt o spune, întru justificarea, amnistierea tuturor faptelor rele ale Poporului Ales), i-am mai arătat cu degetul pe Ilia Ehrenburg și pe Vassili Grossman numindu-i *descronologizatori*. Aceștia, într-o carte de pură propagandă apărînd nu doar cauza minoritarilor evrei, ci mai ales cauza majoritarilor ruși (ah, dorința arzătoare de a aparține altei comunități: rusească, ungurească!), intervertiseră cauza și efectul, afirmînd, de pildă, că..."severitatea cu care autoritățile sovietice" (sic) îi trataseră, în 1940 pe românii basarabeni și bucovineni proaspăt ocupați, se explică prin răzburare (răzburare justificată când este practică de evrei, prin tradiție, însă negată, interzisă celor din față, *goi-ilor*) pentru masacrele la care se dedaseră românii în... hăt, departe în timp, în iulie 1941, după retragerea sovieticilor din teritoriile Ocupate! Această nerușinare în minciună se explică: evreii nu dialoghează, ci monologhează - și dictează (obișnuință căpătată în Rusia, apoi de la 1917 în URSS, unde au fost preponderent politrucci, siniștrii komisari (dealtfel unii și-au luat acest nume: există o sportivă americană: Komisarz, de unde se înțelege că tatăl sau bunicul exercita această nobilă ocupațiune în Polonia ocupată de bolșevici), mai ales în

sectoarele represiune și propagandă). Ei declară, din 1948: «Israelul nu va ceda niciodată șantajului terorist». Prin “șantaj” ei înțeleg tocmai dialogul, iar prin “teroriști” doar *ne-evreii de după 1948* (de 60 ani!), fiindcă înainte ei erau numiți teroriști de către mandatarii Palestinei, sub denumirea de patriotism evreiesc practica ei (Begin, Shamir) fără scrupule terorismul pur și dur împotriva britanicilor, a arabilor, a creștinilor, iar după aceea dată au instituit: terorismul-de-stat-și-de-partid israelian, prezentat ca “drept la autoapărare”.

Strategii Ehrenburg, Grossman, străluciți precauționiști ai autoapărării au intervertit evenimentele, pentru ca la o adică să nu fie trași la răspundere adevărații agresori în Teritoriile Cedate: evreii, fiindcă, mințeau ei..., era război! Nu era nici un război, atunci, între iunie 1940 și 22 iunie 1941! Abia după un an de zile de la Ocuparea și Terorizarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord a fost declarat războiul. Deci pe timp de ne-război ocupanții teroriști bolșevici, în fruntea lor: evreii, care credeau în continuare că acel pământ va fi, după promisiunea lui Stalin, viitoarea patrie a lor, trecuseră urgent la amenajarea terenului, operațiune numită **curățenie etnică**...

Adevărul fiind ca toate acțiunile lor dintre 28 iunie 1940 și 22 iunie 1941, avînd loc pe timp de pace sunt, *nu crime de război* - care multe porcării șterg ele - ci *crime împotriva omenirii: imprescriptibile*.

Așadar cine sunt negaționiștii?

Ei, holocaustologii, cei care acuză pe ne-evreii de “antisemitism” și de “negaționism”!

Vineri 16 ianuarie 2009

(...) Israelul a bombardat Ghaza astă-noapte cu jubilație - am mai scris despre extazul cu care khazarii trăgeau cu tunurile, în Liban: nu am văzut-o (jubilația davizilor) când trăgeau cu tunul în goliatul filistean, dar o țin minte cum anume, în campania din Liban... Dacă i-ai fi căutat în nădragi, ai fi constatat că le erau leoarcă între picioare, de atîta extaz... mistic. (...)

Sâmbătă 17 ianuarie 2009

Nimic bun pe lume: israelienii dau cu boamba, palestinienii îndură: cu ce să dea, amărății? Cu piatra? N-or fi avînd nici pietre. ()

Duminică 18 ianuarie 2009

Israelul declară că încetează ofensiva în Ghaza. “Unilateral”. Palestinienii nu au cum să refuze, nu au energia, nici mijloacele, însă declară că ei nu se supun. Dar sunt deja supuși.

«V-am băgat în sac, rămâne să-l legăm la gură», cum le spuneau, în 28 iunie 1940 evreii din Chișinău românilor basarabeni, dar și cei din Cernăuți bucovinenilor de Nord, zăpăciți, împanicați, abandonati Hoardelor Khazariei Roșii.

Și de aceasta dată a biruit falsul-lingvistic: Israelul pretinde - iar Occidentul culpabilizat, laș, tace și acceptă: tiranizarea, *terorizarea* palestinienilor deposedați de pământ, alungati din vatra lor că nu a fost altceva decât o campanie de “*luptă împotriva terorismului*” (ce plească 11 septembrie, după care un criminal rătăcit, tot nedezintoxicat ca Bush jr. a declarat ca America este în luptă cu... arabii - ați uitat,

“americaniștilor” Oișteanu, A. Cornea, Boiangiu, Shafir, R. Ioanid?). Agresiunea împotriva Libanului fusese un *exercițiu de distrugere* în vederea atacării Ghazei; terorismul generalizator a devenit, în gura lor fără dinți, dar cu multe bale: “*luptă împotriva hezbollahilor*” - s-a observat operația de falsificare a... țintei: Doamne ferește, nu Libanul, prefăcut în ruină, nici după doi ani curățat de “bomboanele lui Nenea Ițic”: bombele cu fragmentație, ci o grupare a palestinienilor refugiați în Liban; același mecanism a minciunii a fost folosit și în campania din Ghaza - cu ținta altfel desemnată: “*războiul împotriva Hamasului*”, alt fals acceptat de presa Occidentală, iar după ea, buluc (ciopor, spun ardelenii, ciobani din negura veacurilor) cea din România analbafetă.

Cum de acceptă jurnaliștii români această ilogică strigătoare la cer, consfințind minciuna: *un stat* - Israelul - călcă în picioare toate normele internaționale, își permite să atace un alt stat - Libanul - fără declarație de război, minte că vrea să distrugă... organizația palestiniană **Hezbollah** (?), alcătuită din expulzați-refugiați de pe pământul și al lor, Palestina, ocupată de evrei - în numele... luptei împotriva terorismului? Cum altfel falsifica logica și limba regimul comunist instalat la noi, încercând - și, vai, reușind să-i lichideze pe partizanii anticomuniști, antiruși desemnându-i, fără pic de fantezie: “teroriști”? În Ghaza teroriștii absoluți (israelienii) au schimbat doar... un cuvânt - pardon, două: “*războiul împotriva Hamasului*”, fiindcă se știe: *Hamas este creația Israelului, acest cui al lui Pepelea destinat să aibă rolul de a combate El Fatah* (după cum și talibanii sunt creația americanilor în intenția de a-i combate pe ruși în Afganistan, orice ar zice americanofilii fără frontiere de genul G. Andreescu, Andrei Pippidi, Oișteanu, A. Cornea, Antohi, Boiangioaca).

*

Mă opresc cât să consemnez știrea nenorocită de pe blogul lui Badin (însoțită de un panegiric respectuos, util):
Grigore Vieru a murit azi-dimineață.
Dumnezeu să-l odihnească.

(...) *Vineri 23 ianuarie 2009*

Citesc - între timp(uri) - o carte editată de prietenul Victor Lupan - basarabeanul, “complicele” meu în negarea “Revoluției Române”, vorba Monicăi Lovinescu. De vreo trei luni de zile are editura lui (“proprie și personală”, ar zice intelectualul Dinescu): “L’Oeuvre” (nu-mi place titlul, dar nu a mea este, în schimb (!) îmi place adresa: 26, rue Jacob, în al 6-lea). Presupun ca volumul **Koba** (numele conspirativ al lui Stalin) de Martin Amis nu este primul scos de el, dar primul trimis, știind că mă interesează “problema”. Aceasta carte mi-a adus aminte de un episod comico-tragic povestit de Țepeneag (și sigur, notat în unul din jurnale):

Țepeneag se întorcea la București de la Galați (sau Brăila), unde fusese invitat de M.R. Paraschivescu la premiera unei piese de-a lui. În tren, încărcat și el cu pachete și damigene (ca tot scriitorul român, fie el și oniric, “în turneu prin țară”), nimerise într-un compar-

timent cu doar Mihai Novicov... Probabil continuau o discuție mai veche, întreruptă: “Cine fusese Diavolul Revoluției Bolșevice și a urmărilor sale: terorismul, foametea, lipsa de libertate?: Stalin sau Lenin?”

Firește, Țepeneag susținea că Lenin; firește, Mișa Novicov - care de la congresul al XX-lea multe lăsase de la el... o ținea pe coarda gădilată și în prezent de evrei: Stalin! Ca dacă nu ar fi fost un Stalin care să profite de boala-absența lui Lenin, “doctrina” ar fi rămas... democratică, Stalin o deformase, o transformase în dictatura... Țepeneag îl contrazicea cu argumente, cu date, cu fapte știute atunci de toată lumea (de bună credință - repet: cu excepția evreilor și a bolșevicilor fără leac), anume: primul lagăr de exterminare a “dușmanului de clasă” (pe insulele Solovki) fusese creat de Lenin; sinistra Loubianka era opera lui Lenin; Lenin era comanditarul multor masacre - printre care cel al familiei țarului... Novicov suferea, dar nu ceda: nu iese adivarat!, Lenin nu era comanditarul nici unui masacru, stalinistii îi puseseră în spate aceste crime, fiindcă Marele Lenin era mort și nu se putea apăra...

“Dezbaterea” a durat tot drumul. Ajunși la București, Novicov și-a împreunat mâinile a rugă:

«Țipiniag! Te rog eu, mul' di tot: Lasă macar pi Lenin!»

«Nu ți-l las! El a fost inițiatorul, el, primul criminal...»

«Nu, nu! Stalin și cu Troțkii, ei au difarmat dactrina! Lenin nu a facut rău, lasă-mi-l, te rog eu mul' di tot...»

«Nu ți-l las!» - și pe acestea s-au despărțit în Gara de Nord...

Prin anii 1970 acesta era “stadiul” cunoștințelor despre Revoluția Bolșevică, chiar și în România. Dar iată: după mai bine de patruzeci de ani - în care au fost publicate zeci, sute de mărturii, de studii - există în România indivizi - altfel distractivi, de tipul *Urzica*, precum Radu Cosașu - care scriu negru pe alb că “la noi, în România” (care, la voi, în România?) “stalinismul a fost un fel de blenoragie de tinerețe” - să trecem peste blenoragie, o boală care mai și trece, să ne oprim la *stalinism*: la asta se reduce **bolșevismul**, pentru cosașii vechi și noi? De ce umoristul posesor de mătuși la Tel Aviv nu coboară până la, să zicem: *comunism*? I-ar dăuna, i-ar cauza pe la propria-i... bibliografie: “**Slăvim Republica Populară Română**”?

Pornisem de la cartea editată în franceză a englezului Martin Amis: **Koba** de către noul editor parizian Victor L(o)upan. (...)

Cică Lenin era un tip obtuz, incult - și nesfârșit de rău; că *urà* tot ce îl înconjură - chiar pe tovarășii săi - și, de parcă ar fi fost un veritabil kharzar (nu este sigur-sigur, dar înalt-probabil), pornirea, scopul, visul lui : nu combaterea adversarului, ci nimicirea lui.

Sâmbătă 24 ianuarie 2009

Aniversarea Unirii Principatelor.

Cât și cum și-au bătut joc de acest Moment, Românii noștri cei dăștepți ca oaia! Nu aștept prestația lui Băsescu: o pre-văd.

Luni 26 ianuarie 2009

“Comandantii si soldatii trimisi in Gaza ar trebui sa stie ca sunt in siguranta pe plan juridic, iar Israelul le va oferi asistenta pe acest front si-i va apara, asa cum ei ne-au aparat cu trupurile lor in timpul operatiunii din Gaza”, a declarat premierul.

Armata israeliana a cerut saptamana trecuta presei sa acopere fetele comandantilor pe care i-au fotografiat sau filmat si sa nu furnizeze numele acestora. Israelul se teme ca liderii sai militari ar putea fi arestati in timpul vizitelor in strainatate”.

Cum altfel? Și în Ghaza Nenea Ițic s-a bișit - și a fugit - ca și în Liban. Și colo și dincolo a dat cu boamba, cu uraniu sărac (cât de sărac?), cu fosfor alb. Să nu mai vorbim de *vină*, altfel comitem păcatul antisemitismului. Să nu pomenim de reparații de război - cine să îndrăznească să le ceară: niște *goi*, arabi și creștini? Oi vei!, dar încă n-au învățat “antisemiții” că evreii sunt despăgubiți din 1945, nu *goi*-ii?

“Armata israeliana a recunoscut ca a folosit fosfor in ofensiva sa din Fasia Gaza, dupa saptamani intregi in care a negat acest lucru”, relateaza cotidianul The Times. "Da, a fost folosit fosfor, dar nu in mod ilegal", a declarat Yigal Palmor, purtator de cuvânt al Ministerului de Externe israelian. "Unele practici pot fi ilegale, dar analizam acest lucru. Fortele israeliene au demarat o investigatie intr-un incident specific", a adaugat el. Incidentul respectiv ar fi utilizarea unor obuze cu fosfor impotriva unei scoli ONU din Beit Lahiya, in nordul Fasiiei Gaza, la 17 ianuarie. Arma este legala, din punct de vedere al legislatiei internationale, daca este folosita in lupta ca generator de fum, dar este interzisa folosirea ei in zonele civile. Dezvaluirile vin la scurt timp dupa ce, reporterul postului Channel 4, Jonathan Miller, a dovedit folosirea asupra civililor a acestei arme, fosfor alb, si a bombelor cu fragmentatie, fapte considerate crime de razboi. Un oficial israelian, citat de Reuters, a declarat ca "cel putin o luna inainte a fost consultata o echipa juridica in legatura cu posibilele implicatii"ale folosirii fosforului alb.”

“Arma este legală (...) dar interzisă”...“Unele practici pot fi ilegale, dar [noi, pacticanții, noi, vinovații] analizam acest lucru”. Și, cum analizăm, cum nu mai suntem vinovați!

Ce mai vrem, noi, antisemiții *goi*?

(...) Luni 2 februarie 2009

Zăpadă de două degete pe balcon. Cum să-i zic: omăt?

Sunt îngrijorat: de o săptămână nici un vizitator din Basarabia pe site-ul meu. Ce să fie, ce să fie? Cum se explică? Multe nu știu eu cum se explică. Și astfel rămân inexplicate.

Ceartă la Davos între Israel și Turcia: Shimon Peres, cel care mai bine s-ar fi retras ca un pensionar ce este, în loc să dea din falcă fără control, a atacat Turcia (nu am înțeles motivul, televiziunea elvețiană a avut o prestație lamentabilă), vreo 25 minute, iar când Erdögan, a început să vorbească despre uciderea palestinienilor în Ghaza, mediatorul (imparțial, ca tot helvetul, mie-mi spui?, dar n-am

așteptat și eu, de după oblon, la Gherla, să ne vină Crucea Roșie /Sovietică/, pe Someș?...) a încercat să-l oprească (păi dacă nu mai era timp, îl epuizase Peres cu lălăiala lui de cardiac șantajisto-isteric), Turcul a părăsit sala, protestînd... Numai că scandalul nu s-a rezumat la doar atât: pe aeroportul Istanbul Erdögan Pașa a fost primit ca un erou național...

Cum așa? Să nu mai fie aliați-prieteni-ca-porcii acești monștricriminali, turcul-și-pistolul? Să nu-și mai tacă reciproc - cu fidelitate nedesmințită (sic), ca între bandiți, crimele - unii față de armeni, de kurzi, de ciprioți?; ceilalți față de libanezi, față de palestinieni? Ce l-a apucat pe senilul tremuricios Peres să semene tulburare în tabăra americanistă, atacîndu-i chiar pe turci (să nu mai funcționeze solidaritatea de rasă, doar Peres și ai săi, "galițienii", sunt, din moși-strămoși khazari, citește: türci?)

Să nu sperăm, să n-avem teamă: acești doi criminali, mâine sau cel mai târziu săptămîna viitoare se vor pupa, bîgîndu-și reciproc limba-n gură și vor continua "politica" lor discrimina-torie, ticăloasă, fiecare în curtea sa.

(...) *Vineri 6 februarie 2009*

Mă tem că am să mor de gât cu ceea ce am eu, de peste o lună de zile: gripă-nu-chiar-gripă, răceală-ne-răceală, dar grav, doctore, fiindcă face din om (ziceam și eu, ca omul) ne-om. Somnolență, nu somn odihnitor (atîta îmi mai rămăsese pe lume), incapacitate de concentrare și de rezistare mai mult de zece minute, la masa-mea-de-brad-cu-ordinator, scădere memoriei... Să nu se bucure "prieteni" care vedea-mi-o-ar moartă: nu mă-mor eu ca mâne, ci încolo, spre răs-poimâne, abia după ce voi face tipografiabile cărțile la care țin : cam-toate. Deci: chiar dacă se va împlini dorința fierbinte a colegilor exprimată prin bancuri interogative:«Nu mai moare odată Goma-ăla?», nu va rămîne aproape nimic neterminat, ca să mă chinuie regretul.

Că am fost incapabil să-mi fac și eu, ca tot rumînu', o carieră? O situație? O casă? Să pun la CEC niște bani pentru familia-mi îndoliată? - adevărat, acestea fiind neîmplinirile mele. Ce, mi-ar fi stat rău și mie să am acte de domiciliat în România? Acte de proprietate a unei căsuțe cu grădiniță, aproape de o stație de tramvai, de autobuz, de metrou, ca să-mi fie ușurată deplasarea la câte o ședință a Uniunii Scriitorilor - am uitat să spun: "între timp" mă reprimiseră!, colegii!, cu lacrimi în ochi! și ropote de aplauze de iubire fraternă! - exact cei care mă excluseseră în 1977, pe cînd eram arestat și amenințat de pedeapsa cu moartea de încă viii: Manolescu, Blandiana, Adameșteana, Dorin Tudoran, Doinaș, Bujor Nedelcovici, Norman Manea și felicitat de dincolo de moarte de Bănulescu, Țoiu, Bălăiță, Prelipceanu, Buzura... și alți decedați. Ocaziune semestrială de a da mîna cu prietenii-drăgo-iubiți: Liiceanu, Pleșu, Cistelecă (bătrînul), Marta Petreu, veșnic-tînră-și-creierală, chiar și cu Angela Marinescu-Afriolanta! - care mă vor întreba, cu viu interes:

«Ce mai faci?», la care eu, ridicînd din umeri, a scuză:

«Bine...», la care ei, îndepărtându-se:

«Ne mai telefonăm...», la care eu, asigurat de sfânta prietenie scriitoricolă:

«Îmhî!»

Sâmbătă 7 februarie 2009

Am avut un vis foarte urât: se făcea că..., nu mai știu ce se făcea-că, a rămas doar impresia că nu mai eram editat la Curtea Veche; ori că fusesem expulzați din Franța, la cererea delatorului plătit al Prefecturii Paris, sionistul turnător (pleonasm) Mihai Dinu Gheorghiu, ucenicul bolșevicului Serge Moscovici, hăl cu Republica Sovietică Română din septembrie 1944, eșuată din cauza lui... Stalin - drept care Moscovici nu s-a mai dus la Moscova, ci s-a prelins la... Paris.

(...) Luni 9 februarie 2009

Sem-pa-tec, “frenchiul doctor” Kouchner, vorba colonelului Gheorghe Vasile, comandantul Rahovei: acuzat ca a folosit funcțiile guvernamentale, pentru a aduna *fric-fric-fric* (parale), mai cu seamă de la dictatorii africani pe care, în public, apărătorul drepturilor omului, îi afurisea de zor, pe din dos primea plicuri peste plicuri...; pentru a o strecura pe Christine Ockrent, nevasta de la el, odioasa jurnalistă (nu mă mai întind asupra faptelor ei de Vâșinski batavo-americo-franceză, cu fustă, am făcut-o în Jurnal de zeci de ori, la momentul acela) în înalte funcții, deși prin lege orice soție de ministru trebuie să-și găsească o slujbă cinstită în sectorul privat... Asadar, Simpaticului Bernard («hăl cu sacul de orez în spinare, pe o plajă somaleză, unde cărase după el o echipă de filmare») a fost pus la zid într-o carte semnată de jurnalistul Pierre Péan (cu care a mai avut un proces - pierdut - în legătură cu Rwanda).

Cei pe care îi interesează conflictul Kouchner-Péan - să se informeze, eu am altă treabă: să-mi aduc modesta contribuție la nemurirea celebrului trokist de inimă și scurmă-praf israelianist fără frontiere pentru ce i-a scăpat în cursul unei invitații de a răspunde acuzațiilor:

După ce, tremurînd de sfântă indignare - «dar cine e acest Péan, ca să-l acuze chiar pe el, “Le Grand Bernard” de câștiguri ilicite, cu dictatorii africani?, face pe niznaiul, când el, toată lumea o știe: “a avut atâtea contribuții la pacea-în-lume”»... Ajuns aici, Kouchner s-a lăsat dus de valul spaimei de deconspirare și a spus cam așa, însirînd meritele sale în restaurarea păcii în lume:

‘Eu am fost cel care a obținut coridoarele umanitare, în Ghaza’...

Toată lumea știe - în fine, toată lumea care citește și reține ce a citit - ce a fost povestea cu coridoarele: o aia cu cucoșul roșu:

“Coridoarele” au funcționat - cu hopuri, cu sughițuri - “câte două ceasuri, între orele... și...”, Israelul fiind statul care promite totul, dar nu respectă nimic, niciodată promisiunile;

Nu “toată lumea” - ci doar o părticică din ea a citit intimul Jurnal al meu de pe internet în care mi-am dat cu părerea despre

“contribuția” lui Bernard Kouchner, cererea lui adresată Israelului agresor în chestiunea coridoarelor fiind una umilă, diversionist-sionistă și mai ales *minimalistă*: dacă tot se băgase în negociere, să fi cerut încetarea imediat a agresiunii israeliene și descercuirea Fâșiei Ghaza, ghettoizată de trei ani de zile!

Și pentru că nu mă pot stăpâni de a face apropieri răutăcioase cu “ghettoul din România comunistă” - avînd un regim mai puțin feroce ca pe timpul lui Dej, al Anei Pauker, a lui Kișinevski - iată cu ce se lauda Manolescu din suvenirurile de “rezistența prin cultură” în primul rând a sa, abia apoi a colegilor săi, scriitorii: cu *asistarea* (nu cu *participarea*) sa, la o ședință în care *i s-au spus* lui Ceaușescu multe adevăruri... De parcă nu tot un ardelean - și încă filosof: Ghișe - recomanda: discuțiile pot avea loc între patru pereții Casei Scriitorilor (“unde îl puteți critica și pe tovarășul Ceaușescu, dar cum ați pășit afară, pe trotuar...”). Alături de dârjii Manolescu, Ghișe, Buzura, Titus Popovici îl așez pe ardeleanul tulbure Paler: “moralistul de la Lisa”: după ce fusese corespondentul Agerpres la procesul Beldeanu (știe careva cine a fost Beldeanu, ce a făcut el - și mai ales ce rol a avut Paler în “cazul Beldeanu”?), a încercat, prin 2005 să toarne vin în apa chioară cu care-i îmbăta pe amnezicii Dorin Tudoran, Papilian, Dimisianu, Dimisianca și alți anticomuniști de duminică arătîndu-și mușchii culturalicești, pretinzînd că ei (scriitorii, dè) nu fuseseră defel niște lași, cum pretindea Goma, ba chiar *în anume ședințe* (!) se dovediseră de o... demnitate și de un curaj drag și lui Manolescu (mai ales că vorbeau alții, nebunii de serviciu, el ascunzîndu-se îndărătul spătarului scaunului din față, dimpreună cu Toiu și șoptindu-și bancuri reacționare, despre... Zăroni, alt ardelean, drept: nu și făgărășean...).

(...) *Duminică 22 februarie 2009*

Trezit cu cele mai bune intenții, voi constata dacă pot măcar începe să consemnez în jurnal ce îmi propusesem înainte de a cădea în boală: “amnezia, mama supraviețuirii”.

Pornisem, în urmă cu decenii - câte: trei?, patru? - să-mi critic neamul, rasa de uitare, de incapacitatea de a ține minte ce i se întâmplase, rău, “în decursul...” secolului trecut, al douăzecilea. Trăsesem în ai mei cu toate gurile de foc (un fel de a vorbi: unde, în care publicații mă exprimasem?, în cele confidentiale, din exil, citite de noi, mereu aceeași?; în cele normale, cu difuzare satisfăcătoare, 3-4 ani de voie de la Neocenzura liiceano-manolească-adameșteanică?, dar chiar așa, neluate în seamă de cei vizați, cu toții socotindu-se trădați, denunțați, pârâți, delationați de Goma, vorba turnătoarei Geta Dimisianu?).

Rezultatul: ținuseră minte criticele mele câțiva inși, unul dintre ei, V. Tismăneanu chiar mă citase în câteva rânduri, însă numai... indicînd numele autorului și titlul broșurii: “Amnezia la români”, atât, trecuse mai departe, la “analiza comunismului românesc”, fiindcă... nu pășise cu lectura dincolo de autor și de titlu, neinteresîndu-l victima: “amnezicul”, pe el preocupîndu-l, am mai spus, repet: “ana-

liza comunismului românesc”, adică acel ceva care nu există, dar ce contează: analizăm puternic nimicul. Întru diversiune.

Așadar mă răfuisem cu românii mei. Mare mi-a fost uimirea și durerea să aflu - după 1998, mai ales după 2000 - că ai mei nu erau coada cozii; că nici bulgarii nu erau mai breji; nici chiar ungurii - cei cu care ne solidarizasem noi, cei câțiva români, în 1956; nici cehii (+slovacii) pentru care suferisem crâncen în 1968. Două comunități erau mai aparte, din motive... psihoistorice: rusească și nemțească, taman cele care declanșaseră catastrofa dublă: bolșevism-nazism.

Cea care se mai ținea: poloneza.

De ce poloneza? Ca una care suferise imens “și din dreapta (hărții) și din stânga ei”? Dar suferința nu era un criteriu, o condiție a ținerii minți; poporul rus suferă de veacuri - și tot degeaba; și nemții suferiseră (începând din 1914!) și tot păliți de amnezie supraviețuiesc și azi. Deci nu suferința, ci... Dacă în timp de pace **uitau**, fiindcă fuseseră *învingători*? sau pentru ca fuseseră *învinși*? Nici așa nu merge: polonezii în ce tabără se află, ca mereu învinși, dar mereu învingători de suflet?

M-aș fi întrebat, în van, până de curând, când s-a deschis în Cambodgia procesul unui criminal, comandant al unui sinistru lagăr de exterminare. Dacă am fi așteptat ca poporul khmer să-și manifeste opinia despre suferința sa, despre bestiile lor, am fi putut aștepta mult și bine: a fost nevoie ca occidentalii să insiste, să finanțeze clădirea unui tribunal - atunci și nici atunci. Peste un milion și jumătate de oameni din elita țării (intelectuali, cler, oameni harnici, cu inițiativă) a fost masacrată - de o “contra-elită”, școlită la Moscova și la Pekin - cel care-și așteaptă procesul, nefiind un sălbatic analfabet, ci profesor universitar - totuși. Dar ce s-a petrecut după încetarea terorii khmerilor roșii? Supraviețuitorii au ieșit din casele-morții fiindcă... țara le fusese ocupată de... vietnamezi (comuniști, prosovietici). Nefericiții carora li se deschisese poarta nu s-au întrebat cine sunt aceia: reprezintă ei Binele absolut? Sau măsurau cu strâmba, dar omeneasca: “mai puțin răi decât ceilalți”.

Cambodgia de azi: un loc în spațiu în care a fost instalată o cât de câtă justiție. Cetățenii de azi, vorba lui Cornel Burtică despre români, în 1977, în “intrevederea” cu mine “au chiar și motorete!”, ba li s-au confecționat câteva memoriale în locurile lagărelor, centrelor de tortură - ei da; ei și?

Despre ororile din urmă cu treizeci de ani mai țin minte unii supraviețuitori. Dar nu toți vorbesc. Pot fi blamați pentru tăcere? Iată: în localul unui liceu “funcționase” un centru de tortură: jumătate din cei care ajungeau acolo erau uciși în bătai, supraviețuitorii trimiși în lagăre de reeducare. După alungarea khmerilor roșii, liceul acela și-a recăpătat destinația inițială. În unele săli de clasă au fost păstrate instrumentele de tortură: lanțuri, cârlige în perete, în tavan... Știu elevii de azi ce fusese acolo, la ce slujiseră lanțurile, cârligele? Da, știu. “Pentru tortură”. Mai departe? Mai departe - nimic. Ca și cum acel trecut - în care intra și “pentru tortură” nu i-ar privi pe elevii de

acum. O profesoară care fusese și ea arestată, torturată în fosta ei sală de clasă, cu soțul... dispărut, în timp ce ea se afla într-o "colonie agricolă" - întrebată dacă le-a povestit elevilor săi ce se întâmplase acolo - cu ea, cu soțul, cu colegii ei - a răspuns, după o șovăială, că nu. Că nu prea. De ce? După altă pauză: "Noi, profesorii avem misiunea să-i învățăm pe copii carte, nu orori. Au auzit ei, în familiile lor, destule orori..." Un elev - doi elevi, adolescenți - întrebați dacă mama, tata, unchii, bunicii le povestiseră... Nu. Însă cunoșteau motivul tăcerii: *de ce să li se povestească?* La ce ar fi slujit? Într-adevăr: la ce ar fi slujit? La ce ar sluji procesul criminalului pentru care s-a construit un tribunal întreg? Doar câțiva adulți, cu ochii în lacrimi, își mai imaginează ca, judecați fiind vinovații, vor fi descurajați cei care ar fi tentați să aleagă meseria de călău.

Eroare! Oroare! Am citit de pe un forum internet cu cât interes - și cu câtă speranță - îl chestionau tinerii (români) pe o putoare de securist - român - "cu vastă experiență" despre posibilitatea "de a lucra și ei în Serviciile de Informații..."

Joi 26 februarie 2009

Auziți!, cum atrăgea atenția Iosif Sava în de neuitatele sale emisiuni muzicale. Auziți, deci, ce mai emite Buduca, trezitul - dar nu întreg: pe sfertul inactiv:

"Salcia lui Ivasiuc în "Lettre internationale", editia romana, iarna 2008-2009, Nicolae Manolescu scrie cateva amintiri despre prietenul sau, Alexandru Ivasiuc, si incearca un portret intelectual al acestuia.

Erau în Maramureș, la Ivasiuc, gazda si suflet al grupului, Nicolae Breban, Nicolae Manolescu si Dana Dumitriu. Au fost si la mormintele parintilor lui Sasa. Asa ii zicea Breban. Manolescu ii spunea Alec. La întoarcere, in masina lui Breban, Alec se insufleteste entuziast si vorbeste despre salcia de la mormantul mamei sale.

- Care salcie, Sașa?

Ivasiuc se intoarce catre Manolescu, aflat pe bancheta din spate, si cerseste din priviri o confirmare a spuselor lui.

- Alec, nu e nicio salcie acolo.

Ivasiuc se supara.

- Cum sa nu fie? Doar am scris despre ea in toate romanele mele.

Manolescu interpreteaza acest episod ca pe o scena, inocenta in aparatele ei, care ar putea vorbi despre o anume mitomanie a lui Ivasiuc, devenita un pic mai vinovata atunci cand maramureseanul incepe sa-si "falsifice" arborele genealogic. Tot Manolescu observa, apoi, ca Ivasiuc avea o inteligenta care spatializa ideile ca si cum forma lor interna ar fi un arbore bogat in ramuri si recunoaste ca la nimeni n-a mai "vazut" o astfel de ideatie.

Cred ca Manolescu il saraceste pe prietenul sau in cuprinsul acestei evocari. Si o face pentru ca nu intuitie in ce traditie se afla imaginarul maramureseanului. Cand isi scria romanele si dorea sa evoce salcia de la mormantul mamei sale, Ivasiuc o vedea cu ochii mintii, ca si cum ar fi acolo si in realitatea cea reala. Acest gen de imaginar se numeste, in traditia proprie lui, imaginal si este fie un atavism, fie o initiere.

Dacă Ivasiuc a moștenit acest har ca atavism (caci initiat nu a avut

cum sa fie), atunci avem de cautat in arborele lui genealogic cativa mosi-stramosi șamani. Nu radeti! Maramuresul e, si azi, cea mai dens populata regiune romaneasca cu nepoti si stranepoti de vrajitori si vrajitoare dintr-o veche linie (netiganeasca). Cunosc personal astfel de familii si povestile lor, unele cutremuratoare.

Cei care vin din linia acestui samanism nu sunt mitomani. Sunt oameni ca toti oamenii, avand in plus aceasta misterioasa capacitate atavica de a vedea in imaginal.

Despre imaginal, iubitorii de surse bibliografice trebuie sa le caute prin cartile islamologului Henri Corbin.

Despre Ivasiuc, numai de bine. Daca ar fi avut norocul unei educatii mai putin despiritualizate, ar fi putut fi un Carlos Castaneda al nostru, celebrul ucenic al ultimului mag toltec, Juan Matus.

Ioan BUDUCA”

Am reprodus fidel întregul delir imaginal al lui Buduca. Cel care a reținut - “despre Ivasiuc, numai de bine”. Că așa-i el, Buduca: caută șamani în familia lui Ivasiuc, astfel explicînd (tot de Buduca vorbesc) de ce avea descendentul șamanilor maramureșeni (‘dar nu țigani!’) “în plus aceasta misterioasa capacitate atavica de a vedea în imaginal”.

Și eu, naivul, respinsul de imaginalul Buducăi: arestat ultima oară în 1977, am aflat din dosarele (multe; și ne-mărunte) de anchetă că fostul meu coleg de celulă, prietenul meu bun Ivasiuc era, în fapt - nu în imaginal - un “intelectual” informator al Securității. El nu doar turna (ce termen vulgar!), ci făcea și rapoarte de analiză a situației în general, în special a “obiectivului”, în termeni securiști: sugerînd și modalități de “destrămare” a acestuia (întâmplător coleg de celulă al “destrămabilului”);

Naivul de mine: credeam că rezumatele lui (din cartea mea **Gherla**, apărută la Gallimard în 1976, difuzate în lectura mea, la Europa liberă, tot atunci, eu aflîndu-mă la București - în Drumul Taberei) erau semne de prețuire colegială a prozei memorialistice, ca unul cu care împărțisem gamela și tineta, în închisoarea cu același... titlu, în cursul anului 1957...

Amănunțesc: în dosarul meu se aflau teancuri de transcrieri după emisiunile radio ale Europei libere, ale **Gherlei**, cu toate că luminiile lumii (cum ar veni: elita intelectuală de la Securitate, după cum ne indica bineinformatul repauzat Ulici) aveau câteva dintre variantele subtilizate-prin-furare din apartamentul drumtăborean. Însă m-am liniștit (sic) atunci când, răsfoind mai departe turnătorii lui Ivasiuc, am dat peste... alte transcrieri, tot după Europa liberă: ale **Bisericii Negre** de Baconsky! Atunci am înțeles că în casa Ivasiuc era amenajată o stație de ascultare-transcriere ale unor texte difuzate de la München și “pasate” Securității întru bibliografierea la zi a elitarzilor României cultural-literare, însoțite de omagiile scriitorului român Alexandru Ivasiuc.

Dacă va citi vreodată aceste însemnări de jurnal, Buduca ar fi în stare să facă observația amnezică tipic ardelenoasă:

“Goma pretinde că Ivasiuc l-a delatant (contaminare dinspre contaminanta Geta Dimisianu) pe el și pe Baconsky. Pe Goma - să-l creadă cine l-a mai crezut, cât despre Baconsky: a murit, nu mai poate mărturisi. De ce nu apar și alți scriitori pe care Ivasiuc i-ar fi... (iar) delatant?”

Dacă nu ar fi amnezic prin vocație, Buduca ar fi putut să răspundă singur la întrebarea-încuietare:

“Ce anume (iertare, mă aflu în plin Buduca-Dimisianca) să delatanteze Ivasiuc în legătură cu, de pildă... Breban? Declarațiile sale de iubire-veșnică față de Treimea la care se închina, când umplea *România literară* cu lălăielile proceaușiste ale băieților deștepți de atunci: Ivasiuc, Nichita, Matei Călinescu, o vreme: Cezar Baltag și însuși Breban cu deviza sa de viață curată pe care jura, anume: «**Mama-Opera-Tovarășul**»?;

“Ce anume să delatanteze Ivasiuc din activitatea anticomunistă, anticeaușistă, antitotalitaristă a lui Manolescu? Preistoria rezistenței prin cultură, Antologia în care nu-l băgase pe Jebeleanu, în schimb (sic) îi introdusese pe Gyr și pe Ștefan Baciu? Isprava era cunoscută de tot târgul Casei Scriitorilor, nu mai era necesară demascarea ivasiucă”,

plătită cu vârf și îndesat de cronicile verticalului anticomunist Niki la capodoperele lui Dumitru Popescu-Dumnezeu (cinci? șase?)?

Ați auzit, oameni buni cât de tare zbiară Olmert? Și cum își strecoară printre văicăreli amenințările? Vasăzică se laudă că el este foarte tare: “Israelul va ști să se apere în toate situațiile, împotriva tuturor amenințărilor, împotriva oricărui inamic, - **nu pot sa spun mai mult, dar credeti-mă, știu ce vorbesc**”, a rostit Ehud Olmert.

Cum să nu știe, doar sub conducerea-i înțeleaptă Israelul a înregistrat două victorii de semn schimbat: în Liban și în Ghaza. Altfel-zisele: bătaia la curu-gol. Chiar și acum Marele-tarele Israel cere ajutor Americii... Cine spunea, recent, ca Israelul e condus de Boc și de boccii împrejuratici?

Noutate: Țipi nu vrea cu Boc-Nethaniaou.

(...) *Luni 2 martie 2009*

Valerian Stan îmi scrie că a reușit, în sfârșit, să vorbească la telefon cu D-na Crângariu; și că Hotărîrea Judecătorei nu a fost nici acum redactată și comunicată. Mi-a spus că “dată fiind aceasta întârziere, va formula în curând, conducerii Judecătorei, o cerere de urgență a redactării”... Parcă mă mai întâlneam cu astfel de “formulări” ale avocatului meu iubit - când? În urmă cu un an, cu doi? Sau: trei?

(...) Am aflat - de la Chișinău - ca bestialistii kgbiși, ajutați îndeaproape de evreii basarabeano-israelieniști (din Banda tovarășului Avigdor Lieberman - prostul-Bâcului care neagă că ar fi “xenofob - ci doar sionist” (sic) - au aplicat în ultima vreme “bruiajul netului”. Deci, eu plângându-mă că basarabenii mei fiind absenți de pe contorul frecventatorilor site-ului meu (în medie: 5 persoane zilnic), au chiar fost interziși! Li s-a interzis accesul la o sumă de site-uri, printre care al meu. Li s-a tăiat “legătura” și cu mine! Așa cum li s-a interzis chinezilor, vietnamezilor - de coreeni de nord nu pot spune că li s-ar fi interzis, fiindcă nu știu dacă fericiții cetățeni posedă scula numită,

comun: ordinator. Și așa cum i se închisese microfonul lui Paraschiv, la Cotroceni, când constatașeră securiștii (nici “vechi”, nici “noi” - ci *securiștii*) că Nea Vasile “se dă la tovarășul lor, Băsescu”... Ticăloșii!

Cum să nu fim adânc bănuitori noi, antisemiții setoși de sânge evreiesc atunci când vedem în toate cazurile de închidere-de-robinete-informatică (și informațională?) mâna geniilor stampilate cu steaua lui David? Dar o astfel de deducție este la mintea cocoșului: cine are interes să provoace tulburare în transmiterea informațiilor până de curând protejate? Cine își vinde (eu bănuiesc: își oferă) înalta tehnologie statelor totalitare, închise, adepte ale închiderii cu un Zid: chinezesc, al Berlinului, al Ierusalimului? Cine, dintre deținătorii teribilelor arme nucleare, obținute cu ajutorul nemijlocit al USA, ajunși a se întreba dacă nu se apropie Ziua Mâniei, fac tot ceea ce fac cu o furie oarbă, destructoare - în Liban, în Ghaza, amenință Iranul - împingând și această ultratehnologie a terorii absolute: controlul comunicațiilor electronice. Altfel de ce ar fi jubilat evreii de la Chișinău când au aflat - și constatat - că “prin hotărâre de stat și de partid li s-a închis microfonul”, românilor din Basarabia, Ucraina care încercau să comunice cu confracții lor din afara noului ghetto impus de ne-xenofobul (sic-sic) Lieberman, cu avansata tehnică israeliană?

(...) *Marți 3 martie 2009*

(...)S-au trezit ardelenii noștri dragi și zăbavnici, în *Ziua*:

Subiectul-obiect: bocul Boc. Groșan susține că “ardeleanul netipic Boc” (?) vorbește mai iute decât gândește (dar oare chiar gândește el în sinea înăuntrului său?), spre deosebire de Ciorbea, (tot ardelean) acesta ar fi gândit mai repede decât vorbea, atât că nu i se percepea prestația sonoră decât a doua zi, așa, înspre seară.

Hoandră: fotografia prezentându-l este tipică pentru acest sibian slăninatic: omul șede la un birou, temeinic, de parcă ar fi propria-i statuie (de granit), se vede că posedă un stilou cu care ar putea scrie, are ceas de mână, are ceașcă de cafea... Ne servește un studiu istoric: ardelenii contra regătenilor... De unde Dumnezeu vor fi ieșind frații-noștri precum Hoandră? Mai acum un an, tot în *Ziua*, același zăbavnic încerca, vitejește să-i apere pe intelectualii ardeleni persecutați de bucureșteni și începea cu Marino... În loc să scoată în evidență ce făcuse - bun - moldoveanul-macedonean Marino, Hoandră umbla pe la “ardelenitatea” presupusă, după “domițilul persoanei”. Hoandră, Hoandră... Bașca delirul despre “europenitatea” lui Zaciuc dedusă după anii petrecuți în Occident, cu voie de la București...

(...) *Vineri 13 martie 2009*

O să văd ce noroc am, azi, 13 martie. Iată “bucuria”:

Pleşită declarat nevinovat!

Trăiască în veci justiția bășească, cea fecundată de Tismăneni!

(...) *Marți 17 martie 2009*

Bedros Horasangian vorbește de bine o carte omagială alcătuită

de Nina, soția compozitorului Anatol Vieru - nu știam că ar fi murit.

Ne-am cunoscut, am schimbat câteva cuvinte cu el - dar numai despre muzică. Mi-a devenit oarecum apropiat, pentru că, după ce cântase în lungiș, în curmeziș furnalele/tractoarele - în cântece, cânticele și cantate, care de care mai lungă, mai insuportabilă (eu fiind una dintre victimele fără voie ale lui: ne ucideau difuzoarele internatului de la Sibiu cu lătrăturile lui Socor și ale l Vierului) - s-a oprit din producerea muzicii realist (sic) socialiste, de nuanță revoluționar bolșevică! N-a mai produs produse specifice, dragi tovarăși! Unde s-a mai pomenit una ca asta - și încă la un fanatic activist evreu? Dacă eu l-am cunoscut prin 1968, când conduceam pagina de muzică de la *România literară*, când spun: “cu zece ani în urmă” înseamnă că de prin 1958 abandonase activitatea-i activistică bolșevică. Îi cunoșteam - și cum!, prin difuzor-spaima-urechilor-noastre - produsele, însă nu eu i-am vorbit despre ea, ci el, față de un oarecare redactoraș căruia îi încredința, ca unei cutii poștale articolul săptămânal - sau lunar. Nu știu dacă se comporta de obicei așa cu oamenii, însă țin minte că, în ciuda “biobibliografiei” noastre, a amândurora, în principiu incompatibilă unui dialog, ne-am plimbat în câteva rânduri pe Bulevardul Ana Ipătescu unde se afla redacția și am... dialogat. Se vede că voi fi deschis și eu gura, în pauze, cât să-i comunic: și eu promisem “o inițiere în muzică”, îi spusese: în domiciliu obligatoriu, în Bărăgan (știa de la N. Steinhardt că făcusem și închisoare politică), însă nu a tresărit, nu s-a speriat, nu a luat-o la goană. Într-un ochi al meu rămânea însă același Anatol Vieru “bolșevicul muzical”, “adjunctul lui Socor” - în care calitate pusese... umărul, vorba lui Săraru, la călcatul în picioare, la propriu, a Fonotecii de Aur a Radiodifuziunii: înregistrări unice - și pierdute definitiv - din “discoteca de discuri” (aici l-am plagiat pe Breban...). Steinhardt vorbea și de cilindrii de ceară pe care fusese imprimată opera folclorică a “Școlii lui Gusti” și din care nu scăpase mare lucru, decât ca să fie lăsată în niște poduri supraîncălzite, vara, de să nu se mai poată recupera nimic din gogoloaiele de ceară. În celălalt ochi al meu rămăsese un alt Vieru: autorul Concertului pentru violoncel. Acesta mă tulburase până la sfârșiere în ultimele luni de domiciliu obligatoriu, ascultat la radioul cu baterii și acumulator de sticlă, împreună cu Radu Surdulescu, cu Horia Popescu și cu Aurel Păuna - și ei de vârsta mea și ei cunosători ai “komisarului Vieru, adjunctul lui Socor la Radio”, unde participase, imitându-și superiorul la distrugerea cu avânt revoluționar a discurilor din Fonotecă. Începusem a ne plictisi cât ne tot întrebam în trei: “Să fie bestia de Anatol Vieru, adjunctul lui Socor, același cu autorul Concertului?”

Îmi rămăsese “pozitiv”, fiindcă se oprise din fabricarea muzicii de stat și de partid în plină... glorie și se așternuse pe studiat muzica, de la A, ca student în primul an de Conservator: adjunctul lui Socor nu avea studii muzicale - dar avea cizme proletare pentru călcatul în picioare a discurilor de ebonită. Concertul pentru violoncel (cu care îmi rupsese inima și mă câștigase definitiv-pe-jumătate cu muzica lui minunată și... stranie la un bolșevic revoluționar cu fapta, nu doar cu

declarațiile) era, probabil prima lucrare a sa - normală (dar câte de normală!).

Nu țin minte cum-când anume (?) au încetat “relațiile” noastre, probabil când pagina de muzică a fost desființată sau poate trecută sub aripa sinistrului Valentin Sinistru (Silvestru)... - oricum, eu l-am urmărit pe A. Vieru de departe, cu urechea... Și nu i-am găsit seamă în muzica românească. Nici în momentul de față, după atâtea decenii.

În 1946-47 sute de tineri din România fuseseră trimiși “în Uniune”, la studii. Câteva zeci dintre ei - în majoritate evrei - au ales ori fuseseră aleși în “sectorul muzică”. Cei mai norocoși la clasele de compoziție și interpretare (nu cumva Radu Lupu a fost și pe-acolo, înainte de a deveni elevul Cellei Delavrancea?). A. Vieru l-a avut pe Haciaturian “naș”, influența tovarășului (H)Aram s-a vădit în primul deceniu, cel al muzicii-de-clasă...

În câteva rânduri scriind despre ‘Evreii și Muzica’ am băgat de seamă: evreii, mai cu seamă cei provenind din fostul Imperiu Rusesc, înglobând Polonia, Țările Baltice, Basarabia (apoi după al II-lea război: RDG, Cehoslovacia) au dat legioane de interpreți de geniu - însă nu și compozitori. Dealtfel eu cunosc doar doi “bătrâni”, numai doi din cei vreo cincizeci mari: Mendelssohn și Mahler, niciunul “rus”, proporție neînsemnată față de violoniști, pianiști. De ce?, m-am întrebat. Și mi-am răspuns, fără teamă de ridicol sau de antisemitizare: fiindcă evreii sunt creatori-în-interpretare, nu creatori-în-creație.

Totdeauna mi-a fost antipatică muzica-de-film hollywoodiană. Dealtfel este recognoscibilă, după două măsuri și se arată vulgară, inconsistentă - adevărat: memorizabilă, dar de un prost gust desăvârșit și ea contribuind la proletarizarea (prin evreizare) a muzicii de film, provenită din klezmer și din cantatele sovietice în cinstea planurilor cincinale. Să fim fericiți că nu a ajuns până la “horul Armatei Roșii” - deși un interpret-compozitor de muzică-alimentară, Jean-Jacques Goldman a făcut eforturi considerabile să adune dobitocimea francă masochistă pe Stade de France - după care s-a pus jos și a decedat.

Gershwin: un clasicizat al muzicii de estradă.

Anatol Vieru: o fericită excepție și printre evrei și printre români.

(Acum doi-trei ani întâlnindu-mă cu Costin Cazaban, mi-a dăruit “Arta Fugii” de Bach, în interpretarea lui Andrei Vieru, fiul. Nu mi-a lăsat o amintire nepieritoare. Zic, fără umbră de modestie: Cum altfel, dacă și eu scriesem o “Arta a reFugii” - și nu-mi cerusem iertare de la Țepeneag pentru... plagiat?

Am sub masa ordinatorului două-trei cutii mari pline cu discuri (de ebonită). Din 1995, de la expulzare, nu le-am deschis, să ascult cioburile de comoară, fiindcă nu am nici tourne-disque (confiscat cu un an înainte, împreună cu *la chaine*, de către bestiile de la finanț). Cele mai dragi înregistrări sunt cele cumpărate în România: românești, cehești, rusești. În acești 15 ani am visat să-l reascult pe Sviatoslav Richter, în “Arta refugii”. Dar, uite, vorba românului exprimându-se în limba lui Voltèr: «Pa’ posibl’!». A fost posibl’ să-l vad - cu ochii mei

și să-l arăt și ochilor lui Marius Robescu - pe Richter, la masa de alături, la o cafenea pariziană, a fost posibil ca Richter însuși “să se audă cu un ton mai sus”, cu puțin timp înainte de a se duce - iar eu tot nu am apucat să-i ascult înregistrarea de la Melodia...

Miercuri 18 martie 2009

I. Groșan: tot așa, tot așa. Iată ce produce după o îndelungă “evaluare” a adevărului său (*Ziua* de azi):

“...și ca dacă la Paris, înainte de 1990, o vizitai pe Monica Lovinescu, era "dubios" să-l vizitezi și pe Nicolae Breban - asta ca să dau un singur exemplu, din spațiul literar. Suspiciunea, plantată pasiv de Securitate, plana pretutindeni”.

Ce fel de adevăr propune scriitorul I. Groșan? Adevăr-de-clasă? Adevăr-de-provincie (ardelenească)? Adevăr-de-gașcă?

Groșan și Buduca: scriitorii tineri ardeleni ajunși la Paris imediat după “revoluție” și zugerând realitatea-reală din diaspora, cum se fasoleşte maramureșeanul în pasajul de mai sus, I. Buduca nelăsându-se mai prejos, scriind negru pe alb adevărul-etilic: “Eugen Ionescu este un bețiv, pe Cioran nu-l mai interesează Românii...” Acești doi băieți-călătoreți recomandați de Țepeneag și umflați cu pompa informațiilor la Casa Scriitorilor de navetistul impenitent Breban așa au rămas după... 20 ani, tot Biblia lui Grobei îi călăuzește în viață.

Dovada - enormitatea de mai sus - după 20 ani!

“...dacă, la Paris, înainte de 1990, o vizitai pe Monica Lovinescu, era "dubios" să-l vizitezi și pe Nicolae Breban - asta ca să dau un singur exemplu, din spațiul literar”.

Ce minciună fără de rușine! După I. Groșan, vizitatorii, la Paris puteau să o caute pe Monica Lovinescu fără nici o opreliște, în schimb “era dubios să-l vizitezi și pe Nicolae Breban...”!

Ce fel de “amintiri” are I. Groșan? Nu rezist să le spun: “deghi-zate”, precum ale nemuritorului Bacil Kroh, traficate, adică minci-noase. Dar ce are în comun un komisar sovietizator-terorizator cu un copil maramureșean, care vrea și el să suie - în fapt: coboare - la București? Nimic - din punct de vedere cantitativ. Dar din punct de vedere calitativ... Prin diversiune; prin minciună - servită “amnezic-selectiv”, după rețeta altui ardelean diversionist, altfel cult, foc: nu lăsa un rând din cărțile sale moralnice, fără un citat din clasici (nu ai marxismului, pe aceea îi urcase în pod, după ce îl slujiseră să urce treptele C.C-ului, ale Agerpresului, ale Televiziunii) - dacă nu s-a înțeles că despre Moralistul Lisei, Tavi Paler vorbesc, foarte rău! Nu mai faceți pe tâmpiții, tovarăși!

*

Abia acum află Românii că România *lor* a găzduit câțiva ani

“închisorile itinerante” americane care au servit la interogarea, la torturarea unor inși *bănuți* de apartenență la Al Quaida. De la primele semnale - externe, firește - mă exprimasem în... Jurnalul meu cel intim (și personal) de pe internet. Ziceam că “zvonul” poate fi luat drept știre confirmată - datorită:

- halului moral al șefilor actualei României - pe de o parte cu toții securiști-securiști (nu “foști”, cum le zic verii, cumnații, nepoții, fiii lor - ce să mai vorbesc de tovarășele cumnate), deci ușor șantajabili de către cine are curajul - sau interesul - să-i întoarcă pe cealaltă parte;

- avidității acelorași, neam de slugi, din dinastii de *calò* țigan sau țigănit de-a lungul veacurilor, care își găsiseră iar un rost și un “servici” la stat (indiferent care);

- speranța că, în jurul acelor “unități” americane, dacă nu va curge, va pica ceva și în pălăria nefericiților de localnici - dar nu merseseră unii “aleși” ai lui Băsescu, până la a plănuii înființarea de bordeluri pentru... “prieteni noștri, de veacuri, americani” - în fapt: ai lui Guest, ai lui Taubmann, ai Rodicăi Gordon, Chimista Veselă ?;

- România - ca dealtfel toate țările debarasate de ruși, dar, vorba tatii, nu și de rușii cu mai multe stele pe drapel - are o rezervă impozantă de “cadre” înalt specializate în materie de... așa-ceva, cum îi numesc bandiții de români guvernanti pe colegii lor de șaibă: **securiștii specializați în tortură**. Cum să rămână fără întrebuințare diplomații în materie, de secole, nu doar țigani d-ai noștri din popor, ci și gherleni de-ai voștri, faini, în timpul liber zugrăvelnici de icoane pe glajă?; maramurășeni - tot de-ai voștri - cu școală faină la Sighet, la Baia Mare?; aiudeni - tot de-ai voștri...

(Ah, să nu-i uităm pe “psihiatru”! Cum adică, statul nostru a cheltuit atâția bani ca să formeze cadre-medicale-MAI, și să nu le deie o justă, o meritată folosință ?)

Ce jale va fi bânduind prin satele cu pricina, după dezvăluirea adevărului și constatarea că frații-americani după ce devastaseră drumurile, șoselele, după ce fragilizaseră (numai?) casele prea aproape-de-carosabil, după atâtea promisiuni și nici o ținere de cuvânt (că vor instala electricitate și apă curentă, măcar câteva cișmele și în satele prin care “circulau” cu camioane de 50 tone) - și? Și! Ar fi de aflat dacă minunatul, sfâșietorul film “Californian Dreamin” făcut de fiul prietenului meu, compozitorul Octavian Nemescu) a fost o prevestire (profeție) a ceea ce s-a petrecut cu “Venirea Americanilor”.

Din nou în actualitate:

Sâmbătă 15 octombrie 2011

S-a speriat și Varujan Vosganian de ceea ce... era cât pe ce să facă! Ai zice că îl copiază pe Tismăneanu: îmi propune marea cu sarea, mă încântă, mă descântă, și... se sperie! Nu singur, ci speriat de alții, de “anturaj”. Deci, după două-trei zile realizează în ce bocluc intrase, cu Goma... De unde concluzia, tristă:

inițiativa lui nu era a lui, ci a “cuiva”, se știe el, eu îl știam din momentul Snagov, degeaba negase în a doua scrisoare.

Și ce face Tismăneanu-Vozganian? Ce să facă: își acordă o pauză - în fine, i se acordă o pauză, în care i se explică cu rigla peste degete.

«În ce te-ai băgat, tovarășe?» - fără a ține seama că nu el (Tismăneanu, Vosganian) se băgase, ci fusese băgat, de “factorii superiori” - ai lui, doar nu ai mei, eu am gust și am și odorat normal, nu coabitez nici în clădirea Casei Scînteii Bis cu putoarea de obială securistă.

Asta este, măi tovarășu. Și nu pot pretinde că așa, puțin, olecuță, am crezut în Tismăneanu, în Vosganian!

*

(...), „Dialoguri” cu Ion D. Sîrbu (19 martie 2009)

Desigur, nu este vorba despre dialoguri – care nu au putut avea loc între noi – nici despre convorbiri imaginare. Dealtfel am abuzat când am desemnat astfel o singură comunicare între noi, și aceea nematerializată.

Ne-am cunoscut în celula 12, de pe-a-ntâia, de la Jilava, în primele zile ale anului 1958. Deși am respirat același aer (de Jilava) până în 25 martie (Bunavestirea!) nu am schimbat decât uzualele saluturi: «Bună dimineța», «Poftă bună», «Somn ușor». Pe de o parte fiindcă eram mereu absent (la izolare), pe de alta: când eram prezent, mă interesa un singur coleg de celulă: maiorul Patrichi din Contraspionaj, activînd în Basarabia. Acesta (am aflat mai târziu: era unchiul actriței Gina Patrichi) mă „colonizase” și pentru că își făcuse veacul – după Lubianka – la închisoarea Făgăraș, iar de la anume ferestre ale anumitor celule putea privi (dar numai când arborii erau desfrunziți) casa în care locuiau mama, soția și fiica sa. Or eu, eliminat de la Sibiu (pentru... jurnal intim) îmi găsisem adăpost pentru ultima clasă de liceu la Făgăraș; iar acolo o aveam profesoară de rusă, pe Doamna Patrichi (nu știam că este soția soțului său, însă, basarabean fiind, simțeam că frumoasa și trista doamnă-de-rusă „avea-pe-cineva-undeva”, în traducere: soțul, fiul, tatăl era închis). Această lungă paranteză pentru a explica: în celula 12 din Jilava, între pedepsele cu izolarea, aveam o misie: în ochii mei mult mai importantă decât poveștile pline de haz zise de hăzosul Ion D. Sîrbu: aceea de a-i povesti, repovesti-răspovesti maiorului Patrichi cum mai arată soția, fata, mama – văzute de curînd (în urmă cu 4-5 ani!), de aproape, nu de la peste o sută de metri, distanța dintre ferestrele închisorii și locuința familiei; de a-i comunica ce știam de la alții despre cum o duceau cele trei femei ale lui: dacă Doamna Profesoară avea îmbrăcămintea cârpită?, încălțăminte corectă?, dacă mai purta la gât un medalion de argint în formă de pară...? Din 1953-54, perioada mea făgărășeană, nu se scurtesese o eternitate, însă nu țineam minte toate amănuntele cerute de

maiorul Patrichi. Așa că făceam ce ar fi făcut oricine în situația mea: ar fi adăugat-înflorit-inventat. Când simțeam că am epuizat rezervele, îl rugam pe el să-mi vorbească despre spionajul bolșevic în Basarabia. Maiorul, ca tot moldoveanul, era un povestitor din stirpea cronicarilor și a lui Moș Bodrângă, însă, cu toată plăcerea procurată de povestirea lui, nerăbdător, cerea în curând să-i povestesc eu despre femeile pe care nu le mai văzuse din 1946 - din fericire putuse constata și din relatările mele: locuiau în aceeași casă din coasta Cetății Făgărașului.

Ajung, ajung și la Ion D. Sîrbu, doar cu el am pornit la drum, însă nu pot trece peste faptul ca „nucleul” narațiunii devenită **Ostinato** de la Patrichi mi se trage. Și câteva personaje din primele proze ale mele.

Ziceam, deci, că în 1958, deși am fost coleg de celulă cu Ion D. Sîrbu, nu am comunicat, prima lui „vorbire” fusese despre o piesă: „Sovromcărbune”: nu-mi trezise interesul. Deloc.

În libertate, după 1965, ne-am văzut de câteva ori, pe la Uniunea Scriitorilor, pe la „Madam Candrea”. Ne-am salutat, atât. Mi-a trezit interesul Negoiteșcu prin câteva cuvinte despre extraordinaritatea prozatorului „Ion D. Sîrbu”. Am înregistrat – la asta am rămas.

Prin 1985 (sau 86) a venit la Paris și după ce i-a vizitat pe Monici, a trecut și pe la noi, în vecini. Am dedus că întâlnirea cu ei nu fusese cum se aștepta el, așa că, ajuns la noi, era gata-mortăcios și mormăcios. Nu l-am întrebat cum fusese întâlnirea de la care venea, el nu mi-a povestit nimic, doar a întrebat, cu mânie:

«Și tu aperi onoarea pierdută a lui Doinaș?»

«Și-o apăra el singur foarte eficace», am zis.

Apoi s-a ridicat, s-a scuzat că trebuie să plece, să prindă ultimul metrou. Abia intrasem în lift, că Sîrbu m-a scuturat de reverele pardesiului:

«Ce-i cu oamenii ăștia, mă? Ei pe ce lume trăiesc, de-i vorbesc de bine pe Doinaș, pe Blandiana, pe Manolescu, pe Deșliu, pe...?»

Am înțeles că vorbea despre Monici și am dat să schimb vorba. Nu m-a lăsat. Însă nici eu nu m-am lăsat pornit încotro voia el. L-am întrebat *ce are de gând...*

Cu basarabeni mă înțeleg din trei silabe; cu pușcăriașii din patru. El m-a luat pe după cap și a început să plângă.

Am mai scris despre plânsul lui Ion D. Sîrbu, la Paris, în timp ce-l conduceam la metro. Atunci mi s-a deschis, nu atât omul (care nu-mi era simpatic), ci scriitorul – pe care încă nu-l citisem. Însă îl știam, îl descoperisem adineauri:

El nu putea rămâne: ce se face soția sa fără el? Apoi: ce se face el, fără cărțile scrise, ascunse, ce se fac cărțile fără el, câteva neterminate – dar acelea sunt cele mai bune...

Drumul de la noi până la metrou nu era lung, însă în pantă accentuată, noi, urcătorii amândoi atinși de hibe pe la inime (pluralul indică inimile lui Ion D. Sîrbu), de aceea a durat, a durat. Nimic nou, ci repetiție, repetiție, plângeri de soarta soției, de soarta (sortile) cărților lui nepublicate, neterminate – de aceea *el nu poate rămâne; nu rămâne.*

Când am putut, în sfârșit, citi prima carte a lui Ion D. Sîrbu – după 22 decembrie 1989, firește, postumă (să fi supraviețuit măcar trei-patru-cinci luni...), mi-am zis că nu mă înșelasem când pretinsesem că noi doi începusem a comunica, a angaja „dialoguri”.

Dealtfel, în primul „interviu” luat mie în 1990, la întrebarea : ‘Pe cine dintre scriitorii români din România Revoluția i-a prins cu sertarele pline’, am răspuns: „Pe Noica, pe Ion D. Sîrbu, pe N. Steinhardt, pe Teohar Mihadaș”, iar după vreun an l-am adăugat pe Blaga, cu „Luntrea lui Caron”, spre stupefacția-indignația graseizată a lui Manolescu.

Necazul (nenorocul istoric...) a făcut ca și în acest an, 2009, la două decenii după Marea Revoluție din Decembrie cei cinci scriitori români să rămână tot cinci-mari-și-lați, nu li s-au adăugat alții – normali, sertariști, nu impostori ca cei care și-au scris iute-iute „amintirile din ilegalitatea comunistă” (unii nici măcar pe pământul țărișoarei, ci în străinătate – ca Marino, ca Balotă, ca Lena Constante), precum și apelurile către lichele (la oglindă).

Dintre toți, cel mai aproape de inima mea a rămas Ion D. Sîrbu. Cu el dialoghez când mi-e greață, când mi-e ceață.

Paul Goma

(...) *Duminică 22 martie 2009*

Am trecut pe celălalt versant al echinoxului.

Am citit ieri cartea lui Boris Buzilă **De-a v-ați ascuns’**.

Eu nu aș fi intitulat o mărturie despre “Un destin basarabean” cu un nume de joacă, dealtfel în Basarabia nici nu i se spunea așa, ci: “Mija”. Fiindcă, oricât am încerca noi, fugăriții, să glumim pe seama hăituielii la care am fost - și suntem supuși, măcar ca să alungăm, menind, adevărul - tot nu a fost, nu este, nu va fi vreodată “joacă”. Cel puțin pentru mine și pentru ai mei. Chiar dacă și familia noastră a rămas în Basarabia în 1940; chiar dacă al doilea refugiu: cel din 1944 l-am pornit din două sate vecine - a lui, Săliște, a mea: Mana, la vreo 7 kilometri...

Ar fi trebuit să încep prin a semnala apropierea - multe și stârnitore de amintiri, însă numai cele... în spațiu, fiindcă timpul ne-a fost deosebit; chiar dacă între noi a existat (de ce voi fi pus la trecut?) o distanță de 6 ani: B.B. s-a născut în 1929. Am mai scris, am tot scris despre această *separare* în timp între noi, basarabeni, fie ei născuți la o distanță de o zi unul de altul.

Pentru noi timpul nu a fost același.

Deci: mărturia lui B.B. mi-a fost aproape, mi-a fost... frățească, mi-a fost cvasi-aceeași cu povestea vieții mele... decalată în timp. Chiar și la oamenii normali o diferență de vârstă de 6 ani contează - dar la basarabeni... Am întâlnit în paginile ei aceeași *realitate basarabeană din timp de pace*, am dat de nume cunoscute și de mine, măcar din auzitele dinspre părinți; despre

locuri, dragi și mie - de pildă satul meu, Mana este doar pomenit, însă mănăstirea Curchi are dreptul la mult mai multe informații decât aveam eu, în exil, în anii '80, rezemat doar pe ceea ce țineam minte, din spusele părinților - spre deosebire de el care, se vede, s-a documentat în sensul bun al cuvântului, dacă nu în vederea scrierii acestor amintiri, atunci destul de curând înainte de a le așterne pe hârtie. *Drumul nostru în memorie se bifurcă, se separă din momentul Ocupației.*

Firește, și el și ai săi au perceput Năvala Rușilor ca pe o catastrofă națională-istorică (el avea 11 ani, citea, înțelegea ce li se preda-la-clasă din Istoria Neamului), eu, la cei patru ani și jumătate eram încă rob (am vrut să spun: îndatorat) memoriei celorlalți, adulților. Eu văd acum deosebirea dintre el, B.B. și mine, P.G., ca mărturisitori a două *realități*:

- originea (socială!) a noastră, chiar de eram tot români, tot din familii de învățători - sau asimilați:

Famiile părinților mei trăiseră în medii pur-sătești, pur-românești, membrii lor neștiind rusește decât ce prinseseră la armată, la moscali - ca bunicul Chirilă, tatăl tatei, căruia nu-i slujise la nimic învățătura, ca unuia mort pe frontul ruso-nemțesc, în 1914 (sau 1915). Contactul alor mei cu ocupantul rus se făcuse, cum spuneam, doar prin armata (deci numai bărbații) și prin "ieșirea" la târgul cel mai apropiat, într-un ritm... anual;

Famiile lui B.B., chiar de locuiau în Săliște, erau, în fond suburbane, legătura cu Orheiul funcționa... pe jos.

- în al doilea rând, familia noastră a avut arestatul ei: tata. Orfanul ei: eu.

Familia lui B.B. nu a avut arestat. Deci nici orfan din motiv de... ocupație rusească.

(...) *Sâmbătă 28 martie 2009*

(...) În Argeș, trimis ieri: mi-au reprodus textul "Cenzura, autocenzură...", publicat în *Die Zeit* în 1972.

Bun articolul Floarei Bălănescu: foarte bun al lui Dumitru Ungureanu (care îl flocăiește pe bună dreptate pe agitatul copil de casă al marilor orfani de... picioare pe care să steie literele române, precum autodeclaratul creștin D.C. Mihăilescu). Apoi Nichita Danilov - el îl trage de urechi pe Cărtărescu. Apoi... Există și alți nemulțumiți de Manolescu și de capul lui de operă - că vorba ceea: cine,-n viața lui n-a comis o manolie?

Dar textul "Trecute vieți de tovi și toave" de Magda Ursache? O-ho! Dacă aș fi băiat rău, l-aș pune pe lingăul lui Manolescu în campania de antisemitizare a mea, Horia Gârbea, pe după cap cu Zalis, M.D. Gheorghiu, Rodica Gordon,

Taubman, șoptizați din fosa sufleurului de Oișteanu, R. Ioanid, Shafir și de șeful său intim: Wiesel - nu doar falsificator de istorie în general - inventarea celor 400 000 victime evreiești ale “fasciștilor români” - ci și traficant al propriei... autobiografii...

Mă întorc, să termin fraza, altfel ajung, dracului, la Tel Aviv:

Așadar, dacă aș fi băiat rău, l-aș pune pe Gârbea să învețe pe de rost textul de mai sus și să-l recite în Gura Mare în Piața Mare. Nu de alta dar el, Gârbea scrisese ca un inconștient, ca un nesimțit - ca stăpânu-său, Manolescu - despre “baba asta”, baba fiind Magda Ursachi... Cine pretindea că importantul dramaturg și imaginist șef al Uniunii Scriitorilor Horia Gârbea (căruiă chiar *Argeșul* actual îi ia un interviu) este... “bine-crescut, din familie”? Da de unde! Gârbea este un prostănac-din-familie (categoria Geoană), un prost-crescut-din-familie, din neam-de-prostia lui Becali și cu vână de slugă la scara vechilului Manolescu!

Uite cu cine pierd eu timpul: cu rahați ca Manolescu, Gârbea, D.C Mihăilescu și alți analfabați (la care-i adaug pe membrii muți ai Uniunii care au încuviințat judecarea noastră pentru *antisemitism*, pe motivul că... (am mai spus-o de o sută de ori, am s-o mai spun și după decesul acestor putori fără coloană vertebrală) **afirmasem că Israelul este un stat rasist, apartheidist, terorist, sclavagist judecând după “dragostea” cu care îi tratase pe băștinașii Palestinieni, din 1948** (iar LIS publicase “calomniile”. Nu s-au confirmat spusele mele... “calomnioase”, de atunci? În ultimele războaie, cel din Liban și cel din Gaza? Din nefericire, când scriam ceea ce a publicat L.I. Stoiciu în *Viața românească*, încă nu știam cât de “uman” îi, zi-i pe nume, “apără” Țahalul pe cetățenii israelieni și îi combate pe “antisemiții” dușmani de moarte ai lor (sic) cu “bombițe-cu fragmentație”, cu obuze conținând uraniu sărăcit, cu bombe cu fosfor alb, termenul **uman** venind la ei, nu de la *umanism*, *umanitate* - nu, deloc, ci (vorba lor: «Da’ di ci nu?») de la orașul rusesc *Uman*, fost centru al Khazariei, concentrând comunitatea tûrcă trecută la mozaism. Deci măcar jumătate din populația Israelului este alcătuită din *ne-iudei*, *ne-semiți*, însă intelectualilor români Manolescu, Gârbea, Cistelecan, Marta Petreu, Carmen Mușat, militanți orbeți ai cauzei iudee fiindu-le greu să se informeze pe cine anume apără ei, cu piepți-le și de ce fel de agresiune - “antisemită” (îmi aduc aminte de Marta Petreu: împărțise omenirea în două părți: una filosemită - ca dânsa și ca dânsa dânsii: Ghitta - să-i vină numele de la Ghiță cel neaoș, ori de la mai puțina Margita ?, cealaltă jumătate fiind, evident antisemită).

Și iar m-am luat dus de mânia împotriva imbecilității scriitorului la român, astfel am omis băgarea de seamă pe care autoarea, draga de Magda Ursache o uită cu o consecvență demnă de o cauză mai bună - citez:

“La București, Tismăneanu a fost komisar ideologic sub Răutu. În ‘49, a fost numit la Catedra de marxism-leninism (subl. mea) a Universității București, devenită Catedra de socialism științific (primul ei șef fiind Leonte Răutu)”.

Nu “leninism”, soro, ci **stalinism!** Am spus-o (prin mesaj electronic) de vreo două ori Magdei: catedra cu pricina se numea: de marxism-**stalinism** - așa am apucat-o, în 1954, așa am lăsat-o, în 1956, în iunie când am fost judecat la Rectorat, în prezența tovarășilor Tismăneanu, Radu Florian, Iorgu Iordan, Coteanu, Novicov și “trei tovarăși necunoscuți, în civil”; tot așa se numea: “de marxism-**stalinism**” în noiembrie 1956, când am fost arestat. Îl înțeleg pe fiul propriului său tată, băiatul Volodea, că dă cu var peste porcăriile lui Tismăneanu senior - dar Magda?

(...) Luni 30 martie 2009

Azi am fost la doctor: Sabourina. Am rugat-o să mai cârpească ceva pe la trupul meu cel mult încercat. Ca de obicei, a fost înțelegătoare, mămoasă. Mi-a prescris buline... Drumul însă, încolo, încoace mi-a fost greu de tot. La dus - credeam că nu mai ajung, mă bătea gândul să mă întorc, dracului și să mor de moarte-bună. Nu mă mai slujesc picioarele, nici ochii. Când și când mă întreb ce a mai rămas din mine - și îmi răspund pe dată:

«Clanța! Gura mare, cea care-nu-tace. Asta mi-a rămas - să dau din ea, să-i sperii pe scriitorii patriei. Săracii de ei: la ce torturi îi supune un neica-nime’, un nescriitor, unul care și-a fabricat o biografie de disident - apud Niki al Monicăi - și al Rodicăi Gordon și al lui Taubmann - și al lui Oișteanu, ce cred eu? Păi ajungea Niki ambasador al UNESCO fără ajutorul neprecupețit al oiștenilor de pretutindeni? Asta performanță: din “antisemit” pus la zid de presa (de stat și de partid), Manolescu s-a trezit puitor la zid al “antisemitului Goma”! Trăgînd după el turma, haita Uniunii, în frunte cu Gârbea, cu Marta Petreu, cu Prelipceanu, cu Cistelecă, bătrânul, reeducat acum, la senecutețe, din om făcut inversalul. Și când te gîndești că Niki tot așa, tot așa pășește el: cu vîrfurile labelor apropiate - dacă nu a ajuns până la pagina care îi învață pe pășitorii încrușați să pară ceva mai puțin “închiși”, doar schimbînd ghetetele între ele: dreapta în stîngul, stîngul în dreapta - nu? Ba da! Doar dacă s-a născut gata “schimbat”, atunci chiar nu mai are scăpare, nici vindecare:

turnător moare!»

(...) *Joi 2 aprilie 2009*

În buletinul său din 24 aprilie 2008 Andrei Bădin publicase textul meu: “INMER - Institutul Național pentru Falsificarea Memoriei”. Abia astăzi dau peste...

“Comentarii la acest articol”:

“Mordechai spunea

Excelent articol, Andrei. Goma e colosal. Ferm, neînduplecat, articulat și argumentat.

Publicat la 21:33:00 (25.04.2008)”

“**rsi** spunea

Dar si antisemit psihopat. Daca e sa spunem adevarul, atunci sa-l spunem. Cu toate meritele mari lui din trecut.

Publicat la 10:20:00 (28.04.2008)” [sublinierea mea - din 2 aprilie 2009]

“[Maslina Nordica.] spunea

lui rsi, care spune ca Goma e antisemit si psihopat. E o minciuna. El spune adevarul. Intrebati-i pe bucovineni si basarabeni si va vor spune același lucru. Romania va fi un stat cum e in art.1 al constitutiei, cand Paul Goma va fi liber in tara sa. Sa scrie tot ceea ce stie, la fel ca si adversarii lui. Prea ne-am invatat cu procese in care e reprezentata numai o singura parte.

Publicat la 13:09:11 (23.02.2009)”

Iată roadele toxice ale anonimului la indivizii scăpați de sub teroarea cenzurii (nu numai comuniste): nu doar libertatea de a se ‘esprima’ de capul lor, dar și aceea (tot de “libertate” vorbesc) de a insulta, de a injuria, de a, de-a dreptul înjura pe celălalt... “*Dar si antisemit psihopat*”, zice “rsi”, ascuns după gard, băgat, curajos într-un tufiș - atenție la urzici! - astfel combate el, Mititelul David ciuma “antisemitismului” presupusului Goliath.

Nici *goi*-ii noștri nu sunt mai breji - am mai scris despre iresponsabilitatea “liberaților” prin internet, despre iluzia puterii căpătate nemeritat, fiindcă declinarea numelui într-un dialog îl obligă pe băgatul-în-vorbă la o câtdecâtă decență; însă, vai, nu și la un strop de civilitate; dacă “limbajul” plăvanului nostru național pute de la o poștie a neinformare, a dezinformare (activă, fiindcă îl văd prin sticla ecranului pe tovarășul nostru de veacuri care ne-a dat rachiul otrăvit și otrăvitor, acum dând “sfaturi”, directive-ordine-amenințări - că dacă nu spune ce i-a spus el să spună...), a neinstruire, a prostcrescutismului nostru daco-balcanic. Pe evreu îl miroși de la unsprezece poștii, prin întunericul drag complotistului din naștere - nu mai vorbesc de mantia anonimului, caracteristică rasei. Și a ce pute el de trăznește? A suficiență - el crede că, dacă îl împoașcă pe celălalt (adică pe

afurisitul de *goi*) cu insulte, calificative nesprijinite pe argumente (ex: «Ești anti-semit, pentru că ai zis despre mine, evreu trecut la mozaism, prin strămoșii mei khazari, oarecum tūrci, deci oarecum nu chiar... semiți, că aș fi mincinos, hoț, trădător, imoral și mai ales prost - ba prost ești tu, valah împutit, fiindcă crezi tot ce-ți spun eu...») - gata, în același preț este purtător de adevăr, el are dreptate.

Or o asemenea convingere - cu atât mai deplorabilă, cu cât el o crede fără a o cerceta, pentru sfântul motiv că... îi aparține lui, de la strămoși - este semn indubitabil de prostie. Iar legenda cu “evreul inteligent-foc doar pentru că este evreu” - o legendă.

M-am înfuriat din zori de zi (!), pentru că această “replică” îmi este cunoscută, răs-cunoscută și, aparent, nu poți face nimic împotriva ei: ce poți face contra prostiei prostului care te atacă prin rafale de cuvinte-fără-acoperire, prin insulte (care, asta le este natura lor de insulte, nu cer motivație)? Mai ales când prostul nu este unul, ci... mulți-domnule, ca hoarda care s-a năpustit asupra mea fiindcă îndrăznisem, scrilegiu!, să afirm că și evreii sunt cruzi, cretini, prădalnici, că morala lor nu funcționează și în raport cu *goii*; stolul de corbi mă atacase la comanda, în... haita alcătuită jumătate din evrei - în fine, autoprezentați altfel - jumătate din ne-evrei mercenari, din aceia dobitoci, nici măcar plătiți, doar... condiționați astfel încât să creadă că dacă participă la Corul Armatei Roșii de la Tel Aviv, la o Ceremonie de Blesteme - în cursul căreia pe pusul la zid vor trebui să-l și scuipe, fără justificări: ce justificare mai vrei după ce ai fost împrășcat cu: «Antisemitule!»?, participantii benevoli - sic - vor fi ținuti minte și răsplătiți regește cu burse, diplome, “recomandări”, mai ales cu vorbe-vorbe de genul: «Lasă-l să intre fără belet, că e sluga noastră».

Astfel am “pierdut” procesul împotriva holocaustologilor: justiția cea... just-bășească a decis că înjurătorii mei nu erau deloc vinovați, fiindcă ei, sărăcuții își exercitaseră dreptul sfânt al libertății de opinie - libertate de opinie refuzată mie, în schimb *goi* mercenari, putori care nici nu citiseră textele incriminate aveau “dreptul republican-democratic” de a mă acuza, de a mă porcăi, de a mă arăta cu degetul ca pe ultimul dintre infami - ia să-i mai numesc pe aceștia din urmă, să nu fie uitați: I.B. Lefter, G. Andreescu, Carmen Mușat, Marta Petreu, N. Manolescu, H. Gârbea, Cistelean, Pecican, Trifon, Laszlo (am uitat numele “politologului” colaborator la *Ziua*, cel care recunoscuse că, înainte de a mă trata de antisemit, nu citise nimic de mine - Dan Pavel!), Buduca, Șimonca, I. Vianu...- deși Vianu a fost trecut recent în categoria “intelectualilor”, de când ne împărtășește

opiniile sale culturalo-etico-politice, în *România liberă* - Oişteanu, Shafir, M.D. Gheorghiu (și cei din “Școala de sociologie de la Paris”, (dirijată de nesfârșitul intelectual Serge Moscovici), Andrei Cornea, Al. Florian, Boris Mehr Marian, Ed. Reichman, Alain Paruit...

[Băieții de la *Vatra*, mai cu seamă Cistelecan, se plâng de... ingratitudea mea. Varianta lor: ei mă iau în brațe din 1990, mă publică, mă comentează favorabil - și, dintr-o dată (mă dau în vânt după acest “dintr-o dată”, folosit... ne-cronologic chiar și de literații noștri) încep să-i acuz!, eu pe ei!: Cistelecan, Podoabă, chiar și pe draga de Nicoleta Sălcudeanu! Ce e asta dacă nu... ingratitude - alt tic mental românesc: ești acuzat, tu, de (a devenit clasică “ingratitudea lui Goma față de Monica Lovinescu”!); de nerecunoștință! - după luni, ani de zile de... tăcere din partea prietenilor, ba chiar de ostilitate declarată (însă ne-recunoscută). Or adevărul este altul: nu eu, Goma, am întrerupt bunele relații cu prietenii de la *Vatra*, ci ei cu mine! Singuri-singurei, ca niște băieți mari ! “Dintrodată” nu au mai răspuns la scrisori, la întrebări “colaterale”, în câteva rânduri am apelat la Ioana Cistelecan să-mi dea adresa electronică a tatălui său, mi-a dat una la care titularul era, ardelenesc: cam absent... Nu eu m-am, vorba românului: dintrodătatizat, ingrătatizat, ci ei - ei, cei care s-au așternut pe o tăcere groasă, grea, ardelenească și, se putea altfel?, ei reproșându-mi mie, la urma urmei, victimă a lor.

Fiindcă prietenii vetrioți nu mi-au răspuns la întrebări, deci nu știam - din izvoare autorizate, cum se zice - am dat și eu în fandăcie: întâi am bănuit, apoi, anii trecând, am ajuns la concluzia logică: motivul tăcerii lor șade în șmotrul, în instrucția, în prelucrarea bolșevică aplicată lor și dată ca exemplu: celor care vor mai face ca ei, ca ei vor păți - de sionistul bolșevic “R. Ioanid”, însă numai după ce a publicat, el, articolul “demascator” al meu. Or, întâmplarea dracului: înainte de demascarea “tovarășului de la Washington”, *Vatra* îmi scosese, în două livrări, prima variantă a eseului **Săptămâna roșie**. Colegii mei scriitori, prietenii de la Tg. Mureș, nu numai că nu găsiseră nimic neadevărat (citește: mincinos, idiot, calomnios), nimic “nejust” în textul publicat cu o mie de temenele de I.B. Lefter în *Observator Cultural* semnat de “sociologul” din clanul Serge Moscovici și autopaznic la poarta Holocaustologiei universale de la Washington - unde șef este impostorul, falsificatorul de istorie, de proprie biografie, de date istorice știute de toată lumea - dar tăcute: vorbesc de maghiarolatrul isteric Wiesel, însă m-au pedepsit pe mine, calomniatul, acuzatul aiurea, fără dovezi, aces-

tea numindu-se, în Europa semitizată, *citatie*, nu “rezumate”...

Dintr-o dată (sic) s-a căscat o prăpastie între ei, vetrioții și mine. Oricât m-am străduit să nu cred că prietenii mei Cistelecan, Moraru, Podoabă au intrat în panică doar la răsteala unuia dobitoc bolșevico-securisto-sionist-primăverist precum “R. Ioanid” autoprezentat ca “director al Muzeului Holocaustului” de la Washington (apoi mai lăsase din preț, că așa-i la ei: ești obligat să te târguiești pentru a obține o ciosvântă de adevăr), invocând atotputernicia asupra adevărului instituit de către mincinosul, traficantul de istorie și a propriei biografii - nerușinatul Wiesel. De aceea nu mai răspundeau ei, târgmureșenii scrisorilor mele, întrebărilor transmise prin terți (“transmise”: un fel de a vorbi, dacă destinatarul, înspăimântat de suprimarea bugetului revistei, de “posibila acuzație de complicitate întru antisemitism”) rămâne tăcut și încovrigat în borta-i tradițională.

Și tot ei mă acuză (pe șest, să nu audă “R. Ioanid” și să le supprime o bursuliță pentru ei, titularii, pentru fiii-fiicele lor!) că... l-aș fi acuzat pe Cistelecan că... m-ar fi acuzat și el de antisemitism la ședința de pomină de la Uniunea Scriitorilor în care am fost judecați (de către Manolescu, Taubman, Rodica Gordon, Zalis) și condamnați. Or, la acea ședință, chiar dacă Al. Cistelecan nu ar fi rostit un singur cuvânt de condamnare a noastră, a lui L.I. Stoiciu și a mea (ceea ce nu s-a întâmplat), a mormăit, nu chiar dimpreună cu Doina Cetea și ca Marta Petreu, ci “mai-resfirați-tovarăși” - însă ceea ce este sigur: **Al Cistelecan, colegul, prietenul meu, cel care mă publicase în *Vatra* vreme de un deceniu și ceva nu a protestat împotriva acuzației întru nimic dovedită de antisemitism** (argumentul aiurit al unui rătăcit cu voie de la Primărie ca Gârbea, imaginistul, pus de pază de Manolescu și care raportase disciplinat: că a citit el în **Jurnalul** meu de 700 pagini de 120 ori cuvântul “evrei”; că Goma folosește cuvântul, articulat - ei, da, a învățat de la Wiesel să urle, la Sighet: «Românii au ucis, au ucis, au ucis»); că a afirmat că Israelul este un stat terorist, apartheidist (reiese altceva după războaiele din Liban, din Ghaza?). Or Cistelecan era unul dintre primii care citiseră **Săptămâna roșie** publicată în *Vatra*. Și o publicase...

O paranteză... etnicistă: cum se va fi făcând că acuzatorii - orbeți - ai mei sunt, cu toții ardeleni? Manolescu, Marta Petreu, Doina Cetea, Al. Cistelecan... Doar Zalis nu este de-al nost’, însă mai știi?, cum e turnător prin structură, trădător de toți și de toate se va fi înrudind, pe departe, cu Pătru Groza.]

(...) *Sâmbătă 4 aprilie 2009*

(...)Valerian Stan îmi atrage atenția asupra blogului lui A. Bădin unde apare: la-deutsche-welle-si-in-neuer-zuricher-zeitung-cum.html":

“Cînd "cazul" îngroapă "cauza"

“Doi scriitori exilați, Milan Kundera și Paul Goma, revin în actualitate nu atît sub incidența operei cît a unei atitudini morale, a unui „derapaj” ce riscă să umbrească gloria lor literară”.

După ce se ocupă de Kundera, nesfârșitii și obiectivii și oneștii jurnaliști de la Deutsche Welle **Rodica Binder și Robert Schwartz** îl citează (sic, după interesele lor etnice) pe Richard Wagner (din *Neue Zürcher Zeitung*) astfel:

“Un alibi, o scuză?

“Un alt disident est european, scriitorul Paul Goma, exilat și el la Paris, continuîndu-și polemicile înfocate împotriva elitelor românești și după prăbușirea regimului Ceaușescu, a devenit în pofida consecventelor sale convingeri anti-comuniste și a talentului său literar, o persona non grata și în apus după cîteva regretabile accese de antisemitism. Ele par a fi compromis pînă și cauza pentru care Goma a militat dintotdeauna, plătindu-și convingerile anti-totalitariste în România comunistă, cu ani grei de închisoare. Richard Wagner, scriitorul german originar din România, trece în revistă în paginile cotidianului NEUE ZÜRCHER ZEITUNG cîteva din etapele cheie ale destinului excesiv al acestui autor. În 1977 el ia contact cu scriitorul ceh Pavel Kohut, unul din semnatarii Chartei 77 de la Praga, întrevide strategia politică ce se ascunde în spatele deșănțatului naționalism ceaușist, emițînd cutremurătoarea sentință potrivit căreia România se afla sub ocupație românească. Devenit persona non grata după o scrisoare de protest, Goma părăsește România în 1977, se stabilește la Paris. Polemica pe care o dezlănțuie împotriva elitei intelectuale rămasă în țară ar putea fi – sugerează Wagner într-un ton întrebător: o răzbunare, o sancționare a oportunistului, relevînd că totuși nu există nici o editură de renume care să publice cărțile fostului disident care a scris romane exemplare pentru Gulagul românesc. Nici o revistă de cultură nu-i publică polemicile, scriitorii îl ignoră, criticii îl trec sub tăcere. În schimb, acuzațiile de antisemitism la adresa lui Paul Goma dăinuie. Or, scrie Wagner, aceasta este o problemă est europeană, o carență moștenită din perioada războiului rece cînd, din motive lesne de înțeles, antisemitismul și naționalismul ca simptome secundare ale anticomunismului, erau tolerate. Faptul că pînă astăzi evreii sunt considerați ca fiind implicați în comunism, are de-a face în ultimă instanță cu groaza provocată de propria disponibilitate de a colabora - crede scriitorul german și adaugă: comunismul a fost importat cu forța, dar fără colaborarea autohtonă nu ar fi putut să dăinuie într-atît. Modul gălăgios, vehement cu care Goma a tematizat această problemă l-a împins în condiția de persona non grata, furnizîndu-le astfel chiar foștilor săi adversari cele mai bune argumente împotriva propriei sale persoane dîndu-le și prilejul de a denigra rezistența sa politică anti-comunistă.

“De ce a devenit Paul Goma o figură tragică?

“Richard Wagner oferă în încheierea textului său un posibil răspuns: în măsura în care respingînd acuzațiile de antisemitism el îi atacă concomi-

tent pe așa numiții „Holocaustologi”, Goma stârnește noi valuri de confuzii, în care „cauza” a dispărut demult, deasupra nemairămînînd decît cazul Goma despre care se vorbește. Ceea ce totuși romancierul, în pofida tuturor păcatelor sale, nu a meritat, crede scriitorul german.

“Autor: Rodica Binder Editor: Robert Schwartz ”

Rămâne să verific “conformitatea” rezumatului celor doi paznici la pârleazul din fundul grădinii Doaicevèlelui - ceea ce ar însemna să pierd timpul cu niște falși nemți, dar autentici falsificatori de texte, de adevăr; ar rămâne să verific “conformitatea” textului original scris de Richard Wagner cu varianta holocaustizată de **Binder-Schwartz** - dar am eu timp de asemenea căcaturi? Adică eu nu știu, de peste treizeci de ani care sunt “concepțiile” șvabilor și ale sașilor din România? Mai antiromânești, mai antisemitizatoare decât ale evreilor?

Adevărat: nu am argumente pentru a pretinde că Wagner însuși a scris “întomnai”, vorba NeaNicului, cu ceea ce a apărut în ziarul helvet. Dar nu am nici un sfert dintr-un argument în favoarea autorei. Din informațiile mele ar fi pentru prima oară când un șvab din eroica “Aktionsgruppe Banat” (dar numai pe nemțește, numai întru apărarea șvabilor) îndrăznește să-mi scrie numele într-un context nu-întru-totul-extrem-de-critic - cu excepția lui Totok, însă acesta a căpătat un loc în Piteștiul berlinez (să nu facă pe tâmpiții prietenii noștri de expresie germană: vorbesc despre *reeducarea* nemțească /auto/ aplicată încă înainte de emigrare; că așa-i neamțul: hărnicuț, marxist și taaare anti-antisemit!), tocmai pentru că o vreme prea-favorabil-scrisese despre mine, dar în scurt timp a ajuns să mă scuipeze, să mă trateze de antonescian (adevărat, ca tot basarabeanul-bucovineanul liberat de Antonescu din ghearele bolșevicilor, ca urmare a Pactului Hitler-Stalin din 23 august /!/ 1944) și antisemit (neadevărat, dar cu cine să dialoghezi? cu un reeducat fără Pitești?) - răsplata fiind... cooptarea în Comisia lui Wiesel, cea în care zace și putrefacționează și în momentul de față.

Dar pornisem să vorbesc de atitudinea bravilor șvabi față de mine, cel care, vor nu vor vitejii nemți, a publicat în Nemția lor, încă în 1971 o carte, **Ostinato** - în care era scrisă negru pe alb, de un autor ne-neamț aflat în România, tragedia, sub comuniști, a nemților din România (sași, șvabi); în 1972 a dat interviuri, a scris și pentru presa germană - vezi articolul despre cenzură-autocenzură-paraliteratură. A pomenit careva dintre ei - de acord: după ce au emigrat (sau: repatriat, doar nu voi pretinde unui neamț din România să trimită - în Germania! - manuscrise interzise!, să dea interviuri, să scrie, ei cu mâna lor articole anticomuniste, antisovietiste!) vreun rând, în presa la care ei

aveau acces, despre această *premieră*: un ne-neamț scriind despre suferințele nemților? Atât în **Ostinato**, cât și în **Ușa (Die Tür)**, editată în 1972? În afară de sasul Dieter Schlesak s-a găsit vreun alt neamț care să se exprime despre aceste cărți, scoase în Germania, în germană?

Fiindcă tot ne vorbesc de rău pe noi românii cei din Grupul Șvabilor ajunși în Germania în scopul nobil de a da un nou impuls marxismului (care începuse să adoarmă, adormire-ar pe veci), ar face bine să se uite în oglindă și să mărturisească: nu cumva nemții de ei au o morală - exprimată prin poziția coloanei vertebrale (culcată) - plecată, întinsă preș sub picioarele bănuitei Puteri - bineînțeles: *Teroarea comunistă* - cu nimic mai "dârză" decât a țiganilor de români. Cât despre o eventuală solidaritate cu "concetățenii" lor, români, Doamne ferește! Să-și riște un neamț minoritar în România "situația" (care situație: de ostatec? de sclav?), luând apărarea cuiva care nu e nici neamț, nici măcar sas - ci român? Admitem că, atâta vreme cât nu "ieșiseră" din Iadul Românesc, nesfârșitii viteji de la Timișoara, deși scriitori, nu suflaseră, vreo silabă de... solidarizare cu alți scriitori interziși, persecutați, de pildă cu mine - măcar pentru că publicasem două cărți la Suhrkamp...? *Dar dacă exact din această pricină mă pedepsiseră ei prin tăcere - metodă preluată de mioriștii noștri Liiceanu, Pleșu, Adameșteanu, Blandiana?* Ne-neamțul de mine - ba chiar țiganul de român basarabean (unde mai pui: admirator al lui Antonescu, cel pe care Totok îl... "fascistizează" în fiecare lună lăsată de la Dumnezeu) riscase să trimită manuscrise și articole critice pe când "domicilia" în România, ceea ce șvabii noștri nu făcuseră: de frică, nu doar românească, ci profund nemțească? *În schimb erau geloși că un ne-neamț o făcuse, fără Ausweiss de la tovarășii securiști timișorezi.*

Dacă mă înșel, dacă nu este prima oară când un șvab mă pomenește (în afară de Totok, holocaustologul emerit) - abia aștept să-mi cer iertare pentru vorba proastă.

În paranteză - răutăcioasă - mă întrebam: cum niște nemți-nemți ca timișorenii, odată ajunși în Germania cea detestată de ei, odrasle de stânga ale părinților lor (de dreapta), de ce nu optaseră pentru țara lui Honnecker? De ce s-au compromis acceptând să respire aerul capitalist al Federalei Germanii și nu s-au dus acolo unde le era locul: în Republica Democrată (sic)

*

(...) "**Literatura nu ține loc de nimic - Timisoara este paradoxala**" ...este titlul unui dialog angajat (în *Ziua* de azi) între Iolanda Malamen (...) și Daniel Vighi, cu care m-am luat și eu la

hartă.

"Timisoara a rezistat cateva zile incontinuu in decembrie 89: avea in sange Occidentul, muzica, totul. Apoi s-a ridicat Bucurestiul, iar restul tarii, mai asa, pe la televizor. Imi pare rau, dar asta-i adevarul. Motorul revolutiei a fost clasa mijlocie timisoreana, adevaratii dizi- denti politici din tara, un middle class cultural in sens liberal, nu bigot, nu fundamentalist ca filosofii juni rasariti dupa revolutie pe model Noica. La Timisoara, in vremea aceea a mai fost sa fie si cea mai puternica disidenta culturala si politica. Nu era romaneasca, si nici getodaca, si nici ortodoxa, imi pare rau sa o spun, eu apartin unei familii de traditie ortodoxa, dar asta nu ma opreste sa vad ceea ce e limpede de vazut. Aktionsgruppe Banat, miscarea literara cu Richard Wagner, William Totok, Gerhard Csejka, Rolf Bosser, Helmut Fraudendorfer, si cine or mai fi fost ei, desigur Herta Muller, erau nemti din Romania si erau de stanga, intelegeti iubiti juni filosofi drept maritori? *Adevaratii disidenti politici din tara noastra erau cu Adorno, si Habermas, si cu grunii, adica miscarea ecologista, si nu se inchinau la metafizici inalte, ci priveau mai spre pamant. Ori aici, pe pamint, era nenorocire, umilinta, frig, unt pe buletin... Noi ne inchinam la Heidegger, iar Herta Muller era de stanga si o cam batea securitatea, asa de stanga cum era.* (subl. mea). Asta e Timisoara. Asta e orasul. Cultural vorbind, o necunoscuta. Romania inca nu si-a asumat lectia timisoreana din anii comunismului pana la capat: lectia de civism de stanga modern." (D.V.)

Semnalez aici - cu tristețe - aceeași atitudine față de **memorie** a bănașenilor ca și trăitorilor din restul țării, însă, vai, în ultimul timp am aflat că și în Germania (reunită) și în Cehoslovacia (desunită) - și Ungurii care se bat în piept tot timpul, răcnind că ei “n-a uitat nimic” - din ce li s-a făcut lor, dar nu, ferească sfântul din ceea ce le-au făcut ei, ungurii, neungurilor -, oarecum și în Polonia...

Dar nu și în Basarabia, nu în Bucovina de Nord.

De ce? De-aia! Pe deportații “titoiști” în Bărăgan i-am cunoscut, pe cei rămași ori întorși în Satul nou Lătești, fiindcă nu mai aveau o *acasă*. Despre ei - mai cu seamă șvabi, dar și români șvăbizati - știam de la basarabeni și bucovinenii rămași în satul nostru, Lătești, aceștia nefiind “întorși” (ca cei câțiva români bănașeni, ci... ne-plecați). Și știu că aveau o cutremurătoare dreptate: și românii uitaseră, de parcă ar fi fost și ei șvabi culpabilizați (ca Wagner, ca Müller, ca Totok...). Doar Schlesak a fost, în tinerețea noastră, ceva mai normal, însă în ultima lui carte a plătit și el bir Holocaustului.

“(...) Am descoperit fenomenul deportarii imediat dupa revolutie, desi aveam in familia sotiei rude, "pauari" (denumirea banateana pentru chia-buri) care nu au suflat o vorbulita despre nenorocirea prin care au trecut, desi aveau morti prin tarina Baraganului. Demnitatea fara jelanii inutile a taranului. E o poveste aici, una cutremuratoare prin simplitatea ei pe care am transcris-o cu Viorel Marineasa in volumul Rusalii '51. O reiau pentru ca mi se

pare rupta din Evanghelie: "Ne-am asezat intr-un lan de grau, inconjurati de tancuri, cuiburi de mitraliera, soldati din cinci in cinci metri. Optsprezece zile am suferit de sete, deoarece ne aduceau apa in cisterne cu miros de gaz, putină si murdara... In aceste saptamani mi-a murit de dezinteresie copilul de zece luni. L-am ingropat eu si cu sotia si cu militianul la spate, ca pe un caine". (...)

(...) *Marți 7 aprilie 2009*

Revoluție în Basarabia. Acesta este cuvântul care spune adevărul : **revoluție.**

Basarabeni mei... Aveam dreptate când scriam că, spre deosebire de regăteni (nu am alt cuvânt pentru a-i desemna pe ne-basarabeni, pe ne-bucovineni), făcuseră revoluție încă din 1988, când porniseră la "lupta pentru limbă" prin textul lui Mândăcanu - cea pe care manoleștii de toate sexele o batjocoreau; apoi desprinderea de Monstrul Rusesc, tricolorul ca semn de memorie și de mândrie; iar acum - după 20 ani, tot ei, bieții, striviții, rusificații, chinuiții, obijduiții, desconsiderați și de de frații noștri, români s-au revoltat - au dat foc la pușcărie și la casa de nebuni.

Ce făcuseră românașii noștri în 1989? Păăăi... "Revoluție", ce să facă, săracii. Rezultatul revoluției-la-români se constată azi, după 20 ani de "libertate": neantul valah.

Iată, îmi vine în minte un singur exemplu de deosebire (ca de la cer la pământ) între modul în care vedeau "regătenii" rivoluția lor căcăcioasă, în 1989 și în următorii ani - și modul cum au tratat același "subiect": basarabeni: după 1989 au tratat *memoria neamului nostru* câțiva jurnaliști oportun re-orientați, ca Hossu-Longin prin Memorialul Durerii (așa, cu "lipsuri", dar a rămas singura mărturie), câțiva scriitori descoperitori ai jurnalismului brucaniot-ianoșist (Adameșteanu, Palade, Cesereanu și alte gospodine harnice și imorale), ori poeți dați la întors : Blandiana, cea care, făcînd ea și lucruri-bune - după atâtea rele - a pus sechestru pe *memorie* (vorbesc de anume documente, ca cele despre Escadrila Albă) și nu permite, mă-nțelegi, să... profite alții de ce a adunat dânsa, mă rog frumos. Numai că în inima rivoluției-de-la-89, în Bucureștiul-Spaima-Parisului (cum aveam să constatăm, cu o lună mai târziu când ne-au venit revoluționarii lui pește, să-și povestească isprăvile - ca Dinescu (doar pentru ce a spus despre Basarabia, ar merita un genunchi în strungăreață, Pippidi, S. Mărculescu, Sorescu, Vulpescu și alți viteji - tot nu fusese mânăta de o sete, de **adevăr întru memorie** - nu: bucureștioții își povesteau suferințele lor cumplete provo-cate de salamul de soia, de frig, de frică (de cenzură! - la care franțujii au fost extrem de compatisanți), dar, vai, încă nu ajunseseră pâna la

pagina esențială la care au ajuns deunăzi elevii și studenții din Bălți, cei care, manifestând pe străzile orașului, *i-au acuzat pe părinți, pe bunici că le-au ascuns adevărul despre ocupația sovietică, despre propriile suferințe: deportări, execuții sumare, provocare de foamete în 1946-1947, încât oamenii noștri au murit ca muștele ori au ajuns să se mănânce între ei.*

Nu, nu: “regățenii”, spre deosebire de amărății de basarabeni - nu i-au acuzat, în public, pe părinți că au consimțit (nu toți, dar aceia au plătit cu viața) la martirizare, au colaborat cu dușmanul - iar în situație de război aceasta se numește: **trădare** - că i-au învățat să tacă, să nu spună adevărul, să-și vază de carte, să-și facă o carieră, la o adică să pârască - ce contează o mică notă informativă? - nu să ajungă la Canal, Gherla, Pitești, ca alții...

Miercuri 8 aprilie 2009

Se putea ca această bucurie nebună-nebună-nebună să dureze la noi mai mult de 24 ore? Nu, nu a venit apa și a luat-o - ca podul din cânticelul pentru copii: a venit America! Ea ne-a dat peste mâni, peste picioare, peste gură.

“Dacă Revoluția română a fost primul eveniment de acest fel difuzat în direct, la televizor, evenimentele din Moldova s-au constituit în prima revoltă propagată prin “Twitter”, o rețea de socializare gratuită de pe internet. Cu ajutorul său, tinerii au suplinit absența comunicării oficiale. Într-o intervenție televizată, Voronin a acuzat că manifestanții acționează după un plan prestabilit și “vor varsare de sânge”...

*

România liberă, în dialogul cu Vlad Filat, președintele Partidului Liberal Democrat (PLD), întreabă:

“Cum va explicați ca rezoluția Senatului american, atât de critică la adresa autorităților de la Chișinău, a venit numai pe data de 1 aprilie, când campania electorală era, practic, încheiată?” (subl. mea).

Ce răspunde V.F. nu contează, se observă de la o poștă că preț de un sfert de oră se și văzuse “factor politic”, deci a încercat să să împace capra cu varza, turcul cu pistolul, focul cu apa - și nu a răspuns la întrebare («Tu să fii ăla, Gicule, ce-ai fi răspuns? Că americanii sunt informați de ce se petrece la Chișinău de antena “analistului” Vlad Socor (și ăsta mi-a fost prieten, arză-l-ar focul), de puii lui Avigdor - ministrul de externe al Israelului, pus nu de tine, nu de mine...»).

Dintre occidentali așa, în treacăt s-au interesat nemții, chiar și italienii, deși de trei zile sunt și ei în cutremur (de pământ).

Dar să miște românașii noștri, să se “esprime”; vorba băseștilor de toate gradele? Ce,-eș copil?, vorba lui Caragiale. Nu

sunt sigur că nu rostesc un neadevăr când zic - dar zic: în viața mea n-am auzit vorbe mai proaste, ca cele rostite în zilele astea, de “conducătorii noștri, care de care mai securist, oricum cunu-nița de premiant o deține monumentalul Boc, cel mai dobiBoc dintre toți ardelenii cunoscuți - și slava domnului, majoritatea lor este alcătuită din troglodiți miorițici: Manolescu, Buzura, nu mai răsăriți decât legendarii Lăncrănjan, Dopu-Bălan, Frații Luca... - cel care s-a rostit că el nu se amestecă în treburile țărilor... (aici nu mai sunt sigur: “terți” sau “terțe”?, vițelul!).

În această lume văduvă de normalitate, semnalez (de pe un Forum, probabil al *României libere* sub titlul “Generația Twitter” a următoarei băgări de seamă:

“Eufrosin: Revolutie, dar pentru ce? Marti, 07 Aprilie 2009 23:26 E clar ca Basarabia trebuie sa scape de comunisti, dar nu e asta intreaga solutie si nici macar problema: Mai important e ca odata ce guvernul Voronin cade, sa se dea atentie ca ceea ce s-a intamplat in Romania in '89, sa nu se repete la Chisinau. Nu de o noua generatie de "lupi tineri", aliniati, antrenati si sponsorizati de CIA, are Basarabia nevoie, ci de nationalistii adevarati, a caror independenta sa fie de nechestionat. Doar astfel putem indeplini adevaratele teluri ale unei revolutii Romane, atat de jalnic deturnata la Bucuresti: 1. Aducerea in fruntea tarii a unor oameni necumparati 2. Unirea cu tara 3. Iesirea de sub cizma Americano-Rusa a tarii. E imperativ ca ei sa inteleaga ca nu UE-Nato-SUA ne vor fi salvarea, caci chiar ei tin Romania sclava, ci numai si numai un set de patrioti adevarati, al caror unic interes sa fie cel al tarii. Cu acestea in minte, fratii nostri trebuie sa dea prioritate ocuparii radioului si televiziunii, caci de acolo i se spune poporului ce sa gandeasca. Imaginati-va cum ar fi fost Romania astazi, daca in loc de Iliescu si-al sau FSN, adevaratii revolutionari ar fi detinut controlul televiziunii si implicit, al guvernului. Sa nu repetam greselile trecutului”.

In acest timp fierbinte cu ce se ocupă conducătorii noștri? (întrebare repetată).

Sub titlul “Coaliția »322» se reface...”:

“S-au intetit atacurile liderului PSD, Mircea Geoana, la adresa presedintelui Traian Basescu si a familiei acestuia. seful social-democratilor a anuntat chiar constituirea unei noi coalitii in cazul inlaturarii de la presedintia tarii a lui Basescu. Acuzele lui Geoana i-au infuriat pe sefii democrat-liberali si ameninta sa arunce in aer coalitia PDL-PSD. La doar o zi dupa ce a cerut DNA sa se autosesizeze cu privire la terenul obtinut de Mircea Basescu si la apartamentul cumparat de una dintre ficele sefului statului, Ioana Basescu...”

Nostimă - dacă nu ar fi tragică - legenda fotografiei prezentându-i pe Geoană, Bănescu, Boc:

“Geoană și-ar dori (subl mea, P.G.) o alianță cu PNL dacă ar câștiga alegerile prezidențiale”

Ei, da: securiștii din tată-n fiu - și după ei, laie, populația pașnică ovină a țărișoarei, crezînd că așa e bine, fiindcă așa vorbesc securiștii de rang mare - ca să nu se observe că sunt incuți, neinstruiți, neamuri-proaste își imaginează că este mai “trendy” să folosească “aș dori” în loc de: “vreau”; sau mai îndelicat: “doresc...”

Acest “aș dori” (care ne va fi venind din romanțele Ioanei Radu - însă nu am aflat cine este autorul textului) se ține de mână cu... “*ca și*” folosit de analfabetul românache când “ar dori” el să se exprime ca la televiziunea Voiculescu (fost, o lună, patron al prietenului meu, poetul Dorin Tudoran - prin Dan Diaconescu - m-am înșelat? da’ de unde!, doar i-am confundat), în loc - de pildă: “Măgureanu, *ca* securist notoriu”, el, nevrînd să-l demaște pe Măgureanu, șogorul Copusului, că cine știe, se trezește Tatăl Nației și îl pune vistavoi tot pe “Virgil”, cel recomandat americanilor prin Mihai Botez - o dă prin arătură: “Măgureanu, *ca și* organ...”, imaginîndu-și că astfel a evitat o... cacofonie.

Îl asigur; cacofonia este altceva, altfel, deci nu a evitat nici o cacofonie, în schimb a comis o securifonie.

Joi 9 aprilie 2009

Nimic imbucurător. Basarabia va fi - pentru a câta oară? - îngropată în tăcerea ucigașă.

(...) Sâmbăta 11 aprilie 2009

(...) Auziți!, vorba lui Iosif Sava, oficiatorul (ofician-tul? unei emisiuni extrem de culturale, dar care alta îi făcea concurență?, a lui Manolescu, cea botezată, lugubru, ardelenoiește: “Cultura este meseria mea” - de-ți venea să-ți alegi meseria cinstită, de adunător de cotizații la *România literară* - ca Dimisianu?): la Chișinău a apărut un tip, ambasador ori consilier ori băgător de seamă, american, cică, n-ar fi de mirare să fie neam cu Taubman, oricum unul avînd rădăcini-de-două-veacuri la Kiș’nou’ lui Nicolski, ori la Teleneștii lui Oighenstein-Răutu, de ce nu la Soroca lui Tisminetchi? - cică să se numere din nou buletinele...

Futu-le (buletinele-n)! Mă gândesc cu ardentă indiferență: ce vor fi făcut în toiul “evenimentelor” consilierii lui Voronin ca Vlad Socor, Tcaciuc? Dar vita de Stepaniuk, cel care cerea, în Parlament, să fie interzise, arse cărțile mele, abia editate de prietenul de atunci Roșca? Cel devenit coleg de șaibă cu ghinăralul KGB Voronin? Indivizi ca ei vor cădea tot timpul în picioare, niciodată în cap, fiindcă la ei *trădarea* nu-și are sediul în cap, ci în burtă. La urma urmei până și basarabienii sunt... români: creaturi ca Voronin, ca Greceanca, cea care a amenința

că “forțele de ordine” vor trage în copii. Uite-așa! Să nu se jure, o cred, fiindcă acest monstru face parte dintre reeducații, deveniți, prin tortură aplicată de ruși: auxiliari ai lor și dușmani de moarte ai fraților, românilor - se cunoaște mecanismul: cel care, în cele din urmă a cedat îl urăște pe cel ce încă rezistă. Și-l chinuie el, cu mâna lui, cu ura lui. Aceste otrepe își au corespondentul din plin dincoace de Prut, la Băsești, Hrebenciuci, Geoni (pluralul masculinizat dinspre ta-su, ghinăralu’ de Secu), Talpeș, Vanghelie, Tăriceanu, Boc. De mirare că Nuți (aia cu, știți voi) - ziceam de Nuți, Lupeasca Băsescului - asta încă nu are echivalent la Chișinău, dar, lasă: după ce, în sfârșit, va deschide gura Președintele-României - și va fi urmat, buluc, de slugile de casă, cele cărate cu avionul, sa bea o bere (dar ce bere!), la malul Mării Negre și Crețe : Liicheanu, Patapievici, Mihăieș, Manolescu (Manolescu nu fusese la-mare, dar ce contează, tot suflet de slugă este), ei bine, atunci greceanca va părăsi uniforma Ninei Hrușciova și se va prezenta în slipul Șarapovei.

Mă opresc: simț nevoia urgentă să mă piș. Temeinic. Dar înainte de această necesară operație de eliminare a otrăvurii, o întrebare din sală - adresată lui Băsescu:

Și Voronin și Medvedev și Lavrov și Putin amenință România cu... luarea Transnistriei! Ca și cum Transnistria ar ține de... Moldova.

România - dacă există vreun bărbat să o reprezinte - să spună: «restituți-ne sudul și nordul Basarabiei, Bucovina, tezaurul, Insula Serpilor. Și despăgubiri».

Dar cine s-o facă? Niște potăi ca alde Iliescu, Constantinescu, Băsescu? “Diplomați” ca Zăbălosul ochelarcik Ungureanu?; înciorăpați ca înCioroianu?, tremurici ca Diaconescu, consilieri ca Zoe Petre, consilieri ai consilierilor ca analfabetul Gabriel Andreescu, inși care se scapă pe ei numai la gândul că au să dialogheze cu un rus - cum să-l înfrunți pe Ivan când sovietkaia animală măsoară 190 cm înălțime și poartă cizme cu numărul 42 - însă picioarele îi put a opincă de tei/ numărul 93?

Cât despre americani... Au corectat primele declarații, total iresponsabile, imbecile, prin altele... “împăciuitoare” ca ale unor inocenți analfabeți - și mai ales dezinformați - ce sunt.

România liberă: “Elevii, spaima lui Voronin - Vijulie, editor - Sambata, 11 Aprilie 2009

“Represiunea opozanților lui Vladimir Voronin continua în orasele Moldovei. Forțele de securitate arestau ieri elevi de liceu în timpul orelor, chiar dacă nu au ajuns să participe la proteste.(...)”

“În Coreea de Nord, regimul autoritar al lui Kim Jong-Il arestează frecvent elevi, considerați periculoși pentru ordinea de stat. În România anilor ’40, sovieticii au făcut și ei același lucru. În 2009, la Chișinău și în

orasele din apropiere fortele de securitate aresteaza adolescenti direct din timpul orelor.

“Situat la 40 kilometri de capitala, orasul Orhei [unde, în 1941 KGB-ul, comandat de G. Goldenberg a arestat, a trimis la plutonul de executiei elevi n. mea, P.G.] - cunoaste in aceste zile efectele represiunii duse de fortele de securitate. La Liceul "Alecus Russo", doua dintre cele mai bune eleve, ambele in varsta de 18 ani, au fost ridicate ieri de agenti imbracati in civil pe motiv ca ar fi incercat sa participe la protestele de strada de la Chisinau. "La prima ora a diminetii au venit la liceu politisti in civil. La inceput au urmarit atent ce se intampla, cine intra, cine iese, dupa care au cerut sa vina la directiune doi copii de 18 ani, cu cele mai bune rezultate, Alexandrina B. si Olga Sandulescu. Li s-a spus sa-si ia si lucrurile", a povestit pentru "Romania libera" profesoara Elena Golub. Potrivit acesteia, marti cele doua fete au facut tot posibilul, alaturi de elevi de la mai multe scoli, sa plece spre capitala. "Dar atunci drumurile au fost blocate, politia le-a spus sa se intoarca inapoi si multi dintre copii nici n-au mai ajuns la Chisinau. Unii au ajuns, dar cele doua fete, nu. Ele s-au intors pe jos inapoi de la marginea orasului, unde ajunsese grupul", completeaza profesoara Golub. Aceasta s-a sfatuit deja cu un avocat, intrucat, din informatiile pe care le are, vizati sunt acum si dascalii copiilor urmariti de procuratura.

“Cu un avocat chemat la timp la scoala s-a sfatuit si Paula T., eleva la acelasi liceu, "Alecus Russo". Agentii revenisera sa o ridice si pe ea, dar aparatorul le-a cerut politistilor in civil citatie. Contrar oricaror uzante, fortele de ordine au scris una pe loc, dar pana la urma Paula nu a mai fost luata de la scoala, asa cum s-a intamplat cu colegile ei. Pentru Mihai S., in schimb, calvarul dureaza deja de cateva zile. Politia face presiuni imense asupra adolescentului care, desi a incercat, nu a mai ajuns la demonstratii. A fost dus la comisariat marti, a fost eliberat la scurt timp, iar ieri dimineata, la ora 7.00, a fost chemat din nou la politie. Mihai a fost eliberat si de aceasta data, dar nici el, nici profesorii sai nu stiu ce va urma.

“Spitalul de Urgenta din Chisinau ascunde violentele comise de batausii regimului comunist. Inauntru misuna politistii, iar medicii si asistentele sunt terorizati de agenti care tipa la ei si ii ameninta cu bataia. In apropierea cladirii, un tanar snopit in bataie, adus in stare de inconstienta, este tarat din Ambulanta de catre membrii fortelor de securitate. Deputatul independent Valentina Cusnir este internata aici, dupa ce a fost snopita in bataie pe 7 aprilie. In urma agresiunii, aceasta s-a ales cu o comotie cerebrala si o mana rupta. Nu departe de salonul ei zace, incatusat de pat, si Denis Roscot, un adolescent(...) batut crunt de politie. Tanarul este pazit de doi agenti care au ordin sa traga în picioarele celor care incerca sa-l viziteze. (...)

“Procuratura de la Chisinau a anuntat ieri si arestarea unui cetatean roman, Johnattan Jerusalayem Netanyahu, de 57 de ani. Acesta e acuzat de uzurpare a ordinii de stat. "Pe 9 aprilie curent, in cadrul perchezitiei la locul de sedere a acestuia, au fost depistate si ridicate harti ale orasului Chisinau, fotografii ale cladirilor administrative, inclusiv ale Parlamentului si Presedintiei si sticle cu substante inflamabile special adaptate", spune comunicatul Procuraturii. Anchetatorii au refuzat sa dea alte detalii asupra circumstantelor in care romanul a fost retinut. (...) Nici reprezentantii societatii civile nu au scapat de razbunarea regimului pe care il contesta. Ieri, la cateva ore dupa ce a acordat un interviu "Romaniei libere", liderul Asociatiei Civice "Hyde Park", Ghenadie Brega, a fost chemat la procuratura, iar casa sa a fost perchezitionata de fortele de securitate. Fratele sau, cameramanul Oleg Brega, a fost si el retinut pentru cercetari. Cu numai o zi inainte, organizatia care militeaza pentru respectarea drepturilor omului Amnesty International avertiza ca mai multi militanti de marca, printre care si Ghenadie Brega si Natalia Morari, vor fi pusi sub ancheta. Basarabeanca Natalia Morari a acti-

vat, totdata, si ca ziarist de opozitie in Federatia Rusa. Brega si Morari se numara printre organizatorii protestului pasnic din data de 6 aprilie, cand tinerii moldoveni au solicitat, in centrul Chisinaului, renumararea votului si reluarea alegerilor. (...)

O jurnalista a fost rapita ieri in apropierea cladirii guvernului din Chisinau. Rodica Mahu este redactor-sef al "Jurnalului de Chisinau", un ziar critic la adresa regimului Voronin. Potrivit directorului publicatiei, Val Butnaru, jurnalista a fost ridicata de patru barbati care au tarat-o in masina lor, dupa care au plecat spre o directie necunoscuta. Dupa cateva ore, Rodica Mahu a fost eliberata, dar a fost avertizata sa aiba grija cum scrie despre regimul Voronin. Si corespondentul TVR Doru Dendiu, aflat la Chisinau, a fost arestat ieri. Autoritatile moldovene sustin ca televiziunea publica de la Bucuresti a incitat la actiuni de protest, acuzatie respinsa de conducerea TVR. Nici jurnalistii postului Realitatea TV nu au fost uitati de fortele de securitate. Echipa, formata din trei persoane, a fost retinuta joi noapte pentru cateva ore. In ultimele 72 de ore, mai multi cameramani, reporteri si fotografi locali au fost batuti cu bestialitate de membri ai fortelor de securitate imbracati civil. Pe acest fond, Federatia Internationala a Jurnalistilor (FIJ) a criticat ieri guvernul moldovean: "Este evident ca acesti ziaristi sunt victimele crizei politice din Moldova", se arata intr-un comunicat remis de FIJ.(...)

Rl online Sâmbătă, 11 Aprilie 2009

“Ambasadorul american la Chisinau, Asif J. Chaudhry, a cerut vineri presedintelui moldovean Vladimir Voronin sa gaseasca o modalitate de a coopera cu opozitia, pentru a asigura stabilitatea in tara. Voronin l-a primit vineri pe ambasadorul american, in aceeasi zi in care reprezentantul Washingtonului discutase si cu ministrul de externe Andrei Stratan. Diplomatul american a salutat decizia de renumarare a voturilor exprimate in scrutinul contestat din 5 aprilie si a subliniat si importanta gasirii "unei modalitati optime de conlucrare dintre autoritati si partidele de opozitie pentru asigurarea stabilitatii social-politice", potrivit unui comunicat al Presedintiei moldovene, citat de NewsIn. (...)

"Ambasadorul SUA in Republica Moldova si-a exprimat regretul in legatura cu evenimentele care s-au produs in ziua din 7 aprilie in capitala tarii noastre, mentionand ca a fost socat si neplacut surprins de starea edificiilor vandalizate ale Parlamentului si Presedintiei. Asif J. Chaudhry a subliniat faptul ca autoritatile americane au condamnat actele de violenta admise in cadrul actiunilor stradale din capitala Moldovei", se arata in comunicatul Presedintiei moldovene. *Seful misiunii diplomatice a SUA a remarcat faptul ca "reactia autoritatilor Republicii Moldova a fost adecvata evenimentelor care s-au desfasurat" si a "salutat declaratia facuta in acest sens de catre presedintele Republicii Moldova, potrivit careia mai curand ar sacrifica cladirile administrative decat sa raneasca tineri si sa admita varsari de sange", continua comunicatul. (subl. mea, P.G)*

România liberă Mircea Kivu - Sâmbătă, 11 Aprilie 2009

“Dupa ce, duminica, ecranele televiziunilor de stiri fusesera ocupate de avocatii lui Becali, la Bucuresti s-a aflat, marti, ca in Republica Moldova avusesera loc alegeri parlamentare. Imaginile care au invadat ecranele ni le-au amintit pe altele, vizionate in iunie 1990. O multime formata preponderent din tineri scandand in fata sediilor puterii. Brusca si inexplicabil, scandarilor le iau locul gesturi violente. Fortele de ordine se retrag ca prin farmec. Grupuri desprinse dintre manifestanti patrund in cladirile oficiale si le vandalizeaza. O data cu lasarea intunericului, manifestantii se imputineaza, iar cei

ramasi sunt imprastiati cu brutalitate, se opereaza retineri, domneste confuzia in legatura cu soarta celor arestati.

“In timpul acesta, televiziunea oficiala nu transmite stiri despre inflo-rirea bujorului de cimp – ca in vremea lui Razvan Theodorescu –, ci dansuri si jocuri pentru copii, iar celelalte posturi isi intrerup emisiunea. Reprezentantii partidelor de opozitie evita sa-i sustina pe manifestanti. Pe seara, aceeasi televiziune de stat difuzeaza imagini bine montate din timpul zilei: nu mase de mii de manifestanti, ci grupuri de indivizi violenti, cu aspect dubios si sorbind din niste sticle. Insista asupra politistilor raniti si a birourilor distruse. Apare presedintele, vorbeste despre manifestanti platiti, tentativa de lovitura de stat si implicarea agenturilor vecinului de la vest (aici au fost mici confuzii, la Bucuresti secventa avusese loc in decembrie). Industria miniera este foarte putin dezvoltata in Basarabia.

“Ca si la Bucuresti in 1990, revolta de la Chisinau a fost una a disperarii. Un segment important al populatiei, cel mai activ in plan civic, isi pusese mari sperante in aceste alegeri. Parea ca, dupa opt ani de guvernare comunista, lucrurile se vor schimba. Din pacate, electoratul basarabean include inca o masa inerta, tentata intotdeauna sa voteze in favoarea puterii. Rezultatele (parziale) publicate luni de catre Comisia Electorala Centrala aratau nu numai ca Partidul Comunist ramasese majoritar, ci ca obtinuse mai multe mandate decat la precedentul scrutin, anume fix 61, exact cat le erau necesare pentru a numi un nou presedinte (pentru alegerea caruia sunt necesare trei cincimi din voturile celor 101 deputati). Nu stiu in ce masura au fost falsificate alegerile din Republica Moldova si nu cred ca o eventuala renumarare ar schimba mare lucru. Ca si la noi in 1990, fraudarea de proportii avusese loc inainte de ziua scrutinului. Prin impiedicarea accesului la televiziune si radio a partidelor de opozitie, prin intimidari, prin utilizarea parghiilor administrative de influentare a votului indeobste in mediul rural, unde locuiesc cam 60% din electorat, prin folosirea functionarilor statului drept agenti electorali ai partidului de guvernament, prin modificarea legii partidelor astfel incat sa nu permita formarea de aliante electorale. De cealalta parte, cele trei principale partide de opozitie (Partidul Liberal, Partidul Liberal Democrat si Alianta "Moldova Noastra") si-au risipit energiile in atacuri reciproce si au neglijat total electoratul rusofon.

“Comisia de observatori a OSCE a apreciat alegerile ca "in general corecte" (conform declaratiei baronei Emma Nicholson, la insistentele delegatilor rusi). Lumea occidentala, preocupata de criza financiara, a ignorat intamplarile dintre Prut si Nistru. Pentru CNN, evenimentele de marti de la Chisinau nu au existat. Scenariul petrecut odinioara in Serbia si Georgia nu s-a repetat. Tot ce s-a obtinut a fost diminuarea, o data cu anuntarea rezultatelor finale, a numarului mandatelor comunistilor de la 61 la 60. Ceea ce e o speranta desarta – in 2005, candidatul lor la presedintie a intrunit 75 de voturi, desi atunci detineau doar 56 de deputati. Mitingul disperarii de la Chisinau este pe cale sa se incheie, acum e liniste si inca nu stim ce vor avea de suferit cei care au indraznit sa-si manifeste dorinta de a trai intr-o democratie.

“Cel mai probabil, vor urma inca patru ani de uitare. Guvernul de la Bucuresti are putine optiuni – orice reactie cat de cat vehementa i-ar da apa la moara lui Voronin, care sustine demult ca toate dezordinile sunt instrumentate aici. Ceea ce ramane guvernantilor, dar mai ales societatii civile din Romania, este sa elimine din discutie aspectul national si sa abordeze problema basarabeana din punctul de vedere al incalcarii drepturilor omului. Acolo are loc perpetuarea unui regim dictatorial, oamenii le este refuzat dreptul la opinie, libertatile cetatenesti sunt batjocorite. Asa se intampla in Romania de inainte de 1989. Atunci, oameni si organizatii din vestul Europei au actionat pe diverse cai pentru a sensibiliza opinia publica si guvernele fata

de incalcarile drepturilor omului de catre regimul comunist, ne-au intretinut sperantele si astfel a devenit posibila schimbarea regimului. Cu alte cuvinte, ar trebui sa ne pese, in regim continuu, de soarta unui popor care aspira la libertate.

*

Adam: Scenariul a fost aproape la indigo cu cel din Romania.

Sambata, 11 Aprilie 2009 12:07

TVR-ul de atunci, din masa imensa de protestatari, focaliza imaginea pe tot felul de betivi sau aurolaci, veniti acolo sa caste gura, creind impresia ca manifestantii sunt pleava societatii. Apoi mimarea neputintei fortelor de ordine de a stavilii atacurile manifestantilor, incercand sa creeze emotie in randul oamenilor si sa justifice represaliile ulterioare. Incendierea unor masini sau a unor institutii (ex sediul Politiei Romane sau a Parlamentului Moldovenesc, etc), chiar de catre politisti infiltrati in multime (exista inregistrari audio, la mineriada din iunie '90). In concluzie, exista un scenariu standard folosit de toate regimurile comuniste, pentru a justifica apoi suprimarea opozitiei. *Moldovenii trec prin ceea ce am trecut noi in 1990, dar pe noi ne-a salvat atunci reactia foarte ferma a occidentului, dar de moldovenii mai pasa oare occidentului?*” (subl. mea. P.G)

Voronin a solicitat Uniunii Europene bani pentru... repararea stricăciunilor cauzate de “fașiștii români” (termen introdus de evrei în limba de lemn a oficialităților) clădirilor oficiale...

Nu cumva și prosopul?, vorba glumei triviale (aproximativ, căci nimic din ceea ce ține de sexual nu poate fi trivial - decât cel care râde ca prostul, ori își pune palma la gură rușinată, mă-nțelegi...?) Ca a venit vorba de prosop: oare ce sex o fi avînd Grecianca?

Răspuns: sexul-prost.

Duminică 12 aprilie 2009

Aștept cu sufletul la gură Cuvântul Băsescuului.

Să vedem: îi încunoștiințează pe ruși că, dacă mai agită șantajul cu Transnistria, România va repune pe tapet:

1. Basarabia și Bucovina de Nord redatate, în granițele din 1939;

2. Insula Șerpilor restituită;

3. Despăgubiri pentru jaful material exercitat de URSS asupra României;

4. Despăgubiri pentru arestarea, deportarea, asasinarea românilor din aceste două provincii răpitate?

O să vedem noi cât de normal este președintele României voastre. O să vedeți voi, care l-ați votat - și care l-ați lăudat, lins pe toate fețele și dosurile: Liiceanu, Patapievici, Mihăieș - și Tismăneanu, evident. De elucubrațiile, de rollerisme - în fine, de tismănismele sale bolșevice a ținut seama - dar de Basarabia

n-a auzit? De unde să audă el, de Basarabia, de la Anvers? Ce-o mai fi și “Basarabia”: o plăcintă? O ciorbă? O marcă de bere?

Unde mai pui că are două fete-cucuiete, trebuie să învețe și pentru ele scris-cititul, acela care îi lipsește de totdeauna...

*

blog.revistacultura - 25 martie 2009

Din stenograma intalnirii lui Nicolae Ceausescu cu un grup de scriitori, 13 martie 1981 „Tov. Nicolae Manolescu:

“Mult stimate tovarase secretar general, îmi permit sa arat foarte putine lucruri care vor veni in completare – asa cum, de altfel, ati precizat si dumneavoastra – la ceea ce a spus colegul meu, Augustin Doinas. Si eu cred ca avem totala libertate de a raspunde, prin volumele noastre, eforturilor care se fac, de a darui oamenilor carti care sa oglindeasca realitatea si realizările societatii noastre contemporane.

Domnia Voastra, de multe ori, ne-ati spus, ne-ati aratat ce se cere de la literatura, ce ar trebui sa fie aceasta literatura.

Din pacate, tovarase secretar general, ne gasim aici, in fata Domniei Voastre, nu ca sa discutam cu presedintele statului si partidului probleme de fond ale literaturii romane, ceea ce ar fi fost de dorit, si ceea ce ar fi fost foarte important pentru noi, ci sa discutam, din nou – eu, in ce ma priveste, vin pentru prima oara in fata dumneavoastra – aceleasi probleme, sa discutam din nou despre aceasta atmosfera care domneste in viata literara, de raporturile in cadrul scriitorimii noastre.

Suntem aici, tovarase secretar general, solicitand atentia Domniei Voastre din cauza acestor contradictii, din cauza acestei atmosfere necolegiale. Exista un raport care leaga aceste realitati. Spre exemplu, exista un raport mecanic, dovedind ca o literatura se poate face intr-un climat bun, dar exista si unele resentimente care la un moment dat denigreaza aceasta literatura. De obicei se leaga valoarea literara de libertatea acestei literaturi. Si eu, tovarase secretar general, am sa merg mai departe cu aceasta valoare a literaturii, spunand ca ea se leaga de legalitatea restaurata de 15 ani incoace, de cand Domnia Voastra ati instaurat aceasta legalitate, facand sa se cunoasca operele unui popor prea adesea incercat si lipsit in istoria sa de acest cadru firesc. Cea mai grandioasa legatura care se poate face intre dezvoltare si literatura in acesti 15 ani, si acest cadru legal, se face datorita si gratie eforturilor Domniei Voastre. Poate ca nu mai este cazul s-o spunem, dar este un lucru clocotitor, afirmarea acestei legalitati. Tin la aceasta expresie, pentru ca mi se pare ca numai in acest cadru legal cultura se poate dezvolta firesc, fara a secreta aceasta otrava care poate duce la nemulumiri si ura.

Fenomenele negative care se petrec in viata noastra literara m-au facut, stimate tovarase secretar general, sa ma asociez celor care au cerut permisiunea de a se afla in fata Domniei Voastre si, totodata, acest lucru a pornit din dorinta catorva – foarte putini oameni, colegi de-ai nostri, de a pune in discutie, de a ataca si daca se poate spune de a discuta tocmai acest cadru, de aceasta legalitate.

Nu este poate probabil nevoie sa spun care sunt cauzele care au dus la aceste nemulumiri. Nu este vorba de unele neintelegeri, ci este vorba de unele nemulumiri ale unora din colegii nostri, care n-au fost alesi in organele conducatoare ale Uniunii Scriitorilor, este vorba de nemulumirea altora de a fi considerati de critica literara la valoarea pe care si-o imagineaza ca o au.

Pe de alta parte, Uniunea Scriitorilor a devenit, pentru acesti cativa, un cadru neplacut, stingher, pe care tind sa-l stapaneasca critic, devenind un dusman de moarte. Nu este nevoie sa spunem ce s-ar intampla, in acest cadru, cu unele din creatiile valoroase, care trateaza despre revolutia socialista, des-

pre alte probleme, in lipsa criticii ca reglator.

Ceea ce este mai neplacut, este faptul ca aceste discutii, din cadrul literaturii, au inceput sa semene cu unele campanii impotriva unor oameni care au merite in literatura contemporana, unele legate direct de lupta pentru aceasta tara si pentru acest partid.

Domnia Voastra ati instaurat legalitatea, dar ati lichidat si un anumit monopol care a existat pana in anii 50, si nu numai pana atunci, si care tindea sa imparta pe scriitori in doua, cei care erau cu literatura si cei care erau impotriva partidului. Ceea ce as numit eu «Politica Ceausescu» a fost tocmai lichidarea acestor «drepturi» de obicei ale unor uzurpatori, a unora, foarte putini, de a se erija ca adevarati iubitori de tara, a iubirii de partid. Acestia, foarte putini, uita ca scriitorul adevarat, sau mai bine-zis, este scriitor adevarat cu conditia sa fie un scriitor adevarat! Aceasta a doua parte a firmatiei mele izvoraste din declaratiile facute de acestia, foarte putini, in diferite ocazii si care au creat un mare loc pentru impostura, pentru veleitarism.

Nu mai este nevoie sa spun de climatul necritic care are loc in viata literara, climat care trebuie – cred eu – cat se poate de repede sa fie discutat, analizat, inlaturat pentru ca, altfel, in relatiile dintre literatura si viata literara s-ar putea intampla ca aceasta admirabila literatura, pe care o stim de 15 ani incoace, care se situeaza la nivelul cel mai inalt al creatiei artistice romanesti, sa inceapa sa suporte tot mai greu presiunile care apar si, totodata, sa apara tot mai putine creatii bune bune, sa apara o anumita oboseala a scriitorilor din cauza acestor campanii, si in mod deosebit la scriitorii mai tineri .

Va multumesc, tovarase secretar general, ca m-ati ascultat. Sper ca cuvantul meu stingher – vorbesc pentru prima oara in fata dumneavoastra – a reusit sa va transmita a anumita emotie a starii pe care am vrut s-o completez, daca nu si cauzele ei obiective.

Inca o data, va multumesc.”

Reprodus dupa Marin Radu Mocanu, **Cenzura a murit, traiasca cenzorii**, Editura EuroPress, Bucuresti, 2008, pp. 127-129 Interventia lui N. Manolescu poate fi citita ca o lectura complementara la un articol mai vechi de-al meu despre cherela protocronistă; sau invers.

4 Responses to “Nicolae Manolescu:
taliban - March 28th, 2009 at 3:19 pm
No comments, nu-i asa?

Roxana - March 30th, 2009 at 1:38 pm

Nu știu de ce am impresia că prezentul se oglindește în trecutul comunist. Diferența e că astăzi se spune “Stimabil domn”, și nu “Tovarăș”. Tot pe acolo ne învârtim, tot ridicat în slăvi se cheamă, tot supra-apreciere este. Fără cuvinte sau fără drept de replică...

Dorian - April 1st, 2009 at 9:54 pm

Ceea ce ma uluieste e ca manolescu ridica problema generatiei tinere (ca element periculos), singura care putea sa aduca o schimbare in literatura cretinoida a anilor 50. Ceea ce ma uluieste chiar mai mult e ca nu si-a cerut scuze in public pentru asta.

Flori Balanescu - April 12th, 2009 at 7:43 pm

“ca scriitorul adevarat, sau mai bine-zis, este scriitor adevarat cu conditia sa fie un scriitor adevarat!”...

Cum ar veni, care este si nu poate decit sa fie... sa “reziste prin cultura” (auto)cenzurata, prin mincatul rahatului ideologic cu linguroiul etc. sa vorbeasca o dulce si duioasa limba de lemn cind imprejurarea o cere. Ar fi simplu, daca n-ar fi

ceva mai complicat. Limba de lemn, cum a spus-o altcineva, este “vehicolul ideologiei”, nu este o smecherie de moment a intelighentului roman, care se face frate cu dracul sa insele vigilentia Tovarasului... S-au facut frati buni cu dracul in asa hal incit ne-au aruncat intr-o confuzie letargica. Dar, vorba “rezistentă” a romanului, “Cainii latra, ursul trece...” ca ei sunt in dosul gardurilor, legati in lanturi, ursul e ditamai animalul, si stapin al drumului... si cu spatele asigurat.

Luni 13 aprilie 2009

Ca să vezi! USA s-au exprimată corect despre “Moldova”, însă noi, plăvani de la marginea lumii civilizate, am înțeles pe dos ceea ce atât de limpede a rostit, a silabisit America Însăși.

Ziua de azi:

“Ambasadorul SUA ia apararea arestatilor

“Ambasadorul SUA in Republica Moldova, Asif Chaudhry, s-a declarat ingrijorat de actiunile autoritatilor moldovene.

Intr-un interviu acordat agentiei Infotag, diplomatul american a declarat: "Suntem ingrijorati in special de retinerea jurnalistilor si a studentilor, efectuata fara motive aparente". Masinaria de dezinformare a Chisinaului a incercat, vineri, sa intoxice opinia publica, agentia Moldpres informand ca, in timpul unei intrevederi cu Voronin, ambasadorul SUA in Republica Moldova ar fi apreciat ca reactia autoritatilor a fost adecvata. (L.P.)”

*

Dialogînd cu Iolanda Malamen,

prozatorul și gazetarul Cristian Teodorescu nu pierde prielejul de a rosti alte gogomăanii. El, produsul tip al cenaclului Crohmălniceanu (ajuns aici, ar trebui să mă opresc și să zic: «Totul se explică pe lumea asta, chiar și Cristian Teodorescu - prin Croh»), iată ce a mai rezultat - cine nu înțelege de ce l-am insectarizat pe C.T. să fie sănătos :

“Cand a aparut "Desantul" diversi cretini de pe la Scanteia, si nefericitii de la revista "Luceafarul" care stateau la remorca Scanteii, s-au repezit sa anunte ca aceasta antologie voia sa distruga literatura romana. Adica noi eram desantati de Crohmalniceanu pentru a lichida ceva. Nu se stia ce, dar era limpede ca voiam sa distrugem literatura romana. Atunci, in revistele literare a avut loc un razboi total, alimentat si de articolele care apareau in ziare. Luceafarul, unde mai publicasera unii dintre noi, Mircea Nedelciu de pilda, ar fi vrut o executie selectiva, iar Scinteia, de la inaltimea ei, voia sa ne beleasca ideologic (iertata fie-mi exprimarea!). Revistele literare ale vremii ne-au sarit in aparare. George Balaita care, dupa moartea lui Marin Preda conducea Editura "Cartea Romaneasca", a publicat un articol in "Romania libera" ca sa-i calmeze pe atacatori. Nimic! *Miza nu eram noi, optzecistii, cum ne inchipuiam, ci disputa dintre cele doua mari directii de atunci din literatura romana - una binecuvantata de Gogu Radulescu, cealalta sprijinita de Securitate. Noi eram carnea de tun si un simplu episod din acea lunga disputa.* (subl. mea, P.G.)

Și noi care habar nu aveam că “direcția Gogu Rădulescu” nu era deloc, dar deloc “sprijinită de Securitate”, ba chiar, prin

Zigu Ornea, prin Buzura, prin Dinescu : din contra! Nu, domnule! Voi, optzeciștii nu erați “carnea de tun” “din acea lungă dispută” (dintre Gogu și Securitate), ci niște bieți pui de găină, fâțați de... Cloșca poreclită (de Nina Cassian): “Bacilul Kroh”. Este suficient să vi se citească produsele diversioniste până la mutilare consiliate de maestrul întru rătăcirea tinerilor. «Asta-i muzica ce-mi place!», va fi jubilat în bărbie (!) cel care v-a confecționat, apoi v-a lăsat de capul vostru, el avînd o altă treabă urgentă: punerea palmei în cur și cărarea “în surghiun”, cum îi zice Sami Damian Germaniei.

C. Teodorescu încheie, autocritic:

“Dupa ce ne-am ratat Revolutia, dupa ce ne-am irosit si tranzitia nu ne mai ramane decat sa inventam o revolutie si o tranzitie care sa ne placa post-festum.”

Am zis: autocritic, ceea ce înseamnă că scriitorul-vorbitor *a participat*: la rivoluțiune, la, zi-i pe nume: tranziție... Trist al dracului: “să-ți ratezi Revoluția, tu cu mâna ta după ce ți-ai irosit si tranzitia nu-ți mai rămâne decât să-ți inventezi o... revolutie și o tranzitie care să-ți placă post-festum.”

*

Mircea Mihăieș, limbistul de serviciu al lui Tismăneanu, al lui Patapievici, al lui Liiceanu, al lui... Cum, al mai cui? Al Băsescului! Să-l ascultăm, reculeși, pe analistul bănațan:

“Sunt vremuri bune pentru teroriști. Orice aventurier, orice asasin cu o armată la dispoziție și bani în conturi poate face tot ce-i trece prin minte. Pentru că paznicii planetei (și mai ales paznicii Europei) dorm. Fățarnicia, minciuna, dubla măsură n-au avut trecere mai mare decât în aceste zile de apus ale valorilor europene. Analisti serioși explică lipsa de reacție a cancelariilor europene față de atrocitățile din Moldova prin vacanța de Paște. Dar de când își iau politicienii vest-europeni liber de Paște?! De când au ei respect pentru credință. Doar le știm ura spumegândă față de creștinism și umanism, din vremea refuzului ca ele să figureze între valorile fondatoare ale Europei! În teorie, vrem o Europă puternică. În practică, edificăm o Europă uscată, cheală de orice atribut, ca un vreasc rămas de la ultimul foc de tabără al democrației.

“Duplicitarismul pestilențial a fost rapid îmbrățișat și la noi. Era greu pentru cel poreclit „Prostănacul” să se abțină în astfel de momente. Aberația e cu siguranță inspirată de insul care-l flanca pe când Geoană emitea gogomania - ciomăgarul ideologico-europeano-corect-politic Adrian Severin. Obsedat de gândul cuceririi Cotrocenilor, Geoană a identificat, cu binecunoscuta-i sagacitate, sursa răului din Moldova: Traian Băsescu. *Pentru Geoană, tinerii moldoveni sunt cotonogiți fără milă dintr-un ireparabil, copleșitor și exclusiv motiv: pentru că, acum câțiva ani, șeful statului român a spus că vom regăsi Moldova în Uniunea Europeană.* (subl. mea, P.G.) Mare ticălos trebuie să fii ca să-ți treacă prin minte așa ceva, darmită să rostești în public astfel de *învinuiri grotești ce-i invită pe împilatorii de la*

Chișinău să-și continue liniștiți căsăpeala! (subl. mea)”

Foarte bine îi face Mihăieș lui Geoană Apărătorul Onoarei Patriei Băsești ! Dar cum își îngăduie Prostănacul să-l critice pe Însuși-Primul-și-Ultimul, pentru oleacă de tăcere în tufiș, unde adormise (deși în beci era mai răcoare), aducându-i aminte că “acum câțiva ani” promisese că Moldova va fi în Uniunea Europeană? Câte nu zice Însușiul - cine, în afară de Liiceanu, Patapievici, Tismăneanu i se uită-n gură? Nici măcar Nuți, căci Dânsia sa, încet, încet s-a autonomizat; pe românește: s-a neatârnat, gata, acum nu mai depinde de nimeni (în fine...), ea fiind responsabilă pe clasă cu excursiile (cum va fi pronunțând: *escursi'ili?*)

Tot *Ziua* ne informează despre epocalul eveniment - care eclipsează tragedia din Basarabia:

“INSOMAR: Elena Băsescu, Corneliu Vadim Tudor și Gigi Becali ar obține mandate de europarlamentar - 12 aprilie, 13:21

Fiica cea mică a presedintelui, Elena Băsescu, liderul PRM, Corneliu Vadim Tudor și, teoretic, și Gigi Becali ar obține mandate de europarlamentar, potrivit unui sondaj INSOMAR realizat în perioada 26 martie- 5 aprilie, la comanda Realitatea TV.

Potrivit cercetării, dacă săptămâna viitoare s-ar organiza alegeri europarlamentare, pe primul loc s-ar clasa PDL cu 33% din voturile electoratului, urmat de PSD, cu două procente în urmă, adică 31%. PNL este cotate cu 15%, iar UDMR cu 7%. În urma formațiunii conduse de Marko Bela se clasează Elena Băsescu, cu 6%, care ar obține în acest moment aproape dublu față de procentul de 3,3% care îi este necesar pentru a ajunge în Legislativul european.

PRM este cotate cu 5%, iar PNG este cotate cu 2%. În condițiile în care acesta din urmă nu a depus candidaturi, iar fostul său lider, Gigi Becali, se află pe listele PRM, pe poziția secundă, teoretic, patronul Stelei ar avea șanse să-l însoțească pe Corneliu Vadim Tudor în PE. Aceasta mai ales că, pe lângă cele 5%, PRM ar mai obține sufragii în urma redistribuirii voturilor partidelor și independenților situați sub pragul electoral.

Sondajul INSOMAR, realizat pe un eșantion de 2430 persoane, are o marjă de eroare de plus/minus 2% și a fost realizat în perioada 26 martie- 5 aprilie”.

*

Urări de Paște - «Auziți!» (hotărât, nu mai pot scăpa de iosifsăvisme):

“Președintele și premierul le-au adresat urări cetățenilor care sărbătoresc Paștele Catolic - 12 aprilie, 13:24

Traian Băsescu (ZIUA) "Cu prilejul Sărbătorii pascale doresc să adresez cele mai calde urări creștinilor din România care împărtășesc astăzi bucuria Învierii Domnului. (...)

“Și premierul Emil Boc le-a adresat astăzi un mesaj de Paște credincioșilor romano-catolici, evanghelici și reformați, urându-le să se bucure de aceste momente. (...) Boc amintește și de solidaritatea față de victimele cutremurului din Italia. "Solidaritatea față de aproape izvorăște din credință și, cu atât mai mult, sunt alături de cei care suferă acum în Italia din cauza

cutremurului petrecut in 6 aprilie, in oraşul l'Aquila"

Da, oameni buni : degeaba se screme curinpupistul Mihăieş să găsească motive justificînd **tăcerea lui Băsescu** în aceste zile.

Imensul preşedinte a găsit timp să adreseze catolicilor din Italia urări de Paşte, dar n-a avut trei secunde să transmită trei cuvinte de încurajare basarabenilor - din România.

Ardeleanul de serviciu, inenarabilul Boc a găsit - de capul lui - resurse de a-şi exprima "solidaritatea faţă de victimele cutremurului din Italia" (solidaritate cu nişte morţi?, de ce nu), dar nici un cuvânt despre victimelor din Basarabia - morţi şi supravieţuitori.

Câtă nesimţire! Câtă laşitate! Câtă frică de avioane (ruseşti, americane - «Du-le, Doamne, la Ploieşti, că noi s'tem mici, băşinoşi şi boccii»).

(...) *Marţi 14 aprilie 2009*

Pentru ieri, 13 aprilie site-ul meu a fost vizitat de 147 de persoane. Oamenii vor fi auzit că am scris "ceva tare" şi s-au îndreptat spre Jurnal. Or eu nu afişez Jurnalul, decât la sfârşit de lună. Însă izbucnind evenimentele din Basarabia, mi-am îngăduit o derogare: cum nimeni nu mă mai publică în presă - şi nu de azi, nu de ieri, ci de ani buni - am recurs la fragmentarea Jurnalului şi trimiterea "bucăţilor" prin mail celor câţiva prieteni din jur. Am primit confirmări de primire de la destinatari din România, din Franţa, din Germania, din USA, din America de Sud, însă nici o veste din Basarabia: nu vor fi ajuns la destinaţie depeşele mele - mai ales că ghinăralu' Varonin a dat ordin de "tăiere a vorbitorului" dintre românii de pe cele două maluri ale Prutului, fiindcă "faşiştii" de pe malul drept urmăresc sabotarea justei orânduiri bolşevice "maldavineşti" de la Chişinău.

Că tot vorbesc de internet şi de vizitatorii mei: ieri sau alaltăieri Xiti mi-a semnalat 4 vizitatori din Israel; azi: zero. Or fi şi ei în sărbători, de asta. Cade bine pretextul cu sărbătorile: evreii de pretutindeni au oroare de răsmeriţele antibolşevice (ei le traduc, automat: antisemite), intră în panică, sunt terorizaţi de o astfel de "abatere", mai cu seamă în Basarabia: pe de o parte acest loc în spaţiu fiind, de un secol, unul din focarele "rivaliutiei" lor acolo a fost, dovadă mulţimea celor mai feroci bolşevici care acolo au văzut lumina zile (sic); iar în România, după 23 august 1944 venindu-ne pe tanc sovietic - oricât s-ar îmbârzoia Ion Vianu (motiv pentru care, ofensat de zisa mea, s-a luat de mână cu puiul - şi nepotul de bolşevic, "Oişteanu" - pentru a mă antisemitiza ; pe de alta pentru că "tulburările" au un

impact... defavorabil cinstitelor gheșefturi.

România liberă:

Sangele nu se spala de pe maini -Elena Vijulie,

“Republica Moldova nu este Republica Zair(...) Republica Moldova este vecina cu Uniunea Europeana, iar o treime din cetatenii ei traiesc in Uniunea Europeana. Republica Moldova este vecina cu Romania si doua treimi din cetatenii ei se declara romani. Republica Moldova se chinuie de 20 de ani sa-si construiasca o identitate care nu poate fi decat subreda. Romania se chinuie si ea de 20 de ani sa-si aminteasca cine este si sa se prezinte ca atare in Europa. Si cu totii stim ca fara Cortina de Fier si groaznica distorsionare a mintilor provocata de comunism n-ar fi trebuit sa ne incordam astazi creierii ca sa spunem in romaneste, cu si fara accent moldovenesc: "Basarabia suntem noi".

Republica Moldova este un loc unde experimentul comunist continua mult dupa prabusirea Zidului Berlinului. Faptul ca exista partide de opozitie, ca inca apar cateva ziare care spun altceva decat viseaza noaptea Vladimir Voronin, nu inseamna nimic. Momentul adevarului pentru o societate libera are loc atunci cand schimbarea puterii se face in mod pasnic. La Chisinau, in aprilie 2009, acest lucru nu s-a intamplat. Europarlamentarul Emma Nicholson a declarat ca in noaptea alegerilor, observatorii credeau ca partidele de opozitie vor castiga cu 40-45%, iar Partidul Comunistilor o sa aiba numai 35 de procente. Iar accesul interzis Opozitiei la listele de alegatori nu poate decat sa confirme fuga de adevar a autoritatilor. Verificarile, procedurile, rapoartele oficiale – fie ca privesc rezultatul alegerilor, fie ca se refera la autopsia tanarului Valeriu Boboc, ucis in bataie – nu au nici o relevanta. Regimurile comuniste mint.

Regimurile comuniste sunt experte in a amesteca adevarul cu minciuna. Fericitii acestei lumi, cei care isi traiesc naivitatea in societati libere, sunt usor de convinsi ca procedurile statului de drept au fost respectate si la Chisinau. *Observatorii OSCE la alegeri s-au imbatat cu tabele si procese-verbale, dupa care au declarat scrutinul corect. Jurnalista olandeza cu care am ajuns la Denis Roscot, la Spitalul de Urgenta, l-a intrebat pe baiatul de 19 ani daca a vorbit cu un avocat si daca a putut sa-si sune parintii de la Comisariatul de Politie. Da, a raspuns el in franceza. Da, dar – asa cum mi-a povestit mie in romaneste – dupa ce l-au lovit in cap pana la comotie cerebrala.* (subl. mea) Si nu are nici o relevanta ca la manifestatia de duminica nu s-au mai strans miile de tineri care au strigat saptamana trecuta, plini de revolta, dar si de speranta, "Refuz, rezist, sunt anticomunist". Nu are nici o relevanta ca astfel partidele de opozitie nu au dovedit ca au sustinere larga la scena deschisa. *Oamenii au stat deoparte pentru ca sunt terorizati. Au stat deoparte pentru ca presedintele Voronin si premierul Greceanii isi ameninta cetatenii la televizor. Au stat deoparte pentru ca s-au temut sa nu fie batuti, arestati sau pentru ca reazema zidurile comisariatelor de politie unde se afla copiii lor. Ei au inteles exact ca devastarea Parlamentului si a Presedintiei nu a fost nimic altceva decat o inscenare bolsevica menita sa discrediteze Opozitia in ochii Occidentului.*

Am trait saptamana trecuta la Chisinau bucati din Romania anilor '80, din razboiul informational al lui decembrie 1989 si bucati din inscenarea de pe 13 si represiunea de pe 14-15 iunie 1990. Am vazut oameni batuti, am vazut rude disperate si, mai presus de orice, am vazut cum oamenilor din jurul meu li se facea din ce in ce mai frica, desi lor personal nu li se intampla practic nimic. Soarta tinerilor ridicati de pe strada sau din scoli, ca si atotputernica memorie colectiva a lagarului comunist lucreaza la Chisinau mai eficient decat o pot face pumnii Politiei sau mana lunga a Serviciului de Informatii Speciale. Iar cei care au trait comunismul in Romania, in Ungaria,

in Polonia stiu prea bine la ce ma refer. Tarile din Est membre ale Uniunii Europene au datoriat sa foloseasca suferinta tinerilor zbrobiti la Chisinau de bocancii Politiei ca sa semneze actul final al razboiului rece: interzicerea si condamnarea comunismului in tot cuprinsul lumii civilizate. Tarile din Est stiu ce inseamna acest chip al diavolului, iar Europa trebuie sa il defineasca in sfarsit ca atare, alaturi de fascism.

Nici presa, nici organizatiile civice, nici chiar partidele de opozitie din Republica Moldova nu au forta de a-i apara pe tinerii arestati. Singurul care se simte acasa si in largul lui in Republica Moldova este statul politienesc. In numele tinerilor batuti, trebuie sa vorbim noi, cei care suntem liberi. si nu in primul rand pentru ca studentii de la Chisinau sunt romani, cum romani suntem si noi, ci pentru ca si noi, si ei suntem pur si simplu oameni.

Uniunea Europeana s-a eschivat in a pune punctul pe i in privinta regimului Voronin. Dar mintile lucide ale Occidentului stiu ca principiile pe care s-au zidit societatile lor prospere sunt calcate in picioare dincolo de Prut. Lipsa de reactie fata de sangele de pe peretii de la Chisinau slabeste temelia libertatii insasi. Pilat din Pont s-a inselat. Sangele nu se spala de pe maini”.

(tot 14 aprilie - după orele 18, ora Parisului)

Nu puteam sta, dracului, ca toată-lumea-bună românească, cea care nu a învățat nimic-nimic-nimic din cele 7 decenii de nenorociri (o iau, ca tot basarabeanul, din iunie 1940) și, de fiecare dată... mai sper într-o “îmbunătățire”: «Lăsați, doamnă, că dracul nu-i chiar așa de negru»; «Ar fi timpul să cunoaștem și binele - după atâta rău”... Încurajări de oameni necăjiți, care așteaptă de sus liberarea, bunăstarea, în loc să pună mâna pe ciomag (sau pe un pietroi, în pură tradiție miorițică) să-i crape el capul mincinosului, ticălosului, lipitorii, neamului-prost - național, mă rog frumos.

Ce m-a apucat să fac profeții: «O să vedeți: discursul lui Bășescu are să fie - după o luuungă așteptare - un fâs, un pârț, o bășină? De ce i-am... dezamăgit pe compatrioți (îmi fac iluzii; nimeni, nimic nu-i dezamăgește pe românii noștri, nici măcar americanii voștri așteptați, to-ot așteptați aproape jumătate de secol)? De ce nu i-am lăsat să, zi-i pe nume: sperie - căci speranța, e-he,/ cum bine zice ea, romanța...?»

Sincer: ziceam eu de rău de Bășescu, însă, în adânc speram: «Nu se poate, nu se poate ca cei care conduc Țara Noastră (s-a observat majusculațiunea?) să fie, în continuare - prin tradiție - inși fără coloană vertebrală, lași, neînstare să apere interesele, demnitatea comunității pe care o reprezintă? Vorba lui Theodor Mazilu (dealtfel, singurul citat rămas din opera lui...):

«Poate fi omul atât de idiot, de laș, de ticălos?»

Răspunsul fiind:

«Poate!»

Ei bine, Bășescu nu s-a, nu m-a, nu ne-a desmințit: a fost ceea ce este, nu ceea ce nădăjduiam noi că, “de astă dată...” : mărginit, fricos, mincinos, analfabet, laș - un adevărat președinte

al Românilor!

Mă bate gândul-reproș: (poate) dacă nu mi-aș fi exprimat în chiar jurnalul de față scepticismul, atunci optimismul ar fi triumfat. Iar acum am fi sărbătorit victoria discursului bășescian asupra răilor de la Răsărit: Voronin, Putin, Lavrov și Greceanca.

Iată-i discursul mult-așteptat:

"Romanii din Republica Moldova își vor recapata în mod accelerat cetățenia română".

"România nu vrea să revendice drepturi asupra unor teritorii pierdute în trecut", a precizat Băsescu, dar "Prutul trebuie să fie doar o frontieră temporară până la intrarea Republicii Moldova în UE".

[*dacă nu voia să revendice, mai înțelept era să-și fi ținut fleanca, să fi tăcut "revendicarea"* - nota mea]

"Nu am dorit să răspundem la provocările din ultima săptămână venite de peste Prut, dar nu putem tăcea la infinit" (...) Datoria noastră morală e să nu îi abandonăm pe cei de aceeași limbă cu noi", a declarat Traian Băsescu. [*ca orice român căcăcios Băsescu zice: "Nu am dorit", în loc să recunoască: nu a putut, de frică: a tremurat o săptămână socotind pe degete cum să facă, de să nu-l atingă pe rus nici cu o floare - deși el este Vinovatul - nota mea]*

"România nu vrea să revendice drepturi ale unor teritorii pierdute în trecut. (subl. mea) (...) teritoriul de la est de Prut a fost desprins de trupul țării de *pactul fascist și comunist Ribbentrop-Molotov*"

[Băsescu a căpătat cele două noțiuni de politică, de logică - dar mai ales de limbă română de la un evreu: numai ei tratează de "fascist" orice nu este bolșevic. Corect ar fi fost: "**pactul nazisto-bolșevic**" (sau hitlerist), ca să se echilibreze cu celălalt: comunistul (stalinistul). Să fi făcut un efort peste puteri ca să evite ticul verbal idiot, fals: "*pactul Ribbentrop-Molotov*", pentru a nu-l supăra nici postum pe Tătucul lor, al comuniștilor, beluștilor, securiștilor, voroniniștilor, altfel s-ar fi exprimat ca un om normal : "**Pactul Stalin-Hitler**": (subl. mea)]

(...) "Pentru o întreagă generație, a studia limba română în Republica Moldova a fost un act de curaj" (...) Pentru o întreagă generație, în Republica Moldova a studia limba română sau a rosti slujba în limba română și a oficia în cadrul Mitropoliei Basarabiei (subordonată Patriarhiei Române, n.red.) a fost adesea un act de eroism" (...) "Nu vom accepta ca românii să fie culpabilizați pentru că sunt români. Nu vom accepta ca românii de peste Prut să fie umiliți. România sprijină procesul de integrare a Republicii Moldova. Fără să cerem nimic în schimb am devenit avocatul Republicii Moldova în structurile europene și internaționale: UE, OSCE etc.(...) În ultimii patru ani împotriva sancțiunilor ne-am străduit să relansăm relațiile cu Republica Moldova. În ciuda eforturilor noastre liderii de la Chișinău au făcut orice pentru a înlătura aceste eforturi. În pofida unei abordări în care am dovedit deschidere, suntem acuzați din nou de autoritățile de la Chișinău pentru evenimentele petrecute acolo. Acuzațiile la adresa României sunt inacceptabile de fapt se încearcă să se pună pe spatele României esecurile și pașii înapoi întreprinși de Republica Moldova. Afirmatiile autorităților din Republica Moldova dovedesc rea credință, iar exemplul introducerii vizelor este cel mai concludent exemplu"

[Băsescu, adevărat milițian, a tras cadavrul de pe strada Quinet pe Academiei - că-i mai ușor de citit-scriș: carevasăzică el reduce *dorințele* basarabenilor doar la cetățenie, la pașapoarte, la vize... Or noi, basarabeni vom și altceva (dar să rostească el cuvântul : **unire?**)

Băsescu îl amenința pe Voronin cu Justiția de la Haga:

"Romania nu a întreprinsă contra măsuri și va rămâne consecvență politică de până acum. România condamnată distrugerile de la Chișinău. Evenimentele în care autoritățile de la Chișinău au permis distrugerea sediilor instituțiilor de acolo sunt numai responsabilitatea autorităților moldovene". (...) "Suntem îngrijorați de acțiunile brutale ale forțelor de ordine ale Republicii Moldova. Atragem atenția autorităților Republicii Moldova că utilizarea armelor împotriva populației civile, în rândul cărora se regăsesc și cetățeni români, este o crimă. *In cazul în care aceste acte vor continua*, (subl. mea) autoritățile României vor întreprinde toate măsurile necesare aducerii în fața Justiției internaționale a celor responsabili"

[“în cazul în care vor continua” - “aceste acte” au continuat, fără să-i ceară voie lui Băsescu și care au fost “măsurile necesare”?; nu au fost, autoritățile României “**vor întreprinde...**”]

"Manifestările romanofobe reprezintă manifestări inacceptabile, străine de spiritul european. (...) România va solicita efectuarea unei anchete europene în cazul responsabilităților măsurilor adoptate în Republica Moldova în ultimele zile. (...) Dacă aceste măsuri vor continua, România va analiza formele de asistență umanitară potrivite“.

"Elogiez curajul și profesionalismul jurnaliștilor care au reflectat corect evenimentele din Republica Moldova" (...) "Dragi tineri, nimeni nu mai are dreptul să ridice un zid între granițele noastre"

"Statul român are datoria să acorde sprijin etnicilor români [termenul: “**etnicii**” cutare se folosește pentru a-i desemna pe *minoritarii* unei comunități, nu viceversa [cum i-au suflat consilierii evrei - nota mea] din Republica Moldova și vom continua să acordăm sprijin celor din Republica Moldova care se simt români. Legea română prevede **recapătarea cetățeniei române celor care au pierdut în mod abuziv acest drept** [lege neaplicată la ordinul lui Băsescu, ne-executată de Monica Macovei - nota mea]. Am solicitat Guvernului să adopte în regim de urgență modificarea legii cetățeniei, așa ca românii din Republica Moldova își vor putea obține în mod accelerat cetățenia română și vor putea deveni astfel membri ai familiei europene”, a adăugat Băsescu. (...)

[“**În mod accelerat**”! - asta este, cică, român, vorbitor de română]

“Republica Moldova nu mai poate fi izolată. La 20 de ani de la căderea Zidului Berlinului, nimeni nu mai are dreptul să ridice un zid între granițele noastre”.

"Fac un apel către toate partidele din România și către toți liderii de opinie pentru ca în acest moment să fim uniți. Acest moment nu trebuie să ne divizeze. România îi va sprijini în continuare pe români de peste Prut. România nu va permite transformarea Prutului într-o nouă 'Cortina de Fier'. Prutul trebuie să fie doar o frontieră temporară până la intrarea Republicii Moldova în UE", a încheiat președintele.

De acord, m-am înșelat (în secret, dar un secret recunoscut public...): Băsescu s-a arătat - cu o întârziere inadmisibilă - cel pe care îl intuiseam: securist, ignar, obraznic care-și face de cap cu țara noastră, ca pe tarlăua lui, de la “Co’stanța”.

Însă ajunși aici - ce facem: ascultăm ce spun “dușmanii turbați ai Președintelui”, cum atât de turbat se rostește lustritorul - cu limba - ai gumarilor băsești, scriitorul Mihăieș?

Și ce auzim? Iată ce:

“Adrian Năstase: “(...) mandatul lui Traian Băsescu în materie de relații moldo-române a însemnat doar o "diplomatie a vinului". "Trebuie să

tinem cont de faptul ca in ultimii 4 ani jumate s-a incercat prin diplomatia vinului si prin schimb de sticle de vin intre Cotroceni si Cricova sa se rezolve o problema care avea nevoie de mai multe ingrediente si de formule mai complexe", a adaugat fostul premier. Nastase a mai spus ca Basescu a gresit si luni cand a spus ca in Moldova sunt patru milioane de romani. "Ieri Basescu a vorbit de cele 4 milioane de romani. Sigur ca cei de la Chisinau s-au urcat pe pereti, pentru ca dintr-o populatie de 4 milioane jumătate, la proportia din anii 90, populatia de origine romana era de doua treimi, la o treime de populatie rusofona, evident ca aceasta cifra de patru milioane de romani a enervat pe foarte multi", a mai aratat el. El a mai spus ca din discursul președintelui Basescu si din strategia propusa lipseste dimensiunea geo-politica. "Nu am auzit nimic despre Rusia. Nu cred ca o analiza serioasa poate fi facuta in lipsa unei formule de evaluare geo-strategica" (...)

"(...) de ce in ianuarie a fost desfiintat Oficiul pentru Relatia cu Moldova? Era o institutie cu rol de analiza, lipsa de continuitate in evaluare si planificarea relatiilor ne da acum senzatia ca Republica Moldova e un fel de batranica pe care vrem sa o trecem strada catre Bruxelles", a mai spus fostul premier.

Meleşcanu: "Singura modalitate de a merge inainte si de a sprijini Republica Moldova este o abordare pragmatica. Numai la nivel politic, atata timp cat va fi la Chisinau aceasta conducere, nu cred ca se va obtine mare lucru. Diplomatia vizitelor, a bautului unei cani de vin la Focsani sau de partea cealalta a Prutului au dovedit ca nu au niciun fel de utilitate practica. Avem nevoie de o politica depasind relatia doar la nivel guvernamental, unde cu actualele autoritati de la Chisinau, nu ne putem astepta la mult. Avem nevoie de sprijin pentru dezvoltarea economica, de sprijin pentru zona culturala, pentru educatie si invatamant, inclusiv burse, avem nevoie de o dezvoltare a relatiilor la nivel de partide si la nivelul societatii civile. Asta trebuie sa fie politica noastra", a conchis Meleşcanu.

Nu dau două parale pe cuvintele acestora.

În schimb, dau trei parale pe cuvintele catindatului Duda:

“Arma mea impotriva lui Traian Basescu este competența”

Nu știam ce ne mai lipsea: competența Dudului !

*

(...) După ce *Gardianul* a publicat “Jurnal I”, s-a pornit “Forumul” : aceiași tragedie românească la cei care mă bălăcăresc: anonimatul:

Comentarii la articol

Cristian Florea 2009-04-13 22:01:27 scrierile lui goma? leac contra fricii Aveti mai multi cititori decat credeti, domnule Goma! trag nadejde sa apucati timpurile cand politica romaneasca va fi una a demnitatii. intemeiata poate chiar de tinerii manifestanti din chisinau, care au dat o lectie de demnitate poozitieii indifferente de dincoace de prut.

sorin 2009-04-13 20:46:26 vom dispere vom disparea ca neam din nesmtzire si pe nesimtzite.

Cristian 2009-04-13 16:37:13 Fraierul Plateste

Personal am trait o revelatie citind cateva din cartile lui Goma care ne redau istoria adevarata pe care mafaltele si manelistii actuali, vrednici pui de otomani si slavi (pe romaneste sclavi) nu au talentul sa poata scrie ceva la nivelul asta. Eu jumate moldo-

vean(zic jumatate ca astept sa revina si cealalta juma la tara noastra, altfel vrund tigan da Bucuresti, ar zice ca sunt moldovean 100%) imi doresc ca sa mai apara ceva PG , C.Z. Codreanu, Eminescu ,Stefan cel Mare si Sfant, si alti moldoveni care zguduie din cind in cind linistea adormitilor(pe veci?). Desteapta-te ROMANE! Trist sa ajunga sa iti cinte dimineata si seara asta si tu sa dormi ca nesimtitu'....

Gelu 2009-04-13 12:46:12 Suntem fraierii Europei Germania & Co. au facut Iugoslavia tandari, cu toate consecintele care au urmat, Rusia a "rupt" Transnistria din teritoriul R.Moldova si a intrat cu tancurile in Georgia si tot noi dam explicatii ca n-am facut si n-am dres. Bai, da fraieri mai suntem!

Mihaela Cartis 2009-04-13 12:41:56 Iresponsabilei Mafalda si celorlalti de teapa ei Am locuit in anii Ceausismului cel mai atroce langa Paul Goma in Drumul Taberei. Cand ma gandesc la enormele pancarte pe care si le atarnase la ferestre, in care vorbea despre nevoia de libertate a omului si de atatea alte drepturi ale acestuia, si pe care imi era frica sa le citesc (Da, IMI ERA FRICA SA LE CITESC, caci imi spuneam: daca cei din jurul meu observa ca le citesc si voi avea repercusiuni?), ma trec si acuma fiori de groaza pentru acele timpuri de oprinare, simt o nemarginita admiratie pentru curajul lui Paul Goma si IMI ESTE INGROZITOR DE RUSINE PENTRU MINE SI NEAMUL MEU. Asa cum imi este rusine acum pentru postarile unora dintre voi, inconstientii, la adresa sa. Iti voi fi vesnic recunoscatoare, Paul Goma, pentru tot ceea ce ai facut si faci pentru noi romanii din Romania Mare si, te rog, iarta-i pe aceia iresponsabili dintre noi sau pe aceia care sunt platiti sa te denigreze, caci nu stiu ce fac!

*Mafalda2009-04-13 11:51:54 90%din romani n-au auzit de P.Goma
Nu pot sa cred ca acest dezidend n-a auzit ca Romania este membra a Uniunii Europene!Iar aceste ineptii ale unui frustrat care n-a ajuns macar sa conduca o comuna din Romania indeamna conducerea de la Bucuresti la tot felul de nazbitii!
Aveam alta impresie de acest dezident necunoscut de foarte multi romani! Bine ca mintea lui Basescu nu are tangenta cu asemenea porniri!Moldovenii nostrii de peste Prut se vor trezi si zinguri vor restabili cu cine vor:rusi ori romani!*

L?TR?U 2009-04-13 7:58:42 Se mișcă și crește din nou românismul din Basarabia Ștefan cel Mare se bucură iar eu nu pot decât să-l aplaud !

Fanel 2009-04-13 2:18:23 Gherla! Cititi GHERLA de Paul Goma si poate veti intelege ce simte un tinar student arestat-maltratat-batut-intimidat acum la Chisinau!

magadan 2009-04-13 2:00:03 catre : PAUL GOMA Sfintele Sarbatori de Paste sa va dea putere de munca ! Un Paste fericit si bine meritat. Dumnezeu sa va ocroteasca !

*rusu? 2009-04-13 1:46:53 agitatori!
O fi P.G. disident dar de trancanitori care agita spiritele si incearca sa manip.u.l.e.ze spiritele s-a cam saturat lumea si la noi si aiurea... De indemnuri la revolte, razboaie pana la Urali si Oceanul Pacific e plina presa mondiala. Rusii - zicem noi- sunt rasisti si ne urasc, noi suntem la fel percepti de ei - rasisti si anti-rusi... Problema e ca in loc sa cautam puncte de comunicare noi ridicam ziduri, in loc sa ne ajutam de basarabenii cunoscatiori de limba si cultura rusa ca sa ne fie bine la toti, ii agitam si le spunem pe toate canalele media ca e rea cultura rusa. De inculti si spalati pe creier e plina lumea si la noi si la ei. Domnul P.G. nu ne ajuta de loc ci in inceputul sau de sclerizare se pare ca devine atat de exclusivist incat nul intereseaza viitorul in care ar fi mai bine sa vedem ce ne uneste (ce avem in comun), cautand mai mult ceea ce ne desparte capital... Dupa principiul "traiasca Europa Libera" de orice raspunderi si numai in interes american.... Numai de bine pt*

Domnul P.G. dar cred ca "fierea" acumulata nu-i mai da pace.....

Kartouche 2009-04-13 1:09:52 Hulit de intelectualii pupinbasesti ! Singurul dezident autentic, anticomunist si antibolsevic convins, sufera acum datorita pupincurustilor basescieni si evreilor intoleranti ! Stiti care e culmea ?? Nimeni nu-l recunoaste, nu-l protejeza, nu-l citeaza, nu-i recunosc meritele de luptator si nici cel putin pe cel de dezident !!!???

Mihai 2009-04-12 22:34:40 Sa traiti!

Domnul Paul Goma, mai actual ca nici odata! Tare faza cu basestii...)

(...) 15 aprilie

Că tot sunt eu mortăcios, fără chef, fără orizont...

Dar basarabeni vor mai fi avînd chef de viață, au un, cum se zice: orizont?

Răspund: tinerii da, au un viitor pe care noi, adulții de acum nu l-am avut.

Amănunțesc: tinerii din Basarabia, însângerați, umiliți, negați au viitorul de partea lor. Maturii, cei de vîrsta mea și chiar mult mai tinerii au să fertilizeze pămîntul, au să joace rolul mranitei, cea pe care ne îndemna dragul de Pleșu să-i luăm locul, pentru ca ei - nu tinerii de acum douăzeci de ani, ci junii căcănari avînd atunci (1989) treizeci de ani, să prospere - pe spinarea noastră.

Au să fie și în Basarabia lichele ca Liicheanu, țate profițate ca Blandiana, Adameșteana, salamandri (sic) ca Manolescu, cel uns cu toate unsorile, de aceea se va fi strecurat prin foc fără pagube - mai degrabă datul pe obraz și pe suflet cu toate cremurile de ghete (de preferință; de culoare neagră), de aceea nu s-a știut (dacă ar mai fi trăit Monicii, cum ar fi reacționat ei la recente dezvăluiri ale curvășărilor manolești?, ori știau și tăceau, știind că dacă aflu eu se umple târgul de... demascări). Dar important va fi ca, în cele din urmă tineretul din Basarabia va câștiga - moral, se înțelege.

Mă consolez și eu prin procură: atunci când se va întîmpla minunea, voi fi oale și ulcele, dar din lutul acela, al Basarabiei...
(...)

Vineri 17 aprilie 2009

Liniște prevestitoare de rău: răscoala a fost înăbușită în sânge, dracii țopăie cazaciocul pe pămîntul Basarabiei, iar noi, martori din depărtare ai tragediei oftăm ușurați, istoviți de atîta "participare", ne întoarcem la ale noastre: un miel la tavă, un vinișor, niscai manele - conștiința zicînd că ne-am făcut datoria - ca și în 1989. Care datorie, măi române? Aceea de a sta în așteptarea...rezultatului-la-pauză, ca să vedem încotro înclină balanța, ca apoi să ne spunem părerea ("părerea mea", "părerea personală" - știut fiind că al nostru-ca-braga are mai ales păreri...

impersonale) și să ne dăm votul! Ca la 20 mai 2000, când l-am votat cu drag și cu un oftat - dar l-am votat! - pe Iliescu, criminalul.

Oamenii cu capul pe umeri (nu sub cur) și care încearcă să înțeleagă ce s-a întâmplat în Basarabia, dacă sunt nebasarabeni acceptă cu jumătate de gură că “moldovenii ăia”, așa, fără ajutor occidental au făcut ceea “regătenii” nu fuseseră capabili să facă în 1989 - «dar au luat exemplul de la noi!» se fălesc lașii, pitulații, profitorii, securiștii dați la întors - ca întreaga șleahță a “politicilor” actuali - cei cu diplome de revoluționari, însă neștiind și puțin pășindu-le de ce-i aceia revoluție. Și uită că “moldovenii ăștia”, așa, becisnici, ignari, necunoscând Barthes, rămași la Coșbuc și la Creangă le-o luaseră înainte încă din 1988, dacă nu și mai devreme. Generația acelor “moldoveni” a fost distrusă de bravii regăteni, din ultimele zile ale anului 1989 (și ce dacă mă repet, mă repet, mă repet?, este repetiția mea, pe banii mei, în jurnal-intim al meu): eroii de atunci: Druță, Matcovski, Leonida Lari, Vieru, Andrei Vartic, Mândăcanu - și încă alții, chiar de nu vor fi făcut parte din “delegația” trimisă la București, la cel-mai-român-dintre români: Coposu și primind un răspuns ca un pumn în gură: ‘România noastră nu are nevoie de încă patru milioane de minoritari’ s-au îmbolnăvit de durere, de neînțelegere, de nesimțirea fratelui de pusti Prut. În desnădejdea lor și-au pierdut... uzul rațiunii, vorba Clasicului și după o vreme au intrat la țărăniști, apoi la securiștii-declarați (Vadim), au defilat cu tricolorul pe lângă Palatul Cotroceni, cerînd re-votarea lui Iliescu - și s-au pierdut.

Ceea ce nu înseamnă că ceea ce făcuseră ei, veteranii anti-comunismului, punîndu-și pielea pe băț, luptînd pentru limba româna (ei, da, pe timpul când Manolescu și Dinescu și Zăciu și Buzura căutau “sfat” la monstrul York Gogu Rădulescu) vor fi șterși din memorie: mai sunt câțiva - printre acei neuitători: becisnicul de mine - care nu au uitat și nu vor uita: atunci, în anii 1988, 1989 Basarabia se afla în corul europenilor - ceea ce nu era cazul cu rezistenții prin cultură, fie din Bucureștie, fie din Iași, fie din Cluj, fie din Timișoara. Ce s-a ales din această “prioritate”? s-a ales ceva:

Tinerii basarabeni din 2009 se trag din foștii tineri - basarabeni - din 1988-89, cei care obținuseră ca românii dintre Prut și Nistru să folosească limba lor maternă: limbă română.

Dacă oamenii aceia sunt basarabeni-bucovinieni, dar ne-tineri, judecă evenimentele din aprilie 2009 cu multă amărăciune - că nu au putut, că nu au fost ajutați să poată face și ei, din Podul de flori un Pod de piatră, care să-i re-unească; în

sfârșit, pe românii de pe ambele maluri ale Prutului. Și cu mai puțină ranchiună, gelozie pe această generație de tineri și foarte tineri care, ai zice: “din nimic au răsarit, doar ca să ne umilească pe noi, bătrânii neputincioși”...

Am mai consemnat în aceste două săptămâni fenomenul tinerilor din Basarabia: pornind de la o procesiune oarecare de la Bălți, unde participanții au scris pe bucăți de carton, au strigat “lozinci” în care îi învinovăteau pe părinții, pe bunicii, pe învățătorii, pe profesorii lor că nu le-au spus adevărul despre regimul comunist sovietic, despre tragedia abătută asupra acestui pământ românesc și despre jertfele plătite pentru nimic, pentru nici o vină. Așa a început revoluția lor: nu făcând tabula rasa din trecutul lor, ci negînd ne-memoria păriților, a bunicilor, care răbdaseră, suferiseră jugul robiei rusești - dar tăcuseră. Basarabienii și bucovinenii înghițiți de Uniunea Sovietică nu fuseseră pedepsiți pentru că ar fi fost “fașiști” cum le explicau arestaților, torturților, victimelor din chiar pragul komisariatelor - primele “instituții” create de bolșevici - anchetatorii NKVD în majoritate evrei - nici mari-bogătași, nici jandarmi. Ci români. Represiunea bolșevică a fost - și este, în continuare (vezi “discursurile” lui Voronin) - o acțiune vizînd o națiune - româna - și nu o categorie socială.

Oricât de abătut aș fi, ca basarabean, ca unul care a trăit cu *memoria* Basarabiei; oricât de puțin timp mi-a rămas de trăit, vorba Poetului: «De ce-aș fi trist?»

Ceea ce s-a petrecut în Basarabia în aprilie 2009 îmi spune, mă asigură - și ar trebui să fie asigurați, nu doar “moldovenii”, ci toți “regățenii” că nasc și la Moldova oameni.

Vorbesc de Moldova dintre Prut și Nistru.

*

Un Anonim îmi face portretul penal (parc-ar fi securos, banditul) după fragmentul de Jurnal publicat de A. Bădin:

“Anonim spunea ... Paul Goma este un bolșevic care îi plac atrocitățile comise de Voronin, asupra ROMANILOR: din Basarabia, tot pamant romanesc si toti romani sant Mai GOMA , daca erai un roman adevarat , nu -ti puneai coada pe spinare si plecai din tara. Spui cu nerusinare , ca nu ai avut ce invata in Romania dar, unde mama ta de nemernic ai invatat, ca dupa aia sa fugi ca un las in Franta ?Nu oare cu invatatura din Romania ,ai fost acceptat pe meleaguri straine ? Acum vii , ca un nenorocit si denigrezi poporul in care ;;din nefericire ca te-ai nascut o lepra,,;mai bolșevic si tradator de neam , ce esti. Noi nu avem nevoie de tine mai;; GUNOI PUTRED,,si nici de comentariile tale de,, TRADATOR DE TARA,, Cu ce drept vii tu acum si-ti dai pareri, cand tu , nu ai rabdat si nici nu te-ai bucurat alaturi de acest popor, dupa victoria din 89. Lasa-ne si veziti de ale tale SPION si TRADATOR OBRAZNIC UN , FAS , UN PART, O BASINA OPARITA esti tu mai PAUL GOMA . Basarabia este pamantul ROMANIEI, [furat de rusi,] asa ca in curand noi toti , care vorbim aceiasi dulce si frumoasa limba romaneasca, vom fi uniti, vom fi iarasi un singur popor vom fi iarasi ,,O ROMANIE MARE,, cum am fost intot-

deamna.. Tu GOMA , sa taci ca nu ai dreptul sa-ti dai cu parerea si nici nu tia cerut-o nimeni. Publicat la 09:35:23 (17.04.2009) ”

Sâmbătă, 18 aprilie 2009

Iată o știre proaspătă, nou-nouță, una adineauri sosită pe aripile vântului:

“SUA sunt "ingrijorate"

“Departamentul de Stat al SUA a emis ieri un comunicat in care face apel la "toate partidele" din Republica Moldova "sa se comporte responsabil".

La zece zile de la declansarea tulburarilor de la Chisinau, Washington-ul se declara oficial "ingrijorat de situatia din Moldova in urma violentelor din 7 aprilie. Desi ordinea a fost restabilita si demonstratiile urmatoare au fost pasnice, am primit rapoarte de la societatea civila si observatorii internationali cu privire la relele tratamente aplicate celor retinuti de politie. Suntem de asemenea ingrijorati de rapoartele privind intimidarea studentilor si jurnalistilor de catre autoritati".

Comunicatul Departamentului de Stat cere "guvernului sa actionez in acord cu legile moldovenesti si obligatiile internationale in tratarea opozitiei, protestatarilor si mass-mediei". Departamentul de Stat subliniaza ca "nu exista nicio scuza pentru violente de genul celor care s-au petrecut pe 7 aprilie". (G.D.)

Da, domnule: Zece zile lungi - și late - le-au necesitat americanilor până să dea acest comunicat;

Nu-i așa că avea dreptatea tata să spună - încă din 1943, când fusese liberat din lagăr:

«Americanii sunt niște ruși cu mai multe stele pe drapel»?

Tu, Gicule, să fii Hillary Clinton, cum ai proceda într-un caz ca ăsta, știindu-te cu muscoiul pe capelă? Tu, care ai practicat tortura asupra benladiniștilor, ba i-ai obligat și pe boii de polonezi și români să o facă - dar la ei acasă, în Europa, fiindcă solul USA este sfânt, nepătat de nici o vărsare de sânge: nici a indienilor băștinași, nici a africanilor sclavi, nici a chinezilor semirobi?

Unde sunt americaniștii fără frontiere, cei care-mi săriseră - la comandă - în cap, să mă linșeze pentru ca îndrăznisem să-i critic pe americani? Indivizi ca Gabriel Andreescu, prințul consort al Adameșteancăi și dictator la revista 22, cel care clama că pentru el (responsabilul - plătit ca să se ocupe de drepturile omului) nu există basarabeni, ci doar minoritari; pentru care pactul rușinos încheiat de Constantinescu și Zoe Petre cu Ucraina fusese un act benefic pentru România... Dar Oișteanu, dar Andrei Cornea, dar Ion Vianu și alții asemenea, cei care, la 11 septembrie răcneau: «Toți suntem americani!»? Mama lor de boi!

Întrebare I: Cum se face că “*liberalii*” (din România) nu au scos un cuvânt despre Basarabia?;

Intrebare II: Cum se face că *scriitorii ardeleni* (din România) nu au scos un cuvânt despre Basarabia?

Intrebare III: Cum se face că - excepțiile observate de mine: Horasangian și Cărtărescu - *scriitorii români "de frunte"* nu s-au interesat de Basarabia?

Firește, în întrebările mele zace mult reproș. Nemeritat.

Știu eu cât de ocupați sunt cu toții - de Paște?

Acum însă aștept "luările cuvânt" în chestiunea Basarabiei, nu doar ale dobitocilor fără leac: forumiștii-anonimiștii, dar ale conștiințelor patriei, scriitori sau ba, cu acces la presă : C. T. Popescu, Dinescu, Buduca, Vianu, Cristian Teodorescu, D. Cristea-Enache, D.C. Mihăilescu, Prelipceanu - fie în legătură cu cetățenia română promisă "până și strănepoților basarabenilor", fie cu exagerată atenție, ca să nu spunem: monopolul instaurat asupra celor mai de pagina întâia evenimente: Becali, Vadim, Nuți Știuecum, Ioana Știmnoicum...?

Când se vor reporni vorbele rele împotriva basarabenilor: băieții: derbedei, hoți, puturoși, fetele, ce să mai vorbim, toată lumea știe ca sunt curve... În fruntea indignaților, a antibasarabenilor vor fi, ca de obicei ardelenii.

Duminica Paștelui, 19 aprilie 2009

Adevărat c-a-nviat!

Prima veste bună mi-a dat-o Oleg Brega. Bună să-i fie viața de-acum încolo!

Plouă, plouă, plouă. Să deie iarba nouă.

Luni 20 aprilie 2009

Senzație stranie: parcă m-aș afla în vacanță, în concediu, în permisie de la cazarmă. Și nu mă bucur, din contra. Parcă plecarea mea de la locul unde se întâmplă totul ar fi nu o permisie de care, în principiu, se bucură toți, ci o favoare; un hatâr - nu știu din partea cui și din a ce, dar iată-mă *exclus*.

Exclus am fost de când mă știu. Din categorii naționale, din sociale, din școli, din grupuri. Dar nu m-am obișnuit, sufăr și de astă dată de *alungare*. Orice s-ar mai întâmpla - în bine, în rău, în Basarabia mea, eu nu voi mai putea participa nici măcar cu gândul. De ce? Deocamdată nu știu, dar știu ca știința aceea nu mi-ar sluji la nimic.

Sunt amărît.

Marti 21 aprilie 2009

Ieri am început să copiez Sentința din procesul cu holo-caustologii mei ce dragi și iubiți - în frunte cu Mortul Vesel. Fusese scanată. Însă Filip este ocupat cu ale lui, așa că dau din degete pe claviatură încercînd să copiez pasajele grăitoare. După

care îmi găsesc eu altceva de... stricat.

Am copiat pasajele cele mai reprezentative pentru **justiția de rasă** practică în România:

“S E N T I N T A

R O M A N I A

Judecătoria Sectorului 1 București

Dosar nr. 13596/299/2006

SENTINTA CIVILA NR. 15886

Ședința publică de la 02.12.2008

Instanța alcătuită din:

PRESEDINTE IOANA ANTON

GREFIER LUCICA CÎRNAR

Pe rol se află soluționarea cauzei civile privind pe reclamantul PAUL GOMA și pârâții ADMINISTRATIA PREZIDENTIALA, ANDREESCU GABRIEL, EDITURA POLIROM IASI, FEDERATIA COMUNITATILOR EVREIESTI DIN ROMANIA, FLORIAN ALEXANDRU, GÂRBEA HORIA, GHEORGHIU MIHAI DINU, IOANID RADU, LASZLO ALEXANDRU, LEFTER ION BOGDAN, MANOLESCU NICOLAE, MARIAN BORIS, MIHAIES MIRCEA, MUSAT CARMEN, OISTEANU ANDREI, REVISTA 22, REVISTA OBSERVATOR CULTURAL REVISTA REALITATEA EVREIASCĂ, FEDERATIA COMUNITATĂȚILOR EVREIESTI DIN ROMANIA, REVISTA TIMPUL, SHAFIR MICHAEL, VIANU ION, ZIARUL COTIDIANUL, TOTOK WILLIAM și WIESEL ELIE, S.C. “POLIGRAF” S.R.L., FUNDATIA “CULTURAL 21” și FUNDATIA “TIMPUL, având ca obiect obligație de a face/pretenții civile.

Dezbaterile în fond și susținerea părților au avut loc în ședința publică de la 21.10.2008, fiind consemnate în încheiere de ședință la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța, pentru a da posibilitate părților să formuleze concluzii scrise și avind nevoie de timp pentru a delibera a amânat pronunțarea pentru data de 28.10.2008, 04.11.2008; 14.11.2008, 21.11.2008, 25.11.2008 și 02.12.2008.

INSTANȚA

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. (...) reclamantul Paul GOMA a chemat în judecată pe pârâții (...1-23), solicitând instanței ca prin hotărârea ce va pronunța să dispună la obligare pârâților să înceteze acțiunile prin care se aduce atingere dreptului său la onoare și reputație, obligarea pârâților să publice o desmințire a respectivelor informații în numărul imediat următor rămânerii definitive a hotărârii din prezenta cauză a ziarelor și revistele în care au apărut afirmațiile defăimătoare sau atunci când au apărut într-o carte, într-un ziar național de largă circulație; 3. obligarea pârâților să-i plătească fiecare suma de 10 ron. cu titlu de daune morale.

În motivarea acțiunii reclamantul a arătat că a fost vreme îndelungată și este în prezent ținta unei campanii susținute care vizează denigrarea sa, sub caracterizarea falsă de “antisemit” și izolarea reclamantului de societatea românească și de publicul din România. Reclamantul este cunoscut atât în țară cât și peste hotarele ei, ca disident față de regimul comunist totalitar, căruia i s-a împotrivit prin atitudinea sa, încă de când se afla în țară, ca și acum, când trăiește în exil (fiind recunoscut în calitate de refugiat politic și trăind în Franța) și prin scrierile sale în care a criticat dur regimul amintit,

dezvoltînd în același timp o prezentare a evenimentelor acelei perioade bazată pe surse de documentare obiective, istorice.

Pentru această atitudine constantă, caracterizată prin lipsa concesiilor față de adevărul istoric și printr-o critică activă la adresa reprezentanților de ieri și de azi ai regimului comunist din România, reclamantul a plătit și continuă să plătească un preț dureros exprimat inclusiv prin marginalizarea și ostracizarea sa, sub falsa categorisire de “antisemit”. Explicația acestei stări de fapt constă în împrejurarea că s-a referit în scrierile sale și la fenomenul denumit “holocaustul românesc”, cu invocarea surselor istorice și documentare relevante, credibile, obiective. Pentru că reclamantul și-a permis să aibă o altă opinie decât o serie de “holocaustologi” din țară și de peste hotarele ei asupra subiectului de mai sus, iar aceștia, în impresiunea lor majoritate evrei sunt adepți ai unei teorii absolute, pornind de la premise false și neconfirmate de surse istorice viabile, teorie cu privire la care nu permit nimănui să-i contrazică, fie și cu argumente științifice, reclamantul și-a atras din partea lor o reacție virulentă și revanșardă, pentru totdeauna.

Pârâții au în comun aversiunea declarată și afișată cu nonșalanță față de preinșii dușmani ai cauzei denumită “Holocaustul din România”, dușmani în categoria cărora m-au aruncat fără discernământul necesar, fără o raportare obiectivă și realistă a surselor istorice pe care se întemeiază opiniile exprimate în scrierile reclamantului și fără minimumul respect pentru adevăr și pentru persoana sa, ca om și ca scriitor.

Or, acuzația de antisemitism și de negare a Holocaustului adusă în prezent cuiva reprezintă una dintre cele mai grave acuzații posibile. Antisemitismul și negarea crimelor comise împotriva evreilor, inclusiv pe teritoriul României constituie o faptă determinată, o manifestare care expune pe autorul ei nu numai “disprețului public”, dar și unei sancțiune penale. Astfel, potrivit prevederilor art. 5 și 6 din Ordonanța de urgență nr 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor ifracțiuni contra păcii și omenirii, promovarea ideologiei fasciste, rasiste sau xenofobe se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi. Cu aceeași pedeapsă este sancționată și contestarea sau negarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia.

A mai susținut reclamantul că pentru un scriitor, pentru un filosof, pentru un om de artă sau de știință consecințele unor asemenea incriminări sunt încă și mai drastice, cel mai adesea acestea însemnînd o pată foarte greu de șters asupra întregii lui opere. În continuare reclamantul a dat exemple de oameni de cultură care, în opinia sa, au avut de suferit ca urmare a stigmatizării lor ca antisemiți.

Astfel reclamantul arată că, din motivele mai sus arătate, editurile din țară evită sistematic - iar uneori, atunci când se mai întâmplă ca vreuna să-l “publice”, îl cenzurează ori îi dau cărțile la topit.

Susținere pentru care reclamantul înțelege să-i acționeze în justiție pe pârâți sunt următoarele:

(Pârâții sunt arătați în ordinea deja stabilită, cu “bibliografia” lor - din care lipsesc / oare de ce? / citatele incriminatoare din textele mele - necitite -, în schimb abundă rezumatele lor, fanteziste, abuzive, calomnioase).

“(…) Aceasta este miza eseului Săptămâna Roșie sau Basarabia și Evreii - de a explica rolul pe care motivația răzbunării l-a jucat (alături de cea

a jafului și de filonul antisemit tradițional) în ecuația complexă a exterminării evreilor români.

Apreciază reclamantul că folosirea de către istoriografie “evreiască” a sintagmei «holocaust în România» este dacă nu complet eronată din punct de vedere istoric, atunci de o relevanță foarte redusă, slujind nu căutării adevărului, care este scopul științei, ci a unor scopuri politice, ideologice și financiare;

Reclamantul nu a negat și nu neagă Holocaustul și toate celelalte crime grave comise împotriva evreilor, inclusiv de conaționalii săi. Astfel, în cartea sa Săptămâna Roșie sau Basarabia și Evreii, pe care calomnatorii săi o invocă cel mai adesea în acuzațiile lor, reclamantul califică fără echivoc, drept “inadmisibile, reprobabile, criminale și condamnabile” gravele abuzuri săvârșite de români împotriva evreilor ulterior Săptămânii Roșii (28 iunie-3 iulie 1940), în care a avut loc evacuarea armatei și civililor români în Basarabia ocupată în urma pactului criminal Hitler-Stalin și în care mulți dintre evreii localnici s-au dedat la la crime și la alte samavolnicii împotriva românilor siliți să-și părăsească țara). Unii din pârâții în cauza de față falsifică în modul cel mai evident adevărul, atunci când susțin că reclamantul “justifică” crimele săvârșite de români prin ceea ce unii dintre evrei au făcut în “Săptămâna Rosie” - 28 iunie-3 iulie 1940. În realitate reclamantul încearcă să-și explice sieși, dar și cititorilor săi cum de au fost posibile ororile comis de conaționalii săi. Dacă reclamantul ar fi vrut să “justifice” ceea ce au făcut conaționalii săi, atunci ar fi vorbit despre acte de “legitimă apărare”, despre “binemeritata pedepsire a evreilor” și nu despre “crimele inadmisibile și condamnabile” ale conaționalilor săi. (...)

“În speța de față se poate observa că reclamantul a chemat în judecată publicațiile care nu au personalitate juridică proprie” (...)

Administrația Prezidențială nu are personalitate juridică? De aceea publică javra de Al. Florian (neseminat!) textul înjurător-antisemitizator? De cinci ani nu s-a mișcat de acolo, ai zice că acest pui de bolșevic - fiul tatălui său, politruc al Universității București, “Radu Florian”, dar subordonat lui L. Tismăneanu - a primit-o - de “Administrația Prezidențială” vorbesc - în folosință veșnică.(...)

“Libertatea de exprimare este garantată oricărei persoane (...) Acest drept cuprinde libertatea de a primi sau de a comunica informații, sau idei, fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere” (...)

“Instanța reține că niciuna dintre cerințele sus-menționate nu este îndeplinită în cauza de față, astfel că orice restrângere a dreptului pârâților la libera exprimare încalcă prevederile art. 10 din Convenție.

“1. Astfel restrângerea drepturilor pârâților la libera expresie nu are o bază legală.”

Cum altfel: holocaustologii se pot folosi de “libera expresie” pentru a calomnia, pentru a scrie toate insultele pe care le-au învățat de la tovarășii tați ai lor și de la mamălele lor, tovarășe, în ședințele restrânse de la propriul domiciliu, în fața stengazetei (Oișteanu, Al. Florian, Gârbea, M.D. Gheorghiu, Ioanid, Lefter,

Mihăieș, Mușat, B. Mehr-Marian, Shafir...), dar calomniatul nu se poate apăra, dându-i în judecată, în România.

Fiindcă **în România holocaustologii se bucură de imunitate - și juridică.** Ei au totdeauna dreptate - precum Mossadul, precum Ducele, ei da: de Mussolini vorbesc...

După multe pagini de explicare-a-supradrepturilor-holocaustologilor de a acuza, defăima, scuipa - **fără obligația de a-și dovedi afirmațiile - încă o dată: prin citate, nu prin rezumate fanteziste,** Judecătoria Sectorului 1 București, prin președintele Ioana Anton mă trimite, tot pe mine, la colț:

**“PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

“Admite excepția lipsei capacității procesual de folosință a pârâtelor (revistele, mai ales “Realitatea evreiască”, (...)

“Respinge cererea formulată de reclamantul PAUL GOMA împotriva pârâtelor (...) și a pârâților (...) ca neîntemeiată”. (subl. mea)

Și cu asta: gata! Pot fi trimis în fața plutonului de execuție pentru crimă de lèse-Holocaust, în virtutea pretenției unor minoritari mincinoși, falsificatori, puturoși, băloși, bășinoși, teroriști care își impun teoria lor sionisto-bolșevică prin băgarea pumnului în gura contradictoriului și astfel nu mai există contradicție!, ci gândire-unică - mai ține minte ce a auzit sau citit? Nici măcar memoria nu le-au lăsat-o holocaustologii?

Cade bine: ieri a fost scandalul de la Geneva - îl rezumă în felul lui, de absolvent de cinci clase primul ministru al Israelului:

“Premierul Benjamin Netanyahu: Israelul nu va permite un nou Holocaust - 21 aprilie, 09:45

“Premierul israelian Benjamin Netanyahu a promis luni, în ceremonia de deschidere a Zilei de amintire a Shoah-ului, ca nu va exista un nou Holocaust împotriva evreilor, informează AP, preluat de Agerpres. Sase milioane de evrei au fost exterminati de nazisti și de colaboratorii lor în cursul Celui de-al Doilea Razboi Mondial.

Seful guvernului israelian a criticat conferința ONU împotriva rasismului - care s-a deschis luni, la Geneva - calificand-o drept reuniune anti-israeliana. El a dezaprobat public intalnirea dintre presedintele Confederatiei elvetiene, Hans-Rudolf Merz, și presedintele iranian Mahmud Ahmadinejad, estimand ca acesta din urma este un negationist care vrea sa repete un nou masacu împotriva evreilor.

Benjamin Netanyahu a mai declarat ca Israelul "nu ii va autoriza pe negationisti" sa "comita un alt Holocaust" împotriva evreilor.

Cercetarile efectuate cu ocazia acestei Zile a amintirii arata ca incidente antisemite au regresat in lume in 2008 cu 11 %, inregistrandu-se 560 de cazuri de violenta, dar ele au cunoscut o recrudescenta in timpul ofensivei israeliene in Fasia Gaza, in ianuarie 2009, fiind numarate circa 1.000 de incidente, adica de zece ori mai multe decat in ianuarie 2008.

Demograful Sergio Della Pergola, de la Universitatea ebraica din

Ierusalim, a calculat ca, fara comiterea Holocaustului, populatia evreiasca in lume ar fi fost de doua ori mai numeroasa, cifrandu-se intre 26 si 32 de milioane de persoane, fata de 13 milioane in prezent.

Israelul a inceput luni seara sa comemoreze Ziua Holocaustului. Presedintele israelian Shimon Peres si primul ministru Benjamin Netanyahu au asistat la o ceremonie la memorialul Yad Vashem din Ierusalim, unde supravietuitori ai Holocaustului au aprins sase lumanari in memoria victimelor. "Este trist ca in timp ce noi marcam comemorarea Holocaustului la Ierusalim, unii au ales sa asiste la un spectacol de ura contra Israelului, care se desfasoara la ora cand va vorbesc in inima Europei", a declarat Netanyahu intr-un discurs.

"Sunt profund indignat ca intr-o asemenea zi se deschide o conferinta rasista la Geneva la care in principal intervine Mahmud Ahmadinejad, un om care a cerut sa fie ras Israelul de pe harta", a deplans mai devreme Peres.

Ignorand apelul secretarului general al ONU Ban Ki-moon de a nu asimila sionismul cu rasismul, Ahmadinejad a criticat crearea Israelului care a lipsit "de teritorii o natiune intreaga sub pretextul suferintei evreiesti". El i-a acuzat pe Aliati ca au "trimis" dupa Al Doilea Razboi Mondial "imigranti din Europa, Statele Unite si din lumea Holocaustului pentru a stabili un guvern rasist in Palestina ocupata", aminteste AFP.

Peste 230.000 de supravietuitori ai Holocaustului traiesc astazi in Israel, potrivit mai multor asociatii."

Ca să vezi, domnule! "Israelul nu va permite un nou Holocaust"! Se poate rosti o prostie și mai mare? Se poate - dar tot din gura unei evreu : a făcut-o și Olmert. Israelienii își permit să rostească orice idioție, în virtutea faptului ca rostitorul este un evreu iar un evreu nu poate - vorba celuia: că n-are voie! - rosti tâmpenii. Nu poate, însă fiind băiat sânguincios, tenace, se străduiește - și reușește, mamă-mamă!

Și tot rostind - în fapt: emițând sunete, ca să sperie... amenințarea imaginară, cea plutind în aer, dar mai ales să-l... descu-rajeze pe eventualul ameintător, se trezește interzicând o conferință despre rasism! Nu i-a ajuns că a sucit-o, a răsucit-o, până a rebotezat-o: "Impotriva rasismului și a antisemitismului"! Nu e un pleonasm pe undeva? Ei, ba nu! Dar evreul se consideră superior tuturor goilor, deci își arogă... cinstea-de-onoare de a fi cel-mai persecutat, cel-mai-victimă a rasismului - și evident; cel mai dat dracului dintre pământeni! În România, prin banditul maghioarofil Wiesel evreii au impus păcatul capital: "antisemitismul", de aceea nu avem, nici nu vom avea o lege interzicând antiromânismul - cine s-o propună-impună: tot Băsescu? Tot prin Tismăneanu-Liiceanu-BMW?

Miercuri 22 aprilie 2009

22, April 2009 **Investigația Primăriei Chișinău:**

Represiunea a continuat în noaptea de Înviere

Primăria municipiului Chișinău continuă investigarea cazurilor de maltratare a persoanelor arestate în urma protestelor din 7 aprilie curent. S-au înregistrat 25 de cazuri noi de aplicare a forței de către poliție. Violența a

fost aplicată și împotriva unuia dintre deținuții politici, Andrei Ivanțoc, membru al grupului Ilașcu, cetățean de onoare al municipiului Chișinău care a stat 15 ani în închisorile regimului ilegal de la Tiraspol.

În total, Primăria Chișinău a investigat până în prezent:

3 cazuri de deces, dintre care unul are legătură directă cu descinderea în forță a poliției în noaptea dinspre 7 spre 8 aprilie (cazul **Valeriu Boboc**);

3 cazuri de dispariție de persoane (**Serghei Donici, 19 ani; Alexandru Galinschi, 27 ani, Tudorache Mihail, 23 ani**);

41 de cazuri de tratament inuman, degradant și tortură;

Cetățenii Republicii Moldova continuă să fie agresați în plină stradă de către poliție. Reținerile au loc fără respectarea procedurilor legale. Două cazuri au fost înregistrate în preajma Catedralei „Nasterea Domnului” din Chișinău, în seara de dinaintea Paștelui. Eliberarea celor arestați nu are loc ca urmare a pretensei „amnistii”, ci datorită expirării termenelor de arest (ex: cazul *Eugen Cebanu, eliberat pe 21 aprilie după 10 zile de detenție la care fusese condamnat anterior*). Primăria municipiului Chișinău condamnă cu fermitate încălcările grave ale drepturilor omului care continuă să aibă loc în Republica Moldova. Continuăm să cerem comunității internaționale implicare imediată pentru:

Oprirea tratamentului inuman și degradant, a torturii în locurile de detenție;

Incetarea terorii, a rapirilor de persoane, a amenințării și a intimidărilor;

Asigurarea accesului avocaților, a ONG-urilor și a presei în locurile de detenție;

Garantarea drepturilor persoanelor reținute, în primul rând la apărare;

Informarea deplină asupra reținerilor efectuate și a învinuirilor aduse;

Pedepsirea celor vinovați de comiterea abuzurilor menționate.

Ne adresăm persoanelor care au avut de suferit de pe urma abuzurilor poliției sau care ne pot oferi relații despre cei dispăruți să se adreseze Primăriei municipiului Chișinău pentru acordarea asistenței medicale și a asistenței juridice, dar și pentru investigarea cazurilor de maltratare și abuz. Telefone de contact: 20 15 16, 20 17 07, 22 10 02.

Fapte:

Brânză Mihai – bătut sambata seara în preajma Catedralei, ora 21.30, unde era cu familia la slujba de înviere, a fost agresat el și fratele său de către 3 persoane în civil, care s-au prezentat ca sunt de la poliție. Au fost bătuti crunt, fiind întrebați dacă au participat la protestele din 7 aprilie. Nu au fost reținuți pentru că au reușit să fugă.

Ivanțoc Andrei - comotie cerebrala, contuzia muschilor moi ai capului, contuzia muschilor moi a brațului drept, fractura degetului mare la mîna dreapta: fost detinut politic in regiunea transnistreana, membru al grupului Ilașcu, 48 ani, protestatar pasnic, a fost maltratată în strada de către scutieri pe 7 aprilie în fața Președinției, ulterior transportat de un grup de tineri la Spitalul de Urgență.

Malanițchi Marius – 15 ani, elev la liceul “Ciprian Porumbescu”, în timpul protestelor pe data de 7 aprilie a fost lovit cu o piatră de marmură ascuțită, care a fost aruncată din Președinție. A fost dus la Spitalul de urgență, ulterior dus la spitalul “Coțaga”. Există poze.

Anatol Matasaru - fracturi ale coastelor și nasului, comotie cranio-cerebrala, 38 ani, Director tehnic "Marius Teodor" SRL, participant la protest inclusiv la devastare, medicii de la Spitalul de Urgență au cerut să fie internat de urgență, iar poliția a refuzat. A fost intimidat și impus să sarute încălțăminte politistilor, calcat pe cap și corp, torturat. Arestat în data de 8 aprilie

pentru 30 de zile. Exista marturie video si poze. Avocatul a cerut sa fie facuta expertiza medico legala si a fost refuzat.

Gisca Alexandru - plaga conjunctivala rupta, hematoma a pleapelor inferioare, a fost supus unei interventii chirurgicale la ochiul sting: 17 ani, protestatar pasnic, la data de 8 aprilie a fost batut de 3 politisti in civil, pe strada Gheorghe Asachi, mun. Chisinau. Anexa: poza, certificat medico legal

Valeriu Rusu – student, participant pasnic la la proteste, bătut și maltratată la comisariatul de poliție, fiind lipsit de apă și hrană câteva zile, deținut împreună cu 14 persoane într-o celulă 1m/1m. Există mărturie video

Darie Igor – traumatism cranio cerebral închis, comotie cerebrala: 23 ani, angajat, nu a participat la protest, reținut în jurul orelor 0:00 în spatele Parlamentului unde a fost bătut, ulterior a fost dus la sectorul de politie Buiucani fiind în continuare maltratată de către polițiști. Există poze și certificatul medico legal.

Noroc Ion - a fost batut de un colaborator de politie in fata procurorului : student Universitatea Pedagogica "Ion Creanga", retinut pe 8 aprilie 2009 la Caminul nr. 6 al Universitatii. Exista marturii video a victimei si a avocatului.

Moza Dumitru – traumă cranio-cerebrală închisă, comotie cerebrală: elev în clasa a 11-a, liceul „Gaudeamus”. Participant pasnic la protest pe data de 7 aprilie, bătut în timpul protestelor de câțiva polițiști cu pumnii și picioarele. În urma multiplelor lovituri aplicate de către polițiști a fost internat în spital. Există mărturie video și certificatul medico-legal.

Guriță Veaceslav – student, reținut pe 08.04.09 în jurul orelor 0:30 de pe str. Ștefan cel Mare, protestatar pasnic venit din Orhei. În timpul reținerii a fost bătut cu pumnii și picioarele.

Grasun Valeriu – student, reținut la 7 aprilie împreună cu alți protestatari. A participat pasnic la proteste, dus la comisariatul general de poliție unde a fost bătut și ținut timp de 14 zile în izolator, după care i s-a aplicat 20 zile de arest.

Botnari Ștefan - reținut la 08.04.09 din fata Primăriei Chișinău cu forța. A fost dus la sectorul de poliție Centru unde a fost bătut cauzându-i leziuni și dureri insuportabile.

Cuiban Ion - student, 20 ani, participant pasnic la proteste, reținut la 08.04.09, ora 00:30. Există mărturii video.

Cojocar Nicolae – Student, a.n. 05.07.1985, reținut la 08.04.09, ora 01:00 noaptea pe str. Pușkin-Columna. Torturat de colaboratorii de poliție lipsit de hrană și apă timp de 2 zile. Trecut prin tunelul morții.

Calun Igor - Student, a.n. 23.03.1991, reținut la 10.04.09 în jurul orei 09.30 din incinta liceului profesional nr. 1, încătușat și dus la poliție, torturat. Mărturie video

Movilă Artur - Student, UTM anul IV, 23 ani, protestatar pasnic, nu a participat la acțiuni violente, reținut pe 08.04.09, în Centrul Chișinăului, str. Renașterii, ora 01:00 noaptea. Torturat de poliție. Înregistrare video, poze.

Pascal Ion - Student, a.n. 07.02.1987, protestatar pasnic, nu a participat la acțiuni violente, venit din Cahul, reținut pe 08.04.09 la ora 02.:00. Torturat de poliție, aplicându-i lovituri în piept și spate. Există mărturii video.

Susan Vitalie - a.n. 09.07.1990, maltratată de poliție. Certificatul medico-legal se află la polițiști, refuzând să-l dea.

Andriuță Vadim – traumatism toracic închis, contuzia hemotoracelui stâng, pleurezie postraumatică din stînga: anul nașterii 1986, 23 de ani, căsătorit, angajat. Reținut în fața Guvernului și bătut de către doi polițiști în uniformă și unul în civil, dus la Comisariatul de poliție și ulterior aplicându-se multiple lovituri sub coaste. Există certificatul medico legal care se află la poliție.

Cebanu Eugen – 20 de ani, student, reținut pe data de 11 aprilie și

bătut în momentul reținerii. A participat la protest în mod pașnic, ulterior fiind dus la Comisariatul General de Poliție încriminându-se că ar fi sustras un calculator de la Parlament după care a fost lovit de mai multe ori de polițiști. Părinții au aflat despre el după 3 zile. Există mărturie video.

Cucu Alexandru – comotie cerebrală, multiple vânătăi pe corp: 18 ani, reținut pe data de 8 aprilie, bătut de organele poliției și dus în penitenciarul de la Vulcănești aplicându-i-se 5 zile de arest administrativ. Găsit de rude abia după 4 zile de căutare. Există mărturie video.

Ionașco Ion – anul nașterii 1980, protestatar pașnic. Reținut pe data de 7 aprilie în centrul capitalei, dus la Comisariatul General de poliție și bătut foarte crunt de către organele de poliție. Are multiple traume pe spate, comotie cerebrală precum și diferite vânătăi. Eliberat pe data de 17 aprilie în urma sancțiunii aplicate de 10 zile arest, fără ai fi asigurat dreptul la apărare.

Teraburcu Andrei – 20 de ani (a.n.1988), student la Colegiul de management. A protestat pașnic. La 8.04.2009, în jurul orei 02.30, pe str. Pușkin, a fost arestat de către poliție. A petrecut 3 zile în cadrul Comisariatului de poliție sect. Botanica. Leziuni corporale evidente

Ursu Eugen – 19 ani, student la Școala profesională nr. 1. A la 09.04.2008, în jurul orei 16, de acasă, a fost dus la Comisariatul de poliție sect. Centru. La comisariat a petrecut 6 zile. Nu a fost maltratat. Din cauza condițiilor inumane, din cadrul Comisariatului, în care a fost ținut – s-a îmbolnăvit de răceală.

Bizgu Nicolae - 17 ani, elev clasa a XI-a Liceul “ Mircea Eliade”, protestatar pasnic, reținut pe 9 aprilie 2009. În timpul orelor, dus la Comisariatul Centru, maltratat de poliție

Cu respect,

Dorin Chirtoacă,

Primar general al municipiului Chișinău”

(Publicat de Andrei Bădin)

*

I. Vianu face un tur de orizont(ală) al politicii internaționale. Pentru el nu au existat evenimentele de la Chișinău, se vede că de când - de vreo trei ani - fostul său prieten Goma a devenit “antisemitul basarabean”, nu-l interesează nici “geografia” aceluia. Despre Conferința de la Geneva a scris două rânduri, rasolite, ca să mă exprim vulgar, am avut senzația violentă că scripcarul de el obosise de atâta muzică, așa că a pus capăt prestațiunii prin cele trei note arhicunoscute de la lăutarii țigani:

“(…) In schimb, într-o alta intalnire importanta – conferinta impotriva rasismului de la Geneva –, americanii au renuntat sa participe, din pricina ca aceasta reuniune internationala oferea sansa unor tari departe de-a fi democratice de-a discuta probleme care nu aveau nimic de-a face cu rasismul. *Intr-adevar, presedintele Iranului, Ahmadinejad, cunoscut negator al Shoah, a lansat atacuri extrem de violente impotriva Israelului, asimiland conflictul cu Palestina cu o forma de rasism*”.

Care “conflict cu Palestina”? Nu poate fi vorba de un “conflict” între Israel și Palestina. Israelul a ocupat Palestina în 1947, a alungat câteva bune milioane de băștinași de pe pământul

lor, unde au instaurat intoleranța, ura față de ne-evrei - în primul rând palestinienii, *singurii semiți din Țara Sfântă*; în al doilea: arabii; în al treilea restul omenirii care, are, n-are treabă, îi... antisemitizează pe bieții evrei nevinovați, pașnici, care n-ar da o palmă unui ne-evreu - nu, doamne ferește; ei folosesc aviația, artileria, bombe cu fosfor, “bombițe” cu uraniu sărac și alte delicatessuri, “cadourile lui Nenea Ițic” pentru copiii ne-evrei. După recentele, criminalele - rasistele - campanii împotriva Libanului și a Ghazei, I. Vianu mai afirmă despre mine că sunt “un antisemit basarabean”, fiindcă am tratat Israelul ca pe un stat terorist, rasist, bestialist? Cine i-a șoptit “discursul”? Tot Oișteanu? Sau și Katz?

*

MAE: Romania considera ca discursul rasist al presedintelui iranian de la conferinta ONU de la Geneva este inacceptabil 22 aprilie, 16:07

“Romania considera ca discursul rasist al presedintelui iranian de la conferinta antidiscriminare a ONU de la Geneva este inacceptabil, momentul dificil inregistrat nefiind legat de prezenta in sine a Iranului, ci de excesele de limbaj ale presedintelui Ahmadinejad, a declarat MAE, pentru NewsIn.

La conferinta ONU despre rasism de la Geneva, presedintele iranian Mahmoud Ahmadinejad a calificat Israelul drept un "guvern rasist". Reprezentantii statelor membre UE au parasit sala de conferinta in semn de protest fata de declaratiile acestuia cu privire la statul evreu.

Romania, care este reprezentata la conferinta de Maria Ciobanu, reprezentantul permanent al Romaniei pe langa Oficiul ONU de la Geneva, si de experti din cadrul misiunii tarii noastre, a parasit sala, impreuna cu toti partenerii europeni. (...)

Dar ce spusesese “discursul rasist”?

(Un pasaj din discursul lui Ahmadinejad):

"Dupa cel De-al Doilea Razboi Mondial, evreii au lasat fara casa o natiune intrega sub pretextul suferintelor indurate de ei in timpul Holocaustului si au fost trimisi imigranti din Europa, SUA si alte parti ale lumii pentru a stabili un guvern rasist in Palestina ocupata. Si, de fapt, in compensatie ptr consecintele ingrozitoare ale rasismului din Europa, statele ei au ajutat sa impuna cel mai crud si represiv regim rasist dintotdeauna in Palestina".(sublinierile mele, P.G.)

Și ce este “rasist” aici?

Vineri 24 aprilie 2009

(...) **Financial Times: La Londra, Cristian Diaconescu a criticat deschis UE pentru atitudinea fata de Moldova** 24 aprilie, 11:33

(...) M-au uns pe la inimă cuvintele lui Diaconescu, numai că acestea vor căpăta confirmare-valoare cu condițiile:

1. ca un alt om politic român, superior în ierarhie să le repete, cu două note mai sus. Președintele Băsescu, de pildă, fiindcă Boc tot nu a cârâit nimic în această perioadă; apoi el are un handicap insurmontabil: este ardelean;

2. ca nimeni dintre superiori - Băsescu, Boc - să nu edul-

coreze discursul de ieri, ba chiar să-l critice pentru... nediplomație.

Se vede însă că România plutește fericită tot în Evul Mediu.

Luni 27 aprilie 2009

(...) În numărul de azi din *Ziua* Horasangian ne oferă încă o mostră de cronică enervantă, de jumătate-jumătate. Numai că înjumătățirea adevărului nu dă două adevăruri, ci două jumătăți de adevăr care nu vor alcătui nicicând un adevăr.

Enervarea începe de la titlu: “Albanezii lui Ismail Kadare”

Să fi comis Kadare un nou op? Bedros al nostru vrea să vorbească despre un scriitor, tot albanez, dar *nu despre Kadare, ci despre cu totul altul*, pe nume: Visar Zhiti, publicat recent la București, “un roman, numit cam impropriu și cam sumbru, «Funeralii nesfarsite». Autorul a făcut opt ani de pușcarie în închisorile comuniste, ca acum să ajungă un scriitor de vază în țara lui, ba chiar și diplomat la Roma.(...) Un roman despre vis, viața și moarte, poetizant în exces pe alocuri, cu un anume parfum romantic peste tot”(...).

Sunt convins că Vishar Zhiti este un bun scriitor - “dacă a făcut pușcărie...”. Dar nu sunt deloc convins că Horasangian ignoră că Kadare (cacofonie admisibilă, chiar viu recomandată) rămâne și pentru români *alibiul imoralității*: acest individ (deloc prost scriitor, măgarul!, îi consolează și astăzi pe prozatorii români că, iată: s-a putut scrie și sub comuniști proză bună, vorba lui Manolescu, cu neînsemnata observație că proza nu poate fi *bună* dacă este scrisă... de un autor fără *morală* (mamițule!). Horasangian nu spune ceea ce știe: Kadare, cetățean al celei mai închise țări din Europa (nu degeaba era... maoistă), juca, de voie de nevoie, nu mă interesează, rolul “exemplului pozitiv”: în Albania lui nu exista nici cenzură, nici închisoare, nici moarte pentru prozatorii care scriau *adevărul*. Iată, ziceau politrucii albanezi, ridicându-l de guler și arătându-l: Kadare este liber să călătorească în Occident, să primească premiile acordate pentru “eroismul” său, participă la emisiunile literare cele mai prestigioase, în care nu suflă o vorbă despre teroarea din țara sa, dar se lasă prezentat ca un... scriitor normal, dintr-o țară normală... Horasangian știe foarte bine - dar, cu bunăvoință, se preface că nu știe («De unde vrei tu să știu eu chestiile astea?!») îmi prefăcea răspunsul în repoș, în acuzație - că îi cer să știe “chestiile astea” Gabriela Adameșeanu, când mă arătam mirat că ditamai scriitoroaia, coabitând cu membriul CC. al PCR, Bălăiță, habar n-avea ce se petrece acolo, în România - ba avea, dar, tremurând de frică,

“de fac pe mine”, nu ar fi recunoscut în ruptul capului - «Vrei să ajung ca tine, zugrav la Paris?», îmi dădea ea lovitura de grație).

Așadar, Horasangian știa: *Kakadare, exemplar de reclamă micinoasă al guvernului lui Enver Hodgea, a cerut azil politic... abia după ce s-a prăbușit și dictatura din Albania, în 1990, când 'fuga' lui a fost motorizată, nu de eventualele amenințări ale unui regim politic comunist, ci de teama răzbinării concetățenilor săi, albanezi.*

Comitetul Nobel, care multe nedreptăți a comis - nu atât prin ne-acordarea râvnitului premiu, cutăruia, ci prin acordarea lui unor kakadari - explica:

«La renommée de l'auteur, acquise depuis plus de trente ans, ne pose pas problème. Mais le Comité de prix Nobel se pose la question du comportement de l'auteur dans l'Albanie d'Enver Hoxha, dictateur qui réclamait une obéissance totale de son entourage et une soumission absolue d'une intelligentsia qu'il avait malmenée, torturée, liquidée. "Comment Ismail Kadare a-t-il survécu dans ces conditions ?"»

Ei, cum! Ca-Kadare: scriind-pe-linie și mințind că în Albania de coșmar se poate scrie, publica orice, din ea se poate călători oriunde, oricând...

Manolescu poate fi gelos că nu a avut un Kakadarescu român, ca să-și consolideze “teoria”: îi faci temenele Tiranului, dar reziști eroic prin literatură... Nu a fost de mirare că Niki a avut un “mare prieten” ca Ivasiuc, un “mare maestru” ca Ivașcu, iar în ultimul deceniu de dictatură a căutat ocrotire la... Gogu Rădulescu!, a fost consiliat de Zigu Ornea, cel care îl introdusesse, la sfârșitul lui iunie 1900, după Marea Mineriadă, la Iliescu, cel cu sânge pe mâini, altfel “Om cu o mare”...

Asta-i cu prietenul Bedros: armean cinstit, dar mult mai cu modestia, vorba Grecului.

Joi 30 aprilie 2009

După atâtea vești bune - deși nu toate copiabile în traista mea jurnălică - iată una proastă (mi-a trimis-o ieri o prietenă epistolară de la Chișinău).

Citindu-i producțiile pe hârtie, am dedus jocul dubios, devenit de-a dreptul murdar jucat de Socor - fiul - la Chișinău - ca “analist” (analist a ce?, analist al cui?)

Răspunsul îl dă el însuși în articolul “Perspective din Bruxelles asupra relației București - Chișinău” din care citez un fragment:

“Sprijinul politic declarat de presedintele roman Traian Basescu pentru leaderii opozitiei din Chisinau, precum si intentia declarata de a acorda cetatenia romana in proportii masive cetatenilor Republicii Moldova, sint privite foarte negativ la sediul UE. Prin aceste gesturi, si posibile actiuni preconizate, Bucurestiul face propria sa politica fata de Republica Moldova, fara

sa se fi consultat cu UE, actionind in afara cadrului institutional al UE, si fara a coordona aceste initiative cu politica de vecinatate a UE”.

A ce miroase “discursul” acestui măgar? Nu direct, a căcat, “doar” a latrină de cazarmă.

Socor este, limpede, antiromân. Dar este el prorus? Nu prea, vorba relativizatorilor. Proamerican? Aparent, că doar americanii îl țin la Chișinău. Atunci ce, cu cine e Socor? Socor ține cu sine însuși (ceea ce nu însemnează că face ce face de capul lui, ci mai degrabă ce comandă comanditarii telavivioți de la Washington).

Azi-măine fac optzeci (nu nouăzeci ?) de ani, sănătatea mea se scrie între ghilimele, fiecare sfârșit de lună este - de când, Doamne? - un prilej de panică, dar...

...Dar nu ne lăsăm! - aici o includ și pe Ana, fiindcă fără ea...

Nu ne lăsăm, nu mă las și nu mă las. Nu mă las.

De pe culmea vârstei mele (neobișnuită în familiile noastre) privesc în jos. Și ce văd eu, de sus?

Era cât pe ce să spun: nimica. Dar nu spun.

1 mai 2009

Comentarii în *Apostrof* despre “Istoria...” lui Manolescu:

Iulian Boldea: *Apostrof* 1, 2009

“Ultimul capitol al Istoriei critice e consacrat memorialisticii (Memorialiști de ieri și de azi). *Cărți de memorii (Virgil Ierunca, Ion Ioanid, N. Steinhardt, Petru Comarnescu, Lena Constante, I. D. Sîrbu, Norman Manea, Paul Goma etc.)* găsesc în N. Manolescu un excelent analist al stilului memorialistic și al relatării autobiografice în general.” [Ia-auzi! “Un un excelent analist al stilului memorialistic și al relatării autobiografice în general.”... Ce se va fi întâmplat cu Iulian Boldea? A îmbătrânit începând de alaltăieri? n.m. P.G.]

Sanda Cordoș - în același număr:

“Sînt în dezacord cu judecățile de valoare făcute asupra romanelor lui D. Țepeneag („Romanele decepționează fără excepție“) și cu cele referitoare la romanul *Întîlnirea* („roman ratat“) și nuvelele („nu prezintă, nici ele, vreun interes literar“) ale Gabrielei Adameșteanu. (...) Plasarea lui Paul Goma și Norman Manea în capitolul Memorialiști de ieri și de azi este, desigur, o șicană. Nedrept este autorul atunci când scrie că, la Paul Goma, „toate personajele vorbesc la fel“, când acesta are, dimpotrivă, indiferent de calitatea întregului, o ureche absolută” (...)

Luni 4 mai 2009

Azi, ca în fiecare dimineață (de luni!), m-am pregătit de lupta cea mare: or să văd ei, detractorii cum și cât și pe unde

scriu eu - despre moarte. Începînd cu a mea.

După un sfert de oră - în care am cercetat cutia poștală, presa, Xiti - am constatat ca nu mai am chef de moarte. Deloc, deloc! Să mor, eu? Ba să moară *ei*, cei răi, cei dușmani! Nu-i suficient că agonizez de ani, de decenii? Ce ar mai putea adăuga moartea la peisajul meu funerar, cadavrulului viu al meu? Nimic. Sunt și, bruscamente nu mai sunt - simplu! ("ca bonjur", adaugă românii instruiți", dar de mod veche, ceștialalți fiind de modă americană, altfel spus: văcarică).

Așa că mă adun de pe jos și mă pun pe o aproximativă verticală. Și-mi zic, eu însumi, mie, eu, de capul meu:

«Atâta vreme cât în ritm bimestrial mi se adresează - prin internet, firește - povestindu-și viața împutită, împutitoare de student în România, întrebînd în general, nu pe mine în special, ce să facă - va trebui să mai rămân, să fac de gardă. Nu ca să dau sfaturi, ci să dau semne de viață - dealtfel corespondenții mei îmi mulțumesc pentru că le-am răspuns la scrisori.

E foarte, foarte greu pentru ei, față de noi, la vârsta lor. Și chiar față de tinerii basarabeni, umiliți, bătuți, unii estropiați. Aceia aveau un ideal, un țel - și continuă să aibe, chiar înfrânți (aș zice: mai ales înfrânți - oricum aceia *au încercat*). Or ne-basarabeni au așteptat, așteaptă în continuare să le facă alții revoluția.

Duminică 17 mai 2009

Citesc pe blogul lui Bădin încă o porcărie porcăriată de porcoveții de serviciu adunați în jurul Pațachinieviceiului.

De fapt, subiectul logic, aici este Traian Ungureanu, zis TRU (nu știe nimeni franțuzește, să mai adauge grafic un *O*, ca să dea TROU și să traducă cu glas tare, pentru toată sala: "GAURĂ"?) Fizic, acest Gaură Traian mi-a fost de la început profund antipatic, nu doar pentru ce scria (găurii, căcănării), ci mai cu seamă pentru că "portretul" lui putea fi confundat cu poza lui Alfred Brendel! Or cum eu sunt un iubitor de Brendel... Culmea antipatiei (mele) s-a declanșat în urmă cu vreo două luni, când a apărut în presă o fotografie... istorică: "Știuca prost bărbierită", altfel zisul Prinț al Lichelelor, citește: Liicheanu și acest Gaură: un instantaneu "vesel", probabil tocmai ieșeau de la Băsescu de unde mai primiseră ceva bani și bere cât puteau duce cu burta. Acolo, în acea imagine (unde Traian Gaură mima o... "împușcare" - deși mimòsul furase o minabilă caricatură a lui Brendel - încerca un gest de săgetare...) mi-a devenit și mai greșos, cu moaca lui de ovreiaș pe sfert șmecher, pe celelalte trei ale unui prostalău cătunal.

Să mă întorc la cestiune - care nu este, oricât am crede noi,

Licheaua Gaură, ci un forumist care-și dă cu părerea în modul acesta (el vorbește de o emisiune TV în care Dorin Tudoran le aruncase verde,-n față: “*Limbile pe care le dădea Vadim lui Ceaușescu, pălesc în fața celor pe care le dă TRU lui Băsescu*” (sublinierea îmi aparține). Acest forumist - anonim, mie-mi spui, semnînd citeț și curagios: “*mihai4*”-a glăsuț (greșelile îi aparțin):

“...am vazut si eu emisiunea iar primele 20 de minute au fost dementiale.(...) Ce a putut sa le zica Dorin Tudoran [un tip prea linistit dealtfel] in prime time (ce spui tu, străine - comentariul meu răutăcios, chiar așa: ‘in prime time’?) si pe realitatea tv a fost incredibil. Omu a punctat chiar tot, de la prezentul acestor perversi si pan' la trecutul din perioada Constantinescu. Lea facut o analiza perfecta si a dat diagnosticul:LIMBISTII DE PROFESIE, asa lea zis la 10 seara in direct. Se cunoaste ca omu e plecat din tara si-i vede mai bine. [Atenție, acum vine gândirea de mămăliga a Asistatului Româneștru:]

“Ma si asteptam ca astfel de oamenii grei din diaspora de la Paris sau de pretutindenii [? limblemnatica, n.m.] sa inceapa sa ia pozitie. Paul Goma, Dorin Tudoran au facut-o. Mai astept oameni ca Dinu Flamand, Cristian Banu regizoru, oameni care conteaza.”

Am încheiat citatul și mă încearcă irepresibila dorință de a merge la culcare. Să dorm, să uit. Să nu mai știu că și eu fac parte din nația asta de analfabeți așteptătoriști, incapabili să-și lege nojițele de la opinci, dar avînd ei “păreri (și încă personale)”. Una dintre ele, cea directoare este:

“Ma si asteptam ca astfel de oamenii grei din diaspora de la Paris sau de pretutindenii sa inceapa sa ia pozitie”.

[în loc să ne criticați întruna], “veniți în țară, lucrați cu noi, greșiți cu noi...”

Niciuna. “Mihai4”, ca și Simuț așteaptă ca “oamenii grei din diasporă să ia poziție”! Altfel, la ce slujește o “diasporă”?

Să nu-ți vină să te pui jos și să decedezi?

18 mai

(...) A apărut **Antologia rușinii** de Ierunca. Nu contează reacțiile lingăilor - sub pseudonime, la Forum - ci “evaluarea în timp” a opului. Unii înclină să creadă că, “după 20 ani”, asemenea “dezvăluiri” nu mai au “impact”. Din păcate, cred că au dreptatea aceștia. Fiindcă și volumele mele de **Scrisuri** intră în categoria aceasta. Ana mă asigură că ba nu!, însă n-am reținut argumentele ei - “că ba nu”.

Sâmbătă 23 mai 2009

(...) **Ministrul de Externe polonez il contrazice pe Basescu si spune ca este nevoie de un tratat de frontiera intre Romania si Moldova**

Poate părea ciudată atitudinea polonezilor în această chestiune: **frontiera**. Nu este decât normală: polonezii sunt cu ochii pe **frontiere** - atât cea de la răsărit, cât și cea de la apus; care lucrează ca o balanță:

Într-adevăr, în cel de al Doilea Război Mondial Polonia a fost atacată și de Germania și de Rusia, ocupată și de una și de alta, a plătit cu mult sânge participarea alături de Aliați în luptele împotriva nemților - dar după încetarea ostilităților a fost "pedepsită" și de către Aliați : prin abandonarea și prin darea plocon lui Stalin a combatanților polonezi în Occident; prin gulaghizarea "trădătorilor polonezi" de către sovietici.

Însă toate aceste pierderi omenești au fost... îndulcite de către același Stalin, cel care a împins atât frontiera de est spre vest, "înglobând" (sic) în URSS o bucată din Bielorusia, populată de... polonezi, nu de ruși - și tot către est a împins frontiera... estică: nici cu visul nu visau polonezii să devină stăpâni ai unui teritoriu nemțesc, atât de prosper.

Le țâțâie curu' polonezilor la gândul că, pornită de români, chestiunea **frontierelor**, rușii *vor face un pas înapoi*), atenție: înapoi, adică spre răsărit, a frontierei vestice și astfel vor pierde halca din Nemția din care se înfruptaseră și ei. (...)

Vineri 29 mai 2009

Ieri am fost la medic. Dacă aș fi român, aș fi feminizat astfel: am fost la *medică* (dacă există, dacă se folosește: *doctoră*). Mai simplu pentru mine: ieri am fost la Martina-Sabourina-punct. Am fost la Martina, în scopul de a mă plânge - ba de una, ba de alta - și să aștept consolarea, cu tâmpla dreaptă rezemată de pieptul ei (sic) stâng. Am căpătat ce așteptam: asigurarea că nu mor chiar mâine, poate încolo, pe răspoimâine, dacă vrea Domnul. (...)

Duminică 31 mai 2009

Sentimentul că azi este ultima zi a vieții mele. Uite-așa, nu altfel. Sănătatea: numai zdrențe; "perspectivele": încurajatoare - o carte care stă să apară, o alta - în trei volumoaie care, și ea, este promisă...Dar...Dar starea-generală-a-societății (am sucit-o binișor)? Proastă. Dar starea specială - tot a-societății? Proastă și ea.

Basarabia a fost abandonată. Nimic de făcut cu actualii români și actualii ruși, cu actualii "europeni": nemții, polonezii, ungurii, cehii, ce să mai vorbesc de occidentali, lor nu le-a păsat niciodată de noi. Voi fi avut eu dreptate când mi-am exprimat profunda, hotărâta neîncredere în vorbele unui Băsescu : suntem când suntem: în 31 mai 2009 - ei și ? Câte pașapoarte din cele promise au ajuns în mâinile basarabenilor-bucovinenilor?

A, arătarea mușchilor de pe prispă, cu poarta încuiată, că “noi” nu vrem să fim părtași la pactul Stalin-Hitler - căcăcioșizat, nu de azi, nu de ieri, dar preluat ca atare: “Pactul Molotov-Ribbentrop”, menit să stârnească isteria rușilor-ucrainenilor, ca apoi să spună:

«Ați văzut că n-am putut? Ați constatat că *nu s-a* putut? Noi am încercat, dar dacă *nu se poate...*” - și să *se râdă*, băseștioții și să mai dea pe gât o ladă de bere...

România-țara-mea...Ce-a ajuns! O mahala, o țigănie - iertare, dragi rromi (o altă invenție a analfabetismului generalizat postrevoluționar), eu făceam aluzii literare, la Budai-Țiganu și la capodoopera lui.

Deși... Deși mahalagizarea românilor nu a început nici “din cauza” (revoluției-la-români), nici imediat după izbucnirea ei. Mi-e greu să verific în Jurnale, momentul în care puținii români ajunși la Paris, să lucreze, la începutul anilor 1980, mă înspăimântaseră - eu care nu sunt chiar ușor de înspăimântat: vorbesc de însemnarea dintr-o zi de sărbătoare, când trecând prin dreptul terasei unei cafenele din Place de la Nation, am auzit pe un client salutându-mă astfel: «Să trăiți, dom’ Goma!», iar cum eu nu răspunseseam, unii ziseseră ca poate nu e chiar Goma. Dar un altul a zis: «Hai să-l batem, să vedem dacă-i el ori ba...» - iar eu băgasem mâna în geantă și apucasem cuțitul adus de la Făgăraș de Sivu Bărcuțean, “ca să te aperi de răi”, însă niciunul dintre ei nu s-a luat după mine, să mă bață, vorba poporului român cel mioritizic... Era în perioada atentatelor, a agresiunilor, a amenințărilor împotriva noastră, eram pregătit să fiu atacat de un singur rău - chiar dacă alții rămâneau pe de lături, în așteptare - or presupusul atac doar verbal mă descumpănise. Întrebarea care m-a izbit ca o adevărată lovitură:

«Așa au ajuns românii mei? Să ia la bătaie un necunoscut, la Paris, doar ca să vază ei dacă ăla-i Goma ori ba?»

Întrebare în continuare:

«Și dacă “ăla” nu era Goma? Ce făceau, ce ziceau haiducii noștri - după ce stâlceau în bătaie pe cineva care semăna cu Goma (care Goma nu le era dușman, ba chiar... dimpotrivă - dar dacă nu răspunsese la salut...?»).

În actualitate:

Duminică 16 octombrie 2011

Mai puțină transpirație, somn ceva mai odihnitor - ce folos: când mă trezesc definitiv, constat că sunt stors, laminat, fără vlagă.

Galopez la copiat. Egoist, fac această treabă pentru mine. Știu că oamenii care își aruncă un sfert de ochi pe jurnalul

acest, numit “Octombrie”, sunt agasați să dea peste notări de anii trecuți. Pe ei îi enervează - și pe mine, fiindcă îmi aduc aminte că tot așa, tot așa mi-a fost viața.

Acum, spre sfârșitul ei (neglorios) țin să se re-afle cum anume a fost ea și cine anume dintre colegi, prieteni a pus mâna - și gura, pe hârtie - și mi-a otrăvit-o.

Ce mi-ar mai putea “repara” o acțiune lăudabilă, dreaptă, meritată, privită din afară? Zicem că ni se restituie cetățenia - ce se va schimba pentru noi, cei trei? Nu, serios: ce? Vom re-deveni, fulgerător, tineri, sănătoși, spălați de zoile aruncate în capul nostru vreme de peste două decenii? Ne vom îndopa cu mâncărurile de care nu ne-am atins (aproape) niciodată? Vom avea îmbrăcămintea, încălțăminte pe care am dorit-o, însă am tot amânat momentul (care nu era...)? Mă vor ajuta colegii scriitori, prietenii care m-au trădat, întorcându-mi spatele, apoi atacându-mă, lovindu-mă în cunoștința de cauză a profesionistului în/la carte? Vor face clacă ajutându-mă să scriu cărțile nescrise - și din pricina lor?, rămase necomentate, deci îngropate, deci inexistate și datorită acțiunilor, vorbelor, denunțurilor lor?

Creștinii noștri mi-au reproșat că, în mânia mea... nediferențiată, am lovit și în cei care “doar o singură dată” mă atacaseră («Au fost presiuni...», ce cred eu, de la Paris?), nu i-am trecut cu vederea (ei ziceau: “iertat”, că așa-i ortodoxul la român: îl iartă pe ticălos, pe delator, pe securist «Ce presiuni suferisem...» în schimb (!) îl trădează pe prieten, îl vinde pe coleg - la o adică, pe frate, nu te poți opune presiunilor...- și nu ca să scape el de la un mare necaz, ci ca să-i fie lui mai puțin rău, măcar ca să se știe, acolo sus (unde, “mai sus”? mai sus de Partid?, de Stalin, de Ceaușescu, de tovarășul Popizdescu-Dumnezeu?), că el nu mișcă în front, că el nu va fi niciodată alături de... “dușmanii patriei”... , că el este fidel... ăștuia... Nu chiar partidului, dar ceva pe acolo, adică orânduirii, că ce ne-am face fără o orânduire?

Si iarăși, în trecut:

1 iunie 2009

Azi mi-am zis să pornesc cu dreptul (ambele picioare, altfel: două, sunt atinse, dar acesta mai puțin), drept care să încep prin a consulta horoscopul de azi 01 iunie 2009; la Balanță scrie:

“Nu fă deranj din cauza ca nu vei fi capabil(a) să-ti stăpânești emoțiile sau sentimentele. S-ar putea să intri în mici incurtături dacă vei ceda în fața presiunilor cuiva din preajma ta. Problemele în dragoste îți pot crea divergențe în plan profesional și neînțelegeri în plan personal. Priveste lucrurile în fața și caută soluțiile alături de cei (cele) dragi.”

Și eu, care îmi *fă*(ceam) deranj - că nu voi fi capabil - când remediul era aici, la îndemână:

“Priveste lucrurile în fața și caută soluțiile alături de cei (cele) dragi.”!

De acord, soluțiile sunt de căutat “alături de cei dragi” - dar biata limbă română: Școala primară pe care n-ai făcut-o?

Când eram mai tânăr și la cur curat, cum suna varianta deturnată a titlului unei balade de Cezar Ivănescu - adică în ultimii zece ani de când citesc două-trei ziare pe internet - îmi propuneam: «de mâine...» mă apuc de dat de pământ cu titriștii (cum li se va fi spunând, după ‘89 jurnaliștilor care dau titluri articolelor?). Bine, bine, grabă-mare, dar chiar atâtea cretinării (citez din memorie și numai din *Ziua*... zilnică):

“USA a sărit la gâtul Cubei”; “Suicidul...”

“Ucraina dă de pământ cu România”;

“Neagu Djuvara într-o ipostază inedită: lecturând poeme în franceză”;

“Basescu: Vizita în Israel are loc într-un context important” - (să fi existat vreun context neimportant pentru o vizită în Israel?);

“Avionul a dispărut de pe ecranele de control în urmă cu mai multe ore. Poate fi vorba despre o pană de natură tehnică, dar astfel de *pene* (subl. mea) sunt foarte rare” - astfel făcându-se informarea-instruirea-culturalizarea populației pașnice de analfabeți, model: mezina lui Bănescu, Succesul: “ești ca ea - ca ea ajungi” (dipotată în Parlamentul European, băgată de Ritzi - dar pe Ritzi cine o fi băgat-o?).

Alte titluri - “populare”, acestea sau: “ca pe la noi”:

“Marian Iancu: Balint e smecher prin conferințe de presă, dar în fața lui Petrescu i-a tremurat fundul”

“Vanghelie [Marean] bagă divorț” - bagă, ce să faci, bietul...

Dar cum să dai de pământ cu titriștii, dacă nu-și semnează... anonimele? Adică textele? Indivizii ăștia dau-și-fug, se bișesc-și-se-fugesc, vorba lui Ițic.

În categoria “idiotenii-nerușinate” intră bolboroseala istericului Netanyahu. Acesta califică drept “iraționale” apelurile lansate de SUA la înghețarea colonizării Cisiordaniei ocupate :

“Premierul israelian Benjamin Netanyahu a respins calificând drept “iraționale” apelurile la înghețarea colonizării Cisiordaniei ocupate lansate de Statele Unite ale Americii, transmite luni AP, informează Agerpres. Netanyahu a făcut, conform unor surse oficiale israeliene, aceasta remarca la întâlnirea de luni dimineața cu membrii unei comisii a Knessetului. Statele Unite i-au cerut insistent Israelului să pună capăt noilor construcții în coloniile evreiești din Cisiordania, unul din principalele puncte de blocaj ale

negocierilor de pace israeliano-palestiniene. Benjamin Netanyahu *a apreciat* (sic!, așa tovarășu': ca la voi, în celula de partid: se putea fără "a aprecia-că-trebuie"?)... ca trebuie ridicate noi construcții, pentru a răspunde "sporului demografic natural" (ia-auzi, argument ultrarăsufat - și mincinos, specific israelian: "sporul demografic"!).

Cum ar veni: «viața israelienilor din implantări nu poate fi "înghețată", pe aceasta temă existând "cereri raționale dar și iraționale", (așa!) iar sarcina guvernului este de a apăra Israelul, chiar dacă unele decizii ale sale sunt impopulare», a insistat Netanyahu, *potrivit aceluiași surse, care au preferat anonimatul* (iar aici nu mai știi ce să faci, unde să te oprești cu "lecturătura": la "sarcina guvernului de a apăra Israelul, chiar dacă unele decizii sunt impopulare", pura concepție bolșevică fiind, cine n-o știe?: "poporul *trebuie* să fie fericit", chiar dacă el, poporul acela se lasă greu, nu prea vrea, vorba ardeleanului, să fie așa cum poruncește partidul' nost; sau la: "a insistat Netanyahu, *potrivit aceluiași surse, care au preferat anonimatul*"! (sublinierea, fără speranță, a mea, P.G.).

Marți 2 iunie 2009

"Dick Cheney: Informațiile CIA care au dus la invazia Irakului au fost false"

"Fostul vicepresedinte american Dick Cheney a respins informațiile pe care, înainte, le cita în încercarea de a demonstra ca fostul dictator irakian Saddam Hussein a colaborat cu Al-Qaeda, pentru a pune la cale atacurile de la 11 septembrie 2001, transmite Bloomberg.com. Potrivit sursei citate, Cheney a declarat ca datele furnizate de CIA (Central Intelligence Agency) "s-au dovedit false". Cu toate acestea, fostul vicepresedinte sustine ca o legătura veche între regimul lui Hussein și anumite grupări teroriste, printre care și Al-Qaeda, justifică invazia SUA în Irak, din 2003. "Stiam ca Saddam Hussein sponsoriza terorismul", a mai spus Cheney. (...)

În afară de confundarea unor nume (obicei curenți la americani, fiindcă în ochii lor ne-americani nu sunt oameni), invit masele largi, evaluate la în jur de cincizeci de cititori pe zi ai jurnalului meu electronic să-și aducă aminte:

Încă de la deschiderea ostilităților în Irak, am susținut că planul conceput la Tel Aviv și turnat cu pâlnia în gătlejul lui Găgăuță Bush jr. aparținea haitei lui Wolfowitz și celorlalți platfusarzi care nici măcar armată nu făcuseră, în schimb erau belicoși până la isterie și până la voma pricinuită, desigur, de aceeași isterie. Iar acest porcalău analfabet de Cheney, a profitat din primele secunde ale ocupării Irakului, prin organizarea apărării imediate a Ministerului Petrolului (din Bagdad), nu a spitalelor, nu a Muzeului Național vandalizat cu știrea, ba chiar complicitatea ocupantului.

*

“Vom fi acolo unde s-a murit pentru libertate, pentru a sustine democratia din Republica Moldova. Ultima zi a Regimului Voronin 2 iunie, 20:09

“Pe 3 iunie se decide soarta Moldovei: inca 4 ani de comunism sau alegeri anticipate. Organizatia Studentilor Basarabeni din Bucuresti a fost intotdeauna aproape de evenimentele din Basarabia, mai ales in momente de cumpana.

In acest sens, noi, basarabeni din Bucuresti vom fi prezenti, maine, 3 iunie, la orele 10:00, in Piata Universitatii (simbolul anticomunismului), pentru a fi alaturi de Basarabia, se precizeaza intr-un comunicat. Totodata, va avea loc si instalarea cortului Campaniei Pro Cetatenie Romana, initiata de OSB Bucuresti in colaborare cu OSB Tmisoara. Vom fi acolo unde s-a murit pentru libertate, pentru a sustine democratia din Republica Moldova”.

Brava, măi băieți! Măcar voi, “care sunteți tineri [și], aveți de unde muri”, cum scria Caraion.

*

(...)În sfârșit, am înțeles... “paradoxul românesc”, vorba lui Sorin Paradoxescu, nepotul monumentului eliadic:

În această Românie, nu Becali, nu V.C. Tudor, nici chiar Evanghelie Bearcă - cel Adriean - carevasăzică “policitienii”, vorba lui Boc cel Mare - nu aceștia bat recordurile de trivialitate, de incultură crasă, de mahalagisme nesimpatice; în cazul fetei lui Băsescu analfabetismul exprimat în repetate rânduri pălește pe lângă “prestațiile” unor (prea mulți) jurnaliști. Este vorba, nu doar de “lipsuri” (de bun-simț, de educație, de cultură) ci de “plusuri”, ca la Gaură Ungureană (e-he, dacă n-ar fi existat etalonul-aur Adrian Păunescu la specialitatea lingere-cur-prezidențial, ai zice că e primul), iar acum acest Tăpălagă, predestinat a tăpălăgi niște podele încă neîmbălegate de opincile consilierului special al procurorului Monica Macovei... Așadar, juna Băsescu este: “mârtoagă, chioară, surdă, obosită, tâmpă și căzută”. Să-mi fie cu iertăciune: toate cele șase (doar atâtea) cuvinte sunt, nu ale unui mânuitor de cuvinte, ci ale unui prostalău de tractorist îmbețivat la chenzină cu bere uitată la soare și care, proaspăt respins de o gagică, i-o zice - pre limba lui: «’Ai sictir d-acilea - "mârtoagă, chioară, surdă, obosită, tâmpă și căzută", că d-alde tine pot regula o sută...»

Dacă aș avea răbdare, aș putea masculiniza femininele folosite de Tăpălagă, ca să i le lipesc lui, pe fruntea sa:

“Mârțog, chior, surd, obosit, tâmp și căzut”.

Uf! M-am răcorit. Of! Iată-mă apărător al lui Nuți-a-Bășescului! Am și motive: din câte am dedus (din Roncea), fata

asta nu a răspuns tăpălăgismelor azvârlite în capul ei, găleată de zoi. Să semnifice că, așa cum este ea, nițel necitită (!), oarecum toantă, are vână de tribun? (trebuia să corectez: de...tribună?)

Vineri 5 iunie 2009

Ce citesc în *România liberă* de ieri (la *Aldine*, semnat de M. Vasileanu)?

“Intr-un serial publicat in "Idei in dialog" isi spune cuvantul si tanarul critic Daniel Cristea-Enache. Pe alocuri devastator [cine: teza? autorul - sau comentatorul? - P.G.], teza acestuia este ca, prin aparitia "Istoriei...", nu asistam nicidecum la o reusita a monstrului sacru N. Manolescu, ci la un fiasco.

(...) Dupa ce a incasat aprecierile usturatoare ale lui Daniel Cristea-Enache, raspunsul presedintelui Uniunii Scriitorilor din Romania, redactor-sef, totodata, al revistei *Romania literara*, a fost **naucitor**: *pur si simplu l-a indepartat pe tanarul critic de la revista sus-numita, unde acesta detinea o pagina saptamanala!!*” (s. m., P.G.)

“Năucitor” i se arată lui Vasileanu “răspunsul” lui Manolescu? Chiar dacă - sau poate tocmai de aceea: fiindcă lui, specialistului în istoria religiilor - nu i-am auzit glăsciorul atunci când același îl acuzase pe L.I. Stoiciu de... legionarism, iar pe mine de antisemitism, pentru că... scrisesem că Israelul este un stat terorist, rasist, sclavagist, apartheidist?

Luni 8 iunie 2009

Ieri, recitind volumele de **Scrîsuri**, m-a apucat jalea: mai apuc eu să le văd tipărite?

După câteva oftaturi, mi-am zis: iată, eu *m-am oftat*: *m-am jeluit*. Dar nu mă las, așa, “handicapat” cum sunt. Nici mort.

Joi 11 iunie 2009

(...) **Presedintele israelian: Israelul ar putea permite crearea unui stat palestinian in cadrul unor frontiere temporare** 11 iunie, 13:38

Presedintele Israelului, Shimon Peres, este convins ca negocierile cu palestinienii pot fi promovate in legatura cu subiectele cu privire la care exista un consens, in vreme ce solutionarea altor probleme poate fi amanata cu un an sau un an si jumatate, relateaza joi postul de radio Vocea Israelului, preluat de Agerpres.

"Doar aproximativ 80 la suta din prevederile planului de pace Foaia de Parcurs pot fi puse in practica. Se poate decide infiintarea unui stat palestinian in cadrul unor frontiere temporare si se poate face promisiunea ca aceasta nu reprezinta sfarsitul negocierilor", a declarat Shimon Peres cu ocazia intalnirii cu Javier Solana, inaltul reprezentant al Uniunii Europene pentru politica externa.

Premierul Netanyahu isi va prezenta strategia de pace cu palestinienii, duminica seara, in cadrul unui asteptat discurs politic. Z.O.”

«De ce minți că ți-am furat țara? Uite, na, de la mine 80 la

sută din... prevederi. Mai vrei ceva? De acord: *se poate decide înființarea unui stat palestinian... în cadrul... etc etc*... - cine credea că ticăloșia senilă a lui Perez, exprimată fără rușine (ca și afirmația: “Noi am cumpărat Polonia, Ungaria, România”) riscă să-i provoace implozia apendicelui numit : cap - se înșeală. Un “cap” israelian (în sensul odessit al termenului) este în stare să conducă un stat chiar dacă este lipsit de... cap...

(...) «De departe, permiteti-ne domnule Paul Goma sa va uram "Sanatate", zicala o stiti: "Sanatate, sanatate, ca-i mai buna decat toate!".

Tesu SOLOMOVICI »

Ce fac eu, acum? Mă iau și de Teșu, devenit “complicele” meu întru “antisemitism”? Cum să fac așa ceva? Chiar dacă a afirmat multe neadevăruri (bine: inexactități) și în acest text - printre ele *motivul pentru care nu mă întorc în țara mea*:

- în primul rând promisiunea - față de mine însumi, dar exprimată în prezența lui Pleșiță, în ajunul plecării în Franța: la întrebarea: când mă întorc?, am răspuns:

«Când cade comunismul și în România».

Apoi, doi ani mai târziu, lui Snegur, în vizită la Paris, când m-a poftit: «Da viniți' acasă la noi, dom' Paul...», eu am răspuns:

«Nu călătoresc în țări în care domnește KGB-eul și fiica ea, Securitatea».

În al doilea rând: chiar de aș vrea, nu aș putea: **nu am acte: sunt refugiat politic în Franța, din noiembrie 1977, pe pașaportul meu scrie citeț, ca să înțeleagă chiar și Băsescu, tatăl Elenei Băsescu: pot călători oriunde - cu excepția României, pe care am părăsit-o din pricina persecuțiilor.**

Firește, mă enervează (dar mă stăpânesc) forumiștii de pe internet, cei care nu cunosc lucruri elementare din... biografia mea (nu sunt singurii: Doina Cornea, cea care se lauda că, în timpul lui Ceaușescu propunea studenților săi de la Cluj, spre discu-tare, o cartea a mea - interzisă - habar nu a avut de viața mea), cei care, după o “tradiție culturală românească” se trezesc vorbind despre ce nu cunosc și nici nu au ei timp de pierdut, ca să afle, își dau cu presupusul lor, de “cetățeni cu bun simț”: da' de ce nu vin eu în țară, ce, aștept rugăminți, covor roșu, fanfară militară?

Nu, iubiți analfabeți foști concetățeni ai mei, nu aștept ceea ce fantasmați voi, pe seama voastră (dacă ați fi în situația mea): am așteptat - iată, se vor face în curând două decenii - ca Statul Român să-mi restituie cetățenia pe care mi-a luat-o Ceaușescu. La un moment dat, o ființă cu breton, un *porcuror* de sex indecis devenit ministru de Justiție pe numele său Monica Macovei, mi-a răspuns: *să fac cerere!* Ce fel de cerere? Una în

care să cer respectuos organili să-mi deie cetățenia înapoi, că ele nu are ce face cu ea? Analfabeții mei concetățeni - ai zice că toți sunt din același trib cu Băsescu - nu pricep “obrăznicia” mea, de a... refuza să fac *cererea*. Iar eu nu accept idioțenizarea lor: De ce să fac eu *cererea* (ca să mi se restituie ce mi s-a furat: cetățenia română): când mi s-a luat a fost “urmarea” tot a unei “cereri”? Una în care ceream să facă bine să mi se ia?

Doamne, ce pace ar coborî pe internet când “păreristii” români s-ar abține de a-și exprima părerile lor idioate - dar ferme! Dacă se vor hotărî să facă pasul, le recomand să iscălească “mesajele” lor păreristice cu adevăratul lor nume, nu cu pseudo-nume care de care mai cretin și mai... transparent. Pe timpul domniei cărții, cititorul nu putea deveni și păreritor (“Căci toți muncim”, nu?). De când cu internetul, orice bou se exprimă ca Băseasca ‘a mică - dar sub pseudonim, mă rog frumos...

Sâmbătă 13 iunie 2009

Mă enervează Dan Stanca. În *Aldine*-le de ieri vorbește foarte frumos despre Ierunca à propos de **Antologia rușinii** - dar... nu dă numele celor arătați cu degetul! Tară (cu T de la tată, nu cu Ț de la țăță) : «Se știe despre cine vorbesc, ce să-i mai dau și numele». Dan Stanca este extrem de discret (fricos, mai degrabă, în ciuda îmbătoșării, de aceea o fi el atât de sumbru): nu dă nici numele individului participant la o dezbatere televizuală, care i-a băgat pe Coposu și pe Băsescu în aceeași oală - zice așa:

“un tanar intelectual pe care-l respect, actualmente consilier prezidential” (...), “în opinia distinsului domn între Corneliu Coposu și Traian Basescu ar exista o perfecta asemanare. Ei sunt ca fratii fiindca amandoi au fost detestati cu aceeasi forta.” (...)

Singurul pasaj în care Dan Stanca “își permite” să pomenească pe câțiva din antologații rușinii, nu este un citat cinstit, ci un citat-din citat:

“Vorbind cu Nicolae Merisanu acesta mi-a spus un lucru care pune pe ganduri. Cartea de fata nu trebuia sa apara la Humanitas, ci la INMER, Institutul National pentru Memoria Exilui romanesc, institut sub egida caruia, in ultimul timp cel puțin, au aparut documente valoroase, cum ar fi dosarul fratilor Farcasanu și cazul Silviu Craciunas. Nu a aparut deoarece directorul institutului, seniorul liberal Dinu Zamfirescu, a dorit sa fie indepartate din actuala editie a Antologiei nume grele precum Serban Cioculescu, Dan Berindei, Domokos Geza, Constantin și Dinu Giurescu, Valeriu Răpeanu. Spune dl Merisanu: "Acest fapt a generat reactia mea și a lui Dan Talos denuntand in presa actul de cenzura..." am încheiat citatul din Dan Stanca.

Cunoșteam întâmplarea cu “seniorul liberal Dinu Zamfirescu” din primele luni ale anului 2008, dealtfel am scris un

text despre “INMER, falsificator al memoriei naționale”, însă cum Dan Stanca are alte lecturi decât amărâțul meu site inter-netic, nu îi reproșez că nu și-a aruncat un ochi - de jurnalist, dacă nu de scriitor - ca să constate ca nu este chiar singur în lumea românească. Că tot a venit vorba despre “bibliografie oficială”: în 1999 mi-a apărut, la Nemira un volum de peste 600 pagini de format mare, intitulat **Scrîsurî**. În acela există câteva zeci de pagini de extrase declarate din Antologia Rușinii a lui Ierunca, la care erau adăugate câteva culese de mine din presa de la București. Și pentru că tot a venit vorba: tot pe atunci Mariana Sipoș pregătind o emisiune despre mine, mă întrebase pe cine aș recomanda ca participant... Am rostit numele “Dan Stanca”, pentru că mi se păruse - din ceea ce citisem - ca am aveam opinii (oarecum) comune. Mariana Sipoș l-a invitat, Dan Stanca a participat, însă, văzînd înregistrarea trimisă la Paris, am avut penibila impresie că... îi forțasem mâna: el nu mă citise, bietul și nu avea nimic de spus despre scrisul meu - dar nici nu s-a ridicat să plece... S-a înviorat doar atunci când s-a vorbit de “literatura de sertar”: a afirmat că nu doar el, dar și atîția alți colegi și prieteni ai săi au sertarele pline de cărți respinse de cenzură...

Nu știu dacă în deceniul scurs scriitorul Dan Stanca a apu-cat să afle ce este “literatura de sertar” sau a rămas la definiția dată de Z. Ornea. Știu însă cât m-a întristat plecarea lui Mihai Creangă de la *Aldine*: l-am întrebat (la telefon) dacă nu se mută la alt ziar, să-l urmez, acolo. A răspuns ca nu: se pensionează... Și că de-acum să mă adresez lui Dan Stanca. Din acel moment nu am mai publicat nimic la *România liberă*, deși am trimis câteva texte: cu Hurezeanu, complice al lui Măgureanu, ca șef de redacție? Cu, la *Aldine*, Dan Stanca, cel care imediat după plecarea lui Mihai Creangă scrisese - cu mâna lui - un text răutăcios, mincinos, denigrator, despre mine (nu știu cine îi va fi atras atenția asupra măgăriei, dar într-un alt articol încerca să o dreagă - numai că nimic nu se drege dintr-o măgărie...)

Duminică 14 iunie 2009

Cine a văzut la televiziune scenele din Teheran, de aseară, după anunțarea victoriei-în-alegeri a lui Ahmadinejad (contra lui Musavi), dacă mai are un strop de memorie, “i-a sunat cunoscut” (ă) intervenția poliției și a “voltijorilor” - mdè, ne-am dotară cu arsenal-de-luptă-contra-populației-reacționare (vorbesc de moto-cicletistiîi intrînd în manifestanți fără jenă, fără milă) - cum de unde? De la Tien Anmen, de la Chișinău, de la Piața Universității din București, în taman 13 iunie 1900: aceiași, dar aceiași “mineri” ai patriei, chemați în ajutor revoluționar.

Sunt plictisitor de asemeni astfel de "restabiliri ale ordinii"; și jalnic de fără rezultat - altul decât morții, schilodiții, arestații, condamnații pentru... ultraj la adresa bunelor moravuri păzite de creaturi ca Voronin, Iliescu, generalii birmani, Ahmadinejad.

Sunt convins: în curând se va găsi un Manolescu persan (trimitere literară) care îi va lua un interviu Omului cu o mare de la Teheran, însă în viitorul de catran al lor, al iranienienilor, chiar victime ale Terorii, nu se va găsi unu singur care să-l arate cu degetul pe Turnătorul Literator, ca Lăudător al Tiranului, fiindcă toți cei din jurul lui Manolescu (hait!, mi-a scăpat) au înhăța și ei firimituri de ciolan, ca preț al tăcerii.

16 iunie 2009

(...) De mai bine de un an nu am vizitat Wikipedia. Azi, ca să mă odihnesc, m-am uitat... Ce am găsit:

- Că prietenul nostru Trifon, zis "Țumpi" se arată a fi cel mai feroce acuzator al meu - pentru "antisemitism"! Ca român-verde (citește: macedonean) nici el nu dă citate, îl citează pe... Ioanid!

- Pe lângă textul lui Teșu Solomovici, interes poarta observațiile forumestre:

13.04.2009

Paul Goma - Basestii sunt niste cacaciosi!

"Nota: Azi este Vineri 10 aprilie. Presedintele nostru (al vostru!) pe nume Basescu va lua cuvântul despre Basarabia începând de saptamâna viitoare.

De ce nu de la anul, ca nu dau Tatarii!; ca n-au intrat zilele-n sac.

Cacaciosii! Fricosii! Lasii! Fratii nostri sângereaza de o eternitate sub ciomagul rusesc, însa Basestii români (!) nu au timp de... rostit câteva cuvinte - romanesti." - Paul Goma Am inceput brusc cu acest citat, dar puteti sa cititi mai multe in Gardianul.PUBLICAT DE LILICK

Marius Mina spunea... Basestii sunt niste tradatori ieftini.Nu depasesc conditia hotilor de buzunare din tramvaiul 24.

Liviu spunea...

Paul Goma are un caracter extrem de dificil, motiv pentru care a reusit rara performanta ca in ultimii 20 de ani sa (se) injure (cu) quasi-totalitatea intelighentiei si clasei noastre politice.Fac aceasta observatie in interesul adevarului.

Asta nu inseamna ca nu-s de acord cu modul in care ii eticheteaza pe "Basesti". Din pacate, adevarul spuselor sale este grevat de situatia la care m-am referit la inceput.

Garcia Muerte spunea...

"Cacaciosii! Fricosii! Lasii!"...si mare dreptate are Paul Goma. Defilam cu niste inapti pe post de politicieni, o familie penala a ajuns sa conduca Romania.

Sper sa ne revenim cat mai curand.

Lulutza spunea...

Acuma, zau ca si Paul Goma greseste ca se arata atit de dezamagit de Base Voda... Se astepta cineva sa vada un act de responsabilitate si curaj de la unul care face pe zmeul cu subalternii si in taina se socoate care sa fie "licuriciul" cel mai mare si lap-tos?! Acum cred ca pina si el si-a dat seama ca tagma "licuricilor" s-a simtit cam neglijata si ar vrea sa-l vada mai rarut, ca-i mai dragut. Pentru amuzament ieftin, se

vor multumi licuricii cu europarlamentara lu' taticu'... cu ministrea blonda...

hendrix spunea...

Toata stima pentru Paul Goma, poate singurul anticomunist care nu a acceptat niciodata sa faca vreun compromis cu naporcile comuniste. Are mare dreptate in privinta lui ba-secu, TACEREA lui spune mai mult decat orice! Neimplicarea lui arata cu prisosinta caracterul lui de securist, frate cu kaghebistul voronin! Mira-m-as sa faca ba-secu ceva concret in viitorul apropiat!

@Liviu Gresesti profund in privinta lui Goma! El este un mere roman, un mare OM, care a avut curajul sa infrunte regimul comunist in mod deschis. Scrisoarea lui din primavara anului 1977 a avut darul de a scoate in evidenta adevaratele caractere ale inteligentiei romanesti din acea vreme! Stii cati scriitori s-au raliat la Scrisoarea lui??? DOI! Faptul ca acuza falsitatea si ipocrizia unor caractere de 2 lei este perfect intemeiat! Viata lui fara pata, fara compromisuri este o dovada a faptului ca pot exista OAMENI pe care comunismul nu i-a invins! In privinta durerii din sufletul lui de basarabean, care a vazut cu ochii lui de copil prigoana stalinista, iti recomand sa citesti(sau sa recitesti) Saptamana rosie!

Lilick spunea...@All

Paul Goma s-a certat, asa e, cu toata lumea. Insa in ultimii ani, dupa cum a evoluat (mai degraba involuat) inteligentia romaneasca, ne dam seama ca a avut dreptate Goma. Si are dreptate si acum cand il face pe maaaarele "anticomunist" Baza Intaiului cacacios.

hendrix spunea...

@Lilick Ultima mizerie aruncata asupra lui Goma a fost in 2006, atunci cand s-a incercat cooptarea lui in echipa ce avea sa cerceteze si sa condamne comunismul. Asazisul cercetator anticomunist tismaneanu era constient de colosala importanta a renumelui lui Goma, astfel ca a incercat cooptarea lui, dar se vroia doar participarea lui FORMALA, fara ca Goma sa participe activ la redactarea documentului. Goma, vazand aceste mizerii, intelegand faptul ca tismaneanu dorea doar sa se foloseasca de renumele sau, a refuzat sa participe la acea mascarada! Bravo lui Goma ca a refuzat asa ceva, rusine lui tismaneanu si ba-secu pentru intentiile lor necurate. Goma a fost intotdeauna un om vertical, demn, incisiv, din aceste motive fiind urat visceral de catre toti 'telectualii care au facut compromisuri, mai mari sau mai mici, cu comunistii. Goma este simbolul inca viu al adevaratilor OAMENI care n-au semnat pactul cu diavolul, spre deosebire de marea masa a 'telectualilor. Iar acesti 'telectualii nu-i vor ierta niciodata forta morala a lui Goma!

Lilick spunea...@Hendrix

Am citit despre episodul acela. Goma a povestit. De fapt imitial a acceptat. Dar cand si-a dat seama, in urma unui schimb de scrisori, care e treaba cu Tismaneanu, si ce caracter infect are, a renuntat.

hendrix spunea...@Lilick A fost vorba, mai exact, de un schimb de email-uri. Toata tarasenia de atunci a fost expusa pe larg in jurnalul sau, care apare pe internet. Era constient ca va urma fraudarea morala a adevaratilor anticomunisti, a adevaratilor eroi. A stiut inca de atunci ca urma doar o mascarada, care ii folosea exclusiv securistului ba-secu.

Lilick spunea...@Hendrix A fost primul care a scris explicit despre asta. Si bine a facut. Citeste si la Badin sa vezi cum ii "alinta" pe Mihaies, pe Boc..etc

hendrix spunea...@Lilick Badin este unul dintre putinii jurnalisti pe care ii citesc zilnic, am un mare respect pentru el. Sper ca si tu.

Anonim spunea...@hendrix Nu am negat niciun moment calitatile d-lui Goma sau meritele acestuia. N-am facut decat sa arat ca are un caracter extrem de dificil, ceea ce de altfel stie toata lumea - e elefantul din ocdaie.

Elisa spunea... Dupa 89 am luat din librarii tot ce-a aparut de Paul Goma, Emil Cioran si Mircea Eliade, am citit pe nerasuflata si asa i-am descoperit...cunoscut

adica,fiindca eu in vremurile acelea, de dinainte, nu ma descurcam pe sub tejgea...din pacate.Paul Goma a trecut un pic si prin oraselul acesta,continuindu-si studiile liceale la liceul Radu Negru,unde si-a dat bacalaureatul.Acum mi-ai amintit ca am uitat tot si vreau sa-i recitesc.Mi-a placut atat de mult Bonifacia,nu mai citisem ceva in genul acesta.Cat despre Goma si politica romaneasca...sunt neconditionat de partea lui.

Lilick spunea...@Elisa

Citeste-i jurnalul si pe internet. E foarte interesant.

Vineri 19 iunie 2009

Din Ziua de azi aflu:

“Vasile Paraschiv pierde razboiul cu statul

Curtea de Apel Bucuresti a decis ca statul roman sa nu mai plateasca despagubiri de 300.000 de euro disidentului Vasile Paraschiv, pentru suferintele produse de regimul comunist.

Actiunea formulata de Paraschiv impotriva statului roman a fost respinsa de Curtea de Apel Bucuresti ca fiind prescrisa, avocata fostului disident, Liliana Poienaru spunand ca magistratii au luat aceasta decizie pentru ca Paraschiv ar fi trebuit sa dea in judecata statul roman imediat dupa Revolutia din 1989. Astfel, instanta a anulat decizia Tribunalului Bucuresti din decembrie anul trecut care-i acorda despagubiri de trei sute de mii de euro lui Paraschiv. Decizia Curtii de Apel Bucuresti nu este definitiva si va fi atacata cu recurs, potrivit avocatei lui Paraschiv. Paraschiv a atacat, in aprilie, cu apel sentinta magistratilor Tribunalului Bucuresti, prin care Ministerul Finantelor este obligat sa-i plateasca daune morale de 300.000 euro, disidentul cerand, la Curtea de Apel Bucuresti, 30.000.000 de euro pentru persecutiile din regimul comunist. El sustine ca suma de 300.000 de euro stabilita de instanta de fond "nu respecta raportul intre gravitatea faptelor si suferintele morale". Pe de alta parte, magistratii arata ca suma ceruta de Paraschiv nu este rezonabila, desi apreciaza ca "prejudicial moral nu poate fi cuantificat".
Adrian Nicolae POPESCU

Forum: murdar peste poate, nici nu merită să dau citate din el. Odiosul obicei de a batjocori victima, nu pe batjocoritor

Luni, 29 iunie 2009

Azi : Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Coincidență? Azi Vaticanul a anunțat găsirea osemintelor lui Pavel-Paul la bazilica “Sfântul Pavel din afara zidurilor” din Roma.

Numai că jurnalistul care a înjghebat textul, bătut în cap de căldura bucureșteană, a scăpat perla:

“...Sfântului Pavel, apostolul *care a creștinat popoarele creștine* (subl. mea) din bazinul Mediteranei”.

Când, oare, au să învețe Românii limba română? (...)

23 iulie 2009

(...)“Caietele INMER”, pe iulie 2009. Un număr dedicat informatorilor de voie, de nevoie ai Securității, activi în exil și avându-i în vizor pe exilați. O singură surpriză - nu doar pentru

mine: Silviu Crăciunaș, persoană pe care nu am cunoscut-o, autor pe care nu-l citisem, dar îi vorbisem de bine o carte (pe care toată lumea bună o vorbea de bine). Mă voi opri la trei persoane - dar trei, vorba celuia : I.C. Drăgan, Eugen Lozovan, Ion Pantazi, despre care de la început bănuisem (sunt modest, ar fi trebuit să scriu: fusesem sigur) cu ce se ocupă.

Despre I.C. Drăgan: nu am așteptat “demascarea” lui prin INMERUL zamfiresc, doar eram în România când Ceaușescu îl primea cu onoruri. După ce m-am exilat am fost luat în primire de însăși Drăgănia Sa - dovezile se află în volumele de **Scrîsurî**, în curând editate la Curtea Veche - azi-măine instalate pe situl meu web.

Ciudat - eu spun: inadmisibil - este faptul că formatori de opinie ca N. Manolescu, în campania orbească împotriva lui Caraion (tot n-am aflat care era motivul urii sălbatice, doar nu o dispută pentru gagici; nici una “teoretică”), s-a sprijinit *documentar* - pe Mihai Pelin, mulți ani șeful de post al unității militare drăgane a Securității de la Milano, dimpreună cu Traian Filip). Atât în articolele dinainte de apariția volumului “Artur”, cât mai ales după. Ce să mai vorbim de altă “expertă”: Jela. Aceasta, interpelată de mine m-a trimis, altieră, la “sursă”: Pelin! Or pe MéPelinul lui Drăgan nu-l cred nici acum, când e mort (și livid);

Lozovan: m-a luat în primire (corect ar fi : m-a luat la bătaie) de cum am venit în exil, scriind că sunt...KGBist. Știam că e un istoric eminent și un lingvist așîșderea, iar după nume am știut că este basarabean (de la Lozova, lângă Chișinău). Numai că eu nu iau în brațe pe oricine se prezintă ca basarabean - dovadă: Plămădeală, Lucian Pintilie, precum și “născuții în Basarabia”: A. Păunescu, A.D. Munteanu, Emil Constantinescu. Ana observase la mine, în această chestiune: suferisem mai puțin citind de sub pana lui Lozovan ; “Goma: KGB”, însă nu-l iertasem că îl zugrăvise pe pe Eliade “Tremuriciul de la Chicago”. Or el (vorbesc despre Lozovan) ar fi trebuit să știe, din interior, de ce Eliade tremuriciza - la Chicago: din același motiv pentru care dărdâiza și Cioran, la Paris - și el însuși, Lozovan, care, din ardent utemist, apoi vânjos legionar devenise obedient om-al-securității: *de frică*; era terorizat de Teroristului Organ, condus atunci de colonelul Dănescu (pe unde își va fi consumînd pensia de... general marele strateg Dănescu? Și ce afaceri învârte, acum fiica sa cea mare cu banii babachii de la MAI?);

Pantazi... am mai scris despre el. Și nu sunt de acord cu “cercetătorii” de la INMER care afirmă că... omul încă nu era în slujba Securității atunci când mă vizitase, în Drumul Taberii, de mai multe ori, în timpul adunării de semnături pe Apel în

februarie-martie 1977 - el nesemnînd. Atunci mai trecuseră pe la mine câțiva care, fie nu semnaseră “pentru că nu aveau mandat”... ca bătrâna evreică din Ardealul de Nord, ca Tcaciuc, minoritarul ucrainean (altă podoabă!), ori se lăsaseră convinși de mine să nu semneze, ca Teohar Mihadaș. Însă Pantazi a fost primul și ultimul care a dat o explicație șoptită, din care am înțeles că el, fiul generalului Pantazi și eroul de pe frontul de Est și de la minele de plumb, cel care evadase de la Cavnic - “nu semnează alături de niște pașaportari”. Deși constatase de la prima vizită cine erau “pașaportarii” disprețuiți, Pantazi a mai venit o dată; și încă o dată (mai știi? poate că îmi venise între timp o idee : «Dacă s-ar putea să ader - dar să nu semnez», îmi sugerase el) - în cele din urmă l-am rugat eu să nu mai vină: casa mi-e plină-ochi de “pașaportari”, iar el, Pantazi ocupă locul de pe unicul fotoliu, încât unii, veniți încă o dată, însoțind pe alți doritori, mă întrebaseră «Cine e tovarășul ascultător?». Discuții nu am avut cu Pantazi. Nu aveam timp de el - să zicem. Atunci cum se explică furia cu care se năpustise asupra mea, în exil, după ce pusese mâna pe “Stindardul” lui Emilian și îl modificase în... “al Românilor”? Când devenisem eu ne-bun, ne-de-al-lui? Și de ce îl târîse în latrina “Stindardului Românilor” pe “Mache”, prietenul și eroul din cartea mea **Gherla**, Vladimir Boutmy (de Katzman...), cumnatul profesorului Poghirc? *Piful* îmi spune că Ion Pantazi venise în primavara anului 1977, la mine, în Drumul Taberii, *trimis*. Trimis, de cine? Ei, de cine! Altfel ar fi venit și a doua și a treia și a patra oară (când nu l-am mai primit)?

Pantazi a murit în 1996, Lozovan în 1997, Pelin în 2007, I.C. Drăgan în 2008. Să aibă asta (moartea lor) vreo semnificație pentru mine? Una singură - comună: m-au calomniat, m-au “demascât”, au decedat. Au mai rămas calomniatori-turnători nepedepsiți (de Doamne-Doamne)?

Au mai rămas: Liiceanu, Manolescu, “Radu Ioanid”, “Oișteanu”, “Shafir” (ghilimelele indică pseudonume), Gabriel Andreescu, H. Gârbea (s-o pun și pe Adameșteanca?, nu, ea e doar o vițică), cei care m-au împiedecat să public, însă nu doar atât: m-au denunțat Evreilor că aș fi comis texte antisemite, ca Manolescu și Gârbea. Și au primit răsplata vânzării.

Și? Și - aștept. Am acest drept inalienabil: să aștept.

Luni 27 iulie 2009

A murit Sergiu Grossu. Dumnezeu să-l ierte.

Relațiile dintre noi au fost incordate (cel puțin) atâta timp cât trăise soția sa, Nicoleta-Valeria, aflată sub influența malefică a “Conțului”, așa îi zice Ierunca lui Virgil C. Gheorghiu («Goma

e agent KGB»). După moartea ei (și a lui Gheorghiu), Sergiu m-a căutat, mi-a dat cărțile sale, am discutat în liniște, fără vreo aluzie la cei doi decedați. El s-a oferit să ajute la tipărirea primei ediții din **Săptămâna Roșie**, tot el m-a îndrumat spre Colesnic. Și tot el a acoperit cheltuielile celei de a doua ediții - tot la Colesnic. Apoi s-a mutat la București, de unde mi-a trimis cărțile sale, editate, eu i le-am trimis pe ale mele.

S-a pe-trecut și el. A avut o viață plină. Era de la Cubolta, Bălți.

28 iulie 2009

(...) Tot udă mi-a fost și noaptea asta. Noroc cu mașina de spălat rufe: merge bine, astfel o folosese tot la două zile. Noapte udă și agitată: calul din mine simte focul. Bine-ar fi să se înșele.

Agitația, neliniștea, “focul”: Basarabia. Oamenii de acolo - oamenii noștri - au rămas singuri-singurei (numai cu puța pre ei), după atâtea promisiuni neonorate, după atâtea uitări, după atâtea vânzări-de-frate, după ce că... și Basarabeni ăștia, zic regătenii, au programat alegerile în plină caniculă, în toiul concediilor - e-he, dacă le-ar fi prepus mai încolo, în toamnă, când se răcorește cerul și pământul...

Da, bre, ceara mă-sii! Dacă și Basarabeni ăștia... «Dacă și tu...» mi-o ziceau, cu dulceață, pe când eram în România, prietenele mele bune (pe Dimisianca n-o pun la socoteală, deși ea mă futea la cap cu «dacă-și-tu» la fiecare “pas pe de lături” al meu, fie un refuz de a asculta de cenzura noastră cea dragă, fie o înconstrare sonoră cu șefii), printre ele diafana, frișcoasa Dana Dumitriu, “fată de cofetar”, cum o alinta Poetul Nichita...

Dacă și Basarabeni ăștia... Nu ședeau ei bine în Marea Familie a Popoarelor Sovietice? Ce le-a trebuit - auziți și distrați-vă, Manoleștilor - limba română! Și după aceea au pretins unire cu noi, adevărații români, nu “minoritari”, nu “românofoni”, nu vorbitori de *laitrumenien* - (auziți și veseliți-vă Copoșilor, Tați ai Nației, Zoaiapetrilor /Condurachi/, Răzdvani utemiști, dar și veterani ca Puțulică Constantinescu, cel care ce-ar mai fi biruit el Structuritatea dacă l-ar fi lăsat Măgureanu, șogorul lui Coposu și “domprofesorul”, interlocutorul preferat al lui Liiceanu, înlocuit cu Băsescu) dar s-au privit ei într-o oglindă, să vadă cum arată acești încurcă-lume?

Futu-le! Azi și mâine!

*

(...) În urmă cu vreun an Liviu Tofan m-a contactat telefonic, propunându-mi un “dialog despre Pacea”. Am declinat cu putere: subiectul Pacea mi-a fost totdeauna “antipatic”, apoi eu

nu mai “dialoghez” decât cu mine însumi. Îi voi fi dat câteva indicații bibliografice - pe care de altfel le avea.

“...prima vizită documentată a lui Pacepa la Paris, după defectarea sa, a avut loc în 1996”, scrie Liviu Tofan.

Eu am în memorie o altă dată:

“Ieri, 1 februarie 1985, în fața celei de a 17-a camere corecționale, Gustav Pordea, deputat european pe lista Frontului Național, în procesul de defăimare. În numărul de ieri am publicat un interviu cu Mihai Pacepa, fost general, fost Nr. 2 al Serviciilor secrete de la București. Ceea ce exprimasem noi, în iulie 1984, - anume bănuiala - a devenit acum, certitudine: Pordea a fost și este, în continuare, un agent de influență în solda regimului lui Ceaușescu”.

Deci: 1985, nu 1996. Cronologia îmi poate juca feste, însă eu povestesc, nu fac afirmații categorice:

În perioada procesului (ianuarie-februarie 1985) am avut o sumă de discuții, atât cu Agathe Logeart (jurnalista care a semnat interviul luat lui Pacepa, preparată, în materie de “România” de Berindei și de mine) cât și cu Monica Lovinescu. Monica primise - prin cine? prin Agathe?, sau “direct”, prin telefon?-propunerea lui Pacepa de a o vizita... acasă. Monica era orificată și furioasă: cum îndrăznește acest monstru să-i facă o asemenea propunere? A refuzat, categoric, iar noi, românii din jurul ei: Ana și cu mine, Cristovici, cred că era și Mihai Pupăzan, am aprobat-o din toată inima.

Numai că nu-mi mai aduc aminte: *de unde* anume îi telefonase Pacepa (înclin tot mai mult să cred că prin telefon fusese formulată îndelicata propunere securească)? Din America? Sau din Paris? Și în asta înclin să cred că, atunci - ianuarie-februarie 1985, Pacepa se afla la Paris - pe banii... DST-ului. Fiindcă în prima fază a proiectului de proces (al lui Pordea, să nu uităm), umbla vorba ca însuși Pacepa va apărea în instanță. Dacă așa a fost, atunci se explică bătăria generalului Pacepa de a-i cere Monicăi Lovinescu o “mică întrevvedere” (contribuția mea răutăcioasă la imaginara “mică”, în cadrul unui scenariu pe măsura personajului - cam așa: “Săru’ mâna doamnă Monicuța”, spre exasperarea condamnatei la supliciul pacceptist după ce îi fusese victimă...); se explică și de ce în faza a doua am fost anunțați că Pacepa va depune mărturie scrisă, fiindcă americanii se temeau să-l expună în aer liber...

La urma urmei nu merită această jaură securistă atâta atenție. Am mai spus, de la început (de când am aflat de el prin... poezia lui Păunescu!) mi-a fost greață de el. A, nu pentru “trădare”, cum îl acuzau colegii de șaibă, când le-a venit

momentul - după decembrie 1989, să-și fabrice profile de mari patrioți - n-aveau decât să se trădeze unul pe altul până la dispariția speciei; ci dintr-un motiv, altul:

Fascinația (subliniez) exercitată de acest monstru (că n-o fi ajuns el general de Secu sădind floricele și ajutând babele patriei să traverseze bulevardele noastre socialiste), nu doar asupra tinerilor din ziua de azi, aculturalizați, ahtiați după aventură, indiferent în ce "domeniu", ci și interesul-simpatia unor... jurnaliști (vorbesc de români, nu de ne-români), mai grav: de prieteni ai mei, Cornel Dumitrescu de pildă - aceștia considerându-l, nu doar un erou al neamului, ci... unul de-ai noștri, anticomuniștii, antisecuriștii.

Fascinația urâtului, a mocirlei, a haznalei - nu doar la copiii din familii civilizate, curat îmbrăcați, bine îmbăiați, de a umbla prin lăzile de gunoi și a se bălăcări în șanțuri, ci a adulților lipsiți de elementara cumpănă între bine și rău, între urât și ne-urât.

23 septembrie 2009

Parlamentul polonez cere rusilor sa condamne crimele staliniste

Miercuri, 23 Septembrie 2009

Parlamentul polonez le-a cerut miercuri tuturor "cetatenilor de buna credinta" din Rusia sa condamne crimele staliniste, printre care si masacrul de la Katin, intr-o rezolutie adoptata la 70 de ani de la invadarea de catre Armata Rosie a teritoriilor din estul Poloniei, relateaza agentia France Presse, citata de NewsIn.

Dieta, camera inferioara a Parlamentului de la Varsovia, "condamna orice tentativa de falsificare a istoriei si cere tuturor cetatenilor de buna credinta din Federatia Rusa sa dea dovada de solidaritate pentru a dezvalui si condamna crimele din epoca stalinista", spune textul, adoptat in unanimitate de deputatii polonezi.

Justitia rusa continua sa respinga redeschiderea anchetei privind masacrarea, la Katin, in 1940, a mii de ofiteri polonezi de catre politia secreta sovietica, la ordinul lui Stalin.

In acelasi timp, camera inferioara a Parlamentului polonez a reamintit in rezolutia adoptata ca regimul stalinist a lipsit de suveranitate Lituania, Letonia si Estonia.

"Arhipelagul Gulag a facut milioane de victime, printre care numerosi cetateni ai URSS (...) Organizarea si durata sistemului, inclusiv masacrul de la Katin, au caracteristicile unui genocid", mentioneaza rezolutia. "Reconcilierea ruso-poloneza necesita respectarea adevarului istoric", au subliniat deputatii polonezi.

Aproximativ 22.000 de ofiteri polonezi, ucisi in padurea de la Katin, din Rusia, precum si la Harkiv, in Ucraina, si Mednoie, in Rusia, au fost luati prizonieri de armata sovietica dupa invazia din 17 septembrie 1939 a regiunilor din estul Poloniei, in baza Pactului germano-sovietic Ribbentrop-Molotov.

Timp de mai multe decenii, URSS a acuzat armata germana ca a comis aceste asasinat. In aprilie 1990, liderul sovietic Mihail Gorbaciov a recunoscut responsabilitatea Rusiei.

Vineri 25 septembrie 2009

Trezit cu draci: mă chinuie de vreo săptămână regretul ca nu am pus în jurnal mesajul de acum vreo săptămână primit de la un student (de-al lui Șafir!) de la Cluj, prieten epistolar, iar într-

un moment de oboseală l-am șters. L-am șters și-mi pare rău:

De ce să fiu eu “drăguț” cu ticăloșii care mă pândesc, mă vorbesc de rău, îmi fac rău? Mai ales *cu un individ ca Shafir, cel care nu citise ce condamna (Săptămâna roșie...!), recunoscuse că nu citise, dar ulterior (ce cuvânt detestabil!) nu recunoscuse că se înșelase, condamnându-mă fără a citi?*

Pe scurt: studentul P. îl anunțase pe profesorul său, Shafir, că are de gând să scrie despre Goma; iar profesorul Shafir îl descurajase de a face așa ceva, explicându-i... - am uitat ce “argumente” folosise Shafir, pentru a descuraja pe un student al său de a scrie despre mine... Iată, nu am înțeles din scrisoarea sa dacă el, studentul “se conformase” - altă detestabilă esprimare - sfatului înțeleptului profesor Shafir de a nu scrie despre Goma. Care să fi fost motivația? Ei, care ! Singurul “argument” în gura sfătuitoarelor, rostit limpede (dar fără sens) : *antisemit*. Chiar atunci când nu este pronunțat direct, este... subînțeles, ca la Oișteanu... Nici evreii, nici *goi*-ii nu se ostenesc să-l amănunțească, termenul își ajunge sieși. Iar atunci când cedează și catadicsesc a căuta un motiv, spun prostii, idioteții, minciuni - ca Manolescu: “fiindcă Goma atacase Israelul” (nici mai mult nici mai puțin), “fiindcă Goma folosește “evreii”, în loc de “unii evrei” - sau evrei - ca imaginistul Gârbea, indignatul plângărețos Șimonca.

În ultima vreme, de când o editură îmi publică o serie, am simțit - de aici, de la Paris - efectul “influențării”. Am folosit un termen din dosarul meu care desemna acțiunea “cetățenească” de a discuta cu X, cu Y, cu Z, de a-i convinge că nu este “sănătos” să frecventeze un dușman ca Goma, nici să participe la “acțiuni așa-zis culturale, desfășurate la Casa Scriitorilor, sub pretextul consumării unei fripturi” (autentic), cu atât mai puțin la “așa-zisele cene organizate la domiciliul lui Țepeneag Dumitru și al lui Tănase Virgil, unde se pun la cale acte ilicite (așa!) precum scrierea de poezii și povestiri neconforme cu epoca în care trăim (așa, așa!!)” Succesul Securității a fost cvasi-fulgerător : în ultimele luni ale anului 1976, Cenaclul Tănase se... subțiasse, ajungând la întâlniri ale lui Goma cu Tănase, fiindcă ceilalți scriitori români nu mai călcau pe acolo: dispăruseră - fiind ocupați cu alte cele - mai întâi Sorin Titel, apoi Turcea, apoi Robescu, apoi Mazilescu, apoi Cezar Ivănescu... Ziceam că putoarea gurii celor care continuă acțiunea Securității, în influențarea negativă (privitoare la Goma) se simte de la mii de kilometri, nu doar prin vorbe-vorbe, dar și prin încetarea unor redactori de reviste de a-l mai publica pe... lepros ; prin nemaipublicarea unor cărți de multă vreme predate și contractate. Însă așa cum “înainte” - pe timpul lui Gafița, dar și al lui Liiceanu “problema hârtiei” acope-

rea lașitățile naționale, de când cu... criza (economică) aceasta a devenit “problema-problemelor”: «Cum să te editez pe D-ta, care ai mai publicat anul acesta o carte și tot degeaba: nu se vinde, oamenii nu au bani...?»

A mai existat (atunci, “înainte de revoluție”) o manieră - indirectă, dar nu mai puțin eficace, prin ticăloșia piezișării - folosită de Monici (îl includ și pe Virgil Ierunca, fără a uita să adaug: «Dumnezeu să-i ierte»): “Recomandarea” de a nu-l căuta pe Goma :

«E într-o pasă proastă, înjură pe toată lumea»; «Și-a rupt un picior - nu e momentul să-l deranjezi...», «Mai așteaptă o vreme, acum este agresiv, atacă pe toată lumea...» etc etc.

Iar doritorii - ce să facă?

«Dar așa ne-a sfătuit Doamna Monica, așa ne-a spus, a repetat că *nu e momentul...*»

Nu, nu fusese momentul. Era și doctrina lui S. Damian a lui Gafița, a tuturor amănătorilor, făcuți sau născuți, ca junele - prin 1991 - D.C. Mihăilescu, cel care găsea și recomanda și altora, neinformaților, naivilor cuvântul de ordine al lui Liiceanu:

«Nu e momentul...» - să se discute cartea lui M. Nițescu...

*

În *Aldine de azi (România liberă)*, bunul meu prieten - de să-l pui pe-o rană neavută - Dan Stanca își scrie Istoria sa - după cum au făcut-o Roller, Wiesel, Tismăneanu: astfel și-o începe:

“Acelasi viciu nostalgic ne indreapta din nou spre trecut. Să luam anii unul cate unul... 1977... *Cutremurul din martie* [], apoi *greva minerilor din Valea Jiului si infiriparea SLOMR-ului*”. (subl. mea)

Să ne oprim cu privirea asupra hărții... cronologice a anului 1977 alcătuită de *scriitorul* Dan Stanca:

- “Cutremurul din martie” - acesta are dreptul la “înscrisoare”, o sumă de scriitori vor fi murit ei (ier-te-li-se păcatele), dar nu pe baricade, ci sub dărâmături;

- “[], - am marcat astfel absența vinovată introdusă de Dan Stanca: cronologic, între “Cutremurul din martie” și “greva minerilor” a mai existat *ceva*: Mișcarea pentru Drepturile Omului, mai numită și Mișcarea Goma, însă scriitorul Dan Stanca sare- peste-contradicție - fiindcă doar doi scriitori români au aderat - drept în...

-“greva minerilor din Valea Jiului” - corect, aceasta a fost, într-adevăr, în 1977, în august, dar...“*infiriparea SLOMR-ului*”?

- iertare, “infiriparea” a avut loc abia în 1979 - cu care pri-

lej, eu, aflat la Paris, în saloanele editurii Seuil, flancat de Eugène Ionesco și Fernando Arrabal, “nașii” mei la lansarea cărții de mărturie despre 1977, **Le tremblement des hommes**, lansare la care am renunțat, pentru a anunța *constituirea SLOMR*.

De acord, scriitorul român “nu are ținere de minte”, ca G. Adameșteanu, care te ia pe tine la rost că bagi de seamă “amnezia-i” : «De unde vrei tu să țin eu minte fleacuri ca ăsta?», însă la Dan Stanca absențele sunt compensate cu prezențe abuzive (Calciu) sau rău înregistrate - ca “înfiriparea”...

Știu de ce m-a... omis Dan Stanca. Fiindcă eu, acum câteva luni am reamintit prestația sa penibilă la o masă rotundă organizată de Mariana Sipoș, în care a pretins senin că și el are “manu-scrise de sertar” - în sertar - D. Stanca gândea atunci ca Z. Ornea.

*

Mi-a venit, așa... Unde ni-s istericii evreii care urlăreau din toate plămânelor lor, după atacul asupra turnurilor din New York:

«Sântem cu toții americani!»?

S-au dat la fund Oiștenii, Andreii Cornea, Tismănenii, Florianii, Shafirii, Katzii, Volovicii, Boiangioacele, așteptînd o altă ocaziune de isterizațiune. Când va veni aceea, va exista un urlătoareț în plus: musca de căcat semnînd Boris Marian (Mehr), băgăreț fără rușine în vorbă, peste tot, peste tot, mai ales pe la *Observator Cultural*.

*

Populația băștinașă a Transnistriei a fost neîntrerupt majoritar romanească

Vocea Basarabiei 27 septembrie, 12:46

Populația băștinașă a Transnistriei în hotarele istorice cuprinse între Nistru și Bugul Oriental a fost neîntrerupt, pe parcursul secolelor, majoritar romanească. Acest lucru l-au demonstrat o serie de călători, geografi și prelați, cum ar fi Gian Lorenzo D'Anania, Giovanni Botero, Nicolo Barsi, care au depus în cărți publicate mărturii asupra caracterului etnic românesc al acestui teritoriu.

Cu aproape 30 de ani înainte ca rușii să treacă Bugul, în 1792, și să anexeze Transnistria cu forța armată, guvernul rus l-a trimis în recunoaștere în această zonă pe cazacul Andrei Constantinov. Reintors la curte, cazacul a raportat că nu a găsit nici un rus și că a auzit "doar vorbă moldovenească și tătarască".

Protoiereul rus Lebentiev în lucrarea sa "Ucraina Hanului", apărută în or.Herson, în 1860, recunoaște că moldovenii sunt cei mai vechi trăitori pe locurile pe care se situează Transnistria. În context, scriitorul Bogdan Petriceicu Hasdeu afirmă că la 1230 exista o populație romanească compactă în Podolia Volnii, care se mai regăsea compact și în 1849, în număr de aproximativ 500 de mii de oameni. Același lucru este recunoscut și în Marea Enciclopedie Rusă din secolul trecut, iar lingvistul sovietic Serghieski recunoaște, în 1936, că românii și ucrainenii au ocupat instantaneu acele locuri,"dacă nu mai repede românii".

Odată cu mișcările revoluționare din 1917, moldovenii transnistreni convoacă un congres la Odesa și cer "lichirea Transnistriei de Basarabia", "școala, liturghia și judecățile să se facă în limba română, să se folosească alfabetul latin".

Caracterul moldovenesc (romanes) al ținutului transnistrean a fost recunoscut de sovietici, atunci când au creat, în 1924, Republica Autonomă Moldovenească (RASSM) prin care a fost pus începutul prezenței politico-geografice moldovenești în Transnistria. După 1940, Stalin dezmembrează atât Basarabia care pierde județele Bolgrad, Izmail, Cetatea Albă, Hotin, cât și RASS Moldovenească, care pierde raioanele Cruti, Balta, Barzu, Ocna și Nani în favoarea Ucrainei.

De la 1792, populația Transnistriei a fost supusă unui intens proces de rusificare, iar teritoriul a fost transformat pentru următoarele secole într-un cap de pod al expansiunii rusești în Balcani.

O bună parte a populației băștinașe a fost exterminată de regimul comunist. Istoriografii susțin că în 1937 intelectualitatea din RASSM a fost acuzată de susținerea dușmanului de clasă, fiind exterminat atât întregul guvern al republicii, cât și scriitorii Nicolae Smochină, Toader Mălai, Nicolae Țurcanu, Simion Dumitrescu, Petre Chioru, Mihai Andreescu, Mitrea Marcu, Alexandru Caftanachi, Iacob Doibani, Ion Corcin, Dumitru Bătrancea, Nistor Cabac. În s. Butor, Grigoriopol au fost împușcați 167 bărbați din cei 168 existenți. Totodată, colectivizarea forțată și închiderea bisericilor i-a determinat pe mulți să fugă peste Nistru.

Necătând la aceasta, ultimul recensământ sovietic din 1989 arată că în circa 70-80% din localitățile din Transnistria populația românească constituia 40%, în timp ce ucrainenii constituiau 28% și rușii 25%. Totodată, în or. Tiraspol unde, în 1940, românii formau 65% din populație, în 1989 ei reprezentau abia 12%.

Rezultatele complete ale recensământului populației în regiunea transnistreană a R.Moldova, petrecut în perioada 11-18 noiembrie 2004, arată că numărul total al populației regiunii, în comparație cu 1989 s-a redus cu circa 25% sau cu peste 170 mii de locuitori. Populația or. Dubăsari s-a redus cu aproape 44%, populația or. Bender cu 30%, Camenca - cu 25%, Tiraspol - cu 21%, Rabnița - cu 13%. Mai mult, s-au înregistrat schimbări în ceea ce privește structura populației după naționalitățile de bază. Astfel, ponderea populației de etnie moldovenească s-a redus de la 40% la 31,9%, celei de etnie rusă s-a majorat de la 25,4% la 30,4%, celei de etnie ucraineană a crescut cu 0,5%.

Regiunea transnistreană cuprinde în prezent un teritoriu de circa 4 163 km² sau 12% din teritoriul R.Moldova. Pe teritoriul Transnistriei se află 167 de localități, dintre care 4 orașe, 8 orașele și 143 de sate. În ciuda izolării internaționale, Transnistria și-a creat toate atributele caracteristice unui stat - instituții de stat, forțe armate, structuri de poliție, servicii de securitate, organe vamale, propria valută, propriul sistem economic și financiar.

Galina LUNGU (VoceaBasarabiei.net)

Știu și eu ceea ce scrie Galina Lungu. Dacă însă nu am fost de acord cu trecerea Nistrului, apoi asta din cauza relei reputații pe care o căpătase *Transnistria*, după război. Sacrificiile imense făcute de Armata română pentru a-i alunga pe ruși peste Bug și mai departe (citește: până la Volga) nu au fost, în inima mea, suficiente, ca să schimbe balanța. Trebuie să mărturisesc: a lucrat, la mine și factorul psihologic al invincibilității Armatei Roșii: dacă pătrunsese dincoace de Nistru fără încuviințare și călcase în șenilele tancurilor Basarabia și Bucovina de Nord, cu ce drept aș fi cerut "Transnistria - la România"? Iată, eu unul nu am îndrăznit, se vede că frica-de-ruși îmi intrase adânc în măduva oaselor. Mai adânc decât în a celor de loc: fie aflați în Basarabia, fie în Siberia...

28 septembrie 2009

“Israelul cere pedepsirea Iranului atomic”

Nostimă - și derizorie - “cererea” Israelului: să fie “pedepsit” Iranul! Firește, în titlu s-a strecurat termenul “pedepsire”, însă nu din vreo gafă jurnalistică (în corpul textului nu apare punerea în genunchi, pe coji de nucă, a elevului neascultător Iran, de către caraliul autopropus Israel), ci deliberat, prin canalele clar-obscur ale Ministerului Dezinformării, israelian.

Să nu vă prefaceți că ați uitat, tovarăși holocaustologi urletele voastre de demascare bolșevică, în 2002, când arătați, nu cu degetul pârâciosului labagiu, ci cu pumnul vâșinskian al procurorului-judecător-executor al “vinovatului”: Saddam. Atunci îl și condamnaseți pe dictatorul terorist irakian mai puțin pentru că își ceaușiză poporul, mai vârtos pentru... praful alb din fiola arătată la ONU, în 2003, de către Powell, probă (!) a fabricării unor arme terifiante; iar acum răcniți din rărunchi (atenție, să nu vă iasă ochii din cap, de frica atomice pe care o aveți voi, cu care voi șantajați o lume), cerînd “pedepsirea” Iranului - altele sunt păcatele grele, ale ayatolahilor, în primul rând față de propriul popor, dar nu cea a posedării armei atomice.

Ei, ce vor striga, azi, israelienii împanicați, holocaustologii *goi*, îndatorați, lichelimea, slugărimea din tată-n fiu? A trecut moda cu «Suntem cu toții americani!», această chemare-la-luptă nu mai este eficace, trebuie căutată alta - de pildă: «Căci toți muncim!», sau, mai ‘telectual: «Suntem cu toții iudeo-creștini!»; sau de ce nu, doar tot sub steagul lui Marx ne-o umbrelim: «Hai la lupta cea mare!».

Marți 29 septembrie 2009

Scandalul Polanski:

Dacă mă întreabă cineva ce cred eu despre, răspund:

«În măsura în care Polanski este și scriitor, atunci este și vinovat de viol, deci trebuie să fie extrădat și judecat. Dacă este doar artist - nu mă interesează soarta, conștiința (?), sufletul lui - (imoral) de *artist*».

Firește, am pomenit statutul de *scriitor*, nu de autor de cărți; de scriitor, nu de român.

Ce am înțeles din “topografie”: actorul Nicholson l-a invitat pe regizorul Polanski să petreacă o vreme în vila sa - el avînd altă treabă, în altă parte. Chiar dacă Nicholson i-a șoptit, făcîndu-i cu ochiul (à la Nicholson) că oaspetele-drag putea să folosească toate bunurile imobile și mobile (deci și ceea ce *mișcă* pe proprietatea sa, inclusiv studioul fotografic, inclusiv modelele). Polanski, dacă nu era/este doar un artist, ci și ceva scriitor, deci mînuitor de cuvinte (care sunt sacre, orice-ar crede mînuitorii de

cuvinte românești), trebuia, era obligat să fie atent la... *tentații*.

De acord: nu el a adus-o pe puștoaica aceea în casa lui Nicholson; nu este exclus ca puștoaica să fi cunoscut drumul, chiar pe stăpânul casei. Însă Polanski nu este Nicholson - fiindcă dacă este doar un artist, atunci nu mai vorbim!, vorba lui Popeck, umoristul evreu parisian.

Dacă însă Polanski revendică și vocația, meseria de scriitor, atunci este de neiertat de o justiție a oamenilor, ca cea a Californiei. Mai admitem: nu Polanski a drogat-o (sau "doar" îmbătat-o) pe fetișcana cu pricina, cu această "operațiune" se va fi însărcinat un... personal - masculin sau feminin - de-al lui Nicholson; da, dar Polanski trebuia, era obligat să constate: posedă un corp fără conștiință, un trup fără cap, inconștient de sine - și, dându-și seama de acest lucru (cât și de faptul că acela era al unei persoane de 13 ani - și chiar dacă era de 16, tot minoră era) și să înceteze, să întrerupă, ori mai bine: să refuze să aibă "relații sexuale" cu acela; iar dacă era excitat, să se fi dus în sala de baie să se masturbațonizeze.

Or însuși Polanski a declarat: "*j'aime les très jeunes femmes, ce n'est pas ma faute*"!

Cum să fie greșeala lui! A lui Dumnezeu! Iahve este vinovat de violul la care s-a dat "iubitorul de foarte tinere femei" - citește: copile - mă rog frumos. Atât de intușabil s-a crezut Polanski încât, liberat pe cauțiune, *a fugit* din USA! După ce a violat o "foarte tânără femeie (de 13 ani)", a șters-o, știind el de undeva că "tovarășii" săi-de-cultură-cinematografică nu-l vor lăsa pradă justiției *goi-lor*, îl vor apăra de gura-presei (*goi-lor*) îl vor acoperi și îl vor scoate basma curată din latrina în care singur se băgase - fără a fi el vinovat cu ceva, decât că batjocorise nițel un trup și un suflet de copilă...

Pe mine, marginal înrăit, m-a mirat apoi m-a indignat mobilizarea fulgerătoare, isterică întru apărarea lui Polanski, începînd cu Puțulică-Tremurică de Fred Mitterrand (iubitorul de adolescenți fragezi din Thailanda, din Filipine, din Cambogia), cel care l-a descris pe violatorul nerușinat ca făcînd parte din... "Patrimoniul Franței"!; continuînd cu Lang (alt iubitor de frumusețe clasică la junii-tineri, vorba ardeleanului): "J'espère qu'une solidarité active s'organisera au cours des prochaines heures pour que la liberté soit rendue à ce grand créateur européen"...; cu crăcănata focă (așa li se spune pe-aici pederăștilor inveterați și practicanți în vazul lumii), Almodovar, alt geniu, alt patrimoniu; cu odiosul curluntrescovici Kouchner (de data asta fără sacul cu orez pe umăr cu care și-a făcut publicitatea de "umanitar") - mai lipsește Marek Halter, dar nu e prea târziu!

Atâta hărmălaie încât, pe de o parte, ai fi înclinat să crezi că în Ghaza - de pildă - domnește pacea și bunăstarea - curge laptele pentru copii și mierea pentru babe - dar pe de alta mai-mai să crezi că mobilizarea planetară are drept scop americanizarea tuturor («Căci toți suntem americani!»), sub Steaua lui David. Totuși o voce - era să spun "singulară", tot a unui *artist* - regizor: Luc Besson:

"Nutresc multa afectiune pentru el, este un om pe care il iubesc mult, pe care îl cunosc puțin, fiicele noastre sunt prietene, dar exista o singura justitie, care este aceeași pentru toți", a declarat Besson la postul de radio RTL.

"Incepand de aici, las totul pe seama justitiei. Nu cunosc nimic din aceasta problema, dar cred ca atunci cand nu te prezinti la un proces, faci o greseala, iar acesta este un risc", a adaugat Besson. Intrebat daca mobilizarea lumii din cinema in jurul lui Polanski il agaseaza, regizorul a spus ca fiecare este liber sa faca ce vrea. "Dar eu stiu ca am o fiica, are 13 ani. Daca ar fi violata, nu m-as gandi la acelasi lucru", a tinut sa precizeze Besson".

Luc Besson oricât de "mai mic artist decât Polanski", oricât de antipatic în relațiile cu publicul - deși artist (cineast) - a pus degetul pe... copil. Nu al lui Besson - ci al lui Polanski - ziceam ca are o fată. Iar fata i-ar fi violată de un geniu. S-ar consola cu faptul ca ar fi tatăl unei minore "atinse" cu de-a sila de un geniu? De un Patrimoniu Național?

*

Tudoran, în *Timpul* (sept. 2009)

"(...) recunosc, „Relația Moldova“, cum se spune în limbaj diplomatic, este piatra de încercare a diplomației românești. Prin complexitate și încărcătură istorică este un coșmar. Dacă aș fi cel ce decide numirea șefului diplomației românești, m-aș opri la candidatul care mi-ar da cel mai coerent răspuns la întrebarea „Ce soluție propuneți pentru relația Moldova?“ Poziționările față de capitale politice majore decurg din coerența răspunsului la întrebarea de mai sus; nu invers. Iar dacă aș fi diplomat și aș vrea să-mi verific potențialul, m-aș lupta să ajung ambasador la Chișinău, nu la Washington, Paris, Bruxelles ori Londra”.

Auziți ce declară poetul disident Tudoran!

Ambasador al cui, la Chișinău? De cine aparții tu - Dorine?

Miercuri 30 septembrie 2009

A murit Pleșiță. M-au anunțat prin curier electronic Liviu Cangeopol, Mihai Ciucanu, Valerian Stan (acum este ora 5,30 dimineața, ora Parisului, voi mai primi vestea-bună de câteva ori).

De ce: bună? Mie mi s-a părut rea. Întristătoare. Descurajantă:

“Fostul general al Securității Nicolae Pleșiță a încetat din viață la vârsta de 80 de ani. El și-a petrecut ultimele trei luni din viață într-un sanatoriu aparținând Serviciului Român de Informații (SRI).” (Ev. Zilei)

‘Ma mă-sii! Așa cum vedea tata în toate veștile rele “Mâna Moscovei”, așa văd eu, de la... condamnarea comunismului de către condamnatul feroce anticomunist Bănescu, prin Raportul cu pricina - văd, ziceam “Mâna Tismăneanului”.

Vlad Stoicescu, jurnalele care scrie despre Pleșiță omite faptele criminale ale lui Pleșiță din primăvara lui 1977 (mai există un uituc pe-acolo: scriitorul Dan Stanca). Este drept, nu uită că porcul (acum decedat) “a condus, împreună cu generalul Emil Macri, acțiunile de reprimare a minerilor care au participat la greva din Valea Jiului din august 1977”, dar nu știe (sau *nu vrea să scrie*) ce se petrecuse înainte de august 1977: Mișcarea pentru drepturile Omului. Consecvent în eroare, V. Stoicescu, trece și peste acțiunile în justiție intentate de mine, prin Stejărel Olaru, ca și pe prètinul Ploșnițoiului, Gheorghe Enoiu, dar nu-l omite pe clasicul dezinformator Tismăneanu.

Ca ce chestie?, întrebarea lui Marin Preda. Uite chestia: jurnalistul (sic) Stoicescu este ocupat să citeze din Tismăneanu, cel care îl recunoscuse pe Enoiu într-un parc.

De unde-cum îl “recunoscuse”: fusese el arestat în 1956, denunțat de Tismăneanu tatăl, șeful catedrei de *stalinism-leninism*? Sau “doar” denunțat de justul Edgar Reichman, auxiliar al securității la Universitate, devenit “agent literar” al lui Eugen Barbu la Paris și antisemitizator al meu pentru cartea **Din Calidor**? Și, în fine: după ce criterii (criterii la jurnalistul român Stoicescu!) l-a ales taman pe Tismăneanu, falsificator-șef al istoriei Românilor, pentru a ilustra...Istoria Românilor în anul 1977? Ei, de ce! Fiindcă jurnalistul (Stoicescu) nu este doar un ignar, un analfabet, ci și un individ necinstit care își aranjează cariera, lingându-l pe Tismăneanu în zona unuia din cururi - care nu știe cum anume a fost lipit de Pleșiță, dar și când va afla, pe loc îl va coopta într-un comitet, într-o comisie de ceva unde se strică totul sub binecuvântarea lui Bănescu.

*

În *Observator Cultural* din 24 sept. O. Simonca îi ia un interviu lui Ion Vianu. Surpriză: Prietenul meu - din 1977! - mă pomenește de patru-cinci ori, însă de astă dată nu mă mai taxează de “antisemit basarabean”.

Ce să fie, ce să fie? Observ că musca-n-curu-calului, Boris Mehr schimbă cu Vianu răvașe calde, prietenești. Deci “Prietenul meu din 1977” I. Vianu a fost influențat, nu doar de Oigenstein, ci și de acest bărzăune de care nu mai scapi, decât dacă îl alungi cu o bătă (?), “bătă” de bătut-strivit muștele].

*

Să plângem cu Băsescu:

Traian Basescu: “La ce-mi foloseste ca știu că Neagoe Basarab a domnit între 1412-1421?”

Fii pe pace, tovarășe. La nemica nu-ți foloseaște. Eeeei, dacă ar fi fost câteva lăzi cu sticle de vin basarabean, din cela duuulce - oferit de tovarășul tău, de veacuri, Voronin, ar fi slujit la ceva.

Sâmbătă 3 octombrie 2009

Xiti anunță pentru azi 141 vizitatori. Are să scadă fulgerător numărul lor în următoarea săptămână.

Mă aflu într-o, nu dilemă, ci încurcătură (care tot dilemă este ea):

Inițiativa băieților de la Chișinău de a cere încetățenirea mea în Basarabia lor le-a aparținut, eu nu am mișcat deloc, nu am nici un merit. Petiția se află în stadiul de... propunere. La guvernă-mânt? Care guvernământ, fiindcă țigănia de la București i-a tulburat, i-a contaminat i-a bruiat, i-a cvasianihilat și pe cei de la Chișinău, deci încă nu sunt siguri că vor fi la putere luna viitoare. Dar eu să fiu de astă dată “pozitiv”:

Admitem că petiția va fi aprobată și că voi primi cetățenia moldovenească, o locuință, o “bursă de studii”, promisiunea de editare a cărților mele. Ce fac eu în cazul acela - după mulțumirile protocolare? Merg la Chișinău? Doar declarasem, nu o singură dată că nu călătoresc în țări comuniste. Dar nu călătoresc, ci mă stabilesc... Dar unde pun piciorul întru stabilizare? Pe pământul și al meu, unde am neamuri și morminte?

Dar mai este al meu pământul? Pământul meu, Basarabia, a fost ocupat de evreii care îmi interzic cuvântul, au cerut ștergerea mea din cartea-de-imobil, ca să folosesc o expresie țigănească și, dacă ar putea (să nu zic vorbă mare!), m-ar cel puțin pune pe un tren pentru Karaganda, în cazul în care, mărinimoși, cum îi știm de veacuri, nu m-ar împușca pe loc și “m-ar presăra cu var viu”, în groapa comună - cum făcuseră în iulie 1941, când se pregăteau să o șteargă din Basarabia și din

Bucovina de Nord, devastate, incendiate, dinamitate...;

Apoi pământul meu, Basarabia (și Bucovina de Nord) au fost repopulate (sic) cu ucrainenii, rușii, evreii - câte sute de mii de repopulatori? - în locul oamenilor pământului, basarabeni și bucovineni, împușcați pe loc, ori trimiși în fundul Asiei, să se stingă pe-acolo (câte sute de mii?);

Apoi pământul meu, Basarabia - cu precădere Chișinăul - a fost repopulat cu "veterani ai Armatei Roșii", citește: NKVD-iști și KGB-iști, cu activiști de partid de rang înalt ajunși la pensie, dublu recompensați pentru crimele săvârșite împotriva oamenilor nevinovați de pe tot întinsul URSS-ului: prin pensii "speciale", prin clima dulce a Moldovei, față de cea mohorâtă de pe unde crescuseră și "activaseră". Câte sute de mii de "pensionari" manifestă, cu urlate sovietice, cu răcnete bolșevice, cu ură profundă față de indigeni, "exprimându-se" în limba ocupantului, fiindcă în marea lor iubire față de aproape refuzaseră să învețe și să rostească măcar "Bună ziua", în românește? Câți erau cei care participaseră la agresarea lui Chirtoacă, a lui Filat?

Să admitem (din toată inima) că Basarabia devine democratică, ocupanții ruși se cară în pizdele mamelor lor de pe pământul nostru... *Unde merg eu și, mai ales ca ce, ca cine?*

Formula încetățenirii de către "Republica Moldova" va căpăta în ochii oamenilor de la noi din Basarabia valoare de recompensă, de supradrept, ca pentru colonizatori pe pământul nostru, al băștinașilor - dar eu, băștinaș pentru care fapte de arme? Eu n-am făcut nimic pentru această formație statală artificială, ciuntită de ruși, strivită de ruși, terorizată și azi de ruși, otrăvită de evreii; ci, eventual pentru **Basarabia**, ținut românesc, acțiune vizînd trecutul, nu prezentul apropiat. Și ce anume am făcut-pentru, în trecut, fie și el: apropiat? Am scris o carte, trei, cinci "despre pătimirile" ei? Dar nu am fost nici primul, nici singurul, atîția alții au plătit cu viața *spunerile, scrisurile* lor. Ba chiar (doar) *gîndurile*.

Îmi imaginez - cu nesfârșită jenă - eventuala sosire a mea la Chișinău. Ce zic, ce le spun oamenilor:

«Bună ziua, fraților, am venit și eu...?»

La ce am venit - și eu? De ce am venit? Am venit în ospetie? La praznic? La Hora-Unirii, sărbătorind "secarea Prutului", ca pe timpul lui Alecsandri, Milcovul, "dintr-o sorbire"?

Dar "praznicul" la care mă voi prezenta și eu va fi interpretat, pe drept, ca o împărțeală: *mi s-a dat (mie) cetățenie, mi s-a dat (mie) locuință, mi se dau (mie) și bani de buzunar...* Pentru care ispravă?

Va fi drept ca *numai eu* să primesc atâtea “recompense”?

Dacă aş avea bani mulți-mulți-mulți, să merg în Basarabia pe barba mea, cum se zice, plătindu-mi drumul și hotelul și mâncarea; dacă aş da, eu, burse pentru copii și pentru adolescenți și pentru tineri studenți, dacă aş finanța eu ridicarea unui spital sau a unui cămin pentru femeile-în-deznădejde (s-a înțeles despre ce fel de deznădejde vorbesc și despre care femei: despre mamele, surorile, fiicele, nepoatele, strănepoatele noastre) - atunci poate că m-aș simți ne-rău; bine; m-aș simți, vorba lui Snegur, când m-a poftit el acasă: “în ospetie-la-neamurile-mele”.

Altfel... Altfel ce?

Cum nu am banii aceia, în cazul în care guvernării de la Chișinău au auzit de mine și vor să mă cinstească, voi primi:

- cetățenia Moldovei;

- (re)editarea unor cărți “cu subiect basarabean”: **Din Calidor, Arta reFugii, Basarabia, Altina, Săptămâna Roșie, Scrisuri**, 3 volume, chiar dacă între timp acestea din urmă vor fi apărut la Curtea Veche, București, precum și **Jurnalele** (până acum: 17), toate acestea, în variante economice, vor fi vândute cu prețuri simbolice sau, mai bine: dăruite elevilor, studenților, bibliotecilor școlare, comunale, orașenești. Comanditarul (guvernul) să încheie cu o editură locală o înțelegere de tipărire a cărților, la prețul de cost.

De locuință nu este nevoie. Tot nu voi ajunge acolo atâta timp cât dănuie comunismul, sovietismul, rusismul, evreismul de cea mai primitivă extracție, iar eu nu mai am timp să aștept.

Nici de vreun loc de veci: voi fi incinerat aici, la Paris.

Duminică 4 octombrie 2009

Să râdem cu/de Udrea:

Elena Udrea: «Ne-am șocat la anunțul lui Băsescu»

Dar șocați-vă, țătelor, nu vă jenați !

Să râdem de Geoană:

Geoană: «Vă garantez că voi instala un Guvern nou până la Crăciun»

Întregarantați-vă, geoanelor!

[întrebare: *geoană* este el la feminin sau este ea la feminin?]

Să ne râdem *de* Vanghelie:

«Simpatica doamna Udrea nu a fost inregistrata doar de DGIPI, ci si de alte servicii aflate in subordinea lui Traian Basescu» (...)

“Cetățenii vor ști, de asemenea, că nu au voie să se spele în râuri sau lacuri cu pastă de dinți, detergent sau șampon și nici că nu pot [?] spăla vesela în apă”, a adăugat Belciug (...)

“*Legea picnicului* ar putea fi pusă în aplicare de ministrul (...) Mediului, Elena Udrea, care a declarat vineri, la preluarea mandatului, că va continua proiectele aflate în derulare.”

Râdem de Mioritzicul Gigi Becali, lansat spre Cotroceni:

“Dacă nu candidează Traian Băsescu, iau în calcul intrarea în turul doi”

Gigi nu știe de glumă: uite-acum ia în calcul intrarea-n!

Joi 8 octombrie 2009

Herta Müller a fost onorată cu Premiul Nobel pentru Literatură. Mă bucur, nu pentru autoare, pe care nu o cunosc și căreia nu-i cunosc scrisul. Mă bucur pentru Comitetul Nobel. A făcut o alegere, în sfârșit, dreaptă, după atâția ani de marș milităresc împotriva curentului: nu a fost ales nici Philip Roth, nici Manea, nici Amos Oz (către care mergeau preferințele mele, resemnate - în cunoștință de cauză). Impresia era că evreii au abonament permanent la Premiu (ultima alegere strâmbă a fost cea a lui Kertész: și el evreu și ungar).

Cu totul creținească reacția lui Pleșu, premiantu' nației:

“...în ceea ce privește felul în care românii vor percepe gestul istoric al Comitetului Nobel, Andrei Pleșu nu crede că românii vor învăța să își asume istoria și să își recunoască vinovăția colectivă (subl mea) pentru că "în afara celor care l-au trait nemijlocit, trecutul nu poate fi o zonă de interes general".

Care este “vinovăția colectivă a românilor”, după acest lingău al tuturor președinților de după Ceaușescu? Fiind vorba de Herta Müller, nemțoaică, vinovăția aceea o poartă românii care, după 23 august au tras cu pușca în aliatul nostru de până în urmă cu 5 minute? Da' de unde! Nici prin gând nu i-a trecut această, cu adevărat, *vină* - de trădare și de ucidere (curat mioritică). Ci față de evrei - se vede că încă nu ne-am căit destul, iar din “recuperări” va căpăta și el o firimitură (chiar două) căzută de la masa dictatorilor-decizătorilor, cei care, cu nesimțirea-le planetară, după ce ne-au băgat pe gât un monument al “eroilor” aviatori de bombardiere americani (*boy*-ii ne făcuseră chisăliță, mai ales de Sfintele Paști din 4 aprilie 1944?), de ce nu ne-ar băga prin ochi, prin urechi și monumentul cinstindu-i pe cei 400 000 (!!!) evrei căsăpiți de români (vom vedea cât au lăsat la preț din

numărul imens înscris pe stela de la Coral).

Vineri 9 octombrie 2009

“Paul Goma: Nobel-ul Hertei Muller nu inseamna nimic pentru Romania

"Cum sa insemne premiul Hertei Muller ceva pentru Romania? Ea nu a spus ca este scriitoare romana, ci banateana. Mai mult, ea nu a fost in exil, ci in recuperare", spune, pe un ton raspicat, scriitorul Paul Goma, unul dintre autorii romani exilati de comunism.

"Ca neamt, Herta Muller a fost recuperata de Germania. Am auzit-o laudandu-se ca in curand are sa scrie o carte despre suferintele mamei ei din lagarele rusesti. Si, va intreb, a scris-o?", adauga Paul Goma, intr-o scurta declaratie pentru NewsIn, aratandu-se surprins, dar si indignat ca scriitoarea laureata cu Nobel este considerata a fi "de origine romana". In ceea ce priveste legatura Hertei Muller cu Romania, despre care scrie neobosit, denunțand ororile din comunism, Goma spune raspicat ca nu a citit nicio carte de a autoarei si ca in niciun caz nu vede legatura dintre aceasta si tara in care a trait pana in 1987. Premiul Nobel pentru Literatura a fost acordat, joi, scriitoarei germane de origine romana Herta Muller, care, *prin proza sa impregnata de poezie, si-a ridicat vocea impotriva dictaturii comuniste a lui Nicolae Ceausescu*, a anuntat Academia suedeza. Herta Muller, nascuta in data de 17 august 1953 in localitatea Nitchidorf din Banat, a fost premiata pentru ca "a schitat un peisaj al dezradacinarii cu concizia poeziei si obiectivitatea prozei".

Firește, am spus ce s-a scris, dar nu tot ce am spus a fost scris. A declarat, iar ziarele au preluat ce a declarat ea:

- A suferit - în România - din pricina *dictaturii ceaușiste*;

Când nemții (sași, șvabi) din România ocupată de ruși au fost, întâi dați afară din case, apoi li s-a confiscat totul - ce fel de "dictatură" au suferit?; când sutele dacă nu miile de germani din România, la ordinul rușilor, au fost deportați în Rusia, la "reconstrucție" - cine "dicta" în România? Nici măcar Ana Pauker, nici Dej - ci Stalin; când șvabii de pe granița cu Tito au fost deportați în Bărăgan - nu singuri: ei constituiau cam un sfert dintre "coreeni", așa le ziceau securiștii, pentru ca băștinașii bărăgăneni, ca să nu știe că aceia sunt concetățeni ai lor - restul : fie români din Banat și din Caraș Severin, fie români basarabeni și bucovineni ce avuseseră nefericirea de a se "refugia" în Banat, fie macedoneni de peste tot din RSR, împrăștiți în gospodăriile șvabilor; în 1951 ce fel de "dictatură" era, în RSR, pentru Herta Müller? Tot ceaușistă?

- A devenit ceaușistă dictatura ceea prin 1982 - 1985, când soțul său, Richard Wagner avea "funcții de conducere în instituțiile comuniste ale vremii" - ce căuta soțul, Wagner ca slujitor al unei dictaturi, după Herta Müller: "ceaușiste"?

- Născută în 1953, Herta Müller avea doar trei anișori în

1956 (Revoluția maghiară), deci nu putea “să ia poziție”: în 1968 (invadarea Cehoslovaciei), avea doar 15 ani, era minoră.

Dar în 1977? Avea 24 de ani. Era binișor majoră, majorată (!) de suferințele îndurate... însă numai de ea și de comunitatea sa, șvăbească - nici aceea în întregime, doar de junii puțoi și puțoaice declarați antinaziști (cum ar veni: împotriva părinților lor), neomarxiști de mucava adunați în "Grupul de Acțiune Banat". Să fi trecut ei la... acțiune, prin măcar un telefon de simpatie (fie și anonim), dacă nu de adeziune la Declarația noastră pentru apărarea drepturilor Omului?

Ce, erau proști? Ei erau șvabi deștepti, nu rumâni proști! Cuvântul de ordine al lor era: nu ne amestecăm în treburile *interne ale lor (ale românilor)*, așteptăm vinderea (ei foloseau termenul: “recuperarea”) noastră, iar odată în RFG (în niciun caz în RDG - ce erau proști marxiștii noștri cei deștepti ca oaia și ca Totok?), ne vom puteam exprima în deplină libertate capitalistă.

Așa s-a întâmplat: Ceaușescu a luat banii răscumpărării, Akzionbănățenii au... “fugit” (în sensul propriu al cuvântului), ca nu cumva să se răzgândească secii și să-i întoarcă, ori să mai ceară ceva în plus...

Durerile românilor? Ce fel de “dureri” puteau suferi cei care nu crâcneau, nu protestau, ci doar rezistau-prin-îndurare, ca rumânii - spre deosebire de vitejii neomarxiști bănățeni: aceștia puseseră de-o revoltă atât de...violentă (și pe-față) încât se cutremurase întreaga “dictatură ceaușistă”! - apoi se odihniseră (în Occident): nu mai voiau să-și aducă aminte de... ăsta, zi-i pe nume: “comunismul ceaușist”...

Ca tot scriitorul normal, față de braveții Bănățeni Acționatori (ca să vezi: tot Bănatu-i fruncea!), cunoscând cât de fruncea era Bănatu' șvăbesc, aveam și eu “mirări”:

- cum se făcea că, dintre toți nemții proveniți din România doar sasul Dieter Schlesak se atinsese de mine, mă ajutase să public, scrisese despre mine (adevărat, observasem și la el atracția - mai precis: efectele terorii marxiste), dar nimeni din... afara lui: unora le găseam motivații: cei legați de Baconsky, de Ivasiuc, de Zoe Bușulenga, adică de oficialii (sau toleranții Securității). Nu înțelegeam însă de ce “noua generație” de recuperați - cea a Hertei Müller - erau atât de... reținuți în ceea ce mă privește: nici înainte de 1989, nici după nu am întâlnit semnăturile lor sub texte în care să fiu măcar pomenit. Nu am citit o sigură declarație a scriitorilor - fie “recuperați” de Germania, fie români-români în care să fie semnalată și prezența mea - fie și ca “Soljenițin de carton” cum mă zugrăvisse un fost prieten, de profesie oniric. Nici ca nume de autor, nici ca editură

- Suhrkamp - în care publicasem, în 1971 și în 1972 două cărți. De parcă RSR (mereu vie, chiar după 1989) și-ar fi dat mâna cu RDG (și ea, nemuritoare) și s-au instalat în Germania reunificată.

Fiindcă, totuși:

- în 1971 “cazul” meu provocase tulburare, nu doar în RFG, ci în Occident - cu **Ostinato** la Suhrkamp Verlag și la Gallimard; mai publicasem o carte “Ușa noastră...”) **Die Tür**; “caz” provocând părăsirea standului și a delegației reseriste, ca protest împotriva prezenței mele cu **Ostinato**.

- în cărțile mele - publicate în limba germană, la Suhrkamp! - un ne-german ca mine avusese curajul (sau imprudența) să vorbească și despre soarta nemților din România ocupată de ruși (reciproca nefiind valabilă, nici chiar în RFG).

- în interviuri, în dialoguri deasemeni pomenisem și de suferințele nemților de la noi.

Că am așteptat reciprocitate? Din partea cui? A lui Wagner, a Hertei Müller? Mă pun la punct pe românește:

«N-am păscut porcii împreună cu ei !- cei care-și trataseră părinții de naziști, cei care “dezbăteau marxismul «de pe poziții»”, sub dictatura lui Ceaușescu!

Mărturisesc: după ce a început campania antisemitizatoare împotriva mea, dacă nu așteptam “solidaritate” din partea românilor mei, nu mi-ar fi stricat cateva cuvinte de încurajare din partea... nemților mei - dar am fi căzut în aceeași afurisită de “reciprocitate” pe care o detest: Dacă eu scrisesem - totdeauna - cu simpatie, cu solidaritatea victimelor despre sași-șvabi, nu este obligatoriu ca și nemții să intervină - să mă mângâie pe creștet, să-mi șoptească:

«Lasă, că trece...»

Un citat din ea însăși:

“Romania postcomunista nu a dezbracat (?) toate mastile ororii comuniste, dintre care cea mai perfida ramane cea a delatiunii, iar cea mai crunta cea a "anihilarii intimitatii", spunea Herta Muller in cel mai recent articol al sau, publicat in luna iulie a acestui an in Germania, vorbind despre drama totalitara si despre societatea de dupa, neiesita inca de sub mana fier a Securitatii.”

...“dintre care cea mai perfida rămâne cea a delațiunii, iar cea mai crunta cea a "anihilării intimității”...”

Nu, nu. Nu (doar) delațiunea, nici (doar) “anihilarea intimi-tății”. Ci și altceva - esențialul - pe care Herta Müller nu l-a văzut, nu l-a simțit, la urma urmei puțin i-a păsat de el, deși “materialul” i-a stat sub nas de când a început a scrie literele - în germană.

Acel ceva care a... întârziat-o (se observă cât de îngăduitor sunt?) să scrie cartea despre mama sa în deportare, în Rusia. Singura declarație a sa la care subscriu:

...“comunismul este la fel de nociv ca și național-socialismul, ca perioada hitleristă, ca lagărele, ca dictaturile religioase, cum vedem și astăzi în multe țări musulmane”

Sâmbătă 10 octombrie 2009

Norii negri adunați în aceste din urmă zilea deasupra pământurilor noastre dintre Prut și Nistru anunță grindină. Chiar zăpadă - să ne reîngroape. Întâlnirea de la Chișinău: revenirea în “familia popoarelor URSS” și a RSS Moldovenească, potrivit Planului Kozak.

Nu mai am puterea să scriu, aici, ce simt. Am să mă consolez reluând pigulirea **Calidorului**.

Oleg Brega îmi trimite:

Continuarea temei A venit timpul? din *Evreisco Mestecico* Chișinău

«Săptămîna sănătății mintale» a început în Moldova cu apariția acestui comunicat: “Asociația Civică Hyde Park cere autorităților să-i acorde scriitorului Paul Goma și familiei sale în regim de urgență cetățenia Republicii Moldova și să-l declare „Cetățean de onoare” al orașului Chișinău, transmite Agenția DECA-press.

Solicitarea Asociației Hyde Park este făcută de ziua lui Paul Goma, împlinește astăzi 74 de ani. Într-o declarație a Asociației, se menționează că „primăria capitalei ar trebui să-l declare pe Goma chișinăuian de onoare, să-i acorde în mod excepțional un apartament în capitală sau o casă în satul său natal, Mana, și să-i asigure o pensie decentă sau o bursă de creație. De asemenea, Hyde Park sugerează Guvernului să examineze posibilitatea editării întregii opere artistice și publicistice de până acum a scriitorului, cu difuzarea volumelor prin bibliotecile Republicii Moldova și în întreg spațiul românesc.

„Acum s-a schimbat clasa politică la Chișinău, și noi credem că a venit timpul să-l chemăm pe cel mai curajos scriitor acasă”, se menționează în declarația Asociației Hyde Park.

Scriitorul basarabean Paul Goma, supranumit „Soljenițan român”, s-a refugiat din Basarabia acum 65 de ani. De 32 de ani locuiește la Paris.

Este autorul unor mai multe volume, cele mai cunoscute fiind „Gherla” (1976); „Bonifacia” (1986), „Din Calidor” (1987), „Amnezia la români” (1995), „Săptămîna roșie: 28 iunie – 3 iulie sau Basarabia și Evreii” (2003), etc.

Paul Goma s-a născut la 2 octombrie 1935, în localitatea Mana, județul Orhei. S-a remarcat prin scrierile sale ca fiind opozant al regimurilor totalitare”.

COMENTARIUL REDACTORULUI “EM” [**dorledor** - sic]

Așa deci, din nou a ieșit în evidență organizația de tineret din capitală “Hyde Park”. Sub pretextul democrației și a libertății cuvântului, “**hydeporcii**” și-au permis nu o dată în trecut discursuri xenofobe la emisiuni difuzate

în direct la “Antena C”

Membrii redacției nu au încercat niciodată să pună în discuție talentul literar al maestrului, care are admiratori și printre evreii basarabeni și români. Însă, evitând “homofobia”, noi ne-am pronunțat în mai multe rânduri împotriva editării și distribuirii în Moldova a “eseului” său “Săptămâna roșie...”. Amintim că lucrarea menționată a fost pusă în vânzare în librăria “Făt-Frumos”, care conține literatură metodică și didactică, iar unul din deputații frontiști din Parlament a dăruit sute de exemplare școlilor din sudul republicii. De asemenea, cartea a fost expusă și la Salonul Internațional de Carte, organizat în incinta Bibliotecii Naționale, gest atacat în justiție de liderul comunității noastre. Ce efecte poate avea impunerea acestei lucrări asupra elevilor (dar și asupra celor un pic mai copti la minte – tinerii lor dascăli) și ce concluzii vor extrage ei din ea? Cel mai degrabă, doar una: evreii și-au bătut joc întotdeauna de România, respectiv și-au meritat soarta. Din manualul “Istoria românilor” (pe care noile autorități deja intenționează să-l reintroducă în licee), elevii nu vor afla nici de Pogromul de la Iași, nici de Holocaustul organizat în țara noastră. Trecând sub tăcere genocidul, reabilitând regimul criminal al lui Antonescu, impunându-i tinerei generații acest eseu tendențios al lui Goma, tineretul studios este direcționat pe un făgaș antisemit, ultranaționalist.

În lucrarea sa, P. Goma dezvoltă metodic tema vinei evreilor înainte de retragerea în grabă a trupelor românești din Basarabia, în 1940. Conform versiunii autorului, nefondată pe niciun fapt, iudeii feroși (însă neînarmați!) au comis tot felul de sălbăticiii împotriva militarilor înarmați. Cu alte cuvinte, evreii se fac vinovați de cele întâmplate și au atras justificat asupra lor reprimarea, provocând genocidul. Argumentele și factologia dubioasă a “Săptămânii roșii” au fost demult respinse de numeroși istorici (inclusiv de cercetători români notorii). Iar “cazurile de atac” și “agresiune” invocate de Goma, nu și-au găsit suport documentar. E vorba mai degrabă de “Calomnia roșie” decât de “Săptămâna roșie”. Publicând fragmente din aceste “protocoale ale înțeleptului român”, ziarul “Timpul” le-a numit la timpul său provocatoare. (În sensul bun al cuvântului: cică, îndeamnă spre reflecție. Probabil, nu mai e nevoie de precizat spre care anume?)

De fapt, chiar și în cazul în care evreii basarabeni s-ar fi asociat atunci în grabă, în iunie 1940, în detașamente de luptă (să facem un exercițiu de imaginație), ei oricum nu ar fi reușit să provoace niciun fel de daune unei armate regulate. Chiar dacă și-ar fi dorit-o foarte mult, și ar fi cazul să remarcăm că o astfel de dorință ar fi fost justificată: în anii treizeci, antisemitismul a devenit o politică de stat în România, fiind aprobate o serie de legi discriminatorii împotriva evreilor. Ca și Germania fascistă, regatul Român și-a trădat mișelește cetățenii de origine evreiască. În realitate, patosul “Săptămânii roșii...” este folosit pentru a-i justifica pe criminalii naziști. E de la sine înțeles că intelectualii locali îl prețuiesc pe Goma nu doar pentru aceasta. Uniunea Scriitorilor l-a declarat deja “Scriitorul anului” și i-a decernat un premiu. Acum cei care nu recunosc cetățenia statului moldovenesc și au căpătat demult cetățenie română, vor să-l facă cetățean al nostru de onoare pe un disident român care locuiește în Franța. Situația își are hazul ei. De altfel, nu e surprinzător, ne-am obișnuit deja cu astfel de inițiative. Dacă lui Octavian Goga i-au înălțat un monument și au numit o stradă în cinstea lui, de ce nu ne-am închina și în fața lui Paul Goma?

Ținem să repetăm: conținutul eseului în cauză, tirajat la noi, reflectă opiniile personale ale autorului. Fanteziile sale din “Săptămâna roșie...”,

recitite cu pasiune de patrioții pseudoromâni locali, contravin adevărului istoric. Îmi permit să le reamintesc acestor domni că exact în acest moment România își celebrează propria Zi a Holocaustului (nu una abstract-europeană), în conformitate cu calendarul ei național!

http://dorledor.info/magazin/index.php?mag_id=311&art_id=3346&pg_no=1

Traducere de Gheorghe Lupușor

De pe Forum-ul curaj/Net

Gheorg Wolfovitz Posted October 9, 2009 at 10:40 PM

Interesant, de ce Dorledor nu se arată scandalizat de numele generalilor sovietici, care sunt la fel de vinovați de război ca și nemții, și cu a căror nume sunt botezate o mulțime de străzi ale Chișinăului? Adică ocupanții trebuie respectați, iar un scriitor de geniu și un disident al poporului meu trebuie prigonit în continuare, ca și în anii comunismului, când armata sovietică a intrat în Basarabia și a forțat un număr imens de basarabeni să-și ia lumea în cap, ca și palestinienii de astăzi? M-am săturat de alolingvii care îmi tot dictează pe cine să respect și cui să-i închin osanale...

Și ce are “gomofobia” cu subiectul pus în discuție? Numai capul lui Dorledor o știe! (...) De unde să știe Dorledor că lucrarea lui Goma nu este tratat științific și că un scriitor are dreptul să abordeze subiectele sensibile care l-au marcat, traumatizat, care îl preocupă pe el personal, nu pe toți oamenii de pe planetă. Să fie vinovat P. Goma că a avut [de] suferit și de pe urma evreilor, și că acum este interzis să te iei de iei, că e blasfemie și că se lasă cu procese de judecată, indiferent că e vorba de poveste, mit, snoavă ori lucrare științifică? Că doar nu s-o pune pe mințit numai pentru că la mijloc e vorba de corectitudine politică!

O.Brega Posted October 9, 2009 at 10:56 PM

Gicule, cred că autorul sau autoarea, curajoși – nevoie mare, dar un pic cam anonimi – au vrut să facă apropouri la o pretinsă fobie a lui Goma. (...) ai timp să traduci textul (fără știrea de la început, că o găsim pe sit la Deca press ori pe azi.md), ca să înțeleagă afrontul vorbitorii de română și chiar Paul Goma, ca să le dea o replică la rreplică. Nu cred că Hyde Park ar trebui sau are timp să reacționeze și la acest text, totuși cred că ar fi bine să facem traducerea.

tussar Posted October 10, 2009 at 1:59 AM

Ceea ce este scris în carte “saptamina rosie” este o realitate, dacă careva scurma gunoi socote ca nu sunt fapte ele sunt destule si daca nui place la sa incerce sa da in judecata ca apoi acasta judecata sa se transforme intrun proces la nivel European si credetima ca fapte de implicarea evreilor in distrugera poprului roman din Basarabia sunt prea destule si le voi da cind va fi necesitate nu numai din 1940 si 1944 dar si din 1960- 1990 si chear din prezent daca sarmanii evrei nu dores sa se ogoeasca, eu dores doar un singur lucru adevar, eu nu neg ca evreii nu au suferit si ca printe ei nu au fost jertve nevinovate dar daca luam in masuri procentuale 80 la suta din ei au participat activ la nimicirea culturii, istoriei si la maltratare si omor a bastinasilor romani din Basarabia, si mai este un lucru care nu pot sal lamures holo-caustul evreesc este recunoscut dar acel romanesc din Basarabia nu, da corectitudine la nivel global nu este, duble standarte cineva e bun dar cineva este foarte rau, pot declara clar ca daca politica la nivel global va ramine si in continuare partial adevar ori mai prec is adevar dupa interese asta nu va duce la nimic bun unica la ce poate aduce acasta politica la nimicirea rasei omenest si a globului intotal, daca cineva socote ca este mai destept decit fondatorul acestui pamint se insala amarnic...

PATRICIU Posted October 10, 2009 at 6:07 AM

Îmi pun o întrebare ca un om naiv:În Basarabia,la noi sunt reprezentanți a mai multor etnii, de ce reprezentanții acelor etnii au participat și ei la diferite acțiuni reprobabile împotriva poporului roman, sunt vizați mai mult evreii? La mijloc este ceva, – nu iese foc fără fum. Personal, când eram angajat *în anii 1988-89 la Muzeul istoric, am cunoscut un evreu bătrîn Rozenberg, care la un pahar de vorbă, printre lacrimi a recunoscut participarea sa la actele de violență contra românilor. Dumnealui se consicera o jertfă [victimă] a politicii duse de unii lideri ai lor ce îl implicase în asemenea acțiuni, refuzul de a participa putea să atragă asupra sa și a familiei sale consecințe grave. Împărtășesc părerea acelu evreu, însuși poporul evreu e o victimă a politicii promovate de unii lideri ai lor.* (subl.mele] Paul Goma a descris niște realități din timpul său,din partea evreilor ar fi mai corect să-și ceară scuze pentru partea de vină ce o poartă unii lideri ai lor pentru declanșarea violențelor, să condamne aceste fapte, nu să se autovictimizeze numai pe ei. Noi, la rîndul nostru, trebuie să condamnăm orice violență contra oamenilor nevinovați, indiferent de etnie, fie rus,român,evreu sau alte naționalități. Astfel ar fi cinstit atît din partea noastră,cît și din partea evreilor. Autovictimizarea permanentă propagată de unii reprezentanți ai evreilor și a altor reprezentanți a națiunilor conlocuitoare cu noi nicidecum nu poate servi la pace și bunăînțelegere între noi, acei de acum.

inna Posted October 10, 2009 at 10:31 AM

da... interesanta tema abordata...evreii astea sint niste extremisti si fanatici,

doru pomidoru Posted October 10, 2009 at 11:35 PM

incredibil ce contorsionat si viclean e scrisul astuia (astora)...mi'a sarit si mie in ochi pasajul care face referire la "gomofobie". sa-l recitim:

"Membrii redacției [DorLeDor?] nu au încercat niciodată să pună în discuție talentul literar al maestrului, care are admiratori și printre evreii basarabeni și români." va sa zica – Goma e ok, talent are, ba chiar mai mult, are si admiratori si printre evrei! bineeeee... si acummm....

"Însă, evitând "gomofobia", noi ne-am pronunțat în mai multe rânduri împotriva editării și distribuirii în Moldova a "eseului" său "Săptămîna roșie..."

- cum vine asta draga redactie DLD? va sa zica, facem un cacalau puturos, dand initial impresia unui discurs civilizatat. ca, deh, chestia dintre ghilimele o fi numai asa, un joc foarte nevinovat de cuvinte: evitam "gomofobia".

pai macar sa'l fi facut pederast din prima pe scriitor, HOMESEXUAL AL ROMANIEI, nu mi s'ar fi facut asa greata de "evreii astia parliti" cum mi s'a facut acum... da bre, mi'am permis sa folosesc pluralul – "evreii astia parliti" – fiindca stiu ca e o "redactie" intreaga acolo. rastigniti'ma, dati'ma la rechini cu ocazia asta. sau luati'o drept o gluma, treceti peste, fiindca ceea ce e'n ghilimele nu se pune si va respect altfel talentul literar. vai de pielea voastra...

(de pe Forumul curaj.net):

tussar Posted October 10, 2009 at 2:49 PM

Sunt de acord cu tot ce este scris mai sus si asi mai completa inca ceva ca din parere de rau partea germana si cea din rusia duc acelas joc murdar fata de romani ca pe vremuri, nu tolerez porcarii in nici o forma dar fondul Nobil nu mai este o organizatie credibila ce o organizatie de spalare de fonduri si de soveste ne mai vorbind de bun simt si profesionalizm...

Anonymous Posted October 10, 2009 at 3:30 PM

generatia asta k fci k k .. tare habarnisti sunteti (unde dracu ati crescut ? vazusem unii in direct cica dunarea izvoraste din muntii padurea stufoasa si trece prin Moldova, cam acolo e si intrebarea ce cauta Goma la Paris :P)

(De pe forumul Zilei)

Kermit 2009-10-10 09:07:48

GOMA@plesu Il felicit pe Goma ca nu a intrat in trepidatii asemenea lui Plesu' si nu s-a pus pe oferit demnitati suplimentare.Are 100% dreptate, Herta nu prea are ea de a face cu Romania. Se pare ca "ariana" a uitat ca Banatul e totusi in Romania. Bunica mea, din partea mamei e svaboaica, rudele ne sunt toate in Germania, cu o singura exceptie si desi se considera nemti, nu au afirmat niciodata ca sunt doar banateni si nici nu arunca cu pietroaie in cei cu care au convietuit. Bine ca a existat comunismul ca ce mai scria herta acu' Inainte de talentele-i scriitoricești de necontestat (cred) Herta e o buna experta in marketing stie domle ce vor astia care decerneaza nobelele astea. In concluzie nu o mai clamati ca-i romanca ca va faceti de cacao in cel mai pur stil romanesc. Mai bine decat sa identifice comunismul si nationa-socialismul cu Romania sau pe romani ca " raul suprem" , vezi doamne ciobanii astia din arcul carpatic au dat istoria Europei peste cap si de acolo sa inspirat Hitler, "varul" Hertei cand sa pus sa-i exterminare pe bieti evrei. Din prea multa scarba de comunism sau securitate madam herta sa transformat la randul ei in "inalbitor"... prezentand "dulceag" o istorie nu tocmai clara . In fine mie imi pare dea dreptul umilitor sa se spuna despre o duduie careia ii pute catusi de putin sa se identifice cu elementul romanesc (poate doar acolo unde se ia la tranta cu vajnicii securisti) ca reprezinta si " subcultura" romana. E ca in bancul cu Tokes pe post de simbol al revolutiei romane si el ca si herta mare matador al comunismului romanesc si toate asta pt.binele mamaligarului vallah nebarberit si cu opinci in picioare.

Sisoe Posted October 11, 2009 at 5:56 AM

Câtă înțelepciune la Goma și câtă prostie și întunerice în capetele comentatorilor acestui articol! Goma se referă, cretinilor, la un curent de opinie neocomunist, troțkist (într-un cuvânt, de stânga) antiromânesc și prorusec, cu agenți infiltrați pretutindeni și grupuri de susținere foarte puternice. Reprezentantul acestui curent, cel mai cunoscut și mai înverșunat, de la noi este Mark Tkaciuc.

Dan Kables Posted October 11, 2009 at 9:32 AM

Articolul mi se pare frivol si subtirel. Argumentele sunt fortate. Multe omisiuni. Multe erori. Concluziile sunt gresite. Viata Hertei Muler este mult mai complexa. Prea putin poate sa fie asociata imaginea ei cu imaginea unui grup. Herta Muler a fost o singuratica. A riscat totul personal. A ajuns in Germania de Vest la un targ de carte dupa care a revenit in Romania asteptand ca statul roman sa ii recunoasca dreptul legal de a emigra. Ceea ce arata ca scopul ei nu era plecarea de aici intr-un loc mai cald. Ea voia sa plece legal ca un om demn.

Nu mai preluati tot ce spune Goma. Dincolo de drama lui Goma se ascunde o persoana dezechilibrata si instabila psihic.

Luni 12 octombrie 2009

Azi mă bălăcărește Totok! Aflu - din ce scrie el în propria prezentare: “fost în Comisia Wiesel”. Cum așa: “fost”? Să înțeleg că nu mai este? Maaare minune! Și cu ce bani își mai cumpără covrigul dăruit de Wiesel din banii românilor flămânzi? Să fi fost dat afară, ca să rămână în Comisie numai evrei de-ai noștri din popor? Sau n-au ajuns “fonduri” pentru a-l stipendia pe Shafir, încoronat, la Cluj, rege al Transilvaniei sub steaua cu șase colțuri a lui Bela Kuhn? Dar M.D. Gheorghiu ce va fi primit - de la Wiesel, pentru “demascarea” mea și mai cu seamă pentru cererea-somație la adresa Franței, de a mă expulza? Intrarea la *Timpul* lui Antonesei? Au mai rămas firimituri (repet: din tainul Românelui), pentru a fi dăruite vestitului filosemit N. Manolescu, după ce fusese vestit murdar antisemit? Nu am cum

verifica, la ei dosarul de cadre se păstrează la-rece.

*

S-a trezit din somnul ciobanului etern Ocavian Hoandră, zăbavnicul (în *Ziua* de azi). Acest "intelectual ardelean" gândește (sic) și scrie (re-sic), de parcă ar săpa la un tunel care să străbată, pe la mijloc, pământul. Pornind de Herta Müller:

"Afirmatiile facute recent de laureata premiului Nobel pentru literatura, Herta Müller, nu ar trebui sa faca altceva decat sa ridice partea de val care mai acoperea ochii unora dintre noi, facand ca adevarul ultimilor cinci ani, sa poata fi "admirat" in toata monstruozaitatea lui. Dar acesta n-a fost primul semnal. Si alti intelectuali de marca ai Romaniei, care nu s-au ingramadit in genunchi la bucatele Puterii, au spus lucrurilor pe nume. Dar vocea lor s-a stins, parca in pustiu, acoperita de jignirile corului intelectualilor lingai, rasplatiti pentru atitudinea lor cu functii importante si bine platite in stat."

...o aduce pe după casă, pentru a ajunge la Ardealul-Sfânt-și-Sânjeros. Pe doi dintre ei, persecutații: Andrei Marga și Doina Cornea îi numește, le scrie numele întreg, dar când ajunge la persecutori, Hoandră păstrează o tăcere de ardelean-înțelept-prudent, ascunzându-se îndărăptul retorismului său nesuferit:

"Cine ar fi putut crede acum cinci ani ca insusi seful Cancelariei Prezidentiale (tot un fel de intelectual din gasca celor ingenunchiati in fata avantajelor Puterii) va ajunge sa jigneasca public pe unul din marii intelectuali ai Europei, pe profesorul Andrei Marga, rectorul Universitatii Babes Bolyai din Cluj?"

După ce **nu ne dezvăluie** numele șefului Cancelariei - jignitorul bucureșteanului ardelenizat Marga (acum vreun an, tot Hoandră făcuse din Adrian Marino un dârz ardelean), trece mai departe:

"Zilele trecute, un alt intelectual roman de marca, d-na Doina Cornea, unul din foarte putinii disidenti anticomunisti adevarati, cea care a salvat, intr-un fel onoarea Romaniei in ochii lumii", (...) In acesti cinci ani, ori de cate ori d-na Cornea a attentionat public ca Romania se indreapta intr-o directie gresita, tot de atatea ori a fost contrata si nu de rare ori jignita de cate un "adulator" de profesie din ograda Cotroceniului, care dorea sa-si arate prin asta, desigur, devotamentul fata de seful suprem."

Bine-bine, dar cum îi cheamă pe ofensatorii Ardealului și ai României noastre dragi? *Silentium*.

Nu știu pe unde și-a făcut acest Hoandră clasele, oricum este un ins *enervant*. Fără a-și dezvălui înclinarea pro-băsească, înoată în balta "ziaristiceii românești" ca săcurea: Apără Ardealul, detestă pe oricine se atinge de un ardelean (chiar și de Groza?)

chiar și de Măgureanu?, dar de Titus Popovici?) nu dă nume - dar are păreri ferme. Despre ce, părerile?

Despre Țițica.

*

Să râdem cu Băsescu:

“Ding-Dang-Dong! Administratia Prezidentiaa confirma ca Basescu si-a scris numele pe clopotul de la Cotroceni”

13 octombrie

Bârfe-critici la adresa Hertei Müller:

Anonim spunea

Domnul Paul Goma, doresc sa-mi exprim profundul respect si profunda stima fata de persoana dumneavoastra . Eu sunt svab din romania si traiesc de peste 25 ani in germania. Cu mirare am laut la cunostiinta ca Hertha Müller a fost o victima a regimului ceausist. Ea plecat in vizita in 1984 in germania. In ciuda represaliilor la care cica a fost supusa totusi sa intors in romania sub dictatura comunista. Cine poate crede asa ceva? Numai nemtii mei de aici nemaipomenit de desinteresati de alte popoare si natii. Eu imi scriu degetele rana vie sa explic ca es este o mincinoasa. Da fie cum o fi. Acuma a primit premiul si nimeni nu-il mai va lua. Ce este ea acuma romanca, nemtoaica sau un soi altoit? Pentru romani am fost nemti. Pentru nemti sintem roman, doara de-o fi sa luam un premiu nobel. Atuncea se inversesa lucrurile. *Nu, nu statul german a suportato pe ea, ci diverse cercuri literare cu influenta mediala si politica in frunte cu fostul secretar cultural de stat Naumann. Inca in primele ei poezii inca in romania ia si-a exprimat ura si desrespectul pentru conationalii ei svabi, calomniindui pe astia si acuma se face aparatoarea istoriei lor? Nu, Hertha Müller na fost niciodata victima regimului ceausist, ci complice in vorba si spirit.”*

Publicat la 19:23:25 (13.10.2009)

16 octombrie

Polonezii considera Nobelul pentru Herta Muller (...)

Ei, da. Când nu ai argumente, recurgi la gălăgie-insulte cu holocaustizarea: ce o fi paralela idioată cu Kertesz - abonatul la Nobel, ca evreu? Și cum să înțelegem pedepsirea întregului popor german, pentru crimele naziste? Chiar așa: să fi mers masele largi de germani - în totalitate (inclusiv copiii care încă nu se născuseră - ca Herta Müller), în pas cadențat la cucerirea Europei? Nu existase nici un neamț cu bun simț care să nu fi fost de acord cu “factorii decizători”? Iată, eu l-am cunoscut pe fiul generalului Claus von Stauffenberg - șeful complotiștilor împotriva lui Hitler (suab adică: șvab din Stuttgart).

Vezi, Herta, dacă nu ai vrut să știi nimic despre mine? Acum te-ai fi putut apăra vitejește, pârîndu-mă: «Nu eu, tovarăși! Nu eu am scris, prima, despre nemții nevinovați, deportați în Rusia; înaintea mea, hăt, în 1971, un fel de concetățean - dar nu bănațean de-al nostru, nici neamț, ca neamț, ci, oroare, un wallach!, unul Goma, a publicat la Suhrkamp și a provocat scandal la Târgul de la Frankfurt cu **Ostinato**, însă nimeni nu l-a acuzat

de... pronazism. (Mult mai târziu, Totok, tovarășul nostru de Acțiune Marxistă l-a țintuit la stâlpul infamiei ca “antonescian” și “antisemit”...)

Nu, nu. Nu e bine să fii polonez: te afli între Rusia și Germania, între nazism și bolșevism.

Iar Herta Müller, biata: a căzut între două “opțiuni”.

Sper să... opteze pentru a sa.

*

Luni 19 octombrie 2009

Ziua:

Israelul a retras un manual de istorie care evoca o epurare etnica a palestinienilor în timpul războiului din 1948 19 octombrie, 15:44 (...)

Cum altfel? Au plecat singuri-singurei, ca niște băieți mari. Ia să nu fi plecat singuri: ar fi avut soarta basarabenilor și a bucovinenilor “ne-plecați singuri” după ocuparea bolșevică din 1940 - ca noi; unde “factorul activ” vreme de un an (28 iunie 1940-15 iulie 1941) a fost alcătuit din evrei.

Marți 20 octombrie 2009

T. Juraveli mi-a trimis “răspunsul” de la Chișinău. Îl reproduc aici:

**“Paul GOMA poate obține cetățenia RM...
dacă o solicită.**

Acesta este răspunsul pe care l-a primit Asociația Hyde Park de la Președinția RM.

“Fiind originar din Rep. Moldova, domnul Paul GOMA are dreptul la dobândirea cetățeniei R.Moldova prin recunoaștere. Pentru soluționarea problemei abordate, este necesar ca domnul GOMA să se adreseze cu o cerere de recunoaștere a cetățeniei RM către Secția consulară a Ambasadei RM la Paris sau la Departamentul afaceri consulare al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene”.

În răspuns se face trimitere la “prevederile art. 12, alin.(2), lit.a) din Legea cetățeniei Rep.Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 care stipulează că “sunt recunoscuți ca cetățeni ai Rep.Moldova persoanele născute pe teritoriul Rep.Moldova sau persoanele unul dintre ai căror părinți sau bunei s-a născut pe teritoriul numit și care și-au exprimat dorința de a deveni cetățeni ai Rep. Moldova”. Textul răspunsului adresat Asociației Hyde Park este semnat de Alexandru Ohotnicov, șef al Serviciului acte al Președintelui

Amintim că Asociația Hyde Park a cerut organelor competente din Rep. Moldova să acorde în regim de urgență cetățenia Republicii Moldova scriitorului român basarabean Paul GOMA și familiei sale (Ana-Maria Goma, Filip Goma), cu toate drepturile și considerația pe care le merită (detalii găsiți aici)

Paul GOMA este născut în 1935, pe 2 octombrie, în satul Mana, județul Orhei, Rep. Moldova”

“Editor” precizează ce anume trebuie să facă interesatul

pentru a dobândi cetățenia moldovenească:

“Dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere

Persoana domiciliată peste hotare, care s-a născut pe teritoriul Republicii Moldova sau al cărui părinte sau bunel/bunică s-a născut pe teritoriul numit, fie persoana care a fost deportată sau refugiată de pe teritoriul Republicii Moldova începând cu 28 iunie 1940, precum și urmașii lor pot depune la Ambasadă cerere de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere.

Solicitantul urmează să depună la Ambasadă următoarele acte:

- 1. Cererea solicitantului (se completează și semnează în prezența funcționarului consular);*
- 2. Autobiografia (va conține informații despre data și locul nașterii, data părăsirii Republicii Moldova, ocupația și locul de trai);*
- 3. Două fotografii color, 35 x 45 mm;*
- 4. Certificatul de naștere;*
- 5. Pașaportul intern și cel pentru călătorii în străinătate, în original și 2 copii;*
- 6. Certificatul de căsătorie (doar pentru cei căsătoriți sau văduvi);*
- 7. Certificatul de divorț (doar pentru cei divorțați) sau hotărârea judiciară de divorț și certificatul de căsătorie cu indicarea faptului desfacerii căsătoriei;*
- 8. Certificatul de deces al soțului/soției (doar pentru cei văduvi);*
- 9. Certificatul privind schimbarea numelui și/sau prenumelui (doar în cazul schimbării prin act, altul decât de căsătorie sau divorț);*
- 10. Certificatul de naștere a copiilor minori (în cazul copiilor cu vârsta de până la 18 ani);*
- 11. Certificatul de naștere a părinților sau bunelilor sau documentul care confirmă faptul deportării de pe teritoriul Republicii Moldova începând cu 28 iunie 1940. În cazul persoanelor decedate se prezintă și certificatul de deces;*
- 12. Cazierul judiciar din țara cetățenia căreia o deține solicitantul, cazier judiciar din țara de domiciliere și cazier judiciar din Republica Moldova. Cazierul judiciar din Republica Moldova se eliberează de către Ministerul Afacerilor Interne, biroul din str. Iacob Hîncu, nr. 3, tel. (+373 22) 25-51-55.*
- 13. Bonul de plată a taxei consulare.*

În cazul în care numai unul din părinți dobândește cetățenia Republicii Moldova împreună cu copilul minor, se prezintă consimțământul autentificat la notar al celuilalt părinte. În cazul recunoașterii cetățeniei Republicii Moldova copiilor minori în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani, se prezintă consimțământul lor autentificat de notar”.

Le voi mulțumi prietenilor Oleg Brega și Anatol Juraveli pentru inițiativă și pentru demersuri, însă îi voi ruga să nu insiste acolo, la Președinția R.M.

Cererea lor era limpede formulată, însă “răspunsul”...

Fiindcă inima mea este, de când mă știu acolo, în Basarabia și nu vreau să mai sângerez atunci când voi rosti, nu pentru prima oară:

«Să nu se mai plîngă Basarabeni atunci când “Regățenii”

le spun că ei nu sunt români (ca ei!). Ba da, ba da sunt români neaoși!» “Răspunsul” dat de basarabeni propunerii prietenilor mei este limpede, fiind un *răspuns românesc, analfabet, al celor care nu citesc mai întâi ce scrie într-un articol, într-o carte, aici într-o petiție-propunere, abia apoi să răspundă* - exact așa îmi “răspunsese” acum câțiva ani mult-lăudată pentru inteligență, pentru rectitudine morală Monica Macovei, ministru al Justiției, când cerusem restituirea cetățeniei române luată de Ceaușescu:

«Făceti o cerere - o vom analiza».

Acest exemplar (am evitat femininul “exemplară” pentru a nu se crede că o laud pe Macoveica?, pòke numa-n...) a fost - și rămâne) procuror (nu “procuroare”, care, așa cum este: incorect(ă), i-ar da un aer de, totuși femeie - când ea posedă sexul... neutru, ca Grecianina de la Chișinău).

Ca să vezi unde ședea românitatea!

Sâmbătă 24 octombrie 2009

În Ungaria vor avea loc azi trei aniversări. Ca ungar-de-inimă, pentru Revoluția din 1956, le trec și pe celelalte două în Marea Sărbătorire.

În ultimele zile au fost re-activate trei scandaluri: Polanski, Kundera, Kadare. Polanski mă interesează doar în măsura în care el însuși se crede și scriitor - în care caz să se predea america-nilor și să suporte “rigorile legii”. Or el nu are de gând să o facă - “Să mă sinucid?” ar fi zis, indignat, înspăimântat că cineva poate gândi și exprima o astfel de ieșire-din-normalitatea-evreiască: să fie el, evreu, pedepsit pentru o faptă rea - a lui?;

Kundera: ar fi apărut o nouă dovadă că a colaborat cu securitatea lor, nu doar că ar fi fost o victimă nevinovată a Organului.

Știam de când am venit în exil, în 1977 că cehii și slovacii îl detestă pe Kundera. “Mai grupați” cei rămași în țară, cei care au suferit direct din pricina Organei, ca deținuți, ca declassați, ca “dușmani ai socialismului”. “Sentiment” normal într-o societate anormală. Iar M.K. nu a făcut cel mai mic efort să-l corecteze, de ce nu, să-l spulbere: ca scriitor stabilit în Franța nu a participat la nici o manifestație de protest împotriva oprimării, dacă nu a oamenilor din Lagărul Comunist, măcar a cehilor și a slovacilor săi; nu a semnat nici un Apel, nu a urcat niciodată la tribună (și erau multe tribune pe atunci, măcar una pe săptămână), să se declare în apărarea celor persecutați de regimurile lor - fie și iranieni de sub pumnul de fier al Șahului, fie argentinieni, fie chilieni, victime ale dictaturilor militare de dreapta; nu s-a expri-

mat nici în presă, apărînd măcar în principiu “drepturile omului” cele desconsiderate, chiar acuzate că ar constitui “o manevră kaghebistă” de către marii patrioți din exil care nici nu respirau de... atîta anticomunist (să se afle la Moscova?, mai grav: la București și să nu-i aprobe cumnatei pașaportul?), nu s-a “demascat” prin vreun text apărîndu-i pe cei care, dincolo de Cortina de Fier nu se puteau apăra... Este adevărat, Kundera nu a fost văzut nici în compania celor-de-dreapta (ca mine, cu Giscard, cu Poniatowski, cu Debré, cu Déniau, cu... Ionesco), însă el mai avea de tras după sine o ghiulea: soția sa, Vera.

Iar aceasta purta un păcat de neiertat în opinia “radicaliilor”, nu doar din Cehoslovacia, dar din toate țările supuse Kremlinului: fusese prezentatoare la televiziunea de la Praga, omoloaga Ioanei Măgură. Frumoasă, elegantă, trufașă, privind de sus, nu doar la “femeile disidenților” (sărăcuțele, vorba Monicăi Lovinescu) - sau disidente ele însele, ca Gorbanevskaia - ci și la bărbații care făcuseră pușcărie la sânge (pe când ea, prezentatoarea de televiziune prezentă, voioasă, “relizările” regimului opresor). De aici și eticheta de securistă, kaghebistă. Or aceste păcate nu se iartă în Societatea luptătorilor anticomuniști din exil, cu atît mai puțin în masele largi de ascultători, la Europa liberă, ai adevărului distilat de americani, curajoși nevoie-mare - de la Washington. Unii dintre critici, compatrioți ai săi, vorbeau chiar despre influența dictatorială a Verei asupra lui Milan, afirmînd că *ea* îi dicta, nu doar ce să scrie, ci și cum... Baliverne: prozatorul (dacă ar fi fost poet, i s-ar fi găsit lesne circumstanțe atenuante) Milan Kundera știa de la începuturile sale scriitoricești *ce*-ul și *cum*-ul, nu avea nevoie de sfaturile prețioase ale tovarășei de viață. El face parte dintre acei scriitori - prozatori - care, privind în dreapta, în stînga, oprindu-și ochii asupra “exemplurilor negative” (spunem noi, geloșii, noi, ranchiunoșii), s-au hotărît... să le urmeze exemplul; și li l-au imitat - cu strălucire.

La noi N. Breban a încercat să-și edifice, în romanele sale o “rezistență... pasivă” (nu i-am spus: “prin cultură” și nici nu-i voi spune). Abia după 1989, când a apărut Petru Dumitriu pe firmamentul Rivoluției la Români, tras-împins de un Pruteanu, de un Cristoiu - și de o Marta Petreu - Breban l-a abandonat pe Nietzsche, lăsîndu-l ne-acoperit și l-a descoperit pe... “Conu Petrache” (cum i se adresa și în absență, ciocnind cizmele de recrut zelos, zelosul komsomoleț Radu Cosașu, “Măreață Vatră”), eu zicîndu-i de-a dreptul Canalia Canală. Ciudat, dar normal la Breban, îi admira, nu opera (contestată, în ultima vreme de cei care o... negrîseră), ci cariera!

Întorcîndu-mă: Kundera, în eseurile sale ar fi avut prile-

jurile (la plural) să-și explice-justifice opțiunea: de a nu scrie proză cu cerneala militantului, ci cu a “scriitorului adevărat”, cel rezistent pasivicește; culturalicește. Nu a făcut-o.

Apoi: Kundera este un bun scriitor, chiar așa, scriind: într-un picior.

În schimb Kadare... În discursul de ieri, de la Madrid, a introdus o banalitate, însă, după obicei, una grosolană, primitivă, de cioban ardelean - pe care a trebuit să o explice... Și a și făcut-o: după el, rolul scriitorului este cel al lui... Don Quijote - ceea ce o știam din perioada pre-pastorală illyriană.

Mi s-a făcut greață de Kadare, acest mincinos, acest impostor, acest “scriitor de vitrină”, cum îl zugrăveau compatrioții săi din exil, “tovarăș de drum”, “prost util”, cel pe care Enver Hodgea, fiorosul maoist, criminalul mai criminal chiar decât Ceaușescu al nostru (al lui dracu’), îi trasa sarcina să călătorească în Occident, la Londra, la Paris, în scop de intoxicare a intoxicaților occidentali - eu l-am văzut la emisiunea celebră a lui Pivot de două ori între aproximativ 1980 și 1985: pretindea că toți albanezii pot “circula liber”, ca el, că el nu a întâmpinat nici o dificultate în obținerea pașapoartelor - dovadă: de cum i se publicaseră traducerile în Occident, a fost autorizat (în realitate: îndemnat, i se ordonase să execute ordinul de a trece de urgență la... “interes”, ca o curvă ce era. Și chiar dacă am mai spus-o, o repet - iar afirmația mea poate fi verificată: Kadare minte când afirmă că... a fugit din Albania, din cauza regimului comunist:

Momentul “fugii”- o banală călătorie “culturală”- s-a petrecut *după dispariția fiorosului Enver Hodgea*, iar “anticomunistul” Kadare a profitat de un séjour-în-interes-de-serviciu (editorial, mă rog frumos) la Paris, pentru a cere... azil politic! Cine, ce îl amenințau pe Kadare, “anticomunistul cu voie de la comuniști” în Albania natală? Comuniștii? Da’ de unde, din contra: anticomuniștii ajunși la putere, cei care, sub Hodgea făcuseră pușcărie “albaneză”, iar acum voiau să pună mâna pe colaborațișii notorii, cei care lăudaseră regimul la televiziunile franceze, germane, italiene, să le ia puțin gâtul, ca la capre, după obiceiul locului...

De ce mint scriitorii? Să nu se poată opri din... ficționarișit? Nici vorbă: mint, nu din inerție, nu din prea-plinul fanteziei creatoare (sic), nu din... inteligența ticălosului, care încearcă să scape basma curată dintr-o prea murdară treabă? Ci din prostie:

Prostie cubică, precum cea a Hertei Müller (de ce s-a împiedecat în propriile picioare mințind fără necesitate că femeia moartă în deportare, în Rusia fusese mama ei?, de ce a mințit că

a scris o carte de mărturie *cu* mama ei, când femeia nu-i era mamă, ea, Herta, născându-se din alta, mult după moartea aceleia, în Ucraina?). Și de ce nu corectează neadevărul ‘scăpat’?

Breban la fel: mințea că este “refugiat politic”, el zicea, incorect-nemțește: “azilant” (imitat de Suceavă, alt analfabetizator transoceanic)? De ce? De... prostie, fiindcă minciuna aceea putea lua văzul doar unor cășcați gata să încuviințeze orice : Groșan, Buduca, Ciachir, însă nu și oamenilor normali.

Cât despre Kadare...

Mi-au ajuns la urechi părerile unor părerști danubioți, după care numai invidia m-a mânat să fiu atât de violent-critic la adresa Hertei Müller (vor veni și cele privitoare la Kadare).

Re-răspund, fără a obosi:

Nu am de ce să fiu invidios pe Herta Müller: nu boxăm la aceeași categorie; nu am concurat pentru Premiul Nobel, nu am fost, în “preliminariii” nici măcar pe locul paișpe, ca să mor de ciudă că pe primul s-a clasat Herta Müller. Nu am fost niciodată candidat, am fost, de trei sau patru ori propunător (la cererea Comitetului Nobel, și i-am recomandat alternativ pe Eliade, pe Ionesco, pe Eliade, pe Ionesco..., până mi s-a făcut lehamite și nu am mai răspuns solicitărilor). Deși tot scriitorul visează la Premiul Nobel, eu nu am mai visat de când am constatat că se decernează, cam din șapte în șapte (ani) unora care cu adevărat merită (chestie de gust - iată anul trecut a fost distins Le Clézio: un fericit “accident”), în rest primiseră tot cei din gașca - sau tribul - plângăcioșilor (corect ar fi: al plângătoreților ieremici, al tânguitorilornicilor, al celor care pretindeau, cu urlete, că Holocaustul lor este - și va fi - unicul genocid de pe planetă).

Sunt conștient, vai, că indiferent de talentul sau de nontalentul meu niciodată nu voi intra în lista selectaților: nu sunt eu “antisemitul” de serviciu? Cu ce carte mă voi prezenta: cu **Săptămâna roșie 28 iunie - 3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii?**, sau cu volumul **Basarabia** - ce să fac, sunt plictisitor cu Basarabia mea), interzis prin lege bolșevică, la Chișinău (unde **Mein Kampf** este autorizată), în urma denunțurilor evreilor de acolo (ei practicînd, în continuare *listele-negre*)? Eu, căruia un vierme cu păr creț precum sociologul M.D. Gheorghiu, m-a “demască” după metoda bolșevică - a bolșevicilor agitatori evrei - cerînd (și el, ca la ei, în Raiul Sovietic, extins și în nefericitele țări căzute sub cizma sovieticilor) - să fiu expulzat din Franța? Doamne ferește! Nu mi-ar permite să depășesc nici faza “calificărilor”, mi-ar face zdrențe-zdrențe cracii pantalonilor, nu doar activiștii sionisto-securiști Radu Ioanid, Oișteanu, Shafir, Andrei Cornea, M.D. Gheorghiu, Neumann, Florian-Fiul, Mehr,

musca de căcat bâzâind sub semnătura “Boris Marian”, dar și goi-ii Manolescu, O. Șimonca, I.B. Lefter, Carmen Mușat, G. Andreescu, Totok, Marta Petreu, Mircea Martin, Horia Gârbea, Laszlo Alexandru, Pecican și atâția alți pupincuristo-limbiști.

*

Ce zice *Evenimentul zilei* de azi:
Spălați” de CNSAS Sorin Semeniuc

Vineri, 23 Octombrie 2009

LISTĂ. Consiliul Național de Studiere a Arhivelor Securității (CNSAS) a publicat miercuri o listă cu persoanele care au semnat angajament, au primit nume conspirative și au dat informări fostei instituții comuniste, dar care au primit „decizii de necolaborare cu poliția politică”.

Printre acestea se numără Cornelius Roșianu, fost prezentator la TVR, Vasile Arhire, actualul director al TVR Iași, **William Totok, poet, prozator de origine germană, cofondator al Grupului de Acțiune Banat**, Vasile Etcu, fost subprefect al Iașiului, Aurel Cazacu, fostul director în Ministerul Economiei, **Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române**, Lucian Vasiliu, scriitor din Iași, timp de 15 ani director al Muzeului Literaturii, și Ibrahim Temur, consilier local (PSD) la Constanța.”

Cine mă antisemitiza, cine mă acuza că îl laud pe “fascistul Antonescu” (citîndu-l pe “istoricul Pippidi”, nepotul lui Iorga)! Totok!

Duminică 1 noiembrie 2009

În *Ziua* de ieri cine deschide gura de canal nedesfundat din secolul trecut - prin intermediul traducerii, firește? Să vezi și să nu crezi! Gore Vidal! Internaționala Pederăștilor și a Pedofililor și a Violatorilor s-a mobilizat - “cu orice preț” - în apărarea lui Polanski :

“Victima de 13 ani a lui Polanski a fost o curva, sustine un controversat intelectual american, scriitorul american Gore Vidal. Controversata arestare, în urma cu cateva saptamani, a cunoscutului regizor Roman Polanski, acuzat ca, în urma cu mai bine de 30 de ani, a drogat si violat o minora, ia o noua turnura. Si asta dupa ce din victima, tanara pe atunci Samantha Geimer, ajunge sa fie catalogata drept "curva" de un scriitor american cu nume sonor, Gore Vidal.

Și de ce este Samantha, scuzați, bonsoar, curvă, după cum afirmă puturosul curv semnînd: “Gore Vidal”, dar și “Katherine Everard” și “Cameron Kay” și “Edgar Box”? Cică...

“Intr-un interviu acordat publicatiei "The Atlantic", autorul romanelor "Orasul si stalpul", "1876", sau "Mira Breckinridge", afirma raspicat ca

nu poate sustine cauza Samanthei in scandalul reinviat recent. "Nu-mi cereti sa ma asez si sa plang de fiecare data cand o tanara curva are impresia ca lumea isi bate joc de ea", (...) Tanara la care face, evident, referire Vidal este Samantha Geimer, care, la vremea cand Polanski a intretinut raporturi intime cu ea, sub influenta drogurilor si a bauturilor alcoolice, avea doar 13 ani si era un model in devenire.

Bine, dar cine mă-sa-i cere Vidalului să (de)plângă soarta de “tânăra curvă” a Samantei? Mai întâi să explice întrucât tânăra este o curvă? Care sunt faptele curvăsărești ale minorei Geimer?

(...) “scriitorul spune ca mass-media i-au creat acesteia un portret departe de cel real, in care Samantha apare drept o victima nevinovata, imagine departe de cea reala. "La acea vreme, *am fost in mijlocul acelei situatii.* (s. m.) La vremea respectiva, stiam cu totii unul de celalalt. Asa ca sunt convins ca povestea adevarata nu seamana deloc cu ceea ce a ajuns in presa".

Care “mijloc”, care “situații”? De acord: bătrânei hoaște Gore Vidal (spre deosebire de tânăra curvă Samantha-amanta) povestea-adevărată nu este... adevărată (cea relatată de presă) - dar care-i “adevărata”? Puținică răbdare:

“Vidal merge mai departe **si acuza prezenta unor accente vadit anti-semite in oglindirea povestii de catre jurnalisti, dat fiind faptul ca Polanski este un cunoscut regizor evreu, de origine poloneza**”.

Asta era! De ce n-a spus-o de la început, ca să aflăm și noi *la-ul* în care va fi lăăit discursul împroșcător de noroi, asupra victimei violului, nu a... violatorului, cu tot cu originea lui!

Concluzie demnă de o târîtură ca Gore Vidal:

Pentru că de ce minora Samanta Geimer, în vârstă de 13 ani, era o curvă - după Vidal?;

Pentrucăci... **“Polanski este un cunoscut regizor evreu, de origine poloneză!”**

Iată unde ședea adevărul: în ambuscaționament!

Și noi dormeam, soro...

*

Tot azi sare din baie B.H.V. (“Virgilul Tănase de expresie franceză”, cum i-am zis eu, cam rezumativ, lui “B.H.L”, Bernard-Henri Lévy) - însă numai într-un ziar belgian.

Ca un prostalău de avocat din oficiu, ultranteligentul zice:

“(...) "Este rusinos ca nu e posibil, atunci cand vorbim de aceasta viata, sa nu evocam *copilaria in ghetto, moartea mamei la Auschwitz, moartea tinerei sotii si a copilului pe care il asteptau*".

Cum să nu fie “rușinos că nu e posibil” ca un evreu să nu-și asume fapta rea, să o pună pe seama... “copilăriei în ghetto; moartea mamei la Auschwitz, moartea tinerei soții și a copilului pe care îl așteptau”? Încă un dobitoc de coreligionar (sic), al Polanskiului, până ieri un ins cu o inteligență ca briciul, prostit fulgerător, de cum apare o “problemă” morală. Pentru evrei morala noastră creștină nu există, pentru că Cristos a fost un “disident” devenit dușman (prin lucrarea altui evreu, Shaul/Paul, “inventatorul” creștinismului).

Deci, într-o apărare a unui violator și a unui fugitiv, “trebuia” musai să fie invocată... “copilăria în ghetto, moartea mamei la Auschwitz, moartea tinerei soții și a copilului pe care îl așteptau!” - nu fac decât să reiau litania nerușinată a “apărării”. Dacă ar fi venit cu aceste argumente în fața tribunalului, Polanski ar fi fost achitat pe dată, nu hărțuit, “în mod antisemitic”, ba chiar negationistic... ca evreu, mă rog frumos. Devin proști (și obraznici) chiar și evreii deștepți, nu doar cei așa-și-așa.

2 noiembrie 2009

Iarăși Herta Müller:

Cristina Spiridon nu poate avea o relație măcar corectă cu limba română - ai zice că e fata mijlocie (?) a lui Băsescu:

“...o fila din istoria celui de-al doilea război mondial: **deportarea la așa numita muncă de reconstrucție în Uniunea Sovietică a etnicilor germani de la noi din țară**”.

Cum, “așa numita muncă de reconstrucție”, cucoană? Dar chiar așa era... numită de către oficiali (ocupanții ruși, românii ocupați)! Și ce e cu “etnicii germani de la noi din țară”? Ce e cu parazitul “etnic”? Unde ai învățat acest cuvânt de o trivialitate - și de o falsitate - nesfârșită? Îți era greu să scrii, de-o pildă: “germanii, cetățeni români?”

“Initial, **Herta Müller și-a dorit să scrie** "Atemschaukel" împreună cu poetul Oskar Pastior, care însă a murit în 2006, cu câteva zile înainte de a primi premiul "Buchner".

“Și-a dorit...”, “mi-am dorit să...” - dar asta este limba bouului (citește: mugetul) practică de Geoană, Udrea, Adriean, Crin, Becali și alți analfabeți. Probabil că în nemțește Herta Müller a spus că a avut de gând să scrie, nu “mi-am dorit...”, traducere pocită în stilul textelor de romanță:

“Herta Müller, a declarat în timpul unui curs de politică din Leipzig ca a **luat în considerare sinuciderea** în timpul regimului comunist din

Romania”

Ca să vezi ce a luat în considerare Herta Müller: sinucide-rea. Nu i-ar fi rușine Cristinei Cutare că o confundă cu Becacali, când behăhăhăise el:

“Dacă nu candidează Traian Băsescu, iau în calcul intrarea în turul doi”

Pasajul care urmează îmi va folosi ca material documentar, chiar dacă nu i-l voi pune în față Hertei Müller, ca probă a haosului-cronologic-bine-ordonat din capul ei. De ce Dumnezeu această femeie încearcă să... povestească ceea ce, vădit, nu este capabilă să țină minte!?

Intr-un interviu difuzat de "Deutschland Radio Kultur", scriitoarea a marturist ca **proiectul comun de a scrie o carte era în faza de început când Pastior a murit:** *"Aveam notite, aveam trei caiete pline cu însemnari. Mai aveam și mici texte, începutul unor capitole, aveam și câteva nume de persoane, nume despre care nu stiam mare lucru."* (subl. mea, P.G.) "De aceea, desi personajul principal se aseamana pe alocuri cu poetul "nu este Oskar Pastior." Personajul central al romanului se numeste Leopold Auberg si este un german de 17 ani, homosexual, care locuieste la Sibiu. Deportat asemenea celor de o varsta cu el, Leo rememoreaza cei cinci ani petrecuti in lagar la o distanta de sase decenii.

Și zău, nu mă mai interesează “contradicțiile Hertei Müller”. Din Herta curg... “inexactitățile” (mai cu seamă cronologice) așa cum din Breban curg minciunile pure și simple și măscule. Fără necesitate, fără voie, așa înțeleg ei, scriitori, mă rog frumos “viața” scriitorului: pentru ei ficția și realitatea fac una, de ce ne-om fi băgînd noi în viața lor de creatori... mai ieri-autodați-la-spălați/, azi prezentați la-cur-curați?

*

Armata rusa a simulat atacarea Poloniei, în luna septembrie, când s-au împlinit 70 de ani de la invazia sovietica din 1939 2 noiembrie (...)

Însă nu obrăznicia legendară a rușilor de a face una ca asta mă scoate din fire (ba da, ba da, am vrut să spun că, basarabean fiind, îi cunosc, nu i-aș mai cunoaște); ci analfabetismul combinat cu nesimțirea... rusească, a românilor, aceea mă îmbolnăvește. Înțelepții, împăciuitorii tricolori îmi vor atrage atenția că nu trebuie să iau în seamă chiar toate idioțeniile pe care le emit forumiștii - care așa își imaginează ei că își pot folosi libertatea de expresie. De acord: nu-trebuie-să. Dar poate un om normal - era cât pe ce să scriu: “un român normal” să treacă pe lângă o părere (sic) fără să observe că este, nu doar o prostie monumentală, dar și o insultă la adresa vecinilor noștri polonezi?

Iată perla... din balegă :

Morphius 2009-11-02 14:29:22

“Pe Poloneji ii maninca schinarea dupa cum vaz

Tot fac plecaciuni la inalta poarta din Washinton si ii roaga pe americani sa instaleze scuturi antirachete sa zica mersi ca numai simuleaza si nu o fac pe bune ca sa zis cu ei si cu noi binenteles vezi cazul Georgiei nu le-a trbuit mult sa intre in Tibilisi numai 48 de ore.”

Acest cretin (în schimb) anonim, **Morphius**, d-al nostru, dîn bobor (și tricolorete, sunt convins), chiar de nu e un fost (deci etern securist) nu e mai inteligent decât oaia mioritică: nu a înțeles semnificația sinistră a “exercițiilor” rusești - de unde să înțeleagă tova’ Cizmă, dacă “asta” nu s-a predat la cur’scurtul frecventat de dânsul; data la care rușii au jucat gluma lor bășinoasă pentru care ar merita un picior în gură - global, nu individual - (**17 septembrie**) iarăși nu i-a spus nimica, pen’ că la data aceea de dublu doliu (1939) el nu era născut, deci n-are nici o vină - precum nevinovățelul Alex Ștefănescu, cel care justifica neluarea unei atitudini în problema persecuțiilor evreilor de către români (era vorba de Norman Manea) prin sfântul motiv ca el nu se născuse încă “în perioada aceea”... Dar o mare vină, una are: aceea de a-și da cu părerea (lui personală, vorba poetului-blemă, Dinescu), de ierbivornic, despre ceea ce habar nu are.

Nu-mi fac iluzii ca amărâțul meu Jurnal instalat pe internet poate alfabetiza o țară întreagă. Fiindcă nu doar eu știu ce s-a întâmplat la 1 septembrie, apoi în 17 septembrie 1939. Vita asta grohăitoare de “Morphius” trebuia să se informeze înainte de a-și da cu părerea lui de bețiv bănănăind, cu bale, în șanțul în care a căzut. Nu de alta, dar chiar dacă individul nu este basarabean sau bucovinean de Nord sau herțean, a suferit și el - indirect - de urmările nenorocite ale declanșării celui de al doilea război mondial în Europa - prin agresiunea nemților asupra Poloniei, la 1 septembrie 1939, iar după 17 zile prin mișelia atacului pe la spate al rușilor care a îngenunchiat Polonia și ne-a târât și pe noi, ceilalți europeni, în tragedie.

Deduc: individul nu a priceput nici acum de ce-l atac și-l blestem și-l înjur de mă-să. Dacă chiar vrea să afle motivul, să facă apel la un coleg “de cazarmă”, sau chiar la un fost șef-de-unitate MAI, deși nici acela n-o fi mai breaz la “materia” asta.

Vineri 6 noiembrie 2009

Rău, rău mă simt. Mai ales că abia am ieșit din coșmar:

Mă aflu într-o orezărie fără orez, o băltoacă. Fusesem adus în vederea execuției: de la zgarda mea porneau o mulțime de funii, în “stea”, eu eram imobilizat de ele, nu mă puteam mișca,

necum scăpa. Capetele funiilor erau ținute de “prieteni” dragi: Dan Stanca și Oișteanu, Shafir și Manolescu, R.F. Alexandru și Cistelecan și G. Andreescu - nu-i mai înșir pe toți, am făcut-o când i-am dat în judecată... (Îl voi fi uitat pe drăgălașul Antonesei, fiul-finul lui Simirad?) Unii dintre ei, în afară de funiile cu care mă stăpâneau, aveau câte un ciocan de lemn. Scandau ceva, trăgeau de funie apoi loveau. Mă loveau în cap, cu maiul. Nu simțeam vreo durere, de aceea îmi propusesem să ascund nedurerea, doar să mă prefac a fi... zguduit de loviturile în cap, în cap, numai în cap...Până când Marta Petreu a țipat:

«Nu în cap, acolo-i obișnuit ! Peste gură, acolo-l doare, acolo să-i dăm, să-i dăm peste gură, să se-nvețe minte, futu-i Dumnezeii lui de antisemit!»

M-am speriat atât de tare de futuiala din gura Martei, că m-am trezit. Leoarcă de sudoare; și găfâind. De atunci a trecut un ceas și jumătate și tot mai tremur de teroare. De unde va fi învățat drăguța de Marta, poetă profund creierală și adânc-proafă de filozomarxie la Cluj - născută nu făcută în Jucul de Jos, de lângă Gherla - că “în cap” sunt eu obișnuit să încasez loviturile (de la Șomlea cel Bătrân, deși acela era dintr-un sat de dincolo de închisoare, să zicem: Nicula), să-mi deie “peste gură” - ca și cum n-aș fi fost bătut de toți securiștii peste-gură... - cu deosebirea că aceia nu mă antisemitizaseră, încă nu devenise la modă împărțirea - după Marta - a omenirii în filosemiți și antisemiți?

28 noiembrie 2009

Aveam îndoieli în privința brutalității cu care tratasem creatura semnînd: “Boris Marian-Mehr” drept o muscă-n-curu-calului, însă deschizînd azi paginile (internetizate) ale *Observatorului Cultural*, am fost orificat constatînd că boris-mehr-păduchele-lat a invadat-colonizat comentariile revistei numite cu lălăiala-i incontinentă, insuportabilă.

După scrierea rândurilor de mai sus, ca de fiecare dată când îmi otrăvesc văzul citindu-l pe Mehr, simt nevoia irepresibilă de a mă pișa - de tot, de tot, se zice (și ce bine se zice în românește prin : *mă piș*, adică participativ) - apoi de a face un duș, mai mult: de a-mi aplica tratamentul barbar la care am recurs o singură dată, în Bărăgan, prin 1962, după ce regulasem o rătăcitoare intrată în casa mea-de-lut acoperită cu paie:

Mă pomenisem, în prag, cu o fată?, femeie? cu cizme de cauciuc și pufoiacă. Se rezemase de tocul ușii, se uita la mine cu toți ochii (cenușii, cu stelute aurii) și râdea - râdea cu toate gurile, cea vizibilă fiind roșie-roșie, inflamată, de recentă folosire. Avea, pe sub tunica de pufoaică, aproape nouă, o rochie

subțire, aeriană, de mătase catifelie, acum obosită rău, dar tot minunată, probabil de-căpătat, ori de-“împrumut” dintr-o casă unde va fi existat, nu doar un bărbat vizitat-îmbucurat-cu-sine mai adineauri, dar și, absentă, soția, amanta, fiica aceuia (dar ce bine i-o simțeam, rochia, de la un metru - pe orizontală, tot de un metru altitudine...). I-am pus necunoscutei întrebarea-primă, la noi, în Lătești: «Ai mâncat săptămâna asta?» A râs în continuare și a “răspuns” din umerii roțiți-împletit din care n-aveai decât să înțelegi orice, mai cu seamă că nu, nu mâncase (săptămâna asta). Am poftit-o în casă. Ea s-a descălțat de cizmele de cauciuc obștești, trase pe piciorul gol apoi, înainte de a intra în “odaia mare”, și-a șters îndelung tălpile desculțe de foaia de carton gudronat căruia noi îi se spuneam: “parchet de Bărăgan”, ca și cum acolo ar fi existat o ștergătoare - nu, nu exista. Am pus pe masă toate rezervele alimentare: slănină, brânză, o conservă de pește, gândind că va lua din fiecare cât să o sature. A topit tot, în afară de conservă. A râgâit îndelicat, cu mâna la gură și, continuând a râde, s-a ridicat, s-a dus la pat, s-a întins pe spate, și-a ridicat rochia până sub bărbie și s-a despicat, de-am crezut că va trece, simetric, cu călcâiele prin pereți, apoi m-a îndemnat, rostind singurul cuvânt (dar și ultimul): «Vii?»

«Viu, viu!!!», am răspuns cu grăbire.

Și a fost... *divinviu*. Nu avea nimic pe sub rochie, poate de aceea trupul i se odihnea pe aureolă (știi, știi, aureola înconjoară numai capul, însă ar fi putut cineva să-mi spună unde-i era capul?). Era caldă, era fierbinte, era arzîndă, era parfumată cu nuștiuce - și nespuse de delicată: aveam impresia, certitudinea că mă luase la pieptu-i, mă trăsese și pe mine cel de țâță în interiorul aureolei ei trupești. La urmă de tot mi-a luat mâinile și mi le-a pupat. Pe amândouă; cu buzele; cu fruntea. Apoi mi le-a condus la-ntr-epicioare și mi le-a sărutat cu sărutarea pizdei sale.

Râzînd. Rochia de mătase ridicată, ținută așa, sub țâțe. Râzînd roșu-aprins cu gura-i rroșie, înroșită de întrebuintare.

După plecarea rătăcitoarei hlizite mă treziseam invadat de păduchi lați. Am fost nevoit să trec prin tăiș de brici tot lanu-mi pubian; apoi, la oglindă, cu o pensetă, să dezgrop, să zmulg jumătățile de cadavre păduchice; apoi să dau cu spirt și să nu urlu prea foarte tare; apoi cu DDT - fără a răcni ca un înjunghiat. În vreo săptămână am scăpat de lații-păduchi: greu, cu dureri, cu scârbă, însă am reușit.

Nu, nu-i purtasem pică gagicii (ba din a treia zi o așteptasem să reapară hlizindu-se, să-mi spună-întrebînd-îndemnînd: «Vii?» și să facem noi doi ca trenule-mașină-mică ceea ce învășasem pe pielea mea cea martirizată de brici să nu mai fac -

dar ce dulce-i păcatul repetat, sub streășina poalei rochiei de mătase).

Cât despre păduchii lați, puteam jura: nu erau ai ei, ci a unui vecin pe lângă care trecuse - pe cealaltă parte a uliței...

Post-scriptum, 1 decembrie 2009

După cum se observă, în această dimineață am mai dat un galop (îi zic așa, de încurajare), ca să ajung din urmă Jurnalul înainte de a fi instalat pe situl web. Țin neapărat să spun, aici, în Jurnalul pe noiembrie, câteva cuvinte despre Daniel Cristea-Enache, autorul textului-surpriză reprodus ieri:

Pe D.C-E îl citesc cu interes - desigur, numai pe internet, neavînd acces la "hârtie" - de multă vreme. Mi s-a părut a fi unul dintre "junii din ziua de azi" extrem de dotați pentru ceea ce face. Singura rezervă - așezată în raftul "Amărăciuni" - a fost că, de fiecare dată când am întîlnit numele meu în textele sale, "atingerile" au fost extrem de rapide; și defavorabile. M-am consolată în curînd: nu era primul dintre condeieri care considera persoana și scrierile mele fără interes.

De aici surpriza - plăcută - de a mă vedea comentat de dînsul, "după (aproape) douăzeci de ani", eu, abonatul la operațiunea culturală: lapidarea - atunci când nu sunt ignorat cu program). Mai puțin plăcută este constatarea-interogația:

Abia acum mă descopere? Cartea despre care a scris - în noiembrie 2009, **Gherla** - nu este o apariție recentă: în urmă cu 20 de ani a fost editată la Humanitas, în românește, comentată elogios. Fusese scrisă în, preistoria (lui D.C-E), în 1973, scoasă de Gallimard în traducere franceză în 1976, în suedeză de Coeckelbergs în 1978... În 1984 - vizita părinților săi la noi, la Paris - textul în românește fusese demult difuzat, în lectura mea, la Europa liberă, începînd din 1976; el abia se născuse, dar mai târziu va fi auzit, în casă, numele meu și titlul cărții.

Și? Și nimic. Am dedus, din "portretul scriitorimii române" (în raport cu mine) zugrăvit cu vitrion, că, fără să vrea, autorele s-a inclus în scriitorimea cu pricina - citez:

"Paul Goma este intratabil; nu zicem ca n-a facut nimic inainte de '89, dar, pina la urma, ce carti a scris el? Si unde? Rezista la examenul nostru profesionist? Are relevanta estetica? Il reconsideram in latura documentara? Daca ne gindim mai bine, artistic, Goma e nul; iar in plan referential-documentar, ce credit poti sa dai unui ins cu un astfel de comportament?"

Bun pînă aici ziceam că este vocea populațiunii pacinice. Dar mai departe este a cronicarului:

“Efectul, previzibil, a fost ca despre Paul Goma nu s-a mai scris deloc, nici de bine, nici de rau; ca volumele mai vechi nu i s-au mai reeditat, iar cele noi i-au fost refuzate de editurile importante, provocând *alunecarea lui spre spatiul fara filtre al internetului, de unde i-au venit si puseele anti-semite.*” (sublinierea îmi aparține, comentariul va veni mai târziu P.G.)

Aceste ultime cuvinte - subliniatele - m-au făcut să deduc:

1. DC-E căpătase din familie informații îndreptățitoare de a-mi aplica un astfel de tratament: *pedepsirea prin ignorare*;
2. Până adineauri - noiembrie 2009 - **DC-E nu citise nimic din ceea ce publicasem și în România, în românește** din ce se scrisese despre mine (și în românește) - din răzbunare... filială.

De ce cred asta? Pe tatăl său adoptiv, Valeriu Cristea l-am cunoscut în 1968, când Geo Dumitrescu m-a primit ca redactor cu jumătate de normă la *România literară*, pagina de muzică. Am devenit colegi-prieteni - cel puțin mie Valeriu îmi devenise prieten-de-suflet. Să zicem că și pentru sfântul motiv că atunci, în vara lui 1968, debutasem editorial cu volumul de proză scurtă **Camera de alături**, iar primii comentatori - favorabili - fuseseră Lucian Raicu și Valeriu Cristea. Încurajat, i-am propus lui Valeriu o dactilogramă a romanului **Ostinato** : se vede că l-am câștigat. Fiindcă mi-a cerut “următoarele” (manuscrite).

Pe măsură ce “cazul Goma” căpăta amploare - în ochii forurilor...- începînd din 1969, îmi pierdeam “cititorii” (de manuscrite...). Brusc, prietenii-colegii nu mai aveau disponibilitate și curiozitate pentru literatura mea (repet: netipărită).

Cu instinctul ei fără greș în a simți viitoarea direcție a vântului, deci necesitatea de a se p(ro)ozitiona favorabil, întâia “despărțire” mi-a servit-o draga de Gabriela Adameșteanu. Între noi exista o legătură camaraderească, adâncă: o ajutasem să debuteze. O propusesem, firește, “la noi”, însă Breban, șeful o refuzase, motivul merită reprodus: «Eu, în revista mea, *România literară*, debutez numai scriitori cunoscuți!»; Sami Damian intrase în panică: «De ce mi-ai adus-o pe *asta*, nu vezi că prea scrie ca tine?»; alt argument antologic, așa că am dus manuscrisul la *Luceafărul*, unde Sânziana Pop l-a publicat în numărul următor. *Asta* (firește: Adameșteanu, după S. Damian), după 1990, explica în lung, dar mai ales în lat, la televiziune cum pre dânsa “mulți dintre marii critici” o debutaseră (sic), dar cel care a debutat-o primul a fost Sami Damian - prezent pe platou...

Ei, da: din moment ce eu nu-i mai eram util, acum o re-debutau alții, mai pe rând, mai simultan...;

Următoarea care m-a... abandonat a fost Dana Dumitriu, taman în “vara cu Tezili” (1971): ne-am certat violent pentru o

bagatelă: eu pretindeam că maoismele ceaușiste aduse de la Pekin anunță o întoarcere în peștera realism-socialismului, Dana, imparțială, zicea că ea nu le (prea) aprobă, însă nici nu le condamnă, ca mine, «Uite, Niki [Manolescu: îl descoperise adineauri, îi luase ochii și nu-l mai scotea din citate și din inimă] știe de la Sașa Ivasiuc: Americanii n-au să-i permită lui Ceaușescu una ca asta [Ivasiuc lucra la Ambasada Americană, era o datorie pentru el, lefegiu, să apere Ciocanul cel cu-nu-știu-câte-stele pe drapel, nu doar cu una, ca al fratelui său, Rusul]. Secretul răsucirii Danei ca o clătită în tigaie avea să se încheie tragic: după vreo 12 ani de intelectuală conviețuire N. Manolescu a lepădat-o ca pe o rufă murdară, atunci când ea, grav bolnavă, muribundă, ar fi avut mai mare nevoie de un suflet, alături - suflet, la Niki?

Dintre bărbații din redacție au început a nu mai avea timp de scrisurile mele, întâi Dimisianu; apoi S. Damian: apoi Sorin Titel (care în ajun luase hotărârea eroică de a accepta, pentru prima oară, o dactilogramă... însă...). Singurii colegi de redacție care au continuat să se intereseze de scrisul meu: Mazilescu, Raicu, Cristea.

În fapt, legăturile mele cu Valeriu (așa cum erau - dar ce bune erau!) au încetat - începând de prin 1970 - nu din inițiativa lui, nici din a mea, ci din... a soartei-destinului, vorba rusului: “cazul” meu a devenit scandal, prin publicarea cărții **Ostinato** la Gallimard și la Suhrkamp, prin retragerea standului oficial al României de la Târgul de Carte de la Frankfurt (1971), plecarea mea în Occident (1972), întoarcerea din Occident (1973), când am aflat că Ivașcu și Dimisianu și Ion Horia mă dăduseră afară de la *România literară*.

Deci, pe prietenul Valeriu Cristea nu l-am mai văzut la față decât târziu, prin 1984, când ne-a vizitat, la Paris, cu soția...

Un episod de o sfâșietoare tristețe: el venise la Paris, sperând că va putea propune francezilor, prin mine, **Dicționarul personajelor lui Dostoievski**. Mă anunțase prin alți vizitatori de intenție, eu, în deplină cunoștință de cauză - citisem, re-citisem, răs-citisem **Dicționarul** - tatonasem șansele unei traduceri în franceză la editurile cu care aveam de a face. Nimic de făcut: «Un dicționar al personajelor lui Dostoievski, de un autor român?», fuseseră răspunsurile. I le-am comunicat. Valeriu, amar, mi-a atras atenția că un alt autor, tot român, Ion Omescu scria - încă nu i se publicase cartea, însă, prin Europa liberă se știa că scrisese despre un englez: Shakespeare... Și că tot un străin - Ian Kott - îl luminase altfel pe același Shakespeare...

Nu am fost în stare să-i dau lui Valeriu Cristea măcar

speranța că, într-un viitor apropiat... Prietenul meu a plecat de la noi ca dintr-un cimitir. Și nu l-am mai văzut.

După “Marea Revoluție”, s-au petrecut cu Valeriu lucruri tragice: în 1990, lupta între Paler și Manolescu pentru acapararea *României literare* a produs scindări, ruperi de vechi prietenii, chiar dușmăni. Am scris în mai multe rânduri și de douăzeci de ani aștept să fiu contrazis: Valeriu, rănit mai ales de atitudinea lui Dimisianu - care se raliase lui Manolescu (după vreo săptămână în care făcuse echipă cu Cristea) - va fi suferit cumplit. Această suferință, nu neapărat trădare să-l fi împins în... tabăra lui Iliescu? - pentru care a scris și publicat pagini de mare rușine, care i-au descumpănit și întristat pe prietenii săi - printre ei: eu.

În această atmosferă - frustrări, trădări, neîmpliniri - a crescut copilul, adolescentul, adultul Daniel Cristea-Enache. Nu se poate ca din pomelnicul “trădătorilor” să fi lipsit Goma - cel care nu a mișcat un deget, dacă nu pentru Valeriu Cristea, prietenul său, atunci pentru idolul amândurora: Dostoievski...

Așa va fi fost. De aici, respingerea lui Goma în familia Cristea. Ce se va mai fi întâmplat în acești 20 (douăzeci) de ani de tăcere? Nu știu, deduc:

D.C-E nu a citit - în douăzeci de ani - nimic (dar nimic) din ceea ce comisesem și publicasem și în România și în românește.

Firește, nimeni nu-l obligase să scrie și despre mine, după cum eu nu mi-aș fi bocit neantizatizarea doar pentru că Daniel Cristea-Enache nu mă băgase în seamă. Dar onestitatea pe care i-o atribuiam l-ar fi obligat ca, *înainte de a scrie ce a scris în noiembrie 2009, să se informeze despre ce scrisesem eu, sub semnătură*, și nu după vorbe-vorbele colportate de scriitorii-cugura: Oișteanu, Shafir, Manolescu, I.B. Lefter, Carmen Mușat, Gârbea, Cistelecan bătrânul, Marta Petreu, Ion Vianu (pentru care devenisem peste noapte un “antisemit basarabean” - de ce? - iată explicația ionviană: «A afirmat că evreii din Basarabia, Pauker, Răutu, Kișinevschi, Tismăneanu, Oigenstein ne-au adus-impus comunismul, venind la noi pe tancurile sovietice...»)

Ca tot nu mă mai preocupă “logica” lui I. Vianu (cel care, uitînd de bunul-simț din familie se prezintă ca “disident” și nu-i crapă obrazul de rușine). Unde se ascundea minciuna-calomnia mea? În - sau: pe - tancul sovietic?

Că D.C-Enache s-a grăbit să scrie și el ceva-de-bine despre mine... M-aș fi bucurat - **dar**... Dar-însă-totuși, cum spunea un tovarăș de la raion. Neglijent, ignorant, pripit, nepregătit, suferind și el de naționala-tradiționala neinformare asupra autorului și a faptelor sale de scris, s-a rostit despre mine în

necunoștință de cauză, scuzați, pardon: la futu-i mă-sa - astfel :

“*Efectul, previzibil*, a fost ca despre Paul Goma nu s-a mai scris deloc, nici de bine, nici de rau; ca volumele mai vechi nu i s-au mai reeditat, iar cele noi i-au fost refuzate de editurile importante, provocind *alunecarea lui spre spatiul fara filtre al internetului, de unde i-au venit si puseele antisemite*.” (subl. mea, P.G.).

Ce fel de limbă română practică un Cristea? Fiul lui Valeriu n-a aflat până la vârsta pe care a adunat-o că expresia: “alunecarea lui X în/către...” este o moștenire blestemată a blestematelor ședințe de demascare bolșevică? Un tic verbal de activist-pe-tărâm? O acuzație-condamnare?

Tot din superficialitate i-a scăpat (să mă ierte ne-cinstitele fețe de scriitori români) un pârț, o bășină: “*spațiul fără filtre al internetului*” semnifică, în româna curentă: un loc, o situație unde/când se scrie fără (auto)control, altfel spus: **în mod iresponsabil**. Și iar îmi vine în minte acuzația Monicăi Lovinescu formulată nu întâmplător la o săptămână după 22 decembrie 1989, când spusesem ce credeam-știam-simțeam din familia mea de basarabeni, anume că “Revoluția Română” fusese un mizerabil putsch rusesc: «Goma este incontrollabil!» clamase Dânsa pe coridoarele Europei libere de la Paris). Lipsă-de-control care duce - fatal ! - la “**puseele antisemite**”... Așadar: nu fusese pentru mine o necesitate, o urgență publicarea pe cale electronică (cea pe-hârtie refuzându-mi-se, explicit - lui D.C-E nu i-a atras atenția editorialul lui Manolescu: “Adio, domnule Goma!”?), ci însuși caracterul lipsit de control al internetului ar fi purtat vina “puseelor”, altfel eu fiind, de felul meu, băiat bun, cușer, soț de femeie evreică și tată de copil evreu.

În limba română folosită de câteva decenii, cuvântul “**puseu**” face parte din arsenalul limbistic al komisarilor politici, ai tovarășilor îndrumători-spre-îndărăt, al holocaustologilor, ca și “**iz**”, firește, explicat pentru analfabeți: “antisemit” (puseul, izul). Numai leneșii, aroganții, prostalții, teroriștii prin structură, prin familie, bășinoșii platfusnici folosesc aceste ticuri verbale-mentale de ședință-de-demascare-bolșevică (D.E.-C. nu le-a cunoscut direct?, le-a cunoscut și-mai-direct în/prin familie). Fără teamă, fără regrete: cine să-i judece pentru fals-în-limba-română - tot ei: R.Ioanid?, Oișteanu?, Shafir?, Andrei Cornea? Păduchele-lat Boris Mehr Marian? Mihai Dinu Gheorghiu, murdarul scrobitor, mizerabilul denunțator care a cerut autorităților franceze să mă expulzeze și ele (cine pe cine turnase el cu dârză datorie cetățenească - în spiritul “atmosferei” pétainiste a Franței ocupată de germani - : un blestemat de *goi* pe un biet

jidănaș ?, sau o împuțiciune de ovreu care, la instigația maestrului său, bolșevicul Serge Moscovici, a ținut să fie mai cacatolic decât papa?).

Și dacă însuși Manolescu, turnător cu condică, pe timpul Tiraniei limbuitor cu stiloul pe la curul lui Popescu-Dumnezeu, pe la gumarii veninosului cenzor Vasile Nicolescu, după 1990, devenit anticomunist (cu condică și PAC!), pentru treizeci de arginții căpătați de la Taubman, de la Rodica Gordon, la “sesizarea” binecunoscutului securist H. Zalis, întru obținerea scaunului de ambasador la UNESCO, pentru sine, “antisemitul” de ieri ?

Dar am eu posibilitatea să-l invit pe D.C-E să-mi indice - citind texte ale mele - în care există “puseele antisemite”? Nu. Nu am. Nu pot, fiindcă între mine și acuzatorii-scuipători nu există comunicare, ci doar bolșevică și leneșă acuzare-condamnare prin “puseul” invers: «Antisemitule!» A procedat altfel N. Manolescu atunci când a condamnat - nu doar “puseul”, ci de-a dreptul “antisemitismul fioros” din fragmentul (**Jurnal 2005**), publicat de L.I. Stoiciu în *Viața românească*, cel “decodificat” pre limba lui, astfel:

«Goma este antisemit fiindcă a denigrat politica statului Israel»!?

Ultimul cioban din Sibiel poate face deosebirea dintre “antisemitism” și “denigrarea statului Israel”, însă nu Manolescu, plutonier-brigadier al scriitorilor români (care nici ei, bieții, nu știu ce-i acela *apartheid*, **sclavagism israelian**, ce e *terorismul de stat și de partid*, cu atât mai puțin ce-i aceea *xenofobie israeliană și cu ce se mănâncă ea, pe spinarea băștinașilor palestinieni - aceștia, cu adevărat semiți, nu ca israelienii alaltăieri coborâți cu hârzobul din cerul etern-sovietic*), postulantul cu bale, de sete înnebunitoare, de pohtă sălbatică la fotoliul de ambasador la UNESCO. Așadar turma scriitornică a confirmat, behăind, ca adevărată idiotenia-ticăloșenia-analfabetnica manolească și *s-a* - ea, turma, de capul ei - votat condamnarea mea (ca “antisemit”!). Chelnerul Manolescului, imaginistul (văr drept cu caloriferistul) H. Gârbea, cu prosopul pe braț a ciocnit călcâiele, nelăsându-se mai prejos, a ridicat două dește, să dea și el dovadă de justlinism, un exemplu de “antisemitism” curat (nu de puseu...) - acesta:

«Goma scrie de 127 ori în Jurnal 2005 cuvântul evreii articulat!»

Iată cine mă judecă pe mine - pentru “pusee antisemite”: *necititorii* (dar repede-acuzatorii): Oișteanu, Shafir, I. Vianu, Manolescu, Marta Petreu, Carmen Mușat, Alexandru Florian, Katz, I.B. Lefter, Laszlo Alexandru, Pecican, Buduca, G.

Andreescu, Gârbea...

Și... surpriză: Daniel Cristea-Enache!

N-or fi prea mulți acuzatori mincinoși, pentru că ignari, pentru un singur pus la zid?

4 decembrie 2009

(...)“**Criticul și scriitorul Marin Mincu a murit** vineri dimineață, într-un spital din București, după ce, în urmă cu câteva zile, a suferit o comoție cerebrală (...)

Născut în 1944, la Slatina, Marin Mincu a publicat peste 40 de volume în România și 20 de volume în Italia. A fost profesor titular la universitățile din Torino, Milano și Florența, între 1974 și 1994.

S-a ocupat de semiotică, avangardă și experimentalism, publicând "Avangarda literară românească" (1983) și "Experimentalismul poetic românesc" (2006). Este considerat promotorul textualismului, implicându-se teoretic și practic în susținerea acestei importante mișcări literare postbelice”.

Dumnezeu să-l ierte. Ne-am cunoscut în treacăt, presupun că el mă credea avînd aceleași opinii rele despre el ca și Marie-France Ionesco (ea făcea baraj, ca să-i interzică lui M.M. accesul nemijlocit la Eugène Ionesco). Nu am avut prilejul să discutăm, să punem lucrurile la punct. Știu din scrisese altora că, în ciuda acestor impresii false, în ultima vreme scrisese - fără a insista - favorabil despre mine.

Ce i se va fi întîmplat? Oboseala de după Tîrgul de Carte?

7 decembrie 2009

Acum, când lupta între cei doi cârnați (pardon: caltaboși): Băsescu și Geoană este la apogeu, cunoscînd răsturnări de s'tuație - cu ce mă ocup eu, mărginaș al nației române?

Cu visili! Nu oricare, ci cu unul de acum vreo nuștiucâți ani:

Așadar, taman în această noapte - electorală - eu mă trezesc în trecut, la visul-cu-costumul-de-înmormântare! Nici o schimbare de regie: aceeași jenă-spaimă că n-o să am cu ce mă îmbrăca (?) în-vederea (!): același costum, salvatorul, același sfat al meu, mortul, către cineva (dar cine?) care constata că nu mă mai încapă costumul, fiindcă în atîția ani de când nu l-am purtat, “m-am umflat”! Și, băiat isteț, ingenios, autor - necunoscut - al unei Utopii, îi șoptesc:

«Descoși haina la spate, fără a o dezbumba și mă învelești cu ea».

Însă de această dată, ajuns cu sfaturile prețioase la ultimele cuvinte, cam pe la cuvîntul “învelești”, vocea a luat-o razna; de parcă mi s-ar fi băgat în gură un microfon. Și m-am speriat.

Și-am încălecat pe-o șa... Și m-am trezit.

Și când mă gândesc ca va trebui să explic “metoda” încă o dată - a treia oară... Dar poate că a treia nu va fi și ultima; deci rămân dezbrăcat - și în viață, poate chiar în veșnicie, mai știi...

10 decembrie 2009

Azi a apărut în *Cultura* și partea a doua a cronicii lui Daniel Cristea-Enache: în aceasta nu am observat vreo înțepătură - chiar dacă atenția mea nu este monopolizată de eventualele critici.(...)

Da, bre : bucuros că D.C.-Enache a scris despre mine, în această felie de dare de seamă nu doar de-bine; ci de-adevăr.

Or adevărul este că autorul de mine a fost cel învins - de la început. O știu de multă vreme, să fie decenii: parcă după ce am ajuns în Franța, în 1977 - “în plină glorie de disident”. Dar parcă mai sigur în “săptămâna rivoluției” țuguiată peste Anul Nou 1990, când Monica Lovinescu, prietenă de... o viață mi-a strigat în gura mare pe coridoarele Europei libere (unde mă dusesem, beat de bucurie că aveam de dăruit prietenilor încă o carte apărută atunci, în franțuzește: **Arta refugii**), mi-a strigat, deci, Monica Lovinescu :

«Revoluția Română este română, nu putsch rusesc - cum susțin basarabeni Goma și Lupan», adăugînd, cu mînie și ciudă: «Goma este un incontrolabil».

Cronologic, înaintea lui Constantinescu am recunoscut, nu că...«m-au invins structurile» - ci: «Nu am reușit să pun cu botul pe labe Monstrul Securitate, Răul Suprem». Însă ca să nu rămân și în asta pe pierderi, spun și eu după Ana:

«[Om fi pierdut noi totul], dar măcar ne-am distrat!»

Argument, recunosc: debil, infantil. Dar dacă doar cu asta, cu distracția rămăsesem...

Vai de curu' ei de distracție. Numai noi - și copilul și bunicii lui care trăiau atunci, știm cât și cum ne-a fost distracțiunea în anul de pomină 1977 - “din primăvară (în realitate din februarie), până în toamnă” târzie, la 20 noiembrie”...

Dar, ca să nu ne îngropăm singuri în disperare, facem ca Țiganul : după ce am fost tăvăliți, bătuți, umiliți, bătătorul-umilitorul, Securescu se duce acasă, la nevastă și la copilași. Iar noi așteptăm o vreme, trăgîndu-ne nasul, ștergîndu-ne de sânge și de noroi și de balebă, apoi încet-încetișor ne ridicăm pe două picioare și, după ce ne asigurăm că *ăla* nu ne vede, nici aude, ne dregem glasul (degeaba: tot mărgelat de lacrimi, mai ales de ciudă, rămâne) și răcnim cu disperarea din urmă, ca în pustie:

«Băăăă ! Te bag în pizda mă-ti! M-ai rupt în bătaie pentru nimica și la urmă te-ai pișat pe mine - du-te-n pizda mă-ti, cu

pișatu' tău cu tot, căca-m-aș în gura ta de securist!»

*

“Herta Muller, care a primit premiul Nobel pentru literatura 2009, a criticat Rusia, China și Iranul pentru lipsa de angajament privind respectarea drepturilor omului, la ceremonia de decernare a prestigioaselor distincții, care a avut loc joi la Stockholm, potrivit thelocal.se, citat de Mediafax.”

Bine a făcut!

17 decembrie 2009

Azi a apărut în *Cultura* și “**Goma-? (III)**”: de Daniel Cristea-Enache

*

Mi s-a redeschis o mai veche rană: cea a “uitării”, a omiterii, a nerostirii numelui meu în legătură cu *fapte*, nu cu legende fabricate... postum, era să zic, dar nu zic, să moară ei, vitejii cu voie de la primărie! Mi-a reactivat-o textul de mai jos:

Ovidiu PECICAN : AVALON. Horror în Basarabia

(*Observator Cultural*, 17 decembrie 2009)

“Nu sînt multe cărți de istorie românească a căror lectură oripilează, zguduie, te întorc pe dos azvîrlindu-te în mizantropie. Din cele citite pînă astăzi mi se impun eseul lui **Virgil Ierunca, Fenomenul Pitești** (1990, ed. a II-a: 2007), sinteza în 4 volume a lui **Jean Ancel, Contribuții la Istoria României. Problema evreiască 1933-1944** (vol. I-II: 2001; vol. III-IV: 2003) și cea despre Preludiu la asasinat. Pogromul de la Iași, 29 iunie 1941 (2005), **eseurile Ruxandrei Cesereanu, Călătorie spre centrul infernului. Gulagul în conștiința românească** (1998, ed. a II-a: 2005) și **Panopticum. Tortura politică în secolul XX** (2001). În 2008, acestora li s-a alăturat volumul **Larisei Turea, Cartea foametei** (București, Editura Curtea Veche, 2008, 480 p.), completînd o antologie a cruzimii aberante a secolului al XX-lea în care intră și alte mărturii, precum cele despre excesele horthyste împotriva românilor ardeleni din Transilvania de nord-vest, după Dictatul de la Viena sau cele despre deportarea sașilor și șvabilor în URSS și, la noi, în Dobrogea.

“Dar cercetarea Larisei Turea impresionează pentru că pornește, ca orice investigație veritabilă asumată, dintr-o împrejurare de viață: (...) (Ovidiu Șimonca, „De mai sînt, de nu mai sînt, de mă fac negru pămînt». Interviu cu Larisa Turea, autoarea volumului **Cartea foametei**“, în *Observator cultural*, nr. 424, mai 2008).

“Adevărată carte de sertar, investigația s-a articulat în ultimul deceniu de existență al sistemului patronat de Kremlin. „Prin anii '80 mi-am dat seama că dispar supraviețuitorii, iar documentele de arhivă, cîte se vor mai păstra (dacă se vor păstra) vor ajunge literă moartă.

(...) “Eram angajată la revista Moldova [...], în deplasările pe teren îmi notam, aparte, și mărturii despre foamete. Însă nu puteam publica nimic, nici chiar aluziv, pînă prin 1987“(ibidem). Cu toate acestea, *cartea a putut apărea abia în 1991, la Chișinău, într-o formă incompletă*. (subl mea, P.G.) Volumul amplu documentat în arhivele moldovenești, publicat în România,

nu în țara lui Voronin, în 2008, este rodul a încă cincisprezece ani de eforturi. (...)

“Practic, odată cu monografierea foametei din Moldova anilor 1946-1947, harta ororilor prin care a trecut populația României Mari împărțită, din 1940 înainte, între mai multe state, se completează cu o nouă pată de sânge.(...)”

Până aici s-a exprimat Ovidiu Pecican, istoric de felul său - și jurnalist din categoria-care-nu-există, ilustrată tot de un ardelean, Ovidiu Hoandră. El, (Pecican) face parte din generația “tinerilor istorici” care au învățat fulgerător “după Revoluție”, cum îi zic ei putschului în chestie, nu să facă, în sfârșit, **istorie** - care nu va fi ea chiar știință, însă nici scînteizare-post-revoluționară, cum o practică ei, instinctiv, de te miri când-unde au învățat să mintă în scris, să fabrice încă din pânțelele mamelor lor o istorie de stat-și-de-partid tip Roller de semn contrar, o istorie a României holocaustizată-tismănită. Altfel cum se va fi explicînd viteza cu care s-au adaptat la teren, nu la adevărul istoric, cel care există, totuși, în ciuda “istoriei” practică mai cu seamă Ovidiu Pecican, Marius Oprea, Ruxandra Cesereanu - inventatoarea apei nici măcar calde, ci călâie, puturoasă, otrăvicioasă, botezată de ea însăși : **“Gulagul românesc!”**

Auziți, oameni buni: nu cinstit, românește (deși cam lung): “Universul Carceral românesc” sau “Terorismul de stat și de partid din România sovietizată”, etc etc. Ci...**“Gulagul românesc!”** Invenție cu moț analfabetic a cuiva care, până la 22 decembrie 1989 nu știa că avea în familia-i de intelectuali ardeleni un deținut politic (prelat): nici că la o azvârlitură de bătă (ciobănească ori securească-gardienească) de Cluj se află: Gherla - mai la Nord: Dej, Sighet, mai la sud: Aiud, închisori unde au fost martirizate, apoi cvasi-lichidate: țărănimea noastră, intelectualitatea noastră, clerul nostru, tineretul nostru... Ceea ce n-a împiedecat-o (pe Ruxandra Cesereanu; de ea vorbesc) ca, începînd din 24 decembrie același an să se apuce să-i învețe pe alții, cu toții foști deținuți politici care voiau să rupă tăcerea mioritică, vorba lui Luca Pițu, și să-și tipărească *memoria închisă* până atunci cum este “corect” să fie numit sistemul de terorizare generală din România - chiar dacă ne venise tot de la ruși. Această puțoaică obraznică (tot de Ruxandra Cesereanu vorbesc), nu numai că și-a inventat o catedră (de “gulagologie”) la Universitatea Clujaică, dar le-a impus autorilor de memorii acest iepure-chior, în titlurile cărților pe care ea le patrona, prefată, cu pana-i analfabetă. Și s-a lăsat botezată de Tismăneanu “expertă” în falsificarea istoriei - vezi-i trebușoara în legătură cu greva mine-rilor din 1977 - dar vezi-i și *consimțirea criminală de a amputa*

Istoria României de perioada 28 iunie 1940-1946, pentru a nu nu-i ofensa pe prietenii noștri de veacuri evreii și rușii.

De unde Dumnezeu îi va fi picat în creștet junei Ruxandra, “**Gulagul românesc**”? Presupun că această prostie, gogomanie, idiotie, întâmplător nu i-a fost sugerată de maestra-i întru... toate: Blandiana. Aceasta, deși abstrasă din/de la trebile cetății-de-jos, frecventînd până la amneziere numai Cetatea de Sus (CC al PCR) de la Comana, a Gogului-Țigănogului, cunoscuse, totuși, născută fiind în 1942 și nu 20 ani mai târziu, în 1963, ca Cesereanca, avusese, vai, prilejul de a afla, nu doar termenii, ci și realitatea cruntă a *Sovromurilor*. Și, pe unde se călătorise, va fi auzit că termenul **gulag** se aplică numai universului **lagărelor rusești**, “Arhipelagul Gulag” fiind o fericită numire dată de Soljenițin care trecuse prin câteva insule - și mărturisise, asumîndu-și riscurile inerente la mărturisitorii din alte neamuri (dar nu români). Am mai scris: “Gulagul românesc” este o expresie tot atât de inteligentă (dacă nu ar avea o încărcătură tragică), precum “*Chefereul franțuz*” al nemaipomenit de deșteptului și cultivatului Chivu Stoica.

O las - deocamdată - pe experta în tismănologie Cesereanu - ca să spun două vorbe despre Ovidiu Pecican:

Încă din anul 1990 am întîlnit în presa din țară semnătura lui sub texte care pomeneau și de mine. A scris despre **Gherla**, a scris despre **Patimile după Pitești**, despre **Culoarea curcubeului**, cărți ale mele ce puteau foarte bine intra în categoria enunțată de el în introducerea articolului de față...

“Nu sînt multe cărți de istorie românească a căror lectură oripilează, zguduie, te întorc pe dos azvîrlindu-te în mizantropie”.

Dar uite că nu au intrat. Nu au oripilat, nu au zguduit, nu l-au zvîrlit pe cititor în asta, cum îi zice Pecican: “mizantropie”. Nici **Ostinato**, nici **Ușa noastră cea de toate zilele**, nici **Soldatul câinelui** nu au găsit vreun locșor printre cărțile “oripilatoare” găsite astfel de O. Pecican.

Cunosc motivul și îl compătinesc pe istoricul Pecican: mi s-a confirmat a doua opinie despre el (prima, cronologic, fusese de-laudă): din a doua m-a tăcut, fiind eu considerat, nu doar de Laszlo Alexandru “antisemit”, “proantonescian”, în revista lui Grigurcu, *Columna*, ci și de el, rezultînd : trei hotărîtori - după directivele de la Tel Aviv și Washington, prin antena holocaustologică de la București, cum să fie tratat un “dușman” al adevărului sionisto-bolșevic precum Goma: **prin tăcere**.

Fiind interzis (prin tăcere, deci inexistare), nu am putut publica răspunsurile la măgăriile laszlo-pecicanice, am fost silit

să mă mulțumesc cu transcrierea în Jurnal - vor fi editate în 2010 în seria volumelor de autor de la Curtea Veche.

În acele texte observam (cine n-ar fi observat?, doar românul holocaustizat până în măduva oaselor, gata să scrie că tatăl lui a fost legionar, că mama sa...), că ferocele *critic al meu nu-mi citise cartea Săptămâna roșie* (pe care pretindea că o are în față!), altfel nu mi-ar fi reproșat... absența documentelor; totdată *acuzatorul meu, Pecican nu suflase o silabă despre imensa porcărie-crimă comisă de Buzura, cel care trimisese la topit volumul Situația Evreilor din România, 1939-1941, (din care eu citasem pe larg), ca recompensă pentru "lupta împotriva antisemitismului și a revizionismului - și a negaționismului fașist"!* - *promise diploma de Doctor Honoris Causa al Universității din Ierusalim.*

Dar cronica lui O. Pecican trimite și la autoarea cărții: Larisa Turea (eu îl indicasem coautor și pe Valeriu Turea).

În interviul luat de Ovidiu Șimonca, în *Observator cultural*, nr. 424, mai 2008), Larissa Turea a declarat:

“...cartea a putut apărea abia în 1991, la Chișinău, într-o formă incompletă.” (subl mea, P.G.). Volumul amplu documentat în arhivele moldovenești, publicat în România, nu în țara lui Voronin, în 2008, este rodul a încă cincisprezece ani de eforturi. ”

Sunt în măsură să aduc precizările:

Larissa Turea m-a vizitat, la Paris, prin 1999-2000. Atunci, la cererea mea, a lăsat un teanc de șpalturi, cu autorizarea de a reproduce în scrierile mele fragmente “despre Foamete”:

În volumul **Basarabia** (ed. Jurnalului literar), 2002 nu sunt sigur că am inclus mărturiile despre foamete încredințate de Larissa Turea (regret: nu am la îndemână un exemplar, probabil era și prea târziu, cartea se afla în tipografie), însă în **Basarabia** de la editura Flux din Chișinău (2003): da (începînd de la pagina 145); în a doua ediție a **Săptămânii roșii** (Museum, Chișinău, 2003): da; și în ediția de la Criterion (2003); și în cea de la Vreamea (2004); și în cea de la ed. Anamarol (2007).

Cu strângere de inimă constat că nici basarabeanca (mea) Larissa Turea nu pomenește de modesta, însă reala mână de ajutor dată prin volumele mele.

[Dacă a făcut-o, însă m-a... eliminat, din comentariu, Ovidiu Șimonca, păcatul să cadă în cap jurnalösului. Fiindcă tot nu a răspuns la replica mea - el atacîndu-mă în *O.C.*, eu răspunzîndu-i de pe celălalt deal, din Jurnalul meu intim și internetizat].

Ce obicei păgubos, la mine: îl “purtasem editorial”, pe Virgil Ierunca cu primul său text despre Pitești publicat în fran-

ceză, ca postfață la volumul meu **Gherla** de la Gallimard, 1976; cu același, augmentat, în volumul **Les chiens de mort** ('Patimile după Pitești', tot în franceză, 1981, la Hachette) și în neerlandeză, aceeași carte sub titlul **Het vierkante ei**, ('Oul cubic'), 1982, la Elsevier Manteau, Anvers. Nici Ierunca nu a pomenit, în prezentarea volumului său **Fenomenul Pitești** (1970, 1977) "serviciul" (vorba lui Breban) la care consimțisem, ba chiar eu însumi îl invitaseam să profite de ocazie... Ceea ce mă face să mă gândesc iar, amuzat, la fabula cu Broasca și Scorpionul..., fiindcă nici Larissa Turea nu m-a pomenit (sau nu va fi scris Pecican, în recenzia lui, că fusese consemnată și modesta mea contribuție? Ar fi în spiritul holocaustologizațiilor, al *goi*-lor, care suflă și în bocanci, ca nu care cumva să fie bănuți, ei sau părinții lor de legionarism).

Dacă nu a scris Larissa Turea, ce i s-o fi întâmplat? A fost avertizată-amenințată de evreii de la Chișinău că Goma este periculos, "fașist", "antisemit", "naționalist român"? Și că volumele lui tipărite la Chișinău au și fost condamnate de Stepaniuk, Tkaci, Riederman *i drughie*, care au cerut Procuraturii, Ministerului de Interne, ministerului Culturii să le interzică, să le distrugă?

Dacă se va adevăra varianta (auto)înfricoșării autoarei volumului **Cartea Foametei** înseamnă că intră și dansa în "Categoria Contrapunctezilor" basarabeni, terorizați de inevitabilul caraliu Buzura: Vasile Gârneț, Vitalie Ciobanu și ceilalți căcăcioși (altfel scriitori, ba chiar conducători ai PEN Clubului). Îi asigur și pe aceștia/acestea:

Și voi sânteți români, bre: mincinoși, fricoși, lași, vânzători de frate.

Sâmbătă 19 decembrie 2009

Să râdem de Emil Constantinescu:

"Fostul presedinte al României, Emil Constantinescu, si-a lansat, vineri, primul volum al lucrării 'Pacatul originar, sacrificiul fondator', intitulat 'Revoluția din 1989 - așa cum a fost', (subl. mea) publicat la editura Minerva, cu sprijinul Institutului de Investigare a Crimelor Revoluției, anunța Agerpres.

Dar *cum* a fost - "rivoluția"? De unde a aflat el de rivoluție? De la Zoe Petre - care nici ea nu știa... *cum a fost*, fiindcă se ascunsese?

*

Horospoc! -ul de azi, la Balanță - zodia mea - recomandă cu seriozitate analfabeată:

“...nu te du departe de familie”

Nu m-oi *du*, ca să n-o *pa*’!

Luni 21 decembrie 2009

O cerere-cerință-somație a Israelului:

“Israelul a cerut deschiderea arhivelor Vaticanului privitoare la Al Doilea Razboi Mondial”

Dreptul lui să ceară luna de pe cer.

“Israelul a cerut duminica deschiderea arhivelor Vaticanului privitoare la Al Doilea Razboi Mondial, după decizia Papei Benedict al XVI-lea de a relua procesul de beatificare a lui Pius al XII-lea, *acuzat ca a pastrat tăcerea în timpul Holocaustului*, relateaza AFP, preluata de NewsIn.

În care caz, îmi iau și eu dreptul de a cere:

“Deschiderea arhivelor Israelului privitoare la **tăcerea-asupra-crimelor-săvârșite de evrei**, în serviciul bolșevismului rusesc, începând din 1917 în Rusia, apoi în Ungaria lui Bela Kun, în 1919, apoi în Polonia - din 17 septembrie 1939, în Țările Baltice și în România, începând din 28 iunie 1940, iar din august 1944 în toate țările europene ocupate de Armata Roșie - potrivit tacticei-de-înaintare - propovăduită de propovăduitorul criminal Ilia Ehrenburg.

Deasemenea să fie deschise arhivele israeliene, pentru ca și noi, victimele, să aflăm numele călăilor bolșevici evrei din aparatul de represiune al “țărilor surori” (din “Marea familie a URSS”), precum și adresele încă-viilor, dar și ale morților - retrași în Israel, trăind - bine - din pensiile alocate de statele ocupate de sovietici, din pâinea victimelor martirizate de ei, securiștii evrei.

Și pentru că Israelul condamnă “tăcerea Vaticanului în timpul Holocaustului”, și noi, victimele lor, cerem divulgarea și condamnarea **tăcerii** evreilor din țările Europei de Răsărit, care, chiar de nu au fost încadrați în Aparatul de Represiune Bolșevic - nu numai că *au tăcut în timpul Holocaustului nostru (în România a durat cinci decenii și nu a luat sfârșit nici azi)*, dar prin cuvântul lor mincinos de ziariști, poeți, au lăudat crima bolșevică - apoi s-au retras frumușel în Israel, trăind și ei din subsidiile Statului român și ale Basarabiei, cele mai sărace (sărăcite și de ei înșiși) formațiuni statale; totodată profitând de

“statutul de urmași ai Holocaustului”, pentru a beneficia de vacanțele la mare, la munte, în România, țară descrisă la ei în Israel, ca “cea mai antisemită”, dar unde vreme de decenii ei au avut un statut de *privilighenți*, iar după 1989, statutul de “cetățeni români de onoare” de care au profitat și profită foștii diplomați ai Israelului, pentru a face uriașe gheșefturi, iar pentru “*scriitorii israelieni de limbă română*” (cei care, înainte de emigrare lăudaseră comunismul ceaușist, apoi “din exil”, veștejiseră “antisemitismul și anticomunismul - tot ceaușist” - de unde și *răsplățile trădării* oferite generos de lepre-literare ca Dinescu, Buzura, Uricaru, Manolescu”.

Cât despre “Forumul” provocat de articol, să te ferească Dumnezeu de vulgaritatea, de trivialitatea, de insultele, de înjurăturile proferate de anonimii-evrei (vor fi cunoscând aceștia și un alt mijloc de expresie?):

(Carol Zwilling I) “Postare cu talc, ca la circ, cele mai atractive scene sunt atunci cand apar clovnii si dresurile de animale....Hai sa radem copii si sa aplaudam...Cand e vorba de evrei, America si Israel, se strang sobolanii ca la resturile paine.”

Doi *goi* (?) încearcă să strecoare informații despre “tăcerea lui Pius al XI-lea” :

[Pyrrhon]: “Precedentul papa, Pius al XI-lea a murit la 10 feb. 1939, după ce a redactat o cuvântare în care denunța "persecuțiile rasiale" din Germania, cuvântare pe care trebuia să o rostească în ziua următoare, pe 11 feb. 1939, în fața tuturor episcopilor italieni, convocați la Vatican în acest scop. Papa Pius XI a murit otrăvit chiar cu o zi înainte. Ce vor acum evreii? Vor ca toți ceilalți să-și fi riscat viața pentru a-i apăra pe ei? *Exista evrei care sa-si fi riscat viata aparand pe altii, de alta confesiune, pe crestini sau pe musulmani?*

[Evreu-rus]:Papa Pius a salvat de la moarte în jur de 80% dintre evreii italieni. 155 de mănăstiri au găzduit 5.000 de evrei. În reședința papală de la Castel Gandolfo, de exemplu, au fost adăpostiți nu mai puțin de 3.000 de evrei. 60 de evrei au fost ascunși de iezuiți în Universitatea Pontificală Gregoriană, alții fiind ascunși în pivnitele Institutului Biblic. Papei Pius al XII-lea a cerut calugarilor să-și riste propriile vieți, la nevoie, ptr a salva evreii prigoniți . Ca să vă faceți o idee despre curajul acestui om nemaipomenit, în timpul unui discurs din 1942 Papa Pius al XI-lea a condamnat cu fermitate genocidul practicat de nazisti și și-a acordat întreaga susținere evreilor. Nu cred să fi existat vreun salvator de evrei în timpul războiului mai mare decât a fost acest Papa, care merita cu prisosință sanctificarea și recunoștința veșnică ptr faptele sale atât de curajoase și umanitare. O întrebare similară îmi pun și eu: *multi crestini au salvat vietii evreiesti de la pieire. Dar cati evrei in schimb au salvat vietile unor crestini aflati la ananghie? Poate cineva sa-mi raspunda?*”

Si iată ce, cum-ce li se răspunde:

[**Contraevreu-rus**]: “Vine craciunul și voi aveți o discuție între pui de legionari, pui de antisemiti și pui de islamonazisti gloata care decide dacă vaticanul

deschide sau nu arhivele, nu va speriați parinții vostri știu cine a ucis evreii ,daca nu au fost chiar *ie-*.

[descultul - cu *t*, nu cu *ț* “Contra-evreu” ar fi trebuit să scrie: “ei”, dar cum a uitat - ori n-a știut niciodată - cum se scrie în românește acest cuvânt...]

[**arwil**] “...arhiva vaticanului o sa aiba grija herr obershturbanfuhrer SS von Ratzinger, sa-l scoata basma curata pe nazistul asta de pius, misculand ceva la sfintele arhive!!! deh, corb la corb, nu scoate ochii. JAVOL!!!

[cestălalt analfabet-evreu își imaginează că, dacă scrie : “**JAVOL!!!**” și adaugă trei semne ale exclamării, i se trece cu vederea (ca victimă a Holocaustului!) grava incorectitudine...). Ce să mai spun de **obershturbanfuhrer SS**-ificarea lui Ratzinger, de nazificarea lui Pius...

Obrăznicie, vulgaritate, minciună-minciună-minciună...

Ce-ar fi dacă *goi*-ii s-ar apuca să-i bolșevizeze, să-i terorizeze (în sensul de a le aminti trecutul de sânge, atât al teroriștilor evrei, cât și prezentul de rușine al statului Israel) pe foștii și actualii oameni de stat israelieni - teroriști prin educație, prin practicare? Mai ieri urlau cu clăbuci și stropi împotriva neprimirii pe sol britanic a zăbăloasei, a cașnicei Țipi Livni (asta vine de la cașul gurii sale), dar nu suflau o vorbă despre faptul că biata ne-primită exercitase cea-mai-veche-meserie-din-lume: (nu, acum nu e vorba de *aceea*, acum vorbim de *acesta*: spio-najul), negînd cu mâna pe inima stîngă că ‘divida ar fi lucrat vreodată în viața ei curată în Mossad...

-“Non seulement elle a été une grande meurtrière, à l'intérieur du Mossad, mais de plus elle est fille de terroristes, son père ayant même participé à l'un des plus gros attentats, à Jérusalem (celui contre l'hôtel King David). Belle démocratie, que la démocratie israélienne, où les terroristes d'extrême droite deviennent premier ministre (après Itzhak Shamir, Ariel Sharon, peut-être Tzipi Livni...), après le père de l'État, David Ben Gourion, le grand expulseur”.

“A Gaza, pas de chambres à gaz, donc, les Israéliens nos amis préfèrent le tir sur cible mouvante. Pour corser la difficulté, ces gens-là n'ont jamais aimé la facilité, non, ils tirent sur des cibles minuscules, certaines quasiment à ras du sol, combien ça fait de haut une petite fille de 3 ans qui tient sa maman par la main, 80 cm par là je dirai, c'est hyper dur d'accrocher une cible à 80 cm du sol, c'est une vraie galère, ils sont doués ces petits mecs de Tshal, 19-20 ans en moyenne, j'ai cru comprendre, ils en ont déjà contacté 200. PAN ! MORTS !”

“Ils ont de la chance, ces Israéliens, d'avoir le Hamas en face. C'est pain béni, pour eux, ces terroristes qui terrorisent. C'est confortable. Très confortable. Je serais à la place des dirigeants Israéliens, je financerais moi-même les achats d'armes du Hamas, en sous-main, tellement ils ont intérêt à ce que ça dure, que ça continue comme ça, que rien ne change.Parce-que si le Hamas était désarmé, vraiment, et qu'Israël n'ait plus affaire qu'à des Palestiniens modérés, ouverts à la discussion, au dialogue, aux concessions, il faudrait bien qu'il l'accepte, le futur état palestinien dont tout le monde rêve, dont tout le monde parle comme s'il existait déjà.

C'est ce qu'ils ne veulent pas surtout pas

le Hamas est le meilleur allié de l'état d'Israël.

Certitude.

TIPI LIVNI

Entendu ça sur France Info hier. J'ouvre les guillemets et je cite ces propos de TIPI LIVNI (cités par France Info):

" Il n'y a pas de problème humanitaire dans la bande de Gaza donc il n'y a pas besoin de mission humanitaire dans la bande de Gaza ".

Un seul mot : SA-LOPE

et je répète : SALOPE”.

“...les déclaration mêmes de Tipi Livni à Bruxelles concernant le droit au retour : « *quant à la question des réfugiés qui sont partis en 1948, ce n'est plus un problème israélien* », qui indiquent que la négation de la Palestine, de son peuple, se poursuit et comme celle droit international”.

“...Livni embrassée par Kouchner sur le perron de l'Elysée

La bise aux criminels de guerre samedi 3 janvier 2009, par Olivier Bonnet

On avait déjà vu Nicolas Sarkozy faire la bise à Tzipi Livni, ministre israélienne des Affaires étrangères. C'était avant le lancement sur Gaza de l'opération "Plomb durci". Depuis, l'armée israélienne a déclenché un véritable carnage : le dernier bilan fait état de 512 morts palestiniens, dont au moins un quart de civils d'après l'ONU, parmi lesquels 87 enfants, et plus de 2 450 blessés. Côté israélien, 3 victimes civiles et 2 soldats. C'est dans ce contexte que Livni arrive en visite à Paris. Bernard Kouchner, son homologue français, la reçoit sur le perron de l'Elysée. Il lui serre d'abord la main puis se ravise et l'embrasse : peut-on imaginer geste plus obscène à l'heure où le peuple gazaoui endure le pire des chatiments, causé par une opération que Livni est justement venue défendre ?

(...)"Mise à jour : Au cessez le feu du 18 janvier, le bilan de l'attaque israélienne donne 1 330 Palestiniens tués, dont plus de 410 enfants, et 65 % de civils parmi les morts d'après les services d'urgence palestiniens et le Centre palestinien des droits de l'Homme à Gaza. Du côté israélien, on dénombre 10 militaires et trois civils tués."

Mai vreți? Pot continua pâna poimâine cu argumente, nu cu insulte, invective, antisemitizări.

Dar am cu cine dialoga? Nu.

*

Din *Flux*, 25 decembrie 2009:

“Scurte marginalii la o hartă germană. Giurgiuleştiul, Reniul, Nişaliul Crocmazului şi Palanca pe o hartă dinaintea ocupaţiei sovietice

Nu există geopolitică fără hartă, după cum nu există hartă fără geopolitică. Acest adevăr explică de ce regimul Lucinschi şi regimul Kucima au convenit, în cârdăşie, să secretizeze şi să țină cât mai departe de ochii populaţiei noastre Albumul de hărţi topografice şi Protocolul-crochiu al liniei frontierei de stat între Republica Moldova şi Ucraina, ca document descriptiv al trecerii liniei frontierei de stat pe teren.

Geneza frontierei moldo-ucrainene la Palanca şi Giurgiuleşti – aceste două puncte de sprijin sau de prăbuşire geopolitică a Republicii Moldova – a fost determinată de obsesia mai veche a Kievului de a ne enclaviza, pentru a ne fixa în sfera sa de influenţă şi dependenţă economică, iar astfel şi politică. Aşa s-a născut şi mitul celor 430 de metri de mal dunărean chipurile dăruiti Republicii Moldova de către Ucraina, poveste invocată pentru justificarea gestului ticălos de transmitere sub jurisdicţia eternă a vecinului răsăritean a

teritoriului nostru național de la Palanca.

După ce a combătut minciuna moldo-ucraineană despre generozitatea teritorială a Kievului față de moldoveni, fostul primar de Giurgiulești, Dumitru Niculiseanu, ne spunea luna aceasta că hărțile mai vechi, mai cu seamă cele din perioada sovietică, care ar trebui să probeze documentar că nu noi am primit, ci nouă ni s-a luat teritoriu la Giurgiulești, nu se mai găsesc în localitate sau în fostul centru raional Vulcănești, dar ar putea fi găsite doar prin arhivele din Chișinău, Kiev sau Moscova. Argumentele topografice și topologice sunt indispensabile într-o dezbatere privind frontierele. Observăm că, deocamdată, autoritățile chișinăuiene au evitat să dea publicității hărți topografice, funciare, militare, administrative sau de alt ordin care să demonstreze că Republica Moldova nu a fost păgubită teritorial la Giurgiulești, că malul Dunării este în această localitate la fel de lung cât era și în momentul proclamației independenței noastre de stat. Același lucru și în cazul insulei Nișaliu, înstrăinate în favoarea Ucrainei, și a Deltei Nistrului de la Palanca (Balta lui Alexandru Vodă), acaparată de Ucraina în timpul ocupației sovietice.

Iată că descoperim acum o hartă germană a României interbelice, cartografiată în 44 de fragmente constitutive. Autorii hărții anunță în legenda acesteia: "bearbeitet nach der aml. Rumänischen Zählung von 1930 über die Volkszugehörigkeit". Ceea ce pe românește ar însemna: "editată potrivit rezultatelor pe fiecare etnie ale recensământului populației României din 1930". Scara hărții este de 1:200000, adică 1 cm la 2 km. Etniile reprezentate sunt, în ordinea preferată de topografii nemți: germanii, românii, maghiarii, rușii, ucrainenii, huțulii, cehii și slovacii, polonezii, bulgarii, iugoslavii, grecii, albanezii, evreii, turcii și tătarii, găgăuzii, țigani, armenii și alții. Fiecărei etnii îi revine o culoare diferită, iar numărul acestora pe fiecare localitate este redat prin cercuri și semicercuri de dimensiuni variabile, figuri geometrice echivalente unui număr între 25 de persoane și 10.000, precum și prin semnul x pentru etniile având între 10 și 25 de reprezentanți într-un singur sat sau oraș. Meticulozitatea cu care a fost elaborată această hartă etno-administrativă impresionează. Cred că lucrarea cartografilor germani merită reeditată pentru valoarea ei științifică. Guvernul Filat, care risipește sute de mii de lei din fondul de rezervă a guvernului pe întremarea sănătății deputaților comuniști, ar putea găsi fonduri pentru un asemenea gest de restituire a istoriei plaiului. Sau – mai știi! – poate președintele interimar Mihai Ghimpu, care a efectuat zilele acestea o excursie de lucru la Giurgiulești, ar manifesta interes pentru reeditarea hărții cu pricina.

Harta este valoroasă prin faptul că fixează, cu multă precizie și acuratețe (neamțul neamț rămâne!), nu doar limitele dintre județe (bunăoară, Galați, Ismail, Tulcea), dar, prin linii întrerupte sau punctate, și limitele teritoriale ale plășilor (bunăoară, Cazaci), municipiilor și orașelor (bunăoară, Galați, Reni). Nu lipsesc nici drumurile rutiere, căile ferate sau construcțiile ingineresti (canale, poduri etc.). Ilustrăm aceste scurte marginalii cu câteva imagini ale hărții descoperite.

După cum se vede pe această hartă (partea 36), limita dintre orașul Reni și moșia comunei Giurgiulești coincide, pe malul Dunării, cu punctul indicat de giurgiuleșteni ca fiind marginea fostului cătun Mândrești, întotdeauna aparținător de Giurgiulești. Astfel, această hartă germană confirmă faptul că moșia comunei Giurgiulești se întindea pe malul Dunării pe o distanță cu mult mai mare de 2 kilometri, iar hotarele Reniului nu au atins nicio dată gura râului Prut, așa cum pretinde premierul Filat și ministrul său de

Externe, Leancă, într-un glas cu propaganda de la Kiev. Hotarul administrativ dintre Giurgiulești și Reni a trecut întotdeauna cu mult în aval de locul vărsării Prutului în Dunăre, dar în aval și de confiniumul dintre județele Galați, Tulcea și Ismail (astăzi doar dintre județele Galați și Tulcea), punct de joncțiune situat pe apă, în dreptul Cotului Pisica, din care astăzi s-a separat insula Cotul Pisicii, aparținând României (în județul Tulcea). Distanța dintre podul feroviar de la Giurgiulești peste Prut și punctul de separație a moșiilor Giurgiuleștiului și Reniului pe malul Dunării măsoară pe harta germană 2,8 centimetri, echivalentul unei distanțe de 5,6 kilometri. Totodată, observăm că limita de sud a comunei Giurgiulești se suprapune peste limita administrativă dintre județele Ismail și Tulcea, pe o distanță de 2,8 kilometri, însemnând tot atâta șenal navigabil al fluviului Dunărea. Această distanță de 2,8 kilometri de Dunăre se situează între punctul de joncțiune a plășilor Prutul de Jos (jud. Galați), Reni (jud. Ismail) și Măcin (jud. Tulcea) și punctul de intersecție a hotarelor administrative ale satului Giurgiuleștiul și orașului Reni, pe de o parte, și a orașului Reni cu plasa Măcin din județul Tulcea, pe de altă parte.

Sub aspect statistic, Giurgiuleștiul anului 1930 apare pe hartă ca având o populație de 1900 persoane de etnie română, iar Reniul – cu o populație totală de 11850 de locuitori, dintre care 6100 români, 3450 ruși (în general lipoveni), 1150 evrei, 400 bulgari, 250 găgăuzi, 150 greci, 100 turco-tătari, 100 ucraineni, 50 polonezi, 50 țigani și 50 germani.

Aceeași hartă germană (partea 28) redă cu maximă exactitate organizarea administrativă și componența etnică a plășii Cazaci din județul Cetatea Albă, plasă din care făceau parte comunele Palanca și Crocmaz. Pe această hartă apare teritoriul Nișaliu (107,7 ha), înconjurat de Cotul Nistrului zis Poloboc, parte a moșiei Crocmazului, astăzi cedată Ucrainei. De asemenea, putem vedea pe hartă și Balta lui Alexandru Vodă, cu o suprafață de peste 7000 de hectare, care formează Delta Nistrului. Teritoriile Abdiv și Baibol apar și ele pe harta germană ca parte a comunei Palanca. Precizăm că litoralul pălăncian al Limanului Nistrului (Marea Neagră) măsoară 18 kilometri.

Autorii hărții germane ne informează că în 1930, la Palanca locuiau 2050 de persoane, dintre care 1450 români, 350 ucraineni și 250 ruși, pe când populația Crocmazului număra 2650 de suflete, dintre care 2450 români, 150 ruși și 50 evrei.

Luând act și înarmându-ne cu toate aceste argumente topologice înfățișate de harta germană descoperită de noi, ne întrebăm a câta oară de ce oare și întâmplător oare premierul Vladimir Filat și prim-vicepremierul Iurie Leancă calchiază propagandistic din ucraineană și ne induc în eroare cum că „țara vecină ne-a oferit 430 de metri din teritoriul său”, că „în urma aceluia Acord și în cadrul căruia s-a reglementat situația acelei porțiuni de drum – 7 kilometri în regiunea satului Palanca – am primit acel teritoriu în zona Giurgiulești, care ne-a permis să avem ieșire prin Dunăre la Mare și că „și ucrainenii pot să spună acum că au făcut o cedare atunci când ne-au oferit cei 430 de metri ieșire la Dunăre”? Care a fost și care este prețul unor asemenea afirmații otrăvite?

Vlad CUBREACOV

Din păcate nu pot copia cele două hărți după originalul german. Deci: târgul ticălos a fost făcut între Kucima și Lucinski. Vlad Cubreacov este dispărutul (răpitul) de acum câțiva ani. Înțelesesem că era apropiat de Iurie Roșca. Pretinde că “abia

acum” s-a descoperit harta cu pricina... Cum așa: “abia acum”? Nu se cunoștea existența ei? Și cum se explică apariția ei tot “abia acum”? Să fie declarațiile lui Filat (pe care nu le cunosc, mă încred în afirmațiile lui Cubreacov) detonatorul publicării hărții germane? Cum să cred că “noua echipă” de la Chișinău este atât de lașă, de tremuricioasă, încât să confirme minciunile ucraiene?

Regret rolul tulbure jucat de Cubreacov. Bănuiesc mâna tulburelui Iurie Roșca. Chiar nu știa nimeni nimic despre adevărul “înțelegerii” dintre Kucima și Lucinski?

Iată, eu, atât de departe de culisele politicii “externe” ale Moldovei, am înțeles câte ceva, doar întrebând pe niște vizitatori “guvernamentali” care mă vizitaseră prin 1990, aici la Paris... Am exagerat: nu am aflat nimic din răspunsurile lor, ci... din întrebările mele, rămase fără răspuns : că “problema Reniului” nu se discută (eu refuzând să o numesc: “problema Giurgiuleștiului...”). Ultima tentativă a mea - nu specială, ci așa, că tot nu venise vorba... a fost față de Snegur: observând (cine n-ar fi observat?!) cât de ostilă îmi era soția lui - mai ales cuvintelor care l-ar fi obligat pe bărbatu-său să rostească “vorbe proaste” (ea, fiică de ruși albi, refugiați în România după revoluția bolșevică, era mai terorizată decât un biet agronom basarabean ca Snegur, care “între timp” se dăduse pe brazda sovietismului...). La plecare, el conducându-mă până la ascensor, l-am întrebat când are de gând să ceară restituirea măcar a Reniului, dacă nu al întregului braț Chilia... Deși nimeni nu ne auzea (s-o cred eu), Snegur a început a da din mâini fără cuvinte, a-și rostogoli ochii - da, rostogolitul ochilor ar fi putut semnifica: alarmă... Așa am rămas și fără răspuns prezidențial.

Totuși, ajunși la lift, surprinzător, Snegur a intrat în cabină înaintea mea și i-a făcut semn plăieșului din pază să rămână afară, apoi m-a întrebat în șoaptă, ceva în genul:

- ‘Da de unde știți de secretele astea?’

N-am avut timp să-l întreb despre care secrete vorbea, că a ieșit din cabină și a dispărut...

În actualitate:

Luni 17 octombrie 2011

Începe o altă săptămână - grea. Așteptăm să se repare măcar un lift, ca să pot coborî, atât pentru Schaan, cu care nu m-am văzut demult, mai ales pentru Sabourina: ea va decide dacă voi schimba modul de administrare a insulei.

Îmi vine din ce în ce mai greu să lucrez, motiv pentru care copiezi vechilor însemnări. Nu este o treabă care să mă solicite

prea mult, deci îi dau înainte “ca o placă stricată” vorba Cuiva.

Încă o dată: scriu acest jurnal pentru sufletul meu. Îl scriu ca și cum l-aș târî după mine, prin șanțuri, ca pe cadavrul camaradului meu, mort acum doi ani. Ca pe cadavrul meu.

*

Bedros Horasangian este într-o zi (lună?) bună. Discută textul lui Andrei Pleșu „Un film antipatic...”, *Dilema veche*, 6 octombrie 2011. Căci pentru de ce îi este lui Pleșu antipatic filmul *The Soviet Story*, un documentar făcut de un regizor lituanian pe nume Edvins Snore.

Judecățile lui Bedros Horasangian la adresa lui Andrei Pleșu se exprimă prin întrebări:

“1. Chiar nu cunoaștem o minimă istorie? Poate că cei care au acum o anume vîrstă nu o știu, dar să nu știe nimic-nimic despre ororile comunismului cei care aveau 20 de ani în 1989? Măi să fie! Acum se dovedește că și germanii, și polonezii știau foarte bine ce se întîmpla în lagărele de muncă hitleriste. Dar dacă am știut și știm, iar acum ne facem că plouă?” (...)

2. Dar dacă, de fapt, cunoaștem istoria recentă și nu ne pasă de ea? Cui îi pasă, să zicem, dacă asasinii Annei Politkovskaia sînt prinși și judecați, sau nu, dacă au mai fost uciși 10 afgani sau 50 de irakieni civili? „Nu e treaba noastră“.

3. Chiar nu cunoaștem istoria care ne privește? Păi, cum să nu știm cine din familie a făcut pîrnaie, cine n-a ocupat un post pentru că nu a acceptat mai știu eu ce turnătorie, cum să nu știm cine ce post călduț a primit, doar de dragul unei funcții, dacă era bine orientat politic? Și înainte de '89, și după. (...)

5. Dar dacă totuși știm? Nu prea cred în lipsa de informare și de informații a poporului român. Explicația cu caietul uitat acasă e puerilă. Nu cred ca românii – cu atîtea rude închise din motive politice – să nu știe nimic despre ce s-a întîmplat la Aiud sau la Canal.

Românul, chiar și fără școală sau acces la Internet, pricepe repede și-i cade fisa iute. Nu inocența sau neștiința ne caracterizează, ci o anume prudență, a omului pățit. De ce să mă leg la cap, dacă nu mă doare? Ce să mai zicem de șmechereală, de oportunism, care de multe ori ne-au făcut să suferim, dar deseori ne-au ajutat să cădem mereu în picioare? Dar, mă rog, dacă e obligatoriu să condamnăm acum comunismul, o facem, oameni sîntem. Bine-venit filmul *The Soviet Story*, recomandat lui Andrei Pleșu de profesorul Radu Ispirescu din Buzău. Îi recomandăm din toată inima lui Andrei Pleșu și volumul *Povestiri din Kolîma* de Varlaam Șalamov, și filmul *Letter to Anna* al regizorului elvețian Eric Bergraut. (...)

Acest măgar, Pleșu! Și nesimțit: își face cunoscute măgăriile, de parcă ar fi cel puțin niște vorbe, acolo.

(tot 17 octombrie 2011)

Varujan Vosganian mi-a scris:

Draga domnule Goma,

Raspunsul dvs. ma indreptateste sa continui. Dat fiind ca sapt. aceasta, cum v-am amintit deja, sunt in Franta, saptamana viitoare voi face un prim pas necesar in legatura cu statutul dvs. de cetatean roman. Ar trebui, totusi, sa gasim documentul prin care vi s-a retras cetatenia romana, altminteri e posibil ca Ministerul Justitiei ori Ministerul de Interne sa confirme ca sunteti, in continuare, cetatean roman si ca ea nu v-a fost, de fapt, retrasa. Asta, insa, voi sti cu certitudine saptamana viitoare.

Intrebarea mea catre dvs. este, insa, alta. Sunteti un om demn si orgolios. Nu vreau sa va pun in situatia delicata de a refuza o expresie a pretuirii noastre, oricare ar fi ea. De aceea as vrea sa stiu care dintre posibilele noastre demersuri ar fi acceptata de dvs. De pilda, reintrarea in Uniunea Scriitorilor din Romania, acordarea indemnizatiei de merit, publicarea unei serii de autor sau orice altceva am putea conveni impreuna. E foarte important sa avem acordul dvs. N-am vrea sa va punem in situatia stanjenitoare de a refuza ori pe noi in cea, si mai stanjenitoare, de a fi refuzati. Cu prietenie.

I-am raspuns, tot azi:

Situatia cetateniei: ani de zile am incercat sa aflu adevarul. Nu l-am aflat. Poate aveti Dvs mai mult noroc - sau: autoritate:

Avocatul meu : D-na Crangariu Eugenia <crangariu20@yahoo.com>
Prietenii-“asistenti” ai mei - D-nii Valerian Stan
<vs@valerianstan.ro> si Mircea Stanescu <mirceastanescu@hotmail.com>.
Ei vor putea furniza informatii - daca le au...

Membria in Uniunea Scriitorilor;

La fel ca “cetatenia”; acelasi secret-de-stat-securist.

In documentele de la Securitate (publicate in volumul “Culoarea curcubeului - «Barbosul”, Polirom 2005) exista o informatie privind sedinta de excludere si participantii la ea.

N. Manolescu pretinde ca... nu as fi fost exclus. Blandiana - nu stie. De aflat adevarul, comunicati-mi-l - daca mi-l veti comunica desigur, impreuna cu actul care consemneaza situatiunea. Multumesc.

Cat cantareste “indemnizatia” si pentru care merite ?

Va rog sa nu uitati - cum sa uitati - Dvs.? Eu am fost interzis de a mai publica, din luna martie 1970 (una mie noua sute saptezeci). Asta face... cat face, la care se adauga alti 21 ani de “tolerare”.Un total de 41 ani incheiati.

Cat valoreaza aceasta indemnizatie? Voi putea sa-mi cumpar o locuinta pentru mine si familia mea? Un loc de veci, unde sa adun si osemintele mamei, ale tatei sau ma las in grija Uniunii Scriitorilor Romani si a presedintelui pe viata Manolescu?

Serie de autor a inceput Curtea Veche - insa autorul de mine nu a primit vreun ban, nici macar redactorul (Flori Balanescu) celor cinci aproape...

sase volume, pentru o muncă ingrată.

Asadar, în rezumat:

- să mi se restituie cetățenia română;
- să mi se restituie calitatea de membru al Uniunii Scriitorilor;
- să mi se socotească cei 41 ani de excludere pentru care cer îndemnizație - întreaga sumă vărsată odată înțelegerea încheiată
- să mi se deie o locuință civilizată, în București.

Atât, deocamdată.

Vă salută,

Paul Goma

P.S. Am fost rezonabil ? Am cerut ce mi se cuvine sau m-am întins și la kilul de mastică, întru “reperarea” onoarei mele și a strâmtorării materiale la care a fost condamnată familia mea, din 1977?

Surpriză, scrisoarea lui V.V. Nu mă așteptam la ea.

Deși să nu fim prea optimiști: Nu va fi V.V. un Tismăneanu, dar și în acest caz nu el decide. Poate că nu îmi va spune: «Vrei să ruinezi financiar Uniunea Scriitorilor?», la care eu să: «Da, domnule! Țsta este visul meu: s-o ruinez!» Chiar dacă situațiile noastre, a lui Vasile Paraschiv și a mea nu sunt comparabile, mă tem că răspunsul va fi același - nu un «Nu!» limpede, ci... o tăcere (tulbure).

Un pas înapoi:

5 ianuarie 2010

Florin Mătrescu despre Ana Blandiana “Un fost deținut politic, dr. Florin Mătrescu, e mai dur chiar decât Vadim

“În urma unui turneu făcut de Romulus Rusan și de Ana Blandiana în mai multe țări europene, inclusiv în Germania, am aflat de intenția acestora de a transforma închisoarea din Sighet într-un memorial. Natural, am vibrat, mai ales că eu eram în acel moment secretar al Comitetului Națiunilor Captive, care întrunea luptători anticomuniști din mai multe zeci de țări aflate sub dictaturi comuniste. Și atunci le-am făcut propunerea dacă nu cumva ceva din exponatele pe care noi le aveam în Camera Națiunilor Captive, din orașul Köln, nu le-am putea transfera în Memorialul de la Sighet. Au fost de acord și mie mi s-a părut ideea absolut rezonabilă. M-am implicat în acest proiect cu toate puterile.

Am fost unul dintre sponsorii Memorialului Sighet

Printre altele, am dovezi care atestă că am donat, în mare parte din propriul buzunar, în jur de 40.000 de mărci, care au luat forma unor ajutoare bănești propriu-zise sau obiecte. Donațiile au fost acordate Fundației Academia Civică. Un mare ajutor în acel moment au dat și surorile Coșoveanu, care au pus mult suflet pentru amenajarea încăperilor Sighetului, cel puțin în perioada de început. Afară de asta, eu dispuneam de cele 66 de steaguri ale Națiunilor Captive, pe care le făcusem în Germania, care m-au costat aproape 8.000 de mărci, și am căpătat promisiunea că se va organiza o Cameră a Națiunilor Captive.

În 1994, la un an după această întâlnire, am văzut această cameră la

etajul I, o cameră mare, spațioasă, în care steagurile și-ar fi găsit un loc important. Afară de aceasta aveam un cearceaf, lung de 8 metri, făcut de regretatul luptător anticomunist Eugen Costandache, care notase pe el cca. 800 dintre morții revoluției.

Camera rezervată Națiunilor Captive era necorespunzătoare

Anul următor, în 1995, am dorit să văd camera rezervată Națiunilor Captive. Și am descoperit o cameră mică, care nu semăna cu cea promisă. Localizarea topografică era exactă. Unul dintre portarii Sighetului mi-a destăinuit că această cameră a fost împărțită în două tocmai pentru ca această Cameră a Națiunilor Captive să nu aibă un spațiu prea mare, să nu i se dea o prea mare importanță. Asta a fost un semn, și atunci au apărut semne de îndoială. La inaugurarea Sighetului, în 1993, pe frontonul clădirii, la stînga, la intrare, erau plăci de marmură de mărimea 40x30, cu numele celor 54-55 de miniștri, căpetenii religioase, oameni de mare valoare care au murit în Sighet.

Nume importante au fost excluse

Le-am văzut în subsolul clădirii, și, ceea ce m-a frapat, chiar în față era numele istoricului Gheorghe Brătianu. Se zvonea că motivul real pentru care aceste plăci au fost date jos era faptul că între miniștri au fost și câțiva oameni de dreapta. Argumentul oficial pentru care plăcile memoriale au fost înlăturate a fost renovarea clădirii. Nu a fost rău că s-a renovat, deși, cum spunea cineva, a fost transformat Sighetul într-un hotel. Normal ar fi fost ca măcar un etaj să arate grozăvia închisorii din Sighet. Am tot sperat ca aceste plăci să fie puse într-o sală a Sighetului. Ele nu au mai fost văzute niciodată. Pentru mine a fost clar că ce se întâmplă la Sighet, exponatele, ordinea lor, denumirea camerelor sînt controlate de cineva.

- De cine anume?

- Și eu mi-am pus întrebarea. Indiciile m-au dus cu gîndul la masonerie. [**“Masoneria” are spate bun: ca un catâr. Numai că aici “Masoneria” nu are nici o legătură cu... prefectura: a devenit o “metodă mascată”, pentru a nu fi acuzat acuzatorul că i-a acuzat pe evrei. Numai că metoda-mascată se demască singură - ca proasta - trei paragrafe mai încolo apare (la Sighet!) un rabin-controlor. La ce slujește un rabin controlor? Ei, la ce! La controlarea conformității exponatelor - firește, “conformitate” numai în raport cu evreii, nu cu adevărul-adevărat. La ce a mai slujit “mascarea adevărului”? La nimic, decât la dovedirea că Românul nostru - fie el și Mătreșcu tremură de frica... “masoneriei” căreia el îi spune astfel, ca să nu-i scape: “evreimea” - nota mea, P.G.] Din moment ce numele întreg al lui Ion Gavrilă Ogoranu apare trunchiat, sub forma de Gavrilă I., numele doamnei Maria Antonescu a fost exclus din rîndul pușcărișelor de la închisoarea Mislea.**

Au dispărut semnele unor manifestări creștine

- Am înțeles că, într-o luare de cuvînt, ați semnalat conducerii Academiei Civice absența unei cruci din sala de conferință.

- Nu numai asta. Am semnalat scoaterea crucii din sala de conferință, unde a fost prezentă cel puțin 3-4 ani. În perioada de început se spunea Tatăl nostru sau Cu noi este Dumnezeu. Erau, prin urmare, niște semne ale unei manifestări creștine. Cu timpul, au dispărut.

În urma observării acestor lucruri, am luat cuvîntul, sfătuiindu-mă și cu Bădița Ion Gavrilă Ogoranu, și am spus adevărul. Numai masoneria putea fi deranjată de prezența numelor unor oameni de dreapta pe plăcile respective. Dar asta a fost trecutul României. Nu-l putem șterge. Unul dintre insi-

deri mi-a dezvăluit un amănunt, care are relevanță. Anume că, *de două ori pe an, vine un rabin din New York, care vizitează întreg Memorialul Sighet și decide ce rămîne și ce se scoate din exponate. Este vorba de o atitudine de plecaciune față de oameni care încep să controleze ceea ce românii au crezut că va fi un loc de evocare a suferinței Neamului Românesc.* (subl. mea, P.G.)

Am cerut amenjarea unei săli pentru martirii din Basarabia și Bucovina. Nu s-a acceptat. (subl. mea). Dacă la Sighet s-au petrecut lucruri necurate, trebuie spus că ele nu sînt inițiative românești. Nu acuz de rele intenții pe cei care au făcut Memorialul Sighet. S-au supus unor forțe internaționaliste. (nu "masonice"?, observația mea, P.G.)

Așa-zisele cruci expuse în interiorul Memorialului sînt o blasfemie.

- Putem spune și anticreștine?

- Da, au apărut două cruci, în celular și la intrare, care te duc cu gîndul către organele genitale bărbătești și femeiești. O să spună că este o stilizare foarte modernistă.

În asemenea loc crucea, și numai crucea, își găsea locul. Orice transformare a crucii este un sacrilegiu. Este o încercare de călcare în picioare a tradiției noastre și a învățăturilor Sfintei Scripturi. Este o blasfemie (n.r. - vezi foto).

- Dumneavoastră ați luat atitudine publică, condamnînd aceste devieri. În Addenda cărții dumneavoastră, "Holocaustul roșu", spuneți că Ana Blandiana a avut o reacție care v-a dus cu gîndul la Ana Pauker.

- A fost de-o agresivitate, de-o răutate, care ori e patologică, fie a fost o lecție de bună purtare care trebuia dată subsemnatului. Ideea era: Sighetul suferă transformări, Sighetul îl facem cum vrem noi și nimeni n-are voie să conteste ceva. Nu mi-a dat nici o șansă de a da o replică.

- De ce v-a acuzat?

- M-a acuzat de vedetism, de faptul că semnalez lucruri pe care ceilalți nu le văd. Cum se face că oamenii laudă Sighetul, iar eu am atîtea note critice? M-a acuzat că doresc recunoaștere oficială pentru că eram sponsor al Memorialului.

Atitudinea Anei Blandiana mi-a adus aminte de Ana Pauker

E adevărat că doamna Blandiana m-a propus, la un moment dat, ambasador al României, în Germania. A avut gesturi de amabilitate, iar eu îndrăzneam să formulez note critice. Tonul doamnei Blandiana, răutatea discursului mi-au amintit de momentul Ana Pauker.

Nu recunoșteam persoana amabilă și civilizată pe care o știam, cu care eram în relații apropiate. Ne-a vizitat chiar casa din Germania. Am făcut grătar, cu friptură și mititei, și m-a ajutat să pun mititei pe tavă [**ca și cum acest ajutor: "punerea mititeilor pe tavă" ar fi constituit o probă irefutabilă a rectitudinii morale a Anei Blandiana - observația mea, veninoasă, P.G.**]. Și-atunci mă gîndeam: unde este persoana amabilă și drăguță, deschisă dialogului, cum de s-a transformat numai în urma unei luări de cuvînt, prin care semnalam niște lucruri care mă dureau? În acel moment, s-a produs o ruptură totală.

În contextul în care am auzit de proiectul de la Aiud și de dorința pușcăriașilor în viață de a ridica, în cinstea celor morți, o biserică ortodoxă, în care să fie pomeniți eroii Neamului Românesc, cine nu cunoștea dedesubturile Sighetului, ar fi putut spune: ce rost are să se mai facă ceva pentru conservarea victimelor comunismului, cînd există acest grandios Sighet? Ca unul care știe și alte lucruri despre Sighet, mi-am dat seama că Sighetul nu trebuie negat. Sighetul trebuie vizitat, numai că discernămîntul de a spune ce

este corect sau deformat pentru prezent nu-l pot face decît oamenii de-o anumită vîrstă.

Sighetul este o capcană

Pentru tineri, Sighetul este o capcană pentru că sînt lucruri incorect prezentate. De numele lui Ion Gavrilă Ogoranu n-avea voie să se atingă nimeni, după cum numele doamnei Maria Antonescu trebuia să figureze între pușcărișele de la Mîslea. De aceea, orice altă tentativă care vrea să restabilească istoria adevărată este binevenită.

- Cînd mergi la Memorialul de la Sighet și se pune o casetă audio în care și se spune că inițiativa Memorialului i-ar fi aparținut doamnei Ana Blandiana. Dumneavoastră spuneți, în Addenda cărții "Holocaustul roșu", și furnizați și un text în acest sens, că inițiativa i-a aparținut muzeografului Mihai Dăncuș.

- Au preluat fără rușine o idee care nu a fost nici a Anei Blandiana, nici a soțului ei. Ideea aparține foștilor deținuți politic din Sighet și domnului Dăncuș. Iar articolul publicat de acesta din urmă în "Tribuna Marmăției" atestă dorința de a transforma închisoarea în Memorial. Ana Blandiana era datoare să pomenească despre această inițiativă. Oamenii aceștia au fost dați deoparte. De altfel, la inaugurarea Sighetului n-a fost menționat nici măcar numele inginerului-proiectant al Memorialului.

Aiudul nu trebuie să fie un nou Sighet

N-aș vrea ca Aiudul să fie un nou Sighet. Am fost la Mînăstirea Petru Vodă, unde am căpătat binecuvîntarea Părintelui Justin, am vorbit puțin cu dînsul, printre altele și de o controversă care agită mult cercurile intelectuale românești privind apartenența la masonerie a unei personalități cunoscute a vieții culturale și, printre altele, am aflat de lupta dîrză care se dă între partida patriotică, naționalistă, suferindă a deținuților politic și alte planuri, care, probabil, aparțin masoneriei, de a se face la Aiud ceva care nu prea are legătură cu faptele de sfințenie care s-au întîmplat în această închisoare.

- Părintele Justin vorbește despre o confiscare a suferinței de către tortionari sau urmașii lor.

- Eu n-am avut timp să detaliez acest aspect. L-am întrebat doar: "Părinte, acest grav zvon care circulă în societatea românească este o colportare, o defăimare, sau este un lucru real?". Și mi-a spus că este un lucru real.

- După părerea mea, există o tendință de confiscare a acestei memorii a rezistenței și a luptei anticomuniste. Sighetul a devenit o închisoare corectă politic, la Aiud diversiunile se țin lanț, închisoarea Pitești a fost privatizată etc. Pe de altă parte, Tismăneanu, urmaș al unor ilegaliști bolșevici, a condus Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste. Există o tendință de a controla acest proces al memoriei?

- Țasta e un adevăr axiomatic. Marii istorici, ziși ai comunismului, atît din România, cît și din afara țării, sînt ex-troțkiști, maoiști, comuniști, convertiți chipurile, dintr-odată, la democrație.

Mai mult decît atît, sînt printre pușinii care au acces la arhive. Prin urmare, unele dintre spusele lor conțin foarte mult adevăr și amestecă adevărul cu interpretări eronate, tocmai pentru derutarea publicului. Preferam surse mai puține, informații mai puține, însă corecte, decît cărți voluminoase, în care sînt unele adevăruri istorice luate din arhive, malaxate de minți perverse care lucrează la comandă.

- Ei sînt staliniști ori urmași ai staliniștilor care vin astăzi și ne vorbesc despre anticomunism, reducînd răul numai la perioada Ceaușescu.

- Bineînțeles. Sau evită cuvîntul comunism și folosesc cuvîntul stali-

nism sau, ceea ce mi se pare foarte grav, niciodată nu și-au privit retrospectiv anii de prozelitism comunist.

- Cazurile Tismăneanu și Brucan sînt elocvente.

- Aflăm de-abia acum *[ce înseamnă "aflăm abia acum"? abia-acum, când? - întrebarea mea, P.G.]* că Brucan ar fi fost sigur agent KGB, după cum ne informează istoricul Alex Mihai Stoenescu. De ce Brucan era onorat de Lucian Mândruță cu titlul de "dom' profesor" și cu titlul de "Mafalda al națiunii"? Brucan, un om care n-avea nici măcar liceul! *[dar nu acesta era motivul nocivității brucane - P.G.]*

Au dreptul să vorbească numai urmașii celor care au instaurat comunismul.

- Și ar mai fi o întrebare: de ce un Ion Gavrilă Ogoranu, oameni ai rezistenței anticomuniste, Paul Goma, și alții au fost lăsați în afară? Ei nu fac parte nici din conducerea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, n-au făcut parte nici din Comisia Tismăneanu, nu fac parte din nici o instituție care ar trebui să fie preocupată de aflarea adevărului despre regimul comunist.

- Ați pus punctul pe "i". În toate țările foste-comuniste, nici un om din rîndul supraviețuitorilor nu a fost convocat pentru a-și spune cuvîntul privind trecutul istoric comunist. Singurii care au căpătat dreptul să vorbească sînt urmașii celor care au instaurat comunismul, care au devenit mari analiști și filosofi ai comunismului.

Nu poate fi o întîmplare și, într-adevăr, doi oameni nu puteau fi ocoliți în stabilirea adevărului istoric despre regimul comunist din România: Ion Gavrilă Ogoranu și Paul Goma. Mai știm și alții. Nici măcar nu au fost consultați. Au fost, pur și simplu, dați la o parte.

- Se urmărește, oare, ca acești oameni să dispară fizic?

- Exact. Probabil fie așteptăm să se prescrie crimele, fie să moară cei mai valoroși martori: cei care au trăit comunismul.

- Ce părere aveți de manualul de istorie al comunismului?

- Sînt îngrozit. Avem de-a face cu o neglijare totală a unor aspecte din rezistența anticomunistă. În schimb, putem admira șpagatul Nadiei Comănești.

Să neglijezi oameni care au luptat în munți sau au îndurat pușcăria este o ticăloșie fără margini și un act anticreștin.

Anticipez că, la următoarea editare a manualului despre comunism pentru elevi, o să dispară și numele Bădiței Ion Gavrilă Ogoranu și ale altor personalități din rezistența anticomunistă.

Cred că Sighetul nu trebuie omis dintre lucrurile care trebuie văzute. Copiii noștri trebuie instruiți să diferențieze ce este real în Sighet și ceea ce a fost prelucrat, pentru a se respecta corectitudinea politică și alte interese de ordin intern sau internaționalist.

A consemnat FLORIN PALAS

Copyright Tricolorul

Oricâte rele am scris despre Blandiana, am rămas departe de realitate. Cum se face că printre îndârjiții sabotori ai Istoriei României cei mai mulți sunt ardeleni? Buzura, Pecican, Cesereanu, Blandienii...?

Numai Udrea este neardeleancă, dar-însă-totuși: ea a vrut să desființeze CSNAS-lui, ca să-i ia perdelele (sau jaluzelele?).

Vineri 8 ianuarie 2010

Dan Culcer mă alimentează cu bibliografie:

Miscarea de eliberare nationala in Republica Moldova (1987-1989)

Aparitia Miscarii national-democratice in RSS Moldoveneasca si primele sale victorii - conferirea limbii moldovenesti (romane) a statutului de limba de stat pe teritoriul RSSM si revenirea la grafia latina.

(octombrie 1987 - august 1989)

ANUL 1987

La 29 iulie, la Moscova, in ziarul "Literaturnaia Gazeta" apare un vast articol semnat de Ion Druta, intitulat "Frunza verde, apa si semnele de punctuatie", in care renumitul scriitor vorbeste despre problemele ecologice grave din Moldova, corelandu-le cu problema degradarii limbii moldovenesti in republica.

La 13 august articolul este retiparit in romana de catre "Literatura si Arta", avand in RSS Moldoveneasca efectul unei bombe.

Pentru a linisti spiritile "ecologiste", conducerea republicii adopta de urgenta la sesiunea Sovietului Suprem (SS) al RSSM "Planul de stat privind protectia mediului ambiant".

La 30 octombrie plenara Uniunii Scriitorilor din Moldova (US) adopta o rezolutie, prin care solicita Comitetului Central al Partidului Comunist din Moldova (C.C. al P.C.M.) "sa fie creata o comisie stiintifica pentru discutarea problemei aducerii grafiei moldovenesti in corespundere cu natura si specificul limbii si apartenentei acesteia la limbile romanice". Avansarea acestei cerinte a pus inceputul bataliei pentru reabilitarea limbii romane in Moldova.

Cenzura comunista nu a permis publicarea rezolutiei plenarei US.

ANUL 1988

La 15 ianuarie, pe Aleea Clasicilor din Chisinau s-a adunat un grup de tineri pentru celebrarea zilei de nastere a lui Mihai Eminescu. Participantii la manifestatie au decis sa se intalneasca si in continuare in zilele de duminica. La intrunirile ulterioare si-au facut aparitia membrii Uniunii Scriitorilor (USM) Grigore Vieru, Leonida Lari, Gheorghe Mazilu s.a.

La 25 martie langa casa de pe strada Livezilor 33 are loc un miting de comemorare a poetului Alexe Mateevici si dezvelirea unei placi comemorative. Cu acest prilej a fost lansata initiativa colectarii donatiilor benevole in scopul edificarii muzeului poetului la bastina – in Cainari (Dumbraveni). La miting au participat si reprezentantii autoritatilor comuniste.

In aprilie intrunirile neformale de pe Aleea Clasicilor s-au constituit in Cenaclul literar Alexe Mateevici, caruia i s-a permis sa-si tina sedintele saptamanale in parcul din zona Lacului Comsomolist. Filialele Cenaclului au aparut in 19 orase si raioane. In conducerea Cenaclului au intrat Anatol Salaru (presedintele comitetului de conducere), A. Vartic, I. Cataveica, I. Contescu, Gh. Mazilu, D. Mihail, T. Cernenco. La inceputul lunii mai in nr.4 al revistei «Nistru», condusa de noul redactor D. Matcovschi, apare articolul lui V. Mandacanu «Vesmantul fiintei noastre», care a impulsionat si revolutionat dezbaterile publice privind destinul si rolul limbii romane in RSSM. Dezbaterile privind identitatea limbilor romana si moldoveneasca si necesitatea revenirii la grafia latina au fost continuate de doctorii in filologie V. Bahnaru si C. Tanase, s.a.

La 27 mai s-a intrunit adunarea generala a USM, adoptand in unani-

mitate o Adresare catre Conferinta a XIX a PCUS (care urma sa-si inceapa lucrarile la 28 iunie 1988). In Adresare era exprimata ingrijorarea serioasa fata de metamarfoza fulgeratoare a vechiului mecanism de conducere al republicii care pune in pericol restructurarea, exprimandu-se in final un vot de neincredere in conducerea republicii.

Tot in cadrul adunarii generale a USM s-a decis crearea Miscarii Democratice din Moldova in sustinerea Restructurarii (MD), fiind ales ad-hoc un grup de initiativa pentru organizarea adunarii de constituire a Miscarii.

La 3 iunie, in prezenta reprezentantilor CC al PCM are loc sedinta de constituire a Miscarii Democratice, care a ales conducerea organizatiei si a adresat un Apel catre Conferinta a XIX de partid.

Structura organisatorica a MD se constituia din: Grupul de initiativa, Grupul organizatoric, Centrul de presa si noua grupuri de experti. Structura organisatorica a Miscarii democratice in sustinerea restructurarii (MDSR). Grupul de initiativa - G. Vieru, L. Lari, G. Malarciuc, D. Matcovschi, A. Turcanu. Grupul organizatoric - L. Bulmaga, S. Burca, M. Chicot, M. Ghimpu, Iu. Rosca, A. Salaru, I. Turcanu. Centrul de presa - V. Nastase, I. Hadarca. Noua grupuri de experti : economie - N. Negru; ecologie - I. Dediu; drept - T. Cernenco; istorie - I. Buga, A. Mosanu; lingvistica - E. Mandacanu; cultura - V. Besleaga, M. Fusu; invatamant - T. Cibotaru; ecologie umana - S. Maximilian; relatii interetnice - A. Brodski, A. Mandacanu.

Pe parcurs MD a stabilit relatii stranse cu Miscarea "Saiudis" din Lituania si Fronturile Populare din Estonia si Letonia.

In perioada 28 iunie – 1 iulie la Moscova se desfasoara Conferinta XIX Unionala a PCUS. In una din rezolutiile Conferintei – Cu privire la relatiile dintre natiuni pentru prima data PCUS recunostea existenta unor fenomene negative in sfera relatiilor interetnice, dezvaluite pe parcursul Perestroik?i.

La 29 iunie MD a desfasurat primul sau miting la care s-a discutat discursul lui M. Gorbaciov la Conferinta.

La 6 iulie MD desfasoara un miting de comemorare a victimilor deportarilor in masa operate in Basarabia la 6 iulie 1949, cerandu-se reabilitarea tuturor victimelor terorii staliniste si ridicarea unui monument victimelelor represaliilor comuniste.

La 27 iulie in officiosul "Ñîââðñêäÿ •••îëääâêÿ" apare articolul "Averse, reverse si extremitati", iar peste doua zile inca unul – «Neformal despre neformali» cu critici dure la adresa unor membri ai USM si MD. Astfel conducerea de partid din republica incepe campania de defaimare a Miscarii.

La 17 septembrie ziarul «Invatamantul Public» a publicat «scrisoarea celor 66» peronalitati marcante din cultura, stiinta si creatie in spriginul conferirii limbii moldovenesti statutului de limba de stat si revenirii la grafia latina.

La 25 octombrie in cadrul unei adunari generale a USM este adoptata «adresarea celor 157» in care se afirma raspicat : nu exista doua limbi literare, asa cum au declarat-o Stalin si mostenitorii sai spirituali, exista o singura limba vorbita si scrisa atat pe teritoriul Romaniei (RSR) cat si pe cel al RSSM, si cazul nostru nu este unic in lume.

La 28 octombrie de pe paginile "Ñîââðñêäÿ •••îëääâêÿ" in sustinerea MD se pronunta adjunctul sefului sectiei organelor administrative la CC al PCM, locotenent-colonelul A. Plugaru, care dupa aceasta publicatie a fost

demis din functie si din MAI.

La 31 octombrie – 1 noiembrie la Chisinau se desfasoara Consfatuirea de licru a savantilor romanisti din URSS. In documentul sau final Consfatuirea a recomandat Comisiei Interdepartamentale pentru studierea istoriei si problemelor dezvoltarii limbii moldovenesti : (1) decretarea limbii nationale din RSSM drept limba de stat in republica ; (2) recunoasterea unitatii (identitatii) limbilor care functioneaza in RSR si RSSM ; (3) revenirea la sistemul grafic latin. Autoritatile comuniste nu au permis reflectarea acestei consfatuiri stiintifice in presa locala.

La 5 noiembrie are loc plenara CC al PCM la care s-a discutat problema perfectionarii relatiilor dintre natiuni. De asemenea a fost destituit din postul de secretar-doi al CC al PCM V. Smirnov, care ulterior va fi deferit justitiei la Moscova pentru implicatii in scandalul bumbacului din Uzbekistan.

Imediat dupa plenara CC sunt publicate in presa faimoasele Teze ale CC al PCM, Prezidiului SS si Consiliului de Ministri al RSSM «Sa afirmam Restructurarea prin fapte». Sub aspect politic Tezele chemau comunistii, comsomolistii si membrii sindicatelor sa dea o riposta hotarata proceselor stihiinice, democratiei mitingurilor, care ii abat pe oameni muncii de la rezolvarea sarcinilor arzatoare ale restructurarii. In privinta identitatii celor doua limbi est-romanice Tezele lasau in picioare teoria celor doua limbi diferite, iar in problema revenirii la grafia latina Tezele vorbeau despre cheltuieli de miliarde si zadarnicirea programelor sociale pentru urmatoarele decenii, dand bunastarea poporului.

La 12 noiembrie MD a organizat un miting la care au participat cca. 5000 de cetateni, inclusiv primul secretar al comitetului orasenesc de partid N. Țâu si presedintele executivului orasenesc I. Gutu. La miting au fost aduse critici dure Tezelor ca instrument de presiune asupra lucrarilor Comisiei Interdepartamentale.

La 17 noiembrie studentii de la Universitatea de Stat si alte cateva institutii au pichetat sediul CC si Casa Guvernului in semn de dezaprobare a Tezelor. Militia a facut uz de forta impotriva studentilor, arestand cca. 30 tineri, care au fost eliberati in aceiasi zi.

In dupa amiaza aceleiasi zile cca. 2000 studenti de la Universitatea de Stat protesteaza contra retinerii colegilor sai si decid constituirea Ligii Studentilor din Moldova.

Pe parcursul lunii decembrie are loc “razboiul caricaturilor” lui D. Trifan publicate in «Literatura si Arta», devenite obiectul analizei si atacului vehement al lui S. Grossu la plenara din decembrie a CC al PCM, iar imediat dupa aceea si a unui protest oficial al procurorului general N. Demcenko.

La 15 decembrie la sediul CC al PCM are loc prima intalnire cu activistii MD. Catre finele anului 1988 MD avea cca 300 grupuri de sustinere in toata republica, iar la mitingurile sale se adunau pana la 10000 de simpatizanti.

La 23 decembrie si-a incheiat lucrarile Plenara USM care a sistinat initiativa editurii «Literatura Artistica» de a edita de la 1 ianuari 1989 o serie de carti in grafie latina, la fel ca si initiativa lui I. Druta de a edita un ziar in grafie latina – «Glasul».

La 28 decembrie 1988 are loc sedinta de totalizare a Comisiei Interdepartamentale pentru studierea istoriei si problemelor dezvoltarii limbii moldovenesti in hotararile careia se considera necesar a se renunta la conceptia existentei a doua limbi est-romanice, recunoscandu-se identitatea lingvis-

tica moldo-romana. De asemenea Comisia a recomandat ca limba moldoveneasca sa fie decretata drept limba de stat pe teritoriul RSSM, cu operarea modificarilor de rigoare in Constitutie, solicitand Prezidiului SS crearea unui grup de lucru corespunzator. Comisia a mai decis sa inainteze in Prezidiul SS un demers privind aprobarea trecerii la grafia latina si insarcinarea Consiliului de Ministri de a elabora un program de masuri corespunzatoare.

La 30 decembrie in biroul redactorului-sef al oficiosului “Ñîâðñêÿ ••îëääêÿ” Pavlenko s-au adunat 5 initiatori ai crearii Miscarii Internationaliste «Ëíòâ?-ääëãîíè» («Interfront» – cum l-au botezat moldovenii).

ANUL 1989

La 4 ianuarie are loc o intrunire a intelectualitatii rusofone la care este desemnat un grup de initiativa pentru crearea Interfrontului. Din grup au facut parte A. Andrievskii, A. Safonov, N. Babilunga, A. Bolsakov, A. But, A. Lisetskii, V. Solonari. Se vehicula ideea ca aceste lucruri s-au produs fara cunostinta primului secretar al CC al PCM S. Grossu si doar cu sustinerea secretarului CC Psenicinikov. Propunerile membrilor miscarii de a crea detașamente de mentinere a ordinii publice, indreptate evident contra manifestatiilor si procesiunilor din centrul Chisinaului al sustinatorilor MD, nu au fost sustinute de liderii Interfrontului.

La 22 ianuarie dupa incheierea Cenaclului A. Mateevici, pe bulevardul Lenin din capitala se desfasoara o manifestatie-procesiune neautorizata sub lozinca : «Limba si Alfabet», calificata de Biroul CC al PCM drept o manifestare a dezmatului de strada, extremism si nationalism.

La 25 ianuarie Prezidiul SS al RSSM a adoptat, in sfarsit, decizia cu privire la elaborarea proiectului de lege despre functionarea limbilor pe teritoriul republicii, insarcinand Comisiile SS pentru initiative legislative, pentru invatamant si pentru relatii interetnice si educatie internationalista sa elaboreze proiectele de legi «Cu privire la statutul limbii moldovenesti» si «Cu privire la functionarea limbilor moldovenesti, rusa si altora pe teritoriul RSSM», prezentandu-le pentru dezbateri publice in luna martie.

La 1 februarie a fost demis din postul de redactor-sef al ziarului “Ñîâðñêÿ ••îëääêÿ” Pavlenko – unul din initiatorii Interfrontului, iar autoritatile comuniste au refuzat inregistrarea Miscarii Internationaliste. In pofida acestui fapt, catre finele lui februarie 1989 InterFrontul dispunea de cca. 200 grupuri de sustinatori cu cca. 10000 simpatizanti. Miscarea intretinea relatii stranse cu Inter-Frontul din Estonia.

La 8 februarie a fost creat Grupul de lucru pentru pregatirea proiectelor de legi despre functionarea limbilor. Modill de lucru netransparent al Grupului a starnit protestele ulterioare si lichidarea in scurt timp a Grupului.

La 10 februarie un grup de activisti gagauzi au desfasurat in fata sediului CC al PCM din Chisinau primul pichet neautorizat cu cererea de creare a autonomiei gagauze.

La 12 februarie in Piata Victoria din capitala are loc un miting neautorizat la care participa intre 5000 si 10000 simpatizanti ai MD cu cererea de decretare a limbii de stat si revenire la alfabetul latin.

In aceiasi zi la mitingul din Ceadir-Lunga gagauzii s-au pronuntat pentru crearea unei miscari nationale.

La 19 februarie in Piata Victoria din capitala are loc un nou miting neautorizat la care participa cca. 10000 simpatizanti ai MD.

In aceiasi zi cenaclul «Gagauz Halcâ» (Poporul Gagauz) creat in martie 1988 de catre D. Savostin, a fost transformat in Miscarea neformala

pentru autonomie «Gagauz Halcâ». In aceiasi luna la CC al PCM a avut loc o intrevedere cu o delegatie a activistilor miscarii gagauze (F. Dobrov, P. Zavriciko, M. Marunevici) care au solicitat crearea autonomiei gagauze. Miscarea gagauza a stabilit contacte cu Inter-Frontul si participa la lucrarile acestuia.

La 23 februarie plenara CC al PCM l-a exclus pe V. Smirnov din mebrii CC, dar i-a confirmat in functii pe un sir de activisti de partid detestati de mase, fapt care a provocat un val de proteste.

La 26 februarie cca. 20000 manifestantii din MD au blocat circulatia transportului in centrul capitalei si au scandat in fata CC : Vrem limba si alfabet !, Dati-ne istoria noastra !, Jos mafia !, Jos birocratia !, Am pierdut increderea !, Traiasca Gorbaciov ! S. Grossu a incercat sa potoleasca multimea promitand ca in doua saptamani vor fi facute publice proiectele de legi privind functionarea limbilor. In continuare a urmat o procesiune pe bulevardul Lenin de la CC pana la Academia de stiinte si inapoi. Pe parcursul procesiunii au fost semnalate altercatii cu militienii.

La 2 martie in plenul Sovietului Suprem a inceput discutarea proiectelor de legi privind functionarea limbilor, care dupa sedintele din 15-17 martie au fost remise in prezidiul Sovietului Suprem.

La 8 martie are loc un miting si o procesiune prin centrul Chisinaului al femeilor, care pe langa limba si alfabet au cerut alegeri democratice si incetarea dezinformarii opiniei publice de catre mass-media oficiala.

La 12 martie un nou miting neautorizat in fata CC al PCM (MD a cerut, dar nu a obtinut autorizarea) cu teme apropiatelor alegeri (din 26 martie) in SS ai URSS. De asemenea se cereau explicatii de ce nu au fost publicate in termenii promisi proiectele de legi. Pentru prima oara de asupra coloanelor de manifestanti a fost ridicat DRAPELUL TRICOLOR. Noi altercatii cu militia in cadrul manifestatiei. Sunt arestati demonstrantii I. Vartosu, D. Popa si F. Calistru. Noul ministru de interne V. Voronin vorbrste despre «dirijori» si «grupuri de asalt» in randul manifestantilor. Presa oficiala incepe o campanie grosolana de defaimare a MD si a Cenaclului Mateevici, vorbind despre apelirile miscarilor respective la rebeliune armata si despre intentia acestora de a aduce armament din Tarile Baltice.

Manifestatii cu tematica similara au avut loc la Balti si Cahul.

La 13 martie a fost pus in vanzare primul ziar cu caractere latine, Glasul, fondator fiind I. Druta.

La 16 martie este publicat proiectul de alternativa al USM al legii privind functionarea limbilor.

La 19 martie la Teatrul de Vara are loc un mare miting-maraton de sapte ore. La miting au acceptat sa participe S. Grossu, A. Mocanu – presedintele Prezidiului SS, I. Calin – presedintele Consiliului de Ministri, s.a., care au incercat sa raspunda la un sir de intrebari. In rezolutia mitingului se cerea din nou publicarea de urgenta a proiectelor de legi pentru a se evita noi noi manifestatii neautorizate.

La 26 martie au loc alegerile in SS al URSS. Din partea Moldovei deputat au devenit I. Druta, G. Vieru, D. Matcovschi, M. Cimpoi, I. C. Ciobanu, E. Doga, N. Dabija, I. Hadarca, A. Grajdieru si alti militanti pentru renasterea nationala.

La 31 martie in premiera, oraselul Kutuzov este rebotezat in Ialoveni.

Tot la 31 martie in presa au fost publicate pentru dezbateri proiectele legilor privind functionarea limbilor elaborate de oficialitati si care declarau limba moldoveneasca ca limba de stat, iar limba rusa limba de comunicare

interetnica. Chestiunea trecerii scrisului moldovenesc la grafia latina urma sa fie solutionata in alte legi. Limba de stat se implementa in gestiunea administratiei publice gradual in termen de la 1 la 10 ani.

Fiind niste proiecte de compromis (si probabil unicele posibile in acea perioada tulbure – n.n – Cicerone Contopistul), ele au starnit dezaprobarrea generala a societatii moldovenesti, care deja se divizase pe criterii lingvistice.

Mitingul din 9 aprilie organizat de MD, la care au participat 25000 de oameni, a votat unanim proiectul USM privind limba se stat si trecerea la grafia latina. A fost ceruta retragerea imediata din discutie a proiectelor oficiale calificate ca mostre ale incompetentei politice si juridice.

Pe malul stang al Nistrului sunt publicate proiecte de legi alternative.

La 15 aprilie Prezidiul Sovietului Suprem revine la problema functionarii limbilor, raspunzand astfel la Scrisoarea deschisa a grupului de deputati ai URSS, promitand sa dea publicitatii pana la sfarsitul lunii aprilie proiectul de lege privind trecerea la grafia latinain presa reancepe valul de discutii.

La 23 aprilie Interfrontul desfasoara primul miting cu participarea a cca. 6000 de manifestanti (in total, pe parcursul anului, Interfrontul a organizat 9 mitinguri in capitala).

La 24 aprilie are loc un miting la Rabnita cu participarea a cca 5000 lucratori ai Combinatului metalurgic indreptat impotriva adoptarii legii despre statalitatea limbii moldovenesti.

La 28 aprilie grupul de initiativa al Interfrontului a inaintat procurorului general al republicii adresarea : «Noi nu organizam manifestatii neautorizate, nu provocam nationalismul, dar nici nu vom permite sa fie batjocorit Drapelul Rosu !»

La demonstratia traditionala de 1 Mai, pentru prima data au participat si grupuri de demonstranti neformali cu lozinci neobisnuite pentru acest gen de manifestatie : Suveranitate !, Libertate detinutilor politici !, etc. Militia a incercat sa-i disperseze.

La 11 mai primul miting pe problema limbilor are loc si la Tiraspol (asociatia de confectii).

La 17 mai prin decizia Biroului CC al PCM este destituit din post redactorul-sef al ziarului Moldova Socialista, pentru «pacatul» de a fi publicat proiectul alternativ al legii privind functionarea limbilor elaborat de Institutul de limba si literatura al Academiei de Stiinte. Doar protestul ferm al colectivului ziarului si amenintarea cu o greva a mass-media au constranc CC sa-si anuleze decizia.

In seara zilei de 17 mai a fost grav accidentat deputatul poporului din URSS, scriitorul, redactorul-sef al revistei «Nistru», Dumitru Matcovschi, cutremurand intreaga opinie publica.

La 19 mai Prezidiul SS al RSSM a facut public proiectul legii privind trecerea la grafia latina.

La 20 mai in Sala mare a USM si-a desfasurat lucrarile Congresul de constituire a Frontului Popular din Moldova (FPM), convocat de grupul de initiativa al MD. La Congres au partucipat delegati din 30 de raioane si orase, precum si delegati ai Miscarii ecologice «Actiunea verde», Cenaclului A. Mateevici, Ligii democratice a studentilor, Asociatiei istoricilor, Societatii de cultura «Moldova» din Moscova. Congresul a adoptat Programul si Statutul FPM. A fost ales Consiliul Frontului din 82 persoane. In comitetul executiv al FPM au intrat G. Gimpu, M. Gimpu, P. Gusac, N. Costin, A. Plugaru, Iu.

Rosca, I. Hadarca, A. Turcanu, A. Salaru. Fiecare membru al executivului era responsabil pentru un sector al activitatii si exercita functia de presedinte prin rotatie. In 26 de raioane au fost create comitete de coordonare a cca. 500 grupuri de sprijin existente, care intruneau 150 mii de membri.

La 23 mai consiliul orasenesc al deputatilor din Tiraspol se pronunta pentru introducerea a doua limbi de stat.

La 25 mai, la Moscova i-si incepe lucrarile Primul Congres al deputatilor poporului din URSS, la care participau si cei cca. 50 deputati alesi din partea Moldovei.

La 26 mai la congresul care a avut loc la Comrat a fost proclamata infiintarea Miscarii populare «Gagauz Halcâ», au fost adoptate programul si statutul.

La 31 mai langa monumentul lui Stefan cel mare incepe o greva a foamei in semn de protest impotriva detinerii in inchisoare a demonstrantilor I. Vartosu, D. Popa si F. Calistru arestati la 12 martie.

La inceputul lui iunie sesiunea comuna a sovietelor orasenesc si raional al deputatilor din Rabnita au proclamat raionul Rabnita zona populata compact de populatia rusofona, cerand adoptarea legii cu privire la doua limbi de stat.

La 4 iunie in Piata Victoria are loc primul miting autorizat al FPM. Piata a fost inundata de flamuri tricolore. La miting s-a cerut eliberarea neantariata a demonstrantilor arestati la 12 martie, fapt care s-a si intamplat dupa mai multe ore de negocieri.

La mitingul din 11 iunie a FPM, in rezolutie se constata o intensificare a campaniei antimoldovenesti imediat dupa publicarea la 31 martie a proiectelor de legi. De asemenea se mentiona, ca deosebit de alarmanta este situatia in sudul republicii, unde activistii Interfrontului atata spiritele in randul populatiei bulgare si gagauze.

La 15 iunie, la 100 ani de la trecerea lui Eminescu in eternitate, apare primul numar tiparit cu caractere latine al saptamanalului «Literatura si Arta».

In aceiasi zi a fost sfintit Soborul catedral din centrul capitalei, redat de autoritati bisericii. In cadrul serviciului divin reprezentantii FPM in frunte cu profesorul I. Dediu i-au cerut mitropolitului Serapion sa officieze serviciul in limba romana. Anterior un grup de deputati ai poporului din partea Moldovei au cerut la Moscova Patriarhului Rusiei destituirea mitropolitului Serapion. (La mijlocul lunii iulie Serapion este destituit si pleaca din Chisinau cu tot cu limuzina Ceaika – proprietatea mitropoliei).

Unul din liderii Interfrontului – profesorul A. Lisetki expediază in adresa instatelor oficiale de la Moscova si Chisinau informatii-avertismente calomnioase, precum ca intre 25-28 iunie in Chisinau urmau sa izbucneasca pogromuri ale FPM contra populatiei rusofone.

La 25 iunie are loc un miting al Frontului Popular la care participa cca. 50 mii de oameni. In rezolutia mitingului au fost formulate urmatoarele revendicari : incetarea falsificarii istoriei moldovenilor si declararea zilei de 2 decembrie – Zi a Independentei (la 2 decembrie 1917 s-a constituit Republica Populara Moldoveneasca), declararea zilei de 28 iunie Zi a doliului national, restabilirea simbolicii nationale, instituirea bisericii autocefale, reabilitarea victimilor stalinismului.

La 28 iunie activistii FPM au zadarnicit desfasurarea ceremoniile oficiale de sarbatorire a intrarii trupelor sovietice in Basarabia in 1940.

La 8 iulie la Chisinau s-a desfasurat congresul de constituire a

Miscarii Internationaliste «Edinstvo» cu participarea a 422 delegati (o treime – membri PCM, moldoveni doar 3%, functionari – 90%, doua treimi – cu varsta de peste 40 ani). Presedinte al Interfrontului a fost ales profesorul A. Lisetkii, copresedinti : V. Iacovlev (profesor-jurist, moldovan), A. Bolsakov, A. Belitcenko, G. Pologov si S. Bulgar (membru USM, gagauz).

La 9 iulie in centrul capitalei au loc concomitent doua mitinguri a Frontului Popular si a Interfrontului. Aceasta a fost prima confruntare descisa a celor doua organizatii. In cele din urma mitingul Interfrontului nu s-a putut desfasura, adeptii Frontului popular ocupand intreaga piata din centrul orasului.

La 10 iulie biroul orasenesc de partid ci comitetul executiv Tiraspol, au condamnat luarile de cuvnt din cadrul congresului de constituire al Interfrontului care contineau «critici neintemeiate in adresa conducerii RSSM, cereri pripite de convocare a congresului XVII extraordinar al PCM», condammand de asemenea mitingul Interfrontului «care putea sa provoace ciocniri interetnice». De asemenea au fost calificate ca «iresponsabile» cere-urile activistilor Interfrontului din Tiraspol cu privire la crearea autonomiei si conferirii orasului unui statut special.

Tot in iulie adeptii FPM au initiat greva foamei si pichetarea Societului Suprem in spriginul decretarii statalitatii limbii moldovenesti si revenirii la grafia latina.

La 26 iulie membrii si simpatizantii asociatiei «Vatra» au organizat la Bender, in gradina publica, in pofida amenintarilor organelor de drept, o sedinta publica a organizatiei.

La 29 iulie, la recomandarea lui S. Grossu seiunea extraordinara a SS al RSSM l-a ales pe Mircea Snegur in functia de Presedinte al Prezidiului SS al RSSM.

Chiar a doua zi M. Snegur participa la mitingul FPM de la Teatrul de Vara, pronuntandu-se pentru statalitatea limbii moldovenesti si revenirea la grafia latina, trezind astfel simpatia asistentei.

La 2 august FPM face publica Declaratia cu privire la pactul Ribbentrop-Molotov, cerand guvernului sovietic : (1) sa recunoasca drept anexiune includerea in anul 1940 in componenta URSS a Basarabiei si Bucovinei de Nord ; (2) sa restituie RSSM teritoriile incluse nelegitim in componenta RSSU (fostele judete Ismail, Bolgrad, Cetatea Alba si Hotin).

La 2 august, de ziua aniversarii crearii RSSM, cateva sute de adepti ai asociatiei «Vatra» au organizat la Bender o procesiune de doliu prin centrul orasului. 14 activisti ai asociatiei au fost retinuti de militie.

La 8 august in Bender se constiruie Uniunea Muncitorilor din Moldova. Reprezentantii din Bender, Tiraspol, Chisinau si Rabnita constituiau 85% din membrii Consiliului coordonator al acestei organizatii.

La 9 august noul prezidiu al Sovietului Suprem incepe examinarea proiectelor de legi cu privire la functionarea limbilor si revenirea la grafia latina, care urmau sa fie remise spre adoptare in plenul Sovietului Suprem al RSSM care urma sa se intruneasca la 29 august 1989.

La 11 august proiectele de lucru ale legilor au fost publicate in presa de la Tiraspol provocand nemulumiri.

La 12 august la Tiraspol are loc o reuniune a colectivelor de munca, care a cerut amanarea sesiunii SS din 29 august, o noua discutie publica a fiecarui articol din legile propuse si in premiera, conducerea tarii a fost avertizata despre o posabila declansare a grevelor colectivelor de munca. La aceiasi reuniune a fost creat Comitetul unit al colectivelor de munca (OSTK).

La 14 august are loc sesiunea extraordinara a sovietului de deputati ai orasului Tiraspol, care la insistenta OSTK s-a pronuntat impotriva convocarii Sovietului Suprem si a adoptarii in forma propusa a proiectelor de legi care sunt discriminatorii pentru populatia nemoldoveneasca. De asemenea s-a solicitat Sovietului Suprem de la Moscova sa trimita la Tiraspol o comisie pentru examinarea situatiei de la fata locului.

La 16 august in Tiraspol are loc prima greva de avertisment de doua ore. La greva au participat 30 de intreprinderi din oras cu un contingent de 30000 lucratori. La Rabnita in greva de avertisment au participat 12 intreprinderi cu un contingent de 5000 lucratori. Comitetul orasenesc al PCM s-a desolidarizat de grevisti, interzicandu-le comunistilor sa participe la astfel de actiuni a organizatiilor neformale.

La 17 august prezidiul Sovietului Suprem al RSSM a calificat inadmisibila practica solutionarii problemelor existente prin sistare activitatii intreprinderilor. La acea sedinta prim secretarul CO Tiraspol al PCM L. Turcan avertiza ca situatia poate esi de sub control. OSTK a preluat functiile de aparare a rusofonilor contra adoptarii legilor discriminatorii. «Este inimaginabil sa introduci la Tiraspol limba moldoveneasca ca limba a gestiunii de productie. Aceasta ar duce industria la colaps».

La 18 august Prezidiul SS al RSSM aproba varianta finala a proiectele de legi cu privire la functionarea limbilor, care urmau sa fie dezbatute si votate in sesiunea a XIII a SS al RSSM din 29 august.

La 20 august proiectele difinitivate sunt publicate in presa si trezesc noi proteste ale populatiei rusofone.

In aceiasi zi executivul FPM anunta crearea propriului comitet de greva (antigrevist) care decide ca in caz de declansare a actiunilor greviste, sa sisteze livrarea la Tiraspol a produselor alimentare.

La 21 august incep grevele politice din stanga Nistrului in semn de protest fata de proiectul legilor care conferea statut de limba de stat doar limbii moldovenesti. Primul a intrat in greva colectivul uzinei «Tocilitmas». In a doua jumatate a zilei, la sedinta comuna a OSTK si activului (de partid) orasenesc s-a decis organizarea la 22 august a unui miting orasenesc pe stadion. OSTK s-a pronuntat contra grevelor locale, dar deoarece spre seara zilei de 21 intrase deja in greva «Tocilitmas», «Electromas» si JBI-6, s-a decis declansarea a doua zi a grevei orasenesti.

In dimineata zilei de 22 august in greva la Tiraspol se aflau 11 intreprinderi, iar spre sfarsitul zilei – 21.

In rezolutia mitingului orasenesc din Tiraspol se mentiona ca proiectele adoptate de prezidiul SS se deosebesc radical de cele puse in discutie in martie. Mitingul a cerut contramandarea sesiunii Sovietului Suprem din 29 august, iar proiectele legilor scoase la referendum.

La 23 august FPM organizeaza un miting consacrat consecintelor pactului Ribbentrop-Molotov de la al carui semnare se implineau 50 ani.

In aceiasi zi la Tiraspol se aflau in greva 33 intreprinderi cu un contingent de 37000 lucratori. La Tiraspol a sosit de urgenta S. Grossu – prim secretar al CC al PCM. Dupa intrevederea cu activul de partid, S. Grossu a fost invitat sa ia cuvantul la un miting ad-hoc, insa cuvantarea sa nu a mai putuc convinge pe nimeni. Dupa plecarea primului secretar OSTK a fost transformat in conitetul de greva. In aceiasi zi a intrat in greva si Combinatul metalurgic din Rabnita.

La 24 august in piata Victoriei din centrul Chisinaului, din initiativa CC al PCM si cu participarea lui S. Grossu, are loc un miting de comemorare

a 45 de ani de la eliberarea republicii de sub ocupatia fascista.

La 26 august in Tiraspol la mitingul orasenesc se aduna 65 mii de oameni. la acel moment in greva se aflau : la Tiraspol – 41 intreprinderi, Bender – 29, Rabnita – 23, Chisinau – 9, Comrat – 15, Balti – 2.

La 27 august 1989, in conformitate cu decizia prezidiului SS de a desfasura la locul de trai adunari populare pentru discutarea proiectelor, FPM organizeaza la Chisinau MAREA ADUNARE NATIONALA la care participa intre 500000 – 800000 de cetateni ai Moldovei. Adunarea s-a pronuntat in sprijinul legiferarii proiectelor de legi propuse, pentru suveranitatea deplina a Moldovei, pentru dreptul de iesire din componenta URSS, restabilirea simbolurilor nationale si revenirea la glotonimul de «romani» s.a.

In stanga Nistrului continua grevele si mitingurile zilnice de protest contra decretarii limbii moldovenesti in calitate de unica limba de stat.

La 28 august in Tiraspol are loc o intalnire de patru ore intre liderii OSTK cu membrii executivului FPM N. Costin si M. Ghimpu.

La 29 august, intr-un climat de tensiune maxima in ambele «tabere» i-si incepe lucrarile cea de-a 13 sesiune a Sovietului Suprem al RSSM. Raportul privind proiectele care urmau a fi legiferaate a fost prezentat de presedintele prezidiului SS Mircea Snegur, care a mentionat, ca scopul principal urmarit de proiectele de legi propuse este «restabilirea in drepturi a limbii moldovenesti». (Mentionam ca la acel moment deja 9 republici unionale adoptase legi similare, iar RSSM era a doua republica dintre acestea, care acorda garantii celorlalte limbi vorbite pe teritoriul sau – n.n. – Cicerone Contopistul). Deputatul S. Grossu a chemat la «incetarea grevelor, a ultimatumurilor si amenintarilor, la renuntarea de la revendicari neintemeiate». Tiraspolenii au raspuns cu un nou miting de protest.

La 30 august in SS al RSSM continua dezbaterile dramatice pe marginea proiectelor de legi. In discursul sau, F. Cibotaru, veteran al miscarii comuniste ilegaliste din Basarabia, fost participant la sesiunea SS al RSSM din 1941 care a aprobat legea privind trecerea la alfabetul chirilic, opina in legatura cu grevele contra limbii din orasele industriale : «Fratii nostri merg pana la aceea ca-si taie craca de sub picioare, prabusindu-se in haosul economic al grevelor, numai sa nu invete doua-trei sute de cuvinte moldovenesti. Putem vorbi aici de respectul pentru cultura moldoveneasca ?... Cat costa toata aceasta vorbărie despre internationalism cu care ies [la greva] confratii nostri ?»

La 31 august 1989 Sovietul Suprem al RSSM cu majoritatea covarsitoare adopta legile de functionare a limbilor (din 341 deputati, contra au votat 43, unul s-a abtinut). Din acest moment limba moldoveneasca (romana) devine unica limba de stat a RSSM, iar limba rusa – limba de comunicare interetnica. Ulterior ziua de 31 august va deveni sarbatoare nationala oficiala.

In acea zi memorabila, in greva totala sau partiala se aflau : la Tiraspol – 44 intreprinderi de stat, Bender – 35, Chisinau – 31, Rabnita – 25, Comrat – 18, Balti – 7, Ceadir-Lunga – 5.”

Sâmbătă 9 ianuarie 2010

Anunț imobiliar:

“Finisaje: parchet, termopan, jaluzele exterioare, 3 x *aere conditio-nate*, (subl.meu) spatiu deosebit de placut si luminos, cupola electrica 1.5 x 1.5 m”.

Cum altfel să numească bietul românache daravela aia care hârâie, bârâie, în principiu “condiționează aerul”, iar în neprin-cipiu nu condiționează nici pe dracul, dar face-bine pe o fațadă de casă, fiindcă indică fără greș bunăstarea, statutul de țoapă securistă (un scriitor mai inspirat a pus cărții sale titlul: “Sunt o babă securistă”), din bunic în strănepoată a apropiatarului (ziceam, așa): păi dacă posedă aere-condiționate...? La singular, pe meleaguri carpatine o astfel de huruitoare taman lângă fereastră este desemnată prin: “*un aer (condiționat)*” - să mulțumim cerului că nu a ieșit: “*aer condițional*”, așa-căci-deci la plural vine, corect: “aere”.

Pe timpul comunismului (alt fals, de mirare că vorbitorii cu curu’, contimporani nu au folosit “fostul comunism”, după modelul “fosta Securitate”) nu am auzit glasul vreunui “conducător” de-al nostru, din popor, cu excepția glăsnuitorului impenitent Ceaușescu. Când vreun “număr 3” sau “5” lua, asta, zi-i pe nume: cuvântul, îl citeai ca pe o carte scrisă demult, abia acum sonorizată: tovarășul nostru tremura de spaima de a nu se da de gol în public! - fiindcă el, oricât de proletăroi, știa cum se rostesc în limba română cuvinte ca *Vietnam, securitate, femeile*, nu cum le schimonosea Cel-Mai-ul (*Vienam, securitate, fimeili*), încât îi contamina până și pe prezentatorii de la televiziune, în frunte cu unul Marinescu, parcă Gheorghe, purtător de cravată, căruia însă îi simțeai, prin sticla ecranului duhoarea de obiele ai romartelor. Acum însă, că tot am făcut Marea Rivoluție din Decembrie, s-a dat liber la exprimare, deci fiecare se ‘sprimă potrivit celor patru clase primare pe care le-ar fi absolvit dacă n-ar avut dificultăți-trecătoare cu oralul - ca Boc, Udrea, Blaga, Băsescu, Antonescu.

*

Duminică 10 ianuarie 2010

Nu știu când și-a... românizat Bakonsky Fiul numele în: Baconschi, probabil între ultima carte publicată la Humanitas și numirea lui ca ministru de Externe. Sau, și mai precis (sic): “în vederea primirii portofoliului Externelor”.

Scrisesem cuvinte rele și despre tată și despre fiu. Nu mi le retrag, nu-mi cer iertare pentru ele, ceea ce nu mă împiedecă să fiu bucuros că pot spune și lucruri bune despre fiu. Fiindcă nu am mai auzit (nu am auzit eu la un om politic român) un discurs atât de inteligent, atât de măsurat, atât e normal - **atât de nero-mânesc** - *ca al acestui basarabean în chestiunea Basarabiei* - ieri, 9 ianuarie 2010 despre relațiile româno-rusești.(...)

Păcat că buna-impresie a “punctării” (sic-sic) ministrului este mereu tulburată de modificarea numelui său. Cine Dumnezeu l-a sfătuit, i-a impus să reia la purtat ȋtarii lui *Baconschi*?; memoria bunicului său, preotul Eftimie Baconski? Dar nu și-a dat seama că bunicul cunoscuse *o transcriere* a numelui din rusește în românește? În care caz care “nume” era cel corect? «Ambele-două» aș fi răspuns dacă aș fi fost ȋntrebat. Oricare ar fi “explicația” nepotului - va fi tâmpită. Memoria aceea nu se ȋțișe până de curând, lăsȋndu-l să semneze cu numele tatălui: *Baconsky*. Să-și fi spus (i se va șoptit, pe perna jacuzzi-ului) că așa cum tatăl său se ilustrase prin *sky*, el fiul, cel cu mai-moș, va da strălucire *ski*-ului?

Mă străduiesc să rămân în tonalitatea majoră, sărbătorească a discursului, dar, vai, ministrul ȋnsuși a dat cu copita în doniță, vârsȋnd laptele: ce-i acela: *Baconschi* ? Au oare, este, vorba lui Arghezi, o marcă de cremă de ghețe? (am mai folosit citatul, nu de mult, dar ce să fac dacă-mi place? - și textul și autorele)...

Vineri 5 februarie 2010

Niki al Monicăi Lovinescu nu mai are cuvinte. Și mie mi s-au ȋmputȋnat “cărămizile” din care mi-am făcut casa și viața (o viață de om), dar măcar eu nu sunt persoană publică; nici cronicar sportiv, ca să trȋncȋnesc toată ziua-bună-ziua despre orice și mai ales despre ȋniȋnica. Pardon: despre... *tȋmpenie*.

Am observat de o bună bucată de vreme cum, în intervenȋiile sale, N. Manolescu folosește “tȋmpenia” drept ȋnlocuitor a orice - mai vȋrtos a ceea ce nu-i place lui. Nu voi pierde timpul în căutare de citate, ȋi las această treabă lui Laszlo Alexandru - cu o frecvență care mă face să mă ȋntreb dacă junele Manolescu, la frageda-i vȋrstă de peste-șaptezeci-de-ani nu și-a pierdut uzul raȋunii (am vrut să spun: al cuvȋntului); astfel tȋmpează/ tȋmpizează tot ce nu pricepe el, deci ȋi pune grave probleme de... existență, cam ca girafa la ardeleanul din Sibiel.

Ultima nȋzdrȋvănie (ȋtin la acest termen): propunerea unor glumeți de sanctificare a lui Eminescu, în loc să fie tratată cu ȋngăduință, cu umor (umor, la Manolescu?) potrivit celor șaptezeci-și-de-ani, lui ȋi scapă din gură, pe bărbie, pe cravată, pe pantaloni, pe ȋncălțȋri... **tȋmpenia**: iat-o :

“Pe criticul Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din Romȋnia, ȋl amuză propunerea. «*E o tȋmpenie* (sublinierea mea, P.G.) fără margini. În primul rând, Eminescu trebuie citit, interpretat, analizat, nu canonizat. A trȋit în concubinaj, a fumat, a avut sifilis, ce trebuia să mai facă Eminescu ca să merite canonizarea?», spune el.”

Ce poate fi acela care tratează de “tâmpenie” toate năzdrăvaniile - văzute și nevăzute? Un intelectual, formator de conștiințe, cronicar literar care multe și năzdrăvane chestii va fi cunoscut în 50 ani de carieră de hărnicuț autor de recenzii? Un ardelean trezit față-n față (sic) cu girafa-i? Un ignorant (în materie de tâmpenie), sau un cine-zice-ăla-e? S-a observat: nu am rostit cuvântul “tâmpit” pentru a-l desemna pe N. Manolescu. El, Niki al Monicii nu este întru totul un-cine-zice-ăla-e, ci doar (sic) un mizerabil delator-plătit, în slujba Holocaustologiei Universale, alături de creaturi de coșmar ca Zalis, Oișteanu, Reichman, Uricaru, Gârbea - și autor al celei mai groase și mai kilogramează Istoriei a Literaturii Române (editată de Călin Vlăsie, omul care scoate bani și din manolească seacă).

Apoi N. Manolescu nu ar mai fi Niki al Monicilor dacă nu ar fi “combătut” tâmpenia în stilul inconfundabil al cronicilor sale sportive trimise de la Paris:

“În primul rând, Eminescu trebuie citit, interpretat, analizat, nu canonizat. A trăit în concubinaj, a fumat, a avut sifilis, ce trebuia să mai facă Eminescu ca să merite canonizarea?”

Așadar, după N. Manolescu, “Eminescu trebuie citit (...) nu canonizat”. Pentru că - de ce? Iată pentru că de ce - vorbește Manolescu Însuși:

“(Pentru că Eminescu) *a trăit în concubinaj, a fumat, a avut sifilis*” (sublinierea îmi aparține, dar nu și pentru-că-de-ce-ul).

Să mă mai întreb dacă N. Manolescu, pe lângă atâtea alte calități: felon, denunțător - de mincinos, ce să mai vorbesc? - este și ceea ce zice el despre năzdrăvănie? De acord, el este clasat: zi-i Manolescu și pace! Inacceptabilă rămâne însă complicitatea “confraților” (în realitate: a subalternilor, a slugilor) care l-au tot ascuns, acoperindu-l cu elogiile servile, i-au măturat sub preș porcăriile-limbăriile scrise în ziare (chiar și cartea-far, scrisă în colaborare cu D. Micu, **Literatura română de azi, 1944-1964**, nu neapărat pentru a-l feri pe el de gura Monicilor, la Europa Liberă, dar pentru a evita ei, autori de cărți, răzbunarea manolească pentru... demascarea Mascatului.

Urmez, deci: ce este el, Manolescu Nicolae: un schmecker care s-a descurcat și cu Ceaușescu și cu Popescu-Dumnezeu și cu Vasile Nicolescu și cu Gogu Rădulescu și cu Iliescu și cu Gelu Voican și cu Măgureanu și cu Băsescu și cu... - dar cu cine nu?! - sau este, la urma urmei, cel din oglindă: Monumentul

Tâmpeniei la Românul Ardeleano-Oltean?

8 februarie 2010

Marino își publică memoriile la Politrom :

“Cartea care aruncă în aer lumea culturală din România”

Sunt unul din foarte mulții care nu s-au avut ca frații cu Marino: nici în cei 5 ani de domiciliu obligatoriu, la Lătești, nici mai apoi în libertate. Motivele - invocate de mine - erau, vai, etico-politice, deci fără apel. Omul era nu doar antipatic (de parcă eu aș fi nemărginit de simpatic!), dar și grozav de fricos: vedea în tot și în toate *agresiuni îndreptate numai asupra lui*. De aceea va fi și cedat, după arestarea pentru “părăsire a domiciliului”.

Acum câțiva ani, răspunzând unor întrebări, la aceasta: «Când vă veți scrie amintirile?», Marino a răspuns (cu siguranță roșind, dar nu de jena răspunsului care urma să vină, ci de satisfacția, bolnavă la gândul că “demascările” lui au să provoace...o explozie în lumea culturală: «Sunt scrise, dar se vor publica numai după moartea mea».

Era atât de fricos, încât nu era capabil să-și imagineze reacțiilor celor “înțepați” de el - de aceea le trimitea în postumitate. Știa el ce știa: pactizarea cu Securitatea, cu greșoșii ștabi bolșevici : Popescu-Dumnezeu, Vasile Nicolescu, V. Căndea, atacurile, la comandă împotriva oniricilor..., bursa Herder, făcându-l coleg cu Blandiana, cu E. Barbu - bașca mizilicul, vorba unui sergent, când vorbea de “micuțele note informative” despre exilați - chiar despre prietenul său de 50 ani, Mircea Carp.

Ce zice el? De ce a lăsat prin testament ca memoriile să-i fie publicate la cinci ani după dispariție?:

„Aș provoca doar atacuri și insulte, ridiculizări și controverse, pe care doresc să le evit, în mod radical, mai ales acum, la sfârșitul vieții”, spune Marino în Preambul.

Aiureli. Dorește (sic) “să le evit, în mod radical, mai ales acum, la sfârșitul vieții”. Ce-o fi aceea: “să le evit, în mod radical”? Aceasta este limbă română? Gândire corectă?

A vrut să le evite - da, însă numai și numai din lașitate, nu pentru că... “nu ar fi vrut să provoace atacuri și insulte...” Le-a și provocat, dar... el nu mai este de față, ca să și le asume, s-a pus la adăpost - în pământ...

(...) Marți 9 februarie 2010

Găinăretul scriitornicesc danubiano-carpatic a fost stârnit de anunțata carte de memorii a lui Marino. Nu credam că scandalul cotcodacic va lua asemenea proporții. M-am înșelat.

De-acum inginerii sufletului omenesc au ce ingineri o vreme; o multă vreme (“în timp ce țara arde”). S-au aruncat cu jubilație/ în indignație, scriitorii noștri dragi și iubiți asupra cărții lui Marino, de parcă o astfel de ocazie ar fi așteptat - cum de întârziase atâta amar de vreme? Protestează - cu hotărâre - cei numiți (“cu numele”, acesta nu este un pleonasm, fiindcă românescii au curajosul obicei de a...nu-i numi pe numiți): pentru... numire (mă mir că încă nu a apărut “neologismul”: *nominalizați*) cei încă ne-numiți pentru această manieră de a-i desemna pe odioși, de a-și da cu părerea aiurea, despre nimica... Asta se cheamă, în limbajul securiștilor de pretutindeni: o **diversiune**. Scriitorniciilor tricolori le crăpa buza după “una mică - dar veselă”, de parcă ar fi cu toții muieri.

*

Din “Serialul Marino”, comentarii:

L-a întreținut doamna Lidia Bote de A trait Marino numai din scris??? (Vizitator), luni, 8 februarie 2010 - 12:42

Lidia Bote, specialistă în simbolismul românesc, era profa la Universitatea din Cluj și posedă o casă de om instărit. I-a creat lui Adrian Marino condiții de trai intelectual decent. Cine i-a creat lui Adrian Marino condiții de călătorii în Vest, sub Ceasca, e o altă poveste, nepovestită în memoriile sale, unde nu relatează ce căuta la Noel Bernard, directorul Radioului Free Europe, unde l-a întâlnit, mirat, și Paul Goma, emigrat la Paris încă din 1977. Megaloman, frustrat, nemulțumit, dorindu-se el însuși mai celebru decât Eliade, poate și Ceaușescu intelectual al culturii europene, mult deasupra lui Etienne, fără a fi totuși în stare să-i citească sau înțeleagă corect pe Tzvetan Todorov, Genette, Derrida sau Barthes, mai junii lui colegi de teorie literară, din Franța. Treaba lui cu nevoia unui nou pasoptism la români, o utopie mai puțin periculoasă decât cea marxistă, dar utopie, ignorând rolul autoreglator la piete liberal-capitaliste sau al economiei bunurilor simbolice...

corecții de Ulise (Vizitator), marți, 9 februarie 2010 - 09:48

Doamna Lidia Bote preda în cadrul catedrei de L.SI L.FRANCEZA (mai ales pe marchizul De Sade) iar pe Paul Goma, Marino îl știa din Baragan (unde Goma cânta...la pian).. Intelectuali adevărați, oameni adevărați...

Cam așa e de Edgar (Vizitator), luni, 8 februarie 2010 - 16:55

Dacă ne uităm la acest Dinescu, turnator, dizident securist, pervers sexual, posibil pedofil și gay, Dl. Marino a fost reținut în descriere. Aproape la fel de golani ca Dinescu sunt și CTP, Paunescu, Hurezeanu și mai sunt câțiva zelosi activiști ai lui Iliescu. Ei sunt paradoxul culturii României elemente periculoase ale INculturii iliesciene poluare care va ieși la suprafață când banda de criminali și hoți PSD va pieri. Și sunt semne clare că se va întâmpla curând. E păcat că desi argumentele sunt clare, doar puțini sunt cei care atacă frontal această plagă culturală românească cu mijloacele de exprimare în masă media golanească complice celor mai mafiști borfași delapidatori ca vântu voicu-

lescu patriciu. De aceea au durat si au durut Romania atata timp.

Are dreptate, cu o singura exceptie (II) de teufelssohn(Vizitator), luni, 8 februarie 2010 - 18:57

Adrian Marino se inseala, inasa, categoric in privinta lui Nicolae Manolescu, care ESTE un veleitar in toate sensurile, inclusiv in politica. Dovada cea mai clara in acest sens este sciziunea Aliantei Civice (AC) pe care Manolescu a provocat-o prin crearea Partidului Alianta Civica (PAC), care la alegerile din 92 nu a facut decat sa faramiteze opozitia, furand din voturile liberalilor si taranistilor. Eu chiar ma mir ca Adrian Marino, ca taranist, trece cu vederea PACul si puciuul lui Manolescu in cadrul AC.

De ce? de stefan (Vizitator), marți, 9 februarie 2010 - 00:56

De ce atita agitatiie acum? In fond aceste adevaruri le-a spus si rostit de multa vreme Paul Goma. In cartile autobiografice si in Jurnale.

Dar el deranjind pe toti si punind oglinda in fata tuturor au gasit de cuviinta, asa cum bine spune, sa-l ignore. Nu e publicat, nu i se reda cetatenia....Dati o cautare si veti gasi site-ul sau unde a publicat toate romanele si jurnalele sale. Spune atitea despre scriitorii roamani si "disidenta" lor, dar si despre luptele de la Europa Libera.

Miercuri 10 februarie 2010

Au grăunțe de ciugulit, galinaceii patriei (citește: intelectualii români, acele produse agricole nicidecum agricole, nici găinușe, nici cocșei). Marino, prin cartea anunțată li le servește cu dărnicie. Și cu zâmbet de satisfacție, de dincolo de mormânt. Mi-am spus părerea despre Marino, cel viu, mi-am spus părerea despre lașitatea lui, de refuzul fricos de a "răspunde" loviturilor primite de la contemporani, cele mai multe nedrepte, proteste printr-o răzbunare... postumă. Și proastă, cred în continuare.

Iată de ce, dintre literatorii români și relația lor cu scrisul-tipăritul, l-am respectat, l-am iubit pe Stere. Murise cu un an mai târziu (1936) decât cel în care mă nașteam eu (1935), însă mi-a fost tot timpul contemporan, ca să spun așa. Stere - Soljenițin mai târziu - nu-mi era fratele mare, cel care mă povățuiește ce să fac, ce să nu fac în viață, ci acela care-mi șoptește că, *asa* făcând, fac bine (ciudățenie: nici unul dintre ei nu m-a "certat", vorba lui Noica - și a lui Breban, să nu uităm) pentru vreun pas greșit al meu, ceea ce nu înseamnă că astfel de pași au lipsit în lunga-mi biografie. Nici unul din aceștia doi nu au amânat (sic) răspunsurile, replicile ce le ardeau buza de nerăbdarea de a fi date - imediat, pe-loc, peste-bot. Nu într-un viitor incert, improbabil și prost: ce-i "amenințarea" căcăcioasă: «O să-ți răspund după ce voi muri»?

(...) Dacă adevărul ar fi doar de partea... unei părți - a lui Marino, de pildă... În pasajul de mai sus: Marino spune și adevăruri, de pildă: nu doar el, dintre foștii deținuți politici, a

călătorit în Occident - și Balotă (da, însă la Balotă a fost vizibilă-citibilă plata: zecile de articole de limbământ. Nu am văzut, nu am auzit ca Marino să fi scris așa ceva).

*

(...) Marino, despre Lidia Bote (interviu cu Ioan Mureșan, în 2002):

“Chiar Goma spune într-un interviu că eram invidiat de toți în Lătești din pricina Lidiei. Când, acolo, la Lătești, săptămânal veneau hotărâri de divorț, de despărțire, Lidia nu m-a abandonat, 6 ani. A venit tot timpul. Am fotografii cu ea de acolo, fotografii făcute de Goma, care era fotografii satului. Nu pot dovedi că erau făcute de Goma, căci nu sunt semnate, altfel le-am putea edita, am putea scoate un album cu text și fotografii de Paul Goma.”

“Sunteți, domnule Marino, laureat al Premiului Herder...”

“Eram la Roma când am aflat vestea, într-o sală cu mai mulți scriitori. Și, la un moment dat, vine cineva de la ambasadă, foarte radios, să-mi spună și să comunice asistentei că Adrian Marino a luat Premiul Herder. Și atunci se întâmplă ceva extraordinar, aproape neverosimil. Marin Sorescu se scoală în două picioare și spune: „Acest premiu mi se cuvenea mie!”

“A provocat o situație și o impresie penibile. Acest poet care a mers cu cobilița prin Europa în căutarea Premiului Nobel... A luat și el, până la urmă, Herderul, după doi sau trei ani”.

Revenire la prezent:

Marti 18 octombrie 2011

Azi: scrisoare:

De : Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>

Obiect : posibilitati

Date : 18 octobrie 2011 08:21:45 HAEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Draga domnule Paul Goma,

În privința cetățeniei și în privința calității de membru al URSS am să mă ocup. Despre aceasta ultima chestiune am avut mai de mult o discuție cu Nicolae Manolescu. El spunea că ați vorbit și că nu doriți reînțegrarea în URSS. Acum știu de la dvs. cum stau lucrurile și am să transmit acest lucru colegilor din Comitetul Director. În legătură cu indemnizația de merit, ea se plătește din momentul în care URSS propune acest lucru către Ministerul Culturii. Este egală cu salariul mediu pe economie, adică în jur de 450 - 500 de euro. Nu există pentru scriitori vreoaică indemnizație care să se plătească retroactiv. Scriitorii nu primesc indemnizație pentru calitatea de membru al URSS, dimpotrivă, plătesc o cotizație mică de doi-trei euro pe lună.

Voi cerceta, împreună cu cei pe care mi i-ați recomandat, care este încadrarea dvs. în legile existente privind detențiunii politici. Sunt convins că statul vă datorează, potrivit legilor în vigoare, anumite despăgubiri al căror quantum îl

vom estima. Vom cerceta daca sunt si alte posibilitati. Ma intrebam daca, la plecarea din Romania, ati avut o casa pe care statul v-a nationalizat-o. Asta ne-ar usura lucrurile in privinta consistentei posibilelor despagubiri. In legatura cu asigurarea unei locuinte, va trebui sa facem demersuri, desi cel mai sigur ar fi sa se inchirieze o locuinta pentru dvs. Cu prietenie.

Am rămas fără glas. V.V. m-a făcut... “pat”, deocamdată, urmează să sufle în direcția mea, pentru ca eu să cad, lat, pe spate, “mat”-izat, ca în desenele animate.

Deocamdată aștept rezultatele. Atunci îi voi scrie lui V.V.

Sunt extrem de slăbit, diminuat - de boală. Abia vineri merg la Sabourina. Mă întreb dacă voi putea merge atâta amar de cale - picioarele mele nu mai sunt ale mele.

Înapoi, în trecut:

Joi 11 februarie 2010

Observ abia acum: un curajos anonim îl demască (*Obs. cult.* din 4 februarie a.c. la “Comentarii”) pe M. Oprea, ca să-l pună în locul lui pe Ilieșiu, certamente împins din spate de blandieni.

“ceea trebuie uitat recurs, Joi, 4 Februarie 2010, 11:29

Stimata doamna Musat, Demonstratia dumneavoastra manipuleaza flagrant prin omisiune. Patru exemple:

1. Condamnarea regimul communist din Romania si crearea CPADCR au fost rezultatul mobilizari transideologice a societatii civile ca urmare a Apelului pentru condamnarea regimului communist lansat de *Sorin Iliesiu si Academia Civica in data de 10 martie 2006.* (subl. mea, P.G.) Declaratia lui Marius Oprea era o reactie in cadrul acestei campanii from below.

2. Faptul ca Traian Basescu a cerut ca actul de condamnare sa se bazeze pe concluziile raportului unei comisii stiintifice a fost o reactie normala. Declaratiile oficiale ale statelor care au condamnat trecutul autoritar sau totalitar au fost bazate pe raportul unei comisii stiintifice (Germania, varii tari din America Latina, Africa de Sud, Estonia, etc)

3. Numirea lui Marius Oprea in functia de director al IICCR si crearea acestei institutii nu au fost rezultatul unui proces obiectiv de selectie. Marius Oprea este membru marcant al PNL si era consilier, la acea vreme, al premierului Tariceanu. Nu se poate afirma oare ca de fapt la baza existentei IICCR se afla exact principiul cadrului de nadejde pus in functie strategica si rasplatit pentru serviciile politice aduse pe parcursul anilor? Crearea IICCR si numirea lui Marius Oprea au fost si o lovitura de imagine a PNL din punct de vedere electoral.

4. Dupa incheierea mandatului CPADCR, Traian Basescu a creat Comisia Consultativa pentru Analiza Dictaturii comuniste din Romania. Aceasta Comisie, spre deosebire de IICCR, nu are buget. Dar a colaborat cu IICCR pentru la realizarea Manualului de Istorie a Comunismului, a publicat primul volum de documente de arhiva cu care a lucrat CPADCR, si daca nu ma insel a anuntat publicare altor doua. Aceasta Comisie a prezentat Raportul

Final in strainate in cadrul unei serii de conferinte internationale atat in Europa (Paris, Viena) cat si in SUA (DC, New York, Los Angeles).

Marius Oprea detine pozitia in cadrul si controlul asupra IICCR si datorita partizanatului sau politic. Marius Oprea se lupta pentru o functie pentru care nu a obtinut-o pe baza de concurs. Inca de la infiintare, IICCR a fost o institutie politica/politizata.” (...)

Dar blandienii mi-au luat-o înainte cu o săptămână! În virtutea acestei “întâietăți”, ei au fost “*primii la data de 10 martie 2006*”(!), nu eu, care tocmai îl detronasem pe M. Oprea cu: “textele “Anticultura” (2002!), “Un fals pentru eternitate (2003!), “Amnezia la români” (2004!), “Să învățăm de la evrei” (2005!), “*Propunere de înființare a Institutului de Studiere a Terorii Bolșevice în România*” (datat: 23 septembrie 2005!)”...

Dar ce fac eu : intru în concurență cu vajnica disidentă Blandiana?, cu Ilieșiu, “revoluționarul” din pleavă recondiționată? “Să-mi fie rușine!”, iată un citat din Laszlo Alexandru, antonesciindu-mă cu extremă severitate, pe când nu apăruse bănățeanul akționatoro-turnător (cum îl cheamă? cum îl cheamă pe colegul Hertei Müller? - nici o pagubă dacă i-am uitat numele tiriplicului de expresie germană Totok, membru al Comisiei Wiesel).

Marti 16 februarie 2010

Protestatarii de meserie, holocaustologii Katz și Florian, colegi în “lotul” celor dați în judecată de mine pentru calomnie, alături de Carmen Mușat - al cărei soț a apărut o bună parte dintre antisemitizatori, nu știu dacă și pe acești păduchi veninoși, indivizi fără meserie, alta decât aceea de a zbiera, cu stropi: «Alarma, Alarma!”, de fiecare dată când li se năzare lor, vigilenților, că a violat inviolabilul Zid al Ierusalimului o musulită numai bună de antisemitizat). Aceste creaturi de coșmar, copii încremeniți în pantalonii scurți ai infanțității, masturbatoriști impenitenți pe sub bancă, altfel președinți ai Centrului pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului din România (Fanfara, Fanfara!), ca, scuzați-pardon-bonsoar, Katz și Alexandru Florian, directori-delegați ai vreunui institut botezat pentru circumstanță: “Național, românesc, pentru studierea Holocaustului”, în uniforme ale Țahalului, de către impostorul nobelizat Elie Wiesel. (Trei ani de zile acești tovarășei fără căpătâi, fără meserie - și fără vârstă decisă - lătrători în haită la fiecare imaginar “act de antisemitism”, turnători din familie și din tradiție, au refuzat să-și declare adresa, astfel blocând mersul procesului intentat de mine), protestează, acum, contra filmului cu /despre Ogoranu, prezentat la Berlin (după *Evenimentul zilei*):

Filmul despre Gavrilă Ogoranu provoacă proteste la Berlin

Traian Danciu Marți, 16 Februarie 2010

“SCRISOARE. Pe motiv că filmul „Portretul luptătorului la tinerețe” ar aborda un personaj care a făcut parte din mișcarea legionară, mai multe organizații cer încetarea proiecțiilor din festival. Una dintre cele patru producții românești proiectate zilele acestea la Festivalul de la Berlin este criticată pentru că ar „glorifica” un fost legionar.

Scrisoarea de protest împotriva filmului „Portretul luptătorului la tinerețe”, regizat de Constantin Popescu și prezentat în secțiunea Forum a Festivalului de la Berlin, este semnată, printre alții, de Marco Katz, președintele Centrului pentru Monitorizarea și Combaterea Anti semitismului din România, și Alexandru Florian, director al Institutului Național pentru studierea Holocaustului „Elie Wiesel”.

Proiecțiile nu vor fi oprite

Destinatarii „petiției” sunt directorului Berlinalei, Dieter Kosslick, și membrii juriului actualei ediții, prezidat de Werner Herzog, deși filmul nu este în competiție.

*Semnatarii protestului critică la filmul pe care se pare că nu l-au vizionat (cum altfel?, doar acesta este obiceiul Holocaustologiei Universale: așa cum Carmen Mușat și I.B. Lefter au publicat în *Observator cultural*, calomniosul text semnat de “Radu Ioanid” împotriva mea - și tot fără să-l citească) - și pe care îl descriu drept „documentar”, ceea ce el nu este - că acesta ar glorifica o persoană, portretizând-o drept luptătoare împotriva comunismului, deși aceasta a aparținut mișcării legionare. Filmul urmărește lupta grupului de partizani condus de Ion Gavrilă Ogoranu, în primii ani de comunism.*

„Vă aducem la cunoștință că Ion Gavrilă-Ogoranu a făcut parte din Mișcarea Legionară din România, Frația de Cruce Negoiul, fiind un militant al acestei organizații cu caracter fascist, antisemit și rasist“, scriu semnatarii. *„Promovarea cultului persoanelor și organizațiilor cu caracter fascist, rasist și xenofob este interzisă de legea din România și contravine principiilor fundamentale ale democrației europene“* (este recognoscibilă negația oarbă, insolentă, cretină, a oricui nu este favorabilă lor, antisemitizatorii - nota mea, P.G), se arată în scrisoare. Prin urmare, semnatarii cer să se „dispună încetarea proiecțiilor“, lucru care n-a fost acceptat de organizatorii Berlinalei.

„Vreau să fiu înțeles bine, acest film nu e o hagiografie”

Protestul a fost un subiect de discuție duminică seara, la petrecerea românilor de la Berlin. Bernd Bruder, responsabil cu selecția filmelor din Europa de Sud-Est în secțiunea Forum, a apărut decizia de a selecta „Portretul luptătorului la tinerețe”, susținând că acuzațiile ar fi neîndreptățite.

El a admis, în schimb, că s-ar putea ca, pentru un istoric român, unele aspecte să fie discutabile. **„Nu putem porni la discuție atâta timp cât cei care protestează nu au văzut filmul.** (subl. mea, P.G.) E, în primul rând, un film de ficțiune și nu un documentar”, spune Constantin Popescu.

„Vreau să fiu înțeles bine, acest film nu e o hagiografie, oamenii ăia nu sunt niște îngerăși pentru mine. Asta nu înseamnă că nu am voie să am o părere despre ce s-a întâmplat. Eu prezint niște fapte ale unor oameni, dar asta nu înseamnă că sunt de acord cu tot ce au făcut ei”, continuă cineastul, amintind de faptul că Gavrilă Ogoranu a fost portretizat de nenumărate ori în România, inclusiv în „Memorialul durerii”, de la TVR, fără să protesteze cineva.

„Încerc doar să înțeleg de ce se judecă lucrurile cu măsuri diferite. Și

de unde psihoza asta, de a nu vorbi despre anumite lucruri?” (Cum, “de unde”? De la Tel Aviv!, precizarea mea, P.G.).

Cercetătorul german în cultură și criticul de film Ekkehard Knoerer scrie în revista de cultură on-line „Perlentaucher” că „Popescu, [ca] autor al scenariului, pe de-o parte observă cele întâmplate clar din poziția dreptei anti-comuniste. El tace însă asupra faptului că *multe dintre figurile sale din film, care apar drept eroice, deși fără sens, au un fundal fascistoid-antisemit*, (subl. m., P.G.) ceea ce i se poate reproșa din punctul de vedere al unui istoric“.

(“El tace însă”... iată că totodată i se sugerează ce, cum ar fi trebuit să facă: să fi început cu suferințele evreilor sub nașiști și legionăroi, abia apoi să fi adus vorba de eventualele suferințe pricinuite de “unii evrei” neevreilor - cunosc rețeta din cronicile lui Ed., Reichman, din sfaturile prietenești ale lui Alain Paruit, S. Damian, din “întrebările” năuce, prostești, analfabete puse mie de comentatorul O. Șimonca... - nota mea, P.G.)

„Nu putem porni la discuție atâta timp cât cei care protestează nu au văzut filmul.“,

CONSTANTIN POPESCU, regizor

ISTORIE

„Rezistența n-a fost o mișcare a legionarilor”

Ion Gavrilă Ogoranu, unul dintre cei mai înverșunați partizani anti-comuniști, a încetat din viață în 2006, în satul Gălțiu, din județul Alba, la 73 de ani. În anii de liceu, în Făgăraș, a activat în Frăția de Cruce, organizația de tineret a Mișcării Legionare. Ca student, a fost condamnat, în lipsă, la 19 ani de închisoare în procesul celor 200 de studenți de la Cluj, după ce, între 1941 și 1944, fusese închis pentru „activitate interzisă”. Între 1948 și 1955 - când ultimii luptători au ajuns în mâinile Siguranței, în urma unor denunțuri - a condus Grupul Carpatin Făgărașan. A fost condamnat la moarte în 1951. Timp de 21 de ani, până în 1976, a stat ascuns în casa Anei Săbăduș, văduva unui deținut politic, care i-a devenit ulterior soție. Se pare că a scăpat de condamnare, după 1976, grație intervenției lui Richard Nixon.

„Au fost voci grăbite care au afirmat răstit că mișcarea de rezistență anticomunistă a fost opera legionarilor. E o minciună. În același timp, printre partizani au fost și legionari. Trebuie luat caz cu caz. E o prostie enormă să acreditezi ideea că a fost o mișcare a legionarilor de fapt, iar în mediile germane (nu germane, ci a unor gazetarnici evrei din Germania - nota mea, P.G.), în special, s-au făcut câteva extrapolări neavenite. Trebuie, pur și simplu, acceptat acest episod din trecutul lui Ogoranu, ca și faptul că a fost un luptător adevărat. Trebuie discutat concret, dacă e cazul, ce anume a făcut el ca legionar. Sunt două lucruri distincte”, spune istoricul Armand Gou. (Florentina Ciuverca)

PROIECT

“Urmează portretul Elisabetei Rizea

„Portretul luptătorului la tinerețe” este prima parte a unui triptic numit „Aproape liniște”, care va continua cu două alte filme, despre frații Arnăuțoiu și Elisabeta Rizea. Filmările, care au angrenat peste 100 de actori, au avut loc în 2008, la studiourile MediaPro, din Buftea, și în diverse locuri din țară. Rolul principal, al lui Gavrilă Ogoranu, i-a fost atribuit lui Costi Diță, iar camarazii lui au fost preluați, printre alții, de Alexandru Potocean, Bogdan Dumitrache, Alin Mihalache. Filmul a primit 1,5 milioane de lei de

la Centrul Național al Cinematografiei, în 2006”.

Comentarii de Erwin(Vizitator), luni, 15 februarie 2010 - 23:13

Pai daca provoaca proteste este musai sa-l vedem.

Dar la filmele cu comunisti, de ce nu protesteaza? de Beria(Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 01:20Nu cumva fiindca ei au fost parintii din umbra ai comunismului, care mai tarziu le-a scapat din mana pierzand avantajele pe care le sperau? Sunt niste fatarnici, isi plang numai durerile lor, dar crimele facute de ei le trec sub tacere sau le neaga mintind fara sa clipeasca. Ana Pauker, Vasile Luca, Walter Roman, Nikolski, si foarte multi altii, au complotat impotriva statului roman si au fost coloana a 5-a a comunismului in Romania. Au fost in prima linie a instaurarii comunismului in Romania, savarsind genocid impotriva elitelor romanesti. Chiar au uitat asta? Noi nu, caci s-au dovedit rasisti si xenofobi cu romanii chiar la ei acasa. Sa-si ceara si ei scuze pentru crimele lor, cum si altii si-au cerut scuze de la ei, atunci poate va fi mai multa armonie.”

“apreciez aceasta linie de gandire de Andrei Panait(Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 01:11 Dar am auzit inasa, ca filmul este destul de prost facut din punct de vedere cinematografic, si ca nu se dezvoltă suficient de bine caracterele principale. Pana la urma, oricat de legionar ar fi fost Ogoranu, povestea lui este una din istoria noastra si nu poate fi stearsa de cenzori, chiar din contra fiindca a fost un luptator de renume, merita facute filme bune si de renume, dar macar sa le faca bine, nu amatoreste asa cum spun criticii ca s-a facut asta.

“Eroul Ogoranu de Axente Severus (Vizitator), marți, 16 februarie 2010 - 02:59Este un erou al Romaniei si avem datoria sa ni-l pastram ca atare.Daca nu vor apare schimbari semnificative la actualul raport de forte in lume (cele vazute dar si nevazute) o natiune vulnerabila ca Romania risca sa si ingroape pur si simplu istoria, eroii, tot.Curand va veni si randul lui Eminescu; nu au inceput inca acest demers caci merg pe strategia lui Ilici Lenin " Doi pasi(mici) inapoi-un pas(mare) inainte"- perversiune dusa la rang de arta.Da, Legionarii au mai comis o mare "CRIMA": aceea de a fi osatura rezistentei anti-comuniste; este un adevar ce nu am nevoie sa mi-l confirme altii-chestiune de familie.Bunul Dumnezeu sa'i odihnesca pe ei pe toti. Eroii avem multi si multi uitati: Alexandru (Bebe) Cristescu pe frontul anti-Bolshevik are mormantul in Franta, Bazu Cantacuzino (pilot greu de egalat) e in Spania; oare nu merita sa fie adusi in tara?A.S.

“de andy marți, 16 februarie 2010 - 04:07 Sa fi anticomunist e un pacat pentru cei care au adus si impus comunismul in Romania. Noi ar trebui sa-i tratam pe toti care au facut parte din Partidul Comunist, asa cum ii trateaza evreii pe nazisti: sa-i rapim, de oriunde s-ar afla in lume, sa-i condamnăm la moarte si sa-i executăm

Eu nu pot arăta cu degetul un turnător refugiat în Germania. Nici chiar în Franța. Nu m-a pasionat vânătoarea de delatori - nu aş fi avut atâta hârtie ca să-i cuprind pe toți - observ că o face Nedelcovici pentru noi, cei de vârsta lui, însă arestați de-a-adevăratelea, bătuți cu adevărat, nu “arestați la domiciliu” ca alde el, Bujor, ca Blandiana, ca Dinescu...

Mă roade în continuare ne-crederea colegilor că al nostru coleg Ivasiuc se ocupase, printre scriitori, cu aceleși “trebi” ca și Anania printre popi. Am mai scris despre momentul în care, proaspăt ieșit dintre labele Securității, după 6 mai 1977, am spus prietenilor (așa îi consideram atunci) că prietenul și colegul

nostru - și coleg al meu de celulă: Ivasiuc era, cum bănuiesem de multă vreme, însă nu mă lăsase inima să sonorizez - mai ales față de aghiotanții săi fideli: Florin Pavlovici și Al. Zub (oare de ce?; mă întreb azi, inutil de târziu), nu doar un vulgar turnător, ci redactor de fișe personale, de fișe de grup profesional (sic), vorbesc de prietenii scriitorilor, ba chiar de “portrete”... psihologice (mie îmi făcuse, nu unul, ci mai multe - toate acestea aflându-se în lunile aprilie-mai 1977 în dosarele mele de anchetă, dar de negăsit atunci când Stejărel Olaru le căutase, în numele meu).

Ei, și dacă ar fi crezut ce le spuneam eu (mi-am mai pus această întrebare esențială)? De-o pildă Breban: Ar fi fost el în stare să facă apropierea dintre denunțurile - măcar scrise - ale lui Ivasiuc și “vorbele scăpate” de el însuși față de colegii săi de CC, de pildă Cornel Burtică, despre mine? Sau față de securiștii cu care avea relații de tragere de brăcinar - sau măcar de... rachetă de tenis - fiindcă tenisul, se știe, era principala preocupare intelectuală a sa (și a lui Ion Vianu), imediat după Cutremur, cu Pleșiță, căruia îi dedicase “Bunavestire”, «lui și Doamnei sale»? (După cum preocuparea lui Noica și a lui Liiceanu; după același Cutremur, era mutarea Capitalei de la București la Târgoviște - sau la Curtea de Argeș - însă nu pentru amplasarea ei pe un teren mai puțin expus seismelor, ci pentru a-i împiedeca pe... pensionari de năvăli și a încurca trebile intelectualilor - ca Noica și ca Liiceanu - vezi “Jurnalul de la Păltiniș”, primele pagini).

Haiti: Ce face Dumnezeu ăla? Tot nefericiților pământului le cad năpastele pe cap?

Ca și românilor?

*

Eugen Simion a scris, în *Cultura* un articol (sau a deschis un serial?) intitulat “Jurnal pe sărite”. Citind titlul, ceva mi-a sunat cunoscut; oare unde, oare unde îl mai întâlnisem? A, da, la mine: primul volum din seria de jurnale apărute la Nemira, purta, pe copertă chiar acest titlu: **Jurnal pe Sărite**.

Acum ce fac: îl acuz pe Eugen Simion de plagiat? Și dacă îl acuz de așa ceva, ce se întâmplă? Are să fie lapidat plagiatorul în piața publică? Da de unde! Să fie mulțumită victima (plagiatorului) că nu a fost bătută cu pietre, cum mă amenințau, în primăvara anului 1977, niște fețe bisericesti - altfel ortodoxe - de pe la Chiojdeni. Are noroc Eugen Simion: eu nu sunt Țepeneag (se observă, nu?), cel care mă acuzase că îl furasem, intitulându-mi o carte: **Arta refugii**, tradusă în franceză: **L'Art de la fugue** - era limpede : îl jefuisem pe Țepeneag, cel care-și botezase o carte a

sa - în românește: **Zadarnică-i arta fugii**”! I-am răspuns că eu vorbeam de o artă a... *refugii* (a refugiatului, ca să înțeleagă până și oniricii). La urma urmei amândoi îl plagiasem pe bătrânul Bach - chiar și Blandiana, ajunsă la... împărțea cu întârziere de decenii, însă, după obicei, tot dînd din coată și din coadă, ajunsese în fruntea-frunților: ca “disidentă” de frunte (sic) și, desigur, anticomunistă-foc - ea, cu Ogarul Cenușiu, altfel Rusan, anticapitalistul (american) care, pe timpul lui Ceaușescu vizita America, în unicul scop de a o critica!

Sâmbătă 16 ianuarie 2010

Haiti. Haiti. Haiti.

În sfârșit, o veste (foarte) bună: mi-a răspuns Daniela Goma, strănepoata mea de la Chișinău, fiica nepotului Ionel Goma, dispărut în urma unui cumplit accident de circulație, astă vară. I-am răspuns pe dată, i-am cerut adresa poștală, ca să-i trimit cva cărți.

*

Foștii șefi ai Securității, găsiți vinovați după 20 de ani

Mirela Corlățan Sâmbătă, 16 Ianuarie 2010

Justiția a stabilit că Tudor Postelnicu și generalul (r) Iulian Vlad au încălcat drepturile omului în calitate de înalți ofițeri ai Securității ceaușiste.

Amândoi s-au născut în 1931 și amândoi au fost șefii Securității ceaușiste. Începând cu 13 ianuarie 2010, Tudor Postelnicu și Iulian Vlad mai au ceva în comun. Amândoi au primit decizii ale Curții de Apel București prin care se constată că au încălcat drepturile omului în calitate de înalți ofițeri ai Securității.

În cazul lui Postelnicu, sentința s-a publicat miercuri în Monitorul Oficial, fostul demnitar comunist nefăcând vreun gest pentru a se apăra. Tot miercuri, Curtea de Apel s-a pronunțat în defavoarea ultimului șef al Securității, generalul (în rezervă) Iulian Vlad.

Dintr-un anumit punct de vedere, acesta a fost un caz situat la antipod: Iulian Vlad a luptat din răspuțeri să demonstreze că nu a făcut poliție politică prin exercitarea funcției sale, angajându-și una dintre cele mai mari case de avocatură din București.

Dosarul „Bărbosul”

În ceea ce îl privește pe Tudor Postelnicu, CNSAS a făcut verificarea din oficiu, sesizând rolul important pe care acesta l-a jucat în instrumentarea dosarelor mai multor persoane. Așa cum arată decizia Curții de Apel, cele mai importante probe ale CNSAS împotriva lui Postelnicu au fost găsite în dosarele scriitorilor Paul Goma și Ion Caraion. Pe primul, plecat definitiv din țară în 1977, a încercat să-l „neutralizeze” printr-un laborios plan de măsuri, care viza compromi-

terea sa în mai multe medii din țară și din exil.

Paul Goma se afla în vizorul Securității din 1956, când, în contextul mișcărilor de solidaritate cu revolta de la Budapesta, a fost condamnat la doi ani de pușcărie pentru „uneltire contra ordinii sociale”. Cinci ani mai târziu i s-a deschis dosarul de urmărire informativă pe numele conspirativ „Bărbosul”, iar la un an după ce a ajuns la Paris, în 1978, din poziția de șef al Securității, Postelnicu a ordonat subalternilor săi „demascarea, compromiterea și anihilarea” scriitorului.

Diversiunea „agentul Paul Goma”

Teza principală pe care securiștii trebuiau s-o demonstreze era că Paul Goma ar fi fost el însuși un agent al „puterilor străine și al cercurilor iredentiste maghiare”.

„Va fi continuată lansarea, în rândul legionarilor din Franța, RF Germania, Spania și SUA [*de ce omite autoarea rolul considerabil, aș zice: determinant jucat de evreii aflați încă în România - ca “ariergardă” - acționând ca voluntari pentru cauza sionismului pretutindena precum și cel de “ostași”: evreii deveniți israelieni?; dar exista o adevărată politică de stat, a compromiterii lui P.G., vezi de pildă fleacul de dispoziție primită de guvernul de la Tel Aviv de către compania aeriană Elal, de “opri”, (confisca) înainte de aterizarea la București, toate cărțile lui P.G.] a versiunii că «Bărbosul», prin intermediul socrului său evreu, întreține legături cu elemente de vârf evreiești cunoscute că fac parte din Serviciul de informații israelian (Mossad - n.r.), fapt ce justifică sprijinul primit din partea unor organizații evreiești și a unor elemente de la postul de radio «Europa Liberă»”, scrie în planul de măsuri dispuse de Tudor Postelnicu împotriva disidentului Paul Goma.*

Compromiterea profesională

Conform viziunii lui Postelnicu, *Goma trebuia să fie perceput în viitor ca un scriitor lipsit de talent* (subl. mea, P.G). Drept urmare, diverse articole defăimătoare trebuiau publicate despre el. Strategia Securității suna astfel: „Continuarea publicării de materiale în presa emigrației din SUA, Canada, Anglia și RF Germania, prin care «Bărbosul» va fi prezentat ca un element lipsit de talent și orizont, caracter duplicitar, autor al unei propagande ieftine, prin care urmărește să-și facă publicitate personală”. [*iar în Israel zugrăvit ca pe un “antisemit” - prin pana tovarășilor de nădejde Sorin Toma, Iosif Petran, Al. Mirodan; în Occident, prin nu mai puțin tovarășii Ed. Reichmann, Alain Paruit - apoi începând din 1983, prin Lavastina, M.D. Gheorghiu...].*

Pentru a ști tot ce este legat de Paul Goma, Securitatea a angrenat în joc o adevărată armată de informatori. Trebuiau urmăriți nu doar el și soția, ci și „socrul și mătușa soției acestuia”, precum și cunoscuții săi de la „Ștefan Gheorghiu”.

Urmărirea a presupus, arată documentele, și „tehnică operativă”, respectiv ascultarea telefoanelor și instalarea de microfoane, precum și supraveghere plus filaj. CNSAS a demonstrat că măsurile propuse de Postelnicu în cazul lui Goma au fost puse în aplicare ulterior.

(...)

*

Ceartă de ma'ala, în legătură cu dreptul Mariei France Ionesco de a permite sau ba, "recuperarea" lui Eugène Ionesco, în numele dreptului moștenitorului.

Mi-e greu să vorbesc despre *asta*. Am fost buni prieteni, m-am bucurat și de bunăvoința soților Ionesco, până când Mona Ionescu, fiica popii Alexandru Ionescu și soția lui Țepeneag și-a băgat coada-i subtil-interpretativă și, dintr-un text al meu (care cu jumătate de oră înainte de "indicațiile prețioase", fusese lăudat - cu lacrimi, de fiica lui Eugène) a reușit să-l prefacă... în calomnie! Uluit, rănit, i-am răspuns (Mariei-France) că nu citise bine ce scrisesem, îi și trimisesem o copie a textului... Degeaba: otrava turnată în urechea ei de veninoasa Mona Țepeneag fusese atât de eficace, încât fiica lui Eugène Ionesco nu a recunoscut acest păcat de moarte al literatului-la-român, ci s-a lăsat dusă de "comentariul" la ureche și mi-a replicat - la telefon cam așa:

'Nu vorbesc de ce ai scris despre papă, ci despre Mona Țepeneag: să scrii tu ca Mona merge în fiecare vacanță în România, cu fetița...'

Ei da, erau două texte diferite, dar abila Mona Ionescu-Țepeneag i le servise amestecate, unul fiind un omagiu al lui Eugène Ionesco - *în cu totul alt text fiind adevărul despre vacanțele în România (lui Ceaușescu) ale Monei Țepeneag, ale fetiței, despre călătoriile frecvente în Occident ale Prea-Sfântului Alexandru Ionescu, deputat al MAN și socru al lui Țepeneag, cel care se străduise să pună laba, în numele Patriarhiei de la București, a Bisericii române din Paris*. Dar subtilul, precum stâlpul telegrafic D.C. Mihăilescu, un Boris-Mehr avant la lettre, băgându-se în vorbă, comentînd (?) Jurnalul meu în numele stăpânilor Liiceanu-Monica Lovinescu, s-a trezit dîndu-i dreptate Mariei-France Ionesco (cea care, cu drăgălășenia-i legendară, confundase alert punctele de vedere, la ea ceva obișnuit - și scuzabil), dar te pui cu D.C. M., "religiosul", că tot era el slugă supusă la mai-mari, nu avea nevoie de adevăr, ci de o variantă fabricată în folosul Liiceanului? Astfel am devenit, nu doar un mincinos, ci și delator - cine vorbește de delațiune: D.C. M.!

Mă doare inima pentru Marie-France Ionesco, pentru opera tatălui său, dar mă abțin de a interveni - cine știe ce ar mai "înțelege" ea din ceea ce voi spune ? După obiceiul din ultimul deceniu și jumătate: eu să spun **una**, ea să-mi răspundă la **alta**?

Marți 19 ianuarie 2010

Radu Călin Cristea scrie în *Adevărul* de azi "Amnezia cu

premeditare (I)”. Începe textul “uitarea disidenților” cu Doina Cornea, a cărei acțiune a început, hăt, în 1982 (“hăt” din măcar 1977, nu “hăt” din 2010) și a sfârșit odată cu dispariția lui Coposu - lângă care a stat, cumintică, până la moartea Seniorului; și până la abandonul rușinos, puturos, criminal din partea lui Constan-tinescu, a trebilor țării, provocând bucuria-nebunilor, permițând revenirea în forță a comuniștilor lui Iliescu, apoi a produșilor Securității eterne, mutații veninoși de teapa (era să spun: “țeapa”) unor Becali, reîncălzitul securist de modă veche V.C. Tudor, Ridzi, Udrea, EBA fiica-tăticului, Prigoană senior-junior, vorbesc de fauna toxică apărută sub “democratul” Băsescu.

Nu am a-i reproșa lui Radu Călin Cristea că a început nararea singurei porțiuni luminoase din Istoria Românilor sub comunism “de la mijloc” (cu Doina Cornea, repet: manifestată în anul **1982**) și nu “omenește”, corect, cronologic-istoric, dacă nu din **1977**, când au fost cunoscute pentru întâia oară **documente** despre anticomunismul românilor (vorbesc despre Mișcarea pentru drepturile Omului, da, da, “aia care dădea pașapoarte fugarilor”, nu de revolta minerilor din același an) - dacă nu cu un deceniu mai devreme, prin “Cazul Paraschiv”, despre a cărei fapte și pătimiri Tismăneanu (“hăl cu Comisia Băsescu”), preocupat de “standarde” a aflat... prea târziu, bietul de el, ca să-l includă (în “Comisie”).

Faptul că articolul lui R.C. Cristea este greșit construit - încă o dată: debutînd cu momentul **1982**: Doina Cornea - a fost remarcat de participanții la comentarii:

“Excelent comentariu. Felicitari, domnule Cristea! Marasmul societății românești ne cuprinde pe toți și aflam mirati ca Doina Cornea, Doamna Cornea, mai există. Eu am înțeles-o pe Doamna Cornea ca pe Monica Lovinescu revenită definitiv în România [*Monica Lovinescu nu a revenit definitiv, doar a călătorit în țară - n.m., P.G.*] Cultivată, discretă, foarte vie, corozivă. Se va întâmpla cândva inevitabilul și doamne câți își vor rupe părul din cap regretînd că n-au prețuit-o cum merita. Uite că e la doi pași și o înjură toate secăturile comunisto-securistice. Apropo, ea de ce n-a făcut parte din Comisia Tismăneanu? N-avea ce spune, nu venea din mediul academic? Sau a căzut [la] concursul în fața securiștilor Berindei și Antohi? Sau pentru [că] marele anticomunist Băsescu nu era suficient de anticomunist?? Aștept partea a doua. Sunt curios ce crede autorul despre un alt mare dizident, Paul Goma. SILVESTRU18.Jan.10-23:41hs;

“Scrisoare către cei care n-au incetat sa gindeasca. Suna bine. Citi destinatari o mai fi avind in Romania? Mii, zeci de mii, sute de mii? Milioane in niciun caz. Daca poporul asta ar gindi nu s-ar fi lasat condus de jeguri prezidentiale ca Ilici Iliescu sau Comandantul Suprem al flotei de uscat.”

“Respectul nostru, Doamna Cornea. Daca as fi seful televiziunii publice as face o emisiune de un minut zilnic doar cu ea. As pune-o sa raspundă la o intrebare. La tvr nu mai sunt emisiuni, ci omisiuni, are grijă Sassu de toate.

VALI18.Jan.10-23:53hs

“Dle Cristea! Daca in Romania ar fi avut loc o Revolutie care sa aduca "mai binele" pentru Romania si pentru majoritatea covarsitoare a poporului roman, cu siguranta ca toti cei ce se impotriviseră vechiului regim, ar fi fost inconjurati cu dragoste si respect! Dar atata timp cat in Romania a avut loc o Contrarevolutie, care a intors tara inapoi cu 45 de ani, a ruinat-o material si spiritual, iar pentru majoritatea covarsitoare a poporului roman a disparut lumina de la capatul tunelului, situatie ce este considerata ca fiind "implinirea" actiunilor disidentilor de dinainte de 1989, este de la sine inteles ca furia impotriva acestei situatii, este indreptata cu aceeasi forta si impotriva celor care au "pregatit" terenul, adica impotriva disidentilor! RIZOAICAD.ARGES19.Jan.10“

Pe de altă parte autorul, R.C. C. discret, politicoș cu doamnele, se preface a nu ști cât rău *ne-a făcut* Doina Cornea (și nu pentru “motivul” invocat de Gelu Ionescu, cel curajos-foc la București, complotînd de zor contra lui Ceaușescu, pe după cap cu ostașul Cosașu, jucînd ei bridge, astfel opunîndu-se Tiranului, însă odată la adăpost, la München, terribel de nemilos cu compatrioții, infinit mai anticomuniști decât el, pe Doina Cornea tratărisind-o de foarte sus, cu ironie ucigătoare de “chivuță”) - reiau: cât rău *ne-a făcut* Mama Națiunii, rămânînd lângă Coposu, *mută*, deși toată lumea vedea că Seniorul este dus de căpăstru ca un cal bolnav, de criminalul Măgureanu. Zic: “toată lumea vedea” și corectez: “toată lumea *ne-ardeleană*”, cunoscută fiind “morală” mafiotoă la frații noștri transilvăneni - altfel ultraeuropeni, față de toți ceilalți români. Într-o scrisoare deschisă din 11 ianuarie 2001 îi amintisem Doinei Cornea că stătuse atîta amar de timp alături de Coposu, fără a observa că Seniorul nu voia ca partidul său să câștige alegerile (de ce? nu-i dădea voie șogorul Măgureanu?); fără a-i atrage atenția că este profund imorală șogoritatea cu șeful Măgurității blestemate; că era imorală, inadmisibilă atitudinea lui manifestată încă din primele zile de după “revoluție”, când o delegație de basarabeni îi ceruse sprijinul în realizarea visului: Unirea - la care Coposu răspunsese că *România nu are nevoie de alte milioane de minoritari!* (“minoritari”, românii din Basarabia și din Bucovina de Nord ?- tot șogorul Măgureanu îi strecurase această “informație”?) și ca o adevărată ardeleancă egoistă, transilvanocentristă, Doina Cornea a rămas lângă Senior. Ca și lângă Constantinescu, clocit de altă ardeleancă: Blandiana, fără a sufla o silabă împotriva Tratatului criminal încheiat cu Ucraina (ardelenii au ce au cu ungurii și *numai cu ei*, care nu mai stăpînesc Ardealul din 1918, însă nu cu ucrainenii, din robii ai rușilor deveniți înrobitori feroci ai tuturor ne-ucrainenilor...).

Doina Cornea - după decembrie 1989 - a tăcut când trebuia să vorbească și a vorbit când trebuia să tacă: în 2000 i-a îndemnat pe oameni să-l voteze pe Ilescu - adevărat, nu

singură: toată crema intelectualității dâmbovițeline a “optat”, așa cum numai luminații României înțeleg... *opțiunea* : pretinzând că îl votează pe Iliescu, *numai și numai pentru “a face baraj fascistului VC Tudor”*, în loc să se exprime normal, evropenește: *să nu ia partea niciunuia* dintre derbedeii securisto-bolșevici - *cu condiția de a-și exprima, în public, negația*).

Atenție: cu prilejul “alegerilor” de anul trecut Doina Cornea și-a anunțat preferința pentru Geoană!, Dânsa, care avînd microfonul în gură, putea să spună: «*Nici Băsescu, nici Geoană!*»

Rămâne de văzut ce înțelege R.C. Cristea prin “premeditare”. Eu am spus, de douăzeci de ani tot spun ce înțeleg simpatrioții prin “amnezie”: ce înțeleg Adameșteanu, Mihăieș, Blandiana, Pleșu, Liiceanu, Patapievic, adică hoitarii profitori:

«*Înainte de noi nu a fost nimeni și nimic - de ce să pomenim nimicul?*»

Pe mine nu mă roade invidia. Sunt scriitor, eram și înainte de “disidență”, în ciuda opoziției lui Ivasiuc, a lui Gafița, a lui Popescu-Dumnezeu, a lui Ceaușescu. Notorietatea va veni, dacă va veni din faptele mele de scris, nu de includerea pe Lista lui Vova, nici de “locul” concedat de Lista lui Niki. Nu “Vova”, puiul de bolșevic, “profesorul marylandez al lui Băsescu” (slugile de români, nu suportă să nu aivă ei un “tovarăș profesor”, fie cât de becisnic, dar să fie, altfel cine le mai îndrumă mersul către îndărăt? - le-a murit Brucanu, iată Tismăneanu!); nu acest puțoi obraznic a făcut din mine un opozant al comunismului rusesc adus pe tancuri sovietice și de tată-său, sinistrul politruc Leonte Tismenețchi (oricât s-ar zbârli Ion Vianu auzind o astfel de blasfemie la adresa iudaismului pe care și l-a descoperit alaltăieri - prin Oișteanu, nepotul lui Răutu-Oighenștain și prin Boris Mehr, nepotul nimănu); și nu m-a făcut scriitor “Niki”, ucenic al turnătorilor Ivașcu, Ivasiuc, Uricariu, Țoiu, Buzura, Ornea, Zalis - Manolescu, cronicarul-de-curte-și-latrine al criminalului Iliescu, îndatoratul lui Taubman și al Rodicăi Gordon, turnător el însuși pentru a căpăta răsplata acuzării mele de “antisemitism”: postul de ambasador al UNESCO).

Joi 21 ianuarie 2010

Azi stră-stră-nepoata tatii, Daniela Goma, stră-nepoata mea, personală și fiica lui Ionel va face... Cât va împlini, dacă este născută în 21 ianuarie 1993 (la orele 12.30)? Mult, domnule. Și puțin, domnule, nu mai știu să număr pe dește.

Câți ani are fata? - 17? Nu 18? Nu 22?

Duminică 24 ianuarie 2010

Ar fi 24 ianuarie - dacă ar fi Sărbătoarea meritată.

De 3-4 zile, de când organul Carmenei (sic) Mușat, *Observator cultural* afișează cu o obrăznicie de manelist(ă) “*Petiția pentru reducerea pensiilor foștilor securiști și activiști comuniști de rang înalt*”, am tăcut, amuțit de curajul în nerușinare a “elitei” românești. Aceasta (elita, dè!) a tăcut cu înțelepciunea sardelelelor adăpostite în cutia lor, sudată, ștearsă de praf de fiecare dată când ar fi fost, nu doar ocazia, dar datoria lor - a sardelelor intelectuale române - să deschiză pliscul (căci, la intelectualul tricolor și până și sardinele au fălci de hienă, ce credem noi, păguboșii, cei care ne-am expus trupul și sufletul, întru profitul lui Pleșului, Adameșteanei, Blandianei, Liiceanului), însă taman acum - după douăzeci de ani ! - hop și ei, solidarnicii hoitari! Că autorii textului infam, ca și semnatarii lui s-au... solidarizat, nu cu o idee (care idee: reducerea pensiilor bestialistilor? și nu le crapă obrazul de rușine? Nu!) și că nici nu au fost atenți la modul zăpăcit, adormit, inconștient (în asta îl bănuiesc pe Ilieșiu, limbricul Blandienei) în care a fost formulată încă din titlu: “...*reducerea pensiilor foștilor securiști și activiști comuniști de rang înalt*”.

Care “foști securiști”, măi tovarășe Dobrinu?, tovarășe Tismăneanu?, tovarășe Cioflâncă?, tovarășeilor Cristian Preda (prof. univ., deputat european, București) și Cristian Pîrvulescu (politolog, București)?; măi tovarășe drag Michael Shafir (prof. univ., Cluj), purtător de servietă al ultra-tovarășului Elie Wiesel, vânătorul de ucigași români ai evreilor din Ardealul de Nord (sub Horthy?), tovii Leon Volovici (istoric, Ierusalim, cel cu: «Așteaptă-mă aici, mă întorc numaidecât să-ți explic...» - și se to-ot întoarce de un deceniu și ceva), Andrei Oișteanu (cercetător, București, ce te pui cu cercetătorul?, nepotul lui Răutu - o voi repeta până el însuși își va lua în cârcă hoiturile criminalilor clanului Oigenstein)?, alde Cristian Vasile (istoric, București), Florin Țurcanu (istoric, București)?

Care “foști securiști”?, cum vă esprimați bășește voi, colegii întru scris-în-limba-română: Gabriel Liiceanu (filozof, București), Norman Manea (scriitor, New York), Dumitru Țepe-neag (scriitor, Paris), Ana Blandiana (poetă, București), Romulus Rusan (scriitor, București), Ruxandra Cesereanu (scriitoare, Cluj), Doina Jela (scriitoare, și ea, București), Tania Radu (scriitoare, București), Nestor Ratesh (jurnalist pensionar, București - ca ce chestie petiționează un Nestor Ratesh?), Carmen Mușat (publicist, București - dar Dânsa?, în numele căror fapte de arme

cere ea pensia-la-control, vorba lui Popescu-Dumnezeu?, nu cumva pentru lăturile antisemitizatoare aruncate în capul meu?), Andreea Pora (jurnalist, București), Ioan T. Morar (scriitor, cică, la gazeta de perete a căminul studentesc, jurnalist, București - vorbesc de căcărezul crăcrăcanat) și ceilalți bătauși - iertare, am vrut să spun: militanți-luptători cu piepții goi împotriva comunismului (de-un paregzamplu în campania nemaipomenit de curajoasă, demnă, pentru realegerea lui Iliescu - și el: "fost", ce? securist, bestialist, criminal?).

Nu aș fi intervenit nici azi în haznaua intelectualului românesc, cel care strălucește, dar lipsește cu desăvârșire, dacă în continuarea comentariilor nu ar fi apărut - în ciuda gerului năpraznic - și observațiile acestea:

masti si interese personale

Alcazar, Sambata, 23 Ianuarie 2010, 22:39

Petitia pentru reducerea pensiilor fostilor securisti.... este o simpla operatie demagogica a celor care vor sa faca din atacurile impotriva regimului comunist o racheta de propulsare publica si profesionala. Oameni, care au semnat aceasta petitie si care, inainte de 1989, erau in masura sa protesteze impotriva regimului comunist, au tacut malc (aleg, la intamplare, pe Sorin Iliesiu). Cum se explica faptul ca niciunul dintre ei nu a protestat impotriva regimului Ceausescu, precum Paul Goma? Ar fi putut sa prezinte aceeasi cerere, imediat dupa 1989. Cum de s-au trezit abia acum, dupa 20 de ani? Este evident vorba, in marea majoritate a semnatarilor, de oportunisti, carieristi si dezaxati. E de tot rasul ca acest text a aparut in acelasi numar, unde George Ardeleanu mentioneaza, in cateva randuri, ca Nicolae Steinhart, un martir al represiunii comuniste, nu avea resentimente. Intr-o zi, societatea romaneasca isi va da seama ca anticomunismul de parada, devenit astazi lege, a fost o masca pentru cele mai josnice interese personale.(...)

As fi semnat "Petitia" ...

D. C., Sambata, 23 Ianuarie 2010, 16:19

... daca n-ar fi fost initiata de catre Tismaneni si ai lor, stiti care: aia care-au confiscat anticomunismul adevarat si l-au manipulat si-l manipuleaza doar in inte-res propriu. Care om normal poate sa-si imagineze ca "Petitia" ar servi cumva interesele adevaratilor anticomunisti? Cum si in ce fel? Nuuu, dragilor, "petitia" pe mine nu ma mai poate pacali. Ajunge cu manipularile noilor Rolleri ("puii de bolsevici", vorba UITATULUI TOTAL, Paul Goma)!

reducerea pensiilor securistilor

tudor Jebeleanu, Vineri, 22 Ianuarie 2010, 23:26

Mai bine acum decit niciodata...

Ia te uită ! De unde a răsărit Împăciutorul din clanul de hoitari Jebeleanu (hăl cu "Surâsul Hiroșimei")? Ce treabă are Tudor Jebeleanu cu... pensiile“ foștilor [eterni] securiști?, nota mea, abuzivă, P.G.)

dominic diamant, Vineri, 22 Ianuarie 2010, 18:58

Numai o asemenea masura legislativa,aplicata cat mai repede cu putinta,ar rezolva multe dintre frustrarile societatii noastre.Tortionarii si criminalii,de orice rang,trebuie,intr-un fel sa plateasca! Altfel, totul se va destrama,precum norii pe cer.

S-a observat: m-am băgat în vorbă numai și numai pentru

că am fost și eu pomenit.

Ca o compensație (azi-mâine voi organiza un Salon al Refuzaților dimpreună cu amicul de veacuri - ce veacuri: milenii: Boris Mehr-Marian), pentru absența mea din "ANUL LITERAR 2009. Literatura la vremuri de criză" de Paul Cernat.

Cunosc motivul omiterii: cu directoarea, Carmen Mușat, sunt în conflict juridic: și pe ea am dat-o în judecată pentru calomnie (m-a acuzat de "antisemitism", fiindcă asta este moda: cine vrea să promoveze o idee, citește: o treaptă, un doctorat, un stagiul la Amsterdam, o revistă, o poșetă, în loc să se reguleze cu "decizătorul", ca pe timpul Ceaușescului, atacă în presă oameni care nu se pot apăra, nu pot replica - fiind ei interziși de a publica - acuzându-i, nu de "anticomunism" (cine nu e anticomunist din moși-strămoși pe meleagurile Buzăului, acum, "după revoluție"?) - ci de "antisemitism" - cine va îndrăzni să conteste o astfel de acuzație formulată de un evreu sau mai grav: de un *goi* (feminin: o *goală*?) ca dânsa? Ea, Mușata, prin biroul avocatnic al soțului/tatălui de la ea a "apărat" cauza holocaustologilor antisemitizatori ai mei: Oișteanu, Șafir, B. Mehr, I. Vianu, "R. Ioanid", N. Manolescu, G. Andreescu, M.D. Gheorghiu, Al. Florian, Katz și ceilalți necititori (dar vajnici acuzatori ai mei). Pe de altă parte paznic la poarta organei directoarei (cea care dimpreună cu I.B. Lefter, pe după cap cu lepra semnând "Radu Ioanid" mă antisemitizaseră fără frică, fără rușine) se află O. Șimonca, alt necitit, alt necititor al meu pe care îl pusesem la punct în **Dialog Flori Bălănescu-Paul Goma**, - s-o cred eu: individul s-a prefăcut că nu găsisese în librării broșura indicată mai sus - obișnuință profesională luată de la disidentul Dorin Tudoran, cel care, întrebat de Mariana Sipoș, la un an de la declanșarea campaniei contra lui Caraion, dacă citise cartea Jelei, răspunsese că nu o găsisese în librării.

Luni 25 ianuarie 2010

Nepoata Angela Goma-Trubciak îmi scrie de la Orhei :

"(...) Încă o veste proastă.

Stii ca ai mai avut o nepoata în Orhei de pe linia Popescu din Chișelnița, se numea Elena Cuza. Ea a inițiat "Clubul Paul Goma" încă toamna trecută în oras, la liceul ei, dar... La început de an, revenind de la Chisinau a fost lovită de o masina... mortal, la doar 18 ani. Sa-i fie tarina usoara!

N-am cunoscut-o personal... Imi pare rau... A fost cea mai buna fetita din liceu, spun colegii si profesorii. Cu multa initiativa, deschisa spre nou..."

Când or să înceteze astfel de vești?

Elena Cuza. Optsprezece ani. Vârsta Danielei Goma. Lovită de o mașină.

(...)

Seara: n-am mai putut să mă adun după vestea rea, cu Elena Cuza. În asta este o mare cantitate de culpabilitate, ca în cazul lui Moș Iacob și al Mătușii Domnica de la Mana: acolo mă simțeam grav vinovat că nu știusem de deportarea și de moartea lor (despre a lui Moș Iacob, întors în sat, de la Irkuțk, nici azi nu știu când, unde a murit și unde se va fi adăpostit înainte de a-și găsi odihna de veci). Aici, cu stră-nepoata Elena Cuza, aceeași vină mă roade: *cum de n-am știut* că am încă o strănepoată?

Mă doare inima. Am plâns de mai multe ori. Fără reținere, fără rușine. Nu m-am putut odihni după amiază. De-abia aștept să intru în așternut, să încerc să adorm, să amortesc, să...

(...)

Marți 26 ianuarie 2010

Nu mi-a slujit la nimic noaptea de azi-noapte. M-am zvârcolit, am asudat, am schimbat o dată așternuturile, de două ori pijamalele. Nu, nu arunc vina pe moartea Elenei Cuza, ci pentru ca de vreun an am intrat în Zodia Bolii, deși mai potrivit ar fi: a Morții. Singurul "sector" în care mai rezist este Jurnalul. Scop, mijloc de a rămâne cât de cât în picioare (picioarele mele).

Ciudat: moartea fetei (acum, egoist, vorbesc numai de Elena - aflată de la Angela abia ieri) m-a atins, vătămat mai adânc, mai dureros decât alte dispariții. De ce? De-aceea.

26 ianuarie

Ora 16. De dimineață am încercat să diacritizez textul lui Nicolae Florescu (și încă: să scriu despre Păunescu și relația lui cu Eliade). Nu a fost cu puțință: am primit de la Angela Goma, de la Ghenadie Brega mai multe filme cu cele două fete ucise. Am plâns, am bocit și eu cu mamele fetelor (am înțeles: acasă Elenei Cuza i se spune: "Lenuța", colegii îi mai spuneau: "Lena"). Am strâns din fălci când tatăl, Gheorghe Cuza a povestit, cu pauze, ce și cum aflaseră ei, părinții că s-ar fi întâmplat, dar nu adevărul, fiindcă șoferul, dispărut vreo trei zile se predase în cele din urmă, după moartea fetelor - se predase, însă nimic din declarațiile sale nu transpirase din ceea ce îi interesa pe părinți, pe apropiați, pe profesori, pe colegii de liceu. Decât ce spusese tatăl Lenuței: că individul plecase liber de la postul de poliție, umflat, arogant, dând vina accidentului pe fetele istea, care nu erau atente la mașini...

Am mai aflat: fetele - fuseseră mai multe, însă trei coborîseră la Orhei - se duseseră la Chișinău, la patinoar... De unde am

dedus că Orheiul, avînd kilometri de “patinoar” natural, pe Răut, nu are o minimă instalație pe maluri, unde să-ți lași hainele, unde să bei un ceai fierbinte, să mănânci o prăjitură...

Așadar, “m-am ocupat” numai de înmormântarea fetelor.

Joi 28 ianuarie 2010

(...) Nu am mai scris nimic despre “evenimentele din Basarabia”, nu neapărat pentru că aș fi fost copleșit de evenimentele Basarabiei mele, cu tragedia în care a dispărut Elena (Lenuța, Lena Cuza), stră-nepoata mea; nici de... frică: de cine-ce să-mi fie frică?, ci din teamă (de parcă teama nu ar fi o treaptă a fricii). Mai degrabă din superstiție: dacă dorința mea sălbatică de a-fi-bine-în-Basarabia provoacă (!) inversul?

De aceea urmăresc cu o privire piezișă ce se petrece la noi, în Basarabia și... țin-în-mine. Dacă iese bine, am să-l laud pe ticălosul de Băsescu (care până acum numai rele ne-a făcut: l-a susținut pe criminalul Voronin, s-a împleticit în mizerabila “politică a României”, întârziind astfel mersul pornit normal al lucrurilor în Basarabia). Am să spun că, uite, a făcut și Băsescu un bine la viața lui. Dacă nu, îl bag în pizda mă-sii și-mi mut speranța... - la cine? la ce? Nu știu.

*

Lucia Hossu-Longin, în *Observator cultural* scrie în “cazul Deșliu - ochiul din vizetă”:

“(...)Primul Congres al Uniunii Scriitorilor are loc în 1968, la trei ani după înscăunarea lui Ceaușescu. Atunci s-au deschis larg porțile Uniunii, au intrat o serie de scriitori, după scena balconului, după primăvara însîngerată de la Praga.Cota lui Ceaușescu a crescut foarte mult, așa încît niște intelectuali care se opuseseră Partidului Comunist și suferiseră închisoare politică, precum Goma, Ivăsiuc, au intrat în partid.” (...)

(...)“După o ședință a Comitetului de Partid al Uniunii Scriitorilor din 28 ianuarie 1976, Deșliu îi cere lui Ion Hobană și lui Traian Iancu să-l primească spre a le expune o chestiune personală. La discuție ia parte și un instructor al CC al PCR. Deșliu le mărturisește că se simte urmărit. Este marginalizat, numele lui este scos de pe genericele emisiunilor TV, nu i se publică nimic, trăiește în mizerie în demisolul unui bloc din bulevardul Aviatorilor, nu are libertate de exprimare, „nu poți să scrii ca Tolstoi despre ceea ce se întîmplă în lumea celor care ne conduc“, se justifică poetul.

Vrea să-și predea carnetul de partid. Cei trei, speriați de intenția lui Deșliu, încearcă să-l oprească, îi cer să-și retragă vorbele. Sînt terorizați de pericol.

„**Tu nu ești Goma**“ (subl. mea, P.G), îi strigă Traian Iancu. Instructorul de partid îl avertizează că nu dă el, Deșliu, un ultimatum partidului. Poetul pare neclintit în hotărîrea lui. „Partidul nu e ceva abstract. Eu am terminat de mult cu mistica asta“. Același Traian Iancu, disperat că

Deșliu părăsește brusc discuția, îl somează: „Oprește-te aici! Nu pleca de lângă noi pînă nu-ți retragi cuvintele“.

Există foarte multe variante ale corecției pe care organele de Securitate i-au aplicat-o lui Deșliu la Casa Scriitorilor. Se știe, de altfel, că poetul era ridicat de pe stradă, dus la Miliție și anchetat. Apărea trist, abătut, după cîteva zile.” (...)

În ziua aceea de vineri, 4 septembrie 1992, marea la Neptun avea valuri cenușii, prevestitoare de rău. Poetul s-a plimbat pe faleză și după-amiază a ieșit pe plajă. S-a dus să înoate singur, în larg, dincolo de geaman-dură. A dispărut dintr-o dată. Toate încercările scafandrilor de a-l găsi au dat greș. „Îl îmbrățișase marea cu labe fioros de drăgăstoase.“ Între Costinești și Vama Veche, de-a lungul a 20 de kilometri, este căutat asiduu. Trupul lui intact, parcă atunci intrase în apă, a apărut după opt zile. De lângă digul casei lui Ceaușescu. L-au adus SPP-iștii. O moarte ciudată, suspectă, misterioasă.(...)”

*

Tot în *Observator Cultural* strălucitul literatornic Mirel Horodi (Horodniceanu) informează opinia publică românească despre... Oare despre ce ne informează inginerul electroenergetician Mirel Cutare de la Tel Aviv (cum intri, la dreapta, între alte două case)? Despre “Un răspuns evaziv al Academiei”:

«Am aflat din pamfletul profesorului Laszlo Alexandru, intitulat „Vivat Academia!“, despre hotărârea surprinzătoare [surprinzătoare? pentru cine: pentru Mirel și ai săi telavivioți ignari?] a Academiei Române de a premia volumul lui Sorin Lavric, Noica și **Mișcarea Legionară**, apărut în anul 2007 la Editura Humanitas, carte în care se [de ce se?, este un singur autor al volumului, sau, după obicei, se aruncă întreaga vină asupra poporului român?] încearcă reabilitarea mișcării legionare». Același inginer îl pomenește - pozitiv, cum altfel - și pe tovarășul său de șaibă la agregatul Antisemitizator, Sami Damian: și el a atacat cartea lui Lavric, cu “argumente” cunoscute de mine: “greșeala lui Sorin Lavric rezidă în acțiunea de a reproduce pe larg o gândire viciată (ideologia lui Codreanu) și de a nu marca decît sporadic o distanțare”- la-la-la-la-la - dacă ar lipsi “Codreanu”, aş jura că citează din scrisorile mie adresate - cu exact aceleași argumente false, folosite fără rușine, ca acesta:

“...tatăl lui Shaul Carmel a fost aruncat din tren de către legionari, rămînînd printr-o minune în viață, dar schilod. Un fapt divers, făptuit de legionarii pe care Sorin Lavric încearcă să-i prezinte într-un mod edulcorat”.

Care “fapt-divers”? Când a avut loc, ne-stimați tovarăși antisemitizatori fără frontiere... cronologice? *Când?*:

1. Tatăl lui Shaul Carmel a fost aruncat din tren nu “de către legionari”- în acel moment, adică în *iulie 1941*, legionarii erau, fie la pușcărie, băgați de Antonescu, fie în linia întâia a

frontului, pedepsiți de același, fie refugiați în Germania. Cei care aruncaseră din trenuri evrei erau militari simpli înnebuniți de rușinea națională a retragerii din Basarabia, **în anul precedent, 1940** a armatei, “fără a trage un foc de armă”, pasivitate de care profitaseră evreii, nu doar din Basarabia, pentru a ataca, atât armata în retragere, cât și civilii care încercau să se refugieze;

2. În anul Domnului 2010 mincinosul Horodi clămpănește despre... “Pogromul legionar din București” și ne pune capac (sau: ne bagă-n sac, nemairămânînd decât să-l lege la gură) cu “mărturia”: «Eram un copil de 11 ani. Nu voi uita niciodată noaptea de groază pe care am trăit-o atunci. Am avut noroc că bandele de legionari s-au oprit la colțul străzii noastre și că Antonescu a ieșit învingător în confruntarea cu rebelii. În cazul în care legionarii ar fi pus mîna pe putere, nici un evreu n-ar fi scăpat».

Ce noroc pe familia lui Horodi: bandele-de-legionari (bande, într-adevăr, dar nu “de legionari”, ci alcătuite din derbedeimea subproletariatului mahalalelor, plătită, îmbrăcată în cămăși verzi aduse, peste mare din URSS, mătate de cadre superioare ale partidului comunist sovietic, în majoritate zdrobitoare evrei) se opriseră la colțul străzii! Uite-așa, ca prin minune - ceea ce nu-l împedecă pe inginerul pensionar electric Horodi să lălăie aceeași litanie despre... “pogromul legionar”, invenție a lui Ilia Ehrenburg și a masei de manevră a comuniștilor. Dovadă : nici un “legionar” dintre agresorii evreilor nu a fost arestat, nici condamnat de justiția lui Antonescu, nici de cea a lui Brucan, nici de cea a occidentalilor : a fost acuzată, la Procesul de la Nürnberg, Mișcarea Legionară de masacrare a evreilor? Trebuie să fii un Horodi, un S. Damian - să nu fie uitat nici un-Laszlo - ca să mai susțină că încercarea de *lovitură de stat, comunistă din ianuarie 1941* (în care și vieți de evrei nevinovați au fost sacrificate de evreii bolșevici de peste Nistru), executată orbește de evreii din România, vreo 73, fusese “pogrom legionar”].

Dar să nu ne grăbim, abia a început hărmălaia holocaustologilor, prin “Comentarii-proteste” de genul:

Protest V. Auraru, Joi, 28 Ianuarie 2010, 21:08

În numele celor 124 de coreligionari ucisi miseleste de către legionari în zilele de 21-23 ianuarie 1941 (printre acestia și 4 membri ai familiei mele - fam. Rosenthal), dar și al lui Nicolae Iorga, Armand Calinescu, I.G.Duca, Virgil Madgearu s.a., secerati de aceleasi maini criminale, protestez împotriva deciziei juriului Academiei Romane care a decernat recent înalta sa distincție unei lucrari care ignora realitati crude ale epocii, profilul moral și faptele celor care au frizat, prin ideologia și unele din actiunile lor, fascismul hitlerist. Adevaratii istorici nu pot accepta o asemenea nedreapta și necuvenita rasplata conferita d-lui S. Lavric, acompaniata însă, nu ma indoiesc, de aplauzele profesorilor A. Suru și I. Coja. Înaltul for științific

datoreaza victimelor de atunci, urmasilor acestora, oamenilor de stiinta care tin la prestigiul institutiei care-i reprezinta si populatiei acestei tari un gest reparator onest.

fenomenul "Lavric" bmarian [se putea să nu se vâre musca-n-curu-calului și în asta? -n. m. P.G], Joi, 28 Ianuarie 2010, 20:57

Lavric, Marte Petreu, ș.a. se integrează într-un curent care duce la cosmetizarea extremei drepte din interbelic, de dragul unei popularități bazate pe anticomunism. Regretabilă confuzie, la fel cum și aprecierea pozitivă a lui V.Tismăneanu este regretabilă”.

*

“Ion Tiriac, recrutat de securitate in 1963, a fost abandonat, trei ani mai tarziu, pentru ca a dat dovada de “rea vointa” 29 Ianuarie, 2010
de Alin Olteanu

“Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii (CNSAS) a decis in urma cu doua saptamani ca, desi Ion Tiriac a semnat un angajament cu Securitatea, el nu a facut politie politica. Tiriac ar fi fost recrutat de Securitate in 11 iulie 1963 sub numele conspirativ “Titi Ionescu”, pentru incadrarea informativa a unor sportivi si delegați stăini ce vin in R.P.R. pe linia sportiva si sunt suspecti. In decembrie 1966, el a fost insa abandonat din retea, pentru ca a dat dovada de “rea vointa” si nu ii oferea Securitatii decat informatii lipsite de importanta, relateaza vineri Realitatea.net.

„Dat fiind faptul ca agentul Ionescu Titi in colaborarea sa cu organele noastre a dat dovada de rea vointa... propunem abandonarea agentului ‘Ionescu Titi’ si predarea dosarului personal la Serviciul C.”, se arata in decizia din 1966. Potrivit CNSAS, notele informative ale sportivului roman erau banale, Tiriac furnizand materiale fara importanta. Astfel, intr-o nota care apare in dreptul numelui sau chiar in ziua in care a semnat angajamentul cu Securitatea, Tiriac vorbea despre intalnirea sa cu un inginer, care l-a rugat sa-i duca mamei sale cateva sticlute de lac de unghii.”

Ce șmecher, țânțăroneanul Țiriac! Ca și Lucian Pintilie: pretinde că o turnase pe o turnătoare - dar nu spune cum o “demascase” pe profesoara și binefăcătoarea lui de la Institutul de Teatru. Ce anume turnătorii ascunde “Țiri”? Nu mă interesează, *ce anume* turnaseră, acești găinari, *ci faptul că* turnaseră; ca niște mizerabili. Aceștia doi - și alții, care or mai fi, grijulii cu talentul lor, să le povestească securiștilor cum au turnat ei “numai puțin”, de aceea Securitatea Poporului le dăduse drumul, lăsându-i să zburde în ... asta, cum îi zice: libertatea turnătorului.

*

**Dare de seama asupra actiunii de prigoana desfasurata de elemente minoritare asupra armatei si populatiei romanesti in perioada
28 iunie – 16 iulie 1941 in Basarabia**

Viorica OLARU-CEMIRTAN

Chestura Politiei Chisinau Biroul Sigurantei August 1941

Odata cu tristul eveniment al cedarii Basarabiei, primul act la care s-au dedat vremelnicii ocupanti si, in special, elementele minoritare locale, a

fost prigoana populatiei romanesti din Basarabia. Aceasta actiune de prigoana a culminat pe intreg teritoriul Basarabiei si, in special, in municipiul Chisinau.

Nefasta si barbara actiune a elementelor minoritare autohtone, in special evreii, a avut trei faze si anume: la 28 iunie 1940, pe timpul ocupatiei Basarabiei si pe timpul retragerii trupelor sovietice. La data de 28 iunie 1940, minoritarii, in special evreii, au fost acei care au declarat o odioasa prigoana fata de armata romana care in baza unui compromis de ordin diplomatic promise ordin de a trece peste Prut.

Astfel, s-au vazut cazuri la Chisinau cand bande de evrei au atacat si chiar dezbracat ostasi romani izolati care la graba se indreptau catre unitatile lor cu care urmau sa se indrepte acolo unde primise ordin. Elementul evreiesc preponderent in Chisinau, in exaltarea sa la aflarea stirii cedarii Basarabiei, indiferent din ce clasa sociala facea parte, chiar in dimineata zilei de 28 iunie 1940 a adoptat o atitudine ostila fata de tot ce era roman si in special fata de acei ce cautau sa se refugieze in Vechiul Regat.

Astfel, soferii evrei si birjarii de aceeaasi rasa, nu s-au sfiit ca in dimineata zilei de 28 iunie 1940 sa nu apara cu masinile si trasurile pe piata, care in acele momente de grea cumpana morala pentru populatia romaneasca, constituiau un mijloc de locomotiune care ar fi asigurat micile transporturi de bagaje, strict necesare, celor ce isi paraseau caminurile si care lasau in urma lor produsul unei munci de 22 ani.

In general, atitudinea minoritarilor a fost ostila fata de elementul romanesc si armata noastra in retragere (nu putem preciza prea multe cazuri intrucat acestea s-au petrecut mai mult pe traseele de retragere).

Odata cu instalarea administratiei sovietice, au aparut si organele NKVD (Politia de Siguranta Sovietica), a carei actiune pe tot timpul ocupatiei s-a rezumat numai la asa-zisa rezolvare a unor vechi revendicari fata de elementele romanesti, pretinse de ei, ca sub administratia noastra ar fi avut o atitudine care ar fi subminat regimul bolsevic, si in special elementele locale puse in slujba sovietica. La realizarea acestei actiuni de prigoana si teroare fata de elementele romanesti, primii care s-au pus in slujba NKVD au fost evreii care identificau si denuntau pe toti fostii buni romani, agravandu-le situatia, prin afirmatiuni mincinoase in fata autoritatilor de judecata si executie sovietice.

In legatura cu nefasta si odioasa actiune evreiasca fata de populatia romana, citam cazul relatat de catre pensionarul de stat Palma Gheorghe, care prin declaratia anexata arata cum tatal sau, *Teodor V. Palma* a fost ridicat de catre evreul **Ghers Haim**, aflat in serviciul sovietelor; a fost adus in suburbia Visterniceni si a fost executat prin impuscare. Tot pensionarul Palma Gheorghe ne mai enumera in declaratia sa pe urmasorii 5 evrei care sub ocupatia sovietica nu au facut altceva decat denuntau si arestau pe cetatenii cu sentimente notorii romanesti:

Vodovoz Haim, de profesie croitor

Alterman Carina, functionara comerciala

Rabinovici Pinia, comerciant

Lipschin Haim, hot de drumul mare

Nisoznic Itik, vanzator ambulant

Tot populatia evreiasca a facut ca micile accidente ce existasera intre ei si populatia romaneasca ce aveau afinitati fata de noua orientare politica a tarii noastre, sa faca din aceste incidente probleme cu caracter politic, subversiv fata de statul sovietic si sa-i duca pe toti acesti romani in fata autoritatilor

respective care in cel mai bun caz aplica masura deportarii celui vizat. Toata aceasta actiune de prigoana a elementului romanesc ca substrat avea razbunarea fata de noul regim ce incepuse a lua fiinta in tara noastra.

Spre a evidentia cat mai precis aceasta actiune a minoritarilor evrei, credem ca este suficient a face mentiune asupra *masacrarii celor 75 cetateni romani cu actiuni nationaliste si unii din ei fosti membri ai partidelor de dreapta*. Executia s-a facut intr-una din pivnitele fostului Consulat Italian din Chisinau, unde dupa o sumara judecata – vina constand in aceea de a fi fost un cetatean cu sentimente specific romanesti – erau *executati dupa sistemul CEK(A), prin impuscare pe la spate*.

Primele executari s-au facut in luna octombrie 1940, pe baza unor sentinte date de o instanta special constituita, cu urmatoare compunere: colonelul sovietic **Zonov** – presedinte, asistat de sergentii **Grigorenco** si **Gacianov**, iar ca secretar - NKVD-istul **Grozinscov**. A doua serie de executari s-au facut la data de 23 iunie 1941, sentintele fiind semnate de comisarul politic al unui regiment: **Covanzi** si regentii **Hiluri** si **Carina**. Din cele 75 cadavre gasite ingropate in curtea fostului consulat italian, au fost identificati urmatorii:

1. *Tantu Pavel si Tantu Petre*, cunoscuti nationalisti, fiii fostului prefect de judet Tantu si maior de rezerva intr-un regiment moldovenesc. Primul era functionar la postul de radio local, iar secundul – invatator si ofiter de rezerva.

2. Preot *Tudorache*, fost membru activ al fostei miscari legionare.

3. *Lazarov*, fost subdirector de banca.

4. *Teslaru Ion*, fost functionar CFR, ca membru al partidului FRN.

5. *Doroftai Dionisie*, ca fost informator al organelor de siguranta romane.

6. *Banu Ilie*, fost functionar CFR, ca membru al partidului FRN.

7. *Sofiscenco*, ca fost fiu de [fiu de fost?] ofiter din fosta armata tarista.

8. *Trusca Ene Grigore, Schiba Nicolae si Vieru Dumitru* ca fosti membri ai FRN.

9. *Gutu Teodor*, ofiter pensionar roman, ca fost comandant in garzile FRN.

10. *Rosca Ilarion*, fost sef de sectie de jandarmi, a fost executat prin faptul ca in virtutea functiunii sale, ar fi urmarit pe cunoscutul comunist, fost cu domiciliul in Chisinau, strada Regele Ferdinand, nr. 33 ,anume **Papaiani Dumitru**.

11. *Suruceanu* (fara alt nume), executat pe considerentul ca sub administratia romana ar fi desfasurat o actiune nationalista si ca era un bun gospodar.

12. *Badaluta*, prin faptul ca era romanofil si primar la comuna Durlesti.

13. *Cercescu Vladimir*, executat prin faptul ca activa in FRN si era functionar politienesc.

Asupra celor identificati s-au gasit in buzunarele hainelor si còpii dupa sentintele date de instantii. Fotografii de pe cadavre si actele gasite asupra lor au fost luate de catre serviciul de propaganda din Ministerul Propagandei; in prezent, aceasta chestura nu posedea asemenea piese. Comerciantul *Vasile Afanasiu*, fost cu domiciliul in Chisinau, pe strada Alexandru cel Bun, proprietarul magazinului de manufactura „Magazinul nostru”, fiind reclamat de catre vanzatorul sau, evreu – **Bubis Leib** – a fost

arestat si condamnat la deportare, pe considerentul ca in calitatea ce o avea, ar fi exploatat munci-torii / vanzatorii.

Tot in baza unui denunt facut de un evreu, in noaptea de 3-4 august 1940 a fost arestat profesorul secundar *Vasile Semaca* de organele NKVD-ului, imputandu-i-se faptul de a fi fost nationalist roman.

Tot in urma denunturilor si a actiunilor de prigoana a elementelor minoritare evreiesti fata de populatia romana, in noaptea de 3-4 august au fost arestati functionarii politienesti: *Severin Chiril, Pascaru Nicolae, Stog Nicolae, Melnicenco Alexandru, Stroe Iono, Buracinschi Stefan* si multi altii, detinatori de functii in administratia romana, toti considerati ca filoromani.

Evreul **Mesojnic Iosif** din Chisinau, denuntand organelor NKVD-ului pe functionarul *Melnic Grigore*, a fost arestat de acestia, judecat si deportat, anexa declaratia sotiei deportatului.

Functionarul *Bucicov Ion*, fiind denuntat tot de un evreu, a fost arestat si deportat, anexa declaratia locuitoarei Zinaida Gorohov din Chisinau.

Functionarul *Golub Ion*, fiind intalnit de o banda de evrei in gradina publica din acest oras, a fost arestat si predat organelor NKVD-ului, care dupa o sumara judecata, a dispus depunerea lui in inchisoare, dupa care a urmat deportarea.

Comisarul *Mateescu Constantin* a fost arestat de la domiciliul sau tot de un evreu si predat politiei sovietice, fiind judecat, a fost condamnat la 10 ani munca silnica.

Locuitorul *Relitchi Vasian*, din orasul Chisinau (strada Regele Ferdinand nr. 161), in ziua de 28 iunie 1940, dupa amiaza, aflandu-se la gara pentru a se refugia, a fost retinut de evreul **Morceco Catap**.

Fostul grefier de la Tribunalul Lapusna - *Tacu Dumitru* – a fost denuntat autoritatilor sovietice de catre evreul **Clapavuh Avram**, fapt ce a determinat deportarea lui si a familiei sale. Tot din cauza denuntului aceluiasi evreu, a fost deportat *Marzac Teodor*, impreuna cu familia sa. Anexa – declaratia numitului Relitchi Vasian.

Functionara Rina Zalaur, Chisinau, strada 27 martie nr. 25, arata ca *Valeriu Sofronovici si fiica acestuia, Ana*, a fost deportat din ordinul NKVD prin faptul ca in timpul administratiei romane, facuse o intensa propaganda cuzista. Personal declaranta a fost urmarita de evreul **Barunfield Iacob** – anexa declaratia.

Elena Caraiman (Chisinau, strada 27 martie, nr. 89), precizeaza ca majoritatea evreilor intrase in serviciul de informatii a NKVD-ului si al militiei sovietice, ocupandu-se cu denuntarea si arestarea romanilor pe considerentul ca sub administratia romana ar fi fost nationalistii si membri in fostele partide de dreapta. In general, minoritatea evreiasca a desfasurat o apriga prigoana fata de populatia romaneasca.

Astfel, evreul **Hazin** (fost cu domiciliul la Chisinau, strada Bratianu, nr.107), a denuntat pe comerciantul *Jeleanu*, care a fost arestat de sovietici. Personal declaranta a fost denuntata imediat dupa cedarea Basarabiei de catre evreul **Rabinovici**, fapt ce a determinat expulzarea ei din oras pana la data de 7 noiembrie 1940.

Evreul **Boruh**, fost cu domiciliul in Chisinau, strada Kogalniceanu nr. 32, la inceperea razboiului denunta pe locuitorii care manifestau bucurie la aparitia avioanelor germano-romane. Citeaza cazul preotului *Romanovici* care, denuntat de acesta, a fost arestat.

Demn de relevat este si cazul cand bandele iudeo-comuniste au incercat sa zadarniceasca refugierea studentilor teologi din Chisinau care se

indreptau spre gara spre a fi imbarcati, i-au huiduit si lovit cu pietre.

Locuitoarea Valeanu Liubov, prin declaratia ce se anexeaza arata ca fostul intendent al Chesturii Chisinau, fiind certat cu evreul **Chipercenschi David**, a fost denuntat organelor NKVD care au dispus arestarea si deportarea lui.

In general, cu foarte mici exceptii, toata minoritatea evreiasca a desfasurat o apriga actiune de prigoana fata de elementul romanesc aflat sub ocupatia sovietica, care a determinat deportarea, condamnarea a mai multe mii de cetateni de origine etnica romana.

Intr-o masura mult mai redusa decat evreii, la prigoana armatei romane la data de 28 iunie 1940 si fata de elementul romanesc sub ocupatia sovietica, au contribuit si unele elemente minoritare de religie crestina, dupa cum vom arata mai jos:

1. **Luchianov Boris** (Chisinau, suburbia Melestau), vechi aderent al doctrinei comuniste, la 28 iunie 1940, *a dezarmat soldatii romani rataciti de unitatile lor. Este de origine bulgara.*

2. **Rabulov Nicolae, de origine rusa**, din Chisinau (strada Bugaz, nr. 16) de profesie tencuitor, membru de incredere al organelor NKVD-ului, cunoscut comunist, *denunta pe romani ocupantilor si ii ameninta cu moartea.*

3. **Trichinin Nicolae, de origine ucraineana**, a denuntat pe fostul functionar *Levinta Gheorghe* pentru faptul ca la declararea razboiului s-a exprimat ca tricolorul roman va flutura din nou pe palatul primariei. Levinta a fost arestat imediat si in prezent nu se stie nimic de el.

4. **Isras Leonte** (Chisinau, strada Nicolae Balcescu, nr. 14), vechi aderent comunist, de profesie muncitor, *a luat parte la dezarmarea ostasilor romani ce se retrageau in anul 1940, 28 iunie.*

5. **Sofronovici Grigore**, de profesie precupet din Chisinau, strada Mihail Sturza, nr. 44, vechi aderent comunist, a denuntat NKVD-ului pe locuitorul *Volicovschi* care a fost imediat arestat.

6. **Cravaschi Nicolae, de origine etnica rusa**, cu domiciliul la Spitalul Costiujeni, *a fost in serviciul NKVD, a arestat si predat acestora pe locuitorul Denereu Silvestru* din comuna Straseni, Lapusna.

7. **Crapeac Galina** din Chisinau, strada General Barthelot, nr. 51, a denuntat NKVD-ului pe numita *Cristaniuc*, care in urma acestui denunt a fost deportata.

8. **Crajanovschi Petre, de origine rusa**, vechi comunist, cu ultimul domiciliu in suburbia Visterniceni, in timpul retragerii, fiind sofer la prefectura de judet, conducea masina in care se refugia fostul prefect al judetului, avocatul Luncescu, a parasit masina intorcandu-se la sovietici.

9. **Romaniuc Emilian, de origine ucraineana, de profesie medic**, vechi comunist, cu domiciliul in strada Negruzzi, nr. 88, pe timpul sovieticilor fiind mecanic la uzina electrica, a persecutat elementul romanesc si **a participat la dinamitarea uzinei electrice din localitate.**

10. **Colodnai Serghei, de origine etnica rusa**, de profesie sobar, domiciliat la strada Hancesti, nr. 209, sub ocupatie a fost informator al NKVD-ului, cand a denuntat mai multe familii de romani care au fost deportate.

11. **Egher Mihail, de origine etnica rusa**, de profesie tamplar, cu domiciliul in suburbia Melesteu, nr. 109, **impreduna cu organele NKVD, a arestat pe mai multi romani, care au fost deportati.**

12. **Lebedev Trofim, de origine etnica rusa**, Chisinau, de profesie

frizer, cu domiciliul pe strada Petru Rares, nr. 57, vechi comunist, a fost **unul din denuntatorii romanilor ce au fost executati de organele NKVD in curtea Consulatului Italian din Chisinau.**

13. **Slisarenco Ion, de origine etnica rusa**, domiciliat in Chisinau, strada Posta Veche, nr. 39, cunoscut comunist, **are aceeasi activitate ca si numitul Lebedev Trofim.**

14. **Cocosco Silvia, de origine etnica poloneza**, fara profesie, cu domiciliul pe strada Alexandru cel Bun, nr. 36, in urma informatiilor date de NKVD si denunturilor facute impotriva locuitorului *Andrei Neaga*, acesta a fost arestat si deportat de sovietici.

15. **Bacicovschi Constantin, de origine etnica ucraineana**, a fost in serviciul NKVD si a denuntat pe fostii functionari romani civili si militari care au fost surprinsi de ocupatia sovietica si solicitau repatrierea.

16. **Trigubov Grigore, de origine etnica rusa**, de profesie inginer agronom, sub ocupatia sovietica era in serviciul NKVD, a denuntat pe locuitorul *Bodan* care a fost deportat in Siberia.

17. **Veselov Petre, de origine etnica rusa**, de profesie lacatus, cu ultimul domiciliu in Chisinau, strada Maresal Averescu, nr. 30, a fost informator al NKVD cu misiunea de a strange material de acuzatii pentru functionarii politisti romani ramasi sub ocupatie.

18. **Bulaghin Teodor, de origine etnica rusa**, cu ultimul domiciliu in Chisinau, strada Grigore Ureche, nr. 11, vechi comunist, a desfasurat o apriga prigoana fata de elementul romanesc ramas sub ocupatia sovietica.

Din cele expuse mai sus rezulta:

Minoritatea evreiasca a fost cea care in cea mai mare masura a dezlantuit prigoana fata de populatia romaneasca, in timp ce minoritarii ca rusi, bulgari si ucraineni erau ocazional, deci cazuri izolate si acestia au fost savarsite de vechii aderenti ai bolsevichilor. *Odata cu inceperea razboiului, bandele iudeo-comuniste, stapanite de specificul distructiv al rasei deznadajduite de faptul ca trebuiau sa paraseasca Basarabia, si-au indreptat actiunea lor razbunatoare si asupra monumentelor de arta, precum si a locasurilor sfinte (distrugerea Mitropoliei si Catedralei din acest oras). Dandu-si seama ca nu mai au nimic comun cu Basarabia, au inteles sa distruga in mod sistematic toate edificiile din strazile principale, folosind pentru aceasta material exploziv si incendiar. Fata de atitudinea avuta, evreii, la reocuparea Basarabiei, de teama raspunderii, au fugit odata cu trupele sovietice ce se retrageau in dezordine.* (sublinierea mea, P.G.)

A fost indeajuns un an de ocupatie sovietica ca aceasta minoritate evreiasca, simtindu-se stapana pe situatie, sa-si arate in toata plenitudinea ei, ura fata de elementul romanesc.

Chestorul Politiei, semnatura indescifrabila.

Seful Biroului Siguranta, semnatura indescifrabila.

ANRM, F. 680, i.1, d. 4275, f. 21-27

4 februarie 2010

Herta Müller protestează împotriva “înlocuirii” lui Marius Oprea de la șefia IICCMER, afirmând că această ispravă este încă o victorie a Securității. Herta se află în urmă cu cel puțin două războaie. Opinia mea este alta - în lipsa alteia mai-bune:

Acest Marius Oprea mi-a dispăcut de când, în vederea alcătuirii “Comisiei Tăriceanu” - doar era consilierul acestuia

“pe” probleme de Apărare” (am citit în mai multe locuri titlatura, cu misteriosul complement *pe*) - a umblat cu Moș Ajunul, mai mult în Occident decât în Orient, pledînd, făcînd apel la auditorii români să fie de acord cu două mari porcării:

1. În fruntea Comisiei să fie acceptat holocaustologul emerit purtînd pseudonumele de “Radu Ioanid” - «*fiindcă e cel mai credibil...*», argumenta Oprea (cel-mai, dintre călăii noștri?, doar individul era/este mâna dreaptă a lui Wiesel, era/este trimisul... lui Iliescu și Brucan la Washington, deci este coautor al “informației” potrivit căreia 400 000 evrei fuseseră uciși de către români) ;

2. Istoria României din secolul 20 - carevasăzică: **România sub comunism** să înceapă a fi studiată... din 1945, preferabil din 1946 - nu din 28 iunie 1940, când a fost împlântat în inimile noastre Parul Umilinței Naționale, prin invadarea-răpirea teritoriilor românești Basarabia și Bucovina de Nord de către ruși. Istoricul Oprea Marius justifica acest... “început de eră” istorică prin eternul, românăchescul, oieriticul: «*Nu-i momentul...*» - nu-i momentul să-i supărăm pe ruși; nu-i momentul să-i irităm pe evrei - mai cu seamă pe “viitorul șef al Comisiei Tăriceanu”, javra imundă “Radu Ioanid”, devenit(ă) - la cererea acestuia, a lui Marius Oprea, suprapatronul său (există martori care au asistat la rugămintea, prin telefon, a lui Oprea, pe lângă tovarășul Ioanid să accepte această “sarcină grea” - dar vor avea curajul să rostească în public ceea ce știi?), nu-i momentul să-i ofensăm pe ucraineni, prietenii noștri de veacuri.

Ieșirea-din-dilemă nu a fost mai brează, singura deosebire fiind că în moțul cesteilalte comisii, botezate pentru camuflaj “Bănescu” - s-a cocoțat Vova Tismăneanu alt just-tovarăș-de-alte-naționalități-înlocuitoare, coleg de marxism-sionism, de cartier-ghetto (al Primăverii) și de informații istorice traficate.

Marius Oprea, simțind pericolul înlocuirii sale, deși avea dosar bun, ca obedient filosemit: nu era el inițiatorul-autorul “Fundăției Ursu”?, nu era el fabricantul mitului “disidentului Babu”, de pe urma căreia impostorul de fiu al său, Andrei a început a mișuna pe la toate prezidiile unde nu avea ce căuta (îl concura doar Oișteanu - apoi pe Ion Vianu)?: nu era el luminosul propunător ca șef al Comisiei Tăriceanu să fie inomabilul “Radu Ioanid”? Cuprins de panica înlocuirii cu oricine-altul (după atâția ani de loiale servicii aduse a tot felul de președinți și prim-miniștri), a dat fuga și a dezgropat osemintele câtorva partizani, executați de securiști, dar “ecoul” faptelor sale de arme (le-aș zice post-postume: abia acum, după 20 ani de libertate, de democrație?) nu i-a impresionat pe noii stăpâni ai României (și ai

Ungariei și ai Poloniei, după declarațiile repetate ale lui Shimon Perez, Președintelui Israelului, fiindcă nu criminalii securiști erau numiți și puși la zid), deci puiul de bolșevic Tisminețki va fi declarat câștigător în dauna puiului de-dac-Oprea.

10 februarie 2010

Am ajuns la o altă campanie - de solidaritate, anunțată de câteva săptămâni, declanșată, cred, de găgâielile găștei capitoline Herta Müller: ea atrăsese atenția asupra pericolului înlocuirii lui Marius Oprea cu...? Rostea ea numele lui Tismăneanu?

Apelul publicat azi de *O.C.* - un text redacțional - este zdravăn sprijinit de altul, semnat Carmen Mușat. Mă voi întoarce la el după ce voi arunca o privire asupra Apelului:

“Apel la susținerea publică a dlui Marius Oprea, reputat om de știință, autor și intelectual public

Presa a semnalat, în ultima vreme, o serie de măsuri luate de Executiv vizînd statutul Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului din România. Este vorba, în primul rînd, de reorganizarea acestei instituții care a devenit, prin comasare cu Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. Această măsură are ca efect necesitatea numirii președintelui noului institut de către prim-ministrul Emil Boc. (...) Transformarea IICCR, o instituție de indiscutabil interes public, în IICCMER este orientată direct împotriva persoanei d-lui Marius Oprea. Președinte-fondator al IICCR, dar devenit, în urma acestei comasări, președinte interimar de facto al IICCMER, dl. Oprea este plasat, printr-o manevră administrativă, într-o poziție instituțională ambiguă, care indică însă în modul cel mai clar intenția schimbării sale din funcție. (...)

Urmează o ploaie de laude, adjective, înalte-aprecieri la adresa lui M. Oprea, de te întrebi dacă nu este vorba de o recomandare către Comisia Premiului Nobel.

Din titlu ne întîmpină :

“reputat om de știință, autor și intelectual public” - ai zice că ditirambiștii o ditirambizează pe Elena Ceaușescu, chimista mondială sau măcar pe Elena Băsescu, succesista europeană a lu’ tata.

Voi explica mai încolo cât de valoros s-a dovedit **istoricul**, “omul de știință” Marius Oprea, după ce îi voi înregistra pe apeliști - propune cineva un alt termen pentru solidarnicii zilelor noastre (de după Tiranie, când au căpătat bilet de voie de la Comenduire) o astfel de atitudine - imposibilă, după Blandiana:

(...)Semnatarii, altfel persoane onorabile, respectate de vecini și de responsabilii de bloc (cei locuind la bloc nu pentru merite deosebite în apărarea etc etc mutați în Perimetru) semnînd un astfel de apel, au dovedit - pentru a câta oară? - că nu au cea

mai vagă idee despre Istoria României și chiar de “au lucrat în Comisia Tismăneanu”, degeaba: tocmai din acest motiv “au lucrat” în Odioasa Comisie: *pentru a uita și puțină istorie a României, știută, din “lecturi particulare” ca Ruxandra Cesereanu*, la dânsa atârând de gât ca o piatră de moară faptul că, ardeleană fiind, nu există nici Basarabia, nici Bucovina de Nord, nici Herța - doar Arghialu Sânjeros.

Această hibă o are, mai vârtos (dacă-i reprezentant guvernamental) “reputatul istoric” Oprea motiv pentru pentru care, în ochii mei, individul nu că n-ar exista, dar există ca dușman! Am spus-o, aici, în jurnal, am s-o re-spun fără jenă.

Acum ceva despre “prioritate”: Carmen Mușat nu este istoric, dar se bagă în cronologie - ceea ce nu este recomandabil genului gingaș dirijând un organ de formare a conștiințelor românești:

“În martie 2006, în răspăr cu opinia generală, împărtășită deopotrivă de politicieni și de unii dintre reprezentanții societății civile, Marius Oprea, actualul președinte al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCR, azi IICCMER), pleda răspicat pentru necesitatea condamnării comunismului: „Foarte multă lume se întreabă dacă mai este necesară acum, la 16 ani de la revoluție, condamnarea comunismului. Eu spun că da și mă bazez pe faptul că o decizie atât de profund morală, menită să restaureze practic societatea românească, este oricând necesară“. Declarația lui Marius Oprea venea la aproape un an și jumătate de când Traian Băsescu și Theodor Stolojan respuseseră invitația primarului Ciuhandu de a face o alianță cu PNTCD, pe motiv că „anticomunismul visceral face mai mult rău decât bine“. Era epoca în care societatea civilă cerea acțiuni reparatorii din partea instituțiilor statului român, cu privire la crimele și abuzurile săvârșite în perioada comunistă, și reclama restricționarea sistematică a accesului la arhive.”

Din acest citat reiese, vai, că *autocronia*, cum numise prietenul Șerban Cristovici apucătura națională a românului de a “număra” anii istoriei generale începând cu propria-i istorie-“personală”, fiind aici vorba de Poetul Dinescu, explicând, la Paris, în 1990, cronologia contestației românești, începută, cum altfel?, cu sine - tot “personal”, vorba lui de vorbitor de română - iat-o și pe subtila intelectuala Carmen Mușat, dinescizînd, dinescizînd de zor (chiar să fie atât de aproape geografico-geologic-meteorologic, ce să mai vorbim de grafologic Buzăul de Slobozia?), cu alte cuvinte: *manelizînd istoria României*.

Nu am avut niciodată pretenția că aș fi inventatorul apei calde, că aș fi primul care..., întâiul, care... Însă așa am învățat, acasă (în Basarabia), în Ardeal, în refugiu, așa am învățat la școală: adevărul trebuie rostit, chiar dacă uneori ne face ne-bine.

De aceea țin la adevărul elementar al *cronologiei*.

Or adevărul cronologic este acesta: eu m-am exprimat binișor înainte de “martie 2006”, prin textele “Anticultura” (2002), “Un fals pentru eternitate (2003), “Amnezia la români” (2004), “Să învățăm de la evrei” (2005), “**Propunere de înființare a Institutului de Studiere a Terorii Bolșevice în România**” (*datat: 23 septembrie 2005*), publicate în *Ziua*, dar și pe site-ul meu webistic **paulgoma@free.fr** La care s-au adăugat: “Apărarea Teșu” (11 octombrie 2005); “A fi basarabean” (04 noiembrie 2005), “A fi 'Antisemit’” (15 noiembrie 2005), “Doliu național pentru Basarabia” (21 martie 2006), “Scrisoare adresată lui Traian Băsescu (06 mai 2006), “A Doua Epistolă către Traian Băsescu” (25 mai 2006), “A Treia (și Ultima) Epistolă către Traian Băsescu” (14 octombrie 2006); “Anunț încheierea “corespondenței” cu T. Băsescu” (23 noiembrie 2006)...

Dacă directoarea *Observatorului Cultural* mă va trimite la colț *pentru insolența de a-i fi pretins* (dânsei, directoare de revistă și de adevăruri mincinoase) *să citească întâi ceea ce scrisesem eu cu mâna mea, nu ceea ce eu nu scrisesem - deci Carmen Mușat nu putuse citi ceea ce nu scrisesem - vorbesc de acuzația extrem de gravă la noi, în Estul Europei ocupat de ruși, politrucizat de evreii - cu doi i -, cei veniți pe tancuri din URSS, oricât ar protesta, îngușat, Ion Vianu, cel ce și-a descoperit iudaitatea alaltăieri și pe dată a pornit la vânătoare de “antisemiți”, de mână cu Oișteanu-Oigenștein, nepotul monstrului Răutu și ar miorlăi de indignare... ignară O. Șimonca, redactorul șef al organului. Ea, Carmen Mușat dimpreună cu I.B. Lefter *l-au publicat pe “Radu Ioanid”, tot fără să fi citit* ce scria acel ticălos-mincinos: își vor fi zis că, *din moment ce acela este evreu, poate scrie ce-i trece prin capul lui paralelipipedic de holocaustolog emerit, ucenic al celui alt mincinos: Wiesel, fiindcă goii Mușat și Lefter vor publica textul calomnios, fără a verifica dacă Goma scrisese ce pretindea “Ioanid”* că ar fi scris - niște bieți goi să-l... verifice pe ditamai sionistul, cu bilet de voie de la Tel Aviv?*

C. Mușat va putea respinge acuzația mea, motivând că nu cunoștea textele mele - publice - anterioare. La acestea răspund: cine nu cunoaște textele combătute... nu scrie despre ele, simplu!

Așadar “Prioritatea” lui M. Oprea este una dintre inexactități, ca să mă exprim eufemistic. A două băgare de seamă:

Marius Oprea a intrat slugă la dârloagă într-un partid (Liberalul), alcătuit cvasi-exclusiv din turnători și din securiști - “veterani”, cu state de serviciu, dar și juni lupi - mai ales “istorici” de formație, flămânzi de putere, feroci când este vorba de a-l sfâșia pe cel de alături, pentru a-l domina sau de-a dreptul

pentru a-l elimina. “Consilierul *pe* probleme de Apărare” să nu pretindă că nu știa cine a fost - și vai, este - Quintus, Turnătorul la Cub (eu i-am fost victimă încă pe timpul lui Ceaușescu, atunci când I.C. Drăgan avea acces, nu doar la Arhivele Securității ci și la informatorii ei notorii; Quintus, A. Covaci, V. Carianopol); nu știa cine-i Radu Câmpeanu, cel pe care, în exil, aproape toți foștii deținuți (cu excepția lui Dinu Zamfirescu - ghici ciupercă...) îl ocoleau - în cazul în care nu-l înjurau și se îndepărtau în graba mare de acest hoit încravatat. Un istoric de profesie - ca M. Oprea - să nu știe ce hram poartă cei doi șefi ai partidului? Un istoric să nu știe, să nu simtă a ce duhnesc colegii săi de partid, de guvern, de generație, de... facultate de “istorie” (secăturile tinere au făcut istoria - de la cine o vor fi învățat: de la Tovărășoia Zoe Condurachi?), ca Răzvan Ungureanu, cel cu limba română *light*, văr cu moldovenistul bolșevic Stepianiuk și cumătru cu politrucul Tcaciuk? - nu-i mai înșir pe ceilalți juniputrezi înainte de a se coace, așa avea nevoie de multe pagini.

Iar acum de la cine așteaptă el susținere, ajutor, solidaritate: de la partid? Care partid: Partidul Securiștilor prezenți și viitori?

Se agită ‘telectualii - era să întreb: care intelectuali îl apără, îl cântă, îl...vorba ceea a lui Cosașu-Ostașu? Gabriel Andreescu? Dar individul Gabi, pe lângă că este analfabet, are nerușinarea să primească bani pentru că apără drepturile omului! - în continuare: care drepturi, care om - a, da: *minoritarul*! Cine-l mai apără: ultrainteresata Ruxandra Cesereanu? Au poate inocentul periculos O. Șimonca - dacă nu chiar Șt. Borbely!?

Și stai, ca nu am terminat. Până acum am vorbit de M. Oprea în general - acum în special, de mine, personal, cum zice Dinescu, știut fiind că se poate spune și “de mine, impersonal”:

Am a-i reproșa lui Marius Oprea două păcate, grele:

1). L-a descurajat întâi, apoi l-a oprit, în final i-a interzis lui Stejărel Olaru de a mai cerceta în Arhivele Securității (CSNAS) și extrage documentele privind-mă - în virtutea Imputernicirii liberată de către Primăria Parisului, la 23 noiembrie 2004 și de a urmări soarta reclamațiile făcute pe lângă Marea Curte de Casație și de Justiție din România prin care ceream inculparea și judecarea torționarilor mei. De parcă doar asta nu ar fi fost destul de descalificant i-a interzis sub amenințare de a nu-l recomanda susține la deputăția europeană, (visul cel mai drag-și-sfânt al Stejărelului) continuarea contactelor cu mine: din 2006 Stejărel Olaru nu mi-a mai răspuns la scrisori, de unde în ajun mă anunțase de venirea lui Dan Voinea la Paris, pentru a mă contacta și pe mine în legătură cu Carlos-Șacalul;

2) Cel mai greu păcat al lui Marius Oprea (istoric de meserie, nu confecționator de opinci naționale):

În perioada în care se vorbea despre “Comisia Tăriceanu” avându-l coordonator pe Marius Oprea, ilustrul istoric și intelectual a fost de cel puțin trei ori la Paris, însă de fiecare dată a refuzat să mă întâlnească, motivând proteste (și dacă politicește de o corectitudine orbitoare: «Nu e momentul») (ceea ce mi-l trezește în memorie pe Buzura, invitat de Mariana Sipoș să participe la o dezbatere despre mine, în 1994 dar care a răspuns: «Nu e momentul să se vorbească despre Goma, chiar acum...») ce va fi semnificat în capul lui de bostan furajer “chiar acum”? mister maramureșean, explicabil, probabil prin odiosul articol din ianuarie 1990: “Fără violență!”).

Participanții la întâlnirile lui cu exilații, la Casa Română, la Inalco (unde, binevoitori mă sfătuiau-rugau să nu merg, ca să nu tulbur, ca de obicei, “reconstruirea țării”!) mi-au relatat, indignați că “trimisul Guvernului de la București, istoricul Marius Oprea” le-a prezentat programul de studiere a Istoriei României, cerându-le aprobarea fără rezerve, atrăgându-le atenția că perioada 28 iunie 1940-15 iulie 1941 cunoscută ca “Prima ocupație sovietică a Basarabiei”, dar și războiul și a doua ocupație (cea din 1944) nu vor fi studiate, nici să nu fie amintite, pentru a nu-i supăra pe ruși, irita pe evrei, deruta (!) pe americani...

“Între timp”, cum se zice, la București, au avut loc alte întâlniri în vederea constituirii “Comisiei Tăriceanu” - la inițiativa lui Marius Oprea și conduse de dânsul. La una din ele, “istoricul reputat intelectual” cu pricina i-a telefonat la Washington lui “Radu Ioanid”, invitându-l - “la cererea tuturor celor prezenți” (o minciună) - să accepte președinția de onoare a Comisiei pentru studiere Crimelor comuniste. La întrebarea - timidă - a unui prezent: de ce a făcut apel chiar la acest cunoscut comunist-sionist-securist, Marius Oprea a răspuns:

“El este credibil”.

Am subliniat monstruoșitatea. (Care nu mi s-a mai părut atât de... monstruoasă, când, un an mai târziu Băsescu și-a dat consimțământul pentru o altă Comisie, aceasta încredințată altui monstru primăverist: Tismăneanu).

În legătură cu afirmația lui Oprea că “Ioanid” est “credibil”: dar bineînțeles, javra sionisto-securistă risca să devină credibilă în privința “programului de cercetări a Istoriei României - cel mutilat, cel denaturat, cel negat prin interzicerea perioadei 28 iunie 1940 -1945-46” - adică cea mai neagră perioadă: a cedărilor de teritorii, a rapturilor, a martirizării românilor de către ruși,

evrei, unguri - dar învinovați fiind doar românii!

Ce fel de istorie propunea “istoricul” Oprea? În nici un caz o istorie a românilor și a României cercetată și scrisă de un român.

Întrebarea mea, de basarabean: Ce fel de român este un istoric impostor ca Marius Oprea?, care dă la spate - și îndeamnă ca toți “cercetătorii” să facă la fel cu cea mai însângerată parte a nenorocitei noastre istorii din acel nenorocit secol al 20-lea? Dar prin această “opțiune” nu a făcut decât să se încadreze, atât în doctrina ruso-evreiasco-maghiară, cât și în cea “patriotică”, oarbă ardelenescă - nu ne explicase Coposu ca românii de sub cizma rușilor (și a ucrainenilor) sunt - din punctul de vedere copos’: minoritari? Nu-și dădea cu părerea lui de utemist hlizit și nesimțit, colegul de partid (liberal! Liberal-securisto-turnătorist!) Răzvan Ungureanu, despre limba noastră română vorbită în teritoriile răpite de ruși, Basarabia și Bucovina de Nord și Herța: “*light rumanian*”?

Se leagă lucrurile - “pe bază” de ignoranță, de nesimțire etică: Carmen Mușat are deplină încredere în Marius Oprea, fiindcă acesta a avut încredere în “Radu Ioanid” - pentru că acela este... credibil. Astfel a fost pecetluită soarta basarabenilor, bucovinenilor: dacă așa merg trebile în Regat, la ce să ne așteptăm din partea “fraților” noștri, mai ales din a luminaților intelectuali?

Asta fiind catastrofa generală; suferința mea apare ca derizorie, dar este a mea, deci re-vorbesc despre ea, ca să nu se uite, să se îngroape în lăsătorismul nostru laș, altfel mioritic:

Să mai fac eforturi de a înțelege cum de au ajuns Lefter și Mușat să publice o pură calomnie (a lui “Ionaid”), care mi-a făcut rău, foarte mare rău, un rău frate cu moartea, pentru un scriitor: marginalizarea, hula generală, nepublicarea, ne-pomenirea numelui meu: neantizarea mea ca persoană, ca scriitor - mie, dar pe ceilalți terorizându-i cu “exemplul Goma: cine va face ca el ca el va păți”.

Începutul l-a făcut Liiceanu, retrăgînd cartea de mărturie **Culoarea curcubeului ‘77**, apoi trimițînd-o la topit; Liiceanu a fost susținut în această acțiune curat-culturală de pedepsirea a mea, ne-, anticulturalul, de prietenii mei buni și nu de ieri: Monica Lovinescu, Ierunca, Gabriela Adameșteanu, Berindei. S-a manifestat fuga-fuga și Manolescu - că tot era un prilej de excludere, nu de solidarizare cu un nedreptățit (solidarizare la Manolescu?, “Ce, eș’ copil?”), prin textul “Adio, Domnule Goma”; Mircea Martin s-a trezit și el din somnu-i grăsos, atacîndu-mă aiurea, orbește, fără noimă, fără argumente...

Antisemitizarea mea prin “guru”-ul Ioanid a pregătit terenul... bibliografic pentru toți puturoșii, pentru toți nefutuții, pentru toți necititorii mei, care, “citînd” din Evanghelia de la Tel Aviv-Washington, m-au pus pe rug: Shafir, Oișteanu, M.D. Gheorghiu, G. Andreescu, Katz, Mehr, Lefter, Mușat, Laszlo, Pecican... Astfel a fost preparat și terenul anatemizării mele de la tribuna Congresului Scriitorilor din 2005, prin gura lui N. Manolescu și a slugilor lui supuse: Gârbea, Vozganian, Cistelecan, Petreu... - și alte tovarășe.

“Antisemitul Goma” este un fals istoric, lingvistic: cretinii care m-au atacat motivînd că... îi atacasem pe *evrei* (sic) mințeau: îi atacasem pe *israelieni*, nu pe evrei. Însă haita antisemitizatorilor a fost alcătuită majoritar din analfabeți care nu știa nici măcar că *evreu* este una, *israelian*: alta; că plîngăcioșii, pârțicioșii victime ale “*antisemitismului*” meu habar nu au că o mare parte dintre cetățenii Israelului nu sunt semiți - în schimb cvasitotalitatea palestinienilor oprimați, apartheidizați: da, aceia sunt semiți. Însă de unde să știe ‘alfabetul Manolescu ce înseamnă *antisemitism*?, el știa, din familie că “asta” este o înjurătură cumplită, desființatoare, un blestem, însă... nevulgar; dar *apartheid*? dar *discriminare rasială practică de israelieni*? De la Zalis? Nici Zalis nu știe, el știe să scrie note informative pentru uzul Securității! Nici târâie obiele, altfel-numitul Imaginist Gârbea, cumnat cu electricianistul Uniunii, ei se iau după stăpân și papagalicesc manolismele, cu precădere tâmpismele dragi Jupânului de la Unesco. Cei mai gălăgioși, mai obraznici, mai violenți antisemitizatori ai mei sunt evrei, sunt israelieni - *dar nu semiți*, ci tîrci (khazari).

Să nu fie uitați în veac. Să fie blestemați să treacă și ei, fiecare, măcar prin jumătate din ce am trecut eu, “antisemitizatul” la semnalul dat de tripleta Ioanid-Mușat-Lefter.

Capac peste pupăză: am pierdut procesul intentat calomniatorilor mei, cei apărați de Avocatura Mușată!

Dacă este adevărat că Biroul de Avocatură Mușat&Alii a asigurat apărarea multora din cei pe care îi dădusem eu în judecată pentru calomnie (antisemitizarea mea), înseamnă că a apărat-o și pe Carmen Mușat, tovarășa de viață a Șefului Biroului? Este permisă o asemenea practică? Întreb, ca să aflu din gura întrebatei: Carmen Mușat.

Oricum ar fi, puțintică răbdare, ne răfuim noi - fie și pe lumea cealaltă, aflată aici, pe mâna stîngă, după colț - cu antisemitismololoaga specializată în comparatele literaturi (cu diplomă amsterdameză, semnată de nepotul statuii lui Mircea Eliade).

13 februarie

Crește, crește lista susținătorilor lui Marius Oprea. Semnalul de grabnică adunare a fost trompețit de Herta Muller. Ieri s-au semnalat Courtois, azi Durandin și Doina Cornea - și stai, că abia s-a pornit să crească aluatul. Observ că și Dan Culcer s-a oferit să multiplice știrile, semnăturile (...)

Notă la articolul lui CTP, "Gomora"

*) Articolul poartă titlul "Gomora" (avem cultură biblică!) și a fost publicat în *Adevărul* din 23 iulie 1995 sub semnătura lui **Cristian Tudor Popescu**, prețuit prozator de către prețlăuitorul canonesc N. Manolescu și prieten la cataramă al prietenului meu de atunci: Dorin Tudoran - acesta i-a recenzat o carte sub titlul: "Nu mă simt inocent, mă simt curat". Curat - curat, Dorine, ca să nu ți se uite vocativele!

De la Manolescu nu mă așteptam la vreun protest, măcar la o distanțare față de porcăriile "scriitorului C.T.P", dar de la Tudoran: da. Încă nu constatasem că poetul disident dădea din mâini, din picioare ca să "între în rânduri", vorba versului patriotic scris de Cosașu-Ostașu, cât despre "solidaritatea" cu mine nu se compara cu setea de autoreabilitare în fața celor pe care îi atacase feroce înainte de decembrie 89, în revista *Agora*: Eugen Simion, Buzura, Carmen Firan. Ca și pentru Monica Lovinescu, vechea prietenie cu mine fusese uitată, ștearsă: cum să se manifeste el împotriva lui Liiceanu, cel care îmi trimisese la topit **Culoarea curcubeului**, de el editată?; cum să cârtească împotriva lui Sorescu, cel care topise plumburile cărții **Gardă inversă**, ca să-și plătească față de Iliescu portofoliul Culturii?; cum să repete, în interviul cu Eugen Simion "răutățile" scrise despre el, în *Agora*?; cum să mârâie împotriva Monicăi Lovinescu, a lui Ierunca, cei care încuviințaseră explicit distrugerile culturale-editoriale ale culturalului Liiceanu?

Textul textilistului CTP a fost publicat în cadrul campaniei din primăvara-vara anului 1995 organizat de Securitatea Eternă împotriva candidaturii mele la președinția României. A fost precedat de o declarație în presă a lui Corneliu Coposu, în care eram prezentat ca sabotor al tentativei țării de a se democratiza (ce va fi făcut în cincinalul ce trecuse "țara"?, îl va fi așteptat pe "Senior" să deschidă în sfârșit gura, la ordinul lui Măgureanu?) și urmată de alta, a lui Horia Rusu, în aceeași tonalitate critică la adresa mea și așteptătoristă potrivit doctrinei lui Coposu: "Nu-i momentul..." (Nota mea, P.G.)

(...) *Vineri 19 februarie 2010*

Ce declară Marius Oprea într-un interviu publicat azi de *Evenimentul zilei*:

(întrebare, Vlad Stoicescu) **Ideea de înființare a IICCR v-a aparținut?**

Da. Am fost mai întâi la Palatul Cotroceni, unde am fost primit în trei rânduri de domnul Săftoiu. Am editat chiar un fel de mini-raport destinat președintelui. *Asta se întâmpla pe la începutul lui 2005. Ultima oară am fost și cu Radu Ioanid, de la Institutul Holocaustului, *)* care susținea această idee. Răspunsurile au fost însă descurajante. Prin urmare, m-am adresat primului ministru Tăriceanu. Discuția a durat două minute, domnia sa a fost de acord și a doua zi a apărut institutul prin hotărâre de guvern.

*) Se confirmă afirmația mea: M. Oprea a umblat și la Cotroceni cu "Radu Ioanid" - că doar unul ca el, sionistul, "e credibil".

**Un comentariu (al M/ Oprea): Ne credeti cretini? de manuel(Vizitator),
joi, 18 februarie 2010 - 13:23:**

Vă referiți la Vladimir Tismăneanu.

Da, dar nu numai el. Vladimir Tismăneanu își dorește funcția de președinte de onoare al Consiliului tiințific. Această funcție însă a fost ocupată de Dorin Tudoran.

Vladimir Tismăneanu neagă informația pe care o vehiculați.

Dacă vreți vă arăt minuta întâlnirii cu Tismăneanu și cu consilierii prezidențiali.

Vă referiți la întâlnirea din martie 2009, în cadrul căreia s-a discutat unificarea Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste cu IICCR-ul. Da. Eu am încercat atunci să obțin un compromis. Problema era că din board-ul IICCR primisem ecouri extrem de negative. Doamna Doinea Cornea mi-a spus că demisionază dacă domnul Tismăneanu va fi cooptat.

Care era motivația doamnei Cornea?

Însăși persoana domnului Tismăneanu. Doamna Cornea poate nu uită, așa cum am uitat mulți, că domnul Tismăneanu a scris o carte controversată de interviuri cu fostul președinte Iliescu. În același timp, domnul Tismăneanu mă acuză pe mine că vreau să scriu o carte despre Băsescu.

Intrăm pe nisipuri mișcătoare. Haideți să ne amintim că și doamna Cornea a avut o poziție cel puțin ciudată în campania electorală pentru prezidențiale.

Asta a fost poziția domniei sale.

(...)Cristian Preda vă acuza recent că sunteți o “portavoce liberal?”.

Da, dar el a fost ideolog al liberalilor până când a schimbat barca. Cristian Preda mi-a fost coleg la Palatul Cotroceni, în perioada în care amândoi eram consilieri ai lui Emil Constantinescu. Cred că întrebările s-ar putea isca în legătură cu trausul domniei sale, de la ideolog PNL la reformator PDL.

Practic, insinuați că securiștii pe care îi căutați s-ar afla la vârful piramidei politice românești.

Nu sunt acolo, dar cred că pot influența anumite decizii. Și ar fi de preferat un institut mai călduț, care să se dedice umplerii rafturilor de bibliotecă cu cărți.

(...)“Nu e adevărat ce susține domnul Marius Oprea. Nu am nimic cu domnul Tismăneanu, e o persoană foarte respectabilă. Nu vreau să mă implic în niciun fel în acest scandal. Cred că discuțiile au depășit nivelul acceptabil”, a susținut Doina Cornea într-o declarație acordată EVZ

Comentarii:

Asa ca o chestie! CUM EXPLICATI FERVOAREA CU CARE SUSTINATORII DVS - MARE PARTE FOSTI SECURISTI - GABRIELA ADAMESTEANU (SURSA UM 544, V site CNSAS), WILLIAM TOTOK - turnator al HERTEI MULLER - doresc ca dvs sa pastrati in continuarea tainele IICCR? Ce deconspirare si ce adevar doreste o sursa ca G. ADAMESTEANU? Dar W. TOTOK? Doresc acesti domni sa se autodenunte? Chiar ne considerati tampiti? Avem nevoie de cercetatori tineri, serios, de carte, nu impostori violenti si fara ORNIS CA DVS!

(... redacția):La sediul fostului INMER din strada Polonă, lifturile continuă încă să urce la etajul șase, acolo unde se afla institutul, deși organizația condusă de liberalul Dinu Zamfirescu nu mai există din punct de vedere juridic. În 2003, când memoria exilului românesc din perioada comunistă a devenit brusc importantă pentru guvernul Năstase, săbiile începeau să se ascută pentru campania electorală care l-a adus, în cele din urmă, pe Traian Băsescu la putere.

Un articol din presa franceză, care scria despre o arhivă românească descoperită de cerșetorii capitalei pariziene, a ajuns la urechile ministrului Culturii, Răzvan Theodorescu, iar de aici până la înființarea INMER n-a mai fost decât un pas. Institutul n-a fost ferit de scandaluri în ultimii ani, cel mai vizibil fiind cel iscat de

fostul vicepreședinte Adrian Niculescu, care l-a acuzat pe Dinu Zamfirescu de distrugerea arhivei Gane.

Morbidul Marius Oprea de Ilie M(Vizitator), joi, 18 februarie 2010 - 15:11
S-a facut iar de K..ac ..a, pt ca recent declara ca are sprijinul Doinei Cornea iar acum Doina Cornea declara nu o intereseaza aceasta disputa ciolanarda dintre Oprea si Tismaneanu si are dreptate, caci intre cei doi arivisti nu este nici o deosebire T.

Au iesit "dezidentii" la atac, in frunte cu "domnul" Marius Oprea? de Pitt(Vizitator), joi, 18 februarie 2010 - 21:15 Doina Cornea, Mircea Dinescu, Dorin Tudoran? tustrei unelte kgb ai anilor '80! Atat! (...) Stejarel Olaru e in CA al Electrica Muntenia, bani grosi de rene (Vizitator), vineri, 19 februarie 2010 - 03:55

Auzi la Oprea, cica ei nu au facut politica nici unui partid. Pai la dezbaterele prezidentiale erai si tu si Stejarel Olaru in spatele lui Antonescu. Olaru a candidat pentru postul de Senator PNL si e membru in Consiliul de Administratie a Electrica Muntenia, pus de Tariceanu. Ce are Electrica cu studiul comunismului, tovarase Oprea? Faceti pe intelectualii fini dar sunteti ca miki spaga liberali. Ar trebui si tu si tismaneanu sa dispareti si sa fie pus unu istoric tanar, fara afiliatie politica dar cu studii in occident.

*

Carmen Mușat dă o înaltă prețuire articolului semnat de R.C. Cristea publicat în *Adevărul* din 18 ianuarie. Nu se lasă mai prejos și alcătuieste ea, singură-singurea, ca o fată mare o altă listă - una "mai adevărată a "disidenței uitate" - iat-o:

“Nu (mai) vorbim despre *disidenții* (subl. mele, P.G.) Doina Cornea, Radu Filipescu, *Ion Vianu*, Vasile Paraschiv, Ion Bugan, Mircea Dinescu, Gabriel Andreescu, Paul Goma, Petre Mihai Băcanu, *Ana Blandiana* sau *Andrei Pleșu*, **care au avut curajul de a se împotrivi, pe față, dictaturii comuniste și au fost anchetați, închiși, trimiși în domiciliu forțat, bătuți, umiliți de ofițerii de Securitate** (dintre care unii o duc foarte bine și astăzi, în țara în care regimul comunist a fost condamnat de la cel mai înalt nivel). Îi pomenim rar și, de cele mai multe ori, le căutăm nod în papură: ba că unii nu au talent, ba că alții nu au cine știe ce operă măreață, ba că nu mai reprezintă pe nimeni, ba ne întrebăm, ridicând din sprâncene, «Asta cine mai e?, e un necunoscut oarecare, nu e un nume» etc., ca și când am avea nevoie, pentru a recunoaște demnitatea umană, de un certificat de talent literar care să o certifice. În anii '80, unii dintre cei care au protestat împotriva puterii comuniste – și nu au fost deloc puțini, numai că despre ei nu s-a vorbit foarte mult nici înainte, nici după 1989, din diferite motive – au fost aruncați în închisori sau scoși din viața socială. Dar pe noi nu ne interesează decât prezentul anticomunist.”

Am subliniat cuvântul “disidenții”, pentru a afla cine ni sunt aceia, vorba poetului.

Ce caută, de-o pildă, *Ion Vianu* în categoria “disidenți” - definiția fiind dată chiar de eleva Carmen Nuștiucum: (cei) “**care au avut curajul de a se împotrivi, pe față, dictaturii comuniste și au fost anchetați, închiși, trimiși în domiciliu forțat, bătuți, umiliți de ofițerii de Securitate**” ? “

“A avut el, *Ion Vianu* curajul de a se împotrivi pe față

dictaturii comuniste” ? Da de unde! A încercat să emigreze, ca tot creștinul (sic), iar pentru că nu i s-a aprobat plecarea, a recurs la “Lista lui Goma, cel care dădea pașapoarte” (după umoriștii reacționari din tufiș, printre ei criticul Alexandru George, prietenul indefectibil al lui Mircea Horia Simionescu, șef de cabinet al sinistrului D. Popescu-“Dumnezeu”). A fost el (Vianu) “anchetat, închis, trimis în domiciliu forțat, bătut, umilit de ofițerii de Securitate”? I s-a aplicat tratamentul barbar, dar obișnuit, suferit de miile de români pe care în acel an, 1977, Securitatea încerca să-i descurajeze de a-și mai cere dreptul elementar de emigrare: a fost și el “prelucrat tovărășește la locul de muncă”, tratat de dușman, de vânzător de țară - apoi lăsat să plece. Când și în ce împrejurări “a avut Ion Vianu curajul de a se împotrivi pe față dictaturii comuniste”? Într-o punere la punct à propos de autolaudele INMER-ului clamate de la o înaltă tribună, Ion Vianu a afirmat că el protestase vehement, printr-un articol împotriva internărilor psihiatrice abuzive... “*înainte de 1977*” (subl. mea, P.G.). L-am invitat să indice în care publicație, când apărută, protestase el “*înainte de 1977*”. Curajosul sub Ceaușescu Ion Vianu nu a răspuns, însă nici nu a mai repetat măgăria sufleorizată lui de răsuflatul Oișteanu: “Goma este un antisemit basarabean” - schimbare de optică înalt apreciată de soția mea: dacă rămâneam, în continuare, un antisemit fioros, nu mai eram basarabean...

Dar *Ana Blandiana* ? dar *Andrei Pleșu* (mai lipsea indispensabilul Sorin Ilieșiu - nu l-a făcut Blandiana “disident” după ce pe ea a făcut-o Monica Lovinescu?!) - ce caută ei printre “disidenți”? Și în privința lor - mai ales în a lor - este valabilă “împotrivirea pe față, anchetarea, trimiterea în domiciliu obligatoriu”? (unde avusese loc ancheta ceea: la Comana, lângă vila lui Gogu Rădulescu, unde a fost torturată zi și noapte, cu sălbăticie, câteva decenii Blandiana, Ana Ipătescu a zilelor noastre?; unde, trimis “cu domiciliu”: la Tescani, unde a fost ținut, bietul Pleșu Dilemiotul cu lanțuri la picioare și căluș în gură?)

Un inacceptabil extemporal al elevei Carmen dintr-a șasea (nu-i cunosc numele de adolescentă) și un exemplar articol de dezinformare a unui jurnalist, dragă-doamne, ajuns profesor universitar, director de revistă directorînd conștiințele românilor și așa analfabetizați; și pentru că tovarășa Carmen cu același nume i-a eliminat (nu omis) pe Dan Petrescu, pe Luca Pițu, pe Liviu Cangeopol, pe Liviu Ioan Stoiciu, pe Mariana Marin, pe Carl Gibson pe Liviu Antonesei, pe Gabriel Andreescu și pe alți incomozi și “inconștienți”, ca să facă loc impostoratului balcacan. Ce s-a petrecut cu aceștia doi din urmă - zgura istoriei s-a

așternut peste ei : Andreescu a devenit lefegiu al drepturilor omului... minoritar, pe el neinteresându-l românii din Ucraina, lipsiți de elementare drepturi-ale-omului, iar pe mine antisemiti-zîndu-mă ca un prostalău analfabet, necititor al *cărții* atacate: una singură intitulată **Săptămâna Roșie, 28 iunie - 3 iulie, sau Basarabia și Evreii** și nu cum a crezut el: două, iar Antonesei acoperindu-i, găzduindu-i dejecțiile pe hârtie, în *Timpul*.

(...) Astfel nu o pot părăsi pe Carmen Mușat.

Revista sa - și a lui I.B. Lefter - a găzduit, cu o ușurătate soră cu nesimițirea, cu de-a dreptul iresponsabilitate, cu plecaciuni de chelner stilat (sic!), din străbunic în strănepo(a)t(ă), în *numărul din 15-21 iulie 2003* - o lungă, vâșinskiană punerere a mea la zid ca... “antisemit”, semnată de sionistul “Radu Ioanid”, securist impostor (el se prezintă când ca “reprezentant al...”, “director al Muzeului Holocaustului din Washington”). Individul, unsuros, jegos peste poate, a stat pitulat în ghettoul Primăverii până când Iliescu, în căutare de “legitimitate” l-a trimis în USA, în 1990, pentru a-i informa pe americani despre masacrarea evreilor în România - de către români. Rezultatul:

Prin “canalul american al lui Brucan” ca și prin emisarul special al lui Iliescu și al lui Roman, pseudo-numitul bolșevic-tânăr “Radu Ioanid”, a fost imaginată-programată diversiunea Holocaustului în România. În anul următor strategia axei București-Washington-Tel Aviv a fost materializată astfel:

1. La **1 iulie 1991** la Iași, Rosen Moses, a aruncat anatema: **“Românii sunt vinovați de lichidarea a 400.000 evrei”**;
2. În **2 iulie 1991** *New York Times* a publicat discursul rabinului ceaușisto-securist (cel cu “400.000 victime ale românilor”);
3. A doua zi, **3 iulie (1991)**, tot în *New York Times*, Elie Wiesel ne-a amenințat:

“Trebuie să știți că dacă antisemiții nu sunt criticați lînfierați în public, veți suferi. Veți fi izolați, Occidentul vă urmărește cu mirare, cu spaimă, cu groază”;

4. La **11 iulie (1991)** Senatul american, prin rezoluția nr. 52, a arătat cu degetul acuzator **poporul român: “antisemit, șovin, fascist”, “vinovat de reabilitarea criminalilor de război”**.

Astfel comunitatea noastră românească, în integralitatea ei, a fost condamnată (*preventiv!*, după tactica evreiască) înainte - sic - de a fi judecată. Intelectualii Mușat și Lefter ori nu știau ce semnificație are termenul *antisemit*, ori nu le păsa, din moment ce s-au pus fără șovăială în serviciul Holocaustului (dar le-au fost cunoscute termenul și realitatea *holocaust*, când și-au dat

consimțământul publicării acelei uriașe murdării și calomnii - nefiind vorba doar de persoana mea, ci de întreaga comunitate românească?). Ar fi fost necesar ca aceste două cătane să fi avut, de-acasă, obiceiul de a-și pune o-mică-întrebare înainte de o hotărâre: «Fac bine ceea ce fac? Este adevărul în cauză - sau neadevărul?» și, în rezumat: «Eu pentru ce/cine pledez, acționez?» Ouăle veninoase depuse în *Observator cultural* nu au întârziat să scoată la vedere și la mișun scârbos, reptiliani pui (de șarpe) - iată unul, semnat de Mihai Dinu Gheorghiu (nr. 183 26 aug - 1 sept 2003):

“Paul Goma a publicat în mai multe rânduri și în mai multe locuri, de pildă în *Vatra* (...) texte autobiografice cu caracter antisemit” [ucenicul guru-ului bolșevic parizian, Serge Moscovici: pentru că tovarășii lui de revoluție sovietică de la Iași, în august-septembrie 1944, nu fuseseră de acord să fie trimis la Moscova, a “dezertat” la... Paris - nu dă un singur citat, după obiceiul evreului atât de umflat-de-sine, încât nu simte nevoia - intelectuală - de a produce probe în sprijinul afirmațiilor în vânt, doar pentru că el este evreu, scutit din principiu - n.m. P.G.]. “Goma, cândva denunțat ca evreu și rus (“Efremovici”) și-a descoperit o vocație de antisemit...”

M. D. Gheorghiu nu s-a oprit la antisemitizare (fără citate), a trecut la denunț caracterizat (citește: turnătorie, ca pe timpul ocupației Franței de către Nemți, de parcă *goi*-ul ar fi fost el, eu: evreul), cerînd să fiu expulzat din țara în care găsisem adăpost în 1977 !

Iată-l și pe I.B. Lefter (în *Ziua*, 27 iulie 2005). În textul “Inventatorul de cuvinte” mă... laudase (el fiind autorul articolului “Avem nevoie de Paul Goma” sau așa ceva, publicat în *Contrapunct* prin 1990), dar tovarășul supraveghetor de la Tel Aviv îl va fi bătut la palmă că sare peste cal, așa că Lefter pe loc a re-sărit calul - de-a-n curulea - astfel:

“De câțiva ani încoace, odată cu cărțile despre Basarabia și al doilea război mondial, *Goma produce un discurs limpede antisemit*” (subl. mea și observația comună tuturor antisemitizatorilor mei: **nu dau citate** - P.G.).

Am ajuns la Carmen Mușat: Dânsia Sa (în *Observator cul-tural* din 22 sept. 2005 glăsnuește pe hârtie, după dictarea lui “Ioanid de la Washington”):

“...tipul de *discurs* pe care Paul Goma îl livrează de cincisprezece ani încoace [carevasăzică: imediat după rivoluția la români, aia de la ‘89, observația mea, P.G.], violent pamfletar, *cu răbufniri antisemite*...”

Dacă ar fi folosit alt tic verbal din arsenalul sumar al ședințelor demascatoare bolșevice, de pildă unul tot atât de

folosit de ei, până la urzeală: “cu iz (antisemit)”, directoarea ar fi făcut economie de un cur, ceea ce, chiar dacă pe timpurile noastre domnește curocrația, ar fi fost o măsură înțeleaptă.

Nu pot trece peste ravagiile antisemitizatoare al holocaustologului “Ioanid” și în presa de la Chișinău. În “lecturile infidele ale lui vasgar” din *Contrafort*, iulie-august 2002 (nu-mi dau seama de “cronologie), iată ce scrie basarabeanul Vasile Gârnet:

“Pe câteva pagini din același număr de revistă, Radu Ioanid, colaborator al Muzeului Holocaustului de la Washington publică un comentariu amplu - *nuanțat și argumentat* (subl. mea) din cartea lui Paul Goma **Basarabia** (...) *Cartea lui Goma n-a fost aproape deloc recenzată la Chișinău, unde nici nu prea este de găsit*” (subl. mea, P.G.). “Din comentariul găzduit acum de *Observatorul Cultural*, cartea lui Goma iese destul de prost: *fisurată, defici-entă grav la capitolul documentare, purtătoare de stereotipuri antisemite, vulgar violentă la adresa unor personalități ale culturii române contemporane*” (s.m. P.G.).

Îndrăznesc să spun (și nu-i voi cere voie directorului Carmen Mușat): revista *Observator cultural*, dacă nu a inventat **metoda comentării - aiurea - a unor texte necitite**, atunci sigur a încurajat puturoșenia națională, astfel contribuind și dânsa (revista) la analfabetizarea românilor.

Revista susnumită a găzduit mai deunăzi Marea Solidarizare a Scriitorilor Români cu... Cu ce, solidarizarea ceea?, cu cine? Nu contează cu cine, cu ce, din moment ce cauza e bună (cum să nu fie bună *o solidarizare* a unor scriitori, mai ales când din centrul ei - pe fotografie - ne suav surâde Însăși Ana Blandiana, *teoreticiană solidarității la scriitorul român*, persoana care, în urmă cu aproape 20 ani, în *Convorbiri literare*, ne expusese, răbdătoare, fermecătoare, de a convins-o până și pe Monica Lovinescu, nu doar protectoare a sa, ci fabricantă a “disidentei Blandiana” - mă întorc, promițând că de astă dată, chiar închei fraza: spuneam, deci că Blandiana, singurică-singurea, doar cu capul ei de teoreticiană a solidarității, explicase mințacoșului (de pre urmă): după îndelungi cercetări, cugetări, trăsese concluzia înțeleaptă - și personală, ai credea-o cel puțin verișoară a lui Dinescu și nu doar pentru că ambii-doi se laudă cu... “arestarea la domiciliu” : solidaritatea nu era posibilă pe vremea Tiraniei ceaușești - cum să fie posibilă o astfel de atitudine care ți-o interzicea?, care nu-ți dădea țadulă, pecumcă-i slobodă solidari’... zi-i tu mai departe - însă acum, că Tirania nu mai è, Olé, Olè!, solida’ a devenit posibilă! Concluzie: Goma ne insulta, ne calomnia, când pretindea că scriitorii patriei noastre dragi nu se solidarizaseră, în 1977, cu o “idee” lansată de el împotriva bunului simț: pașaportul devenit o idee! Firește, nici

eu, Prima Poetă a RSR, nici Romi, ocupat să scrie volumul de reportaje antiamericane scris pe banii americanilor, Dorin Tudoran cu atât mai puțin, atunci, în urmă cu 33 ani, fiind el ocupat până peste cap cu solidaritățile cu Paler, cu Păunescu, cu Papilian, cu Dănuț Cristea, cu Prelipceanu - chiar cu Dinescu, de cum să-l bață ei pe Cezar Ivănescu - însă acum, că s-a dat voie la solidaritate, iată-ne solidari cu Mărieș, grevistul foamei!

*

(14 febr)În forumul *Observatorului Cultural* iată ce se dezbate...

ciudad? joenegut, Luni, 15 Februarie 2010, 15:07

Sunt forumisti pe care nu-i inteleg? Dau lectii unui personaj intrat in istorie? Chiar daca Doamna Cornea n-ar avea dreptate, este decent sa nu-i dam lectii, noi cei care n-am avut demnitatea si curajul sa exprimam lucruri, iar acum la adapostul, uneori, al anonimitatii sa dam in stamba.

@D.C. legatura are cu prefectura? NEDEEA BURCA, Luni, 15 Februarie 2010, 10:43

Nu inteleg care sunt motivele pentru care, in acest moment, dl. Paul Goma ar trebui sa fie sustinut public. E dat afara de undeva si nu stim noi? Candideaza la ceva si n-am fost anuntati? Si in ce consta "drama" d-sale? Se afla in vreun pericol foarte grav "celebritatea anticomunista" a d-sale? Si, nu in ultimul rand, ce legatura vedeti dvs. intre dl. Paul Goma si subiectul in dezabatere? Da, stim cu totii, a existat un moment in care dl. Paul Goma a fost un exemplu de curaj si de civism. A riscat mult si a suferit pe masura. Dar, a fost, oare, chiar singurul? Si, daca nu, oare de ce numai d-sa ar trebui, acum, "sustinut public"? Vrea d-sa in locul d-lui Oprea? V-a indrituit sa fiti purtatorul de cuvant al d-sale? De ce nu va exprimati clar si nu spuneti exact ce doriti, la urma urmei? Altminteri, toate intempestivele dvs. interventii nu au absolut nici o noima!

*

În coada listei susținătorilor lui M. Oprea a apărut Totok!
El mai lipsea!

*

În revista *Cultura* Dorin Tudoran scrie o chestie foarte îmbârzoiată-înnodurată din care nu se înțelege limpede: a fost Marius Oprea eliminat din conducerea Institutului sau ba? Și ce mai rămâne din informația de ieri furnizată chiar de interesat, anume că el, Tudoran ar fi fost numit președinte de onoare?

Vorba celuia: "Așteptăm provincia". Ea să ne explice codul cu care să descuiem textele tudorane.

În prezent:

Joi 20 octombrie 2011

Mi-a fost foarte rău astă noapte, din cauza mea: nu am mâncat nimic aseară și... mi s-a-ntâmplat ce era de evitat.

Nu-i voi scrie lui V.V. decât după ce el îmi va anunța: «S-a făcut - cu cetățenia»; «S-a făcut - cu membră»; «S-a făcut cu despăgubirile (materiale)...», neimaginându-mi că cele morale: Manolescu, Oișteanu, I. Vianu, Mihăieș, Gârbea, Shafir (i-am înșirat pe doar unii din cei pe care-i dădusem în judecată pentru holocaustizare (și pierdusem...) au să-și recunoască păcatul calomniei.

Dar n-o să-mi pierd eu timpul care mi-a rămas cu indivizi de teapa celor numiți mai sus.

Timpul acela mi-l voi “pierde”, scriindu-i, punându-i în jurnal. Și ce dacă vor fi doar trei cititori? Mă mulțumesc și cu doi - dar buni...

*

Kadhafi a murit, azi, 20 octombrie 2011. Încercând să scape din Sirta, încercuită două automobile în care se afla “Ghidul suprem” au fost bombardate de NATO. Fugarii s-au refugiat într-un canal. Acolo au fost găsiți de opozanți. Kadhafi era mort.

Se zice că a fost impușcat. Ori NATO nu “trage” cu... gloanțe, ci cu boambe. Vreun nepot de frate al... Împușcatului va fi apăsător pe trăgaci.

Să fie sănătos, criminalul.

Din nou în trecut:

4 ianuarie [2010]

AVERTISMENT:

Interogatoriul consemnat mai jos este un fals:

Nu am fost interogat în “24 iunie 1956”, deci falsă este și “precizarea” : “Interogatoriul a început la ora 7 și 30 minute. Interogatoriul s-a terminat la ora 14 și 30 minute”. Cu atât mai puțin adevărată este prezența lui “Eu Lt. maj. Vasile Gheorghe am interogat în calitate de anchetator penal de securitate”.

Primul interogatoriu mi-a fost luat în ziua de 22 noiembrie (1956) și nu de către Lt. maj. Vasile Gheorghe, ci de locotenentul Țârlea Ion. Vasile Gheorghe mă va prelua o lună mai târziu - în jurul Crăciunului (1956) - apoi, 21 ani mai târziu (1977), cu gradul de colonel, ca șef al Anchetelor Penale Rahova.

Paul Goma, 13 martie 2010

“REPUBLICA POPULARA ROMANA MINISTERUL SECURITATII STATULUI PROCES - VERBAL DE INTEROGATOR

24 iunie 1956 Orasul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 7 si 30 minute. Interogatoriul s-a terminat la ora 14 si 30 minute.

Eu Lt. maj. Vasile Gheorghe am interogat in calitate de anchetator penal de securitate.

1. Numele: GOMA.
2. Prenumele: PAUL.
3. Anul, luna si ziua nasterii: 1935, octombrie 2.
4. Locul nasterii: In Com. Vatici - satul Mana - Orhei - U.R.S.S.
5. Cetatenia: romana.
6. Nationalitatea: romana.
7. Apartenenta politica: U.T.M.-ist din ce an 1952.
8. Studii: student anul III la Fac. de Filologie - Bucuresti.
9. Profesia: student.
10. Ultimul loc de munca si functia: student.
11. Ultimul domiciliu: Caminul studentesc din Str. Matei Voevod 77.
12. Situatiia familiara: necasatorit.
13. Originea sociala: parintii Eufimie - invatator si Maria - invatatoare - nu au posedat avere niciodata.
14. Activitatea politica pana in 1947: nu am fost incadrat in nici un partid politic. Am participat la alegerile de dupa 23 august 1944 ca alegator.
15. Decoratii, distinctii si premii guvernamentale: nu am primit.
16. In ce armata a facut serviciu, grad, functie: declarat inapt.
17. Daca a fost prizonier: nu am fost.
18. Daca a fost in strainatate, unde, cand si in legatura cu ce: nu am fost - m-am nascut in sa in U.R.S.S., refugiindu-ma in timpul razboiului de acolo.
19. Daca a participat in bande, in organizatii contra-revolutionare: nu am participat.
20. Daca a fost judecat, cind, din ce cauze, de cine si la ce pedepse a fost condamnat: nu am fost niciodata.

Intrebare: Arata D-ta ce incidente au avut loc intre studentii de la sectia din care faci si D-ta parte a Facultatii de Filologie si conducerea facultatii?

RASPUNS: In timpul anului scolar 1955-1956, cu ocazia seminarilor ce se desfasurau la marxism, s-au ivit unele probleme pe care - dupa parerea noastra - asistentul de marxism MIRON, nu ni le-a putut lamuri pe intelesul nostru, sau mai bine zis nu eram de acord cu raspunsurile pe care ni le-a dat. Probabil ca asistentul Miron, a comunicat conferentiarului de marxism FLORIAN RADU, faptul ca noi nu suntem multumiti cu raspunsurile pe care el ni le-a dat la intrebarile puse de noi, pentru ca la un moment dat ni s-a comunicat ca ni se vor lamuri problemele de catre conferentiarul Florian Radu. In scopul pregatirii ca sa raspunda la intrebari, ni s-au cerut sa scriem intrebarile centralizate pe o foaie de hartie si sa le predam lui Florian Radu. Aceste intrebari au fost predate de catre BRADU MIRCEA responsabilul grupei I-a a sectiei din care fac si eu parte, catedrei de marxism, respectiv conferentiarului Florian Radu. - Intrebarile ce ni le-am pus erau urmatoarele:

I. In chestiunea taraneasca - ceream sa ni se lamureasca: - pentru ce pentru tarani nu s-a facut tot ceea ce s-ar fi putut face in scopul imbunatatirii nivelului lor de trai. - Aici aratam ca, cotele sunt prea mari si ca taranii sunt nevoiti sa cumpere paine de la oras.

II. In chestiunea de politica economica a statului - ceream sa ni se lamureasca, care este criteriul de baza in relatiile economiei dintre tarile socialiste. Respectiv ceream sa ni se lamureasca probleme de import si export ale R.P.R. In acest sens ceream sa ni se explice urmatoarele:

- pentru ce livram curentul electric R.P.Bulgaria, aceasta pentru ca noi aflasem de la un coleg bulgar, ca in Bulgaria procentul de electrificare a satelor este mai mare decat la noi in tara.

- pentru ce s-a dat R.P.Bulgaria butasi de vie destinati a fi plantati in statiunea Murfatlar, din moment ce noi importam vin din Bulgaria, iar acei butasi ar fi putut da rezultate bune la noi.

- care a fost criteriul pentru care s-a incheiat acord cu R.P.Ungara in legatura cu crearea unui combinat chimic pe baza de gaz metan cu utilaj si documentatie maghiara in schimbul alimentarii cu gaz metan a unui combinat similar pe teritoriul R.P.Ungare pe timp de 60 de ani.

- pentru ce cumparam automobile sovietice (Pobeda) si cehoslovace la preturi mari cand s-a auzit ca Italia ne-ar oferi turisme la preturi mult mai mici.

- pentru ce s-a ridicat pretul bicicletelor de import dupa aparitia pe piata a bicicletelor romanesti.

- pentru ce s-au scumpit motocicletele.

III. In chestiunea de lingvistica ceream sa ni se lamureasca: daca limba care se vorbeste in Republica Moldoveneasca este limba de sine statatoare sau un dialect al limbii romane. Aceasta intrebare am pus-o pentru ca cu un an in urma (1954-1955) ni se spusese ca limba ce se vorbeste in Republica Sovietica Moldoveneasca nu este un dialect al limbii romane si ca este o limba de sine statatoare iar in anul scolar 1955-1956 ni s-a spus ca limba moldoveneasca este un dialect al limbii romine, care tinde sa devina limba de sine statatoare in urma conditiilor geografice si economice create.

- Sa ni se explice care este criteriul de valorificare al clasicilor: M. Eminescu, Ion Creanga, Vasile Alecsandri si Mihail Sadoveanu, care s-au nascut in Moldova (R.P.R.) pentru ca in unele carti care au aparut in Chisinau - Republica Sovietica Moldoveneasca, se scrie ca, clasicii de mai sus apartin literaturii moldovenesti si romane.

- In aceasta problema cunosteam ca Mihai Beniuc fusese in Republica Moldoveneasca si luase legatura cu LUPAN si BUCOV EMELIAN oameni care au functii importante in Uniunea Scriitorilor din R. Moldoveneasca si nu au putut rezolva aceasta problema urmand sa se intruneasca mai multi literati romani si moldoveni care sa lamureasca aceasta problema.

- Acestea sunt intrebarile ce voiam sa ne fie lamurite.

INTREBARE: Vi s-au lamurit aceste probleme?

RASPUNS: Aceste probleme ne-au fost lamurite doar partial. Lucrurile s-au intamplat astfel: am fost chemati la o consultatie - pe la sfarsitul lunii mai 1956 - in care conferentiarul FLORIAN ne-a lamurit unele probleme dintre cele puse de noi insa noi nu am fost multumiti cu lamuririle date, aceasta nemultumire exprimand-o fata de asistentul Miron. Cu aceasta ocazie s-a pus problema intre noi studentii de a vizita

pe cineva din conducerea partidului sau guvernului sa ne lamureasca aceste probleme.

INTREBARE: Cine a formulat intrebarile aratate mai sus?

RASPUNS: Intrebarile au fost formulate de studentii celor doua grupe A si B de la sectia de critica literara anul II (anul scolar 1955-1956) a Fac. de Filologie. Intr-o grupa erau 14 studenti (circa) iar in cealalta grupa cam acelasi numar. Intrebarile le-am centralizat eu. Nu pot preciza insa cine anume a pus intrebarile, eu personal am pus problema: 'sa se lamureasca de ce taranii cumpara paine de la oras'.

INTREBARE: Cum s-au petrecut lucrurile mai departe?

RASPUNS: Dupa consultatia data de conferentiarul Florian, am fost chemati pe rand mai multi studenti din anul nostru, de catre catedra de marxism, prodecan si secretarul organizatiei de Partid si U.T.M., cu care ocazie am fost chemat si eu. Am fost intrebat ce parere am despre intrebarile puse si daca nu mi se pare ca sunt intrebari tendentioase, puse dupa o pozitie dusmanoasa. Eu am raspuns ca intrebarile au fost puse din dorinta de a cunoaste aceste probleme si ca daca ne-am fi dus si am fi cerut sa ne fie rezolvate aceste probleme de catre cineva din conducerea partidului sau guvernului, cu siguranta ca ne-ar fi lamurit aceste probleme si nu am fi fost suspectati ca le punem dupa pozitii dusmanoase. -

Deoarece era perioada de examene, am lasat rezolvarea problemelor pentru mai tarziu. *La inceputul anului scolar 1956-1957 - in luna septembrie**), pentru faptul ca intre timp aparuse o hotarare a Partidului cu privire la imbunatatirea muncii ideologice in randul studentilor, in care se prevedea printre altele ca fruntasi ai partidului si guvernului sa vina in mijlocul studentilor si sa lamureasca politica statului nostru, ne-am gandit sa insistam pe langa Comitetul U.T.M. al Facultatii ca sa faca demersurile necesare si sa vina tov. Chisenesvski si sa lamureasca problemele aratate mai sus, considerandu-l ca cel mai competent de a ne lamuri, deoarece se ocupa cu problemele ideologice ale partidului.

****) Nu puteam explica în 24 iunie 1956 ce urma să se petreacă în luna septembrie - adevărat, același an. Dovadă ca procesul verbal de interogatoriu a fost prelucrat după rețeta din 1984 de Orwell: "cine stăpânește timpul..."***

- In acest sens studenta Gloria Barna care facea parte din Comitetul U.T.M. a luat legatura cu Comitetul U.T.M. al facultatii in acest sens. - Nu am primit nici un raspuns in sensul aratat mai sus si nici noi nu am mai insistat, deoarece intre timp intervenind situatia din Ungaria, nu am voit sa se creada ca profitam de evenimentele internationale ca sa ridicam aceste probleme.

INTREBARE: In ce scop ati pus intrebarile de mai sus?

RASPUNS: Intrebarile aratate mai sus le-am pus din dorinta sincera de a ni se lamuri.

INTREBARE: Dar initiativa de a merge si a protesta pe langa decanul facultatii pentru eliberarea unor studenti - pe care nici nu-i cunosteai-care fusesera arestati de organele de stat, din ce dorinta ai luat-o?

RASPUNS: Initiativa de a merge si a protesta pe langa decanul facultatii am luat-o in primul rand pentru a afla pentru ce au fost arestati studentii iar in cazul cand aflam ca au fost nevinovati, urma sa protestam pentru eliberarea lor.

- INTREBARE: Cine trebuia sa cunoasca motivele pentru care fusesera arestati studentii, decanul sau organele care ii arestase?

RASPUNS: Noi am crezut ca decanul trebuia sa cunoasca.

- INTREBARE: Tot ce D-ta ai declarat pana in prezent nu corespunde cu adevarul. Acest lucru rezulta cu prisosinta din caracterul , intrebarilor' pe care le-ati pus spre a fi - dupa cum spui D-ta - lamurite si din pozitia pe care ati adoptat-o fata de elementele contrarevolutionare ce fusesera arestate. De aceea ti se cere sa declari in mod sincer adevaratul substrat al actiunilor intreprinse de D-ta?

RASPUNS: Eu sustin ca am declarat adevarul in legatura cu cauzele pentru care am pus spre lamurire problemele declarate mai sus. In legatura cu atitudinea mea fata de studentii arestati, adevarul este ca am vrut sa aflam motivul arestarii si in cazul cand aflam ca sunt nevinovati sa protestam pentru eliberarea lor.

INTREBARE: Ce studenti cunosti ca au pus intrebarile despre care ai vorbit mai sus?

RASPUNS: Intrebarile despre care am declarat mai sus au fost puse de toti studentii fostului an II al Facult. de Filologie sectia de literatura si creatie literara ,Mihai Eminescu', in total circa 30 studenti.

INTREBARE: In legatura cu actiunea de protest fata de studentii arestati, arata D-ta cine a luat aceasta hotarare?

RASPUNS: Hotararea in legatura cu actiunea de protest in legatura cu eliberarea studentilor arestati am luat-o subsemnatul si Popescu Horia (coleg de an din alta sectie) in discutiile purtate intre noi. - In acest sens am hotarat sa mai anuntam si alti studenti eventual colegi cu cei arestati pentru a intreprinde aceasta actiune. Eu personal am anuntat in acest sens pe colegul meu ALBU VASILE de care insa am fost refuzat spunandu-mi sa-mi vad de treaba pentru ca nu suntem nici colegi cu cei arestati si nici cel putin nu-i cunoastem. Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt si am constatat ca el corespunde intrutotul cu cele declarate de mine il sustin si semnez propriu.

(...) *Intre timp au intervenit problemele internationale* *) si in aceste momente noi nu am mai insistat asupra chemarii unei persoane competente de a ne raspunde la intrebari, pana cand un activist din partea raionului U.T.M. nu a venit la facultate de a ne informa despre cele petrecute in R.P.Ungara. tin sa precizez ca activistul respectiv nu a venit la grupa I-a din care faceam si eu parte ci a venit la grupa II-a. Subsemnatul afland ca la grupa a II-a este sedinta U.T.M. m-am dus cu Gloria Barna - cu care m-am intalnit pe sala - la grupa unde se tinea sedinta. Cand am intrat in sala grupei II-a sedinta incepuse deja.

***) "Problemele internaționale" care "interveniseră" fuseseră evenimentele din Polonia, Poznan, august 1956) apoi Revoluția Maghiară (octombrie același an).**

- Intrebare: Cu ce scop te-ai dus d-ta la sedinta de U.T.M. a grupei II-a ?

Raspuns: Cu toate ca nu era sedinta grupei din care faceam si eu parte totusi m-am dus la sedinta pentru a afla mai multe lucruri ce se petreceau atunci in R.P.Ungara.

Intrebare: Ce s-a discutat la sedinta sus aratata? Raspuns: In momentul in care am intrat in sedinta se discuta problema presei si a scolului pentru care au fost arestati unii studenti din anul V, deasemenea s-a mai discutat si problema taraneasca. Deci desi sedinta avusese alt scop totusi noi am discutat probleme legate de situatia din tara.

Intrebare: Cine anume a discutat problemele aratate mai sus?

Raspuns: La aceasta sedinta au luat cuvantul aproape toti studentii din grupa a II-a in afara de Georgescu Aurel si Barna Gloria. Şi subsemnatul am luat cuvantul aratand ca nu este justa masura luata impotriva unor studenti din anul cinci si l-am intrebat pe activist de ce au fost arestati studentii sus aratati. De asemenea am intrebat si eu de ce nu se publica in ziar toate evenimentele din R.P.Ungara. In legatura cu problema taraneasca am spus in sedinta faptul ca taranii din cauza cotelor sunt siliti sa cumpere paine din oras. La discutii au luat de mai multe ori cuvantul Mihaiescu Gheorghe, Albu Vasile si Bucalau Ion, care au insistat mai mult asupra problemelor.

Intrebare: De unde anume ai aflat d-ta faptul ca unii studenti din anul cinci au fost arestati pentru unele fapte penale?

Raspuns: Colegul meu de camera HAITONIC ION, intr-o seara, mi-a spus ca un consatean de-al lui din anul cinci i-a spus ca au fost arestati - inainte de 1 noiembrie 1956 - pentru faptul ca au inaintat o ,Motiune' ,Scintei Tineretului' prin care cereau ca acest ziar ar fi bine dupa parerea lor sa-si ,imbunatateasca' activitatea. In seara aceea subsemnatul, Bucalau Ion, Bradu Mircea, Şerban Corneliu si HAITONIC, am spus ca nu este justa masura arestarii. Insa de data aceea nu am discutat nimic in legatura cu vre-un protest in problema arestarii studentilor. Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogator cuvant cu cuvant si am constatat ca el corespunde intru totul celor declarate de mine il sustin si il semnez. (Finele procesului verbal de interogatoriu din iunie 1956)”

=====

“COVACI AUREL DOSAR I 3654/vol 2
MAI. RPR Direcția III-a Serviciul 6 Biroul 2

Nr. 121. DOSAR DE GRUP PRIVIND PE POGORILOVSKI
STELIANA, NICOLAESCU-PLOPSOR, COVACI AUREL și alții
Deschis la data de 11.XI. 1957

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Martor GOMA PAUL, născut la 25 oct. 1935, în comuna MANA, Orhei, URSS, - fiul lui Eufimie și Maria, student, domiciliat în Buc., str. Matei Voievod, nr. 77

2 noiembrie 1956 Localitatea București*)

***) Alt fals: nu am fost interogat în 2 noiembrie 1956 !**

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 și s-a terminat la ora 10 și 00

Întrebare. Vi se atrage atenția că sunteți obligat să spuneți numai adevărul și să nu ascundeți nimic din ceea ce știți întrucât nerespectarea acestei obligații atrage sancționarea prevăzută și pedepsită de art. 277 C.P. pt. mărturii mincinoase și ascunderea adevărului.

Am luat cunoștință. ss Paul Goma”

Voi fi “luat cunoștință” - dar nu în 2 noiembrie.

*

Întrebare. Când s-a prelucrat în cadrul grupei Dv. evenimentele din Ungaria?

Răspuns. Evenimentele din Ungaria s-au prelucrat în ziua de 30 oct. a.c. în cadrul grupei a II-a a secției de critică literară anul III, la care am participat și eu. Menționez că nu fac parte din această grupă însă am ținut să particip pt. că această problemă mă interesa.

[p. 1 Anchetator penal Semnătura. Paul Goma]

Întrebare. Cum se numesc studenții care au luat parte în cadrul gr. II la prelucrarea evenimentelor din Ungaria?

Răspuns. Gloria Barna, Aurel Georgescu, George Mihăilescu, Boian Tudor, Albu Vasile și Petre Ghelmez și Ion Bucălau.

Întrebare. Ce probeleme s-au ridicat cu ocazia acestei prelucrări?

Răspuns. În momentul în care eu am intrat în sala unde se prelucrau evenimentele din Ungaria de grupa de studenți de la noi, studentul Bucălau ridicase problema presei afirmând că serviciul nostru de presă nu publică știrile în mod obiectiv și insuficient față de ziarul iugoslav «Borba». Din cauza aceasta din discuții a reieșit că cetățenii sunt împinși spre surse dubioase de informare la care tov. de la raion a susținut că muncitorii nu ascultă Vocea Americii, lucru cu care noi cei de față nu am fost de acord, din motivele susamintite. Legat de problema presei tov. a fost întrebat dacă știe pt. care motiv au fost reținuți studenții din anul V care ridicaseră problema presei la redacția ziarului Scânteia Tineretului, la care tov. de la raion nu știu să fi dat un răspuns în această direcție.

[p. 2 Anchetator penal Semnătura. Paul Goma]

În continuare noi toți am discutat : dacă studenții din anul V au fost reținuți numai pt. faptul mai susamintit, considerăm această măsură nejustă.

O altă problemă ridicată de studentul Bucălau și care a fost susținută și de mine a fost problema țărănească. În acest sens s-au ivit nedumeriri în urma faptului că în ultimul timp s-au luat hotărâri pt. îmbunătățirea nivelului de trai al studenților, pensionarilor și muncitorilor cu salariu mic, însă pt. țărănime nu sa-u prevăzut îmbunătățiri, cotele sunt prea mari pt. posibilitățile țăranilor de a le satisface, sîntem de acord că pt. crearea industriei naționale și pt. apărare trebuie fonduri însă credem că țaranuk care produce pîine trebuie să o aibă în cantități suficiente și nu să fie nevoit să o cumpere de la oraș.

— Legat de aceste probleme am reluat o veche doleanță cerînd să vină în mijlocul nostru tov. din conducerea partidului pt. a ne explica probleme economice și politice pe care nu le-am înțeles și care ne sînt neapărat necesare, avîm în vedere că ne pregîtim pt. a deveni scriitori; Menționez că această problemă a preocupat întreaga noastră secție încă din anul școlar trecut cînd ni s-a promis și bazați pe hotărîrea cu îmbunătățirea muncii ideologice în rîndul studenților.

[p. 3 Anchetator penal Semnătura. Paul Goma]

Am căzut de comun acord că tov. Chișinevschi e cel mai indicat. Deasemenea subsemnatul am adăugat că din pricina activităților nepregătiți au loc greșeli care prejudiciază această linie și că ar fi bine ca pe viitor în rîndurile studenților să vină activiști mai bine pregătiți.

Întrebare. Ce alte probleme s-au mai ridicat și cine anume a mai ridicat astfel de probleme?

Răspuns. În afară de cele arătate nu-mi amintesc să se fi ridicat și alte probleme. După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu ce conține în totul cele declarate de mine î-l (sic!) susțin și-l semnez propriu.

Anchetator penal Semnătura.

Paul Goma

[era moda semnării fiecărei pagini a procesului verbal, nota mea, P.G.]

Nota editor (Dan Culcer). **Textul procesului verbal de interogatoriu era scris de anchetator, nu de anchetat.**

Motto : "Contrarul adevarului nu este minciuna, ci uitarea."

"Draga Domnule Goma,

am terminat lectura Justei. Cartea este trista, fiindca se termina pe un esec, acela al unei intilniri intre doua persoane care puteau sa nu fie singure. Tonul ei este just. Adica nici patetic, nici sec. E cartea celor dinaintea noastra. Cei care, precum Dta, ati trait nu doar teroarea verbala, ci si cea fizica. O carte despre frica, neincredere, despre confuzie, despre cele patru lumi: a celor care sunt justii, a celor care se prefac ca sunt justii, a celor care sunt crezuti justii si a celor care nu sunt justii, nu vor, nu pot, adica a curajosilor singuratici. Care isi dau seama ca nu erau singuri doar dupa ce isi intilnesc semenii in spatelile gratiilor.

Lupta Dtale contra amneziei e patetica, iar in aceasta carte incepe sa se lase noaptea. Noaptea uitucilor. E o tragedie pe care mai tinerii nu o mai pot intelege cu adevarat, decit daca fac referinta la alte evenimente, de pilda la cele recente, din decembrie-ianuarie 1989-1990, asupra carora se lasa noaptea de asemenea.

M-am bucurat ca aceasta carte a fost scrisa. Poate cindva se vor gasi si arhivele ce o vor completa. De ce nimeni nu vrea sa scrie o istorie a Scolii de literatura? Scurta ei viata, cu profesorii si cu studentii ei cu tot, merita sa fie com-pusa, modelata ca o masca mortuara."

* * *

Aceasta epistola, initial privata, a fost inserata de Paul Goma la sfirsitul editiei on line a romanului sau "Justa", un titlu care deriva din porecla data unui personaj feminin, al carui model indepartat pare sa fi fost destinul unei studente de la Scoala de literatura, Alexandra Indries. (Nascuta in 1936, prozatoare, critic literar, m. 1993). Scriu asta cu toate rezervele de rigoare, caci "orice asemanare cu viata este intimplatoare" in literatura.

Epitetul ornant "just" (adjectiv si adverb), in dictionare e prezentat ca fiind sinonim cu adevarat, drept, echitabil, intemeiat, temeinic, bine, fundamentat. Formula folosita frecvent in sedintele de toata mina, de partid sau de fara partid. Erau juste toate masurile, deciziile si prevederile de partid, la originea carora se aflau mai mult decit justele idei directe ale marxism-leninismului-stalinist.

Ale maoismului-hrusciovisto-ceausist. Caci ce a fost altceva Ceausescu decit un Hrusciov al Romaniei, care a vrut sa dea iluzia unei politici a adevarului regasit, cind de fapt a practicat o politica a noii minciuni. Orice alte idei erau nejuste si deci periculoase, reprobabile si punisabile. Orice cuvint folosit in comunism avea un sens diferit de cel de obste. El ascundea, deforma. Sociologul si comunistul lucid (!) Zevedei Barbu, ramas la Paris deja in 1947, pe cind participa ca expert din partea romana la tratativele in urma carora s-a semnat pacea la Paris, a fost, dintre romani si poate nu doar, primul care a scris un studiu - "Le langage dans les democraties et les societates totalitaires" - despre "limbajul totalitar", publicat in 1953 intr-o revista de lingvistica, "Orbis", la Louvain. (http://www.asymetria.org/zevedei_barbu.html) Acest termen - limbaj totalitar (care desemna la inceput un argou, devenit limbaj odata impus tuturor vorbitorilor unei limbi) - mi se pare mai just pentru a desemna subiectul, decit imposibila "limba de lemn", un calc lingvistic franc fara sens si fara rost. Cuvintul "just" apartine roiului de vorbe din jurul conceptului de justitie si a avut, dupa 1945, o legatura, indestructibila, am putea spune temeinica si chiar metalica cu practica comunista a justitiei, sub forma ei cea mai represiva. Cu modul de aplicare a justitiei sub regimurile comuniste, prin folosirea catuselor ca legatura (metalica) dintre teoria comunista si practica ei sociala.

"Cine nu era cu noi, era impotriva noastra".

Ca sa fii just, adica sa actionezi si mai ales sa dovedesti, sa convingi ca gindesti conform liniei trasate de partid, ca forta conducatoare sau reprezentind avangarda clasei muncitoare, ea insasi forta conducatoare desemnata ideologic

de comunismul care acționa în numele ei, terorizând-o, trebuia să fie mai mult decît supus, conformist, tacut, înfricosat, mai trebuia să înțelegi că "omisiune de denunț" este o crimă tot atît de gravă ca dezacordul cu politica partidului unic. Trebuia să anticipezi prin delatiune spontană acuza omisiunii de denunț. Evident, nu toți cetățenii României au practicat această atitudine justă. Dimpotrivă, au fost mulți care nu doar că au omis să-și denunțe colegii sau în general compatrioții, dar au și pus mina pe condeie sau pe arme ca să se opună "justetii" politicii comuniste. Alții au devenit transfugi, votînd, cum se zicea, cu picioarele pe care și le-au luat în spinare, de vreme ce nu puteau vota împotriva, într-un sistem electoral complet controlat și falsificat sub controlul partidului și statului, garanții aparente ai aplicării legii. Asta cînd era încă nevoie, pentru că la un moment dat, probabil deja prin 1950, lehamitea și frica au făcut singure jocul puterii și au dat rezultatele asteptate de aceasta.

Am văzut recent în premiera pariziană (Theatre Le Petit Hebertot, 30 august 2005) un excelent spectacol cu o piesă de Jean Claude Carrière, scenariștul lui Bunuel. Premiera mondială a avut loc la București, în regia lui Octavian Greavu, sub titlul "Zodia turnatorului", în 18 februarie 2003, cu Ștefan Sileanu în rolul principal, al turnatorului, firește. O piesă a cărei vedere cade bine cuiva care a trăit în socialismul real, ca mine. Intitulată "Filiera normală" sau "Circuitul normal", ea pune în scenă un ofițer de poliție politică și un turnator profesionist, singuri pe scenă, un birou, într-un precar echilibru și în schimbătoare raporturi de putere. Am avut senzația că, în fine, un artist a găsit calea de acces la pinza freatică a societății reale și la psihologia delatorului zelos. Care nu acționează din frică, ci din datorită morală, și care poate deveni mai puternic decît ofițerul care l-a recrutat. Aceștia sunt personajele cheie ale societății românești socialiste și postsocialiste.

Justa lui Paul Goma a fost o victimă. Destinul său - tragic. Și s-a terminat prin ieșirea din istorie, prin marginalizare și uitare. Dar celelalte personaje, cele din fundalul romanului, sau de la masa prezidiului ședințelor memorabile ale anilor 50, ca o judecată care schimbă destine, brucanii, ilieștii, care au intrat din roman pe scenă istoriei și au învins (!?), definesc prin evoluția lor adevărații facători de istorie. Cei cărora nu le pasa de morală și nu se împiedică de considerații marunte privind adevărul și justiția. Viața nu este justă, nici dreaptă. Cei buni nu înving și adevărații eroi (pozitivi!) mor sau sunt uitați, cînd nu se sinucid. Post socialismul este societatea victoriei delatorilor profesioniști și zelosi, cei adevărați și magnifici, ale căror succese ne uluiesc și ne adîncesc în cea mai cumplită criză morală, cea de identitate.

--

Publicat de către Dan Culcer. Écrivain roumain vivant en France depuis 1987. la >> Asymetria> > Antiacvarium, 3/12/2010 10:29:00 AM

Vineri 19 martie 2010

(...) O las la o parte pe "arhitecta cu o anumită reputație în exilul românesc din Paris", reputație consfințită de Geta Dimisianu, ea însăși reputată turnătoare și mătușă a celei care se plînsese că fusese turnată de Carmen Lăzăroiu, nepoată-sa...

Pe mine nu mă plîng că nu m-a pomenit Nedelcovici, dar - am mai scris în Jurnalul corespunzător - măgăria de nu o fi poftit la sărbătorirea cărții pe Mihaela Marinescu nici pe Șerban Cristovici, în schimb pe inenarabilul Veroiu.

"Opere complete"... Îl luam peste picior pe Breban cu ale sale "opere" (iată, nu mai țin minte dacă era adevărat-

adevărat sau eu îi pusesem o etichetă meritată). De la o vreme citesc și nu mă mir - de suferit, nici vorbă! : “Gabriela Adameșteanu - Opere vol. cutare”. Sunt tentat să spun că și Săraru și-a editat “Opere” alese, neculese... dar nefiind sigur, tac.

Însă chiar dacă numai Nedelcovici și Adameșteanu își publică “Operele”, ce înțelegem din asta? Ceea ce trebuie să înțelegem: că și unul și altul, oricât de (foarte) buni scriitori ar fi, faptul că-și numesc scrierile adunate : **opere**, ei fiind în viață (vorba ovreiului: «Decât așa o viață, mai bine alta, mai bună»), îi trimit în categoria - aici îl plagiez pe eternul Săraru: “Niște **țoape**.”

Sâmbătă 20 martie 2010

(...) *Observator cultural* publică în numărul curent câteva texte remarcabile: în primul rând cel semnat de Flori Bălănescu “Crima perfectă a comunismului”; apoi de Bedros Horasangian: “Agitați materialele!” (excelent), apoi două cronici despre Petru Popescu: Daniel C.-Enache - “Scriitorul tineretului” și Cristina Ispas - “În căutarea succesului pierdut”

De data asta însă (excepțiile bucură, de ce nu credeți în excepțiile îmbucurătoare, măi tovarăși?) Ovidiu Șimonca se revoltă împotriva tiraniei exercitată de Andrei Cornea, membru al aceluiasi ghetto și coleg al său de la BBC - cum știu prietenii de veacuri să se înfigă, de braț, în moțul tortului! - în chestiunea: “Marius Oprea sau Tismăneanu”?, în textul: “Anticomunism cu năframa pe ochi”. Am, ca să spun așa, plăcerea de a recomanda această punere la punct a unuia dintre măgarii GDS-ului - vorbesc de Andrei Cornea, fiul nedesmințit al nedesmințitului bolșevic “Profesorul Paul Cornea”, unul din evreii care au făcut un imens rău culturii și educației românești, el nefiind marxist decât în suprafață, în adânc fiind un *distrugător* khazar? Ar fi putut fi geamănul lui Crohmălniceanu, însă acela distrugea cu... mânuși, nu cu parul, ca neam-prostul tovarăș Paul).

M-a mai bucurat - ca un veninos ce sunt - de chelfâneala pe care același O.Ș. o aplică, în treacăt, slujnicei Adameșteancăi, pseudo-numită “Rodica Palade”, care se băgase și ea în vorbă, în loc să rămână la cuhnie, unde i-i locul: în revista 22, afirmase că Marius Oprea „și-a dorit prea mult să fie la butoane” - expresie folosită de toate țoapele din țărișoară - și de Udroaia și de Anastasoia și de Nicolaia (specialistă, prin nepoțic’-sa, în materie de butoane), și de Ridzoaia și de Eboaia, fetița-tatii cea cu succesur’li.

*

Cred că știu de unde a preluat D.C. Mihăilescu în cronica lui distrugătoare la **Jurnal I-II-III** fraza cu care m-a... îngropat. Flori Bălănescu dînd largi extrase din articolul lui C. T. Popescu “Gomora”, scris și publicat în *Adevărul* în iulie 1995 la comanda (și cu materialul Securității) - în grup peștriș, nu “tărcat”, fiindcă din el făceau parte și Horia Rusu și Corneliu Coposu, a nimerit peste:

“ „Dînd cu ochii de documentele din arhivele Securității, n-am tresărit. Gomora aceasta nu m-a făcut stană de sare. Tristețea i-a închis inexorabil cercul. Goma primea bani buni, sume considerabile, în valută forte, pentru «literatura» disidentă care i se difuza în străintate. Principala lui nemulțumire față de statul ceaușist era că nu-i publică romanele. Din propriile declarații, transpare obsesia statutului social, a parvenirii pe cale scriitoricească. Iar linsul cizmelor lui Ceaușescu (probabil prețul pașaportului), pus alături de vehemențele ulterioare, pare mai dezgustător decât odele pentru Tovarășul, produse cinstit și consecvent, la metru.

”Schița de portret pe care i-o face Al. Ivasiuc – tot pentru uzul Securității – lui Paul Goma sună ca inscripția pe piatra de mormânt...”

“a unei generații, a unei lumi, a unei vremi...”

“Piatra de mormânt” - iată influența benefică al lui C.T. Popescu asupra gândirii dar mai ales a stilului lui D.C. Mihăilescu. Dacă influențatul are o altă explicație a “imaginii” să o deconspire.

*

Tragedie-tragedie-tragedie : elita actuală poloneză ucisă pe când mergea să omagieze, la Katyn, uciderea elitei poloneze în 1940.

Duminică 11 aprilie 2010

Coincidența lu’ Dracu’: ieri, când mă pregăteam să reamintesc, în jurnal, soarta doctorului legist Alexandru Birkle (solicitat în comisiile internaționale de cercetări la Katyn, la Vinnița, în cea germano-română pentru Tătarca), a căzut ca un trăsnet știrea că elita actuală a Poloniei, mergînd la locul unde elita Poloniei de după lichidarea țării, în 1940, fusese masacrată de ruși - după obiceiul bolșevic, vina fiind întoarsă pe dos de maestrul minciunii Ilya Ehrenburg și Vassili Grossman - avionul delegației s-a prăbușit, deci a fost decapitată încă o dată.

Și eu care nu înțelegeam de ce mă năpădește plînsul de fiecare dată când aud Imnul Poloniei intonat și la cea mai banală

întrecere sportivă - nu doar pentru că “între timp” am îmbătrânit, iar sfincterele ochilor au slăbit și-mi scapă lacrimile - ci de când mă știu. Idol de adolescență mi-a fost Stere; de maturitate: Soljenițin. Iar comunitate... “idolă”: Polonia.

De aceea. Să trăiască în veci Polonia în veci însângerață, în veci decapitată - de fiecare dată reînviată!

Luni 12 aprilie 2005

Katyn II. Dintre țările europene vecine cu Polonia doar România lui Băsescu a întârziat cu o zi transmiterea condoleanțelor, nu a decretat măcar o jumătate de zi de doliu național. Era cunoscut analfabetismul bășescian în materie de geografie elementară (Kabul în loc de Cahul; Tahiti în loc de Haiti - ai zice că Traian este băiețelul de trei ani al propriei fiice, Eba). Ce să mai vorbim de dobiBocul devenit și el legendar - i-a devansat pe legendarii Chivu Stoica, Dăscălescu, Postelnicu, chiar și pe co-ardeleanul său, Zăroni.

Însă îngrijorătoare peste poate este **nesimțirea** românească (în schimb, anonimă!) a prea multor participanți la “discutarea” câte unui articol de ziar, față de o **tragedie** nu doar poloneză, ci măcar europeană-de-Est (exclud Anglia, care i-a trădat și i-a dat lui Stalin pe cei care-și vărsaseră sângele pentru Coroana Britanică; exclud și America de Nord, cea care a consimțit la trădarea Poloniei și darea ei pe mâna rușilor, deși în aranjamentul de la Ialta era vorba mai ales de soarta Poloniei; nu și Franța: ea a vândut “doar” Cehoslovacia, cu un an mai devreme).

M-au înjunghiat în burtă “comentariile” unor, dragădoamne români, pe marginea decapitării - pentru a câta oară! - a Poloniei. De astă dată nu am întrezărit, sub “anonimat”, nici eterni securiști, nici eterni evrei - eternii anti-goi, în general, în special eternii anti-polonezi. Ci doar mâlul, noroiul, bălegarul românesc - cel de nesfârșită rușine. Rușine națională, în cazul tragediei recente, nefiind vorba de pro-polonezism, de antipolonezism, nici de catolic contra ortodox, nici de iudaism contra creștinism - nici măcar de Rusia contra Polonia - ci de prostia noastră, românească, băștinoasă, de idiotenia noastră daco-romană, cea ieșită la lumină (sic!), nu ca rezultat al unui “proces de gândire” (gândire la becalizații noștri compatrioți?), ci în urma dospirii, fermentării cu clăbuci, cu stropi a bălegarului din “sinea” unor - prea-multor - ruomâni d-ai nuoștri, dîn puopuor.

A avea *alte* păreri, opinii despre “ceva politic” - normal, într-o comunitate (de oameni) ; a avea *alte* idei, credințe (și religioase), ceva obișnuit (între oameni);

Însă a spurca, prin cuvinte, **moartea** cuiva, fie acela chiar

un dușman... Fiindcă asta au făcut prea mulți dintre idioții noștri compatrioți; nu au luat în deșert-cuvântul-Domnului, mai grav: *au luat în bășcălie o tragedie omenească*. Asta au făcut cretinii, oligofrenii români, cei care nu au știut ca măcar prin tăcere să omagieze suferința atroce - și repetată - a vecinilor noștri, a fraților noștri, Polonezii.

Nesimțire neaoșă - îl re-citez pe Noica: **netrebnicie**.

«În țara asta vreți să vă întoarceți?» - întrebarea fetișoarei din Pașcani (era, acum un deceniu, acum o fi mamă de copii) nu-mi dă pace, mă croiește cu biciul peste obraz, peste ochi.

Marti 13 aprilie 2010

Eu credeam că numai românii noștri sunt nesimțiți, nesimțitori, bătărași în judecarea tragediilor altora - aici a polonezilor - ei bine, pe forumul ziarului *Le Monde* am dat peste comentarii, nu atât vulgare, bășinoase - nesimțite, cum zisesem - ca la românașii noștri, ci altfel. Nu sunt de acord că despre-morți-numai-bine, însă a-ți manifesta, nu *diferența*, ci **ura** față de un mort - aici președintele Poloniei, Lech Kaczynski - depășește bunul-simț. Fiindcă, totuși, Kaczynski nu a fost un Hitler, nici un Pinochet, nici chiar un Franco, pentru ca oamenii de stânga (fanaticii de stânga), evreii să-l deteste și în moarte.

După mesajele (sic) din *Le Monde* îi simți pe mesajisti după... mesaje, după nemulțumirile, chiar ostilitatea lor față de președintele polonez. Pe primul loc al "păcatelor" lui se află, ei, da, *catolicitatea*. Între acești ne iubitori ai catolicismului se află mai puțin ortodocșii - printre care zecile de milioane de ruși; sutele de milioane de musulmani. Ci doar (!) cele câteva mii de evrei isterici, politrucii fanatici stînd de pază pe meterezurile internetului, să dea "replica meritată" oricărei opinii ne-prose-mite. I se reproșează catolicului președinte păcatele cunoscute: *rigoarea doctrinei, interzicerea avortului și a căsătoriei preoților, chiar și recentul scandal al pedofiliei clerului...* - dar Doamne ferește să se vorbească de rigoarea (eufemism) mozaismului, imoralitatea rabinilor care tac chitic față de crimele împotriva palestinienilor, arhaismul în care, nu numai se complac, dar impun legile lor asupra tuturor cetățenilor Israelului. Tot ei, dar nu doar ei îi găsesc pricină că a fost prea, insuportabil de anticomunist (ce să facă și el, omul: putea fi insuportabil de... antiamericanist?); adept al naționalismului polonez - e-he, ce băiat bun, de-al nostru, ar fi fost, dacă era... internaționalist, citește: proisraelianist!

Printre reproșurile, acuzațiile care i se aduc polonezului catolic (sic) Kaczynski: pledoariile, chiar legile edictate împo-

triva homosexualității. În asta paratrăznetul defunctului președinte a adunat fulgerele resentimentare ale tuturor nefuților, ale frustrațiilor sexual - câteva bune divizii de homosexuali, lesbiene.

Celelalte legioane de anti-Kaczinsky sunt alcătuite din noi, ne-polonezii; din noi, românii-verzi, patrupezii incapabili de o ridicare măcar într-un genunchi, pentru a protesta împotriva Terorii comuniste care ne îneacă - de astă dată a putrezilor moral, cei care nu cunosc *demnitatea, onoarea, sacrificiul de sine, mândria de a chiar fi ceea ce afirmă cu zgomot, pentru binele comunității, al Patriei, adică patriotismul*.

În sfârșit, am întâlnit un articol decent (de Vlad Stoicescu, în *Ev. Zilei*) în care era vorba despre actul de solidaritate al României față de Polonia învinsă, umilită, după 17 septembrie 1939, când Rușii înghițiseră cealaltă jumătate a țării lor, primind cu frățietate ce mai rămăsese din armată, tezaur, ofițeri, generali și mulți civili, dintre care nu puțini au rămas la noi - în ciuda clămpăniturilor de protest ale Germaniei și a mormăiturilor de rău augur al Rusiei :

“Trupele refugiate la noi număra cam 10.000 de soldați și ofițeri”, scria presa vremii. “Au intrat în țară și o sută de avioane poloneze, în majoritate avariate. În cursul nopții au trecut granița și domnii Moscicki, președintele republicii polone, mareșalul Ridz Smigly și membrii fostului guvern polon. Domnul Moscicki va sta la Bicaz, mareșalul Ridz Smigly la Craiova, iar foștii miniștri la Slănic”.

Un omagiu respectuos, cuviincios, de bun simț al președintelui Kaczinsky - neobișnuit la români - semnat de Bedros Horasangian în *Cotidianul*. Se explică: armeanul Bedros nu a fost chiar cu totul românizat...

*

“Istorisiri din închisorile din Chișinău 14 Aprilie 2010

“Oxana Radu. Tânăra a fost judecată în arest de magistratul Dorin Popovici, supranumit de presa de peste Prut „judecătorul din Iad“.

Sute de tineri au fost închiși în beciurile poliției după protestele din aprilie 2009. Oxana, o tânără juristă din Cahul, și Iurie, un membru al Partidului Liberal-Democrat, povestesc pentru RL umilințele și bătăile prin care au trecut. "Percheziția se făcea de un domn polițist și asista o doamnă polițistă. Mi-a ordonat să mă dezbrac așa cum m-a făcut mama. M-am dezbrăcat doar în lenjerie și când a mai strigat o dată, de frică, am dat-o jos. Stăteam acoperită, ghemuită. El mi-a zis: «Ce? Ți-e frig? Fă niște așezări (n.r. - genuflexiuni) să te mai încălzești»."

Oxana Radu, o tânără juristă din Cahul, s-a aflat, pe 7 aprilie 2009, la locul nepotrivit, într-un moment nepotrivit. Mamă singură cu un copil, nu i-ar fi trecut prin cap să-și lase băiatul de 11 ani acasă, în Cahul, la 175 kilometri de Chișinău, și să plece în capitală să protesteze împotriva regimului comunist.

Observator la un birou electoral în timpul alegerilor de pe 5 aprilie, Oxana a dormit jumătate din ziua de 6 aprilie, fără să știe că în capitală începuseră manifestații. A doua zi, a plecat împreună cu sora ei spre Chișinău pentru o urgență: să-i trimită fratelui lor din Moscova niște acte, prin conducătorul unui tren care pleca spre Federația Rusă. Seara, cele două surori au trecut prin centrul orașului, care purta urmele acelei zile fierbinți: geamurile clădirilor oficiale erau sparte, piața centrală - plină de pietre, sticle și piese de mobilier aruncate în stradă de protestatarii care devastaseră Președinția și Parlamentul. Oxana pleacă apoi grăbită spre locul de întâlnire cu șoferul microbuzului care o adusese pe ea, pe sora ei și pe alți câțiva tineri din Cahul. Spre ieșirea din Chișinău, microbuzul este însă oprit de mascați și escortat la Comisariatul General de Poliție. Acum, un an mai târziu, în sediul ONG-ului pentru care lucrează ca jurist, Oxana se străduiește să-și aducă aminte acele clipe: „Dacă aș fi știut ce mă așteaptă, aș fi încercat să-mi fixez în minte fiecare moment, când s-a întâmplat și cum a fost”.

„Toți, cu fața la perete”

La comisariat, din trecător întâmplător, Oxana devine „organizator de dezordine în masă”, este percheziționată, dezbrăcată la piele și închisă pentru cinci zile. „La comisariat era strașnic. Erau foarte mulți tineri înșirați la perete, cu mâinile în sus, unii pe jos, unii pe mașini. Ni s-a ordonat să trecem cu mâinile la spate, toți, cu fața la perete”, povestește Oxana primul ordin primit de la milițienii aflați la comanda lui Voronin. Tinerei nu i se dă nici o ocazie să-și spună versiunea, că doar a trecut prin centru, că nu a pus mâna pe vreo piatră și că nu a scandat nici un slogan anticomunist. „Când vedeai ce se întâmpla acolo, nu-ți venea a deschide gura. Toți strigau, polițiștii erau foarte agitați. Mi s-au luat amprente, am fost fotografiată, lucrurile sigilate în pungi de 50 de bani. Am fost conduși la ușa izolatorului. Aici ni s-a ordonat să stăm cu fața la perete și să nu ne mișcăm. O fată s-a uitat într-o parte și un politist a pocnit-o și s-a pălit cu capul de perete.” Episodul la care asistă îi activează Oxanei simțul autoconservării și-și dă seama că singura ei șansă este să facă tot ce i se spune. În tot acest timp, urmărește împietrită cum polițiștii le împart zecilor de reținuți declarații deja scrise și îndrăznește să le ceară organelor să citească mărturiile despre ea înainte de a le semna.

„Când ți-oi păli una, o ajungi pe bunica-n cimitir. Dacă bunica nu-i la cimitir, ai să stai s-o aștepți!”, sună replica dată de un polițist. Așa că a semnat unde i s-a arătat cu degetul și a tăcut. În ce privește propria-i declarație, în care notase exact cele întâmplare pe 7 aprilie, hârtia i-a fost respinsă și Oxana a fost „rugată” să rescrie. „«Padruga» (n.r. - prietenă), ce-ai scris aicea?! Ai să stai aici și-o lună de zile!”, i-a promis un anchetator. „Mi-a dat altă foaie și mi-a sugerat ce să scriu «ca să mergă». Am scris că am dus actele la gară, după care m-am deplasat în piață să văd ce este și am stat o oră”, spune Oxana.

„Fă niște așezări să te mai încălzești”

Odată mărturisirea făcută, Oxana este dusă, împreună cu alte șase fete, într-o cameră ce preceda izolatorul, unde urmau să fie închise. Tinerele au intrat pe rând în încăpere, iar ordinul a fost să se dezbrace.

„Percheziția se făcea de un domn polițist și asista o doamnă polițistă. Mi-a ordonat să mă dezbrac așa cum m-a făcut mama. M-am dezbrăcat doar în lenjerie și când a mai strigat o dată, de frică, am dat-o jos. Stăteam acoperită, ghemuită. El mi-a zis: «Ce? Ți-e frig? Fă niște așezări (n.r. - genuflexiuni) să te mai încălzești!”, spune Oxana, care și-o aduce aminte pe

„doamna" polițistă care stătea rezemată de ușă și se amuza de batjocura la care erau supuse fetele.

Timp de două zile, surorile Radu și încă cinci fete au fost închise într-o celulă a comisariatului, unde pat le era o scândură, iar mâncare - o supă spălăcită cu o lingură de hrișcă sau un ou fiert, o bucată de pâine și o cană de apă fierbinte.

După un proces pe fugă, în care o cameră a comisariatului a devenit sală de judecată pentru sute de tineri, Oxana a primit cinci zile de arest: două la Chișinău și trei la Drochia. La scurt timp după ce a ieșit, Oxana a făcut plângere împotriva polițiștilor și a judecătorului. Primii nu au fost pedepsiți nici acum, deși tânăra i-a identificat la recunoaștere. Magistratul Dorin Popovici, botezat de presa de peste Prut „judecătorul din iad", a fost, recent, suspendat din funcție.

Povestea lui Iurie: Din izolator se auzeau răcnete cumplite"

Când Iurie Crăciuneac, tânăr membru al Partidului Liberal Democrat din Moldova, a fost arestat, în noaptea de 7 aprilie, le-a spus prietenilor săi că totul va fi bine. Fără voia lui, mințise. De naivitatea sa și-a dat seama încă din primele momente petrecute la comisariat. Aici a fost întâmpinat de cincisăse mascați care l-au lovit cu patul automatelor și l-au aruncat, pe Iurie și pe ceilalți din grupul cu care a fost adus la comisariat, mai departe.

A urmat ordinul: „Toți, la perete, cu mâinile sus și picioarele depărtate". Dar pereții erau deja ocupați de alte zeci de tineri bătuți, plini de sânge și șocați. „În partea dreaptă a noastră, cum stăteam noi înghesuiți la perete, era izolatorul, de unde se auzeau răcnete cumplite. Atunci ne-am dat seama că și pe noi ne așteaptă același lucru", spune Iurie. De data asta a avut dreptate.

După aproape patru ore în care mâinile le-au încremenit de frig și durere pe zidurile comisariatului, tinerii arestați au fost împinși, unul câte unul, în ceea ce Iurie numește acum „coridorul morții". „La un moment dat, cum eram eu chiar lângă ușă, am auzit: «Gata, începem!». S-a deschis ușa, m-au aruncat într-un coridor, am primit o lovitură puternică în zona abdomenului, apoi una la ceafă. Nu am reușit să conștientizez ce se întâmplă, când a venit o serie de alte lovituri intense. Erau două șiruri de polițiști, vreo 15. Primele lovituri au fost cu pumnii și cu picioarele. Apoi cu o bătă", povestește Iurie, care a fost abia apoi interogat.

Revanșa milițienilor

Asupra sa, la percheziție au fost găsite mai multe calendare cu însemnele partidului din care face parte, suficient pentru ca polițiștii să verse și mai mult venin asupra lui. I-au ordonat să stea în poziția aplecat, cu mâinile la ceafă și picioarele depărtate, în fața unei mese.

„Eram murdar pe mâini de substanța cu care mi s-au luat amprentele și din cauza loviturilor pe care le promisem mi-am pierdut cunoștința și am încercat să mă țin de masă. Am murdărit masa. M-au pus să ling substanța ca să curăț masa", spune tânărul și se șterge la gură, ca și cum ar simți gustul acru al cernelii.

Pentru Iurie Crăciuneac și pentru alte sute de protestatari arestați, noaptea aceea și următoarele două s-au scurs în spatele zidurilor clădirii poliției în același registru al cruzimii. Forțele de ordine își luau astfel revanșa pentru înfrângerea suferită în fața protestatarilor care, în cursul zilei, devas-taseră clădirile oficiale și răniseră 275 de polițiști."

Ei, ce faci cu animalele, cu acești sălbatici ruși de expresie

maldavineasci? Le iei ceasurile date de Voronin ca răsplată patriotică și le strivești sub călcâi?, îi dai afară din apartamentele tot în scop de plată dăruite de guvern, pentru cruzimea, barbaria, asiatismul cu care îi “trataseră” pe tinerii care manifestaseră pașnic, ori trecuseră și ei pe-acolo - mulți dintre aceștia: *acestea*, ca *cele* din reportaj?

(21 aprilie 2010):

Valerian Stan îmi trimite:

“Procesul Goma: deruta magistraților? (I)

Se împlinesc astăzi fix patru ani de când Paul Goma s-a adresat justiției cerînd să se pună capăt campaniei de denigrare și discreditare împotriva sa. Cum se știe, de-a lungul a mai multor ani, mai mulți „critici” ai săi l-au acuzat în repetate rânduri de antisemitism și negaționism. În cererea de chemare în judecată, împreună cu istoricul Mircea Stănescu și avocata Eugenia Crângariu, am arătat în detaliu de ce acuzațiile aduse scriitorului în exil erau neîntemeiate și injuste. Prin aceeași cerere dar și prin depozițiile în fața instanței am mai arătat și în ce au constat prejudiciile aduse prestigiului, onoarei și dreptului la propria imagine ale reclamantului. La instanța de fond, Judecătoria Sectorului 1 din București, procesul a durat mai bine de doi ani și jumătate, până în decembrie 2008. Numărul mare al pârâților, ca și faptul că unii aveau domiciliul în străinătate, a făcut ca procedural judecata să fie destul de complicată. Dar chiar și așa, doi ani și jumătate pentru judecarea „pe fond” a dosarului au fost prea mulți, și prea departe de cerința judecării cauzelor „într-un termen rezonabil”.

Ce a urmat a fost însă și mai și. Mai întâi că decizia instanței și motivarea ei, la care am să mă refer imediat pe larg, au fost sub orice așteptări. Nu în sensul că Paul Goma, atunci când a hotărât să se adreseze justiției, și noi, cei care i-am fost alături apoi, ne-am fi așteptat prea încrezători la ceea ce într-o țară cât de cât normală am fi avut tot dreptul să ne așteptăm. Ci în sensul că pronunțînd o sentință vădit nedreaptă, judecătoarea – **Ioana Anton** (subl. mea, P.G.), pre numele ei – nu a făcut nici cel mai mic efort ca să salveze măcar aparențele. Apoi că a trebuit să treacă nu mai puțin de un an și patru luni ca să fie acceptat apelul la hotărârea instanței de fond. Îndeplinirea procedurilor presupunea și în această fază un număr de cheltuieli, mai ales cu traducerea hotărârii judecătorești și cu citarea pârâților din străinătate, pe care Paul Goma și susținătorii nu le mai puteau acoperi. Iar lucrul acesta a făcut ca de la înregistrarea cererii de chemare în judecată și până la primul termen al primei căi de apel (3 mai 2010) să treacă mai bine de patru ani. Ceea ce ne spune că până la finalul procesului, deci până când se vor judeca apelul și recursul, ideea de „termen rezonabil” va fi devenit ceva de-a dreptul contrar ei.

Revenind la hotărârea Judecătoriei Sectorului 1, așa cum am arătat deja pe larg în motivarea apelului trimis Tribunalului București, soluția a fost una profund netemeinică și nelegală, cu deosebire în raport cu principala concluzie a instanței, aceea că, prin articolele și celelalte materiale ale lor, prin care l-au acuzat în mod repetat de antisemitism și negaționism, pârâții s-ar fi situat în limitele libertății de exprimare iar reputației scriitorului calomniat nu i-ar fi fost adusă nicio atingere. Citești și pur și simplu nu ai cum să înțelegi că un judecător a putut să scrie așa ceva. În cererea de chemare în judecată, a fost arătat cum nu se putea mai explicit că, prin ceea

ce au făcut de-a lungul a mai multor ani, cei chemați în judecată au adus atingeri grave și ilegitime reputației și onoarei scriitorului calomniat, dreptului său la propria imagine – prin încălcarea de către pârâți a îndatoririlor și responsabilităților care le reveneau în exercitarea libertății de exprimare, astfel cum aceste îndatoriri și responsabilități erau și sunt stabilite prin art 30 alin (6) din Constituția României, respectiv prin art 10 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Potrivit textului precizat al Convenției europene, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă prin lege unor restrângeri „pentru protecția (...) reputației sau a drepturilor altora”. Ce a răspuns la toate acestea judecătoarea Anton? Nici mai mult nici mai puțin că dacă instanța ar fi dat curs principalei solicitări pe care Paul Goma i-a adresat-o, aceea ca denigratorii săi să înceteze acțiunile lor calomniatoare, ar fi însemnat să dispună o restrângere a libertății de exprimare a împricinaților care, atenție, nu ar avea ca bază legală un „text de lege intern”. Ceea ce e perfect fals, iar lucrul ăsta îl știe până și un student – mai sânguincios, e adevărat – din anul întâi de la drept. Pe de o parte pentru că în dreptul intern această restrângere este statuată demult și bine prin chiar textul legii fundamentale, Constituția României, care, la art 30 („Libertatea de exprimare”) stabilește neechivoc, într-o formulare foarte clară pentru oricine și în deplină conformitate cu prevederile Convenției europene, că „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”. Pe de altă parte, Convenția europeană (tratat internațional ratificat de România) face ea însăși parte din dreptul intern, potrivit art 11 alin 2 din aceeași Constituție a României: „Trata-tele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”.

Pe timpul judecării procesului la instanța de fond, celebra Casă de avocați Mușat & Asociații, care îi apăra pe nu mai puțin celebrii pârâți Nicolae Manolescu, Andrei Oișteanu, Ion Vianu și Carmen Mușat (consoarta maestrului omonim), prin întâmpinarea depusă la cererea de chemare în judecată, a insistat că în speță ar fi incidente principiile statuate de Curtea europeană a drepturilor omului în motivarea mai multor cauze (menționate ca atare de domnii avocați), principii potrivit cu care în cazul „persoanelor publice” limitele criticii acceptabile sunt mai largi decât pentru persoanele obișnuite. Mușat și asociații săi au invocat trei cauze: „Lingens” și „Dichand și alții” contra Austriei, respectiv „Marc Thoma” contra Luxemburgului. Cum au făcut-o? Denaturat și falsificator. S-au pretat la așa ceva niște avocați atât de celebri și clienții lor încă și mai celebri? Bineînțeles că s-au pretat! Pentru că am mai scris despre asta („Procesul Goma: deruta pârâților”, în august 2007), aici voi fi cât se poate mai scurt. În toate cele trei cauze limitele libertății de exprimare fuseseră analizate exclusiv în legătură cu activitatea și comportamentul unor politicieni și demnitari publici. Iar CEDO a stabilit de fiecare dată, deplin justificat, că în cazul politicienilor și al persoanelor care ocupă funcții publice sau de demnitate publică limitele libertății de exprimare sunt mai largi decât în cazul celorlalte persoane. „Spre deosebire de indivizii obișnuiți”, a arătat constant Curtea, „politicienii trebuie să accepte în mod inevitabil și conștient verificarea strictă a fiecărui cuvânt și faptă, atât din partea jurnaliștilor cât și a marelui public și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță”. Denaturarea și falsificarea la care a recurs Mușat & Co a constat în aceea că, pe de o parte, au fost trecute sub totală tăcere „circumstanțele” respectivelor cauze (din care s-ar fi putut afla că în fiecare dintre ele fusese vorba despre critici aduse exclusiv unor „politicieni și funcționari publici”) iar pe de altă că s-a extrapolat la Paul Goma, sama-

volnic și dolosiv, calitatea pe care Curtea a avut-o în mod precis determinat în vedere atunci când a statuat cum a statuat. Deci, acolo unde motivarea Curții vorbea exclusiv de „politicieni și funcționari publici”, Mușat și ai săi au scris, fraudulos și cu de la ei putere, „persoane publice”. Iar asta pentru ca, așa cum odinioară procedaseră și generalul Pleșiță și camarazii săi tortionari, lui Paul Goma să i se închidă gura și să fie încadrat acolo unde l-ar fi vrut dintotdeauna și pentru totdeauna încadrat cei pe care el nu i-a iertat niciodată cu judecata sa dreaptă și cu cuvântul său tăios.

Ce a făcut, față cu toate acestea, doamna judecătoare Anton? Un bob zăbavă și vă voi povesti săptămâna care vine.

Procesul Goma: deruta magistraților? (II)

Să continuăm, dară. Am arătat săptămâna trecută cum, vrînd să justifice atacurile trecute și viitoare ale clienților lor la adresa lui Paul Goma, avocații unora dintre pârâți n-au avut nici cea mai mică problemă să invoce denaturat și fraudulos nu mai puțin de trei hotărâri ale Curții de la Strasbourg. Sigur că știam și știm și noi că vremurile pe care le trăim nu sunt nici ele prea faste pentru dreptatea care așteaptă demult să-i fie făcută lui Paul Goma în țara sa. La fel, știam și știm demult cât de atent privesc uneori magistrații la mai marii zilei și că unii dintre ei sunt atât de independenți încât singura decizie pe care o pot lua ei înșiși e dacă poartă sau nu pălărie. Și totuși, că judecătoria din acest dosar nu va pune lucrurile la punct măcar în această privință îmi era imposibil să mă gândesc. Cum ar putea, îmi spuneam eu, să se facă judecătoria că nu vede aceste lucruri când înțelege și ea bine că acest dosar – c-o fi albă, c-o fi neagră – va ajunge mai devreme sau mai târziu și la judecata istoriei? Biet naiv ce sunt, am îmbătrânit degeaba... Bref: doamna judecătoare nu numai că nu a pus la punct falsurile grosoloane care i-au fost propuse, dar și le-a mai și însușit cu seninătate și, mai mult și mai grav, și-a adus ea însăși „aportul” la măsluirea motivării unei sentințe rușinoase. Concret, ca să „motiveze” de ce îi refuză scriitorului protecția care îi era și îi este garantată prin Constituția României și prin Convenția europeană, magistratul a ales să invoce el însuși, răstălmăcite, alte trei hotărâri ale Curții europene. Este vorba de cauzele „Unabhängige Initiative Informationsvielfalt” și „Oberschlick”, ambele împotriva Austriei, și „Dalban” împotriva României. Și în aceste trei cazuri, ca și în celelalte trei invocate de pârâți, a fost și este vorba despre condamnarea de către instanțele naționale a unor ziariști (publicații) care aduseseră critici nu unui scriitor, ca Paul Goma, ori altor asemenea persoane, ci unor politicieni și demnitari publici. În cele două cauze împotriva Austriei, amintite mai sus, fusese vorba despre politicieni din Partidul Libertății din Austria și liderul lor de extremă dreaptă (fost parlamentar și guvernator al unuia dintre landurile Austriei) Jörg Haider, iar în cauza împotriva României de politicianul și demnitarul (fost senator PDSR) Radu Timofte. În aceste cauze Austria și România au fost condamnate pentru violarea Convenției europene (art 10 – „Libertatea de exprimare”). Și cu aceste trei ocazii Curtea a reiterat insistent principiul după care în cazul „politicienilor”, și în general al „funcționarilor publici”, limitele libertății de exprimare sunt mai largi decât în cel al celorlalți indivizi întrucât aceștia este firesc să accepte verificarea strictă a activității și atitudinilor lor și, prin urmare, trebuie să de dovadă de un grad mai mare de toleranță. Motivînd astfel, CEDO a făcut de fiecare dată trimitere explicită la propria hotărâre – tocmai din 1986, dar mereu actuală și de referință inclusiv pentru Curte – din cauza „Lingens” împotriva Austriei. Hotărâre pe care, cum am arătat și săptămâna

trecută, au invocat-o și avocații calomniatorilor lui Paul Goma – însă au făcut-o falsificat și manipulator, trecând sub tăcere faptul că libertatea de exprimare a ziaristului Peter Lingens fusese apărută în raport nu cu un scriitor ori cu o altă asemenea persoană ci – bineînțeles! – cu un politician și demnitar al statului austriac, Bruno Kreisky, cancelar federal și președinte al Partidului Socialist Austriac. Așadar, recapitulând: pentru a justifica cu orice preă prejudiciile aduse prestigiului, onoarei și imaginii publice a scriitorului Paul Goma, pârâții, avocații lor – dar, încă și mai grav, instanța de judecată însăși – au invocat în mod denaturat și cu totul nepertinent nu mai puțin de șase decizii ale Curții europene.

Și ca și cum toate acestea n-ar fi fost de ajuns, instanța de fond a mai „motivată” și că Paul Goma nu a făcut dovada că i-ar fi fost adusă vreo atingere prestigiului, onoarei și dreptului la propria imagine. Iar asta în condițiile în care în cererea de chemare în judecată cât și pe întreg parcursul procesului am arătat în mod detaliat și argumentat, inclusiv cu numeroase exemple din istoria mai îndepărtată și mai recentă, că pentru orice persoană, indiferent de statutul său – dar mai ales pentru una cu statutul intelectual al scriitorului în exil – acuzația de antisemitism și negaționism constituie o pată foarte greu de șters asupra prestigiului, operei și vieții acesteia. Așa cum am arătat în motivarea apelului la sentința Judecătorei (dar și în cererea de chemare în judecată), „Caracterizarea ca antisemit și negaționist expune pe oricine desconsiderării, disprețului și oprobriului public, afectându-i în mod grav prestigiul, onoarea și imaginea publică. Iar lucrul acesta se întâmplă cu atât mai mult în societăți – precum cea românească – în care antisemitismul (rasismul, xenofobia etc) și negaționismul (contestarea sau negarea Holocaustului) nu constituie doar o abatere de la niște norme nescrise, facultative, de ordin etic șamd, ci și o încălcare a legii sancționată cu închisoare până la 5 ani – în conformitate cu art 5 și 6 din OUG nr 31//2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob”. Deși lucrurile acestea – care altfel sunt pentru oricine clare ca lumina zilei – i-au fost arătate pe larg pe timpul procesului, în „motivarea” soluției sale instanța de fond a evitat să facă cea mai neînsemnată referire la ele. Încât, așa cum de asemenea am arătat în apel, „oricine citește sentința acestei instanțe nu poate să nu se întrebe: Cum poate să fie logic să se afirme că o persoană care a fost acuzată prin numeroasele articole și alte materiale denigratoare ale pârâților că a comis asemenea infracțiuni nu a suferit niciun prejudiciu, nu i-au fost afectate în vreun fel prestigiul, onoarea și dreptul la imagine?”

În sfârșit, pe timpul procesului la instanța de fond au fost probate prejudiciile de natură foarte diversă pe care Paul Goma le-a avut de suferit din cauza faptelor ilicite ale pârâților. A fost dat inclusiv exemplul celor întâmplate în 2007, când, în considerarea operei sale scriitoricești și a luptei de peste patru decenii împotriva totalitarismului comunist, Consiliul local Timișoara i-a conferit lui Paul Goma titlul de cetățean de onoare al acestui municipiu. Din cauza acuzațiilor denigratoare care îi fuseseră aduse anterior în mod sistematic de către pârâți și a afectării imaginii și prestigiului său în unele medii ale percepției publice, ambasadorul Israelului la București a intervenit pe lângă Primăria Timișoara ca lui Paul Goma să-i fie retras titlul tocmai acordat. Intervenția diplomatului israelian nu a avut rezultatul reclamat – ba dimpotrivă – atât pentru că scriitorul și militantul anticomunist se bucură, deplin justificat, de aprecierea timișorenilor și a majorității compatrioților săi cât și pentru că demersul diplomatic în cauză încălcăse un număr de norme elementare ale relațiilor diplomatice, statuate în principal prin

Convenția de la Viena din 1961 (articolul 41, între altele). Deși deznodământul a fost acesta, ca să mai pun și această ultimă întrebare, oare nu avea judecătoarea chiar și numai în exemplul pe care l-am dat – și la care de asemenea a ezitat să facă orice referire în „motivarea” soluției sale – o probă concludentă a răului cauzat lui Paul Goma de calomnii lui?”

Vineri 23 aprilie 2010

Copiez o intervenție pe un forum despre **Memoriile** lui Marino:

“**Victorie postumă** Inimă-Rea - Duminica, 18 Aprilie 2010, 09:34

“Eu regret eliminarea a două treimi din corpusul memoriilor lui Marino. Istoria literaturii - istoria pur și simplu, a acelor ani - are de pierdut din această severă autocenzură. Sper ca acele pagini să fi rămas și apară vreodată.

Detractorii postumi ai lui Marino îi transformă ultima carte într-o victorie, trăfând-o ne-literar. Căci este o tîrzie, ultimă lamentație a omului lucid, aflat în fața morții. Literar privity, Memoriile ar fi de judecat prin prisma autenticității sentimentului și prin aceea a forței de transmitere a trăirii. Astfel privity lucrurile, numele pomenite acolo ar fi personaje literare, iar situațiile - corpusul anecdotic semnificativ.

Am citit siderat considerații - Ghinea, DC Mihăilescu - care priveau "cu milă" autorul. N-am mai întâlnit așa ceva, în critica și istoria literară. De fapt, ei își închipuiau a-i întorce, autorului, plata pentru felul cum apăreau în memoriile sale. Și reacționau nu ca niște oameni de litere, ci ca niște coafeze stîrnite de bîrfă colegelor, pe care nici moarte nu le-ar ierta, fir-ar mama lor a dracu', de paceaure! (subl. mea, P.G.).

Cu excepția “paceaurelor” (sic), subscriu la tot ce scrie “Inimă - Rea”. Auziți: puțulică de D.C. Mihăilescu (de Ghinea nu știu nimic) privea cu milă **Memoriile** lui Marino! Acest creștin botos, acest bisericos boțit (și înrăit, vorba lui Răutu, în atmosfera casei lui Ioan Alexandru, unde a nimerit în ligheanul cu filosofia moralei religioase elaborată de pastorul turnător Țon), acest argat mancurt al lui Liiceanu, lătrător la cel indicat printr-un «Șo pe el, DéCéMé-ule!» comandat de Cobilițarul-șef, îndrăznește să spună - despre oricine, nu doar despre Marino - că a privity cu milă (!) un testament!

Bineînțeles, scârba mea (ce cuvânt potrivit!) a fost pornită de “cronica” lui, în 1997, din 22, la **Jurnalele** mele de la Nemira, însă tot ce am mai citit semnat de el, DCM-ul, a confirmat jegul, flegma, puroiștea constituind cerneala cu care scrie zisul “Manolescu II” (ce corectă apropierea!). Și încă Marino a scăpat ieftin de sub biciul “milei” lui Atila-Makedonul; noi, cei care nu am citit **Memoriile** lui înțelegem că “Manolescu II” a fost... ofensat de ceea ce îndrăznise să scrie Marino despre majestatea sa DCM! Ce insolentă! Ce lipsă de respect a rangului în literatura dâmbovițeană! - dar unde se trezește “savantul”? Drept care ofensatul i-a administrat ofensatorului ciomagul... milei.

Eu căpătasem o corecție zdravănă și etichete aspre: detractor, mincinos, calomniator, delator... Ceea ce nu mărturisea textilistul DCM în textu-i bălos : îl supăraseră, în **Jurnalul** meu, nu “calomniile” (la adresa “valorilor stabilite”- ca Intușabilii Monica Lovinescu, Breban, Nichita Stănescu, Sorescu, Blandiana), nu “delațiunile” (victimă: Imaculata Marie-France Ionesco, cea care nu pătrunde scrisul-negru-pe-alb, trebuie să i-l deie pe franțuzește Mona Țepeneag!), ci șfichiul cu care îl atinsesem pe luminatul “comentator politic DCM” care se trezise din somnu-i mioriticosos explicînd că... nu era momentul să se discute cartea lui M. Nițescu (despre Proletcultism), ‘fiindcă se apropiau alegerile și trebuia să le câștigăm - noi, opoziția...’

DCM: “noi, opoziția”! Care, voi, opoziția, DCM-ule?

Am mai scris asta? De câte ori? De douăzeci? Până la o sută mai am, mai am...

Sâmbătă 1 mai

(...) Florin Pavlovici... Nu ne întâlneam în închisoare, nici în d.o. Ne-am cunoscut la Ivasiuc (el era cu Zub); ne-am revăzut, tot acolo. Nu cred că am schimbat și alte cuvinte decât salutul. L-am mai văzut pe stradă, cu Ivasiuc, după ce o rupsesem cu amicul Sașa, în 1970, din pricina “decodificării” cărții **Ușa...**, urmată de interzicerea mea de a publica. Nu m-a tulburat “întâlnirea”- pe același trotuar; nu ne-am salutat, dealtfel ei discutau animat, nu dăduseră semne că m-ar fi observat. Mai apoi (un an, doi), prin Marcel Petrișor mi-au ajuns le ureche cuvintele rele despre mine, care...“îl acuzam pe Sașa de turnătorie...” Nu m-a preocupat logica de-a-n curulea a Florinului Pavlovici, băgat și el în vorbă: vasăzică Ivasiuc dezvăluise marele secret ascuns bine-bine în manuscrisul **Ușii...**: sub personajul cutare “se ascundea Elena Ceaușescu, sub cutare însuși Nicolae Ceaușescu...”; îi “furasem” Titei Chiper, soția sa, “întâmplarea cu goarna”, astfel băgînd o șopârlă în carte și prezentînd-o spre publicare taman la noua editură Cartea românească, “la editura mea”, zicea el cu modestia-i legendară despre editura lui Preda ; intenționasem să-i pun o bombă, s-o arunc în aer (despre editura lui Sașa Ivasiuc vorbesc), urmarea fiind fulgerătoare (pe spinarea numai a mea): începînd din acel moment, primăvara anului 1970, am fost total interzis de a mai publica, nici note de lectură nesemnate nu mi se acceptau, numele meu nu mai era pronunțat (pe hârtie), interdicție întinsă și asupra Anei și a socrilor, traducători...

Iar Florin Pavlovici - cu care fuseam, dacă nu prieten, atunci coleg de închisoare - mă acuză pe mine, turnatul, pedepsitul pentru un delir al paranoicului Ivasiuc, de a-l fi... acuzat pe el, turnătorul, de... turnătorie!?

Prin 1993 dintr-un volum de amintiri a lui Breban am înțeles că Ivasiuc nici măcar nu citise **Ușa**... despre care se pronunțase, acuzator - în trecut: nici Breban, șeful meu la *România literară*, însă acesta nu mă turnase că scrisesem o carte-bombă, doar îmi comunicase:

«Dacă tovarășii (cei “de sus”) au hotărât această măsură (interzicerea mea), înseamnă că știu dâșii ce știu».

Nu am avut timp, nici chef să mă disculp față de Pavlovici. Să mă fi prezentat la Televiziune (sau la Radio, în fine, acolo unde lucra el de zor, la redacția culturală), să-i fac un desen cu ajutorul căruia să clarific chestiunea turnătoriei?; să-i explic, eu lui, cine pe cine turnase? Vorba lui Marin Preda:

«Ca ce chestie?»

Dar cine era Pavlovici: instanță politică?, morală?; prieten?, cumnat? Nici, nici, nici. Eu nu-l auzisem rostindu-se, n-avea sens să-l iau la rost pentru “niște spuse c-ar fi spus”. Mi-am zis că dacă astfel judecă Pavlovici un caz arhicunoscut atunci în mediul scriitoricesc (“Goma-turnat-de-Ivasiuc”), dar tăcut scriitoricește, românește (Ivasiuc era director adjunct al unei edituri, nu eu; el devenise un om influent - nu eu -, se trăgea de brăcinar cu toți ștabii, ba îi bătea-tovărășește pe umăr - cum face, acum, Sarkozy, nu doar cu Angela Merkel, dar întinsese mâna și spre regina Angliei), însemna că “judecătorul” nu merită o discuție despre... turnătorii turnătorului. Așa am rămas. Și nu ne-am mai văzut față către față, de atunci. Acesta va fi fiind motivul pentru care el, în ultima carte, **Frica și Pânda** mă pomenește printre prietenii săi...

Prietenii săi? Pe locul doi (după Ivasiuc) figurează Nichita Stănescu. Nu i-a ajuns prietenia cu Marele Nichita, m-a introdus și pe mititelul de mine prin efracție în Istoria Literaturii Române bucătărită de Manolescu? Dar eu nu am fost prieten cu Pavlovici; nici cu Zub! (nepotrivire de caractere) - prieten fusesem cu Ivasiuc, iar prietenul meu Sașa mă turnase la Securitate!

Un semn indirect mi-a venit dinspre Pavlovici, după 1990, de la Ruxandra Cesereanu: fiul lui Florin, Vlad scrisese ceva inspirat din relatările tatălui, după care aș fi fost un tip în care nu poți avea încredere, fiindcă îl denunțasem pe Ivasiuc... S-ar putea ca această părere despre mine să-i fi fost provocată lui Vlad Pavlovici de vreun articol în care deploram faptul că - până în 1989 - unii foști deținuți și chiar prieteni ai mei mormăiau, mârâiau, când auzeau la radio Europa Liberă fragmente din mărturiile mele despre detenție, acuzându-mă de inexactități, de umflare, de inventare a propriilor acte de eroism (Ion Varlam, Derdena, Mihai Rădulescu, Nae Evolceanu...), cărora le

răspunsesem - în gând, firește:

«De ce n-ați scris și voi - măcar o păgинуță?»

În locul lor, obiectînd - fiindcă îi cunoșteam, le cunoșteam
- le anticipam replicile:

«Noooi? («Eeeu?») Și să mă umfle Securitatea?»

«Fă astfel încât să nu te umfle».

«Adică să trimit, eu, cu mâna mea, în Occident ce am scris?»

«Mai întâi să scrii».

«Tu eș' nebun? Auzi la el: să scriu și, în plus, să trimit în Occideent!?»

Probabil printre cei numiți de mine că nu scriu ei înșiși, dar îi critică pe cei care o fac îl numisem și pe Florin Pavlovici...

Dar nu: lui Florin Pavlovici nu aveam ce/cum să-i reproșez : nici nu mă gândeam la el, Pavlovici nu exista pentru mine. Nici atunci când, după 1990, au prins a ieși, tipărite, mărturiile ale unor oameni care nu erau scriitori, nici nu dăduseră semne că vor deveni, dar mărturisiseră despre suferința lor și a celor de alături. Înțelesesem: Pavlovici nu era el neinteligentul care să facă o asemenea "imprudență", o astfel de "eroare": ieșise din închisoare strivit, terorizat, traumatizat, castrat: cum să scrie un terorizat despre Teroare? Despre Terorizatori?

Printre altele Ruxandra Cesereanu îmi comunicase: fiul Pavlovici îl întrebase pe tată: de ce nu pune pe hârtie ceea ce povestește în casă? Nu am reținut răspunsul dat de nepovestitor, dar cunosc motivul: Florin Pavlovici nu și-a recăpătat normalitatea decât după trecerea unui deceniu de la "rivoluție". Între timp aflasem cum se luptaseră cu Teroarea din măruntaiele lor alți cunoscuți ai mei: își imaginaseră că, dacă o dau pe ficțiune, dacă o trag pe Academiei, ca să nu se vază că e mărturie, vor fi apărați de răzbunarea Răului Absolut (ca dragul de Marcel Petrișor, în **Fortul nr. 13**); ori dacă își schimbă ei, mărturisitorii *locul geografic* al scrierii mărturiei (dacă o vor face *în afara granițelor României*) - ca Balotă, ca Lena Constante, ca Marino; sau dacă vor lăsa cu limbă de moarte să li se publice amintirile "la cinci ani după moarte" - tot ca Marino - vor scăpa de Teroarea Terorii. La urma urmei fiecare își negociază curajul mărturisirii după cum îi este natura... spiritului. I. D. Sîrbu - și el român, și el scriitor român a scris cum se scrie, a scris ca un om, nu ca un adevărat-român (adică: nu a așteptat să capete autorizație de la Comenduire pentru a scrie).

Nu am citit cărțile lui Florin Pavlovici, două, nici pe ultima pe care o prezintă Cătălin Sturza, în *Observator Cultural* nr. 522. Nu îl citez pe autor, ci pe recenzent - care scrie:

“Un caz special este cel al lui Paul Goma, pentru care Florin Constantin Pavlovici are o considerație aparte, *însă căruia nu-i poate ierta unele excese și calomnii, mai ales la adresa lui Alexandru Ivasiuc* (subl. mea, P.G.) „Intolerant cu răul, a devenit intolerant și cu binele. Cerînd prea mult de la sine însuși, a ajuns să ceară imposibilul de la cei care, într-un fel sau altul, ar fi dorit să fie de partea lui, în ciuda faptului că nu aveau aceeași structură sufletească”.

Înțeleg că ultimul pasaj, cel între ghilimele, este un citat - nu din Ivasiuc, ci din Pavlovici : confuz, năclăit, nici nu voi încerca să-l comentez. Dar voi întreba: care sunt “excesele și calomniile la adresa lui Ivasiuc” pe care el, Pavlovici “nu mi le poate ierta”?

Răspund tot eu: Excesele și calomniile - primele orale, urlate în gura mare de însuși Ivasiuc, nu de mine, deci la el să fie căutate! - pe culoarele editurii Cartea românească, urlete-calomnioase care aveau să-mi provoace interdicția de a mai publica; **următoarele, scrise, mai grav: însoțite de transcrierea cărții mele “Gherla”, făcută în familia Ivasiuc și înmănată împreună cu “caracterizările” tot mie făcute, în raport cu mama - turnătorii curate /aflăte în dosarul meu de la Securitate).**

Din câte am înțeles, cartea pavlovicioasă **Frica și Pânda** se ocupă de turnători și de turnătorii, nu?

(...)Luni 3 mai 2010

Am scris mult prea mult decât ar fi meritat un Florin Pavlovici și prea puțin în raport cu neadevărurile scrise despre mine. Fiindcă infinit mai mari ravagii provoacă “zisele unor colegi de suferință, de închisoare, de domiciliu obligatoriu” decât articolașele, cronichetele unor viței treziți din somnul de după 1989, cel născător de monștri, punînd pe hârtie propriile analfabetisme, sau propriile... ne-convingeri, șoaptele-de-bine ale celor care par a fi îndrumători-de-bine, în realitate îndrumători-spre îndărăt, vorba lui Deșliu, despre soții Ianoși (și să te păzească Dumnezeu de Frica Păzește Pepenii la românul ignorant sau doar obștesc idiot!). Desigur, nu am jubilat citind ce scriau despre mine și despre scrisul meu C. T. Popescu, Buduca, Pruteanu, D.C. Mihăilescu, Carmen Mușat, I.B. Lefter, Pecican, Ioana Pârvulescu, Balotă, (sub pseudonimul soției: Bianca Marcu) și atâția alți liicheni. Însă față cu scrisul unora ca Florin Pavlovici rămân fără glas, fără reacție: ce pot zice, ce pot face, ca explicare-justificare-apărare împotriva scrisorilor de denunț adresate de bunul meu prieten și coleg de celulă Ion Varlam editorului

meu Claude Gallimard - de la Paris, în 1977, când eu eram la București, în mâinile lui Pleșiță, cel care “mergea la moarte”, a mea, moartea?; ce-i pot răspunde fostului coleg de celulă Derdena care, la o întâlnire cu Monica Lovinescu și cu Virgil Ierunca mi-a contestat onestitatea în tot ceea ce mărturisisem în cărțile mele, cu argumentul: «Nevastă-sa-i ovreică!»?; ce-i pot replică altui coleg de celulă de la Jilava, Mihai Rădulescu care “analizează” **Patimile după Pitești** și găsește că Nikolski nu arăta așa cum reiese din romanul meu, că Țurcanu nu vorbea așa... Dar cum anume arăta Nikolski, Mihaiule Rădulesc’? Cum vorbea cu adevărat Țurcanu - tu, care i-ai cunoscut bine, te-ai tras de brăcinar cu ambii-doi?

Eu am scris această carte (promisă nu doar mie, ci și colegilor de celulă, în vara anului 1957, la Jilava) începînd din toamna anului 1978 - adevărat, la Paris, însă în 1973 mă întorsesem (de la Paris), tocmai ca să pot scrie Cartea despre Pitești în Țara mea? Ce făceai tu în toamna anului 1978, în Țara ta? Dar mai devreme, în primăvara lui 1977? - tot în țara ta? Tremurai, vitejește, prelingîndu-te pe lângă ziduri, rugîndu-te de Doamne-Doamne să scapi și de data asta ne re-arestat? Dar până în decembrie 1989 ce brînză tricoloră - altfel profund creștinească - făceai tu?

Eh, futu-vă-n, azi și mâine vitejilor anticomuniști, circulatori pe burtă prin șanțurile Patriei Multiubite!

Ce să mai spun de moralul, moralizatornicul Florin Pavlovici; el mă acuză că l-am “calomniat” pe Ivasiuc - eu pe Ivasiuc, turnător notoriu! Toată lumea scriitoricească știa (dar tăcea): el mă turnase pe mine, nu eu pe el! Și cică nu mă iartă - cine nu mă iartă, oameni buni: Florin Pavlovici, pe mine?

De ce nu mă iartă Dânsia Sa? Fiindcă eu, de cum m-am văzut liber (decembrie 1958, pe jumătate, pe sfert liber, fiind trimis în *domiciliul obligatoriu bărăgănean, la Lătești, Fetești*) am pus mîna pe creion și pe hîrtie și am mărturisit în scris - tremurînd de frică, dar am scris (și am ascuns) prin ceea ce trecusem, prin ce trecuseră colegii mei de pușcărie? El, Pavlovici să nu-și facă iluzii: nu-i voi face onoarea de a-i reproșa că el nu crâcnise în scris din 1964, de la liberare sa, «N-am talent literar» se zice că ar fi mărturisit, modest, nevoie-mare; nici măcar după “rivoluția de la 1989” (de ce?, domnule, de ce, nene Anghelache?, nu avei hîrtie? creioane? - să fi cerut cu împrumut de la fiul tău, Vlad) - ci abia din anul 2 000, ceea ce însumează, totuși, 36 ani de vitejească avansare târîșă prin buruienile patriei - și mai ales *de tăcere lașă, vinovată!* După mai bine de jumătate din viața-i de... martor-mut, se trezește judecîndu-mă pe mine

pentru că l-aș fi turnat pe turnătorul Ivasiuc!

De ce m-am ambalat? De ce m-am enervat - pe cine: pe un căcăcios, tremuricios, un laș ca Florin Pavlovici? Haida-de!

Marți 4 mai 2010

(...) Nu înțeleg motivul, dar de vreo trei zile m-am mai potolit, nu mai sunt atât de nerăbdător, prăpăstios în legătură cu “Scrisuri 1” și cu “Jurnal 2007”: or să apară și acelea, or să fie prezentate la Târgul de Carte, pe când autorul va mai fi în viață... Ei și? Tot atâtea valuri or să provoace ca și celelalte. **Roman intim**, despre care eu, autor, am o părere înalt tătească, nu a scris nimeni - cu excepția Tatianeii Slama Cazacu, cu mulți ani înainte de această ediție de la Curtea Veche. Pe drept cuvânt, după opinia exprimată în scris de buzuristul Vitalie Ciobanu de la revista Parapet (sau Șanț-anticar), oricum, este cea mai dârză, cea mai ‘telectuală publicație literară a Basarabiei, ai jura că e o *Dilemă bis*) cel care în urmă cu un deceniu mă pune la punct în *Cotidianul*, argumentînd cam așa: ‘Noi (adică noi, conducerea de stat și de partid a organului) nu-i putem obliga pe redactorii noștri să scrie despre cărțile care nu le plac’...- citește: “cărțile pe ne-linie-ale lui Goma”, ba chiar nocive - Gârneț dădea și titlul uneia: **Basarabia**.

Doamne-fereste, cum să-i poată obliga - ei, cei din conducerea superioară - pe redactori să scrie despre cărți *interzise de a “plăcea”* (în R. Moldova, unde politicește dictatoriază Voronin cu Stepaniuk, Tkaciuk, Redman cu al lui-și-ai-lor, iar culturalicește: Buzura, distrugătorul unui volum cu documente despre “culturalizarea” indigenilor cu bâta, focul, pistolul dusă revoluționaricește de evreii bolșevici în Basarabia și Bucovina, între 1940-1941); citește - sic - mai ales despre *cărți-scrise-de-Goma* (care, potrivit înțeleptului poet Vasile Gârneț, secretarul de partid, “nu se prea găsesc la noi, în R. Moldova”, dar așa, ne-prea-găsite, sunt rele, rău făcute, xenofobe, antisemite - cum, de ce?, fiindcă așa glăsuiesc *directivele despre cărțile lui Goma elaborate la Tel Aviv și la Washington* de către trucidorii de la Centrală, omologii soților Ianoși, ai lui Pavel Cîmpeanu, ai lui Al. Simion, semnate - tot cu pseudonim - de evanghelistului holocaustolog “E. Ioanid” (el fiind copios-respectuos-slugăros citat de Vasgar...) și publicate cu plecăciuni tovărășești, cu “Mulțumim-din-inimă-Partidului” în revista *Observator Cultural* condus atunci de tandemul Carmen Mușat - I.B. Lefter.

Constat că tocmai mă laudasem că m-am liniștit, băgîndu-i în pizdele mamelor lor pe slugoii, pe argații condeiului-de-expresie-română de pe ambele maluri ale Prutului, cei care, prin

minciună, batjocoresc cuvântul.

Da, domnilor : nu vă mai bag-și-scot - deocamdată. Mă uit la voi prin oceanul întors al exilului măsurînd 33 ani și vă găsesc mici-mici-mici, monumentali în milimetri-cubi - de nu v-ar găinăța o vraghie: v-ar îngropa cu totul...

Miercuri 5 mai 2010

Azi am primit o veste bună de la Chișinău:

Victor Stratan, directorul editurii didactice "Lumina" îmi propune sa scoată o ediție - fără drepturi de autor - de 1 000 exemplare din una din cărțile mele "despre Basarabia".

Dar, Dumnezeule, toate cărțile mele sunt "despre Basarabia"!

Duminică 9 mai 2010

Un prieten epistolar din America mi-a trimis "o fotografie făcută la Cernăuți la sfârșitul lunii iunie, începutul lunii iulie 1940". Poza trimisă m-a terifiat - din mai multe motive: camioneta sovietică, încărcată cu pui de brazi zmulși din vreo pepinieră, strivește orașul, provincia, țara:

Pe bulevard nu există decât "mașâna" lor, a ocupanților; în stînga: doi vânzători de ziare (un adult, un copil) iar în dreapta, spre fotograf, dar cu spatele, parcă o femeie - nu e sigur - parcă ținînd ceva alb în mîna dreaptă (să fie o pâine-cu-sare cu care se întîmpină oaspeții dragi? - nu ț-o spune, vorba basarabeanului).

Orașul arată pustiu ("la sfârșitul lui iunie, începutul lunii iulie 1940") ocupanții avuseseră timp să-i ardă o curățenie bolșevică - citește: *etnică*. O dată prin vestea ca un trăsnet din 28 iunie prin care se anunța că și "o parte din Bucovina" va fi luată de bolșevici, iar oamenii, în panică, s-au năpustit să... iasă din încercuire: la trenuri, cât au mai funcționat, la automobile - cine avea - trăsuri, căruțe, biciclete - pe jos...

Și iată rezultatul (parțial, se înțelege) materializat prin fotografia cu pricina: Ocupantul bolșevic a pus în scenă, la o bună săptămână după eveniment (se pricep, ciolovecii - au învățat de la nemți! - așa au făcut și cu arborarea steagului lor pe Reichstag...) "o intrare triumfală a Armatei Roșii în Cernăuți întîmpinată de către populația locală cu bucurie", o primire-cu-pâine-și-sare, dacă se adeverește că acea femeie din stînga "mașânii" este o femeie, nu o tovarășă auxiliară *pe* probleme de confort, cum le spuneau japonezii curvelor sclave ori voluntare... Pe mașâna sovietică "agitația vizuală" dragă prietenilor noștri de veacuri: trei pancarte, în rusește, se înțelege: propagandă obișnuită: "Proletari din toate țările uniți-vă!" și altele asemenea...

Una dintre pancarte, deși aflată în plan secund și e scrisă

cu negru pe alb, deci mai puțină vizibilă decât celelalte două scrise cu alb pe roșu (tot în rusește - în ce altceva?), în partea de sus poartă: “Trăiască”, în partea de jos: “Libertatea” iar la mijloc, ca o stemă-emblemă... **STEAUA LUI DAVID!**

Cunoscînd oleacă de istorie mi-am zis că momentul fotografierii se situa spre sfârșitul Săptămânii Roșii (28 iunie-5 iulie 1941). Contrapropaganda sionisto-sovietofilă pretinde că Ocupanții interziseseră - în Cernăuți - portul armelor începînd din 29 iunie (sic), vânzarea băuturilor spirtoase (sic-sic) precum și *orice manifestare naționalistă*... A, nu cele românești, pentru acelea erai împușcat în plină stradă, fără explicații - dar *cele ucrainene și evreiești* erau permise (chiar recomandate). Pe, eventual, ucraineană chiar într-o fotografie a Servicului de Propagandă al Armatei Roșii nu am fi avut cum s-o observăm, Ucrainenii fiind considerați *sovietici*, deci nu aveau drept la un drapel distinctiv - pe când evreii, da: **Steaua lui David**.

Întrebare: de ce mint tismănețkii eterni pretinzînd că, după 28 iunie 1940 evreii nu s-au manifestat ca evrei în teritoriile ocupate de ruși? Iată dovada că s-au cam foarte-manifestat, vorba Ardeleanului. Și la Cernăuți și la Chișinău, în multe localități, mai ales în Sud, cu osebite în cele portuare, pe unde s-au scurs valuri de refugiați, pe Dunăre. S-au semnalat “lupte navale” (păstrînd proporțiile) între românii încercînd să fugă, pe ambarcațiile fluviale, la Reni, mai cu seamă și evreii care se opuneau vitejește “fugarilor fașiști”, cu armele, arborînd, fie drapele, fie brasarde cu **Steaua lui David!**

Marți 11 mai 2010

Observator cultural e plin de Marino. De astă dată el este pretextul; textul este... Mirela Corlățanu, care a publicat în *Ev. Zilei* un articol cu un titlu ignobil - acompaniat, de printre altele (!) de gura de cacanal a lui I.T. Morar. Sprijinit de un articol anal-fabet și de o rea-credință orbitoare semnat de Tismăneanu (și cum rămâne conivența Marinoului cu... Tismăneanu?: parcă Marino rezumase cărțile marelui politolog Vova, iar imensul politolog îl lăudase, mângâindu-l pe creștet pe nesfârșitul savant mondial).

Mi-e greață. Mi-e greață să constat cum își dau cu părerea (lor, nu cu părerea altora!) persoane inocente (am vrut să spun: analfabete) în materie de Marino, în materie de cultură, în materie de pușcărie, în materie de șantaj securist, în materie de “colaborare” cu Secu - precum Dorin Tudoran, devenit magistrul, susținut (prin răcnete) de Răcniciosul Bahluiului Antonesei. Nu am citit acel text în care Lidia Bote este și ea, porcăită, însă așa, pe necitite, zic: zicătorul este un porc de câine! Mă mir că până

acum nu și-au făcut auzit guițatul alde Liiceanu, Patapievici, Pleșu, Mihăieș - ce ocazie mai nimerită să-i ardă ei o mamă de bătaie mortului - cu același prilej și văduvei !

Un dobitoc - anonim, se înțelege - se întreabă, în forumul de discuții, de ce nu intervine Goma, care-l apăraseră și pe turnătorul Caraion, apoi fusese "consătean", la Lătești, cu Marino, acum să-l apere și pe supra-turnătorul Marino!

La un moment dat, un altul - sărea din pagină prin faptul că chiar citise cartea lui Marino - a dat un lung citat din ea, în legătură cu "«dr-ul Bratu»".

Vineri 14 mai 2010

Toată după-miaza de ieri mi-am ocupat-o, căutînd un loc în spațiu și pentru noi Gomia de la Paris, cei fără-de-loc. Și, vai, nu am găsit, deși am o hartă bună, luată din satelit. Nu am găsit nici în București, nici în împrejurimile Capitaliei; nici în județul Dâmbovița, nici în Argeș - deși mai an primăria Piteștiului îmi promisese o casă... Nu am trecut munții să caut în Făgăraș, în Sibiu: a devenit prea frig, prea străin Ardealul... Am mers (cu satelitul) în Basarabia: am căutat în Chișinău, în împrejurimi, la Codru, la Cricova (?), la Strășeni, la Persecina unde locuiește Gheorghe Cuza, oarecum văr al meu, tatăl (stră)nepoatei Lenuța Cuza, ucisă de un *șafior* beat, astă-iarnă... Am umblat cu căutatul în Orhei, am trecut prin Mana și nu m-am oprit - mă voi fi gândit în gândul meu că am to-ot scris-o, ce s-o mai și vizitez - până la mănăstirile Curchi, Tabăra, Hirova, apoi... Apoi am obosit: nu, nu-mi găseam locul. M-am întors la Orhei la răspântie: de acolo unde Dumnezeu s-o apuc? Spre Ciocâlteni, la neamurile Goma? Spre Chișelnița, la Popeștii mei? La Cucuruzeni, unde va fi frumos, ca la o stație agricolă și unde a fost școlit, nu doar unchiul meu Niculae Popescu, ci chiar și Snegur! - iar de vreo 30 ani acolo trăiește și verișoara mea, Lenuța Popescu, fiica lui Niculae, căsătorită Văcaru?

Ciudățenie a hipercorectitudinii: numele *Cucuruzeni* vine, desigur, de la *cucuruz* = păpușoi, porumb. Dar, observînd abia școlii basarabeți că în interiorul denumirii (sic) se află un *cur*, au făcut taman ca Ceaușescu în contact cu... *Securitatea*, pe care o rostea: *Secoritate*, fiind el persoană binecrescută, care evita cuvintele, chiar silabele de rușine. Ei bine, și contemporanii părinților mei o dădeau pe... corectură, astfel: *Cocorozeni* (localizat: Cocorozăni, ceea ce dădeau o altă rădăcină: *cocor*)!

(...) Toată noaptea am făcut planuri (din cuțite și păhară).

Așadar, mă oprisem nehotărît, dezorientat, la răspântia Orheiului, unde mă întorsesem după ce dădusem o raită la Curchi, la Tabora - fără să mă opresc la Mana.

De ce nu mă oprisem la Mana? Di jăli.

Eh, dacă aş avea bani... Cu bani se pot face chiar și minuni.

Deși am căutat în arhiva internetică, nu am găsit nici emisiunea "Honoris causa" a Marianeii Sipoș, nici filmulețul lui Juraveli, însă țin minte: ulițele Manei (în acest secol, al 21-lea) arată ca în anii 30-40. Tocmai de aceea aş cumpăra vechea școală (cea făcută de tata), chiar dacă îi fusese suprimată aripa cu calidor, locuința directorului. Dacă s-ar putea, aş cumpăra și locul unde a fost casa lui Moș Iacob, în stânga școlii. Aș reconsolida zidurile școlii, i-aș face un acoperiș, fie din stuf, bine modelat, precum cel vechi, din 1936 (dar se va mai fi găsimd "stuh" de acoperit casele?), fie din tablă - dar civilizată, oricum nu din plăci de ciment gofrat, marca sovietismului-de-război. Dacă nu aş putea cumpăra și locul casei lui Moș Iacob, m-aș mulțumi cu terenul ocupat de Școala Tatii. Aripa dispărută (cu calidor cu tot) aş reconstrui-o, după vechiul "stil" iar în spatele ei aş face un alt corp, lipit, cu etaj - cred că este loc suficient. Partea rămasă nedemolată ar deveni o "sală mare", folosibilă la diferite adunări iar în corpul nou, lipit de spatele locuinței directorului, să fie bibliotecă... Iar dacă aş putea avea și casa și terenul lui Moș Iacob, am face acolo o cantină. Nu doar pentru copii, ci și pentru adulți. Acolo ar putea funcționa și un punct sanitar. Și un altul de distribuire a încălțăminteii și hainelor pentru toate vârstele.

Eh, dac-aș avea banii pe care nu-i am...

(...)Dac-aș avea banii pe care nu-i...

La întrebarea înțelepto-idioată:

«Dar beneficiarii ce dau, ce fac, în schimb?»

«În schimb? Ce-i aceea "în schimb"? În schimb: nimica».

«Înseamnă că-i înveți să fie asistați».

«Nu-i învăț eu, au fost învățați, din iunie 1940, de la Ocupația bolșevică să fie, nu doar înfomețați, nu doar deportați, nu doar impușcați, ci *supraviețuitorii*, cum zici: și asistați...»

«Atunci...»

«Atunci, atunci! Nu-i învăț, nu-i dezvolt. Doar le, în termeni de cazarmă, de pușcărie, distribui, în primul rând, ceva mâncare caldă, la cantină; alimente pe care să și le prepare singuri ; le distribui îmbrăcăminte-încălțăminte, în al doilea; în al treilea o câtdecâtă îngrijire medicală.

Copiilor le "distribui" cărți - manuale - și rechizite școlare. Lor le mai "distribui" și câte o mână pusă pe creștet: se pare că un astfel de gest are o oarecare importanță terapeutică... Oamenii noștri din Basarabia, rămași în satele lor, au regresat, nu doar pe scara... istoriei - așa, cam până prin secolul al XIV-lea - dar și

psihologic; dar și fiziologic: au căpătat “aspectul” și mentalul de înfometate, ca în 1946-47, cu o excepție: nu se mai mănâncă între ei. Ce, “în schimb” să aștepți de la ei? Nimic».

«Și ce faci cu oamenii din alte sate: când vor afla că mănenii sunt hrăniți, îmbrăcați, îngrijiți gratis, au să năvălească...»

«Contrariul ar fi de mirare. Eh, dac-am avea bani...

Dac-am avea bani, am organiza în fiecare localitate câte o cantină, și o anexă de distribuire a alimentelor de gătit. Dac-am avea bani, am cumpăra câteva caravane medicale - personal specializat s-ar găsi, dacă ar fi plătit convenabil. Acestea - caravanele - vor fi programate o zi, două, trei, după mărimea localităților și vor “trata”, nu doar julituri și tăieturi și scrintituri, ci vor face examene-de-sănătate, pentru fiecare persoană, pentru fiecare familie (dacă mai există una). O importantă parte din timp, din mijloace (să zicem: 2/3) va fi dedicată femeii: examene, examinări, urmărire (medicală, socială, îndrumătorială). Păstrînd discreția necesară, obligatorie, femeia se va bucura de o îngrijire susținută. În primul rând ca mamă. Apoi: copiii... Apoi adolescentele: educate, instruite, sfătuite. Apoi femeile mature. Va fi o adevărată campanie militară operația de îngrijire, de tratare, de reabilitare a femeilor întoarse acasă după o perioadă de sclavaj sexual care le-a expus nu doar umilințelor (ca ființe vândute), bățăilor, torturilor, drogurilor (ca să fie supuse, apoi așa să rămână, până ce vor deveni de-aruncat), dar și feluritelor boli, printre care teribila sida...»

Eh, dac-am avea bani, să cârpin cât de cât trupurile, chiar și ceva din sufletele femeilor noastre.

Este adevărat: aceste vise - și chiar mai multe și mai generoase - le-am scris în alte părți, în alte Utopiale.

Cu scrisul am rămas.

*

(...) Ca de fiecare dată când vine vorba despre Al. Monciu Sudinsky, acest prozator genial (dacă nu s-a luat în seamă : repet: *genial*) mă podidește un sentiment de vină; grea, mîzgoasă, de neiertat. Adevărat, nu am fost ceea ce se cheamă : prieteni; nici tovarăși de pahar (uite, nu știam nici dacă el, paleacul era genial ca rușii Nichita și Dimov, ca olteanul Mazilescu, adică bețiv - ei și?, mie îmi plăcea ca poet, ca om Mazilescu).

Nu, vina nu mi se trage de la dispariția prozatorului (și asta, dispariția lui este o chestiune care îl privește numai pe el, pe nimeni altul); nici din faptul că eu nu am putut face nimic pentru el, ca să nu dispară - printre altele. Ci, așa, probabil mă simt

vinovat că el s-a scufundat în neant, iar eu mai fac umbră pământului.

Ceva-ceva trebuie să fie: poate asta - citez din articol:

“Un plus de notorietate îl va aduce scriitorului aderarea la mișcarea de protest inițiată de Paul Goma...”

Da, poate asta (bat-o vina!).

Sâmbătă 3 iulie 2010

(...) Chiar așa: de ce mă va fi iubind Dan Stanca? Doar a spus limpede: **“fiindcă i-a înjurat pe toți”!** Acesta este *fiindcă*-ul general românăchesc. Și-mai-încă-și-mai, vorba milițianului Shaul Carmel, aliatul de nădejde al lui N. Manolescu:

“ [Cioran și Goma] Au ales Franța cu toate că știau că aici stângismul este neîndurător și nu-i iartă pe cei fugiți din Europa Răsăriteană. Doar de anvergura lui Soljenițin să fii ca să-l biruiști! Cioran l-a biruit, dar nu printr-o luptă corp la corp, ci prin detașare, alegând soluția budistă a refuzului total.”

Dan Stanca folosește o metodă infailibilă pe Malul Dâmboviței-apă-dulce pentru a-și umili, neutraliza, înfrânge proepinentul, vorba lui Săraru: îi contrapune câte un uriaș, un monument, astfel “adversarul” arată, nu doar mititeluț, ci și caraghioseluț: “Soljenițin și Goma”? - să fim serioși!”; “Bukovski lângă Goma?” - Leul și Cârnatul, vorba ortodoxului popor român. De astă dată sunt “iubit” - alături de Imensul Cioran. De ce nu mă iubește Dan Stanca alături de Shaul, devenit Sfântul Paul, inventatorul creștinismului, Patronul meu? A, data viitoare, într-o definitivă execuție (sic)!

Zice-scrie Dan Stanca:

“Cioran l-a biruit [stângismul]; dar nu printr-o luptă corp la corp, ci prin detașare, alegând soluția budistă a refuzului total...”

Dacă tot m-a pus la zid față cu Cioran, să vedem *cum...*

Cum-când a biruit Cioran stângismul din Franța? Măcar înfruntat? În timpul războiului, când, în Franța ocupată, umilită, călcată în picioare de ocupantul german, Cioran, laudătorul lui Hitler, aflat în vilegiatură studentină, mă rog frumos, privind de la Dieppe, pe Malul Mânecii (!), la albele faleze britanice din față, a prins a dârdâi de spaima ancestrală (aia, miorișica, rășină-reană) că azi-mâine vor învinge Aliații... Drept care s-a apucat fuga-fuga să învețe englezește (așa declara el cui nu-l întrebase de sănătate, însă de știut, știa englezește, știa...)?;

Când, după război, în Parisul răvășit de ocupație, dârdâia de frica “răzbunătorilor” francezi vânând colaboraționiști,

vânzători de țară - Franța nu era a lui Cioran, să facă ce vrea cu ea, de pildă să o vândă pentru un blid de linte - și de frica evreilor care îl vor masakra pentru articolele sale pro-Hitler... Și nu în ultimul rând pentru că făcuse pe “ghidul-cultural” al ofițerilor germani ocupanți, în vizitele lor culturalizatoare (vor fi mers “cu rândul”, ca la noi pionierii patriei socialize?) la muzee, la Operă, la bordeluri. “Îmi era foame”, explicase el, de parcă ar fi fost singurul locuitor al Parisului ocupat căruia îi fusese foame;

Și mai când: după ce scăpase ca prin minune de închisoare - pentru colaboraționism cu dușmanul ocupant?; când reușea să fie onest (cu Istoria) o eternitate de trei minute și nu-și mai slăbea prietenii la telefon: «Ai citit ultimul meu articol? Ai văzut cât de filosemit sunt?» - și nu glumea - cum să glumească Cioran, când moartea era pe el cât capra, vorba crescătorilor de oi sibioți?;

Când îl primea, acasă, pe rue de l’Odéon pe tâlharul poli-truc “Radu Florian” (Tismăneanu, șeful lui, murise, doar să fi cerut, ar fi fost pofțit și el în casă), iar acesta, profitând de căința-legionară a gazdei, a publicat un-fel-de-interviu-cu-Marele-Înrăit (însă el nu a protestat pentru că fusese abuzat), iar când eu îl întrebam, în prezența Monicăi Lovinescu: «Cum de ați deschis ușa unui bandit ca Radu Florian?» - știa ce hram poartă, i-l povestisem pe tovarășu’ Radu - el îmi răspunsese, hilar, că a vrut să vază cum arată un comunist?; Când a dat acea declarație descalficantă de sine despre Iliescu, cel plin de sânge după Marea Mineriadă, dar oare există vreo “declarație descalficantă” pe plaiurile mioritice?; Când-cum a biruit Cioran stângismul franțuzesc? Atunci când fugea ca dracul de tămâie, să nu fie văzut alături de Ionesco, fiindcă prietenul său se declara, în scris, împotriva terorii comuniste din Lagărul Sovietic și semna petiții, articole în presa... stângistă, ca *Le Monde*?; atunci când își permitea să-l ironizeze pe prietenul său Eliade că semna apeluri pentru mulți persecutați, încarcerați de comuniști în țările lor (Soljenițin, Calciu, eu...)?

N-ar fi fost mai onest Dan Stanca dacă l-ar fi “apărat” pe Cioran pentru alte, multele-i calități, nu pentru... “soluția budistă a refuzului total”?

“Deziluzia e cea mai eficace armă când ai de-a face cu bandiți. Ei nu pot să înțeleagă fronda mâinilor goale”,

scrie Dan Stanca, dându-mi lovitura de grație:

“Goma nu a reușit același lucru. Dar la bătrânețe, singur, ignorat, are aceeași noblețe a omului care nu mai așteaptă nimic și întoarce spatele unei lumi ingrâte. De aceea îl iubesc.”

Verdict: "Goma nu a reușit același lucru."
 Ce să răspund eu lui Dan Stanca: «Ba am reușit!»?
 Ba n-am reușit! Cioran cu atât mai puțin.

Ieri, când am copiat textul lui D. S. nu existau comentarii.
 Găsesc azi câteva:

1. I-l iubesti pe Goma? 02:44 Î 2 IulieDan

I-l iubesti pe Goma "fiindcă i-a înjurat pe toți"? Ce-ti place sa trivializezi SENSUL MORALITATII si VERTICALITATEA lui Goma!Sa-ti fie rusine!

2. in sfarsit! 07:31 Î 2 Iuliestreinu

Il iubesc pe Paul Goma,pt ca nu a putut nimeni sa-l cumpere.Il iubesc pt ca a fost cinstit cu toti si cu toate...Nu-l poate acuza nimeni ca n-a spus lucrurilor pe numele lor,si, chiar gresind poate,a ramas consecvent cu el insusi...Ilo iubesc pt ca nu si-a cerut scuze pt nimic...N-a crutat pe nimeni,si nu s-a crutat pe el insusi...Sunt sigur ca scrierile sale se vor preda in scoli in ziua in care vom deveni un popor sanatos si sigur de valorile sale.Paul Goma e un martor...martor nemincinos...martor care deranjeaza profund.Ne identificam azi,INCA!!! cu oameni de teapa lui Iliescu,Basescu,Becali,Paunescu (Adrian),etc.."Saracul" Paul Goma nu doreste decat sa declanseze un dezghet al memoriei noastre colective...Sper sa traiasca ani buni,ca sa poata vedea rodul semintelor sale...Multumesc pt toate,Paul Goma,si La multi ani! Domnule Dan Stanca,multumesc pt acest articol atat de bine redactat,si la mai multe!

3. Gresit 08:14 Î 2 IulieStan intelege si descifreaza Dan - (capitan al carui plai ?) sensul imaginilor si trimiterilor din text ...poate totusi ca a inteles dar este intunecata judecata de o alta neinteleasa manie ceea ce nu justifica exclamatia finala ?

4. MULTZUMIM! 10:30 Î 2 Iulieescu Multzumim domnule Stanca ca ne-atzi amintit de acest mare OM ! Poate vetzi putea sa ne mai spunetzi ...ce mai face? Nu pot sa cred ca mintea sa nu mai produce nimic. A fost singurul disident respectat de Ceausescu ! De fapt, practic, a fost singurul disident! Oare a fost intimidat, amenintzat ...stim noi de cine...,cei cosmopolitzi" cei cu political correctness...de aceea „nu se mai baga" ?Vor sa fie uitat ? Ei uite ca nu l-am uitat!Li doresc viatza lunga si sa revina printre noi !

(...) 6. Goma este necesar 13:30 Î 2 IulieCornel

Goma functioneaza in cultura romana cam ca turnesolul; cei care au pus botul la regimul politic securist nu se pot abtine sa-l calomnieze. Macar si pentru doar atit, Goma nu este doar de iubit/de stimat/de citit - Goma este necesar.

7. Silentio stampa sau ignoranta ? 14:56 Î 2 Iulieyoana dark

<http://paulgoma.free.fr/index.php> - Aici il puteti urmari pe Paul Goma, extrem de actual . Chiar intrasem la idei , nimeni nu mai pomenea nimic de acest scriitor , generatiile de azi nu au auzit de el, n-au de unde. Multumesc pentru curaj , dnule Stanca, parca-ar fi o conspiratie a tacerii in jurul lui Paul Goma . Sper sa n-am dreptate. S-ar putea ca tentaculele aparatului securisto-KGB-ist sa functioneze intru ignorarea lui , altfel, nu-mi explic lipsa asta totala din media. Remember!

8. ma bucur 17:10 Î 2 Iuliestefan Da dle.Stanca,ma bucur ca ne-ati reamintit de Paul Goma,rar se mai vorbeste de el.Intr-adevar a fost si este un personaj ddestul de incomod atit pentru regim cit si pentru confrati,care-l

digera cu mare greutate. Il apreciez si il stimez pentru verticalitatea conduitei lui si pentru taria morala de care a dat dovada. Oare cum am putea sa-i trimitem o dovada de pretuire a noastra, a celor care simt la fel ca el ? Daca aveti o idee, eu voi subscrie la ea si sunt sigur ca vor fi multi aderenti. Cu multumiri, Stefan.

9. va multumesc 20:55 Î 2 Iuliecati ca mi l-ati adus la cunostinta pe paul goma... mi-e rusine sa recunosc ca nu stiam de aceasta personalitate (de, generatia de pionieri...). tocmai am fost pe site-ul dansului si abia astept sa-i citesc publicatiile. daca mai sunt personalitati romanesti mai putin cunscute care merita ascultate si urmarite spuneti-ne, poate asa ne mentinem cat de cat demnitatea identitatii...

10. ar merita sarbatorit cu fast 00:23 Î 3 Iulieeu*****Ar trebui sa recunoastem ca suntem asa cum suntem si ca unii au facut bine ca nu s-au mai intors in mizeria noastra si prefera sa isi asume decizia luata. Din saracie si neputinta putem macar marca si aloca cateva secunde sau minute sau ceasuri pentru sarbatorirea lui Goma in acest an.

11. Bine faceti ca-l iubiti pe Paul Goma 01:08 Î 3 IulieAlex Jones Este printre singurii ROMAN, si repet ROMAN, scris cu majuscule, care nu s-a lasat intimidat de mafia judeo-masonica-khazara satanista-securista, care a fost adusa de la Rasarit. El a spus [?]

12. Clasa politica e oglinda clasei intelectuale 12:43 Î 3 IulieCamelian Propinatiu De ce il iubesc pe Paul Goma – un minunat titlu, la 75 de ani, in anul aniversar 2010, cand ar fi trebuit sa dedicam si Bookfestul si Gaudeamusul marelui contemporan vadit persecutat nu numai de ai lui Plesita ci si de Autoelita, de la complotul tacerii pana la scriitoriceasca cenzura care permite comodul monolog al persiflarii. De douăzeci de ani ne plangem doar de nimicnicia clasei politice. Cine il iubeste sau macar il respecta in RO pe basarabeanul Paul Goma trebuie sa accepte aceasta lucida rasturnare de paradigma: de douazeci de ani si mai bine, nu doar lichelele cocotate in capul tarii, ci si analistii politici, si intelectualii publici sunt egal vinovati de sterilitatea economica si mai ales spirituala a unui timp istoric cat al Romaniei Regale interbelice.

13. cet23@yahoo.com 13:48 Î 3 Iulie **roman_tipic**

Cine e ma, Paul asta Goma? E cumva vreun manelist? Sau fotbalist? Daca nu, atunci lasa-ma frate cu Paul asta. Mai bine baga ma, o manea si hai cu noi la o beuta!

14. De ce il iubesc pe Paul Goma? 15:16 Î 3 IulieWilhelm Tell Pentru ca si-a dedicat intreaga viata Luptei Impotriva comunismului! Avem nevoie de Oameni ca Paul Goma, mai ales acum, cand - culmea tuturor ororilor, s-a reinfiintat p.c.r.!

15. Cum iti permiti? 15:19 Î 3 Iulie Wilhelm Tell Scris de **roman_tipic**

“Cine e ma, Paul asta Goma? E cumva vreun manelist? Sau fotbalist? Daca nu, atunci lasa-ma frate cu Paul asta. Mai bine baga ma, o manea si hai cu noi la o beuta!”Dupa felul in care te exprimi la adresa Marelui Paul Goma, se vede ca esti comunist

16. iar tu... 16:09 Î 3 Iulie **roman_tipic** Scris de Wilhelm Tell “Dupa felul in care te exprimi la adresa Marelui Paul Goma, se vede ca esti comunist!” Iar dupa felul in care ai reactionat la ce am scris eu anterior, se vede ca nu prea sesizezi o ironie!

17. Respect! 16:23 Î 3 Iulie Wilhelm Tell Scris de **roman_tipic**

Iar dupa felul in care ai reactionat la ce am scris eu anterior, se vede

ca nu prea sesizezi o ironie! Paul Goma merita cel mai deosebit respect, nicidecum ironie!

18. ce-i cu voi? 18:13 Î 3 Iulie **roman_tipic** Scris de Wilhelm Tell
Paul Goma merita cel mai deosebit respect, nicidecum ironie!

Ironia nu era la adresa lui Paul Goma si a ignorantei si a inculturii care a cuprins in ultimii ani o tot mai mare parte din populatia Romaniei!
NU era ironie la adresa lui Paul Goma. Nu era evident?

19. (...)

20. Goma a fost acuzat de extremism si legionarism ina 10:47 Î 4 Iulie
anonim Goma a fost contestat de puterea dinainte si de dupa 89 iar puterea de dupa si puterile mondiale l-au acuzat de legionarism si aceasta datorita spiritului distructiv al mondializarii. Noua doctrina a mondializarii demoleaza tot si vrea un singur om nou consumator fara vointa si incatusat.

21. Paul Goma si Romania 11:17 Î 4 Iulie papillon Paul Goma isi iubeste tara cu disperare. Parca e o iubire interzisa pentru ceilalti romani. Ca si Cioran construiește in ideatia sa o Romania perfecta. Romania reala este o Romania care nu corespunde exigentelor celor doi. Imi aduc aminte intrebarea lui Cioran dintr-un filmulet "Il mai aveti pe Eminescu? Eminescu este in viziunea lui Cioran perfectiunea intruchipata ,geniul la care intreaga tara trebuia sa se substituie. Asa si Paul Goma ,biciue tara sa cu realitatile ,adevarurile sale dureroase,oamenii ,intelectualii de marca de astazi,care nu corespund exigentelor sale.

“Român-tipicul” mă trimite nesmintit la un personaj al lui Velea - văr cu personajul lui Preda, cel care îi învingea, la trântă, pe toți ceilalți flăcăi, bășindu-se în momentul decisiv al luptei - astfel, demobilizându-și adversarul, prin... dezbrăcinare.

Cestălalt nu este atâta de inteligent (!) ca celălalt, el fiind bivoulul care se bagă în vorbă, mugind oricând, oriunde (în biserică, la o înmormântare, la o cununie); își râgâie-orăcăie “părerea” - vezi-i-o marcată în roșu - și constatînd - el singur! - că “nu întrunește” (aprobarea adunării-de-oameni), laș, căcăcios, o lasă moartă, însă mințind în continuare și dînd vina pe ceilalți că nu-i “sesizaseră” ironia...

Pe mine însă nu Român-tipicul mă îngrijorează, ci... românii-tipici, acei comentatori care preiau găgăuțismele lui Dan Stanca și le... dezvoltă ca acest “Sandu Traian”...

Joi 22 iulie 2010

După amiază mi-a venit o scrisorică din Basarabia:

Uniunea Scriitorilor mă re-invită la o călătorie - “în ospete”, se zice pe la noi. Academia, Biblioteca Națională, Biblioteca din Mana (așa!) organizează lansări de carte, întâlniri cu cititorii, cu prilejul împlinirii a 75 ani...

Mihai Cimpoi care semnează invitația mă anunță că Mihai Ghimpu a aprobat propunerea de a mi se decerna “o înaltă distincție de stat”, iar Primăria vrea să-mi acorde cetățenia de Onoare a orașului Chișinău.

“Uniunea Scriitorilor din Moldova

14. 07 2010

Iubite maestre Paul Goma

Reiterăm invitația noastră de a face o călătorie la Chișinău în toamna acestui an, prilej cu care vom putea sărbători împreună aniversarea a 75 de la naștere.

Uniunea Scriitorilor, Academia de Științe a Moldovei, Biblioteca Națională din Moldova și Biblioteca din Mana au pus la cale un șir de manifestări: un simpozion științific, lansări de cărți, întâlniri cu cititorii și scriitorii.

Va informăm că dl. Mihai Ghimpu, președintele Parlamentului și președintele interimar al R. Moldova, a aprobat propunerea noastră de a vi se decerna o înaltă distincție de stat.

Primăria municipiului Chișinău vrea să vă confere, în cazul în care sunteți de acord, titlul de cetățean de onoare.

Toate cheltuielile legate de transport, sejur, cazare vor fi suportate de instituția noastră.

Participarea Dvs. ar asigura o atmosferă adecvată și ar lichida distanța care, din păcate, mai există între noi.

În speranța că veți aproba propunerea noastră, primiți maestre, gândurile de bine și asigurarea înaltei considerațiuni.

Acad. Mihai Cimpoi

Președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova

Mâine îi voi răspunde lui Mihai Cimpoi - de astă dată acceptînd cu bucurie propunerile.

Cade bine: până atunci (2 octombrie) va apărea **Din Calidor**; am să mai fac o tentativă cu Arsene să grăbească **Scrisuri 1** și cu Hodiș pentru **Jurnal 2007**.

Sunt convins că Tofan se va implica în ocaziune.

Oare nu visez? Să se materializeze visul nostru - al Anei, al lui Filip - de a avea, totuși, o țară? Cu neamuri cu tot? Mai ales din cele de sex dulce? O, Doamne. Fă se se realizeze.

*

Paris, 23 iulie 2010,

Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Am primit amabila re-invitație. Mulțumesc.

Primesc, bucuros, să călătoresc la Chișinău. Ai mei, de pe la Orhei, mă îndemnau “să vin în ospeție”, deși eu, poftitul sunt neam cu poftitorul, locul poftelii fiind locul nașterii mele.

Am înțeles motivul invitației - și le mulțumesc pentru “urarea”, cu prilejul aniversării a 75 ani de viață : Uniunii Scriitorilor și președintelui ei, Academiei de Științe a Moldovei, Bibliotecii Naționale din Moldova, Bibliotecii din Mana.

Numai că trebuie reamintite “câteva amănunte de căpătâi”, cum zice un tovarăș nedestovărășit.

1. Eu am fost, în 22 noiembrie 1977, “invitat să plec” din țara mea, România. Sunt convins că nici nu urcasem în avionul de Paris că ni s-a și retras cetățenia, mie, soției, fiului meu, atunci în vârstă de doi ani - fiindcă membră Uniunii Scriitorilor îmi fusese ridicată pe când eram re-re-re-arestat încă în aprilie același an cu încuviințarea celor din Biroul U. S.: D.R. Popescu, N. Manolescu, Ana Blandiana, Macovescu, Hobană, Fănuș Neagu, C. Țoiu, G. Dimisianu și alți colegi.

Am refuzat, politicos, în 1981, cetățenia franceză oferită de președintele Mitterrand, susținută de Jack Lang, ministru al Culturii - acceptată de Milan Kundera. Am rămas “refugiat politic stabilit în Franța”, statut pe care-l avem și în clipa de față soția mea Ana, fiul meu Filip-Ieronim și eu. Pe pașapoartele noastre scrie: (Cutare) “poate călători în toate țările, **cu excepția României**” (subl. mea, P.G.). Consider că interdicția este dreaptă: din moment ce România ne persecutase (eufemism), să cer să mă întorc în România, tot comunistă, după 1989? Au făcut-o alți colegi de exil. Eu: nu.

Din Republica Moldova nu fusesem expulzat - pentru rea-purtare... M-am născut în 1935 în Basarabia, actuala Republică Moldova, deci am dreptul să pretind... reîncetățenirea - că tot sunt eu apatrid din 1977.

Voi fi avînd sau nu dreptul la cetățenia moldovenească, împreună cu familia? Voi fi avînd dreptul la un adăpost la mine acasă, acum, la bătrânețe?

Dacă da: ce va fi întâi: acordarea cetățeniei moldovenești, apoi dreptul de a călători în Moldova-țara-mea? Sau... invers?

2. Citindu-mi cărțile despre care ați scris cu căldură - ați înțeles cât îmi iubesc **Patria**. Patria România m-a persecutat, ca refugiat (*venetici*, li se spunea în Oltenia basarabenilor lui Ion Lazu; fuljerat’, ne ziceau ardelenii nouă, basarabenilor mei), m-a condamnat la închisoare și la domiciliu obligatoriu, m-a alungat de la sânul ei, iar după 1989 a refuzat să mă repună în drepturile de cetățean și scriitor, ba a patronat campanii de calomnii la adresa mea, ultima: cea de antisemitizare, condusă de N. Manolescu (deloc dezinteresat: a primit, de la ambasadorul Israelului Rodica Gordon și de la ambasadorul USA Taubmann postul de ambasador român la UNESCO) - rezultatul fiind: nu-mi pot publica decât cu mare greu volumele, nu sunt acceptat în periodice (nici în *Contrafortul* antisemitizatorilor mei V. Gârnet și V. Ciobanu) - așa seucid scriitorii, în ultima vreme: îi acuzi de antisemitism, știind că această simplă afirmație nu cere dovezi,

iar antisemitizatul nu se poate apăra (unde: în *România literară?* în *Contrapunct?*, au oare în *Observatorul cultural*, unde paznici la Poarta Templului stăteau Carmen Mușat și I.B. Lefter și acum stă junele analfabet Șimonca?

Vreme de douăzeci de ani (1970-1990) nu am putut publica, numele mi-a fost interzis; alți douăzeci de ani mi s-a permis să mă strecor ca un hoț, ca un intrus în Cetatea Literelor române.

Astfel tratându-mă, Patria mi-a devenit (cu vârș și îndesat) *Matrie*, Mașteră.

Ca unul care am scris atâta despre Basarabia cred că am dreptul să mă îndrept spre sânul celei adevărate, cea care nu m-a obijduit, nu m-a trădat, nu m-a vândut și nu m-a alungat.

Pe aceasta am onorat-o cu scrisul meu, cu inima mea.

Aceasta este cea numită acum Republica Moldova.

Fie-mi iertat patetismul, dar l-am cenzurat cu severitate.

Va îmbrățisez pe toți oamenii buni.

Paul Goma

Luni 26 iulie 2010

Noapte grea. Nu a fost cald, a fost... ud. O mașină plină de rufărie learcă vuvuie în bucătărie. Tot nu m-am obișnuit cu s'tuația de persoană în ultima lui fază, nu chiar de viață, ci de... boală. De parcă nu ar fi același lucru.

Euforia de alaltăieri continuă: doamne, ce bine e pe lumea asta - nu când îți cade în cap fericirea, ci măcar o dată-n viață, când nu ești mereu ciomăgit (de aici "*ciomagiul*" lui Regman) de nefericirea devenită stare permanentă. Am mai spus-o, repet cu delectare, cu jubilațiune:

Sunt năucit, pălit în cap, sonat - de fericire.

Și ca totdeauna, fac bilanțuri - spre exasperarea lui Alex. Ștefănescu-Morman:

- Chiar fără "Scrisuri 2 și 3" (la care... "se lucrează", după Arsene) - va fi gata în curând, "Scrisuri 1";

- Chiar dacă Hodiș nu va putea scoate și "Jurnal 2008" și "Jurnal 2009", certă rămâne ieșirea "Jurnalului "2007";

- Chiar dacă Lumina nu poate scoate și "Arta refugii", rămâne "Din Calidor";

- Cât despre "Săptămâna Roșie" de la Viorel Cucu, apariția ei este ca și sigură - în fine, ca-și-sigură ca în România.

Sâmbătă 31 iulie 2010

(...) Sunt într-o stare de rău, încă necunoscută mie: ce fac: merg la Chișinău? Sau nu merg?

Pentru Da pledează inima. După atâta timp, o să-mi revăd pământul - un fel de a vorbi, n-a mai rămas nimic din ceea ce știam. Însă oamenii, mai ales femeile din clanul meu, acestea trebuie îmbrățișate, sărutate, chiar dacă unele sunt abia copile.

Pentru Nu: în cazul în care cei care m-au invitat au de gând să-mi deie ceva: o medalie, cetățenia de onoare a Chișinăului, cea moldovenească, o locuință, o pensie... Aici lucrurile se complică - dealtfel le-am mai întors eu pe o parte, pe alta, anul trecut, după ce Chișinăul, fără să respingă petiția fraților Brega și Juraveli, mi-a transmis să fac cerere...

Atunci mă luam de guler: pentru care *merite* eram răsplătit?

Fiindcă nu-mi place să fiu îndatorat. Cât au mai trăit bătrânii, știu că au declarat în scris și au dat la-mână bunicii de la Ciocâlteni venită în vizită hârtie legalizată că nu avem nici o pretenție la părți-de-moștenire; la fel, mama i-a trimis prin poștă lui frate-său Niculae de la Chiștelnița aceeași... renunțare - contrariul ar fi fost de mirare, chiar dacă noi, în momentul acela, aveam o viață chiar mai grea decât a lor, cetățeni sovietici. Să zicem: o medalie, o cetățenie de onoare, o caldă strângere de mână nu-l costă nimic pe cel care le dă, iar pe mine nu mă... îmbogățește. Însă o pensie...; însă o casă... Bine, bine, voi spune că locuința aceea va deveni Casă Memorială, adăpostind o bibliotecă și un depozit de manuscrise - ale mele - însă nu ar fi puțini oamenii care să se întrebe: «De ce Goma *să capete* și nu ei - care au suferit mult mai mult...?»

Așa voi balansa până la urmă - dar nu știu dacă urma aceea va fi pe Da sau pe Ba.

S-a observat că am evitat să iau în calcul nenorocitul de hoit al meu, nesănătos.

Marți 3 august 2010

(...) Toată nopticica m-am vânzolit - asudînd, asudînd - "scriind" în gând ce încerc acum să aștern pe hârtie:

Ziceam că noi, Gomia suntem pregătiți sufletește, trupește să înfruntăm calea aerului până la Chișinău: azi-mâine vom prelungi pașapoartele, eu voi face exerciții de mers prin jurul imobilului nostru, ca să nu-mi perd uzul rațiunii (sic) după cinci pași, Ana va cumpăra și alte bluzete-bluzici și alte parfumele și cremuri și bibiluri pentru femeile noastre drago-iubite din Basarabia...

Însă acum, azi, în 3 august 2010 ne aflăm abia în preliminarii: M. Cimpoi mi-a trimis o invitație - amabilă, însă vagă, ca toate amabilitățile - eu am răspuns, am și reprodus răspunsul în Jurnal... Numai că acum, în august, la vreme de caniculă - în

Basarabia, fiindcă în Franța a fost toată luna iulie - oamenii se dau la dos, la umbră și așteaptă să coboare pe pământ răcoreala...

Mi-am propus să aștept până la 14 august (ziua de naștere a Anei, 7 august, aniversarea căsătoriei noastre fiind... prea devreme: dacă și noi: ne-am căsătorit, hăt, în 1968, taman când Rușii invadau Cehoslovacia!) răspunsul cerut și convenit - fie de la M. Cimpoi, fie de la vreun funcționar cu care voi angaja conversații intelectuale. După care: văzînd-făcînd. Pățit (din negura istoriei) mă aștept, dacă nu la o retragere cinstită a invitației, atunci la o "moderare" a ei:

«Bine, domnule, ai să primești cetățenia de onoare a Chișinăului, o medalie de la guvern - ce mai vrei?! Nu mai veni și D-ta, basarabean de-al nostru, cu *provocări* din astea - *chiar acum... când nu-i momentul*»

Drept care provocacionistul - chiar acum, pe ne-moment - va reveni, păș-păș (vedeți, nu am spus: «cu coada între picioare», eu fiind basarabean de-al vostru), la Paris, în domiciliul legal al exilului meu permanent.

Motivațiile? Nu va fi nevoie de eforturi întru căutare:

Onoruri, sărbătorire, străngeri de mână, bătaie pe umăr (mai greu de suportat când "provin" de la ai tăi decât bătăile la cur cu băte de prun, dinspre ei, securoșii - bine: enkavedoșii).

Însă cetățenia? Moldovenească?

«Ce atâta grabă, fiecare trebușoară la vremea ei. Acum nu prea e momentul, că uite, tocmai suntem în tratative cu Băsescu, pentru Unire, cu Putin taman pentru des-unire - și când te gândești la evreii noștri dragi-și-iubiți care abia așteaptă să ne atace în haită cu Holocaustul lor, căci ei îs trimișii pe pământ ai americanilor (de fapt: invers) și fără americani, nimica nu suntem. Pică prost cererea dumitale...- bine, nu cerere, n-ai făcut cerere, dar așa a apărut, c-adica ne ceri nouă cetățenia moldovenească...Unde s-a mai auzit una ca asta, are să ne sară în cap Europa ceea, care-i cu ochii pe noi, să nu mișcăm în front, că Wiesel ne mănâncă! Și când te gândești la "pensionarii" bolșevicilor kgbiști trimiși în Tabără de Refacere după o trudă ca a lor, pe capul nostru, al moldovenilor bătuți de toate vânturile - tu să fii acela, n-ai avea nevoie de reparații capitale pe la cap? Coloana a Cincea, jumătatea de milion de păduchi rusești, care abia așteaptă să ne înrobească iară, nu doar să ne amenințe cu gazul, cu vinul...»

- «Pensie, locuință? Nu prea este, el, momentul, măi frate»

Din aceleași pricini. Soluția:

«Să fim oameni de înțeleș, ca între basarabeni de-ai noștri: nu-i deloc momentul să le dăm vrăjmașilor noștri pretexte de

mânie, de represie (sic). Faceți o cerere cu pretențiile (așa!, “pretențiile”!), ne-o lăsați, noi o discutăm și mai dați-ne câte un telefon, să vă comunicăm stadiul în care a ajuns dezbaterile».

Dacă aș afla din vreme Nu-ul târcolit al basarabenilor mei, m-aș scuti de o efort și m-aș retrage în exilul pe care îl cunosc atât de bine, iar “lucrușoarele” le-ar trimite Ana prin poștă femeilor noastre iubito-dragi. Cât despre cărțile mele...

Ce să mai vorbesc despre ele, am mai scris de câteva ori: Nu de cărțile lui Goma au nevoie basarabeni mei, ci de...

«Da șini-i Goma-ista, că n-am audzît di iel? Sî-nșibji-acum, la plășinti, da un’ e era el când pe noi ne-mpușcau Ruși’ pe loc, ori ne dușeu na Sibiria, pe șei lăsați la baștină îi înfometau, de se mâncau între ei?»

Aista-i Goma-ista: Un profitor, un la-plășinti-nainte.

Așa că ori exilat, *vecinîi*, la Paris, unde măcar știi o treabă, ori... (nu știi ce să pun la “ori”) tot una îmi va fi. Un folos, totuși: cu energia economisită prin ne-ducerea la Chișinău, aș putea scrie un alt jurnal: Cel din 2011.”

“PAUL GOMA VINE ACASA

Jurnal TV 06 AUGUST 2010 www.jurnaltv.md

După o lungă absență, scriitorul român-basarabean, Paul Goma, se va întoarce, în sfârșit, acasă și va primi cetățenia Republicii Moldova!

Scriitorul se va întoarce chiar în ziua în care va împlini 75 de ani, pe 2 octombrie. Paul Goma este un militant anticomunist refugiat în 1944 în Transilvania și stabilit în 1977 în Franța.

Pe 2 octombrie 2009 Asociația Hyde Park a cerut organelor competente din Republica Moldova să acorde în regim de urgență cetățenia Republicii Moldova scriitorului român-basarabean, Paul Goma și membrilor familiei acestuia.

Potrivit lui Mihai Cimpoi, Paul Goma va primi și carnetul de membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova.

Scriitorul Paul Goma s-a născut la 2 octombrie 1935 în satul Mana, raionul Orhei. Din copilărie a cunoscut teroarea bolșevică. În 1944 întreaga sa familie s-a refugiat, din cauza războiului, în Transilvania, iar în 1977, Goma, împreună cu soția și copilul, au fost decăzuți din cetățenia română și au plecat în Franța.

În prezent, Paul Goma nu este cetățean al vreunui stat.

Presupun că, chiar de nu va fi scurtat de cap ziaristul care a lăsat să-i scape această știre, nici n-are să fi decorat pentru faptă. Să nu-și va fi dat seama că devine complice al meu, “pravacaționistul”, stârnitorul la represiuni asupra bieteii Basarabii martirizate de ruși, de evrei, de “regățenii” securistului Băsescu, de nkvdistii lui Putin, de kamuniștii lui Varonin, Stepaniuc, Riedman, Tcaci, Socor *i drughie* ?

Sâmbătă 7 august 2010

S-au făcut 42 ani de când ne-am luat, Ana și cu mine. Și tot nu ne-am plictisit. Ba chiar, pe măsură ce trece timpul (se observă că am evitat: “pe măsură ce îmbătrânim”...), ne simțim tot mai bine, împreună ; tot la-mai-cald.

Noapte... obișnuită: asudoasă. Mă întreb, ca Bulă: dacă n-aș bea atâta apă în trezie, noaptea aș asuda-pe-tote părț' atâta? Să încerc? Nu încerc. Zi posomorită.

Duminică 8 august 2010

(...)Și dacă anunțul din RTV Moldova este rezultatul unei cacialmale? - ziceam așa:

Oleg Brega, văzînd că sunt decorați alți basarabeni merituoși (cei din Grupul Ilașcu, Măndăcanu) își va fi zis că și Goma merită o caldă strângere de inimă. Citind, în Jurnalul meu pe iulie scrisoarea lui Mihai Cimpoi și răspunsul meu acceptativ, a socotit că este momentul să deie și el o mână de agiutori acestei repetate tentative, doar el cu Juraveli avusese inițiativa de a face întâmpinarea de anul trecut. Că atunci nu-a-fost-momentul (cum să fie-momentul-pentru-români?), asta-i viața, profităm acum de Uniunea Scriitorilor și rotunjim invitația de a călători prin: cetățenie moldavă, locuință, pensie-de-merit (vânzînd cioara din par: ce-i mai moralnic: să te milogești, ca Țepeneag, la scara lui Iliescu ori să accepți ce îți propune Ghimpu?)?

Nu e verosimilă presupuiala mè?

Iar dacă da: pot eu să mă supăr pe Frații Brega (dintre care o soră) pentru această “intruziune în trebile mele interne - și intime”? Cum aș putea face una ca asta? Așa cum de capul lor se adresaseră Guvernului în 2009 - în folosul meu - așa, acum, operase(ră) o lipitură - tot întru binele meu. Dacă adesea am exagerat cu grija de a-i proteja pe alții de fulgerele (am fost amabil, trebuia să le spun: loviturile de ciomag mie destinate), de astă dată mă declar mulțumit că există oameni solidari cu mine.

Oleg Brega: ne cunoaștem demultisor - mediat, prin web. El m-a îndemnat să deschid un site internet, să fac apel la el și la fiul meu Filip, ca să supraviețuiesc ca scriitor. El mi-a confecționat un site, după ce m-a găzduit mult timp pe al lui. Tânăr-pe-la-suflet, s-a implicat în toate acțiunile cetățenești, anti-comuniste, a fost percheziționat, arestat, a făcut greve ale foamei, i-a iritat și pe ai noștri ca Andrei Vartic... Nu s-a lăsat, nu se lasă. El a inițiat Hyde Parc, Curaj net, și altele. Nu-i iubit de ai săi - dar ce: eu provocam numai iubire în jur? - s-ar prea putea, dacă se dovedește că... “s-a băgat pe fir” în chestia recentă a mea, dând

o bleandă prietenească celor mai vârstnici, mai prudenți - să fie acuzat de egoism, de provocare, de... apucături anarhiste, ba chiar de bolșevism. Ei și? N-am fost - și sunt, în continuare - acuzat de legionarism și de jidovism?

Nu mai știu în ce relații este cu Juraveli, sper: bune; deși Tolea, în recentul mesaj de felicitare, nu a pomenit de intervenția lor - a lui Brega și a sa - anul trecut.

Uite, cu băieții-iștia m-aș tot juca. Dacă aș mai avea energie. Numai că mi s-au aproape isprăvit rezervele. Am ajuns la capăt. Dacă m-aș pune jos într-o decedare (decesie?), aș face cea mai ne-rea treabă din viața mea: să plec pe o cifră rotundă, data aniversării mele... Numai că nu m-am hotărât: să fiu ars, la un crematoriu, la Paris (este în vecini, la Cimitirul Père Lachaise, unde a fost incinerat și Ion Omescu), ori să fiu înhumat la Chișinău? Oricum, noi, cei din familia mea nu ne mai putem aduna sub aceeași brazdă de iarbă: frate-meu, Petrică, s-a pierdut în cerul țintirului din Mana, ca un îngerăș ce fusese; tata, al cărui mormânt (adevărat) a dispărut sub aleea lărgită (că tot îi încurca pe fâgărășenii de la Vad, Poiana Narciselor); mama și ea rămasă fără mormânt, după răvășirile cimitiriale străuleștiene de după Cutremurul din 1977... Doar eu supraviețuiesc, însă nu vreau nici mormânt în vreun cimitir din Chișinău (ca să se întrebe plimbăreții : «Da șini-i aista, Goma, c' n-am mai audzît di el?») și cred în continuare că cea mai bună soluție ("bună"; "soluție"!) este cremația. Și presărarea cenușei în valurile turburoase ale Senei-apei-dulci, în zori, când se răresc trecătorii pe Pont d'Alma.

Amin.

*

Citind ce am scris azi-dimineață, mă neliniștește faptul că am început a mă lăsa colonizat de convingerea că, ori voi face călătoria asta, ori ba - tot una va fi. Însă indiferența nu m-a frecventat (aproape) niciodată. Să nu-mi pese mie dacă voi mai vedea, o ultimă oară, pământul meu? Unde s-a aflat una ca asta?

Desigur, trăim din simboluri, ne adăpăm din simboluri - chiar dacă unii, uneori, nu ne dăm seama. La mine însă contează cum "tratez" literatura practică de o viață. Asta este: pentru mine literatura pe care o fac nu este doar ficțiune, ci realitate curată (ficionată, ușurel). Probabil din acest motiv, ajungând, acum la o chestiune... strict geografică, mă iau în serios: până și această călătorie (se face, nu se face, din moment ce o vorbesc, este ca și cum aș fi început-o, acum ziceam că ne aflăm pe la mijlocul ei) este, la indicativ prezent, o realitate, nu o... imagine - fiindcă eu, în momentul în care intenționez să mă

dedau fanteziei, anunț.

Voi vedea ce cred mâine dimineată despre ce cred în astă seară.

*

În urmă cu 5-6 ani, când scrisesem în... jurnalul meu cel intim, difuzat doar pe internet că Bush junior deschisese cel puțin o închisoare secretă a CIA în România, constatasem că am mult mai mulți cititori (pe internet); și extrem de virulenți. Dar, ciudat: nu mă mai tratau de anticomunism, nici de reacționarism, ci doar de... antisemitism! Nici măcar de antiamericanism! Indivizii (dar și -videle) se purtau, după obiceiul conspirativ galițian cu pseudonime - dar, Doamne, cum mă mai lapidau, cum mă blestemau (cu blestemul ritual iudaic)! S-o cred eu că acum, când scrie-și-la-Scînteia (citește: *Adevărul*) și i se spune închisorii și pe nume (sic): **Britelite**, anonimii puturoși, nu doar din Israel, ci, vorba ceea: “de pretutindeni” își vor cere scuze pentru micuța mincinuță!

Luni 9 august 2010

(...)

Răspunsul de la Chișinău al lui Mihai Cimpoi:

Iubite maestre, Paul Goma

Ne-a bucurat nespus de mult scrisoarea Domniei Voastre prin care acceptați invitația noastră de a vizita Chișinăul la începutul lunii octombrie curent, prilej de realizare a unei îndelung așteptate întâlniri colegiale de suflet.

Ținând cont de sugestiile pe care le-ați formulat cu delicatețe în scrisoare, am discutat oral și i-am adresat un mesaj domnului Mihai Ghimpu, președinte al Parlamentului și Președinte actual al R.Moldova, cu rugămintea să vi se acorde cetățenia R.Moldova și să vi se elibereze și un pașaport moldovenesc, pe care îl meritați ca originar din părțile noastre și ca semn de recunoaștere a ceea ce ați făcut pentru impunerea adevărului.

Între timp a apărut postum la Bacău o carte a regretatului Andrei Vartic care include un eseu intitulat *Straja din lanul de Goma*.

Așteptăm cu nerăbdare momentul deosebit al întâlnirii noastre.
Cu aleasă considerație,

Acad. Mihai Cimpoi

Ei, ce mai zic acum? Mihai Cimpoi mi-a scris binișor înainte de 14 (august) termen dat mie însumi, nu lor, basarabenilor mei. Și această epistolă este, pe ardeleneste, “cam vagă”: dă seama de răspunsul lui Ghimpu: că îmi restituie cetățenia (nu e o greșală: **cea moldovenească este româneasca refuzată de regătenii** Iliescu, Măgureanu, Brucan, Macovaca, Constantinescu, Sorin Alexandrescu, consilierul său pe după cap cu Zoia

Condurachi, Bănescu, consiliat de consilierii lui pește (nici nu-mi dau seama c-am nimerit în Balta Dâmboviții, unde domnează Știuca Prost Bărbierită, Cel/ Cea/ mai Filosof / Filozoafă/ la români, Liicheanca).

În chestiunea pașapoartelor - la plural - voi cere informații suplimentare - dar nu acum: acum sunt prea obosit (deh, vrâsta).

Îmi mut termenul: aștept o invitație limpede și programul până la 1 septembrie. După care va începe să fie prea târziu.

*

Valerian Stan îmi transmite văicăreala-acuzația-somația evreilor noștri nesfârșiți / de iubiți de a mă pune la zidul Primăriei Timișoarei, pentru acordarea cetățeniei de onoare, fără a cere voie de la Comitetul Central al PC Bolșevico-Sionist (nu e un pleonasm) de la Tel Aviv:

“În cursul anului 2006, am contribuit la redactarea cererii prin care scriitorul În exil Paul Goma i-a chemat în judecată pe cei care l-au acuzat de antisemitism și negationism.

Întrucât existau informații că ambasadorul de la acea vreme al Israelului în România, Rodica Radian-Gordon, ar fi intervenit pe lângă primarul Timișoarei Gheorghe Ciuhandu pentru ca lui Paul Goma să nu-i fie acordat titlul de „Cetățean de onoare” al acestui municipiu, am întreprins demersuri legale pentru verificarea informației în cauză, relevantă în procesul amintit. La data de 19 februarie 2007, Prefectura Timis (prin prefectul Ovidiu Virgil Drăgănescu) a confirmat existența unei scrisori (nedată și fără vreun număr de înregistrare) prin care Ambasadorul solicita primarului Ciuhandu „reconsiderarea propunerii” ca lui Paul Goma să-i fi acordat titlul de „Cetățean de onoare”. Ca și alți acuzatori ai scriitorului, diplomatul invoca faptul că acesta, prin scrierile sale, ar fi negat și justificat (în același timp, deci!) represaliile suportate de evreii din Basarabia în timpul celui de-al Doilea război mondial (după ce, cum arătase Paul Goma, în iunie-iulie 1940 evreii se dedaseră ei înșiși la grave acte de agresiune împotriva armatei și civililor români din Basarabia ocupată în urma Pactului Hitler-Stalin);

În motivarea cererii de chemare în judecată a acuzatorilor lui Paul Goma, învinuirea era considerată nedreaptă, de vreme ce scriitorul nu numai că nu negase și nu justificase represiunea gravă împotriva evreilor, dar o și numise în termeni lipsiți de orice echivoc „crime inadmisibile și condamnable” (eseul „Săptămâna roșie 28 iunie-3 iulie sau Basarabia și Evreii”). Sub aspect „procedural”, demersul ambasadorului israelian a fost unul neconform cu regulile internaționale în materia relațiilor diplomatice – cu titlu de exemplu sunt relevante două paragrafe (ale art 41) din Convenția de la Viena (18 aprilie 1961) cu privire la relațiile diplomatice: (Diplomații acreditați) "au datoria de a respecta legile și regulamentele statului acreditar. Ele au, de asemenea, datoria de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat. Toate problemele oficiale tratate cu statul acreditar, încredințate misiunii de către statul acreditant, trebuie să fie tratate cu Ministerul Afacerilor Externe al statului acreditar sau prin intermediul său, sau cu oricare alt minister asupra căruia se va fi convenit" (a se vedea și articolul “Timișoara, o altă Românie

(II)”, pe care l-am publicat în “New York Magazin” din 21 martie 2007, postat pe acest site la adresa <http://www.valerianstan.ro/a536-timisoara-o-alta-romanie-ii.html>). În luna iulie 2007, la câteva luni după demersul său, “ambasadorul și-a încheiat misiunea la București”. Mai jos sunt postate adresa din 19 februarie 2007 a Prefecturii Timiș și scrisoarea ambasadorului israelian. Din cauza unei documentări superficiale, existența acestui din urmă document a fost contestată prin Întâmpinarea scrisă depusă la 29 iunie 2010 în dosarul procesului Goma (nr 13596/299/2006, Tribunalului București, Secția a IV-a civilă) de către pârâții Nicolae Manolescu, Carmen Mușat, Andrei Oișteanu, Ion Vianu, Radu Ioanid, Michael Shafir și revistele “22” și “Observator cultural”, reprezentati de Societatea de avocați “Mușat & asociații”.

Iată scrisoarea de delațiune a Rodicăi Gordon (am pus-o în Jurnalul 2007, dar nu strică să fie reamintită):

Tampon primire: Instituția Prefectului-Jud. Timiș
Nr. 2928 Ziua 22 Luna 02 Anul 2007

Ambassador of Israel

Stimate domnule primar

Am luat la cunoștință faptul că Primăria Municipiului Timișoara intenționează să acorde titlu de cetățean de onoare scriitorului Paul Goma “pentru întreaga sa activitate”. Fost disident al regimului comunist, respectat pentru convingerile sale anti-totalitare, Paul Goma a ales, în ultimii ani să ia poziții ce caracterizează mediile de extremă dreaptă. Prin declarațiile sale Paul Goma falsifică istoria recentă a României, justifică tratamentul inuman aplicat evreilor în timpul celui de al doilea război mondial, sau chiar neagă Holocaustul din România, fapt incriminat de legislația în vigoare. Este greu de înțeles și de acceptat faptul că un fost luptător pentru drepturile omului neagă dreptul la existență a unei minorități naționale și că poate fi recompensat pentru această atitudine.

Sper că veți reconsidera această propunere care nu onorează nici pe departe valorile pe care România, ca proaspăt membru al Uniunii Europene, dorește să le respecte. Sperăm, în același timp, că veți reflecta la impactul acestui gest asupra formatorilor de opinie și a celor care trebuie să educe tânăra generație pentru a nu deveni instrumentele urii și intoleranței.

Rodica Radian-Gordon

Domnului Gheorghe Ciuhandu, primar al Municipiului Timișoara
CC: Domnului Vasile Blaga, ministru al Administrației și Internelor
Domnului Ovidiu Drăgănescu, prefect al Municipiului Timișoara

Text mizerabil. Scriitură de chimistă bășinoasă, de țafă turnătoare curată (sic).

Marti 10 august 2010

Am scris o primă variantă a scrisorii către Mihai Cimpoi. O las să se răcească. Dar o trimit azi - și în varianta “poștală” și cea prin webizată.

Paris, 10 august 2010

Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Am primit cu bucurie răspunsul Dvs. la scrisoarea mea de mulțumire pentru invitația de a călători la Chișinău.

Am fost profund impresionat de demersurile Dvs. pe lângă Dl. Mihai Ghimpu și promisiunea - orală - că mi se va acorda cetățenia Moldovei și mi se va acorda pașaport moldovenesc, pentru a călători.

Numai că, dragă Mihai Cimpoi, acesta constituie jumătate de răspuns - și acela oral:

- Eu sunt căsătorit cu Ana Maria - răsalaltăieri s-au împlinit 42 ani de când ne-am luat, mai degrabă la-rău decât la-bine și... nu ne-am plictisit împreună - ori Dvs. vorbiți de un singur pașaport;

- Am un fiu, Filip Ieronim, care, deasemeni a cunoscut suferințele familiei noastre persecutate (eufemism), atât în România, până la 20 noiembrie 1977, cât și în exil: urmărirea, tentativele de răpire - ale lui, copil - de asasinare a mea, "capul răutăților" - din partea Securității.

De douăzeci de ani - de la "rivoluția de la 89" - noi trei îndurăm respingerea, refuzul autorităților de a mi se face dreptate, ca scriitor, de a recăpăta cetățenia furată, statutul de scriitor lepros, deci alungabil (din societatea noastră cea orbitor de curată), statut instituit de "colegii" mei, în timpul ultimei arestări (1977), legalizat-oficializat (sic) de cei trei președinți: Iliescu, Constantinescu, Băsescu. În cazul în care îmi este recunoscută - de către guvernul moldovenesc - cetățenia Republicii Moldova, drept este să le fie recunoscută și soției mele și fiului meu.

Or din răspunsul Dvs. lipsește *pluralul*, semnul familiei.

Apoi: Se vede că informațiile despre mine nu v-au... informat că, de ani de zile merg cu mare greutate, că sunt cvasiinvalid, deci nu voi putea înfrunta singur o călătorie ca aceasta. În afară de faptul că soția mea și fiul meu au tot atâtea drepturi - și morale și de sânge de a aparține pământului Moldovei - am dreptul la "cârjile" care m-au slujit și pe vremea când mai puteam umbla - dar acum, când picioarele (dar numai picioarele, păcătoasele), nu mă mai ajută?

Dacă soția și fiul nu vor fi incluși în *pluralul* amintit, eu voi fi blestemat să rămân, în continuare în exilul francez.

În visele mele daurite, stârnite de invitația Dvs., mă lăsasem pradă utopiei (specialitatea mea, ca a oricărui om fără-casă, fără-țară):

Ziceam, deci, că mi se încredințează în Chișinău o locuință, o casă cu o grădiniță :

Acolo aş amenaja o Bibliotecă: pe lângă toate cărțile mele editate în românește și în traduceri, aceasta va conține și un Fond al autorului de mine, cu toate manuscrisele, dactilogramele aflate în posesia mea, precum și tăieturile de presă adunate. Ar fi un loc unde oricine ar putea citi pe loc cărțile mele, unde eventualii cercetători interesați de viața mea ar putea lucra în pace.

Iar eu, gazda, îi voi trata cu ceai, cafea, sandvișuri - și chiar prăjiturele de la cofetăria din colț (să nu fie uitate legumele și fructele

din grădina Bibliotecii).

Acest text ar putea fi o scrisoare de dragoste adresată unui consăngean și coleg. Și prieten.

Care vă salută.

Paul Goma

*

În această vară haotică, bântuită de furtuni, ciuruită de incertitudini - dar și de multe vești bune - până acum mă enervează, mă sâcâie, îmi consumă energia și așa împruțată: intervențiile unor oameni-de-bine care, probabil fără să-și deie seama devin, în raport cu mine, oameni-purtători-de-rău - totul în legătură cu proiectata călătorie la Chișinău; prin sfaturi: «Să fii atent la X, te atrage într-o capcană»; «Să nu accepți propunerile lui Y: e suspect - nu-ți pot explica acum, ar fi prea lung, dar ascultă-mă pe mine...», «Să nu-i dai vreun interviu Z-edei chiar dacă ți se propune: e o curvă, o știu eu...» etc. Dar dacă tocmai acesta va fi scopul “sfătuitoarelor”: să mă tulbure, să mă neliniștească, să mă cantoneze în stare de bănuială permanentă, a ceea ce spuneam noi, în pre-istorie: *spionită*? Dar nu sunt ei atât de subtili în ticăloșie, iar până a ajunge vițioși în trebușoare din astea, mai au, mai au, până să ajungă mosadiști - cu un cuvânt învățat adinea-uri: “*sayani*”.

Mă voi apăra, debarasa de astfel de “influenți” (un influent, două influent/ț/e), invocând starea de boală: nu aud bine, nu pot vorbi multă vreme, nu pot sta locului cât aș vrea - oricum, în dialoguri nu mă mai angajez, doritorii curioși să afle “secrete” despre viața mea sunt invitați să-mi citească scrisurile și ceea ce voi spune la prima întâlnire cu ei.

Culmea: nu voi minți (din păcate). Deloc.

(...)Tot în 2007 à propos de “cetățenia de onoare”:

(...)” Reprezentantii comunitatii evreiesti si cei ai diplomatiei recunosc meritele lui Paul Goma de important opozant al comunismului, dar considera ca in ultima vreme scriitorul cultiva un antisemitism periculos. “Dl. Goma are incontestabile (...) merite de important opozant al comunismului, dar, in acelasi timp, de la o vreme, el a urmarit si continua sa urmareasca, intr-o maniera vadit tendentioasa, culpabilizarea evreilor pentru vinovatii imaginare, in «cea mai buna» traditie a antisemitismului”, se mai arata in protest.

Opiniile fostului disident nu sunt agreate nici de elitele culturale din tara noastra, care au reactionat imediat si care la ora actuala se afla in plin proces cu Paul Goma. Pe acest fond, Primaria Timisoara a gasit de cuviinta sa ii acorde acestuia titlul de “Cetatean de Onoare” al orasului, “pentru intreaga sa activitate”, gest total inoportun, care putea linistit sa fie amanat, cel putin pana la finalizarea procesului”.

Responsabilitatea, pasată Consiliului Local:

(...)“Culmea este ca, inainte de sedinta de Consiliu Local din 30 ianuarie, cand s-a votat acordarea distinctiei, mai multi alesi au fost sesizati, chiar de ziaristii “Romaniei libere”, in legatura cu faptul ca nu era momentul sa ii fie acordata distinctia lui Paul Goma. Cu toate acestea, “masina de vot” a functionat perfect, propunerea fiind “validata” in unanimitate. Cum era de asteptat, reactiile nu au intarziat sa apara. Mai mult decat atat, Ambasada Israelului si-a manifestat speranta ca autoritatile de pe Bega isi vor reconsidera propunerea.

Cu alte cuvinte, conducerea Primariei este “somata” la modul elegant sa-i retraga lui Goma titlul conferit. Cat priveste pozitia municipalitatii in aceasta chestiune, “pisica” a fost pasata inapoi alesilor locali. “Titlul a fost acordat de Consiliul Local”, a precizat purtatorul de cuvânt al Primariei, Flavius Boncea.

Ambasada Israelului in Romania a remis protestul inclusiv Prefecturii Timis, precum si Ministerului Administratiei si Internelor.”

*

O intervenție a numitului Lăzăroiu (tot în chestiunea “antisemitismului” meu). Ce legătură între el, veteran securist, în post la Paris și consilierul Lăzăroiu al lui Băsescu - la București? Dar cu soția lui Nedelcovici, pe care eu am cunoscut-o ca “Doamna Lăzăroiu”? Sau era “doamnă” prin căsătorie, deși mai apoi auzisem că fusese nevasta de la Păturiciu (altfel, Dinu).

“46. Paul Goma 10:26 Î 1 Septembrie Lazaroiu D.F. - ...

“Si eu am citit cartea lui Goma. Se refera la fapte cunoscute, dar exagerate. In primul rând Basarabia a fost luata de Rusi, nu de Evrei. In al doilea rând, Evreii care s-au bucurat de venirea Rusilor nu erau singuri, era vorba de comunisti, fie ei Evrei, Români (PCdR-isti), Rusi, Ucrainieni si altii. Unii au vrut sa-i vada numai pe Evrei (eram în plina efervescenta legionara. Pe de alta parte, legile Goga-Cuza din 1938 a anulat cetatenia româna a Evreilor din Basarabia (va rog sa va puneti la curent cu istoria !). Si vrea cineva sa creada ca este posibil ca persoane decazute din drepturi, sa-i iubeasca pe Români? Domnilor, s-au aliat cu Rusii comunistii, indiferent de origine nationala, Slavii si Evreii decazuti din drepturi de regimul Fascist al lui Goga-Cuza. Repet, învatați istoria.

PS. Eu sunt un patriot român creștin, dar iubesc adevarul, nu lozincile nazisto-legionare, care au facut atâta rau tarii noastre si ne-au dezonorat!”

*

Tot din *Timpul* (30 iulie 2010), un text semnat de Mihai Ciocanu, intitulat “Memorialul Durerii” despre Familia Russo:

Taina jertfei: familia Russo din Basarabia - așa este intitulat capitolul din albumul *Fericiți cei prigoniți - martiri ai temnițelor românești*, dedicat familiei Russo. Soarta tragică și supliciul acestui neam ilustru depășește imaginația umană a secolului XX.

Anul 1940 - an de eliberare pentru unii și de ocupație pentru alții - a

dat startul nenorocirilor ce se vor abate în lanț peste membrii familiei Russo. Atunci, boierul Leonid Russo, cu moșie în Micăuți, reușește, împreună cu patru din cei cinci copii ai surorii sale Alexandra, să se refugieze în România, salvând parte din ferma sa de cai. Leonid Russo avea una dintre cele mai mari ferme de cai trăpași din regat, cunoscută în întreaga Europă. Sora sa, Alexandra Russo-Juriari, care avea din prima căsătorie cu renumitul profesor Marin Chirițescu-Arva, rectorul Universității-Academie de Agronomie din București, patru copii, iar din căsătoria cu ofițerul în rezervă Eugen Juriari din Rezeni - o fiică, este nevoită să rămână la Chișinău, ca să-și îngrijească fiica mai mare, operată de apendicită. La 12 iulie, este arestată de NKVD pentru apartenență la Garda de Fier (înainte de aceasta, ea mai fusese arestată în câteva rânduri sub regimul lui Carol II), fiind deportată în Karaganda. La insistențele copiilor pe lângă „Crucea Roșie” Internațională pentru a afla vești despre ea, li s-a comunicat că ea a murit la 11 mai 1943, într-o închisoare din Turkistan. În iunie 1941, cu o seară înainte de intrarea trupelor române în Basarabia, la Rezeni, Eugen Juriari și alți șapte gospodari fruntași din sat sunt chemați la sovietul sătesc, de unde sunt duși într-o direcție necunoscută. O săptămână mai târziu, boii unui consătean descoperă cu copita zece cadavre acoperite sumar cu gunoi de grajd într-o groapă de pe marginea șleahului Chișinău-Rezeni. Erau cei opt gospodari alături de doi necunoscuți, a căror identitate n-a fost descoperită nici azi și care se făcuseră vinovați de faptul că, mergând pe drum, au fost martori ai odiosului masacru. La 12 iulie 1941, cele zece trupuri neînsuflețite au fost înmormântate cu onoruri în curtea bisericii din Rezeni. În '44, după intrarea armatei sovietice - deci după „cea de-a doua eliberare” -, comsomoliști din sat, înarmați cu răngi și topoare, se „răfuiesc” cu crucile celor zece martiri, încât acum doi ani se mai păstrau doar trei cruci, alături de o troiță din lemn cu o placă care amintea de această crimă.

Printr-o tragică coincidență, în aceeași perioadă a lui 1944, fiul Alexandrei Russo, Leonid, de 21 de ani, student la Agronomie în Iași, vine în Basarabia pentru a clarifica situația moșiei de la Lupa Rece, dar este arestat pe loc și dispăre fără urmă. De amintit că Alexandra Russo a moștenit-o pe Sofia Cristi de la Lupa Rece, sora bunicii sale, care era văduva ilustrului savant rus Alexei Korotnev, primul explorator cu batiscaful al adâncurilor lacului Baikal și fondator al Stației de oceanografie din Nisa, prieten cu clasicul literaturii ruse A. P. Cehov.

Valul de arestări din 1953 în România Socialistă n-a trecut pe lângă restul familiei Russo, refugiată acolo, și a cuprins în total optsprezece persoane, cu condamnări între cinci și 25 de ani, iar mai apoi cu domiciliu forțat în Bărăgan. Reproducem mai jos un fragment din albumul *Fericiți cei prigoniți – martiri ai temnițelor românești*, ediție îngrijită de Matei Marin (ed. Bonifaciu, București, 2008, pag. 224):

„...Apariția fetelor doamnei Russo în rândul tineretului creștin și naționalist din București a fost o uimire pentru toată lumea. Aceste fete, cu câte două cozi groase, lungi, pe spate, cu fruntea înaltă și privirea dreaptă - deși deosebite una de alta ca personalitate aveau în comun ținuta demnă, elegantă, vorba puțină și o mare modestie. Aduceau cu ele toată poezia, dar și drama Basarabiei îndoliate. În scurtă vreme, au cucerit inimile tuturor...

Alexandra - Lealea, cea mai mare dintre surori, studentă la Agronomie, a fost arestată și condamnată, iar după închisoare i s-a fixat domiciliu obligatoriu în Bărăgan.

Sofia - Stanca, studentă la Academia Comercială, a trecut și ea prin

mai multe închisori de femei și apoi prin Bărăgan, cu o mare putere de dăruire și jertfă.

Marina - Ghega, studentă la Medicină, și-a urmat surorile în anii grei de temniță, lăsând celor care au cunoscut-o amintirea unui suflet mare și cald. O fostă deținută își amintește:

“camera 22 de la Arad mi-a produs o impresie zguduitoare. Prima pe care am putut s-o diferențiez a fost o figură cu ochi mari, luminoși, cu niște codițe negre și care, cu o voce nefiresc de subțire, ca de copil *), ne-a urat „Bine ați venit!”. „Asta-i Ghega, mi-a șoptit Nina. Un nume de care-mi pomenise și Medeea, cu mulți ani în urmă, amintind lumina pe care-o avea pe frunte și de extraordinarul ei spirit de sacrificiu. Îmi povestise cum odată, studentă fiind, și-a dat paltonul unui sărac, ea întorcându-se în rochie, pe un ger cumplit. Mai târziu, aveam să-mi dau seama că și în închisoare proceda la fel”. (Galina Răduleanu, Repetiție la moarte).

Ecaterina - Cotea, care avea doar 10 ani când s-au refugiat în București, era mereu în preajma surorilor mai mari, care-i purtau de grijă. Mai târziu, a absolvit Facultatea de Chimie din București și a luat și ea calea temniței. În închisoare s-a îmbolnșvit foarte grav, fiind eliberată printr-o grațiere excepțională. Dragostea și îngrijirea surorii ei mai mari, Stanca, i-au adus în chip minunat vindecarea”.

În Bărăgan surorile Russo o reîntâlnesc pe Nadia Russo, titulara brevetului feminin cu nr. 9 din aviația română, fiică a generalului țarist Evgheni Brjozovski și fostă soție a boierului Alexandru Russo, văr cu mama lor, Alexandra Russo-Juriari. Despre Nadia, cea care făcuse istorie în cadrul Escadrilei Albe, scoțând răniții de pe frontul de la Stalingrad, Paul Goma își amintește:

„Nu mai era tânără, făcuse și ea multă închisoare, era îmbrăcată „sărăcuț”, cum constatase tata, care completase numaidecât: „Dar regină”... Nu era regină și nu știam că, pe departe, prin mamă, se trăgea din Boris Godunov - nu știam nici că este rusoaică, iar numele i-l rosteam românește: Rusu. Și nu m-a corectat. Știam însă de la Toni Dușescu, aviator, de la Bebe Nicolau, ofițer de marină, de la prințul Alexandru Suțu, că frumoasa doamnă, pe care și eu o iubeam în taină-publică, era o eroină, fusese o aviatoare intrată în legendă, dimpreună cu Escadrila Albă”. (Daniel Focșa, Escadrila Albă. O istorie subiectivă, ed. Vremea, București, 2008, pag.78).

Ultimii ani de viață, bolnavă, Nadia îi petrece mai mult în casa fiiceilor Alexandrei Russo, fiind îngrijită în mod special de Marina - Ghega, până în ziua morții: 19 ianuarie 1988.

Astăzi, la București, au rămas în viață doar două dintre surori, Sofia - Stanca și Ecaterina - Cotea, din neamul Russo, atât de numeros odată. Împovărate de bătrâneți și amintiri, cu sănătatea șubrezită de intemperiiile vieții, pline de o bunătate cu totul angelică - așa le-am cunoscut pe doamnele Stanca și Cotea în anul 2008. Țineau cu tot dinadinsul să fie ridicat un monument întru cinstirea victimelor de la Răzeni. Astfel, sculptorii Ion Zderciuc și Valentin Vărtosu au lucrat în piatră o cruce memorială, care a fost montată aproape clandestin, iar în martie 2009, în plin dezmăț comunist, a fost dezvelită și sfințită, în curtea bisericii din Răzeni, în prezența unei mulțimi de săteni, cu participarea lui Alexandru Tănase, vicepreședinte PLDM, manifestația transformându-se într-un miting împotriva regimului care avea să cadă peste câteva luni. Dar rămăneau în continuare șapte morminte fără cruce. Și atunci, doamna Cotea a insistat să fie sculptate zece cruci identice în piatră, „căci au avut aceeași moarte”, îngrijindu-se ca rudele și sătenii să

cadă de acord. Sculptorul Valentin Vârtosu a cioplit în piatră de Cosăuți crucile, realizând unul dintre cele mai sobre și elegante complexe de sculptură funerară din republică. La 12 iulie, cu participarea președintelui interimar al R. Moldova, Mihai Ghimpu, a ministrului Justiției, Alexandru Tănase, a autorităților raionale și locale, a sătenilor și, nu în ultimul rând, a lui Ion Chiosa, nepotul uneia dintre victime, am asistat la dezvelirea și sfințirea acestui memorial al durerii. Ecaterina - Cotea Juriari, căreia îi datorăm în exclusivitate suportul financiar și spiritual al memorialului, nu a fost prezentă la eveniment, cum nu va fi prezentă nici la sfințirea bisericii din Lupa Rece, atunci când va fi gata (dânsa susține financiar ridicarea acestei biserici, pentru a realiza o dorință mai veche a surorii bunicii sale, Sofia Korotneva). Modestă și tăcută, alături de sora sa bolnavă Stanca, ea își deapănă amintirile și își îngrijește morții, împlinind niște dorințe-porunci: de la rude, de la Neam, de la Țară.

Mihai Ciocanu”

*) "...cu o voce nefiresc de subțire, ca de copil..." Este cunoscută această emisiune sonoră, cu aproape o octavă mai sus, la unele fete și femei basarabence (mi-a rămas, proaspăt în ureche, glasul unei femei, moldoveancă, din Mana - o chema Cheptănar - zdravăna, frumoasă, dar când vorbea, auzeai pe *altcineva*). Am dedus că putea fi o influență rusească, ucraineană și că "înălțimea" vorbirii imita înălțimea cântecelor lor. Mama desemna această vorbire: "țuflită". Fosta mea colegă de la "Eminescu", Stela Pogorilovski, devenită soția lui Aurel Covaci se exprima în acest registru acut: țuflit.

Am prilejul de a rememora episodul scrisorii lui Iliescu:

**"Ion Iliescu i-a trimis o epistola de impacare disidentului
Paul Goma**

Miercuri 17 iul 2002

Presedintele il invita pe Goma, oficial, in Romania Scriitorul "a confirmat de primire" si atat

Un nou gest al presedintelui Ion Iliescu, din galeria reconcilierii cu trecutul. La sfarsitul lunii aprilie, seful statului i-a adresat o scrisoare scriitorului Paul Goma, care traieste la Paris. Intr-un text scris cu o uimitoare detasare de perioada comunismului, presedintele ii face acestuia un portret magulitor, identificandu-l cu cel de la care "s-a nascut cea dintai miscare romaneasca de disidenta". Complimentandu-l ("V-ati facut pe deplin datoria de cetatean matur si responsabil") si compatimindu-l deopotriva ("ati fost inchis, amenintat, torturat, expulzat si exilat"), presedintele i se adreseaza disidentului cu seninatate, neasumandu-si nici un rol in perioada respectiva. In finalul scrisorii, presedintele ii promite lui Paul Goma "covenita recunoastere", invitandu-l oficial in Romania, "in numele unei tari care nu l-a uitat".

Scrisoarea presidentiala face abstractie de un incident personal intre presedinte si Paul Goma. In aprilie 1994, scriitorul i-a trimis celui pe care-l numea "tovarasul Ion Iliescu, prim-secretar-general-sef al PCR", o scrisoare deschisa, redactata in termeni foarte duri. Iritarea scriitorului era cauzata de faptul ca statul roman il instiintase ca fusese absolvit de condamnarea pronuntata impotriva sa de regimul comunist in 1957.

"Eu, tovarase, nu intru in jocul vostru de-a iertarea pacatelor (...). Eu sunt un om liber, tovarase Iliescu, nu ca dumneata", spunea Goma, ca mai apoi, sa-i faca lui Ion Iliescu, un adevarat rechizitoriu. Reconcilierea intre

Paul Goma și Ion Iliescu pare imposibilă, de vreme ce, în 1994, Goma îl considera pe președintele responsabil de: "schilodirea și batjocorirea postuma a adeveraților revoluționari și a Revoluției din 1989", "falsificarea alegerilor", "restaurarea securisto-comunistă". Mai mult, scrisoarea, publicată și în volumul *Scrisuri*, apărut la editura Nemira, se încheie astfel: "Acestea sunt motivele pentru care nu va îngadui voua să mă iertați" - așteptați până va voi ierta eu. În Republica Comunistă Română, condusă de Rusia prin ispravnicul ei, Iliescu, eu rămân ce-am fost - dușman al vostru. Până una-alta, te asigur de disprețul meu - distins, Paul Goma".

Fără să mai fie atât de virulent ca în 1994, scriitorul ne-a spus că el și președintele poartă, de fapt, o corespondență. El a refuzat să comenteze, pe fond, misiunea președintelui, motivând ironic: "e vorba de o corespondență intimă, de amor". În schimb, a făcut trimitere, spre aducere aminte, la scrisoarea lui din 1994. Ca răspuns, Paul Goma s-a limitat la o confirmare de primire foarte seacă:

"Am așteptat zece ani ca să-mi răspundă. Am confirmat de primire, să nu se creadă că nu sunt civilizată".

Luni 16 august 2010

Mihai Cimpoi mi-a răspuns, azi:

"Iubite maestre Paul Goma,
am primit cea de-a doua scrisoare a Domniei Voastre cu precizări și sugestii, pentru care vă mulțumesc din suflet.

Voi face neapărat și eu aceste precizări președintelui Ghimpu, sperând că va accepta să acorde cetățenie moldovenească tuturor membrilor familiei. Cred că trei noi cetățeni de marcă vor constitui o bucurie a noastră comună, consfințind legământul întregii familii cu aceste meleaguri terorizate de Istorie. Zic acest lucru fiindcă am înțeles că tustrei ați împărțit același destin, care e și a tuturor basarabenilor. Vă așteptăm, prin urmare, pe toți trei la Chișinău și Mana.

Cât privește cea de-a doua sugestie – rugămintea, am și găsit o variantă, care nădăjduiesc să fie acceptată de primăria municipiului Chișinău. Propun, în acest sens, ca Centrul-biblioteca „Paul Goma” să fie deschis în incinta clădirii Societății „Limba noastră cea română”, aflată în centrul orașului, în care se află și biroul Asociației deportaților basarabeni. Sper să nu vă certați. Clădirea dispune de suficient spațiu pentru a fi expuse cărți, manuscrise, fotografii, materiale din arhiva personală (în cazul în care le veți dona). (subl. mea, P.G.)

Vă doresc sănătate și inspirație. Suntem în așteptarea venirii Domniilor Voastre – în bloc familial!"

*

paulgoma@free.fr

Obiect : Dacă lipsește Dl Cimpoi, mă adresez colaboratorilor săi:

Date : 17 august 2010 08:11:09 HAEC

À : saca005@yahoo.com

În zilele următoare vor ajunge la Chișinău prietenii Gelu Tofan și Flori Bălănescu. Vor aduce și un număr de exemplare din cărțile mele destinate bibliotecii din Mana și liceului "Ghibu" din Orhei (unde este directoare nepoata mea, Angela Goma-Trubceac).

Până să se definitiveze Centrul-biblioteca de care pomenea Dl. Cimpoi, vă rog să găzduiți la sediul Dvs. cărțile nedistribuite. Sper să nu vă incomodeze prea

multă vreme.
Va multumesc,
Paul Goma

(...) *Miercuri 18 august 2010*

Am pierdut simțul calendarului. Nu mai știu pe ce lume a timpului mă aflu, nici dacă mă chiar aflu și nu visez.

Vești contradictorii îmi vin din direcții contrare - rele, dinspre, cum altfel, Rusia: Matahala/Canibala dă din ciubote, din mânușile cu un singur deget (cel contrar) și rage amenințări, că uite-acum ne-nghite!; bune, dinspre contrariul Rusiei: Basarabia, și nu "Moldova" cum îi zic oficialii (ca să nu-i supere pe ruși), dar și fostul meu prieten Dorin Tudoran, e drept: tot oficial, mai cacatolic decât americanii de două generații și un sfert. La urechile mele nu au ajuns decât adieri de zvonuri. Așa că până nu primesc, pe hârtie *informația*, nu mă dau dus (pe aripile cu pricina - măi doruleț, măi).

Am redactat pagina "discursului de sosire", însă nu am știut cum să formulez, nu refuzul de a da interviuri, ci imposibilitatea (și inutilitatea) de a repeta lucruri demult și de multe ori... *scrise*: în cărți de hârtie, pe situl internetic. Am să mă străduiesc să găsesc o formulă politicoasă, neofensatoare de a declina invitația.

Și, la urma urmei, ce anume nou mai am de spus și încă nu am spus?

*

De : paulgoma@free.fr
Objet : Dragă Domnule Cimpoi,
Date : 18 août 2010 09:40:16 HAEC
À : saca005@yahoo.com

Numărînd eu pe degete, constat că au mai rămas două săptămâni în care oficialitățile pot face ceva pentru mine - Referendumul, rezultatul lui pot împiedeca sau opri mersul...

Firește, nu îi dictez eu D-lui Ghimpu ce să facă - însă dacă tot avea de gând să facă ceva, după cum mi-ati scris, să sacrifice zece minute și să decreteze situația noastră. Dacă o rezolvă înainte de Referendum, e foarte bine - dacă dă și o dispoziție Ambasadei de la Paris, să se ocupe de hârtii, de bilete de călătorie și de transport la aeroport (noi, mai spun o dată: neavînd bani pentru așa ceva.).

Probabil sunteți și Dvs în concediu, însă colaboratorii vă vor comunica acest mesaj al meu.

Rămân în asteptare - cu incredere.
Paul Goma

Joi 19 august 2010

Astă-noapte, pe când dormeam, vorba mamei, am auzit, am văzut, am mirosit cum curgea năvalnic, șuvoinic pe lângă

mine, fără să arunce un ochi întracoace, un (pâ)râu de munte, un torent: timpul. Acel ceva imaterial care pentru mine are materialitate: apă (iute-curgătoare) bolovani rostogoliți la vale, hoituri de animale - și chiar flori de soc. De ce de soc, florile? Nu ți-o spune.

Astfel se explică graba cu care i-am trimis lui Mihai Cimpoi ultimul răvaș, cel de ieri.

La televiziunea franceză se dă de la o vreme o reclamă pentru...- nu rețin “esența”, ci doar aparența mă atinge:

Doi băieței discută. Cel mai mititel zice:

«Voiăștia mari nu înțelegeți...» - și ce contează ce spune cel mic despre mai-mari, că nu înțeleg, eu, cel-mai-mic-din-clasă știu că așa este, acesta fiind adevărul-adevărat! Cruce!

Cei-mari nu înțeleg lucruri la mintea... celor mici, dar nu și a marilor: că eu, de pildă, ca alungat din țara mea, lipsit de cetățenie, potrivit prevederilor, nu am dreptul să călătoresc și în țara mea, maștera România. Și este logic, drept: *am fugit* (folosesc limbajul securist practicat curent în scris de marii oameni de litere ardeleni Zaciu, Breban) din acea țară, apoi vreau să călătoresc în (sic) ea? Or “factorii” de la Chișinău, cei care au formulat primii invitația caldă, prietenească, “nu înțeleg” - fiindcă ei nu sunt copii-mici - că pentru a o onora, eu am nevoie de niște blestemate de hârtii, afurisite de acte atestând primirea cetățeniei moldovenești, pașaport, bilete de călătorie... Firește, mă unge la inimă știrea că voi fi făcut cetățean de onoare al Chișinăului (nu știu, bieții basarabeții, ce-i așteaptă: proteste hotărâte, bolșevicioase din partea Asociațiilor Evreilor de acolo, denunțuri ferme din partea Ambasadei Israelului, la indigo cea a Americii și mai ales a reeducatei-ca-la-Pitești: Germanii - împotriva acordării unui astfel de titlu unui notoriu antisemit-negaționist, doar javra M.D. Gheorghiu (ghidată...sociologic de bătrâna canalie bolșevică Serge Moscovici, cel care, profitând de ocupația rusească a României, după august 1944 imaginase o... republică sovietică românească, la Iași), are tovarăși de șaibă dincolo de Prut.

Însă eu am nevoie, acum, de pâine. Nu de cozonac!

Cum e mai bine să fii, în viață: copil-mic, înțelegând ceea ce copiii-mari nu înțeleg? Întrebare inutilă: eu am fost, de totdeauna, dacă nu Copilul-Mic-Înțelegătorul (văzutelor și nevăzu-telor), atunci, sigur: Infantilul.

*

Imaginea cu timpul curgând șuvoi pe lângă mine, mi-a revenit azi, când am aflat de întâlnirile lui Ghimpu cu Băsescu.

Dacă Ghimpu ar fi rezistat în fața protestelor Rusiei, cum a dovedit-o în alte împrejurări decât fleacul de cetățenie moldovenească acordat (?) lui Goma, va rezista el șoaptei lui Băsescu, fratele de peste Prut, care îi va turna cucuta în ureche: «Nu e momentul pentru un astfel de gest care îi va supăra pe evrei, adică pe americani; pe israelieni, adică pe americani; pe nemți care-s la cizma ovreilor - măi frate...»

Iar Ghimpu, chiar de va mirosi că “supăratul” este chiar “fratele” - care nu va fi el la întâia vindere-de-frate (!) - cum va reacționa? Chiar să fie nevoie să fac un desen?

Și de astă dată tot un românaș va fi, doar aparent, instrumentul Rusului, în realitate: inițiatorul unui astfel de miorișism. Iar șmecherul-foc, Românescul Bă-Băsescu va pretinde: «Au fost presiuni...» - această subtilă explicație românească mi-a fost dezvăluită de Magda Ursache, într-un text recent în care vestejea lașitatea scriitorului-la-români, exprimată ca mai sus (o repet: «Au fost presiuni...», de parcă ar fi fost o permanentă stare-de-amenințare-a-patriei, ca în în ajun de 26 iunie 1940), combătută prin observațiunea autoarei în replică la tângu-ire: «Da, au fost presiuni - dar unii le-au rezistat, alții ba...»

Să fiu eu doar un “negativ” (ce oroare acest *adjectiv*!)? Sunt. Obișnuit a fi... pozitivat bolșevicește, cu parul peste mâini, peste cap, la țurloaie, prin lovituri diriguitoare (spre țelul măreț: ‘cialismul, pe culmili ‘munizmului), ele au făcut din mine un Goma Necredinciosul, care abia după ce pipăie crede - atunci și nici atunci. Și cine va fi surprins, indignat, ultragiât de neținerea de cuvânt a lui Ghimpu? “Colegul de condei” Manolescu? Adameșteanca- cea-iute-pe-la-nghițitoareancă? Gabi Liiceanu cel Știucos-Păros? Buzura - ori slugile lui și ale lui “Radu Ioanid” de la Tel Aviv-Chișinău: Gârneț, V. Ciobanu, Erizanu?

Să fim serioși, tovarăși! Acum, când în sfârșit i se arde una peste bot lui Goma, noi, scriitoricimea română să... deplorăm ciomagierea meritată/cu vârf și-ndesat/ă/ ?

Că tot am adus vorba de “prieteni basarabeni” de la organul *Confort* V.Ciobanu, Vasile Gârneț - și de editorul Erizanu:

Cum voi putea eu înfrunța *privirea* lor (chiar dacă nu le-o voi vedea, ei aranjându-și taman atunci o călătorie în Occident, că Occidentul pe ei îi așteaptă, cu sufletul la gură?). *Privirea* celui care ți-a făcut o măgărie, o porcărie, o câinărie, însă dotat cu o structură de neam-prost, se apără executînd, mental, “schimb de locuri”: deci *privirea* neamului-prost devine, oportun, din a celui-care-a-lovit, a celui care bietul, a fost lovit, atacat, batjocorit, porcăit, condamnat : **antisemitizat**.

Repet o vorbă nu chiar atât de frecventă pe meleaguri, în ciuda faptului că îl corect caracterizează pe român - deci și pe basarabeanul de extrem de proastă calitate:

«Să te ferească Dumnezeu de răzbunarea vinovatului față de tine, prin o măgărie-câinărie-denuț : este mai feroce decât a cuiva căruia tu i-ai fi făcut rău - exemplu: l-ai fi acuzat, slugărește, că este antisemit»

Și tot în legătură cu cei trei crai basarabeți numiți mai sus : vor avea *privirea* (în privirea mea...) unor ocupanți - nu toți, numai a unora...- ai unei celule supraaglomerate, la introducerea și a ta - și care te ia la întrebări acuzări din prag:

«Ce mai vii și tu, nu vezi că nu mai avem loc?, ai să ne furi și puținul aer care ni se permite să-l respirăm?»

Desigur, nu există nici o justificare a comportamentului lor agresiv (în gând, neavînd ei curajul de a și-l arăta pe față), dar oare slugile prin structură, prin educație au nevoie de motive? - priviți-i pe nemărginiții intelectuali de pe Bâc: Ciobanu, Gârneț, Erizanu. Nu le sunt suficiente pretextele josniciei lor, lipind pe fruntea mea eticheta de *antisemit*, cea care nu are nevoie de dovezi, de argumente, ci doar de o împrôscătură de scuipați, ca garnitură?

Amărăciunea mea, fără leac: acești oameni de litere și de nimica sunt basarabeni de-ai mei. Ce rușine!

Duminică 22 august 2010

Zbiară Rușii din toate g(ă)urile, de parcă ar fi înviat Hitler (iar Stalin s-ar fi speriat de moarte, ca în 22 iunie 1941), prietenul lor de...- uite, mâine, 23 august 1939, data Pactului Criminal, se vor împlini...72 de ani de prietenie indefectibilă între cei doi monștri - dar Bestia Roșie tot o trăsese în piept pe cealaltă, ucigînd de vreo 5, 6, 7 ori mai mulți oameni și înrobise, pentru 70 ani, milioane și milioane de suflete...

... Ziceam că Rușii se strofolesc la... Băsescu, cel care mai alaltăieri, întreat fiind dacă România are interese în Transnistria, răspunsese:

"România are interesul ca Republica Moldova să-și redobîndească integritatea teritorială, iar interesul nostru este legat de lucrurile în care credem. Credem că niciunui stat nu i se poate ocupa o parte din teritoriu".

Ca să vezi: o dată în viața i-a scăpat un adevăr și atunci este bătut la palmă pentru neascultare! Lavrov fiind cel care l-a criticat-condamnat pe Băsescu. Pentru *vorbe* - delict grav, de agitație publică, art. 327 din Codul Penal Sovietic, aplicat și la noi, în România ocupată-de-liberatorii-de-la-răsărit (eu fiind unul din miile și miile de "beneficiari" ai lui).

Însă nimeni nu l-a urecheat pe Băsescu pentru alte, tot *vorbe*:

"(...) Trebuie să încep prin a exprima regretul enorm pe care îl am pentru acest *incident* (subliniera mea, P.G.) și să exprim public condoleanțele pentru familiile bebelușilor (...)"

Așadar nenorocirea de la Maternitatea Giulești, unde mai mulți nou-născuți au murit arși a fost "incident"! Președintele lui Liiceanu-Filozoful, Ungureanu ("Gaură"), Patapievici-Lombric-Papioniuk și al atâtor intelectuali umaniști lingualiști ca Mihăieș, să fi fost în acel moment doar beat-chior, sau acesta este naturelul său de securist împruțit, murdar, murdăritor a tot ce atinge?

Începem - am folosit pluralul, Ana fiind gând-la-gând cu mine - să ne obișnuim cu ne-ducerea în Basarabia. Ne doare, ne mânie, mai sperăm că, "de astă dată nu va fi ca de obicei: rău", dar... N-o să murim noi dintr-atâta, dar nici bine n-are să ne fie.

Mai-rău ne-ar fi fost dacă am fi ajuns la Chișinău și am fi fost întâmpinați de grupuri organizate de "cetățeni moldoveni" indignați de intruziunea noastră, antiruși odioși, în țara lor și doar a lor, *Nașa Moldova*, a pensionarilor enkavediști, a înalților funcționari trimiși de la Centru, să ne învețe cum să mergem în mâini (apoi în cap), a Ieducatorilor sovietizatori, Învățătorilor de Limba-Rusă-Cântînd, a Ocupanților, a Colonizatorilor; (grupuri organizate) de "cetățeni moldoveni minoritari" (citește: evrei) ultragiați de invitarea, "în Republica noastră" [«*Orgheiev, Orgheiev, rodina evreiev*»] a unor notorii antisemiți - ca de-o pildă soția mea; să nu fie uitat fiul meu. Ei da, atunci ne-am lua geamantanele (pardon: *cemadanele*) și am încerca să ne îndreptăm spre gară, vorba lui Brega, însă fără ca vreun taxi să oprească la semnalul nostru și să ne ia, ba să fim mulțumiți că trecătorii nu ne-au și scuipat și nu ne-au bătut cu pietre, nu ne-au opărit cu uncrop, nu ne-au botezat cu secrețiile intelectualicești sioniste, păstrate în oalele de noapte marcate cu steaua lui David - după clasicizata metodă a ovreilor din Basarabia, Bucovina de Nord, Herța, începînd din 28 iunie 1940.

Luni 23 august 2010

"Republica Moldova vrea să condamne pactul

Ribbentrop-Molotov - România liberă 22 August 2010

Președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu a declarat că lucrează la un decret de condamnare a pactului Ribbentrop-Molotov, semnat la 23 august 1939, care a scindat Europa, împărțind-o în sfera de influență sovietică și cea occidentală, relatează NewsIn.

Anunțul a fost făcut de Mihai Ghimpu vineri, 20 august, la emisiunea Fabrika, de la Publika TV. "*Ceea ce s-a produs atunci trebuie condamnat*", a ținut să menționeze Ghimpu. (...)

Acest Pact a determinat în cele din urmă scindarea Europei prin Cortina de fier, între anii 1945-1989. În acești 45 de ani, Europa Occidentală a progresat prin practicarea democrației și a economiei libere în toate țările aflate la vest de Cortina de fier, în timp ce Europa de Est a avut parte de regimuri totalitare dure, aservite Kremlinului, și de economii centralizate, de stat.

Un precedent decret semnat de Mihai Ghimpu, prin care declara 28 iunie "Zi a ocupației sovietice", a stârnit profunda nemulțumire a Moscovei și nu a fost agreat de colegii din Alianța pentru Integrare Europeană, aflată la guvernare la Chișinău. Decretul se încheiea cu solicitarea retragerii de către Federația Rusă, succesoare de drept a Uniunii Sovietice, a trupelor și armamentului de pe teritoriul Republicii Moldova. **În cele din urmă, decretul a fost declarat în justiție neconstituțional."**

Foarte bine, foarte frumos, nespus de mângâietor. Dar, vin eu cu întrebarea din fundul sălii: acest decret va avea o soartă normală, ca într-o lume normală, ori va fi "tratat" cu aceeași deferență, respect ca și decretul prin care declara 28 iunie "Zi a ocupației sovietice"? Întrebare de bun simț: Basarabia, oricât de mulți oameni normali, proeuropeni, protricoloriști (adică ai unei Româнии ideale) ar avea, ar fi în stare să o rupă cu determinarea rusească, asiatică, brutală, irațională - care nu este doar amenințătoare, deasupra capetelor lor, ci le-a intrat în sânge, în mațe, în cap (dacă mai au unul încă ne-turtit, necubizat de suferință) - dar și să-și debaraseze picioarele de ghiuleaua balcanismului, a țigănismului regătenesc (priviți-l pe Băsescu, dragi băsesiști!) care îi ține prizonieri în Cloaca Valachica?

*

O săptămână agitată, plină de evenimente, însă nu toate bune. La acestea se adaugă ne-odihna, ne-somnul, deci nervozitatea, deci iritabilitatea tustreilor. Sperăm că de joi vom intra în normalitatea noastră.

Aștept un semn de viață dinspre M. Cimpoi. Placid. Aproape inert. Deloc resemnat cu soarta-mi, doar obosit de așteptare.

Vineri 27 august 20

(...) O scrisoare a nepoatei de la Orhei Angela Goma, căsătorită Trubceac:

"(...)Am vorbit cu tata la Craciun si iata ce si-a amintit:

- Bunica Feodora/Tudora Goma a mers la bunelul Ion Goma in 1944, care se afla intr-un lagar foarte mare de concentrare a prizonierilor romani si germani, (...) la

Floresti (foarte aproape de Balti). Chiar s-au vazut si au vorbit, bunelul a cerut de la bunica ca la intilnirea viitoare sa-i aduca un cleste pentru a taia sirma ghimpata si gardul de sirma ce inconjura lagarul, ascunzindu-l intr-o piine coapta de casa. Bunica asa si a facut, dar... prea tirziu, cind a mers sa-i duca cele cerute bunicul deja era evacuat impreuna cu toti ceilalti prizonieri undeva in Rusia mare, de unde nu a mai avut nici o veste. Impreuna cu bunelul acolo mai era inca 2 consateni de ai lui, si bunica a fost la lagarul din Floresti impreuna cu sotiile celor 2. Sotii lor deasemenea nu s-au mai intors acasa.”

Deci lagărul în care fusese internat unchiul meu Ion Goma era la Florești, nu la Bălți, cum crezusem o vreme. Cunoscându-i pe ruși, îmi spun că lagăre de prizonieri, nu de război, ci de “trădători ai Patriei Sovietice” (citește: basarabeni și bucovineni, capturați mult după 23 august 1944, mult în interiorul țării) fuseseră și la Bălți și la Florești și cine mai știe unde.

Sâmbătă 28 august 2010

Un text parvenit prin Ovidiu Creangă, din Toronto, Canada: **ROMÂNIA NU E FÂȘIA GAZA!**

Scrisoare Deschisă domnului Shimon Peres, președintele Israelului

Ne adresăm Excelenței Voastre, în numele celor pe care îi reprezentăm, precum și al celor aproape două milioane de martiri ai Neamului, uciși, fără judecată, în trecutul încă proaspăt al memoriei naționale. Excelență, După cum bine cunoașteți, comunitatea mozaică din România trăiește și muncește în bună pace, chiar dacă istoria acestor meleaguri a fost zburciunată, plină de controverse și, de multe ori, sîngeroasă.

Prezența Excelenței Voastre în țara noastră reprezintă un prilej, pentru noi, de a încerca să clarificăm împreună, sincer și deschis, "activitatea" unor evrei-comuniști, în epoca postbelică, din România (al II-lea război mondial).

* 28 iunie 1940 - A însemnat invadarea României de către trupele sovietice, avînd ca rezultat anexarea Basarabiei, Bucovinei și a Ținutului Herța, precum și preluarea puterii locale de către evreii-comuniști. Este o lovitură grea - pe care românii au simțit-o în suflet - și, totodată, începutul ofensivei comuniste împotriva Țării și a Neamului Românesc.

* 23 august 1944 - România era "eliberată" de Armata Roșie și "ocupată" de cea mai odioasă diktatură comunistă! Trebuie să precizăm că, la instalarea, prin forță, a comunismului, coreligionarii d-voastră au avut un rol preponderent și condamnat, din punct de vedere istoric. Componenta de peste 90% a evreilor-comuniști printre fondatorii Partidului Comunist Român (în fapt, komisari sovietici de etnie mozaică), veniți în România pe tancurile rusești, a însemnat scufundarea țării în întunericul celor 45 de ani de teroare roșie comunistă.

După fatidicul an 1944, spirala istorică a suferinței românești a crescut

inexorabil, atrăgând în ea zeci de milioane de români deportați, uciși, închiși în temnițele comuniste, privați de cele mai elementare drepturi, în lagăre comuniste. Întregul popor român a fost martirizat, deviat de la cursul său istoric firesc, amputat, prin distrugerea unei întregi generații de intelectuali și înlocuirea acestora cu pseudo-valori de sorginte comunistă, a căror influență este prezentă și continuă și astăzi.

Excelență,

Nu putem să uităm că marea majoritate a "torționarilor" și "educatorilor" din iadul închisorilor comuniste, care au schingiuit și torturat sute de mii de români (opozanți ai regimului comunist), au fost de etnie mozaică. Cu titlu de exemplu, amintim că numai torționarul evreu Bondarenco Pantelimon (Pantiușa), general și fost șef al D.G.S.P. din august 1948, ministru adjunct și locțiitor al ministrului de Interne (1949-1956), se face responsabil de moartea a peste 400.000 de victime anti-comuniste din închisori și lagăre.

Pentru o reintrare în normalitate, amintiți-vă de Sanctitatea Sa, Papa Benedict al XVI-lea, care și-a cerut, pe bună dreptate, scuze pentru responsabilitatea creștină în legătură cu antisemitismul și a cerut evreilor și creștinilor: să se unească pentru a întări relațiile și să continue să meargă împreună pe drumul reconcilierii și fraternității. Nu așteptăm scuze, pentru că noi știm că doar Dumnezeu, în mila Sa nemărginită, are puterea de a ierta cu adevărat, și doar Lui ar fi înțelept să-I cereți iertare! Ce puteți face d-voastră, în numele comunității evreiești din România și din întreaga lume, este să adoptați o poziție corectă față de crimele săvârșite de coreligionarii d-voastră și să condamnați public holocaustul komunist.

Mai nou, recenta obrăznicie a reprezentanților Muzeului Holocaustului din SUA, care pretind Băncii Naționale a României să retragă o emisie numismatică dedicată unor patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, o apreciem ca un atac la adresa Creștinismului Ortodox, ceea ce ne aduce în situația de a ne face să ne îndoim de bunele intenții ale coreligionarilor d-voastră americani.

Vă reamintim, de asemenea, că *recentele d-voastră declarații, potrivit cărora "ați cumpărat" România, alături de alte țări, iar Israelul are o poziție bună, neavând probleme*, (subl. mea, P.G.) sînt jignitoare și alarmante din perspectiva reconcilierii, pe care o dorim cu toții.

Excelență,

În spiritul acestui ADEVĂR, avînd în vedere apropiata vizită oficială a Excelenței Voastre în țara noastră, am aprecia, ca pe un gest de solidaritate cu victimele comunismului din România, dacă ați condamna public comunismul, ca doctrină politică și socială, care a dus la moartea și distrugerea materială și morală a milioane de români. De altfel, bilanțul funebru al victimelor acestei nefaste ideologii ridică numărul global al acestora la peste 100 de milioane în întreaga lume, fiind cea mai distructivă ideologie din Istoria Umanității. O astfel de luare de poziție nu ar constitui, de altfel, decît un bine-meritat gest de respect față de Poporul Român, avînd în vedere faptul că toți șefii de stat din România post-decembristă au onorat memoria victimelor nazismului, vizitînd Muzeul Holocaustului, ori cu ocazia prezențelor oficiale în Israel, și regretînd, în numele umanității care ne caracterizează ca popor, pierderile suferite de coreligionarii Domniei Voastre.

În același spirit al regretului față de pierderile suferite de poporul român, ar fi meritoriu dacă ați binevoi ca, pe parcursul vizitei d-voastră în România, să onorați memoria victimelor comunismului, vizitînd Memorialul Sighet, sau unul dintre abatoarele umane comuniste (Jilava, Aiud sau

Gherla).

Pentru o mai bună informare, vă prezentăm, în continuare, o enumerare succintă a listei celor mai proeminenți evrei-comuniști, răspunzători de holocaustul komunist din România, țară pentru care au luptat și au murit bunicii, părinții și frații noștri:

* Ana Pauker (Hannah Rabinshon) - poreclită "Stalin cu fustă"; secretar general al CC al Partidului Comunist Român (1944-1948).

* Ella Diamantestein - secretara Annei Pauker.

* Ilca Melinescu (Ilka Wasserman) - șefă a MAE; directoarea Editurii Cartea Rusă.

* Carol Lustig - director MAE (1948-1952).

* Ana Toma (Ana Grossman) - soția lui Pantelimon Bondarencu, șeful Securității; ministru la MAE (1950-1952).

* Avram I. Bunaciu (Abraham Gutman) - ministru al Justiției (1948-1952); ambasador la ONU (1956-1957); ministru de Externe (1958-1961).

* Leonte Răutu (Lev Oigenstein) - membru CC al PCR (1948-1972) și multe alte funcții înalte.

* Ghizela Vass - membru CC al PCR (1948-1984); membru în conducerea Comitetului Democratic Evreiesc, în 1950.

* Leopold Filderman - președinte al Comisiei Superioare de Epurație, de pe lângă Federația Uniunilor de Comunități Evreiești.

* Heinrich Kreidl - secretar general în Ministerul Lucrărilor.

* Jean Coller - șef la Direcția de Cadre (1945-1950).

* Walter Roman (Erno Neulander) - evreu din Oradea; șef al Direcției Politice a Armatei; tatăl lui Petre Roman (prim-ministru al României în perioada 1989-1991).

* Silviu Brucan (Saul Bruckner) - conducătorul campaniei de bolșevizare a României; ambasador la Washington (1956-1962).

* Leonte Tismăneanu (Leon Tisminețki) - redactor-șef la Editura PCR; profesor la Facultatea de Marxism-Leninism; tatăl lui Volodea Tismăneanu, actualul președinte al IICCMER.

* Alexandru Nicolschi (Boris Grünberg) - evreu basarabean, șef NKVD pentru România; șef la DGSP/MAI (1948-1961).

* George Silviu (Gersch Golinger) - secretar general al MAI (1946-1953).

* Teohari Georgescu (Burah Tescovici) - agent NKVD; ministru de Interne (1944-1952).

* Moises Hauptgeneral, comandant militar al Bucureștilor (1944-1950).

*Ștrul Mauriciu - colonel, director al Securității Galați și Prahova. Foștii deținuți politici îi atribuie acte de o deosebită cruzime. În zona Vrancei, cuprilejul revoltelor țărănești din 1950-1951, Securitatea îi lega, pe cei capturați, cu sîrmă ghimpată, scuipîndu-i și umilindu-i înainte de a-i împușca.

* Bondarencu Pantelimon (Pantiușa) - general. A fost șeful D.G.S.P. din august 1948, ministru adjunct și locțiitor al ministrului de Interne (1949-1956). Responsabil de moartea a peste 400.000 de victime anti-comuniste din închisori și lagăre. L-a arestat pe Lucrețiu Pătrășcanu. Singurul asasinat care i se atribuie personal este cel al lui Ștefan Foriș, în subsolul unei clădiri de pe Aleea Alexandru, în 1946. Ajutat de șoferul lui, Dumitru Neciu, Pantiușa l-a ucis cu o rangă de fier, apoi l-a aruncat într-o groapă săpată, în prealabil, în aceeași curte, acoperindu-l cu moloz.

* Fuchs (Fux) Iani - maior, Fălticeni - arestate copii de 12 ani, fiindcă se jucaseră de-a partizanii la marginea unei păduri, cu arme de jucărie. Conform documentelor interne ale Securității, pe acești copii i-a torturat într-un mod barbar. Tot la Fălticeni, superiorii lui, veniți în control, au relatat despre starea îngrozitoare a unei femei arestate de circa opt luni. Reținută într-o celulă al cărei pat nu avea scânduri, cu răni grave la șoduri, stătea direct pe ciment, unde își făcea și nevoile. De jur-împrejurul ei forfoteau viermii, iar mirosul era insuportabil. Femeia înnebunise deja, urlând de disperare când i s-a deschis ușa. Irina Itu, curiera personală a lui Iuliu Maniu, și-l amintește și ea pe "fiorosul maior Fux", care i-a smuls unghiile cu cleștele.

* Feller Moritz - locotenent, Botoșani. Tortionar sadic, l-a torturat pe tatăl lui Ilie Alexoaie, folosind curentul electric, de peste 80 de ori, pe Gh. Anghelache l-a bătut cu funia udă și l-a scuipat. Conform mărturiei lui Emanuel Babii, Toderiță Fediuc a decedat în urma bătăilor aplicate de Feller.

Lista este lungă și cuprinde încă 211 nume de evrei-comuniști din posturile-cheie ale Partidului Comunist Român.

O rugăm pe Excelența Voastră să primească expresia înaltei noastre considerații. Semneaza:

Asociația Victimelor Mineriadelor 1990-1991 din România, prin președinte Viorel ENE

Asociația Baricada Inter 1989, prin președinte ec. Ion IOFCIU

Mișcarea pentru Libertate, prin președinte av. Mihai RAPCEA

Asociația Pentru Apărarea Drepturilor Apatrizilor și Refugiaților, prin vicepreședinte Mircea Surdu București, 3 august 2010

Să admitem, prin absurd, că Shimon Peres chiar citește textul de mai sus - în întregime, fără a sări un rând, un nume, o crimă denunțată; ce face el?

Nu aruncă "hârtia", nu-i tratează de "antisemiți" pe autori.

Atunci, ce face ?

Nimic. Ni-mic. Trece la alte puncte de pe ordinea de zi.

Fiindcă ceea ce a citit... *nu poate fi adevărat!* Cum să fie adevărat că evreii lui din Imperiul Sovietic fuseseră neomenoși, sadici, cruzi, criminali? Ar însemna că și israelienii contemporani sunt nesimțitori, sadici, criminali - în Ghaza, de-o pildă.

Or Peres știe: dacă Israelul a cumpărat Ungaria, Polonia, România, a "doar" distrus Ghaza - însă nu au cumpărat-o.

*

Și de citat cu durere, cu mânie, cu neuitare:

Document despre ce am trăit și noi și familiile noastre - însă pe malul drept al Prutului:

Timpul, 27 August 2010, ora 04:58

CRIMELE COMUNISMULUI

"Un minigulag în centrul Chișinăului

Cel puțin 60 de mii de basarabeni au fost întorși cu forța în RSS Moldovenească după cel de-al Doilea Război Mondial.

Se consideră că gulagurile au existat doar în Rusia, avându-se în vedere locurile unde erau internați și deținuți cei supuși represiunilor politice în anii stalinismului, condamnați la ani grei de detenție și munci istovitoare. Totodată, gulaguri se numeau zonele situate, în mare parte, dincolo de Ural și în Siberia, de unde cei ajunși acolo, de obicei, nu se mai întorceau. În fine, se cunoaște că instituțiile respective erau sub conducerea unei administrații militare din cadrul NKVD, denumită Direcția principală a lagărelor (**Glavnoie Upravlenie Lagerei** - rus.), de unde și prescurtarea GULAG.

Ei bine, un gulag a existat și la Chișinău, fapt ținut în mare taină de autoritățile de la noi atât până la 1991, cât și după. Arhiva Serviciului de Informații și Securitate al R. Moldova conține un fond intitulat „Materiale documentare de filtrare și trofeu în privința persoanelor repatriate în țară în primii ani de după Războiul al Doilea Mondial și foștii prizonieri de război”. Potrivit unui document oficial, emis de SIS, aici sunt stocate informații și tot atâtea dosare pentru circa 48.000 de persoane originare din Basarabia, a căror soartă a fost influențată, mai întâi, de cel de-al Doilea Război Mondial, și apoi de acest gulag.

După cum sugerează denumirea fondului respectiv, el se referă la două categorii de persoane: a) persoane civile repatriate în RSSM în primii ani de după cel de-al Doilea Război Mondial și b) foștii prizonieri de război. Precizăm că prin „repatriere” înțelegem aducerea cu forța a basarabenilor care au rămas în România și în alte state din Europa după 1944 sau au fost duși la muncă forțată în Germania. Prizonierii de război erau ostașii basarabeni din Armata Română luați în captivitate de sovietici pe frontul german, la gurile Donului sau la Stalingrad, inclusiv după 23 august 1944 pe teritoriul României. Aceste categorii de persoane, odată nimerite în mâinile sovieticilor, erau internate într-un loc special numit Centrul de filtrare și trofeu care, de fapt, în cazul celui din Chișinău, era un minigulag local.

Ideea unor lagăre speciale apare la 1940 (față de gulagurile tradiționale, care au apărut cu mult înainte), când circa 5,5 mii de soldați sovietici au ajuns în captivitate la finlandezi (toți fiind trimiși într-un lagăr din reg. Ivanov, majoritatea judecați, iar soarta celor mai mulți nu se cunoaște). Ulterior, în luna decembrie 1941, Comitetul de Stat pentru Apărare al URSS - organul suprem executiv în timpul războiului - a emis o hotărâre care prevedea organizarea de lagăre, în cadrul NKVD, pentru verificarea „foștilor soldați ai Armatei Roșii, ieșiți din încercuire, care au evadat sau au fost eliberați din captivitate”. Observăm că, potrivit concepției sovietice, acești soldați nu mai erau considerați ostași ai Armatei Roșii, ci „foști”, adică dușmani. În lista persoanelor care trebuiau trecute prin asemenea lagăre au fost apoi adăugate și persoanele civile care, din diverse motive, au nimerit peste hotarele URSS. Pentru a reglementa statutul unor asemenea centre, Lavrenti Beria, macabru narkom al Securității din URSS, la 13 ianuarie 1942, a elaborat un regulament special. În scurt timp, au fost aprobate și alte documente care reglementau statutul și activitatea acestor centre.

De obicei, centrele se organizau în foste hale, cazărmi, imobile mari cu multe camere etc., dar neapărat și cu un spațiu mare la sol, pentru a găzdui un număr mare de oameni cu bunurile lor personale, cu

garduri înalte, bine păzite. Printr-o hotărâre, s-a stabilit că alimentarea persoanelor din aceste centre se efectua la fel ca în gulaguri. Potențialii „locatari” ai unor asemenea centre erau identificați de toate organele de represiune din URSS, iar odată căzuți în mâinile lor erau aduși aici de un convoi al NKVD. Comisia care se pronunța asupra sorții persoanei era compusă dintr-un reprezentat al NKVD, unul al NKGB, al treilea reprezentând SMERȘ-ul (unitatea militară care se ocupa de prinderea agenților străini). Persoanele intrate aici erau supuse unei verificări, fiind trimise demersuri la câteva instituții specializate pentru a se afla dacă există materiale compromițătoare pe numele lor. În funcție de răspunsuri, cetățeanului fie i se întocmea o fișă personală, fie, dacă era suspectat, era supus unui interogatoriu. Celor cărora li se depistau unele elemente suspecte li se intenta un dosar penal și erau trimiși în GULAG-ul mare. Din categoria aceasta făceau parte foștii soldați ai Armatei Roșii (căzuți în captivitate la nemți) și cei din Armata Română (suspectați de colaboraționism sau că au deținut funcții în administrația română a Basarabiei etc.). Celor „curați” (duși de bună voie la muncă în România sau în alte state) li se elibera, în loc de pașaport, o legitimație specială și ei nu aveau dreptul să părăsească regiunea indicată drept loc de trai. Se aflau la evidența NKVD, li se luau amprente digitale.

Potrivit unor date, către vara lui 1945, în URSS activau 43 de lagăre de filtrare speciale, 26 de lagăre de filtrare, 74 de lagăre de control și 22 de puncte de selecție pe teritoriile Germaniei și ale altor state din Europa de Est. Odată cu ajungerea Armatei Roșii la hotarele URSS, s-a decis înființarea unor asemenea centre de filtrare și trofeu pe linia graniței.

Nu toți foștii cetățeni sovietici doreau să fie repatriați, fapt observat și de aliații sovieticilor. Pentru a-i ademeni să revină, autoritățile comuniste asigurau guvernele american, englez și francez, în ale căror zone se aflau cetățeni sovietici, că aceștia nu vor fi supuși persecuțiilor.

Despre existența Centrului de la Chișinău se pomenește într-un raport al procurorului general al RSSM, **F. Doncenko**, adresat la 17 ianuarie 1945 locțiitorului procurorului general al URSS pentru dosare speciale, general-maiorul de justiție **Vavilov**:

„Strict secret. Raport privind starea punctului de filtrare din or. Chișinău. Prin prezenta, Vă aduc la cunoștință următoarele: În RSS Moldovenească, sosesc cetățeni ai URSS, care trebuie repartizați în diferite regiuni ale URSS, repatriați din România. Pentru verificarea lor, din luna octombrie 1944, în or. Chișinău funcționează un Centru de filtrare. Luând cunoștință de activitatea lui, am stabilit că reprezentantul Ministerului Apărării al URSS, al SCN [Sovietul Comisarilor Norodnici] al URSS și SCN al RSSM este cel care conduce acest Centru. Centrul are o capacitate de 1.000 de persoane. Termenul de ședere în Centru a fost stabilit de 10 zile. Timp de trei luni, de când funcționează, prin Centru au trecut circa 10.000 de persoane. Termenul de ședere, în anumite cazuri, se prelungește.

Actualmente, la Centru se află peste 2.000 de persoane, cu animale și bunuri. Cred că, în procesul repatrierii, prin Centru trebuie să treacă nu mai puțin de 150.000 de persoane. La inițiativa și cu participarea mea, chestiunea Centrului a fost discutată de organele de

resort din RSS Moldovenească.

Printr-o Hotărâre a SCN al RSSM, se prevede organizarea încă a unui Centru în or. Bălți, cu o capacitate de 2.000 de persoane. Până în prezent, Procuratura nu a verificat activitatea Centrului. Consider că supravegherea activității Centrului trebuie pusă în sarcina procurorului militar sau a procurorului militar al NKVD al RSSM. Pun în discuție acest subiect în fața Dvs. în mod prioritar. Rog să fiu informat. Procurorul RSS Moldovenești, consilier de stat de justiție de rangul III F. Doncenko”.

O altă informație despre Centrul de filtrare și trofeu din Chișinău este furnizată într-o telegramă a lui **Lavrenti Beria** adresată conducerii URSS:

„02.01.1945. Nr. 11/b. Strict secret. Tov. Stalin, Molotov și Malenkov. NKVD a URSS raportează că, din momentul începerii activității centrelor de filtrare și control pentru recepționarea cetățenilor URSS în patrie, până la data de 30 decembrie 1944 au fost recepționate și verificate 96.956 persoane. Inclusiv în RSS Ucraineană - 13.960, RSS Bielorusă - 7.228, RSS Moldovenească - 9.688, RSS Estonă - 18.456 (ai naibii “moldovenii” și estonienii: ei erau mult mai... “verificați” decât alții, din regiunile slave... n.m. P.G.), Regiunea Leningrad - 45.011, Regiunea Murmansk - 2.610.

Din numărul total al acestora, au fost eliberate, cu permis de ședere la locul de trai, 38.428 persoane, trimise la comisariatele militare - 5.824 persoane, pentru încorporare, trimise pentru verificări suplimentare în lagărele speciale ale NKVD - 43.693 persoane. Printre cei verificați au fost depistate și arestate 153 persoane, complici ai nemților, trădători de patrie”. Telegrama amintește despre două persoane descoperite la Centrul din Chișinău, cărora li s-au intentat dosare penale.

*Problema repatrierilor cetățenilor sovietici în URSS era una de interes național, așa încât, de exemplu, vicecomisarul pentru afacerile externe al URSS **Vîșinski** adresa, la 23 aprilie 1945, o scrisoare lui Stalin, prin care îl informa că în România, **18 mii de foști cetățeni ai URSS nu doresc să se întoarcă în țară. Vîșinski a propus repatrierea lor cu forța.***

Să reconstituim numărul (și data) celor intrați la Centrul de filtrare din Chișinău. Potrivit inventarului nr. 1 din arhiva SIS, prima partidă de basarabeni, în număr de 75, intră la Centru pe 20 decembrie 1944 (din raportul lui Doncenko vedem că Centrul fusese înființat mai devreme). Numele celor intrați sunt trecute în ordine alfabetică. Până la finele anului, Centrul a mai găzduit: la 22 decembrie - 32 persoane, la 26 decembrie - 161, la 27 decembrie - 110 și 28 decembrie - 29. În total, în 1944 la Centru au fost aduse 411 persoane (credem că în registru erau trecuți doar basarabeni, iar persoanele care nu erau originare din Basarabia erau luate la evidență la centrele în care erau trimise). Odată cu terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, a crescut și numărul celor intrați la Centru. Astfel, în 1945, la Centru au fost aduse 3.803 persoane, în 1946 - 8.853 persoane, în 1947 - 13.941 persoane. Către finele anului 1950, prin Centrul de la Chișinău fuseseră trecute 36.784 persoane, în anul morții lui Stalin erau deja 46.416, iar la finele anului 1960 - 56.487 persoane. Ultima înscriere în registru datează cu 15 august 1995, fiind, de fapt, un dosar rătăcit prin arhivele altor ins-

tituții militare și transmis SIS-ului. La această dată, numărul persoanelor ale căror dosare se păstrează aici este de 58.955.

Deși SIS-ul anunță oficial că fondul respectiv conține peste 48.000 de dosare, observăm că, în realitate, în cele 18 inventare ale acestui fond au fost înscrise 58.955 persoane. Diferența, de 10.955 de dosare, fie a fost comasată cu dosare identice ale aceleiași persoane, fie au fost trimise în alte centre de filtrare, fie au fost distruse. În registru, în dreptul a aproape jumătate dintre cei ajunși la Centru este trecută inscripția „Dosar special de cercetare” (*Fond spețialnogo deloproisvodstvo* - rus.), adică persoanei i s-a întocmit un dosar, ea „căpătându-se” cel puțin cu deportare pentru șase ani în regiunile periferice ale URSS.

Repatrierea foștilor cetățeni ai URSS s-a terminat către 1948. În cinci ani, au fost repatriați în total în URSS circa 1,5 mln. de foști ostași sovietici și peste 3,5 mln. de persoane civile. Printre aceștia, au fost și cele 58.955 de persoane trecute prin Centrul din Chișinău. Conform unor informații neconfirmate încă, gulagul de la Chișinău s-ar fi aflat în zona Spitalului „Toma Ciorbă”. Nu cunoaștem cât timp a activat centrul respectiv. Legea privind reabilitarea persoanelor supuse represiunilor politice vizează și aceste persoane. În cea mai mare parte, ele așa și n-au fost reabilite.

P.S. Soarta persoanelor trecute prin gulagul de la Chișinău (fișierele pe care le reproducem) a fost diferită: Mefodie Buruian a fost trimis la locul de baștină - Vasilcău, jud. Soroca, iar Constantin Amardeoli (Amarghioalei?) s-a ales cu deportare în RASS Komi, pe un termen de șase ani.

P.P.S. Pe teritoriul fostei RSSM a mai existat un centru de filtrare la Bălți și altul la Bender (Tighina). Pentru zona de sud a Basarabiei, au fost deschise centre de filtrare la Ismail și Cetatea Albă, dar acestea țineau de RSS Ucraineană.

Comentariile cititorilor

1. De Limba romana la 28.08.2010, ora 01:41

Cand vor fi desecretizate arhivele KGB-ului cu privire la interzicerea limbii romane? In toate institutiile de invatamant din Moldova erau curatori KGB care se ocupau cu persecutarea studentilor moldoveni, care incercau sa aduca carti romanesti in Chisinau. Cand vor fi desecretizate interogatoriile la care erau supusi studentii din Moldova? Erau indicatiile KGB cu privire la denumirea limbii si la interzicerea folosirii glotonimului "limba romana"...

*

În sfârșit, un prilej de descrețire a frunților:

“Primul parc național din Moldova

Parcul Național Orhei, unicul de acest gen în Republica Moldova, va fi amplasat pe o suprafață de peste 20 de mii de hectare și va include 15 sate din două raioane – 14 din Orhei și comuna Romanești din Strășeni. „Acest proiect este o adevărată perlă”, a declarat directorul Grădinii Botanice din capitală, Alexandru Teleuță, la un seminar organizat la Orhei, la care a fost lansată campania de sensibilizare și informare a populației în domeniul conservării biodiversității, transmite Info-Prim Neo.

Primul parc național din Republica Moldova va avea patru zone, două dintre acestea vor fi de agrement: una de agrement temporar, unde vor

putea fi vizitate locuri pitorești, iar cealaltă de agrement de lungă durată, în care vor fi construite pe viitor hoteluri și baze turistice. În zona de agrement temporar un agent economic a ridicat deja câteva căsuțe pe marginea unui lac, unde oamenii se pot odihni pentru o taxă convenită cu patronul.

Celelalte două zone ale parcului vor fi pentru cercetare și protecție integrală. În una dintre acestea vor fi cultivate plante agricole, dar și copaci – stejari, frasini, tei etc., a spus șeful ocolului silvic Seliște, Gheorghe Cuza.)*

„Avem plăcere de a implementa componenta de informare și educare a populației din regiunea Orhei, în special în ceea ce ține de conservarea biodiversității și crearea Parcului Național Orhei. Cred că vom face un lucru bun și util”, a declarat președintele ONG „ProRuralInvest, Viorel Gherciu, la conferința de presă susținută la Orhei în aer liber.

„Este primul proiect de acest gen. Felicitări pentru lucrătorii în domeniul mediu, dar și pentru toți cetățenii Republicii Moldova că în sfârșit în țara noastră a apărut un parc național”, a declarat ministrul mediului, Gheorghe Șalaru.

Parcul Național Orhei este un proiect realizat de Ministerul Mediului, finanțat de Fondul Global de Mediu și implementat de PNUD Moldova. Bugetul proiectului este de 2 milioane de dolari, iar termenul de implementare până în anul 2013.

Sursa: Info-Prim Neo

*) Gheorghe Cuza îmi este văr (din ramura maternă) - sau nepot, dacă fiica sa, Elena Cuza declara că îmi este stră-nepoată. La începutul acestui an am aflat de la nepoata Angela Goma Trubceac că o stră-nepoată - Lena, Lenuța Cuza - fusese ucisă, împreună cu o colegă de liceu de un automobilist, la Orhei.

În această lună, august, Gelu Tofan, călătorind la Mana și la Orhei, la recomandarea mea, l-a căutat și pe Gheorghe Cuza. Din păcate acesta era ocupat în acel moment, însă dacă merg la Chișinău în octombrie, voi avea prilejul să-l cunosc.

*

Să mă dedau iar Utopiei? Ah, cum m-aș mai! Cum aș pune-o gios și o aș - pe Dânsa! Bine-bine, sunt bătrân, sunt ne-sănătos, dar spuneți-mi, rogu-vă: când anume se adresează omul lui Dumnezeu? Când are nevoie de El!

Eu recurg la Utopie: am mare nevoie de ea. S-o.

În prezentul de toate zilele:

Vineri 21 octombrie 2011

Am primit de la Flori Bălănescu acest text de D.U. apărut în revista *Argeș*:

ANTI-DOT.RO

Scris de DUMITRU UNGUREANU - 18 oct. 2011

“Goma, un continent încă puțin explorat

Am sub ochi pagina 236 din volumul ce adună articole de Marin Mincu, **Polemos - Duelul cu/ în idei**, apărut la Editura Compania, 2011. Acolo, Mincu își exprimă nedumerirea legată de-o situație discutabilă: omo-

logarea literaturii române în străinătate. Care omologare, la data publicării textului, în 2000, era sublimă, dar lipsea cu generozitate. Și nu era invocat vreun autor de importanță locală, ci nume grele, precum Paul Goma și Petru Dumitriu. Mincu, forțând nota, pune în balanță pe cei doi români exilați, cu rușii Soljenițin și Brodski. Tuspătru, susținea polemistul, au fost traduși în Occident, cu deosebire în Franța, datorită atitudinii lor politice, și receptați în consecință, nu pentru valoarea literară. Evident, Petru Dumitriu e amintit doar pentru simetrie, iar situația lui Paul Goma este tocmai pe dos!

Mincu puncta mai departe: „Am asistat la Paris la omologarea lui Ismail Kadare, ca autor transnațional.../.../ am văzut cum cehul Milan Kundera a fost receptat ca un scriitor universal.../.../ De ce Kundera a fost considerat apt să participe la universalitate și Paul Goma nu? /.../ De ce noi nu știm să ne exprimăm fondul creator astfel încât să-i facem și pe alții curioși?”

Problema enunțată de Mincu derivă din niște mentalități ce par să se schimbe, legate de rolul, dar și de difuzarea literaturii (și nu a culturii gastronomice sau a creației folclorice!) române în străinătate. Însă cazul Paul Goma, luat ca exemplu, merită examinat la nivelul permis de-un articol ocazional, deși subiectul necesită o lucrare de specialitate, o teză de doctorat. Să recapitulăm.

Paul Goma publica prima carte în Occident în momentul când nu făcuse nicio acțiune politică de amploare, care să-l propulseze în interesul publicului străin. Sintagma „Soljenițin român” i-a fost atribuită de M. R. Paraschivescu când a citit, întâmplător, fragmente din **Ostinato**, roman ce se plimba prin diverse redacții fără ca vreun responsabil să aibă îndrăzneala de-a tipări un paragraf din el. Curajul revistei de limbă germană *Neue Literatur*, care apărea la București, unde s-a tradus un fragment, în 1967, s-a potrivit cu împrejurarea că o echipă a televiziunii austriece, aflată în România, a fost incitată de atributul cu care îl gratulase MRP pe necunoscutul autor. Lesne de priceput interesul pentru un astfel de caz - caz literar, nu politic - mai ales că, nepublicându-i-se romanul în românește, Goma l-a expedit editurilor străine, gest normal pe care orice scriitor îl (poate) face: dacă nu-i este acceptată o carte de-un editor, o propune altuia. **Ostinato** va apărea în 1971 simultan la două mari edituri vestice - Gallimard, în franceză, și Suhrkamp, în germană, stârnind năuceală în rândurile aparatului propagandistic al statului comunist român, dar și-o cumplită invidie printre scriitorii băștinași, cu deosebire cei omologați de Partid. Acea invidie a rămas nestinsă până în ziua de azi la supraviețuitorii epocii de tristă amintire, autori de toată mâna, care se cred valoroși doar pentru că se legitimează reciproc prin diverse articole elogiase, istorii critice, exacte și de azi pe mâine ale literaturii române sau premii de consistență variabilă. Cazul politic Paul Goma e ulterior afirmării sale scriitoricești occidentale, iar acțiunea consemnată de istorie ca „Mișcarea pentru drepturile omului - Paul Goma” răstoarnă schema aplicată de Marin Mincu celor doi ruși. Așadar, Goma a fost întâi un scriitor care trăia în România și publica exclusiv în Occident, abia apoi motiv de interes politic pentru publicul de acolo. Fost deținut politic, Goma a folosit experiența închisorii ca materie pentru literatura de ficțiune, până la a doua arestare, în 1977.

Din frământările, urmărirea, disputele, luptele de uzură psihică duse cu aparatul Securității de către cei implicați în „Mișcarea Goma” a rezultat o carte non-ficțională: **Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor)**. Publicată prima dată în limba franceză (traducerea, Alain Paruit), a fost scrisă

în românește, în 1978, la Paris, unde autorul fusese împins la exil de autoritățile comuniste, la presiunea opiniei publice internaționale. Recent a apărut cea de-a doua ediție integrală, la Eagle Publishing House, 2011, disponibilă pe www.amazon.com.

Există în această carte un pasaj exemplar: aflat în arestul din Calea Rahovei, bătut cu brichiseală (o combinație între brutalitate, dichis și socoteală?) de cel care avea să moară cu pensie grasă de general securist (numele nu merită pomenit!), Paul Goma rezistă bătăilor, dar - scrie el: „nu pot rezista să mă gândesc la transcrierea bășineli gurii sale” (pag. 197)! În alte câteva locuri, Goma exprimă o singură mare dorință: să nu-i uite pe cei care îl agresează, ca „să-i pună în carte”. Obstinația de-a scrie ce trăiește ține de natura acțiunii civice în care Paul Goma s-a implicat, alături de prea puțini concetățeni. Dar obstinația de-a scrie în românește ni-l arată drept ceea ce a vrut să fie, și-o spune, de la început: „Sunt, întâmplător, scriitor. Acel animal care povestește ce știe, chiar dacă, uneori, nu știe ce povestește” (pag. 14). Un scriitor cu stil. Stilul transformă cartea de mărturie într-o bijuterie literară.

Or, acest lucru nu pare să fie în avantajul „cazului politic” Paul Goma, ci mai degrabă într-al autorului cu același nume. O carte despre încălcarea flagrantă a drepturilor omului putea fi scrisă mai direct, mai lipsită de figuri de stil, de ceea ce deja se cheamă „gomisme”. Este improbabil că în franceză sau olandeză (graiurile în care a fost tradusă) fraza: „– Asta așa e!, dădeau din căciula reglementară masele largi de scriitori români” sună la fel de ironic-abraziv ca-n română. Formulări asemănătoare dau farmecul cărții, ce nu-și pierde nici dramatismul, nici forța. E valabil și pentru alte limbi sau numai pentru limba română? Pricepe cititorul din altă țară aluziile mușcatoare la realitatea dâmbovițeană?

Marin Mincu puna o întrebare îndreptățită. Răspunsul ține de variabile pe care eu, personal, nu le pot controla, ca să-l formulez corect. Problema limbii române, parțial intraductibilă, e una care nu îl ocolește nici pe Goma, deși e un autor tradus permanent în diverse limbi, fără sprijin logistic din țara natală. La recitirea **Culorii curcubeului '77**, constat că impresia primei lecturi, de-acum două decenii, e la fel de puternică. Filele selectate din dosarele de urmărire aflate la CNSAS și transcrise, într-un efort epuizant, de cel urmărit sub nume de cod „Bărbosul”, sunt altceva. Cartea despre oamenii cutremurați la propriu și la figurat în 1977, dincolo de-a fi simplă mărturie, este o operă literară de sine stătătoare, un gen de non-ficțiune în care Goma a devenit, pentru literatura noastră, etalon.

Opera lui Paul Goma este ca un continent (sau un arhipelag) cercetat de încă prea puțini exploratori.

Vineri 3 septembrie 2010

Am mai făcut un pas în septembrie, luna cu pricina.

Nu-mi mai fac iluzii că cei de la Chișinău vor rezolva chestiunea cetățeniei, deci a pașapoartelor, deci a călătoriei întracolo.

*

Xiti îmi dă o veste stranie: abia azi, după mai bine de două săptămâni (nu trei?) de absență, apare un (singur) cititor israelian al site-ului meu internetic. Căci cum se explică?

Căci uite cum: Frecventatorii au fost plecați la răcoare, în

România, la Neptun aerul împu- fiind mult mai puțin -puțit decât cel de la Tel Aviv. Vilegiaturistii pe stil nou, sionist, fac parte din peste-milionul de evrei - nu doar israelieni - care au re-obținut cetățenia română, cea pe care o blestemau cu foc, plângându-se cu glas mare de persecuțiile suferite de ei, evrei, comuniști sub Fiorosul Ceaușescu! Pe atunci, își însoțeau lamentațiile cu gestul suprem: își arătau mâinile și nu curul pe care era imprimată pingea Pingelescului, cel care astfel le urase călătorie sprincenată - după ce le luase banii - și, ca Ilka Melinescu la procesului unor polițiști, urlând, indicând pe unul din boxă:

«Criminalul acela fașist mi-a tăiat cu un topor degetele de la mâna stângă!, iar cel din stânga lui mi-a zdrobit degetele de la dreapta!»

Așa cum Ilka Melinescu arăta mâna stângă avînd toate cele cinci degete tăiate cu toporul (ar fi fost adevărat, dacă tovarășa ar fi posedat zece degete la acea mână și i-ar fi rămas cinci), după același calapod mentalo-moral holocaustologicii contemporani m-au antisemitizat - îi mai părăsc o dată pe mincinoși: N. Manolescu, Gârbea, G. Andreescu, Laszlo, Pecican, Vasile Gârneț, Vitalie Ciobanu, Radu Ioanid, Carmen Mușat, Oișteanu, Shafir, I.B. Lefter, A. Cornea, Katz, Al. Florian...

*

Dar eu ce fac? Unde mi-e capul, inima, ținerea de minte? Cum așa: accept să merg la Chișinău, deși am declarat în nenumărate rânduri, începînd din urmă cu aproape 33 ani, când pe aeroportul Otopeni un securist m-a întrebat zâmbind: «Și când vă întoarceți?», iar eu, rânjind;

«După ce cade comunismul în România»,

Iar acum vreo 20 ani, când Snegur mă poftise în Basarabia de față cu Sanda Stolojan, răspusesem:

«Nu călătoresc în țări comuniste!»

Dar ce țară (necomunistă!) este aceea în care după mai bine de un an de la tragicele evenimente din 7 aprilie 2009, nu există niciun polițai tortionar condamnat pentru tortură ? Cine l-a ucis pe Valeriu Boboc? Pe Țâbuleac, pe Țapu, pe Ionel Barbu? Cine i-a schilodit pe ceilalți tineri - doar n-or fi alunecat și căzut toți contestatarii pe scările blocurilor lor, astfel căpătînd ei buba?

Duminică 5 septembrie 2010

Speram că, mutîndu-mi privirea și sufletul pe malul stîng al Prutului, mă voi curăța, debarasa, despăduchia de românăchia instalată temeinic pe malul drept... Eh, vise de noapte, maică.

Unde dracu să fug iară? Unde să mă mai refugiez - din

nou? Vorba, de veacuri, a românului sub vreme: nu tot în exilul francez este mai puțin rău?

Marti 7 septembrie 2010

Încă o zi. Trag la... calendar, ca în jug. Din ce trag și... înainte-înainte, vorba lui Săraru, avansează-îndărăt, după programul lui Ianoși-Înțeleptul cultivat de Breban și de Marta Petreu și de...

Adevărat: și din pricina eșecului Referendumului, dar și în urma cântăririi... viitorului (de ce să nu se poată?, nu sunt eu utopist de meserie?), călătoria la Chișinău devine improbabilă.

N-ar fi fost mai puțin-rău, mai onest să rămân în Basarabia mea, personală - hotărât, nu mai pot scăpa de limba-lui-Dinescu - cea din cărțile mele? Adevărat, aceea are și lipsuri (!), unele informații s-au dovedit a fi ne-adevărate (episodul Scordeli, semnalat de Sorina, flou-ul care mai domină în episodul Portnoi), însă acelea sunt scăpări pe hârtie - ficție. Or dacă mergem de-adevărat în Basarabia, *realitatea*, alta, mă va plesni peste ochi, peste... inimă. Familia mea (mama-tata-eu) nu avem nimic în Basarabia: nici pământuri, nici case, nici nimic, vorba celuiia. Nu am de ce să mă prind, agăț, urc pe măcar o creangă ruptă de viitură, cine știe unde, ca să plutesc o vreme - cine știe cât. Apoi gândul, bănuiala, cvasicertitudinea că eu (cu ai mei), "întors la baștină din Apus" voi avea parte de același tratament ca și deportații supraviețuitori întorși din Răsărit acasă... Din punctul de vedere al celor rămași pe loc - chiar dacă rămânerea nu le-a fost ușoară - cei "plecați" (deportați, arestați, refugiați în Apus, fie acela malul drept al Prutului) chiar neamuri fiind, sunt buni-plecați, nu mai au ce căuta "la noi".

Am mai spus, repet: nu-mi place să "capăt". Cer să mi se restituie ce mi s-a furat. Dacă mi se va replica:

«Nu oamenii ți-au furat ceea ce pretinzi - ci sistemul...».

"Sistemul", în cazul meu? Care "sistem"? Cel purtând nume de persoane - și încă ce persoane!, una și una, alcătuint floarea nației, smântâna 'telectualității: N. Manolescu, G. Adameșteanu, Blandiana, Liiceanu, Buzura, Pleșu, Breban, Monica Lovinescu, Laszlo, Pecican, Gârneț, V. Ciobanu, Carmen Mușat, I.B. Lefter, Șimonca, G. Andreescu, Oișteanu...?

E comod să te ascunzi în mijlocul "maselor largi de scriitori", să dai întreaga vină pe "sistem", pentru ca tu, păcătosul, măgarul, delatorul, profitorul, hoitarul, curva-curvă să te prezinți cititorilor, nu ca agresor, măcar complice la agresiune, ci ca victimă a... "presiunilor".

Ei, da: fuseseră presiuni - dar numai asupra tovarășilor scriitori? Dacă accept invitația (care nu mi-a parvenit!) și accept

și avantaje materiale - locuință, pensie - va însemna că... intru în sistem. Mi se va cere - pe drept - să fiu recunoscător puterii, participând la reuniuni, la manifestări la care, ca om liber, nu aș consimți. Iar dacă declin ofertele (materiale), ce fel de de-al nostru sunt? Un oaspete-drag-venit-în-ospeție, dar care nu respectă legile locului?

Ah, dacă aș câștiga la loterie, să mă duc la mine acasă cu o telegă plină cu bani! Să dau, nu să primesc! (am mai scris de vreo sută de ori).

*

Pornind de la o știre din *Timpul* Chișinău, am căutat pe Wikipedia, enciclopedia liberă, să aflu în ce mod “a avut viața lui Nicolae Donici un sfârșit trist”. Iată:

“Nicolae Donici (n. 1/13 septembrie 1874, Petricani, Chișinău - d. 1956, Nisa) a fost un astronom român originar din Basarabia.

Fiul familiei nobililor Nicolae A. Donici și Limonia Macri, strănepotul fabulistului Alexandru Donici și stră-strănepotul legislatorului Andronache Donici, rudă a generalului Matei Donici și a scriitorului Leon Donici (Dobronravov) (pe linie maternă). Urmează cursurile liceului Richelieu din Odesa (promoția 1893) și ale Universității din Odesa. După absolvirea cu distincție a universității în 1897 pleacă la Sankt Petersburg unde își începe cariera științifică sub conducerea astronomului rus acad. F.A. Bredihin, ocupându-se în mod particular de astronomie, colaborând cu cei mai importanți astronomi ruși ai timpului: F.A. Bredikhin, O.A. Baklund, A.A. Belopolskii, S.N. Costinskii. După alegerea sa unanimă în calitate de membru al Societății Astronomice din Rusia (1904), N. Donici a prezentat la ședința Societății un referat detaliat despre lucrările sale și despre activitățile de pregătire a expediției pentru observarea eclipsei totale de Soare de la 30 august 1905. Lui Donici, care era deja un specialist cu renume în domeniul cercetării Soarelui, Academia îi încredințează conducerea expediției în Spania. În perioada 1901-1916 N. Donici este șeful misiunii astronomice a Academiei de Științe din St. Petersburg.

În anul 1908 a construit un observator astronomic propriu la Dubăsarii Vechi, în Basarabia. Între anii 1918-1944 a locuit și lucrat la Dubăsarii Vechi și București. În iunie 1936 conduce expediția română pentru studiul eclipsei totale de Soare din Turcia. Expediția a fost sponsorizată de Fundația Regală Română și la observare științifică s-a folosit un telescop de 10 m lungime.

Din 1944 a locuit în Franța. A lucrat la Meudon și Nisa. După toate probabilitățile, s-a stins din viață la Nisa, într-un azil de bătrâni, în anul 1956. (subl. mea, P.G.)

Cercetările astronomice ale lui Nicolae Donici se referă la astronomia soarelui, cromosferei, planetelor, luminii zodiacale. A observat 8 eclipse de soare în diferite părți ale lumii, 8 eclipse de lună. A stabilit că planeta Mercur nu are atmosferă, a observat cometa Halley în anul trecerii la periheliu (1910), a cercetat planeta Saturn, a observat și măsurat lumina zodiacală în Egipt (1908) și în Algeria (1947-1952)

A fost membru a Uniunii internaționale pentru studiul Soarelui, a Uniunii Internaționale Astronomice (din 1922), al societăților astronomice din Rusia (până la 1917), Germania și Franța. A fost membru al comitetului astronomic român, membru de onoare al Academiei Române din 1922 până în 1948 și din 1991 (post mortem) și doctor honoris causa a universității din Coimbra, Portugalia. Autor a cel puțin 77 de publicații științifice. Conacul său din comuna Dubăsarii Vechi, (Raionul Criuleni, Republica Moldova) se mai păstrează și astăzi (într-o stare avariata), deși un monument i-a fost instalat cu ocazia aniversării de 120 ani de la naștere. Observatorul

astronomic al Universității de Stat din Moldova și o stradă din Chișinău îi poartă numele. se mai păstrează și astăzi (într-o stare avariata), deși un monument i-a fost instalat cu ocazia aniversării de 120 ani de la naștere. Observatorul astronomic al Universității de Stat din Moldova și o stradă din Chișinău îi poartă numele.

Nicolae Donici, nobil basarabean se înscrie în a treia categorie a victimelor Revoluției Bolșevice. În prima intră rușii-ruși: nobili, militari, intelectuali, clerici. În a doua: rușii de rând - milioane - ale căror rămășițe, anonimizate, îngrășă stepele, turba tundrei - aceștia alcătuind majoritatea populației gulagurilor. A treia: nerușii, dar fiind ocupați (înglobați” de ruși, au încercat să se descurce cu stăpânirea: polonezi, baltici, caucazieni, moldoveni (*natmen*, ceea ce, în capul de băștinaș al sibireacilor, se traduce prin ne-rus, prin minoritar, prin: *ne-om*, cum îi tratau ocupanții bolșevici pe basarabeni și pe bucovineni, începând din iulie 1940, în țara lor, ocupată) au navigat o vreme între... mândria apartenenței la o mare putere, la o mare cultură și inimile lor care îi trăgeau spre rădăcinile, ei, da: etnice - ca Stere al nostru.

Nicolae Donici, chiar făcând parte din o familie care a dat mulți reprezentanți “naționaliști”, a fost un științific - nu e nevoie să zugrăvesc portretul inginerului, oricât de savant ar fi acela. Dar viscolul revoluției bolșevice l-a atins și pe el: în prima fază i-a tăiat legăturile cu știința rusească, cea care îl formase. După douăzeci de ani de pauză (exilul în România) - dar el, român basarabean, nu știa că îl așteaptă altă rupere: căderea și a României sub jug bolșevic. Din 1944 cunoaște exilul în Occident (el, în Franța), ca orice prinț-de-rând, general, savant, poet rus.

Ciudat îi este sfârșitul. El, astronom reputat, membru al atâtor academii, a sfârșit - “după toate probabilitățile”, scrie redactorul articolului din Wikipedia, deci: nici foștii colegi, nici membrii familiei sale nu s-au interesat de soarta lui - într-un azil de bătrâni.

Nu este o rușine să ajungi într-un azil de bătrâni. Nicăiri, unde ajungi, unde cazi, unde ești abandonat nu-i de-rușine.

Dar de tristețe este.

*

“Amos Oz: „E greu să fii profet în țara profeților“

Din această pricină îl prețuiesc pe Amos Oz: tocmai pentru că e profet în țara profeților!

Sâmbătă 11 septembrie 2010

Azi am trimis, prin poștă, varianta de hârtie a Scrisorii către M. Cimpoi. Iat-o:

Paris, 10/11 septembrie 2010

Iubite coleg Mihai Cimpoi,

Iată-ne în 10 septembrie (2010, totuși), iar eu nu am primit un răspuns nici de la Dvs. cel care ați formulat primul invitația, nici de la Guvern, de la care ați avut promisiunea - adevărat: orală - că mi se va re-da cetățenia română prin cea moldovenească - nici de la șoferul Ambasadei de la Paris a Moldovei.

Am înțeles (n-aș mai fi înțeles!): eu am păcătuit atunci când, după scrisoarea Dvs., m-am grăbit să spun: «Da, accept invitația de a călători în Țara mea!», uitînd că în multe împrejurări - una dintre ele: ca răspuns la invitația lui Snegur - declarasem:

«*Nu călătoresc în țări comuniste*».

Cu durere, cu sfâșiere constat, după șase săptămâni de beție a bucuriei de a mă întoarce în Țara mea, Basarabia, că m-am înșelat. Ca circumstanță atenuantă evoc chiar invitația Dvs. Mi-am zis că dacă președintele (interimar) Mihai Ghimpu a fost de acord cu acest gest, pe malurile Bâcului domnește democrația, iar Basarabia mea nu mai este comunistă.

Ce eroare - tragică: Republica Moldova este, în continuare o țară comunistă, dovadă: “la acest ceas de cumpănă” invitația făcută mie de a veni acasă, mai ales de a primi cetățenia moldovenească, a devenit, brusc, nu doar inconvenabilă pentru guvernul de la Chișinău, ci de-a dreptul “dăunătoare” (ce va spune Băsescu - cel care mi-a refuzat cetățenia română pe care o merit mai vârtos, decât el, președinte al României?; ce va spune fostul stăpân bolșevic al Moldovei, Voronin?, dar Stepaniuk?, dar Tcaci, dar Socor, dar Reidman - tovarăși îndrumători spre îndărăt?, ce să mai vorbim de Lavrov, Medvedev, Putin?, îndrumători spre Moscova?); invitație - adevărat, doar orală, prin Mihai Cimpoi, de a mă întoarce *acasă* - dar ce fel de *acasă* este aceea în care milițiștii și kgbiștii de pe Bâc nu au fost arestați, judecați, pedepsiți pentru crimele îngrozitoare din 7 aprilie 2009? Ce fel de *acasă* poate fi aceea în care criminalii bolșevici responsabili de masacrele din aprilie 2009 sunt liberi, ba, rânjind, promet să se întorcă la cârma nefericitei Moldove?

Acum vreo cinci ani, în “corul” manifestațiilor care cereau pentru mine restituirea cetățeniei române (cea refuzată de Băsescu), se afla și o fetișoară din Pașcani. Cu ea am întreținut o scurtă “corespondență” prin poșta electronică. Am reținut întrebarea ei, neliniștită - pe care o citez mereu, mereu, mereu:

“*În această țară vreți să veniți?*”

Am înțeles tactica daco-românului - fie el basarabean:

Nu răspunde întrebării tale - ci, laș, *te tace*.

Așa au procedat și guvernării de la Chișinău, după ce m-au poftit să mă întorc acasă. *M-au tăcut*, știind ei - din negura veacurilor - că într-o societate fără lege, fără morală, fără Dumnezeu păcatele se șterg, sunt “amnistiate”, nu prin răspuns, nu prin cerere de iertare - ci prin *tăcere* : “Eu te tac, fiindcă sunt atât de slab, încât aș deveni și mai slab, dacă ți-aș cere iertare pentru ofensa făcută”.

Iată o “concepție” de rob.

De aceea Germanii alcătuiesc un mare popor - fiindcă și-au cerut iertare pentru crimele lor din cursul secolului trecut; de aceea Rușii sunt - și vor rămâne - un popor de nimica, o adunătură (în ciuda marilor scriitori, compozitori, gânditori), fiindcă nu au cerut iertare, de pildă Poloniei, pentru Katjin; tot de pildă României, pentru sfârtecarea țării, pentru furtul de teritorii, pentru jaful bine organizat, pentru organizarea foametei din Basarabia, pentru sutele de mii de nevinovați deportați, distruși, asasinați în Gulag și în deportare.

Astăzi, 10 septembrie 2010 a devenit prea târziu pentru un răspuns datorat mie.

Fiindcă eu nu contez pentru guvernanții de la Chișinău, cum a contat Adrian Păunescu.

Din acest motiv declar că nu mai aștept nimic de la Domniile Voastre.

Pentru că s-a făcut 10 septembrie. Adică: prea-târziu.

Paul Goma

*

Mi-a telefonat editorul Viorel Cucu de la Bacău. Că s-a terminat culesul cărții, iar sâmbăta viitoare va începe tipărirea ei.

A vorbit la telefon cu Cimpoi despre depozitarea ei. L-am întrebat ce mai face-zice Președintele. Mi-a spus că cei de la Chișinău sunt gata să-mi deie cetățenia moldovenească - dar numai mie, “Doamnei și băiatului mai încolo...”

Nu i-am cerut amănute. Cine știe ce grozăvie aș mai fi aflat.

Ciudat: Cimpoi nu pe mine mă anunță de povestea cu cetățenia. De ce? Înseamnă că primise scrisoarea mea, emailată?

Ce intuiție am avut atunci când i-am scris ce i-am scris!

* (12 sept)

Din *Observator Cultural*: un text care mă privește și pe mine, dar în un anumit episod, în care am fost prezent, nu apare numele meu nici de leac.

Încep prin a repeta ce am mai scris: Dorin Tudoran este un pinguin - are aripi dar nu zboară, aripile îi slujesc să stârneasă praful” (aici greșisem: nu praful, ci zăpada...). Mai deunăzi îl bruftuluisem pentru alegerea (doar n-o să pretindă că Silviu Lupescu i-a impus - deși ar fi fost în stare) două lepre, care de care mai jegosoasă: “Radu Ioanid” și N. Manolescu prefațatorul și postfațatorul cărții “Eu, fiul lor”, lansată cu mare tam-tam la Politrom. Nu prevedeam că prima labă peste botul mincinosului poet disident avea să-i fie administrată de o femeie: sora lui Mihai Botez, revoltată de “Prefața” lui “R. Ioanid” (în care este citat frecvent, ca sursă de încredere, stârpitura de I.T. Morar) și

de un text: “Ghid pentru cursă lungă” semnat de însușiul Dorin Tudoran, “...aceste texte contestă statutul de disident al fratelui meu, Mihai Botez...” Nu mă interesează “statutul de disident” al lui Mihai Botez, nici inexistentul (al) lui Dorin Tudoran (nu i-am concurat, eu am fost, sunt un simplu scriitor), ci atrag atenția, pe de o parte la:

- absența mea și a faptelor mele din relatările ambelor părți (Viorica Oancea și Dorin Tudoran - nu am citit “Prefața semnată de “R. Ioanid” și nu sufăr); pe de altă parte asupra:

- neadevărurilor vehiculate de cei doi în legătură cu “Absentul” Goma din unele evenimente, totuși, importante:

Nici Dorin Tudoran nici Viorica Oancea nu lasă să le scape amănuntul: Mihai Botez călătorise de la București la Madrid în urma invitației provocată de mine pe lângă primul ministru al Spaniei, Felipe González (nu fusese o invitație specială pentru Botez, ci singura acceptată de București din lista de zece intelectuali propuși de mine); Dorin Tudoran venise - tot datorită recomandării mele - din SUA unde emigrase recent.

La ducere spre Madrid, pe aeroportul Orly, fusesem strigat pe nume, în românește, de un necunoscut, care s-a recomandat: Mihai Botez. Am călătorit împreună, am fost conduși la același hotel. În hol l-am întâlnit pe Dorin Tudoran, venit din America. Ne-am îmbrățișat, ca prieteni ce devenim. În relatările sale, consemnate de Mircea Zăciu în jurnalul său, Tudoran a povestit-povești-ardelenești: cum a plâns el, de nu se mai putea opri la întâlnirea cu Botez, cum ziariștii și fotografii și operatorii de televiziune îl filmaseră (numai pe el). Am corectat varianta Tudoran în câteva rânduri: în holul hotelului nu era picior de ziarist, nici de operator și chiar de-ar fi fost, n-ar fi știut că *acela* este poetul Tudoran, vestitul disident - cât despre plânsul cu pricina, va fi existat, însă numai în relatarea povestită lui Zăciu (lui Manolescu i-a servit o altă variantă, după cum reiese chiar din o intervenție a lui, pe forum).

Ce nu mai spune Tudoran (la sora lui Botez e de înțeles tăcerea): pe amândoi prietenii eu îi condusesem la Vintilă Horia, la care eu mai fusesem cu altă ocazie. Gazda noastră s-a mirat că Mihai Botez avusese, cu câțiva ani în urmă, o bursă americană. Tudoran l-a asigurat că există și minuni pe lumea asta.

M-am înapoiat la Paris împreună cu Mihai Botez - el a dormit la noi o noapte. După o vreme am primit de la Tudoran o scrisoare în care îmi dădea informația-bombă: “Monșer” este omul Securității!

Mi-am exprimat îndoiala - Tudoran a luat această atitudine a mea drept ofensă la adresa lui: cum, el îmi împărtășește un

adevăr dureros, însă eu nu-l cred? Nu l-am crezut - atunci - pe Tudoran. Însă m-am întrebat dacă nu va fi avut dreptate când prietenul și al meu, Botez a devenit ambasadorul nostru în America (sau la ONU?)

Iată un fragment din textul Vioricăi Oancea:

“Un răspuns la „cazul Mihai Botez“

Viorica Oancea Pe marginea unui text de Radu Ioanid, citîndu-l pe Dorin Tudoran. După ce neagă toate afirmațiile sionistului securist - în care îl apropia pe Botez de... Brucan, ea încheie astfel:

“(...) Ce știu sigur este însă că Mihai Botez n-ar fi admis niciodată să devină „fiul lor“, oricît de grea ar fi fost lupta lui, singuratică și neînțeleasă. Dar cei ce trăiesc în veșnică suspiciune, în ură și în coșmaruri negre sînt atît de departe de limpezimea, generozitatea, curajul enorm, umorul - de fapt, de dîra de lumină pe care viața și moartea lui au lăsat-o -, încît toate Serviciile Secrete comuniste, ce și-au șters cu grijă urmele, și toți creatorii de scenarii ieftine nu vor putea schimba realitatea, în ciuda eforturilor lor.”

Intervenție promptă a lui Tudoran - pe primul loc în “Comentarii”:

“(...) Un simplu exemplu de imprecizii neintentionate: nu Mihai m-a intampinat pe mine la aeroportul de la Madrid, cum scrie prietenul nostru comun Nicolae Manolescu. Eram deja în holul hotelului, stand de vorba cu un prieten, când a aparut Mihai. [*singur-singurel? Nu era și Goma pe-acolo?- lucrează, lucrează ștergerea-din-carte-de-imobil a celor despre care el, Tudoran, decretează: “Nu mai este cazul...”* n.m. P.G.] Surpriza mea a fost imensa, Bucuria și mai mare, dacă imens are grade de comparație...Ne-am îmbrățisat, vom fi și lacrimat puțin etc. Dar asemenea imprecizii de informație nu schimbă nimic.” [*nu: asemenea imprecizii de informații schimbă totul* - P.G.]

Comentariu: Dan - Sambata, 11 Septembrie 2010, 00:25

Am inteles, de pe blogul dvs., ca ati scris cartea "Eu, fiul lor" bazandu-va pe o selectie de documente din peste 10000 de pagini din dosarele intocmite de Securitate pe numele dvs. Acum inteleg, din acest articol si din comentariul dvs., ca memoria lui Mihai Botez, asemenea memoriei lui A Marino, e terfelita pe baza "notelor" ofiterilor de Securitate. Asadar, nu ati putut arata in cartea dvs. nici-o nota informativa olografica si semnata de Mihai Botez. Afirmația dvs. "nu pot impiedica pe nimeni ca, avand niste documente in fata, sa le judece asa cum crede de cuviinta" e aberanta si o jignire de neiertat la adresa memoriei lui Mihai Botez. Notele securistilor le creditati ca fiind documente? Ce-ati zice daca in dosarele de Securitate intocmite pe numele Mihai Botez s-ar afla note ale securistilor pe numele dvs. ca fiind turnator, colaborator etc al Securitatii? Nu v-ati revolta, la fel ca sora lui Mihai Botez, cerand cu insistenta notele informative olografice semnate de dvs.? Si sa nu-mi faceti pe naivul ca nu ati prevazut cum va reactiona public un Radu Ioanid (de ce nu si Wizzel?)?[Wiesel?]

Rusine dle Tudoran pentru imunda si perversa atitudine publica fata de memoria lui Mihai Botez.

B.N. - Sambata, 11 Septembrie 2010, 01:04

Nu doar pentru cei din familie, numele lui Mihai Botez se asociază unui om cinstit. Viorica Oancea a adus aici argumente foarte clare. Sa speram ca publicul de buna credinta va intelege adevarul de esenta din aceste argumente. E vorba de oamenii din departare, cei pentru care literatura e conotata drept o gradina Ghetsimani a spiritului, caci numai acest public inocent poate avea o linie de rationament bazata

pe logica si pe buna credinta.

In realitate, toate aceste franturi de dosare, picurate la intervale bine dozate in urechea noastra sunt niste otravuri contra carora trebuie sa ne imunizam. Sper ca pana la urma vom descoperi cu adevarat cine suntem, global vorbind, ca societate. Deocamdata, marii turnatori ne vorbesc inca, prin media, nedeconspirati. Iar aceste carti fac o mica tulburare bine temperata in momentul aparitiei.

Toti cei care l-au cunoscut pe Mihai Botez stiu bine ca indiferent ce anume a fost fortat sa faca a ramas un om INTEGRU, bine pregatit profesional, invidiat si incomod pentru multi din preajma lui, culmea chiar pentru egali de-ai lui, nu doar pentru tovarasii din epoca. Pe scurt, un om care trebuia timorat cu orice prilej.

In viata a pornit cu dreptul: prin familia lui a fost plasat intr-un punct al societatii care ii putea oferi o priveliste de invidiat asupra istoriei contemporane. A putut astfel urmari multe din dedesupturile politicii (pe alocuri sinistre) a anilor 60. Dar in raport cu ce fusese inainte, i se parea ca un dulce armistitiu se instalase in viata lui personala si profesionala. In mod cu totul neasteptat, sufocarea profesionala a venit destul de repede si s-a vazut ce greu se poate supravietui in acei ani ai asa-zisei deschideri, cu ce pret amar puteai face o cariera.

Raportat la realitatea acelor ani, toate aceste carti care apar acum abunda in IPOCRIZIE !! O multime de oameni cu destine aranjate in retortele serviciilor se leagana in continuare in stima care le-a fost programata, aplaudati la fiecare gest, laudati pentru fiecare carte, fiecare aparitie... Ganditi-va cati artisti plastici fara talent cunoasteti, cati poeti care nu stiu limba romana, cati critici care nu au asimilat nici o doctrina, cati scriitori premiati care nu stiu sa cladeasca compozitional, o lucrare. Harnicia lor e artificiala si elaborata in colectiv. Li se da impresia de "destin implinit" cand de fapt ei nu reprezinta decat un fals profesionist, recrutat ca sa umple un loc intr-un grup profesional, pentru care de obicei nu are nici o chemare...

Ce mizerie! Ce cocină! Ce “disident”, Tudoran!

Luni 13 septembrie 2010

Încep cu stângul săptămâna: cu 13. În ciuda “pifului” care nu mă înșeală, în ciuda zvonurilor care pot să mai și înșele, basarabeții mei nu mă vor “la baștină”. Modul în care au să mă anunțe de “modificarea” programului sau chiar de anularea lui îl voi afla în curând (dacă îl voi afla vreodată din gura oficialilor). Cel mai plauzibil motiv de răzgândire al lor va fi exprimat prin românăchescul reproș (adresat mie, nu lor, răzgânditornicii):

«Dacă și tu (dumneata)...»

Ca să reiasă că nu ei - care avuseseră inițiativa invitației - poartă vreo vină pentru răzgânditură, ci eu, prin “pretențiile” mele, exagerate, firește, sunt *vinovatul*: am avut “pretenția” la cetățenia moldovenească, oameni buni! Cetățenia pe care o am de când m-am născut, lipsește doar hârtia care să o consfințească.

Sunt amorțit de... nu de mânie, ci de ciudă: așa să fi ajuns și aimei din stânga Prutului? “Cam tot așa” - precum aimei din dreapta Prutului - nu suntem cu toții români?

În ciuda... ciudei, mă simt împăcat: eu mi-am îndeplinit partea mea de treabă : am scris cărți, am pledat și cu glas cauza Basarabiei, am publicat cărți (amendate de analfabetiukul Stepaniuk), m-am luat de piept cu ovreii care negau cele scrise în **Săptămâna Roșie**, am distribuit gratuit toate volumele “despre Basarabia” (cele două scoase de A. Vartic, **Din calidor și Arta**

refugii; cele două prime ediții din **Săptămâna Roșie**, scoase de Iurie Colesnic, la Museum, cu sprijinul lui Sergiu Grossu; trei volume: **Culoarea curcubeului**, **Soldatul câinelui**, **Basarabia**, editate de Iurie Roșca, la Flux, înainte de a deveni tovarăș al lui Voronin; **Altina**, publicată de Erizeanu, la Cartier - singura pentru care am fost... plătit cu o promisiune - neonorată, cum altfel - recent o ediție a cărții **Din Calidor**, la editura Lumina)... Când să mă bucur și eu că m-am purtat nu chiar ca ultimul dintre pământeni, iată, vine “amendamentul” guvernamental:

«*Cetățenie da, însă nu și pentru doamna...*».

Am avut parte de șase săptămâni de “apartenență”: în sfârșit, aveam și eu un loc al meu: locul în care mă născusem și pe care îl cinstisem în toate cărțile mele. Acum nu mă simt... depeizat: prin contrariul: mi-a fost luată țara, rostul. Acum sunt și eu un întors din deportare, din exilul pe care aimei nu-l acceptă. Vorbesc de guvernanți, nu de ne-guvernanti: neamurile, mai cu seamă fetele, femeile din clanul meu se gândesc la mine cu... din-suflet - ceea ce rămâne o mare consolare. Consolarea.

Nu, nu doar noi, dacoromanii suntem stăpânii-peșterii: în **Jurnalul 2004**, am consemnat: cu prilejul aniversării Debarcării în Normandia, a apărut (a răsărit, a ieșit din mormânt) un polonez: luptase, între 1939-44 în armata britanică, iar la sfârșitul războiului fusese și el, ca toți polacii supraviețuitori (fiindcă unde erau luptele mai ucigașe, acolo se băgau, erau băgați), “repatriat-cu-forță”, citește: *predat rușilor de guvernul englez*. Omul făcuse vreo 30 ani de gulag, apoi “se întorsese” la el, în Polonia. Ailui îl primiseră ca pe un strigoii; ce caută ăsta în sat la noi? Dar mai era satul lui? Care casă - mai exista o casă a lui? Nimeni nu-și aducea aminte de el - ziceam că era un adolescent când plecase, dar nici de familia lui nu se știa că ar fi viețuit pe-acolo.

Față de acela eu sunt un privilegiat: respins de aimei, mă retrag (mental, pentru că tot nu-l părăsisem) în exilul francez: acesta este *acasa* mea, de 33 ani.

Aici, în acasa exilului pot muri - liniștit.

*

Când am întrebat, eu: “Ce fac cu ea?” (cu declarația lui Cantaragiu), chiar întrebam, însă așteptam răspuns la *altceva*:

Ce anume i-a împins pe bucureștioni la această acțiune? Aparent, nimica, dar-însă-totuși...

Nu mă cred buricul pământului, nu-mi fac iluzii că neînsemnata mea persoană ar putea înrâuri în vreun fel mersul trebilor politice pe malurile ambe ale Prutului.

N-ar fi exclus însă (să fie observată precauția) ca

Bucureștiul, socotind că invitația Chișinăului i-ar putea aduce prejudicii (prin “furarea - sic - a întâietății”), s-a decis să schițeze “un gest”, concurent, dar care să nu-i poată pricinui niscai prejudicii, a pus pe cineva din parlament să facă, nu o propunere, în ceea ce mă privește, ci să pună o nevinovată întrebare (din sală). În cazul improbabil că va trebui vreodată să răspundă pentru ce nu a făcut nimic pentru repararea situației lui Goma, Traian Cotrocenescu va răspunde, ofuscat: «Cum nu? Dar *s-a pus problema* lui în Parlament!» Și, gata, băseștii și udrésele din dotare vor fi absolviți! «*I s-a întins o mână, dar el a refuzat-o!*» - ce mai contează o minciună la un guvern de băsești, de boci, de udrése de tustrele sexele (printre altele)?

Simultan, la Chișinău, azi, am băgat de seamă “ceva” care ar putea să fie explicat(ă) sub influența scrisorii mele din urmă («*în ce fel de țară merg eu, care declarasem că nu călătoresc în țări comuniste?*») și mai vârtos în privința nepedepsirii vinovaților din 7 aprilie 2009. În discursul de azi, Ghimpu cere să se accelereze anchetele vinovaților.

Dar și în acest caz este mai degrabă o “presupuială”, vorba lui Moș Purcel de la Lătești, decât o concluzie trasă din probe.

Duminică 19 septembrie 2010

Sănătatea mea, câtă mai era, se duce și ea, se topește, se destramă. Nu mai văd eu Basarabia, chiar dacă guvernării de pe Bâc vor galopa (?) în dinți cu invitația oficială, cu cetățenia, cu actele. Nici Ana nu o duce mai bine, suntem amândoi uzați până dincolo de urzeală. Doar Filip se mai ține drept.

Tot ziceam că-mi redactez Testamentul. Dar ce să mai adaug față de celelalte variante? Că nu voiu sicriu bogat? - am mai recitat din Eminescu; că nu vreau să fiu înmormântat la Chișinău (pe Aleea Clasicilor!), nici la Mana? Ci incinerat la Paris - că-i mai ieftin și mai comod pentru mine, arsul pricinatic? Că nu vreau ca numele meu să fie dat vreunei străzi, ulițe, școale, biblioteci, răspântie, piețe? Că am oroare - de pe acum!, fără să mă fi întrebat cineva... - de o eventuală statuie, pentru motivul că ochelarii pe nasul unui bust fac rău, deformează, alterează “spiritul” bustului?

Ca anume să mai las cu limbă de moarte *să nu mi se facă?* Am uitat și bine am făcut. A, da: să nu se tragă cu pușca, la ceremonia funerară, ca să nu fie zburătăite vrăbiuțele-sărăcuțele. La urma urmei viața mea nu mai poate fi cârpită cu întoarcerea la baștină. Întoarceri acasă am to-ot făcut, la ce bun să repet în real ceea ce am făcut în maimultcareal: în cărți? Scrisul - și pentru mine - este mai adevărat decât realitatea cea schimbăcioasă și

urătoasă.

Am fost avertizat, m-am avertizat singur-singurel: Întoarcerea în Basarabia are să fie, nu doar o deziluzie, ci o eroare. A, chiar dacă sunt profesionist întru erori, aceasta ar fi o negație; a mea. Dar, oameni buni (și oame și mai bune - ca basarabencele mele cele frumusețoase), eu m-am specializat în a nu avea o țară, ce m-a apucat acum, la bătrânețe și la sfârșit de viață să-mi cârpesc inima cu un petic devenit străin, cu "baștina"?

În primul rând că detest cuvântul, bulgăresc, se zice, oricum, slavdunărean, prea frate, în ureche cu "mlaștină". Exagerez, dar nu am altul de pus în loc - care: "patrie"? "țară"? Dar eu nu am nici, nici, sunt un exilat, adică un ieșit, un dat-afară-din, un alungat.

Nici vorbă: mă alint. Pen' că ce știu eu câte au îndurat sărmanii directori de conștiință, rămașii pe loc, pe baricadele patriei? Habar n-am la ce "presiuni" au fost ei supuși (că au fost, au fost...). De către cine, mă rog? De către propria-le conștiință, ce, nu le dau eu voie să posede așa ceva? Ia să nu mai fac pe nebunul, să încerc să fiu și eu nițel-mai-normal - ca ei.

Ei, cum e când ești normal ca ei? Muuult mai comod.

Luni 20 septembrie 2010

Numai vești băloase, noroioase: cică ICR al lui Patapievici este infestat de securiști - mare noutate!; cică unul dintre cei mai activi - citește: care îi și bate, la propriu, pe "proepinenți", vorba academicianului Săraru (încă nu e?) - este o cunoștință de-a mea, Brândușa Armanca: acum vreo douăzeci de ani mi-a luat un interviu - nu mi-l amintesc. Firește, cum să lipsească din această latrină (de ICR vorbesc) căcănarul Mihăieș? Dar Gaura-Căcăștoarei-Tru'?, limbistul fără odihnă? Ce să mai spun de jegul absolut Tismăneanu!

Capac peste pupăză: ziarele de azi anunță decernarea Legiunii de Onoare lui Baconski. Căci, pentru ce fapte mari? Căci pentru faptili țiganilor de care Sarkozy nu se mai poate descotorosi fără a amplifica scandalul expulzărilor. Sarkozy ăsta: parc-ar fi românașe, văr drept cu Băsescu, încrucișat cu Udrea, așa-i merge mintea cea de pe urmă.

Joi 23 septembrie 2010

Aseară mi-a venit un răvaș de la Consulatul Moldovei. M-a tulburat și m-a enervat.

Îl pun, aici:

De : henri065@hotmail.com

Obiect : cetateniaRM

Date : 22 septembrie 2010 19:27:06 HAEC

À : paulgoma@free.fr

Stimate domnule Goma,
Serviciul Consular al Ambasadei RM în Franța este la dispoziția Dumneavoastră pentru a Vă consulta la subiectul de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova de către străini.

Vom fi bucuroși a Vă găzdui la adresa Ambasadei, 22, rue Berlioz, Paris 75116, în orele de program – 09:00 – 18:00, de luni p[ă]nă vineri sau la telefonul de contact al Misiunii 01 40 67 11 20 (tel. portabil al Consului – 06 10 60 15 56).

Domnul Ambasador este disponibil a Vă saluta la Ambasadă în prima jumătate a zilelor de 28 (marți) sau 29 (miercuri) septembrie curent.

Cu respect,
Serviciul Consular al Ambasadei Republicii Moldova in Franța.

Am răspuns:

De : paulgoma@free.fr

Objet : Sunt derutat:

Date : 22 septembre 2010 20:23:55 HAEC

À : henri065@hotmail.com

“Codreanu Ghenadie” este expeditorul misivei, dar tot nu se știe cine este autorul invitației. Cine? Și cine este: “henri065”?

“Serviciul Consular”?

Apoi:

Nu am primit de la guvernul de la Chișinău nici un semn de viață, deci nu văd pentru ce m-aș consulta “la subiectul de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova de către străini” - v-am citat cu sfîntenie. Am remarcat precizarea “de către străini”.

Apoi - bis: Nu v-am solicitat niciodată, nimic, de unde până unde intervenția “Serviciului Consular”?

Apoi bis-bis: după ce mă anunțați că ... “veți fi bucuroși să mă găzduiți la adresa Ambasadei”, îmi stabiliți programul : “în prima jumătate a zilelor de 28 (marți) sau 29 (miercuri) septembrie curent”?

Vă propun să așteptați până veți primi instrucțiuni precise de la Chișinău - după aceea să mă contactați.

Și vă rog: nu-mi telefonați, folosiți poșta electronică.

Salut Colectivul de muncă a[1] consulatului.

Paul Goma

P.S. Se scrie “până”, nu “păna”

M-a bătut Dumnezeu: i-am corectat cu “până”, însă eu, corectorul, am scris “a consulatului”, în loc de “al”!

*

Observ, de la o vreme: Xiti îmi indică mulți vizitatori din “Federația Rusă” - fie români de-ai noștri stabiliți pe-acolo, fie basarabeni-bucovineni “înglobați” în URSS, în 1940. Oricum, mulțșori raportați la aimei de peste hotare.

Totodată bag de seamă că interesul israelienilor a scăzut

până la absență, săptămâni întregi. S-or fi săturat de “minciunile” mele - l-am citat pe Laszlo.

Observatorul cultural promitea, pentru ieri, 22 septembrie, în afara unui interviu al Hertei Müller, alte câteva texte despre Pastior. Nimic - nici ieri, nici azi. Să nu fi înțeles eu bine? Acel număr promis era doar varianta de hârtie? Nu cred și ar fi foarte rău să fie așa. Ne interesează și pe noi, ne-șvabii cum și-au păstrat șvabii poziția în picioare (sau din contra). Eu unul m-am săturat să-i aud pe nemții noștri - și sașii -, pe ungurii noștri (pe evreii noștri nu-i pun la socoteală, ei ne numără pe toți *goii* și ne pun note de rea-purtare holocaustologică) - afirmând ritos că numai românii au cedat presiunilor Securității, că numai românii au devenit turnători. Detest acest “numai”!

Firește: evreii nu intră în categoria *turnători* decât ocazional - ca Zalis. Evreii nu sunt turnători - nooo. Ar fi o insultă la adresa lor. Ei sunt, cinstit: cekiști, enkavediști, kaghebiști, securiști, citește: ne-oameni.

Înapoi la oameni, adică la nemți și la români. Au cedat - indiferent de... rasă - acei oameni care nu au mai putut suporta amenințările, șantajele, asalturile, agresiunile Securității.

Întrucât un Caraion este mai detestabil decât Pastior? Chiar necunoscând faptele detestabile ale lui Pastior, nu pot judeca dacă *A* este mai odios decât *B*. Or am observat la Herta Müller în ultimele ei intervenții, pe lângă o vădită confuzie (ome-nească, așa și se întâmplă când ai mințit atâta, încât nu mai știi ce era adevăr și ce minciună din “amintiri” - vorbesc de afirmațiile ei despre mama sa - care, în fapt, nu era mama sa) o vădită apărare... etnică. Această rătăcire - eu îi spun: luare razna - a început a lua proporții în gura Hertei Müller, când s-a apucat ea să acuze întreaga românie de... pasivitate, de dezinteres, de nediscutarea faptelor rele... Dar de unde până unde această insolentă de a critica “majoritatea națională” (românimea) pentru apatie, lașitate? Ce a vrut să spună prin: "SCRIITORII ROMÂNII ERAU PREA ÎNCURCAȚI CU DICTATURA"? Nu sunt de acord cu adevărul afirmației, însă, fiind vorba de scriitori, cu ce altceva să fie... “încurcați”?

Ca să reiasă că societatea germană (occidentală) este mai de respectat decât cea românească?; pentru a se înțelege că și neomarxiștii bănățeni cumpărați de statul german fac parte din... societatea germană occidentală și sunt curați ca lacrima - ei nefiind încurcați cu dictatura? Cine știe ce vom mai afla despre cutare vânjos neamț din România, recuperat!

Nu l-am cunoscut pe Pastior, știam doar că este de-al nostru - prin suferințe, prin dureri, prin scris. Deasemeni nu știu cu

ce fel de argumente îl vor apăra nemții lui, după cum nu știu care fapte-rele îi sunt reproșate. Oricum, nu-i voi arunca piatra: și eu am fost la Borodino.

Herta Müller nu a fost - de aceea vorbește aiurea. Sper ca măcar acum, vorbind-scriind despre prietenul său Pastior să păstreze dreapta cumpănă.

Nici Nicolae Manolescu nu a fost - măcar o secundă - închis.

Să nu ne mirăm dacă peste o lună, peste un an, schimbându-se caraualele din prepeleacurile CNSAS-ului, înlocuitorii vor dezvălui - cu hârtii - că "Niki" a fost un delator, nu doar un "demascator" al antisemitului Goma.

Țineți minte, scriitori români, fărtați obedienți ai turnătorului Manolescu Nicolae, încuviințatori ai calomniilor sale - bine plătite de israelieni și americani : sunteți complicii lui! Măcar prin tăcere. Să nu veniți cu "explicații" de genul clasicelor: «Au fost presiuni...», fiindcă vă vor crede, eventual, nevestele, amantele, fiicele - și vecinele - avînd interes-de-complicitate. Istoria - pe care o detestați ca... delatoare - ba.

Luni 27 septembrie 2010

(...) Am primit de la Chișinău mesajul:

De : valeriumatei@yahoo.ca
 Obiect : Cetatenie R.M. Venire la Chisinau
 Date : 27 septembrie 2010 09:19:53 HAEC
 À : paulgoma@free.fr

Stimate Doamnă Paul GOMA,

Am deosebită plăcere să Vă informez că Uniunea Scriitorilor din Moldova a făcut toate demersurile necesare privind acordarea cetățeniei R.Moldova Dvs. și familiei Dvs. Cei de la Președinția R.Moldova urmau să Vă contacteze, prin ambasada de la Paris, și să Vă comunice că Dvs. și fiului Filip Ieronim cetățenia Vi se acordă expres (ca cetățean născut în Basarabia și urmaș direct), iar apoi cetățenia i se va acorda, în scurt timp, și Doamnei Ana Maria, ca soție și mamă. Acestea-s prevederile legislației R.M.

Așteptăm un răspuns al Dvs. în privința sosirii la Chișinău. Pregătim mai multe acțiuni, la Uniunea Scriitorilor și la Institutul de Filologie al Academiei în legătură cu ziua de 2 octombrie.

Cu prețuire,

Valeriu MATEI, director pentru proiecte și programe la Uniunea Scriitorilor

Am răspuns:

Stimate Doamnă Valeriu Matei,

Imi face plăcere vestea parvenită prin Domnia Voastră, însă nu o pot primi așa, ciuntită:

- Nimeni de la Presedintie nu m-a contactat, fie si prin posta electronică (asa cum promisem promisiunea - orală - prin Dl. M. Cimpoi). Adevărat, Consulatul de la Paris mi-a adresat un mesaj confuz, poftindu-mă să stăm de vorbă - despre ce să stăm de vorbă? Si cu cine să stau de vorbă?

Nu mi-au răspuns la întrebare nici în momentul de față;

- De ce să mi se acorde, mie si fiului meu, cetățenia Moldovei - abia apoi sotiei mele ("în scurt timp"), când noi ne cunoastem de 45 ani, am fost împreună mai mult la rău decât la bine?

Asa este legislația? Să fie sănătoasă legislația aceea, eu nu după ea m-am condus în viață, până la vârsta de 75 ani, nu potrivit acelei legislatii am scris 60 de volume - despre Basarabia - si nu în vedere unei recompense (cetățenia?, da, însă numai pentru mine si pentru fiul meu, nu si pentru sotie?) Dar cine au fost/sunt legislatorii care au făcut ce au făcut, în stilul selecționării banditilor: unii "na prava", altii "na leva" - după care criterii? Nu vreau să am de a face cu astfel de "legislatie", cu atât mai puțin cu "legislatorii".

Aveam de gând să vin la Chisinău împreună cu mama fiului meu. Or, neavînd acte de călătorie, (cetățenie, deci pasaport), singur nu voi veni.

Apoi, fie vorba între noi: azi, 27 septembrie (2001) e prea târziu, ca să apuc 2 octombrie.

Stiu, stiu, guvernantii au alte treburi, toate mult mai importante decât un fleac de cetățenie pentru un fleac de basarabean ca mine - nici măcar cetățean al Moldovei - după "legislație".

După ce le vor rezolva, să mă anunțe.

Atunci va fi "momentul" pentru venirea mea acasă: postum.

Al Dvs., Paul Goma

*

(...) O nouă scrisoare a lui Valeriu Matei:

Stimate Domnule Paul GOMA,

azi dimineată V-am trimis mesajul după o scurtă discuție telefonică cu dl Mihai Cimpoi, care sosind de la București a plecat la Bălți, și... la doar o oră după a sosit scrisoarea Dvs, către dl Cimpoi trimisă la 10 septembrie. I-am spus și mi-a permis s-o deschid. Mi s-a făcut rușine de modul și felul cum a fost tratată problema restabilirii cetățeniei Dvs. și a membrilor familiei. Fără să vreau, mi-am amintit de modul și felul cum m-au tratat colegii mei în anii 1983 - 1985, atunci când, dat afară din doctorantura Universității Lomonosov din Moscova ca antisovietic și naționalist, am rămas în stradă și toți mă ocoleau ca să nu aibă probleme cu autoritățile, iar astăzi unii se erijează în mari eroi, după ce ani la rând au teoretizat cu lașitate pe marginea metodelor de folosire a hârtiei igienice pentru ștergerea pe botișor (după ce făceau bale slăvind imperiul sovietic rusesc și partidul bolșevic).

Îmi pare rău că n-am știut de la bun început de această problemă a restabilirii cetățeniei.

Azi am contactat unele persoane implicare și iată ce am constatat.

Mesajul Dvs. electronic din 10 august 2010 n-a ajuns la dl Cimpoi. Incredibil, dar adevărat: secretara de la Uniune, - un personaj aparte - la pus printre alte acte și a plecat în concediu. N-a ajuns la dl Cimpoi nici răspunsul de la Președinție pe care, l-a solicitarea mea, mi l-a trimis astăzi prin fax dl Ohotnicov și pe care îl trimit alăturat. Ministrul de externe Iurie Leancă mi-

a promis să investigheze cazul, fiindcă de la Președinție s-a trimis o notă ministrului de externe și ministrului tehnologiilor informaționale privind restabilirea cetățeniei Dvs., ceea ce trebuiau să Vă aducă la cunoștință funcționarii moldoveni de la Paris, cei care se mișcă, precum se vede cu tradiționalele viteze moldovenești: îcet, îcetișor, de loc și pe loc,

Cât privește grija ce V-o poartă unele nulități ce se vor scriitori tocmai buni să fie ÎnNobilați, au intervenit și pe-aici câteva hahalere de peste ocean, care i-au atacat anterior și pe Mircea Eliade, și pe Emil Cioran și pe Eugen Ionesco. Îi cunoaștem prea bine și nu ne mai miră nimic în comportamentul acestor lichele.

Nu dețin nici o funcție în acest stat, dar îmi cer scuze pentru comportamentul unor concitadini.

Cu prețuire, Valeriu MATEI

Și ultimul răspuns al meu:

De : paulgoma@free.fr

Objet : Stimate Domnule Valeriu Matei,

Date : 27 septembre 2010 20:00:34 HAEC

À : valeriumatei@yahoo.ca

Vă repet: mi-am luat gândul de la o normalizare a situației mele.

Normală este situația de refugiat politic în Franta - din 1977.

Regret că l-am crezut pe D. Cimpoi, când m-a poftit în Basarabia.

Am constatat: Basarabia nu are nevoie de mine, ba chiar i-as strica socotelile prin prezența mea.

Am citit răspunsul tovarășului Ohotnicov. M-am lămurit cum stau treburile acolo.

Să fiti sănătoși.

Cum nu am altă armă de apărare decât scrisul, că tot m-am sculat eu, am să-i scriu și pe basarabeni mei, așa cum i-am scris pe "românii" mei. În Jurnalul pus pe internet.

Da, bre: să nu se mai plângă basarabeni că regătenii nu-i consideră români - ba sunt!

Salutare!

Paul Goma

P.S. : Cum spunea tovarășul Ohotnicov? Că soția mea "avînd statut de apatrid nu are teme de a dobîndi cetățenia Republicii Moldova"?

Marti 28 septembrie 2010

Aveam de gând să rezum situația. Renunț. Greută. Bolnav.

*

Că m-am calmat puțin:

Iau în seamă reproșul-zicerea românăchească:

«Tu, Gicule, dacă ai fi fost în situația mea...?»

Da, domnule, cum de uitasem? Păi dacă eram eu în locul "factorilor" de la Chișinău, aș fi făcut altfel? E ușor să critici, să acuzi, dar ia să te văd la treabă; pe baricade; în posturi de răspun-

dere - ca Filat, ca Lupu - cum ai fi procedat? Nu tot așa?

De ce îmi vine să caut bibliografie la strănepoata mea, Dana Goma, care, în ultima ei scrisoare zice:

“Îmi pare rau ca a esuat vizita în Chisinau. Parca se zicea ca Moldova crește și progresează, dar se vede ca tot în urma a ramas. *Dar sa nu pierdem nadejdea, viata e plina de surprize neasteptate*” (subl. mea).

Draga de ea, aburita moșului! Da, “viața e plină de surprize neasteptate”.

*

Cu ce se ocupă “frații noștri, de veacuri: ovreii”: cu firește - îngrijorarea. Are, n-are treabă, Comunitatea în chestie pune de-o îngrijorare; are, n-are motive - Comunitatea îi arde un protest - dar știi, colè, unul sonor, de să i se ducă buhul și s-aducă banul, pentru ca altădată *goii* să steie cum îi puseseră ei, din 28 iunie 1940: cu botul pe labe, în genunchi, pe burtă ca niște fașiști și legionăroi și antisimiți și români antonesciano-regaliști!

*“Comunitatea evreiască, îngrijorată
de vizita lui Paul Goma la Chișinău*

2010-10-01/12:42 Comunitatea evreiască din Republica Moldova se arată îngrijorată în legătură cu vizita scriitorului Paul Goma la Chișinău, transmite Info-Prim Neo.

Comunitatea precizează într-un comunicat de presă că îngrijorările sunt legate de ideile promovate de scriitor, precum că în timpul celui de-al doilea război mondial nu a existat holocaustul.

Reprezentanții Comunității evreiești consideră că decorarea scriitorului Paul Goma în Republica Moldova cu înalte ordine și merite de stat reprezintă o greșeală capabilă să genereze un conflict religios și național. Paul Goma este cetățean de onoare al Chișinăului printr-un ordin emis de primarul Dorin Chirtoacă.

Ideea justificării și, totodată, a negării fenomenului holocaustului se regăsește în lucrarea scriitorului Paul Goma „Săptămâna roșie 28 iunie-3 iulie sau Basarabia și Evreii”. În 2008 Procuratura Generală a Republicii Moldova a intentat o cauză penală privind instigarea etniilor la conflict și deznaționalizare, elemente găsite în această lucrare. Dosarul a ajuns la Judecătoria sectorului Centru, se menționează în comunicat.

Paul Goma este așteptat la Chișinău pe 2 octombrie, unde va avea mai multe întâlniri cu cititorii săi.

Paul Goma s-a născut în Basarabia. În urma Pactului Molotov-Ribbentrop, familia Goma s-a refugiat peste Prut.” (sublinierea imi aparține)

Ce spuneam? Comunitatea protestează împotriva unei cărți pe care nici unul din membrii ei nu o citise. Din... îngrijorarea că în paginile ei nici un cititor normal nu va găsi “negarea fenomenului Holocaustului”, ci negarea, veștejirea fenomenului “*Holocaustologiei*”, invenția de după Căderea Zidului Berlinului, de spaimă că noi, neevreii nu vom mai plăti cu aur victimele deja plătite de mai multe ori ale Holocaustului evreilor, mai grav: vom

cere socoteală pentru Holocaustul nostru, pus la cale și de *voi, evreii* sub steagul roșu al bolșevismului rusesc.

Ia să nu mai fie îngrijorată comunitatea voastră: Goma nu mai vine la Chiș'nò: s-a îngrijit comunitatea noastră, ne-evreiască de a tremura atât de vizibil în urma amenințărilor dublate de slujbe de blesteme, încât a dat de înțeles (încă o dată pentru totdeauna) - prin tăcere! - că nu are voie de la rabinul șef al Ierusalimului Universal să-mi deie zapiscă de călătorie în Basarabia mea, botezată de voi: "Nașa *Maldova*".

*

ziar.jurnal.md

"Deși a acceptat inițial invitația președintelui Uniunii Scriitorilor din R. Moldova de a reveni acasă, după 66 ani de exil, Paul Goma nu va veni la Chișinău pe 2 octombrie, când va împlini 75 de ani.

Din jurnalul lui Paul Goma, postat pe <http://paulgoma.free.fr/>, aflăm că până la finele lunii august, celebrul scriitor și disident încă nu primise o invitație oficială din partea autorităților moldovene și nu fusese anunțat privind actele ce trebuia perfectate pentru a i se acorda cetățenie moldovenească. Precizăm, că Paul Goma nu are nici cetățenie franceză, nici românească.

Potrivit acad. Mihai Cimpoi, președintele USM, la Chișinău s-au făcut toate demersurile necesare, Președinția Republicii Moldova acceptând să acorde cetățenie moldovenească lui Paul Goma și fiului său, Filip. „*Dar Paul Goma nici nu a depus cerere de cetățenie, nu știu de ce*” (subl. mea, P.G.), a declarat pentru JURNAL de Chișinău Mihai Cimpoi.

La rândul său, Paul Goma explică: „Valeriu Matei mi-a scris anunțându-mi acordarea cetățeniei pentru mine și pentru fiul meu, dar nu și pentru soția mea. I-am răspuns că, fără soție, nu vin acasă. Noapte bună, copii basarabeni! Dormiți – dar nu sforăiți”.

“Cu prilejul aniversării a 75-a a lui Paul Goma, la Chișinău va fi organizată în data de 4 octombrie (ora 10.00) o conferință științifică la Academia de științe a Moldovei, iar pe 15 octombrie va fi inaugurată o expoziție de cărți și fotografii cu genericul „Paul Goma – 75”, la Uniunea Scriitorilor din RM.

Irina Nechit”

*

Am primit de la Chișinău, din partea Academiei de Științe următoarea scrisoare - cu expeditorul avusesem, ieri, o convorbire telefonică:

Mai întâi un mesaj amical:

De : ghduca@yahoo.com
 Objet : La multi ani, PAUL GOMA!
 Date : 2 octobre 2010 17:50:28 HAEC
 À : paulgoma@gmail.com
 Cc : paulgoma@free.fr

Stimate Domnule Paul Goma,

Va expediez telegrama de felicitare din partea comunitatii stiintifice basarabene. Va spun din suflet LA MULTI ANI cu mari impli-niri! Voi face tot ce-mi sta in putere ca sa Va readuc Acasa si sa ne revedem cu bine aici, la bastina Dvs. Va voi tine la curent privind pasii intreprinsi in acest sens. Nu trebuie sa ne intristam, oricum vom invinge! Daca ne dam batuti, vom face mare bucurie neprietenilor neamului nostru. Suntem deja caliti in tot felul de lupte, important este sa fim uniti si la unison in actiuni.

Aveti in anexa si invitatia Academiei pentru presa, legata de conferinta stiintifica PAUL GOMA LA 75 ANI, programata pentru 4 octombrie. V-as ruga, sa adresati un cuvânt de salut participantilor la acest mare eveniment stiintific. Sunt sigur ca toata lumea se va bucura si veti da astfel tonul evenimentului mult asteptat.

Ma bucur ca am avut ocazia sa discutam azi la telefon, am inteles mai bine cum stau lucrurile.

Cu respect,
acad. Gheorghe Duca

Apoi unul oficial:

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Bd. Stefan cel Mare, 1

MD-2001, Chișinău, Rep. Moldova

Tel: (373 22) 27 14 78

Fax: (373 22) 27 60 14

E-mail: [HYPERLINK \"mailto:consiliu@asm.md\" consiliu@asm.md](mailto:HYPERLINK \)

Telegramă de felicitare

Mult stimat scriitor Paul GOMA,

Ziua de 2 octombrie din calendarul literaturii române și universale constituie un fericit prilej pentru comunitatea științifică din Moldova de a Vă adresa cele mai alese urări de bine și cuvinte de suflet.

Cu ocazia zilei de naștere Vă dorim multă, multă sănătate, inspirație și putere de creație, peniță ascuțită și cât mai mulți cititori pe toate continentele, bucurie și împlinire familiei Dvs, soției Ana Maria și fiului Filip, care V-au fost sprijin de nădejde pe drumul lung, dramatic și amar al exilului, - mai întâi în propria țară, apoi, în străinătate. Vă dorim, totodată, să aveți parte de recunoștința conaționalilor, mai cu seamă, a basarabenilor printre care V-ați născut și cărora le-ați dedicat aproape întreaga operă, alertând în acest mod Occidentul privind drama Basarabiei și ororile comise de regimul comunist totalitar în aceste teritorii.

Am aflat astăzi cu mare tristețe că nu veți (re)veni ACASĂ, la Chișinău și la Mana de pe plaiurile orheiene... Noi, oamenii de știință și cultură, Vă așteptam cu mare drag, pe 4 octombrie 2010, în Casa Mare a Academiei de Științe a Moldovei, în calitate de Înalt Oaspete al conferinței științifice „PAUL GOMA la 75 de ani”. Să ne iertați pentru faptul că nu V-am împlinit astăzi Visul de-o viață, dar nu lăsați tristețea să vă pătrundă în inimă și suflet. Cu răbdare și dăruire de sine

vom depăși și elementele de ordin birocratic apărute.

Vă asigur că aveți toată recunoștința și tot sprijinul elitei intelectuale din Republica Moldova, care va face tot ceea ce-i stă în putere pentru a nu admite ca un scriitor-legendă, un clasic în viață, un fiu vrednic al neamului nostru să fie lăsat în exil chiar și după 20 de ani de la prăbușirea comunismului în Europa. E nedrept și anormal, în joc fiind însăși demnitatea noastră națională. Personal, am lansat deja inițiativa de a Vă acorda înaltul titlu de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei, alături de mari personalități naționale și universale, inclusiv laureați ai premiului Nobel. De asemenea, în calitate mea de președinte al Academiei de Științe a Moldovei și de membru al Guvernului Republicii Moldova, voi veni cu propunerea de a declara anul 2011 – ANUL PAUL GOMA.

Cred cu toată puterea ființei mele că Visul Dvs și al nostru se va împlini și ne vom vedea în curând la Chișinău, unde Vă așteptăm cu toate onorurile ce se cuvin unui Erou autentic, bărbat de caracter, frate al Adevărului.

Dumnezeu să Vă binecuvânteze și să ne trăiți mulți ani fericiți!
Cu aleasă prețuire și admirație,
acad. Gheorghe DUCA,
președintele Academiei de Științe a Moldovei
Chișinău, 2 octombrie 2010

Luni 4 octombrie 2010

Ieri am scris răspunsuri, azi, devreme le-am trimis la Chișinău, lui Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe:

Stimate Domnule Gheorghe Duca,
Președinte al Academiei de Științe al Moldovei,
Paris, 3 octombrie 2010

Am primit, atât felicitările pentru aniversarea mea, cât și promisiunea Dvs. de a încerca o nouă formulă de încetățenire a noastră, a mea, a soției Ana Maria și a fiului Filip-Ieronim, pentru a obține actele necesare unei călătorii la Chisinau.

Ce anume vom mai face împreună vom hotărî la momentul potrivit, adică în primăvara anului 2011 - fapte pentru care vă multumesc cu anticipație.

Al Dvs., Paul Goma

Deasemeni, am trimis un text, urmînd a fi citit la deschiderea Colocviului de azi de la orele 10, ora Chișinăului :

4 octombrie 2010

Doamnelor, Domnisoarelor, Domnilor,

Sunt convins că sunteți convingși/convinse: tare aș fi vrut să fiu de fatzà la acest colocviu.

Ar fi fost primul în care tema ar fi fost, nu: “Război sau pace în Europa reconstituită”; nici “Drepturile omului în statele totalitare”, nici măcar “Limba română, pe glob”... - teme care au fost propuse,

dezbătute în întâlniri cu francezi, belgieni, olandezi, italieni, spanioli, americani, canadieni din Québec - sprijinite pe hărți desenate de mine, pe foi mari de hârtie și care încercau să indice cam unde, pe glob, se află România ceea - și desigur: Basarabia.

Dar o temă purtând numele meu? Unde s-a mai văzut așa ceva?

Ei, unde! Aici, la Chisinău!

Din păcate: în absența mea, orisicum buricul lumii...

Am înțeles, din program: participantii vor vorbi despre mine și despre scrisurile mele...

Mai bine că nu voi fi de fată: aș fi intervenit, din sală, corectînd cutare cronologie inutilă, cutare fleac important de care nimeni nu are nevoie. Dar aș fi participat și eu la dezbateri! Și mi-aș fi apărat cu ghearele și cu dinții partea mea de adevăr.

Nu știți, stimați domni, dar mai ales iubite doamne de ce ati scăpat: Vreau să spun: de cine: de mine.

Însă, atenție, nu de tot și nu pentru totdeauna: în primavara voi face o nouă tentativă de a încălca "legislația republicii", pentru a reveni pe pământul Basarabiei mele.

Iar dacă nu și nu și nu, mă voi întoarce postum.

Atunci pe multi am să scriu eu!

Semnez de pe acum, nu sunt sigur că dincolo au hârtie de scris.

Paul Goma

*

Azi, devreme, am primit de la Nicolae Dima încă un semn de prietenie (ne știm de la închisoare: Gherla, din 1958, ne-am revăzut în 1978, la el, la Washington): a aflat de "aventura" mea basarabeană și se oferă să-și adune prietenii, să intervină la Departamentul de Stat.

I-am mulțumit.

*

Au continuat mesajele de felicitare - desigur, mult mai puține decât cele din ziua de 2 octombrie. Mărturisesc fără rușine: îmi fac plăcere. Mare. După cum mare - chiar foarte - rămâne plăcerea de a citi-reciti-răsciti volumul redactat de Flori Bălănescu, sprijinit decisiv de Tofan.

Există însă o primejdie: bătut la cap de atâtea laude, să încep a crede că le chiar merit. Ar exista primejdia, dacă nu ar funcționa frânele. Da, oameni buni: sunt un mare ipocrit: spun că nu-mi place să fiu vorbit de bine, cu atât mai puțin urcat în slăvi - și gata! M-am absolvit de păcatul trufiei!

Nu e simplu? Ba-i!

Aliona Grati îmi trimite "presa din Basarabia" (Jurnal TV.MD):

"PAUL GOMA, OMAGIAT ÎN ABSENȚĂ"

L-au omagiat în absența sa!

Academia de Științe a Moldovei și Uniunea Scriitorilor au desfășurat o manifestare științifică dedicată scriitorului român basarabean Paul Goma, stabilit în Franța. La 2 octombrie, Paul Goma a împlinit 75 de ani.

Paul Goma este un militant anticomunist. S-a refugiat din Basarabia, împreună cu părinții săi în 1944 în Transilvania. În 1977 s-a stabilit în Franța. Președintele Uniunii Scriitorilor, Mihai Cimpoi, a precizat la eveniment importanța pe care o au lucrările și personalitatea scriitorului Paul Goma pentru Republica Moldova.

Chiar dacă anterior se preconiza ca scriitorului și familiei sale să-i fie acordată cetățenia Republicii Moldova pentru a putea reveni împreună la baștină pe 2 octombrie, asta nu s-a întâmplat, deoarece în conformitate cu legislația în vigoare inițial cetățenia urma să-i fie acordată lui Paul Goma și fiului său, iar mai apoi, soției lui. Academia de Științe a Moldovei va întreprinde însă acțiunile necesare pentru a rezolva această problemă.

Cu prilejul manifestării omagiale a fost inaugurată și o expoziție cu lucrările scriitorului Paul Goma.”

De : ghduca@yahoo.com

Objet : FW: Mesajele lui Paul Goma si Gh. Duca - conferinta PAUL

GOMADate : 4 octobree 2010 14:48:14 HAEC

À : paulgoma@gmail.com

Répondre à : ghduca@yahoo.com

-----Original Message-----

Subject:

Mesajele lui Paul Goma si Gh. Duca - conferinta PAUL GOMA

“Bun gasit!

“Va expediem alaturat textele telegramelor de salut ale scriitorului disident Paul GOMA de la Paris si acad. Gheorghe Duca, aflat intr-o vizita in capitala Muntenegrului, adresate participantilor Conferintei stiintifice PAUL GOMA LA 75 ANI, organizata astazi de Academia de Stiinte si Uniunea Scriitorilor din Moldova.

Notam ca marele nostru scriitor Paul GOMA - nume emblematic al exilului romanesc, urma sa vina sambata la Chisinau si sa participe astazi cu intreaga sa familie la Conferinta stiintifica, dar, din motive greu de inteles, militantul anticomunist nu a ajuns la Chisinau, fiind lasat in exil chiar si dupa 20 de ani de la caderea comunismului in Europa.

Ii spunem scriitorului si pe aceasta cale: LA MULTI ANI si sa stie ca elita intelectuala a Moldovei va face tot ce-i sta in putere pentru a-l aduce ACASA!

Centrul Media al Academiei de Stiinte a Moldovei

Sediul central: bd Stefan cel Mare si Sfant, nr. 1

MD-2001, Chisinau, Republica Moldova

Tel: 27-41-93, 27-23-37

e-mail: centrul-media@asm.md

www.asm.md, www.international.asm.md

Telegramă de salut pentru participanții la Conferința științifică
„Paul GOMA la 75 ani”

Onorat public, stimați colegi de pe ambele maluri ale Prutului, mă bucur mult că ați venit astăzi în Casa Mare a Academiei de Științe a Moldovei și că AM REUȘT, cu eforturi comune, să organizăm un eveniment de anvergură dedicat unei personalități unice în literatura română și istoria rezistenței naționale de secole - Paul GOMA.

Acestui incomparabil fenomen literar-artistic și național-politic, Paul GOMA numai Poetul Național Mihai EMINESCU îi poate fi „judecător”, dacă e să ținem cont de versul marelui nostru poet Grigore VIERU. În opera sa politică EMINESCU scria: „Inteligențe se găsesc adesea, caractere – foarte rare.” Marele scriitor disident, pământeanul și conaționalul nostru Paul GOMA, este prin însăși esența sa ca OM și OPERĂ literară, publicistică, politică un caz RAR de bărbat de CHARACTER, nonconformist din fragedă adolescență, militant anticomunist nu doar contra regimului ceaușist, ci contra ideologiei comuniste în general.

Celebrul nostru dramaturg Eugène IONESCO îl definea „un SOLJENIȚIN român”, dar Paul GOMA nu este doar atât. Trecut fiind prin refugiul de la baștina ocupată de URSS, apoi, prin mai multe arestări și deportări în propria țară, apoi, prin exilul amar, Paul GOMA a fost mai mult decât un SOLJENIȚIN. Paul GOMA a fost „judecat” de un regim străin, de ocupație, el a fost crucificat pe Prut și a suferit pentru două țări, cărora le aparține în egală măsură. În plus, pentru libertatea sa de gândire și exprimare, vocea lui Paul GOMA a fost „asfixiată” chiar și în Occident, de neprietenii neamului nostru, care nici astăzi, ca și lui EMINESCU, nu-i dau pace...

Paul GOMA - nume emblematic al exilului românesc, este un scriitor de certă valoare artistică, este Omul care, în ciuda riscurilor personale, nu a trădat sau dezamăgit basarabeni săi, nu a contrafăcut Adevărul, el este prin excelență Frate al Adevărului. Să nu uităm că prin opera sa, Paul GOMA ne-a ajutat să supraviețuim ca ființă națională. El a alertat decenii în șir Occidentul privind problema Basarabiei de după 1940 și crimele comise de regimul totalitar comunist în aceste teritorii.

Paul GOMA este mândria noastră națională și trebuie să-l cinstim, precum o merită din plin. Regret faptul că Paul GOMA nu a ajuns astăzi la Academia de Științe cu toată familia sa, dar îmi exprim speranța că fericita aducere ACASĂ a Eroului național Paul GOMA a fost doar amânată și ne vom întâlni cât de curând. Să nu disperăm. Ocazii de zile mari vom mai avea. În calitatea mea de președinte al AȘM am inițiat deja procedura de acordare a titlului de membru de onoare al AȘM pentru marele scriitor Paul GOMA, iar, în calitate de membru al Guvernului R. Moldova voi propune în această săptămână ca anul 2011 să fie declarat – ANUL PAUL GOMA. Să sperăm că demersurile comunității științifice vor fi susținute la cel mai înalt nivel. Repet în încheiere ceea ce am declarat sâmbătă, 2 octombrie 2010, postului de televiziune JURNAL TV: nu Paul GOMA are nevoie de noi, ci noi

avem nevoie de Paul GOMA, inclusiv din perspectiva aderării țării noastre la UE. Avem datoria morală de a ne respecta și cinste personalitățile cu renume mondial.

Doresc tuturor participanților la conferința științifică mult succes! Paul GOMA este alături de noi, am vorbit cu el la telefon și l-am informat detaliat despre programul acestei conferințe.

Acad. Gheorghe DUCA,
președintele Academiei de Științe a Moldovei
Podgorița, Muntenegru, 4 octombrie 2010

*

Mesajul scriitorului Paul GOMA adresat participanților la Conferința științifică „Paul GOMA la 75 ani”, organizată de Academia de Științe și Uniunea Scriitorilor din Moldova
Paris, 4 octombrie 2010
Doamnelor, Domnișoarelor, Domnilor,

- textul a fost reprodus la 4 octombrie -

*

Din *Basarabia literară* de azi:

One Response to “PAUL GOMA: 75 DE ANI DE LA NAȘTERE”

Camelian Propinatu Says: October 3rd, 2010 at 8:59 am

“De la 7 aprilie 2009 încoace (de fapt de la cutremurul de constiința care a fost înaltarea lui Grigore Vieru la Eminescu), viața spirituală românească pulsează mai degrabă la Chisinau decât la București.

De aceea, cum necum, Paul Goma e mai degrabă aniversat aici decât în România, unde ca o ironie, critica dnei Herta Muller, recent la București, vizând așa-zisa rezistență prin cultură și Imposibila Lustratie a securiștilor este identică celei exercitate de Paul Goma din exil și oarecum ține loc prezentei acestuia la Ateneu acum când împlineste 75 de ani.”

Miercuri 6 octombrie 2010

Xiti zice că ieri am avut 124 vizitatori, din care 31 din Basarabia. Necazul fiind că, pe de o parte nu i s-a făcut deloc publicitate “manifestării”, deci mulți - printre care cei din familia mea - nu au știut de colocviu; pe de alta: cei care au aflat, dar, prudenți, nu numai că nu s-au dus, dar i-au sfătuit și pe alții să nu meargă, «că-i periculos să *se afle* că te interesează Goma».

Mai las o zi-două de odihnă (m-au stors de viață - dar cum mi-au mai umplut-o!) mesajele primite de ziua mea și am să mă ocup de ovreii din Basarabia care pur și simplu i-au terorizat pe ne-ovrei, cu sperietoarea Goma.

*

Citat dintr-un interviu dat de O. Nimigean *României libere*:

(...) - *“Cum te raportezi la literatura română actuală?*

- Ar fi prea multe de spus, poate altădată. Mă bucur, în orice caz, că am reușit să le dau un plus de încredere, la începuturile lor, unor scriitori precum Dan Lungu, Dan Sociu, Lucian Dan Teodorovici (ce de-a Dani, lipsește Dan Brown!), Michael Astner, Gabriel H. Decuble, Constantin Acosmei, Șerban Axinte, Radu Pavel Gheo, Christian Tănăsescu. Sunt fericit că în câteva săptămâni va apărea un excelent volum de poezie, „Federeii”, al lui Nicolae Avram. Sunt, pe de altă parte, umilit că Paul Goma împlinește 75 de ani în exil, după ani de „capitalism”, iar Sorin Ovidiu Vîntu este proclamat de Dinescu „un mare cărturar”.

- *Dar în cultura română în general - pe cine preferi: Herta Muller sau Gabriel Liiceanu?*

Am spus mai înainte: pe Paul Goma”.

*

Am trimis scrisoarea de mai jos lui Gheorghe Duca. Am mai trimis un exemplar Luminiței Dumbrăveanu, consiliera sa.

“Paris, 6 octombrie 2010

Stimate Domnule Gheorghe Duca

presedinte al Academiei de Stiinte al Moldovei

In caldele Dvs scrisori pe care mi le-ati adresat, ati promis că veti impulsiona luuungul drum al birocratiei - vorbesc de acordarea cetățeniei moldovene;

Sunt convins că o veti face - drept care vă multumesc cu anticipatie;

Deasemeni afirmati:

“Personal, am lansat deja initiativa de a Vă acorda înaltul titlu de membru de onoare al Academiei de Stiinte a Moldovei, alături de mari personalități nationale si universale, inclusiv laureati ai premiului Nobel.”

Si pentru aceast fapt vă multumesc.

Mă întreb însă dacă membría Academiei îmi va acorda si înlesniri de natură strict culturală-editorială?

De-un exemplu : îmi va edita “Știinta” o Serie de Jurnale?

Nu foarte multe, dar bune, asa spune soția mea. Ar fi 20 (douăzeci) de volume, acoperind anii de exil în Franta: 33...?

Dacă atunci când, curând-curând, voi veni - v-am amenintat: nu scăpati usor de mine - m-ati întâmpina cu primele volume din Seria de Jurnale?

Ce bine, ce cald, ce colorat îmi va fi!

Dacă găsiți bună propunerea, vă rog să mă anuntati.

Stiu (n-as mai sti!) că altele sunt prioritățile țării acum, însă

pregătirea unei astfel de editii, la o editură cu prestigiul și cu mijloacele materiale ale “Științei” nu va (de)mobiliza masele largi de alegători, deturnându-le de la obligațiile cetățenești: masele nu vor ști ce complotăm noi. Editarea se va perfectă între cinci-sapte persoane - prima: Domnia voastră, a doua: eu, autorul, celelalte fiind editori și redactori (și graficieni, să nu uit).

Ce spuneti?

În așteptare,

Paul Goma”

*

Am primit de la Ambasada Moldovei:

De : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Objet : invitatie la Ambasada Republicii Moldova

Date : 6 octobree 2010 15:41:04 HAEC

À : paulgoma@free.fr

Répondre à : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Stimate domnule GOMA,

Vom fi bucuroși să vă avem în calitate de oaspete la sediul Ambasadei Republicii Moldova în Franța într-o zi și la o oră convenabilă pentru dumneavoastră.

Adresa ambasadei : 22 rue Berlioz, 75016, Paris

Cu respect,

Oleg SEREBRIAN

Ambasador

*

Am răspuns:

“Domnule ambasador,

I-am comunicat subalternului Dvs. :

Nu am nimic să vă comunic, nu aveți nimic să-mi comunica:

Dacă ați fi avut, ați fi făcut-o în scrisoarea trimisă.

De ce mă invitați la ambasadă? Ca să mă asigurați de considerația Dvs.,? - sunt asigurat. Ca să-mi incredințați un secret-de-taină?

Dar eu nu am secrete, nici de primit, nici de transmis. Eu nu sunt spion, Domnule Ambasador, faptele și cuvintele mele iubesc lumina zilei, aerul liber, nu ungherele, subteranele, nici întâlnirile-la-o-cafelută în care se vorbește cu gurile strâmbate de... taină-mare. Detest secretomania care a făcut din noi, românii de pe ambele maluri ale Prutului o comunitate fără coloană vertebrală, alcătuită din indivizi neinstarați să rostească limpede, clar, ce au de rostit - că n-om fi noi o nație de spioni.

Mulumesc pentru invitație, însă nu este pentru mine.

Scrieți-mi. Voi citi cu atenție scrisul Dvs.

Paul Goma”

*

Valerian Stan îmi repetă o veste-proastă:

De : vs@valerianstan.ro

Objet : procesul...

Date : 6 octobree 2010 18:32:03 HAEC

À : paulgoma@free.fr

“Azi am fost din nou la instanta, a fost termen in dosar. Din pacate s-a amanat din nou, de data asta pentru 2 februarie 2011. Aceleasi probleme cu "procedura", cu citarea a vreo 6 "parati" - cu revista Timpul*) si a Fundatiei Timpul (editorul revistei), de exemplu, care si-au schimbat sediul si nu reusim sa-l gasim pe cel nou. Pesemne ca nici ei, si nici alti parati "necitati", nu au vreun interes sa-i gasim... Pe site, revista are indicata o casuta postala, dar si de acolo s-a intors citatia. Va trebui sa ne adresam de data asta judecatoriei care tine registrul in care este inregistrata Fundatia. Nici cu Wiesel**) si Totok nu a fost "procedura indeplinita". Va trebui sa o iau de la capat cu Dna Crangariu si sa vedem cum procedam pentru ca la termenul din februarie sa avem mai multe sanse.

VS

*) Este vorba de *Timpul* din Iași, condus de Liviu Antonesei, “prietenul” meu.

**) Atât Marele Impostor Wiesel, cât și micul turnător Totok își țin ascunsă adresa - obicei căpătat de la comuniști, de la spioni, de la evrei în “ilegalitatea” practică prin tradiție (notele mele, P.G.)

*

Am înțeles bine? Mario Vargas Llosa a primit Premiul Nobel? "Pour sa cartographie des structures du pouvoir et ses images aiguës de la résistance de l'individu, de sa révolte et de son échec".

Ce bine, ce bine, ce bine!

*

Liviu Ioan Stoiciu îmi trimite indignarea sa consemnată în 6 octombrie, față cu neacordarea cetățeniei moldave...

Oamenii, oricât de curajoși, de dătători cu barda-n Dumnezeu, se arată prudenți când discuția, discursul, textul lor se apropie de Teroarea Evreiască.

În Basarabia îmi era cunoscută de acum aproape un deceniu, după semnalul de holocaustizare dat de “Radu Ioanid” în *Observatorul cultural* al Mușatei și al Lefterului. Semnalul atacului Terorii cu pricina a fost pe dată perceput - și aplicat, în presă, pe ambele maluri ale Prutului, la Chișinău - prin inenarabilului deputat kamunist Stepaniuk, prin căței de la *Contrapunct*: V. Gârneț și V. Ciobanu, iar în “Regat” de Dan Pavel, Shafir, Laszlo, Pecican, Andreescu, Oișteanu, A. Cornea - preluat de haita lui Manolescu la Congresul Scriitorilor - iar peste hotare de M.D. Gheorghiu și, surpriză, de fostul meu prieten N. Trifon, zis “Țumpi”, anarhist de nuanță bulgară, cel care și-a luat libertatea de a interveni în Wikipedia, unde mi-a confecționat - clandestin !

- o biografie năucă, obraznică, prostească, potrivit căreia aş proveni “dintr-o familie de învățători *românofoni* (!) din Județul Orhei” - ca să se înțeleagă: eu nu sunt român ci, dixit anarho-sindicalistul Țumpi: doar românofon....

Însă Teroarea Evreiască a trecut, la Chișinău, de la atacurile în “presa” lor (“Focușor...” și nu mai știu cum se traduce - din rusește - titlul organului) la acțiuni... hotărâte la mai multe Saloane ale Cărții: Grupuri de “tovarăși indignați” (eu traduc în românește autotitulatura lor, în limba-care-nu-există: nici rusă, nici idiș, nici româna, pardon: “*maldaviniasci*”) au protestat cu hotărâre bolșevică împotriva prezenței cărților lui Paul Goma în standuri, mai cu seamă a volumului **Săptămâna Roșie**, cel care provoacă isterie războinică în rândurile “tovarășilor evrei din Moldova Nuastră”.

De ce **Săptămâna Roșie** “a lu’ Paviel Guoma” (exact așa fusese rostit numele meu de Stepaniuk, în Parlament, când ceruse el cu gura lui, nu doar Justiției, ci și “Organelor” să interzică difuzarea ei în Moldova) - reiau: de ce trebuia să dispară?

«Fin’că ia iesti antisemită!» - iată răspunsul Terorii Evreiești.

Un prieten (atunci epistolar) care supraveghea standul a întrebat de ce este antisemită cartea lui Goma?

«**Așă!**», a venit “răspunsul”.

Ai fi zis că sonorizatorul - cu tot cu tovarășa sa de viață, vărsînd venin verde prin ochisorii de sticlă albastră ațintiți la nerușinatul întrebător - fusese, cu puțin timp în urmă membru plin ai “troicelor” care trimiteau în Siberia, dacă nu în mormânt zeci, sute, mii de basarabeni vinovați de... **Așă**.

Fiindcă tânărul prieten nu le-a permis Terorizatorilor evrei să ia exemplare(le) din cartea cu bucluc, tactica a fost schimbată:

Acum voiau să o cumpere - dar nu un singur exemplar, ci pe *toate!* Însă prietenul acela fusese sfătuit de mine: suspectilor să nu li se dea decât un singur exemplar (pentru a nu fi aplicată metoda bolșevico-sionistă a “stingerii” unei cărți prin cumpărare-și-distrugere-a-ei!

S-o credem noi că au fost descurajați: la scurt timp a mai venit un cuplu; apoi altul; apoi încă unul - lăudîndu-se tovarășii-de-veacuri că ei plătesc, făcînd același gest, de pipăială prin buzunare, dar nescotînd nimic, niciodată. Furioși, au... șterpelit un exemplar-două și au alergat “la bază”, să dea raportul. Nesatisfăcător: au revenit, declarînd că ei vor *toate cărțile lui Goma!* Furioși că prietenul băgase cărțile în cutii, sub mese, teroriștii evrei au atacat, curajoși, cutiile (de sub mese). Nu au

reușit, au fost respinși. Atunci s-au adunat mai multe cupluri, au improvizat un miting de protest, amenințând cu... *Pracuratura!*, în capul lor aceasta fiind instituția care împarte dreptatea între Prut și Nistru. Au amenințat că vor reclama cazul “la Varonin”; apoi s-au prezentat la Biblioteca Națională, sperînd-o pe directoare că, dacă nu “iliminî cartea antisemită a lui Guoma...”, însă nu au spus ce-or să-i facă directoarei: au s-o treacă prin troica lor?, au s-o deporteze la Irkuțk?, au s-o împuște pe loc, așa cum le stătea obiceiul, bunicilor, părinților lor, pe când terorizau întreaga Basarabie și Bucovina de Nord, cu Naganul, începînd din 28 iunie 1940?

Am mai spus: tănărul meu prieten încercase în mai multe rînduri să intre într-un dialog civilizată cu ei, cerîndu-le să explice în ce constă antisemitismul **Săptămânii**...?

Efort inutil: dialog cu monologhiștii prin naștere?; dialog cu niște indivizi de profesie dătători de ordine (în rusește, ca la ei, la cazarmă?) Aceștia aveau, învățat - “în *maldavinești*” - un singur cuvânt: «**Așă!**»

Dăduse Shafir alt răspuns? Deloc: nu citise cartea - o mărturisise “cinstit” - însă o condamnase, ca ai săi tovarăși de șaibă de la Chișinău. Dar Dan Pavel, alt antisemitizator? Nici el nu citise cartea. Dar Gabriel Andreescu (protejatul lui Antonesei), cel care tuna și fulgera împotriva *cărților* lui Goma **Săptămâna Roșie și Basarabia și evreii**, când *cartea* mea este... la singular: are un titlu și un subtitlu?

Dealtfel episodul Salonul Cărții l-am consemnat în **Jurnal 2007**, începînd de la pagina 339, 1 septembrie.

Am mai scris, am tot scris: noi, ne-vreii suntem vinovați că acceptăm judecățile strâmbe, aiuritoare, de-a-n curulea, condamnările fără apel («Voi, care ne-ați ars în cuptoare, la Auschwitz!»). Neprimind nici o contestație din partea noastră, au devenit obraznici, abuznici: dacă boul de *goi* nu protestează, înseamnă că eu, ovreu isteț am dreptul să-l acuz de păcate grele, chiar de crime! Revenind la Chișinău și la “întâmplarea” cu imposibilitatea de a călători pe pământul meu și al stră-strămoșilor mei: În primul moment de uluială și de mânie îi scrisesem lui Valeriu Matei:

“Dar cine au fost/sunt legislatorii care au făcut ce au făcut, în stilul selecționării bandiților: unii “na prava”, alții “na leva” – după care criterii? Nu vreau să am de a face cu astfel de “legislație”, cu atît mai puțin cu “legislatorii”!

Chiar dacă bănuiam Mîna Teroriștilor Evrei, nu aveam *probe*. Ei, bine, probele nu s-au lăsat așteptate (paradoxal: evreii se feresc de publicitate, nu vor să li se afle secretele: numele

adevărate (dar vor fi avînd nume-adevărate sau doar pseudonime, schimbate la fiecare “campanie”?), faptele, intențiile, în același timp, ei țin să li se știe de frică; au o mare forța de distrugere a celuilalt - atotputernicia Evreului, nu doar la Chișinău, ci în toată lumea).

“Din păcate, nici Basarabia, pentru Adevărul căreia Paul Goma s-a zbatut întreaga sa viață ca un leu, nu s-a arătat mai vrednică. *O inițiativă de a-l readuce ACASĂ pe acest mare exilat a eșuat în fața primului semn de nemulțumire din partea unei oculte atotputernice. Bravii noștri patrioți, ca niște români adevărați, au pus coada între vine și au dat înapoi.*” (subl mea)

Vineri 8 octombrie 2010

Mizerabili mai sunt, “smântâniștii ‘telectualității noastre (dragi)’” - în raport cu Herta Müller. Cacațaveică de Cărtărescu scheaună, se plînge că Herta nu l-a lăudat, miorlăie că l-a chișcat on chic; Liicheanu mormăie, fornăie (răsfoind, ca un tocilar hărnicuț, notițele pregătite), nemulțumit - mai aproape: șucărit - că nu a fost înțeles el, filozoful-cel-mai-tânăr-la-român (citat din Ierunca). Însă culmea puturoșeniei, a neamului prost, a relei-credințe o atinge Turnătorul Unesco: Manolescu.

Niciunul nu merită să se dea citate din producțiile lor de bale.

Duminică 10 octombrie 2010

Noapte grea, agitată, udă. M-a atins rău acțiunea holocaustologilor acționînd în Chișinău. “Oculța” m-a pus în genunchi și pe mine, fiindcă bieții basarabeți de azi sunt, demult, puși-pe-burtă, ca fii, nepoți ai martirizaților basarabeni, bucovineni, herțeni începînd din 28 iunie 1940 și chiar de nu-și mai aduc aminte (memoria, țol murdar, zdrențuit, sub care se ascund supraviețuitorii Terorii Bolșevice atunci instalate), au păstrat în viscere, din generație în generație **frica**, groaza de bolșevicii ruși și de ferocii executanți ai poruncilor stăpânilor: evreii.

Firește, aceștia, în simulacrele lor de apărare, de justificare a cruzimii cu care “aplicaseră linia partidului bolșevic” pe spina-reă nefericiților băștinași, zbiară fără contenire, repetînd până la sațiu ieremiadele: suferințele milenare ale poporului evreu. Iar când sunt aduși la “cestiune”, care sună (când sună):

«De ce v-ați răzbunat cu atîta sete, cruzime pe basarabeni și bucovinenii ocupați?»,

...în cazul fericit când nu o iau de la cap cu tînguielele, cel mai târziu de la Inchiziție încoace - ca și cum nu Torquemada ar fi fost el însuși evreu convertit - acuză, cu bale, cu stropi

“orânduirea fașistă” din România, “persecuțiile” ale căror victime erau (*numai !*) evreii, până în 1940, când fuseseră eliberați de Puterea Sovietică... Adevărat, în general, neadevărat în amănunt: **persecutați - arestați, întemnițați erau, nu evreii ca evrei, ci agenții bolșevici ai Moscovei, în majoritate zdrobitoare: evrei.**

În criticele - în realitate: *contestările* - la etalarea documentelor (adevărat, redactate de poliție) a faptelor rele ale... “unor evrei” (!), atât în blestemata Săptămână Roșie, tragica evacuare a provinciilor cedate URSS, cât și în Anul Negru (28 iunie 1940 - 15 iulie 1941) în care ocupații sovietici și slugile lor ascultătoare (și jubiloare), evreii, holocaustologii încearcă - și reușesc afurisiții! - să strecoare în sufletul victimelor - otrava, de pe urma căreia nefericiții se întrebă:

«Și dacă noi, basarabienii și bucovinenii eram vinovații unici de soarta lor, de oameni fără țară - doar că nu știam să le fi pricinuit atâta suferință? Înseamnă că au avut temeiuri *să se răzbune* pe noi, începând cu faptul că noi nu eram, în primul rând: evrei; în al doilea, noi nu eram, ca ei: bolșevici ?».

Sar ca pișcați de streche evreii când aud de *răzbunare*. Doamne, ferește, cum să nutrească - ei? - degradanta *sete de răzbunare*, ei niciodată nu s-au răzbunat pe celălalt, ei doar au suferit, suferit, suferit răzbunările celorlalți, ale *goi-lor*... Iar când le bagi sub ochi documentele (de poliție, doar n-or fi pretinzând să le oferi “documente de partid comunist”), le neagă, cu indignare, le contestă cu oroare și... cer *probe*, oameni buni! *Probe* că așa fusesse, dar nu cum zic documentele poliției românești, ci numai cele din Istoria PCB!, iar pentru adevăr-adevărat copleșitoarea “bibliografie” a crimelor făptuite de români, în 1941-1942, în Transnistria, fabricate de Ancel la Tel Aviv, acolo unde a fost preparat (prin grija lui Volovici) și **Jurnalul** lui Sebastian! Însă Doamne ferește să fie pomenite crimele evreilor în slujba ocupantului rus, *înainte de Transnistria*, între iunie 1940 și iulie 1941, nici acelea de după august 1944 până mai ieri! Cu o nerușinare dezarmantă “istoricii” evrei - de la “rușii” Ilia Ehrenburg și Grossman, până la “românii” Ancel, Radu Ioanid, Oișteanu, Shafir, Volovici practică alert **inversiunea cronologică**, în care caz admit, cu un sfert de gură că, da, mda și ei au (cam) practicat pe ici pe colo **răzbunarea**, însă numai în cazuri neesențiale.

Reproduc, pentru a *n-a* oară exemplul etern de **argument** al holocaustologilor:

“Evreii bolșevici se purtaseră sever (?) cu românii basarabeni și bucovineni - în 1940-41 - pentru că (atenție, vine

logica holocaustologică!) autoritățile fasciste antonesciene îi masacraseră pe evrei, în Transnistria, în... 1941-42!»

Dacă ar fi adăugat “**în mod preventiv**” la eufemizanta “se purtaseră sever”, ar fi fost doar o glumă (foarte) proastă, nu o lăbărată minciună o “istorie” de-a-n curulea de tip Roller; de tip Tismăneanu!

De agresori - evreii - m-am ocupat în nenumarate rânduri (cu documente!) și în multe scrieri. Este timpul să scriu câteva cuvinte și despre agresai: victimele, băștinașii basarabeni:

Ca unul care a scris o carte despre reeducarea de la Pitești - adusă și ea, pe tancurile sovietice - cunosc psihologia victimei:

Atât de îndelungată vreme, atât de cu violență au fost “tratați” nefericiții căzuți între labele rușilor ocupanți și ai caraliilor, politrucilor evrei, încât puțini dintre ei au putut păstra convingerea că ei, alcătuitoarii comunității basarabene înghițită de monstrul sovietic sunt *nevinovați*. Dar, spre deosebire de nevinovații ruși, culpabili de a gândi altfel (sau de a fi bănuți că o fac), nerușii au fost feroce persecutați și pedepsiți pentru motive de... rasă: *nu erau ruși!* - în capul enkavedistului : “*neoameni*”.

Basarabeni noștri - câți mai trăiesc - și urmașii lor (chiar dacă unii s-au născut în deportare, la mama dracului, în Siberia - ca Grecianina de sinistră faimă) să știe, iar dacă refuză, să fie obligați să accepte:

Comuniștii ruși, prin slugile lor, evreii, ne-au martirizat, ne-au jefuit, ne-au înfometat, ne-au deportat, ne-au împușcat, ne-au ucis prin muncă istovitoare - nu pentru că am fi fost cu adevărat “culaci”, nu pentru că eram intelectuali, preoți, funcționari “burgheji”, “antisemiți”, nici măcar pentru că cei mai răsăriți făcuseră unirea cu Patria Mamă, prin Sfatul Țării...

- ...ci pentru că nu eram ca ei: nici ruși, nici evrei.

Or o asemenea “crimă” nu poate rămâne nepedepsită de Statul Terorist Sovietic.

Și a și fost.

Mai grav: Evreii supraviețuitori ai lagărelor în care îi închiseseră Germanii și Românii, odată liberați, din *tradiționalul spirit de răzbunare* - i-au înlocuit pe dată pe gardienii, directorii de închisori “fasciști” - dovedindu-se a fi chiar mai bestiali decât cei mai bestiali naziști - cazul evreului Morel, fost internat la Auschwitz, după liberare pus de sovietici director al unui Centru de Denazificare, în Polonia și care s-a “refugiat” în Israel, după ce și-a exersat ani îndelungați întreaga ură și cruzimea și invențiile sale și ale rasei sale în materie de tortură - nu pe foștii călăi, ci pe victimele acestora, ale nemților: polonezii creștini - de ce? Fiindcă nu erau evrei, fiindcă nu acceptau noua “dreaptă

orânduire”; cea bolșevică, a re-ocupației sovietice.

Cine alcătuiește “oculta” despre care vorbesc Andrei Țurcanu, Valeriu Matei în legătură cu veto-ul exprimat de Comunitatea Evreilor din Moldova, la încercarea mea de a mă întoarce în Basarabia?

Dar toată lume știe! Însă **acea toată-lumea tace de frica lor.**

Și ce se mai bucură ticăloșii, cum mai dau din coadă de satisfacție că doar printr-o răstăleală în direcția autorităților guvernamentale, doar rostind cuvântul: “antisemit”, au obținut fără efort ce doreau: închiderea ușii spre țara mea, spre pământul meu, de unde am fost alungat tot de ei și de ai lor, în urmă cu 66 ani. Prin **frica** instilată, nu doar cu ajutorul răstelilor, ordinelor, somațiilor, ci și prin bătă, prin înfometare, prin glonte.

E greu să-ți înfrânghi frica - motivată de brutalitatea represiunii. Isus Hristos ne-a îndemnat **să nu ne fie frică**, iar în anii noștri Wojtila, Papa Ioan Paul al II-lea a repetat această încurajare: **să nu ne fie frică**. Dar oare mai putem noi, cu trupurile și cu sufletele numai rană să ne ridicăm din genunchi și să ne spunem că nu mai avem de cine să ne temem?

Desigur - dacă îi privim pe călăii noștri și pe urmașii lor:

Aceștia - “supraviețuitorii”, “veteranii”, “victimele fascismului românesc”, au fost și rămân, prin generații, oameni fără căpătâi, fără studii, altele, decât de marxism-stalinism, fără o meserie cinstită, semianalfabeți, necunoscând mulțumitor nici o limbă : nici rusă, nici idiș, cu atât mai puțin română - însă ei au fost fanatici enkavediști, înalți funcționari de partid, devotați instructori de partid, anchetatori sălbatici, procurori nemiloși, directori de instituții, de unități industriale, agronomice, *prisdатели* de sovhozuri, de cantine și depozite alimentare și de magazine speciale pentru ei, tâlharii și cămine universitare, ba chiar de toalete publice!, de tabere pionierești, de băi și bordeluri secrete, pentru *nomenklatura*, responsabili cu agitația la manifestații, vigilenți (citește: informatori, turnători) mai mici și mai mari - nu totdeauna pentru a-și dovedi devotamentul față de partidul comunism, în numele căruia acționau pentru a “elibera în mod revoluționar” un apartament mai frumos, mai bine situat, pentru a pune etichete de maimuțoi râios pe curul unei femei - etc, etc, adică în fruntea bucatelor. Indigenilor, băștinașilor moldoveni le fusese imposibil (mai adevărat: interzis) să acceadă la astfel de posturi, ele fiind rezervate *ocupanților* - printre ei, prioritar, evreilor, ca “victime ale fascismului românesc”.

Aceștia, care au acum peste 80 ani, își consumă pensiile obraznic de grase, lăfăindu-se în apartamentele “prioritare”

acordate slugilor ascultătoare, zeloase (precum și “veteranilor” sau “pensionarilor”: miilor de ofițeri din brava Armată Roșie, de politrucii, de enkavediști, trimiși ca recompensă în dulcea Moldovă, unde e soare, vin, fructe și femei câte poștești), amintindu-și cu nostalgie, mai întâi Anul Negru (al nostru, al lor Alb): 1940-1941, când exercitau ei teroarea asupra unor bieți rurali, întâi speriiindu-i prin amenințări, apoi jefuindu-i, apoi deportându-i, apoi împușcându-i, ca “neoameni”, în limba lor: “necomuniști”, “neevrei”.

Aceștia și urmașii lor poartă o uriașă, o de neșters vină în ororile pricinuite de “colectivizare” - mai întâi în campania de kulakizare a oamenilor, în prima fază a sistemului tâlhăresc de cote (*postavka*) care i-a privat pe țărani, nu doar de cerealele de sămânță pentru anul următor, ci și de hrana lor și a copiilor lor (și a animalelor). Acești activiști-polițai-bolșevici, printre care numeroși evrei poartă vina *foametei programate de la Kremlin* care a bântuit cât o eternitate în Basarabia sovietizată, provocând zeci de mii de morți. Și vina **canibalismului sovietic**.

Să nu pretindă evreii contemporani că părinții, bunicii lor “veteranii”, medici și înalți funcționari în Ministerul Ocrotirii Sănătății (sic-sic) Averbuch, Hechtmann, Beidburd *i drughie* nu știau ce se petrece “în republică” : foamete, distrofie, otrăviri cu buruiene toxice, canibalism. Ba știau foarte bine, însă în rapoartele lor recomandau, nu diminuarea cotelor, pentru ca populația să beneficieze de o alimentație minimală, ci... *arestarea și condamnarea severă a celor “vinovați de canibalism”*... Iar fiii, nepoții acestor “medici” criminali (pentru neasistență dată persoanelor aflate în pericol de moarte), consumă, în continuare, fără nici un aport din partea lor pâinea și carnea și laptele cuvenite celor care le produc, supraviețuitorii victimelor lor directe, nu urmașilor unor tâlhari sângeroși, profitori pe veci, pentru unicul motiv că sunt evrei - deci foste “victime ale fasciștilor români”.

Dar aceștia sunt, azi, umbre, strigoi ai politrucilor și a călăilor de altădată, care terorizaseră, distruseseră, înfometaseră, ucisaseră. Ehei, ce *poreadkă* instituiseră ei - vorbesc de “ocultiști” - pe când atacau, în iunie 1940 coloanele de refugiați ce încercau, în panică, o trecere peste Prut; ce jubilație revoluționară bolșevică îi animă, făcând din pitici, eroi de legendă bolșevică, atunci când ei, juni în putere, agresau femei și bătrâni, le zmulgeau boccelele și geamantanele, pretinzând că acelea sunt ale “narodului truditor” pe care ei, burjuii, românii, regaliștii, antisemiții le furaseră și încercau să fugă cu prada; cu ce beție criminală zmulgeau din coloana ostașilor în retrage pe câte unul și,

după ce îl batjocoreau, tăindu-i nasturii de la pantaloni, îl sechestrau și îl dădeau pe mâna krasnoarmeților, aceștia, pe loc trimițându-i spre Gulag, ca... prizonieri de război, dintr-un război inexistent; ce avânt bolșevicesc îi mâna să intre în biserici, să se pișe în altare, cântînd Internaționala lor, mînjind cu căcat icoane și punînd pe foc cărți de cult; ce “putere” cunoscuseră acești “revoluționari” de trei parale (dar devenind, fulgerător, criminali) în Anul Negru 1940-1941, când aruncau pe ferestre copiii bolnavi din spitalul doctorului Ioneț; când, în iunie 1941, în graba de a-și lua cât mai repede tălpășița peste Nistru, ca să nu pună Românii mâna pe ei, bandiții-tineri, astupaseră cu scânduri ferestrele închisorii din Orhei (numai din Orhei?) și dăduseră foc deținuților; când, în nebunia distrugătoare participaseră, ca voluntari, la dinamitarea, la incendierea școlilor, a bisericilor, a palatelor, a depozitelor de mărfuri, mai ales de tutun, principala bogăție a Basarabiei - chiar și a clădirii Băncii din Tighina (iar vita de artificier-șef numit: “membru al brigăzilor de distrugători” se lauda mai ieri cu isprava-i, într-un jurnal din Chișinău, ca “îndeplinitor de poruncă a lui Iosif Vissarionovici de a nu lăsa piatră pe piatră dușmanului” - se cunoaște numele individului, “erou al Marii Uniuni Sovietice”: Medger, arhitect de meserie).

Ăștia sunt “ocultiștii”, holocaustologii : analfabeți fără leac, înveninați de necontinuarea vieții de huzur pe spinarea “boilor, neoamenilor de moldoveni”.

De aceștia s-au speriat oamenii care s-au temut să fie prezenți la colocviul organizat de Academia de Științe? De aceste cadavre vii, dar încă mișcătoare?; de bășinoșii otrăvicioși s-au înfricoșat “guvernânții” de la Chișinău, când au încercat - și au reușit, tovarășii-domni!: Dungaciu, “consilierul” trimis de Băsescu, Leancă, brav funcționar sovietic, avînd grad de general (sau “doar de colonel”?), Serebrian, trepăduș de profesie - să încurce lucrurile astfel, încât să nu i se acorde cetățenia moldavă și soției mele (auziți, motiv de respingere: “are azil politic în Franța”, ei, da: are, ca și soțul, ca și fiul său!), **pentru a împiedeca întoarcerea noastră acasă, în Basarabia, Țara mea - nu a lor!**

Cum să mă apăr împotriva hoardelor de guzgani, de păduchi, de lipitori alcătuitori ai “Ocultei”!, cei care mă atacă din toate părțile, din toate pozițiile, nu pentru că aș fi propagatorul unor neadevăruri istorice, din contra: pentru că lucrez cu adevăruri (istorice) deranjante pentru ei, fiindcă acelea dovedesc minciuna lor, traficul adevărului. Or acești întunecați din naștere, acești beznicoli prin vocație, acești măcinători de cuvinte goale cu gurile lor de canal - acuzatoare, ca “Antisimitule!” - se

tem de adevărul rostit tare.

Ei bine, eu nu mă tem de ei, de holocaustologii nerușinați!

O spun pentru a mia oară: **nu sunt “antisemit” măcar pentru faptul că acuzatorii înșiși nu sunt semiți, ci khazari, de neam tūrcic; eu sunt antiholocaustolog**, deci împotriva gheșefțarilor care storc bani din cadavrele (reale sau imaginare) - ale coreligionarilor (în măsura în care acești eterni bolșevici au o religie). **Eu sunt împotriva practicării - și a profitării de pe urma a ceea ce înșiși evreii normali, onești au numit, cu scârbă și rușine: Shoah Business!**

Din păcate - pentru ei, nu pentru mine, eu mă descurc cum m-am descurcat și până acum - se tem, în continuare și victimele lor macurtizate.

De ce? Ce li se se mai poate întâmpla basarabenilor mei - din partea paraziților numiți ocolit: “oculți”?

Nimic - evreii au terminat de distrus ce mai era în picioare pe pământurile noastre - însă victimele nu cunosc acest adevăr.

Victimele - ale bolșevicilor, ale evreilor enkavediști - dacă “reabilitați”, s-au întors la vatră (cei care n-au murit pe-acolo), ce-au găsit?

Numai **uși închise**: domiciliul “restricționat”, ca să nu-i contamineze de “fașizm” pe foștii concetățeni; casele lor, dacă mai existau, adăposteau - în cel mai “legal” mod cu putință - pe alții, oameni din sat dați pe brazda ocupanților, ori “transferați” aici: ruși, mai cu seamă ucrainenii, ca milițieni, șefi de colhoz, directori de școli: aceștia aveau misiune să desăvârșească *desnaționalizarea, desromânizarea, prin învățământul în rusă* - prin imbecilizarea copiilor, cu ajutorul “materiilor” politice, prin organizația de pionieri, prin descreierare, prin “ceremonialurile” cravatelor roșii, ale goarnelor, ale saluturilor, prin pavlikmorozovare, adică prin transformarea copiilor în turnători ai propriilor părinți; prin supravegherea băștinașilor dezbaștinizați, chiar dacă liberați din lagăre și din deportări, însă purtând stigmatul de dușmani ai Patriei Sovietice. *Dar mai ales prin “limba moldovenească”, acel animal care nu există decât în strategia Kremlinului, destinată a strivi și sufletele, după ce a distrus trupurile basarabenilor...*

Cum au reacționat membrii pensionați ai “autorităților locale”, cei care, în urmă cu ani participaseră, cu fanatism bolșevic la “kulakizare”, la planificarea și la întreținerea foametei care a dus la canibalism, la deportări, la arestările actualilor strigoi întorși în Basarabia, după decenii și nemaigăsindu-și loc, locul? Și mai ales cum au reacționat evreii din aparatul de presiune, administrativ, “legislativ” ai anilor acelora?

Nu li s-a observat, pe conștiință (care conștiință: cea bolșevică?) - măcar o umbră de compasiune pentru soarta miilor, a zecilor de mii de nevinovați însiberizați și prin acțiunea revoluționară, fanatică a *lor*, activiști, enkavediști - evrei.

Din contra: i-au privit, îi privesc în continuare cu **ură**. **Ură** grea, bolșevico-sionistă împotriva, repet, a victimelor lor.

«Cum de n-au crăpat, acolo unde i-am trimis, acești dușmani ai socialismului *nostru*? Cum de s-au întors, numai ca să ne chinuie, să ne aducă aminte de trecutul nostru revoluționar (n-o fi cumva un nou val de antisemitism oficial)? Ce face guvernul *nostru*? Ce fac legile noastre kamuniste din “*Nașa Moldova*”? De ce li s-a permis să se întoarcă: pentru ne reproșa, nouă, ostași disciplinați că îndeplinisem întocmai poruncile partidului și ale tovarășului Stalin? Ar trebui ca miliția, procuratura, justiția să ia măsuri urgente, pentru a-i trimite pe acești dușmani eterni ai comunismului acolo unde îi trimisesem noi, începînd din 28 iunie 1940 : în Siberia! Ce-ar vrea ei, acum? Cu ce pretenții vin peste noi? Cu pretenții de victime? Dar n-au învățat până acum că numai noi, evreii suntem și vom avea statut de victime - ale lor, fașiștii români! - ei au, pe drept, statut de dușmani, de anticomuniști, de antisemiți ! N-or fi poftind și reparații materiale? Și scuze, poate? N-or fi râvnind la apartamentele, la casele *noastre*, câștigate cinstit, ca răsplăta cuvenită pentru devotamentul *nostru* față de puterea poporului truditor? N-or fi vrînd și slujbele *noastre* încredințate nouă de partidul *nostru*, camunist-bolșevic? Și-apoi: cu ce sunt eu vinovat ca fiu, fiică, nepot al unei persoane care și-a făcut datoria de cetățean conștient, disciplinat al partidului *nostru* comunist bolșevic și a mării *noastre* URSS? Că, în activitate lui, de zi cu zi s-au mai făcut și oarecari greșeli? Niscai abuzuri? - cine muncește greșeste, uite, chiar și capitaliștii spun că nu poți face omletă fără să spargi ouăle! ”

*

O veste prin un comunicat care mă unge la inimă:

From: Democratia Acasa <democratiaacasa@yahoo.com>

Subject: Nota de protest_Paul Goma

To: democratiaacasa@yahoo.com

Date: Sunday, *October 10*, 2010, 5:21 AM

Buna ziua,

Mișcarea „Democrația Acasă” a pichetat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Președinția Republicii Moldova în legătură cu zădărnicierea revenirii la Chișinău, pe 2 octombrie curent, a scriitorului basarabean Paul Goma.

Tinerii au cerut ministrului de externe, Iurie Leancă și

președintelui interimar, Mihai Ghimpu, să elucideze cauzele acestei situații și să explice motivul pentru care lui Paul Goma nu i-a fost acordată cetățenia Republicii Moldova.

Mișcarea „Democrația Acasă” a înregistrat o notă de protest, în legătură cu „cazul Goma”, la sediul Președinției Republicii Moldova și la cel al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. Tinerii asociați Mișcării „Democrația Acasă” așteaptă un răspuns în scris, în termenele prevăzute de legea privind petițiile cetățenilor. Dacă autoritățile vor ezita să dea curs acestei note de protest, Mișcarea „Democrația Acasă” va acționa în judecată Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Președinția Republicii Moldova.

Centrul de Presă al Mișcării „Democrația Acasă”

*

Nu se poate, nu se poate ca oalele sparte ale Coaliției înfrânte - *ceea ce nu doresc cu nici un chip* - să fie puse în spinarea lui mea. Cum, când țara arde, de spaima revenirii kamuniștilor lui Varonin, liberal-democrației să înregistreze o altă înfrângere - din pricina lui Goma?

Da, domnule! Grindinit de veștile proaste despre Colocviul de la Chișinău (l-am majusculizat, ca să pară mai important decât *nu* a fost), agresat de “prieteni” mei, holocaustologii-de-veacuri, nu am fost atent la strâmbetele scăpate de *ai mei*. Vreau să spun; basarabeni din fruntea țării. Iată, uitasem ori nu știusem niciodată că *ei* (tot de basarabeni vorbesc), promisese o distincție, ba chiar două: cetățenia de onoare a Chișinăului și o decorație. Nu pentru că aş disprețui însemnele de cinstire, însă nu mă gândisem la ele: cetățean de onoare sunt și al Timișoarei și al Piteștiului (acolo, primarul Pendiuc, fiu de refugiat bucovinean, a promis și o locuință - dar dacă nu am țară unde *să-mi pun* locuința ceea...); decorații - am și de la unguri și de la polonezi și de la francezi: nu m-au făcut nici mai talentat, nici mai bogat. Acum, că mă gândesc: mi-ar fi făcut plăcere să fiu băgat în seamă și de *ai mei*. Dar, de unde nu-i...

Mi-au adus aminte tinerii-juni prin protestul lor: guvernanții nu găsiseră de cuviință să-mi trimită un cuvânt de felicitare pentru cei 75 ani împliniți în 2 octombrie 2010 - măcar la Colocviul de la Academia de Științe. Sincer: nu am suferit de absența semnului de viață din partea oficialităților - iată: nici Dungaciu, nici Băsescu, nici Nuți Udrea, cea dată-n vânt după perdele, nici N. Manolescu, nici Patapievici, nici chiar Liiceanu, editorul meu... - nu s-au ostenit să o facă. Și n-am murit.

Spuneam că în cazul unui eșec în alegerile viitoare, voi fi arătat cu degetul:

«Din cauza lui Goma!»

Câte alte catastrofe s-au petrecut din cauza lui Goma! Este adevărat, de cele mai multe ori acuzația (rostită cu ură, cu ochi injectați) rămânea la... simpla acuzație, fără a se explica *ce* se petrecuse (din cauza lui Goma cela...).

Îmi aduc aminte (să uit? eu?) cum, în decembrie 1956, la Interne, în București, un locotenent anchetator pe nume Țârlea, mă luase la bătaie și își zdrelise degetele unei mâini în dinții mei. Fără a lua în seamă că mie, din gura zdrobită, începuse a-mi șuvoi sângele adunat în bărbie, bravul securist începuse a miorlăi, pe când mă acuza:

«Din cauza ta, mă!» și-mi arăta mâna însângerată.

Ei da: din-cauza-mea-mă. La Chișinău în caz de nereușită electorală a democraților - va fi de mirare cu un “consilier” ca Dungaciu?, ca un aliat ca Marian Lupu?, cu un sprijin-tacit ca altfel vorbărețul Băsescu? - se va găsi fulgerător... cauza: Goma:

«Din cauza ta, mă!»

*

Dar ia stai!, îmi poruncesc, fiindcă mi s-a arătat o idèi (măi fimèi):

Dacă aștia, cu oculta lor au - obișnuți, ca totii nomazii, de a considera *locul* unde și-au pus corturile, pământul, deci țara lor, iar cei găsiți acolo, băștinașii: străini, deci **expulzabili** - au dat din mâini, din picioare, din falcă pentru a-mi provoca *neintrarea* în Țara mea, Basarabia, nu doar pentru că aș fi “antisemit”, ci pentru că soția mea, Ana Maria, “jidanca-aia” cum îi zice - în absență - turnătoarea cu trei stele Geta Dimisianu, este o persoană reductabilă, când își apără ea puiul și bărbatul? Au aflat, din cărțile mele, cum a zberlat ea la miniștri - Coman, de Interne - la securiștii firoși, ca generalul Pleșiță, la anchetatori îmbătrâniți în rele : colonelul Vasile Gheorghe, comandantul Anchetelor Penale de la Rahova - când m-a văzut cum arătam la “predarea mărfii”, în 6 mai 1977, după campania internațională pentru liberarea mea:

«Criminalilor, ce i-ați făcut? Ce i-ați dat?, l-ați drogat, criminalilor!»

Vor mai fi aflat ocultonicii de la Chiș'nău - din presă, de pe site-ul meu internetic - “tratamentul” la care l-a supus ea pe “prietenuț tatii”, jivina pseudonimată “Sorin Toma” (Moscoviciul fiu al “clasicului A. Toma”, cel cu “putrefactul Arghezi”), după ce a avut nerușinarea, odată, să ne scrie, din Israel (și asta găsisese adăpost în vizuina unde s-au găvozdit marii criminali bolșevici, odată ce făcuseră tot răul posibil în țările

ocupate de ruși), ca să se laude cu “prietenia lui Petre” (Năvodaru, tatăl Anei), când el, nu altul îl denunțase că “pactizase cu Arghezi”; a doua oară într-un interviu dat analfabetei Betea (!), în care, după moartea “prietenului neprețuit”, se lăudase că îi dăduse bani pe care să-i folosească eu, ginerele lui, lipsit de mijloace, după liberarea din ultima arestare. Replica Anei fusese distrugătoare - dar să simtă nesimțitul “Sorin Toma”? A decedat în pace, senin, mulțumit că își făcuse datoria de evreu comunist.

Presupun, deci, că fosilelor de la Chișinău le era frică, nu de mine, *goi*-ul antisemit, ci de soția mea, “jidanca”!

Marti, 12 octombrie 2010

Ieri, după ce am încheiat felia destinată a fi pusă pe internet, mi-a parvenit invitația de mai jos:

De : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Objet : invitatie

Date : 11 octobre 2010 17:59:37 HAEC

À : paulgoma@free.fr

Répondre à : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

Stimate domnule Paul Goma,

Am deosebita plăcere de a Vă invita la lansarea cărții „Revoluția furată” despre evenimentele din 7 aprilie 2009 de la Chișinău, scrisă de Paula Erizanu, o tânără autoare din Republica Moldova. Evenimentul se va desfășura în incinta Ambasadei Republicii Moldova la Paris, str. H.Berlioz 22, sectorul 16. Printre vorbitori se vor număra dl Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, delegat permanent al României la UNESCO și cunoscutul poet din Republica Moldova Emil Galaicu Păun. Acțiunea va avea loc miercuri, 13 octombrie curent, la ora 18.30 și va fi urmată de o scurtă ceremonie de înmânare a Ordinului de Onoare distinsului autor Eugen Holban.

În speranța că veți da curs invitației noastre, rog să acceptați, stimate domnule Paul Goma, expresia profundului meu respect.

Oleg SEREBRIAN

Ambasador

Am răspuns pe dată, vibrând de indignațiune:

De : paulgoma@free.fr

Objet : Pe Paula Erizeanu o cunoosc...

Date : 11 octobre 2010 18:13:33 HAEC

À : ambassade.moldavie@wanadoo.fr

... i-am trecut în Jurnalul internetizat întregul poem.

Dar ce caută N. Manolescu lângă fata cea? Ține să o murdă-

rească și pe asta?

Acest Manolescu este un turnător ordinar, în urmă cu doi ani m-a acuzat de antisemitism, iar ca plată din partea ambasadorilor Israelului (Rodica Gordon) și al USA, Taubman, a căpătat ambasadoria Unescu.

Alte târâturi nu aveți?

Îl salut pe Dl Eugen Holban

Paul Goma

*

Dar ia stai, bre! Cad în mintea Monicăi Lovinescu? :

«Dacă citește Eugen Barbu ce ai scris...?»

Nu, doamnă, dacă citește, nu Eugen Barbu, ci neo-eugenii barbi: Manolescu, Liiceanu, Blandiana, Gârbea, Pleșu, Adameșteana, Patapievici, Oișteanu, Mihăieș, Shafir, “Radu Ioanid”, Carmen Mușat, G. Andreescu, Boris Mehr, Laszlo, Simonca...- aceștia și încă alții, citind anunțata agonie a noastră în aceste zile, or să-ncingă horă-mare, dansul-scalpului, după slujba de blesteme, răcnind cu guri din Breughel:

«Moare Goma! Moare Goma cu Gomoaia-i»

A, nu, tovarăși dragi și iubiți colegi, nu vă bucurați; așteptați să vă muriți voi puținel, abia apoi să vă dedați la sărbătorirea decesului păcătosului de mine.

*

Un cititor îmi scrie :

“Nici nu știu cum să mă adresez: politicoș ar fi "Stimate Domnule Paul Goma".

Totusi, desi eu am 30 de ani, iar Dumneavoastra aveti 75, datorita cartilor Dumneavoastra imi vine sa va spun simplu, ca unui prieten pe care il cunosc demult: "Draga Paul Goma". Am sa ajung la un compromis "Draga Domnule Paul Goma". Asadar...

Draga Domnule Paul Goma, Va doresc - si imi doresc - din toata inima sa va dea Dumnezeu multi ani fericiti, alaturi de familie, cu sanatate si cu acelasi spirit de lupta. V-as ura si pace sufleteasca ... dar ii este greu unei constiinte ca a Dumneavoastra sa fie impacata. Pentru mine este o binecuvantare ca tineti steagul sus, ca exista prin Dumneavoastra o "baricada pentru neuitare". Sigur ca suparati pe multi, prin intrasigenta Dumneavoastra (doar prin exemplul Dumneavoastra le puneti in fata o oglinda, in care nu se regasesc): eu va doresc sa o faceti in continuare. Va doresc sa aveti multi ani in fata, caci stiu ca veti ramane acelasi "caine de paza al adevarului": scrierile Dumneavoastra pot tulbura somnul unora si linistea plina de compromisuri a altora... Dar e prea multa liniste in Romania de 66 de ani!

Recunosc ca nu cred in mantuirea colectiva neamului romanesc. Dar cred ca mai pot ramane constiinte treze si munca dumneavoastra neobosita ajuta enorm la starea de veghe!

LA MULTI SI ANI SI DOMNUL SA VA AJUTE SI IN CONTINUARE!

Cu mult respect, D(...)-F(...) P(...)"

Neavînd acordul expeditorului, nu-i dau numele.

Mi-a mai parvenit o propunere a unui tânăr care se oferă să mă ajute în chestiunea re-obținerii cetățeniei române. I-am mulțumit, însă i-am comunicat: e prea târziu.

Miercuri 13 octombrie 2010

Flori Bălănescu îmi trimite:

“DUMINICĂ, 10 OCTOMBRIE 2010

Răspuns lui O. Nimigean

“Dragă Ovidiu, să luăm lucrurile pe rând.

1) Câtă lipsă de rigiditate, câtă concesie, câtă nuanță vezi într-o afirmație după care cei sensibili și inteligenți au plecat primii? Și că toți cei rămași "s-au aranjat"? Cum s-a aranjat Mircea Ivănescu? Dar Dimov? Dar Gellu Naum (știu, știu, versurile lui "pe linie" din anii aceia oribili, dar însă totuși...) Mărturisesc că a nu face nici un *distinguo* între "aranjarea" acestora și aceea a intelectualilor oficiali nu mi se pare chiar o probă de suplețe.

2) Poate că n-am fost suficient de clar: înțelegeam prin relativism tocmai această punere de-a valma a tuturor în categoria aranjaților, așa încât cei amintiți mai sus devin la fel de culpabili precum alde Barbu, Vadim, Păunescu etc., iar aceștia, convers, la fel de onorabili precum ceilalți.

3) Nu înțeleg mecanismul prin care absența civică devine sinonimă cu lașitatea. Nu vreau să personalizez aici în nici un fel discuția, ți-aș putea însă răspunde că, dacă nici Manolescu, nici Liiceanu nu s-au "enervat" la arestarea lui Goma, nici Herta Müller n-a făcut-o. (Avea 24-25 de ani, putea s-o facă.) Însă, repet, nu vreau să dau exemple personale, pentru că intrăm iar într-o zonă a logicii resentimentului pe care vreau s-o evit. Însă îi poți reproșa cuiva c-a fost porc, nu că n-a fost erou sau martir. Absența martirajului nu înseamnă lașitate. Cel mult comoditate, deși nici măcar a publica literatură adevărată nu era atunci un lucru tocmai comod.

4) În ce privește perioada post-89, sunt total de acord cu tine: dacă pentru ce faci în dictatură poți avea scuză, pentru ce faci în libertate nu mai ai. (Iar gestul lui Liiceanu privitor la topirea "Culorii curcubeului" e descalificant.)

5) O observație finală pentru, zic eu, nefericitul termen de *Mitläufer*: spre ce țintă comună aleargă împreună, umăr la umăr, "Mitläuferul tipic" Mircea Ivănescu cu, să zicem, Eugen Barbu sau cu Iulian Vlad? Când crezi un termen care pune laolaltă oameni pe care totul îi desparte, nu pot să nu fiu cel puțin sceptic. Nu în privința bunelor intenții ale Hertei Müller, ci în privința justeții urmăririi acestora. Sunt convins, am mai spus-o, că urmașii lui Eugen Barbu și Iulian Vlad își freacă mâinile de bucurie, spunând: "Încaieră-i, drace!". Într-un fel, Herta Müller le face jocul, învrăjbind dizidenții cu rezistenții și scoțând din calcul pe cei care erau cu adevărat servitorii sistemului. Ți s-ar părea corect să consider că, întrucât le servește fără să vrea interesele, e și ea un soi de *Mitläufer*? Nici mie. Dar la fel de incorect mi se pare să crezi că Mircea Ivănescu e un "Mitläufer tipic", angajat într-o cursă comună cu orice aparatcic sau colaborator de nădejde al Securității.

6) În fine, la fel de nedrept mi se pare să-l acuzi (nu în discuția de la Ateneu, într-un interviu preliminar) pe Mircea Cărtărescu că e reprezentantul intelectualității nonreactive față de comunism din România. Nu pun la socio-

teală gradul de subversivitate al textelor lui din anii '80, care, fără a fi direct protestatate, i-au asigurat totuși o consistentă reacție în "Săptămâna". Ci vreau să remarc că e o acuză oarecum similară celei privitoare la lipsa de reacție a lui Hrabal față de comunismul ceh. Nu toți oamenii se iau de gât cu diavolul, unii găsesc mai eficient să-l ignore. A-i numi colaboratori ai diavolului, Mitläuferi ai lui, pe aceștia din urmă e cel puțin bizar.

7) Așa, ca o coda: sunt convins că, dacă nu Liiceanu ar fi fost partenerul acestui "totuși dialog", cum i-ai spus, nu s-ar fi înfierbântat așa de tare lumea. Într-adevăr, el trebuia să poarte dialogul acela strict în calitate de editor al ei, în momentul în care a deschis dicuția despre rezistenți vs. dizidenți, s-a pus într-o situație falsă. Dar nici nu mi se pare cușer ca, de dragul de a-l înjura pe Liiceanu, să-i dăm necondiționat dreptate Hertei Müller.

În fine, ce mă întristează e că această querellă dintre anticomunista Herta Müller și anticomunistul Mircea Cărtărescu e mană cerească pentru (neo)comuniștii de toate vârstele. Cu cearta aceasta, ei, într-adevăr, s-au aranjat.

Cu drag, al tău, Radu (Vancu)"

Comentarii:

Camelian Propinatu, 10 octombrie 2010, 11:57

Si Mircea Cartarescu, si Herta Muller erau in 2007 candidati Nobel la fel de seriosi, cu oarecare avantaj moral Mircea. Scrisese despre Revolutia Romana, pe cand Herta nu valorificase Reportajul cu sufletul la gura al lui Titus Suci, nici site-ul lui Marius Mioc, pentru a revela Occidentului amestecul de eroism, solidaritate si crima bolsevico-fesenista de la Timisoara, prin care s-a recuperat decalajul de Rezistenta Antibolsevica. Nu cred ca statul german nu a sprijinit cariera internationala a Hertei Muller si stiu ca Mircea in RO, in Epoca Mooye (cum am citit pe un forum), nu e nici macar academician, desi detine toate validarile ce se pot inchipui. Iata de ce sper ca, din aceasta disputa, cei doi excelenti scriitori ai nostri sa nu aiba decat castig EGAL, anume unul publicitar. Altminteri, e absolut natural pentru orice Elita sau Autoelita frecusul ce desemneaza Intelectualul Dominant. Dupa ce Herta a punctat impotriva lui Horia valorificand Afacerea Antohi, n-a gasit alt punct vulnerabil in Orbitor decat lipsa vocatiei de martir a autorului, desi V.I. Lenin ne invata ca nu sacrifici aiurea avangarda, cele mai promitatoare cadre, lasi pe Dinescu si pe Desliu sa se avante! Cum nu fusese nici Herta o Doamna Cornea in Banat, singurul scriitor indrituit sa-i probezeasca pe amandoi pentru limitarea la Rezistenta prin Cultură, este dl Paul Goma, care n-a prea facut-o cu toate ca a apreciat, cum se prea poate si Herta Muller, cele 587 pagini din studiul meu de fezabilitate „Kitsch orbitor si geniu inaripat – Nobelul romanului Cartarescu”, unde nu optiunile morale sau politice intereseaza, ci doar micile derapaje tinand de postromanism, de Piata Universitatii si mai ales de bizareria cu securistul recuperator de manuscrise confiscate, stinsa si aceea complet prin exemplarul gest civic de azi, al Solicitarii Dosarului de la CNSAS – drept cucerit cu atata truda de intelectualii nostri. Nu m-as mira sa i se raspunda lui Mircea ca nu s-a gasit!

ovidiu nimigean, 11 octombrie 2010, 13:15

discutia devine superflua din vina noastra, nu a temei, care in nici un caz nu se refera la sexul suav al ingerilor, ci la ala pervers al diavolului (sa-l numim "securitate", metamorfozata in cam tot ce-nseamna putere), ce anchiuleaza si azi Romania. desi ai postat segmentele de pe youtube,imi lasi impresia ca nu le-ai urmarit. incrincenarea ta la adresa H.M. nu ca nu are sustinere, dar e contrazisa radical de spusele scriitoarei. acel incriminat 99% al "aranjatorilor" e constatativ, nu justitiar, descriind conditiile oricarei (cuvint subliniat de H.M.) dictaturi. despre mitlaufer ce sa mai zic? Ma somezi sa-ti spun de ce dau sensul "slab". Nu-l dau eu, citez din H.M.: "merge pe neobservate ca sa nu aiba probleme." nici vorba de vreo confuzie intre scriitorii "rabadatori" si Eugen Barbu. H.M.: "eu nu invinovatesc pe nimeni, decit pe astia care au facut literatura asta la comanda." respingerile tale practic nu au obiect. insa, odata alunecat in retorica lor, ajungi la o enormitate monstruoasa, scriind negru pe alb ca

"H.M. le face jocul" securistilor. priveste si asculta bine dialogul, H.M. nu face jocul nimanui. nu te-a cutremurat (putin...), ca scriitor, crincena ei profesie de credinta: "eu nu vreau sa fiu scriitor, eu n-am incotro."? pe mine da, mi-a amintit ca literatura are un rang ontologic. intr-o asemenea situatie nu faci jocuri, cauti adevarul, adevarul tau intim, deloc desprins, cum s-ar crede - si cum se repeta insistent si manipulatoriu - de starea polisului. (H.M.: "daca ar fi fost foarte multi cei care ar fi deranjat aceasta dictatura, nu ar fi devenit atat de sinistra.") tu ti-ai activat pina la sofism organonul. activeaza-ti, te rog insistent si cu o prietenie care ma doare, si organul discernamin-tului, incearca sa separe, chiar de-ti pare primitiv si rudimentar, albul de negru.

iarta-mi patetismul, numai prietenia e de vina...

continui: da, trebuie discutata nonreactia H.M. in cazul Goma. minunat ar fi fost daca ar fi discutat-o ei doi, H.M. si P.G., la Ateneu. numai ca, iata, mitlaufferii aranjati si dupa 89 l-au tinut pe Goma departe spatiul public vizibil, privandu-ne, de douazeci de ani, de o dezbatere care-ar fi scos la lumina multe adevaruri, ca sa nu spun adevarul insusi. pe M.Cartarescu nu-l chestionam despre anii dinainte de revolutie, ci despre mitlaufereala sa in procesul stalinist de la "Viata romaneasca", cel cu antisemitizarea lui Goma si retrogradarea lui L.I.Stoiciu. ca discretia in cazuri spinoase, "ca sa nu aiba probleme", nu tine, vai, doar de comportamentul scriitorului sub dictatura. si asa mai departe, si asa mai departe. poate vom izbuti sa gindim impreuna lucruri precum acestea, impreuna pina la o reala solidaritate.

cu drag si cu... Fuersorge, al tau, o.

(...)

Anonim, 12 octombrie 2010, 08:05

Daca permiteti... constat ca toata lumea de pe aici s-a incins. Cred ca si Radu Vancu si Ovidiu au dreptate. Insa amindoi si gresesc. Iarasi, chestie de nuanze, dar nu numai. Ci si de intensitate a nuanzei, ceea ce inseamna deja culoare. Sunteti formidabili, v-as sugera o discutie pe bune, in doi (poate chiar in trei!), asezata si tiparita, daca vreti sa fie de vreun folos acest consum de energie. Am si eu citeva pareri, pe care, aici, nu le pot decit schita, inevitabil: 1. Herta Mueller si exagereaza (aprope de reclamatia lui Radu V.) cind vorbeste despre comportamentul intelectualitatii in comunism, DAR exagereaza adevaruri, dupa expresia consacrata a lui... Paul Goma! 2. Da, Herta Mueller are si o imagine umflata, dar nu e responsabilitatea ei, ci a, intr-adevar, Nobelului, care este un premiu politic, prin aceea ca nu se da oricarui scriitor de meserie, talentat etc. Ci unuia cu, s-o spunem pe scurt, conduita etica. Ce era sa faca? Ea ramine aceeasi dintotdeauna, a avut reactii publice si inainte. Sa nu ne ascundem dupa deget. Iar la Ateneu (aprope de reprosul ca a sarit calul etc.) a fost o discutie, orice s-ar spune, libera, nu a citit un discurs scris. Sa nu uitam si ca raspunsurile care i-au deranjat pe Manolescu et co au fost reactii la umflarea in pene a lui Liiceanu. Ca sa fiu extrem de sincera, Liiceanu isi astepta demultisor palma peste botisor, in public. A meritat-o! Si nu e vorba doar de el, dar prin el au fost atinsi toti cei din spatele lui - de-aia au si sarit ca arsi 3. Neajunsurile Hertei, asa cum le vad eu, le tzin pentru mine, deocamdata.

Toate cele bune, Flori Balanescu

(...)

Anonim, 12 octombrie 2010, 10:09

Pentru cei interesati sa aprofundeze subiectul rezistentei anticomuniste la romani (exprimare a la Goma!) iata ultima mostra in materie de Paul Goma, despre cum nu intelegem deseori ceea ce citim, pentru ca suntem, tot vorba lui Goma, analfabeti, adica nu stim despre ce citim si ne dam cu parerea. Folosesc persoana I plural pentru ca sunt convinsa: fiecare dintre noi realizeaza la un moment dat ca s-a grabit... Comentariile din linkul de mai jos sunt foarte gritoare, iar discutia despre Goma este similara celei despre Herta (de cind cu Nobelul, ca pina atunci nu exista pentru intelectualitatea scriitoriceasca ranita din Romania...)

<http://www.romanalibera.ro/arte/oameni/paul-goma-nu-sunt-roman-daca-plesita-e-roman-202240.html>

Si poate ca aceasta este o tema buna de gindire: De ce Herta Mueller practic nu a existat in dezbaterea de specialitate pina la momentul Nobel? Desigur, exceptind cele citeva volume aparute la Polirom si monografia lui Cosmin Dragoste. Pentru ca este o scriitoare minora? Pentru ca este o scriitoare netalentata? Pentru ca nu este scriitoare de limba romana? Pentru ca detinatorii pirghiilor scriitoricesti/scriitorale isi au propriile interese? Pentru ca scriitorii romani, in general, sunt mai degraba o masa amorfa? Sunt intrebari puse de pe margine, de o observatoare, eu nefiind scrii-

toare. Intrebarea ce decurge - scriitorii scriu numai pentru cititorii-scriitori si pentru criticii literari, adica pentru ei insisi ori scriu si pentru mine, pentru prietenii mei nescriitori, dar nespalati pe creier? Pina la urma, ce e literatura? L-am vazut aseara pe Ioan Grosan la emisiunea lui Daniel Cristea-Enache si m-a contrariat mult afirmatia lui (de credita!) cum ca e scriitor, sta la birou si transpira din greu (chiar si cind e sec, e gol?) si nu stie sa faca altceva. Chiar asa a spus: ia-mi scrisul, altceva ce stiu sa fac? Nimic. E grav, spun eu. Ca veni vorba de provocarea existentiala, numita de Ovidiu...

Cind vad o jucarie intai ma uit pe eticheta sa constat daca e Made in China. Eu am 41 de ani, dl Grosan citi o fi avind? Dar nu suport sa stiu ca milioane de copii din lume se distreaza cu jucarii facute in Laogai, nu suport sa stiu ca un premiat cu Nobel pentru pace este in puscarie, iar nevasta-sa arestata la domiciliu, in aceeasi lume in care inca mai respira un Paul Goma, un Vasile Paraschiv, o Doina Cornea sau o Herta Mueller. Asta e diferenta de nuanza-culoare-ritm-muzica dintre Manolescu et co si cei numitzi de mine ca Exemple. Este o parere de istoric caruia nu-i este straina literatura. Puteti sa o agreati sau nu, dar o pot si demonstra. Istoric.

Flori Balanescu

Radu Vancu, 12 octombrie 2010, 16:03

@ Flori Bălănescu: Aşa e, exagerează adevăruri - dar asta nu înseamnă că le face mai mari. :) Altel, sigur că din lista dumneavoastră și eu sunt cu inima la picioarele Exemplelor, dar nu pot să nu spun deschis dacă uneori mi se pare că exagerează.

@ Ovidiu: Ar fi culmea să sta prietenia noastră într-un dezacord! În fond, eu cred că Herta Muller a exagerat, iar tu crezi că nu. Asta-i tot, în rest dușmanul nostru e comun. Aşa că n-aş numi asta incompatibilitate, nici măcar periodică, ci mică eroare de lecțiune într-o mult mai amplă poveste comună. Aşa că, zău, iubește și fă ce vrei, prietene! :)

*

“Atitudine. Disidentul spune că nu vrea să fie îngropat în țară, ci incinerat - Paul Goma: "Nu sunt român dacă Pleșiță e român" 12 Octombrie 2010

“În timpul comunismului, scriitorul a avut probleme cu Securitatea. După publicarea, în 1997, a incomodului său „Jurnal”, Paul Goma a fost hărțuit și marginalizat de elitele românești ale momentului pentru că „prea critică pe toată lumea”, declară disidentul într-un interviu pentru evotv.ro.-”

“La 75 de ani, scriitorul e la fel de tăios și de cinic în opinii: „Nu folosiți cuvântul «operă» despre mine. Operă au doar morții și Breban”. Interviul, apărut pe evoTV, atinge mai multe teme - biografia de evreu pe care Securitatea i-a confecționat-o, relațiile tensionate cu inteligenția românească din țară sau din exil, colaborarea unora și altora cu Securitatea.

(...) Scriitorul spune că asta s-a întâmplat după publicarea incomodului „Jurnal” din 1997, în care dezvăluie falsa disidență a vedetelor intelectuale de după Revoluție: „M-au condamnat la tăcere... Acest conclave s-a ținut la Sibiu la el au participat: Pleșu, Liiceanu, Manolescu, Monica Lovinescu, Sanda Stolojan, prietena mea de aici de la Paris”. Capetele de acuzare au fost: „prea critică pe toată lumea” și mai ales că l-ar fi criticat pe „însuși Pintilie”, cu care, susține Goma, ar fi fost prieten înainte.”

*

Regretul și mânia mea: “prietenul” Sergiu Mihalcea minte - după ce m-a abuzat pe mine: filmulețele acelea au fost prezentate sub data - mincinoasă - de 12 octombrie 2010, iar cititorii cred că dialogurile au avut loc... alaltăieri, când ele au fost înregistrate în urmă cu câțiva ani (4-5?) - dovadă: se vorbește la prezent despre Pleșiță.

Totuși, spicuiesc din Comentarii:

Paul Goma 22:51 Î 11 Octombrie Tandala

Stimate Dle scriitor Paul Goma, Pentru un neica nimeni ca Plesita sa te refuzi a fi rom^n cand scrii atat de frumos in românește ? Pe noi ceilalti cui ne lasi ?

Paul Goma 02:16 Î 12 Octombriejoan Va admit.sunteti mai Romin decit multi romini.Uitatil pe Plesita si pe altii ca el.Ramineti asa cum sunteti.Si mie mie rusine de multe ori ca sunt romin. Dar imi trece.

Voi v-ati ales conducatorii 01:13 Î 12 Octombrie Goma Sistemul securist n-ar fi dainuit si dupa 1989 fara voia poporului Roman care l-a votat in frunte cu ILIESCU si merge tot asa inainte de 20 de ani pentru ca romanilor le place turnatoria, slugarnicia si securismul. Romania e frumoasa dar eu nu suport sa traiesc inconjurat de turnatori si intelectualii prostituati de care-i plina tara asta.

Complet gresit d-le Goma! 00:41 Î 12 Octombrieanonim

Si Plesita a servit tara asta asa cum a stiut mai bine! Daca acum ar exista cativa asemenea lui Plesita in tara asta cu siguranta nu s-ar fi ajuns ca tradarea de tara sa fie la ea acasa in Romania, de sus pana jos! Asta este d-le Goma... sa nu mai filozofam atata, sa fim realisti si sa spunem lucrurilor pe nume. Trebuie si oameni asemenea lui PLESITA in Romania contemporana! Sa ramai acolo unde ...

paul goma 07:39 Î 12 Octombrie marin Domnule Goma natia din care faci parte este un dar de la Dumnezeu asa cum e viata .Poti sa schimbi o cetatenie dar natia n-ai cum! Cel ce a invatat primele cuvinte tata si mama este roman.

Mda 06:20 Î 12 OctombrieCiprianDin cauza supararii pe toata lumea, nu trebe sa ne suparam pe mosii si stramosii nostri si sa nu vrem sa fim inmormantati la noi in tara sau aiurea, dar cu crucea la cap asa cum se obisnuieste de 2000 de ani. Ca dl. Paul Goma sunteti rezultatul a sute de generatii dinaintea dv.

Multi stiu, putini cunosc. 05:48 Î 12 OctombrieDan Nietzsche Domnule Goma,lasati-i sa fiarba in sucii lor propriu ! Romania, tara frumoasa, dar pacat ca e populata !

Ha,ha,ha 05:33 Î 12 Octombrie papa doc

Cei trei crai de la Rasarit : Liiceanu, plesu si manolescu, cu exceptia primului au colaborat cu tataia ilici cat au putut, au dat din coate in stil romanesc si pe vremea lui ceasca si dupa. Acum manolescu are tupeul sa o critice pe Herta. Pot sa-si puna zorzoane pe ei cat cuprinde ca nu scapa de balcanism, e boala grea, de la cap vine.

Nalucile securiste ? 11:09 Î 12 OctombrieESCU

Interesant....care sunt interesele pentru reincalzirea mereu si mereu a acestei supe sleite -securisti, comunisti etc.?? Gurile rele, informate cica,din occident, spun ca anticomunismul este de fapt o arma a antiromanismului!! Trebuie ca tinerei generatii sa ni se inoculeze ideea unei vini natzionale, o culpabilizare natzionala continua pentru operatie pe creier!! Adica in final trebuie ...

Parere 10:44 Î 12 OctombrieIulia

recunosc, pe Dl Goma l-am descoperit destul de curand doar ca scriitor. Si asta datorita faptului ca nu se vrea cunoscut in Romania. Dar in momentul in care mi-a cazut prima carte in mana scrisa de el, am inceput sa caut cat mai multe altele...E destul de greu de gasit; mai degraba in anticariate sau la Ed. Dacia. ntr-adevar, musca din oameni acest om si nu stie sa ierte si sa uite. Dar ...

Biografie insa aveti, 08:03 Î 12 Octombrie ...chiat daca refuzati sa aveti"opera".Am intâlnit pe câtiva din gruparea Goma,si in exil.

Curajul de sacal al securistului roman 11:46 Î 12 Octombrie Dan Petre Anonim

“Si Plesita a servit tara asta asa cum a stiut mai bine! Daca acum ar exista cativa asemenea lui Plesita in tara asta cu siguranta nu s-ar fi ajuns ca tradarea de tara sa fie la ea acasa in Romania, de sus pana jos! Asta este d-le Goma... sa nu mai filozofam atata, sa fim realisti si sa spunem lucrurilor pe nume. Trebuie si oameni asemenea lui PLESITA in Romania contemporana! Sa ramai acolo unde esti! tu si cei ...”

Ce-mi plac oamenii care arunca cu noroi in Goma sub adapostul anonimatului, la 21 de ani de la Revolutie... Anonimule, daca Plesita (DOAMNE, JUDECAL ACOLO UNDE E!) isi "servea" tara, torturandu-te pe tine sau hartuindu-ti familia, sigur nu mai erai asa de tolerant acum.

Un om ca Pruteanu (Dumnezeu sa-l ierte), care a schimbat din mers partidele, care a furat in tinerete, indiferent de cat de bun lingvist era, nu are caderea sa vorbeasca despre Goma, care si-a pastrat coloana vertebrala cu riscul exilului si al pierderii tuturor prietenilor. Pacat ca nu avem mai multi oameni care sa aiba macar o parte din intransigenta sa - tara asta ar fi arata altfel!

Precizare 11:18 Î 12 OctombrieMIHAI 2

”Cum adic, Plesita si cu mine SUNTEM români în acelasi mod, domnule?” se intreaba domnul Goma. D-le Arion, nu are sens sa-l judecati pe Paul Goma. Indiferent de ce declara, mai important este ce face el: lupta in continuare pentru Romania, pentru acei cativa care mai cred in ideea de libertate si care vor sa stie adevarul despre trecutul recent al tarii noastre. Si fapta este mai importanta decat orice declaratie patriotarda...

Sunt SECURISTII ROMANI?? 12:57 Î 12 Octombrieintre bare .. si urmas-hii lor de AZI! Securistii NU provin din familii NORMALE - ori au avut candva parte de un FAVOR nemeritat, in detrimentul celorlalti, pentru a constientiza FORTA retelei (partidului-stat, gastii statle...). Sunt anumite criterii care stau la baza devenirii SECURISTE. NU, nu sunt nici pe departe alesi pe spranceana, ca cei mai buni dintre TOTI. Dar, au fost impinsi in frunte ca ...

aroganta 12:04 Î 12 Octombriedragos

Paul Goma o fi el arogant, si poate improasca cu noroi in toata lumea, dar daca stai si te gandesti observi ca ii aroganta celui care a stat drept in fata prapadului si a rezistat, vorba lui: mai mult respect pentru cei care au colaborat si au recunoscut decat cei care is lupii moralisti. In romania exista poate prea putini oameni ce nu au lasat capul jos si au ales calea cea grea, iar cei ce nu ...

eu il vad pe Goma 11:58 Î 12 Octombriedusu un om de o nobletze rara,un iubitor al tzarii care la exclus.de ce la exclus?ptr ca aceasta tzara e construita in minciuna si hotzie,crime cit cuprinde.un anume Escu aduce in discutzie o posibila ingerintza din afara care vezi doamne vrea raul romanicaia.acea opinie securista ca e totul trecut si acum construim viitorul luminos.Tocmai aici e hiba!Aceshti securisti sint astazi stapini ..

Paul Goma-un roman patriot 14:56 Î 12 OctombrieGigel Naiv

Si acum dupa trecerea timpului cartile domnului Goma le am in primele randuri pentru a le putea vedea mai usor in momentele mele grele .Numai aducerea

aminte a supliciuului îndurat de domnul Goma mă întărește și nu mă lasă să pierd speranța că am fost învinși ca nație de bolșevici. Ca orice om am un vis, să-l întâlnesc pe domnul Goma și să-i strâng mâna. Doar atât. Nu am reușit să-i află adresa din ...

Un adevărat dizident anticomunist : Paul Goma. 14:29 Î 12 Octombrie cîp.
Nu mă așteptam ca d-l Paul Goma să fie director al Institutului de investigație a Crimelor Comunismului în România. Nici o Putere (asa zis democrata) din România post comunistă nu l-a invitat în țară. De ce ? pentru că știu cu cine au de a face. „Nu sunt român dacă Plesita este român”. Paul Goma , este și va rămâne cel mai adevărat dizident român. Nu a făcut compromisuri și nici nu dorește să ...

Va așteptam! 20:21 Î 12 Octombrie calin eugen
Domnule Goma, va așteptam să reveniți cât mai curând în țară! România are nevoie de dvs. Să ne unim cu toții împotriva fiarei roșii! Va așteptam!

Paul Goma 19:14 Î 12 Octombrie ion
Domnule Goma, poate am norocul și onoarea să vă întâlnesc și să vă strâng mâna. Pacat că oameni ca dvs, sau Țuța sunt în România ca floarea de piatră.

Scarba 19:05 Î 12 Octombrie Byngo
Scris de Geo Nu este vorba de situația în care ți-e scarba sau nu de România. Întrebarea este: ai de ce să-ți fie scarba sau nu? Și mă tem că răspunsul este afirmativ. Aici trebuie schimbat ceva. Poate singura reacție sănătoasă în țară asta este sentimentul de scarba, pentru că asta arată că există o problemă. Când te doare o mână înseamnă că ți-ai rupt-o și faci tot ce poți să o vindeci. Când ți-e scarba de ...

Cuvinte goale 18:52 Î 12 Octombrie Byngo

Scris de paulian <http://www.pruteanu.ro/CroniciLiterare/215goma-jurnale.htm>
Situat pe paguboasă poziție de buric al pământului, Goma molfaie și rumega la infinit ce i-a spus Cutare sau ce nu i-a spus, și dacă nu i-a spus, de ce nu i-a spus, și ce i-ar fi spus el dacă acela i-ar fi spus sau ce a aflat de la Cutareșcu că ar fi spus Cutare sau că nemernicul de Cutare n-a spus nimic... Îngros liniile, e drept, și o fac cu conștiința că... Multe cuvinte ("fancy" e adevărat). Mesaj steril.

*

“Soția lui Octavian Goga, spionul lui Hitler?” titrează *Adevărul* de azi.

Mare secret-mare! Însă nu cel mai mare, pe acesta îl cunosc supraviețuitoarii închisorilor noastre și dispăruții dintre noi, cei din Serviciul de Contraspionaj român, precum maiorul Patrichi, coleg al meu de celulă 12 de la Jilava (unde se afla și I.D. Sîrbu!). Însă nu doar de la Moș Patrichi, minunatul, am auzit că Veturia Goga era și a rușilor spioană. Dovezi? Nu aveam cum dovedi, prin hârtii, noi aveam însă *probe* rezultate din întrebări (nu neapărat din răspunsuri):

- A fost Veturia Goga judecată în procesele - multe - organizate de către sovietici, intentate “criminalilor de război”, în cazul ei al celor care “pe teritoriul URSS își însușiseră bunuri sovietice”? “Piane”, “tablourile”, “obiectele de preț” însușite (sic) de Veturia erau echivalate doar cu “șinele tramvaielor din Odessa” transferate (re-sic) la Galați - sau poate la Brăila?;

- A fost Veturia Goga încarcerată pentru faptele ei murdare? Da de unde! Deși co-patronă Ajutorul... (îmi scapă denu-

mirea asociației care colecta sau confecționa îmbrăcăminte caldă pentru ostași - Patronajul?), numai Maria Antonescu a fost incriminată și închisă ani lungi în Rusia, apoi în România, apoi trimisă în domiciliu obligatoriu în satul-nou Lătești, în Bărăgan, unde am fost consăteni;

Atât Patrichi, cât și alți ofițeri de informații afirmau categoric: “legătura” Veturiei cu sovieticii era Petru Groza. Acest monument al Trădării Naționale a vegheat să nu i se întâmple nimic din partea “organelor” (sovietice, desigur), astfel a rămas proprietară (și locatară) a Castelului de la Ciucea, cumpărat de Octavian Goga de la prietenul său poetul maghiar Ady Endre (voi fi grafiat corect?), unde a și murit? Cum așa: văduva “ultranaționalistului” Goga, a “fascistului” Goga, nu a fost naționalizată de comuniști, de ruși, de evrei? Ei bine, nu! O proteja “Pătru Bumbac, de-o adus gròza din Rusia”, cum îi ziceau co-ardelenii.

“Veturia Goga a urcat cu vremea toate treptele ierarhiei din umbră a nazismului. „Metamorfozată în „Privighetoarea lui Carol II“, Eminentă cenușie, egeria și Marea Doamnă a dictaturii antonesciene, l-a slujit pe Hitler, către care „și-a ciripit“ propriul soț, pe Octavian Goga, dar și pe Carol II, pe Mareșal, ca, de altfel, pe toți cei din însuși staff-ul celui de-al III-lea Reich și i-a condus la pierzanie“, consideră Mircea Goga. “Octavian Goga s-a stins din viață la Ciucea, la 7 mai 1938, când avea 57 de ani, în condiții care ridică destul de multe semne de întrebare. Veturia a supraviețuit încă 41 de ani, până în iunie 1979.”

Putoarea! Curva - Privighetioara, cum îi spuneau unii nu și-a *curvăsărit* doar *curul*, ci și gura, cu care îi pâra pe toți, fie în folosul Germaniei, fie în al Rusiei - adeseori, aceeași informație era în dublu exemplar - conținutul însă : același.

*

Ovidiu Nimigean: iar mă pomenește în *Adevărul* de azi - or să-l mănânce de viu confărtații manolești:

“Care crezi că sunt primele trei lucruri importante care îi leagă pe oameni unii de ceilalți?”

Banii, nu? Interesul, complicitatea la crimă, ca-n Dostoievski. Sau iubirea, lupta pentru o cauza nobilă? Bunăoară, ca să vorbim de literații români, reprimirea lui Paul Goma în URSS din care l-au exclus tot ei în 1977, când era arestat și molestat de Pleșiță, reacordarea cetățeniei de care a fost abuziv deposedat, cu toate reparațiile morale și materiale convenite, dau și eu un exemplu...”

I-am scris:

“Or să vă mănânce de viu... confărtații manolesti dacă-l mai

pomeniți pe Goma.

Afecțiune,

Paul Goma

P.S. Totusi, ce e "bucsaul" (cu "a, nu cu "ă"?)"

Mi-a răspuns:

"Da, n-ar fi exclus, risc asumat, dar macar atit, sa va rostesc numele cind mi se iveste prilejul. Ca sa nu-mi fie de tot rusine la o judecata de apoi a scriitorilor romani.

Cu admiratie,

Ovidiu Nimigean

P.S.

Bucsau, cu *a*, apare in traducerea lui Cornilescu, in Cartea lui Iov. Cei mai dispretuiti oameni n-aveau ca hrana decit radacina de bucsau. Biblia ortodoxa foloseste "ienupar", dar nu suna."

*

Din *Ev. Z.* de azi, interviul cu Egon Balas, evreu ungar ajuns diplomat în RPR (dacă România nu avea cadre... - a fost dotată cu unguri, cehi, slovaci - toți evrei), arestat, lecuit de comunism, emigrat în USA:

"Sunteți de peste patru decenii cetățean american. În ce măsură mai există totuși identitatea dvs. românească sau cea maghiară?"

"Ambele există într-o anumită măsură. Când am sosit în America, de câte ori eram întrebat despre originea națională, răspunsul meu era complicat, dar precis: sunt evreu ungar din România. La întrebarea, care dintre părinți sau bunici a fost evreu, și care a fost român sau ungar, răspundeam ca **toți, înainte de a fi omorâți la Auschwitz, au fost evrei unguri din România.** (subl. mea, P.G.) Găsesc important să afirm toate din aceste trei origini. Sunt evreu prin naștere, sânge, ADN. Într-un cuvânt, prin factorul genetic-biologic. Sunt de limba maternă maghiară, cu școala românească de la vârsta de șapte ani."

Ce va avea de zis mistificatorul de istorie (și de geografie!), fabricantul de "documente" sionisto-bolșevice Elie Wiesel, cel care afirmase că el și familia sa de evrei din Sighet fusese(ră) arestați pentru a fi trimiși la Auschwitz de către... jandarmi români? Am mai amintit această monstruoasă dezinformare de câteva zeci de ori - răspunsul, după zece ani a fost unul mediat: Wiesel i-a... șoptit, cu gura strâmbă în cealaltă parte lui Șafir (care îl însoțise în vizita la Cimitirul Vesel din Săpânța, după ce refuzase să treacă pe la Memoriaml Ororii amenajat în închisoarea Sighet):

«Am scris adevărul într-un roman...»

Ca și cum "adevărul" scris în roman (dacă o fi, ceea ce nu este sigur) ar șterge minciuna din zicerea la televiziunea franceză.

*

I-am scris din nou (după epistola din 6 octombrie) lui Gheorghe Duca președintele Academiei de Științe:

De : paulgoma@free.fr
 Objet : Stimate Gheorghe Duca,
 Date : 13 octobre 2010 12:27:53 HAEC
 À : ghduca@yahoo.com

Mi-ati dat sperante si m-ati uitat. Ca si Cimpoi.

Eu v-am făcut o propunere - ati citit-o? V-a dat-o Luminita Dumbrăveanu?

Eu inteleg că asteptati alegerile - dar până la 28 noiembrie mai este timp - și cale.

Răspundeti-mi, vă rog.

Paul Goma

*

Se anunță pe Ev. Z.:

“Gabriel Liiceanu, la emisiunea „2+1”

Filosoful Gabriel Liiceanu vine astăzi, la emisiunea „2+1”, pentru a discuta, printre altele, despre controversatul dialog pe care l-a avut cu Herta Muller, la Ateneu.

„Radu Filipescu, preotul Calciu, Paul Goma au fost lăsați singuri, cine i-a sprijinit? Protestatarii au fost prea puțini și cine și-a ridicat capul a fost lăsat singur.”, i-a spus Muller lui Gabriel Liiceanu.

13 octombrie, 17:56. super

Herta Mueller facea parte dintr-o gasca de sasi/svabi ce se dadeau mari ca fiind discipoli ai lui Bertold Brecht. Cu alte cuvinte erau marxisti 100%. Nu e de mirare ca aproape toti erau informatori ai securitatii: Binder, Totok, Sollner, etc.

Care era protestul lui Herta Mueller? Care era anticomunismul lui Herta Mueller? Niciunul. Caci Herta Mueller era comunista 100%. Critica ei este la adresa national-comunismului ceausist, la adresa national-comunismului romanesc. De fapt critica ei este mai degraba plina de ura sovina la adresa romanilor. Ea este o marxista convinsa ca romanii nu s-au ridicat la inaltimea comunismului pe care l-au distrus prin coruptie si barbarie. Asta este critica lui Herta Mueller.

13 octombrie, 15:29. PUTOAREA din PD-L

CAND II VAD SI AUD PE " NEPRETUITII" PLESU, PATAPIEVICI, CARTARESCU, TISMANEANU, LIICEANU SI SATRA LOR, BRUSC MI SE FACE UN DOR NESPERAT DE UNGHEANU, CV TUDOR, BARBU, si PAUNESCU . DOAMNE CE HAL DE INTELECTUALI A PUTUT "PRODUCE" ACEST NEAM

13 octombrie, 17:33. YON_ THE RIVER OF PNTCD

javrete, baiette! hai sa-ti traduc sugestia celui care va aduce aminte ce PUTOARE duhneste in PD----[L]. Astia ai lui Base [elita-belita_elita-haplea_sinecuraaa_ura-ura!]put mai rau ca aia dinainte, incat daca tot esti obligat sa alegi intre doua haznale, ca nu ai incotro si tot trebuie sa te usurezi cumva, o alegi pe cea din care crezi ca iesi totusi viu, ori din haznaua VT_Tudor

13 octombrie, 17:39. YON_ THE RIVER OF PNTCD

m-au hartanit de 3/4 din text securistii astia....ca de, am indraznit sa spun printre altele ca elevii de Paltinis in loc sa sustina batarnii taranisti RATIU_COPOSU care

v-ar fi oferit o Romania Regala imediat acceptata cu onoruri in UE NATO si ca atare performanta economico-social,ei s-au erijat echidistanti pasa mi te _____ in asa zis neutralism politic, neutralismul rusinii, al tradarii, caci sansa de a mai apare altii ca cei din 90 cu Tutea in frunte nu mai aveti voi.

13 octombrie, 17:26. Alex In afara de Barbu si Ungheanu, restul "iubitilor" sunt inca in viata. Du-te si strange-i in brate cu dragoste!

13 octombrie, 15:16. CEAUSESCU REABILITAT
Herta ii cunoaste la fel ca si Goma pe toti "disidentii" astia fabricati peste noapte. Cind vor dispere definitiv de pe scena culturala inseamna ca societatea s-a eliberat de un balast urit mirositor. Cu actualul regim au reusit sa se tiasca din nou cum le este obiceiul ajungind in functii importante. Asa ceva nu trebuie acceptat !

13 octombrie, 15:04. Constantin Noica-Daisen Asta a ciordit editura politica prin manareli si a botezat-o humanitas....lucreaza (fura) cot la cot cu tiganul turcesc cu gatul intepenit la 6 fara 10, plesu ...Asta (plesu) a furat trusa de aur de barbierit a lui ceausescu pe cand era ministrul culturii.
La puscarie cand or ajunge?

Joi 14 octombrie 2010

Continuare la:

Gabriel Liiceanu, la "2+1": "Nu e drept ca Herta Muller să vină să ne spună că cei buni dintre noi au ales să plece, iar ceilalți au rămas"

Filosoful Gabriel Liiceanu a declarat în această seară, la emisiunea „2+1”, că "nu este drept ca Herta Muller, care nu a făcut un gest de protest cât a fost în țară, care a avut șansa să plece în Germania și a deschis gura abia când a ajuns în cealaltă parte, să vină să ne spună că cei buni dintre noi au ales să plece, iar ceilalți au rămas".

1 /3.- Mulți intelectuali înainte de 1990 au trăit un lucru straniu, ei au devenit victime ale Securității fără să fi provocat prin gesturi explicite, ci pe criteriul de a fi fost altfel decât se aștepta de la ei. Regimul a dorit să facă din noi niște oameni uniformi. Exista sintagma "omul nou". Au vrut să scoată din noi oameni fără legătură cu tradițiile noastre. Într-o măsură au reușit. O parte dintre intelectuali au ales varianta păstrării unei demnități, iar acest lucru te făcea deja vinovat în ochii regimului.

Gabriel Liiceanu, la "2+1": "Nu e drept ca Herta Muller să vină să ne spună că cei buni dintre noi au ales să plece, iar ceilalți au rămas"

Filosoful Gabriel Liiceanu a declarat în această seară, la emisiunea „2+1”, că "nu este drept ca Herta Muller, care nu a făcut un gest de protest cât a fost în țară, care a avut șansa să plece în Germania și a deschis gura abia când a ajuns în cealaltă parte, să vină să ne spună că cei buni dintre noi au ales să plece, iar ceilalți au rămas".

- Întrebarea care se întoarce către Herta Muller este: Ce ai făcut pentru Doina Cornea înainte de a pleca din țară? Ea a avut o remarcabilă prestație după ce a plecat în Germania dar nu a putut să facă nimic cât a fost în țară.

- Ar fi bine să distingem două etape ale regimului comunist. În prima etapă nu se pune problema să faci gesturi de opoziție pentru că represiunea era totală.

- Trebuie să ne imaginăm regimurile comuniste ca pe niște lagăre instaurate la nivelul unor întregi țări. Nu este o metaforă, chiar așa stăteau lucrurile. În această primă etapă, elitele intelectuale au fost suprimate. A existat rezistența partizanilor din munți. Așa ceva nu a existat în celelate țări (*inexact: argument analfabet, folosit, după Monica Lovinescu și de Blandiana și de Pleșu; au existat partizani, mult mai numeroși, mai activi în*

Bulgaria, în Ucraina, în Polonia - P.G.) După suprimare, nu s-a mai pus problema unei opoziții. În acel moment, lagărul era deja instaurat.

- În momentul în care apărea o revoltă ca cea din Ungaria sau Cehoslovacia, lucrurile erau deja rezolvate, intrau cu tancurile și îi reduceau la tăcere. Într-un lagăr nu se pune problema opoziției ci a supraviețuirii.

- A doua etapă este cea a dictaturii ceaușiste. Frica făcea poporul inert, vegetal. Acest popor nu își mai pune problema unei revolte pentru că văzuse deja că o astfel de revoltă era înăbușită de tancurile sovietice. Acum știm că nici un regim de acest fel nu cade printr-o revoltă.

- Ideea din '89 că oamenii pot să iasă pe străzi a apărut în acel an și nu înainte. Comunismul a implodat, nu a explodat printr-o revoltă. Este fals să spunem că în România regimul nu a căzut mai devreme pentru că nu au existat destui opozanți.

- S-a pus întrebarea dacă un om ca Mircea Cărtărescu sau ca mine au a-și reproșa sau nu că nu au scris manifeste, că nu s-au alăturat lui Paul Goma sau Doina Cornea. Treaba asta a fost făcută într-un dialog al regimului cu propria lor viață care a mers până acolo (despre ce "dialog" vorbește vorbis-tul? - n.m. P.G.). În cazul nostru nu a mers până acolo. Era modul de instalare în viață pe care l-a înțeles Doina Cornea sau Paul Goma. Nu a fost modul meu de instalare. Când făceai un astfel de gest știai că se terminase cariera ta culturală [asta era: cultura, nu... natura - n.m. P.G.] și te îndreptai spre altceva, cel mai probabil spre moarte.

- Până la un punct, Herta Muller a avut o traiectorie biografică asemănătoare cu cea pe care am avut-o și o parte dintre noi. Și eu am avut dosar la Securitate, am fost urmărit din 1971, am avut microfoane în casă, mi se intra în casă și, după ce se făceau percheziții, mi se lăsau lucrurile demonstrativ în mijlocul casei. Nu am ajuns la felul de contact fizic pe care l-a avut Herta Muller, în care să primim amenințări fizice directe.

- Nu este drept ca Herta Muller, care nu a făcut un gest de protest cât a fost în țară, care a avut șansa să plece în Germania și a deschis gura abia când a ajuns în cealaltă parte să vină să ne spună că cei buni dintre noi au ales să plece, iar ceilalți au rămas. Noi nu am avut șansa aceleiași alegeri, de a pleca.

- Sala de la Ateneu a fost manipulată de o bună actriță.

- N-aș vrea ca această discuție ("discuție"? cu cine, Herta Müller nefiind prezentă - obs. mea, P.G.) să capete turnura unor justificări. Nu este vorba a-mi justifica propria viață ci de a înțelege cum am trăit cu toții în acea perioadă.

TESTUL DE SINCERITATE

2+1: Ați spus la un moment dat că "un conducător este un seducător". V-a sedus Traian Băsescu?

Gabriel Liiceanu: Băsescu nu m-a sedus, pentru că intelectualii de genul meu nu sunt niște mici copii pe care îi seduci cu trei vorbe. El are un talent real de a comunica la nivelul cel mai bun la care trebuie să intri în contact cu 22 de milioane de oameni. Un alt tip de discurs este necesar ca să seduci un intelectual căruia nu prea îi poți vinde gogoși. Ceea ce m-a atras pe mine la Băsescu este că pentru prima oară un conducător dintr-o țară fostă comunistă a condamnat comunismul, lucru care s-a întâmplat în urletele Parlamentului, ceea ce arăta cât de bine căzuse acea condamnare. Acest lucru, care s-a petrecut în noiembrie 2006 dacă mi-aduc bine aminte, nu a mai fost apoi suficient. Mi s-a părut că Băsescu a fost primul președinte de după 1990 care a încercat să sară peste umbra lui comunistă. Mi se pare că a și spus lucrul acesta în confruntarea pe care a avut-o cu Adrian Năstase când a spus că țara asta ar fi avut nevoie de un președinte care să nu fi trăit comunismul într-un mod activ. Ion Iliescu nu cred că a vrut și nici nu putea. Traian Băsescu a dat niște semne că ar vrea să o facă, în primul rând prin această

condamnare care, simbolic, pentru un intelectual de tipul meu, care a trăit anticomunismul într-un mod patetic și visceral, a însemnat foarte mult.

2+1: Ați scris o scrisoare deschisă pentru Mona Muscă? Regrețați ceva din ea?

Gabriel Liiceanu: Aici este o neînțelegere la mijloc. Indignarea mea nu a venit din judecarea detaliilor legate de dosarul Monei Muscă, pe care nu îl puteam judeca fiindcă nici nu aveam destule date. Indignarea mea enormă a venit din faptul că pe lângă semnătura veche, exista persistența în minciună.

Top 3 Evenimente ale Zilei văzut[e] de Ioana Lupea și Mircea Marian

aceasta ține loc de semnătură redacțională?

Comentarii

(...) 14 octombrie, 06:21. Cocoloasa

Ce tristi sunt acesti filosofi care pot explica totul , cat de sensibili sunt la orice adiere de critica ce ar putea (Doamne fereste !!) sa-i coboare macar cu o treapta mai jos de pe soclul pe care s-au catarat . Si ,Doamne , cat de greu s-au catarat acolo !! Si vine acum aceasta „Herta nimeni ” sa-i intrebe pe ei , ea , o pacatoasa la fel ca ei, cel putin !! Sa vina aici, in serparie daca are curajul , sa vada cum trudesce din greu intelectualii romani sa schimbe ceva. Cum ce?! Nimic.

14 octombrie, 03:52. palade

liiceanu e un las, la fel ca multi alti scriitoricare scriau numai bazaconii pe vremea comunistilor, in asa fel incat sa nu aibe probleme, sa treaca neobservai, sa nu deranjeze cumva puterea, Exact cum ii descrie herta muller. Acum, acest domn, dimpreuna cu alti tovarasi in ale condeiului dulceag, ne explica cum era pe vremea aceea, de parca noi am fi trait in franta, nu in romania. Nu-l voi uita de asemenea pe domnulfilosof liiceanu cum pleda plin de convingere pentru bombardarea serbiei pe vremea lui constantinescu.

14 octombrie, 03:49. aliodor

Liiceanu e jalnic. regret ca a ajuns aici, dar se pare ca era timpul sa-si arate adevarata fata. cateva chestii: spune de cateva ori ca HM a avut sansa de a pleca. si el, Liiceanu, ca si altii, au avut. Liiceanu a fost la Heidelberg (deci tot in Germania), dar nici prin cap nu i-a trecut sa ramana. Romania era o puscarie, dar el se intorcea. rezulta ca ce facea el in puscarie nu ii displacea. (si Mircea Dinescu a fost la Paris, a stat la Goma parca, a fost si la Monica Lovinescu, dar s-a intors in puscarie... poate era plecat in misiune). problema simpla care se pune este: ce a facut Liiceanu (sau Dinescu, sau Plesu) dupa "eliberare", cand era libertate, cand puscaria disparuse ?? stim ce a facut. nimic.poate din acelasi motive pt care nu a facut nimic (sa plece) nici inainte. HMuller are perfecta dreptate.

Ma bucur ca nu se abtine sa le spuna piticilor din Ro cat de inalti sunt.

14 octombrie, 03:25. clement

Hertei Muller i-a trecut jena pe care a avut-o in momentul numirii si chiar a inceput sa creada ca este de talia lui Llosa.Carteja premiata te zgarie pe creier. Imi amintesc exact ca am lasat-o balta si m-am apucat sa recitesc Ovidiu Genaru" Cafeneaua subiectelor".Dispretul si lipsa de loialitate fata de scriitorii romani ramasi in tara, ii anuleaza poza eleganta cu care simte nevoia sa-si epateze publicul cititor.

Herta Muller nu este Cioran, Eliade, Ionescu, Brancusi, Monica Lovinescu, Adina Cheneres (? - semnul mirării îmi aparține - P.G.) si sper ca nu se iluzioneaza ca are ceva in comun cu intelectualitatea din diaspora, asa cum nu are nimic in comun cu scriitorii romani care si-au patrecut tineretea in inchisori.Cat despre domnul Liiceanu, Opera domniei sale este reprezentata de Humanitas, editura aproape fara echivalent in Europa invalmasita.In filosofie nu functioneaza principiul"cati ganditori, atatea sisteme" si trebuie sa nu fi citit o pagina de manual de clasa a 12a pentru a afirma ca profesorul Liiceanu nu va lasa nimic de valoare in urma pentru ca nu a "corijat si adugit" operele filosofilor lumii.Personal ma stanjenesc anumite atitudini ale intelectualului filosof si imi sta d'a curmezisul ideea prieteniei cu Plesu. Insa aceste, sa le spun impresii subiective, nu au nici in clin nici in maneca cu chestiunea in discutie.

14 octombrie, 02:43. Cetatean

Domnule Liiceanu, ar fi fost mai bine daca ati fi tinut cont de intelepciunea poporului care spune : " Daca taceai, filozof ramaneai." Explicatiile dumneavoastra pot convinge poate pe cei care nu au cunoscut acele timpuri. Mie, si nu numai mie, imi apar ca justificari meschine. Si cum se face ca Paul Goma nici astazi nu este sustinut, si se pare ca nici macar nu a fost reintegrat in uniunea scriitorilor. Ati facut oare parte din cei care au votat in plenara pentru excluderea lui ?

14 octombrie, 01:27. Momarlanu

Domnule Liiceanu, Am citit tot ce s-a putut citi legat de d-na Herta Muller. Am avut o interventie mica de "postac" dezavuabil la un articol excelent de altfel, al d-lui Tismaneanu. Mi-ati redat increderea in mine si in convingerile mele intime despre tot ce s-a intamplat in EPOCA!! Stiti dv care!! Traiesc in Banat si din fericire, ca sa zic , asa cunosc bine(?) pe multi din cei care faceau parte din Aktionsgruppe Banat. Am cunoscut(?) cativa dintre cei care lucrau la NBZ (Timisoara) Nu am a le reprosa pentru acele zile. Dar felul in care a pus problema d-na Herta Muller m-a mahnit si m-a descumpanit. Am un fiu care a fost "frontierist". Stiti dv foarte bine ce a insemnat asta in Epoca de Aur. In 1990 am fost la frontiera cu Serbia a tarii noastre, calauzit de cativa conationali din Banatul sarbesc. Ce am vazut in acel cimitir fara cruce m-a marcat pentru toata viata. Va rog sa ma credeti. La toate personalitatile romanesti pe care le-ati citat, oameni exceptionali pentru verticalitatea si curajul lor, am indraznit sa adaug pe generalul Ion Mihai Pacepa, un om de aceeasi valoare, care a contribuit din plin la destramarea sandramalei comuniste, nu numai de la noi din tara. *Am aflat de la dl Tismaneanu ceea ce voiam sa aud in privinta acestui om.* (Ce a zis Tismaneanu despre Pacepa?- intrebarea mea, P.G.) Iata ca acum dv imi intariti si ma redati increderii ca meschinariaria nu va lasa pete peste ceea ce nu poate fi patat. Nu am decat a va multumi pentru repunerea in adevar a ceea ce era sa ma descumpaneasca launtric. Tatal unuia din cei ... fara cruce aflat impreuna cu mine la vizitarea acelor locuri ale anonimilor cazuti victime "umanismului socialist", va depasi poate si el momentul...

14 octombrie, 00:47. Stewe

Herta Muller a lucrat la intreprinderea Tehnometal Timisoara -de pe str Gloriei si atunci era urmarita de Securitate.....Sigur ca eu nu am ales sa plec dincolo..insa ideile mele (care dupa cum vedeti sunt nealterate) in Romania de atunci (si de acum) nu au convenit autoritatilor si am fost tinut permanent la o bariera ...Nu detaliez insa d-l Liiceanu poate demonstra contrariul daca isi prezinta Dosarul de Urmarire Informativa...restul..povesti d-le Liiceanu (eu totusi va stimez si nu am tupeul pe care l-ati avut dvs sa criticati spusesele CASTIGATOAREI PREMIULUI NOBEL!

13 octombrie, 23:48. Florin

Dupa ce a tacut ca un las in vremea comunismului acest filozof fara opera, inteligent de latrina, pupator de dos prezidential, vine sa o certe pe doamna Herta Muller ca nu a aplaudat prestatiile laudatorilor mitocanului doritor de ospatari, ca nu apreciaza "disidenta" ridicatoriilor de osanale, noilor deslii si beniuici ai bravului carmaci . Acest liiceanu nu face decat sa confirme renumele de pata cafenie pe obrazul intelectualitatii autohtone, cu care este gratulat de o buna bucata de vreme, de cand a ales sa fie majordomul supus al primului consumator al tarii.

13 octombrie, 23:39. ap

Dupa lovilutie (marea buluceala) tovarasu Liiceanu a dat la topit cartea Domnului Goma ! Ma gandesc ca atunci, inca nu citise celebrul "Apel catre lichele" ! Si ce bine i se potriveste ! E si el un psihopat (plesu included) ca mai toti ce-au ales sa stea cu securistii! O pramatie!

13 octombrie, 23:12. costea ion Mentalitate de sluga. Domnule Liiceanu esti penibil!

13 octombrie, 22:56. ion

Filosoful Liiceanu sa ia intai premiul Nobel pentru literatura si pe urma sa vorbeasca.

Cand esti activat in securitate, actionezi cand ti se cere. Iata ca adevarul iese la lumina. Apropo, apelurile pentru lichele s-au epuizat ?????

13 octombrie, 22:29. Simplu Slab Liiceanu. Herta vrea sa dea un semnal de alarma in ceasul al 12-lea Pana si 'capsunarii' au inceput sa rada de nivelul de inteligenta de la Bucuresti...Daca ma intelegeti ce vreau sa spun...

13 octombrie, 22:23. romanbasarab Cei mai buni au ramas in Romania. Pleava a plecat deoarece nu era suficient de tare si de inteligenta sa ramana in aceasta tara minunata. Romania a inceput sa mearga bine in momentul in care ai au plecat si sa reinceapa sa scada cand au inceput sa vina inapoi. Este perfect adevarat ca cartulia pe care a luat premiul nobel nu are nici o valoare si a fost scrisa acolo unde nu trebuia scrisa. Daca nu ar fi fost evreica nu ar fi luat in veci un premiu Nobel pe prostioara aia de carte- daca nu stiti despre ce este vorba va invit sa o cititi. Exista carti mult mai bune despre realitatea acelei perioade.

14 octombrie, 00:15. Ion Roata

Bai besmetic romanbasarabean,cand a fost bine in tara ta minunata? cand a inceput sa vina cei care au plecat si a inceput raul, in tara lui Ceausescu si avoastra turnatorilor? Cred ca au gresit cei care te platesc sa sari la latrat. Tu esti un fost turnator jegos si slab fara masura. De unde ai mai scos ca Herta este evreica? Si daca este, ce rau poate fi in asta? Ai oftica pe evrei? esti antisemit primitiv.Se vede ca esti tember si ii faci de ras pe cei care te platesc Herta Muler este nemtoaica si tu esti basarabean, cum sunt eu chinez. Fugi ca poluezi aceasta pagina, deja prapadita de oamenii care nu pot recunoste ca Herta Muler este laureata a premiluli Nobel

13 octombrie, 22:22. Devil

Bunicii mei la fel ca foarte multi romanii au "rezistat prin cultura",da cultura porumbului munceau pământul. La fel leprele de colaboraționisti ai marelui cârmaci au rezistat prin cultura de a scrie opere mărețe tovarășei și tovarășului. Cu primul" bubuit de tun" din timpul Revoluției din 1989, șobolanii comuniști în nemernicia lor au ajuns peste noapte mari anticomuniști.La fel astăzi ne dau lecții de moralitate!

14 octombrie, 00:57. Stewe

Sper sa nu-ti persecuti copii sau ...medicii...Faci parte dintr-o alta lume in care unii gesticulau iar altii munceau..Acea lume exista si astazi doar ca Partidul se numeste Banda...Nu este de vina nimeni ca emisferele tale cerebrale functioneaza intermitent..

13 octombrie, 21:20. Serban Picanta

Domnule Liiceanu, e adevarat ca Herta Muller a deschis gura abia când a ajuns in Germania dar a facut-o. Si dumneavoastra ati avut ocazia s-o deschideti fiindca ati fost in lumea libera inainte de 89 dar n-ati facut-o, v-a fost frica, frica este ome-neasca, ati fi putut sa ramaneti in Occident, poate nu ati avut curaj, e normal, filosofia nu-i o meserie. Si totusi mii de romani au facut-o, multi dintre ei s-au organizat in comunitati si asociatii anticomuniste, au publicat ziare, au manifestat la mai toate ocaziile, si-au ajutat dupa posibilitati familiile din tara sau pe alti compatrioti.

Goma a fost si este un om de mare curaj si morala, l-ati izolat. Cum va explicati dumneavoastra ca filosof lasitatea intelectualilor din Romania ? Dupa 1964 za zicem ca Romania nu a mai avut condamnati politici, cel putin asa era oficial declarat. Puscariile si lagarele de munca totusi erau ultra pline de "hoti", condamnati la ani grei de puscarie pentru delictе economice, delapidare, luare de mita, furt din avutul obstesc, etc., deci romanii nu erau niste fricosi, erau constienti ca daca bagau mana in sac vor fi pedepsiti cu ani grei de puscarie si totusi o faceau, isi riscau libertatea. Dar sa adere la o miscare pentru respectarea drepturilor constitutionale sau sa semneze vre-o petitie, nu mai riscau romanii. De ce oare ?

Miscarea Goma a avut aderenta, a fost un moment de speranta, de trezire "din somnul de veci" dar nu a fost sprijinita de potentialul intelectual al Romaniei, securitatea ne-a manipulat cu ajutorul direct al intelectualilor, acuzandu-l si stigmatizandu-l pe Paul Goma. De ce se procedeaza la fel si astazi Domnule Liiceanu ?

13 octombrie, 21:35. Camelia

D-na Muller v-a pus oglinda-n fata! Ati vazut si voi cat de hidosi sunteti, voi care

pana acum va dadeati lebede-n lighean! Normal ca nu v-a convenit, sa va vedeti adevarata fata! Ipocriti, fatarnici si cu gura mare! Ce poate fi mai josnic decat atat?!

13 octombrie, 21:57. XYZ Nu, nu exista nimic hidos intr-un Liiceanu sau Cartarescu. In schimb ramine intrebarea din articol: "Ce a facut Herta Muller pentru Doina Cornea inainte sa plece in Germania?" Se poate discuta moralitatea unuia care a ales sa protesteze deschis impotriva regimului sau nu, dar sint foarte putini cei care au dreptul moral sa poarte aceasta discutie. Herta Muller nu-l are.

14 octombrie, 02:21. madlene Ei da! H.M. nu este aproape deloc josnica...Povestea ei, deloc impresionanta fata de cea a celor care au pierdut, cariere construite pe studii in strainatate, averi intregi, demnitate si orice altceva, a fost premiata cu totul nemeritat iar acum in baza acestei recunoasteri, are curajul sa ne tina lectii de morala? Cine? De bine de rau ea a putut pana la urma sa se salveze. Nu a fost nevoita ca dupa ce a facut studii la Sorbona, sa mature scarile unei institutii de stat comunist, ca o ruda de a mea. Acei oameni merita toti un premiu si poate nu numai unul si daca prin absurd ar mai fi in viata, cu siguranta acei oameni nu ar merge prin lume in lung si-n lat doar ca sa se victimizeze si sa scuipe peste pamantul unde au crescut. Rusine sa-i fie acestei madame fara caracter.

13 octombrie, 20:53. Patocka Este interesant ca trebuie sa comentam inca 20 de ani de aici inainte un nou Epistolar propus de un filosof al tacerii, cum a ales s-o faca pana in 1989 dl Liiceanu. Marota rezistentei prin cultura, susceptibila sa acopere psihanalitic un deficit de vointa si de fapte, nu mai rezista, macar prin prisma inactiunii intelectuale din acesti ultimi 20 de ani, cand grupurile elitare au vorbit, au vorbit au vorbit, dintr-o revansa prost inteleasa, ca si dintr-o nevoie de a-si acoperi partea de vina pentru marasmul spiritual din epoca. Sugerez urmatorul raspuns la observatia facuta de dl Liiceanu: "In momentul in care aparea o revoltă ca cea din Ungaria sau Cehoslovacia, lucrurile erau deja rezolvate, intrau cu tancurile și îi reduceau la tăcere. Într-un lagăr nu se pune problema opoziției ci a supraviețurii."

Asadar, romanii nu mai aveau motive sa se razvrateasca, sa intre in opozitie, de vreme ce ungerii si cehii fusesera anihilati. Ciudata optica! Ciudat reflex de auto-protectie la un filosof adept al fenomenologiei, ciudata amnezie a unui scriitor, cum ii place sa se credeada dl Liiceanu. Caci in 1977, Paul Goma le-a scris liderilor cehi ai Chartei 77 solidarizandu-se pe fata cu ei. Nu a tacut autoprotectiv si infricosat. Ceea ce trebuie sa i se reaminteasca filosofului tacerii, Gabriel Liiceanu, este ca unul dintre liderii Chartei 77, filosoful fenomenolog Jan Patocka, care a studiat cu Heidegger si cu Husserl, a murit in anchetele Securitatii cehe, mai dura si mai represiva decat cea romana. La 69 de ani, dupa 13 ore de interogatoriu, a suferit un atac de cord. Ce parere are filosoful roman al tacerii de acest fapt? Este destul pentru a face diferenta dintre intelectualii romani ai vremii si cei centrali europeni sau mai trebuie aduse argumente de acest gen?

13 octombrie, 21:53. BrunoLA
"a murit in anchetele Securitatii cehe, mai dura si mai represiva decat cea romana"
Nu este vorba de optica ciudata, este vorba de realitatea pe care multi au trait-o in acei ani, in acel context. De unde si pana unde "securitatea ceha" mai dura si mai represiva? Sistemul represiv din Romania, implementat prin metamorfozarea Sigurantei (care s-a facut prin decapitarea ei) in Securitate (vezi 1948) este opera directa a agentilor sovietici care operau in Romania. Unii dintre ei aveau dubla cetatenie, nu stiau sa vorbeasca sau sa scrie romaneste. De departe, a fost cel mai dur si bine pus la punct sistem din lagarul estic. Polonezii, cehii, ungerii NU au avut asa ceva. In Romania, elita, atat politica cat si cea intelectuala cum bine spune dl. Liiceanu, A FOST ELIMINATA FIZIC. A fost un fenomen care a avut ca tinte segmente sociale, si nu numai anumiti indivizi care deranjau. Politicieni si simplii functionari din guvernele antebelice au fost ridicati de dubele Securitatii si au pierit la interogatorii sau in inchisorile comuniste. Familiile au fost nenorocite (copiii nu au mai putut urma scolii pentru ca nu aveau origine sanatoasa) A urmat decapitarea Armatei si apoi decapitarea intelectualitatii. Multi au murit, cei mai norocosi s-au ales cu pribegia. Au urmat minoritatile...vezi evreii si armenii care au inceput sa emigreze catre Israel, America, Brazilia sau Canada, Europa de Vest...intr-un final, Ceausescu a inceput sa vanda sasi/svabii Germaniei de Vest. In fiecare tara din laga-

rul de est sistemul represiv a avut un anume specific. Se putea face mai mult în România în privința disidenței? Cu siguranța DA. A lipsit solidaritatea umană. Din frică sau din lipsa de informare, dar așa s-a vrut să vadă mai multă susținere... nu îmi aduc aminte ca vreo figură remarcabilă a intelectualității să se fi poziționat de partea greșei minerilor din Valea Jiului în 1977.

Asta e realitatea și istoria.

*

Am primit o scrisorică. Expeditor: LDuca (atenție: nu este președintele Academiei, acela fiind Gheorghe Duca). Intitulată: “Nu m-am săturat de Paul Goma”

“M-am săturat de aspiratoarele de scame marca Liiceanu”

Alexandru Petria a trimis pe adresa redacției Agenției de Carte.ro, un text acid despre confuziile care se fac între talent și caracter, între inteligență și perversitate. Redăm, integral, viziunea lui Alexandru Petria despre acestea, dar și despre alte probleme acute ale intelectualității române:

Talentul nu se confundă cu caracterul, ca și inteligența cu perversitatea. M-am săturat ca, în numele recunoașterii talentului, să înghit pe nemestecate perorațiile unor oameni care au ajuns să concureze în aptitudini cocotele sau să tac din respect pentru realizările lor profesionale. Inteligența lor dublată de talent și înmiiată de perversitate a ajuns să învenineze atmosfera intelectuală, aproape ca în anii '90.

M-am săturat să-i văd pe cei care scriau despre „încremenirea în proiect”, și aprobau formularea, încremeniți chiar ei, și să tac. M-am săturat de fițele lor, de autosuficiența cu care îi scuipă doctoral în cap pe cei care nu le cântă în strună.

M-am săturat de intelectualii care n-au potența să-și recunoască greșelile evidente și care nu conștientizează că aproape au compromis societatea civilă prin slugărnicie.

M-am săturat să asist la marginalizarea disidenților epocii comuniste, la condamnarea de operetă a comunismului. Câți dizidenți se mai află lângă ei, moșitorii memorabilei „încremeniri în proiect”? Nici unul. Pe când aceștia se întrec în conferințe și alte manifestări bugetofage, al căror singur rezultat este bătutul apei în piuă, un om care dezgroapă efectiv victimele Securității, mă refer la Marius Oprea, este împins pe o linie moartă.

M-am săturat de dictatura opiniilor pe care aceste personaje ar vrea-o, de parcă ar fi proprietarii adevărului absolut.

M-am săturat de oamenii ale căror principii s-au fixat doar în volanurile Mercedes-urilor și în sinecuri.

Nu m-am săturat de Paul Goma, Doina Cornea, Radu Filipescu, Vasile Paraschiv și Dorin Tudoran. De Majestatea Sa, Regele Mihai. Ei au rămas constanți în verticalitate.

Dacă în anii '90 eram sătul de Vadim Tudor, de Păunescu, de Eugen Barbu, de Popescu-Dumnezeu, lingăii lui Ceaușescu, acum sunt sătul de Gabriel Liiceanu & company, aspiratoarele de scame ale lui Băsescu. Venirea recentă în România a Hertei Müller a pus magistral

reflectoarele pe rahatul de pe prăjitură.
Alexandru Petria”

*

Am obosit să diacritizez textele altora. Nu mă plâng, dar zic: n-ar strica să am și eu o secretară, acolo, măcar de-formă, dacă nu de-a fondulea.

Extrem de obositoare operația de “curățare” a “Altor jurnale”. Sper să-l scot la capăt în o zi-două. Jurnalele următoare sunt mult mai curate.

*

În *Timpul* (Chișinău) de azi un articol nesemnlat:

“La 14 Octombrie 2010, ora 14:03

“Paul Goma ne-a prins în jurnalul său

“Scriitorul disident de sorginte basarabeană, Paul GOMA a publicat la 12 octombrie 2010, pe blogul său <http://paulgoma.free.fr/>, Jurnalul pentru perioada 01-11 octombrie 2010. Acest Jurnal cuprinde perioada în care autorul a cules flori, felicitări și urări de bine cu ocazia zilei de naștere, sărbătorită la 2 octombrie, inclusiv din partea Academiei de Științe a Moldovei.

Aici vom găsi o seamă de cugetări, comentarii, atitudini ale autorului și ale unor scriitori, ziariști, savanți, privind scandaloasa situație în care familiei GOMA nu i s-a acordat cetățenia Republicii Moldova și din această cauză nu a putut ajunge la Chișinău în data de 2 octombrie 2010. De asemenea, e făcută o trecere în revistă a corespondenței scriitorului cu personalități din R. Moldova, România, SUA, inclusiv corespondența scriitorului cu acad. Gheorghe Duca și ambasadorul RM la Paris, Oleg Serebrian. Jurnalul mai cuprinde o reproducere a comunicărilor susținute de oamenii de cultură și știință: Andrei Țurcanu, Alexandru Burlacu, Aliona Grati în cadrul Conferinței științifice PAUL GOMA LA 75 ANI, organizată la 4 octombrie 2010 de Academia de Științe a Moldovei și Uniunea Scriitorilor de la Chișinău, precum și o cronologie a materialelor relevante apărute în presa din R. Moldova și România: *Timpul*, *Moldova.Org*, *Jurnal de Chișinău*, *Adevărul*, *Observatorul Cultural* ș.a. Cititorii pot face cunoștință și cu nota de protest a tinerilor de la Chișinău, care au cerut explicații autorităților R. Moldova, pentru eșuarea revenirii acasă a scriitorului Paul GOMA și un mesaj de salut pentru acești "juniori", precum îi definește cu căldură Paul GOMA.”

Comentarii:

1. De romanu american la 14.10.2010, ora 20:02

...BASARABIA ARE NEVOIE DE PAUL GOMA PRECUM ARE NEVOIE DE APA UNUI IZVOR UN... PALERIN INSETAT...UN ROMAN DE EXCEPTIE... UN OM DE O VERTICALITATE IESITA DIN COMUN...PACAT!!!!...

2. De slavian la 14.10.2010, ora 22:14

TOT RESPECTUL PENTRU MARELE ROMAN- BASARABEAN!! FRATI BASARABENI- CITITI OPERA LUI PAUL GOMA : SAPTAMANA ROSIE (28 Iunie - 03 Iulie 1940) SAU BASARABIA SI EVREII

*

Flori Bălănescu îmi trimite:

14 octombrie 2010

**“eu, ca autor, vreau să evit complicitatea cu falsele certitudini
scurt interviu cu scriitorul o. nimigean**

întrebarea 1:

am învățat din romanul tău rădăcina de bucsau că, neînțelegând "rațiunile" pe termen lung ale lumii, așa cum Iov nu înțelege ceea ce i se întâmplă, nu-ți rămâne decât să guști din experiențele contingente ce ți se oferă: de exemplu, să admiri rotirea unui uliu, să te rogi împreună cu mama de sărbătoarea Paștelui, dar și să te despartă de dragostea ta sau să suporti suferința aproapelui. am înțeles altceva decât ce-ai vrut să spui?

o. nimigean:

ia te uită, nu bănuiam că rădăcina de bucsau ar fi având o valență didactică! da' ce-s eu, rousseau?! ori poate "am învățat" face trimitere la un scenariu inițiativ? da' ce-s eu, maestru spiritual?!

dragoș, știi că nu ai avut de gând să mă încarci de responsabilități nepotrivite pentru umerii unui scriitor, am zis așa, ca să trec peste un nu știu ce solemn din formularea întrebării tale. oricum, nu am deținut răspunsuri gata făcute când am scris, nu am certitudini nici acum. rămân sub un orizont al interogației. cred că tensiunea "capilară" a romanului (folosesc termenul fără prea mare convingere) provine din confruntarea dintre apăsare și grație, în limbajul simonei weil. o gravitație rea, anihilanta, determinată și social, și lăuntric, e anulată (prea radical: diminuată) de amănunte cvasirevelatorii. personajul accede - sau are el senzația că accede - la pragul mistic al conștiinței (citește "mistic" în accepția kierkegaardiană) "în pași de haiku", vorba lui chris tănăsescu de pe clapeta cărții.

e posibil să fie și așa cum zici, adică liviu să se resemneze uneori hedonist, degustând, mulțumindu-se cu bucuriile mărunte. totuși, "experiențele contingente" pe care le enumeri, rotirea uliului, rugăciunea, despărțirea, proximitatea suferinței, aparțin unei scale diferite de cea a plăcerii. fiindcă tot am apelat la simone weil, respectivele experiențe ilustrează paradoxul nenorocirii. abia acum e de acceptat - cum grano salis - comparația cu Iov. nevasta îl întărită pe Iov: "blestemă numele lui Dumnezeu și mori!", Iov refuză blestemul, încercând nenorocirea de duh. ceva asemănător, la o scară mult mai modestă, se petrece și cu liviu, care caută - uneori nespuse de naiv - rostul duhovnicesc al nenorocirii.

întrebarea 2:

tel quel: "literatura este plină de oameni care de fapt nu știu ce să spună, dar resimt cu putere nevoia de a scrie. " tu, ca autor, ce vrei să spui?

o. nimigean:

ceea ce marxizanții (și maoiștii) telqueliști rosteau ca o ironie (sau mă

înșel? n-am descoperit contextul), conotând probabil haosul din mintea scriitorilor neangajați ideologic, poate fi "răstălmăcit" din perspectiva ontologiei fundamentale ca un elogiu al căutării, interogației, ascultării limbii - Die Sprache spricht. l-am regăsi astfel și pe Socrate, care știa că nu știe nimic. pe mine mă indispușă atotștiutorii, ei blochează întotdeauna discursul într-o ideologie, sunt castratori și, în fond, stupizi. ei nu caută, ei au găsit. ei nu negociază, ei decretează. ei nu ascultă limba decât ca să o cenzureze. pentru că ei nu știu ca nu știu.

revenind la întrebarea ta, eu, ca autor, vreau să evit complicitatea cu falsele certitudini. vreau să ajung cât mai aproape de bielele, induioșătoarele, straniile, euforicele sau teribilele noastre adevăruri. sperând ca prin ele să răzbată ceva din adevărul pur și simplu. cum spuseși? vast program?

întrebarea 3:

vorbești în carte despre "certitudinea încărcată de interogații latente". este aceasta un blestem sau o binecuvântare?

o. nimigean:

sintagma sintetizează, am impresia, cele afirmate mai sus. e vorba de certitudinea non-ideologică, certitudinea nedefinitivă, dacă accepți formula, o certitudine care se rafinează prin punerea ei la indoială. să ne amintim de karl popper, de metoda lui: prima grijă - rezum spusele sale - când am articulat o teorie este nu să o apăr, ci să o contrazic.

întrebarea 4 (din chestionarul lui proust):

care sunt eroii tai preferați din viața reală?

o. nimigean:

viața reală... viața ireală cum o fi? irealitatea imediată nu ți se pare mai reală decât realitatea imediată? dau un exemplu din lumea scriitoricească, dar cu bătaie peste toată realitatea (și irealitatea) autohtonă: Paul Goma. bine, el e un om normal, asta a apărut și apără, normalitatea, însă printre securiști, căldicei și spălați pe creier normalitatea sa capătă o aliură herculeană. de Hercule curățând grajdurile lui Augias".

Domnule!Băietu-ista (Nimigean) are puseuri sinucigașice!

*

Am primit un plic de la un expeditor anonim (am fost sigur: un holocaustolog!) un număr din *Gazeta Wyborcza*, jurnal polonez, după cum se vede din titlul. Însoțită de o notă - următoarea:

“Gazeta Wyborcza nr. 205 7023 pages 16-17
Radu Ioanid, Nienawisc w Belville [corect: Belleville]
Publié à l’initiative d’Adam Michnik
Tirage 780 000 numeros par jour
Bonne Anniversaire!”

Nu mă înșelasem: putea a securache sionistic hârtia plicului, semn că mișună “R. Ioanid” prin apropiere. Nu este necesar

să știi poloneza ca să înțelegi că Puturoznicul “Radu” și-a dat la tradus și la publicat - în ziarul lui Michnik! - textul odios cu care a inaugurat operația de holocaustizare a mea, în 2003, în *Observatorul cultural*, foaie finanțată de securistul Gheorghe Mușat, unde soția soțului, Carmen, dimpreună cu I.B. Lefter au găzduit-o, cu recunoștință plecaciunistă, drept care au scris ei înșiși ce le sugera Tovarășa Holocaustologie.

Dar “Ioanid” are și umor de mare calitate: mi-l trimite (în poloneză!), de ziua mea - Ha, ha, ha!

*

Continuă în presă “explicațiile” dintre D. Tudoran și Viorica Oancea. Penibile.

*

Ce ironie! Ce tragedie! Ce comedie!:

Nu m-au îngenunchiat, pus la pământ răii: securiști, gardieni, activiști, spioni, holocaustologi;

Nu m-au injunghiat pe la spate, golindu-mă de sânge, prietenii trădători dintre aceia cu care pornisem împreună la o treabă : Monicii, Barbăneagră, Mircea Martin, Liiceanu, Adameșteanu, Laszlo, Antonesei, Pecican;

Nu mi-au furat speranța că, “într-o bună zi...” mi se va face dreptate (administrativă) prin guvernării de după 1990 de la București:

Iliescu - și ai săi consilieri ori apropiați : Pleșu, Dan Petrescu, Paleologu, Mihai Botez;

Constantinescu și ai săi: Zoe Petre, Blandiana, Doina Cornea, Sorin Alexandrescu (pe impoștarea Sandra Pralong, nici n-o iau în seamă);

Băsescu și ai săi, în frunte cu trădătorul meu personal-și-propriu (citat din Dinescu): Tismăneanu, apoi Macoveica cea mincinoasă...;

Nici măcar guvernării de la Chișinău, ființe avînd gândul numai la scaunul pe care îl vor pierde...

Ci basarabeni fără-funcții, printre ei neamuri de-ale mele: ei/ele au cedat FRICII, panicei animale. Au uitat că abia alaltăieri și ei erau maimuțe, elefanți, acele ființe care nu părăsesc hoitul puiului, al mamei, rămân lângă el o zi și o noapte și încă o zi, până se conving (ei, da: până se conving) că nu mai este nimic de făcut, carnea din carnea lor este plecată pentru totdeauna.

Pe mine ai mei m-au abandonat, chiar înainte de a se convinge că fusesem doborât de dușmani. M-au părăsit preventiv. Că tot nu mai puteau să-mi fie mie de folos (sau: pentru că eu nu le mai eram de folos), au șters-o; ca să nu o pată și ei.

Mai las să treacă zilele acestei săptămâni, însă de luni

(bine: de marți) voi începe a consemna aici, în jurnal, prelungitele tăceri ale apropiaților mei din Basarabia.

Dacă nu mă fulgeră mila de ei, becnicii și-i las, dracului, neconsemnați în jurnal - vorba Anei: «De ce să-i bagi în istorie?»

*

Idumbraveanu_7@yahoo.com

Obiect : Fw: Cititi Jurnalul scriitorului Paul GOMA din 01-11 octombrie 2010

Date : 15 octobrie 2010 13:07:03 HAEC

À : paulgoma@gmail.com

From: centrul-media@asm.md <centrul-media@asm.md>

Subject: Cititi Jurnalul scriitorului Paul GOMA din 01-11 octombrie 2010

To: "centrul-media@asm.md" <centrul-media@asm.md>

Date: Wednesday, October 13, 2010, 9:42 AM

Scriitorul disident de viță basarabeana, Paul GOMA a publicat la 12 octombrie 2010, pe blogul sau <http://paulgoma.free.fr/>, Jurnalul pentru perioada 01-11 octombrie 2010. Acest Jurnal CUPRINDE perioada in care autorul a cules flori, felicitari si urari de bine cu ocazia zilei de nastere, sarbatorita la 2 octombrie, inclusiv din partea Academiei de Stiinte a Moldovei;

o seama de cugetari, comentarii, atitudini ale autorului si ale unor scriitori, ziaristi, savanti, privind scandaloasa situatie in care familiei GOMA nu i s-a acordat cetatenia Republicii Moldova si din aceasta cauza nu a putut ajunge la Chisinau in data de 2 octombrie 2010;

o trecere in revista a corespondetei scriitorului cu personalitati din R. Moldova, Romania, SUA, inclusiv corespondenta scriitorului cu acad. Gheorghe DUCA si ambasadorul RM la Paris, Oleg SEREBRIAN;

o reproducere a comunicariilor sustinute de oamenii de cultura si stiinta: Andrei TURCANU, Alexandru BURLACU, Aliona GRATI in cadrul Conferintei stiintifice PAUL GOMA LA 75 ANI, organizata la 4 octombrie 2010 de Academia de Stiinte a Moldovei si Uniunea Scriitorilor de la Chisinau;

o cronologie a materialelor relevante aparute in presa din R. Moldova si Romania: Timpul, Moldova.Org, Jurnal de Chisinau, Adevarul, Observatorul Cultural s.a.

Nota de protest a tinerilor de la Chisinau, care au cerut explicatii autoritatilor R. Moldova, pentru esuarea revenirii ACASA a scriitorului Paul GOMA si un mesaj de salut pentru acesti "juniori", precum ii defineste cu caldura Paul GOMA.

Lectura placuta!

Gasiti Jurnalul scriitorului Paul GOMA (1-11 octombrie 2010) atasat in format pdf

*

From: Democratia Acasa <democratiaacasa@yahoo.com>

Subject: DA multumeste lui Paul Goma pentru mesajul de felicitare

To: democratiaacasa@yahoo.com

Date: Friday, October 15, 2010, 3:05 AM

Buna ziua,

Scriitorul basarabean, Paul Goma a adresat un mesaj de încurajare tinerilor de la „Democrația Acasă” (DA), care au condamnat recent gestul laș al autorităților de la Chișinău de a nu-i acorda cetățenia Republicii Moldova lui Paul Goma și familiei sale, blocându-i astfel revenirea ACASA, programata la 2 octombrie 2010.

Domnia sa face referință în ultimul sau Jurnalul la flash mobul orga-

nizat de DA, la 8 octombrie 2010, în fața Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și a Președinției. De asemenea, scriitorul nu trece cu vederea nici Nota de protest privind „cazul Goma”, depusă la instituțiile menționate, în care membrii DA au cerut elucidarea cauzelor acestei situații și explicarea motivelor pentru care lui Paul Goma și familiei sale nu i-a fost acordată cetățenia Republicii Moldova. De altfel, în Notă mai erau și alte cerințe principiale, dar presa a preferat să le ascundă.

Stirea despre flash mob a fost descrisă în Jurnalul său drept „o veste care mă unge la inimă”. În ceea ce privește curajul tinerilor de la DA, reflectat în Nota de protest, Paul Goma a întrebat ironic: „Și acum ce o să le facă Oculita protestatarilor?”

În legătură cu încercarea tinerilor de la DA de a elucida „cazul Goma”, scriitorul a conchis următoarele: „Nu știu dacă acțiunea junilor-tineri va avea vreun efect benefic asupra situației mele. Bănuiesc însă ceva tulburări în schema guvernamentală, măcar reajustări privitoare la tovarășul Leancă, „moldovean de-al nostru” până în rărunchii Grecianinei, trădătoarea material-didactic”. Alte detalii piperate puteți citi în Jurnalul pentru perioada 1-11 octombrie 2010, afișat în format pdf pe blogul lui Paul Goma: <http://paulgoma.free.fr/>, în mod special la paginile 7, 56, 61, 73, 76.

Precizam în mod repetat ca, în cazul în care Președintele interimar, Mihai Ghimpu și ministrul de Externe, Iurie Leanca nu vor răspunde la întrebările puse în Nota de protest, în termenele prevăzute de lege, Mișcarea tinerilor participanți la evenimentele din 7 aprilie 2009, îi va acționa în judecată și va continua să apere drepturile conaționalului Paul Goma și demnitatea noastră națională. Până la rezolvarea definitivă a "cazului Goma"!

Centrul de presă al Mișcării « Democrația Acasă »

Purtător de cuvânt, Maria DIMINET

Sâmbătă 19 octombrie 2010

Tot mai dezorientat în spațiu (nu în timp!) și tot mai șoșontorog, vorba mamei, șoșontoroaga mea sfântă.

Am primit ieri cartea lui Vasile Calestru “Martiraj în Bărăgan, Lătești”. Am răsfoit-o în fugă, în dezordine, cu inima bătând de-a curmezișul : și eu mi-am petrecut câțiva anișori acolo, în Satul-Nou Lătești, raionul Fetești. Îmi promit că voi lua cartea cu creionul în mână, dealtfel abundă în documente. Mă bucur mult de carte, mă bucur de autor, recomandat de Theodor Codreanu. I-am scris, mulțumindu-i:

“Iubite Vasile Calestru,

Ieri am primit cartea Domniei tale, “Martiraj în Bărăgan - Lătești”, prietenul comun Theodor Codreanu mi-a comunicat adresa autorului - iată;

Îi multumesc lui Vasile Calestru pentru această mărturie - și pentru viitoarele, sunt sigur. Din ea am aflat multe “amănute-importante” ca cea despre Maria Antonescu care mi-a fost și mie vecină între 1958-1963, dar și despre Veturia Goga...

Voi relua cartea cu creionul în mână și o voi... mânca!

Prietenia lui Paul Goma”

*

Luminița Dumbrăveanu mă ține la curent cu ce se întâmplă pe la noi - în legătură cu mine:

De : Idumbraveanu_7@yahoo.com
Objet : Fw: NOTA de Protest (Paul Goma) a diasporei noastre din SUA
Date : 16 octobre 2010 00:36:08 HAEC
À : paulgoma@gmail.com

Domnule Paul Goma,
iata ca tinerii de la Chisinau, care au protestat saptamana trecuta, au reusit sa mobilizeze romanii de pretutindenii: Desteptareeeee generala! Vom reusi numai impreuna!

Cel care ne-a trimis vestea, Vlad Spanu este un tanar diplomat basarabean, fost angajat al Ambasadei RM in SUA pana la venirea comunistilor in 2001. Locuieste in SUA de mai bine de 10 ani. Este un domn foarte inteligent, demn, temerar si hotarat in actiuni. Tine la Basarabia lui ca la ochii din cap si nu in vorbe, ci in fapte.

Acolo, la Washington, face de unul singur si pe cont propriu cat nu-i duce mintea sa faca zeci de asa-zisi ambasadori luati impreuna. Este cunoscut si apreciat in cercurile politice din Congres si de la Departamentul de Stat. A creat Fundatia MOLDOVA in SUA (vedeti si portalul Moldova.Org), a creat Clubul prietenilor Moldovei, din care fac parte toti fostii Ambasadori SUA in R. Moldova, precum si alte personalitati politice influente in SUA. Pentru a-i face pe americani sa inteleaga mai bine istoria romanilor din Romania si R. Moldova, Vlad, impreuna cu Andrei Brezianu de la Radio Vocea Americii, au editat in limba engleza un volum solid - HISTORICAL DICTIONARY OF MOLDOVA. Este unul dintre autorii proiectului de reglementare a dife-rendului transnistrean DDD (Demilitarizare, Decriminalizare, Democra-tizare), un proiect excelent, dar pe care comunistii l-au trecut pe linie moarta.

N-avea nevoie Voronin de sfaturile oamenilor destepti, la fel ca si actualii care, evident, le stiu pe toate si merg ingamfati, umflati in pene din groapa in groapa si de pe-o grebla pe alta... Comunistii nici nu trebuie sa faca ceva ca sa revina la putere, o fac "ai nostri" pentru ei, prin incompetenta, aroganta, infantilism politic si lasitate.

Cu regret, istoria are naravul de a se repeta, actualii megademocrati de la Chisinau fac exact ce a facut Voronin, n-au nevoie de ambasadori demni si profesionisti, cu autoritate intre americani si cu probitate morala, megademocratii au rude... cizmari, bucatarese, ciobani proletarizati etc. Parca am fi un neam blestemat sa nu mai avem niciodata conducatori intelepti si cu demnitate.

M-a bucurat mult aceasta luare de atitudine a diasporei noastre din SUA, gestul de solidaritate e un semn bun. Inseamna ca neamul nostru nu a uitat sa se uneasca la greu si sa sara in ajutorul fratelui de alaturi.

Acum inteleg ca si America e cu Dvs. Sa fie intr-un ceas bun!

Domnul sa Va tina sanatos ca sa Va vedeti visul de-o viata implinit!
Luminita

Ce optimist spus: "și America e cu Dvs"!

Luminița cea Dumbrăviță nu știe (iar dacă a aflat, nu i-a venit să creadă) că America ceea este, tradițional, cu Putin, nu cu mine! Mai alaltăieri era - tradițional - cu Stalin, nu cu noi, cei vânđuți.

From: Vlad Spânu <vspanu@moldova.org>
Subject: NOTA de Protest (Paul Goma)
To: "Luminita Dumbraveanu" <Idumbraveanu_7@yahoo.com>

Date: Friday, October 15, 2010, 11:05 AM
 FUNDATIA "GRIGORE VIERU"
 32-25 90th STREET, #407
 EAST ELMHURST, NY 11369 USA
 TEL # 1-718 205-7019

Domnului Mihai Ghimpu,
 Presedintele a.i. al Republicii Moldova
 Domnului Vladimir Filat,
 Prim Ministru al Republicii Moldova
 Domnului Iurie Leanca,
 Ministru al Afacerilor Externe si Integrarii Europene al Republicii Moldova

NOTA DE PROTEST

PRIVIND NEACORDAREA CETATENIEI REPUBLICII MOLDOVA
 FAMILIEI CELUI MAI IMPORTANT DIZIDENT CONTEMPORAN,
 IN VIATA, AL NEAMULUI NOSTRU,
 SCRIITORUL ROMAN DE SORGINTE BASARABEANA, PAUL GOMA

Aceasta nota de protest vine din partea unui grup de romani, stabiliti in SUA, originari de pe ambele maluri ale raului Prut.

Ea exprima totalul nostru dezacord fata de hotararea oficiala de respingere a cetateniei Republicii Moldova familiei reputatului nostru consangean, Paul Goma.

Este de notorietate internationala faptul ca scriitorul dizident s-a nascut si a copilarit, cat i-a fost ingaduit, pe teritoriul actual al Republicii Moldova. Nu cumva asta poarta denumirea de "drept natural", adica venit de la Dumnezeu, alaturi de dreptul la libertate si dreptul de a-ti cauta fericirea dupa cum te indeamna sufletul? Am ajuns in situatia de a nega chiar si Divinitatea, Sursa de la care venim si catre care, intr-o zi anume, ne intoarcem? Este grav ce se intampla cu noi! Am considerat ca, de la caderea URSS-ului, nu mai suntem "ingingatorii naturii", asa cum decenii de-a randul s-a straduit ideologia Kremlinului sa ne educe, ci ca suntem noi insine natura, deci n-are rost sa ne taiem zilnic craca de sub picioare cu teorii ce n-au nici in clin, nici in maneca cu realitatea, cu armonia universului in care traim.

DOMNILOR DETINATORI DE FUNCTII PUBLICE DE LA CHISINAU: ATI DAT CU STANGUL IN DREPTUL RAU DE TOT! Din tot ce justificati nimic nu face sens. Iata o formulare ce-ar trebui sa ne puna pe ganduri pe fiecare in parte: se motiveaza de catre Ambasada Republicii Moldova in Franta ca distinsa doamna, Ana Maria Goma, sotia patimitului scriitor, "ESTE APATRIDA SI N-ARE TEMEI PENTRU OBTINEREA CETATENIEI REPUBLICII MOLDOVA". Pai nu ceri o cetatenie tocmai fiindca n-ai nici una, existand multe state care, nici nu admit dubla cetatenie? Cu alte cuvinte, daca-ti este sete, nu umbli dupa apa, nu cauti sa-ti potolesti setea cumva? Sa ne fie cu iertare, dar aceasta-i logica cea mai elementara cu putinta, nici nu ai nevoie de scoala pentru asa ceva. Au, domnii ce-au emis aceasta formulare, pretentia sa fie apelati cu "excelenta"? Poate "excescenta", sau "homuncul" mai pe intelesul tuturor! CA SA MERITI APELATIVUL "EXCELENTA" TREBUIE, IN PRIMUL RAND, SA FII DREPT, IAR, MAI APOI, SA GANDESTI EXCELENT! Ori, in cazul acesta, nu-i nici drept, nici gandit corect.

In general, factorii de raspundere, la nivelul "cazului Paul Goma", au adoptat psihologia galinacee in rezolvarea acestei situatii. Se spune ca gainusa fiind alergata de cocos are trei posibilitati: daca fuge, n-o mai prinde cocosul si pierde astfel partida; daca sta pe loc risca sa fie confundata cu vreo prostituata, iarasi neconvenabil; asa ca mai bine se impiedica si astfel toate s bune si frumoase si la locul lor. Alesii nostri s-au oprit la a treia posibilitate, in acest caz. Iata ce simtim noi in raspunsul factorilor de decizie de la

Chisinau fata de obligatia de a repune in drepturile sale naturale, firesti, familia Paul Goma. Nici nu ne-ar fi trecut prin minte in zilele cand strigam "Jos Comunismul!" in fata sediului ONU, pentru ca domniile voastre sa preluati Puterea, ca vom intampina rusine la un grad atat de ridicat. NE-ATI FACUT SA NE SIMTIM PRECUM PROSTITUATELE, FOLOSITE SI AZVARLITE IN STRADA FARA NICI CEA MAI MICA REMUSCARE. In mintea noastra va vedeam, practic, cei mai drepti reprezentanti ai neamului nostru, cu verticalitate, fruntea sus in demnitate, gata sa sacrifice orice in numele adevarului si dreptatii. Ne amintim ca la depunerea juramantului de credinta, premierul Vlad Filat a ingenuncheat si a sarutat tricolorul. Cum sa nu lacrimezi de bucurie cand vezi asa ceva? Si cum sa nu lacrimezi de durere cand vezi ce se intampla dupa asta? Pas de defilare pentru militarii nostri in fata lui Vladimir Vladimirovici Putin la Kremlin, pe 9 mai, negarea adevarului despre ziua de 28 iunie 1940, una dintre cele mai triste file dintr-o tragica istorie, iar mai nou, tratarea familiei Paul Goma drept o cantitate neglijabila.

In viata militara formula de multumire este, "SERVESC PATRIA!" Aceasta-i multumirea dumneavoastra, fata de votul nostru prin care ati preluat Puterea? Nu vrem sa fim transformati intr-o minge de fotbal pe care fiecare o suteaza unde vrea, in tribune sau peste poarta. Vrem sa fim una din cele doua echipe ce se confrunta pe teren, dupa cum bunul Dumnezeu a conceput lumea, intr-o continua competitie, ce se manifesta chiar de la procesul de inceput al vietii pe pamant. Patria, inainte de toate, domnilor, si mai apoi, restul! Dupa atata naveta la Moscova, este, probabil, greu sa mai si stii care-ti este Patria, nu-i asa?

Considerand ca greseala aceasta este comisa datorita luptei pentru ranza, din campania electorala, am hotarat sa procedam intr-un mod destul de original si de cinstit. Cel care are cel mai tare de suferit, de indurat, in urma acestei netrebnicii este Domnul Paul Goma insusi, impreuna cu familia sa. Sa nu fie nimeni in pielea si sufletul dansilor! Il rugam, la modul cel mai profund cu putinta, pe chinutul nostru frate, Paul Goma, sa manifeste public optiunea dumisale la incheierea acestei campanii electorale, astfel incat, cei cu drept de vot sa voteze alegerea facuta, de fapt, de Domnul Goma. Acesta ar fi un mod de a restabili un pic de dreptate intr-un sistem macinat de interese mici, meschine, in cea mai mare parte straine, totalmente, de oropsitul nostru neam. Suntem convinsi ca in cazul pierderii alegerilor (Doamne fereste!) de catre AIE, primul motiv va fi, ce altceva decat, "Cazul Paul Goma". Realitatea, domnilor, este ca in Republica Moldova nu se confrunta stanga cu dreapta, politic vorbind, nici conservatorii cu liberalii, in sens american, ci se confrunta Estul cu Vestul, Rusia imperialista cu Restul lumii civilizate. Iar din ce ati facut domniile voastre in acest an si jumătate de guvernare, balanta atarna, din pacate spre cei ce, de secole, ne-au inrobit. Ne ramane speranta ca tinerii nostri, si exemplul cel mai concludent este Miscarea "Democratia Acasa", au simtit gustul Sfintei Libertati si inteleg ca nici o conditie nu este mai importanta in viata oricui, decat CONDITIA DE OM LIBER. Va fi ce va fi la acest 28 noiembrie 2010: poate frauda, poate dirijarea intregului proces electoral, in mod subversiv, de la Kremlin (ne-am si obisnuit cu asta, nu-i asa?), lume dezorientata ce nu mai stie ce si in cine sa creada. Problema cea mai dura este inasa, legatura indestructibila, de monolit aproape, a filatilor, lupatilor, urecheatilor, lencilor nostri cu Scufita Rosie, acolo unde, pentru amagire, turlele bisericilor sunt aurite. Imaginea fura ochiul, dar si libertatea, in special libertatea noastra. Mantuitorul a colindat aceasta planeta cu o cruce de lemn si o inima de aur. In Moscova, inimile sunt de lemn iar turlele si crucile din aur. Cand vom avea intelegiunea sa patrundem aceasta profunzime ce, fara sa constientizam, ne defineste propria viata, propria existenta?

Iata, drama noastra; cel mai drept, cel mai bun dintre noi, cei in viata, dizidentul Paul Goma, "zace" departe, in Franta. Iar vasta majoritate, ce a ales sa traiasca la bastina, "zace" acasa; de nesiguranta, de teama permanenta a invadarii noastre de catre muscali, cu care ne-am obisnuit ca magarul cu samarul, de lipsuri grave si mari. In cazul revenirii la putere a comunistilor suntem convinsi ca un procentaj zdrobitor al populatiei va lua drumul pribegiei. Pribegie ce pare simpla din povestile altora, dar care nu-i deloc o gluma.

Hai sa vedem ce hotaraste Chisinaul oficial, in urma protestelor noastre, sa vedem ce hotaraste Paul Goma in materie electorala, iar de va trebui sa hotaram singuri drumul de urmat, s-o facem cinstit fata de bunul Dumnezeu, fata de propria noastra constiinta. Si in afara asa-zisei Aliante pentru Integrare Europeana sunt partide pro vestice ce asteapta voturi. In felul acesta n-avem cum da gres. Vom fi binecuvantati si vom urma calea cea dreapta.

Rugam organizatiile din diaspora romaneasca de pretutindenii provenita de pe ambele maluri ale Prutului sa se alature protestului nostru. Sa punem sufletele alaturi de familia Goma care de treizeci si trei de ani se afla in "limbo", departe de locurile dragi, pastrate de-a pururea in inima. Ar fi pacat sa-i parasim pe cei ce nu ne-au parasit niciodata, chiar departe de Tara fiind. Am ramane goi, tristi si pierduti ca frunza-n vant. Sa nu uitam versul de aur al marelui Eminescu; "EU? IMI APAR SARACIA, SI NEVOILE, SI NEAMUL!" Iar familia Paul Goma reprezinta toate acestea, la un loc.

Sa-i aparam cat putem, fiindca ne aparam astfel pe noi insine. ASA SA NE AJUTE, DUMNEZEU!

Fundatia "Grigore Vieru" din New York in numele careia semneaza:
Originari din stanga Prutului:

Nicolae Zagariuc
Andrei Guzun
Alexandru Branzila
Sergiu Zbarnea
Cornelia Balan
Alexandru Placinta

Originari din dreapta Prutului:

Florin Carlan
Grigore Culian
Cristi Boghian
Ion Stefan
John Predescu
Liviu Butura

Sunt sensibil la cel mai mărunț semn de solidaritate, tocmai fiindcă nu am avut parte câtă aș fi vrut (totdeauna ai vrea mai mult) de această dovadă de *omenesc*. Doar câteva fete-femei m-au cloștit, dragele de ele, însă destule - oare de ce numai ardelence?- m-au abandonat fără ezitare când li s-a pus - mai degrabă: când li s-a părut lor că li se va pune condiția: «Ori cu Goma, ori cu noi, masele! Cale de mijloc nu există».

Nu, n-a fost...Nu știu cine sunt redactorii și semnatarii Protestului de mai sus. Însă ce bine face pe la inimă și ce cald și ce dulce un Protest...

“sa vedem ce hotaraste Chisinaul oficial, în urma protestelor noastre”...

Și dacă vom vedea - nu azi, că e sâmbătă; nu mâine - că-i

duminică; nici de luni, că omul nostru are nevoie să se mai și trezească după efectele benefice - și adormolente - ale jinișorului basarabean, însă de marți...

Ei, ce minune are să se petreacă marți? Nu: “are să se petreacă”, ci ca pe la noi: “poate că, dacă dă Domnul, are să se cam petreacă - de nu, nu”? Ce anume? Să spun, să nu spun? Să-i suflu eu lui Ghimpu ideea? Ce facem cu Dungaciu, suflătorul-șef-de-taină? Îl alungăm ca netrebuincios - ba chiar ca răufăcăcios? Îl păstrăm sub laiță, că amenință să vină iar Crivățul, cu omăt mult, viscolit - cu ce-o să-și șteargă Ghimpu ciubotele de udeală?

Bine bre, spun: să-mi decerneze (decearnă?, n-am știut niciodată cum se spune, corect-românește, la operația solemnă de a prinde de pieptul Eroului o decorație, iar pe obrazul aceluiași un țucat prezidențial-interimar-deocamdată) și mie, acolo, ceva că n-o fi foc, n-o să decedeze Oculă dintr-atâta...

Nu s-a înțeles diversiunea? Nu l-am dat la o parte, nu l-am eliminat (pe Erou! - ba, chiar din contra, căci noi iubim Eroii când ne sunt de folos electoralicesc), doar l-am amânat, până am găsit prilejul de a-l onora prin decernațiune. Cu asta am închis gura varoninilor, diecilor (diacilor?), lupilor mariani, medvedevilor putinezi - ce să mai vorbim de grecianine (azi și mâne)!

*

Despre Veturia Goga, afirmam că fusese nu doar spioana nemților, ci și a rușilor. Această recto-versuintă, dublă-folosință (ca legendarele “obiecte inutile”, de pildă lingura avînd în capătul cozii : un pahar) - pe față și pe dos - este confirmată de Vasile Calestru în “Martiraj în Bărăgan”, la pag. 210).

Autorul se reazemă pe mărturia Emiliei Bratu, fostă Vaida - profesoara mea de pian, de contrapunct, de instrumentație, la Lătești - (mărturie pe care eu nu am citit-o, deși a fost publicată), și din care reiese că într-o conversație Mareșăleasa i-a încredințat informația, urmînd a fi făcută publică după moartea sa (a Mariei Antonescu), confirmată de șoferul său:

“Veturia Goga a furnizat sovieticilor planurile militare ale Armatei Române lucru pentru care Mareșalul a exilat-o la Castelul Ciucea, dar nu a pedepsit-o” - citat din V. Calestru.

Deși am fost vecini atîția ani în Lătești, Maria Antonescu nu a angajat cu mine vreun dialog. Comunicam doar prin «Bună ziua, Doamnă» și prin întrebările mele: «Doriți să vă aduc apă, Doamnă?» - dacă da, îi duceam, pe bicicletă, acasă, o găleată cu apă; «Doriți să vă odihniți pe bancă, la umbră, Doamnă?» - dacă dorea, intra în curtea mea, în grădină, unde, sub o boltă de viță de

vie, meșterisem o bancă. «Doriți un pahar cu apă, Doamnă?» dacă da, îi aduceam un pahar cu apă, ea mulțumea, bea, sau nu bea - după o vreme pleca. Păstrînd aceeași tristețe mută, sfîșietoare.

Nu cred în adevărul total al relatării Doamnei Emilia Vaida-Bratu. Pentru ea am sentimente de aproape iubire filială - însă în materie de mărturie... Vreau să spun: nu cred orbește în afirmația ei, o pun la îndoială:

- nu știu - nu știu eu - dacă Mareșalul avusese ocazia, la Lubianka, să comunice cu soția sa și, dacă da: nu au avut altceva mai important să-și spună, ori să-și tacă, în acele momente, decât secretul lui Polichinelle : Veturia Goga era spioana și a rușilor?;

- nu cred că Maria Antonescu îi împărtășise Emiliei Vaida-Bratu un secret ca acela (dacă Mareșăleasa l-ar fi deținut);

- este neadevărat că “Mareșalul a exilat-o la Castelul Ciucea, dar nu a pedepsit-o”: pe toată durata războiului în Est Veturia Goga fusese extrem de activă în cadrul “Patronajului”, ea ocupîndu-se de... românizarea obiectelor de valoare ale cetățenilor sovietici - mai ales de la Odessa : tablouri, argintărie, vase, covoare - și pianе! “Confiscase” un număr de pianе de concert, dar nu în folosul statului, ci în al ei: depozitase totul în Castelul de la Ciucea.

Bineînțeles, această tâlhărire fusese atribuită, după ocuparea României de către sovietici, doar Mariei Antonescu: numai ea, ca președinte a(l) “Patronajului”, a fost acuzată de “însușire ilegală” (ce limbaj, ce limbaj!), Veturia, sărăcuța, fiind doar o vice-, fără putere, atât că era dotată cu un cur-vesel și o mână-lungă, lungă.

*

Viorel Cucu, editorul meu de la Vicovia Bacău, cel care mi-a scos de două ori “Săptămâna...” îmi dă o veste bună:

“Exemplele din ultima editie a cărții Saptamana Roșie au fost preluate și duse la Chișinău de către Dl Cimpoi.”

Ce bine! Credeam că au să fie uitate la recepția hotelului unde fuseseră găzduiți scriitorii moldoveni...

Totodată, Viorel Cucu îmi transmite un text semnat de Gh. Buzatu. Îl transcriu, aici:

“PAUL GOMA: CARTEA CĂRȚILOR
CONSACRATE BASARABIEI ÎNSÂNGERATE
GH. BUZATU

“Place ori, mai ales, nu place, dar, în Republica Literelor, Paul Goma este **UN NUME**. Cu atât mai mult astăzi, după ce la 2 octombrie 2010, a împlinit respectabila vârstă de 75 de ani (n. în cătunul Mana,

comuna Vatici, județul Orhei, Basarabia).

... Au trecut, se știe, atâtea decenii de la alungarea lui Paul Goma din țară (decembrie [corect: noiembrie] 1977) și de la apariția lui **Ostinato** (1992), carte de căpătâi, urmată de altele pentru care scriitorul a fost desemnat, fără rezerve, un *Soljenițin român*...

Similitudine care, schimbând ce-i de schimbat, s-a dovedit inspirată. Mai ales că exprima în fond o realitate, confirmată de întreaga operă a lui Paul Goma, îndeosebi romane, jurnale și eseuri. Avem mai cu seamă în vedere inimitabilele-i eseuri, în marea lor majoritate scrise în exil, dar de un mare-enorm curaj și profund-neaș românesc. Este sigur că tocmai aceasta deranjează pe criticii și demolatorii, deloc reduși, ai maestrului.

Care însă și-a văzut de treabă, elaborând și difuzând, fie și online, o scriere după alta, care de care mai documentată și mai puțin ortodoxă, distinctă și opusă canoanelor falsei „societăți civile”, de la noi și de aiurea, de pretutindeni. Dar, iată, călcând aidoma pe urmele lui Alexandr Soljenițin - care la un moment dat a publicat un text fundamental și tulburător privind o problemă de istorie și de cultură, abordată de atâția și nereușită de vreunul, mă refer la clasica sinteză **“Două secole împreună, I-II, Evrei și ruși, 1795-1972”** (traducere, București, 2004, ediția originală - Moscova, 2002) (referitor la conținut și ecouri, cf. Viaceslav Samoșkin, în Europa XXI – Românii între ruși și sovietici, Iași, 2004-2005, p. 387-396) -, Paul Goma, asemenea așadar autorului Gulagului, ne oferă o carte tratând în esență o chestiune similară și care s-a bucurat deja de cinci ediții în țară și de o a șasea pe Internet (vezi <http://paulgoma.free.fr>). Iar “Basarabia și evreii a stârnit imediat – fără pic de exagerare - o veritabilă furtună, la București și Paris, la Londra și Tel Aviv, la Washington, Moscova și Chișinău. Și aceasta pentru că Paul Goma, un cunoscător profund al trecutului și realităților prezente în ținuturile natale basarabene, în temeiul unei documentații de excepție, exercițiu de durată și de preferință, magistral în folosirea condeiului și în pătrunderea sau judecarea faptelor, înainte de orice în ordinea lor strict cronologică și logică, s-a străduit și – culmea! – a reușit a restabili ADEVĂRUL. Ceea ce a oferit un nou prilej de gâlceavă, de astă-dată la nivel internațional.

Nu demult, Paul Goma și Editura Vicovia din Bacău ne-au rezervat bucuria de-a ne reîntâlni, la distanță de numai câteva luni, cu cele mai recente ediții ale faimosului de-acum, inimitabilului și excelentului său eseu **Săptămăna Roșie (28 iunie – 3 iulie 1940) sau Basarabia și evreii** (ediția a VI-a, varianta 11 ianuarie 2009, Bacău, Editura Vicovia, 2009, 464 p. și ediția a VII, varianta ianuarie 2010, Bacău, Editura Vicovia, 2010, 543 p.), însoțit de o temeinică **Bio-Bibliografie** (ediția ultimă, pp. 513-540), precum și de lista selectivă a studiilor de specialitate consacrate prăbușirii României Mari în 1940 (p. 507- 512). În așa fel că, la o distanță de șapte ani de la lansarea și relansarea **Basarabiei** (2003-2008), care a provocat atâtea vâlvă și a zbugiumat atâtea fotolii (inclusiv ale unor... personaje importante cocoțate prin Academii!), Paul Goma poate fi declarat, netăgăduit, învingător! Întrucât, înainte de orice, el vine să confirme în chip strălucit una din maximele strălucitoare ale inegalabilului N. Iorga (1905), în sensul că: „*În cetatea dreptății tale poți fi ucis, înfrânt însă niciodată.*”

Fără îndoială, aici se impune precizarea că lucrarea lui Paul Goma, încununând contribuțiile solide anterioare semnate de V. F. Dobrinescu, I. Șișcanu, I. Scurtu, Florin Constantiniu, M. Pelin, Vitalie Văratie, Alesandru Duțu, Mircea Mușat, A. Petrencu, Pavel Moraru, dar, în prima ordine, N. Iorga, prin scrierile și intervențiile sale – cine ar putea uita, cândva “De ce atâta ură”?, toate fără egal și de imensă rezonanță în iulie-august 1940), nu face parte, evident, din categoria aceluia care să fie ... povestite. Este posibil, chiar recomandabil, în schimb, să reținem, și astfel vom proceda, spre informarea corectă a cititorului, **lista unor termeni și expresii esențiale**, singura în măsură a releva aria și natura investigației, semnificația și actualitatea ei: **Holocaust, Gulag, Industria Holocaustului, Holocaustul Negru și Holocaustul Roșu, holocaustologi, „Pogromul de la Iași”, „Trenurile morții”, „adevărul unic, imuabil”, negaționism și negaționiști, antiromânism, corectitudine politică și istorică, sionism și antisemitism, național și naționalism, falsificarea istoriei, masacre, teroarea roșie în Basarabia, Raportul Tismăneanu, goimi, înfometarea programată, Martiriul Basarabiei și Bucovinei - 1940-1941, „evreii vinovați de Holocaustul Roșu din România, inclusiv Basarabia, Bucovina de Nord, Herța (28 iunie 1940 – 1990) etc. etc. Din Săptămâna Roșie** redescoperim istoria ascunsă, precum sumedenie de nume pe **listele negre**, dar și o „**mică listă roșie** = “a celor care, ni se destăinuie Paul Goma, mai ales prin cuvânt – cuvântări, laude la adresa URSS, condamnări ale «trecutului», directive, denunțuri – ne-au acuzat, agresat, terorizat decenii și decenii”, în traducere:

Felix Aderca, Jean Ancel, Pavel Apostol, Camil Baltazar, Maria Banuș, Aurel Baranga, Radu Bogdan, Cristina și Mihail Boico, Savin Bratu, Marcel Breslașu, Silviu Brucan, Nina Cassian, Vera Călin, Ion Călugăru, Iosif Chișinevski, Pavel Cîmpeanu, Andrei Cornea, Paul Cornea, O. Crohmălniceanu, S. Damian, R. Feldman-Alexandru, Radu Ioanid, Alexandru și Radu Florian, Eugen Frunză, I. Ludo, Oscar Lemnar, Norman Manea, T. G. Maiorescu, Lilly Marcou, Al. Mirodan, Veronica Porumbacu, N. Moraru, V. Neuman, A. Oișteanu, Zigu Ornea, Ana Pauker, J. Perahim, Leonte Răutu, M. Roller, Valter Roman, Michael Shafir, Sorin Toma, I. Vitner, Leon Volovici, Ștefan Voicu, Geo Serban, L. Tismăneanu, Ileana Vrancea, Ed. Reichman ș.a. Comentariile lui Paul Goma: “E frumoasă scurta, mult prea scurta **listă roșie** a mea? Nu, nici o listă nu poate fi frumoasă. **Denunțul**: un act odios, chiar atunci când era botezat «demascare», cu atât mai ticălos cu cât era redactat în taină și ... anonim. Abominabile, criminale au fost **listele negre** alcătuite de evrei: acelea, spre deosebire de a mea, au fost **materializate** cu începere de la 28 iunie 1940, în Basarabia și în Bucovina de Nord, iar din 23 august 1944 în restul României – prin arestări, prin excluderi din cultură, din cărți, din locuințe, din viață...” (p. 248).

Pentru Paul Goma, intim legat de tema abordată rămâne Nicolae Iorga, istoricul nostru fără pereche pentru deceniile ce au fost și pentru veacurile ce or să fie, mai cu seamă pentru memorabilul «**De ce atâta ură?**» (apud “Neamul Românesc”, 6.7.1940), din care extragem:

“Se adună și cresc văzînd cu ochii documentele și materialele,

actele oficiale și declarațiile luate sub jurământ. Înalți magistrați și bravi ofițeri care și-au riscat viața ca să apere cu puterile lor retragerea și exodul românilor [din Basarabia] au văzut cu ochii lor nenumărate acte de sălbăticie, uciderea nevinovaților, lovituri cu pietre și huiduieli. Toate aceste gesturi infame și criminale au fost comise de evreimea furioasă ale cărei valuri de ură s-au dezlănțuit ca sub o comandă nevăzută. De ce atâta ură? Așa ni se răsplătește bună-voința și toleranța noastră? Am acceptat acapararea și stăpânirea iudaică multe decenii și evreimea se răzbună în ceasurile grele pe care le trăim. Și de nicăiri o dezavuare, o rupere vehementă și publică de isprăvile bandelor ucigașe de sectanți și sanguinari [...] Româtimea aceasta, de o bunătate prostească față de musafiri și jecmănitori merita un tratament ceva mai omenos din partea evreimii care se lauda până ieri că are sentimente calde și frățești față de neamul nostru în nenorocire” (p. 232-233).

Valoarea remarcabilă a **Săptămânii Roșii** rezultă incontestabil din faptul că, începînd de azi, beneficiem în sfârșit de o lucrare pe care nici o investigație serioasă a problemei nu o mai poate ignora. Ci, dimpotrivă, va trebui chiar să începă cu/de la această CARTE! Nu este deloc puțin; ci enorm, mai ales în istoriografie, unde demolările sunt frecvente și la modă, fiind vizate produsele facile.

Nu însă și construcțiile solide, așa precum **Săptămâna Roșie**, Carte care, prin calitățile-i intrinsece și peste valul resentimentelor provocate, amenință sa se instaleze - dacă nu cumva a făcut-o deja? - în rândul operelor clasice ale literaturii și istoriografiei române și europene, deopotrivă.”

Duminică 17 octombrie 2010

Frig. Patru grade sub zero - curat Polul cel Nord, pentru moși-friguroși ca mine.

O prietenă basarabeancă stabilită la Paris a călătorit deunăzi la Chișinău. L-a întâlnit și pe Ghimpu. L-a întrebat de ce nu i s-a dat lui Goma cetățenia moldavă. Răspunsul:

«Să facă cerere».

Nefiind de față, nu am auzit cum anume fusese intonat/ accentuat cuvântul: “cerere”: *cérere*, cum rostim noi, oamenii de rând respectuoși față de *limba română normală a noastră*, accentuînd prima silabă sau *cerère*, cum rostesc analfabătii, ca Monica Macovei și Băsescu și Dan Dungaciu, consilierul cu pricina și Becali și Vanghelie Adriean și Nuți Udrea și chiar Traian Ungureanu, când vrea el să fie mai bășist chiar decât Băsescu și decât Boc când face și el ce și-a însușit la primară: boc! Dar nu asta este trist (și putred), nu. Ci altceva.

*

De pe blogul lui Oleg Brega:

“Psihiatria romaneasca între IPS Anania si Dr Ion Vianu

Autor: Anton Constantinescu octombrie 15, 2010 Opinii 18

Mi-a fost dat sa citesc recent in "Revista 22" un articol semnat de psihiatrul Ion Vianu, intitulat "Contrazicerile IPS Anania", articol care mi-a starnit odioase aduceri aminte si care m-a enervat profund.

Sa prezint personajele:

IPS Anania (adica Inalt Presfintia Sa....) este fostul legionar (ceea ce se numeste un oxymoron in engleza; un legionar nu se poate reconverti niciodata sa fie altceva). Asta cred eu.

Stiu despre acest om din jurnalul mamei mele, un document foarte interesant pentru mine si altii, pe care sper sa il public. In perioada inceputurilor comunismului Anania a starnit admiratia unora prin modul cum a dus de nas securitatea: a intrat la Cluj intr-o sala unde s-a tinut o mare adunare anticomunista si, fiind asteptat la iesire de catre securitate, le-a scapat acestora datorita faptului ca dupa adunare s-a barbierit si si-a lasat hainele bisericesti si barba acolo. Ca in cantecul lui Salvatore Adamo "Avez-vous vu un barbu sans barbe, avez-vous vu un poilu sans poile?.." Adica "nu ati vazut cumva un barbos fara barba, nu ati vazut cumva un paros fara par?". Sigur ca multi l-au admirat pentru asta. Poate ca l-as fi admirat si eu pe atunci.

Celalalt protagonist despre care vorbesc este dl psihiatru Ion Vianu. Cel care a plecat din tara semnand Carta 77 a lui Goma. In anul, evident, 1977.

Pe care dintre cei doi il condamn cel mai mult? Surpriza, nu pe IPS. Ci pe domnul Psihiatru.

Sigur ca interviurile mai marelui bisericii ortodoxe din Ardeal erau si sunt total previzibile. El asemuieste homosexualii cu animalele necuvantatoare, ba se exprima cu mult mai rau, ceea ce dl Vianu considera a fi neadecvat. Mai precis domnul Vianu scrie "compararea unei categorii de oameni cu animalele nu sta intru nimic in spiritul crestianismului". Nu zau! De unde stie asta dl Vianu? Ca stiu ca nu are diplome si patalamale bisericesti!

Sigur ca Inaltul pontif Anania scrie in spiritul corect al crestianismului "Homosexualitatea este osandita si de Sf Apostol Pavel, in mod hotarat, in Epistola Catre Romani. Adica o considera o cadere a omului la treptele animalitatii, ajungand mai rau decat dobitoacele, fiindca dobitoacele se impreuneaza in mod firesc, etc".

Nu pot sublinia indeajuns aici ca devreme ce Anania greseste, intrucat homosexualitatea exista la toate speciile de vietati studiate, inclusiv insecte(!) inseamna ca el este fie total ignorant fie mincinos patologic. Vreau sa fie deosebit de clar ca religiile abrahamice au un punct de vedere bestial, patologic in aceasta privinta. Mai mult, doresc ca ele sa continue sa aiba acest punct de vedere. Nu vreau ca sa o poata intoarce acum "ca la Pitesti" sau "ca la Ploiesti". Asa este corect. Nu vreau sa inceapa si la noi circul din America, unde unele biserici spun acum ca "numai cu dragostea lui Isus Cristos pot homosexualii sa-si traiasca viata morala, ca homosexuali, la adevarata ei valoare". Suna prea comunist aceste randuri, ca sa le mai pot tolera.

Ceea ce ma irita mai mult este insa lipsa totala de profesionalism a domnului Vianu. In 1977 dansul a luat partea unui reclamagiu de profesie, pe care l-a cunoscut bine si tatal meu. Acel om, cum intra intr-o institutie, biserica, birou, etc, incepea sa scrie reclamatiei. Tin minte ca tatal meu, care l-a cunoscut, mi-a spus: "daca domnul Vianu crede ca acesta este un caz politic, m-a dezamagit profund". Daca acel

psihopat mergea la gara, il reclama pe seful garii, sau pe vanzatorii de bilete in scris. “Sper ca domnul Vianu va gasi si vreun caz adevarat”, mi-a spus tatal meu, care il ura cu foc pe Ceausescu. Nu s-a intamplat asta. Iar eu am sperat ca dl Vianu se va pronunta in privinta homosexualitatii, ca asta era specialitatea dumisale: psihologia si psihiatria.

E sau nu o boala?

Pe atunci am fost dus la politia capitalei si am scapat de puscarie negand ca as fi homosexual, in fatza colonelului Covaci. “Nu tovarase colonel, aceste lucruri (furate de banda ce m-a jefuit care se intretinea din santajul homosexualilor) nu sunt ale mele”. Hotul spunea adevarul, iar eu, pagubasul, ma feream sa recunosc adevarul, pentru ca acest lucru ar fi implicat ca sunt homosexual. Ce oroare, nu?

Au trecut 33 de ani de la plecarea domnului Vianu din tara calare pe “Carta 77” la care nu a contribuit cu nimic. Numai Paul Goma, ignorat azi total de “Revista 22”, a lucrat pentru ea. De atunci dl Vianu nu a luat niciodata vreo atitudine profesionala neechivoca privind un subiect care facea parte din obligatiile sale profesionale.

Este comic si ironic faptul ca pe atunci am apelat la mai mult medici psihiatri “sa ma schimbe”. Unul dintre ei, la spitalul studentesc de atunci, m-a intrebat:

“ce citesti acum?”

Am raspuns ca tocmai il citeam pe Eugen Ionesco.

“Da-l dracului, nu mai citi prostii scrise de jidani”. Mi-a spus el.

Se pare ca l-am ascultat partial. De atunci nu am mai citit biblia. Mai ales ca il consider pe Isus Cristos, situat intre Torah si Talmud, “come un maestoso cazzo mentre due coglioni”. Dar tot homosexual am ramas, domnule Psihiatru”.

Anton spune:

octombrie 15, 2010 la 14:00

PS: Vreau sa nu las lucrurile nelamurite. Cazul pe care dl Dr Ion Vianu l-a luat in brate ca sa poata pleca din tara este cazul “TOIA”, despre care domnul doctor a scris nenumarate articole facand referire la drepturile omului.

Repet, este vorba de un caz fals. Dl Toia a fost un psihopat notoriu in Cluj.

Ceea ce am asteptat eu de la dl Dr. Ion Vianu a fost sa spuna clar care sunt datele stiintifice legate de homosexualitate. Am suferit destul din cauza tacerii vinovate a asa-zisilor doctori din Romania, si nu voi uita asta. Aceasta a fost o adevarata problema legata de “drepturile omului”: sa poti trai asa cum te-ai nascut, sau macar asa cum esti. Eu am facut parte din cei care ar fi acceptat in tinerele orice schimbare si chiar orice “tratament” ca sa nu mai sufar din punct de vedere social. Sa ma faca “un om nou”, in stilul comunist-crestin.

Dar asemenea “tratamente” nu exista. Nimeni nu-si poate alege la nastere daca va iubi baietii sau fetele, respectiv barbatii sau femeile. Este un dat. Asta as fi vrut sa spuna domn’doctor Vianu. Sau orice alta persoana competenta in psihiatrie din Romania. Nu au facut-o atunci si nu o fac nici azi.

Dl intelectual (o spun in mod ironic, evident) Liiceanu (sau Liceianu cum s-o fi numind dansul) a spus de cateva zile ca nu personalitatile sunt vinovate in Romania ci poporul, de ramanerea in urma si de faptul ca noi romanii nu am avut nici un Vaclav Havel. Asa crede domnia sa. Eu cred pe dos: ca daca intelectualii adevarati si-ar fi facut in mod constiincios datoria, aveam sute de “vaclav haveli” in tara. Dar ei au ales sa nu-si faca datoria. M-a apucat greata pe vremea lui Ceausescu, cand intelectuali ca Adrian Marino, in plina criza existentiala a poporului roman, scria cu pasiune despre “epistemologia si hermeneutica” ...rahatului. Nici o legatura cu realul. Cum spuneau ardelenii “foaie verde loboda/ merg catanele pe shtrec”.

Anton spune: octombrie 16, 2010 la 09:37

Da anonimule, Bartolomeu Anania este un erou tipic al acestui neam. La inceput a fost legionar, apoi in calitate de legionat convins a fost bagat la puscarie sub doua regimuri, dupa care regimul comunist l-a folosit dupa anul 1965 sa inchida gurile disidentilor romani din America.

Iata cum scrie in caracterizarea lui, de cand a fost trimis de regimul comunist "sa slujeasca" pentru 12 ani in SUA:

"in February 1965, he was sent by the communist regime to become an Archimandrite of the Romanian Orthodox Church in the United States and Canada, where he lived for 12 years, also editing a religious newspaper called Credința ("The Faith").[7]"

Te pot asigura ca un om care a fost trimis de catre comunisti pentru 12 ani sa-i slujeasca in lumea libera, i-a slujit, nu gluma. Pe toate planurile!

Trebuia sa-l faceti sfant ca pe Parascheva!

Anton spune: octombrie 16, 2010 la 09:54

f. Spui ca intelegi romaneste? Aunci ce intrebare e asta?

Sgur ca au fost cazuri de toate felurile. Ceea ce am spus eu este ca homosexualii erau pe atunci foarte persecutati nu numai de societatea crestina si de comunisti, ci si de sistemul legal. Acest lucru a constituit un aspect adevarat, iar nu inventat, al incalcarii sistematice a drepturilor omului in Romania (spre deosebire de cazul psihopatului in varianta reclamatie, Toia).

Pe de o parte m-am asteptat ca dl psihiatru Vianu sa denunte la timp acest lucru, intrucat a fugit din tara in 1977 si nu se putea teme de represalii in vestul Europei dar inteleg ca el nu a fost erou. Putea sa fie (si poate sa fie macar acum) un bun profesionist in meseria dumisale de psihiatru si sa fi explicat (sau sa o faca macar acum!) dobitocilor care conduc opinia publica "stiintifica" in Romania ca a fi homosexual nu este "la propria alegere", ca orientarea sexuala nu se schimba ca chilotii sau ciorapii (cacofonie voita), si ca ura de azi a romanilor contra celor care par a nu fi ca ei nu este justificata. Nu sa judece crestinismul sau judaismul si islamul, religii mizerabile si perverse, care nu se schimba.

De altfel Revista 22 a avut in trecut accente homofobe clare. Poate ca ar fi avut si accente antisemite daca nu ar sta de paza acolo si evrei cu nume schimbate, cum e cazul domnului Valeriu [corect: Andrei] Oisteanu.

Luni 18 octombrie 2010

A murit Solacolu. Dan Culcer mi-a anunțat trista veste, astă-noapte. Trebuie să mă trezesc, pentru a realiza cruntul.

Dumnezeu să-l ierte. A fost și el un chinuit.

*

Mi-a venit, de la editura Lumina, de la Chișinău, un pachet cu 6 exemplare din **Din Calidor** (ediția V-a). A ieșit foarte bine (în fine, dacă nu iau în seamă greșelile, neglijențele, multe - și nici nu le iau). Numai că nu am avut cui să mulțumesc (Stratan a dispărut din raza mea emailată - o fi și el bolnav), așa că am mulțumit editurii. Am scris - despre carte - Daniei Goma, căreia îi este dedicată. Și Alionei Grati.

*

Am primit o altă scrisoare dela Florin Carlan. În asta imi urează ca în 20 noiembrie, când se împlinesc 33 ani de la plecarea noastră din România, să primim pașapoartele moldovenești...

Marți 19 octombrie 2010

Ceva mai puțin foarte obosit. Un progres...

*

Florin Carlan îmi trimite textul următor:

Buna ziua Dl. Carlan.

Va rog sa considerati materialul anexat.

Va multumesc.

Dumitru Stoian 19 Octombrie 2010 Bonn, Germania

Către

Academia de Stiințe a Republicii Moldova

Domnului Președinte Gheorghe Duca

Protest privind neacordarea cetățeniei familiei Paul GOMA

Sunt de origine basarabean născut în Octombrie 1929, în comuna Teleșeu, județul Orhei. Tata, preotul Nicolae Stoian, a fost împușcat de ostașii roșii în 25 August 1944 în satul Sperieți, când încerca să ajungă la familia refugiată peste Prut.

Ca fiu de preot și pe deasupra și basarabean, am purtat această “marcă” în școală și în câmpul muncii până în 1979, când am hotărât să rămân în Vest. În consecință am fost condamnat la moarte în 1980, din ordinul lui Ceaușescu.

Mi-am câștigat traiul pe mai multe meridiane, pentru a-mi întreține familia. Urmărit de securitate prin toată Europa - “să fie adus viu sau mort”, așa suna pricazul de la București, din motive de familie dar și personale nu m-am afișat ca “dizident” nici înainte de 1989, nici după aceea.

Am privit cu rezervă până acum spasmele României de după 1989, cele ale Basarabiei, botezată Republica Moldova, și chiar ale diasporei noastre răspândită și divizată în lume.

Acum însă mi-a ajuns cuțitul la os și **PROTESTEZ HOTĂRÂT** împotriva mârșăviei pe care a comis-o guvernul post comunist al Republicii Moldova, privind persoana **MARELUI PAUL GOMA**. Urmaș al marilor basarabeni, care au ținut aprinsă flacăra românismului dincolo de Prut, Paul Goma nu și-a îndoit o clipă șira spinării nici în fața comuniștilor înainte de 1989, și nici după aceea în fața post comuniștilor.

Da, ieri Paul Goma a dat semnalul de revoltă împotriva opresiunii comuniste de la noi; după 1989 și până astăzi Paul Goma n-a făcut și nu face compromisuri nu numai cu post comuniștii, dar și cu “dizidenții de mucava”, unii dintre ei punând mâna pe instituțiile culturale din țară, dar și din Basarabia, așa cum, de altfel, aduc mărturie manifestările și actele lor din ultima vreme.

Da, Paul Goma a fost și este un rebel incomod pentru mulți compatrioți, fie ei din țară ori de peste Prut. Paul Goma n-a putut și nu poate intra în tiparele compromisului, pe care îl practicăm noi, indiferent pe unde suntem. Vocea și scrisul lui sunt ca un brici, un bisturiu tăind în carne vie pentru a îndepărta cangrena care a cuprins nu numai politicul, dar și cercurile culturale.

Nu așteptam și nu aștept nici o reacție din partea clasei politice de la București privind neacordarea de către Chișinău a cetățeniei familiei Paul Goma. Cu atât mai puțin nu aștept nici o reacție a păturii culturale de la

București. Declarați dizidenți înainte de 1989, dar îmbrobodiți cu aprobări date de Ceaușescu pentru stagii în Vest, burse acordate de diverse fundații din lumea liberă, acești “dizidenți” cum am spus, “de mucava”, astăzi nu fac altceva decât cântă-n strună puterii de la București, și-și rotunjesc veniturile pe toate căile. Așa încât la ce poți să te aștepti de la acești indivizi ? Toți o apă și un pământ...

Dar de la moldoveni nu m-am așteptat la această umilire pe care Paul Goma n-a meritat-o. Paul Goma ar fi putut face “carieră” în țară după 1989. A preferat însă un timp ajutor social de la statul francez, decât să se umilească. A scris 80 de romane traduse în multe limbi și a combătut nu numai comunismul, dar și lichelismul din țară și diasporă.

Dacă “politicul”, așa zis post comunist de la Chișinău, s-a dovedit a fi incapabil, nu numai în cazul Goma, pătura culturală, scriitori, ziariști, oameni de știință etc, mă întreb de ce nu au luat poziție? Oare n-ați fost dvs printre cei care au zguduit regimul lui Voronin ? Nu dvs ați participat la acțiunile fulminante din acel “aprilie” ? Atunci de ce această pasivitate în legătură cu Paul Goma ? Grigore Vieru a fost un monument viu al Basarabiei. Paul Goma este un monument viu al întregii României, de la Nistru până la Tisa !

Voi, foștii tovarăși ai lui Grigore Vieru ! Mă adresez vouă, intelectuali basarabeni, în care multă Românie își pusese nădejde că sunteți mult mai buni decât cei de la București, și nu puțini nutreau ideea că prin “Unire” se va produce o înnoire a României.

Se întorc astăzi în mormintele lor Pan Halipa, Inculeț C.Stere, Alecu Russo, Alexei Mateevici, B.P.Hasdeu și Grigore Vieru când văd atâta nemernicie, pe care acest mare român, Paul Goma, n-a meritat-o.

Prin poziția voastră, voi intelectuali basarabeni neteziți drumul ciubotei rusești, care e gata să vă îndoiaie din nou grumazul.

Pentru Basarabia este ceasul al doisprezecelea fără un minut : nu va reveni conducerea politică asupra gestului necugetat privind cetățenia familiei Paul Goma, atunci adio unire, adio Basarabie.

Nici Dumnezeu nu vă mai poate salva !

Dumitru Stoian

Bonn - Germania

E cald printre ai tăi. E bine când te aduni grămăjoară...

Miercuri 20 octombrie 2010

Azi am lucrat ca o vită la **Alte jurnale**. Am trecut de pragul textului avînd nevoie de intervenții, am trecut și de blestematul an 1995. De-acum are să-mi vină mai ușor: mai sunt vreo 70 pagini (de carte), sper să le fac în două zile.

Aliona Grati îmi scrie că Cimpoi s-a oferit să finanțeze (Uniunea Scriitorilor, nu el) un volum omagial. Ea l-a întrebat: dar Jurnalele lui Goma? *Iar el nu a răspuns* (și acesta fiind un răspuns). Dinspre Academie - care, în principiu ar trebui să editeze seria de jurnale - aceeași manieră de a tăcea.

La urma urmei îi înțeleg pe basarabeni, “țara cea mai săracă din Europa”: oricâte ajutoare ar primi nu va înceta de a fi

“cea mai”. O comunitate ai cărei membri sunt obligați să caute de lucru, fie în Occident, fie “dimpotrivă”, în Rusia este o comunitate pe cale de a fi distrusă - de sărăcie. Or sărăcia face ravagii mai rapide, mai trainice (!) chiar decât comunismul - fiindcă *pleacă la lucru și femeile*.

Fenomenul este cunoscut în toate țările din blocul sovietic. Or acolo, după modelul Rusiei, femeia era stâlpul casei, al familiei, al nucleului, capul familiei. Ea îl înlocuia pe bărbat în toate situațiile nenorocite: război, pușcărie, lene, alcoolism... De la implozia Uniunii Sovietice au început a pleca de-acasă și femeile. Mai puțin pentru o slujbă, oricât de umilă - însă basarabienii au noblețea de a nu se simți înjosiți de nici o muncă ingrată -, ci ca să se prostitueze, de voie, de nevoie, când sunt vândute încă de-acasă, din satul lor, la kilogram - de către cine vândute pentru o mână de dolari?- de chiar mamele lor, de unchi, de frați, de veri, de logodnici - de soți. Ravagiile acestei mutații *morale* o resimt tinerele generații, copiii rămași și fără mame (chiar de nu sunt orfani). Cine să aibă grijă de ei? Bărbații? Dar ei au altă trebură, mai bine zis: niciuna; bunicii?, sunt neputincioși, fără autoritate și mai ales atât de săraci, încât nu pot asigura nepoților elementara hrană și îmbrăcăminte, necum un joc video.

În această împrejurare întoarcerea mea acasă, în Basarabia, fără a duce acolo nimic (material), din contra: obligând autoritățile, prin simpla prezență a mea, să cheltuiască, este nedorită. Am folosit un eufemism, trebuia să spun: neavenită. Cum, când omologii mei, oamenii de condei din Basarabia abia își pot plăti chiria, electricitatea, gazul, când editarea unei cărți a devenit o loterie, o probă pe care numai cei descurcăreți o pot trece, uite-mă pe mine, propunând (oamenii de loc percep aceasta ca impunere) să mi se editeze serii, de ce nu “opere complete”, cum s-a rostit cu prilejul colocviului?; când stabilimentele culturale ale Chișinăului abia reușesc (dar reușesc?) să adune bani pentru a scoate două volume de versuri ale lui Grigore Vieru?

Știu eu bine cum este și la Chișinău, chiar de n-am călcat pe-acolo din exact 25 martie (Bunavestire - ce ironie!) 1944. Ca la București - chiar și la Paris, pentru apatrizi ca mine - drept care scriitorii vii (și buni) nu pot fi din cale-afară de generoși, de înțelegători (materialicește) față de cei dispăruți. Or eu din capul locului voi fi perceput - pe drept - ca un profitor, ca un străin (care nu a mâncat obștescul salam de soia - nu cunosc echivalentul din Basarabia) și care, în loc să se declare mulțumit cu gloria căpătată în Occident, pretinde să primească o halcă substanțială din bugetul Republicii Moldova, “cea mai săracă țară...” etc etc!

Ei, nu, tovarăși! Nu domnilor și doamnelor! Și acum, între

noi: aş avea eu inima aceea să intru în concurență (materială) cu cvasi-sanctificatul Grigore Vieru? Nu sunt și eu basarabean?, cum să fac una ca asta unuia de-al meu, măi frate?

*

“S-a stins Virgil Bulat”, mă anunță Victor Nicolae.

Tot basarabean. Refugiat și el; și el pușcăriaș politic. Bun poet, excelent traducător. A fost apropiat al lui Nicu Steinhardt pe care l-a și îngrijit editorial.

Dumnezeu să-l hodinească.

Joi 21 octombrie 2010

Azi am terminat, în sfârșit, de corectat-diacritizat **Alte jurnale**. Doamne, cât și cum m-a chinuit - și tot ciuntit a rămas, Probabil scannerul lui Culcer a cunoscut orecari absențe. Nu-i nici o pierdere. A rămas și el ca vulpea-bearcă: făr-de coadă...

Și-acum?, vorba mea. Am corectat-preparat 5 jurnale, am trecut la (6) **Jurnalul unui jurnal**.

Ei și? Cine/cum mi le editează? Ei, cine!

Vineri 22 octombrie 2010

Da, am trecut urgente le următorul jurnal, de parcă m-ar fugări editorii! M-or fi fugărind, însă fără știința mea...

*

A reapărut Carmen Mușat! (mai rămâne să coboare pe-o rază și I.B. Lefter, ca să fie ca pe timpurile bune, cele dirijate din scurt, în presă, de “Radu Ioanid”).

De astă dată Carmen - tovarășeua de viață a lui Gheorghe Mușat, Securoiul - îl (a)trage la lumina rampei pe Sorin Alexandrescu...

“Cultura bate criza!”

Sorin ALEXANDRESCU în dialog cu Carmen MUȘAT

Despre un ciclu de conferințe avându-i ca invitați, în 2010, pe George Banu, Mihai Măniuțiu, Andrei Pleșu, Hayden White și Solomon Marcus

Un nou proiect cultural îmbogățește oferta de evenimente a acestei toamne. Începând din 28 octombrie, de la ora 18.00, aula Bibliotecii Centrale Universitare va găzdui o serie de conferințe al căror scop declarat și asumat de organizatori este restaurarea ideii de valoare.

Sub titlul generic „Cultura bate criza!”, Sorin Alexandrescu – inițiatorul acestui proiect – va avea ca parteneri de dialog personalități de prim rang ale culturii contemporane. (...)

(Carmen): *Dragă Sorin, într-o lume care pare să se afunde tot mai adânc într-o criză economică gravă, efect al unei și mai ample crize morale, propunerea ta sună provocator și tonic: Cultura bate criza! E posibil, oare să contracarezi efectele devastatoare ale crizei printr-o ofensivă culturală sau*

ești un optimist incurabil? (...)

(**Sorin**): Nu știu dacă sînt un optimist, dar sînt sigur un incurabil! Nu pot trăi doar scriind, sau ținînd cursuri, am nevoie de un proiect social, probabil pentru că nu mă pot închide în opoziția privat versus public și caut mereu forme de mixaj. (...) Spui, *dragă Carmen, pe drept*, că (...)

Ce mai interesează în afară de “dragă Sorine” și “dragă Carmen”? Dialogul este copiat după “frate Dorineee!” al lui Antonesei, punînd țara la cale, prin răcnete, cu Dorin Tudoran.

Coincidență: chiar acum revăd, pentru o nouă și aceasta: problematică ediție a *Jurnalelor mele*. În cel intitulat “**Căldura mare**” există un întreg capitol închinat lui Sorin Alexandrescu. Atunci, în vara anului 1989 constatasem : fostul meu coleg de facultate, nepotul lui Eliade, devenit “criticul, istoricul și teoreticianul literar român contemporan” - cum îl prezintă Wikipedia - colaborînd cu Breban și cu Țepeneag la reorganizarea exilului literar român - fără exilați! - posedă cunoștințe de sub-manual de liceu (ale literaturii române contimporane): cam pînă pe la Titus Popovici. Răutăcios, mă întreb dacă a profitat de aceste două decenii pentru a ajunge, în proză, hai, să nu zicem, chiar pînă la Dumitru Ungureanu, Radu Aldulescu, Ovidiu Nimigean - dacă nu s-a observat, vorbim de literatură, nu de expectorațiile autorilor de cărți - ci măcar pînă la patronu-său, temutul romancier Emil Constantinescu; sau la reductabila poeteasă Pralong, prin aia ajungînd la asta, la “draga Carmen Mușat”?

Sâmbătă 23 octombrie 2010

Am șovăit aseară: să copiez “de mână” luna iunie din **Jurnalul unui Jurnal** - pierdută - ori să trec mai departe, semnalînd că textele introduse acolo, vor putea fi găsite în volumul **Scrisuri II** (care nu a apărut...)?

Răzbit de oboseală, voi trece-peste.

*

Kuzmin: Retragera armatei ruse din Transnistria este imposibilă”

sursa: jurnal.md

„Rusia nu-și poate retrage armata din Transnistria [*fiindcă o doare, dacă își retrage armata n.m P.G.*], așa cum prevede acordul semnat la summit-ul OSCE de la Istanbul, din 1999, deoarece timpurile s-au schimbat” [*si dacă timpurile s-au schimbat, nu se schimbă doctrina imperialistă rusească*]. Declarația a fost făcută de ambasadorul Rusiei, Valerii Kuzmin, transmite Pro TV.

„În 1999 erau cu totul alte realități, iar retragera trupelor rusești a devenit imposibilă. *Aceasta nu este o ocupație a teritoriului sau un șantaj militar, [cum să fie “ocupație”? ci, pe rusește: “liberare”; nu “șantaj” ci “aranjament prietenesc” altfel spus...] ci “o*

garanție” că acest conflict nu va răbufni din nou”, a adăugat Kuzmin.

Declarația ambasadorului rus este o replică în adresa președintelui interimar, Mihai Ghimpu, care a făcut o declarație, acum două zile, prin care a cerut, din nou, retragerea imediată, ordonată și completă a trupelor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova.

Solicitarea lui Mihai Ghimpu a fost făcută cu ocazia împlinirii a 16 ani de la semnarea acordului moldo-rus de retragere a trupelor din RM. Acordul semnat la 21 octombrie 1994 prevedea retragerea treptată, timp de trei ani, a formațiunilor militare din Transnistria.

Amintim că președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, a semnat, la 24 iunie curent, un decret prin care ziua de 28 iunie 1940 a fost desemnată zi a ocupației sovietice și a comemorării victimelor regimului totalitar comunist. Prin același decret, i s-a cerut Rusiei să-și retragă urgent trupele de pe teritoriul Republicii Moldova. Decretul a fost dur criticat de autoritățile ruse. „*Prostie și alfabetism istoric*”, așa au calificat decretul lui Ghimpu oficialii Dumei de Stat.

La 12 iulie, decretul semnat de Mihai Ghimpu a fost declarat neconstituțional, iar *motivul invocat de judecătoria Curții a fost că „președintele interimar a încercat, prin decretul său, să dea o notă juridică evenimentelor istorice”*.

Grosolănia, obrăznicia, minciuna, brutalitatea rușilor își găsește simetria în lașitatea, în tremuritatea, în căcăcioșenietatea Curții (care curte, oameni buni? alcătuită din Kuzmini, din Mariani Lupi, Grecianini, Voronini?).

Nu se găsește nici un om normal să le dea peste bot?

Luni 25 octombrie 2010

Am primit o scrisoare de la regele Mihai I. Caldă, lungă.

Mă felicită pentru cei 75 de ani.

I-am mulțumit. I-am răspuns.

Însă abia apoi am aflat că în curând avea să fie și aniversarea Majestății Sale.

*

Am primit prin Florin Carlan:

Damian Hîncu: Scrisoare deschisa catre membrii AIE

(Re: PAUL GOMA)

NOTA DE PROTEST PRIVIND NEACORDAREA CETATENIEI REPUBLICII MOLDOVA SCRIITORULUI DISIDENT ROMAN DE ORIGINE BASARABEANA, PAUL GOMA

Scrisoare deschisa catre membrii Aliantei pentru Integrare Europeana, Domnilor Marian Lupu, Vlad Filat, Serafim Urechean, Mihai Ghimpu

Stimati Membri ai Aliantei pentru Intergrare Europeana!

Numele meu a devenit cunoscut în mass media din Republica Moldova si Uniunea Europeana ca victima a evenimentelor din 7 aprilie 2009 din RM.

Eventual, as fi putut sa Va scriu pentru a-mi manifesta tot felul de

nemulțumiri legate de desfasurarea anchetei masacrului din 7 aprilie 2009, si nu numai, dar este pentru prima data când Va adresez o scrisoare deschisa.

Va amintesc ca la 7 aprilie 2009 am fost retinut, maltratata si torturata într-un mod inuman si josnic de militia comunista a lui V. Voronin timp de doua zile. Si asta, pentru ca Voi sa aveti astazi functii înalte si fotolii.

La eliberarea mea din închisoare, am denuntat deschis actele de tortura si barbarie aplicate sutelor de protestatari pasnici. Am fost printre primii tineri care imediat la iesirea din închisoare, am facut marturii publice la televiziunile nationale si internationale, am dat interviuri, articole în tara si peste hotare, în pofida riscului si amenintarilor, pentru a denunta actele criminale ale guvernarii comuniste.

Mai precizez ca în ziua de 11 aprilie 2009, am informat diplomatii straini acreditate în RM despre violentele si torturile pe care le-am suportat eu, dar si ceilalti tineri la 7 aprilie 2009.

Vreau însa sa ma opresc la un aspect care mi se pare de-a dreptul revoltator si injust. Este vorba de neacordarea cetateniei Republicii Moldova cunoscutului scriitor Paul Goma si sotiei dânsului, d-na Ana Maria Goma.

Nu accept explicatii de refuz al cetateniei!

Paul Goma este un Simbol al Rezistentei anticomuniste a Europei, înscris alaturi de alti rezistenti anticomunisti europeni: Vaclav Havel, Milan Kundera, Lech Walesa si altii.

Refuzul cetateniei familiei Goma tine mai curând de motive politice, dar nu aveti curajul sa afirmati deschis acest fapt. Se creeaza impresia ca deciziile se iau de fortele obscure comuniste.

Solicita prin prezenta scrisoare sa-i fie acordata cetatenia Republicii Moldova d-lui Paul Goma si d-nei Ana Maria Goma în regim de urgenta!

Daca autoritatile RM ar avea patriotismul politicianilor din Tarile Baltice, cetatenia Republicii Moldova le-ar fi fost acordata cu Titlu de Onoare.

Paul Goma este prima personalitate literara din spatiul pruto-nistean care a publicat carti în cele mai prestigioase edituri europene, cunoscute în întreaga lume, pentru a denunta crimele comunismului.

O tara care ar recunoaste meritele oamenilor ei de creatie, ar înțelege ce înseamna sa fii publicat la aceste edituri.

Totodata, invit toti tinerii care au adus Schimbarea la 7 aprilie 2009, si datorita carora aveti astazi posturi înalte si fotolii, sa se alature solicitarii mele si sa judece cât de « justa » este atitudinea D-voastra fata de un luptator anticomunist!

Va mai precizez ca nu sunt membrul nici unui partid politic din RM. Cauza pentru care lupt este Integrarea Europeana a RM în fapte, nu în vorbe.

Cred ca este nevoie de o atentionare speciala catre institutiile europene si organismele internationale care acorda credite nerambursabile tarii noastre dupa 7 aprilie 2009, daca merita sa fie trimise aceste credite atâta timp cât respectarea elementara a drepturilor omului nu este luata în considerare.

Stimati membri ai Aliantei pentru Integrare Europeana!

Va sugerez sa convocati o sedinta în cel mai rapid termen ca sa dati un raspuns cetatenilor de la care asteptati iarasi votul la 28 noiembrie 2010.

Mai jos lansez o petitie catre toti cetatenii Republicii Moldova, pentru a-si exprima acordul sau dezacordul fata de deciziile guvernarii actuale.

<http://www.petitiononline.com/Goma2010/petition.html>

Nu cred ca este cazul sa facem o noua Mișcare Anticomunista a

tinere în PMAN, pentru a ni se face dreptate.

Sau poate chiar e nevoie de alt 7 aprilie 2009, de data aceasta fara violente si crime, dat fiind faptul ca acum avem o guvernare de orientare europeana, democrata si transparenta care ne va lasa sa protestam pasnic?

Ce spuneti, domnilor membri ai AIE?

Damian Hîncu

Franta, 25 octombrie, 2010

Marti 26 octombrie

Luminița/Dumbrăvița îmi trimite, de pe Bâc, și alte mesaje:

Lansarea cărții lui Paul Goma

“Din calidor. O copilărie basarabeană” în limba italiană

Miercuri, 27 octombrie 2010, ora 17:30, în incinta Bibliotecii Comunale din Trento, Italia (str. Roma 55) va avea loc lansarea cărții marelui scriitor disident Paul Goma „Din calidor. O copilărie basarabeană”, în limba italiană cu denumirea „Nel sonno non siamo profughi” (“În somn nu [mai] suntem refugiați”) cu participarea traducătorului lucrării - istoricul Davide Zaffi.

În cadrul Conferinței științifice, consacrată lui Paul Goma care, pe 2 octombrie curent, a împlinit 75 de ani, Zaffi Davide, prezent la eveniment, a mărturisit că romanul „Din Calidor” se recomandă de la sine ca operă literară, poate, cea mai reușită. Fără a exagera, traducătorul a subliniat că lucrarea permite publicului italian să facă cunoștință cu realitatea tipică basarabeană, autorul știind să dea o anumită latură existenței noastre, în general. Pentru a studia locurile unde a copilărit Paul Goma și pentru a înțelege anumite expresii din lucrare, cercetătorul italian s-a aflat mai mult timp în Moldova, participând la două conferințe internaționale în cadrul Academiei de Științe a Moldovei.

Astfel, istoricul și traducătorul Zaffi Davide speră că romanul va aprofunda și va stimula cunoștințele italienilor despre Moldova.

Eugenia Tofan,

Centrul Media al AȘM, tel. 27-23-37

*

De : ldumbraveanu_7@yahoo.com

Obiect : Fw: A demarat campania pe Internet. Dragii mei, semnati, sa facem dreptate pamanteanului nostru Paul Goma! Signature Confirmation - Solicitam cetatenia Republicii Moldova familiei Paul Goma! - 2 - Goma2010
Date : 25 octobre 2010 21:54:49 HAEC

À : paulgoma@gmail.com

From: Luminita Dumbraveanu <ldumbraveanu_7@yahoo.com>

Subject: Fw: Dragii mei, semnati, sa facem dreptate pamanteanului nostru Paul Goma! Signature Confirmation - Solicitam cetatenia Republicii Moldova familiei Paul Goma! - 2 - Goma2010

To: "Eugenia Duca" <eugeniaduca@yahoo.com>, "Dina Pripa" <alexandrina777@yahoo.com>, "Vlad Spanu" <vspanu@yahoo.com>, "Pohila Vlad" <vlpoh@yahoo.com>, "Vasile Soimaru"

<soimaru_vasile@yahoo.com>, "efim josanu" <efimjosanu@gmail.com>, "Aurelia Peru" <peruaurelia@gmail.com>, "Eugen Doga" <dogamusic@gmail.com>, "Ion Virtanu" <personal@asm.md>, "Rotaru Tatiana" <taniarotaru@asm.md>, "Alina Stavila" <alinastavila@yahoo.com>, "Maria Diminet" <mdiminet@gmail.com>, "Euro seciero" <esecieru@yahoo.com>, "Rodica Cujba" <r.cujba@gmail.com>, "Alexandra Can" <artima@mdl.net>, "Ana Bantos" <ana.bantos@gmail.com>, "Anatol Mamaliga" <amamaliga@everychild.md>, "Cornelia Cozonac" <c_cozonac@yahoo.com>, "Alina Tsurcanu" <turcanu_alina@yahoo.com>, "Doina Duca" <doinaduca@yahoo.co.uk>, "Vitalie Duca" <ducavit@yahoo.com>, "Sergiu Dascal" <dascal@triago.md>, "Victoria Ungureanu" <viky5711@yahoo.com>, "Dumitru Stoian" <dietsteffens@aol.com>, "Florian Carlan" <floriancarlan@gmail.com>, "Lorin Cantemir" <l_cantemir@yahoo.com>, "Gheorghe Duca" <ghduca@yahoo.com>, "Elena Tamazlacaru" <ellen533@yahoo.it>, "Vitalie Zigrea" <vitalie_cernauti@yahoo.com>, "Vasile Costiuc" <vasilestudent@yahoo.com>, "Joe" <ioachim.drugus@yahoo.com>
 Date: Monday, October 25, 2010, 12:26 PM

puteti scrie si un mic comentariu sau mesaj.

Petitia este initata de tanarul Damian Hincu din Franta, cel care a fost batut de politistii salbaticiti in noaptea de 7 spre 8 aprilie 2009 in PMAN. Cel care a vazut cum a fost omorât Valeriu Boboc.

Sa aratam tuturor ca suntem un neam cu demnitate!

Transmiteti mai departe grupului dvs de prieteni!

L.

*

De : floriancarlan@gmail.com

Obiect : Réexp : USA Survival News - 22 Oct. 2010

Date : 25 octobre 2010 22:45:16 HAEC

----- Forwarded message -----

From: <mrnnstf12@aol.com>

Date: Sun, Oct 24, 2010 at 10:50 PM

Subject: Fwd: USA Survival News - 22 Oct. 2010

To: floriancarlan@gmail.com

Cc: Dietsteffens@aol.com

Stimate D-le Carlan,

De la sotzul meu Dumitru Stoian, cunosc angajamentul Dvs. intreprinzator impotriva a tot ce ar putea reda suflu doctrinei comuniste. Va trimit aceasta adresa, care s-ar putea sa nu o avetzi. Din conducerea grupei face parte si Mary Grabar, profesoara de engleza universitara dintr-o familie emigranta din Slovenia. Mary Grabar publica in Town Hall, ziar on-line pe care banuiesc ca il cititzi. Eu nu am contact direct, si nici nu particip activ la aceasta grupa, dar ma informez ce fac, pentru ca acesti oameni par foarte documentatzi despre realitatzile [si nu teoria] comunismului. Poate ca aceasta informatzie va poate fi de folos.

Cu urari de bine,

Marianne Steffens

*

Flori Bălănescu îmi transmite un salut din partea lui Bogdan Crețu (*Ziarul de Iași*, 26 oct. 2010):

“Paul Goma - 75 BOGDAN CREȚU

Eu unul cred ca fara martirii din puscariile comuniste, fara Elisabeta Rizea, de pilda, fara Paul Goma si altii, putini, ca ei, lumea noastra ar fi infinit mai urita. Ca o bruma de demnitate, inca accesibila, inca nedemonetizata complet, a supravietuit si datorita lor. De aceea, ignorindu-i sau chiar hulindu-i, cum se intimpla de peste 20 de ani cu autorul **Patimilor dupa Pitesti**, ne intinam nu doar propriul trecut, ci si sansele la normalitate.

Nu stiu cum se face ca, furat de amanuntele agasante de zi cu zi, mi-a scapat din vedere faptul ca, la inceputul lunii octombrie, Paul Goma a implinit 75 de ani. Am ratat ocazia sa scriu atunci, la timp, desi cred ca e mai bine pentru autorul **Culorilor curcubelului** sa nu se scrie despre el doar la ocazii festive. Din pacate, am impresia ca de o lectura critica serioasa, nein-crincenata, fara pejudecati, dar si fara grija a ceea ce vor crede cei atinsi de virulenta polemica a lui Goma, cartile sale au avut prea putin parte. Pentru ca, de ce sa nu o spun?, ori de cite ori s-a intimplat sa scriu favorabil despre Paul Goma, s-a gasit cineva sa ma mustre. Uneori chiar apasat, de parca asta era criteriul care dadea masura priceperii mele in ale literaturii.

Adevarul este ca singurul nostru scriitor care, inainte de 1989, a avut curajul de a-l infrunta deschis pe Ceausescu a devenit persona non grata in tara care, in mod normal, ar trebui sa ii respecte macar atitudinea de atunci. M-am gindit mereu ca diferenta dintre Romania si celelalte tari din blocul comunist este ca noi ne-am improscat cu rahat eroii si am cocotat fostii securisti in functii-cheie, pe cind ei si-au respectat trecutul si au stiut sa aseze la locul cuvenit pe fiecare. Din pacate, in Romania, Paul Goma nu a avut nici pe departe, nu spun in ultimii ani, dar nici macar inaintea publicarii jurnalelor sale incendiare, in care acuza de compromis pe mai toti scriitorii, parte de un tratament cuvenit, asa cum in Cehia sau Polonia au avut Vaclav Havel ori Adam Michnick. Sau Soljenitin in Rusia. Si ei au rostit lucruri inconvenabile pentru intelectualitatea care incerca sa-si spele obrazul, si ei au stirnit nenumarate polemici, dar nimeni nu le-a contestat meritul esential si, mai ales, nimeni nu le-a preferat personaje dubioase, alese din tagma fostilor securisti ori chiar tortionari. Pentru ca, trebuie sa amintim, in Romania un Corneliu Vadim Tudor are infinit mai multa cautare decit Paul Goma ori, ca sa revenim la spatiul cultural, un Arthur Silvestri (nici nu mai spun de Adrian Paunescu) are mai multi cititori ori mai multi admiratori decit acelasi Paul Goma. Acestia, desi minjiti pina peste cap cu tot ce putea fi mai urit mirositor inainte de 1989 (lasa, ca nici dupa nu s-au lasat mai prejos), au fost acceptati fara retinere in noua lume postcomunista, pe cind pentru Paul Goma, cel care in 1977 a oferit intregii Europe o lectie despre ceea ce poate fi demnitatea romaneasca, nu s-a gasit un dram de intelegere.

Ca e o personalitate dificila? Ca e un temperament mai vulcanic? Ca spune lucruri neconvenabile, pe care poate ca le exagereaza un pic? Ca vede compromisul peste tot? Ei, si? Sint astea pacate de neiertat? Nu tot ele l-au impins, in 1977, sa adere in mod public la Charta '77? Nu tot ele l-au facut sa-i trimita acea teribila scrisoare deschisa lui Ceausescu? Sau sa-si riste nu doar libertatea, ci si viata pentru a da o lectie de verticalitate unei lumi care parea sa fi adoptat politica strutului? Atunci doar doi scriitori au avut curajul de a-i fi alaturi: Ion Negoitescu si Ion Vianu. Doi marginali. Restul au tacut

milc, iar dupa 1989 s-au simtit deranjati de faptul ca alura de disident pe care o adoptasera era sfidata de un precedent rarissim: iata ca se putea, ca in comunism eroismul autentic era posibil. Sigur, cu asumarea unor riscuri extreme, dar era posibil. Daca vocea lui Paul Goma ar fi fost sustinuta de inca 100 sau, sa nu fiu naiv, macar de inca 10, lucrurile s-ar fi putut clinti. Dar n-a fost sa fie asa, pentru ca intelectualul roman, scriitorul mai ales, cu toate autoritatea si audienta de care se bucura, in pofida regimului, inainte de 1989, a preferat sa reziste prin cultura, bucurindu-se totodata de avantajele lipsei sale de reactie.

Dupa discutia din sala Ateneului Roman dintre Herta Müller si Gabriel Liiceanu, acest subiect a revenit iar pe ordinea de zi, fiind dezbatut de multi dintre creatorii de opinie, de la Andrei Plesu, la Nicolae Manolescu si Mircea Cartarescu (articolul primului mi s-a parut cel mai echilibrat). Cu ceva vreme inainte, eram mult mai putin concesiv cu aceasta forma de eschiva. Mai ales ca sintagma a capatat si un inteles pe care nu il merita, acela de opozitie din umbra, de infruntare a regimului cu mijloace fatise. Ei bine, a rezista prin cultura mi se pare azi o atitudine stimabila, pentru ca, la urma urmelor, nu tot intelectualul are temperamentul, personalitatea, curajul si altruismul necesare pentru a isi sacrifica familia ori macar cariera de dragul rostirii unui adevar. Mai ales cind acel adevar nu-l vizeaza in mod direct. Dar a face din aceasta atitudine pasiva, defensiva de fapt, un merit mi se pare o tentativa jalnica si lipsita de barbatie de a nu iti accepta trecutul (mi precis: de a-l falsifica). Nu asta e problema inasa. La noi multi, foarte multi scriitori s-au tot laudat, in ultimii 20 de ani, cu fapte pe care nu le-au facut sau cu mici revolte discrete ori consumate in spatiul privat. Daca ascultai Europa libera ori il citeai pe Soljenitin, asta nu te face azi un erou. Si nici daca ai strecurat o mica sopirlita in cutare poem ori roman. Sigur, este foarte important ca nu ai facut rau, dar la fel de important ar fi fost si sa faci binele. De aceea, cred ca foarte putinii scriitori care au avut vocatie de martiri, de eroi ar trebui respectati neconditionat. Ei ne-au spalat obrazul. Acest respect nu presupune nicidecum a-i acuza pe ceilalti pentru rezistenta lor prin cultura. E normal ca eroii sa constituie exceptiile. Dar, atunci cind apar, ei preiau asupra lor toate bolile acelei colectivitati pentru ale carei valori se sacrifica. Eu unul cred ca fara martirii din puscariile comuniste, fara Elisabeta Rizea, de pilda, fara Paul Goma si altii, putini, ca ei, lumea noastra ar fi infinit mai urita. Ca o bruma de demnitate, inca accesibila, inca nedemonetizata complet, a supravietuit si datorita lor. De aceea, ignorindu-i sau chiar hulindu-i, cum se intimpla de peste 20 de ani cu autorul **Patimilor dupa Pitesti**, ne intinam nu doar propriul trecut, ci si sansele la normalitate.

Macar pentru atit, la implinirea virstei de 75 de ani, Paul Goma merita din plin reverentele noastre. La multi ani, cu sanatate, Paul Goma!

Comentarii

SANATATE si MULTI ANI, PAUL GOMA 26/10, 10:23, postat de Livia Cine nu-i citeste cartile (articolele, interviurile) nu-l va cunoaste pe acest Om, la adevarata sa dimensiune. Un om normal, dar totusi, intransigent. Prea vulcanic... pentru cei cu mata-n sac. Merita sa-l cunoastem si personal. Cum Iasul este un oras al culturii, cum Iasul se lauda ca a declansat... stiti dvs. ce (un firav 14 decembrie), n-ar fi buna incercarea de a-l invita pe PAUL GOMA - la Iasi - sa ne vorbeasca despre DEMNITATE??? !!! Pentru ca noi... fie-mi iertat, cam schiopatam... la acest capitol

La Paul Goma...26/10, 09:09, postat de Mihai ma gandeam si eu zilele trecute, fara

sa stiu ca si-a aniversat 75 de ani de viata. Cu aceleasi reflectii ca si dvs.: un om care intr-adevar a facut ceva impotriva comunismului, riscand practic totul - si pe care romanii l-au ignorat si il ignora. Mai bine zis ii ignora meritele, pentru ca defectele i-au fost reproasate cu varf si indesat. Daca il cunoasteti personal poate veti fi amabil sa-i transmiteti ca sunt totusi romani care-i admira curajul si intransigenta si-i sunt recunoscatori pentru FAPTELE lui. La vorbe l-au intrecut multi...

Miercuri 27 octombrie 2010

Daniela Sitar-Tăut îmi trimite textul ce urmează, precedat de o scrisoare - pentru care i-am cerut autorizarea de a o reproduce - împreună cu urările de 2 octombrie:

“La multi ani, Domnule Paul Goma!

Stiu ca e cu ceva intarziere urarea, dar mi-s ardeleanca si nu voiam sa va abordez fara un fisier atasat. Intr-o varianta mai ampla am trimis Astra la Chisinau, la Metaliteratura.

Intre timp am prezentat Arta refugii la o conferinta ICR Praga, organizata la Bratislava. Urmeaza sa fie tradusa in slovacă in cateva luni. Lucrarea. Ea a aparut intre timp in Nord Literar, numarul septembrie-octombrie.

Era o conferinta despre exil si am semnalat faptul ca e ciudat ca in cuvantari numele Dvs. lipsea. Au mustacit, apoi si-au amintit, totusi.... de voie-de nevoie.

‘Recunoastem disidenta, cartile, dar Paul Goma si-a distrus propriul mit’.

Ajunsă acasa am avut curiozitatea de a ma uita pe site-ul ICR la personalitati, lupta anticomunista. Nu erati! Asa ca, mi-am inchis frumusel usa amintindu-le.

Din pricina mutarilor succesive n-am reusit sa va trimit, asa cum am promis, o recenzie pe luna, dar acum sper sa nu mai am probleme cu rezidenta in tara asta slovacă unde nu pricep limba. E mai bine asa!

Va doresc numai bine si spor in toate!

[...] Daniela Sitar-Taut”

«Da, domnule!», ar fi zis tata, dacă l-ar fi apucat pe Patapievici, Horia-Roman-Decebal-Traian-Burebista-Papură-Vodă și chiar Dracula, pentru a fi luat drept un mai-român decât nu este (și nu va esti, în veac!), fiu iubit al tovarășului și mai iubit, acolo, sus, la Kremlin, Dionisie - și secretar-general al ICR.

«Că a venit vorba, ar fi continuat: «De ce ți-ai distrus, tu, măi băiete, cu mâna ta proprie, mitul? Eu știam că atunci când ai, un ăsta, cum i-au zis “colegii” tăi: mit, nu-l dai din mână, ții cu dinții de el, ba îl mai și umfli - cu pompa Liicheanu, doar el te-a botezat creștinește: “un Heidegger al poporului nostru”, sau poate un Socrate - dar nu “un arheu - tot al poporului”, acela a fost Georgel, pseudonimatul “Pruteanu” - nu să-i dai cu piciorul!»

Asta era, deci, întâmplarea adevărată cu “distrugerea” propriului mit... Alergasem după el cât alergasem, în cele din

urmă tot pusesem laba pă el, vorba lu' Pleșiță; și l-am loat la poceală, l-am des-trus! Mamă, ce l-am des-trus! Pă Guoma, nu p-ăla de-i ziceți voi: Mitu'.

“Lecția de literatură a Astrei

Deși Paul Goma începe să lucreze din anul 1986 la romanul *Astra*, cel de-al treilea volet al ciclului autobiografic, prima variantă „definitivă”, intitulată inițial *Biblioteca* datează din anul 1988 și va fi tipărită abia în iulie, 1992, la Editura Dacia din Cluj-Napoca. Anterior exilului propriu-zis în Franța Paul Goma se vede confruntat cu experiența refugiului, eveniment traumatic care bulversează existența copilului din Basarabia care, alături de părinți, se vede obligat să părăsească Mana natală din pricina „retrocedării” acestui teritoriu rușilor. Dacă în romanul precedent, *Arta refugii*, personajul-narator relevă, cu o tonalitate ce amintește de Amintirile lui Ion Creangă, atât locațiile acestei lumi noi, cât și peripețiile perioadei, *Astra* se concentrează în jurul acestui veritabil cronotop, celebra bibliotecă sibiană, topos epurat încă de intemperii ideologice exterioare, dar care nu se va putea sustrage, pentru mult timp acestora. Mobilitatea *Artei refugii*, reflectată evenimential prin multitudinea locurilor de popas transilvănean este contracarată în romanul următor, preponderent static, de accentul pus asupra psihologiei locatarilor, a universului lor intim, iar nu pe elemente narative cinetice.

Universul infantin, penelat idilic în *Din Calidor* este dinamitat de agresiunile evenimentelor istorice, care duc la deportarea tatălui, apoi la refugiul familiei, la înstrăinare. Astfel, în creațiile de mai târziu apare redundant motivul traumatic al fugii, refugiului, iar tonul narativ capătă accente dramatice, atenuate și camuflete însă de tonalitatea sarcastică, umorul amar. Experiența ulterioară a exilului face ca aceste aspecte ale copilăriei, ținutului natal, peregrinajului perpetuu prin diferite sate transilvănene să fie văzute într-o lumină mai pregnantă și să constituie o experiență fundamentală, biotică și scripturală deopotrivă care conturează profilul sinelui refugiat.

Romanul, care abordează perspectiva narativă subiectivă este compartimentat în 12 capitole, secțiuni care delimitează episoadele narative. Temele majore ale textului, veritabil Bildungsroman sunt devenirea spirituală, viața de liceu, iubirile virtuale, eșuate sau concretizate, starea sistemului de învăță-mânt, propagarea, ca o maladie incurabilă, a subculturii. Volumul devine pe alocuri un manual de literatură contemporană, din pricina meditațiilor asupra scriitorilor epurați, interdicția fiind un certificat al valorii. Pe de altă parte, la fel ca în postmodernism, se poate remarca tehnica palimpsestului, reflectată atât prin inserarea de texte, preponderent eminesciene, cât și prin mimo-texte, confecționate caricatural, după modelul subproducțiilor prolecutiste.

La fel ca în alte creații autorul utilizează strategia cinematografică a reluării cadrelor, iar leitmotivul, reiterat în aproape toate subcapitolele este: „— Inventar? Cum așa: in-ven-tar?” Stupefacția închiderii bibliotecii este înregistrată progresiv, cu atât mai mult cu cât, prima epurare a lăsat speranța că, deși amputată de listele tot mai consistente de scriitori cenzurați, a căror absență poate fi reconstituită din memorie, dar și din locurile goale din fișiere, cea de-a doua va păstra măcar spiritul Astrei, loc de refugiu al rebelilor, confrerie culturală populată de indivizi din cele mai diverse medii. Adiacent acestui cronotop, sediul Astrei, destinele vizitatorilor bibliotecii sunt recompuse fragmentar, ca într-un puzzle, o dată cu avansarea în econo-

mia epică. Prezența personajelor feminine este mai densă decât în Arta refugii în care locul central era deținut de portretul mamei. Părinții sunt amintiți mai detaliat doar într-un capitol, aspect care relevă tranziția înspre o altă etapă a devenirii, adolescența, în care habitatul familial este înlocuit de internat, iar companionii se transformă în oglinzi, în etalări disjunctive ale sinelui. Statutul de refugiat este resimțit mai acut în căminul liceului, trasându-se o dublă frontieră: ardelean-basarabean, intern-extern. Penuriile culinare sau vestimentare acoperă o pondere mică în textura epică, în vreme ce diagnoza persoanelor, respectiv critica acidă a societății decadente, aservită obedienței și directivelor centrale, proliferarea unei subculturi populiste, condimentate folk-loric anunță insurgentul și polemistul de mai târziu.

Analistul inventariază cu acribie bizareriile umane, situațiile aberante care semnaleză degradingolada morală, des-centrarea tot mai accentuată a speciei mioritice, ca urmare a contaminării cu morb sovietic. Prima locatară a acestei enclave sustrasă încă presiunilor ideologice este Doamna Sângeorgiu, Formatmic, poreclită complementar și Doamna Vulpe, al cărei botez se datorează maniei de a lectura, cu lupa, doar cărți „de format mic, legate în marochin cu flori de aur pe copertă, și cu, pe cotor, trei litere: I.S.G.” Imaginea caricaturală a bărbatei creaturi este realizată în tușe expresioniste, îngroșând fără parcimonie descriptivă corporalitatea matroanei. Explicația acestei pasiuni pentru edițiile pigmeice se datorează tatălui ei, negustor analfabet, care, compensativ, are mania de a colecționa astfel de „cărțulici”, pe care le va dona ulterior bibliotecii. Astra devine pentru femeie un substitut al căminului naționalizat, loc de petrecere cotidiană și de rememorare a unor vremi apuse.

Un alt vizitator al lăcașului de cultură este Domnul Doktor, fost profesor al universității clujene care rămâne la Sibiu unde refuză să solicite un post în învățământul preuniversitar deoarece nu vrea să pactizeze cu exponenții noului regim. Insurgența și integritatea lui morală sunt discreditate dubitativ prin inserarea unei alte ipoteze, aparținente gurii comunității: „însă alte vorbe spun că n-a declarat nici pe dracu’, ba s-a milogit, la Secție, să-i dea și lui un post, acolo, chiar la ciclul-doi, dar comuniștii i-au zis să zică merci dacă nu primește un post la Canal, ca fost profesor burghez și doktor exploatator.” Savuros este profilul domnului Artur, invalid de război poate, de o sărăcie lucie, care se adăpostește la Astra pentru a scrie. Deși în etate de șase decenii este un poet aspirant, în curs de debutare care redactează cotidian, într-un fel de transă creativă, poeme fără de sfârșit. Doamna Tatu, „Dezisa“, Grazia Antonietta Scarletti, traducătoare din Eminescu aparține clasei repudiaților, fiind o proscrisă, cu soț și fiu la Canal, supusă unui oprobriu public și marginalizării pentru că a acceptat să se debaraseze de familie pentru a primi o mizeră cartelă alimentară. Originală este Madame Protopopescu, ofițereasă pentru care Astra constituie locul de unde poate populariza opera lui Eminescu, prin foi volante care păstrează grafia poetului. Maniacă, obsedată de personalitatea acestuia, i-a făurit acasă un altar, romantic încununat de candelă, căruia i se închină și i se confesează zilnic. Misionara eminesciană, un fel de dickens-iană domnișoarei Havisham, perorează imprecății și invocații la icoana lui Eminescu, pe care-l ia martor al actului ei sacrificial, de jertfă cotidiană, copiat-oare în numele acestuia.

Junele în formare ridiculizează stereotipiile verbale ale anturajului, clișeele lingvistice prin care se încearcă o fraudă intelectuală, impostura de-a părea cultivat. Mania clasamentelor se resimte și în clasificarea juvenilă a operelor shakespeare-iene. Astfel, în consonanță cu vârsta, pe locul întâi tro-

nează Romeo și Julieta, succedate de Regele Lear, respectiv Visul unei nopți de vară. Deși avertizat că „Hamlet e o culme a gândirii universale, că nimeni în lumea asta n-a scris un monolog mai phu-ther-nic”, în topul preferințelor personajului-narator „pentru Hamlet nu mai e loc.” Pentru acesta Astra este un loc de fugă de la școală, un „chiul nobil” care legitimează disculpant absențele de la orele de matematică. Experiența anterioară în privința bibliotecii de la Șeica îl determină să realizeze că la Sibiu Astra are parte încă de o epurare parțială. Vestea închiderii acesteia, pentru in-ven-tar adună întreaga colectivitate a celor care o frecventează, iar stupefacția este înregistrată polifonic. Nimeni însă nu pronunță cuvântul închidere, de teamă că verbalizarea ar conduce la concretizarea imediată a atentatului cultural. Momentul postării pe ușă a afișului ortografiat analfabetic „ăncis p. iventr” nu este omis, iar luna decembrie a anului 1949 marchează, la Sibiu, deoarece la Buia și Șeica se petrecuse cu un an înainte, începutul campaniei de anihilare culturală.

Paul Goma se analizează cu obiectivitate, iar profilul liceanului de la Gheorghe Lazăr este realizat în manieră autenticistă înregistrând cu obiectivitate atât carențele, cât și calitățile sinelui de atunci. Fauna colegilor de la internat se concretizează în pagini de etnopsihologie regională. Frontiera inter-extern, citadin-rural este consolidată de aceea refugiat-localnic, basarabean-ardelean. Aceasta constituie deopotrivă o marcă socială delimitativă între cei cu trai confortabil, respectiv internii care au parte de o alimentație pauperă și de o locație insalubră, ba mai mult pot fi identificați olfactiv de restul colegilor: „noi, adică internii. Care suntem de la țară. Și mirosim a internat”. Cu aparentă inocență, mimând neînțelegerea, autorul evidențiază parvenitismul, impostura, corupția în învățământ, veleitarismul. Companioni ai odiseei adolescente sunt Octavian, Septimiu, Roland, Robescu.

Variațiunile pe tema inventarului sunt dublate de investigarea lectorilor, aparenti sau reali, conform clasificării adolescentului. Mirajul feminității se dezvăluie progresiv, mai mult vizual, contemplativ sau prin reverie în cele mai multe pagini. Strategiile de cucerire preconizate sunt de sorginte livrescă, având iz medieval, cavaleresc și seamănă, din punctul de vedere al cerebralității, cu Micuța lui B.P. Hasdeu sau Johannes Seducătorul al lui S. Kierkegaard. Jocul mental al apropiierilor progresive de Cita, frumoasa ahtiată de uniforme ofițerești va fi sistat în momentul în care, la o ședință de cenaclu, silfida Carmen Jimblă cade într-o transă orgiastic laudativă a lui Stalin, în versuri flamboaiante și schizoide, de preamărire a virilității comandorului socialist. Într-o altă categorie tipologică intră Maricica, spălătoreasa taxatoare de facilități sexuale, generoasă însă, oferindu-se chiar pe „veresie” celor care nu-și pot permite achitarea integrală a bonificațiilor ei sexuale. Șoricica însă, deși neatractivă, dopată bovaric cu precepte livrești, conveniențe provinciale este aleasă din pricina onestității ei, în pofida unei masculine jene resimțită în fața esteticii precare a fetei. Ieșirile la cinematograful, în pofida apropiierilor epidermiologice în care liceanul, deși o sărută, evită cu prudență sâni imaturi ai companioanei sunt însă frustrante și stângace, pentru că adevărata lor comuniune sufletească este posibilă doar sub cupola și în sediul Astrei. Ea este descoperitoarea unei grile de lectură, „metoda șoricească”, adică alfabetică a scriitorilor.

Expertul livresc al feminității a aflat de la maștri sau din folclor că una dintre metodele de captare a interesului acestora este indiferența. Măsluită, jucată – ce-i drept, dar cu efecte sigure. Replicile teatrale, gândite — sunt urmate de meditații naive asupra erosului, iar modelul eminescian punctează, deseori în cheie ironică sau ludică, elucubrațiile lui afective.

Iubirea tăcută, scripturală însă pentru Cita, concretizată în epistole neexpediate ia forma unui scenariu ipotetic, unidirecțional. Cu aroganța lectorului avansat, contaminat deopotrivă de citatomanie, personajul-narator își poate permite atât sfaturi bibliografice, cât și aserțiuni asupra autorilor lor, pe care și-i asumă empatic. Dispariția cărților din fișier de după cea dintâi epurare a Astrei se transformă pentru adolescent într-un test mnemotehnic, care recapitulează lecturile de altădată și înregistrează cu mirare și curiozitate, ce și câți anume dintre scriitori/opere au mai rămas în raft. Dosoftei, Arghezi, Blaga și Dostoievski dispar în totalitate, Bacovia este redus la Stanțe burgheze, Eminescu apare doar cu un grupaj de 11 poezii în maghiară, dar Caragiale, cel mai virulent incriminator al tagmei balcanice este lăsat. Avem, așadar o „Bibliepurată”, un „Bibliocimitir”, un „Cimitir Astra”.

Tatăl sesizează ochiul sigur al comuniștilor în privința discernerii valorilor. Astfel, scala durabilității estetice este validată de interdicție, iar nu de prezența în bibliotecă. „Mari-cadavre-vii” scriitorii se înrolează benevoli sub standard marxist. Prostiția intelectuală îl vizează în primul rând pe M. Sadoveanu care, oportunist, „S-a porcit la bătrânețe” și-și rescrie cărțile în consonanță cu preceptele realismului socialist. Locul unde nu s-a întâmplat nimic se transformă, în contemporaneitate, în Focuri în ceață. La fel ca în Arta refugii tatăl scriitorului are opinii ferme, iar rebeliunea lui ideologică, mai acidă după eliberare, este grefată pe o extraordinară capacitate de percepere a strâmbătății lumii, transmisă poate, genetic și fiului. Asistăm la o lume pe dos, bahtiniană, în care, în numele unei democrații fade și egalitarismului prost preluat ineptul satului devine primar, cetățenii îi învață pe țărani agricultura, iar semidoctii proletari devin stăpâni ai condeielor. Simțul critic al părintelui delimitează tematica maniheică a producțiilor literare emantate în noul regim, care nu mai necesită nici măcar lectura, mesajul putând fi facil perceput din titlurile bombastice: „trecutul: «Potop», «Otravă», «Paiate», «Vițel de aur», «Desculț», «Lanțuri», «Negură»; prezentul: «Bucurie», «Vânt de martie», «Goarnele inimii», «Vioara Roșie», «Scutul păcii», «Cântul vieții», «Matei Ion a cucerit viața».” Dacă mama pune pe teama fricii concesiile și fraternizarea scriitorului cu socialiștii, tatăl nu poate percepe în cazul lui Sadoveanu, Camil Petrescu, Victor Eftimiu, G. Călinescu, Gala Galaction prosternarea canină în fața noului stăpân, conduita de șerb care, pentru adolescentul Goma nu poate fi datorată decât turpitudinii, naivității ori oportunismului. Hegemonia asupra poreclelor îi revine mamei, maestră a acrobațiilor lingvistice: mania busturilor conducătorului sovietic îl face să-l numească pe acesta „Bustalin” sau „Ghipsarionovici”, campania de alfabetizare devine cea de „analfabetizare”, „culturmă-de-mase”, „egalitate – pentru egaliți”, „literatură-nouă”, „folclordin”. Încă de pe acum ochiul viu al disidentului de mai târziu realizează tendința camuflării adevărului, politica de scuze care a dus la o istorie târâtă a românilor, motivată în actualitate de faptul că modelele s-au „căcănărit”. Aprehensiunea repatrierii tronează și acum asupra familiei Goma. Directorul de școală promovează politica reptiliană întemeiată pe mentalitatea populară care încurajează trădarea și servilismul în scopul supraviețuirii.

Orgoliul, dar și conștiința singularității irupe constant pe tot parcursul cărții. „Nu am manual, nu am cărți, nu am profesori, pe care să-i întreb ca pe niște profesori ai elevului din mine” — proclamă el în momentul în care realizează că singura persoană care l-ar putea edifica în privința anului 1249 și a evenimentelor petrecute în Sibiu în acel timp este un coleg basarabean, Sclifos, prilej de etalare a erudiției istorice, dar și lecție recapitulativă a inva-

ziilor barbare. O pondere consistentă a cărții este datorată episoadelor care narează fațete ale servilismului. Decadența artiștilor, colaboraționismul acestora este înfățișat prin intermediul unei foste profesoare de la Belle Arte care și-a etalat la Sibiu virtuozitatea profesională devenind „cea mai mare specialistă din țară în lozinci cu umbre naturale”. Tot în această galerie intră zugravii lui Stalin, care-l pictează pe verticală, în ciuda dimensiunilor swift-iene, pentru ca nu cumva tătuțul să fie culcat sau călcat în picioare. Un personaj aparte este coordonatorul cenaclului proletcultist, autor de romane de haiducie care o consiliază pe prozatoarea de la „Sburătorul”, acuzată pe vremuri de lubricitate și căzută azi în dizgrație, în privința confecționării unor astfel de producții, atestate inofensive și perene ale culturii medii, cu subiect mereu la modă.

Campania de propagandă, vehiculată și mediatic, creează senzația unei bunăstări și euforii generale a omului-nou, în vreme ce politizarea este ascendentă, iar cenzura aproape totală. Tinerii încearcă să contracareze măsurile dogmatice, devenind Pantagrueli livrești ce îngurgitează fie alfabetice, fie doar cantitativ, opere epice, lirice sau dramatice, chibițând asupra căreia dintre cele trei specii va fi mai repede epurată, deoarece omul-nou este un piroman al cărților, un destructor cultural.

Paul Goma se dovedește un partizan al romanului, formă proteică de comasare a ideilor, astfel încât până și sala de lectură ia mental forma unui roman ce ascunde destine. Pledoaria pentru carte conduce personajul-narator înspre stabilirea unor congruențe dintre acestea și fete: „cărțile sunt ca fetele; dacă nu le săruți atunci când arzi, te topești de dorul lor, mai târziu e prea târziu.”

Finalul, deschis, ușor edulcorat se încheie cu versurile din Odă – în metru antic și cu fuga, pe furiș, a personajului-narator din sanctuarul eminescian al ofițeresei în care credea c-a fost ademenit pentru prestații virile.”

Joi 28 octombrie 2010

Azi-dimineată, după o noapte neodihnită, eram mortăcios - mai ales că nu vedeam ce aș mai putea strica (activitatea mea).

Când, cioc-cioc, bate la ușă poștărița-mi preferată. Ea îmi transmite câteva documente - la urma urmei vechi, datînd de la 2 octombrie, de sub pana lui Gheorghe Duca, în discursul său introductiv la Colocviul (cel la care nu a participat), reactivate acum. Pentru că mi-au fost trimise imagini, sunt silit să copiez literă cu literă:

Guvernul Republicii Moldova
Viceprim-ministru
Nr. 1114-1252

Ministerul Culturii
25 octombrie 2010

Ministerul Finanțelor

Academia de Științe a
Moldovei (convocare)

Ministerul Educației

Ministerul Justiției

Rog să examinați demersul alăturat și să prezentați Academiei de Științe a Moldovei avizul la proiectul de hotărîre a Guvernului (se anexează).

Academia de Științe, în baza avizelor primite, va redacta proiectul dat, va coordona redacția nou cu Ministerul Justiției și o va prezenta, în modul stabilit de legislație, Guvernului spre examinare.

Viceprim-ministru

Ion Negrei

Stampila: Direcția Documentară

Păcuraru I.

De mână:

nr. 87 / 27.10.10

*

Academia de Științe a Moldovei

bd. Ștefan cel Mare, 1

MD-2001 Chișinău; Republica Moldova

tel (+373 22) 27-14-78

fax: (+373 22) 54-28-23

E-mail: consiliu@asm/ md

12.10.2010 nr. 2108 - 09/3 Guvernul Republicii Moldova

Prin Prezenta Academia de Științe a Moldovei transmite cu amabilitate pentru examinare în ședință de guvern proiectul de hotărîre “**Cu privire la instituirea Anului Paul Goma**”.

Anexă pe 4 filă.

Cu deosebit respect,

Președinte al Academiei de Științe a Moldovei, Academician
Gheorghe DUCA

Mai există “HOTĂRIRE Nr”... din... - dar necompletată.
O copie:

Cu privire la instituirea Anului Paul Goma

Avînd în vedere importanța deosebită a creației literare și publicistice a scriitorului cu renume mondial Paul GOMA; ținînd cont de contribuția substanțială adusă e această personalitate emblematică a disidenței anticomuniste la păstrarea și redeșteptarea ființei naționale și la introducerea valorilor general românești în circuitul universal al valorilor, GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRĂȘTE:

1. Anul 2011 se declară *Anul Paul Goma*.
2. Academia de Științe a Moldovei și Ministerul Culturii urmează să prezinte Guvernului, pînă la aprobarea Legii Bugetului pentru anul 2011, calendarul manifestărilor cultural-artistice, editărilor de carte, alte ediții speciale, menite să pună în valoare personalitatea și opera scriitorului Paul GOMA, cu anexarea devizului de cheltuieli.
3. Mijloacelor de informare în masă se recomandă desfășurarea unei

ample campanii de promovare a operei scriitorului și de reflectare a evenimentelor legate de *Anul Paul Goma*.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

contrasemnează:

Viceprim-ministru

Ion NEGREI

Ministrul Culturii

Boris FOCȘA

Președintele Academiei de Științe

a Moldovei

Gheorghe DUCA

*

Mai există o fișă bibliografică (4 pagini), dar mi-e greu să o copiez.

Ba nu: A copiat-o Aliona Grati și mi-a trimis-o:

**“Notă informativă
la proiectul de Hotărîre a Guvernului „Cu privire la instituirea
Anului Paul GOMA”**

“Inițiativa Academiei de Științe a Moldovei privind declararea anului 2011 drept Anul Paul GOMA se înscrie în contextul aniversării a 75 de ani de la nașterea scriitorului Paul GOMA. Inițiativa se încadrează, totodată, politiciii de reabilitare și promovare consecventă a valorilor naționale, adoptată de Republica Moldova după declararea Independenței din 1991. Considerăm o datorie morală a noastră, a conaționalilor lui Paul GOMA, de a ne cinsti și respecta personalitățile neamului, cu atât mai mult a celor care au fost prigonite pe nedrept din Patria lor. Gestul Guvernului Republicii Moldova pentru un scriitor devenit nume de legendă al rezistenței anticomuniste și al literaturii de exil va constitui cu siguranță un act de dreptate istorică. Omagierea și promovarea pe parcursul anului 2011 a acestui „SOLJENIȚIN român” (definiție Eugène IONESCO) va însenina și un act reparator de ordin moral pentru Paul GOMA și familia sa, care au îndurat suferințe cumplite pe drumul lung al refugiului din Basarabia, deportărilor și detenției comuniste din România, al exilului în Franța.

Vă prezentăm sub formă de cronică destinul dramatic al acestui mare bărbat și scriitor de caracter al culturii române, „Cavaler al Adevărului” (definiție Mihai CIMPOI), care a reușit să înfrunte vitregiile istorice, sistemul totalitar comunist și să spună lumii Adevărul, inclusiv despre crimele comise de regimul totalitar comunist în raport cu basarabeni, frații săi, de care nu a uitat niciodată, dedicându-le aproape întreaga sa operă:

Paul GOMA s-a născut la 2 octombrie 1935, în cătunul Mana, comuna Vatici, județul Orhei, într-o familie de învățători. Tatăl său, Eufimie GOMA a fost ctitorul bibliotecii din sat, arsă de trupele sovietice în ochii lui. Familia sa nu reușește să se refugieze pînă la 28 iunie 1940... În ianuarie 1941, copilul Paul GOMA trăiește drama imensă a despărțirii de tatăl său, care este arestat de agenții NKVD și deportat într-o direcție necunoscută.

După ce a fost considerat mort, iar familia GOMA i-a făcut și mormânt, în 1942, tatăl său dă semne de viață din România și familia se reîntregește din nou în Basarabia. În 1944, familia GOMA este nevoită, însă, să se refugieze în România, la Sibiu, apoi, la Buia, Târnava mare. Întrucât autoritățile comuniste din România primiseră ordin de la Moscova să captureze toți refugiații basarabeni și bucovineni pentru a-i extrăda URSS, familia lui Paul GOMA a umblat vreo câțiva ani fugară prin păduri, pe la stânele satelor pentru a scăpa de „repatrierea” lui Stalin. I-a salvat de deportarea în URSS, adică în Siberia, doar actele false pe care le întocmise între timp tatăl său Eufimie GOMA. În 1946, Paul Goma merge la școala normală din Sibiu. În 1949, părinții săi învățători sunt arestați și elevul Paul merge după ei, stă zi și noapte, fără acoperiș deasupra capului, la poarta Securității din Mediaș. Astfel, Securitatea l-a luat în vizor și pe copilul mai mic al familiei GOMA. În 1952, la 17 ani, după ce fusese bătut și interogat la Securitate mai multe zile, „pentru că vorbise în clasă despre partizani și pentru că ținea un jurnal intim codificat...” (aici și în continuare date, citate din biografia realizată de Raluca Lazarovici), Paul GOMA este exmatriculat de la Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu și nu are voie să învețe la vreo altă școală din România. Moartea lui Stalin îl ajută, însă, să încheie studiile liceale.

În 1953, încearcă să intre la Institutul de Cinematografie din București, dar este eliminat de la prima etapă. În următorul an reușește admiterea simultană la două instituții superioare de învățământ: Universitatea din București, F-tea de filologie română și Institutul de literatură și critică literară „Mihai Eminescu”. Alege Institutul, care este absorbit ulterior de Universitate. În 1956, Paul GOMA este declarat „dușman al poporului” de rectoratul Universității, apoi, „este arestat și anchetat pentru dezordine și tentativă de a organiza o manifestație ostilă”. În 1957, la 22 ani, Paul GOMA este condamnat la 2 ani de închisoare pentru agitație publică, fiind ținut în închisorile „politice” de la Malmaison, Jilava, Gherla. După eliberare, este deportat la Lătești, raionul Fetești, cu domiciliu obligatoriu pentru 3 ani. Obține eliberarea din domiciliul forțat înainte de termen, fiind obligat să presteze doar munci „negre”. Își reia studiile la Universitatea din București peste 9 ani, în 1965, dar, doi ani mai târziu, în urma presiunilor și represaliilor, se vede nevoit să părăsească definitiv Universitatea. În același an, 1967, moare tatăl său, Eufimie GOMA. Între timp, basarabeanul nostru devenise „un caz anticomunist” de răsunet în Occident, un adevărat fenomen: FENOMENUL OMULUI ȘI SCRITORULUI CU DEMNITATE -PAUL GOMA. I se interzice publicarea în presa periodică. În 1966, scriitorul Paul GOMA înaintează editurii de stat primul său roman antibolșevic *Ostinato*, dar cenzura kominternistă interzice apariția acestui roman tulburător, așa cum l-a conceput autorul. În 1970, regimul interzice și publicarea romanului său *Ușa noastră cea de toate zilele*. În România îi va apărea doar volumul de debut *Camera de alături* și aceasta grație Primăverii de la Praga, a revoluției de catifea din Cehoslovacia (august 1968). Revolta anticomunistă de la Praga îl încurajează pe Paul GOMA să trimită manuscrisul romanului *Ostinato* în Germania (ed. Suhrkamp), în Franța (ed. Gallimard), în Italia (ed. Rizzoli). Acest roman, care a zguduit Europa, a apărut în 1971, mai întâi în limba germană, fiind lansat în toamna aceluiași an la Târgul Internațional de Carte de la Frankfurt, Germania (romanul *Ușa*, tradus în limba germană va fi lansat tot aici în 1972). După lansarea în Occident, care l-a făcut celebru, regimul comunist îi dă pașaport lui Paul GOMA pentru „a se căra” cât mai repede din România. Pentru succesul său literar de la Târgul din Frankfurt și colegii săi

de la Uniunea Scriitorilor din România i-au dat un "onorariu": condamnarea publică a scriitorului basarabean pentru "trădare" și eliminarea lui Paul GOMA din activitatea organizației scriitorilor români. În 1973 este dat afară și de la revista România literară. Paul GOMA pleacă din România și stă timp de 3 luni în Austria, RFG, Franța. În 1974, se întoarce în România. În acest an o pierde pentru totdeauna și pe mama sa, Maria GOMA, dar în luna noiembrie, durerea îi este atenuată de nașterea fiului său, Filip-Ieronim. Copilul lui Paul GOMA s-a născut după șase ani de căsătorie (7 august 1968) cu Ana Maria Năvodaru, care îi este alături pînă în prezent.

După ce, în 1976, Radio Europa Liberă transmite în lectura lui Paul GOMA fragmente zguduitoare din romanele sale *Ostinato*, *Ușa*, *Gherla*, Securitatea declanșează o teroare deschisă asupra familiei lui Paul GOMA, a prietenilor și a colegilor cu care colaborează. La 1 aprilie 1976, Paul GOMA este arestat din nou, iar soția și copilul său sunt supuși unei supravegheri permanente la o locuință "specială" în care au fost mutați forțat. Sub presiunea unei ample campanii internaționale, la 6 mai, regimul Ceaușescu este nevoit să-l elibereze pe Paul GOMA. Trădat de colegii scriitori, terorizat de regim, prin toate formele de constrângere, inclusiv violența fizică, ca să-l determine să emigreze, la 20 noiembrie 1977, Paul GOMA, soția și fiul său sunt expulzați din România pentru totdeauna. Familia GOMA se stabilește la Paris, Franța, unde cere azil politic.

Securitatea lui Ceaușescu nu l-a lăsat, însă, în pace pe Paul GOMA nici după stabilirea sa în Franța, organizîndu-i o continuă teroare psihologică și diverse provocări, inclusiv două tentative de asasinat. Cu toate acestea, scriitorul și publicistul Paul GOMA, nu s-a lăsat intimidat, dimpotrivă, a continuat să denunțe și să condamne crimele comunismului sovietic (de tip kominternist) cu o forță vulcanică, atenționînd Occidentul, prin romanele sale și publicistica sa de atitudine, asupra genocidului comis de Imperiul Răului (definiție dată URSS de R. Reagan) în spațiul euroasiatic ocupat de URSS, inclusiv în RSSM (Basarabia) și RPR (România).

Statul Republica Moldova a apărut de-abia în anul 1991, după prăbușirea URSS, dar Paul GOMA ne-a făcut cunoscuți în Occident pe noi, moldovenii, românii, basarabienii, transnistrenii, cu cîteva decenii înainte. Or, cele peste 40 de opere literare ale scriitorului Paul GOMA, traduse în zeci de limbi ale lumii, ne-au fost dedicate aproape în întregime nouă, conaționalilor săi. Vom menționa aici cîteva dintre cele mai cunoscute romane și volume de mărturie ale marelui scriitor, Paul GOMA, în care ne regăsim ca ființă națională și destin istoric: *Camera de alături* (1968), *Ostinato* (1971), *Ușa noastră cea de toate zilele* (1972), *Gherla* (1976), *Culorile curcubeului 77* (1979) *Patimile după Pitești* (1981) *Din Calidor* (1987), *Arta refugii* (1990), *Soldatul câinelui și Sabina* (1991), *Scrisori întredeschise - singur împotriva lor* (1995), *Basarabia* (2002), *Amnezia la români* (1995), *Jurnale* (1997-2004) ș.a. De altfel, așa cum mărturisește însuși scriitorul, Paul GOMA are scrise circa 20 de *Jurnale*, marea majoritate a cărora își dorește să le editeze în premieră anume la Chișinău, ACASĂ.

Așadar, conaționalul Paul GOMA a fost mereu alături de durerea noastră, de drama Basarabiei lipsită de libertăți elementare, a fost avocatul și însuflețitorul nostru decenii în șir, a fost Vocea și Oglinda destinului vitreg al fiecăruia dintre noi. I-a fost greu, chiar foarte greu, dar Paul GOMA nu ne-a uitat și nu ne-a trădat niciodată. Și dacă acest fiu vrednic al neamului nostru a fost alături de noi în VREMURI CUMPLITE pentru întreaga umanitate, cînd unii se temeau pînă și să viseze liber sau să meargă pe stradă, atunci cine

ne va mai înțelege și respecta ca popor, dacă noi îl vom trăda cu indiferența și lașitatea noastră în TIMPURI DEMOCRATICE, pentru care Paul GOMA a luptat și chiar le-a apropiat?!

Comunitatea științifică din Republica Moldova consideră că pentru meritele sale incontestabile în cultura românească și istoria contemporană, pentru contribuția sa uriașă la supraviețuirea și dăinuirea noastră națională, pentru rolul important pe care l-a avut în procesul de cădere a monstruosului sistem comunist în Europa, **AVEM DATORIA MORALĂ ȘI NAȚIONALĂ SĂ-L READUCEM ACASĂ ȘI SĂ-L CINSTIM PE SCRITORUL CU RENUME MONDIAL, DISIDENTUL AUTENTIC ȘI PATRIOTUL nostru PAUL GOMA, ACUM CÎND ESTE ÎN VIAȚĂ**, altfel, istoria și urmașii noștri nu ne vor ierta niciodată.

Instituirea de către Guvern a anului 2011 drept **ANUL PAUL GOMA** și promovarea în acest an a personalității și operei scriitorului constituie unul dintre pașii de **READUCERE ACASĂ** a conaționalului Paul GOMA.

Rog toți colegii, membri ai Guvernului, să se pătrundă de importanța momentului istoric pe care ni-l oferă soarta și să susțină cu tărie această inițiativă a oamenilor de știință și cultură din Republica Moldova.

Cu respect,

Președinte al Academiei de Științe a Moldovei
Academician Gheorghe DUCA

Vineri 29 octombrie 2010

În zori primesc tot de la Aliona Grati:

Posted on octombrie 27, 2010 by traianvasilcau

“Străini în țara-ne ca-n nici o țară

Sorbim nedumeriri, rîvnim un vis.

E primăvară, dar nu-i primăvară

Cît Paul Goma plînge la Paris

Scrie în limba lui de-o veșnicie,

De altă limbă nici că-i este dor,

Iar noi în țara noastră cu chirie

Rămînem cum am fost: “În Calidor”.

Moscali-ți potrivesc în casă iia,

Se fac creștini, apoi revin păgîni.

Se autodistruge România

Din ziua cînd renunță la români.

Ci ea e fericită ca un miel,

Zicîndu-și c-a mai procedat la fel.

1988”

Impresionant. Și deznădăjduitor.

*

După Xiti constat că de multe zile nu se arată nici un vizitator din Israel. Să fi epuizat ei toate scrisurile mele afixate? Să fi constat, în sfârșit - și în tăcere - că nu sunt, cum m-au tot împrășcat cu bale: “antisemit”, ci antiholocaustolog? Să fi acceptat ei, cu de la sine putere, că cei mai agitati dintre evrei, cei mai vigilenți la Poarta Semitismului sunt... ne-semiți, ci khazari, ci tūrci, deci... Deci nu mai putem fi acuzați de “antisemitism” de niște turcaleți? (Ei, ba nu: ei, nerușinații, pot orice).

*

Aliona Grati îmi dă vestea mult-așteptată: i-au parvenit cărțile. Uf! Mă temeam că se va întâmpla și de astă dată cum se întâmplase cu cărțile trimise nepoatelor mele, Angelica Popescu-Pelin și strănepoatelor, fiicelor ei, Vera și Vlada: îmi fuseseră returnate, așa că le-am re-trimis.

*

Voiam să scriu două cuvinte despre documentele copiate ieri decretînd anul 2011 “An Goma”. Îmi iau toate precauțiunile: acelea sunt doar proiecte, nu zic hop până n-am sărit, dar-însă-totuși, cum zicea un grad superior... Iar fiindcă eu cred că lumea a fost creată prin Cuvânt, de ce n-aș spera că măcar o dată,-n viață, cuvântul-scris (chiar ne-legalizat, cu semnătură, stampilă, număr de înregistrare) va atrage, va *face*... realitatea?

Sâmbătă 30 octombrie 2010

Azi am mâncat ceva nepotrivit și am vărsat. În trei rânduri. Rezultatul? Picioarele mi-au slăbit, au devenit nesigure. Am să încerc a mă drege cu niște orez.

Duminică 31 octombrie 2010

Astă noapte am căzut. Și la propriu și la figurat.

Filip m-a vegheat toată noaptea: să mă ajute să mă ridic din pat, să merg la baie, să mă întorc de la baie, să mă întind în pat, fără a cădea ca din pod.

Poate că așa mi-a fost datul: să mă opresc odată cu încheierea Jurnalului pe octombrie.

Ideal ar fi fost să fiu oprit pe o notă suitoare - ca neterminata Artă a Fugii a Bătrânului Bach. Deși parcă pe o notă suitoare mi s-a oprit și mie urcușul.

Culmea: astă noapte s-a schimbat ora.

S-a schimbat și ora. Nu mai am ce face, aici, *pe* o oră nouă.

Luni 1 noiembrie 2010

“Nu credeam să învăț...”

Nu credeam să pășesc în noiembrie.

Mi-a fost tare rău în noaptea trecută: grețuri, vomă, incapacitate de a mă ridica din pat, neputință de a mă ridica de pe pat. O supă, două supe, trei supe de-ale Anei mă vor fi curățat pe dinlăuntru, iar insulițele de somn furat mă vor fi reparat - pe ici, pe colea, prin punctele neesențiale. Începînd de pe la prînz, am reușit să mă ridic în șezut, pe pat. Apoi, cu multă bunăvoință, să mă pun, singur-singurel, pe picioare. Ei, de-aici încolo “problemul” rămînea neschimbat: slăbindu-mi picioarele, mersul (mai potrivit: înaintarea), câte o jumătate de pas, câte un sfert de pas, dar și aceia nesiguri, nu a cunoscut vreo îmbunătățire.

Câștigul (!) cel mare: am putut să mă așez la ordinator, să corectez încă o dată Jurnalul pe octombrie (după instalare, am constatat că rămăseseră multe incorecturi), ba chiar să redactez două-trei răspunsuri, să trimit două-trei mesaje.

Voi vedea azi cât mă ține această stare. M-aș lipsi de mersul normal, numai să-mi rămîna neatinse manevrele patuale, vorba lui Luca Pițu și statul (stătutul?) la ordinator. Doamne, ce minune minunată: ordinatorul!

*

Mariana Sipoș mi-a otrăvit bucuria regăsirii unei câtdecîte normalități - fiindcă accidentul de ieri a constituit pentru mine un serios avertisment. Îmi scrie:

“Legat de Nicolae Balotă (după lectura Jurnalului octombrie): credeam că știi ceea ce am scris. Citește:

“Mariana May 16, 2010 at 04:13

“Dorin Tudoran scrie:

«Nu există, după știința mea; o deconspirare oficială a lui “Someșan”»

“Există, Dorin.

“După cum vezi, documentul pe care îl reproduc mai jos este din 5 iunie 2008”

Mariana Sipoș reproduce un răspuns al Conf. univ. dr. Ladislau-Antoniou CSENDES, care, în numele CCNSAS, confirmă...

...“pe baza documentelor din arhiva proprie [ce o fi aceea

“arhivă proprie”? - întrebarea mea, naivă, P.G.], a stabilit identitatea informatorului cu nume conspirativ «SOMEȘAN» în persoana numitul BALOTA Nicolae, născut la...”

După care Mariana Sipoș dă următoare “explicație”:

“De ce nu am făcut publică până acum această «deconspirare oficială»?”

Ei, da: De ce (n-ai făcut publică “deconspirarea oficială”)?

Mă opresc aici, la motivul pentru care Mariana Sipoș *nu* a făcut publică oficiala deconspirațiune. Cât să mă întreb:

De ce nu va fi început mesajul său către mine, *după* recitirea, în gând, a motivului ne-facerii publice a “deconspirării”? Ar fi evitat de a ne inutil culpabiliza pe Tudoran și pe mine;

De ce mi-a adresat Mariana Sipoș, mie, reproșul, fiindcă numai spre mine l-a direcționat ? - îl re-reproduc:

“credeam ca stiai ceea ce am scris. Citește:”

...ce să citesc, eu, trimisul la... Dorin Tudoran? - care spune că nu există - după știința lui - o deconspirare oficială a lui «Someșan”.

Mă așteptam la explicarea reproșului adresat mie - de acolo pornisem, nu? - fiindcă în jurnal scrisesem :

“Ia te uită! Este prima oară când întâlnesc scris, negru pe alb, numele lui Balotă. Doar eu îl, nu: suspectam [în sinea mea], ci chiar scrisesem că îl suspectez (vezi jurnalele, începând de prin 1994). Înseamnă că “piful” meu funcționa fără greș. Încă de prin 1988, când se înființase cu Bianca lui pe strada noastră de atunci (Jean Moulin, din arondismentul 15), își garaseră mașina în fața imobilului... Eu însă nu acceptasem să îi invit în casă. (...)”

Ei, da, scrisesem - ei și? Să mă ierte doamnele, dar ce are una cu prefectuna? Nu are: Mariana Sipoș, în ardoarea ei “justițiară” îmi reproșează că scrisesem ce scrisesem despre Balotă, în octombrie 2010 (“Credeam că stiai ce am scris. Citește”) mă somează, dar se împiedecă în propriile-i picioare când “explică”:

“De ce nu am făcut publică până acum această deconspirare oficială”?...

... (**datînd din 5 iunie 2008 !**)

Să restabilesc cronologia, eu? Tot eu? Și logica ?

Apoi: ignorarea prezentului din jurnal: luna octombrie 2010. Nu a provocat, prin cele consemnate de mine, din partea sa, prieten, coleg, autor al unor emisiuni de televiziune, al unui serial, al unei cărți nici o tresărire, nici un cuvânt de... conso-

lare, pentru apropiatul său, aflat în situația “inconfortabilă” (sic) de a fi ne-primit nici (sau și?) în Basarabia natală, în ciuda promisiunilor ? Asta o făcuse pe Mariana Sipoș să se inflameze, să-și piarză dreapta măsură: soarta lui Balotă? Aceasta îi întunecase orizontul? Soarta lui Balotă, turnător murdar, cu atât mai condamnabil, cu cât se prezenta ca un creștin fără prihană, ca o persoană cu frica lui Dumnezeu (asta îmi va fi displăcut la el, în Jilava, de i-am spus, fără fantezie: Iezuitul) - răsplătit de securitate, nu “cu un pașaport”, ca Ion Caraion, cum ne explicau specialiștii în materie de detenție, de tortură, de șantaj (și de rezistență pe la cultură) Manolescu, Jela, Matei Călinescu și alți nesimțiți, luați ca oile după Monica Lovinescu - ci cu nenumărate “ieșiri” de lungă durată, pe la universități occidentale? Soarta lui Balotă, subtilul intelectual, autor al... “Caietului albastru”, jurnal de îmbrobodit ‘telectualii fini, orbi și surzi și boi? - o colonizase pe Mariana Sipoș? A lui Balotă, soartă-crudă?, a celui care-și adusese în Occident nevasta, mobila, biblioteca, fiul adoptiv și îi dotase, el și ai săi comanditari, cu... azil politic, după cum se lăuda inomabila-i soție, Bianca fostă Marcu, fostă Dumitrașcu? Crunta soartă de exilat a sărmanului Balotă, denunțatorul, cel care, după cum îl... denunță Wikipedia pe el, “în prezent domiciliază la Nisa”? Mă întreb, cu gelozie (și cu sfântă ură de clasă): cum Dumnezeu se va fi descurcarisit el, fost deținut politic - și creștin! - până la a domicilia la Nisa, când eu nu sunt sigur de domiciliul meu la Paris, în cartierul popular Belleville, chiar și de acolo mereu amenințat cu expulzarea (cerută Franței și de M.D. Gheorghiu, evreul care s-a crezut mai *goi* decât *goi*-ul de mine)? A-ha: s-a descurcat cu “Caietul albastru”, culoarea comanditarilor săi: securiștii). Nu va fi fost loc, în sufletul Mariane Sipoș pentru câteva cuvinte de îmbărbătare și la adresa mea ? Nu, nu a fost loc.

*

Doamne-Doamne! Și basarabeni sunt români, să nu se mai tânguie că regățenii îi consideră, în cel mai bun caz: rusificați.

Nămolul scurmat în cazanul Uniunii Scriitorilor de la Chișinău, după alegeri...

M-am răzgândit: după ce copiasem vreo zece pagini de comentarii - semnate... anonim, cum altfel?, nu suntem noi români?, în legătură cu Alegerile scriitorilor - le-am suprimat.

Marți 2 noiembrie 2010

Astăzi (1975!) s-a născut Filip, la București.

În absența Anei, dusă la Bibliotecă, în cursul dimineții, voi încerca să fac eu pe maestrul de ceremonii. Când se va întoarce ea, ne va găsi gata-mâncăți, ca să repet gluma proastă cea soră cu Bulă, gata-româneasca.

Îmi merge greușor; greulean (cu sănătatea). Dar voi izbuti să ajung în piață, chiar și înapoi, acasă. Eh, cum nu am eu, dacă nu un covor zburător, măcar un cărucior de invalid. Unul pentru mine - personal-al-meu - nu visat-dorit-scris pentru mama, acum aproape patruzeci de ani, în cartea **Gardă inversă**. Și în aceea mă luasem în serios, scrisesem realist, atât că nu și socialist, pentru mine scrisul fiind consemnarea-întocmai-a-realității (cumplit de reală). Un cărucior! Un regat pentru un cărucior...

Căci el, căruciorul multe și folositoare duce-duce. El.

*

În sfârșit! Guvernanții de la Chișinău își fac debutul în campania electorală, publicînd “Moldovenii sub bolșevism”, un raport ce a început să apară în *Timpul* de ieri și va deveni carte.

Îmi zic, în barbă, să nu mă audă cei răi:

«Dacă aș fi fost eu consilier al lui Ghimpu în locul lui Dungaciu..., n-ar fi înregistrat moldovenii atâtea și atât de crunte înfrângeri, rușinări din partea rușilor și a rusiților!»

Miercuri 3 noiembrie 2010

Îmi trimite Dumitru Ungureanu, dinspre *Argeș* în sus:

“GOMAGIALE

Scris de ȘERBAN FOARȚĂ „TE SALUTĂ ȘI PAUL!”

Traseele ni s-au intersectat întâmplător, pe un culoar al „României literare”. Eram, cred, cu Dimov (sau Țepeneag?): „Domnul Paul Goma; domnul Șerban Foarță.”

Nu prea știam nimic despre Paul Goma, în acel fals-promițător 1967. Știam doar că făcuse pușcărie; și, fără să cred că e obligatoriu, după ani grei de reclusiune, să fii morocănos sau acru (căci cunoscusem, între timp, „despușcăriați” plini de umor, – iar nu de, numai, umori sumbre), am fost surprins că domnul cu barbă (albă, deși tânăr) gen collier, este atât de mucalit, debitând bancuri, „osebite anegdote” și ingenioase calambururi.

În paranteză fie spus: vocabula „despușcăriați” o auzisem de la Ivasiuc, și doar o dată-n viață, – ea fiind prin urmare, pentru mine, un hapax legomenon, cum spun lingviștii. „Andrisantul” memorabilei expresii va fi fost domnul Petre Țuțea, în jurul căruia, la Madam Candrea, în ajun, făcusem cerc Ovidiu Cotruș, Tașcu Gheorghiu, Petrică Stoica, eu, ca și mulți alții, atrași, pe rând, la masa noastră, ca fluturii noptatici, de lumină.

La masa de alături, Ivasiucii, – eu stînd cu spatele la ei. A doua zi, într-o cofetărie (de unde luasem o cutie de bomboane, pentru o vizită la nu știu cine), un cunoscut din Timișoara, fost student și arestat în '56, după Revoluția din Ungaria (ca și, de altfel, Ivasiuc), mă prezintă comeseanului

său țațoș, care, tutuindu-mă din prima, îmi zice: „Te-am văzut la Casă, ieri, cu alții, căscând gura la Petrache Țuțea. Da' vezi că nu s-a despușcărit încă!” I-am spus că nu-i politicos să i te uiți altuia în farfurie, când mănâncă. Ivasiuc, împurpurându-se ușor, a întors-o, devenind mai deferent: „Pe dumneata, e drept, nu te-am văzut, fiindcă stăteai cu spatele la noi.” L-am asigurat că altă dată, știind că-mi stă în spate, am să-mi pun un retrovizor pe umăr!

Și cu asta, basta: nu am citit un rând de Sașa (sau Alec?).

După un detur atât de lung, să vin, în fine, la prochimien. Cum spuneam, Paul Goma era în mare vervă și, n-am habar de ce, m-a agreat spontan, fiind afabil și atent cu mine.

L-am revăzut după un an, în '68, în timpul „Primăverii” de la Praga. Citea, în Sala cu Oglinzi, la M.R.P., în cvasiliberalul cenaclu arhiplin (unde, n-aceeași zi, se da-n spectacol și cabotinel de Vintilă Ivănceanu), fragmente din Ostinato. Tonul cu care o făcea era atât de savuros, încât era chemat mereu la rampă.

Viața, apoi, ne-a despărțit, după ce, o clipă, ne adusesse față-n față. Eu subzistam departe, n-Timișoara, – la București venind din an în paști...

A urmat ceea ce știm cu toții: discursul, din balcon, istoric (de nu cumva numai isteric?!); Tezele din iulie '71; scandalul cu Ostinato, publicat la Suhrkamp, în Germania, fără avizul cenzorilor noștri; radicalizarea fără-ntors a autorului tot mai „ciumat”; misiva către Ceaușescu, incendiară, ș.a.m.d.

În tot acest răstimp, Securitatea, dar și colegi de breaslă ai lui Goma, oportuniști sau resentimentari, din complex de culpabilitate, sunau din surle și băteau în tobe cum că „Goma nu are talent”! Ca și cum de asta era vorba; nu de curajul, demnitatea, ținuta unui singuratic în luptă cu o liotă feroce.

A venit, în fine, anul de pomină și groază, 1977: „le tremblement des hommes”, „le tremblement de terre”, apoi, din nou, „des hommes”.

Scriu astfel, căci seismul propriu-zis fusese devansat, cu niște zile, de un eveniment seismic (în sens politic și moral), anume Carta 77, de natură să zgâlțâie Puterea și să zguduie vreo câteva conștiințe.

Sau, baremi, să le tulbure adânc.

Un tulburat am fost și eu.

Simțeam, știam că e o lașitate să nu aderi, pe față, la gestul lui Paul Goma; să stai pe margine sau să-ți pui vată în urechi; să nu te-„adaugi la convoi”, ca într-un text autumnal al lui Bacovia:

Dar, iată, și-un mort evreiesc...

Și plouă, e moină, noroi –

În murmure stranii semite

M-adaug și eu la convoi.

A trecut seismul propriu-zis; cestălalt, însă, s-a amplificat.

Mai înainte, evident, ca... dom' Paulică (vorba cutărei pleșite sinistre) să fie dus în Calea Rahovei, cu duba, „Europa liberă” comunicase numărul de telefon al lui Paul Goma.

După ce l-am scris pe o fițuică, îmi stătea în carne ca un ghimpe.

Cam pe la finele lui martie, într-o seară, după dezbateri de vreo două ore cu Dușan Petrovici, singuru-mi prieten de nădejde, am luat decizia să-l sunăm pe Goma, – altfel simțindu-ne niște gunoaie.

Am mai deliberat vreun sfert de ceas, așezați pe parapetul gardului în iederi al parcului de lângă blocul meu.

Ne-am ridicat, în fine; am urcat treptele din două-n două (pentru a nu ne răzgândi); am descuiat ușa; am intrat; am căutat febril fițuica, în sertarul

unde o pusesem; mi-a venit inima la loc, găsiind-o...

Am format numărul. Tăcere. L-am mai format o dată. Tot tăcere. A treia oară. Când l-am format a treia oară, știam că e, de fapt, zadarnic.

Nu va fi fost ca-n zilele funeste de după cutremurul din 4 martie, când telefonul răsuna interminabil, strident și inutil, în gol.

Acum, nu avea sunet, era complet afon și surd ca tuciul.

Abia atunci, ca unor bieți naivi, ne-a căzut fisa, în sfârșit, că un număr de telefon comunicat prin radio (și ce radio!) va fi fost șters din terfe-loage, firul fiindu-i, evident, tăiat.

Ne-am resemnat, căci nu aveam alternativă. A-l căuta, haihui, pe domnul Goma, în Drumul Taberei, la o adresă de care nu aveam habar, s-ar fi soldat cu un eșec penibil. Ne-am fi deconspirat numaidecât, luați la ochi de vigilenții paznici...

Cine ar fi crezut, în '77, că, la Paris, în '91, am să-l revăd pe domnul Goma? Că, mai întâi, aveam să văd Parisul Franței (ceea ce, până-n '90, va fi fost cu totul imposibil); și că, la cafeneaua „românească” de lângă Ambasada, în care n-am călcat, a României, aveam să-l văd, cu-aceeași barbă albă, gen collier, la fel de mucalit ca altădată și nefăcându-și absolut nicio iluzie în privința României... june!

Toții comesenii dispăruseră,-ntre timp, grăbiți s-ajungă la Marea Adunare Națională (a Franței, a – scuzați! – Republicii Franceze) cu sediul la Palais Bourbon, unde urma o conferință de presă importantă a unui important, in spe, politician.

Aveam, de la Monica Lovinescu, și noi, adică Mia și cu mine, invitații la soareaua amintită.

Am tras, însă, de timp cât am putut, domnul Goma oferindu-se, gentil, să ne acompanieze până la locul faptei.

Ne-a făcut să râdem, ca pe vremuri, și la masă, și-n autobuz.

Nu l-am mai văzut, de-atunci, nicicând.

Îi mai facem, Mia și cu mine, cu mâna din stația de autobuz, până ce acesta dispăre-n pâcla serii...

Speram, atunci, că domnul Goma, va evita, baremi, acum, după biata noastră „revoluție”, ursita (sau vocația?) faimosului palermitan, Bălcescu (dintr-un poem ocazional al lui Ion Barbu, – din care, schimbându-i un cuvânt, transcriu mai jos):

*Ai mult ursuzei tagme gianabeți
Cu temnița-înțeleși și cu exilul,
Un veac avar te vrură sub peceți
Și zveltei libertăți suciră trilul.*

P. S.

Prin, pasămite, '73, am primit, de la Sorin Titel, o cartolină din Paris, cu, pe avers, o reproducere superbă a unei picturi a lui Max Ernst, iar pe revers, în colțul stâng de sus (deasupra mesajului convențional), cu un scris aproape caligrafic: Te salută și Paul.

Am înțeles numaidecât cine e Paul”.

Iar eu îmi iau, tot din *Argeș*, o contribuțiune a aceluiași D. U.:

“ANTI-DOT.RO

**Scris de DUMITRU UNGUREANU
BĂTRÂNUL AVOCAT AL DIAVOLULUI**

Două evenimente culturale recente au pus în evidență realitatea conținută în titlul acestui articol. Unul a fost vizita în România, prima după ce-a luat premiul Nobel, făcută de Herta Müller. Al doilea, atribuirea aceleiași premii lui Mario Vargas Llosa. În rolul, consacrat de bună seamă, de avocat al diavolului s-a (auto)distribuit Gabriel Liiceanu, considerat de multă lume românească drept conștiința etalon a nației noastre lipsite de măsură.

A făcut vâlvă mediatică dialogul purtat pe scena Ateneului Român de Herta Müller cu Gabriel Liiceanu. Cu prestigiul premiului Nobel ca o eșarfă în jurul gâtului, Herta Müller și-a permis să spună destule adevăruri dure despre români, despre comunismul pe care l-a trăit îndeșt încât să-i fie materie primă pentru scris toată viața, despre orice. Inclusiv să pronunțe pe scena presupusă a fi altar cultural național, cuvântul căcat. Gest pe care, spun unii, n-ar fi îndrăznit să-l comită în Germania sau în altă țară occidentală, unde asemenea teribilisme sunt de prost gust, la propriu și la figurat. Cazul scriitoarei, al omului Herta Müller e destul de complicat. Disidentă a comunismului n-a fost, luptătoare contra n-a apucat să fie. Totuși, vorbind despre nocivitatea sistemului și despre cei care au avut curajul să se opună, e straniu să nu aducă în prim-plan pe cel care prin asta s-a singularizat - Paul Goma. Herta Müller îl pomenește în treacăt, ca și cum ar deranja-o remarca marelui exilat, cum că șvabii din România n-au prea avut ceva contra regimului, cât contra românilor, față de care (re)sentimentele de minoritari erau justificate sau nu.

Prudent și bine orientat politico-economic, Gabriel Liiceanu nu comite gesturi curajoase, ca Paul Goma. Ci, cu eleganța omului de lume a cărui piele este întreținută cu creme dintre cele mai scumpe, vrea să dea de înțeles că și noi (de fapt, ei!), scriitorii români trăitori în țărișoară și călători prin vestul detestat (Germania untului, Franța brânzeturilor, Austria muzicii...) am suferit ca năpăstuita Herta Müller. E, de-acum, definitivi schimb de replici despre patrie și limbă. Herta Müller a spus că pentru ea patria este conținutul limbii, nu forma ei, și că a pierdut acest conținut în Germania. „Liiceanu a remarcat că și scriitorilor rămași în țară le-a fost răpit acest conținut, obligați să-și însușească limba de lemn a ideologiei comuniste”. (Citez din Nicolae Manolescu - editorial în România literară, nr. 37 - 1 octombrie 2010). Prin „să-și însușească” se subînțelege: să scrie. Dar „a însuși” mai înseamnă și a fura! Avem de-a face cu un act ratat, cum spune psihanaliza, semnificativ pentru gândirea liiceană. Dacă e o gafă sau nu, nici nu contează. Actul (ne?)deliberat al gândirii „filosofului”, trădează atât de multe vinovății acumulate în subconștient, că o carte nu le-ar epuiza.

Două întrebări se impun: cine le-a răpit scriitorilor ceva ce nu se poate răpi? Dacă vrei să fii scriitor adevărat, nu propagandist sau vânzător de maculatură ce „se cere” pe piață, atunci nimeni nu-ți poate lua uzul cuvintelor și sensul lor profund. Scrii ce ai în minte fără să trădezi cu nimic substanța limbii în care scrii. Adevărul, frumusețea, tragedia oamenilor răzbat la suprafața textului tuturor scriitorilor care au pornit să scrie cu gândul la ce au ei de spus, nu la ce-o să vrea editorul să publice. Apoi: cine i-a obligat pe scriitori la ceva ce ține doar de propria voință, de propria alegere existențială? Dacă nu voiau să scrie, puteau să trăiască altcumva, nu murdărind sensul cuvintelor, nu vânzându-și sufletul pentru privilegii sau glorie băștinașă. Va trebui făcut, cu meticulozitate germană, „procesul” scriitorilor care au pervertit într-un fel sau altul mintea contemporanilor, inducându-le nu doar

„dragostea” pentru partid, ci și iluzia că se poate face „cultură de performanță” cu spatele la realitatea cruntă a zilei. Și dacă un Dan Deșliu, de exemplu, a avut curajul să-și recunoască prostia tinereții, voi presupune, de dragul meseriei de scriitor, că și Gabiel Liiceanu o să aibă acest puseu.

A doua oară când editorul-scriitor-filosof s-a pus în postura enunțată în titlu a fost la atribuirea Nobelului literar lui Mario Vargas Llosa. În pofida evidenței, și chiar în pofida motivației oferite de juriul suedez, anume că Llosa a meritat premiul pentru, scurt spus, dimensiunea politică a romanelor sale, vine Gabriel Liiceanu și ne lămurește că premiantul are numai calitate literară, cultură vastă și așa mai departe. Pot înțelege că evenimentul a fost prea șocant pentru bătrânul avocat. Dar tocmai în asemenea împrejurări se vede ce este în mintea cuiva, nu? Și n-am să ratez prilejul de-a reaminti cum, la o vizită în România, Llosa declara că singurul scriitor de la noi pe care îl cunoaște (în sensul de: l-a citit) este Paul Goma!*)

Orice comunitate are nevoie de bătrâni care dau sfaturi bune. În cultură, din câte se știe, bătrânii sunt înlăturați fără milă când gândirea lor devine o bătrâncioasă și plicticoasă piedică, pusă pro domo. Ca scriitor, Gabriel Liiceanu poate să cucerească încă pe cititorii cu reflexe condiționate. Ca filosof, conștiința a nației sau altceva de genul acesta, Gabriel Liiceanu este, indiscutabil, un bătrân care poate avea bunul simț să se dea singur deoparte, înainte de-a fi dat de alții.

P.S. Negustorul de cărți Liiceanu e, fără îndoială, unul priceput, fiindcă a reușit să aibă în portofoliu doi autori de Nobel. Dar ca editura Polirom, care a scos cărțile Hertei Müller, până anul trecut, când Humanitas a oferit un contract mai bun, să nu fie pomenită, e o măgărie tipică presei așazis culturale. Nimic de mirare, la asemenea avocați, asemenea jurnaliști...”

*) Și - și. Întâi ne-am cunoscut - la Stockholm, în casa editorului meu (și al lui Eliade, prezent) René Coeckelbergh și a soției sale Gabriela Melinescu - apoi m-a citit.

De aici, de departe, îi salut (foarte voios) pe Șerban Foarță și pe Dumitru Ungureanu.

Joi 4 noiembrie 2010

Se adună veștile proaste dinspre Chișinău. Academia nu are bani, Uniunea Scriitorilor nici ea, mi se sugerează, discret (!) să mă adresez altor edituri. Cetățenia s-a impotmolit și ea, Anei nu i se va da, pentru că este... apatridă, iar mie mi se indică să fac cerere (Luminița Dumbrăvița îmi recomandă să fiu...mai cooperativ cu ambasada!). Simt că se apropie momentul în care am să mă supăr ca văcarul pe sat, am să-mi strâng jucăriile și am să mă găvozdesc în vizuina mea de la Paris...

*

Se zice că Adrian Păunescu este în agonie. Îi doresc un sfârșit grabnic, fără suferință.

*

Adineauri (la ora 10, ora Parisului) mi-a telefonat de la Chișinău, de la Academia de Științe președintele Gheorghe Duca,

să-mi spună că până la urmă totul se va face, în cadrul “Anului Cutare”. Bănuiesc mesajul meu trimis Luminiței Dumbrăveanu provocator al telefonului. Pentru că, vorbind despre “cealaltă editură” - fără a o numi -, Duca mi-a recomandat-o/desemnat-o chiar pe dânsa, Luminița “coordonatoare”. Nu am zis decât că, aștept să mă contacteze Bodrug, directorul editurii, ca să vorbim despre cărțile mele.

Mi-e jale - ăi-i jăli, pre limba noastră.

Vineri 5 noiembrie 2010

Vorbeam de lup și Laszlo-i la ușă! Dan Culcer îmi trimite “Ziua comemorării victimelor Holocaustului în România” pentru 11 noiembrie. Care-i programul ? Iată-l:

PROGRAM

11h30 – 12h00 – Cuvânt introductiv

Mihail E. Ionescu (director general INSHR-EW) Aurel Vainer (președinte FCER)

Sesiunea 1 – Antisemitism

Moderator: Mihail E. Ionescu (director general INSHR-EW)

12h00 – 12h20 – Laszlo Alexandru – Mihail Sebastian și evreii (sublinierea mea P.G.)

12h20 – 12h40 – George Voicu (INSHR-EW) – Un scandal simptomatic de acum 100 de ani: “Afacerea Porn”

12h40 – 13h00 – Horia Bozdoghina – Antisemitismul în scrierile lui Nicolae Paulescu

13h00 – 13h20 – Dezbateri, discuții

I-a fost lung drumul până aici, dar cu ajutorul lui Dumnezeu, după un deceniu de dat-dovadă (și din coada cățelului devenit temutul dulău), mai ales în materie de... *transnistrologie*, cum i-a zis Coja - băiatul Laszlo a izbutit!

*

Cred că mâine îi voi scrie președintelui Academiei Gheorghe Duca. Ieri m-a surprins cu telefonul și, zăpăcit, n-am reținut tot ce mi-a spus. Acum vreau să capăt un răspuns scris.

*

Flori Bălănescu mă anunță că a murit Adrian Păunescu.
Fie iertat.

*

Sâmbătă 6 noiembrie 2010

Nu-mi rămâne decât să aștept întoarcerea lui Bodrug din campanie electorală. Până atunci - nimic nu va mișca.

Eu trebuie să-mi văd de verificarea jurnalelor, în vederea... visului editorial. Am ajuns la **Jurnal 2002**.

Duminică 7 noiembrie 2010

Mi-a scris Daniela Goma. Nefericită, dezorientată.
Am să-i scriu, draga de ea.

Ce spuneam: ieri 4 (patru!) vizitatori din Israel m-au citit.
Și s-au bucurat de ne-sănătatea mea. Vor fi tras și o slujbă de blesteme - nu de alta, dar să fiu ușurat de povara acestei vieți...

Luni 8 noiembrie 2010

Zi plină, istovitoare: Filip a preparat și expediat la Chișinău primele 7 jurnale. Am mai "complotat" cu Aliona întru binele - sperăm - al Danielei. Am mâncat ca spartii șnițele din piept de curcă - ai fi zis că e porc curat, așa de fragedă (copchila...)

Mi-am mai venit în fire din cumplita oboseală. Azi sper că voi termina de verificat **Jurnal 2003**, cu care se încheie ciclul Criterion. Voi face o pauză, în așteptarea rezultatului ministerial (bugetul, bugetul...).

Nu am mai avut inima ceea să mă ocup de soarta lumii - lumea ceea se descurcă și fără mine, ca o fată-mare.

Mi-a scria Daniela: i-a telefonat Aliona și o va ajuta să recupereze pachetul de la poștă, fără a plăti "vamă": deasemeni cărțile de la Lumina, exemplarele Calidorului, din această ediție dedicată ei. Mă bucur.

Marti 9 noiembrie 2010

(...)Suntem extrem de supărați: ultimul colet trimis Danielei, va trebui... plătit - potrivit valorii declarate de noi - a conținutului! Aliona va încerca să găsească o soluție prin o comisie (!), însă Ana și cu mine am consimțit să trimitem 100 euro. Să vedem.

Miercuri 10 noiembrie 2010

Am redactat Împuternicirea, am trimis o ciornă Alionei, pentru verificare-completare. Între noi: nu cred că "actul" acesta va avea vreo "putere": cine să-l respecte? Cine să-l teamă?

*

Mariana Sipoș îmi scrie că o editură din Bogota este interesată de "Culoarea curcubeului", în urma referatului făcut de dânsa. I-am mulțumit. Urmează să vedem ce vor înțelege sud-americanii din esteuropenitatea românească de acum aproape 40 ani...

Joi 11 noiembrie 2010

Zi nelucrătoare - dar numai în Franța, în Anglia, probabil

și în Belgia. Armistițiul. Nemții lucrează, oricât i-au reeducat aliații, nu au reușit să-i convingă să... sărbătorească o înfrângere. Însă au reușit - și cum! - să-i culpabilizeze evreii - nu găsești nație mai "filosemită" decât germana.

Ieri, azi-noapte, azi: crește sentimentul distrugător al zădărniceii. Ca de obicei, a început a se arăta și a mă săpa după trimiterea ultimelor jurnale verificate.

Bine-bine: Jurnalele - 12, câte au fost făcute până acum - au fost trimise. Ce semnificație are trimiterea (într-un depozit, la Aliona Grati)?

Niciuna. Toată lumea - în fine, basarabeni favorabili editării - așteaptă para mălăiață: alegerile din 28, după care, mamă-mamă, ce-o să ne mai bucurăm!, atunci vom putea spune că ar exista posibilitatea finanțării, de către guvern.

Și dacă, Doamne-fereste, guvernul... cade? Nu este deloc o ipoteză ne-bună, după cum s-au comportat ai-noștri până acum.

Vai, vai, vai, și proiectul nostru cade. În baltă.

Și-atunci la ce bun efortul peste puteri, la care consimt, pentru a face editabile jurnalele? (să mă bat peste gură, ca să nu atrag nenorocul - ca de obicei).

Efortul acela slujește, totuși la ceva: îmi dă mie impresia că mai sunt util, că mai pot face câte ceva.

În rest...

Vineri 12 noiembrie 2010

(...) **10.11.2010**

"Vaste escroquerie menée par de fausses victimes des nazis"

(...) Le cauchemar d'Elie Wiesel, prix Nobel de la paix !

S'il existait un prix Nobel de l'arnaque ou de l'escroquerie annuelle, sans nul doute, l'Académie suédoise n'allait pas avoir cette année, un grand mal à désigner le lauréat. Avec sa fraude de 50 milliards de dollars (35,7 milliards d'euros), « Bernie », Madoff, allait faire la course en tête, tellement, aucun autre éventuel récipiendaire n'avait sa pointe de vitesse. Sur les starting-blocks, même un Ben Johnson carburant aux stéroïdes anabolisants, ne pouvait suivre son rythme. La victoire frauduleuse de Bernard Madoff, a fait à Elie Wiesel pousser un cri : « Bernie m'a tuer ».

La Fondation Elie Wiesel pour l'humanité, qui a annoncé avoir perdu « la quasi-totalité de ses avoirs », de l'ordre de 15,2 millions de dollars, comme mentionné sur son site, ICI. Ces derniers qui avaient été confiés en gestion au sein de la société d'investissement du financier new-yorkais, Bernard Madoff, se sont volatilisés. Cet escroc qui montrait sa silhouette, agrémentée d'une kippa tous les vendredis, dans les Synagogues pour appâter ses proies, avaient démarré sa carrière, en misant sur 5000 dollars, dit-on. Notre ami, ne respectait évidemment, aucun précepte religieux. Comme dit la Torah : "[...]Ne va point colportant le mal parmi les tiens, ne sois pas indifférent au danger de ton prochain : je suis l'Eternel..."(Pentateuque, dans la sidra de Kedoshim).

Comme tout le monde le sait, « l'affaire Madoff » a déjà emporté à

six pieds sous terre, un homme, Thierry Magon de la Villehuchet. Ses fonds (Access International) levés auprès de Madoff « dans le cadre du fonds Luxalpha déposé dans la banque UBS » représentaient aussi, la quasi-totalité de la gestion (1,4 milliards). Ne pouvant supporter la pression des éventuelles réclamations, il s'est suicidé dans son bureau de la prestigieuse artère new-yorkaise de Madison Avenue.

Si certaines Institutions bancaires qui font du profit ont perdu de l'argent, c'est moins grave que ce qui arrive à la Fondation Elie Wiesel pour l'humanité. Sur les sociétés victimes du système Madoff, on dénombre, le fonds Fairfield Greenwich Advisors, avec 7,5 milliards de dollars de pertes, la banque espagnole Santander qui a perdu 2,33 milliards et la britannique HSBC 1 milliard. En ce qui concerne l'Hexagone, Natixis annonce une perte de 450 millions, tandis que BNP-Paribas perd 350 millions, et enfin, Dexia, 85 millions d'euros.

La Fondation philanthropique du prix Nobel de la paix, Elie Wiesel, créée en 1986 avec sa chère et tendre, Marion, a pour but, l'entretien de l'Holocauste. C'est ainsi qu'après 22 ans d'existence, elle a perpétué la mémoire, sensibilisé à l'antisémitisme, notamment auprès des jeunes, pas au courant des atrocités nazies, en organisant des débats, des concours et des conférences internationales, avec de brillants intervenants : historiens, rescapés, etc.

C'est assez triste mais, urgent, pour le signaler. Va-t-on demander aux donateurs de mettre encore plus d'argent dans la poche, pour perpétuer une oeuvre aussi grandiose ? Ou, demander à ceux qui ont eu le prix Elie Wiesel "The Humanitarian Award", je pense notamment à l'actuel locataire de l'Elysée, de mettre leurs prix aux enchères, de façon à renflouer les caisses de cette Fondation ? Il n'y a pas de solution miracle c'est certain, mais, c'est une suggestion.

Madoff, très bien intégré dans le milieu juif new-yorkais et mondial, en tant que juif bien sur, et profitant de la solidarité de cette communauté, n'a pas seulement craché sur la Shoah en bafouant la Fondation d'Elie Wiesel. En bon escroc et bonimenteur qu'il est, il a grugé sans vergogne aussi, des dizaines d'associations caritatives juives, créées par de riches mécènes.

Madoff va-t-il à son tour, mettre fin à ses jours ? C'est moins sûr. Un tel monstre, a la capacité de survivre en milieu hostile et même de jouer les victimes, en accusant à son tour, les feeder funds de l'avoir dupé. On peut néanmoins craindre que ce ne soit que le début de la cauchemar story Madoff. Le pire est à venir.

Allain Jules”

Ce monsieur Wiesel a osé pérorer dans un discours

"Nous les Juifs, peuple élu de Dieu, nous sommes des princes."

validant en çelà toutes les théories de sur/sous-hommes qu'il combat soit disant !

En tout cas il est tombé, non pas sur le prince, mais sur le roi des escrocs et nous prouveque beaucoup de ceux qui se croient supérieurs, comme lui, ne sont que des cons ordinaires !

CQFD”

Sâmbătă 13 noiembrie 2010

De ce mi se arată nesuferită data: ‘13 noiembrie’? Nu-mi mai aduc aminte ce am (mai) pățit la acea dată, dar sigur: o bătaie la Securitatea Poporului. Însă: vorba Anei:

«Dar când *nu* ai pățit ceva - nu doar într-un 13 noiembrie?»

Îmi stă în față, ca un munte, Jurnal 2005: este mult de lucru, mai ales la schimbarea accentuărilor titlurilor de carte, de periodic. De asta merge așa de anevoios.

*

Marius Oprea se dovedește a fi o persoană... de neîncredere, așa cum o percepușem eu, în urmă cu câțiva ani, când, pe de o parte îl neutralizase pe Stejărel Olaru (împuternicitul meu, cel care avea în grijă plângerile împotriva lui Iliescu, Pleșiță, Enoiu), pe de alta, chiar dacă mai pe la început scrisese un text: “Goma președinte” (sau așa ceva), de cum Tăriceanu îl însărcinase cu alcătuirea unui comitet pentru... condamnarea comunismului, nu numai că în vizitele sale la Paris mă evita (deși, prin Ștefana Bianu știa bine că îmi manifestasem dorința de a-l întâlni), dar în cadrul întâlnirilor lui cu “intelectualii din diaspora” combătea - fără a mă numi - programul studierii istoriei contemporane incluzând perioada 28 iunie 1940 - 1946-48 (ca să evite a-i acuza pe ruși și pe evrei de Cotropirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord); deasemeni, să nu se oprească la “decembrie 1989”, când, pretindea el și ai săi pogorîse din cer, pe pământul României democrația. Or eu susțineam că și după acea dată comunismul de cea mai mai “curată” natură domnise alți câțiva ani, prin represiunea sălbatică a Pietii Universității, prin mineuriade, prin terorizarea opoziției incipiente. Și, colac peste... condamnarea comunismului din România: M. Oprea făcuse apel la luminile bolșevicului sionisto-securist “Radu Ioanid”, cunoscut avocat al “realității Holocaustului în România” - am mai scris despre această eroare fatală a istoricului român.

Iată că acum, în noiembrie 2010, țâșnește de unde nu te aștepti sămânța de scandal în legătură cu “moralitatea” acțiunilor lui M. Oprea, victimă a ticăloșiilor lui Tismăneanu, uzurpatorul.

În *Observator Cultural* din 12 noiembrie este publicat un text al Lui M. Oprea, merit să-l pună la punct pe...

“Mi-a fost semnalat că dl Cristian Pătrășconiu, pe blogul său, își arată nedumerirea în legătură cu două probleme. Am deschis blogul și am citit:

‘dl Oprea continuă să facă parte – după cum o spune chiar domnia sa într-un interviu – dintr-un partid al cărui fost președinte de onoare (actualmente, membru în biroul de conducere, dacă nu mă înșală memoria!) este un colaborator sinistru al Securității. Mă refer la dl Mircea Ionescu-Quintus. Al doilea: dl Oprea scrie în revista *Observator cultural*, susținută de un turnător și de un ofițer al Securității – avocatul Mușat’.

Ca un “familiarizat” cu Securitatea (pe dinlăuntru, nu cu totul pe dinafară ca istoricul nostru iubit, apreciat chiar de o expertă și ea “pe dinăuntru”, ca Herta Müller!), ca victimă (posed probe scrise) a numitului Ionescu-Quintus, îmi îngădui să mă re-amestec în ceartă. Întrebându-l pe ofensatul, pe indignatul Marius Oprea:

- Ț Este neadevărat că președintele de onoare al partidului liberal - partid adunând cel mai mare număr de milițieni, securiști, activiști, juni lupi doritori să urmeze “cariera” taților lor: securiști-milițieni-activiști - este, din pușcărie, un turnător notoriu? Că, “liber” fiind la un moment dat Quintus devenise proprietatea sinistrului Cataramă?,

- Ț Este neadevărat că Gheorghe Mușat actualul proprietar al periodicului *Observator cultural*, al biroului de avocați Mușat&Asociatii, este soțul redactorului șef Carmen Mușat, deci dublul patron al holocaustizării mele, în scris, prin “Radu Ioanid”, prin Lefter, prin Șimonca, prin Carmen Mușat ?

A, nu. Marius Oprea nu neagă adevărurile (evidente), însă le cosmetizează în cel mai bălos stil carpatodanbian:

‘Căci numai intoleranța născută astfel poate da naștere unor judecăți precum „colaborator sinistru al Securității“, pe care i-o atîrnă de gît lui Mircea Ionescu Quintus, precum atîrnau securiștii eticheta de „bandit“ celor ce urmau să-i împuște și îi plimbau prin sate, să îi vadă lumea. (...) De altfel, domnul Quintus a făcut parte dintre deținuții politici și aceștia arată îngăduință față de cei care, forțați de împrejurările sinistre ale detenției, au acceptat să dea note informative, de cele mai multe ori prevenindu-i pe cei care făceau obiectul interesului Securității.’

Ei bine, pe mine Turnătorul Quintus nu m-a “prevenit” că m-a delaționat, nu vreunui juncan de securăchescu, ci trimisului special al lui I.C. Drăgan, prètinul lui Ceaușescu (apoi al lui Iliescu - ați uitat, bravi români bănățeni, cum strigați de vă ieșeau ochii din cap de entuziasm electoral: «Iliescu și Drăgan!»?), pe nume Michael Titus, “refugiat politic” la Londra, care, prin 1980 a avut permisiunea de a scotoci în Arhivele MAI, de la București, de a pune laba pe mandatul de arestare a lui Gheorghe Calciu, din... 1941 (sau ‘42?), deasemeni de a culege și înregistra opiniile unor deținuți politici dubioși (doar?) ca Quintus, Covaci, Carianopol și încă niște popi de pe la Ploiești, despre mine - printre care aceea că... l-aș fi bătut pe Iuliu Maniu...

Covaci și Carianopol au murit - însă Quintus este în viață și nu m-a... prevenit că mă denunțase, iar turnătoria lui a apărut în broșura **România sub presiune** tipărită în Italia, prin 1981, la o editură care nu exista..., însă era proprietatea Drăganului (ier-

tare, am vrut să spun : a Găzarului Roșu) și avea drept scop să discrediteze mișcarea noastră pentru drepturile omului, pe Calciu să-l facă “fascist”, iar pe membrii SLOMR: “bolnavi mintal”.

Dar Marius Oprea, biet istoricel sabotat de uriașul Tismănoiu, nu sare doar în apărarea deținuților politici prefăcuți, prin tortură, în denunțatori ai colegilor de suferință. Ci și în al foștilor tortionari care ajunseseră, bieții, ei înșiși deținuți.

Ei bine, aceștia se bucură de onorurile casei Oprea& Tăriceanu&Ioanid: ei sunt “domni”, îi domnește istoricul (nu: îi domnează?): “*domnul*” securist Mușat, “*domnul*” milițian (pardon: Oprea îi spune: “lucrător al Miliției”) Marin Iancu...

Ce trebuie să înțelegem din intervențiile lui Marius Oprea - dacă s-a uitat, amintesc: *istoric*? Că trebuie să-i absolvim pe cei care au păcătuit grav împotriva noastră (Quintus ca vânzător-de-frate, Mușat ca securist, punct, doar n-o fi ajuns el maior ori colonel de Secu numai stropind floricelele din curtea cazărmii MAI), înainte ca ei înșiși să-și fi cerut iertare?

Oprea explică teoria sa - a fost aplicată în Irak de Wolfowitz: *preventivitatea*:

‘Așa stau lucrurile și cu dl Mușat. Îl invit pe dl Pătrășconiu, dacă are bunăvoința, să stea de vorbă cu cei ce au stat în celulele deținuților politici de la Aiud, în anii târzii ai regimului comunist. Unde, ziaristul nu spune, dl Mușat, fost ofiter al Securității (care îndrăznește sa-și dea demisia din sistem), ispășea pedeapsa de a fi uneltit împotriva regimului comunist, faptă pentru care a fost condamnat la 8 ani închisoare cu executare la penitenciarul Aiud. Alături de dl Marin Iancu, lucrător al Miliției, care trimisese scrisori la Europa Liberă, cei doi sînt singurii ofițeri de care știu că au avut tăria să se împotrivescă sistemului represiv comunist, suferind condamnări grele în urma unor înscenări judiciare monstruoase. Ei, ca militari, au fost judecați drept „trădători“, astfel încît cei tentați să se opună sistemului să ia aminte.’

“Ce spui tu, străine”! Istoricului Marius Oprea i se rupe inima de soarta unui securist odios și a unui îmuțit miliționist care întorsese(ră) tunica pe dos, cu epoleții pe dinăuntru - și îl invită pe Dl. Pătrășconiu “să stea de vorbă cu cei ce au stat în celulele deținuților politici de la Aiud, în anii târzii ai regimului comunist”, ca să afle adevărul-lui-Oprea! Apoi: nu voi fi eu informat precum istoricul nostru, dar chiar așa să fi stat treburile în *réséré*? Securistul Mușat, el cu de la sine putere a îndrăznit “să-și dea demisia din sistem”? Au fuse demisionat “de către” ai săi securezi?

Joi 18 noiembrie 2010

Ieri, în 17 noiembrie, am făcut o manevră greșită, ordinatorul a suferit cumplit, Filip a încercat să-l repare, nu a reușit, acum (în 18 noiembrie) încerc să țin jurnalul pe un

ordinator folosit de Ana, adaptat la nevoile mele tip: “mașină de scris”.

*

Mi-au venit 5 exemplare din **Calidor**, în italiană. Nu pot să-i anunț de sosire pe editori (Keller), nici să le mulțumesc. Adresele s-au pierdut, odată cu accidentul ordinatorial.

Vineri 19 noiembrie 2010

Am ajuns și în 19 noiembrie...

Aveam o sumbră presimțire, încă dinainte de 1 noiembrie, de când mi se făcuse rău-rău, vomasem, nu mă mai putea ridica din pat, iar ridicat, nu mă puteam ține pe picioare:

Au venit, în rafală, în ciorchine celelalte: ieșirea din uz a televizorului, apoi a ordinatorului, nereușita Danielei de a recupera coletul, re-trimiterea lui la Paris - precum și multe altele..., de parcă Doamne-Doamne cel Rău ținea să ne aducă aminte că, la 20 noiembrie se împlinesc 33 ani de când am pășit în exil.

În *România liberă* de azi:

Manuela Golea: **La întâlnirea cu cititorii români, scriitorul Norman Manea a confirmat că Uniunea Scriitorilor nu l-a invitat niciodată în România.**

(...) “Criticul Daniel Cristea Enache a fost cel care a agitat un pic discuțiile, întrebându-l pe Norman Manea dacă a fost invitat vreodată oficial în țară de către Uniunea Scriitorilor. Cristea Enache a povestit că înainte de alegerile din URSS, anul trecut, i-a „cerut viitorului președinte, oricare ar fi el, două lucruri: să-i facă o invitație oficială lui Paul Goma, disidentul nostru Goma, pentru a fi primit în Uniunea Scriitorilor din România. Iar a doua rugămintă a fost să i se facă o invitație oficială din partea Uniunii lui Norman Manea să vină în România. Ați fost invitat, domnule Manea?”. Ușor stingherit, scriitorul a spus că nu vrea să se bage în treburile interne ale nici unui fel de organizații și că răspunsul este nu. „Nu am fost invitat, deși era foarte simplu să fiu invitat printr-un telefon, uite beau numai apă minerală, deci nu aș fi păgubit în nici un fel gazdele. Nu s-a făcut asta. Bănuiesc că se știe la Uniune că am fost în țară aici la Gaudeamus”. A adăugat că probabil pentru a intra în URSS există o condiție, dar invitația „o aștept încă, dar bănuiesc că va fi prea târziu.” După alegeri, continuă povestea Cristea Enache, i s-a spus că Paul Goma nu poate fi înscris fără ca el să facă o cerere în acest sens. La care Norman Manea a replicat că, probabil, cererea pe care trebuie să o facă este una „pentru eliberarea unui certificat de talent”.(...)”

A evoluat D.C.E. din 2006, de pe când mă antisemitiza voinicește cot la cot cu “Ioanid”, Șimonca, Lefter, Carmen Mușat, Pecican, Laszlo și ceilalți holocaustologi feroși.

*

Comunitatea evreiască din Moldova cere de la autoritățile municipale ale Chișinăului să-și revizuiască decizia în privința amplasării în aceeași clădire a muzeelor Holocaustului și al ocupației sovietice.

Miercuri, în cadrul unei conferințe de presă la agenția INFOTAG, copreședintele Comunității, Alexandr Bilinkis, a dat citire unei declarații în acest sens, pe care organizația intenționează să o transmită conducerii capitalei în calitate de document oficial.

În declarație este exprimat dezacordul față de intenția de a amplasa cele două muzee sub același acoperiș – în incinta Asociației foștilor deportați și represaților politici de pe strada Kogălniceanu, 52. Membrii organizației consideră că prin aceasta **se confundă două fapte istorice diferite.**

„*Considerăm că nu este posibil să se facă o paralelă între regimul fascist mizantrop și orînduirea obștească căreia astăzi încearcă să i se incrimineze aceeași vină pentru represiuni față de propriul popor*”, se arată în declarație.

Bilinkis consideră că noțiunea de „ocupație sovietică” este **una destul de controversată.**

„Legile care limitează drepturile evreilor au fost adoptate în România încă în anul 1938. Iar faptul că Moldova a făcut parte din Uniunea Sovietică a oferit posibilitate pentru sute de mii de evrei să se evacueze și să se salveze”, a spus el, amintind că din anul 1940 pînă în primii ani postbelici au fost deportați peste 4 mii de evrei sau circa 10% din numărul total al persoanelor deportate din Moldova.

Alexandr Pincevski, alt copreședinte al Comunității evreiești, a presupus că această problemă este folosită în interese politice în campania preelectorală.

„Nu vrem să fim un instrument în această luptă”, a subliniat el și a îndemnat societatea să nu lege declarația Comunității evreiești de nici un fel de alte declarații și comentarii în această privință.

În opinia sa, autoritățile municipale trebuiau să se consulte cu reprezentanții organizațiilor evreiești înainte de a decide să amplaseze cele două muzee [al Holocaustului și al Asociației foștilor deportați și represaților politici] în incinta unei singure clădiri. El și-a exprimat regretul de faptul că decizia a fost luată spontan.

Sursa: infotag.md

Acest Bilinkis (ori secretarul său) nu știe românește. Vorba *lor*: Ce nevoie să știe ocupanții românește, când limba oficială a fost hotărîită, de sus: “*maldaviniasca*”, iar de aceea au fost dispensați prin decret nescris, ca agenți ai Porții Kremlinului, comunicînd între ei prin semne, iar cu băștinașii subpuși cu ajutorul bâtei, a revolverului și, la nevoie (!) *cu glontele, în limba sovietică?*

Ați auzit, dragi tovarăși? Pentru evreii din Basarabia, regimul criminal bolșevic fusese o oarecare “orînduire obștească” - punct (ai crede că toți aceștia sunt cel puțin veri, dacă nu frați gemeni ai lui Cosașu-Ostașu, cel care pretindea că “stalinismul la noi, în România a fost un fel de blenoragie de tinerețe” - și mai și

râdea!, iar Gelu Ionescu dădea o înaltă prețuire bancului cosașist: *se râdea și el!*) Drept care ei nu permit, mă-nțelegi, ca Muzeul Holocaustului de la Chișinău să se afle “în incinta unei sigure clădiri” cu cel al victimelor blenoragiei cosașice! Ca nu cumva “să se confunde două fapte istorice diferite”!

Căci de ce? Iată căci-de ce - citat, în pararomână evreiască de la Chișinău:

“ Considerăm că nu este posibil să se facă o paralelă între **regimul fascist mizantrop și orînduirea obștească căreia astăzi încearcă să i se incrimineze aceeași vină pentru represiuni față de propriul popor**” (subl. mele, P.G.)

Așadar: cât timp Basarabia era românească, regimul era, cum altfel: “falist” (tot nu au învățat istorie și geografie politică elementară, bravii analfabeți evrei, tot nu au aflat ce e cu “fascismul” și cam pe unde, pe glob, se practicase el - că tot nu le intră nimic în capetele de piatră: în Italia, tavoriști!), dar nu îndestul, ci și... “mizantrop”, care semnifică, de la origine, în grecește, trecînd prin franceză: nesociabil, neprietenos, ursuz și nu de pildă criminal - ca regimul bolșevic!

Căci de ce așa? Ne luminează tovarășul Bilinkis:

Tovărășia Sa consideră că “noțiunea de «ocupație sovietică» **este una destul de controversată**”.

Cum să nu fie “controversată” noțiunea de «ocupație sovietică», dacă la judecarea ei participă numai o parte (partidă, partid: bolșevic), după obiceiul comunist? Noi, Basarabeni și Bucovinenii refugiați în restul României, în 1944 am cunoscut pe pielea noastră “*Comisia Aliată de Control*”, în principiu alcătuită și din reprezentanți americani, englezi, francezi, **în realitate, bolșevicește: numai din sovietici!**

Iată de unde i se trage lui Laszlo Alexandru concepția istorico-filosofică-etică potrivit căreia există pe lume victime juste, compătibile : evreii - *dar numai ei*; și victime gata-vinovate, deci condamnate înainte de a fi judecate, de către puțorii isterici holocaustologo-transnistrologi, ca victime ale evreilor!

Ce mai ziceau, ce mai cereau evreii de la Chișinău?:

“Comunitatea evreiască din Moldova cere de la autoritățile municipale ale Chișinăului să-și revizuiască decizia în privința amplasării în aceeași clădire a muzeelor Holocaustului și al ocupației sovietice.”

Am mai spus: cele două corpuri de clădire să fie față-n față. Fiecare să-l aibă pe celălalt ca în oglindă; ca în reproș.

Desigur, nu va fi egalitate în numărul victimelor: 400 000 contra 4 000 000. Dar să fie acolo, în același spațiu.

Sâmbătă 20 noiembrie 2010

Și s-au făcut 30 ani de exil... Iertare: 33...

Da, Doamnă.

Da, Domnule - chiar așa am trăit noi atâta timp, atâta vreme?

Da, Doamnă, chiar așa. Și mai rău - însă vorba ta:

«Măcar ne-am distrat...»

Curat distrat - Doamnă.

Nu mai recapitulez cele 33 de ori când s-a făcut **20 noiembrie**. Niciun interes. Vreau să spun: de la o vreme.

Altfel, despre ce aș putea scrie, aici, la această aniversare? Despre bilanțul pozitiv? - că va fi existat în această viață (una de treizeci și trei de ani) ceva "pozitiv"? Da, va fi existat. Și cu ce ne-am ales, ca urmare a pozitivității? Stai să cercetăm...

Dar nu așa se judecă o viață-de-33-ani. Bine, dar cum se judecă? Nu se judecă, se ia și se duce. Ca un sac, mai plin, mai goluț. În nici un caz "ca o cruce". Se duce - punct.

De ce voi fi atât de mortăcios, atât de întristăcios, azi, la aniversare? Nu ți-oi spune. Să vorbim despre altceva - de-o pildă: despre viitorul de aur.

Am crezut în acel viitor-de-aur - până n-am mai crezut.

Mă și vedeam acasă, pe pământul meu, în țara mea, Basarabia, înconjurat de neamurile mele: gomeștii, popeștii, cuzeștii, preferințele mele mergînd spre nepoate, spre stră-nepoate, care de care mai frumoasă, mai căldoasă, mai luminoasă, mai parfumoasă...

Ei bine, visul ni s-a curmat: nu mai călătorim în Basarabia. Fiindcă nu avem hârtii: cetățenie, pașaport, bilete de avion. Și noi, care stăteam cu bagajele pregătite, nu pentru marea fugă de 66 ani - nu va fi corect gramatical, dar basarebe...-al este - spre Soare Apune, de frica rușilor, ci bucușite cu daruri pentru femeile noastre de la Soare Răsare; ba chiar și bricege elvețiene pentru bărbații lor.

Și nu, ca în iunie 1940, când Ocupanții, stabilind ei frontiera pe Prut, ne-au lătrat în dulcele stil rusesc: «Nazad!». Aceia erau sălbatici, cotropitori, bolșevici, ajutați îndeaproape de ovreii noștri dragi-și-iubiți, pe când acum ai noștri, Ocupații... au tăcut. Nu au mai adus vorba de invitație - din inițiativa lor formulată, fiindcă eu nu cerusem nimic, doar răspusesem că accept ce mi se propunea -, de cetățenia-de-onoare a orașului Chișinău, de "înalta distincție" care ar fi urmat să mă... onoreze, nici măcar de o felicitare, de formă, pentru cei 75 ani impliniți... De parcă

m-aș fi dezorientat singur, nemaștiind care-i malul stâng al Prutului și care cel drept, ca și cum președintele Moldovei ar fi fost Băsescu, nu interimul Ghimpu. Bieții basarabeți: chiar dacă multora nu le convenea intruziunea mea, au continuat a visa și ei: un An Cutare (2011), editarea unor serii de cărți - destinate a fi, ca de obicei, distribuite gratuit la școli și biblioteci - un volum omagial, în fine, continuarea (ca să nu spun: pornirea) unor studii despre autorul de mine...

Dar alegerile din 28 noiembrie planează ca un Duh Rău, ca o sentinelă bolșevică deasupra capetelor noastre, amenințând oprirea definitivă a intrării în normalitate - a Moldovei, în primul rând, apoi a mea ca des-cetățean, ca non-autor de cărți...

Orice-ai zice, orice-ai propune, dacă ți se răspunde (ceea ce nu e sigur - ai parte de:

«Nu-i momentul - să așteptăm după-alegerile»

De această stare de terorism exercitată de bestiile kamuniste, profită... așteptătorii, hoitarii, hienele: Voronin, Lupu, Plahotniuk și ceilalți bandiți - nu în ultimul rând evreii. Care vor un singur lucru: **să le fie lor ca înainte: bine, mereu bine, durându-i în cur de nebinele oamenilor pământului pe care ei, păduchii l-au invadat sub stindardul bolșevismului rusesc.**

Duminică 21 noiembrie 2010

Am intrat în al 34-lea an de exil. Nu mișcă nimic: nici râul, nici ramul. Ca să dau impresie de mișcare, de activitate, de viață, aseară m-am apucat de **Patimile după Pitești** - tot îmi stătea la inimă această carte. Am abandonat deocamdată **Jurnal 2006** și am făcut loc **Patimilor**... Nu pretind că sunt convins: Academia de la Chișinău are să se țină de cuvânt și are să finanțeze - măcar administreze - tipărirea Seriei (jurnalele, ficțiile). Nu, nu sunt convins. Dar fac ceea ce fac, așa cum am făcut totdeauna: *știind* (mi-a spus mie, la ureche, o păsăricuță) că au să mi se editeze, postum, deși nu cred nici de frică în viața de apoi... Îmi trecuse prin minte să pregătesc și să trimit în depozit și **Alfabecedarul**. Și încă nu am renunțat. După amiază am terminat **Patimile**...

Luni 22 noiembrie 2010

Ce fel de semn să fie uitarea datei de 22 noiembrie?

Marți 23 noiembrie 2010

Noapte rea. Presimțeam **răul**, dar nu știam de unde avea să-mi vină. Ei, de unde: de acolo de unde nu te aștepți, ba chiar de acolo de unde te aștepți la **bine**.

Nu vreau să vorbesc despre asta. Nu vreau, deloc!

*

Sorina Gilca îmi trimite și mie mesajul adresat lui Traian Băsescu. Suntem prieteni epistolari de câțiva ani buni, legați fiind prin mai multe fire:

Strămoșii săi din familia Scordeli (la Mana se rostea; Scordelea), “destoinici Sfetnici de pe insula Creta”, educați la Constantinopol, au intrat în serviciul Domnitorului Caradja, apoi în al lui Mihail Suțu. Primul Scordeli (Panaghiot/Pantelimon), născut la București, trece în Basarabia, încă din 1803 (înainte de răpirea de către ruși a jumătății de Răsărit a Moldovei, la 1812) “cu diferite însărcinări ale Domnitorului de atunci al Moldovei și luând ca zestre susnumita localitate Mana din Ținutul Orhei”, după cum dovedește Certificatul din 12 iunie 1827 eliberat de către Nobilii Basarabeni. “În anul 1812 Pantelimon Scordeli ridică în satul Mana o biserică cu hramul ‘Sfântul Nicolae’”

În această biserică a fost botezat, în 1933, fratele meu Petrică, acolo a fost înmormântat în 1934, acolo am fost botezat și eu, în 1935, acolo i s-a săpat mormânt - fără mort - tatei, în 1942, acolo este cavoul familiei Scordeli.

O altă legătură : soțul Sorinei este nativ din Ciocâlteni, satul tatălui meu.

Însă nu doar din aceste motive m-am hotărât să reproduc în Jurnalul meu și să-i dau o modestă difuzare, ci și pentru că interpelarea Sorinei Gilcă are o importanță internațională, dezvăluind încă un aspect al “relațiilor” dintre București și Chișinău, minate de mai ales reaua-voință, aroganța de mare-putere (sic) față de Basarabia a Statului condus de Băsescu .

Iată textul său:

“Depunere juramant cetătenie la Consulatul României Chisinau

“Multstimat domnule Presedinte Traian Basescu!

Ieri, 22 noiembrie 2010 am depus juramantul de credința țării Românești!

De la depunerea cererii au trecut 8 ani, de la depunerea dosarului 2 ani! Dar acest eveniment l-am așteptat de o viață!

Bunelul meu, represat în 1940 pentru simplu fapt că era cetățean român și condamnat la 8 ani de pușcarie în lagărele comuniste sovietice, a murit în umilinta, și până azi nu știu unde îi este mormântul. Din dosar ne-au întors numai buletinul și o fotografie, făcută la închisoare.

Nu știu, dacă veți simți cândva, cum am așteptat noi acest eveniment! Așteptam acest eveniment!

Mare mi-a fost mirarea și regretul, când am văzut cum s-a

desfasurat aceasta depunere de juramant:

Programati pentru orele 16:00 trei sute de persoane asteptau la poarta consulatului. Cu intarziere de 20 de minute s-a permis intrarea pe teritoriul consulatului.

O persoana de la consulat, fara a se prezenta, cu indemnuri, reprosurii si observatii de prost gust, de tipul,

"Ce ai venit in blugi la depunerea de juramant?" (subl. mea, Paul Goma) s-a adresat unui tanar, fara a se gandi, ca acel om vine de la de la tara, numai el stie cum a ajuns la Chisinau.

A inceput sa numeasca pe familie fiecare persoana in parte. Totul se petrecea in ograda consulatului, care se afla langa una din cele mai aglomerate strazi din Chisinau. O galagie infernala. Cei de la consulat se vede ca nu stiu de existenta microfoanelor. Domnul striga familia, multimea o repata, pana ce se gasea persoana respectiva si trecea in cladirea consulatului. Aceasta procedura a durat o ora.

Ca gentilomi "adevarati": întâi au fost citite familiile de barbati. Femeile, ca cele mai rezistente (și la frig, deoarece afara erau 13 C, am vazut si cateva gravide) au fost numite la urma.

O familie, tata si mama, care venise cu copilul de 5 anisori, să se bucure impreuna de acest eveniment, a fost pe loc despartita.

A fost numit tatăl, iar sotia sa cu copilul bruscați:

"Sa te apropii cand am sa te numesc" (subl. mea, P.G.).

Ea sarmana a apucat sa iasa pe poarta consulatului, crezând ca nu este pe lista. Se vede ca era foarte greu sa intorci pagina si sa gasesti familia si numele sotiei!

Pana la urma am intrat in consulat.

La etajul 2 într-o mica sala din fata ghiseelor consulare se inghesuiau 300 de persoane. (subl. mea, P.G.)

Am vazut o banca libera si ne-am asezat eu si cateva femei mai in varsta - dupa aproape 2 ore de stat in picioare...

Iarasi am fost bruscati de persoana, care a citit listele:

"Ce v-ati asezat, aici nu e in Parlament!" (??) (subl. mea, P.G.)

Apoi s-a inceput PROCEDURA. *In acest coridor erau numai 3 steaguri ale Uniunii Europene si nici un steag al Romaniei.* (subl. mea, P.G.)

O persoana, iarasi fara a se prezenta, a inceput sa ne spuna ce avem de facut dupa ce vom depune juramantul, Din cate am inteles, *fiecare document ne va costa 110 euro, pentru o familie cu 3 persoane trebuie sa mai adunam acum vre-o 1000 de euro. (într-adevăr: de 10 ori mai puțin!* - completarea mea, după adausul Sorinei). Poate in Romania aceste documente costa mai ieftin, dar cum sa le facem la Bucuresti? - nu vroiau sa ne spuna. Se facea accentul, ca toate documentele e mai bine sa le facem la Consulat.

Domnul a citit juramintul, noi am repetat, apoi au introdus un CD cu imnul Romaniei, si iarasi o gluma de prost gust:

"Cine nu stie cuvintele, o sa stea pe coji de nuca". (subl. mea, P.G.)

Asta noua, basarabenilor, care cantam acest imn pe Piata Marii Adunari Nationale, inainte de Revolutia din Romania.

Pana la urma am primit certificatul de cetatean roman. In suflet nici un pic de bucurie. Am vazut cum se depune juramantul pentru cetatenia Moldoveneasca, si pentru cea Rusa. Au transmis la TV. Imi inchipuiam ca va fi ceva de neuitat. Intradevar - n-am sa uit.

Mi-a parut foarte urât organizata aceasta procedura. Imi era rusine pentru acesti oameni si pentru Ţara!

Ma uitam la feţele altor oameni. Citeau documentul primit la mâna, cu speranta, sa nu gaseasca vre-o gresala. Apoi plecau... Se vedea ca si lucratorii consulatului voiau sa ajunga acasa mai repede...

Sorina Gilca.”

Sorina a ţinut să completeze printr-un mesaj separat:

“As vrea sa adaugati numai ca oamenii trebuie sa se simta mandri ca au devenit cetateni romani, dupa depunerea juramantului - dar nu a fost sa fie.

Consulatul s-a transformat intr-o masina de adunat bani, fiindca aceste documente in Romania costa de 10 ori mai putin. ”

Bieţii basarabeni: atâta vreme au aşteptat ca Patria Mamă să le recunoască apartenenţa la România (56 ani, dacă am numărat bine), încât nu îndrăznesc să se plângă de tratamentul “frăţesc” al acelor “oameni-noi” de tip băşescian (de ambe sexe): derbedei, golani, bādărani, hoţi ordinari - ei alcătuiesc “personalul” consulatului - român ! - la Chişinău.

Ca unul familiarizat cu securişti născuţi, nu făcuţi - susţin sus şi tare că vina o poartă, nu atât animalele a căror datorie ar fi să-i servească pe oamenii care bat la poarta consulatului, nu să-i bruscheze, nu să-i umilească, nu să-i trateze ca pe nişte milogi (**basarabeni abandonati rusului în 1940 fără umbră de rezistenţă: milogi?, fiindcă cer să li se restituie calitatea - şi demnitatea - de român?**), cât Băsescu în primul rând. În al doilea Baconsi. Ei poartă întreaga responsabilitate a tratamentului bādărănesc, beţivănesc, nesimţit, inuman (ce să mai vorbesc de neamprostesc). Analfabeţii ceia au fost transferaţi de la paza închisorilor de drept comun din dreapta Prutului la Consulatele din stânga, iar ministrul lor, teologul specializat în studierea îndeaproapică a obiectului-subiect numit: *jacuzzi* - altfel basarabean, fiu de poet realist-socialoistic şi nepot de popă - le-a dat liber bandiţilor de “personali” să se poarte urât, rău cu basarabeni, ca nu cumva să se supere ruşii, americanii, ovreii, să-i ameninţe pe ei, slugile de la Bucureşti de neascultare-întocmai, ba chiar de... antisemitism...

A fost bine instructat-antrenat orfanul Bakonsky - ca

dealtfel și orfanul Gafița. Securitatea a profitat de tragedia Cutremurului din martie 77, ca să-și completeze herghelia de viitori diplomați (pe dinafară). Rezultatul s-a arătat strălucit: bieții orfani au devenit ditamai ambasadori, purtând marca de neascuns a eticii Spurcatei Organe : Gabriel Gafița, mai puțin dotat, s-a încurcat, găinărește, în preșurile din anexele Ministerului de Interne, însă Theodor Bakonsky, de cum și-a modificat grafia numelui, cum i s-au deschis Porțile Paradisului! N-ar fi de mirare dacă ar candida la locul lui Bășescu, scaunul va fi cald, continuitatea asigurată; ce-mi va fi Bășescu, ce nu-mi va fi Baconschi (care, în caz de nereușită, ce va face el, teologul? Iși va scrie numele ca alaltăieri: Bakonsky? Și care va fi schimbarea (interioară, intimă - personală, vorba lui Dinescu?)

Rușii nu sunt neliniștiți, supărați, știindu-l pe teologul securist Baconschi la Externe;

Nici chinezii: Căcâcea Baco' a ciocnit călcâiele și nu l-a trimis pe ambasadorul nostru în Norvegia să reprezinte România la onorarea lui Liu Xiaobo, Premiului Nobel pentru Pace în 2010;

În bune relații Excelența Sa este cu, ăsta, cum îi zice, cum îi zice...? Avigdor Lieberman!, și el basarabean - numai că acela nu are nevoie să fie teolog, nici nepot de popă ortodox, nici fiu de poet unu-pe-față-unu-pe-dos ca să se poarte ca un vechil-gardian cu palestinienii a căror țară și viață le-a fost furată de noii paznici de închisoare - israelian adus cu mari sacrificii de pe Bâc.

Vineri 26 noiembrie 2010

Se pare că data de azi se leagă de ceva - de ce anume?

Am uitat, dar parcă era ceva de-bine.

Bine-ar fi să fie de-bine.

26 noiembrie... Ce-o fi semnificând?

“...Și am să-mi vând cărțile (manufacte, am spus) așa cum făcea, prin 1955-56 pe vremea studenției mele dintâi bătrânul domn George Murnu (atunci: de vârsta mea de-acum).”

Acesta a fost un autocitat din Jurnal 2006. Ajungând cu verificarea la acest episod - sau: fază? - a Utopiei mele, m-a fulgerat o atroce dorință (nevoie) de autoeditare. Mai sunt două zile până să se hotărăscă soarta Basarabiei. Și, în secundar și a mea. Sunt mereu cu gândul la cărțile mele, ca tot autorele egoist. Ce bine, ce minunat ar fi dacă mi le-aș putea publica la Chișinău. Nici o grijă: meșteri tipografi, graficieni se află și acolo, chiar dacă cei mai buni au trecut demult Prutul la Iași (doar cât am avut eu relații cu Poliromul, în 1984, am aflat câte și câți făceau

naveta).

În afară de o ediție “populară” - vreau să spun: economică, pentru că va fi distribuită gratuit - să-mi fac eu una, știi colè, “manufactă”, cum i-am zis...

Eh, vise. Din astea mă adăp. Din utopiale.

Duminică 28 noiembrie 2010

Ei? Ia să te văd, douăzecișioptuleanoiembrie!

Momentul cel mai potrivit, nu pentru un bilanț - care: al nereușitelor? - ci al unei... slujbe de utopie: evreii organizează slujbe de blesteme a adversarului, a dușmanului, eu doar de implorare a soartei să fie ceva mai clementă cu noi, cu mine.

Biblioteca! Visul meu cel mai tenace (în vis...), cel mai social, nu doar cultural.

Ca de obicei, îmi încep dorința prin: “ziceam că...”.

Ziceam-că guvernării de la Chișinău îmi încredințează o clădire cu o grădină; în față și pe laturi grădina să fie o sugestie de parc: arbori mari, frunzoși, umbroși, cu aleile de acces pietruite, avînd câteva bănci, câteva mese, scaune - pentru lectură, pentru odihnă, pentru discuții cu vecinul...

În spatele ei: o grădină de zarzavat (sic), jumătate din suprafață: acoperită de sere (cu acoperișuri mobile și protejate de plase cu ochi mic, anti-grindină). Nu știu cât va... produce ea, dar știu că eu îmi voi petrece o bună bucată de vreme acolo, mutîndu-mă pe un scaun cu rotile (eh, picioarele), stropind ici, colo trăgînd leușteanul de frunze, să deie borșul împărătesc. Desigur, vor fi căpșuni, agriși, coacăze (rozincine?) - dar nu dovlecei. Da: tomatelor, ardeilor - mai ales celor iuți. Și parterelor de plante aromate. Și pomilor de talie mică: meri, peri, pruni, cireși, vișini - era să adaug: kiwi, dar nu știu ce înălțime au...

Și viță de vie. Poamă.

Bineînțeles: flori, flori, flori.

La parterul clădirii: Biblioteca propriu-zisă, în serviciu-liber, cu mese, scaune pentru cine dorește să lucreze; deasemeni ordinatoare, stații de internet, fotocopioze, scanere (acestea două din urmă într-o sală izolată). Dacă există trei nivele, al doilea va fi destinat arhivei, colecțiilor, posturilor de editare - deci a “redacției”. Al treilea nivel va fi al “sălii mari”: conferințe, concerte.

Re-revin la obsesia socială a Bibliotecii, fondul de cărți constituind doar o “ramură” a... complexului, celelalte, chiar de nu vor fi vizibile, vor juca un rol important:

Dacă proprietatea are și o clădire anexă, acolo vor fi amenajate:

- antena medicală și
- antena (nu i-am găsit un nume convenabil) alimentară.

Foarte-foarte importantă cea medicală. Va fi condusă de un medic generalist și va avea o secție de asistență, de “pedagogie” (prin conferințe, prin materiale distribuite fiecărui pacient) a, pe de o parte, educației sexuale a copilelor, adolescentelor, pe de alta o secție, deasemeni, de mare importanță, a depistajului bolilor (sau primejdiei de a le căpăta) ale femeilor care au lucrat în străinătate și au fost supuse ori doar expuse sclavajului sexual. Această a doua secție va fi condusă cu mână de fier (și de velur) de o femeie-medic. Ea va fi în contact permanent cu toate celelalte organisme din țară - și din vecinătăți - va face apel la instituțiile de cercetări (laboratoarele) și spitalicești, pentru urmărirea pacientelor.

Medicul generalist conducător al primei antene ar putea fi semi-voluntar (dacă acceptă), însă cel al antenei a doua: salariat plin, împreună cu personalul medical - va fi nevoie de 4-5 asistente, din care 2 de permanență.

[Am obosit - și totodată m-am rușinat - pentru că am intrat în detalii “tehnice” - dar cum altfel, când este vorba de... repararea (dacă mai este posibilă) a stării de bună funcționare - iată-mă tehnicizînd iar!) a “capitalului cel mai prețios” al unei comunități: femeia? Femeia, genitoarea, cea care este amenințată, nu doar de traumatismul condiției de roabă sexuală, nu doar de bolile pe care le-a contractat, dar și teribila, nedreapta năpastă a femeilor noastre: maltratările îndurate (în tăcere!) de la soți].

Sar la “antena alimentară” - nu voi scrie noutăți:

Ca unul căruia lectura, la bibliotecă, i-a provocat totdeauna o foame năpraznică, țin ca viitorii cititori ai viitoareii bibliotecă de la Chișinău să fie îndestulați și cu pâine pământească - în două moduri:

- în clădirea bibliotecii să existe, la parter, o încăpăre cu distribuitoare de sandvișuri, biscuiți, prăjituri, bomboane, covrigi (!), și cu băuturi calde: ceai, cafea, lapte, cacao, băuturi reci, în majoritate sucuri de fructe. Dar nu cu alcool. La prețuri simbolice, frecventatorii bibliotecii vor putea avea ce doresc - din ceea ce va fi...;

- pentru cititorii necesitoși, oameni în vârstă, cu venituri neîndestulătoare vor fi distribuite, pentru prânz, bonuri la un stabiliment din apropiere: restaurant, bodegă, cantină, ospătărie. Acolo vor primi o masă caldă completă (și un desert, un dulce-fără-zahăr, fructe). Pentru aceiași, la cerere, se va încredința, în sufertașe, mâncare pentru un membru - sau membrii familiei

rămași acasă; și pentru ei, la cină.

Atenție, atenție: “beneficiarii” să nu aibă nici o clipă impresia că li se face un dar... - neîndestul de meritat. În selectarea lor nu se va face anchetă, nu se va ține seamă de trecutul lor - fie activiști de partid, milițieni, securiști (enkavediști), care cândva făcuseră mult rău altora - pentru judecarea lor, există alte instanțe, alte legi. În “Momentul Bibliotecii” toți vor fi egali - de săraci, de flămânzi, de nefericiți. Cu nici un chip să nu li se reproșeze că vin la Bibliotecă, nu atât pentru cărți, cât mai ales pentru... mâncare. Dacă vor dovedi apetit și pentru lectură, li se vor împrumuta cărți din “fondul comun”, cel care poate fi... pierdut (o carte nu poate fi pierdută nici chiar atunci când este folosită la răsucitul țigărilor din foile ei).

Mă întorc la antena medicală:

Mulți frecventatori al Bibliotecii - dacă nu chiar toți - vor avea “probleme cu dinții”. Îngrijirea dinților persoanelor în vârstă devine o chestiune crucială, fiind legată de... cruciala alimentare. Oamenii - nu doar femeile noastre - au nevoie de o dentiție corectă pentru o alimentare corectă - presupunând că mâncarea va primi o semi-rezolvare, prin Bibliotecă.

Se vor încheia contracte de prestații cu cabinete dentare (ah, iar am căzut în ciubărul tehnicizator!), bineînțeles, plătite de Bibliotecă. Dacă se vor găsi dentiști sau laboranți (semi)voluntari, foarte bine, cealaltă jumătate de plată o vor căpăta pe lumea cealaltă.

După cum se constată, mă preocupă mai degrabă ne-mâncarea, ne-sănătatea eventualilor cititori ai Bibliotecii, decât cărțile ele însele.

Ba da, mă preocupă și ele, dar nu în primul rând.

Însă din moment ce eu am-zis-că, atunci să mă gândesc la:

O revistă (sau două, sau trei);

O editură - a Bibliotecii, care va scoate, nu doar cărți de ale mele, ci și volume de documente, destinate:

memoriei : volume de *istorie*, de care ducem lipsă

limbii române: *dicționare, gramatici, îndreptare*

Oamenii noștri au arzătoare nevoie de memorie, de recupe-rarea, de întreținerea ei, am mai spus, și de **limbă română**. Ocupanții ruși i-au oprimat, i-au presat - ei spun “repre-sat” - până când ținerea-de-minte - interzisă de bolșevici - le-a fost răzuită, suprimată. Puține sunt victimele (mai adevărat: supaviețuitoarii) capabile/i să povestească iadul prin care trecuseră, iar cei care să aștearnă pe hârtie măcar “O zi din viața lui Ivan Denisovici” și mai puține. Va fi salvat din/prin memorie, dar cu atât mai prețios ce se va păstra. Și cu basarabeni deportați

s-a petrecut botezatul “sindromul Stockholm”, simpatizarea între răpitor și răpit, între victimă și călău.

Nu am înțeles întâmplarea unui represat, unchi al lui N. Dabija, deportat fiindcă... avea casa acoperită cu tablă (!) și care, “întors la baștină” și-a făcut o casă și mai frumoasă, iar la “sfeștanie” a pus și portretul lui Stalin pe fronton... Întrebat de ce l-a pus la loc de cinste pe călău, Moș Terinte răspunde:

- Pentru că el m-a făcut om. Dacă nu mă trimitea în Kazahstan, nu mai ajungeam eu cavaler al Ordinului „Drapelul Roșu de Muncă”. El m-a învățat că totul în viața asta depinde numai și numai de mine, că dacă am să fiu harnic și ascultător, n-o să-mi poată face nimeni nimic. Dacă nu aș fi trecut pe atunci aproape zilnic prin moarte, prin foamete și sete și rămâneam în sat, astăzi aș fi semănat și eu colegilor mei de școală, care, uită-te și tu, așa și n-au putut să se descurce în viață...

Nu mi-a plăcut deloc, dar deloc pătărană, cu atât mai puțin “lecția” trasă de victimă, anume: dacă nu te lași pradă disperării și ascuți tot ce ți se ordonă, până la urmă scapi - ba îl cinstești chiar pe Stalin, de ce nu: îi mulțumești din inimă pentru ce ți-a făcut ție, comunității tale, poporului tău. M-a întristat relatarea lui Dabija, dar mai ales comentariile care dovedeau, fără tăgadă că aceia fuseseră demult *reeducați* (fără Pitești), condiționați pe viață, prefăcuți în roboți.

În acel al-doilea-rând Biblioteca va organiza, va patrona selecții de studii pentru elevi, pentru studenți, pentru profesori la primii pași ai lor. Cum? Nu pot spune în detaliu, presupun că prin burse, pe loc, prin recomandări față de instituții din alte țări.

Dar liniile directoare să fie: **memoria și limba**.

Cât va costa o asemenea Bibliotecă?

Nimica toată - dacă o patronează și finanțează statul.

Pe termen semi-lung, va deveni chiar rentabilă. Numai că guvernării nu au răbdare, nu respectă *lungul* timpului, cer rezultate pe loc - “bine, pentru mâine, dar nu mai târziu!”

Până atunci eu voi fi murit de cinci ori.

*

Voronin : frate cu Diacov în materie de limbă română:

“«Voi, jurnaliștii, ar trebuie să promovați o atmosferă de **calmitate**» (subl. mea, P.G.), a spus Voronin, ieșind de la o secțiune de vot, agasat de întrebările jurnaliștilor.

Să fie din “limba *maldavinească*” a lui Stati și a lui Stepaniuk termenul **calmitate**? Ca pluralul de la cap: nu capete, ci **capuri**, în limba - ba chiar și în... capul - lui Diacov?

Luni 29 noiembrie 2010

Să fie într-un ceas (de noapte) bun!

După toate semnele cei buni nu au pierdut de astă dată.

Rămâne de văzut ce au învățat din ne-pierdere, fiindcă voroninii, tcaciucii, smirnovii, putinii mârâie cu dinții suflecați și se zbat în lese.

Îmi moderez bucuria, din obișnuință. Prea multe desiluzii, or desiluzia nu ți-o poate pricinui dușmanul, ci aliatul, prietenul, fratele. Mă străduiesc să-mi strunesc satisfacția: prea multe, destule mi-au fost și mie dezîncântările - ca să mă alint și eu pe franțuzește.

Bine: nu va coborî raiul pe pământul nostru cel frământat de ciubotele rusești, spurcat de trădările fraților noștri. Dar oame-nii vor începe a crede incredibilul: Fiara a fost oprită de a mai ataca. Nu a fost învinsă, dar iată, a stat în puterea unui petic de hârtie: buletinul de vot - de a o opri. Cu cât ne mulțumim noi, minimaliștii (menșevicii), românii! Sărbătorim o ne-înfrângere (a câta?) ca pe o izbândă. (...)

Luni 29 noiembrie 2010

M-am ținut de alegeri și am uitat Biblioteca...

Stupii de albine (se poate una ca asta?). Cum de le-am uitat pe ele, dragele albințele? Doi-trei-cinci-șapte stupi, în grădina din spatele clădirii. Ziceam: o mică baterie de stupi.

Și altă uitare - de neiertat: librăria! Unde-i librăria? Dar ea are importanță egală cu a Bibliotecii!

Ziceam că există, la stradă, o construcție. Dacă-i prea mică, o mărim! Eventual o etajăm. În corpul ei va fi plasată și locuința portarului - persoană importantă la un asemenea așezământ, chiar dacă la o bibliotecă nu-i nimic de furat; sau tocmai de aceea: fiindcă rămâne ceva de distrus: cărțile.

Am rămas traumatizat de distrugerea cărților. Motiv pentru care sar la bătaie când aflu... Pe naiba! L-am bătut eu pe Liicheanu pentru că mi-a trimis la topit **Culoarea curcubeului**? I-am ars eu măcar un genunchi în coaie, dublat de un cap în gură? Fie și o nevinovată trimitere în mă-sa de cobilițar-de-cărți? Nu.

Îmi promisesem să nu uit "ceva" în legătură cu Biblioteca. Am uitat.

Probabil era o re-revenire la scopul Bibliotecii: deșteleni-rea memoriei și a limbii române în Basarabia.

*

Vesti ne-bune - la orele 11 o prietenă epistolară de la Chișinău, îmi transmite:

“(…), as vrea sa fie buna ziua si sa nu va intristez, dar rezultatele sunt altele, mai urâte decat sondajele. Bunei de prin sate ne tradeaza in continuare. Știu rezultatele parțiale de la 2.00 noaptea si desigur sunt infrigurata. Depindem acuma de ce fel de coalitie se va face. La 15.00 e sedinta guvernului, urmatoarea dupa 11 noiembrie [desigur: “după 11 *decembrie*”]. Sa vedem si de acolo ce aflam.”

Dar, Domnule, am mai trăit, acum doi-trei ani, o răsturnare asemănătoare a rezultatului electoral, numai că nu ne privea pe noi români.

Înseamnă că s-a dus pe apa Bâcului Biblioteca mea, cu tot cu cărțile pe care speram să le editez la Chișinău. Când nu-i noroc, nu-i și mă gândesc cu strângere de inimă mai ales la disperarea oamenilor de acolo, căzută ca o ghilotină pe gâtul lor după câteva ceasuri de euforie a speranței... cât-pe-ce-să-fie-împlinită.

Acum va apărea o altfel de ură: nu de-clasă, nu de-rasă, ci de...vârstă, cum a spus prietena mea: “*Bunei de prin sate ne trădează în continuare*”. Tocmai îmi scrisese Flori Bălănescu despre un reportaj de la Mana, difuzat la TV București: o babă recunoștea că votase cu comuniștii “pentru pensie” - iată Cheia Raiului!

*

Norman Manea îmi face onoarea de a mă - nu direct antisemitiza, ci de a... regreta că nu sunt suficient antisemitizat - **de alții**. În *Curierul de Est*, dialogînd cu Eduard Kanterian:

“Merită subliniată, în schimb, rezonabilitatea și seninătatea cu care sînt privite două personalități literare suspectate, de la o vreme, de „antisemitism” pentru atitudinile publice în răspăr: e vorba de romancierul german Martin Walser (iritat de persistența culpabilizării germanilor pentru crimele hitleriste) și de Paul Goma (elogiat cavaleresc pentru intransigența sa etică și protestatară din timpul dictaturii, fără a fi blamat prea sever pentru evaluările riscate din Săptămîna roșie și din scrierile confesive postdecembriste).

„Nu cred că Walser e neapărat antisemit. A avut o reacție de iritare: pînă cînd o să fim prezentați numai drept niște criminali și barbari? Nu sîntem numai asta!”

Asta - doar asta - și atît despre Walser? Despre care *nu crede că este antisemit*... Ce drăguț, ne-crezătorul Norman Manea!

În schimb, despre mine... Să aflu *ce anume nu crede?*, ca să știu de ce **mă acuză** (cunosc acuzația!) - fără a mă numi?

„Obsedat pînă la detaliul minor de «etica perfectă», ca un arhanghel îndîrjit și solitar (jurnalul său stufos și dilatat a ajuns la proporții plicticoase),

Goma și-a scrutat rareori erorile și exagerările proprii și a abandonat, prea des, reflecția dubitativă și judecata detașată, senină, obiectivă. (...) Săptămîna roșie i-a consolidat trista faimă de nou antisemit, facilitată și de unele grăbite declarații anterioare ale sale. Goma scrutează în acest text incendiar o situație complicată și extrem de interesantă, într-un mod simplist și cu un limbaj pamfletar. Este vorba despre comportarea populației evreiești din Basarabia la intrarea trupelor române și a celor sovietice. Asemenea situații fluide duc, uneori, la răbufniri ostile, îndelung mocnite – vezi faimosul caz polonez Jedwabne, din cartea lui Jan T. Gross (...) *Nu pot, totuși, să-l așez pe Goma lângă A.C. Cuza, Codreanu, Antonescu, Vadim Tudor*“ (subl. mea, P.G.).

Ce spuneam! Se putea ca N. Manea să nu cedeze ticului evreiesc de a eticheta pe oricine, pentru orice : «antisemitule!», dar Doamne ferește fără citate, fără argumente în acuzație, în blesteme rituale?

Am înțeles: băiat binecrescut, nu mă poate pune **lângă** - dar așa, neputînd, mă pune (parcă ar fi Liiceanu, apărut de Monica Lovinescu și de Dorin Tudoran: «Nu se poate ca Gabriel să fie în stare să-ți trimită cartea la topit!» - dar s-a dovedit că Gabrielul lor a fost în stare; fără eforturi deosebite)! Ce-i poți răspunde mormolocului Manea, motanului cu perii mai otrăvicioși decât țepii unui arici? El nu atacă direct, ci totdeauna de după gard - mai contimporan: de după Zidul Ierusalimului, el nu se expune, producînd probe: citate, ci lansează insinuări-acuzatoare; el nu riscă să te pună lângă un rău exemplu, însă pretinzînd că nu te pune... te-a și pus. Șoșotind, șoșoptitorind, ca să nu ne-auză dușmanul comun... Dar care-i “dușmanul comun”: comunismul? Doamne ferește!, în concepția despre lume și viață a lui Norman Manea, dușmanul este, ca chifteaua lui Bulă: numa' unu/una: *nazismul* și numai nazis'..., pardon, pre limba lui - pre limba lor a *lor* falsul termen: “fașizmul”.

El, îndelicato-vițios nu mă pune “**lângă** A.C. Cuza, Codreanu, Antonescu, Vadim Tudor” - nuuu, Doamne ferește, cum să facă el una ca asta?, “să pună în mîna dușmanului un ciomag” cu care acesta să-i dea peste bot, lui, ca unui mincinos calomniator ce este?, ci, în stilu-i îngălat, mototolit, morfolit, moșmondit, târcolit, “acoperit”...- dar pretinzînd fățarnic și prosteste că... *nu-mă-pune-lângă* (i s-a observat subtilitatea de stîlp de telegraf?) - m-a și pus **lângă** cei numiți-prin-ne-numire: A.C. Cuza, Codreanu, Antonescu, Vadim Tudor!

Metoda lașului, a ilegalistului din moși-strămoși, cunos-cînd un singur mod de a comunica, învățat în familie: *cod secret de spionaj*...

Nu mă poate înghiți, cu atît mai puțin ierta de cînd, la Madrid, la un colocviu, am întrerupt ieremiada sărmanului exilat

de profesie și prin tradiție, întrebându-l: *Când, de unde, unde a fost el exilat? Din București la Berlin, cu o bursă și cu pașaport românesc, pe atunci: résérist?* “Exilatul” s-a simțit ultragiatic, negat: cum de îndrăznește un biet *goi* să-i conteste Majestății Sale, Evreul, onoarea, intușabilitatea, “statutul de exilat perpetuu”?

Ei, bine, *goi*-ul de mine îndrăznise să-i ceară să rostească - limpede, audibil, nu după obicei, șoșotit - **adevăru-adevărat, și nu “adevăru de rasă”** al său:

Era el ce pretindea: un exilat?; exilat cu un pașaport al țării din care pretindea că fugise?, dacă nu, să declare că mințise.

Evident, nu a răspuns: ce să fi spus: adevărul? N. Manea și adevărul! Care “adevăr”? vorba rusului negînd cu hotărîre furtul caprei («Kakaia kapra?»), pe ruseasca românească) cea pe care tocmai o belea, după ce o sodomizase prin părțile neesențiale?

Că tot am adus vorba de acel colocviu de la Madrid: ține minte Manea refuzul lui Nedelcovici de a-i atinge mîna întinsă? Cum așa: se teme că *se va afla adevărul?*, chiar de *se află*, să nu fie rostit cu glas tare, altfel rostitorul riscă să fie pedepsit prin holocaustizare, antisemitizare, deci deklasare, deci moarte civilă, pentru un scriitor tăcere mortiferă - tot el, pentru că îl demascase pe mincinosul scriitor (însă evreu) Manea?

Cu acea ocazie am aflat că, în urmă cu câțiva ani, la București, într-o ședință a Uniunii Scriitorilor în care Nedelcovici fusese pus la zid pentru trimiterea în Occident a unui manuscris refuzat în Orient - i-l editasem în colecția mea de la Albin Michel - viteazul Manea doar că nu se băgase sub scaun, de frică să nu i se ceară să spună (în public!) că avea știre de demersurile, legale, ale colegului său? Eu, la Madrid, intervenisem, fără succes, să aplanez conflictul căcăcios, provocat de lașitatea legendară a lui Manea, de fricozitatea pe care o folosea cu o verificată viclenie de broască țestoasă și nu mai puțin de tradiționala-i înclinare spre minciună:

La scurt timp după ce părăsise România, venit în vizită la noi, la Paris, timp de un ceas și ceva ne-a torturat cu lamentările-i ieremiice (pleonasm admis), cu acușările fără nuanțe la adresa colegilor de scris, români, “care nu se solidarizaseră cu el, persecutatul: «fiindcă sunt evreu»”. Până când mi-am dat seama că, de la începutul litaniei agitase un teanc de tăieturi din presa din țară... (nu l-am întrebat dacă, în 1977 el, Manea, se solidarizase cu Goma, nu neapărat pentru că ar fi fost capabil să întrebe: «De ce să mă solidarizez cu tine? Ce ți se întîmplase în 1977?» - fiindcă pe el îl interesează numai suferințele sale, de evreu, nu și

suferințele neevreilor). L-am întrebat ce sunt acelea. Mi-a răspuns că niște hârtii fără valoare, însă când i le-am luat din mână și mi-am aruncat ochii peste ele...

Atunci am pătruns *natura* lui Norman Manea: fără să-și dea seama - înclin să cred că puțin îi păsa - ținuse în mână, la vedere, tăieturi de presă, articole scrise la București și în provincie, semnate de colegii săi, scriitori români, în care era apărât plân-găciosul, pârâciosul celor care nu se solidarizaseră cu el, «fiind-că sunt evreu» - dar continuând a le reproșa... nesolidarizarea!

Nu știu dacă séjourul la Berlin al “exilatului” Manea a coincis în timp cu cel al “surghiunitului” (apud S. Damian) Crohmălniceanu în același Berlin, însă presupun că “exilatul” nu avea ce face cu sfaturile “surghiunitului” Bacil Kroch cum anume să-și confecționeze, pentru peste-Ocean, scurta-i autobiografie, el fiind deja tobă de bibliografie americană, bellowiană (studiată la Berlinul amarului exil). Apoi Eliade murise, așa că Iepurilă Manea putea să iasă liniștit din buruieni, să dea cu piatra. Curajos, Norman: ajuns în Occident, nu a demască, nu a acuzat defel comunismul din România (de care se plângea pe toate drumurile în mormăielile sale private, botezându-l “naționalism ceaușist”), ci “fașismul” de care pretindea el și ai săi că fusese și rămăsese infestată întreaga societate românească, în special intelectualitatea, *cea complice la Holocaust!* Și-a ales și ținta potrivită, fiindcă Eliade nu se mai putea apăra, murise...

Ajuns aici, mă întorc la afirmațiile sale din dialogurile cu Eduard Kanterian:

Rezemat pe care documente a avut nerușinarea de a vorbi, el, Manea despre “comportarea populației evreiești din Basarabia la intrarea trupelor române și a celor sovietice”? Ce a vrut să comunice prin acea improvizație voit neglijentă, intenționat confuză? Ce semnifică *și-ul*? Pune el, Manea pe același plan tragică, umilitoarea retragere a trupelor române, *în iunie 1940*, din provinciile cedate și, imediat, devansând înțelegerea dintre România și URSS, operațiunea festivă de ocupare (ocupanții ziceau: “libe-rare”) a terenului părăsit de armata română în Săptămâna roșie de sânge și de lacrimi ale noastre, de huiduieli, de insulte din partea “narodului trucidat”, de lapidări, de spurcare prin conținutul oalelor de noapte, păstrate pentru aceste “acte revoluționare”, de linșaje și de răpiri ale soldaților care nu aveau voie să se apere (ordin strict de la comandamentul românesc) - și aproape numaidecât de chiuiturile de bucurie ale evreilor care îi întâmpinaseră pe invadatori cu: “**Bine ați venit, v-am așteptat 20 ani**”!? Și în iulie 1941, după an an de coșmar de teroare

bolșevică, mai ales prin evrei, fuga glorioasei Armate Roșii, după devastarea, incendierea, dinamitarea, jaful bine organizat a ce mai rămăsese din Basarabia și din Bucovina de Nord? Partenerul de dialog, Kanterian posedă el, în buzunarul interior al vestonului sau în servieta de la piciorul mesei documente dovedind că evenimentele nu se petrecuseră așa cum le-am relatat eu, în eseu **Săptămâna Roșie** - ci după varianta holocaustologilor de pretutindeni: «Ba chiar dimpotrivă!»? Un elev de primară nu ar lipi, prin și cele două evenimente, însă Manea nu este un elev puturos, ci un adult mincinos, crescut în minciună și în ură față de ne-evreu, mai ales față de român - cu atât mai grea, mai intensă, mai de-rău-făcătoare (ca și la ultramincinosul Wiesel), cu cât nu românii l-au arestat, nu românii l-au internat în lagăre din Transnistria - ci... «Ba chiar dimpotrivă»: nemții. Însă, ca și pentru evreii unguri românii trebuiau desemnați ca vinovați («Românii au ucis, au ucis, au ucis!», după calomniatorul laureat al Nobelului pentru Pace, Wiesel, **acuzându-i pe românii din Ardealul de Nord, ocupați și victime ale ungarilor**). Astfel contestă el, Manea “comportarea” (populației evreiești) din acel “moment” care durase un an încheiat: 28 iunie 1940-15 iulie 1941? Mai degrabă intenționat amalgamează, după odiosul obicei al holocaustologilor și al transnistrologilor, vezi-l pe Laszlo Alexandru, timpurile, nu doar gramaticale, ci și raportul victimă-călău (ocuparea provinciilor noastre de către bolșevici și, *după un an de teroare, de asasinate, de deportări, de moarte*, liberarea lor de către germani și români), încercând să semene confuzie în spiritul cititorului. Astfel Manea își ia cu de la sine putere “dreptul” de evreu, scutit de precizarea necesară, obligatorie pentru orice participant la un dialog cinstit, european, nu la un monolog sovietico-sionist: *administrativ și... represiv: Bucovina, Herța și o parte din nordul Basarabiei se aflau sub control german, iar familia sa fusese deportată în Transnistria de către autoritățile militare germane.*

Cu ce drept tace ca un pește (fiert) ceea ce nu-i convine, incriminând ce-i convine lui și alor lui : **responsabilitatea românilor în masacrarea evreilor sub comanda nemților - însă executată de ucrainenii?** Cu ce drept? Cu dreptul Evreului? Dar cunoaștem “dreptul evreului”, de la Wiesel: eu îl acuzasem că mințise, afirmând că, în aprilie 1944 evreii din Sighet fuseseră arestați de jandarmii români, iar el, încolțit...- Wiesel încolțit de cine, de ce? de propria-i conștiință?, dar are el așa ceva?-, dovadă: nu și-a recunoscut eroarea în scris, ci i-a șoptit la ureche, lui Shafir, cu gura strâmbă, grijuliu să nu-l audă și alții: «*Am spus adevărul într-un roman*»... Rezemat pe care documente formu-

lase Manea acuzațiile contra românilor? Pe nici un document, doar pe afirmația lui, ca evreu, ca și pe ale lui Wiesel, R. Ioanid, Ancel, Șafir, A. Florian, Matatias Carp - mincinoși dovediți - și Kanterian: martor tăcut, deci consimțitor la falsificarea adevărului (mi-a amintit de Mircea Mihăieș, “dialogînd” cu V. Tismăneanu, cu N. Manolescu și publicînd cărți, însă rolul său rezumîndu-se la ținerea convenabilă a microfonului în dreptul gurii vorbitorului)? După obiceiul necinstit al holocaustologilor, Manea și Kanterian inversează cronologia faptelor, pentru a-i putea acuza pe “fașiștii români” de a se fi răzbunat pe evreii care, vreme de un an terorizaseră, agresaseră, în slujba ocupanților ruși, atât armata în retragere, cât și pe nefericiții *goi*, ne-evreii rămași la cheremul lor, al evreilor, auxiliari ai rușilor, în Teritoriile Cedate? “Asemenea situații fluide duc, uneori, la răbufniri ostile, îndelung mocnite – vezi faimosul caz polonez Jedwabne, din cartea lui Jan T. Gross”, ne dă în cap Manea cu “opera” lui Gross, dovedită demult cel puțin îndoielnică, dacă nu de-a dreptul diversionistă.

À propos de aceasta: de ce se preface N. Manea a nu fi citit mărturia lui Vasili Grossman **A writer at war**, tradusă și publicată de doi americani, Antony Beenor și Liuba Vinogradova? După cum știe până și Manea - doar în America trăiește el - Grossman, autorul tulburătorului roman **Viață și Destin**, nu este chiar “antisemitul” Norman G. Finkelstein, dar nici fratele geamăn al criminalului Ehrenburg, chiar dacă imediat după război a fost, alături de el, coautor al “Cărții negre” pe care se reazemă holocaustologia contemporană. Și totuși, corespondentul de front Grossman (nu doar politruk-special, “înger-răzbu-nător” ca Ehrenburg, cel care îi îndemna pe ostașii Armatei Roșii să violeze “nemțoiaca”, indiferent de vârstă, să-i nimicească pe “*niemți*”, indiferent ce ar fi făcut sau ar fi fost) - a lăsat și însemnări despre masacrele evreilor de la Odessa și de la Domanevka, teritorii administrate de români.

Or în legătură cu acestea Grossman scrie adevărul: *Armata română a intentat proces făptașilor - polițișii ucraineni*. Însă după război sovieticii au decis: să fie judecați românii! De ce tace astfel de adevăruri? Fiindcă acestea îi deranjează pe evrei, ca Manea, care au făcut fond de comerț din suferințele semenilor, din culpa atribuită românilor?

Iată, oricât de indignat, de rănit de minciunile sale, devenite acuzații de holocaustolog dobitoc, înfumurat, asigurat că nici un *goi* nu va îndrăzni să-i dea o replică sau o labă peste bot, eu nu-l “așez” pe Norman Manea lângă congenerii săi...

...Ana Pauker, Roller, Răutu, L.Tismăneanu, Nikolski,

Chişinevschi, Novicov, Radu Florian, Bruchmann, Valter și Petre Roman, Brucan, Perahim, Sorin Toma, Bunaciu, frații Oigenstein: (Leonea, zis “Răutu”), Mișa, tatăl băieților Oișteanu; nici lângă Niculescu-Mizil, Pavel Țugui, C. Nădejde, Ștefan Voicu, Vitner, Moraru, Șelmaru, Socor, Tertulian, Bratu, Geta Horodincă, Mândra, Iosifescu, Baranga, pentru a rămâne “în ramură”;

Nici alături de Nina Cassian, de Ofelia Manole, de Maria Banuș, de Veronica Porumbacu, de Ghizela Vass, de Ilka Melinescu, de Ana Toma (Grossman, tovarășa de viață a lui Bodnarenko, apoi a altor tovarăși); nici alături de tovarășul poet Eugen Frunză, de Horia Liman, de Sergiu Fărcășan, Nestor Ignat, Wald - ei, da, Henry Wald...;

Nici alături de Pavel Apostol, ucenicul și turnătorul lui Blaga, nici alături de Mirodan, turnătorul lui I. D. Sîrbu; nici alături de securiștii dezinformatori Stark și Em. Valeriu - și a celorlalți mari criminali evrei ca “teribilul Mendelowicz”, cum îl zugrăvea chiar Wiesel - zis Amos Manor (?); nici lângă Strul Mauriciu, torționar sadic; nici lângă G. Goldenberg, comandantul NKVD Orhei, cel care se ocupase, nu doar de tata, arestat în ianuarie 1941, ci și de elevii care arboraseră un drapel tricolor, jumătate dintre ei fiind executați; poate doar lângă nesfârșitul intelectual și turnător (și al lui Noica), pe nume Zigu Ornea.

Și nu am chef să-i explic lui Manea pentru ce jurnalul meu “stufos și dilatat, /a/ ajuns la proporții plicticoase”(dacă l-a plictisit până și pe răbduriul Manea, să nu-l fi citit, simplu!) - fiindcă el știe, dar el tace. Dacă aș fi avut voie, nu de la alde Manolescu și de la Patapievici și de la Liiceanu - ci de la Wiesel, de la Oișteanu, de la Zalis, turnător veteran, de la Ed. Reichman turnător veșnic tânăr, de la M. D. Gheorgiu, nu doar mărunț turnător, ci denunțator odios, de la “prieteni” Ion Vianu și Laszlo Alexandru - să capăt, nu autorizația de a publica, ci “permisiunea” de a nu fi interzis (nuanță) în oricare periodic, în oricare editură din țară - atunci nu aș fi avut nevoie de o astfel de dilatare (!), deci nu l-aș fi plictisit pe iubitul meu “confrate” Manea.

Cedez însă “exemplului” dat de dânsul (prin absență!) și **îl așez** eu pe el la masa rotundă a recentului Salon al cărții Gaudeamus - **lângă Paul Cornea**. Să nu facă Norman pe August Manea și să se mire, nesfârșit de ofensat, grozav de indignat :

«Dar ce a făcut atât de reprobabil Paul Cornea, un om atât de cultivat?» - cum întrebuse inocentul, neinformatul, analfabetul Liiceanu, după ce, la Aix-en-Provence, părăsisem scaunul de la tribună și chiar sala în momentul în care Crohmălniceanu mi se așezase, cu nesimțirea-i legendară, alături:

«Dar ce a făcut Crohmălniceanu atât de reprobabil - un om atât de fin, de cultivat?».

Dacă Norman Manea va dovedi că este un nerușinat fără frontiere și va pretinde că nu știa, bietul, ce anume făcuse tovarășul **Paul Cornea** la viața lui de activist fanatic, feroce, bolșevic, dușman al “vechiului”, la tineret, la-cultură, la-învățământ, cu epurările (de oameni), cu-epurările de carte, cu *poreadka* sovietică în tot ce ținea de spirit, îl las acolo, pe scaunul rușinii **lângă** unul dintre distrugătorii învățământului, ai culturii din România ocupată de ruși: tovarășul **Paul Cornea**.

În încheiere îi divulg un secret, tot din Vasili Grossman extras - de ce se preface că nu-l cunoaște?:

„În 1932, zece ani după războiul civil, campania dusă de Stalin împotriva chiaburilor și pentru colectivizarea forțată a agriculturii a provocat o mare foamete și moartea a șapte milioane de oameni. (...) Agenții staliști au răspândit zvonul că evreii au fost de vină pentru această foamete. Acest factor ar putea explica mai târziu entuziasmul cu care ucrainenii i-au ajutat pe germani la masacrarea evreilor.”

*

Voronin: o conferință de presă la care el va vorbi în rusește. “Liderul comuniștilor, Vladimir Voronin, susține un briefing, la această oră (15, ora Chișinăului). Acesta vorbește în rusă, menționând că „sunt prezenți mulți jurnaliști vorbitori de limbă rusă”.

Nu se va fi găsit nici un jurnalist să-l întrebe:

«Câți jurnaliști vorbitori de rusă vor fi fost le “briefingul” tovarășului Voronin: o divizie de blindate? Trei ?»

Marți 30 noiembrie 2010

De când am primit volumul omagial “Paul Goma 75” - să tot fie câteva săptămâni - mi-am propus să scriu câteva cuvinte de... iubire fraternă la adresa unora dintre participanți.

De Flori Bălănescu nu mai vorbesc, ea este inițiatoarea și îngrijitoarea volumului.

De primul din prima secțiune: Chris Tănăsescu pentru întâia oară auzeam de el, dar, Doamne, ce plăcere să constat că omul mă citise și încă bine de tot, ținea minte “mărcile” mele și le bine-folosea;

Al doilea: Viorel Ilișoi - cu el sunt prieten (numai epistolar, din păcate) din 1992, când a scris scrisul despre Mana - chiar acest text a fost inclus în culegere (iar eu aștept volumul de proză, al acestui foarte bun scriitor). De când cu aventura Tofan, i-am

ascultat înregistrarea: excelent cititor al produselor mele și l-am rugat să o facă el (în locul meu, devenit nefolosibil) citind “Din calidor”. Am aflat - de la Flori Bălănescu: fiica sa, Elena este și ea “împătimită” (ce cuvânt oribil!) de scrisul meu, ce bine-ar fi dacă și-ar afla și ea un loc în preajma lui Tofan;

Al treilea. Mihail Vakulovski, “fiul meu adoptiv”. El afirmă că între tatăl lor și mine erau/sunt multe asemănări, Dumnezeu să-l ierte pe Alexei;

Mai departe: există și alte texte interesante, bune, dar eu mă opresc deocamdată la Bogdan Ghiu: “Gomarea lui Goma”, la Radu Botta, cel execrat de Pleșu, de Patapievici; la Michel Astner, disponibilul traducător, punându-l la punct pe Ștefan Agopian - cel care nu numai că afirma că nimeni nu-l poate citi pe Goma, dar își îngăduia să facă jocuri de cuvinte dubioase cu titlurile cărților mele (“Prostinato”); Mihai Rogobete cu “P.G. după Borodino”; un alt necunoscut mie: Ionel Bușe, în fine - în această secțiune) textul cald, fratern al lui Radu Aldulescu.

I-am înșirat pe autorii despre care aș fi vrut să scriu mai pe larg, mărturisindu-le *comunicarea* cu ei - dar iată: au intervenit alte evenimente, accidente, impotente și n-am reușit. O voi face mai încolo, ; atunci voi scrie mai cu seamă despre femeile mele, cele care au scris suroral despre scrisul meu, indiferent dacă mi-au rămas fidele ori și-au găsit perechea cu altul: Marta Petreu, Nicoleta Sălcudeanu, Anca Hațiegan, Sanda Cordoș...

Miercuri 1 decembrie 2010

Azi mă simt ceva mai puțin rău. Ba chiar bine: Filip mi-a meșterit un nou site, prezentabil și... bine prezentat chiar de el, prin câte un fragment din conținut. Aseară, deși istovit de munca de preste lună (ce lună grea, noiembrie acesta!) și de satisfacția de a vedea Jurnalul ian-nov instalat - tot de el - m-am relaxat (!), plimbându-mă puțin prin pădurea internauticaldă: am constatat, pentru a *n-a* oară că deși “confrații” cei răi și-au dat mână cu mână și mi-au barat calea spre edituri - ce să mai vorbesc de periodice! - cu ajutorul lui Dumnezeu și al minunii sale: internetul, am reușit să pătrund și eu la lumină. Desigur, nu mă pot compara cu “directorii” care se află tot timpul la tribunele nației, perorînd despre nișica - după obicei-le - dar îmi pot număra și eu “cititorii” clandestini, cu unitățile: trei, cinci, uneori chiar șapte într-o singură zi! Le-am zis: clandestini, ca pe vremurile eroice dinainte de “rivoluția românească” când, a ne frecventa pe noi, bandiții de la Paris era o faptă înalt penală! - astfel s-a, construit, cu migală, dar cu eroicitate cultura cea înalt rezistentă oprimării spirituale («Păi știi tu cine-s eu? Io ascultam Europa

liberă și, când am fost la Paris într-o excursie, i-am dat un telefon Doamnei Monica, felicitînd-o pentru activitatea depusă și urîndu-i noi succese la microfon - nu mi-am deconspirat numele, că tot nu i-ar fi spus nimica, dar vorba e că am avut curajul românesc să-i telefonez!»).

Vorbeam de internet, bărcuța mea de cauciuc, salvarea de la moarte a... scriitorului de mine. Internetul, față de care, rob al scrisului pe hârtie, la început nu aveam încredere. Noroc de Oleg Brega, el mi-a făcut, aproape cu forța, un colț pe site-ul lui, iar câțiva ani mi-a fost singurul mijloc de exprimare. Noroc apoi cu Dan Culcer: pe lângă salutara acțiune de a-mi scană o bună parte din jurnale, din alte cărți, m-a publicat pe *Asymetria* lui - și bine mi-a făcut!

Nu în ultimul rând datorez internetizarea, ca supraviețuire lui Filip: el mi-a făcut, uneori împotriva voinței/dorinței mele site-ul prim, mi l-a... umplut, mi l-a îngrijit, ca acum să-mi dăruiască (de ziua mea!) noul site, se pare... excelent făcut.

Ce bine e când există un Filip la casa Gomului!

Citind pasajul în care Manea vorbește de jurnalul meu - lung, plicticos -, Filip mi-a reproșat că la alte jurnale eu însumi am scurtat, am suprimat pasaje întregi. M-a sfătuit să le las așa: cititorii, dacă se plictisesc, să caute altceva, la alții, pe acesta nu au dat bani ca să pretindă să fie mai scurt, mai larg, mai adânc - mai literar, mai albastru - ca al lui Balotă...

Are dreptate. Așa am să fac.

Joi 2 decembrie 2010

Mă irita, mă sâcâia o întrebare ticăloasă:

«Ce/cine îl determinase pe fostul meu (bun) prieten, Dorin Tudoran să intervină în dezbaterile “din Moldova”, cum se exprimă el, ca fost funcționar american **în Basarabia, la Chișinău**, “pe probleme”..., cum ar zice - chiar zice Marius Oprea - electorale? Deși viața-și-destinul meu nu atârna de răspunsul la această chestiune crucială - iat-o: “*Toate alegerile sunt cruciale pentru o țară ca Moldova*”-, mă chinuia, ca o muscă de tipul Boris Mehr, nu adâncitura gândirii poetului, ci neputința mea de a răspunde la întrebarea pusă mai sus: “Ce/cine îl determinase pe Tudoran să se bage în vorbă, cunoscut fiind faptul că el nu are nimic de comunicat “pe problemă”, el neavînd nimic de comunicat **despre Basarabia**, cum nu a avut în cei șapte ani cât a stat acolo. Adevărat, dar ce se petrecuse înainte de intervenție? Ce eveniment ar fi putut provoca luarea la cuvînt a sa ? Nu intervenise neîntrebat, un jurnalist îl chestionase, dar de ce apelase jurnalistul chiar la Tudoran, pentru a ne împărtăși

experiența-i de viață diplomatică (?), la Chișinău?

Am evitat să atac direct subiectul, pentru a mă pedepsi. Chiar într-atât de bătrân, ramolit să fi ajuns, încât să nu țin minte că “evenimentul” bănuț a fi - nu, doamne ferește: determinat, nici măcar sugerat, ci doar pus în situația de a...

În fine, mi-am adus aminte “evenimentul” care mă intrigase înainte de luarea lui la cuvânt în care ne anunțase profunzimea:

“Toate alegerile sunt cruciale pentru o țară ca Moldova”!

Ca să vezi! Explicația stătea aici, după ușă:

“Protestul contra emisiunii din 21 noiembrie 2010 a Eugeniei Vodă în cadrul careia jurnalistul Ion Cristoiu a făcut unele afirmatii inacceptabile cu privire la "moralitatea" lui Corneliu Zelea Codreanu, fondatorul miscarii legionare din România, personaj pe care l-a prezentat ca erou romantic” - am copiat enunțul.

Cine a lansat “Protestul”? Iată cine:

*“Dinu Adam, scriitor; Gheorghe Campeanu; Vera Cimpeanu; Alexandru Florian, sociolog; Mihai Dinu Gheorghiu, sociolog; Radu Ioanid, istoric; Maximilian Mario Katz, economist; Marius Lazar, sociolog; Liviu Rotman, istoric; Michael Shafir, politolog; **Dorin Tudoran, scriitor.** (subl. mea, P.G.)*

Lista pentru semnarea acestei scrisori a fost lasata deschisa. Cei care vor sa semneze se vor adresa lui Mihai Dinu Gheorghiu la adresa mihaidg@yahoo.fr ”

Faptul că nu știu cine-i protestatarul “Dinu Adam, scriitor” nu are importanță, nici el, “Dinu Adam, scriitor” nu știe cine-i Goma, ceea ce, deasemeni, nu are; important este că inițiatorul, sigur redactorul textului protestatar ca și păstrătorul lui este Mihai Dinu Gheorghiu - nu l-a dat la *Le Monde*? Doar acolo și-a publicat **denunțul** prin care cerea să fie expulzat din Franța, măgarul! Ce târâtură scrobită, moscoviciolatrul de serviciu!

Pe el îl cunosc: în urmă cu ani, la un Salon de Carte de la Paris ne-am atins mâinile. Știam că era prieten, la Iași, cu Dan Petrescu, Luca Pițu, Liviu Cangeopol, Pruteanu și că “depunea” și el o activitate de disident anticomunist. Surpriza a venit doi-trei ani mai târziu, când anticomunistul (sic-sic) M.D. Gheorghiu a publicat în *Le Monde* un protest (altul) în care se arăta ultragiat de faptul că Municipality Timișoara îmi acordase cetățenia de onoare - ceea ce n-ar fi fost grav, însă evreul anticomunist (nu-i cunoșteam dosarul...) M.D. Gheorghiu cerea autorităților fran-ceze să mă expulzeze pentru... “antisemitism”. Mărturisesc: am fost, nu doar mirat (fiindcă nici antisemitizatorul M.D.G. nu

se ostenea să producă probe - citate - în sprijinul acuzații), ci pentru că propunea un scenariu inedit: el, evreu, mă denunța poliției franceze, cerînd (doar!) expulzarea mea, un *goi*! Nu voi fi stăpînînd eu sociologia lui Moscovici, bătrîna caiafă bolșevică, cea care, la sfîrșitul anului 1944 militase (cu tancurile sovietice la... purtător, pentru instaurarea unei Republici Sovietice Socialiste, capitală Iași!; cum, dintr-un accident !/, cererea lui de a face studii de perfecționare la Moscova nu îi fusese aprobată, bolșevicul făcuse stînga-mprejur și o ștersese la Paris, unde organizase “Școala lui Moscovici”, frecventată de Oișteanu, Chiva, Lavastine, Mailata, M.D. Gheorghiu *i drughie*) - continuu fraza: dar cunosc istorie în general, a Franței în particular, deci știu cum s-au petrecut lucrurile sub ocupația germană și ce soartă au avut refugiații în Franța, mai ales dacă erau evrei.

De prezența ca semnatori ai protestului a unor clînțai holocaustologi: “R. Ioanid”, Shafir, Katz, “Florian” nu mă mir.

Dar am dreptul să mă mir de prezența lui Dorin Tudoran pe după cap cu acești pui ai lui Wiesel. Ca un făcut, el, după obicei, pactizează cu indivizi care, nu doar mie mi-au făcut rău, cu program, calomniindu-mă, contribuind din plin la scoaterea mea în afara vieții culturale (și nu numai) românești: C.T. Popescu, Liiceanu, Manolescu, “R.Ioanid”, Katz, Shafir, “Florian”, iar acum: M.D. Gheorghiu. Nu voi afirma că Dorin Tudoran o face deliberat, dar voi spune că așa, nedeliberat, ține să nu care cumva să-și periclitizeze căcăcioasa de carieră de “analist politic” - a mai apărut unul, tot cu prilejul alegerilor din Basarabia: buzuristul Vitalie Ciobanu (iar mă îndepărtez de Tudoran, nu-i nimica, revin, eu totdeauna revin, doar funcționez ca o placă stricată, citat din Monica Lovinescu) un alt agresor al meu, în tandem cu poetul Gârneț”, la *Contrafort*, nemilos antisemitizator, cu citate din... “Radu Ioanid”, nu din **Săptămîna Roșie**... - nu rezist tentației de a-l cita - tot din *Jurnal de Chișinău*, unde oficiază și D. Tudoran - așadar, Vitalie Ciobanu, ai zice: văr al lui Dungaciuc - cujetă adînc:

“Orice discuție pe tema unirii dintre România și Republica Moldova nu este oportună în aceste momente, în special în contextul efervescentei politice de peste Prut”.

Ce spuneam : doctrina așteptorismului, a nuimomentulismului, ilustrată la noi de “Sami Damian-Nuimomentulovici”...

...și actualizată de Băsescu cel Viteaz, românul care, căcîndu-se în șalvari de frigă (s-a observat aluzia la Tudoran?), ne explică nouă, neștiutorilor:

“...peste 25 de ani România și Republica Moldova ar putea fi din nou în interiorul aceluiași granițe, dacă „românii de pe ambele maluri ale Prutului vor dori acest lucru”.

Cugetare de gică beat: “dacă românii vor dori...” - peste 25 ani!

*

“Băsescu l-a elogiat pe editorialistul Vitalie Ciobanu

Scris de Marian GHÎȚEANU La 28 noiembrie 2010

“În cadrul galei premiilor TVR Internațional, președintele a spus că succesul editorialelor lui Vitalie Ciobanu în cele două țări vecine arată că cetățenii României și Republicii Moldova gândesc la fel.

Președintele Băsescu a făcut sâmbătă un laudatio jurnalistului și editorialistului moldovean Vitalie Ciobanu, în cadrul galei premiilor TVR Internațional, spunând despre acesta că dă lecții de jurnalism atât colegilor de presă, cât și politicienilor. “Vitalie Ciobanu este un publicist care impresionează prin motivația pe care a dat-o faptului că scrie: vrea să scrie zilnic, vrea să surprindă realitățile vieții de zi cu zi, și în mod deosebit a vieții politice. Nu poate să rămână neimplicat și, într-adevăr, Vitalie Ciobanu s-a implicat în ceea ce se întâmplă în țara lui, dar s-a implicat și în ceea ce se întâmplă în țara noastră pentru că este la fel de apreciat și citit și la București, ca și la Chișinău. Vitalie Ciobanu este un analist politic extrem de tăios, este în mod egal respectat și de partidele aflate în opoziție și de partidele aflate la putere, atât în România, cât și în Republica Moldova”, a spus președintele, considerând că succesul editorialelor lui Ciobanu în cele două țări vecine arată că cetățenii României și Republicii Moldova gândesc la fel.

“Prin scrisul său tăios, inteligent și tot timpul extrem de obiectiv se recomandă ca unul din jurnaliștii cu mare forță și autoritate și în Republica Moldova, și în România. Pentru mine este o onoare să fac laudatio pentru un jurnalist de mare valoare. Mulțumesc Vitalie Ciobanu pentru lecția de jurnalism pe care le-o dai și oamenilor politici și ziariștilor”, a conchis șeful statului.”

L-a bătut Dumnezeu pe Ciobanu Vitalie - președintele PEN Clubului de pe Bâc: să te laude Popa Nuți Iapă - în fine, Băsescu - pentru... “lecția de jurnalism” dată, bine: “oamenilor politici și ziariștilor” actuali, dar celorlalți, oamenilor și jurnaliștilor nor-mali (sau: aproape...), nu ca Ciobanu și Gârneț, scriind acuzator despre ceea ce nu au citit - fiindcă “nu se prea găsea în Chișinău”? Mă simt răzbunat pe acest lingău buzurist, plecaciunist raduioanidist: care, dimpreună cu “fratele Vasâli (Gârneț)” mă antisemitizase pentru cartea **Basarabia** - cea “care nu se prea găsește la Chișinău”, dar mi-o combătuse(ră) fără milă, așa, negăsită (deci necitită) de argații la târla Tel Avivului.

Fiindcă Băsescu i l-a băgat pe gât, ca sfetnic, lui Ghimpu pe Dungaciu, este rândul lui Ghimpu să-l trimită pe Ciobanu la Cotroceni, pe lângă Băsescu. Tot ca sfetnic de taină și de nimica.

*

Citesc pe blogul lui Dorin Tudoran din revista *Cultura*:

“Mă bucur să aflu de la *Mircea Mihăieș* (subl. mea, P.G.) că Vladimir Tismăneanu este ovaționat azi la Chișinău”.

Interesat și intrigat, am căutat în presa de la Chișinău dar și în cea de la București: nu am găsit ovațiunea aflată de Tudoran de la Mihăieș. Nu voi fi căutat eu unde trebuie - doar nu era să pierd timpul căutând toate limbăielile Lingăieșului bănațan. I-am rugat pe prietenii epistolari basarabeni să mă ajute. Aștept - mărturisesc, clocotind de gelozie, gândind astfel: vazăzică mie mi se refuză, nu doar cetățenia - promisă - dar și o felicitare de ziua mea aniversară, în timp ce lui Tismăneanu... Unde, în ce cadru va fi fost el “ovaționat”? La sediul Asociațiilor Evreiești, cele care au opus un NU hotărât vizitei mele pe pământul mai al meu și mai al moșilor-strămoșilor mei, decât al lor și al strămoșilor lor, năboindu-ne în secolul al XIX-lea de unde, în al X-lea am fost alungat, în al XI-lea re-alungat de tovarășii tovarășilor evrei contemporani - cei care l-ar fi primit pe puiul bolșevicului Tisminețki cu ovații? Ceva tot va fi fost - însă Tudoran va fi încurcat borcanologia - iertare: cronologia tudoranică a borcanelor.

Deci: Mihăieș îl atacă pe Tudoran, fiindcă acesta l-a atacat pe Tismăneanu. De remarcat tonul reținut cu care Tudoran răspunde. Bine a făcut: uneori politețea, buna-creștere, civilitatea poate fi mortal de ironică, de distrugătoare. Mă îndoiesc însă de inteligența lui Mihăieș, ca și de buna sa creștere, pentru a interpreta replica lui Tudoran ca o palmă peste botu-și.

Îmi amintesc un articol al său intitulat “Răcnetul răgușit al disidenței”. Îl deranja - pe Mihăieșul cu același titlu - prea-sonorizarea “disidenței”, acoperindu-i lingăieșismele, babețoismele, pupicurismele, în dreapta, în stânga - după stăpânul care plătea mai mult. Mi-a rămas un comentariu al unui pseudonimat:

“Îl deranjează pe domnul Mihăieș răcnetul disidenței? Dar Goma răcnea și pe timpul lui Ceaușescu, pentru asta a fost arestat, bătut, drogat - ce făcea tovarășelul Mihăieș atunci? Textualism, cu Adriana Babeți, sub țol, de nu i se auzea glăsciorul - fie el și răgușit?”

Răutate de forumist - dar nu se împiedecă Lingeblidul nostru Național de-un ciot!

Sâmbătă 4 decembrie 2010

Se anunță o zi tristă, goală - ca și ieri, când Stratan, directorul Luminii - editura, nu puiul Lămpii lui Ilici - nu a fost găsit de Aliona, care voia să ia câteva exemplare din **Din Calidor**.

Ea îl credea pornit devreme în concediu; eu, bănuitor, cred în continuare că fusese “atenționat” (sic) de către tovarășii noștri de-veacuri pentru crima de a fi editat o carte antisemită. Cum nu știe să se apere, aplică... tăcerea băștinoasă, nădăjduind că i se va uita-ierta acest păcat de moarte. Repet: tăcerea lui Stratan pornește (!) din momentul în care Comunitatea evreiască a protestat împotriva venirii mele la Chișinău și cu toate că editura - la impersonal... - mi-a trimis câteva exemplare de autor, directorul s-a ferit de a apărea ca interlocutor al autorului blestemat.

Dacă așa stau lucrurile pe malurile Bâcului, ne-am pricopsit: basarabeni mei sunt profund traumatizați de tratamentul sclavagist la care i-au supus rușii, prin evrei, în peste jumătatea de secol de ocupație bolșevică și nu văd cum ar sfida ei Trikefalitatea Kremlin-Tel Aviv-Washington. Nu este de ignorat nici presiunea nefastă, otrăvicioasă a Bucureștiului în “tratamentul” aplicat unuia ca mine. Mă gândesc, în continuare: chiar dacă nu se va confirma călătoria, cu ovațiile maldavinești, în onoarea lui Vova, la Chișinău, ar putea/ar fi putut să fie probabilă.

În această baltă de decepționisme călătoria lui Tofan (cu Flori Bălănescu, eventual cu Ilișoi) ar putea rezolva câteva “mici probleme”: ei vor putea duce la Chișinău exemplare din **Scrîsurile I** - și din celelalte volume ale mele editate de Curtea Veche - Aliona Grati se va putea aproviziona, pe sine și pe fetele care au scris despre mine - cu acelea, multe titluri pe care nu le are, întorșii ducînd la București exemplare din **Din Calidor** - câte vor putea.

Mă consolez cu ce am la îndemână, observînd în treacăt și cu inima sângerîndă văzînd cât de lipsiți de carte românească sunt basarabeni - mai ales basarabencele - care au scris și vor mai scrie despre mine.

*

De peste o lună și jumătate îmi promit să notez aici impresia, să-i spun: extra-ordinară produsă asupra-mi de o fotografie trimisă de o prietenă epistolară din Basarabia.

La prima vedere, nimic ieșit din comun: mama - se vede după luciul pielii obrazului: abia ieșită din bucătărie, de la dogoarea focului - se lasă îmbrățișată de fiul său, un băiat de vreo opt ani. De aici încolo începe minunea - dacă privești mai îndelung fotografia - care se animă: mama iradiază de fericirea femeii frumoase la cei aproape patruzeci de ani ai săi; băiatul, văzut doar din spate, însă cu capul răsucit spre stînga este întreg iubirea copilului față de mama de care s-a lipit, înconjurînd-o cu brațele peste umerii, cu capul rezemat de pînțelele matern și

pare a zice, adresându-se lumii întregi:

«Ea este mama mea și numai a mea!»

Mă lucrează, mă lucrează fotografia - imagine fixă, oprită, împietrită - dar curgătoare, dar vie, ca strigătul mut de posesiune filială a băiatului, ca zâmbetul potolit al mamei care-și ține cu mâna dreaptă fiul la sân - în fapt la-pânțece - anunțând:

«El este băiatul meu...»

Acest episod este nereușit ca scriitură (a mea), dar pentru mine semnifică multul : acel băiat este eul. Băiatul stă de strajă în Calidor, în fața ușii, cuprinzându-și-o. Cuprinzându-mi-o.

Luni 6 decembrie 2010

Azi e luni și din zori - în fapt: de aseară, însă cum eu mă culc odată cu găinile... - primesc o scrisorică de dragoste. De la...

De la Cella Manea cenoma@msn.com.

Cine este Cellaetcaetera? O fiică, o nepoată al lui Norman Manea?; sau a lui Pétruț Manu, cum era accentuat prenumele fostului meu prieten de la Universitatea Sterescu din podul chițimiei de la București, apărut în toate recente manifestări holocaustologice, încât ai crede că, la bătrânețe, junele Petruț Manu a găsit calea adevărului-adevărat-sionisti, cea care duce drept în Zidul Ierusalimului (iertare: “bariera de protecție)?

Sub titlul “scrisoare deschisă” este adresată:

Jean Schaefer <law136@netvision.net.il> (*nu știu cine-i Jean Schaefer*), Jiri Nasinec (*știu cine e, un editor ceh, el mi-a promis marea cu sarea, am rămas și fără sare, mi-a pus vorbe bune întâi sorescu, apoi Liicheanu, de-am rămas necehizat*) <lidianasincova@cbox.cz>, kazimierz.jurczak@uj.edu.pl, LASZLO Alexandru <laszloal@yahoo.it>, (*îl cunosc binișor pe Laszlo, sau credeam că-l, până când a devenit și transnistrolog*) libusevalentova@seznam.cz, (*o cunosc și pe dânsa, m-a vizitat aici, la Paris*) livia_szasz@yahoo.com, liviuant2001@yahoo.fr, mrpuica@yahoo.de, retadaisy2002@yahoo.fr, marily@lenir.com, horodi@gmail.com, (*cine nu-l știe pe tovarășul Mirel, dezinformator-șef-adjunct la o revistă israeliană?!*) ryotam@012.net.il, ovidiu_simonca@yahoo.com, (*și pe analfabetul Simonca îl cunosc - după scris*) paulgoma@free.fr, stefanborbely@-yahoo.com (*prietenul meu de veacuri Borbely!*) un_cristian@yahoo.com, v_ernu@yahoo.com, wichner@literaturhaus-berlin.delaw136 @netvision.net.il,

Iată cum este prezentată - ca pe la noi, dar scrisă cu ambele picioare-stângi - ca pe la ei:

“Uitati [“înainte, tovarăși!”, dar nu uit nimic, tovarășică Manea, ba răspund: uită-mă! - la un astfel de îndemn gramaticalo-universitar] o scrisoare deschisă de protest către directorul TVR (televiziunea de stat), despre

o emisiune in care Ion Cristoiu a prezentat un portret de politician mainstream [*ei, nu!, chiar așa a făcut Cristoiu?, de neconceput!, l-a mainstreami(za)t pe Codreanu ? Dar e grav de tot, tovarăși hohohololocaustologi! Să fie tăiat capul Cristoiului!, să fie lăsat făr-de! - comentariul meu participativ, convins fiind că și Dorin Tudoran participă cu drag și cu zel la această campanie de decapitaționament*] lui Corneliu Zelea Codreanu. Se poate vedea un fragment al emisiunii pe link-ul de YouTube inclus. Dacă gasiti chestiunea suficient de inacceptabila sa va alaturati semnatura trimite-ti un email dl. prof. Mihai-Dinu Gheorghiu la adresa mihaidg@yahoo.fr [*iar dacă “găsim chestiunea “suficient de acceptabilă”, ce făcăm cu dânsa? O pasăm cu drag cu tot “dl. prof. Mihai-Dinu Gheorghiu” ?*]

Si diseminati [*O diseminăm, o diseminăm, tovarășeaso! - dar să nu știm și noi*] scrisoarea altor cunoscuti care credeti ca ar dori sa o semneze.” (...)

“Domnule Director,

Am aflat cu îngrijorare de difuzarea pe primul canal al Televiziunii Române a unei emisiuni realizate de dna Eugenia Voda si difuzate pe TVR 1 la data de 21 noiembrie 2010, în cadrul careia jurnalistul Ion Cristoiu a facut unele afirmatii inacceptabile cu privire la "moralitatea" lui Corneliu Zelea Codreanu [*ce va fi acceptabil “cu privire la moralitatea”cuiva?*], fondatorul miscarii legionare din România, personaj pe care l-a prezentat ca erou romantic. Dorim sa va atragem atentia ca afirmatii de genul celor facute în cadrul acestei emisiuni sunt nu doar încercari de acreditare a unor neadevaruri istorice, ci si ofense la adresa memoriei victimelor miscarii legionare din România. Dl. Ion Cristoiu, care se declara ca ziarist discipol al lui Nae Ionescu, ca si gazda sa, dna Eugenia Voda, ignora caracterul fascist [*fascistă, Mișcarea Legionară?, bietul Mussolini, cum a fost el expropriat de doctrina sa - socialistă, ca și nazismul lui Hitler - de către agenții lui Stalin, în majoritate evrei, trimiși în Spania, unde au dat un ajutor-sovietic specific tuturor stângiștilor occidentali, lipsiți de termeni diabolizatori*], si terorist al acestei grupari politice, contributia ei la pregatirea Holocaustului din România [*cum va fi pregătit mișcarea cea holocaustul acesta!*], responsabilitatea ei (si a liderului ei) pentru asasinarea unor oameni nevinovati, între care si personalitati ale vietii politice si culturale românești din perioada interbelica. Difuzarea unei asemenea emisiuni nu poate crea decît confuzie si deruta în contextul politic si economic actual [*ce va fi avînd “confuzia-deruta” cu... “actualul context, nu doar politic, ci și actual?*].

Va solicitam de aceea, domnule Director, ca institutia publica pe care o conduceti sa se delimiteze [*asa: delimitați-vă, tovarăși holocaustologi - bine: și transnistroneurologi*] in mod ferm de afirmatiile facute în emisiunea amintita si sa sanctioneze [*asa!*] pe cei care sunt raspunzatori profesional pentru producerea si difuzarea ei [*să fie bătuți la palmă cu rigla și la cur cu urzici! - dar imbecilii, analfabeții care sunt tot timpul cu pâra în gură, cu, “sanțiunile” în gura de căcan a lui Brucan cu ce anume să fie bătuți - și peste-unde, ca să înceteze cu vâșinkismele?*].

Secvente edificatoare din aceasta emisiune pot fi vazute la adresa <http://www.youtube.com/watch?v=Ks0mqFIkycg>

Dinu Adam, scriitor; Laszlo Alexandru, scriitor; Liviu Antonesei, scriitor; Adina Babesh, politolog; Daniel Barbu, profesor de stiinta politica; Tereza Barta, profesor; Liviu Beris, genetician; Gheorghe Campeanu; Igor Cașu, Ph.D.; Adrian Cioflanca, istoric; Vera Cimpeanu; Mariana Codrut, scriitoare; Alexandru Cosciug; Dr. Peter Dan, psiholog; Iulia Deleanu; Doina Denes,

psiholog; Caius Dobrescu, scriitor; Marius Drăghici; Alexandru Florian, sociolog (*și asta?, tot de sub mantaua de krasnoarmeieț a lui Serioja Moscovici ieșit? - ca Oișteanu, Lavastina, și următorul...?*); Mihai Dinu Gheorghiu, sociolog; Prof. Dr. Adrian-Paul Iliescu; Radu Ioanid, istoric; Maximilian Marco Katz, istoric; Marius Lazar, sociolog; Ioana Macrea Toma, dr.; Sorin Adam Matei, Profesor asociat, USA; Adrian Miroiu, prof. dr.; Mihaela Miroiu, prof.dr.; dr. Sergiu Miscoiu; Drd. Crisanta Moldovan; Rodica Moldovan, profesor; Mircea Moldovan, inginer; prof.univ. dr. Mircea Morariu; Alexandru Muraru; Lucian Nastasa, istoric; Andrei Oisteanu [*se putea fără el?*], cercetător; Gina Pana, doctor in filosofie [*se putea fără dansa?*]; Alina Pavelescu; Ovidiu Pecican, prof. univ. dr., membru al Uniunii Scriitorilor [*cum să se poată făr-de istoricul Pecican?*]; Alexandru Petria, ziarist și scriitor; Ion Popa, istoric; Nicolae Rosu, Germania; Liviu Rotman, istoric; Gheorghe Schwartz, scriitor; Dragos Sdrobis; Michael Shafir, politolog; Nicoleta Sovre; Lucian Stefanescu; Edit Szegedi; G.M.Tamas, Budapesta, Ungaria; William Totok, publicist, Berlin [*cum: și turnătorul șvab?, numai el din întreaga divizie de marxiști?*]; Dorin Tudoran, scriitor [*ei, da*], Eniko Vincze, antropolog; Alexandru Zugravu, redactor. Ioana Dumitrescu, redactor; Norman Manea, scriitor (*se putea să lipsească el, totdeauna solidar cu sine?*); Mircea Țicudean, ziarist; dr. Adrian Niculescu, politolog; Livia Popescu, sociolog; Smaranda Enache, filolog (*aaa, Smaranda însăși, gracila, fragila tovarășă Smaranda care i se plângea cu lacrimi fierbinți lui Oișteanu - nu i-ar fi fost rușine?- că dansa nu poate circula pe picioare pe o anume stradă din Târgu Mureș, pentru-căci, vorba filoloagei, acolo se afla un proiect de statuie a lui Antonescu!*); Christine Chiriac; Raluca Petcut, activist pentru drepturile omului (*care or fi drepturile-omului pe sub care activează tovarășica noastră în protestul contra difuzării emisiunii - despre Codreanu, în schimb de aplauze prelungite la cele despre Stalin?*) ; Serban Nichifor, compozitor; Alexandru Jadaneant, avocat; Vlad Gross, drd; Andrei Muraru; Denis Deletant, istoric; Vlad Solomonbegin_of_the_skype_highlighting_end_of_the_skype_highlighting, medic, jurnalist, Israel; Maria Roth, prof. dr.; Camelia Runceanu, drd; Andreea Pruncut; Peter Manu [*de ce te tuchilezi, Pètruț?*]; Raymond Luca; Stefan Maier; Andrei Ujica, Marietta Ujica; Nicolae Prelipceanu; Mioara Villancher; Joaquin Garrigos (*îl cunosc pe Garrigos, în urmă cu vreo 15 ani declara că va traduce **Ostinato** - de atunci îl tot... traduce prin abandon*), traducător, fost director al Institutului Cervantes din București; Wanda Cristali; Bogdan Suceavă, (*genialul care se exprimă în asta, cum îi zice, cum îi zice: 'n fa diez!, păcat că n-a ajuns până la becar!, acela i-ar anula măcar o parte din urechisme*) scriitor și matematician; Constantin Severin, scriitor și artist vizual; Miron Stefan; Olga Stefan; Vasile Morar, prof.dr.;

Spectacol trist, întristător, de circ (de stat și de partid).

Nu mai am cuvinte.

Marți 7 decembrie 2010

Har Domnului, am de lucru! Urmează să primesc și textul Ninei Corcinschi despre **Din calidor**. Tot aseară am primit două, ca de obicei, excelente de Dumitru Ungureanu. Îmi va fi foarte greu să diacritizez atâtea amar de pagini - improvizația de ordinator meșterită de Filip nu are chestia "rechercher-rempla-

cer”, deci trebuie să ciugulesc bob cu bob...- dar ce nu face autorul nostru pentru propria-i glorificaționare?

*

(...) Abătut. Basarabia se află într-un hal de confuzie, de neputincoșenie, de zăpăceală și de dispoziție de a se alia cu oricine, cu condiția ca “înțelegerea” să se facă cât mai iute - după care să mergem să bem ceva. Nu-mi închipuiam că este posibilă o astfel de “predispoziție” la oamenii ceia, la urma urmei, ai mei, unii chiar neamuri. Situație care trădează o uriașă, o ucigătoare sfârșeală; și resemnare. La ce bun să te mai zbați, dacă tot nu ieși din băltoaca în care ai fost îmbrâncit acum 60 ani...

În sfârșit! Daniela, acompaniată de Aliona a luat cărțile de la Lumina. Nepoata a primit 100 exemplare din care, la sugestia mea 30 le-a cedat Alionei pentru colegii și prietenii de la Academie. În drum spre casa Danielei - unde urma să o depună, cu tot cu cărți - au trecut și pe la școala lui Petrică, băiatul Alionei; cei doi au sporovăit în englezește. După ce au rămas singuri, Petrică a întrebat-o pe mamă-sa:

«Ea e fata lui Paul Goma?»

Nu am aflat ce i-a răspuns mama, dar eu, în sinea mea:

«Da, domnule. Ea e fata mea - dacă o cheamă Goma...»

Să nu uit: Aliona a spus că Dana e frumoasă... O fi, privită de o femeie - dar nu-mi seamănă : n-are barbă...

Miercuri 8 decembrie 2010

(...)Continuă, după o pauză, “hârjoneala” interentică (pe blogul revistei *Cultura*) dintre Tudoran și femeile lui Mihai Botez, Viorica Oancea și, evocată, citată, comentată, Magda Botez. Aceeași mahalagie. Tudoran se apără prostește, în continuare, fiindcă a greșit grav la început, când s-a lăsat prezentat de javra imundă apărând sub pseudonimul “Radu Ioanid”. El, poetul îl rugase pe securistul-sionist “R.I.” să-i facă un-mic-serviciu și iată ce a ieșit! Pseudonimatului puțin îi pasă, el este blindat etnic (ca să nu spun: rasial), dar fletul de Tudoran încasează toate loviturile - și toate autoloviturile, fiind el expert în materie de călcat pe greblă.

De așteptat de la niște români: participanții la “discuțiune”, în principiu favorabili poetului, intervin, de ai crede că fuseseră puși acolo de-știm-noi-cine să încurce și mai dihai încurcătura.

Cine zice că pe mine nu mă mai interesează soarta foștilor prieteni deveniți... ne-prieteni - ca Tudoran? Ba îmi pasă, dar îmi

exprim păsărea prin ciudă: cum de Tudoran nu are inteligența sau/și curajul de a rupe plasa de neadevăruri în care singur s-a “investmântat”? De ce nu acceptă că declanșatoarea “afacerii” a fost o simplă (?) neglijență a sa, pe care, ca toți inteligenții-foc, nu a dres-o, ba a construit în jurul ei un Zid al Berlinului (pardon, am vrut să spun “O barieră de securitate - a Ierusalimului”), dintr-o fidelitate rău înțeleasă și mai ales de spaima că evreul Ioanid se va întoarce împotriva “prietenului Tudoran” - ceea ce va întâmpla în curând, de cum jigodia va fi strânsă cu ușa.

Am dormit ceva mai..., nu mai-mult, ci mai-odihnitor. Motivul cauzei, vorba unui român de-al nostru: rezolvarea problemei care-mi stătea după ceafă: recuperarea exemplarelor **Calidorului** de la editura Lumina. Aliona Grati, persoană inteligentă, însă lipsită de “antenele” mele, nu a tradus absența repetată, încăpățânată a lui Stratan, directorul, de la întâlnirile programate (cu Aliona, pe care o cunoaște), decât prin... faptul că acela avea urgente treburi, ba la minister, ba la parlament, când se simte de aici, de la Paris: omul primise “atenționarea” evreilor (de ce-mi editează chiar **Calidorul**, carte plină de antisemitisme și de antisovietisme?, vorba lui Stepaniuk și a lui R. Ioanid) și, ca un brav plăieș moldovean - am fost tentat să-i zic: “mazil”, dar nu vreau să ofensez un prieten abia câștigat... - s-a turtizat, s-a făcut nevăzut - repet, față de mine, încă din luna octombrie, atunci va fi avut loc urecheala - deci a lăsat pe un subaltern să le primească pe Daniela Goma și pe Aliona Grati, acela să “acopere” din partea editurii înmânarea exemplarelor de autor.

Duminică 12 decembrie 2010

Ce indignat fusese Nicolae Breban pentru că, în **Culoarea curcubeului** relatase scena petrecută în aprilie-mai 1977, în biroul generalului Pleșiță, când securistul cel mare (nu suprem, acela fiind Ceaușescu), îmi dăduse să iau cu mine în celulă volumul de Balzac tradus de Ana și mi-a permis să mă uit la volumul **Bunavestire** a lui Breban, recent apărut - cu dedicația : “Domnului general Pleșiță și Doamnei Sale” (Ioana?)!

Întâi negase - că ar fi dat dedicația - apoi a admis, dar în justificările-i împleticite o lua de la coadă - explicînd că el este un domn, că s-a purtat civilizată cu o doamnă (soția generalului), ca în cele din urmă să se plângă în presă că îl... delacionasem (contaminare marca Dimisianca)!

Să fie o înclinare ardelenească plecaciunismul pe hârtie? Deloc: Și Marele Regățean G. Călinescu dedicase **Istoria...** mareșalului Antonescu; olteanul Arghezi și el, una scuișă, alta

lingeà... Nu este de mirare că Gusti Buzura, frecventatorul lui Gogu Buldogogu Rădulescu, în compania Blandianei, cu Romi al ei, a lui Manolescu - și ei ardeleni (doar Dinescu și Zigu Ornea nu erau, nu, nu...) - și-a exprimat recunoștința față de securistul Merce... Citisem undeva că a fost reprodusă și o dedicație dată de Manolescu lui Popescu-Dumnezeu - eh, slăbiciuni omenești, cine n-a aruncat cu piatra departe ajunge, căci el cade singur în ea...

Aflu abia acum: *Adevărul literar și artistic* din iulie 2006, alimentat de CNSAS, publicase plecăciunile pe propriile cărți (dedicațiile) pe care A. Buzura le dăduse securistului Ilie Merce - cu care era în relații de "contacte regulate"...

Și în *Academia Cațavencu*, august 2006 sunt reproduse dedicațiile scriitorului anticomunist Buzura:

Pe romanul **Refugii** scrisese: "*Tovarășului Ilie Merce această carte pe care o cunoaște atât de bine în toate articulațiile ei, cu toată prețuirea pentru omul de omenie și înțelegere, cu respect pentru iubitorul adevăraților țărani și muncitori, iubire în care se întâlnește și cu autorul acestor pagini. Aug. Buzura*";

Pe romanul **Drumul cenușii** (apărut în 1988): "*Tovarășului Ilie Merce această poveste de dragoste (începută în zilele atât de bune ale Refugiilor) cu veche prietenie și prețuire pentru omul de suflet și de omenie care este, cu urări de sănătate și de succese pentru toți cei dragi, cu speranța că ne vom revedea, Aug. Buzura*";

Pe romanul **Absenții** (reeditat în 1991): "*Domnului colonel Ilie Merce și familiei Dsale cu toată prețuirea și prietenia lui Aug. Buzura*".

Un bun prieten al lui Buzura - tot ardelean - i-a reproșat dedicațiile date securistului Merce. La care romancierul transilvan a replicat :

«Dar și Marcel Petrișor a dedicat cărți colonelului Crăciun, comandantul de la Aiud!»

Ei, da. Și Marcel Petrișor. Din acest motiv, deși petrece o bună bucată de vreme la Paris, nu m-a vizitat deloc - pot spune că nu ne-am mai văzut de prin 1975-76... Deși în două rânduri mi-a telefonat că "de astă dată" vine... Azi-mâine unul dintre noi are să moară - n-o să ne mai vedem pe lumea asta...

S-a zis, s-a scris - pe malul drept al Prutului că pe celălalt mal literatura și comentarea ei au rămas, dacă nu în epoca de piatră, apoi în cea bolintineană. Firește, nu am acceptat această judecată manolească, însă nu am avut argumente împotriva. Observasem eu că fetele, femeile din Regat - mai ales ardelen-

cele!, cine ar fi crezut? - se manifestaseră mult mai deschis decât bărbații lor. Nu mă gândesc doar la mine, ca material didactic - dovadă că la prima "atenționare" (iată un cuvânt pornografic!) a stăpânului, fie Puterea Securistă (nu "a fostei Securități", cum o dau chiar ele pe după piersicul prudenței de veacuri, nici a actualei Holocaustologii), ci, așa, ca poruncă; o "nețesitate" venind din aer - au abandonat prima cale fără explicații, fără regrete. Deci, tot conservatoare au rămas (vorbesc numai de vajnicele ardelence, nu de basarabencele mele - nuuuu!).

Încerc să nuantez afirmațiile de mai sus: și dacă eu am perceput ca bune tezele lor numai pentru că sunt... îngăduitoare, pozitive, laudative și deloc critice față de scrisul meu? - pe când bărbații... - acum vorbesc mai ales de cei din Regat? Ar fi o explicație. Întrebarea mi s-a mai pus (Flori Bălănescu, în "Dialog"), iar eu am dat un răspuns grăbit de care acum nu mai sunt sigur - că femeile protejează pe individul mai-slab, mai persecutat... Acum nu aș da același răspuns. De ce? Fiindcă nu știu dacă basarabencele mă elogiază doar pentru că sunt de-al lor sau pentru că sunt și bunișor scriitor.

Nebănuite sunt căile Domnului.

Am fost la doctorul Schaan. Greu încolo, și mai greu încoace. I-am povestit ce se întâmplase cu mine. Un prim diagnostic: vomasem mult, așa se explică slăbiciunea generală, în special a picioarelor - cică am pierdut mult lichid. De ce nu trec simptomele, din moment ce m-am re-hidratat?, l-am întrebat. Bănuiam că nu are să-mi dea un răspuns acceptabil. Apoi: cunoștințele mele de medicină sunt atât de sărace, încât orice mi-ar fi povestit el, ar fi crezut că eu cred... Știa ceva de la Sabourina, despre aventura mea chișinăueană. Al doilea diagnostic (de fapt cel general): nereușita mea - deși ei mă invitaseră, ei făcuseră promisiuni - se datorează acestui eșec. Bănuiam. Dar probabil ca să mă protejez, refuzam să cred până la fund; ca să nu cad în delir de persecuție.

Însă acesta este (mai degrabă: aceasta): persecuția. Pe drumul de întoarcere mi s-a cristalizat, mi s-a sistematizat (ca un text de publicat: persecuția prietenilor, a dușmanilor m-a dat gata.

Nu e bine spus, pentru că nu sunt pus la pământ: bine nu mă mai fac eu, măcar cum eram înainte de episodul de la sfârșitul lui octombrie, însă, dacă, vorba strămoșilor noștri; câtă vreme n-am murit (de tot), încă mai trăiesc (on chic).

Ce aș putea face în acest răgaz? Să mai scriu ceva, dacă nu texte noi (noi texte, la mine?), atunci să le pigulesc pe cele vechi, să le "amelioresz" până la stricare definitivă.

Altceva? Mi-a venit când îmi era mai greu să merg la

întoarcere și trebuia să mă odihnesc la fiecare 10-15 metri:

Să mă răzbun! Că “răzbunarea-i arma prostului”, la mine s-a adeverit invers: nerăzbunându-mă, am fost un prost fără vindecare. Trebuia să tai în carne vie, să distrug, să nimicesc - și să mă, mai jos, iscălițesc...

Cu cine să încep? De astă dată nu o mai iau cronologic, ci... holocaustologic: Wiesel, Oișteanu, Manolescu, Al. Florian, Pecican, G. Andreescu, Șafir, Carmen Mușat, Laszlo, “transnistrologului” (ce bine i-a zis-o I. Coja!), M.D. Gheorghiu, Vianu, Șimonca, în general cei pe care i-am dat în judecată, însă judecătoreasa - ce să mai vorbim... Apoi ovreii noștri-de-două-veacuri de la Chișinău, dintre care nu cunosc nici un nume, iar pe cel care a semnat protestul trimis la Președinția Moldovei nu l-am reținut, pentru că tot e un fals-nume, ca la ei, ilegaliștii din bunic în strănepot. Să se observe: nu nutresc (sic) gânduri de răzbunare pe cei care au scris nefavorabil sau negator despre mine, ca scriitor, dar față de cei care au scris minciuni despre mine, ca om - nicio o milă: E. Barbu, Al. Dobrescu, Băran, Zoe Bușulenga... Sunt, totuși, mulțișori, prea pentru o literatură sănătoasă, făcută de scriitori adevărați/nu de căcați...

Să dea Dumnezeu... - atenție, am început blestemul (de la *ei* învățat), copiat după Arghezi (nu după Topârceanu?): să vă pută buricu’, să nu vă crească dinții, iar cel de la urmă să fie acesta:

Guvernanții de la Chișinău să repartizeze o pereche de clădiri, aflate față-n față, simetric: în una să fie Muzeul Holocaustului Evreilor, unde să fie onorate cele... 600 000 vic-time, după cifra avansată de “Radu Ioanid”, Ancel, Lya Benjamin, sub bagheta lui Wiesel, Campionul minciunilor, al alsurilor istorice, al calomniilor împotriva românilor : “Românii au ucis, au ucis, au ucis!”; în cealaltă: Muzeul Holocaustului ne-evreilor, pricinuit de bolșevici și de evrei în Basarabia și din Bucovina de Nord - cifra lor urmează a fi dată în vileag : câteva milioane. În jur de patru.

Asta să le fie pedeapsa pentru crimele săvârșite sub steagul roșu al bolșevismului, începînd din 1917. Să nu li se permită nici o derogare: vrei un Muzeu al Holocaustului? Iată locul! Față-n față cu muzeul victimelor voastre : noi.

Mă opresc aici din blesteme: am primit o scrisorică de la...

Domnule! Cum nu mi-e favorabil cerul să mă pot și eu răzbuna pe foștii-răi, pe actualii-răi... M-a întrerupt un mesaj de la Luminița Dumbrăveanu: îmi transmite de la Chișinău informații care ar putea fi bune. Oricum: ne-rele. Las răzbunarea

pe data viitoare.

ldumbraveanu_7@yahoo.com

Obiect : Mesaj privind dl Oleg Bodrug si editura Prut International

Date : 16 décembre 2010 14:51:38 HNEC

À : paulgoma@gmail.com, paulgoma@free.fr

Buna ziua!

Domnule Paul Goma,

asa cum a fost doleanța dvs din ultimul mesaj, reluam legătura după alegerile parlamentare, care s-au desfasurat aici, în RM. Situația social-politică rămâne a fi tensionată aici, negocierile sterile și obscure continuă la nesfârșit și încă nu se știe ce fel de Alianță vom avea și încotro va fi împinsă din nou Basarbia (Vest-Est?). Cu toate acestea, dl Oleg Bodrug, care a fost reales în funcția de deputat al Partidului Liberal, directorul editurii Prut International, are acum programul ceva mai liber și va putea dialoga direct cu dvs. Important este faptul că editura dumnealui rămâne receptivă la rugămintea Academiei de Științe a Moldovei și nu a renunțat la ideea de a edita operele dvs. Condițiile de colaborare le veți discuta direct cu dl Bodrug.

La 14 decembrie 2010, am transmis editurii corespondența noastră (doleanțele dvs), legată de editarea operei dvs: publicarea Jurnalului, a romanelor și a cărților de marturie indicate de dvs. Dna Olga Stanciu de la editura, cu care am purtat discuțiile în această perioadă, mi-a spus astăzi că dl Bodrug se întoarce azi seara sau mâine dimineața de la București, așa că în următoarele zile veți primi un mesaj de la dumnealui.

Referitor la demersurile Academiei de Științe către Presedinție și Guvern, copiile cărora vi le-am transmis, mingea este acum în terenul oamenilor politici. Inițiativa de a declara anul 2011 drept Anul Paul Goma este înregistrată oficial la Guvern (sperăm să fie pusă cât de curând pe ordinea de zi a Executivului), iar președintele RM, Mihai Ghimpu a răspuns dlui acad. Gheorghe Duca, că dispune de instrumentele juridice pentru a acorda cetățenia RM întregii dvs familii (în baza a două articole diferite din Lege). Unele elemente de procedură juridică depind, însă, exclusiv de dvs. Să sperăm că guvernantii noștri vor da dovadă de curaj, demnitate națională și responsabilitate în fața istoriei.

Vă urez mult succes, îmi doresc din toată inima ca întreaga dvs operă să fie editată anume la Chișinău și anume la Prut International, o editură foarte prestigioasă, cu nume bun în tot spațiul cultural românesc, cărțile careia sunt axate pe valori autentice, realizate cu mult gust artistic, care, primate pe rafturile de la librării, seamănă cu niște bijuterii editoriale.

Voi fi oricând bucuroasă să vă sprijin cu tot ceea ce îmi stă în putere.

Vă doresc multă sănătate și Doamne ajută în toate!

Cu respect și prețuire,

Luminia

Chișinău, 16 decembrie 2010

Cum să nu-ți oprești slujba de blesteme - boscorodeală de om năcăjît - față cu o asemenea veste, adevărat, rămasă tot în stadiul de promisiune, însă am învățat pe pielea mea ce este o promisiune și încă solemnă din partea alor mei: îți zici că nu te va urmări ghinionul chiar toată viața, măcar acum, la sfârșit să ieși

ca țiganul la un mal.

*

Aliona Grati îmi trimite un articol semnat Mihai Cimpoi, dar nu-mi indică unde a fost publicat - o să aflu eu.

Am trudit mult la diacritizarea acestui text (să pun la socoteală ștergerea, ca de obicei, accidentală a Notelor, refacerea care m-a costat o jumătate de oră), dar voi recunoaște: cu folos.

Am aflat, cu această ocaziu - sau am re-aflat - că Daniel Cristea Enache scrisese despre mine cuvinte foarte rele, calomnioase, antisemitizatoare, încă din 2001 (R. Ioanid a venit "abia" în 2003). De anul trecut și-a schimbat opinia - nu de tot; îi mai pleacă mâna întru antisemitizare proastă, prostească chiar și în ultima intervenție - în trei volete - despre **Gherla**, în revista *Cultura...*, fiindcă, ei da; repet ca o placă stricată, citat din Monica Lovinescu: dacă autorii de rezumate sunt evrei, mă atacă pe criterii etnicoidale; dacă sunt, ca Laszlo, dezamăgiți de mine (ba chiar răniți pentru că le descoperisem motivația schimbării brutale de atitudine : influența femeii în procesul gândirii bărbatului) - ceilalți **nu citiseră ce condamnău**. Dar *scriseseră împotriva* din lene, din lașitate, din conformism.

De Șimonca nu mă mir: el arată a fi produsul-tip al unei familii bănuită a fi trimisă de ruși de prin Cehoslovacia, Ungaria în România să ne fabrice o "Securitate Natională" de tip NKVD; copilul a deschis ochii într-o celulă de partid - internaționalistă, totodată prosovietică - nu a aflat nimic din realitatea-reală a băștinașilor, părinții l-au ocrotit cu grijă să nu care cumva să fie contaminat de mizeria, de umilințele, de suferințele românilor - pentru a putea (după curs-scurtul de la BBC /?/) să devină un brav propagandist la *Observer cultural*, proprietate a securistului Mușat, dirijată ideologic de alt securist, sionist acesta, odiosul "Radu Ioanid".

De la un exemplar strâmb ca Șimonca nu aștept ca, după ce va fi citit ce a condamnat, să-și recunoască eroarea de a fi pus la zid autor și texte necunoscute lui - încă o dată: *necitite, însă "indicate" de tovarășul "Radu"*; dar de la D.C. Enache, îmi mărturisesc slăbiciunea de a crede că încă nu este timpul pierdut pentru o *mea culpa*. Fiindcă ceea ce a scris el, consecvent, aproape un deceniu despre "antisemitul" de mine ar merita măcar o scuză, în trecut, pentru că mă porcăise - el, fiul lui Valeriu Cristea (deși bănuiesc a fi fost influențat în judecățile sale de amărăciunea părinților, deviată înspre mine, fiindcă nu reușisem să-i conving pe editorii francezi de valoarea lui Dostoievski în viziunea lui Cristea).

*

Numărul dublu, 10-11 2010 din *Vatra* mi-a lăsat un gust de cenușă. Desigur, numai mie, fiindcă am căutat, ca tot autorul pus la colț de confrăți, o referire și la mine - măcar pentru că în acest an, 2010, mi s-au publicat trei cărți scrise de mine și a apărut una, omagială (despre mine).

Nici în acest număr, interesant, dens, cu multe nume noi, nu mi-am găsit numele (vechi) decât ca o “căzătură” din căruță, ca o pierdere neglijabilă și neglijată, la coada unei enumerări, din textul prezentat ca “Debut”, semnat de Larisa Stâlpeanu.

O spun de la bun început: constatările sunt... personale, cum ar spune Dinescu, intelectualu’ casi’, deci îmi asum subiectivitatea lor.

După care trec la un aspect deloc “personal”, ci general, ci național al culturii, al literaturii, în special al cuvântului tipărit în periodicele cu această vocație și profil.

“Aspectul” poate fi definit prin întrebarea:

Cine cenzurează produsele literare, în România?

“Înainte de revoluție”, cu tot secretul-de-stat-și-de-partid, se știa cine cenzura - la primul nivel - la, de pildă revista *România literară* în perioada în care și eu am fost redactor acolo: S. Damian, G. Dimisianu, Ion Horia, sinistrul Valentin Silvestru; la al doilea nivel: șeful publicației: l-am apucat pe Geo Dumitrescu, apoi pe Nicolae Breban. La “nivelul superior”, adică la Comitetul Central existau-persoane-care-nu-existau, dar al căror nume circula printre scriitori: Doxăneasca, Țugui, Al. Simion, Ianoși: “instructorii”... Eu nu am avut de a face cu aceștia din urmă, fiind un “caz”, problema mea era tratată fie de Gafița, Leu, Măciucă, Ghișe, Vasile Nicolescu, fie de cenzorul suprem: Dumitru Popescu-Dumnezeu.

“După Revoluție”, ca să păstrez ticul mental, nu doar verbal al confrăților întru scris, lucrurile s-au schimbat. Însă - am mai scris, nu o dată - nu atunci, în pragul dintre 1989 și 1990!

Primul semn că... scriitorii intraseră la alt stăpân, a fost dat de Ceaușescu, în iunie 1977, la Congresul cutare, când Măria Sa, constatînd, el de capul lui că la noi, în România, nu există cenzură, a anunțat că cenzura se abolește (nu a folosit acest cuvânt, necunoscut lui), de-acum încolo - din iunie 1977 - “controlu’ presi va fi efectuat” de către înșiși scriitorii lucrînd în redacții, edituri. M-am grăbit - ca totdeauna - și am afirmat că atunci a început Piteștiul literar, reeducarea scriitorilor - ceea ce nu era cu totul adevărat, fiindcă:

- Încă din 1967, când trimisesem în Occident romanul

Ostinato, în el era vorba de Pitești, de *autoreeducare*;

- În *Süddeutsche Zeitung* din 22 octombrie 1971 (la apariția în germană și în franceză a romanului **Ostinato** vorbisem despre *autocenzurare*;

În 1972 scrisesem un articol (publicat în *Die Zeit* din 29 septembrie în care atrăgeam atenția asupra *autocenzurării*, producătoare de *paraliteratură*.

Mă întorc la *Vatra*, ultimul număr (dublu) și *o judec numai din punctul meu de vedere* : această revistă care m-a publicat, m-a comentat generos, m-a apărat când am fost atacat pe nedrept, de la intervenția lui “R. Ioanid” - vizibil, în *Observator cultural*, în 2003 - invizibil (dar deductibil pentru mine) prin “atenționările” cum li se spune și la Târgu Mureș amenințării holocaustologilor a intrat în panică, iar singurul semn(al) primit de mine, cauzatorul de serviciu, a fost nepublicarea, necomen-tarea mea, nementionarea numelui meu.

Cine, dintre redactorii *Vetrei* a fost primul băgat în boale? Cornel Moraru, cel mai expus, ca șef, deci garant al revistei? Ei bine, chiar de-ar fi fost el cel care s-a spăriat și și-a spăriat colegii, nu-i port pică: va fi fost reflexul de apărare al cloștii;

Cine altul, dintre cei cu sarcini de supraveghere a textelor și autorilor publicați? Virgil Podoabă? Hotărât: nu. Să nu fiu întrebat: de ce?, nu voi răspunde.

Atunci *cine*? Iulian Boldea? Alexandru Vlad? Nici gând.

Singurul *cine* la care m-am gândit adeseori a fost Alex. Cistelean. El fusese cel mai expus, cel mai activ în publicarea, în comentarea autorului de mine. Sunt convins (și bag mâna în foc): el a fost aspru criticat, brutal amenințat (nu doar el, ca om, ci și revista): are el inima aceea să primejduiască existența unei publicații ca *Vatra* de dragul cui: de al lui Goma? Că s-a manifestat direct sionistul securist “R. Ioanid”, probabil nu, va fi fost însărcinat purtătorul de servietă al mitomanului, calomniatorului românilor Wiesel: Shafir. Iar acesta, “îndelicat”, cum i-i firea (sic) i-a zugrăvit lui Cistelean rezultatul publicării, comentării lui Goma: dispariția *Vetrei*! Și cum Cis este și el ardelean vânos, curagios - ca Breban (care știe el de unde știe că evreii conduc lumea, așa că este inutil să li te impotrivești), s-a pardon, cacarisit pre el - de frică, nu de soarta lui, ci de a revistei!

În sprijinul acestei ipoteze dezertaționiste a lui Cistelean vine și rușinoasa manolescizare a sa, tradusă prin opera lui Niki îngrijită de Cis... Și totuși, în ciuda acestor “șchiopătări”, nu cred că Alex Cistelean este vinovatul de căpătâi al interzicerii mele de a apărea în revista *Vatra*. Și nu, direct, redactorii, ci... autorii.

Am ajuns și la asta, deși era previzibilă, vai, involuția pro-

fesioniștilor condeiului. Eu am observat-o în raport cu mine, dar or fi existînd și alți mini, autocenzura strămoșească să trăiască! Dacă aș fi ceva mai tânăr și așa avea de unde muri, aș scrie măcar un articol despre. Dar așa, las baltă, moartă - dar din ce în ce mai vie - salvatoarea *autocenzură*. Căci, nu-i așa, vorba gânditoresei Carmen Mușat, nu doar cultura bate criza, ci și (mai ales) autocenzura. Ai zice că românii noștri cei talentați, chiar geniali s-au născut, au crescut, scriu și vor scrie, vizînd/visînd Premiul Nobel, acesta fiind orizontul lor cel așteptatic, practicînd tot mai subtil, mai "artistic" - autocenzura. Care nu va fi făcînd ea bine pe la suflet, dar face bine pe la trup, căci și scriitorul are un hoit ce trebuie ocrotit, hrănit, automîngăiat, ce credeam noi? - prin singura "metodă artistică de creație", cum se spunea la Fabrica de Poeți: *autocenzura*.

Prin urmare, scrieți, băieți, numai scrieți! - și nu uitați să vă autocenzurați (sic), aceasta fiind calea regală a artei curate, fără contaminări dăunătoare - priviți la contraexemplul Goma: cine face ca el ca el va păți.

N-or fi chiar toți autorii ardeleni, dar fiecare - mai ales dacă este tânăr - are de protejat o carieră, un viitor. Și chiar dacă sunt pasabil analfabeți, junii-tineri au privit la adulții-vârșnici. Au primit întîia lecție de prudență - acum, "după Revoluție", că nu mai există cenzură comunistă - oferită de către veteranii și maeștri întru scriitorism ca Breban (și ca Cistelecan), pe tavă ("tava" la Breban!) : nu te atingi de evrei - decât dacă vrei să-i lauzi, altfel ești pedepsit, nu doar de evrei, nu doar de slugile lor obediente (Manolescu, Gârbea, Dan Pavel, Pecican, Vozganian, Laszlo, Marta Petreu) ci de masele largi de scriitori români (pardon: de autori de cărți), care ți-au devenit - sau continuă a-ți fi cobreslași.

Ei, da: ce simplu ar fi de explicat lașitatea națională, șira spinării din cauciuc veritabil (marfă care nu se mai găsește...) a scriitorului român rezistent prin cultura brânzei, schmekeria carpato danubică, cea care a luat o zicere ("Cine n-are ovrei să-și cumpere") și, potrivit obiceiului, s-a ascuns îndărătul ei, iar când un răuvoitor, un ne-român (zicem: Goma) îl acuză de practicarea dezinvoltă a autocenzurii, se apără, indignat:

«Nu eu! El!» - și îl arată din bărbie, ca să nu-l auză arătatul.

Dar stilul eliptico-bărăgănean se cere explicat - când ovreiul nu-i prin preajmă:

«Dom'le, eu aș fi scris cu drag fără, cum i-ai zis: autocenzură, dar nu m-au lăsat *ăștia!*, că *jidanii*-s cu ochii pe noi tot timpul, să ne agațe cu de-ale lor, cu antisemitisme - spune, ce-ai

face tu în locul meu, dac-ai avea nevastă bolnavă, copil handicapat, mașina accidentată, ce să mai vorbesc de crizele de ficat care nu mă lasă, tot mereu mă chinuie...?».

Pe cine am învinovați că ne persecută, ne denunță la *ei*, la Secu, ne îndeamnă la rele - dacă n-ar exista ovreiul mult-detestat și ultra-temut?

Ei, pe cine! Am găsi noi, doar suntem băieți isteți!

*

Comisia Europeană: ”Comuniștii n-au comis genocid”

Copyright 2010 *Timpul*, Chișinău.

O lege la nivel european de condamnare a celor ce neagă crimele comise de regimurile comuniste nu ar fi încă posibilă - este concluzia Comisiei Europene. Șase dintre țările foste comuniste, printre care și România, ceruseră Comisiei să ia în calcul o astfel de lege, după modelul celei referitoare la Holocaust.

Comisia Europeană a respins solicitările mai multor state din estul Europei care doreau introducerea unei legi a genocidului dublu. Această lege prevedea interzicerea negării crimelor făcute de regimurile comuniste în același mod în care unele state din Uniunea Europeană interzic negarea crimelor Holocaustului, informează *The Guardian*.

Săptămâna trecută șase state s-au adresat Comisarului pentru Justiție Europeană Viviane Reding cerând interzicerea negării și banalizării crimelor comuniste cât și apologia lor. Miniștrii de externe al Lituaniei, Letoniei, Bulgariei, Ungariei, României și Cehiei sunt de părere că aceste crime trebuie tratate după aceleași standarde și prevederi ca și crimele împotriva evreilor.

Răspunsul primit însă de la Comisia Europeană este unul negativ cel puțin pentru moment. Potrivit comisiei, ororile săvârșite de comunism sunt evidente însă ele nu au fost îndreptate împotriva unei minorități etnice așa că ideea unei legi a genocidului dublu se respinge din start.

O parte a comunității evreiești, prin vocea directorului centrului Simon Wiesenthal din Israel, Efraim Zuroff, spun că nu se pot compara crimele împotriva evreilor cu cele comise sub regimurile comuniste pentru că rușii au fost cei care i-au eliberat pe evreii din lagăre și fără Rusia probabil că Germania Nazistă nu ar fi fost învinsă.

Și eu care tocmai îi lăudasem - în fine: îi dispensasem de vină... Dar n-a fost să fie.

“Potrivit comisiei, ororile săvârșite de comunism sunt evidente însă ele nu au fost îndreptate împotriva unei minorități etnice așa că ideea unei legi a genocidului dublu se respinge din start.”

Auziți, oameni buni? “Se respinge din start”! Dar ororile comuniste au făcut victime, nu doar printre membrii “unei minorități etnice” (la singular!, deci numai împotriva evreilor), ci au martirizat majoritățile populațiilor URSS și a țărilor ocupate - deci și ale “minorităților”.

Dar **foametea** din Basarabia, organizată și dirijată de la

Moscova, după modelul celei din Ucraina - cu aceiași “specialiști”: evreii ? Dar efectele ei: printre care **canibalismul comunist, cel mai, din lume...**?

De ce vor fi lipsind dintre petiționare Estonia și Polonia?

Această hienă: Efraim Zuroff, are nerușinarea să afirme că nu se pot compara crimele împotriva evreilor cu cele comise sub regimurile comuniste “*pentru că rușii au fost cei care i-au eliberat pe evreii din lagăre și fără Rusia probabil că Germania Nazistă nu ar fi fost învinsă*”! (subl. mea, P.G.)

Cum să se poată compara, dacă Holocaustul evreilor a fost... unic?, iar toate celelalte masacre: victime: ne-evreii au fost trecute la “mici accidente”, la “pagube colaterale”, când n-au fost batjocorite de zurofi, paznici la Poarta Suferințelor, avînd bilet de intrare evreii și numai ei? - repet opinia *lor* despre adevăr:

„*Considerăm că nu este posibil să se facă o paralelă între regimul fascist mizantrop și orînduirea obștească căreia astăzi încearcă să i se incrimineze aceeași vină pentru represiuni față de propriul popor*”, se arată în declarație. Bilinkis consideră că noțiunea de „ocupație sovietică” este **una destul de controversată**. (sublinierile mele, P.G.)

Ce să mai spui? Că Breban are dreptate: evreii conduc lumea și fabrică adevărul *lor* după plac.

Iată de ce umoristul clasei Cosașu a îndrăznit să afirme că stalinismul (nu comunismul!) la noi, în România a fost o banală blenoragie - și a rîs!;

Iată de ce transsinistrologul Laszlo Alexandru a afirmat că el este mai aproape de victimele evreii (fiindcă acelea au certificat de la Iahve) decât de victimele ne-evreii - și nu a rîs...

*

Nu pot trece mai departe, mă ține pe loc tovarășul *vostru* Bilinkis. Trebuie să fii nesfârșit de nerușinat sau fără margini de analfabet, ca să spui ce a spus acest bolșevic sionist - repet:

„*Considerăm că nu este posibil să se facă o paralelă între regimul fascist mizantrop și orînduirea obștească căreia astăzi încearcă să i se incrimineze aceeași vină pentru represiuni față de propriul popor*”, se arată în declarație. Bilinkis consideră că noțiunea de „ocupație sovietică” este **una destul de controversată**. (sublinierile mele, P.G.)

Mai întâi: regimul dinainte de invazia rusească, în iunie 1940 a fost, pre limba bilinkisă... *fascist mizantrop*. Bilinkis nu știe ce este “fascismul”, în gura lui fiind o înjurătură evreiască, asemănătoare lătratului: «Antisimitule!». *Fascismul* - o spun pentru puturosul elev Bilinkis și pentru tovarășii săi de șaibă... a fost

o noțiune instituită de Mussolini, în Italia, termen importat din... Spania răvășită de războiul civil de către trimișii Moscovei, în majoritate zdrobitoare evrei; aceștia au “prelucrat” găselnița, au prefăcut-o într-un termen-șperaclu și au răspândit-o peste tot în Lagărul Sovietic, cu intenția (realizată!) de a produce confuzie în spiritul oamenilor și menită a indica, discredita, blestema orice nu era procomunist, deci prosovietic. Astfel, în zilele noastre se perpetuează monștri lingvistici ca “fascistul Antonescu” (Andrei Pippidi, nepotul lui Iorga, și membru plin în comisia Wiesel), “fascism palestinian” (Kouchner, fost ministru francez de externe, cel care se lauda că a obținut de la Israelieni “coridoare umanitare pentru palestinienii izolați în Ghaza”, în fapt: un “program minimal”, de deschidere a frontierei, pentru o jumătate de oră sau chiar o oră întregă, în care să fie permisă intrarea în Ghaza a medicamentelor și a ceva din ajutoarele alimentare putrezind în hangarele Israelului).

Dar Bilinkis a mai comis o cretinărie : a descris regimul românesc dinainte de invadarea Basarabiei și Bucovinei de către bolșevici ca, nu doar: “fascist”, dar și... “mizantrop”.

Știrea nu explică în ce limbă s-a exprimat reprezentantul evreilor din Moldova: în idiș? Dar există în idiș termenul *mizantrop*? Și ce desemnează el în idiș: ceva rău, ceva opriment, ceva terorist? Nici ceva de-bine, așa se spune despre persoane atinse de mizantropie: *nesociabilitate, ursuzenie, neîncredere în celălalt*. În capul tovarășului Bilinkis “mizantropie” va fi însemnând **sărăcie, oprinare, teroare**. Or aceste “calități” le are numai **comunismul...**, **orânduirea obștească** dragă evreilor din Imperiul Sovietic! Nu cumva “fașizm, fașist” face parte din *limba sovietică*? Cât despre...“noțiunea de „ocupație sovietică” (cea care) **este una destul de controversată**” să fie la *ei*, nu la noi!

N-ar fi rău dacă partizanii unei astfel de “noțiuni” s-ar ocupa singuri, așa cum făcuseră cu “dușmanii” lor, atâtea decenii, atâtea decenii.

Duminică 26 decembrie 2010

“Dimineață liniștită”, vorba celeia. O să vedem spre seară cum, la ce am folosit-o. Sânt oarecum mulțumit că am scos la capăt comentariile la decizia Comisiei Europene și declarațiile iresponsabile ale lui Bilinkis și isterice, ca de obicei ale lui Zuroff. Mă mir în sinea mea - neputându-mă mira în sinea lui Tudoran, de pildă - : cum de oameni cu capul pe umeri folosesc pornirea naturală, mai mult: umană spre solidaritate, întoarsă pe dos: intrînd în rând, în turmă, în haită, declarîndu-se de acord cu excluderile, condamnările, punerile la zid ale unora care, perso-

nal, vorba dănească, n-ar merita atâta onoare (Cristoiu), dar se bagă și ei, “solidarnicii” cu... cauzele tolerate - ba chiar recomandate - de poliție, ca această campanie “antifascistă”, în realitate încă o liturghie de alegență la Holocaustul evreilor. M-am uitat la lista semnatarilor și m-a cuprins amețeala. L-am întâlnit pe Ion Vianu - nu e de mirare băgarea lui, pe larg, în vorbă : el a semnat și Apelul nostru din 1977, însă numai pentru a putea emigra, oricât l-ar pune în fruntea... grupului Negoțescu-Vianu unii gazetari, de care mi se rupe inima surprinzându-i făcând plecaciuni lui Vianu (ca Bedros Horasangian); l-am întâlnit pe Tudoran... De ce, domnule, de ce, nene Anghelache? Chiar atât de adâncă să fie disperarea oamenilor, încât, pentru o buca’ de pâine - virtuală - se raliază maselor largi care “votează” ce li se indică prin megafoane? Chiar așa să fi ajuns elita țării, intelectualii, directorii de opinie, de când a început să piardă avantajele materiale (și intelectuale, pretind ei) acordate de statutul *privilegheției*? Să fie o tragică degradare a lor, sau asta a fost starea lor “normală”, doar eu nu o văzusem?

Ah, listele de... adeziune, listele de protest, listele de condamnare a câte unuia deja “condamnat de istorie”... Citindu-le, fără a le comenta, te fulgeră un dor de sinucidere: cum, cu acești oameni ai făcut câțiva pași, cândva, simțindu-le umărul aproape? Alături de acești *scriitori* ai protestat cândva împotriva unor nedreptăți strigătoare la cer?

Și? Și ce s-a ales de scriitorii cutare, cutare, cutare? S-au prefăcut în adeziioniști profesioniști pe listele pentru cele mai josnice cauze?, ca re alegerea lui Iliescu?, ca veștejirea și condamnarea Eugeniei Vodă că nu i-a interzis lui Cristoiu de a-și exprima opinia - “profund greșită”, dar a lui? Ne-am întors în plină teroare stalinistă, însă cu cenzori purtând cravată sau, mai grav; ca I. Vianu, profitor nerușinat al faimei de mare intelectual al tatălui său, mințind că a fost întâiul care a dezvăluit abuzurile psihiatrice, nemărturisind că singurul motiv care l-a prefăcut din mormoloc obedient, profesionist întru rezistență prin cultură ca prietenii săi Matei Călinescu, Gelu Ionescu în ditamai “disidentul” a fost obținerea emigrării și cum altă cale nu exista, l-a convins pe Negoțescu să-l conducă la Goma, el fiind capra peste care, atunci au sărit... frontiera-de-stat-și-de-partid numeroși anticomuniști de care nici nevestele nu aveau cunoștință... Iar de când broasca s-a umflat, amețindu-i pe analfabeții noștri setoși de cuvinte “alese”, iată-l în rolul de “demascator” nemilos, de trimițător la zid, de tipul Novicov, Brucan, Paul Cornea, Baranga și alți... *alii...*, aplaudat de sub țol de “opinia publică” cea care, ca de obicei, ea este sublimă, dar lipsește cu desăvârșire.

Ce micime de suflet, ce murdărie a sufletului... scriitoricesc! Egalată doar de sufletul cititoricesc, al celor care ar face - dacă ar putea; ar îndrăzni - dacă n-ar fi, de ani, morți de frică.

*

TV franceză a transmis azi slujba solemnă de la biserica Sfântul Ștefan din Ierusalim. Am rămas până la urmă. Emisiunea a cuprins și reportaje - de la Bibliotecă, de la Șantierele Arheologice, însă pe mine m-a impresionat ce am aflat despre martirul Ștefan ("Coroană"), despre care nu știam mare lucru, adică: nimica. Fiindcă Bibliile mele se află prea sus, pe un raft, interzis mie, șontorogul, am apelat la Noul Testament tradus și comentat de "prietenu" meu Anania. Am căutat la Fapte:

Comunitatea creștină a ales șapte diaconi, printre ei pe Ștefan, "iar el, plin de har și de putere, făcea minuni și semne mari la popor"; "Și s-au ridicat unii din sinagoga Libertilor și a Cireneilor și a Alexandrinilor și a celor din Cilicia și din Asia și se luau la întrebări cu Ștefan"; "și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și Duhului cu care el vorbea".

Sar peste cuvântarea lui Ștefan - la:

"Iar ei, auzind acestea fremătau de furie în inimile lor și scrâșneau din dinți împotriva lui"

(...) "Scoțându-l în afară de cetate, îl loveau cu pietre. (...) [el] se ruga și zicea: «Doamne Isuse, primește Duhul meu!»"

"Și, îngenunchind, a strigat cu glas mare: «Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!» Și zicând acestea, a adormit."

Varianta franceză citită în Catedrală nuanța astfel:

"Și zicând acestea a adormit în (întru) moarte".

Ce moarte mai izbăvitoare, mai dulce decât aceasta:

"A adormit în moarte".

Nu-mi iese din viscere : "fremătau de furie în inimile lor și **scrâșneau din dinți** împotriva lui".

Nu cred că era doar "un fel de a scrie", de a povesti o întâmplare, colorînd pe ici, estompînd dincoace; sunt convins că furioșii chiar scrâșneau din dinți, clănțăneau din dinți, cum fac anume animale sălbatice, ca amenințare și ca avertisment. Eu cred că cel care a scris ce a scris a descris realist o situație. Una în care fusese și o scrâșnire a dinților. De neputință a convingerii, de ucidere a celui alt - din neputința convingerii.

Luni 27 decembrie 2010

Se vede că au sărbătorit creștinește Crăciunul Basarabiei mei: ieri Xiti nu a înregistrat nici un vizitator "de la Moldova". M-aș bucura, dacă aș afla că au și jucat, nu doar băut, rusește.

*

Într-un morman de hârtii am dat peste o pagină dublă din *Jurnalul literar*. Un număr pe care îl rătăcisem și nu-l citisem. La rubrica “Dreptul la opinie”, un text semnat de Isabela Vasiliu-Scraba: “Mircea Eliade într-o colaborarea cu bucluc”. Șocat fiind de termenul “bucluc”, nepotrivit lui Eliade, am devenit curios și, înarmându-mă cu o lupă, am trecut la citire.

Ce aflu? Ceea ce bănuiam de pe timpul când eram prieten cu Néné Culianu și combăteam alături întru gloria literaturii române cotidiene. Mai precis: momentul în care m-am supărat pe Culianu fiindcă, scoțînd la o editură pariziană un fel de Dicționar, junele -tânăr se așezase, poponete, în fruntea... autorilor, doi - astfel: **Culianu și Eliade**... Nu am avut prilejul să-i exprim, între doi ochi, uimirea și dezaprobarea, el era deja în America și am lăsat-o moartă (cu moartea în suflet), însă, potrivit răului meu obicei - de pe urma căruia mulți prieteni mi s-au desprietenit - am trecut în Jurnal (care?, nu mai țin minte) fapta de rușine a Culianului.

După decembrie 89, printre cei care m-au dezamăgit, vorba lui Breban, a fost și Dan Petrescu. “Înainte” ne avusesem ca frații, de aceea am fost uimit, rănit de tăcerea lui după ce a devenit ministru al Culturii. Mărturisesc: m-am simțit nedreptățit, când până și un nescriitor ca Mihai Botez fusese uns scriitor, iar eu... uitat. Am înghițit gălușca - și am tăcut. După ce nu a mai fost ministru Dan Petrescu și soția sa au petrecut vreun an în Franța, cu o bursă. Cred că abia de un Crăciun (1991?), am primit un telefon de la Thereza Culianu: «Sărbători fericite, La mulți ani», cam atât. Pe căi ocolite (le-am uitat) mi-a parvenit informațiunea: Thereza - și soțul, Dan Petrescu - erau supărați pe mine, fiindcă îl vorbisem de rău pe Néné, fratele Therezei, în legătură cu “Dicționarul Culianu-Eliade”. Neavînd nimic de explicat, nici de scuzat, am lăsat-o și pe asta: moartă. Ce se va fi petrecut mai apoi nu știu, însă după încă vreun an Dan Petrescu, devenit redactor la editura Nemira, mi-a cerut - prin mătușa Anei - o carte. I-am dat **Justa**. A apărut. După un alt timp, Al. Călinescu mi-a spus că Dan Petrescu, în vizită la el, aici, la Paris, văzuse **Jurnalul** meu, (cel în trei volume, dactilografiat-fotocopiat în 11 exemplare) și l-a cerut pentru... lectură. Am încuviințat, bucuros - restul istoriei se cunoaște, dar abia acum spun: de atunci nici el, nici Thereza nu au arătat că îmi reproșează povestea cu Dicționarul.

Mă întorc la articolul din **Jurnalul literar**: ca unul care, după plecarea lui Culianu de la Groningen la Chicago, nu am mai

avut legături cu el (dealtfel, proiectul cu publicarea lui Eliade, nu doar cu studiul lui Culianu, ci și cu **Huliganii** - ideea pornise de la Ana, în prezența lui Alain Paruit...- căzuse). Deci nu mai avusesem știri despre alte "nedelicatețuri" ale ucenicului eliadic.

Aflu acum, că băiatul Néné, sprinten, zigzagant (dar ținând-o tot înainte, întru propria-i glorie) a continuat să-i facă lui Eliade o sumă de măgării - nu mai intru în amănunte, din respect pentru memoria lui Eliade, abuzat; din jale pentru fostul meu prieten Culianu, abuznic perseverent.

*

Din *Jurnal de Chisinău*, de azi:

Holocaustul si crimele comunismului, tratate diferit - de ce?

Sase ministri de externe apartinand unor state din fostul lagar comunist au solicitat, recent, comisarului european pentru Justitie, Viviane Reding, sa puna sub semnul egalitatii genocidul practicat de regimurile totalitare comuniste cu Holocaustul.

Seful diplomatiei romane, Teodor Baconschi, impreuna cu omologii sai din Cehia, Lituania, Letonia, Ungaria si Bulgaria au initiat un demers in acest sens, astfel incat persoanele care neaga atrocitatile comise de calaia comunisti sa raspunda in fata unei legi comunitare similare cu cea referitoare la Holocaust.

Dupa analizarea "scrisorii celor sase", Comisia Europeana a apreciat ca nu sunt indeplinite conditiile pentru legiferare cu privire la crimele atribuite comunistilor, dar problema trebuie pastrata in studiu. Acestea sunt cuvintele cuprinse in raportul trimis Parlamentului European si guvernelor celor 27 de state membre UE.

Purtatorul de cuvânt pentru Justitie al forului continental, Matthew Newman, a motivat respingerea afirmand ca "regimurile comuniste nu au vizat minoritati entice".

Acest unghi de abordare este straniu. Rezulta ca exista doua tipuri de asasinare in masa. Nu conteaza efectul insumand multe milioane de vietii retezate, ci motivul declansarii lui.

Daca in Europa functioneaza identitatea de pareri, la sectiunea capital, de pilda, atunci aceeasi familie cu resedinta centrala la Bruxelles trebuie sa fie unita si in modul in care isi aminteste de trecut, dar mai cu seama, cum il trateaza. Acelasi Newman a declarat ca "acum nu exista un consens. Statele membre au abordari diferite".

Cei sase ministri semnatori ai documentului subscriu ideii ca genocidul comunist ar trebui tratat dupa aceleasi standarde ca si cel comis de regimul nazist, in special in acele tari in care exista legi privind negarea Holocaustului.

Detinatorul lituanian al portofoliului Externelor, A. Azubalis, a punctat mentionand: "toata lumea cunoaste crimele nazismului, dar numai o parte a Europei e constienta de crimele comunismului".

Cheia respingerii demersului poate sta in urmatorul comentariu apartinand lui Maximilian Marco Katz, directorul Centrului de Monitorizare si Combatere a Antisemitismului in Romania: "crimele comunismului trebuie recunoscute si victimele tratate cu toata atentia. Insa, aducerea la acelasi numitor comun a crimelor naziste si a celor comuniste ar avea ca rezultat

aruncarea Holocaustului intr-un colt cat mai intunecat al istoriei, in special in fostele tari comuniste".

Ramane demn de stiut cat timp se va afla in studiul Uniunii Europene problema ridicata si care sunt statele ce o contesta.

Iată la ce slujește un “director, M.M. Katz: la explicarea respingerii! Ca să vezi de unde a ieșit Respingătorul: din borta lui de guzgan! Cum să rezist amintirii unei epigrame a lui Păstorel Teodoreanu - se pare că chiar aceasta l-a băgat în pușcărie, fiindcă viza un “monument”: al lui A. Toma, despre care, la Sibiu se spunea că l-ar fi chemat de-acasă: Katz: (nu: Moscovici)

*“In republica nou făcută
Căcații scriu în loc să pută,
Iar scriitorii-adevărați
Sunt cenzurați de-acești CăKatzi”*

*

M-am uitat la fotografiile făcute de Ilișoi, de Tofan, de Brega la Mana, la vechea școală și la casa noastră, în august acest an. Și iar m-a cuprins dorul năpraznic de a-mi face un culcuș acolo unde m-am născut. Am mai scris de vreo sută de ori visul acesta, acum nu fac decât să-l repet, eventualele modificări iscate din...minimalizare, din restrângerea planurilor anterioare.

Ziceam că am bani suficienți, ca să cumpăr:

- Școala veche, cu terenul ei;
- Gospodăria lui Moș Iacob Morozanu de alături, din stânga Școlii, după cum arată fotografiile din vara lui 2010, devenită un maidan, cu, în mijloc, o cocioabă-cabană, înconjurată de bălării.

Școala și casa directorului:

Firește, am construi din nou, după planul vechi:

- școala - avînd aceleași dimensiuni, la pămînt;
- casa directorului - avînd aceleași dimensiuni, construită din nou - ghid să ne fie fotografiile din 1936.

Clădirile vor fi ridicate pe temelie de piatră, ziduri de cărămidă - însă acoperiș de stuf (se va mai fi găsimd așa ceva?; dar meșteri care să execute, ca pe timpuri, acel superb acoperiș?). Vor avea, deci, același număr de ferestre școala: două spre curte, casa două, de-a dreapta și de-a stînga ușii.

Calidorul va fi așa cum îl arată fotografia din 1936.

Privită din poartă, casa va arăta ca înainte. Inșă clădirea va fi extinsă în spate - pe orizontală. Acolo va fi construită-mărită pentru bucătărie, pentru baie-spălătorie și încă o încăpăre-garsonieră destinată paznicului.

Școala va primi încă un nivel, iar acoperișul ei va fi armo-

nizat astfel încât să nu distoneze cu al casei, rămas la un nivel.

Aici, în Casă, va fi locuința. Cele două nivele ale școlii vor fi amenajate ca bibliotecă.

Gospodăria lui Moș Iacob:

Acolo va fi construită din cărămidă, acoperită cu țigle, o construcție anexă.

Să aibă o placă pe care să se scrie că aici au locuit Moș Iacob Morozan și Mătusa Domnica, bunicii mei adoptivi și să cuprindă - pe cele două nivele, edificate cu materiale și mijloace moderne:

- un cabinet medical;
- un “magazin”-depozit, care să distribuie alimente și îmbrăcăminte-încălțăminte;
- o baie-spălătorie de rufe.

(O baie publică va fi edificată în altă parte).

În fosta gospodărie a Bătrânilor va fi forată și instalată o pompă cu un mare rezervor de apă - va alimenta ambele clădiri, dar va avea, la uliță, o cișmea, pentru vecini.

Și mai ce?, scriam eu în vechile utopiade.

“Și un praz verde”!

Și totuși, am uitat ceva. *Ceva* important - altfel l-aș fi uitat?

Marti 28 decembrie 2010

Ne apropiem de sfârșitul anului. Nu mai este mult până la sfârșitul săptămânii, al lunii, al timpului. Acesta fiind simțământul: am ajuns la capătul drumului. Zadarnic dau din mâini, din coate, din barbă, chiar și din papuci: mai-încolo nu se merge. A'ta e'te, vorba copiilor învățând primele cuvinte din limba mamei și începând cu sfârșitul.

Altă noapte udă, grea: am consumat nu știu câte fețe de pernă, dar sigur: doar (?) câte un singur cearceaf de pat și de plapomă. Mă întreb (pentru a câta oară?) de unde Dumnezeu atâta lichid, atâta apă, atâta sudoare? Din sudorile morții, firește.

Prima oră după trezire este acceptabilă: beau cafeaua, pornesc jurnalul pe ziua aceea... Vine oboseala, lehamitea, descurajarea - și resemnarea: la ce bun să mai dau din coada vieții, când sunt mort de ieri? Bine: de alaltăieri? Îmi cheltuiesc restul timpului rămas (ce titlu bun: “În restul timpului rămas”... - ba nu-i bun, e de-a dreptul rău și prost!) re-re-reluând la corectat jurnalul pe această lună (a depășit suta de pagini!), jurnalul Ian-Nov de care va fi lipit acesta, în noaptea de Anul Nou. Atâta am am pigulit,

dar și adăugat la Noembrie, încât pentru cei care îl citiseră, dacă vor avea chef să-l recitească, vor avea în față altă căciulă.

Basarabeții mei... Îi privesc de departe (de unde, alt?) și nu-i pot ajuta decât cu vorbe proaste: «Nu așa, măi băieți!», «Mai cu inimă, nu vă lăsați pradă fricii băgate în oasele voastre prin bunici, prin părinți - nu vă temeți!, a spus-o papa Ioan II, Paleacu, dar înaintea lui o spusese Isus - de cine vă temeți, acum, în anul 2010, că are să vă croiască peste ceafă cu ciomagul ? De stafiile abia târîndu-și bășinile și dinții căzuți singuri, de trai bun, de mâncare bună, furată de la gura voastră, a “moldovenilor sovietici”?, care nu se pot opri din păzirea normelor comuniste, citește: sioniste pe pământurile noastre, “Nașa Moldova” și ne explică mereu, mereu de ce nu e bine să faci **așă I**, de ce e just să faci **așă II** ?»

Mă uit - din depărtare - la basarabenii mei și mă surpră jelea: «Aiștia-s frații mei? Așa se impune dreptatea, adevărul, cinstea, interzisă cu Naganul de stafiile bolșevice o eternitate de mai bine de jumătate de veac? Tremurînd, uitîndu-se în dreapta, în stînga, să vadă ce și cum face prietenul, vecinul, fratele - și să ne luăm după acela, fiindcă... unde-s doi lașitatea crește și nu mai este nevoie ca rusul să-l pună pe ovreu să ne mâie, fie la Siberia, fie la groapa de execuție, noi, singuri-singurei, nesiliți de nimeni mărșăluim spre pierzania pe care nu vom putea s-o reproșăm străinilor, ocupanților, dușmanilor?»

Și eu, care îi laudam pentru demnitate, curaj, mândrie națională (lupta pentru limbă, cea batjocorită de elita nației, smântînimea rezistentă prin sfeclă furajeră...). Ce s-a ales de urmașii adevăraților eroi din Basarabia? Sunt convins: dacă aș rosti numele acestor târâie-obielle vânzători de sine cu o nepăsare, cu o ușurătate soră cu idiotenia, limba mi-ar secă; și mi-ar pică - și cu ce-o să-i mai cert, blestem, pizdesc eu pe ai mei? Mai bine mă pun gios și decedez. Ca să nu văd cum este batjocorit sângele bunelor, al părinților, al tinerilor de la 7 aprilie. Amin.

Miercuri 29 decembrie 2010

(...) Acest Gheorghe (altfel Erizanu) iese în piața mare, ca să mai spună o porcărie. De astă dată îl probozește pe Ghimpu. În loc să-și vază de editura lui pe arginții lui Soros, să nu mai scoată cărți dezinformatoare - ca cea pentru care l-am muștrat pe “fiul meu” Vakulovski - da, da; maculatura confecționată la Berlin, de grupul de holocaustologi “iubitori” de Chișinăul evreiesc - acest vierme nu se oprește din campania de compromitere a propriei fiice, autoare a superbului poem dedicat furtului revoluției (prima oară, din câte știi, a fost invitația, la Paris, de a fi prezentată -

fata - de turnătorul ordinar purtând numele N. Manolescu, a doua oară acum, când îi numără bungii lui Ghimpu. Cine îi va fi cerut "onorarea" comenzii? Aceiași ca și comanditarii volumului fals-istoric pomenit mai sus? Mă uit la fotografia lui... Hai să nu pun pe hârtie tot ce gândesc despre acest limbric - Erizanu - incapabil să închege o compunere, fie și calomnioasă, în limba română.

Calitatea - scriitorială, dar mai ales morală - a căcărezelor ouate de acest individ poate fi judecată și după intervențiile forumiștilor: șapte, toți șapte orifiați de extemporalul erizanic.

(...)

Acum, la ora 15 Filip mi-a făcut poze. Multe. Vreo 70.

M-a întrebat:

«Pentru Seria de la Chișinău?».

I-am răspuns grăbit că da: pentru Seria de la Chișinău.

Și când mă gândesc: în 16 decembrie Luminița-Dumbrăvița mi-a întrerupt liturghia de blesteme la adresa celor răi prin o scrisoare îmbucurătoare: Bodrug urma să se întoarcă din campania electorală și, "de săptămâna viitoare vă va scrie ori vă va telefona în legătură cu editarea cărților..."

Iar eu am crezut-o. Sunt convins: s-a crezut și ea.

Nu era de crezut? Ba da, așa gândeam cu toții, cei normali.

Iar "săptămâna viitoare" a trecut, este în curs de a se consuma și săptămâna de după săptămâna viitoare, iar Bodrug nu mai dă semn de viață.

Să-i reproșez Dumbrăviței tăcerea lui Bodrug? Doamne ferește! Ea se declarase cu-mine, doritoare ca proiectul să ne reușească. Cred că nici ea nu se simte bine, constatînd că, după două săptămâni Bodrug continuă să tacă.

Mi-am luat gândul de la el. Dacă nu mor ca mâine, mă adresez altui editor, mai sunt vreo trei.

Joi 30 decembrie 2010

Azi, spre seară, am primit un mesaj de la Daniela Goma:

În sfârșit, i-au parvenit pachetele trimise după ce prima tentativă, cu un alt pachet, eșuase.

Ana s-a bucurat mult. Ea expediase pachetele, ea suferise cel mai mult de returnarea primelor, ea le pregătise pe acestea - pentru nepoata ei, Dănuța. De remarcat amănuntul: mie fata ceea îmi este strănepoată, însă pentru Ana: nepoată, scurt! Să ne trăiască.

Vineri 31 decembrie 2010

Flori Bălănescu ne urează în versuri:

“decembrie 30- Coșoveni

poți suporta zi cu zi în
 așteptarea destinului
 perspectiva ca și cum te-ai întreba
 dacă se cuvine să lași o carte mare
 într-o lume populată de oameni mici și
 de tot atâtea iluzii sau dacă
 ceața primei ore de decembrie
 a încremenit pomii în chiciură
 ori Dumnezeu i-a înmuiat în lapte apoi
 a suflat plictisit peste ei așa cum
 îi văzuse Pavel-Ștefan (și
 atinsese pentru a crede...
 în decembrie toate întrebările se
 îneacă într-o liniște stranie totuși
 caldă o pânză se mișcă:
 „mami, capul tău e o ghindă, al meu o castană”

Multumim, Flori, pentru floare.

Cu aceasta închei Jurnalul 2010

Pe la celălalt.

Așadar, întoarcere în prezentul anului 2011 - deși textul ce urmează este datat în 2005:

**Flori Bălănescu Rezistența prin vanitate – un brand românesc
 la 34 de ani de când scriitorul Paul Goma este refuzat de patria sa**

”Nu e vorba de Paul Goma aici, nu e vorba de mine, nici de Uniunea Scriitorilor în războiul cu Paul Goma. Paul Goma are aproape șaptezeci de ani, sau are șaptezeci, poate să facă ceea ce dorește, poate să fie ce vrea el: și antisemit, și antifascist, și ce dorește el. E major, e vaccinat, n-avem nici o treabă. Problema mea e a revistei care e editată de Uniunea Scriitorilor, ori eu nu pot accepta așa ceva într-o revistă a Uniunii Scriitorilor. Mult zgomot pentru nimic. Toată agitația asta nu este decât făcută să acopere vinovăția și responsabilitatea unor oameni, care încă nu știu în ce lume trăiesc, își imaginează că se poate orice.”

Interviul zilei, cu Nicolae Manolescu, la BBC, realizator Mircea Zamfir, **2005**

“Paul Goma are 76 de ani. A fost și a rămas mereu numai ce a dorit. Nicolae Manolescu – unul dintre românii care au influențat nefast felul în care este perceput scriitorul și omul Paul Goma în România, a fost și este exact ce și-a dorit: cel mai prizat critic literar român în viață, profesor universitar, președinte al USR, ambasadorul României la UNESCO, membru cores-

pondent al Academiei Române, directorul ”României literare”, unul dintre cei mai avuți oameni ai literelor române (comparându-l cu media lumii literare, nu cu Ion Țiriac), rege neîncoronat al ”rezistenței prin cultură”, omul politic eșuat (singurul său eșec major, din câte cunoaștem), compensat de ”directorul de conștiință” și formatorul de opinie. Un traseu de invidiat pentru mulți tineri și mai puțin tineri care se uită cu jind spre ograda literară ori se află în marginea ei.

Lehamitea superioară cu care tratează criticul și intelectualul Nicolae Manolescu ”cazul Goma” nu se potrivește însă acestei schițe de portret. Întrebat despre ceea ce este cunoscut drept ”scandalul Viața Românească”, în loc să răspundă la obiect, așa cum gravitatea momentului o cerea, dl Manolescu s-a lansat în considerațiuni despre profilul moral al lui Paul Goma. Atât scrierile lui Paul Goma, cât și ale lui Nicolae Manolescu sunt publice, pot fi citite, citate. Rămâne stupefiantă ruptura între realitate (a faptelor, a documentelor, în desfășurarea lor cronologică, a analizei directe și circumstanțiale) și amalgamul părerilor și umorilor. Nu putem alătura în aceeași frază o jumătate credibilă, verificabilă, altei jumătăți ilogice în context, infirmată tocmai de textul incriminat. Dintr-o asemenea lipitură nu poate ieși o opinie responsabilă, ci una ținând mai degrabă de o mitologie a vanității foarte rezistente.

Înțelegem că președintele URSS își lua în serios misiunea, acum câțiva ani, când, pentru a îndepărta de persoana sa și de instituție umbra oricărei suspiciuni de antisemitism, încerca să-l mai îngroape o dată pe Goma. Dl Manolescu *nu poate accepta...* Cum nu l-a putut accepta pe Goma nici în ”România literară”, o altă revistă aflată sub egida URSS, nu în proprietatea vreunui scriitor sau critic literar. Curajul fabulos de a-și exprima atât de franc, de impetuos, de intempestiv dorințele și nemulțumirile după 1990 este cel puțin ciudat pentru un intelectual care a recunoscut că i-ar fi plăcut să fie disident, așa cum au mai fost și alții, nu doar Paul Goma. Și exemplifică: ”Dorin Tudoran, Ana Blandiana, fiecare după puterile lui”. Însă, a mai existat o categorie de rezistenți, din care a făcut parte însuși Nicolae Manolescu, a *rezistenților prin cultură*: ”am rezistat și noi cum ne-am priceput și cum am putut”. Continuarea logică a afirmației din aceeași frază: ”ceilalți care n-am avut tăria lui de-a face disidență”.

Piesa de rezistență este alta. La momentul interviului [2005 - re-precizarea mea, P.G.] eticheta de antisemit îi fusese lipită lui Paul Goma, cu ajutorul decisiv al lui Nicolae Manolescu. Pentru a arăta că Paul Goma nu este decât o marcă expirată, susținută de oameni cel puțin la fel de dubioși și necredibili, precum poetul Liviu Ioan Stoiciu și cei care s-au solidarizat cu acesta, protestând împotriva deciziei URSS, criticul devine colportorul Securității, prin creditarea generalului de Securitate Nicolae Pleșiță. Întru înțelegerea schemei propuse de acesta citez un fragment mai amplu:

”Nicolae Manolescu:

Da, e adevărat, dar uitați-vă puțin, majoritatea sunt niște iluștri necunoscuți, stabiliți în Statele Unite, câțiva sunt bine cunoscuți, cum e Pleșea, de pildă, cu simpatii prolegionare și de altă natură /care fiind aceea, atitudinea critică față de N. Manolescu? – obs. mea, F.B./. Îți știi pe unii din/tre/ ei, am mai avut... mi-au trimis la «România Literară» proteste de multe ori... nu, e..., bate în verde culoarea majorității, iertat să fiu. Nu-mi place, e o culoare pe care eu o detest!

Mircea Zamfir:

Domnule Manolescu, de ce ar fi dat publicității un text antisemit, așa,

pur și simplu, un personaj, o personalitate, un om ca Paul Goma? La vremea comunismului Paul Goma, un disident, un om arestat, bătut, să spunem...

N. M.:

Domnule Zamfir, e adevărat, numai că poți foarte bine să ai, să zic, nefericirea să nu te situezi la înălțimea propriului prestigiu. Paul Goma este, fără îndoială, cel mai important disident român, din epoca comunistă, omul care – de numele căruia se leagă probabil una din cele mai puternice, dacă nu cumva cea mai puternică acțiune anticeaușistă și anticomunistă. Din păcate, după 1989, nu știu, din motive pe care n-aș vrea să le discut, puteți să-l întrebați pe Paul /intimitate nepermisă – obs. mea., F.B./ însuși ce crede, Paul Goma a ținut cu tot dinadinsul să își distrugă orice fel de rivalitate sau de concurență posibilă. Nici un disident, n-am avut foarte mulți, dar am avut, să nu uităm: Dorin Tudoran, Ana Blandiana, fiecare după puterile lui. Paul Goma a ținut să-i umple de toate noroaiile lumii pe acești disidenți, a scris împotriva lor cuvinte pe care eu nu pot să le reproduc și dacă aș vrea. Pe urmă, ne-a luat la rând pe ceilalți, care n-am avut tăria lui de-a face disidență, dar am rezistat și noi cum ne-am priceput și cum am putut, ne-a luat pe toți la rând, ajungându-se la un moment dat în situația absolut stupefiantă ca, acuzat acum câteva luni de regretabilul general Pleșiță, la televiziune, că a fost brichisit, cum spunea generalul (un cuvânt pe care eu nu îl găsesc în dicționar), de către Securitate, /a fost/ trimis Paul Goma la aeroport când a plecat / 20 nov. 1977 – nota mea, F.B./, cu mașina generalului și făcut agent de influență. Sigur, multă lume a spus: e o prostie, e o ticăloșie Paul Goma agent de influență.”

Am luat de pe internet lista din 14 sept. 2005 a semnatarilor Protestului (emis pe 11 sept.) împotriva măsurilor de pedepsire aplicate de conducerea URSS poetului Liviu Ioan Stoiciu. O redau întocmai:

Elena ANDRONACHE, matematician, Bucuresti; Anca Anghel NOVAC, medic, Toronto, Canada; Andrei BADIN, jurnalist, Bucuresti, Romania; George BALASU, editor "Cuvantul Romanesc", Hamilton, Canada; Valeriu BARGAU, membru al Uniunii Scriitorilor din Romania, director al revistei "Ardealul literar si al Editurii "Calauza v.b.", presedintele Asociatiei Scriitorilor din judetul Hunedoara, director al ziarului regional "Calauza noastra", membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din Romania; Stefana BIANU, vicepresedinte al CMR (Consiliul Mondial Roman); Paul BOGDAN, preot, scriitor; Ghenadie BREGA, drd. in Film, reprezentant "Hyde Park" la Bucuresti; Oleg BREGA, presedinte ONG Hyde Park, Chisinau; Silvia CALOIANU (BODIU), filolog, ziarist; Liviu CANGEOPOL, ziarist si scriitor; Emil CICA, director al publicatiei "Romanul Australian", Melbourne, Australia; Dumitru CIOACA-GENUNEANU, inginer electronist, California, USA; Silvia CONSTANTINESCU, editor "Curierul Romanesc", Stockholm, Suedia; Eugenia CRANGARIU, avocat, Baroul Bucuresti; Dan CULCER, scriitor, membru al Asociatiei Scriitorilor din Targu Mures; Grigore CULIAN, editor al saptamanalului "New York Magazin", New York, SUA; Daniel DELEANU, scriitor, Toronto; Virgil DIACONU, scriitor; Catalin FLOROIU, editor "Actualitatea", Toronto, Canada; Anghel GADEA, scriitor, membru URSS; Dumitru GHERDAN, inginer, inspector superior, Primaria Municipiului Bucuresti; Bianca Iulia GOEAN, consilier juridic; dr. Ioan Mihai GRECEANU, medic primar, Spitalul Elias, Bucuresti; Adriana HEGBELI, jurnalist, New York, SUA; Petru ILIESU, membru al URSS, Timisoara; Roxana IORDACHE, ziarist; Lia LUNGU, artist, New York; Mihai MAGHIARU, presedintele Asociatiei Romanilor din Australia si editor al "Buletinului de Informatii", Sydney;

Dora MEZDREA, cercetator, Muzeul National al Literaturii Romane, Bucuresti; Aurora MIHACEA, publicist; Octavian MIHAESCU, scriitor, colaborator al revistei literare "Observator", München; James D. MILLEEW, New York; Marius MINA, Business Admin-Manager, New York; Mihaela MOISIN, presedinte al Asociatiei Culturale Romane, Hamilton, Canada; Elena MUSCA, istoric, sef Sectie Istorie la Muzeul Judetean de Istorie si Arta din Zalau, jud. Salaj; Liviu NANU, profesor si scriitor; Dan OLARU, cercetator stiintific, expert tehnic in Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului; Niculina OPREA, scriitor, membru al Asociatiei Scriitorilor Bucuresti; Cristi PANTELIMON, sociolog, Bucuresti; Ioan PINTEA, scriitor; Alexandru PLESCAN, scriitor, producator si regizor TV, Noua Zeelanda; Gabriel PLESEA, scriitor si publicist, membru al USSR, presedinte al Foreign Press Association, New York, USA; Rodica POP, cercetator stiintific, Institutul de Studii Orientale, Bucuresti; Dorin POPA, membru al USSR, filiala Iasi; Roxana PROCOPIESCU, traducator, Bucuresti; Stefan RACOVITZA, editor revista "Caminul Romanesc", Geneva, Elvetia; Serban RADULESCU-ZONER, doctor in istorie, fost detinut politic; Iulia REBEGEA, jurist; Dan ROMASCANU, directorul revistei si editurii "Dorul", Danemarca; Victor RONCEA, jurnalist; Carmen SABAU, PhD, cercetator stiintific; Mircea SABAU, PhD, profesor; Laurentiu STAN, preot; Razvan STAN, avocat, Baroul Bucuresti; Valerian STAN, publicist, Bucuresti; Flori STANESCU, istoric, redactor, Bucuresti; Mircea STANESCU, istoric, Bucuresti; Stefan STOENESCU, eseist si traducator; Claudiu TARZIU, jurnalist, directorul revistei "Rost", Bucuresti; Alexandru TOMESCU, editor "Alternativa", Toronto, Canada; Loredana FUCA TOMESCU, jurnalist/psiholog; Mircea TUGLEA, scriitor, fondator si redactor-sef al "Revistei de Marti"; Razvan TUPA, scriitor; Timotei URSU, scriitor si regizor, Statele Unite; Ion VARLAM, rezistent anti-comunist si fost detinut politic, analist politic; Mihai VAKULOVSKI, scriitor, fondatorul si realizatorul revistei "Tiuk"; George Mitin VARIESESCU, presedintele societatii Mihai Eminescu si redactor-sef al revistelor "Mihai Eminescu" si "Caruta cu povesti", Sydney; Andrei VARTIC, scriitor, membru USM din Basarabia, publicist, editor "Dava International", redactor-sef al postului de radio Vocea Basarabiei; Mihai VINATORU, inginer, SUA; Liviu G. VORNICU, economist, Atlanta, SUA; Mihai ZABET, inginer instalator, Bucuresti (lista ramane deschisa)

DI Nicolae Manolescu nu a aflat până la venerabila vârstă pe care o avea în 2005 că un protest/ petiție/ scrisoare deschisă care face apel la principii de interes universal poate fi semnat(ă) și de "comuniști", și de "fasciști", și de orbi, de surzi, de pușcăriași, de intelectuali sau de oameni cu mai puține clase – dar cu mai mult bun simț -, că nu căutăm oamenii la diplomă de studii/dosar de cadre/ cazier/ înălțimea statutului public.

Apelul pentru repunerea lui Paul Goma și a familiei sale în drepturile de cetățeni români, inițiat un an mai târziu, în septembrie 2006, a strâns circa 600 de semnături și a venit firesc în această atmosferă de punere la zid, fără drept de apel, a scriitorilor Liviu Ioan Stoiciu și Paul Goma. Între semnături s-au regăsit și "ilustri necunoscuți ... cu simpatii prolegionare și de altă natură", care simțiseră nevoia legitimă de a se solidariza cu Liviu Ioan Stoiciu și cu Paul Goma. Să cităm câțiva "interni", majoritatea membri ai USSR, dintr-o listă intermediară de semnături, pentru a îndepărta suspiciunea scenariului extern, "legionar":

Constantin ACOSMEI, scriitor, Iași

Gabriela ADAMEȘTEANU, scriitoare, București
Ion Marin ALMĂJAN, scriitor, Timișoara
Adrian ALUI GHEORGHE, scriitor, Piatra Neamț
Liviu ANTONESCU, profesor universitar, scriitor, jurnalist, Iași, România
Vartan ARACHELIAN, ziarist, București, România
George ARDELEANU, asistent universitar, Facultatea de Litere, București
Michael ASTNER, scriitor și traducător, Iași
Vasile BAGHIU, scriitor, Piatra Neamț
Andrei BODIU, scriitor, conf. dr., Brașov
Ileana Doina BUDIMIR, traducătoare, fost deținut politic, născută în închisoare, București
Lucia CIFOR, Catedra de Literatură Comparată, Univ. Iași
Nicolae COANDE, scriitor, secretar literar TN "Marin Sorescu", Craiova
Silvia COLFESCU, editor, București
Bogdan CREȚU, asistent universitar, critic literar, Iași
Caius DOBRESCU, conf. univ., scriitor, Brașov
Ileana DRAGOȘ, Director Revista "Inside Brașov", România
Răzvan DUCAN, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România; redactor-șef adjunct la revista "Ambasador", Tg. Mureș
Șerban FOARȚĂ, scriitor, Timișoara
Augustin FRĂȚILĂ, scriitor, membru al US din Romania, redactor-șef al editurii "Allfa"
Bogdan GHIU, scriitor, București
Paul GUSBETH-TATOMIR, medic nefrolog, scriitor, Iași
Ioana IERONIM, scriitor, București
Petru ILIEȘU, scriitor, Timișoara
Nicolae IONEL, scriitor, Iași
Sorin MĂRCULESCU, scriitor, București
Mircea MIHAIEȘ, profesor universitar, scriitor, vicepreședinte al Institutului Cultural Român, Timișoara
Doris MIRONESCU, critic literar, preparator la Facultatea de Litere, Univ. "Al.I. Cuza", Iași
Ovidiu NIMIGEAN, scriitor, Iași
Dora PAVEL, scriitor, Cluj
Ioan PINTEA, scriitor, Bistrița
Luca PIȚU, profesor la Facultatea de Litere, Universitatea Iași
Ion POP, scriitor, Cluj
Dorin POPA, scriitor, Iași
Dan SOCIU, scriitor, București
Marius Marian ȘOLEA, scriitor, București
Florian STOIAN SILIȘTEANU, poet, România
Liviu Ioan STOICIU, scriitor, București
Alex ȘTEFĂNESCU, critic literar, București
Christian TANĂȘESCU, scriitor, București
Valeria Manta TĂICUȚU, profesoară, scriitoare, redactor-șef al revistei "Vitrării", Râmnicu Sărat
Nicolae TURTUREANU, poet, fost redactor la revista "Cronica", Iași
Răzvan ȚUPA, jurnalist, București
DUMITRU UNGUREANU, scriitor, Găești
Tudorel URIAN, critic literar, București
Magda URSACHE, membru al Uniunii Scriitorilor, Iași
Petru URSACHE, profesor la Facultatea de Litere a Universității "Al. I. Cuza" din Iași

Mihail VAKULOVSKI, scriitor, Antonești

Radu VANCU, poet, red. la rev. "Transilvania", lector universitar doctor la Facultatea de Litere, Sibiu

Ioan VIERU, scriitor, București

Așadar, o selecție de scriitori și critici literari, trăitori la ora aceea pe teritoriul României, cu numele și prezentările din listă. În aceeași listă, pe lângă numele unor oameni obișnuți, în sensul că nu sunt persoane publice, se află nume sonore din publicistica românească. Dacă ținem cont și de Scrisoarea deschisă adresată de Sorin Mărculescu lui Nicolae Manolescu prin intermediul revistei "Observator cultural" (nr. 289/ oct. 2005), după ce răspunsul din partea președintelui URSS nu a venit și Scrisoarea nu a fost publicată în "România literară", avem un tablou mai bine conturat al instituției de breaslă care nu a reușit să-și schimbe decât șefii după 1989, nu și năravul. Scrisoarea începe cu un rezumat al felului în care Sorin Mărculescu îl percepe pe Paul Goma. Este interesant că în materie de relaționare cu regimul comunist/ Securitate, dl Mărculescu are o cu totul altă opinie față de președintele URSS:

"Dragă Nicolae Manolescu, (...)) Prima /Culoarea curcubeului/ e o mărturie zguduitoare despre ororile ai căror autori trăiesc și azi în impunitate, fără ca Parchetul General să se fi sesizat, după știința mea, din oficiu de afirmațiile odioase ale unui așa-zis general Pleșiță (crimele comuniste, la fel de grave ca acelea ale oricăror altor regimuri totalitare, continuă să aibă parte, evident, de un tratament privilegiat măcar prin omisiune); a doua /Săptămâna Roșie/ este radiografia unui proces pe care cercuri interesate ,*

Goma vorbește în ambele cazuri de pe poziția victimei și are incontestabil dreptul, ca scriitor, și la subiectivism. Am citit, în varianta sa de pe Internet, și textul incriminat din Viata Romaneasca, pe care nu am mai gasit-o în librării, și nu-i gasesc nici urma de antisemitism, ci doar justitiarismul solitar la care autorul a fost condamnat înainte de 1989 de indiferența și de frica noastră, dar s-a și autocondamnat după 1989. Problemele semnalate de el sînt oricum foarte grave și impun neapărat o discuție responsabilă și liberă de prejudecati.

*) Aici a fost omis un pasaj din scrisoarea lui S. Mărculescu:

"Am luat cunostinta, din pacate destul de tirziu, de „scandalul“ Paul Goma – Viata Romaneasca – Liviu Ioan Stoiciu. Cazul celui dintii este foarte complicat și, Viata Romaneasca – Liviu Ioan Stoiciu. Cazul celui dintii este foarte complicat și, dacă acum regret că nu am avut curajul să ader la apelul lui din 1977 (cinstesc celor care au făcut-o!), evoluțiile lui de după 1989 mă fac incapabil să mă pronunț despre lucruri pe care vehemența stilistică insuportabilă îmi le îneca într-un discredit uneori nemeritat; *i-am citit atât Culorile curcubeului, în editia de la Humanitas (care, martor sînt, nu a fost nici „retrasă de pe piață“, nici „data la topit“ din „ordine superioare“), cit și Basarabia și „problema“, postată pe Internet în februarie 2002 (nu cunosc reeditările ulterioare)*".

Sorin Mărculescu mă apără... vicios: îl atacă pe Manolescu, dar îl scuza pe Liiceanu (vezi sublinierea de mai sus), pentru păcate tot atât de grave ca antisemitizarea aplicată mie. Colegul meu de facultate mințise: Ba da, Liiceanu a trimis la topit **Culoarea curcubeului**; S. Mărculescu era director adjunct al editurii Humanitas, nu doar "martor", când Liiceanu a distrus ediția **Curcubeului**... ; și tot director adjunct atunci când a respins două volume de Liiceanu solicitate: **Articole și Scrisori deschise**, pretextînd, cu inteligență, lipsa de hârtie...

"Golul" din scrisoarea lui S. Mărculescu a fost umplut, din **Jurnal 2005**. Profit de ocazie și o citez mai pe larg.

Inexplicabila si vexanta mi se pare insa atitudinea si solutia cenzo-riala a Comitetului director proaspat ales al USSR, in fruntea caruia, tot atit de proaspat si, in plus, ales prin vot direct, te afli. Ca sa nu mai vorbesc de competenta sau incompetenta stricto sensu in materie a membrilor redactiei Vietii Romanesti, convocati la Comitetul director. Apoi: cine a participat la acest Comitet director? Cum a fost luata hotarirea de condamnare a revistei si de mazilire a poetului Liviu Ioan Stoiciu (alt om care, si el, a avut totdeauna mai mult curaj decit noi toti laolalta, atit inainte de 1989, cit si dupa, cind si-a riscat viata in zilele dintre 13 si 15 iunie 1990)? Sint indreptatit sa te intreb cum s-a luat cu atita usurinta o decizie atit de grava? S-a procedat oare in perfecta cunostinta de cauza, cu textele pe masa? Cine a votat pentru si cine contra, sau a fost doar un vot institutional, o „adeziune colectiva“, asa cum eram atit de obisnuiti inainte de 1989? O asemenea decizie trebuia luata prin vot nominal, cum de atitea ori le cerem parlamentarilor nostri.

–Membrii USSR au dreptul sa fie tinuti la curent cu toate aceste proceduri, al caror rezultat a fost lezarea grava a demnitatii unui important poet si coleg al nostru si ceea ce s-a numit, cu perfecta indreptatire, un act de cen-zura, eventuale trageri de urechi.

Era foarte bine, dragă Nicolae Manolescu, să fi respectat termenul de un an de zile pe care ți l-ai propus pentru a evalua starea și perspectivele USSR. O asemenea grabă inexplicabilă de a ieși în arenă, agravată și de intervențiile unui «director de imagine» (mă refer la Horia Gârbea) a ceva ce nu există decât sub o formă actualmente încă hibridă (Uniunea Scriitorilor din România), îți complică infinit un contencios pe care l-ai preluat cu bune speranțe din partea multora dintre membrii USSR. Și pentru că veni vorba, există un proces-verbal al ședinței aceluși Comitet director?

Există o comunicare scrisă către «învinitul» Liviu Ioan Stoiciu, în afara «comunicatului» redactat într-o perfectă limbă de lemn și publicat în presă?

Sunt întrebări care invită la o reflecție îngrijorată, acum, la început de mandat.” Transparenta anuntata a functionarii conducerii USSR e de la început pusa sub semnul intrebarii.dat.” Transparenta anuntata a functionarii conducerii USSR e de la început pusa sub semnul intrebarii.

In concluzie: eu unul ma pronunt categoric pentru revocarea masur-ilor punitive anuntate fara nici o motivare clara si rezonabila impotriva poetului Liviu Ioan Stoiciu, precum si pentru dezvoltarea USSR intr-o directie ponderata, fara precipitari de dragul „imaginii“ conjuncturale. E in joc, la drept vorbind, recistigarea prestigiului pierdut al USSR.

Te rog sa gasesti cit mai curind posibil un spatiu pentru publicarea textului meu in Romania Literara.

Cu cele mai bune ginduri”.

Și noi care credeam că ”brichisirea realității” este specialitatea diver-sioniștilor, nu a intelectualilor responsabili... “A brichisi” este un regionalism din stânga Oltului. Pleșiță l-a ”aranjat” pe Goma la OTV, la ore de maximă audiență, pentru a-l compromite și a-și susține poziția lui și a Securității vic-torioase. A murit liniștit și nederanjat de justiția democratică, beneficiind de toate drepturile și facilitățile, cu o pensie pe măsură, bătându-și joc de victi-mele sale în văzul lumii! N. Manolescu a preluat elucubrația lui Pleșiță, i-a dat credit, l-a brichisit și el (pentru a câta oară?) pe Paul Goma. Este un gest incalificabil. Lipsa de curaj, frica interesată a intelectualilor și presupusa colaborare a celui ucis simbolic de atâtea ori nu se pot tolera în aceeași idee, așa cum apa nu se lipește de penele găștei. Efectul scontat este limpede:

“Pe de altă parte, Paul Goma a răspuns acestei emisiuni care a stârnit o oarecare vâlvă în presa românească, într-un articol publicat, de nu mă înșel, în «Timpul» din Iași, în care nu spune nici o vorbă despre acuzațiile lui Pleșiță, care sunt foarte grave, nu spune nici o clipă: delirează, fabulează, nu-i adevărat, n-am fost cu mașina lui, n-au încercat, n-au făcut. Dimpotrivă, spune lăsați Securitatea în pace, Securitatea nu este atât de odioasă, precum se spune, cu adevărat vinovați de ce s-a întâmplat în România și se întâmplă sunt... și aici urmează lista confrăților lui întru literatură. De la Ana Blandiana și Gabriel Liiceanu, până la Andrei Pleșu și până la mine și alții. Deci, noi suntem vinovați de comunismul românesc, nu Securitatea, asta fiind ideea articolului. Și acum, vin eu și vă întreb: ce poate să facă un agent de influență mai mult decât să umple de noroi toată intelectualitatea românească, de toate felurile, de toate culorile, de toate curajurile și lașitățile?! Pleșiță n-avea dreptate cumva?

M.Z.:

Vorbiți serios în acest sens, în a-l acredita?

N. M.:

Da, vorbesc foarte serios, da, Securitatea nu era idioată!

M.Z.:

Dar n-aveți nicio dovadă în acest sens!

N. M.:

Ba am, ce scrie Paul Goma de la o vreme în fiecare săptămână!”

Dându-și seama că s-a lăsat luat de valul defulării (cine ascultă înregistrarea înțelege) și adus oarecum cu picioarele pe pământ de intervențiile intervievatorului, Nicolae Manolescu încearcă imediat să ”dreagă busuio-cul”: Paul Goma nu a fost agent de influență făcut, ci fără voie, din inconștiență.

”M.Z.:

Poate scrie din proprie convingere.

N. M.:

Dar Securitatea, vreau să vă spun, era departe de a fi stupidă, nu-i cerea angajament lui Paul Goma. Securitatea putea să-l folosească știindu-i firea, exact așa cum îl folosește... ca musiu Jourdain care făcea proză fără să știe, Paul Goma face, e agent de influență fără să știe! De acord, fără să știe, dar este de o eficacitate teribilă, dovadă că noi ne pierdem vremea discutând acum despre Paul Goma! Nu merită Paul Goma această discuție!

M.Z.:

Nu despre el discutăm domnule Nicolae Manolescu, ci iată că discuția a plecat foarte repede de la Paul Goma la Securitate, la problema Securității, a comunismului în România și cum s-au rezolvat ele după 1989. Nu credeți că răul de acolo vine?

N. M.:

Nu, nu e adevărat. Paul Goma nu asta spune, Paul Goma spune că noi suntem vinovați de ceea ce s-a întâmplat în România, nu Securitatea. Asta este toată problema, aici este grozăvia – iertați-mă! Eu nu pot să fiu de acord cu acest lucru, nu pot să fiu de acord cu monopolizarea de către un om a întregii bune credințe, bune cuviințe și rezistențe la comunism! Au mai făcut și alții ce au mai făcut, nu este Paul Goma singurul! N-are dreptul să vorbească în locul tuturor!”

Prăjiturica este prea sus, strugurii sunt prea acri... Mircea Zamfir înțelesese despre ce este vorba. Dl Manolescu a înțeles, dar nu-i convenea să recunoască. Nu scriitorii sunt vinovați de înstăpânirea comunismului în România, nu spune nimeni asta. Într-adevăr, scriitorul a insistat în a distinge între Răul Absolut – Securitatea, și atitudinea intelectualilor, a scriitorilor față cu acest Rău. Dar dacă nu citim ce a scris, nu avem nici dreptul să îl răstălmăcim, să ne erijăm în cunoscători ai mașinării Securității și să amenințăm pe cine nu ne convine, așa cum face Nicolae Manolescu. Nu este singurul care îl tratează astfel pe Paul Goma, bătaia ar fi dreaptă, egală, în raportul unu la unu, discuția ar fi fără rost. Nicolae Manolescu este doar un exemplu exponențial.

De ce ar fi insistat Paul Goma pe falsele acuzații, când la ordinea zilei era acuzația de antisemitism, susținută de N. Manolescu și de URSS, între alții? Este obsedantă această încercare de a abate mereu subiectul. Dar când dialogase Goma cu securiștii? Vorbise despre Pleșiță și diversiunea cu mașina trimisă de el, care i-ar fi dus pe Paul, Ana-Maria și Filip Goma la Otopeni, în texte publice din anii 1990. Povestise deja amănunțit toate acestea în *Culoarea curcubeului*, încă din prima ediție românească, 1990, al cărei tiraj a fost retras de pe piață și trimis la topit de Humanitas; străinii interesați o aflaseră încă din prima traducere în franceză (*Le tremblement des hommes*, Seuil, 1979). Planurile de măsuri întocmite de Securitate pentru compromiterea și anihilarea lui Paul Goma (unele reproduse în ediția Polirom a *Culorii curcubeului 77, Cod "Bărbosul", 2005*) vorbesc încă azi, iată, prin Pleșiță și, stupefacție, prin Nicolae Manolescu. Paul Goma negase deja acuzațiile, cu multă vreme înainte. Care scriitor a scris atât și așa despre Securitate? Ar trebui studiată măcar bibliografia lui Paul Goma.

Cât credit moral are Nicolae Manolescu pentru a avea dreptul, la fel de moral, să strige în auzul lumii, la radio, că Paul Goma este agent de influență al Securității, și că nu merită să se vorbească despre el?:

"...Securitatea putea să-l folosească știindu-i firea, exact așa cum îl folosește... Paul Goma face, e agent de influență fără să știe! De acord, fără să știe, dar de o eficacitate teribilă..." Nu este doar o simplă încurcare de timp verbal. Emitentul este supărat, nu atât pe comunism, cât pe faptul că Goma îi acuză pe scriitorii români de a-și fi dat obolul la reușita reeducării nației (prin tăcere – deci prin consimțământ, prin lipsă de implicare, de solidarizare, în fine, rezistând prin cultură...). Or, Goma a făcut acest lucru, apăsător, nominalizând, mai ales după 1990. Înainte a vorbit/scriis despre cenzură, autocenzură, paraliteratură, lașitate etc., dar nu detaliat nominal, așa cum a făcut-o când și-a dat seama că cei "buni", pe care încercase să îi susțină fiind la Paris (chiar abținându-se să nu îi numească în contexte nefavorabile), acum, după "revoluție", se dovedeau aceiași amnezici căutători de slavă personală. Prezentul continuu al lamentării, în care este situat ca agent de influență al Securității, denotă o psihologie precară a emițătorului, o psihologie de prizonier al limitelor pe care nu a putut să le depășească. Nu Paul Goma este vinovat pentru lipsa de curaj a unora (majoritatea, totuși) dintre scriitorii români, maturi înainte de 1989. Căci el vede în lipsa de reacție normală a intelectualității, în general, a scriitorimii, în special, față cu cercurile tot mai concentrice ale regimului totalitar – în care Securitatea era o piesă esențială, adevărat, dar nu singura – nodul gordian al marasmului moral și etic în care ne aflăm azi.

Așa este: **"...dovadă că noi ne pierdem vremea discutând acum despre Paul Goma! Nu merită Paul Goma această discuție!"** – nu pentru

motivele invocate de Nicolae Manolescu, care a urcat multe trepte ale vieții publice și profesionale, dar nu are și dreptul moral de a pune pe seama lui Paul Goma asemenea mizerii.

Paul Goma nu este doar ”cel mai important disident”, ci și un important scriitor român, orice gusturi am avea Nicolae Manolescu și cu mine. De altfel, formula ”disident” este discutabilă din punct de vedere hermeneutic și istoric. În general, marca este aplicată la noi fără discernământ oricui a scris o poezie cu tâlc, a trimis un memoriu nesemnăt lui Ceaușescu sau la Europa Liberă, SAU a trimis scrisori și texte semnate lui Ceaușescu și în străinătate, a făcut greva foamei, a recurs la gesturi publice atacând sistemul, gesturi care îi puneau și cariera, și viața, și familia în pericol, luând în răspăr ordinea oficială. Pe scurt, deoarece nu este locul aici pentru o atare discuție, Paul Goma este ”disident” numai după formula ziariștilor occidentali, care-i numiseră astfel pe opozanții ruși anticomuniști în a doua jumătate a anilor 1960. În această perspectivă, opozanții trebuiau menajați de reacțiile regimului, ziariștii considerând că autoritățile îi vor trata mai blând pe disidenți decât pe opozanți (care erau, se știe, dușmani ai regimului și ai poporului). Paul Goma nu a fost disident după definiția de dicționar. A cerut să intre în partid în august 1968, carnetul de membru fiind condiția pentru a primi armă. Este, cred, singura naivitate relevantă a lui: să creadă, amăgit de discursul fulminant aparent antisovietic al lui Ceaușescu, că va primi armă, și, astfel, va purcede să elibereze Basarabia. Carnetul de membru de partid nu a vrut să îl predea, imediat după marea scenă diversionistă a învăluirii naționale din 1968, la presiunile unor tovarăși de nădejde din USSR, ”capacitați” de Securitate să facă presiuni asupra lui, în semn de protest față de un regim ce se voia omnipotent. I-a fost confiscat la percheziția din 1977, când a fost arestat. Regimul Ceaușescu se simțea amenințat, probabil, în chiar moalele capului de calitate – formală – de membru de partid a unui dușman al regimului. S-ar fi răsucit în mormânt toată galeria înaintașilor – Lenin, Stalin, Dej – să fi știut cum a întinat nevigilentul ucenic de cizmar ”nobilele idealuri ale clasei muncitoare”. Disidența de partid presupune susținerea unor păreri diferite de linia partidului. Reformulare și reformare din interior. Ce reformare a partidului/regimului a propus Goma și cât era el membru de partid? N-a fost membru de partid decât statistic. Nu a exprimat mici nepotriviri de caracter cu regimul, ci a fost mereu în răspăr. Dovezi: nu și-a terminat studiile după 1965 – pentru că nu a vrut să facă niciun compromis, a fost interzis ca scriitor și traducător începând din 1970, a strâns în jurul lui singura mișcare viabilă cu caracter public și popular, în 1977, care a pus sub semnul întrebării fundamentele ideologice ale regimului. Numai frica noastră constitutivă și un simț al conservării egoiste prea pronunțat au tăiat șansele unei mișcări naționale.

”Aici”, cum spune interviueatul, nu era vorba despre Paul Goma, ci despre orgoliul și statuile grav avariate ale unora care simt că le fuge pământul de sub picioare dacă îl creditează pe Goma. Președintele USSR avea datoria morală să repare ceea ce președinții antecesori nu reparaseră. Or, ca să repare, redându-i oficial și nominal (cum îi fusese retrasă în ședința Comitetului Asociației Scriitorilor din București, în aprilie 1977, când scriitorul era terorizat și otrăvit în celulă, la Securitatea din Calea Rahovei) calitatea de membru al USSR, ar fi însemnat să recunoască, implicit, că Paul Goma are dreptate. Dar dacă lumea românească – intelectuală, politică – ar recunoaște azi, din senin (tot nu a făcut-o 22 de ani!) că Paul Goma are dreptate, dacă această lume și-ar pune un strop de cenușă pe creștetul bătătorit de atâta egocentrism, iar statul român i-ar reda cetățenia din oficiu, USSR calitatea de membru,

AFDPR l-ar primi cu drag și căință și i-ar face dosar /sic/ pentru pensie de fost deținut politic etc. etc. oare ce s-ar întâmpla? Nicolae Manolescu nu ar mai fi cel mai prizat critic literar etc.? Toți scriitorii care l-au "săpat", ca și editorii care l-au "topit", amânat, ocolit etc. și-ar pierde meritele, talentul, averile, sinecurile, pozițiile dobândite în diverse camarile? Nu! Pentru că Paul Goma nu este nici Dumnezeu, nici instanță juridică, nici dictator... este un om supus greșelii și un scriitor normal, care nu s-a temut și nu se teme să rostească exact ceea ce crede. Iar crezurile și opiniile lui sunt - lăsând deoparte mici împunsături, remarci care pot leza pe moment - bazate pe o viață trăită în acord cu sine. Nu s-a dezis niciodată de ele.

Ce și pe cine ar amenința cu adevărat întoarcerea lui Goma în România? După felul în care este ținut departe, marginalizat, antisemitizat, minimalizat, diabolizat ca scriitor etc. este evident că "amenințarea" apasă pe coloana vertebrală a acestui popor, amețit de textele frumoase ale unor domni binecrescuți, o coloană care a fost extrem de elastică zeci de ani și care acum riscă să plesnească sub greutatea cedărilor, greșelilor, păcatelor nerecunoscute. Or, căința se face individual, prin elite. Nu este de ajuns să condamni comunismul printr-un Raport oficial, rămas fără urmări. Sunt lucruri care trebuie reamintite din când în când, astfel încât să nu fim nevoiți să auzim din gura copiilor noștri că nu îi interesează trecutul. Cine nu are trecut, nu are spre ce privi.

Atâta vreme cât românii vor supraviețui pe *Amneziei*, colț cu *Ficțiunii*, nu avem o șansă reală să scăpăm de conștiința vinovată ce ne apasă, conștiință prea bolnavă pentru a deveni de sine. Numai printr-un sine colectiv, conștient de greșeli, prin recunoașterea lor, ne mai putem lua în stăpânire.

P.S. Pe 2 octombrie, de ziua scriitorului Paul Goma, o altă inițiativă, a scriitorului Alexandru Petria, a strâns peste 300 de semnături în favoarea redării lui Paul Goma a drepturilor sale. Lista semnatarilor Scrisorii pro-Goma, trimisă Parlamentului pe 10 octombrie 2011 se găsește la <http://rogrup.net/profiles/blogs/scrisoarea-pro-paul-goma-a-fost-trimis-azi-la-parlament>

P.S. bis Pe 18 octombrie, Scrisoarea lui Alexandru Petria a fost susținută în Parlament de un deputat PSD (Cornel Itu).

Sâmbătă 22 octombrie 2011

Ieri am fost la doctor. Zice că să mai încercăm... altceva, Încercăm, ce altceva putem face.

Daniela Sitar-Tăut îmi trimite o cronică la **Câinele Soldatului**. "Face parte și ea dintr-un volum în curs de pregătire, **Paul Goma - poetica insurgentei. Militant. Scriptor. Diarist**"

O trec aici:

„Nu-i nimic de făcut”. Vânătoarea continuă.

Despre neajunsul de a fi român printre români

Deși volumul **Soldatul câinelui** se află în imediata vecinătate cronologică a firului evenimential din **Cutremurul oamenilor** constituind, conform confesiunii auctoriale, „urmarea lui din punctul de vedere al tematicii”¹, destinul editorial al tomului redactat la Paris în anul 1982, la puțin timp

după evenimentele relatate în carte, este unul specific scrierilor din această perioadă: elaborate în limba română, ele parvin lectorilor (occidentali) prin hainele lingvistice de împrumut ale tălmăcirilor. Astfel, în varianta franceză apare la Editura Hachette din Paris, în 1983, cu titlul **Chassée-croisé**, iar în limba română abia în 1991, la Editura Humanitas și, ulterior, în 2003, la Editura Flux din Chișinău. **Chassée-croisé** desemnează, potrivit explicației din Dictionnaire de la langue française, o „mișcare de persoane care se încrucișează fără a ajunge să se întâlnească”, un „schimb reciproc și simultan între două lucruri, două situații”, adică un „du-te vino, o vânzoleală²”, fără materializarea întâlnirii dintre vânător și vânat. În ceea ce privește titlul românesc al romanului el se întemeiază pe un fel de chiasm, având ca punct de plecare poezia lui Grigore Alexandrescu, **Câinele soldatului**, o „imitație”, inspirată de romanticul francezul Casimir Delavigne. Textul mizează pe ultravehiculata fidelitate canină, sacrificiul dus, în urma morții soldatului (stăpânului) până la extincția patrupezelui. Simbioza om-câine cunoaște o metamorfoză situațională și cognitivă demarată încă din titlu, prin inversiunea polilor față de textul-mamă. Conotațiile permutării sunt explicitate de Eva Behring care este de părere că acesta: „sugerează decizia securistului de a-și trăda stăpânul, care pentru el era <un câine de stăpân>”³, (aspect validat de textura volumului care înfățișează jocul dublu al agentului de securitate al R.S.R., Matei Haiducu⁴), dar și obstinarea temerară a „soldatului” de serviciu al exilului autohton, gardianul adevărului, de a se opune și-a demasca, fie prin acțiuni militante directe, fie prin manifestări scripturale, actele opresive ale câinilor aparținători „Brațului Lung al Securității”.

Inclus de autor pe propriul sit webistic în categoria „mărturie”, alături de **Culoarea curcubeului'77** și **Patimile după Pitești**, romanul are, prin conținut, alura unui policier, semnalat de către scriitor într-o autofilmare din 25 februarie 2011: „Soldatul câinelui este un fel de roman-reportaj despre fapte care s-au petrecut aici, la Paris, în 1982, în urma măsurilor de retrasiune, de pedepsire a noastră, a celor care aveam gură mare împotriva regimului prin, pur și simplu, tentative de asasinat.”⁵ Deși cronologia liniară a cărții este una limitativă (3 februarie 1981-26 noiembrie 1982, ultima dată fiind reflectată printr-un pasaj metatextual, interviul luat președintelui François Mitterand de către ziarul „Le Monde”), actul confesional se extinde, prin flash-back-uri succesive, alimentate uneori de memoria involuntară, la etape anterioare exilului parizian, reflectate preponderent în relațiile confruntative cu agenții de securitate ai statului totalitar comunist. Monica D. Căndea, într-o pertinentă recenzie făcută tomului propune trei paliere de receptare a acestuia, veritabile pledoarii pentru lectură: „povestea dinamică, plină de răsturnări de situație a disidentului – angrenat într-un război tacit cu adversarul totalitarist, fără chip precis”; „psihologia, mereu în stare de alertă, a celui care trăiește obsesiv iminența unei morți absurde”; „dimensiunea estetică a cărții, dincolo de valoarea ei de mărturie istorică, documentară”, vizibilă prin dispunerea arhitectonică, în trei părți a materialului epic și „prezența unor laitmotive reluate obsesiv, până la epuizarea semnificațiilor”⁶. Tripticul narativ se coagulează în jurul unor sintagme reiterative care punctează febrilitatea, anxietatea, obsesiile, fobiile, antagonismele, represiunile, tentativele de asasinat, denigrarea celui care, nici după plecarea forțată din țară, nu scapă de supravegherea organelor de securitate românești. Astfel, citatul din Thomas Mann: „Adâncă e fântâna trecutului”, care inițial i se pare de o copleșitoare platitudine (tâmpă) are un dublu rol: somnifer garantat în perioadele tensionate (prima pagină din **Iosif și frații săi**, tradusă de propriu-i socru

este un eficient tranchilizant nocturn) și adjuvant mnemotehnic, care facilitează regresivitatea în perioada infantilă, apoi în d.o. din Lătești sau universul carceral. Aducerea-aminte, rareori beatnică, mai mult atroce în reflectarea unui destin plin de vicisitudini (sociale, politice, alimentare) obligă memorialistul la amprentarea durabilă a trecutului prin act scriptural. Angoasa cotidiană a unei existențe aflată sub spectrul incertitudinii, efemerității ființei poate fi anesteziată prin relatarea faptică. **Soldatul câinelui** devine oarecum, din punctul de vedere al învelișului narativ polițienesc, jurnalul unui asasinat eșuat, dar a unui și mai ratat flagrant delict, demascarea regizată a tentativelor de ucidere a disidenților români pe teritoriul francez, ce se soldează cu un fiasco.

Al doilea refren vehiculat este cantonat în prezent și redă ardoarea fiului Filip de-a ieși din casă: „Mergem în parc? Te roog!” Strategiile de persuasiune și șantaj emoțional operate de copilul dornic de promenadă se izbesc de atitudinea defensivă a tatălui pentru care orice ieșire din mediul domestic constituia o expediție plină de pericole. Exteriorul constituie un spațiu generator de angoase și neliniști în privința securității personale. Dorința de a-și proteja fiul de un posibil rapt determină părintele să reziste, de cele mai multe ori, imperioaselor rugăminți ale băiatului care folosește contactul cu alte persoane pentru a relata cu inocență trecutul familial. Arsenalul ieșirii „la luptă” este detaliat descris, cu o ușoară ironie atunci când hopul promenadei a fost trecut: igiena personală, îmbrăcămintea curată, pe motiv că „nu te poți prezenta la morgă cu chiloții murdari”, verificarea obsesivă a actelor de identitate, amplasate strategic într-un buzunar exterior al servietei, prezența celei mai recente cărți în bagajul de promenadă, cu o fotografie a scriitorului pe coperta a IV-a, pentru ca identificarea „victimei”, în caz de „accident” să fie mai facilă, autodotarea cu arme albe, un gigantesc cuțit apt să anihileze un potențial adversar, amplasarea copilului la zece pași în fața tatălui, despărțirea de el în parc, lipirea de ziduri protectorale sau, în lipsa acestora, de câte un arbore, traversarea prin locuri nemarcate etc.

A treia sintagmă este tributară ultimei părți, adevăratul policier, în care protagonistul devine actor al unui scenariu regizat de poliția franceză. Cu amărăciune, naratorul remarcă faptul că urmărirea galilor sunt inferioare celor românești. Ajunge mai degrabă un Joseph Rouletabille, ale cărui intuiții și dezlegări enigmistice sunt salutate cu reverență de agentul secret francez:

„Votre pif d'ecrivain”. Flerul scriitorului se dovedește mai eficient decât jongleriile și supozițiile partenerilor de la poliția secretă pariziană.

Epicentrul cărții, care antrenează celelalte episoade, îl constituie tentativa de asasinat cu bombă asupra lui Paul Goma, din 3 februarie 1981. Delimitat de restul volumului, prologul cartografiază circumstanțele primirii bizarului colet, precum și ravagiile psihice ulterioare acestuia. Aerul de irealitate aparentă este generat de forma romanescă a mărturisirii, raport confesional al tentativelor de lichidare venite din partea Securității române, structurile dialogate, angrenarea unor polițiști reali în acțiune. Inventarierea obstinantă a datei se conjugă cu o radiografie a cuplului, a încercărilor la care acesta a fost supus de-a lungul timpului. Retrospectiva aduce în prim-plan portretul Anei, focalizat prin intensitatea irisurilor și atitudinea belică, nealterată de trecerea timpului, femeie-camarad, mamă, soție, suporter în toate împrejurările vieții. Atrocitatea episodului cu bomba dezamorsată care rănește un inginer de la D.S.T., Calisti, augmentează supozițiile tenebroase ale Anei în privința viitorului și-a faptului că Filip ar fi putut deschide pachetul. „Mama voastră de cavernicoli!” - este sintagma definitorie a femeii, inju-

rie adresată cu năduf acestor (nevăzuți, anonimi) oameni ai cavernelor, camuflați în peștera totalitarismului, fără chip, mercenari plătiți să lupte pentru anihilarea cavalerilor adevărului. Gorgona comunistă nu are nume, solii ei lăsând semne, letale uneori, astfel încât plângerea făcută a doua zi la poliție are un adresant știut, dar care nu poate fi incriminat onomastic.

Bizarul colet primit în jurul orei 16 deține un expeditor la fel de straniu, care alertează simțurile destinatarului, rodat într-ale mașinațiunilor sistemului represiv: „I.A., Hotel Castellana, Madrid”, iar în interior memoriile lui Nikita Hrușciiov în limba spaniolă sau o carte despre liderul sovietic. Studiarea cu atenție a coletului determină acțiuni psihotice, naratorul alter-nând spaima cu revolta că i s-a înscenat o farsă. Bomba constituie apogeul unui lanț de amenințări anterioare, derulate în metrourile newyork-ez sau în cel parizian, apeluri telefonice anonime ori telegrame primite înaintea contraconferinței de la Madrid, realizată ca o replică la adresa celei a socialiștilor, cazați la Hotel Castellana. Variațiunile ariei lichidării sunt reflectate succint: „Dacă n-o termini cu prostiile, faci cunoștință cu umbrela bulgărească”⁷; „Te sfătuim prietenește: nu mai da atâta din gură, că riști să ți-o înfundăm cu țărână!” „Dacă pui piciorul la Madrid, îți tăiem capul vândutele!; interpelări denigratoare: „Porcule, care vrei să ne ocupe rușii!”, „Vândutule, care vrei să vini Ardealul nostru boanghenilor!”, „Anticristule, jidovitule, Neamul Românesc o să te pedepsească!”, promisiuni de maltratare repercutate și asupra membrilor familiei: „Ție îți radem barba de rabin, pe jidoavca de nevastăta o belim, pe jidănașul cel mic îl scurtăm de puță, de tot!”, „Până acum te-am avertizat, de-acum trecem la fapte.” (pp.14-15.)

Autoscopia ulterioară descoperirii că bomba este una adevărată creează portretul exilatului hăituit, care nici în Occident nu scapă de represaliile securității: „sunt ceea ce ei reușiseră, iată, să facă din mine: un unu, un singur, un fără-apărare, deci un nimic, o muscă, un vierme – în fața (și contra) Re-vo-lu-ți-ei, al cărei Braț armat și lung poate atinge și pedepsi pe oricine, oricând, oriunde.” (p.17.) Monologul interior se convertește într-un rechizitoriu al caznelor fizice și psihice îndurate din pricina securității care au început o dată cu prima arestare, în 1956 și n-au încetat după mai bine de două decenii. Rememorarea aduce și pagini de etnopsihologie, reliefând, încă o dată anomaliile și carențele morale ale neamului mioritic, într-o „Țară a lui Ciomag-Vodă” în care „ciomăgiții ajunseseră să colaboreze cu ciomăgașii, să fraternizeze întru ciomăgeală, până la totala confuzie.”(p.17) Spre deosebire de alți exponenți ai exilului, Paul Goma refuză să scrie altfel decât în limba română, deși publică „în neromânește”, asemuindu-se unui sculptor care „cioplește” doar în limba maternă. Raportul dintre redactarea textelor în limba română și o alta, străină, este perceput în termeni carcerali: „deținut liber”, în primul caz (cu „d.o.” la Paris, din pricina regimului de la București), respectiv „pușcăriaș”, captiv în cel de-al doilea, ca utilizator al unui alt idiom.

Remarcăm constantul transfer de culpă operat de cei de la Interne: rebelul maltratat este acuzat de locotenentul Țirlea că i-ar fi cauzat leziuni... în timp ce-l molesta. Un alt cap de acuzare sunt scrierile: „io-te ce ne-ai făcu' cu cărțile teli” (p. 33), motiv pentru care lamentațiile condeierului sunt nejustificate, conchide cu ironie naratorul: „de ce să mă plâng că-mi aruncaseră înapoi bomba?” Mai ales că aceasta era camuflată într-o carte. Una dintre glosările recurente este aceea pe seama norocului, pornind de la afirmațiile Monicăi Lovinescu și-a lui Virgil Ierunca referitoare la șansa de-a fi ajuns viu la Paris, în 1977, spre deosebire de preotul Calciu-Dumitreasa, încarcerat încă, inclusiv prin spitale psihiatrice sau muncitorul Vasile Paraschiv răpit,

torturat, iradiat, închis în centre alocate nebunilor cronici. Contabilizarea raportului ghinion-noroc se transformă într-un succint CV al actelor insur-gente, dar și al rezistenței în fața tentativelor de îngenunchere: „– Mama voastră de cavernicoli! Dacă n-ați reușit să mă pușcărizați acolo, în celulă, în închisoare, în deo, în «libertatea» de după '64; apoi în Uniunea Scriitorilor, în partid, apoi în afara Uniunii, în afara literaturii române, «în afara societății», apoi din nou în celulă, în birourile de anchetă, (cu pumni, palme și cu «prietenia dezinteresată» a voastră, cu chimia și cu promisiunile de reintegrare, cu amenințările și cu rugămintele aproape implorările de a nu spune, de a nu scrie nimic despre ce se întâmpla... chiar în acel moment...); în biroul ministrului Pleșiță și la ieșire, în mașinile voastre în care mă aruncați, după ce mă smulgeați pur și simplu de pe trotuar; în buncherul amenajat numai pentru mine, la Biblioteca Centrală din Casele Brătianu și în apartamentul amenajat numai pentru noi, la marginea Bucureștiului (pe o stradă fără nume, într-o clădire fără număr, fără indicație de scară); în «libertatea» pe care mi-ați amenajat-o între plecarea de la Rahova și plecarea de la Otopeni, cu câte patru-șase urmăritori pedestri și două-trei mașini: dacă n-ați reușit să mă transformați în om nou până la vârsta de 42 de ani și atâta vreme cât eram între etichetele voastre, un obiect, un boț de lut de modelat, cum v-ați putut imagina că o să devin aici, în libertate, ceea ce nu devenisem acolo în închisoare: un mut? Cine v-a suflat ideea creață potrivit căreia, voi, iluștrii, cu Brațul vostru Lung, puteți «reeduca» un nereeducabil?» (p. 43-44.) Toate tentativele de cocârjare a rectitudinii morale au ca revers exacerbaria acesteia. Reducerea la tăcere „călușul”, promovată de „educatori” amplifică insurgența disidentului care contracarează cu arme proprii: „megafonul” (demascarea mondială a tacticilor represive) și scrisul.

Pasajele retrospective sunt înțesate și cu picanterii care demască puternic cameleonismul și servilismul conjunctural al conaționalilor. Astfel, bravura lui Al. I. Ștefănescu de-a incrimina cenzura într-o ședință USR este anihilată în episodul imediat următor când, muștruluit bărbătește de consoartă (Nina Cassian), se anesteziază bahn creându-și un discolpant alibi. Paul Goma identifică trei tipuri de strategii de narcotizare, conjugate cu repere temporale: „după” (cazul Ali Ștefănescu), „în-timpul” (Dan Cristea care se alcoolizează taman când trebuia să-i întâlnească pe cehii refugiați în urma Primăverii de la Praga), respectiv „în vederea”, profilaxie și panaceu al alibiurilor.

Invazia tancurilor rusești și a trupelor poloneze, ungare, bulgare și est-germane în Cehoslovacia, în noaptea de 20-21 august 1969 curmă idealurile de libertate și egalitarism ale locuitorilor enunțate de Aleksandr Dubcek încă de la începutul anului, printr-un set de reforme care vizau eliminarea cenzurii și „socialismul cu față umană”. Primăvara de la Praga devine un moment de respirație democratică și un punct de reper în lupta de emancipare din lagărul comunist estic. Paul Goma este entuziasmat de discursul lui Nicolae Ceaușescu de la mitingul din Piața Palatului (21 august 1968), prin care reușește să-i mobilizeze pe români, dar și să câștige credit internațional prin aparentul divorț de Moscova. Declarația acestuia, de incriminare a trupelor sovietice, precum și afirmația că nimeni nu are voie să se amestece în treburile interne ale altui stat angrenează un lanț de adeziuni în sânul P.C.R. a intelectualilor mefienți de până acum. O bună parte din economia epică a părții întâi relevă inițiativa lui Paul Goma de-a organiza și în cadrul Uniunii Scriitorilor, unde nu era încă membru, brigăzi patriotice, de apărare a țării în cazul unui atac armat sovietic. Deși e conștient de puterea liliputană a

României față de statura pantagruelică a „fratelui de la Răsărit”, acesta demarează o suită de intervenții care nu-l scutesc de ridicol, mai ales că solicitarea de a fi dotat cu armă venea din partea unui inamic al socialismului, a unui fost deținut politic. La fel ca în romanul **Bonifacia** reapare cuplul Tita Chiper-Sașa (Alec) Ivasiuc, femeia dovedindu-se un suporter al autorului abia publicat, în vreme ce vechiul coleg de detenție nu ezită să-l descurajeze („Tu, la «România literară»”?) sau să-și aroge el ulterior meritul de-a fi venit cu ideea organizării brigăzilor patriotice la U.S.R. Plin de onestitate, scribul mărturisește scrierea, după dictarea lui Jancsi Szász, a cererii de intrare în P.C.R. Ședința de admitere în partidul comunist („am fost ultimul”) nu este eludată, nici camuflată ulterior, fiind înregistrate până și reacțiile celor din anturaj. Astfel, Dumitru Țepeneag îl apostrofează cu sarcasm: „Tu ești cretin? Chiar atât de cre-tin ești?” (p. 63) Potențialul vot de blam este ameliorat prin explicitări: deși închis de comuniști se înscrie în partidul lor ca urmare a vocii etnice, a sângelui de basarabean care speră să răscumpere, măcar printr-o frondă de două zile, umilinta resimțită la cotropirea Basarabiei de către ruși, **(în 1940, apoi în 1944** - adausul 1940 îmi aparține, Paul Goma] Naivitatea utopică e eului de atunci, când s-a lăsat „orbit de un discurs-de-la-balcon” al lui N. Ceaușescu, ce părea un promotor al „antirusismului real al românilor” nu estompează daimonul vituperării. Amintește colegilor de condei ulteriorul act de lașitate din anul 1977, acela de a nu semna Carta și Scrisoarea deschisă adresată lui Pavel Kohout, de solidarizare cu principiile promovate atunci de către cehoslovaci. Desigur, cap de listă este Nicolae Manolescu, retractil și peste ani la „scrisorile” confrăților, cum este cea a lui Mircea Dinescu. Prozatorul include însă numele celor care nu au dat înapoi: „Doinaș, Hăulică, Paleologu, Pleșu, Șora”. (p. 62) Emoționantă în ceea ce privește solidaritatea umană este relatarea întâmplării cu muncitorul care, deși nu semnează scrisoarea, îl însoțește zilnic în tramvai, operând empatic o disidență tăcută, devenind mesagerul colegilor de muncă, cărora le raportează evoluția insurgentului, faptul că e în viață și nu cedează, întristându-se la aflarea vestii că pleacă din țară. Tovarășii lui aprind zilnic lumnări la Biserica Răzoare pentru familia Goma.

Fluxul amintirilor se oprește asupra unor momente prezentate în romanele **Din Calidor**, **Arta Refugii**, **Astra** sau **Bonifacia**, astfel încât o serie de personaje sunt reluate de la un text la altul: Moș Iacob, suplinitorul de bunic basarabean, calidorul casei natale din Mana, deportarea tatălui în Siberia, declarat decedat, „Centrul de repatriere” din Sighișoara și măsluirea actelor pentru a nu ajunge în Basarabia ocupată, rugul cărților arse de sovietici în curtea casei părintești și circumstanțele care au dus la încarcerarea tatălui. Imaginea paternă este asimilată unui Zeus, care dă singur naștere concetățenilor, (cu aport filial, ce-i drept) prin acte fabricate, pentru a-i proteja de exilul siberian. Înduioșator este episodul din cimitir, noaptea când copilul se lipește de mormântul fratelui mai mare, Petrică și intră în groapa destinată tatălui dispărut pentru a se simți mai aproape de ei, precum și „jocul cu moartea” al lui Moș Iacob, convins de faptul că dacă pe cruce va trece un an ulterior (1991) celui în curs, învățătorul Eufemie va reveni sănătos din captivitate.

“Și mai ales să ținem legătura” este salutul recognoscibil în timp pentru basarabeni, victime ale atâtor refugii, „porunca întâi a refugiatului”, parola care-i face să se descopere aceleiași caste. Formula este prezentă în scrisorile părinților, dar și înaintea trecerii tatălui în neființă. Prin intermediul ei recunoaște în intempestiva Vanessa, traducătoarea rusoiacă de la Paris,

care apare și dispare alarmist, oferind scuze și termene necreditabile, o descendentă, cameleonică identitar, a lui Rory (Aurora Gane), fetița de doisprezece ani cu fundă albastră, pasiunea ascunsă avută în perioada „Centrului de repatriere” din Sighișoara.

Partea secundă este guvernată de interogația-implorare a fiului: „Mergem în parc? Te roog”. Dialogurile părinte-fiu redau disjunția dintre gândirea matură și logica infantilă deconcertantă. Jocurile cartografice de creare a lumii, de redimensionare a ei sub stindardul mai binelui („cartoterapie”) se izbesc de constatarea filială: „Tu nu lucrezi, tu strici lumea. Mai bine ai scrie.” (p. 92) Evenimentele contemporane alternează cu fulgurații ale unui trecut mult îndepărtat. Naratorul întreține permanent suspansul, astfel încât o parte din sugestiile primei părți vor fi elucidate abia în cele următoare. Dacă Paul Goma este convins că „nu-i nimic de făcut” în ceea ce privește situația din România, aceeași sintagmă este utilizată de Virgil Ierunca cu privire la Franța: imposibilitatea poliției de a demasca agresorii sau asasinii securiști, situația din exil, cabalele românilor asupra românilor. Despre neajunsul de a fi român printre români este avertizat naratorul de către generalul Pleșiță: „Nouă ne-ai stat în gât ca un os de pește, dar tot nu scapi: te dăm noi pe mâna exilului! O să te halească exilul, de n-o să rămână din tine nici fărâmbă – avem noi grijă.” (p.122) Semnele promise de către securist se resimt încă de la sosirea în Franța când află de tentativa de asasinat asupra Monicăi Lovinescu. Apariția lui pe pământ francez generează disensiuni în cadrul comunității românești, mai ales că o parte dintre aceștia s-au lăsat intoxicați de materialele fabricate în România împotriva lui. Pe de altă parte, personalitatea lui Paul Goma îi eclipsează, ba mai mult, încă de pe acum – începe să capete dimensiuni mitice. Matei Haiducu, agentul secret trimis să-l lichideze îi relatează faptul că dictatorul comunist în consideră inamicul No. 1 și se teme că, în cazul unei revolte, va fi înlocuit de acesta. Cuplul Lovinescu-Ierunca este prezent în numeroase contexte scriitorul folosind un ton reverent la adresa luptei duse de către aceștia pe calea undelor, dar progresiv, „clandestinii” vizitatorii din țară ai celor doi disidenți solicită absența lui Goma de la întrevederile cu aceștia, semnalând debutul unei rupturi. După cele trei exiluri enumerate (1940 – „rămânerea pe loc în Basarabia”, „refugiul din '44” și „cel din '70: excluderea din literatură” – p. 109) până se aplică tot mai mult exilul din exil, punerea lui progresivă la zid tocmai de către conașionalii din diaspora. La un moment dat securitatea românească, prin intermediul „atotputernicului Grenadă” ajunge să-i interzică (!) să moară sau să sufere vreun accident, fiindcă ar fi ei culpabilizați mondial. „Cererea” de conservare a vieții sau sănătății nu sistează nici bătăile, nici invectivele aplicate de către aceștia la intervale neregulate. După plecare, hărțuirea se amplifică. Istoricul Iuliu Crăcană remarcă agresiunea psihică neconținută a scriitorului și după anul 1977:

„Aflat în conflict cu regimul încă din 1956, Paul Goma nu s-a împăcat niciodată cu acesta, deși i s-a oferit în nenumărate rânduri ocazia. Nedreptățile suferite și ororile trăite în detenție și în timpul domiciliului obligatoriu l-au marcat prea puternic pentru a mai putea accepta compromisuri. Cu timpul, prin prestigiul căpătat peste hotare, a devenit incomod și greu de anihilat. Instituția care s-a ocupat în permanență de el, Securitatea, a luat cele mai diverse măsuri pentru a-l supraveghea. La un moment dat, ea raporta situația operativă din 3 în 3 ore. Telefonul i-a fost ascultat permanent, din 1971 până în 1984 (mijloacele tehnice funcționau și la Paris). A fost filat mereu, dosarul conținând fotografiile ale soților Goma și ale prietenilor lor,

în cele mai diverse ipostaze (la piață, în timpul plimbărilor zilnice cu câinele etc.).”⁸

Două episoade caramelizează portretul versatilului și grandomanului Nicolae Breban, fără a-l împiedica pe condeier să-i peneleze cameleonismul ulterior: sprijinul acordat Anei, când după un interogatoriu intens, o conduce de la procuratură la casa tatălui ei, în perioada în care Paul Goma era arestat și apoi, ulterior eliberării, îl ajută să care, precum un hamal profesionist, cuferele din pivniță în casă „cu un aer și cu o naturalețe nebănuite” (p. 118)

Memoria înregistrează anomaliile și neșansele destinului personal anterioare exilului. Permisia pe care trebuia să o primească în 1958, în timpul d.o., pentru a-și vizita părinții în Ardeal este emisă voluntar de către Livescu, ofițerul de securitate care-i supraveghea, pentru un alt oraș, Constanța, unde n-avea pe nimeni. Tentativa de a vedea marea, pentru prima dată, într-un geros ianuarie se transformă într-un coșmar care-i aduce alte necazuri: acuza că dorea să părăsească ilegal țara îmbarcat pe un vapor suedez. Repriza de maltratări până la clarificarea situației este succedată de un alt verdict eronat, cel de hoț, lătrat isteric de librăreasa care-l consideră suspect din pricina vestimentației paupere și a bărbii.

Fluxul aducerii-aminte este secundat de reveniri în prezent zugrăvind panoul parizian al mitingurilor în favoarea polonezilor analizați în contrast cu românii, al acțiunilor militantiste de stârpire a totalitarismului. Confreria diasporei nu este înfățișată doar în culori sumbre. Dincolo de denigrări, subterfugii, pâre, mistificări, ponegriri reciproce, fața umană a exilului, solidaritatea și altruismul reprezentanților ei reiese în cazul procesului lui Emil Georgescu. Tentativele de asasinat asupra lui Orăscu, Goma și Penescu sunt continuate și asupra comentatorului politic al „Europei Libere” de la München care după spitalizare are parte de un neloial proces. Deplasarea lui Paul Goma în Germania, ca martor al apărării, focalizează disjunția dintre aparatul mental al occidentalilor și ausländer-i. Victima este culpabilizată discriminant din start de către purtătorii de robe germani, care nu vor să accepte ideea unui atentat politic și încearcă să-l facă vinovat de „o afacere-cu-blănuri”. Fost procuror în România, Georgescu n-a asimilat suficient germana și sistemul lor legislativ, are parte de o traducătoare care-i falsifică și trunchează depoziția. Ca o maximă clemență-concesie, Paul Goma este acceptat ca martor al apărării: contabilizează seria agresiunilor securității asupra redactorilor de la „Europa Liberă” și constată, spre stupefacția completului de judecată, că procesul a fost politizat.

Vocația simetriei este vizibilă și în dispunerea cărți în trei părți care la rândul lor sunt subdivizate în câte 7 capitole. Dacă secțiunile anterioare relatau fie represiunile sistemului carceral sau ale securității, fie amenințările sau tentativele de omorâre venite din partea ei, ultima parte configurează o permutare situațională. Astfel, naratorul joacă și se joacă de-a otrăvirea, conform unui scenariu pus la cale de D.S.T: „Am jucat scena ca un actor foarte prost. Eu întotdeauna am fost un actor foarte prost, deși am dat examen la cinematografie, dar nu la actorie. Am jucat scena și când să culegem fructele, Mitterand, care era atunci președintele Franței, a vrut să dea din senin o lovitură politică nu știu cu ce scop, probabil de reclamă: a inventat, a pus să inventeze niște teroriști irlandezi. Această afacere a făcut ca a noastră, care era foarte serioasă – urma să-l atragă chiar pe Pleșiță aici în Franța, zicea Haiducu – să fie aruncată⁹”. Deranjați că asasinatelor politice și mutilările membrilor diasporei se petrec pe „solul Franței”, contraofensiva se pliază și mimează strategiile operate de securiști până acum, cu acceptul țintei vizate.

Paul Goma este reticent însă față de conaționalul convertit, agent dublu, colaborator acum al poliției franceze, cu atât mai mult cu cât acesta este și fiu de securist. Afirmările lui nu pot camufla îndoctrinarea. Astfel, toate atentațele împotriva disidentului au fost comandate de exilați, contrademonstrația din Spania sabotată de „legionarii de la Madrid”, Vasile Paraschiv e într-adevăr nebun etc. Aceeași prudentă o manifestă și față de Virgil Tănase, mare-dispărut-mare, aflat sub protecția DST care pare a fi beneficiat de un sejur prelungit în zone exotice câtă vreme s-a militat pentru recuperarea lui. Furiile acestuia, amicitia cu mai-marii-zilei, telefoanele conspirative date din biroul comisarului nu anesteziază rodotele simțuri ale scriitorului care constată: „Tănase, «dispărutul» de la 20 mai, a reapărut ieri, 30 august, viu și nevătămat.”(p.206); “Cine apare în carne și oase – mai ales în piele bronzată, bronzată? Dispărutul Tănase!”(p.208); „Are dreptate Țonțulică: nu am de unde să știu în ce închisoare-curată petrecuse el aceste o sută de zile de arăta așa de bronzat. În închisorile din România eram păziți cu grijă, feriți, nu numai de razele nocive ale soarelui, ci și de lumina zilei, fie ea și indirectă: în închisorile pe care le cunoscusem, mă bronzasem la becuri de 25 wați - și acelea mânjite cu var.” (p. 208)

Ultimul sub capitol are o puternică încărcătură scenică, marcată prin didascalii similare celor teatrale. Dacă anterior a fost actor și coautor al scenariului otrăvirii, acum privirea auctorială se transformă în spectator al celorlalți participanți: o imaginativă sală de proces în care toți sunt culpabilizați. Son „pif d'écrivain” certifică atitudinea retractilă a prezidentului francez, haiducia laolaltă a Haiducu-lui, dornic de o împacare cu bale mioritică, à la Caragiale („Insist: sunteți invitații mei, cunosc un restaurant”) și fariseismul lui Țonțu rămas în biroul Corsicanului Rossi. Deși inițial prezidentul condiționa venirea în România de eliberarea (reapariția) lui V. Tănase, amenințând, într-o conferință de presă, cu deteriorarea relațiilor dintre două țări în cazul în care răpitul disident n-ar mai fi în viață, în final nu mai există nici un comunicat de presă care să incrimineze acțiunile vindicative ale securiștilor români pe teritoriul francez, ba mai mult, subliniază durabilitatea legăturilor istorice dintre Franța și România. Răspunsul acestuia referitor la faimoasa „affaire Tănase” este: „Je n'ai rien à dire là-dessous” (p. 222) Contrareplica auctorială „Nici eu”, ca urmare a descurajării resimțite după pillatianul spălat pe mâini al francezilor, la puțină vreme după ce a constatat și labilitatea și subiectivitatea sistemului juridic german față de exilați, va fi infirmată scriptural în Jurnalul de noapte lungă, publicat la Editura Nemira, București, în anul 1997.

Soldatul câinelui, continuare a **Cutremurului oamenilor**, relevă destinul de hărțuit perpetuu al scriitorului din diaspora, care nu încetează acțiunile militantiste împotriva „ciumei roșii”, în pofida faptului că lupta îi pune existența sub pecetea insecurității. „Soldat” fidel sieși, sistemului de valori inculcat de educația parentală, Paul Goma este – și aici – „secretarul societății care-și scrie istoria” (H. de Balzac), relevând Scènes de vie spectaculare care configurează un destin particular. Dacă în **Culoarea curcubeului'77** aveam istoria unei caste restrictive, a „Celor care în anul de grație 1977 s-au încapățânat să creadă că sunt oameni și-au început cu începutul: s-au eliberat de frică; s-au eliberat de ei înșiși 10”, **Soldatul câinelui** este cea a unui survivor niciodată îngenuncheat.

(Daniela Sitar-Tăut – fragment din volumul, în pregătire, “Paul Goma – poetica insurgenței. Militant. Scriitor. Diarist”)

*

Sorin Toma nu e mort, cum afirmasem acum câțva timp. *România literară*, prin Ilie Rad, cică trăiește, hoitul; și pute:

“Redactor-șef al „Scânteii“ între 1947-1960): „Articolul despre poezia lui Arghezi, l-am scris din însărcinarea conducerii superioare de partid”, (născut în 1914, acum în vârstă de 97 de ani) este fiul poetului A. Toma.”

Ilie Rad: “Apropo de acest volum, trebuie să vă spun că l-am răsfoit și iată ce am constatat: din sumarul volumului au fost eliminate două poeme, rămânând în sumar doar ... 99 de poeme, fără ca titlul inițial să fie modificat (redactorul cărții: Petre Năvodaru, prietenul Dvs. și socrul scriitorului disident de mai târziu, Paul Goma)! Așa apare și în ediția T. Arghezi, *Versuri*, vol. I-II, ediție și postfață de G. Pienescu, cu o prefață de Ion Caraion, Editura Cartea Românească, București, 1980. Unul dintre poemele eliminate a fost *Aci*, la noi (cu aluzii la ocupanții ruși), care a fost reprodus abia după 1989, în ediția Tudor Arghezi, *Pagini alese. Versuri și proză*, ediție îngrijită și tabel cronologic de Mitzura Arghezi și Traian Radu, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editurile Tudor Arghezi și Regis, București, 2006.”

Ilie Rad îl menajează pe Sorin Toma, “trecînd peste” acuzația la adresa “prietenului său (din copilărie!), redactorul lui Arghezi, Năvodaru, care... coincidență: tocmai fusese implicat în “*lotul Pătrășcanu*”, iar Sorin Toma se grăbise să-l facă... răspunzător de editarea putredului Arghezi pentru faptul că era adeptul lui Pătrășcanu!

Dealtfel, acest Ilie Rad este un inocent - și, certamente, un ardelean, din tagma lui Laszlo Alexandru, cel care confundă Basarabia cu Transnistria: iată ce scrie în introducere:

“În 1940 s-a alăturat miilor de evrei care, pentru a nu fi capturați de trupele pogromiste ale Germaniei naziste, *se refugiau dincolo de Nistru, în Basarabia*, (subl mea, P.G.) recent anexată de URSS și supusă unui intens tratament de sovietizare.”

Ce spuneam: nici “prof. univ. Ilie Rad, șeful Catedrei de Jurnalism a Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării din cadrul Universității Babeș-Bolyai” nu se orientează în spațiu: “dincolo de Nistru”, din punctul de fugă al evreilor din România se află, nu Basarabia, ci..., așa cum numele indică (“Dincolo de Nistru”) : Transnistria.

“Nu doresc să fac nici un fel de comentariu”, a spus Ovidiu Pecican, profesor la Facultatea de Studii Europene. El apare în presupusa corespondență cu un e-mail în care se plânge de faptul că a apărut în revista “Exist”, editată de studenții care îl contestau pe Ilie Rad.

Se putea să lipsească istoricul O. Pecican de acolo unde

duhnește incompetența, lingușirea, impostura? El a fost martorul mincinos - și prin refuzul de a spune adevărul - al episodului distrugerii, de către A. Buzura, a volumului “Situația evreilor din România, 1939-1941”, la cererea cui, dacă nu a celor “tratați” în carte? - drept care a fost numit doctor honoris causa al Universității de la Ierusalim; Pecican a fost părtaș la acțiunea de antisemitizare a mea, în tandem cu Laszlo Alexandru; îl bănuiesc a nu fi străin de scoaterea din Biblioteca Universității a cărților mele **Săptămâna Roșie** și **Basarabia** - de mirare ar fi fost dacă... ar fi dorit să facă un comentariu în legătură cu co-ardeleanul său, Ilie Rad.

*

Un articol de Bedros Horasangian (*Obs. cult* din 21 oct.) care mi-a mers drept la inimă. Pe cine doare durerea Basarabiei: pe Horasangian, pe Vosgian și alți români:

Basarabia – pământ românesc

Bedros HORASANGIAN

Recentele declarații ale președintelui Federației Ruse, Dmitri Medvedev, legate de situația din Transnistria și de administrația de sub conducerea unui dur filomoscovit precum Igor Smirnov au atras atenția mediilor internaționale. Președintele Rusiei a reiterat faptul că actuala situație din Transnistria și poziția lui Igor Smirnov împiedică reintegrarea. Întrebare: a cui și la cine? Reintegrarea în Republica Moldova nu ar fi atât de complicată dacă liderii de la Kremlin l-ar trimite pe Igor Smirnov ambasador în Cuba. Dar este Moscova, care nu crede în lacrimi, interesată de rezolvarea pe cale amiabilă a unei situații de „conflict înghețat”, cum sînt denumite aceste situații punctuale de către puzderia de experți ai OSCE și UE?

Avem mari rezerve față de bunele intenții ale Kremlinului. Parcă îl vedem pe premierul Vladimir Putin că se rățoiește la Medvedev că Rusia nu are nimic de cedat. Și va fi considerat un real patriot, ca și înainte și după cel de-al doilea război cecen, război care l-a adus la putere. Să fie doar o manevră bine orchestrată de Kremlin în perspectiva viitoarelor alegeri prezidențiale, în care Putin este deja marele favorit și adulatul unei consistente majorități?

Ce va urma? Știm și nu prea știm ce se întîmplă în Republica Moldova. Îmi vine greu să folosesc acest termen – care este unul oficial, altminteri – cînd știu bine că este vorba de Basarabia. Pământ românesc. Trecutul și cele întîmplate de-a lungul istoriei nu pot fi schimbate, chiar dacă, de multe ori, istoria poate fi ignorată, mistificată, uitată sau coafată după cum o cer interesele de moment.

Trecerea Basarabiei în mîna rușilor s-a produs la 1812, pentru ca, apoi, cu intermitențe, să rămîna în mîna lor. Unirea de la 1918, cel mai glorios an din istoria acestei țări, făcută sub sceptrul Regelui Ferdinand și al Reginei Maria, căroră le datorăm mult mai mult decît ne închipuim noi astăzi, a consfințit alipirea Basarabiei la Regatul României. Cele trei mari provincii românești – plus Banatul și Dobrogea, care au avut mereu parte de situații fluctuante și conjuncturale – au intrat sub flamura tricolorului românesc.

Dar Marea Unire n-a durat mult. Conform acordului Ribbentrop-

Molotov și anexelor sale secrete, mai ales, și apoi Dictatului de la Viena – leșinul ministrului Afacerilor Străine de la acea dată, economistul Mihail Manoilescu, la vederea noii hărți fiind mai mult decât sugestiv – și ultimatumului sovietic, România a fost sfîrtecătă între Germania nazistă și URSS Basarabia a intrat în componența URSS și a fost ocupată de trupele sovietice. Intrarea în război alături de Germania nazistă, împotriva URSS, a urmărit recuperarea Basarabiei. La încheierea războiului, URSS, țară învingătoare, a rămas stăpîină pe Basarabia, redenumită Republica Sovietică Socialistă Moldovenească.

Din România comunistă, basarabenii n-au avut nici un sprijin. Ani în șir, în perioada cînd în România a fost un regim, zice-se, democrat-popular, nu s-a mai vorbit/amintit despre Basarabia. Era un subiect tabu. (Singurele tăieturi în romanul **Sala de așteptare**, apărut în 1987, operate de lectorii de la Consiliul Culturii, au vizat cuvîntul Basarabia – s-au pus croșete, la insistența mea – din documentele istorice reproduse în carte. Uitasem de acest detaliu...) Exista URSS, marele nostru aliat, dar care ne-a călărit mereu, fără ca românii și România să beneficieze de ceva. Istoria noastră a fost modificată, Unirea de la 1918 și revenirea Basarabiei la România era considerată în istoriografia comunistă (de la București și Moscova) un act „imperialist“. Faptul că mentalul colectiv rusesc asociază și azi românii cu fascismul este o prostie/ticăloșie bine întreținută nu doar de istoriografia, istoricii și clasa politică de la Moscova, uitîndu-se actul de la 23 August 1944.

Pentru Republica Moldova, după puciul eșuat al lui Dmitri Ianaev din august 1991, a fost un moment de cumpănă. Atunci, în acele zile fierbinți de august, ar fi fost posibilă realipirea Basarabiei la România. Dacă exista voință politică la București pe cît a existat la Chișinău. Dar FSN-ul lui Ion Iliescu și guvernul condus de Petre Roman s-au speriat de o asemenea posibilitate – trimiși ai Chișinăului au existat, făcînd propuneri concrete de unificare – și o ocazie unică s-a risipit în negura anilor care au urmat. Au urmat bezele, cu poduri de flori și cu poezii de Grigore Vieru și Adrian Păunescu, dar și durul război din Transnistria în care a pierit sau a fost schilodită elita basarabeană. Autoritățile de la București au stat cu capul în păpușoi, trimițînd bezele președintelui Snegur. În ultimele două decenii, comuniștii și filorușii au tot izbutit să fie la putere, dar o nouă generație de români basarabeni a crescut și s-a educat cu un alt etos identitar.

Dincolo de redobîndirea cetățeniei române și de șansa basarabenilor de a învăța în licee și universități din România, ceva-ceva tot a mișcat la Chișinău. Se vrea integrare europeană, Rusia nu mai este singura alternativă politică, iar România este principalul susținător spre UE al Republicii Moldova. Unificarea este însă ceva mai complicată. Pe de o parte, legile și acordurile la care sîntem parte în UE nu ne permit să acționăm de capul nostru, pe de altă parte, rușii cu gazul lor și interesele strategice ale americanilor sînt obstacole însemnate în calea unei reaproprieri.

Cea mai delicată chestiune a momentului este situația din Transnistria, o bucată de pămînt de dincolo de Nistru, spre Bug, alipită arbitrar Moldovei de către autoritățile moscovite în anii '30, unde s-au concentrat nu doar mare parte din industria țării, ci și un uriaș potențial militar. Faptul că în Transnistria sînt cantonați încă mii de soldați ruși (contrar unui acord semnat acum cîțiva ani la Istanbul) și există uriașe depozite/cantități de armament, arme și muniții amplifică tensiunea.

Ce să facă Republica Moldova în această situație, cînd Guvernul de la Chișinău nu controlează teritoriul, ci o altă administrație, așa-zis legală,

dar întreținută de Moscova, în cap cu un fost general și politruc, Igor Smirnov, are controlul? Un blocaj există de câțiva ani buni. Dacă doreau, într-adevăr, să-și retragă trupele, rușii o puteau face. Menținerea trupelor rusești în Transnistria este în folosul Moscovei, așa cum sînt și alte enclave cu baze militare, cum ar fi cea de la Kaliningrad, vechiul Königsberg, capitala Prusiei Orientale și orașul lui Immanuel Kant.

Pe scurt, România va trebui să privească spre Chișinău și spre Basarabia cu alți ochi, cu alte sentimente și cu proiecte economice și politice concrete, în așa fel încît să le arate Republicii Moldova și cetățenilor ei că susține pragmatic țara dintre Prut și Nistru; lăăitului din chitară, cu versuri obosite, nu este o cale de apropiere și de unificare.

Comentarii Alternativa

ion - Sambata, 22 Octombrie 2011, 14:34

Deja la 1 ianuarie 2007 Romania ar fi trebuit sa conștientizeze ca o unire bilaterala era deja imposibila. De atunci ar fi fost la cale sa se treacă peste discuțiile despre unire si sa fie concentrate toate eforturile la un plan pe termen lung de dezvoltare in comun pana la aderarea R.Moldova la UE - cu proiecte de valorificare a oportunităților de anvergura generate de existenta a doua state romanești - unul comunitar si altul extracomunitar. R.Moldova ar trebui privita de cetățenii din dreapta Prutului ca o Romania rămasă in afara UE, iar pentru cei din stînga Prutului Romania e șansa de a deveni cetățeni comunitari europeni cu mult înainte de aderarea R.Moldova la UE.

*

Dan Culcer imi trimite:

Kvetch ! : Le Yiddish ou l'art de se plaindre [Broché]

Michael Wex (Auteur), Anne-Sophie Dreyfus (Traduction) Présentation de l'éditeur

Le yiddish est comme la langue officielle du nulle part. Et, puisqu'à en croire Michael Wex " le judaïsme est défini par l'exil et [que] l'exil sans les plaintes, c'est du tourisme ", *nulle autre langue ne saurait être mieux adaptée à l'art de la lamentation...* Partant de ce constat, Michael Wex invite à un voyage pétri d'humour et d'érudition au coeur de la culture juive. Retraçant ses origines, ses liens avec la religion, son évolution à travers le temps, il montre sur un mode ironique et politiquement incorrect comment *le yiddish permet, au quotidien, à ses locuteurs de se lamenter sur tout : la nature, l'humanité, le sexe, la nourriture et même Dieu. En somme, le yiddish vous aide à être juif ; et à vous plaindre en toutes circonstances.* Savant et jubilatoire, abordant le yiddish parce qu'il a de plus imaginé, Kvetch ! est bien plus qu'un recueil de jeux de mots ou d'histoires juives : il s'agit d'une véritable exploration de la culture ashkénaze, un hommage émouvant à un continent perdu dont il importe aujourd'hui de préserver la mémoire par la langue ; et l'humour.

Biographie de l'auteur

Michael Wex est universitaire. Également romancier, traducteur et comédien, son travail en faveur du renouveau et de la diffusion du yiddish lui a valu de recevoir le titre de " Yiddish National Treasure ".

Duminică 23 octombrie 2011

Delia Ungureanu scrie despre MRP în recentul *Observator cultural*.

Copiez un fragment din textul său:

„Dar în numele cărei unități de caracter, în numele cărei biruințe, la urma urmelor, pot veni eu să-i învăț pe tinerii care-or fi crezînd în mine? Pot eu crede că arta e independentă de politic sau, mai bine zis, că e datoria politicii să-și apropie, să-i ceară favorurile, să se investească și să se mîndrească

în și cu toate podoabele artei, pot crede că politica e cea care dă investitura artei, ceea care-i dă un sex, care-o face bărbat viguros sau femeie dulce din hermafrodită cum se naște, pot crede oare că acest hermafrodit se poate naște dintr-un eșec moral, dintr-o plasmă descompusă, gelatinoasă, inconsistentă? Din așa ceva se nasc viermii și mucegaiuri – nu opere de artă rezistente vremii. Poate că totuși – ca și lui Arghezi –, ceea ce-mi mai rămîne de făcut, salvarea ultimă, să fie chiar reflectarea în conștiință (s.a.) a acestei condiții. Conștiința acestei mizerii morale, privity curajos în față, ar putea deveni, poate, operă de artă (o literatură a deziluziei, de sertar); lamentîndu-mă pe ruinele și cadavrele mele, voi atinge poate accente de scîrboșenie și de jale care se impresioneze, să emoționeze. Să fiu un Iov care impresionează prin plăgile lui expuse lumii, cum fac azi cerșetorii-n bîlciuri. De aceea, singura carte ce-mi rămîne de publicat, într-adevăr, este acest jurnal. Trebuie doar să reușesc să fiu în el destul de sincer, de total și de absolut sincer. Sînt unele prăpăstii de turpitudine în mine, sînt și unele accente de candoare, și e, mai ales, acea strădanie neînteruptă de-a mă surprinde și de a mă păstra pe un plan de conștiință critică asupra actelor mele, cel puțin una de înregistrare dacă nu și de volare, de schimbare a destinului meu – care pot da preț acestor pagini și pot învăța o generație viitoare cum a fost aceea care-a precedat-o și cum nu trebuie ea să fie“ (s.m., p. 212; anul 1945).

Ciudat: pe MRP îl “cunoșteam” prin “Cântice țigănești”, după ce aflasem de la Miorița Jecu, (născută Barbu, căsătorită Jecu, în momentul acela 1965, dar înainte a lui Silviu, colegul meu de la Sibiu, fusese măritată cu MRP). Însă nu știam mai nimica despre publicistica sa, nici despre atacurile sale împotriva lui Arghezi. Făcusem cunoștință cu el - am mai scris - în redacția revistei de limbă germană *Neue Literatur* unde lăsasem manuscrisul romanului **Ostinato**, în grija lui Dieter Schlesak și a Anemonei Latzina - ei îl citiseră, le plăcuse și voiau să traducă un fragment. Cu el nu am schimbat mai mult de zece cuvinte - să fi spus după ce el exclamase, după ce răsfoise manuscrisul, că băiatul ăsta e un Soljenițin? La acea întîlnire, prima, care se prelungise în curtea redacției, apoi pe stradă, pînă prin piața Victoriei, el vorbise, eu ascultasem. Așa am aflat că era prieten cu socru-meu, Năvodaru.

La despărțire mi-a propus - mi-a impus - să citesc fragmente din **Ostinato** la proxima ședință a “Cenaclului MRP” al Uniunii Scriitorilor, condus de protejatăii săi Țepeneag și Ivănceanu. Eu am mormăit ceva; el a înțeles că mă dau greu, a zis de vreo trei ori, cu aerul că îmi ordonă, să vin la Cenaclul.

Restul se cunoaște, am scris despre acest episod important în viața mea, dacă nu determinant.

Îi sunt recunoscător că m-a “invitat” cu forța la cenaclu, că la acea ședință era o echipă de televiziune austriacă, venită pentru Ivănceanu, însă care m-a filmat și pe mine, etc etc...

Am vrut să spun următoarele: în realitate, atît pe stradă cît

și la cenaclu dintre noi doi el a vorbit. Eu am "răspuns" prin mormăieli - care nu erau neapărat refuzuri, însă interlocutorul meu nu-mi dădea răgazul să rostesc și eu un cuvânt.

O ocazie a fost pierdută din pricina mea: la un moment dat și Ivănceanu și Țepeneag mă chemaseră, cu ei, la Vălenii de Munte (unde MRP avea o casă). Nu m-am dus, nu mai țin minte din care motiv. Timpul a trecut, el a murit. Fuseseră angajate câteva autobuze pentru drum, dar Ana și cu mine am mers cu trenul.

Mi-am reproșat că îl evitasem (deși, după spusele oniricilor, el le sugerase să merg și eu cu ei).

Avusesem impresia că el "are să-mi spună ceva".

Și am rămas cu regretul. Nu am avut niciodată prilejul să-i mulțumesc pentru ceea ce făcuse pentru mine.

Luni 24 octombrie 2011

Altă noapte frământată, agitată, chiar dacă nu udă ca precedentele. Aș putea zice că am dormit mult: de pe la 8 seara până la 6 dimineața. Ce folos: m-am deșteptat fără vlagă, stors (de unde, dacă am transpirat mai puțin? Ei, de unde! De acolo de unde nu mai este rezervă de putință.

Ciugulesc din presă aluzii la mine:

Nr. 30 / 2008 din *România literară*, un text "Confesiuni incomode" de Tudorel Urian, în care citează din Grigurcu:

«Nu mă pot abține, în final, să nu citez foarte nuanțatul tablou pe care Gheorghe Grigurcu îl face fostului său coleg Paul Goma. Cred că sunt cele mai bune rânduri pe care le-am citit despre celebrul disident: "... fondul moral al lui Paul Goma e o cinste funciară, de-o instensitate puțin obișnuită, o cinste activă, dacă-i pot spune așa, care-l îndeamnă a-i lua în colimatorul său pe mai toți contemporanii de oarecare semnificație. Oamenilor le putem reproșa adesea compromisul. Lui Paul Goma i-am putea reproșa... lipsa de compromis. El practică o scrutare inumană, aș zice, a semenilor săi, nedispus a le face nici cea mai micăconcesie. Exagerări? Multe și recunoscute chiar de el însuși, căci instrumentul său preferat îl alcătuiesc lentilele măritoare. Un fir de praf poate deveni mare cât oul, dar el există în realitate, nu e mai niciodată inventat. Putem glosa, evident, pe marginea jocului de proporții la care e supusă, sub condeiul aprig al lui Goma, o acuzație sau alta, însă nu putem contesta grăunțele (măcar) de adevăr de la care pornește" (p. 132).

Din același număr, Rodica Zafiu:

«Mai există însă o explicație, cea mai tehnică și cea mai spectaculoasă: pisicarul ar fi un hoț care fură rufe cu ajutorul unei pisici pe care o aruncă peste ele. Descrierea tehnică a procedurii apare într-un dialog în închisoare din romanul lui Paul Goma, **Ostinato**: "Îl întreb pe Guliman: - Cum îl cheamă? - Turturică, dacă te referi la poloniar - ăsta-i pisicarul, de-ți mai relatai, ăl de-i profilat pe bună-dimineața, știi cum devine: pleacă pân oraș cu pisica sub haină și unde ginește toale

puse pe fereastră, la aerisenie, de n-ajunge cu mâna, aruncă pisica și-o trage cu tot cu, că a legat-o cu o sfoară de picior..." (1981, p. 89).

«Limbajul infractorilor (1993); definiție pe care pare să o confirme o altă replică din Goma: "Așa e, Gulimane, tu ești găinar, din ăla cu bună-dimineța" (p. 72).

Tot *R.l.* nr 4/ 2008, Ion Simuț:

Din 1971 înapoi lumea scriitorilor se agită din ce în ce mai mult și cazurile de exil se precipită și se constituie în evenimente din ce în ce mai grave, care afectează imaginea, până atunci destul de favorabilă, a regimului Ceaușescu. Punctul de vârf al conflictului cu scriitorii îl reprezintă anul 1977, când se produce cutremurul Goma.

“1977: Paul Goma (Franța, exilat forțat cu întreaga familie, după ce-și dobândise prestigiul de disident prin activitatea din țară), Virgil Tănase (Franța), Ion Vianu (Elveția, susținător al disidenței lui Paul Goma, alături de I. Negoïtescu, care solicită în 1983 azil politic în RFG)”

În nr. 22 /2008 al *R. l.* Ion Simuț, în “A existat disidența înainte de Paul Goma”?:

“A existat disidență literară și înainte de Paul Goma, dar ea este puțin cunoscută și rareori invocată. Câteva disocieri sunt absolut necesare. Disting între disidența strict politică (de tipul rezistenței armate din munți din 1948 până la anihilarea ei) și disidența exprimată prin textul literar publicat cu mari riscuri, fie și sub pseudonim și în străinătate. (...)

“Disident a fost Troțki față de Partidul bolșevic, iar consecința a fost prigoanirea lui în exil, iar apoi uciderea lui în Mexic. Disident ar putea fi considerat, la noi, oricare membru al PCR, care dorea o schimbare radicală în interiorul partidului neacceptată de majoritate, dar păstrând esențialmente aceeași doctrină. Am avut și noi troțkiștii noștri. Miron Radu Paraschivescu a fost unul dintre aceștia. Jurnalul său, atât cât a fost publicat, numai fragmentar, abia în 1994, în Jurnalul unui cobai. 1940-1954 (în franceză *Journal d'un hérétique*, Paris, 1976) dovedește această "deviație" sau opinie separată: MRP ar fi vrut un alt fel de comunism decât cel din România anilor '50, dar, în orice caz, categoric, tot un comunism”.

(...) în “1977: Paul Goma (Franța, exilat forțat cu întreaga familie, după ce-și dobândise prestigiul de disident prin activitatea din țară), Virgil Tănase (Franța), Ion Vianu (Elveția, susținător al disidenței lui Paul Goma, alături de I. Negoïtescu, care solicită în 1983 azil politic în RFG)

“Al treilea caz demn de a fi invocat ca un reper e acela al lui Păstorel Teodoreanu, disident veritabil în epigrame politice usturătoare, ce circulau clandestin, a căror vehemență autorul a plătit-o cu închisoarea. Ele nu figurează în ediția Rodicăi Pandele din epigramele lui Păstorel, apărută în 1997 la Editura Humanitas, pentru că le consideră apocrife, neputând fi dovedite cu manuscrise. Sunt însă adunate și creditate ca aparținând lui Păstorel în volumul *Politice și apolitice*, antologie de George Zarafu, Editura Victor Frunză, 1996. Amintesc câteva, unele poate cunoscute. De pildă, apropo de convertirea unor legionari la comunism: "Căpitane,/ Nu fi trist!/ Garda merge înainte/ Prin partidul comunist!" Alta este dedicată Diviziei "Tudor Vladimirescu", decimată la Debrețin, după ce a fost improvizată din inițiativa Anei Pauker din prizonierii români de pe frontul rusesc: "Din falnic vânător de munte/ Mi te-a făcut Ana pandur!/ Întâi ți-a-nfipt o stea în frunte/ Și-apoi un Debrețin în cur!" O altă epigramă denunță regimul favorizant acordat oportuniștilor: "La Pelușor, palat transformat de regimul comunist în "casă de creație" - este mențiunea

ajutătoare din titlu: "Voi, creatori ai artei pure,/ Ce stați acuma la pădure,/ Să fiți atenți când vă plimbați/ Să nu călcați în... ce creați!" Iată și portretul sarcastic al unui influent lider din epocă: "Are cap pătrat și dur,/ Pe muscali îi pupă-n cur!/ Și în... pesta mării lui/ A atins apoteoza.../ Cine credeți că-i acesta?/ Să vi-l spun eu: Petru Groza!" Las deoparte una șfichiutoare la adresa oportunismului sadovenian și reproduc două epigrame antirusești, argumente sigure pentru arestarea autorului bănuț. Prima: "Soldat rus, soldat rus,/ Te-au ridicat atât de sus,/ Ca să te vadă popoarele.../ Sau fiindcă-ți put picioarele?" A doua, caricatură a eroului sovietic: "Pe drumeagul din cătun/ Ieri venea un rus și-un tun:/ Tunul - rus/ Și rusul - tun!" Schimbarea de atitudine după moartea lui Stalin, la Congresul al XX-lea al PCUS, e privită cu o ironie defăimătoare a servilismului politic: "La Kremlin s-a dat semnalul/ Și-am văzut c-așa stă treaba:/ Ani și ani pe genialul/ L-am pupat în cur degeaba!" Toate aceste epigrame anticomuniste l-au costat pe autor cel puțin patru ani de pușcărie, de la sfârșitul anilor '50, până în 1962."

Am "popularizat" și eu, după puteri, în cărțile mele, creațiile răzbunătoare al lui Păstorel.

În nr. 12 din 2008, Sorin Lavric:

"În rest, Vladimir Tismăneanu știe să nu amestece relația personală care îl leagă de un om de diferența ideologică care îl desparte de el. Cu alte cuvinte, știe când tensiunea ivită între doi oameni e provocată de o chestiune de principii și când e iscată de un conflict uman. De exemplu, Tismăneanu are tactul de a nu intra în corul adversarilor lui Sorin Antohi și nici în cel al denigratorilor lui Paul Goma (caz iscat de publicarea Săptămîinii roșii). Îi cunoaște prea bine pe amîndoi pentru a nu le mărturisi fiecăruia, între patru ochi, rezervele."

În nr. 7 din 2007, un text semnat: "de" ("amănunte esențiale" mă fac să cred că este Sami Damian) din care extrag:

"Această filieră de rezistență mă ducea evident spre Paul Goma. Un destin similar Wolf Biermann a fost desemnat în RDG de către conducerea țării inamicul public numărul unu. Pe același palier al indivizilor către care se concentra ura statului și partidului se situase Soljenițin în Rusia sau Havel în Cehoslovacia. La fiecare s-au ivit alte valențe predominante, dar pornirea oficială contra lor cunoștea aceeași amploare și miopie. Aparatul de presiune nu putea să-i lichideze fizic, cum ar fi dorit, fiindcă nu voia să pericliteze edificiul demagogic pe care-l cultiva, laudându-se că e un campion al libertății de exprimare. A folosit împotriva lor, pe o scară crescândă a abuzului, teroarea, carcera, tortura sau expulzarea. Ceea ce a iritat la maximum stăpânirea a fost constituirea unui centru de putere clandestin (preparativele pentru strângerea de mărturii la Arhipelagul Gulag sau semnarea Chartei 77 de la Praga). În România renumele de rebel absolut a revenit lui Paul Goma. De la început răsar nu numai similitudini dar și nuanțe de diferențiere. Ce le era comun? În primul rând mânia plină de isterie a autorităților împotriva lor, mânie care le silea să aleagă mijloace neobișnuite de înăbușire. Regimului îi displăcea vâlva care putea știrbi reputația de liberă circulație și exprimare a cetățenilor. Când ciocnirea devenea inevitabilă, puterea abandona subterfugiile, recurgea la ferocitate așteptând ca adversarii să dea înapoi, să se căiască. Mă refer aici doar la câteva momente din biografia lui Paul Goma, mai ales atunci când ea ilustrează intersectarea itinerariilor noastre. Din clipa în care s-a făcut remarcat prin debutul literar, el a fost plasat într-o altă sferă de indezirabili. Nu mai era victima fără nume, care putea fi molestată, batjocorită, îngropată, fără să se consemneze undeva infamia. Regimul comunist era clădit pe o ambiguitate, și nu admitea legal sancțiunea numai pe motivul exprimării unei alte opinii. Utilizând această contradicție, unii scriitori s-au zbatut să obțină un spațiu de res-

piratie, ocolind cenzura și controlul de partid. Dintre toți, în România, Paul Goma s-a comportat cel mai radical. E un merit uriaș, care nu i se poate sustrage. Și el a încercat să speculeze nevoia de deghizare a regimului, a consimțit la unele replieri care nu vizau esența criticii antitotalitariste. A predat un roman, *Ostinato*, care a suferit mai multe versiuni. Goma s-a arătat maleabil, sperând în publicarea promisă solemn. Autoritățile au operat însă cinic, au retras în faza finală acordul lor. Scriitorul a depășit impasul trimițând cartea clandestin în Occident. În fața gestului de nesupunere, puterea a reacționat perplexă. Dacă avea cineva curajul să contravină regulei jocului, aparatul se bâlbâia, intra în derută. Cu Goma s-a optat pentru varianta cea mai drastică. După cutremurul din 1977, spiritele erau tulburate și el a manifestat bunăvoință învoindu-se să scrie un comentariu despre nenorocirile întâmplare. Textul a fost tipărit în România literară. Ceaușescu s-a supărat, peste noapte a dat ordin să fie arestat și expus bătăii. O particularitate importantă era aceea că în România nu funcționa doar mecanica opresiunii de tip comunist ci și bunul plac al despotului care avea răbufniri paranoice. În detenție, Goma a fost tratat ca un criminal de serie, șantajat, schingiuit, înjosit. Însuși tartorul șef al Securității, generalul Pleșiță a dirijat interogatoriul, l-a tras moșicește de barbă, gest repetat sadic. L-a prevenit ironic că nimeni nu-l va scoate din această groapă, a fost abandonat de complicii din țară și de peste hotare, va putezi anonim și uitat. Nu s-au scurs decât câteva luni și instrucțiunile de sus s-au modificat. La "Europa liberă" s-a inaugurat o campanie de solidarizare. Ceaușescu nu voia să-și compromită prestigiul de liberal (dacă era vorba de disidentă, el era marele disident, cum a scris cineva). Același Pleșiță, de astă dată micios, cu coada între picioare s-a întors la interogatoriu, l-a mângâiat pe deținut pe cap și i-a propus, pe jumătate în glumă, pe jumătate serios, să se întâlnească la o bere, cândva pe o terasă din Paris. Va fi fostul pușcăriaș gata să-i întindă mâna amical, să ștergă din memorie neînțelegerile trecătoare, să se poarta ca un compatriot, la urma urmei apăra amândoi același prestigiu al României?

(...)Goma n-a simpatizat cu comunismul. A îndurat o serie de malversațiuni din pricina originii basarabene și a spiritului de frondă. Prin literatură, prin angajarea opiniei s-a integrat parțial în viața culturală. Și-a păstrat convingerile dar s-a străduit să fie vigilent, să nu sublinieze divergențele, să nu stânjenească tipărirea cărților (cum a procedat și Soljenițin). În 1968, în iureșul antirusesc a intrat în partid. Abia când puterea nu și-a respectat angajamentul legat de apariția cărții, Goma a abandonat travestirea. Ce îi caracterizează pe amândoi, Biermann și Goma, este curajul de a vorbi cu glas tare, de a spune fără ezitare lucruri neplăcute, de a fi radical. Cu Paul Goma am fost coleg de redacție la România literară. Nu am știut ce antecedente are (copilăria în Basarabia, lagărele de muncă, închisoarea), nici ce gândește. M-a atras felul camaraderesc cum se purta între colegi. Fiindcă mă ocupam de proză, i-am citit în manuscris câteva scrieri, printre care și *Ostinato*. Am recomandat la gazetă spre publicare un fragment intitulat *Tecla*, care consideram că propune un alt tip de narator, marcat de obsesia eroticului, atras de ravagiile instinctului și de obscure afinități, o revelație a sezonului literar. Mai târziu, tactica mânăuită de mine i-a stârnit verva contrazicerii în corespondență. Mi-a reproșat că nu favorizam textele tăioase, care puteau da foc și arunca în aer. În absolut, ce spunea Goma avea temei, socoteam însă ca la o revistă ca România literară, așezată în față, trebuie adoptată o stratagemă. La început să fie găzduite texte prin care să se probeze fără dubiu talentul autorului, ceea ce însemna cea dintâi breșă, acompaniată apoi de altele, care beneficiau de o nouă încadrare a unui talent recunoscut. De altfel, am acționat în același mod cu publicarea cât a fost posibilă a lui Paul Goma. Clipe rocambolești am trăit la Paris în vara anului 1984, unde împreună cu Ioana Crăciunescu am vizitat scriitori neagreați la București. La prânz, lângă Odeon, ne-am întâlnit cu Virgil Tănase, pe care ea îl cunoștea bine, apoi ne-am dus spre domiciliul Paul Goma. Ultima întrevedere prevăzută, cu Monica Lovinescu și Ierunca, nu a mai putut avea loc din cauza unei nepotriviri de ore. E curios că într-o țară liberă, gazdă a poeziei, noi ne purtam ca niște conspiratori în ilegalitate, străduin du-ne să nu fim observați că vizităm niște scriitori proscrisi la București. În loc de epilog (deocamdată) Traseele biografice concordă doar până la un punct. Ultimul paragraf încă nu a fost scris. Ceva plutește în aer. Atât lui Wolf

Biermann cât și lui Paul Goma ar trebui să li se rezerve distincții aparte.(...)

Omologul său român e încă departe de astfel de încoronare. Nimeni nu a formulat propunerea de a i se decerna titlul de cetățean de onoare, să zicem la București. Și în cazul lui alergiile nu s-au stins. Goma are și azi o poziție de avangardă în condamnarea totalitarismului. Dar în vehemența cu care reprobă ezitățile altora transpare și o lipsă de colegialitate și un impuls spre arțag. De cele mai multe ori, el înfige cuțitul în rană și are dreptate în dezvăluirea unor inadvertențe. El este înaintea celorlalți în marș, nu vrea însă să le atribuie și lor un rol, simte o dorință de a minimaliza și persifla. Dar nu de puține ori preopinentul atacat de el are merite pe alte planuri, care n-ar trebui trecute sub tăcere. Paul lovește fără cruțare, împrăștie praf și pulbere. Într-o scrisoare către el din 18.08.1997, i-am scris: "Ai fost și ești un simbol, țara nu te-a îmbrățișat după decembrie 1989, cum ar fi fost de cuviință (trebuia să fii chemat înapoi cu onoruri naționale). În conștiința colectivă ai rămas însă un reper, o instanță a adevărului. E nenatural să te dedici unor dueluri cu morile de vânt (unele nefericite ținte de atac din aceeași tabără) și să fii temut din pricina izbucnirilor arțăgoase și a impulsurilor vindicative." Constatam cu regret că face gafe, că e împrevizibil și că s-a înfundat în polemica legată de Basarabia. Ascultă zvonuri oribile și le răspândește mai departe. Nu Antonescu poartă răspunderea deportărilor și înfometării, ci victimele au fost adevărații ucigași. Ce a survenit? A fost infectat de un venin al discordiei? E cuprins de cecitate? Dincolo de aceste poticniri nu trebuie omisă masiva sa pildă a rezistenței la rău. N-au încetat nici calomniile ca și cum nimic n-ar fi fost sincer și riscant. Pe undeva s-a scris că totul a fost cu voie de la poliție (Alexandru George, Ion Cristoiu). În respingerea compromisului nu l-a întrecut nimeni. Prietenii lui Goma nu vor să intre la hartă cu el, prea mare e prețuirea pe care i-o poartă. Să acordăm deci Cezarului ce i se cuvine."

Ion Simuț într-un text mai lung, din *R. l.* nr. 27 din 2007:

“Copilăria unui disident de Ion Simuț

Anticomunismul a devenit astăzi, în România, politică oficială de stat, având drept consecință, pentru cine îl adoptă, un conformism rezultat dintr-un fel de corectitudine politică unanim acceptată. Consecința, tristă și surprinzătoare, este că anticomunismul însuși, altă dată atât de rar, clandestin și eroic în condițiile dictaturii lui Gheorghiu-Dej sau Ceaușescu, se devalorizează. Paul Goma, cel mai important scriitor disident al nostru, pierde din aură prin oficializarea unui gest ce fusese singular în anii '70. O atitudine de opoziție la regimul comunist ca societate închisă (controlată de partidul unic și de securitate), atitudine ce avusese impresionante ecouri în presa internațională, se banalizează, simultan cu literatura care a însoțit-o. Paul Goma, un Soljenițin român, cum a fost numit acum trei-patru decenii, s-a multiplicat la scară națională: toți suntem anticomuniști. O singură împrejurare (esențială) s-a schimbat: nu mai înfruntăm interdicția de a fi anticomuniști. Nu mai e atât de interesantă în sine disidența lui Paul Goma, pentru că tuturora ne e ușor să ne imaginăm retrospectiv anticomuniști, ignorând faptul că nu avem un adversar care să ne pună viața în pericol. Dar nu și-a pierdut interesul modul în care s-a construit și s-a dezvoltat această atitudine. Cum se naște și cum se formează un disident? - iată o curiozitate ce poate rămâne intactă, iată un subiect ce poate particulariza literatura unui scriitor, așa cum îi particularizează și biografia. (Nu cred că doi critici literari din România se pot înțelege în privința lui Paul Goma. Bănuiesc ce reproș ar putea încolți în mintea unui cititor foarte riguros, citind această introducere: disidența și anticomunismul nu sunt noțiuni și atitudini sinonime. Troțki a fost disident, dar nu a fost anticomunist, adică a avut altă opinie decât Stalin, dar în cadrul aceluiași partid. Răspund scurt și didactic: Paul Goma, ca și Soljenițin, a început prin a fi disident și a sfârșit prin a fi anticomunist. Totul pornește de la caracterul public al libertății de opinie: putea fi criticat public sau numai în secret partidul comunist ca partid unic? Erau discutabile ordinele sau directivele sale?)

Dinamica memoriei și a mărturisirii lui Paul Goma inițiază, începând cu

Bonifacia, apărută în franceză în 1986, recuperarea biografiei de copil și adolescent, până în pragul insurgenței deschise. Autobiografia sa, literaturizată într-o destul de mare măsură, dar într-un mod care echivalează autenticitatea și prospețimea faptului trăit, urmează să fie structurată din episoade ce au apărut până acum disparat și nu în ordine cronologică: Din calidor (1987, în franceză și apoi în românește), Arta refugii (1990, în franceză și 1991, în românește), Astra (1992, numai în românește deocamdată). Sabina, un roman de dragoste, apărut în 1991, pare să mizeze mai mult pe ficțiune decât pe autobiografie. Una din temele și tendințele dominante ale acestui teritoriu al prozei lui Paul Goma este tentativa de recuperare (sau măcar de regăsire) a inocenței, a iubirii și a prieteniei, a solidarității umane în fața suferinței.

La temelia întregului ciclu autobiografic stau amintirile din cea mai fragedă copilărie transcrise în romanul Din calidor. Inocența contrariată a copilăriei devine o altă sursă definitorie pentru proza lui Paul Goma, pe lângă experiența infernului revoltei politice, care părea, până la un punct, să-i ocupe complet conștiința și scrisul. Cel puțin trei coordonate sunt importante pentru a înțelege particularitatea romanului Din calidor, subintitulat "O copilărie basarabeană" - cartea cea mai bună a scriitorului. Mai întâi, această parte a autobiografiei este o poveste a copilăriei, cu toate acele aventuri triste ale unei inocențe contrariate, contrazise, corupte de experiențele maturizării. Memoria privilegiază locul de privire al calidorului (pridvorul casei). Amintirea se întoarce în repetate rânduri înapoi în timp, pentru o regenerare a spiritului și reconstruiește întregul univers al copilăriei. Întâietatea și suveranitatea le dețin, desigur, părinții, mama și tatăl, zeii vârstei infantile. Spațiul se deschide dinspre locul casei - pe măsura cuceririlor copilului - spre școală, spre sat și, în cele din urmă, spre ținutul natal al Basarabiei. Cedarea din 1940 și războiul sunt de natură să zguduie conștiința fragilă a copilului. Pe acest fond, Din calidor se transformă, la un al doilea nivel al său, dintr-un roman al copilăriei într-un roman al inițierii. Coordonatele principale ale celei din urmă sunt erosul și istoria. Impactul cu violența și ostracizările conduc spre conturarea unui sentiment tragic al istoriei ultragiate. În al treilea rând, Din calidor este romanul unui destin basarabean definitoriu. Pentru oricine ar vrea să înțeleagă în profunzime realitatea situației disperate a Basarabiei (de acum și de altădată) această carte este esențială.

aCopilul trăiește șocurile unei istorii violente, nedrepte, prin evenimentele care îl afectează decisiv: arestarea tatălui (pentru că a arborat steagul românesc), refugiul disperat din calea agresorilor, arderea cărților românești de către ruși, arderea pădurilor - toate sintetizabile în tendința vizibilă a ocupanților de devastare a Basarabiei. Copilul trăiește și mai acut decât cei maturi această experiență: el pătimește altfel, pentru el devastarea Basarabiei este echivalentă cu devastarea paradisiului imaginar al copilăriei. De fapt, așezat în raza de influență a vicisitudinilor istoriei, copilul n-a apucat să-și constituie un sentiment paradisiac al existenței. Inocența lui este supusă fără menajamente experienței durerii și traversează copilăria ca pe un infern nemeritat.

Autorul la maturitate (atunci când scrie cartea, în anii 1980) pune în seama copilului o dramă politică, o traumă ce-i explică inevitabilitatea atitudinii sale radicale. În rezumat, psihologia copilului și adolescentului Paul Goma evoluează printr-o serie de despărțiri. Fuge din Basarabia, împreună cu familia, de frica rușilor care aduc comunismul și persecuția. Ajunge în Ardeal, unde refugiații basarabeni nu sunt deloc iubiți și înțeleși, cum se așteptau. Dimpotrivă, sunt persecutați, chiar repudiați, suspectați. Crezând că se salvează la români, basarabeni refugiați urmează o altă serie de umilințe și de suferințe. Despărțindu-se de rușii sovietizanți, de basarabeni desemnați cu ocupația rusească, refugiații descoperă că, în 1949, românii (la început, numai ardelenii) sunt la fel de detestabili, de răuvoitori: "Autoritățile ne pândesc, ne iau periodic, ne mai sperie, ne mai întreabă dacă nu ne-am răzgândit (cu repatrierea)... Noi... ne vedeam de antisovietismul, de anticomunismul nostru, ca unii care cunoscuserăm pe pielea noastră socialismul-sovietic și fugiserăm de el - dar localnicii ne tratează, în continuare, pe noi de filo-sovietici, însă ei, marii patrioți ardeleni, lucrează bot în bot cu Rușii; ei, marii anticomuniști ardeleni, intră în partidul comunist și lucrează - conștiincios, ca Ardeleanul - la consolidarea comunis-

mului în România. Dar suspecti tot noi rămânem! Tot noi, refugiații - care nu intrăm în partid, nici în Miliție, nici în Securitate! Și, culmea obrăzniciei: le mai și povestim ce-am pățit noi, în trecutul nostru, de la Ruși. Și-i mai și avertizăm: «Atenție: trecutul nostru - viitorul vostru!» (p. 187 în ediția a III-a). Copilul și adolescentul Paul Goma și părinții rămân într-o marginalitate, într-o excluziune din comunitate, care se transformă în destin. Refugiatul spera într-o "adoapție" fericită în România. Orfanul de patrie, de Basarabia, nu-și găsește o alta care să-l mulțumească. Paul Goma devine succesiv antirus, antibasarabeian și antiromân, pentru că Rusia, Basarabia și România sunt contaminate de comunism. Anticomunismul său antrenează celelalte repulsii, pe măsură ce se dezvoltă și se clarifică. Anticomunistul cu predispoziție spre mizantropie se bazează, în subsidiar, pe o logică vicioasă de extensiune a vinovăției: dacă un singur om (un rus, un basarabeian, un român) a putut fi comunist, atunci toți oamenii (toți rușii, basarabenii sau românii) merită să fie disprețuiți. Paul Goma ne e antipatic pentru că ne urăște pe toți, ca români comuniști (sau ca urmași ai acelor), care i-am refuzat cândva dragostea și salvarea. El este exilatul absolut, pe care nu-l poate mulțumi nici o patrie și nici un om. Anticomunistul neînțeleș a devenit un mizantrop incurabil.

Proza lui Paul Goma izvorăște dureros și dramatic din propria biografie, dar se instalează durabil ca valoare în ficțiune și în regimul autenticității. Se poate cu ușurință remarca faptul că e vorba de o literatură directă în contestație și protest, bazată pe un tip particular de reacție la existență. Viața lui Paul Goma a fost constrânsă de împrejurări să intre în zona politicului. O astfel de literatură, alimentată din inepuizabilele resurse autobiografice, venea în întâmpinarea așteptării cititorului actual. Dar, pentru a-i judeca valoarea, nu are nevoie de acest punct de sprijin. Între timp, orizontul de așteptare s-a schimbat în privința politicului. Modul unanim de receptare continuă să privească și să aprecieze din perspectiva trăitului. Cele mai multe din romanele lui Paul Goma, aproape toate, sunt scrise cu propria viață, cu disperarea revoltei și sentimentul opresiv al infernului existenței. Sunt smulse dintr-o biografie agitată, răvășită de istorie, dominată de lupta asumată cu toate consecințele ei pentru libertatea și demnitatea umană. Însă, de la copilăria întunecată, așa cum apare în *Din calidor*, până la insurgentul împins pe buza prăpastiei în *Soldatul câinelui* e, ca experiență a infernului, cale lungă.

Anticomunismul e astăzi una din soluțiile (morale, politice, intelectuale) cele mai la îndemână. Obligă la un conformism inevitabil: decent și onest, nu poți fi decât anticomunist. Cazul Paul Goma (notoriu altădată) și literatura lui sunt victimele acestui fenomen de uzură (adică de uzualitate și banalitate) a anticomunismului. S-a dus gloria de a fi fost anticomunist, pentru că anticomunismul s-a oficializat! Romanul autobiografic *Din calidor* ne face să înțelegem cum a putut deveni cineva anticomunist încă de la instaurarea comunismului în România. Aceasta e partea pozitivă, o cazuistică de istorie trăită în împrejurările cele mai dramatice, când nu doar identitatea îți este pusă în pericol, ci viața pur și simplu. Partea negativă, nu mai puțin interesantă, e că anticomunismul îți poate întuneca mințile până la a deveni antirus, antibasarabeian, antiardelean, antiromân, adică mizantrop. Romanul *Din calidor* ne arată, involuntar, acest risc sau efect secundar al unei psihologii înverșunate. ”

Gheorghe Grigurcu, tot în *R.I.* nr. 20 din 2006:

“Așadar un, furor ce-l face pe exeget să vadă negru în fața ochilor, propria sa reacție emoțională mai mult decât imaginea cât de cât reală a adversarului ce urmează a fi neapărat doborât de pe cal cu lancea negației. În schimb, sîntem alături de Martin Mincu cînd acesta ia apărarea atît de injuriatului Paul Goma (e acum un act de curaj să scrii astfel): "Fiind singurul dizident/ opozant autentic, Paul Goma a devenit un individ incomod pentru impostura unor dizidenți fruntași post ce vor să schimbe datele reale, falsificîndu-le; pentru a izbuti în acest act de substituire au decis că Paul Goma trebuie declarat autor fără talent, șters din documente și depozat de faptele sale în modul cel mai deșănțat cu putință. Astfel, Editura Humanitas în

colaborare cu Academia Civică publică traducerea Cărții negre a comunismului, la care adaugă o Addenda și o Cronologie pentru istoria dizidenței românești din care numele lui Paul Goma absentează". Ca și atunci când deploră retrospectiv tristul destin al lui I. D. Sîrbu: "este încă inexplicabil pentru mine cum a fost posibil ca acest mare scriitor să fi avut domiciliu forțat pînă la sfîrșitul vieții (1989) și să fi fost împiedicat să-și publice operele, fără ca cerchiștii (unii cu funcții importante în instituțiile Uniunii Scriitorilor precum Ștefan Aug. Doinaș sau Ioanichie Olteanu) să intervină în vreun fel pentru a i se ameliora situația".

În *Observator cultural* a fost dat semnalul atacului prin securistul (coleg cu G. Mușat, fondatorul revistei) și sionist, prin "Radu Ioanid". S-au luat ca oile după berbec: I.B. Lefter, O. Șimonca - și căței.

Să vedem ce scrie Carmen Mușat în "Tacere prudenta si stridentă" nr 287 din: *septembrie 2005*:

„A face istoria adevarata a intelectualilor francezi inseamna, in pofida ororii si a milei, in ciuda amaraciunii si a gretii, sa reconstituim aceasta peripetie atit de relevanta a aventurilor libertatii si sa marcam aceasta data cu o piatra de hotar“ scria Bernard-Henri Lévy in *Aventurile libertatii*, carte subintitulata *O istorie subiectiva a intelectualilor*. Inlocuiti „francezi“ cu „romani“ si incercati sa va imaginati ca un demers asemanator celui intreprins de filozoful francez ar putea fi initiat la noi, ca cineva s-ar incumeta sa reconstituie, sine ira et studio, o istorie (inevitabil subiectiva) a intelectualilor romani, de la Junimea incoace, trecind prin perioada interbelica si prin cea comunista, pentru a se opri la epoca postcomunista. Ar constata, probabil, ca tipul de discurs pe care Paul Goma il livreaza de cincisprezece ani incoace – violent pamfletar, cu rabufniri antisemite si cu ignobile atacuri la persoana – are o indelungata traditie si ca arareori societatea romaneasca a sanctionat astfel de atitudini, prin dezbateri substantiale si nu doar prin reactii umorale. S-ar putea spune chiar ca, departe de a incuraja discutia calma si argumentata, mediul nostru cultural prefera pamfletul, rostirea apasata si picanteria. Ba, mai mult decit atit (iertata fie-mi „imperinenta“ de a fi observat acest lucru), exista in viata culturala autohtona, in mod evident, masuratori diferite, „criteriile obiective“ in functie de care X sau Y este sanctionat variind de asa natura, incit e foarte greu sa sesizezi coerenta demersurilor initiate de o institutie sau alta.

N-as vrea sa fiu gresit inteleasa: cred ca intre Paul Goma cel din 1977 si Paul Goma cel de acum este o mare diferenta. Il respect pe primul si-i sint profund recunoscatoare. In acelasi timp, interventiile publice ale celui de-al doilea imi lasa un gust teribil de amar. Dar la fel de deconcertante imi par a fi inconsecventa si lentoarea cu care reactioneaza institutiile noastre culturale si reprezentantii lor cei mai autorizati.

Si tocmai de aceea imi e atit de greu sa inteleg tacerea prudenta si stridenta care acopera orice inceput de dezbatere.

Comentarii:

Sa ne facem ca dezbatem

Dinu - Sambata, 24 Septembrie 2005, 00:00 Doamna Carmen Musat, ce se scrie azi in Romania ,asa zis libera, este o continuare a ce s-a scris inainte de 89 pentru ca revolutia nu a fost facuta de intelectuali-ei n-aveau in sertare macar un proiect de gandire libera-ei au fost luati de-a dreptul pe nepregatite. Deci "tehnica" scrisului a ramas aceiasi: un fals criticism fata de trecut (asemanator cu ce se permitea fata de "obsedantul deceniu") si o supusenie totala fata de "valorile UNANIM prezent acceptate". Asa este citat un pseudofilozof ca H.B. Levy ca si o autoritate morala. HBL este un politruc adevarat , prezenta caraghioasa la emisiunile culturale (Campus) unde starneste zambete datorita abnegatiei cu care sustine "cauza" Americii (de fapt a lui Bush, lucru care nu e inteles in Romania nedemocrata) si a Israelului (de fapt a partidelor de extrema dreapta de acolo). Va doresc sa aveti parte de mai mult Derrida, Habermas,

Chomsky si... Goma(cred ca nu banuiti ca are vreun anume interes) care de fapt a ramas ace-lasi revoltat impotriva dogmelor gandind asa cum ii cere constiinta lui lucru de care nu sunt sigur ca-l faceti si dumneavoastra E tare simplu

victoria - Duminica, 25 Septembrie 2005, 00:00 In comunism, majoritatea scriitorilor au trait excelent, contra sustinere regim, cenzura sau tacere. Cei ce au luptat si suferit cu adevarat, ca Goma, acum, dupa Revolutie , ii pune in inferioritate pe cei ce nu numai ca s-au lafaiat, dar nu au avut nici mult discutata "literatura de sertar".Picant spus, au fost prinsi cu pantalonii jos. Acum sunt invidiosi si cauta sa desfiinteze pe cei cativa care au avut si au coloana vertebrala-gen Goma. Goma ptr C. Musat

Cristian Badilita - Duminica, 25 Septembrie 2005, 00:00

Doamna Musat, am primit printr-un mail articolul dvs despre Goma; e strident sa tot citeasc fise medicale despre Goma facute de unii si de altii dintre compatriotii "intelepti" si "rezonabili"; nu Goma are nevoie de psihanalize, ci cei care, ramasi la vatra confortabila a romaniei neocomuniste, nu faceti nimic pentru a va onora statutul de intelectuali si a-i arata lui Goma ca il meritati printr-un gest reparatoriu.in fond, imi pierd vremea, C.B/Wi-ko Berlin

Mă opresc aici, deși aș fi vrut să furnizez o bibliografie mai bogată. Din păcate numerele recente din *România literară* nu se lasă descoperite, ori motorul de căutare folosit de mine este ineficace.

*

În *Timpul* de la Chișinău, G. Budeanu scrie în articolul "Cu chinezii la un pahar de vin bun" :

"În China, cele mai căutate și cele mai scumpe sunt vinurile franceze. Într-o secție cu vinuri franceze, doamna Zhen vede sticle cu vin moldovenesc și-i atrage atenția proprietarului. „Da, e produs în Moldova, dar Moldova este o provincie a Franței!”, i s-a răspuns.”...

Îl țin minte pe fratele mamei, unchiul Nicolae Popescu din Chiștelnița (agronom, absolvent al Școlii de Agricultură de la Cucuruzeni), în lagărul de repatriere de la Sighișoara, în primele luni ale anului 1945, cum făcea el elogiul Franței: «Franțujii, bre, ce oameni mari! Sădesc via iest-an, dar vinul are să fie bun încolo, peste 50...” - nu m-am citat exact, dar cam așa, vezi **Arta refugii...**

Îi lăuda pe franțuji - rușii l-au repatriat... în Siberia.

*

Ion Coja îmi trimite:

Un document care ar trebui să pună capăt discuțiilor și acuzațiilor privitoare la suferințele evreilor în vremea guvernării Mareșalului ION ANTONESCU

Testamentul lui Wilhelm Filderman

Reproducem în întregime așa zisul TESTAMENT AL LUI FILDERMAN. În realitate este vorba de o declarație oficială, sub jurământ, dată de

Wilhelm Filderman în procesul desfășurat în Elveția avându-i ca inculpați pe tinerii români, membri ai PNT, aflați în exil, care au efectuat celebrul atac asupra Legației României de la Berna. De maxim interes este mărturia pe care o depune Filderman cu privire la perioada guvernării Mareșalului Ion Antonescu. Drept care această porțiune din declarație am cules-o cu litere mai îngroșate, cu aldine.

„Subsemnatul Wilhelm Filderman, doctor în Drept de la Facultatea de Drept din Paris, fost președinte al Federației Uniunilor Comunităților Evreiești din România și președinte al Uniunii Evreilor Români, domiciliat actualmente în New York, SUA, Hotel Alamac, Broadway at 71st St., declar următoarele:

În opinia mea, actul de violență al celor cinci tineri refugiați români care au luat cu asalt Legația comunistă de la Berna, la 14-15 februarie 1955, este produsul disperării în care întregul popor român a fost azvârlit, ca urmare a ocupației străine și a terorii exercitate de regimul comunist impus cu forța. În calitate de reprezentant al cetățenilor români de religie mozaică, am fost în situația excepțională care mi-a permis să urmăresc îndeaproape evenimentele care au dus la actuala situație din România. Și, întrucât eu consider că aici trebuie căutată sursa exploziilor psihologice de felul celei petrecute la Berna, va trebui să-mi dirijez atenția asupra acestor evenimente.

Pentru a scoate în evidență diferența dintre situația de dinainte și de după instalarea comuniștilor la putere, de către Armatele Sovietic, voi aminti doar câteva fapte.

A fost mereu acuzat regimul Mareșalului Ion Antonescu că a fost un regim înfeudat nazismului și însuși Mareșalul a fost executat de agenții de la Moscova pentru că ar fi fost fascist. Adevărul este că Mareșalul a fost acela care a pus capăt mișcării fasciste în România, oprind, cu începerea anului 1941, activitățile teroriste ale Gărzii de Fier și suprimând toate activitățile politice ale acestei organizații. Eu însumi, răspunzând unei întrebări a lui Antonescu la propriul proces, montat de comuniști, am afirmat că teroarea fascistă de stradă a luat sfârșit în România la data de 21 ianuarie 1941, ziua în care Mareșalul a luat măsuri draconice ca să oprească anarhia fascistă, provocată de această organizație, și să restabilească ordinea în țară.

În perioada dominației hitleriste în Europa, am fost în legătură susținută cu Mareșalul Antonescu. Acesta a făcut tot ce a putut pentru a împlânzi soarta evreilor expuși la persecuția germanilor naziști. Trebuie să subliniez că populația românească nu este antisemită, iar vexațiile de care au avut de suferit evreii în România au fost opera naziștilor germani și a Gărzii de Fier.

Am fost martor al unor mișcătoare scene de solidaritate între români și evrei în momente de grea încercare din timpul imperiului nazist în Europa.

Mareșalul Antonescu a rezistat cu succes presiunii naziste, care impunea măsuri dure împotriva evreilor. Aș aminti doar următoarele două exemple:

- Grație intervenției energice a Mareșalului a fost oprită deportarea a mai mult de 20.000 de evrei din Bucovina. El a dat pașapoarte în alb pentru a salva de teroarea nazistă evreii din Ungaria, a căror viață era în pericol.

- Grație politicii sale, bunurile evreilor au fost puse sub regim de administrare tranzitorie cărora, lăsând impresia că sunt date altora, le era asigurată conservarea în scopul restituirii la momentul oportun.

Menționez acestea pentru a sublinia faptul că poporul român, atât cât a avut, chiar în măsură limitată, controlul țării, și-a demonstrat sentimentele

de umanitate și de moderație politică. Dar când ocupația sovietică a impus tirania totalitară dirijată de Moscova, condițiile s-au schimbat. Românii nu au mai fost în stare să aibă nici cea mai mică autoritate asupra conducerii afacerilor lor interne.

Asemenea situație poate fi înțeleasă, cu ușurință, într-o țară aflată sub ocupație militară de Soviete – cum e și astăzi România – administrată de o echipă de comuniști, cei mai mulți aserviți ordinului Kremlinului.

În ansamblul său, populația românească a suferit și suferă cele mai îngrozitoare opresiuni sub regimul comunisto-sovietic. Ea a fost lipsită de orice drepturi și libertăți. I-au fost confiscate toate bunurile mobiliare, i-a fost expropriată, fără compensare, proprietatea imobiliară. Prin așa zise reforme monetare, a fost supusă regimurilor de confiscări periodice, dându-i-se iluzoriu speranța de reconstituire, cât de cât, a independenței materiale, necesare unei vieți omeneste scăpate de sclavie. Regimul comunist a distrus mai ales profesiunile liberale, privând zeci de mii de oameni de dreptul de a-și exercita meseria, fiind astfel reduși la mizerie și la degradare.

Am fost martor tuturor acestor tragedii. Am fost martor persecuțiilor politice dirijate de la centru împotriva oamenilor politici democrați, am fost martor întemnițărilor fără judecată și a judecăților fără justiție.

Omnipotența și ubicuitatea poliției secrete și a informatorilor au făcut din teroare trăsătura permanentă a existenței zilnice a românilor.

Cât despre extorcarea sub amenințări, șantaj și pușcărie, evreii au constituit subiect special al atenției din partea comuniștilor. Orice devenea motiv ca evreii să fie furăți, jefuiți, prădați până la ultimele lor bunuri. Persecuția împotriva evreilor s-a manifestat prin multiple obstacole ce li s-au ridicat celor care voiau să emigreze în Israel și prin rușinoasa exploatare căreia i-au devenit obiect.”

Comentarii:

1. Existența aceluia text a fost mereu contestată de așa zișii holocaustologi, care susțin că este vorba de un text inventat în redacția revistei „Baricada”, unde a fost prima oară publicat, imediat după decembrie 1989. Dacă nu mă înșel, „Baricada” a publicat numai fragmentul despre Mareșalul Ion Antonescu, de departe cel mai interesant.

2. Textul a fost integral publicat (pentru prima oară?) în volumul Memorial anticomunist din închisoare, de Oliviu Beldeanu, Editura Jurnalul Literar, 1999. Volumul relatează amplu cele petrecute la Berna, cu ocazia aceluia atac, și tot ce a urmat. Sau aproape tot. La București, adică în România, circula înainte de 1990 zvonul că acel atac avusese o țintă precisă: documentul care cuprindea lista parlamentarelor francezi plătiți de Moscova să blocheze diverse proiecte și mai ales proiectul legislativ de înființare a Pieței Comune, punctul de plecare al Uniunii Europene de azi! Documentul a fost găsit în geanta pe care bietul Aurel Șețu, ținta și victima atacului, colonel KGB sub acoperirea de șofer al Legației, nu a vrut s-o dea de bună voie atacatorilor săi. Se povestea că președintele de atunci al forului legislativ francez, înarmat cu acest document, i-ar fi chemat la el în birou pe toți parlamentarii în cauză, i-a comunicat fiecăruia că numele său figurează pe lista cu pricina, dar că el nu crede că acea listă poate fi adevărată... Cum să existe parlamentari francezi în solda Kremlinului?! De aceea așteaptă plin de încredere votul! Iar votul celor de pe listă, abil șantajați, a fost în favoarea înființării Uniunii Europene de azi... Ordinul Moscovei nu a putut fi urmat grație acelor români!

Petre Țuțea trăgea concluzia: flăcăii aceia, cu prețul vieții lor, au salvat Europa de la bolșevizare pe cale parlamentară!... E greu de știut dacă chiar așa s-au petrecut lucrurile. Francezilor le vine peste mână să recunoască, dacă au ce recunoaște!

3. Revin la declarația lui Filderman. E neașteptată referința sa la Ion Antonescu, mai ales că este atât de amplă și fără nicio legătură cu procesul. Care să fie explicația? Eu aş pune-o în legătură cu faptul că evreii chemați să depună mărturie în apărarea celor acuzați în „Procesul Marii Trădări Naționale” au avut atunci, în 1946, o prestație penibilă. Cei mai mulți, în frunte cu Marele Rabin Alexandru Șafran, nu s-au prezentat, iar cei care s-au prezentat, în frunte cu Wilhelm Filderman, au dat declarații marcate de teama de a nu fi considerați complici ai regimului defunct. Cine are timp, să compare această declarație, din 1955, cu declarația aceluiași Filderman de la procesul din 1946. Și să pună pe două coloane declarațiile lui Filderman. Să vedem ce iese!

Vreau să zic că prin această declarație Filderman și-a potolit probabil niscai muștrări de conștiință. La fel cum s-a întâmplat și cu Alexandru Șafran, când a revenit în Țară, în 1995, și a ținut să se vadă cu Șerban Alexianu, vechi prieten, fiul lui George Alexianu, înmânându-i acestuia la sfârșitul întâlnirii următorul înscris: „Lui Șerban Alexianu, amic din tinerețea noastră, în amintirea ilustrului său părinte, care în întreaga-i viață și activitate profesională și mai ales în perioada neagră a războiului a făcut din inimă și total dezinteresat atât de mult pentru comunitate. A plătit la comanda omunistă cumplit și total nedrept. Întreaga-i suferință să-i fie izbăvită.”

Comisia Wiesel a pus la îndoială autenticitatea acestei declarații și l-a trimis la Geneva pe nepotul rabinului Șafran, să afle dacă declarația este olografă. A aflat că este, dar nu s-a învrednicit să publice și să comenteze în raportul comisiei acest înscris, atât de clar și atât de important. Evident, bietul Șafran a avut de suferit după această declarație. El, săracul, o dăduse cu înțelegerea de a fi publicată după moartea lui... Îmi fac mea culpa că nu am respectat promisiunea pe care i-o făcuse în acest sens dl Șerban Alexianu. De îndată ce am obținut o copie xerox a înscrisului l-am publicat fără nicio remușcare, fără să aștept acordul dlui Șerban Alexianu. De la Vérité avant toute chose!...

4. Interesantă mențiunea pe care Filderman ține s-o facă cu privire la confiscarea averilor evreiești pe vremea Mareșalului. Act pur formal, efectuat de ochii lumii, ai Uniunii Europene de atunci, cu sediul la Berlin... Da, dacă îl judeci pe Ion Antonescu și pe români pentru legile și decretele promulgate în acei ani, se poate vorbi de mari crime și abuzuri împotriva evreilor. Dacă faci apel însă la faptele, la efectele legilor anti-semite, nu ai niciun motiv de indignare, de supărare, nici ca evreu, nici ca român!

5. „Mișcătoare scene de solidaritate între români și evrei”... Să ne aducem aminte de scrisorile lui Filderman adresate Mareșalului, adevărate strigăte de groază și disperare, provocate de măcelul la care evreii erau supuși în Transnistria, unde fuseseră deportați din ordinul Mareșalului. Scrisoarea de răspuns a Mareșalului este un text impecabil sub toate aspectele. Nereușind totuși să fie convingător prin cuvântul scris, Mareșalul s-a văzut nevoit să recurgă la soluția extremă: l-a deportat și pe Filderman, liderul evreilor din România, l-a trimis și pe el în Transnistria, să vadă cu ochii săi cât erau de adevărate și de întemeiate acuzele cu care Filderman s-a adresat Conducătorului statului. Câteva luni a stat Filderman în Transnistria, a putut să se întâlnească cu fiecare evreu și să afle tot adevărul. Revenit la București, Filderman n-a mai rostit după aceea niciun cuvânt împotriva Mareșalului, nicio plângere în legătură cu soarta evreilor strămutați – acesta este cuvântul potrivit, strămutați în Transnistria.

Scenele de solidaritate umană, între români și evrei, au fost nenumărate. Dacă este ceva ce n-am să iert niciodată evreilor și românilor care clamează holocaustul din Transnistria, nu este faptul că evreii aceia spun minciuni și că inventează crime abjecte neîntâmpate. Îi acuz și niciodată n-am să le iert faptul că ascund și lasă uitării acele mișcătoare scene de solidaritate care s-au petrecut. Se pierd astfel în neantul uitării, rămân neconsemnate nenumărate fapte minunate de omenie activă, eficientă, eroică! Care deseori țin de domeniul sublimului, al fantasticului în ordinea morală a lumii! Da, există și un astfel de fantastic!...

Un singur exemplu: la un moment dat, de la București a venit în Transnistria dispoziția ca evreii până la 18 ani să fie trimiși înapoi, în Țară. Un român, jandarm,

comandant de lagăr, le-a comunicat evreilor care erau vizați prin acest ordin să-și facă bagajele și să se pregătească de drum. S-au prezentat însă la comandant și evreii care abia ce împliniseră 19 ani de câteva zile sau săptămâni. Nu era păcat, pentru o diferență de câteva zile, să nu plece și ei înapoi?! Comandantul s-a învoit, le-a dat dreptate, și a adăugat pe lista celor disponibilizați și persoanele de 19 ani... Imediat s-au prezentat tinerii care aveau 20 de ani, cu același argument. Rezultatul a fost același. S-a ridicat și pentru aceștia limita de vârstă. Și tot așa, până când comandantul a decis că toți clienții săi îndeplineau condițiile de vârstă pentru a se întoarce în Țară... Aveau sub 18 ani chiar și bunicii celor vizați de ordinul de la București. Dacă nu mă înșel, în matematică asta se numește regresie la infinit!... Evident, germanii, ca ocupanți, aveau acces în primul rând la textul legilor și decretelor anti-semite, și mai puțin sau deloc la maniera românească de a le aplica. Dacă ne încapăținăm să vorbim de un Holocaust în România, atunci trebuie să precizăm că e vorba de Holocaustul vesel, Holocaustul luat la mișto, în derizoriu, conform unei formule sui generis de comportament în istorie, îndelung exersată de români! A se vedea în acest sens și consemnările lui Nicolae Steinhardt, alt mare român evreu!

Pare un basm că așa s-au petrecut lucrurile. Dar ține de domeniul coșmarului și al abjecției umane să constăți că niciunul dintre acei evrei „sub 18 ani”, câteva sute, nu a lăsat mărturia sa la Yad Vashem despre acest „moment mișcător de solidaritate umană, dintre evrei și români”! Ceva-ceva din onoarea iudaică a salvat Wilhelm Filderman prin această declarație dată cu puțină vreme înainte de a trece și el în neființă.

6. De la Wilhelm Filderman ne-au rămas și niște memorii, scrise minuțios și lăsate în păstrarea secretarului său Grinberg(?), care a trăit la Paris până după 1990. Înțelegerea era ca aceste Memorii să fie predate Academiei Române, spre păstrare și publicare, imediat ce în România va înceta regimul comunist. Când, după 1990, la București, la Academie, s-a aflat de acest veritabil tezaur, preluarea a fost târăgănată din motive încă neelucidate, răstimp în care Mossadul a putut să fie informat de existența Memoriilor lui Filderman și să intervină în forță, ridicând materialul respectiv din casa bietului evreu, care ar fi avut dreptul să intre în Istoria Poporului Român dacă apuca să predea prețiosul document. Își făcuse datoria, păstrase cu grijă acel document și a transmis Academiei mesajul venit de la Filderman, evreul despre care în presa americană se afirma deseori că este „cel mai important evreu din Europa”! Cel mai probabil este că informația către Mossad a plecat de la o persoană din conducerea Academiei Române. Pentru cine încearcă să afle adevărul, motivele pentru care am ratat însușirea și publicarea unui document de maximă importanță pentru istoria României, am un singur sfat, antic și de demult: *cherchez la femme!*... Nu bag mâna în foc, ci doar emit o supoziție.

7. Declarația de la Berna a lui Filderman ne permite să știm cam cum arată în Memorii mărturia sa despre Transnistria, despre așa zisul Holocaust. Este foarte probabil că nu vom citi niciodată aceste memorii. Sau le vom citi cu multe modificări, așa cum s-a întâmplat și cu alte texte de același fel. Mă refer în primul rând la Memoriul făcut de Siegfried Jagendorf, fost șef al lagărului de la Moghilău – Moghilev. Memoriul a fost scris imediat după război, în SUA, unde a emigrat familia Jagendorf. Și a fost predat la Yad Vashem, așa cum se obișnuiește. Și tot așa, precum se obișnuiește, memoriul a fost returnat autorului cu indicații precise ce anume să scoată și ce să mai adauge, pentru ca amintirile sale să se potrivească cu versiunea oficială a Transnistriei. Autorul, încapăținat și rebel, așa cum puțini sunt evreii când e vorba de Holocaust, a refuzat să revină asupra textului. Pagubă în ciuperci!... După moartea sa, ușor suspectă, în 1970, s-a găsit cine să facă modificările respective. Le-a făcut însă atât de stângaci încât miros de la o poștă a făcutură... Prostănacă și murdară... Ca și modificările operate asupra celebrului Jurnal semnat de Mihail Sebastian. Semnat, dar nu și scris în întregime de marele Sebastian. Unii zic, dar eu nu cred, cum că Viçu Mândra ar fi acceptat sarcina de mare onoare și încredere de a colabora atât de intim cu un mare scriitor. O pălărie mult prea mare pentru capul fostului meu coleg de partid... Dar pentru cine n-ar fi fost prea mare?! Atât pălăria, cât și neobrăzarea gestului!

8. În fine, despre poziția afirmată de Filderman în această declarație mai găsim o confirmare în cărticica scrisă de Filderman în colaborare cu Sabin Mănuilă, un raport prezentat la Conferința Mondială de Statistică ținută la Stockholm în 1957, dacă nu mă înșel. Tot așa, nici urmă de Holocaust. Dar, din păcate, cu cifre total inexacte cu privire la legionari... Le trecem cu vederea, mulțumiți să constatăm că, la nivelul celei mai înalte funcții din interiorul comunității evreiești din România acelor ani, teza Holocaustului a fost complet infirmată, sub toate aspectele în care ea a fost imaginată și scornită.

9. O ultimă precizare: declarația a fost dată de Wilhelm Filderman în limba engleză și se află la dosarul cauzei amintite. Traducerea pe care am publicat-o mai sus are vizibile stângăcii. Este de interes național ca autoritățile românești să intervină în Elveția pentru a obține o copie autenticată a acestui act. O traducere ca lumea se impune și ea, pentru ca fragmente din acest text să figureze la locul cuvenit în manualele de istorie. Nu de istorie a Holocaustului, ci de istorie a României!

Sperăm să nu ne-o ia Mossadul înainte din nou!... Și să ne-o ia! Cine să-i împiedice?!

25 octombrie 2011

Ion Coja

Marti 25 octombrie 2011

Azi, în zori primesc de la Octavian Mihăiescu știrea că... sunt în continuare cetățean român!

Ca tot ce ține de informare, în România (la români, chiar și la armeni) ia calea cea mai lungă, mai întortochiată între expeditor și destinatar (penultima: Scrisoarea și invitația lui Băsescu de a participa la “demascarea comunismului”, trimisă de la Cotroceni la data cutare, dar zăbovită o săptămână până a fi depusă la cutia mea poștală...). Dacă așteptam o veste, o așteptam de la Vosganian. Ei bine, nu Vosganian mi-a trimis-o; nici LIS, de pe blogul căruia O. Mihăiescu o capturase) împreună cu fotocopii din afurisita de scrisoare.

Deci, românește - c-așa-i jocul pe la noi! - de la un cititor al blogului LIS! Cea mai scurtă cale între două puncte... calea vacii.

Mi-am tot căutat de ou(ă) cutia poștală internetică: până la această oră (a Parisului, 9 dimineața): nimic! Mi-am luat un volum din *Jurnal 2006* să caut evenimentul - și ecoul lui.

*

De : Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>
 Objet : cetatenie
 Date : 25 octobre 2011 17:40:53 HAEC
 À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>
 Cc : mariana.sip11@gmail.com

Draga domnule Paul Goma,

Am primit astazi de la Ministerul Justitiei si de la Ministerul de Interne confirmarea faptului ca aveti statutul de cetatean roman. Daca doriti, va pot

da numarul adresei prin care Ministerul de Interne adevărate Ministerului Justiției faptul ca figurati in evidentele Autoritatii Nationale pentru Cetatenie ca cetatean roman. Asadar, puteti oricand sa va ridicati, prin intermediul Ambasadei Romaniei de la Paris, pasaportul romanesc. Nu mi-ati raspuns la adresa prealabila, ca sa stiu daca pot incepe demersurile pentru reintegrarea dvs. in Uniunea Scriitorilor si inceperea demersurilor pentru a putea obtine indemnizatie de merit. Daca doriti, putem contacta noi Ambasada Romaniei de la Paris pentru a vedea ce formalitati trebuie indeplinite pentru a va recapati pasaportul romanesc. Cu prietenie.

Am răspuns:

Va multumesc pentru demersuri, dar nu dar nu stiu cum se face ca eu sunt ultimul care află mersul treburilor privindu-ma.

Va rog, deci, trimiteti-mi hârtia care confirma ca toți membrii familiei mele sunt cetățeni români, nu doar eu. Ceea ce a reprodus LIS pe blogul său este identic cu ceea ce promisem în 2006, cu monumentală justificare a ministrului de Justiție, Monica Macovei, ramasă intactă:

“Referitor la statutul juridic al membrilor familiei domnului Paul Goma, nu am efectuat verificari întrucât nu detinem date de stare civila ale acestora, respectiv numele si prenumele, data si locul nasterii.”(subl. mea)

Nu pot sa nu observ similitudinea de tratament care mi se aplica la Bucuresti si la Chisinau: cu o lipsa de fantezie intristatoare în ambele capitale ale României sunt tratat... la singular - contaminarea se trage de la Dungaci, consilier al lui Ghimpu, trimis de Basescu: știind ca nu voi accepta cetatenia doar pentru mine, imaginistii sfetnici nu sunt capabili sa imagineze si alte metode - ticaloase - de a ma face sa nu accept tratamentul numai pentru mine.

In scrisoare mea ultima aratasem ca sunt de acord cu demersurile în legatura cu membria în Uniunea Scriitorilor, cu indemnizatia de merit - si cu ale despagubirilor pentru cei 41 ani de suferinta pricinuite de Uniunea Scriitorilor, care m-a exclus din aprilie 1977 - desigur, însoțite de scuzele cuvenite.

Nu inteleg ultima fraza:

“Daca doriti, putem contacta noi Ambasada Romaniei de la Paris pentru a vedea ce formalitati trebuie indeplinite pentru a va recapati pasaportul romanesc.”

Despre care “formalitati” vorbiti? Nu cumva “o mica *cerère*”?, dupa limba româna a ministrului de Justitie Monica Macovei?

Nu voi face nici o mică, nici o mare *cerère*, dupa cum nu am facut - *cerère* - nici când am fost exclus din Uniunea Scriitorilor (în aprilie 1977), nici după 20 noiembrie acelasi an, când am fost alungat din tara mea - si mi s-a furat cetățenia, oricâte eforturi de a sulemenii adevarul ar face autoritatile noi si vechi.

Chestiunea pasapoartelor:

Ambasada să-mi ceară, prin postă, fotografiile noastre (ale membrilor familiei mele); noi vom expedia - prin posta - fotografiile. Când pasapoartele vor fi gata, sa trimita la domiciliul nostru un functionar, pentru semnături. Din stradă, de la poarta imobilului, să telefoneze (la 01 43 58 30 44). Vom coborî toti trei, vom semna.

Sa nu astepte sa-i si multumim (din inimă partidului).

Voi multumi domniei voastre. Paul Goma

Miercuri 26 octombrie 2011

Noapte udă, storcătoare de... tot sucul rămas.

Am răspuns lui V. Vosgian. În intenția mea era să fie mai... lat, documentat. Dar a ieșit succint: am omis deliberat chestiunea editării, în condiții normale, a cărților mele.

Deasemeni propunerea unei “contribuții compensative”: colegii de breaslă, vorba Dimisianului, scriitori care, începând din 1977 m-au atacat, m-au calomniat, m-au dat afară din literatură și din țară să depună într-un cont, sume de bani - potrivit “contribuției” lor la pedepsirea prin diabolizare politică, apoi prin antisemitizare: Liiceanu, “R. Ioanid”, Pleșu, Manolescu, Adameșteanu, Silviu Lupescu, D.C. Mihăilescu, Oișteanu, Șafir, G. Andreescu, A. Cornea, M.D. Gheorghiu, Carmen Mușat, I.B. Lefter, Pecican, Laszlo - restul sunt de găsit în procesul intentat holocaustizatorilor mei.

Vin acum cu... bibliografia:

În urma unei “precizări” a lui N. Manolescu din *România literară*, [că nu fusesem exclus, dovadă: chiar el îmi publicase fragmente din **Patimile...**] scrisesem pentru uzul avocatului meu, D-na Eugenia Crângariu următoarea contra-precizare - să-mi fie iertate repetările:

“Joi 19 octombrie 2006

Stimată Doamnă Eugenia Crângariu,

Pun în fruntea mesajului meu chestiunea cu... membră Uniunii Scriitorilor, excludere contestată de N. Manolescu.

CULOAREA CURCUBEULUI Polirom 2005 pp. 420-421

[Pre-comentariul lui Paul Goma]:

‘Nu există în acest lot [de la CSNAS] vreun “document oficial” (vreau să spun: dactilografiat, semnat, cu stampila eglemtar aplicată) cum era hârtia arătată - cu jubilație - în plină anchetă de către colonelul Gheorghe Vasile în jurul datei de 14 aprilie 1977. Ci doar o ‘NOTA-RAPORT’ scrisă de mâna lui V. Achim, căpitan de Securitate, înregistrată mai devreme:

[Document]:

“151/A.V/9-04-1977 NOTA-RAPORT

Azi a avut loc sedinta *Comitetului Asociației Scriitorilor* (subl. mea) din București în care principalul punct al ordinii (sic) de zi a fost pregătirea viitoarelor organe.

Cu aceasta ocazie s-a pus în discuție și problema excluderii lui Paul Goma din Uniunea Scriitorilor.

[Propoziție stearsă - incomplet - înlocuită cu: “iar la punctul diverse s-a pus în discuție PAUL GOMA”]

Au fost prezenți șase din cei nouă membri ai Comitetului. A (sic) lip-

sit NINA CASSIAN, EUGEN JEBELEANU si MARIN PREDĂ, desi au fost anuntati si se găsesc la Bucuresti. Au mai participat Virgil Teodorescu, presedintele Uniunii, Dumitru Ghise, vicepresedinte al C.C.E.S., Vasile Nicolescu, Directorul Directiei culturale din C.C.E.S. si I. BUCUROIU, activistul sectiei care răspunde de Uniune.

Cînd s-a discutat «Cazul Goma», tov. George Macovescu, secretarul Asociatiei, a făcut o scurtă informare în care a arătat pe scurt activitatea infractiională a lui GOMA PAUL.

La acelaș (!) lucru s-a referit si Dumitru Ghise.

Propunerea excluderii a fost votată în unanimitate (subl. mea) conform articolului [două cuvinte sterse, dar lizibile] fiind acuzat că a încălcat articolul 9 din Statutul Uniunii.

În încheierea discutiilor Fănuș Neagu, membru al comitetului a propus ca procesul verbal prin care s-a luat această hotărîre să fie semnat si de cei trei membri care au lipsit de la această sedință. Propunerea a fost aprobată.”

Post-comentariul meu:

1) În jurul datei de 14 aprilie 1977 colonelul Vasile Gheorghe îmi arătase, triumfător o hârtie, explicînd că fusesem exclus din Uniune - *prin Consiliul său* și nu prin... Comitetul Asociației (vezi si capitolul XIII, “14 aprilie”). Acea hârtie avea stampilă, părea în regulă - atît că nu mentiona motivul excluderii. Am mai văzut-o în dosarul “final”, cel citit înainte de “proces”.

Dar acea hârtie - repet: *în care era vorba de Consiliul Uniunii Scriitorilor* - nu a mai fost găsită de Stejărel Olaru la CSNAS - ci doar nota manuscrisă a lui Victor Achim - vorbind despre... Comitetul Asociației.

2) A umblat zvonul insistent că Arhiva Uniunii Scriitorilor ar fi fost distrusă în 1990 de noul presedinte Mircea Dinescu la insistentele lui Doinas, D.R. Popescu, F. Neagu, Blandiana, Buzura, Manolescu, Bălăită, Toiu - si alti “interesati”.

În acest caz de unde a scos N. Manolescu “documentele” care îl îndreptătesc să afirme că nu Consiliul Uniunii Scriitorilor m-ar fi exclus, ci... un ordin “de sus” (ca si alungarea de la *România literară*, adaugă el)? În... “*vraiștea arhivei Uniunii Scriitorilor*”, cum scrie Ana Blandiana despre realitatea unei **archive** - vrăiștită de Dinescu și de ai săi securiști? Desigur, “de sus” veneau ordinele, dar cei “de jos” le executau.

Dacă îl credem pe V. Achim, securistul, cu exceptia lui Preda, Jebeleanu, a Ninei Cassian - absentii de la sedinta cu pricina - cine sunt ceilalti, pe lângă Fănuș Neagu prezenti si activi votanti?

Paul Goma”

În continuare, un mesaj în legătură cu ridicarea cetățeniei:

“19 octombrie 2006

Stimată Doamnă Crângariu,

Pe puncte, ca să ne fie mai usor;

- Nu am primit nicicând vreo hârtie prin care să-mi fie anunțată ridicarea cetățeniei române.

Repet ce am mai spus:

- încă pe când mă aflam pe solul României ministrul de interne Coman - ca și generalul Plesită - propuneau (prin iulie-sept 1977) ridicarea cetățeniei. Eu aveam să plec din țară la 20 nov. 1977, iar "informația" aceasta mi-a parvenit abia în 2004, prin documentele de la CSNAS obtinute de împluternicitul meu Stejărel Olaru.

- dealtfel, dosarul meu se... opreste în 19 decembrie 1977 (vezi **Cod Bărbosul**, pag. 537)...

- ...și nu mai continuă: la CSNAS i s-a spus lui St. Olaru că dosarul lui Goma

a) nu mai continuă

b) nu mai există

c) nu este consultabil;

Presupun: începând din ultimele zile ale anului 1977 Securitatea (desigur, la "sugestia" Puterii Politice):

- a întreprins acțiuni care nu se mărturisesc (de pildă luarea cetățeniei române înainte ca pedepsitul să fi părăsit România;

- a planificat și a întreprins - în exterior, cu precădere în Franța, unde mă stabilisem - acțiuni care, nici ele nu se mărturisesc (din acest motiv, în 1982 presedintele Mitterrand a anulat vizita de multă vreme programată în România: ca urmare a "L'Affaire Tanase-Goma" s-au aflat intruziunile Securității pe teritoriul Franței).

În chestiunea datelor civile:

Până la 1 aprilie 1977 (când am fost arestat pentru a *n*-a oară) am locuit în București pe Aleea Compozitorilor nr. 21. După arestarea mea, soția și copilul au fost evacuați cu forța "unde va fi în Vitan" (nu a existat vreo hârtie pe care să o fi avut între mâini soția, din care să afle la ce adresă fuseseră consemnați). Totuși, copilul mic având nevoie de un minimum de igienă, au fost lăsați să locuiască la tatăl soției - bagajele rămânând la noua adresă.

După liberarea mea din închisoare (6 mai 1977), fiind "oarecum bolnav" (citește: drogat), Securitatea mi-a... îngăduit să locuiesc și eu la socrul meu. În iunie Plesită mi-a impus (iar eu nu m-am opus) o slujbă la Biblioteca Centrală. Iar pentru că "imperialistii urlau că Goma e persecutat, că a fost dat afară din casă...", Plesită mi-a "procurat" un nou apartament (vezi **Soldatul câinelui**).

Pe noi nu ne-a mirat atunci, nu ne miră nici acum, după aproape 30 ani: noul apartament se afla pe o stradă fără nume, într-un bloc fără indicații - tot în Drumul Taberii. Singura dată când am văzut o hârtie relativă la noua locuință a fost în momentul în care colonelul Gheorghe Vasile m-a pus să o semnez de... luare la cunostință. Observând că nicăieri nu era menționată adresa, am refuzat să semnez. Colonelul m-a asigurat că nu are importantă adresa, "tot la noi domiciliem...".

Abia în 2005 când Mariana Sipos a realizat filmele despre mine (și a filmat "noua adresă din 1977") am aflat că strada - mai degrabă aleea - se numea Lunca Siretului... Însă tot nu pot indica numărul...

După cum vedeti, sunt, nu doar românul fără cetățenie, dar și fără hârtii: o sumă dintre actele mele se află - inaccesibile mie - la Securitate. De acolo trebuie să iasă la lumină.

(...) aștept opiniile Dvs. Paul Goma”

(2 nov. 2006) - Primesc de la Stănești:

“Draga Domnule Goma, Dragi prieteni,

Acum am intrat pe usa, și am văzut scrisoarea care venise de la Ministerul Justiției. Are două pagini, citez numai un pasaj (...):

‘În ceea ce privește solicitarea privind «redarea cetățeniei române» domnului Paul Goma, născut la data de 2.10.1935 în localitatea Mana, județul Orhei, Republica Moldova, precizăm că Serviciul Cetățenie din Ministerul Justiției a solicitat Ministerului Administrației și Internelor – Direcția Generală de Pașapoarte informații privind clarificarea statutului juridic al lui Paul Goma în raport cu Statul Român.

Prin adresa nr. 112345/18.10.2006 *ni s-a comunicat faptul că domnul Paul Goma figurează în evidentele acestei instituții cu statut de cetățean român, conform art. 34 din Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare.* (subl. mea, P.G.)

Referitor la statutul juridic al membrilor familiei domnului Paul Goma, nu am efectuat verificări întrucât nu detinem date de stare civilă ale acestora, respectiv numele și prenumele, data și locul nașterii.’ (subl. mele)

Mai departe, comentariul Floarei Stănescu:

“(...) urmează o lungă însiruire de... ce nu pot face ei, și indicații cu privire la legile privitoare la: acordarea de titluri – revoluționari, luptători în rezistența anticomunistă – și a despăgubirilor și indemnizațiilor aferente.

Totodată, anunța că „în dezbaterile publice” se afla proiectul unei legi de stergere a condamnărilor politice dintre 1945 și 1989.

Semnează însăși Monica Macovei. Scrisoarea este datată: **31.10.2006”**

Vineri 3 noiembrie 2006

M-a tulburat “răspunsul” Justiției Macovei. Îl/o las să se mai răcească. Deși, slabă nădejde: astfel de ființe sunt neameliorabile.

Am scan(eriz)at actele și le-am trimis la București, la avocat, la Stănești, la Valerian Stan lui Niculiță. Să fie. Să aibă și ei “documentele” emise de administrația (și încă: Ministerul Justiției!) unei țări cvasi-intrate în Evropa.

Luni 6 noiembrie 2006

Am tradus Apelul, Scrisoare a Treia către Băsescu, “răspunsul” semnat de ministrul Justiției M. Macovei - în care mi se explică, senin, că... sunt, în continuare, cetățean român! Mie, care am în mână acte

franceze spunînd altceva: că sunt refugiat în Franța, până în... 2014! Azi le voi duce la poștă și le voi trimite lui Barroso, la Bruxelles. Până atunci le-am expediat prin e-mail la vreo 40 adresanți”.

Pe marginea *Anunțului* meu de azi - acesta:

“Dragi prieteni

Sunteți înștiințati:

În ultimele zile am tradus în franceza:

- Textul Apelului pentru restituirea cetăteniei [și a celorlalte drepturi furate] - redactat și lansat de Domniile voastre, menționând semnăturile colectate până acum - peste 300;

- Scrisoarea mea (a Treia) adresată lui Traian Basescu;

- “Răspunsul” Ministerului de Justiție - semnat de ministrul M. Macovei, în care mi se explică mie, avînd în mîna acte franceze, de refugiat - valabile până în 2014 - ca... sunt în continuare cetățean român!

Aceste documente însoțite de un scurt rezumat al situației mele vor fi trimise azi, luni, 6 noiembrie 2006 la Bruxelles, Comisiei care se ocupă de aderarea României la U.E.

Va rog să-mi comunicați impresiile Dvs. în legătură cu această acțiune.

Va multumesc

Paul Goma”

Flori Stănescu îmi transmite:

"Guvernul României

Directia Relatii cu Publicul

NR.16/ 7398/A 09.10.2006

Doamnei STANESCU FLORI

STR. PETRE DUMITRU, NR. 22, BUCURESTI SECTORUL

3,

Referitor la memoriul dumneavoastră, vă facem cunoscut faptul că a fost transmis, spre competența soluționare, MINISTERULUI CULTURII ȘI CULTELOR și MINISTERULUI JUSTITIEI, solicitînd luarea măsurilor legale ce se impun.

Urmează ca, în termenul legal, instituțiile sesizate să comunice Cancelăriei Primului-Ministru și dumneavoastră soluția adoptată.

Cu stimă,

DIRECTOR,

Oana Marina ISTRATE"

“P.S. [Flori Stănescu] Plicul primit azi poartă pe stampila de trimitere 13 oct., iar pe cea de recepție data de azi - 17 oct.”

P.P.S [P. Goma] : Data concepției răspunsului: 9 oct.

Deci, ținând seamă de mersul poștei românești, intervalul 9-17 octombrie (același an, totuși: 2006) este cu totul balcanic-normal.

Însă dacă hârtia a fost emisă-trimisă azi - după apariția în *Ziua* a “Scrisorii a III-a” - și după “aranjarea” din stampilă a datelor, intervalul de câteva ore: 17-17 octombrie a.c., atunci... este cu totul și cu totul normal - în România.

Atât că nu pot produce probe”.

*

(9 nov 2006) Lehămitit de hărțuială, am scris acest text pe care îl voi expedia mâine:

“Dragi prieteni,

Am întârziat atâta să intervin, sperînd că lucrurile se vor potoli de la sine, mai ales că “enervatii” - oamenii-care-îmi-vor-binele - sunt prieteni, mai mult: semnatari ai Apelului...

Deci ei stiau bine că Apelul fusese redactat și difuzat sub explicația: “*pentru repunerea lui Paul Goma și a familiei sale în drepturile de cetățeni romani*”. Și nu doar pentru... recăpătarea cetățeniei române.

Toti cei din grupul de inițiativă suntem persoane care stim ce este acela un text și cu ce se mănăncă el. Iar faptul că Anuntul din 6 noiembrie a.c. suna astfel: “- Textul Apelului *pentru restituirea cetățeniei*” nu însemna că i se modificase... conținutul (reducîndu-se doar la “cetățenie”, ci era o replică imediată la comunicatul Ministerului de Justiție (semnat de D-na Monica Macovei) care pretindea că eu... as avea, în continuare, cetățenia română!

Ceea ce m-a întristat, apoi revoltat: oameni din preajma mea, cunoscători ai situației mele - oarecum “speciale” - au început a-mi reproșa apelul la “Bruxelles”, apoi de-a dreptul hărțuiau cu “explicații” de care nimeni nu are nevoie (că ar putea coexista azilul politic în Franța, cu... cetățenia română, păstrată).

Fostul meu prieten D. Tepeneag s-a demult specializat în săcâirea mea cu tot felul de aiureli, acuze, minciuni - dar Dan Culcer? Altfel cum se explică încrâncenarea cu care încearcă să cantoneze “cazul meu” doar la... afurisita de cetățenie care... cică nu mi-a fost luată (*vom vedea, după ce vom găsi documentele*).

Or eu nu cred în informația (oportună și oportunistă!) a Ministerului Justiției, imediat ce am anunțat trimiterea la Bruxelles a documentelor mele - printre ele și comunicatul grăbit și incomplet - al D-nei Macovei. Pentru că:

- stiam - din vara anului 1977 - din gura lui Plesită și a lui Coman ministrul de interne, că “tzara noastră” îmi va lua cetățenia - pe care nu o meritam;

- din documentele recuperate de la CSNAS prin Stejarel Olaru și publicate în 2005 la Polirom în anexa “Bărbosul” la “Culoarea curcubeului”, reiese limpede că hotărîrea de a-mi retrage cetățenia

română - *chiar înainte de a părăsi solul patriei iubite!* - urma să fie pusă în aplicare;

- stiu de la autoritățile franceze, din 1977: persoana care cere azil politic într-o țară (de pildă Franța) în mod automat pierde cetățenia țării din care s-a refugiat (România, de pildă) - pe motive politice. Altfel de ce ar exista mențiunea pe pasaportul refugiatului: *“poate călători în toate țările, cu excepția României”*?

Nu mai cred în afirmațiile Ministerului de Justiție și pentru că o altă instituție: Uniunea Scriitorilor - atât prin președintele ei, N. Manolescu, dar și cu aportul voluntarei Anei Blandiana - a afirmat că nu fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor în timpul arestării din 1977 - oricum, nu scriitorii hotărâseră “asta”, ci Puterea... Or:

- în jurul datei de 14 aprilie 1977, colonelul Vasile Gheorghe, șeful anchetelor de la Rahova îmi arătase o hârtie în care scrie, citez că... fusesem exclus! - document care nu a mai fost găsit în dosarele mele, ci doar o informație manuscrisă a securistului Victor Achim - despre excludere;

- după decembrie 1989, când îl întrebam pe Mircea Dinescu, proaspătul președinte când mă va anunța și pe mine de reprimirea în Uniunea Scriitorilor, el îmi răspunsese - golănește;

«Hai, bă, că v-am re-primit pe totii!» - însă nici până în ziua de azi nu mi-a trimis o hârtie oficială care să ateste re-primirea.

Dacă Dinescu mă asigurase de re-primire, înseamnă că... fusesem exclus, nu?

În care caz, de unde scoate Blandiana că... nu fusesem exclus?- iar dacă așa ceva s-a întâmplat, apoi nu scriitorii erau autorii, Doamne-fereste...

Pătit fiind, am tot dreptul să cred că “adevărul” în chestiunea cetățeniei române este pe același calapod dâmbovitzean ca și excluderea din Uniunea Scriitorilor.

Adică sunt - oportun - mintit.

Să nu-și cunoască (...) compatrioții? În acest caz de ce recurg la manevre nedemne de niște prieteni, de niște scriitori - care seamănă a diversiune, ei luând partea actualelor autorități românești pe care le apără de insinuările răuvoitoare ale mele, ba chiar de acuzații - că nu-și respectă propriile legi - chiar acum, când ne integrăm...

Cu tristete și cu asigurarea: nu voi “polemiza” cu nici unul dintre ei. Nu mai am nici timp, nici energie de cheltuit cu ne-prietenii.

Paul Goma”

(10 nov 2006) Au început a-mi parveni mesaje de la “necunoscuți binevoitori” dătători de sfaturi... dezinteresate.

Ultimul îmi explică :

“Personal am încredere în Monica Macovei. Ma gândesc că nu ar strica o discuție directă cu Doamna Macovei și dacă este posibil chiar față în față.

Cu toată stima, Vasile [...] Și noi suntem români”

“Noi, personal”, vorba Dinescului, nu pot spune că aş avea încredere în Monica Macovei. Vorba - deturnată - a lui Arghezi. “De ce-aş avea?” Hârtia pe care a trimis-o Flori Stănescu, semnată de dânsa nu justifică o asemenea atitudine din partea mea. Iar sugestia: “o discuție directă cu D-na Monica Macovei” - ca între români ce suntem... “daca este posibil chiar fata in față” rămâne de tot hazul, dacă nu de tot necazul. Și dacă nu este posibilă discuția “față-n față”? Rămânem ca până acum: *spate-n spate?* Cum altfel - spre bucuria *Justiției Române, cea care mai acum o lună, printr-un tovarăș anonim îi telefonase lui Flori Stănescu, sugerându-i să-i... sugereze lui Goma să facă o cerere...*

Cerere? Cerînd - cererea - ce anume?
Nu contează, cerere să fie!”

*

Un necunoscut îmi scrie:

“New York, 9 noiembrie 2006 Mult stimat si iubite Paul Goma!

Indraznesc sa va scriu, ca unul care in perioada aprilie 1957-noiembrie 1967 a fost lipsit in Romania de dreptul elementar la munca, fiind invinuit de a fi "dezident" si incadrat oficial, in cartea de munca, potrivit unui alineat al Codului Muncii, ca fiind "dusman al poporului", pe motivul declararii fatise a simpatiei fata de miscarile de atunci din Ungaria si Polonia. Lucrasem in perioada 1952-1957 la Institutul Roman pentru Relatiile Culturale cu Strainatatea, raspunzand de schimburile culturale cu Polonia, limba polona fiindu-mi limba materna. Abia dupa zece ani, prima mea incadrare pe stat de salariu a fost la cooperativa Deservirea, ca traducator de documentatie tehnica, si aceasta numai dupa ce contabilul sef (basarabean ca Dvs si mine) a declarat ca el pierduse cartea mea de munca, odata cu cererea ce o facusem pentru acel post. Astfel, datorita marinimiei acestui om, mi s-a intocmit la cadre, pe baza declaratiilor mele, o alta carte de munca, in care nu s-a mai mentionat cauza desfacerii contractului de munca de catre I.R.R.C.S. (...)

Toate acestea sunt astazi istorie, dar cati au avut totusi atunci curajul sa spuna ca in Romania trebuie sa se schimbe ceva? Dumneavoastra l-ati avut cu prisosinta, devenid un real, dar si simbolic, antemergator al schimarilor ce au urmat. Marsavii "epigoni" incearca sa va conteste, nu vor sa va restituie ceea ce este dreptul Dumneavoastra nativ, fiindu-le teama ca ve-ti deveni un erou national al timpurilor moderne. Ei vor deveni atunci, in constiinta romanilor, adevarati "pigmeiciorivopsite". De asta le este tema, dupa cum bine stiti! Cum adica, un Pacepa, partial un Raceanu, hiperintegral Regele si descendentii sai, au intrat in drepturile lor, iar Paul Goma trebuie sa ceara restituirea unui drept pe care legal nu l-a pierdut niciodata? Cetatenia este si ea un drept inalienabil, la fel ca si dreptul de proprietate, daca nu a fost pierduta legal. Daca in cazul proprietatii pierdute abuziv trebuie s-o revendici pe baza dovezilor materiale, cetatenia poate fi revendicata pe simpla antecedenta a starii ei. Sunt cetatean fiindca sunt!

In cazul Dumneavoastra, de a iesi din impasul indiferentei politice, intrevad o cale nu numai onorabila, dar care poate pune amprenta durabila a unei palme pe obrazul celor pe care prea bine ii stim, odata cu despagubirea morale si materiale ce cu prisosinta vi se cuvin. Este o cale neutra. Ea nu face un apel la putere, care este corupta si compromisa, ci o obliga sa va restituie cetatenia ca pe un drept uzurpat, fara ca s-o cereti in mod direct. Este calea justitiei, la fel de corupta si de compromisa. Cu toate acestea, ea are desupra ei un organism european: Curtea de la Strasbourg. Atatia au castigat acolo in pofida strambatatii justitiei romanesti. Opinia mea este de a va adresa justitiei romane pentru a vi se face dreptate. Daca ea va da gres, atunci aveti dreptul la apelul mentionat. Cred ca, in aceasta situatie, "carmuitorii" vor evita un blam european. Apoi pot urma celelalte revendicari, cum ar fi, de pilda, impiedicarea exercitarii profesiei, impiedicarea folosintei produsului acesteia, sau chiar plata daunelor pentru distrugerea operei inainte sau dupa publicarea ei. *Nu apelati la "dreptatea" politicianilor. Ei se tem de unul ca Dumneavoastra, nascut sub o zodie cu totul diferita decat a lor si a multor altora din conationalii nostri, cu alte cuvinte un "unicat" national.* (subl. mea). Apelati la o cale obisnuita, gasiti un avocat dornic de renume (stiti ca sunt foarte orgoliosi, iar renumele aduce bani) si cu armele de care a inceput sa le fie teama chiar si politicianilor, aveti mult mai multe sanse de reusita, chiar daca va dura ceva mai mult. Sunt convins ca trendul transformarilor ce survin acum, dublat de amenintarea "sabiei lui Damocles", a asa numitelor clauze de salvardare europene, vor favoriza reusita cauzei pe drept revendicate. Aceste randuri nu doresc nici de cum a fi "un sfat soptit la ureche". Ele exprima, dupa atatia ani de cand urmaresc si pretuiesc nu numai opera Dumneavoastra, dar mai ales pilda unei vietuiri in deplina si combativa demnitate umana, resectul ce il am fata de Paul Goma, al carui destin face parte si din dainuirea mea.

Al Dumneavoastra,
T[...] R[...]

(13 nov. 2006) Am pescuit de pe internet știrea următoare:

Mihai Cimpoi reales, scriitorul si dizidentul Paul Goma omis

Chisinau, Basarabia/Romanian Global News 06 Noiembrie 2006

In cadrul Adunarii generale a scriitorilor din Basarabia, in cadrul careia, in calitate de presedinte al Uniunii Scriitorilor, a fost reales, cu 130 de voturi, academicianul Mihai Cimpoi(foto).

Un alt candidat, Val Butnaru, a acumulat 45 de voturi, iar cel de-al treilea candidat, Nicolae Esinencu, s-a retras in favoarea lui Mihai Cimpoi. Tot in cadrul adunarii generale a fost ales noul consiliu al USM, format din 20 de membri (din 47 de candidati), intre care Nicolae Rusu (ales cu un numar record de voturi - 102), Arcadie Suceveanu (97 de voturi), Vlad Pohila, Luminita Dumbraveanu, Nicolae Popa etc. De asemenea, a fost desemnata noua componenta a Comisiei de cenzori. Din cei 273 de membri ai Uniunii Scriitorilor, la adunarea generala au participat 193.

In cadrul forului scriitorilor au fost inaintate mai multe propuneri, inclusiv cea de a-l numi in calitate de presedinte de onoare pe cel mai mare disident roman - scriitorul Paul Goma, nascut in satul Mana, judetul Orhei. Dupa mai multe discutii, aceasta propunere nu a fost acceptata, motivul (ne)oficial fiind ca acum cativa ani acest titlu onorific a fost acordat scriitorului Ion Druta. Intre timp, acest titlu onorific nu i-a fost retras.

Mai multi scriitori au apreciat aceasta propunere. Solicitat de FLUX, scriitorul Vasile Vasilache a spus ca „Paul Goma merita a fi trecut asa, cum este, cu zile si cu replicile lui taioase, in sanul celor care au iubit tara cel mai mult”. „Daca nu poate fi presedinte de onoare, sa ramana cel putin ca membru al Uniunii Scriitorilor din Basarabia, pentru ca o alta stema mai duruta de catre Paul Goma nu a fost altceva decat Basarabia, meleagul copilariei si catunul primilor pasi in viata. Nominalizarea este simbolica. Imi dau seama ca Paul Goma nu poate fi momit de nici o marire. Merita, pur si simplu, sa-l tinem minte ca este in viata si ca il vrem intre noi”, a mai spus Vasile Vasilache.

Ziua luni, 20 noiembrie 2006 Editia de ora 16

Paul Goma, romanul fara cetatenie 2006-11-20 ora 16:29

Un grup de tineri basarabeni a pichetat astazi sediul Palatului Cotroceni pentru ca lui Paul Goma sa i se redea cetatenia romana. De asemenea, ei mai solicita ca si romanii din Basarabia si Bucovina de Nord sa obtina mai usor cetatenia.

"Astazi se implinesc 29 de ani de la plecarea in exil (la Paris) a scriitorului Paul Goma. Deoarece nici pana astazi Goma nu a fost repus in drepturi de cetatean roman, vom picheta Presedintia Romaniei. O actiune similara se face si la Iasi, incepand cu ora 14.30, in fata Prefecturii. De asemenea, vrem sa stim cine dintre demnitarii romani care s-au pronuntat in subiectul redobandirii cetateniei romane de catre basarabeni minte si cine spune adevarul. Ne-am hotarat sa iesim in strada", anuntau intr-un comunicat trimis redactiei tinerii basarabeni. Mai multe detalii la www.curaj.net.

Tinerii basarabeni, grupati in ONG Hyde Park, au pichetat astazi Palatul Cotroceni, manifestandu-si revolta fata de nedreptatea la care e supus Paul Goma, pe de o parte, si cerand imbunatatirea procesului de acordare a cetateniei pentru romanii din Basarabia si Bucovina de Nord. Ei sunt nemulțumiti de faptul ca premierul Calin Popescu Tariceanu a respins, saptamana trecuta, o initiativa legislativa care viza imbunatatirea acestui proces, in ciuda faptului ca fusese avizata de Consiliul Legislativ al Senatului.

Deoarece protestul nu a fost autorizat, jandarmii s-au grabit sa-si faca simtita prezenta.

Pentru a semnala autoritatilor romane nedreptatea facuta, Goma a trimis trei scrisori presedintelui Traian Basescu (gasiti continutul acestora la <http://paulgoma.free.fr/index.php>). Recent, si un grup de intelectuali a trimis o petitie in acest sens mai multor instante de decizie, interne si internationale, adunand cateva sute de semnaturi (detalii la <http://new.petitiononline.com/GomNobel/petition.html>).

Argumentul lui Basescu de pana acum a fost urmatorul: pentru ca Paul Goma sa fie repus in drepturile cetatenesti fara a depune cerere, e nevoie de abrogarea legii in virtutea careia i-a fost retrasa cetatenia de catre Ceausescu. Aceasta ar conduce la repunerea in drepturile de cetateni ai Romaniei a tuturor celor carora le-a fost retrasa cetatenia in virtutea aceleiasi legi si care nu neaparat isi doresc recapatarea cetateniei romane. Pe de alta parte, Paul Goma insista sa pledeze, in toate scrisorile adresate presedintelui, ca, asa cum nu a facut cerere pentru retragerea cetateniei (si aceasta s-a intamplat in urma unui abuz), nu vede de ce ar face acum cerere pentru a capata ceva ce i se cuvine. Astfel, Goma asteapta "restituirea - fara a face vreo cerere - a drepturilor ce i-au fost luate de Ceausescu in 1977".

"Nu voi cere niciodata sa primesc cetatenia pe care doar Dumnezeu

mi-o poate lua (iertare: a mai fost unul: Ceausescu - veti fi auzit ce-a patit...), eu, ca si membrii familiei mele, fiind romani prin nastere", declara acesta in cea de-a treia scrisoare adresata lui Basescu. "Tot eu sa fac cerere? Atunci cand guvernantii comunisti mi-au luat cetatenia a fost cumva... la cererea mea? O cerere tapana, «conform legii», corect timbrata? Nu am cersit un favor (pentru care sa fac cerere), ci am anuntat ca este timpul - 17 ani! - sa mi se restituie drepturile civile, morale, materiale pe care Statul Roman mi le-a furat in 1977-'78".

Realitatea, insa, ramane urmatoarea: statul roman refuza in continuare re acordarea cetateniei unui puternic opozant al regimului comunist, care era cat pe ce sa fie membru al Comisiei Tismaneanu.(...)

Pentru mai multe detalii, cititi editia ziarului ZIUA de maine.

Miercuri 22 noiembrie 2006

Iar cu cea de azi am intrat în al 50-lea an de când am fost “arestat cu Ungaria”.

Prietenii zic să mai așteptăm, ca să (se) găsească documentele din Arhive...

Documentele... Din Arhive! Dar Documentele și Arhivele se află în stăpânirea lor, ei le “administrează”, cum au făcut cu tezaurul țării imediat după răsturnarea lui Ceaușescu; de atunci se află în proprietatea lor. Cum cred eu că îmi voi căpăta dreptatea mea în fața lor, când ei **administrează și dreptatea**? Eu produc *argumente* - dar ei? Ce nevoie de contraargumente, când au Arhivele, au Documentele? Și, ca la Arhiva Uniunii Scriitorilor, ca la CSNAS, ei fac ce vor cu documentele: le distrug, le falsifică (le pelinizează), le ascund, pretextând că nu le găsesc...

Sunt obosit, descurajat, gata să renunț la acest demers. Pe care prietenii și cu mine l-am numit *reintrarea în drepturile furate în 1977...* Dar ei, cei din față - autoritățile, dè! - nu acceptă nici noțiunea (*reintrare*), nici finalitatea ei... În capul lor, nici măcar pătrat (în fapt: cubic; și mai aproape: piramidal): nu încap așa ceva. Dacă vrei să obții ceva - soliciți, măi tovarășe! Faci o cerere! Cum, nu faci cerere? Vrei să ți se dea așa, fără cerere? Dar unde ne trezim, neică?

Dar eu nu vreau să mi se *dea* - cum vi se *dădea* vouă: uleiul, zahărul, ghearele, voia-de-a-gândi - sub comuniștii-cinștii (vreau să spun: comuniștii care se declarau ca atare: comuniști, nu ca actualii: “liberali”, “democrați”, “patrioți”, “creștini”) - ci să mi se *restituie* ce mi s-a furat. Tristețea: nu doar trogloditățimea (activiști, securiști, beliști) gândește (sic) astfel, ci și... masele largi de cetățeni, în principiu de partea noastră, deci împotriva lor... În principiu, nu în realitatea-cea-reală. Și nu doar prin clănțai diversioniști ca alde (...), dar și prin oameni onești, dar care încă nu au ajuns cu “însușirea” materiei *libertate* până la pagina penultimă, unde scrie citeț că aceea *nu se dă* - nu

ți-o dă nici partidul, nici tovarășul de sus, nici măcar ministrul adevărului - ci ți-o iei tu, ți-o faci tu pe măsura ta.

După ce am primit “răspunsul” lui Băsescu eram hotărât să-i dau replica, măcar anunțându-l că am să traduc ultimul pasaj și am să-l trimit la Bruxelles, să fie acolo, la dosar, alături de “răspunsul” tovarășei Macovei. Acum, sincer: nu mai văd ce am de făcut, decât să mă declar învins. Dar pot? Mă lasă inima să pot așa ceva? Adevărat: nu am cu cine mă înfrunța (și nu “a se bate”, detest expresia “m-am bătut cu Cenzura, m-am bătut cu Securitatea, cu birocrăția...”), dar, citindu-l pe poetul cu pricina, viața-i o luptă, însă nu totdeauna cu cineva, împotriva cuiva, ci și cu tine, la oglindă. Iar cele mai substanțiale victorii sunt cele ne-câștigate; deci nu chiar cu totul pierdute.

Joi 23 noiembrie 2006

Am trudit toată noaptea la “Anunț”. L-am trimis la vreo 30 prieteni, acum Filip îl instalează pe site. Iată-l :

A N U N Ţ

Paris, 22 noiembrie 2006

Am trimis la Bruxelles, în traducere franceză, și “răspunsul” primit de la Președintele României (vezi-l în documentul atașat), pentru a se așeza în dosar alături de luminosul “răspuns” al Ministrului Justiției trimis anterior - precum și comentariul următor:

Scrisoarea mea (a treia!) către președintele Traian Băsescu, depusă la Paris, în 14 oct. a fost înregistrată de “Adm. prezidențială” sub nr. 33665 din 17 X 2006 și începea prin a reaminti:

“(...) în urmă cu șase luni V. Tismăneanu m-a contactat, invitându-mă să particip la o Comisie ce avea să studieze “binefacerile” *comunismului căzut pe capul Românilor, începând din 28 iunie 1940*. O făcea, afirma el, cu asentimentul președintelui Traian Băsescu, initiatorul Comisiei. După ce am acceptat propunerea, el m-a asigurat că în câteva ore consilierul prezidențial Săftoiu îmi va telefona pentru a stabili condițiile colaborării mele - V. Tismăneanu le comunicase președintelui Băsescu iar acesta fusese de acord cu ele:

- restituirea - fără a face vreo cerere - a drepturilor cetățenești luate de Ceaușescu în 1977;

- repunerea în toate drepturile furate, mie și membrilor familiei mele (**documente de la CSNAS arată că ministrul de Interne Coman, într-un “Plan de măsuri”, propunea retragerea cetățeniei încă pe când mă aflu pe solul României, adică înainte de 20 noiembrie 1977**): cetățenia română, dreptul de a publica în editurile și în presa din România - în care nu m-am putut exprima din martie 1970 până în ianuarie 1990 (total: 20 ani); nici după 1997 în urma acțiunilor “colegiale” ale foștilor prieteni

deveniți turiferari ai lui I. Iliescu, ai lui E. Constantinescu (total general: 30 ani de interdicție); în fine, aștept de la statul român reparațiile morale și materiale cuvenite, ca unul care a luptat pe față - *și a fost întemnițat - pentru... drepturile omului în România dinaintea de 22 decembrie 1989 fix, taman când vitejii și fideli colaboratori ai Securității au devenit posesori de certificate de revoluționari anticomuniști!(...)*”

La cele trei scrisori ale mele adresate președintelui României Traian Băsescu, Domnia Sa mi-a răspuns în *7.11.06*; dar nudirect: misiva a poposit la Ambasada română de la Paris, de acolo a fost reexpediată spre domiciliul meu parizian în *16.11.06*, pentru ca, în sfârșit, să-mi parvină prin poștă, la... *20 noiembrie 2006* (sic).

Atrag atenția asupra ultimului pasaj al scrisorii prezidențiale unde stă scris:

“Situția pe care o prezentați în scrisori poate fi deblocată printr-o adresă către Ministerul Justiției și parcurgerea unei proceduri simple”.

Și, imediat:

“Voi semnala personal cazul dv. Guvernului, asigurându-vă de întregul meu sprijin...”

De unde se înțelege ca Președintele nu era informat că Ministrul Justiției mă... informase: cetățenia nu-mi fusese luată, nici vorbă, o am în continuare (nu fusese vorba *doar* de cetățenie) și îmi sugerează, senin să mă adresez... “Ministerului Justiției [pentru] parcurgerea unei proceduri simple”!

În limba română curentă astfel de “rezolvări” chiar la nivel înalt, intră sub semnul: Trimitere de la Ana la Caiafa.

Pentru limpezirea “simplelor proceduri”, Valerian Stan, înarmat cu o împuternicire legalizată din partea mea s-a adresat, la 8 nov. a.c. Directorului Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale:

“...va rog să fiți de acord să se cerceteze și să mi se comunice dacă în arhivele gestionate de către Direcția Dvs există un Decret al Consiliului de Stat prin care scriitorului Paul Goma, opozant al regimului comunist din România, i-a fost retrasă cetățenia română. Acest Decret, în legătura cu a cărei existență sunt indicii serioase, a putut fi adoptat în perioada noiembrie 1977-decembrie 1989. () În situația în care Decretul va fi identificat, solicit o fotocopy a sa, certificată pentru autentificare. În eventualitatea ca asemenea Decrete nu se află în gestiunea D.A.N.I.C., solicit să mi se precizeze instituția căreia va trebui să ma adresez în continuare”.

Ei bine, această nevinovată și inutilă cerere, fiindcă nu eu trebuia să caut documentele, depusă, repet, în 8 noiembrie, azi, în 22 noiembrie 2006... nu mai este de găsit! S-a volatilizat!

În România “post-revoluționară” astfel de disfuncțiuni au devenit regulă : solicitantul rămâne mereu la cheremul monstrului numit, în continuare, Aparat-de-stat-si-de-partid:

Ca și documentele de la Securitate, promise de aproape două decenii - dar translate unității militare avînd nume de cod CSNAS, unde au fost pelinizate tot de către "lucrători" dintre călăi și nu dintre victime; ca și documentele din Arhiva Uniunii Scriitorilor, fie "rătăcite", fie distruse de mîna poetului revoluționar Dinescu (*vorbesc în cunoștință de cauză: hîrtia prin care fusesem exclus din Uniunea Scriitorilor pe cînd mă aflam arestat, în aprilie 1977, nu a mai fost găsită în 2002 de către Stejărel Olaru, împuternicitul meu*), drept care foștii rezistenți-prin-cultură, ajunși în fruntea bucatelor pentru meritele-deosebite în "opoziția anticomunistă" - ca N. Manolescu, Blandiana, Adameșteanu își îngăduie să afirme, cu seninătate că... nu fusesem exclus! Susținea Monica Macovei altceva cînd afirma că... am, în continuare, cetățenia română?

Am fost obligat să accept: pe meleagurile mioritice se practică - la nivel de stat - *dispariția*: dispar documente, dispar chiar și cererile de a consulta Arhivele!

Unde? Bineînțeles, înapoi, în hrubele Securității! - nu am folosit diversiunea : "fosta Securitate", invenție diversionistă a securiștilor eterni, ca și "poliție politică"...

România - țară și a mea, nu doar a lui Iliescu, Măgureanu, Constantinescu, Băsescu, Tăriceanu, Ungureanu - vrea să fie acceptată în Europa, însă fără a îndeplini și cerințele-reguli privitoare la drepturile omului. Tovarășii noștri de veacuri își imaginează că Europa este un fel de NATO - în care fusese băgată la grămadă de către americanii în căutare de "terenuri" pentru închisori secrete, livrate la cheie, cu tot cu cadrele specia-lizate în tortură. Ei își spun că din moment ce mării criminali: Dej, Groza, Pauker, Chișinevski, Răutu, Nicolski, Maromet, Goiciu, Crăciun, Enoiu, Drăghici, Ceaușescu, Brucan - și încă mulți, mulți alții au... decedat, ei au rămas curați ca lacrima în fața nefericiților compatrioți, deci pot să "între" (în Europa, se înțelege) cu tot cu Iliescu, Roman, Caraman, Pleșită, Voican - zburdînd liberi și ferici; cu trupeți ca Merce, Voiculescu-Felix, C.V. Tudor, senatori și dipotați; cu tâlhari-criminali ca Pacepa, Turcu spălați de sânge la fântână, onorabilizați de oameni fără onoare, ca N. Manolescu - dimpreună cu întreaga liotă de securiști, milițiști, activiști persecutori ai românilor pînă în 22 decembrie 1989, din 23, tot decembrie, deveniți - ca prin miracol! - prosperi oameni de afaceri, jefuitori de cadavre și ai Avuției Naționale, precum și - vai - oameni politici...

La o astfel de politică, astfel de "oameni".

Acest mesaj este ultimul pe care îl adresez Autorităților de la București, cele care, de aproape 30 ani, îmi interzic, mie, intrarea în România, țara mea - ele, care azi-mîine vor intra în Europa - pe care o vor jumuli cu talentu-le mondialmente recunoscut, după care își vor face cu ochiul:

«Și p-ăștia i-am tras în pept!»

După o gafă ca cea cu Vosganian, să se aștepte la alte surprize neplăcute.

Paul Goma”

24 nov. Reproduc câteva fragmente din mesajele primite de la necunoscuți:

“Domnule Paul Goma,

Sa fie intr-un ceas bun! In mod sigur, la Bruxelles nu se vor "rataci" documentele, ca la Bucuresti!Iar cei de aici vor fi obligati sa dea raspunsuri la toate intrebarile puse de acolo. Multa sanatate, E[...] A[...]

*

Uniunea Scriitorilor v-a reprimut, cu scuze?

I[...] B[...]

*

Buna ziua. Am citit anuntul de incheiere a "corespondentei" cu T.Basescu.

Urmarind emisiunea de la sfarsitul lunii octombrie, la care ati participat telefonic, eu personal, *cred ca nimeni nu va doreste pe teritoriul Romaniei.* (subl. mele, P.G.)Am vazut atunci(la emisiune): *Iorgulescu nu putea sa mai vorbeasca, Olaru nu stia ce sa faca. Pentru ca oamenii murdari nu pot sa stea fata in fata cu un om cinstit, care nu minte ca Dvs.Daca ati aparea la o emisiune televizata bunaoara in fata lui Liiceanu cred ca acesta ar intra in pamant topindu-se. Nimeni nu va vrea in Romania ca Dvs. sa spuneti una, alta.* Eu m-am convins de mult.

Sanatate, M[...] C[...]

*

Stimate domnule Paul Goma,

Din Amsterdam particip cu drag la tot ce se face pentru dumneavostra in aceste zile. (...)Va urez succes in actiunile dumneavostra si sa vedem Romania Mare, ca acum in Basarabia rusii se dau romani, sa intre in Europa, vor unirea cu Tara. Cu cea mai aleasa pretuire, R[...] B[...]

Luni 27 noiembrie 2006

Altă veste proastă - iat-o :

Ziua / 27.11.2006, pagina de politica

“Paul Goma incheie corespondenta cu Basescu

Scriitorul roman Paul Goma, care i-a trimis, pana in prezent, trei scrisori presedintelui Traian Basescu, in care conditiona colaborarea cu echipa privind condamnarea comunismului de reacordarea cetateniei romane si repunerea sa in drepturi, anunta incheierea "corespondentei" cu seful statului. "La cele trei scrisori ale mele adresate presedintelui Romaniei Traian Basescu, Domnia Sa mi-a raspuns in 7.11.06; dar nu direct; misiva a poposit la Ambasada Romana de la Paris, de acolo a fost reexpediata spre domiciliul meu parizian in 16.11.06, pentru ca, in sfarsit, sa-mi parvina la posta, la... 20 noiembrie 2006 (sic)", explica Goma in acest ultim mesaj adresat autoritatilor de la Bucuresti, datat 22 noiembrie. "Atrag atentia asupra ultimului pasaj al scrisorii prezidentiale unde sta scris: 'Situatia pe care o prezentati in scrisori poate fi deblocata printr-o adresa catre Ministerul Justitiei si parcurgerea unei proceduri simple'", adauga Goma in text. "Acest mesaj este ultimul pe care il adresez autoritatilor de la Bucuresti, cele care, de aproape 30 de ani, imi interzic mie, intrarea in Romania, tara mea - ele, care azi- maine vor intra in Europa - pe care o vor jumuli cu talentu-le consumat, dupa care isi vor face

cu ochiul:«si pe astia i-am tras in piept!»", conchide scriitorul Paul Goma. (L.P.)

O adevărată lecție de rezumat gazetăresc românăchesc.

Românul - prieten sau: din-contra - care se miră, ba chiar se indignarisește că Goma refuză dialogul ar face bine să citească textul de mai sus, apoi să facă efortul-considerabil-pentru-un român de a-și arunca ochii peste textul "Anunțul"-ui meu. Nu știu și nu mă interesează cine este "L.P.", semnatarul: june-tânăr sau moș-bătrân, bărbat sau din contra - are aceeași "școală de ne-gazetărie": *este incapabil de a rezuma în cinci rânduri o situație*. Eu dau vina unui astfel de eșec - devenit regulă la gazetarul român relatator (citește: povestitor, pe scurt, al unei povești mai lunge) doar pe *ne-lectură*. Jurnalistul (aici: doar ziuatic) nu citește, nici măcar în diagonală - e-he, ce bine ar fi fost! - ochii îi cad pe un pasaj, pe acela îl "extrage" și îl bagă în față.

După ce m-am arătat galanton, dînd vina impotenței doar pe "nelecturare", cum se exprimă dînșii, înde-dînșii, îmi îngădui o derogare, zicînd *in petto*: jurnalistul pricinatic, chiar de ar fi "parcurs" - alt tic profesional - întreg textul de rezumat ("Anunț"-ul), rezultatul ar fi fost același : nu ar fi înțeles despre ce este vorba.

Am avut când să mă tot întreb în legătura cu mutația operată în mentalul scriitorului român, începînd din jurul anului...1984 - ei, da, Orwell fusese, cât timp trăise, doar profetul, după moarte a devenit cronicarul *reeducării generale* - observată cu surprindere, cu indignare, cu durere la oameni pe care îi cunoscusem bine înainte de 1977 când plecasem din țară, cu unii dintre ei fusesem prieten... Oricum, înainte de "rivoluție" rămăsesem doar la întrebări retorice, de gen Horia Popescu: «Dar cum este posibil, domnilor...?», iar începînd din 1990 eventualele răspunsuri îmi fuseseră blocate, neutralizate, anihilate, pe de o parte pentru că eu însumi mă lăsasem tras în troaca lor, a reeducaților, pe de alta - pe din-contra - pentru că devenisem ținta atacurilor concentrice ale lor (vorbesc de colegi și prieteni: Monica Lovinescu, Adameșteanu, Liiceanu, Manolescu, Barbăneagră, Mircea Martin... - nu-l mai pun la socoteală pe Țepeneag) și eram obligat să fiu mereu în stare de veghe, pentru a da replica... Resimțeam lipsa dialogului dintre mine și ei - eu spuneam una, celălalt îmi dădea replica la ceva... inexistent (ilustrativă fiind analiza în trei numere din 22 - noiembrie 1999) întreprinsă de Mircea Martin - *în care toate informațiile erau false, cu osebite alături*.

Acum nu-l mai... resimt. Îl constat (într-adevăr, nu mai pot dialoga cu "colegii" - cu o excepție-două, ceilalți, fie au început să tacă sonor, să tacă astfel, încât să fie... auziți de tovarășii din conducere - că ei tac, deci cel care tace este de acord cu ce spune, dictează tovarășul Manolescu de la prezidiu - fie s-au exprimat împotriva mea, ca Cistelean, ca Marta Petreu). Și îl deplor - fiindcă, orice-ar zice ei, sunt băiat bun...

...Și nu mă lasă, nu mă slăbește glasul (emailat) al "fetișoarei" de la Pașcani, elevă internă la Iași: dacă chiar vreau să mă întorc în țara asta... Bătrân plin de cicatrice, mă întreb, cu veninozitatea-mi :

«Iubită Laura, cum vei gândi peste 7 (șapte) ani? Îți vei mai aduce aminte ce spuneai-întrebai în urmă cu 7 - șapte - ani?»

La compunerea mai-sus-citată - câteva comentarii:

doctorul (...)Anton Stan a scris: E clar ca nu se vrea revenirea in tara a lui Goma. Din doua parti : a celor care l-au expedit si a celor ramasi aici (sau reveniti).De gura lui, uneori subiectiva,dar niciodata mincinoasa.Si nu stie prea multe.Stie tot ! George Calalb

Isidor Livia (...) Cei care cunoașteti!Nu se poate sa nu existe un motiv necunoscut muritorilor ca mine. E bine ca cei ce sunt documentati asupra cazului Goma sa ne informeze pe ceilalti. L-am auzit la Europa Libera în anii aceia cumpliti pentru mine vorbind, i-am citit cartile, stiu si ce a fost cu "Carta 1977", totusi, ce se întâmpla? Cui îi e asa frica de Paul Goma? Si de ce ? S-a aflat în fruntea disidentilor români! Ce se întâmpla? Cei care stiti mai multe, informati-ne. Destul tin autoritatile acest subiect sub obrocul tacerii, nu-l tineti si voi acei care aveti mai multe informatii decât au multi dintre noi

doctorul (...)Pentru Isidor Livia.....Sunt gelos pe tineretea si naivitatea ta. Nu-ti inchipui ce-ar urma, dupa reantoarcerea lui Goma? Spui ca i-ai citit cartile.....Ura lui contra comunismului, a securitatii, a universului concentrationar, prin manifestarile lui, a unui om care a invins frica si caruia nu-i mai pasa de nimic, ar zgudui aici, in interiorul sistemului, tot ce-i face pe bestiile care inca conduc nenorocita asta de tara, indiferent din ce parte a esichierului politic fac parte sa aibe cosmaruri numai la auzul numelui Sau. Dr.George Calalb vicepresedinte al ACTIUNII POPULARE

Don Quixote (...)Paulica draga Ai observat Paulica draga ca tzara poate si fara tine? Bine, prost, dar se descurca. Dar de ce ai renuntat la cetatenie? Ai abdicat precum Regele Mihai sub presiune? Nu. Ai facutv tot ce ti-au spus EI ca sa o stergi din tzara, ca asta era si scopul furtunii intr-un pahar cu apa ce ai iscat-o. De ce n-ai cazut acolo la datorie ca si fruntasii liberali si taranisti in beciurile comunistilor? Aceia CREDEAU IN CEVA, n-au facut-o sa-si dea aere mondene. Ca doar ai printzipii solide... Si un om fara printzipii vasazica ca nu le are, noo? Acum sa nu-mi vii cu nu stiu ce lacrimogena cu tzarrishoara taaa ca nu te cred. Colegii tai de protest au ajuns in puscarii si tu ai intins-o la Paris. Asa nu m-ar deranja prezenta ta pe ecranele romanesti ca se perinda si alte specimene nesimtite p'acolo catu-i ziua de lunga, toata gama de la Iliescu la IPS Teoctist trecand pe la Base, Copos si Becali. Dar, din cauza celor pe care i-ai lasat de izbeliste pe mana Securitatii si ai intins-o englezeste fara sa te zbati pentru ei, stai acolo unde esti ca stai bine. La fel acel Ivascu de la Tiraspol, el a-ntins-o datorita lui O.Brega si a Stras-bourgului iar ceilalti doi au ramas in cutilor muscalilor. Tot ca tine si el, mai Paulica mai ! Doar ca el nu-i la Paris ci la CVT. In rest tot aia

Marți 28 noiembrie 2006

Un mesaj - semnat:

(...)“domnule paul goma, peste toata colcaiala de informatori (fosti si actuali) si oportunisti strecurati abil in institutiile bugetare, peste toata armata ne vazuta a oamenilor lui ceausescu care, iata, se pregateste sa intre in EU calare pe cai mari, numele dumneavoastra a ramas ca un reper de moralitate.

Regret profund ca istoria v-a rezervat doar un drum â?" pe Valea Suferintei. Dar ma bucur ca existati. Prin ceea ce ati facut si faceti ati aratat si aratati la doua generatii succesive ca exista si Calea Adevarului. Viitorul o va arata. Va urez ani de liniste si de creatie...

Ilie Chelariu, Timisoara, membru US, redactor-sef al revistei literare Orient latin, redactor-sef Editura Eubeea.

Face bine - pe la inimă - un semnal scris, și semnat (!) parvenit într-o dimineață de noiembrie copleșită de amintiri din urmă cu... 50 ani (e-he, ancheta de la Interne, sub “conducerea înțeleaptă” a căpitanului Enoiu...), mânjită de acest prezent de balegă. Chiar dacă îl cunosc pe expeditor doar după nume - dar ce importanță poate căpăta un nume rostit-scris în această lume anonimizată!

Duminică 10 decembrie 2006

O prietenă epistolaricească de la Chișinău îmi scrie:

...buna ziua si bine v-am gasit. Va scriu caci nu mai pot sa nu scriu - fiindca de atatea ori am scris si pe urma stergeam textul avand frica sa nu par ridicola si au mai fost si cazuri cand V-am scris ceva ce a demonstrat ca de fapt nu Va cunosc opera si nu V-am citit ori mai atent, ori integral. Scriu sa Va spun ca Va citesc si recitesc in continuare, ca de fapt mi-am gasit scriitorul preferat, care ma indruma, pe care ma pot baza, care imi da atatea cunostinte, care ma invata sa urasc uratul si mai ales sa iubesc, dar cel mai mult sa pot diferentia minciuna de adevar, eu acum mi-am gasit cararea, punctul de reper. Acum eu vad lucrurile prin prisma de vedere a D-voastra. Nu de atat ca sunt influentabila, dar punctele D-voastra de vedere imi sunt foarte apropiate, am gasit atatea tangente in gandire, in vorbe ca raman uneori absolut frapata, de parca Va stiu de o viata. Nu Va ascund ca Va citesc cu multa durere, retraiesc orice veste care Va amaraste si sunt alaturi de D-voastra la toate loviturile date de prieteni si neprieteni, mai ales de prieteni. Sunt enervata pe licenii, manolestii, stejareii, basestii si restul luati toti la un loc! D-voastra, care de fapt ati inceput in Romania cu drepturile omului Vi se incalca acest drept fundamental pe care se tine astazi lumea civilizata si de care vorbesc toti laolalta fara sa tina cont de el: de libertate a cuvântului si scrisului - cel mai important pentru D-voastra, dreptul la Tara, dreptul la a avea o casuta in jurul careia sa creasca si leustean si patlagele si alte frumuseti care sa Va bucure.

Poate basescu se teme ca repunandu-Va in drepturi va trebui sa ne recunoasca si noua, la restul din afara granitelor, dreptul ca suntem romani, nu sa umble lumea (care a depasit frica! si umilinta caci suntem tratati pe la ambasade ca handicapati - nu putem vorbi, nu stim macar cine-i presedintele Romaniei!) sa-si recapete cetatania, dovedind (!) ca sunt ceea ce sunt.

Domnule Paul Goma, dragul meu, Paul Goma (o scriu cu inima stransa!) grijiile mele s-au amestecat cu ale D-voastra ceea ce de fapt nu-i putin, e chiar mult, mult deoarece D-Voastra aveti grija intregii lumi si in special a acelei parti care este mai slaba, mai la nevoie.

Va doresc multa sanatate D-voastra si intregii familii, Doamnei Ana, Filip si tuturor celor pe care ii aveti alaturi.

Cu mult drag, Nina

O.S. Mi-am cumparat calculator pentru a putea citi in voie si acasa.

11 dec. 2006, Seara:

Telefonează o doamnă de la ambasadă. Nu o rog să repete numele - pe care nu-l înțelesesem - fiindcă știam: mi-ar fi servit un pseudonim. Oricum, am deslușit cuvântul: “secretară”.

Iar secretara m-a anunțat într-un mod drăgălaș, încâlcit: Invitația ar fi trebuit să plece de la București azi (11 decembrie 2006, traduc eu în limba română, ceea ce Domnia Sa mi-a comunicat în limba... secretară), dar a întârziat, însă eu să știu că va veni în câteva zile... Concentrat ca să pătrund logica ambasadică, nu am cerut amănunte de genul: invitație - la ce?; invitație - pentru când?; invitație - unde? Doamna secretară și-a continuat rostirea

rolului. Am dedus că sunt invitat la București, la Parlament (? nu sunt sigur, dar a fost ceva cu Parlamentul), ca să ascult raportul președintelui Băsescu în chestiunea condamnării comunismului.

Ajuns în această stație părăsită trenul meu a fluierat a jale: era silit - pentru a câta oară? - să explice, să lămurească, să alfabetizeze un consângean (în ultima lună: pe ministrul Justiției, Macovei; pe președintele României, Băsescu - acum pe doamna ambasadă de la secretară) că... aceștia - deocamdată: trei, dar reprezentativi - *angajează cu mine un dialog în perfectă necunoștință de cauză*: ei nu știu cine sunt eu, ce hram port, care-i situația mea civilă...- însă vor să dea impresia că sunt informați și mă tratează ca pe unul de-al lor - fie acela informat (dar care nu vrea să recunoască!), fie habar n-avînd, dar nu contează: la noi, în România Nouă, are să afle el "pe parcurs"...

Ca să scurtez: doamna secretară nu pricepea - mai adevărat: nu admitea ce îi spuneam și ei: că nu pot... onora o invitație (care nu-există-dar-se-află-pe-drum, să fiu liniștit), dintr-un motiv simplu: sunt refugiat politic, deci nu am dreptul să călătoresc în țara din care am fugit... Doamna secretară nu-mi puneă întrebări ajutătoare, care ar fi cerut explicații suplimentare, de genul: «Da' de ce?», «Nu se poate!», «Cum este posibil?» (...ca eu să fiu refugiat politic român, în Franța, taman acum când patria noastră a fost primită în Europa, cu tot Aparatul Securității, în frunte fiind generalul Caraman). Nu. Doamna secretar își continua zicerea partiturii sale, fără opriri, fără poticneli, ca un tanc (adevărat, cu voce suavă, de "doamnă secretară").

M-a auzit Filip și a venit să afle la cine mai zbier - fiindcă asta făceam: chiar dacă nu o acuzam pe interlocutoare de nimic (ba da: vorbind de Macovei, ea a zis «doamna ministă»), eu am corectat-o: *ministru* nu are feminin în limba română, ca și *procuror, avocat, istoric, critic (literar, muzical, de artă)* - doamna secretară nu s-a poticnit în observațiile mele, știa ea ce știa despre limba română cea folosită la subMinisterul de Externe al - Ministerului de Interne - ridicasem glasul în mod periculos pentru mine, fiindcă îmi pierdusem respirația: gâfâiam ca spre sfârșitul "prestației telefonice de cinci minute la Televiziunea și ea Română" de acum vreo lună.

Astfel - un fel de a vorbi - s-a încheiat "dialogul" meu cu doamna-secretară. Urmează să văd când va ajunge invitația cu pricina - în mod necesar va face o haltă - de respirație - la ambasadă, abia apoi va porni spre adresa-mi.

Marți 12 decembrie 2006

După amiază. Dna Eugenia Crângariu îmi scrie:

Stimate Domnule Goma,

Asa cum am promis, va spun ce s-a petrecut la proces.

La dosarul cauzei nu au fost inapoiate dovezile de indeplinire a procedurii de citare cu partile care au domiciliul in strainatate (Franta, SUA si Germania). De vina este lentoarea procedurii comisiei rogatorii, folosite de catre Ministerul Justitiei, la cererea instantei de judecata, care, desi a acceptat ideea ca se putea realiza citarea direct prin posta (scrisoare recomandata cu confirmare de primire), a considerat ca este mai prudent sa apeleze la varianta greoaie, birocratica.

Ni s-a pus in vedere sa ne prezentam la grefa instantei de judecata, sa luam cate un exemplar din fiecare citatie, insotita de o adresa prin care li se pune in vedere celor citati sa-si aleaga o adresa de domiciliu in vederea comunicarii actelor de procedura, in Romania. De data asta, trebuie traduse in cate 3 exemplare numai citatiile si adresele. S-a amanat judecata pentru termenul din 19 iunie 2007, asa cum de altfel s-a procedat si la un alt caz inaintea noastra, ceea ce stiu ca nu va consoleaza.

Cat priveste cealalta problema - invitatia pentru 18.12.2006 - Conventia de la Geneva din 1951 privind statutul refugiatilor prevede in art.1 C) - cauzele de incetare a protectiei, ca redobandirea cetateniei, dupa ce a fost pierduta voluntar, solicitarea protectiei tarii a carei cetatenie o are refugiatul, dobandirea unei noi cetatenii, impreuna cu protectia tarii a carei cetatenie a fost dobandita, reintoarcerea voluntara PENTRU A SE STABILII in tara pe care a parasit-o sau in afara careia a stat de teama de a fi persecutat (deci nu pentru o simpla vizita sau pentru un eveniment determinat, cum este cel din 18.12.2006) sau incetarea imprejurarilor pentru care a fost recunoscut ca refugiat, cu consecinta ca refugiatul nu mai poate continua sa refuze protectia tarii a carei cetatenie o are sunt situatiile se poate pierde statutul de refugiat.

Opinia mea legala este un aspect al optiunii dumneavoastra. Felul in care exista si arata tara unde ati primit invitatia sa veniti, pentru 18.12.2006, priveste in primul rand pe conducatorii acesteia si pe cei cu functii cheie in mecanismele decizionale, cred eu, iar acum tocmai unii din ei va invita.

Puteti oricum sa transmiteti un mesaj, pentru ca opinia publica nu se informeaza corect din taceri si nu e bine sa fie auzit doar corul detractorilor.

Toate cele bune. Ganduri, alegeri in viata, sanatate si putere.

Rabdare ati tot avut, deci cred ca nu mai e cazul sa va urez.

Eugenia Crangariu”

La asta chiar că nu mă așteptam! Am devenit plictisitor cu ne-așteptarea: cum așa: “vestea” îmi vine din România și eu pretind că nu mă așteptam la încă o românărie? Vestea vine dinspre Ministerul Justiției - și nu mă așteptam la încă o porcărie, la încă o măgărie, la încă o injustiție?

Aceste cusururi - dovedite - nu fac decât să... dovedească: nu merit România lui Macovei-Băsescu-Tăriceanu-Ungureanu; nu merit România lui Pleșiță-Măgureanu-Petre Roman-Caraman. Așa cum nu merit România lui Manolescu-Liiceanu-Dinescu-Blandiana-Pleșu-Gârbea-Patapievici-Marta-Petreu-Mircea Martin-Adameșteanu-Cosașu -I. Vianu-Matei Călinescu... Iar mai înainte nu meritasem România lui Ceaușescu-Popescu-

Dumnezeu, Pleșiță, Coman. Dacă merit ceva: să fiu ținut la gard, la poarta închisă și să nu fiu lăsat să intru în ograda - ceva mai a mea decât a Macovelei, la acasa hotărît mai a mea (o-ho, mult-mai!) decât a lui Ungureanu, komsomolețul-cu-ochilari-de-telectual-româno-european. Dar ce-mi imaginam eu: că voi putea să dialoghez cu *ei*? Nu învățasem - pâna la vârsta pe care o am - că *ei* nu au știre de *dialog*? Speram că mă voi înfrunta cu *ei*? Dar cine sunt eu, ca să pretind înfruntare cu *ei* - care se bat numai înde *ei*, în bună tradiție mahalagească: scuiându-se și arătându-și cururile - acelea cu adevărat arătabile, nu ca făciesurile lor porcine de securiști din bunic în strănepot (și amenințându-se cu procesul)? Dar nu mi-am dat seama până acum cât de ridicol sunt?, cu "pretențiile"-mi? C-adică ce urmăresc eu? Vezi (văd!) că nu știi (nu, nu știu!) ce aveai de gând când ai pornit la calomnierea noastră, Organ - acum îi spune: "Stat" (și încă intrat în Europa, dar noi știm că tot Organ-de-stat rămâne).

Auziți, dragi tovarăși, ce vrea ăsta - o fi avînd el un nume, ba chiar și un prenume, dar l(e)-am uitat, cu câte alte treburi importante avem a face față - pe teren:

- Să-i dea în judecată pe tovarășii noștri Iliescu și Pleșiță și Caraman și, în fine, toată crema organatică a clasi'? Noroc că tovarășul nostru de veacuri Brucan a decedat, că-l murdărea și pe dânsu' cu acuzațiile!;

- Să fie condamnați public tovarășii noștri ingineri ai sufletului; Manolescu, Liiceanu, Pleșu, Dinescu, Adameșteanu, Blandiana, Patapievici, Zalis, B. Marian - în fine, smântâna clasi'!?

- Să fie condamnați tovarășii noștri de veacuri, altenaționalitiștii, cei care și-au făcut datoria lor de patrioți români, stabilind bilanțul Holocaustului în România (400 000 de victime dintre evrei, uciși cu nespusă cruzime de fasciștii noștri), demascînd și condamnînd antisemitismul contemporan de la orașe și sate: Wiesel, R. Ioanid, Ancel, Braham, Șafir, Oișteanu, Katz, Volovici, Vianu, Al. Florian? Dar unde se trezește el? Nu știe că ambasador al USA este tovarășul nostru Taubman? Și că tovarășul nostru Taubman are misia de a apăra, în România, interesele evreilor? Uite: "Monumentul eroilor americani căzuți pentru liberarea României de hitleriști", inaugurat în prezența ministrului Apărării, Athanasiu este proba vie că tovarășii altenaționalitiști fac din noapte zi și-ai zilei ochi închid, cum atât de bine scrie poetul nostru național Radu Cosașu - în fine, poate altul, dar tot patriotic. Și acest neica-nime, cum atât de bine l-a caracterizat celălalt tovarăș al nostru, Eugen Barbu în Săptămîna dînsului, unde activa puternic în fruntea UM din care făceau

parte tineri promițători: VC Tudor, Ceachir, Giurescu, și mulți alții de-ai noștri, vrea să distrugă echilibrul cu atâta trudă re-echilibrat - măi tovarăși?

Sâmbătă 16 decembrie 2006

Primele ecouri - în presă - privind "Raportul Tismăneanu": m-am plictisit să tot spun-scriu: «Am avut dreptate!».

Nu e mare scofală să-ai-dreptate când zici: "Un raport despre comunism nu poate fi măcar onest, din moment ce e condus de Tismăneanu, asistat de pricepători ai istoriei României ca Manolescu, S. Alexandrescu, Zub, Rusan, Berindei, Antohi, Corneanu - ce importanță că ultimii trei au fost demascați? !"

După semnele de până acum raportul este și mai prost și mai strâmb și mai acoperitor al bolșevicilor decât mă temeam. Ar fi interesant de aflat ce vor spune "componentii" comisiei, coautorii raportului despre opera lor - comună, dar fiecare să-și asume păcatul. Se va găsi unul singur dintre ei care să se dezică de raport, să spună că el nu a "contribuit", că a fost abuzat? Cam cum aș fi fost și eu dacă aș fi fost acceptat de Manolescu, Monica, Mihăieș, Sorin Alexandrescu, Patapievici, Blandiana (prin Ilieșiu): «D-ta, Cutare nu ai nevoie să scrii - ai tot scris - de scris ne ocupăm noi...» ?

La orele 10 dimineața, am găsit în cutia poștală invitația din partea lui Băsescu de a participa; de a lua parte. Cu drag. M-am obișnuit cu nesimțitoria noastră românească - mai ales cu cea venind dinspre autorități care sunt obligate să răspundă la o interpelare, la o întrebare. M-am obișnuit - greu, dar până la urmă... Îi cunosc pe ai noștri ca salcâmi: românachii. Ce mai bătrâiori, chiar dacă nu au profitat (la cel mai înalt nivel!) de comunism, au fost modelați de comunism: Băsescu, Macovei, Muscă - mai ales junele ungurean', cel cu ochilari. Schimbându-și uniforma, ca să spun așa, au păstrat structura (comunistă) câștigată, cea de după 1990, a fost dată cu var, întru bucuria familiei aflată cu, pe nas, o muscă de dimensiunea Monei, din care pricină răcnise pe hârtie sluga lor, romancierul maramureșean Buzura: «Fără violență!».

"Problema" mea, înainte de 1990 nu ar fi primit rezolvare... la lumina zilei, dacă până și luarea cetățeniei a rămas sub regim de mare-secret-de-stat. Sub Băsescu "problema Goma" este rezolvată :

Autoritățile fac pe proastele, ca să mă exprim îndelicat, se prefac a nu avea a face cu o adevărată problemă, deci:

- mint - ca Macoveica cea care a pretins, sub semnătură, că am, în continuare, cetățenia română - dar mi-a dovedit, cu vreo

hârtie oficială ceea ce susținea?;

- mint - ca Băsescu: el “a-trecut-peste” de două ori (numărul scrisorilor sale): nu atinge nici de frică “problema” (care una este ea: statutul de refugiat politic în Franța, în 2006) și, fie promise o rezolvare rapidă - prin guvern - a unei chestiuni secundare - fie trimițându-mi o invitație la Raportul lui din 18 decembrie, cum va fi trimis oricui altui cetățean român avînd hârtii doveditoare a cetățeniei române - ca de-un exemplu Țepeneag; ca de-un exemplu Hurezean, fiul Blandienei și nepotul șogorului Astaloș, altfel-zisul bandit securist Măgureanu. Față cu astfel de manevre, mă simt dezarmat, neputincios: Cum să dialoghezi cu *ceva* care nu există (ca animalul ardeleanului)? Cum să schimbi mesaje cu cineva care n-aude, n-a vede, n-a știe, nici nu dă semne că ar avea chef să afle? Mi-am temperat mânia-mirarea față cu astfel de obișnuințe ale compatrioților mei - totuși, totuși: treizeci de ani nu sunt de neglijat, în treizeci de ani faci cinci copii și două revoluții! - aducîndu-mi aminte, cu exemple, că Românul practică neștiismul agresiv din negura veacurilor:

În chiar acest jurnal am scris - pentru a cât oară? - “răspunsul” pe care mi-l dăduse Gabriela Adameșteanu prin 1988 (?), când venise la Paris și trecuse și pe la noi. Vorbind despre cutare *fapte*, petrecute prietenului ei, Goma, despre care “scriseră și ziarele”... constatasem că ele continuau a nu-i spune nimic prietenei Gabriela. Mi-am zis că va fi uitat, am trecut mai departe. Am ajuns la alte *fapte* - tot în România petrecute, iar dacă nu și în prezența ei, atunci în... mediul ei, scriitoricesc-editorialesc. Nimic. La un moment dat am și supărat-o cu “noutățile” mele, drept care m-a pus la punct în cel mai curat stil al eroinei sale, coana Vica:

«Nu știu, dragă...» - las suspensia... suspendată doar pentru necesități de continuare, fiindcă dacă partenerul meu de dialog - aici partenera - s-ar fi oprit aici, la *nu-știu*, ar fi fost bine oprită, “conversația” ar fi luat altă cale, mai puțin ignorată de el/ea. Însă el-ea nu s-a oprit aici - și cred că a fost pentru întâia oară în viața mea când un prieten - căruia nu-i pusesem o întrebare, ci doar îmi manifestasem, fără cuvinte, mirarea că nu are cunoștință de *fapte* arhicunoscute, răspundea-acuzator că... i-aș fi pus o asemenea insolentă întrebare : «...de unde vrei tu să știu eu asta?!»

Ca să rezum pentru mine drumul “raționamentului” devenit al majorității românilor (și devenit al cvasitotalității “intelectualilor” după 1990): la o propostă a mea - neinterogativă, repet - celălalt falsifică mesajul meu de două ori: prima oară când ia spusese mele, nu ca pe ceea ce sunt, constituie ele: comunicare a unor

fapte binecunoscute și de Celălalt -, ci ca pe... altceva; a doua oară, când prietenul meu mă ia de guler (verbal), acuzându-mă de... ceva urât, ceva care nu se face (reproșul că nu știuse ceea ce eu știam cu certitudine că... știe), ba cerîndu-mi socoteală pentru obraznicie și, de ce nu, scuze pentru că o/îl ofensasem... Repet “comentariul” Gabrielei Adameșteanu în legătură cu un *fapt* (re-)amintit de mine, ceva despre care știam că și ea avea știre:

«Nu știi, dragă, de unde vrei tu să știi eu asta?!»

În acel moment (1988? 1987?) Ana a intervenit - greșind și ea, pentru că nu se va fi răspunzînd la un reproș ca acela:

«Din cartea lui Paul, dragă, cea pe care tocmai ai frunzărit-o», i-a arătat pe masă volumul **Le Tremblement des hommes**, apărut, hăt, cu aproape zece ani mai devreme.

Gabriela Adameșteanu s-a aricit:

«Cum, din cartea lui Paul? E prima oară când o văd!»

Ceea ce era strictul adevăr: nu mai văzuse pînă atunci.

Eu aș fi oprit discuția, simțeam că nu vom putea continua *așa* - însă Ana:

«De acord, n-ai citit-o, însă în românește, citite chiar de el, s-au transmis fragmente la Europa liberă...»

«Dacă tu crezi că eu ascult Europa liberă...», a făcut Gabriela Adameșteanu, clătinînd din cap a compasiune; și a reproș; și a acuzație - că o calomniem pretinzînd că...

Așa s-a încheiat *dialogul* cu prozatorul de excepție Gabriela Adameșteanu.

Alt episod cu un critic literar (de excepție), Nicolae Manolescu:

Acesta, imediat după Mineriada Sângeroasă (13-15 iunie 1990), i-a luat un interviu pentru *România literară* lui Ion Iliescu. În prima întrebare, N. Manolescu, citîndu-l “pe un prieten” (nu-i dădea numele), îl numea pe Iliescu, avînd încă mâinile pline de sângele victimelor “minerilor” pe care el îi chemase, pentru a introduce democrația în România: “Omul cu *o* mare...”

În anul următor, probabil la Salonul Cărții de la Le Grand Palais, l-am întîlnit și pe Manolescu. Din vorbă în vorbă am ajuns la interviul luat lui Iliescu. Nu a răspuns la reproșul legat de “Omul cu *o* mare”, a dat vina pe Z. Ornea, el îl dusesese la Cotroceni... Eu însă nu am întîrziat la “*o* mare”, i-am reproșat că îi luase un interviu legitimator ilegitalului Iliescu. Manolescu s-a prefăcut mirat: de ce “ilegitim”, doar fusese ales de popor. «Și Ceaușescu fusese ales de popor», am zis, dar nu l-am clintit pe Manolescu. El era gazetar, zicea, un gazetar cere interviuri și le publică... I-am replicat că nu fusese niciodată gazetar, iar acum ca intelectual de frunte al țării, nu se mărginise la *a-i*

informa pe cititori, ci făcuse inversul: îi *dezinformase*, legiti-mîndu-l pe Iliescu, criminalul, omul rușilor, autorul războiului civil din România. S-a uitat la mine ca la cineva care făcuse un banc bun - atît. Nu a acceptat expresia "război civil", a zis că Iliescu s-a comportat ca oricare politician responsabil în timp de război: a luat măsurile trebuincioase...

Ca de obicei, m-am înfuriat: adică, el, Manolescu chiar nu vedea cine îl înlocuise pe Ceaușescu, la ordinele Moscovei? Fiindcă el negase subordinea rusească, i-am zis cam așa:

'Dar tu îl cunoști foarte bine pe Iliescu, încă din 1956, când ai fost și tu exmatriculat. Cine conducea atunci Echipa Morții? Nu Trofin, Burtică, Petre Gheorghe, Iliescu?'

'Dacă nu intervenea Iliescu, nu aș fi fost reînmatriculat', mi-a "ripostat" Manolescu.

'Nu', spusese. 'Dar înainte de a te ajuta să te reînmatriculezi, te exmatriculase! - n-ai pierdut și tu un an, până când a intervenit și unchiu-tău, tovarășul academician Oțetea?'

Lui Manolescu i-au displicut profund afirmațiile mele. M-a întrebat de unde știu eu astea? I-am răspuns că de acolo de unde știe toată lumea: din presă. Manolescu clătina din cap, că nu - nu, ce?: nu era adevărat?; nu înțelesesem eu bine? A adoptat fulgerător discursul Gabrielei Adameșteanu cu trei-patru ani mai devreme (ah, spiritele superioare, cum se întîlnesc ele, unde și când nu te aștepti!):

«Nu știi ce spui. Apoi tu nu aveai cum să știi ceva, fiindcă erai arestat dinainte de exmatricularea mea».

După 12-13 ani de la interviul-cu-*o*-mare, într-o declarație dată presei, Manolescu "argumenta" ceea ce susținuse vreme de peste un deceniu: Goma mințea când afirma că el îl tratase pe Iliescu, după Mineriadă de "om cu *o* mare". Însă la câteva luni, după ce Iliescu nu a mai fost președinte, Manolescu, în sfârșit, a recunoscut că (cam) da, îi (cam) luase un interviu, la insistențele lui Ornea! Dar Goma tot nu are dreptate "nu a citit interviul"!

Cine mai are îndrăzneala să susțină că Manolescu este o persoană inteligentă? Recunosc: eu, în 1995 (în preajma alegerilor), când scrisesem cam așa: "spre deosebire de Constantinescu, Manolescu are măcar o inteligență normală" - însă mă înșelasem. Profund. Oricum, în 1991, la Salonul Cărții de la Paris, ultimele cuvinte pe care mi le-a adresat Manolescu, în negația lui că greșise grav când îl legitimase pe un criminal ca Iliescu, fuseseră adameștenca;

«De unde vrei tu să știu ce spui tu că trebuia să știu?»

Atunci îi repetasem: «Din presă», el nu a acceptat și s-a îndepărtat, supărat.

Ia-auzi, ce pretenție aveam: să știe - el! - ceea știam eu, din presă, despre el - mai ales faptul că Iliescu făcuse parte, în 1956-57-58 din Echipa Morții, cea care-l exmatriculase din facultate și pe el...

Oricum, *Ziua* de azi 19 dec., 2006:

“Cu Walesa, dar fara Goma Miruna MUNTEANU

Dupa sapte luni de cercetari si 100.000 de euro cheltuiti, o comisie controversata a produs un document controversat. Pe baza acestuia, presedintele Romaniei a condamnat, ieri, in mod oficial, comunismul romanesc. (...)

Si Paul Goma a fost invitat sa participe la ceremonia de ieri. Iata ce i-a scris presedintele, in urma cu cateva zile: "Sunt convins ca prezenta dumneavoastra la sedinta reunita a Camerelor va fi semnul solidaritatii cu decizia politica de a asuma la cel mai inalt nivel responsabilitatea morala, intelectuala si sociala de a condamna trecutul comunist, reprezentand totodata un omagiu adus celor care au luptat, in tara sau in exil, pentru adevar si libertate".

Goma nu a cazut, inasa, in capcana de a legitima o farsa publicitara. Spre deosebire de musafirii din strainatate, el a inteles perfect ipocrizia demersului. Cum si-ar mai putea face iluzii, cand continua sa fie "refugiat politic" in Franta, la 17 ani de la rasturnarea regimului Ceausescu? In acest context, un pasaj din scrisoarea lui Basescu pare de-a dreptul cinic: "Declaratia pe care o voi sustine in calitate de presedinte reprezinta incheierea unei etape din istoria recenta a Romaniei, fiind totodata rezultatul dezbatelilor interne ale societatii si raspunsul pe care statul roman il ofera apelului adresat de cetatenii sai in pragul integrarii europene". Dar de apelul pentru repunerea in drepturi a celui mai important disident roman ce s-a ales? De ce aceste solicitari (pe cat de legitime, pe atat de concrete) continua sa primeasca doar raspunsuri evazive si contradictorii? De ce autoritatile de la Bucuresti dau din colt in colt si se spala pe maini cand vine vorba de Paul Goma? E penibil sa infierezi sistemul, daca nu esti dispus sa-i repari nedreptatile. Macar pe cele, atat de putine, care mai pot fi indreptate astazi. O condamnare formala nu costa (aproape) nimic. Asumarea trecutului inseamna, inasa, cu totul altceva".

Un alt text:

Refuzul lui Goma

Scriitorul Paul Goma a decis sa refuze invitatia ce i-a fost adresata de presedintele Traian Basescu de a participa la sedinta Camerelor reunite ale Parlamentului, in care seful statului a prezentat concluziile Raportului elaborat de Comisia prezidentiala pentru analiza dictaturii comuniste.

Motivul refuzului lui Goma se regaseste in ultima scrisoare pe care i-a trimis-o lui Traian Basescu, in noiembrie: re acordarea cetateniei romane si repunerea sa in drepturile cetatenesti. Un Apel pentru repunerea in drepturile de cetatean roman a lui Paul Goma, sustinut de 500 de semnaturi, a fost trimis autoritatilor de la Bucuresti, ramas pana in prezent fara un raspuns cert care sa duca la rezolvarea situatiei semnalate. De altfel, Paul Goma a declinat oferta de a face parte din Comisia prezidentiala pentru analiza dictaturii comuniste din Romania, desi initial acceptase propunerea facuta in acest sens, din acelasi motiv. La randul sau, presedintele Comisiei, politologul Vladimir Icorespund standardelor procedurale dupa care vreau sa lucreze

Comisia", mai spunea Tismaneanu. El a primit la acel moment replica scriitorului exilat. Publicam în facsimil textul scrisorii trimise de presedintele Traian Basescu scriitorului Paul Goma. (A.H.)

Duminică 24 decembrie 2006.

Ajunul Crăciunului.

Observ, mai cu seamă în urările-felicitările primite - prin poștă, prin e-mail) că dragii noștri români - altfel creștini-foc, pe deasupra deasuprelor ortodocși - ei folosesc alegru (și puturos, este necesar să spun): “Sărbătorile de iarnă”. Nimic incorect, dar totul întristător de strâmb: “Vă urăm, cu prilejului *sărbătorilor de iarnă...*” Ba doi expeditori, unul din Canada, celălalt din USA formulau urarea astfel:

“Vă urăm, cu prilejul **Sfintelor Sărbători de Iarnă...**”

Și, atenție: niciun basarabean-bucovinean, fie “din afara granițelor României” (în R. Moldova, în Ucraina, în Rusia, la mama dracului) nu a folosit “Sărbătorile de iarnă”, cu toții au scris clar: “Crăciunul” și “Anul Nou”, unii adăugându-l și pe “Sfântul Vasile”.

Ce semnificație să aibă acest tic-mental? Dar bineînțeles, că, vorba mătușilor lor, acești oameni, cu sărbătorile-de-iarnă ale lor - de mirare că nu le scăpase “Moș Gerilă”, doar așa învățasere ei la pionieri, iar părinții nu îndrăznieră să-i contrazică - fuseseră “spălați pe la creiere”. Și nimeni nu-i re-spălase (sau de-spălase), așa au rămas, pe vecie.

Chiar dacă exemplele sunt insuficiente pentru a trage o concluzie, uite, eu o trag, din cele câteva: anticomunismul la român acesta este: în *declarații*, în afirmații rapide (făcute cu gândul în altă parte), nu în *fapte*. Când spun *faptă* nu mă gândesc neapărat la o faptă-de-arme: pui mâna pe o pușcă și tragi în bolșevic! Ci în *fapta-de-gând* - există și așa ceva, dovadă că basarabeni, chiar striviți de ocupantul rus, negați în ființa lor națională (care, orice-ar crede N. Manolescu, începe cu *alfabetul latin*, cu *limba română*), ajunși să vorbească o “light rumanian”, gândesc totuși, în românește, la România, nu ca Ungureanu, cel care gândește (atunci când stăpânii lui americanii, israelienii îi ordonă) în ne-românește. Cele trei-patru-cinci milioane de români căzuți sub ruși, chiar dacă s-au lăsat contaminați de accentul, ba chiar de topica rusească, au gândit tot timpul că sunt români, că limba lor este româna, că locul lor este în România.

Își mai aduce aminte cineva de cuvintele mele scrise în februarie 1977 în Scrisoarea adresată lui Kohout, anume că ei, cehii; ei, polonezii; ei, ungurii sunt ocupați de ruși, însă, vai, nouă, românilor, suntem ocupați de români? Câți dintre voi, maturi în acel moment, auzind citită la Europa liberă scrisoarea,

nu l-ați blestemat pe autor, nu l-ați condamnat pentru “trădare de patrie”: dar cum afirma el că “România este ocupată de români”? Până în momentul de față (au trecut 30 ani de-atunci) nu am știre de vreun român care, să recunoască public că se înșelase, el, atunci când mă condamnase și, vai, eu avusesem dreptate: încă de atunci România, căpătase un alt ocupant în locul rusului: românul însuși - într-atât să fi uitat Miorița, mitul uciderii de frate?;

Mi-ar fi dat - pentru a câta oară? - prilejul de a spune:

«Imi pare rău, nespus de rău că s-a adeverit ceea ce spuneam, atunci...»

Revin, ca să spun: Basarabeni, ca români au toate defectele românului (să le mai înșir?). Inșă Basarabeanu, spre deosebire de ne-basarabean, are o calitate necunoscută la “frații lor din dreapta Prutului”; **se gândește tot timpul la România.**

Marti, 26 decembrie 2006

Valerian Stan mi-a trimis Stenograma din 30 martie 1977. Credeam că voi extrage un pasaj, un fragment care mă privește doar pe mine, înșă citind-o, am înțeles că ar fi păcat să nu trec aici un document, nu doar politic. Nu am știre de publicarea acestei stenograme și cum nu am de gând să fac cercetări, o bag aici, în traista săracului de mine. Voi sublinia pasajele privitoare la mine:

S T E N O G R A M A

Ședinței Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al
Partidului Comunist Român
- 30 martie 1977 -

Au participat tovarasii: Nicolae Ceausescu, Emil Bobu, Cornel Burtica, Elena Ceausescu, Gheorghe Cioara, Lina Ciobanu, Ion Dinca, Emil Draganescu, Ion Ionita, Petre Lupu, Manea Manescu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pana, Ion Patan, Dumitru Popescu, Gheorghe Radulescu, Leonte Rautu, Iosif Uglar, Ilie Verdet, Andrei Stefan, Iosif Banc, Ion Coman, Teodor Coman, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Ludovic Fazekas, Mihai Gere, Vasile Patilinet, Ioan Ursu.

Tov. Nicolae Ceausescu: Sa stiti ca daca demolam tot Bucurestiul, va fi frumos. Am fost aici vis-a-vis unde este blocul acesta, cu sportul. Acesta trebuie mutat la 23 August. Ce fel de sport este acesta? Toti trebuie mutati rapid de acolo. Nu se poate una ca asta.

Tov. Elena Ceausescu: Este mare cladirea, este imensa.

Tov. Nicolae Ceausescu: Este a constructie destul de buna. Pina una alta sa stea pe teren, la cluburile muncitoresti in judete. Sa stea la cluburi, pe teren. Nu avem nevoie de functio-

nari; toata activitatea sa se desfasoare acolo. Federatia, antrenorii sa stea pe stadion. Tinem sa avem functionari la federatie.

Sa vedem dece am convocat sedinta. In legatura cu unele probleme privind activitatea magarului acesta de Goma, care continua sa ia legatura prin telefon, si acum, la Europa Libera, s-a publicat o lista cu aproape 180 de oameni care au semnat-o.

Tot felul de oameni sint. Nici unul nu este cunoscut; este si asta adevarat. Aici este, inclusiv un antrenor Horvath Constantin. Nu-l cunoasteti. Asta inseamna ca organele noastre de securitate nu si-au facut datoria in nici un fel, desi ne-au spus ca ei urmaresc si stiu fiecare miscare a lui Goma. Am aflat ca alaltaieri seara a fost la Ambasada americana si intretine legatura cu ambasadorul.

De altfel, ieri, tovarasii au arestat un istoric, pe Vlad Georgescu, de la Institutul acesta de istorie.

Tov. Cornel Burtica: Institutul de studii sud-est europene.

Tov. Nicolae Ceausescu: Tot institut de istorie este, si, care intretine legaturi de spionaj cu americanii si direct cu ambasadorul american. De altfel, acesta este un magar, asa de ultima speta si eu le-am dat aprobare sa-l aresteze, dar cu intirziere, dupa ce a depus documentele, cu intirziere, la ambasada americana. De ce trebuia sa stati sa depuna documentele. Avem din acest punct de vedere niste carente foarte serioase in activitatea organelor noastre de securitate. Pentru ca aceasta, indiferent de elementul declasat care este, trebuia de la inceput, ca si in cazul altora, de comunicat organizatiilor de partid judetene, trebuia actionat cu fermitate. Nu s-a facut nimic.

Tovarasii mi-au spus: "Am mai inregistrat, stim noi cite ceva"! Nu se poate sa stam asa; s-a introdus un spirit nu stiu cum dracu sa-l numesc, dar parca sint niste protopopi la interne.

Problemele umanitare, problemele umanismului revolutionar, presupun inclusiv masuri ferme impotriva oricaror manifestari dusmanoase care lovesc in interesele poporului, ale clasei muncitoare.

Am spus, nu o data, ca mai sint elemente deplasate pe care de asemenea, nu le poti folosi. Sigur, ca lumea, atmosfera generala, si astazi mergeau femei, batini, tineri, iti dadeau flori, dar pe linga cele 21 si ceva de milioane sint si niste derbedei si vor fi si peste 100 si peste 200 de ani. Impotriva acestora, a sta cu miinile in sin, inseamna a da dovada de lipsa de umanitarism.

Nu il inteleg pe Coman si nici pe ceilalti de la interne. Stati jos, nu prin ridicarea in picioare se solutioneaza problemele. Mi-e imposibil sa inteleg acest lucru.

Am convocat intreaga conducere, pina la sefii de sectie

din Ministerul de Interne, din directiile acestea, pentru ca trebuie sa punem foarte seri ordine aici. In primul rind, trebuie pus capat oricaror activitati si legaturi ale lui Goma cu orice legaturi cu ambasade straine. Trebuie arestat si trimis in judecata pentru spionaj.

In general trebuie sa atrag atentia ca chiar niste activisti ai nostri, care intretin legatura cu reprezentante straine, ambasadori chiar, s-a creat la mese o stare de liberalism, desi avem o lege care intrezice orice legatura cu strainii, decit prin organismul nostru si convorbirile nu se fac decit in mod organizat si in prezenta a unei alte persoane, chiar daca cineva stie bine limba. Nu se respecta, insa, acest lucru. Trebuie sa interzicem complet sa se mearga la ambasadele straine. Iar la receptii cei care au aprobare.

Sint unii tovarasi pe care ii gasesti la toate receptiile, cum este Mihnea Gheorghiu, care sta toata ziua la receptii si la cloaca. Trebuie cu hotarire pusa capat unor asemenea stari de lucruri. Sa se discute clar, cu activul, incepind de astazi si miine, cu activul central, in conformitate cu legea si cine o incalca, fara nici un fel de autocritica, imediat scos din munca, sanctiuni de partid si trimis in fabrica, la munca. Sa terminam cu aceasta indisciplina.

Mai sint unii care o fac pe oamenii atotstiutori, pe oamenii un fel de "mecenall, care apar ca sprijinitori ai artei, ai culturii, poarta discutii libere, pina cind sint gata sa mearga si in piata sa discute. Trebuie si aici sa punem capat. Am mai discutat. Orice activist de partid, care discuta in afara organizatiilor, va fi imediat sanctionat prin scoaterea din munca. Indiferent cine este. Nu am ajuns un grup mic-burghez. Sintem un partid revolutionar si cine nu se supune disciplinei revolutionare, trebuie sa traga consecintele. Nu putem sa admitem nici un fel de indisciplina si dezordine. Daca au ceva de spus sa spuna in organizatia unde isi desfasoara activitatea. Oricine va discuta aceste lucruri in afara, trebuie sa punem capat si sa traga invataminte. Indiferent ce probleme discuta: politice, economice, trebuie facute numai in organizatiile de partid. In afara, trebuie sa explice si sa sustina politica generala a partidului.

Aceasta este o obligatie elementara. ABC-ul de a fi membru al Partidului Comunist Roman si, cu atit mai mult, de a fi activist al Partidului Comunist Roman.

Intr-un sir de domenii, sa revedem cum este si cu Institutul acesta de istorie. S-au aciuit tot felul de elemente deplasate. Nu vor lucra decit comunistii care au o pozitie ferma pe linia generala a partidului.

Iata, la acesta, tovarasii au gasit o lucrare la el despre istoria P.C.R., din ce perioada?

Tov. Teodor Coman: Din 1944 pina in 1977 .

Tov. Nicolae Ceausescu: In care era intreaga politica a partidului. Acum ca il platea institutul acesta, a scris alta lucrare. Cum ii zice?

Tov. Nicolae Plesita: "Ciurma lui Caragialell, o parodie in legatura cu acest caz, cu cutremurul din zilele noastre. Calomniaza grav politica partidului, legata de eforturile de redresare ale economiei noastre.

Tov. Nicolae Ceausescu: Si sa-i dam acum "ciurma", sa-l trintim 20-25 de ani si sa munceasca pina a invata istoria bine. Asa sa le facem la toti acestia, imbecili; nici un fel de inima fata de asemenea oameni.

Tov. Elena Ceausescu: Sa folosesti si acest prilej, este calamitate naturala, sa-l dai pe seama partidului, este inadmisibil, este un ticalos. Libertatea este libertate, dar pentru a-si bate joc de popor, de eforturile lui, pentru acestia nu exista nici un fel de libertate.

Tov. Nicolae Ceausescu: Trebuie loviti, propriu-zis, fara crutare. Aceasta ca masura generala, tovarasi, care sa fie luate peste tot unde avem asemenea oameni. Sa discutam pe aceea, care nu au asemenea manifestari, sa-i facem sa inteleaga, sa-i determinam ca fiecare sa-si vada de treaba acolo unde este pus.

Cu acesta care este aici, cu Goma, nici un fel de miscare. Intrerupt telefonul, orice legaturi, cum incearca sa ia legatura cu ambasadorul, arestat public, pentru spionaj si trimis in judecata. Fara nici un fel de discutii si cu toti care vor proceda asa.

Acestia care sint pe lista aceasta, cu organele de securitate respective, o comisie de partid in fiecare judet, sa stea de vorba eu ei, sa se vada daca este asa sau nu, pentru ca nu s-a stat de vorba cu nici unul si sa se procedeze in raport cu pozitia pe care o vor avea.

Chiar daca este asa cum se spune aici ca ia dat telefon, sa fie pusi in colectivul de intreprindere in discutie, judecati, si ce vor hotari muncitorii. **Daca vor sa-i bata, sa-i bata.** Sa-i lasam, intr-adevar, pe oameni sa-i judece si aici care se dovedesc asa, nu pot ramine in intreprinderile respective.

Aici, comisia cu Verdet, Stanescu, Burtica, Popescu si ministrul de interne, ma refer la cadrul acesta, sa analizeze toate aceste probleme si sa urmareasca cum se aplica aceste masuri. Imi raporteaza zilnic.

Am pus aceste probleme aici, la Comitetul Politic Executiv, pentru ca este vorba de probleme de munca, de partid, de masuri de partid si cu aceasta trebuie sa incetam cu activitatea de propaganda. Sigur, organele de securitate isi fac datoria pe

linia lor in conformitate cu legile. Trebuia sa-si faca, pentru ca eu nu sint multumit de felul cum s-a actionat si consider ca nu si-au facut datoria. Aceasta in legatura cu problema aceasta. Pe urma vreau sa mai trec la un aspect. Spuneti ce parere aveti? Daca sinteti de acord.

Tov. Dumitru Popescu: Cu ambasadorul american trebuie sa se mai discute.

Tov. Nicolae Ceausescu: Da. Sigur, daca cineva are o alta parere, rog sa o spuna aici. Sintem de acord, da. Sa nu spuna nimeni ca am avut alte pareri si nu am fost ascultat. Daca are alta parere il rog sa spuna aici si sa hotarim aici.

Cine are alta parere? Nu sint alte pareri.

In legatura cu problemele ridicate alaltaieri cu emigrarea.

Am dat deja tovarasilor din secretariat, care se ocupa cu domeniul acesta, nu la toti, Verdet, Burtica, Popescu, Andrei, Stanescu si ministrul de interne, sarcina de a clarifica bine si de a spune raspicat, de a fi o linie foarte clara: nu se da nimanui autorizatie de emigrare. Se lichideaza orice autorizare. In afara de cazurile exceptionale. Problema reuniunii familiilor, care realmente, inseamna familie, care este prevazuta in legile noastre pina la gradul 3-4, unde este vorba de reuniune si, s-a demonstrat, ca prin comisia de partid le solutioneaza in general intr-un spirit de intelegere pentru a veni in intimpinarea acesteia. Si, am spus, ca pe linia aceasta un sir de masuri de propaganda pe linia partidului, presei, radioului, televiziunii.

Daca si asupra acestor probleme sintem de acord cu totii?

Tov. Cornel Burtica: Sa indicati sa se intruneasca si Consiliul nationalitatilor.

Tov. Nicolae Ceausescu: Am stabilit pentru saptamîna viitoare, insa masurile acestea sint si pe linia politica.

Tov. Petre Lupu: Poate ar trebui mai bine concretizat cadrul familiei.

Tov. Nicolae Ceausescu: Noi avem o lege care prevede pina la gradul 2-3, chiar si in codul muncii.

Tov. Petre Lupu: Codul familiei este prea direct.

Tov. Nicolae Ceausescu: Noi avem o lege. Este o lege speciala in materie si aceasta este valabila. Aici sint parintii si copiii. Nu merg nici la frate si nici la var. Acesta nu se poate duce la frate; numai daca este minor atunci merge la frate, la intretinere si, daca, nu are pe nimeni.

Tov. Teodor Coman: Si la casatorii la fel.

Tov. Nicolae Ceausescu: Si aici trebuie sa desfasuram o munca. Cind cineva este chemat, sa inteleaga ca gaseste si aici, barbati si femei sint destui aici. Numai pentru aceasta am convo-

cat, pentru ca sedinta propriu-zisa o s-o facem pe marti. Trebuie sa discutam un sir de probleme legate de Congresul taranimii si alta legata de retributie, asa cum am stabilit sa le pregatim, ca sa realizam cresterea cu 30 la suta a retributiei si o serie de probleme cu pensiile taranimii. O sa le vedeti cind sintem gata.

Sinteti de acord. Cu aceasta am terminat sedinta. 30.III.1977 CV/2 ex.”

Regret că nu aveam Stenograma atunci când lucram la “Cod Bărbosul”, să o introduc acolo. Nu pentru a-i informa pe compatrioții mei - care nu se lasă înșelați de nimeni de pe lumea asta, doar de ei înșiși: e mai economic - ci pentru ca o astfel de capodoperă să fie consemnată și să rămână, negru pe alb, într-o carte a mea, fie una și despicioară de Liiceanu II, S. Lupescu, tot un “oltean” și tot un editor.

Am subliniat locurile unde era vorba de mine (cu italice), dar am marcat cu bold și două pasaje delirante: cel al ridicării în picioare a ditamai vizirii, celălalt ilustrînd “stilul de conducere” al Ceaușescului: curat democratic.

*

Firește, nu regret că Saddam a fost pedepsit pentru o părticică din răul făcut propriului popor. Dar nici să nu mi se ceară să mă bucur, isteric, de pieirea lui, las acest spectacol pe mâna Gabrielei Adameșteanu, a Rodicăi Palade, ele au experiență: s-au dedat la o ședință de extaz... erotic în prezența noastră, la Paris, prin ianuarie 1990, chirăind gâfâit, cu ochii albușăți de satisfacția că, uite, îl futuseră și ele, o dată, pe Ceaușescu, fiindcă Ceaușescu pe ele, eroinele rezistenței anticomuniste, e-he, de câte ori, și pe față și pe dos...

«Nici nu mai puteam ieși din casă, de frică! Așa-i trebuie! Bine că l-au omorât! Acum suntem liberi!»

Această explozie muierină din pricina obiecției noastre, a Anei și a mea: Ampotrofagul africandru Bokassa, fratele spiritual al lui nea Nicu avusese drept la proces european, iar Ceaușescu, în Europa, împușcat ca un câine, dimpreună cu dimpreună-sa - trebuia să fie judecat întâi...

«Ce judecat, întâi...? Și noi? Noi să nu mai ieșim din casă?»

«...de sub pat», a precizat Ana»

Ei bine, eu, deși deschisese gura, nu am lăsat păsărica să-mi iasă: pe atunci eram băiat-bun, Gabriela îmi era prietenă, știam că-i fricoasă ca o olteancă dârză, doar cu vreo doi ani înainte mărturisese că ei i-i atât de frică de comuniști, încât face

pe dânsa... Nu i-am întors-o nici cu Bălăiță, cu care trăia: ăsta nu era comunist, chiar dacă era membru în C.C., deci nu de el îi era (ei) frică /ci de veșnicia lui - nici nu știi ce bine am nimerit-o...

*

Pentru prima oară de o bună bucată de timp am răsuflat ușurați - vai, până la următoarea porcărie a “concetățenilor” noștri - dacă este adevărată minciuna Monicăi Macovei.

Așa, deci: Scrisorii mele pentru repunerea în drepturi răspund Băsescu, Tăriceanu - și mai cu seamă Ungureanu, kom-somolețul de serviciu: prin minciuni, prin diversiuni... oficiale (comunicatul Ministerului Justiției), prin lucrături securiste de cea mai abjectă speță (pleonasm admis). Ce importanță are *cine* anume dintre “diplomați” m-a turnat la DST, la OFPRA, că... mă plânsesem - pe nedrept! - la Bruxelles? Și că să facă bine “prieteni noștri francezi” să-i închidă gura calomniatorului Goma? Sabin Pop, ambasadorul? Din câte relatează Culcer, acesta “înaintase” problema pe cale ierarhică. Deci o cunoștea, problema aceea - de la Culcer, care făcuse apel la el. Iată, pe N. Manolescu nu-l bănuiesc a fi dat o mână de ajutor întru neutralizarea mea: încă nu intrase în pâine - dar și când va intra... Să te ții activitate culturală, cu Ed. Reichman, cu Moscovici tatăl și fiul, cu Chiva, cu Tertulian (ce pierdere pentru România lui Manolescu: Perahim nu mai este în viață, ce mână de ajutor ar fi dat politrukul bolșevic neopolitrukului “liberal” Niki al Monicăi!).”

Joi 27 octombrie 2011

Revin în actualitate din care sper să nu mai ies.

Publicat pe 26 Oct 2011 - de Liviu Ioan Stoiciu în categoria: LIS JURNAL

“Miercuri, 26 octombrie 2011. Am promis să stau deoparte, să nu mai comentez în nici un fel demersurile făcute pentru reintrarea marelui scriitor disident exilat Paul Goma în drepturi în propria-i țară. Repet numai că România are obligații materiale fundamentale, nu numai morale, față de el. Am încercat, apelând la senatorul Varujan Vosganian, al doilea om din conducerea Uniunii Scriitorilor (de bună credință), să ies din starea de văicăreală generalizată și de inacțiune și să găsesc o soluție de ieșire din impas. Nu mai putem continua cu ignorarea lui Paul Goma, problemele sale reale sunt și problemele noastre, dacă vrem să ne respectăm. N-avem nici memorie, nici demnitate de vândut. Paul Goma e la o vârstă la care autoritățile române nu

mai au voie să tragă de timp (să aștepte eventual să dispară fizic, Doamne ferește, să se spele pe mâini; și președintele Traian Băsescu să-l medalieze post-mortem cu nu știu ce ordin, care-i asigură fanfară la înmormântare, nimic altceva; să mă ierte scriitorul Paul Goma că am depășit limita), ci trebuie să ia măsuri de îndreptare a situației, fără alte comentarii. E inadmisibil ca Paul Goma să fie și azi refugiat politic în Franța și România să se facă oficial că plouă. Mai rău, să-l facă uitat. Au trecut 21 de ani de la Revoluție și nu se ține cont de cererile lui Paul Goma. Trebuie cineva să ia taurul de coarne și să-i facă pe plac lui Paul Goma, punct cu punct! Să fie readus în țară cu onoruri. România trebuie să-și recapete coloana vertebrală.

Public mai jos e-mailul primit de la Paul Goma intitulat „Schimb de scrisori cu Varujan Vosganian”, apoi atitudinea lui Flori Bălănescu. Veți înțelege fiecare ce veți dori. Eu sunt depășit.

Îi scrie Varujan Vosganian lui Paul Goma (fiind scriitori, eu nu scriu în fața numelor lor ”Domnul”; e un blog literar, fără politețuri inutile). Îi răspunde Paul Goma (drepte puse între «»):
(...)

După scrisorile noastre și a Floarei Bălănescu:

“Nota LIS: Nu am înțeles din cele scrise de Flori Stănescu ce se întâmplă pe 20 noiembrie la București. Altfel, cer scuze că nu trimit e-mailuri cu linkuri de pe blogul meu în care e pomenit Paul Goma, nu vreau să abuzez (cei interesați de blog îl citesc fără atenționări; primesc și așa înjurături)”.

Joi 27 octombrie 2011

Adevărul de azi:

Vosganian, corespondență cu Paul Goma:

"Știam că veți fi însărcinat cu aceasta ingrătă misiune"

“Senatorul Varujan Vosganian a schimbat mesaje electronice cu disidentul anticomunist Paul Goma, aflat în azil politic la Paris din 1977.

În scrisori electronice trimise în luna octombrie 2011, Vosganian îi cere o întâlnire lui Goma (76 de ani) dar primește un refuz:

"Care o fi motivația mesajului? (...) Mor de curiozitate sa aflu numele factorului care v-a însărcinat sa-mi scrieți, sa scoateti castanele (...) Dar nu va întreb cine anume este. Fiindca știu. Dealtfel știam înca de acum o săptămâna ca veți fi însărcinat cu aceasta ingrata misiune".

Vosganian i-a mai transmis lui Goma că s-a interesat la Ministerul Justiției și la Ministerul de Interne și că "domnul Paul Goma figurează în evidențele instituției respective cu statut de cetățean român", deci "cetățenia română nu i-a fost retrasă niciodată".

Contactat de "Adevărul", Vosganian nu a dorit să comenteze mesajele. "Goma este un om foarte sensibil și nu este bine să evoci dialogul cu

domnia sa în public", a spus el.

Contactată de "Adevărul", Flori Bălănescu, care a îngrijit cartea lui Paul Goma "Scrisuri 1971-1989", a spus că Goma "ar vrea să se întoarcă în țară, dar nu cu coada între picioare, ca un câine".

Paul Goma a fost expulzat din țară de către autoritățile comuniste în decembrie 1977, alături de familia lui, pentru activitatea sa publicistică și pentru că asculta postul de radio Europa Liberă. Goma a continuat să critice regimul comunist din exil și a fost filat în permanență de Securitate, la comanda generalului Nicolae Pleșiță.

TEXTELE SCRISORILOR

Vicepreședinte PNL și prim-vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Romania, Vosgianian i-a scris lui Paul Goma la 10 octombrie 2011:

"Dragă domnule Goma,
imi permit sa va scriu, desi dumneavoastra probabil ca nu ma cunoasteti. Sunt Varujan Vosgianian, prim-vicepresedinte al Uniunii Scriitorilor din Romania. Am ocupat in ultimii douazeci de ani o seama de demnitati in statul roman, printre care si pe cea de ministru al economiei si finantelor in anii 2006 - 2008, pe vremea cand prim ministru era Calin Popescu Tariceanu. In prezent sunt senator.

In perioada 21-22 octombrie voi fi la Paris pentru o intalnire cu scriitori de origine armeana din diaspora. Mi-ar face mare onoare sa va intalnesc. Educatia pe care am primit-o in familie, felul in care am trait in perioada comunista si valorile in care cred mi-au insuflat fata de dumneavoastra un profund respect. In Romania suntem foarte multi care va socotim unul dintre reperatele rezistentei demne impotriva dictaturii comuniste si consideram ca prezenta d-voastra ar fi un bun model pentru o societate aflata in deriva. Daca incuviintati, printr-un eventual raspuns, m-as bucura mult sa va pot intalni. Cu mult drag si adanc respect."

La 11 octombrie 2011, Goma îi răspunde lui Vosgianian:

Domnule Varujan Vosgianian,

Observ ca mesajul Dvs primit ieri, în jurul prânzului a cunoscut, pâna la raspunsul meu - în aceasta dimineață - o raspândire necunoscuta scrierilor mele. Foarte bine: am devenit celebru: mi-a scris însusi Varujan Vosgianian, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, senator si scriitor.

Care o fi motivația mesajului? Eu nu v-am adresat nici o petiție, nici o reclamație, nici vreun bilețel-de-prietenie - atunci? Mor de curiozitate sa aflu numele factorului care v-a însărcinat sa-mi scrieți, sa scoateti castanele cu mâinile Dvs. Dar nu va întreb cine anume este. Fiindca stiu. Dealtfel stiam înca de acum o săptămâna ca veți fi însărcinat cu aceasta ingrata misiune.

Ce aveți de gând să-mi comunicați? Sau poate vreți sa vă cereți scuze pentru complicitatea-prin-tăcere la care ați consimțit voios la antisemitizarea mea, de pe urma careia mi s-a prelungit pedeapsa de a nu mi se restitui cetățenia, de a nu fi reprimat în Uniunea Scriitorilor, de a nu putea publica în România, în româna, decât cu mari greutatea - fiindca vegheaza noua-cenzura

unde oficiaza cu vigilența profitorul de vârf al răsucirii, ca în procesul de la Grivița, N. Manolescu: din acuzat de antisemitism (citește: de analfabetism) în feroce acuzator de "antisemiți", ca mine și de "legionari", ca L.I.Stoiciu, faptă răsplătită cu treizecidearginții postului de ambasador Unesco la Paris - demers nobil, susținut de ambasadorii americani la București Taubman și Gordon?

Au poate despre altceva aveți de gând să mă întrețineți?

Soluția se afla la îndemână: folosiți curierul electronic: scrieți-mi.

Vă voi citi cu atenție și vă voi răspunde.

Paul Goma

Vosgianian trimite altă scrisoare în care-l informează pe Goma că e cetățean român și se oferă să-l ajute să ia pașaportul românesc.

„Draga domnule Paul Goma,

Am primit astăzi de la Ministerul Justiției și de la Ministerul de Interne confirmarea faptului că aveți statutul de cetățean român. Dacă doriți, vă pot da numărul adresei prin care Ministerul de Interne adevărate Ministerului Justiției faptul că figurați în evidențele Autorității Naționale pentru Cetățenie ca cetățean român. Asadar, puteți oricând să vă ridicați, prin intermediul Ambasadei României de la Paris, pașaportul românesc.

Nu mi-ați răspuns la adresa prealabilă, ca să știu dacă pot începe demersurile pentru reintegrarea dvs. în Uniunea Scriitorilor și începerea demersurilor pentru a putea obține indemnizație de merit. Dacă doriți, putem contacta noi Ambasada României de la Paris pentru a vedea ce formalități trebuie îndeplinite pentru a vă recăpăta pașaportul românesc.

Cu prietenie,

"Vom coborî toți trei, vom semna"

Răspunsul lui Goma, de la 26 octombrie:

"Va mulțumesc pentru demersuri, dar nu știu cum se face că eu sunt ultimul care află mersul treburilor privindu-mă. Nu am secrete, dar mă întreb de ce mesajele Dvs. se opresc întâi la LIS (Liviu Ioan Stoiciu, n.r.), de acolo sunt culese de către cititorii blogului - ei mi le trimit, nu Dvs., expeditorul. Așa și acum. Cititorii ai blogului Dvs mă informează de ceea ce eu, interesatul, destinatarul, nu am fost informat. În fine...

Vă rog, deci, trimiteți-mi hârtia care confirmă că toți membrii familiei mele sunt cetățeni români, nu doar eu. Ceea ce a reprodus LIS este identic cu ceea ce primisem în 2006, cu monumentală justificare a ministrului de Justiție, Monica Macovei rămasă intactă:

"Referitor la statutul juridic al membrilor familiei domnului Paul Goma, nu am efectuat verificări întrucât nu detinem date de stare civilă ale acestora, respectiv numele și prenumele, data și locul nașterii."

Nu pot să nu observ similitudinea de tratament care mi se aplică la București și la Chișinău: cu o lipsă de fantezie intristătoare în ambele capitale ale României sunt tratat... la singular - contaminarea se trage de la Dungăciuc, consilier al lui Ghimpu, trimis de Basescu: știind că nu voi accepta cetățenia doar pentru mine, imaginiștii sfetnici nu sunt capabili să imagineze și alte metode - ticaloase - de a mă face să nu accept tratamentul numai pentru mine.

În scrisoare mea ultimă aratasem că sunt de acord cu demersurile în legătură cu membră în Uniunea Scriitorilor, cu îndemnizatia de merit - și cu ale despăgubirilor pentru cei 41 ani de suferințe pricinuite de Uniunea Scriitorilor, care m-a exclus din aprilie 1977 - desigur, însoțite de scuzele cuvenite.

Nu înțeleg ultima frază:

"Dacă doriți, putem contacta noi Ambasada României de la Paris pentru a vedea ce formalități trebuie îndeplinite pentru a vă recăpăta pasaportul românesc."

Despre care "formalități" vorbiți? Nu cumva "o mică cerere"?, după limba română a ministrului de Justiție Monica Macovei?

Nu voi face nici o mică, nici o mare cerere, după cum nu am făcut - cerere - nici când am fost exclus din Uniunea Scriitorilor (în aprilie 1977), nici după 20 noiembrie același an, când am fost alungat din țara mea - și mi s-a furat cetățenia - oricâte eforturi de a sulemani adevărul ar face autoritățile noi și vechi.

Chestiunea pasapoartelor:

Ambasada să-mi ceară, prin poștă, fotografiile noastre ale membrilor familiei mele; noi vom expedia - prin poșta - fotografiile. Când pasapoartele vor fi gata, să trimită la domiciliul nostru un funcționar, pentru semnături. Din stradă, de la poarta imobilului, să telefoneze (la 01 43 58 30 44). Vom coborî toți trei, vom semna.

Să nu aștepte să-i și mulțumim (din inimă partidului).

Vă voi mulțumi domniei voastre.

Paul Goma»

Vosgianian pe blog: Cetățenia română nu i-a fost rețrăsa niciodată Varujan Vosgianian a scris, pe blog, la 25 octombrie:

"O veste bună pentru prietenii lui Paul Goma. Scriitorul are statut de cetățean român

O laudabilă acțiune a fost demărată de curând pentru a solicita redarea cetățeniei române scriitorului Paul Goma, unul dintre cei mai curajoși dizidenți ai regimului comunist. Această inițiativă a fost susținută de o petiție adresată Parlamentului și semnată de sute de personalități ale culturii române precum și de o declarație politică în Camera Deputaților.

Am făcut demersurile necesare pe lângă Ministerul Justiției - Autoritatea Națională pentru Cetățenie și Ministerul Administrației și Internelor - Direcția Generală de Pasapoarte. Prin adresa nr. 689084/21.10.2011, MAI - DGP comunică, în urma solicitării noastre, că domnul Paul Goma figurează în evidențele instituției respective cu statut de cetățean român, conform art. 34 din Legea 21/1991 a cetățeniei române, cu alte cuvinte, cetățenia română nu i-a fost rețrăsa niciodată.

Aceasta nu înseamnă, însă, că demersurile privind acordarea respectului și sprijinului ce se cuvin unui mare patriot român, cum este Paul Goma, nu trebuie să continue".

Comentarii

Maria2011-10-27 17:05:33

FELICITARI D-lui Vosgianian pentru efortul depus în acest sens. Paul Goma ar fi trebuit să vorbească în fața Parlamentului român și nu taradtorul de Ex- Rege Mihai

TataMare2011-10-27 17:35:25

Orice cetatean roman trebuie sa faca o cerere ca sa i se emita un act. Nu se roaga statul de nimeni sa-i emita acte. Ce vrea Goma nu e posibil, cu atât mai mult cu cât procedura prevede fotografiile facute de emitentul actului (politie, pasapoarte, permise)

-- Comentariu dezactivat din motive de securitate/spam --2011-10-27 19:20:19

ioana2011-10-27 19:26:50

e mai bine sa dai cu bata-n balta daca habar n-ai despre ce e vorba, nu? aflatii ca d-l Paul Goma nu e un neica nimeni care "vrea cetatenia inapoi". e Omul care a salvat onoarea tarii in timp ce toata "elita" romaneasca statea la coada la burse si privilegii. iar, chiar si numai pentru '77, statul roman ar trebui sa-i ceara in genunchi iertare. dar Paul Goma nu e doar un erou al anti-comunismului romanesc, dar este si o mare constiinta morala si o memorie vie a perioadei comuniste. daca nu stiti despre ce e vorba, cititi macar "Culoarea curcubeului '77" - toate scrierile lui Paul Goma pot fi gasite pe site-ul acestuia.

Vezi mai multe raspunsuri

Ogoranu2011-10-27 17:41:00

Nu reveniti intr-o tara condusa de o clasa politica din care fac parte doar fosti nomenclaturisti, turnatori, oportunisti si fiii securistilor. Dezamagirea va fi la fel de mare ca si la plecarea pentru ca Demnitata si Onoarea au murit demult in Romania.

ioana2011-10-27 19:07:59

@Maria Stimata doamna, daca nu era Paul Goma, anti-comunismul romanesc post-'64 era egal cu 0. omul asta a salvat onoarea unei natii fara coloana vertebrala. pe cand altii "rezistau prin cultura" si prin burse in strainatate, el a primit batai, amenintari cu moartea, colete capcana, sicanari ale familiei... iar dupa 1990, in loc sa fie chemat ca un erou, a fost eliminat de oportunisti precum Liiceanu, ignorat de autoritatile statului. si, o data cu el, a fost stearsa o buna parte din istoria noastra. asa ca mai bine ii trageți de maneca pe idiotii de la putere care inca ne mai confiscă trecutul (punand un Tismaneanu sa ne dea lectii de anti-comunism...). Paul Goma este un Om in fata caruia orice roman ar trebui sa se incline.

-- Comentariu dezactivat din motive de securitate/spam --2011-10-27 19:42:37

TRIMITE2011-10-27 19:31:46

Goma este singurul intelectual roman pe care-l iubesc. Goma este romanul desavirsit. Sa nu mi se ia in nume de rau, daca aceasta maxima a fost adresata lui Eminescu de maestrul Tutea. Goma e romanul care ne face cinste si de care ne-am batut joc. Asteptam ca sa moara si asta pentru ca sa ne intrecem in laude si dezveliri de statutui.

doru2011-10-27 19:54:37

Paul Goma este printre putinii care a avut curaj sa infrunte securitatea. E drept, a fost si sprijinit de Europa Libera. Cati scriitori au mai avut curajul sa infrunte pe Ceausescu si gloata lui de gorile? A avut si are coloana vertebrala. Daca Goma ar fi fost ales presedinte, alta ar fi fost Romania acum....dar ati ales un comunist. Acum, suportati consecintele, adica le suportam.

*

În *Dilema veche* iunie 2011 "Dosarul de Securitate al lui Emil Cioran" sunt și eu amintit (text de Liviu Tofan):

"În anul 1981, după reorganizarea brațului extern al Securității în urma fugii generalului Pacepa, constatăm o nouă inițiativă: deschiderea acțiunii informative de influență cu nume de cod "Ene" (UM 0225 - 15.01.1981) – pentru influențarea lui [Emil Cioran] să adopte o poziție realistă față de R.S. România și să vină în vizită în țară. Acțiunea purta numele "Recuperarea".

Securitatea apreciază faptul că Cioran *a refuzat să acorde sprijin lui Paul Goma [ba chiar din contra, observația mea, P.G.] și altor elemente ostile și nu s-a angrenat în declarații sau acțiuni dușmănoase la adresa R.S. România.*”

Sâmbătă 29 octombrie 2011

Altă noapte cu transpirație. Și cu febră.

Duminică 30 octombrie 2011

Varujan Vosganian îmi trimite datele nașterii Anei și Filipului. Ale Anei sunt greșite. Ai zice că “Arhivele” Securității comunică bine între Chișinău și București, dar nu comunică adevărul. Dacă aș fi omul dracului - dar nu sunt, Doamne ferește! - i-aș acuza pe ăștia de la “Evidența populației” de pe ambele maluri ale Prutului de... antisemitism: ce au ei cu nevasta mea? Ar fi dorit să nu se nască atunci și unde nu s-au născut?

Vosganian, în ciuda armenității - sau aceasta va fi cauza? Nu acceptă că n-am să merg la Ambasada RSR - nu mă trimite direct, dar mă roagă să transmit ambasadorului salutul său...

Am răspuns:

Observ că ne înțelegem...

Date : 30 octobrie 2011 11:15:37 HNEC

À : Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>

... vorba reactionarilor; ca Secera cu Ciocanul.

Continuati să dialogati cu oricine, în afară de mine - de ce ati apelat la vecini (mai grav; la vecine; ca să aflați data nasterii soției mele?) Dacă m-ati fi întrebat v-as fi răspuns:

(...)

Paul Goma”

*

Mariana Pasincovschi îmi trimite prima parte a studiului:
Paul Goma. Roman Intim

Al cincilea segment din ciclul autobiografic, cum avea să îl numească Paul Goma în Bio-Biliografia sa[1], **Roman Intim** apare, într-o primă ediție, în 1999 la Editura Alfa, pentru ca în 2009 să fie publicat la Editura Curtea Veche din București. Scris la Paris în 1989 (februarie-august), cunoscând mai multe variante, romanul va ilustra forța unui scriitor matur, profund, complex, inventiv, original, expresiv, autentic, cu spirit de observație, sistematic și individual, care „scrie cu toate cuvintele și cu toate ideile [...], vorbește nu numai cu vorbele, ci cu tot ce îl (s.n.) alcătuie, văzut ori nevăzut”[2], luând în posesie arta și privind actul de creație ca pe o sfidare a morții.

Narațiune la persoana întâi cvasi-autobiografică, romanul povestește

istoria unui adolescent care, după eșecul de la Institutul de Cinematografie din București, ajunge „instructor superior de pioneri” din comuna Dacia, raionul Rupea. Stingher și izolat din cauza funcției politice, trebuind să raporteze orice „mișcare” a cadrelor didactice, el reușește să se facă credibil, spulberând imaginea de spion și legându-se sufletește de „domnișoara-de-la-germană”, Lotte, o săsoaică căreia îi face curte pe foarte departe: „am ajuns să mă îndrăgostesc de lanțul bicicletei ei”, după cum rezumă Paul Goma în autofilmarea de pe site-ul său oficial[3]. Deși dă impresia unui roman de dragoste, cu un substrat politic văzut de unii exegeți mai mult ca un „pretext pentru reprezentări porno”[4], actul narativ contrazice această imagine, structura romanului trimitând, prin numeroasele subterfugii, la o viziune complexă, în care istoria (politicul) și femeia (erosul) se contopesc, determinându-se reciproc, într-un pact în care cea din urmă va lua forma celei dintâi.

Despre ce este vorba, totuși, în text, cum funcționează aparatul transmițerii narative și care ar fi explicația opțiunii pentru un titlu incitant, cu semnificație bivocă trimitând, pe de o parte, la topografia feminină (continuând linia romanului precedent, **Sabina**) iar, pe de altă parte, pornind de la conotațiile celui de al doilea termen, la un eu intrinsec, caracteristic jurnalului intim?

Determinat să plece la sfârșitul primei săptămâni de serviciu, într-o sâmbătă după-amiază, acasă, la părinți, la Jibert, chiriașul se va întoarce, însă, înapoi la gazdă, unde va descoperi, în casa unei „dușmance de clasă”, cu bărbat plecat la Canal, un „bordel socialist”: „o sumă de femei bete, regulate de activiști și milițieni, printre care una dintre scene se petrece chiar în patul lui”[5]. Recunoscând în cele dezbrăcate o colegă învățătoare, nelipsind gazda, vânzătoarea de la boltă, dar și alte femei, el este bătut cu pumnii de către acestea, și impus să „facă ceea ce tu, bestie, făcuseși și înainte și riscai să fii divulgat”. Forțat, astfel, să facă sau, mai degrabă, să mimeze actul sexual, sodomizat, bătut, somat să bea rachiu, bere și vin, el este aruncat într-o râpă, în apropiere de Rupea, cu gândul că aceasta îi va favoriza rostogolirea. Ultimele scene se încheie, astfel, pe buza râpei Oltului, între Racoș și Hoghiz când, în așteptarea morții, naratorul va zice:

„Și de am să mă scol – tot mă scol eu de-aici – pre mulți am să scriu eu” [6].

Liniar la o primă vedere, subiectul sparge granițele acestei structuri, devenind un prilej de rememorare a unor scene trăite, dar și imaginate, intercalate cu amintiri autobiografice, consfințind încă o dată ideea că autorul pleacă de la un eveniment real, pe care îl drapează în ficțiune: „Eu trag spre roman. Este invenție, dar nemincinoasă. Neadevărată poate fi rețeta după care romancierul face lumea romanului, cărămizile însă, elementele componente, sunt toate adevărate” [7].

Urmând, așadar, propriul traseu autobiografic, pornind de la datoria, ca supraviețuitor al orgiilor comuniste, de a depune mărturie și de a scrie, Paul Goma își construiește romanul în baza unui jurnal-intim, despre care probează însăși cronologia prozatorului, mai exact anul 1952 când elevul din clasa a X-a fusese „convocat” și „reținut” opt zile la Securitatea din Sibiu.

Dezvăluind aceste evenimente reale, consemnate biografic, naratorul le interpune celor din prezentul narațiunii, în care plănuiește să își continue însemnările în baza celor cinci caiete, achiziționate „la începutul lui decembrie, anul trecut (1952 – s.n.), înainte de moartea lui Stalin” de la un „elev dintr-o clasă inferioară” de la Făgăraș, caiete care, conform „descendentului papetarului de pe timpurile întunecate ale burghezismoșierimii exploaticole”,

ar fi trebuit să îi acopere cinci ani de jurnal. Fără a constitui, de această dată, motivul bătaii și al batjocurei la care este supus în finalul romanului, jurnalul devine depozitarul unor scene-tari, evocate pe aceleași paliere, în ciuda distanței temporale, amplificând tragismul și ilustrând forța și talentul auctorial.

Pornind de la conotația „intimității” ca un „concept metaforic situat spațial – [...] și proximitate, și distanță, și înăuntru, și în afară” [8], „pură proiecție a gândului, dar și a faptului lingvistic”: „Artistul «navighează» [...] spre un spațiu al intimității, în care își descoperă [...] adevărata identitate. Din instanță narativă, el se metamorfozează în subiect al narațiunii, ocupând avanscena unui spațiu care trăiește din jocul adâncimilor și al faliilor fragmentelor confesive” –[9], titlul își găsește pe deplin explicația în acest context, narațiunea având în fundal povestea unui jurnal care cochetează cu autobiografia și cu romanul, răspunzând nevoii fundamentale de libertate, de despovărare prin scris: «Nu se mai poate. Am să explodez, trebuie să găsesc o supapă de siguranță. Să las aburi. Amintiri să las. Cine ține totul în sine riscă să crape, să înnebunească – de prea-plin, de prea-mult».

Bine, dar tu ai o asemenea supapă; o știi, o ai la îndemână.

«O știi, o am – chiar mai aproape de la-ndemână – însă mi-e frică să mă folosesc de ea. Știi bine că nu e frica-politică, e ceastălaltă, cum să-i spun: frica de scris?»

Zi-i cum vrei, tot frică rămâne. Ți-a intrat frica-n oase, de când cu jurnalul. Nu e frica-de-scris (jurnalul); e frica-de-găsit (jurnalul). Frica de, totuși, Securitate [...]”[10].

O altă aserțiune vine, în acest sens, din partea prozatorului însuși, care afirmă: „I-am spus **Roman Intim** fiindcă, de fapt, este povestea unui jurnal-intim pe care el (naratorul) își tot propune să-l țină și explică povestea cu acele caiete...”[11].

În acord cu această construcție se va crea, ca trăsătură specifică a situației narative la persoana întâi cvasiautobiografică, o tensiune internă dintre eul-erou (eul care trăiește) și eul-narator [12], distanța narativă dându-i posibilitate naratorului de a cunoaște gândurile și de a anticipa faptele personajului. Având vârste diferite – vârsta matură, înțeleaptă a eului-narator și cea adolescentină a eului-erou, naratorul va deveni conștiința personajului, apostrofându-l la început cu o „ironie afectuoasă”[13], într-un dialog cu propriul „eu”, cu care se va contopi mai apoi, împărțind aceeași legătură existențială. Așadar, dacă la început eul narator se înstrăinează, ca reproș adus „partenerului de dialog” pentru funcția de „instructor de pioneri”, dar și pentru inocența adolescentină, moralitatea dublului său va reface echilibrul, conducând la identificarea celor două „euri” și dând posibilitate celui din urmă, prin orientarea evenimentelor narate spre un „aici” și „acum”, să domine. Totodată, alternarea dialogului cu prezentarea conștiinței, a pasajelor în care predomină relatarea și a celor care constau în prezentarea scenică și dialog, alternarea părților dinamice și a celor schematizate, a elementelor artistice tensionate și relaxate, a referințelor pronominale la persoanele întâi, a doua și a treia, a timpului trecut și prezent, a personajului-narator și a personajului-reflector, precum și relatarea auctorială a gândurilor într-o formă analoagă vorbirii indirecte, densitatea de sugestie a limbajului, suprimarea grafică, digresiunile și anticipațiile definesc ritmul interior al romanului, instituind un joc la nivelul instanțelor narative, situând atât povestirea factuală, cât și cea ficțională sub auspiciile expresivității.

Complexitatea structurii narative nu se oprește, însă, aici, romanul subordonându-se unui sistem bine articulat, cu o unitate desăvârșită, care nu

își pierde intensitatea, „[...] semănând mai curând cu o partitură, oferind la fiecare lectură o rezonanță permanent nouă, pe care textul o dezvăluie din materialitatea cuvintelor și îi actualizează existența”[14].

Împărțit în trei părți – I. **Dus**, cu douăzeci de subcapitole, II. **Întors**, cu șaisprezece subcapitole și a III-a parte, fără titlu, funcționând ca un întreg, dar pliindu-se perfect peste primele două, această compoziție se recunoaște în structura întregului roman, începând cu firul central al narațiunii, descriind plecarea naratorului la Jibert, și continuând cu numeroasele glisări dintr-un spațiu în altul, protagonistul revenind pentru a pleca și plecând pentru a se întoarce. Disipat în cele mai mici secvențe, acest du-te-vino, contrazicând proiectul inițial și dând textului continuitate, respinge succesiunea, optând pentru simultaneizarea mai multor planuri și evenimente, așa cum avea să confirme prozatorul încă din 1986, într-un interviu acordat lui Sorin Alexandrescu:

„– Unde apare «mâna» scriitorului în textul tău?

– În primul rând, în construcție: schimbări de perspective narative, personaje care se contrazic. Apoi, în anumite modele muzicale: **Ostinato** este construit după norme muzicale, **În cerc** este scris ca un rondo. Am încercat în multe cărți simultaneizarea, ca într-un acord, a unor fraze, ori evenimente, care în discursul verbal sunt în mod firesc succesive. Repetițiile, obsesiile te pot trimite la o construcție muzicală: «Passacaglia». În al treilea rând, în limbă, deși poate unele lucruri scapă la traducere”[15].

Favorizând retrospectivitatea, dar și anticipația, apelând la tehnica premonitoriului și a detaliilor artistice, simultaneitatea pătrunde în cele mai tănuite mădulare ale narațiunii ilustrând, prin intermediul personajelor feminine, fața duală a sistemului. Tratându-le diferit și uzând de transpunere pentru a pătrunde în interiorul necunoscut al sufletului, dar numai acolo unde acesta există, naratorul va face o întreagă morfologie a tipurilor feminine, împărțindu-le pe categorii. Dacă prima categorie, inferioară numeric, va găzdui femeile practice a meseriei depravării cinstite și la vedere, cea de-a doua categorie va viza desfrânatul cu identitate ascunsă, cu atât mai periculoase, cu cât au sufletul gol, înghițit de ură, imoralitate, lașitate și minciună. Făcute din bucăți, „din elemente disparate și rău îmbinate: [...] când așa, când așa”, simultane înșă și nu succesive, acestea vor reflecta construcția duală a sistemului, când alb, când negru, care deformează realitatea claustrând, într-un „chip de madonă”, un suflet de bestie.

Cu un incipit narativ care ar crea iluzia că ne-am afla direct în mijlocul întâmplărilor, romanul debutează, și de această dată, abrupt, îmbinând temporalitatea externă (data producerii povestirii, data publicării, momentul receptării) cu temporalitatea internă (timpul propriu istoriei povestite și timpul legat de linearitatea tuturor enunțurilor) [16], decalajul dintre axa povestitorului și axa povestitului dând posibilitate naratorului de a se privi lucid și de la distanță. Revizuiindu-și concepția despre viață ca urmare a schimbărilor produse de la momentul întâmplărilor relatate, experiența „eului” narator sporește autenticitatea, invitând ludicul să se strecoare cu dibăcie în interiorul „extremelor topografice” [17]. Totodată, durata fiecărei părți și timpul „real” al evenimentului povestit imprimă textului un ritm interior, care dă segmentării materiale a romanului o structură muzicală:

partea întâi: 20 de capitole pe 184 de pagini: moderato (moderat)

partea a doua: 16 capitole pe 112 pagini: allegro moderato (repede moderat)

partea a treia: un capitol pe 13 pagini: allegro (repede)

Se poate observa, astfel, că, în funcție de tensiunea momentului evocat, protagonistul accelerează sau încetinește firul narativ, graba din finalul romanului explicându-se prin dorința de a înlătura și depăși paharul suferinței, resimțit tot mai acut sub auspiciile temporalității: „Întinse pasul (s.n.), întrebându-se dacă va fi găsit pachetul căzut; dacă îi căzuse vreun pachet – dacă se află în satul acesta, dacă-i sâmbătă seara, pe ceață. De-ar ajunge odată la gazdă, să mănânce ce încă nu pierduse și să se culce. Să nu se mai scoale decât luni (s.n.)”[18].

Readucând în text cronotopul drumului, al timpului și al spațiului biografic, ca semn al comuniunii cu scrierile anterioare, prozatorul fixează cu grijă toate coordonatele diegetice, oferind cititorului posibilitatea de a restabili cronologia și de a înțelege macrostructura narativă. Mișcându-se cu ușurință dintr-un plan în altul, el permite reperarea anticipărilor și a revenirilor într-o narațiune în care leitmotivul, ca glas al conștiinței auctoriale, capătă valori de expansiune, închizând în sine întregul mecanism al artei de a scrie: „«Ce înseamnă să mori la-timp? Dar ce înseamnă să mori?»

Am citit că, până nu mori, nu trăiești, că romancierul care n-a murit măcar o dată-n viață să se apuce de altă treabă: nu-i de el romanul (s.n.)... Eu n-am murit încă niciodată, ăsta ar fi necazul. Nici n-am leșinat – se spune că leșinul e un fel de moarte, atât că leșinul trece, moartea ba»”[19].

Îmbinând, în finalul textului, oroarea cu puritatea ninsorii, adunând, ca pe un receptacol, diferitele componente narrative, Paul Goma se identifică cu spațiul pe care îl descrie, devansând însă „realitatea” și înscriindu-se în transcendență. Pe urmele poeticității, sancționând pudicitatea și elogiind „minunile Facerii”, în numele libertății de creație, romanul se transformă într-un „bucopoem” în care, „cântând bucarnea cu gust de bucaisă”, protagonistul ilustrează urmările dezastruoase ale păcatului, considerând că vânzarea trupului, chiar și pentru o cauză nobilă, echivalează cu vânzarea sufletului „mai multe exemple de sacrificiu prin orificiu”[20] confirmând acest raționament.

Întreținută de comunicarea directă cu cititorul, care ia chip de femeie, povestirea „colecționarului de cuvinte”, solicitând toate simțurile, „însufletește corporalul și încorporează sufletescul”[21], cu o funcție sensibilizatoare care transformă tranzitivitatea în reflexivitate. Cunoscându-se pe sine în timp ce-și însușește o experiență a sensului lumii, sens revelat atât prin propria activitate creatoare, cât și prin receptarea experienței Celuilalt, și confirmat prin acordul unor terțe persoane, după cum își fondează teoria Hans Robert Jauss [22], Paul Goma re-trăiește, prin scris, neuitatul, pornind de la memorie, însă instaurându-se, cu toată puterea, în literaritate:

„Când se mlădiază dialectica eului și a non-eului, simt fânețele și câmpiile cu-mine, într-un cu-mine, într-un cu-noi. Dar pădurea domnește în antecedent. În cutare pădure, pe care o știu, s-a rătăcit bunicul meu. Mă s-a povestit, n-am uitat. S-a întâmplat într-un odinioară în care eu nu trăiam. Amintirile mele cele mai vechi au o sută de ani sau ceva mai mult.

Iată pădurea mea ancestrală. Și tot restul e literatură” [23].

I

Căpătându-și sensul deplin prin referire la scrierile precedente, romanele lui Paul Goma trebuind citite, cum scrie Tatiana Slama-Cazacu „ca un întreg, [...], cu și prin celelalte: ele se determină reciproc în lectură” [24], **Roman Intim**, ca ultimul volet al ciclului autobiografic, adună laolaltă teme, motive, elemente de compoziție, stil și limbaj identificate în volumele

anterioare, venind cu inovații la nivel naratologic, lexical și de structură, ceea ce o îndreptățește pe autoare să îl considere un „summum specific al <<limbajului Goma>>”[25].

Construit în baza simultaneității, unind, prin prisma unui timp prezent în care se instalează ca observator, acțiuni derulate în trecut, re-aduse însă în față și proiectate, ca urmare a situațiilor dramatice la care este supus, pe axa viitorului („Și de am să mă scol [...] – pre mulți am să scriu eu”), textul reflectă amoralitatea Sistemului Comunist, asemuit femeilor depravate, care își ascund adevărata identitate folosindu-se de masca minciunii, a ipocriziei și lașității, de o ferocitate care nu poate prevesti decât moartea. Jertfe involuntare ale Sistemului, ele se transformă în agenți ai acestuia, în agregate care, mânate de arma slabului, ura, devin mai eficiente decât cei ieșiți de pe băncile instructajului. Compătimitor mai degrabă decât vindicativ, cu o alură individuală, dar privind lucrurile la general, prozatorul scrie romanul în numele adevărului, scrisul devenind o jertfă de sine, atât pe tărâmul artei, cât și pe cel al vieții de zi cu zi.

Împărțit în trei părți, distincte ca dimensiune și compoziție, romanul îmbină, și de această dată, poeticitatea și cruzimea, ludicul și infernul, într-o expresivitate care modulează ritmul interior, ego-grafiind [26] un spațiu al ficțiunii, în care prozatorul își îngăduie comunicarea dintre eul biografic și eul scriptic. Dacă partea a doua, **Întors**, deschisă către metatext, confirmă premonițiile presurate cu dexteritate de-a lungul narațiunii, orientând lectura, prima parte, **Dus**, captează prin dimensiunea ludică, vizibilă în cadrul monologului sau al dialogului auctorial – un „limbaj interior [...] din el-însuși, sau al său cu sine, dedublat, sau al celorlalți”[27], angajând persoanele întâi, a doua și a treia. În acest sens, mutarea către punctul de vedere al eului narator („povestitorul”) sau al eului care trăiește (personajul) va trebui înțeleasă ca o formă de focalizare, observată în prezentarea conștiinței.

Pornind de la acest prim nivel, ne propunem să refaceam macrostructura narativă, urmărind traseul sinuos al personajului, narator autodiegetic care, înainte de a se adresa cititorului, invită propriul „eu” într-un „joc” din care învață ce înseamnă „a muri cu adevărat”. Maturizat ca urmare a experiențelor terifiante, trăite sau observate prin trăire, el se va orienta către cititor, oferind considerații de istorie literară, analize psihologice, sociologice, lingvistice, dedesubturi ale absurdităților istorice, impregnând scrierea cu o analiză minuțioasă a topografiei feminine, observate și observabile de-a lungul întregii narațiuni, încadrându-se, însă, în limitele erosului, fără a atinge nivelul „pornografic”.

Demarând cu scena trezirii, într-o sâmbătă dimineța, la gazdă, naratorul strecoară cu dibăcie amănunte legate de timpul „real” al povestirii, din care aflăm că este „instructor superior de pioneri” (ca urmare a deziluziei de la Institutul de Cinematografie), la sfârșitul primei săptămâni de lucru (așadar, în septembrie) și, respectând „planul” repetat în mod obsesiv, se pregătește să plece acasă, din nefericire tot la gazdă, la părinți, la Jibert. Deși convingător în demersul său, epicul abolește acest curs, urmărind traseul inițial, cel al plecării „reale”, ca posibilitate de a se îndrepta, prin retrospecție, într-un alt timp, străin evenimentului narat, revenind la cel dintâi doar pentru o nouă „escapadă”. Întâlnindu-se cu adevărat o singură dată în text, odată cu întoarcerea „reală” a naratorului la gazdă, aceste trasee se unesc și, ca urmare a acțiunii planului retrospectiv asupra celui „real”, inculcând ideea că l-ar putea copia, sporesc tensiunea romanului, figurând ca un tot unitar, subliniind simultaneitatea și ilustrând complexitatea actului

narativ.

Cronometrând parcă timpul, protagonistul subliniază cele trei momente ale zilei – dimineța, amiaza și seara, momente care încadrează scenografia romanului ca o ramă, orientând lectorul în hățișul digresiunilor și facilitând perceperea celor două planuri. Totodată, dincolo de rolul de busolă pe care și-l asumă, acest mecanism trimite, încă de la primele pagini, înspre spațiul desfășurării intrigii, când cele două timpuri se vor suprapune, punctul culminant (atât din planul evocat în prezent, cât și în cel retroproiectat) desfășurându-se în jurul orei 10: „Era abia sâmbătă; și abia dimineță (s.n.). Nu-și desprinsese fularul de la gât, decât după ce intră în curtea școlii” (p. 19); „Ea: pe bicicletă, el pe jos, pe-lângă. Se îndreaptă încet, încolo, înspre șosea. Adineauri ieșiseră de la școală, era sâmbătă imediat abia după prânz (s.n.), abia încetase de bătut clopotul din turnul bisericii săsești aflate în curtea școlii [...], liniștea instalată ar fi trebuit să fie veselă, înveselitoare – și el era trist, întristat și (nu se vedea, era, pe dinăuntru) înlăcrimat.

– Nu spui nimica?, mai încercă el.

– Ce să spun.

Chiar așa: ce să spună – ea? Era sâmbătă după-amiază (s.n.), școala se terminase, învățătorii, profesorii (chiar și instructorii superiori!) își încheiaseră nobila și devotata lor misiune pe această săptămână – or s-o ia de la capăt poimâine, luni. Pân-atunci...” (pp. 21-22); „Ai fost elev intern, dar știi numai din citite cât de triste sunt sâmbetele-seara celor rămași consemnați. Acum ai să cunoști o sâmbătă seara la țară; la gazdă – chiar dacă te duci la Jibert, la părinți, tot țară și tot sâmbătă – și tot gazdă, nu acasă (s.n.)” (p. 27); „Se destinsese când auzi glasul femeii ce-și aștepta gazul întrebând la câtu-i ceasu’.

– Un fârtai la zece, veni răspunsul dinspre boltășiță.

«Abia zece fără un sfert (s.n.)!», se miră el – și nu se hotărî; să se bucure că e atât de devreme, ori să se-ntristeze că se înșelase – credea că e cel puțin miezul nopții (s.n.) și doar din întâmplare cooperativa rămăsese deschisă” (p. 287).

Care este, totuși, punctul generator al romanului, și cum se explică atracția protagonistului față de „domnișoara-de-la-germană”, Lotte, pentru care renunță a mai pleca la Jibert, dorind să îi facă o vizită neanunțată la Rupea, de unde se va întoarce, însă, crezând că e trecut de miezul nopții?

Descriind atmosfera de la gazdă, asupra căreia vom reveni, și îndreptându-se înspre școală, mai mult tensionat decât bucuros, percepând roșul cravatei ascunse cu grijă ca pe o povară, pe care își promite să o poarte la vedere: „«De luni o port pe de-asupra! Jur: de luni, o port la vedere»” [28] protagonistul, deși dezinvolt și ironic la adresa gazdei, dar și a colegului Fritz Orendi, „Haplea Biciclistul” (care făcea naveta de la Jibert, ocupând postul de director al școlii germane) întâlnit pe drum, devine stingher în prezența lui Lotte, comportamentul său dând textului savoare și dinamizând situația narativă. Reprezentând o oază de libertate într-o lume stăpânită de ipocrizie, Lotte întruchipează normalitatea pe care naratorul o râvnește, în amintirea unor vremuri apuse, când era elev la liceu, la numai un pas de a deveni student, agățându-se de ea pentru a supraviețui, privind-o cu recunoștință și admirație:

„Acum era aproape liniștit. Asigurat: în pragul școlii germane: Lotte. Lotte ținea, stăpânea, flutura ceva roșu. El oftă. Își simți pleoapele plutind pe lacrimi, valuri. Oftă încă o dată, acum de recunoștință: ca și cum Lotte i-ar fi luat de la gât povara, jugul, lațul: cravata.

Porni. Se opri iar.

«Doamne-Dumnezeule, fă să și-o pună la gât, înainte ca eu să ajung cu numărul până la trei... Unu... Doi...»

Deschise ochii, cu teamă, binișor după patru. O pioneră plină de ochi verzi și de fundă albă tocmai i se uita drept în gură cu gura-i rotundă, coralie. Mai încolo, pe treptele școlii germane, în timp ce-și înnodea cravata, Lotte. Nu i se vedea gura, dar i-o preștiă.

Cu subțiorile dintr-o dată umezite, oprit în mijlocul curții, trase adânc aer în piept și spuse, uitându-se drept în pioneră:

– Îți mulțumesc, Doamne-Dumnezeule. Știi Tu pentru ce, nu? – acum o întreba pe fetiță.

– Îmhî!, făcu aceea, bucuroasă, dând din fundă” [29].

Deși cu un fizic mai puțin impunător, care ar fi trecut neobservat în alte circumstanțe, Lotte îi trezește naratorului sentimente profunde, de adolescent îndrăgostit, care încearcă să crească în ochii fetei, „privind-o de jos în sus și de la stânga la dreapta”, și desenându-i portretul în tușe colorate, gata oricând să se amestece pentru o nouă reprezentare: „Nu avea șapcă pe cap – dar ce conta lipsa ei, în comparație cu prezența domnișoarei de la germană – cum de nu băgase de seamă cât e de, poate nu foarte frumoasă de pică, dar drăguță – ce spune el: cu ceva aparte, deosebit, mai ales caninul stâng încălecat, la alte persoane așa ceva ar da un aspect neplăcut, un aer de colțată, însă nu la domnișoara de ger’ [...]. [...] N-ai să crezi, dar din pricina caninului încălecat fata dă impresia că e încrușată, crușă, de la dintele poncișat vine impresia: când Lotte nu râde, ochii îi stau dreپți, neabătuți, însă când unul din ochi pleacă, ești sigur că și ea... ceva... pentru tine... [...]»

Lotte are. Are Lotte coapse puternice, i le deduc prin fusta largă, de clasă, de stofă groasă: tari, fără a se arăta musculoase, își păstrează rotunditatea feminină – chiar fetitatea sportivă.

«Nimic nu e mai excitant decât o cadână sportivă!»

De unde-ai scos asta?

«Din... Am auzit-o, pe când o spuneam, e bine-așa?» [30].

Fără a-i răspunde cu aceleași sentimente, mai mult indiferentă decât interesată, mergând împreună de la școală până la răspântie – „ea: pe bicicletă, el pe jos, pe lângă”, de unde aveau să se despartă până luni, dialogul celor doi adolescenți, forțat de insistența protagonistului de a-și provoca partenera la discuție, se mută, prin micile intruziuni ale eului narator, într-un alt registru, transformându-se în monolog și luând în posesie, treptat, întregul spațiu de desfășurare scenică. Pe un post de observator, trădând o experiență străină dublului său, glasul interior al eroului își asumă rolul de controlor, veghind la buna funcționare a lucrurilor, în acord cu veridicitatea, subliniind exagerările și înscriind textul pe tărâmul nedefrișat al ludicului. Putem vorbi, așadar, de o dedublare a instanței narrative, dedublare a protagonistului, în același timp personaj și narator, care va fi apostrofat de glasul propriei conștiințe. Dacă, în prima parte a romanului, discursul este în favoarea eului dominant, pe care îl vom numi narator, în partea a doua, odată cu maturizarea eului dominat, pe care îl vom numi personaj, și cu împăcarea de sine, dialogul celor doi protagoniști va lua un alt mers, restabilind echilibrul și pregătind, astfel, personajul, pentru lovitura decisivă. De altfel, scris în baza unui jurnal, romanul își propune să ilustreze două viziuni diferite asupra lucrurilor – cea de atunci, din perspectiva instructorului de pioneri, confuză și ușor eronată, supraordonată însă deja celei din timpul liceului de la Sibiu, și cea de acum, din momentul scrierii, superioară celor două, cu o distanță narativă care

scoate în evidență maturitatea, separând temporal, spațial și psihologic cele două faze ale „eului” narator. Alternând perspectiva panoramică a naratorului auctorial, și punctul de vedere naiv, dar binevoitor al naratorului la persoana întâi, cu oscilații între persoanele întâi, a doua și a treia, acest „joc” devine o parte componentă a structurii narative, evidențiind stilul inconfundabil al prozatorului și producând efecte memorabile la nivel vizual, auditiv și de percepție.

Să vedem, așadar, cum se conturează profilul narativ și în ce măsură această schimbare ar putea răspunde problematicii romanesti.

Revenind la fragmentul prezentat anterior, cel al discuției purtate cu Lotte, se poate observa, pornind de la identificare, începutul unei ușoare opoziții între eul narator și eul care trăiește, opoziție redată sub formă de monolog, trădând un eu care manifestă trăsătura caracteristică a personajului-reflector: reflectă în conștiința lui situația sa momentană, inclusiv reminiscentele evocate de această situație [31]. Iar în acest sens, următoarele exemple sunt concludente: „Lotte se dusesse, se întorsese, îl ocolise, acum era iar în dreapta lui. Zâmbea. Dar nu lui – era foarte-foarte atentă la bicicletă. El zise:

– Când nu te duci la film, nu te duci la teatru, nici la baluri – unde dansezi walz cu, pe crupă, mâna lui Johanz – ce faci? Citești? Ce?

Iar ai călcat în străchini, măi băiete – după-aceea te miri!

«Nu mă mir, dă-mă naibii!»

Bine, nu te miri – așteaptă-te să plece, fiindcă tu...”[32].

„El mergea cu privirea-n pământ, cu gândul la răspântie. Până acum doar citise despre – uite, venise clipa să trăiască scurgerea sângelui din tine, picătură cu picătură, pas cu pas, metru după metru: te golești de sânge, de sens, de drum alături de ea – alături de toate...”

«Am citit-o în multe cărți proaste – asta; mi-a venit rândul să fiu și eu personaj prost dintr-o carte proastă».

Mi-a venit. Rândul. Ne-a venit, măi băiete și dragu-mamii [...]”[33].

Contopiți la început și comunicând prin intermediul monologului, cele două ipostaze ale eului se despart treptat, într-un monolog-dialog în care, întărâtând așteptările personajului și suscitând discuția, intervențiile naratorului sporesc comicul, îmbrăcând textul în savoarea paginilor clasice. Marcând, prin intermediul ghilimelelor, cuvintele eului care trăiește, cele nemarcate reprezentând eul narator, Paul Goma facilitează înțelegerea textuală, ajutând cititorul să se orienteze în spațiul celor două entități. Adoptând rafinamentul și bogăția emoțiilor evocate de poezie și de muzică, plăcerea invenției lingvistice nu subordonează, însă, logica evenimentelor, contrapunându-se „vechilor romane” idealiste și prea puțin verosimile: „Își scoase mâna dreaptă de sub reverul vestonului; și-o șterse discret, să nu fie transpirată atunci când are să-și ia rămas bun – deși, dacă Lotte n-are să-și scoată mânușile...”

N-are să dea mâna cu tine, la despărțire – cum să dea, de sus, de pe bicicletă?

«Să coboare. Cât să dea mâna – după aceea mai vedem noi. Nu-mi transpiră palmele, dar nu se știe ce le poate apuca chiar acum...»

Mai ales când vine, vine, vine peste tine ca o sâmbătă-seara [...].

Lotte făcea acum pe-loc cu trei metri înainte de.

«Și, fă, Doamne, să-și piardă echilibrul!»

Să cadă?

«Să coboare; să mai rămână un minut sau cinci, o sportivă ca ea, cu

coapse de oțel (și de catifea) ar acoperi drumul până la Rupea în mai puțin de un sfert de oră, contează oare zece-douăzeci de minute rămase-n mine?»

Și dacă are întâlnire? Undeva, departe, dincolo de Rupea – uite-o cum s-a-mbrăcat, încălțat: are întâlnire. Cu altul.

«Trânțește-o, Doamne! Dă cu ea de pământ, Domnule – dar nu prea tare și, atenție, să nu nimerească în vreo balegă. Scutur-o din Pomul Bicicletei, doboar-o din Corcodușul Cunoașterii de sine, ca să mă cunoască pre mine, să am eu ce aduna, scutura, consola, mângâia, iubi tare-tare...»

Doamne-Doamne era, în continuare, băiat bun: n-o trântea. Lotte, în echilibru, pe loc, răsucise capul – de multă vreme îl privea; și-i zâmbea. Și nu cădea. Măcar de formă...»[34].

Se poate observa, așadar, că prezentarea celor mai multe fragmente se focalizează alternativ asupra eului narator și asupra eului care trăiește, nelipsind referința la persoana a doua, familiarul „tu”, care scade distanța dintre persoane, așezându-le sub semnul ironiei reciproce. Totuși, ceea ce se remarcă în text este, pornind de la aceste aspecte, diferența care se instituie între un narator la persoana întâi personalizat și un narator la persoana a treia auctorial, precum și alternarea referinței pronominale la persoana întâi și la persoana a treia. Cum s-ar explica acest fenomen și care ar fi, dincolo de valoarea estetică, motivația prozatorului?

În consens cu teoria lui Franz. K. Stanzel, tindem să precizăm că, „întrupat” în lumea personajelor, având o corporalitate care e parte a existenței sale ca subiect care trăiește, naratorul la persoana întâi aparține realității reprezentate, procesul narativ fiind întotdeauna legat de experiența „eului” său. Spre deosebire de acesta, naratorul la persoana a treia auctorial nu este întrupat nici în interiorul, nici în afara lumii ficționale, situație care îi permite să acționeze desinestător, fără a nu avea nicio constrângere de a nara. Îmbinarea celor două perspective în cazul Romanului Intim explică diferența cea mai importantă legată de motivația actului narativ: „În cazul unui narator întrupat, aceasta este existențială, e direct legată de experiențele sale concrete, de bucuriile și supărările trăite de el, de stările și nevoile sale. [...] Procesul narativ și experiența naratorului formează o entitate, cu alte cuvinte, cititorul este invitat în mod constant să țină seama de unitatea existențială a eului care trăiește și a eului narativ. [...] Pentru naratorul la persoana a treia, pe de altă parte, [...] motivația e mai degrabă estetic-literară decât existențială”[35]. În același timp, opțiunea pentru timpul prezent, evocat prin prisma naratorului la persoana întâi, oferă posibilitatea indicării distanței narative, care ar fi rămas nemarcă în cazul unei narațiuni la persoana a treia: „Își umezi buzele, pregătindu-se, oftă adânc, de pregătire, îndepărtă brațele de corp – a neputință (naratorul auctorial):

– Văd că a venit momentul să... (eul care trăiește)

– Dacă tu nu mai ai timp... (Lotte)

Lotte vorbise? Ori Lotte din dorința lui? Dacă-i pe-așa, atunci ducă-se la săsălăii ei! – se răsuci și o porni... (naratorul auctorial)

Unde te duci, peste arătură, boul lui Dumnezeu? (eul narator)

«Mă duc unde mă duc, nu te privește (eul care trăiește) – nici pe mine (eul narator)»

Dar ea vrea să mai rămâi... (eul narator)

«Asta să i-o spună ăluia!» (eul care trăiește)

Traversase ulița școlii, ca s-o poată lua la stânga, pe șosea, către gazdă – și de-acolo mai departe, spre Jibert.

Mai mult îi simți prezența decât o văzu alături: o știu cu pielea obra-

zului dogorită de pielea ei și cu nările. (naratorul auctorial)

Laudă-te că i-ai făcut portretul mirosurilor. (eul narator)

«Nu portretul mirosurilor, deșteptule: portretul – i l-am făcut – din miroase, din amiroase, din mirozne, din miròri. Acum n-are decât să tot plece – ducă-se originalul, rămân cu forma, las-că-mi torn eu alta, altele» [36]. (eul care trăiește)

Probând că stăpânește mai bine gândurile fetei, apostrofându-și dublul pentru timiditatea de care dă dovadă, naratorul îi face, totodată, o analiză, urmărindu-l de la distanță și cu obiectivitate. Încercând, prin schimbarea referinței pronominale de la „eu” la „el” să se detașeze de experiențele sale anterioare, asumându-și un rol care sporește contrastul dintre cei doi, această deviație „afectează”, în special, eul care trăiește, accentuându-i poziția nefavorabilă. Pe de altă parte, întoarcerea convențională a narațiunii la persoana întâi (trecerea de la „el” la „eu”) presupune o anumită reflectorizare a situației narative. Așadar, variația pronominală dă posibilitate naratorului de a-și examina personajul din exterior, conferind cuvintelor acestuia un sunet special în urechile cititorului. În același timp, absența semnelor grafice, copiind demersul gândirii trăite și împrumutând voiciunea enunțării poetice, cu trimitere netăgăduită la jurnal, printr-o fragilitate evidentă a granițelor dintre realitate și ficțiune, captează atenția cititorului, hipnotizându-l și pregătindu-l pentru „planul” paralel care își anunță deja prezența:

„...«Ce te-a apucat? Nici Septimiu nu citise **Lotte in Weimar** – fiindcă de asta e vorba, iar vorba este că m-am apucat să trăncănesc despre cărți pe care nu le-am citit!; și trăncănesc, nu ca mine: cu dorință, ci ca alții pe care nu-i pot suferi, cei care se laudă cu ce n-au făcut, cu ce n-au citit, cu ce n-au...»»

Acum Lotte spunea ceva; sau îl întreba – iar acum repeta întrebarea. El dădu din cap amestecat, pentru ca ea să înțeleagă ce vrea și ce poate.

Nu trebuia nu trebuia nu să mă-ntorc din drú, trebuia să-mi vă' de treaba mea să n-ajung să spun minciuni ca ultimul mincinos din

Mergea ușor în fața ei și din ce în ce mai alert. Nu-i vedea mâinile înmănușate, pe ghidon, însă vedea-auzea fâșâitul încins al stofei frecate de cadru.

Văd fără să chiar privesc mânușile acuma știu știu acum cu ce aduce aduce arcușul slăbit la Sighișoara cum ajung la Jibert notez asta cu asta cu arcușul slăbit la dar și cu astă mearsă mersul ei de ia' mersul de mână cu asta atitudinea picioarelor lor și asta e și așa mersul nu mersul ci comportamentul picioa...”[37].

Deși vizibil îndrăgostit de Lotte, în stare „să îngenuncheze în mijlocul uliței și să-i sărute farul...”[38], naratorul grăbește despărțirea de ea, monologul amplificând viziunea din exterior unde, coborând cu câte un semiton în registrul grav, întrebarea retorică a protagonistului subliniază derizoriul situației în care se descoperă actant principal, ca urmare a bunei organizări a Partidului ce l-a primit „cu brațele deschise”:

„...ce caută

aici și

acum ce cauți acum-aici

ce Dumnezeu caut pe-aici pe ulița principală a unui sat necunoscut și la urma urmei indiferent și încă-ntr-o sâmbătă seara în fine imediat după prânzul pierdut vine ea și cina deasemeni necâștigată

Ce-o fi căutând? Făcând curte unei oarecari învățătoare de țară și încă de zor curtea aceea, făcută; și încă săsoaică, învățătoarea de țară, nici

măcar localnică cinstită, ci navetistă din marele oraș Rupea – mai mare râsul; și plânsul; [...]”[39].

Accentuând, cu ajutorul deicticelor spațio-temporale, distanța dintre două lumi – cea de atunci, la liceu, și cea de acum, ca instructor superior de pioneri, dar și distanța narativă dintre evenimentul „real” narat, și același, privit retrospectiv, textul denotă maturitatea eului narator, maturitate marcată prin intervalul dintre trăirea experienței și momentul scriiturii, cu un regret vizibil în ambele planuri. Nutrind aceleași sentimente, nemulțumită de prezentul înspăimântător:

„– De ce n-ai rămas?, întrebă ea, mai departe. Ne-am fi cunoscut de un an de zile, ne-am fi cunoscut la Sighișoara, înainte (s.n.)...Nu aici (s.n.)!...” [40], Lotte, și ea o „picată”, devine obiectul venerației protagonis-tului, obiect pe care îl va abandona, însă, treptat, descoperind în el similitu-dini frapante cu presupusul unchi Ignat, iritante fizic și îndoielnice, prin urmare, din punct de vedere moral. Simbol al libertății mult-râvnite, mișcându-se cu grație și naturalețe, „operă” a candidatului eliminat, „băiatu-lui decăzut”, dornic de a se ridica și de a-și depăși condiția prin dragoste, imaginea fetei pe bicicletă capătă o atitudine nefirească care îl determină să o evite:

„Mergând spre răspântie; tu și eu; tu pe bicicletă, eu ușor înaintea ta – nu-ți vedeam decât mâinile înmănușate pe ghidon, însă vedeam, auzeam cu pipăitul, cu mirosul: foșnetul, fâșăitul, șușuitul, aproape zumzetul stofei frecate de cadru. Îl mai auzisem, îl mai văzusem – scârțâitul. Știam unde și când, însă îmi țineam memoria la distanță, nu voiam să cedez nici o palmă de-aducere-aminte fleacurilor.

Așa credeam (s.n.). Că prezența ta sau trecutul fleacului. Nu mi-ai cerut exclusivitatea, în asta – nu mi-ai cerut nimic, eram gata să sacrific totul pentru tine – așa credeam; să renunț la trecut – numai pentru tine – credeam.

Acum *nu mai cred* (s.n.). De aceea atunci, la răspântie, l-am auzit pe tata zicând, cu glasul știrbit de durere și de vină:

– Bietul Ignat, Dumnezeu să-l ierte, pe unde-o fi acuma...”[41].

Alăturând, prin intermediul detaliului artistic, „stofa frecată de cadru”, două aspecte diferite, Paul Goma unește, de altfel, două evenimente distincte temporal și spațial pe care le situează, ca urmare a simultaneității, în același plan, determinându-le să comunice, reîntregindu-se și explicându-se reciproc. Situat abia în planul episodului Sighișoara, când îl întâlnește, în incinta unui restaurant, pe presupusul unchi Ignat, „lăutarul bețiv, prim-vio-lonist al Filarmonicii stalinienne” care, „urcat pe o masă din restaurantul gării [...] schelălăia un fel de Ciocârlie, ținând vioara cum se ține, însă arcușul răsturnat: lemnul jos și sub vioară; părul mult slăbit: deasupra, pe corzi – ori-cât ar fi slăbit părul, îmbrățișând vioara, arcușul nu avea destul joc, interpretul fiind silit să facă opturi, la fiecare mișcare lovea cu lemnul arcușului cor-pul viorii – o mizerie...”, naratorul va dezvălui adevăratul motiv al despărțirii de Lotte, accentuând simultaneitatea și dovedind o capacitate sporită de observație și de asociere:

„Dar se petrecuse ceva, poate că din pricina aceuia grăbisem despăr-țirea: cadrul bărbătesc, fusta prea strâmtă și din stofă prea groasă, chiar mai scurtă decât cealaltă, de clasă, amplă, cuprinzătoarea, sublima – draga de ea...

Cu asta, groasă, se aude foșnetul dincolo de gaura cheii: un zgomot destrăbălat; chiar deșanțat – de-a dreptul crăcanat – al tivului frecat de cadru, cu aceeași mișcare de nefăcut ca arcușul cu părul slobozit al presupusului (de tata) frate al său, Ignat”[42].

Pornind, aşadar, de la cercetarea poziției lui Lotte pe bicicletă, naratorul face o adevărată teorie a moralității feminine, luând ca premisă modul de a se purta cu picioarele. Dacă mersul elegant, omenesc, fără constrângeri, specific săsoaicelor – „Heidi la Sibiu, fetele lui Heinrich la Buia, Lotte aici...” [43] denotă castitatea fizică și morală, „grija vizibilă de a ascunde tot timpul, de a păstra la adăpost, feri de agresiuni: comoara [...], umblând cu pași mărunți, împlețiți, petrecuți unul peste altul și tic-tocăiți, micșorați, meschinizați și cu pupilele bulbucate de teamă: să nu i se dezlipească, în mers, genunchii!...” [44] indică, pe lângă „infirmitatea” trupească, o infirmitate sufletească. Atribuind femeilor cu adevărat morale naturale, lipsă de constrângere în mișcare, ca și în gândire, prozatorul descoperă, pe de altă parte, în stângăcia fizică a celeilalte categorii, un comportament reticent, în care sălășluiește, însă, o ipocrizie fără margini. Extinzând acest raționament și exemplifi-cându-l la nivelul întregului roman, Paul Goma ilustrează, încă de pe acum, conturarea a două axe distincte, care vor susține diegeza, într-o apologie a libertății ca modalitate de a învinge, prin scris, întregul aparat de presiune comunistă:

„...Și atunci, cam așa: străin, lăaturalnic, pieziș – în lume, în general, în special pe Corso, am așteptat prezentul de a doua zi, la ora zece; să-l concentrez într-un punct de linie, să-l dau la spate cu o mână, cu cealaltă să-l preiau și să-l așez în față.

De-acolo să-mi mai vină și cum vreau eu, om liber, nu cum îmi impune securitatea asta de viață” [45].

[1] <http://www.paulgoma.com/paul-goma-biografie-si-bibliografie-1909-2007/>

[2] Ion Caraion, *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 26

[3] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>

[4] Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Vol. II, Editura Semne, București, 2009, pp. 661-662

[5] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>

[6] Paul Goma, *Roman Intim*, Editura Curtea Veche, București, 2009, p. 310

[7] *Ibidem*, p. 227

[8] Mircea Mihăieș, *Cărțile crude. Jurnalul intim și sinuciderea*, Editura Polirom, Iași, 2005, p. 96

[9] *Ibidem*, p. 89

[10] Paul Goma, *op. cit.*, p. 221

[11] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>

[12] Franz K. Stanzel, *Teoria narațiunii*, Traducere de Valeriu P. Stancu și Silvia Chirilă, Cuvânt introductiv de Monica Fludernik, Editura Institutului European, Iași, 2011, p. 311

[13] Dan Cristea, *Autorul și ficțiunile eului*, Editura Cartea Românească, București, 2004, p. 15

[14] Hans Robert Jauss, *Experiență estetică și hermeneutică literară*, Traducere și prefață de Andrei Corbea, Editura Univers, București, 1983, p. 11

[15] Sorin Alexandrescu, *Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice*, Editura Univers, București, 2000, p. 125

[16] Jean-Michel Adam, Françoise Revaz, *Analiza povestirii*, Traducere de Sorin Pârnu, Editura Institutului European, Iași, 1999, p. 48

[17] Virgil Podoabă, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 274

[18] Paul Goma, *op. cit.*, p. 292

[19] *Ibidem*, p. 197

[20] *Ibidem*, pp. 43-44

- [21] Introducere în teoria literaturii, Antologie de texte, Editura Universității din București, 2002, p. 454
- [22] Hans Robert Jauss, *Experiență estetică și hermeneutică literară*, Traducere și prefață de Andrei Corbea, Editura Univers, București, 1983, p. 85
- [23] Gaston Bachelard, *Poetica spațiului*, Traducere de Irina Bădescu, Prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, București, 2003, p. 216
- [24] Tatiana Slama-Cazacu, *Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma*, în „Vatra”, nr. 10-11/2000, p. 120
- [25] *Ibidem*, p. 121
- [26] Termen preluat de la Mircea Mihăieș, op. cit, p. 127
- [27] Tatiana Slama-Cazacu, op. cit, p. 123
- [28] Paul Goma, op. cit, p. 19
- [29] *Ibidem*, p. 20
- [30] *Ibidem*, pp. 20-21
- [31] Franz K. Stanzel, op. cit, p. 310
- [32] Paul Goma, op. cit, p. 27
- [33] *Ibidem*, p. 28
- [34] *Ibidem*, p. 29
- [35] Franz K. Stanzel, op. cit, p. 151
- [36] Paul Goma, *Ibidem*, p. 30
- [37] Paul Goma, op. cit, p. 32
- [38] *Ibidem*, p. 24
- [39] *Ibidem*, p. 33
- [40] *Ibidem*, p. 24
- [41] *Ibidem*, pp. 121-122
- [42] *Ibidem*, p. 129
- [43] *Ibidem*, p. 115
- [44] *Ibidem*, p. 114
- [45] *Ibidem*, p. 279

*

Vrem să aflăm câte tipuri de disidență există? Să-l citim pe tipologul Dan Stanca:

“Două tipuri de disidență

Ziarul Timpul 15 iunie 2011

Aș începe aceste rânduri de la felul în care Dorin Tudoran a definit foarte exact condiția disidentului. Acesta este un om care luptă pentru normalitate într-un univers anormal.

Anul trecut la Polirom a apărut impozantul volum „Eu, fiul lor”, dosarul de securitate al lui Dorin Tudoran, pe care doar dacă îl răsfoiești puțin te iei cu mâinile de cap. Dumnezeu, câți au fost pe urmele lui, câți au dat despre el note informative, câți ofițeri de securitate, plătiți cu bani grei de la buget, s-au ocupat de cazul lui!

Scandalul său s-a produs cam în același timp cu al inginerului Gheorghe Ursu și cam la șapte-opt ani după crearea SLOMR-ului cu Goma în frunte. Și ajung astfel la miza rândurilor de față: ce-l deosebește pe Dorin Tudoran de Paul Goma? Doar faptul că e cu zece ani mai tânăr?

Faptul că el vine din Banat, pe când celălalt din Basarabia? Și acestea, altă generație, altă zonă geografică, dar în primul rând alt stil. De aici pleacă deosebirea.

La ora actuală, din păcate, Paul Goma este bolnav și singur, aproape uitat. A greșit că s-a certat cu toată lumea, dar aștepta de la această lume cu care a intrat în conflict un alt tratament. Cu alte cuvinte, merita să fie invitat

aici cu toate onorurile.

Și cei înjurați de el puteau să-și înfrângă mândria stupidă și să se plece în fața lui. Paul Goma nu este un monstru, ci, în sinea sa, e adevărat, greu lizibilă, mai bun decât mulți dintre noi. Spre deosebire de el, Dorin Tudoran a venit în țară. Se poate spune că, dintr-un anumit punct de vedere, s-a integrat în lumea românească de după 1989.

De fiecare dată când calcă pe pământul patriei reușește să strângă în jurul său oameni care altfel niciodată nu ar sta alături. Aceasta fiindcă a ajuns să fie respectat de categorii diverse. Îl consider de aceea disidentul aristocrat. Disidența, după părerea mea, are două fețe. E disidența umorală, care pleacă din rărunchi, amarnică și care până la urmă se manifestă împotriva a tot. Cred că aici este locul lui Paul Goma.

Dar este și disidența bine gândită, cu blazon, disidența omului de rasă care înțelege într-un anumit moment al vieții sale că nu va mai putea să trăiască prin compromisuri, jumătăți de măsură, tăceri vinovate. Acesta este cazul lui Dorin Tudoran. El a simțit că talentul cu care a fost înzestrat va păli ireversibil fără susținerea unei exemplare conduite etice. La fel a gândit și Paul Goma. Deși la el talentul a venit DUPĂ conștiința protestului.

Dar câți dintre autorii noștri și-au pus în acest fel problema? Îi numeri pe degete. Dimpotrivă chiar. Au gândit în sens contrar. Credeau că dacă nu spun nimic pe față și doar rod în sinea lor o formă obscură de subversiune sunt mai inspirați și deci scriu mai bine.

Fals! Scriitorul care a supraviețuit în comunism a glisat dinspre subversiune către perversiune. A fost pervers cu sine crezând că este subversiv față de regimul totalitar.

Dorin Tudoran nu a vrut să cadă victimă unei asemenea confuzii. De aceea la începutul anilor 80 a luat taurul de coarne și a vrut să vadă care e mai tare. El este autorul uneia dintre cele mai solid argumentate publicistici din 90 încoace.

După cum Paul Goma este autorul cel mai coroziv al aceleiași perioade de timp. Spre deosebire de el însă. Dorin Tudoran a învățat că mai presus de pamflet se află discursul rațional, cumpănit, bine strunit. Dacă vrem o lume normală nu are rost să progresăm interjecțional.

O lume normală nu este una a pamfletului dezlănțuit, ci a emoțiilor controlate. Dorin Tudoran este unul din artiștii unui asemenea tip de control. Doar așa, împreună cu Paul Goma, formează fețele aceleiași medalii. Stilul unuia și mânia celuilalt sunt complementare.

După cum poezia inteligentă alături de proza interjecțională întregesc portretul aceluia român unic, care s-a opus dictaturii. (D.S.)”

V-ati lămurit cum stăm cu disidența? Dacă nu, mai citiți-l o dată pe disidentologul Dan Stanca, el lucrând pe disidentul Dorin Tudoran.

Luni 31 octombrie 2011

Noapte udă, storcătoare de... tot sucul rămas.

Am răspuns lui V. Vosgianian. Trebuia să spun: i-am dat un răspuns înainte de a fi întrebat, voi fi simțit eu că el n-are să mi-o pună. Între noi nu a fost, dorință de dialog, ci comunicări,

separate - lasă că și acelea, fără... șir, fără rost...

De aceea m-am hotărât să mă adresez lui, “partenerului”, printr-o scrisoare. Îmi vine mult mai ușor să monologhez.

Această a doua variantă (4 noiembrie 2011) este una (răs)corectată și augumentată:

Paris, 31 octombrie 2011

Domnule Varujan Vosganian,

Am alcătuit și eu o listă. Una cuprinzându-i pe cei care mi-au făcut rău, foarte rău - pe ceilalți, care mi-au făcut doar “răuri” ne-mari nici nu-i iau în seamă, vorba mea: «Să-i bag în istorie doar pentru atâta?».

Unii făcători de rău îmi erau prieteni; mi-au făcut răul, nu pentru că “ar fi suferit presiuni”, deci au fost siliți să mi-l facă, ci pentru că ei înșiși, au descoperit acest alibi universal-sionist - cel nemaiavând nevoie să fie explicat, doar șoptit în taină, cu ochii rostogoliți de o simulată teroare:

«Ce știi tu la ce presiuni am fost supus...»

Iar interlocutorul (sic), de obicei deja-victimă a lui, fie prin nemai-frecventarea colegului, prietenului, fie pentru că și fusese denunțat - cu minciuni, invenții, și fără “presiuni”, “doar preventiv” (de parcă toți acești “presați” ar fi securiști, astfel justificându-și agresiunea asupra ta, biet nevinovat, acuzat, încăput în labelle Fiarei, ca în episodul real cu Securistul Ion Țîrlea, care-și zdrelise mâna în dinții mei, în procesul de producție anchetatorie, deci pe mine mă acuzase:

«Din cauza ta, mă!»

Cum altfel: din cauza-mea - mă!;

Alții îmi era doar colegi - de redacție, de Uniune (a Scriitorilor), de cartier, însă și ei (ba chiar mai “indignați” manifestându-se de atitudinea mea “negativă” - decât prietenii), mă condamnaseră, întâi pe la colțuri, în discuții la o țigară cu colegii, apoi, cu vigilență revoluționară, în ședințele în care fusesem preluat - în absență ! - și în articolele indicate de tovarășii de sus: Ivașcu, Dumitru Popescu-Dumnezeu, Eugen Barbu, Ghișe, Dodu Bălan, Stroia, Vasile Nicolescu (dintre civili dar și dintre securezii cu grad, în acel moment travestiți în civil), articole scrise și publicate pe care le am și acum, în față, în clasoarele cu presa din țară, chiar dacă autorii lor au nerușinarea de a pretinde că “alții” le scriseseră, semnându-le cu numele lor (Al. Dobrescu, Ceachir, Băran), ei fiind “de totdeauna cu inima alături de mine” (dar cu picul alături de partid).

Această listă a mea va fi restrânsă, cuprinzându-i doar pe cei ale căror “acțiuni vigilente” au avut urmări grave, catastrofale pentru mine, ca *scriitor*. Ce pedeapsă mai cruntă, pentru un scriitor decât interzicerea - nu de a mai scrie, ci de a fi împiedecat de a se exprima, de a publica?

O voi începe din:

1970:

Atunci *Alexandru Ivasiuc* - prietenul și colegul de pușcărie - lăsase să-i cadă din gură ceea ce morfolea în gând : “decodificarea” cărții mele **Ușa noastră cea de toate zilele** predată, la îndemnul său! nou-(re)înființatei editură Cartea românească, unde el era unul din adjuncții lui Preda, alături de Gafița. Afirmație aiurită, inventată pe loc, neargumentată, neconfirmată:

«Goma a vrut să-*mi* distrugă editura (așa vorbea el de editura lui Preda): personajul Florica *este, în realitate*, Elena Ceaușescu, iar personajul Iosub *este, în realitate*, Ceaușescu!»

Nu era în nicio realitate - reală, fiindcă Sașa lucra și în viață, nu doar

în literatură, cu ficții ivasiuce - vezi episodul "Salcia" povestit de Dimisianu, Buduca, Manolescu.

Cu excepția lui Al. Paleologu nimeni din editură nu a contestat "verdictul" lui Ivasiuc. *De atunci, din primăvara anului 1970 am fost interzis; deasemeni soția și socrul, traducători nu au mai putut colabora (decât sub alte nume: Manoliu, la Iosif și frații săi de Thomas Mann sau... trimis în caseta tehnică la volumul Despre război de Clausewitz).*

Prietenii lui Ivasiuc, Breban, Dimisianu, Florin Pavlovici îmi reproșează că, ne-tăcându-i porcăriile, nedreptățile, delirurile, turnătoriile, pângăresc un mort. Le urez apărătorilor pângăritului Ivasiuc să aibă parte și ei, ca scriitori, de *interdicția totală (pentru mine, din acel moment, 1970 până în 1989, 20 ani încheiați)*, datorită unor vorbe-vorbe scăpate pe cravata unui delirant paranoic.

Întrebarea mea (o tot pun de, iată, 41 ani): *a existat un singur scriitor român care, știind că Ivasiuc a provocat interzicerea mea, câtă vreme am mai rămas în România (1970-1977), a pus sub semnul întrebării adevărul acuzației? Doar Paleologu. Și mai cine, dintre colegii mei, scriitorii români? Și-mai nimeni!, știut fiind că scriitorul român este unic la părinți, singurul european care evită să intre în conflict cu editorul - cel care îi va edita lui cartea/cărțile sale genialnice.*

1977

Anul Chartei 1977 și al solidarizării noastre cu Apelul cehilor și al slovacilor.

Se cunosc oarecari amănunte, din cartea mea de mărturii **Le Tremblement des hommes**, scrisă la Paris, în 1978, apărută în traducere franceză în 1979, în românește în 1990 sub titlul **Culoarea curcubeului, Cutremurul oamenilor**, la Humanitas - voi reveni.

În acel an a fost lansată, din solidaritate cu cehii și slovacii și Mișcarea pentru drepturile omului în România la care scriitorii români, *cu excepția lui I. Negoșescu*, au fost de un nemaipomenit curaj al prudenței-tradiționale, cum altfel: *absenți* (Ion Vianu, încă nescrivor, a semnat Apelul în unicul scop de a putea să emigreze, iar Bogza ar fi semnat cu dragă inimă, dar cine era acel Goma, necunoscut?: necunoscutul Goma avea, în acel moment, trei cărți publicate la Gallimard, două la Suhrkamp, Bogza câte avea și unde, în Occident?). Mulți dintre semnatari au fost arestați, anchetati, brutalizați, somați să renunțe la adeziune, alții condamnați la închisoare, alții internați în azile psihiatrice, în fine, alți-alții au căpătat pașaportul dorit.

Am fost arestat la 1 aprilie (1977).

1) După două săptămâni de anchetă ca-la-Rahova, în jurul datei de 14 aprilie colonelul Vasile Gheorghe, comandantul arestului îmi arătase, triumfător, o hârtie, explicând că fusesem exclus din Uniune - *prin Consiliul său și nu prin...* Comitetul Asociației (vezi și capitolul XIII, "14 aprilie" din **Culoarea curcubeului**). Acea hârtie avea stampilă, părea în regulă - atât că *nu menționa motivul excluderii*. Am mai văzut-o în dosarul "final", citit înainte de "proces". Însă acea hârtie - repet: *în care era vorba de Consiliul Uniunii Scriitorilor* - nu a mai fost găsită de Stejărel Olaru în Arhivele CSNAS, ci doar o notă manuscrisă a secretelui Victor Achim, vorbind despre... Comitetul Asociației;

2) A umblat vorba că Arhiva Uniunii Scriitorilor ar fi fost distrusă în 1990 de noul președinte Mircea Dinescu la insistențele lui Doinaș, D.R. Popescu, F. Neagu, Uricaru, Blandiana, Buzura, Manolescu, Țoiu, Bălăiță -

și alți interesați de ștergerea urmelor murdare lăsate de curății ingineri ai sufletului românesc. În acest caz de unde au scos N. Manolescu și Blandiana “documentele” care îi îndreptătesc să afirme că nu Consiliul Uniunii Scriitorilor m-a exclus, ci... un ordin “de sus” (ca și “alungarea de la *România literară*” - completarea informativă a lui Dimisianu)? Desigur, “de sus” veneau ordinele, dar cei “de jos” le executau. Dacă îl credem pe V. Achim, securizdul, cu excepția lui Preda, Jebeleanu, a Ninei Cassian - absenți de la ședința cu pricina - cine sunt ceilalți, pe lângă Fănuș Neagu prezenți și activi votanți? Bineînțeles: Blandiana, Manolescu, Fănuș Neagu, Doinaș - dintre scriitori, ceilalți: Macovescu, Nicolescu, Ghișe fiind tovarăși-dragi care le explicau scriitorilor cum se scrie o scriere. Cum Fănuș Neagu și Doinaș au murit, semnatarii excluderii mele rămân Blandiana și Manolescu.

Liberat în urma unei campanii internaționale, mutat la o nouă adresă, fără telefon, supravegheat, izolat, am văzut, totuși la televizor momente de la Congresul Scriitorilor din luna iunie - acela în care Ceaușescu declara că în țara noastră nu există cenzură *dar...* el propune desființarea ei și înlocuirea operațiunii de cenzurare cinstit-bolșevicioasă prin... *piteștizarea organului*: în locul activiștilor de partid controlori ai cuvântului, Marele Cârmaci anunțase că această operație va fi “efectuată” din acel moment de către... scriitorii înșiși, “lucrători în presă și edituri”. În prezidiu, chiar dacă nu era în primele rânduri, Blandiana se afla pe un scaun vizibil. Silitoare, lua notițe pe un maculator. Cum nu am aflat că ar fi protestat **împotriva reeducării-ca-la-Pitești a scriitorilor, prin întrecenzurare**, am dedus că domnia s-a nu a emis nici un mieunat de contrariere, de durere la aflarea directivei ceaușești.

Așadar în aceste două momente nefericite, cruciale pentru mine, 1970 și 1977, colegii scriitori nu au mișcat un deget, măcar pentru a-și manifesta nedumerirea, dacă nu protestul că unui scriitor i se pot administra asemenea pedepse - *interzicerea de a publica și excluderea din Uniunea Scriitorilor*.

1990

După “revoluție” mi-am imaginat că și pentru mine a venit libertatea de a publica - cu atât mai vârtos acele *cărți solicitate* de noii editori: prietenul meu Liiceanu și colegul meu Sorescu. Era atât de intensă, atât de atotdominantă bucuria-mi, încât nu am luat în seamă “accidentele” - pe care eu le credeam... accidentale:

- Faptul că, în primele zile din 1990, mergând în vizită la Europa liberă ca să dăruiesc prietenilor proaspăta traducere în franceză **L'Art de la fugue**, Monica Lovinescu m-a întâmpinat dintr-un capăt al coridorului strigând:

«Nu este adevărat că Revoluția română a fost un putsch rusesc, cum susține Paul Goma - ca și celălalt basarabean, Victor Lupan!»;

- Faptul că, deși pregătită, programată, întâlnirea (de lucru) din casa Monicăi Lovinescu în jurul noului director al noii edituri Humanitas, *a avut loc, dar fără mine, manifest evitat*, nu am măsurat adevăratul motiv pentru care, deși mi se telefona și de câte două ori pe zi, să nu uit că urma să ne întâlnim, să punem la cale portofoliul editurii lui Liiceanu, Monica Lovinescu nu mi-a mai telefonat în ziua fixată (așa rămăsese stabilit: îmi va confirma “reuniunea de lucru”). Eu am crezut că programul a suferit modificări, însă telefonând la D-na Lovinescu ore în șir, în ziua stabilită, nimeni nu a ridicat receptorul. A doua zi m-a anunțat, așa, în treacăt, că se întâlniseră și că lucraseră bine:

«Dac-ai ști cât a insistat Micnea să fie inclusă și cartea dumitale...»

Am consemnat în jurnale acest moment. De năuceală, de dezorientare:

- cum așa: nu sunt avertizat că întâlnirea-cu-editorul nu se contramandase?, că, din contra, avusese loc? - de aceea fusese închis telefonul; ca să nu-i deranjeze pe decizători intruși de teapa lui Goma-cel-invitat?;

- avusese loc fără mine - prieten al noului editor și singurul avînd experiență editorială (franceză)?;

- de ce fusese necesar ca "Micnea" (Berindei) să *insiste* (sic) pentru ca una din cărțile mele (**Culoarea curcubeului**), să fie inclusă în programul editorial Humanitas - *după ce o solicitase Liiceanu, insistent?* Dacă era vorba de o pledoarie, de ce nu fusese admis autorul, pentru a da prilej turcologului de serviciu și a fetiței Doinei Cornea, Ariadna Combes să se pronunțe în deplină necunoștință de cauză: care titluri să aibă prioritate la editare?

Acest semnal dinspre Monici și dinspre Liiceanu ar fi trebuit să-mi deschidă ochii asupra prieteniei... "prietenilor de 30 de ani" : *cu puțin timp înainte ei condiționaseră participarea lor un colocviu despre Eminescu (colocviu la care ar ar fi trebuit să vorbească și Dan Petrescu, venit din România - însă Monica Lovinescu invocase nu știu ce prevedere din regulament care...) de... neparticiparea mea*

Cum sunt "optimist", îmi zisesem că întâmplările fuseseră... întâmplătoare și mășăluisem (șchiopătînd) mai departe, în echipa celor buni.

Ce trebuia să fac? Să mă supăr, să trântesc ușa bunilor prieteni? Cum să fac așa ceva? Mi se părea de neimaginat. Lor însă - Monicăi Lovinescu, lui Virgil Ierunca, lui Liiceanu, lui Berindei - li se păruse... normal să se descotorosească de mine, astfel - «*Goma nu mai este util*», îi scăpase Doamnei Lovinescu un porumbel al adevărului...;

Tot "normal" să nu mă coopteze în grupul de ajutorare a răniților revoluției din România și colectare de îmbrăcăminte, medicamente : «Te-ai plictisi curînd», îmi comunicase Șerban Cristovici, cuvintele Monicăi Lovinescu;

Tot "normal" a fost ca, după ce îmi spusese - repetat, repetat - să nu uit întâlnirea cu o echipă de televiziune română, la care urmau să participe în primul rând Eugène Ionesco, Cioran, Monicii - pentru că maestru de ceremonii era tot Liiceanu - să mă... ignore, evite, să anunțe echipa de filmare că Goma este bolnav. Astfel în toamnă, la Aix en Provence, unde filmele cu cei mari erau proiectate în buclă, fără a fi scos un cuvînt de neanunțarea mea (anunțată), Virgil Ierunca să mă consoleze astfel:

«Nu regreta, uite și eu: am uitat să spun...», însă n-a mai spus ce uitase el să spună, însă ceva de o capitală importanță...

Nu știam însă (nu aveam cum să aflu) ce se petrecuse cu cartea mea - lăudată, de Liiceanu și Pleșu, cea solicitată insistent de editorul Liiceanu, apărută în mai-iunie 1990 la Humanitas. Directorul editurii nu-mi spusese nimic, prietenii lui: Monica, Virgil, Mihnea îi recomandasera să nu-mi "divulge" soarta ei. Abia după ce, din câteva cronici apărute înțelesesem jumătate de adevăr (că volumul **Culoarea curcubeului** nu se difuzase în Ardeal, în Moldova, în Banat), la prima întînire cu Liiceanu l-am întrebat dacă este adevărat. Or fi de vină rețelele de distribuție ale cărții, a zis el, iar eu am înghițit și acest "răspuns".

Adevărul aveam să-l aflu abia după doi ani, în 1992 din presa românească: o știre care m-a înjunghiat: "**Liiceanu trimisese la topit tiraje-care-nu-se-vînduseră din Cioran, din Monica Lovinescu, din**

Virgil Ierunca și... din Paul Goma". La scurtă vreme am aflat: din Goma nu era precizat că au fost distruse "tiraje care nu se vânduseră", ci... *tirajul*, scurt.

I-am telefonat lui Liiceanu: nu a putut să-mi explice, trebuia să plece urgent la... Paris - însă nu ne puteam întâlni, trebuie să facă un salt la Londra... Să vorbesc cu Sorin Mărculescu, fostul meu coleg de facultate (prima), adjunct al lui Liiceanu. Nu am reușit: și el era extrem de ocupat, dar lasă, mă cheamă el... Prin mătușa Anei mi s-a confirmat din mai multe surse - ziaristice - că Liiceanu, împanicat de ceea ce i se reproșase (*că nu citise, înainte de a edita volumul Culoarea Curcubeului*), apoi de năvala minerilor chemați de Iliescu să instaureze democrația suedeză, fugise la... Paris, întrebându-ne și pe noi care sunt formalitățile de îndeplinit pentru a cere azil politic în Franța, însă nesuflând o vorbă că, înainte de Mineriadă dăduse dispoziția de a retrage **Culoarea...** din librării (după o zi sau două de la introducerea). Mie, autor nu-mi spusese nimic - la sfaturile Berindeiului și a Adameșteancăi : «Goma are gură mare și se află...» - ce "se află", oameni buni? Că o carte a mea fusese oprită de la difuzare? Însă când m-am plâns, într-un text publicat în *Timpul* din Iași, de *trimiterea la topit a unui volum de mărturie*, mi-a sărit în cap intelectualitatea rezistentă, curată, acuzându-mă de calomnie!, în fruntea indignațelor mase fiind... Gabriela Adameșteanu, legendara scriitoare anicomunistă. Liiceanu, vinovatul - sau: bănuitul - nu mi-a dat niciodată răspuns la întrebarea, repetată:

«Ai dat la topit, ai distrus cartea **Culoarea curcubeului** ?»

Numai prin intermediari (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Adameșteanu, Sorin Mărculescu, Kleininger, Ioana Crăciunescu, Pruteanu, D.C. Mihăilescu) a catadicsit să-mi "răspundă" în modul său, unsuros, asudos, laș, mincinos, liichenic acuzându-mă - el pe mine! - că îl calomniez.

A trebuit să aștept douăzeci de ani până ce *doi* scriitori mari și lați ("Doii" nefiind Liiceanu și Monica Lovinescu, nici Liiceanu și Adameșteanu) să aibă sinucigașul curaj de a accepta să scrie negru pe alb adevărul-adevărat, anume: *Liiceanu, în iunie 1990, retrăsese din comerț, depozitase volumul de mărturie Culoarea... - pe care, în 1992 îl trimisese la topit.*

1992-1997

O perioadă extrem de activă a apărătorilor-justificatorilor lui Liiceanu. I-am spus: campanie-inversă și nu am exagerat. Ținta atacurilor bine dirijate, nu chiar din umbră, de Monica Lovinescu, pusă în ordine de bătaie de Gabriela Adameșteanu prin revista 22, organa sa proprie și personală, vorba lui Dinescu, a fost agresatul, nu agresorul; "topitul", nu topitorul cărții; Goma, autorul, nu Liiceanu, editorul și distrugătorul cărții de mărturie despre *Anul 1977 la Români* (repet: **Culoarea curcubeului** fusese lăudată cu o lipsă de jenă... jenantă pentru mine de Liiceanu și de Pleșu, în vizită la noi, cu 2-3 ani înainte de "revoluție", iar după ce primul devenise director de editură, mi-o solicitase, el.)

Nu eram un adversar pe măsura Colosului din față: Divizia Blindată de tip sovietic, alcătuită din politrucii de rang mare, ca imundul Brucan, ca Șarpele cu clopoței: "Tovarășul Cîmpeanu de la CC", ca Celălalt Șarpe (cu ochelari) tâlharul Măgureanu, căruia filosoful Liiceanu i se adresa cu "Domnul Măgureanu" și îl invita la dezbateri despre "libertate" - sub steagul roșu dat la întors, pe care scria, citeț: **GDS-Humanitas-22**, grupare binecuvântată-consiliată de Monica Lovinescu și introdusă în toate

interstițiile ceaușismului secesc de către prietenul meu Mihnea Berindei. Dealtfel - am aflat, ca de obicei, cu un an-doi mai târziu: reunită în alte scopuri, extrem de culturale, la Sibiu, elita intelectuală a României a dezbătut urgenta chestiune a... toxicității lui Goma, descoperită de Monica Lovinescu încă “înainte de Revoluție”, dar necombătută la timp (deși încercase, vezi **Jurnal de Căldură-Mare**). Ei bine, intelectualitatea Patriei se simțea obligată să ia măsuri împotriva... - nu a securiștilor, a beluștilor CC-iști deveniți az’ noapte consilieri în materie de libertate, de democrație; nu contra neocenzorilor (dintre scriitori!), nu a impostorilor, a hoitarilor și nu împotriva “disidenților-de-aseară”; nici împotriva cameleonismului atâtor - prea multor - “pozitivi” lăudați la microfonul Europei libere : Sorescu, Buzura, Blandiana, ci a lui Goma, rămas acum și mai singur și mai hulit (“pentru intransigența inadmisibilă”, pentru “calomnierea Revoluției Române, pretinzând a fi un putsch rusesc”, pentru “atacarea, la grămadă, a bunilor și a răilor”), mai grav: “pentru calomnierea strălucitului intelectual Gabi (nu Adameșteanu, ci Liiceanu), cel care a adus atâtea servicii culturii și mai ales literaturii române...” (**Culoarea curcubeului** nefiind literatură, ci mărturie, se excludea singură din rândurile, vorba tovarășilor scriitori anti...gomiști - printre ei, Monicii și Sanda Stolojan).

Ce era de făcut cu Goma, cel care numai rău ne face?, s-au întrebat, nu chiar în cor, ci... mai răsfirați smântâniștii culturii noastre rezistente-prin-ambuscare-pe-sub-lavițe. Se zice că Pleșu a sugerat să nu mai fie discutat în presă “Cazul Goma”, gurile rele atribuie Monicăi Lovinescu paternitatea genialei soluții de... destrămare:

«Să nu mai fie comentat în presa literară, nici în bine, nici în rău; **este contestat, să fie și tăcut**»

Și (și) tăcut am fost. Noroc (“noroc”...) de “Scandalul jurnalelor” de la Nemira...

1997

În februarie (1997) au apărut primele trei volume ale **Jurnalului**, la Nemira, sub bagheta lui Dan Petrescu. Și a început a doua Campanie condusă de veșnic juna veterană anticomunistă, de sub țolul lui Bălăiță de la CC: G. Adameșteanu, prin organul 22, împotriva mea.

Am mai scris, repet: bravii scriitori români au fost mobilizați sub stindardul mincinos: «S-o apărăm pe Monica Lovinescu de calomniile infamului Goma!», însă toți trupeții, de la Alex Ștefănescu la Ioana Pârvolescu, de la Pruteanu la D.C. Mihăilescu, de la strălucitul ceșos Buduca la inexistentă “Bianca Balotă” - și Ed. Reichman, Alain Paruit, Geta Dimisianu (aceștia patru din urmă trimitându-mă la spitalul de nebuni, însă nu ca prin mahalalele patriei: «Du-te la Mărcuța!», ci mai contimporan: «La Psihiatrie»), erau animați de sfânta datorie de a sări în apărarea (sic) Monicăi Lovinescu doar... de-formă, de-fond profitând - cinstit ! - de ocazie, *pentru a plăti polițe (personale) lui Goma, pentru ceea ce scrisese el despre ei, nu despre Monica Lovinescu:*

Alex Ștefănescu pentru că îl surprinsesem în uniformă fulgerător schimbată, la ordinul lui Liiceanu (după câțiva ani de cronici favorabile, trecuse la atacuri furibunde, prostești împotriva mea); D.C. Mihăilescu, fiindcă îl atacasem în chiar unul din Jurnale (**Unde am greșit?**) pentru că explicase de ce refuză să comenteze cartea lui M. Nițescu despre *Prolet-cultism*, iar el, slugă ascultătoare a bulibașei Liiceanu consumase un pogon de revistă, pentru a inventa păcate inexistente ale mele - **apoi**, consecvent-

foc, recunoscuse față de Dan Petrescu: «Goma are dreptate în 90% din cele relatate», o fi avut, dar scrisese, dacă nu contrariul, atunci altceva... etc etc.

Campania a cunoscut prelungiri - prin “aporturile” surprinzătoare, ale *prietenului* Paul Barbăneagră (o continuare a unui interviu dat odioasei *Dilema*), a *prietenului* Mircea Martin, o bâiguială tremuricioasă și minci-noasă despre “calomniile la adresa lui Liiceanu”, cea mai gravă fiind afirmația că cel care îmi editase o carte și imediat o retrăsese, apoi o trimisese la topit...asudă din abundență, eliminând, nu săruri, ci: săuri (pluralul de la *său*).

Concluzia (sic) Campaniei Jurnalelor a oferit-o Monica Lovinescu prin intrata în bibliografia obligatorie a declarației:

«Regret că l-am cunoscut pe Paul Goma»

Nu spontană și nici, “personală”, cum s-a crezut o vreme, ci sugerată de cuplul infernal Gabriela Adameșteanu-Gabriel Liiceanu: ei citiseră înaintea Monicăi **Jurnalele**, îi telefonaseră pe dată la Paris, în panică indignată, povestindu-i că Goma o descrisese ca pe o intrigantă, ca pe o grijulie doar de cariera sa, la Europa liberă, etc etc, și îndemnând-o, somînd-o să dea o declarație desființatoare - după care *s-a* trecut la redactarea (telefonică) a “răspunsului”. Iar Monica Lovinescu, *fără a fi citit ceea ce co-oltenii săi pretinseseră că scrisesem*, a “dictat replica” înmormântătoare.

O încercare de a-mi da lovitura de grație (“definitivă”, după expresia literatului ucenic fidel al Ivașcu, turnător de pușcărie, putrezitor de “conștiințe”): N. Manolescu, prin editorialul nu mai puțin celebru ca “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma” - și tot atât de penibil - : **«Adio domnule Goma»**.

Prin acesta Niki al Monicăi mă anunța că nu va mai publica nimic din textele mele în *România literară*, moșia lui tată-său, iar istoria mă va scote pe fărăș, ca pe o gănganie și mă va... Am uitat ce proorocea Manolescu că-mi va face, mie, istoria ceea, dar țin minte ce mi-a făcut el în...

...2005

Băiat hărnicuț, perseverent în mișelii, N. Manolescu nu s-a mulțumit cu cât îmi făcuse. Nu știi care dintre sfetnicii săi turnători cu condicuță (Z. Ornea? H. Zalis? - Ivașcu decedase) îl sfetnicise să se spele de acuzația de antisemitism (în realitate: de analfabetism: ditamai Manolescul confunda *antiisraelismul* cu *antisemitismul*, îl comenta pe Garaudy ca un elev de primară). Eticheta lipită și de fruntea lui de către lombrozianul escroc Max Katz îi cauza pe la carieră, deci trebuia înlăturată, negată, anume: să organizeze el, Manolescu o demascare (pentru antisemitism!), în care să joace rolul antisemitizatorului puitor la zid al altui “coleg de breaslă”: Goma...

Că tot nu mă lichidase (în fine: nu chiar de tot...) a profitat de turnătorul lui Zalis, potrivit căreia... Comunitatea evreiască ar fi fost indignată de publicarea unui fragment de **Jurnal 2005** în revista *Viața românească*. Astfel, dintr-un foc, Niki a împușcat doi iepuri, al doilea: Liviu Ioan Stoiciu (cu care el, președintele Uniunii Scriitorilor avusese o... mică neînțelegere de fond). Neuitând că avusese discuții “colegiale” (de ștergere a antisemitismului din propriul dosar), atât cu ambasadorul american Taubman - cel care reprezenta, în România, interesele Israelului - cât și cu Rodica Gordon, ambasadoarea Israelului, veghind la respectarea legilor Holocaustului - cu ajutorul literaților Ornea și Zalis, a fost înscenată, la Uniunea Scriitorilor, antisemitizarea lui Goma și... legionarizarea lui L.I. Stoiciu!

Ce simplu! Ce masă de manevră oitica (asta venind de la Miorița) membrime a Uniunii Scriitorilor! Au fost suficiente câteva câteva cuvinte balmăjite ale lui Manolescu, alte cuvinte - ne-bâlbăite, dar și acelea mincinoase al inginerului Gârbea-Imaginatul (“în **Jurnalul 2005** numărând 700 pagini, autorul folosește de 124 ori cuvântul antisemit *evreii*, accentuat, adică toți evreii!”), că Goma și Stoiciu au și fost condamnați și pedeșiți (Goma nu a avut de unde să fie dat afară - Stoiciu, da, de la *Viața românească*).

Nu mai lungesc pomelnicul pătimirilor mele pricinuite de “colegii” scriitori, de “prieteni” mei, spre bucuria lor că este adevărat delirul-de-persecuție.

Domnule Varujan Vosganian,

Ca unui membru al conducerii Uniunii Scriitorilor Români, vă sugerez să-mi propuneți un leac împotriva delirului-de-persecuție de care sufăr de 41 ani:

Acesta este, sigur: **cartea**.

Am suferit de copil, în Basarabia, sub ocupația rușilor care au ars modesta bibliotecă școlară din Mana, apoi în refugiu, în Ardeal, apoi ca adolescent, elev la Sibiu și Făgăraș, ca student la București am trăit “epurărilor”: **distrugere a cărții**. Le ofer colegilor-persecutori ai mei ocazia de a “repara” (ce cuvânt neîncăpător!) câte o părticică din răul făcut, prin culturala cruciadă a lor împotriva păgânului de mine, participând activ, prin minciuni, acuzații, calomnii, dar și **prin tăcere**, care este nu doar “de aur” ci și **de-complicitate** la expulzarea mea din țară și din literatura română.

Colegii mei, scriitorii, m-au atacat acolo unde este vulnerabil un scriitor: **la carte**. M-au împiedecat să-mi scriu cărțile, toate pe care le-aș fi putut scrie, mi-au măcinat timpul (doar timpul? - în tentative de a mă apăra și de a-mi apăra familia de Răul Absolut), iar cele așternute cu chiu cu vai pe hârtie, fie mi-au fost denunțate la cenzură, la partid, la frații noștri “americani” ca fără valoare, mincinoase, negaționiste, antisemite și condamnate la inexistență - nu am mai înșirat volumele respinse “dulce”, fără cuvinte, altele decât conspirativele: «Știi tu...», «Vrei să-mi pun ștreangul de gât?», «Ești nebun?» «Scrie și tu altă carte...»; apoi volumele întâi acceptate, apoi răzgândite: **Ușa noastră cea de toate zilele**, cea denunțată de Ivasiuc, respinsă de Preda, fiindcă: «Dacă te-ai dat la Tovarășa...»; volumele **Scrisori și Articole**, nu doar acceptate dar *comandate de Liiceanu (spre bucuria mea...)*, apoi... Apoi, prin gura colegului din prima facultate Sorin Mărculescu, adjunct al său, explicația orbitor de lămuritoare dată împluternicitei mele la București : «Nu avem hârtie...», și, numaidecât, pe alt ton: «Dar manuscrisele rămân proprietatea noastră, Paul nu are dreptul să le propună altor edituri, că-l dăm în judecată...»; la editura Alfa, unde Augustin Frățilă deschisese, cu mine (prin **Roman intim**), o colecție, “continuată” cu Buzura, cu Țoiu - dar nu cu Goma, cel care îi predase de un an alte trei titluri...

Ziceam, deci: confrății scriitori mă loviseră unde știau că doare, că se poate muri din o astfel de rană: **cartea**.

Ei, bine, prin **carte** (a mea, fiindcă eu nu am sabotat nici o carte, a niciunui autor în scurta, dar semnificativa mea activitate de editor în Franța) să-și plătească vina de a fi atacat **cartea** altuia:

Nicolae Manolescu : să editeze pe cheltuiala sa volumele pe care le-a denunțat ca “antisemite”:

- **Săptămâna Roșie** : 50 000 exemplare
- **Jurnal 2005** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2006** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2010** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2011** (acesta) : 20 000 exemplare

Gabriel Liiceanu

- **Culoarea curcubeului** ediție completă: 50 000 exemplare
- **Soldatul câinelui** : 30 000
- **Jurnal 2009** : 20 000

Gabriela Adameșteanu

- **Jurnale 1-3, Nemira** 30 000
- **Jurnale 4-6, Dacia** 30 000

Horia Gârbea

- **Jurnal 2005: 20 000**

Silviu Lupescu

- “**Culoarea curcubeului, «Bărbosul»** - ediție completă, nu ciuntită ca cea din 2005, 20 000 exemplare
- **Din calidor** ediție nouă 30 000 exemplare

Dan C. Mihăilescu

- **Jurnale 1-3** 25 000 exemplare

“Radu Ioanid”

- **Săptămâna Roșie** 30 000
- **Patimile după Pitești** 30 000
- **Basarabia** 30 000

Mihai Shafir

- **Basarabia** 30 000
- **Justa** 30 000

Andrei Oișteanu

- **Săptămâna Roșie** 30 000
- **Din Calidor** 30 000

Carmen Mușat, I.B. Lefter

- **Săptămâna Roșie** 50 000

M.D. Gheorghiu,

- **Săptămâna Roșie** 30 000

Augustin Buzura

- cel care a distrus din ordinul impostorului Wiesel volumul de documente “Situția evreilor di România 1939 - 1941”;
- cel care - cu toate că eu, în 1972, îl propusesem

spre publicare, la Gallimard, el director al Fundației Culturale România, auzind că mă întorc în țară, a urlat isteric:

«Goma nu va publica nimic, în *editura mea*» (o manie la maramureșeni: editurile la care lucrează, fie și ca directori sunt considerate proprietate (vezi-l și pe Ivasiuc);

- cel care controla (și financiar) revista *Contrafort* de la Chișinău, a interzis lui Vasile Gârneț și lui Vitalie Ciobanu de a publica texte de Goma;

- cel care, invitat la o emisiune TV organizată de Maria Sipoș despre Goma, a răspuns:

«Nu este momentul (sau cazul?) să fie discutat, acum, Goma!»

- **Din Calidor** 30 000

- **Arta refugii** 30 000

- **Bonifacia** 30 000

Gabriel Andreescu

- **Săptămâna Roșie** 30 000

Șt. Agopian

- **Ostinato** - ei, da, este vorba de titlul cacațavencit de către marele comic Agopian al romanului cu care mi-am făcut intrarea în lume. Ce-ar fi dacă i-aș batjocori și eu titlul cărții dragi lui astfel: “Tatache de Cacatifea?” 33 000 exemplare

Varujan Vosganian

- **Alfabecedar** 22 000 exemplare.

Precizez: aceste ediții - vor purta mențiunea:

“Cărți sabotate, condamnate de «colegii» mei, scriitori români - Paul Goma”

și vor fi distribuite gratuit bibliotecilor școlare, comunale, orașenești de pe ambele maluri ale Prutului, iar cele comercializate vor fi puse în vânzare la o treime din costul lor.

Se înțelege: autorul nu va primi drepturi (de autor).

I-am făcut loc în această listă a compensației suferințelor mele ca scriitor și recentului meu prieten : - “colegi” eram de multă vreme, dar nu a fost vizibilă colegialitatea - Varujan Vosganian.

Pentru eforturile sale din a 24-a oră în favoarea mea, îi fac un cadou nu atât de otrăvit pe cât pare: re-editarea **Alfabecedarului**, în să zicem: 22 000 exemplare (din care 10 000, vor fi distribuite gratuit bibliotecilor școlare, comunale din dreapta Prutului, 10 000 celor din stânga Prutului, iar restul de 2 000 vor fi puse în vânzare la o treime din prețul curent)

Prin urmare nici autorul, nici editura nu va câștiga nimic, ci doar viitorii cititori.

Știu că Varujan Vosganian nu se va coborî până la a se... scuza: «De unde atâția bani?», fiindcă îi voi re-aduce aminte că Domnia Sa era prezent - mai mult : în conducerea Uniunii Scriitorilor atunci când Manolescu și aliații săi întru porcării culturalicești și calomnii interesate mă antisemitizase, pe L.I. Stoiciu îl legionarizase și-l alungase de la *Viața românească*,

unde era singurul care lucra, șefu-său Caius Dragomir avînd alte preocupări, toate colaterale, ca să le spun așa - iar Domnia Sa **tăcuse**, deci fusese complice cu Manolescu, Zalis, Ornea, Gârbea la acea imensă ticăloșie.

Bani - destinați editării unei cărți vesele, ca **Alfabecedarul** - va găsi, el, senatorul și finanțistul strălucit, dar mai ales “sustînător[ul] al mișcării de unificare a României și Republicii Moldova, crezând că atât timp cât există două țări (România și Republica Moldova) separate, ‘poporul român va fi ultimul popor care va purta rușinea de a fi divizat de o frontieră artificială’”.

Din aceste motive - unele mai-așa, altele, din contra: mai-și-așa fac apel la Domnia Sa, rugîndu-l să vegheze, să dirijeze, să controleze acest **Fond de contribuții Compensative** (denumire provizorie) pe care îl văd creat în scopul editării cărților mele împiedecate de a apărea și înmormântate prin tăcere.

Alcătuim - soția și fiul meu - o familie prea săracă pentru a sconta pe un câștig de pe urma cărților ucise de co-ciobanii mei mioritici.

A, că ei, vinovații, ei acuzatorii fără probe, ei, aplaudatorii pedepselor-prin-nepublicare a cărților numite, vor refuza indignați o asemenea propunere : probabil-sigur. În afară de o ardere-la-pungă (mai ales la oltenii Manolescu, Liiceanu, Adameșteanu, harpagoni de legendă) ar semnifica și **recunoașterea că au greșit (cel puțin), când m-au calomniat și pedepsit pentru cărți.**

Ne-acceptarea nu mă va mira: doar suntem în România, țară a tuturor posibilităților: un mizerabil denunțator plătit cu arginții vânzării ca Nicolae Manolescu nu-și va recunoaște păcatele, în cazul meu: crimele - scaunele obținute prin înșelăciune : președinte al Scriitorilor!, prin denunț calomnios : cel de ambasador al UNESCO la Paris (ca să facă, ce?: să asculte ca ultima cătană ordinul căprarului de la Cotroceni, cel care, la rîndu-i, execută directiva telaviviotă de a vota *împotriva cooptării Palestinei în UNESCO*, act care i-a dezonorat pe toți românii rămași încă pe două picioare?), - iar mai înainte, tot sub stindardul culturii și moralei dâmbovițeline și al teologului Bakonsky, fiul nedesmințit al poetului realist-socialez, de a “ignora” onorarea disidentului chinez, încarcerat pentru că se manifestase ca apărător al drepturilor omului, aceste plăți ale trădării - el le va considera, *cuvénite*, lui, ciobanului care a crăpat cu bâta capul lui frate-său pe când dormea...

Nu-i voi da în judecată pe curajoșii pedepsitori ai mei (fără teamă că vreodată li se va da peste bot, doar ei au fost, vor fi totdeauna **cu Puterea**):

Am fost de două ori învins de “Justiția românească”: când i-am dat în judecată pe călăii securiști - în frunte cu Iliescu și cu Pleșită (și nu *s-a* găsit altă soluțiune de stingere a acțiunii decât declararea mea... decedat, prin procurorul Eduard Ilie), apoi când am intentat proces holocaustizatorilor, cei care mă acuzaseră, fără probe, de antisemitism, principalii vizați: Manolescu, Oișteanu, M.D. Gheorghiu, Carmen Mușat, I. Vianu, Gabriel Andreescu, Boris Mehr, I.B. Lefter fiind apărați de “Biroul de avocați Mușat & Asociații”, după numele securistului Gheorghe Mușat, tată (ori soț) al șefesei revistei *Observator Cultural*, tribună a antisemitizării mele, prin securistul-sionist “R. Ioanid” - altfel ar fi motivat judecătoarea Anton inocența acuzaților, prin faptul că, în România libertatea de expresie le este respectată calomniatorilor oficializați - în nici un caz calomnițiilor?

Voi publica acest Anunț întru apărarea mea?, a cărților mele ?, a dreptății cum o concep eu, împotriva profitorilor, impostorilor, hoitarilor-autori-de-cărți, prin mijloacele aflate la îndemână, iar de la Domnia Voastră,

Domnule Varujan Vosganian voi aștepta cât va fi să fie răspunsul cuvenit.
Vă salută,
Paul Goma

NOIEMBRIE

Marți 1 noiembrie 2011

Cu chiu, cu vai am terminat de corectat Jurnal Octombrie. Am tras la el ca în jug. Încă n-a fost instalat, însă mi-am avertizat fetele de întârziere.

*

Ieri Palestina a fost cooptată cu majoritate zdrobitoare de voturi în UNESCO. Printre cei vreo 14 *nu-iști*: România. Nici nu vreau să mă gândesc la "politica externă" aliniată la USA, dar dirijată de Israel. Mă întreb - cu justificată curiozitate veninoasă; ce va fi exprimat - prin votul său hotărât! - Manolescu, reprezentantul țării noastre? Cum, ce? Al doilea vot *pentru* Israel, *împotriva* Palestinei! Nu degeaba m-a antisemitizat Niki al Monicăi, pentru a fi el, des-antisemitizat de către Taubman și Gordona (mă mai întreb: ce "firme" își vor fi deschis aceștia în România, după mandatele glorioase, ambii în slujba Holocaustului?). Precedentul ambasador israelian, i-am uitat numele, făcuse ce făcuse precedentu-său; își deschisese o micuță afacere: nu se lăuda Perez că Israelul a cumpărat și România? În care caz, Manolescu, pentru serviciile aduse "cauzei", va putea pretinde cetățenia israeliană și o invitația la Neptun convenită scriitorului israelian de expresie română Nicolae Manolescu.

*

40 din cele 58 de state din consiliul UNESCO au votat în favoarea aderării, patru s-au opus și 14 s-au abținut. Împotriva s-au pronunțat SUA, Germania, România și Letonia.

*

Casa Albă consideră "prematur" și contraproductiv" votul în favoarea admiterii "Palestinei" în cadrul UNESCO, informează AFP, potrivit Mediafax.

În această chestiune Casa Albă a gândit ca Sami Damian: «Nu-i momentul...» - să fie publicată cutare proză normală (ca de pildă cea cu care încercase Gabriela Adameșteanu să debuteze în *România literară*;

Ca Buzura: «Nu-i momentul...» - să se discute despre Goma la o emisiune TV animată de Mariana Sipoș, prin 1993;

«Nu-i momentul... »- să fie inclusă în dezbateră organizată de Marius Oprea perioada 1940-1946 din Istoria României, nici cea "de după Revoluție" - cum propusese Goma, dar domnul Radu Ioanid ne-a explicat că s-ar supăra rușii, americanii, evreii".

*

Le Monde:

Le plan secret d'Olmert pour un Etat Palestinien raconté par Condoleeza Rice

En juin 2007, en présence de Condoleeza Rice, le premier ministre israélien Ehoud Olmert et le président de l'Autorité palestinienne Mahmoud Abbas conviennent de se revoir pour discuter d'une "solution à deux Etats".AP/ODED BALILTY

L'ancienne chef de la diplomatie américaine Condoleeza Rice assure dans ses mémoires que l'ancien premier ministre israélien Ehoud Olmert a fait en mai 2008 une proposition secrète incluant un Etat palestinien avec des lieux saints placés sous tutelle internationale. Dans son ouvrage, à paraître, Mme Rice écrit que M.Olmert était prêt à offrir aux Palestiniens, dirigés par Mahmoud Abbas, quelque 94 % de la Cisjordanie avec des terres en échange des colonies israéliennes.

JÉRUSALEM ADMINISTRÉE PAR UN "COMITÉ DE SAGES"

Dans son plan, il y aurait eu deux capitales, une pour Israël dans Jérusalem-Ouest et une pour les Palestiniens dans Jérusalem-Est, avec un conseil commun dirigé par un maire israélien et un adjoint palestinien. Quant à la vieille-ville de Jérusalem, elle aurait été administrée par un "comité de sages" de Jordanie, d'Arabie saoudite, de l'Autorité palestinienne, des Etats-Unis et d'Israël. "Est-ce que j'ai bien entendu ? Je me suis posé la question, écrit Mme Rice au moment de se souvenir de sa réaction de l'époque. Le premier ministre israélien est-il bien en train de dire qu'il va diviser Jérusalem et mettre en place une instance internationale pour superviser les lieux saints ?" Et Olmert aurait permis à 5 000 Palestiniens de retourner sur des terres qui appartiennent dorénavant à Israël.

RENCONTRE OLMERT-ABBAS

Mme Rice raconte également qu'elle a ensuite présenté la proposition de M. Olmert à Mahmoud Abbas, le lendemain. Ce dernier a tout de suite commencé à négocier, écrit-elle en précisant qu'il ne voulait pas accepter le retour de seulement 5 000 Palestiniens sur les quatre millions de réfugiés, et la responsable américaine d'organiser une rencontre entre MM. Abbas et Olmert. En septembre, selon Condoleeza Rice, M. Olmert a donné à M. Abbas une carte mettant en évidence ce que seraient les frontières d'un Etat palestinien.

"Tous les autres éléments étaient toujours sur la table, y compris la partition de Jérusalem. M. Olmert avait insisté pour qu'Abbas signe tout de suite", raconte-t-elle, selon les extraits présentés à la presse. "Quand les Palestiniens ont soulevé des objections, demandant à consulter leurs experts avant de signer, Olmert a refusé de lui donner la carte, écrit l'ancienne diplomate, Olmert craignant manifestement des fuites. Le dirigeant israélien m'a dit que lui et Abbas étaient d'accord pour faire venir leurs experts le lendemain. Apparemment cette rencontre n'a jamais eu lieu."

Ehoud Olmert avait déjà révélé dans ses propres mémoires, publiés début 2011, qu'il avait proposé en 2008 aux Palestiniens une tutelle interna-

tionale sur le "bassin sacré" incluant la vieille-ville et les lieux saints de Jérusalem.

Miercuri 2 noiembrie 2011

Ziua aniversară a lui Filip. La Mulți Ani, Fiule!

*

Ieri am primit de la Varujan Vosganian mesajul:

“Draga domnule Goma,
Asa cum banuiam, soția și fiul Dvs. au, de asemenea, cetatenia româna. Acum chestiunea se pune doar a reînnoirii unor acte de identitate expirate. Problema e ca, dacă în ce privește redarea cetateniei, ea se putea face de către noi, prin inițiativa parlamentara, în ce privește reînnoirea actelor, e o procedura lipsită de orice conotație politica. Am avut o discuție, din nou cu ambasadorul nostru. El spune ca, fiind vorba de pasapoarte biometrice, e nevoie de o fotografie specială cu un aparat anume, care se afla la sediul ambasadei. Dacă o sa fiti de acord, o sa-i dau coordonatele Dvs. pe internet, ca sa va caute pentru a vedea în ce mod se poate rezolva problema, în asa fel încât sa nu fiti nevoit sa va deplasati. În ce privește, inasa, pe fiul Dvs. , cred ca el nu are nici o opreliste, asa cum e în cazul dvs., sa solicite, potrivit procedurilor în vigoare, pasaportul românesc la sediul ambasadei. În alta ordine de idei, peste doua sapt. avem consiliul USR și intentionez sa pun în discuție reintegrarea Dvs printre membrii noștri, urmând ca apoi sa facem și aceasta propunere privind indemnizatia de merit. În măsura în care acceptati, fireste. Cu prietenie.”

*

Viața lui Ion Antonescu, scrisă de un evreu

Scriitorul Teșu Solomovici (77 de ani) este autorul primei biografii complete a mareșalului Ion Antonescu

„Mareșalul Ion Antonescu - o biografie" de Teșu Solomovici aduce, conform autorului, o perspectivă inedită, care îi va nemulțumi și pe istoricii români, și pe cei evrei.

Cartea „Mareșalul Ion Antonescu - o biografie", apărută la Editura Teșu, urmărește în 812 pagini firul vieții mareșalului Ion Antonescu, de la nașterea sa (2 iunie 1882) și până la moarte (1 iunie 1946). Teșu Solomovici prezintă greșelile istorice pe care le-a făcut mareșalul Antonescu, printre care se numără și deportarea evreilor în Transnistria, abordează problema bolilor lui Antonescu și a falsului proces prin care a fost condamnat la moarte. Teșu Solomovici a declarat pentru „Adevărul", într-un interviu-fluviu, că au fost presiuni din partea istoricilor evrei și români, ca această biografie amănunțită a lui Ion Antonescu să nu fie publicată.

Adevărul: **Domnule Teșu Solomovici, câți ani ați lucrat la această carte?**

70 de ani. La vârsta de 7 ani am fost dat afară din școala românească,

din cauza măsurilor antievreiești luate de Ion Antonescu, noul conducător al României și atunci a început povestea. Practic, am început să scriu imediat după Revoluția din 1989, deci aproape două decenii. Volumul este gata de aproape opt luni de zile, dar, din cauza sfaturilor „tovărășești” și anumitor presiuni, am tot întârziat s-o tipăresc. Mărturisesc sincer o anumită teamă, pentru că știu sigur că această carte va displăcea conaționaliilor mei și anumitor categorii de români.

În ce constau aceste temeri?

În general, există o falie între marii istorici ai României și istoricii evrei, în ceea ce privește felul de a-l percepe și de a-l analiza pe conducătorul României, mareșalul Ion Antonescu. Această falie este alimentată și adâncită de faptul că unii văd în el doar un monstru, animat de o ură bolnavă față de evrei, iar ceilalți îl privesc ca pe un erou absolut al lumii românești. Practic, ar trebui să existe o linie de mijloc, pentru că niciodată Antonescu nu va putea fi exclus din istoria României și niciodată nu va putea fi modificată statura sa în mentalitatea românească. Pentru că, dând ordin armatei române să treacă Prutul, Antonescu a răspuns unui deziderat popular românesc. Era un război prin care Antonescu încerca prin forța armelor să repare o nedreptate istorică făcută pe plan diplomatic, răspunzând unui act vizibil de agresiune al Moscovei roșii, prin raptul Basarabiei și al Bucovinei de Nord, care sunt vechi și reale părți din trupul României. În sensul acesta, Antonescu s-a înscris în mentalul românesc ca un erou.

Ce informații care n-au mai fost publicate până acum ați adus în această biografie a lui Ion Antonescu?

Am descoperit documente importante care atestă **rolul primordial pe care l-a avut Ion Antonescu în campania militară a trupelor românești împotriva armatei maghiare și ocuparea Budapestei. Am fost surprins cum această campanie strălucit gândită și executată de Ion Antonescu a fost lăsată în obscuritate, aproape uitată. Antonescu nu i-a stimat pe unguri și îi acuza de toate uneltirile posibile împotriva neamului românesc.** Fără să țină seama de voința occidentală, el a făcut tot ce a fost posibil ca trupele române să continue ofensiva, să ocupe Budapesta și să le dea ungarilor o lecție dureroasă de neuitat.

Au fost întâlniri istorice, secrete, despre care ați scris în premieră?

Am fost surprins să constat din unele documente aproape necunoscute, cât de strânse erau legăturile generalului cu șefii Ambasadei Germaniei, în zilele premergătoare alungării regelui Carol al II-lea și preluarea puterii, și concomitent cu șefii Partidelor Istorice, Iuliu Maniu și Gh. Brătianu. La Mănăstirea Bistrița unde fusese exilat de regele Carol al II-lea, generalul Ion Antonescu nu era un izolat. Ofițerul superior german Gerstenberg îl vizita asiduu, și împreună au pus la punct debarcarea regelui. După un SOS lansat de Carol al II-lea, în drumul de la Mănăstirea Bistrița la Palatul Regal, Antonescu a avut o întâlnire secretă cu Iuliu Maniu. Ei au discutat, desigur, despre debarcarea regelui. Cartea mea pune în evidență, puternic, acest aspect nou. Regele Carol al II-lea a fost păcălit de Antonescu; acesta nu a avut niciodată dorința să-l salveze pe rege.

A avut mareșalul discuții cu oameni-cheie, evrei?

Nici despre întâlnirea sa cu Șef-Rabinul Alexandru Șafran nu s-a știut nimic. L-am descoperit pe Vlad Davidescu, fiul colonelului Radu Davidescu, șeful Cabinetului Militar al mareșalului. Nimic nu se mișca, nimeni nu avea acces la mareșal fără aprobarea lui Radu Davidescu. Fiul său mi-a relatat cum într-o zi Șef-Rabinul Alexandru Șafran a bătut la ușa casei

lor și colonelul Radu Davidescu a concretizat întâlnirea rabinului cu mareșalul. E o mărturie deosebit de importantă pentru că există istorici evrei care neagă existența acestor întâlniri. De altfel, mărturia fiului colonelului Radu Davidescu confirmă cele scrise de Marele Rabin Șafran în memoriile sale.

De ce v-ați simțit dator să scrieți această carte?

În primul rând pentru că, paradoxal, dacă eu trăiesc, eu trăiesc pentru că la 13 octombrie 1942, Antonescu s-a împotrivit și a anulat ordinul ca toți evreii să fie predați naziștilor. La această dată erau pregătite trenurile care trebuiau să faciliteze deportarea tuturor evreilor din România către Auschwitz. Și Antonescu a spus nu, spre turbarea naziștilor, care n-au avut ce să facă. Din acel moment, orice deportare a încetat. Antonescu n-a făcut acest lucru din dragoste pentru evrei. A fost un gest care a izvorât din legitimitatea lui de conducător al României și din dorința de a demonstra că România nu este la cheremul Germaniei naziste. Volumul îl prezintă pe Antonescu nu ca pe un monstru, ci ca pe un om, ca pe un român și militar care și-a iubit enorm țara. S-a crezut providențial și a săvârșit o serie de fapte mari, pe care România și le va aminti, dar și greșeli de neiertat.

Sifilisul, boala misterioasă a mareșalului Antonescu?

Cartea deschide perspective noi și în chestiunea „bolii misterioase” a mareșalului. Teșu Solomovici a pus pe masă toate versiunile posibile și a observat interesul subiectiv al celor care au analizat aceste boli. În toți anii războiului, pe perioade scurte sau mai lungi, mareșalul a suferit de boli mai mult sau mai puțin grave. Rapoartele privind starea sănătății mareșalului l-au îngrijorat pe Führer, care i-a trimis la București pe câțiva dintre cei mai buni specialiști din Berlin și din Viena. Hitler bănuia chiar că Antonescu era otrăvit, de aceea i-a trimis Conducătorului român propria sa bucătăreasă.

Există două surse care s-au păstrat ca prin miracol: cele șase volume-folio cu Registrul istoric al guvernării lui Ion Antonescu și cele trei volume-folio ale Jurnalului lui Ion Antonescu, ambele salvate de un arhivar care le-a ascuns atunci când toată Arhiva Antonescu a fost luată de ruși, după căderea regimului antonescian. „Am bifat toate zilele când mareșalul nu s-a simțit bine, când era gripat, când a rămas acasă fiind suferind - ele sunt multe. Am făcut lista medicilor care l-au consultat și l-au îngrijit. Foarte greu s-a putut stabili un diagnostic”, spune Teșu Solomovici.

Declarații inventate

Adversarii lui Antonescu vorbeau cu satisfacție de un sifilis vechi și netratat, din tinerețe, înainte de Primul Război Mondial. În memoriile sale, fruntașul legionar Șerban Milcoveanu îl citează pe Antonescu. Mareșalul ar fi spus că „demitate națională îi interzice ca străinii să vadă că are sifilis”. Așa că nu s-a tratat și ar fi învins boala, prima oară, „prin voință”. Dar, în ianuarie 1941, înainte de războiul cu legionarii, sifilisul terțiar ar fi reapărut.

„Evident, povestea aceasta este o invenție a memorialistului care ar vrea să sugereze că dacă nu ar fi apărut reacțiile sifilisului terțiar, generalul Antonescu nu i-ar fi lichidat pe legionari. Nu, mareșalul nu a fost bolnav de sifilis. Cum a putut un om mereu cu temperaturi de peste 38 de grade să conducă țara românească și să fie comandantul sutelor de mii de soldați angrenați în teribilul război din Est, asta e o altă problemă”, încheie Teșu Solomovici.

Fragmente din cartea „Mareșalul Ion Antonescu - o biografie” de Teșu Solomovici:

„Ca în mai toate ședințele Consiliului de Miniștri, mareșalul se războiește cu incompetența, cu specula, hoția. Acum e și mai vehement, pentru că hoții au furat Armata.

- Fură toți, jidanii, germanii, românii, grecii, toți puși pe căpățuire!, strigă furios mareșalul. Uitați-vă la Malaxa, câștigă bani cu lopata de pe urma războiului, nu?”

„Vreau să le mulțumesc în numele Patriei recunoscătoare, pentru că continuă să se bată. Lupta va fi lungă, lupta nu va fi pierdută. Să aibă credința în Cruce și ochii la stindarde. Să fie siguri că niciodată un șef n-a putut fi mai alături și mai mândru de soldații ei, cum sunt eu, mareșalul Ion Antonescu, de ei, și nicio Țară mai recunoscătoare față de luptătorii ei, ca a noastră față de ei.”

Reuben Markham, un ziarist englez de la „Christian Science Monitor” transmitea ziarului său, imediat după execuție, o versiune care va deveni legendară: „Când a venit clipa execuției, mareșalul însuși a dat comanda plutonului de execuție să tragă. Soldații s-au dovedit mai nervoși decât el. (...) Băieții, aflați la câțiva metri de el, cu degetul pe trăgaciul armei, se uitau în ochii lui strălucitori, tremurau puțin. Când au tras, mareșalul a căzut, dar nu era nici mort, nici inconștient. Ridicându-se parțial, a întins mâna dreaptă către călăi și a strigat: «Trageți din nou, băieți, trageți!». Ei bine, au tras iar și iar, și un ofițer l-a răpus cu un foc de revolver.”

Domnule Teșu Solomovici, care sunt greșelile istorice pe care le-a făcut Ion Antonescu și care i-au alterat imaginea?

Una dintre ele este că a continuat războiul dincolo de Nistru, până în munții Caucazului și stepele Stalingradului. A ținut alianța cu Germania nazistă și implicit a intrat în război nu numai cu Rusia sovietică, ci și cu Statele Unite ale Americii, cu Anglia, Franța, Canada, Australia, Noua Zeelandă, cu toată lumea democrată. Iar a doua greșală este că a dat curs puseurilor lui antisemite, care au provocat multă jale pe ulița evreiască. Vreau să mă înțelegeți clar: nimeni nu este dator să-i iubească pe evrei. Dar nimeni nu are dreptul să le ia viața sau să semneze legi care să-i prigonească, să-i deporteze, să-i marginalizeze. Este exact ce a făcut Antonescu. Odată cu instaurarea la putere, el s-a înscris în curentul antisemit al epocii, care pornea de la Berlin, de la Hitler. Și-a însușit această ideologie antisemită, traducând-o în legi prigonitoare. Din acest moment, el a intrat în rândurile criminalilor de război. Nu evreeii au inventat acest termen de „criminal de război”. Termenul a fost emis și a intrat în discursul juridic de către tribunalul de la Nürnberg, care a judecat crimele naziștilor. Se spune că procesul lui Antonescu din mai 1946 a fost o farsă, că a fost ilegal, că a fost condus din umbră de consilieri sovietici. Implicit, decizia de condamnare a lui la moarte este nedreaptă și ilegală. Dar orice tribunal din lume care ar fi respectat litera legii n-ar fi putut să dea un alt verdict, care era consecința logică a înfrângerii naziștilor și a victoriei Aliaților. De altfel, Antonescu se aștepta la acest verdict, iar singura lui dorință era să moară ca un soldat, adică să fie împușcat de un pluton de soldați și nu spânzurat ca tâlharii.

Versiunea dumneavoastră asupra adevărului a fost contestată de istorici?

De-a lungul anilor, eu am intrat în dispută cu câțiva istorici evrei de frunte ai timpului, printre care și **Jean Ancel**, socotit cel mai important istoric evreu al Holocaustului din România. *El nu-i iubea pe români, dar nu avea respect nici pentru evreimea română. Era de formație culturală bucovineană, iar evreeii bucovineni nu au avut respect pentru lumea românească. Ei s-au socotit de cultură germană, ochii lor fiind ațintiți spre Viena și Berlin. Jean Ancel a dat curs acestui dispreț față de România. El a subscrib cu entuziasm acelei fraze emise de Hannah Arendt, un istoric evreu american, care a spus că România a fost țara cea mai antisemită din lume. În scrierile lui, Ancel a vrut să dovedească acest lucru. Ori, să vezi România o țară mai antisemită ca Germania lui Hitler sau mai antisemită ca Ungaria,*

Polonia sau Ucraina... Eu am atras atenția asupra viziunii viciate a lui Ancel. El a mai făcut ceva ce un istoric cinstit nu face. A scris o carte despre Pogromul de la Iași, în care s-a străduit să demonstreze că Antonescu a fost inițiatorul, conducătorul și manipulatorul tuturor celor întâmplate la Pogromul de la Iași. Ceea ce este o prostie. Să-l acuzi pe Antonescu că ar fi manipulat ca un oarecare șef de bandă... Lui nu-i era deloc greu pur și simplu să semneze un decret și în 2-3 zile toți evreii ar fi fost deportați. Nu trebuia să inventeze, să manipuleze, ca să fie omorâte câteva mii de evrei.

E o decizie pe care a luat-o mareșalul Ion Antonescu și care îl demonizează?

Transnistria. Deportarea evreilor într-o zonă pustiită de război, unde nu exista posibilitatea să se hrănească, să se cazeze sau îngrijire medicală. Mulți evrei au murit din cauza bolilor. Transnistria a fost transformată într-un fel de cimitir, nu numai al evreilor din Basarabia și Bucovina, ci și al evreimii din Ucraina și din Transnistria. Se apreciază că ar fi între 180.000 și 250.000 de evrei care au murit împușcați de germani, de trupele române, de localnici sau de bandiți, din cauza bolii, a foametei și a lipsei medicamentelor.

În carte îl citați pe Emil Cioran, care spune despre Antonescu că, deși a fost nebun, a salvat viața a cel puțin 600.000 de evrei români și că ar trebui să existe un monument în Israel care să-i pomenească numele. Sunteți de acord cu aceste afirmații?

Și în acest punct am avut un conflict îngrozitor cu Jean Ancel, istoricul. Eu am publicat în ziarul „Ziua” o pagină întreagă cu aceste lucruri scrise de Emil Cioran. Și am arătat că în Israel nu există nicio statuie a lui Antonescu. Nici nu e posibil acest lucru. Cioran era convins că dacă nu există, e o lipsă de recunoștință a evreilor față de omul care le-a salvat viața. Și cu Cioran a avut loc o schimbare la față. El, din ardentul publicist prolegionar, la maturitate a devenit mult înțelegător cu soarta poporului evreu.

Ați avut de suferit după apariția cărții?

Câteva fragmente din carte au fost publicate de-a lungul anilor. *N-a existat un articol despre Antonescu și Holocaust care să nu fie atacat violent mai ales de către istorici conaționali. Discutând despre Antonescu, eu am emis sintagma „Holocaustului asimetric” din România. Am fost surprins să văd ce soartă a avut evreimea română din acei ani. Într-un fel au trăit evreii din vechiul regat (Transilvania de sud, Muntenia, Moldova, Dobrogea) și evreii din Transnistria și Transilvania de nord, ocupată de fasciștii unguri. Evreimea din Transilvania de nord a murit aproape în întregime în cuptoarele de la Auschwitz, evreimea din Transnistria a murit de foamete, gloanțe și boli, iar cea din vechiul regat a rămas aproape în întregime în viață. Și a avut posibilitatea să învețe la școli evreiești, a avut spitale și chiar un teatru. Caz unic în istoria Europei ocupată de naziști. Este un fenomen care se leagă de viața lui Antonescu și eu am subliniat acest lucru. Cred că viziunea mea va stârni din nou controverse. Mă aștept din nou să fiu acuzat de negaționism și că vreau să-i ridic un monument lui Antonescu. Au fost presiuni ca această carte să nu apară. De aceea, vreme de opt luni de când e gata, n-am dat-o la tipar. Dar mi-am zis că o s-o public, orice s-ar întâmpla.*

Dumneavoastră chiar l-ați întâlnit pe Ion Antonescu, pe când aveți zece ani...

Locuiam pe strada evreiască din orașul Focșani, iar la capătul acesteia era comenduirea militară. Spre sfârșitul războiului, după înfrângerea de

la Stalingrad, Antonescu s-a gândit la o ultimă linie de rezistență a armatei române, pe linia Nămolosa-Focșani-Galați. Acolo s-au construit multe caze-mate, iar tatăl meu a fost concentrat la această linie. Noi, copiii, ne jucam pe stradă și am auzit că vine Antonescu. Am fugit către coloana de mașini și de motocicletele și l-am văzut coborând din mașină pe cel pe care îl cunoșteam din ziare. Și mi s-a părut că, pentru o clipă, privirile noastre s-au intersectat.

"Am certitudinea că am scris o carte cinstită și chiar dacă unora le va dispăcea, sper că va fi apreciat efortul meu de a nu mistifica și de a respecta adevărul."

Teșu Solomovici scriitor

Ce lucruri noi putem afla despre viața personală a mareșalului?

Există multe noutăți de ordin istoric în cartea mea, ele se referă la aproape toată existența mareșalului. De pildă, nimic nu se știe de vizita pe care a făcut-o cuplul Ion și Maria Antonescu la Piramide, în Egipt, imediat după ce s-au căsătorit. Așa-i că nu ați citit până acum despre această promenadă amoroasă?

A existat o legătură amoroasă între Ion Antonescu și Olga, frumoasa soție a generalului Constantin Prezan, comandantul Armatei române?

A existat! S-au păstrat scrisori scrise de unul altuia de cei doi amorezi.

A influențat această legătură amoroasă cariera militară a lui Ion Antonescu?

Cătuși de puțin! Am putea spune că dimpotrivă. Prezan nu a ținut seama de cancanurile lumii, l-a prețuit enorm pe tânărul său colaborator, despre care se spunea că trăiește cu soția sa, i-a încredințat misiunile cele mai importante, dar la grade l-a avansat cu încetinitorul. Poate tocmai pentru a nu se bârfi că a fost înaintat în grad la intervențiile amantei. Ceea ce nu l-a împiedicat pe Antonescu să intre într-un teribil conflict cu Guvernul și comandanții armatei atunci când mareșalul Prezan, pensionat, trăia, relativ, în mizerie.

Cartea relevă date noi privind relațiile dintre Ion Antonescu și Mișcarea Legionară?

Antonescu nu a fost complet imun la fascinația legionară. Fotografia cu Antonescu și Căpitanul Mișcării legionare Corneliu Zelea Codreanu schiind împreună în Munții Bucegi spune multe. Cei doi s-au întâlnit adesea, dar asociația lor a fost „artificială”, nu „organică”, cum spune istoricul Constantin C. Giurescu, care i-a cunoscut bine pe amândoi. Generalul iubea „ordinea”, legionarii nu respectau Legea. Desigur, flirtul legionarilor cu generalul urmărea un singur scop, să înobileze Legiunea cu înalta emblemă militară ce-o reprezenta Antonescu. Întâlnirile Antonescu-Codreanu nu au dus la niciun rezultat, deși generalului îi plăcea Căpitanul. De succesul Căpitanului, Horia Sima, generalul era oripilat. După lichidarea Rebeliunii legionare și fuga lui Horia Sima, Antonescu s-ar fi exprimat că a scăpat de o mare belea.

Cine este Teșu Solomovici

Autorul cărții, Teșu Solomovici, s-a născut în 1934, la Focșani, unde a învățat la școala evreiască. A absolvit Facultatea de Filologie din București. A fost ziarist la publicațiile „URSS azi”, „Scânteia Tineretului”, „Munca”, „Flacăra”, „Contemporanul”, „Gazeta Literară”. Implicat în evenimentele legate de Revoluția Maghiară din 1956, a fost arestat de Securitate, exmatriculat din Facultate, exclus din UTM, dat afară de la ziar,

cu interdicție de a mai publica în presă. A emigrat în 1964 în Israel, unde a lucrat la Biblioteca Universității din Tel Aviv și a devenit Președintele Centrului Cultural Israeliano-Român din Tel Aviv. Refuzând colaborarea cu Securitatea, i s-a interzis până în 1989 intrarea în România. A fost corespondent pentru Israel și Orientul Mijlociu la „Prima TV” și „Realitatea TV” și la cele mai puternice ziare românești. Este autorul unor volume printre care se numără „Istoria evreilor din România”, „Evreii și Securitatea”, „Mircea Eliade și Evreii”.

Sunt impresionat de *evoluția* lui Teșu Solomovici. Am scris și am subliniat: “evoluție” fiindcă în urmă cu puțini ani, gândea și scria *altfel*. Am avut și un fel de polemică (el, de pildă, combătându-mă, afirma că evreii din Basarabia avuseseră o atitudine doar... “neconvenabilă” față de armata și civilii în retragere, nu așa cum scrie Goma: “inadmisibilă”)... Eu replicasem că **inadmisibil** fusese comportamentul evreilor atacatori, nu modul în care prezentasem eu un fapt istoric..

În fine, trecem. De astă dată m-a impresionat conflictul cu Ancel și explicarea lui Teșu: intransigentul era mincinos, falsificator, *pentru că era...* “evreu bucovinean”, iar “*evreii bucovineni au fost totdeauna antiromâni*”! Cam scurt *pentrucăul*.

Uite, eu nu mersesem până acolo până unde mersesem cu evreii unguri și cu evreii ruși care, în ciuda persecuțiilor sângeroase ale stăpânilor au dovedit că *mai importantă pentru ei era apartenența la un mare popor... decât spiritul justițiar*, vezi tratamentul violent diferențiat la care i-au supus pe Horthy și pe Stalin, mari călăi ai evreilor (dar și mari stăpâni), după război față de un călău... mult mai mic: Antonescu. Să-mi revizuiesc “atitudinea” față de Norman Manea, cel care, după cum afirmă Teșu Solomovici despre evreii bucovineni, îi urăște pe români din toată inima lui de **cronicar mincinos** al tragicelor evenimente, cu toate că știa bine, de la tatăl său, că nu autoritățile românești i-au deportat pe evreii din Bucovina și din Herța, ci autoritățile germane?

Să mă mai gândesc, însă nu-i o ipoteză de înlăturat.

*

I-am trimis lui V. Vosgianian scrisoarea (inclusă în Jurnal Octombrie 2011) și un succint răspuns la mesajul de ieri.

“Domnule Goma, sincer nu știu ce să vă răspund la această întrebare. În adresa pe care mi-a transmis-o Ministerul Justiției ca fiind primită de la MAI sub semnatura directorului general al Direcției Generale a Pasapoartelor scrie ca ultima mențiune în dreptul dvs, la evidentele MAI, este din 20.11.1978, când se spune " la expirarea termenului de sedere în străinătate nu s-a înapoiat, ramanand ilegal în străinătate." Nu există, spun dansii, nici o mențiune privind retragerea cetățeniei. În alta ordine de idei, azilul politic acordat de

Franta nu excludea calitatea dvs. de cetatean roman. Poti sa ceri azil politic fara sa pierzi automat cetatenia romana. Cunosc numeroase cazuri. Dumneavoastra aveati statut de azilant, nu de apatrid“.

La scurt timp răspunde la sugestia mea din Scrisoare:

“Draga domnul Goma,

Acum am citit si restul mesajului, inclusiv conditiile dvs. privind reeditarea cartilor dvs. Socotesc solicitarea dumneavoastra corecta din perspectiva autorului care a fost lovit in ce avea el mai de pret. Va rog, inasa, sa ma credeti, ca interventia pe langa atatea persoane dintre care majoritatea nu sunt editori, pentru a va tipari cartile depaseste disponibilitatea mea de a va putea fi de folos. Eu nu sunt familiarizat cu relatiile pe care le-ati avut de-a lungul anilor cu acesti oameni si poate ca n-as sti sa gasesc cele mai bune argumente in favoarea sustinerii acestei propuneri. In ce ma priveste pe mine, sunt gata sa sustin publicarea titlului pe care mi l-ati incredintat. Va previn, inasa, ca tirajul pe care l-ati indicat, aume 50 000 de exemplare, este excesiv pentru capacitatea de absorbtie de astazi a pietei romanesti. Nu cred sa fi existat carte beletristica scrisa de un autor contemporan care sa fi ajuns la astfel de tiraje (deja cateva mii de exempare vandute este un record).

Inteleg, asadar, ca trebie sa opresc demersul pentru reintegrarea dvs in URSS pana cand domnii Manolescu, Liiceanu etc. nu vor accepta sa sustina financiar sau sa contribuie la editarea volumelor dvs. imi manifest speranta ca acest lucru se va putea intampla.”

I-am răspuns:

Nu v-am cerut...“interventia pe langa atatea persoane dintre care majoritatea nu sunt editori, pentru a (...) tipari cartile depaseste disponibilitatea mea de a va putea fi de folos”...,

...Ci doar să vegheați, să dirijați acest Fond de contribuții Compensative (denumire provizorie)” - prin doar prezența Dvs. Nu v-am cerut să-i “executați pe datornici”, dar ei să stie că mai există și alții care știu.

Va salută,
Paul Goma

P.S.

Mi-ați dat, fara sa vreți, înca o idee de atac la adresa celor răi. Așadar va rog: nu opriți demersul, cum îi ziceți, continuați-l, fara teama ca aceștia vă vor acuza de... complicitate cu mine...

*

L'adhésion palestinienne à l'Unesco sera lourde de conséquences, estiment les médias américains

LEMONDE.FR Î 31.10.11

L'Autorité palestinienne a demandé officiellement sa reconnaissance par l'ONU.AP/MOHAMMED BALLAS

Dans sa quête de reconnaissance internationale en tant qu'Etat, la Palestine vient de remporter une importante victoire à l'Unesco. Le conseil exécutif de l'organisation des Nations unies pour l'éducation, la science et la

culture a en effet approuvé, lundi 31 octobre, par quarante voix sur cinquante-huit, la demande d'adhésion de la Palestine, qui devient donc membre à part entière. Pourtant, la Palestine comptait parmi ses opposants les Etats-Unis, qui n'ont cessé de faire barrage.

Dans un article d'analyse paru le 23 octobre, le journaliste du New York Times Steven Erlanger cite la directrice générale de l'Unesco, Irina Bokova, qui avait déclaré que l'agence onusienne était "au cœur des intérêts sécuritaires des Etats-Unis". Selon elle, les Etats-Unis n'ont naturellement pas "intérêt à se désengager du système de l'ONU". Et le journaliste de conclure: "l'ironie est que l'administration Obama approuve et a fortement soutenu Irina Bokova. Mais les juristes au département d'Etat ne voient pas d'issue à ces lois de 1990 et 1994". Ces deux lois américaines interdisent le financement d'une agence spécialisée des Nations unies qui accepterait les Palestiniens en tant qu'Etat membre à part entière en l'absence d'accord de paix avec Israël. La contribution financière des Etats-Unis à l'Unesco représente 22 % du budget de l'organisation.

A Ramallah, des milliers de Palestiniens défilent pour soutenir la reconnaissance de leur Etat par l'ONU, mercredi 21 septembre. Abbas Momami / AFP L'ancien sénateur américain et actuel président de la fondation des Nations unies, Timothy E. Wirth, rappelle dans une tribune publiée dans le Los Angeles Times que le président Bush avait "multiplié les efforts pour rejoindre l'Unesco en 2003". Selon lui, la reconnaissance de la Palestine par l'Unesco entraîne de fait une "perte d'influence dans les grandes négociations internationales". Mais l'échec américain à trouver une solution diplomatique au dossier palestinien révèle un recul certain de l'administration Obama. Dans le magazine Foreign Policy, la journaliste et chercheur Rami Khouri observe la "confusion américaine et sa baisse de crédibilité dans son incapacité à faire barrage à la reconnaissance d'un Etat palestinien par l'ONU". Selon elle, "dans ce nouveau monde dans lequel nous entrons, les Palestiniens agissent et Washington réagit", ce qui, selon elle, atteste du recul du pouvoir et de l'influence de la puissance américaine au Moyen-Orient. Au profit de l'Autorité palestinienne ? Mme Khouri cite le professeur de l'université de Los Angeles, Saree Mikdisi, qui relève un certain "embarras" de Mahmoud Abbas face au "pouvoir et à l'autonomie" dont il dispose.

SOUTIEN DE LA POSITION OFFICIELLE

Mais la presse américaine, dans son ensemble, soutient sans surprise la position de l'administration Obama opposée à la démarche d'adhésion à l'Unesco de l'Autorité palestinienne. Dans un éditorial tranché au titre sans équivoque, "La Palestine ne doit pas rejoindre l'Unesco", le quotidien conservateur Washington Times est catégorique : "Il n'y a pas et il n'y a jamais eu un pays appelé Palestine". Et selon l'éditorialiste, Sonia Bloomfield, "le terroriste et chef palestinien Yasser Arafat a inventé un peuple qui n'a jamais existé". Le très influent éditorialiste de CNN et Time, Fareed Zakaria, prend clairement position contre la démarche palestinienne. Dans un éditorial, il explique : "Il n'y a qu'une seule façon de voir émerger un Etat palestinien. Seulement si les Israéliens donnent leur accord. Ils ont la terre, ils ont les armes, ils ont l'argent". L'éditorialiste, qui précise qu'il est favorable à une création d'un Etat palestinien, met en garde contre la démarche "unilatérale" de Mahmoud Abbas. Selon lui, la seule stratégie à adopter doit être "bilatérale". Mais pour Richard Haass, le président du groupe de réflexion Council on Foreign Relations, c'est bien "la frustration et le désespoir" qui guident la démarche du leader palestinien.

Le président palestinien Mahmoud Abbas à la tribune des Nations unies à New York, le 23 septembre 2011. REUTERS/MIKE SEGAR

Dans une tribune parue dans Time, il prédit le lourd prix à payer d'une "victoire" palestinienne à l'Unesco : "Les Israéliens pourraient rendre la vie des Palestiniens encore plus difficile en renforçant la sécurité, en étendant les colonies... L'autre risque : l'aide américaine. Les réactions d'Israël et des Etats-Unis pourraient bien mettre en danger le succès de l'économie palestinienne qui a prévu de croître de 7 %". M. Haass anticipe également les pertes du côté américain et israélien avec l'impact diplomatique que cela pourrait causer dans ce Moyen-Orient compliqué. Outre un renforcement du sentiment anti-américain, pourtant atténué depuis les révolutions arabes largement soutenues par Washington, "cela pourrait mettre en péril le traité de paix entre l'Egypte et Israël de même qu'entre Israël et la Jordanie".

*

România a votat împotriva aderării "Palestinei" la UNESCO - presă 1 Noiembrie 2011 de OVIDIU PETROVICI

MAE: România a votat "abținere" legat de aderarea "Palestinei" la UNESCO PE ACEEASI TEMA

MAE: Am votat împotriva aderării Palestinei la UNESCO, ar fi antepunțare pe subiect analizat de Consiliul de Securitate

Washingtonul consideră "prematură" decizia de admitere a "Palestinei" în cadrul UNESCO

Palestiniienii au fost primiți în UNESCO

SUA și-ar putea suspenda finanțarea și participarea la UNESCO, dacă Palestina devine membră

România s-a pronunțat împotriva admiterii "Palestinei" în UNESCO, în cadrul votului derulat luni la Paris, în Conferința Generală a UNESCO, informează site-ul postului Radio Netherlands, scrie Mediafax.

România, Statele Unite, Germania, Canada, Cehia și Lituania au votat împotriva admiterii "Palestinei" în cadrul UNESCO, în timp ce state precum Italia și Marea Britanie s-au abținut de la vot.

Aproape toate țările arabe, africane și latino-americane s-au pronunțat pentru aderare. Drept rezultat, Organizația ONU pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a decis luni admiterea "Palestinei" ca membru cu drepturi depline al agenției ONU.

Casa Albă a comunicat că votul în favoarea admiterii "Palestinei" în cadrul UNESCO este "prematur" și contraproductiv". "Votul în favoarea admiterii Autorității Palestiniene în cadrul UNESCO este prematur și contraproductiv în contextul eforturilor comunității internaționale pentru ajungerea la o pace completă, corectă și durabilă în Orientul Mijlociu", a declarat Jay Carney, purtătorul de cuvânt al Președinției americane. La rândul său, Guvernul israelian consideră că admiterea "Palestinei" în cadrul UNESCO îndepărtează perspectivele ajungerii la un acord de pace.

Pe 7 octombrie, România votase împotriva recomandării de a atribui "Palestinei" statutul de stat cu drepturi depline al UNESCO, însă Consiliul Executiv al organizației aprobase recomandarea cu o majoritate covârșitoare.

"România consideră că UNESCO nu ar trebui să se antepunțare într-o chestiune care se află în prezent în analiza Consiliului de Securitate al ONU, care este unul dintre organele decizionale principale ale organizației și, totodată, responsabil principal în ceea ce privește menținerea păcii și

securității internaționale", preciza MAE pe 7 octombrie. Potrivit Ministerului de Externe, în acest moment, prioritară este reluarea negocierilor directe între cele două părți, conform declarației Cvartetului din 23 septembrie.

"Soluțiile în Procesul de Pace trebuie să rezulte din negocieri între părțile direct implicate, cu sprijinul Cvartetului. România nu susține inițiativele unilaterale, care pot afecta semnificativ cursul Procesului de Pace, indiferent din ce parte vin acestea", explica MAE în 7 octombrie".

*

Nétanyahou tenterait de mobiliser pour attaquer l'Iran, Téhéran réagit LEMONDE.FR avec AFP

Le premier ministre israélien, Benyamin Nétanyahou, et son ministre de la défense, Ehoud Barak, tentent de lever l'opposition d'une majorité de ministres contre une attaque visant les installations nucléaires iraniennes, a indiqué, mercredi 2 novembre, le quotidien Haaretz.

Le chef d'état-major des forces armées iraniennes, le général Hassan Firouzabadi, a aussitôt déclaré que l'Iran ne resterait pas sans bouger. "Les Etats-Unis savent que toute attaque du régime sioniste contre l'Iran produira de sérieux dommages, non seulement contre ce régime mais aussi contre les Etats-Unis", a-t-il affirmé, ajoutant : "Nous sommes totalement préparés et sommes prêts avec les équipements adéquats à punir toute erreur" de la part d'Israël.

PRESSIONS ÉCONOMIQUES

Lundi, M. Barak avait démenti des informations des médias israéliens selon lesquelles il aurait d'ores et déjà pris la décision avec M. Nétanyahou d'attaquer l'Iran, malgré l'opposition des chefs de l'armée et du renseignement. Selon le journal israélien, *la majorité des membres du "forum" des huit ministres les plus importants, est, elle aussi, opposée à une telle opération. Seuls MM. Nétanyahou, Barak et le ministre des affaires étrangères Avigdor Lieberman soutiennent "l'option militaire" contre l'Iran.*

En revanche, le ministre de l'intérieur et chef du parti ultra-orthodoxe Shass, Elie Yishai, Dan Méridor (ministre chargé des services de renseignement), Benny Begin (ministre sans portefeuille), Moshé Yaalon (ministre chargé des affaires stratégiques) et Youval Steinitz (finances) sont contre. Selon ces opposants, Israël doit continuer à tenter de mobiliser les pays occidentaux pour exercer des pressions économiques sur l'Iran dans la mesure où l'Etat hébreu ne peut pas se permettre d'agir militairement seul sans coordination avec les Etats-Unis.

TÊTES NUCLÉAIRES

Haaretz, citant des ministres et des hauts responsables de la défense et des affaires étrangères, affirme que le rapport que doit rendre public l'Agence internationale pour l'énergie atomique (AIEA) le 8 novembre sur le programme nucléaire iranien aura "une influence décisive" sur le gouvernement israélien.

Israël, ennemi juré de la République islamique d'Iran, et les pays occidentaux accusent cette dernière de chercher à se doter de l'arme atomique sous couvert d'un programme nucléaire civil, ce que Téhéran dément. L'Etat hébreu est considéré comme une puissance atomique dans la région mais il n'a jamais ni confirmé ni nié avoir des têtes nucléaires. Israël a testé mercredi avec succès un système de propulsion de fusée à partir de la base de Palmahim au sud de Tel-Aviv, a annoncé le ministère de la défense. La radio publique citant des experts militaires étrangers a pour sa part indiqué qu'il

s'agissait d'un missile balistique sur lequel il est possible d'adapter des têtes nucléaires.

*

Paris condamne la décision d'Israël d'accélérer la colonisation LEMONDE.FR avec AFP Î 02.11.11

Paris condamne la décision du gouvernement israélien de relancer rapidement la colonisation à Jérusalem-Est. "La colonisation, tant en Cisjordanie qu'à Jérusalem-Est, est illégale au regard du droit international et constitue une menace pour la solution des deux Etats", a ainsi rappelé Bernard Valero, porte-parole du ministère des affaires étrangères.

Après l'admission de la Palestine au sein de l'Unesco, le gouvernement de Benyamin Nétanyahou a de immédiatement annoncé plusieurs mesures de rétorsion envers la Palestine, dont la construction de 2 000 logements supplémentaires à Jérusalem-Est.

"Nous appelons le gouvernement israélien à s'abstenir de mettre en œuvre ce projet et de façon plus générale, à mettre un terme à la colonisation", a ajouté le Quai d'Orsay.

Un discours que reprend à son compte Berlin, qui a pourtant voté contre l'adhésion de la Palestine à l'Unesco. "Toutes [les] activités de colonisation, contraires au droit des peuples" doivent cesser, a déclaré Steffen Seibert, le porte-parole du gouvernement allemand.

Londres de son côté s'inquiète d'un "coup grave aux efforts du Quartette [Etats-Unis, ONU, Union européenne et Russie, NDLR] pour redémarrer les négociations de paix" et dénonce des "provocations", par l'intermédiaire du ministre britannique des affaires étrangères William Hague.

Un peu plus tard, c'est Catherine Ashton, qui synthétise ses positions au nom de l'Union européenne. "Nous appelons Israël à revenir sur cette décision", a ainsi déclaré la chef de la diplomatie européenne, avant d'exprimer sa "profonde inquiétude".

PARIS CONDAMNE AUSSI LES SANCTIONS ÉCONOMIQUES

Paris, qui a surpris en votant "oui" lundi à l'adhésion des Palestiniens à l'Unesco, s'est par ailleurs inquiété des sanctions économiques, annoncées dans la foulée par Benyamin Nétanyahou. Le "gel du transfert des taxes récoltées au nom de l'Autorité palestinienne" préoccupe "vivement" la France, a ajouté Bernard Valero.

Ces fonds, d'un montant d'environ 50 millions de dollars par mois, sont prélevés, sous forme de droits de douane et de TVA, sur les produits destinés aux Palestiniens, qui transitent par les ports et aéroports israéliens. "Leur gel serait en effet contraire aux engagements internationaux contractés par Israël et à ses obligations juridiques. Il menacerait en outre les progrès obtenus par l'Autorité palestinienne dans la construction des institutions palestiniennes sur le terrain", rappelle M. Valero.

Cet argent assure 30 % du budget de l'Autorité palestinienne et permet de payer 140 000 fonctionnaires palestiniens.

EN ISRAËL, L'HEURE N'EST PAS À L'APPAISEMENT

Benyamin Nétanyahou, le premier ministre israélien, se veut radical : la colonisation des territoires palestiniens est "un droit normal", a-t-il déclaré lors d'une cérémonie de commémoration. REUTERS/BAZ RATNER

Et Benyamin Nétanyahou ne donne aucun gage d'apaisement. Mercredi, il a profité d'une cérémonie de commémoration en l'honneur d'un ministre assassiné, pour insister sur " le droit de construire dans notre capitale éternelle", en parlant de Jérusalem. "C'est notre privilège et notre responsabi-

lité pour cette génération et les suivantes [de construire] — pas comme une punition mais un comme un droit normal", a-t-il ajouté, selon le Jerusalem Post.

Du côté des Palestiniens, on condamne cette attitude qui revient "à accélérer la destruction du processus de paix", a déclaré à Haaretz, un porte-parole du président palestinien. Quant aux sanctions économiques, il les juge "inhumaines".

La situation se tend sur le terrain aussi. Mardi soir, une roquette a été tirée de la bande de Gaza vers le sud d'Israël, sans faire ni victime ni dégât, fragilisant un peu plus la trêve instaurée dimanche 31 octobre.

*

Imi scrie Mihai Ciucanu:

De : Mihai Ciucanu <mihaiCiucanu@mail.com>

Objet : Buna ziua

Date : 2 novembre 2011 20:01:14 HNEC

Am citit Jurnalul pe luna octombrie. Cand am vazut scrisoarea lui Vosgianian am ramas circumspect. Pentru mine Varujan Vosgianian e din acelasi aluat ca Radu F Alexandru (acesta a demisionat din grupul interparlamentar de prietenie Romania-Franta din pricina denigrarilor aduse in Franta romanilor - <http://www.romanalibera.ro/actualitate/politica/senatorul-radu-f-alexandru-se-autosuspenda-din-grupul-de-prietenie-cu-franta-din-cauza-denigrarii-romanilor-240500.html>) : intelectuali capabili sa sintetizeze societati perfecte, dar incapabili sa rezolve problemele concrete ale oamenilor. Apoi am ramas uimit de ignoranta crasa, nesimtirea si reaua-credinta. Bunaora, ce am citit pe blogul lui Varujan Vosgianian : <http://vosgianian.ro/?p=1748&cpage=1#comments>

"VarujanVosgianian spune: octombrie 28, 2011 la 8:57 am

@ barosanul

Nu stiu cum a fost cu dna Tariceanu. Lucrurile se complică puțin, caci pentru pasaport e nevoie de un aparat special, ca sa facă poza, si care se găsește doar la sediul ambasadelor. "

Mah, inca o data se vede ca legea este pentru "prosti" (a se citi: saraci; cei slabi, de jos; fara privilegii). Nu stia cum a fost cu dna Tariceanu (in acest moment : fosta...) desi era ministru al Economiei in guvernul Tariceanu. Cu dna Tariceanu a fost asa : a chemat politia la ea acasa sa-si faca buletin. Probabil vantul nu trebuia sa strice coafura, apoi, de ce sa nu beneficiem de privilegiile puterii ?

Cf. http://old.cotidianul.ro/doamna_premier_si_a_innoit_buletinul_la_domiciliu-41724.html http://old.cotidianul.ro/doamna_tariceanu_prea_ocupata_sa_mearga_la_politie_pentru_buletin-41802.html

<<(...) ministrul Internelor, Cristian David, a declarat: "Legea lasa mai multe posibilitati si dupa parerea mea e o chestiune careia i se da inutil amploare. Dar sa fim si un pic obiectivi, dumneavoastra va asteptati ca presedintele sau premierul sa vina sa-si faca buletinul? (subl. mea, M.C.)>>.

Ce-ar mai fi de spus... e o rusine ce se-ntampla. Ma gandesc la ce a scris Soljenitin in Cercul Intai : "Un mare scriitor este, să spunem asa, un al doilea guvern în Tara sa. Si din acest motiv, niciun regim nu i-a iubit pe marii scriitori, numai pe cei mici". Din moment ce statul e condus in continuare de comunisti e logic că nu vă vrea aici.

Am privit omagiul Regelui adus la Opera Romana gandindu-ma la Dumneavoastra. Sa vezi atatea mizerii pe metru patrat : Iliescu, Nastase,

Constantinescu, Geoana, ziaristi infami, etc. Fulgerator mi-am amintit de Pristanda : "Curat constitutional! Muzica! Muzica!" si mi-am zis : Goma e Regele meu! Un Regat format din carti splendide... (ma gandesc la un cantec al lui Lucio Battisti din... 1977 :

"Ho un anno di più e qualcosa in meno, tu").

Vă doresc putere de muncă si sănătate Mihai Ciucanu

P.S. Inca o davada la stadiul de degradare al Tarii e votul impotriva acceptarii Palestinei in UNESCO. Dupa ce ne-am plans atata timp in cartile de istorie de faptul ca nu eram primiti la Congresele unde se hotara (si) soarta noastra, iata actuala conducere (Manolescu?) in ce stil rusinos se manifesta. <http://www.romanalibera.ro/actualitate:mapamond/romania-a-votat-impotriva-aderarii-palestinei-la-unesco-presa-243061.html>"

Joi 3 noiembrie 2011

Aceeași pălărie a Măriei (vorbesc de Buletinul Hidric al "sănătății" mele).

Scrisoarea mea (pe care o voi corecta, fiind plină de greșeli) a fost reprodusă de LIS, în Jurnal (îi mulțumesc), altfel, puținele mesaje primite - cu excepția celui al lui M. Ciucanu - se rezumă la "confirmare". Atât.

Înțeleg: pe de o parte textul e lung; și "spinos", cum trațază Dimisianu tot ce iese din cadrul legendarei sale prudente și trece în teritoriul pericolului, de evitat - curajosnic - cu orice preț.

Pe de altă parte... același defect major: textul e prea lung, apoi oamenii muncii de pe ogoarele literaturii române cotidiene nu cunoșteau "amănuntele" (de unde să le cunoască, ei care se ocupă numai de probleme înalte, nu de proză joasă?), așternute de mine pe hârtia ordinatorului și, până să se informeze dacă scri-sesem adevărul ori, ca de obicei fandacsasem răzbunător, trece mult timp (de-ar trece de tot, ca să nu mai fie obligați colegii - de breaslă - tot un citat din Dimisianu) să opteze... Noi, scriitorii români nu optăm cum ne pro-pune/impune Goma, ce suntem noi: oi?, boi?, persoane fără personalitate?, ci cum ni se directivează de sus, de la conducere, oricare ar fi aceea.

*

Mă așteptam la o reacție acră din partea "Excelenței Sale" Mariana Sipos la Scrisoarea mea către Vosganian, dar nu la asta:

"PENIBIL / JALNIC / IRATIONAL"

Cum se înșeală omul!

Vineri 4 noiembrie 2011

Eram neliniștit, îngrijorat: nu am primit decât vreo cinci

răspunsuri de la prieteni în legătură cu Scrisoarea către Vosgianian. Bineînțeles îmi dădeam - mie - o sumă de explicații, fie a nerăspunsurilor, fie a trecerii peste subiect. Dar nu e plăcut să simți cu toată ființa ta că "ai făcut ceva ce nu se face", ceva cu care îi pui în dificultate pe prietenii cărora le-ai trimis textul. Bineînțeles, nu m-a făcut să mă clatin o reacție ca a Excelenței Sale, dar-însă-totuși.

Am întrebat-o pe Ana; voi fi greșit prin scrisoarea către Vosgianian?

Mi-a răspuns, fără ezitare:

«Nu»

Și m-am liniștit.

Sâmbătă 5 noiembrie 2011

Am avut două bucurii, azi. Oleg Brega a pus pe situl său Curaj Net "Soldatul câinelui", audiobook scoasă de Gelu Tofan, dirijată de Patric (fie-i țărâna ușoară), citită de Viorel Ilișoi. N-am apucat să ascult decât vreun sfert de oră, o voi face în curând.

Apoi... Dar trebuie să re-caut, probabil tot la Brega - este vorba de filmări "contemporane" ale Congresului la care Pîrvulescu l-a... *ne-ales* pe Ceaușescu. Știam de "disidența" tovarășului-just-ca-stânca (sic), însă filmata sală... Sala... Gloata... Massa... Nu am mai văzut un astfel de spirit (sic) de turmă de cornute furioase. Dar disciplinate (citește: *reeducate*).

*

De l'ambiguité d'être "juif"...

Mis à jour le 05.11.11 par Laurent Zecchini

Est-il un dangereux terroriste qui cherche à ébranler le socle sur lequel repose Israël, son judaïsme ? Epingler ainsi cet écrivain israélien récompensé de moult prix littéraires, auteur de plus de vingt-cinq ouvrages traduits dans une quinzaine de langues, qui a fait de l'identité juive la trame de son oeuvre et qui, d'ancien combattant de la guerre de 1948, est devenu un militant pour la paix entre Juifs et Palestiniens, quel soupçon iconoclaste !

Pourtant, à croiser le regard ironique de cet homme de 81 ans, au cours d'une conversation dans son appartement de Tel-Aviv, on sent bien qu'il ne déplaît pas à Yoram Kaniuk de jouer les boutefeux. Tout est de la faute de son petit-fils, Omri, qui un jour lui a dit : "Grand-père, pourquoi tu n'es pas comme moi ?" La femme de l'écrivain étant chrétienne, sa fille n'est pas juive, et Omri, selon la loi rabbinique, ne l'est point ; il est même officiellement enregistré comme "sans religion" sur les registres d'état civil.

Alors Yoram Kaniuk, qui a "toujours aimé la religion juive, comme une mémoire, une culture, une histoire", mais qui ne croit pas en Dieu, s'est mis en tête de devenir lui aussi "sans religion", par "solidari té" avec Omri. Le ministère de l'intérieur l'a éconduit : pas question de remplacer la mention "religion juive" par celle d'"Israélien". S'il voulait "changer de religion",

il devait exciper d'un certificat de conversion à une autre religion.

Mais Yoram Kaniuk ne voulait pas de religion du tout. Son obstination a été payante : le mois dernier, le tribunal de Tel-Aviv lui a donné raison. Il est devenu "sans religion", parce que, a dit le juge Gideon Ginat, "la religion est une liberté dérivée du droit à la dignité humaine". Ce jugement historique a galvanisé plusieurs centaines d'Israéliens ulcérés par un judaïsme perverti par son identification à l'Etat.

"Pour moi, c'était une question de principe, insiste l'auteur de 1948, je voulais vivre dans un pays où la religion est un choix. Or elle est un dogme. Et on ne peut accepter qu'une démocratie soit gouvernée par un dogme, sinon cela mène à l'Iran ou à l'Arabie saoudite." Il va de soi que le parti ultraorthodoxe Shass, qui contrôle le ministère de l'intérieur, voit dans ce jugement une très inquiétante boîte de Pandore, et dans Yoram Kaniuk un dangereux trublion.

D'autant que celui-ci pose la question quasi sacrilège du "Qu'est-ce qu'être juif ?". Jamais cette interrogation existentielle ne s'est posée avec une telle acuité dans un pays où le camp laïque se sent assiégé par les "religieux". Pour Kaniuk, la réponse est claire : "On doit pouvoir être juif sans être de religion juive", autrement dit l'identité juive ne se confond pas avec la religion juive.

Seulement, en Israël, ce ne sont pas les juges ou les intellectuels qui influencent la "halacha", la loi juive, ce sont les rabbins. Et, parmi eux, les ultraorthodoxes, qui exercent, selon l'écrivain, "une véritable dictature sur le rabbinat", faisant du judaïsme "un racisme rabbinique". Le monopole exercé par les craignant-Dieu ("haredim"), qui se traduit par des préceptes rigoristes s'agissant du mariage, du divorce et des enterrements, provoque un début de fronde.

A tel point qu'un nombre croissant de juifs pratiquants optent pour des mariages privés, afin de s'affranchir de la tutelle d'un rabbinat qui dispose de puissants relais politiques, notamment à la Knesset. Le Parlement israélien devra bientôt se prononcer sur la définition officielle d'Israël. L'"Etat juif et démocratique" disparaîtrait au profit de l'"Etat du peuple juif". Certes, un codicille préciserait qu'Israël "a un régime démocratique", mais les priorités sont nettes : juif d'abord, démocratique en sus.

Tout cela conforte la démarche du premier ministre israélien, Benyamin Nétanyahou, qui demande aux Palestiniens de reconnaître Israël comme "Etat juif". L'écrivain Sari Nusseibeh, président de l'université palestinienne Al-Qods, souligne lui aussi l'ambiguïté du terme "juif", lequel s'applique à l'ancienne race des Israélites et à leurs descendants, tout autant qu'à ceux qui pratiquent la religion du judaïsme.

Reconnaître à Israël la qualité d'"Etat juif", souligne-t-il, implique qu'il devienne soit une théocratie, soit un Etat de l'apartheid, et, dans les deux cas, il cesse d'être une démocratie. C'est pour cela que Yoram Kaniuk, auteur du livre culte *Le Dernier Juif*, préfère être "sans religion".

Duminică 6 noiembrie 2011

Abia zi, corectînd ultima variantă a Scrisorii către Vosganian - deja instalată pe internet - constat cât de nesănătos am devenit: zeci de greșeli în text (le voi corecta, când? postum?).

M-am împăcat cu ideea că prietenii care nu au dat nici un semn de viață după ce primiseră Scrisoarea mea către Vosgian (prima variantă, cea din 31 octombrie) nu o vor face acum, după o săptămână de reflecție.

Nu, nu sunt supărat pe ei. Nici măcar amărît nu sunt. Mi-am amintit - am și eu un trecut, pe care nu-l uit, nu-l uit - primele luni din anul 1977, ei, da, atunci-când-cu-drepturile... Și când, naiv, mă așteptam la ceva mai mulți semnatori dintre scriitori decât unicul Negoïtescu? Iar scriitorii nu au venit - alții decât el. De ce? Din același motiv - profund - ca și acum: *în loc să-i atrag spre textul difuzat*, i-am speriat, i-am ținut la distanță, *i-am... alungat de lângă mine*. **Frica** să-i fi lucrat atunci? Poate, însă atunci exista Monstrul Securitate. Dar acum? În ce s-a prefăcut frica de anțărț? În prudentă? Bine, fie și *prudentă* : nu-i un păcat. Numai că *prudenta* - ca și *minciuna, delatațiunea, trădarea, vânzarea de frate* (le-am așezat în ordine crescătoare, mai ușor de ales) nu fac parte din păcatele mărturisibile, ci din cele travestite de timp, uneori întoarse pe dos (în care scenariu vinovatul sunt eu, pentru că eu i-am atras - «în ce m-ai băgat!»). Ca să nu mai pomenesc - o fac ei și încă strălucit - de: «Tocmai mi se stricase telefonul»; «Am vrut din toată inima să semnez, dar și tu: ce idee să stai la mama dracului, în Drumul Taberii...»; «Eram hotărît să vin să semnez, dar ghinion: tocmai atunci soacră-mea și rupt un picior...»

Poți să le reproșezi oamenilor asemenea neprevăzute? Tu să fi fost acela...

Nu-mi ies din minte filmele afișate de Oleg Brega ieri (sau alaltăieri?), cele cu Pârvulescu: nu m-a impresionat “curajul” Tovarășului - un bou din cei răi - ci sala; masele largi. Atunci am primit o lecție despre importanța maselor-populare în istorie... Dacă nu ai posibilitatea să te dai cât mai departe de marșul lor de tanc sovietic, să te ascunzi (în șanțuri anti-car), ești pe loc făcut carne-tocată!

*

Câteva citate din Raport, necunoscute mie:

“În privința măsurilor care trebuiau luate în cazul unor asemenea „trădători”, precum Paul Goma, luările de poziție ale soților Ceaușescu în ședința CPEX din 30 martie 1977, exprimate într-un limbaj buruienos, sunt extrem de relevante.

Nicolae Ceaușescu: „În legătură cu unele probleme privind activitatea măgarului acesta de Goma, care continuă să ia legătura prin telefon, și acum, la Europa Liberă, s-a publicat o listă cu aproape 180 de oameni care au semnat-o (până în acel moment, n. n.).”

Elena Ceaușescu: „Libertatea este libertate, dar pentru a-și bate joc

de popor (sic!), de eforturile lui, pentru aceștia nu există nici un fel de libertate”.

NC: „Trebuie loviți, propriu-zis, fără cruțare. Aceasta ca măsură generală, tovarăși, care să fie luate peste tot unde avem asemenea oameni. Să discutăm pe aceea (sic!), care nu au asemenea manifestații, să-i facem să înțeleagă, să-i determinăm ca fiecare să-și vadă de treabă acolo unde este pus. Cu acesta care este aici, cu Goma, nici un fel de mișcare. Întrerupt telefonul, orice legături, cum încearcă să ia legătura cu ambasadorul, arestat public, pentru spionaj și trimis în judecată. Fără nici un fel de discuții și toți care vor proceda așa. Aceștia care sunt pe lista aceasta, cu organele de securitate respective, o comisie de partid în fiecare județ, să stea de vorbă cu ei, să se vadă dacă este așa sau nu, pentru că nu s-a stat de vorbă cu nici unul și să se procedeze în raport cu poziția pe care o vor avea. Chiar dacă este așa cum se spune aici că ia (sic!) dat telefon, să fie puși în colectivul de întreprindere în discuție, judecați, și ce vor hotărî muncitorii. Dacă vor să-i bata, să-i bata. Să-i lășăm, într-adevăr, pe oameni să-i judece și aici care se dovedesc așa, nu pot rămâne în întreprinderile respective”²⁸.

²⁹ O notă a Securității din 12 martie 1978 menționează că din totalul de 430 de persoane care au încercat sau chiar au reușit să-l contacteze pe Goma, pentru 184 cererea de emigrare a fost aprobată, 170 și-au retras sprijinul, mulți dintre ei luând poziție în public împotriva lui Goma, iar 76 încă își mai mențineau poziția, sperând că li se va aproba emigrarea. Chiar dacă transformarea oricărui protest într-o revendicare personală era o metodă „clasică” a Securității, faptul că aproape jumătate din cei implicați emigraseră deja la data la care a fost scrisă nota arată că pentru ei conta în principal respectarea acestui drept al omului. Vezi Cartea Albă a Securității. Istorie literare și artistice. 1969-1989, București, Presa Românească, 1996, p. 130. Securitatea a mai făcut ulterior o evaluare a mișcării Goma, în care indică o cifră aproximativ identică de persoane (431), care l-au căutat telefonic, l-au vizitat la domiciliu sau i-au trimis scrisori pentru a adera la mișcare. Dintre acestea, 20 erau din sfera „creației literar-artistice”, apreciate de Securitate ca reprezentând „persoane periferice, (...) nereprezentând valori sau nume cunoscute în țară și străinătate”. Vezi „Istoric în problema «Activitatea dușmănoasă desfășurată de unele persoane din domeniile artă și cultură»”, datat de editori în 1980, în Florica Dobre (coord.), Elis Neagoe-Pleșa, Liviu Pleșa, Securitatea. Structuri-cadre. Obiective și metode, vol. II (1967- 1989), București, Editura Enciclopedică, 2006, pp. 525.

Luni 7 noiembrie 2011

Mi-am pierdut speranța într-o ameliorare a (ne) sănătății. Rien ne va plus.

Mă apuc acum să corectez multe greșeli din ultima variantă a Scrisorii către Vosganian.

*

Un mesaj - de la **“maxim05m”** : primit în 7 nov. în legătură cu "Autofilmare 21 : "Istoria" Moldovei fabricată de ocupanți":

“sami bag pula in gura voastra de romani prosti tigani gandoni koncinii ce te fute pe tine de noi moldovenii sami sugi pula tu si toata romania voastra”

Să recunoaștem: “comentatorul” este rus - fiind pătruns de marea cultură de la Răsărit.

Și dac-o fi un plăvan de-al nostru, basarabean rusificat-sovietizat - se cunoaște, nu?

*

Ce aștept acum? Am mai scris: (mă) aștept ca Vosgianian, după o pauză de o săptămână în care a citit, a recitat scrisoarea mea, după ce a consultat forurile, să procedeze ca Tismăneanu : să găsească un pretext (o chestie care nu corespunde “standardelor academice” - ia auzi: Vova Akademikosnicul!), pentru a întrerupe legătura cu mine.

E pesimist diagnosticul? Dumnezeu mi-e martor: vreau ca ceea ce a început Vosgianian să continue, dar nu cum vor tovarășii guvernanți de la Cotroceni, ci cum cred eu că ar fi bine pentru noi, cei-fără-putere, însă mai avînd o bucățică de putință: *cuvântul*. Chiar dacă mulți aud și prea puțini acceptă, prin cuvinte - că au auzit - va rămîne o consolare: am rostit adevărul.

Marți 8 noiembrie 2011

Am cheltuit câteva ceasuri ca să găsesc în **Jurnal octombrie** textul - foarte, nu atât favorabil (este), cât just, în sensul original - scris de Dumitru Ungureanu, publicat în *Argeș*, pornind de la o afirmație a lui Marin Mincu. Năucit de boală, nu mai țineam minte dacă l-am trecut în jurnal sau ba. Ei bine, îl trecusem - și bine făcusem: Mincu observase, după el D. Ungureanu confirmase, că eu debutasem ca autor de literatură (**Ostinato**), că avusesem un comportament normal, ca scriitor, nu mă slujisem de “aura” de disident ca să-mi strecur literatura.

Ce bine-mi pare că am găsit acest text oblojitor (fără a-l cunoaște pe cel original al lui Mincu).

*

Mă privesc ca pe altul și mă cert, mă urechez:

«Ce-i cu tine? Dai în genunchi? Te lași impresionat, chiar culpabilizat de tăcerea prietenilor care, în 8 zile de la trimiterea Scrisorii către Vozgianian nu au răspuns măcar: «Am primit...»?

Ai uitat că astfel ai fost “tratat” de prieteni de-a lungul și de-a latul vieții tale? Să fii mulțumit că nu s-au luat după Excelența Sa Mariana Sipos (nu aveau cum, dar zic și eu), trecînd de la reproșuri că ai sărit peste cal cu “pretențiile”, la acuzația că îl provoci pe dom’ sergent, cum se întîmpla în închisoare? Ai uitat că ești român, că face parte din turma oierească a

supușilor eterni?

Miercuri 9 noiembrie 2011

Am ajuns în 9 noiembrie? Cum de-am uitat să număr zilele, ba chiar ceasurile “aniversare”: calomnii, minciuni securiste, arestări, bătăi, ruperi de oase? Să fie semn că am ajuns la capătul vieții?

Joi 10 noiembrie 2011

Altă noapte foarte grea: cu febră, cu delir.

Nu știu dacă o mai pot ține așa. E greu, foarte greu, dar n-am încotro: trag. Până unde? Până când?

Flori Bălănescu nu a renunțat la «nunta» de la 20 noiembrie, atât că nu au local (“locație” îi spun simpatrioții, mai ales -oatele). Dòr așè, vorba lor, să nu se facă. La urma urmei ce vor face - dacă găsesc locație? Mă gândesc la fetele basarabence: alte nopți pe tren - ca să, ce? Să citească un text, apoi să se întoarcă la ele acasă? Dar poate că lor le va fi benefică “ieșirea” la București, aceasta reprezentînd o excursie peste hotarul Prutului, se mai întîlnesc cu alții, cu altele, schimbă o vorbă-două...

Am primit o scrisoare de la un prieten. Nu amintește nimic de Vosgian, cere informații despre sine, despre care scrisesem în Jurnal. Fiecare vorbește, întrebă despre ce îl interesează pe el.

Nu am să deschid eu vorba cu V.V. Dacă are ceva de comunicat - să o facă. Aștept, nu curios în privința a ce va spune, ci cum anume se va... dezangaja: mă va învinovăți pe mine, că stricasem o relație atât de promițătoare - și numai întru binele meu pornită... Ca de fiecare dată, deși mefient, om fiind, mă gândeam că, mai știi, poate că de astă dată... Ei bine și de astă-dată va fi ca altă-dată, eu fiind cel care dădusem cu piciorul unei ocazii pe care nu o voi mai întîlni... Spre ușurarea prietenului care nu credea că se debarasează de “problemă” atât de curînd și cu atîta civilitate din partea mea...

*

(23sept: 2011 Roncea)

Plagierea scandaloasa a Istoriei lui George Calinescu

de Marin Mincu / **Polemos** (Editura Compania)

Nu stiu daca sunt multi cei care au luat cunostinta de raspunsul pe care i l-a dat, de curînd, N. Manolescu, la Craiova, unui reporter al revistei „Mozaic“ (vezi nr. 2, 2009), cînd a fost intrebat de ce l-a exclus pe Adrian Marino din „lista“ sa. El a afirmat transant, chiar extrem de agresiv, ca acesta „n-a avut nicio idee personala!“. Dincolo de faptul categoric ca acest verdict minimalizator atît de violent asupra importanței lucrărilor hermene-

utului Adrian Marino nu este deloc adevărat, prin efect de bumerang, enunțul respectiv i se poate aplica lui însuși.

Intr-adevăr, în această „istorie critică“, Manolescu n-are nicio idee personală! Până la 1941, el îl „compilează“ foarte cuminte pe G. Calinescu, pe care-l citează de peste 500 de ori (adică, în conformitate cu indicele de nume, îl citează pe 500 de pagini diferite, dar, în realitate, chiar trece de o mie de ori, dacă luăm în considerare faptul că, adeseori, Calinescu este citat de două-trei ori pe aceeași pagină), iar după această dată se împrumută abundant de la unii critici pe care-i citează deformat (Ion Negoitescu, Laurentiu Ulici, Mircea Iorgulescu, Marin Mincu, Cornel Ungureanu) sau aparent polemizează cu alții (considerați de el în mod eronat drept „teoreticieni“), carora le absoarbe buretos ideile.

Probabil pentru a preîntâmpina contestarea, de altfel previzibilă, a metodei sale compilative, în „Introducere“ va susține, defensiv, că „în imensa Istorie a lui Calinescu nu există nicio trimitere la un nume de critic...“. Da, dar Nicolae Manolescu nu este, în niciun caz, egal cu G. Calinescu, care avea o viziune critică proprie și o metodă personală. Apoi, de la început, după cum se poate constata, el își va face un titlu de glorie din asumarea programatică a citării oneste a contribuțiilor critice anterioare. Inițial (cel puțin în volumul publicat în 1990), noutatea auto-proclamată a întreprinderii sale constă chiar în recunoașterea avansării criticii autohtone prin semnalarea corectă a ideilor și judecăților care aparțin altor critici. Când trece de primul volum, însă, N. Manolescu suferă o amnezie surprinzătoare, uitând aproape total principiul deontologic pe care și-l impusese (acela al citării punctuale a predecesorilor). Acum recurge la o subtilă manipulare pro domo a receptării critice contextuale, numindu-i abil doar pe acei critici care nu-i lezează cumva autoritatea și omitându-le numele celor din care se împrumută copios. Date fiind dimensiunile lucrării, nu este prea ușor pentru cineva să reușească să sesizeze toate situațiile în care criticul se folosește de acest procedeu necinstit al depozitării critice flagrante.

Am constatat cu surprindere că până și sintagma atât de discutabilă („istorie critică“) din titlul cărții lui îi aparține tot lui G. Calinescu, care o folosește primul în scrisoarea adresată către Alexandru Rosetti la 23 octombrie 1936: „Te previn că, fără să vreau să cad în exagerări, doresc să fac o *Istorie critică a literaturii române...*“ (Cursivele îi aparțin lui G. Calinescu, textul scrisorii fiind citat de Al. Piru în prefata sa la reeditarea *Istoriei literaturii române de la origini până în prezent*, editura Minerva, 1982.) Este absolut inadmisibil că paternitatea ideii lui Calinescu, cuprinsă chiar în titlul comunicat editorului său, nu a fost recunoscută vreodată public (după știința mea) de către Manolescu. În asemenea condiții, acest rapt, ascuns intenționat, devine un simptom recidivist. De aici rezultă că el încalca voluntar orice etică intelectuală și, deși în alte culturi se respecta această cutumă inviolabilă a proprietății ideilor, în „istoria critică“, orice idee a lui Calinescu sau a altora devine automat a lui N. Manolescu.

Deși s-a vorbit destul de mult despre ambiguitatea acestei „strategii“ etice inacceptabile, n-am înțeles de ce, în numeroasele comentarii critice de până acum (nu tocmai favorabile), s-a evitat să se folosească termenul ce diagnostichează exact acest reprobabil procedeu manolescian, adică acel termen care are o sferă semantică foarte precisă: plagiat.

„Istoria critică“ a lui N. Manolescu

Între plagiarea lui Călinescu și politizarea tendințioasă

0. Premise

Din rațiuni diverse, mi s-a părut inoportun să refer mai devreme asupra Istoriei lui N. Manolescu. Dacă m-aș fi grăbit să intervin printre primii, comentariul meu – oricât de argumentat – ar fi fost probabil integrat unei atitudini subiective, chiar resentimentare, datorită faptului că am fost exclus, ca autor, din această istorie literară. Cum era firesc, am așteptat ca, mai întâi, să se exprime alți critici și mai ales am vrut să văd ce spun cei tineri, care au dovedit că nu se lasă intimidați prea ușor de vreo constrângere exterioară actului critic.

După un interval de aproape un an de la apariția cărții, consider că e normal să-mi expun punctul de vedere în legătură cu problemele insurmontabile pe care le ridică, la noi, după 7 decenii de la publicarea Istoriei lui G. Călinescu, un asemenea gen de angajare critică. Personal nu mai pledez pentru astfel de lucrări individuale ce se înscriu într-o etapă anterioară, „romantică“, aș zice, a evoluției criticii europene. Am spus cu alte ocazii că, în a doua jumătate a secolului trecut, locul istoriilor literare a fost luat, în celelalte literaturi, de instrumente mai pragmatice și mai percutante, cum ar fi dicționarele de autori sau antologiile comentate.

Chiar dacă eu cred că sintezele scrise de un singur critic sunt depășite, este bine să ne reamintim care era statutul lor genetic/funcțional în perioada afirmării literaturilor naționale și să vedem dacă acesta mai corespunde orizontului de așteptare actual. Faptul că asemenea produse critice nu mai apar de câteva decenii indică lipsa lor de funcționalitate. Dar, în același timp, ilustrează și imposibilitatea ca un singur critic să răspundă, astăzi, la toate cele trei cerințe indispensabile pentru a putea finaliza o lucrare de o asemenea anvergură : intuiție (pentru o omologare justă a valorilor), metodă (pentru a argumenta valabilitatea intuițiilor) și talent epic (pentru a realiza coerența construcției critice). Nu trebuie să se eludeze, deci, că apariția unei noi istorii literare – după aceea călinesciană –, care să re-evalueze întreaga literatură română, presupune o perspectivă critică mult mai complexă decât oricare alte forme ale cercetării, perspectivă integrabilă unei viziuni epistemologice actualizate.

De aceea sunt convins că, dacă nu se accede la o abordare adusă la zi – în concordanță cu nivelul criticii din alte părți –, atunci orice inițiativă postcălinesciană de acest fel devine inutilă și chiar parazită. În urmă cu circa 25 de ani, am avansat ideea că, după Călinescu, nu se mai poate scrie decât o istorie a literaturii române de la Călinescu încoace. Această idee mi-a fost preluată de Alex Ștefănescu, care și-a început „istoria“ sa de la anul 1941, adică de acolo de unde o lăsase marele critic. Se subînțelege că a te angaja să rostogolești pietroiul și sific al acestei probe maxime presupune – dincolo de profesionalism – o mare putere de muncă, onestitate critică și un orgoliu nemăsurat. Până la urmă, chestiunea esențială se referă, însă, la nouitatea interpretărilor ca justificare reală a unui asemenea demers temerar și la scala axiologică nouă pe care încerci să o propui. Dacă nu ești în stare să te menții măcar la înălțimea ștachetei hermeneutice ridicate de criticii contemporani și rămâi sub nivelul mediu al acestora, înseamnă că rezultatul obținut nu are nici o miză culturală, fiind doar o tentativă exotica de a marca momentul.

Activitatea de foiletonist convins, timp de trei decenii, a lui N. Manolescu părea să aducă acele minime argumente care să confirme o posibilă reușită, ceea ce, din păcate, nu s-a întâmplat. Așa cum au sugerat și alți critici (printre care Cornel Ungureanu, Irina Petraș, Florin Mihăilescu,

Mircea Muthu, Sanda Cordoș, Alexandru Goldiș, Paul Cernat, Bogdan Crețu, Nicoleta Sălcudeanu, Ion Buzera, Doris Mironescu, Daniel Cristea-Enache, Șerban Axinte, Teodor Codreanu etc.), ne aflăm în fața unui produs hibrid, ceva indecis între plagierea lui Călinescu și politizarea tendențioasă.

Cu toată stânjeneala de care sunt capabil, mă văd obligat să declar de la început inutilitatea „istoriei critice“ manolesciene, care îl plagiază nepermis pe Călinescu și, după cum se va vedea – printr-un efect retro –, mai mult obscurizează lucrurile decât să le clarifice. După acest preambul, nu atât de optimizant pe cât aș fi dorit, în cele ce urmează voi încerca să semnalez cât mai succint în ce constă superfetația critică a acestei masive lucrări. [...]

2.11. O ultimă concluzie

Orice istorie literară – făcută chiar și de un neprofesionist ca N. Manolescu – trebuie să fie instructivă prin conținut, dar și proiectivă prin sugestiile hermeneutice și axiologice oferite. Cum se poate vedea foarte bine la Călinescu, istoria literaturii române nu trebuie poluată în nici un caz prin aplicarea unei grile ideologice deformatoare. În monumentală sa ISTORIE, niciodată marele critic n-a recurs la adoptarea unor perspective extraliterare. Din spațiul prea generos pe care i-l acordă în carte Monicăi Lovinescu se deduce clar că această abilitate manipulatorie politică de la postul de radio „Europa liberă“ este modelul criticului N. Manolescu în privința politizării tendențioase a receptării marilor scriitori români. El crede, probabil, cu o naivitate jalnic asumată, că, adoptând perspectiva est-etică a Monicăi Lovinescu, devine un critic mai original și chiar mai actual. O perspectivă critică și mai viciată, provenind din același exces de politizare, a adoptat – după cum se cunoaște – și E. Negrici în Literatura română sub comunism (2004).

Nu vreau să mai insist asupra acestor defectuoase abordări (periculos de obediente în raport cu unele slogane ideologice), care au avut – după cum s-a văzut – un efect negativ retro asupra receptării normale a întregii noastre literaturi. Ca să nu fiu acuzat de o idiosincrasie gratuită, mi se pare suficient ce-am spus până acum în acest prelungit excurs critic, unde am fost obligat să fiu cât mai tranșant. Dar tranșanța judecății critice fără o argumentație serioasă nu ajunge. De aceea mă scuz pentru autocitarea prea abundentă la care am recurs ca să ilustrez numeroasele împrumuturi manolesciene din mine. Oricine e de bună credință va fi de acord că această replică la falsificările lui N. Manolescu era necesară. Pentru asta a trebuit să mă folosesc de argumente concrete și excesul de citate a fost necesar pentru a-mi susține propriile idei. Va decide cititorul onest dacă am exagerat sau nu.

În fine, e aproape banal să spun că N. Manolescu a făcut o eroare inadmisibilă publicând această istorie întârziată, plină de gafe interpretative enorme și mustind de puroiul resentimentar al unui subiectivism deplorabil. Cu această ocazie neașteptată s-a putut observa că așa-zisa magistratură manolesciană a fost menținută în mod artificial și că în spatele autorității critice infailibile se ascundea multă impostură. Din păcate, criticul a pierdut, astfel, definitiv și iremediabil, credibilitatea pe care și-o agonisise cu greu în cele trei decenii neîn tre rupte de corvoadă foiletonistică.

Din Marin Mincu – **Polemos. Duelul cu/în idei**, Editura Compania, București, 2011

*

ȘOC: Nicolae Manolescu divorțează la 72 de ani 9 Noiembrie 2011

Ambasadorul României la Paris, pe lângă UNESCO, Nicolae Manolescu se desparte de soția sa, Ioana Manolescu. Divorțul este unul

amiabil. Nicolae Manolescu este unul dintre cei mai importanți oameni de cultură, el fiind critic literar și președintele Uniunii Scriitorilor și membru corespondent al Academiei Române. Soția sa este secretar II la aceeași misiune ca și politicianul. Fostul senator Nicolae Manolescu (72 de ani) este, din 2006 la conducerea delegației României pe lângă UNESCO la Paris. Recent cei doi soți s-au hotărât să se despartă și au introdus acțiunea de divorț. Ambasadorul are doi copii.

*

De : sanda varan <sandavaran@linuxmail.org> Obiect :
Osînda

Date : 10 novembre 2011 11:05:20 HNEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Trebuie să vă spun că mi-a plăcut foarte mult osînda pe care le-ați dat-o scriitorilor și editorilor români. O idee foarte frumoasă și nobilă. Și judecata mi se pare corectă, fără nicio exagerare resentimentară. Îmi permit să vă felicit pentru noblețe și pentru tinerețea spiritului.

Cu stimă, Sanda Văran

Este al doilea mesaj normal (și așteptat).

*

Mariana Pasincovschi, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava Formele contrapunctice ale Re-fugii în opera lui Paul Goma

Romanul **Arta refugii - o copilărie transilvană** este scris între 1985-1988 la Paris, ca al doilea volet al ciclului autobiografic. În 1990 romanul apare la Julliard, Paris, sub titlul **L'Art de la fugue** (traducere realizată de Alain Paruit), în 2007 apare în italiană, la Volland, Roma, sub titlul **L'arte della fuga** (în traducerea lui Marco Cugno), iar în original romanul cunoaște ediția din 1991, la Editura Dacia, Cluj, cu o prefață de Marta Petreu, urmând apoi ediția îngrijită de Nicolae Vieru – 1993, Biblioteca Basarabia, Chișinău, pentru ca cea de-a V-a ediție să apară, deocamdată, în variantă electronică (Autura Autorului, 2011).

Dacă **O copilărie basarabeană** ne introduce într-un biotop natal sus-tras oricărei temporalități, într-o atmosferă în care acțiunea nu se desfășoară cronologic, **O copilărie transilvană** urmărește, în mare, principiul diacronic (deși nici perspectiva temporală sincronică nu-i este străină prin numeroasele glisări în trecutul de la Mana), titlul capitolelor făcând trimiteri directe la timpul și spațiul biografic evocate. Autorul împarte volumul în șase secțiuni (**I Gusu, II Buia, III Sibiu, IV Buia, V Șeica Mare, VI Gara**), constituind tot atâtea mutări pe tabla de șah a istoriei. În primele secțiuni este vorba despre refugiul în Transilvania, în satul Gusu, unde părinții fuseseră repartizați ca învățători și mutarea, pentru a nu fi „repatriați în țara rușilor” în comuna Buia, Județul Târnava Mare. Urmează, mai apoi, admiterea, în 1946, ca elev bursier la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu, continuarea, după două clase de Normală, ca elev în clasa a VII-a la „Ciclul Doi” din Șeica Marea, Județul Târnava Mare iar, în final, arestarea părinților la Securitatea de la Mediaș și instalarea copilului, prin nenumăratele încercări de a-și afla părinții, în gară. Desigur, acestea nu sunt decât titlurile mari ale capitolelor, fiecare având, la rându-i, subcapitole care vorbesc despre o adevărată *poetică*

în act a textului. Ce se mai poate observa referitor la structura romanului este că, dacă în ediția din 1991 titlurile mari, împreună cu cele ale subcapitolelor, lipsesc, perceperea textului fiind îngreunată de o tehnică a amânării (bănuiești, spre exemplu că este vorba despre râie, pornind de la faptul că naratorul plânge, îi este rușine și se spală cu leșie, dar aștepti parcă o confirmare din partea acestuia), ediția curentă vine în întâmpinarea cititorului, ghidându-l pe un traseu bine structurat, încurajându-l să calce pe urmele refugiului (revenind la subcapitolul invocat, intitulat acum *Se poate căpăta râie și de la o Irinucă fără capre*). Chiar dacă ponderea capitolelor este inegală (cu excepția secțiunilor **Buia** și **În gară**, ambele având douăsprezece subcapitole), romanul este bine încheșat, fără a fi monoton, reușind o deosebită „combinație de literatură a satului, istorie contemporană și sondaj psihologic”¹.

În privința titlului, acesta trimite la motivul traumatic al refugiului, autorul făcând aluzie la „arta fugii” a lui Bach ca „artă a re-fugii”, investind-o, astfel, cu o dublă semnificație – tema artei muzicale interferată cu cea a destinului de basarabean în refugiu: „ – ...O să afli multe când o să înveți latina, zice domnișoara, din nou serioasă. Latină și muzică – a fost un mare compozitor german, poate cel mai mare de pe globul pământesc, era cantor la o biserică din Lipsca. El a alcătuit un fel de culegere de exerciții pentru elevii lui și a intitulat-o, frumos: Artafugii.

– Cânticiele din cele pentru recreații, pentru orele de gimnastică? – atunci când fugim noi, pe muzică? E mare artă să știi să fugi – este, domnișoa’?

– O-ho! Și încă ce artă!, a duduie duduia Coban cu dodotele ei de darterie grea. Dar și mai mare artă e să re-fugi, ca noi, Basarabeni. Nu chiar pe muzică – e-he, de-am avea un compozitor de-al nostru, basarabean, să compună el Artarefugii...

Rămâne de văzut, cum spune mama: dacă nu mă fac fierar, nici rege, nici cheferist; dacă la liceu învăț bine latina și muzica, eu compozitor mă fac!, compun compoziții frumoase de tot, pentru noi, Basarabeni refugiați”². Asemeni **Artei Fugii** a lui Johan Sebastian Bach, textul lui Paul Goma reprezintă un summum al posibilităților expresive, glisând între trecutul idilic și prezentul necruțător, între fantasme și reverii, într-un timp al alertei, cu mijloace de locomotie variate, în care „re-ul adevărat” din *refugiu, re-fugă, derefugiu* nu pare a fi decât un ecou al lui „re” din re minor, cu un ton dramatic pe fundalul unei istorii zbuciumate, într-o interpretare de excepție, pe toate coardele și în toate acordurile sufletului uman.

Plecarea din Basarabia în 1944, an al desființării iluziilor revenirii la matcă, după cum avea să îl numească Virgil Podoabă, reprezintă o etapă zbuciumată, la cheremul istoriei, care va transforma un „copil al tuturor”, într-un „în plus”, izgonindu-l din Cosmosul idilic al primei copilării („sens ontologic, de privare de apartenență originară”), trecând prin toate etapele maturizării, deși prea timpurii, pentru a ajunge un străin în propria-i țară. Pornind de la acest sens fundamental de privare de apartenență originară, în afară de întreitul sens de excepție de la regulă în plan social, politic și etic, căruia criticii i-au acordat prioritate, Virgil Podoabă subliniază faptul că *în-plusul* politic, social și moral a fost precedat de *în-plusul* ontic, Paul Goma fiind privat de înseși temeiurile existenței sale³. Totuși, această latură istorică și formativă a romanului, *Bildungsromanul*, este completată de cealaltă, reprezentând experiențele copilăriei ardelene. Deși deosebit de savuroase, peste paginile de acum planează umbra unui gol – „gaura covrigului”, venită

din comparația critică între satul basarabean și cel ardelean, prezentul nesuportând asocierea cu trecutul, trăirea pălind în fața retrăirii. Doar instalat în imaginația-memoria „empireului copilăriei” de la Mana, naratorul se descătușează de lanțul greu al istoriei, dând curs reveriei, umplând golul, creându-și o patrie și o mamă onirice. Este vorba, așadar, despre „un nivel auroral, poetic, al romanului, căruia i se opune celălalt nivel, neînfrumusețat de nimic, însă cantitativ dominant, al *Bildungsroman*-ului...”⁴.

Fără a constitui prima încercare de a trata tema copilăriei, împreună cu existența unei familii basarabene, mutate, după 1944, în diferite sate din Transilvania, aceasta (copilăria) apare și în romanele gulagului, cu diferența că „în exil, copilăria și ținutul natal primesc alte funcții: ele dobândesc o forță sporită ca rădăcini ale identității și constituie o sursă de inspirație importantă pentru producția artistică”⁵. Deposdarea bunurilor materiale, realizată cu scopul de anulare a identității, pălește în fața locului natal devenit punct de referință stabil, cu o tradiție cutumiară, cu diferențe etnologice, lingvistice, cu peisaj, rusticitate, gastronomie, vestimentație și mentalitate resimțite ca ideale. Deoarece ruperea violentă îi conferă – după cum bine observă Eva Behring – încă mai mult aura paradisiacului, naratorul este îndreptățit să spună că, în ciuda faptului că „mamei îi este rău cu spatele”, mutarea s-a produs tocmai în acest fel – „ne-am tras înapoi, cu spatele, aici la Gusu” („chiar dacă stătusem cu fața”, precizează naratorul) – ceea ce vrea să însemne că privirea va rămâne ațintită mereu spre acolo-ul basarabean, ca punct de referință și simbol al uterului matern, ca arhetip permanent al copilăriei.

Textul debutează cu un subcapitol intitulat „Ne mutăm...”, sintagmă care va deveni leitmotivul muzical al romanului, ocupând mai mult de jumătate din spațiul acestuia (numai în titlul subcapitolelor apare, însoțită de prefixe, particule negative, sinonime, puncte de suspensie, la timpul trecut și prezent, de douăzeci și trei de ori), „mutarea” devenind, în termenii lui Eugen Simion, și *nucleul unei proiectate arte poetice*⁶.

Deplasarea matinală, în zi de duminică, la moș Veniamin, „gazdă adevărată”, ne aduce în prim-plan, dintru început, în afară de naratorul subiectiv, figura centrală a volumului, mama. Numită căpitanul familiei, ea își va păstra și accentua acest statut de-a lungul romanului, devenind un model de urmat, dând dovadă de adevărate virtuți: inventivitate („fimèi cu idèi”), spirit de sacrificiu, bun simț („mama zice că tocmai a ciugulit ceva, nu i-i foame...”), educație („mama mănâncă din vârful buzelor, din vârful furculiței”), optimism, inteligență, integritate morală. Copilăria transilvană, cu diversele ei peregrinări, va avea un rol determinant în conturarea personalității lui Paul Goma, reflectându-se cu deosebită pregnanță în operă, al cărei punct forte va deveni limbajul. Intrând în contact cu graiurile regionale sau locale, cu diferite limbi, receptiv și foarte atent la exprimările celor din jur, cu un acut spirit de observație, autorul își va dezvolta conștiința lingvistică, pe un fond basarabean, creând un stil inconfundabil, înclinat către oralitate, glumă, ironie subtilă, ludic și inovații lingvistice, o policromie verbală, retușată în funcție de referentul căreia îi aparține sau pe care îl vizează.

Încă de la început, chiar din primul capitol, mutarea la moș Veniamin – „moșveniaminul” de această dată, pe jos și prin „balega reglementară” – o cădere din mit în istorie, după cum s-a observat – duce la instituirea unor diferențe majore între refugiați și cei de-ai casei, copilul, deși un în-plus, trebuind să fie cuviincios și binecrescut. Semnificative sunt, în acest sens, „monografiile” mamei, elaborate în fiecare loc de refugiu și înregistrând diferențele etnologice. Plecând de la „metodele sociologice, etnografice și

lingvistice” pe care le abordează, stimulând atracția copilului pentru scriitură, „monografiile” au, totodată, și un rol curativ, dând posibilitate refugiaților de a se integra în noua cultură și împiedicându-i să își pună întrebări ontologice.

Având conștiința celui izgonit, naratorul nu poate percepe lucrurile decât prin diferență, prezentând, într-o manieră inocent-ludică, ironică sau condescendentă, burlescă, atenuând evidența tragică, comparația critică între satul basarabean și cel ardelean.

Pentru că Mana natală „s-a înălțat pe un cer inaccesibil”, se va instaura o diferență majoră între ceea ce este aici și ce a fost acolo, astfel încât nimic nu va mai fi la fel. Ardelenii par a trăi într-o altă lume, pornind de la mentalitate, particularități de limbaj, până la obiceiuri sau stil de viață. Peste tot planează un aer rece de refugiu („rece de la recens”, precizează naratorul), subliniind absența căldurii amniotice, protecția uterului matern rămas în Calidor. În Ardeal este rece, casele ardelenilor sunt friguroase, nu au tindă, antreu, calidorul nu se închide iarna, unele nici nu știu de calidor. Bisericele ardelenilor sunt foarte sărace, mâncărurile lor nu au savoarea borșurilor sau plăcintelor basarabene, „plăcinte-cu-poalele-n brâu”. Deși harnici și grijesc fiecare palmă de pământ, ardelenii sunt lipsiți de bucuria treieratului sărbătoresc, cu clacă și, mai ales, „nu sunt în legătură cu relieful”, automutilându-se pentru a rămâne acasă în timpul războiului. Oamenii din Gusu au mersul „altul decât pe la noi: ...mers pe-n-sus-și-n-jos, hâțânat și domol și moșnegos”, se poartă rumânește, fiind îmbrăcați în alb (deși au sufletul negru), nu îi plâng și nu au o atitudine serioasă față de cei plecați pe front, școlile nu se compară cu cele din Basarabia și nici fetele nu mai au „dulceața epidermică și căldura animală a pedofilelor basarabence, care știau să «șadă» cu atâta firesc cu băieții”⁷. Ursuzul moș Veniamin, deși cam de aceeași vârstă, nu are nimic din poeticitatea lui Moș Iacob, refuzând să răspundă la salut, indiferent și absent în toate. Printre notele benefice ale ardelenilor se numără doinele lipsite de melodramatism, cheptarul, opincile, slana, dar și jocul – Învârtita și Purtata. Deși Ardealul nu este lipsit de farmec, basarabeni, oameni cu o adaptabilitate ieșită din comun, nu pot accepta, în plan istoric, cecitatea ardelenilor în fața rușilor. Încercările lor de a scoate la iveală adevărul, deși ingenioase prin schimbarea de tactică – numindu-i pe ruși sovietici, apoi bolșevici, cu trimitere la colhoz și deportare – rămân fără succes până la proba contrară când, mutilați, închiși și deportați, ardelenii vor recunoaște că nu au avut dreptate.

Se poate observa, astfel, că latura istorică și formativă a romanului, deși interferată de cea a copilăriei transilvane, la Gusu, Buia, până la arestarea părinților din 1949, domină cantitativ, ca urmare a precipitării ritmului istoriei, marcând „prima ruptură definitivă în timpul fără durată al copilăriei”⁸. Ceea ce ne propunem, pornind de la acest nivel al *Bildungsromanului*, este să urmărim modul în care se naște și evoluează „arta re-fugii”, reprezentată atât la nivel exterior, geografic, cât și interior, psihologic. De asemenea, dorim să arătăm că, artă a re-fugii în verb, căutând explicația deplină în limbă, ca artă a re-amintirii, a re-scrierii experienței refugiului în Transilvania, ea reprezintă și o lecție de viață, de supraviețuire, lecție percepută, însă, diferit, în funcție de moralitatea, integritatea și conștiința fiecăruia. Condamnați la un provizorat fără sfârșit, basarabeni, deținătorii adevăratelor valori, reușesc să înfrunte, cu demnitate, nu doar propriile temeri, ci și un adevărat sistem al minciunii și terorii, îndreptându-se mereu către cer, cu speranța că „mare-i Dumnezeu, dacă nu azi, atunci

măine...”. Fără a omite metaforele obsedante, sloganele (enunțate și în alte romane), senzațiile, percepțiile vizuale, auditive, tactile, gustative și olfactive, suita de simboluri, cronotop, motive, personaje și plăcerea ludică a cuvântului, ne propunem o radiografie a textului demonstrând că, pe lângă acel Paul Goma grav, violent și vindicativ, cum s-a insistat în critica literară, există și un Paul Goma înclinat către glumă, umor, ironie, ludic, devenind, dintr-un anumit punct de vedere și cum avea să îl numească Tatiana Slama-Cazacu, în ciuda unei tonalități dramatice de fundal (nu numai a operei, dar și a vieții, în general), „cel mai mare copil creator de limbă română”⁹.

Proiecția Re-fugiului în istorie și a istoriei în Refugiul

Demararea romanului cu relevarea circumstanțelor celei dintâi mutări la Gusu ne așază, încă din primele pagini, sub zodia unei istorii zburcimate unde, în reclusiune, o mână de oameni vorbesc despre război: „despre război vorbim numai noi, refugiații, în de noi”¹⁰. Introducându-i în scenă și pe ceilalți basarabeni și învățători, Domnișoara Coban, Balteș, Savițchi, Pintilie, naratorul compară istoria cu un joc de șah, persiflând logica romanului care, „cavaler și cedător”, nu știe să facă altceva decât să dea dama – de sacrificiu, pentru a scăpa, deocamdată, de mat. În cheie ludică și ironică, dând curs imaginației infantile, mimând inocența, naratorul subiectiv meditează asupra situației politice și istorice, dând dovadă de un adevărat patriotism de sorginte creștină: „Eu nu-s așa românul, nu cedez nici o palmă de damă. Și, când mă fac mare, învăț bine-bine să joc șah. Îi bat pe toți – însă îi fac, direct, mat. Nu iau niciunua dama. Regina. Fiindcă nu se face să iei regina aproapelui tău”¹¹.

Notațiile autorului înregistrează cu acribie și celelalte evenimente (funcționând ca un fir roșu în dinamica romanului), surprinzând bombardarea Bucureștiului și (din nou) a Ploieștiului de către anglo-americani chiar de „Sfintele Paști” (4 aprilie 1944), momentul întorcerii armelor împotriva nemților la 23 august, soldat cu invazia rușilor și cu mutarea, în octombrie, a familiei în Comuna Buia, ca încercare de a-și pierde urma, prinderea și „conducerea” familiei în Centrul de Repatriere de la Sighișoara în ianuarie 1945, reforma învățământului din 1948 și arestarea, la începutul lui ianuarie 1949, a părinților, împreună cu alți locuitori, la Securitatea nou înființată de la Mediaș. Dacă până la arestarea părinților copilul mai copilărește încă, momentul întoarcerii într-o sâmbătă, la Buia, descoperind casa goală și lampa neaprinsă, constituie un salt în maturitate, declanșând începutul unor adevărate peregrinări prin țară – Sibiu, Alba Iulia, Sighișoara și Mediaș. Se conturează, astfel, încă de pe acum motivul așteptării, motiv care va fi exploatat și în majoritatea creațiilor ulterioare. Desigur, nici celelalte motive nu pot fi ignorate, drumul, casa, amintirea, memoria, dorința de întoarcere și nesfârșitul refugiu constituind puncte cheie care vor acoperi întreaga țesătură a romanului. De aceea, pentru a înțelege universul diegetic al operei, trebuie să urmărim secvențele narative, caracterul compozițional al textului, precum și celelalte elemente, aflate într-o desăvârșită simbioză cu leitmotivul muzical al pribegiei.

Ca orice mutare, și plecarea din Basarabia aduce cu sine o serie de consecințe nu doar în plan geografic, ci și în plan mental, psihologic, schimbarea mediului însemnând și o pierdere a zonei de confort, când trebuie să te adaptezi pentru a te putea integra în societate. Procesul adaptării se compune din două secvențe sau verigi corelate: este vorba despre scăderea și creșterea nivelului sensibilității în raport cu punctul inițial de referință, secvențe care duc la formarea unor afecte sub presiunea lumii exterioare, dato-

rită unor temeri față de o amenințare reală. Apare, astfel, angoasa, refularea, proiecția, introiecția, interiorizarea, regresia, izolarea, anularea, formațiunea reacțională, întoarcerea împotriva propriei persoane și transformarea în contrariu ca metode de protejare a Eului împotriva exigențelor pulsionale.¹² Deși „beneficiar” al consecințelor înstrăinării, autorul nu lasă să se întrevadă în prima parte a textului decât o latură a acestora, și aceea umanizată cu ajutorul parafraselor, jocurilor lingvistice, lexemelor inventate, umorului, fără a dramatiza și fără a oferi aspectelor materiale vitale și sub media necesităților, un loc primordial. Aflat în preajma părinților, copilul este protejat de agresiunile istoriei, suferința nefiind percepută la intensitate maximă decât în etapă finală a maturizării. Abia rămas singur el va deveni tot mai conștient de mecanismul istoriei și va începe să resimtă constanta tragică. Iar o mărturie în acest sens este însăși afirmația, venită în timp, din partea profesorului Mitică Filip: „El s-a închis în sine, s-a îndepărtat de noi, părinții lui fiind hărțuiți de Securitate, până la Mediaș și înapoi, de trei ori pe săptămână, existența lui a depins de mila cetățenilor din acest sat, Buia”¹³.

Care sunt, așadar, urmările istoriei, ale refugiului în opera lui Paul Goma și cum se materializează acestea în roman?

Analizând cu atenție întregul parcurs textual, se poate observa așezarea romanului, în diferite momente și etape, sub un adevărat imperiu al fricii, singura stare generatoare de contradicții psihologice individuale, capabilă să modeleze comportamentul uman, împingându-l spre acțiuni grave sau derizorii ca ultimă soluție de defensivă împotriva agresiunilor mediului. Frica reușește să domine chiar și cele mai puternice caractere demonstrând că, odată ce ai mușcat din acest măr, izgonirea din Paradis este inevitabilă. Un exemplu în acest sens ar fi, bunăoară, cazul domnișoarei Coban. Descrisă de narator ca o adevărată ființă virilizată – „un om, domnule!”, care sforăie „mai ceva ca un om”, cu „sforăitul ei de tanc nemțesc” –, domnișoara Coban, la auzul focurilor de armă (din 23 august 1944), se metamorfozează brusc într-o ființă neajutorată, străină și confuză: „Domnișoara nu mă ia în seamă. Parcă nici n-aș fi pe lumea asta; parcă n-ar mai fi domnișoara mea – care ce om era, pe timpuri, domnule! – o văd, o aud. Și o miroso: i-i frică; tremură; i-i frică și să plângă cu adevărat – de frică. Și miroase a frică, domnișoara mea. Nu mi-am închipuit niciodată că un om ca ea moare de frică; pute de frică”¹⁴.

La fel de sugestiv este și cazul tatălui. Deși imagine paternă cu autoritate, naratorul înregistrează anumite schimbări de comportament încă din primul roman, evidente odată cu întoarcerea din deportare, surprinzând jocul macabru din fața casei, dar și rezervele copilului în momentul revederii. Aceste schimbări se accentuează pe parcurs, rasfrângându-se în tentațiile bahice, „pactul” cu inamicul prin oferirea serviciului de traducător rușilor, dar și prin acceptarea companiei lui Bici, om josnic și incult, „porcul de câine”, ca posibilitate de a spulbera, discutând, amintirile din lagărul rusesc. Deosebit de semnificativă este, în contextul activității de traducător, discuția între tată și fiu, când, pentru prima oară, copilul descoperă adevăratul efect al terorii, tot acum având loc și prima etapă în maturizarea acestuia: „Tata dormea. Se prefăcea că doarme. M-am așezat pe marginea patului. Și atunci el, de parcă m-ar fi așteptat pe mine, a început să vorbească, dar tot cu fața la perete.

Zicea că eu sunt mic și nu știu nimic. Că o să înțeleg, când o să mai cresc. Și că el, de frică.

Omul ăsta nu mai era tata: tatălui meu nu i-i frică – chiar de i s-ar părea lui că i-i, n-ar spune-o; și cui: mie, care sunt și copil și al lui.

Plângea...”15.

La fel ca și domnișoara Coban, care nu este la prima încercare de acest gen, cunoscând monstruoșitatea Cedării din 1940, ascunsă în canal, apoi într-o carieră de piatră timp de mai multe luni, tatăl, revenit din Siberia, poartă amprenta unei conștiințe traumatizate, suferind nu atât pentru ceea ce i s-ar putea întâmpla lui, ci mai ales pentru ceea ce va avea de îndurat familia sa – „Frica cea mare nu e moartea ta, e viața pe care or s-o îndure ai tăi, din pricina ta”16 – un adevărat ecou al mamei care, încă **Din Calidor**, se roagă, lipită de „bolohanii uscați și fierbinți și înțepăcioși”, survolați de avioanele rusești, „copilul-să-scape”.

Răsturnând ierarhiile, istoria transformă copilul în adult, îl îndeamnă să își supună tatăl unui interogatoriu, preluând chiar și gesturile maturului, constatând că nu mai există cale de întorcere: „Tata scâncește cu fața la perete. Nu-i șade bine. În plus, vorbește urât despre femeile din podul șurii care, neavând ce face, îl vorbesc pe el de rău... .

Mă ridic de lângă el și-i spun că îl poftesc să nu mai vorbească așa față de un copil! [...]

Mă plimb prin odaia noastră de la moș Ilie. Mă plimb cu mâinile la spate. M-am făcut băiat-mare, gata!

Mă plimb cu mâinile la spate și îmi spun că viața asta, de adult, e foarte complicată.

Îmi mai spun că nu pot da înapoi, să mă fac iar copil”17.

Istoria nu este, însă, cruntă doar cu refugiații, ea devenind un exemplu distructiv și în cazul celorlalți localnici, fericiți în neștiința lor. Deportarea sașilor, reforma învățământului, colhozul preschimbă radical mentalitatea și comportamentul celor ocupați, transformându-i în marionete fără vlagă sau, din contră, investindu-i cu libertate și putere de decizie. Ca prototip al înfrântului se poate vorbi despre Heinrich, sasul întors din Donbas pe motiv de boală, deposedat de toate bunurile materiale și trăind într-o sărăcie lucie, mai mult mort decât viu, interiorizat și izolat, trădând neajutorare și neputință:

„ – Nu-nțeleg ce-i cu ei, zice mama (sau tata); parcă n-ar fi oameni vii, parcă ar fi pe altă lume – în somn, în moarte...”18.

Dacă Heinrich, exclus și mutilat își păstrează, totuși, verticalitatea, soția acestuia, în schimb, deși conștientă de situația existentă, ca urmare a instaurării noului sistem – „bărbatu-său, pe trei sferturi mort, la Mediaș, la Securitate”, iar cele două fete cărate cu camionul și descărcate în podurile grajdurilor la fermă, posedate ca niște adevărate obiecte – nu își dorește altceva decât să intre în colhoz, ca ultimă soluție disperată de supraviețuire. Din categoria înfrânților face parte și cumnata cârciumarului. Deși umilită și batjocorită, ea nu opune rezistență demonstrând că, odată distrus din interior, psihologic, omul devine o unealtă a fricii și terorii, ușor modelată chiar și în mâinile celui mai puțin iscusit tâmplar.

În privința celeilalte categorii, a colaboraționiștilor (profitori), ilustrativ este cazul „diblașului” Ioji devenit, în urma favorizării de sub comuniști, secretar de partid – funcție care îi permite să se considere rege peste sat – „Kiraly”, călcând peste moralitate, impertinent și necruțător, sau al lui Ulpiu, zis Pupu. Intrat încă minor la pușcărie pe vremea Mareșalului Antonescu, el este eliberat de comuniști atfel încât, după terminarea războiului, se întoarce „mare-erou-mare, cu grad de ofițer, dar și cu ecuson de «Tudor Vladimirescu»”. Ajuns la Securitate, el se dezumanizează,

amenințând, slugarnic și incult, din postura unui adevărat apărător al poporului, „sub Conducereanțeleaptă. A Partidului muncitoreromî”, grobian, fără scrupule și fără demnitate.

O a treia categorie întâlnită în text și majoritară, ocupând spațiul de dinaintea, dar și de după venirea rușilor, aparține ardelenilor care profesează automutilarea pentru a rămâne acasă în timpul războiului. Aparent inocent și, totuși, ironic, naratorul constată că aceștia – pornind de la oamenii de rând și până la intelectuali – „nu sunt în legătură cu relieful”, evocând filosofia lui Lucian Blaga, împreună cu meditațiile etnopsihologice asupra insului mioritic, vizibile și în alte secvențe, în încercarea de a explica frecvența accidentelor. Aparenta rezervă a naratorului vine din cunoașterea acestei realități încă de la Mana când, mai bine de jumătate din bărbații de vârsta lui Moș Iacob erau scutiți de armată pentru invaliditate: „pe timpul acela – sub Ruși – trăia, într-un sat vecin, un scutitor de meserie: pentru atâtea ruble îți tăia cu toporul, pe butuc, taman degetul cu care trebuia să tragi în „vragul” Rusului; pentru atâtea ruble îți tăia mâna din încheietură – tot dreapta, se-nțelege, ca să nu te ieie la Moscali; însă pentru ceva mai multe, cu un pistol, îți împușca degetul arătător, strâmba degetul, îl petrecea peste cel mijlociu și lega palma între scândurele, să se vindece așa, strâmb, cârnit – ca al lui Moș Iacob...”¹⁹. Deși accidentați la picioare și nu la mâini, ardelenii practică aceeași artă de supraviețuire, descărcându-și, precum directorul de la Gusu, arma în picior, rapid și la nevoie, tocmai când se anunță „chemarea Patriei sub drapel”.

Putem vorbi, așadar, continuând linia primului roman, despre o clasificare a modelelor de supraviețuire: *I Adaptare, II Opunere, III Profit, dar și IV Acceptare a condiției de înfrânt*. Dacă în *Din Calidor* protecția spațiului matern îi permite naratorului să distingă doar primele categorii, impactul cu „tragedia nudă, neechivocă a istoriei”, soldat cu refugiul în Transilvania, deportarea sașilor dar, mai ales, cu deportarea, în Siberia, a unchiului Popescu, împreună cu familia, dar și a vărului tatei, Vulpe, și a doamnei Gane, dezvăluie și o altă fațetă a realității, când ești pus în situația de a lua decizii pripite, cu riscul de a greși sub imperiul fricii. Înăbușind vocea naratorului, aceste pagini creionează o indelebilă dramă umană care, chiar și pentru un bun povestitor, presupune un efort imens de relatare: „Nu povestesc bine. Sunt bun povestitor, dar pe asta n-o pot, bine [...]. ... Cum să povestesc bine, dacă nu-mi aduc aminte? Și cum să-mi aduc aminte, dacă a fost atât de trist, atât de trist, încât până și tata plângea. Nu cu hohote, ca mama, dar l-am văzut cum își ștergea lacrimile, cu mânie și l-am auzit ce-i zicea, pe peron, lui Niculae, încât unchiu-meu: – Mie poți să-mi zici ce-mi zici, că merit, dar să nu audă Zina și copiii. Cu mine pleacă, încolo, nu au alt bărbat și tată”²⁰.

Izgonit din timpul sacru de la Mana, copilul, „refugiat cu mare artă” din calea rușilor, mutându-se neconținut dintr-un spațiu în altul – fie gazdă, stână, cancelarie ori alt sat, într-o continuă „eschivă din fața istoriei” – dobândește o pretimpurie cunoaștere a lumii (pornind de la copilărie, adolescență și până la maturitate) învățând, pe lângă lecția despre Ruși (asistând la discuțiile maturilor), lecția sărăciei, foamei, tăcerii sau cea a „adevărurilor-de-spus-numai-acasă” – lecții devenite în timp arme vitale pentru a te putea apăra de ostilitatea regimului comunist și pentru a reuși să supraviețuiești. Astfel, alături de seria simptomelor firești ale modificărilor de ordin fiziologic: lungirea trupului, somnolența, bulimia, schimbarea vocii sau cea a regimului erotic, descrise în text și amintite de Virgil Podoabă, „succesiunea experiențelor revelatoare, de ordin existențial, politic și moral marchează această *ruptură de nivel inițiativă*”²¹ relevând, după cum bine afirmă

Daniela Sitar-Tăut, drama insecurității „înplus”-ului în propria țară 22.

Frângând liniaritatea narațiunii, naratorul ne povestește cum *a fost născut a doua oară* de către tatăl său în Centrul de Repatriere de la Sighișoara (de fapt lagăr de deportare pentru basarabeni și bucovineni, cum îl numește Daniela Sitar-Tăut), tatăl improvizând, în camera unui hotel, sub plapumă, un birou de acte contrafăcute, prin intermediul cărora reușește să-și scape familia de teroarea deportării în Siberia: „Acolo și așa m-a născut tata pe mine; și amândoi am născut-o pe mama. După ce am scăpat noi de repatrierea noastră în patria rusească, am născut pe alții, la hotelul de lângă gară; pe mulți basarabeni și bucovineni am născut noi, tata și cu mine [...]. Acolo, atunci am aflat eu multe de pe lumea asta. Am aflat că depinde de tine, *trebuie să vrei tu să te naști – a doua oară* (s.n.), în alt loc, altă dată; am aflat că, dacă te prinde frica de fals în acte, nu te mai naști, rămâi repatriabil, rușii te pun pe trenul lor fără frâne și te repatriază la mama dracului în Extremul Orient – ca pe unchiu-meu, Popescu”²³. Chiar dacă identitatea este produsul unei serii de identificări parțiale, niciodată întregite, iar în literatura de specialitate din ultima vreme se vorbește despre existența unei tendințe spre identificare, tendință primordială care mai apoi dă naștere dorinței (identificarea conduce la apariția subiectului care dorește și nu invers), la Paul Goma se poate observa că dorința este cea care apare prima, pentru a fi urmată de un proces de identificare care ar îngădui dorinței să se împlinească: „... Îmi place această formă implicativă: m-am născut. Știu – doar eram acolo: dacă nu voiam, nu ieșeam la lumină. Atunci”²⁴.

Întoarcerea „acasă” dezvăluie, într-un stil ironic și burlesc, desfășurarea altor evenimente în plan politic, lăsând să se ivească, prin însăși trimiterile din titlul subcapitolelor (**Pauză – nu ne mai mutăm**), un sentiment fragil al apartenenței: „Multe s-au întâmplat, pe când noi umblam prin ekskursii, cu făitonu’, prin sighișoare, cu născutul: guvern comunist și reformă agrară, deportarea sașilor în Rusia și punerea păcii, însă nici o întâmplare nu ne încălzește – din contra, zice tata”²⁵. Conturându-și, în sfârșit, o identitate (mai întâi în casa sașilor deportați, iar după aceea reparând și mutându-se în casa lui Engelman), copilul leagă prietenii, dar și conflicte, își amintește de experiențele sexuale de la Mana, încercând să le pună în practică în pădure, cu fetele lui Heinrich, se bucură de intrarea, prin concurs, ca elev bursier, la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu (pe care va trebui s-o abandoneze, însă, din cauza foamei fugind la Buia și îmbolnăvindu-se de pneumonie), copilăria în Ardealul plin de doine, „uăi” (oi) și pâine coaptă în rer de mama. Abia conturată identitate va trebui să se supună, însă, noilor încercări ale istoriei prin intervențiile ideologice ale politicii în viața comunei, bănuită a fi „burgheză”, „anticomunistă”, prin obligația de a arde cărțile cu titluri interzise ca urmare a reformei învățământului, dar și validarea teoriei tatălui referitor la pericolul reprezentat de sovietici. Personificată („curva de istorie”), istoria nu lasă opțiuni, nu poate fi dirijată, singurul adevăr în politică rămânând acela al lucrurilor pe dos: „în politică, mi-a spus mie tata, totu-i pe invers, de-un exemplu când politica zice: pace, să fii sigur că se gândește la război”²⁶.

Deși prevăzători și adaptați la istorie – „ne adaptasem mobila la starea de vagabondaj, noi nu aveam paturi, pat, adică obiectul pat, care are niște picioare. Noi aveam niște lăzi, lăzi care se pliau, se prelungeau cu tot felul de balamale, care în cinci minute se strângeau, deveneau cufere și erau puse într-o căruță pentru următoarea plecare. Aceasta era adaptarea la teren, la istorie. Aceasta a fost copilăria mea fericită (...)”²⁷ –, basarabeni nu reușesc să

scape de mutarea pe tabla de șah a rușilor, arestarea părinților la Medias dezvăluind partea cea mai dramatică a cărții. Trădați de mioritismul ardelesc care nu ezită să îi predea în mâinile jandarmilor pentru a fi duși la Sighișoara și repatriați, ei scapă, prin ingeniozitate și curaj, de „magnificul Pacificului”, dar nu și de monstruoșitatea unui sistem care îi va urmări neconținut, într-o fugă decisivă, pe viață și pe moarte: „ – Mama lui de porc! face tata. Și, în plus, să ne frece pe banii noștri: că hârtiile, că răzgânditul... Și, la despărțire, să sufere, de parcă el era oceanul, secăt de dorul nostru! Și să ne spună: la revedere – că adică, am scăpat noi și de data asta, dar numai de astă dată...”²⁸.

Dacă dintre tehnicile lui Paul Goma au fost amintite, mai ales pentru ultima parte a romanului, monologul interior, rememorarea sau confesiunea în fața unui interlocutor real, Paul Goma dă dovadă și de o adevărată măiestrie de portretist, prezentându-ne, cu ocazia plecării în vizită la Balteș, pornind de la recuzita vestimentară, trăsăturile fizice și trăirile psihologice ale părinților. Cu o sinceritate dezarmantă, autorul descrie nemărginita voință și tărie a „în-plușilor” de a re-entra în normalitate, de a re-dobândi acel vag sentiment de stabilitate care îți permite să faci lucruri banale fără a le supraddimensiona importanța și fără a fi privat de libertatea de a te bucura de ele. Pentru ultima dată și parcă premonitoriu el înregistrează, cu un acut spirit de observație, gesturile părinților: mama care „se rujează mereu..., și vorbește... Vorbește... Apoi iar scoate din poșetă pudriera cu oglindă și rujul de buze. Poșeta se vede: lacul a crăpat, pe alocuri, a căzut, în solzi, iar pe la colțuri burduful s-a chiar găurit. Însă oglinda pudrierei nu se vede. O vede numai mama, numai ea se oglindește în oglinda care nu mai există [...]. Așa că se chiar vede, când privește în oglinda pudrierei, în ea se pudrează, se rujează, își potrivește părul, îndreaptă o sprinceană, aranjează gulerul bluzei, restabilește poziția broșei cu «diamante»...²⁹, tatăl care „își mereu potrivește nodul cravatei și cu un gest devenit tic, încearcă să-și netezească acel colț al buzunarului stânga-sus al eterniceii”³⁰ (tunica cvasimilitară făcută la comandă la Orhei, înainte de război). Cu toate că suntem lăsați să percepem dramatismul acestei familii, nevoită a-și ascunde, la sugestia naratorului, îngrijorările, nesiguranțele, spaimile – în spatele mustății –, Paul Goma are grijă să atenueze, însă, constanta tragică, tonul său ludic și ironic venind în consens cu optimismul sugerat, evocând, ca topos de reflecție, trenul, dar mai ales gara. Terminus simbolic, gara are mai multe semnificații. Pe de o parte, ea reprezintă ascutirea universului bont al copilăriei (metamorfozat din paradis în infern), devenind cel mai prielnic spațiu de a vorbi despre „acasa de acasă”, în orice anotimp, pe bancă, în picioare sau rezemat de un perete, de un stâlp... dar, pe de altă parte, gara este cea care oferă posibilitatea unică de a fantasma, „mișca memoria-din-față”, de a-ți crea o mamă, o casă și o patrie din cuvânt și de a te hrăni cu acesta: „Noi, basarabeni, nu trăim doar cu pâine, iar când nu avem ce mânca, ne hrănim cu cuvânt, facem din viitor și optativ un atât de grozav imperfect («Cel mai perfect timp: imperfectul, domnule!»), zice tata), încât devine mai-mult-ca-foarte-perfect”³¹.

Trimiterea la imperfect, ca timp al perfecțiunii, ca posibilitate de încarnare a evenimentelor inexistente, de însuflețire a lor prin așezarea în spațiul ficțiunii și de fotografiere ca posibilitate de a le contempla, liber și de la distanță, ba chiar și de mai aproape, deschide seria unor alte procedee utilizate de scriitor și devenite marcă a stilului Goma. Iar în cadrul acestora, tehnica fantasmării (prezentă în majoritatea cărților autorului) ocupă un loc aparte, ea funcționând ca o evadare din bestialitatea prezentului și ca o împli-

nire a unei „dorințe inconștiente”. Această tehnică a fantasmării nu se declanșează însă instantaneu, ci funcționează ca o adevărată consecință a unor alte serii de evenimente, în cazul de față fiind relevant momentul saltului în maturitate sau *revelația cutiei fără capac* – cum deosebit de plastic îl numește Virgil Podoabă.

Întors acasă, copilul descoperă locuința goală și devastată, tot acum accentuându-se sentimentul de în-plus, în întuneric, când numai speranța și dorul revederii celor dragi îi aduce aproape, îi întrupează prin cuvânt și îi ajută să fie „acolo, acasă, în casă”. În clipa următoare însă, odată ce ai pus piciorul în prag, totul se destramă, singura certitudine rămânând în-plusul și mirosul a ceea ce vezi că nu mai este. Asociind cutia cu căldura amniotică (mai ales că încă miroase a papiotele și a broșa mamei), naratorul percepe devastarea acesteia cu însăși destrămarea propriei familii, condamnată la un nesfârșit re-fugiu: „Asta-i a treia: nu miroase a griș, nici a orez, miroase a papiotele mamei și a broșa mamei. E goală de tot, nu sună când o scutur și, în plus, e fără capac.

Dacă mă gândesc bine, acela a fost un moment foarte important. În maturizare. Atunci mi-am spus că așa e casa noastră, precum cutia: nu doar goală: Mi-am mai zis că o cutie fără capac e ca o cancelarie, ca o gară [...]”³².

Ultima parte a romanului, intitulată *În gară*, este urmată și de câteva slogane de care scriitorul se va conduce pentru a supraviețui marilor drame care aveau să se abată asupra lui, pornind de la Securitatea care-i arestase părinții la numai treisprezece ani: „Să nu plângi!” și „De ce mi-e mai greu, din aceea nu mă las, nu-i las”. Fără a avea altă posibilitate de a compensa carențele prezentului, naratorul apelează la fanteziile imaginative. Maturizat pretimpuriu, copilul trebuie să renunțe chiar și la micile bucurii din care mai gusta câteodată, imaginându-și anumite obiecte și căutând pentru acestea un suport în lucrurile palpabile și vizibile din lumea reală. De fapt, dacă e să îi acordăm credibilitate lui Sigmund Freud, trebuie să subliniem faptul că, fără a fi dispuși să renunțe foarte ușor la ceva, oamenii înlocuiesc doar un lucru prin altul și ceea ce pare renunțare este în realitate doar un substitut sau un surrogat. Revenind la copilul de numai treisprezece ani și singur pe lume, acesta înlocuiește *jocul cu activitatea fantasmatică*, se crede a fi un luptător împotriva comunismului, pleacă, împreună cu părinții în *Portocalia* și își întrupează mama în gară, creînd ceea ce se numește reverie. O altă caracteristică a activității fantasmatică – *vises diurne* în cazul de față – cum le numește Freud, este că oamenii fericiți nu se dedau niciodată acestei activități, ci doar cei nesatisfăcuți. Dorințele nesatisfăcute sunt izvoarele din care se alimentează fantasmele, iar fiecare fantasmă reprezintă împinerea unei dorințe, o corectare a realității nesatisfăcătoare.

De asemenea, raportul dintre fantasmă și timp este foarte important, fantasma având legătură cu toate cele trei timpuri, cu cele trei momente importante ale procesului nostru imaginativ: pornește de la o impresie actuală, de la un prilej oferit de prezent, se întoarce în trecut, la amintirea unei trăiri mai vechi, de cele mai multe ori infantile, când dorința respectivă a fost împlinită și, în sfârșit, creează o situație viitoare care reprezintă împlinirea acelei dorințe, adică reveria sau fantasma care poartă în sine atât urmele evenimentului care a prilejuit-o, cât și pe cele ale amintirii³³. Astfel, operând pe întreaga scală a timpului, proza lui Paul Goma, fără a fi monotonă și unidimensională, glisează neîncetat între o ontologie paradisiacă și una infernală, permutându-le și țintind spre o existență potențială, cu rezonanțe mirifice, în slujba reveriei atotputernice.

Desfășurând „o febrilă activitate de asimilare și de corectare”, cum o numește Marta Petreu, copilul Goma proiectează imaginea mamei, mai bine zis, o reinventează, văzând-o în toate femeile frumoase și singure (sau cu un copil în care se regăsește dacă e băiat ori își imaginează că are o soră dacă e fată), întipărirind-o în *inima inimii*: „Umblă prin gară, prin sălile de așteptare. Caută, cercetezi: nu se poate să nu găsești o femeie frumoasă cu măcar poșeta ei; sau cu mantoul ei – cel mai bine: ochii ei. Fii atent: ai descoperit-o, însă acum ești mare: nu te năpustești la ea, oricât ți-ar veni, fiindcă o sperii; și nu te apropii prea mult și în nici un caz nu te zgâiești la ea: o jenezi, o deranjezi, o poți chiar alunga cu uitătura și-atunci trebuie să o iei de la capăt cu alta, și nu ești sigur că găsești. [...] Cel mai bine și mai bine, în viața de gară, e să o atingi, măhuri cu privirea: ajunge frântura de secundă în care ea rămâne în ochiul tău, chiar dacă privirea ți se duce mai departe, la altceva, la altele, – nu-i nimic: ea a rămas întipărită, încrustată în lumina ochilor, în inima inimii...”³⁴.

Fără a avea doar reverii idealizante și fericite, Paul Goma „crează pe calea reveriei utopii cartografice mirobolante, inventând astfel, totodată, ceea ce a numit el însuși, în **Soldatul câinelui**, «terapia prin cartografie» pentru a compensa carențele realității printr-o onirico-realitate”³⁵. Proiectând mereu pe axa viitorului, Paul Goma învinge „*psyche*-a ultragiată de teroarea isoriei”, iar adevărată ars poetica rezidă, cum își fondează explicația Sigmund Freud, în tehnica de a depăși acea repugnanță a cărei explicație trebuie căutată în granițele existente între eu și altul. Atenuând caracterul egoist al propriilor reverii, scriitorul reușește să câștige prin plăcerea estetică pe care o provoacă întruchiparea fantasmelor sale, iar asta cu atât mai mult cu cât proveniența lor ține de surse sufletești profunde.

Astfel, cu o predispoziție de percepere psihologică a tuturor evocărilor, autorul reia obsesiv, în subcapitolele finale, plânsul, acesta având valențe eliberatoare și încheind, împreună cu râsul, momentul dramatic și emoționant al revederii mamei: „Dar mama râde și face din cap, așa, că adică, ia te uită ce forță! Mă îndepărtează, mă apropie, râde, în continuare, însă cu lacrimi; râde cu icnituri de plâns, suspină cu chicote de râs. [...] Și râde, mama. Acum, fără lacrimi, n-o mai fi având. I s-a înstelat verdele ochilor cu steluțe aurii. Și râd, stelele mamei.

Să nu plângi, când râde mama?”³⁶.

Modulația laturii poetice a romanului

Pe lângă latura istorică, formativă a operei (care poate fi citită ca *Bildungsroman*), există și cealaltă latură, a copilăriei transilvane, reprezentând nivelul poetic al romanului, în care intră amintirile copilăriei basarabene, ficțiunile experienței amoroase, constelațiile de simboluri, culori și senzații la Gusu și la Buia, toate încă sub pecetea primei copilării, înrădăcinate atât în existența istorică, socială și morală a timpului său, cât și în pre-existența arhetipală. Lipsit de farmecul universului auroral de la Mana, textul aduce, în schimb, o conștiință a diferenței care va compensa, prin numeroase comparații critice, absența spațiului protector, îmbogățindu-l prin intermediul imaginației și dilatându-i contururile până la fabulos. Iar asta, desigur, pe mai multe registre, confirmând parcă faptul că „biografia revelatoare – nu cea istorică și anecdotică – e nepuizabilă”³⁷.

Cu un simț acut al limbii, autorul își investește romanul cu imagini, chipuri, viziuni care atestă forța percepțiilor și observațiilor. Fără a fi vorba doar de o fină sensibilitate a retinei, remarcăm atât deprinderea autorului de a reține figurile venite din afară, gustul pentru alegerea lor, cât și tehnica

dobândită pentru a le fixa. Sesizând concomitent și întregul, și detaliile, autorul își investește imaginile verbale cu o anumită frumusețe fizică, ele având capacitatea de a genera o vibrație latentă a nervilor auditivi, de a produce stări emoționale diverse în care intervenția memoriei și imaginației dau impuls deschiderii, noutății. Iar cel mai sugestiv exemplu este cel al registrului lingvistic, când luarea în posesie a copilăriei atinge o adevărată stare de grație prin inventarea cuvintelor noi, intercalărilor, întreruperilor sintactice, deformarea proverbelor, înclinarea către stilul oral, monologul interior, creațiile „explicate”, dar și alte procedee care trădează un spirit ludic și o conștiință lingvistică de invidiat. Trăind stările psihologice, scriitorul trăiește în și prin limbaj, acesta devenind o reflectare fidelă a realității psihice sau, din contră, reprezentând adevărate jocuri lingvistice, lexicale și morfo-sintactice. Voalînd caracterul tragic și dureros al plecării, abilitățile scriitoricești ale lui Paul Goma depășesc așteptările cititorului, lăsând să se întrevadă, printre neîncetatele mutări, și o doză de joc, de fericire, descoperind și un Paul Goma ludic, deschis către carnaval, pitoresc, în tradiția lui Ion Creangă. Chiar dacă majoritatea fragmentelor sunt întretăiate de nota istorică, definitorie și cu un volum însemnat în opera prozatorului, centrul paradisiac și visător, scăldat în apele pre-memoriei și ale pre-existenței, schițează o oază mirifică în care reveriile fericite ale *anima*-ei reușesc să găsească loc de ancorare și refugiu.

Astfel, plecând de la aceste aspecte, suntem îndreptățiți să afirmăm că, pe lângă acel Paul Goma grav, care a incomodat și care a dat naștere unor generalizări nu tocmai fericite, există și un Paul Goma care se joacă cu așteptările cititorului, ba, mai mult, îl și invită la acest joc, făcându-l complice, prin memorarea involuntară a unor expresii și proverbe deformate, sau prin dorința relecturii. Cum se produce această luare în posesie a cititorului și care ar fi cheia înțelegerii mecanismului Goma?

Mai întâi, ținând cont de leitmotivul muzical al narațiunii *ne mutăm*, dar și de titlul cu trimitere la *Arta Fugii* lui Bach, se poate observa că autorul acordă un spațiu amplu muzicii, majoritatea evenimentelor desfășurându-se în acorduri muzicale, chiar dacă uneori estompate de filonul istoric al prozei. Dacă mutarea în absența tatălui trebuie executată în mare liniștite, denotând pudoarea mamei care se tot ascunde de ochii curioși ai localnicilor, prezența tatălui aduce o notă de optimism, atenuând evidența tragică și colorând intens tablourile narațiunii. În sânul naturii, noaptea sau ziua, la stână, iarna, sau în Buia după asfințitul soarelui, muzica răsună ca o consolare, umplând golul refugiului, răscolind și creând amintiri, dar și ca o notă distinctivă a interpretului, precum și a prozatorului însuși, invitându-ne în această „canava compozițională de mare fluiditate și suplețe”. Dând ritm narațiunii, fuga răsună în toate acordurile discursului, construind evenimente sau reluându-le în ralenti, subliniind încă o dată ambiția muzicalizării, tot mai evidentă de la o operă la alta.

În cheie ludic-comică, Paul Goma descrie încercarea de a pleca din Gusu, noaptea, tatăl dirijând plecarea înspre „încolo-ul” care nu se mai vede, dar și întoarcerea, cu cântec, înapoi în sat:

„Tata fumează în pumn. Mama tace. Tăcem, *în cor* (s.n.). Mereu și mereu întindem găturile, căscăm gurile: ca să auzim mai bine. Nu se aude nimic [...]. Când bate Turnul Sașilor de ora unu, tata aruncă țigara, o strivește, îndelung, temeinic sub călcâi și zice:

- Cu Dumnezeu înainte, hai și noi! N-a venit nici unul – basarabeni iștea, ce neam de... [...]

- Dar tu unde-o apuci? întrebă mama, din urmă.

- Nu se vede? Înapoi, în turmă! În cireadă! Acolo mi-i locul! [...]

- Bravo, bravo! zice mama cu ciudă. După ce că tu ai fost cu ideea fugitului, încolo...

- Dacă tu-mi spui mie și-mi arăți cu mâna încotro-i încolo-ul, eu pun la bătaie o balercă de vin! Pentru toată trupa! Arată: încotro-i încotro-ul? Dacă mi-l arăți, îl mănânc!

- 'Cotro... face mama, căutând. Dumnezeu știe unde-o mai fi, că-i întuneric și eu nu mă prea orientez în spațiu [...].

- [...] ia, măi sergent cutare, basarabean get-beget, dă tonul!

Tonul îl dă tot el, apoi, după ce încearcă mai multe tonalități, găsește una, o fixează – și:

- Cu cântec înainteee...

- 'Arș! răcnesc eu și mă iau după tata, bătând pasul în colbul înrouat.

O simt pe mama târându-se după noi, la pasul ei. Și bodogăbind.

Însă când intrăm în Gusu, pe ulița principală, batem pasul toți trei, toți trei cântând. Răcnim atât de tare, încât nu ne mai auzim.

Cântă fiecare ce melodie vrea, ce-i trece prin cap și prin suflet.

Numai tare să fie. Tare, fals și pe-pas”³⁸.

Cu o abilitate de a surprinde și descrie deosebit de amănunțit stările psihologice ale comportamentului uman, Paul Goma reușește să imprime fragmentului vitalitate și să capteze atenția cititorului, hipnotizându-l. De fapt, plăcerea invenției lingvistice, povestirea mereu întreruptă de nenumăratele apartouri, jocul discursului care povestește, dar și ocultează evenimentele vorbesc despre elanul naratoric al prozatorului, a cărui voce devine adevăratul loc de desfășurare a contingentei narrative. Semnificative sunt, în acest sens, și alte fragmente, desfășurate sub aceeași egidă a muzicii.

Plecarea la stână, iarna, cu pantofi *Dermata-garantată* a mamei, schimbați pe opincile de regină, devine prilejul deformării unor proverbe, al unor inversiuni, aglutinări, dar și al cântecului pe patru, cinci și chiar pe șase voci. Cu intenții ludice și ironice, textul trebuie citit cu atenție la elementele paratextuale, limbajul urmând fluxul gândirii și al afectivității, într-un „clocot verbal tradus scriptic și chiar grafic”. Elocvente sunt, astfel, proverbele deformate ironic, cu rolul de a distinge atmosfera, exprimând vasta cultură și, totodată, puterea de invenție a naratorului: „Cine se scoală de dimineață... cade singur în ea”; „Cine sapă groapa altuia... departe ajunge”, „Pisica cu clopoței... cu cheltuială se ține”, „Boieria... nu prinde șoareci” sau „Pe cine nu lași să moară...mâine fură un bou”³⁹. Creînd cuvinte noi prin prefixare, sufixare sau analogie, Paul Goma acordă o atenție sporită substantivelor compuse, recurgând adeseori la folosirea prefixului iterativ „re”. Suntem introduși, astfel, pe terenul re-fugii unde, prin aglutinare, apar inovații precum „artafugii”, „Artafugiu”, „artarefugii”, „în-plusă” („mama e în-plusă”), „biețiiboii”, „plicipliciul” sau, cu intenții cert ironice și chiar satirice, imitații ale limbii de lemn ale epocii: „așaiordinul”, „nefugitulsubescortă”, „cuvântdeonoarecă”, „Sovromtransportul”, „Sovromtractorul”, „suntem fiii Multiubiți”, „Patagonitatea”, „Bricegosul”, „Jumătatepatagonez”, dar și „cacapipi”, „subiectepredicatele altora”... . Elogiind rolul auzului și al urechii muzicale – pe care le „moștenește” de la părinți și pe care le dezvoltă frecventând „Conservatorul Doamnei Bratu”, îmbogățindu-le continuu prin contactul cu diferite graiuri, datorită ambianței parentale, dar și a unei capacități native de percepere și de diferențiere a suntelor verbale –, autorul

dezvăluie mecanismul construirii unor romane trăgând cu ochiul la formele muzicale, după cum însuși afirmă, angajând chiar, la sfârșitul anilor '60, în „România literară”, un dialog cu Dumitru Țepeneag pe această temă: formele literare inspirate din formele muzicale. Chiar dacă dialogul a fost întrerupt, Paul Goma continuă firul gândirii în revista „Vatra”⁴⁰, vorbind despre interferența, interpătrunderea muzicii și a literaturii, modul în care este condus discursul literar, arhitectura cărții întregi, fără a sări în ochi impresiile muzicale ale autorului. Cu toate că se referă, în special, la romanul **Ostinato**, nici celelalte scrieri nu sunt trecute cu vederea, autorul „autonomizându-și” personajele prin vorbire, exemplul cel mai sugestiv rămânând al lui Caragiale: „... De aceea îl iubesc foarte mult pe Caragiale, pentru că a fost necruțător cu această natură profund românească, versatilă, nesigură. Acum cinci minute te-a pupat, acum te împinge și pe urmă iar te pupă, pe rană. Eu nu pot să fiu așa. Și nu spun asta pentru că vin din Basarabia, fiindcă am impresia că și basarabeni noștri sunt români tot din Traian și din Decebal”⁴¹.

Trăind într-un mediu muzical – „în casa noastră se cânta; prietenii în vizită erau și ei «muzicali», fiindcă erau învățători, popi sau doar basarabeni... Or, unde-s doi basarabeni, iată un cor (pe patru voci!)...”⁴² – Paul Goma reușește să transpună această artă în text, lăsând loc unui savuros optimism de sorginte populară, salvându-se prin umor, într-o adevărată beție a cuvintelor: „E bine la stână. Seara, după cină, cântăm. Pe patru voci. Dacă i-am spune unui ardelean că noi trei cântăm pe patru, nu ne-ar crede [...]. Ei spun că pe două voci cântă numai sașii – dar pe patru? Și numai trei cântăreți? – animalul ăsta nu ezicstă!...”

Zic și eu că pe patru cântăm, dar tata ține și baritonul și basul profund, pedala; mama ține soprana, însă în anume locuri face pe tenorul – la octavă. Numai ei doi și, uite patru; cu mine, cinci, dar și eu pot ține soprana, ba când tata trece la pedală, eu las vocea mea de alto și fac pe baritonul – la câte octave pot și eu.

Cântăm de-ale noastre, din Basarabia, cu solo și cor; [...] trecem la colinde [...]. Aici, la stână, cântăm aranjamente de-ale noastre. Mama caută în caietele de monografie și ne propune o melodie de la Gusu; ori de la Buia: ea repetă, noi după ea, o învățăm. Mama o ia de la capăt, tata începe să brodeze; brodez și eu, a-doua, la terță; de pe la a cincea, a șasea oară, cântăm în cor adevărat pe cinci pe șase voci, ca la noi, în Basarabia, colinduta ardelenescă”⁴³.

Cât despre doinele lipsite de melodramatism ale ardelenilor, descrierea acestora, cu o forță de creație orală ieșită din comun, ne introduce într-un spațiu al intimității, în care căldura vibrândă a vocii naratorului, dar și a celorlalte personaje participante la descriere, capătă o rezonanță patetică în spațiul suferinței îndurate în comun.

Obișnuți să îndemne vitele prin repetarea, după fiecare vers, al lui „Cea, nè, că mândra-i grè”, buienii practică această „activitate” și spre miezul nopții, „întorși de la crâșmă, ori de la drăguțe”, indiferent dacă vitele există sau nu în acel moment. Astfel, fără a ști întotdeauna cine este interpretul, doina îți spunea, după „cea-nè-uri”, aproape totul despre cântător: „Mama și cu mine, chiar dacă uneori eram pe punctul de a adormi – ori ne trezeam din primul somn – ieșeam la fereastră; uneori, vara, chiar în curte ieșeam. Și ascultam.

Venea buianul cu doina lui, de depaarte, de departe, de mult mai departe decât crâșma aceea; cel mai aproape, din alt sat venea... Și străbătea Buia, cu doina, mai puțin cu cuvintele învățate de la cei care le învățaseră și

ei; și nici cu melodia, pe care o mai dregeau, pe ici, pe colo, povesteau ei – ci mai ales cu felul în care îndemneau vitele, ritmic – care erau sau nu, în acel moment, nu conta. Știai, după Cea-nè, dacă mândra i-o fo' în ia' sară, rè; ori nu prè; ori bună de tot, ăăăăi, da ce bun' o fo' mândra mè. Ori din contra. Știai, după doină, după cea-nè-uri, aproape totul despre cântător, chiar dacă, uneori, nici nu știai cine-i”⁴⁴.

Apelul la graiul regional ardelenesc, grija accentului, omisiunile de sunete, demersul spre crescendo al frazei, oralitatea, vocalele geminate, jocul de cuvinte, repetiția, alăturarea termenilor antagonici oferă relatării autenticitate și naturalețe, reprezentând prilejul descoperirii și dezvăluirii unei culturi și a unor obiceiuri care incită imaginația. Iar în cadrul acestora se înscriu, firește, acțiunile de furt ale miresei de către Candit al Munteanului, „fior-fain care nu lasă nicio nuntă ne-stricată, nicio mireasă ne-furată”. Comicul situației se accentuează mai ales atunci când aflăm, din presupunerea mamei, că, da fapt, fetele din Buia se mărită mai mult din dorința de a fi furate de Candit: „O dădea înapoi, a doua zi (uneori cu plânsete, mireasa nu mai voia la mire), dar se chema că aceea fusese furată. Am auzit-o pe mama spunându-i tatei că ei i se pare că fetele din Buia se mărită, mai puțin pentru măritiș, mai puțin din dragoste pentru cutare flăcău, cât din dorință de a fi furate de Candit...”⁴⁵.

Fuziunea muzicii și a dansului, respectiv umorul, nu lipsesc nici în cadrul instituțiilor serioase, întregind și chiar fructificând activitatea de predare-învățare. Dacă naratorul, supus umilințelor și vicisitudinilor, critică vehement conduita și lipsa de verticalitate a noilor-veniți, prezentându-ne foarte clar politica ocupantului care nu vrea decât trei lucruri – „cias-vinò-hazaika” –, el nu are, în schimb, rețineri legate și de limba acestuia, pe care o învață cu drag de la basarabeanul Vladimiroviceanu, chiar dacă manifestă unele rezerve la început, explicabile și firești în condițiile unor evenimente în care rușii stricau obiceiurile și școlile, puneau cote și băgau oamenii la pușcărie.

Pe un ton ludic, naratorul descrie, cu lux de amănunte, analizând mimica și gesturile, intrarea profesorului în clasă – activitate repetată de cinci ori, pentru a i se răspunde la salut. Cu un comportament ciudat la început, „Papașă”, cum i se va spune, reușește să facă așteptată limba lui Lenin și Stalin, dând dovadă de o cultură impresionantă și de abilități de predare cântând, jucând și chiar descântând limba de la catedră. Desfășurat pe câteva pagini, fragmentul devine un crochiu al procedeelelor utilizate de Paul Goma, limbajul oglindind toate stările naratorului și captivând cititorul prin umor, intertext, deformări lexicale, generatoare de asociații simbolice, cu trimitere la leitmotivul romanului, dar și la perfecțiunea sferică a **Calidorului**. Glisând geografic între Tibet, Rusia, Scoția, trecând pe la Tomis, Persia, oprindu-se la bocetele din Oltenia, dansurile din Sumatra, amintind de Villon, Rilke, trecând de la caligrafie la alchimie, apoi la rusă, ajungând până la Antim Ivireanul, naratorul glisează, de fapt, între două lumi antitetice, memoria contopindu-se cu imaginația, stăvilind trecerea între ceea ce a fost și ceea ce ar fi putut să fie.

Aceeași tehnică a *în-plus-ului* și *în-minus-ului* ni-l descrie pe profesor în lumini și umbre – „Un moșulică bărbos și ticăit – așa ni s-a arătat de la prima oră; și, în plus (mai bine-zis: în minus) semănând ca două picături de apă cu Lenin: aceeași țcălie, aceeași chelie, aceiași ochi tătărăști... Și tot în minus: soțul doamnei noastre”⁴⁶, autorul recurgând la numeroase diminutive, sufixe diminutive și pentru indicarea modalității în dorința de a

contura cu exactitate trăsăturile fizice ale domnului Vladimiroviceanu: „moșulică”, „(călcând) mărunțel și târșăit”, „Papașa cel mititel și sfrijitel și pricăjitel”, „scrie ce scrie pe tablă, apoi începe să dea mărunț-mărunțel din cap; îl auzim râzând, ronțăind, șoricește, mărunț-mărunț”. Descriind amănunțit mimica, autorul ghidează lectura introducând, de multe ori, un demers spre crescendo care dă savoare textului.

Astfel, prezentându-l clasei pe profesorul de limba rusă, doamna „a vrut să adauge ceva, mai degrabă să ne roage (își împreunase mâinile), dar a zis: Sunt convinsă: înțelegeți, sunteți adulți...”⁴⁷. Cât despre comportamentul profesorului, acesta, „de pe la mijlocul drumului, ne-a făcut cu ochiul și a ridicat un deget în aer, dar fără să scoată vreun cuvânt”. Abia după a cincea oară, revenind în clasă, „întâi părea că se miră; apoi că ne ceartă, ne imploră să facem ceva, dar nu înțelegeam ce”, iar în final „ne-a mâncat și pauza intrând, ieșind, bodogănuindu-ne, amenințându-ne”⁴⁸. Chiar dacă nu reușește, de la prima încercare, să îi învețe pe copii să răspundă la salut cu „zdrastvuite”, limbile românești poticnindu-se, cum atât de frumos spune Paul Goma, în „cocoloșul de patru consoane: v-s-t-v”, Papașa rămâne memorabil prin pronunția sa, rusificând limba română, exagerând accentul rusesc și inventând neconținut pe marginea cuvintelor. Iar cel mai ilustrativ exemplu în acest sens este discuția despre exilul lui Ovidiu:

„ – Știți voi, deti, cum Avidiu dipartat a fost iel?

Nu auzisem de Avidiu. Am aflat când i-a scris numele, însă eu știam că Ovidiu fusese surghiunit, se mai zice: exilat, deportați sunt numai basarabeni și nu se rostește cuvântul: e nejust... Am înțeles că Papașa e un basarabean grozav: exagerând accentul rusesc, nu numai că a zis cuvântul „nejust”, dar a făcut două din el: deportare și depărtare; am mai înțeles că latina e aproape mai bună, mai bogată pentru noi, românii, decât pentru latini – când o rusifică Papașa”⁴⁹.

Însușindu-și această tehnică, naratorul va uza de ea din plin colorându-și discursul prin apelul la numeroase cuvinte adaptate din limba rusă cărora le va adăuga un sufix românesc: „n-am mai fost puși să-l *zdrastvuim* (s.n)”, „el (Papașa) *raskazește* (s.n.) nemaipomenit de frumos”, „a *spasibit-o* (s.n.) pe fată”, dar și „ne-a cerut și *tih* și *vnemanie*”.

În acest spațiu de aparent joc, autorul va face, totuși, și niște reflecții serioase, vorbind despre etimologia unor cuvinte (cum este cel al cuvântului „țar care vine de la Cezar, rostit Țezar, Țțar de către ruși, Kezar de către nemți, de unde a ieșit Kaiserul lor”), dar și explicând sensul altora, cu o trimitere directă la artă, vizând, totodată, legătura cu titlul și cu tematica romanului: „Avidiu o cărticică a scris, **Ars amandi**, în latinește, dar în românește mult mai frumos vine: o fi ea, iubirea, artă, dar mai vârtos, ardere! Dar și mai ardere ieste arta, deti!”⁵⁰.

Deschizând universul paradisiac lăsat la Mana, împletind muzica cu dansul, recurgând la inversiuni (ca să limba rusă învățăm”) și așa-zise amenințări („Cini limba lui Lienii și Stalii, iel nu-nvați... Viitor în viați n-o să aibe!”), moșulică captează prin „rotundurile lui”, mânuind creta ca pe o peniță dar, mai ales, prin „gura rotunjită” din care se vedea „cum iese, cum curge un șuvoi, un fluviu, o apă mare...”. Pornind de la limba rusă, profesorul face un înconjur al lumii, călătorind prin literatură, geografie, istorie, astronomie, alchimie, cu o ironie și un umor care atenuază tragismul evenimentelor trăite, introducând naratorul (dar și cititorul) într-un spațiu feeric, similar celui rămas în **Calidor**, continuând, astfel, linia primului roman.

Desigur, acestea nu sunt decât câteva exemple ale vorbelor în doi

peri și ale replicilor de duh, alte pagini trimitând, prin tonalitatea condescendentă și ironică, la Amintirile... lui Ion Creangă. Încă din numele subcapitolelor din penultima parte: *Irinuca ardeleană*, respectiv *Se poate căpăta râie de la o Irinucă fără capre*, personajul exponențial al „universului rotund” din *Mana* ne introduce, cu riguroasă necesitate epică, într-un climat al povestirii aventurilor școlărești. În cheie ludic-comică naratorul descrie spațiul care-l adoptă, devenind „coleg de babă și lădoi” cu Mihai. Atent la detalii și, mai ales, la limbaj, el face observații legate de ritmul verbal al „doamnei-de-București”: „Simpatică. Vorbește iute-iute, altfel decât pe-aici, prin Ardeal. E de loc din Șeica, dar a stat patruzeci de ani la București, «în serviciu», zicea ea”⁵¹, care îi pune să facă rugăciunile, ținând post miercurea și vinerea și, totodată, le oferă drept pat un lădoi în care „pe lățime, cu Ilă, mai merge, dar pe lungime, nu prea – sunt mare...”. Totuși, punctul culminant al șederii în gazdă îl reprezintă întoarcerea acasă plin de râie. Cu adevărată măiestrie este descris, în dialog, tratamentul cu leșie, jalea și rușinea naratorului, care ba se plânge, ba îl imită pe Papașa din ciubăr, nuanțând tabloul comic al situației și impregnând paginile cu naturațea unui discurs savuros și memorabil.

Nu lipsesc din text nici trimiterile la simboluri, culori, mirosuri, toate într-o perfectă simbioză cu schițele etno-sociologice făcute poporului român, cu predilecție asupra limbajului ardelenilor. Pornind de la „monografiile” mamei și focalizându-și atenția asupra noii culturi, naratorul vădește interes pentru problemele de limbă, studiindu-le prin selecționarea unui vocabular uzual, pe care îl explică și utilizează, recurgând la notarea exactă a accentului, scrierea cuvintelor prin cratimă, dar și la alte procedee care incită lectura. În acest sens, remarcăm următoarele cuvinte și expresii: „bòcâză” pentru bucătărie, „cârpă” = broboadă, „cârpuță” = batistă, „ștrimf” = ciorap, „bină” = scenă, „crâșnic” = paracliser, „blehi” = tablă zincată cu care se acoperă unele case, „cociaș” = vizitiu, „Kiraly” = rege sau „ișcòlă” pentru școală, „uăi” pentru oi, ori redarea exactă a vorbirii ardelenilor prin plasarea corectă a accentului: „dòr așè – dacă nu să póte, nu să póte, nò... Da’ òre nu-i păcat să faci ouă de Sfintele Paști cu... Cu ciorap?”, „ai’ dinentre” = odaia dinspre uliță, „Nò, mă Török! Ghere ide”... .

Ca și în volumul precedent, erosul amintirilor zugrăvește scene cu o doză evidentă de joc, stând sub semnul poeziei, printr-o senzualitate naiv-naturală a tânărului. Dacă în primul roman alunecarea în hazul sexual este realizată și prin intermediul tehnicii exagerărilor despre care s-a vorbit nu o singură dată, statutul de orfan vindecând naratorul de inhibiții și oferindu-i posibilități nelimitate de acțiune, acum „jocurile erotice cu fetele lui Heinrich, conversațiile ambigue pe teme interzise cu domnișoara Coban sau obsesiile copilului față de frumoasa doamnă Velicoglu surprind apariția rușinii, adică formarea supra-eului și a refulărilor morale pe care acesta le implică”⁵². Cu toate acestea, literatura prozatorului merge spre „conturul îngroșat al gravurilor grotești”, inventând neconținut și demonstrând încă o dată faptul că „amintirile lui Paul Goma stau sub semnul poeziei”⁵³:

„Nu mai știu de-a ce să ne jucăm. Așa că îi zic uneia:

- Eu vreau să văd puțica ta. Cea dulce. Culindicul cacubicul, zic [...].

...N-am mai urcat cu ele nici măcar în livadă. Mi-o văzuseră. Îmi era cumplit de rușine”⁵⁴.

Distingând erosul de pornografie, Paul Goma devine un maestru al „jubilațiilor corporale”, inițiindu-ne în „ceea ce este mai dulce și mai curat, în ciuda impresiei de trivial, murdar, de nerostit”: „O altă chestiune în care trebuie să țin echilibrul este între eros și pornografie. Bineînțeles că eu consi-

der că erosul este o constantă esențială atât în viață, cât și, mai ales, în literatură. Erosul nu în schema sa platonice sau eminesciană, ci iubirea completă. Iubirea trupului, nu doar a corpului. Eu fac o deosebire între trup și corp. Trup este ceea ce există la o femeie care face dragoste și care face și copii. Or, *totul e poetizabil, totul este poezie* (s.n.). Sigur că este și e ușor să zici: este. Dar în momentul când scrii despre sau aproape de sau în legătură cu sau vrei să faci cunoscută această dispoziție – da, pentru eros trebuie să fii extrem de atent [...]”55.

De altfel, în Jurnalul recent din ianuarie-februarie 2011, publicat pe sit-ul său, autorul explică originea uneia dintre expresiile folosite în mod frecvent: „Expresia folosită frecvent de mine «dulce ca cubicul» vine dintr-o strigătură din Ardeal – mândrul își laudă mândra, o cinstește, o sărbătorește, pentru că are lindicu' ca cubicu' – este vorba de zahăr cubic – atât că e accentuat altfel”56, iar episodul Tecla, precum și continuarea acestuia în **Din Calidor** este o mărturie vie a farmecului estetic rafinat, spărgând barierele oricăror limitări de exprimare.

Valori psihologice directe, imobile, indestructibile, cuibărite în imobilitatea perfecțiunii își pun pecetea pe universul zugrăvit în culorile copilăriei, demonstrând că, și în „cruelitatea monduului”, orice copilărie este în mod firesc fabuloasă. Integrat în existențialismul fabulosului, naratorul acordă o atenție sporită cromaticii, senzațiilor și percepțiilor vizuale, auditive, olfactive, tactile și gustative, știind cum miroase noaptea de după gratii: „a regina-nopții și a fân uscat, în șuri; a postav nou și a prăvălie de oraș” sau, la marginea orașului, „a praf și a rouă – nu: și, miroase a praf umezit de rouă. Și a miriște: amestec de rugină cu pâine”57, descriind ochii și funda albastră a Pușei chiar și atunci când se întâmplă să nu aibă fundă, căptușeala fostului palton și taiorul verde adânc, verde spre negru, adânc al mamei, pleoapele străvezii și albăstrii ale doamnei Velicoglu, vioriul și fostul-roz al Pușei precum și obloanele albastre ale casei doamnei-de-București. Preponderent dinamic, romanul evoluează pe mai multe planuri, dominând atât *gândirea orizontală*, precum și *gândirea verticală (polifonică)*, caracterizată prin *clotul viu desprins din suprapunerea pe diferite melodii*. Cu mijloace de lucru bogate în expresie, depășind stadiul cântării monodice, *Artafugii* lui Paul Goma păstrează, totuși, o tentă de arhaism, pornind de la mijloacele eterofonice de origine populară, rămânând o artă prin excelență de tradiție:

„ – Măi, și dacă ardelenii au dreptate: noi, basarabeni nu ne tragem din daci? Noi, basarabeni, om fi slavi, bre, de asta nu suferim putoarea de oaie... Voi doi, care strâmbați mereu din nas... Măi, și dacă eu oi fi dac? Fiindcă n-am miros?”

Da bre. Tata e dac curat. Lipsit de miros e un om fericit – fericiți cei daci, căci a lor este Împărăția Cerurilor...”58. Cât despre narator, acesta nu se poate plânge de absența mirosului, afirmând: „Numai că o fi ea, Gina mai scundă decât mine, însă e mult mai... cum zice tata: coaptă. Parcă eu nu știu că Gina e coaptă?, *doar am miros bun* (s.n.), știu când ceva e copt...”59.

Astfel, temă literară, refugiul devine în același timp prilej de spectacol lingvistic, tematic, structural, pe mai multe variațiuni și cu o arhitectonică unitară reprezentând, ca și fuga, din punct de vedere componistic, „încununarea creației polifonice, în general, și a artei contrapunctice, în special”60.

Concluzii

Situată în două planuri distincte – cel al laturii istorice și formative, dar și al copilăriei transilvane, reprezentând nivelul poetic al romanului –

Arta Refugii conferă dramaticului, prin înclinația către perspectiva sarcastică și umor, și o dimensiune a banalului. Cu o riguroasă fidelitate față de viața cotidiană, autorul dă curs inventivității, marile resurse ale fanteziei născându-se din „aici”, „acum” sau „ar fi putut să fie”, subordonându-se voinței auctoriale și elaborând fantezii utopice, compensând carențele realității printr-o onirico-realitate.

Provocând o emoție puternică prin asocierea dintre sublim, durere și pericol, autorul mută centrul de greutate al romanului în motivul refugiului, prezent aproape în toate scenele și apăsând greu asupra acțiunii și atmosferei. Cu toate acestea, tonul ludic, înclinația către umor, dialogul, aglutinările, piruetele sintactice, inversiunile și nesfârșitele inovații lexicale atenuază constanta tragică, abolind textul de monotonie și desfășurându-l pe toate strunele sufletului uman. Combinând efectele spațiale cu jocurile de lumină, autorul realizează o *arhitectură unitară*, datorată *bazei tonale* a fugii. La fel cum în fugă se pot evidenția, din punct de vedere ritmic, câteva aspecte importante, tot astfel textul lui Paul Goma denotă prezența acestora, evidentă prin pregnanța pe care o dă ritmul numeroaselor peregrinări, *variația ritmică* și aspectele acesteia în fugă, nelipsind nici *imitația ritmică*. Astfel, diferitele voci conduse în stil polifonic generează, prin suprapunere, o poliritmie ce imprimă textului dinamism, vivacitate și intensitate.

Ca și în celelalte scrieri, autorul acordă un spațiu primordial femeii, pornind de la mamă și până la aventurile erotice cu fetele lui Heinrich, unicitatea feminină fiind evidentă prin perceperea singularului în loc de plural în cazul celor două fete: „Ea e ea – și, în plus, miroase bine, a fata lui Heinrich”. Dacă în romanele gulagului femeia are o funcție ocrotitoare, stârnind imaginația deținuților și ajutându-i să depășească momentele de maximă tensiune și de așteptare, aici, pe lângă această funcție, prezența feminină aduce textului și o aură poetică, așezându-l sub semnul poeziei.

Cu o capacitate sporită de adaptare, femeia, mama devine acel stâlp al casei la care autorul se va întoarce pentru a-și trage seva și pentru a re-entra sub protecția spațiului amniotic. Perorând pe tonul ludic, ironic și bonom, el va descrie aceste scene, impregnându-le cu naturațea și savoarea unor pagini memorabile: „Fii atent: uite ce faci tu, când încă n-a venit tata, de pe unde s-a dus ori a fost dus, după mobila noastră și te-ai umplut până-n creștet de refugiu, alergând, de Paștele mamelor lor de anglo-americaniroșii: iei băiatul, îl dezbraci de tot, îl pui pe o piatră, lângă fântână, scoți o găleată de apă rrege-rrreglementară și i-o torni în cap; după a treia, îl trimiți în boacățăria ardelenească, să se șteargă, iar tu – fii atentă, fiindcă ești în-gazdă și cadru-didactic și în-plusă, noroc că, în minus, e întuneric beznă, nu te vezi decât o pată alburie, când te îmbăiezi la fântână și copilul nu vede decât rochia ținută-n față ca pe un prosop și miroși a mamă înfrigurată plăcut și recensă”⁶¹.

Cunoașterea gustului „fărăcasei” duce la apariția unor adevărate meditații asupra situației politice și istorice. Astfel, nașterea a doua oară a familiei echivalentă, în sens biblic, cu botezul, sau depășirea momentului „favorizării covrigale” fac trimitere la realități cu adevărat crunte. Pornind de la frontiera între refugiați și ne-refugiați, cecitatea ardelenilor în fața rușilor sau adevărul lucrurilor pe dos în politică, autorul demonstrează faptul că istoria nu lasă opțiuni și nu poate fi dirijată. Deși evidentă, dinamicitatea romanului își oprește mersul în timpul fără durată al închisorii de la Mediaș („Necazul aici, la Securitatea lor reținătoare, e că nu sunt ceasuri; [...] timpul s-a oprit...”⁶²), învăluind textul în atmosfera groasă a liniștii, fricii și suspi-

ciunii. Iar în acest sens, devastarea pachetului adus cu atâta drag părinților echivalează, simbolic, cu o înjunghiere de briceag în inima inimii, când numai lacrimile mamei, prototip al delicateții fizice și morale, pot vindeca toate rănilor, eliberându-le de zelul orb al justiției: „Mama mea nu s-a schimbat aproape deloc. Mama mea e a mea, nu se schimbă – să nu plângi, că.

Mama. Mama mea. Mama-mama-mama. Cea mai grozavă mamă din lumea-mare.

Se oprește la doi pași de mine. Ține buzele strânse. I-s strânse de tot buzele. Nu înțeleg, dar așa e mama mea, grozavă [...]”⁶³.

Cu toate acestea, elanul liric, *școala ironiei*, aplecarea asupra tuturor comportamentelor umane, inclusiv asupra celor care sunt condamnate ca vulgare, respingătoare sau obscene denotă o predispoziție de percepere psihologică a tuturor evocărilor, o abilitate de a observa până și cele mai insignifiante detalii, colorându-le printr-un limbaj predilect pentru jocurile de cuvinte, deformări morfologice dar, mai ales, lexeme inventate. Eliberând textul de tensiunea istoriei, a deportărilor și a re-fugiului, Paul Goma realizează un compromis inovator între idealism și scepticism, distanțare și empatie, între cruzime și tandrețe, demonstrând posibilitatea existenței fericirii în disperare și a seninătății în nefericire. Reunind mereu două componente, suprapuse cu precizia și verva observației, vom conchide, parafrazându-l pe Toma Pavel ⁶⁴, că Paul Goma reușește să copieze demersul gândirii trăite, dar și, mai ales, să descopere în el o bogăție de imagini și o libertate de invenție comparabile cu cele specifice poeziei. Muzical mai degrabă decât descriptiv, mai mult poetic decât referențial, el reușește să trezească, asemeni lui Joyce, prin magia focurilor sale de artificii, emoții difuze, necunoscute și amețitoare, hipnotizând cititorul și invitându-l într-o odisee a fugii, într-o formă de narație pe toate coardele și în toate acordurile sufletului uman.

BIBLIOGRAFIE

I. Volume

Goma, Paul, *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991

Goma, Paul, *Din Calidor. O copilărie basarabeană*, Editura Polirom, Iași, 2004

II. Bibliografie critică

A. în volum

Behring, Eva, *Scriitori români din Exil 1945-1989*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001

Freud, Anna, *Eul și mecanismele de apărare. Psihologia copilului și adolescentului*, Traducere de Andrei Constantinescu, Editura Fundației Generația, București, 2002

Freud, Sigmund, *Opere*, vol I, *Eseuri de psihanaliză aplicată*, Traducere din limba germană și note introductive de Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, 1999, Iași

Giuleanu, Victor, *Evoluția ritmului de la începuturi până la Bach*, vol. II, Editura Muzicală, București, 1969

Hossu Longin, Lucia, *Memorialul durerii. O istorie care nu se învață la școală*, Editura Humanitas, București, 2007

Manolescu, Florin, *Litere în tranziție*, Editura Cartea Românească, 1998

Pavel, Toma, *Gândirea romanului*, Traducere din franceză de Mihaela Mancaș, Editura Humanitas, București, 2008

Petru Marta, *Paul Goma, între depozitie și fantasmare*, prefață la *Arta Refugii*, Editura Dacia, Cluj, 1991

Podoaba, Virgil, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004

Voiculescu, Dan, *Fuga în creația lui I.S. Bach*, Editura Muzicală, București, 2000

B. în periodice

Butnaru, Leo, *Dialoguri cu Paul Goma*, în „*Metaliteratură*”, nr. 5-6 (25)/2010, p. 143

- Goma, Paul, Despre „Ostinato” și altele (I), în „Vatra”, nr. 4/1992, p. 14
 Goma, Paul, Despre „Ostinato” și altele (V), în „Vatra”, nr. 8/1992, p. 13
 Goma, Paul, Jurnal 2011 ianuarie-februarie, pp. 134-135. Textul integral este disponibil gratuit și în mod public pe sit-ul oficial al lui Paul Goma <http://www.paulgoma.com>.
 Tatiana Slama-Cazacu, Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma, în „Vatra” nr. 10-11/2000, p. 119

III. Dicționare și Antologii

- Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri târzii, Volum îngrijit de Flori Bălănescu și apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Editura Eagle Publishing House, 2010
 Simion, Eugen, Dicționarul general al literaturii române, E/K, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005

Vineri 11 noiembrie 2011

Nu înțeleg de ce panica aceasta: 11 11 11, repetarea unei cifre declarată fatidică. Pentru mine 11 a fost de totdeauna o cifră simpatică, atât, nici fastă, nici nefastă.

Am avut o noapte... suportabilă. Fără sudoare excesivă, dar tot storcătoare de puteri. Să văd dacă se repetă. Bine-ar fi.

Mi-a făcut mare plăcere textul Marianeii Pasincovschi despre **Arta refugii**. Mă întreb dacă nu mi l-a mai trimis, dacă nu-l voi fi trecut în jurnal. Eu nu țin minte, însă... Chiar de e adevărat, las-să fie de două ori!

*

Abia azi (11 noiembrie) *Adevărul* publică primele scrisori al lui V. Vosgianian și răspunsurile mele. De ce atât de târziu? Dar nu este deloc atât-de, să fiu mulțumit că le-au reprodus atât de repede (ce reprezintă două săptămâni la asta, cum îi zice: “scara istoriei”?; sau la “eternitate” - care la sate s-a născut ea, spațiul românesc fiind eminent rural).

*

A mai apărut un text de Aliona Grati, în *Timpul*: “Fetele din Calidor”:

11 Noiembrie 2011, ora 05:45

Mari scriitori români contemporani: Fetele din calidor*

Preocupările mature ale copilului „din calidor” fac dovada victoriei forțelor naturale asupra efectelor nefaste ale civilizației.

Prin erosul infantil, Paul se opune destinului printr-o nestăvilită vitalitate. Trezirea masculinității într-un copil, care este zdrobit neconținut de ororile războiului, înseamnă o evadare din istorie și o intrare într-o lume cu adevărat mirifică, aflată sub semnul feminității protectoare. Perceperea feminității ca necesitate imuabilă are rădăcini în relația mamă-fiu, intensă în timpul copilăriei, adâncă la maturitate. Chipul fetelor din romanul **Din Calidor** împrumută inevitabil ceva din chipul mamei. Ileana, Duda, Nora, Mili, Tuza, Tecla, Bălana, rusoaica Devușca, Varvara ș.a. formează diversi-

tatea în unitatea feminității ocrotitoare și a binelui, a umanității, a vieții. Întoarcerea ciclică la mamă, la fetele copilăriei constituie un progresiv și superb imn al vieții. Astfel că fragmentul care urmează este un adevărat imn dedicat femeii și, implicit, vieții: „Din calidor le văd pe toate: Fetițele, fetișoarele, fetișcanele, fetele-mari, fetele-și-mai mari (și mai mici) cu care m-am avut de bine în viața mea, de la Mana. (...)/ Din calidor văd bine tot ce au fetele mele./ Din calidor se vede mai bine decât văzusem cu ochii trupului. În calidor, nimeni nu-mi zice să mă uit în sus, că nu se cade, că nu știu ce, dar când te crești, îți zice varvar și-ți mai cere./ Din calidor le văd pe toate și de tot, câte una, câte una-n una; pe rând și în cor – dar nicio clipă contopindu-se. Fiecare-i fiecare. În veci.”

Calidorul este spațiul viselor de dragoste și al primelor fantezii erotice. Copilăria este percepută și ca o lume vrăjită de „miroasele” femeilor „bune, frumoase și mustoase și parfumoase și!”, „cu țâțoance adiind a pătrunjel”. Învăluite în aromele sublimului, fetele Manei („Ah, fetele”) par niște zeițe. Memoria decupează neapărat odoruri-semnale diferite: Tuza e „frumoasă și când e urâtă, adică toată vremea. Săraca de ea, pe lumină i se vede rău obrazul bine buburos. Și merge ca un bărbătoi. Și-i tare slabă, picioarele i-s ca fusele, încolo curu' i-i destul de lărguț. Și are, cum se spune, un ochi la slănină – însă dacă te uiți la ea dintr-o parte, nu bagi de seamă făina”; Tecla e „Măruntică, frumoasă, de pică: părul negru-negru, cu ape albastrui, ochii verzi-verzi, de mătă – nu de pisică, de mătă; verzi, cu stele de aur”, dar „ce dulce mă ținea și ce dulce-mi arăta și ce dulce era ea pe- peste tot. Mai ceva ca zahărul”. Văzută cu „ochii trupului”, Duda are mâna „aspră și fierbinte, pielegoloasă mirosind a calapăr, ca la noi, în bucătărie, înainte de, și după, la ei, cu ferestrele astupate, în umbra dulce și pipărată, când ea zicea să mă uit în sus, că nu se cade. Nu se cade să cazi în jos, de-aceea. Că, dacă o vezi, cade. Joasa ei cea nevăzută”. Și, desigur, Bălana are „părul galben-galben și ochii albaștri ca floarea inului...? (...) Are fuste frumoase, înflorate, barijuri la fel, pline de flori vesele”.

Refugiul în pădure, cauzat de bombardarea satului, nu mai este perceput ca atare, traumatizant și nociv, ci constituie pentru Paulică un prilej de inițiere în tainele erosului. Splendidele scene ce evocă aventura scăldatului, cea a „mâncării”, momentul cu „omenirea goală alergând prin viile-n floare” nu au nimic vulgar în ele, nu pot fi în niciun fel numite pornografice. Cu toată „depravarea” și „grosolănia” etalată, aceste scene au ceva din sacralitatea riturilor, ele figurează dezmațul sacru al pubertății și restabilesc dimensiunile „făr-de-bătrâneții”. Prin reabilitarea corporalității, Paul Goma se opune tendinței metaforizante a literaturii contemporane, descrierea jubilațiilor corporale denotă o concepție specifică de estetizare a cotidianului.

* fragment dintr-o carte în curs de apariție la Editura „Arc”
Un articol de: Aliona Grati

Da, bre. E bine cu fetele mele (d)in calidor.

*

Mi-a scris și Flori Bălănescu despre I.D. Sîrbu, la Craiova: a fost cu cinste cinstit.

Sâmbătă 12 noiembrie 2011

Și în noaptea asta am transpirat mai puțin ca de obicei, însă “rezultatul mai-puținului” : tot prost. Slăbiciune a picioarelor, amețeală, confuzie...

*

Ciudat și reconfortant: “fetele mele” (nu exclusiv basarabence, dar și ardelence, oltence, regățence), prin textele lor despre cărțile mele sunt pe cale să mă împace cu propriul scris: fiind atâtia ani, atâtea decenii evitat, marginalizat, “uitat”, “tăcut” deliberat - când nu de-a dreptul negat, desființat (D.C. Mihăilescu, Alex Ștefănescu, Laszlo), începusem a mă îndoii de calitatea lor. Mai ales în partea a doua a “dupărevoluției”, cam de pe când antisemitizarea mea a avut efecte fulgerătoare și durabile, mai ales în rândurile băieților de la *Vatra* (cu o excepție-două), iar cloștile mele, în totalitatea cârdului m-au... lepădat (Marta Petreu, Anca Hațieganu, Nicoleta Sălcudeanu - atunci am cunoscut o adevărată criză-de-încredere: rarele, din ce în ce mai rarele texte ne-negative mi se arătau nesincere, fățarnice... Desigur, cu timpul, am acceptat: erau sincere, dar dacă eu eram obișnuit cu “ciomagiile” executate prin surprindere... Însă numai din partea bărbaților, din a femeilor mi se arătau a fi trădare-trădare-trădare (vezi-l la eternul Caragiale).

Mă întorc: de la o vreme primesc texte despre cărțile mele - unele deja publicate, altele vor fi publicate. Să nu se supere bărbații care au scris - favorabil, ba chiar ditirambic - despre literatura mea, însă îmi sunt mai aproape cuvintele femeilor (bine: ale fetelor - pe toate le numesc “fetele mele”, fiind /și eu/ unul din iubitorii matriarhatului și al (cu moderațiune în expresie...) incestului suroral.

Flori Bălănescu a scris mult, cu precădere despre... autorul de mine și a scris, nu numai de-bine, ci și bine. Însă basarabencele... Nu voi spune că Flori a scris mai adevărat (ce-i aceea adevărat, la un autor?) dar Aliona și Mariana și Nina au scris mai... de-aproape, mai epidermatic.

De aici, din virtualitate (pe nici o fată basarabeană nu am văzut-o, ascultat-o, gustat-o, admirosit-o) s-a născut realitatea-mai-reală-decât-realitatea, cea mult, imens, arzător *dorită*.

Din acest motiv cuvintele “fetelor” - de laudă, de îndoială - au un *altfel* de efect asupra mea, autor, propus lor prin cea mai adevărată virtualitate: un text de literatură - decât al băieților. Poate fiindcă de la fete cuvintele îmi parvin nesonorizate, ci sugerate, prin rotunjirea gurii; însoțite de aburul trandafiriiu al

mişcării (divine, cum altfel!) buzelor, dezvăluind tolănitul șerpesc al limbii în gura întredeschisă, mereu pregătită, mereu transmițândă (în plan secund: palpitul nărilor, bătaia moale, încetinită ca în vis, ca în apă, a genelor).

Am uitat ce voisem să scriu, aici? N-am uitat, dar m-am luat cu vorba și mi-a rămas rămas căruța-n drumul drumului.

Mâine - sigur mâine - voi continua, dacă nu voi rămâne acolo unde mi-e cald și bine (între “țâtoancele adiind a pătrunjel”, citatul drag mie, din... mine, rostit repetat, pe hârtie, de Aliona), la mijloc de codru des.

Duminică 13 noiembrie 2011

Am ajuns, în sfârșit acolo unde plecasem ieri.

Mariana Pasincovschi îmi trimisese un text despre **Arta ReFugii**. Diacritizându-l cu plăcere, cu mirare am... constatat că nu-l cunoșteam. Am întrebat-o pe autoare - răspuns surprinzător: textul fusese scris mai demult, de aceea i se păruse și ei “nou”!

Fiindcă tot aveam de gând să umblu prin el, în vederea (sic) a unei noi ediții, ieri m-am apucat de a VI-a. Cu jubilație.

În halul de nesănătate în care mă aflu acum, rezist doar la scrisul-scurt (corespondență, jurnal).

E bine, așa, în răul general.

Să nu uit. Am avut o (repetată) surpriză: **Arta ReFugii** e o carte bunicică. Chiar bunișoară - pe alocuri aproape bună...

Nu-i așa că sunt modest? - mie-mi spui?

Luni 14 noiembrie 2011

Tot așa, tot așa,/ ‘tu-i mama sa! Dureri și asud’. Visul meu: să termin Jurnalul pe noiembrie, înainte de a da în bot. Și, bineînțeles, înainte de 20 noiembrie - pentru care trebuie să pregătesc o jumătate de pagină de salutări, de mulțumiri la adresa prietenilor. Aceștia se fac tot mai puțini - dintre adulți, Flori Bălănescu mă asigură (sic): vor fi elevi, studenți, tineret din ziua de azi, de! Într-un fel sunt trist că, dintre fetele mele basarabence, doar Nina va fi prezentă; în același fel (așa!) sunt bucuros că Mariana și Aliona vor rămâne acasă la ele, să-și îngrijească sănătatea.

O citez mereu, mereu pe Geta Dimisianu, cu zicerea ei - una, dar ca-pe-mână:

«Dacă și tu, băi, Paule...» - de astă dată reproșul fiind acesta: (dacă și eu) mi-am găsit să plec din țară, în 1977, taman în 20 noiembrie, în prag de iarnă... [că, dacă ar fi fost, plecarea

ceea prin luna mai, de pildă, reproșul ar fi fost adaptat pe loc; «Dacă și tu, băi Paule...», etc etc].

Și ce-o mai fi făcînd Geta Dimisianu? “Geta cu Poșeta”, “Getuța cu Monicuța”, cum zisese (chiar scrisese) Dan Petrescu despre cele două convorbitoarese de care atârna soarta literaturii române contemporane de la origini până mâine seară.

Da, bre: trebuie să-mă-țin până închei Jurnalul pe Noiembrie și aflu (dar numai binele) despre întîlnirea de la 20 noiembrie. După care nu mă mai țin, îmi dau drumul în neființă. Nu știu cum îți este când îți-dai-drumul astfel și nici nu voi putea povesti cum a fost: îmi era cam moarte, vorba Ardeleanului.

Mărturisesc: sunt mirat, contrariat, uneori chiar gelos pe confrății mei care, au n-au treabă, se gîndesc la moartea lor. Niște iegoști, vorba celuia: în loc să se gîndească la moartea celuilalt... Dar ei nu: de frică. Din “prudență” - dacă află Manolescu de gîndul cel rău al gînditorului nostru? Și-l arde la pensie, la o călătorie prin lume (ca să-și promoveze propriile cărți în paraguayana, ba chiar și în argentină - de ce nu în moldavă, că-i o țară - și o limbă - vecină și noi tre’ s’ ne avem ca frații cu vecinii noștri de peste Prut...)? Mai bine tace, căci tăcerea, cum bine se spunea pe timpul războiului..., de aur este ea.

Marți 15 noiembrie 2011

Altă noapte grea-grea-grea. Mă hotărîsem să încep a scrie jumătatea de pagină pentru 20 noiembrie. Nu am reușit decât să culeg un citat (bun) despre iertare-la-român: Mircea Carp, care se grăbise anul trecut și luase de bună “informația” Mirelei Corlățan dspre Marino, “informatorul Securității”. Am traversat o criză de euforie: Cum așa, există români care își cer iertare, în public pentru o “scăpată”? Ei bine, există, unul, Mircea Carp:

Din *Obs. Cult*, 2010:

“Peste prietenia dintre Adrian Marino și Mircea Carp s-a așternut, anul acesta, umbra răutății. În ciclul de articole din *Evenimentul zilei*, Mirela Corlățan a venit cu o șampilă infamantă. Adrian Marino ar fi fost un „informator zelos” al Securității, ce a căutat să submineze exilul românesc, să-l influențeze la ordinele Securității, care îl trimitea în misiune, în Occident. (...)Mirela Corlățan l-a sunat la München pe Mircea Carp, iar acesta i-a oferit o declarație, apărută în *Evenimentul zilei* din 1 mai:

„Ceea ce a făcut Adrian Marino ca intelectual de frunte a dăunat grav rolului și activității exilului. Profunzimea activității sale, chiar dacă la un moment dat a încetat să mai fie agentul docil, m-a întristat”, a declarat atunci, de la München, Mircea Carp.

Luni, 28 iunie 2010, Mircea Carp este invitat să ia cuvîntul la lansarea pe care am amintit-o la începutul acestor rînduri. (...). Și îi cere, în public,

iertare lui Adrian Marino. Spune că regretă fiecare cuvânt și adaugă faptul că a greșit față de acesta. Datorită vârstei și experienței sale, nu ar fi trebuit să se lase influențat de acel telefon de la *Evenimentul zilei* și să dea o declarație pripită. Pentru acest motiv, Mircea Carp îi cere iertare lui Adrian Marino și speră ca noi să înțelegem situația. În fața audienței, încerc să aduc în discuție modul în care i-a fost „smulsă” acea declarație. Mircea Carp era la München, știa sporadic „cazul Marino”, primise un telefon de la Mirela Corlățan, în care i s-a făcut un rezumat dubios, n-a văzut documentele. „Chiar și așa, tot am greșit. N-aș avea liniște pînă la sfîrșitul vieții mele, dacă nu mi-aș cere iertare”, îmi replică Mircea Carp.

Visul meu: să aflu, din presă că și “prieteni” mei care, la un moment dat (nu întâmplător) și-au schimbat opinia despre mine (N. Manolescu, H. Gârbea, Alex Ștefănescu, Laszlo, Pecican, precum și Gabriel Andreescu Carmen Mușat, D.C. Enache, D. C. Mihăilescu) acuzîndu-mă de antisemitism, de negaționism, fără a fi citit scrierile condamnate, recunosc, după ani, a se fi înșelat și să-și ceară iertare pentru ceea ce scriseseră cu mâna lor, pricinuindu-mi suferințe imense, cu urmări... materiale dintre cele mai cumplite.

*

Azi se împlinesc multi ani de la Revolta din Brașov. Câți ani au trecut de atunci - din 1987?

Și câți ani au trecut de la un text al meu, în care contestam “Aniversarea” evenimentului din 1987, pe care îl publicasem în *România liberă* (?) în care îi acuzam pe scriitorii români (ro-mâni!) că nu mieunaseră atunci - drept care primisem o replică usturătoare de la... N. Manolescu, cel care mă învăța... istorie? De ce nu! Manolescu știa istorie de pe atunci! Și-a perfecționat cunoștințele scriind, de la Paris, cronici sportive.

*

În sfîrșit, Dorin Tudoran recunoaște adevărul - unul miic, atâtic’ - abia în 2010:

Obs. Cult., în dialog cu Simonca :

“În scrisoare, doamna Viorica Oancea concluzionează adresîndu-vă următoarele cuvinte: „Ai contribuit din plin la tot ce i s-a întîmplat rău fratelui meu, Mihai Botez, ai mulțumit prieteniei și ajutorului său cu ură și batjocură cu minciună și agresivitate“.

“Care este ura? Care este batjocura? Care este răul? După plecarea mea din țară Mihai Botez a putut să vină la celebrul colocviu de la Madrid, unde ne-am întîlnit toți trei, Paul Goma, Mihai Botez și cu mine”. (subl mea.)

Atât în notațiile sale, cât și în relatările aceluși episod (de pildă lui Zăciu) D. T. mă... ștersese din cartea de imobil, nu apăream - deși eu provocasem și invitația lui la Madrid...

În același număr, Simonca:

“Să ne oprim o clipă la ziua de ieri. Ați spus că anul 2010 v-a întristat, dar în 2010 a apărut cartea *Viața unui om singur* de Adrian Marino, unde autorul scrie despre Dorin Tudoran: „Este un uimitor amestec de finețe, sensibilitate, talent și intransigență ideologică anticomunistă. Cel mai «reșit» rezistent român din străinătate. La ani lumină de vulgaritățile (oricât de explicabile ar fi uneori) ale lui Paul Goma“. Sînt aceste afirmații motiv de bucurie pentru 2010?

D. T. “M-au tușat [*sic!* - *chiar te tușară?* n.m. P.G.] aceste rînduri. Dar am simțit pericolul unei alte tensiuni, fiind vorba, iarăși, de o contrapondere. Sincer să fiu [*când ai fost tu sincer, Tudorane?, înainte de a te naște?*, n.m. P.G.]?, aș fi preferat ca din aceste rînduri să lipsească comparația cu Paul Goma. *Îi sînt extrem de recunoscător lui Adrian Marino, dar aș fi lăsat la o parte comparația cu Paul Goma*”. (sub mea).

Ce să mai spun despre înclinarea irezistibilă a disidentului Tudoran de ștergere din memoria, nu doar a lui, ci și a celor cărora se adresează a adevărilor - și a oamenilor - cu care el nu mai vrea să fie comparat...?

*

Mariana Pasincovski Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Receptarea prozei lui Paul Goma. Ideologie și literatură

De ce un studiu de receptare la Paul Goma?

A propune o exegeză referitoare la receptarea prozei lui Paul Goma în contextul literar actual înseamnă, fără o cunoaștere temeinică a biografiei și a disputelor care s-au iscat în jurul prozatorului, a te situa pe un teren minat, gata oricând să se surpe sub greutatea acuzațiilor. De aceea, pornind de la evidențierea câtorva aspecte generalizatoare care să creioneze atmosfera epocii în care se naște, activează și își suportă exilul, vom încerca să identificăm acele aspecte caracteristice ale ideologiei disidentului, iar mai târziu ale prozatorului care, disimulate în faldurile comprehensiunii, nu au dus decât la o formă paroxistă a receptării. Fără a discuta justetea sau injustetea „țâfnei auctoriale”, ceea ce ne propunem este a vedea modul în care ideologia asumată de el și felul lui de a concepe literatura influențează receptarea, eliminând confuziile prezente, încă și astăzi, între omul și scriitorul Goma. Judecând critica literară în diacronia ei, încercând o demarcare lucidă între banalități curente și observații originale, am citat sau analizat unii autori, atenția acordată fiind proporțională cu importanța pe care am acordat-o exegezei în cauză. Urmărind atât inventarul opiniilor critice, cât și apariția lor, în câteva cazuri am acordat prioritate ideilor critice (Virgil Podoabă, Nicoleta Sălcudeanu), urmând a le dezvolta într-un studiu ulterior.

Parcurgând traseul evoluției autorului, am constat că, de cele mai

multe ori, alegând calea tipică unui ins aflat în fața celorlalți, Paul Goma își dăunează singur printr-o serie de abuzuri, repetând istoria, la intervalul a douăzeci de ani, din nou și cu obstinație. Cearta lui Goma cu literatura accentuează condiția singularizării, autorul refuzând apartenența la o comunitate scriitoricească ce nu s-a solidarizat cu opozantul la dictatură.

Întrunind o unanimitate privitoare la activitatea sa ca disident, receptarea critică a cunoscut un șir neîntrerupt de prejudecăți, toate însă în defavoarea autorului, aducând prejudicii estetice operei prin minimalizare, reducere la tăcere și chiar excludere din viața literară. Contestat de unii, dar apreciat de alții, Paul Goma rămâne încă un „caz” nerezolvat, abuzurile de opinie din ultimii ani, ieșite de sub condeiul vitriolant al diaristului, dând naștere unor ample polemici, care au produs un fenomen de respingere ce tinde să se generalizeze. Semnalate de critica literară, atitudinile care contestă transformarea operei într-un simplu document în defavoarea interesului estetic, contribuie la înnoirea perspectivei critice asupra lui Goma. Autorul se dorește, de fapt, scriitor, receptat, prin urmare, cu mijloace adecvate, așa cum s-a întâmplat în anii 90', însă de data aceasta pentru o perioadă nedeterminată, fără a implica numele disidentului în activitatea prozatorului. În accepțiunea acestor opinii, considerăm că o schimbare a instrumentarului critic va putea echilibra receptarea unui autor atât de controversat, redând literaturii române un mare prozator, a cărui operă mustește de literaritate chiar și în paginile cele mai acerbe ale jurnalului.

Un destin de disident

Scriitor care a stârnit (și încă mai stârnește) în rândul contemporanilor destul de multe și deloc ușoare controverse, Paul Goma a întrunit, totuși, printre mulți români din țară, dar mai ales din exil, o unanimitate privitoare la activitatea sa ca disident, fiind considerat singurul disident autentic al țării lor, care s-a opus sistemului comunist cu prețul timorării și al excluderii din societate. În ciuda faptului că a devenit, cu trecerea timpului, un adevărat artist al cuvântului românesc, critica literară (cu câteva excepții) a acționat conform aceluiași mecanism, insistând asupra nivelului politic și istoric al operei sale, transformând, după cum bine precizează Virgil Podoabă, „o operă complexă într-una unidimensională”[1].

S-a ajuns, astfel, după cum ne explică același critic literar, la instalarea masivă a acestui „nefiresc” în percepția românească a operei lui Goma, care a atras după sine o consecință și mai gravă, grație implicării dizidentului în treburile scriitorului. Așadar, „amestecând à outrance activitatea dizidentului (și opozantului politic) în cea a scriitorului și făcând din cea dintâi sursa celei de-a doua, aceștia i-au retras lui Paul Goma darul imaginației. În virtutea acestei confuzii a surselor cu resursele, Paul Goma ar fi un scriitor lipsit de imaginație, iar elanul său creator s-ar stinge de îndată ce și-ar desprinde pana de pe solul fertil al biografiei personale și al documentului istoric. După ei, Paul Goma n-ar fi scriitor decât în măsura în care a fost dizident și opozant”[2].

Au existat și voci care i-au contestat chiar și statutul de disident, autorul devenind un proscris atât în comunism, cât și după căderea acestuia, când ne-am fi așteptat ca lucrurile să se schimbe, să evolueze. Există, desigur, o evoluție (semnalată de apariția numeroaselor cărți de valoare), însă aceasta nu a fost în stare să oprească valul reacțiilor negative stârnite de acerbul polemist, reacții care, din nou, i-au dezechilibrat receptarea. Delegitimând nume cu greutate, atât din țară, cât și din exil, Paul Goma este acuzat și el de anitisemitism, riscând să fie, din nou, exclus din lumea litera-

turii. Aceasta nu este, însă, singura acuză, multe altele completând o listă care încă se mai scrie: „Cioran l-a învinuit de reacționarism. I-a fost diagnosticat delirul de candoare morală. I-a fost demascat cultul personal al personalității. I s-a spus că este lipsit de nuanțare în judecățile morale. Iar aici i s-au opus echilibrul și măsura lui Havel. Intransigentul ar fi un inconsecvent. [...] Goma a mai fost acuzat de inadaptare la nonbelligeranță”[3], i-au fost publicate, sub mențiunea repetată „Document”, declarațiile date în timpul arestării sale din aprilie-mai 1977, „document” conform căruia scriitorul adresează mulțumirile cele mai sincere domnului Nicolae Ceaușescu (acesta fiind și titlul celor câteva – mai bine zis șase subtitluri), „care, pe de o parte mi-a dovedit că nu s-a schimbat, pe de alta mi-a arătat înțelegere, generozitate și încredere în mine, cel care voi mai fi”[4].

Toate acestea, inclusiv intensa publicistică demascatoare, din poziția unui „obiectiv” absolut, radical, incomod, iritant – după cum îl caracterizează Marian Victor Buciu[5], au dus la o receptare extremistă, puțini fiind cei care au văzut în Paul Goma o adevărată personalitate literară, și au fost interesați de valoarea artistică a prozatorului. Provocați, subiectiv sau obiectiv, de judecata sa morală, „încurcând planul moralității dizidentului cu acela al afectivității exagerate a moralistului și al valorii, pentru unii discutabile, a operei scriitorului”[6], privind scriitorul dinspre etic și cetățeanul dinspre estetic, cei mai mulți readuc în prim-plan confuzia între morală și artă, gustând din acel măr al discordiei care a dus la subminarea esteticului și care a stârnit numeroase polemici, pro și contra lui Paul Goma.

În aceste condiții, ne-am putea întreba, la fel cum au făcut-o și alții, chiar dacă uneori indirect, cum s-a ajuns la această situație? Cine este vinovatul și cine are câștig de cauză? Autorul, cei care îl susțin, cei care îl acuză sau cei care își manifestă atitudinea printr-o „tăcere tactică” sau printr-o „calomnie resentimentară”, după cum se exprimă Virgil Podoabă? Nu ne propunem acum să găsim un răspuns la aceste întrebări, căci, oricare ar fi acesta, fără o cunoaștere temeinică a problemei, nu ar face decât să îngreuiască înțelegerea cazului Goma, complicând, și mai mult, perceperea atmosferei din societate. Ceea ce ne interesează este să urmărim modul în care a fost receptat prozatorul, de la debut și până în momentul de față, judecând critica literară în diacronia ei, acordând spațiu tuturor categoriilor invocate, și să observăm în ce mod ideologia asumată de Paul Goma și felul lui de a concepe literatura influențează receptarea.

Când Paul Goma se lansa în literatura română, în decembrie 1966, debutând în revista „Luceafărul” cu povestirea **Aia**, cu titlul schimbat de redacție, **Când tace toba**, autorul era deja considerat „un caz” (ca urmare a „procesului” de la Universitate și a promisiunii lui M. Novicov că se va ocupa el de ... „Cazul Goma”[7]), drept pentru care reușește cu greu să publice fie în periodice, fie în volum, revista lui Eugen Barbu devenind singura opțiune (primește „Mențiune, proză”, la decernarea „Premiilor pentru 1966”). Debutul în „Luceafărul” deschide porțile altor periodice („Gazeta literară”, „Viața românească”, „Cravata roșie”, „Ateneu”, „Neuer Weg”), în primăvara lui 1967 revista germană (din România) „Neue Literatur” pregătind publicarea unui fragment din **Ostinato**, în traducerea Anemonei Latzina și a lui Dieter Schlesak. Tot acum, primul care pune în circulație sintagma de „Soljenițîn român”, este Miron Radu Paraschivescu. Aruncându-și ochii peste dactilograma romanului, acesta a exclamat: „Dar băiatul ăsta e un

Soljenițin român!”, formulă preluată de „Le Monde”, de radio „Europa liberă” și de numeroși exegeți, încât ea s-a consacrat – subliniază Ion Simuț – numai în relație cu disidența lui Paul Goma[8]. Sublinierea criticului vine în acord cu tentativa de uzurpare a titlului glorios, uzurpare considerată a fi „un gest imoral, pentru că e nedrept și resentimentar. Nu e o simplă și inocentă eroare publicitară, ci o enormă și simptomatică ingraturitate față de cel mai important disident român”[9], exemplele fiind în acest sens grăitoare.

În 1968 (21-22 august, odată cu invadarea Cehoslovaciei), este lansat în librării volumul de debut **Camera de alături**, în septembrie apărând două cronici elogioase semnate de Valeriu Cristea, în „Amfiteatru”, și Lucian Raicu, în „România literară”, și o notă distrugătoare, dar nesemnată, în „România liberă”. Fără a contribui la impunerea lui Paul Goma (cartea a trecut aproape neobservată, din pricini extraliterare), Valeriu Cristea are meritul de a face niște observații de valoare, observații care, cu trecerea timpului, aveau să se confirme. El vorbește despre maturitatea artistică a debutantului (în vara lui 1967 Paul Goma trimisese deja în Occident prima variantă a romanului **Ostinato**), considerând că „Paul Goma dovedește o fină, exactă și aspră receptare a concretului. Spre deosebire de atâția alții, cam uscățivi, palizi și morocănoși, timorați în fața concretului, terorizați de contactul cu el, Paul Goma e un analist cu obraji roșii de sănătate (o primă trimitere la Ion Creangă), făcut cu adevărat din carne și sânge”[10]. Valeriu Cristea nu trece cu vederea nici calitățile „propriu-zis artistice, scriitoricești: simțul culorii, umorul, înclinația spre pitoresc, capacitatea de a situa obiectul descrierii într-un câmp de sugestive analogii, puterea de a fixa, de a îmbrăca în cuburi groase de materie stările pulverizabile, senzațiile fugitive, caracterul plastic, expresiv al limbii”[11], trimitând, printr-o scriitură distinctivă („frază, care adeseori crește în perioade uriase, de câte-o pagină întregă de text, este vânjoasă și arborescentă, gâlgâind se sevă[12]”), la ceea ce avea să devină mai târziu stilul lui Paul Goma. Observând, totodată, slăbiciunile debutantului și rezultatele mediocre ale unor nuvele (*Logodnicii vin și pleacă*, *O ce veste minunată*, *Aia*), precum și sărăcia substanței epice, impresia generală a criticului rămâne hotărât în favoarea scriitorului: „Închizând prima carte gândul ne rămâne la pagina de compactă analiză infimezimală ce depășește primejdia aridității printr-un simț viguros al materiei și talent literar (s.n.)”[13].

Chiar dacă în volumul său de debut prozatorul nu lăsa să se întrevadă aproape nimic din experiența sa penitenciară în anii studenției (1956-1958) și al unui domiciliu obligatoriu de cinci ani în Bărăgan, și nici din cariera sa viitoare, anumite frânturi vor trimite abia colateral spre tensiunile ce vor căpăta consistență mai târziu: este vorba despre libertatea invocată de recidivistul Gulimănescu și de premisa morală a viitorului disident, pusă în gura unui tânăr ajuns pe șantier într-o brigadă de fierari pentru a fi „reeducat” de secretarul UTM – „A nu ne minți pe noi înșine”, devenită o soluție unică pentru a-și câștiga demnitatea și a supraviețui într-o lume în care tânărul află că și tatăl său vitreg fusese în uzină informator. Că debutul lui Paul Goma nu este reprezentativ pentru ceea ce va deveni scriitorul mai târziu este confirmat de Ion Simuț[14] și Anton Cosma[15], părerile lor nefiind, însă, împărțite în totalitate și de Alex. Ștefănescu. Referindu-se, în 2005, în *Istoria literaturii române contemporane*, la întreaga operă a prozatorului, criticul literar conchide: „Textele lui Paul Goma, deși etalează procedee ale literaturii-*verité*, deși cuprind discontinuități intenționate, proprii literaturii

moderne, rămân în esența lor neliterare”[16]. Care ar fi, atunci, literatura propriu-zisă a prozatorului? Răspunsul ni-l oferă, în continuare, Alex. Ștefănescu, nu fără legătură cu problema noastră, considerând că „literatura propriu-zisă scrisă de Paul Goma poate fi găsită doar în volumul său de debut, **Camera de alături**, din 1968”[17], proză, însă, „vag psihologizantă, indecisă stilistic și ștearsă”[18]. Prin urmare, criticul îi contestă scriitorului talentul literar, constatând că „atunci când a făcut numai literatură, bazându-se exclusiv pe talentul lui literar, în absența unui scandal politic care să-i promoveze cartea, Paul Goma nu a reușit să se impună atenției publicului”[19]. Deși suntem de acord cu ultima parte a afirmației, cu efectul pe care l-a avut volumul de proză scurtă, nu putem îmbrățișa și cauza pe care ne-o propune Alex. Ștefănescu (absența unui scandal politic), dar mai ales suntem în dezacord cu criticul în ceea ce privește literaritatea operei de debut, alte texte reușind să se afirme în mod pașnic, dovedind că adevărata literatură mustește dincolo de porțile acestui volum. Iar exemplele sunt în acest sens numeroase.

În 1969, după ce lucrează la romanul **În cerc** și scrie prima variantă a unui „segment” din **Ușa**, Paul Goma declară editorilor că dacă **Ostinato** (respins în primăvara lui 1968) nu va fi publicat în 1970, va apare în Occident în 1971. Afirmația sa este primită cu repulsie din partea Uniunii Scriitorilor, unde este „judecat” în cursul aceluiași an, părerea generală fiind că un scriitor român, «mai ales când este un necunoscut» (citată din V. Nicolescu), «nu are dreptul să se comporte, ca și cum ar fi singur pe lume»[20]. În martie 1970, Paul Goma publică pentru ultima oară proză, în „România literară,” un fragment din **În Cerc**. În aprilie, după ce predă editurii „Cartea Românească” romanul **Ușa**, autorul trebuie să înfrunte o nouă respingere din partea lui Marin Preda și Mihai Gafița, sub pretextul „decodificării” făcute de Alexandru Ivăsiuc, și anume că personajul „negativ” din **Ușa** nu e altcineva decât Elena Ceaușescu. Chiar dacă s-a dovedit că această acuzație era nefondată, ea reușește să oprească tipărirea literaturii lui Goma, punând totodată începutul unei relații de ostilitate între cei doi scriitori.

În urma acestui eveniment, intervine în martie 1970 interdicția totală (deși scriitorul continuă să fie redactor la „România literară”), Paul Goma neavând dreptul să semneze nici măcar traduceri, interdicție care îi viza atât pe soția sa, Ana Goma, cât și pe socrul său, Petre Năvodaru. În aceste condiții, scriitorul trimite în Occident manuscrisul romanului **Ușa**, pentru ca în toamna lui 1971 să apară, la o mică distanță de „Tezele din Iulie” ale lui Ceaușescu, romanul **Ostinato**, mai întâi în Germania, la Suhrkamp din Frankfurt pe Main, apoi în Franța, la Gallimard (sub titlul **La Cellule des libérables**). Romanul este bine primit de presa străină, iar autorul e caracterizat ca un Soljenițin român. Într-o cronică editorială citită la microfonul „Europei libere”, Virgil Ierunca va reflecta astfel la eveniment: „Îl așteptam de douăzeci de ani, și mai bine. Îl așteptam pe scriitorul care să-și asume riscul de a trimite în străinătate, el rămânând în România, o carte adevărată. Din Polonia, din Ungaria, din Cehoslovacia și, mereu, din Rusia, au sosit astfel de cărți mărturisind despre chipul real al dictaturilor subdezvoltate din Est. Numai România se înfășurase, aparent, într-un fel de serai estetic, unde scriitorii, necucerind libertatea, ci primind-o de sus, își făcuseră din ea un fel de armă bizantină, născătoare – e drept – de rodnice ambiguități. [...] Paul Goma însă, cel dintâi, face saltul hotărâtor pentru a arăta lumii că se nasc și în România scriitori demni de vremurile pe care le trăim. Ca Boris Pasternak, ca Soljenițin, ca Tibor Dery. (Și nu-i numim pe toți)...”[21].

Paradoxal, succesul în Germania este sporit și de reacția delegației românești, care părăsește Târgul de Carte de la Frankfurt în semn de protest. Prima ediție se epuizează astfel într-un timp record, în Germania și în Franța critica fiind elogioasă. Se poate afirma, în aceeași accepțiune cu Monica Lovinescu, că „cenzura din România a asigurat răsunetul lui **Ostinato** în străinătate. Nelăsând să apară romanul, așa cum fusese prevăzut, la București, cenzorii speriați au creat condițiile primului succes românesc în străinătate. Numai condițiile bineînțelese,” – completează autoarea – „iar nu și succesul. Dacă cenzura și scandalul n-ar fi avut drept obiect decât un roman oarecare, s-ar fi produs o vâlvă fără urmări. Cum însă **Ostinato** este o realizare estetică, succesul prinde rădăcini în autenticitatea experienței, în calitatea omului, în talentul autorului și, în sfârșit, în contemporaneitatea limbajului său”[22].

Înainte de a vedea care au fost urmările acestui act de curaj, suntem tentați să ne întrebăm: de ce tocmai Paul Goma, în condițiile în care, în anii '70 literatura română primise voie de la partid să reconsidere perioada „obsedantului deceniu”? De ce alți autori care scriau despre anii 50', precum Marin Preda sau Ion Lăncrăjan, (dar și Constantin Țoiu, Augustin Buzura, Alexandru Ivasiuc) erau publicați, iar Paul Goma, care scria despre aceeași perioadă (a se vedea **Ostinato**), devenise interzis?

Există, într-adevăr, o explicație, literatura lui Paul Goma fiind diferită de ceea ce se scria în perioada lansării sale. Analizând proza altor romancieri, precum Augustin Buzura, Alexandru Ivasiuc, Nicolae Breban sau chiar Marin Preda, vom constata preferința pentru construcții masive, rigide și foarte serioase. Or, Paul Goma, după cum bine observă Alexandru Laszlo, „contrapunea acestei tendințe predominante din literatura anilor '70 dezinhibarea, seninătatea, o undă foarte accentuată de naturalețe. Goma este cel care introduce masiv în literatura română limba vorbită, așa cum este ea, jocurile de cuvinte, glumele în doi peri. Este cel care preia, după modelul occidental, și are curajul să introducă în scris denumirea organelor sexuale, înjurăturile așa cum au fost pronunțate...”[23]. Coborând, așadar, literatura în tiparele realității trăite, construindu-și o scriitură anti-elitistă, uzând de un limbaj „mult mai dezinvolt decât al contemporanilor săi”[24], dar mai ales incriminând nu un torționar sau altul, ci sistemul opresiv în ansamblul său, Paul Goma deranjează. Iar deranjul acesta, pe care și-l asumă cu mult curaj, îi permite să spargă barierele interzise (căci existau anumite limite impuse de partid) și să critice „fără complezență” anii 50'. Iar de aici și până a-l vedea pe Goma cenzurat și interzis (încă din anii 70') nu a fost decât un pas.

După publicarea romanului în străinătate, încep presiunile „forurilor”, urmează excluderea din redacția „României literare”, excluderea din partid, tăierea ajutoarelor de la Fondul Literar, într-un cuvânt împingerea la periferie, marginalizarea scriitoricească, mizerie materială și singurătate. I se acordă, însă, în 1972, pașaport, după ce anterior i se refuzase orice solicitare de acest fel, și Paul Goma pleacă în călătorie turistică în Austria, RFG, Franța, revenind în 1973 în țară. În acest timp se lansează la Frankfurt a doua carte tradusă în germană, **Ușa noastră cea de toate zilele (Die Tür, Suhrkamp)**, în 1972, pentru ca în 1974 să apară în franceză, la Gallimard, sub titlul **Elles étaient quatre...** .Tot în acest an apare în neerlandeză, la Bruna, Utrecht, **Ostinato**, pentru ca în 1976 să se publice, în franceză, la Gallimard, **Gherla**, transmisă (ca și **Ostinato** și **Ușa**) la Europa liberă, în foileton – în lectura autorului. Deși aceste cărți au stârnit numeroase reacții,

opozitia prozatorului atinge apogeul în 1977, atunci când trimite scrisoarea de solidarizare cu Charta '77, scrisoare semnată ulterior numai de Ion Negoitescu și de Ion Vianu. Nu putem trece cu vederea nici unul dintre primele documente publice emise de Paul Goma – o scrisoare deschisă către Heinrich Böll, scriitorul german laureat al Premiului Nobel (și, pe atunci, președinte al Pen Clubului Internațional), scrisoare datând din 11 septembrie 1973 și publicată în revista românească pariziană „Ethos”, nr. 2, din 1975, prin care Paul Goma cere sprijin pentru a face cunoscute încălcarea drepturilor omului în România și ignorarea liberăților constituționale. Partea a doua a scrisorii se referă la exercitarea drastică a cenzurii și la respingerea manuscriselor din pricina tabuurilor, scriitorul întocmind o listă de teme tabuizate. Revenind la anul 1977, care a constituit punctul de vârf al exasperării pe care Goma o produce securității, trebuie să adăugăm că, pe lângă scrisoarea către Pavel Kohout și camarazii săi (datând din 26 ianuarie 1977), Paul Goma mai adresează două scrisori lui Ceaușescu, prima (la începutul lunii februarie 1977) fiind „o adevărată capodoperă în genul ei”[25], scrisoare prin care îi cerea președintelui o declarație de susținere a Chartei '77. E drept că prețul plătit de autor pentru această provocare a fost destul de ridicat, urmând o perioadă aspră de urmărire și persecuție a scriitorului de către securitate: este arestat (fiind eliberat ca urmare a presiunii internaționale), bătut pe stradă, amenințat cu moartea (în martie-aprilie își scrie testamentul), exclus din Uniunea Scriitorilor (9 aprilie) și, ca ultimă soluție de erodare a credibilității, atacat de revistele literare. Însă această acțiune politică, în ciuda deprecierilor publice din țară, a avut un extraordinar ecou în Occident, astfel încât jurnalistul Bernard Guetta nota în „Le Nouvel Observateur”: „România, în 1977, a cunoscut două cutremure: unul de pământ, în 4 martie, altul al oamenilor, prin Mișcarea Goma” (de la care scriitorul va prelua sugestia de a-și intitula viitoarea carte consacrată evenimentelor *Le Tremblement des hommes* apărută la „Seuil”, în 1979)[26].

Încercarea de a-l anula pe Paul Goma ca scriitor, implicit ca disident, aparține revistelor „Convorbiri literare”, „Săptămîna”, „Contemporanul” și „Luceafărul”. Intitulându-și articolul „Arta de a face scandal”, apărut în „Convorbiri literare” la 4 aprilie 1977, Al. Dobrescu îi contestă prozatorului talentul literar, punându-i notorietatea (la fel cum vor proceda și alți critici literari) pe seama scandalului declanșat „la adăpostul unor cât mai înalte principii umanitare...”[27]. Fără muncă pe brânci și fără talent – „talentul pe care și-l trîmbețează și pe care-l crede pizmuit de vecini nu există decît în propria-i închipuire” – Paul Goma este autorul unor „elucubrații” și „agramatisme” pe care „doar mințile bolnave le pot naște”. În aceste condiții, ne explică Al. Dobrescu, „panglicarul trebuie să lase impresia că-i neînțeleș ori indezirabil”, iar pentru a-și atinge scopul nu-i rămîne decît să „scuipe ostentativ în blidul din care a mîncat pe săturate și, culmea, continuă să înfulece...”.

În ultima parte a acestui articol aflăm că Paul Goma este un mut („în literatură lipsa sa de har e muțenie”) auzit și apărat de alți muți, „de aiurea, care abia așteaptă semne că nu sînt singuri pe lume”. Or, acești „muți”, după cum bine observă Monica Lovinescu, nu pot fi altcineva decît Eugène Ionesco și Mircea Eliade, iar în literele franceze Pierre Emmanuel, Sartre și Simone de Beauvoir, Aragon, Claude Roy, Roland Barthes, Philippe Sollers etc., membrii Pen-Clubului francez, Arthur Miller și Edward Albee, nemai-vorbind de Pen-Clubul suedez... pe care „i-a amuțit pe toți cronicarul de la Iași!”[28]. Dezgustat de această „cîrdășie de la distanță” a muților din lumea

întreagă cu mutul Paul Goma – continuă Monica Lovinescu –, Al. Dobrescu găsește că, în asemenea condiții, „tolerarea mai departe” [...] „s-ar întoarce pînă la urmă împotriva-ne, ca o imensă jignire a omenescului”.

Iar „pentru ca acest «omenesc» de tip umanist-revoluționar să nu fie jignit, Paul Goma a fost într-adevăr redus la muțenie într-o închisoare din România, de unde n-a reieșit decât datorită protestelor unor «muți» atât de celebri»[29].

În articolul din „Săptămîna” (8 aprilie 1977) intitulat “Necroforii”, cel care se află în fruntea atacurilor împotriva lui Paul Goma este Eugen Barbu. Pornind de la „vechea polemică cu postul de radio „Europa liberă” care „a defăimat tot ceea ce se putea defăima din realitatea românească și cea a vecinilor”[30], după un lung șir de „injurii ca la șatră”, autorul, indignat de un „neica-nimeni” care „nu înțelegea că măcar în fața morții” (cutremurul din 4 martie) trebuie „să-și cenzureze pofta de notorietate”, vrea să ne convingă că Paul Goma este un agramat pentru care literatura ar constitui „un mister”. După ce uzează de alte depreciative precum „șircovnicul literar”, „client gras al propagandei” sau „necrofor”, Eugen Barbu sugerează ca Paul Goma să fie trimis la muncă printre ruine pentru a descoperi, „tot săpînd [...]”, adevărul cumplit că este un zero și că nu înseamnă nimic în conștiința românească”.

În aceeași notă sunt și articolele lui Vasile Băran și Nicolae Dragoș: “Hiene printre ruine”, apărut în „Contemporanul” (8 aprilie 1977), respectiv Un jalnic „cîntec de sirenă”, publicat în revista „Luceafărul” (9 aprilie 1977). Dacă în primul articol autorul evită să îl numească pe Paul Goma – este limpede că el se află în fruntea hienelor: „[...] niște indivizi care-și spun scriitori și ziariști improșcînd cu cea mai murdară dintre murdăriile nobila noastră profesiune, căutau ca niște hiene printre ruine ce se poate suge din cadavre”[31], – Nicolae Dragoș are altă strategie: urmînd exemplele lui Eugen Barbu și Al. Dobrescu, ne înștiințează că „avem datoria să nu tolerăm la nesfîrșit” [...] „actele și gesturile necugetate ale lui Paul Goma”[32].

Privite astăzi cu multă circumspecție, aceste afirmații, schițînd încă o dată tabloul dezastruos al anului 1977, aduc în prim-plan condiția unui scriitor care este constrîns să aleagă, ca ultimă soluție, exilul. Hărțuit și amenințat, după o interdicție totală de peste șapte ani și jumătate, Paul Goma părăsește definitiv țara, împreună cu familia, obținînd imediat azil politic în Franța.

Făcînd un prim bilanț al acestei etape, asistăm la impunerea paradoxală a unui scriitor de limbă română în Occident, singurul comparat cu Soljenișin (aspect care nu trebuie supralicitat, dar nici trecut cu vederea), care are de la început, prin **Ostinato**, un succes complet: „politic” și estetic, care este, însă, calomniat și interzis în România. Se insinuează un „caz Goma” ce trebuie privit ca o sumă de ambiguități create artificial într-un climat de dezinformare și teamă, unde prejudecata în legătură cu lipsa de talent și de valoare literară se instituie, pe de o parte, ca răspuns la scrisorile și opiniile politice ale prozatorului, într-un cuvînt la ideologia acestuia, iar pe de altă parte stă sub semnul necunoașterii operei sale. Devenit simbolul disidenței românești, reușind să-și facă un nume notoriu în afara țării într-o perioadă în care problema publicării anima dorința oricărui scriitor român, Paul Goma deranjează, iar pentru a fi redus la tăcere, este nevoie să nu aibă talent, drept pentru care „s-a decretat că nu are”. Semnificativ este, în acest sens, argumentul adus de Ruxandra Cesereanu. Relatînd o întîlnire oficială cu un grup de scriitori, autoarea descrie interesul unui diplomat englez (întîmplat să fie pre-

zent) pentru romanul **Ostinato**, cerând părerea scriitorilor cu pricina și întrebându-i dacă va apare și în românește. Aflăm, în continuare, că Paul Goma era pe atunci în țară („prin 1975 sau 1976”), cartea sa apăruse în străinătate, diplomatul o citise și o considera un mare roman, de unde și interesul acestuia, „deloc inocent”. Răspunsul primit din partea confrăților a fost „în doi peri: n-am citit, nu cunoaștem nimic precis, altele sînt problemele actuale ale literaturii noastre...”[33].

„Acest răspuns «diplomatic» – scrie Ruxanda Cesereanu – se vedește însă, la o analiză atentă, nu numai plauzibil ci și adevărat și verificabil. El reprezintă și cheia pentru înțelegerea mult discutatei atitudini a breslei scriitoricești față de Goma... ”[34] Aceeași părere o împărtășește și Monica Lovinescu, autoarea considerând că pentru a camufla invidia, se pune în circulație, cu uimitor consens între putere și scriitori, legenda lipsei de talent a autorului. În realitate însă „nu talentul lui Paul Goma este în cauză, ci incapacitatea [...] scriitorilor români de a renunța la niște privilegii care, pentru cei mai mulți dintre ei, au devenit pur imagine...”[35]. Într-un cuvânt, țintind sistemul de represiune, ieșind deasupra cercului, prozatorul stăvilește receptarea obiectivă, fiind restituit (abia mai târziu, pentru puțin timp și nu în unanimitate) în urma eforturilor de pozitivare venite din partea unor critici literari care, fără a-și trăda obiectul, au reușit, prin intuiții excepționale, să redea prozatorului locul uzurpat de disidentul Goma.

Exilul parizian. „Campania de vară”

Odată cu plecarea din țară, începe o nouă etapă biografică, alte cărți denunțând și acuzând sistemul comunist din România.

Lansarea volumului **Le tremblement des hommes**, în prima săptămână a lui martie 1979, devine premisa altor discuții, și de această dată, pro și contra lui Paul Goma (o parte din citate fiind transpuse în cartea Monicăi Lovinescu în încercarea de a reflecta la eveniment).

Însoțind lansarea acestui volum printr-un articol publicat în „Le Monde”, sub titlul “Un Soljenițin român”, Eugène Ionesco notează: „E în același timp interesant și trist să vezi că scriitorii români nu s-au eliberat de frică. Ei trăiesc într-o lașitate constantă pe care nu putem să le-o reproșăm, deoarece cine știe ce-am face noi înșine într-o situație asemănătoare. Nu-i învinuim, constatăm însă că printre ei nu există disidenți în afara lui Paul Goma. El este un mare scriitor român care n-a fost publicat în România pentru că – pretinde cenzura – scria prea prost. Ei bine, francezii care se pricepe la literatură n-au găsit că e un scriitor fără talent. Francezii l-au publicat”[36].

Prezent la lansare este și Arrabal, care nu întârzie să afirme: „Paul Goma e ca un fel de microcosm: prin el înțelegem mai bine realitatea românească. I se interzice să scrie în propria-i limbă, ca și cum ai avea dreptul să refuzi unui copac pământul în care este înrădăcinat. Cred că Goma e un foarte mare poet”[37].

Mai limpede evocă rolul lui Goma Monica Lovinescu: „În ce ne privește, rostim cuvântul eroism, deși Paul Goma nu-l rostește. Dacă este mereu atent să scoată în relief curajul celorlalți, se dovedește tot atât de atent să și-l estompeze pe al său...Și totuși, datorită lui se vorbește azi în lume de o disidență românească; prin el România a încetat să fie marea absentă de pe scena pe care se zbate – convulsiv – libertatea de conștiință a Răsăritului. [...] Deoarece Paul Goma este un scriitor. [...] dacă Paul Goma nu e scriitor, înseamnă că dispăre din breaslă exemplul ce arată că rolul scriitorului, în ceasuri de cumpănă, nu se rezumă la a scrie cărți bune, ... dar și adevărate și, la limită, să fie cel care dă glas suferinței generale, un fel de ecou al umilițiilor

și obidiților”[38].

Am ales să reproducem aceste citate pentru a ilustra modul în care a fost receptat Paul Goma în Franța, la scurt timp după atacurile din țară, dar și pentru că ele reprezintă, împreună cu declarațiile scriitorului, punctul de declanșare a unei noi campanii împotriva prozatorului. Ce se poate observa este că, prezentând noua sa carte, Paul Goma renunță să vorbească despre sine, anunțând constituirea Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din România (de unde și modestia pe care i-o atribuie Monica Lovinescu). De asemenea, el se grăbește să dea presei franceze numele primilor 20 de semnatori spre a-i pune la adăpost de eventualele arestări și chiar dispariții, înmânează o listă cu semnatorii Scrisorii către Conferința de la Belgrad despre a căror soartă nu se mai știe nimic și, în sfârșit, o listă cu semnatorii Scrisorii trimise „Europei Libere” de greviștii de pe Valea Jiului asupra cărora s-a abătut represiunea. Acompanied de Eugène Ionesco și de Arrabal, va apare în presă precizarea lui Paul Goma că „pentru întâia oară după ocuparea României, Românii s-au grupat într-un sindicat-liber, în scopul de a apăra, nu doar drepturile sindicale, ci și toate drepturile omului, fără excepție” [...] „România este a treia țară comunistă având un astfel de sindicat – după Polonia și URSS – nucleul fiind constituit din semnatori ai Mișcării pentru apărarea drepturilor omului din primăvara anului 1977”[39].

Cum s-au răsfânt aceste evenimente și care a fost ecoul lor, aflăm din presa occidentală a aceluiași an. Astfel, în primăvară apar numeroase reportaje și articole defavorabile, securitatea trecând la contraofensivă. În afară de amenințările directe, prin scrisori, telefonice, „presa” începe ceea ce s-a numit „Campania de vară”. În ziarul socialist italian „L’Umanita” din 14 aprilie 1979 se vehiculează ideea că Paul Goma ar fi un „impostor”, un „român-corcit – numele său adevărat fiind: Paul Efremovici Goma, respins de toți intelectualii-cinstiți care susțin politica externă independentă”[40]. Anonimul articolului este I. C. Drăgan, căruia Paul Goma îi dă neapărat o replică la „Europa Liberă” dezvăluind, totodată, și numele celorlalți „camarazi-tovarăși ai săi”.

Rolul „Campaniei de vară” țintește însă mult mai departe decât am putea crede la o primă analiză, ținta atacurilor fiind „glucksmanii” sau „glukșmanii”. Încercând să explice cauza acestui fenomen, întrebându-se de ce André Glucksmann a devenit în această campanie „glucksmanii”, Monica Lovinescu constată că „dacă alăturăm «pluralului» invenția, în aceeași presă și în aceeași campanie, a unui nume, tot cu rezonanțe evreiești, pentru Paul Goma (nume pe care nu l-a avut niciodată), Efremovici, aluzia antisemită devine destul de transparentă. [...] „Glucksmanii” ar fi deci responsabili, printre alții, de neaplicarea Acordurilor de la Helsinki. De fapt, glucksmanii sunt ținta acestor atacuri tocmai în măsura în care cer aplicarea Acordurilor de la Helsinki contrasemnate de România”[41].

În revista „Limite” din decembrie 1979 (nr. 28-29), sub titlul “O campanie,” ni se dezvăluie amploarea acesteia, figurând, totodată, și numele celui care o girează: „Campania din iulie-august 1979, dezlănțuită în presa din România împotriva „Europei Libere” (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca și Noel Bernard), ca și împotriva lui Paul Goma și Eugen Ionescu, nu este desigur, prima de acest gen. E însă aproape prima de acest «stil»... [...] poate niciodată nu ne-a fost dat să înregistrăm în presa românească o asemenea revărsare de vulgaritate. [...] O cotitură oficială nu numai în măsura planificării campaniei, dar și pentru că acela care girează această dezlănțuire și dă tonul este însuși directorul direcției literaturii din Consiliul Culturii și

Educației Socialiste, Vasile Nicolescu, care, din înălțimea fotoliului de cenzor unde s-a cocoțat, găsește că frazele dușmanilor săi rămân «cu intestinele pe dinafară»[42].

Dând tonul scatologic și ușor antisemit al acestei campanii, Vasile Nicolescu are grijă să înmulțească calomniile din presa românească împotriva exilaților: este cazul articolelor lui Ion Dodu Bălan («Mercenarii vorbei de ocară» în „Flacăra” – 12 iulie 1979) și Dan Ciachir («Murături de Paris», în „Săptămâna” – 13 iulie 1979), împotriva lui Paul Goma și Virgil Tănase, articolul lui Nicolescu («Naufragații de pe pluta lui Nimeni», în „Contemporanul” – 13 iulie 1979) împotriva Monicăi Lovinescu și Virgil Ierunca, sau articolul lui Ion Lăncrăjan («Căteaua», din „Flacăra” – 19 iulie 1979), împotriva Monicăi Lovinescu.

Se înregistrează, așadar, după modelul rusesc, o cotitură lingvistică la București, anunțând o nouă culoare a „umanismului revoluționar” prin stil și prin transparentele accente antisemite. Alegând dintre noii filosofi francezi pe cel al cărui nume este cel mai ostentativ evreiesc, se încearcă apropierea de Paul Goma, prin inventarea unui nou nume, spre a lăsa impresia c-ar fi rus și evreu, pentru a i se diminua credibilitatea și spre a-l desființa în plan politic și literar. Devenit, în urma transformării, „antisemit”, „jidovit notoriu”, „sionist”, „dușman al poporului”, cel care „are o goangă” („pretinde că are dreptul să spună ce gândește sau să tacă dacă așa vrea”), „Domnul Paul Goma este un fenomen! I-a adus pe toți la același numitor comun: comuniști, anticomuniști, democrați-antinaziști, naziști-democrați, într-un cuvânt, domnului Paul Goma i-a reușit ceea ce n-a putut înfăptui în zilele noastre nimeni: a realizat unirea tuturor românilor!!!”[43].

Atacurilor din presă le urmează încercările de lichidare a scriitorului, din ordinul lui Ceaușescu, în două tentative eșuate: una printr-un colet exploziv, alta prin otrăvire, episoade povestite cu simțul dramaticului în romanul **Soldatul câinelui**, publicat în franceză în 1983 cu titlul **Chassée-croisé**. După deșchirarea planului, presa occidentală se va referi adesea la „afacerea” Tănase-Goma («L' Affaire Tănase-Goma»).

Conducând Departamentul Europa din Internaționala Rezistenței (februarie-august, 1984), organizând, printre altele, la Senatul francez, două colocvii: („Yalta” și „Pacifismul”), lansând incisive scrisori deschise difuzate pe postul de radio „Europa liberă”, „scriitorul își consolidează prestigiul în cadrul disidenței din Est, devenind, prin amploarea dezvoltărilor și prin virulența protestului, un caz și un reper”[44]. În paralel, Paul Goma lucrează intens la scrierea și publicarea altor cărți, care după 1989 au început să fie cunoscute și în România. Astfel, în martie 1992 Uniunea Scriitorilor din Moldova îi decernează Premiul Uniunii pe anul 1991, iar în mai primește de la Uniunea Scriitorilor din România Premiul pentru proză. Cu toate acestea, trebuie să subscriem la observația lui Virgil Podoabă că „Paul Goma n-a fost, totuși, după '89, întâmpinat cum s-ar fi convenit nici ca disident, nici ca prozator”, persistând „încă, atunci când nu e vorba chiar de rea-credință și mistificare deliberată, o puzderie de confuzii și neînțelegeri – atât pe o latură a activității sale, cât și pe cealaltă”[45]. Iar evenimentele care au urmat aveau să ne confirme justetea acestei afirmații.

Restituirea prozatorului și noua dizgrație

După 1989, când Paul Goma începe să-și publice cărțile și în România, comentariile din presă încearcă să scoată în evidență, mai întâi, personalitatea politică a romancierului (este exemplul articolului „Un simbol”, publicat de Mircea Martin în „Vatra”, nr.6/1992), lipsind studiile de

mare întindere sau de analiză aplicată la opera prozatorului. Acest lucru se explică, probabil, prin needitarea tuturor cărților sale în țară, precum și prin acea „psihologie a resentimentului”, atât de prezentă în „breașla scriitoricească”. La denaturarea părerilor critice contribuie, în mod evident, și valul de scriitori talentați, strecurați în mod abuziv printre rezistenți: „Din decembrie '89, eroii rezistenței morale au început să prolifereze precum ciupercile după ploaie. De-atunci încoace, această categorie s-a lărgit tot mai mult. Acum, ea nu-i mai cuprinde doar pe foștii deținuți politici, între care și destui scriitori ca Noica, Steinhardt, Cotruș, Paleologu, Negoïtescu, Marino sau Mihadaș, ci și mulți alți scriitori care, aflați doar în dezacord tacit cu regimul, nu s-au ales, din partea acestuia, nici măcar cu o zgârietură... . [...] Pe zi ce trece, în ochii multora, aura eroică a lui Paul Goma e tot mai palidă... .”[46]

Cu toate acestea, Paul Goma „se dovedește scriitorul cel mai prolific” atât „prin numărul de cărți proprii tipărite din 1989 încoace, cât și prin tomurile de jurnal apărute în ritm susținut”[47], lucru care nu a trecut neobservat, critica literară dedicându-i numeroase articole în presă, apărute mai târziu și în volum, nelipsind, desigur, amplele polemici cu ocazia publicării **Scrisorilor întredeschise... și a Jurnalelor** din 1997.

În 1990 apar o serie de articole care zugrăvesc chipul unui scriitor grav, singur, ce denunță realitatea anilor '70 cu atitudinea unui adevărat disident. Este cazul articolelor “Transformarea revoluției în evoluție”, a Gabrielei Adameșteanu, și “Singurătatea lui Paul Goma”, de Alex. Ștefănescu. Referindu-se la experiența de disident a lui Paul Goma, Gabriela Adameșteanu încearcă să recupereze o perioadă îndelungată de tăcere („Oricât de mult am întârziat, tot sînt prima care să mărturisesc despre colegialitatea generoasă a lui Paul Goma, pe care cei care au încercat disidența, cei care au ajuns «dincolo» au avut ocazia s-o cunoască mai bine”[48]), descoperind în „primul disident român” un adevărat scriitor, fără a extinde asupra prozatorului meritele disidentului. Deși se referă, în special, la disidența lui Paul Goma, fiind evocat momentul întâlnirii cu acesta, dar și la alte momente destul de tensionate – „... sever mi s-a părut în prima clipă, Paul Goma. Mai degrabă scund, bine legat, ochi de culoare deschisă, vorbire nervoasă, barba deja înspicată. După calculul pe care îl fac acum nu putea să aibă mai mult de 35 de ani. Așadar vârsta optzeciștilor noștri. Dar, pînă și la urechile mele neștiutoare ajunsese legenda că făcuse doi-trei ani de închisoare (studentii din '56)[49] –, finalul articolului ne îndeamnă la o lectură atentă a celui care a continuat să scrie în românește „pentru un ipotetic cititor român”, citatul din Lucian Raicu fiind în acest sens semnificativ: «Cînd toate cărțile lui Paul Goma vor apărea în românește, și în România, atunci ne va izbi și mai mult această evidență a calității sale de scriitor român... »[50].

Tot în „România literară” apare și articolul lui Alex. Ștefănescu. Ca și preopinenta sa, criticul își construiește discursul pornind de la „imaginea aceluia Paul Goma grav, aproape sumbru, parașutat în mijlocul unor studenți care nu se mai săturau să glumească și să rîdă”[51]. După o mică introducere în biografia scriitorului, autorul încearcă o analiză a cărților **Gherla și Culorile curcubeului '77**, impresia generală rămânând în favoarea lui Paul Goma. **Gherla** este considerată, astfel, „poate cea mai bună carte a lui Paul Goma și una din marile cărți ale literaturii române”[52], nelipsind nici aprecierile în legătură cu talentul prozatorului: „Unul dintre zvonurile defăimătoare pe care le-a lansat securitatea în legătură cu Paul Goma și pe care mulți dintre noi le-am acceptat cu ușurință a fost acela că scriitorul ar fi un pretins scriitor, că n-ar avea talent literar. Avem prilejul să constatăm

acum că rafinații cunoscători de literatură de la distinsa instituție se mai și înșelau uneori”[53], „sobrietatea”, „frumusețea bărbătească a scrisului”, „eficiența în transmiterea emoțiilor”, „minuția cu care sînt făcute portretele anchetatorilor”, în sfârșit „autenticitatea” dovedind contrariul. Din păcate, singulară în opinia criticului literar, această părere avea să fie dezmințită (în câțiva ani) de alte articole, autorul lucrând intens la “Prăbușirea unei statui” pe care o ridicase în 1990.

Un alt articol interesant ni se pare al lui Ion Vartic, meritul autorului fiind acela de a vedea deja în Paul Goma Un „poet” al închisorii. Încercând să descopere perspectivele din care poate fi abordată o carte precum **Gherla**, ca substanță politică și morală și ca operă de artă, autorul consideră mai potrivită cea de-a doua variantă, deschizând calea unei interpretări căreia i se acordase prea puțin interes până acum. Chiar dacă se insistă pe violența limbajului (aspect cu care nu putem fi de acord, contrazis de altfel de însuși Paul Goma: „Ă propos de Céline: de la el am învățat, nu ... agresivitatea (în sine, a personajelor, precum și a limbajului), ci ... limba română[54]), Ion Vartic intuiește corect influența lui Céline și Constantin Stere în scriitura lui Goma și mai ales are dreptate atunci când observă structura muzicală a cărților prozatorului.

Din 1991 numărul articolelor din presă crește considerabil, înregistrându-se și primele analize serioase (până în 1992 în România aveau să apară 12 cărți, în vara acestui an Gabriel Liiceanu trimițând “la topit” tirajul nedistribuit, “păstrat” în depozite din iunie 1990, după cum se exprimă Paul Goma, al cărții de mărturii **Culorile curcubeului**). Pe acest teren, de o importanță majoră se arată a fi interviul acordat Ruxandrei Cesereanu în revista „Steaua”[55], când Paul Goma face un bilanț al activității sale, dezvăluind numele „autorilor de căpății”, precum și ale modelelor pe care le-a avut „întru confirmare” (este vorba despre Soljenițin), dar și apariția articolelor lui Virgil Podoabă (“Părinții, memoria și imaginația”[56], “Atlantida reveriei” [57], “Dizidentul, scriitorul și opera” [58]), publicate mai târziu în volumul **Metamorfozele punctului**. În jurul experienței revelatoare[59]. Tot acum se pot citi articolele lui Aurel Pantea (“Memoria în acțiune”[60], “Talent pînă la disperare”[61]), care vede în Paul Goma „un talent disperat de acut”, dar și articolele lui Cornel Moraru (“Viața de cîine”[62], “Suferința din memorie” [63], “Literatură și detenție”[64]) și Alex. Cistelean (“Romanul infernului” [65]), pentru ca în 1993 să apară, sub genericul „Disidența culturală în cadrul opoziției politice din Est” articolul lui Florin Ardelean, “Paul Goma – maratonistul fără linie de sosire” [66], într-o perioadă în care interesul față de disidenți scădea simțitor, atît în România, cât și peste tot în Est.

„După articolele de întâmpinare cu care critica românească a ieșit înaintea romanelor lui Paul Goma au urmat”, după cum bine avea să afirme Ovidiu Pecican, „intervenițiile polemice și interviurile. Departate de a contribui, însă, la elucidarea poziției scriitorului în literatura noastră, ultimele două specii publicistice au reușit performanța de a menține în prim-plan omul, împingând grabnic în fundal opera”[67]. Totuși, “cearta” lui Goma cu literatura căreia îi aparține prin intermediul câtorva din reprezentanții ei e prea acută [...] pentru a nu reține atenția celui interesat de opera scriitorului”[68] (disputa cu Breban, cu Manolescu, cea cu Pintilie și – mai recent – cea cu Gabriela Adameșteanu).

Cota literară și politică a autorului ajunge la maximum, însă, în 1995,

când Paul Goma reușește să publice, numai în câteva luni de zile, cinci titluri (**Adameva, Justa, În Cerc, Scrisori întredeschise - singur împotriva lor, Amnezia la români**) și se pregătește să candideze la președenția României. Tot acum, primește o scrisoare de violență de la George Carpat Focke, fiind insultat în legătură cu Programul.

Atacurile continuă și în presă, de această dată „Adevărul literar și artistic” deschizând o campanie împotriva lui Paul Goma, în numerele din iulie 1995. „Cum era de altfel previzibil, a fost mai puțin (chiar deloc) prizat caracterul documentar al cărții reconstituind mizele și conjuncturile unei disidențe devenite aproape legendare și a fost vizat în exclusivitate negativismul pamfletar la adresa mai tuturor personalităților politice și literare ale momentului acutal”[69].

Manifestându-și stupefacția față de volumul de **Scrisori întredeschise**, în care Paul Goma adresează acuze grele la adresa contemporanilor, Cătălin Țîrlea rezumă cu vulgaritate conținutul cărții, pe care o consideră o „carte de bălăcăreli” în care „ăștia, după ce se bălăcăresc ca la ușa cortului, dup-ai-a se înțeleg foarte bine” (lucru care „îi provoacă delicii”), afirmând că Paul Goma „habar n-are ce s-a întâmplat și se întâmplă în literatura română de 10-15 ani încoace[70]”, jignind tânăra generație, „pe care n-o cunoaște și nici n-o va cunoaște vreodată”[71]. Nu putem decât să remarcăm gravitatea acestor afirmații, mai întâi pentru incapacitatea lui Cătălin Țîrlea de a sesiza valoarea de document a rândurilor pe care le citește, iar mai apoi pentru că disidentului anilor '70 nu-i erau nicidecum străine realitățile prezentului, în care a continuat să se implice la fel de intens ca și înainte.

Tot „Adevărul literar și artistic” vine în numărul din 23 iulie cu două „dezvăluiri” senzaționale. Mai întâi, pe prima pagină, sub titlul Gomora, Cristian Tudor Popescu deplânge compromiterea ultimului disident care a mai rămas, Paul Goma: „îi răsfoisem 2-3 cărți: crispate stilistic, ostentative, cvasinule ca literatură. Câteva articole: aberante, pline de injurii, de minciuni ordinare, mustind nu de noblețea indignării, ci de zvâcnetele răutății. Un om vizibil rău, o întruchipare aproape didactică a basarabeanului peștiș la mațe”[72]. Cu această apreciere revenim la nivelul anilor '77, autorul fiind anulat ca scriitor, deci și ca disident, pentru a se afirma, spre finalul articolului, că a fost un lingău al „cizmilor lui Ceaușescu”.

A doua „dezvăluire” pe care o face „Adevărul literar și artistic” reiese din publicarea unor „documente” din dosarul lui Goma de la securitate, precum și o scrisoare adresată șefului statului, sub titlul „Adresez mulțumirile mele cele mai sincere domnului Nicolae Ceaușescu”. Ce nedumerește este repetiția obsedantă a acestei formule (apare de cinci ori) tocmai pentru a se face aluzie la colaboraționismul disidentului. Or, „dacă existau, într-adevăr, atâtea dovezi de colaboraționism al lui Paul Goma, de ce era nevoie să ni se scoată mereu ochii cu una și aceeași frază?”[73].

Pe aceeași pagină descoperim și caracterizarea făcută de Alexandru Ivăsiuc în 1977, tot pentru uzul securității, scriitorul contribuind premeditat la defăimarea și insultarea unui coleg de breaslă: „Paul Goma are o inteligență săracă, o ușoară ambiție și prezumție. [...] A ajuns o unealtă docilă a Europei libere, a lui Țepeneag și a Monicăi Lovinescu și Virgil Ierunca. E un rezultat al rămășițelor războiului rece, o personalitate supra-ambitioasă, ușor de manevrat, [...] un mediu fără idei, fără ideologie, greu de suportat și ca prieten, invidios până la patologie...”[74].

Chiar dacă între cei doi scriitori relația era tensionată, de când Al. Ivăsiuc blocase în editură apariția romanului **Ușa**, acest lucru nu-l

îndreptățește să scrie un text injurios, pe care să-l înmâneze cu bună știință securității pentru a-l compromite pe Paul Goma.

O atenție deosebită merită declarația supratitrată “Disidență de lux”, publicată imediat după caracterizarea lui Ivăsiuc. Fără a ne spune nimic despre mizeria materială a scriitorului ce a trăit ani de zile fără un salariu stabil, întreținându-se, împreună cu soția și copilul, din pensia socrului, sunt înșirate sume mari, în mărci sau franci, pe care autorul nu a reușit întotdeauna să și-i recupereze din Vest, după cum însuși ne explică în **Culoarea curcubeului**, insinuându-se că așa-zisa disidență s-a făcut contra cost, singura nemulțumire a lui Paul Goma rămânând aceea de a nu fi publicat în țară.

Încercând să diminueze creditul polemistului, *Adevărul literar și artistic* atacă moralitatea prozatorului (nemaivorbind de opera acestuia) printr-o discreditare propagandistică prezentându-ne, prin „măsluirea cărților” („dispunerea de informații corecte, dar selectate, pentru a induce o concluzie greșită”, potrivit Alinei Mungiu), fațeta unei „realități” necunoscute, la zugrăvirea căreia participă Cătălin Țirlea, Cristian Tudor Popescu, iar mai târziu, în numărul din 280/6 august 1995, notoriul propagandist C. Stănescu și Constantin Coroiu. Iar toate acestea nu fără legătură și cu alegerile la care scriitorul își „declarasese candidatura” și la care avea să renunțe în septembrie 1996, „campania” încheindu-se, așadar, cu succes[75].

Bibliografie

I. Studii teoretice

- Azoitei, Mihaela, Totalitarism și rezistență în România Comunistă. Cazul Goma, Editura Paideia, București, 2002;
- Behring, Eva, Paul Goma – literatura protestatară între ficțiune și mărturie istorică, în vol. Scriitori români din exil 1945-1989, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001;
- Buciu, Marian Victor, Paul Goma, în vol. Zece prozatori exemplari, Editura Europress Group, București, 2007;
- Breban, Nicolae, Spiritul românesc în fața unei dictaturi, Ediția a 4-a, Editura Ideea Europeană, București, 2006;
- Cimpoi, Mihai, Exilul basarabean ca exil interior, în vol. Istoria literaturii române din Basarabia, Editura Litera Internațional, București, 2003;
- Cosma, Anton, Romanul românesc contemporan, II, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 1998;
- Cristea-Enache, Daniel, Cazul Goma, în vol. Concert de deschidere, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001;
- Cristea, Valeriu, Interpretări critice, Editura Cartea Românească, București, 1970;
- Dobrescu, Caius, Modernitatea ultimă. Eseuri, Editura Univers, București, 1998;
- Dumitrescu, Vasile C., O istorie a exilului românesc, Editura Victor Frunză, București, 1997;
- Glodeanu, Gheorghe, Incursiuni în literatura diasporei și a disidenței, Editura Libra, București, 1999;
- Ierunca, Virgil, Fenomenul Pitești, Editura Humanitas, București, 2007;
- Ierunca, Virgil, Paul Goma, în vol. Subiect și predicat, Editura Humanitas, București, 1993;
- Laszlo, Alexandru, În jurul lui Paul Goma, în vol. Orient Expres. Polemici, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999;
- Laszlo, Alexandru, Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma, Editura Bastion, Timișoara, 2009;
- Lovinescu, Monica, Unde scurte. Jurnal indirect I, Editura Humanitas, București, 1990;

- Lovinescu, Monica, Seismografe/Unde scurte II, Editura Humanitas, București, 1993;
- Lovinescu, Monica, Posteritatea contemporană/Unde scurte III, Editura Humanitas, București, 1994;
- Manolescu, Florin, Din Calidor. O copilărie basarabeană, în vol. Litere în tranziție, Editura Cartea Românească, București, 1998;
- Marcu, Mihai, Istoria controversată a literaturii române 1945-2005, Editura Socrate, Craiova, 2006;
- Mihăiescu, Dan C., Scrieri de plăcere, Editura Fundației Pro, București, 2004;
- Munteanu, Romul, Metamorfozele criticii europene moderne, Editura Semne, București, 1998.
- Munteanu, Romul, Paul Goma „Justa”. Ficțiune, realitate, trivialitate, în vol. Jurnal de cărți, Editura Libra, București, 1996;
- Negoïtescu, Ion, Scriitorul Paul Goma, în vol. Scriitori contemporani, Editura Dacia, Cluj, 1994;
- Negoïtescu, Ion, În cunoștință de cauză, Editura Dacia, Cluj, 1990;
- Negrice, Eugen, Literatura română sub Comunism, vol.I, Editura Fundației Pro, București, 2006;
- Oprea, Nicolae, Cărțile memoriei, în vol. Timpul lecturii, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
- Oprea, Nicolae, Timpul lecturii, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
- Petreu, Marta, Între depoziție și fantasmare, în Paul Goma, Arta refugii, Editura Dacia, Cluj, 1991;
- Podoabă, Virgil, Dizidentul, scriitorul și opera, în vol. Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004;
- Podoabă, Virgil, Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură, Editura Paralela 45, București, 2007;
- Pricop, Constantin, Seducția ideologiilor și luciditatea criticii, Editura Integral, București, 1999;
- Sălcudeanu, Nicoleta, Graffiti, Editura Cartea Românească, București, 1999;
- Sălcudeanu, Nicoleta, Proza lui Paul Goma între ficționare și mărturie, în vol. Patria de hârtie. Eseu despre exil, Editura Aula, Brașov, 2003;
- Simion, Eugen, Ficțiunea autobiografică. Din Calidor – Paul Goma, în vol. Genurile biograficului, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002;
- Simuț, Ion, Cazul Paul Goma: între politică și literatură, în vol. Reabilitarea ficțiunii, Editura Institutului Cultural, București, 2004;
- Simuț, Ion, Critica de tranziție, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996
- Simuț, Ion, Incursiuni în literatură actuală, Editura Cogito, Oradea, 1994;
- Sipoș, Mariana, Destinul unui disident: Paul Goma, Editura Universal Dalsi, București, 2005;
- Stănescu, Florin, Goma, Paul, Dialog, Editura Vreamea, București, 2008;
- Ștefănescu, Alex., Istoria literaturii române contemporane (1941-2000), Editura Mașina De Scris, București, 2005;
- Ungureanu, Cornel, La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului, Editura Amarcord, Timișoara, 1995;

II. Referințe asupra autorului

- Adameșteanu, Gabriela, Transformarea revoluției în evoluție, în „România literară”, nr. 3/1990, p. 4
- Ardelean, Florin, Paul Goma – Maratonistul fără linie de sosire, în „Familia”, nr. 5-6/1993, p. 13
- Barbu, Eugen, Necrofornii, în „Săptămâna”, 8 aprilie/1977, p. 1, 3
- Băran, Vasile, Hiene printre ruine, în „Contemporanul”, 8 aprilie/1977
- Borbély, Ștefan, Cazul meu cu Paul Goma, în „Familia”, nr. 7-8/1997, pp. 92-94
- Cesereanu, Ruxandra, Interviu cu Paul Goma, în „Steaua”, nr. 8/1991, pp. 11-15
- Cistelean, Alex, Romanul infernului, în „Vatra”, nr.5/1991, p. 4
- Crețu, Bogdan, Cazul Paul Goma, în „Convorbiri literare”, nr. 10/2005, pp. 69-71

- Crețu, Bogdan, Paul Goma: Un destin reconstituit din dosarele securității, în „Convorbiri literare”, nr. 4/2006, pp. 44-59
- Cristovici, Șerban, „Ușa” – roman de Paul Goma, în „Familia”, nr. 9/1992, p. 5
- Dobrescu, Al., Arta de a face scandal, în „Convorbiri literare”, 4 aprilie/1977
- Dragoș, Nicolae, Un jalnic „cîntec de sirenă”, în „Luceafărul”, 9 aprilie/1977
- Finkenthal, Michael, Gânduri și observații prilejuite de „cazul Viața Românească”, în „Observator Cultural”, nr. 30/2005, p. 7
- Goma, Paul, „Adresez mulțumirile mele cele mai sincere domnului Nicolae Ceaușescu”, în „Adevărul literar și artistic”, nr. 278, 23 iulie/1995, pp. 6-7
- Goma, Paul, Basarabia și «Problema», în „Viața Românească”, nr. 5-6/2002, pp. 8-21
- Goma, Paul, Basarabia și «Problema» (I), în „Vatra”, nr. 3-4/2002, pp. 34-41
- Goma, Paul, Basarabia și «Problema» (II), în „Vatra”, nr. 5-6/2002, pp. 32-46
- Goma, Paul, Bio-Bibliografie, <http://paulgoma.free.fr/page8.php>
- Goma, Paul, Canalia Canală, în „Convorbiri literare”, nr. 11/1996, p. 3
- Goma, Paul, Cronologie, în „Apostrof”, nr. 3-4/1990
- Goma, Paul, Înjurătura, în „Convorbiri literare”, nr. 10/1996, p. 14
- Goma, Paul, Memorialul Ororii, în „Familia”, nr. 7-8/1997, pp. 64-76
- Goma, Paul, „Modele”, în „Convorbiri literare”, nr. 7/1996, p. 3
- Goma, Paul, Necititorii – Acuzatorii nemiloși ai mei: Holocaustologii, în „Jurnalul literar”, nr. 11-16/2005, pp. 7, 13
- Goma, Paul, O scrisoare de la Paul Goma, în „România literară”, nr. 12/1997, p. 10
- Goma, Paul, Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940 sau Basarabia și Evreii, în „Viața Românească”, nr. 7/2002, pp. 29-40
- Ghilimescu, Ștefan Ion, „Sabina” sau o altă față a prozatorului Paul Goma, în „Luceafărul”, 23 octombrie/1991, p. 4
- Grigurcu, Gheorghe, Cel mai sonor semnal de alarmă, în „Jurnalul literar”, nr. 1-4/2002, pp. 1, 6
- Ioanid, Radu, Paul Goma – între Belleville și București, în „Observator Cultural”, nr. 177/2003, pp. 4-9
- Manolescu, Nicolae, Adio, domnule Goma!, în „România literară”, 2-8 decembrie/1998, p. 1
- Mareș, Radu, Paul Goma, în „Steaua”, nr. 8/1991, pp. 1, 18
- Martin, Mircea, Un simbol, în „Vatra”, nr. 6/1992, pp. 1, 16
- Mihăilescu, Florin, De la Toma la Goma, în „Steaua”, nr. 10-11/1995, p. 27
- Moraru, Cornel, Literatură și detenție, în „Vatra”, nr. 6/1991, p. 4
- Moraru, Cornel, Viață de câine, în „Vatra”, nr. 12/1991, p. 6
- Pamfile, Ligia, Introducere în proza lui Paul Goma sau dezvăluire prin demascare, în „Vatra”, nr. 6-7/2003, pp. 109-111
- Pamfile, Ligia, Proza lui Paul Goma, între depoziție și ficționare, în „Viața Românească”, nr. 1-2/2005, pp. 44-59
- Pantea, Aurel, Memoria în acțiune, în „Vatra”, nr. 5/1991, p. 7
- Pantea, Aurel, Talent pînă la disperare, în „Vatra”, nr. 12/1991, p. 7
- Pecican, Ovidiu, Singur printre ai săi, în „Familia”, nr. 3/1994, pp. 22-23
- Podoabă, Virgil, Atlantida reveriei, în „Vatra”, nr. 5/1991, p. 7
- Podoabă, Virgil, Dizidentul, scriitorul și opera, în „Vatra”, nr. 6/1992, pp. 6, 16
- Podoabă, Virgil, Părinții, memoria și imaginația, în „Vatra”, nr. 12/1991, p. 7
- Popescu, Cristian Tudor, Gomora, în „Adevărul literar și artistic”, 23 iulie/1995
- Popescu, Titu, Mînie și literatură, în „Jurnalul literar”, nr. 1-4/2002, pp. 12-13
- Simion, Eugen, Proza autobiografică, în „România literară”, nr. 9/1991, p. 8
- Spiridon Cassian Maria, Goma, Paul, Dialog cu scriitorul Paul Goma, în „Convorbiri literare”, nr. 9/1996, pp. 5-6
- Suciu, Titus, Dialog cu Paul Goma, în „Vatra”, nr. 242/mai 1991, pp. 1, 6
- Șimonca, Ovidiu, Paul Goma – tăceri, proteste, rupturi, în „Observator Cultural”, nr. 30/2005, pp. 6-7
- Ștefănescu, Alex., Prăbușirea unei statui, în „România literară”, nr. 8/1997

- Ștefănescu, Alex., Singurătatea lui Paul Goma, în „România literară”, nr. 37/1990, p. 10
- Șuțu, Negrescu Radu, Cu Paul Goma despre rosturile și „trădările exilului”, în „Jurnalul literar”, nr. 1-4/2002, p. 1, 12-13
- Țîrlea, Cătălin, Obiceiuri mahalagești, în „Adevărul literar și artistic”, 9 iulie/1995, p. 9
- Ungureanu, Dumitru, Paul Goma blues, în „Observator Cultural”, nr. 185/2003, p. 16
- Vartic, Ion, Un „poet” al închisorii, în „Apostrof”, nr. 5-7/1990
- [1] Virgil Podoabă, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 243
- [2] Ibidem, pp. 243-244
- [3] Marian Victor Buciu, *Zece prozatori exemplari*, Editura Europress Group, București, 2007, p. 78
- [4] „Adevărul literar și artistic”, nr. 278, 23 iulie, 1995, p. 7
- [5] Marian Victor Buciu, op. cit., p. 79
- [6] Virgil Podoabă, op. cit., p. 239
- [7] Apud Paul Goma, *Cronologie*, în „Apostrof” nr. 3/4, 29 iunie, 1990
- [8] Ion Simuț, *Reabilitarea ficțiunii*, Editura Institutului Cultural, București, 2004, pp. 197-198
- [9] Ibidem, p. 198
- [10] Valeriu Cristea, *Interpretări critice*, Editura Cartea Românească, București, 1970, p. 185
- [11] Idem
- [12] Idem
- [13] Ibidem, p. 186
- [14] Ion Simuț, op. cit., p. 184-185
- [15] Anton Cosma, *Romanul românesc contemporan, II*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 1998, p. 411
- [16] Alex. Ștefănescu, *Istoria controversată a literaturii române 1945-2000*, Editura Socrate, Craiova, 2007, p. 647
- [17] Idem
- [18] Idem
- [19] Idem
- [20] Apud Paul Goma, *Cronologie*, în „Apostrof” nr. 3/4, 29 iunie, 1990
- [21] Virgil Ierunca, *Subiect și Predicat*, Editura Humanitas, București, 1993, pp. 272-274
- [22] Monica Lovinescu, *Unde scurte. Jurnal indirect I*, Editura Humanitas, București, 1990, p. 518
- [23] Alexandru Laszlo, *Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma*, Editura Bastion, Timișoara, 2009, p. 120
- [24] Ibidem, p. 121
- [25] Ion Simuț, op. cit., p. 181
- [26] Paul Goma, *Bio-Bibliografie*, <http://paulgoma.free.fr/page8.php>
- [27] „Convorbiri literare”, 4 aprilie 1997, p. 1
- [28] Monica Lovinescu, *Seismografe/Unde scurte II*, Editura Humanitas, București, 1993, p. 216
- [29] Idem
- [30] „Săptămîna”, 8 aprilie 1997, pp. 1, 3
- [31] „Contemporanul”, 8 aprilie 1997
- [32] „Luceafărul”, 9 aprilie 1977
- [33] Ruxandra Cesereanu, *Paul Goma...*, în „Steaua”, nr. 8/1991, pp. 18-19
- [34] Ibidem, p. 19
- [35] Monica Lovinescu, *Unde scurte. Jurnal indirect I*, Editura Humanitas, București, 1990, p. 554
- [36] Monica Lovinescu, *Posteritatea contemporană/Unde scurte III*, Editura

Humanitas, București, 1994, p. 72

- [37] Ibidem, p. 73
- [38] Ibidem, pp. 70-71
- [39] Paul Goma, Bio-Bibliografie, <http://paulgoma.free.fr/page8.php>
- [40] Idem
- [41] Monica Lovinescu, op. cit., p. 95
- [42] „Limite”, nr. 28-29/1979, p. 5
- [43] „Curentul”, München, nr. 5934, mai 1980, în Vasile C. Dumitrescu, O istorie a exilului românesc, Editura Victor Frunză, București, 1997, p. 186
- [44] Ion Simuț, Reabilitarea ficțiunii, Editura Institutului Cultural, București, 2004, p. 184
- [45] Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 237
- [46] Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 238
- [47] Alexandru Laszlo, Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma, Editura Bastion, Timișoara, 2009, p. 107
- [48] Gabriela Adameșteanu, Transformarea revoluției în evoluție, în „România literară”, nr. 3/1990, p. 4
- [49] Idem
- [50] Apud Lucian Raicu, Gabriela Adameșteanu, op. cit., p. 4
- [51] Alex. Ștefănescu, Singurătatea lui Paul Goma, în „România literară”, nr. 37/1990, p. 10
- [52] Idem
- [53] Idem
- [54] Ruxandra Cesereanu, Paul Goma..., în „Steaua”, nr.8/1991, p. 12
- [55] Ibidem, pp. 11-14, 18-19.
- [56] „Vatra” nr. 12/1991, p. 7
- [57] „Vatra” nr. 5/1991, pp. 7, 13
- [58] „Vatra”, nr. 6/1992, pp. 6, 16
- [59] Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004
- [60] „Vatra” nr. 5/1991, p.7
- [61] Ibidem, nr. 12/1991, p. 7
- [62] Ibidem, p. 6
- [63] Ibidem, nr. 5/1991, p. 4
- [64] Ibidem, nr. 6/1992, p. 4
- [65] Ibidem, nr. 5/1991, p. 4
- [66] „Familia”, nr. 5-6/1993, p. 13
- [67] Ibidem, nr. 3/1994, p. 22
- [68] Idem
- [69] Ion Simuț, op. cit., p. 193
- [70] „Adevărul literar și artistic”, nr. 276/1995, p. 10
- [71] Idem
- [72] Ibidem, p. 1
- [73] Alexandru Laszlo, op. cit., p. 39
- [74] „Adevărul literar și artistic”, nr. 278/1995, p. 6
- [75] Aceasta este prima parte a studiului. Partea a doua a fost tipărită în numărul omagial din „Metaliteratură”, 5-6/2010, pp. 47-56, dedicat lui Paul Goma.

Miercuri 16 noiembrie 2011

Tot așa, tot așa. Sper să pot duce jurnalul până la sfârșitul lunii noiembrie, deși mai bine ar fi dacă aş apuca sfârșitul anului.

Mi-e din ce în ce mai greu să mă concentrez, sânt repede obosit, stors. M-am resemnat în privința medicilor; nu mai ascult “sfaturile” lor, nu-i mai întreb de sănătate (!). Dacă rezist și conta mè, bine, dacă nu, nu să fie: nu mai am de unde mulge putirință.

Sunt abătut și din pricină că fetele mele, mai ales basarabencele Aliona și Mariana au, nu doar câte o banală gripă. Nina e mai zdravănă, a spus că merge la București. Cât despre Flori, biata, (deși olteancă), este și ea pusă în genunchi de ne-sănătate. Dar, după cum văd până și eu, de-aici, merge înainte (într-un genunchi).

*

Culcer mă îndeamnă să mă interesez dacă am fost privat de cetățenie.

Mă mai îndemnase el, în urmă cu câțiva ani, ceva tot în acest sens. I-am răspuns că nu mai fac nici un demers. Am obosit. Și la ce mi-ar sluji, dacă acum așa afla că nuuu, Doamne ferește, nu mi s-a luat cetățenia, cum să mi se ia?

Am să scriu cuvântul de mulțumire prietenilor care se vor aduna la 20 noiembrie - și atât. Nu mai aștept nimic de la “Autorități”, cu atât mai puțin de la Vosgian. El și-a încheiat misia de încercător al temperaturii mele, după scrisoarea ultimă a mea, când se apăra ca un caraghios de “sarcina” dată (tipărirea unei noi ediții a **Alfabecedarului**), cu motivul debil... că piața de carte din România nu va putea absorbi un tiraj atât de mare, în loc să se lase speriat de... mulțimea de bani pe care urma să-i scoată din buzunaru-i de finanțist...

Și nu am să scriu nici un text de despărțire.

Nu merită: Varujan Vosgian este un Tismăneanu.

Joi 17 noiembrie 2011

Ceva mai puțină transpirație, însă efectul general: și mai accentuată slăbiciune a tot ce ține de trup: picioare, orientare, echilibru, memorie.

Nu mai văd încotro mă îndrept. Iar când văd, mă ia cu fiori.

*

Filip, care îmi cunoaște bine Jurnalul (el mi-l prelucrează, ca să poată fi instalat pe internet), mă întreabă:

De ce, când îmi place o carte, un text al cuiu din România, declar că sunt gelos pe acela... Este adevărată “gelozia”?

De fiecare dată încep a explica, lung, încât Filip mă oprește:

«Bine, nu ești gelos - dar de ce spui că ești?»

O altă tentativă de explicație lungă, o altă intrerupere din partea lui:

«Știi, mi-ai mai spus: așa admiri tu, scurt, scurtat. Spui despre cutare text, persoană că ești gelos pe acela, că ai vrea tu să scrii ca el, că e prea târziu ca să mai încerci - și gata dialogul! Ce să mai spună celălalt, după ce i-ai spus că ai fi vrut să scrii tu o carte ca aceea...»?

Cam așa, cumva. Cam exact așa. Nu degeaba suntem neamuri.

*

Cotidianul 17 nov. 2011 În apărarea lui Paul Goma

PAUL GOMA – Singurul scriitor român care a ales să piardă pentru a ne salva demnitatea! Vino să-ți spui părerea!

Cu aceste cuvinte, Grupul susținătorilor scriitorului Paul Goma anunță organizarea unei dezbateri publice pe 20 noiembrie 2011, orele 18, în Club UnderWorld București, strada Colței nr. 48. Pe 20 noiembrie se împlinesc 34 de ani de când scriitorul și familia sa au statut de refugiați politici în Franța, ca urmare a regimului terorist la care i-a supus regimul comunist.

Grupul va lansa cu această ocazie audiobookul după romanul lui Paul Goma, **Soldatul câinelui**, în înregistrarea ziaristului Viorel Ilișoi. Din partea editurii Curtea Veche, unde opera scriitorului este editată într-o serie de autor, va lua cuvântul Cătălin Sturza.

Grupul Susținătorii lui Paul Goma organizează pe 20 noiembrie 2011 la Palatul Parlamentului o manifestație publică, prilejuită de împlinirea a 34 de ani de la exilarea scriitorului. Regimul de teroare la care au fost supuși Paul Goma și familia lui datorită consecvenței și curajului cu care acesta s-a exprimat, nelăsându-se intimidat de planurile de compromitere și anihilare aplicate de Securitate, a culminat în noiembrie 1977 cu transformarea acestora în refugiați politici. De 34 de ani, Paul Goma este apatrid.

În ultimii 21 de ani, instituțiile statului de drept aveau obligația morală și politică de a-i repune automat în drepturi pe toți aceia care au fost deposedați ilegal de dreptul lor natural – cetățenia română. Ei au fost nedreptățiți și umiliți doar pentru că au reacționat ca oameni normali, în virtutea unor libertăți și drepturi înscrise până și în Constituția comunistă.

Ca să nu mai așteptăm încă 21 de ani efectele practice ale întârziatului Raport pentru condamnarea comunismului, vă solicităm sprijinul ca parteneri în acest proiect.

În numele grupului Susținătorii lui Paul Goma
Alexandru Dabija

Vineri 18 noiembrie 2011

S-au mai împlinit niște ani, decenii, de când... de când, ce? De când, la Gherla... De când la Lătești..., de când la Paris...

Ei și? S-au împlinit.

Și astă noapte am transpirat mai puțin, dar efectul (slăbi-ciune generală): același.

Ieri am scris zicerea mea - care va fi zicerisă de Flori Bălănescu la 20 noiembrie.

Nu sunt mulțumit decât de un lucru: am scris-o, trimis-o. Acum pot să mă pun gios, să trag un pui di moarti.

Sâmbătă 19 noiembrie 2011

Trezit la miezul nopții, citesc în Jurnalul lui LIS:

“Vot în unanimitate. Consiliul Uniunii Scriitorilor încearcă să clarifice situația lui Paul Goma.

Vineri, 18 noiembrie 2011. Pe ordinea de zi a Consiliului Uniunii Scriitorilor din România-USR a fost, azi, și „clarificarea situației scriitorului Paul Goma” – slavă cerului, demult așteptam o asemenea ispravă reparatorie la vârful breslei. Chiar dacă poate fi luată drept o reabilitare a USR în ochii lui Paul Goma. Important e să-și facă datoria USR până la capăt față de Paul Goma. S-a pus la vot reconfirmarea ca membru al USR a lui Paul Goma (e a treia oară când se pune; s-a mai întâmplat asta de două ori imediat după Revoluție, tot în cadrul Consiliului USR), unanimitatea a fost scoasă acum în evidență. Acum există proces-verbal clar că Paul Goma e reconfirmat membru al USR (de soarta celorlalte două nu se știe nimic; de altfel, nu se știe nimic nici de soarta vreunui act scris care să confirme că Paul Goma a fost exclus din USR în 1977 sau 1978; excluderea a fost anunțată de Securitate și PCR în cadrul USR). Varujan Vosganian a prezentat corespondența de ultimă oră cu Paul Goma și s-a angajat să ducă la capăt toate pretențiile marelui scriitor disident, de la pașaport la recuperarea locuinței sau drepturile de condamnat politic (inclusiv pensie și indemnizație de merit; are susținere totală în Consiliul USR în acest sens). M-am bucurat în tăcere că am reușit astfel să ieșim din blocajul moral în care am intrat cu USR, care era acuzată că-i vrea răul lui Paul Goma. A mai rămas să primească și scuze publice pentru umilințele prin care a trecut. Totul a decurs firesc”.

Curat firesc, dragă LIS.

Pentru cine: “...a decurs firesc [Totul]”? Și cum (dar mai ales *cine*) “...a[m] reușit astfel să ieșim din blocajul moral în care am intrat cu USR, care era acuzată că-i vrea răul lui Paul Goma”.

Eh, LIS, LIS. Crezi că de-acum scriitoricimea română va putea merge la culcare, pe urechea cu pricina? Să nu crezi.

“Dialogul” între ea (breasla, casta, clanul condeșilor, autori de cărți) abia începe.

I-am scris (lui LIS) o îndreptare:

Am citit în LIS Jurnal vestea că ieri, 18 nov. s-a ținut sedinta Consiliului în care s-a discutat veșnicul caz Goma

Corectez ce s-a afirmat :

“Acum există proces-verbal clar că Paul Goma e reconfirmat membru al URSS (de soarta celorlalte două nu se știe nimic; de altfel, nu se știe nimic nici de soarta vreunui act scris care să confirme că Paul Goma a fost exclus din URSS în 1977 sau 1978; excluderea a fost anunțată de Securitate și PCR în cadrul URSS).”

Ba se știe: în volumul **Culoarea curcubeului**”, secția “Bărbosul”, Polirom, 2005 ...

- în aprilie 1977, pe când eram arestat.

...pentru cei care citesc ceea ce condamnă în necunoștință de cauză (în frunte cu Manolescu, confărtatul nostru iubit).

Ceea ce însemnează că, în curând (“curând”-ul la român) V. Vosgianian mă va înștiința și pe mine.

Că tot nu a venit vorba:

1. fotografia a doua: 1938, Școala de la Mana; Orhei - cea făcută de tata, “cu mâinile lui”;

Mama, tata, eu; în plan secund aripa cu “calidorul” - care nu mai există, cum nu mai există nici acoperișul de stuf (înlocuit cu obșteasca, sovietica învelitoare de ciment gofrat)

2. Eu, la Lătești, în Bărgan;

3. Cu Monica Lovinescu și Cristinel Eliade - Paris;

4. Washington, 1978; cu senatorul Henry Jackson (autor al amendamentului care-i purta numele - în legătură cu drepturile omului) și cu Brutus Coste, fost diplomat “regalist”.

Dumnezeu să-i ierte pe părinții mei, pe cele două Doamne, pe cei doi Domni.

Salutare.

Paul Goma”

*

Cum îi urăsc rușii pe moldoveni - George Damian

Am citit cu uimire rândurile scrise de Eduard Baghirov despre „moldoveni”, așa cum au fost publicate în ziarul TIMPUL.

Nu a trecut foarte mult de când Eduard Baghirov a fugit din Moldova.

Rămân la părerea mea că bloggerul rus trebuie să aibă parte de un proces corect și că libertatea de exprimare trebuie apărată cu orice preț. Fie și pentru a vedea ce cred rușii despre românii din R. Moldova.

În doar câteva rânduri, Eduard Baghirov concentrează toate tezele imperialismului rusesc față de R. Moldova. Nu este vorba de ură, este vorba de un dispreț care trece de orice limită imaginabilă. Rusul Baghirov crede că moldovenii sunt o rasă inferioară - „mintea lor este distrusă genetic”. Prin extensie, Baghirov le neagă calitatea umană moldovenilor - nu poate fi vorba de oameni câtă vreme principalul organ al rațiunii, creierul, este „distrus genetic”. Baghirov îi mai numește pe moldoveni și „vite sălbatice”, dar are grijă să spună că românii „îi înhămau”. Salvarea nu poate veni decât din

Rusia - și în acest sens este dat și exemplul lui Stalin care a făcut ordine între Prut și Nistru, deși a omorât ceva oameni, dar asta contează mai puțin. Baghirov, la rândul lui, se consideră și el un fel de salvator al moldovenilor, fie și cu forța.

Firește, cuvintele lui Baghirov reprezintă o izbucnire extremistă și unii s-ar putea repezi să spună că nu au mare importanță, că reprezintă un caz izolat. Nu sunt de acord cu o astfel de poziție.

Pușkin a scris cam așa despre moldoveni:

„Printre-ale țigănimii mutre/ Eu sunt Orfeu ca printre cutre./ Eu printre moldovence proaste/ Sunt Zeu al vechilor năpaste./ Iar printre moldoveni sunt eu/ Nu căprioară, dar un leu./ Mai bine zis, printre maimuțe/ Sunt leu și cal de Almadan,/ Tu al măgarilor tăpșan”.

Drept mulțumire pentru aceste versuri (și altele, de același soi!), Pușkin are monument în centrul Chișinăului. Baghirov îi tratează pe moldoveni drept vite, Pușkin îi numește maimuțe. Disprețul și rasismul rușilor față de moldoveni au continuat neîntrerupt de la Pușkin până la Baghirov. În perioada sovietică, funcțiile de răspundere erau încredințate oricui, numai nu băștinașilor. Aceasta este o altă manifestare a rasismului: deși nu se spunea deschis, și în perioada sovietică creierul moldovenilor era considerat ca fiind „distrus genetic”.

Se știe de multă vreme ce credea Pușkin și ce crede Baghirov despre românii dintre Prut și Nistru. Nu este nimic nou. Dar este fascinant cum în aceste condiții mai există încă rusofili în R. Moldova. Să știi cu cât dispreț te privesc rușii, să simți că te consideră rasă inferioară și totuși să le fii credincios - iată un fenomen demn de o studiere mai aprofundată. Pe undeva este și un cerc vicios. Faptul că mulți moldoveni se pleacă în fața rușilor în ciuda disprețului cu care sunt tratați îi face pe ruși să considere că rasismul lor este întemeiat și să se comporte în continuare ca niște stăpâni. Iar cei care se pleacă în fața rușilor au fost folosiți drept cozi de topor pe tot parcursul istoriei. Singura soluție pare să fie conștientizarea că românii din R. Moldova nu reprezintă o rasă inferioară față de ruși.

www.george-damian.ro

*

Valerian Stan îmi trimite:

“Quod erat demonstrandum

“Repet, puține lucruri spun mai multe despre România „post-comunistă” ca faptul că Paul Goma e și astăzi refugiat politic și un proscris în propria țară. Ferm convins de lucrul acesta, ani la rând am privit cu multă tristețe cum scriitorul în exil a fost tratat astfel și de Televiziunea publică („română”, cum i se mai zice). Și pentru că de la o vreme mi s-a urât de atâta tristețe și privit în gol, în februarie 2010 am scris realizatorilor a trei emisiuni cu profil cultural și istoric propunându-le să realizeze o emisiune cu Paul Goma (H. R. Patapievici – „Înapoi la argument”, Marina Constantinescu – "Nocturne" și Eugenia Vodă – „Profesioniștii”).

Am scris celor trei (când șef al Televiziunii era Alexandru Sassu) în considerarea dreptului meu legal de a mă adresa cu asemenea petiții unei instituții publice ca TVR, respectiv obligației corelative a acesteia (strict legală și ea) de a răspunde petițiilor. Legitim în plus în demersurile făcute eram și prin calitatea mea de dublu contributor la finanțarea acestui serviciu public –

pe de o parte, prin Legea de funcționare a TVR este stabilit că instituția funcționează din „alocații de la bugetul de stat” (la care contribui și eu) iar pe de altă parte prin HG 978/2003 privind taxa pentru serviciul public de televiziune este prevăzut că persoanele care „dețin receptoare TV plătesc o taxă lunară pentru serviciul public de televiziune” (era și este și cazul meu, plătitor la zi al pomenitei taxe). În sfârșit, celor trei le-am mai scris și că: „Este un fapt de o largă și tristă recunoaștere că în toți anii de după 1989 TVR l-a ignorat cu totul pe Paul Goma, personalitate de prim rang al culturii și istoriei noastre contemporane. O emisiune ca aceea pe care v-o propun ar constitui o reparație extrem de necesară, chiar dacă atât de târzie și parțială, nu doar față de Paul Goma, dar mai ales față de telespectatorii dumneavoastră – între altele plătitori de taxe către Televiziunea publică, și față de care aceasta are obligația, stabilită chiar prin propria lege, de <a promova valorile creației autentice culturale și valorile civice și morale>”.

Pe teme dintr-acestea nemaifiind eu demult un naiv, bineînțeles că m-am așteptat ca distinșii adrișanți și instituția dumnealor să tacă mâlc. Încât, atunci când termenul legal a fost demult depășit iar ei tot muți au rămas, i-am chemat în judecată – se înțelege că fără mari speranțe nici acum. La Curtea de Apel București, Televiziunea (de data asta sub șefia – și chiar sub semnătura – gedesistului Alexandru Lăzescu) s-a apărat cum a putut ea mai josnic: nu a primit niciun e-mail (deși toate fuseseră trimise, firește, pe adresele oficiale ale instituției, și făcusem și dovada în sensul acesta); cei trei realizatori nu au calitatea de reprezentanți ai TVR și, în consecință, se înțelege, nu ține de competența lor să soluționeze petițiile mele ș.c.l. ș.c.l. Cum a făcut dreptate judecătoarea Monica Niculescu? Mai bine nu m-ați fi întrebat... Bineînțeles că preluând aproape Copy-Paste sofismele de doi bani, și complet pe lângă lege, ale importantei instituții a statului. Mai mult, petițiilor adresate TVR le-a fost găsit cusurul că nu au fost adresate compartimentului de relații cu publicul, respectiv că prin modul de formulare – atențiune, atențiune! – nu au fost de natură a induce destinatarii convingerea că se află în prezența unor petiții și nu a unor simple rugăminți. Nimeni nu are nevoie decât de un bun simț elementar, și nu să știe pe dinafară Ordonanța 27/2002 privind petițiile, ca să-și dea seama că obiecțiile amintite erau în fapt simple mizerii, fără nicio legătură cu textul legii și cu rosturile unui magistrat într-un stat pretins „de drept”. Ca să n-o lungesc, voi spune numai că propunerea făcută realizatorilor Televiziunii publice (organizată ca „societate națională”) a fost și rămâne în modul cel mai strict o „petiție”, riguros conformă definiției din Ordonanța 27 – citez: „În sensul prezentei Ordonanțe, prin petiție se înțelege (...) propunerea formulată (...) prin poștă electronică pe care un cetățean (...) o poate adresa (...) societăților naționale.” Am făcut recurs, desigur, împotriva așa zisei hotărâri a judecătoarei Niculescu.

În același timp, vrînd, la fel, să nu mă răpună tristețea, sila și sentimentul neputinței, am mai scris odată TVR, în iulie anul acesta. Din nou, niciun răspuns, deși termenul legal trecuse și acum demult. Chemată iarăși în judecată, Televiziunea, sub semnătura aceluiasi domn Lăzescu, a luat-o de la capăt: nu am primit e-mailul pe care reclamantul pretinde că ni l-a trimis, fără să facă vreo dovadă în acest sens (deși și acum depusesem la dosar dovada incontestabilă în acest sens, dovadă care și acum fusese comunicată televiziunii); reclamantul nu face nici dovada că e-mailul pretins expediat ar fi fost deschis de cineva de la TVR (așa ceva nici măcar nu se mai poate comenta); dar și dacă TVR ar fi primit petiția, o asemenea propunere ar constitui o inter-

venție contrară principiului autonomiei și independenței editoriale a TVR, programele noastre fiind prin lege ocrotite „de orice ingerințe ale grupurilor de presiune, bla, bla, bla”. De parcă eu nu le trimisesem autonomilor și independenților decât un amărât de e-mail, ci îi atacasem cu o divizie blindată. De data aceasta, însă – mare minune, mare! – prestidigitatorilor infami nu le-a mai mers. Colegul Monicăi Niculescu (nevinovat pentru aceasta, firește, rareori ne putem alege colegii), judecătorul Farmathy Gheza Attila a obligat TVR să respecte legea. Este adevărat, acum trimisesem scrisoarea pe adresa compartimentului de relații publice și am invocat Ordonanța 27. Însă, insist, acestea nu sunt cerințe impuse prin lege petiționarilor (ar fi și absurd să fie așa) – și nu am vreun motiv să cred, văzînd mai ales acuratețea hotărârii sale, că judecătorul Farmathy ar fi decis asemeni kolegei sale în caz că nu aș fi procedat astfel. Urmare a acestei decizii, după aproape doi ani de șicane, Televiziunea „română” a catadicsit să răspundă propunerii făcute. Cum? Cu aceleași sofisme lipsite de bun simț, vrînd să ascundă o atitudine mizerabilă, profund nedreaptă față de Paul Goma. Dau un singur exemplu din scrisoarea primită de la TVR. După ce în urmă cu un an motiva că cei trei realizatori nu au calitatea de reprezentanți ai TVR și, deci, nu ține de competența lor să dea curs unei propuneri ca aceea pe care eu o făcusem, acum d-l Lăzescu se spală pe mâini și, uitînd ce mințise, spune că, prin lege, conducerea Televiziunii este obligată să respecte libertatea editorială a realizatorilor de emisiuni și că numai ei pot să decidă dacă îi fac lui Paul Goma invitația pe care le-am propus-o.

Povestea aceasta a făcut, mi se pare, două demonstrații strălucite deopotrivă – de care, mărturisesc, eu unul nu mai aveam nevoie, însă pe care le cred încă necesare. Prima, că proscierea lui Paul Goma nu e o nălucire a cuiva, o născocire care să facă bine cuiva și rău altcuiva șamd. Un important scriitor, un mare patriot și luptător anticomunist, victimă a unei vechi conspirații odioase, este proscris în propria țară de mulți dintre intelectualii compatrioți: unii neafiliați instituțional, alții, dimpotrivă, reprezentînd varii instituții (publice, ca H.R. Patapievici și kolegii săi de la Institutul Cultural Român și TVR – ori private, precum Nicolae Manolescu și camarazii săi din conducerea Uniunii Scriitorilor, de la publicațiile Uniunii etc). Toți cei trei succesori ai lui Ceaușescu și guvernele lor nu au făcut absolut nimic, deși li s-a cerut, ca statutul lui Paul Goma să înceteze a mai fi cel impus de predecesorul lor și regimul lui. A doua demonstrație care a fost făcută este că justiția a acceptat să fie complice inclusiv la această atitudine incalificabilă a guvernanților și instituțiilor administrative. Ce a făcut judecătoria Niculescu în acest caz-școală se adaugă altor asemenea atitudini ale confrăților magistrați față de Paul Goma (între altele, în chiar aceste zile se împlinesc patru ani de când procurorii Parchetului de pe lângă Înalta Curte refuză să soluționeze dosarul tentativei de asasinare a scriitorului surghiunit – iar d-l Tismăneanu și Institutul dumisale se fac că nu știu despre ce este vorba). În sfârșit, faptul că d-l judecător Farmathy Gheza Attila a dat o decizie „anti-sistem” nu strică deloc demonstrația, ci o îplinește. Decizia lui, dar și el însuși, prin ceea ce ca persoană are particular în cadrul sistemului (sistem atent cu asemenea particularități), sunt excepția care confirmă regula: aceea că (am demonstrat de-a lungul timpului și voi continua s-o fac) mulți, mult prea mulți judecători se află sub controlul strict al politicienilor, guvernanților și serviciilor secrete – al sistemului, într-un cuvânt.”

“Draga Domnule Paul Goma,
Epopeea judecatii cu Televiziunea pe tema propunerii mele de a realiza o emisiune cu Dvs e aproape de final.

Va trimit mai jos un articol pe care il pregatesc pentru saptamana viitoare (mai vreau sa scriu in final numai cateva randuri despre demonstratia pe care eu cred ca aceasta poveste a facut-o intr-un mod foarte clar). In curand am sa va trimit scanata si scrisoarea pe care am primit-o de la TVR dupa doi ani de sicane si procese.

Cu drag,
Valerian Stan”

Nota mea: răspunsul de o rea-credință copleșitoare și de un analfabetism agresiv. Motiv pentru care nici n-o reproduc.

Ba o reproduc. Mi-a pregătit-o chiar V. Stan:

“În atenția Domnului Dragoș Stan
Televiziunea Română
Calea Dorobanților 191
București, 010565, România
Telefon: + 40 (21) 319 91 12
Telefon: + 40 (21) 319 91 54

www.tvr.ro

DIRECTOR-PRODUCȚIE EDITORIALĂ ȘI PROGRAME
DIRECȚIA EDITORIALĂ
Telefon: 021 305 09 29
Fax: 021 305 89 48
E-mail: directia.editoriala@tvr.ro
Nr. 45133 din 4.11.2011

Stimate domnule Stan,

Ca urmare a procesului pe care l-ați intentat instituției noastre, am aflat că ați trimis o solicitare prin intermediul unui e-mail. Din păcate, la vremea respectivă, acest document nu a fost recepționat.

Din documentele depuse de domnia voastră la dosar, reiese că faceți o recomandare unor realizatori ale emisiunilor de elită ale posturilor TVR 1 și TVR Cultural, în vederea realizării unui interviu cu domnul Paul Goma.

Vă mulțumim pentru interesul arătat programelor Televiziunii Publice din România și vă asigurăm că propunerea domniei voastre a fost adusă în atenția redactorilor emisiunilor specificate în documentul din dosarul depus în instanță.

Televiziunea Română are o permanentă preocupare pentru promovarea valorilor culturii și vieții sociale din țara noastră. În emisiunile produse de SRTv și-au găsit locul cei mai mulți (dacă nu cumva toți) reprezentanți ai elitei intelectuale din România.

Societatea Română de Televiziune își îndeplinește în mod constant misiunea nobilă ce i-a fost încredințată prin Legea 41/17 iunie 1994 revizuită

și republicată, aceea de a educa. De cele mai multe ori emisiunile noastre sunt un reper de calitate și moralitate în domeniul media. Profesioniștii, Nocturne, înapoi la argument, Memorialul Durerii, Garantat 100% etc., au adus dealungul timpului pe micile ecrane nume de referință în toate domeniile culturii românești.

În conformitate cu Legea mai sus amintită, la articolul 8 alineatul 1, se precizează că "autonomia și independența editorială a serviciilor publice de radiodifuziune și de televiziune sunt garantate prin lege, iar programele acestora sunt ocrotite de orice ingerințe ale autorităților publice, precum și de influențele oricăror partide, formațiuni social-politice, sindicale, organisme comerciale și economice sau grupuri de presiune". Ca urmare, vă comunicăm că Televiziunea Română a luat act de propunerea domniei voastre cu privire la prezența domnului Paul Goma într-una din emisiunile noastre, dar decizia de a da curs acestei invitații va reveni producătorilor și realizatorilor acestor producții, care beneficiază - așa cum am arătat și mai sus prin textul legii - de libertate editorială. Conducerea TVR (căreia dumneavoastră v-ați adresat) nu are nicio bază legală prin care să poată impune sau cenzura în vreun fel jurnaliștilor conținutul, subiectul sau invitații din emisiunile pe care le realizează.

Dorim să vă mulțumim încă odată pentru interesul arătat față de instituția noastră și că ne sunteți un telespectator fidel.

Vă invităm să rămâneți și pe viitor alături de Televiziunea Publică din România și vă asigurăm de înțelegerea noastră consideratiune și respect.

Cezar Ion

Director Direcția Editorială”

Mai era necesar un alt monument de nesimțitorism balcanoid și de neadevăruri de baltă?

«În țara asta vreți să vă întoarceți?», mă întreba încă acum un deceniu o elevă din Pașcani.

Iar eu, pe măsură ce trece timpul - în defavoarea mea, fiindcă cezării televizioți prosperă, tot mai obraznici - încep a nu mai ști ce să răspund. Ce? Că țara mea nu mai este a mea, ci a Becalilor, a Băseștilor, a Monicilor Macovei, a inventatoarei succesurilor, a lui Nuți-spaima-puți’ și preferatoarea perdelelor, a lui Vova Tismăneanu-Patapievici-Mihăieș-Manolescu-Gârbea și a celorlalte, zi-le pe nume, instanțe morale?

*

Mircea Stănescu mi-a adus documentele cerute de la Arhivele Naționale. Pe loc am scris: lui Mircea Stănescu, D-lui Dobrințu, D-nei Cîrjan, colega lui M. Stănescu, mulțumindu-le.

Apoi... Apoi m-am lăsat pradă euforiei: aveam, în sfârșit, între mâini documente privitoare la Cedarea Basarabia și a Bucovinei, cel care mi-ar fi fost de folos la măcar ultima ediție a **Săptămânii Roșii**;

Simultan, disperarea: ce mai fac cu ele, acum, când este prea târziu - pentru mine, ca să copiez literă cu literă, cuvânt cu

cuvânt o pagină, zece pagini? Și unde pun aceste pagini de documente, tot în Jurnal, unde nu le citește nimeni?, iar dacă le citește păstrează pentru sine marea taină: **raptul bolșevic al Basarabiei, Bucovinei de Nord, a Herței.**

Acum s-au făcut orele 15 40. Voi încerca să mă odihnesc un pic, apoi... Apoi!

*

Fiindcă am ajuns în ajunul întâlnirii prietenilor, la București, pot trece aici în jurnal cele două pagini scrise pentru a fi citite celor 10-15 prezenți: Am antedatat-o:

“Paris, 20 noiembrie 2011

Iubiți prieteni,

Mă adresez vouă, care nu v-ați plictisit de tânguierile mele că mă persecută Puterea, că ai mei colegi de breaslă, vorba lui Dimisianu profită denunțându-mă ca antisemit; că cei care mă laudau nemeritat până prin 1993 (momentul în care editorul meu Liiceanu a trimis la topit tirajul retras din librării în 1990 din **Culoarea curcubeului**) au trecut, fără măcar să (se) întrebe: «De ce, Tovarășu’?» la atacarea, “desființarea” mea și a cărților mele, nu ca “pe timpul Terorii comuniste” prin “directive-de-stat-și-de-partid, ci prin promisiuni de burse și, simultan amenințări dinspre Washington și Tel Aviv că cine va face ca Goma, ca Goma va pieri.

Am asistat neputincios la campania subterană - dar cât de fructuoasă - împotriva “susținătorilor” mei, dusă, cum se întâmplă la noi, în România de către, până ieri normali susținători și ai mei, deveniți ca toți convertiții peste noapte feroci demascatori ai unor colegi ai lor, rămași... normali susținători ai propriilor opinii despre, nu Goma, ci despre ei înșiși.

M-am apărat și mi-am apărat prietenii cu ce am avut la îndemână: cu bietul Jurnal internetizat - pe care co-exilatul meu (sic) Norman Manea l-a găsit stufos, repetitiv și, cum altfel: antisemit.

Cu prilejul ultimelor două (nu trei?) tentative de a recăpăta cetățenia română, cea luată de Ceaușescu în 1977 și de a recupera cetățenia, tot română, ca nativ din Basarabia, am simțit căldura, dulceața solidarității, atât de la frații și surorile mele din stânga Prutului, cât și dinspre cei/cele din dreapta lui.

Însă, vorba filmului, “N-a durat decât o vară”: Guvernării (“Guvernării”, mai marea jalea și râsul, de la Chișinău, au uitat fulgerător promisiunile, atât după vizita ghidată a lui Ghimpu la Ierusalim, cât și după protestele obraz-

nice, analfabete ale alcătuitorilor comunității evreești din Moldova și m-au pus să fac o cerere...). “Guvernul” instalat cu nădejde la Cotroceni a exersat pe spinarea mea adevărul-de azi/ contra-adevărul-de-ieri, mințind fără rușine în legătură cu situația mea, cu urechea aplecată la “consiliile” unor Tismăneanu, Manolescu, Liiceanu, Patapievici, Mihăieș, alcătuitoriști ai iaurtului acru al “culturii de Cotroceni”.

Ajungînd, în sfârșit, la ultimul "eveniment", acesta de la 20 noiembrie 2011:

Le sunt recunoscător, întâi doamnelor:

Flori Bălănescu, Dana Tapalaga, Elena Iluță (fiica lui Viorel Ilișoi), dar și basarabencelor mele Aliona Grati, Mariana Pasincovshi, Nina Corcinschi,

precum și domnilor Gelu Tofan, Viorel Ilișoi, Cristian Cosmin Dragomir, Todor Petremarin, Adrian Tofan, Dumitru Ungureanu

Acestora și celorlalți care au lucrat la materializarea “memorialui” le mulțumesc din inimă și le urez:

Rămâneți cu bine, dragelor și dragilor,
Paul Goma”

*

Sabina Fati, *jurnalistă (!)*, scrie, în *România liberă* la 14 Noiembrie 2011 - cu mâna ei (sunt sigur de ceea ce afirm? nuanțez: cu mâna sau cu orice alt obiect):

(...) “Fosta ministră a Justiției care a luat parte la audierile de la *Comisia de Etică din PDL* i-a trimis premierului Emil Boc o listă cu zece persoane care ar trebui să plece din guvern: secretari de stat și șefi de agenții.”

O știam pe tovarășa Macovei, *procuroare* ceașistă, individa care, după ce *nu s-a interesat de soarta mea identitară, mi-a recomandat să fac o cerere.*

Sunt nefericit: măcar tot atât cât marele Cărtărescu: iubesc femeile - dar cum să fie femeie o Macovacă?

Duminică 20 noiembrie 2011

Este ora (Parisului) 7,38. La corespondenta oră - a Bucureștiului - eram în autobuzul pentru aeroportul Otopeni. Am plecat și plecați am fost. Trebuia să spun:

“Și plecați suntem”.

*

M-am întristat de dimineață - asta mai lipsea, într-o zi de doliu ca aceasta:

Daniel Cristea-Enache, fiul adoptiv al lui Valeriu Cristea de dedă (am ales termenul: provine din fondul de cuvinte al celebratului, bolșevicului care ne-a stricat și învățământul și literatura - dar și... natura: Paul Cornea.

Fiindcă am un vechi litigiu cu autorul ditirambului - m-a antisemitizat și el, fără argumente (pe ulița noastră; citatele din textele mele "antisemite") - copiez întreaga lălăială:

"Convorbiri cu Paul Cornea Daniel CRISTEA-ENACHE

Pe 6 noiembrie, la Centrul Comunitar Evreiesc, a avut loc o foarte frumoasă sărbătorire a profesorului Paul Cornea.

Sărbătoritul făcuse 88 de ani, nu 87, cum apare în mai multe dicționare și istorii literare; și recunoscând de la început asta, respingând ca neavenită posibila cochetărie, Paul Cornea a dat întregii manifestări un curs de seriozitate și autenticitate. De regulă, se spun cuvinte mari la asemenea ceremonii, iar obiectul lor, de față fiind și asumând, vrînd-nevrînd, rolul de protagonist, se simte puțin stînjnit de elogiile ce-i sînt adresate.

Cînd e vorba însă de Paul Cornea, elogiile sînt pe deplin meritate. Ele sînt direct proporționale cu *o activitate intelectuală excepțională prin întindere, prin anvergură și prin rezultate* (subl. mea, P.G.) Profesorul e unul dintre puținii istorici literari care au creat, la noi, o școală; și n-a fost deloc o împlinire că sala ceremoniei s-a dovedit pe 6 noiembrie neîncăpătoare, prin prezența a numeroși foști studenți, actuali profesori de istoria literaturii române: de la Ștefan Cazimir, Mircea Angheliescu și Eugen Negrici la Liviu Papadima, Ion Bogdan Lefter și Paul Cernat.

Media de inteligență din sală era, de altfel, extrem de ridicată, fiindcă alături de filologi reputați au fost prezenți exponenți ai științelor exacte, cu părul albit de tratatele, manualele și studiile întocmite, ca și de miile de pagini citite într-o viață de om. Reprezentantul lor simbolic a fost Solomon Marcus, leat cu sărbătoritul și răspunzînd cu umor săgeților ironice lansate de amfitrionul în vervă, *Aurel Vainer, președintele FCER* (subl. mea, P.G.). Vreau să spun că manifestarea a fost plină de substanță, dar deloc scrobită și căzută în formalism. S-a vorbit, s-a povestit, s-a rîs, s-au vărsat și cîteva lacrimi - într-o „regie“ care nu s-a simțit și într-un montaj care s-a făcut singur.

Ținîndu-și firea, ca de obicei, dar arătîndu-se și puțin emoționat, *sărbătoritul n-a vrut să vorbească, el, despre sine. A preferat o altă variantă: și anume, să citească un fragment dintr-o carte de convorbiri pe care un tînăr critic o lucrează cu Paul Cornea.*

Tînărul critic fiind eu, am putut să testez, ca să zic așa, impactul textului asupra unui public de elită. În treizeci de minute de lectură, publicul aproape că n-a clipit, iar vocea Profesorului, cu modulații de actor profesionist, a „acoperit“ narativ și autobiografic întîmplări de acum șaiszeci de ani și mai bine, de la Congresul Comsomolului ținut la Moscova în primăvara lui 1949. Fragmentul este rotund, deși, firește, el are aderențe la capitolul din carte în care se cuprinde, precum și la alte momente importante ale procesului de formare. (subl. mea, P.G.)

*E motivul pentru care Paul Cornea a ezitat și a refuzat (și nu o dată) să publicăm vreun fragment din cartea noastră de convorbiri. Căci cartea, la acest cârturar, reprezintă un întreg cu o logică periclitată prin segmentare și fragmentare. A scoate lucrurile din context este ceva ce trebuie evitat. Îi mulțumesc Profesorului, în numele revistei *Observator cultural*, pentru că a acceptat, totuși, să fie publicat acum acest fragment consistent.*

Astfel, toți cititorii noștri vor fi și ei prezenți, cumva, la atât de frumoasa sărbătorire duminicală de la Centrul Comunitar Evreiesc, când mereu tânărul, întreprinzătorul și scăpărătorul Paul Cornea a împlinit 88 de ani – și nu 87, cum stă scris în dicționarele și istoriile noastre literare...”

La care pun, colac peste pupăză, opinia “forumistei” Nedeea Burcă, fiica generalului de securitate Burcă, autorul “campaniei de strămutare a titoiștilor” în Bărăgan. E prea devreme, dar nu e prea târziu pentru ca alți co-lăudători ai lui Paul Cornea - și a “activității sale des-culturale” - Mehr, Horodi, Peter Manu, Pavel Dan, Laszlo, Pecican, Carmen Mușat, I. B. Lefter, I. Vianu, Simonca - și ceilalți - să intervină cu hotărîre, încercînd să ne facă să uităm rolul nefast jucat de bolșevicul sovietist, pe care-l urcă în slăvi D.C.-Enache:

“LA MULTI ANI!!!! Nedeea Burca - Sambata, 19 Noiembrie 2011, 12:56

La multi ani, Domnului Profesor Paul Cornea, si felicitari, din toata inima, lui Daniel Cristea Enache, precum si întregii echipe a OC-ului!”

Însă greața mi-a fost provocată (repet: **greața**) de **consimțământul** “tânărului critic” (D.C. -Enache) la “dezvăluirea unei infime părți din adevărul bolșevicului de nevindecat” prin “fragmentul dintr-un volum în pregătire” publicat în *Observator cultural*. La întrebarea, naivă:

«De ce abia acum deschide gura Paul Cornea?», nu aștept răspuns. Acum știu: “tânărul critic” Daniel Cristea-Enache va fi un bun discutător de literatură - dar dacă nu are, cum spunea un personaj clasic, “...moral, mamițo...”

Și el știa foarte bine, din familie, cine este - cine a fost, deci este, în continuare - tâlharul Paul Cornea. Nu se poate ca tatăl său, Valeriu Cristea să nu-i fi vorbit de fanaticul **dușman al cărții**, al învățământului românesc, atâta cât mai rămăsese după mărșăluirea Armatei Roșii, despre vigilentul care nu ierta nici un “intelectual burghez” - și nu-l pedepsea doar printr-o critică “tovărășească” la gazetă, corectată de tovarășul dentist Vitner, ci făcea în așa fel încât acela să-și piardă catedra, deci studenții, deci pâinea: printre multele victime ale sale : G. Călinescu, la 31 ianuarie 1949. Cât am fost coleg de redacție, la *România literară*, cu Valeriu, am avut discuții și despre Paul Cornea. La ele a

asistat, în maniera lui și Lucian Raicu (chiar dacă nu zicea nici da, nici ba, era de acord cu ce afirmam noi, Valeriu și cu mine, că Paul Cornea fusese un fanatic răufăcător). Să nu fi suflat nimic, în casă, Valeriu Cristea? De ce? Se temea că fiul are să-l denunțe, ca un ordinar Pavlik Morozov? Nu cred. Mai degrabă fiul aflase cine-i, cu adevărat, și Paul Cornea, dar... deliberat înlăturase acuzațiile grave împotriva politrukului - iar rezultatul se vede, azi. A "făcut", nu doar o carte de dialoguri cu el, dar subscrie și la ceea ce aflase despre el - dacă îl citează cu atâta simpatie pe vervosul (sic) Aurel Vainer!

Să mă întreb cum (și de ce), atât Norman Manea, cât și D.C.-Enache și-au ales partener de dialog intelectualicesc - mai cu seamă! - un politruk fără vindecare, vinovat de distrugere de cărți și de distrugere de vieți de autori de cărți : G.Călinescu - ca Paul Cornea, fanaticul executant al directivelor lui Chișinevschi, Răutu, Ofelia Manole, Vitner și alți tovarăși foarte-juști?

Să mă întreb! Și îmi răspund:

În cazul lui Norman Manea a funcționat sindromul-de-rasă, indiferent de trecutul criminal al "dialoghistului"; în cazul lui D.C.- Enache: sindromul Stockholm. Altfel spus: al *goi*-ului reeducat, același care a funcționat și la N. Manolescu, autor al unei slăviri a "Profesorului" egalată doar de preamărirea turnătorului de pușcărie Ivașcu, alt maestru de gândire și de... morală al lui Niki (al Monicăi).

Teșu Solomovici, prezentându-și cartea despre Antonescu, vorbind despre istoricii evrei care se opuneau viziunii sale despre Mareșal, spunea despre Jean Ancel că acela era incapabil să propună o variantă obiectivă despre tragicele evenimente din timpul celui de al doilea război mondial *din cauză că el este un evreu din Bucovina...* **Or aceștia îi urăsc pe români**, a afirmat Teșu, dând exemplu de *răzbunare pe români: inventarea Pogromului de la Iași despre care a afirmat că fusese executat din ordinul personal al lui Ion Antonescu, când documentele dovedesc limpede că generalulul (încă nu se autodeclarase mareșal) nu avea nici o responsabilitate - pe deasupra Ancel umflase mult numărul victimelor dintre evrei.*

Mie această afirmația a lui Teșu Solomovici a făcut să-mi împrăpătez memoria. Eu însumi observasem - în scris - dorința de apartenență să-i zic: națională a evreilor din Ungaria și a celor din Ardealul de Nord, în ciuda faptului că, atât în Ungaria propriu-zisă, cât și în teritoriile ocupate de unguri în 1940 în dauna României, a Jugoslaviei, a Cehoslovaciei, administrația maghiară a fost mult mai aspră cu evreii - dovadă numărul imens de vic-

time (adevărat, nu doar dintre evrei, dar și dintre slavi și dintre români). Însă, la “bilanț” Ungurii - printre ei numeroși evrei - au falsificat statisticele privitoare la Europa de Est, reprezentantul strălucit al imposturii, Elie Wiesel a afirmat la televiziune franceză că pe evreii din Sighet i-au arestat “jandarmii români”!

Despre evreii din Bucovina nu am avut informații că și ei, din aceeași pornire de falsificare a adevărului istoric ar fi existat tendința de a se prezenta ca făcând parte din cetățenii Imperiului Austro-Ungar - probabil socotind că este mai nobil să fii o victimă a... Românilor decât a Nemților care i-au deportat pe evreii din Bucovina de Nord și din Herța, decât să mărturisești că stăpânul tău poartă vina persecuțiilor antievreiești - cazul lui Norman Manea, cel care, nu atât de categoric ca marele-maghiar Wiesel îi acuza pe “jandarmii români” de deportare în Transnistria, ca să-i crute pe stăpânii cei mari, Nemții.

P.S. Iată o mostră de civilitate din partea lui DC-E:

Comentarii utilizatori

Confesiunile subiective ale unui stalinist Bogdan - Duminica, 20 Noiembrie 2011, 15:40

Scris frumos, dar puțin credibil. Paul Cornea ar fi trebuit să își ceară scuze pentru complicitatea sa cu regimul comunist. Un intelectual care ar fi ocupat funcțiile sale în regimul nazist ar fi fost și acum nefrecventabil. În România postcomunistă însă este celebrat și i se permit “justificările” care fiind însă lipsite de scuze (fie și cele în stil “postelnician”: “Am fost un dobitoc”) nu au nicio valoare...

Paul Cornea și "Bogdan" Daniel Cristea-Enache - Luni, 21 Noiembrie 2011, 09:03

”Incredibil comentariul de mai sus...”

Cum așa, incredibil? S-a agățat de termenul edulcorant “incredibil” pentru “neadevărat”? De unde știe criticul literar că este doar incredibil comentariul de mai sus, nu: **mincinos**?

Pentru că un forumist o atacă pe Fata Generalului de Securitate Burcă, pentru delirantele elogii la adresa lui P. Cornea, bolșevicul, D.C-Enache îi sare în ajutor, aiurea, jalnic “fetiței” (o fi străbunică de când bântuie forumurile și antisemitizează pe toți cei care afirmă că “unii evrei” din România au fost călăi în slujba ocupantului sovietic):

“Virgule și mulțumiri *Daniel Cristea-Enache* - Luni, 21 Noiembrie 2011, 09:13 Cît de tare îl pot supăra niște virgule pe dl Vasile Florea?!

Un creștin ar trebui să fie mai iertător; și să semnaleze o eroare pe un ton mai pașnic. *Mulțumiri, doamnă Nedeea Burcă, pentru cuvintele bune*

adresate, în ordine, Profesorului Paul Cornea, subsemnatului și întregii echipe a Obs. (subl. mea, P.G.) E OK cu virgulele, domnule Florea?"

Despre *asta* era vorba, D.C-E? După ultimele probe de "inadecvare" credeam că ești doar neinformați. Acum accept: ești frate intelectual cu "istoricul" isteric Jean Ancel; negi, ba chiar combați adevărul în numele dreptului evreului de a fabrica adevărul său, sionist, holocaustologist, adică minciuna. Răposatul Ancel era și evreu și bucovinean: nu e scuză, ci explicație.

Dar dumneata, Daniel Cristea-Enache, ce ești? Cumva autor de romane polițiste din categoria autorei C. T. Popescu, în care Bunul este, nesmintit eroul îndrăgit (de voie, de nevoie), evreul victimă al *goi*-ului, iar Răul totdeauna, jandarmul român, "fașistul" român, burjuul, antisemitul român?

Luni 21 noiembrie 2011

Altă noapte grea-grea-grea.

Trezit, ca să mă schimb, am găsit în cutia de scrisori a internetului două mesaje: de la George Onofrei și de la Flori Bălănescu. Asigurat că "totul a fost bine la București", învestmântat în bluză curată, ne-udă, am re-adormit vreun ceas.

Mesajul lui G. Onofrei:

"Buna seara d-le Paul Goma

Mai devreme sau mai tarziu, ziua de 20 noiembrie 1977 va fi consemnata in manualele de istorie din tara noastra. Asa cum bine spunea d-na Flori Balanescu ati intrat singur in istorie. Cei 34 de ani de exil ar trebui sa sa constituie un moment de meditatie pentru un intreg popor. Nu se intampla acum acest lucru pentru ca nu am reusit sa ne adunam si sa ne analizam. De douzeci de ani D-vs. ati incercat prin toate mijloacele sa ne treziti la realitate si noi nu ne-am trezit. Poate ca se vor trezi generatiile viitoare...

D-le Goma, asa cum v-am mai spus, fara sa exagerez, acum faceti parte din familia noastra. Problemele D-vs. sunt si problemele noastre. Va urez din sufletul meu sa fiti sanatos si scrieti. Sa ne tineti constiinta treaza.

Va imbratiseza cu multa dragoste
Fam. George Onofrei"

Fiecare se consolează cu ce are. Dar cât de-cald țin câteva cuvinte...

Flori Bălănescu:

20 novembre 2011 20:30:44 HNEC

À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>

Buna seara din Club!

A fost foarte bine dupa parerea noastra! Sala a fost plina, in jur de 60 de oameni, au vorbit citiva din public, in afara de mine, Sturza si Ilisoii care am stat la "prezidiu". Oamenii au fost in verva; a venit Ieremia tocmai de la

Timisoara, citiva fosti detinuti politici (Aurora si Cristi Dumitrescu - stiu rezervele Dvs, dar au vorbit foarte bine si frumos; seful AFDPR - Mihailescu); George Anca (a vorbit si despre ultima carte a lui Pusi Dinulescu si despre faptul ca acesta a vrut sa vina dar a nu a putut pt ca este bolnav); multi tineri, Tofanii (Gelu si Adrian), actorul Dan Condurache, si chiar TVR Cultural (mi-au luat un scurt interviu), G. Plesea, Al. Budisteanu si altii;

Despre episodul Consiliul USR doar am amintit (ca sa nu ni se reproseze ca l-am tacut sub tacere);

Ne-am atins obiectivul - de a vorbi despre Paul Goma.

Fetele Ilisoii au si inregistrat, dar din cauza ca am avut lumina colorata, de club, cred ca mai degraba se aude; tot e bine.

Am vindut si vreo 30 de audiobookuri, doua Paul Goma 75, un Dialog; editura Curtea Veche a vindut carti din seria de autor, nu foarte multe, dar au fost prezenti si e bine.

In scurta vreme vom fi in stare sa va trimitem (inca nu stiu pe ce cale) niste bani.

20 dintre noi am ramas la o cafea; o sa va trimit poze.

Am luat laptopul cu mine tocmai ca sa va pot scrie de aici, primele impresii.

Nu am facut noi mare lucru, dar suntem bucurosi ca nu am lasat sa treaca aceasta zi (trista) in tacere.

Va imbratisam cu totii (oamenii au fost foarte impresionati de mesajul Dvs. tristetea ce razbate din cuvinte i-a atins),

Cu drag,
flwr”

Da, bre, ar fi zis tata, când ceva nu era, ca de obicei, foarte-foarte-rău.

Copiez din Jurnalul lui LIS:

“Din aceeași excelentă „Mara”, în alt plan (făcând referiri la pagina mea de jurnal online de ieri):

«M-a impresionat si interventia domnului Paul Goma care ne face atenti asupra unor “amanunte” din fotografiile prezentate ieri, care ne scapa in general. Nu remarcasem acoperisul de stuf, dar mi-l imaginez acoperit cu acel sinistru “ciment gofrat” daca nu de-a dreptul cu azbest care s-a demonstrat destul de recent ca este si foarte nociv pentru sanatate, fiind cancerigen. Amintirile copilariei si vechile fotografii, conserva INCA o alta realitate a romanilor din Basarabia cind inca era posibil sa se dezvolte si sa se consolideze filonul romanesc. Acuma din pacate realitatea este alta: politica rusa de deznationalizare si rusificare a reusit in proportie mult mai mare decit in tarile baltice de exemplu. Este incredibil dezastrul in care se afla Republica Moldova, blocajul politic, situatia demografica, emigratia masiva a tinerilor, criza de identitate si negarea identitatii romanesti etc. In aceasta situatie deosebit de vulnerabila nu este de mirare daca ea cade din nou sub stapinire rusa, Ucraina vedem ca a capitulat deja obtinind gaz mai ieftin si facilitind controlul flotei militare ruse la Marea Neagra. Criminalii istoriei au cazut iar in picioare, se orienteaza si santajind Europa cu gazul si “problema Transnistria” isi recupereaza sferile de influenta pierdute. Numai un astfel de lider cinic (cel rus), putea sa obstructioneze orice initiativa europeana de

condamnare a comunismului care pina in ziua de astazi nu isi poate gasi o finalitate, desi era absolut justificat sa fie condamnat dupa exemplul condamnarii nazismului. Macar aceasta realitate dureroasa ar putea sa-i faca pe romani mai realisti si solidari».

“Câtă dreptate are Mara! Frații noștri nu mai sunt ai noștri” încheie LIS, sastisit.

Re-da, re-bre...

*

Flori Bălănescu îmi trimite un text de Michael Astner, din *Ziarul de Iași*:

“Cui i-e frica de Goma? MICHAEL ASTNER

Omul si-a ghidat viata si scrisul dupa un singur principiu suprem: adevarul! Dar cum "adevarul nu se confunda intotdeauna cu dreptatea" (William Faulkner), iar cei care impart dreptatea arareori se confunda (la noi...) cu cei care respecta adevarul, Paul Goma este si-n clipa de fata apatrid si refugiat politic!

Ieri s-au facut 34 de ani de cind scriitorul Paul Goma, poate singurul dintre scriitori care a fost dizident pina la capat, este apatrid si refugiat *politic* in Franta. Refugiat *politic* in Franta anului 2011, membra fondatoare a Uniunii Europene, si in continuare fara de pasaport al propriei patrii, al Romaniei, membra si ea a UE din 2007!

In 21 de ani de libertate (nu discutam acum despre poticnirile multe si dese ale democratiei de dupa caderea comunismului), Romania n-a fost in stare sa-si spele pacatele trecutului comunist nici macar in cele mai limpezi cazuri. N-a fost, deci, in stare sa faca dreptate si sa-l repuna in drepturi pe acel luptator anticomunist si antitotalitar care n-a putut fi neam imblinzit nici de Securitate, nici de PCR si nici de toti profitorii ulteriori ai rasturnarii lui Ceausescu din decembrie 1989. Paul Goma pur si simplu a pus cu o consecventa de neinteles (de neinteles pentru mai toata rezistentimea culturala din Iepoca de Aur) adevarul istoric deasupra propriei familii, deasupra propriei linisti si posibile bunastari. Omul si-a ghidat viata si scrisul dupa un singur principiu suprem: adevarul! Dar cum „adevarul nu se confunda intotdeauna cu dreptatea" (William Faulkner), iar cei care impart dreptatea arareori se confunda (la noi...) cu cei care respecta adevarul, Paul Goma este si-n clipa de fata apatrid si refugiat *politic*!

Discutiile pe tema reacordarii cetateniei scriitorului Paul Goma si a reprimirii lui ca membru al Uniunii Scriitorilor au cunoscut, desigur, desfasurari ciclice si... cam atit. Chestiunea reacordarii pasaportului, de exemplu, s-a terminat indeobste din cauza faptului ca onor Statul Roman, prin functionarii sai desprinsi parca din „Procesul" lui Kafka, s-a ascuns mereu in spatele literei legii: pai, sa faca domnul Goma o cerere pentru reacordarea cetateniei lui si familiei sale, si le-o vom da! Asa prevede legea, ma-ntelegi?

Desigur, legea n-a prevazut ce se-ntimpla cind chiar Statul Roman i-a luat cuiva cetatenia - cazul lui Goma, iar Goma insusi n-a putut si n-a vrut sa accepte ca tot lui, celui umilit de comunisti, sa i se ceara sa faca bine si sa scrie o cerere prin care sa solicite reacordarea unui drept... inalienabil! Iar „catirul" Goma si-a formulat explicit „pretentiile": sa i se aduca la usa pasapoartele pentru el si familie.

Acum, iata ca aflam c-ar exista semne concrete de deblocare a situa-

tiei: in octombrie, Goma s-a trezit cu o scrisoare de la scriitorul Varujan Vosganian, senator liberal si vicepresedinte al USSR!. Goma i-a raspuns acestuia in stilu-i caracteristic (pentru cei interesati de detalii a se vedea pe <http://www.paulgoma.com/>), fara urma de concesi, dimpotriva. Cu toate acestea, pare aproape incredibil!, vinerea trecuta, pe <http://www.liviuioans-toiciu.ro/> s-au putut citi urmatoarele:

„**Vineri, 18 noiembrie 2011.** Pe ordinea de zi a Consiliului Uniunii Scriitorilor din Romania - USSR - a fost, azi, si clarificarea situatiei scriitorului Paul Goma - slava Cerului, demult asteptam o asemenea isprava reparatorie la virful breslei. Chiar daca poate fi luata drept o reabilitare a USSR in ochii lui Paul Goma. Important e sa-si faca datoria USSR pina la capat fata de Paul Goma. S-a pus la vot reconfirmarea ca membru al USSR a lui Paul Goma (e a treia oara cind se pune; s-a mai intimplat asta de doua ori imediat dupa Revolutie, tot in cadrul Consiliului USSR), unanimitatea a fost scoasa acum in evidenta. Acum exista proces-verbal clar ca Paul Goma e reconfirmat membru al USSR (...). Varujan Vosganian a prezentat corespondenta de ultima ora cu Paul Goma si s-a angajat sa duca la capat toate pretentiile marelui scriitor disident, de la pasaport la recuperarea locuintei sau drepturile de condamnat politic (inclusiv pensie si indemnizatie de merit; are sustinere totala in Consiliul USSR in acest sens). M-am bucurat in tacere ca am reusit astfel sa iesim din blocajul moral in care am intrat cu USSR, care era acuzata ca-i vrea raul lui Paul Goma. A mai ramas sa primeasca si scuze publice pentru umilintele prin care a trecut. Totul a decurs firesc”.

Chiar asa? Chiar le-a pierit acum, brusc, toata frica de Goma tuturor acelora (multora) care pina de curind au blocat din rasputeri orice avea legatura cu mult prea incomodul apatrid si unul dintre putinii dizidenti veritabili ai Romaniei comuniste? Sau majoritatea dintre ei spera in secret ca Paul Goma sa nu se „dezmintha” si sa refuze cu obstinatia-i cunoscuta oferta de toamna-iarna a inteligentiei romanesti, oferta parca menita a spala doar propria rusine, si nu si cea suferita de Goma insusi?!

Sper sa ma-nsel, la fel cum mi-ar placea sa cred ca aceasta brusca dispozitie de a-l reabilita pe inca apatridul si refugiatul politic Paul Goma nu este si ea in principal doar o manevra cu substrat politic prin care se doreste in primul rind lasarea vizibila in ofsaide a lui Basescu cu al sau **Raport al comisiei prezidentiale pentru condamnarea comunismului** din 2006, in care acelasi Paul Goma ocupa un loc de frunte ca unul dintre dizidentii de frunte! De ce spun asta? Pentru ca nu mi se pare o intimplare nici faptul ca alt reprezentant al opozitiei, anume deputatul PSD Cornel Itu, a pus pe 18.10.2011 in Parlament in discutie cazul Goma si a anuntat un proiect de lege in favoarea acestuia, declarind, printre altele:

Ca roman, nu pot sa raspund decit intr-un singur fel intrebarii „Paul Goma nu merita cetatenia romana?” din titlul scrisorii deschise (initiată la inceputul lui octombrie de Alexandru Petria, n.M.A.): merita! Este, a fost si o sa fie roman. Un roman care a facut Istorie. Ca parlamentar, m-am gindit la o solutie pentru a spala rusinea - voi inainta un proiect de lege care sa remedieze problema lui Paul Goma si a tuturor celor aflati in situatia sa.

In fine, sa fie limpede: totusi, pina una-alta nu dezaproba nici initiativa pesedistului Itu, nici cea a liberalului Vosganian, chiar daca si unul, si altul si-or fi facut, poate, si niscaiva calcule politice. Goma nu-i nici liberal, nici social-democrat. Goma nu-i nici de dreapta, nici de stinga. Cel putin nu in termeni romanesti. El este un simbol suprapolitic si trebuie respectat ca

atare. Daca i se va face, in sfirsit si in al doisprezecelea ceas, dreptate fara rest in urma acestor promisiuni, foarte bine. De altfel, nici nu cred sa accepte vreo repunere in drepturi asa, mai carpato-danubiano-pontica, cu niscaiva jumatati de masura!”

Da, bre! Aşa! - dar, ca în România: “aşa”-ul rămâne între noi.

*

Varujan Vosganian mi-a scris azi:

Varujan Vosganian <v_vosganian@yahoo.com>

Objet : reprezentare

Date : 21 novembre 2011 15:42:20 HNEC

À : Paul Goma <paulgoma@free.fr>

Draga domnule Goma,

Cum probabil ati aflat, propunerea mea pentru anularea deciziei de excludere din 1978 si reintegrarea Dvs. in rândul membrilor USSR a întrunit in Consiliu unanimitate de voturi. Înțeleg ca un astfel de vot s-a mai dat in 1990, dar atunci nu eram in USSR, procesul verbal nu s-a găsit in arhive, mă rog, nu doresc sa mai intru in astfel de detalii.

Eu asum sa susțin, in continuare, demersurile legitime in favoarea Dvs. Chestiunea este ca, dincolo de clarificarea cetateniei si reintegrarea in USSR, pentru toate celelalte, anume acordarea indemnizatiei de merit, acordarea drepturilor legale privind perioada de detentie si de deportare, drepturile de pensie pentru perioadele in care ati lucrat in Romania, eventualele drepturi patrimoniale in situatia in care ati deținut proprietăți ce v-au fost confiscate, suplimentul de pensie la care aveți dreptul ca membru USSR etc. sunt necesare solicitările Dvs. in scris. Nu se poate da indemnizatie de merit decât celor care o solicita, ca si pensie, ca si despăgubiri materiale. Poate ca delegati un reprezentant legal sa facă toate acestea în numele Dvs.

Cu aceeasi pretuire.

Îi voi răspunde peste 2-3-5 zile - el mi-a scris după 2-3 săptămâni - o proporție justă...

Marti 22 noiembrie 2011

Altă cifră, altă dată: în 22 noiembrie 1956 am fost arestat, pentru a câta oară? (și dacă am uitat eu momentul?)

Altă noapte grea. Nu știu cum o voi scoate la capăt cu vizita lui Viorel Ilișoi - pe care am acceptat-o, deși va fi imposibil de primit în apartamentul nostru supraplin de troace, de cărți, nu o persoană - dragă, ca el - ci două, ci trei (soția și fiica lui, Elena).

Soluția a venit de la Ana:

«Ieșim noi, Gomii, afară, pe cursivă - ca să încapă ei» (am observat, din fotografii: Viorel e chiar mai burtos decât mine.

*

Mariana Sipoș s-a prefăcut că a uitat ce mi-a scris în legătură cu ultima scrisoare adresată de mine lui Vosgianian. Nu mă ostenesc să o caut, să o reproduc. Nu merită Excelența Sa atâta onoare. Iată mesajul de astă-noapte:

De : Maria Sipos <mariasipos@yahoo.com>
 Objet : vis
 Date : 22 novembre 2011 04:47:42 HNEC
 À : Paul Goma <paulgoma@gmail.com>
 Répondre à : Maria Sipos <mariasipos@yahoo.com>

Paul, bunul si blindul meu prieten,

.....

 ma gandesc asa de mult la toate prin cite treci si as vrea atit de mult sa-ti fie bine!

Ieri, parca a innebunit toata lumea, m-au sunat cinci oameni sa ma intrebe cind vii, ca m-am mirat ce i-o fi apucat si fiecare imi spunea ca asa s-ar fi afirmat, ba la Consiliul Uniunii, ba la intilnirea de duminica, ba ca asa a scris LIS, ba ca a auzit din sursa sigura. Nimeni insa nu putea sa afirme asa ceva, dar lumea e in cautare de senzational si cind nu il are, il inventeaza: Paul Goma se intoarce in Romania!

Eu stiu ca nu o sa vii, Paul.

Eu sint singura care stiu sa citesti ce scrii, Paul.

Cind spui *Ramineti cu bine*, nu e o urare, ci o despartire.

Cind spui *Ramineti cu bine*, nu vii, ci pleci.

Stiu eu foarte bine la ce plecare te gindesti!

Nu am fost la intilnirea de duminica, am avut motivele mele sa nu ma duc, dar am citit mesajul tau si atit de tare m-a impresionat incit am visat ca venisem sa va iau cu masina de la Paris, sa va aduc in Romania, eram in strada, gata de plecare si Ana spunea: mergem doar sa vedem cum e, nu stiu daca raminem, iar Filip era mic, de veo zece ani si mereu se tot intorcea in casa sa isi mai ia cite o jucarie cu el, dar era atit de bucuros! Tu erai deja in masina si la un moment dat ai spus, hai sa plecam odata, dar Filip mai dadea o fuga in casa si Ana se molipsise si ea, ma tot intreba ce rochie sa-si mai ia.

Nu imi place sa ascult si nici sa povestesc vise. Dar de cind ne cunoastem, nu cred ca te-am visat vreodata si acum sint inca sub efectul imaginilor din vis.

Nu "Ramineti cu bine", ci "Ramin cu tine, Paul".

M-ai separat tu de multe ori, dar ramin cu tine. Ai in mine cel mai bun prieten. Sa nu uiti asta.

Nu te mai intoarce cu spatele, ca si cum ai vrea sa pleci.

Si promite-mi ca nu plingi.

.....
 Bunul, blindul si orgoliosul meu prieten!

*

Flori Bălănescu îmi atrage atenția că, pe blogul lui Horia

Gârbea - însă nu pe situl Uniunii Scriitorilor! - a apărut marea știre mare:

“luni, 21 noiembrie 2011 **Consiliul USR despre scriitorul Paul Goma**
Comunicat al Consiliului USR privind situația domnului Paul Goma.

Consiliul USR, întrunit în ședința din 18 noiembrie 2011, comunică:

1. Domnul Paul Goma face parte din Uniunea Scriitorilor din România, conform unor hotărâri din anul 1990, iar Consiliul USR reconfirmă, prin vot, în unanimitate, calitatea de membru al USR a domnului Paul Goma.

2. Uniunea Scriitorilor din România va sprijini toate demersurile pentru ca domnul Paul Goma să dobândească toate drepturile ce decurg din calitatea sa de cetățean român și de membru al Uniunii Scriitorilor din România.

3. Din verificările efectuate la organele în drept rezultă că domnul Paul Goma este cetățean român.

Publicat de Horia Gârbea la 22:02

Etichete: Paul Goma

«În țara asta vreți să vă întoarceți?», mă interpelează mereu, mereu fetișoara din Pașcani. Nu are dreptate să fie îngrijorată, chiar speriată pentru soarta mea, în România?

Iată câteva motive de panică (așa le-am zis: *motive de panică*), fiindcă m-am pomenit în *realitatea contemporană românească*, fabricată de Băsești, Tismăneni, Boci, Becali, Liiceni, Pleși, Nuți (dacă la singular face atâtea, nu gafe, ci prăpăduri), Patapievici, Ebe (pluralul de la fetița tatii cea cu succesorii în Parlamentul European), Geoane (masculine!) și nu într-un vis rău:

1. Din care motiv “Comunicatul Consiliului USR privind situația domnului Paul Goma” - am citat fidel - apare pe situl lui Horia Gârbea? Fiindcă este anunțat a fi credincios avertismentului:

“Acesta este Blogul lui Horia Gârbea, un blog despre literatură și alte lucruri care fac viața frumoasă” ?

Cui anume **fac viața frumoasă** *alte-lucrurile* inginerului imaginaționist, slugii-la-picior al turnătorului devenit peste noapte și holocaustizator: N. Manolescu?

Cu ce drept publică el - inginerul nostru prețuit de vecini, argat al lui Manolescu și analfabet după modelul jupânului (la rându-i ucenic al turnătorului de pușcărie Ivașcu) și antisemitizator feroce al meu (de ce? **pentru că** în Jurnalul incriminat - cel publicat de Liviu Ioan Stoiciu în revista *Viața românească* - în cca 600 pagini Imaginaționistul găsisse-număruse de 124 ori cuvântul **evreii**, articulat!) - comunicat care, normal ar fi trebuit să-mi fie trimis mie, Paul Goma și sitului Consiliului USR?

2. Cine va fi redactat Comunicatul: tot Gârbea?

“1. Domnul Paul Goma face parte din Uniunea Scriitorilor din România, conform unor hotărâri din anul 1990, iar Consiliul USR reconfirmă, prin vot, în unanimitate, calitatea de membru al USR a domnului Paul Goma”?

Se explică, altfel nu ar invoca “hotărâri” (așa se scrie, scriitorule ce ești, nu hotărâri) din anul 1990” - care sunt acelea : vorbele golănești ale lui Dinescu aruncate în scârbă mie, peste umăr:

«**Hai, bă, că v-am primit pe toți, la grămadă, ce mai vreți**»? , “decizie” confirmată în mai 1900, la Roma, tot pe cale bucală de către însuși Doinaș, președintele de onoare al vostru; de Uricaru - tot atunci, tot al vostru, tot acolo, de-ai fi zis că era un congres al Turnătorilor, fiindcă era și Balotă, chiar și mălăiețul Ulici, Dumnezeu să-i ierte păcatele, ceva mai mici decât ale celor numiți mai sus - la care o adaug pe Doamna voastră, Blandiana, călătoreța pe “cele patru continente”, vorba lui Sasu, cu nelipsita-i umbrelă Rusan, persecutata (citez dintr-un forumist :“Imi pare rau ca cei doi sotii Ana si Romulus se victimizeaza, fiind stiute legaturile Anei cu un potentat al PCR. Ati auzit ca Ana era la targul de carte de la Geneva, cati poieti si scriitori romani aveau aceasta posibilitate? sau era ea vreun geniu international al poeziei? Sa nu uitam ca tot acelasi potentat le-a facilitat si bursele ptr. SUA, dupa care Romulus a scris cartea „America ogarului cenusiu” care a aparut fara prea multa cenzura. Aceasta persoana feminina a profitat de conjunctura si a ajuns vezi doamne revolutionara si dizidenta a unui regim de care a profitat din plin (...)”

Reiau:

...“iar Consiliul USR reconfirmă, prin vot, în unanimitate, calitatea de membru al USR”...

Re-confirmă ? Când anume a confirmat Consiliul, pentru ca acum să pretindă o reconfirmare?

Și ce înseamnă: “în unanimitate”

În “unanimitatea” practică de scriitorul român în aprilie 1977, când m-a exclus, eu fiind arestat?; în unanimitatea întrunită de scriitorimea română, atunci când, la propunerea bâlbâită a lui N. Manolescu m-a declarat antisemit, deci inapt de a mai publica, pe trei sferturi îngropat ca scriitor?

Cum să înțeleg “în unanimitate”? Că au votat *pentru* și cei care mai ieri votaseră, hotărât, **pentru-*contra***?

Să ridice mâna scriitorii români care și-au întors pe dos

opinia despre păcătosul de mine? - cu excepția lui Dimisianu: el nu are opinii, ci-doar largi-interese.

“3. Din verificările efectuate la organele în drept rezultă că domnul Paul Goma este cetățean român.”

Care vor fi fost “organele în drept [care] «au efectuat» verificările? Ministerul Justiției, prin procurorul Monica Macovei? Dar D-sa a declarat (cinstit, bolșevicește, ca la ei, la Procuratură) că nu are informațiile necesare, dar să fac eu “o mică cerere”. Iar dacă s-a dovedit - fără “cerere” - că eram și atunci cetățean român, atât că nu știa tovarășa Monica, ea fiind ocupată cu alte sarcini (deși procurorul general Cochinescu a găsit că subordonata lăsase nesoluționate 198 de dosare, dintre care doar 17 au fost justificate, va fi fost și dosarul meu printre nesoluționate? Nu cred: acela a fost *ne*-soluționat după ce a devenit ministru sub Tăriceanu) - de ce nu a spus-o? Fiindcă avea ordin să nu-mi spună.

Ca să vezi! Dacă m-aș fi luat după D-sa, aș fi fost și în ziua de azi ne-cetățean român - dacă și eu: nu făcusem cerere...

Miercuri 23 noiembrie 2011

Încă o noapte grea. Vine după alte nopți grele; se vor sfârși la 1 decembrie. Atunci îmi voi lua și eu dreptul la odihnă - eram pe punctul de a scrie: “dreptul de oprire”, dar mă stăpânesc, fiind superstițios: chiar așa să fi ajuns: un camion cu motor Diesel? mai rău: o locomotivă cu aburi, din aceea care continuă să pufăie, să fâsâie pe toate părți, deși a dat ortul popii alaltăieri, spre seară.

*

Am redactat, cu ajutorul lui Filip Împuternicirile pentru Flori Bălănescu și pentru Varujan Vosganian. Mâine vom face o călătorie până la Primăria arondismentului 20, pentru legalizări. Apoi le voi înmâna lui Viorel Ilișoi, să le ducă la București.

Fiindcă până acum Vosganian mi-a adresat - deci : mi-a trimis mie, Goma - în jur de trei mesaje, iar restul, ceva mai multe, fie le-a expediat lui LIS, fie l-a lăsat pe Gârbea să-și însoșească ce nu-i aparținea, fie, corespundează cu Flori Bălănescu, dar cu mine ba, într-o chestie care mă privește pe mine în primul rând. Am să fac la fel: n-am să-i scriu, am să-l las să citească Jurnalul - mai sunt șapte zile până va fi afișat.

*

Flori Bălănescu îmi trimite o încurajare:

O patrie pentru tatăl meu

să plângi de oboseală
 în răgazul acela în care mășori neputința în lacrimi și vecinii de la
 bloc nu se pot conecta deplin la ficțiune
 deranjați de muzica simfonică îți bat în calorifere
 ei nu știu că tu ești atât de obosită că tatăl tău se stinge undeva
 departe de nefericita asta de țară
 Bucureștiul e un oraș cum nu e altul
 o capitală în care mizeria este atât de rezistentă la cultură
 tu ești atât de obosită
 nici un concert de vioară nu poate ridica ziduri până la ceruri
 înăuntrul cărora să șoptești:
 aici e sânul patriei tale tată
 IART-O

Nu am eu nevoie de o astfel de încurajare, acum, dar dacă
 alta nu se arată...

*

Iată Imputernicirile:

IMPUTERNICIRE

Subsemnatul Paul GOMA, scriitor, domiciliat în Paris, 20-ème, 27-
 29 rue Bisson născut la 2 octombrie 1935 în Mana, România, legitimat cu

[datele personale privindu-mă]

o împuternicesc pe
 FLORI BĂLĂNESCU, să mă reprezinte pe lângă instituțiile din România

[datele personale privind-o]

D-sa sa se va ocupa, în România, în numele meu, de:
 Drepturile de pensie;
 Drepturile de deținut politic;
 Drepturile de autor, etc

Datez și semnez

Paul Goma

Paris, 23 noiembrie 2011

*

IMPUTERNICIRE

Subsemnatul Paul GOMA, scriitor, domiciliat în Paris, 20-ème, 27-29 rue Bisson născut la 2 octombrie 1935 în Mana, România, legitimat cu

[datele personale]

îl împuternicesc pe
Varujan VOSGANIAN, senator, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor Români - ca unul care a avut inițiativa “recuperării” mele ca cetățean român și scriitor român

[aici, datele personale ale lui V.V. completate de D-sa.]

să mă reprezinte în chestiunile:

Cetățenia română;

Calitatea de membru al URSS,

Obținerea indemnizației de merit

și să vegheze ca actele liberate să-mi fie expediate mie, pe adresa:

Paul Goma, 27-29 rue Bisson, 75020 Paris, France

Supravegherea editării cărților mele, în ultimii 20 ani, fie interzise de a fi publicate, fie boicotate, fie etichetate, în presă, ca antisemite, negaționiste, etc.

Datez și semnez

Paul Goma

Paris, 23 noiembrie 2011

Joi 24 noiembrie 2011

Tare greu mi-a fost în noaptea asta. Și, de cum m-am hotărât să mă ridic din pat, afurisitul de ordinator m-a întâmpinat dereglat (ca de obicei, apăsasem pe o anume clapă...).

*

VACA

De două zile (re)citesc cartea lui Alexei Vakulovski **În gura Foametei - mărturii ale supraviețuitorilor** - îngrijită de Flori Bălănescu, apărută după multe respingeri, amânări, tergiversări, la Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București 2011.

O bună parte din mărturii a fost inclusă în a mea **Săptămână Roșie**.

Ce mi-a sărit în ochi la citirea volumului întreg?

Rolul jucat de **vacă** în salvarea de la moarte a atâtor vieți omenști pe timpul foametei. Cine a avut o vacă și a păstrat-o, a ținut-o în casă, ca să nu i se fure, să nu i se mănânce, a răbdat

de foamea sălbatică, fără să o sacrifice - acela (și ai lui) au supraviețuit.

Simbolul Moldovei a fost Bourul. Al Basarabiei: Calul.

Dacă aș fi rege..., aș decreta **Vaca** animalul emblematic, cel care ne-a salvat de la moarte pe noi, Basarabeni în timpul Foametei planificată de la Kremlin, între 1946 și 1948.

I-aș înălța **vacii**, statui. în fiecare localitate în care a bân-tuit Foametea. În locul Lupoaiței care îi crescuse, alăptându-i pe Romulus și pe Remus - o blândă văcuță: costelivă, și ea abia ținându-se pe picioare, dar care cu puținul lapte a salvat de la moarte mii, poate sute de mii de copii, azi adulți.

În locul Tancului Sovietic care ne-a terorizat cu "faima-i de salvator al *narodului maldavinesc* de fașizmul românesc", o pașnică și nutritoare văcuță, de la care, chinciți, atârnându-se cu amândouă mâinile descărnate de ugerul fleșcăit, se adapă de la suc-vieții doi copii scheletici, în zdrențe, cu capul mare - o fată și un băiat, gata-gata să treacă în lumea cealaltă.

Dar nu vor trece. Grație **Vacii**, muma lor.

Vineri 25 noiembrie 2011

Tot așa, tot așa - numai de aș supra' până la sfârșitul lunii.

Sâmbătă 26 noiembrie 2011

Mai puțin foarte grea ca precedenta, dar m-a lăsat lat.

A trecut Ilișoi pe aici. N-am putut să-l primesc cum aș fi vrut. Mi-a făcut plăcere să-l văd. O dată și gata.

*

Mi-a adus Viorel Ilișoi 10 exemplare din **Soldatul câinelui** audiobok în lectura lui. I-am încredintat și **Din calidor** și **Arta reFugii** în același scop.

*

Mariana Pasincovschi:

"...vă transmit în sfârșit, mai jos, și partea a doua a analizei, împreună cu prima parte în care am făcut mici completări, în special la fragmentul unde explic, în paranteză, cine cu cine vorbește (narrator auctorial, Lotte, eul narrator, eul care trăiește).

Îmi mai rămâne să scriu și partea a treia, dar acolo nu e chiar atât de dificil, mai ales că este una care îmi place foarte mult - mă voi referi la aspectul ludic, la arta scrierii, la transpunere,

unde voi arăta cum aceeași scenă este povestită atât din postura ei, cât și a lui (exemplu scena cu Heidi din **Sabina** și aceeași din **Roman Intim**, și încă altele). (...)

Mariana Pasincovski”

“Paul Goma. Roman Intim

Al cincilea segment din ciclul autobiografic, cum avea să îl numească Paul Goma în Bio-Biliografia sa[1], **Roman Intim** apare, într-o primă ediție, în 1999 la Editura Allfa, pentru ca în 2009 să fie publicat la Editura Curtea Veche din București. Scris la Paris în 1989 (februarie-august), cunoscând mai multe variante, romanul va ilustra forța unui scriitor matur, profund, complex, inventiv, original, expresiv, autentic, cu spirit de observație, sistematic și individual, care „scrie cu toate cuvintele și cu toate ideile [...], vorbește nu numai cu vorbele, ci cu tot ce îl (s.n.) alcătuie, văzut ori nevăzut”[2], luând în posesie arta și privind actul de creație ca pe o sfidare a morții.

Narațiune la persoana întâi cvasiautobiografică, romanul povestește istoria unui adolescent care, după eșecul de la Institutul de Cinematografie din București, ajunge „instructor superior de pioneri” din comuna Dacia, raionul Rupea. Stingher și izolat din cauza funcției politice, trebuind să raporteze orice „mișcare” a cadrelor didactice, el reușește să se facă credibil, spulberând imaginea de spion și legându-se sufletește de „domnișoara-de-la-germană”, Lotte, o săsoaică căreia îi face curte pe foarte departe: „am ajuns să mă îndrăgostesc de lanțul bicicletei ei”, după cum rezumă Paul Goma în autofilmarea de pe site-ul său oficial[3]. Deși dă impresia unui roman de dragoste, cu un substrat politic văzut de unii exegeți mai mult ca un „pretext pentru reprezentări porno”[4], actul narativ contrazice această imagine, structura romanului trimitând, prin numeroasele subterfugii, la o viziune complexă, în care istoria (politicul) și femeia (erosul) se contopesc, determinându-se reciproc, într-un pact în care cea din urmă va lua forma celei dintâi.

Despre ce este vorba, totuși, în text, cum funcționează aparatul transmiterii narrative și care ar fi explicația opțiunii pentru un titlu incitant, cu semnificație bivocă trimitând, pe de o parte, la topografia feminină (continuând linia romanului precedent, **Sabina**) iar, pe de altă parte, pornind de la conotațiile celui de al doilea termen, la un eu intrinsec, caracteristic jurnalului intim?

Determinat să plece la sfârșitul primei săptămâni de serviciu, într-o sâmbătă după-amiază, acasă, la părinți, la Jibert, chiriașul se va întoarce, însă, înapoi la gazdă, unde va descoperi, în casa unei „dușmance de clasă”, cu bărbat plecat la Canal, un „bordel socialist”: „o sumă de femei bete, regulate de activiști și milițieni, printre care una dintre scene se petrece chiar în patul lui”[5]. Recunoscând în cele dezbrăcate o colegă învățătoare, nelipsind gazda, vânzătoarea de la boltă, dar și alte femei, el este bătut cu pumnii de către acestea, și impus să „facă ceea ce tu, bestie, făcusei și înainte și riscai să fii divulgat”. Forțat, astfel, să facă sau, mai degrabă, să mimeze actul sexual, sodomizat, bătut, somat să bea rachiu, bere și vin, el este aruncat într-o râpă, în apropiere de Rupea, cu gândul că aceasta îi va favoriza rostogolirea. Ultimele scene se încheie, astfel, pe buza râpei Oltului, între Racoș și Hoghiz când, în așteptarea morții, naratorul va zice: „Și de am să mă scol – tot mă scol eu de-aici – pre mulți am să scriu eu”[6].

Liniar la o primă vedere, subiectul sparge granițele acestei structuri,

devenind un prilej de rememorare a unor scene trăite, dar și imaginate, intercalate cu amintiri autobiografice, consfințind încă o dată ideea că autorul pleacă de la un eveniment real, pe care îl drapează în ficțiune: „Eu trag spre roman. Este invenție, dar nemincinoasă. Neadevărată poate fi rețeta după care romancierul face lumea romanului, cărămizile însă, elementele componente, sunt toate adevărate”[7].

Urmând, așadar, propriul traseu autobiografic, pornind de la datoria, ca supraviețuitor al orgiilor comuniste, de a depune mărturie și de a scrie, Paul Goma își construiește romanul în baza unui „jurnal-intim”, despre care probează însăși cronologia prozatorului, mai exact anul 1952 când elevul din clasa a X-a fusese „convocat” și „reținut” opt zile la Securitatea din Sibiu. Dezvăluind aceste evenimente reale, consemnate biografic, naratorul le inter-pune celor din prezentul narațiunii, în care plănuiește să își continue însemnările în baza celor cinci caiete, achiziționate „la începutul lui decembrie, anul trecut (1952 – s.n.), înainte de moartea lui Stalin” de la un „elev dintr-o clasă inferioară” de la Făgăraș, caiete care, conform „descendentului papetarului de pe timpurile întunecate ale burghezomoșierimii exploaticole”, ar fi trebuit să îi acopere cinci ani de jurnal. Fără a constitui, de această dată, motivul bătăii și al batjocurii la care este supus în finalul romanului, jurnalul devine depozitarul unor scene-tari, evocate pe aceleași paliere, în ciuda distanței temporale, amplificând tragismul și ilustrând forța și talentul auctorial.

Pornind de la conotația „intimității” ca un „concept metaforic situat spațial – [...] și proximitate, și distanță, și înăuntru, și în afară”[8], „pură proiecție a gândului, dar și a faptului lingvistic”: „Artistul «navighează» [...] spre un spațiu al intimității, în care își descoperă [...] adevărata identitate. Din instanță narativă, el se metamorfozează în subiect al narațiunii, ocupând avanscena unui spațiu care trăiește din jocul adâncimilor și al faliilor fragmentelor confesive” –[9], titlul își găsește pe deplin explicația în acest context, narațiunea având în fundal povestea unui jurnal care cochetează cu autobiografia și cu romanul, răspunzând nevoii fundamentale de libertate, de despovărare prin scris: «Nu se mai poate. Am să explodez, trebuie să găsesc o supapă de siguranță. Să las aburi. Amintiri să las. Cine ține totul în sine riscă să crape, să înnebunească – de prea-plin, de prea-mult».

Bine, dar tu ai o asemenea supapă; o știi, o ai la îndemână.

«O știi, o am – chiar mai aproape de la-ndemână – însă mi-e frică să mă folosesc de ea. Știi bine că nu e frica-politică, e ceastălaltă, cum să-i spun: frica de scris?»

Zi-i cum vrei, tot frică rămâne. Ți-a intrat frica-n oase, de când cu jurnalul. Nu e frica-de-scris (jurnalul); e frica-de-găsit (jurnalul). Frica de, totuși, Securitate [...]”[10].

O altă aserțiune vine, în acest sens, din partea prozatorului însuși, care afirmă: „I-am spus Roman Intim fiindcă, de fapt, este povestea unui jurnal-intim pe care el (naratorul) își tot propune să-l țină și explică povestea cu acele caiete...”[11].

În acord cu această construcție se va crea, ca trăsătură specifică a situației narative la persoana întâi cvasiautobiografică, o tensiune internă dintre eul-erou (eul care trăiește) și eul-narator[12], distanța narativă dându-i posibilitate naratorului de a cunoaște gândurile și de a anticipa faptele personajului. Având vârste diferite – vârsta matură, înțeleaptă a eului-narator și cea adolescentină a eului-erou, naratorul va deveni conștiința personajului, apostrofându-l la început cu o „ironie afectuoasă”[13], într-un dialog cu propriul „eu”, cu care se va contopi mai apoi, împărțind aceeași legătură exis-

tențială. Așadar, dacă la început eul narator se înstrăinează, ca reproș adus „partenerului de dialog” pentru funcția de „instructor de pioneri”, dar și pentru inocența adolescentină, moralitatea dublului său va reface echilibrul, conducând la identificarea celor două „euri” și dând posibilitate celui din urmă, prin orientarea evenimentelor narate spre un „aici” și „acum”, să domine. Totodată, alternarea dialogului cu prezentarea conștiinței, a pasajelor în care predomină relatarea și a celor care constau în prezentarea scenică și dialog, alternarea părților dinamice și a celor schematizate, a elementelor artistice tensionate și relaxate, a referințelor pronominale la persoanele întâi, a doua și a treia, a timpului trecut și prezent, a personajului-narator și a personajului-reflector, precum și relatarea auctorială a gândurilor într-o formă analoagă vorbirii indirecte, densitatea de sugestie a limbajului, suprimarea grafică, digresiunile și anticipațiile definesc ritmul interior al romanului, instituind un joc la nivelul instanțelor narrative, situând atât povestirea factuală, cât și cea ficțională sub auspiciile expresivității.

Complexitatea structurii narrative nu se oprește, însă, aici, romanul subordonându-se unui sistem bine articulat, cu o unitate desăvârșită, care nu își pierde intensitatea, „[...] semănând mai curând cu o partitură, oferind la fiecare lectură o rezonanță permanent nouă, pe care textul o dezvăluie din materialitatea cuvintelor și îi actualizează existența”[14].

Împărțit în trei părți – I. Dus, cu douăzeci de subcapitole, II. Întors, cu șaisprezece subcapitole și a III-a parte, fără titlu, funcționând ca un întreg, dar pliindu-se perfect peste primele două, această compoziție se recunoaște în structura întregului roman, începând cu firul central al narațiunii, descriind plecarea naratorului la Jibert, și continuând cu numeroasele glisări dintr-un spațiu în altul, protagonistul revenind pentru a pleca și plecând pentru a se întoarce. Disipat în cele mai mici secvențe, acest du-te-vino, contrazicând proiectul inițial și dând textului continuitate, respinge succesiunea, optând pentru simultaneizarea mai multor planuri și evenimente, așa cum avea să confirme prozatorul încă din 1986, într-un interviu acordat lui Sorin Alexandrescu:

„– Unde apare «mâna» scriitorului în textul tău?

– În primul rând, în construcție: schimbări de perspective narrative, personaje care se contrazic. Apoi, în anumite modele muzicale: Ostinato este construit după norme muzicale, În cerc este scris ca un rondo. Am încercat în multe cărți simultaneizarea, ca într-un acord, a unor fraze, ori evenimente, care în discursul verbal sunt în mod firesc succesive. Repetițiile, obsesiile te pot trimite la o construcție muzicală: «Passacaglia». În al treilea rând, în limbă, deși poate unele lucruri scapă la traducere”[15].

Favorizând retrospectivitatea, dar și anticipația, apelând la tehnica premonitoriului și a detaliilor artistice, simultaneitatea pătrunde în cele mai tănuite mădulare ale narațiunii ilustrând, prin intermediul personajelor feminine, fața duală a sistemului. Tratându-le diferit și uzând de transpunere pentru a pătrunde în interiorul necunoscut al sufletului, dar numai acolo unde acesta există, naratorul va face o întreagă morfologie a tipurilor feminine, împărțindu-le pe categorii. Dacă prima categorie, inferioară numeric, va găzdui femeile practice a meseriei depravării cinstite și la vedere, cea de-a doua categorie va viza desfrânatăle cu identitate ascunsă, cu atât mai periculoase, cu cât au sufletul gol, înghițit de ură, imoralitate, lașitate și minciună. Făcute din bucăți, „din elemente disparate și rău îmbinate: [...] când așa, când așa”, simultane însă și nu succesive, acestea vor reflecta construcția duală a sistemului, când alb, când negru, care deformează realitatea claustrând, într-

un „chip de madonă”, un suflet de bestie.

Cu un incipit narativ care ar crea iluzia că ne-am afla direct în mijlocul întâmplărilor, romanul debutează, și de această dată, abrupt, îmbinând temporalitatea externă (data producerii povestirii, data publicării, momentul receptării) cu temporalitatea internă (timpul propriu istoriei povestite și timpul legat de linearitatea tuturor enunțurilor)[16], decalajul dintre axa povestitorului și axa povestitului dând posibilitate naratorului de a se privi lucid și de la distanță. Revizuinu-și concepția despre viață ca urmare a schimbărilor produse de la momentul întâmplărilor relatate, experiența „eului” narator sporește autenticitatea, invitând ludicul să se strecoare cu dibăcie în interiorul „extremelor topografice”[17]. Totodată, durata fiecărei părți și timpul „real” al evenimentului povestit imprimă textului un ritm interior, care dă segmentării materiale a romanului o structură muzicală:

partea întâi: 20 de capitole pe 184 de pagini: moderato (moderat)

partea a doua: 16 capitole pe 112 pagini: allegro moderato (repede moderat)

partea a treia: un capitol pe 13 pagini: allegro (repede)

Se poate observa, astfel, că, în funcție de tensiunea momentului evocat, protagonistul accelerează sau încetinește firul narativ, graba din finalul romanului explicându-se prin dorința de a înlătura și depăși paharul suferinței, resimțit tot mai acut sub auspiciile temporalității: „Întinse pasul (s.n.), întrebându-se dacă va fi găsit pachetul căzut; dacă îi căzuse vreun pachet – dacă se află în satul acesta, dacă-i sâmbătă seara, pe ceață. De-ar ajunge odată la gazdă, să mănânce ce încă nu pierduse și să se culce. Să nu se mai scoale decât luni (s.n.)”[18].

Readucând în text cronotopul drumului, al timpului și al spațiului biografic, ca semn al comuniunii cu scrierile anterioare, prozatorul fixează cu grijă toate coordonatele diegetice, oferind cititorului posibilitatea de a restabili cronologia și de a înțelege macrostructura narativă. Mișcându-se cu ușurință dintr-un plan în altul, el permite reperarea anticipărilor și a revenirilor într-o narațiune în care leitmotivul, ca glas al conștiinței auctoriale, capătă valori de expansiune, închizând în sine întregul mecanism al artei de a scrie:

„«Ce înseamnă să mori la-timp? Dar ce înseamnă să mori?

Am citit că, până nu mori, nu trăiești, că romancierul care n-a murit măcar o dată-n viață să se apuce de altă treabă: nu-i de el romanul (s.n.)... Eu n-am murit încă niciodată, ăsta ar fi necazul. Nici n-am leșinat – se spune că leșinul e un fel de moarte, atât că leșinul trece, moartea ba»”[19].

Îmbinând, în finalul textului, oroarea cu puritatea ninsorii, adunând, ca pe un receptacol, diferitele componente narrative, Paul Goma se identifică cu spațiul pe care îl descrie, devansând însă „realitatea” și înscriindu-se în transcendență. Pe urmele poeticității, sancționând pudicitatea și elogiind „minunile Facerii”, în numele libertății de creație, romanul se transformă într-un „bucopoem” în care, „cântând bucarnea cu gust de bucaisă”, protagonistul ilustrează urmările dezastruoase ale păcatului, considerând că vânzarea trupului, chiar și pentru o cauză nobilă, echivalează cu vânzarea sufletului „mai multe exemple de sacrificiu prin orificiu”[20] confirmând acest raționament.

Întreținută de comunicarea directă cu cititorul, care ia chip de femeie, povestirea „colecționarului de cuvinte”, solicitând toate simțurile, „însufletește corporalul și încorporează sufletescul”[21], cu o funcție sensibilizatoare care transformă tranzitivitatea în reflexivitate. Cunoscându-se pe sine în timp ce-și însușește o experiență a sensului lumii, sens revelat atât prin

propria activitate creatoare, cât și prin receptarea experienței Celuilalt, și confirmat prin acordul unor terțe persoane, după cum își fondează teoria Hans Robert Jauss[22], Paul Goma re-trăiește, prin scris, neuitatul, pornind de la memorie, însă instaurându-se, cu toată puterea, în literaritate: „Când se mlădiază dialectica eului și a non-eului, simt fânețele și câmpiile cu-mine, într-un cu-mine, într-un cu-noi. Dar pădurea domnește în antecedent. În cutare pădure, pe care o știu, s-a rătăcit bunicul meu. Mi s-a povestit, n-am uitat. S-a întâmplat într-un odinioară în care eu nu trăiam. Amintirile mele cele mai vechi au o sută de ani sau ceva mai mult.

Iată pădurea mea ancestrală. Și tot restul e literatură”[23].

I

Căpătându-și sensul deplin prin referire la scrierile precedente, romanele lui Paul Goma trebuind citite, cum scrie Tatiana Slama-Cazacu „ca un întreg, [...], cu și prin celelalte: ele se determină reciproc în lectură”[24], **Roman Intim**, ca ultimul volet al ciclului autobiografic, adună laolaltă teme, motive, elemente de compoziție, stil și limbaj identificate în volumele anterioare, venind cu inovații la nivel naratologic, lexical și de structură, ceea ce o îndreptățește pe autoare să îl considere un „summum specific al <<limbajului Goma>>”[25].

Construit în baza simultaneității, unind, prin prisma unui timp prezent în care se instalează ca observator, acțiuni derulate în trecut, re-aduse însă în față și proiectate, ca urmare a situațiilor dramatice la care este supus, pe axa viitorului („Și de am să mă scol [...] – pre mulți am să scriu eu”), textul reflectă amoralitatea Sistemului Comunist, asemuit femeilor depravate, care își ascund adevărata identitate folosindu-se de masca minciunii, a ipocriziei și lașității, de o ferocitate care nu poate prevesti decât moartea. Jertfe involuntare ale Sistemului, ele se transformă în agenți ai acestuia, în agregate care, mânate de arma slabului, ura, devin mai eficiente decât cei ieșiți de pe băncile instructajului. Compătimitor mai degrabă decât vindicativ, cu o alură individuală, dar privind lucrurile la general, prozatorul scrie romanul în numele adevărului, scrisul devenind o jertfă de sine, atât pe tărâmul artei, cât și pe cel al vieții de zi cu zi.

Împărțit în trei părți, distincte ca dimensiune și compoziție, romanul îmbină, și de această dată, poeticitatea și cruzimea, ludicul și infernul, într-o expresivitate care modulează ritmul interior, ego-grafiind[26] un spațiu al ficțiunii, în care prozatorul își îngăduie comunicarea dintre eul biografic și eul scriptic. Dacă partea a doua, Întors, deschisă către metatext, confirmă premonițiile presurate cu dexteritate de-a lungul narațiunii, orientând lectura, prima parte, Dus, captează prin dimensiunea ludică, vizibilă în cadrul monologului sau al dialogului auctorial – un „limbaj interior [...] din el-însuși, sau al său cu sine, dedublat, sau al celorlalți”[27], angajând persoanele întâi, a doua și a treia. În acest sens, mutarea către punctul de vedere al eului narator („povestitorul”) sau al eului care trăiește (personajul) va trebui înțeleasă ca o formă de focalizare, observată în prezentarea conștiinței.

Pornind de la acest prim nivel, ne propunem să refacem macrostructura narativă, urmărind traseul sinuos al personajului, narator autodiegetic care, înainte de a se adresa cititorului, invită propriul „eu” într-un „joc” din care învață ce înseamnă „a muri cu adevărat”. Maturizat ca urmare a experiențelor terifiante, trăite sau observate prin trăire, el se va orienta către cititor, oferind considerații de istorie literară, analize psihologice, sociologice, lingvistice, dedesubturi ale absurdităților istorice, impregnând scrierea cu o

analiză minuțioasă a topografiei feminine, observate și observabile de-a lungul întregii narațiuni, încadrându-se, însă, în limitele erosului, fără a atinge nivelul „pornografic”.

Demarând cu scena trezirii, într-o sâmbătă dimineța, la gazdă, naratorul strecoară cu dibăcie amănunte legate de timpul „real” al povestirii, din care aflăm că este „instructor superior de pioneri” (ca urmare a deziluziei de la Institutul de Cinematografie), la sfârșitul primei săptămâni de lucru (așadar, în septembrie) și, respectând „planul” repetat în mod obsesiv, se pregătește să plece acasă, din nefericire tot la gazdă, la părinți, la Jibert. Deși convingător în demersul său, epicul abolește acest curs, urmărind traseul inițial, cel al plecării „reale”, ca posibilitate de a se îndrepta, prin retrospectivă, într-un alt timp, străin evenimentului narat, revenind la cel dintâi doar pentru o nouă „escapadă”. Întâlnindu-se cu adevărat o singură dată în text, odată cu întoarcerea „reală” a naratorului la gazdă, aceste trasee se unesc și, ca urmare a acțiunii planului retrospectiv asupra celui „real”, inculcând ideea că l-ar putea copia, sporesc tensiunea romanului, figurând ca un tot unitar, subliniind simultaneitatea și ilustrând complexitatea actului narativ.

Cronometrând parcă timpul, protagonistul subliniază cele trei momente ale zilei – dimineța, amiaza și seara, momente care încadrează scenografia romanului ca o ramă, orientând lectorul în hățișul digresiunilor și facilitând perceperea celor două planuri. Totodată, dincolo de rolul de busolă pe care și-l asumă, acest mecanism trimite, încă de la primele pagini, înspre spațiul desfășurării intrigii, când cele două timpuri se vor suprapune, punctul culminant (atât din planul evocat în prezent, cât și în cel retroproiectat) desfășurându-se în jurul orei 10: „Era abia sâmbătă; și abia dimineța (s.n.). Nu-și desprinsese fularul de la gât, decât după ce intră în curtea școlii” (p. 19); „Ea: pe bicicletă, el pe jos, pe-lângă. Se îndreaptă încet, încolo, înspre șosea. Adineauri ieșiseră de la școală, era sâmbătă imediat abia după prânz (s.n.), abia încetase de bătut clopotul din turnul bisericii săsești aflate în curtea școlii [...], liniștea instalată ar fi trebuit să fie veselă, înveselitoare – și el era trist, întristat și (nu se vedea, era, pe dinăuntru) înlăcrimat.

- Nu spui nimica?, mai încercă el.
- Ce să spun.

Chiar așa: ce să spună – ea? Era sâmbătă după-amiază (s.n.), școala se terminase, învățătorii, profesorii (chiar și instructorii superiori!) își încheiaseră nobila și devotata lor misiune pe această săptămână – or s-o ia de la capăt poimâine, luni. Pân-atunci...” (pp. 21-22); „Ai fost elev intern, dar știi numai din citite cât de triste sunt sâmbetele-seara celor rămași consemnați. Acum ai să cunoști o sâmbătă seara la țară; la gazdă – chiar dacă te duci la Jibert, la părinți, tot țară și tot sâmbătă – și tot gazdă, nu acasă (s.n.)” (p. 27); „Se destinse când auzi glasul femeii ce-și aștepta gazul întrebând la câtu-i ceasu’.

- Un fârtai la zece, veni răspunsul dinspre boltășiță.

«Abia zece fără un sfert (s.n.)!», se miră el – și nu se hotărî; să se bucure că e atât de devreme, ori să se-ntristeze că se înșelase – credea că e cel puțin miezul nopții (s.n.) și doar din întâmplare cooperativa rămăsese deschisă” (p. 287).

Care este, totuși, punctul generator al romanului, și cum se explică atracția protagonistului față de „domnișoara-de-la-germană”, Lotte, pentru care renunță a mai pleca la Jibert, dorind să îi facă o vizită neanunțată la Rupea, de unde se va întoarce, însă, crezând că e trecut de miezul nopții?

Descriind atmosfera de la gazdă, asupra căreia vom reveni, și îndreptându-se înspre școală, mai mult tensionat decât bucuros, percepend roșul cravatei ascunse cu grijă ca pe o povară, pe care își promite să o poarte la vedere: „«De luni o port pe de-asupra! Jur: de luni, o port la vedere»”[28] protagonistul, deși dezinvolt și ironic la adresa gazdei, dar și a colegului Fritz Orendi, „Haplea Biciclistul” (care făcea naveta de la Jibert, ocupând postul de director al școlii germane) întâlnit pe drum, devine stingher în prezența lui Lotte, comportamentul său dând textului savoare și dinamizând situația narativă. Reprezentând o oază de libertate într-o lume stăpânită de ipocrizie, Lotte întruchipează normalitatea pe care naratorul o râvnește, în amintirea unor vremuri apuse, când era elev la liceu, la numai un pas de a deveni student, agățându-se de ea pentru a supraviețui, privind-o cu recunoștință și admirație: „Acum era aproape liniștit. Asigurat: în pragul școlii germane: Lotte. Lotte. Lotte ținea, stăpânea, flutura ceva roșu. El oftă. Își simți pleoapele plutind pe lacrimi, valuri. Oftă încă o dată, acum de recunoștință: ca și cum Lotte i-ar fi luat de la gât povara, jugul, lațul: cravata.

Porni. Se opri iar.

«Doamne-Dumnezeule, fă să și-o pună la gât, înainte ca eu să ajung cu numărul până la trei... Unu... Doi...»

Deschise ochii, cu teamă, binișor după patru. O pioneră plină de ochi verzi și de fundă albă tocmai i se uita drept în gură cu gura-i rotundă, coralie. Mai încolo, pe treptele școlii germane, în timp ce-și înnodea cravata, Lotte. Nu i se vedea gura, dar i-o preștiă.

Cu subțiorile dintr-o dată umezite, oprit în mijlocul curții, trase adânc aer în piept și spuse, uitându-se drept în pionieră:

– Îți mulțumesc, Doamne-Dumnezeule. Știi Tu pentru ce, nu? – acum o întreba pe fetiță.

– Îmhî!, făcu aceea, bucuroasă, dând din fundă”[29].

Deși cu un fizic mai puțin impunător, care ar fi trecut neobservat în alte circumstanțe, Lotte îi trezește naratorului sentimente profunde, de adolescent îndrăgostit, care încearcă să crească în ochii fetei, „privind-o de jos în sus și de la stânga la dreapta”, și desenându-i portretul în tușe colorate, gata oricând să se amestece pentru o nouă reprezentare: „Nu avea șapcă pe cap – dar ce conta lipsa ei, în comparație cu prezența domnișoarei de la germană – cum de nu băgase de seamă cât e de, poate nu foarte frumoasă de pică, dar drăguță – ce spune el: cu ceva aparte, deosebit, mai ales caninul stâng încălecat, la alte persoane așa ceva ar da un aspect neplăcut, un aer de colțată, însă nu la domnișoara de ger’ [...]. [...] N-ai să crezi, dar din pricina caninului încălecat fata dă impresia că e încrușată, crușă, de la dintele poncișat vine impresia: când Lotte nu râde, ochii îi stau drepți, neabătuți, însă când unul din ochi pleacă, ești sigur că și ea... ceva... pentru tine... [...]”

Lotte are. Are Lotte coapse puternice, i le deduc prin fusta largă, de clasă, de stofă groasă: tari, fără a se arăta musculoase, își păstrează rotunditatea feminină – chiar fetitatea sportivă.

«Nimic nu e mai excitant decât o cadână sportivă!»

De unde-ai scos asta?

«Din... Am auzit-o, pe când o spuneam, e bine-așa?»[30].

Fără a-i răspunde cu aceleași sentimente, mai mult indiferentă decât interesată, mergând împreună de la școală până la răspântie – „ea: pe bicicletă, el pe jos, pe lângă”, de unde aveau să se despartă până luni, dialogul celor doi adolescenți, forțat de insistența protagonistului de a-și provoca partenera la discuție, se mută, prin micile intruziuni ale eului narator, într-un alt

registru, transformându-se în monolog și luând în posesie, treptat, întregul spațiu de desfășurare scenică. Pe un post de observator, trădând o experiență străină dublului său, glasul interior al eroului își asumă rolul de controlor, veghind la buna funcționare a lucrurilor, în acord cu veridicitatea, subliniind exagerările și înscriind textul pe tărâmul nedefrișat al ludicului. Putem vorbi, așadar, de o dedublare a instanței narrative, dedublare a protagonistului, în același timp personaj și narator, care va fi apostrofat de glasul propriei conștiințe. Dacă, în prima parte a romanului, discursul este în favoarea eului dominant, pe care îl vom numi narator, în partea a doua, odată cu maturizarea eului dominat, pe care îl vom numi personaj, și cu împăcarea de sine, dialogul celor doi protagoniști va lua un alt mers, restabilind echilibrul și pregătind, astfel, personajul, pentru lovitura decisivă. De altfel, scris în baza unui jurnal, romanul își propune să ilustreze două viziuni diferite asupra lucrurilor – cea de atunci, din perspectiva instructorului de pioneri, confuză și ușor eronată, supraordonată însă deja celei din timpul liceului de la Sibiu, și cea de acum, din momentul scrierii, superioară celor două, cu o distanță narativă care scoate în evidență maturitatea, separând temporal, spațial și psihologic cele două faze ale „eului” narator. Alternând perspectiva panoramică a naratorului auctorial, și punctul de vedere naiv, dar binevoitor al naratorului la persoana întâi, cu oscilații între persoanele întâi, a doua și a treia, acest „joc” devine o parte componentă a structurii narrative, evidențiind stilul inconfundabil al prozatorului și producând efecte memorabile la nivel vizual, auditiv și de percepție.

Să vedem, așadar, cum se conturează profilul narativ și în ce măsură această schimbare ar putea răspunde problematicii românești.

Revenind la fragmentul prezentat anterior, cel al discuției purtate cu Lotte, se poate observa, pornind de la identificare, începutul unei ușoare opoziții între eul narator și eul care trăiește, opoziție redată sub formă de monolog, trădând un eu care manifestă trăsătura caracteristică a personajului-reflector: reflectă în conștiința lui situația sa momentană, inclusiv reminiscențele evocate de această situație[31]. Iar în acest sens, următoarele exemple sunt concludente: „Lotte se dusesse, se întorsese, îl ocolise, acum era iar în dreapta lui. Zâmbea. Dar nu lui – era foarte-foarte atentă la bicicletă. El zise:

– Când nu te duci la film, nu te duci la teatru, nici la baluri – unde dansezi walz cu, pe crupă, mâna lui Johanz – ce faci? Citești? Ce?

Iar ai călcat în străchini, măi băiete – dup-aceea te miri!

«Nu mă mir, dă-mă naibii!»

Bine, nu te miri – așteaptă-te să plece, fiindcă tu...”[32].

„El mergea cu privirea-n pământ, cu gândul la răspântie. Până acum doar citise despre – uite, venise clipa să trăiască scurgerea sângelui din tine, picătură cu picătură, pas cu pas, metru după metru: te golești de sânge, de sens, de drum alături de ea – alături de toate...”

«Am citit-o în multe cărți proaste – asta; mi-a venit rândul să fiu și eu personaj prost dintr-o carte proastă».

Mi-a venit. Rândul. Ne-a venit, măi băiete și dragu-mamii [...]”[33].

Contopiți la început și comunicând prin intermediul monologului, cele două ipostaze ale eului se despart treptat, într-un dialog-monologat în care, întărâtând așteptările personajului și suscitând discuția, intervențiile naratorului sporesc comicul, îmbrăcând textul în savoarea paginilor clasice. Marcând, prin intermediul ghilimelelor, cuvintele eului care trăiește, cele nemarcate reprezentând eul narator, Paul Goma facilitează înțelegerea textuală, ajutând cititorul să se orienteze în spațiul celor două entități.

Adoptând rafinamentul și bogăția emoțiilor evocate de poezie și de muzică, plăcerea invenției lingvistice nu subordonează, însă, logica evenimentelor, contrapunându-se „vechilor romane” idealiste și prea puțin verosimile: „Își scoase mâna dreaptă de sub reverul vestonului; și-o șterse discret, să nu fie transpirată atunci când are să-și ia rămas bun – deși, dacă Lotte n-are să-și scoată mânușile...

N-are să dea mâna cu tine, la despărțire – cum să dea, de sus, de pe bicicletă?

«Să coboare. Cât să dea mâna – după aceea mai vedem noi. Nu-mi transpiră palmele, dar nu se știe ce le poate apuca chiar acum...»

Mai ales când vine, vine, vine peste tine ca o sâmbătă-seara [...].

Lotte făcea acum pe-loc cu trei metri înainte de.

«Și, fă, Doamne, să-și piardă echilibrul!»

Să cadă?

«Să coboare; să mai rămână un minut sau cinci, o sportivă ca ea, cu coapse de oțel (și de catifea) ar acoperi drumul până la Rupea în mai puțin de un sfert de oră, contează oare zece-douăzeci de minute rămase-n mine?»

Și dacă are întâlnire? Undeva, departe, dincolo de Rupea – uite-o cum s-a-mbrăcat, încălțat: are întâlnire. Cu altul.

«Trânțește-o, Doamne! Dă cu ea de pământ, Domnule – dar nu prea tare și, atenție, să nu nimerească în vreo balegă. Scutur-o din Pomul Bicicletei, doboar-o din Corcodușul Cunoașterii de sine, ca să mă cunoască pre mine, să am eu ce aduna, scutura, consola, mângâia, iubi tare-tare...»

Doamne-Doamne era, în continuare, băiat bun: n-o trântea. Lotte, în echilibru, pe loc, răsucise capul – de multă vreme îl privea; și-i zâmbea. Și nu cădea. Măcar de formă...”[34].

Se poate observa, așadar, că prezentarea celor mai multe fragmente se focalizează alternativ asupra eului narator și asupra eului care trăiește, nelipsind referința la persoana a doua, familiarul „tu”, care scade distanța dintre persoane, așezându-le sub semnul ironiei reciproce. Totuși, ceea ce se remarcă în text este, pornind de la aceste aspecte, diferența care se instituie între un narator la persoana întâi personalizat și un narator la persoana a treia auctorial, precum și alternarea referinței pronominale la persoana întâi și la persoana a treia. Cum s-ar explica acest fenomen și care ar fi, dincolo de valoarea estetică, motivația prozatorului?

În consens cu teoria lui Franz. K. Stanzel, tindem să precizăm că, „întrupat” în lumea personajelor, având o corporalitate care e parte a existenței sale ca subiect care trăiește, naratorul la persoana întâi aparține realității reprezentate, procesul narativ fiind întotdeauna legat de experiența „eului” său. Spre deosebire de acesta, naratorul la persoana a treia auctorial nu este întrupat nici în interiorul, nici în afara lumii ficționale, situație care îi permite să acționeze desinestătător, fără a nu avea nicio constrângere de a nara. Îmbinarea celor două perspective în cazul Romanului Intim explică diferența cea mai importantă legată de motivația actului narativ: „În cazul unui narator întrupat, aceasta este existențială, e direct legată de experiențele sale concrete, de bucuriile și supărările trăite de el, de stările și nevoile sale. [...] Procesul narativ și experiența naratorului formează o entitate, cu alte cuvinte, cititorul este invitat în mod constant să țină seama de unitatea existențială a eului care trăiește și a eului narativ. [...] Pentru naratorul la persoana a treia, pe de altă parte, [...] motivația e mai degrabă estetic-literară decât existențială”[35]. În același timp, opțiunea pentru timpul prezent, evocat prin prisma naratorului la persoana întâi, oferă posibilitatea indicării dis-

tantei narative, care ar fi rămas nemarcă în cazul unei narațiuni la persoana a treia: „Își umezi buzele, pregătindu-se, oftă adânc, de pregătire, îndepărtă brațele de corp – a neputință (naratorul auctorial):

– Văd că a venit momentul să... (eul care trăiește)

– Dacă tu nu mai ai timp... (Lotte în planul monologului, din postura eului care trăiește)

Lotte vorbește? Ori Lotte din dorința lui? (naratorul auctorial) Dacă-i pe-așa, atunci ducă-se la săsălăii ei! (eul care trăiește) – se răsuci și o porni... (naratorul auctorial)

Unde te duci, peste arătură, boul lui Dumnezeu? (eul narator)

«Mă duc unde mă duc, nu te privește (eul care trăiește) – nici pe mine (eul narator)»

Dar ea vrea să mai rămâi... (eul narator)

«Asta să i-o spună ăluia!» (eul care trăiește)

Traversase ulița școlii, ca s-o poată lua la stânga, pe șosea, către gazdă – și de-acolo mai departe, spre Jibert.

Mai mult îi simți prezența decât o văzu alături: o știu cu pielea obrazului dogorită de pielea ei și cu nările. (naratorul auctorial) Laudă-te că i-ai făcut portretul mirosurilor. (eul narator)

«Nu portretul mirosurilor, deșteptule: portretul – i l-am făcut – din miroase, din amiroase, din mirozne, din miròri. Acum n-are decât să tot plece – ducă-se originalul, rămân cu forma, las-că-mi torn eu alta, altele»[36]. (eul care trăiește)

Probând că stăpânește mai bine gândurile fetei, apostrofându-și dublul pentru timiditatea de care dă dovadă, naratorul îi face, totodată, o analiză, urmărindu-l de la distanță și cu obiectivitate. Încercând, prin schimbarea referinței pronominale de la „eu” la „el” să se detașeze de experiențele sale anterioare, asumându-și un rol care sporește contrastul dintre cei doi, această deviație „afectează”, în special, eul care trăiește, accentuându-i poziția nefavorabilă. Pe de altă parte, întoarcerea convențională a narațiunii la persoana întâi (trecerea de la „el” la „eu”) presupune o anumită reflectorizare a situației narative. Așadar, variația pronominală dă posibilitate naratorului de a-și examina personajul din exterior, conferind cuvintelor acestuia un sunet special în urechile cititorului. În același timp, absența semnelor grafice, copiind demersul gândirii trăite și împrumutând voiciunea enunțării poetice, cu trimitere netăgăduită la jurnal, printr-o fragilitate evidentă a granițelor dintre realitate și ficțiune, captează atenția cititorului, hipnotizându-l și pregătindu-l pentru „planul” paralel care își anunță deja prezența: „..... «Ce te-a apucat? Nici Septimiu nu citise Lotte în Weimar – fiindcă de asta e vorba, iar vorba este că m-am apucat să trăncănesc despre cărți pe care nu le-am citit!; și trăncănesc, nu ca mine: cu dorință, ci ca alții pe care nu-i pot suferi, cei care se laudă cu ce n-au făcut, cu ce n-au citit, cu ce n-au...»

Acum Lotte spunea ceva; sau îl întreba – iar acum repeta întrebarea. El dădu din cap amestecat, pentru ca ea să înțeleagă ce vrea și ce poate.

Nu trebuia nu trebuia nu să mă-ntorc din drú, trebuia să-mi vă' de treaba mea să n-ajung să spun minciuni ca ultimul mincinos din

Mergea ușor în fața ei și din ce în ce mai alert. Nu-i vedea mâinile înmănușate, pe ghidon, însă vedea-auzea fâșâitul încins al stofei frecate de cadru.

Văd fără să chiar privesc mânușile acuma știu știu acum cu ce aduce aduce arcușul slăbit la Sighișoara cum ajung la Jibert notez asta cu asta cu arcușul slăbit la dar și cu astă mearsă mersul ei de ia' mersul de mână cu

asta atitudinea picioarelor lor și asta e și așa mersul nu mersul ci comportamentul picioa...”[37].

Deși vizibil îndrăgostit de Lotte, în stare „să îngenuncheze în mijlocul uliței și să-i sărute farul...”[38], naratorul grăbește despărțirea de ea, monologul amplificând viziunea din exterior unde, coborând cu câte un semiton în registrul grav, întrebarea retorică a protagonistului subliniază derizoriul situației în care se descoperă actant principal, ca urmare a bunei organizări a Partidului ce l-a primit „cu brațele deschise”:

ce caută

aici și

acum ce cauți acum-aici

ce Dumnezeu caut pe-aici pe ulița principală a unui sat necunoscut și la urma urmei indiferent și încă-ntr-o sâmbătă seara în fine imediat după prânzul pierdut vine ea și cina deasemeni necăstigată

Ce-o fi căutând? Făcând curte unei oarecari învățătoare de țară și încă de zor curtea aceea, făcută; și încă săsoaică, învățătoarea de țară, nici măcar localnică cinstită, ci navetistă din marele oraș Rupea – mai mare râsul; și plânsul; [...]”[39].

Accentuând, cu ajutorul deicticelor spațio-temporale, distanța dintre două lumi – cea de atunci, la liceu, și cea de acum, ca instructor superior de pioneri, dar și distanța narativă dintre evenimentul „real” narat, și același, privit retrospectiv, textul denotă maturitatea eului narator, maturitate marcată prin intervalul dintre trăirea experienței și momentul scriiturii, cu un regret vizibil în ambele planuri. Nutrind aceleași sentimente, nemulțumită de prezentul înspăimântător: „– De ce n-ai rămas?, întrebă ea, mai departe. Ne-am fi cunoscut de un an de zile, ne-am fi cunoscut la Sighișoara, înainte (s.n.)...Nu aici (s.n.)!...”[40], Lotte, și ea o „picată”, devine obiectul venerației protagonistului, obiect pe care îl va abandona, însă, treptat, descoperind în el similitudini frapante cu presupusul unchi Ignat, iritante fizic și îndoielnice, prin urmare, din punct de vedere moral. Simbol al libertății mult-râvnite, mișcându-se cu grație și naturalețe, „operă” a candidatului eliminat, „băiatului decăzut”, dornic de a se ridica și de a-și depăși condiția prin dragoste, imaginea fetei pe bicicletă capătă o atitudine nefirească care îl determină să o evite: „Mergând spre răspântie; tu și eu; tu pe bicicletă, eu ușor înaintea ta – nu-ți vedeam decât mâinile înmănușate pe ghidon, însă vedeam, auzeam cu pipăitul, cu mirosul: foșnetul, fâșâitul, şușuitul, aproape zumzetul stofei frecate de cadru. Îl mai auzisem, îl mai văzusem – scârțâitul. Știam unde și când, însă îmi țineam memoria la distanță, nu voiam să cedez nici o palmă de-aducere-aminte fleacurilor.

Așa credeam (s.n.). Că prezența ta sau trecutul fleacului. Nu mi-ai cerut exclusivitatea, în asta – nu mi-ai cerut nimic, eram gata să sacrific totul pentru tine – așa credeam; să renunț la trecut – numai pentru tine – credeam.

Acum nu mai cred (s.n.). De aceea atunci, la răspântie, l-am auzit pe tata zicând, cu glasul știrbit de durere și de vină:

– Bietul Ignat, Dumnezeu să-l ierte, pe unde-o fi acum...”[41].

Alăturând, prin intermediul detaliului artistic, „stofa frecată de cadru”, două aspecte diferite, Paul Goma unește, de altfel, două evenimente distincte temporal și spațial pe care le situează, ca urmare a simultaneității, în același plan, determinându-le să comunice, reîntregindu-se și explicându-se reciproc. Situat abia în planul episodului Sighișoara, când îl întâlnește, în incinta unui restaurant, pe presupusul unchi Ignat, „lăutarul bețiv, prim-violonist al Filarmonicii stalinienne” care, „urcat pe o masă din restaurantul gării

[...] schelălăia un fel de Ciocârlie, ținând vioara cum se ține, însă arcușul răsturnat: lemnul jos și sub vioară; părul mult slăbit: deasupra, pe corzi – oricât ar fi slăbit părul, îmbrățișând vioara, arcușul nu avea destul joc, interpretul fiind silit să facă opturi, la fiecare mișcare lovea cu lemnul arcușului corpul vioarei – o mizerie...”, naratorul va dezvălui adevăratul motiv al despărțirii de Lotte, accentuând simultaneitatea și dovedind o capacitate sporită de observație și de asociere: „Dar se petrecuse ceva, poate că din pricina aceluia grăbisem despărțirea: cadrul bărbătesc, fusta prea strâmtă și din stofă prea groasă, chiar mai scurtă decât cealaltă, de clasă, amplă, cuprinzătoarea, sublima – draga de ea...

Cu asta, groasă, se aude foșnetul dincolo de gaura cheii: un zgomot destrăbălat; chiar deșănțat – de-a dreptul crăcanat – al tivului frecat de cadru, cu aceeași mișcare de nefăcut ca arcușul cu părul slobozit al presupusului (de tata) frate al său, Ignat”[42].

Pornind, așadar, de la cercetarea poziției lui Lotte pe bicicletă, naratorul face o adevărată teorie a moralității feminine, luând ca premisă modul de a se purta cu picioarele. Dacă mersul elegant, omenesc, fără constrângeri, specific săsoaicelor – „Heidi la Sibiu, fetele lui Heinrich la Buia, Lotte aici...”[43] denotă castitatea fizică și morală, „grija vizibilă de a ascunde tot timpul, de a păstra la adăpost, feri de agresiuni: comoara [...], umblând cu pași măruți, împlețiți, petrecuți unul peste altul și tic-tocăiți, micșorați, meschinizați și cu pupilele bulbucate de teamă: să nu i se dezlipească, în mers, genunchii!...”[44] indică, pe lângă „infirmitatea” trupească, o infirmitate sufletească. Atribuind femeilor cu adevărat morale naturale, lipsă de constrângere în mișcare, ca și în gândire, prozatorul descoperă, pe de altă parte, în stângăcia fizică a celeilalte categorii, un comportament reticent, în care sălășluiește, însă, o ipocrizie fără margini. Extinzând acest raționament și exemplificându-l la nivelul întregului roman, Paul Goma ilustrează, încă de pe acum, conturarea a două axe distincte, care vor susține diegeza, într-o apologie a libertății ca modalitate de a învinge, prin scris, întregul aparat de represiune comunistă: „...Și atunci, cam așa: străin, lăaturalnic, pieziș – în lume, în general, în special pe Corso, am așteptat prezentul de a doua zi, la ora zece; să-l concentrez într-un punct de linie, să-l dau la spate cu o mână, cu cealaltă să-l preiau și să-l așez în față.

De-acolo să-mi mai vină și cum vreau eu, om liber, nu cum îmi impune securitatea asta de viață”[45].

II

Îmbinând ritmul interior al rememorării cu ritmul exterior al datării cotidiene, așadar exigența memoriei cu exigența jurnalului[46] pe care naratorul își propune să îl țină prevestind, într-un fel, apariția Adamevei (1995), dar fără a respecta, la acest nivel, diferitele categorii de exigențe, Roman Intim îmbină două planuri distincte care, datorită unei sistem bine articulat, converg spre același punct, acționând ca un întreg și dând naștere unei veritabile structuri romanești. Fără a se limita la unitatea de timp și de loc a intrigii, protagonistul sparge granițele „reale” ale narațiunii contribuind, prin intermediul retrospectivității, la edificarea unui ansamblu general, pe care îl decodifică treptat. Deși încalcă linearitatea, împânzind textul cu numeroase date autobiografice care, la o primă vedere, perturbă și mai mult înțelegerea, Paul Goma reface tabloul inițial, îmbogățindu-i semnificația cu ajutorul detaliilor artistice și a premonițiilor. Introduse cu dibăcie, acestea anticipă scena finală, orientând lectura, dând caracteristici subtile personajelor și

împărțindu-le pe categorii. Dovedind cunoașterea mecanismului sufletului, dar și al trupului feminin, naratorul, pe urma memoriei mirosurilor, dar și a observației, face o distincție netă între naturalețe și perfidie, moralitate și depravare, ilustrând-o în baza femeilor perindate în roman. Protagoniste ale unei vieți duble, prezentând diferențe majore între comportamentul casnic și cel social, ele reflectă, până în cele mai mici detalii, mecanismul Comunist, făcând corp comun cu acesta și slujindu-i cu devotament în patul conjugal al Sistemului.

Fără a renunța la digresiuni, uzând de transpunere și îmbinând motivul așteptării cu dorința de a depăși „urmările tragice în serie, în cascadă”, naratorul reface, prin intermediul lui Lotte, comunicarea cu cititorul, dându-i chip de femeie și luându-l martor în procesul propriei execuții. Asurzită de aparteurile primei părți, discuția prinde contur ca urmare a comuniunii personajului cu propria conștiință captând, prin numeroasele subterfugii, interesul lectorului și stimulându-i gândirea.

Autentic în reflecții și original în arta scrisului, prozatorul își modelează cuvintele în funcție de fiecare personaj în parte, dezvoltând linia începută în celelalte romane, arătând transformarea fetelor sibiene și confirmând opțiunea pentru o dragoste neîntinată de păcat. Pornind de la premisa că „nenorocirile trebuie să înțelese, ca să le prevezi (chiar dacă nu le poți evita)[47], el exemplifică, prin intermediul întregii structuri, acest raționament, conștient de pericolul care îl paște, prevăzător până în cele mai mici detalii, însă fără a i se putea împotrivi, ca demonstrație a neputinței omenești în fața Sistemului.

Care ar fi, așadar, consecințele morale ale unei societăți devastate de frică, teroare, minciună, lașitate și depravare, și cum sunt prezentate acestea în roman, pornind de la exemplul unei diversități feminine ce ascunde în sine însuși mecanismul mortuar al Puterii?

Fără a orienta, dintru început, discursul în această direcție, acționând gradat și subtil, naratorul reliefează totuși, încă din primele pagini, câteva aspecte concludente care, îmbinate cu previziunile, dar și cu scenele premergătoare actului final, reconstituie puzzle-ul narativ, sporindu-i coerența și intensitatea. Semnificativ este, în această privință, momentul inițial de la gazdă, moment ce configurează deja sensuri prezumtive realizând o adevărată incursiune în perimetrul comunist. Dacă, în prezența lui Lotte, portretul naratorului reflectă dorința de a crește în ochii fetei, fiind creionat în linie ascendentă, portretul din interiorul odăii închiriate este, mai curând, o reflecție a anturajului, prezentat de către narator prin ochii femeii, descendent și accentuându-i părțile intime:

„Se spală bine bine. Ca totdeauna gol și singur.

Se spală îndelung.

Se opri din spălat.

Se șterse.

Se privi, de sus:

mda-da, era binișor clădit, bine dulgherit: umerii largi-largi, soldurile înguste-îngustate de perspectivă, coapse aproape strâmbe de noduros-musculoase; gemeni în curs de a se desprinde de creanga pironeală, atât de fiind ei. Și sexul: un sexel; o sexă mică; o sexă mititică. La urma urmei, o sexă bleagă, deci nesemnificativă, astfel putând renunța la ea – prin cădere – nimeni n-are să plângă. O aia pierdută, jigărită, smochinită, caraghioasă-bătrâncioasă, nici n-ai zice că dintr-o nimică iese ditamai uloiul, asta-i partea cu mister la noi: nu facem copii vii care se hrănesc cu lapte, dar facem și noi

după puteri, dăm și noi naștere a ceva-ceva, chit că după serbare se retrage (fiecare)-n tatăl cui îl are [...] [48].

De treizeci și șase de ani, cu bărbat la Canal, „țarancă de la țară [...]], chiaburoaică pe deasupra”, venind în fiecare dimineață în odaia chiriașului pentru a-i propune, la micul dejun, lapte cald, descrierea amfitrioanei, contrastând cu statutul de victimă în care postează, reliefează considerente de ordin moral, care o vor așeza, ca reprezentantă primă a găzduirii destinderii comuniste, în categoria desfrânatelor ipocrite, cu „marca odoră de rece, de sleit, de amestecat-rece” [49], de moarte. Fără a-i devoala veșmântul identitar, Paul Goma pune în gura protagonistei cuvinte care iau forma acesteia prevestind, împreună cu detaliul artistic „verighetă subțire, încarnată” și cu ironia auctorială, „transformarea” personajului: „

– Dumitale-ți plătesc numai odaia, nu și masa. Așa că...

– Așa-că, ce? D-apăi, ce, că nu-i ma-să: on pchic de laaap' ș-on dărab de pchiii'... – femeia oftă adânc, ridică din umeri, se pregăti să dispară; rămase: Că 0r ți frică de laptele ăeu? – și se bătu peste piepți cu o verighetă subțire, încarnată. Că nu-i destul de dul-ce? Lapte-le? Pe gustata-te?! – cu glasul cântător apăsa pe ultima silabă a acelor cuvinte, numai pe acelea, parcă alese, le răsfoia, le sufleca, le desfăcea simetric și le oferea, i le, lui, lăsa, pereche.(s.n.) [...].

– Batăr ceva liacuri ieeeei? De să te tratieeeeez'? De să te faj' bghineee?, îl reluă ea la palme(le) mângâinde, o dată pe față, o dată pe dos, ca la ciorap. De să-ț' triacă o-da-tă? – aici pusese provizoriu punct (sau punct-virgulă) cu trei-silabele, în rest aceleași cuvinte cu cozile îmbârligate, cu poalele sumese, îmbețivător (s.n.). No, ian spu-ne! – îl apucase ușurel de revere, îi râdea drept, cu toți dinții, gâtul de sub gât palpitând dublu; și laptic.

– Iai, iau!, se grăbi el, extrăgându-și cu pârâituri de rădăcini sacrificate bulbul ochiului de subpoalele de sus și în V (care-i un A răsturnat) napul sfeclos al privirii (s.n.)...” [50].

Dorind să facă o distincție clară între categoriile pe care le penelează, naratorul o introduce în scenă, prin intermediul amintirilor, pe Anica-Miroznica, zisă și Anica-Opărica, Anica-Opărita, Anica-Crăcica, Crăița, „curva satului”. Dacă „curva de meserie” miroase rece, ca urmare a faptului că „plata duhnește” Anica, în schimb, deși „este ea ce este, o fi ce-o fi, dar altfel...” [51]. Lipsită de artificiu, cinstită în „profesiunea” ei, rușinoasă și primitoare, Anica devine un coeficient diferențial, elucidând statutul celorlalte „necunoscute”: „... însă oricât de profesionistă ar fi Anica, tot n-ar putea mima căldura. Nu căldura, în general, măsurabila cu termometrul, ci căldura mirosului, a mirosurilor, fatal amestecate și care spuneau ca un registru de intrare-ieșire că mulți se trecuseră pe-acolo, în ora precedentă, pre mulți popise dulce ea, Anica. [...] Înainte de Anica cunoscuse curve-de-oraș căroră, în ciuda zâmbetelor, a cuvintelor, a drăgălășeniilor, tot reci le rămâneau buzele, toate; reci și mirosùbturile. Pe când Anica... [...] tot fată-bună rămâne” [52]. Creionând, prin intermediul acesteia, scene palpitante și palpitate sub condeiul senzorial, prozatorul ilustrează puterea cuvântului, cu trimiteri intertextuale care îl vor ajuta să definitiveze poziția abordată. În același timp, el relevă însemnătatea jurnalului, a scrierii ca regenerator psihic și emoțional: „...Una e să parcurgi o fată pe-pe-pesto tot, să te lași, la rându-ți excurs și cu totul altceva să prinzi în cuvinte – asta; să auzi, asta, prinsă în cuvinte. [...] ... Cu Crăița aș face o pereche de roman – deocamdată, de jurnal – aș învăța-o carte (presupun că abia se iscălește), mi-ar dezvălui străfundul sufletului ei trupin. Nehliudov și Maslova (Lev Tolstoi, **Învieria** – s. n.)

– ca să arătăm că sântem citiți. Și mai citiți: Rascolnicov și Marmeladova (Dostoievski, **Crimă și pedeapsă** – s. n.) – o Sonicika de pe Iza ajunsă pe Târnave, mânuită de un instructor de pioneri!

Iritat și înveselit, luă caietul aflat deasupra teancului:

«Cu asta poți începe o viață nouă»[53].

Se poate observa, astfel, că, simțuri predilecte ale intimității, imaginile odorale, comunicând direct cu sufletul, oferă posibilitatea unei cunoașteri interioare, la nivelul conștiinței, alcătuind o morfologie a tipurilor feminine. Dacă prima categorie, reprezentată de Anica, nu prezintă niciun pericol social, având trupul în concordanță cu mintea și cu inima, cea de-a doua categorie, pornind de la îngustarea până la obstrucție a trupului, trădează o moralitate precară și cu atât mai de temut, cu cât degajă miasme obscure, aducătoare de moarte.

Evadând în trecut pentru a ilustra prezentul și pentru a face predicții legate de viitor, episodul confruntării cu realitatea din timpul admiterii la Cinematografie, în perioada Festivalului Mondial al Tineretului, iar mai apoi instructajul din „orașul-Stalin” (Brașov), reprezintă o mărturie vie a curburii sociale, sub imboldul lașității, imoralității și al minciunii. Nerespectând „montajul cronologic” decât la nivel autobiografic, profitând de „avantajul amânării, al datului-timp [...] corectând-adăugind, liniind-punctând”[54], narațiunea intercalează povestirea ficțională cu cea factuală, trecând cu ușurință peste frontiera dintre timpul evocat și cel al rememorării. Combinând genul predilect pentru introspecție și confesiune, jurnalul, cu autobiografiile și cu memoriile, prozatorul are avantajul situării în două spații diferite – al adolescentului și al maturului, cu o scriitură simultană, dar și ulterioară istoriei. Îmbinând cele două perspective, glasul conștiinței răzbate tot mai acut, reluând dialogul cu alter ego-ul său interior care, pledând pentru verosimilitate, sporește autenticitatea, apostrofând personajul și înviorând lectura. Iar toate acestea, în vederea ilustrării mergerii, pe de o parte, în gol a mecanismului comunist, dar în același timp, cauzând dezastre irecuperabile, cu atât mai mult, cu cât vizează perturbarea logicii și distrugerea însăși a noțiunii de umanitate: „ – Să tot pici! Abia aștepta partidul să ne acorde o medalie pentru bunele-rezultate; să ne dea un salariu bun – binemeritat, nu? Chiar și certificate de onorabilitate...”

Asta trebuie să fi fost: tineretul nostru bine făcuse că nu reușise să fie admis în facultăți!; foarte bine că nu știuse să răspundă la întrebările examinerilor!, o concepție burgheză aceea potrivit căreia un picat e un deklasat – la noi, la comuniști e viceversa!: cu cât ești mai bou, cu atât ești mai de-al nostru, partidul abia așteaptă să vă strângă la pieptul de mamă, cu brațele-i de tată!”[55].

Nemulțumit și rușinat de condiția sa, naratorul evidențiază toate subtilitățile de subjugare ale regimului, dialogul său monologat fiind un exemplu viu al luării forțate în posesie, fără drept de replică și fără apel, într-un „pact” inegal care, clădit pe frica semnatarului, nu poate fi rupt decât prin implicarea unor urmări dezastruoase. Separând cele două faze ale „eului” narator, distanța narativă, ca măsură a intensității procesului experienței și educării la care a fost supus eul dominant, trădează inocența eului care trăiește, accentuându-i greșelile și ilustrându-i confuziile: „...«Ești prins, înregimentat, prefăcut în soldat-disciplinat, pentru vecie! N-ai semnat un angajament explicit, n-ai încheiat contract (decât de-muncă), însă ești legat de mâini și de picioare. Poate nu atât pentru avantajele materiale [...], cât rușinea de a dezamăgi așteptările; de a înșela încrederea – în partid, firește. Dar mai ales

de frică, fiindcă ai apucat să afli: dacă ei îi pedepsesc cu atâta duritate pe dușmani, ce tratament or fi aplicând trădătorilor – categorie din care ai face tu parte, dacă te-ai... răzgândi...?» [...]

«Atunci nu gândeam asta, nu vedeam lucrurile așa».

Chiar de te gândești abia acum: cu bani de la ei ai cumpărat cartea – în fapt: cărțile, fiindcă nu a fost singura carte și nici cumpăratură, în general. [...]

Cu bani din aconto-ul că ai să-i înveți pe copii să se pârască, să-și denunțe părinții, să-și toarne vecinii – ai luat tu Bietul Ioanide.

Și dacă l-aș pune pe foc?

S-ar prăpădi bunătate de carte – și de contract tot n-ar scăpa.

«Îi mai spune: pact-cu-diavolul. Frumos spus, prea frumos pentru urâtenia 'actului. Pactul presupune egalitate, în principiu, nu într-un moment dat, faci un târg în natură, un schimb: primești tinerețea în locul sufletului – pe când aici-acum îți vinzi sufletul pentru o gamelă cu linte – bine: două gamele, pline, vârf cu carne...»

[...] (Ai primit banii lor; gata, ce contează ce cumperi cu ei, dacă pui ori ba pe foc cumpărăturile cumpărate cu banii lor).

«Banii lor? Ba ai noștri, sudoarea și sângele nostru, al celor care...»

Se opri, rușinat"[56].

Determinat să noteze toate observațiile în jurnal: codificate, sub formă de aluzii sau omisiuni care „bine folosite spun mai mult și mai frumos și mai adânc decât prezențele”, fără a exclude posibilitatea de a apela și la „măturatul-sub-preș, la «invenția» românească: puncte-punctele...”, jurnalul devine un reper important în evaluarea narativei povestitorului transformându-se, prin impactul timpului asupra existenței, în „jurnalul unul jurnal cu cântec”, menit a relata „povestea vechiului”. Consemnând telegrafic faptele, optând pentru prolepse (anticipări) și analepse (reveniri), dezvoltând gândurile și simțămintele personajului, caietele cu rol de jurnal pregătesc apariția romanului, figurând ca un suport și depozitând informațiile care abia într-o etapă ulterioară vor căpăta coerență: „... Bun. Deci începe cu B. Așa fac toți scriitorii: se folosesc de caiete de însemnări, de carnete – altceva, decât jurnalul intim, scris în vederea publicării. Care jurnal-intim-de-tot nu are loc în B; poate nici în C, mai încolo, în D; sau în E.

«Eu, când o să public, public romane, nu jurnale».

Așa că, în astă seară, are să înceapă cu B. Chiar cu A.

– Încep cu A-ul, abrupt, ca romanele moderne. O să-l încep cu picioarele (s.n.)"[57].

Declanșator al memoriei, pendulând între auto-dezvăluire și auto-camuflare, cu o „structură caleidoscopică, alternând faptul cu impresia fugară” [58], jurnalul ghidează lectura, ordonând excursurile narrative și structurând romanul prin delimitarea celor două categorii feminine, descrise amănunțit de-a lungul diegezei. Dacă Lotte, ca simbol al desăvârșirii morale, rămâne în afara oricărei clasificări, celelalte reprezentante ale sexului frumos sunt un mijloc de a ilustra perfidia sistemului, pornind de la modul în care se poartă cu propriile picioare, mimând inocența, și până la scenele de destindere în brațele „respectuoșilor tovarăși”. Trecându-le în revistă pe „sclifositele” Rodica, Eva și Mia care „nu se aseamănă (dar se adună!)”: „Aceste arzoaie fac și ele, în primul moment, pe sfintele, una (Eva) tace, dar prin întreaga atitudine a picioarelor zice nu!, cu spaimă, cu teroare; cealaltă, Mia explică de ce nu acum (n-a intrat încă la facultate) dar amândouă sunt niște fățarnice; niște pre-făcute!”[59], naratorul se oprește asupra Evei radiogra-

fiind, prin intermediul unei scene, complexitatea întregului roman. Anticipând deznodământul înainte de a o cunoaște cu adevărat, îmbinând „prezentul” relatării cu axa retrospectivă a rememorării, fragmentul sintetizează o suită de elemente succesive care, abia la o analiză detaliată, detur-nează privirea spre simultaneitate. Cunoscută la Făgăraș, fiind acostat de ea într-o cofetărie, re-întâlnită în librărie și gata a i se oferi în Parcul Cetății, Eva exemplifică trei ipostaze diferite, periculoase în însăși succesiunea lor, denotând schimbări radicale de comportament care prevestesc un viitor sinistru: „...Nici nu îndrăzneam să mă gândesc la ea, cea din cofetărie; aceea era alta: mă acostase numai ca să-mi arate, imediat ce aş fi întins mâna spre ea, că e intuşabilă, inacostabilă – și ce bine, ce bine că instinctiv fugisem, evitând rușinarea; pe când aici, în librărie, era cu totul alta, o când-alta, iar între ele nu-și găsește loc (spun, acum) o a treia ipostază a ei: nesățioasă, nesătula, căpăcuna, scorpioanca, cea care, după ce-i mulge pe bărbați de sămânță, îi smulge și din viață – oricum, îi aruncă peste umăr ca pe oasele-roasele și suptele de măduvă”[60].

Speriată și posesivă, frumoasă și înspăimântătoare, sărind peste etape, fără a putea fi „dezlipită” și, în același timp, oferindu-se, Eva este o reflecție vie a „lumii-noi” în care trăiește transformându-se, pe fundalul degradării morale, din victimă în torționar și locuind, simultan, în ambele ipostaze. Semn al unei duble identități, dovedind o „infirmitate câștigată, voită”, ea devine simbolul unei condamnări definitive, strangulate de imoralitate, fără drept de amânare și fără apel anunțând, prin mesaje „tulburi, neliniștitoare și (s.n.) reci”, finalul macabru al romanului: „N-am simțit rușinea la internat, când, sub plapomă, adulmecam parfumegul trecut mie (modulase, declinase, dar tema era aceeași), cu o metaforă aş spune că, pe bancă, în parc, ne sărutasem și îmi rămăsese pe buze gustul gurii ei bine unse, bine aprinse.

Iar acum, pe Corso, mă trata ca pe un străin, ca pe un puști obraznic agățându-o în plină stradă; ca pe un bețiv aținându-i calea în gura unui gang pustiu. [...]

Mă uitam la ochii ei nemaipomeniți, zâmbeam – sunt convins: rânjeam, terifiat la gândul că voi fi agresat, violat, în plin Corso (s.n.); [...]

Atunci, cu Eva, am simțit răbufnirile reci ale celei căreia Nemții îi spun Tod. [...] În ciuda obloanelor trase, vedeam: avea corpul ca toate celelalte femei, numai că și-l trata altfel; chiar dacă genunchii lipiți, coatele strânse nu ne-au împiedicat să facem dragoste, aceea nu era decât Tod. Țineam în brațe nu un trup care vrea și el și se deschide pe toate părțile, cu un ceva închis mie, celui de pe stradă, deschis celui de aici, la urma urmei, un monstru, făcut ca noi, oamenii, funcționând ca el.

Eu nu vroiam așa. Nu”[61].

Traducând plăcerea și beatitudinea drept o „amplificare, expansiune, dezmarginire sau deschidere fizică a eului”[62] și asociind postura de înțepnire și de opunere, „rigidizarea trupească”, zonelor de obscuritate și de confuzie a conștiinței, naratorul certifică și existența unor posibilități mai subtile de exteriorizare a interiorității. Exemplificate prin intermediul lui Erzi – „geamăna de sens contrar a Evei”, acestea pun în lumină „ritualul” îndoctrinării ideologice la cursurile de „instructori superiori” pornind de la capacitatea de cunoaștere și de stăpânire a adevărului absolut, desființarea „moștenirii burgheze” și disponibilitatea de a satisface oricând „urgențele” partidului, alegându-se în final și cu o strângere de mână: „Tóvaroș-draghe cea Erzi, în legătură cu penițele, mi-ar explica pe dată, cu seriozitate cumplită

(asortată cu fustele-i, două, șleampete, sucite, mototolite, pătate de mâncare, de malahie) că e un caz netipic: ce contează o peniță (care nu se găsește) în comparație cu sutele de mii de tractoare pe care o să le construim noi, la Orașul-Stalin?! Dacă mai sunt greuțăți, asta-i moștenirea burgheză! Și când te gândești că... Că și el fusese în Arcadia-i, în ultimele două nopți. Nu-i deloc nasoală, ba capul i-i frumos-frumos; guriță cireșică, ochișori de cicorică – asta fiind taina: într-un corp de păpușă se ascunde un trup de curvă și o fire de bestie, fiară de activistă bolșevică...” [63].

Exponente ale aceleiași categorii, „fetele babei”, devoalând fațetele luxuriei, în inima unei lumi îmbinate cu parfumul greu al voluptății senzuale, articulează „aliajul de complementaritate încleștată”[64] dintre femeie și istorie, într-o relație de versatilitate, claustrată de frică, culpabilitate și plăcere. Îmbinând pitorescul expunerii cu odiosul narării, textul mobilizează o subiectivitate dezorientată în efluviile libidoului, consistența carnală a vocabulei străpungând epiderma pudicității, eliberând judecăți dezinhibate, cu asocieri complexe și generalizatoare. Pornind de la conotația estetică și morală a mirosurilor, obiectele din jur devenind, prin impregnarea olfactivă, un extins al posesorului[65], protagonistul, în același timp erou și scriptor, participant și observator, realizează o incursiune în morfologia corporală a feminității elucidând, într-un cuplu conceptual, stereotipul nud al naturaleței și al prostituatei: „Eu, când o să scriu, o să dau târcoale femeii; inutil să caut să intru cu orice chip. Când iubești atât de tare femeia, ca mine, o respecti, îi respecti taina. N-o să ajungi vreodată s-o cunoști (ea însăși nu se poate vedea, prinde în cuvinte), însă ceva-ceva din ea răzbate – prin mirozne”[66].

Consemnând structura maniheică a inițierii – „la baba fetelor am căpătat întâia lecție de alb-negru; de frumos-urât, de bine-rău; de viață; de moarte”[67], naratorul explică opțiunea intertextuală pentru scrierile lui Tolstoi și Dostoievski (**Învierea, Război și pace, Crimă și pedeapsă**), ca punct nodal al analogiei tematice și ca răspuns al unei provocări instituite de determinarea prozatorilor de a acorda credit moral femeilor declasate. Conferind o aparență de exterior textului, fără ca acest lucru să însemne părăsirea cercului textualității[68], intertextualitatea subliniază caracterul insolit al romanului, ironizând patetismul și funcționând ca o lecție de moralitate comparată: „Un episod ca cel trăit cu Vivi nu putea fi trăit alături de un filosof (cu atât mai puțin un poet); la Vivi: un romancier.

Pe Rebreanu îl prețuiesc de tot, dar nu cred că s-ar fi aflat la locul lui, după curul lui Vivi; Doamna Bengescu, cea care multe cunoaște (ca cineva care pre mulți a iubit ea), știe, ca femeie, însă n-ar fi în stare să prindă pe hârtie... asta. Camil Petrescu va fi cunoscut îndeaproape sute, poate mii de femei, însă în romanele lui curvele sunt niște gâdilite, niște chicoticioase nesărate, fac figurație sonoră – pentru că autorele, om de teatru, le-a obligat la acest rol, altfel, fără pagubă ar fi putut lipsi: nu de gâdilicoteli duce lipsă romanul nostru; ci de roman.

Am vrut să spun: în povestea Vivi singur Dostoievski ar fi făcut, cât de cât, față. Nu peste tot și nu ca la carte – cu toate că și româncele Vivi își începuse cariera după ce fusese liberată, la vârsta ei, de ruși...”[69].

Aplecându-se asupra operei lui Dostoievski, fără a generaliza și fără a avea intenția de a vedea „nu neapărat cum arată, puse pe două coloane (la stânga Vivi, la dreapta Sonia), ca fiind comparabile; ci cum pot fi ele citite”, protagonistul ilustrează diferențe majore în modul de percepere al personajelor, sancționând desfrâul și asemuind depravării trupești, depravarea sufletească. Nuanțând demonstrația prin intermediul unei scene povestite din dife-

rite perspective, fuzionând impulsul ritmic cu densitatea de sugestie a conținutului, naratorul, apelând la transpunere, evidențiază fatalitatea puterii feminine, capacitatea de distrugere, monstruoșitatea și predispoziția către crimă: „Dacă mi s-ar fi întâmplat mie lucrul (ziceam că eram fată), altfel l-aș fi povestit, aș fi tras-o pe tragedie: «Aveam zece (mai pun de la mine doi), doisprezece anișori, eram, se-nțelege, nevinovată și ei, zece barbari (la mine: doar patru), cioloveci sălbatici, beți, m-au necinstit – pângăritu-m-au, păgânii! » – așa ceva. Dostoievski ar fi tras-o pe sacrificiul consimțit (de ea, de copila Vivi, ca s-o protejeze pe bunică). Ea însă, eroina întâmplării, nu a romanului – ce reținuse: puterea! Puterea ei! De femelă. [...] Dacă am exagerat zicându-i monstru, n-am greșit, femeia asta ar putea, dac-ar vrea, cu o săltare de poale, face, desface lumea, sparge ziduri, seca oceane, găuri pământuri... Iar am exagerat, însă nu foarte – oricum, ar sparge căsnicii, ar distruge case, strica prietenii, animaliza bărbați, ațâța la ură, da brânci în crimă – iată un personaj curat dostoievskian”[70].

Învăluind scrierea într-un aer de prezumție și punând pe hârtie „înăuntrul interiorului adâncului femeic”, trăind ființa în imediatitatea ei[71], din lăuntru și din afară, prozatorul conturează imaginea malefică a unei categorii capabile să „însuflețească narația până la pragul extatic”[72] și, în același timp, să o deposeze de suflu, ca necesitate primă de a-și trage seva și ca răspuns al imposibilității de a nu contamina, locuind într-un edificiu contagios, sufletul: „...Vivi-i o curvă, nu pentru că-și curvășărește trupul [...], ci pentru că sufletul i-i curvit – și nu de la Ruși; și nu Dostoievski și nu Tolstoi o mai... învie, chiar dacă numele ei ar accepta.

Am exagerat un pic: să se înțeleagă cât de șocat eram [...].

Îmi ziceam: nu e toată lumea, toate femeile, nici chiar toate fetele babei ca Vivi – dar o părticică uite-atâtică, tot erau! Deși la început de tot mi se păruse a fi unicat, căzut din lună cel puțin, cu timpul am început să simt că în fiecare din fetele mele cele cumiți zace un strop viviesc (s.n.)”[73].

Semnificativă este, în acest sens, descrierea transformării fetelor sibiene. Marcă indelebilă a efuziunilor de bucurie, trăite din plin în cosmologia lumii adolescente, imersiunea în acest spațiu, prin prisma unui eu refulat, sechestrat în mreaja așteptării de dinaintea orei zece, (în care a fost convocat la Securitate) amplifică deziluzia expectantului, lăsându-l pradă singurătății și dezolării. Perindate descendent pe axa scenografiei narative, femeile sibiene, „cele mai frumoase, mai colorate, mai trupiformate, mai parfumisitoare din lume”[74] creionează, de astă dată, o imagine răsturnată a celei de odinioară, în concordanță cu viețuirea sub auspiciile unei societăți a valorilor inversate. Destinate unei „lumi-noi”, vechile iubiri se sparg în oglinda nemiloasă a prezentului, pierzând din farmec și din candoare. Astfel, dacă în romanul precedent, **Sabina**, castitatea zvâcnește în toate mădularele scriiturii, eliberând fiorul inocenței, al dragostei timide și neîndemânate, îmbăiate în apele inițiatice ale pasiunii și voluptății, **Roman Intim** semnaleză deja un regres, o decădere, o rostogolire din treaptă în treaptă, în consens cu evenimentele biografice ale naratorului și cu starea societății sub egida unui sistem bazat pe re-educare, extirpând orice urmă de dragoste și transformând unicitatea în unitate. Individuale într-o primă etapă, personalizate memorabil prin limbaj, descriere fizică, inteligență, umor, calități și defecte, imaginile cromatice ale fetelor sibiene pierd din intensitate, estompându-se în tablouri difuze, anunțând o pulverizare a formelor, obținută prin destrămarea dese-nului sub acțiunea culorii mortuare a Sistemului, intensificând regretul, accentuând solitudinea și prevestind un viitor orgiastic:

„Și tare-aș fi dat un tur de adio pe Corso, cu fetele mele, la urma urmei chiar și cu Septimiu și Octavian...”

Am intrat la Astra: Șoricica (s.n.), draga de ea, la post, mereu la dato-rie pe parapetul tranșelor liniei întâia a frontului culturalizatornicesc – chiar acum, în plină perioadă a tezelor! – o adevărată cetitoare, Beatrice a mea șoridulce... Nu mi-a venit să schimb idei intelectuale cu dânsa: stătea de vorbă, foarte animat, nas în nas, pe scaune răsucite față spre față cu un tip [...] – un șmecherino de la liceul comercial (economic îi spunea acuma), mare gagicare, mandolarone, nu-l credeam cetitor de cărți, la Astra... M-a dezi-luzionat Șoricioaica (s.n.): o fată atât de citită, să se lasă vrăjită de don Giovanni de trei macaroani [...]. Trădat (s.n.), am plecat de-acolo [...].

N-am făcut zece pași pe Corso, că am dat de Cecilia (s.n.)!

M-am mirat: la ora asta trebuia să fie încă la bazin, la Baia Populară, luată la mijloc de mișcarea sportivă sibiană – cu personal administrativ cu tot. Ea însă – de braț, pe Corso, cu un aproape domn, poate ta-su, ori unchiu-său după bunic – deși putea fi logodnic, dacă nu de-a dreptul soț. N-ar fi fost de mirare, Cecilia nu mai mergea la școală, se schimbase puternic (s.n.), se revărsase spre toate punctele cardinale. Semăna a mamă eroină, arăta a cucoană din asta, nouă, nevastă de securist ori de activist (s.n.) [...].

Tot nu aveam ce face, m-am întors și-am pornit după proaspăta-pereche.

Nu putea fi Cecilia (s.n.): asta de acum nu purta coadă – imensa, incredibila, legendara ei coadă cânepie, [...] – și care coadă o trăgea atât de insistent spre spate, încât în față îi fâșneau (ce timpuri! – s.n.) ca niște coarne sâanii, lubenițe obuzoidalnice...[...]

După ce am trecut de cinematograful, m-am auzit strigat din urmă. N-am apucat să mă răsucesc: Olimpia (s.n.) m-a prins de mână și m-a tras la o parte din calea șuvoiului plimbăricol de pe Corso.

Se schimbase și ea dar, spre deosebire de Cecilia, în bine: obrazul i se făcuse prelung, de aceea dinții ieșeau și mai frumos, mai ațâtos – Olimpia devenise Prințesa Dințată. Râdea ca pe vremuri, dar parcă mai altfel (s.n.). Ochii i se umbriseră jos, dar luminaseră sus – hotărât, se prefăcuse cu ea o mică transformare, o mare de tot prefacere (s.n.); [...] când Dumnezeu s-o fi schimbat fata asta, Olimpia? [...] Să-și fi schimbat părerea despre lume și bine-n viață? Cu altul? De asta era acum atât de alungă la față – nu spun că nu-i stătea bine, ba da, atât că-mi era ciudă: nu eu o lungisem”[75].

Se poate observa, analizând strategiile narrative, obiectivul creionării, prin intermediul întregii structuri diegetice, a „omului-nou”, dezvăluind desuurile unui regim care „nu este decât un exces malign al lumii vechi, un limb depravat al acesteia”[76].

Țintuit între două exigențe, dorind, pe de o parte, să depășească planul autobiografic, relatat în retrospectivă și, pe de altă parte, nevoit să se supună unei rigori determinate de predilecția pentru confesiune a jurnalului, așadar trăind în planul finit al istoriei și variabil al ficțiunii, Paul Goma glisează între două spații distincte, transformând succesiunea în simultaneitate. Dezvăluind, cu o precizie debordantă, evenimentele autobiografice din timpul liceului (mai-octombrie 1952), axându-se pe momentul așteptării orei zece, în care este „convocat” la Securitatea din Sibiu și relatând, într-un plan paralel („toamna asta, ’53”[77], mai exact septembrie, în prima săptămână de școală, într-o sâmbătă), întoarcerea la gazdă și așteptarea, (ca urmare a „destinderii” comuniste la care este supus să participe), clipei morții pe buza râpei Oltului, naratorul simultaneizează scene distincte, îmbinând planul fic-

tiv al narațiunii cu cel „real” al rememorării, sporind tensiunea și intensificând tragismul. Sărind peste etape, perturbând cronologia și confirmând, ca urmare a dialogului-monologat, transpunerea într-un timp diferit de cel al relatării, cu posibilitatea de a se analiza de la distanță, textul pune în lumină capacitățile multiple ale unui prozator matur, capabil de a-și estima puterile într-o cursă de lungă durată împărțind, împreună cu lectorul, aceeași piesă de harnașament. Cu o capacitate sporită de observație, vizibilă atât în descrierea personajelor cât și a diferitelor etnii, narațiunea ilustrează dificultatea unei conduite firești într-o lume devastată de anormalitate, încercările disperate ale naratorului de a se adapta fiind o mărturie vie în acest sens. Hotărât să lucreze cu aluzii, pentru a nu suporta consecințele resimțite de pe urma jurnalului de la Sibiu, jurnalul de acum, în care naratorul își tot propune să scrie, cumulând scenele evocate cu cele în curs de desfășurare, devine un factor determinant în apariția romanului, într-un dinamism gradual în care glasul alter-egoului naratorial va proba o comuniune desăvârșită cu propria conștiință:

„Se pregăti de plecare: ajunge acasă, iese pentru o țigare, intră pentru o anică. Pe lumină. Vede, se întoarce, scrie în caiet.

Ar scrie, o-ho, cum ar mai scrie – nu jurnal, îi ajunge cât a tras din pricina jurnalului, ci așa, ca însemnare-a-călătoriei-mele; ca trecere-pe-pământ...

Nu: pui mâna și scrii, sub formă de jurnal, nuvela aceea; sau romanul (s.n.). Da, da. Scrii, domnule!

Bine, domnule, scriu – deocamdată să. [...]

Revenind la oaia cu foaia: ar așterne, pe hârtie, nu relatarea; nu rezumatul; nu povestirea întâmplării [...], ci doar câteva considerații-asupra; iar despre fapte: nimic, doar aluzii, o metaforă, jumătate din următoarea, ca să nu se...

«Dar dacă lucrez doar cu aluzii – ca să nu se înțeleagă – nu iese nimic, nu fac nimica...» [...], «Trebuie să mă hotărâsc să spun lucrurilor pe nume, ca să fie și pe hârtie cum fuseseră pre pământ – altfel mă apuc de matematică și dau examen de admitere la Politehnică!» Și aproape numaidecât: «Ei, da: să pun pe hârtie adevărul! Și să pățesc ce-am pățit de fiecare dată când am luat în gură adevărul – ultima dată la Sibiu, cu jurnalul! – de-am ajuns pe drumuri și instructor de pioneri – superior... »[78].

Îmbinând ritmul static cu cel dinamic, biografismul prozei lui Paul Goma se hrănește, cum bine precizează Nicoleta Sălcudeanu, din „continua peregrinare, dar una cu sens, cu direcție și cu peripeții. Circumferința ei străbate nesmintit curbura timpului trăirii pe traseul veșnicei, ezitantei reîntoarceri”[79]. Subscriind acestui raționament, **Roman Intim** relevă, prin întregul montaj narativ, „micro-pelătări independente”[80] pe traseul dintre faptul trăit și cel rememorat, stabilind un echilibru fluctuant între așteptările receptorului și originalitatea emițătorului. Dacă în celelalte scrieri plecarea coincide, în mare parte, cu deplasarea fizică a naratorului (**Din Calidor, Arta Refugii, Astra, Sabina**), Paul Goma reușește, în acest roman, să îmbrățișeze, chiar și dintr-un punct static, întregul aparat dinamic, într-un joc de-a v-ați ascunselea cu lectorul, căruia i se descoperă treptat, strecurându-i indicii și somându-l să îi dea de urmă. Împânzind textul cu detalii artistice și premoniții, hotărât să plece la Jibert (Dus), protagonistul încalcă planul repetat în mod obsesiv, întorcându-se la gazdă (Întors) și atribuind peregrinării „reale”, peregrinări multiple în plan retrospectiv. Independente la început, acestea se vor determina reciproc în scena finală, convergând într-un punct

de linie și explicând structura romanescă:

„... Toate acestea pentru caietul B. În mai multe volume: B1, B2, B3... În unul episodul Sighișoara; are coadă lungă, mai importantă decât trupul cu cap cu tot (s.n.):

În cele trei sau patru sau cinci-șase zile (iată dovada: nu mai știe cât timp fusese sighișorean) nu-i spusese directorului motivul eliminării și al arestării – ordinea fusese inversă, dar pentru el importantă ar fi fost gradarea (s.n.). De ce? Fiindcă acela nu-l întrebase. Nimeni nu-l întrebase nimic. I-ar fi răspuns directorului ca de la elev la director, însă dacă s-ar fi găsit vreun elev – de preferat o elevă – ar fi povestit cu plăcere (s.n.)”[81].

Așadar, cuprinzând, în momentul aflării în comuna Dacia, evenimente legate de scena despărțirii de Lotte, examenul de admitere la Cinematografie, instructajul de la Brașov, Festivalul Mondial al Tineretului, istoria celor cinci caiete, dragostea încă pură a fetelor sibiene, efectul scrierii lui Tolstoi și al lui Dostoievski –, momentul interacțiunii, în odaia chiriașului, cu gazda (p. 101), determină plecarea naratorului, celelalte scene fiind descrise în drumul acestuia înspre Jibert (de unde se va întoarce, însă, din nou la gazdă). Iar în acest interval, extins de-a lungul a optzeci și cinci de pagini, naratorul va face reflecții în privința topografiei feminine, a observației legate de comportamentul picioarelor, descriind eliminarea de la Sibiu, Sighișoara, unde se întâlnește cu presupusul unchi Ignat, neprimirea la Brașov și acceptarea, într-un final, la Făgăraș, episodul cu Eva, Erzs, pentru ca partea a doua, Întors, să înceapă cu o nouă plecare înspre Rupea. Reflectând cu privire la diferitele etnii, și extinzându-și observația asupra scriitorilor, această parte se va axa, mai ales, în jurul așteptării orei 10 în care naratorul este convocat (și mai apoi arestat) la Securitatea de la Sibiu, ilustrând devenirea „omului-nou”, trecând pe la fetele babei și umplând adăstarea cu „așteptări mai (s.n.) mici”. Revenind, spre finalul acestui capitol, la descrierea drumului de întoarcere, cu poposire la bolta din sat, prozatorul întetește, prin contopirea celor două expectații – cea de la ora 10 de la Sibiu, și cea de acum, din apropierea orei 22.00 din comuna Dacia, febrilitatea romanului, într-o ascensiune a ororii echivalentă cu „descărcarea sacadată a unui erotism îndelung refulat”.

Cum se armonizează, astfel, acest univers diegetic sub egida unei entități palpabile ce călăuzește lectorul într-o „canavă compozițională” care tezaurizează un conglomerat de evenimente, imagini, senzații și întâmplări?

Devansând temporalitatea narativă, eul narator prefiră, încă din primele pagini, premoniții subtile, cu rolul de a avertiza cititorul, dar și eul care trăiește, asupra tragediei finale. Conștient și prevăzător, protagonistul va ignora, însă, aceste „jaloane”, întorcându-se din drum sub autoritatea poruncitoare a însemnelor autobiografice, răsfrânțe în planul „real” al povestirii, conotând autenticitate și verosimilitate: „...Ei și, dacă zice, dacă ajunge să și creadă ce zice atunci când zice: «Răul de-acum – binele de mâine», are să fie, mâine, binele? Odaia închiriată are să se prefacă, la un semn al nuelușei fermecate, în cameră de cămin studentesc? Cravata-roșie are să se prefacă în cravată civilă, de student încliflat, încravatat, mereu-gata de balul de sâmbătă seara? Și dacă Lotte s-ar afla, nu la Rupea, nu pe bicicletă, purtată încolo departe [...], ci aici, așezată pe celălalt scaun – sau chiar pe marginea patului, așteptând și ea, așteptând cu el – ar deveni Lotte (imediat ce ar rosti formula potrivit căreia răul, în fapt, e bine), ar deveni Lotte asta Lotte cealaltă, colegă de Universitate, de facultate, de an, de grupă, de toate-toate?

Ei bine, nu prea; nu.

«Ei bine, NU-ul se datorează Jurnalului și numai lui!»[82].

Să urmărim, astfel, strategemele de preîntâmpinare a lubricității finale, strategeme care, în coeziune cu miza romanului, fuzionează Sistemul cu Femeia prevestind, prin intermediul unei „armonii” prodigioase, abrutizarea ambelor sfere. În concordanță cu planul inițial, suspicios ca urmare a unei repetiții obsesive, acestea își vor defrișa traseul, împingând în avanscena atenției câteva dezvăluiri și descrieri care se vor plia perfect peste ultima parte a narațiunii: „Ajunși în șosea, la răspântie, aveau să se despartă, despice net, simetric: Lotte – pe bicicletă – avea s-o ia la dreapta, spre Rupea, aflată la șapte kilometri; el, pe jos, la stânga, șapte kilometri până la Jibert, la părinți. Aveau să se reunească luni dimineată... [...] La Rupea: acolo va fi având treaba ei, drăguțul ei [...] – și chiar de nu are un drăguț oficial, are mai mulți care ar putea deveni ai ei, începând de acum, sâmbătă după-amiază, iar de nu, atunci de mâine toată ziua – că așa-i după o săptămână de slujbă: te destinzi; te lași moale, de te culege și te pune la căciulă ultimul mecanizatornic de la Homorod, mama lui de tractorodicos (s.n.)”[83]; „«Intru, fumez o țigară, recuperez servieta, pun caietele în ea și drept la Jibert mă duc, nu mai trec pe la gazdă...»”[84]; „El urcă în odaie. Nu avea mare lucru de făcut: rufele murdare se aflau în săculețul special, lângă cufăr, au să ocupe ceva mai mult de jumătate din servieta cu burduf – în rest, caietele, dosarul și cele trei cărți recent cumpărate [...]. Deși n-ar lua nici o carte, doar caietele (și dosarul). Paltonul pe braț, ori pe umăr – acum e cald, însă diseară, la noapte are să se strice timpul [...]; și chiar peste jumătate de ceas, prin pădure: umbră, și cum el are să fie transpirat... Așadar: paltonul, șapca, fularul. Cravata rămâne aici. O vârî sub pernă”[85]; „Cel mai înțelept lucru pe care l-ai putea face acum: să-ți iei paltonul pe brațul stâng, servieta în mâna dreaptă și să te duci acasă (s.n.) – măi băiete; la părinți, dragu-mamii. Să mai stai de vorbă și cu ei, că n-ai alții. Să le povestești ce s-a, ori nu s-a-ntâmplat în aceste cinci zile de slujbă la stat; [...] Apoi ar ieși la fumat, ar da o raită pe la Anica-Crăcica, potolit s-ar întoarce acasă, ar face o baie bună, s-ar îmbrăca îngrijit și, lăsând jurnalul pe mai târziu (și-așa nu-l începuse), s-ar duce la Mia Cerbu”[86]; „Se pregăti de plecare: puse caietele în servieta, constată că a rămas destul loc în săculețul cu rufe de spălat, așa că luă de pe prichiciul ferestei dinspre curte [...] **Bietul Ioanide**, proaspătul Călinescu”[87].

Deși la acest nivel intenția prozatorului de a anticipa evenimentele nu este încă foarte evidentă, avansarea în economia epică va confirma această opțiune, detaliul artistic, împreună cu limbajul individualizat al personajelor, dar și capacitatea de observație și de reflecție, conturând deja liniile unui tablou care se va finaliza în scena din urmă. Iar în acest sens, de o importanță majoră este momentul discuției cu gazda, moment în care naratorul încearcă să o convingă a nu crede zvonurilor venite de la „onom” în legătură cu moartea bărbatului ei închis la Canal. Sarcastic încă dintru început, protagonistul dezvăluie, printr-un limbaj gesticular, identitatea femeii ilustrând, pe un fundal aparent ludic, deschis lecturii și receptării, complexitatea și gravitatea situației:

„– Acasă ieș' tovaroș domnișo-or? Nu te-ai du-us? În-căăăă? – femeia își făcuse glasul și mai tărăgănat-cântător și suitor pe ultima silabă.

– Aca-să! Aca-să!, o imită el, deși răspunsurile nu se intonează astfel. [...] «Mai am timp», își zise și se miră singur de bunul joc, de veselie din glas, neforțată. Dar poftiți, tovarășă doamnă! Dar intrați, stimată lele! Simțiți-vă ca acasă la dumneavoastră, onorabilă boreasă! – făcu o prelungită, cu prosopul, reverență. Dar vă rog, serviți un scaun, căci el nu este folosit –

biciui cu prosopul un scaun, îl răsuci cu spătarul către masă și cu degetul arătător împunse repetat aerul de sus în jos, apoi de jos în sus cu mijlociul: Serviiți, serviiți! Pofțiți, căci nu doare (s.n.)!”[88].

Mamă „făr-de ficiori” și nevastă „de-o rămas vădăoaie”, după cum se caracterizează din postura de victimă, enumerând necazurile prin care a trecut „de când cu eștia” – „... ai cu carne’ roșu-s ȃmeni, noi, cu-făr’-de carnet mai bin’ nu ne năștém, că-i mai rău ca pe timpul Ungurilor...”[89] –, femeia nu ezită, însă, a i se oferi într-un moment de tensiune în care așteaptă o confirmare legată de supraviețuirea bărbatului, punând început unui optativ care se va transforma în realitate: „

– Domni’ ... – se ridicase și ea, cu mâinile împreunate. Ce-am zis de rău, am zis să nu mă minț’, că dacă-i pe-adevăr, ȃmeni suntem, dȃră...

– Ce oameni? Ce dȃră...?

– D-apăi de ce grăiești așa tare, de să ne-auză din uliță? Ba nu, domnișoru’, zău, ba ia, domnișoru, zău, precis știi, că de-i bine precisu’, io, să știi, minteni, la mine omu-i om o dată, cum se zice, că ȃmeni suntem și nici nu prind, da’ nu de-aia, da-ntâi spune-mi și dup-aia, minteni, căci nici io nu-s de lemn...”[90].

Topit la „temperatura fervorurilor pygmalionice”[91], urmând solicitările provocatoare ale gazdei, textul prefigurează efervescenta orgiastică a tovarășilor și a „dușmancelor de clasă”, într-o contorsiune lipsită de pudoare, diseminând frică și moarte. Asemuită destinului de neeludat, scena va pecetlui finalul narațiunii, plasându-se în același spațiu de desfășurare în care, stăpânite de ură și de bestialitate, hierodulele Regimului Comunist vor participa la sodomizarea naratorului, într-un „ceremonial ilicit al facerii”:

„El simți că se înmoaie. Nu: era înmuia. Era el, stăpânit, posedat, avut și simțea că nu așa trebuie; că trebuie liber; în perfectă egalitate – mai ales fără teamă. Însă îi era frică, rușine. Nu se întâmplase nimic de rușine, cu frică, dar are să se întâmple, fiindcă nimic nu mai depindea de el (s.n.) – ci de ea și ea era din vis și din mamă, din plăcere păcătoasă, cumplit de dulce în ispita lui vinovată – nu se face, nu se face nici chiar printr-o dvoika să te întorci împotriva-i.

Nu mă pot împotrivi

Nu te poți răzvrăti

Nu putea să se opună oricum n-aș fi izbutit să-i scap venea peste mine ca destinul (s.n.) [...].

Ea din doică (s.n.) trecu în troică (s.n.).

Cvadriga (s.n.) îl lăsă, în sfârșit, mâinile i le duse la spate, îl luă în brațe, era aproape cât el de înaltă, nu-i fu greu ca, întorcând capul, să-l lipească sub bărbia ei, [...] se lipiseră de tot, îi simțea pântecul rotund cu pântecetele, picioarele cu picioarele [...].

Dăduse capul pe spate, înălțase obrazul, cu ochi orbi îi căuta bărbia, ea veni cu gura și tot zicând băiatu-mamii, se lăsa crâmpoțită, mușca la rândul ei, gâfâind, o dată, de două ori se desprinsese, chiar începuse a zice ceva de pat și de fereastră, dar el nu vroia să știe, o ținea pe loc; ea zisese, bine, atunci și-atunci, dusesse o mână între ei, să ridice, el nu se dădea înapoi, ea reușise, trăgând cu putere, acum îi umbla pe-acolo, nu-nu-nu, gemuse el, dar nu se putea opune, mâna era aspră și fierbinte și brutală, îl smulgea și-l trăgea-mbrânca (s.n.), el zicea nu, dar împingea cu disperare, nimeri aerul și când brodi caldul unde fusese condus, mugii cuprins de spasme și se lăsă în brațele ei, ca mort, cu genunchii morți (s.n.), bocind cu gura plină de ațe de clei:

– Ce-am făcut, ce-am făcut...”[92].

Până a ajunge, însă, la acest nivel, prozatorul nu uită să dezvăluie nici celălalt plan, strecurând cu dibăcie semne prevestitoare și făcând trimiteri în legătură cu întâmplarea jurnalului, pe care o va desfășura abia mai târziu. Interpunând celor două spații o diferență de „(s-a scurs) un an... – cum, un an?, șaisprezece luni! (s.n.)”[93], textul lasă a se observa, totodată, și o diferență de vârstă între „povestitor” și personaj, dialogul-monologat subliniind distanța narativă dintre eul narator și eul-erou. Ajunsă într-un punct maxim, această va pierde, odată cu maturizarea eului care trăiește, din pregnanță, restabilind echilibrul și reunind cele două aspecte ale eului: „... Nu vrei, nu poți recunoaște, dar legătura este, fie în linie dreaptă: Eva – Pasărea – Moartea; fie în linie curbă, curbată până la încercuire, închidere – și atunci intră în scenă Ignat. Și, desigur, Jurnalul.

«Nu cred. Nu cred că. Te înșeli, sigur te-nșeli!»

Dacă ție-ți face bine. Dar ție nu-ți face bine uitarea; nici ignorarea voită a evidențelor; nici ascunderea sub preș a greșelilor, a porcăriilor, a măgăriilor suportate: viața-i mamă, nu gagică (zicea un țigan d-al nostru), n-o poți alunga de-acas’, nici divorța de ea; o iei în spinare și-o umbli, precum Lazăr, patul, o duci, o porți, o cari, ca Isus, Crucea – ai citit și tu, nu eu le-am inventat...

Se va fi gândit că și în asta există un prea-târziu

Te vei fi gândit că, așa cum o fată, o carte, e mereu, mereu nouă, de fiecare dată prima, în același timp poate fi cea din urmă. Dacă ai fi Moise, ai introduce și porunca: «Iubește-o pe fata ta, citește cartea ta ca pe tine însuși, ca și cum ar fi ultima oară când mai iubești, citești».

Nu e rău spus, deși la vârsta lui

Deși la vârsta mea ar părea ciudat că vorbesc despre ultima (s.n.)[94].

Explicând avantajul amânării și confirmând că nu pun pe hârtie decât „ceea ce s-a cumpănit, pritocit”[95], însemnările vor deveni o cale de reconciliere cu propria conștiință, interogată la persoana a doua, sub forma unui „el” cu mască de „ea”:

„«... Deși, la caz de percheziție-arestare, cum le car cu mine împreună, împreună au să fie descoperite...»

Împreună o să fiți – voi – descoperiți

Împreună o să (noi) fim descope’

«dacă le-aș păstra în locuri diferite, nu le-aș căra pe toate-n ser-vietă».

Ai uitat să arăți: păstrate în locuri diferite, confiscate în momente împrăștiate [...]

Îmi povestești tu al dat’

Îți povestește, povestește

«Vorbesc cu persoana a doua. Mă înțeleg destul de bine cu ea – chiar de-i un el (s.n.). Ceea ce înseamnă că am început să...»

Început! Ai să-ncepi cu adevărat atunci când, cu-adevărat, ai să-ncepi să – știi tu: în caiete

Știe el. Numai de n-ar ști și Securitatea – ca la Sibiu”[96].

Cedând locul relatării autobiografice și ordonând evenimentele curbat, în concordanță cu frângerea și cu încovoierea socială, Paul Goma începe dezvăluirea cu deznodământul, pentru a reveni, abia mai apoi, la punctul culminant. Ilustrând tragismul urmărilor, această structură se va regăsi în ambele planuri – bătaia tatălui cu directorul în cazul eliminării de la Sibiu, urmată de descrierea amănunțită a așteptării orei de convocare la Securitate și

povestirea întâmplărilor consumate de pe malul Oltului, întorcându-se, abia după aceea, la dezvăluirea lor amănunțită –, captând interesul, sporind tensiunea și valorificând dedesubturile absurdităților istorice. Asemeni unor aluviuni desprinse de pe versanți diferiți, aceste planuri se vor apropia treptat, contopindu-se pe terenul unui sol bine pregătit, devenind un întreg și creionând o imagine de ansamblu.

Deși încalcă linearitatea, naratorul acordă o atenție sporită cititorului, strecurând detalii biografice menite a restabili ordinea și a facilita înțelegerea. Iar momentul discuției cu tatăl devine semnificativ în acest sens, precedând o serie de fapte care urmează a fi evocate și divulgând dramatismul situației: „

– La mama trebuia să te gândești înainte! Și, oleacă, să te fi gândit și la mine, că și eu ți-s neam... – apoi: La Brașov sunt două licee, găsim un loc și pentru noi! Dacă nici la Brașov nu găsec loc pentru noi – n-ar fi de mirare: măgarii de la Sibiu anunțaseră Sighișoara și n-or să anunțe Brașovul? Merg la Făgăraș, trebuie să aibă și ei un liceu, cu un loc pentru noi...

Cum altfel: de ce m-aș fi oprit din rostogolire? De la Sibiu la Sighișoara, de acolo la Făgăraș – unde, mai jos?: la Rupea, are și ea un fel de gimnaziu (s.n.)...

– ...nu contează unde faci ultima clasă, cu condiția să termini liceul, a spus tata”[97].

Eliminat de la Sighișoara după o săptămână de studiu, fără a i se specifica în vreun fel motivul, respins la Brașov în baza acuzației de eliminare și de arestare de la Sibiu, protagonistul, după reconstituirea atmosferei de întâmpinare a tatălui în restaurantul gării din Sighișoara, când îl întâlnește pe presupusul unchi Ignat, va relata episodul primirii de la Făgăraș. Pusă pe seama diplomației, dar și a iscusinței învățătorului basarabean de a mânuși Flügelhornul, făcând un duet cu directorul, scena pune în valoare erudiția „oamenilor-vechi”, seriozitatea instituțiilor, manifestându-și regretul față de vremurile de mult apuse: „În timpul celei de a treia bucăți a intrat secretarul. L-a alungat – ce, nu vedea că era în repetiție? În sfârșit, când au obosit de suflat, de mărșăluit, s-au luat pe după cap și așa s-au îndreptat spre două scaune. Le-au așezat față-n față, directorul l-a bătut pe genunchi pe învățător:

– Ce? Unde?

– Normala, Orhei, a răspuns tata.

– Iași... Măi frate, ce normale, normalele noastre!

Erau de-o vârstă. Ar fi putut să fie colegi – la Iași, la Orhei – atât că directorul, după Normală, făcuse Universitatea”[98].

În același timp, pregătind cititorul pentru episodul eliminării de la Sibiu, ea (scena) anunță devenirea „omului-nou”, luându-l ca prototip pe directorul Stănescu. Contrastând violent cu cel de la Făgăraș dar, mai ales, cu descrierea tatălui, directorul de la „Gheorghe Lazăr” atestă perfidia și imoralitatea celor aflați în slujă Sistemului, deciși a-și vinde, în beneficiul trupului, sufletul. Sancționându-l drastic și categorisindu-l în clasa impostorilor investiți cu putere, povestitorul relevă mecanimsul utopic al societății Comuniste, caracterizată înainte de orice „prin modul crud de a considera omul”[99]: „Mă uitam la el, mândru: ce băiat aveam! Ce tânăr, bătrânul meu! Are părul alb, obrazul i-i brăzdat, fruntea și ea, din sprincene îi țâșnesc peri nebuni, din cei care cresc cinci centimetri pe noapte – de bătrânețe, așa se spune; îi cresc fire din astea și pe pavilioanele urechilor, pe lobi; în vacanța trecută, în anumite momente, glasul prindea să-i șovăie, subțiat, ca la moși; unul din ochi i-a căpătat o lumină stranie, absentă – are cataractă, boală de bătrânețe. La 43 de

ani arată ca un ne-basarabeian de 86. Uzat până la urzeală, moșulică de tata – dar nu se lasă! Nu se lasă!!! N-o mai fi având putere, dar inimă... – s-a luat la bătaie cu Stănescu, umflatul, obraznicul, el l-a provocat – și-a căpătat ce merita! Sunt cam de-aceeași vârstă, dar ce deosebire: Oltenetele nu știe ce-i Siberia, nici lagărul de prizonieri sovietici de la Slobozia-Ialomîța, nici ascunsul prin păduri, nici prinderea și băgarea în lagărul de «repatriere» de la Sighișoara, nici Securitatea de la Mediaș... Gras, bine hrănit, cămăși albe, scrobite, dacă-i adevărat ce se spune, că-i abia învățător, atunci o fi neam cu Patriarhul care, din popă de țară, s-a trezit în fruntea Bisericii fiindcă l-a găzduit pe Dej... [...] Oricum, s-a dat cu comuniștii de la început: o fi fost legionar ca Pop de franceză și, ca să nu între la pușcărie, a intrat la eștia, cum le zice gazdă-mea. Bine i-a făcut tata! Chiar dacă a încasat și el – cum să nu încaseze: îmbătrânit, uzat, bolnav, nemâncat... dar nu se lasă! Tata e mereu tânăr; sau își dă curaj tineresc, fiindcă simte că s-a terminat cu tinerețea lui. Acolo, în cancelarie, a dat și a primit palme, pumni, lovituri cu piciorul (își duce mereu o mână sub masă, obrazul i se schimonosește, probă că a luat-o și la țurloaie...); acolo, în cancelarie s-au îmbrâncit, lovit, trântit, tăvălit pe jos – cadrele didactice, sub privirea secretarei...”[100].

Amânând diegeza pentru a reconstitui întâlnirea și, mai ales, despărțirea de Lotte, atacând dispunerea lineară a textului și preferându-i o structură aluvionară, în concordanță cu desfășurarea trăirii sufletești, prozatorul restabilește comunicarea cu cititorul, asediată de controversile alter-egoului naratorial în prima parte. Asumate de relatarea unui narator împăcat cu propria conștiință, „textul produs și procesul de producere își anexează [...] actul de lectură, îl scufundă și îl absorb în și din scriitură”[101]. Scoțând opera din inerția scriiturii, lectorul pune în valoare obiectul estetic, completând actul creator într-o situație face-to-face de încredere absolută[102]: „Pentru ca opera să se nască trebuie să existe un pact între autor și lector: un pact de încredere și de întrajutorare. Altfel actul creator este incomplet. Incomplet și abstract: «dacă autorul ar exista singur, el ar putea scrie cât vrea, niciodată opera ca obiect nu va vedea lumina și el ar trebui să depună creionul sau să dispereze. Operația de a scrie implică însă pe aceea de a citi ca un corelativ dialectic al său și aceste două acte conexe necesită doi agenți distincți. Este efortul conjugat al autorului și al cititorului de a face să răsară acest obiect concret și imaginar care este opera spiritului. Nu există artă decât pentru și prin altul».

Opera este, în acest caz, o sinteză între creație și percepție (recepție). Creația nu este terminată dacă nu este luată în primire și dusă la capăt de acest lector care, pe măsură ce o descifrează, se creează pe sine. Lectura dă [...] o corporalitate operei și, în același timp, dă o identitate celui care o citește”[103].

Pertinentă acestui principiu, fără a da în vileag intenția unei evaluări legate de transmiterea și de perceperea textuală, apropierea de Lotte, prin asumarea unei existențe interogative, vizează însăși arta de a scrie, pornind de la structura metafizică a cuvântului. Re-trăind episodul la intensitate maximă și anticipând precaritatea comprehensiunii mesajelor transmise scriptic, prin intermediul unei comunicări orale, naratorul subliniază, încă o dată, vocabulele esențiale, urmărind rezonanța acestora în urechile lectorului:

„Se întoarce la întâlnirea-despărțire. Acum i se arăta limpede și cu multe detalii; chiar sunetul, muzica spuselor, apoi înțelesul unora, al celor mai multe. Pe sine se auzea fără cuvinte, numai cu intonația; pe ea cu înțelesul. Totuși, înțelesul cuvintelor ei rămâne alături, ca văzut prin sticlă

mată. Silueta. A ei, a lor.

[...] Asta, în general – în general se descurcă binișor cu ele. Dar în particular? I-a spus – în particular – ori nu i-a spus cuvinte? Nu: cuvinte, ci: cuvintele?

Parcă. Sigur. I-a făcut cunoscut cuvântul: eliminare; i-a transmis cuvântul arestare; i-a spus...

[...] ... Bine, el spusese: Lotte în Weimar – dar ce va fi înțeles Lotte din ce rostise el? Că îi rostise numele într-un context la îndemână și indiferent? Să fi înțeles că el despre Thomas Mann vorbise, nu despre urdurosul de frate-său? Și că prenumele ei diminutivat se află în titlul unei mari cărți – o citise? Dacă da, cum primise aluzia lui: ca pe o potrivire de nume, ori mai departe: ca pe o pretenție, din partea lui, de a fi comparat, chiar substituit lui Goethe – pe lângă Lotte?

Mai bine-ar fi dacă n-ar fi citit romanul: să nu-și imagineze că m-aș fi gândit fie și o secundă... A fost o glumă – proastă, dar glumă: pe ea o cheamă Lotte; întâmplător, Lotte se numește și personajul lui Thomas Mann, iubita lui Goethe... – ce prostie, să fac spirite în legătură cu o carte pe care n-am citit-o! Poate – sigur – că nici ea. Dar măcar auzise"[104].

Simțind nevoia unei destăinuri absolute prozatorul învinge, prin comunicarea cu Lotte, solitudinea, situându-se în același plan valoric cu cititorul, dându-i chip de femeie și invitându-l la reprezentarea unei comuniuni depline între actori și spectatori. Adăpostit în spațiul intim al coșarului, declanșând o reverie a securității[105], el revine la siguranța sălașului dintâi, devenit centrul unei lumi care nu cunoaște ostilitatea, ca izvor nesecat al casei onirice. Așezat în intimitatea acestui spațiu și istorisind, sub auspiciile noului regim, povestea inepuizabilă a vechiului, textul edifică, pe o fundație ludică, semnificații debordante, într-o înlănțuire eufonică ce pune în mișcare întregul aparat narativ. Încarnând sensul într-o substanță verbală, așezată în căușul unei vocabule, Paul Goma o oferă, printr-o întindere de mână, transcendenței, într-o complicitate a lectorului fără de care sacralitatea însăși și-ar epuiza obiectul. Narant potențial, stimulând povestirea prin indiferența-i afișată:

„Lotte e dintre cele care se prefac, ori sunt cu adevărat necurioase, neinteresate – e drept: o «indiferentă» ca ea te face să spui totul și ceva pe deasupra"[106], cititorul devine participant al actului narativ, într-un dialog profetic cu povestitorul evocând, între un „și-atunci” și altul, întregul traiect al experienței revelatoare: „Cea mai frumoasă poveste din câte s-au povestit vreodată pe-acest pământ:

– Și-atuuunci... – o doar pornești, merge singură.

Încolo, încoace; despre una, despre cealaltă; despre tine, despre cineva. Poveste înțeleasă numai de fete. Și numai în coșar, dârdâind de frig, față către față cu ea. Pentru că numai ea, ascultătoarea, are ce nu ai tu, povestitor de povești: urechea în care-i depui vorba. Ea te primește, te ascultă și te crede: tu i-ai dat ceea ce ea nu poate da – cam așa cumva. Așa că între un „și-atunci” și următorul povestim-ascultăm, trăim-bine, cu ochiu-n ea"[107].

Invocând poeticitatea și integrând-o spațiului terestru prin intermediul unui eu care „își gândește interioritatea și își scrutează exterioritatea"[108], prozatorul umple indeterminările ficționale de timp și de spațiu cu detalii concrete de viață, rememorând întâmplările tragice, amânate de-a lungul diegezei, din postura unui martor dublu: al existenței sale și al epocii:

„– Și-atuuunci...

«Și-atunci, cu ce încep? De unde iau șiatunciul? De oriunde – cu condiția să ajung cât mai repede la jurnal. E timpul să povestesc întâmplarea

cu jurnalul, a trecut atâta vreme de-atunci și, dacă o mai târâsc așa, fără să poveste, fără să scriu în jurnal ce s-a-ntâmplat cu jurnalul, uit! Nu de uitare e vorba, dar ne-povestind [...] risc, pe de o parte, să-i dau o importanță pe care n-o are și n-o merită; pe de alta: fiindcă întâmplarea a avut pentru mine urmări tragice – în serie, în cascadă – ca să mă protejiez de «amintirea» ei, refuz s-o readuc, cinstit ...» [...]

“Și-atunci?

Și-atuuunci – uite cum a fost și dacă n-o să fie destul de limpede, să mă ierți, e pentru întâia oară când, nu doar povestesc, dar îmi aduc-aminte”[109].

Relatând, în sfârșit, momentul tensionat al așteptării celei de a doua zi, în care este convocat la Securitate: „Or. 10,00 fic”, moment consemnat biografic – „la sfârșitul lui mai ’52, fiind în penultima clasă, a zecea”[110], scena devine o mărturie despre fața ascunsă a Sistemului, dezvăluită gradual, în concordanță cu trăirile personajului. Ironic și obiectiv, textul evidențiază, sub toate aspectele vieții sociale, supremația „omului-nou”, ca rezultat al permutării tuturor valorilor, condamnând societatea la indiferență, singurătate, frică de confidențe, tăcere și lașitate. Resimțind acest adevăr prin imposibilitatea unei exteriorizări, nevoit a-și ascunde temerea și durerea, ca metodă de precauție a celor apropiați, riscați să fie pedepsiți pentru „omisiune-de-denumi”, naratorul reconstituie tabloul Sibiului, anticipând despărțirea și îndulcind teroarea așteptării. În căutarea motivelor de învinovățire, ilustrând acțiunea psihologică a fricii în construcția noii mentalități, ca mijloc de fabricare a noului om: „Caut eu dovezi de învinovățire? – am căpiat? Am devenit om-nou?”[111], prozatorul ilustrează, ca modalitate de a nu face rău, necesitatea de a „lupta cu obișnuințe devenite instincte”. Iar în acest sens, luând ca reper cele Zece Porunci, el demonstrează răsturnarea tuturor interdicțiilor, devine acum „cerințe” și chiar „datorii-de-onoare”: „Noi știam, ca niște ignoranți și naivi ce eram, că nu este bine să ucizi – uite-i pe comuniști explicând că «dușmanul de clasă trebuie lichidat»; noi credeam, prostește, că bine este să ne îngăduim unul pe altul (dacă tot nu putem să ne iubim) – comuniștii ne impun ura ca «motor al societății»; noi știam că bine este să nu râvnești la bunul, avutul, ogorul, casa aproapelui – comuniștii impun lupta de clasă: confiscare, expropriere, naționalizare, colectivizare...

Singura poruncă rămasă: «Să nu ai alți dumnezei în afară de mine» – adică în afară de Stalin...”[112].

Sub imperiul fricii, dar și al greutății de nestăvilit a așteptării – „până mâine la zece, sunt de zece ori gata-spânzurat!”[113], terifiat și, în același timp, interesat de trăirea acestei realități, ca posibilitate de câștigare a experienței din postura propriului „eu” și nu neapărat ca fiu al basarabenilor refugiați, romanul va ilustra forța distrugătoare a Ideologiei Comuniste, sincronizând cele două planuri și devastând confortul moral al „delapidatorilor de spirit și de materie”.

Anticipând scena finală, semnele prevestitoare vor deveni acum mai proeminente, începutul părții Întors prevestind pentru a doua oară dezastrul de la gazdă și învăluind romanul în atmosfera terifiantă a dezmațului și a dezolării: „Vorba înțeleptului: dusul ca dusul, dar să vezi întorsul! – și încă dimineața, devreme. [...] Suntem sâmbătă, dar n-avem – de sâmbătă seara – nici băutură proastă și amestecată; nici fete-neveste impovizate curve, neștiind ele ce, neștiind noi cum trebuie să te porți cu ele/noi – de aici tristețea lumii în zori de cocleală, murdar de rușine coclită, pătat de păcat, stropit de regrete coclite”[114].

Continuând acest fir, popasul de la boltă, „până spre (după) miezul nopții”, în opinia naratorului deși, în „realitate” era abia ora 22.00 fără un sfert confirmă, împreună cu alte indicii, dezvăluite în prima parte a studiului, dorința de a depăși momentul prefigurat în ambele planuri. Obosit și flămând după întorcerea de la Jibert, apoi de la Rupea – „șapte cu șapte, plus șapte cu șapte, dacă nu douășopt, atunci douășcinci: în burta-goală îi simțea”[115], dorind să-și achiziționeze ceva de la bolta care miroase încă a „om-vechi” protagonistul, țintuit de „uitătura de plumb a boltășiței”, nu va observa decât foarte târziu „manevrele din prăvălie”. Convins că „pe măsură ce boltășița întârzia să se întorcă, îl întârzia pe el” și grăbind întoarcerea înspre gazdă prin ceața groasă a necunoscutului, mirosind a oaie și a tutun, imaginea reconstituită a paznicului din fața ușii, când intrase la boltă, întetește starea de alertă, iar teama că i s-ar fi confiscat jurnalul preschimbă realitatea în irealitate, perturbând toate simțurile. Ajuns în fața porții gazdei, unde îi vor face barieră doi paznici de noapte, încercând a-i oferi un alt cămin, ba chiar și propria soție, cu condiția de a nu încălca „ordinul”, naratorul dezvăluie drama unei eventuale pierderi a jurnalului trasând diferențele majore între acesta și alte specii literare:

„«Pe linie – vitele-ncălțate. Dacă mi-au confiscat caietele, sunt nenorocit. Dacă-aș fi scris un roman – l-aș fi rescris. Un eseu, la fel – dar jurnalul? Dacă pierzi o singură filă, nu mai poți cârpi gaura – dar când totul e gaură, din pricină de... linie?»»[116].

Apelând la proprii pumni și pătrunzând în curte, el descoperă un „bordel socialist” în care o recunoaște, pe lângă gazdă și alte femei, pe o colegă de serviciu, în „cearceafurile mele, spălate, călcate, netezite de mâinile mamei mele Maria”[117].

Redând incoerența discursului interior prin mijlocirea unei sintaxe destructurante și proiectând, prin intermediul claustrării fizice și scriptice, o „poetică modernă a credibilității”[118], plasticitatea grafică permite o vizualizare în simultaneitate a textului, amalgamând cele două planuri și evocând, de pe buza râpei Oltului unde a fost aruncat, actul infernal al sodomizării de la Securitatea din Sibiu. Complementar celui din incinta gazdei prin ferocitatea bății și a batjocurii la care este supus, confundând trăirea și retrăirea, romanul afișează o lume devastată de anormalitate, cu înclinație spre crimă, într-un „spațiu al claustrării totale” prin care „s-a reușit, în numai câteva decenii, să fie culpabilizat un întreg popor, făcându-l cumva părtaș la acest proces urât și oribil, ca un coșmar, din care unii nu s-au trezit încă pe deplin”[119]. Obligat, conform principiului de lichidare a martorilor, să „facă ceea ce tu, bestie, făcusei și înainte și riscai să fii divulgat”[120], impus, așadar, să bea și să mimeze actul sexual, el este bătut, mai cu seamă, de „dușmancele de clasă”, surprinse în toiul „destinderii comuniste” și ieșindu-și din fire datorită goliciunii morale, și nu fizice, de nesuportat. Apelând la „arma supusului – și a vinovatului”, ura, femeile își vor răsfrânge mânia cu ajutorul pumnilor, ba, unele, cu ajutorul caietelor (Rodica, colega de clasă), înscriindu-se, prin forța osmotică a împreunărilor bestiale, pe linia întâi a desfrâului ideologic, devansând ferocitatea securiștilor și transformându-se, din victime cu bărbați la Canal și copii neprimiți la Universitate, în fiare lipsite de umanitate.

Impulsionat și hotărât să pună pe hârtie experiența înspăimântătoare a întregii societăți, realizând „inicizii în trupul diform, bolnav al totalitarismului”[121], imperativul înrădăcinat biografic de a immortaliza prin scris „tragediile, fie ele trăite, fie doar asumate”: „iar când am să mă ridic de-aici, pre

mulți am să-i scriu eu”[122], se va transforma într-o obligație socială făcând, cum bine precizează Eva Behring, din evenimentul personal o măsură de apreciere a desfășurărilor istorice largi[123], dar și una de prevenire a altor atrocități, arta fiind, chiar și în dispariția sa, profetică[124].

Reactivând memoria, scena terifiantă, văzută la Făgăraș, din strada Securității, va transforma observatorul în participant direct al supliciuului vizualizat, contopind cele două stări cu o „aplicație și o știință a detaliului demne de cel mai pasionat autor naturalist”[125]. Descriind, „în inima Rezistenței Armate”: în Făgăraș!”[126], acordul umil al trecătorilor de a respecta ordinele în grabă, în „cea mai deplină armonie între masele largi de trecători ai patriei noastre dragi și socialiste și dragele, aproape tot atât de largi, mase ale ordonatorilor în uniforme de căcănari; de belitori, de sub-tătari regulatori ai noștri”[127] naratorul, pironit la buza trotuarului, în plină zăpadă, va surprinde înspăimântat momentul descărcării, din camion, a partizanilor aduși de la munte. Privându-i, prin intermediul calculului lingvistic de conținut, frați siamezi în faptă și în gând, sub autoritatea dominantă a prostiei și a infatuării, securiștii vor realiza, sub ochii curioși și aprobatori ai unei alte „dușmance-de-clasă”, văduvă cu copii, vecină de „spectacol” a naratorului, inimaginabilul. Destinși la vederea unei femei proaspăt-împușcate, sfâșiindu-i dresurile într-o atmosferă sinistră de profanare, încărcată de expresii obscene și vicioase, „uniformele” se vor înfrupta cu causticitate din corpul „păsării prăbușite”, în chicotele sacadate ale martorei oculare: „... un reflector părise a trage cu tunul într-o pereche de aripi albe cu vârfurile negre – pasărea se prăbușise, fulgerată, în zăpadă și, în ciuda ninsorii groase, stârnise pulbere de zăpadă ca de praf.

O uniformă superioară strigase ceva; apoi altceva: o înjurătură și un râs hăhăit. Dar tremurat.

Au râs și alte uniforme – a behăit și muierea de dincolo de stâlp [...].

Când reflectorul a tras din nou, el a văzut-văzut-văzut. Aripile erau ale unei femei, vârfurile negre: încălțările. Nu era țeapănă, o văzuse cum scăpase din mâinile neuniformaților: se prelăsase, cursese – va fi fost caldă încă? Sigur, caldă.

Uniforma superioară a făcut un semn din mânecă. A zis ceva, până aici a ajuns numai un cuvânt: curvă.

Femeia de dincolo de stâlp a chicotit și a început să repete:

– Curvă, curvă, curvă! Așa e, cum ați spus, tovarășe colonel: curvăcurvă! [...]

A văzut, prin stâlpul ținut cu amândouă mâinile: a văzut cum o uniformă din perechea de jos a acoperit albul cu negru; cum cealaltă uniformă din pereche s-a aplecat; a dezvelit la loc, de negru, albul. Și a râs. A chicotit femeia de-alături. Au râs și cei din perechea de sus, din camion.

– Curvă-curve-curve! Așa-ți trebuie”[128].

Cumulând cele două scene într-o atmosferă rece a lugubruului ascendent, din postura unui „excepțional poet al cruzimii”[129], prozatorul amplifică tragismul, situându-se pe panta descendentă a decepției aduse de încorporarea istoriei și a femeii, conlucrând „întru inaugurarea unei patrii a luxuriei feroce, unde singurele elemente de «tandrețe» sunt violul sau castrarea”[130]. Instituționalizând canalizarea poftelor vinovate înspre violență, militarizând sexul, pistolul devine simbolul falic al unei virilități cazone[131], ilustrate în episodul final, sub semnul sepulcral al Thanatosului:

„...Și a mai văzut: cum cealaltă uniformă a acoperit iar albul, dar răzătorul de-alături l-a descoperit la loc, atât de tare, de acea dată, încât a

văzut bine de tot negrul dintre alburii.

Nu m-am mai uitat.

Când s-a uitat iar, uniforme inferioare trăgeau de negru, iar superiorul, ținând aripile ca pe niște brațe de roabă, împingea, ritmic, din mijlocul mântăii, la spate, în rădăcina albelor.

Râdea.

Femeia de la stâlp gemea. Poate plângea.

Râdeau cu toții-toatele.

Cel mai tare râdea Nașu: cu o mână mă stăpânea de păr, la ceafă, cu cealaltă mă-mbrâncea, mă băga în alb-neagră și zicea că, gata, acum sunt ca ei, fiindcă am făcut ca ei

Cu ele.

Și râdea.

Și râdea.

Și râdea”[132].

Angrenat într-o luptă decisivă cu Sistemul, hotărât s-o apuce, cum bine subliniază Virgil Podoabă, pe calea mortificatoare a dobândirii autenticității[133], scriitorul „nu doar îndură patimile, ci se observă pătimind. Or această privire autoscopică sustrage durerii fizice și morale o parte a ființei pătimitoare – anume: cea antrenată în actul autoscopic – și evită astfel mortificarea [...]”[134]. Angajat, conform aceluiași critic literar, într-o cunoaștere pură și participativă, „cu sine însuși, între sine și sine, ca subiect și «obiect» totodată”[135], prozatorul se sacrifică în numele artei, cuprinzând, într-o „«unitate contradictorie», cei «doi poli ai devenirii»: naștere – moarte, tinerețe – bătrânețe, susul – josul, cerul – pământul, fața – spatele, lauda – ocară, seriosul – hilarul”[136].

Încheiat circular, sub autoritatea unei priviri atotcuprinzătoare, romanul se înscrie, prin toate mijloacele, în slujba literaturii, ieșirea sufletului din trup și întoarcerea în scriitură echivalând cu actul unei renașteri transcendente, deschise lumii întregi și transformând particularitatea în universalitate:

„De acolo de sus, din tavan, mă vedeam jos, desfăcut, pătruns, străpuns, străbătut de primul, de-al doilea, de-al treilea, de-al – știam că mor, muream, iată-mă, moart, dar ei continuau să mă umple, să mă umfle și degeaba m-am răsturnat pe-o parte, ca să se verse umplutura și să răsufli puțin, a venit și el, al nuștiucătulea și l-am recunoscut: era cel care mai fusese la mine, ieșise în urmă cu optsprezece ani, crezusem să vrea să intre la loc, în adăpost, am vrut să spun că asta nu se mai poate: nu te naști chiar când vrei tu – dar nu puteam: eram plin pân-la gură.

Și-atunci m-am hotărât: nu mai cobor la loc, în trup. Nu mai am un trup al meu.

Și ninge și ninge. Și ninge, ca la Începutul Lumii. Să ne curețe.

Și de am să mă scol – tot mă scol eu de-aici – pre mulți am să scriu eu” [137].

Îmbinând oroarea cu puritatea ninsorii, sub imperativul unei peregrinări neconținute pe traiectul unitar al realității și al ficțiunii, Paul Goma dovedește, prin întreaga organizare scriptică, dar și biografică, o vocație a totalității, într-un sistem de raporturi care scoate în evidență literaritatea de necontestat a ambelor sfere. Iar în acest sens semnificativ este argumentul furnizat de Nicoleta Sălcudeanu[138], luând ca punct de plecare afirmația lui

Jacques Derrida, la care subscriem: „Limba nu funcționează decât plecând din mine, ea este și ceva din care eu însumi plec, mă împodobește și mă separă. Ceva ce se separă de mine. Acel a se auzi vorbind, acea auto-ficțiune de a-se-auzi-pe-sine, a se auzi unul pe altul, a-se-auzi-vorbind într-o limbă ori la ureche, acesta este cel mai mobil dintre lucrurile mobile, pentru că este cel mai imobil, este punctul zero...”[139].

- [1] <http://www.paulgoma.com/paul-goma-biografie-si-bibliografie-1909-2007/>
- [2] Ion Caraion, *Tristețe și cărți. Eseuri*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 26
- [3] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>
- [4] Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Vol. II, Editura Semne, București, 2009, pp. 661-662
- [5] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>
- [6] Paul Goma, *Roman Intim*, Editura Curtea Veche, București, 2009, p. 310
- [7] *Ibidem*, p. 227
- [8] Mircea Mihăieș, *Cărțile crude. Jurnalul intim și sinuciderea*, Editura Polirom, Iași, 2005, p. 96
- [9] *Ibidem*, p. 89
- [10] Paul Goma, op. cit, p. 221
- [11] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>
- [12] Franz K. Stanzel, *Teoria narațiunii*, Traducere de Valeriu P. Stancu și Silvia Chirilă, Cuvânt introductiv de Monica Fludernik, Editura Institutului European, Iași, 2011, p. 311
- [13] Dan Cristea, *Autorul și ficțiunile eului*, Editura Cartea Românească, București, 2004, p. 15
- [14] Hans Robert Jauss, *Experiență estetică și hermeneutică literară*, Traducere și prefață de Andrei Corbea, Editura Univers, București, 1983, p. 11
- [15] Sorin Alexandrescu, *Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice*, Editura Univers, București, 2000, p. 125
- [16] Jean-Michel Adam, Françoise Revaz, *Analiza povestirii*, Traducere de Sorin Pârvu, Editura Institutului European, Iași, 1999, p. 48
- [17] Virgil Podoabă, *Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 274
- [18] Paul Goma, op. cit, p. 292
- [19] *Ibidem*, p. 197
- [20] *Ibidem*, pp. 43-44
- [21] *Introducere în teoria literaturii*, Antologie de texte, Editura Universității din București, 2002, p. 454
- [22] Hans Robert Jauss, *Experiență estetică și hermeneutică literară*, Traducere și prefață de Andrei Corbea, Editura Univers, București, 1983, p. 85
- [23] Gaston Bachelard, *Poetica spațiului*, Traducere de Irina Bădescu, Prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, București, 2003, p. 216
- [24] Tatiana Slama-Cazacu, *Viață, personalitate și limbaj: Paul Goma, în „Vatra”*, nr. 10-11/2000, p. 120
- [25] *Ibidem*, p. 121
- [26] Termen preluat de la Mircea Mihăieș, op. cit, p. 127
- [27] Tatiana Slama-Cazacu, op. cit, p. 123
- [28] Paul Goma, op. cit, p. 19
- [29] *Ibidem*, p. 20
- [30] *Ibidem*, pp. 20-21
- [31] Franz K. Stanzel, op. cit, p. 310
- [32] Paul Goma, op. cit, p. 27
- [33] *Ibidem*, p. 28
- [34] *Ibidem*, p. 29
- [35] Franz K. Stanzel, op. cit, p. 151
- [36] Paul Goma, *Ibidem*, p. 30
- [37] Paul Goma, op. cit, p. 32
- [38] *Ibidem*, p. 24
- [39] *Ibidem*, p. 33

- [40] Ibidem, p. 24
[41] Ibidem, pp. 121-122
[42] Ibidem, p. 129
[43] Ibidem, p. 115
[44] Ibidem, p. 114
[45] Ibidem, p. 279
[46] Virgil Podoabă, *Punctul critic. Pagini despre și de confesso-literatură. Studii și mărturii*, Editura Paralela 45, București, 2007, p. 128
[47] Paul Goma, op. cit, p. 178
[48] Ibidem, pp. 8-9
[49] Ibidem, p. 38
[50] Ibidem, pp. 12-13
[51] Ibidem, p. 39
[52] Ibidem, pp. 39-40, 43
[53] Ibidem, pp. 46, 49
[54] Ibidem, p. 80
[55] Ibidem, p. 61
[56] Ibidem, pp. 62-63
[57] Ibidem, pp. 105-106
[58] Silviu Iosifescu, *Literatura de frontieră*, Editura Enciclopedica Română, București, 1971, p. 97
[59] Paul Goma, op. cit, p. 115
[60] Ibidem, p. 166
[61] Ibidem, pp. 168, 172
[62] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 137
[63] Paul Goma, op. cit, p. 181
[64] Nicoleta Sălcudeanu, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003, p. 103
[65] Mădălina Diaconu, op. cit, p. 85
[66] Paul Goma, op. cit, p. 112
[67] Ibidem, p. 244
[68] Dominique Mainguenu, *Discursul literar. Paratopie și scenă de enunțare*, Traducere de Nicoleta Loredana Moroșan, Prefață de Mihaela Mîrțu, Editura Institutului European, 2007, p. 154
[69] Paul Goma, op. cit, p. 257
[70] Ibidem, p. 264, 266
[71] Gaston Bachelard, *Poetica spațiului*, Traducere de Irina Bădescu, Prefață de Mircea Martin, Editura Paralela 45, Pitești, 2003, p. 261
[72] Nicoleta Sălcudeanu, *Graffiti*, Editura Cartea Românească, București, 1999, p. 51
[73] Paul Goma, op. cit, pp. 261, 259
[74] Ibidem, p. 274
[75] Ibidem, pp. 275-277
[76] Nicoleta Sălcudeanu, op. cit, p. 49
[77] Paul Goma, op. cit, p. 57
[78] Paul Goma, op. cit, pp. 44-45
[79] Nicoleta Sălcudeanu, *Patria de hârtie. Eseu despre exil*, Editura Aula, Brașov, 2003, p. 106
[80] Bernard Valette, *Romanul. Introducere în metodele și tehnicile moderne de analiză literară*, Traducere de Gabriela Abăluță, Editura Cartea Românească, București, 1997, p. 37
[81] Paul Goma, op. cit, pp. 129-130
[82] Ibidem, pp. 89-90
[83] Ibidem, pp. 22-23
[84] Ibidem, p. 34
[85] Ibidem, p. 37
[86] Ibidem, p. 45
[87] Ibidem, p. 56
[88] Ibidem, pp. 90-91
[89] Ibidem, p. 37
[90] Ibidem, p. 94
[91] Nicoleta Sălcudeanu, *Graffiti*, p. 50

- [92] Paul Goma, op. cit, pp. 99-100
[93] Ibidem, p. 90
[94] Ibidem, p. 79
[95] Ibidem, p. 80
[96] Ibidem, pp. 104-105
[97] Ibidem, p. 128
[98] Ibidem, p. 132
[99] Ion Negoitescu, Scriitori contemporani, Editura Dacia, Cluj, 1994, p. 193
[100] Paul Goma, op. cit, pp. 146-147
[101] Stéphane Santerres-Sarkany, Teoria literaturii, Traducere de Cristiana-Nicola Teodorescu, Editura Cartea Românească, București, 2000, p. 70
[102] Hans Robert Jauss, op. cit, p. 233
[103] Eugen Simion, Întoarcerea autorului. Eseuri despre relația creator-operă, Editura Cartea Românească, București, 1981, pp. 77-78
[104] Paul Goma, op. cit, pp. 160-161
[105] Gaston Bachelard, Poetica spațiului, p. 131
[106] Paul Goma, op. cit, p. 214
[107] Ibidem, p. 220
[108] Dan Cristea, Autorul și Ficțiunile Eului, Editura Cartea Românească, București, 2004, p. 5
[109] Paul Goma, op. cit, pp. 221, 223
[110] Ibidem, p. 223
[111] Ibidem, p. 241
[112] Ibidem, p. 235
[113] Ibidem, p. 256
[114] Ibidem, p. 186
[115] Ibidem, p. 280
[116] Ibidem, p. 295
[117] Ibidem, p. 298
[118] Cornel Moraru, Obsesia credibilității, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996, p. 10
[119] Cornel Moraru, Închisoarea invizibilă, în „Vatra”, nr. 10/1993, p. 6
[120] <http://www.paulgoma.com/autofilmare-48-roman-intim/>
[121] Mihai Dragolea, Memoria și umbrele, în „Apostrof”, nr. 3-4/1990, p. 11
[122] Paul Goma, op. cit, p. 305
[123] Eva Behring, Scriitori români din exil, 1945-1989, Editura Fundației Culturale Române, București, 2001, p. 148
[124] Maurice Jean-Lefebvre, Structure du discours de la poésie et du récit, Éditions de la Baconnière, Neuchâtel (Suisse), 1971, p. 195
[125] Eugen Simion, Dicționarul general al literaturii române, E/K, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 382
[126] Paul Goma, op. cit, p. 307
[127] Ibidem, p. 306
[128] Ibidem, p. 309
[129] Ion Negoitescu, op. cit, p. 192
[130] Nicoleta Sălcudeanu, Graffiti, p. 47
[131] Ibidem, p. 48
[132] Paul Goma, op. cit, p. 310
[133] Virgil Podoabă, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004, p. 290
[134] Ibidem, p. 291
[135] Idem
[136] M. Bahtin, Probleme de literatură și estetică, Traducere de Nicolae Iliescu, Editura Univers, București, 1982, p. 33
[137] Paul Goma, op. cit, p. 310
[138] Nicoleta Sălcudeanu, Patria de hârtie. Eseu despre exil, p. 106
[139] Jacques Derrida, Despre ospitalitate. De vorbă cu Anne Dufourmantelle, Traducere de Mihai Ungurean, Editura Polirom, Iași, 1999, p. 93

Duminică 27 noiembrie 2011

Azi este duminică. Mâine: luni. Voi putea merge - cu taxiul - până la Primăria arondismentului 20?

*

Aliona Grati:

“As vrea, daca e posibil tehnic (rugati-l din partea mea pe Filip) sa inlocuiti textul cartii mele din jurnal cu varianta redactata. Va rog mult. Am facut acolo greseli pe care nu le meritati. Atasez noul text.

Multumesc,

Aliona”

Aşa voi face:

“Paul Goma. Inițieri în textul literar

Cuprins

Nevoia cunoașterii lui Paul Goma

Profilul scriitorului

Universul tematic al creației

Concepția asupra literaturii

Din Calidor. Între mitul copilăriei și realitatea istoriei

Arta reFugii. Drama refugiatului. Începutul unui exil perpetuu

Ostinato. Imaginea universului concentraționar. Expresia stării de întemnițare și apologia libertății în forme literar-muzicale

Bonifacia. Tema iubirii. Proiecții ale eternului feminin și poezia deliciilor senzoriale

Alfabecedar – „cuvântarul” fără limite. Magia cuvântului în proza lui Paul Goma

Bibliografie critică

Nevoia cunoașterii lui Paul Goma

Pentru cei mai mulți profesori și elevi din Republica Moldova, creația lui Paul Goma este aproape necunoscută. Am putea invoca mai multe motive pentru a explica acest gol, pornind de la vidul informațional, deficitul de carte și până la lipsa creației scriitorului în majoritatea manualelor. Scriitorul nu a avut parte de interpretări, sinteze și aprecieri pe potriva talentului, și aceste lacune au periclitat serios receptarea operei lui. Cunoașterea lui Paul Goma este un imperativ al zilei, care trebuie realizat la modul serios și plenar, deoarece creația acestui scriitor este una din șansele noastre de a

intra în contact și în rezonanță cu literatura (post)modernă europeană.

Paul Goma este o personalitate cunoscută în Occident atât ca om politic, cât și ca scriitor. Din momentul în care postul de radio Europa Liberă îi difuzează scrisoarea de aderare la Carta 771, Paul Goma devine unicul disident român anticomunist omologat la nivel mondial. La apariția romanului **Ostinato** (1971), care, după ce a fost respins de cenzură în România pe motiv că depunea mărturie despre închisorile comuniste, a fost editat concomitent în Germania și Franța, autorul a fost numit un „Soljenițan român”².

Scriitorul de la Mana s-a opus deschis sistemului, trecând prin închisorile comuniste de la Jilava și Gherla. În ciuda nenumăratelor arestări, bătăi, intimidări, restricții, discreditări publice, hărțuiri ale Securității, el a rezistat, scriind mai mult de patruzeci de cărți, prin care s-a manifestat ca un scriitor incomod pentru oficialitățile comuniste și postcomuniste. De aceea, aproape toate cărțile sale au apărut mai întâi în străinătate, fiind traduse în limbi de mare circulație (franceză, germană, olandeză, suedeză, engleză, italiană), în timp ce acasă a fost supus cenzurii, interzis, acuzat de lipsă de talent, cele mai multe cărți ale sale fiind editate în română cu mare întârziere, abia după decembrie 1989.

Paul Goma este o personalitate modelatoare. Demnitatea prin care a înfruntat dictatura face din el o credibilă instanță de conștiință și de morală. Ideile lui călăuzitoare au fost neuitarea și exprimarea răspicată a adevărului. „Viața mea este memorie”, spune Paul Goma, sfătuindu-ne să nu pregătim, prin iertare-uitare repetată, terenul pentru un viitor amnezic. Memoriile, scrisorile, jurnalele, articolele de presă și studiile sale istorice sunt unice în sine prin adevărul spus tranșant, fără cedări. Chiar și romanele sale, produse ale ficțiunii artistice, ancorează în realitatea istorică obiectivă.

Literatura lui Paul Goma operează cu o pluralitate de planuri și este expresia unei conștiințe tumultuoase. Scriitorul se consideră om liber, în stare să rostească cuvinte nealterate de constrângeri politice. În plan social, el devine patriarhul disidenței românești, iar în cel literar se afirmă în formule ale unor maxime energii narative și într-un limbaj polifonic prin care adevărul nu cunoaște opreliști. Talentul de povestitor, dar și curajul comunicării cu reali tatea crudă a perioadei totalitariste îl face important pentru supraviețuirea

1 Mișcare contestatară inițiată de Václav Havel împotriva stagnării economice a cehilor și a slovacilor, uniți atunci într-un stat federal: Republica Socialistă Cehoslovacă.

2 După numele disidentului rus Aleksandr Soljenițan, laureat al Premiului Nobel, autor al cutremurătoarei lucrări Arhipelagul Gulag.

3 Romanul *Ostinato*, terminat în 1966, a fost editat în română abia în 1992, după 26 de ani de așteptare. Romanul *Ușa noastră cea de toate zilele*, terminat în 1968, a fost publicat în 1992, după 24 de ani. În cerc așteptat 25 de ani, Garda inversă – 24 de ani, iar *Gherla* a apărut după 18 ani.

literaturii de expresie românească din ultima jumătate de secol.

Traiectul de viață al lui Paul Goma ilustrează tragicul destin al Basarabiei, aflate mereu „sub vremi”. Scriitorul abordează consecvent subiectul basarabean, spunând cu voce tare nedreptățile istorice de care au avut parte oamenii de pe acest pământ. El este creatorul *tipului de personaj-basarabean răzvrătit*, diferit de personajele resemnate, contemplative, senine, pășuniste ai literaturii române din stânga Prutului.

Avem în Paul Goma un scriitor înzestrat, un talentat povestitor aplecat asupra facerii cuvântului și un inconfundabil romancier cu care ieșim în

Europa. Creația sa probează originalitate și vigoare, plasându-l printre cei mai importanți prozatori români postbelici. Contribuția scriitorului la afirmarea romanului modern românesc este evidentă, atât în ceea ce privește noutatea de viziune, cât și sub aspectul funcționalității textuale. Romanele lui Paul Goma nu au o arhitectonică lineară tradițională, ci una modernizată, tinzând către o perspectivă care înglobează mai multe formule narative. În toate cărțile sale, el are drept puncte de reper câteva teme fundamentale, pe care le combină, inversează și contrapunctează, le dezvoltă virtuos în cele mai mici modulații și ramificații, le plasează la intersecția marilor probleme ale existenței, le problematizează în dialogul cu alți creatori sau cu cititorii. Reflectate plurivocal în toată creația, acestea exprimă tulburător și dramatic liniile de forță ale sufletului uman.

Paul Goma este astăzi unul dintre autorii români cu cele mai multe titluri traduse și publicate în Occident. În străinătate i-au apărut volumele: **Ostinato** (în limbile germană, franceză, olandeză), **Usa noastră cea de toate zilele** (germană, franceză), **Gherla** (franceză, suedeză), **În cerc** (franceză), **Gardă inversă** (franceză), **Culoarea curcubeului** (franceză, olandeză), **Patimile după Pitești** (franceză, germană, olandeză), **Soldatul câinelui** (franceză), **Bonifacia** (franceză), **Din calidor** (franceză, engleză), **Arta reFugii** (franceză), **Profil bas** (franceză).

Cele cinci romane analizate în carte, având fiecare câte un fluviu tematic viguros și generator – copilăria mirifică, refugiul dramatic, universul concentraționar, iubirea pentru femeie și romanul limbii române fictive, adunând și alte teme-afluenți –, ne introduc în orizontul creației unui scriitor total.

Profilul scriitorului

Paul Goma s-a născut la 2 octombrie 1935 în satul Mana, comuna Vatici, județul Orhei și este al doilea fiu al soților Maria (Popescu) și Eufimie Goma. După anexarea, la 28 iunie 1940, a Basarabiei și a Bucovinei de Nord la Uniunea Sovietică familia Goma hotărăște să fugă în România, dar este întoarsă din drum, înainte de a ajunge la Prut. În 1941 Eufimie Goma este arestat de NKVD și deportat. În 1942 Paul Goma începe să frecventeze școala primară, dar după nici doi ani, în martie 1944, este nevoit să se refugieze împreună cu familia în Transilvania: mai întâi la Sibiu într-un centru de refugiați, apoi în satul Gusu, județul Sibiu, unde părinții fuseseră repartizați ca învățători. „Fugarisiții” basarabeni sunt amenințați mereu de „repatriere”, care însemna, de fapt, deportare în Siberia. Ca să-și piardă urma, familia Goma se mută din Gusu la Buia, județul Târnava Mare. Sunt însă prinși și conduși la centrul de repatriere de la Sighișoara, de unde reușesc să scape pentru că tatăl lui Paul Goma prezintă acte false, care le ascunde originea basarabeană, indicând pentru fiu un alt loc de naștere (Tisău, Buzău).

În 1947 Paul Goma intră ca elev bursier la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu, care rămâne neterminată din cauza reformei în învățământ. În 1949 se întâmplă un eveniment tragic consemnat în mai toate cărțile lui Paul Goma: mama și tatăl său sunt „ridicați” de Securitate și închiși în sediul său de la Mediaș. Mai târziu, în același an, Paul devine elev la Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu. Asistă la epurarea și închiderea bibliotecii Astra. În 1952, fiind elev în clasa a X-a, este reținut de Securitatea din Sibiu pe motiv că a vorbit în clasă despre partizani și că își ținea un jurnal intim „codificat”. După aceasta află că a fost exmatriculat, ușile din toate școlile din țară închizându-se pentru el. Doar liceul din Făgăraș îl acceptă, acolo își termină studiile liceale. Coșmarul învinuirilor continuă și la

Facultatea de filologie română a Universității din București, unde între timp este admis și de unde, în 1956, este arestat și acuzat de tentativa de a organiza o manifestare „ostilă socialismului”. Este mai apoi judecat și închis în penitenciarul Jilava, apoi la Gherla. În 1958 este eliberat, dar trimis pentru 36 de luni (la care se adaugă încă 24 de luni) cu domiciliu obligatoriu în satul Lătești, raionul Fetești. Aceste momente teribile din viața lui Paul Goma sunt înregistrate în romanele **Ostinato** și **Gherla-Lătești**. După eliberarea din domiciliul forțat, ca urmare a unui decret al lui Ceaușescu, ce permitea foștilor deținuți politici să-și continue studiile universitare, Paul Goma reia de la capăt studiile la Facultatea de Filologie a Universității din București, susținând un nou examen de admitere.

Paul Goma debutează în anul 1966. După mai multe refuzuri, este în sfârșit acceptat cu povestirea **Aia**, rebotezată în redacție **Când tace toba**, la revista, *Luceafărul*, condusă de Eugen Barbu. Acest început îi deschide porțile periodicelor *Gazeta literară*, *Viața românească*, *Ateneu*, *Neuer Weg* ș.a. Debutul editorial are loc în 1968 cu volumul **Camera de alături**, apărut la ESPLA. Între timp este angajat la revista *România literară* în calitate de redactor la pagina de „Muzică”. Este perioada în care romanul **Ostinato** pornește în anevoioasa aventură a editării. După încă în 1966 la editura ESPLA, romanul apare în Occident, în traducere germană și franceză la editurile Suhrkamp și Gallimard. Peste un an, la Târgul de Carte de la Frankfurt este lansat al doilea volum tradus în germană al lui Paul Goma, **Ușa noastră cea de toate zilele**. În 1974 **Ostinato** este publicat în olandeză, iar romanul **Ușa...** cunoaște varianta franceză, sub titlul **Elles étaient quatre...** În 1976 apare în franceză, la Gallimard, romanul **Gherla**, iar în 1981, la Hachette, **Patimile după Pitești (Les Chiens de mort)**. În 1982 **Patimile după Pitești** apare și traducere neerlandeză.

În 1972 lui Paul Goma i se permite o călătorie turistică în Austria, Republica Federală Germană și Franța. La Paris îi cunoaște pe Monica Lovinescu și pe Virgil Ierunca. Mai târziu, va avea o colaborare strălucită la Radio Europa Liberă cu acești scriitori. De asemenea, îi întâlnește pe Eugen Ionescu, Mircea Eliade și Emil Cioran. În aceeași perioadă, la Europa Liberă sunt difuzate în direct, în lectura autorului, romanele **Ostinato**, **Ușa...**, **Gherla**. Creația scriitorului intră pe deplin în circuitul european.

În 1977 Paul Goma susține, printr-o scrisoare deschisă, difuzată la Europa Liberă, *Carta 77*, inițiată de Václav Havel, la care aderă mai mulți cetățeni români. Declarația sa de solidaritate a fost tradusă în mai multe limbi, iar actul de protest a intrat în istoria disidenței românești ca *Mișcarea pentru drepturile omului*. Din această cauză Paul Goma este arestat, exclus din Uniunea Scriitorilor, însă după un timp scurt, datorită unei campanii internaționale, este eliberat. După mai multe ezitări, familia Goma pleacă definitiv la Paris și cere imediat azil politic. Aproape îndată îi apare, la editura franceză Gallimard, romanul **În cerc**, iar mai târziu, tot aici, romanul **Garda inversă**. Începe să scrie cărțile **Culoarea curcubeului** și **Patimile după Pitești**. Călătorește în Canada și SUA, unde este urmărit și somat de securitate să-și țină gura. În pofida pericolelor care planează asupra întregii familii, Paul Goma continuă să lupte pentru drepturile omului, fiind și susținătorul Sindicatului Liber, înființat în țară. Este amenințat direct și telefonic, i se orchestrează, în presa europeană, o campanie de ponegrire, iar în luna februarie a anului 1981 primește prin poștă un colet conținând o carte explozivă. Din fericire, scriitorul nu este atins, bomba rănindu-l doar pe șeful artificierilor.

În 1985 Paul Goma va deschide ciclul romanelor autobiografice, începând cu rescrierea romanului **Din Calidor** și continuând cu **Arta reFugii, Astra, Sabina, Roman intim și Bonifacia**, în care își va reconstitui artistic cursul vieții de la momentul nașterii în satul basarabean Mana până la perioada universitară. După ce majoritatea romanelor au fost editate în Occident, date fiind și evenimentele care au avut loc în România în '89, Paul Goma începe să prezinte interes și pentru editurile din România. Sunt editate în românește **Patimile după Pitești, Gherla, Culoarea curcubeului, Din Calidor, Bonifacia, Sabina, Arta reFugii, Soldatul câinelui, Ostinato, Ușa noastră cea de toate zilele, Astra, În cerc** etc. La acest palmares se mai adaugă scrierea altor câteva cărți: **Alfabecedarul, Justa, Castelana, Adameva (Adam și Eva), Ela, Bătrânul și fata, Altina, Basarabia** (ultimele două apărute și la Chișinău, la editura Cartier și, respectiv, la editura Flux, care reeditează și **Culoarea curcubeului, Soldatul câinelui**) etc.

Începând cu 1997, după ce își publică, la editura Nemira, primele trei **Jurnale**, care mărturisesc asupra comportamentului unor scriitori, colegi ai săi, în timpul regimului comunist, Paul Goma intră într-un nou con de umbră, creat de valul reacțiilor de nemulțumire în presă. Imediat după apariția cărților, autorul a avut parte de comentarii contradictorii și minimalizatoare, discreditări publice și chiar de tentative de omitere din memoria colectivă prin restricționarea accesului la ziare și edituri sau prin topirea și ascunderea cărților sale. Autorul nu pregetă a-și continua **Jurnalul**, care, până în acest moment, numără douăzeci de volume.

Actualmente, Paul Goma locuiește cu familia sa – soția Ana (Năvodaru) și fiul Filip – tot la Paris și tot în exil. Pentru a-și ajuta cititorii să depășească „obstacolele” de lectură, scriitorul va aduna toate cărțile sale în variantă virtuală pe un Sit Webistic (**paulgoma.free.fr** sau **www.paulgoma.com**), la care se poate accede fără vreo restricție.

Universul tematic al creației

Paul Goma este unul dintre cei mai prolifici scriitori ai literaturii române. Opera sa vastă și complexă cuprinde cărți din diferite genuri: roman, eseu, jurnal, memorialistică, dicționar, publicistică, documente etc. Prozatorul experimentează în manieră postmodernistă așa-numitul *gen hibrid*, dând viață unor forme scripturale sintetice ca „ficția realistă”, „jurnalul unui jurnal”, „romanul-jurnal”, „romanul-memoriu”, „romanul-document”, „romanul-roman”, romanul în mai multe variante: formă inițială sau „versiune scurtată”, „pe hârtie” sau „internetizată” etc.

Universul creației lui Paul Goma este al unui intelectual cu o trajectorie de viață dramatică și cu o carieră literară plină de obstacole și constrângeri politice. Aria tematică este largă, însumând probleme sociale și de creație, dar ceea ce particularizează acest orizont artistic, ceea ce îl face pe Paul Goma cu adevărat original este perseverența sa atitudine insurgentă față de epoca comunistă și față de criminalii care au instalat totalitarismul. Literatura lui Paul Goma reprezintă individul ale cărui drepturi au fost călcate în picioare, omul ale cărui sentimente morale au fost jignite. Scrisul apare astfel ca gest de revendicare a prerogativei scriitorului de a da replica și de a restaura dreptul omului la libertate. Niciun alt scriitor român nu a abordat atât de categoric teme și subiectele interzise ale epocii comuniste, legate de îngrădirea drepturilor omului. Paul Goma a avut curajul să înfrunte constant și fără compromisuri, prin acțiuni sociale și prin scris, aparatul de represiune comunistă în Basarabia, România și oriunde. El a pus în discuție probleme ca

detenția intelectualilor cu viziuni politice opuse regimului în gulaguri și centre de reeducare totalitaristă, tortura în vederea obținerii mărturiilor false, durerea și disperarea victimelor din închisori, promovarea cultului lui Lenin și Stalin, stalinizarea României, proletcultismul, arderea cărților din patrimoniul clasic al literaturii române și universale, colaborarea scriitorilor cu regimul etc. Scrierile lui Paul Goma sunt mărturii și documente vii ale epocii comuniste, ele stau, potrivit lui Cornel Munteanu, „la baza democrației românești”.

Cărțile lui Paul Goma explorează capacitatea de rezistență a individului la rău, impunând *imaginea contestatarului* ridicat împotriva realității social-politice sufocante. Scriitorul creează *figura basarabeanului răzvrătit* și, în genere, a omului care nu se lasă nimicit de tăvălugul istoriei. Personajele din romanele sale reușesc să supraviețuiască provocărilor istoriei pentru că au noțiunea normalității, moralei și adevărului. Ele constituie modele de rezistență în condiții subumane și situații-limită.

Reperul fundamental, sursa de supraviețuire a omului și a scriitorului Paul Goma se află în siguranța originii, particularizată într-un topos artistic: satul Mana din „Basarabia rainică”. De acest topos ține lumea copilăriei, pe care scriitorul reușește să o proiecteze în eternitate, într-un spațiu și timp nepieritor, continuând linia **Amintirilor...** artistice ale lui Ion Creangă. Mana, cu *calidorul* casei părintești, are valoarea unei *matrici originare*, este centrul universului, în funcție de care se ordonează totul. Nu în ultimul rând, se cade menționată obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare, perceperea erosului ca o necesitate imuabilă a individului presat de istorie.

Dacă în cazul altor scriitori, istoricii literari invocă, de regulă, câteva etape de evoluție a operei, delimitate tematic sau la nivelul performanței estetice, literatura lui Paul Goma necesită o altă interpretare. Toate cărțile sale conțin cam aceleași linii tematice, suprapuse, repetate obsesiv, având fiecare un înțeles propriu, de sine stătător, dar formulând un tot organic și armonios. Lectura lor presupune un exercițiu de *cuprindere simultană* a mai multor teme, registre stilistice, voci etc. Se cere deci o abordare simultană a tematicii, a formei, dar și a vocilor felurite articulate în creația scriitorului. Se poate face totuși o ordonare convențională a creației lui Paul Goma, pornind de la sugestiile autorului însuși, care își grupează cărțile în funcție de tema dominantă:

1. **Ciclul autobiografic**, alcătuit din cinci romane ce recompun copilăria și adolescența scriitorului – **Din Calidor, Arta reFugii, Astra, Sabina, Roman intim**. Aceste „ficții autobiografice”, cum le numește autorul, transformă materialul de viață în proză artistică. De fapt, aspectele autobiografice se regăsesc în toate cărțile lui Paul Goma.

2. **Romanele și cărțile de mărturie despre universul carceral românesc**, care înregistrează ororile închisorilor comuniste, creează imaginea universului concentraționar și radiografiază procesul de alienare a individului în epoca totalitarismului – **Camera de alături, Soldatul câinelui, Ostinato, Ușa noastră cea de toate zilele, Gherla-Lătești, În cerc, Garda inversă, Patimile după Pitești, Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor) Cod „Bărbosul”**. În aceste cărți revolta anticomunistă este deosebit de pronunțată.

3. Cărți cu subiect basarabean, în care se reconstituie, în baza unor documente, adevărul istoric privind această provincie românească – **Din Calidor, Arta reFugii, Basarabia, Săptămâna roșie, Scrisuri**.

4. Ciclul femeilor însumează câteva romane autobiografice, evocând

relația cu femeile care au marcat viața și creația scriitorului. Femeile rămân memorabile datorită splendidelor portrete fizice și lingvistice, care surprind feminitatea în varii ipostaze și alcătuiesc o originală galerie de personaje – **Justa, Sabina, Bonifacia, Castelana, Ela.**

5. Dicționar, intitulat **Alfabecedar**, care însumează mii de cuvinte inventate de autor. Este vorba, de fapt, de un pseudodicționar de cuvinte literare inventate.

6. Alte cărți ce conțin mărturii și discuții pe orice temă anunțată de Paul Goma în celelalte lucrări – **Adameva, Bătrânul și fata, Profil, Infarct, Altina – grădina scufundată, Chassé-croisé, Amnezia la români** etc.

7. **Jurnalele**, cu însemnări cotidiene și meditații politice făcute de-a lungul a mai mult de douăzeci de ani (**Jurnal pe sărite, Jurnal de căldură mare, Jurnal de noapte lungă, Jurnalul de apocrif, Jurnalul unui jurnal, Alte jurnale, Jurnal 1999-2011**).

Concepția asupra literaturii

Paul Goma nu își formulează principiile poetice într-un program aparte, ci își răsfireă reflecțiile metaliterare (meditațiile privind arta scrisului) prin toate cărțile și în interviuri. De foarte multe ori însă, pentru a-și defini concepția despre literatură, scriitorul apelează la știința muzicală, așa încât noțiuni ca *ostinato*, *fuga*, *contrapunct*, *passacaglia*, *ciaccona*, corelate cu cele menite a exprima *ars poetica*, apar cât se poate de firești. Se poate vorbi chiar despre o predilecție pentru o anumită muzică, apropiată ca structură de creația scriitorului – cea a lui Johann Sebastian Bach. Stilul polifonic, măreția și soliditatea construcției, bogăția contrapunctică și forța dramatică a muzicii acestui compozitor îi provoacă scriitorului fascinație și îi impulsionează dorința de a le experimenta în arta narativă. Unele titluri, dar mai ales arhitectonica romanelor lui Paul Goma indică expres formele muzicale ale marilor polifoniști. Acest tip de muzică, exprimând veșnica aspirație a omului de a evada din captivitatea rigorilor de tot felul și implacabila lui condiție de prizonier, neîntrerupta oscilare între poezia înaripată a inimii care nu cunoaște opreliști și porunca necruțătoare a rațiunii care o cenzurează se potrivește stărilor de spirit ale scriitorului care a cunoscut privațiunea de toate felurile. Structura polifonică prezintă simultan această dialectică a vieții umane.

Scriitorul își edifică pe osatura formei simfonice *ostinato* un program moral și estetic. Tehnica *ostinato* îmbină armonios dimensiunile de memorialist și romancier ale lui Paul Goma. Scriitura muzicală îi oferă sugestii pentru câștiguri de factură modernă în expresie și în construcție românească, fapt remarcat de critica literară. Potrivit lui Ion Simuț (care se referea la romanul **Ostinato**), scriitorului îi reușește edificarea unei „simultaneizări a arhitecturii narative”, constituind una dintre scriiturile cele „mai îndrăznețe din literatura contemporană”. Paul Goma este cu adevărat un „autentic novator al romanului modern”.

Toate cărțile lui Paul Goma mizează pe resursele memorialistice, care reprezintă o ofensivă împotriva uitării. Materia epică a romanelor sale se trage din propria biografie, ea însăși un serial dramatic de evenimente. Autorul recurge la datele biografice cu scopul de a accede și a transmite autenticitatea realității. Ferm convins de comoditatea ancorării în ficțiune în epoca anomaliilor și atrocităților totalitarismului, Paul Goma nu se menajează, ci își afirmă explicit demersul autobiografic și își asumă misiunea de a demasca sistemul minciios, dovedind, după Monica Lovinescu, un „eroism incomparabil”.

Referințe critice

„Marele merit al lui Paul Goma e acela de a exprima adevărul cu o autenticitate ce nu admite nici o notă de contrafăcut și cu o ardoare etică ce nu permite nesocotirea măcar parțială a lui.”

Mihai Cimpoi

„Paul Goma face împreună cu înaintașii săi – Hasdeu, Stere, Vasile Coroban – șirul de basarabeni justițiar, inclemenți și incomozi, mari vizionari vărsați din această margine de latinitate vitregită de istorie către centrul românismului, ca un ferment necesar, salvator, de vigoare morală și rezistență etnică. E un șir nu prea lung, dar suficient de reprezentativ prin modelele de caracter și de intransigență morală propuse și prin rezonanța acțiunii lor în timp.”

Andrei Țurcanu

Din Calidor. Între mitul copilăriei și realitatea istoriei

Geneza romanului

Romanul **Din Calidor. O copilărie basarabeană** este creația majoră a lui Paul Goma. Acesta este redactat la Paris, între 1981 și 1985, în momentul în care scriitorul intrase deja în circuitul european cu celebrele sale cărți despre închisorile comuniste. „**Din Caldor** a început să fie scris dintr-o necesitate internă, mărturisește scriitorul, trebuia să abandonez ficțiunea-ficțiune și să încep să-mi povestesc viața”. Volumul constituie primul roman al ciclului autobiografic și transcrie amintirile lui Paul Goma din cea mai fragedă copilărie. Varianta română vede lumina tiparului abia în 1990, romanul apărând mai întâi în franceză la editura pariziană Albin Michel, sub titlul **Le Calidor**, iar peste doi ani în engleză, la editura londoneză Readers International, având titlul **My Childhood at the Gate of Unrset**. În 2010 romanul cunoaște și o transpunere italiană, intitulată **Nel sonno non siamo profughi. Un'infanzia in Bessarabia**. La Chișinău, romanul este editat în 1993 și reeditat în 2010.

Teme și semnificații

Reconstituirile din romanul **Din Calidor** sunt „amintirile din copilărie” ale lui Paul Goma. În zadar însă vom căuta să fim plimbați, ca la Ion Creangă, prin paradiziace spații humuleștene sau prin idilice ambiante ale conacului boieresc, de genul celor imaginate de Ionel Teodoreanu și Constantin Stere (este vorba de cei trei mari scriitori reprezentativi pentru literatura de evocare a copilăriei). Secvența temporală rememorată de Paul Goma coincide cu o perioadă istorică dramatică pentru locuitorii Basarabiei, care, din anii '40 ai secolului trecut, sunt nevoiți să suporte consecințele distrugătoare ale schimbării câtorva regimuri politice. Anii primei copilării a scriitorului născut la Mana într-o familie de învățători coincid cu tragicele evenimente din 1940 și 1944, când Basarabia este cedată bolșevicilor. Astfel că, pe de o parte, romanul este o restaurare, prin superbe evocări, ale evenimentelor spirituale din copilărie, transpunând literar o trăire plenară în „zariștea copilăriei”, iar pe de altă parte, o cutremurătoare transcriere a dramei Basarabiei. Între aceste două planuri – imaginar și real, ficțiune și adevăr

– se stabilesc relații pe care autorul le exprimă printr-o varietate de procedee moderne.

Copilul Paul are rolul de narator și cronicar, surprinzând realitatea într-un moment crucial, cel al declanșării războiului. Istoria terifiantă, datele prezentului istoric îi invadează fără drept de apel lumea infantilă. În condițiile acestea, o copilărie nu are șanse să se desfășoare în albia inițierilor firești. Efectele traumatizante au marcat într-un fel aparte structura băiatului, maturizându-l și determinându-l să-și construiască o lume a sa paralelă, fără cusur, în care el să poată viețui și să fie fericit, opunându-se amenințărilor istoriei. În celelalte romane ale ciclului vom urmări cum, adolescentul refugiat („fărdețarat”) își creează din satul copilăriei o țară a sa atemporală, un topos prielnic refugiului. Tendința de a se refugia în idilic este păstrată și de autorul matur, pentru care întoarcerea imaginară în acei ani teribili înseamnă o stare de grație, o ancorare în orizontul mirific al copilăriei. Satul basarabean Mana, sărac, devastat de timpul neîndurător, devine o proiecție a unui spațiu și a unui timp etern, un prețios ținut imaginar în care scriitorul își localizează reperele existențiale fundamentale și sursele de inspirație artistică. Mana rămâne un memorabil și rezistent *topos artistic al copilăriei*, semnificativ atât pentru scriitor, cât și pentru cititorul dintotdeauna.

Romanul construiește imaginea omului al cărui destin evoluează pe muchie, răsturnările fiind posibile în orice moment. Modelarea copilului are loc în condiții-limită, în împrejurări fluctuante. Cu toate acestea, el reușește să-și mențină echilibrul. Importantă în trasarea personalității lui este moralitatea ce se alimentează din materia vie a stihiei populare, însușite în „calidorul” casei părintești. Romanul mai dezvoltă contrapunctiv și alte teme cum sunt relația mamă-fiu, sublima inocență a începuturilor, iubirea în forma ei cea mai pură pentru „eternul feminin”, tentativa de recuperare a inocenței, a iubirii, a prieteniei, a solidarității umane în fața suferinței, drama copilului refugiat/înstrăinat de țară, simbolul unui destin, tragica istorie a basarabenilor, obsesia exasperantă a morții care însă nu umbrește niciodată pe deplin dorința de a trăi.

Compoziție și tehnici narative

Paul Goma a fost întotdeauna un arhitect atent la echilibrul epic și la perspectivă. În acest roman narațiunea se derulează la persoana I, dând textului o notă de subiectivitate specifică scrierilor confesionale și memorialistice. Scriitorul este aici narator, personaj, martor și comentator al întâmplărilor evocate. El privește în urmă și reconstituie anii formației sale din momentul în care începe să-i fie activă conștiința. Perspectiva de evocare este însă a unui copil de 5-6 ani. Se poate vedea totuși că nivelul reflecției și reprezentării depășește capacitățile unui copil, că vocabularul și psihologia naratorului nu se împacă cu discursul suspect de matur. Ne ajută, în acest sens, un comentariu al lui Paul Goma din **Jurnal 1999**: „Nu mai țin minte cum «procedam» când scriam povestirile «pentru copii» (probabil instinctiv asemănător), însă la **Din Calidor** și în următoarele patru «ficții autobiografice» m-am scăzut (ca înălțime), m-am retrogradat (în timp, deci în vârstă), pentru a putea vedea «de la înălțimea timpului (vârstei) naratorului»”. Evenimentele se narează în ordine cronologică. Paul fie că povestește evenimentele acelor ani, în calitate de martor ocular, fie că le reconstituie din vorbele adulților, improvizând un dialog cu ei (un *dialog în monolog*). Ca să fie mai convingător, scriitorul recurge la un artificiu, argumentând gândirea maturizată a copilului prin faptul că el nu era pur și simplu un copil, ci un „în-

plus-basarabeian”, dezvoltat psihic și fizic înainte de vârsta normală, datorită unor împrejurări neîngăduitoare: războiul, rămânerea fără tată, refugiul etc. Pe alocuri, intervine și autorul care reproduce unele discuții, de după evenimentele romanului, cu tatăl său ori cu un arhitect. Se recurge astfel la câțiva naratori flotanți, care asigură epicului o complexitate antrenantă.

Cunoștințele în materie de muzică polifonică îi oferă sugestii pentru câștiguri de factură modernă în construcția romanescă. **Din Calidor** are o arhitectură polifonică, cu reluări obsesive de teme și motive, uzând de stilul contrapunctic. Laitmotivul și principiul ordonator al materiei epice este *Calidorul casei din Mana*: punct de pornire și de sosire, reper pentru rememorare și imaginație, loc strategic pentru observație etc. Calidorul nu este doar un laitmotiv al subiectului, acesta constituie întreg universul romanului. În știința literară, această realitate artistică capătă noțiunea de *cronotop*⁵. La Paul Goma, „Calidorul” este nu doar o metaforă a unui paradis transcendent sau un simbol abstract, ci constituie atât centrul imaginarului, cât și o trăire în plan real și terestru a timpului. Paul Goma este creatorul unui nou cronotop romanesc – *cronotopul calidorului*.

Romanul debutează cu un prolog, intitulat sugestiv Pre-mergere, menit a ne introduce în universul cronotopic al calidorului casei părintești din satul Mana. Acest element arhitectural al casei basarabene devine formulă artistică a reperului existențial și axiologic al scriitorului: „totul îmi pleacă de acolo și de atunci, toate mi se întorc, după largi ocoluri, perfect rotunde, după definitive dusuri – atunci și acolo”. Calidorul casei părintești este „buricul pământului”, „osia lumii”, în jurul căreia autorului își deapănă narațiunea, asigurând romanului o arhitectonică circulară.

Nu găsim nicăieri în altă parte, la niciun scriitor, un astfel de cronotop, utilizat pentru a reprezenta artistic lumea copilăriei ca un *illo tempore* de basm (calidorul ca o „grădină suspendată”). Specificul universului *din calidor* ne este evidențiat de la bun început: „I-am spus: galerie, ca să se înțeleagă despre ce este vorba, în realitate casa avea ce avea: pridvor, prispă, cerdac, verandă, însă nu i se spunea: prispă, nici pridvor (slavisme țărănești); și nici cerdac (cu, eventual, geamlâc) – turcism târgoveț. Casa noastră din Mana avea (, domnilor,) *calidor*”. Cuvântul *calidor* capătă, chiar de la început, prin explicarea etimologiei lui, două semnificații proeminente. Pe de o parte, stă interpretarea științifică care vorbește de originea franceză a cuvântului trecut în română prin filiera limbii ruse, pe de altă parte, este relevantă explicația poetică a mamei, pentru care cuvântul *calidor* își trage originea din întâlnirea grecescului *kali* („frumos”) și a românescului *dor*. Pentru narator această a doua etimologie este și cea preferată, „mult mai frumoasă”, „răpitor de adevărată”, având valoarea căsătoriei părinților săi: mama, Maria Popescu, vine din neam de greci, tata este român din codrii Orheiului. Prima interpre-

4 Contrapunctul este o tehnică de compoziție literară împrumutată din studiul muzical, constând în suprapunerea a două sau mai multe linii tematice de sine stătătoare, având fiecare un înțeles propriu, dar formând laolaltă un tot organic, polifonie, contratemă.

tare este semnificativă pentru specificul graiului vorbit de basarabeni, marcat de influențele istoriei. A doua e relevantă pentru potențialul imaginativ al acestei comunități și evidențiază capacitatea basarabenilor de a comunica prin intermediul simbolului.

Prin configurația lui („vestibul deschis spre ambele părți, acel afară proxim și nu definitiv, acel loc la aer și lumină și umbră și căldură expus agresiunilor – dar nu mortale: oricând pot face pasul înapoi, la adăpost...”),

calidorul indică spre *relația specifică a eului cu lumea*, spre filosofia de viață pe care se edifică demersul scriitorului. Memorabilele scene dispuse teleologic în debutul și în finalul romanului, care evocă nașterea și ruptura fizică de locul nașterii – refugiul transilvănean – sunt extrem de semnificative:

„Pe mine mama nu m-a trimis: m-a adus pe lume; nu m-a expulzat, m-a condus de mână (...) de mână, din, în, spre, calidorul casei din Mana: buricul pământului. Osia Lumii.”

„Ne culcăm, orbește, pe plapomele întinse pe dușumea. Mă întind pe-o parte, pentru că mama să-mi țină de cald și bine la spate.

Îmi ține. Sunt gata să cad în somn, dar nu mă lasă mirosul rece, de tutun. (...)

– Să dormim, puiul-mamii. Măcar în somn să nu fim refugiați.”

Scenele sunt menite să reprezinte viața ca *o stare în calidor*, viața ca o stare de născut deja, *dar ținut în poala protectoare a mamei*. Naratorul este legat de mamă, de calidorul casei părintești prin „ombilicul intact”. Această filosofie amintește de cea a basmului popular **Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte**. În continuare, de-a lungul întregului edificiu românesc, Calidorul își va descoperi treptat gama de semnificații care vor înscrie casa părintească, satul Mana și spațiul dintre Nistru și Prut în geografia spirituală a umanității. E vorba de un spațiu și un timp etern, suspendat și susținut de coloanele imaginației, care relevă setea constantă a omului pentru frumos: „calidorul în care mă mereu întorc se află, nu doar cu un centimetru și jumătate mai sus decât pământul curții. Ci suspendat. Ca Grădinile...” Semiramidei din Babilonul antic.

Dincolo de rolul de coagulant al arhitectonicii romanului și de semnificațiile pe care le transmite, cronotopul calidorului are și *funcție narativă*, asigurând ritmicitate și armonie narațiunii, și realizând, totodată, legătura dintre *timpul narațiunii și timpul desfășurării acțiunilor* din roman. Trecerea de la un capitol la altul, de la o scenă la alta din interiorul capitolelor se face de regulă prin formula inițiativă: „Stau în calidorul casei din Mana. Și văd:” sau cu vreunul asemănător: „Din calidor, văd totul”, „Din calidor se vede mai bine decât văzusem cu ochii trupului”, „Stau în calidor și tremur” etc.

Pentru a da narațiunii o dinamică captivantă, scriitorul recurge la variate tehnici narrative, cum ar fi:

- Construcția sferică: dispunerea concentrică a scenelor, ideilor, viziunilor prin lărgire treptată. Ex.: imaginea calidorului, casa, școala, satul Mana, Basarabia, România, Europa.

- Structuri compoziționale circulare: plasarea la început, mijloc și sfârșit de roman a unor imagini asemănătoare. Ex.: imaginea calidorului sau imaginea copilului lângă mama sa.

- Retrospecția: incursiunea înapoi pe firul memoriei, refacerea subiectivă a anilor de formație.

- Monolog dialogat: un artificiu folosit pentru a reconstitui evenimente pe care copilul nu le-a putut înțelege, recurgând la explicațiile mamei, tatălui sau ale oamenilor din sat.

- Analiza psihologică: notarea iscusită a gesturilor personajelor care le pun în evidență caracterul.

- Alternanța planurilor exterior/ interior, epic/ analitic

Umorul amar al situațiilor. Ex.: copilul se bucură că rămâne orfan de tată, beneficiind din plin de compasiunea celorlalți.

Simboluri: calidorul, mama, tata, satul, școala, alergatul prin vii, arderea

cărților, arderea crucii de pe mormânt.

- Intertextualitatea cu operele lui Ion Creangă sau François Rabelais.
- Limbajul argotic etc.

În orizontul copilăriei

Titlurile capitolelor punctează momente din viața familiei și ale satului de baștină, semnificative pentru evoluția spirituală și de caracter a copilului. Prima secvență, intitulată Casa, situează cititorul în orizontul satului basarabean care își consumă timpul între cele două anexări tragice la imperiul sovietic: 28 iulie 1940 și aprilie 1944. Evenimentele sunt reconstituite de copil (care avea în 1940 o vârstă prea fragedă pentru a înțelege și a înregistra) în dialogul cu tatăl său (dialog în monolog). Tatăl are în roman rolul de comentator al istoriei, războaielor și mentalităților acelei epoci. Scena-cheie, cu pregătirile familiei Goma pentru prima încercare de refugiu, este relatată de copilul care surprinde cu o deosebită finețe gesturile participanților: mama cărând bagajele spre ieșire, tata care se desparte cu greu de casa-școală și mai dă „încă-numai-o-raită și încă-numai” prin gospodărie, Moș Iacob, agitându-se fără niciun folos în jurul mamei: „Da se poate o treabă ca asta, doamnă? Să cărați singurică – asta-i treabă de bărbat!” și Mătușa Domnica cu legătura de mâncare strânsă la piept. Prima încercare de retragere nu i-a reușit familiei Goma din cauza refuzului de a părăsi „lucrarea mânurilor” lor – școala, căreia autorul îi dedică un capitol aparte. Edificată cu cheltuieli de forțe și mijloace, inclusiv cu sacrificii umane (în timpul scoaterii pietrelor pentru temelie școlii a fost strivit un flăcău, Pantelimon Severin), școala are o semnificație aparte pentru soții Goma, care și-au asumat nobila misiune de a-i lumina aici pe locuitorii satului Mana. Pasiunea comună pentru școală i-a unit, i-a căsătorit, aici în școală s-au născut cei doi copii ai lor: Petru și Paul.

Evocând momentul construirii școlii din Mana, scriitorul are un bun prilej de a face o incursiune în viitor (care e, totodată, o întoarcere în timp pentru autor), pentru a reproduce un dialog cu un arhitect italian, explicativ atât în materia particularităților de construcție a caselor din Basarabia, cât și pentru expunerea principiilor arhitectonice ale romanului. A scrie un roman înseamnă a face „cu mânurile mele, o casă de cuvinte. Ei, cum! După rețeta covrigului (care se confecționează învărtind aluatul în jurul unei găuri date), învălătucesc și eu cuvinte de-jur-împrejurul calidorului”.

Cu fiecare capitol, orizontul de cunoaștere al copilului și, respectiv, de inițiere a cititorului se lărgeste tot mai mult. Dorința lui Paulică de a cunoaște, de a vedea este de nestăvilit. De la înălțimea calidorului, se vede bine: „...vreau pe calidor! Să văd, s-aud, să miros – tot, toate”. Așa cum se profilează pe apă cercurile, lărgindu-se concentric față de un punct radiant, tot așa, față de calidorul casei, raza de vizibilitate se lărgeste până la spațiul școlii, apoi al satului, apoi al ținutului întreg al Basarabiei natale – spații cărora autorul le rezervă capitole aparte.

Persoanele-personaje: părinții

În **Jurnal de apocrif**, Paul Goma vorbește despre faptul că, din perspectiva timpului, „părinții au căpătat aceeași valoare-culoare ca și locurile (geografice) în care mi-am petrecut – în scris – copilăria paradiziacă. Egal de luminoase”. Atunci când este vorba de părinți, memoria scoate din ascunzișurile ei „numai iubire”. Persoanele-personajele din roman sunt mereu învăluite de acest sentiment, fiind înconjurate de sfere luminoase și

purtând încărcătură emoțională vibrantă.

Tatăl, dascălul de țară dedicat profesiei, cunoscător de geografie și istorie, care e și constructorul școlii, deschide *seria tipologică a refugiatului*. Încercând să protejeze cărțile școlii scrise cu caractere românești și tricolorul, este arestat de propriul său elev și deportat în Siberia. Tatăl reprezintă *principiul dinamic*, fiind legat de noțiuni ca *plecarea, peregrinarea nevoită, refugiul*.

Mai mult decât atât, tatăl devine simbolul *basarabeanului răzvrătit* care nu se împacă cu nedreptățile istoriei. Până a fi un scriitor disident, Paul Goma este, mai întâi de toate, creatorul unei variante alternative a tipului literar de basarabean, diferit de imaginile personajelor resemnate, contemplative, pășuniste, mioritice ale literaturii române din stânga Prutului. Scenacheie, în care tatăl își joacă crucea de pe mormânt, se înscrie în linia tradiției carnavalesci a răzvrătitului: „Apoi tata nu trântea crucea în mijlocul curții și n-o spărgea cu toporul; n-o stropea cu gaz și nu-i dădea foc. Și nu dansa, gol până la brâu, în cizmele lui, rusești, de foaie-de-cort, kaki; și nu se descălța de cizmele de pânză rusească și nu le azvârlea în foc, peste cruce, pe rând; și nu răcnea, dansând gol, desculț, cu o sticlă de vin în mână, cu păru-n ochi, cu ochii albi”. Bufonada tatălui, „întoarcerea pe dos” a mitului lui Hristos etalează un fel aparte al țăranului de a exprima tragedia umană, evitând preceptele autoritare bisericești. Un gest de revoltă este și dansul macabru al tatălui gol până la brâu, cu o sticlă de rachiu într-o mână, urlând demential „Trăiască Gutenberg!” și țopăind în jurul rugului de pe zăpadă, în care sunt arse cărțile cu caractere românești. Acest dans este o formă de apărare contra fatalității. Criza declanșează Jocul carnavalesc al vieții. Dansurile sunt gesturi ale vitalității și au însemnele unor posibile existențe.

Mama, învățătoare în școala din satul Mana, constituie *entitatea statică, zeitatea domestică*, fiind asociată casei, *matricei originare, așteptării, îngrijirii copilului*. Ea este o madonă cu pruncul în brațe, care trece prin umilință, foame și frig pentru a-și proteja odrasla și, astfel umanitatea întregă. Romanul **Din Calidor** consacră figura tutelară a mamei, de a cărei lume fiul rămâne legat pentru totdeauna „prin ombilicul intact”. Relația mamă-copil transgresează actul fenomenal, exprimând raporturile dintre individ și univers. Totul începe și se termină cu ea. Imaginea mamei iradiază infinite semnificații, ea înseamnă siguranța adăpostului, a căldurii și se suprapune pe noțiunile de *geneză, viață, creație, pământ, patrie*.

De-a lungul romanului, mama este surprinsă în mai multe ipostaze: tandră cu cei umili, luptătoare pentru adevărul istoric și corectitudinea limbii române, justițiară și intransigentă cu mărginiții, leneșii și răii. Mama constituie un prim model de scriitor, ținând jurnale și compunând monografiile etnografice. De la ea copilul preia structura de creator, căci mama se dovedește a fi o abilă mânătoare și „vrăjitoare” de cuvinte.

Universul satului Mana

Mana are, pe de o parte, valoarea unei **matrice originare**, e un centru al universului în funcție de care se ordonează totul, iar, pe de altă parte, este un sat reprezentativ pentru Basarabia secolului trecut, un teritoriu peste care istoria a trecut ca un tăvălug. Cu cel de-al doilea sens, Mana se înregistrează în memoria copilului așa cum o vede acesta, dar și în felul în care este descrisă în monografia alcătuită de mama și în dialogurile pe teme istorice cu tatăl. În ceea ce privește dialogurile, autorul are un bun prilej pentru a intro-

duce reflecțiile sale legate de istoria provinciei românești, pasată dintr-o mână în alta de-a lungul anilor, începând cu 1812. Capitolele *Vin români!*, *Au venit români!*, *Au plecat români* reconstituie tabloul realităților dramatice ale anilor '40, fluxul și refluxul armatelor română și bolșevică și consecințele acestor evenimente asupra vieții satului. Memorabilă este scena venirii ostașilor români. Reacția de bucurie generală pe care au avut-o locuitorii este înregistrată și descrisă în detalii. Satul învie, reintră pe făgașul normalității. Femeile întâmpină ostașii cu evlavie, pregătind mâncăruri alese în ceaune mari, sub controlul și coordonarea culinarului satului, Mătușa Domnica, flăcăii cară apă de la fântână, copiii zburdă în jurul soldaților, bărbații caută prin poloboace. Plecarea armatei române lasă un gol imens în sat, compensat de unele evenimente neobișnuite, cu tentă morbidă: îngroparea trupurilor „rău-mirositoare” de pe câmpuri, prinderea parașutelor inamice, prinderea peștilor scăpați din iazul revărsat al mănăstirii etc.

Consătenii lui Paul atrag neapărat atenția printr-o serie de stranietăți, care îi fac asemănători cu personajele din poveștile lui Ion Creangă sau de cele ale scriitorului francez François Rabelais. Mănenii sunt avizi de libertate spațială, „prepeleacurile” lor „de pază” fiind adevărate „opere de artă”, de la înălțimea cărora poți „acoperi cu privirea o rază de cel puțin un kilometru”. Majoritatea locuitorilor satului Mana nu au caractere de contemplativi introvertiți, măneanul este un „aurilă” (de la „aur” și „aiurit”), care își exteriorizează și chiar își expune zănaticele idei despre frumos. Basarabeni lui Paul Goma sunt nepoții lui Păsări-Lăți-Lungilă, Ochilă, Gerilă sau Flămânzilă, doar că imaginea lor grotescă se construiește nu prin descrierea fizicului diform și hidos, ci, în primul rând, prin limbajul buf. Combinații ce frizează logica obișnuită, amintind într-un fel renumitele configurații zoologice ale personajelor medievale, pot fi întâlnite de-a lungul întregului roman. Menționăm, în acest sens, refrenul obsesiv: „învățătorul de la țară e un fel de țaran”, splendidele paradoxuri: „numai liberul lucrează ca un rob” sau „și doamna Y și domnișoara Z și dumneavoastră, doamnă, sunteți doamne, vă permiteți să faceți pe servitoarele, dar eu sunt țarancă, doamnă, eu nu-mi permit...”, sau parodia celebrei mentalități arhaic-mioritice a țaranului basarabean: „și plânge Ivan, plânge cu lacrimi cât pearja... Și tu, *moldovean-cap-de-bou-omenos*, te simți dintr-odată nu-știu-cum, că l-ai nedreptățit, l-ai obijduit, l-ai ocărât pe creștin... Și te pomenești cerându-i iertare, tu lui, rugându-l să te ierte – el pe tine...”, fără a trece cu vederea structura absolut grotescă a cuvântului ce denumește spațiul natal evocat – „*Ba(Be)sarabia*” și, respectiv, a locuitorilor lui „*ba(be)sarabeni*”.

Suciții lui Paul Goma se află la granița dintre viață și artă, ei nu sunt actori comici, dar nici oameni proști și reduși. Caractere ambivalente, excentrice, cu cele mai neașteptate posibilități, pendulând între o mască scenică și o viață interioară ocultată, oamenii „din calidor”, pe jumătate țarani, iar pe cealaltă jumătate învățători sau „premari”, au un fel aparte de rezistență – travestită cu preocupări elementare. Personajele memorabile ale romanului sunt tocmai țarării cu puține îngrijorări pentru agricultură, meseriași de talia lui Moș Iacob, care știa să facă bine doar „bortă în covrig” sau în lingură („pentru această «operație» avea cel puțin zece unelte”). Dar tocmai această simulare a conștiinței rudimentare i-a dezlegat gura clovnului/ bufonului/ marginalizatului în fața puterii: „Bine-ați venit, daraghie tovarăș’, obștea m-o trimăs de să vă spui, de la inimă, că muuuul’ v-am mai așteptat! D-amu, c-aț venit, fiți bineveniț’!”. Astfel de scene burlești dezvăluie un umor hâtru și gros, un simț comic, oarecum excentric și ermetic, care necesită rapide aso-

ciații complexe, de natură filosofică și social-politică, un simț deosebit al subtilităților cuvântului și cunoașterea folclorului dramatic românesc.

Paul adoptă o atitudine aparte față de viciile consătenilor săi, simulând un fel de inocență ludică, generatoare de săgeți comice, caricaturale. Memorabilă în acest sens este relatarea scenei în care mănenii se bucură de accidentul călugărilor de la Mănăstirea Curchi, cărora ploaia torențială le-a rupt zăgazul iazului și pe care, în loc să-i ajute, se grăbesc să adune pentru sine, „cu căruța la pescuit”, peștele răspândit pe șes. Nici măcar Moș Iacob, „premarele satului”, nu a rezistat tentației de a mânca pește de pomană și, dacă ziua încearcă să-și oprească dojenitor sătenii, noaptea merge și el cu „coșâlca” la pescuit averea călugărilor. Ridicolă este și insistența măneanului de a-și purta pălăria mereu și cu orice ocazii, fie la scăldat, fie la fotbal, handbal sau volei, pe motiv că, vorba unui mănean,: „On om făr-de pălărie-i mai gol ca goliciunea”.

Interesantă este reflecția unor momente istorice, care au fost descrise și de alți autori – Elizabeta Isanos (**În căutarea Magdei Isanos și Cosînzenei**) sau Aureliu Busuioc (**Hronicul Găinarilor**) – cum este, spre exemplu, povestea cu parașutele aruncate ba de ruși, ba de români pe teritoriul dintre Nistru și Prut, din a căror țesătură basarabencele își coseau rochiile, „cămeși de culoarea untului” și fețe pentru perne. Pentru Paulică, aruncarea parașutelor este un prilej de fantazări erotice. Copilul precoce așteaptă să cadă din cer, nici mai mult nici mai puțin, o rusoaică tânără și potrivită pentru vârsta sa ca să o ia de nevastă. Doar mai târziu va afla că oamenii parașutați erau împușcați, nu fără aportul unuia dintre măneni.

Copilul trăiește năvalnic toate întâmplările satului. Unele evenimente au însă încărcătură traumatizantă pentru micul Paul, cum e, spre exemplu, arderea bibliotecii școlare din Mana la comanda cerberilor comuniști, care a avut loc după prima invazie a sovieticilor în Basarabia în urma Pactului Ribbentrop-Molotov. Primele obiective ale sovieticilor au fost distrugerea bisericilor și a școlilor de limbă română. Măneanul Sapașă este cel care are ordinul să realizeze aceste imperative bolșevice în satul său. Amenințându-l cu pistolul, Sapașă îi comandă fostului său învățător să predea tricolorul și cărțile cu caractere românești. Disperat, tatăl adună cărțile și le dă foc în fața școlii. Sapașă face parte din galeria lui Paul Goma de torționari înrăiți și mancurtizați, revoluționari sângeroși, bandiți, gardieni, directori de închisori, elemente declasate moral și social. Un alt reprezentant al acestui grup infect este Grabenco, jandarm angajat la români, ofițer NKVD sub acoperire, care, în timp ce executa rușii parașutați, era și spion enkavedist cu misiune de recunoaștere în spatele frontului armatei române.

Fetele din calidor

Preocupările mature ale copilului „din calidor” fac dovada victoriei forțelor naturale asupra efectelor nefaste ale civilizației. Prin erosul infantil, Paul se opune destinului printr-o nestăvilită vitalitate. Trezirea masculinității într-un copil, care este zdrobit neconținut de ororile războiului, înseamnă o evadare din istorie și o intrare într-o lume cu adevărat mirifică, aflată sub semnul feminității protectoare. Perceperea feminității ca necesitate imuabilă are rădăcini în relația mamă-fiu, intensă în timpul copilăriei, adâncă la maturitate. Chipul fetelor din romanul **Din Calidor** împrumută inevitabil ceva din chipul mamei. Ileana, Duda, Nora, Mili, Tuza, Tecla, Bălana, rusoaica Devușca, Varvara ș.a. formează diversitatea în unitatea feminității ocrotitoare și a binelui, a umanității, a vieții. Întoarcerea ciclică la mamă, la fetele

copilăriei constituie un progresiv și superb imn al vieții. Astfel că fragmentul care urmează este un adevărat imn dedicat femeii și, implicit, vieții:

„Din calidor le văd pe toate: Fetițele, fetișoarele, fetișcanele, fetele-mari, fetele-și-mai mari (și mai mici) cu care m-am avut eu bine în viața mea, de la Mana. (...)

Din calidor văd bine tot ce au fetele mele.

Din calidor se vede mai bine decât văzusem cu ochii trupului. În calidor, nimeni nu-mi zice să mă uit în sus, că nu se cade, că nu știu ce, dar când te crești, îți zice varvar și-ți mai cere.

Din calidor le văd pe toate și de tot, câte una, câte una-n una; pe rând și în cor – dar nicio clipă contopindu-se. Fiecare-i fiecare. În veci.”

Calidorul este spațiul viselor de dragoste și al primelor fantezii erotice. Copilăria este percepută și ca o lume vrăjită de „miroasele” femeilor „bune, frumoase și mustoase și parfumoase și!”, „cu țâțoance adiind a pătrunjel”. Învăluite în aromele sublimului, fetele Manei („Ah, fetele”) par niște zeițe. Memoria decupează neapărat odoruri-semnale diferite: Tuza e „frumoasă și când e urâtă, adică toată vremea. Săraca de ea, pe lumină i se vede rău obrazul bine buburos. Și merge ca un bărbătoi. Și-i tare slabă, picioarele i-s ca fusele, încolo curu’ i-i destul de lărguț. Și are, cum se spune, un ochi la slănină – însă dacă te uiți la ea dintr-o parte, nu bagi de seamă făina”; Tecla e „mărunțică, frumoasă, de pică: părul negru-negru, cu ape albastrui, ochii verzi-verzi, de mătă – nu de pisică, de mătă; verzi, cu stele de aur”, dar „ce dulce mă ținea și ce dulce-mi arăta și ce dulce era ea pe- peste tot. Mai ceva ca zahărul”. Văzută cu „ochii trupului”, Duda are mâna „aspră și fierbinte, pielegoloasă mirosind a calapăr, ca la noi, în bucătărie, înainte de, și după, la ei, cu ferestrele astupate, în umbra dulce și pipărată, când ea zicea să mă uit în sus, că nu se cade. Nu se cade să cazi în jos, de-aceea. Că, dacă o vezi, cade. Joasa ei cea nevăzută”. Și, desigur, Bălana are „părul galben-galben și ochii albaștri ca floarea inului... (...) Are fuste frumoase, înflorate, barijuri la fel, pline de flori vesele”.

Refugiul în pădure, cauzat de bombardarea satului, nu mai este perceput ca atare, traumatizant și nociv, ci constituie pentru Paulică un prilej de inițiere în tainele erosului. Splendidele scene ce evocă aventura scăldatului, cea a „mâncării”, momentul cu „omenirea goală alergând prin viile-n floare” nu au nimic vulgar în ele, nu pot fi în niciun fel numite pornografice. Cu toată „depravarea” și „grosolănia” etalată, aceste scene au ceva din sacralitatea riturilor, ele întru-chipează dezmațul sacru al pubertății și restabilesc dimensiunile „făr-de-bătrâneții”. Prin reabilitarea corporalității Paul Goma se opune tendinței literaturii din perioada respectivă de a evita acest aspect al vieții umane, descrierea jubilațiilor corporale mai denotă o concepție specifică de estetizare a cotidianului.

Stilul și limbajul

Romanul denotă un *stil hibrid*, din el străbat la suprafață vocile îndepărtate ale naratorilor anonimi de speță folclorică, ale cronicarilor moldoveni sau ale povestitorului de la Humulești. Oglindirea reciprocă a acestor limbaje, care comportă cu sine propriile intonații, expresivități, structuri social-ideologice, poziții axiologice sau sensuri contextuale, generează surprinzătoare efecte stilistice. Autorul stilizează diferite forme ale narațiunii orale la graniță cu formele de vorbire nonliterară: reflecții științifice, declamații retorice, varii informații etc. Astfel că formulele specifice pove-

titorului popular („carevasăzică”) stau lesne în vecinătatea excursiunilor de natură livrescă: „Desigur, pictura, literatura – mai cu seamă poezia – au zugrăvit, cântat, consacrat alt punct-de-plecare; de-privire: fereastra”. Aspirația autorului în vederea creării unei polifonii muzicale se conjugă cu dorința orchestrării unei plurivocități autentice a discursului.

Modelul acestei hibridizări trebuie căutat în primul rând în genurile dramatice ale folclorului român, în structurile imaginarului popular, care leagă poetic ideologiile din toate timpurile și sferile: „Mănenii aveau colindele lor, «păgâne» și amestecate, doar câte un vers, cel mult o strofă se vâra să amintească despre Iisus, că s-a născut, apoi numaidecât se întorceau la cerbi și brazi, la nunți cu stele, iar de colindat, colindau cum se colindă: în cete, umblând din gospodărie în gospodărie, după prietenie și neprietenie – și chiar dușmănie...”. Scriitorul preia de la aceste genuri modul de structurare a timpului și a spațiului în funcție de fenomenele naturale și evenimentele colective. Se instituie astfel un dialog (intertextualitate) cu modelele ce fac parte din același grup genetic, printre care cel al lui Creangă se profilează cu o deosebită pregnanță: „Aveam de gând să povestesc – din calidor – culesul viilor; și după aceea să povestesc bine-bine tescuitul; și după aceea să povestesc turburelul; și după aceea culesul păp’șoiului și, după ce dă omătul, să povestesc șezătorile...; și să povestesc iarna-pe-uliță; și sara-pe-deal; și întreg Creangă”. Fragmentul poate fi interpretat ca un manifest, o profesiune de credință a acestui prozator care operează cu structuri narrative modelatoare ce determină caracterul proteic, eterogen, social, dialogic al romanului. În cele din urmă, autorul ajunge fenomenologic la arhetipul care îi modelează *ex profundis* morfologia narativă – modelul Creangă – la rândul lui polimorfic și inepuizabil.

Enunțurile din roman au funcția de a prezenta diferite categorii sociale, cuvintele, sintagmele, propozițiile provenind din varii sfere de utilizare: de la limbajul științific și cronicăresc la cel familiar, uneori chiar licențios. Expresiile grosiere reprezintă conștiința neoficială eliberată de ierariile și restricțiile autoritare și exprimă, în economia artisticului lui Paul Goma, dorința de a crea o lume polifonică, plurivocă, în măsură să spună adevărul neoficial în toate modurile.

Scriitorul acordă o deosebită importanță jocurilor de cuvinte și lexicului dialectic, care conferă narațiunii o atmosferă de basm. Limbajul basarabenilor lui Paul Goma abundă în cuvinte neaoșe, colocviale, vorbite, ca „mașâna”, „calidor”, „armia”, „premare”, „coșâlca”, „abricoase”, „harbuz”, „păpușoi”, „chipăruși”, „cantalup”, „gionate”, „chistruit”, „burdihoc”, „borte”, „chișcați”, „boambe și plunghi”, „țaharcă”, ce conferă discursului originalitate, distrugând liniaritatea comunicării.

Critica literară a remarcat această capacitate lingvistică a scriitorului de a dezvolta o poetică specifică prin folosirea următoarelor procedee:

- **Jocurile de cuvinte:** „Ivane-Hoțomane, Ivan-Pravolslovan, minciunovan”, „fructă abia ructă”, „biciuită, ciocabocănită, lipăită, hă-uită, icnită”, „trufandaua-chimirgeaua”.

- **Afereze, apocope, sincope:** „’Mnezău”, „Ai iși tu o lingură din borș-di-pește-din ceala ce mă’liga prăpădește? Mbălsămat cu multă foai-verdi-leuștean? ,’Nroșât pi la răsufarea gurii mele, c-o mână di chiperi?”, „Tu rămâi cu băiat-acela. Cân’ l-a gasî pe domțatori’, vii fugulița să dai de știre, precumcă! Rămân. Să dau, pecumcă”.

- **Anagrame, deformări morfologice și prescurtări de sunete:** „asoilimentu” (pentru asolament), „Băsarabghie”, „multierile”⁷ (pentru

moletiere), „băiatul lui domțători” „Moș-iacob!”; – Ce faaaaci Moș Ia’...?”, „ – Hă, băi’țalu moș’lui!, „nu di-abricoase, di cele dolofănoase și anirăcioase”.

- **Sinecdoce:** „calidor”.
- **Eclipse:** „ori îți intră pe gură când dormi – ș-atuncea-i alt descântec, nu-l știu, numai femeile îl, dar ele nu-l spun”.
- **Calculul lingvistic, cuvinte adaptate din alte limbi:** „Bez-ara-bia”, „ucitel”, „ciolovecii”, „săviețki grăjdian”.
- **Cuvinte compuse:** „frațietate urso-oitică”, „albastrăvezime”, „binemirositoare”, „roșuaprints”, „bunădimineățatovarășinstructor”, „aurilă” (aur +aiurilă).
- **Onomatopee, aliterații:** „văd puf-pufurile de fum-fum din lulèua moșului (...) bărbații fumează numai țhărci di tutun, dar voi fi auzit eu de la cineva, ceva ci pip-oio, fiindcă din liule nu poți face: liul-liul’: nu s-aude”, „Iartă-mă suflețel, tătucă, frate al meu, sunt un ticălos, un porc de câine, un vierme, un adevărat rus – ia vonavaaaaaaat!”.
- **Pleonasme, cacofonii:** „să fiu mort de tot”, „caClasancitoare. Delaora și sa”.
- **Crearea de cuvinte noi:** „dealvaletic și prispalău”, „onomul”, „puipuiă”, „Basarabie rainică”; „grup roșcravatesc” „școlarii cu patruvo-cile”, „cizme dansatrice”, „șoșontorogî”, „pielegoloasă”, „untiu”.

Geniul inventiv al limbii se manifestă pe deplin în romanul **Din Calidor**, care este o reușită invenție de funcționalitate lingvistică și consacră un stil aparte – stilul Goma. Codurile lingvistice normative sunt violate pentru a le descătușa și a le oferi libertatea rostirii.

7Moletiere sunt fâșiile de stofă cu care își incojurau-protejau militarii gambele

Referințe critice

„Romanul **Din Calidor** se remarcă nu numai prin documentarism sau naturalism, ci și prin dialogismul intens nu numai în interiorul cuvântului, a citatelor în citate și alte structuri dialogice, dar și prin polemici artistice cu alte texte despre drama Basarabiei și, mai ales, cu **Biserica Albă și Povara bunătații noastre** de Ion Druță. E adevărat, într-un dialog subtil cu Paul Goma intră Aureliu Busuioc cu **Hronicul găinarilor**. «Calidorul» devine dreptat o Agoră a literaturii române din Basarabia.”

Alexandru Burlacu

„Doi moldoveni dețin topul în evocarea și restaurarea paradisului copilăriei, Ion Creangă și Ionel Teodoreanu, fie că ne conducem după impresii sensibile și de gust, fie după judecăți așezate pe temeuri analitice ale

7 Moletierele sunt fâșiile de stofă cu care își incojurau-protejau militarii gambele

istoriei și criticii literare. Lor li se poate alătura Paul Goma cu scrierea de maturitate **Din Calidor** și în mare parte cu **Arta reFugii**. Multe forme stilistice și modalități de gândire îi despart pe cei trei. Dar când spui Creangă apare în minte imaginea satului natal, Humulești, cu «Ozana cea frumos curgătoare», cu pupăza din tei, cu Cetatea Neamțului învăluită în ceață și în

istorie, oglindindu-se neclintit în apele râului de pe colina ei împădurită. Când spui Ionel Teodoreanu se asociază în minte satul Medeleni. Ți se pare un loc nespus de apropiat, chiar dacă niciodată nu ți-a călcat piciorul pe acolo. Când spui «Mana», fără nicio prevenire, imposibil să faci legătura cu Paul Goma, cel închis la Gherla sau luptătorul pentru drepturile omului. Dar este suficient să parcurgi doar câteva capitole ale volumului **Din Calidor** ca să te crezi pe meleagurile humuleștene sau în satul copilăriei lui Ionel Teodoreanu; nu numai la Mana din Orheii sfinteii noastre Basarabii, devenită astfel prin suferință grea, de decenii și de secole.”

Petru Ursache

„Iar dacă de dragoste vorbim, iar scriitura lui Goma, «meree» declarație de dragoste «limbii-culturii» române, este atât de expresivă, memoria atât de vie, harul atât de vădit, luminos până la orbire (și negare!), avem certitudinea că misterele unicității, ale inegalabilei forțe evocatoare și al înfruntării cu succes a aglomerației de sfinți și mai ales de diavoli care populează opera și viața autorului, constau în «starea-de-calidor» a trăirilor «perspectivei-din-calidor» a existenței și a talentului artistic al «scriiturii-de-calidor». Fiecare și toate la un loc îi sunt coloană vertebrală, pilaștri de *Kallos* și *Dolus* literaturii române contemporane.”

Raluca Lazarovici

Dispozitiv practic: exerciții

1. Explică semnificația calidorului, ilustrând cu citate din roman.
2. Identifică relația dintre subiectul romanului și traiectoria de viață a autorului. Comentează valoarea retrospectivă și funcția acesteia în actul narativ.
3. Paul Goma creează personaje-persoane diferite. Alcătuieste microportrete ale acestora având în vedere gesturi, atitudini, limbaje reprezentative.
4. Descrie universul copilăriei personajului-narator prin comparație cu același univers întâlnit la alt autor canonic. Precizează două asemănări și două deosebiri.
5. Precizează trei trăsături ale stilului narativ, întâlnite în romanul *Din Calidor*, cu exemple din text.
6. Identifică trei tehnici narrative care particularizează romanul lui Paul Goma și comentează-le folosindu-te de citate reprezentative.
7. Descoperă, pe lângă romanul realist-memorialistic, sentimental și eseistic, alte fețe ale acestei complexe cărți.
8. Pornind de la unul din citatele critice de mai sus, alcătuieste un eseu de 20-30 de rânduri, în care, cu argumente pro sau contra, să argumentezi aceste afirmații.

Arta reFugii. Drama refugiatului. Începutul unui exil perpetuu

Geneza romanului

Romanul **Arta reFugii** – o copilărie transilvană a fost scris la Paris, între anii 1985 și 1988 și constituie cel de-al doilea volum din cele cinci romane autobiografice. Ca și în celelalte piese ale ciclului autobiografic, Paul Goma tratează devenirea personajului Paul în context social cu mijloacele bildungsromanului⁸. Autorul reia firul narațiunii întrerupt în **Din Calidor**, recapitulând primii săi ani de refugiu în Ardeal. E momentul în care începe

biografia sa de fugartist, hărțuit, amenințat, arestat, exilat. Lucrarea va vedea lumina tiparului în 1990, mai întâi în franceză, sub titlul **L'art la fugue**, și doar după un an în română. În 2007 apare versiunea italiană, cu titlul **L'arte della fuga**. Cititorul de la Chișinău se bucură de apariția romanului în 1993, date fiind inițiativa lui Andrei Vartic și contribuția Editurii Basarabia.

Structură și tehnici narative. Sub semnul mutării

Romanul este interesant mai ales prin felul în care compoziția și tehnicile narative se racordează la reconstituirea epică a destinului basarabenilor refugiați. Titlul trimite la aceste două paliere, fiind, pe de o parte, o expresie a motivul traumatic al refugiului, iar pe de altă parte, o aluzie la „iubirea mea muzicală, Johann Sebastian Bach” (P.G.). Analiza narativă a romanului lui Paul Goma se cere a fi făcută printr-o raportare la muzica polifonică a lui Bach, a cărui piese muzicale evoluează în contrapunct pe trei, patru sau cinci voci distincte, interferând melodios. Cea mai cunoscută realizare a compozitorului german a fost ceea ce a intrat în terminologia muzicală sub noțiunea de fugi – exerciții complexe și dinamice de interpretare, menite a dezvolta dexteritatea începătorilor muzicieni. Potrivit specialiștilor muzicologi, fuga este cea mai dezvoltată formă artistică a stilului contrapunctic, o invenție ingenios elaborată la câteva voci. Atât crearea ei, cât și interpretarea necesită efort și dexteritate. Paul Goma transpune în scrisul său această tehnică de compoziție orchestrală, recurge la stilul contrapunctic și la baza tonală a fugii, pentru a sublinia măiestria („Artafugii”) de care au avut nevoie „basarabeni mult încercați” pentru a se ascunde, de-a lungul și după anul 1944, de reprezentanții noii ordini, care îi hăituiau, prindeau și „repatriau în Siberia”⁹.

Arta polifonică marchează nu doar construcția subiectului, dar și discursul narativ. La fel ca în romanul **Din Calidor**, în **Arta reFugii** narațiunea are loc la persoana I, atestând coincidența naratorului cu personajul. Paul se vede confruntat cu experiența refugiului și nevoit, alături de părinți, să părăsească Mana natală din pricina cedării acestui teritoriu rușilor. „Aventura” transilvăneană este evocată din perspectiva unui copil maturizat înainte de vreme (Paul *din timpul narațiunii*), al cărui discurs interferează cu confesiunea de mult mai târziu a scriitorului (Paul *din timpul scrierii*). Între acești doi Paul are loc un dialog intersubiectiv, un dialog în monolog, care creează complexitatea semnificațiilor, asigură funcționalitatea contrapunctului și dinamizează povestirea.

⁹ Bildungsromanul (din germană) este romanul care prezintă procesul de formare a unui caracter, a unui erou sub acțiunea educației și experienței dobândite.

Denumirile capitolelor indică punctele de staționare temporară a familiei Goma pe traseul geografic *I. Gusu – II. Buia – III. Sibiu – IV. Buia – V. Seica Mare – VI. În Gară* și, totodată, marchează crizele psihologice prin care trece copilul expulzat din „Basarabia rainică” și obligat să reia, mereu de la început, procesul de acomodare la o nouă viață. Laitmotivul subiectului, ce cunoaște o serie de trateme, este cel al mutării. Majoritatea subcapitolelor repetă ca un refren această deplasare disconfortabilă: *I. 1. Ne mutăm..., 2. Ne-am mutat, 5. Iar ne mutăm, 14. Ne re-refugiem; II. 1. Iar ne mutăm, 2. Și încă ne mutăm..., 3. Și iarăși, iarăși, 4. Ei, uite: nu ne mutăm!, 6. Și încă ne mutăm, la Sighișoara, 7. Ne mutăm – dacă n-am fost repatriați, 8. În sfârșit!, Ne mutăm..., 9. Pauză – nu ne mai mutăm, 10. Și nu ne mai mutăm..., 12. Ne pregătim de plecare, III. 1; Ne muăm, ne mutăm!, 3. ...Și mă mut la liceu, III.*

2. *Până la liceu, să ne mutăm pe-aici...*, 3. *Ne mutăm, ne mutăm, puțintică răbdare*, 4. *Vara anului '48: ne mutăm în altă lume, La toamnă mă mut la Șeica*.

⁹ Conform unei convenții între Guvernul român și Uniunea Sovietică, basarabienii și bucovinenii refugiați urmau să fie repatriați la baștina lor, pentru ca mai apoi să fie deportați în Siberia sub motiv de trădare de țară.

Repetarea aceluiași teme este un loc comun al scriitorilor modernității, care, prin această monotonie, subliniază condițiile de înstrăinare și de dezumanizare a individului într-o lume indiferentă. Paul Goma folosește obsesiv prefixul re- înaintea mai multor cuvinte (re-fugă, refugit, re-refugiem, re-iau, re-pun, re-mutăm) pentru a sugera drama basarabeanului care, fără a călca în străinătate, se simte înstrăinat, „refugiat în propria țară”. Autorul consideră mișcarea, lipsa unui loc stabil, peregrinarea continuă, fie și în propria țară, ca fiind *factori de erodare și de pierdere a identității*. Personajele scriitorului etalează însă față de tragedia prin care trec o *atitudine ludico-comică* debordantă. Descrierile deplasărilor capătă mereu note burlești, având loc fie pe jos „cu primul tren” „prin balega reglementară”, „prin praf uscat și ocolind balegile moi și puturosioase”, fie cu ajutorul unui transport: „cu căruța ardelenescă”, cu „un faiton pentru ekskurse” (așa numește naratorul căruciorul pe care tata l-a pregătit pentru a căra mai ușor bagajele în caz de mutare urgentă sau mobila cu roți, adaptată la starea de vagabondaj: „Ca să fim pregătiți, motivează tatăl, ca să nu ne mai ia ca din oală și după aceea să ne plângem că nuștiuce, ca alții, că soartacrudă, că Rușii și așa mai departe...”) sau cu „diligenta” jandarmeriei. Această atitudine, precum și alte elemente narative cinetice: *aglutinările, variația ritmică, imitația variațională, poliritmia* conferă narațiunii dinamism și urmărește același scop de transpunere a rătăcirilor protagoniștilor.

A fi basarabean rătăcitor în Ardeal

Începutul romanului consemnează o cădere din mit în istorie, menită să atenționeze asupra tragediei copilului izgonit din spațiul idilic al „acasei”. În refugiu, Paul nu-și va mai reregăsi paradisul, acesta rămânând pentru totdeauna localizat în satul Mana. Statutul de refugiat a stigmatizat copilul, afectându-i impresiile, deosebite de acelea pe care le putea avea într-o călătorie agreabilă. Chiar de la primele pagini ale romanului se impune o frontieră între personajele-refugiați și cele care sunt „ne-refugiați”, nuanțată prin norme nescrise, vestimentație, mentalitate, gastronomie. Familia Goma și ceilalți învățători – Domnișoara Coban, Balteș, Savițchi, Pintilie – sunt nevoiți să-și estompeze identitatea de basarabean și să se integreze în etosul ardelean, învățându-le graiul, datinile și obiceiurile. Comparațiile pe care le face personajul-narator între satul basarabean și cel ardelean sunt relevante pentru înțelegerea psihologiei copilului rupt brutal de universul drag. Conștiința de refugiat lasă umbre asupra locurilor noi, totul i se pare lipsit de farmec. Spre deosebire de realitățile basarabene, mentalitatea, obiceiurile, comportamentul, limbajul, casele și bisericile ardelenilor par a fi absurde și străine. Stranie, mai ales, i se arată absența calidorului, lipsindu-l de obișnuitul punct de reper al observației. Casele ardelenilor sunt percepute ca friguroase și neospitaliere, iar locuitorii satelor nu mai au pentru Paul nimic din ciudățenia poetică a basarabenilor Moș Iacob sau Mătușa Domnica. Nimic din mâncărurile locului nu-l mai satisface pe gurmanul Paul, care preferă felurilor indigeste ale ardelenilor, plăcintele de altădată ale Mătușii Domnica.

Nici chiar fetele nu mai ispitesc cu mirosul de altădată al mănencelor.

Mutările succesive dintr-un spațiu în altul îi permit naratorului să radiografieze diferite medii sociale, înregistrând defectele unei societăți în cădere progresivă, asupra căreia s-a întins aripa roșie a comunismului: intelectuali ignoranți, învățători limitați, preoți furând din ajutoarele umanitare destinate copiilor, păstori vânzători de oameni, funcționari brutali, „liberatori” aroganți etc. Avem astfel un tablou social al României în primul deceniu postbelic. La portretele umane se adaugă reconstituirea istoriei, naratorul aducând în scenă evenimentele care au avut loc în anii '40 în România: bombardarea de către forțele anglo-americane a orașelor București și Ploiești, reorientarea frontului român împotriva nemților, deportarea sașilor, repatrierea refugiaților basarabeni și bucovineni, distrugătoarea reformă sovietică din învățământ etc.

Pierderea copilăriei

Întors cu gândurile mereu spre Mana natală, copilul se protejează de abuzurile istoriei, fugind din ea „cu mare artă”. Alternativă la amintirile din prima copilărie sunt fantasmagoriile în care micul Paul se retrage, în prima perioadă transilvăneană, colorându-și existența privată de condiții normale. Atunci când istoria este povestită din perspectiva unui copil cu imaginație prolifică și sinceritate dezarmantă, adică nu în dialogurile obișnuite cu tatăl său, războaiele și odioasele aranjamente politice par să fie un fel de basme cu zmei:

„– Fii atent! – mă uit numai la Cristian. Ziceam că eu sunt eu, dar tu ești Churchill – bine. Și fii atent: când a început războiul între tine și Hitler, Stalin s-a purtat ca un porc de câine, uite-așa se bucura și bătea din palme și-l felicita pe Hitler când te bătea pe tine și-i dădea și benzină, pentru avioane, de să te bombardeze pe tine, la Londra ta. Și-i zicea Stalin lui Hitler: «Daraghie Adolf, bate palma, că împărțim lumea: tu ei Franța și Anglia și-i rupi în bătaie pe toți democrații de pe acolo, eu îți dau ce ai nevoie: și puști și cizme și conserve și benzină, lasă-mă pe mine cu Balticii, cu Polonezii, cu Basarabeni și cu Bucovinenii de Nord»... Au bătut palma, dar nu s-au înțeles la-mpărteală – se iau la bătaie înde ei! Hitler cu Stalin!”.

Atâta timp cât Paul se află sub protecția mamei, evenimentele exterioare nu-l afectează radical. Romanul **Arta reFugii** poate fi citit și ca un poem dedicat mamei, ca o apologie a maternității protectoare. Figura mamei este una centrală în roman, ei îi revine, ca în matriarhat, rolul principal în viața economică și spirituală a familiei. Mama este o zeitate în orizontul domesticității, garantul integrității universului mirific al copilăriei, reperul existențial fundamental, modelul intelectual și exemplul de ținută morală. De la mama, Paul a deprins gustul pentru scris, căci tânăra învățătoare înregistra, consemna în „caietele” ei specificul și obiceiurile locurilor prin care soarta i-a dat să treacă. Naratorul îi dedică de-a lungul romanului adevărate recitaluri poetice, care elogiază însușirea ei de a-și menține demnitatea în orice circumstanță, capacitatea de inventivitate și inteligența practică.

Trădarea ciobanilor din satul Buia cade ca un fulger peste copilul aproape obișnuit cu rutina mutărilor. Într-o noapte în care familia Goma se ascundea la o stână montană tatăl, este lovit cu bâta în cap și legat cu sârmă, mama și copilul prinși și predați jandarmilor. Bacia ardeleni se lasă atrași de recompensa pe cap de refugiat promisă de noua conducere și hotărăsc să captureze familia de basarabeni ascunsă în pădure. Trimiterea fină la balada Miorița sau la romanul lui Sadoveanu **Baltagul** este lesne de perceput, ea

confirmând încă o dată constanta înclinație națională de a scoate profit din vinderea aproapelui. Relatăta de un copil, povestea capătă note dramatice, chiar dacă are un final ceva mai fericit. Tatăl falsifică actele membrilor familiei, ascunzându-le originea de basarabeni și astfel ei scapă de pericolul repatrierii forțate.

Impactul cel mai dezastruos asupra copilului îl are arestul părinților. Fiind bănuți că ar putea fi autorii aruncării unei bombe în școala unde ei țineau lecții, mama și tatăl sunt arestați de Securitate și „depuși” la Mediaș. Întors de la școală, Paul găsește ferestrele negre și casa friguroasă. De îndată se pomenește singur-singurel, aruncat violent într-o lume fără protecție familială, în mila străinilor. De acum înainte viața i se derulează între gară și Securitatea din Mediaș.

Pierzându-și familia, copilul se transformă într-un adult, într-un basarabean care face „cât trei adulți ardeleni”. Această experiență fundamentală provoacă expulzarea lui din univesul idilic al copilăriei, ruperea lui definitivă de paradis. Arestarea părinților i se pare o absurditate. Fără mamă și tată viața îi devine un infern. Paul își autosugerează insistent ca un matur să nu plângă: „Să nu plângi, că dracul te ia – dacă plângi!”. În ultima secvență a cărții această formulă domină orchestrația narativă, estompând micile evadări în halucinațiile (în țara Portocalia) provocate de durere, frig și foame. Scena din finalul romanului, care reprezintă întâlnirea lui Paul cu mama în sediul Securității, este una senină. La vederea mamei pe hol, copilul, devenit de curând un tânăr, este copleșit de emoții și lacrimi, dovadă a faptului că trauma psihologică nu l-a abrutizat: „Să nu plângi, când râde mama?”. Portretul mamei este zguduitor prin forța emotivă emanată de descrierea gesturilor și a mișcărilor ei:

„Mama mea nu s-a schimbat aproape deloc. Mama mea e mama mea, nu se schimbă – să nu plângi, că.

Mama mea. Mama mea. Mama-mama-mama. Cea mai grozavă mamă din lumea-mare.

Se oprește la doi pași de mine. Ține buzele strânse. I-s strânse de tot buzele. Nu înțeleg, dar așa e mama mea, grozavă; cu gura închisă, cu gura strânsă-pungă, zice tărișor:

– Regulamentul permite unei mame să-și îmbrățișeze copilul? (...)

Mă îndepărtează de la pieptul ei, mă privește, îmi râde, apoi iar mă apropie și mă strânge tare-tare. O strâng și eu – nu prea tare, am crescut mult, nu-mi pot controla forțele. O strâng, cu toate că mama miroase a mucegai – de la beci, desigur; și a jeg, a slin, a nespălare; și a pipicaca miroase mama mea, mama mea, mama. Așa că o strâng tare, tare de-i trosnesc oasele.

Dar mama râde și face din cap, așa, că adică, ia te uită ce forță! Mă îndepărtează, mă apropie, râde, în continuare, însă cu lacrimi; râde cu icnituri de plâns, suspină cu chicote de râs. Și tot plângând și tot răsând și tot mirosind a jeg și a cacapipi și a muced, mama mea îmi strecoară, îmi picură în ureche, pe silabe – cuvinte: scurte, numai subiecte, fără predicate.”

Trăind cu șocurile unor evenimente care îl afectează decisiv, copilul rămâne integru din punct de vedere etic și uman, constituind o lecție de rezistență împotriva vicisitudinilor vieții.

Condiția de marginal

La nivel general-uman, romanul **Arta reFugii** transpune drama „fugartistului” aflat în imposibilitatea de a se integra în societate. Basarabeniului Paul Goma de după catastrofalul an 1944 încep să facă parte din acel grup de marginali expulzați din societate. Tragedia se amplifică enorm în cazul

lor, dat fiind faptul că ei trăiesc condiția de refugiați, de rătăciți, de „înplus” în propria țară, fără măcar să fie reprezentanți ai minorităților naționale. Lumea marginală, perifericul devine una din temele preferate ale scriitorilor postmoderniști. Spre deosebire de personajele autorilor din generațiile mai tinere însă, în **Arta reFugii** basarabienii nu fac parte din acea periferie a societății locuite de o colectivitate reziduală, cu un comportament și limbaj dezinhibat. În lumea lui Paul Goma, convulsii patologice are doar istoria, omul demonstrând, dimpotrivă, o vitalitate exuberantă. Marginalul autorului de la Mana cuprinde o categorie de personaje cu comportamente subversive, cu manifestări carnavaliste¹⁰.

Romanul lui Paul Goma ne surprinde prin bogatul repertoriu carnavalesc. De aici ne vine impresia stranie pe care o lasă comportamentul oarecum excentric al personajelor și, mai ales, al copilului cu preocupări de matur. Autorul carnavalizează „amintirile din copilărie”, propunând o alternativă artistică de biografie. Cu aceeași luciditate, *el carnavalizează morala, istoria, politica* și chiar frica față de moarte, gesturi pe care le interpretăm ca pe o tentativă de inversare a ierarhiilor, afirmând *puterea celui slab*. Este vorba aici de valorificarea dimensiunii subversive a carnavalului, în rezultatul căreia basarabeanul slab, vulnerabil, marginalizat, călcat în picioare de istorie capătă o bizară măreție.

Conștiința „subversivă”, „disidentă” și „carnavalescă” caracterizează spiritul secolului a XX-lea. Pentru Paul Goma, literatura este o sursă virtuală de libertate, o modalitate de demolare a constrângerilor și a limitărilor de tot felul.

¹⁰ Sărbătoarea carnavalului era una populară, îndeosebi europeană (de origine precreștină, dar absorbită de creștinism), de factură optimistă, cu un caracter vesel. Carnavalul presupunea folosirea unor măști alegorice și costumații de deghizare grotești. Acest complex ritual și ceremonial avea loc anual și urmarea răsturnarea completă a ordinii ierarhiei, descărcarea în public a sentimentelor și resentimentelor refulate, spunerea adevărului cu voce tare și fără frică, relaxarea și purgarea colectivă, renașterea spirituală, retrăirea timpului sacru.

Savantul rus Mihail Bahtin a impus ideea că folclorul carnavalesc a constituit una din cele mai importante surse ale romanului european. Transpus în limbajul literar, carnavalul înseamnă abrogarea formelor de timorare, venerație, pietate, etichetă; trăirea plenară a timpului, perceperea veselă a vieții sociale și relativizarea oricărei autorități, mascarada și jocul liber, varietatea căutată de stiluri și amestecul a ceea ce este considerat rafinat și grosolan, serios și comic etc. Carnavalești sunt considerate personajele din roman care, simulând prostia, conștiința rudimentară, își permit să rostească adevărul, după modelul bufonului, clovnului, paiatei, măscăriciului din teatrul medieval.

Cel mai mare copil-creator de limbă română

Stilul inconfundabil al lui Goma se datorează limbajului savuros, înclinat spre oralitate, prezent în toate romanele. Refugiul în Transilvania îi permite autorului să doteze limbajul naratorului cu expresii ardelenene. Pentru a atenua tragismul cotidianului, mama îi face copilului lecții de inițiere în vocabularul și mentalitatea localnicilor. Treptat aflăm că pentru bucătăria de vară, ardelenii folosesc cuvântul „bòcăză”, pentru tabla de pe casă – „blechiul”, pentru paracliser – „crâsnic”, pentru ciorap – „strimf”, pentru basma – „cârpă”, iar pentru batistă – „cârpuță” etc. Vizitiul este numit „cociaș”, iar școala este numită de ardeleni „ișcolă”. Și altele cu specific local: „răpchit” (răpiti), „aive” (aibă), „ardileni” (ardeleni), „colori” (culori) etc. Poetica specifică se desfășoară și aici cu toată splendoarea prin utilizarea aceluiași pro-

cedee: jocuri de cuvinte, anagrame și deformări morfologice, tautologii și paradoxuri, parafraze, derivări parasintetice, prefixoide, onomatopee și desigur, crearea de cuvinte noi.

Referințe critice

„Experiența ulterioară a exilului face ca aceste aspecte ale copilăriei, ținutului natal, peregrinajului perpetuu prin diferite sate transilvănene să fie văzute într-o lumină mai pregnantă și să constituie o experiență fundamentală, biotică și scripturală deopotrivă care conturează profilul sinelui refugiat. **Arta reFugii** devine o artă a re-amintirii, act mnemotehnic întemeiat pe rescrierea experienței refugiului într-o Transilvanie care nu poate percepe pericolozitatea invaziei rusești, nici drama insecurității, «înplus»-ului în propria țară. Tonalitatea ironică și condescendentă este similară celei din **Amintirile...** lui Ion Creangă, deși jocurile copilului Paul Goma surclasează pe alocuri manifestările predecesorului literar”.

Daniela Sitar-Tăut

„Nu știu cât de convingător este Paul Goma ca om al scriiturii (potrivit gusturilor mele literare este mai mult decât un scriitor tulburător, este un restaurator al limbii române), dar este dincolo de orice îndoială exemplul generic pentru normalitate, în sensul în care explică însuși Domnia Sa înțelesul simplu al menirii scriitorului: acela de a rosti adevărul, indiferent de împrejurări, cu atât mai apăsător într-un mediu sugrumat de cenzură și de tot felul de constrângeri.”

Flori Bălănescu

„Goma nu cosmetizează, nu glazurează hapul, nu are timp și dispoziție pentru strategiile seducției. El își eliberează cuvintele în regimul unei urgențe ontologice, scindat hamletian între «a fi» și «a nu fi». Obligat de istorie să înghită, scrisul lui Goma împrumută ceva din spasmul organic al îngerului din Scriptură, «vărsând» cartea cea plină de amărăciune.”

Ovidiu Nimigean

„Expresie a unei sensibilități hipertrofiate, fraza lui Paul Goma se supune altor reguli decât celor ale sintaxei convenționale – unor reguli ale sincerității neîngrădite. Codul lingvistic este nevoit să se flexibilizeze, să se reformeze pentru a-l exprima pe scriitor la cotele lui de intensitate maximă a trăirii. Discursul sparge schemele, pentru a se descătușa într-o rostire totală.”

Nina Corcinschi

Dispozitiv practic, exerciții

1. Analizează semnificația titlului **Arta reFugii**, făcând referințe la tehnica contrapunctului și la muzica lui Bach.

2. Comentează leitmotivul mutării/ al înstrăinării și semnificațiile lui prin îndepărtarea de matricea originară, de Paradis.

3. Cum transpune artistic Paul Goma pierderea identității? Comentează în 10-20 de rânduri.

4. Realizează portretul moral al mamei și comentează rolul acesteia în evoluția lui Paul.

5. Precizează momentul maturizării personajului-narator și consecințele acestei maturizări.

6. În ce constă valorizarea *carnavalului* în romanul **Arta reFugii**?

Selectează exemple din text.

Ostinato. Imaginea universului concentraționar. Expresia stării de întemnițare și apologia libertății în forme literar-muzicale

Geneza romanului

Paul Goma și-a început romanul **Ostinato**, intitulat inițial **Cealaltă Penelopă, cealaltă Ithacă**, prin 1962, pe timpul când se afla în domiciliu obligatoriu în satul Lătești, Fetești, după perioada de detenție în închisorile comuniste de la Jilava și Gherla. Prima variantă a romanului este realizată în toamna anului 1965, iar cea definitivă în 1966, la Vad, Făgăraș. Nu fi reeditată în română decât după 26 de ani. Scriitorul hotărăște să-și trimită romanul respins de cenzură în Occident, unde, în 1971, apare simultan în germană (**Ostinato**), franceză (**La cellule des libérables** în traducere directă – „**Celula liberabililor**”) și italiană (**Ostinato**). Prima ediție a cunoscut îndată o foarte bună receptare în presa internațională și s-a vândut timp de două săptămâni. În România însă romanul este interzis, iar autorul supus urmărilor și presiunilor. La Târgul de Carte de la Frankfurt, unde a avut loc lansarea ambelor traduceri, delegația română și-a retras standul în semn de protest față de publicarea în Germania de Vest a cărții **Ostinato**, considerată „o armă a dușmanului în politica internațională”, fapt care a sporit faima scriitorului. În 1972 **Ostinato** a ieșit într-o ediție de buzunar, la Suhrkamp, iar în 1973 a apărut în traducere olandeză (**Ostinato**). Puțin mai târziu a văzut lumina tiparului varianta germană. În limba română a fost editat în 1991 la Editura Univers.

În 1967 revista germană din România *Neue Literatur* pregătește publicarea unui fragment din **Ostinato** în traducerea Anemonei Latzina și a lui Dieter Schlesak. Intrând în redacția revistei, Miron Radu Paraschivescu își aruncă ochii peste manuscrisul romanului și exclamă: „Dar băietu-cela e un Soljenițan român!”. Ceva mai târziu, Eugène Ionesco adăugă faptul că Paul Goma este „singurul disident român cunoscut”.

Universul concentraționar

Romanul **Ostinato** este o marturie cu valoare de document istoric despre închisorile comuniste și, totodată, o ficțiune literară, un roman bine construit după regulile naratologiei moderne. Fiind primul roman despre penitenciarele perioadei staliniste în literatura română postbelică, **Ostinato** este și un ingenios experiment literar cu tentă reformatoare.

Ostinato face parte din așa-numita *literatură carcerală*, care, grație unor scriitori ca Nicolae Steinhardt (**Jurnalul fericirii**), Ion Ioanid (**Închisoarea noastră cea de toate zilele**), Theohar Mihadaș (**Pe muntele Ebal**) ș.a., devine un fenomen distinct în literatura de după 1989. Împreună cu alte cărți ale lui Paul Goma: **Camera de alături**, **Ușa noastră cea de toate zilele**, **Gherla-Lătești**, **În cerc**, **Garda inversă**, **Patimile după Pitești**, **Culoarea curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor) Cod „Bărbosul”**, aceasta este o mărturie zguduitoare a unei experiențe trăite și asumate până la capăt în gulagul comunist. Omul care a stat șapte ani la închisoare și în domiciliu forțat și căruia i s-au întocmit 42 de dosare își evocă experiența concentraționară pentru a demasca sistemul politic al minciunii și pentru a înregistra în memorie principalele cauze ale alienării individului în timpul totalitarismului. Romanul dezvăluie viața deținuților sub regimul comunist din România anilor '50-'60, reconstituind umilințele îndurate de către prizo-

nierii închisorilor staliniste. Prin aceste cărți, locurile de detenție comunistă – Lișava, Pitești, Aiud, Gherla, Sighet, Canal, Bicz – sunt lipsite de secret.

Compoziția romanului

Punctul de plecare al romanului a constituit, potrivit unei mărturii a autorului, un fapt real petrecut în închisoare, care i s-a părut o repetare a mitului Penelopei¹¹. În roman însă povestea femeii care ani la rând își așteaptă soțul cu credință și răbdare este colaterală, făcând ansamblu cu alte teme ale detenției. Evenimentele romanului se consumă în spațiul strâmt al unei celule de închisoare comunistă. Pentru a sugera orizontul fizic și spiritual al celor închiși, Paul Goma recurge la o construcție sferică, folosind *tehnica cercurilor concentrice* sau strategiile compoziției polifonice: *dus și întors* în punctul inițial.

Prima parte (**Prima carte**) descrie acțiunile din „camera de eliberare”, unde sunt duși câțiva deținuți proveniți din diferite sfere sociale (țigănul Guliman, Nea Bazil, Gică Sotir, Ilarie Langa ș.a.). Aceștia, timp de o zi și o noapte, vorbesc, discută, reacționează, răspund, întreabă, visează sau își amintesc trecutul privind experiența lor în alte penitenciare ca Pitești, Jilava și Canal, relațiile cu femeile lor, fidele sau infidele, preferințele în materie de mâncăruri, reflecțiile asupra romanului lui Dostoievski, **Crimă și pedeapsă**, sau asupra principiilor care funcționează în muzică. Povestea lui Ilarie Langa, unul dintre cei aflați în camera de eliberare, se reține în mod deosebit. Fostul student la Facultatea de Filologie își ispășește pedeapsa, de-a lungul a unsprezece ani, pentru gestul disperat de a-și elibera mama bolnavă de chinurile fizice, infuzându-i, la rugămintea ei, o doză mortală de morfină. În tot acest timp Langa este așteptat cu fidelitate de Catinca. După ce este eliberat, continuă să se simtă închis, ajungând să constate că, pentru el, libertatea este tot închisoare.

Evenimentele din partea a doua (**Cartea a doua. Rotund**) a romanului se concentrează într-un scurt discurs distorsionat, cu multe omiteri de litere, cuvinte și chiar părți ale frazelor. Cele câteva indicii trimit la povestea și visele lui Ilarie Langa din prima parte a romanului. Șuvoiul de cuvinte creează o atmosferă apăsătoare, de halucinație, transmițând starea de spirit a deținuților nevoiți să se afle zile în șir în spațiul închis, limitat al celulei. Partea a treia, intitulată **Înapoi, din treaptă în treaptă**, se suprapune, încă o dată, pe temele din părțile anterioare, completându-le și nuanțându-le mai ales în ceea ce privește amintirile și reveriile lui Ilarie Langa. Astfel că acțiunea romanului se desfășoară pe parcursul a câtorva ore în timpul cărora personajul-narator parcurge itinerarul *dus-întors* al memoriei, un itinerar imaginar-simfonic, în timp și contratimp.

¹¹ În mitologia greacă, Penelopa este soția lui Ulise, regina insulei Itaca și un personaj important în Odiseea lui Homer. Așteptându-și soțul douăzeci de ani să vina acasă din războiul troian, Penelopa devine simbolul soției înțelepte și devotate.

Fiind convins că tradiționalele construcții epice nu pot transmite experiența teribilă a gulagului, Paul Goma își propune să experimenteze formule narrative moderne. Reformarea a atins, în primul rând, subiectul care nu mai dispune evenimentele relatate în ordinea logică a succesiunii, ci în una a *simultaneizării*. Scriitorul îi dă romanului **Ostinato** o arhitectură narativă simultaneizată, contribuind la inovarea romanului românesc modern. Evenimentele din cele trei părți ale romanului nu se succedă, ci se suprapun

ca într-un palimpsest, evoluează în lumi paralele, se desfășoară la nivele diferite, între vis și realitate. De aceea, scriitorul apelează la tehnicile muzicale ale simfoniei polifonice, care facilitează o arhitectonică ce cuprinde simultan mai multe linii tematice, registre stilistice, voci și le aplică în literatură.

Preocupat să găsească o structură cât mai adecvată pentru a transmite un mesaj cu referințe multiple la moralitate, Paul Goma apelează la procedeul muzical *ostinato*. Cuvântul *ostinato* înseamnă în italiană „cu încăpățănare”. Este vorba de obstinație, de încrâncenare, de încăpățănarea de a repeta tema anunțată. Scriitorul își propune să-i atace repetat pe cei care au transformat viața lui și a multor oameni în iad, informând cititorii asupra identității indivizilor care se fac vinovați de susținerea sistemului dictatorial stalinist. În terminologia muzicală, *ostinato* constituie basul care repetă același desen muzical într-o lucrare polifonică (*basso ostinato*). Împreună luate, aceste dimensiuni – ideea de insistență tematică și tehnica muzicală – sunt propice pentru un foarte ingenios experiment literar: supunerea formei *ostinato* conținutului care transpune infernul închisorilor comuniste („mai potrivit ar fi de a spune: am lăsat «forma» să vină, să parvină, să provină singură, ca o consecință firească a fondului”).

Romanul îmbină formula memorialului de închisoare cu narațiunea literară tradițională a „poveștii în ramă”. Naratorul evocă evenimentele care au loc în celulă, însă, pe lângă vocea naratorului, intervin și cele ale deținuților, care își povestesc pe rând, ca în **Decameronul** lui Boccaccio sau în **Hanu Ancuței** al lui Mihail Sadoveanu, viața de până la întemnițare (*naratori flotanți*). Narațiunea lui Ilarie Langa balansează între evocarea unor fapte reale și faptele imaginate sau visate. Scriitorul utilizează mai multe tehnici narrative cum sunt *montajul discursurilor naratoriale*, *insertiile onirice*, *tehnica reveriei*, *fluxul conștiinței*, *solilocul*, *monologul dialogat*, *limbajul interior*, *intertextualitatea* etc.

9 Conform unei convenții între Guvernul român și Uniunea Sovietică, basarabienii și bucovinenii refugiați urmau să fie repatriați la baștina lor, pentru ca mai apoi să fie deportați în Siberia sub motiv de trădare de țară.

Ieșită din comun este și topografia textului, care tinde să depășească aspectul obișnuit. Pe lângă utilizarea lor grafică normativă, literele și cuvintele sunt impuse să dea o reprezentare a lumii în relief. Deși la momentul scrierii romanului **Ostinato**, experimentările asupra aspectului grafic sunt cunoscute de mult timp în Occident, nu le întâlnim la vreun alt autor român. Criticul literar Eva Behring vorbește despre o „șesătură textuală” aparte a lui Paul Goma, care îi dă scriiturii o consistență estetică inconfundabilă, iar Tatiana Slama-Cazacu îi apreciază „adevărata performanță tipografică”, „semiotica grafică”.

Toate aceste tehnici experimentale împiedică sinteza, textele constituind un puzzle de subiecte și semnificații care este cu greu refăcut de cititor. Această dificultate, înscrisă în structura romanului, se vrea ea însăși expresia coșmarului, a zădărniceii simțite de cei izolați în închisoare. Piedicile de lectură sunt menite a crea climatul, starea necesară pentru a pătrunde și înțelege adecvat efectul anihilant, sufocant al vieții concentraționare asupra individului.

Teme și motive contrapunctate

Într-un interviu, realizat de Schmidt-Häuer în 1971, după lansarea

romanului **Ostinato** la Târgul de Carte de la Frankfurt, Paul Goma vine cu următoarea definiție a romanului său: „**Ostinato** nu este nici roman politic, nici roman autobiografic, nici roman-diatribă (pamflet). Ci un roman, deci *și* autobiografic, *și* politic, *și* diatribă, *și*... Produsul, secreția unui om despre oameni. Produs cu intenții artistice. Roman, expresie totală fiind, nu putea ocoli aspectul «politic» – cine afirmă că se poate scrie roman «nepolitic» în lumea noastră, în timpul nostru – acela minte; și îi minte pe cititori. Politica nu e o profesie, nici o atitudine de circumstanță, apartenență la o formație, grup, partid în vederea obținerii unor avantaje – politica este viața în *polis*, viața publică, iar viața este substanța romanului.”. Romanul este expresia unei personalități ancorate într-un anumit timp și spațiu, care se deschide multiplelor solicitări ale vieții, surprinzând-o „așa cum este”, polifonică, în mod simultan *și/și*, nu „așa cum trebuie să fie” într-un proiect abstract. Viața îi dictează romancierului arhitectura fluidă a contrapunctului, care pune în mișcare derularea simultană a mai multor linii tematice – contratemele.

Naratorul efectuează multiple ocolișuri de memorie, reactualizând evenimente și punând în discuție varii subiecte și teme. Cititorul în primul rând reconstituie tabloul complex al realității din închisorile comuniste, pe care autorul o cunoaște din interior și o relatează în cunoștință de cauză. Aflăm mai multe amănunte ale vieții de celulă, de a cărei monotonie deținuții încearcă să scape prin evocarea sau inventarea unor întâmplări din lumea exterioară. Discuțiile cu Oscar sunt pentru Langa un pretext de a-și expune considerațiile asupra unor aspecte extrem de variate în materie de istorie, filosofie, artă, religie, literatură, viață mondenă, gastronomie sau „cum-se-spu-necodobatură-în-franceză”. Paul Goma nu ezită să introducă și alte teme interzise, cum ar fi detențiunea politică, mișcările studentești din 1956, reprimările de tip stalinist etc.

Tema structurantă a romanului este detenția, privarea de libertate și consecințele pe care le are aceasta asupra individului. Deși romanul a fost receptat ca fiind unul politic, dezvăluind crimele din era stalinistă a României, Paul Goma susține că, la început, nu avea intenția să abordeze probleme politice sau ale deținuților politici, doar că, pe parcurs, nu le-a putut evita pentru că închisoarea comunistă se face vinovată tocmai prin tortura oamenilor cu viziuni ideologice opuse. Intenția inițială era să transmită *starea de izolare forțată, de întemnițare și de insecuritate în societatea închisă a dictaturii*. Urmările psihice și existențiale ale perioadei staliniste fac obiectul analizei și figurației artistice. Romanul se termină sub semnul întrebării: ce ar putea să facă în societate un om eliberat, care și-a petrecut trei sferturi din viață în climatul distrugător al temnițelor comuniste? Ce poate gândi un individ, ani la rând traumatizat de dictatură și umilință? Iată un fragment din monologul lui Ilarie Langa având încărcătura dramatică a discursului hamletian:

„Afară e soare, aer, vânt. Și aceeași, aceeași spaimă care pândește de dincolo de soare, dincolo de vânt. Ori chiar din lăuntru lor... Așa are să fie totdeauna? Chiar după ce am să mă eliberez? Chiar după ce vor trece 3, 4, 10 ani? Aceeași spaimă?... Cumplită pedeapsă, libertatea să-ți fie mai închisoare decât închisoarea... Sau nu. Altfel: libertatea să-mi fie pentru totdeauna amenințată, să conțină – și la vedere – viitoarea închisoare. Libertatea să nu fie decât... uvertura închisorii... Locul cel mai ferit, cel mai neprimejduit, e tocmai cel mai adânc, din inima primejdiei, acolo de unde nu mai ai unde coborî, acolo unde nu mai ai ce pierde”.

Romanul lui Paul Goma este o reflecție despre *limită și libertate*.

Contratemă la *privarea de libertate* este *libertatea* însăși, la care deținuții din „camera de eliberare” ajung mereu în convorbirile lor. Scriitorul nu-și consumă subiectul romanului doar în spațiul fizic al închisorii, într-un univers cu ușile închise, ci îl împerechează cu contrasubiecte fictive, imaginate, care au constituit întotdeauna forme artistice de realizare a aspirației umane spre libertate. Revenirea obsesivă (basul ostinato) la motivul libertății are loc la toate nivelurile textului, pe acest fundament se stratifică țesutul politematic. Treptat, romanul **Ostinato** devine *o apologie a libertății*.

Iubirea este tema cu cele mai multe variațiuni în roman.

Deținuții revin mereu la discuțiile pe tema iubirii, recompunându-și fostele relații cu femei reale sau imaginate. Șezând în celula liberabililor, ei își cultivă gândul că afară sunt așteptați și iubiți de cineva. Pornind de la imaginea unei protagoniste reale, întemnițatii o completează cu însușirile care, de fapt, traduc dorințele lor, transformând femeia într-o ființă ideală, ce reprezintă perfecțiunea. Catinca, Tina, Teodora, Dora sunt numele cele mai des invocate în roman. Aceste femei reale sau imaginate compensează privările la care sunt supuși prizonierii ani la rând. Femeinitatea capătă sensul de speranță și așteptare, iubire și protecție, libertate și salvare.

Un laitmotiv al trecutului și o obsesie a prezentului sunt amintirile lui Ilarie Langa legate de mama sa. Abordarea problemei dreptului la izbăvirea de supliciu fizic prin moarte constituie, la momentul apariției romanului în spațiul românesc, o faptă extrem de îndrăzneată. Impresionează mai ales transpunerea metamorfozelor psihice ale tânărului măcinat de dragostea și vina față de mama sa. Obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare, ca și aspirația spre libertate, sunt două dominante inseparabile, teme-gemene, în creația lui Paul Goma. Ele se repetă neîncetat, se asociază cu alte teme în plenitudinea acordului, investindu-se în ipostaze și forme inedite cu dimensiuni expresive noi. Această muzică liberă, ardentă, mistuitoare, năvalnică a lui Paul Goma ne oferă, fără doar și poate, un deliciu estetic aparte, precum și o lecție de umanitate și iubire.

O altă temă a romanului este *memoria*, literatura lui Paul Goma având și funcție vindicativă. Scriitorul își propune să nu uite pe niciunul dintre tortionarii săi („...și m-am hotărât să nu-i uit și, mai ales, să nu-i tac”, „să pun pe hârtie tot”), înregistrându-i în scrierile sale. În privința gardienilor, călăilor, directorilor de închisori și a altor indivizi ai sistemului, amintirile lui Paul Goma sunt sumbre. S-a spus despre scriitor că are dezvoltată mai ales *memoria suferinței*, că a cercetat aproape microscopic efectele torturii asupra corpului și a sufletului. Scriitorul, martor ocular al timpului, își propune să păstreze și în ficțiune, nu doar în documente și mărturii, numele adevărat al tortionarilor, turnătorilor, bestiilor, securiștilor frustrați, ticăloși, violenți și sadici, urând intelectualii pentru superioritatea lor. În privința acestora, memoria scriitorului rămâne extrem de vie și creatoare de portrete pitorești, pictate în tuș negru.

În **Ostinato** sunt urmărite mecanismele pe care închisoarea le pune în funcțiune împotriva individului, făcând din el un *invins*. Aici, dar și în următoarele romane întâlnim multe scene în care re-educatorii din penitenciare realizează ceea ce s-a numit „spălare de creier” și „creare a omului nou, socialist”. În același timp, Paul Goma demască toate formele de delațiune, prin care „învinșii” din închisori încearcă să obțină privilegiile și chiar eliberare.

Scriitorul ține să completeze acest evantai de teme cu meditații teoretice privind *metoda sa de creație*. Fragmentul în care Ilarie Langa vorbește

despre felul în care este exprimată acțiunea în vis, muzică, pictură, sculptură și literatură este concludent și ne oferă o cheie de lectură atât pentru romanul **Ostinato**, cât și pentru celelalte lucrări:

„Iarlie a urmărit «dezbaterea» cu interesul grăbitului să se ocupe de-ale sale – îi rămăsese ca un păr pe limbă ultimul vis: un buchet de cristale pe care îl știa ca fiind muzica.

Se poate, deci. Cu atât mai vârtos cu cât am citit sau mi-a spus Oscar, când nu dormea, că visul durează cât epica lui. Deci visul este nu o desfășurare de acțiune egală ca timp cu o aceeași acțiune la suprafață, ci **un concentrat, o pastilă – un acord**. Dar o stare – de panică, de satisfacție, de neliniște, de extaz, ce este, în vis: «**desfășurare**» sau **concentrat?** – răspunsul pe data viitoare. Așadar, întreaga succesiune, în timp, se comprimă (în timp), ori se afla comprimată, iar în secunda, în zecimea de secundă dinaintea trezirii, explodează, altfel cum să numești formidabila viteză cu care se derulează, explozie care anulează succesiunea, dar trezitul o repune la loc, pentru a o putea memoriza, povesti?

Se poate, deci. Simultaneizare. Dacă este posibilă în vis, în acest lanț de imagini, de ce n-ar fi posibilă în muzică, unde există deja un precedent: acordul?”

Ce este literatura pentru Paul Goma? În primul rând, arta cuvântului este un spațiu ideal al libertății, atât a autorului, cât și a asociatului său în desăvârșirea creației – cititorul-interpret. Acesta din urmă trebuie să participe și să aibă libertatea de a improviza și de a completa intenția autorului. În al doilea rând, pentru scriitor literatura înseamnă o ordine simultană. Pentru a constitui o sursă a inovațiilor ulterioare forma literară trebuie să conțină „comprimate”, „pastile” tematice, cărora interpreții să le dea desfășurare în propriile contribuții. Așa cum se construiește acordul în muzică sau se înlănțuie acțiunile în timpul visului, creatorul de literatură trebuie să-și articuleze temele, urmând noua deschidere în câmpul artei, anunțată de Bach în compozițiile sale polifonice. Pentru a exprima formal, complex și compozit ipostazieri pluritematice, înțelesuri filosofice și trăiri adânci, autorul se cuvine să fie un virtuoz, să dovedească un nivel înalt de tehnicitate.

Stilul și limbajul

Paul Goma are o forță a creației orale ieșită din comun. În plus, este un mare amator de inovații lexicale, cultivând un adevărat hedonism lingvistic. Această vocație se manifestă din plin în limbajul personajelor, ceea ce constituie nota distinctivă a scrisului său. Spre exemplu, țiganul Guliman rămâne memorabil tocmai prin vorbirea lui, amintind de personajele pitorești ale lui Ion Luca Caragiale:

„– Ce 'iceai că să-i tranzmi' condiții personale, don'generalazimâne mareșal? – apoi în șoaptă sonoră: De-l jignești pe băiatu c-o țigare dă tutunu' d-acela bunu' - i tranzmi' să-ți vie urgent cu paché' – este că n-ai mai beneficiat? Dămult? Dacă dai doo cuie dă coșciug, pui vorba bună un'e tre', de să-ți acorde d-un vorbitornic – este că ți-ar cădea gând la gân' cu bucu' s' la 'șternut...? – ajuns aici, Guliman explodează între-un chiot de răs tabagic, curmat oportun cu palma binecrescută la gură: Par-don! Scozațbonsoar!

– Vezi să nu-ț' pardonesc io una... Gura și mișșșș'!

– Mij', donlocotinen', p'ai ia să nu miș' – da cum facem, soro, cu trampa?

– Io nu-s soră cu tine, hoțule!

– ... să nu zici că ți-i târșă de-o favorizanie, că nu te mai consider! Pardondonor – ș-on iepure chior...”

Scriitorul este un virtuos creator de portrete lingvistice ale personajelor. Această conștiință lingvistică nu are interdicții, sondând tot spectrul

lexical. Argourile, expresiile grosiere, cuvintele licențioase indică, în cazul gardienilor, nivelul intelectual scăzut, iar în cazul deținuților, au funcția de a exprima revolta față de orișice sistem opresiv, acest limbaj compensând oarecum lipsa de libertate. Capacitatea de a remodela limba română în conformitate cu nivelul de cultură al personajelor din rândul deținuților, și, mai ales, din cel al gardienilor provoacă fascinație. Imitația lingvistică a dialogurilor dintre indivizii care populează închisoarea, cruzimea expresiei, limbajul necruțător, oralitatea, șaradele, calambururile, prestidigitația de cuvinte și sunete conferă narațiunii un tonus adecvat. Violența limbajului reflectă, după Marta Petreu, „violența realului”.

Personajele romanului apasă mult pe pedala umorului, ironiei și sarcasmului. Simțul umorului, adoptat de ei din instinct, constituie singura lor salvare și păstrare în umanitate. Însă acest umor al lui Paul Goma este amar, înăbușit, alternat de pasaje meditative, reflecții despre viață și oameni.

Ostinato este o apologie a libertății, scrisă cu o deosebită virtuozitate stilistică, o carte-protest față de încarcerarea omului pe motive ideologice, dar și una profund umană despre iubire și așteptare, trădare și fidelitate, suferință și bucurie.

Referințe critice

„... cartea lui Goma nu prezintă numai un interes documentar, privitor la situația din țară, ea este o mărturie vie despre slăbiciunea și forța umană, despre lașitate și curaj”.

Eugène Ionesco

„Meritul artistic deosebit al lui Paul Goma constă în capacitatea sa de a surprinde momentele cele mai acute și intense ale criminalității sociale promovate de orânduirile marxist-utopice, spre a le reda cu o minuție și o exactitate proprii individualității. El este un excepțional poet al cruzimii, întrucât există o corespunzătoare poezie, iar atitudinea sa față de cruzimea considerată în autonomia ei, în care modernitatea în sine poate constitui o valoare.

În viziunea lui Paul Goma, societatea comunistă, ca utopie penitenciară, se caracterizează înainte de orice prin modelul crud de a considera omul. Propunându-și drept ideal omul nou, ea devine o societate militant-pedagogică, a cărei pedagogie se practică mai eficace prin tortura fizică și morală, în lagăre și închisori. Paradigmă a utopiei comuniste, penitenciarul este locul privilegiat de desfășurare a cruzimii, scena perpetuu luminată, în centrul domeniului ei tenebros.”

Ion Negoitescu

„Documentarul lui Goma nu e numai necruțător, el evocă – realitatea cealaltă –, infernul: fața infernală a acestei lumi. [...] Erou al unui exil perpetuu, trăind și exersând dezrădăcinarea, Paul Goma nu s-a legat de iluzia Operei; nici a Literaturii fictive. Om al adevărului palpabil, verificat de tradiție, el și-a adăugat cu timpul, o experiență a confruntării cu Puterea. Calitatea sa de martor e mai prețioasă decât calitatea de romancier, rolul depoziției este mai important decât al posibilelor ficțiuni. În procesul comunismului, cărțile sale rămân documente esențiale. El este, așa cum s-a mai spus, Soljenițan al nostru, cartograful gulagului autohton.”

Cornel Ungureanu

„... o carte totală (în sensul perspectivei cuprinzătoare asupra vieții

și a diversității stilistice), este cartea libertății, cartea care vorbește despre sensul vieții, despre destinul omului pe pământ, despre fericire, despre moarte, despre iubire și așteptare, despre cât de fragil și puternic în același timp este omul, despre răbdare și credință, despre trădare și statornicie, despre suferință și bucurie.”

Vasile Baghiu

„Covârșitoarele impresii ale percepției, impresiile stratificate și, prin aceasta, procesele declanșate în conștiința și în sfera inconștientului, care alarmează firea de copil sau psihicul suprasensibil al deținutului, provoacă reacții spontane și negândite. Ele deschid într-un curent al abundenței verbale, drumul către cititor, sparg obișnuitele structuri sintactice, produc expresii eliptice, propoziții întrerupte până la bâlbâiala agramată sau cuvinte negândite până la capăt”.

Eva Behring

„Scriitura romanului **Ostinato** este, fără îndoială, cea mai modernă dintre toate cărțile lui Paul Goma și una din cele mai îndrăznețe din literatura contemporană. Aici trebuie căutate proiectele și realizările unui autentic novator al romanescului modern.”

Ion Simuț

„Pe lângă o memorie de elefant, reținând și cea mai mică ofensă adusă vreodată, autorul are capacitatea de reinsertie în momentele și intervalele inițiale. Și chiar un strop de umor, negru, cu care își pigmentează fragmentele descriptive.”

Daniel Cristea-Enache

Dispozitiv practic: exerciții

1. Identifică și descrie imaginea închisorilor din România anilor '50-'60, așa cum apare în viziunea lui Paul Goma. Descrie universul concentraționar din **Ostinato**, făcând referire și la alte scrieri din literatura detenției.

2. Precizează tehnicile narrative, elementele moderne de arhitectură și grafică, prezente în romanul **Ostinato**.

3. Demonstrează în 10-12 rânduri că romanul **Ostinato** este construit în baza tehnicii „povestirea în ramă”.

4. Comentează raportul detenție – libertate așa cum este perceput acesta în universul limitat al celulei.

5. Exprimă o opinie personală cu privire la încadrarea romanului în seria romanelor-politice.

6. Ilustrează cu exemple din text expresivitatea limbajului și diversitatea stilistică în romanul **Ostinato** de Paul Goma.

7. Identifică și comentează miturile de circulație universală prezente în romanele lui Paul Goma.

Bonifacia. Tema iubirii. Proiecții ale eternului feminin și poezia deliciilor senzoriale

Geneza romanului

Romanul **Bonifacia** este scris la Paris, în 1983 și apare, ca majoritatea cărților lui Paul Goma, mai întâi în variantă franceză, în 1986, la Editura Albin Michel în traducerea lui Alain Paruit și, doar mai târziu, în 1991, în

română, la editura Omega, iar în 2006 și la Editura Anamarol. Paul Goma își numește formula adoptată „ficție realistă”, dat fiind faptul că evenimentele narate îmbină datele imaginate cu cele concrete din biografia scriitorului. Romanul reia șirul evocărilor autobiografice din anii celei de-a doua studenții („re-studenției”) după experiența de deținut politic la Jilava-Gherla-Lătești și după o perioadă de postdetenție, în care este nevoit să efectueze muncă necalificată de vagonetar, muncitor în construcții, zilier, fotograf ambulant, trompetist, merceolog etc. În 1965, printr-un decret al președintelui României, foștii deținuți au obținut dreptul să-și continue studiile. Chiar dacă era student la anul trei atunci când a fost arestat, Paul Goma susține din nou examenul de admitere și apoi este înscris la anul întâi al Facultății de Filologie a Universității din București.

Forma arhitectonică și perspectiva narativă

Unitatea romanului *Bonifacia* este asigurată de prezența unei singure conștiințe care narează la persoana I, aceasta fiind totodată și conștiința personajului activ în roman. Povestea-ramă o constituie confesiunea privind relația amoroasă a personajului-narator, student „întârziat” la anul doi, cu o colegă de facultate pe nume Bonifacia. Memoria reface retrospectiv povestea de dragoste, iar luciditatea naratorului caută motivații, explicații, sensuri într-un efort dramatic de clarificare. Laitmotivul romanului constituie descoperirea treptată, cu încărcătură erotică, a acestei femei. Fluxul de conștiință se organizează tehnic datorită reluării obsesive a refrenului: „Abia acum o descopăr”, referindu-se la Bonifacia, al cărei portret se dilată, căpătând, cu fiecare pasaj, tot mai multe trăsături și nuanțe.

Structura romanului, deja consacrată de Paul Goma în cărțile anterioare, constă din trei părți, construite simfonic-circular pe schema „dus-întors”. Partea întâi și a treia, dispuse simetric, ne descoperă, odată cu dezvoltările naratorului, două Bonifacii, reflectându-se reciproc ca două oglinzi paralele îndreptate una spre alta: femeia expresivă, „bogată în carne”, fiică de ștab, cu inteligență limitată, dar bună și mămoasă, din prima parte, și reversul ei – tânăra slăbită de boală și dizolvată în societatea nomenclaturiștilor, din partea a treia. Partea a doua, de mijloc, este un flashback, o întoarcere în trecutul naratorului, în anii de aflare la domiciliul obligatoriu, și constituie o variațiune pe tema femeii și a feminității în diferitele ei semnificații, mai ales ca expresie a libertății și a vieții.

Povestea de dragoste între narator și Bonifacia se desfășoară pe fundalul social al României comuniste, deschis în trei planuri de organizare a substanței epice și analitice: 1. lumea universitară cu relații tipice între studenți și cadre didactice; 2. viața boemă de la Casa Scriitorilor și raporturile scriitorilor cu Puterea; 3. activitatea agenților Securității în vederea hărțuirii intelectualilor și a foștilor deținuți politici. Glisând între aceste planuri, reflecția naratorului dezvoltă un spectru larg de probleme, care vizează, în primul rând, consecințele nefaste ale instalării brutale a unui regim neprielnic intelectualității.

Proiecții ale etern-femininului

Paul Goma raportează **Bonifacia** la ciclul de romane „cu femei și despre femei”, din care mai fac parte **Justa**, **Sabina**, **Castelana**, **Ela**. Față de femeile din romanele sale scriitorul are o atitudine aparte. Tema femeii este una predominantă și conducătoare în toate cărțile sale, o temă care ascunde și fructifică o bogăție imensă de semnificații. Exclamația din romanul

Adameva: „Totul-totul-totul gravitează în jurul femeii!” este o declarație de dragoste a scriitorului față de aceste vestale ale inimii, o revelare a adevăratei afecțiuni pentru feminitatea care iradiază iubire, generozitate, maternitate, siguranță, naturalețe, senzualitate, pe contrasens cu pasiunea furibundă a priorității intolerante, a acaparării agresive și a puterii brutale.

Obsesia căutării feminității protectoare și salvatoare este atotcuprinzătoare și de găsit în toate cărțile lui Paul Goma. În calidorul memoriei afective, a „ținerii-de-minte-cu-simțăminte”, femeile semnifică o anumită etapă a biografiei scriitorului, cu o viziune corespunzătoare asupra lumii. „La urma urmei, toată lumea-i femeie. Nimic nu se face, nimic nu se desface fără femeie, nici în afara femeii. Pentru mine, la început de tot a fost găina și nu cocoșul; Eva, nu Adam...” (**Roman intim**). Fiecare femeie amintită constituie o unitate aparte și o sursă de inspirație pentru o carte „mereu nouă, de fiecare dată prima”. Femeile, care într-o măsură mai mare sau mai mică i-au marcat viața, sunt evocate, (re)trăite, aduse în prezent, alcătuind galeria personajelor feminine în creația lui Paul Goma. Pe ecranul memoriei afective, femeia se proiectează în variate ipostaze: de mamă protectoare sau de „femeie-comisar”, de fecioară suavă sau de bacantă vândută, de femeie pasională sau de vampă profitoare, de tânără nobilă de neatins sau de ispiti-toare măiastră etc. În pasta fluidă a romanelor, femeile „văzute-auzite-mirosite-palpatate-gustate” capătă profiluri rotunde, alungite, ascuțite, abundente, corpolente, cilindrice, constituind surse de plăcere estetică. Iubirea animă și ordonează aceste exerciții de artă a cuvântului, asigurând legătura congenitală a formei cu substanța.

Mai toate imaginile memorabile cu femei converg, la Paul Goma, spre unitatea conceptuală **Magna Mater Deorum**, spre acea forță cosmică de sorginte matriarhală, care-și deschide salvatoare brațele către om. Romanul **Din Calidor** consacră figura tutelară a mamei, de a cărei lume fiul rămâne legat „prin ombilicul intact”. Femeile din celelalte romane – Ileana, Duda, Nora, Mili, Tuza, Tecla, Bălana, rusoaica Devuşka, Varvara, Sabina, Cecilia, Viva, Lala, Bonifacia, Xenia, Justa, Ela ș.a. – formează diversitatea în unitatea feminității ocrotitoare, a „vieții fără-bătrânețe”. Cunoașterea fiecăreia dintre ele presupune descoperirea unei noi ipostaze a feminității și trădează dorința de recuperare a unui paradis originar pierdut.

Personajele femei din romanul **Bonifacia** deasemenea trebuie văzute ca proiecții ale etern-femininului. Populată de femei, lumea Universității se dezvăluie ca un peisaj mirific cu sirene bune sau rele, frumoase sau diforme, inteligente sau idioate, dar deopotrivă îmbietoare pentru tânărul narator. Bonifacia, „coconeta rondoleta”, „ghem de amiroase”, are „profilul rotunji-form, dolofănesc-bonifacic”, „buciliu, palpitând domol, somnol”, și genunchii „bolfoși, promontorici, stâncoso-monstruoși”. Georgeasca, „nespăloata, adormoata (...) mustăcioasa, oioasa, rumegătoreasa, obrăznicăturoasa”, arată „ca o cușmă flocoașmă uitată pe pupitru. Nu-i căciulă și nu-i câne, nici măcar manșon de doamnă expropriată, e capul Fetei Popii”. Iată că-ți iese în cale „o studentă mai maturată, mai-aproape cuconiță, durduletă, pieptoșie, inelată, ’nmărgelată, parfumată-și-mpoșetată”, dincolo vezi „o studentă mustăcioasă peste tot, uscată, neagră”. Fetele fie că „somnolează”, fie că „se întrecotcodocesc” sau râd „clopoțelnic”. De la catedră îți vorbește asistenta de spaniolă („o cadră”) în continuă schimbare a cărei „spuma, transparența, galben-paiul (și ușurelismul libelulatic) din ’56 se copseseră: galbenul devenise mieriu, străveziu: translucid-chihlimbariu, iar spuma – crustă, coajă prăjită, de ronțait”. Metamorfoze multiple suportă imaginea conferențierei de slava

veche. Bănuită de colaborare cu securitatea, ea capătă îndată calificative ca: „Otravaveche” cu ochi „găinoizi”, care „își curgăinește orifixa bucalică de slabăveche nedespăimântelenitică”, „Fata-veche”, „Stearinolatra”, „Cadralungata”, „Situțiaveche”, „Umilaveche”, „Slavata”, „Slaviformantica”, „Mpenitaveche”, vorbind „bolborosind, forfotind, fierbând, îi zângăne capacul”.

Portretul Bonifaciei

Bonifacia îi atrage naratorului-personaj atenția, după un timp de indiferentă conviețuire studentească în sălile de curs, din cauza a două evenimente care se suprapun. Fostul prieten, scriitorul Alec, îi solicită naratorului un serviciu straniu, și anume să o curteze pe Bonifacia pentru a obține favori din partea tatălui ei, un ștab responsabil pe hârtia destinată editării cărților. De această hârtie are nevoie Alec, pentru a-și reedita o carte. Naratorul nu acceptă, dar o întâmplare îl face să se apropie de fiica ștabului de la cenzură. Într-o pauză, pe culoar, Bonifacia îi dă naratorului de mâncare. Gestul îl emoționează atât de mult, pe el, studentul trăind din bursă și flămând mai tot timpul, încât se simte atins de fiorul dragostei. Din acest moment, „*Bonifacia-care-mi-dă-de-mâncare*” se preschimbă în Binefacia, deschizând-i-se ca o floare multicoloră. Fluxul de gândire și narațiunea se racordează de acum înainte la ritmul acesteia: „stăpâna semnului, autoarea cadenței”.

Imaginea Bonifaciei suportă transformări în funcție de evoluția interioară a tânărului bărbat care o observă. Mecanismul de atracție-respingere pe care îl generează femeia se transpune într-o succesiune de ipostaze portretistice. Pentru Alec-profitorul, Bonifacia este o „Benemerenta (...) grasă, balenoasă, doarme la cursuri, mănâncă tot timpul (...) una murdară, împutită, grasă!”. În „ochiul inimii” personajului-narator, defectele femeii se ameliorază și chiar ajung calități artistice. Veșnica „ruminânda” Bonifacia este rebotezată în „Ruminacia”, „rumegământ”, iar formele ei mari devin pretexte pentru picturi imaginare: „Nu pot scrie pentru mine, nu pot lua notițe, așa că desenez corăbii cu pânzele umflate rotund; și corăbii-nouri – numai curbifor-mice, ca profilul buciliniu, palpitând domol, somnol, al Bonifalnicei”.

Pentru descrierea Bonifaciei, scriitorul folosește toată partitura de cuvinte. Calificativele aparent negative, trecute prin filtrul inimii, se colorează poetic: genunchii sunt „bolfoși, promontorici, stâncoși, monstruoși”, capul arată ca „ceva rotund, micit de perspectivă, desigur cu, în loc de obraz, gușă. Atotdominantă”. Analizându-și momentul de îndrăgostire, naratorul se miră și râde pe seama sa: „Oftez ușurat și pe loc mă înveselesc: e bine-așa – cum de mă lăsasem pătruns, întirbușonat, învăluit, îmbobinocat de-o grăsană gușoasă furtătoare de pustă?; de-o toantă vărsată-n drum ca Bonifacia?”

Ceea ce apare la Bonifacia cu adevărat savuros este limbajul, care îi completează portretul exotic de „țoapă bună”. Împingându-i un copan de pui fript și văzându-l nehotărât („Mulțumesc, dar... Eu, știți... Nu mi-e foame!”), femeia îl îndeamnă pe narator:

„«Băi ge, gă omu nu mănângă numai dă voame, maigă!», zice ea (și ce bine zice!). «Zervește j'ză vii zănătos, de z' ne vie dă volos...» – a vorbit din gușă, învulegând gu zănătate, vorba ei, dintr-o aripă și nu-i șade rău defel așa: gu gura blină. «Zici că eș' student'... 'N cazu-ăsta cum explici tu...?» mă măsoară cu pleoapele grele, mișcânde, ai zice niște buze.”

De-a lungul primei părți, naratorul va amuza cititorul cu

„bonifăcisme”, care, până în momentul de criză, provocat de îndemnul naiv al femeii de a-l determina pe tânăr să scrie „*literaturainterzisă*”, niciodată nu decepționează. Trăncăneala ei „melitoacă” se transformă într-un fel de muzică cuprinzătoare, maternă, sensurile cuvintelor risipindu-se avantajos pentru ambii:

„Cum de nu, mersi d- invitație, maică, nu te știam galanton cu parte a femeiască... Da ce faci tu-acolò, su' mescioara cu radiu'? Coom? 'Ăracu dă tine, dă n-ai măcar d-o chicinetă! S' te bagi tu su' radiu' la vârsta ta-naintată, de să-ți faci cafeluța p-on reșò amărât? (...)

... 'răcuțu dă tine, că nici cești de cafea n-ai! Ș' când ți-e dă scris, un'e scrii tu, maică? Com? Pe scaon? Păi un'e alt, că nicio birò n-ai, mai rău ca Eminescu-al nostru, acela avea măcar masa-aia-a lui, dă brad... Dă scrumbieră, ce să mai zicem... Ș' când scrii, cu ce scrii tu, dragu-măicuții: tot cu stilouașu-acesta, coreianu', d-un pol legăturica dă zece? Sărăcuțu dă tine...”

În a treia parte a romanului, Bonifacia suportă o metamorfoză radicală. Nu mai rămâne nimic din ceea ce o caracteriza la început: deschiderea maternă și comportamentul dezinvolt. Naratorul trăiește șocul întâlnirii cu un om necunoscut, rece și distant: „o văd pentru întâia oară: așezată în fața mea, foarte dreaptă, ușor rigidă, coatele bine lipite de coaste, mâinile simetric depuse pe masă, gâtul vertical – nu-i văd picioarele sub masă, dar i le simt, i le știu: perfect paralele: genunchi la genunchi, gleznă la gleznă. (...) pielea bine întinsă pe pomeți, pe maxilare desemeni; nasul nu a fost niciodată altfel: drept, subțire, tăios; nările adânc răscroite, palpitând transparent. De peste masă mă privește, drept, cum o privesc – nu mă vede”. Această „Bonifacia Bis? Bonifacia Doi? ContraBonifacia? – slabă și frumoasă-de-pică” aproape că nu mai vorbește, se integrează organic în grupul de scriitori boemi de la Casa Scriitorilor și, în final, dispăre fără explicații.

Poezia deliciilor senzoriale

Romanul **Bonifacia** prezintă monografic o iubire, urmărind evoluția sentimentului de la primii fiori până la momentul în care luciditatea și suspiciunile naratorului duc la stingerea și risipirea acestuia. Memoria reînvie, în manieră proustiană, întâmplări e altă dată, dar conștiința selectează faptele și le înlănțuie într-o coerență interioară pentru a conduce la dezvăluirea adevărului. Între revelații – „Abia acum o descopăr” și „Abia acum o descopăr; și-mi rămâne acoperită...” – se naște, se desfășoară și se încheie un ciclu erotic. Scriitorul își exprimă dragostea pentru o femeie și face din ea axa unui roman.

Trăirea în universul intim al iubirii este, alături de cea în universul copilăriei, soluția predilectă a artistului Paul Goma, de evadare din circumstanță și social. De aceea, descoperirea Bonifaciei se desfășoară într-un plan interior, paralel realității. Narațiunea este aglomerată de introspecții, analize ale trăirilor erotice, monologuri dialogizate (*dialogul cu sine dedublat, dialogul dintre sine ca personaj și sine ca narator, dialogul dintre personajul narator și autor*), întâmplări descrise cu încetinitorul, evocări asociative, bogate în detalii. Faptele exterioare – viața universitară și cea scriitoricească, și intervențiile securiștilor – sunt mai degrabă ne semnificative în roman, ajustate la nevoia de a clarifica schimbările interioare ale personajului-narator. Așa se explică faptul că imaginea Bonifaciei este creată în exclusivitate prin prisma subiectivității naratorului (cu excepția celor câteva caracteristici făcute de Alec și Lila, la rândul lor evocate de narator). Această imagine a

femeii constituie rezultatul cunoașterii bărbatului, a capacității lui de recepție prin sinestezia capacităților sale vizuale, olfactive, gustative, auditive, tactile, care, împreună, creează o adevărată poezie a deliciilor senzoriale.

Aparent doar, stăpân pe toate este *văzul*, care e facultatea atât a ochilor din cap, cât și a „ochilor inimii” sau a celor aparținând imaginației: „Mă aplec deasupra pupitrului, răsucesc capul spre stânga și ușor către înapoi: în contre-jour se desenează profilul rotunjiform, dolofănesc-bonifacic; palpită domol mai cu seamă în regiunea bărbiei”. În literatura lui Paul Goma hegemonia în cunoașterea femeii o deține totuși mirosul, capacitatea olfactivă. Mirosul Bonifaciei îi trezește bărbatului toate simțurile, universul lui interior și exterior își schimbă structura, se spiritualizează:

„Bonifacia, ghem de amiroase. Abia acum o descopăr: la facultate, presimțindu-l, simțind-o pe ea că-mi vine, opream, interziceam înaintarea încoace, dincoace de anumele prag – mai degrabă social decât politic: eu nu aveam voie; mie nu-mi era permis(ă) așa ceva – și era ca și cum nici n-aș fi fost vreodată pe pământ. Acum însă. Acum Acum-acum-acum. Nu mai funcționează acele pleoape la nări, instinctul de conservare mi se va fi consumat cu alarmalarmalar’, celor opt sau doar șapte metri cubi de aer ai odăii mele sunt suprasaturați, și-au schimbat structura, acum chiar că aș putea tăia o felie de harbuz și să mânânc hulpav aerul cu tot cu sânge și cu miroznela știute, dar încă negustate, pragul acela va fi deja trecut și ce mă fac dacă, bine bine, mă gândesc eu după la ce fac cu ea acum – și dacă nu e ceea ce-mi place mie să adulmec, ci doar mirosna de cafea proaspăt rășnită, când cafeaua-i de bună calitate, Armeanul autentic o rășnește, macină, o armeneste el, nu doar cu mașina de armenit lumea – așa adie; așa-ți face: te ia de mână și te duce în fața porții ei și zici ei și fără jenă, și ce dacă-au mai zis și alții, atâția, înainte, că printre nouri s-a fost deschis o poartă – uite-o palpitândă, mustindă, adiindă și nu poți zice că ea întreagă ar fi întoarsă pe dos și scuturată de vânt, fiindcă nu-i o haină cu care cel mult te îmbraci: e peștera în care te adăpostești, în care scop muntele întreg îți trimite în întâmpinare, întru salvare, caverna însăși, o văd limpede, nu-i nevoie s-o privesc, dacă aș primi-o cu ochi-ochi, mi s-ar părea monstruos mersul, demersul, mai bine așa: ochiul înăuntric primește numai rezultatul; nimic mai normal decât normalul. Și mai sublim”.

Mirosul înlesnește intrarea în dimensiunea ascunsă a eului și traduce setea perpetuă de întregire cu androgenul, cu cealaltă parte a perechii predestinate. Eul autentic este expresia de uniune a ființelor incomplete. Natura duală a principiului erotic – uman și astral, terestru și cosmic – reinstituie armonia ființă-Univers, semnificând pătrunderea cuplului în cosmosul începuturilor. Iubirea față de Bonifacia este un sentiment total, căci este, în același timp, un deliciu senzorial, dar și o problemă de cunoaștere. Sfârșitul sentimentului este interpretat ca o catastrofă, ca o închidere, ca o expulzare din paradis, în exterior, în social: „Bonifacia întoarsă nu mă mai primea”.

Scriitorul urmărește să reprezinte artistic iubirea ca un simț psihologic superior. Fără doar și poate, femeile din romanele lui Paul Goma sunt ființe angelice, doar că această calitate divină nu exclude dimensiunea lor umană. De aceea, pentru a le zugrăvi, scriitorul nu evită subiectele tabuizate cu referire la eros, limbajul considerat antipoetic și chiar „porno”. Expresia voluptății este spălată de pudori și însumează toată gama: de la notele unei epifanii la cuvintele care numesc fără ocolișuri particularități ale corpului femeii.

Descrierea pasională a corpului Bonifaciei (dar și al lipovencei Xenia, al basarabencei lăute în detenția din Bărăgan) conjugă cuvintele lascive și voluptoase cu cele exprimând evlavie și pioșenia mistică. Intimitatea cu femeia stă la graniță între lascivitate și pietate. Paul Goma duce la extrem

metafizica amoroasă, sacralizând nuditatea iubitei în toate fațetele ei. Nuditatea aceasta nu are nimic licențios; ea păstrează, ca în proza lui Eminescu, sensul original, metafizic, de dezbrăcare de orice formă, reîntoarcere la primordial, la preformal. Erosul devine astfel o formă a libertății, iar nuditatea pură o condiție, o etapă dinaintea scrisului:

„... Și picioarele; și pieptul; și tot-tot: m-am dezbrăcat pentru baie – sunt gata de scris (...) N-am închis ușa spălătorului și n-am de gând; n-am ce-ascunde. Am mâinile goale – libere. Am mâna tare. Și îngerii aproape”.

Fraza închide cercul, trimițând la începutul romanului, la starea de dinaintea scrierii acestuia.

Deși povestea erotică se consumă dramatic, romanul se încheie pe o notă ridicată. În plan spiritual, naratorul își găsește salvarea în cuvânt, în povestea povestită și scrisă. Cuvântul salvează moartea sentimentului, dându-i sens în plan metafizic.

Referințe critice

„Poate despre puțini scriitori se poate spune, aproape la propriu, că opera – atât conținutul, cât și forma – sunt nu numai «sufletul», dar și «carnea și sângele» autorului. (...) Înclinat spre glumă, umor, ironie subtilă, impuls «provocator», poate atinge causticul, sarcasmul, chiar violența (fie și, cel puțin, verbală) (...) Scriitorul trăiește limbajul pentru că trăiește stările psihologice. Limbajul urmează, de fapt, fluxul gândirii și mai ales al afectivității, chiar al emoțiilor celor mai primare. (...) Remarcabil la acest scriitor sincer, este verdictul provenit din propriile trăiri realmente zbuciumate, astfel încât el trăiește în personajul central, identificându-se cu el în mod firesc și, ceva mai mult, trăiește prin și în scriitura sa, paroxistic, stările descrise, într-un limbaj care reflectă o empatie uneori insuportabilă pentru cititor prin clocotul verbal tradus scriptic și chiar grafic (topografic). Scriitorul se consumă, empatic, sub ochii cititorului, pentru el însuși, ba chiar pentru trăirile altora.”

Tatiana Slama-Cazacu

„Pornind de la descrierea celorlalte fete și recurgând la cunoașterea prin simțuri, naratorul ilustrează modul în care e construită femeia, ca axă a lumii, respectiv modul în care o face el, ca axă a romanului. (...) Criticând pudicitatea și apelând la «încarnarea grafică» cu scopul de a pune în valoare funcția ornamentală a cuvântului, Paul Goma se abate de la canonul prestabilit, creând un «univers verbal autonom», în care expresivitatea și ornamentul, în diferențierea lor, se armonizează și se susțin pe fundalul unui tablou estetic reprezentând însăși diferența.”

Mariana Pasincovschi

Dispozitiv practic: exerciții

1. Comentează binomul ficție-realitate prin raportare la unul din romanele lui Paul Goma.
2. Analizează perspectiva narativă folosită în romanul **Bonifacia**, exemplificând cu mărci lexico-gramaticale corespunzătoare.
3. Argumentează, într-un eseu de 20-30 de rânduri, rolul percepțiilor senzoriale în crearea portretului Bonifaciei.
4. Prezintă, într-o compunere de 1-2 pagini, formele și semnificațiile

feminității într-unul din romanele lui Paul Goma, la alegere.

Alfabecedar – „cuvântarul” fără limite. Magia cuvântului în proza lui Paul Goma

Alfabecedarul constituie una din cele mai originale și necanonice cărți în cadrul creației lui Paul Goma și în cel al literaturii române în general. Inițial, cartea a avut forma unui „carnet de cuvinte”, în care scriitorul își depozita cuvintele noi, create, născocite în timpul scrisului. Titlul actual provine din 1983, anul în care Paul Goma hotărăște să-și organizeze imensul inventar de vocabule în ordine alfabetică. În noua ei formulă cartea vede lumina tiparului în 2004 la Editura Victor Frunză din București, dar poate fi oricând găsită în variantă electronică pe website-ul Paul Goma.

Plecat în exilul parizian, Paul Goma nu a renunțat niciodată la limba română, scriindu-și toate cărțile doar în graiul matern. Mai mult decât atât, el hotărăște să îmbogățească limba și în această muncă dificilă dovedește ingeniozitate maximă, obținând performanțe uluitoare. **Alfabecedarul** adună în jur de 33 de mii de cuvinte noi, derivate din 896 de cuvinte-standard sau din rădăcina cuvintelor ce fac parte din patrimoniul limbii române. Niciun alt scriitor nu a pătruns atât de adânc în substratul limbii române literare pentru a o recrea din interior.

Cartea este alcătuită din trei compartimente: **Prevenire**, **Proziceri** și **Alfabecedarul** propriu-zis, înșirând vocabule de la A la Z. Fiecare cuvânt „vechi” are număr de ordine, iar derivatele sunt aranjate în coloane, alfabetic. Această arhitectonică permite ca, deși foarte multe, cuvintele să fie bine organizate de dicționar. În **Prevenire** autorul ne oferă câteva sfaturi utile la lectură. Nelipsite de umor, aceste indicii de lecturare trimit spre ideea de literatură ca act gratuit, fără altă utilitate decât aceea de a distra prin creativitate fără frontiere:

„Cei ce vor lua în mână acest obiect să știe: nu este un dicționar; nici vocabular, nici inventar-de-cuvinte. Obiectul de față nu slujește la nimic: «materialul» cuprins nu explică, nu descrie, nu învață – nu dezvăță. Obiectul ar putea fi un fel de carte, iar pentru că nu are utilitate e, un fel de roman. Ca tot romanul se citește, în principiu, de la început spre sfârșit, din susul paginii înspre josul ei, rândurile urmărindu-se de la stânga către dreapta.

Cei ce nu vor fi descurajați de PREVENIRE, să fie, totuși, preveniți:

Autorul ALFABECEDARULUI va fi mulțumit să afle că din totalul celor în jur de 33000 de cuvinte noi, derivate din 896 cuvinte-vechi măcar a mia parte va fi găsită acceptabilă; de ce nu: descrețitoare de frunți. Ar însemna că vor rămâne vreo 33 de cuvinte «noi» în limba română, slujită de noi toți, dar de nimeni satisfăcător stăpânită.

La urma urmei, autorul va fi mulțumit și cu a zecea-mia-parte: să îmbogățești tu, cu mâna ta, limba maternă cu trei cuvinte (și a treia parte din al patrulea)?”

Prin această prefață autorul își arată deschiderea către inventivitatea continuă a jocului lingvistic și literar, care permite deplasarea plăcută, liberă, fără constrângeri în spațiul creativității. Nu lumea reală este obiectul scriitorului, ci realitatea cuvântului, posibilitățile lui interioare de exprimare succintă și veselă a unui fenomen complex. Dincolo de hedonismul lingvistic, vom întâlni suficiente probe de realitate, trimiteri la situații și oameni concreți care au reclamat atitudinea etică a autorului.

Proziceri constituie un fel de exercițiu „de încălzire”, scriitorul pro-

punându-ne un inventar de îmbinări ingenioase de cuvinte, menite să pregătească cititorul pentru o lectură neobișnuită. Iată doar un exemplu de asociație inedită, „trăsnită” de vocabule: „Cutia Abandorei/ AbandoNostradamic/ AbaNostradamantin/ Boul Abis/ Abonamens sana in corpore sano/ Absolume, lumeee.../ Absolubil (în alcool)/ Apsolubil (firește, în ap’)/Absorbi et curbi/ Absorb la morb nu scoate Scochii/ Abstractele vorbește!/ Abstinēn’ tu!/ Asurdo-muto!/ Absurdilă/ Absurdulescu/ (de-a) Absurda/ (ultimul) aBanc al lui aBulă/ Aclamassele largi de lărgitori/ Acrobat-o norocul!/ Acrobate fierarul cât e Wald/ Adaptam-nisam/ Adaptalmeș-balmeș/ AdapTalpa Țării/ AdăPostul Paștelui”.

Această predispoziție pentru inventarea veselă de cuvinte, care demonstrează cât de flexibilă poate fi limba și cât potențial creativ comportă ea în sine, va recidiva în al treilea compartiment (**Alfabecedarul** propriu-zis, cuvânt la rândul lui derivat: Alfa, prima literă a alfabetului grecesc și abecedar) într-un carusel amețitor de termeni, care au definit în toate cărțile „marca” sau „stilul Goma”. E suficient doar un exemplu de la litera A ca să ne dăm seama de iscusința scriitorului în forjarea cuvintelor noi: „**abajura (a)** A fost silit să abajureze/ **abajurat** S-a măritat cu un abajur-major/ **abajurământ** A depus **abajurământ de perfidelitate/ abajur-fix** Madam Aglaé are, joia, abajurul foarte-fix/ **abajur-împrejur** Madam Sophie o are de jur împrejurută/ **abajuridic** În schimb, se bucură de statut abajuridic/ **abajurisdicție/ abajuristconsult/ abajuriu/ abajurnalist** La **Abajurnalul zilnic** – săptămânal/ **abajurnalistică/ abajurnic** Trece abajurnic pe la redactorațiune/ **abajuremie** Așa i-a spus doctorul: «Ai abajuremie»/ **abajurgentitate/ abajuriaș** Față de un abajurmic/ **abajurina** Pentru a putea uriniza ‘potriva vântului/ **abajurât** Ești abajurât-ca-porcu, monșer – dă s’ te pup (Nene Iancule)/ **abajurî (a)** Te abajurăsc din rărunchii bojocilor!/ **abajurlet** Măi, și când îi arse un abajurlet de groază/ **abajurla (a)** Dacă-i de loc dinAbajUrlați”. Felul în care scriitorul răsucesce cuvintele dovedește o deosebită măiestrie artistică.

Prin această carte Paul Goma se dedă celor mai radicale experimente literare, solidarizându-se cu spiritul ludic al postmoderniștilor. Jocul, modalitate de a crea realități lingvistice, deconstruiește sistematic realitatea și literatura, reasezând-o după principiul muzical al *simultaneității*. Arhitectonica **Alfabecedarului** dovedește cel mai înalt grad de simultaneizare spre care scriitorul a tins și în celelalte cărți. Acest fapt îl consacără pe Paul Goma drept unul dintre cei mai actuali scriitori români, a cărui scriitură exprimă viața și gândirea societății „informaționale”, „interactive”, „internautice”. Pornind de la orice cuvânt al pseudodicționarului, se poate construi o lume și o povestire sau se poate descifra o poveste veche de când lumea.

Literatura lui Paul Goma mizează pe forța cuvântului de a crea o nouă lume. Această disponibilitate magică a cuvintelor sale l-a determinat pe criticul Ion Bogdan Lefter să-l numească pe scriitor „vrăjitor al limbii române... fictive”. La rândul său, Paul Goma notează într-un text confesiv: „Materialul limbă l-am tratat ca pe un subiect; și ca pe un predicat – ba chiar și ca pe un atribut al... complementului – peste tot, în toate, mai vârtos în **Alfabecedar**”. Cititorului îi revine libertatea de a alege, după propria-i dorință, desfășurarea realităților virtuale ale vocabulelor și a micilor comentarii la acestea.

Cuvintele noi apar în urma mai multor procedee lingvistice și stilistice: formarea cuvintelor compuse (*Characterchea-berchea, brânzațională, buimăcrime, diletandrețe, gustop*), substantivizarea adjectivelor sau adjecti-

vizarea substantivelor (*căldurabil, calmatic, dezghețarnică, dinozaurifier, discreață, distrugulent, haiducal, handicapitație*), anagrame, deformări morfologice, jocuri fonetice, interschimbări de sunete (*dormitateză, ebrietnic, iasomie, inaugurocășcaică, rotundică*), reinterpretarea sarcastică a îmbinărilor stabile de cuvinte (*Episcopul scuză (e)mijloacele, Absorb la morb nu scoate Scochii, Acrobato norocul, Jelui-te-aș și n-am cuiu, Urzică lumea ce-o urzice*), calcule, adaptările din alte limbi (*Elefrika, Cavalergo sum, calibrișinatitudine*), pleonasmе (*idealbeață*) etc.

Vocabularul lui Paul Goma este o sursă estetică de satisfacții, mai cu seamă, pentru amatorii de jocuri, inovații lexicale, teribilisme, acrobații verbale și enigme lingvistice. Forța sa creatoare de inovații pe tema limbii este aproape unică în spațiul literaturii române. **Alfabecedarul** propune astfel un refugiu în limbaj ca un construct alternativ memorialisticii, împingând literatura către alte orizonturi.

Referințe critice

„E un colosal inventar de vocabule inventate, 33000 la număr, obținute prin alterarea jucăușă, ironică, adeseori cu miezuri istețe, parodice, culturale ori politice a 896 de cuvinte existente în româna reală. (...) Necitabil. De citit și de savurat ca atare, în «nebunia» lui de savori lingvistice, iscate de un vrăjitor al limbii române... fictive!”

Ion Bogdan Lefter

„Dintr-un anumit punct de vedere, Paul Goma este cel mai mare copil-creator de limbă română.”

Tatiana Slama-Cazacu

„Pe lângă nenumaratele calități literare ale **Alfabecedar-ului**, este uimitor cum un om care n-a mai călcat pe pământ românesc de atâția ani (de 28 ani!) cunoaște atât de bine limba, mult mai bine și mai profund decât cei cu care vorbesc zilnic! Alfabecedar-ul ne demonstrează că interiorul este mult mai important decât exteriorul, că a ști este altceva decât a cunoaște, că Paul Goma este un mare scriitor!”

Mihail Vakulovski

Dispozitiv practic: exerciții

1. Realizează portretul *exilatului* Paul Goma, așa cum se profilează în scrierile sale.

2. Dezbate aspectul ludic al stilului *g(n)omic* și argumentează faptul că scriitorul Paul Goma este un înnoitor al limbajului, asemeni lui Mihai Eminescu și Nichita Stănescu.

Bibliografie critică

Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri, volum îngrijit de Flori Bălănescu, apărut cu sprijinul lui Gelu Tofan, Eagle Publishing Hause, 2010; Adameșteanu Gabriela, Transformarea revoluției în evoluție, în rev. „România literară”, nr. 3/1990; Baghiu Vasile, Mărturie zguduitoare și excelență literară, în vol. Paul Goma 75. Dosarul unei iubiri târzii...; Bălănescu Flori, Paul Goma – românul rătăcitor în patria limbii române, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Behring Eva, Scriitori români din exil 1945-1989, Editura Fundației Culturale Române, 2001; Buciu Marian Victor, Zece prozatori exemplari, Editura Europress Group, 2007; Burlacu Alexandru, Paul

Goma și Calidorul prin care pulsează istoria, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Butnaru Leo, „Mi-a căzut cartea de istorie în cap încă de când eram de cinci ani”, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Caraion Ion, Note de lector. Paul Goma: Câini ai morții, în rev. „Dialog”, nr. 25, iunie, 1982; Codreanu Teodor, Al treilea exil al lui Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Corcinschi Nina, Printre figurile și tropii lui Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Crețu Bogdan, Cazul Paul Goma, în rev. „Convorbiri literare”, nr. 10/2005; Cristea-Enache Daniel, Concert de deschidere, Editura Fundației Culturale Române, 2001; Mihail Dinu, Predică în pustiu, Editura Magna Princeps, 2010; Dumitrescu Vasile C., O istorie a exilului românesc: 1944-1989, Editura Victor Frunză, 1997; Ierunca Virgil, Paul Goma, în vol. Subiect și predicat, Editura Humanitas, 1993; Iliescu Elvira, Paul Goma – 70, Editura „Criterion”, 2005; Ilișoi Viorel, Acasă la Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ionescu Eugen, Paul Goma, un Soljenitsyne roumain, în rev. „Le Monde”, 9 martie 1979; Gâlcă Sorina, Istoria satului Mana, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Goma Paul, Experimentele sunt necesare, în vol. Scrisuri 1 (1971-1989). Bio-bibliografie, interviuri, dialoguri, scrisori, articole. Ediție îngrijită de Flori Bălănescu, Editura Curtea Veche, 2009; Glodeanu Gheorghe, Incursiuni în literatura diasporei și a disidenței, Editura Tipo Moldova, 2010; Grati Aliona, Romanul ca lume postBabelică. Despre dialogism, polifonie, heteroglosie și carnavalesc, Gunivas, 2009; Grati Aliona, „Din Calidor” de Paul Goma. O altă imagine artistică a basarabeanului, în rev. „Studia Universitatis «Petru Maior», Philologia” V. 9, 2010; Grati Aliona, Concert pentru orgă. Biblioteca Paul Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Grati Aliona, Paul Goma cu altă imagine artistică a basarabeanului, în rev. „Akademos”, 2010; Grigurcu Gheorghe, Cel mai sonor semnal de alarmă, în rev. „Jurnalul literar”, nr. 1-4/2002; Laszlo Alexandru, Orient Expres. Polemici, Editura Dacia, 1999; Laszlo Alexandru, Viceversa! Polemici pro și contra lui Paul Goma, Editura Bastion, 2009; Lovinescu Monica, Posteritate contemporană. Unde scurte (III), Editura Humanitas, 1994; Manolescu Florin, Curajul și frica, în rev. „Luceafărul”, 8 august, 1990; Negoïtescu Ion, Paul Goma «Din Calidor», Dialog. Supliment literar, nr. 57-58, noiembrie-decembrie, 1988; Negoïtescu Ion, În cunoștință de cauză, Editura Dacia, 1990; Pamfile, Ligia, Proza lui Paul Goma, între depoziție și ficționare, în rev. „Viața Românească”, nr. 1-2/2005; Pasincovschi Mariana, Receptarea prozei lui Paul Goma. Ideologie și literatură, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Pleșea Gabriel, Gânduri la aniversarea unui erou al neamului românesc, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Podoabă Virgil, Metamorfozele punctului. În jurul experienței revelatoare, Editura Paralela 45, Pitești, 2004; Rachieru Adrian Dinu, „Complexul” Goma, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Rogobete Mihai, Literatura „așa”, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Sălcudeanu, Nicoleta, Patria de hârtie. Eseu despre exil, Editura Aula, 2003; Simion Eugen, Genurile biograficului, Editura Univers Enciclopedic, 2002; Simuț Ion, Cazul Paul Goma: între politică și literatură, în vol. Reabilitarea ficțiunii, Editura Institutului Cultural Român, 2004; Simuț Ion, Incursiuni în literatura actuală. Editura Cogito, 1994; Sipoș Mariana, Destinul unui disident: Paul Goma, Editura Universal Dalsi, 2005; Sitar-Tăut Daniela, Lecția de literatură a Astei, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Slama-Cazacu Tatiana, Nonconformistul scriitor Paul Goma: limbaj copleșitor și limbaj interior, în vol. Viață, personalitate și limbaj, Editura Aramis, 2007; Stănescu Flori, Goma, Paul, Dialog, Editura Vremea, 2008; Șimonca Ovidiu, Paul Goma – tăceri, proteste, rupturi, în rev. „Observator Cultural”, nr. 30/2005; Ștefănescu Alex, Istoria controversată a literaturii române 1945-2000, Editura Socrate, 2007; Ștefănescu Alex, Istoria literaturii române contemporane (1941-2000), Editura Mașina De Scris, 2005; Țurcanu Andrei, Paul Goma: atitudine și poezie, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ungureanu Dumitru, Scriitor, scriitoretector, în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Ungureanu Cornel, La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului, Editura Amarcord, 1995; Ursache Magda, Dezveliți tot adevărul... , în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010; Vartic Ion, Un „poet” al închisorii, în rev. „Apostrof”, nr. 5-7/1990; Voiculescu Dan, Fuga în creația lui J.S. Bach, Editura Muzicală, 2000; Vrabie Diana, Romanul ca adevăr și autenticitate (Infarct de Paul Goma) , în rev. „Metaliteratură”, nr. 5-6 (25)/2010.

Luni 28 noiembrie 2011

Azi merg cu Filip la Primărie, pentru legalizări. Va fi o mare ușurare: am tot amânat, am tot târcolit... Dar azi...

Tot mai slăbit, tot mai fără vlagă. Am renunțat la supravegherea sângelui: tot nimica. Nu mai țin seama de sfaturile medicilor - care nu știu nimica. Am s-o duc cât am s-o duc - după care n-o s-o mai duc, dar e atât de simplu! Și așa mi s-a îngustat câmpul de interes : am uitat ceea ce adunasem. Mă atârș de Jurnal, ca de o ultimă bărcuță de hârtie. Cât o fi. Mi-am dat termen: 1 decembrie. Dacă îl ating, foarte bine. Dacă nu - tot foarte bine, doar n-o să-mi plâng de milă că n-am făcut aia, că n-am realizat cutare...

Nu mă încercă regrete. Ba, da, însă nu le numesc. La ce bun?

*

SAECULUM 1-2/2011

Mircea Dinutz

O ÎNTREBARE LEGITIMĂ

Chiar dacă n-ar fi scris „Săptămâna Roșie. 28 iunie – 3 iulie 1940” (adevărată mană cerească pentru prigonitorii de vocație), Paul Goma beneficia de suficiente capete de acuzare pentru a fi anatemitat: în primul rând, pentru că a avut insolenta de a exista, un neîmblânzit cavalier în slujba adevărului spus cu orice preț, în al doilea rând, pentru că a avut/are necuviința să-și scruteze contemporanii în spațiul românesc, să-i urmărească și să-i evalueze în labirintul jumătăților de măsură, al compromisurilor cu aparență de onorabilitate, iar – la momentul potrivit – să-i arate în toată goliciunea lor atât de puțin onorabilă, în al treilea rând, poate lucrul cel mai grav, pentru că nu uită și nu tace; el este cel care ne ține memoria vie, chiar și atunci când asta ne aduce suferință!! Nu în ultimul rând, Paul Goma e scriitor, are o operă, e respectat în Occident, atât în ipostaza de romancier/diarist, cât și în aceea de luptător tenace împotriva comunismului. Așa o fi, dau unii din umeri, dar e... „incontrolabil”, a lovit în elita noastră intelectuală!! Asta nu se iartă! O fi elita, o fi intelectuală, fără îndoială, dar în discuția noastră contează mai mult statura morală, curățenia gândului și consecvența cu care reușești – prin chiar faptele tale – să rămâi tu însuși indiferent de vremuri, oricât de vitrege!!

Cu ceva eforturi, cred că aș putea întocmi o listă, nu foarte cuprinzătoare, cu susținătorii celui pe care Magda Ursache îl numea, cu un năduf simpatic, „beleaua asta numită Paul Goma”, în timp ce Liviu Ioan Stoiciu se întreba patetic: „Cum e posibil să fie în continuare marginalizat, ignorat, înjurat, Paul Goma, la 20 de ani de la revoluție?” Chiar așa: „În ce țară trăim?” Răspunsuri ar fi destule, dar niciunul convingător până la capăt. Trăim într-o țară în care, dacă spui adevărul despre acei evrei care au batjocorit armata română, în vara anului 1940, ești... antisemit. Dar dacă susții, fie și după ureche, că, în timpul regimului antonescian, au fost deportați și exterminați 800.000 de evrei (cifra aberantă), ești tratat cu deferență, de parcă ar

fi un titlu de mândrie! Pogromul de la Iași a existat și ne asumăm această culpă. Dar de ce nu se întâmplă același lucru și de cealaltă parte, cu egală îndreptățire? Într-o lume normală, cum au susținut și alți condeieri, fiecare etnie ar trebui să-și asume erorile și ororile, ori... nu stau lucrurile așa. Numai unii au dreptul să acuze, vinovații s-ar afla – vezi, Doamne – numai într-o tabără! Trebuie să mărturisesc a nu fi fost impresionat de lacrimile prezidențiale (e numărul cel mai reușit al președintelui-actor) în fața imaginilor ce reprezentau vagoanele românești cu ajutorul cărora au fost deportați evrei! Faptul rămâne, însă, deprimant. Cât privește gropile comune de la Popricani, trebuie să spunem aici că însuși rabinul Eli Cauffman, președintele Asociației Evreiești din România, insistă să se oprească săpăturile care „aduc înapoi ura și antisemitismul ca un bumerang!” (18 noiembrie 2010). M-aș fi așteptat la o poziție similară din partea oficialităților române și oarece reținere din partea ziariștilor, mai ales că acele gropi comune de la Popricani nu erau o surpriză!

Dacă, însă, ți-ai propune să-i numeri adversarii, mai bine zis, dușmanii, pe cât de mulți, pe atât de înversunați, mă tem că nu ajung listele!... Ar mai fi nevoie de un birou de conducere, o bună organizare, pentru a putea dirija legiunile și cohortele de contestatari, bine înarmați și antrenați pentru a face față omului din Belleville, un excelent mânuitor al cuvântului bine forjat, încins la cele mai înalte temperaturi. Nu uită, nu iartă și nu tace! Suficient pentru a ține strânse rândurile băieților buni de acasă, cu locuri confortabile și indemnizații nemeritate de mari!! Filozoful, liberalul (în gândire), moralistul intransigent Gabriel Liiceanu – topitorul de cărți? Nicolae Manolescu (din ce în ce mai contestat, la rândul-i, în ultima vreme), liderul autoritar al literelor românești din ultimii cincizeci de ani, a ajuns contestatarul radical și vehement al singurului disident autentic, cu care putem și ar trebui să ne mândrim?! Fără nicio remușcare și fără nicio nuanță! Să fie o formă de aroganță și cinism?

Cum să-l acuzi pe Paul Goma, care și-a luat suficiente măsuri de precauție în cartea sa, de antisemitism, când acesta pune degetul pe rană, respinge răstălmăcirile, exagerările acelora ce profită de absența unor probe irefutabile, pentru a culpabiliza o etnie, cu estomparea contextului din vara anului 1940? Astfel, numărul evreilor uciși, victime ale holocaustului românesc (?!) întrece orice imaginație, prin transferarea foarte generoasă a cifrelor înregistrate de Ungaria horthystă și Rusia bolșevică în contul României! Prea puțini sunt cei care protestează public, iar, dacă o fac, sunt suspectați de... antisemitism! În al doilea rând, autorul român scrie negru pe alb că „nu toți evreii” au participat, cu un an înainte, la torturarea, umilirea și uciderea soldaților români, în timpul retragerii – la ordin – din Basarabia, tot așa cum, în rândul tortionarilor se aflau trădători de țară, ruși, ucraineni, bulgari, găgăuzi; în concluzie, e mai mult decât limpede, „nu a fost război pe o etnie”, cum prezintă unii lucrurile.

Într-o intervenție telefonică, în timpul unei emisiuni televizate din 28 octombrie 2006, dintr-un justificat sentiment de revoltă, fără să-și mai controleze limbajul, Paul Goma a izbucnit, adresându-se celor din platou, colegi rămași în țară, dar și telespectatorilor: „nu mă vrea elita”, lucru întru totul adevărat și pentru atunci și pentru acum. Aceeași elită, pe care exilatul etern a contestat-o, în diverse împrejurări, pentru lașitate și un lanț întreg de compromisuri ce creează dependență de puterea politică. Ca și în cazul lui Adrian Marino, blamat cu violență după apariția postumă a cărții „Un om singur”, autorul „Culorilor curcubeului” a făcut risipă de calificative drastice, a

slobozit cuvinte grele, scuzabile doar în măsura în care sunt născute dintr-o adâncă și grea suferință. Lucru pe care nu au cum să-l înțeleagă proaspeții și hămesii Cavaleri ai Ciolanului, dornici de stipendii și onoruri cât mai mari hic et nunc.

Văd în Paul Goma, pe care l-am descoperit foarte târziu – o recunosc cu toată jena – acea personalitate puternică de care avem foarte mare nevoie în momentul de față: un om „curat”, cu adevărat, într-o Românie prea mult tăvălită, maculată, turmentată de o clasă politică incompetentă, lașă. Dacă nu cumva e vorba de rea-credință și cinism! Văd în acesta un reper moral viabil într-un spectacol deplorabil de mușunache, cu tumbe la trapezul ipocriziei (adevărat sport național) și reușite numere de striptease intelectual, la ore de maximă audiență. Un reper stabil, dublat de un scriitor de certă valoare, care ar bulversa o ierarhie impusă, în bună parte, artificial, de așa-numita „elită”! Iar când spun asta, nu contest gradul de intelectualitate al aceluia ce o compun, ci doar atrag respectuos atenția că o elită reală nu poate exista fără o fibră morală rezistentă. Prea am ajuns la „magister dixit” și nu se discută, cum le-ar conveni unora! Iar când se discută, totuși, adversarii neagă tot ce nu le convine, cu prea puține argumente, vindicativ și definitiv!!

Singura întrebare viabilă, ce nu-mi dă pace, nu e dacă avem nevoie de Paul Goma, ci dacă el poate constitui acel factor de echilibru într-o societate devalmășită ca a noastră. Condamnat la singurătate, victimizat – cu bună știință – în timpul dictaturii ceaușiste, tratat cu multă rea-credință în perioada post-comunistă, ar reuși acesta să-și resoarbă momentele de neuitare și încrâncenare pentru a fi cumpăna necesară într-o realitate ce și-a pierdut reperele fundamentale, și – în parte – și pe cele axiologice?

*

Din *Acolada*, decembrie 2007:

O carte despre Paul Goma

„La noi, cică a fost răsturnat comunismul! Da, dar oamenii regimului? Dar criminalii? Ce face Pleșița? A făcut măcar cinci minute de pușcărie?” (Paul Goma)

A devenit într-adevăr Paul Goma o legendă? Fără a contrazice un atare simțămînt cvasigeneral, Mariana Sipoș afirmă că stînd de vorbă cu colegi și prieteni a constatat de multe ori că aceștia fie că îl cunoșteau superficial pe marele opozant, fie că „nu știau nimic, dar nimic-nimic, nici măcar numele lui nu le suna cunoscut”! E vorba mai cu seamă de tinerii angajați ai televiziunii, care erau copii pe timpul lui Ceaușescu sau nici măcar nu se născuseră și care n-au avut prilejul să învețe la școală despre Goma: „Mai mult de cîteva rînduri despre el, nu cred că există în manualele (fie ele și alternative!) de istorie sau de literatură. Poate nici atît ! „Așadar Mariana Sipoș s-a decis să umple un gol scriind o carte despre un personaj fabulos, pentru o parte din opinia publică, apreciat nu o dată drept un Soljenitîn român, dar ignorat de o categorie de tineri neinformați. Întreprindere utilă pentru ambele categorii de virtuali cititori, unii putîndu-și lărgi cunoștințele, alții avînd prilejul a și le iniția. Experimentat om de televiziune, Mariana Sipoș își realizează scrierea în maniera unui „documentar”: acesta asociază considerațiile autoarei cu secvențe de reconstituire biografică, cu file din dosarele Securității, cu opiniile unor scriitori și analiști și, nu în ultimul rînd

,cu materia amplelor convorbiri pe care le-a purtat, la Paris, cu scriitorul însuși. Scriitorul și nu disidentul, așa cum ține Goma să fie calificat : „În iulie 2005, după ce am filmat timp de două zile o convorbire cu Paul Goma, i-am spus că am de gând să public o carte despre el care să se numească **Destinul unui disident**. Aproape că s-a supărat : – Eu nu sunt un disident. Eu sunt scriitor. Punct. – Și Soljenitîn ce este ? – Scriitor. – Și Bukovski? – Scriitor. Bukovski, a fost primul, cronologic, care a protestat împotriva jurnaliștilor occidentali zicînd: chiar și noi, rușii, știm latina și știm ce înseamnă disident. Noi n-am disidat pe nimeni, noi am fost întotdeauna împotriva comunismului”. Din strădania d-nei Sipoș a rezultat – sîntem de acord cu d-sa – nu „o monografie” cu tentă didactică, ci „o carte accesibilă tuturor –, urmărind nu doar a fixa „un minim de date”, ci și de a risipi dezinformările dirijate, mistificările Securității puse în circulație „într-un mod atît de diabolic și pervers” în legătură cu Goma, încît persistă pînă-n prezent. „Chiar și acolo unde te-ai fi așteptat cel mai puțin. Adică în elita intelectuală postdecembristă”. Un singur exemplu este edificator:

„Alexandru George scrie că Paul Goma, ieșind «din închisoarea pe care a cunoscut-o mai degrabă prin accident, găsea de cuviință să-și reia cariera de scriitor comunist». Lășînd la o parte referirea cinică la «închisoarea cunoscută mai degrabă prin accident», care cariera «să-și reia» în 1963, cînd nu publicase pînă atunci nici un rînd și cu greu a reușit să debuteze în «Luceafărul» abia peste cîțiva ani ? Sau, «dezvaluind» că Paul Goma a primit la căsătorie de la socrul său un apartament în Drumul Taberei, Alexandru George comentează: «Așa să tot faci disidența!» Ehei, dacă ar fi făcut disidență toți cei care primiseră de la socrul un apartament, bine ar fi fost!”

Dacă pînă și sagacele Alexandru George are asemenea reacții, faptul se explică inclusiv prin extraordinara ofensivă pe care poliția politică a desfășurat-o împotriva celui perceput ca unul din vrăjmașii redutabili ai regimului totalitar. Cînd l-am întîlnit pentru ultima oară pe Goma, pe Calea Victoriei, în primăvara anului 1977 și am schimbat cîteva cuvinte cu cel ce mi-a fost coleg la Școala de literatură, nu mi-aș fi imaginat că în spatele său funcționa un imens aparat de „anihilare și neutralizare”, cu o rază ce cuprindea întreg cuprinsul țării. Menționăm doar cîteva din măsurile adoptate de Ministerul de Interne, sub sigla „strict secret”: „Se va iniția o acțiune permanentă de tracasare prin telefon a lui PAUL GOMA, în scopul de a-l timora și determina să nu mai răspundă la apeluri”. „Vor fi selecționate surse informative și alte persoane de încredere care să-l contacteze pentru a intra în dispute de natură a-i ocupa timpul și crea o stare de tensiune”. „Se va organiza ca aproape zilnic să primească – din Capitală, din județe – scrisori și anonime cu conținut de intimidare, descurajare, protest și amenințare”. „Selecționarea a 2-3 psihiatri de încredere care, eșalonat, îl vor vizita cu diferite pretexte, în scopul de-a ne prezenta concluzii cu privire la vulnerabilitățile sale, în funcție de care vom folosi și alte măsuri de natură a-l anihila”. Actele concepute să rămîină în eternitate „strict secrete” ies treptat la iveală. Și să nu omitem încă o „prețioasă” directivă securistă, care socotim că, măcar parțial a fost pusă în aplicare : „Determinarea unor intelectuali români de prestigiu (Dan Grigorescu, Aurel Martin, Dinu Giurescu, Adrian Marino) să combată în străinătate declarațiile calomniatoare ale lui Goma. Pregătirea contrainformativă și selecționarea oamenilor din cultură și știință care vizitează Occidentul pentru realizarea sarcinilor Securității (culegerea de informații, influențare, descurajare, lansarea unor diversiuni etc.)”. Rămîne de lămurit la un moment dat care a fost aportul colaboratorilor în cauză la împlinirea ocultelor „sar-

cini”, aport măcar în principiu confirmat de, adesea, frecvențele și prelungițele ieșiri în Occident ale celor menționați, ca și ale altora... Relevantă ni se pare atitudinea în fața Securității a lui Goma. Inflexibil, opozantul se autostimulează prin imaginea fragilității unui adversar care, ilustrând impostura, n-ar putea presupune decât că un om care „face pe nebunul” are pe cineva „în spate”. O judecată pe muchie, însă eficientă în gestionarea confruntării : „Eu n-am beneficiat doar de noroc, ci și de această trîntă cu animalul, cu monstrul. Știam de la tata, dar și din practică, că bestia din față, fie că este o persoană, un general, fie că e o echipă, are un fel de teamă în momentul cînd stai în două picioare și răspunzi, nu obraznic, dar răspunzi, te aperi cu voce tare, strigi. Și atunci ai șanse să scapi. În momentul în care te supui, nu ai nici una”. Această siguranță de sine a lui Goma se propagă și asupra viitoarei sale soții. Curajoasă la rîndu-i, Ana Maria îl apostrofează pe unul din „organele” ce-l agasau pe Goma, un anume căpitan Achim, făcîndu-l de rîș chiar în fața magazinului Eva din Capitală. Scena de tot hazul a fost relatată de Goma de cîteva ori : „Atunci s-a petrecut un miracol: trecătoarele, nu numai că s-au oprit și au ascultat ce zicea fetișcana, dar au început și ele să-l ia la trei păzește pe civilul Achim, acuzîndu-l că se ține după oameni, ca să-i chinuie, în loc să meargă la șaibă și la lopată. Constatînd că masele-largi-de-trecători îi erau nefavorabile, chiar ostile, Achim a șters-o, curajos-securește”. De reținut umorul ce nu-l părăsește pe Goma nici măcar în situațiile aparent cele mai dificile. Una din manipularile veninoase la care a recurs Securitatea pentru a-l compromite a fost ideea „lipsei de talent”, punct de vedere la care, regretabil, au marșat (și continuă a marșa) și unii confrăți (exempli gratia, Augustin Buzura). Cu dibăcie, Goma a întors-o la un moment dat în favoarea sa, transformînd-o într-un argument pentru a i se accepta importul unui aparat de multiplicat texte: „De față fiind și adjunctul său, D.Ghișe, în martie 1972, D.Popescu a spus – textual (nu pot proba, pentru că în acel moment nu aveam magnetofon ca să înregistrez explicația): Motivul pentru care cărțile d-tale nu pot să apară în România nu este unul politic, așa cum, din greșeală, s-a spus pînă acum; motivul este : *slaba calitate estetică* s.n.). Din moment ce însuși D.Popescu, în însuși C.C. al P.C.R. m-a asigurat că scrierile mele sunt proaste – din punct de vedere estetic (!) – dar nedușmănoase politic, eu, ca autor al acestor scrieri proaste pot, am dreptul să le editez pe cheltuiala mea”. Și pentru a întări amuzamentul situației, opozantul invocă legile interne și convențiile internaționale ce „nu sunt potrivnice cererii mele, ba aș zice : din contra”. Și nu pregetă a-și exprima convingerea că va primi „o soluționare pozitivă în termenul legal – mă refer la termenul în care se soluționează petițiile”. Prin urmare, scriitorul nu se dezmente în impactul său cu diavolul pe care-l ia peste picior, simulînd încrederea în coincidența dintre litera și spiritul legalității „socialiste”...

Cartea Marianeii Sipoș ne îmbie la tot pasul cu pasaje ce merită excerptate, tot atîtea fațete ale fenomenului Goma, a cărui analiză suntem convinși că abia a început. Moralmente aproape de vrednica autoare și implicit de Goma însuși, ne luăm îngăduința a înfățișa în continuare cîteva considerații ale confratelui exilat, cu scopul de a le sublinia justetea ori măcar a le propune drept puncte de plecare ale unor discuții. Conștienți fiind, bineînțeles, de circumstanța că, în chip curent, opiniile favorabile lui Goma se izbesc încă de impedimente ce adoptă fie figura adversității dospind de rea credință, fie cea a unei inhibiții, a unei timorări augmentate de postura ostilă. Sperăm că ultima are șanse de-a se dizolva – așa cum crede și doamna Sipoș – ceva mai lesne, sub presiunea informației corecte. Iată-l pe Paul Goma, cel

oarecum „republican”, comentînd, totuși, cu empatie (sau măcar bună-credință), instituția monarhică : „voi face în așa fel ca Regele să-și ocupe locul, pe care, din o mie de rațiuni... Pentru că el e deasupra partidelor, pentru că el nu este ales tot la patru sau la cinci ani sau cum e mandatul, pentru că... pentru că... Pentru că el, ca om, chiar dacă nu este un geniu, este un om onest, un om care a suferit și care, cunoscîndu-l aici, mi-a făcut – ei, e obraznic să spun că el mi-a făcut mie o impresie bună... Mi-a plăcut!”. Profunda insatisfacție a luptătorului anticomunist provocată de caracterul formal al înlăturării degrabă prin accident», degrabă prin accident», care carieră «să-și reia» în 1963, cînd nu publicase pînă atunci nici un rînd și cu greu a reușit să debuteze în «Luceafărul» abia peste cîțiva ani ? Sau, «dezvăluind» că Paul Goma a primit la căsătorie de la socrul său un apartament în Drumul Taberei, Alexandru George comentează: «Așa să tot faci disidență!» Ehei, dacă ar fi făcut disidență toți cei care primiseră de la socrul un apartament, bine ar fi fost!”.

Dacă pînă și sagacele Alexandru George are asemenea reacții, faptul se explică inclusiv prin extraordinara ofensivă pe care poliția politică a desfășurat-o împotriva celui perceput ca unul din vrăjmașii redutabili ai regimului totalitar. Cînd l-am întîlnit pentru ultima oară pe Goma, pe Calea Victoriei, în primăvara anului 1977 și am schimbat cîteva cuvinte cu cel ce mi-a fost coleg la Școala de literatură, nu mi-aș fi imaginat că în spatele său funcționa un imens aparat de „anihilare și neutralizare”, cu o rază ce cuprindea întreg cuprinsul țării. Menționăm doar cîteva din măsurile adoptate de Ministerul de Interne, sub sigla „strict secret”: „Se va iniția o acțiune permanentă de tracasare prin telefon a lui PAUL GOMA, în scopul de a-l timora și determina să nu mai răspundă la apeluri”. „Vor fi selecționate surse informative și alte persoane de încredere care să-l contacteze pentru a intra în dispute de natură a-i ocupa timpul și crea o stare de tensiune”. „Se va organiza ca aproape zilnic să primească – din Capitală, din județe – scrisori și anonime cu conținut de intimidare, descurajare, protest și amenințare”. „Selecționarea a 2-3 psihiatri de încredere care, eşalonat, îl vor vizita cu diferite pretexte, în scopul de-a ne prezenta concluzii cu privire la vulnerabilitățile sale, în funcție de care vom folosi și alte măsuri de natură a-l anihila”. Actele concepute să rămîină în eternitate „strict secrete” ies treptat la iveală. Și să nu omitem încă o „prețioasă” directivă securistă, care socotim că, măcar parțial a fost pusă în aplicare : „Determinarea unor intelectuali români de prestigiu (Dan Grigorescu, Aurel Martin, Dinu Giurescu, Adrian Marino) să combată în străinătate declarațiile calomniatoare ale lui Goma. Pregătirea contrainformativă și selecționarea oamenilor din cultură și știință care vizitează Occidentul pentru realizarea sarcinilor Securității (culegerea de informații, influențare, descurajare, lansarea unor diversiuni etc.)”. Rămîne de lămurit la un moment dat care a fost aportul colaboratorilor în cauză la împlinirea ocultelor „sarcini”, aport măcar în principiu confirmat de, adesea, frecvențele și prelungițele ieșiri în Occident ale celor menționați, ca și ale altora... Relevantă ni se pare atitudinea în fața Securității a lui Goma. Inflexibil, opozantul se autostimulează prin imaginea fragilității unui adversar care, ilustrînd impostura, n-ar putea presupune decît că un om care „face pe nebunul” are pe cineva „în spate”. O judecată pe muchie, însă eficientă în gestionarea confruntării : „Eu n-am beneficiat doar de noroc, ci și de această trîntă cu animalul, cu monstrul. Știam de la tata, dar și din practică, că bestia din față, fie că este o persoană, un general, fie că e o echipă, are un fel de teamă în momentul cînd stai în două picioare și răspunzi, nu obraznic, dar răspunzi, te aperi cu voce tare, strigi. Și atunci ai șanse să scapi. În momentul în care te supui, nu ai nici

una”. Această siguranță de sine a lui Goma se propagă și asupra viitoarei sale soții. Curajoasă la rîndu-i, Ana Maria îl apostrofează pe unul din „organele” ce-l agasau pe Goma, un anume căpitan Achim, făcîndu-l de rîs chiar în fața magazinului Eva din Capitală. Scena de tot hazul a fost relatată de Goma de cîteva ori : „Atunci s-a petrecut un miracol: trecătoarele, nu numai că s-au oprit și au ascultat ce zicea fetișcana, dar au început și ele să-l ia la trei păzește pe civilul Achim, acuzîndu-l că se ține după oameni, ca să-i chinuie, în loc să meargă la șaibă și la lopată. Constatînd că masele-largi-de-trecători îi erau nefavorabile, chiar ostile, Achim a șters-o, curajos-securește”. De reținut umorul ce nu-l părăsește pe Goma nici regimului abuziv, care a permis, ca într-o comedie neagră, nesancționarea tortionarilor, a profitorilor ticăloși de pînă ieri: „la noi, cică a fost răsturnat comunismul ! Da, dar oamenii regimului? Dar criminalii ? Ce face Pleșița? A făcut măcar cinci minute de pușcărie? Pentru că știu că, de pildă, unul din anchetatorii mei, Goran, Gheorghe Goran, care era maior, din Breaza, al nostru, din popor... era secretar de partid la Securitate în 77, în 89 ajunsese comandantul Rahovei, dar în zilele revoluției cine l-a salvat din închisoare pe Gheorghe Goran ? Gelu Voican Voiculescu!”. Aspectul lipsit de seriozitate al ambiguității comportamentale a unor scriitori ce se voiau bine și cu opoziția și cu puterea comunistă, micul lor „curaj” trucat ce avea grijă a se recuza de îndată: ”Da. Mazilescu era un tip aparte, cu totul deosebit. El era în stare să urle, cum spuneau colegii lui, la Casa Scriitorilor, în gura mare: cazul Mazilescu- Goma! La care eu l-am întrebat: da, de ce Mazilescu-Goma că măcar din punct de vedere al ordinii alfabetice... Păi, zicea. Cazul Goma-Mazilescu ... ma-ma, he-he... nu merge. Mazilescu care zicea: eu sunt cel mai bun prieten al lui Goma, dar nu-i împărtășesc ideile politice. Asta făcea și Nichita Stănescu, tot în gura mare”. Decepția provocată de Gabriel Liiceanu, care a dat la topit tirajul din **Culoarea curcubeului**, carte apărută la Humanitas, fără a-l înștiința pe autor și fără a lua în calcul soluția de a dona bibliotecilor exemplarele nevîndute (există destule mărturii, între care cele semnate de Laszlo Alexandru, Ovidiu Pecican, Cornel Moraru, care desfid scuza editorului cum că opera lui Goma n-ar fi găsit destui cumpărători) : „Așa și povestea mea cu Liiceanu. Luni de zile după faptă – fapta retragerii din librării se situează imediat după mineriada din 90 – cronicile literare consemnau dificultatea obținerii cărții mele care la tirajul avut ar fi trebuit să fie în toate librăriile. Ovidiu Pecican consemnează în cronică lui că dacă n-ar fi avut un prieten ministru – e vorba de Ion Vartic – n-ar fi avut cartea lui Goma în mîna, pentru că nu s-a difuzat”. Privitor la un subiect, îl amendăm cu toate acestea pe Goma. E vorba de Piața Universității, pe care o privește surprinzător de suspicios, depreciativ : „Piața Universității, finalmente, a fost o tentativă, lipsită de inteligență, a intelighenției românești, de a recupera timpul pierdut. Timpul pierdut nu se recuperează. Inactivitatea vinovată a intelectualilor români de pînă în decembrie 1989 nu se poate recupera”. E adevărat că atunci E.Simion, M.Sorescu, Valeriu Cristea s-au grăbit să apară la televiziune pentru a blama manifestația, iar M. Dinescu și A.Pleşu s-au distantat strategic. Dar Piața Universității n-a fost exclusiv o ieșire la rampă a intelectualilor „întîrziati”. Goma care n-a avut posibilitatea de a participa direct la entuziasmul său amar, pierde din vedere că acolo au fost prezente zeci și zeci de mii de persoane, din toate straturile sociale, foarte multe dintre ele oameni simpli, victime ale maleficei cîrmuirii de care am crezut că am scăpat. O seamă dintre cei mai năpăstuiți și-au înjghebat în disperare corturi unde s-au adăpostit zi și noapte, săptămîni în șir. Inși famelici, cu fețe supte și rău îmbrăcați, femei

sărmane cu copiii în brațe zăboveau în chip impresionant în ceea ce se numea, după cum indicau uriașe banderole, „zonă liberă de comunism”. Noi, vorbitorii de la „balcon”, am fost foarte feluriți, uniți prin retorica eliberării ce ne electriza. În genere am avut a face cu un tablou tulburător – fără precedent pentru subsemnatul și foarte probabil fără urmare – al conștiinței civice a unui popor ce izbutește în fine să respire liber și să reacționeze spontan.

Gheorghe Grigurcu

Mariana Sipos; Destinul unui disident: Paul Goma, Ed. Universal Dalsi, 2005, 290 pag.

O carte despre Paul Goma

„La noi, cică a fost răsturnat comunismul! Da, dar oamenii regimului? Dar criminalii? Ce face Pleșița? A făcut măcar cinci minute de pușcărie?” (Paul Goma)

*

29 Nov 2011 **Deportată de două ori // Teroarea roșie**

Distinsul om de stat al României, Ion Inculeț, a fost oaspete în casa lor. În 1941, ocupanții sovietici au smuls bărbații din sânul familiilor și i-au trimis pe ultimul lor drum în Ivdel-lag, Maria rămânând în trenul deportării să nască de pe o zi pe alta. Șase ani mai târziu ea a reușit să adoarmă vigilența NKVD-ului și s-a întors acasă. Dar au arestat-o iar în 1950 și au trimis-o într-o nouă robie, călăii neținând cont că are trei copii minori.

Acestei curajoase femei, Maria Cucereanu din Tătărești, Strășeni, i s-au întocmit tocmai patru dosare: unul în Kazahstan, unde a fost deportată în anul 1941 și în care a încăput destinul ei și al celor trei copii pe pământ străin. Altul, instrumentat de organele NKVD din „RSS Moldovenească”, vizează scurta perioadă de libertate, dar plină de foamete și suferințe, după evadarea sa din robia siberiană în 1947. Cruntul dosar penal și arestarea ei în 1950, cu o nouă deportare, vine ca un cuțit în spate. Și tot ea face parte din dosarul soțului său, Tenuță Cucereanu.

Prieteni cu Ion Inculeț

Era o tânără frumoasă cum rar se întâlnesc. După căsătoria nereușită cu un bețivan leneș, în 1934 a acceptat să-i devină soție celui mai bogat om din sat, Tenuță Cucereanu, unul dintre activiștii de vază ai Partidului Național Liberal din România în județul Chișinău. Distinsul politician și fostul președinte al Sfatului Țării, Ion Inculeț, era deseori oaspete așteptat în casa lor.

Dar a venit 28 iunie 1940 cu hoarde sălbătice peste capul gospodariilor, care în scurt timp s-au pomenit cu toții în Siberia. Urcată în tren pe vârful baionetelor sovietice, Maria Cucereanu, cu doi copilași de mână și însărcinată în luna a noua, urma să nască de pe o zi pe alta. A dat viață unui băiețel în vagonul deportării, până să ajungă la „locul destinației”, în regiunea Kizyl-Orda din Kazahstan. Soțul i-a fost smuls din familie cu forța armelor la gara Tighina și, împreună cu alți bărbați, au fost trimiși pe ultimul lor drum în lagărul de exterminare sovietic Ivdel-lag, rămânând să zacă până astăzi într-o groapă necunoscută.

Mordoveț cel bun

Odată cu terminarea războiului, deportații din primul val sperau să se întoarcă acasă. Însă regimul comunist nu avea de gând să le facă oamenilor o asemenea „binefacere”. Astfel, Maria Cucereanu a fost nevoită să-și mobilizeze tot spiritul inventiv, pentru a se salva de la destinul nedrept în stepele kazahe.

S-a înțeles cu un invalid de război, Stepan Kușleak, originar din

Ucraina Apuseană, un croitor demobilizat în acest oraș kazah, Cyily, și au înregistrat o căsătorie fictivă. Apelând la autoritatea sa de veteran, acesta a expediat câteva scrisori pe adresa instanțelor, de la cele raionale până la Kremlin, spre a li se permite traiul în „RSS Moldovenească”. Purtate dintr-o cancelarie în alta, scrisorile veteranului au ajuns și la Chișinău. Într-un sfârșit, la 17 ianuarie 1947, însuși Iosif Mordoveț, ministrul Securității din RSS Moldove-nească, călăul principal al miilor de basarabeni deportați ulterior, semnează decizia de a o elibera pe Maria Cucereanu și cei trei copii ai săi din detenția nedreaptă. Până în toamnă, ei au revenit la baștină, mulțumindu-i din suflet binefăcătorului lor ucrainean, însă casa și averea statul nu le-au mai retrocedat, fiind nevoiți să se adăpostească pe la rude. (Dosarul de urmărire nr. 53, instrumentat de Ministerul Securității al RSSM la 27 iunie 1947.)

Treisprezece ani de surghiun

În scurt timp, a venit și anul 1949 cu al doilea val al deportărilor, care a trecut oarecum pe lângă Maria Cucereanu. Însă după ce trenurile morții au plecat, cioflingarii din sat și-o fi pus întrebarea: „Cum așa, pe asta noi am trimis-o încă în anul 1941, acum le-am mai dat un contingent întreg ca să putrezească toți acolo, dar ea se mai află fericită alături de noi...!”

Astfel, în ianuarie 1950, Maria Cucereanu a fost arestată pentru „evadare din locurile deportării”. Pentru asemenea „crimă” femeia trebuia să facă douăzeci de ani de pușcărie, însă instanțele se prefac „bune la suflet” și-i aplică doar re-trimiterea la locul vechi al deportării, stația Cyily din regiunea Kizyl-Orda, Kazahstan.

Au ridicat-o cu țeava puștilor la ceafă, pe nepusă masă, astfel cei trei copii ai săi, de treisprezece, unsprezece și opt ani, rămânând de acum și fără mamă. Torționarii au avut grijă să adune filă cu filă în dosarul Mariei Cucereanu. Astfel, descoperim mai multe adresări disperate ale femeii în diverse instanțe, pentru a-i permite să-și găsească copiii și să-și reunifice cumva familia. Doar peste jumătate de an, minorii Grigore, Zinaida și Ion au reușit să-și revadă mama, iar tatăl lor, Tenuță Cucereanu, a dispărut fără veste în imensitatea gulagului.

Încă doisprezece ani au rămas Maria Cucereanu și copiii săi despărțiți de baștină. Abia în 1962 le-a fost permisă revenirea acasă, fiind nevoiți să reia viața de la zero.

Prin destinul acestei familii, puterea sovietică ocupantă în Basarabia și-a demonstrat întregul său comportament inuman, pe care tot sovieticii îl inoculau în mințile oamenilor ca „fascist”, numai că arătând cu degetul spre cel „german”, desigur. După cum vedem, totalitarismul, fie el fascist, fie comunist, are aceeași sete de sânge pretutindeni.

Gheorghe MĂRZENCU

*

Victimele primelor deportări în masă din 1941, comemorate la Chișinău

Victimele primului val de deportări în masă, care s-a produs la 13 iunie 1941, vor fi comemorate mâine la Chișinău. Autoritățile municipale au pregătit mai multe manifestări.

Programul va începe dimineața cu depunere de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. La ora 9 și 30 de minute urmează pomenirea jertfelor deportărilor în cadrul liturghiei duminicale de la Catedrala „Nașterea Domnului” și la Biserica „Sfânta Teodora de la Sihla”.

Un miting de comemorare a victimelor celui dintâi val de deportări se va desfășura în Piața Marii Adunări Naționale între orele 10 și 11 și 15 minute. Acțiunile vor continua cu un marș spre Gară și cu depunere de flori la piatra de temelie a unui viitor monument în memoria deportaților.

Programul se va încheia la ora 13.00 cu o masă de pomenire.

Anterior Partidul Comuniștilor planifica pentru aceeași zi proteste împotriva acțiunilor guvernanților, dar a renunțat la idee, după ce Alianța pentru Integrare Europeană a anunțat alegeri anticipate în toamnă.

*

11 Jun 2010 **Deportați la capătul lumii**

TEROAREA ROȘIE // În timpul deportărilor din 13 iunie 1941 au fost duse în Siberia în vagoane de vite 13.875 de persoane

Deportările din iunie 1941 au lăsat satele moldovenești pustiite. În acel an, pe data de 13 iunie, oamenii au fost urcați cu forța în mașini de către autoritățile sovietice și duși în alt colț de lume în condiții inumane. Mulți nu au ajuns la destinație. Persoanele care au supraviețuit acestui val de deportări își amintesc cu lacrimi în ochi de părinții care mâncau pește sărat în vagoanele de vite în care au fost transportați în Siberia și nu aveau un găt de apă ca să bea, de foamea și gerul cumplit. Tot ce îi ținea în viață era dorul de colțișorul de rai, numit Basarabia.

Am găsit-o pe Elena Mămăligă într-o după-amiază pe un pat afară. După o zi călduroasă de început de iunie se bucura de răcoarea serii. “Mama a suferit un ictus și vorbește greu, dar eu am să o ajut, căci am trecut și eu prin calvarul deportării”, ne întâmpină la poartă fiica Elenei Mămăligă, Marcela. Timp de o oră am depănat amintiri vechi de aproape 70 de ani, când femeia era doar o copilă de 17 ani. “În ultima vreme îmi aduc aminte rar de acea perioadă, deși sufletul mă doare la fel de mult, ca și în primii ani”, spune Elena.

Vineri, 13

“Era într-o zi de vineri, 13 iunie, în 1941”, începe parcă profetic povestirea cu ziua de vineri, 13, care dă fiori multor oameni. “Lumea era acasă, căci plouase trei zile și nu putea să iasă pe deal la lucru. Părinții mei erau acasă. Tatăl meu bătea niște popușoi la mașină, mama țesea la pânză, iar eu îmi spălam capul. Vine verișoara mea plângând: “Mamă Manea (mama Elenei – n.r.), pe noi ne ridică!”. Eu mi-am înfășurat capul ud cu o basma și m-am dus la un vecin de-al verișoarei și mă uitam cum erau încărcate rudele mele în mașină. Când m-am întors înapoi, președintele sovietului sătesc îmi spune că vine să ne ia și pe noi. Familia mea trăia în centrul satului, iar ei au început să ne adune din margine, de teama că vom afla și vom fugi. Opt familii din satul nostru au luat drumul străinătății atunci”, povestește femeia într-o răsuflare, după care se oprește, ca să-și adune forțele pentru a continua.

“Cel mai dureros a fost pentru bunicii mei de 80 de ani, care, atunci când au încercat să-și ia rămas bun, un soldat sovietic s-a năpustit asupra lor, i-a lovit cu patul armei. Au rămas sărmanii înnebuniți de durere și se uitau cum sunt duși trei din cei cinci copii ai lor în alt capăt de lume. Au murit peste o lună de la deportarea copiilor, unul după altul, mai întâi a plecat bunicul, iar la o lună diferență s-a stins și bunica”, spune Elena Mămăligă. Lacrimile care îi curg pe obraz o fac să se oprească.

De ce i-au ridicat și i-au dus în Siberia nu știe nici în ziua de astăzi. “Bunicul Ion Ciobanu a fost primar al satului Ciuciuleni, raionul Strășeni, din partea Partidului Țărănesc. Locuiam, după cum am spus, în centrul satului și

aveam cinci case în ogradă, în două locuiam, iar cele trei le închiriam. Poate acestea sunt motivele, eu nu știu”, strânge din umeri Elena.

Nici dosarul întocmit lor nu l-au văzut. “A încercat unchiul meu, frațele mai mare al mamei, să-l găsească, dar i s-a spus că dosarele persoanelor deportate în 1941 au dispărut”, spune femeia.

Pe de altă parte, istoricul Ion Varta, membru al Comisiei pentru investigarea regimului comunist totalitar, susține că aceste dosare trebuie să existe. “Probabil sunt dosite pe undeva și nu s-a ajuns încă la ele”, a declarat pentru JURNAL Varta. Acesta a menționat că deși s-a încercat explorarea tuturor dosarelor, nu s-a reușit.

Tata a fost dus la Nord de Urali, restul familiei – în Kazahstan

Revenind la ziua deportării, aceasta povestește că, o parte din drum, familiile au fost împreună într-un singur vagon, după care ostașii sovietici au despărțit tații de ceilalți membri ai familiilor. “I-au dezbrăcat pe tații noștri de hainele groase pe care le aveau luate cu ei, i-au încărcat în alte vagoane și i-au dus la Nord, în timp ce trenul nostru se îndrepta spre Sud”, își amintește femeia.

“Îmi amintesc cum îmi povestea tata că bărbații deportați stăteau în vagon ca chibritele în cutie și erau hrăniți cu pește sărat, iar apă nu le dădeau. Milițienii deschideau din când în când ușa vagonului, le arătau o sticlă de apă și lăseau lichid să curgă din sticlă... o vărsau pe jos în fața lor... și râdeau... și-au bătut joc de noi”, conchide femeia cu vocea stinsă de durere. Tata a ajuns în Siberia bolnav de distrofie, iar acolo suferea mereu de foame. Căuta resturi de mâncare în lăzile cu gunoi, pe care le fierbea cu buruieni și le mânca. I-a trimis o scrisoare fratelui rămas acasă să-i trimită un colet cu făină de popușoi sau urluială (măcinătură din diferite cereale, care servea drept hrană pentru vite – n.r.), puțină grăsime, fie și de câine, ca să mănânce odată pe săturate și să moară”, spune femeia.

Mama, cu frații mei și cu mine am fost trimiși în Kazahstan, dar, la îndemnul unor nemți stabiliți în Rusia, ne-am mutat în satul lor de lângă Saratov. Aceștia au locuit acolo până au fost ridicați și au lăsat satele goale. În 1944, am urmat linia frontului și am venit înapoi în Moldova.

Acasă am găsit casele pustiite. Ne-a fost dată una din cele cinci case ale noastre, unde ne-am stabilit.

Dar când credeam că am scăpat de urgia deportărilor, am fost iarăși reținuți. “În 1950, o aveam pe Marcela și eram însărcinată cu cea de-a doua fiică. Au venit milițienii și ne-au luat, ne-au închis pentru trei săptămâni în închisore la Chișinău. După aceea am fost mutate din închisoare în închisoare, până am ajuns înapoi în Kazahstan. A doua oară am fost ridicați pentru faptul că am avut curajul să fugim din Kazahstan”, spune femeia care se oprește pentru o clipă să-și tragă sufletul, moment în care intervine Marcela, fiica ei.

“La două săptămâni după ce am ajuns înapoi în Kazahstan, a venit și tatul meu. În toată această perioadă, eu nu am dormit deloc, îl așteptam să vină. Aveam un an și șase luni”, povestește Marcela. “Ziua așipea cu mâna sub cap, ca un om mare, eu mă apropiam și o întrebam ce o doare, unde-i bubuța, iar ea îmi spunea să mă duc. Doar atunci când a venit tata după noi în Kazahstan s-a agățat de gâtul lui strigând: “Tata, tata!”, după care s-a liniștit”, povestește mama.

Moș Crăciun din Basarabia

În Kazahstan au dormit mai mult la podea, erau mulți și s-au

îngrămădit într-o singură casă. Mâncau pe apucate, lucrau cât șapte. Cea mai mare dorință era să se întoarcă acasă și făceau tot posibilul ca să creeze o mică Basarabie, printre gerurile din celălalt capăt al lumii. “Vreau să subliniez că moldovenii în Kazahstan erau foarte uniți. Se ajutau, se întâlneau, organizau petreceri, erau respectați. Atunci când ne întâlneau cu alte persoane, ne întrebau de unde suntem, cine suntem. Făceam nunți, cumetrii de se mirau vecinii. Ai noștri dansau și se veseleau, fără bătai, fără mese întoarse. Mă întreb: unde s-a pierdut acest lucru astăzi? Atunci moldovenii erau respectați, nu ca în zilele noastre”, spune cu amărăciune Marcela.

“Deși nu se sărbătorea Crăciunul pe timpul Uniunii Sovietice, părinții, din sărăcia care era, ne făceau un brad și dimineața, când ne trezeam, găseam cadouri sub pernă. Bradul era împodobit cu jucării făcute de părinții mei. Cadourile tot ei le făceau. Cumpărau doar capul pentru păpuși, care era dintr-un fel de plastic, restul făcea și cosea mama. Cineva din părinți se îmbrăca în Moș Crăciun. Noi știam că Moșul vine din Basarabia. În amintirea noastră Basarabia era un colțișor de rai. Toți visau că, într-o bună zi, se vor întoarce la casa părintească. Acest dor, această speranță i-a făcut să treacă peste foame, să înfrunte gerul, lipsurile și să se întorcă acasă”, spune Marcela.

Familia Mămăligă s-a întors în Moldova după moartea lui Stalin. Nu au putut să se întoarcă la casele lor, pentru că acestea nu mai erau. Au trăit cu chirie doi ani. “Președintele de colhoz l-a angajat pe soțul meu, Nicolae, ca șef la selpo (cooperativa de comerț) din satul vecin. Șeful era copil orfan și mama soțului meu îl ajutase să treacă de foamete. În semn de mulțumire, l-a angajat”, spune femeia.

Potrivit acesteia, nu au recuperat nimic din averea părinților, deși au încercat. “Ni s-a spus să ne ducem să cerem de la primăria din satul Ciuciuleni, care nu are resurse să ne întoarcă ce am pierdut”, oftează Marcela.

În același context, Guvernul a adoptat ieri decizia de a aloca peste 15 milioane de lei pentru victimele represiunilor politice și celor cărora le-a fost confiscată averea. „Compensațiile trebuiau alocate mai devreme. Sper că săptămâna viitoare beneficiarii își vor ridica banii”, a spus Vlad Filat, premierul moldovean.

În timpul deportărilor din 1941 au fost duse în Siberia 13.875 de persoane. Alte 4.517 au fost arestate și condamnate la detenție în închisori și lagăre de concentrare. Potrivit istoricului Ion Varta, pregătirile pentru aceste deportări au demarat în noiembrie 1940, când NKVD-ul din RSSM a emis directiva nr. 29032, care obliga șefii direcțiilor județene și secțiilor raionale ale NKVD să realizeze o evidență strictă a «elementelor antisovietice» din județe și raioane. „Din acea categorie, conform directivei, făceau parte foștii moșieri, proprietari de întreprinderi, funcționari de rang înalt, foști angajați ai poliției și jandarmeriei, mari comercianți, agenți ai siguranței, albgardiști, inclusiv prostituatele (care, după reanexarea Basarabiei, «nu practicau munci în beneficiul societății»)”, susține Varta.

Marina LIȚA

*

Jun 2010 12:10 **Ionel îi scrie lui Stalin**

TEROAREA ROȘIE // Ionel Mârzenco, un copil de 14 ani, este autorul unei cutremurătoare scrisori adresată tovarășului Stalin în care băiatul îl informează despre chinurile prin care trece împreună cu familia sa deportată și-l roagă să le vină în ajutor

Ionel Mârzenco sau Vănică, așa cum i se spunea în Siberia, un copil

de 14 ani, este autorul unei cutremurătoare scrisori adresată tovarășului Stalin în care băiatul îl informează despre chinurile prin care trece împreună cu familia sa deportată și-l roagă să le vină în ajutor. Scrisoarea datează din anii '50 și a fost scrisă de copii după moartea mamei acestora. În subsolul scrisorii este ștampila Sovietului Suprem al URSS. La examinarea scrisorii au fost antrenați funcționari de tot rangul, ministrul securității RSSM, Iosif Mordoveț, ministrul de interne, P. Kulik, și procurorul general al RSSM, Kizikov, precum și înalți responsabili de la NKVD, inclusiv conducerea secției NKVD, Tiumen. Scrisoarea semnată de copil a circulat între autorități cu parafa “secret”.

“Sovieticii nu neglijau scrisorile. Acestea erau examinate cu multă minuțiozitate, pentru că cele mai multe dintre ele conțineau pâra, din care se inspirau autoritățile atunci când recurgeau la acțiuni represive”, opinează Gheorghe Mârzenco, vărul lui Ionel, care a și efectuat analiza traseului acestei scrisori. Potrivit acestuia, tatăl lui Ionel Mârzenco a fost arestat și judecat de sovietici în anul 1945. Până atunci, el a fost membru al Partidului Național țărănesc, iar în 1940 – 1944 primar al s. Tătărești, Strășeni.

Scrisoarea lui Ionel

“Vă rugăm să examinați cu atenție răvașul nostru. Am fost deportați din Moldova cu toată familia în 1949. În același an, după ce am ajuns în regiunea Tiumen, mama noastră a murit și noi am rămas cinci suflete. Sora mai mare care este născută în 1929, sora mijlocie – din 1932, frățiorul – din 1934, eu – din 1936, și sora mai mică din 1942, care acum învață în clasa a patra. Nouă ne vine foarte greu aici. Vrem să învățăm, dar nu avem posibilitate. Suntem nevoiți să muncim la tăiatul pădurii, caci nu are cine să ne asigure cu hrană. Sora mai mare nu lucrează. Ea s-a îmbolnăvit grav de când a murit mama. Nu poate lucra și am decis cu fratele s-o ajutăm. Dar cu ferăstraiele acestea abia de ne târâm picioarele prin pădure.

Dorim să învățăm, dar nu avem posibilitate. Pădurea ne omoară.

De ce trebuie să pătimim pentru tata?... Tata a fost arestat în 1944 și noi până în prezent nu știm unde se găsește. Apelăm la înțelegerea Dvs, în situația grea în care ne aflăm și încă o dată vă rugăm să examinați scrisoarea noastră amară și să ne răspundeți la ea pe adresa: regiunea Tiumen, raionul Kondin, sectorul Urai, Mârzenco Ivan Vasilevici”

Deciziile autorităților pe marginea scrisorii au fost “otkazati” (a se respinge – n.r.). În total, din familia Mârzenco au fost deportate 30 de persoane, pe parcursul a patru valuri de represiuni – 1941, 1944, 1949 și 1953.

Autorul scrisorii a supraviețuit Gulagului, are în prezent 74 de ani și locuiește în or. Chișinău. “Îmi amintesc că mama a murit după trei luni de Gulag. Eram disperăți. Câștigam câte 200 – 300 de ruble la tăiatul pădurii. Ne ajungea să cumpărăm o căldare de cartofi sau de o pâine. Când am scris scrisoarea, speram să fim ajutați să ne întoarcem acasă. Odată cu trecerea timpului, am uitat, însă, de ea. Nu am primit niciun răspuns”, ne spune Ion. Acesta împreună cu frații au revenit în Moldova în 1956, după moartea lui Stalin. Ion și-a găsit tatăl după o despărțire de 12 ani. Fostul primar de Tătărești își schimbase numele și locuia într-o cameră cu geamul pe jumătate acoperit cu scânduri, care dădea spre un parc din or. Lvov, Ucraina. “Nu m-a recunoscut. Aveam opt ani când am fost despărțiți unii de alții. A început să plângă de bucurie când a aflat că toți frații am supraviețuit în greaua încercare...”, ne mai spune protagonistul scrisorii.

Svetlana Corobceanu

*

Comuniștii ucraineni au dezvelit o statuie a lui Stalin

Comuniștii din Ucraina au dezvelit un monument al dictatorului sovietic Iosif Stalin, ceea ce a declanșat un val de furie în rândul naționaliștilor ucraineni. Monumentul înalt de aproape 3 metri prezintă bustul lui Stalin și este montat pe un pedestal în fața sediului Partidului Comunist din orașul Zaporija. Dezvelirea acestuia vine înaintea aniversării a 65 de ani de la înfrângerea Germaniei naziste. La ceremonie a fost prezentată o casetă cu înregistrarea vocii lui Stalin și s-au fluturat steguri roșii.

Totuși, circa 200 de demonstranți au protestat contra monumentului. Naționaliștii îl califică pe Stalin ca opresor al Ucrainei, deoarece era liderul Uniunii Sovietice în timpul foametei declanșată de stat în anii 30 ce a ucis milioane de ucraineni. La Kiev, ministrul Justiției Oleksandr Lavrinovici a criticat inițiativa subliniind că nu este nevoie să se ridice monumente tiranilor, informează antena3.ro.

Miercuri 30 noiembrie 2011

Mai puțină transpirație, dar mare slăbiciune a picioarelor.

*

M-am hotărât: întrerup aici “corespondența” cu Varujan Vosganian. Astfel:

Domnule,

Am observat - cam târziu, dar niciodată nu este prea-târziu - că manevrele inițiate la Cotroceni puse la cale de Domnia Ta sunt pe punctul de a reuși:

- introducerea unei stări de confuzie controlată de pe urma căreia eu nu mai sunt, ca în urmă cu... câți ani sunt din noiembrie 1977?: un cetățean român căruia, prin voința lui Ceaușescu i s-a furat cetățenia română, ci un ins care... a avut totdeauna cetățenia (română). Atât că el nu a știut, dar nici o grijă: veghează Varujan Vosganian;

- introducerea unei stări de confuzie controlată - dar pe care a rezolvat-o Varujan Vosganian - cea a apartenenței lui Paul Goma ca membru al Uniunii Scriitorilor Români: ei și ce dacă, în aprilie 1977 s-a anunțat că “elementul” nu mai face parte din rândurile noastre?, el n-a mai făcut atâta timp cât a socotit conducerea de stat și de partid că este necesar - când a socotit că nu mai este necesar, a spus-o clar, răspicat prin gura Blandianei și a lui Manolescu : că nu! Cum să fie așa, când n-a fost așa?

Am mirosit manevra căcăcioasă de pe când nu avea un “mediator”, dar mi-am spus (pentru a câta oară?) că, de astă dată nu va fi ca de obicei și am acceptat principiul reparațiilor...

Și care a fost rezultatul? Ca la noi, pe Dâmbovița:

Dumneata, Varujan Vosganian ai aflat - după multe, anevoioase demersuri - că Goma acela nu a fost privat de naționalitate, că el a fost și a rămas cetățean român (atât că el, interesatul, nu știa) - și ce ai făcut? În loc să-mi dai mie întâietate (nu exclusivitate), îi telefonezi lui Liviu Ioan Stoiciu marea veste - că Goma este, în continuare, cetățean român, iar Goma, bietul, este lăsat la cheremul unui forumist care, citind ce îi încredințase Vosganian la o șuetă telefonică îl admonestează (pe Goma):

«Bine, domnule, pretindeai că Ceaușescu ți-a luat cetățenia în 1977, ca să aflu din Jurnalul lui LIS că nu-i adevărat!»;

Dumneata, Varujan Vosganian ai aflat - după multe și anevoioase demersuri - că... sunt, în continuare, membru al U.S. Ce ai făcut cu această veste-bună? Mi-ai comunicat-o mie, interesatului? Da de unde! Ai lăsat această treabă pe seama Directorului De Imagine, Gârbea, el a afișat-o pe blogul său!

Ce să mai vorbim de “unanimitatea” breslimii în re-darea unor drepturi... Turma care mă condamnase - în unanimitate - în cazul “antisemitizării” inventată de Manolescu și de turnătorul său personal, Zalis, de pe urma căreia eu am pățimit, nu Manolescu, cel care confundă antisemitismul cu antiisraelismul, a devenit, ca prin minune... favorabilă mie - în unanimitate!, oameni buni!

Ai consimțit la îmbrobodirea unui coleg, Varujan Vosganian.

Ai consimțit să faci jocul murdar (și neinteligent) al Puterii neinteligente, murdare, murdăritoare a Cotroceniului.

Motiv pentru care îți interzic să pomeniști manevrele în care te-ai trezit amestecat.

Paul Goma

DECEMBRIE

Joi 1 decembrie 2011

Ceva mai puțin rău.

Ilișoi a dus la București împuternicirile. Le-a dus. Însă Vosgianian nu va face nimic, "mandatul" i-a expirat. Dealtfel de la bun început nu știa ce să facă și timpul nu i-a dat vreo idee. Românache tipic, Vosgianian: a zis «Da» unei idei a unui șefulete (care nici el nu avea idee despre ce vorbea) și, obișnuit să i se rezolve problema de la sine, a lăsat să curgă. Numai că a comis o gafă - dar el nu știa că este gafă: să-l anunțe pe LIS că Goma e cetățean - nu pe Goma, știind el că, pe Dâmbovița informațiile nu circulă pe cel mai scurt drum, ci pe cel mai... îmbârzoiat. Așa cum scontase (ca un băiat mare), vestea mi-a parvenit... mediată, el s-a speriat (dar nu prea-prea - vorba lui, Români suntem!) și nici acum nu m-a înștiințat de chestia cu cetățenia. La fel în cea cu membria UR: a propus-o spre dezbateră, dar nu mi-a comunicat, el, rezultatul, l-a lăsat pe târâie-obietele de Gârbea să o anunțe pe blogul lui...

Poate el, Vosgianian să fie acuzat de ceva? Doamne ferește! În Românică? Dar nu spuneam că 'Zgianian este român de-al nostru, din popor? Ar urma să mă ia, el, la trei-păzește, că am fost nemulțumit... De ce? De... asta, cum îi zice (dar nici el nu mai știe despre ce era vorba, important - pentru el, fiind faptul că el a avut dreptate, eu ba).

Vineri 2 noiembrie 2011

Azi, ceva mai bine cu (ne)sănătatea.

*

Am încheiat-o cu Vosgianian. Nu mai vreau să am de a face cu el.

*

Am primit de la Mariana Pasincovschi:

(...) Am citit cu atenție Jurnalul dumneavoastră, un Jurnal muncit nu doar cu mâinile, cu ultimele puteri ale materiei carnale, ci mai ales cu sufletul și cu tot ce îl alcătuie. Frunzărindu-l, m-au copleșit diferite stări: de euforie și de întristare, de speranță și de decepție, de compasiune și de rușinare, de exasperare și de regret, mai ales de părere de rău că, poate, nu am fost sufi-

cient de aproape de dumneavoastră, mai ales atunci când ați fi așteptat un cuvânt de sprijin, jinduit în special cu ocazia scrisorilor trimise domnului Vosgianian, întrebându-vă dacă ați procedat corect și dacă ați avut dreptate. Citind acum Jurnalul mi-am dat seama că ar fi trebuit să vă vorbesc despre părerea noastră: îmi amintesc că i-am citit scrisorile mamei, care a fost foarte entuziasmată de corectitudinea deciziilor dumneavoastră. Dar sunt sigură că știți acest lucru însă, pe bună dreptate, un cuvânt bun are o valoare inestimabilă.

Vreau să vă mulțumesc pentru acest cuvânt adresat nouă, basarabencelor, cu o poeticitate de care puțini au avut prilejul de a se bucura, și cu o mână întinsă pe care am simțit-o ca pe o adevărată mângâiere pe creștet. Vă mulțumesc și pentru trecerea celor trei texte în Jurnal: este pentru mine, începătoare în ale scrisului, o adevărată onoare la care nu aș fi sperat niciodată, această teză, începută acum trei ani, deschizându-mi porțile unei lumi mirifice, necunoscute până în acel moment. De asemenea, vă sunt recunoscătoare pentru efortul realizării acestui Jurnal, din care am învățat enorm de multe lucruri care riscau să rămână acoperite și, nu în ultimul rând, vă mulțumesc pentru încrederea pe care mi-ați inspirat-o de fiecare dată, încredere care m-a ajutat, ca un adevărat balsam sufletesc, să merg mai departe.

Sunt sigură că și dumneavoastră veți merge mai departe, în ciuda medicilor în care nu vă mai puneți nădejde, neputincioși în neștiința lor, căci „ceea ce e cu neputință la oameni, e cu putință la Dumnezeu”. Ne vom ruga să vă simțiți mai bine, să se descopere o soluție și să ne bucurați, în continuare, cu foșnetul drag lăsat pe hârtie de „peana de găscă”.

Îmbrățișându-vă călduros în început de iarnă,
Mariana Pasincovschi

P.S. I-am transmis astăzi revistei „Transilvania” ultima parte a studiului despre „Astra”, urmând a mă mobiliza pentru ultima parte din Roman Intim.

Sâmbătă 3 noiembrie 2011

Și azi : mai puțină transpirație (mai puțină!; cinci bluze, trei fețe de pernă, oricum, mai puțină ca alaltăieri) însă aceeași sfârșeală în mădulare, aceeași incapacitate de a mă concentra, controla...

*

“Un minigulag în centrul Chișinăului - Mihai Tașcă,
Etnici maghiari – împușcați de NKVD la Chișinău

Cercetând ororile celui de-al Doilea Război Mondial, am descoperit, surprinzător, în Arhiva Serviciului de Informații și Securitate al R. Moldova, documente privind persoane care s-ar părea că nu aveau cum să ajungă pe teritoriul dintre Prut și Nistru: Basarabia nu are hotar comun cu statul respectiv; statele noastre sunt situate la o distanță apreciabilă unul de altul, iar migrația între ele a fost una aproape inexistentă. Și totuși, un aflus de cetățeni ai țării respective s-a atestat în RSS Moldovenească în anii 1944-1945. Cum au ajuns ei aici în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și care a fost soarta lor urmează să aflați mai jos.

În primăvara lui 1944, linia frontului sovietic a ajuns la Nistru, iar după 23 august 1944 a trecut Prutul, așa încât RSSM devine un centru strategic al sovieticilor. La Chișinău își stabilesc temporar reședința instituții importante ale Armatei Roșii. Inexplicabil încă, dar Chișinăul devine locul în care sunt deținute persoanele capturate de sovietici, învinuite și judecate de infracțiuni de război. Tot aici este și locul

executării sentințelor date în cazurile celor condamnați la moarte. Cei judecați de către tribunalele militare sovietice - chiar dacă linia frontului era mult mai departe de Prut, în Europa, erau escortați în RSS Moldovenească, închiși în pușcăria internă a NKVD-ului moldovenesc, unde-și așteptau execuția. Printre cei deținuți la Chișinău în perioadă 1944-1945 se numără și peste 129 de etnici maghiari, dintre care peste 100 au fost împușcați.

Documentele de la SIS denotă următoarele. La începutul lunii decembrie 1944, pe numele comisarului Securității de Stat a RSS Moldovenești, colonel de securitate Iosif Mordoveț, al șefului secției speciale „A” a NKVD, locotenent-colonel de securitate Frolov, sau comandantului NKVD-ului moldovenesc, locotenent-major de securitate Poludnenko, vin scrisori semnate de președinții tribunalelor militare sovietice, de obicei toate cu un conținut identic, în care destinatarii sunt informați că formalitățile pentru executarea celui condamnat la pedeapsa capitală și care se afla internat la Chișinău au fost respectate (sentințele tribunalelor erau aprobate de organele ierarhic superioare militare) și trebuie demarată procedura de executare. Iată un exemplu de asemenea scrisoare: „Strict secret. Prescripție. 9 ianuarie 1945. Sentința de condamnare la pedeapsa supremă – împușcare în baza art. 58, alin. 6 al Codului Penal al RSFS Ruse în privința lui Sandor Jugaz, a.n. 1912, născut în or. Sergad, Ungaria, funcționar, etnic maghiar, studii medii, căsătorit – a fost aprobat de către Consiliul Frontului III Ucrainean. Solicit să dați dispoziții pentru executarea sentinței în privința lui Sandor Jugaz. Copia actului de executare a sentinței solicit să o trimiteți de urgență Tribunalului militar al Armatei a 46-a pentru dosar. Anexez: Copia sentinței, una filă și referința Consiliului Frontului III Ucrainean. Președintele Tribunalului militar al Armatei 46, locotenent-colonel de justiție Bușmakov /ss/”. (Aici și în continuare transcriem din rusă, cu litere latine, numele ungurești.)

Precizăm: pentru infracțiuni militare inculpații erau de obicei acuzați în baza art. 58 Cod Penal al RSFS Ruse: alin. 6) - activități de spionaj; alin. 8) - acte de terorism; alin. 9) - acte cu caracter diversionist; alin. 11) - participarea într-o organizație contrarevoluționară, tentative de activități cu caracter contrarevoluționar.

La scurt timp de la primirea unor asemenea înștiințări, sentința era executată. La executarea acesteia se întocmea un înscris, care avea următorul conținut: „Strict secret. Act (de execuție). or. Chișinău, 1945, februarie, ziua 11. Subsemnatul, comandantul Comisariatului Securității de Stat a RSS Moldovenești, locotenent-major de securitate – Poludnenko, în baza sentinței Tribunalului militar al Diviziei motorizate 99, din 26 decembrie 1944, a referinței președintelui Tribunalului militar al Diviziei 99, maior de justiție - Kozlov, din 17 ianuarie 1945, cu nr. 0013, și a referinței comisarului Securității de Stat a RSS Moldovenești - colonel Mordoveț, din 8 februarie 1945, în prezența adjunctului procurorului RSSM, consilier inferior de justiție Manjosov, și a șefului secției „A” a Comisariatului Securității de Stat a RSS Moldovenești - locotenent-colonel de securitate Frolov, astăzi am executat sentința în privința celor condamnați la pedeapsa capitală:

1. Ekker Janos, a.n. 1920,
2. Motievici Istvan, a.n. 1926,
3. Szoldi Ferenc, a.n. 1926,
4. Bodici Jojsef, a.n. 1928,
5. Vargo Gyula, a.n. 1926.

Corpurile au fost îngropate.

Sentința a fost executată de comandantul Comisariatului Securității de Stat a RSS Moldovenești, locotenent-major de securitate Poludnenko /ss/.

Au fost prezenți: Adjunctul procurorului RSSM, consilier inferior de justiție Manjosov /ss/; Șeful secției „A” a Comisariatului Securității de Stat a RSS Moldovenești locotenent-colonel de securitate Frolov /ss/.

Un exemplar al documentului constatator era trimis Tribunalului militar, care a dat sentința, altul era atașat la dosarul de execuție - ultimul document în procesul executării.

Dintre tribunalele militare cu cele mai multe sentințe în care sunt condamnați maghiari s-a evidențiat cel al Armatei a 46-a, care a dat 11 sentințe, ale Frontului II și III Ucrainean, cu șapte sentințe.

În total, în perioada decembrie 1944 - începutul lui aprilie 1945 au fost descoperite 38 de sentințe date în privința etnicilor maghiari. Șapte sentințe au fost pronunțate în toamna-iarna anului 1944 în privința a 24 de persoane, dintre care 20 au fost condamnate la pedeapsa capitală, iar patru - la un număr diferit de ani de lagăr.

Pentru primele trei luni ale anului 1945 dosarele de la SIS conțin 31 de sentințe date în privința a 105 persoane de etnie maghiară. Dintre ele, au fost condamnate la pedeapsa capitală 82 de persoane, alți 23 de inculpați au fost condamnați la ani grei de muncă în gulag.

De „eficiență în muncă” a dat dovadă Tribunalul militar al Armatei 27, care, la ședința din 20 februarie 1945, a examinat cauza penală a 28 de etnici maghiari - opt persoane au fost condamnate la ani de muncă de corecție în lagăr (între 10 și 20), iar 20 - la împușcare. Sentința este redactată pe trei pagini.

Din sentințe sau alte documente din dosar pot fi culese informații/elemente importante pentru identificarea celui judecat, precum: numele, numele mic, prenumele tatălui, anul și locul nașterii, profesia, starea socială, studiile, domiciliul avut etc.

Cel mai în vârstă maghiar condamnat la împușcare a fost țăranul Istvan Snaider din s. Mike, plasa Nagy-Otal, comitatul Somogy, născut în anul 1883 (a fost învinuit că a deținut armă, pe care a predat-o la prima somare a autorităților sovietice la intrarea lor în sat, fără a opune rezistență), iar ungueroaica Ferghelda Istvany, la momentul condamnării la împușcare, pe 7 martie 1945, avea 65 de ani. Au fost condamnați și executați atât militari și voluntari ai armatei maghiare, cât și simpli cetățeni.

Nu se cunoaște locul executării. Din informațiile făcute public de către SIS în vara anului trecut, la Chișinău, în partea de sud a orașului, în vecinătatea actualei străzi Grenoble a existat un poligon unde erau executate sentințele capitale.

Descriere imagini:

1. Prescripție de condamnare din 3 februarie 1945
2. Prescripție de condamnare din 16 mai 1945
3. Prescripție de condamnare din 16 mai 1945
4. Act de execuție din 11 februarie 1945
5. Act de execuție din 17 mai 1945
6. Sentință de condamnare din 1 martie 1945
7. Sentință de condamnare: i se aplică pedeapsa supremă – împușcarea
8. Sentință de condamnare: i se aplică pedeapsa supremă – împușcarea
9. Sentință de condamnare din 14 martie 1945

„I se aplică pedeapsa supremă – împușcarea. Sentința este definitivă și nu poate fi supusă niciunei căi de atac” – astfel se încheie sentințele date în cauzele penale în care tribunalele militare sovietice judecau etnici maghiari, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Mihai Tașcă, dr. în drept.

*

George Damian **Uniunea Sovietică, un malaxor al morții**

Uniunea Sovietică a pus la punct un mecanism diabolic de îngenunchere a oamenilor.

Cercetând ororile celui de-al Doilea Război Mondial, am descoperit, surprinzător, în Arhiva Serviciului de Informații și...

(Un minigulag în centrul Chișinăului)

Cel puțin 60 de mii de basarabeni au fost întorși cu forța în RSS Moldovenească după cel de-al Doilea Război Mondial.

"În urma deciziei președintelui Federației Ruse, D.A. Medvedev, au fost publicate copiile electronice ale documentelor...

Statul aplica o serie de măsuri prin care oamenilor le era făcută imposibilă viața, iar la frontiere așteptau trupele speciale, gata să execute pe oricine ar fi încercat să scape din „paradisul oamenilor muncii”...

Grăitoare în acest sens este „morișca de la Habarovsk”: la 50 de kilometri de granița cu China, NKVD-ul sovietic a deschis un fals post de frontieră, pe care l-a folosit o vreme ca pe un adevărat malaxor al morții. În interiorul Uniunii erau recrutați cetățeni obișnuiți, care își dădeau acordul să spioneze în China, erau trecuți granița pe la falsul post, iar de cealaltă parte erau așteptați de autoritățile „chineze” - în realitate, oameni ai aceluiași NKVD sovietic. „Spionul” era arestat și torturat până își mărturisea misiunea, iar după aceasta „chinezii” îl trimiteau înapoi în URSS ca „spion”. Aici îl așteptau alte torturi până la mărturisirea că a trecut de fapt în serviciul „chinezilor”. Natural, urma condamnarea la moarte pentru trădare. Omul pleca pe lumea cealaltă ferm convins de vinovăția și trădarea lui.

Mecanismul expus mai sus pare un joc dement la scară mică, pe lângă ceea ce a însemnat marea foamete organizată în URSS. Mărturiile lui Molotov din anii '70 sunt grăitoare în acest sens. Apropiatul lui Stalin povestea senin cum organiza colectările forțate de cereale - știa că oamenii urmează să moară, însă acestea erau indicațiile centrului. Reluând „morișca de la Habarovsk” la o scară gigantică, foamea organizată din URSS îi condamna pe oameni la moarte, iar cei care încercau să fugă erau executați chiar de grănicerii sovietici. Însuși conceptul de grăniceri a fost pervertit în URSS. De obicei, grănicerii păzesc o țară de invaziile din exterior. În sistemul sovietic, însă, grănicerii stăteau cu armele întoarse spre propriii cetățeni. De fapt, ei nu erau grăniceri, ci gardieni ai unui colosal lagăr de concentrare.

Foamea din URSS nu i-a lovit doar pe ruși sau ucraineni, ci și pe românii din stânga Nistrului. Studiile și colecțiile de documente publicate până acum au ignorat acest lucru sau l-au atins doar în treacăt. Acest gol e umplut azi de volumele „Marea foamete sovietică 1926-1936” și „Foamea, piatiletka și ferma colectivă. Documente diplomatice românești, 1926-1936” de Vadim Guzun. Aceste cărți relevă viziunea din România contemporană asupra evenimentelor amintite. Cine vrea să afle mai multe poate participa, la 3 decembrie, la lansarea acestor volume la Chișinău - ora 10.00, Universitatea de Stat din Moldova - sau la masa rotundă pe aceeași temă din 5 decembrie, ora 11.00, care se va desfășura la Academia de Științe a Moldovei.

Îmi vine acum în minte sfârșitul aventurilor lui Ostap Bender, prădat și bătut de grănicerii români pe granița de la Nistru. Ilf și Petrov rămân scriitori, documentele românești și sovietice reflectă o altă realitate. NKVD făcea liste cu mii de persoane care intenționau să fugă în România pe timpul foametei. Iar grănicerii sovietici mitraliau fără milă grupuri de zeci de persoane care încercau să fugă peste Nistrul înghețat. Documentele reflectă zeci de astfel de cazuri, iar istoria se scrie pe baza documentelor, nu a operelor literare.

Un articol de: George Damian

*

Dumitru Crudu **Încă nu e totul pierdut**

Dintre toate publicațiile literare de limba română din Republica Moldova, revista *Clipa* are cel mai mare tiraj.

Tirajul ei e cu mult mai mare decât al revistelor Sud-Est cultural, Semn, Contrafort, Destin Românesc sau Limba română. *Clipa* e în frunte și ca număr de abonați sau cititori. Acest lucru e cu atât mai uimitor, cu cât *Clipa* e o revistă care se adresează exclusiv elevilor de liceu, spre deosebire de restul publicațiilor de cultură din Basarabia care sunt destinate tinerilor sau adulților. Un alt lucru cu adevărat uimitor e numărul foarte mare de autori care publică în paginile revistei. Și la acest capitol, *Clipa* se distanțează de celelalte publicații de cultură. Marea performanță însă pe care a realizat-o revista în cei 16 ani de existență e că între copertele ei au debutat sute de autori noi. Dintre aceștia, câțiva au reușit să se impună în poezia sau proza contemporană. Tinerii poete Aurelia Borzin, Ecaterina Borgan, Tatiana Dumbravă sau Aura Maru s-au afirmat mai întâi la Cenaclul Iulia Hasdeu sau în paginile *Clipei*.

De vreo câțiva ani încoace, moderez la Biblioteca B. P. Hasdeu un atelier de proză și în fiecare an apar nume noi: majoritatea sunt de la *Clipa*. Iar de curând am alcătuit o antologie de proză tânără în care au încăput și foarte mulți tineri autori produși de *Clipa*.

Pentru că astăzi în Republica Moldova sunt foarte mulți tineri poeți sau prozatori, un mare merit în acest sens îl are *Clipa*. Această publicație a reușit de-a lungul anilor să suscite și să mențină interesul față de literatură în rândul tinerilor scriitori. Publicându-le textele, *Clipa* le-a dat șansa să-și facă publice punctele lor de vedere asupra societății sau literaturii basarabene. Și aceasta a însemnat enorm pentru majoritatea tinerilor autori. Cum a avut o importanță deosebită și pentru eseistul și analistul politic și cultural Dan Nicu care, pentru prima dată, și-a văzut tipărit numele în *Clipa*. Azim Dani Nicu are un prestigiu aparte printre comentatorii fenomenului politic și literar basarabean.

Nu știu dacă nu e prea pompos să susțin că există o școală *Clipa*, dar știu că ar fi foarte realist dacă aș spune că prin intermediul *Clipei* tinerii autori au putut deveni cunoscuți în toată țara sau în România.

Revista are colaboratori nu doar la Chișinău. Camelia Vasilov e din satul Pererâta, de exemplu, dar asta nu a încurcat-o să semneze texte în *Clipa*. Nu există

sat sau orașel basarabean unde tinerii autori să nu viseze să publice în *Clipa* sau să câștige în cadrul concursurilor literare organizate de această publicație. Și asta mi se pare deosebit, că aria de difuzare a revistei este atât de largă.

O altă calitate a revistei e că încearcă să facă un liant între generațiile mai în vârstă și cele mai tinere. Nu numai că poezii mai bătrâni sunt publicați de către *Clipa*, dar unii dintre ei au chiar și rubrici permanente. În ultimul număr, Aurelia Borzin a inițiat și o anchetă referitor la conflictele dintre generații. Cei care au răspuns la întrebările revistei - atât scriitorii mai în vârstă, cât și cei mai tineri - au ajuns la concluzia că nu există războaie între generații, ci între indivizi.

Știu foarte mulți artiști în vârstă care citesc din scoartă în scoartă și literă cu literă revista *Clipa*, delectându-se cu scrisul tinerilor scriitori grupați în jurul acestei reviste. Eu, de exemplu, mă dau în vânt după textele Carolinei Voizian.

În această vară am gândit o tabără de proză polițistă la Orheiul Vechi. În ceea ce privește organizarea taberei, m-a ajutat enorm și Aurelia Borzin, redactorul-șef al revistei *Clipa*. Ulterior, o parte dintre prozele scrise la Orheiul Vechi le-am inclus în antologia de proză Covoare Moldovenești, dar în prefață, orbit de orgoliu, am uitat să menționez și contribuția Aureliei privind organizarea taberei. E greșeala mea, Aurelia!

În loc de concluzii, aș putea spune că, atât timp cât în Republica Moldova poate apărea o revistă cum e *Clipa*, încă nu e totul pierdut.

Un articol de: Dumitru Crudu

Duminică 4 noiembrie 2011

“Astăzi nu prea pot să-ți zic tată, Oleg”

Lina Mamaliga - Născută la Căușeni, la 23 aprilie 1993. Este elevă la Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Căușeni și frecventează Atelierul Vlad Ioviță.

“Oleg, știi, există încrustat cu imaginație/ un col uterin./Acolo se nasc
visătorii/ De-acolo vii tu, spre regret/ M-ai tras și pe mine afară din călduț/ La început
m-ai apucat/ de isteria mamei și genele ei drepte./ Apoi de mâna ta, de ochii tăi/
care s ai mei/ În urechi mi-ai șoptit că o să ajung în Egipt cu tine/ și că o să avem o casă/
hexagonală/ fără acoperiș./ Te credeam câteodată. Naiv, da m-ai scos./ Îmi pusesese
o mască venețiană/ frumoasă/ Mi-ai cumpărat încă o femeie./ cu buze mari/ și un
blond al minții/ natural./ Eu am crescut și tu m-ai lăsat/ să aștept faraonii/ să se
întoarcă la mine./ El nu înțelegea că-s închiși./ Ești visător și prost./ Cinci ani mai târziu
am aflat că/ ai mai scos pe cineva./ deghizat în moș crăciun./ Iarăși./ Astăzi mă
duc să-l salvez./ e sora mea./ Oleg, tu dispari, eu simt/ cum mi te topești în telefon/
de fiecare dată./ îți aprinzi cu bricheta picioarele, iar eu fug/ și suflu, suflu./ Astăzi
am salvat-o/ pe sora mea./ Astăzi tu ai orbit, Oleg./ Sper să nu dispari și.../ Astăzi nu
prea pot să-ți zic tată, Oleg.”

*

Mariana Pasincovschi - după Flori Bălănescu - îmi trimite un text de Irina Petraș “Starea de fericire” *România literară*, numărul 47/ 25 noiembrie 2011. Din păcare : necopiabil.

Bănuicios cum sunt, gândul mă duce la Manolescu:

- fie prin... absență (“Când pisica nu-i acasă șoarecii...”)

;

- fie prin prezență - dar cum?

Dacă ziceam că Manolescu se află la Ierusalim (de-un paregzamplu), unde urmează să primească Marea Medalie de Merit (îi zic așa, necunoscându-i numele) pentru votul său de la Unesco - ia nu mai faceți pe tâmpiții, scriitorilor români, care știți bine că România a votat *contra* acceptării Palestinei și nu s-a... abținut, curajosionește, cum vântură unii “opțiunea” țării noas-

tre... - profitînd de absența baciului turnător de la Sibiel, ca să-și facă de cap (sic), cu totul și cu totul anonim...(s-o creadă el: ucenicul lui Ivașcu, prietenul lui Ivasiuc, avîndu-l la scară pe Zalis cât timp crede că va rămîne... anonim?) a făcut una nemaifăcută:

A dat publicității un text vechi (cartea **Astra** fusese editată în 1992, iar din 1998 revista lui Manolescu - căpătată ca dar de nuntă de la Ivașcu - nu mai publicase nimic de, nici despre Goma). Altfel cum se explică brusca dragoste de gândacul scos pe fărăș ? Adevărat: Irina Pătraș este (corect: ar fi fost) la prima se tentativă de a scrie despre Goma, hăt, prin 1993, dar se va fi lecuit, textul său va fi fost pus la murat, până alaltăieri. Nu-mi vine să cred că autoarea articolului a prezentat *acum* fructul muncii sale. “Ce ce chestie?”, vorba lui Moromete. Ca nici o chestie - am mai spus: textul este vechi (nu învechit), datează de aproape 20 ani. Că a fost scos acum de la murat - posibil. Că a fost publicat (dar cu condiția să nu fie copiabil) cu voia Bulibașei Manolescu - de ce nu? Probabil alertat de “dialogul” meu cu Vosganian, Niki al Monicăi și-a pregătit atacul, nu apărarea. “Iată că despre Goma scrie *Romlita*, revista mea și a Irinei Horia (și a lui Gârbea)”!

Nu mă interesează taina-secretului, vorba lui Săraru în chestiunea articolului Irinei Pătraș.

Ba da, mă interesează: *când* anume a fost scris articolul?
Asta, așa, ca chestie.

*

“Blaga. Care Blaga?” de Bedros Horasangian în *Obs. cult.*
Da, domnule: Care Blagă?

“A fost scos de la naftalină un fost vameș, pripășit mare mahăr la București în funcții babane. Un anume Vasile Blaga. După ce l-a servit pe Neica cel Mare, a devenit prea mare și a fost trecut în rezerva de cadre. Dar nu se făcea. Prin jocurile cu cifre ale actualei majorități PDL-UDMR-UNPR-Minorități, la vot a ieșit cum a vrut și Elena Udrea, aflată în aceste zile la Tîrgul de Turism de la Barcelona, că d-aia e ministrul Dezvoltării Regionale, să umble peste tot”.

Aaaa, e vorba de fâlcosuș ardilean - toți recentii sunt ardileni fâlcoși - ăla care arată a fi un Boc și mai umflat cu pompa de umplut caltaboși.

Se explică.

Marți 6 decembrie 2011

Și az' noapte: greu-greu...

Miercuri 7 decembrie 2011

Pustiit de boală. Incapabil să leg două cuvinte. De aceea copiez însemnări mai vechi:

Noul scandal Goma ia amploare

Scandalul provocat de apariția în revista "Viata Romaneasca" a unui fragment de jurnal de Paul Goma considerat antisemit ia amploare. După cum se știe, în urma cu două săptămâni, Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor din România (USR) a dat publicității un comunicat de delimitare față de decizia editorială a "Vietii Romanesti", considerând inacceptabilă gazduirea respectivelor pagini de jurnal. Ca urmare, Paul Goma a respins acuzația de antisemitism și a anunțat că va merge în judecata USR, pe Nicolae Manolescu, președintele USR, pe Horia Garbea, directorul de imagine al USR, și pe conducătorii Comunității Evreilor din România, care ar fi protestat la apariția paginilor de jurnal. Vinerea trecută, Comitetul Director al USR a audiat câțiva membri ai redacției "Vietii Romanesti" și l-a demis pe poetul Liviu Ioan Stoiciu din funcția de redactor-sef adjunct al revistei. Cititorii ziarului ZIUA au putut urmări întregul "contencios", caruia i se adaugă acum un protest susținut de câteva zeci de semnături, multe dintre ele ale unor romani din exil, precum și o nouă reacție a lui Paul Goma, de asta dată în urma demiterii lui Liviu Ioan Stoiciu din postul de conducere de la "Viata Romaneasca". Cele două texte pot fi citite în această pagină. (D.C.)

București, 11 septembrie 2005

Protest

În legătură cu destituirea abuzivă a scriitorului Liviu Ioan Stoiciu din Direcția revistei "Viata romaneasca", destituire dictată de conducerea Uniunii Scriitorilor din România ca urmare a publicării unui text cu pretins caracter antisemit aparținând lui Paul Goma, semnatarii Protestului de față ne exprimăm dezacordul profund față de decizia conducerii USR. Regretăm, de asemenea, acuzațiile de antisemitism care i-au fost aduse cu această ocazie lui Paul Goma de către Comitetul Director al Uniunii.

Detractorii consacrați ai scriitorului exilat i-au atribuit mai demult acestuia infamul calificativ, mai ales pentru lucrarea sa istorică "Săptămâna Rosie sau Basarabia și evreii", pe care, s-a dovedit, nici unul dintre ei nu a discutat-o în fond, limitându-se să o eticheteze. Mulți dintre semnatarii acestui Protest sunt desigur buni cunoscători ai operei lui Paul Goma, unii însă (din cauza cenzurii de presă la care autorul este supus în ultima vreme în România) cunosc doar în parte opera lui Paul Goma. Pentru noi toți este totuși evident că scriitorul Paul Goma nu este antisemit nu doar pentru că este sot și tata de evrei. Ci de asemenea și pentru că nu a negat și nu neagă Holocaustul și toate celelalte crime grave comise împotriva evreilor, inclusiv de conaționalii săi. În chiar cartea amintită, Paul Goma califică, fără echivoc, drept "inadmisibile, reprobabile, criminale și condamnable" gravele abuzuri savarsite de romani împotriva evreilor ulterior "Săptămânii Rosii" (28 iunie - 3 iulie 1940), în care a avut loc evacuarea armatei și civililor romani din

Basarabia ocupata in urma pactului criminal Hitler - Stalin, si in care multi dintre evreii localnici s-au dedat la crime si alte samavolnicii impotriva romanilor siliti sa-si paraseasca tara). Paul Goma nu a justificat niciodata aceste orori. Daca ar fi facut-o, nu ar mai fi denuntat "crimele inadmisibile si condamnabile" ale conationalilor sai. In legatura cu acuzatia de antisemitism, dar si cu multe altele care i se aduc azi lui Paul Goma, este semnificativ faptul ca practic toate i-au fost aduse in trecut si de Securitate. Din chiar dosarele desecretizate recent se stie deja ca inca din primavara anului 1977 sefii Securitatii au pus la punct "planuri de masuri" de discreditare prin antisemitism a scriitorului disident. Iata cum suna una din directivele cuprinse in strategiile Securitatii: "Sa fie lansata acuzatia de antisemitism, facand apel la evrei individual si la Statul Israel, cu care ne aflam in bune relatii". Iar acuzatia a fost, bineinteles, lansata si apoi sustinuta cu metoda, asa cum numai Securitatea stia s-o faca.

Sunt destule date care arata ca in acest caz presedintele USSR, dl. Nicolae Manolescu, nu ataca o chestiune de principiu. Ne temem ca in realitate nu e deloc vorba despre "antisemitismul" lui Paul Goma. Este stiut ca Paul Goma a fost exclus din Uniunea Scriitorilor - in aprilie 1977, in plina teroare comunista - inclusiv prin votul actualului presedinte al USSR. Dar Paul Goma este nu numai o amintire neplacuta pentru proaspatul presedinte al scriitorilor romani, ci si un critic sever al atitudinii morale si politice de dupa 1990 a acestuia.

Imediat dupa ce incidentul de la Uniunea Scriitorilor a devenit public, si inainte ca Liviu Ioan Stoiciu sa fie destituit, Paul Goma a anuntat ca de data aceasta ii va chema in justitie pe cei care l-au acuzat de antisemitism (si care i-au imputat d-lui Stoiciu publicarea textelor sale). Daca pentru dl. Manolescu si colegii sai problema ar fi fost intr-adevar "antisemitismul" scrierilor lui Paul Goma (ceea ce scriitorul exilat contesta de mult timp si cat se poate de argumentat), atunci analiza si deciziile in acest caz ar fi trebuit amanate pana cand justitia se va pronunta cu privire la sesizarea d-lui Goma. Neprocedand asa, avem motive sa banuim ca "antisemitismul" lui Paul Goma nu a fost decat un pretext pentru o rafiuala meschina cu doi dintre scriitorii romani demni de respect pentru opera si viata lor publica.

Ne adresam conducerii Uniunii Scriitorilor si tuturor membrilor USSR, cerand revocarea deciziei de destituire a scriitorului Liviu Ioan Stoiciu si retragerea, printr-o declaratie publica, a acuzatiilor calomnioase la adresa lui Paul Goma, considerand ca celor doi le-a fost incalcat - printr-un act de cenzura greu de justificat - dreptul cel mai natural al oricarui scriitor, acela de a-si publica scrierile.

Semneaza:

Elena ANDRONACHE, matematician, Bucuresti; Anca Anghel NOVAC, medic, Toronto, Canada; Andrei BADIN, jurnalist, Bucuresti, Romania; George BALASU, editor "Cuvantul Romanesc", Hamilton, Canada; Valeriu BARGAU, membru al Uniunii Scriitorilor din Romania, director al revistei "Ardealul literar si al Editurii "Calauza v.b.", presedintele Asociatiei Scriitorilor din judetul Hunedoara, director al ziarului regional "Calauza noastra", membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din Romania; Stefana BIANU, vicepresedinte al CMR (Consiliul Mondial Roman); Paul BOGDAN, preot, scriitor; Ghenadie BREGA, drd. in Film, reprezentant "Hyde Park" la Bucuresti; Oleg BREGA, presedinte ONG Hyde Park, Chisinau; Silvia CALOIANU (BODIU), filolog, ziarist; Liviu CANGEOPOL, ziarist si scriitor; Emil CICA, director al publicatiei "Romanul Australian", Melbourne, Australia; Dumitru CIOACA-GENUNEANU, inginer electronist, California, USA; Silvia CONSTANTINESCU, editor "Curierul Romanesc", Stockholm, Suedia; Eugenia CRANGARIU, avocat, Baroul Bucuresti; Dan CULCER, scriitor, membru

al Asociației Scriitorilor din Targu Mures; Grigore CULIAN, editor al săptămânalului "New York Magazin", New York, SUA; Daniel DELEANU, scriitor, Toronto; Virgil DIACONU, scriitor; Catalin FLOROIU, editor "Actualitatea", Toronto, Canada; Anghel GADEA, scriitor, membru UR; Dumitru GHERDAN, inginer, inspector superior, Primaria Municipiului Bucuresti; Bianca Iulia GOEAN, consilier juridic; dr. Ioan Mihai GRECEANU, medic primar, Spitalul Elias, Bucuresti; Adriana HEGBELI, jurnalist, New York, SUA; Petru ILIESU, membru al UR, Timisoara; Roxana IORDACHE, ziarist; Lia LUNGU, artist, New York; Mihai MAGHIARU, presedintele Asociației Romanilor din Australia si editor al "Buletinului de Informatii", Sydney; Dora MEZDREA, cercetator, Muzeul National al Literaturii Romane, Bucuresti; Aurora MIHACEA, publicist; Octavian MIHAESCU, scriitor, colaborator al revistei literare "Observator", München; James D. MILLEEW, New York; Marius MINA, Business Admin-Manager, New York; Mihaela MOISIN, presedinte al Asociației Culturale Romane, Hamilton, Canada; Elena MUSCA, istoric, sef Sectie Istorie la Muzeul Judetean de Istorie si Arta din Zalau, jud. Salaj; Liviu NANU, profesor si scriitor; Dan OLARU, cercetator stiintific, expert tehnic in Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului; Niculina OPREA, scriitor, membru al Asociației Scriitorilor Bucuresti; Cristi PANTELIMON, sociolog, Bucuresti; Ioan PINTEA, scriitor; Alexandru PLESCAN, scriitor, producator si regizor TV, Noua Zeelanda; Gabriel PLESEA, scriitor si publicist, membru al UR, presedinte al Foreign Press Association, New York, USA; Rodica POP, cercetator stiintific, Institutul de Studii Orientale, Bucuresti; Dorin POPA, membru al UR, filiala Iasi; Roxana PROCOPIESCU, traducator, Bucuresti; Stefan RACOVITZA, editor revista "Caminul Romanesc", Geneva, Elvetia; Serban RADULESCU-ZONER, doctor in istorie, fost detinut politic; Iulia REBEGEA, jurist; Dan ROMASCANU, directorul revistei si editurii "Dorul", Danemarca; Victor RONCEA, jurnalist; Carmen SABAU, PhD, cercetator stiintific; Mircea SABAU, PhD, profesor; Laurentiu STAN, preot; Razvan STAN, avocat, Baroul Bucuresti; Valerian STAN, publicist, Bucuresti; Flori STANESCU, istoric, redactor, Bucuresti; Mircea STANESCU, istoric, Bucuresti; Stefan STOENESCU, eseist si traducator; Claudiu TARZIU, jurnalist, directorul revistei "Rost", Bucuresti; Alexandru TOMESCU, editor "Alternativa", Toronto, Canada; Loredana FUCA TOMESCU, jurnalist/psiholog; Mircea TUGLEA, scriitor, fondator si redactor-sef al "Revistei de Marti"; Razvan TUPA, scriitor; Timotei URSU, scriitor si regizor, Statele Unite; Ion VARLAM, rezistent anti-comunist si fost detinut politic, analist politic; Mihai VAKULOVSKI, scriitor, fondatorul si realizatorul revistei "Tiuk"; George Mitin VARIESESCU, presedintele societatii Mihai Eminescu si redactor-sef al revistelor "Mihai Eminescu" si "Caruta cu povesti", Sydney; Andrei VARTIC, scriitor, membru USM din Basarabia, publicist, editor "Dava International", redactor-sef al postului de radio Vocea Basarabiei; Mihai VINATORU, inginer, SUA; Liviu G. VORNICU, economist, Atlanta, SUA; Mihai ZABET, inginer instalator, Bucuresti (lista ramane deschisa)

(Ziua, 14 septembrie 2005)

*

Interviu cu scriitorul Liviu Ioan Stoiciu

Ce v-a determinat să optați pentru publicarea jurnalului lui Paul Goma?

Trăim într-o Românie schimonosită spiritual, cenușie, falsă, cu o elită vândută corectitudinii politice "internaționaliste", care afișează democrația și libertatea "în general" pe toate gardurile, dar e incapabilă să-și asume responsabilitățile stricte față de propria conștiință (aceea neperversită de interese și trădări), față de identitatea noastră specifică și față de personalitățile sale incomode, cu coloană vertebrală. Întrebarea pusă de Dvs. n-ar avea sens într-o democrație reală: Paul Goma trebuie publicat cu tot ce scrie, fiind o conștiință recunoscută a neamului lui, nu e cazul să optăm dacă să-l publicăm. Nu sunt vorbe mari ce spun, Paul Goma se identifică azi cu acei români din stratul profund al spiritualității românești, cu statut public,

demn, perceput mereu ca nemulțumit și incomod, care se simte dator să spună lucrurilor pe nume, să deschidă ochii puternicilor zilei sau liderilor societății civile și colegilor lui scriitori că sunt lipsiți de clarviziune și că România merge pe un drum greșit (drum greșit recunoscut de toate sondajele postcomuniste, de altfel).

Paul Goma nu e un cârcotaș-miștocar (un Mitică bucureștean), ci un scriitor perfect liber (locuiește la Paris, de unde urmărește în amănunt viața politică, socială și culturală românească), care judecă la adevărata valoare involuțiile românești postcomuniste (e într-un perpetuu exil ultragiatic, pus pe baricade) - ceea ce deranjează la culme. S-a ajuns azi la paroxism: Paul Goma, marele scriitor disident (fost și actual disident în România, e de necrezut, la 16 ani de la prăbușirea comunismului) este interzis tacit în revistele literare care apar sub egida Uniunii Scriitorilor din România (USR) - rareori se scrie despre opera sa (și atunci depreciativ) și niciodată nu i se publică texte de ale sale originale.

Și nu numai: mass-media scrisă (publicațiile cotidiene sau neliterare) și audio-vizuală tace și ea, atunci când e vorba de Paul Goma. Excepție fac azi doar ziarul "Ziua" și trei reviste literare independente, fără tiraj: "Jurnalul literar" (București), "Ardealul literar" (Deva) și "Oglinda literară" (Focșani) - vi le redau să vedeți cât de gravă e marginalizarea lui Paul Goma, controlată "de sus" (vreau să spun de cei ce controlează lumea, nu numai de cei ce controlează România sau USR). Asta dă de gol și ce se ascunde în spatele chipului deformat al realității românești de azi, de fapt. În aceste condiții, vă dați seama, am considerat o onoare să-l public pe mai departe pe Paul Goma - mereu l-am publicat. La ziarul "Cotidianul" l-am publicat și zilnic pe Paul Goma. Numai că, o dată cu venirea actualei Puteri închinată corectitudinii politice, a intrat în funcțiune la turaj maximă și "mafia din presă" - am fost înlăturat din redacția "Cotidianul" pe tăcute de către "cațavencii" de serviciu ("Academia Cațavencu" a cumpărat ziarul "Cotidianul", știți; între timp și "Academia Cațavencu" a fost înghițită de un rechin și mai mare, de S.O. Vântu), închinați camarilei lui Traian Băsescu, președinte de țară acuzat că a colaborat cu Securitatea și că a făcut parte din "mafia din flotă" (atacat de mine permanent în "Cotidianul")... Era normal să fiu pedepsit și acolo unde aveam cartea de muncă, mai apoi, la revista literară "Viața Românească" (unde am fost până anul trecut redactor-șef), fiindcă l-am publicat iar pe incomodul Paul Goma, după ce a venit în fruntea USR un fidel al actualei Puteri politice și al corectitudinii politice, N. Manolescu (chiar dacă azi domnia sa se laudă că nu mai face politică, după ce a eșuat în fruntea unui partid)... L-am publicat pe Paul Goma cu un jurnal literar, în care făcea praf elita românească, în frunte cu N. Manolescu, dovedită coruptă de putere, de "banii puși la bătaie să cumpere conștiințe". Doar că, lipsiți de demnitate, cei ridiculați, iresponsabili, în frunte cu N. Manolescu și Comitetul Director al USR (în care sunt recunoscuți "bursieri Soros", responsabilii cu alegerea bursierilor, am citit de curând "Lista Soros" în ziarul "Ziua", în acest sens, altfel bursieri "portocalii" nelipsiți de pe listele de tot felul de "proteste civice postcomuniste", și până la foști propagandiști PCR, scriitori, chiar membrii ai CC al PCR sau foști colaboratori ai Securității) l-au acuzat pe Paul Goma de... antisemitism, în mod aberant - asta fiindcă "sună mai bine", eticheta de antisemit aducând automat blamul public... O mizerie de nedescris, pe care eu o voi condamna în veci. Paul Goma și-a păstrat mereu independența și curajul de se exprima fără menajamente, ocupându-se inclusiv de teme tabu, precum aceea legată de evreii români compromiși de colaborarea lor condamnabilă

cu partidul unic și Securitatea, din funcții-cheie.

Ce vă apropie (etic și / sau estetic) de Goma?

Paul Goma e printre prea puținii mari scriitori români care și-au respectat condiția de a avea și obligații morale, etice, în numele colectivității, nu numai obligații estetice, individualiste. El n-a crezut în basmul lui N. Manolescu, că scriitorul român a rezistat prin cultură. Să fim serioși, scriitorul român a rezistat în majoritate prin lașitate și atât. Paul Goma a contestat sistemul comunist, pe față. Cei prea puțini care au scos capul și s-au opus dictaturii comuniste sunt azi asupriți de majoritatea oportunistă a scriitorilor. E stupefiant că după 16 ani de la înlăturarea oficială a comunismului în literatura română nu s-a făcut nici un fel de curățenie morală în URSS și că un Paul Goma, singurul scriitor român de care ține seama cu adevărat străinătatea (vezi dicționarele de literatură universală), e pus la index de URSS și de către președintele ei, N. Manolescu! Ba mai rău, profund nedrept și tendențios, Paul Goma e acuzat de antisemitism! Numai în România e posibilă o asemenea execuție publică, știindu-se că un scriitor, inclusiv în jurnalele sale, are totală libertate să se exprime după propria voință, dincolo de orice lege restrictivă a corectitudinii politice de la un moment dat... Vă dați seama, de Paul Goma mă apropie totul (excesele domniei sale intră în regula jocului), cred în condiția sa misionară, de a deschide ochii lumii căreia îi aparține, inclusiv asupra abuzurilor politice. Fără scriitori ca Paul Goma, literatura română ar fi o mare de caractere viciate, contemplative, pasive, visătoare, "izolate în turnul de fildeș", rupte de realitate, fără coloană vertebrală, care ar trăi într-o lume paralelă față de cititorii lor... În galeria "Marilor Români" (de care se face mare caz acum, când vă răspund, e o nouă întreprindere de tembelizare românească, fără criterii și de necontrolat public, temându-mă sincer de rezultat, care va fi sigur în spiritul "corectitudinii politice") n-ar trebui să lipsească Paul Goma, domnia sa depășindu-și condiția de mare scriitor.

Care a fost relația dumneavoastră cu Securitatea și P.C.R.?

Eu n-am fost membru PCR, am refuzat să fiu. De altfel, n-am fost membru al niciunui partid nici după Revoluție... Intuitiv, am înțeles din liceu că trăiesc într-o lume care nu spune adevărul - la 15 ani, în 1965, am afișat la gazele de perete ale liceului poeme protestatere și am fost exmatriculat... trei zile (cu obligația de a fi mutat de la casa părintească la internatul liceului, unde am fost controlat strict de pedagogi). A trebuit bietul tata (a făcut trei ani de prizonierat în Siberia), atunci, să vândă o vacă să cumpere bunăvoința "tovarășilor profesori" (colaboratori ai Securității, desigur). Un semn distinctiv al destinului meu a fost acesta, de a nu mă putea integra în societate, de a fi inadapabil. Născut în 1950, am fost și eu "un produs" al comunismului, dar... altfel. Toată viața am fost intransigent, nu am acceptat nimic din ce ni se dădea la toți de-a gata din punct de vedere ideologic. În armată am stat mai mult în arest, deși eram radiotelegrafist (am plecat voluntar, la 18 ani, întreprându-mi facultatea de filologie, atunci când URSS a intrat cu tancurile în Cehoslovacia; am terminat liceul teoretic la Adjud, regiunea Bacău, la 17 ani), exasperat de îndobrocarea comunistă, de lecțiile zilnice cu "învățăturile de partid". În semn de protest, după armată, am lucrat în mină, la Bălan (unde te îmbolnăvești de silicoză) să fiu sigur că nu mă îndepărtez de realitate, conștient că e o păcăleală "viitorul luminos" - aici am avut de a face cu securității județului Harghita, după ce am scris către "organele centrale" proteste împotriva condițiilor primitive de viață din subteran. Am fost adus în 1971 la ziarul românesc din Miercurea Ciuc la "secția scrisori", unde mi-am luat în serios munca, relatând realitățile din teren și... am intrat în conflict

direct cu Securitatea, fiind trimis la București la Facultatea de ziaristică "Ștefan Gheorghiu", să... învăț să scriu conform "comandamentelor". Bineînțeles, nu m-am înscris la această facultate a PCR, ci la facultatea de filozofie - am refuzat însă să merg la cursuri și aici, înțelegând rapid că trăiesc o altă mare minciună... Am intrat într-o boemă literară perdantă, în 1973 am vrut să mă sinucid (am avut două tentative), considerându-mă un ratat incorigibil, într-o lume în care eu nu am loc... N-are rost să vă mărturisesc viața mea în amănunt. În 1975 mi s-a născut un fiu, m-am căsătorit la Focșani cu fiica unui legionar (Vasile Popa, șef de cuib în munții Vrancei), viitoare prozatoare. Eram "ciumat politic" și considerat ultimul om. "Adunat de pe drumuri", însă, strângând din dinți, mi-am definitivat în secret cărți în manuscris, în 1980 am debutat prin concurs cu prima mea carte de versuri, "La fanion", la Editura Albatros, pentru care am primit Premiul USR! Premiul nesperat al USR, ce avea să devină o pavăză în fața autorităților vrâncene, care-mi purtau mendrele. În 1981 Virgil Ierunca a citit la Radio Europa Liberă un poem al meu intitulat "Lanțul", împotriva faraonului național, poem flagrant anticeaușist (publicat de revista "Viața Românească") - din acel an mi s-a deschid dosar operativ la Securitate (am fost bruscat și amenințat cu arestarea de către securiștii vrânceni). În 1982 a apărut al doilea volum al meu de versuri, intitulat "Inima de raze", care avea pe copertă (era fotocopiât un poem scris de mână, cuprins în carte): "trage / cortina de fier: aici, în / nimica / unde zacem în propriile noastre / excremente // păcătoși, în / utopie"... Am devenit "oaia neagră" a regimului comunist, urmărit "la sânge". S-au întâmplat atâtea, nu mai insist, războiul de uzură cu securiștii vânceni a ars mai multe etape. Fiind cunoscut pe plan național, cotat de critici ca poet care contează (de care se vorbea și la Radio Europa Liberă), am fost mereu ținut sub observație strictă, intimidat în fel și chip, dar nu s-a îndrăznit să se treacă la măsuri radicale împotriva mea, deși publicam și citeam la șezători poeme protestatere, împotriva regimului. În 13 octombrie 1989 am semnat Apelul împotriva realegerii lui N. Ceaușescu la al XIV-lea Congres al PCR (alături de Doina Cornea și Dan Petrescu) - din acea zi am fost anunțat că am "domiciliu obligatoriu" și că nu mai am loc de muncă la Biblioteca Județeană (unde eram bibliotecar, angajat prin concurs). Am încercat să încalc interdicția, să vin la București să semnez un alt protest, al lui Stelian Tănase, am fost oprit cu forța în gara din Focșani, fiind avertizat mai apoi că, dacă urcam, mi se pune la cale un accident, trebuia să fiu aruncat din tren... Atunci am trimis o scrisoare deschisă prin care ceream înființarea unei Uniuni a Scriitorilor necomuniști (eu am devenit membru al USR după Revoluție). Pe 5 decembrie 1989 mi s-a înscenat la Focșani un proces public de către Securitate, în fața unei săli arhipline cu activul cultural al județului Vrancea, în principal, coordonat de scriitori (membri ai Cenaclului USR din Vrancea, în frunte cu Florin Muscalu și Traian Olteanu) și de Comitetul de educație socialistă, cu trimiși din București, securiști și culturnici), la care s-a cerut să-mi abjur semnătura pe acel Apel (deși între timp N. Ceaușescu fusese reales în fruntea PCR) - s-a cerut să fiu lăsat fără loc de muncă în județul Vrancea și în cel mai bun caz să fiu trimis la o mină... Totodată, am fost trecut pe o listă neagră națională, a celor ce trebuia să fie lichidați fizic până la sfârșitul lui 1989. Ce să vă mai spun, am avut noroc de venirea Revoluției. Pe 22 decembrie 1989 am fost pus cu forța președintele județului Vrancea de către revoluționari (eram cunoscut de la Radio Europa Liberă) și am devenit automat membru al Parlamentului Provizoriu - poziție din care am plecat definitiv pe 5 martie 1990, scârbit de transformarea FSN în partid

și de acapararea structurilor de stat de către neocomuniști, de comuniști și securiști cu pielea schimbată (din martie 1990 am fost ales în lipsă redactorșef la noul săptămânal al URSS, "Contrapunct", unde am publicat pagini întregi și despre crima postcomunistă din 13-15 iunie, din Piața Universității; de altfel, am publicat o carte la Editura Humanitas în 1992, "Jurnalul unui martor" despre aceste evenimente tragice; un an mai târziu, în 1991, mi-am dat demisia din fruntea săptămânalului "Contrapunct", colegii de redacție făcând compromisuri politice, și am venit în redacția lunarei "Viața Românească").

În prezent, avem de-a face cu o campanie anti-Goma?

Indiscutabil, e o campanie - condusă în numele corectitudinii politice. Paul Goma a dat în judecată, pentru calomnie, toate numele publice care l-au etichetat drept antisemit (repet, în mod iresponsabil). În timp, s-a demonstrat că e o campanie împotriva lui Paul Goma, împotriva staturii sale intransigente, pentru compromiterea autorității sale. Fiindcă Paul Goma devenise un "guru credibil" al eticului românesc și al radicalizării discursului anticomunist, era de așteptat să se ajungă până aici, să se încerce "închiderea gurii" lui, cu orice preț, inclusiv prin calomnierea sa. Personal, regret că în acest joc degradant s-au implicat și N. Manolescu și acea parte a scriitorilor români care servește fără discernământ (citește: din interes "capitalist", mai nou) abuzurile celor ce promovează din străinătate corectitudinea politică, fără nuanțe. Paul Goma a pus sub semnul întrebării legitimitatea morală a elitei românești (elită cumpărată cu o funcție înaltă sau cu o bursă în Occident), dovedită necompetitivă, și așa ceva nu se iartă. "Revoluțiile portocalii" din fostele țări comuniste (fie și din spațiul URSS) au dat de gol și mecanismul vânzării conștiințelor naționale (conștiințe din rândul societății civile, plătite să manipuleze populația de rând) în numele "schimbării și reformei" (profitabile Marilor Puteri, care găsesc în ele noi piețe de desfacere, "democrația importată" nefiind chiar pentru căței)...

Cine și de ce o orchestrează ?

Cine o orchestrează? "Internaționalismul" postcomunist, adeptii globalismului economic fără condiții și ai multiculturalismului minoritar, care nu mai dau doi bani pe valoarea umană, în general și pe identitatea înăscută, în particular. Totul trebuie să fie o apă și un pământ, să poată să fi condusă mai ușor prostimea... Cine? Cei ce conduc lumea, de altfel, în secret sau pe față, din secolul trecut. Marile Puteri politice și economice controlează totul, de la Uniunea Europeană la NATO sau SUA (hegemonice nu numai pe plan militar, azi ajutate și de expansiunea Internetului; bineînțeles, nu întâmplător președintele Traian Băsescu s-a pus bine în primul rând cu "licuriciul cel mare", crezând că e aplaudat de poporul român, "învățat cu capul plecat, cap pe care nu-l taie sabia" - un alt fals istoric, perpetuat) și, în plan secund, Rusia, toate deținătoare ale armelor nucleare. Teoria "aleșilor de către Dumnezeu" (deștepți, în particular, exclusiviști și intoleranți dar solidari între ei, cum să nu învingă?), are aplicare în practică. Mesajele sublimale (de care se vorbește în televiziune) sunt fățiș afișate în politică, ei au impus legi (neuitând suferințele îndurate de strămoșii lor, dar refuzând să le egaleze cu cele provocate de genocidul comunist) prin care trebuie să le recunoaștem ascendentul divin... "Că așa a lăsat Dumnezeu lumea, cineva trebuie să o orchestreze" - păcat că românii n-au noroc.

Avem de-a face cu un alt Paul Goma după decembrie 1989?

Aceasta e și întrebarea care se pune în legătură cu marele disident rus Alexandru Soljenițin (să rămân doar la exemplul lui, pe urmele căruia Paul

Goma a călcat sever, inclusiv în cazul reevaluării istorice a rolului evreilor în impunerea comunismului în spațiul concentraționar sovietic / românesc-basarabeian). Paul Goma trăiește în Occident, are perspectiva critică a neajunsurilor democrațiilor occidentale, "gândește cu capul său, nu cu al altora" și e un sceptic, nu crede nici măcar în determinismul divin (de o rasă sau alta), dărmite în determinismul indus de Marile Puteri ale secolului trecut și al celui actual. Pe zi ce a trecut, după ce a plecat din România și-a apăsât discursul anticomunist și a căutat originile răului comunist, care nu se mai termină, care se reînnoiește, își schimbă pielea (năpârlește când și unde te aștepți mai puțin), să-l înțeleagă și să-l distrugă. Nu întâmplător i s-a spus că e legionar, când a luptat în țară cu comunismul, de către comuniști - legionarii au fost primii care au înțeles rolul nefast al comunismului de tip răsăritean. Absolut revoltător e că azi i se spune că e antisemit, numai fiindcă a îndrăznit să-i dea de gol pe evreii care au importat comunismul în țară (de la partidul unic, la Securitate, ca ideologi) și au fost și ei unelte practice ale comunismului represiv în România (și Basarabia). Sau fiindcă a cerut să se recunoască genocidul comunist (la care au contribuit și evreii; fără să generalizăm), nu numai genocidul împotriva evreilor (la care au contribuit și românii; fără să generalizăm), fiindcă oricum istoria nu poate fi schimbată și într-o zi adevărul iese singur la lumină, chiar dacă azi e ținut sub obroc, "interpretat" după placul vremurilor conformiste... Paul Goma a fost mereu liber, o fire de luptător, care nu ține cont de tabuuri, nici măcar de cele inventate de "democrațiile occidentale" în favoarea minorităților de tot felul, cărora li se trece cu vederea ceea ce nu i se trece cu vederea majorității. La 70 de ani cu o minte clarvăzătoare, marele scriitor Paul Goma rămâne și un reper moral, cu care scriitorimea română nu se va mai întâlni - și cu toate acestea (sau poate tocmai de aceea), Paul Goma "e ținut cu capul la cutie" în literatura română (literatură care refuză să se reevalueze și etic în continuare, scriitorii în viață, compromiși de trecut, având grijă să minimalizeze acest aspect, altfel definitiv pentru o biobibliografie sinceră și glorioasă). Înțelept, Paul Goma își respectă condiția, își duce crucea în singurătate, izolat. Sper să aibă parte măcar de o posteritate pe măsură, dacă în timpul vieții e blamat de confrății săi.

Pe cine continuă să incomodeze Paul Goma?

Toate spiritele conformiste sunt incomodate de Paul Goma. Ca și cei ce nu iubesc adevărul, care o scaldă de pe o zi pe alta, speriați de bombe, atenți să fie corecți politic, să nu deranjeze, să supraviețuiască pe cât de neimplicați, pe atât de nedemn. Să nu cumva să îndrăznești să le pui oglinda în față scriitorilor români și să le spui că lasă de dorit din mai multe puncte de vedere, că devii dușmanul lor de moarte. E de necrezut, adversarii imorali ai lui Paul Goma sunt cei din elita care "pupă papucii" puternicilor zilei, mereu schimbați. E dezolant să vezi că Paul Goma e făcut albie de porci de liderii corectitudinii politice (fără coloană vertebrală, doar ariviști), din societatea civilă sau din rândul scriitorilor (persoane publice, care ar trebui să fie conștienți de rolul lor în societate, mai ales atunci când fac și pe publiciștii sau ocupă funcții-cheie). Azi nu atât politicienii (care sunt conștienți de nuanțele corectitudinii politice, aplicabile de la caz la caz, nu la grămadă) sunt dușmanii lui Paul Goma, cât personaje fără scrupule, scoase din culisele lui I.L. Caragiale (care domină societatea de azi), personalități publice cu caracterul în schimbare (după interese), care vor putere cu orice preț. Toți "oportuniștii gândirii" se simt vizați azi de Paul Goma în România: e o lume de tranziție postcomunistă, care va dispărea o dată și o dată. Noua generație, care n-are nici prejudecăți postcomuniste, va trebui să-l reconsidere pe Paul

Goma și să-i ridice statuia pe care o merită.

Cum vă explicați că Paul Goma - cel mai vehement și mai curajos opozant al regimului Ceaușescu, care a atacat "frontal" Securitatea - se situează într-o radicală opoziție și față de "elitele" politice, intelectuale, literare post-decembriste?

Explicația elementară e că Paul Goma e singurul scriitor liber cu adevărat din România, care n-are nimic de pierdut și de câștigat din poziția sa. Știți că o omenire întreagă așteaptă să apară Adevărul-adevărat, să fie înfățișat și să fie acceptat așa cum e (fie și cu prețul sfârșitului lumii). Paul Goma a impus adevărul său în relațiile cu această lume românească nedispusă să-l accepte, l-a pus pe hârtie, l-a scris și l-a vorbit. Bineînțeles, adevărul lui Paul Goma nu convine, adeseori domnia sa "dă cu parul", nu iartă pe nimeni (nici pe domnia sa), e convins că menirea sa este să îndrepte ce se mai poate îndrepta... Că nu e crezut, că e executat public pentru ce afirmă, că e arătat cu degetul ca un blasfemiator, ăsta e destinul său. Vehemența lui Paul Goma îi face pe cei ce-l prigonesc și mai puternici, azi, ca și ieri (atâția au profitat de pe urma acestei vehemențe, să se cațere în funcții-cheie; asta fiindcă structurile de putere stau în mâinile celor care abuzează) - normal ar fi să vină și ziua "răzbunării", când i se va da dreptate numai lui Paul Goma și nu se va mai pune la bătaie sintagma cu "au dreptate toți, nu numai Paul Goma". E prea departe această zi? Cu atât mai rău pentru România... Paul Goma e din a doua parte a secolului trecut până azi un opozant credibil, printre prea puținii români care au avut ceva de spus zi de zi, și care au contat, încălcând toate regulile și tabuurile comuniste și postcomuniste - și de aceea el e ținta. Azi trebuie să demolăm și mitul disidenței din regimul comunist al lui Paul Goma, nu numai protestele sale anticomuniste din ultimii 16 ani - așa ne cere nu numai lașitatea postcomunistă, depășiți cum suntem de viața de azi pe mâine capitalistă, ci și "corectitudinea politică" (să fiu iertat pentru repetarea acestei sintagme, dar ea e pericolul cel mai mare cu care ne confruntăm, ne va fi distrusă identitatea metodic). Paul Goma a reușit să intre în dizgrația (cum a intrat și Al. Soljenișin) "Guvernului Mondial" - nu? Umorul nu strică în asemenea context, Guvernul Mondial este clonat la București, în mizerie...

Este Goma antisemit? De ce a ajuns să fie catalogat astfel?

Cui prodest?

Nu numai că Paul Goma nu e antisemit, dar nici un scriitor nu poate fi antisemit în opera sa literară. Degeaba se tot dau de ceasul morții detractorii lui Paul Goma "să-l înfunde" cu această calomnie, degeaba se face referire la legea împotriva însemnelor fasciste și antisemite... E o prostie. Poți critica politica românească sau americană, poți fi adică etichetat drept antiromân sau antiamerican de către poliția spirituală de azi (întruchipată de apostolii corectitudinii politice!), dar nu poți critica politica Israelului (ceea ce a făcut Paul Goma în jurnalul literar pe care i l-am publicat în revista "Viața Românească"), deoarece devii automat... antisemit! Numai în România se poate întâmpla așa ceva, reaua-credință a susținătorilor politicii corecte depășind orice imaginație. Sper din toată inima să câștige Paul Goma procesul de calomnie deschis împotriva celor ce l-au etichetat drept antisemit. Și eu l-am rugat să o facă, să deschidă un proces public, să se înceteze o dată cu această amenințare cu intrarea în pușcărie fiindcă îți permiți să ai o opinie, într-o țară în care Constituția stipulează libertatea de expresie. Este condamnatibilă că Uniunea Scriitorilor, condusă de N. Manolescu se pretează la asemenea mârșăvie, de linșare a unui mare scriitor disident, etichetându-l drept antisemit. Cum e posibil ca tocmai conducerea URSS să transforme în delict

penal o opinie a unui scriitor? După cum aștept să aplaud sentința prin care se va da câștig de cauză ziaristilor de la ziarul "Ziua", care au fost acuzați de antisemitism de către "cei 18", calomniatori din "societatea civilă" (printre ei și scriitori; cam aceiași semnatari-calomniatori ai lui Paul Goma). Știți, redactorii ziarului "Ziua" au fost acuzați de antisemitism și fiindcă au publicat protestele lui Paul Goma!

Cine și de ce s-a sesizat din partea comunității evreiești în "scandalul Goma"? Dar dumneavoastră, cum ați devenit "legionar" și "antisemit"? Cine are interesul să vă atârne și dumneavoastră tinicheaua "antisemită" de coadă?

N-a fost nici o sesizare oficială a comunității evreiești. Un fost colaborator al foii Securității ("Săptămâna" lui Eugen Barbu), pe nume H. Zalis a făcut o delatare ordinară către URSS, pentru a se acoperi incalificabila înscenare a condamnării revistei "Viața Românească", peste noapte acuzată că promovează antisemitismul, deoarece l-a publicat, în numărul ei 6-7 de anul trecut, pe Paul Goma cu câteva pagini de jurnal literar (care cuprindea luna ianuarie 2005). Spun înscenare, fiindcă între timp am înțeles ce s-a întâmplat la sfârșitul lunii august 2005, de fapt. De un an N. Manolescu se tot chinuia să fie numit ambasador UNESCO (propus de fostul președinte al URSS, Eugen Uricaru, care era și secretar de stat la MAE; ați aflat, între timp Eugen Uricaru a pierdut procesul împotriva CNSAS, demonstrându-se că a făcut poliție politică; adică a fost un turnător). Cum N. Manolescu era pe lista antisemiților (etichetă pusă pe nedrept, după ce N. Manolescu a cerut într-un articol să se recunoască și holocaustul comunist) în scriptele celor ce conduc lumea, dosarul său nu era aprobat... Așa că N. Manolescu, victimă a ambițiilor sale de preamărire, a găsit de cuviință să însceneze cazul Paul Goma-Viața Românească-antisemitism (care s-a lăsat cu demiterea mea din funcția de redactor-șef adjunct; practic, eram redactor-șef, deoarece redactorul-șef era ambasador din 2001 la Atena și postul său de la revistă nu mai era retribuit), să-și spele păcatele. Crezând că dacă-l înfierează pe Paul Goma ca antisemit, se vor uita acuzațiile de antisemit la adresa sa, puse de comunitățile evreiești din țară și din lume. O incalificabilă demisie morală a lui N. Manolescu, care a revoltat o lume întreagă, Paul Goma ieșind și mai întărit din această încercare. Cum era de așteptat, Paul Goma continuă să fie interzis în România, în timp ce N. Manolescu a fost numit ambasador UNESCO la Paris - operațiunea sa de prostire a reușit... Incredibil de jenant și dezonorant, N. Manolescu a mers până acolo încât i-a acuzat public și pe semnatarii protestului (cu sutele; care au luat apărarea lui Paul Goma și a mea) că sunt... legionari și antisemiți! Altfel, în privința mea - nu, N. Manolescu (nici altcineva din Comitetul Director al URSS) n-a îndrăznit să mă eticheteze drept "legionar" și "antisemit"! Am fost acuzat că l-am publicat pe Paul Goma, nu că sunt "legionar" sau "antisemit". Le-am atras atenția la toți că vor primi un pumn în plină figură dacă mă vor eticheta astfel, fiindcă eu n-am răbdare să pierd vremea la tribunal, să-i dau în judecată pentru calomnie - cu atât mai mult cu cât revista "Viața Românească" a fost deschisă tuturor scriitorilor, inclusiv delatorului H. Zalis... Eu am fost găzduit în liceu de o familie de evrei la Adjud (locuiau în casa mea părintească; pe când familia mea de origine domicilia într-un canton CFR), am numai cuvinte de recunoștință la adresa ei, cu ea am mâncat cele mai bune bucate și ea m-a educat în spiritul toleranței și al curățeniei...

Care este atitudinea scriitorilor, în cadrul breslei, față de "cazul Goma" și față de demiterea dumneavoastră abuzivă de la conducerea "Vieții Românești"?

Atitudine recunoscută de când lumea la scriitorul român: lipsă de solidaritate. A fost un concurs de morală publică, pe care breasla l-a pierdut... N-ai ce să-i ceri acestei bresle care s-a hrănit din lașitate și tăcere subînțeleasă. Abuzul a fost flagrant în cazul "Vieții Românești" - și cu toate acestea el a fost dus liniștit până la capăt, N. Manolescu nu a ținut cont de nimic, orbit de pofta de parvenire (ca "ambasador" i se pare maximum de profit) și de ura sa la adresa lui Paul Goma, care nu i-a iertat niciodată lipsa de clarviziune, atacându-l în publicistica sa. Știți că Paul Goma a fost trădat în 1977 de scriitorii români din Consiliul UR, care au cerut să fie dat afară din UR (în acel Consiliu era și N. Manolescu și toată floarea cea vestită a viitorilor lideri de opinie postcomuniști). În 2005, puțini scriitori din țară au condamnat execuția publică la adresa "Vieții Românești", la adresa lui Paul Goma și a mea (ei au semnat Protestul public de care vă pomeneam; las la o parte infantilismul public, jignitor al lui N. Manolescu, care m-a acuzat că eu am adunat semnăturile pe acel Protest; Protest inițiat și definitivat în exclusivitate de scriitorul Dan Culcer, publicistul Valerian Stan și istoricul Mircea Stănescu; le mulțumesc și pe această cale, au dat un exemplu de demnitate publică, nesperată pentru "românul adormit pe picioare de azi, indiferent și fără muștrări de conștiință", ca și pentru scriitorul român fără coloană vertebrală, căruia nu i-a venit să creadă că au fost și colegi de ai lor care au protestat împotriva abuzurilor lui N. Manolescu, un zeu postcomunist). Sigur, eu îmi merit soarta, trebuia să fiu pedepsit deoarece am îndrăznit să-l public pe Paul Goma-cel-interzis de postcomuniștii din literatura română, dar... ce vină a avut "Viața Românească", să fie dezavuată? Și de ce lui Paul Goma trebuia să i se pună anatema de antisemit? Sunt profund dezamăgit de continua involuție a conștiinței de persoană publică la scriitorul român, închipuit "fără responsabilități", rupt și de lumea reală postcomunistă, ferit, care nu vrea să dea socoteală pentru ce face!

Este adevărat că se fac presiuni asupra dumneavoastră, chiar și după demiterea din funcția de redactor-șef adjunct, cât și asupra redactorului-șef, dl. Caius Traian Dragomir, pentru a părăsi redacția acestei reviste?

Mai nou, N. Manolescu, în fața Consiliului UR mi-a sugerat la derută să-mi dau demisia din redacția "Viața Românească" - fiindcă vrea să instaleze un nou redactor-șef, pe motive politice (care să fie exclusivist, să transforme "Viața Românească" într-o revistă închisă, intolerantă, a prietenilor corectitudinii politice și atât), pregătit să lucreze cu o altă echipă... Aștept urmările, n-am de gând să fac jocul lui N. Manolescu și al camarilei lui din Comitetul Director al UR. Aduag ultima amenințare a lui N. Manolescu: "Ferească Dumnezeu să ajungi să vii să-mi ceri mie un loc de muncă"... I-am răspuns că mai bine îmi pun funia de gât decât să ajung la mila lui! Nu mă impresionează nimeni și nimic pe lumea asta dintre muritorii de rând (fie ei și șefi ai șefilor). Cât o mai vrea Dumnezeu să mă țină pe aici, voi reacția dur împotriva tuturor celor ce abuzează de destinul lor norocos, destin care îi pun în funcții-cheie.

Când președintele Uniunii Scriitorilor, dl. Nicolae Manolescu, v-a înmănat premiul Uniunii Scriitorilor pentru dramaturgie, ați declarat că trăiți în plin absurd. De ce?

Nicolae Manolescu nu mi-a înmănat nici un premiu, era doar un prezentator al Galei Premiilor UR: probabil că a fost în pericol să cadă de pe picioare când a auzit cine e premiantul. Premiul mi-a fost înmănat de Mircea Ghițulescu, el a tăiat plicul închis, în care era trecut numele celui premiat

(premiile au fost hotărâte de un juriu de cinci critici, cu o oră înainte de Gală; Nicolae Manolescu s-a jurat că nu știe cine sunt premiații și a jucat perfect acest rol). Am declarat că trăiesc în plin absurd fiindcă știam că nu am nici o șansă să depășesc noua cumpănă din viața mea, intrat cum eram în dizgrația totală a conducerii URSS în urma "Cazului Viața Românească-Paul Goma-antisemitism" - fiind asigurat de binevoitori că voi fi îngropat de viu în literatura română, fiindcă N. Manolescu "e răzbunător, nu te iartă pentru ce i-ai făcut"! Nu puteam să cred că destinul meu prăpăstios e în stare să-mi ofere o fereastră de supraviețuire într-o lume literară sălbătică, sufocată de aroganță, abuzuri, exclusivism, intoleranță (e adevărat, în aceeași zi a premierii am aflat că fiul meu a dat faliment și că are "creditori la ușă"; așa sunt eu făcut, nu pot să mă bucur de nimic). Pesimist cum sunt că avem cu toții loc în literatura română, am fost consternat să aflu că sunt premiat. Aștept ziua când Uniunea Scriitorilor, conducerea ei va fi în stare să-l premieze pentru întreaga operă pe Paul Goma, cu inima deschisă - abia atunci voi considera că s-a făcut dreptate, dar voi apuca eu această zi?

Cum vă vedeți viitorul?

Nu văd nici un viitor pentru mine, de șase ani sunt obsedat de sinucidere (e un dat nativ, o chestiune personală, n-are rost să mă justific de ce, nu mă mai pot motiva să continui). Nu mă mai interesează viitorul. Aș fi fericit să apuc (dar n-o să trăiesc eu atât de mult!) să văd că România are în sfârșit noroc de un conducător clarvăzător, care să țină cont de interesele românilor, nu de interesele lui personale sau de interesele Marilor Puteri... Toată viața am fost un naiv, care s-a luptat cu morile de vânt. Mereu în opoziție, am avut parte numai de prejudicii. Dar nu mă plâng, observ numai că a trecut viața și că nu m-am ales decât cu prea puțin, chiar dacă mi-am făcut datoria nu numai față de mine însumi, cu vârf și îndesat (am avut o familie, un copil, o casă, am publicat mai multe cărți, poezie, roman, teatru, jurnal / memorialistică / eseu / publicistică, bine primite de critică, unele premiate, am fost pe baricade, nu am stat deoparte la o adică, mi-am respectat statutul de persoană publică, "la nivelul meu", onest).

25 iunie 2006. București

Interviu realizat de Traian Călin Uba, Puncte Cardinale / Rost

*

Cazul Paul Goma **Bogdan CRETU**, *Convorbiri Literare*

Una dintre cele mai frecvente sintagme invocate de cincisprezece ani încoace, folosită ca paravan al unei lasități generale în anii comunismului, este așa-numita rezistență prin cultură. Multi dintre intelectuali ar fi fost întru totul împotriva puterii, dar, neavând vocație de martir, au preferat să adopte o formă de autism politic, nesprijinind în nici un fel propagarea ideologiei comuniste. Si-au scris cartile, au imaginat lumi ficționale alternative, au mai împanat uneori paginile cu "sopârle" absolut permise, s-au revoltat în cornet, fiecare pe la el pe acasă sau în strictă intimitate, ce mai, au fost subversivi (dar și inofensivi), iar acest lucru este apt să facă pace între ei și propria conștiință. N-au pus, e drept, umărul la propășirea regimului, n-au primit comenzi de sus, dar nici nu au riscat să dea naștere unor litigii cu organele comuniste de represiune a puseurilor de personalitate accentuată ori de gândire necaptivă.

Unii dintre ei își justifică atitudinea defetistă prin faptul că, într-o epocă în care istoria însăși aduce a compromis, micile lasități individuale nu au cum să fie blamate. Numai că, așa cum se întâmplă de obicei, este de ajuns

o singura exceptie pentru ca toti ceilalti sa simta fiorii unei vinovatii a consimtirii tacite. Pentru ca, nu are rost sa ne ascundem dupa deget, a nu reactiona contra unei stari care te nemultumeste înseamna, de fapt, a o accepta, mai mult chiar, înseamna a o sustine. Nu cred ca exagerez ducându-mi rationamentul pâna la capat si afirmând ca majoritatea scriitorilor români din timpul comunismului au pus umarul, prin tacerea lor, la reusita absurdului institutionalizat care purta numele înselatoarei utopii a comunismului. Mi se va raspunde, banuiesc, ca nu am dreptul, date fiind vârsta si experienta mea ca si absenta în astfel de cazuri, sa judec eu o lume prin care am avut norocul sa nu trec. Totusi, sa se tina cont de faptul ca nu încerc sa acuz pe nimeni, ci numai sa constat ceea ce oricine ar putea observa daca ar avea suficienta luciditate si curajul de a fi onest pâna la capat, cu riscul inconfortului psihologic.

Cei putini, foarte putini disidenti autentici pe care breasla scriitoriceasca i-a numarat reprezinta, prin simpla prezenta, un repros adus celor multi si cuminti. Conform pagubosului obicei national, dupa 1989, când toate s-au întrecut sa mearga anapoda, acestia au fost pusi la zid, acuzati de orgoliu excesiv si tot asa. Nu li se putea ierta foarte usor îndrazneala de a se fi manifestat în mod deschis, de a-si fi facut auzita vocea. Nici nu mai este cazul sa o spun: Paul Goma este cel mai cunoscut, dar si cel mai decis dintre oponentii fostului regim, a carui voce a contat în instaurarea eclipsei pe care fascinatia comunismului a suferit-o în credulul Occident. Intransigenta sa de atunci, din 1977, nu s-a diluat nicicum între timp, numai ca astazi își cauta tinte mai la îndemîna: scriitorii despre care vorbeam la început, cei multi si obedienti. Aproape ca nu exista intelectual contemporan care sa fi scapat de condeiul încrîncenat al lui Goma. Nu mai departe de o luna în urma scriitorul traitor la Paris a provocat, dupa câte se stie, o noua controversa, careia am impresia ca i s-a dat o amploare umflata. În ultimii 15 ani autorul **Patimilor dupa Pitesti** din scandal traieste si, la urma urmelor, un nou conflict cu el înseamna o reclama în plus. Fiind incomod si spunînd în gura mare lucruri care de obicei se susotesc în cercuri restrînse, e limpede ca Paul Goma nu este un scriitor iubit. Ca uneori exagereaza, ca de nu putine ori pamfletul sau încalca buna cuviinta, ca în paginile sale destainuirile, demascarile curajoase stau alaturi de bîrfa marunta, tateasca, ca limbajul devine uneori cam prea colorat ca sa nu lezeze nationala pudibonderie - sînt, toate, lucruri care la o lectura neinteresata a jurnalului sau (ajuns, anul trecut, gratie editurii Criterion Publishing, la cel de al optulea, masiv, tom) nu au cum sa nu iasa la iveala. Numai ca cine mai poate sa citeasca dezinteresat însemnarile diaristice ale ciufutului autor? Când, în 1977, Goma își publica la editura Nemira primele trei parti ale jurnalului, el își dadea, cu buna stiinta, foc la valiza. Critica, în coplecitoare majoritate, i-a devenit ostila atunci când nu a putut sa îl ignore (ceea ce, sa recunoastem, este cam greu). Numai sustinatorii sai temerari (Laszlo Alexandru, bunaoara) au mai reusit dupa aceea sa scrie de bine despre Paul Goma. Lucrurile au evoluat (e un mod de a spune) pâna la un conflict deschis cu Uniunea Scriitorilor, semnatura sa fiind mai mult decît indezirabila în revistele ce stau sub directa obladiure (financiara mai ales) a acesteia din urma. Caz paradoxal, interzis de comunisti pentru impertinenta de a fi spus unele lucruri raspicat, Goma este interzis si în plina democratie, când libertatea de exprimare nu mai este un simplu deziderat, ci o sarcina de care fiecare scriitor trebuie sa stie cum sa se achite. Ca sa-mi duc gîndul pâna la capat, nu cred ca este antisemitism propriu-zis în fragmentul din jurnal publicat acum o luna si mai bine în "Viata Româneasca", ci numai de anumite umori tipice autorului Gherlei, care nu împotriva unei întregi etnii se revolta,

ci împotriva unor anumiți indivizi, care, ce coincidentă!, sînt evrei. Este un subiect spinos acesta, încă ezit dacă trebuie comentat sau nu, dar, la urma urmelor, cred că lucrurile trebuie rostite cu orice pret, dacă tinem la minima onestitate. Nu înțeleg de ce a stîrnit atîta rumoare textul lui Goma, cîta vreme fragmente similare erau de gasit, pentru cel care ar fi stat să le caute, în Jurnalul din 2001.

Cîteva considerații de ordin general, mai întîi, privitoare la natura acestor note care, conventional cel puțin, se pretind a sta sub semnul unei scriituri a intimității. Paul Goma este un temperament coleric, gata oricînd să se ia la hartă cu oricine, cu toate că anumite accente de nostalgie, ba chiar de sentimentalism îl mai vizitează din cînd în cînd. Pare greu de crezut, dar autorul este și el, totuși, un om ca toți oamenii, cu hachitele și carentele sale, dar și cu meritele corespondente. Cine le vede numai pe cele dinții, uitîndu-le pe celelalte, pacatuieste prin miopie interesată. Problema este alta, însă: în timpul comunismului cartile lui Goma au crescut din curajul acestuia de a da în vileag o crunta realitate istorică, iar numele sau a devenit cunoscut în primul rînd datorită disidenței sale și numai secundar grație talentului, cît este el, de romancier. Nu încerc să dau verdicte acum, mă limitez să constat un lucru pe care, de bună seamă, nici scriitorul însuși nu l-ar putea nega (sau cine poate ști?). Ei bine, istoria intrînd pe fagasul normal (și aici mi-l imaginez pe cîrcotasul din Paris comentînd, teos și îndîrjit, natura acestei "normalități" autohtone, și pe bună dreptate, cred) protestatarul de ieri își îndreaptă reflexele asupra maladiilor contemporane, asupra confratilor mai puțin curajoși pe vremuri, pe care îi încondeiază aspru cu orice ocazie. Paradoxal, jurnalul devine arma sa cea mai eficientă, suplinind rolul de supapă pe care o rubrică permanentă la gazeta l-ar fi avut pentru îndîrjitul scriitor. Goma se plînge că este un autor nepublicat, dar să inventarieze cine are disponibilitatea necesară cîte mii de pagini și s-au publicat în ultimii ani și se va vedea că nici vorba nu poate fi de așa ceva. Numai însemnarile sale diaristice depășesc, ca volum, opera întreaga a unor colegi de breaslă. Dar să revin la jurnal, care ar suporta perfect eticheta de "extim", ca opus lui "intim", folosită de Michel Tournier pentru propriul op. Goma are ochi doar pentru paiul din ochiul vecinului, împacîndu-se foarte bine cu propriile tare. Devenit procuror plin de zel al imediaței realități (literare, dar nu numai), care, savonarolic, cu aplomb inhizitorial acuză în dreapta și, mai ales, în stînga, scriitorul risca să treacă drept un mizantrop pur sînge, neiertînd pe nimeni, ba chiar exagerînd în nu puține cazuri. Ce-i drept, îi cam lipsește simțul măsurii, dar se citește în duhoarea pamfletară o dezamăgire autentică și îndreptățită într-o oarecare măsură, căci nu puține sînt vinovățiile scriitorilor actuali. Dar de aici pînă la a împrósca pe toată lumea cu grave și neelegante epitete se casca o fantă explicabilă numai printr-un complex al orgoliului ranit. Dublat fericit, atunci cînd autorul își strunește temperamentul, de o cumpanită evaluare a faptelor. Nu stau acum să contabilizez care sînt "personajele" ultimelor obeze bucoavne gomiste, căci acrobatiile stilistice, nu arareori reușite, nu reușesc să compenseze tot timpul încrîncenarea din spatele lor. De altfel, ca să spun pe sleau, jurnalul lui Goma aduce cu o condică de reclamații, de nu chiar de delatțiuni, iar pamfletul devine redundant, înfundîndu-se într-un manierism previzibil. Ca și în cazul lui Luca Pitu, repetiția o fi mama învățării, dar e și sora legitimă a plictisirii lectorului, care se satura să tot cădă în plasa excesului de virtuozitate stilistică sau să fie martorul obsesiilor univoce ale autorului. Așa stînd lucrurile, un plus de nuanță îl confera Jurnalului lui Goma faptul că, refuzînd să se contemple exclusiv pe sine, el gazduiește publicistica

autorului, mai mereu vie si musai polemica.

Sa revin, însa, la arzatoare chestiune a pretinsului antisemitism al scriitorului, promisa cava mai sus. Iata-l în anul de gratie 2001, exprimându-si deschis opiniile în asta privinta, într-un text ('Business') care, de vreme ce i se refuza raspândirea revuistica, coloreaza paginile diaristice: "Este tratat de "antisemit", nu doar cel care rosteste, scrie despre evrei, în general, lucruri neadevarate si insultante - dar si cineva care a spus/scriis despre X - ca este un sinistru dobitoc, un escroc notoriu, un ticalos dovedit - adeseori nestiind ca acela este evreu"; este taxat drept "negationist", adicatelea tot antisemit, adauga Goma, "si acela care, rezemându-se pe fapte istorice, pe informatii verificate-verificabile, are insolenta sa afirme ca nu doar evreii fusesera victime ale genocidului ci, doar în secolul 20, cronologic înaintea lor: armenii, iar dupa ei: tatarii, "moldovenii" din teritoriile rapite de rusi: Basarabia si Bucovina de Nord, balticii, tibetanii, cambodgienii, ruandezii, afganii, cecenii" Dincolo de condimentarea stilistica a textului, specifica autorului, sa recunoastem ca numai lipsit de dreptate nu este Paul Goma în aceste consideratii impartiale, la urma urmelor (pentru ca faptul de a observa o anumita realitate nu cred ca poate trece drept gest subiectiv). Atunci când institutiile apara interesele afît de vitregitei etniei, excesele nu lipsesc, obicei fiind sa se absolutizeze, într-un nefericit puseu de autovictimizare, suferintele nomadice ale evreilor, obnubilându-se cele ale altor popoare, poate la fel de încercate. Este oare o atitudine antisemita sa observi acest spirit de casta, putin exclusivist al unor cercuri demne, altfel, de tot respectul? Goma sustine, pe buna dreptate, ca nu Holocaustul a fost singura tragedie de asemenea proportii din trecutul secol, ci si comunismul a însîngerat în macar egala masura istoria. Ca si restul umanitatii a avut parte de suferinte similare, care merita acelasi efort comemorativ. Discutia este sensibila si nu-mi propun sa o epuizez aici (ar fi, de altfel, destul de dificil), dar cred ca lucrurile trebuie contemplate cu luciditate si fara partinire; nu am cum sa nu observ ca, adoptînd cutumele occidentale, tindem sa transformam, uneori, acuza de antisemitism în santaj intelectual, asa cum, masluite, devin si alte concepte politically correct , cum ar fi feminismul, apartenenta religioasa si altele. Sînt, evident, întru totul de acord ca anumite valori democratice trebuie aparate cu orice pret, chiar ca, în unele cazuri, cenzura este necesara si justificata, dar totul în urma unei cinstite examinari a situatiei si dupa o cît mai precisa definire a termenilor. Ceea ce, în cazul recentului "scandal Goma", am impresia ca nu s-a facut cu maxima seriozitate. Lucrurile se cer cercetate temeinic, cu echilibru sau, daca sînt mai complicate, supuse chestionarii publice; altfel, cîteva proteste izolate nu fac decît sa lase impresia unui duios quijotism.

Nu cred ca Paul Goma este un antisemit veritabil, asa cum nu cred ca o persoana inteligenta în genere are cum sa fie din principiu împotriva unei comunitati cu o imensa traditie culturala, cum este cea evreiasca. Pacatul disidentului exilat la Paris ("Procopius din Lutetia", îl numea Florin Faifer într-o memorabila cronica) este ca e spurcat la gura si uneori se lasa furat de fluxul scuiptor al propriilor afirmatii, pe care nu reuseste întotdeauna sa le controleze. Dar si asta tot dintr-o prea mare singuratate i se trage. Paul Goma este un izolat pentru care jurnalul reprezinta singura legatura cu lumea spre care își îndreapta, ca în fotografia de pe coperta a IV-a a ultimului op diaristic, degetul acuzator. Pierzîndu-si uneori echilibrul, devenind nedrept, dar asumîndu-si, în acelasi timp, curajul de a rosti unele adevaruri tabuizate, Goma risca sa ramîna din ce în ce mai singur, devenind un "caz" aparte al literaturii noastre postdecembriste, care nu își mai poate ascunde dezamagi-

rea si care spurca, la nimereala, pe cine i se ivate în cale. Uneori o face cu talent si s-ar putea ca tocmai aceste pagini ale jurnalului sau sa intereseze peste un numar de ani, iar nu amanuntele din culisele (sau subsolurile) vietii literare, alogene sau din exil. Deocamdata este dificil sa-l citim relaxat, caci încruntarea sa permanenta e contagioasa. Personal am încredere doar în cei care nu au devenit tinte ale jetului de imprecatii gomiste. Ceea ce nu e nici-decum o pledoarie pentru obiectivitatea prezentelor sumare consideratii.

*

Cenzura la liber **Liviu Cangeopol**

Tema presei libere revine obsesiv în activitatea analitica a bagatorului de seama ocazional, precum si in lista de gargara pre si post-electorală a capeteniei de la Cotroceni. Subiectul are privitori divizati in doua mari scoli: una sustine ca libertatea de exprimare trebuie sa fie absoluta. Atata vreme cat nu se poate scrie orice, samburele cenzurii va creste pe nesimtite pana va instaura o forma, eventual subtila, de dictatura informatională. Cealalta scoala este de parere ca libertatea fara frau poate lesne degenera in incitari la acte de nedreptate sociala, persecutie politica ori violente rasiale. Ambele categorii de argumente par de bun-simt. In mod teoretic, deoarece democratia reprezinta un mod de a impaca principii opuse, nici una din scoli n'ar trebui sa aiba prevalenta. Cand extremele sunt eliminate, pot fi gasite situatii de compromis cu utilitate generala.

Una din extreme este publicarea retetelor de fabricare a armelor de distrugere in masa. Cand poti citi pe Internet modul de producere al unei bombe, se poate spune justificat ca s'a mers prea departe cu dreptul la libera exprimare. De aici la incitari care sa duca la folosirea produsului nimicitor nu-i mare lucru. Vieti omenesti sunt puse in pericol. Or, principiul de capatai al oricarei societati umane este de a prezerva darul cel mai de pret. Orice instigare la violenta este o crima ce trebuie pedepsita. Pentru unii, interzicerea mijloacelor care duc la infaptuirea ei are un caracter profilactic.

Dar asuprirea economica a unui popor nu este o crima? De ce ar fi o faradelege cu grad mai mic raptul organizat de hoarde de hoti de diferite categorii care spoliaza avutul national, periclitand securitatea a milioane de cetateni? Cati romani n'au murit in ultimii ani deoarece le-au lipsit mijloacele de subzistenta, subtiata de ruina indusa prin inginerii financiare puse la cale de oamenii Puterii? De ce conspiratia profunda si multipla din spatele retelei decizionale ar fi privita cu indulgenta, cand ea a perpetuat mentinerea tarii in minciuna, frauda si saracie?

Recent, Ion Varlam, un roman stabilit in Franta, a publicat o carte de analize* in care demasca raul care continua sa surpe Romania. In conditii de oficiala libertate de exprimare democratica, lui Ion Varlam i-au necesitat patru ani si taria de a trece peste refuzul primit din partea a sapte edituri pana a-si fi putut publica opiniile (am vaga banuiala ca, de s'ar fi perpetuat PSD la carma patriei impilate, autorul ar mai fi avut de asteptat). Din pacate, cronicarul Romaniei libere, care s'a invrednicit sa dea de stire asupra acestor aberatii, nu ne dezvaluie numele celor sapte edituri, multumindu-se sa constate ca trei dintre ele sunt considerate a fi drept cele mai prestigioase de la noi.

La o privire pripita, s'ar putea sustine ca deciziile au fost luate in baza elementului estetic. In fond, editurile prestigioase au ajuns astfel datorita selectiei riguroase care a stat la baza catalogului editorial. Situatiia sta altfel: initial, unii editorii contactati de autor au manifestat un entuziasm afirmativ. Ca regula generala, o editura se obliga a da un raspuns solicitantului

in decurs de 30 de zile. Au fost cazuri cand Ion Varlam a trebuit sa astepte... un an pentru a primi un refuz imbracat, de regula, in haina acestei expresii: "Regretam foarte mult dar nu va putem edita cartea. Stiti, noi primim subventii de la stat si uneori chiar comenzi. Fara aceste subsidii, n'am putea supravietui. Daca publicam lucrarea dumneavoastra, pierdem orice acces la astfel de avantaje."

Dintr'un anumit punct de vedere, d-l Varlam se poate considera norocos, caci eu, incercand sa sparg carapacea cenzurii valahe, n'am avut parte de tratamentul unui raspuns atat de onest. In cazul meu, refuzul se rezuma la combinatia de tacere strategica si inexorabila scurgere a timpului. Spre a fi cinstit pana la capat, totusi, trebuie sa mentionez ca, dupa ce mi-a respins un volum de articole publicate in Lumea Libera (solicitate de editura!), Silviu Lupescu, eminentul editor moldav, s'a plans unui confrate, plin de indignare (el era indignat): "Ce? Vrea sa-mi pierd painea?" Painea nu si-a pierdut-o iar el a prosperat, asa sa-l ajute Dumnezeu si de acum incolo. Pana atunci clamase ca editura pe care o conducea era absolut independenta. (Recent, acelasi proeminent editor a extirpat - fara a-l anunta pe Paul Goma, autor - un cuvânt înainte, merit a vedea lumina zilei in cartea publicata, pe motiv ca nu vrea sa se puna rau cu toata suflarea literara a momentului - cu adevarat un act de curaj!)

Un caz similar mi s'a petrecut cu Editura Nemira, o alta entitate culturala independenta, la care bunul meu tovaras de rezistenta anti-comunista, Dan Petrescu, functiona in calitate de mare redactor. Refuzul sau a fost insotit de urmatorul argument: "Nu se mai citeste politica, batrane!" Cateva luni mai tarziu, atenta editura publica lucrari in domeniu scrise de Ion Iliescu si Silviu Brucan (e drept, si pornografiile penibile ale unei prostituate bastinase aflate in schimb de experienta prin Japonia).

Ion Iliescu a putut publica tomuri intregi de neadevaruri cu caracter de decret prin care incerca sa imbrobodeasca mase mici de aventurieri prin hatisurile meandrelor sale viclene. Silviu Brucan, C.V. Tudor, Eugen Florescu si toata crema minciunii romane n'au intampinat nici o dificultate in a-si publica opera de defaimare a adevarului si de umilire a fiintei nationale. A fost de ajuns ca lui Paul Goma sa i se publice cateva fragmente de jurnal intr'o revista cu tiraj confidential apartinand Uniunii Scriitorilor ca masuri punitive sa fie iute luate exemplar, sub directa indrumare a eminentului critic literar, parintele scriitorilor romani, Nicolae Manolescu.

Ce le lipseste romanilor este consecventa. Dublul standard este abuziv, stupid si contraproductiv. Daca masurile luate in cazul Goma-Stoiciu ar fi aplicate ca litera de lege in orice circumstanta, in Romania n'ar mai exista nici un fel de presa, iar masa cititoare s'ar intoarce linistit la epoca adevarului unic si mereu adaptabil nevoilor propovaduit de corifeii intunericului de pe vremea lui Nicolae Ceausescu. Din pacate, aceasta nu i-ar deranja pe multi, din moment ce responsabilii de azi ai culturii si presei au rezistat fara nici o problema in functii caldute in perioada descrisa. Nu acelasi lucru s'ar putea spune despre Paul Goma si Liviu Ioan Stoiciu, haituiti si eliminati si atunci din umilele lor posturi (acordate cu maritimia boierului care arunca un os cainelui costeliv de sub masa, insotit, spre amuzament, de un sut in coaste).

Nicolae Manolescu nu se afla la primul lui act controversat. La drept vorbind, perioada post-comunista i-a pus la dispozitie eminentului om de litere un lung prilej de vicere morala si intelectuala. Pentru un scriitor compromis precum Constantin Toiu, care, pur si simplu, prin aberatiile etalate,

insulta inteligenta cititorului imprudent, Nicolae Manolescu a gasit bunavointa necesara pastrarii sale in redactia Romaniei literare, dorita a fi cea mai prestigioasa publicatie culturala a tarii (nu este!), in schimb a decretat interzicerea in eternitate a scriitorului Paul Goma din paginile aceleiasi reviste (dulaul sau redactional, Alex Stefanescu, a cerut imperios interzicerea lui Paul Goma din toate publicatiile romanesti!). Ca acum, in fata aceluiasi Paul Goma, sa-si manifeste dictatorial intransigenta, cand normalitatea demnitatii scriitoricesti si civice ar fi cerut ca, in numele crimei comise de Uniunea Scriitorilor de a-l fi exclus pe Paul Goma din randurile sale ca urmare a presiunilor politice ale vremii, sa-si ceara scuze in mod public si sa solicite re-primirea acestuia in cadrul organizatiei ca reparatie morala.

La suprafata, asa-zisa miza antisemita este o minciuna utila grupului de scriitori colaborationisti pentru a lovi in cel care nu le-a uitat o clipa comportarea lipsita de demnitate si i-a infierat de fiecare data cand prilejul s'a ivit. Potul, insa, are un caracter mai cuprinzator: Paul Goma si altii asemenea lui trebuie redusi la tacere pentru ca ei pun in discutie sistemul comunist si perpetuarea acestuia prin excrescentele partidului unic si ale serviciului sau secret. O tara fara critici este fie o dictatura, fie perfecta.

Prin 1977, Nicolae Ceausescu a declarat emfatic si insolent ca a desfiintat cenzura. In realitate, deoarece scribalaia neamului dovedisera partidului ca pot face sluj si'n lipsa dresorului, s'a considerat ca prin desfiintarea Directiei Presei sunt impuscati mai multi iepuri: fondurile destinate inchizitiei literare pot fi redirectionate, iar gura cartitorilor va fi amutita. Nici azi nu exista o cenzura formala in Romania. Dar cateii de ieri, ramanand in aceleasi functii, au retinut reflexul. Liviu Ioan Stoiciu, ca o exceptie, trebuia pedepsit exemplar, sa taie avantul amatorilor. Iar Paul Goma... O, nu, sa nu incepem iar...

21 Octombrie 2005

Articol preluat din New York Magazin

*

"Saptamana rosie", lansată la Chişinău

De Bunavestire, Duminică 25 Martie 2007, s-a lansat la Chişinău "Saptamana rosie", in prezenta a peste 600 oameni, cu reprezentanti din toate zonele Basarabiei, cu mari personalitati basarabene in sala. Cartea a fost prezentata de catre scriitorul Andrei Vartic, mesajul lui Paul Goma a fost indelung aplaudat, sala ridicandu-se in picioare. A vorbit cu mult curaj si pasiune Ion Ungureanu, mare actor si regizor, fost ministru al culturii, apoi Nicolae Dabija, Iurie Colesnic, Gheorghe Paladi, Ion Buga si altii. Manifestarea in cadrul careia s-a facut lansarea era inchinata comemorarii a 89 ani de la Marea Unire.

Cele 18 carti cumparate de Ovidiu Creanga s-au daruit in 18 zone ale Basarabiei. S-au mai vandut 22 carti cu cate 20 RON. Desi au fost invitate, televiziunile romanesti de la Chisinau (TVR, ProTv si N24) nu au fost prezente. Au cantat cei mai buni cantareti ai basarabiei - Mihai Ciobanu, Maria Ilut, marai Sarabas, Ion Paulencu, au evoluat superbe coruri din diferite zone ale Basarabiei. A binecuvantat parintele Ioan Ciuntu.

Luni, cartea a fost prezentată si la Conferinta stiintifica organizata de Asociatia istoricilor, inchinata tot celor 89 ani de la Marea Unire iar marti, 27 martie, va fi prezentata intr-o mare adunare la Ungheni.

Joi 8 decembrie 2001

Și azi ca și ieri.

Abia azi, 8 decembrie apare textul Irinei Petraș:

Profil: **Paul Goma și starea de fericire de Irina Petraș**

Pentru uz personal, împărțeam altădată scriitorii în două categorii: cazuri și efecte. În prima categorie, intră cei care aleg partizanatul, existența în afară, în văzul public efemer și grăbit. Au o existență socială și politică atent cultivată, fie că sunt angajați alături de ori împotriva unui sistem oarecare.

Sunt cei care pot fi oricând prefăcuți în „ciudățenii” sau „curiozități”, dacă nu convine discursul lor. Artistul-caz e gălăgios – cu efecte favorabile asupra orei istorice, dar condamnat să nu dureze. E prețul pierderii autonomiei de gândire: orice partizanat obligă la supuneri și compromisuri, uneori violente. Chiar dacă el se petrece în numele propriului cod de legi, intransigent, nemaleabil. Artistul efect este cel căruia viața publică îi repugnă, care nu face concesii de natură să pună în pericol proiectul său de creator. Un soi de evazionism aparent care lucrează tenace în adâncime și căruia „succesul” îi e străin.

Paul Goma e un scriitor-caz, fără îndoială. Un răzvrătit, un inadaptat, un luptător. În mod paradoxal, însă, chiar intransigența sa și refuzul de a accepta lectura în griuri a societății umane – căci pariază, cu o privire halucinantă, ca a eroilor din teatrul camilpetrescian, pe tabloul în alb-negru al lumii și pe respectarea, cu orice preț, a principiilor – îi asigură și statura de scriitor-efect. Inflexibil, el tulbură mereu imaginea, bruiază comodități și tabieturi post-revoluționare. Interpretarea sa asupra lumii românești e unică, statornică, de neclintit și direct condiționată de personalitatea sa accentuată. Negocierile îi sunt străine, pașii într-o parte sau în alta ai adaptării la o situație nu-i sunt pe măsură. Nu-l satisface rostirea-lepădării-de-trecut atâta vreme cât sunt destule semne că trecutul „nu trece”. Punerea lui demonstrativă și conjuncturală la colț înseamnă, mai degrabă, despărțire de viitor. Altfel spus, Trecutul devenit tradiție, asumat și transformat în temei al Prezentului și Viitorului, în alte părți ale lumii, este, la noi, un bagaj mereu incomod cu care lumea nu pare să știe prea bine ce e de făcut.

În cartea sa despre literatura exilului, Nicoleta Sălcudeanu îl include pe Paul Goma la exPatrioți, alături de Dumitru Țepeneag, Petru Dumitriu, Vintilă Horia, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca – aflați în stadiul religios, ei sunt incapabili să se desprindă mental de spațiul originar și alimentează prin legăturile cu țara acuta stare militantă, de campanie perpetuă; spre deosebire de expatriații Dumitru Radu Popa, Alexandru Papilian, Norman Manea, Alexandru Ciorănescu, Bujor Nedelcovici, aflați în stadiul etic, gata să lucreze dezinvolt la „reconfigurarea și rescrierea identitară”. Scriitorul, Exilatul cu majusculă, e un Hidalgo care „tânjește după un loc în care visele, realitatea, sfințenia, iubirea și dreptatea să coexiste” [...] „visează la alte rânduiești și altă răsplată decât oamenii de rând, mulțumiți să-și rumege viețile obișnuite” (sunt cuvintele lui Norman Manea). Dar descoperă, mai devreme ori mai târziu, că locul acela nu există decât în Carte și în limba ei, adevărata patrie a scriitorului.

Nu întâmplător, cele mai frumoase și mai nedatate pagini ale lui Paul Goma sunt cele din **Astra** (1992), unde Sibiul și Biblioteca sa se profilează

pe fundalul unui timp etern. Orașul cu multele sale pecetei săsești a fost resimțit întotdeauna de români ca un loc securizant al propriei lor culturi. Paul Goma este un cronicar, un slujitor al memoriei – „memoria, memoria, maica noastră ocrotitoare (atât cât poate), memoria, maica noastră, mântuitoarea, memoria, ultimul recurs și reazem, singura mângâiere, înainte de a pleca încolo, dincolo...”, psalmodiază scriitorul în **Patimile după Pitești**. Imperativul său etic este atins de patimă. „Să nu uiți și să nu taci” este deviza unei vieți intens angajate. Trăind ca victimă ori ca martor al victimizării altora, nu înregistrează nici o faptă sau înfăptuire pură sau purificată de perspectiva lungă a istoriei. Nu este un înțelept, ci un răzvrătit. Scrisul său a putut fi prețuit, în Vest, ca depoziție a unui foarte implicat locuitor al zonei comuniste, și este prețuit, în Est, ca mărturie a unui lucid. Cărțile sale au apărut în română, dar și în germană, franceză, engleză, suedeză, situându-l adesea în fruntea topului editorial. Implicarea și luciditatea sunt mărci asumate cu titlul de monopol. Așa îmi explic „prudența critică” despre care vorbea Marta Petreu în prefața la **Arta refugii**. Basarabeanul rătăcitor este „captiv în biografia sa”, dar într-o biografie „măsluită” în sensul exagerării, un sens, în cele din urmă, estetic. Fiindcă tocmai îngroșările sunt cele care transformă cărțile sale din înregistrări pe o singură lungime de undă în schițe grotești ale unei epoci. Anume grotești pentru a șoca și a asigura, deci, posibila vindecare. Măsluirea își dobândește, astfel, sensul originar de ungere a unui grav bolnav, de slujbă magică exorcizantă, tămăduitoare.

Cheia cărților lui Paul Goma stă, cred, în întrebarea retorică a fiului din **Astra**: „Nu are tata dreptate, chiar atunci când exagerează?”. Cărțile sale exagerează având, totuși, dreptatea de partea lor. Cronicarul trăiește sub obsesia, detaliată programatic și în **Astra**, a existenței care se dobândește numai prin scris: „Ce rămâne ne-numit nici nu există”; „Dar ce ar avea importanță? Faptul că noi, românii, nu avem hârtii. Trebuie să căutăm printre hârtiile altora o aluzie la noi, iar când te scrie altul, te încondeiază... Asta-i legea: cine n-are scris nu există...!”; „să se știe; să nu se uite – pentru ca, în viitor, să nu ni se mai arunce în obraz că noi nu avem trecut”. „Singur împotriva lor”, cum sună titlul unei cărți, exasperat de „amnezia la români”, înregistrează totul pentru o asigurare istorică. O anume orbire voită se desprinde din secvența, foarte reușită altminteri, a anului de ev străvechi înscris pe un zid din Sibiu, an pe care tânărul din **Astra** îl ascunde „eroic” de comuniști, condamnându-l, de fapt, la uitare, la inexistență, răzbunarea acționând ca un bumerang.

Ironia amară dintr-un fragment ca acesta: „Nu stă în puterea noastră să facem ceva – noi suntem! Să facem, să acționăm? – nu e în firea noastră; n-ar fi specific național; noi n-am făcut istorie, noi am îndurat-o, am răzbătut, am supraviețuit, nu dând din mâini – nici măcar din gură, când ne doare [...] Important acum – ca și de-a lungul și de-a latul veacurilor – e să ne facem mici, să nu fim băgați în seamă de mari și răi. Important, acum, e să trecem... Nu, trec ei, răii, ca apa, noi pietrele, rămânem – așa se păstrează ființa națională...” – se așează în linia Cioran cu deosebirea că acesta din urmă, plecând la timp, și-a putut păstra privirea globală, ochiul rece, abia înfiorat de rădăcini. Experiența lui Paul Goma, căzând pe o structură violent egocentrică, pândită, benefic până la un punct, de superbie, este politizată excesiv, cum singur recunoaște într-un acces de jucată autoironie: „prea politizez totul”.

Ceea ce mi se pare excepțional în **Astra** este descrierea stării de feri-

cire pe care o reprezintă Biblioteca pentru foarte tânărul cititor. „Așteptătorul” în fața porții închise pentru inventar recurge la colajul mozai-cat, la îndemâna prozatorului, pentru a reface secvențe dintre cele mai diverse ale epocii, toate gravitând în jurul aceluiași centru – Biblioteca Astra din Sibiu. Cititorii sunt membri ai unei sublime conspirații, păstrătorii de valori, cei care nu pot fi îngenuncheați. Cărți, scriitori, fișiere, cataloage alcătuiesc un spațiu privilegiat în care, chiar dacă vulnerările sunt deja evidente, orbirea nu poate înstăpâni. Îmi vine în minte romanul cu acest titlu al lui Elias Canetti – despre lumea fără cap și capul fără lume, amândouă prezente în subtextul cărții lui Paul Goma. Labirintul bibliotecii este un paradis borgesian, o ispită à la Eco, ambele stări fiind experimentate cu inocența și teribilismul adolescenței. Sala de lectură este un sistem în sistemul de afară, cel străin și dușmănos. Un sistem al rezistenței și al posibilei eliberări. Biblioteca-roman, biblioteca-istorie, biblioteca hățiş benefic, inițiativ, de corespunderi (vezi secvența cu mirosul țesător de lumi) sunt descrise cu exuberanță, cu încredere, cu seninătate – atât de rare la Paul Goma. Cititorul este un înțelept care construiește întru eternitate. El nu mai „oftează adânc, pentru întreaga omenire”, descurajat și neputincios, ci își consolidează apărarea, Cartea fiind arma secretă a viitorului.

*

Flori Bălănescu îmi trimite un articol al lui Gh. Grigurcu - nu spune unde, când a apărut:

“În legitimă apărare

Un text binecunoscut al lui M. Ralea caracterizează inteligența drept capacitatea de-a nu confunda punctele de vedere, oferind și un exemplu edificator. Tocmai o asemenea confuzie o vădesc ultimele comentarii pe care Laszlo Alexandru le socotește nimerit a le închina subsemnatului. Nemaiavînd, după toate probabilitățile, muniția necesară pentru a-și continua ostilitățile în planul polemicii literare, d-sa abordează planul biografic. Tace mîlc în privința articolului meu, **Un partizanat păgubos** (*Acolada*, nr. 5 / 2011), dar nu ezită a mă aborda pe ocolite, prin învâluiiri existențiale, doar-doar ar mai putea fi cît de cît convingător. Recurge la lovituri ad hominem. Altfel zis, schimbă regula în cursul jocului. Nedispunînd de un instrument rațional eficient, ciupește coarda sentimentală. Amestecă lucrurile apelînd la înduioșarea publică, ceea ce, vai, nu e o atitudine bărbătească. Să încercăm a le descîlci pe rînd. Mai întîi polemistul absolut manifestă o stranie magnanimitate, mărturisind că la debutul d-sale editorial, cu volumul **Între Icar și Anteu**, l-am surprins „printr-o cronică foarte călduroasă, entuziastă (...), tipărită în *România literară*, revistă-etalon a acelor momente din cultura română”. Mă rog! Pe aceeași pantă aprobatoare pe care zăbovește preț de o clipă, Laszlo Alexandru putea să mai amintească și textul, așijderea foarte elogios, pe care i l-am transmis la cerere, printr-o, dacă îmi amintesc, dictare la telefon, care a fost citit, ca prim moment al referințelor, cu prilejul solemn în care i s-a decernat titlul de doctor. Însă, după cum vom mai vedea, memoria interlocutorului meu, atent uneori la infinitezimale, e selectivă... În continuare, d-sa se oprește, pe larg, asupra unui episod dureros al vieții mele, în care într-adevăr mi-a stat alături într-un chip remarcabil. Cînd m-am pomenit diagnosticat cu o boală gravă, ne-a găzduit, pe mine și pe soția mea, în locuința sa din Cluj, transportîndu-mă la și de la Clinică de cîte ori era

nevoie, vizitându-mă acolo cu aerul că mă veghează, și în cele din urmă aducându-mă în Amarul Tîrg. În anii următori, obligat a veni la controale medicale, am poposit nu o dată în apartamentul ce mi se înfățișa ospitalier al celui în cauză. Recunosc - cum să nu? - toate acestea. N-aș putea decît să-i fiu recunoscător confratelui meu, așa cum se comporta odinioară. Aveam simțămîntul unei empatii prietenești ce se revărsa din parte-i asupra mea, cu toate că acum nu știu ce să mai zic, de vreme ce intervenția d-sale ultimă începe cu următoarele vorbe descumpănitoare: „Nu eram ceea ce s-ar numi un amic al lui Gheorghe Grigurcu”. Să fi fost atît de întristător indiferent sau un inamic mascat, de la început? Atunci care să fi fost mobilul... interesului ce mi l-a arătat? Prefer a nu merge mai departe pe calea unei posibile, extrem de jenante explicații. Credeam, așadar, în autenticitatea unei apropieri între noi, atît în sfera unor opinii critice și nu numai, cît și în cea, mai prețioasă, a unei afinități umane. Dacă cineva mi-ar fi prezis o ruptură a relației cu Laszlo Alexandru, o astfel de predicție mi s-ar fi părut nu numai neverosimilă, ci și ofensatoare. Și totuși ea s-a produs! Cîtuși de puțin din vina subsemnatului. Spre marea mea surprindere, prietenul (căci sub unghiul moral l-am socotit, fie și cu naivitate, prieten) Laszlo Alexandru a scos sabia din teacă. A început din senin să mă atace în comentarii nedrepte, pe deasupra utilizînd un limbaj dur, de care în ruptul capului nu l-aș fi crezut în stare în ce mă privește (mostră relevantă, chiar din capul locului: „absurdități aiuritoare”). M-a silit astfel la o legitimă apărare. Apărare ce se vede că, în mod illogic, l-a deranjat cumplit, întrucît a continuat, timp de ani buni, să arunce asupra-mi acuze înveninate, nu puține de-o inconsistență stupefiantă. Bineînțeles că am ripostat. Nu eu am ales calea beligeranței, dar odată ce m-am văzut împins în această direcție nu aveam altă alegere. La ora actuală, tot Laszlo Alexandru e cel ce scîncește, insinuînd ingratitudea, cerșind prin urmare mizericordia publică. Gratitude sau polemică? Una e una, alta e alta. Să urmărim mai bine aserțiunile polemistului absolut, din ce în ce mai greu suportabile prin efortul d-sale de-a demonstra ceea ce n-ar putea fi demonstrat, de-a acorda cu orice preț un statut de realitate unor fantasmе neguroase.

Nu l-au mai satisfăcut pe Laszlo Alexandru cronicile literare ce i le-am consacrat (bașca multe alte ocazii în care l-am amintit laudativ), cu toate că, din cîte știu, nimeni nu l-a comentat într-o anume perioadă, dacă nu pe durata întregii d-sale activități, cu mai multă bunăvoință și mai insistent decît subsemnatul. Aflu în premieră că, în ochii interlocutorului meu, cronicile în chestiune „erau toate amplu descriptive, rezervate ca ton și calibrul al elogiilor” și, culmea, că eu i-aș fi „explicat înțelept” (sic!) că procedez astfel ca „să evităm suspiciunile”. Ce fel de suspiciuni? Nemulțumirea e coroborată cu o fabulație! Să fie în cauză acel proverb cu privire la ucigă-l toaca, căruia dacă-i dai un deget îți cere mîna toată? M-am străduit să fiu cît mai aproape de scrisul polemistului absolut, cu valențe remarcabile pe care nu le-aș putea contesta nici azi, să-l ajut să iasă dintr-o izolare care deja se profila cu putere și care, între timp, a devenit cvasitotală. Am reprodus pe coperta a IV-a a uneia din cărțile mele, **Amurgul idolilor**, o apreciere a lui Laszlo Alexandru, alături de altele ale unor autori foarte cunoscuți, ceea ce, pe atunci, părea să-l fi bucurat mult. Ba chiar o slăbiciune prietenească m-a făcut să-l evoc într-o poezie, care de asemenea aș spune că nu i-a displicut. Dar, iată, o vanitate teribilă, mult peste limitele normalului, care pare a fi a sa faculte maîtresse, îi eclipsează tot mai frecvent judecata, îl face să dorească, pesemne, drept un pandant al polemicii absolute pe care se învrednicește s-o înfăptuiască, elogiul absolut. Meditez cu tristețe la o patologie a numitei

trăsături. N-am încotro. Se vede bine că Laszlo Alexandru dorește ca toți analiștii, toată suflarea literară să i se prosterneze la picioare ca-n fața unei zeități antropofage (zic așa, întrucît obișnuiește a se năpusti de-a valma asupra tuturor celor care i se năzare că i-ar sta în cale, neținînd cont nici de cei care l-au receptat favorabil, neîn stare de vreo consecvență, rupînd cu sadism toate, absolut toate relațiile cu oamenii de litere, repezindu-se asupra tuturor, cu o singură excepție, însă e în cauză un autor cu o formație de istoric!) Justițiarul - mai încape discuție? - absolut își propune să-i culce la pămînt de-a valma pe adversari și pe cei de care s-ar cuveni să stea alături. Curăță grijuliu terenul spre a rămîne, pentru siguranța întreprinderii, unicul. Unul! Fără a-și recunoaște nici umbra vreunei slăbiciuni, nicio eroare fie și cît un fir de praf, visează un neconținut triumf, o suită de omagii pentru toate actele d-sale literare și chiar în genere... Continuăm: „Am înregistrat în trei, la invitația lui Ovidiu Pecican, o serie de convorbiri culturale, pe care eu le-am transcris migălos și care ulterior au apărut în volumul **Vorbind**. Nu rețin să-mi fi mulțumit pentru efort” (nerecunoscătorul aș fi tot eu, nevrednicul!). Îmi spunea deunăzi cineva că mulțumirile s-ar fi cuvenit să vină, dată fiind diferența sensibilă de vîrstă dintre noi, din partea lui Laszlo Alexandru, dar... să trecem. Mai curînd aș vrea să-l ajut pe d-sa să-și reducă unele amnezii prea bătătoare la ochi. Rememorîndu-i, bunăoară, propunerea pe care mi-a făcut-o, cînd am împlinit o vîrstă rotundă, de a-mi alcătui un volum omagial. Luîndu-l în serios, i-am trimis reviste, cărți, fotografii. După o așteptare îndelungată, văzînd că treaba nu se urnește, evident că i-am cerut să mi le restituie. Vă imaginați că ultrapretențiosul cu alții Laszlo Alexandru a articulat măcar o explicație, a bînguit măcar un cuvînt de scuză? Singura-i reacție a fost aceasta: „Dacă asta vreți, vi le dau înapoi”! Și acum să ne întoarcem la **Vorbind**. Întreitul dialog, avînd inițial un caracter oral, era transcris într-adevăr de Laszlo Alexandru care-mi trimitea capitolele lui pentru a-mi completa și stiliza partitura. Una din completările mele, legată de Nae Ionescu, în care mă disociam de opiniile d-sale, n-a mai apărut în cartea tipărită. Dificil i se părea prin urmare să-mi dea o replică, încă mai dificil i s-a părut să publice adaosul meu. Probitatea polemistului absolut este astfel suplimentar probată...

Fapt ce nu-l împiedică, ba se pare chiar că-l stimulează să mă moralizeze în continuare. Cu impecabila politețe ce-l distinge, Laszlo Alexandru scrie astfel: „După ce a trăit cîteva decenii cu imaginea de victimă, căci a fost lipsit de-un domiciliu adecvat, de-o carieră glorioasă și-o publicație pe care s-o coordoneze, Gheorghe Grigurcu s-a trezit dintr-odată (sic!) la șefia revistei *Columna*”. Gestul, încă prietenesc, al subsemnatului de a-i oferi cronică literară la acest mensual din *Amarul Tîrg*, care, din lipsă de fonduri bănești, a avut o viață foarte scurtă, e receptat ca un soi de siluire: „a insistat să-mi ofere pagina de cronică literară”. Deci aș fi „insistat” pe lîngă un ins care ținea să-și păstreze „libertatea”, cam așa ceva. Și acum, țineți-vă bine, eu aș fi „stăruit” că aș vrea „să-l clasicizez”!: „însă el a stăruit că vrea să mă clasicizeze” (sic!) Nici acum nu izbutesc să-mi închipui cum, Doamne, l-aș fi putut „clasiciza” pe Laszlo Alexandru! Probabil voia să spună că intenționez să-i proclam genul, dar din sfială n-a putut apela la vocabula adecvată... Ce a făcut prin urmare polemistul absolut? Mi-a înfățișat un text colcăind de observații negative la adresa Monicăi Lovinescu. Deși îmi cunoștea atitudinea față de admirabilul cuplu parizian, se vede că decența l-a îndemnat să-și inaugureze astfel rubrica de cronică literară. Procedînd ca un individ care, intrînd prima dată în casa celui ce l-a invitat cu căldură, n-ar face decît să

ocărescă tot timpul pe un bun prieten al amfitrionului. I-am publicat totuși paginile răuvoitoare, pentru a rămîne consecvent cu promisiunea făcută. Reacția lui Laszlo Alexandru la ceea ce a fost negreșit o atitudine de fair-play s-a produs în doi timpi. Îndată după ce și-a deșertat reavoința în coloanele *Columnnei*, m-a anunțat că renunță la cronica literară (în treacăt fie spus, am impresia că aceasta a fost singura revistă ce i-a oferit vreodată o asemenea șansă!). Cum ar veni, un „mulțumesc” specific. Pe un ton de revoltă, d-sa îmi reproșează acum că: „cronica mea literară era urmată de un amplu comentariu ditirambic la adresa Monicăi Lovinescu, semnat de-o oarecare Elvira Iliescu, cică pentru <<reechilibrarea>> perspectivei”. Și, nu mai puțin grav, că „întregul grupaj era precedat de-o prezentare a lui Gh. Grigurcu, unde șeful revistei făcea plecăciuni adânci către venerabila pariziană”. Nemaipomenit! Cum de nu m-am gândit să-i cer voie, smerit, polemistului absolut, după ce i-am publicat cu strângere de inimă propozițiile mustind de toxine, să aprobe introducerea în revistă a altor texte? Cum de nu l-am rugat să alcătuiască d-sa întregul ei sumar? Așa cum stau lucrurile, Laszlo Alexandru socotește, cu un bun simț infatigabil, că s-ar fi petrecut o „manevră murdară”. Numai că nemulțumitului nu i se mai poate lua darul! Și spre a-și aronda „indignarea”, îmi atrage atenția că m-aș fi comportat „ca un Teodor Vârgolici sau Valeriu Râpeanu”. Prin urmare, ce mai încoace-încolo, „curat murdar”. Numai că asocierea mea cu Valeriu Râpeanu e, din nefericire pentru colocutor, fie o necuviință de tot grosolană, fie un semn de obnubilare a minții. Nu văd cum ar putea ieși din această dilemă...

Susținînd că nu-i trece cu una-cu două supărarea generată de *Columna*, că ar fi fost „abuzat” (nădăjduim că nu sexual!), Laszlo Alexandru mai vîntură o dată și „incidentul legat de Mihail Sebastian”. Se arată iritat foarte de o serie de trei „volete” ale subsemnatului, publicate „la loc de cinste”, în *România literară*, cu prilejul aniversării nașterii scriitorului brăilean, năzărindu-i-se că aș fi „răsturnat pe dos” ceea ce laudasem într-o analiză mai veche. Aidoma unui Don Quijote cu condei critic în mîină, polemistul absolut vede peste tot monstruozițată, fără alt argument decît „fandacia” ce-l propulsează spre o viziune nestrăină de extazul în care a început să-l cufunde o anume categorie de autori cu o calificare etnică. O întrebare de tot școlărească pe care o pune: „Pe ce anume se baza Grigurcu, speculînd că, dacă ar fi trăit, Sebastian s-ar fi dat cu comuniștii?”. Păi pe ce altceva decît, întîi și-ntîi, pe frazele din jurnal în care scriitorul îi salută ca pe niște mîntuitori pe soldații sovietici, făcîndu-se că nu vede nici măcar vandalisme la care se dedau în proximitatea sa? Pe un ton patetic, interlocutorul meu îl admiră pe autorul *Stelei fără nume* ca fiind „Evreul care a scăpat miraculos de pogromurile înșirate unul după celălalt”. În realitate, M. Sebastian a făcut parte din rîndul acelor foarte numeroși evrei de pe teritoriul României, care au fost salvați de pogrom și lagăr de către Mareșalul Antonescu, care a refuzat să aplice la noi „soluția finală” preconizată de naziști. Dovada? Iată niște rînduri scrise defel conjunctural, ci în 1956, în Statele Unite, de către cine credeți? De vreun extremist de dreapta, de un falsificator al istoriei? Cîtuși de puțin. De către Wilhelm Filderman, fost președinte al Uniunii Comunităților Evreiești din România și președinte al Uniunii Evreilor Români: „În timpul perioadei de dominație hitleristă în Europa, eu am fost în legătură susținută cu Mareșalul Antonescu. Acesta a făcut tot ce a putut pentru a îmblînzi soarta evreilor expuși la persecuția germanilor naziști. (...) Am fost martor al unor mișcătoare scene de solidaritate și de ajutor între români și evrei în momentele de grea încercare din timpul infernului nazist în Europa. Mareșalul

Antonescu a rezistat cu succes presiunii naziste, care impunea măsuri dure împotriva evreilor. (...) Grație politicii sale, bunurile evreilor au fost puse sub un regim de administrare tranzitorie, care, făcându-le să pară pierdute, le-a asigurat conservarea în scopul restituirii la momentul oportun”. Să mai adaug și aprecierile similare ale fostului rabin șef al României, în aceeași perioadă, Alexandru Șafran, devenit rabinul șef al Genevei? Consider că în acest loc ar fi de prisos. Îl mai scandalizează pe Laszlo Alexandru afirmația mea că Mihail Sebastian a murit „prudent”, în 1945, bucurându-se de „șansa de a rămîne de-a pururi tînăr, strict egal cu propria-i conștiință pe care istoria n-a pus-o la încercare”. Este extrapolarea unei sintagme a lui G. Călinescu, care s-a referit astfel la scriitorii noștri ce-au părăsit această lume în preajma marilor brutalități ale instaurării comunismului. Nu sunt, cum îi apar polemistului absolut, cu obrazii din nou înroșiți de-o „indignare” jucată, „rînduri persiflatoare”. Oare autorul Istoriei literaturii române de la origini pînă în prezent, pronunțîndu-se astfel, de exemplu, despre Ion Pillat, a dorit să-l „persifleze”? Cum și-ar putea motiva Laszlo Alexandru „indignarea” față de ceea ce am scris despre M. Sebastian, dacă afirm răspicat, în concluzie (cuvinte citate imprudent de d-sa), că acesta rămîne „unul dintre cei mai de seamă oameni de litere din interbelicului românesc”? Vedem încă o dată că argumentația polemistului absolut are mai multe găuri decît o bucată de șvaițer...

Ne-am fi mirat dacă Laszlo Alexandru ar fi omis din textura ghimpoasă la care a trudit figura lui Paul Goma. „Vinovăția” gravisimă ce ar apăsa pe umerii celebrului oponent al comunismului s-ar răsfrînge și asupra modestului autor al prezentelor rînduri, care, „în Jurnalul național din 5 septembrie 2007, a lansat un vibrant omagiu la adresa romancierului aflat în centrul scandalului și ne-a asigurat, pe noi toți, că <<oricîte obiecții în bună ori rea credință i-am aduce, Goma se cade a fi socotit atît drept unul din scriitorii noștri de seamă, cît și drept un reper moral de prim ordin>>”. Să fim bine înțeleși: nu mi-e rușine nici de rîndurile pe care le-am așternut cu privire la Monica Lovinescu și nici de cele asupra lui Paul Goma. Ambele personalități, în pofida unor disensiuni ce-au intervenit între ele, reprezintă embleme ale vieții noastre literare și civice, cărora e de așteptat ca istoria să le acorde un credit încă respins, din motive prea lesne de înțeles, de către unii contemporani. Săptămîna roșie a lui Paul Goma e o carte cu alură dramatică, în cuprinsul căreia se află numeroase acuze punctuale cărora nu li se poate răspunde decît printr-o analiză punctuală, obiectivă. Posibil să aibă pe alocuri un suflu generalizator exagerat, să conțină un procent de informații nejustificate, însă nu mă îndoiesc de fundalul său de adevăr istoric. Prea ne-am obișnuit, dintr-o comoditate culpabilă, să măsurăm epoca anilor 30'-40' exclusiv prin prisma deformatoare a propagandei comuniste. Dacă polemistul absolut crede că l-ar ține puterile să doboare discursul lui Goma, ne dăm seama că ar trebui să se angajeze într-o luptă corp la corp și cu niște fraze fără echivoc ale lui N. Iorga, referitoare la cele întîmplate cînd Basarabia și Bucovina de Nord au intrat sub ocupația sovietică, în 1940: „Înălți magistrați și bravi ofițeri cari și-au riscat viața ca să apere cu puterile lor retragerea și exodul românilor, au văzut cu ochii lor nenumărate acte de sălbăticie, uciderea nevinovaților, lovituri cu pietre și huiduieli. Toate aceste gesturi infame și criminale au fost comise de evreimea furioasă, ale cărei valuri de ură s-au deslănțuit ca sub o comandă nevăzută. De unde atîta ură? Așa ni se răsplătește bunăvoința și bunătatea noastră? Am acceptat acapararea și stăpînirea iudaică multe decenii și evreimea se răzbună în ceasurile grele pe

care le trăim și de nicăieri o dezavuare, o rupere vehementă și publică de isprăvile bandelor ucigașe de sectanți sangvinari. Nebunia organizată împotriva noastră a cuprins târguri, orașe și sate”.

Multhulitul Mareșal Antonescu, căruia nu i-am putea trece cu vederea o latură întunecată, e o figură complexă, așa cum am sugerat mai sus. Goma nu scrie „neghiobii” și nici n-avem dreptul să-l apostrofăm cu „să-ți fie rușine”, fără ca asemenea formule să nu se întoarcă asupra noastră ca un bumerang...

E, ca să spun așa, înduioșătoare încă o chestiune pe care o pune Laszlo Alexandru, raportându-mă la mișcarea de protest a lui Goma, din anii '70: „Unde era pe vremea aceea Gheorghe Grigurcu, de nu i s-au auzit elogiile la adresa lui Goma? Ei, un' să fie, scria nește versuri”. Un' să fi fost, decât la Oradea și apoi în Amarul Tîrg, scos din serviciu pentru mulți ani, deoarece n-a scris nimic despre politica multînțeleaptă a partidului și nici nu l-a citat pe „geniul Carpaților”, într-o vreme când asemenea citate alcătuiau un impudic ritual? Într-un fund de provincie, izolat, sărac, fără dreptul de-a se muta într-un centru cultural, supravegheat de ochii vigilenți ai oficialităților, anchetat și percheziționat, pentru că a cutezat să fluiere în biserică. Cum? Ei, uite cum: între altele, a scris în acei ani primul comentariu profund dezaprobator asupra ultraoficializatului Adrian Păunescu, primul articol de disociere față de idolatrizatul Nichita (puțin înainte), ambele cu suficient răsunset, i-a discutat într-un duh slobod, cu care nu erau obișnuiți, pe câțiva tabuizați precum Marin Sorescu sau Eugen Simion, cei postați cu schepsis în două luni, a publicat interviuri și răspunsuri la anchete dintre cele mai neconformiste, la ultimele margini îngăduite de cenzură (cu rînduri șterse de buretele acesteia), a luat cuvîntul la Conferința tinerilor scriitori de la Iași, pe un ton vehement, atins acolo doar de către Dorin Tudoran. În consecință, a fost mereu apreciat de Europa liberă, împrejurare ce, îndrăznește să specifice, i-a creat o anume popularitate în țară... În cele din urmă, mă mai ia la rost Laszlo Alexandru pretinzînd că ar fi aflat din însemnările subsemnatului că d-sa ar fi „un lefegiu dubios”, fiindcă și-ar fi vîndut „marfa proastă - scrisul pe bani buni”.

Fals. Am scris așa: „Stratagemele ieftine ale lui Laszlo Alexandru trădează un partizanat, după cum se zvonește, materialmente profitabil”. Așadar „se zvonește”, adică nu e neapărat adevărat.

„Zvonul” în cauză e însă, din păcate, cît se poate de real...

Concluzia? Rămîn cu gustul amar al unei prezumate prietenii trădate, dar și cu consolarea că insolența poate uneori deveni amuzantă. Pentru a reveni la liniile cu care am început, să precizez că M. Ralea, spre a dovedi catastrofalul efect al confuziei punctelor de vedere, id est moartea inteligenței, aducea în scenă două studente, aflate într-o dispută de specialitate. Una avea argumente, alta nu prea. Excedată de argumentația celei dintîi, cea de-a doua încheia controversa aruncîndu-i în obraz colegei sale: „așa-mi trebuie, dacă stau de vorbă cu o tuberculoasă!” Regret că ex-prietenul meu (m-am lămurit acum: prieten... unilateral!) Laszlo Alexandru, atins de „crampe biografice”, se află în postura studentei numărul doi.

Gheorghe Grigurcu

Vineri 9 decembrie 2011

Și azi la fel.

*

Editoarea lui Goma în dialog Daniela Sitar-Tăut-Flori Bălănescu

„trebuie să facem pentru omul și scriitorul Paul Goma lucruri cât se poate de concrete”

1. **Daniela Sitar-Tăut:** Ai înființat recent, când scriitorul a împlinit 76 de ani, Clubul Susținătorilor lui Paul Goma. Câți membri sunt înscriși și care a fost ecoul unei astfel de inițiative?

Flori Bălănescu: Întrebarea ta este formulată oarecum inexact. Pe 2 octombrie, când Paul Goma a împlinit 76 de ani, ne-am întâlnit în grup restrâns câteva zeci de susținători, simpatizanți, consumatori ai scrierilor lui Paul Goma. De altfel, ai fost și tu invitată, însă depărtări cât se poate de fizice n-au făcut posibilă prezența ta la Snagov. Așadar, pe 2 octombrie, între altele, am discutat și posibilitatea unui „club” – este o denumire generică destul de dichisită, nu tocmai potrivită pentru noi. Însă denumirea propriu-zisă dezambiguizează eventuale interpretări: „Susținătorii lui Paul Goma”. De ce nu „simpatizanții”? Pentru că are rezonanță politică. Vrem să îl susținem, acum, în al 12-lea ceas, nu doar să îl simpatizăm. Pe 2 octombrie am anunțat decizia de a ne constitui ca persoană juridică, acum – 12 octombrie – suntem în curs de definitivare a dosarului de care este nevoie pentru a înființa o persoană juridică. Este, de altfel, o preocupare veche a câtorva dintre noi. Însă, Paul Goma a fost întotdeauna reticent față de orice asemenea formă de organizare care să îl implice, fie și numai prin apelul la numele său. De data aceasta nu l-am consultat. Pur și simplu trebuie să facem pentru omul și scriitorul Paul Goma lucruri cât se poate de concrete, chiar împotriva reticențelor sale.

Și nu eu am înființat sau voi înființa, sunt doar una/ unul dintre inițiatori. De altfel, organizația va avea un consiliu director.

2. **Daniela Sitar-Tăut:** Paul Goma a fost ponegrit adeseori de către nume foarte cunoscute în viața publică din România. Dar, pentru oamenii cu conștiință, lucrurile sunt clare: atunci când el avea curaj, ei nu aveau, din care cauză toți aceștia nu au nici o autoritate morală să-l denigreze. Nu apar ei oare ca un bloc al lașilor, care vor să falsifice în continuare istoria, cramponându-se de prezent, cu atât mai mult cu cât au – chiar dacă numai obscur – conștiința că viitorul îi va mătura din manuale? Așa se explică – măcar parțial - lipsa lor de apetit pentru ceea ce înseamnă Paul Goma pentru cultura și istoria românească?

Flori Bălănescu: Aproape oricine crede că știe câte ceva despre Paul Goma îți va răspunde în grabă că și el i-a „ponegrit”, „înjurat” (termenul preferat de „înjurații-înjurători”) pe aceștia, iar ei fac mai degrabă figură de victime nevinovate ale „nebunului” Paul Goma. Adevărul – care nu poate fi eludat și pus în surdină la nesfârșit de către cei care stăpânesc cu nonșalanță pârgghiile mediatizării – este că ei îl falsifică pe Paul Goma, prin citare după ureche sau prin interpretare la „botul calului”. Sper că nu te deranjează expresia, dar este foarte aplicabilă modului în care este „citit” și „colportat” Paul Goma. Zilele trecute am recitat texte, interviuri, de acum câțiva ani și am fost uimită să constat – pentru a câta oară? – cum pe măsură ce trece timpul spusele scriitorului exilat de ai lui în Franța se adevăresc. Un singur exemplu: într-un interviu dat de Nicolae Manolescu în 2005 lui Mircea Zamfir, pentru BBC, în plin „scandal Viața Românească-Liviu

Ioan Stoiciu-Paul Goma”, avem măsura responsabilității și discernământului aceluia care este de zeci de ani far al criticii literare din România și de ani buni șef al Uniunii Scriitorilor. Într-un singur interviu, nu foarte mare, Nicolae Manolescu reușește să se dezică total, nu neapărat de Paul Goma, ci de propria-i conștiință de intelectual, critic literar, om politic eșuat, ambasador UNESCO, om integru al cetății. Pe lângă faptul că îi lipește fără echivoc eticheta de antisemit, ajunge la performanța de a-l credita pe generalul de Securitate Nicolae Pleșiță, afirmând că Paul Goma a fost agent de influență al Securității. Este abracadabrant, în loc să-și vadă Dsa de scriitorii cu condicuță din ogradă, aruncă lături asupra unui scriitor care face cinste literaturii și poporului român. La ora la care dădea interviul apăruse ediția de la Polirom a Culorii curcubeului. Cod „Bărbosul”, cu o semnificativă anexă din dosarele de la Securitate. Când Mircea Zamfir și-a exprimat uluirea că N. Manolescu creditează Securitatea, prin vocea lui Pleșiță, criticul a dat înapoi, bâlbâindu-se și țipând la jurnalist cum că el nu a spus așa ceva. Ar fi spus că Paul Goma se comportă ca agent de influență în necunoștință de cauză. De două ori abracadabrant! Rușinos!

Și nu este doar atât. După 1989, nu puțini au fost scriitorii, ziariștii care l-au încondeiat în toate felurile. Însă N. Manolescu i-a legat de grumaz în 2005 o piatră de moară. Ar fi fost mai corect și mai sănătos pentru conștiința noastră de români, și vinovați, și nevinovați – cam ca toate popoarele, dar obligați moral să ne asumăm greșelile celor de dinaintea noastră, dacă președintele URSS – calitate în care l-a acuzat oficial pe Paul Goma de antisemitism, ar fi citit cu adevărat ce scrie acesta. Dimpotrivă, a captat din zbor câteva zvonuri, amestecate cu frânturi de informații din carte, apoi le-a emis ritos și fără drept de apel (dacă ascuți înregistrarea, vei constata cât este de nervos, chiar lasă de înțeles că iese din emisie la un moment dat, dacă jurnalistul continuă cu întrebările incomode). Singurul punct în care este de acord cu Paul Goma se referă la punerea pe același plan a GULAGULUI cu HOLOCAUSTUL, altfel: „această carte a lui Paul Goma l-a rupt pe Paul Goma de puținii prieteni ideologici pe care îi mai avea în țară, cu care a intrat în polemică după ea, ceea ce arată de fapt că nu stă Paul Goma chiar foarte bine la capitolul semitism-antisemitism. Degeaba!

Este o carte, am văzut-o, mi-a trimis-o și mie la revistă ca să i-o public, am citit-o, m-am lămurit. Cum să spun eu?!... Atitudinea lui față de evrei acolo rămâne incalificabilă, este aceeași ca peste tot. Eu nu spun că evreii n-au avut și ei partea lor de vină în Basarabia, au avut, și armata română și evreii și toți. Dar nu-mi convine să vorbesc în general. Nu-mi convine să spun, noi românii suntem nu știu cum. Nu suntem toți românii într-un fel. Evreii au făcut și au dres. Nu toți evreii au făcut și au dres. Adică, judecățile astea generale sunt false din capul locului, ori Goma, din păcate, asta face acolo. Vrea să culpabilizeze o categorie, de teama ca nu cumva să ieșim noi foarte prost. Sunt câteva lucruri care nu se pot ascunde, sunt progromurile care au fost, au fost țiganii și evreii care au fost trimiși în Transnistria. Ce să facem acum? Este o rușine pentru țara asta că a procedat așa. Eu nu spun că ungurii au procedat mai bine, sau că nemții au procedat mai frumos și mai politicos. Spun că am făcut-o și noi și acum ce să ne mai apucăm să numărăm, să vedem că noi n-am trimis nu știu câte mii, precum pretinde Comunitatea Evreiască, ci numai 2000 sau 1500, n-are nici o importanță. Și unul dacă trimiteam era același lucru.”

Aici Dl Manolescu ar fi trebuit fluierat ca la fotbal, să ia o pauză pentru respectarea regulamentului. În primul rând: numărul victimelor „nu

contează” în măsura în care crima nu poate și nu trebuie să fie justificată, de aceea se spune: crima începe de la unu! Nu știu în literatură cum o fi, eu sunt istoric: istoriografia lucrează cu informații cât mai exacte, în măsura în care ele pot fi stabilite, pe baza documentării. Sigur, istoria nu este matematică, dar nici ficțiune nu este. Să nu intrăm, totuși, pe tărâmul imaginarului (și el un domeniu al istoriografiei ultimelor decenii), că nu e cazul aici. Nu e vorba întotdeauna de cifrele în sine, ci și de ceea ce pot exprima ele în împrejurări circumstanțiale. Cine a citit într-adevăr **Săptămâna Roșie** știe că Goma spune altceva: anume, că atunci când în loc de cifre estimate în funcție de documente, mărturii, analize etc. scoți din pălărie o cifră exagerat mai mare trebuie să ai un interes, altul decât adevărul istoric. Deci, minți programat. Dacă a pune problema astfel înseamnă a fi antisemit, atunci noi toți cei care gândim singuri trebuie să mergem la culcare, să rămână Nicolae Manolescu și cu gardienii care vânează antisemiți peste tot să împărățească lumea. Dacă-ți spun că există mari suspiciuni, pe care nu le-am inventat eu – s-au scris texte, există un supraviețuitor-martor de la Auschwitz (Grüner Miklos –tot un evreu, că Elie Wiesel a furat identitatea altcuiva, nefiind cine credem noi că este, o să fiu arestată? Chiar nu mai există libertatea gândirii și exprimării decât pentru cei puternici? Propagăm automat rasismul dacă ne exprimăm părerile? Dacă s-ar dovedi că Elie Wiesel a împrumutat identitatea altcuiva, cel care a produs dovada va fi acuzat de antisemitism doar pentru că vizatul pentru furt este de origine etnică evreiască? Evreii nu pot să mintă, să fure, să ucidă? Sau, ca să nu fiu acuzată de generalizări: unii evrei? Treaba asta cu generalizarea este o cretinătate. Se înțelege din toată cartea că Goma nu vorbește despre cvasitotalitatea evreilor atunci când formulează inevitabil propoziții în care nu poți să te exprimi ca la clasa I. Am ajuns să ne temem de vânzătorii de antisemiți ca de inchișitori, în Evul Mediu. Nu s-a schimbat nimic, decât o ideologie (una izvorâtă din tenebrele creștinismului) cu alta (a antisemitismului), care transmite același lucru: „crede și nu cerceta”, altfel o pățești. Or, nimic, absolut nimic nu trebuie să fie exceptat de la punerea în discuție. Orice amendament legislativ care interzice libertatea de exprimare încalcă flagrant drepturile și libertățile individului. Goma să fie acuzat de antisemitism când o să-și facă un partid neonazist. Până atunci, să fie lăsat în pace.

M-a prins foarte mult citirea dialogului dintre Norman Manea și Edward Kanterian. Norman Manea este un alt scriitor român minimalizat și nedreptățit de puternicii ogrăzii literare de la București. Din fericire, situația sa editorială în România este mai bună decât a lui Paul Goma. Ca și acesta, Manea e considerat cel mult un „memorialist”, în orice caz, un tip fără talent. Nu este ciudat că scriitorii cu o biografie extrem de traumatizată de regimuri dictatoriale sunt tratați oribil în țara noastră? Ne-ar trebui o carte întregă să discutăm despre asta, cu date, cu probe. Îmi place foarte mult claritatea exprimării lui Norman Manea și felul în care duce raționamentul logic până la ultima consecință. Doar că în această privință, uneori înaintează atât de mult, încât ce rămâne este fără rost. În fine, ce vreau să spun este: îl admir pentru felul în care își susține punctele de vedere, chiar dacă este și discutabil (ca oricine!) și, mai ales, pentru că provocat să discute despre „antisemitismul” lui Goma se ferește să îl acuze de antisemitism. Avem prilejul să ne întrebăm de ce. Răspunsul la îndemâna mea: pentru că Norman Manea este conștient de gravitatea consecințelor pentru un individ acuzat azi de antisemitism. Și pentru că o știe, cred că se gândește foarte bine înainte de a aplica stigmat.

Să reamintesc ce scria Paul Goma în Programul din 1995, scris și dat publicității în vederea alegerilor din 1996. În paranteză fie spus, nu toată lumea s-a prins că scriitorul n-ar fi avut cum să participe la aceste alegeri prezidențiale, doar oferea pe tavă un program cu adevărat național, ce-ar fi avut șanse de izbândă – cui n-a avut minte să se inspire... Iată-l pe „netalentatul”, „kaghebitul”, „jidovitul”, „nebul”, „negaționistul”, „minimalizatorul” și „antisemitul” Paul Goma... Redau integral punctul 9, ca să avem imaginea completă: «9. Voi fi președinte al României, țară ce-și va asuma trecutul; ce va recunoaște public încălcările de teritorii străine; va recunoaște și va exprima public regrete pentru persecuțiile și pentru tentativele de lichidare a două comunități: Evreii și Țiganii; va mărturisi și va regreta că, după 23 august '44, a consimțit ca cetățeni Români de etnie germană să fie considerați (de către „aliați”) prizonieri de război și deportați în Rusia; va recunoaște și va regreta public deportarea „titoiștilor” din Banat în Bărăgan; în fine, România, stat constituit, va recunoaște vina grea, de neșters, față de cetățenii Români refugiați din Basarabia, Bucovina și din Ținutul Herței: la 12 septembrie 1944 delegația română la Moscova (alcătuită, preponderent, din democrați, nu doar din comuniști) a acceptat fără crâcnire ca aceștia să fie considerați „cetățeni sovietici” și și-a pus la dispoziția ocupanților întregul aparat administrativ și polițienesc: Românii (nu Rușii) i-au hăituit, i-au vânat, i-au vândut – pe, totuși, Români; Românii i-au internat în „Centre de repatriere” organizate în fiecare capitală de județ; ei au asigurat serviciul de pază, de cercetare – în fine, de escortare a refugiaților Români și cetățeni Români până la proaspăta-blestemata graniță cu URSS (pe Prut), în vederea „repatrierii în Siberia”.

Un popor se face pe sine prin memorie, nu prin „sabotarea istoriei”; nu poate fi popor acea comunitate (geografică, istorică, lingvistică) ce nu-și asumă și faptele rele, condamnable ale înaintașilor.

Un popor se face pe sine și prin dreapta, severa judecare a vinovaților de trădare de țară; a vinovaților de dezastrul țării; a vinovaților de a fi acționat în interesul (și numai al) Rusiei; a vinovaților de a fi persecutat, umilit, jefuit, șantajat și obligat la delațiune; a vinovaților de rele tratamente, de torturare și de ucidere a unor semeni – în această ultimă categorie intră nu doar milițienii, gardienii de închisoare, securiștii – ci și grănicerii (și nu doar ofițerii, ci și ostașii în termen care au ucis „din ordin”: ce li s-ar fi întâmplat dacă refuzau să tragă?, ar fi fost împușcați ei?).

„Reconciliere națională”? Cine cu cine să se reconcilieze?: victima cu călăul? „Iertare creștinească”? Cine pe cine să ierte: nu cumva tot ei pe noi? „Compromis în interesul țării”? – interesul țării nu se află în mâna care a lovit patru decenii la rând și va lovi atât timp cât victima va colabora cu tortionarul; „interesul” (compromisului) este numai și numai al bandei de tâlhari ce a pus stăpânire pe România cu ajutorul neprecupețit (și dezinteresat!) al Armatei Roșii. „Fără violență!”: slogan tipic securist (ei se temeau de dreapta răzburare a celor mereu violențați) – de ce nu de-a dreptul caragialescul: „Pupat Piața Endependenți”?

Totdeauna, oriunde, vinovații au cerut „concordie”, „armonie”, „frățietate” – s-o fi cerut înainte de decembrie '89! Vinovații de la noi sunt siguri: victimele noastre, Românii nu vor avea curajul de a-i arăta pe călăi; vinovații de la noi sunt convingși (își cunosc bine victimele): cei ce au suferit le vor da, de frică!, iertare (creștinească...). Dacă până și unii „directori de conștiință” declară fără să clipească: „Toți am colaborat – mai mult sau mai puțin”; și: „Am făcut pactul diabolic (sic!) – ca să obțin pașaport cu mai

multe intrări-ieșiri”, în fine: „Dacă toți am fost vinovați, rezultă că toți sântem... nevinovați...” – ceea ce ar însemna că în categoria „inocenților” intră nu doar „bietii martori” (colonei și generali de Securitate), dar și Groza și Dej și Pauker și Pătrășcanu și Ceaușescu și Teohari Georgescu și Drăghici și Nikolski și Enoiu și Pleșiță și Stănculescu și Voican și Măgureanu și Roman și Chiuzbaian și Drăgan și Iliescu și...

Cei ce acceptă „reconcilierea” comit, nu doar o eroare, ci un păcat: Isus, în ciuda recomandărilor de a oferi și celălalt obraz, nu i-a „iertat” pe neguțătorii ce prefăcuseră Templul într-o Cântare a României. Iertându-i, trecînd- peste, căci-oameni-fiind-cu-toții – îi absolvim, ba le acordăm certificate de onorabilitate, chiar diplome-de-respectabilitate și îi asigurăm că nu vor primi răsplată după faptă –, ba, îi încurajăm ca, la proxima ocazie, să facă ce-au mai făcut (ba mai mult decât atât); iertându-i pe vinovați, pierdem ultimul strop de credibilitate, de încredere pe care-l mai încearcă tineretul în noi (să nu uităm: în aceste decenii primii învățători-mincinoși au fost părinții; întâia școală-deformatoare a fost familia): înseamnă că ceea ce au văzut, au trăit ei, tinerii în decembrie '89 – dar și în 13-15 iunie 90 – nu au fost nefericite, tragice accidente, ci constante: așa trebuia să se întâmple – și nu altfel. Au dreptate să se întrebe tinerii: Acesta să fie binele?, adevărul?, aceasta justiția immanentă? Înseamnă că a face rău nu este rău (dacă cel rău nu a fost pedepsit pentru fapta rea, nici măcar arătat cu degetul, numit, numite faptele rele). Așadar, tinerii vor sfârși prin a crede că a fi cinstit este semn indubitabil de lipsă de inteligență; că a face bine este rău (inversul fiind... bun), că cinstitul și bunul rămân mereu păgubași; etern păgubași...

Ca președinte al României voi veghea ca memoria – integrală – a națiunii românești să fie întreținută, cultivată, încurajată; ca „uitarea”, mană cerească pentru ticăloși, să fie considerată defect, anomalie, deficiență.

Ca președinte al României voi veghea ca vinovații să fie judecați: indiferent de sentință, procesul, acoperit de presă, propus, impus ca temă în școli va avea o acțiune purificatoare și educatoare. Distrugerea secretului (aliatul călăilor) prin facerea publică a numelor, a amănuntelor biografice: locul nașterii, familia (care a profitat din plin, înainte, de toate supradrepturile materiale și nu doar, fără a strâmba din nas, aflînd ce face securistul, activistul „la el, la servicii” – să suporte oprobriul public); în fine: prin facerea publică a faptelor-în-scris, intelectualii ce „și-au salvat cultura” să și-o (re)vadă; (re)tipărită; (re)difuzată: „antologia rușinii” – pe cheltuiala autorului, firește.

Voi veghea, deci, împotriva uitării; întru memorie.

O comunitate fără trecut nu are viitor – deci nu merită să devină popor.»

Cei care îi fac viața amară lui Paul Goma ar trebui să îl citească temeinic, să lase orgoliile, vanitățile deoparte, să-și înfrângă conștiințele vinovate, să se căiască – este singurul lucru sănătos pe care îl mai pot face șefii autoimpuși ai acestui neam bolnav pentru comunitatea din care fac parte și la decăderea căreia au contribuit grav, flagrant. Viața lui este petrecută, sacrificată cu bună știință, nu i se poate întâmpla ceva mai rău de atât. Ca orice ființă vie, într-o zi va înceta să mai respire. Dar cărțile lui există și vor exista. Avem datoria să ne extirpăm singuri răul din noi și să lăsăm copiilor noștri o conștiință morală, eliberată de vină și de frustrări.

Cred că ți-am răspuns la întrebările legate de lașitate etc. Dar uite cât de cutremurător, de empatic scria Bedros Horasangian anul trecut, când

Goma a împlinit 75 de ani. Cred că dl Horasangian nu este nici lipsit de talent și nici antisemit pentru că are normalitatea de a scrie așa despre Paul Goma:

„Paul Goma prin tot scrisul lui a făcut apel la neuitare. Nu discutăm dacă a procedat bine sau rău, dar memoria, a lui și a lumii din jur, a alimentat o proză de o excepțională vigoare epică. Paul Goma a avut o patrie care i-a fost luată. Ea s-a numit România, pentru că, atunci când s-a născut copilul Paul Goma, Basarabia era România. Nu a mai fost, după puțină vreme. Povestea vieții lui Paul Goma, dramatică pe alocuri și tragică în întregul ei, a devenit literatură. Un teribil testimoniu despre istoria României și românilor. Că vrem, că nu vrem, că ne place sau nu de Paul Goma, cărțile lui există. Chiar dacă omul, cu bunele și relele lui, este exclus dintre noi, aici în România. Și trăiește singur, cu familia lui, la Paris. Doar cărțile lui trăiesc printre. Pot fi ignorate – cum se și întâmplă –, pot și minimalizate – cum s-a și întâmplat, pot fi ca și inexistente, cum, din păcate continuă să se întâmple. Păcat. Și semnificativ pentru felul nostru de a ascunde sub preș propriile noastre mizerii. Slăbiciuni, temeri, lașități, compromisuri, uneori lucruri mult mai grave. Orice se poate aranja, negocia, tocmi, lasă-bre-că-nu-schimbăm-noi-lumea. Oricât am vrea să-l ignorăm pe Paul Goma – și o facem cu o perseverență demnă de cauze mai bune –, el există. Trăiește înlăuntrul limbii române pe care o mănuieste și servește exemplar. Este o prostie când se afirmă că Paul Goma nu este scriitor. La urma urmelor, ce mare lucru a făcut? A protestat deschis față de un regim dicreționar și nu a avut alături decât doi distinși intelectuali. Doi. Ion Vianu și Ion Negoitescu. Despre care nu știm, la fel, mai nimic. Oameni de primă mână, români de ispravă – nu auzim toată ziulica români și români în gura politicianilor noștri? –, care au avut îndrăzneală, atunci când noi am tăcut.”

Interesații păstrării neștirbite a moșternirii antedecembriste au făcut zid pentru ca Paul Goma să nu se întoarcă firească acasă, pentru că este și patria lui, împrumutându-i stilul putem spune că este mai a lui, decât a lor, pentru simplul motiv că el s-a sacrificat pentru ea! Normalitatea, firescul, simplitatea atât de consistentă, într-un stil inconfundabil, iată ce nu pot ei să accepte. Nu mă va convinge niciun Manolescu, sau Pleșu, sau Liiceanu, sau Ana Blandiana – am numit câteva etaloane ale „directoratului de conștiință și de opinie” – dacă trebuie să le găsesc un numitor comun –, că are dreptate împotriva, în ciuda lui Paul Goma. De ce? Pentru că el este consecvent cu adevărul și cu sine. Pentru că este un talent uriaș – pe care nu trebuie să-l demonstreze criticii literari români care și-au câștigat existența practicând autocenzura: există pur și simplu. Și pentru că este un exemplu de demnitate, de moralitate. Da, de moralitate. Nu mă perturbă și nu mă întoarce din credința mea nicio etichetă și niciun eseist talentat și lipsit de modestie atunci când își construiește ilicit biografie de rezistent. Avem nevoie de exemple în tot ce facem, mai ales în materie de moralitate. Toți o spunem, puțini recunoaștem exemplul. De peste 21 de ani ne prefacem că vrem să scăpăm din mrejele ficțiunii. Dar nu vrem cu adevărat. Acolo este cald, acolo sunt încă în picioare statuile unor stalini mai mici sau mai mari. Este greu să-ți recunoști înfrângerea în fața unui stâlp al demnității, mare prin simplitatea lui omenească netrucată. Singura lui vanitate este rostirea adevărului, încăpățâna reia de a-l repeta. O fi vreun păcat și acesta, dar noi ceilalți avem păcate mai mari, de netrecut cu vederea.

Mă văd nevoită să rostesc și eu expresii bătătorite, dar ce mai este nou pe lume? Expresiile se încarcă de sevă atunci când sunt rostite în

cunoștință de cauză, nu doar pentru efect publicitar sau electoral. Da: Paul Goma este un muritor ce trăiește la marginea lumii confortabile, bolnav, batjocorit de instituțiile statului român și de cele culturale, supraviețuiește într-un echilibru nezdruncinat cu sine, susținut de soția și de fiul lui, la fel de apatrizi ca și el – ceea ce nu-i pot ierta făcătorii de manuale de literatură și de istorie. Este un rezistent autentic împotriva comunismului. Să rezisti terorii înseamnă să te opui – adică să faci ceva pentru a scăpa, nu să te supui – să stai cuminte, să faci tiranului pe plac, să te faci frate cu dracul până treci puntea.

3. **Daniela Sitar-Tăut:** Toți aceștia controlează Academia, Universitatea, scriu „istorii” ale literaturii de după 1945. Se iau în serios și-și inventează „clasicii” lor. Ocolind problema carenței lor morale din perioada în care trebuiau să se facă exponenți ai suferințelor generale – aceasta în virtutea menirii de scriitor –, trivializând însemnătatea imperativului moral, perpetuează ei acum o trivialitate în cultură, adică o cultură trivială?

Flori Bălănescu: Sigur că asta perpetuează! Sunt necuviincioși față de omul și scriitorul Paul Goma. Ar fi trebuit să le crape obrazul de rușine că perpetuează deciziile Securității regimului comunist înfăptuite cu ajutorul URSS în 1977, când l-au dat afară din Uniune. Ai avut impresia că le-ar fi rușine, de 21 de ani încoace? În al doilea rând, sunt lipsiți de respect față de acei membri ai URSS – mulți, foarte mulți! –, dar și de mari scriitori nemembri ai URSS, însă membrii ai comunității literare și intelectuale, care de ani de zile se exprimă în sprijinul lui Paul Goma, fie prin texte, fie prin Scrisori publice și Apeluri. Onor conducerea URSS ce a făcut? S-a făcut că jucăm Guliver în țara piticilor, piesă în care – desigur, uriașul este conducerea URSS în frunte cu Nicolae Manolescu. Dacă tot vorbim de competență și moralitate, oare să-l înghesui pe Paul Goma într-un unghi închis – acolo unde găsești tot felul de obiecte la preț redus, de 2 lei bucata, inclusiv cărți – nu este trivializare? Chiar atât de adâncă să fie controversa, încât un critic și câțiva emuli să îl considere un memorialist, acolo... iar o parte considerabilă a scriitorilor și criticilor literari – atenție, mai ales, tineri! – să îl considere un scriitor, un prozator talentat și consistent? Ceva nu e la locul lui în acest peisaj. Cred că nu e vorba de tradiționala neînțelegere dintre generații. Este mai mult de atât. De o generație (în fapt, generații), mă refer acum la lumea literară, care s-a format și s-a maturizat (rău) în deceniile comuniste, nu pentru că ar fi fost lipsită de talent. Talentul, în sine, nu este moral sau amoral, în orice caz, nu este o garanție pentru moralitate. Dar actul scrierii presupune moralitate, consecvență a omului care scrie cu scriitorul care vrea să fie și cu mesajul final al scrierii sale. Nu poți fi comunist în convingeri și să scrii romane închinat nazismului. Nu poți, sub nicio formă, să pretinzi că faci ficțiune, lăsându-te fascinat de construcția unui personaj central care asasinază evrei, și ai intrat în pielea lui, identificând mesajul personajului principal cu mesajul tău. Nu există ficțiune, pur și simplu. Orice lucru cunoscut are o bază de inspirație în realitate, în imediata și în mai depărtata biografie. Cei care pretind că fac cultură, că produsele lor sunt estetice, nimic mai mult, își fură singuri pălăria. Nu există nimic estetic pur și simplu. Nimic viabil nu există în afara eticii, a moralității, a responsabilității. Poți să-mi faci câte demonstrații analitice, poți să mă îmbălsămezi în terorii literare. Nu te cred. Prin urmare, talentul poate fi folosit și ca mijloc de parvenire în ciuda normelor etice și în detrimentul altora din breaslă, în ultimă instanță, spre răul societății. Nu este de ajuns să fii

talentat. Instituitorii de canoane literare din ultimii cel puțin 60 de ani, cu precădere cei care au impus temele literare și scriitorii demni de clasicizat în Curriculumul școlar de după 1989, sunt direct responsabili pentru că elevii, copiii noștri sunt prost cultivați, li se oferă o priză defectuoasă cu realitatea vie a literaturii române postbelice. Știu ce spun, pentru că am redactat manuale de limba și literatura română pentru liceu, coordonate tocmai de Nicolae Manolescu.

4. **Daniela Sitar-Tăut:** Mulți au încercat, cu disperare sau printr-o amnezie voluntară, să-i minimalizeze importanța istorică în numele așa-ziselor criterii estetice. Dar Paul Goma are o operă vastă și – pentru că a fost un scriitor-cetățean atunci când istoria o cerea – în această operă conștiința românească se află într-un anume timp și într-un anume loc: contestația totalitarismului. Aducând această conștiință românească alături de Soljenițin și de ceilalți opozanți ai totalitarismului, Paul Goma dă, de fapt, actualitate culturii române. Și e singurul care umple acest vid. Am pus această întrebare deoarece o lucrare precum **Culoarea curcubeului**, unde se înregistrează felul în care conștiința, fiind supusă tuturor presiunilor și mizeriilor totalitarismului, face față cu demnitate exemplară răului. Mi se pare a fi tocmai textul clasic al unei anumite perioade, care ar trebui predat în școli. Pe site-ul Institutului Cultural Român numele lui Paul Goma nu apare însă la „capitolul” personalități ale luptei anticomuniste. Care sunt școlile/ regiunile unde cărțile Domniei-Sale se predau?

Flori Bălănescu: «Și eu care credeam că amnezia este o deficiență cu care nu ai de ce te lăuda; și eu, care credeam că uitarea, mai ales când se întinde la istoria propriei comunități, dacă nu poate fi „extirpată” (cum să elimini... o gaură?), măcar poate fi redusă.»

Spunea Goma în textul **Dilema amneziei sau Amnezia Dilemei**, din 12 ianuarie 1998. M-am întrebat de multe ori care ar fi rezultatele unui sondaj național cu o singură întrebare: Este util să știm ce s-a întâmplat în România ultimilor 60 de ani? Recunosc, mă tem de răspuns. Și aici Goma are dreptate. Intelectualii, în speță scriitorii, au datoria morală să întrețină și să cultive interesul pentru memorie. Dar când memoria unora, prea mulți, este îngreunată de păcate greu de recunoscut, sigur că un asemenea demers este imposibil. Mai gravă decât lipsa întreținerii memoriei este substituirea ei cu altceva. Și aici duce Paul Goma bătălia, solitar, chiar dacă mulți dintre noi îi suntem solidari.

Expresia „Goma este un Soljenițin român” a rostit-o Miron Radu Paraschivescu, uimit, citind manuscrisul romanului **Ostinato**, care fusese plimbat, amânat, refuzat de editurile românești conduse de notorii figuri ale literelor noastre (oare este o exagerare să îi numim cenzori?). MRP știa ce vorbește, era un om inteligent, cultivat, talentat. Stimate doamne și stimați domni... Paul Goma nu și-a lipit singur eticheta asta!

Șerban Foarță îmi spunea (cred că a și scris undeva) că l-a văzut și auzit pe Paul Goma citind dintr-un manuscris al său și a fost foarte tușat. Din 1970, când i s-a interzis să mai publice texte, scrise ori traducerii, a citit în cenaclul condus de MRP „fragmente de roman (Ostinato) cu-colectivizarea, cu-Jilava, cu-Canalul, cu-Securitatea, cu-Basarabia-Bucovina, cu-Sașii, încât pleaseră din sală prudenți (jenați...) ca Balotă, ca Ovidiu Cotruș, ca Petrișor...”. Cel mai probabil la una din aceste întâlniri l-a văzut Foarță. Și nu a ieșit din sală. Sunt convinsă că nu avea de ce să se jeneze.

Spun: să ne scutească colportorii bancurilor emise de Securitate pe

seama lui Paul Goma, cum că nu este scriitor, pentru că nu are talent.

Spui că volumul de mărturii **Culoarea curcubeului** îți pare textul clasic pentru epoca antedecembristă. Sunt de acord, cu un amendament: acest text clasic îi regurgitează din clasicitate pe dezertorii morali ai istoriei noastre comune în comunism. De câte ori vine vorba despre anul 1977, intelectualii noștri activi în spațiul public scot de la naftalină alibiurile neimplicării, nesolidarizării. Este jenant. Trebuie studiați, coroborați martorii verosimili ai epocii, este mult de vorbit aici. Valoarea mărturiei despre 1977 a lui Goma cântărește greu, încât primul editor român de după 1989 al cărții, adică Gabriel Liiceanu, s-a speriat atât de rău, sau a fost speriat!, că a retras-o de pe piață, deși nu apucase să o distribuie integral (tirajul fiind de ordinul sutelor de mii). Permite-mi și mie un scenariu: ca orice editor de carte, Gabriel Liiceanu s-a gândit în primul moment că va da lovitura cu Goma (interzis în România, refugiat politic, hărțuit de Securitate etc. etc.), în 1990-1991 fiind un interes mare, mai bine spus, o foame nemăsurabilă pentru tot ceea ce fusese interzis. Atunci încă erau comandate tiraje pe „formatul” comunist, centralizat – adică imense, de la o sută de mii în sus (prin comparație, azi cărțile apar în tiraje de 1000-1500 de exemplare și de 200-500 când și le plătesc amărăștenii care cred că au de spus ceva și nu au pile la edituri ori aceia care vor să se afle și ei în treabă). Logica elementară și logica profesională îmi spun: 1. dacă ai comandat o sută sau două sute de mii de cărți înseamnă că te-ai bazat pe ceva, nu doar pe inertiile sistemului moștenit. 2. Dacă ai făcut acest pas, nu l-ai făcut cu un debutant, nu?, ci cu Paul Goma, publicat încă din 1971 numai în Occident, deci, după 1989, să fii primul care îl publică pe Goma înseamnă să „dai un tun”. 3. Ce te poate face, după ce ai tipărit un tiraj imens, nu doar să ții cartea mai degrabă în depozit, ci la scurtă vreme să retragi ce a mai rămas din ce fusese distribuit pe piață, și să trimiți totul la topit? 4. Nu există rațiune economică și nici morală într-o asemenea decizie. Eu și mulți alții am căutat din anii 1990 edițiile Humanitas ale cărților lui Paul Goma și nu le-am găsit decât de-a lungul anilor, pe la buchiniști. 5. Concluzie: interese/ spaime/ aranjamente ce nu au legătură cu munca de editare și cu literatura/ cultura stau la baza unei asemenea decizii.

Nu mă miră nimic din ce ar putea fi afișat pe site-ul ICR. Atât.

Din câte știam eu, până în 2007, Paul Goma nu era predat în niciun manual de limba și literatura română. Era nominalizat la tema despre memorialistică într-unul din manualele de la Editura Sigma, coordonat de Nicolae Manolescu, dar nu era analizat niciun fragment din scrierile lui. Nu bag mâna în foc, e posibil să mai fi fost numit și în alte manuale. Știi că sunt manuale alternative, de la mai multe edituri, deci și autorii/ coordonatorii sunt diferiți. Însă fac parte din același univers cultural-mental, supuși acelorași rigori ale anturajului etc. Pot să-ți spun însă că în cei peste 8 ani cât am lucrat în branșa manualelor școlare, am stat de vorbă cu o sumedenie de profesori (de școală, de liceu, de facultate), cu inspectori – tot cadre didactice, și foarte mulți dintre ei îl apreciază și îl citesc în intimitate pe Paul Goma. De ce? Din eternul motiv: teama de a nu fi marginalizați la locul de muncă, de a nu-și diminua șansele promovării, de a nu-și închide ușile etc. etc. Profesorii care dau examene de grad sau de doctorat îi au în comisii pe Manolescu, Simion sau oameni din camarila acestora. Este o țesătură ușor decriptibilă când ești în sistem sau în preajmă.

S-ar putea să existe profesori care ies din programă și în loc de, să zicem, Steinhardt sau Ion D. Sîrbu, discută la ore față în față Steinhardt/ Ion D. Sîrbu-Goma. Este un scenariu credibil. Dar dacă ei există nu pot fi prea

mulți. Deoarece au mult de predat în ore puține și sunt nevoiți să se țină de programă. De ce i-am numit aici pe Steinhardt și Sîrbu? Pentru că și ei sunt tot „memorialiști”, conform canonului literar actual.

Cred că altfel stau lucrurile în facultate, unde profesorii au, teoretic, autonomie mai mare. Și prestanță, să recunoaștem. Altfel nu s-ar explica faptul că tot mai mulți tineri, să fie exactă – tinere, au lucrări de licență sau de doctorat pe opera lui Goma. Eu sunt optimistă în ce privește viitorul nostru normalizabil din acest punct de vedere. Tinere precum Mariana Pasincovschi, de la Suceava, care e în ultima fază a redactării doctoratului, cele care studiază și scriu mult despre cărțile lui Goma: Raluca Lazarovici (Padova), Aliona Grati și Nina Corcinschi (Chișinău), Ancuța Coza – din câte știu, și ea în fază terminală cu o teză de doctorat, și, nu în ultimul rând – tu, dragă Daniela. Am dat numai câteva exemple de tinere literate, toate având vârsta de până în 40 de ani. Cred că literatura noastră e pe mâini bune. Să amintim și câțiva „băieți”, chiar dacă unii se apropie de 60 de ani, îi dau în ordine alfabetică: Radu Aldulescu, Liviu Antonesei, Michael Astner, Nicolae Coande, Bogdan Crețu, Daniel Cristea-Enache, O. Nimigean, Dumitru Ungureanu, Tudorel Urian. Toți au scris de-a lungul anilor postdecembriști măcar despre una din scrierile lui Paul Goma.

Nu știu dacă există școli sau regiuni aparte în care este predat Paul Goma. De vreme ce lipsește din programele școlare, repet, cred că este tratat numai accidental. În privința manualelor de istorie lucrurile stau oarecum diferit. Acolo măcar se vorbește despre Mișcarea pentru drepturile omului, din 1977, cunoscută ca Mișcarea Goma. În orice caz, în manualele redactate de mine.

5. **Daniela Sitar-Tăut:** Ești reprezentanta lui editorială în România. Din 2008, de la **Infarct** și **Dialog**-ul vostru n-am mai văzut cărți semnate de Paul Goma decât la anticariate. Ce edituri îl tipăresc? E vorba doar de reeditări sau de opere încă nepublicate, dar existente pe site-ul autorului?

Flori Bălănescu: Toate edițiile românești ale cărților semnate de Paul Goma au tiraje mici, de maxim 1500 de exemplare, și sunt precar distribuite. Sistemul de distribuție constă, din câte înțeleg, în comandarea titlurilor de către librari, pe baza ofertei trimise de edituri. Este complicat și anevoios. Lumea mi se plânge că nu există cărțile în librării, deci nu pot fi cumpărate, iar librarii spun editurilor că nu există interes public pentru ele. Trage tu o concluzie. Eu prefer deocamdată să nu intru în detalii.

În 2008 a apărut **Dialogul** meu cu Paul Goma, la editura Vreimea. Apoi, în același an, a debutat seria de autor de la Curtea Veche, cu **Infarct**, la prima ediție. Au urmat **Gherla-Lătești** – tot la prima ediție, cuprinzând și fragmentul **Lătești**, apoi **Adameva**; în 2009 a apărut a patra carte din serie – **Roman intim**, în 2010 primul volum de **Scrisuri**. 1971-1989, la ora aceasta se află la paginare, în editură, volumul doi: 1990-1998. Au mai apărut două ediții **Săptămâna Roșie (28 iunie-3 iulie 1940)** sau **Basarabia și evreii** la editura Vicovia din Bacău, în 2009 și 2010, precum și **Jurnal, 2007**, la editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, tot în 2010. De asemenea, am făcut rost de **L'arte della fuga**, traducerea romanului **Arta ReFugii**, făcută de Marco Cugno la Editura Voland, Roma, în 2007; anul trecut, 2010, a apărut tot în Italia, la editura Keller, **Din calidor**, în traducerea lui Davide Zaffi, cu titlul: **Nel sonno non siamo profughi**, altfel spus: **În somn nu suntem refugiați**. Aș spune chiar:

Când visăm nu suntem refugiați...

6. **Daniela Sitar-Tăut:** La o distanță de mai bine de douăzeci de ani de la căderea Zidului Berlinului, de la căderea comunismului, de la dispariția totalitarismului, Paul Goma nu are în continuare cetățenia română. Ce gândești despre faptul că niciunul dintre președinții României nu l-a vizitat, nu s-a așezat la masa Domniei-Sale? Putin nu s-a sfiit să vină la Soljenițin acasă. Asta spune ceva despre acea „originalitate” românească? „Originalitate” de moravuri, de moralitate...?

Flori Bălănescu: Niciunul dintre președinții României, să îi numim: Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Traian Băsescu, nu a avut în primul rând interesul de a-l respecta pe Paul Goma. În mandatele lui Ion Iliescu, cineva și-a băgat coada și i-a sfătuit pe băieții de la Justiție că ar fi bine să-l bage în seamă pe Paul Goma. Numai că, nefăcând lucrurile în ordinea lor logică și firească, s-au trezit cu un răspuns aspru de la Paul Goma, care adresându-i-se lui Ion Iliescu, se adresa de fapt sistemului. Scrisoarea începe astfel:

«Către
Tovarășul Ion Iliescu, Prim-secretar-general-șef al P.C.R.,
La Palatul Cotroceni, București
Paris, 21 aprilie 1994

Mult-stimate și foarte-iubite tovarăș-drag Iliescu:

Am primit de la București o copie a cererii de recurs în anulare a sentinței de condamnare a mea și a lui Horia Florian Popescu (pronunțată în 3 mai 1957), cerere formulată de Procurorul General V. Manea-Drăgulin și adresată Președintelui Curții Supreme de Justiție.

Tovarășe Iliescu:

Onoarea mea nu are nevoie să fie „reperată”, persoana mea se simte ofensată de manevra nerușinată a comunismului-după-comunism instalat în România după decembrie 1989. Nu accept să fiu iertat de voi – ba vă interzic vouă (care sunteți ce ați fost – și mai mult decât atât) să roștiți, să scrieți în legătură cu mine: „justiție”, „încălcare a legii”, „recurs în anulare a sentinței” – cuvinte, sintagme potrivite tovarășilor voștri, cei cu merite-deosebite-în-apărarea-orânduirii-de-stat (gradați, asimilați), dar nu nouă. Eu am fost și am rămas „dușman al poporului”, „bandit”, „lepădătură”, „vânzător de patrie”, „român corcit” – ba, chiar: „neromân” – și sânt mândru să fiu astfel, în gura voastră, a caraliilor României.»

Textul este un adevărat rechizitoriu al comunismului și se încheie la fel:

«P. S. Celor ce se vor mira-indigna de tonul scrisorii de față le voi răspunde că îi vorbesc lui Iliescu așa cum merită el să i se vorbească: el i-a tratat pe tinerii studiosi de golani; pe tinerii jurnaliști de animale. Și nu și-a cerut scuze. Dacă mi se va reproșa: „nu se cade să vorbești așa cu președintele țării”, voi răspunde:

- a. Eu spun ce cred – nu „ce se cade”;
- b. Nu-l consider pe Ion Iliescu președinte al României: știu cum a fost „ales” la 20 mai '90, deci Iliescu este un impostor, un ilegal;
- c. Se știe, dar repet: îl consider „șef” al României Întregite (și cu

cedările lui Iliescu, pe după cap cu Roman) pe regele Mihai I, Iliescu fiind uzurpator;

d. Pentru crimele sale Iliescu merită tribunalul – nu cel „al poporului”, nici „al lui Măgureanu”, ci unul adevărat, european. Să fie sigur jâmbărețul tovarăș Iliescu: dacă nu la anul; dacă nu peste cinci, atunci peste cincisprezece ani, peste douăzeci, dar va da seama de faptele sale – și el și securiștii lui, vinovați de crime de sânge, chiar de crime culturale. A fost de curând în Franța fostul biograf al meu, actualul scriitor al cărților prezidențiale, hagiograful Virgil Tănase îi va fi strecurat între două limbi (bine simțite): „securistul” francez Paul Touvier, acuzat de aceeași crimă (de omor – comandat, nu executat), a fost condamnat la închisoare pe viață pentru fapte de acum cincizeci de ani, din timpul ocupației germane.

Aștept cu încredere procesul lui; procesul lor.

Fiindcă știu: nu se va ridica din genunchi poporul român prin cârpocești; prin „ajustări”; prin iertări reciproce (ori în cerc, după modelul Perinița). Ci prin intervenții chirurgicale: cancerul, ori îl „tai” tu – ori te „taie” el, în timp.

Să fii sigur, tovarășe Iliescu: la procesul Dtaie n-am să mă bucur că ai fost pedepsit Dta; am să mă bucur pentru memoria regăsită a Românilor, pentru sufletul regăsit al lor.»

Să fim serioși, dacă noi eram normali, aveam reprezentanți care să acționeze în deplină normalitate. Or, nu suntem. Am obosit să tot explic statutul de refugiat politic pe care îl are Goma de 34 de ani. Câinii latră, ursul trece... își vede de afacerile lui. Iată, scriitorul Alexandru Petria s-a hotărât să inițieze și el un Apel pentru restabilirea drepturilor lui Paul Goma. Și? A fost semnat de trei sute și ceva de fraieri. Apelul din 2006, inițiat de Valerian Stan, Mircea Stănescu, Dan Culcer, O. Nimigean și subsemnata a strâns aproximativ 600 de semnături (numărul exact nu îl știu în acest moment, deoarece încă mai soseau semnături și în 2007!). L-am trimis Ministerului Justiției, Camerei Deputaților și Senatului, Președinției – am numit instituțiile statului de drept. Și? România e o țară populată de o minoritate de fraieri (adică, de oameni liberi, de la *frei*) și de o majoritate de dăștepți, descărăreți, alunecoși, dilematici, talentați etc. etc. Cei care s-au solidarizat cu Liviu Ioan Stoiciu în 2005, atunci când a fost omorât simbolic cu pietre pentru că a publicat fragmente din Jurnalul lui Goma în „Viața Românească”, nu sunt legionari-gospodine frustrate și mai nu știu cum i-a categorisit Nicolae Manolescu. Ei au semnat ulterior Apelul din 2006 și sunt oameni cât se poate de integri, chiar dacă unii au accente critice la adresa criticului... De data asta, cei din lista susținătorilor lui Stoiciu au fost cu adevărat fraieri – în sensul alterat al termenului – că nu l-au dat în judecată pe Manolescu pentru calomnie. Nu e de ajuns să fii bine situat mediatic, înălțime de la care poți spune ce vrei ca să câștigi simpatie sau aderentă, este obligatoriu să rostești adevărul. Dacă nu îl rostești, adevărul iese în cele din urmă la iveală, că așa este de când e lumea lume.

Revenim la cetățenie: Paul Goma, soția și fiul lor sunt încă refugiați politici, cu drept prelungit periodic de a sta în Franța, ultima oară până în 2012. Paradoxul sau ciudățenia: atât România – statul a cărui cetățenie au pierdut-o automat în momentul dobândirii statutului de refugiați, stat care este direct responsabil și vinovat pentru această situație, cât și Franța – statul care i-a primit și i-a protejat împotriva statului care i-a repugnat, lăsându-i fără un drept natural, ambele sunt membre ale Uniunii Europene, în interiorul

căreia refugiul politic este o realitate depășită istoric și politic. Ca membră a ONU, România avea obligația să rezolve aceste probleme din oficiu. Adică – repunerea în drepturile naturale a tuturor acelor care au fost nedreptățiți pe criterii ideologice-politice, prin încălcarea drepturilor omului și chiar a constituției comuniste. Îi anunț pe evazivii care cârtesc fără oprire că Goma nu merită nimic, pentru că este un român ca oricare altul care nu trebuie să facă excepție de la lege, că nu este singurul român în această situație. Este doar cel mai celebru. Îi mai anunț: și cei cu nume mai puțin celebre au demnitate și refuză să facă cerere pentru redobândirea cetățeniei, de vreme ce nu au făcut cerere de renunțare la ea. Consecvența principială e floare rară pe meleagurile noastre, de-asta suntem atât de gumilaști, moralmente vorbind. Că au fost unii – precum scriitorul Dumitru Țepeneag, care au făcut cerere pentru dobândirea cetățeniei române nu este un contraargument la ce spun eu. Dsa avușese cetățenia română și regimul comunist i-a retras-o ilegal. Fiecare acționează cum dorește. Dar legea este de dobândire a cetățeniei române, nu de redobândire! Mi se pare lipsă de respect de sine să ceri ceva ce ți-a fost luat pe nedrept. Statul e vinovat în raport cu cel deposedat și nu invers.

7. **Daniela Sitar-Tăut:** Într-una din paginile de Jurnal scriitorul face următoarea afirmație: „exilul total nu este acela în care nu mai ai nici măcar speranța că vei – reintra - vreodată în țară, exilul total este acesta: când rămâi fără nici un prieten (adevărat)”. În prezent mai putem vorbi de un exil total? Decizia luată odinioară de disidentul perpetuu al culturii române, de a nu mai reveni țară, este absolut irevocabilă?

Flori Bălănescu: Paul Goma are toată îngăduința să se simtă când exilat, când exilat total, după propria-i definiție. Că nu este părăsit de prieteni este o realitate pentru care depun mărturie. Dar că mulți prieteni l-au părăsit, l-au trădat, este la fel de adevărat. Trăirile devin insuportabile când trăiești în izolare, oricât de racordat ai fi la realitățile românești, intermediare. Nu este nicio contradicție în zicerea sa. Poți fi ciclotimic și cu infinit mai puțin decât experiențele trăite de familia Goma. Mă intrigă întrebarea ta „În prezent mai putem vorbi de un exil total?” E pe dos, din câte pot eu să-mi dau seama, adică, atât speranța revenirii în țară, cât și „pierderea” prieteni(i)lor s-au acutizat abrupt după 1989. Nu înainte, când măcar știa la ce să se aștepte, știa cu cine luptă și pentru cine se sacrifică. Când anume „odinioară” a luat decizia de a nu reveni în țară? Cred că, în general vorbind, ne preocupă mai mult așteptările noastre decât situația propriu-zisă și așteptările lui Goma. Aș defalca problema:

a. Indiferent de ce crede Paul Goma, statul român de drept este obligat să le redea cetățenia din oficiu tuturor celor care au pierdut-o din cauza statului totalitar. Condamnarea oficială a comunismului, ca regim ilegal și criminal, obligă de două ori statul român să facă acest lucru. Să nu mai punem carul înaintea boilor: nu lui Goma trebuie să-i facem noi un hatâr, pentru a-i hrăni orgoliul nemăsurat, ci statul român trebuie să aibă grijă ca drepturile naturale ale românilor să se întoarcă la ei.

b. Reacția previzibilă a lui Paul Goma în cazul în care el și familia lui ar fi repuși în drepturile lor naturale ar fi una de uluire, în primul moment (după 34 de ani cu regim de apatrizi refugiați politici în Franța...), apoi de regăsiri pe toate planurile, de încercare de acomodare. De ce se simt unii datori să fie deștepți și să „gândească”, să „trăiască” în locul lui ceea ce încă nu i s-a întâmplat lui? Că doar nu i-au trăit toate spaimile, durerile, sacrifici-

ciile și renunțările ca să aibă dreptul să decidă în locul lui.

Expresia „disidentul perpetuu al culturii române” ar putea fi interesantă, dar aş prefera să îl numim scriitorul și omul nedreptățit de români.

8. **Daniela Sitar-Tăut:** În pofida acestei situații nespuse de triste în care se găsește cultura română, ai senzația că totuși, undeva, în România, acea „zonă a binelui” se solidarizează cu Domnia-Sa? Că istoria îi va face dreptate, e neîndoios, dar ce facem cu prezentul? Este, pe malurile Dâmboviței, valoarea sortită să fie de-a pururi o exilată? În ultima vreme se scriu lucrări de licență sau teze de doctorat despre Paul Goma. Abordarea este însă monografică. Și-a propus cineva să elaboreze o Biografie Paul Goma, un studiu complex referitor la viața, activitatea și locul Domniei-Sale în istoria culturii?

Flori Bălănescu: Cred că am răspuns deja la primele întrebări. Nu știu dacă istoria, sau Istoria?, îi va da dreptate lui Goma. Are dreptate de pe acum, și sunt destui cei care știu acest lucru. Că, inevitabil, expierea de care nu vom scăpa niciunul va da răgazul celor care vin după noi să ne citească mai detașat, asta e altceva. Interesele lor imediate vor fi altele decât ale generațiilor anilor 1960 sau postmoderniștilor, să zicem. Care nu au înțeles că dincolo de meschina luptă pentru supraviețuirea de zi cu zi și de efemere izbânzi literare interesul major al românilor era unul comunitar, mai înalt, de a încerca să fie împotriva sistemului, pentru un strop de demnitate națională. Fără momente de vârf ale demnității naționale un popor nu are repere istorice. Cred că generațiile viitoare vor putea discuta, scrie mai convingător decât o facem noi despre alibiurile intelectualității române: estetismul în cultură – arta de dragul artei și „rezistența” prin cultură.

Am convingerea că la un moment dat va fi scrisă și o biografie a lui Paul Goma. Nu cred că e cazul să devenim nerăbdători, întâi să fie citit cum se cuvine. „Măcar să-i citim cărțile și tot ar fi ceva.”, a mai spus Bedros Horasangian...

9. **Daniela Sitar-Tăut:** De obicei părerile lui Paul Goma, indiferent de domeniul abordat, se află la antipodul celor majoritare. Crezi că mai e posibilă vreo redresare etică a românilor? Te întreb din punctul de vedere al istoricului Flori Bălănescu. Sau ne conservăm cameleonice, adică „noi locului ne ținem/ Cum am fost, așa rămânem.”?

Flori Bălănescu: Tocmai am răspuns la această întrebare. Dar hai să ascultăm vocea unui om lovit și el de racilele moștenirii comuniste, Marius Oprea:

„Paul Goma a dat și dă o lecție de ținut minte: cea a intransigenței. Fie că a fost vorba de relația cu puterea, fie că s-a pus problema moralității confrăților, el rămâne etalon al inadecvării la compromis, chiar dacă judecățile îi sunt uneori socotite drept excesive. Sunt, oricum, benefice într-un teritoriu în care nu ne putem lăuda cu prea multe exemple de acest gen. Mai ales că scriitorii au depășit parcă cel mai ușor moștenirea comunistă; de parcă toate umilințele îndurate până în 1989 au fost o etapă, depășită astăzi, în domeniul creației. Poate tocmai de aceea, în pragul noului mileniu, dinozauri ai istoriei literare comuniste dau lecții mai mult sau mai puțin academice de civilizație sau patriotism. Dar dacă Paul Goma ar fi ajuns președintele României, nu mă îndoiesc că aceștia ar fi fost judecați pentru colaboraționism, iar dovezile care să le probeze compromisurile înjosoare sau odioasele delatțiuni nu ar fi lipsit.

Dar Paul Goma nu e președinte, iar în România comunismul a trecut și suntem îndemnați să-l uităm și-l uităm ca pe orice amintire neplăcută. Așa că exemplul său rămâne să-i scandalizeze pe aceia pe care nu i-a iertat și refuză în continuare să-i ierte, lovindu-i prin lipsa amneziei de care dă dovadă. Paul Goma e un om hotărât mai ales când distruge. Cum s-a născut un asemenea comportament într-un spațiu în care compromisul este conduită? Îmi permit să avansez o ipoteză probată prin documentele prezentate în continuare. Cred că ele indică acel viitor «comportament» al Dlui Goma, scriitor dominat de încrâncenare, o încrâncenare asumată treptat de cel care a refuzat orice fel de umilință, cu orice preț; s-a născut de aici un fel de sinceritate tăioasă, singulară și, pentru unii, supărătoare - mai ales în paginile memorialistice.”

Este părerea unui intelectual român care a fost ani de zile directorul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului, înlocuit prin manevră politică de Vladimir Tismăneanu et co., care nu s-a mulțumit doar cu preluarea ICC, a băgat în aceeași oală și Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc, condus de Dinu Zamfirescu. Dintr-o mișcare, artizanii condamnării oficiale pe hârtie a comunismului au încercat să monopolizeze, deci să controleze, studiul totalitarismului. IICCR fusese înființat ca agenție guvernamentală, de aceea s-a putut da o lovitură cu acoperire legală. Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului – denumit de cei care habar nu au ce se întâmplă pe acolo, „institutul lui Iliescu”, doar pentru că a fost înființat în 1993 – n-a putut fi preluat, deși s-a încercat. Nu au reușit dintr-un motiv la vedere: INST este institut al Academiei Române. Să nu intrăm în bucătăria foștilor deținuți, unde sunt bisericuțe, tabere, mâncătorii, ca în toată românia. Unii îl creditează pe Radu Ciuceanu, directorul INST, care a stat, totuși, 14 ani în închisoare, trecând și prin reeducare, alții, dimpotrivă, pe răposatul Ticu Dumitrescu, unul dintre înverșunații săi dușmani, și grupul de emulație strâns în jurul lui. Despre morți numai de bine...

Ce vreau să spun: cine e hotărât să facă în România cercetare serioasă o face indiferent cine îi este șef. După ce Marius Oprea a fost îndepărtat, nu a cedat. A găsit calea de a continua ceea ce începuse, în ciuda încercărilor altora de a reduce studiul și investigarea comunismului la eseistică de factură politologică și la fătăieli diplomatice. Studiul se face cu nasul în cărți, în arhive, cu reportofonul și aparatul de fotografiat în permanență în buzunar, cu mâna pe lopată, cazma, târnăcop, șpaclu în șanț, și cam cu burta goală, pentru că un intelectual de o atare factură este mai totdeauna unul care trăiește la marginea confortului decent. Cercetătorul comunismului – subliniez: la 21 de ani de la căderea regimului, și nu după 100 de ani! – este un om pregătit oricând să recupereze o mărturie orală, una cu ștampila Securității sau din fundul gropilor comune, oasele victimelor și gloanțele care le-au fost trase în ceafă. Cercetătorul comunismului nu este unul care se ocupă numai de scenarii.

Greșeala imputată lui Marius Oprea de Paul Goma avea să fie legată de acordul pe care istoricul și l-a dat participând în Comisia pentru elaborarea Raportului de condamnare a comunismului, sub conducerea lui Vladimir Tismăneanu, cunoscute fiind împrejurările formării acestei comisii. Vladimir Tismăneanu a uzat de toată „diplomația” pentru a-l scoate pe Paul Goma din schemă. Pe scurt, până la urmă, Paul Goma a avut dreptate. Iar Marius Oprea a „pierit” pe limba lui. Din fericire, nu s-a dat bătut, și îl apreciez foarte mult pentru asta.

La doi ani după condamnarea petrecută în Parlamentul României,

inteligența era foarte relaxată (Cum să nu? Din Comisia de condamnare au făcut parte și colaboratori ai Securității, ca Sorin Antohi! Abia acum s-a produs o adevărată reconciliere-de bălci-națională), numai Vasile Paraschiv, un „nebulă” ca și Goma, autentic luptător anticomunist, în plus – muncitor, nu intelectual fin ca Antohi și alții – putea să pretindă:

„Sunt decepționat de perspectiva unui proces real al comunismului, în care criminalii și asupritorii poporului nostru să dea socoteală în fața justiției. Acest Raport este un pas înainte, dar nu sunt semne să ajungem prea curând acolo unde vrem noi. Am impresia că, mergând așa cum am mers și până acum, o să mai treacă 18 ani, și atunci nu mai are niciun sens să vorbim despre vreun proces, pentru că nu mai există nici acuzații, nu mai există nici reclamanții, vor muri și victimele, și călăii. Paralel cu toate demersurile pe care le face dl Marius Oprea, de descoperire a osemintelor, de construcție de muzee, vă propun să facem o comisie, care să întocmească un proiect de lege în baza căruia să fie chemați în judecată toți criminalii de către propriile lor victime. Acest proiect de lege va fi înmănat primului ministru, care are și dreptul și obligația să-l înainteze parlamentului.”

„Reclamantul” Vasile Paraschiv a murit între timp..., să-i fie pomenită în veci memoria, fiindcă a fost un martir!

10. **Daniela Sitar-Tăut:** Ce alte proiecte are cercetătoarea de la Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului?

Flori Bălănescu: Au apărut recent la INST două cărți pe care le pot numi proiecte personale. Una este inițiativa mea – dialogul cu arhitectul Alexandru Budișteanu, o carte obligatorie pentru cine vrea să știe ce a fost cu noi și de ce suntem unde suntem, azi. Fostul arhitect-șef al Capitalei în perioada 1977-1983 a avut tăria să scruteze în toate datele existenței sale, să-și recunoască greșelile, lașitățile, temerile. Tocmai de aceea, este un bun exemplu de urmat în materie de asumare critică a trecutului, de căință, dacă vrei. Volumul se numește **Între istorie și judecata posterității**, un titlu definitoriu pentru conținut, ca și cele trei simboluri de pe copertă: harta României Mari, harta Bucureștiului și una dintre bisericile salvate de la demolare de arhitectul Alexandru Budișteanu.

Cealaltă carte are o istorie tristă. Volumul de mărturii culese de regretatul Alexei Vakulovski de la supraviețuitorii foametei din 1946-1947, în satul lui de baștină – Antonești, Basarabia, a fost ținut ani de zile prin diverse edituri, chiar de nume sonore din lumea editorială, și, pe scurt, nu a prezentat interes. Am reușit, în cele din urmă, să îl editez la INST cu sprijin din partea unor oameni (români și un străin) care înțeleg rostul recuperării memoriei traumatizate a comunismului. Cartea se numește **În gura foametei**. Mărturii ale supraviețuitorilor, are un cuvânt introductiv scris de mine și beneficiază de o copertă expresivă realizată de graficianul Alexandru Pecican.

De trei ani lucrez la redactarea unui volum colectiv din planul de cercetare al INST, o întreprindere vastă, minuțioasă, care consumă neuroni, dar este absolut necesară și fără precedent la noi: **Enciclopedia represiunii comuniste din România. 1945-1989**. Până la sfârșitul anului va ieși din tipar volumul I, literele A-E. Trebuie să spun că nu este un dicționar de personalități, așa cum se așteaptă unii, ci o lucrare tematică vastă, cuprinzând terminologia oficială și neoficială, concepte fundamentale care pot asigura înțele-

gerea cât mai corectă a mecanismelor și instrumentelor represiunii, locurile de detenție, realitatea prozaică a locurilor de detenție ș.a.m.d. Inevitabil, sunt pomenite victime și tortionari, iar componenta ilustrativă, fotografică este covârșitoare. Sunt și autor și coautor al multor voci din enciclopedie. Știu de pe acum că vor fi discuții, chiar atacuri. Este probabil că unele lucruri pot fi interpretabile, că pot exista inadvertențe, dar s-a lucrat pe arhive, pe surse memorialistice, pe studii și analize din domeniul istorigrafic și din domenii auxiliare sau complementare. Am preluat informații din surse de la instituții similare INST, pe care, dacă pot spune așa, le-am „corectat”, din mers. Vreau să spun că suntem, la nivel național, într-o fază în care strângem și coroborăm. Sunt multe greșeli de informație punctuală în ce s-a publicat până acum în România pe tema vastă a comunismului. Noi, între noi – cercetătorii perioadei, înțelegem care este cauza. Trebuie ținut cont și de faptul că deși se vorbește mult despre represiune, e un domeniu aflat la începuturile muncii de defrișare. Suntem în România, după 21 de ani, în faza pionieratului. Este firesc, din punct de vedere strict temporal-istoric. Lucrurile nu se reazăză rapid în istorie, ci se reglează de la sine, în timp ce evoluează studiul aplicat, instrumentele studierii și mentalitățile. Avem de lucrat nu doar în ciuda zecilor de ani în care istoria a fost supusă cenzurii ideologice, ci și în ciuda intereselor unora care vor să treneze cercetarea, să diminueze și să arunce în derizoriu importanța trecutului recent.

Material trimis de dl. Mihai Ganea

Răspunsul lui Virginia Paraschiv cu 11 ore în urmă

"Cei care pretind că fac cultură, că produsele lor sunt estetice, nimic mai mult, își fură singuri pălăria. Nu există nimic estetic pur și simplu. Nimic viabil nu există în afara eticii, a moralității, a responsabilității. Poți să-mi faci câte demonstrații analitice, poți să mă îmbălsămezi în terorii literare. Nu te cred. Prin urmare, talentul poate fi folosit și ca mijloc de parvenire în ciuda normelor etice "....

De obicei comentez. De data aceasta prefer să stau pe gânduri. Acest interviu are povestea sa. Îl consider un test important pentru colegii din REPUBLICĂ. Pentru mine este.

Răspunsul lui Maria Sava cu 5 ore în urmă

Și pentru că tot se vorbea de paradoxurile românești pe aici, unul dintre ele este chiar și "cazul Goma". În vreme ce Paul Goma nu are dreptul la cetățenia română luată abuziv de statul comunist și nici la o pensie nu are dreptul, Nicolae Manolescu care a ridicat mâna să fie eliminat din URSS pe motiv că subminare a puterii totalitare, este acum ambasador al țării la UNESCO. Și în continuare noi, "cei buni, blânzi și drepti" acceptăm în mod tacit această conspirație a tăcerii impusă scriitorului.

Răspunsul lui Virginia Paraschiv cu 2 ore în urmă

Doamna Daniela Sitaru Tăut este acum membru al cetății noastre, pe Cititor de proză. Colegii pot comunica acum cu dânsa, în direct.

Răspunsul lui Flori Balanescu cu 1 oră în urmă

Buna ziua, Este frustrant sa stiu ca textul a fost preluat asa. Nu am dat permisiunea ca interviul sa apara fara sa aduc unele completari, tocmai pentru ca apare cu intirziere; intre timp s-au mai intimplat niste lucruri, chiar daca situatia lui Paul Goma este inca aceeași. Nici nu mai am dispozitie sa spun ce. Era obligatoriu sa fie datat. Presimt ca interventiile si comentariile o vor lua razna.

Si nu sunt editoarea lui Paul Goma, ci doar reprezentanta lui editoriala.
Flori Balanescu

*

Bedros Horasangian, în Observator cultural: “Magiunul de

Topoloveni”:

Magiunul de Topoloveni ar fi singurul produs românesc înregistrat la nivel european. (...)

Probabil că dintr-un astfel de demers ecumenic au plecat și seara de poezie de la Ateneul Român, „Lista lui Manolescu“, organizată de USR, cât și, surprize, surprize – oare Andreea Marin, care ne storcea lacrimi săptămînal, ce-o mai fi făcînd? –, un comunicat oficial al Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România, precum și o pagină (cu poză, y compris) dedicată lui Paul Goma în România literară din 25 noiembrie 2011. Comunicatul USR și articolul consacrat lui Paul Goma ne-au făcut să devenim brusc visători. Cunoscînd istoria noastră recentă – la care nu am fost doar simpli martori, ci chiar părtași –, ne-au potopit cîteva nedumeriri. Adică, uite că se poate ca Paul Goma să redevină din nou cetățean român cu ID, cu pașaport și cu drepturi depline, dar și membru al Uniunii Scriitorilor. Comunicatul USR spune: „domnul Paul Goma face parte din Uniunea Scriitorilor din România, conform unor hotărîri din anul 1990, iar Consiliul USR reconfirmă, prin vot, în unanimitate, calitatea de membru al USR a domnului Paul Goma. Uniunea Scriitorilor din România va sprijini toate demersurile pentru ca domnul Paul Goma să dobîndească toate drepturile ce decurg din calitatea sa de cetățean român și de membru al Uniunii Scriitorilor din România“. Nimic despre ședința de pomină, cu participare serioasă, prin care Paul Goma a fost scos din rîndul membrilor USR – înscrisul oficial nu se găsește și totul ar fi rămas la faza „îl dăm afară, dar nu lăsăm urme“. Și totuși, USR ar vrea să repare nedreptatea din 1977, așa rezultă din comunicat. Știm un alt caz, concret de data asta, din 1990 – am fost în sală și am votat –, cînd Consiliul de Conducere al USR a votat cu o sută și ceva de voturi pentru, două abțineri (Mircea Sîntimbreanu, al doilea nume nu mi-l amintesc) și un vot contra (Fănuș Neagu) scoaterea lui Eugen Barbu din rîndul membrilor USR. Nu știm dacă la această decizie s-a revenit, știm doar că la moartea lui Eugen Barbu, Laurențiu Ulici i-a dat un loc la Bellu.

Bref, ce se întîmplă cu Paul Goma? A fost dat afară din USR cu acte sau nu? Dar autoritățile comuniste care l-au expuzat din țară i-au retras cetățenia română sau nu? Nu știm exact situația juridică și oficială a domnului Paul Goma. Dar o rezolvare, chiar și în ceasul al 12-lea, ar fi de dorit, pentru ca Paul Goma să nu mai aibă statut de apatrid și de refugiat politic în Franța.

Am remarcat, în același număr din *România literară* (25 noiembrie), și un articol semnat de criticul literar Irina Petraș și dedicat prozatorului român. Brusc, Paul Goma există. Faptul că și Norman Manea este citat în articolul doamnei Irina Petraș ne îndreptățește să credem că bate un vînt de reconciliere dinspre Uniunea Scriitorilor către toți scriitorii mai mult sau mai puțin aliniați politic sau ideologic. Ceea ce nu ar fi chiar rău, dacă ar fi și adevărat. Dacă Statul român și USR doresc să-i acorde toate drepturile lui Paul Goma, ar fi foarte bine, dar să nu fie ceva cusut cu ață roșie, de Cotroceni, prin care să se încerce neutralizarea lui Paul Goma: „Ești cetățean român, ești membru USR, îți dăm și îndemnizație, și pensie, ce mai vrei? De ce nu-ți place de Manolescu și de Băsescu?“.

Abia aștept să mănînc niște magiun de Topoloveni cu Ștefan Agopian și cu Varujan Vosganian, iar Vartan Arachelian să ne cuprindă în brațe: „Frați scriitori români, să trăim bine cu toții!“ . Ce nu poate face magiu-

nul de Topoloveni! Deja se întrevede o seară cu prozatori români la Sala Palatului. Frumos vis, acum, de sărbători.

Sâmbătă 10 decembrie

Tot așa. Nu mai pot lega două fraze.

Deși am ce spune:

Aliona Grati mi-a scris că volumul ei despre mine va fi gata săptămâna viitoare,

Și: Magda Ursache mă înștiințează că Domnule de la Dânsa, Petru Ursache este pe punctul de a scoate **Omul din calidor**.

Duminică 11 decembrie 2011

Și azi. Tot așa. Ba chiar mai rău.

*

CONFIGURAȚII SIMBOLICE ÎN ROMANUL
„DIN CALIDOR” DE PAUL GOMA
Daniela-Anca IEDERAN Universitatea din Oradea

Paul Goma's existential trajectory, which has been retraced within the intricate scaffolding of the Fiction-House, has at its core the calidor. The linguistic feature can be placed, by means of the mosaic inlay of the consonants and vowels, in connection with the sacred, archetypal centre of existence, from where the rays of being will emerge towards the rim of the circle itself. The writer will always return to the core of this matrix, through the magic power of the Memory-Character, thus symbolically establishing the levels of the Fiction-House. The matrix-calidor is affirmed through the benchmarks of the mythic main themes, which are equated with viable metaphors, internally established, that emphasize numerous states of being. N. Frye's archetypal approach, as well as Paul Ricoeur's radical hermeneutics, highlights in the case of Paul Goma's novels the unsuspected presence of certain symbolic images and certain inner springs fictionally transmuted into a patterned destiny, through the memory's ordering function, thus revealing individual experiences.

In conclusion, the calidor stands for the idyllic escapism of childhood, a haven of purity, which is continuously rebuilt in the writer's torn being, exiled beyond the outskirts of the initial existential circle.

key-words: memory, calidor, point, centre, main them

1. Centrul *din calidor*

Scriitorul mare este mare pentru că este adevărat (Goma 2004: 27) afirmă Paul Goma. Scriitorul și cartea? Scriitorul sau cartea? (Ibidem:30) - dilema nu este rezolvată, nici nu e dorită a fi; identitatea primilor doi termeni egali este secondată de posibila subordonare din al doilea caz, până la o virtuală excludere a unuia: nu pot exista două centre ale unui univers circular, ci doar unul, care absoarbe scriitorul și opera. Iar scriitorul mare este adevărat,

deoarece poartă în sine memoria centrului lumii sale, care îi servește drept muză și îl supraveghează, în același timp.

Centrul, punctul de constituire al unui întreg univers de repere ale ființei, îl reprezintă, pentru Paul Goma, calidorul.

Într-o viziune simbolică, arhetipală, suveranitatea asupra universului (Chevalier, Gheerbrant 1993: 282) este ilustrată, prin extrapolare, și de natura toponimului: calidor. Cuvântul este structurat fonetic din patru consoane și trei vocale, ce pot fi grupate într-o configurație aparte. Consoanele se poziționează în direcția celor patru puncte cardinale, iar vocalele formează un romb interior (înscris în cerc). *Un nume, o literă, un semn sau un punct* (Ibidem: 282) în centrul unei figuri dezvăluie rolul de pivot pe care totul se sprijină și de care totul depinde.

Figurativ, semnul centralității, al punctului-matrice care dă naștere lumii configurate simbolic în coordonatele memoriei poate fi ilustrat astfel:

[imagine]

Se observă razele care ating circumferința, în patru puncte cardinale, radiind din centru.. Aceeași schemă simbolică se poate aplica, spre exemplu, și în cazul toponimului mitic Macondo:

[imagine]

Satul mitic are valoarea unui punct primordial, care se naște, viețuiește și se stinge, un univers consumându-se pe sine și consumându-și făpturile : *Lumea era atât de nouă (Un veac de singurătate: 7) la început - Macondo era acum un vârtej îngrozitor de praf și dărâmături vânturate de furia acestui uragan biblic* (ibidem: 364) la sfârșit.

Rombul fonetic dezvăluie ideea de matrice a vieții, de simbol feminin (Chevalier, Gheerbrant 1993: 169) reprezintă legătura prin care mumele sfinte/ luminile mii/ mume sub glee/ îți iau în primire cuvintele./ Încă o dată te adapă (Epitaf: 161). Într-un cuvânt - htonicul, poarta de acces spre fecunditatea și protecția maternă a pântecului universal, liantul dintre viu, dinamic, solar și starea atemporală, embrionară, selenară.

Triunghiul vocalic este divin, sugerând armonie, *glifa razei de soare la vechii mayași* (Chevalier, Gheerbrant 1993: 383), focul și inima pentru alchimiști.

Toponimul devine o adevărată mantra, încrustată în memorie și incantată de-a lungul întregii existențe, în dispersia „razelor” care îi disipează imaginea, dar care, în ultimă instanță, converg spre centru.

Calidorul și litera monosilabei sacre OM, *sămânța dinăuntrul scoicii* (Ibidem: 133) sunt, în mod simbolic, identice: de la el pornesc rosturile lumii scrise și nescrise, este factorul ordonator al existenței și alfăpturii. Calidorul este un spațiu central *al inocenței copilăriei spiritului* (Simuț 1992: 8), în care se oglindește *ipostaza christică a Orfănelului* (Malița 1990: 9).

„Orfănelul” își reconstituie apartenența la matrice prin intermediul memoriei subiective, a ceea ce personifică autorul însuși, elogiind instrumentul de oglindire și de ordonare a propriei conștiințe: *memoria, memoria, maica noastră ocrotitoare (atât cât poate), memoria, maica noastră, mântuitoarea, memoria, ultimul recurs și reazem, singura mângâiere, înainte de a pleca încolo, dincolo... (Patimile după Pitești: 8)*.

Scriitura sa se transformă, astfel, într-o spunere nesfârșită a memoriei; Northrop Frye distinge între autobiografia care se suprapune peste roman, născută din *impulsul creator ficțional, deci de a selecționa numai acele evenimente și experiențe din viața unui scriitor care pot alcătui un*

tipar bine structurat (Frye 1972: 390) și *confesiune, când tiparul rezultat întrece în dimensiuni pe cel cu care a ajuns să se identifice scriitorul; acest tipar poate fi încă o simplă prezentare a concordanței dintre temperamentul și atitudinile sale* (Ibidem: 391).

Criticul consideră că *după Rousseau confesiunea începe să ia forma de roman, acest amestec având ca rezultat autobiografia ficțională* (Ibidem: 391), axată pe aspecte de ordin artistic, religios sau politic. Astfel autorul se scrie pe sine însuși, îndepărtându-se de canoanele tradiționale ale romanului.

Frye face distincție între roman - *extrovert și personal, romanț - introvert și personal – și confesiune care este introvertă, dar are un conținut intelectualizat* (Ibidem : 392). Structural, memoria-oglină a conștiinței devine, în cazul lui Paul Goma, un principiu anatomic : disecă (mai târziu asemenea unui bisturiu necruțător), analizează, sintetizează datele existenței proprii, alcătuind un eșafodaj inedit.

Produsul artistic rezultat nu este altceva decât un mit al Golemului menit să demonstreze unicitatea acestuia. Golemul este zămislit prin imitarea creației divine; opera este făurită de un creator stăpân absolut peste universul său. Golemul lui Paul Goma este *mut pentru că oamenii nu sunt în stare să-i dea grai* (Chevalier, Gheerbrant 1993: 102); el conține imaginea propriului eu creator, depășindu-l, de multe ori și subjugându-l. Golemul lui Paul Goma poartă, printre contemporani, stigmatul muțeniei, deoarece este silit să fie mut și respins, dar se și autocondamnă.

Arhetipul lui Hamlet – voce nostalgică, dar și acuzatoare – dă substanță vocii auctoriale care, sub imperativul necesității recuperării și al rememorării, își țese wagnerian opera, printr-un mozaic de metafore – simbol. Astfel, timpul – suveică se derulează într-o spirală inversă, comprimându-se în punctul – centru: calidorul – etern prezent.

Incipitul din *Pre-mergere* fixează statutul simbolic al matricei: *este buricul pământului (Din calidor: 5)*. În esență, prezentul reiterează ideea de consubstanțialitate, de ființare perpetuă. Estele reprezintă alegoria lui a fi în miezul punctului, ceea ce îi conferă statut peren.

Cuvântul calidor – cuvânt-mantră pentru scriitor – își dezvăluie valențele unice; *nu este împrumutat din slavismele țărănești* (Ibidem: 5), nici nu este *turcism târgoveț* (Ibidem: 5), el își afirmă individualitatea sonoră, muzicală, creată: *Casa noastră din Mana avea, (domnilor), calidor... etimologia propusă, la început de tot, de mamă era atât de mult mai frumoasă, încât în mod necesar era și răpitor de adevărată: Calidor, carevasăzică: dor-frumos* (Ibidem: 5).

Adresarea „domnilor” pare a avea o rezonanță ușor ironică și emfatică, ilustrând parțial ceea ce Julia Kristeva numea adolescentismul scrierii (Kristeva 2005: 149), prin ipostaza de adolescent perpetuu a naratorului, exprimându-și voit unicitatea; vocea auctorială se identifică pe sine în sacralitatea logosului: *carevasăzică, grecescul Kali și românescul dor se întâlnesc pe o cărare (spre izvor), se văd, se plac, se iau, se cunună...* (Ibidem: 5).

Naturalețea „spunerii” se combină cu introducerea într-o atmosferă mitică: *dorul frumos devine o sintagmă emblematică din care izvorăște litania: te prinde, cuprinde, străprinde; te năpădește, te copleșește; bate, răzbate, străbate - atunci când (de sus, din calidor), cu privirea aburită de duroare, cați încolo, spre Asfințit unde bănuiești Prutul, râu blăstămat...* (Ibidem: 6),

Fraza capătă, prin sonoritățile cu ecouri arhaice ale verbelor și prin asonanță, valențe muzicale strani; chemarea „punctului”, acest dor personifi-

cat, arhetipal, atinge ușor la început, apoi șoptește învăliuitor în străfundurile ființei, pentru ca în final să o devasteze.

Scriitorul plonjează în *osia lumii* (Ibidem: 6) prin vestibulul memoriei recuperatoare: nostalgia paradisului pierdut, al aceluia Alfa și Omega, traversează conturul existenței: *pe măsură ce mă îndepărtez de el, punct-de-plecare, mă apropiu de punctul-de-sosire.* (Ibidem: 6). Între copil și mamă, cuprinși în calidor, în osia lumii sau în buricul pământului se naște și persistă aceeași legătură invizibilă, o rază care certifică *acel vestibul deschis spre ambele părți, acel afară proxim și nu definitiv, acel loc la aer și la lumină și umbră și căldură lăuntrică*” (Ibidem: 6).

Este emoționant elogiul adus figurii materne (rezonând de căldura și melancolia sufletului moldovenesc), creionată cu sensibilitate aparte, conferindu-i o aură mitică: *mama m-a adus pe lume* (Ibidem: 6) conchide autorul, nu a fost trimis.

Această mărturisire vine să întărească ideea Mamei Divine, receptacul și *matrice a vieții* (Chevalier, Gheerbrant 1993: 261); ființa mamei este ambivalentă, întrupând viața și moartea, deopotrivă. În teologia hindusă, noțiunea capătă valențe simbolice: Mama divină exprimă o *gândire cosmo-centrică* (Ibidem: 261), incluzând energia creatoare ce animă micro- și macro-cosmosul, ca principiu spiritual.

Mama devine, în psihanaliza modernă, un arhetip, simbolul aceluia anima (inconștientul) care, pentru a fi constructiv, are nevoie de conștiință. Mama din calidor se regăsește în perenitatea centrului: ea aduce pe lume și ghidează ființa spre lumină, răspunzând creației divine prin propria zămislire; Nichita Stănescu cerea :

„și mă rog de tine,
naște-mă. Naște-mă” (Către Galatea: 160).

Metafora stănesciană traduce același dor arzător de ființare, prin creație, spre iluminare.

Tragismul despărțirii inerente de mamă este atenuat prin imaginea transmigrării sufletului acesteia în ființa propriului fiu al scriitorului, Filip. Mama se diminuează ca ființă, se micșorează ca trup, regresând la stadiul embrionar, în esență, prin moarte, sub gliile blagiene, în Necuvânt. Înviata în calidor se face *din, în, spre calidor* (**Din calidor**: 6) marcând nostalgia eternei reînțoarceri, reînvierea centrului lumii de unde izvorăsc, pentru scriitor, o infinitate de posibilități odată ce Mama îl aduce la lumina ființării.

2 Reperle toposului mitic. Casa – Școala - Satul

Calidorul, odată identificat prin funcția recuperatoare a memoriei, devine locul sacru de contemplare și de ancorare, a ființei prin memorie, o virtuală *Atlantida a reveriei* (Podoabă 2004: 254); timpul – suveică își începe derularea, calidorul transformându-se într-o monadă a conștiinței scriitorului.

Totul pornește din calidor și se întoarce la el, confirmându-i statutul de virtual *semm iconic* (Derșidan 2002: 5); prin calidor, Paul Goma dă glas suferinței maturului de a se fi pierdut în haosul lumii, bucuriei de a se regăsi sufletește în oaza de liniște edenică, tragismului în ultimă esență, a rupturii de ființă; de aceea acest dor e frumos și torturant în același timp, alină și produce suferință, luminează și îndârjește.

Autorul îl exprimă prin *sensibilitate și finețe analitică* (Simuț 2000: 92), investindu-și potențialul scriitoricesc într-o țesătură epică imagistică, în care toposul mitic are dimensiunile ființei: memoria naște și se naște odată cu propria ei configurare.

Putem, astfel, vorbi, în cazul cronotopului de față, de ceea ce Jean Ricardou numea *metafora configurată internă* (Ricardou 1988: 120), fapt în care, pornind de la *schema unei celule simbolice* (Ibidem: 120) se elaborează întreaga rețea figurativă a eșafodajului interior al scriiturii.

Imaginea casei de lut, recompusă de vocea tatălui, atrage metafora apartenenței la matrice: „*dacă nu voiam, nu ieșeam la lumină. Atunci*” (**Din calidor**: 19) urmată de transpunerea în ființa eternă: „*Din acum, de aici, privesc din calidor*” (Ibidem: 20). Metafora configurată internă a casei de lut (locul aducerii pe lume) este însoțită de cea a școlii: „*înzidirea*” (Ibidem: 14) ei naște imaginea conturării, prin logos, a locului de unde se va împărtăși din lumina cunoașterii, locul în care cei doi părinți își vor îndeplini misia de apostoli-luminători.

Înzidirea acesteia este mai mult decât o simplă zidire, ea implică integrarea spiritului, a duhului, a sufletului, cere imperios jertfa mitică, involuntară prin moartea lui Pantelimon, asigurându-i statutul sacru.

Pentru că în satul Mana (simbolic-mana cerească?), centru al lumii și punct de raportare al tuturor razelor existențiale, totul se preface și se supune unui ritual imemorial de păstrare nealterată a ființei.

Mana scriitorului *participă în chip mistic la sacru* (Chevalier, Gheerbrant 1993: 264). Toată ființa sa este ancorată în esența vetrei; reperele existențiale se identifică prin observarea, tatonarea, însușirea și păstrarea lumii în datele sale primare.

De aceea, Mana ilustrează *un tip de model teoretic al metaforei ontologice* (Ricoeur 1984: 264), model care se constituie într-o rețea de metafore subsumate arhetipului.

Calidorul este proiectat sistematic, pe fundalul casei, al școlii și al satului implicând permanenta ancorare în ipostaza mitică. Calidorul se regăsește în toate reflectările spațiale ale universului fictiv, fiind ceea ce Stephen C. Pepper numea *root metaphor* (Ricoeur 1984: 375) incluzând fapte, experiențe, evenimente, atitudini relatate, rememorate, retrăite.

În câmpul vast al memoriei, în datele ontologicului, calidorul se proiectează în cele trei segmente - vectori care definesc axiologic trăirea: Casa - Școala - Satul, conturând concentric cercul ființării.

Casa este identificată cu școala; dacă o casă părintească proprie nu a existat -*bojdeuca de lut, acoperită cu paie, cumpărată odată cu terenul pentru școală* (*Din calidor*: 7)- datorită condițiilor impuse de timpul istoric, ea se va reconstitui îngemănată în construirea școlii *făcută de noi cu mâsurile-istea* (Ibidem: 8), după cum se exprimă intempestiv tatăl scriitorului.

Amânarea plecării în primul refugiu este datorată tocmai imposibilității părăsirii bruște a spațiului înălțat prin înzidire, pentru luminare spirituală. Școala și casa se identifică, se suprapun, lumea în coordonatele ei se învâрте și curge în jurul acestei vetre. De aceea, tatăl *dă încă-numai-o-raită și încă-numai* (Ibidem: 9); dezrădăcinarea presupune abandonare a tuturor legăturilor cu adevăratul univers.

Scriitorul - martor în ipostaza copilului vede tot; în ipostaza maturului este nevoit să recompună imaginea pierdută în hățișurile memoriei, rămânând la arhetip: “*stau în calidor și nu mai văd: s-a -nnoptat*”, “*văd bine de tot*” (Ibidem: 10).

Lămuririle cerute tatălui implică întotdeauna raportarea la efectele timpului istoric; logosul explicitează, acuză, justifică faptele și datele, constată, rezumă, concluzionează.

Tatăl învață, la rândul său, din înțelepciunea ancestrală a bătrânilor:

viziunea realistă a civilizației industriale se opune mentalității arhaice, și pierde teren. Arhaicul are de partea sa fibra cosmică, fiorul primordialului, esența Manei:

- *Stuh, muruială, cochileți, lut, balegă! a tunat tata. Cum sa dureze ceea ce faci, dacă-l faci din lut și din stuh? Și ne mai mirăm că strămoșii noștri n-au lăsat urme...*

- *Au lăsat, dar nu acolo unde toată lumea se uită... , a zis Moș Iacob (Ibidem:16).*

Peste timp, construcția născută din pământ și imortalizată în fotografii naște uimiri, revelații în rândul occidentalilor moderni. Și astfel, devine reperul care incită la reconstrucție: scriitorul își caută rădăcinile pierdute, recompunând coordonatele spațiului, transpuse fictiv.

Primordială, în viziunea sa, este geografia *mamă a istoriei: spune-mi unde te afli, în spațiu, ca să-ți spun ce ți s-a întâmplat în timp* (Ibidem:18).

Locul vădește situarea individului față de reperele cosmice, locul își creează propria viață prin existențele care îl populează. Scriitorul își reface fictiv reperele locului său pierdut, ale spațiului din care a fost smuls, înainte de a fi apucat să-și conștientizeze apartenența: *Am început să construiesc, să mi-o fac eu, cu mâinile mele. Casa. Casa mea. Pornire firească la cineva care n-a avut vreodată casă; deci, nici o acasă - de altfel, nici țară...* (Ibidem: 18).

Recompunerea casei simbolizează trasarea hărții interioare a vieții sufletești, configurarea arhetipală a ideii de protecție, de refugiu aflat în centrul cercului, marcând prima comuniune cu cercul, prin locul zămisirii. Reflexivul *m-am născut* poartă, pentru scriitor, o puternică încărcătură afectivă: nașterea presupune lumină, desprindere din lutul înconjurător în numele vieții.

Tonalitatea confesivă capătă accente dramatice; autorul își impune, transpunându-se în geografia sa, contemplarea propriei dezrădăcinări și înstrăinări: *Îmi spun că aș vrea și eu să-mi pot spune: <<Uite: aici m-am născut>> - și să arăt ceva aflat încă în picioare: un ciot de zid, un ciob de horn, dezafumat de timp și micșorat – și nu doar pământul: neted, șters bine-bine. Nu doar pământul, cu un gest rotunjit de nehotărâre care ar voi să zică: „Pe-aici, pe undeva... (Ibidem: 20).*

Stabilitatea, permanența, continuitatea se pot afla numai în interiorul cercului, destinul desfășurându-se concentric și atingând reperele dispuse în jurul centrului, prin raze care converg spre el: casa, școala. Tot astfel memoria cuminte ordonează clipele, urmând cursul destinului, concretizându-le fotografic și palpabil, de multe ori prin emoția resimțită a relatării.

În cazul lui Goma, totul se află pe acolo, pe undeva de vreme ce factorul ordonator **destin** este bruiat, prin desprinderea de matcă: în vârtoarea haosului existențial, singurul punct de reper este calidorul ce poate aduna și recompune clipele trecute și se poate, de asemenea, substitui refugiului. Strategia discursului este interesantă: ancorarea în calidor este laitmotiv, punctând inerent momentele de reflecție ale spunerii; de la acest fapt pornește re-construcția edificiului memoriei afective, prin identificarea elementelor geografiei proprii: casa, școala.

Satul, în schimb, cade, ca evocare din perspectiva figurii patriarhale, sub incidența memoriei critice.

După o trecere în revistă a istoriei dramatice a acestuia, într-o manieră demitizată și demistificatoare, tatăl evidențiază crudul adevăr: satul străvechi Mana pierde sub acțiunea „civilizatoare” a cuceritorilor, calitatea

umană se alterează: *ocnași liberați, și apoi moscali (...) în sfârșit rătăcitori* (Ibidem:25).

Acest ultim aspect consemnat oferă o explicație pentru deteriorarea treptată a vetrei, deoarece *libertatea e ca tabla-nmulțirii, se învață încetul cu încetul, greu - se mai uită, se re-învață...* (Ibidem:27). Astfel logosul susține vocea auctorială martoră a relatării, din calidor. Cuplul de părinți recompune imaginea prometeică a adevăratei civilizații, a priceperii de a folosi și de a conștientiza libertatea în lupta pentru supraviețuire; prepeleacurile de care povestește tatăl (care mai de care mai arătoase) sunt un motiv de mândrie pentru localnici, deși ele reprezintă, în esență, niște observatoare sau posturi de pază pentru prevenirea furtului de pepeni. Ele se află în totală neconcordanță cu umilele colibe de lut în care se viețuiește.

Explicația? Mănenii *priveau lumea de la înălțime* (Ibidem:38), fiind interesați de trecători... Ironia vocii tatălui este evidentă, în raport cu discutata calitate umană; memoria sa încastrează, însă, și lupta cu pământul a noului Adam (țăranul Severin), care își folosește libertatea muncind ca un rob. Satul se animă treptat prin iluminarea memoriei; scriitorul întreabă, caută răspunsuri. Iar părinții, de dincolo de memorie, îi răspund.

Scriitorul își construiește astfel propria sa casă, ancorând-o în jurul calidorului, logosul recompunând existența concentric.

Vocea mamei readuce în prim-plan imaginea cuplului tânăr, dornic de a schimba lumea. Valsul mamei, pasiunea ei pentru dans este singurul reper angelic și luminos în configurarea ulterioară a evenimentelor.

Tatăl reține dansul mamei, mișcarea ei, desprinsă parcă din tablouri boticelliene; lumea pare să fie, astfel, eliberată, mântuită, răul dă înapoi și devine neputincios.

Ca să pot dansa (Ibidem:31). Afirmarea mamei, pe patul de suferință, implică substratul metaforei: limbajul transmis de dans transcede logosul, celebrând viața, armonia dintre creator și creație, aspirația spre unitate. Dansul mamei, chiar în fața torționarilor mai târziu (dans din priviri, izvorât din neastâmpărul picioarelor), îi descumpănește: *dansau umerii, și capul și privirea mamei – bineînțelele numai – mereu, mereu, vals. Vals. Vals. Vals.* (Ibidem:33).

Mama, în esență, este metafora vieții. Tot ea, factorul zămislirii, este cea care nu uită nimic: ruperea de rădăcina ființei, de propria definire, nu poate fi uitată:

Stai, omule, intervine mama. Ia-o mai din urmă, că la amintiri nu ne grăbește nimeni (Ibidem:29).

Ea rămâne un agent al Memoriei, patronând derularea evenimentelor, spunerea tatălui, intervenind când această desfășurare a spunerii omite amănunte esențiale. Și, astfel, ghidează involuntar rememorarea fiului care își construiește casa-ficțiune, populând-o și mobilând-o cu tot ceea ce a constituit pre-mergerea în refugiu.

Casa-ficțiune întrupează, în esență, echivalentul stării sufletești ca substitut al oricărui referent (Ricoeur 1984: 379). Casa-ficțiune este construită prin împletirea de relatări reproduse fidel, ale tatălui și ale mamei, ca puncte de reper ale căminului. Martori și viețuitori, părinții ilustrează doi poli: istoria vie, reprodusă, relatată, critică, dinamică – Tatăl ca factor rațional, logic, demistificator și istoria afectivă, simțită, percepută simbolic și trăită – Mama ca factor afectiv.

Casa de lut – Școala – Casa-ficțiune se suprapun simbolic: tatăl și mama construiesc casa de lut care durează atât cât timpul istoric o permite;

școala – ridicată de părinți – ocupă o altă dimensiune a devenirii spirituale, rezistând după voia aceluiași timp istoric; casa-ficțiune este singura care se învâluie în nimbul permanenței. Având ca temelie Memoria vie, ea se înalță și viețuiește prin creație. Calidorul casei-ficțiune este, în esență, calidorul la care autorul se întoarce mereu.

Paracliserul lui Marin Sorescu arde împreună cu biserica sa, Paul Goma se consumă împreună cu propria casă-ficțiune, încercând să se elibereze, identificându-se, re-construind și recompunând. Și, pe măsură ce o face, se regăsește pe sine.

Invazia istoriei brutale în universul idilic produce retrăirea, peste timp, a fiorului rece ca semn al viitoarei ruperi de ființă. Evoluția acestei retrăiri este configurată gradual ascendent: *Stau în calidor. În calidorul casă. Stau în calidorul casei noastre din Mana. Stau în calidor și tremur* (Ibidem:52). Scriitorul se cramponează, în primul rând, de *scene statice, scene-cheie, scene-sâmbure* (Ibidem:52) care constituie temelia casei-ficțiune; în esență, acele crâmpene de viață trăită de el însuși și rememorată. Astfel, casa-ficțiune, se compune treptat, iluminând monadele încastrate în somnul spunerii, monade revitalizate prin spunere.

La acestea, urcând din treaptă în treaptă, se adaugă, potențându-le, relatările martorilor istoriei, ai vieții trăite. Acestea au rolul de liant, cimentând emanațiile calidorului. Intenția regăsirii prin rememorare este atât de puternic motivată, încât Goma își dorește regresia în Necuvânt, în atemporalitatea marcând dăinuirea: *atunci înaintez – retrăgându-mă și dincolo; în sămânță, în grăunțele de grâu – pentru cine are urechi de auzit* (Ibidem: 52).

Construirea casei-ficțiune este paradoxală: edificiul se poate constitui, se poate înalța doar coborând pe firul timpului, oglindindu-se arhetipal în sufletul copilului.

Jocul semnificațiilor (Ricardou 1988: 131) este evident; scriitorul induce ideea de fisură în viziunea idilică asupra lumii, aparținându-i în ipostaza de copil prin asocierea calidorului cu frigul și cu lecția neînvățată la școală, întreruptă ca nefiind bună.

Confesiunea este motivată direct: *I-au ridicat pe tata (Din calidor: 52)*. Această afirmație succede precizării determinării autorului de a rememora și de a retrăi totul. Nu întâmplător, pentru că, din acest punct, vocea copilului se face auzită tot mai des și mai puternic, concurând vocea tatălui din perspectiva maturului care caută explicații și cere lămuriri.

Există, astfel, de multe ori în țesătura epică, două relatări, completându-se: relatarea tatălui - ancorată în istorie - și cea a fiului, coborând din calidor și întorcându-se la el. Povestea fiului este justificată, mai târziu, de precizările tatălui. Doar el este investit cu funcția de configurator al fundalului pe care se desfășoară experiențele fundamentale ce constituie decorațiunea interioară a casei-ficțiune.

Astfel, episodul arderii cărților când tatăl este arestat reprezintă un prim nod important în țesătura simbolică de configurații metaforice. De fapt, aceasta reprezintă prima confruntare a copilului din calidor cu acțiunea represivă a timpului istoric: *Ei: trei-persoane. Cu trei mantăi de piele - mușama, cu trei pistoale lungi de tot, în trei toace de lemn. Tocuri, nu toace, toaca era la mănăstiri, acum se bate tocul, ca să închidă mănăstirile și să ridice oame-nii – cu pistolul* (Ibidem: 53).

Represaliile sunt relatate de către tată fiului matur, dezvăluindu-i misiunea reprezentanților timpului nou să strivească, să nimicească, să distrugă, să ardă (Ibidem:61).

De aceea, tatăl-ctitor de școală va comite gestul arderii cărților proprii, tocmai pentru că este un iubitor de carte, după cum afirmă el, salvându-le, paradoxal, de la distrugerea lor de către străinii invadatori.. Le va arde, într-un gest simbolic, cu gândul neputinței răului de a învinge total. Strigătul *Trăiască Guttenberg* în mijlocul asupritorilor analfabeți și brutali pare nebunesc și absurd, transferând sensurile adânci într-o primă amintire vie fiului, care o va așeza la temelia casei-ficțiune: *dansul tatei, gol pân-la brâu, cu o sticlă de rachiu într-o mână, țopăind în jurul rugului pe zăpadă și urlând cu veselia înspăimântatului: Trăiască Guttenberg! – știind el bine că viața Basarabeanului sub Rus e ori: că-că, ori: că-că* (Ibidem: 69).

Guttenberg – cel care a inventat tiparul. Într-o lume a cărei temelie începe să se fisureze sub acțiunea violentă a istoriei brutale, referirea capătă noi semnificații închise într-o metaforă numită de J. Ricardou *ordinală* (Ricardou 1988: 133); este vorba de o suprapunere de sensuri. Pornind de la figura centrală a lui Guttenberg, inventatorul tiparului, se insinuează ideea de răspândire a culturii scrise și, în final, simbolul triumfului liber al spiritului creator, indiferent de circumstanțele istorice.

Astfel se tranzitează spre o nouă *celulă ficțională* (Ricardou 1988: 113), configurând rețeaua epică din casa-ficțiune și mutând accentul pe vocea auctorială, care devine preponderentă, rememorând experiențele pe două planuri temporale.

Prin tehnica contrapunctului, memoria subiectivă se detașează net, alcătuind mozaicul epic din fragmente simbolice, disparate, unite, în final, de același calidor: *Stau în calidorul casei noastre din Mana* (Ibidem:68).

De data aceasta, afirmația are ca scop individualizarea propriilor amintiri. „Guttenberg” îl patronează, simbolic, pe scriitor, reeditând, la nivel superior, experiența tatălui, însă nu ca un Aufklärer, ci la modul vindicativ, imperios necesar sieși: *Duminică dimineața (...) oricum, de acolo, de atunci încep amintirile numai ale mele, curgătoare ca Răutul la Orhei* (Ibidem:68).

Fluviul timpului, asemenea Răutului la Orhei, curge, aducând cu sine toate celulele epice semnificative ce vor decora casa-ficțiune. Din calidor, memoria transpusă în ficțiune conturează treptat figura Orfânelului, țâșnind în epic.

Toposul mitic transpus în coordonatele ficționale se încarcă, astfel, de reverberațiile personalității în formare, analizate și interpretate de vocea auctorială.

Sintetizând nostalgiile după Edenul copilăriei, calidorul rămâne centrul ființei care va fi supusă acțiunii timpului istoric ce o va rupe brutal de ritmul normal al devenirii. Părăsind calidorul, Paul Goma își va urma destinul geometrizat: cercul solar, însă, va fi anihilat de unul întunecat, opresiv. De aceea, prin maica memorie va încerca o recuperare de sine, atâta timp cât scrisul reprezintă o eliberare, dar și o re-compunere ontologică.

BIBLIOGRAFIE

- Blaga, Lucian, 1980, *Poezii*, București, Editura Albatros
 Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, 1993, *Dicționar de simboluri*, vol.1-3, București, Editura Artemis
 Derșidan, Ioan, 2002, *Iconi și literatură*, București, Editura Univers Enciclopedic
 Frye, Northrop, 1972, *Anatomia criticii*, București, Editura Univers
 Goma, Paul, 2004, *Din calidor*, Iași, Editura Polirom
 Kristeva, Julia, 2005, *Nouă maladii ale sufletului*, Iași, Editura Trei

- Malița, Liviu, Exilul ca destin apocrif [în] revista *Apostrof*, nr.5/ 1990
- Marquez, Gabriel, Garcia, 1995, *Un veac de singurătate*, București, Editura RAO, 1995,
- Martin, Mircea, Georges Poulet sau despre cerc și despre literatură înțelese ca forme ale minții, studiu introductiv la Poulet, Georges, 1987, *Metamorfozele cercului*, București, Editura Univers
- Goma, Paul, 1999, *Patimile după Pitești*, Cluj-Napoca, Editura Dacia
- Podoabă, Virgil, 2004, *Metamorfozele punctului*, Pitești, Editura Paralela 45
- Poulet, Georges, 1987, *Metamorfozele cercului*, București, Editura Univers
- Ricardou, Jean, 1988, *Noi probleme ale romanului*, București, Editura Univers
- Simuț, Ion, 2000, *Arena actualității*, Iași, Editura Polirom
- Simuț, Ion, *Inocența și revolta în infern* [în] *Vatra*, nr.6/ 1992
- Stănescu, Nichita, 1985, *Ordinea cuvintelor*, București, Editura Cartea Românească

Miercuri 14 decembrie 2011

Idem.

Din *România literară*, nr 30, 2008 din "Confesiuni inco-mode de Tudorel Urian:

"(...)Nu mă pot abține, în final, să nu citez foarte nuanțatul tablou pe care Gheorghe Grigurcu îl face fostului său coleg Paul Goma. Cred că sunt cele mai bune rânduri pe care le-am citit despre celebrul disident:

"... fondul moral al lui Paul Goma e o cinste funciară, de-o intensitate puțin obișnuită, o cinste activă, dacă-i pot spune așa, care-l îndeamnă a-i lua în colimatorul său pe mai toți contemporanii de oarecare semnificație. Oamenilor le putem reproșa adesea compromisul. Lui Paul Goma i-am putea reproșa... lipsa de compromis. El practică o scrutare inumană, așa zice, a semenilor săi, nedispus a le face nici cea mai mică concesie. Exagerări? Multe și recunoscute chiar de el însuși, căci instrumentul său preferat îl alcătuiesc lentilele măritoare. Un fir de praf poate deveni mare cât oul, dar el există în realitate, nu e mai niciodată inventat. Putem glosa, evident, pe marginea jocului de proporții la care e supusă, sub condeiul aprig al lui Goma, o acuzție sau alta, însă nu putem contesta grăuntele (măcar) de adevăr de la care pornește" (p. 132).

Joi 15 decembrie 2011

Am impresia, certitudinea că nu am semnalat cum se cuvenea textul lui Ovidiu Nimigean din 2005 (despre mine), găsit azi pe *Tiuk!* Și chiar de am făcut-o ce, strică să fie repetat?

"O. NIMIGEAN Goma. Paul Goma. Nici mai mult si nici mai puțin

Pentru scriitorul roman - de azi, de ieri, de antart - caracterul conteaza doar in orizontul unui "ce profit". La "jertfa patriotica" pretinde chi-

tanta, la revolutiune participa cu mare furor mai ales daca e voie de la politie. In general, scriitorul roman se considera posesorul unui dar divin, talentul, si nu se face - ma-ntelegi? - sa-l iroseasca in gherile cu puterea seculara. Nici in procese alambicate de constiinta. Roman si, implicit, destept, el a invatat inca de la cronicari ca nu vremurile sint sub om, ci "vitavercea", de-aceea a preferat, prefera (si va prefera?) compromisul, eschiva, mica intelegere cu un diavol nu chiar atit de negru, combinatia, trendul. La limita (decembrie '89?), cind lucrurile se rastoarna, va pretinde ca altceva a fost in sufletul lui, mai mult, ca a "slabit sistemul din interior", ca, oricum, a rezistat prin cultura si, in definitiv, binemerita de la patrie.

Paul Goma e altfel. Calitatea sa maitresse - care-i aduce atitea ponoase - este consecventa. Consecventa cu memoria, in fapte si nume, rostite raspicat. Consecventa in a respinge politica laliie a compromisului, din aceeasi fidelitate fata de memorie, altfel spus, fata de un adevar incercat pe propria piele si pe propria constiinta. Face uneori erori de amanunt - pe care le indreapta onest, cu mea culpa - , in sa pe fondul problemei dovedeste un discernamint impecabil. Paul Goma nu-si tradeaza din oportunism - ce loc caldut si-ar fi asigurat!... - temele consubstantiale, incarcate mereu de o tensiune etica straina de naravurile carpato-danubiano-pontice. Argumentele sale, incorporate in numeroasele carti de literatura propriu-zisa, in jurnale, in epistolar, in publicistica, se sprijina pe experienta concentrationara, pe experienta protestului explicit, pe indelungata experienta a exilului, pe refuzul ferm al compensatiilor care l-ar putea anexa (vezi, de pilda, respingerea invitatiei lui Ion Iliescu, presedinte in functie la acea vreme).

Tine de firea pervertita a romanului talentat - si scriitor pe deasupra, si cam securist pe dedesubt - ca Paul Goma sa nu poata fi inghitit, darmit mistuit. Intr-o vreme nu avea opera (Beniuc, ce-i drept, ajunsese la vreo saptezeci de volume de "tobosar al vremurilor noi", Eugen Simion ii depunea la picioare encomionul aniversar). Pe urma, cind cartile s-au succedat cu repeziciune, n-a avut talent (dupa '89, in "Romania literara", Constantin Toiu, cu o grimasa de mare aristocrat al stilului - e plina lumea noastra de frizeri galanti care se viseaza "gatoparzi" - , il trecea la ilizibili, contrapunindu-i-l pe Petru Dumitriu, repede luat in brate de "lumea buna", editat masiv, inclus in manual, absolvit, de aceeasi "Romanie literara", prin George Pruteanu, pina si de ticalosia romanului Drum fara pulbere, in care viitorul vadimist simtea "gheara leului"). In pupatul cu mucii de dupa Revolutie revistele literare i-au facut curte ("Romania literara" publica in serial Patimile dupa Pitesti), incercind sa si-l urce in herb. Editura "Humanitas" i-a tiparit rapid romanul **Gherla**. Goma dadea bine. Numai ca Goma n-a inteles sa dea si la pace cu oameni atit de draguti, ce-i deschideau, iata, portile spre cititorul roman. Asa ca un al doilea volum scos de "Humanitas", **Culoarea curcubeului**, a ajuns urgent de la tipografie la topit. Directorul "Romaniei literare", Nicolae Manolescu, intr-un editorial pe prima pagina, promitea public, fara a rosi, ca Paul Goma nu va mai aparea in veci in revista. Cruntul C.T.P. insotea darea la tipar, in "Alia", a unei scrisori a lui Paul Goma catre Nicolae Ceausescu (redactata in conjunctura speciala a presiunilor Securitatii), de o flegma groasa in obrazul disidentului, caruia ii erau infierate citeva pasaje de dialog aparent concesiv cu dictatorul. Nu mult dupa aceea, C.T.P., la televizor, zimbea duios fata in fata cu Adrian Paunescu, furnicat pina in maduva de lira bardului de la Barca. Cele trei volume de Jurnal de la "Nemira" (a caror editare a fost sustinuta de un alt mare "antipatic", disident notoriu, la rindu-i, Dan Petrescu) au marcat trecerea la repudierea in masa. Confruntata cu

tabloul grotesc al propriei meschinarii, intelighentia autohtona a reactionat vehement, acuzandu-l pe exilatul de la Paris de "lipsa de caracter" <sic!>, de josnicie umana, de tot ce vrei si nu vrei, de minciuna, de fals, poate chiar de tuberculoza, reiterind si marota lipsei de talent. In plus, taman in "22", revista a societatii civile (unde, bunaoara, ani la rind si-a depus ouale democrate un turnator ordinar precum Dan Oprescu), Bianca Balota denunta disidenta lui Paul Goma drept o cacialma, un tam-tam intretinut pentru a dobindi viza de plecarea in Occident. Goma trebuia desfiintat in toate ipostazele sale, daca ar fi fost posibil chiar in cea mai legitimanta, de opozant notoriu al regimului comunist. N-a tinut (imi amintesc riposta lui Gabriel Andreescu), dar cel putin s-a incercat. Intelighentia - avind si semnalul nefericit al Monicai Lovinescu - s-a intrecut intr-o frenezie a macularii. Se daduse voie la aruncat cu piatra in Paul Goma. S-a aruncat si cu piatra, si cu ligheanul de zoaie.

Acum, la zi, e si mai rau. Lui Goma i s-a lipit eticheta de antisemit. Semnificatia ei simbolica este aceea de stigmat absolut, similara unei degradari civice in republica literelor. Si in toate republicile. Cu o retorica a lacrimilor de crocodil, disidentului din anii '70 i se recunosc din nou meritele (Ioan Bogdan Lefter, Laszlo Alexandru), pentru a i se deplinge ipocrit definitiva iesire din scena. Goma ar fi devenit tristul supravietuitor al unui imens capital simbolic, iremediabil irosit. Daca ar fi antisemit, Goma si-ar merita excomunicarea. Textul incriminat, **Saptamina rosie**, avind ca tema retragerea armatei romane dupa Ultimatum, "pacatuieste", ca intreaga opera a lui Goma, prin fervoare justitiara. Lui Goma ii repugna organic ideile primite de-a gata, decretule, ucaturile, complicitatile tacite cu scheletele din dulap, el cade mereu pe subiectele incomode, despre care nu e momentul sa se vorbeasca. Nu era momentul, sub comunism, sa se vorbeasca despre spatiul concentrationar - Goma a vorbit. Nu e momentul acum sa se zgindare susceptibilitati legate de anumite evenimente istorice - Goma le zgindare, fidel principiului adevarului, de la care n-a abdicat niciodata (am citit in "Tribuna" interventia fostului sau prieten, Laszlo Alexandru, de o sofistica penibila, care cauta sa demonstreze relativitatea faptelor istorice in stabilirea adevarului, concept dealtminteri fragil, dependent de conjuncturi, de perspective, de scoli istoriografice etc. - lucruri prea subtile pentru un ignorant in domeniu precum Paul Goma). Intr-adevar, Goma nu e un sofist. Are proprietatea culorilor: la el albul e alb, negrul e negru, verdele e verde si rosul e rosu. Le vede si le numeste. Chestiune de bun simt. Pentru el bataile incasate de la Goiciu nu devin epifenomene ale pedagogiei unei utopii generoase, palmele lui Plesita nu pot fi reinterpretate ca un accident nefericit in "societatea socialista multilateral dezvoltata", excluderea din Uniunea Scriitorilor nu va fi pusa pe seama unei rataciri de moment a unor colegi de condei, agresiunea unor civili evrei asupra soldatilor romani nu e stearsa cu buretele din perspectiva Holocaustului, dupa cum nici represiunea romaneasca nu e trecuta sub tacere si nici pe departe absolvita - din contra, e blamata apasat. Discursul asa-zis antisemit al lui Goma ramine de fapt un discurs critic, nu acorda voturi de blam sau certificate de buna purtare, nu face apologii rasiste, nu deviaza in elogierea romanului verde, nu are alt parti-pris decit anamneza, recuperarea faptelor, iesirea din tacere. Pe scurt - nuditatea faptelor, ca sa nu folosesc un termen atit de maleabil precum "adevarul istoric". Iar cind "nuditatea faptelor" incepe sa supere, ceva nu este in regula. Rentierii Holocaustului (care, nu demult, ii vizasera abuziv pe Manolescu, Liiceanu, Dorin Tudoran, uitindu-l ca din intimplare pe Vadim, ba chiar trecindu-l la "baietii buni") s-au autosesizat, intervenind ca

o obtuza politie a spiritului, de-un maniheism primitiv - polarizat in "buni" si "rai", in "ai nostri" si "dusmani" - , si l-au pus pe Goma la index. Amicii sai literari n-au ratat prilejul de a se alatura noului linsaj, in speranta de a scapa macar acum de Paul Goma (daca repugnantul personaj oricum refuza cu obstinatie sa-si dea obstescul sfirsit). Citit in ecurile de presa, Goma e un anti-semit feroce, intratabil, periculos. Citit in litera si spiritul cartilor sale, cum ne cere insistent - si, pare-se, inutil - , acuza se dezumfla pina la cabala si calomnie. Feroce, intratabile si periculoase pentru devvertebratii plaivazului raminind doar reflexele de om liber ale scriitorului.

De ce este atit de urit Paul Goma de catre intelighentia romana? Ce nu i se poate ierta? De ce, de la injurie, delatiune, conspiratia tacerii si retur, s-a incercat si se incearca orice mijloc de anihilare simbolica (anihilarea fizica a incercat-o, din fericire fara succes, Securitatea, prin agentul Haiducu)? Insistind in anihilarea lui Goma, intelighentia isi dezvaluie un enorm complex. L-as numi complexul reprezentativitatii ilegitime pentru societatea civila. Persoane de merit intelectual neindoielnic emit pretentia de a-si transfera prestigiul profesional, dobindit in perioada comunista, in spatiul public de azi. Se vor lideri de opinie, intelepti ai neamului, "arhei", "boieri ai mintii", profesori de democratie si spirit european etc. Partial, au si fost perce-puti in aceasta calitate. Or', ei sint (sau au fost) doar critici literari meritorii (Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Alex. Stefanescu, Ioan Bogdan Lefter), filosofi sau critici de arta (Gabriel Liiceanu, Andrei Plesu), scriitori de o anumita anvergura (Nicolae Breban, Octavian Paler, Augustin Buzura, Eugen Uricariu s.a.m.d.), nici pe departe oameni ai gestului civic hotarit, cu toate riscurile presupuse. Autoritatea lor morala e subreda, se bazeaza pe consensul tacit de a nu tulbura apele de dinainte de '89 (si, vai, de dupa). Paul Goma le-a tulburat, dezvaluind lasitati de nebanuit la fete atit de subtiri, egoisme care au naruit orice speranta de solidaritate, ignominii frapante intr-o relatie de presupusa prietenie, pacate omenesti, prea omenesti, poate acceptabile, de iertat intr-o lume normala, dar care, in comunism, au descurajat miscarile de anvergura, lasindu-i singuri si la discretia regimului pe initiatori. Lucrul acesta nu-l uita nici Goma - cum sa-l uite? ar fi similar cu a-si bate joc de sine insusi - , nici inamicii sai. Din toata floarea scriitorimii, in '77 i s-a alaturat lui Goma doar Ion Negoitescu. Restul "directorilor de constiinta" si-au camuflat frica sub pretexte dintre cele mai pretios-ridicole - adica, vezi bine, dumnealor ar fi semnat, dar Goma nu e totusi reprezentativ, n-are nici viziune, nu citeaza din Heidegger, textul sau e sub stacheta intelectuala a cinstitelor obraze, ar trebui refacut. Ai fi tentat sa crezi ca lipsa de reactie se datoreaza unei... incompatibilitati stilistice. Altfel, le-ar fi aratat domniile lor ticalosilor de comunisti ce inseamna minia de scriitor si intelectual roman!... Astazi, nu-i pot ierta lui Goma ca a fost si victima lasitatii lor. Se va fi observat ca reprosurile lui Paul Goma tintesc in primul rind lasitatea scriitorilor si intelectualilor ce-si supraevalueaza eroismul anticomunist de bucatarie, erijindu-se in autoritati morale. N-am remarcat sa-l fi infuriat un Radu Petrescu sau un I.D.Sarbu (ironizat totusi en passant, mai degraba cu intelegere si afectiune), ci falsele verticalitati, gelatinele de mai an care pozeaza in dure blocuri de cremene, onorabilii si venerabilii obsedati de propria imagine, de propriile privilegii, de propriul "coledzi" - care nu se cade sa ramina tocmai dumnealor fara... -, de papica, de bursica, de sinecurica. Pseudoimaculatii sint tintele predilecte ale lui Goma, virginele reconditionate, cei ce cred ca li se cuvine locul din capul mesei (unde, scaldind-o si dupa '89, au fost de altfel asezati, ba in fruntea unei reviste, ca Nicolae Manolescu - baiatul cuminte de

interviu al lui Ion Iliescu -, ba in fruntea fostei "Edituri politice", devenita peste noapte "Humanitas", ba in fruntea unei noi "Fundatii culturale" croite pe masura, vezi Augustin Buzura, ba in fruntea Ministerului Culturii, ca Marin Sorescu, ba, precum "apoliticul" Eugen Simion, la conducerea, cam pe viata, a Academiei s.a.m.d.).

In oglinda lui Goma imaginea lor isi resoarbe aurele iluzorii, "marile figuri" se amalgameaza intr-un tablou grotesc, provocandu-ti mai degraba plinsul decit risul: aceasta e crema natiei, aceasta e "lumea buna" (in fata careia tinarul Marius Chivu facea o plecaciune, comentind condescendent **Pizdet**-ul lui Alexandru Vakulovski, de neprizat pentru nasurile fine), aceasta ne este intelighentia, aceasta ne este elita. In spiritul povestitorului moldav - si in ciuda Academiei d-lui Simion - am sa rostesc o vorba proasta, dar de neevitat: pe Paul Goma nu-l suporta, pe Paul Goma il detesta, pe Paul Goma il urasc visceral toti cei carora le atrage atentia - taman cind vor sa-si savureze metamorfoza din broasca in print - ca nu se poate si cu pula-n cur, si cu sufletu-n rai. "Lumea lor buna" are un deficit flagrant de exemplaritate, e compusa din oameni nici buni, nici rai, "nici asa, nici altminteri", din caldicei. Le citesc adeseori cartile - unele sint lizibile, citeva savuroase -, dar nu-i stimez cu adevarat. Autoritatea lor morala, cu care vor sa ma copleseasca, e nula. Intr-un cintec celebru, Visotki indemna sa-ti verifici prietenii luindu-i cu tine pe munte. Goma i-a verificat bucata cu bucata. Nu se prea putura in pisc... Cum sa-l aiba la inima (minte si literatura)?

Exemplu de ultima ora: sub proaspata conducere a lui Nicolae Manolescu, U.S.R. da, abject, curs unei delatiuni ordinare, venita dinspre comunitatea evreiasca, si acuza derapajul - "antisemit", fireste - al "Vietii romanesti", unde au fost publicate, sub semnatura lui Paul Goma, "idei contrare valorilor si normelor acceptate in lumea contemporana" (deslusiti cadentele staliniste ale limbii de lemn?).

Diversiunea continua. Lui Goma trebuie sa i se taie limba. Goma trebuie eliminat cu orice pret. Goma si oricine vine in atingere cu Goma, acum Liviu Ioan Stoiciu si revista "Viata romaneasca". Ucaz, chemare la ordinul autoritatii, amenintare cu votul de blam si excludere (un inventar sinistru, pe care-l credeam disparut) - nicidecum dezbatere, cu ambele parti invitate la rampa. Cenzura, nu discutie libera, intr-un climat democrat. Sentinta fara drept de apel, pronuntata inainte de judecata, nu analiza pe text (care ar demonta, de altfel, enormitatea acuzei). Astfel intelege Nicolae Manolescu "sa repereze" onoarea pierduta a Uniunii Scriitorilor, punindu-i inca o data pumnul in gura lui Goma, dupa ce l-a interzis in paginile "Romaniei literare". Turnatoriile lui Eugen Uricariu ii miros a trandafiri. Colaborarea lui Augustin Buzura cu Securitatea sta sub semnul indoielii pina la probe mai concludente. Antisemitismul lui Goma e insa clar, de la sine inteles, fara dubii, nu mai necesita nici o verificare, e gata ambalat, numai bun de livrat oprobriului public. Aceasta e mentalitatea, acestea sint reflexele, acestea sint umorile. Acesta-i omul, asta este tara. Oricit de dur ar suna epitetetele stupidului caz, cu precedent doar in totalitarism, ele trebuie rostite: jegos, mirsav, cacacios.

Ma intreb, urmarind neobositele tentative de linsaj simbolic, daca nu a gresit, pe undeva, insusi Paul Goma. Parca e prea mult, neomeneste de mult. Moralismul sau intransigent, de expresie hipercoroziv-pamfletara, nu-i va fi descurajat pina si pe cei care-l priveau cu o simpatie sincera, pina si pe cei dispusi sa-si asume culpele? Un plus de diplomatie, de cordialitate fara concesii, n-ar fi netezit, oare, asperitatile? Imi dau seama ca uzez de o reto-

rica naiva. Daca ar fi fost posibil, s-ar fi intimplat. Nu Goma a refuzat dialogul. Goma a oferit, din ce in ce mai exasperat, premisele unui dialog pertinent. Imposibilii lui parteneri doreau, in schimb, dupa '89, un disident impaiat, de parada, care sa-i legitimeze moral. Propuneau amnezia ca temei al impacarii. Li s-a explicat ca "aiasta nu se poate", nu pentru ca e Goma ursuz si rinzos, nu pentru ca, din sadism, i-ar placea sa se joace cu ei tavalindu-i in piata publica prin smoala si pene. Din cu totul alte motive, de nepriceput si indigerabile pentru campionii micilor intelegeri: principiile nu se negociaza dupa cum bate vintul - azi aici, miine-n Focsani, ce-am avut si ce-am pierdut? - , caracterul nu e suma oportunitatelor (suma acestora fiind tocmai lipsa de caracter), datoriile trebuie platite. De pe aceasta pozitie Paul Goma era - si este - permeabil la dialog. Numai ca nu are cu cine sta de vorba. Tot mai inversunatilor sai "nemaiprieteni" - ca sa preiau morfologia scriitorului - li s-a cerut, cu indreptatire (fapte, fapte, fapte), sa treaca proba crestina a umilintei. Sa-si recunoasca greselile, ca sa poata fi pur si simplu iertati. In loc de umilinta purificatoare, "nemaiprieteni" au reactionat ca niste mari cucoane ofensate ca li se reaminteste un trecut nu tocmai onorabil. De subliniat, au reactionat de pe o pozitie de putere, angajind o logistica uriasa: institutii ale statului, media, edituri etc. Impotriva unui om cu adevarat singur, care nu le poate riposta decit cu verbul. Uite ca verbul face fata! S-a insinuat ideea ca Paul Goma ar fi un cazan de ura (ciudat, cei ce-l cunosc indeaproape - Ion Solacolu, de pilda - il caracterizeaza drept "un suflet mare"). Pun pariu cu Nicolae Manolescu garsoniera mea de la G4 contra unei cutii de chibrituri ca Paul Goma isi uraste dusmanii tot atit de mult, pe cit este de antisemit. Adica deloc. Ii va fi privind, in schimb, din exilul sau fara intoarcere, cu o nespusa mila. Nespusa, dar intrevazuta printre rinduri.

Cufundata in revelatorul Paul Goma, intelighentia si-a probat - coborind pina la mirlania duhnitoare a scandalului "Vietii romanesti" - incapacitatea de a face gesturile reparatorii. Care - acestea! - ar fi normalizat relatia si ar fi sters din pacate. Ar fi fost atit de simplu! Chiar nu putea fi invitat Paul Goma, cu scuzele de rigoare, sa-si reia locul in "Uniunea Scriitorilor"? (Cu nesimtire i s-a replicat ca trebuia sa faca o cerere. La "cerere" a fost exclus?). Chiar nu avea loc in revistele de cultura - asa incomod cum e el, ba tocmai de aia! - in care sint reciclati de cincisprezece ani, cu multa intelegere, autori de indoielnica tinuta morala, de la Petru Dumitriu la Titus Popovici si D.R.Popescu? Chiar nu meritau cartile sale o discutie serioasa - critica, nu encomiastica? Nici una dintre ele n-a fost demna de vreun premiu? Personalitatea sa literara nu era la inaltimea unei distinctii precum "Opera omnia", decernata de Fundatia "Anonimul", cu tot cu miliardul aferent (din care isi construieste Nicolae Manolescu un adapost pentru batrinete)? Chiar nu se putea manifesta fata de Paul Goma - daca nu iubire, daca nu recunoscinta - cel putin intelegere? Nu neaparat scriitoriceasca - pur si simplu umana, ca pentru un om ce ilustreaza o biografie a traumelor repetate. Gabriel Liiceanu sau Silviu Lupescu, in loc sa-l dea la topit sau sa-l cenzureze, nu i-ar fi putut propune o serie de autor, care sa-l readuca in circuitul firesc al pietei de carte din tara? Toate acestea constituiau obligatii (as spune "de onoare", daca acest substantiv mai face parte din vocabularul limbii romane), nu favoruri. Faptul ca nu au fost indeplinite atesta o boala cronica, un post-comunism incapatnat (intr-o cultura care se alinta fluturind panasul postmodernismului), o labilitate morala dezesperanta.

Existenta lui Paul Goma, contestata sa existenta, chinuita si eroica in acelasi timp, ramine unul dintre putinele motive de optimism, demonstrind ca

organismul cultural autohton inca mai secreta anticorpi vigurosi, nu a fost coplesit de metastaze. Cu trecerea timpului, apele se vor limpezi, o alta generatie, care nu va mai datora nimic baronilor literari de astazi, ii va face dreptate lui Paul Goma (si isi va face astfel siesi dreptate), descoperind in cartile lui atit bestiarul unor decenii monstruoase, cit si un model, aproape neverosimil, de verticalitate.

Eu, unul, mai tirziu decit s-ar fi convenit, iti multumesc, Paul Goma!
Imi pare rau ca nu te-am cunoscut!

Iasi, 07.09.2005

Oare din pricina nesănătății mele actuale percep textul lui Ovidiu Nimigean ca pe ceva nou?, inedit? nemaiscris, nemaicitit?

*

Un alt text, din 25 martie 2008 din “Hermeneia” nesemnat,
intitulat “Intre fantezie și teroare”

“Paul Goma își începe trilogia despre copilărie cu romanul **Din calor**, subintitulat **O copilărie basarabeană** în primul rând pentru a-și face cunoscută originea basarabeană de care nu îi este rușine, iar în al doilea rând pentru a dezvălui un adevăr istoric dureros, văzut la momentul respectiv prin ochii unui copil care nu înțelegea prea multe, însă care a fost nevoit să se maturizeze cu mult înainte de vreme. Din cauza originii sale basarabene cu care nu se sfia să se afișeze, ba chiar dorea din răspuțeri să poată schimba o mentalitate nelalocul ei, omul Goma va avea de suferit începând cu anii adolescenței și continuând cu maturitatea, mai ales dat fiind spiritului său rebel. „În paginile revistei xenofobe Săptămâna, erau menționate originile basarabene ale lui Goma pentru a explica refuzul său de a se supune imperativelor “unanimității naționale” în jurul secretarului general”.

În ce măsură scrierea lui Paul Goma constituie literatură? Critica literaturii române și-a pus deseori întrebarea dacă opera lui constituie un reper estetic sau este valoroasă numai din punct de vedere politic, „adică este pur și simplu un disident sau este și un artist al cuvântului? Este doar un memorialist sau și un autor de ficțiune?” În orice caz, „marele merit al lui Goma e acela de a exprima adevărul cu o autenticitate ce nu admite nicio notă de contrafăcut și cu o ardoare etică ce nu permite nesocotirea măcar parțială a lui”.

Într-un articol din revista România literară un important critic literar susține ideea că pe lângă faptul ca Paul Goma este un interesant caz politic datorită nesupunerii sale față de regimul comunist și nenumăratele sale încercări de a se face auzit și înțeles, proza sa prezintă o verosimilitate impresionantă, „putând fi confundată cu documentarul istoric sau , mai exact, cu documentarul biografic din perioada românească a autorului”.

Pentru a putea pune în pagină evenimente care s-au petrecut cu 50 de ani înainte de încercarea de a le face cunoscute publicului larg, scriitorul plonjează în cele mai adânci trepte ale memoriei, în copilărie, însă după cum el însuși menționează în roman, „anumite amintiri mi s-au alcătuit, făcut, apoi fixat din amintirile altora, povestite de aceia, adulții; sunt însă altele: scene statice, scene - cheie, scene sâmbure, momente, stări care „atinse” [...

] prind să răspundă, să vibreze, să sune, declanșând o adevărată tinere de minte a mea: succesiune, coborâre din treaptă-n treaptă, depășind, încolo, îndărăt, nu doar pragul vârstei de la care, cică, poți avea amintiri „directe”, ci chiar hotarul nașterii – sunt convins: o parte din memoria noastră e intrauterină”.

După cum se poate observa din fragmentul de mai sus, amintirile sale nu sunt exclusiv alcătuite pe seama propriei aduceri-aminte, dar pentru aceasta nu punem la îndoială caracterul veridic al scrierii lui. Totuși, nu avem de-a face cu un text pur istoric în care ne sunt împărtașite niște evenimente, ci scriitorul, fiind și un bun maestru al cuvântului, își picură scriitura cu un limbaj colocvial, colorat, uneori chiar vulgar, tocmai pentru a demonstra caracterul copilăresc și jucăuș cu care sunt împărtașite niște întâmplări de o mare seriozitate.

Un bun exemplu în acest sens este un fragment din capitolul Fără Arabia în care naratorul ne face cunoscut pactul de nonagresiune Ribbentrop-Molotov - care se baza pe un protocol secret pentru împărțirea Poloniei între cele două semnatare – într-un stil pe care l-am putea asemăna foarte bine cu fabulele lui Grigore Alexandrescu: „însă în 1939, Lupul-Neamț chair hăpăise mai bine de jumătate din oaia poloneză, când i-a sărit în ajutor (ne-cerut !, ba chiar temut) Ursul-Rusul... Ajutorul a fost dat Neamțului, întru lichidarea Poloniei... Oii i-a șoptit că...el doar se preface, imediat ce au să se liniștească lucrurile, Lupul are să dea înapoi ce-a înghițit, de aici vorba: Cacă, Ruse, ce-ai mancat... Atunci să vezi frățietate urso-oitică...” .

Ironia pe care Goma o folosește în descrierea acestei legături nu provine decât din ura lui pentru rușii care l-au obligat pe el (și aici se conturează și un destin dramatic al tuturor basarabenilor care au trăit clipe de coșmar în momentul raptului teritorial din iunie-iulie 1940, când României, în șase zile, i-au fost smulse peste 50.000 km²) alături de familie și cunoscuți să evacueze de urgență un spațiu care până nu demult fusese paradisul pentru el: casa părintească și calidorul lui drag.

„Galeria casei părintești din Mana este buricul pământului. Totul îmi pleacă de acolo și de atunci, toate mi se întorc, după largi ocoluri, perfect rotunde, după definitive dusuri – atunci și acolo.”

Romanul Din calidor este o retrăire a întâmplărilor din copilărie și, chiar dacă, pe modelul Creangă, Ionel Teodoreanu, ne-am aștepta să avem de-a face cu o scriere plină de nostalgie, după ce citim romanul ne dăm seama că este departe de a fi similar cu scriitorii citați mai sus, singurele părți unde se regăsește spiritul acesta duios sunt fragmentele în care el vorbește despre casă, calidor și mama, care, ca și la Blaga (în Hronicul și cântecul vârstelor), constituie centrul universului copilăriei.

Fragmentul citat este chiar cel cu care Goma își deschide romanul, făcând referire la ceea ce pentru el este un univers paradisiac, „buricul pământului”, locul unde el se simte cel mai bine, protejat și iubit, unde nu are nicio grijă și unde toate voile îi sunt făcute. „Calidorul este de fapt un axis mundi, pe când închisoarea de la Gherla este o contraaxă a lumii. Mana e paradisul tulburat, pe când Gherla e infernul”. Stând în centrul lumii, copilul îi descoperă încet-încet secretele, jocurile, suferința, umilirea, cențura, teroarea. Aici, jocul nu mai are aceeași însemnatate ca pentru un copil obișnuit, aici spiritul ludic este încarnat doar de jocurile sexuale și, puțin mai târziu, de jocul grav, al terorii și al morții.

Calidorul, un spațiu închis, „orientat spre Nord, nu este supus Crivățului” , motiv pentru care el se simte atât de bine aici, fiind capabil

să descopere lumea și să vadă istoria: „stau în calidorul casei mele din Mana. Și văd.”

Încă de mic copil, Paul Goma (ca un simbol al basarabenilor) trăiește prima cenzură mentală, odată cu ocuparea de către ruși, aceea a impunerii limbii ruse ca limbă în care toți trebuie să comunice („basarabeni, ocupați de Ruși, nici în biserică nu scăpau de <rusasca lor>”), fapt ce va avea repercusiuni asupra lui la maturitate, pentru că el nu încetează în nicio clipă să scrie în limba română. Este, în acest fel, vorba de o revoltă psihică urmată mai târziu de cea fizică, în urma căreia va avea de suferit în cele mai drastice moduri, de la deportare, la încarcerare, la umilințele suferite în închisorile comuniste și până la exilul psihic și fizic în Franța.

Goma descrie pe câteva pagini invazia rusă și stările de disperare, de teamă, de panică, urmate de nevoia de a se refugia în pădure (aici el are de-a face pentru prima dată cu statutul de refugiat, care îi va marca definitiv existența). În refugiul din pădure, ajunge să cunoască mai bine oamenii, să aibă primele experiențe sexuale infantile, adevărate perversiuni, având „tendința de a se prezenta mereu pe sine într-o lumină favorabilă, din cauza unei vanități pe care nu și-o poate reprima (uneori și-o disimulează, însă într-un mod neconvingător). El se laudă, golănește, până și cu mărimea sexului său, atunci când povestește cum s-a culcat, copil fiind, cu o femeie experimentată”.

Un alt text. Nici de acesta nu-mi aduc aminte să-l fi capturat:

“Theodor Codreanu: Paul Goma și neorollerismul

Paul Goma pare a fi cazul cel mai enigmatic din ultimele patru decenii derulate în spațiul culturii și politicii românești. Considerat în vremea dictaturii ceaușiste „disidentul” anticomunist nr. 1, comparabil cu Alexandr Soljenițan, el a rămas și pentru regimul postcomunist drept o personalitate indezirabilă, împotriva căreia s-au mobilizat mai ales cei din intelighenția „progresistă”, care s-a pretins disidentă și rezistentă prin cultură, ceea ce i-a permis acesteia ocuparea poziției-cheie în instituțiile de cultură (dar și în cele politice), cu pretenția că reprezintă floarea curată a societății civile românești. Dacă ne întoarcem la comparația cu Soljenițan, constatăm o diferență flagrantă: în vreme ce acesta a fost primit în Rusia ca erou național, repus în toate drepturile și asimilat, cu înțelepciunea lui, la proiectul renașterii postcomuniste, cu Paul Goma s-a întâmplat invers, ca și cum România ar fi continuat să rămână ceea ce a fost anterior, cu tot cu fericirii ei „disidenți” și „rezistenți prin cultură”. Rămâne straniu, cel puțin pentru vizata intelighenție, faptul că Paul Goma nu s-a raliat noului curent al „politicii și educației naționale”, refuzând și beneficiile materiale și politice care ar fi putut rezulta de aici. Bunăoară, i s-ar fi ivit ocazia, cu înmiiță îndreptățire, comparativ cu Gabriel Liiceanu, să pună mâna pe una din marile edituri bogate; ar fi putut, de asemenea, să ajungă președintele Uniunii Scriitorilor, ca Mircea Dinescu, ar fi putut ajunge ambasador al României la UNESCO, aidoma lui Nicolae Manolescu, fiindcă tot locuia la Paris; ar fi putut ajunge directorul Institutului Cultural Român, ca Horia-Roman Patapievici, sau ministru al culturii, ca Andrei Pleșu, sau, de ce nu, președintele României, ca Ion Iliescu și Traian Băsescu; în fine, ar fi putut fi pus în fruntea Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste precum Vladimir Tismăneanu. În loc de toate acestea, Paul Goma nici măcar nu și-a

redobândit cetățenia care i-a fost furată de Ceaușescu, nici măcar nu i s-a anulat excluderea din Uniunea Scriitorilor, nici măcar nu i s-au restituit bunurile materiale și morale furate de regimul comunist. El continuă să fie apatrid, căci a refuzat, cu ani în urmă, oferta Franței de a i se acorda cetățenia franceză odată cu altor doi scriitori celebri.

De ce a optat Paul Goma pentru o asemenea cale, fiind, astăzi, un fel de proscris de care s-au lepădat foștii „prieteni” fie tacit, fie prin gesturi publice pompoase, cu titluri de soiul „Adio, domnule Goma!”? Acuzele ce i se aduc sunt diverse, dar ele gravitează în jurul unor argumente „tari” de felul: „ingratitude”, limbaj prea „dur”, „delir de persecuție”, iar mai nou – „antisemitism”. Însă o minte cât de cât dreaptă și lucidă vede imediat minciuna acestor acuze și, din fericire, în țară sunt numeroși intelectuali cinstiți care văd adevărul și mai văd și incredibila nedreptate ce i se face lui Paul Goma. Din nefericire, acești intelectuali, fie că se numesc Liviu Ioan Stoiciu, Dan Culcer, Valerian Stan, Ovidiu Nimigean, Flori Stănescu, Gabriel Stănescu, dacă e să-i amintesc doar pe aceștia, riscă și ei un tratament similar, cum i s-a întâmplat lui Liviu Ioan Stoiciu, care și-a pierdut postul de la revista *Viața românească*. Ni se va spune: dar nu e o practică de tip stalinist, tocmai acea metodă de eliminare a indezirabililor într-un regim pe care „disidenții” și „rezistenții prin cultură” pretind că i-au pus capăt? Este, dar metoda e ceva mai veche decât a bolșevismului sau a nazismului, fiind depistabilă, la români, și-n vremea lui Eminescu. Oare eliminarea lui de la ziarul *Timpul* nu e modelul arhetipal și pentru ceea ce se-ntâmplă în zilele noastre? Or, Eminescu a ajuns indezirabil chiar în fața „prietenilor” dintr-un motiv foarte simplu, pe care poetul l-a exprimat limpede. Risc bucuros repetarea cuvintelor eminesciene: Ș-așa-s de mulți/ Ce mint cu gândul, vorba, fapta, ba/ Se mint pe sine însuși chiar, încât/ În mine s-a stârnit mândria cruntă/ De-a spune adevărul – dacă chiar/ Prin el lumea s-aprinde. Și: „Ei mint – eu adevărul îl spun, căci nu mă tem / De-a lui urmări”. Și: „Cel mai mare păcat al oamenilor e frica, spaima de a privi în față, și-a recunoaște adevărul. El e crud acest adevăr – dar numai el folosește”.

Nu se potrivesc toate ca o mânășă mai ales pentru Paul Goma? Și încă cum! E vremea să ne întrebăm ce adevăr crunt sau ce adevăruri a descoperit Paul Goma de a devenit atât de urât în țara pe care, cu siguranță, o iubește infinit mai mult decât profitorii zilei. Ba mi se pare că tocmai această iubire eminesciană de România este cauza tuturor relelor pe care le îndură din exilul său interminabil. E vorba însă de mai mult, iar pentru asta se cuvine a ne întoarce la doctrina bolșevică a metamorfozelor partidului. O datorăm unuia dintre precursorii imediați ai lui Mihail Gorbaciov, Iuri Andropov: 1) partidul își asumă deschis numele de comunist și ia puterea prin revoluție, instaurând dictatura proletariatului; 2) când numele de comunism se compromite, partidul și-l schimbă, dând impresia unei noi revoluții, reintroducând, aparent, pluralismul; 3) prin pluralism, pierde puterea și se resemnează; 4) revine la putere într-un cadru aparent democratic.

Aceasta este doctrina celor patru stadii ale evoluției partidului comunist, care înglobează și „disidența” de tip Leon Troțki, cea care a supraviețuit și a făcut carieră în Noua Stângă Americană, sub pavăza postmodernismului, împrumutând eticheta de „liberalism”. La noi, vechiul bolșevism metamorfozat a trecut, după 1989, prin ultimele două stadii. S-a și spus că a revenit la putere prin Ion Iliescu și Silviu Brucan. Numai că întrucât, prin Ion Iliescu, exista pericolul ca să triumfe o coloratură „națională”, Silviu Brucan s-a retras strategic în „neutralitate”, devenind „vocea profetică a democrației”

române, după ce crease și cea de a doua aripă a „societății civile”, Grupul pentru Dialog Social. Această grupare, finanțată de Fundația Soros, a adâncit fațada „anticomunistă”, „emancipându-se” în „noua dreaptă” românească, astăzi cu pretenții de neoconservatorism. Marea lovitură, după avatarul eșuat al lui Emil Constantinescu, sub mandatul căruia s-au văzut vânduți și românii din Bucovina de Nord, a fost atașarea de populismul lui Traian Băsescu, și el fost comunist trecut prin mărire și țările lumii democratice occidentale. Șmecheria „neoconservatoristă” a intelighenției care-l sufocă pe Traian Băsescu prin „iubirea” listelor de susținere, se spulberă la prima probă serioasă: ea aruncă la coșul de gunoi al istoriei pe cel mai autentic conservator dat de cultura românească: Mihai Eminescu, tratat drept „cadavrul din debara”. Și ciudat lucru, mizeria aceasta se produce cu aceleași etichetări prin care este „gratulat” Paul Goma. Alte măști, aceeași piesă!

În rândurile „noii drepte” românești, sunt și intelectuali care și-au recunoscut cinstit rădăcinile troțkiste. Între ei, Stelian Tănase, care o face într-un interviu acordat Gabrielei Adameșteanu, în 2007, pretinzând că tocmai troțkismul i-a permis a evolua spre „liberalism”. Biblia troțkiștilor este lucrarea din 1936 *Revoluția trădată*, în care Troțki argumenta că revoluția bolșevică a eșuat din pricina stalinismului. Nu întâmplător s-a vorbit despre „revoluția trădată” și după 1989. La noi s-a produs însă un soi de „trădare a trădării”, căci biruitorii s-au dovedit a fi troțkiștii cu față „conservatoare” și „anticomunistă”. Am demonstrat în *A doua schimbare la față* că Stalin, departe de a fi abandonat visul revoluției mondiale al lui Lenin și Troțki, i-a dat forță pragmatică, reușind să comunizeze încă jumătate de Europă la sfârșitul celui de al doilea război mondial, România fiind una dintre cele mai urgisite victime ale călăilor kominterniști. Marea dezamăgire și înfrângere a lui Stalin a constat în scăparea printre degete a întregii Europe, deși reușise a-l îmbrobodi pe Franklin Delano Roosevelt.

Dacă sub regimul Ion Iliescu, neotroțkiștii cu față conservatoare reușiseră să pună mâna doar pe jumătate de putere, cea culturală, sub administrația Traian Băsescu ei au dat lovitură completă, căci ultimul președinte are vulnerabilități duble față de precedentul, fațada lui „naționalistă”, care i-a asigurat succesul în fața electoratului, fiind ținută strict sub control de urmașii lui Troțki. Cu siguranță, când această „față națională” va întrece măsura tocmai intelighenția susținătoare îl va compromite și-l va părăsi fără remușcări, căutând un alt naiv, incapabil să vadă adevărul că adevărul e de partea lui Eminescu și al lui Paul Goma, iar nu de partea lui Horia-Roman Patapievici, a lui Vladimir Tismăneanu și a tuturor „dreptacilor de stânga”!

Campania împotriva lui Paul Goma a ajuns pe culme în clipa când acesta a încercat să-i deschidă mintea lui Traian Băsescu asupra impostorilor de care s-a înconjurat. Mai încercase el să deschidă mintea și lui Nicolae Ceaușescu și s-a văzut ce-a pățit. Se putea altfel în fața urmașilor deghizați în „anticomuniști”? Ce iluzie! Și totuși măreția lui Paul Goma în istoria acestui neam mereu păcălit stă tocmai în asemenea încercare. A început-o, în ce-l privește pe Traian Băsescu, în anul de grație 2006, în momentul când se clocea în laboratorul lui Vladimir Tismăneanu condamnarea „oficială” a comunismului. El însuși luase inițiativa, în 2005, alarmându-i pe impostori. Nu era deloc neimportant prin cine se producea această condamnare istorică. Dimpotrivă, o chestiune capitală pentru viitorul României. Și ca să ne coborâm la nivelul înțelegerii omului simplu, atât de încrezător în promisiunile electorale ale lui Traian Băsescu, vom spune că era important ca să nu se repete banala punere ca paznic la oi a lupului, deghizat în cel mai grijuliu

păstor. Să cutezi a pune paznic la adevărul comunismului pe Volodea Tismăneanu, iar nu pe Paul Goma, oare ce poate fi mai oribil în istoria unui popor? Și totuși nenorocirea s-a petrecut. Ca un blestem.

Paul Goma a înțeles că nici el, nici Vladimir Tismăneanu nu erau indicați a redacta Raportul asupra comunismului din simpla pricină că primul putea fi prea subiectiv, ca implicat direct în dramatismul evenimentelor trăite, iar al doilea venea, pur și simplu, pe urmele acelora care ne-au adus comunismul pe tancurile sovietice, înarmați cu sângele doctrinei revoluției mondiale „trădate”. Cunoscându-și lungul nasului, acela de a nu fi istoric, ci scriitor, Paul Goma a vrut să atragă atenția Președintelui că Vladimir Tismăneanu e cu atât mai puțin istoric, el purtând în spate cocoșa ideologică imprimată mental în Cartierul Primăverii, unde a copilărit și s-a format ca om, moștenind, pe deasupra, povara Săptămânii Roșii a anului 1940, ca vlăstar al unui evreu basarabean bolșevizat, prigonitor al populației băștinașe odată cu ultimatumul sovietic de la 26 iunie pus în practică de la 28 iunie. Muriseră oare, în România, toți istoricii de meserie? Ei n-au fost căutați, preferându-se improvizarea cu cei atinși de morbul nou al „corectitudinii politice”. Singurul istoric de meserie cu care a vrut să se legitimizeze Comisia Tismăneanu a fost Al. Zub, care, de fapt, n-a avut nici o contribuție substanțială la Raportul final. Acceptând să facă parte din Comisie, Paul Goma a înțeles repede ce se pune la cale, văzând și numai lista celor propuși, cei mai mulți dintre ei erijați în „membri eminenti ai societății civile” care colonizaseră, la 22 decembrie 1989, „microfoanele, presa scrisă, bursele, pentru a ne explica nouă, neinformaților, nouă naivilor cât și cum și pe unde «rezistaseră» ei comunismului”. Cei mai mulți dintre „eminenti”, arată Paul Goma, aveau cunoștințe nule de istorie contemporană, „chiar dacă unii dintre ei se prezentau ca istorici”. Mai mult de atât, s-a văzut din prima clipă intenția lui Vladimir Tismăneanu de a se sluji de numele lui Paul Goma ca de un paravan de mare siguranță (ca și de prestigiul de istoric al lui Al. Zub, trecut prin pușcăriile comuniste), impunându-i, pe față, rolul de membru „tăcut”, sub argumentul lingușitor că „scrisese destul”, iar acum avea dreptul la „odihnă”, lăsând în grija „prietenilor” experți („experți” în ce?) să facă ce-i mai „greu”. Cum Paul Goma mai avuse și lipsa de „inspirație” de a publica pe internet o scrisoare semnată de Vladimir Tismăneanu, neconvenabilă feței de „imaculat” a autorului, acesta a făcut în așa fel ca invitația președintelui Băsescu adresată lui Goma de a face parte din Comisie să nu ajungă la destinatar. Toate acestea și alte câteva sunt semnalate de Paul Goma în prima scrisoare (din cele trei) adresate președintelui, cea din 6 mai 2006. Îi mai reamintea că propusese încă de la 21 septembrie 2005 înființarea Institutului pentru Studiul Terorii Bolșevice în România, ceea ce a trezit o adevărată panică în rândurile „anticomuniștilor”, respectivii boicotând inițiativa spre a-și asigura ei întâietatea și proiectul.

Văzând în ce ape se scaldă Comisia, Paul Goma nu-și pierde speranța în capacitatea președintelui de a percepe adevărul și la 25 mai îi trimite a doua scrisoare. De astă dată, îl anunță că refuză a face parte din Comisia Prezidențială pentru Cercetarea Comunismului în România, deoarece „hârtia de muște V. Tismăneanu a funcționat o singură dată”. Totuși, îi propune să numească în comisie oameni competenți, care au cunoscut tragedia românilor sub bolșevism, precizând că momentul de la care trebuia pornit e 28 iunie 1940, ocultat de proiectul Tismăneanu pe urmele istoriei scrise de ruși, impusă nouă de slugile lor, Roller-ii vechi și noi, istorici aserviți, arcuiți între Mihail Roller și aserviții de felul lui Marius Oprea, îndoctrinați cu noua „corectitudine politică”: „noi trăim istoria în fiecare clipă a prezentului cu

carnea și o consemnăm cu sângele nostru. Nu vor fi uitați în veac uitătorii-vânzătorii noștri miorișoși. Fiii, nepoții, strănepoții vor afla de la semnele lăsate de noi că cinstiții, venerații lor înaintași fuseseră niște inși fără opinii, fără coloană vertebrală, fără memorie, oameni de nimic – mai grav, vânzători de frați – pe treizeci de dolari”. Democrația postsovietică, arată Goma, nu ne-a dat decât două drepturi: de a călători și de a ne exprima. În rest, mentalitățile au supraviețuit prin noii „formatori de opinie”, încât istoria care ni se clocește apare ca „dublu-rollerizată”.

Bineînțeles, lui Traian Băsescu nu i se putea îngădui să citească nici această scrisoare. A urmat a treia, la 14 octombrie 2006. Paul Goma precizează, de astă dată, că ar fi dispus a intra în Comisie cu condiția să i se restituie cetățenia și drepturile furate în 1977. I-a reamintit că în 1981 François Mitterrand i-a propus, prin ministrul culturii Jack Lang, să-i acorde cetățenie franceză, într-un cadru solemn, lui și altor două personalități celebre, Julio Cortázar și Milan Kundera. A refuzat, incredințat că nu poate fi decât cetățean român. Președintele mai afla că a preferat să-l elimine pe Goma și să-i rețină pe „rezistenții-prin-cultură”, „profund analfabeți în materie de Istoria României”. Cam în aceeași vreme, un grup de prieteni a lansat un Apel către președintele României, semnat, apoi, de peste 300 de personalități, pentru repunerea în drepturi a lui Paul Goma. Abia atunci s-a simțit nevoia unui răspuns de la Cotroceni (dublat de unul din partea ministrului de justiție): e posibil ca Paul Goma să primească înapoi ce i s-a răpit, dar cu condiția să traverseze calea juridică a unei cereri către statul român. Or, Paul Goma precisase de fiecare dată că nu va face niciodată cerere pentru ceea ce i se luase abuziv.

Așadar, atât s-a înțeles de la Cotroceni și de la „rezistenții-prin-cultură” că dorește Paul Goma: să comită o cerere. Or, el pusese trei condiții ca să accepte intrarea în Comisia prezidențială: restituirea cetățeniei, dreptul de a publica în România și scuze oficiale din partea statului român. Bagatelizarea acestor condiții prin sfatul de a scrie o cerere s-a făcut spre a se oculta esențialul: de ce nu poate fi validă în fața istoriei condamnarea comunismului de către Raportul Tismăneanu, ca nouă măsluire de tip rolle-rist. Pentru ca să se facă totuși înțeles, Paul Goma a mai redactat, la 22 iunie 2006, un amplu argument sub titlul Despre Vladimir Tismăneanu – și nu numai – în 11 puncte. Goma arată că Raportul asupra comunismului e lăsat pe mâna unor „confectionatori ai-istoriei-și-geografiei-de-clasă”, având în cap „un trimis-numit-uns ca să ne re-re-scrie istoria, tot după rețeta Roller”.

Prima întrebare pe care și-o pune Paul Goma e dacă Vladimir Tismăneanu a reușit să se emancipeze de sub moștenirea kominternistă din familie, așa cum pretinde respectivul, ajungând, astăzi, „anticomunist” și militant al „dreptei”. Argumentele aduse de Goma arată că, în realitate, Vladimir Tismăneanu a preluat organic moștenirea din familie, în perfectă consonanță cu teoria celor patru stadii ale comunismului elaborată de Iuri Andropov. Urmașii, desigur, nu sunt vinovați de păcatele părinților, dar grecii antici au înțeles că fiii poartă cu ei păcatele părinților. Ispășirea nu-i posibilă decât prin iubirea creștină. Dar a ajuns Vladimir Tismăneanu la iubirea creștină, semn că s-ar putea solidariza cu suferințele și cu istoria poporului român sub comunism? Aici e nodul gordian.

Leon Tismăneanu, tatăl, a fost cetățean sovietic și unul dintre cei mai bine plătiți agenți, în 1945, ideolog kominternist de la Radio Moscova, trimis în România sub direcția lui Leonte Răutu, unul dintre principalii agenți ai sovietizării țării. A funcționat și ca director-adjunct la Editura Politică (cea

încredințată, după 1989, lui Gabriel Liiceanu) și ca profesor de marxism-leninism-stalinism la Universitatea din București. Și Hermina, mama, a fost redactor la Radio Moscova, ajunsă, în România, director de cadre la Ministerul Sănătății. Vladimir este, totodată, nepotul Cristinei-Boico, expulzată din Franța pentru spionaj sovietic, apoi pripășită în România și ajunsă în posturi importante împreună cu soțul ei, rusul, devenit „general de grăniceri”, Mihail R. Boico. Vladimir a copilărit în paradisul din Cartierul Primăverii alături de Nicu Ceaușescu și de Radu Ioanid, holocaustologul de azi, alături de Andrei Oișteanu sau de Anca Răutu-Oroveanu, autentici „pui de bolșevici”, zice Goma. Tismănenii sosiseră în Cartierul Primăverii direct din spațiul basarabean al Săptămânii Roșii. În ce măsură, se întreabă Goma, a putut Vladimir Tismăneanu să se emancipeze de sub această moștenire care a „rollerizat” istoria României? În conformitate cu stadiile partidului comunist surprinse de Andropov, Paul Goma trece în revistă și metamorfozele rollerismului în istoria românilor din ultimii șaizeci de ani. Din 1989, neorollerismul a trecut prin „pelinizare”, pentru ca în 1991 să cunoască momentul „wieselizării” (desăvârșit în 2005 prin intruziunea în învățământul preuniversitar), istoria traficată fiind, din 1998, de apariția Cărții negre a comunismului (2007) a lui Stéphane Courtois (maoist în tinerețe) prin Ana Blandiana, Gheorghe Onișoru, Romulus Rusan și Gabriel Liiceanu, pentru ca Vladimir Tismăneanu să-i devină lider oficializat. În 2005, rollerizarea criptică a devenit instituție prin înființarea Institutului pentru Studiarea Comunismului, având ca director pe Marius Oprea și adjunct pe Stejărel Olaru, una din grijile lor fiind eliminarea din istoria comunismului românesc a datei de 28 iunie 1940. Spiritul criptorollerist e vizibil la personalități ca Radu Ioanid, Serge Moscovici, Mihai Dinu Gheorghiu, Isac Chino, Maria Mailat, Alexandra Laignel-Lavastine ș.a. Anul 2006 e, în viziunea lui Paul Goma, ultima și cea mai gravă etapă a rollerismului, concretizat, apoi, în Raportul Tismăneanu. Deformarea istoriei se reflectă în mistificări precum monumentul din Cișmigiu închinat ostașilor americani care ar fi contribuit la „eliberarea” României, când în realitate au făcut praf și pulbere sate întregi, părți ale orașului Ploiești sau Gara de Nord din București, la 4 aprilie 1944, prefigurând dezastre precum cel al Dresdei. Paul Goma îi acuză pe guvernanții români că nu cunosc istoria și nici nu le pasă de adevărul ei, că răspund la comandamente ale noilor „ruși” despre care cred că ne-au eliberat de comunism. L-au găsit pe Vladimir Tismăneanu să scrie istoria, cel care a avut nevoie de la CNSAS de certificat ca să-și probeze „curățenia”. De aceea i-a și curtat, rând pe rând, pe Ion Iliescu și pe Traian Băsescu. Cu primul a realizat o carte de convorbiri, al doilea l-a ridicat la rang de istoric oficial.

Ca de fiecare dată, lipsa de inteligență se probează prin confuzia punctelor de vedere. (Vezi exemplul celebru dat de Mihai Ralea cu studentele de la fizică. Una dintre ele, nemaivând argumente, a izbucnit în plâns, spunând: „Așa-mi trebuie dacă stau de vorbă cu o tuberculoasă!”). În polemica dintre Paul Goma și tismăneni, cel dintâi a trebuit să suporte epitetul de „tuberculos” al cărui principală conotație, de această dată, este de „antisemit”. Confuzie de o naivitate lăbărtată, dar care e utilă în arhitectonica politicii corecte. Soția lui Paul Goma este evreică. Măcar asta ar fi putut să-i jeneze pe susținătorii lui Tismăneanu. Nu este nici un păcat că Vladimir Tismăneanu este evreu. Păcatele ideologului Tismăneanu sunt cele dobândite și care-l împing să nu iasă cu o cățime din „cercul pentru studiere fixat de el, fixat de fixatori”, simulând, fatalmente, „obiectivitatea istorică”. De aceea, între altele, se străduiește să „spele” măcar parțial figuri ca Ana Pauker și să

înnegreasă figurile antipatice lui și familiei sale, precum pe Nicolae Ceaușescu sau Radu Florescu. Păcatul cel mare al lui Vladimir Tismăneanu nu-i evreitatea, ci faptul că „nu este istoric”, dar se erijează în „istoric”. În consecință, el nu înțelege și nu face nici un efort să-i înțeleagă pe „goii” în mijlocul cărora trăiește („insensibil la viața și moartea goi-lor”). Și asta nu pentru că este evreu, ci fiindcă nu poate ieși din Cartierul Primăverii, antiteza României profunde: „El nu poate, nu vrea să accepte că există și altceva, altfel decât propria persoană, propria categorie, propriul clan”. Deformarea aceasta narcisiac-ideologică este atât de adâncă la „corecții politice”, încât atunci când evreii trăiesc și gândesc normal sunt imediat etichetați drept „antisemiți”. Vladimir Tismăneanu poartă în spate și povara Săptămânii Roșii din Basarabia, ocultată sever în „studiile” sale „anticomuniste”, o săptămână exterminatoare de băștinași: „Violentați, umiliți, pângăriți în credința lor creștină de evreii bolșevici, mult mai răi decât rușii-curați – unii prieteni, vecini, colegi deveniți de nerecunoscut: turbați de ură față de români, mai ales dacă aceștia erau militari și se retrăgeau, umiliți de ordinul de a nu răspunde agresiunilor, în Săptămâna Roșie; după aceea jefuiți de pâinea pe care ei o făcuseră, alungați din casele pe care ei le zidiseră, arestați, anchetati, unii deportați în Siberia, alții împușcați pe loc”. Un om care nu înțelege tragedia basarabenilor nu poate fi istoric obiectiv. Comunismul rusesc i-a deformat pe bolșevizați și pe moștenitorii lor, inclusiv pe evrei, făcându-i să renunțe la gândire logică și la inimă, „devenind roboți ai Distrugerii, ai Terorii, ai Ororii”. Cum ar putea Vladimir Tismăneanu să înțeleagă tragedia basarabenilor, a celor ascunși în păduri, în peșteri de frica ocupanților, cum ar putea să înțeleagă istoria cotelor și a colectivizării? se întreabă Paul Goma. El nu poate să accepte că după 1989 s-a continuat războiul civil cu țara, că pretinsul istoric continuă să fie împotriva României profunde. De aceea, conchidea Paul Goma în 2006, numirea lui Vladimir Tismăneanu în fruntea Comisiei prezidențiale „este o eroare care ne va costa alți ani, alte decenii de «tranziție» (citește: încremenire, dare îndărăt, retrogradare)”. Oare nu se mai găsesc istorici onești? „Tot la cârpaci, tot la peticari, la improvizați am recurs?” Stră-strănepoții noștri ne vor judeca „cu fălcile strânse, cu lacrimi de ciudă și de mânie – și de rușine”.

Dar să admitem că Paul Goma e subiectiv și, poate, patetic. Iată însă că intelectuali lucizi din generațiile mai tinere îl confirmă. Pentru economie de spațiu, mă voi referi doar la un singur exemplu. În 2007, Mircea Platon, căci despre el este vorba, publica o carte-avertisment: Cine ne scrie istoria?. Evident, o asemenea carte nu trebuia să ajungă la ochii instituției prezidențiale. Autorul a revenit în 2009 cu un eseu apărut în Convorbiri literare și inclus, în același an, într-un volum scris împreună cu Gheorghe Fedorovici. Eseul lui Mircea Platon poartă un titlu grăitor: O fantomă bântuie România: Vladimir Tismăneanu. Pentru cine n-a auzit de Mircea Platon, semnez că e un tânăr din stirpea marilor intelectuali români (n. 1974, la Iași), provenit dintr-un mediu de istorici, el însuși istoric, doctorand la Ohio State University at Columbus, dar și poet, eseist, traducător. Mircea Platon demontează pas cu pas mistificările puse pe tapet pentru naivi de către Vladimir Tismăneanu. În primul rând, acesta nu este și nu poate fi un om de „dreapta”, cum pretinde, descriind (în Fantasmă salvării, 1998) cum a trecut el de la „social-democrație” la „dreapta”, ca „anticomunist”. În scrieri din 1990-1992, simulantul era ambiguu, admitând, de pildă, într-o conferință despre Basarabia, România, Europa, organizată la New York sub auspiciile Fundației „Iuliu Maniu”, că Iuliu Maniu înțelesese primejdia pentru statul

național dinspre comunism. Dar tot în 1992 scria în volumul *Uprooding, Leninism, Cultivating Liberty*: „Dintre toate pericolele care amenință libertatea în Europa Centrală și de Est, cel mai mare e renașterea spiritului colectivist. Acesta nu e un colectivism intelectual, internaționalist, cum e comunismul. E un colectivism primitiv, parohial, care se bazează pe concepte precum «patrie», «națiune» sau chiar comunitate de sânge”. În anul de grație 2009, „dreptaciul de stânga”, după ce a reușit să-l îmbrobodească pe Traian Băsescu în legătură cu „condamnarea comunismului”, acum pune la cale, cu „elita” din jurul președintelui, revizuirea Constituției, proiect în care ideea de stat național apare ca „depășită”, „reacționară”. „interbelică”. Șeful comisiei este tot un tismănean racolat recent: Ioan Stanomir, specialist în drept constituțional, care a scris însă despre comunism cam cu aceeași rețetă, deși se prezintă și ca istoric și teoretician al „neoconservatorismului”, bineînțeles, imediat lăudat și luat sub aripă de Vladimir Tismăneanu pentru cartea *Spiritul conservator – De la Barbu Catargiu la Nicolae Iorga* (Editura Curtea veche, București, 2008). Nouă confirmare a semnalului de alarmă tras de Paul Goma. Același „dreptaci de stânga” a deschis, în 1994, dosarul condamnării intelectualilor... de dreapta, pentru „legionarism”, somându-i să-și ceară scuze în fața poporului român și a tismănenilor. „Nici unul – scria justițiarul „de dreapta” – dintre acești intelectuali nu s-a apucat să-și cerceteze conștiința pentru a detecta motivele obsesiei lor din tinerețe”. Ba chiar unul dintre „vinovați” era, pe atunci, și Gabriel Liiceanu, culpabil fiindcă îi reedita pe Cioran, pe Eliade, pe Noica. Azi, același Liiceanu și-a spălat păcatul devenind un tismănean convins. În articolul *Romania Mystical Revolutionaries* (1990), emitea ideea uimitoare că bolșevismul este opera dreptei, pentru ca în 2003 să se simtă solidar cu Ion Iliescu (în cartea de dialoguri cu acesta) prin „marxism revizionist” de sorginte troțkistă. Tismăneanu condamnă „rigiditatea” morală a lui Corneliu Coposu și a anticomunismului acestuia, apreciind că dovedește „schematism, primitivism”. Tot acolo, evoca nostalgic ședințele de la „Ștefan Gheorghiu” unde participa alături de Silviu Brucan. Între fascism și comunism, Vladimir Tismăneanu și-a exprimat opțiunea pentru cel din urmă: „Cel puțin un aspect e clar din dezbateră internațională despre comunism versus fascism: dacă se poate vorbi despre comunism cu față umană, e aproape imposibil de vorbit despre fascism sau nazism cu față umană. Comunismul a lăsat cel puțin loc pentru iluzia umanismului – și în tradiția comunismului, poate în marxism, în antropologia și filosofia marxistă, a existat probabil o tradiție umanistă complet respinsă de fascism”. Ca și Troțki, el e convins că marxismul a fost la origini o „aspirație democratică”.

Și așa a ajuns „dreptaciul de stânga” în fruntea Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste, ca model de „anticomunist”: „Oricine i s-a opus a fost fie comunist, fie fascist, fie, având în vedere că, în viziunea dlui Tismăneanu sunt aidoma, și comunist și fascist, pentru că nu este deloc umanist, pentru că nu mai întreții «iluzia umanistă»”. Conform logicii tismănenene, Paul Goma nu poate fi decât „fascist” și „comunist”, pe rând și în parte.

Trăgând concluziile de rigoare, Mircea Platon constată că Vladimir Tismăneanu este un arivist tipic, „educat” în România și în S.U.A., a cărui evoluție de la „stânga” la „dreapta” e strident „esoterică” și „protecică”, oglinzind, adăugam, stadiile andropoviste ale evoluției comunismului. Omul manipulează istoria românilor, refuzându-și identitatea de român și propulșându-se pe „orbita comunismului românesc și internațional”. Se află la ani

lumină de „dreapta”, de conservatorism care nu este o ideologie: „A fi om de dreapta înseamnă a apăra un dat, o identitate”. Or, tocmai o identitate își refuză Vladimir Tismăneanu și, culmea, o pretinde și poporului român!

În 60 de ani, consideră Mircea Platon, au fost două generații de tismăneni, cu precizarea că nu evreii sunt „tismăneni” sau „rollerieni”, ci oportuniștii și ariviștii, cea a lui Vladimir poposind cu misiunea de a pregăti „o nouă generație de oportuniști (ortodocși, catolici etc.) care să apere sistemul corupt din România”. El și comilitonii nu pot avea ca arme decât lingușirea, injuriile, listele negre, amenințarea, prezentându-se drept o „elită” care pretinde binele, dar face răul. Asemenea duplicitate antihristică a omului postmodern a fost analizată de eminentul gânditor evreu american Jacob Needleman, pornind de la motoul biblic: „Căci nu fac binele pe care-l voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârșesc”. Ca „anticomunist”, „La urma urmelor, dl. Tismăneanu continuă să facă ce a făcut tatăl domniei-sale, adică să lupte cu mapa împotriva poporului român”. Și: „D-nul Tismăneanu folosește discursul și apucăturile celor care au distrus România. Așa a fost educat. (...) De zeci de ani suntem siliți, dacă nu acceptăm corupția sau ideologia comunistă, să o luăm de la capăt, să murim, să plecăm, să tăcem, în vreme ce urmașii celor care au distrus și distrug România, care seacă albiile de ape, dau lecții de moralitate și ne învață cum să ne dezbrăăm de strămoși, de națiune, de credință, de patrie, de cultura românească și de alte racile ale trecutului”.

Aceleași judecăți de valoare asupra imposturii neorollerismului la două generații diferite. Când Mircea Platon se naștea, Paul Goma își începea războiul cu hidra comunistă, aceeași care astăzi îi acuză pe amândoi de „antisemitism” și de toate relele de pe pământ, pentru ca Paul Goma să nu intre în țară, iar Mircea Platon să fie pus la stâlpul infamiei și amenințat cu scoaterea de la universitate, ca în anii negri ai expulzărilor proletcultiste.

Până când se vor mai petrece asemenea fenomene?

Sursa: („Oglinda literară”, Focșani, anul VII (serial), nr. 94, octombrie 2009, pp. 4960-4962, nr. 95, noiembrie 2009, pp. 5052-5053 și nr. 96, decembrie 2009, pp. 5230-5231)

Sâmbătă 17 decembrie 2011

Flori Bălănescu mi-a trimis textul acesta. Nu știu de unde este, cine este autorul...

“De ce nu s-a putut altfel?”

În 1975, la Helsinki s-a semnat o declarație “pentru securitate și cooperare” între țările europene atât cele comuniste cât și cele capitaliste. Războiul rece atinsese înainte de 1975 niște cote ale tensiunii fără precedent, acordul de la Helsinki a încercat să stabilizeze situația. Respectivul act a avut un enorm ecou în propaganda de stat de la București ca de altfel în toate țările Europei de Est. Liderii comuniști erau satisfăcuți pentru că prin acest document status quo-ul Cortinei de Fier a fost legalizat. Ideea “neamestecului în treburile interne” a fost adoptată de toată lumea, ceea ce dădea mari speranțe liderilor comuniști de la București sau de la Sofia că nu vor mai putea fi schimbați de către Moscova precum un simplu “country manager”. Inviolabilitatea frontierelor dădea satisfacție URSS că influența politică asupra unei importante părți din Europa nu va fi amenințată.

Cu toate astea a fost adoptat și un “pion otrăvit” din punctul de vedere al Estului: Punctul VII. Respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inclusiv a libertății de gândire, conștiință, religie sau de convingere

Acest punct, aparent o noțiune teoretică fără impact într-un stat totalitar, a cărui ideologie putea suplini fără probleme absența în practică a drepturilor omului, cu o propagandă masivă despre perfecțiunea socială a sistemului comunist, a provocat tocmai fisurile cele mai adânci în structura acestor uriași cu picioare de lut. Oamenii care aveau curajul și demnitatea de a denunța totalitarismul aveau la îndemână o promisiune semnată de care se puteau prevala. Diferența față de anii '50 în România sau perioada interbelică în Uniunea Sovietică era aceea că un protestatar devenea mai greu de omorât. Dispariția unei voci trebuia justificată, asasinatelor în masă deveneau mult mai greu de dus la capăt. Marile epurări ideologice nu mai erau posibile. Gulagurile nu mai puteau avea amploarea de altădată.

Așa se face că în Cehoslovacia anului 1977 a apărut mișcarea Charta 77 care critica tocmai eșecul implementării măsurilor pentru garantarea drepturilor omului, semnate de statul comunist în 1975. Faptul că mulți dintre semnatarii documentului au fost arestați dădea și mai mare importanță mișcării. Unul dintre acești disidenți era un scriitor pe nume Vaclav Havel. Viitorul președinte ceh de după 1989 avea să fie unul dintre cei la care intelectualitatea românească s-a uitat cu admirație după Revoluție, întrebându-se, cu amărăciune: “De ce nu am avut și noi un Havel?”

Un alt efect al acestui punct VII a fost inițiat de vizita Papei Ioan Paul al II-lea în Polonia anului 1979, care a făcut apel la respectarea tradițiilor naționale și a celor religioase precum și a drepturilor omului. A fost un moment important care a avut o influență asupra înființării unui sindicat independent de puterea politică, Solidarnosc – Solidaritatea. În ciuda înăsprii condițiilor sociale din Polonia, acest sindicat a crescut, cu inteligență și obstinarea de a recăpăta demnitatea muncitorilor polonezi. Liderul acestui sindicat a fost un muncitor electrician, pe nume Lech Walesa, viitorul președinte al Poloniei de după 1989. În România, după căderea comunismului, intelectualitatea și societatea civilă s-a întrebat cu tristețe și frustrare: “De ce nu am avut și noi un Lech Walesa?”

Se poate spune că anul 1975 prin acordul de la Helsinki a însemnat începutul sfârșitului pentru regimurile comuniste din Europa. Aceste regimuri totalitare s-au năruit prin implozie în 1989, România fiind țara în care violența acestei căderi a fost cea mai profundă.

Dar în realitate, România a avut și un scriitor care a încercat să conteste sistemul exact ca Vaclav Havel și un muncitor care a încercat să creeze un sindicat independent precum Lech Walesa. Numele lor sunt Paul Goma și Vasile Paraschiv.

Paul Goma

Paul Goma a scris o scrisoare deschisă, difuzată la postul de radio Europa Liberă în care cerea autorităților să respecte drepturile omului și cerea românilor să semneze Charta 77. Impactul disidenței sale a fost mic, a fost expulzat în Franța după numeroase hărțuiri ale poliției politice. După 1989, intelectualitatea românească a uitat să-și amintească de el, la fel cum în anii 70 s-a temut prea tare să i se alăture. Paul Goma trăiește astăzi la Paris, încourajat de controverse cețin de political correctness, un motiv în plus ca societatea civilă din România să-l uite și să-și îndrepte eforturile cu și mai multă vigoare spre ecologie, ca să dau exemplul cel mai recent.

Vasile Paraschiv

Vasile Paraschiv a înființat la Ploiești primul sindicat liber din România și a fost unul dintre foarte puținii oameni care i s-au alăturat lui Paul Goma. Sindicatul lui a fost ignorat de muncitori iar intelectualii nu l-au băgat în seamă. A murit acum aproape un an, la 4 februarie 2011, ignorat de media și de orice discurs intelectual mult mai preocupate ambele de oportunitatea brandului turistic al României, un subiect fierbinte la acea dată.

De ce nu s-a putut altfel? De ce nu s-a putut ca în 1990 alegerile libere din România să nu fie câștigate de atât de mulți reprezentanți ai Partidului Comunist Român? De ce democrația emergentă din acei ani nu a avut niște imagini iconice care să așeze noul stat român pe niște baze mai morale decât tot o fundație cu rădăcini totalitare? Nota de plată a uitării a venit mult prea repede în iunie 1990 când presiunea demonstrației din Piața Universității l-ar fi făcut și pe Stalin mândru de rezultatele comunizării impuse de el în România...

Un alt amănunt interesant este acela că dacă tragem filmul înapoi, spre anii '50, în perioada cea mai neagră și cea mai dură, cea a instaurării regimurilor comuniste în Europa de Est, vom observa că în munții Cehiei nu s-au refugiat țărani înarmați decizi să nu accepte "democrația populară". Iar în Polonia rezistența anticomunistă a avut un caracter de guerilla militară, organizată ca o armată underground, dar care își prelungea existența din perioada războiului. De ce fenomenul aceste rezistențe armate în mediul rural, rudimentară și tragică este specifică României și Bulgariei și nu Cehiei sau Ungariei? Răspunsul este înapoierea economică a acestora. Elitele intelectuale firave au fost spulberate fără probleme de polițiile politice. Industriile slab dezvoltate din aceste țări nu au avut dimensiunea necesară pentru apariția unor mișcări de extrema stânga suficient de puternice pentru a produce niște lideri comuniști capabili să împace interesul național cu fericirea comunistă. Sună aberant, dar revolta din 1956 de la Budapesta și Primăvara de la Praga din 1968 au fost posibile prin implicarea unor lideri comuniști care au ajuns la concluzia că țările lor sunt mai importante decât triumful comunismului în URSS. Dacă în locul lui Imre Nagy sau a lui Alexander Dubcek ar fi fost niște capete pătrate, preocupate să respecte întocmai orice aberație venită de la comisarii sovietici așa cum a fost cazul comuniștilor români și bulgari, atunci aceste repere ale demnității din perioada comunistă nu ar fi existat.

Nu e nici o fatalitate în această istorie a României. Dar există această ipocrizie perpetuată și după 20 de ani de la Revoluție, prin care societatea românească își ignoră oamenii care au făcut ceva concret împotriva comunismului este una dintre cele mai mari neîmpliniri ale visurilor de la sfârșitul anului 1989. Nu putem să credem la infinit că Occidentul ne-a trădat sau că anul 1989 în lume a fost opera unor servicii secrete oculte. Comunismul s-a prăbușit din interior, prin eforturile oamenilor prizonieri ai acestui sistem. Iar începutul sfârșitului a fost anul 1975."

Duminică 18 decembrie 2011

La fel, fire-ar să fie. La fel.

Aliona a primit exemplarele cărții sale.

Mi-a fost greu să notez ce îmi spunea Flori Bălănescu despre demersurile sale - de fapt: despre tentativele demersuale. Este clar: "băieții de la București" așteaptă să mor, ca să-și frece mâinile de satisfacție: «Am făcut-o și pe asta!» Asta, fiind neanunțarea mea - că am cetățenia română, că sunt membru al U.S. - iar pauza (vin sărbătorile; nu au trecut sărbătorile; să ne treacă... sărbătorile...) și, între timp, Goma dispăre. Prin deces. Ce să se mai străduiască ei să-și miște un deget - întru anunțarea mea (că sunt cetățean, că sunt membru...), Vozganian a intrat perfect în rol: despre cetățenie (a mea) l-a anunțat... pe LIS (și gata!); despre membru US (tot a mea) l-a lăsat pe târâie-obiile de Gârbea să... anunțe (c-așa-i jocul pe la noi).

Ei, da. Prietenii, prietenii.

*

Ațipisem, greu, după amiază, când a sunat telefonul. M-am ridicat din pat, după numeroase tentative. Când am ajuns la telefon, speram să nu mai sune. A sunat. O voce:

«Domnule Goma, aici Televiziunea Română, pentru un interviu...»

Am zis că nu dau.

«Pentru Havel», a mai zis corespondentul. A murit" - și a închis.

Abia atunci am înțeles ce era de înțeles. Sau: ce era de neînțeles.

Ce aş fi putut declara: că îmi pare rău? Că să-l ierte Dumnezeu? Am lăsat-o... moartă.

Să-l ierte Dumnezeu pe Havel.

Luni 19 decembrie 2011

Recopiez, aici sfârșitul lunii noiembrie:

“Miercuri 30 noiembrie 2011

(...)

M-am hotărât: întrerup aici "corespondența" cu Varujan Vosganian. Astfel:

Domnule,

Am observat - cam târziu, dar niciodată nu este prea-târziu - că manevrele inițiate la Cotroceni puse la cale de Domnia Ta sunt pe punctul de a reuși:

- introducerea unei stări de confuzie controlată de pe urma căreia eu nu mai sunt, ca în urmă cu... câți ani sunt din noiembrie 1977?: un cetățean român căruia, prin voința lui Ceaușescu i s-a furat cetățenia română, ci un ins care... a avut totdeauna cetățenia (română). Atât că el nu a știut, dar nici o grijă: veghează Varujan Vosganian;

- introducerea unei stări de confuzie controlată - dar pe care a rezolvat-o Varujan Vosganian - cea a apartenenței lui Paul Goma ca membru al Uniunii Scriitorilor Români: ei și ce dacă, în aprilie 1977 s-a anunțat că “elementul” nu mai face parte din rândurile noastre?, el n-a mai făcut atâta timp cât a socotit conducerea de stat și de partid că este necesar - când a socotit că nu mai este necesar, a spus-o clar, răspicat prin gura Blandianei și a lui Manolescu : că nu! Cum să fie așa, când n-a fost așa?

Am mirosit manevra căcăcioasă de pe când nu avea un “mediator”, dar mi-am spus (pentru a câta oară?) că, de astă dată nu va fi ca de obicei și am acceptat principiul reparațiilor...

Și care a fost rezultatul? Ca la noi, pe Dâmbovița:

Dumneata, Varujan Vosganian ai aflat - după multe, anevoioase demersuri - că Goma acela nu a fost privat de naționalitate, că el a fost și a rămas cetățean român (atât că el, interesatul, nu știa) - și ce ai făcut? În loc să-mi dai mie întâietate (nu exclusivitate), îi telefonezi lui Liviu Ioan Stoiciu marea veste - că Goma este, în continuare, cetățean român, iar Goma, bietul, este lăsat la cheremul unui forumist care, citind ce îi încredințase Vosganian la o șuetă telefonică îl admonestează (pe Goma):

«Bine, domnule, pretindeai că Ceaușescu ți-a luat cetățenia în 1977, ca să aflu din Jurnalul lui LIS că nu-i adevărat!»;

Dumneata, Varujan Vosganian ai aflat - după multe și anevoioase demersuri - că... sunt, în continuare, membru al U.S. Ce ai făcut cu această veste-bună? Mi-ai comunicat-o mie, inte-resatului? Da de unde! Ai lăsat această treabă pe seama Directorului De Imagine, Gârbea, el a afișat-o pe blogul său!

Ce să mai vorbim de “unanimitatea” breslimii în re-darea unor drepturi... Turma care mă condamnase - în unanimitate - în cazul “antisemitizării” inventată de Manolescu și de turnătorul său personal, Zalis, de pe urma căreia eu am pățimit, nu Manolescu, cel care confundă antisemitismul cu antiisraelismul, a devenit, ca prin minune... favorabilă mie - în unanimitate!, oameni buni!

Ai consimțit la îmbrobodirea unui coleg, Varujan Vosganian.

Ai consimțit să faci jocul murdar (și neinteligent) al Puterii neinteligente, murdare, murdăritoare a Cotroceniului.

Motiv pentru care îți interzic să pomenești manevrele în care te-ai trezit amestecat.

Paul Goma”

*

Am trimis o scrisoare lui LIS.

19 dec 2011

Să-i fie tărâna ușoară lui Vaclav Havel

Dragă LIS,

Nu ai citit atent scrisoarea mea către V. Vosganian - o repet:

“Dumneata, Varujan Vosganian ai aflat - după multe, anevoioase demersuri - că Goma acela nu a fost privat de naționalitate, că el a fost și a rămas cetățean român (atât că el, interesatul, nu știa) - și ce ai făcut? *În loc să-mi dai mie întâietate (nu exclusivitate)*, [sublinierea mea din 19 decembrie 2011] îi telefonezi lui Liviu Ioan Stoiciu marea veste - că Goma este, în continuare, cetățean român, iar Goma, bietul, este lăsat la cheremul unui forumist care, citind ce îi încredințase Vosganian la o suetă telefonică îl admonestează (pe Goma):

«Bine, domnule, pretindeai că Ceaușescu ti-a luat cetățenia în 1977, ca să aflu din Jurnalul lui LIS că nu-i adevărat!»;

Dumneata, V. Vosganian ai aflat - după multe și anevoioase demersuri - că... sunt, în continuare, membru al U.S. Ce ai făcut cu această veste-bună? Mi-ai comunicat-o mie, interesatului? Da de unde! Ai lăsat această treabă pe seama Directorului De Imagine, Gârbea, el a afișat-o pe blogul său!

Ce să mai vorbim de “unanimitatea” breslimii în re-darea unor drepturi... Turma care mă condamnase - în unanimitate - în cazul “antisemitizării” inventată de Manolescu și de turnătorul său personal, Zalis, de pe urma căreia eu am pățimit, nu Manolescu, cel care confundă antisemitismul cu antiisraelismul, a devenit, ca prin minune... favorabilă mie - în unanimitate!, oameni buni!

Ai consimțit la îmbrobodirea unui coleg, Varujan Vosganian.

Ai consimțit să faci jocul murdar (și neinteligent) al Puterii neinteligente, murdare, murdăritoare a Cotroceniului.

Motiv pentru care îți interzic să pomeniști manevrele în care te-ai trezit amestecat.

Paul Goma”

Or ce ai scris în Jurnal, la data de 18 decembrie a.c. ? Iată ce:

“Apropo de întrebarea reluată la Comentarii, ce mai știu de „reabilitarea” lui Paul Goma, după ce Uniunea Scriitorilor (personal senatorul Varujan Vosganian) s-a implicat în repunerea sa în drepturi legale. Nu mai știu nimic. Numai Paul Goma stie – întrebați-l pe el. *După ce Paul Goma l-a certat pe Varujan Vosganian că-mi face și mie cunoscute acțiunile lui, Vosganian nu mi-a mai dat nici un semn. E treaba lor.*”(subl. mea.)

Asta, după ce eu scrisesem limpede, astfel:

“*În loc să-mi dai mie întâietate (nu exclusivitate)*” (...).

Rezum:

V. Vosganian promite că va rezolva chestiunea cetățeniei mele. A rezolvat-o?

Cum a rezolvat-o, dacă eu nu am primit nici până în momentul de față, 19 decembrie 2010, vreun semn, vreo hârtie care să ateste starea mea de cetățean român?;

V. Vosganian promite că va rezolva chestiunea apartenenței mele la U.S.R. A rezolvat-o?

Cum a rezolvat-o, dacă dacă eu nu am primit nici până în momentul de față vreo hârtie care să ateste calitatea mea de membru al U.S.? Eu am aflat “noutatea” din blogul lui Gârbea, Dan Culcer spune că a apărut și în *Apostrof*? Dar eu? Nu era drept, corect ca eu, interesatul să aflu măcar după Gârbea și *Apostrof*?

Se vede că nu.

Fiindcă eu devenisem - când ?, de ce? - cantitate neglijabilă: ce să mai fiu și eu informat de propria-mi soartă? Destul că o știe Vosganian și Liviu Ioan Stoiciu!

Pentru că am ocazia să mă exprim - o fac lunar, în Jurnalul meu internetier (iar atunci cine mă citește?) - faci aluzie la «linkul trimis de Marius Mioc»”.

Cum, “e semnificativ”, dragă LIS? Adică și adevărat?

Mărturisesc: am făcut un efort considerabil să-i pătrund “semnificatia”. Nimic din ceea ce scrie Voican despre mine nu este adevărat. Nimic.

Vizita lui la mine : Care vizită? Mi-a făcut una singură, cu doi-trei ani înainte de 1977, când mi-a adus un proiect de copertă pentru **Ostinato**;

Care vizită la cimitirul Străulești - la înmormântarea lui Ivasiuc? Nu a existat, deci, nici “discuția” dintre noi. Nu ne-am văzut în 1977 - nici după aceea, singurul contact a fost... telefonic, atunci când “băietii de la ascultare” își încurcaseră firele.

Etc, etc.

Îți închei notația despre mine astfel:

“Am transcris toate datele legate de Dan Culcer, de la Paris – se pot adresa lui toți cei ce doresc. Personal, m-am dat deoparte, apărînd tot felul de intrigi și neînțelegeri între cei ce-i stau aproape lui Paul Goma (că așa e la români). Știți, Paul Goma a depășit vârsta lui Vaclav Havel – a trecut de 76 de ani, Dumnezeu să-l ocrotească în continuare”.

Așa o fi la români. Însă eu nu sunt român - așa.

Pentru că a venit vorba.

Prietenia lui Paul Goma”

Marți 20 decembrie 2011

Cu gândul la Havel: a murit frumos, omul. Nu vorbesc de suferințele lui, atroce, din ultimii ani, acelea nici nu intră la socoteală, ci... a trăit frumos.

*

Mi-a scris Sorin Ilieșiu. Taman acum ! Că de ce n-am face

noi doi - și cu Buduca zece - un filmulete cu ceea ce spuseseam în... aprilie 1991? I-am răspuns printr-o întrebare:

Ce a făcut el vreme de 20 (douăzeci) de ani?

Miercuri 21 decembrie 2010

Cea mai lungă noapte a anului.

*

Repet "Lista":

Această a doua variantă (4 noiembrie 2011) este una (răs)corectată și augumentată:

Paris, 31 octombrie 2011

Domnule Varujan Vosganian,

Am alcătuit și eu o listă. Una cuprinzându-i pe cei care mi-au făcut rău, foarte rău - pe ceilalți, care mi-au făcut doar "răuri" ne-mari nici nu-i iau în seamă, vorba mea: «Să-i bag în istorie doar pentru atâta?».

Unii făcători de rău îmi erau prieteni; mi-au făcut răul, nu pentru că "ar fi suferit presiuni", deci au fost siliți să mi-l facă, ci pentru că ei înșiși, au descoperit acest alibi universal-sionist - cel nemaivând nevoie să fie explicat, doar șoptit în taină, cu ochii rostogoliți de o simulată teroare:

«Ce știi tu la ce presiuni am fost supus...»

Iar interlocutorul (sic), de obicei deja-victimă a lui, fie prin nemaifrecventarea colegului, prietenului, fie pentru că și fusese denunțat - cu minciuni, invenții, și fără "presiuni", "doar preventiv" (de parcă toți acești "presați" ar fi securiști, astfel justificându-și agresiunea asupra ta, biet nevinovat, acuzat, încăput în labele Fiarei, ca în episodul real cu Securistul Ion Țîrlea, care-și zdrelise mâna în dinții mei, în procesul de producție anchetatorie, deci pe mine mă acuzase:

«Din cauza ta, mă!»

Cum altfel: din cauza-mea - mă!;

Alții îmi era doar colegi - de redacție, de Uniune (a Scriitorilor), de cartier, însă și ei (ba chiar mai "indignați" manifestându-se de atitudinea mea "negativă" - decât prietenii), mă condamnaseră, întâi pe la colțuri, în discuții la o țigară cu colegii, apoi, cu vigilență revoluționară, în ședințele în care fusesem preluat - în absență ! - și în articolele indicate de tovarășii de sus: Ivașcu, Dumitru Popescu-Dumnezeu, Eugen Barbu, Ghișe, Dodu Bălan, Stroia, Vasile Nicolescu (dintre civili dar și dintre securezii cu grad, în acel moment travestiți în civil), articole scrise și publicate pe care le am și acum, în față, în clasoarele cu presa din țară, chiar dacă autorii lor au nerușinarea de a pretinde că "alții" le scriseseră, semnându-le cu numele lor (Al. Dobrescu, Ceachir, Băran), ei fiind "de totdeauna cu inima alături de mine" (dar cu picul alături de partid).

Această listă a mea va fi restrânsă, cuprinzându-i doar pe cei ale căror "acțiuni vigilente" au avut urmări grave, catastrofale pentru mine, ca *scriitor*. Ce pedeapsă mai cruntă, pentru un scriitor decât interzicerea - nu de a mai scrie, ci de a fi împiedecat de a se exprima, de a publica?

O voi începe din:

1970:

Atunci *Alexandru Ivasiuc* - prietenul și colegul de pușcărie - lăsase să-i cadă din gură ceea ce morfolea în gând : “decodificarea” cărții mele **Ușa noastră cea de toate zilele** predată, la îndemnul său! nou-(re)înființatei editură Cartea românească, unde el era unul din adjuncții lui Preda, alături de Gafița. Afirmatie aiurită, inventată pe loc, neargumentată, neconfirmată:

«Goma a vrut să-*mi* distrugă editura (așa vorbea el de editura lui Preda): personajul Florica *este, în realitate*, Elena Ceaușescu, iar personajul Iosub *este, în realitate*, Ceaușescu!”

Nu era în nicio realitate - reală, fiindcă Sașa lucra și în viață, nu doar în literatură, cu ficții ivasiuce - vezi episodul “Salcia” povestit de Dimisianu, Buduca, Manolescu.

Cu excepția lui Al. Paleologu nimeni din editură nu a contestat “verdictul” lui Ivasiuc. *De atunci, din primăvara anului 1970 am fost interzis; deasemeni soția și socrul, traducători nu au mai putut colabora (decât sub alte nume: Manoliu, la Iosif și frații săi de Thomas Mann sau... trimis în caseta tehnică la volumul Despre război de Clausewitz).*

Prietenii lui Ivasiuc, Breban, Dimisianu, Florin Pavlovici îmi reproșează că, ne-tăcându-i porcăriile, nedreptățile, delirurile, turnătoriile, pângăresc un mort. Le urez apărătorilor pângăritului Ivasiuc să aibă parte și ei, ca scriitori, de *interdicția totală (pentru mine, din acel moment, 1970 până în 1989, 20 ani încheiați)*, datorită unor vorbe-vorbe scăpate pe cravata unui delirant paranoic.

Întrebarea mea (o tot pun de, iată, 41 ani): *a existat un singur scriitor român care, știind că Ivasiuc a provocat interzicerea mea, câtă vreme am mai rămas în România (1970-1977), a pus sub semnul întrebării adevărul acuzației? Doar Paleologu. Și mai cine, dintre colegii mei, scriitorii români? Și-mai nimeni!, știut fiind că scriitorul român este unic la părinți, singurul european care evită să intre în conflict cu editorul - cel care îi va edita lui cartea/cărțile sale genialnice.*

1977

Anul Chartei 1977 și al solidarizării noastre cu Apelul cehilor și al slovacilor.

Se cunosc oarecari amănunte, din cartea mea de mărturie **Le Tremblement des hommes**, scrisă la Paris, în 1978, apărută în traducere franceză în 1979, în românește în 1990 sub titlul **Culoarea curcubeului, Cutremurul oamenilor**, la Humanitas - voi reveni.

În acel an a fost lansată, din solidaritate cu cehii și slovacii și Mișcarea pentru drepturile omului în România la care scriitorii români, *cu excepția lui I. Negoșescu*, au fost de un nemaipomenit curaj al prudenței-tradiționale, cum altfel: *absenți* (Ion Vianu, încă nescritor, a semnat Apelul în unicul scop de a putea să emigreze, iar Bogza ar fi semnat cu dragă inimă, dar cine era acel Goma, necunoscut?: necunoscutul Goma avea, în acel moment, trei cărți publicate la Gallimard, două la Suhrkamp, Bogza câte avea și unde, în Occident?). Mulți dintre semnatori au fost arestați, anchetati, brutalizați, somați să renunțe la adeziune, alții condamnați la închisoare, alții internați în azile psihiatrice, în fine, alți-alții au căpătat pașaportul dorit.

Am fost arestat la 1 aprilie (1977).

1) După două săptămâni de anchetă ca-la-Rahova, în jurul datei de 14 aprilie colonelul Vasile Gheorghe, comandantul arestului îmi arătase, triumfător, o hârtie, explicînd că fusesem exclus din Uniune - *prin Consiliul său și nu prin...* Comitetul Asociației (vezi si capitolul XIII, “14 aprilie” din

Culoarea curcubeului). Acea hârtie avea stampilă, părea în regulă - atât că *nu menționa motivul excluderii*. Am mai văzut-o în dosarul “final”, citit înainte de “proces”. Însă acea hârtie - repet: *în care era vorba de Consiliul Uniunii Scriitorilor* - nu a mai fost găsită de Stejărel Olaru în Arhivele CSNAS, ci doar o notă manuscrisă a secretelui Victor Achim, vorbind despre... Comitetul Asociației;

2) A umblat vorba că Arhiva Uniunii Scriitorilor ar fi fost distrusă în 1990 de noul președinte Mircea Dinescu la insistențele lui Doinaș, D.R. Popescu, F. Neagu, Uricaru, Blandiana, Buzura, Manolescu, Țoiu, Bălăiță - și alți interesați de ștergerea urmelor murdare lăsate de curății ingineri ai sufletului românesc. În acest caz de unde au scos N. Manolescu și Blandiana “documentele” care îi îndreptătesc să afirme că nu Consiliul Uniunii Scriitorilor m-a exclus, ci... un ordin “de sus” (ca și “alungarea de la *România literară*” - completarea informativă a lui Dimisianu)? Desigur, “de sus” veneau ordinele, dar cei “de jos” le executau. Dacă îl credem pe V. Achim, securizdul, cu excepția lui Preda, Jebeleanu, a Ninei Cassian - absenți de la ședința cu pricina - cine sunt ceilalți, pe lângă Fănuș Neagu prezenți și activi votanți? Bineînțeles: Blandiana, Manolescu, Fănuș Neagu, Doinaș - dintre scriitori, ceilalți: Macovescu, Nicolescu, Ghișe fiind tovarăși-dragi care le explicau scriitorilor cum se scrie o scriere. Cum Fănuș Neagu și Doinaș au murit, semnatarii excluderii mele rămân Blandiana și Manolescu.

Liberat în urma unei campanii internaționale, mutat la o nouă adresă, fără telefon, supravegheat, izolat, am văzut, totuși la televizor momente de la Congresul Scriitorilor din luna iunie - acela în care Ceaușescu declara că în țara noastră nu există cenzură *dar...* el propune desființarea ei și înlocuirea operațiunii de cenzurare cinstit-bolșevicioasă prin... *piteștizarea organului*: în locul activiștilor de partid controlori ai cuvântului, Marele Cărmaci anunțase că această operație va fi “efectuată” din acel moment de către... scriitorii înșiși, “lucrători în presă și edituri”. În prezidiu, chiar dacă nu era în primele rânduri, Blandiana se afla pe un scaun vizibil. Silitoare, lua notițe pe un maculator. Cum nu am aflat că ar fi protestat **împotriva reeducării-ca-la-Pitești a scriitorilor, prin întrecenzurare**, am dedus că domnia s-a nu a emis nici un mieunat de contrariere, de durere la aflarea directivei ceaușești.

Așadar în aceste două momente nefericite, cruciale pentru mine, 1970 și 1977, colegii scriitori nu au mișcat un deget, măcar pentru a-și manifesta nedumerirea, dacă nu protestul că unui scriitor i se pot administra asemenea pedepse - *interzicerea de a publica și excluderea din Uniunea Scriitorilor*.

1990

După “revoluție” mi-am imaginat că și pentru mine a venit libertatea de a publica - cu atât mai vârtos acele *cărți solicitate* de noii editori: prietenul meu Liiceanu și colegul meu Sorescu. Era atât de intensă, atât de atotdominantă bucuria-mi, încât nu am luat în seamă “accidentele” - pe care eu le credeam... accidentale:

- Faptul că, în primele zile din 1990, mergând în vizită la Europa liberă ca să dăruiesc prietenilor proaspăta traducere în franceză **L'Art de la fugue**, Monica Lovinescu m-a întâmpinat dintr-un capăt al coridorului strigând:

«Nu este adevărat că Revoluția română a fost un putsch rusesc, cum susține Paul Goma - ca și celălalt basarabean, Victor Lupan!»;

- Faptul că, deși pregătită, programată, întâlnirea (de lucru) din casa

Monicăi Lovinescu în jurul noului director al noii edituri Humanitas, *a avut loc, dar fără mine, manifest evitat*, nu am măsurat adevăratul motiv pentru care, deși mi se telefona și de câte două ori pe zi, să nu uit că urma să ne întâlnim, să punem la cale portofoliul editurii lui Liiceanu, Monica Lovinescu nu mi-a mai telefonat în ziua fixată (așa rămăsese stabilit: îmi va confirma “reuniunea de lucru”). Eu am crezut că programul a suferit modificări, însă telefonînd la D-na Lovinescu ore în șir, în ziua stabilită, nimeni nu a ridicat receptorul. A doua zi m-a anunțat, așa, în treacăt, că se întâlniseră și că lucraseră bine:

«Dac-ai ști cât a insistat Micnea să fie inclusă și cartea dumitale...»

Am consemnat în jurnale acest moment. De năuceală, de dezorientare:

- cum așa: nu sunt avertizat că întâlnirea-cu-editorul nu se contra-mandase?, că, din contra, avusese loc? - de aceea fusese închis telefonul; ca să nu-i deranjeze pe decizători intruși de teapa lui Goma-cel-invitat?;

- avusese loc fără mine - prieten al noului editor și singurul avînd experiență editorială (franceză)?;

- de ce fusese necesar ca “Micnea” (Berindei) să *insiste* (sic) pentru ca una din cărțile mele (**Culoarea curcubeului**), să fie inclusă în programul editorial Humanitas - *după ce o solicitase Liiceanu, insistent?* Dacă era vorba de o pledoarie, de ce nu fusese admis autorul, pentru a da prilej turcologului de serviciu și a fetiței Doinei Cornea, Ariadna Combes să se pronunțe în deplină necunoștință de cauză: care titluri să aibă prioritate la editare?

Acest semnal dinspre Monici și dinspre Liiceanu ar fi trebuit să-mi deschidă ochii asupra prieteniei... “prietenilor de 30 de ani” : *cu puțin timp înainte ei condiționaseră participarea lor un colocviu despre Eminescu (colocviu la care ar ar fi trebuit să vorbească și Dan Petrescu, venit din România - însă Monica Lovinescu invocase nu știu ce prevedere din regulament care...) de... neparticiparea mea*

Cum sunt “optimist”, îmi zisesem că întâmplările fuseseră... întâmplătoare și mărsăluisem (șchiopătînd) mai departe, în echipa celor buni.

Ce trebuia să fac? Să mă supăr, să trântesc ușa bunilor prieteni? Cum să fac așa ceva? Mi se părea de neimaginat. Lor însă - Monicăi Lovinescu, lui Virgil Ierunca, lui Liiceanu, lui Berindei - li se păruse... normal să se descotorosească de mine, astfel - «*Goma nu mai este util*», îi scăpase Doamnei Lovinescu un porumbel al adevărului...;

Tot “normal” să nu mă coopteze în grupul de ajutorare a răniților revoluției din România și colectare de îmbrăcăminte, medicamente : «Te-ai plictisi curînd», îmi comunicase Șerban Cristovici, cuvintele Monicăi Lovinescu;

Tot “normal” a fost ca, după ce îmi spusese - repetat, repetat - să nu uit întâlnirea cu o echipă de televiziune română, la care urmau să participe în primul rând Eugène Ionesco, Cioran, Monicii - pentru că maestru de ceremonii era tot Liiceanu - să mă... ignore, evite, să anunțe echipa de ilmare că Goma este bolnav. Astfel în toamnă, la Aix en Provence, unde filmele cu cei mari erau proiectate în buclă, fără a fi scos un cuvînt de neanunțarea mea (anunțată), Virgil Ierunca să mă consoleze astfel:

«Nu regreta, uite și eu: am uitat să spun...», însă n-a mai spus ce uitase el să spună, însă ceva de o capitală importanță...

Nu știam însă (nu aveam cum să aflu) ce se petrecuse cu cartea mea - lăudată, de Liiceanu și Pleșu, cea solicitată insistent de editorul Liiceanu, apărută în mai-iunie 1990 la Humanitas. Directorul editurii nu-mi spusese

nimic, prietenii lui: Monica, Virgil, Mihnea îi recomandaseră să nu-mi “divulge” soarta ei. Abia după ce, din câteva cronici apărute înțelesesem jumătate de adevăr (că volumul **Culoarea curcubeului** nu se difuzase în Ardeal, în Moldova, în Banat), la prima întâlnire cu Liiceanu l-am întrebat dacă este adevărat. Or fi de vină rețelele de distribuție ale cărții, a zis el, iar eu am înghițit și acest “răspuns”.

Adevărul aveam să-l aflu abia după doi ani, în 1992 din presa românească: o știre care m-a înjunghiat: “**Liiceanu trimisese la topit tirajecare-nu-se-vânduseră din Cioran, din Monica Lovinescu, din Virgil Ierunca și... din Paul Goma**”. La scurtă vreme am aflat: din Goma nu era precizat că au fost distruse “tiraje care nu se vânduseră”, ci... *tirajul*, scurt.

I-am telefonat lui Liiceanu: nu a putut să-mi explice, trebuia să plece urgent la... Paris - însă nu ne puteam întâlni, trebuie să facă un salt la Londra... Să vorbesc cu Sorin Mărculescu, fostul meu coleg de facultate (prima), adjunct al lui Liiceanu. Nu am reușit: și el era extrem de ocupat, dar lasă, mă cheamă el... Prin mătușa Anei mi s-a confirmat din mai multe surse - ziaristice - că Liiceanu, împanicat de ceea ce i se reproșase (*că nu citise, înainte de a edita volumul Culoarea Curcubeului*), apoi de năvala minerilor chemați de Iliescu să instaureze democrația suedeză, fugise la... Paris, întrebându-ne și pe noi care sunt formalitățile de îndeplinit pentru a cere azil politic în Franța, însă nesuflînd o vorbă că, înainte de Mineriadă dăduse dispoziția de a retrage **Culoarea...** din librării (după o zi sau două de la introducere). Mie, autor nu-mi spusese nimic - la sfaturile Berindeiului și a Adameșteancăi : «Goma are gură mare și se află...» - ce “se află”, oameni buni? Că o carte a mea fusese oprită de la difuzare? Însă când m-am plâns, într-un text publicat în *Timpul* din Iași, de *trimiterea la topit a unui volum de mărturie*, mi-a sărit în cap intelectualitatea rezistentă, curată, acuzîndu-mă de calomnie!, în fruntea indignațelor mase fiind... Gabriela Adameșteanu, legendara scriitoare anicomunistă. Liiceanu, vinovatul - sau: bănuitul - nu mi-a dat niciodată răspuns la întrebarea, repetată:

«Ai dat la topit, ai distrus cartea **Culoarea curcubeului** ?»

Numai prin intermediari (Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Adameșteanu, Sorin Mărculescu, Kleininger, Ioana Crăciunescu, Pruteanu, D.C. Mihăilescu) a catadicsit să-mi “răspundă” în modul său, unsuros, asudos, laș, mincinos, liichenic acuzîndu-mă - el pe mine! - că îl calomniez.

A trebuit să aștept douăzeci de ani până ce *doi* scriitori mari și lați (“Doii” nefiind Liiceanu și Monica Lovinescu, nici Liiceanu și Adameșteanu) să aibă sinucigașul curaj de a accepta să scrie negru pe alb adevărul-adevărat, anume: *Liiceanu, în iunie 1990, retrăsese din comerț, depozitase volumul de mărturie Culoarea... - pe care, în 1992 îl trimisese la topit.*

1992-1997

O perioadă extrem de activă a apărătorilor-justificatorilor lui Liiceanu. I-am spus: campanie-inversă și nu am exagerat. Ținta atacurilor bine dirijate, nu chiar din umbră, de Monica Lovinescu, pusă în ordine de bătaie de Gabriela Adameșteanu prin revista 22, organa sa proprie și personală, vorba lui Dinescu, a fost agresatul, nu agresorul; “topitul”, nu topitorul cărții; Goma, autorul, nu Liiceanu, editorul și distrugătorul cărții de mărturie despre *Anul 1977 la Români* (repet: **Culoarea curcubeului** fusese lăudată cu o lipsă de jenă... jenantă pentru mine de Liiceanu și de Pleșu, în vizită la noi, cu 2-3 ani înainte de “revoluție”, iar după ce primul devenise director de editură, mi-o solicitase, el.)

Nu eram un adversar pe măsura Colosului din față: Divizia Blindată de tip sovietic, alcătuită din politrucii de rang mare, ca imundul Brucan, ca Șarpele cu clopoței: “Tovarășul Cîmpeanu de la CC”, ca Celălalt Șarpe (cu ochelari) tâlharul Măgureanu, căruia filosoful Liiceanu i se adresa cu “Domnul Măgureanu” și îl invita la dezbateri despre “libertate” - sub steagul roșu dat la întors, pe care scria, citeț: **GDS-Humanitas-22**, grupare binecuvântată-consiliată de Monica Lovinescu și introdusă în toate interstițiile ceaușismului secesc de către prietenul meu Mihnea Berindei. Dealtfel - am aflat, ca de obicei, cu un an-doi mai târziu: reunită în alte scopuri, extrem de culturale, la Sibiu, elita intelectuală a României a dezbătut urgenta chestiune a... toxicității lui Goma, descoperită de Monica Lovinescu încă “înainte de Revoluție”, dar necombătută la timp (deși încercase, vezi **Jurnal de Căldură-Mare**). Ei bine, intelectualitatea Patriei se simțea obligată să ia măsuri împotriva... - nu a securiștilor, a beluștilor CC-iști deveniți az’ noapte consilieri în materie de libertate, de democrație; nu contra neocenzorilor (dintre scriitori!), nu a impostorilor, a hoitarilor și nu împotriva “disidenților-de-aseară”; nici împotriva cameleonismului atâtor - prea multor - “pozitivi” laudăți la microfonul Europei libere : Sorescu, Buzura, Blandiana, ci a lui Goma, rămas acum și mai singur și mai hulit (“pentru intransigența inadmisibilă”, pentru “calomnierea Revoluției Române, pretinzînd a fi un putsch rusesc”, pentru “atacarea, la grămadă, a bunilor și a răilor”), mai grav: “pentru calomnierea strălucitului intelectual Gabi (nu Adameșteanu, ci Liiceanu), cel care a adus atâtea servicii culturii și mai ales literaturii române...” (**Culoarea curcubeului** nefiind literatură, ci mărturie, se excludea singură din rândurile, vorba tovarășilor scriitori anti...gomiști - printre ei, Monicii și Sanda Stolojan).

Ce era de făcut cu Goma, cel care numai rău ne face?, s-au întrebat, nu chiar în cor, ci... mai răsfirați smântâniștii culturii noastre rezistente-prin-ambuscare-pe-sub-lavițe. Se zice că Pleșu a sugerat să nu mai fie discutat în presă “Cazul Goma”, gurile rele atribuie Monicăi Lovinescu paternitatea genialei soluții de... destrămare:

«Să nu mai fie comentat în presa literară, nici în bine, nici în rău; **este contestat, să fie și tăcut**»

Și (și) tăcut am fost. Noroc (“noroc”...) de “Scandalul jurnalelor” de la Nemira...

1997

În februarie (1997) au apărut primele trei volume ale **Jurnalului**, la Nemira, sub bagheta lui Dan Petrescu. Și a început a doua Campanie condusă de veșnic juna veterană anticomunistă, de sub țolul lui Bălăiță de la CC: G. Adameșteanu, prin organul 22, împotriva mea.

Am mai scris, repet: bravii scriitori români au fost mobilizați sub stindardul mincinos: «S-o apărăm pe Monica Lovinescu de calomniile infamului Goma!», însă toți trupeții, de la Alex Ștefănescu la Ioana Pârvulescu, de la Pruteanu la D.C. Mihăilescu, de la strălucitul ceșos Buduca la inexistentă “Bianca Balotă” - și Ed. Reichman, Alain Paruit, Geta Dimisianu (aceștia patru din urmă trimițindu-mă la spitalul de nebuni, însă nu ca prin mahalalele patriei: «Du-te la Mărcuța!», ci mai contimporan: «La Psihiatrie»), erau animați de sfânta datorie de a sări în apărarea (sic) Monicăi Lovinescu doar... de-formă, de-fond profitînd - cinstit ! - de ocazie, *pentru a plăti polițe (personale) lui Goma, pentru ceea ce scrisese el despre ei, nu despre Monica Lovinescu:*

Alex Ștefănescu pentru că îl surprinsesem în uniformă fulgerător schimbată, la ordinul lui Liiceanu (după câțiva ani de cronici favorabile, trecuse la atacuri furibunde, prostești împotriva mea); D.C. Mihăilescu, fiindcă îl atacasem în chiar unul din Jurnale (**Unde am greșit?**) pentru că explicase de ce refuză să comenteze cartea lui M. Nițescu despre *Prolet-cultism*, iar el, slugă ascultătoare a bulibașei Liiceanu consumase un pogon de revistă, pentru a inventa păcate inexistente ale mele - **apoi**, consecvent-foc, recunoscuse față de Dan Petrescu: «Goma are dreptate în 90% din cele relatate», o fi avut, dar scrisese, dacă nu contrariul, atunci altceva... etc etc.

Campania a cunoscut prelungiri - prin “aporturile” surprinzătoare, ale *prietenului* Paul Barbăneagră (o continuare a unui interviu dat odioasei *Dilema*), a *prietenului* Mircea Martin, o bâiguială tremuricioasă și minci-noasă despre “calomniile la adresa lui Liiceanu”, cea mai gravă fiind afirmația că cel care îmi editase o carte și imediat o retrăsese, apoi o trimisese la topit...asudă din abundență, eliminând, nu săruri, ci: săuri (pluralul de la *său*).

Concluzia (sic) Campaniei Jurnalelor a oferit-o Monica Lovinescu prin intrata în bibliografia obligatorie a declarației:

«Regret că l-am cunoscut pe Paul Goma»

Nu spontană și nici, “personală”, cum s-a crezut o vreme, ci sugerată de cuplul infernal Gabriela Adameșteanu-Gabriel Liiceanu: ei citiseră înaintea Monicăi **Jurnalele**, îi telefonaseră pe dată la Paris, în panică indignată, povestindu-i că Goma o descrisese ca pe o intrigantă, ca pe o grijulie doar de cariera sa, la Europa liberă, etc etc, și îndemnând-o, somînd-o să dea o declarație desființatoare - după care *s-a* trecut la redactarea (telefonică) a “răspunsului”. Iar Monica Lovinescu, *fără a fi citit ceea ce co-oltenii săi pretinseseră că scrisesem*, a “dictat replica” înmormântătoare.

O încercare de a-mi da lovitura de grație (“definitivă”, după expresia literatului ucenic fidel al Ivașcu, turnător de pușcărie, putrezitor de “conștiințe”): N. Manolescu, prin editorialul nu mai puțin celebru ca “Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Paul Goma” - și tot atât de penibil - : **«Adio domnule Goma»**.

Prin acesta Niki al Monicăi mă anunța că nu va mai publica nimic din textele mele în *România literară*, moșia lui tată-său, iar istoria mă va scote pe făraș, ca pe o gânanganie și mă va... Am uitat ce proorocea Manolescu că-mi va face, mie, istoria ceea, dar țin minte ce mi-a făcut el în...

...2005

Băiat hărnicuț, perseverent în mișelii, N. Manolescu nu s-a mulțumit cu cât îmi făcuse. Nu știu care dintre sftncicii săi turnători cu condicuță (Z. Ornea? H. Zalis? - Ivașcu decedase) îl sftncicise să se spele de acuzația de antisemitism (în realitate: de analfabetism: ditamai Manolescul confunda *antiisraelismul* cu *antisemitismul*, îl comenta pe Garaudy ca un elev de primară). Eticheta lipită și de fruntea lui de către lombrozianul escroc Max Katz îi cauza pe la carieră, deci trebuia înlăturată, negată, anume: să organizeze el, Manolescu o demascare (pentru antisemitism!), în care să joace rolul antisemitizatorului puitor la zid al altui “coleg de breaslă”: Goma...

Că tot nu mă lichidase (în fine: nu chiar de tot...) a profitat de turnătorul lui Zalis, potrivit căreia... Comunitatea evreiască ar fi fost indignată de publicarea unui fragment de **Jurnal 2005** în revista *Viața românească*. Astfel, dintr-un foc, Niki a împușcat doi iepuri, al doilea: Liviu Ioan Stoiciu (cu care el, președintele Uniunii Scriitorilor avusese o... mică

neînțelegere de fond). Neuitînd că avusese discuții “colegiale” (de ștergere a antisemitismului din propriul dosar), atît cu ambasadorul american Taubman - cel care reprezenta, în România, interesele Israelului - cât și cu Rodica Gordon, ambasadoarea Israelului, veghind la respectarea legilor Holocaustului - cu ajutorul literaților Ornea și Zalis, a fost înscenată, la Uniunea Scriitorilor, antisemitizarea lui Goma și... legionarizarea lui L.I. Stoiciu!

Ce simplu! Ce masă de manevră oîtica (asta venind de la Miorița) membrime a Uniunii Scriitorilor! Au fost suficiente cîteva cîteva cuvinte bîlmăjite ale lui Manolescu, alte cuvinte - ne-bîlbăite, dar și acelea mincinoase al inginerului Gârbea-Imagunistul (“în **Jurnalul 2005** numărînd 700 pagini, autorul folosește de 124 ori cuvîntul antisemit *evreii*, accentuat, adică toți evreii!”), că Goma și Stoiciu au și fost condamnați și pedepsiți (Goma nu a avut de unde să fie dat afară - Stoiciu, da, de la *Viața românească*).

Nu mai lungesc pomelnicul pătimirilor mele pricinuite de “colegii” scriitori, de “prieteni” mei, spre bucuria lor că este adevărat delirul-de-persecuție.

Domnule Varujan Vosgianian,

Ca unui membru al conducerii Uniunii Scriitorilor Români, vă sugerez să-mi propuneți un leac împotriva delirului-de-persecuție de care sufăr de 41 ani:

Acesta este, sigur: **cartea**.

Am suferit de copil, în Basarabia, sub ocupația rușilor care au ars modesta bibliotecă școlară din Mana, apoi în refugiu, în Ardeal, apoi ca adolescent, elev la Sibiu și Făgăraș, ca student la București am trăit “epurările”: **distrugere a cărții**. Le ofer colegilor-persecutori ai mei ocazia de a “repara” (ce cuvînt neîncăpător!) cîte o pîrticică din răul făcut, prin culturala cruciadă a lor împotriva păgânului de mine, participînd activ, prin minciuni, acuzații, calomnii, dar și **prin tăcere**, care este nu doar “de aur” ci și **de-complicitate** la expulzarea mea din țară și din literatura română.

Colegii mei, scriitorii, m-au atacat acolo unde este vulnerabil un scriitor: **la carte**. M-au împiedecat să-mi scriu cărțile, toate pe care le-aș fi putut scrie, mi-au măcinat timpul (doar timpul? - în tentative de a mă apăra și de a-mi apăra familia de Răul Absolut), iar cele așternute cu chiu cu vai pe hîrtie, fie mi-au fost denunțate la cenzură, la partid, la frații noștri “americani” ca fără valoare, mincinoase, negaționiste, antisemite și condamnate la inexistență - nu am mai înșirat volumele respinse “dulce”, fără cuvinte, altele decât conspirativele: «Știi tu...», «Vrei să-mi pun ștreangul de gât?», «Ești nebun?» «Scrie și tu altă carte...»; apoi volumele întâi acceptate, apoi răzgîndite: **Ușa noastră cea de toate zilele**, cea denunțată de Ivasiuc, respinsă de Preda, fiindcă: «Dacă te-ai dat la Tovarășa...»; volumele **Scrisori și Articole**, nu doar acceptate dar *comandate* de Liiceanu (*spre bucuria mea...*), apoi... Apoi, prin gura colegului din prima facultate Sorin Mărculescu, adjunct al său, explicația orbitor de lămuritoare dată împuternicitei mele la București : «Nu avem hîrtie...», și, numaidecât, pe alt ton: «Dar manuscrisele rămîn proprietatea noastră, Paul nu are dreptul să le propună altor edituri, că-l dăm în judecată...»; la editura Allfa, unde Augustin Frățilă deschisese, cu mine (prin **Roman intim**), o colecție, “continuată” cu Buzura, cu Țoiu - dar nu cu Goma, cel care îi predase de un an alte trei titluri...

Ziceam, deci: confrății scriitori mă loviseră unde știau că doare, că se

poate muri din o astfel de rană: **cartea**.

Ei, bine, prin **carte** (a mea, fiindcă eu nu am sabotat nici o carte, a niciunui autor în scurta, dar semnificativa mea activitate de editor în Franța) să-și plătească vina de a fi atacat **cartea** altuia:

Nicolae Manolescu : să editeze pe cheltuiala sa volumele pe care le-a denunțat ca “antisemite”:

- **Săptămâna Roșie** : 50 000 exemplare
- **Jurnal 2005** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2006** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2010** : 20 000 exemplare
- **Jurnal 2011** (acesta) : 20 000 exemplare

Gabriel Liiceanu

- **Culoarea curcubeului** : ediție completă: 50 000 exemplare
- **Soldatul câinelui** : 30 000
- **Jurnal 2009** : 20 000

Gabriela Adameșteanu

- **Jurnale 1-3, Nemira** 30 000
- **Jurnale 4-6, Dacia** 30 000

Horia Gârbea

- **Jurnal 2005: 20 000**

Silviu Lupescu

- “**Culoarea curcubeului, «Bărbosul»** - ediție completă, nu ciuntită ca cea din 2005, 20 000 exemplare
- **Din calidor** ediție nouă 30 000 exemplare

Dan C. Mihăilescu

- **Jurnale 1-3** 25 000 exemplare

“Radu Ioanid”

- **Săptămâna Roșie** 30 000
- **Patimile după Pitești** 30 000
- **Basarabia** 30 000

Mihai Șafir

- **Basarabia** 30 000
- **Justa** 30 000

Andrei Oișteanu

- **Săptămâna Roșie** 30 000
- **Din Calidor** 30 000

Carmen Mușat, I.B. Lefter

- **Săptămâna Roșie** 50 000

M.D. Gheorghiu,

- **Săptămâna Roșie** 30 000

Augustin Buzura
 - cel care a distrus din ordinul impostorului Wiesel volumul de documente "Situația evreilor din România 1939 - 1941";
 - cel care - cu toate că eu, în 1972, îl propusesem spre publicare, la Gallimard, el director al Fundației Culturale România, auzind că mă întorc în țară, a urlat isteric:
 «Goma nu va publica nimic, în *editura mea*» (o manie la maramureșeni: editurile la care lucrează, fie și ca directori sunt considerate proprietate (vezi-l și pe Ivasiuc);
 - cel care controla (și financiar) revista *Contrafort* de la Chișinău, a interzis lui Vasile Gârneț și lui Vitalie Ciobanu de a publica texte de Goma;
 - cel care, invitat la o emisiune TV organizată de Maria Sipoș despre Goma, a răspuns:
 «Nu este momentul (sau cazul?) să fie discutat, acum, Goma!»
 - **Din Calidor** 30 000
 - **Arta refugii** 30 000
 - **Bonifacia** 30 000

Gabriel Andreescu
 - **Săptămâna Roșie** 30 000

Șt. Agopian
 - **Ostinato** - ei, da, este vorba de titlul cacatavencit de către marele comic Agopian al romanului cu care mi-am făcut intrarea în lume. Ce-ar fi dacă i-aș batjocori și eu titlul cărții dragi lui astfel: "Tatache de Cacatifea?" 33 000 exemplare

Varujan Vosganian
 - **Alfabecedar** 22 000 exemplare.

Precizez: aceste ediții - vor purta mențiunea:
"Cărți sabotate, condamnate de «colegii» mei, scriitori români
 și vor fi distribuite gratuit bibliotecilor școlare, comunale, orașenești de pe ambele maluri ale Prutului, iar cele comercializate vor fi puse în vânzare la o treime din costul lor.

Se înțelege: autorul nu va primi drepturi (de autor).

I-am făcut loc în această listă a compensației suferințelor mele ca scriitor și recentului meu prieten : - "colegi" eram de multă vreme, dar nu a fost vizibilă colegialitatea - Varujan Vosganian.

Pentru eforturile sale din a 24-a oră în favoarea mea, îi fac un cadou nu atât de otrăvit pe cât pare: re-editarea **Alfabecedarului**, în să zicem: 22 000 exemplare (din care 10 000, vor fi distribuite gratuit bibliotecilor școlare, comunale din dreapta Prutului, 10 000 celor din stânga Prutului, iar

restul de 2 000 vor fi puse în vânzare la o treime din prețul curent)

Prin urmare nici autorul, nici editura nu va câștiga nimic, ci doar viitorii cititori.

Știu că Varujan Vosganian nu se va coborî până la a se... scuza: «De unde atâția bani?», fiindcă îi voi re-duce aminte că Domnia Sa era prezent - mai mult : în conducerea Uniunii Scriitorilor atunci când Manolescu și aliații săi întru porcării culturalicești și calomnii interesate mă antisemitizase, pe L.I. Stoiciu îl legionarizase și-l alungase de la *Viața românească*, unde era singurul care lucra, șefu-său Caius Dragomir avînd alte preocupări, toate colaterale, ca să le spun așa - iar Domnia Sa **tăcuse**, deci fusese complice cu Manolescu, Zalis, Ornea, Gârbea la acea imensă ticăloșie.

Bani - destinați editării unei cărți vesele, ca **Alfabecedarul** - va găsi, el, senatorul și finanțistul strălucit, dar mai ales “sustînător[ul] al mișcării de unificare a României și Republicii Moldova, crezând că atât timp cât există două țări (România și Republica Moldova) separate, ‘poporul român va fi ultimul popor care va purta rușinea de a fi divizat de o frontieră artificială’”.

Din aceste motive - unele mai-așa, altele, din contra: mai-și-așa fac apel la Domnia Sa, rugîndu-l să vegheze, să dirijeze, să controleze acest **Fond de contribuții Compensative** (denumire provizorie) pe care îl văd creat în scopul editării cărților mele împiedecate de a apărea și înmormântate prin tăcere.

Alcătuim - soția și fiul meu - o familie prea săracă pentru a sconta pe un câștig de pe urma cărților ucise de co-ciobanii mei mioritici.

A, că ei, vinovații, ei acuzatorii fără probe, ei, aplaudatorii pedepselor-prin-nepublicare a cărților numite, vor refuza indignați o asemenea propunere : probabil-sigur. În afară de o ardere-la-pungă (mai ales la oltenii Manolescu, Liiceanu, Adameșteanu, harpagoni de legendă) ar semnifica și **recunoașterea că au greșit (cel puțin), când m-au calomniat și pedepsit pentru cărți.**

Ne-acceptarea nu mă va mira: doar suntem în România, țară a tuturor posibilităților: un mizerabil denunțator plătit cu arginții vânzării ca Nicolae Manolescu nu-și va recunoaște păcatele, în cazul meu: crimele - scaunele obținute prin înșelăciune : președinte al Scriitorilor!, prin denunț calomnios : cel de ambasador al UNESCO la Paris (ca să facă, ce?: să asculte ca ultima cătană ordinul căprarului de la Cotroceni, cel care, la rîndu-i, execută directiva telaviviotă de a vota *împotriva cooptării Palestinei în UNESCO*, act care i-a dezonorat pe toți românii rămași încă pe două picioare?), - iar mai înainte, tot sub stindardul culturii și moralei dâmbovițeline și al teologului Bakonsky, fiul nedesmințit al poetului realist-socialez, de a “ignora” onorarea disidentului chinez, încarcerat pentru că se manifestase ca apărător al drepturilor omului, aceste plăți ale trădării - el le va considera, *cuvénite*, lui, ciobanului care a crăpat cu bâta capul lui frate-său pe când dormea...

Nu-i voi da în judecată pe curajoșii pedepsitori ai mei (fără teamă că vreodată li se va da peste bot, doar ei au fost, vor fi totdeauna **cu Puterea**):

Am fost de două ori învins de “Justiția românească”: când i-am dat în judecată pe călăii securiști - în frunte cu Iliescu și cu Pleșită (și nu s-a găsit altă soluțiune de stingere a acțiunii decât declararea mea... decedat, prin procurorul Eduard Ilie), apoi când am intentat proces holocaustizatorilor, cei care mă acuzaseră, fără probe, de antisemitism, principalii vizați: Manolescu, Oișteanu, M.D. Gheorghiu, Carmen Mușat, I. Vianu, Gabriel Andreescu, Boris Mehr, I.B. Lefter fiind apărați de “Biroul de avocați Mușat & Asociații”, după numele securistului Gheorghe Mușat, tată (ori soț) al șefesei

revistei *Observator Cultural*, tribună a antisemitizării mele, prin securistul-sionist "R. Ioanid" - altfel ar fi motivat judecătoarea Anton inocența acuzaților, prin faptul că, în România libertatea de expresie le este respectată calomniatorilor oficializați - în nici un caz calomnițiilor?

Voi publica acest Anunț întru apărarea mea?, a cărților mele ?, a dreptății cum o concep eu, împotriva profitorilor, impostorilor, hoitarilor-autori-de-cărți, prin mijloacele aflate la îndemână (...)

Paul Goma

Joi 22 decembrie 2011

Azi-noapte: cea mai lungă noapte din an.

Vineri 23 decembrie 2011

Cea mai puțin lungă noapte din an.

"De ce n-am avut un Havel?", se autocăinează scriitorici-meă română. pe toate glasurile. Chiar așa: cum de n-am avut - și noi - un Havel, se întreabă cu seriozitate bună de pus în cui chiar și cei care, oricum, sunt prea tineri, ca să fi auzit de Havel.

De ce! Păi n-am avut - și noi - un Havel, în primul rând de frică. Frică - de ce, de cine? Ce întrebare! Parcă n-ai fi trăit la noi, în Românică, sub nea Ceașcă.

Frică de, asta, zi-i pe nume... Miliție, domnule! Păi dacă după trei-cinci-șapte ani directorii de conștiințe ca Andrei Cornea, Gabriela Adameșteanu, Rodica Palade, Alina Mungiu, Elena Ștefoi - și alte plimbăreciene - îi numeau pe securiști "agenți de poliție" sau "membri ai miliției", ce să te aștepți de la masele largi de "revoluționari" cu voie de la Iliescu și Brucan și tot cu voie de la ei - nițel împușcați?

Frică de cine, de ce anume? Ei și tu: se vede că nu ești de-al nostru, românache din moși-strămoși. Întrebi de cine să ne fi fost frică să, asta, aderăm... Păi dacă aderam mai terminam noi facultatea? Mai făceam noi carieră? Mai ascultam noi, pe șest Europa liberă iar în timpul liber îi denunțam-nițel pe cei care nu și țineau gura și povesteau ce povestea Monica și Noël - c-așa-i jocul pe la noi? Păi cum crezi c-am rezistat noi prin cultură? Dînd, ca boul, cu barda-n Dumnezeu? Nu, dragă, nu frate, căci noi nu s'tem din ăia, c-alde cehii, c-alde poleacii, c-alde ungurii, să scuiăm în gamelă și să ne plângem că nu 'ș ce, că nu noi...

Căci uite de-aia n-a avut decât vrei trei semnatori Goma; restul pașaportari. Păi noi, măi frate, nu ne vindem țara, noi nu plecăm d-aciia, dupe pământu strămoșesc, noi rămânem pă loc, să rezistăm prin cultură!

Ei, da, din cei vreo patru sute de semnatori ai Apelului dacă au fost patru (noi, Gomii, Negoîtescu și Ladea) care nu-am vrut să emigrăm. Și ce s-a ales de noi: a rămas doar Ladea.

Prietenul meu bun, Virgil, care nu se temea să vină pe la noi în perioada fierbinte, asculta ce spun cei veniți “cu treabă (de pașaportari)” apoi, plictisit, îmi strecura:

«Dă și tu, bă găinare, un pol...» - și Găinarul îi dădea prietenului Virgil un pol și Virgil se căra urgente, la Madam Candrea, să-l bea;

Prietenul meu Nichita urla pe geamul deschis că Goma e prietenul său cel bun, dar el nu împărtășește aceleași valori ca el și, în absența lui (fiind el nițel arestat), Nichita a scris un poem, ceva mai lung decât poemele-i scurte, în care-l condamna pe Goma pentru că-și trădase țara.

E adevărat, Nichita nu-mi ceruse un pol («bă găinare»).

De cine, de ce le fusese frică scriitorilor români, în 1977?

Ei, de cine, de ce. De, astea, cum le zicea pe timpul bombardamentelor americane: De avioane.

Sântem un neam de căcăcioși. Am vrut eu s-o dau pe fran'zeasca dombovițelină, să zic: “un neam de merdioși”, dar nu mi-a ieșit, am dat de-a dreptul în...

Duminică 25 decembrie 2011

Mi-a trimis Puși Dinulescu zicerea lui Băsescu, la Praga, despre mine. O manevră greșită și s-a șters!

Nici nu merita să rămână : oricum, a fost zisă pentru exterior, nu pentru interior. Și lui îi va fi fiind frică să-mi rostească numele. I-i frică de... De ce i-i frică lui Basescu? De cine? - de intelectualii președintelui, că ce vor zice ei înde ei?

Am recuperat textul - iată-l:

„Nu putem spune că doar Havel a fost disident. Și noi avem un Paul Goma. Havel a avut ceva extraordinar, cum spune el în propria carte: A fost inspăimântat, a fost pus în situații dificile, însă oricât de greu i-a fost nu și-a abandonat principiile. Asta îl individualizează pe Havel de disidenții dinainte de 1989”, a declarat președintele Traian Băsescu, citat de Realitatea Tv, în momentul în care a ajuns la Praga.”

“Comentez eu: De ce nu vă purtați civilizată cu ce avem, domnule președinte? Numai pentru că niciodată uzurpatorul nu-l poate privi în față pe cel legitim? Și de ce nu citești mai mult și de ce ești atât de confuz? Și cum? Numai Havel nu și-a abandonat principiile? Ce prăpăstii, ce incultură, câtă neseriozitate...

PUȘI DINULESCU”

Luni 26 decembrie 2011

Am transpirat mult. Am ieșit din mașină, mașinît. Sau : mașinăt. Bine că am ieșit, puteam să rămân pe-acolo.

Marți 27 decembrie 2011

De ce n-am avut un Havel? Fiindcă în toiul Chartei 77, Havel, abia se pomenea de el. În 1982 a apărut un album (de format mare, 350 pagini), **Die verbantennnten Dichter** de Jürgen Serke, cu fotografii de Wilfried Bauer, la editura Albrecht Knauss din Hamburg. În acest catalog al disidenței Charta 77 numele lui Vaclav Havel apărea o singură dată: la 11 august (77) în casa de la țară a lui Havel, împreună cu Kohout și cu soția.

De ce mă adresasem în ianuarie 1977 lui Pavel Kohout și nu lui Havel? Pentru că, pentru mine, Kohout exista, îi citisem o carte, în franceză, **Omul care merge pe tavan**, de Havel abia auzisem, fusese semnalat atunci când noi, semnatarii Apelului pentru respectarea drepturilor omului în România - dar și minerii din Valea Jiului -, fuseserăm dați prin mașina de tocat carne a lui Pleșiță.

Cel mai de seamă ceho-slovac, pentru mine, atunci, era Kohout. Havel s-a făcut cunoscut după expulzarea mea din România, în noiembrie 1977.

Miercuri 28 decembrie 2011

Azi am primit de la Aliona Grati 4 exemplare din **Paul Goma inițieri în textul literar**, apărut la editura Arc, din Chișinău. M-a bucurat mult. I-am și scris.

Joi 29 decembrie 2011

Si azi, rău. Parcă si mai rău.

Vineri 30 decembrie 2011

Și mai rău. Oare apuc 2012?

Sâmbătă 31 decembrie 2011

Am ajuns.